

סימני יורה דעה למצוא ההלכות והדינים

הלכות מאכלי עובדי כוכבים דין פת של עובדי כוכבים .

קיג קיג קיד דין בשולי עוכדי כוככים . דין שכר ושאר משקים . כוכבים ואין ישראל דין חלב שחלבו עובר רוחהו וגבינה וחמחה.

קימ

דין דברים האסורים משום גלוי . דין שלא לעשות סמורה מדבר איסור . דין חתיכת כשר או דבר מאכל הנשלת ע"י קמז עובד כוכבים. דין החשוד לדכר איסור אין לסמוך

בדברים הנאכלים. דין טכילת כלים . סדר הכשר כלים הנקנים מן **העובדי כ**וכבים · קבא קבב דין טחן טעם לפגם.

הלכות יין גסך

כמה דינין מיין נסך . דין מי סוא העושה יין נסך ודיני נגיעת העובד כוכבים בחבית . קבה דין יין הכא מכח עובד כוכנים . קבן דין יין שנחערב כיין נסך ודין ניצוק . קבן דין אם נאמן האדם לאסור יינו של חביכו . קבת דין מקום שים בו יין ונחיחד עובד כוכנים שמכ. . דין יין הכא מכח עוכד כוכנים

דין המניח יין ביד עובד כוכבים וישראל

יולת וככנס. דין חתימת יין. קל קלא קלב דין יין כשר שנעשה כרשות העובד כוכבים. דין שלא ליהנות מיין נסך -דין שלא ליהנות מיין נסך . דין שלא להשחכר ביין נסך ושלא לעשות ממני

דין יין שנתנסך ונתערב . דין באיזה כלים יש לחוש משום נסך. דין השולח כלי היין ביד עובד כוכבים

לריך לחחמו . דין יין כשר שהושם חוך כלי שלא נכשר . כלן דין יין כשר שהושם חו כדת דין הכשר כלי היין .

הלכות עבודת כוכבים

קלט דין עכודת כוככים ומשמשיה . דין תקרוכת עכודת כוככים שנתערבה קמ קמא דין הצלמים והצורות דין העבודת כוכבים ותשמישיהם אסורים בהנאה.

דין שלא לבנות ביתו סמוך לבית עבודת כוכבים ובאיזו אופן מותר ליהנות מעבודה כוכנים דמי עכודת כוככים מה דינו קמר קמה דין אינו עכודת כוככים המותרים בהנאה איוו עבודת כוכבים יש לה ביטול ואיוו אין

לה ביטול שלא להשבע בשם עבודת כוכבים ודיני הוכרת קמו םמק .

קמח דיני חגי העוכדי כוככים. דין יריד מעכודת כוככים . דין להתרחק מדרך עכודת כוכבים ושלא לשחום בפנים .

דין דברים המולרכים לעלודת כוכנים חסור קנא לישראל למכרם .

דין שלא יאכל הישראל עם העובד כוכבים אף קנב ע"ם שאוכל משלו . דיני יחוד ישראל וישראלית עם העובד כוכבים . דיני מילדת עובדת כוכבים וישראלית. קנד

דין אם מוחר להחרפאות מעובד כוככים . דין אם מוחר להחרפאות מעובד כוככים . על איזן עבירות יהרג ואל יעבור קנה כנח דין פוכדי כוכבים אסור . להצילם מהמות

הלכות רבית

דין שמוחר להלוות לכותי ולמומר לעכודת קנמ כוכבים בריבית . דין גודל חיסור הכבית ועד היכן לריך להזהר

ממנו דין אבק רבים ואיזו נקרא רבים דאורייתא דין שלא להלוות סאה בסאה קמב

כסג דין הפוסק חטים כשער של עכשיו . בסר דין הממשכן שדה לא יחכרנו . םה דין המלוה על המטבע והוסיפו עליו .

דין המלוה לחבירו לה יעשה מלחכה בעבדו ולח ידור בחזרו . דין בחינו חופן מוחר להלוות בחנחי שיחעסק כו לריות .

הנעשים באמצעית רבית קסח קסט כמה דיני העוכד כוככים

דין שלא יוכל ישראל להיות ערב לישראל שלוה מן העובד כוכבים ברבית . קעא דין עוכד כוככים שהלוה ברכית ונתגייר.

דין הממשכן כית או שדה על מנת שיאכל פילות. קעב הרכה פרטי דיני רבית. קער דין כמוכר לחכירו ע"מ להחזיר. הרבה פרטי דיני רבית.

קעה דין הפוסק על הסירות כפי השער . קער דין איזם השכרה מוחרת ואיזם אסור דין אינם בשברה מומרת ואיום אפורם . דין שלא לקבל לאן ברול מישראל וכמה דיני קעו תושת האסורים משום רבית .

הלכות העובדי כוכבים חוקות וכישוף

קעח שלה ללכוש כמלכושי עוכדי כוכנים . קעם דין שלה לכשף לעונן ולנחש . קם חיסור כחובת קטקע וקריחה על מת קפא דין חיסור גילוח הפיחות.

דברים האסורים משום לא ילבש גבר שמלח קפב . 556

הלכות נדה

אשה שרואה טפת דם נריכה לישב שבעה נקיים . דין שלריך לפרוש מהחשה עונה קודם לוסחה . קפד קפה

דין אשה שאמרה טמאה אני ואחר כך אמרה טהורה אני . דיני בדיקת החשה בין לפני תשמיש בין לחחר

קפו תשמיש. דין אשה הרואה דם מחמת תשמיש.

קפרו דיני מרחות הדם . קפמ דין אשה שיש לה וסת קבוע ושחין לה וסת קכוע .

דיני כתמים ובדיקות האשה . כלג לצא דין אשה שתנאה דם בהשתנה . לצב דין כלה הנכנסת לתופה . דין דם בתולים.

לצג לצר דיני יולדת ומפלת. קצדן דברים האסורים בומן נדוחם. דיני לכישת הליבון ולדיקתה . קצו דיו שלא מטבול אשה ביום .

קצז קצח דיני טבילתה וחצינתה . קצמ שלריכה החשה לכדוק כית הסתרים ודיני חסיסה בשבת וכחול .

הלכות מקואות

דיני המקוה ומימין. דין דברים התולנים בטבילת הכלים .

אימתי תעשה ברכת הטבילה .

©

הזכויות - לרבות זכות צילום - למהדורה מהודרת זו

שמורות למו"ל ולב"כ

אשר השקיעו מיטב כספם וזמנם כדי לקבל הדפסה חדה וברורה ושארית ישראל לא יעשו עולה

שירי זהב יורה דעה קיב הלכות מאכלי עובדי כוכבים שפתי בהן באר הגולה

קיב א פת של עממים כו' . משמע דעם המחבר והרב בכל הסימן דאין איסור כפח של עובד כוכבים אלא כשאפאו עובד כוכבים וכמ"ם בב"י לדעת הרמב"ם והרשב"א דאע"פ שלשו וערכו עובד כוכבים כל שעשה בו ישראל מעשה באפייה מוחר וע"כ לא כתב המחבר חלוקי

מלכים . לשון העור שכחב וגם אינו חשוב כו' משמע דמסחמא א"ל הדינים דלישה ועריכה שכתב בב"י לפי שכל מ"ש בב"י היינו דוקא לדעת דיני פת ושלקות משח"כ להרמב"ם הר"ן והעור והרשב"א וק"ל וכ"פ הרב בח"ח וחלב וגבינה של עובדי כוכבים כלל ע"ה דיו ב' והכיח שם הרבה מהאחרונים שסוברים כן : עובדי כוכבים . ע"ל ר"ם קל"ג וסימן קכ"ד ס"ק י"ב: ג משום

קיב דיני פת של עובדי כוכבים . יבי פ"ו סעיפים: * אסרו חכמים לאכול א פת של עממים ב עובדי כוכבים ג [א] משום אבל משום געולי עובדי (א) התבות (א) ד [ב] (ואסילו במקום דליכא משום חסנות אפור) (רשב"א סימן רמ"ח) כוכבים ליכא למיחש דסחם כליהם (ג) יולא אסרו (ב) אלא פת של חמשת מיני (ג) דגן אבל פת של קטנית ושל אורז ודוחן אינו בכלל פת סתם שאסרו: דגה ה [ד] וגם אינו אסור משו' בישולי עובדי כוכבי' (ב) אם אינו עולה על שלחן (ג) מלכי' (שור וכ"י בשם חשו' הרא"ש):

ב (ד) ז (ה) יש מקומות שמקילין בדבר ולוקחים פת (ד) (ב) מנחתום ז העובר כוכבים [1] במקום שאין שם נחתום ישראל מפני שהיא שעת הדחק ח [1] (י"6 בא דחפילו במקום שפת ישראל (ה) מצוי שרי) (ב"י לדעת המרדכי וסמ"ק והג"א ומהרא"י ואו"ה ריש כלל מ"ד) י אבל פת של בעלי בתים אין שם מי שמורה בה להקל שעיקר הגזרה משום חתנות ואם יאבל פת בעלי בתים יבא לסעור אצלם:

קיב (א) ואפילו במקום דליכא משום חתנות . כגון שחין לו

דכר חשוב ומכיא לידי קירוב דעת: (ג) אם אינו עולה על שלחן

שחלה על זה חם עולה על שלחן

מלכים אלא בודאי אינו עולם

וכ"כ בלבוש ומו"ח ז"ל לענין פח

של קטנית כו': (ד) יש מקומות שמקילין כו'. לפי שנזירת הפת

לא נחפשט בכל המקומות בשעם

שמוכו

בנים דלח פלוג רבון: (ב) אלא פת של חמשת בו' . שוהו

הגה [ש] ולא מיקרי פח בעל הביח אלא אם עשאו לבני ביחו אבל עשאו למכור מיקרי סלער אנ"ע שאין דרכו בקר יא וכן סלער שעשאו לעזמו מיקרי בעל הביח (כך משמע בב"י) :

נין היש מי שאומר יב שאם פלמר (י) הזמין ישראל הרי פתו כפת בעל הבית:

איכן בני יומן כדלקמן סי' קכ"ב: ד ואפילו במקום דליכא משום חתנות, כגון פת הכומרים שחין להם בנים אסור דלא משום בחו של מוכר או נוחן אמרו אלא משום בנות עובדי כוכבים שאם אין לזה יש לוס, רשב"ה שס: הוגם אינו אסור כו' _ הכ"ח השיג על זה וכחב דאין ספק דפת קטנית ואורז ודוחן חיכו עולם על שולחן מלכים כדמשמע מדברי הטור אלא דהרא"ש מיירי בהבשיל שנעשה מחורז ודוחן ל"ל ימוד בנוחיהן קחי ויחוד בנוחיהן לא גורו כ"א תשום

דכתם איכא לפלוגי בין טולה על שלחן מלכים או לא עכ"ד וכ"כ ר' ירוחם נחיב י"ז ח"ז דפת קטנית כו' אין בו משום בישולי עובדי כוכבים ולח משום פח עובד כוכבים דחינו עולה על שלחן מלכים כ"כ המפרשים עכ"ל ומביחו ב"י בם' בדק הביח וכ' שם שכן דעת כעור ועיין בת"ח שם דין י"ח בשם או"ה: ן יש מקומות בו' . ול"ר לשלקוח בסי קי"ג דלא נסגו היחר בשום מקום דעל הפח יחיה האדם ושייך בים טעמא דירושלמי דחיי נפש ומה"ט סקילו נמי בפח השלכח קיסם וכן כמה דברים דלא מהני בשלקוח כמ"ש המחבר בסי' קי"ג סעיף ו' ז העובר בוכבים . דוקא פת עובד כוכבים אבל פת ישראל שאפאו עובד כוכבים כתב הטור שלא נהגו בשום מקום להתיר שהרי הוא כבישולי עובד כוכבים וכ"כ האו"ה כלל מ"ד דין ע' בשם השובת הגאונים והוא מדברי המרדכי פרק אין מעמידין שהביא כן בשם חשו' סר"ם מהגחונים (והוח בחשובת מהר"ם דפום פרחג סימן ל"ג) וכ"כ בח"ח שם רי ש דין ב' ומבוחר בדבריהם שם דחע"פ שהפת של עובד כוכבים אפה טובד כוכבים נהנו בו סיתר וכ"כ העמ"ז וטעמא דלא אסרי בכה"ג פת משום בשולי טובדי כוכבים דהוא גזירה שאין רוב הלבור יכולים לעמוד בה והלכך בפח של ישראל שאפאה עובד כוכבים דלא שייך ה"ע אסור: ה וי"א כו'. במרדכי כחב העעם לפי שאוחן מקומות הטהגין היתר היינו משום שלא נחפשט איסור פת של טובד כוכבים בתחלת הגזירה באוחן מקומות לפי שפת של טובד כוכבים לא פשם איסורו בכל ישראל ולפ"ז משמע דאפילו פח של בעלי בחים מוחר דהא לא נחפשע כלל איסור פח של עובדי כוכבים באוחן מקומות וכן מוכח עוד במרדכי עם ע"ש ואע"ג דבירושלמי פא"מ אוסר פח של בעלי בחים וכן סוברים יש פוסקים כא אינהו כמי אסרי פלפר עובד כוכבים בדאיכא פלטר ישראל והיינו משום דם"ל נהפשט האיסור בכל המקומות אלא דחזרו והתירו משום חיי נפש פלטר עובד כוכבים היכא דליכא פלטר ישראל אבל מאן דם"ל דלא נחפשט האיסור באותן מקומות כלל בכל טנין שרי ובזה ישבתי שם על נכון מם שהתרעם הב"י על מ"ם הטור ולדעת א"א ז"ל אין חילוק כו' ושוב מלאתי און לי במ"מ ע"ש אבל מדברי האו"ם ריש כלל מ"ד והרב והעט"ז מבואר דאפילו אוחן שנהגו היתר בפח פלטר אף בדאיכא פלטר ישראל אסורים בפת של בעלי בחים: מו דאפילו כו'. וכתבו האחרונים והרב בת"ח ריש כלל ע"ה והב"ח שכן נחפשט המנהג מיהו כחב בח"ח שם בשם הפוסקים דבי' ימי החשובה יש ליזהר בפת של עובדי כוכבים וכן נהבאר בא"ח סימן תר"ב ס"ב ט"ש מיהו נראה דיש ליזהר אף כל ימות השנה שלא ליקח פת של עובד כוכבים מן הפלער סיכא דיש פלער ישראל אם לה שהפת עובד כוכבים יפה יותר דאז שרי כדלקמן ס"ה: י אבל פת של ב"ב. זהו דעת הרתב"ם אבל אכן לא קי"ל הכי כדלקמן ס"ח: יא וכן פלפור. אפילו קבוע ומומחה לרבים כל שעשאו לעלמו איכה משום איקרובי דעתא דלדבר זה בעל בית סוא: יב שאם פלפור ביאור הגר"א חידושי רע״ק

ביאור הגר"א

ביאור הגר"א

(ס' ק"ל סשוף א') לאכול פח מצאפת בדרך אולינן בתר רוב עוברי דרכים (עירובין בסקום כו'. כנון מן המטרים דהא אמרינן ג"כ על יינם משום בנותיהן כנ"ל

בסקום כו'. כנון מן המטרים דהא אמרינן ג"כ על יינם משום בנותיהן כנ"ל

ערותום שם כ"ש ב' ד"ה יין כ' וי"ל כו' ושם נ"א א' תיעוק בן כי יו"ש משום בנותיהן

וייתום שם כ"ש ב' ד"ה יין כ' וי"ל כו' ו"א נ"א " תיעוק בן כי יו"ש משום בנותיהן

וי"ל משום בנות עוברי כובבים: [ג] ולא אחרו כו'. כמ"ש בפ"י דברכות ("ז' א') ופ"ף דרלה: [ד] וגם כו' . ר"ל דפת אין כו משום בשולו עובדי כוככים ובסקום שהותר פת מותר לל מדותר אלא דבר שחוא פת ועס"י בהי"ה: [ד] יש מקומות כי' . כל סעף ות הוא מותר בכל שלקה . ואף כשהותר פת לא הותר אלא דבר שחוא פת ועס"י בהי"ל בל מש שם ל"ז א' וו"י לוותר ב"ב" מותר בי"ל אלם שלא ששם בכל המקומות כם"ש שם ל"ז א' וו"י מותר בי"ל אלם שלא ששם בכל המקומות כם"ש שם ל"ז א' וו"י מותר בי"ל אלם שלא ששם בכל המקומות כם"ש שם ל"ז א' וו"י מותר בי"ל אלם שלא משם בכל המקומות כם"ש שם ל"ז א' וו"י וו"ל בעכ"ל שם ל"ז א' וו"י וו"ל בעכ"ל שם אר"י פת לא כו' סכלל כו' סשטע דיכולן להתיר וכן שבר' יותנן פת מחלבות של מעונים הוא מהיה ב"ל שלא בי"ל וו"ל שלא שלא שהוא שהנה הי"ל כאן פת לוו וו"ל של שלו ב"ל הלבו וו" יותנן וראי לא שקלו ופרו אשותא אלא ורא איכא אטוראי דפליני ארב דימי ורב ועק ווסברי שהתיר הו"ש אפיל למ"ר ו" כו"ל הלא אורה בב"ר ר"ל שלא הושר ב"ל בי"ל הלבו וו" יותנן וראי לא שללו וו"י אשל ב"ל הי"ל בלא הוחרה בב"ר ר"ל שלא הוחרה בב"ר ה"ל וועד ל" חולב ולחקל ב"ל מכלל ל"ה ו" כו"ל ה"ל הא עלה קשר מכלל כו' ועד ר' יותנן אםר אפילו ופר ב"ל הלא מל"ל הוא עלה קשר מכלל כו' ועד ר' יותנן אםר אש"ל וו"ל הוא שלה שלא במלח וו"ש א"ל או"ל וו"ל הוא עלה קשר הלבו כ"ל וועד ה' חלבו וו"ל אול שלא משל למ"ר ו" כנ"ל ש"ל ה"ל השל וושה שון שם נחתום שהאל ובשדה מפני כו' וו"ל מיני ווסברא שניה שתכשת נודמה ב"ל של וו"א מול שלו הו"ל וועד ה' חלבו ולתל שבא מהן מני וו"ל בע"ל וושה מולל וו"ל ב"ל מולה ב"ל מולה ה"ל משר משל וב"ל וועד ה' חלבו ולחל שבא מהן מני וו"ל בלבד ה"ל מולה ב"ל משר שלשור ב"ל משר שלשור ב"ל ב"ל מותר ב"ל משר ה"ל ב"ל מותר ב"ל משר ב"ל מולה ה"ל ב"ל מותר של מב"ל ב"ל מותר "ל מותר של מב"ל ב"ל מ"ל ה"ל וו"ל ב"ל ב"ל ב"ל ב"ל ב"ל מ"ל מ"ל מ"ל מ"

פתחי תשובה קיב (ה) התרגות. כחב הש"ך חבל משום געולי עובדי כוכבים ליכא למיחש דסחם כליהם אינן ב"י גם אין אסור פח של עובדי כוכבים 60%כ המומר שיון בשו"ח מים רבים מחים ליכא החבים במקום דליכא חתנות פירוש כנון פח הכומרים שאין בשו"ח מים רבים מחי ה' עד סימן ש"ו וחובן דבריו שם לאסור מפרד כוכבים ומ"ש במקום דליכא חתנות פירוש כנון פח הכומרים שאין להם בנים אסור דאם לזה אין בנים יש לזה ולא פלוג רבנן: (ב) דגן . שזהו דבר חשוב ומביא לידי קרוב הדעת . פ"ז: (ג) שלבים. הב"ח השיג ע"ז וכאב דאין ספק דסם קסניות ואורו יודוחן אינו עולה על שלחן מלכים אלא דהרא"ש מיירי מחבשיל שנעשה מאורז ודוחן דבזה יש חילוק בין עולה על

שלחן מלכים או לא ועיין בח"ח דין י"א בשם או"ה: (ד) מנחתום. כהב הש"ך דוקא פח עובד כוכבים אכל פח ישראל שאפאו עובד כוכבים [ולא הכשיר החנור השלכת קיסס] לא נהגו בשום מקום להחיר שהרי הוא כבישולי עובד כוכבים דמעמא דלא אסרי פת עובד כוכבים משום דהוי גזירה שאין רוב הזבור פת ש"ע מן הפנסר היכח דים פנסר ישרחל חם לח שהפת של עובדי כוכבים יסה יותר דחז שרי. ש"ף: (ו) הומין. כתב הש"ך וקשה דחח המתכר כ"ל לקמן פל פין דוג פוסקים של דפת פלטר לח לחל פי"ל פכי מ"מ בלירוף המרדכי יש לממוך על פלמו וק"ל: (שם פ"ג) ושם מישומר שאם פלפר כו'. עי' ש"ך סקי"ב מה שהקשם מלקמן סעיף ז' דבתר מחלם חולינן לק"א דסנם פפוסקים מקשים גליוו בוהרש"א פת ש"ע מן הפלמר היכא דיש פלמר ישראל אם לא שהפח של עובדי כוכבים ימה יותר דאו שרי . ש"ך : (ו) הומין . כתב הש"ך וקשה דהא כמתבר ס"ל לקמן

דיני שת כו' וגבינה של עובדי כוכבים. ציר גבינות עוברי כוכבים שנבלע בכשרות אפור פודי דאוה (פיסן קי"ב בשו"ע סעוף ב' בחנ"ה) ולא פיקרי פת כו' . פיין נפי תיי חלק יו"ד פו' קינ: אציר רנים דאפור דרבנן וע"כ אי שפכו פצירן על הכשרות צריך פ' .ת' דבר שפואל אבותב פי' ק"כ: (אם פ"ק ו') שלא נחנו כו' . שהרי הוא כנישולי עובדי כוכבים עיון פיסן קי"ג פ"ז בתב"ח :

א משנה עכודת כוכנים דף ל"ה: ב עור כשם חשונת מכיו הרמ"ש (ור' ירוחם): נ טור כשם י"ח וע"ם הירושל ניסות כפסים והר"ן (ורמב"ם פי"ו מהמ"ח) דרבי יוחנן לת פלוג חדרב חלבו שם דף ל"ם שניג חדרב חובו שם דף ונקטינן כתרווייהו לקולה: ד שם: ת אית כשם סראים

ממה יהונתן (סיסן קי"ב כש"ע שעיף א") אסרן חכמים לאכול פת של עממים. עי' ש"ך סק"א פניאו נשם הר"ן דכל שלפו וערכו סטובד כוכנים ואפילו פסס ישראל נמי מקרי פת של עובד כוכבים ויש להקשות לשינותם מהא דאמרינן במם" ססחים כציקות של פוכד כוכנים ממלא אדם כריסו עוכד מפס ובלבד שימכל כנים מום באחרונה אלמא דמוחר פת ש מוכד כוכבים כשחשה ישרחל חבל לק"מ דככר שבוחר בר"ן עומו שם וכב"י בריש סי' ום דרוקה היכה דהקמה של **פוכד** כוכבים סוח דחים בי' חקרוכי דעתיה משח"כ כשמקתח של ישראל רק העובד וערד לא נאסר העיסה פשום סות של ישרתל : (שם) פרת קובד כוכבים . משמע תכל כתינו עוכד עכודם כוככים לה נחשר הסת והיינו משום שהות מפרש כפי' המפרשים משום בנותיהן בנותיהן משום ד"ל דלמשהנה דקאמר דעל בנותיהן מוד בנותיהן קחי גם ממח משום בנותיהן למשום בנושיהו דרישה נחי

ד"ם וא"כ סיכה דליכם חשם ד"ה ל"ג כלל פל פיסו ושל כלל על פימן ועל יינן חכל חים דמפרשי דקחמר למסקנה מפום בנוחי ביינו יחוד לא קאי רק מהא דקחמר פל כנותיהן משום דים לבל ברים' דיינומשום בנומיהו ביינו כלאו דלא מתחתן כ**ם** ודקחמר על בנוחיםן משום ד"ח סוח מלחת בחופי נסשי נס"ו גזיכת פיתו לת מלים במכודם כוכבים מסילו צחיט מוכד נמי חסור פיפן תמום לם תחחק כו': (שם בהנ"ח) ונם אינו אטור משום בישוי עובה אינו אטור משום בישורי עוברי כוכנים. פי' שלך כלל מירי בלך כלל מירי שלך כלל מירי של קטיום אלה נהבשל של קטניום אלה נהבשל של קטניום יש לקדק דה"ב כלל כהבשל החי להחי להשתיק כה פנהם כלכים ל"ש הלה אם סיה דנישל פוכר ודהי עולה על שלתן מלכים מסתה חי לה ידעיון ביש מסתתה אי ואי נדעיון ביש מסתתה איו ואי נדעיון ביש מסתתה איו ואי נדעיון ביש מסתתה איו שלו שולה פל שלתו בודחי שחין עולם פל שלחן מלכים אסור אף שידע בודחי שהות מינו עולה פשח"כ פת קפנית אפים שאין יודע ודאי שחינו עולה מותר דמסחמח מין עולה ועי' במ"ו ס"ק ג' ועוד י"ל דלח כהכ"ח והם דלח

בין אם הוא עולב לאינו פולם נו משום דפתם פת מקרי מולה משום בות בפת ומל לחם יחים חדם טוח בשנו זכל מוט יקום מכח למ משח"ב פירב מקרי אין שלם אך ודחי במקום דחף פם קמניום עולם כו' נמי אסור דחף בפס עולם כו' נמי אסור דחף בפס איכא לאפלוגי בין פולה לאין פולה ומפסה י"ל דהרמ"א ג'כ כפת קמניות איירי ואין מקום להסגם ככ"ת ודו"ק (שם ספיף ב' ברגח"ח) ני"ן בתנח"ו יאפי' במקום שפת מצוי וכו' . מי' -" ייריי מצוי ובו' . עי' ש"ן פ"ק י"ת ולסכב כמ"ח ל"ל ודחי למחן למקום שהשם לשלי בפלטר

פבק איסור והא דלא הביא סברת כי"א אף בפת בעב"ב ביינו שאין כ פנמו חסברת כמרדכי לחוד אם לא בנירוף פת של

שרחל הוח מלוי ס"ם פח של

כמה"כ נמי שרי ומשום דלה

נליון מהרש"א

בר'. כ"כ הח"ח בשם הרח"ה ובדברי הרח"ה בס' ב"ה דף פ"ח ע"ב שנזרו עליה בימי החנחים : (ה) אפילו הוא נילוש בבצים מבואר דהיינו לשטחו דלא אזלינן בחר חחלחו רק בחר דהשחא אבל כו' . בטעם כיון שהפח מוחר הבילים טפלים לו ואינפנד"ה להפוסקים דסוברים דפת של פלטר מוחרת לטולם אפילו קנאה בה"ב יתבאר בסימן קי"ג ס"ג : (ד) ולא אמריגן שיש בהם טובד כוכבים ממנו משום דבחר תחלחו אזליכן ה"ל מוחר דכיון כו" . כיון דאי קבע עלייהו סעודה מברך המוליא ע"כ דינם דבשעת אפייחו היה מותר לא

כפת ממש: (ז) פת של ישראל כו' . כום יש לו דין שלקוח ד [יא] י מקום שאין פלטר ישראל מצוי לדעת המוכר בסימן קי"ג כ"פ הטור: המתירין יג (י) ליקח פת מפלמר עובר כוכבים אם הגיע שם פלמר ישראל *) הרי פת פלמר עובר

כוכבים יד אסורה עד שימכור פלמר ישראל פתו ולאחר שכלה פת ישראל חוזר פתו של עובד כוכבים להכשירו:

הי יש אומרים שמי שיש בירו פת או שיש פלמר ישראל ויש פלמר עובד כוכבים עושה פת יפה ממנו או ממין אחר שאין בידו של פלמד ישראל מותר לקנות מפלמר עובד כוכבים "במקום שנהנו היתר בפת של פלמר דכיון דדעתו

נוחה יותר בפת פלמר זה מפני חשיבותו בעיניו ה"ז כפת דחוקה לו: [ניב] פ במקום שנחגו היתר בפת של פלמר (ה) מו אפי' הוא נלוש (פ) בביצים או שביצים מוחים על פניו מותר מז (יג) יי אכל אינפנ"דה שאפאה עובד כוכבים אסור לאכול מהפת שלה (ע"ל סימו קי"ג ס"ג):

הגה [יר] ויש אוסרים נפת שבינים סוחים על פניו משום שהן בעין ואינם בעלים לגבי פת ין ויש בהם משום כשולי עובד כוכבים (חוססות וסמ"ג והנהות חשיר"י וחרוך ומרדכי פח"ע וסמ"ק סי' ר"ו) וכן נוהגין *) [שור] וחותן נילו"ש רדן שקורין קיכלי"ך או מיני (ט) מחיקה שקורין לעקו"ך הם בכלל פת ובמקום שנוהגין היתר בפת של עובד כוכבים גם הם מוחרים (ך) ולא אמרינן שיש בהה משום בשולי עובד כוכבים ויש מיני נילו"ש שקורין קיכלי"ך שאופין אותם על ברזלים ומושמים הברזל בשעה אפייה בחלב או חזיר באותן יש ליזהר ולאסרן וכן המנהג (מהרא"י בהנהת ש"ר ואגור בשם ר"י מפרי"ש):

ל [מו] יב פת בעה"ב אסורה לעולם אפילו קנאה פלמר ממנו ואפילו שלחה לישראל לביתו וכן אפי שלחה אותה ישראל לאחר אסורה לעולם ושל פלמר מותרת לעולם אפי' קנאה בעה"ב ממנו שלא הלכו באיסור זה אחר מי שהפת כידו עכשיו אלא אחר מי שהיה לו בשעת אפייה:

[יו] יי יש מי שאומר דבמקום שאין פלמר מצוי כלל מותר אפי' של בעלי הבחים (וח"ל להמחין על פח כשר וכן נוהגין) (ב"י בשם ה"ח):

" הרליק עובד כוכבים התנור ואפה בו ישראל או שהדליק ישראל ואפה עובר 🗅 כוכבים או שהדליק העובר כוכבים ואפה העובר כוכבים ובא ישראל ניחן וניער האש מעם חרי זה מותר פי ואפי לא זרק אלא עץ אחר לתוך התנור התיר כל הפת שבו שאין הדבר אלא להיות היכר שהפת שלהן אסורה. ים [ים] (ומז כפת כמז הוי כחיסוי) (עוד סימן קי"ג ובאגור בשם ר"י מולין והוא בחשובת מהרי"ל רכ"א):

י [כ] ₪ אם אפו בתנור על ידי עובד כוכבים ג' פעמים ביום א' והבשירו התנור על ידי קיסם בב' הפעמים ובפעם השלישית לא הכשירו מותר (מיזי:).

חגה ב [כא] וי"ח דחם הכשיר החנור פעם ח' ולח עמד החנור מעם לעת בלח היפק חפילו חפחו בו כך כמה ימים הכל מוחר מכח (י) הכשר הראשון (ארוך כלל מ"ד ואגור) ויש לסמוך על זה:

ישראל ובלא נובד כוכבים בלי חיתוי דישראל ובלא ובלא קיסם אסור (ג) (idoir) לובוני לעובר כוכבים דילמא אתי לזבוני לישראל (כגו ואם פיתת הלחם לשנים מותר לזבוני לעובר בוכבים:

הגה וה"ה לכל פח של עובד כוכבים שאסור [בד] ולכן נהגו שלא לקנוח חהיכוח פח מן העובד כוכבים דחיישינן שמא היא פת איפור ומכרה לו ישראל כך (מרדכי פא"מ ובארוך) :

יב (כה) יה אם אפה עובד כוכבים הפת בלא חיתוי ישראל ובלא קיסם אפילו קרמו פני הפת בחנור מועיל

אכפניא ישראל משום דותק: [דְּדְן] וניער האש מעם. דלא כמ"ש תוס' שם ד"ה ואתא הכניא ישראל משום דותק: [דְּדָן] וניער האש מעם. דלא כמ"ש תוס' שם: (ליקום) דוקא שמקרב נישולו וז"ש ואפילו לא כו' מאין הדבר כו' . רמב"ם ועתוס' שם: ואכול פת של ואפי' לא כו' . והרמב"ן והר"י חולקין וכ' הר"י דנראה דבסקימות שנרגו לאכול פת של עובדי כוכנים שם חנהינו בקימם להרחקה ועבח"ה פ"ש א' (ע"כ): [יַחַן ואם נפח כו'. כמ"ש גב"ק י"ח ב' הרגנול כו' ואמריונן שם י"ו ב' א"ר בשלמא מימכום כו' הדר כו' וא"כ כמ"ש גב"ק י"ח ב' הרגנול כו' ואמריונן שם י"ו ב' א"ר בשלמא מימכום כו' הדר כו' וא"כ

אקרובי דעתא וחולק על הרשב"א רס"ל דבתר אפיה אולינן כט"ש בס"ו וכ' הרשב"א להדיא ראפילו וימנו סותר ועש"ך: [יא] סקים כו' - דהשעם משום דוחק: [יב] נסקים כו'. כס"ש ברפ"ב די"ם פ"ז ב' ובע"ז ל"ח א' קמ"ל קימחא עיקר ועתים' שם ושם ובחולין פ"ר א':[יב] אבל אינסינדה כו'. שהשמנונית בעין עליו וגם אם נכלע טהחלתו היה בעין פרד ה: [יד.] אבר איבפינדה כו. מחשטונית בעין עליו וגם אם נכלע מהחלתו היה בעין ונאסר משום בשולי צוכרי כוכנים ואוסר העיפה משא"ב בנילוש כביצים שתחלתו נתבפל בו, ע"ש ושס: [יד] ויש אוסרים כו'. כנילי ופברא הראשונה מ"ל כיון שאינו אלא לסראת חוותא לאו מילתא כמ"ש רש"י בפ"ח דובחים (ע"ל סי' ק"כ ס"ק ו"): [1] ואותן נילוש כי'. שדרך אפית עביד להו ועוד דאי קבע עלייהו מברך המוציא כמ"ש בע" כ" (("ל.ל"). תופ" ב"ם אבל אם לא היה בכלל פת חיה אמור משום בשולי עובדי כוכנים כמש"ל בש"ל ב"מ" ("ל.ל"). הוא בי"ם שה באל אם לא היה בכלל פת חיה אמור משום בשולי עובדי כוכנים כמש"ל ב"ל ("ל.ל"). מ"א: [מ"ז] פת בצ"ח כי'. עכת"ג וו"ל רבפניו חיישינן שמא יקח כמש"ש אע"ג שהוא עכשיו ביד חעובד כוכבים: [י"ז] יש מי כו'. דלא חמירא מדמאי כמ"ש תום' ל"ת ב' פד"ח מכלל ותנן (לפ"ג דדמתי) מאכילין כו' ואת האכמניא דפאי ואמרינן שם בירושלמי אפילו

מתחי תשובה

דומים דחינך משום דלם פני סכן הות כי קחני חרי כני מוב מובדי בוכניי ורוב ישכמל בדר קפני מחלם על מחלם

שאם הגיע שם פלטר ישראל דהפת הפלטר עובד כוכבים אסורה כל זמן שהוא ביד הפלטר אבל אם לקחו כבר הישראל בהיתר לא כתב דאסור ונראה דשרי וכ"מ לכאורה בדברי הרח"ה בכ"ה שם : יד אסורה. סיינו לדעת המחבר ס"ב אכל לדעת סי"א בהג"ה פשיטא דשרי וק"ל: ַ מַן אפילו הוא נילוש בביצים דלמאי ניחוש לה אי משום דם רוב בילים אין כהם דם כדלעיל סימן ס"ו ס"ח ואי משום בילי עוף טמא אין מלויים בינינו כדלטיל סי' פ"ו ס"ב ואי משום בשולי עובדי כוכבים דאסור בבילים לקמן סי' קי"ג ס"ד קימחת עיקר כ"כ הפוסקים וע"ל ס"ם פ"ו וכמ"ם שם : מון אבל אינפנד"א כו' . ע"ל סי' קי"ג ס"ק ו' מוה: ין ויש בחם משום בישולי עובד כוכבים . ודמי לשלקות דלא נהגו היתר בשום מקום כדלקמן בסי' קי"ג : ידו שקורין קיכלי"ך. דוקח שבלילחן עבה וים בהן חואר לחם כ"כ בח"ח שם דין

(וכל כו והות כס' כד"ס דף פ"ח ע"ב): ו בס: ז עור כשם הרשנ"ח נת"ם (וכ"ד פר"ו): ח ב"ו כשם הרשב"ח ם כת"ם ושכן דעת מורו הרב "י: ם תום' והרת"ם והר"ן וסכא"ם והכ"ן מם ופרשנ"ל כת"ם: ישמ מיחסר חו וכן כתב הרשב"א במ"ה עובדי כוככים דקימחא עיקר שם להדיא דאפילו זימנו הפלטר אללו וחין לחום משום דם בילים וכילת פוף ממת דהולכים תחר סרוכ: יא פם ופיין כסימן מותר כיון שהיה מותר בשעת אפייתו *)ולפ"ו קשה דהא המחבר ס"ל לקמן שחחר זם שעיף ג' : יב הרח"ם בתשובה והרשב"ה כמ"ב והר"ן ס"ז דבתר תחלתו אזליכן וסיאד כפ"ב דעבודת כוכבים מהחות ביתא דחיטי דיפל עלם מביתא כתב כאן דין זה ואולי לכך כתבו דיין נסך דשכיה ככה למטחנה בשם יש מי שאומר או אפשר דם"ל ולמפינסו ולזבוני לעוכדי כוכבים שם דף פיה : יג ספר מסברחו לחלק דמזמינו אללו גרע טפי: יג ליקח כו'. *) נ"ע דלא כתב מ'מ בשם ברמ"ם וכלבו נרא דרבינא טלכמא סאי הא"ח בכם הרא"ה שהביא ב"י אלא ריפתח וכו' שבודת כוכבים דף ל"ת: מו טור כפס הרתב"ם מהמ"ח: שו מרדכי פ"ב דעכודת כוככים ע"ם מעשה: יו שם במרדכי בשם ר"מ מההות תרבת דעבעת בחישתת פשמים דף מ' ומגודה וש"ד וסמ"ק וכל בו : יח פט :

> נקודות הכסף (סיסן קי"ב בש"ך ש"ק י"ב תנה"ה) ולפ"ן קשה דהא המחבר וכו'. ולי נכחם דשאני הכא כיון שהומין שלטר חת יברחל בלוי מילחת כעלמת ששבחו לעומו כמ"ם סרב לעיל מינים כסמוך ומש"ם לא כחב המתכר דינו של סרב משום מינים גסמוך ומק"ם נח כחכ פתחנר דינו של סרכ משום דכ"ש הוא וק"ל: (שם בש"ך ס"ק י"ג) ליקדו כו' צ"ע בו'. אנכ ריכטא 'כ"כ דהגאמ"ו

פרי תדש (סימן קי"ב בש"ע פעיף ד') דרי פת פלשר עובד כוכבים אסורה . פי' הפה שלמו שלהח כסימר והמחבר נמשך אחר סברם הרא"ה שהביא כב"י בלי מולק וחין סברתו נכול והעיקר כמ"ם פרכב"ח במבמרת הבית דמחזי כמוכח ואיטלולח דבשולתן אחד ניתר ונאסר וחזר והותר ולפיכך העיקר שאם ישראל לקח ממנו ואח"כ הגיע שם פלטר ישראל לא יצא מסימינו . אך קשם שאע"ם שמדכרי שרשכ"א במשמרת י"ב ע"ם: ים ואם נפח כו'. ע"ל סבית גרחם שהכין כך בדעת םי' קי"ג ס"ק ח' ט' : ב וי"א כו' . ברא"ם מ"מ אינו מוכרת דין וכחב כש"ד דחם כוח מסופק חם ום בדעם כרח"ה לפם בדף ם"ח ע"ב דחדרבה לא משמע הכשיר ישראל התנור או לא שרי לכאורם כן בדבריו וכת"ם דהוה ספיקא דרבנוולקולא וכ"כ הרב לכן נרחם יותר נכון כנו של הש"ך כס' נה"כ בת"ח שם דין ו' ושאר אחרונים: שנ"ל ליקח בחיר"ק וקחי לדעת סתחירין ליקח חבל הם לקח בקיתר לכולי עלמח שרי ולענין פת הנמלח בשוק חנן במם' מכשירין מלח כה פת בונכין אחר רוב הנחתומיו ואם כיתה פת עיםה הולכין מתר רוב הוכלי פת עיםם ופי׳ הר"ם והרע"ב פת עיםם דסיינו פת נקיים והרמב"ם ופתי"מ פיכשו דהיינו פת של בעלי במים והכל לרינא אמת ואמרי' נמי בסרק הדר שר"ב סים מהלך מעכן לכזיב ומלא בלוסקין כדרך ולא אכלו לפי שהולכין אחרי רוב שוברי כוב עובכי לרכים ורוכח עוכדי כוכבים סוו ומסתברת דמהנה על מחני ים להחמיר דומים דמרחז מכחום כבכם וחינך דמייתי כתם כמתני' דמגשירין דמחנה של מחצם חוליכן לחומכח וכח דלח קחני לים סכי כהדים

הפת מסנתתום פסוח כיון שהנחתום עוסק ג'כ נבומן של דבר אחר אי אששר שלא יתערב כפת פן בשפת לישה או בעריכה ואפים ושמא נפערב כל כך עד שיש נחינת מעם ולכן אפי' כבסנתתום אוער שנזהר יפה אסור ע"ש ועיין עוד נחשובת דברי יוסף סי' כ"ח ותשובת שמש לדקה מיו"ד סיתן א"ז מענין זה: (ג) ואטור לובוני כי'. דין זה למד סערדכי שמש לדקה מיו"ד סיתן א"ז מענין זה: (ג) ואטור לובוני כי'. דין זה למד

מה שהקשה כאן בש"ך חקנו [כנו] בנה"כ דעעה בין חיבת ליקח ללקח ע"ש וק"ל וכל זה לדעם המחבר ס"ב אבל לדעם הי"א נהנ"ה פסימא דשרי: (ח) בביצים.

באר היטב

ם"ז דבחר חחילתו חזלינן והיאך כתב כאן דין זה ואולי לכך כתבו בשם יש מי

שחומר או מפשר דם"ל מסברתו לחלק דמומינו אצלו גרש טפי עכ"ל : (ז) ליקח.

דלמאי ניחוש לה אי תשום דם רוב בינים אין בהם דם כדלפיל סי' ס"ו ס"ח ואי משום בינח פוף פמא אין מנוים בינינו כדלפיל סי' פ"ו ס"ב ואי משום למנהי ליחום מה לי משום דם יול במחל שיקר שכ"ל הש"ך וע"ל סי' קי"ג: (ס) מתיקה. כיון דאי קבע עלייהו סעודה מברך המוציא דינם כפח ממש ש"ז ודוקא אוחן שבלילחן [עבה] ויש בהן חורח לחם וכ"כ בח"ח: (י) הכשר. ורחב הש"ד דאם הוא מחוסק אם הכשיר ישראל החנור או לא פשלתי ככל זגם גבי נשר ממש פ"ז ודוקה חותן שבלילתן [עבה] ויש בהן תורת לחם וכ"כ בח"ח: (י) הבשר. וכתב הש"ד דחם הוח מסופק חם הכשיר ישרחל התנור או לם מכושל קתני בשה"ג אש"פ שדכר פשוש לשם דבמתנם על מחוב חולינן לחומרת והכי נמי דכופים והם דקתני גבי שירוש שניי שרכו פל שלישית דסולכין אתר רוב מחום להתמיר אש"ג דליכה החם תרי בבי שאני פחם דהוי שנין אתריפי

ממה יהונתן חירושי בית מאיר

(פיסן קי"ב פעיף ו' בהג"ח) ואותן נילו"ש שקורין קיבלי"ך. כסנ סש"ך דוקה שכלולפן פנס וכו' כ"כ נפש של פעיר המתי מחתל מתחלה המם לשם כך. ה"כ מ"ש דכ"ו הי מוכן דמוכר משה"ב מיש במתי שביצים שוחים כל. ה"כ מ"ש דכ"ו הי מוכן דמוכרו משה"ב מיש דע במ"ח ב"מ"ח במ"ח במ"ח של מעיר התנה"ה) ויש אוסרים בפת שביצים שוחים כל. דין זם כסנ למ"ח כשם מום' ובפוס' כילפ דף ק"ו גליון מחרש"א

יד אפרים שם פ"ו) אפו' הוא נילוש בביצים . שנח"ט ופיין כשו"ח דברי יוסף סי' כ"ם כמקומות שוהגו היתר נפת של שובר כוכבים פין בת בידינו לחבור ליקת גלוסקת מנחחוש השובד כוכבים שמוכר ג'כ עונות שילושות כמים ודיכר התר דהוחתום יש לו כלים שיוחדים לכל מלחכם כדרך החומנים וכ"ש שטות בעלמו הרחה להם שיש

ישַ פַּחנור כשם ש"ד (ומכרפֿ"י וחו"ם): ב מרדכי בם בבם רחני"ם פכח דעירובין דף מ"ח הם פרח כוח פייל מיח הם שקח הום שייל לחתומיה וכו' דלח חחמירו כחיסורי דרכנן דחין כבוד לבמים ששוב יחדל משום מיסור וככר-כלם (חנוד' וח"ה פימן ("ב): כא סור כפס פגאונים ופרשב"א בשם ר"ח:

פרי חדש וכן כל דכר שבלילתן שכם וים ככם סואר להם אש"ג דים כחם דכם וכשמים מרכם כחם פכחה בכישנין הרכם כפנו הכחם כינורן הומיל ואי קבע מעוד' פליהם מכרך המוליא אולינן במר העיקר ודינו כפת כסברם ה"ר יחיאל שהביא הב"י כס" קי"ג וכן פסק בת"ח כול ע"ס דין י"ב ע"ם . כתב כר"ם כר נמח הכיחו הכ"ר כסי' קי"ב דמיני מתיהם שעושי' פעוברי כוכבי' ורכם דרוכשה שיקר וסלם לדכוקי בעלמה ושכדין נסנו כסם סיפר אלת שבעל נסנו כהם סיפר אלת שבעל נפש יחוש לעצמו פ"כ וגם בריב"ש כחשוכה כםי' כ"ח מתירן משום שהדכם מיקר ולפ"ו פין מברכין של פלו מיני מחיקה כורא פיני מזונות אלא שהכל ול"ג דהני מיני מתיקה מברכין עליהם בורא מיני מזונות ומשיקר בדין מסירי משום בשולי עובר כוכנים ווה שנים שנשחלתי על המלב"ן שעושים כחכרון על המלכ"ך מוכ"ב דה סוכ"ב דסיינו שלוקחין תירוש ומרסיחין אותו על סאור ומערכים עמו קמח ומחעכה והחירום מרוכה של שקמח מה מברכיןעליו והעליתי בראיות דכל שאינו עושהו אלא כעלמו בוי ענ פעיקר אנל פתם קתח שמשיתין כו פתיכו המשקין כיון שמלכד מתם שמדכק ומקפה החיים שמדבק ומקפה החשרוכת מכשירו ומחקנו נמי לחכילה כמערוכת זק חדפתה דמה והם ניתן ומכרך מיני מזוכות ומכח זה בפליחי לברך כליו שכמלב"ן ראוי בורם מיני מזונות וכך סעירו סרבנים סקדושים כחרן המה שהיו במברון שהיו תברכים עליו במית והבר החרכתי ברחיום להוכים כן ודהיחי מה שנרחה פיפך מום וח"ב בנ"ר נמי נרחין פרברים שקמח ום פשוי לדבק ולחקן ולהכשיר ג"כ סדגש לחכילם ולריך לכרך פליו כפ"ם וים נו משום בשולי פוכדי נו משום בשולי פוכדי כו משום בשוני שוכדי כוכנים - וזה שכלל כל דבר כשקוכע סעוד' שליו מכרך שתונית וכרכת סמון דיע

ממה יהונתן מ"ח ד"ם קת"ל דקתחת פיקר תשמע אפילו אם פתו סכילים על פני' נמי ליהה פשום כיפול עוכדי כוכנים וכ"כ פר"ן שם להדיח כשם פתום" שנם חם מח על פרום מותר ממנם הרמית ו"ל בר"מ מדיים כן מדכרי שמום׳ דחולין דף פ"ד והמרדכי פס דמשמת שם דחם הכינים פם כעין של הפת חשור צ"ש :

חידושי כית מאיר נת'ת שם . נ"ב ע"ם כי כוס למר זכום על החשב"ן שפקפק להחמיר בכלילתו רכם . חבל בסי' מ"ק פסק לסתיר אף בנילום שוכר פה דסום בלילתו רכם ומשום דחף כפו מסים בשו"ע ח"ח סי קס"ח שחם קבע עליםן מברך המוליא וכן בעלם

בא מי שאינו נזהר כו'. וכ"כ כמחבר בח"ח סימן קס"ח ס"ה וכ"פ הרב בת"ח שם דין ה' וכתב המחבר שם ברישא דמי שנזהר מפח של עובד כוכבים ולפניו פח של טובד כוכבים נקי ופח של ישראל אינו נקי מסלק פת של פובד כוכבים מעל השלחן עד אחר ברכח המוליא

וטעמא לברישא אין ישראל אחר מיסב אולו אבל בסיפא וכאן כיון דישראל אחר מיסב אללו אם לא יברך על פח נקייה איכא איבה כדלקתן סעיף ש"ו בהג"ה ואע"ג דמשמע שם דליכה משום חיבה חלה היכא דאוכל מי שמזהר עם אחרים שאינם נזהרים אבל האוכל רק עם א' שאיכו כזהר ליכא איבה דמאי אולמיה האי מהאי מ"מ כיון דלענין ברכת המוציח מצום לברך על היפה חם לח יברך חיכח חיבה טובח ה"ג דוקח כשהפת של שניהם שוה הוא דליכא איבה כשאין שם אלא א' שאינו מהר אבל לשהפת מי שאינו מהר נקי ויפה יותר ואפ"ה אינו אוכלו ודאי איכא איכה כן נ"ל ובהכי ניחא דלא קשיא מה שהקשה הב"ח על סתרומות כדשן מכמרדכי דפ' כילד מברכין גבי מה שהביא בשם השר

מקולי והשיג על הח"ה והמחבר בדין זה שכתבו כאן ופירש דברי המרדכי בשם ראבי"ה בפא"מ בדרך אחר זר ורחוק וכל דבריו אינן נראין כמו שהשגהי עליו בספרי בארוכה ע"ש והוכחתי בכמה סוכחות שהפי' בדברי המרדכי הוא כמו שהבינו הת"ה והרב ובאר אחרונים וכן מבואר להדיא באגודה ע"ש: כב בותח בו' . ואין לחוש לחלב של עובד כוכבים כדכתבו הפרישה והב"ח בשם מהרש"ל ע"ם וכן הוא בתשובת מהר"מ מרוטנבורק דפום פראג סימן קנ"ד וע"ל סימן קט"ו: כג בין ביבש. אפילו הוא דבר חשוב כ"כ בד"מ ובח"ח שם דין ח' בשם או"ה והאו"ה כלל מ"ג דין ו' כתב דינים אלו אפילו בבישולי עובדי כוכבים ממש וכ"פ בח"ה שם וע"ל סי' קט"ז ס"ק י"ז: בד אבל אסור לערב בו' . וכ' בד"מ ע"ז וז"ל וכ"ל דמ"מ יכול לסיות

בכיתו בשכירות ואוכל הבעל הבית עם אותו השוכר והמלוב על בעל הסטודה לבלוע והבעל הבית נגרר אחריו ומ"ה מוחר בפת של טובד **כוכבים** טמו ועיקר החידוש הבטל הביח שהוא טיקר נטשה טפל לבטל הסטודה וכחב אם הבטל הביח טושה הסטודה ודאי חייב לבאוט **של** של

לבדו כמו שעלה על דעת מהרא"י כי לפירושו יש דוחק שנאמר לאו דוקא נקע ראבי"ה שאוכל אללו ישראל שאינו נוהר כן נראה לע"ד ברור: ואין חוששין לפת בו' ... ואין לאסור משום חלב של עובד כוכבים כי חלב שמא אינו עומד ואם נאתר שמעם נסיובי דחלכא

בלת ואנ"ל שי"ל פיסר מן התודה כ"ש כאן וכ"ש ביבש. מרדכי פ"ק דחולין שם ז [ל] אבל כו'. כמ"ש שם שאני התם דכיון דמאמר כו': [לא] מי שנודר כו'. כנ"ל וכם"ש בירושלמי (סוף תלש) בחלת ח"ל הזורה ו' אנהו בכוצוה שצריבה דוב א"ר יונה וכם"ש בירושלמי (סוף תלש) שלמד שהיא צולה בפחות הפלן ואינה ניסירו איני וייניים אמריביו ווא אמרת איני הפרה בין נואכלת עם במלמד שהיא בולה בפחות הפלן ונאיפות בר"ם שכ"ג ואפילו לדעת תוס' שכתבו דלא הור על השולחן ור"ל בקערה אחת וכם"ש בר"ם שכ"ג ואפילו לדעת תוס' שכתבו דלא

פתחי תשובה

בפ"ב דפ"ז מהא דפרק כ"ם גכי ארכא דטנעפה כחישחא וחימה דאיך למד פשם לכאן די"ל דשאני שחם דהוא איסור חורה משא"ב שלא כאיסור שלקות דרכנן דלמא כדרכנן לא חישינן לספק זה שמא ימרכה לישראל ויותר הו"ל להמרדכי להכיא ראיה לזה מהא דמה' עכודת כוכני נספק זה שמח ימכרס נישרתו ויותר הדינ המתדכי נהבית דמיה נזה מסק דומי שכודם קרכני. דף ס"ה כמים שם דמם שכודם קרכני דף ס"ה כמיטין שנפל עליהם יון נסך לפי מה שכתכ המתדכי גושיה בפקק כ"ש סוס"י פקר"מ. דהך עובדה שייבי בי"ב דרכנן ע"ש ועיין כמשובת נו"ב פנייות חלק הו"ח סי" ע" וכחלק יו"ד פוס"י קס"ו ועיין בש"ל ע"ל פול פי" י"ח ועיין במשובת ב"ח המדשות כי" כ"ו: (ד"ן) בשל ועיין במשובת מ"ם סי" ק" ע"ש בזם עיין פמ"ג לחו"ם בסנהגם הורחת חודים מדר

נקי ויפה יימר ואפ"ה אין אוכלו ודאי איכא איבה: (יב) בותח. כחב הט"ז ואין לאסור משום חלב של עובדי כוכבים כי חלב פמא אינו עומד ואם נאתר נקי זיסה ימדר וחפים חין חוכר ודמי שיכח חיבה. (יב) כוועוז. כחב הסייז וחין נחשור משום חכב שנ שובדי כוכבים כי חוב שמח חיכו שומד וחם מחתר שתעש כסיובה דהלבה היכה בו מ"ת בסל במיעוסו שהרי פעורב בה וחינו דומה לחמחה בסי׳ קס"ו שחינו פעורב בה פכ"ל רש"ל ולי הקטן נרחה חמוה דכחום ובי ימי כ"ח: (מעיב בתלבה ודמי חינו בסל במיעוסו ורחיה חש"ס ס' אלו שוברין כוחה הבבלי וכו' וגם כס' חין פעמידין מיחה דבחוב לכמכה והוח כוחה דהחב משום היכוב בהובל בחשוב ש"ז ופי"ח ה"ד בותוח ובי . שיי דכחן מיירי שנעשה בהכשר שישראל רוחהו אלה שהעובד כוכבים נותן שם פח שלו דחין בזה משום חיסור פח של עובד כוכבים עכ"ל : (יג) בלח. הפילו הוח דבר חשוב ש"ז ופי"ח וח"י

חיתוי ישראל כל זמן שהפת צריך לתנור וְמשביח באפייתו עדיין יי ויש מי שאומר שאפילו הוציא הפת יש תקנה להחזירו לתנור על ידי ישראל אם הוא משביח:

יג (ה) כא (כו) י מי (ר) שאינו נזהר מפת של עובד כוכבים שהיסב אצל בעל הבית הנזהר מפת של עובד כוכבים ועל השלחן פת ישראל ופת של עובד כוכבים היפה משל ישראל (יי) יבצע בעה"ב מן היפה (כז) ומותר בכל אותה סעודה בפת של עובד כוכבים:

יד כב [כה] (יג) כי בותח של עובר בובבים מותר (מ) (כמ) ואין חוששין לפת עובד כוכבים שבו: הגה וכן כל מקום שנחערבה פח של עובד כוכבים בשחר מחכל (ה) בשל כרוב בין (יג) בלח כנ בין ביבש כד [ל] חבל חסור לערב כדי לאכלו (חרוך):

בזן (לא) יימי שנוהר מפת עובד כוכבים מותר לאכול בקערה עם מי שאינו נזהר ממנו ואף

מי שאינו נזהר כו'. במרדכי פרק אין מעמידין כהב בשם ראבי"ה וז"ל ישראל האוכל פת של עובד כוכבים ופת נקייה בידו והב"ה כזהר מפח של עובד כוכבים כיון שמלוה זו מופלח עליו לבלוע יבלע על ביפה וראיים מירושלמי פת נקייה טמאה ופת קיבר טהורה על

איזם מסן שירלה יבלע וכיון שסוחר לו לבצוע מוחר בכל הסשודה כולה עכ"ל וכתב על זה בח"ה סי׳ ל"ב לאו דוקא נקט ראבי"ה אם היה מיסב על השלחן ישראל האוכל פח של טובד כוכבים דבלא דידים כמי שרי אלא נקט הכי דל"ת מי המביא פת של עובד כוכבים על השלחן הואיל וסבעל הבית כזהר ממנו עכ"ל ולכחורה נרחה עיקר פירוש זה מדמביה רחיים מהירושלמי שפוסק לענין פת נקיים כו' שהברירה בידו ממילא גם בדין דראבי"ה הוה הטעם משום דכיון דמלוי לפני הבעל הכית פת של עובד כוכבים משום חיבוב מלוה מותר לו לבלוע עליו וחע"פ שמליט במרדכי פ' כילד מברכין בשם השר מקולי שמי שמומר משל עובד כוככים יש לו לסלק מן השלחן ספת נקייה של עובד כוכבים ולבלוע על של ישראל מ"מ מלינו באגודם

פרק כילד מברכין דיש פלוגתא בזה וי"א אפילו כזהר מברך על איזה שירצה וא"כ יכול להיות דראבי"ה ס"ל כהך דעה ובאו"ה שער מ"ד הביא דברי ראבי"ה אלי בלשון זה הנוהר מפח של עובד כוכבים ויושב על שלחן אלל מי באינו נזהר ויש לו פח של טובד כזכבים נקייה יותר כיון שמותר לו לבצוע עליו מותר לו לכל ססעודה שחין כבוד שמים שיבלע עליו ואח"כ יפרוש עכ"ל ונראה שמה שכחב אצל מי שלריך להיות אצלו מי כו' וכחב שם בגליון על זה דפירושו דהבולע אין נזהר מפח של עובד כוכבים ומ"ש שמותר לו לבלוע ר"ל לצאח בביצוע אבל אם הבוצע מזהר והמסובים אין מסרים ודאי טוב לו יותר להסיר הפת הנקייה מן כשלחן עד אחר הבילוע עכ"ל וכעין זה פירש מו"ח ז"ל דהמרדכי מיירי בהבעל הביח יש לו אללו איש אחד

ישראל כיון שחינו רולה לחכול מפת של טובד כוכבים וחפילו לסלקו משלחן חין לריך וחלק על הש"ע בזה וחלו רחו הלשון של רחבי"ה הסועתת באגודה לא היו כוחבין כן דאיתא שם פ' אין מעמידין בלשון זה בשם 'ראבי"ה אחד הכזהר מפת של טובד כוכבים ויש אללו של סשלחן ישראל שאינו נזכר ויש לו פת יפה על השלחן ואמרינן בירושלמי פת נקייה כו' וכיון דמותר לבצוע עליו מותר לאכלו בכל הסעודה כו' עכ"ל הרי לפניך שחוחו הכוזהר הוא הבעל סעודה והוא העיקר רק ביש אללו אורח שאינו כוהר שכן מורה לשון יושב אללו שחוחו היושב סוא מפל על שלחנו וא"כ על ב"ם לכצוע ע"כ סוא מברך על סיפה אלא שיקר הפירוש מהרא"י שלענין היחר הביצוע עלמה מביא סירושלמי וס"ל דמיירי אף בנזכר אלא דמ"מ יש קושיא על הש"ע דמשמע לפי פסק זה שאף מי שנזכר יכול לבצוע על פת של עובד כוכבים ולא כהשר מקולי שלום לסלק ולעיל בא"ח סי' קס"ח פסק כהשר מקולי שיש לסלק את שאינו של ישראל ע"כ נראה שהוא מפ' דברי ראבי"ה מטעם דהאורח שהוא אינו נזהר ודאי יאכל מפח של עובד כוכבים כיון שהוא נקי והדין נוחן שהפח שיאכל עליו יבלע כמו שכתב מהרת"י בח"ה סי' ל"ב דחין להקדים לבלוע אלא מה שיאכל וא"כ הב"ה שחייב לבלוע ומבלפ ומוליא את האורח יבלע ממה שיאכל האורח וכיון שהוחר לו לבלוט בשבילו הוחר לו לכל הסטודה בשבילו אש"ש שאפשר שאח"כ יאכל כל אחד פח שלו מ"מ כיון דבשטח ביצוט לריכים לפת אחד הותר גם אח"כ וכדי של"ת הא האורח גופיה חייב לבצוע על פת ישראל לזה מביא מן ירושלמי שמי שאינו נזהר יבצע על מה שירלה והוא הדין באורח זה שמבלע ב"ה בשבילו וכן טיקר להלכה כמשמעות פסק הש"ע כאן ובא"ח סי' קס"ח אבל לא בנזהר שאוכל

מיתוי פעם כנ"ל ועמ" קי"נ ש"ם בהנ"ה: [בַּן] מי שאינו כו' יבצע כו'. כש"ש תוס" ברכות ל"ם כ' ד"ה אכל מהא דירושלםי פת פמא נקיה ופת קיבר מהורה סברך לאיות שירצה: [בַּן] ומותר כו'. כם"ש (יכתות ז' כ' זכתים ל"ב כ') הואיל והותר לצרעתו כו' ועבה"ב: [בַּקַ] (ליקום) כותח כו'. דהא פמור מן החלה. ת"ה בשם ר"ח (ע"כ) ז בר מו זכן כו' זכן כו'. דלא חשירא מדמאי דאמרינן כתולין ו' א' דלא נזרו כו' אפילו

באר הישב פרי דחוי ספיקה דרבנן ולקולה וכ"כ הרב בח"ה: (יה) יבצע. כחבו המ"ו ומ"ך

ומ"ש המחבר בא"ח סי' קס"ח דיסלק סח של עובד כוכבים מן השולחן עד אחר ברכמ

המולית דשם מיירי שחין תחר מיסב אללו אבל כאן כיון דישראל אחר מיסב הצלנ אם לא יברך על פח נקיה איכא איבה ואע"ג דמשמע שם אם רק א' מיםב אלנו ליכא איבה דמאי אולמא האי מהאי מ"מ כיון דלענין ברכח המוליא מצוה לברך על היפה אם לא יברך איכא איבה בובא א"נ דוקא כשפת של שניהם שוה הוא דליכא איבה כשאין שם אלא א' אבל כשהפת מי שאינו נזהר

נכנ"ם) אבל אמור לערב כדי לאכלו. עיין מיכן צ"ם ש"ך פ"ק י"ו ועיין במ"ז לקסן מיםן קפ"י ס"ק י"ב וש"ך ב"ק י"ו: (ט"ן ס"ק ל"ג) וראן"ה כלל כו' כתב דינים אלו, עיין פי' קי"ב טעיף פ"ו: (יו"ד דו"ב) ק"י דיני מ"ם אות כ": (מ"ע מעיף י"נ) ועש תקנה כי' אם הוא פשבית. ר"ל מ' צורך נמר בישולו דאל"כ לא תמצא פת עובר כוכבים שאמור "ה"ח ועיין נליון לקמן מימן קי"ג ס"מ בתג"ה: (מעיף י"ר שמוחר לאכול בקערה אחת וליכא למיסר משום הטעם שנחערב ולא - איכא בו מ"מ בטל במיעוטו שהרי מטורב בהואץ דומה לחמאה דסי אסרו לטרב לכחחלה אלא לאכול הפת שלמו אבל משום טעמא ליכא - קט"ו שאינו מעורב בה עכ"ל ובדרישה ומו"ח ז"ל הביאו *) ולי למיחב אך סגבת ש"ד אוסרת לכתחלה עכ"ל ועיינתי בהגבת ש"ד ולא - בקטן נראה תמום היאך אמר דהנסיובי דחלבא בטל במיעוטה והא אמרינן ריש פ' אלו עוברין כוחח הבכלי מעמעם את הלב משים נסיובי מלאתי הכרח די"ל דמיירי כשאוכל הפת עלמו ובלאו הכי הא הערה

דחלבא שבו ואי הוי בעל לא הוה מעמעם ותו דבהדיא איתא בפ' איז מעמידין (דף ל"ה) דבחולב לכמכת וכות כותח דבחלב חשור וכן במרדכי כתוב בהדיא בפרק אין מעמידין בשם ר"ת דחלב שחלבו עובד כוכבים לאכילה ולכוחח אני אוסר עכ"ל וכ"כ באו"ה כלל מ"ד דין ה' ונראה לע"ד דודחי כותח של טובד כוכבים אסור אלא דכאן מיירי שנעשה בהכשר

שישראל רואהו אלא שהעובד כוכבים נותן שם פת שלו דאין בזה משום איסור פת של טובד כוכבים כן נראם לע"ד פשוט: (י) לעיל. בתחילת סי' זה הוכיח ב"י דמותר ליקח שאור של טובד כוכבים ולחמץ בו העיסה אפילו במי שנזהר מפח של טובד כוכבים אף על גב שטעם כו' כי לא גזרו חכמים על פח של טובד כוכבים על טעם כעיקר

על פי שמעם פת עובד כוכבים מתערב בפת ישראל אינו חושש:

הגה [לב] י"א דמי שנזהר מפח של עובד כוכבים ואוכל עם אחרים שאינן נוסרין מוחר לאכול עמהם בה משום איבה וקעעה הואיל ואם לא יאכל עמהם פח [לג] שהוא עיקר הסעודה התירו לו משום איבה בן וחין ללמוד מכחן לשחר (יד) חיסורין (ב"י בשם חשובה חשכנזים והוח חשובת מהרי"ל סימן ל"ה):

בון [לד] מיש מי שאומר שהנוהר מפת עובר כוכבים והוא בדרך אם יש פת של ישראל עד (ו) ד' מילין ימתין: (וכבר נחבחר (י) לעיל דנוחגין לחקל):

כ"כ רש"י אבל על הפרורים שהם בעין ודאי אסורין כל זמן שלא נחבעלו ברוב :

ק"ל כחירושלמי מ"ם ש"ם דמח שמותר בתערונת מותר כה"ג: [לב] י"א כו'. כמ"ש בפ"ד דרסאי הסדיר את חבירו כו' ואמרו בירושלמי שם ר' ינאי כי ר' ישטעאל בשם נפי הינהה השהיה את הבירו כן האמון בירושים: שם הינה כי די שפטאל בשם הי יותן בשבת של פרופוגטא משום איבה א"ר אבון כאן התירו שבלים ספני דרכי שלום וערמב"ם שם בפי הבחיבורו דלר' אבין אפי בלא פרשוגיטא מותר: [ל] שהוא כו' ואין כו' . ר"ל דכמטאה אסור כה"נ דפת שאני שהוא עיקר הסעודה ואמדינן ברפ"ד דפסחים דאפילו להקל ישנה מפני הסתלוקת כו' שאינו איסור דאורייתא כמ"ש הרא"ש

פתחי תשובה

שלישי אות ל"ז שכתב מסתכרת דסת עובד כוככים ובשלי מובד כוכבים ותתחם שלהם שנתערב לסתות מרוב ונחסר וחתחם שלהם שנתערב לסתות מרוב ונחסר וחתחם כל מכשיל אחר חץ אומנים בו חנ"ל (להצריך רוב נגד כל מס שנחם במחלם) תש"ג דבשתר חיסורי דרבון אומנים תנ"ל ואף איסור דבוק כדמוכת בפי' ע"כ כלב ושאר דוכתי משוט לתת דבב"ת באלו שהקילו דא"ל ששים לת מיחלף בכשר בתלב ע"ש]: (ד) ד' מילין ימתין. בספר חכמת אדם כלל ס"ה כתב דעב"ם לדעה זו שיטור מיל לניך לילך אפי' אינו סולך לשם דקי"ל לגבל ולתכלם לאחריו עד שיל לדעה זו שיטור מיל ל"ה דאין מילוק בין רוכב על סום או הולך ברגליו ובן אם סדרך רע וע"כ מחשובת ב"יו סי' ל"ה דאין מילוק בין רוכב על סום או הולך ברגליו ובן אם סדרך רע הלל כוה יש מילוק אם סוא הולך לבדו או אם סולך עם בניו ובני ביחו ע"ש:

איכא איבה משום דעל הלחם יחיה האדם אבל לא בשאר מאכלים שכמה אנשים הם שאין נפשם האיבה לאכול חמאה וכה"ג . וכחב בפ"ז דהב"י הוכיח דמוחר ליקח שאור של עובד כוכבים ולחמץ בו העיסה אפי' מי שמזהר מכח של עובד כוכבים כי לא גזרו הכמים בפח של עובד כוכבים על פעם כעיקר אבל על בפרורים שהם בעין ודאי אסורים כל זמן שלא נחבעלו ברוב עכ"ל :

לפאי דמשני כמאן דמשני במאן במים באור של שוכד כוכבים משום דלא גזרו על השרובות פת של שוכדי כוכבים כיון דמשרב השאור בידים וכ"כ בכגבת ש"ד סימן ש"ה דלכתחלה שישים בקשרה לחם של שוכד כידים דמי מכ"ש דאין לומר דשני הכא כשלה של שוכד כוכבים פשטא דאשור דהוי כמו משרב בידים ע"כ וצ"ע : כוכבים פשטא דאשור דהוי כמו משרב בידים ע"כ וצ"ע :

פרי מגדים סימן קיב

חירושי בית מאיר

נ"כ עי' פו' קו"ג פעיף ג' ונפר"ה פ"ק כ"ה שם: (פעיף פ"ו בפ"ו פק"ו) הוכיה חב"י רפותר ליקה שאור של עובד כוכבים . עיין רים הפימן כש"ך . וחין נ"מ מוס לדידן . חן זה נפיק מסומיה דכ"י דפת עוכד

תאיבה לאכול חמאה וכה"ג שם :

שם טהא דאמרינן שם (נ"ח כ") ואין בנח מפני שינוי המחלוקת כו' משא"כ כהמאה פוק חזי כמת איכא בשוק שאין איכלין המאח כמש"ש פוק כי' (גי' הכח"ט צס) : [ל"ד] יש מי כו' . כמ"ש בפ"ג דפסחים (מ"ו ח") ובפ"ש דחולין לנבל כו' וכפי' תוש' שם בשם הערוך אדם שאוכל במחרה ויש גבל לפניו כו' וכן לענין פת של עובד כוכבים כמ"ש תום' בברכות והשוו למומאה כס"ש במי"ג:

באר הימב

ודינים חלו חפילו בבישולי פובד כוכבים ממש כ"כ בהו"ה ובח"ח ומ"ש אבל אסור לערבו כחב בד"מ ע"ז ונ"ל דמ"מ יכול להיוח שמוחר לאכול בקערה אחת וליכא למיסר משום הטעם שנהערב ולא אסרו לערב לכחחלה אלא לאכול הפח עלמו אבל משום טעמא ליכא למיחש אך בהגהם ש"ד אובר לכתחלה עכ"ל והש"ך כהב דאין זה מוכרת די"ל דמיירי ב"כ כשאוכל הפת עלמו ובלא"ה הא קערה היא כלי שני ואינו מבשל: (יד) איסורין . כחב הש"ך אפי' חמאה של עובד

כוכבים וכיולא בה במקום שנוחנין מיסור דקיל נמי מיסורייהו דדוקא בפח

כפת ולמקום שנהגו כיתר בפת של פובדי כוכבים גם זה מותר. ואם כם דברים שאפי בקביעות סעודה של עובד כוכבים . עיין רים הסימן כש"ך . ואין נ"מ מום לדידן . אך זה נסיק מסומיה דב"י דפת עונה אינה אינה מברך המוציא וכמו המירי המוקית בכתנמי ים כהם משום כשולי עובדי כוכבים של שובדי כוכבים בשולי עובדי כוכבים בשל"מ אין מכרכין עליהם במ"מ אם כן קימהא הוי מסל ואין בו משום בשלי עובדי כוכבים בכ"ב המים לענין ברכה דשהנ"ב ה"ב היה בשל"ב באים בשלי עובדי בוכבים דכי סיפי דהתבואה בעלה לגבי המים לענין ברכה דשהנ"ב ה"ב הים לא בעלה לגבי איםור בישול ומהך עשמא יש להחיר בקאו"

שפתי דעת

לב א פת. עש"ך עיון ב"י לרעת חפור והר"ן עיסה שלש וערך עובד כוכנים לא פהני ג' מלאכות המוזכרים בס"מ ובעיסת של ישראל הוא דמהני ג' מלאכות אבל דעת המחבר כדר"ם בין בזה המוזכרים בס"מ ובעיסת של ישראל הוא דמהני ג' מלאכות אבל בכ"מ עם"ש בש"ז ובין כזה מהני ג' מלאכות ומ"ס יש הבדל בפת ישראל ואפאו עובר כיככים אטור בכ"מ עם"ש בש"ז ובין כוה מהני ג' מלאכות ומ"ם יש הברל בפת ישראל ואסאו עובר כוכנים אחר הפחבר בר"ם בין בזה אות ג' ב" עובדי . עש"ך . ואף כותי שאין עובר עבודת כוכנים שתו אסור וכ"כ הפר"ח אות ג' וששום הוא . כתב הפר"ח אות ג' וששום הוא . כתב הפר"ח אות ג' ודשת כבתי של עובד נוכנים שתו אסור וכ"כ הפר"ח אות ג' וששום הוא . כתב הפר"ח אות ג' דשת כותים בחלשורו של עובדי נוכנים ה"ה של כלי עבדי נוכנים ב"ל שום. עש"ך ולת"ם ולה"ם ז"ל דסתם כלי עבדי נוכנים ב"ל שום . עש"ך ולת"ש בפ"ז ודסתם שולה עש"ם כלי עבדי נוכנים ב"ל שאסור משהלו של של שת שרים עכרו"ב: "ך ונם . עש"ך וע"ש בפ"ז דבסקום שעולה עש"ם נרע מפת חס"ד שאסור משום שלקות בכ"ם ! עש"ך וכ"כ הש"ץ אות ז' וטיהו לתם הנאפה בחסת כפו היתוי ויקום וכן הלכה: "ך ונם . עש"ך וע"ש בש"ל וטיהו לתם הנאפה בחסת כפו לכותף אין בו לא משום בשולי עובד כוכניו לא ש"ך וכ"כ הש"ץ אות ז' וטיהו לתם הנאפה בחסת כפו לכותף אין בו לא סשום בשולי עובד כוכניו לא שעובד כוכב"יועם"ש באות כ"ב ומ"ם לענין ג' מאכות לכותף המשלה עים ב"ל ואפה עובד כוכנים לא בשלקת לדידיה בקי"ו: "ך וו"א א עש"ך ונס"ח בענין ג' מאכות משובה נוהרין עא"ח פסק ה"ב דבסקום שאין מצוי מותר אפי של ב"ח וא"צ להמתין ד' מילין וי' יםי תשובה נוהרין עא"ח תו"ג והשלהת קיום די"ו אפה עובד כוכני ותב וב"ל על אל שמסה ככ"מ ואפילו של ב"ח מותר: עש"ך. כתב הפר"ח אות י"א ב"ח שעושה פת ליתן כמתנה לחבירו כל שאין עושה לעצמו הוה כפלפר וכן משרתי המושל שאופים בשבילם וצ"ע אי יש להקל בזה: הביא ע"ש אם המושל נותן פתו לשהו לאבו לאבול מצי לאשתמוםי יוניע לו נק הרין עם החוד מותקה דשרי אף לנוהר: "ב"ב שאם . עש"ך והב"ת אות י"ב התיר וכ"כ בל"ף אות ה' והם"ת אות ה"ב התיר וכ"כ בל"ף אות ה' והם"ת אות ה"ב המיר וכ"כ בל"ף אות ה' והמ"ר ומיו של הקלו בנה"ל מש"ך ותנו לקת אמנם ב"א תניה ליקת והיינו מכאן ואילך וכמ"ש בנה"ר מולן ספ"ך והמו להו מרותר להתיר הומינו אלון בתר וובא ובמוצת היה להתיר לא ידענא אמרינן ספן דרבנן לקלא: ו"ך אמריה אליון בתר וובא ובמותר הוב להתור לא ידענא אמרינן ספן דרבנן לקלא: ו"ך אמריה לאות היא בתי"ל הוב"ל בל"ל אחרינן ספן דרבנן לקלא: ו"ך אחריה בתר"ח אות "לה המומנו אליום בה"ם להוב להב"ל היה להובי להיים להיום להיים להיים להיום לה"ל היה"ל היה להתיר מומנו אלו היה לה"ל המה"ל האום להב"ל היה לה"ל היה להיים היה להתור היה להוב באם רוצה לאכול רק ספת נקי כל הסעידה אז צריך לכצוע דוקא על חיפה וכמ"ש כפ"ו: כב כיתח. עש"ך ועב"ח מ"א דמיירי מלחם הנאפה בתניר ומש"ה שרי דכפל ברוב הא לחם האפרי כחמה אין שוב האיתי בסיי כלל עיית אות כינ הרגיש בות ותי דשומן ניאה וניכר בתוכו ולא הבינותי דכיד כביצים פותים על הפת ואפילו אם נאמר דניכר שומן בתוך העיסה מ"מ להמחבר אף ביצים פותים שרי ולוה יל התילוק דרתם קודם שפתו לא הות בשולי עובדי נוכבים משא"כ אימנר"ש וס"מ קשה מ"ש בקי"ב ס"ג ירקות עם בשר אמורים הירקות והלא במיל תוא ברוב וצ"ע ולקמן בקי"ב יבואר עוד: כ"ך אבל. עש"ך ועיון סי' ק"ה בדין כ"ש: כ"ך, משום. עש"ך והיינו דוקא א' עם כ' איכא איכה אבל לא עם א' ואם הוא פת נקי אף עם א' איכא איכה : כ"ן ואין כו'. אפי' חמאה גמי לא דתירו דליכא איבה. ש"ך:

משבצות זהב

וסרי מדם מחורים דכון שורח יבנל משם לי שברי בכלין כל של החור המור בל החור המור בל החור המורח בל החור בל החור בל וסרי מדם מחירין הואין לוועם לכומת אין למול . שט"ז לא הבינוםי זה דהכ"י כ"כ לדעם הר"ן הכוחת שרי ועיין מיען ש"ב צוה : (י) לעיל . שט"ז לא הבינוםי זה דהכ"י כ"כ לדעם הר"ן ועור אבל דעם המחבר אינו כן דפת של עובדי כוכנים ואסאו ישראל שרי א"כ כ"ש שאור של שובדי כוכנים גם הדין שירורין בעיון ביעול ברוב מבואר בפי"ד בהב"פ וע"ע פימן שכ"ד :

סכודם כוכבים דף ל"ם מהח דלח גזרו על פערובות דמחי תולין דף ו" : כב מ"כ כשם פפר חגודם כפ"ם דמולין : נקודות הכסף

ז"ל סבין דלקה כקמן ופירום דאם לקה סת מסלטר עובד סיא כלי שני ואינו מבשל כמ"ש בסימן ק"ם ס"ק ד': בה משום כוכבים וכו' וזה פינו פלפ כוכנים וכו' זוה חינו מנה ליקת נחיר"ק וקחי לדעת סמחירון ליקח וקלי : (שם במ"ז מ"ק מ") ולי חקמן גואה תמוה בו' . מין מימה עליסם שכדכרים מכוחר (הדות שליסם שכדכרים מכוחר (הדות איבה . נע"ל ס"ק כ"ח: בן ואין ללמוד פכאן לשאר איסורים. אפילו חמאה של טובד כוכבים וכיולא בהן במקום שנוהגין איסור דקיל במשו'מהר"ר מחיר מרוטנבורק פי' קנ"ד וו"ל דגרסינן בה"ג כוחח של עונד כוכנים מוחד נמי איסורייהו וכדלקמן ס"ס קט"ו דדוקא בפת איכא איבה משום דעל דחי משום פת דחית כים ליחח הלחם יחיה החדם אבל לא בשאר לחסורה בעינים חבל בימה דהת תסור מטעם חלב שחלבו עובד כוכבים וחין ישרתל כותהו. וי"ל דשמת דחלב טמת מאכלים שכמה אנשים הן שאין נפשם חינו פומד ולכומח לא חזי עכ"ל וא"כ בע"כ ז"ל דשאני כומת שהיה בומן הש"ם מכומת כומת שהים כתון שבים תכתחת זה א"נ כת"ם הכייח וז"ל ולינ דכותת וחמאם תכוייהו לא הוי ככלל גוכת חלכ ונכינם ובממאה הוא דיהנו איסור במקלם מקומות משום שנשח מלב בנומות אבל כחלב דליכא חבר בנוחות חבי בחוד דייכה גומות לא נהנו איסור כשום מקום וגם זה ככלל דכרי מהכש"ל עכ"ל ואם כן לק"מ דכוחת הכבלי ודאי שאני שלא שיה עב ואיכא ביה נסיובי שמלכן עובד כוכבים ועוד מפשר שכוחר בכומת שמינו עב מכל כומת שמוכרי מעוכדי כוככי לאחרים כיון שאינו חלב לפכינו והוא עומד ברי . בב"י דף ק"ב ש"ד ואט"ג דתקמי הכי שני מלמודא כו' לא

מבינותי כוונמו כום דהת

קרנ (א) דבר שאינו גאבל כו'. הטעם דעיקר הנזירם משום קרנ אוגם עולה על שלחן מלכים כו'. מדלא התנה המוה שים מחובר שים החובר ביני אוני הביני החוב ב"ב אנו אבת מומני הביני מיני הביני החוב ב"ב אנו אבת מומני הביני מיני הביני מיני החובר ביני נשתנה מברייתו ע"י האור אלמא דס"ל אפילו לא נשתנה אסור וכדעת הרמב"ם שהביא בב"י וכן דעת הרב בד"מ ובת"ח כלל ע"ה דין ט' וזה דעתו בהג"ה ס"ב שלח החיר החפונים חלח מטעם שחינם

עולים על שולחן מלכים ולא מטעם דלא נשתנו מברייתן וכמ"ש בד"מ ובת"ח שם אבל באמת נראה עיקר בש"ם (דעבודת כוככים סוף דף ל"ז) כהר"ן ורש"י דאין אסור משום בשולי עובדי כוכבים אלא כשנשחנה מברייתו ע"יהאור וכ"פ בהג"א פא"ע מא"ז וכן נראה דעת כרי"ף וכמו שכתב הר"ן וכן נרחה דעה ' רחב"ן סי' ש"ג מיהו דעת שחר הפוסקים נראה דאין לחלק כוה: ב עולה על שולחן מלבים . כחב החו"ה קרביים וקורקכן ובני מעיים אע"ג דאמריכן לעיל (ר"ם ע"ה) אוכליהון לאו בר אינם ולא הוי אה"ל מ"מ אסורים משום בישולי עובדי כוכבים ומביאו ד"מ וכחב טוד דכמהין ופטריות עוליועל שלחן מלכים משום פרפראות ויש בו משום בשולי עובדי כוכבים וכ"פ בת"ח עם סוף דין ט"ו: ב וכן נהגו בהם היתר כו' . וכתוב בת"ח רים כלל ל"ה שנוסגין סיתר בק"ק קראקא לקנות האגוזיםשלמים (שקורין שטעכ"ל נוס"ן) שמבשלים סעובדי כוכבים עכ"ל וכ"ה בסימני ת"ח כלל ע"ד דין ט"ז דמותר מטעם שאין עולין על שלחן מלכים:דרסתסן : אינו ב"י . כדלקמן סי' קכ"כ

ה פנאד"ח. של דנים. כן כוח

בפוסקי' וכ' מסר"א מטיקטין בגליון המרדכי כא"ט דאלו שומן בשר או של אווזא סהמן כבר מהוחך ואין בו מבום בכולי עובדי כוכבים דאין בישול חחר בישול עכ"ל ואם אפה עובד כוכבים פנאדי"ש עם שומן חי של בשר דינו כשומן דגים ופשוע כוח: ן אפילו למי שנוהג היתר בפת של עובד כוכבים. והיינו בפנאד"ה של עובד כוכבים אבל פנאד"ה של ישראל באפאה עובדי כוכבים לא נהגו היחר בשום מקום כדלעיל בסי' קי"ב ס"ק ט"ז וה"ה דמשכחת לה להחי דינא בפנאד"ה של ישראל שאפאה עובד כוכבים והכשירו ע"י קיסם דמהני לענין פת כדלעיל סי' קי"ב סי"א ולא מהני לענין בשולי עובר כוכבים לדעת המחבר בסעיף ז' אבל למ"ש הרב שם דאפילו בבישול עובד כוכבים מהני קיסם לא משכחת להאי דינא אלא בפנאד"ה של טובד כוכבים וכ"כ כ"ר פרץ בסמ"ק סימן ר"ז: ד בשפחות שלנו . שקנויות לנו דמלאכה דעבד בעובד כוכבים דישראל

. פי' הקנויות לנו ומוזהרין אנו על מלאכחן בשבח מן החורה ואין מכלל חירושי רע"ק

(סימן קי"ג סעיף נ') (נבלים נפת . ואף רבפל ברוב כדלעיל (פו' פי"ב פיד) בהב"ח הבא גדע דהשופן נראה וניכר בעין בחיך הפת והוי כההיא דלעיל (סקי"ב פיר) בהנהת

קיג דיני בשולי עובדי כוכבים . יכו מ"ו סעיפים: רבר שאינו נאכל כמו (א) שהוא חי (* א מו (א) דבר שאינו נאכל כמו אוגם ב (6) עולה על שלחן מלכים [ב] ללפת בו את הפת [ג] או לפרפרת שבישלו עובד כוכבים [ד] אפילו ככלי ישראל [ה] יוכבית ישראל אסור

משום בישולי עובד כוכבים: ביעירב דבר הנאכל כמו שהוא חי עם דבר שאינו נאכל כמו שהוא חי ובישלם העובד כוכבים אם העיקר מדבר שיש בו משום בישולי טובד כוכבים אסור ואם לאו מותר:

הגה [1] ומוחר לחכול חפונים קלויים של עובד כוכבים וכן הקסניות שקורין ערבשי"ן קלוים דחינן עולים על שלחן של מלכים 🙎 וכן נהגו בהם (ב) היהר הם לה במקום שנהגו למשוח המחבח בחלב שחז נוסגים בהם חיסור (רמב"ם פי"ז דמ"ח ומהר"ח מפרחב והנהות בחרוך) אבל בלאו הכי שרי 'ואין לחוש לכליהם של עובד כוכבים ד דסחמן אינן בני יומן [1] וכל פרי שנאכל כמו שהוא חי אע"ם שבשלו אוחו עובד כוכבים ונמחה ונעשה חבשיל בידיהם שרי ועל כן אוכלין הפובידל"ח שנושין העובדי כוכבים (ד"ע ממבמעות הרמב"ם ור"ן וחום' והוח פשום): ב (ב) ה י פנאד"ה שאפאה עובד כוכבים (ג) אסורה ז אפילו למי שנוהג היתר בפת של עובד כוכבים מפני שהשומן נאסר כשהוא בעין משום בישולי עובדי כוכבים ונכלע (ז) בפת [ח] וכן ירקות הנאכלים חיים שבשלם עם בשר אסורים

מפני ששומן של בשר נכלע בהם: ר [מ] ה יש מי שמתיר (ג) ז (ה) בשפחות שלנו [י] ויש מי שאוסר ואפילו בדיעבד (משונה ישנ"ה סי' ס"ה):

עובדי כוכבים אפילו בשל ישראל אסור עכ"ל ותמוה לפי דבריו מה דסיים הטור וש"ע אפילו למי שנוהג סיתר בפת של עובד כוכבים ובפח של ישראל ליכא מאן דשרי אם אפאה טובד כוכבים בלא חיתוי ישראל כמ"ש הטור סימן קי"ב ואי מיירי בחיהוי גם השומן לא יאסר דפת של ישראל יש לו דין שלקות וכן רחיתי בהנהת סמ"ק סי' ר"ז וו"ל ואם לא הכשירוהו בקיסם אפילו ספשעיד"א עלמה אסורה בלא בליעת שומן דנהי דהתירו פת של עובד פוכבים מ"מ פח של ישראל שאפאה טובד כוכבים בלא הכשר התנור אסור עד כאן לשונו ע"כ יותר נכון סגי' פנאד"ה של עובד כוכבים אלא דכחשר"י ומרדכי פ' חלו טרפוח כתוב בהדית פשטיר"ת של ישרחל של דגים שאפאה עובד כוכבים כו' וים לתמוה עליהם כמו שזכרנו ויש רולים ליישב דמיירי דהוכשר החנור על ידי תיסם או חיתוי וזה מהני לפת ולא לתבשיל כמ"ש ב"י בסי' זה בפס הר"ן וזה אינו דהא בהדיא פירם המרדכי פרק חין מעמידין

וסביאו רמ"א בסמוך דאף בתבשיל

מהכי חיתוי כמו בפת ולריך לדהוק

ולומר דשל ישראל דנקט קאי אדנים

אפילו של ישראל כמי דהא בישולי

שלקחו הדגים משל ישראל באופן שאין איסור בבביל דגים אסורים אבל העיסה עלמה היא של עובד לוכבים ולא היה שום הכשר בחנור מ"ם אסור משום שומן הדגים אח"ב מנאחי באשר"י של זקני מהר"ר יצחק בר בצלאל ז"ל שמחק הני חרי חיבוח של ישראל וכן כ"ל עיקר דבשל עובד כוכבים מיירי ומה שחקשה ב"י אפילו של ישראל לא דק בקושית זחת דעיקר רכותה הית כיון דבשל עובד כוכבים הית והמקום הוא ששם נוהגים היהר בפת של עובדי כוכבים ממילא ה"א דגם בשומן אין איסור דהקמח הוא טיקר כמ"ש לפני זה קמ"ל דכאן לא אמריכן כן כיון שהשומן בעין לא בעיל וכן מ"ש אח"כ גבי ירקוח דהם מוחרים משום בישול עובד כוכבים וה"א דהטעם של בשר שנכלע בהם **הוא טפל ובטל בירקות** קמ"ל דלא וא"כיא"א לרבינו למינקט של ישראל דחז סיו חרווייהו חסורים בלח רבוחח זחת כן נרחה לי ברור*).ורחיתי ססוב דבשומן אווז או של בהמה אין איסור בישול עובד כוכבים כי מסתמת כבר מסוחך וחין בישול חחר בישול: (ג) בשפחות שלנו

החכות ודבר שחינו חשוב כ"כ אין אדם מזמין חבירו עליו:

(ב) פנאר"ה שאפאה עובד כוכבים כו'. בטור כחוב פנחר"ה של

פובד כוכבים וכתב ב"י דהוא טעות סופר דמאי איריא של עובד כוכבי

ביאור הגר"א

קיב (מ) עולה. כמכ הש"ך דמדברי המחבר והרב בד"מ משמע דאפי' למ

לשחנה מברייםו ע"י החור חסורה חבל בחמם נרחה עיקר בש"ם דחין חסור משום בשולי עובדי כוכבים אלא כשנשתנה מברייתו ע"י האור וכתב או"ה דקרביים

קרנ (א) דבר כו' וגם כי'. כט'ש תום' שם דלישנא בתרא מוסיף פל לישנא קמא (סימן קו"ג סעיף נ') לנבליל בפת. ואף דבשל ברוב כרלעיל (סי' ס"ב ס"ר) בתנ"ד " סדאסר איכא ביניירו כו' ולא נקש כמה דברים שעולין פל שולהן מלכים ונאכלין הבא גרע דהשומן נראה וניכר בעין בתוך הפת והוי כההיא דלעיל (סקי"ב ס"ר) בהנהח חיים וכן ס"ל לר"ג בספ"ר דשכת וא"ר יוסף שם כו' וכן בפ"ב רט"ק בר"י נשיאה אי משום ראשתי כו' וכן סתמא דגם' בע"ז ל"ח ב' ל"ם ב' אי משום בשולי עיבדי ביכנים כו' והלכה כלישנא בתרא דר' יותנן ס"ל כוותיה כמש"ש נ"ם א' ויבמות ס"ו א' ועתום' שם ושם: משום דאשתי כי' וכן סתמא דגם' בע"ז ל"ח ב' ל"ם ב' אי משום בשולי עובדי בוכנים כו' והלכה כלישנא ברא דר' יותנן ס"ל כוותיה כמש"ש נ"מ א' ויבמות ס"י א' ועתוס" שם ושם:
[ב] ללמת. גם' שם: [ב] או כי'. מור וכמ"ש שם עובר כוכנים שהצית כו' אלא משום בשולי עובדי כוכנים ומי' הרים ב" י"די ה" הי"די השלקת:[ה] ובנית. תוכ"ל "ח א' ד"ה אלא כו':[ל] ומותר כו'. כמ"ש ל"ז ג' זמ"ט ב"ל"ב ל"ז ב' זמ"ט ומותר כו' העליות ומ"ש דאינו
ב'': (ליקוש) ומותר כו' וכן כו' . כמ"ל ז' ז ל "ל"ח ב' "ח"ר כו' והקליות וכן של קפניות כמש"ש שתיתאה בו' במלפת ב'' כו'כן וליקוש) ומותר כו' דאינן כו' . רםכ"ם ובנית מותר בו' ובעוס הנ"ל דלא נשתנה נשאר כיון דאסטכות אקרא דומיא
(ל"ז ב') אברו משום דלא גשתנו כו' והרסב"ם פ"ל דלסמקנא דלאו מקרא נפקא ע"כ צ"ל משום ה"מ אבל הר"נ כתב דשמים הנ"ל דלא גשתנה נשאר כיון דאמסכות אקרא דומיא
דקרא בעינן (וענסס"ד דסכת ופ"ב דמ"ק ול"ע) וכ"כ רש"י ל"ח ב' ד"ה והחסין כו' וד"ה וקליות כו' וכ' הר"נ אלא שלא ראיתי לראשונים שפ' רכל שלא גשתנה ע"י האור דמותר
(ע"ב): [ז] וכל פירי כו' . כמ"ש שם ל"ח ב' בשסן ואע"ג שהיו מתחלה זיתים . ד"מ : [ה] וכן ירקית כו' . ה"ל אע"ג שאין משומן בעין ולא שייך מעם הראשון של תומ'
שהוא בעין וו"ש ונבלע כו': [מ"] יש כו'. הוא הרשב"א וראיה מהפריך נ"ז א' לרב מעברים קפנים ואם איתו עברשב"א מי' מ"ו:[י] ויש כו'. הוא הרשב"א וראיה מהפריך נ"ז א' לרב מעברים קפנים ואם איתא כיון דאין יודע בפיב עבודת כוכבים אין אסור אלא משום תתנות

פתחי תשובה

קרנ (א) שהיא חי . עבה"ם של מהרו"ם ז"ל בכתב דעיקר כגזירה היתה פשום מתנום בי ינו בסי מסחת משום מתנום בי ינו בסי ועי בסי מסחת למשה שכתב דלפי טעם זה שרי בישול של מותר דמשום מתנות ליכא (עיון לעיל ר"ם קי"כ מ"ש שם) אלא שהים עוד פעם תבואר בכיי דשמא יאבילנו דברים משורים ולפ"ז גם בישול של מותר אמור דסוי ככופר לכל בתורם כולם יאבילנו דברים ששורים ולפ"ז גם בישול של מותר אמור דסוי ככופר לכל בתורם כולם ושמח יחכילנו דנרים כחסונים ע"ם ולפ"ו ה"ה מומר לחלל שבם בפרכפית חו לכל כתורם כולם

מסורקבן ובני מעיים אע"ג דאמריכן לעיל ר"ם ע"ה אוכליהון לאו בר אינש ולא הוי חה"ל מ"מ אסורים משום בשולי עובדי כוכבי' וכמהין ופסריות עולה עש"מ משום פרפראות וים בו משום בשולי עובדי כוכבי' עכ"ל : (ב) היתר . כ' בת"ח שנוהנים היתר בק"ק קראקא לקנות האגוזים שלמים שקורין שמעכ"ל נום"ן שמבשלים מסום פנטרחום רים כו מסום כפוני עובדי רוכבי עב"ג . (כ) זרוש . כ' בח"ח שנהגים היחד כק"ק קרחקח נקנות ההגוזים שנחים העובדי כוכבים דמוחר ממעם שלין עש"מ : (ג) אבורה . דוקה של דגים או שומן חי של בבר הבל שומן של בשר או של אווא שככר מהוחף אין בו משום בשולי עובדי כוכבים דאין בישול אחר בישול. ש"ך : (ד) בפת . כי הט"ז ול"ד לפח שנילוש בבילים בסי' קי"ב משום דהחם הקמח עיקר והבילים מפלים משא"כ כאן כיון שהשומן בעין לא במיל : (ה) בשפחות . פי' הט"ז וש"ך דהיינו אוחן שקטיות לנו וישראל מוזהר עליו בשבח מן החורה והלכך ליחיה בכלל גזירות חמטות אכל

מוכרי הפסח מותר כאסים ראשום מיד מסני שמתליסין את השאור וש"א הערובות הוא ומותר כמו שסירשנו כיינו מם שפי מקודם דתליסי חמן שרי וכדי שלא יקשם הא כמשם במסף מנת מסים מחליסי חמן שרי וכדי שלא יקשם הא כמלוני מת אחר מכת פס של שובדי כוכנים וכדשם הר"ן דסיינו מם שכתכ דא"ב קשיא לן פוכא לוה כתב וע"י הערובות הוא). ושוב כתב אכלו מעום של עובדי כוכנים וכו' כבצ"י ס'י קט"ו. הרי פכ"ם שוכת שסובר בשאור לאישור במינים. וע"י הערובות לא מייש אף לדבר המתמיד גם בתם שפי הב"י דהחשש לגבי העובדי כוכנים משום דמאי. אילו כן עוכא מערובות מביים במחום מבי יחדת מבסים הב"י דהחשש לגבי המוכר מתחבב להמים אורם שאינו אופר מערובות ראשום כתב להמיר וברמאי פד מערובות כב'. אך כום אני ככוך דאסשר דבכוחים כמי לא מטעם דמאי חייש אלא מגוירת פתן המוכר מדומה מדום מדמה לדמאי שאינו אופר מערובות

(סימן קי"ג) דוני בשולי עוברי כוכבים. שתיית קאפ"ע בקאפעחייזר כ' בת' באר עשק סימן ק"ה שאף סמנהנ קרושים פותר דנם אין לחוש לתערוכת איפור דלא שכיחי (ואולי בומנו היח כקאפעהייזר אד קאפ"ע שחורה אכל בומנינו הנה שכיח חלב ובודאי היה בכלי ששותין ממנו חלב שחלבו עיבד כיכבים אך "ל משום דחות כלי שני אין לחוש כ"ב):(ש"ע פעיף ה") שאינן נאכל כמו שהוא חי. אפילו עם דכר אחר גאכל כמו זנגני"ל שנאכל חי עם לחם ומלח שרי דאל"כ גם דג סליח לתמיר מנ"א מימן ר"ג סק"ד ואני גבוך כפירות שלא נחבכרו עדיין כל צרכן ואין נאכלין עדיין היין ראם יש בהם משום בשולי עוברי כוכבים ומעם המפק אם פירוש אמרם (פרק אין מעסידין ל"ח א") כל הנאכל כמי שהוא חי על חמין

ושים: ה מיח כשם פרמכ"ו נקודות הכסף (מימן קי"נ במ"ו מ"ק ב') ככר קדמוטו סדרישם וספ"ת בכל זה פים: פרי הדש והגיקולתם"י של עוכד כוככי' וכמ"ם לקמן כסי' קי"ד ס"ק ו' ע"ם. כסג סריכ"ם בסשו' סימן כ"ח דלכ"ע כל שבלילתו רכה ונחשה ע"י משקם כנון פני סופנני דידן לחו נהמת הם ואמורי/משום בשולי עובדי כוככים ואשי מן הנחתום ע" ומ"ם וכיכ הרמנ"ם בפיה

דגול מרבבה (סימן קי"נ בש"ב פ"ק א') ליםן קי באינו נאכל כמו ד'ן דבר שאינו נאכל כמו שהוא חי . מכל דבר סנמכל כמו שהוא מי חינו כמסר כנישול עובד כוכנים אפילו לחדם חשוב כיון שרב נחמן עשה מעשה להיחר מעשה רב כן כלע"ד דלא כש"ד לקמן סי קניכ ס"ק ב' ופי' במג"ם סי' דנ"ז ס"ק ע"ו :

מהלכות מ"ח מיון שם :

א פכודם כוככים דף ליח מימרם דרב שמוחל בר יוחק

פמר רב וכו' המשנם שלקום של שובד כוכנים וחיכה שם

מרי לישני וכתבו בתו'וברח"ם

וכר"ן שפשק רית כחרי לישני לסקל : ב עור ומוסקים כשם רים (ולח כר׳ אכרסם) :

פדכרי סרשנים מדין כפת דהרסות שם כנמרת

פור וכיכ סרשכים כפים

חדושי בית מאיר כוכנים אוסר בדבר המעמיד ואולם כל דברי הב"י בזה ל" חדא ה:"ן כתב וכיון דלשמואל כל מנילם ביל עוכד כוככים מע"ם שלא אשאוהו מוכד כוככים אסור אף לרכ דאסר משום תחנות משמע דחשול דכא לא אישלגי בהכי . והרי ברור דלשמואל אי משוסוליסה פאיסור וראי דאך בלישם בלא פעריכ' כאיסור בהרי הוליפה שפתים הלוא בשעת הלישה אמנס אלא בשעת הלישה דסתתא סיא בחמין כדאיתא בסרץ, וא"כ מתילא ה"ה לרב נמי בלושה בלא פריכה דהא בתם פרוכה דהת מה פלוני כסכי וחיך דייק מלפון סרץ להחיר סשחור משום דכטריכה נמי הליץ מלחת מלמה. ותו דלבסוף כחב ואש"ם שכחוב בשפר אדם וחום נים חיים כשם בעל ספימור דחתנן עונד של כוכבים אסור עד לאחר ג' אסיות כדקתני פתם של מפיום נחתומין לחתר ג' שכתות משני שמכעל סוח י"ל דסתם משום חשם מעשר המעולב בו מיישינן וכמו שנתכאר דכל דלטעתם פכיד לא בטל אשי כדמחי חכל לרידן דלים לן חששת דדמחי לח מיחסר כלל ושרי לחמן בו לכתחלה עכ"ל. והוא תמום שהרי בשוף סימו קט"ו מכיח נפי דכר: הללו פס רים דבריו שכפנ סא דחנים חמלן של פוברי שכירה מותרין מיד משני שהם מחליפין (ובהר"י גופיה מכוחר מה שמביה לו לסירוש זה מסני כפשום קשה לו מוכח) ור"ל מושים פוס' מולין דף ד' דכח פיתן אסור באכילם ועוד הקשה דמה"ם יפין בע"ע משהין חמנן כא יכולין ולהכי שמחניפין את פשאור לא שמשחין חתן כספה ומותר מסני שמחליסין בשל עובדי כוכבים חמלן של ע"ע בוח כוכבים חמלן

שאינם מדקדקין כמצוח כל כך. (ר"ל שאינם מדקדקין ומכינים לעצמן שאור מכטוד יו"ם כדי לחפום מיד במוצחי כיום וכוח שמחליפין שחור זה בשחור מוכדי כוככים הנעשה בסחח)

דאם אינו נאכל כר' שרי אף שות אינו נאכל מחמת שלא נתבכר עדיין ומצאתי מבך בט' או"ה מתר"י גרונדא דין בשולי עובד כוכבים אות ד' שכתב ומיהו הני אנסים הקשים אם בשלן עובד כוכבים ים שרוב שבמינו עיקר אכילתן חיין וא"כ יהיה גם בונגבי"ל יבש א"צ לפעם המנ"א אלא כיון דמינו מחרים הדוב שבטים עינו אכיותן וזין זא כיותיו גם בועבר יריבש היב בשעם ושנה האח כיון ום ני נאכל היו ימיש בנמרא שם ע"ב מרירי אסורים ל"א בקפנים אלא מין שישאר לעולם במרירות ואם ע"י תיקון נאכלים הי וראי שרי טעיף י"ב: (ש"ע פעיף מ") שבישלן עובר כוכבים. או צלאו פעיף י"ב: (ש"ע פעיף מ") שבי שבי שבי מעוד לא עיין פעיף י"ב: (ש"ן ס"ק כ") ולא הוו הח"ל. לעיל פימן ק"א מעיף ה' : אבל כנוש ומעושן לא עיין פעיף י"ב: (ש"ן ס"ק כ") ולא הוו הח"ל. לעיל פימן ק"א מעיף ה' ב

בפפחת שקנויות: ו מסקנת

הגה [יא] וכדיעבד ים לסמוך אדכרי המחירים (אריך כלל מ"ג והנהות

והעבדים מבשלים בבית ישרחל (ד) כי חי הפשר שלח יחחה חחד

מבני הביח מעם (שם):

הי עובר כוכבים שבישל ולא נתכוון לבישול

כדי להעביר החציר ונתכשלו בו חגבים חרי אלו

מותרים (יג) ואפילו במקום שעולים על שלחן

מלכים ' וכן אם חרך הראש להעביר השער מותר

לאכול ראשי האזנים שנצלו בשעת החריכה

(יד) אבל אם כוון לשם בישול "כגון שהסיק

התנור לבשל בו והיה בו בשר תחילה ונצלה

(ה) אף על פי שלא כיון לזה הכשר שהרי לא

(י) ידע בו אסור: נמו] • כל שבישלו ישראל מעם בישולו בין

כוכבים בשר או קדרה על גבי האש והפך ישראל

בכשר והגים בקררה או שהגים ישראל וגמר

העובר כוכבים הרי זה מותר. (ו) ח (מז) (ומפי׳ לא סיס

מחבשל בלח (ז) סיוע העובד כוכבים):

(פי׳ הבערה וכשרו והשיקו חרנום ויהון שנרין) אין שגירַת (פי׳ הבערה וכשרו והשיקו שנרין)

המתבשלים אין שגירת התנור ולא הדלקת האש

מעלה ומוריד אלא ההנחה דוקא לפיכך הרוצה

לבשל במחבת בתנור של עובד כוכבים צריך שיתן ישראל המחבת לתוך התנור למקום הראוי להתכשל בו :

הגה (ד) [יד] וים חולקין וסכירא להו דהדלקת האם מד או

(ב) חיחוי בנחלים מהכי לענין בישול כמו לענין סח וכן נוהגין

התנור מועלת (ז) אלא בפת אכל בשאר

בתחילה בין בסוף מותר לפיכך אם הגיח עובד

ש"ד) ניבן ואפילו לכחחילה נוהגין להקל בביח ישראל שהשפחוח

מותר כיצד עובד כוכבים שהצית אור באגם

דישַראל הוא ומוזהר שליו בשבח מן החורה וליתיה בכלל עובד כוכבים זה השפחות עובדי כוכבים שהם נשכרים לישראל לזמן אלא דבאו"ה והלכך ליחיה בכלל גזרות חחנוח עכ"ל חשובת הרמב"ן שהביא בית כלל מ"ג כחב גם באלו להחיר בדיעבד ולסמוך על הר"א שמביא הטור יוסף וד"מ ובהנך שפחות מיירי המחבר אבל לא בשפחות שלנו שבארלות - שבבית ישראל אין בו משום בישול טובד כוכבים אף על גב דלא קי"ל אלו שאין קנויות לנו רק שנשכרו לשנה ואין אנו מוזהרין עליהם בשבת כוותיה: (ד) כי א"א שלא יחתה כו'. כחב בד"מ שמעינן מכאן

אפילו לא כוון להחיר ש"י חיחוי זו אלא פשאו בלא כוונה דמוחל וכ"כ בכל בו עכ"ל וכ"כ רמ"א כאן בסמוך ובאו"ה כלל מ"ג כתב אך יזהר שאותו החיתוי יועיל לתקן האש ויועיל למהר בישולו ע"י ישראל עכ"ל: (ה) אע״פ שלא כיון כו'. בטול כתוב לפיכך חם ידע שהיה בשר בתכור אפילו חממו לייבש בו כלי אסור חיישינן שמא כוון גם לבישול וקשה לי הא כתב הטור אח"כ בסי' זה דאם היפך בו עובד כוכבים ואין ידוע אם סילקו כו' ולא חיישיכן שמח סילקו דספק דבריהם להקל וא"כ ק"ו כאן דבא כתם חזיכן שעשה העובד כוכבי' מעשה ההיפוך ואפילו הכי לא חיישינן לאיסור ק"ו כאן וא"ל דשם אין לעובד כוכבים הנאה כמ"ם ב"י בשם הרשב"א דא"כ אפילו בשל חורה הולכין להקל כדלקמן סימן קי"ח סעיף י' ווהו באמת כוונת הרשב"א שכחב ועוד כו' אבל על העור קשה ולריך לדחוק ולחלק דשאני גבי סילוק דהוא אינו דבר מלוי כ"כ לעשותו כמו כאן שמלוי כוא לכוין גם לבישול: (ו) ואפילו לא היה מתבשל בלא סיוע חעובר כוכבים. תימה לי כא אימא בכדיא בנמרא אלא לאר דאי לא היפך העובד כוכבים לא כום בשיל אמאי מותר והב"י הביאה וכ"כ בד"מ בשם ב"י דאי לא מחבשל בלא חיתוי טובד כוכבים אסור וכן איתא בהדיא בגמרא עכ"ל

ול"ל דה"ק דלא היה מתבשל כראוי בלא סיוע עובד כוכבים אבל כמחכל בן דרוסחי הוי בשיל חבל בחמת בלחו הכי קי"ל כיש חולקין שהביא רמ"א בסמוך דהדלקח אש או חיתוי מהני והא בכזה ודאי לא היה בשיל אם לא היה מעשה עובד כוכבים וכיולא בזה הקשה הר"ן על אוחן המחירין שיביא הישראל גחלים ומשים בתנור להדליק אח"כ סאש. ונראם לע"ד דהם סבירא להו דכשאומר אח"כ בגמרא דאין אסור עד שיהא תחילתו וגמרו ביד עובד כוכבים הדר ביה מסברא זו ואט"פ דבלא עובד כוכבים לא היה מתבשל מ"מ כיון שהישראל סייע בהתחלה או בסוף מוחר ונראה לע"ד לענין הלכה דדוקא בביח ישראל יש לסמוך אקולא זו דיש חולקין של רמ"א בסמוך כיון דיש דעה בהחחלת סימן זה בטור בשם ה"ר אברהם דבבית ישראל אין איסור שלקוח אט"ג דר"ת פליג טלים מ"מ בכה"ג הוה מותר אבל בבית טובד כוכבים אין להקל רק שהישראל יניח הקדירה למקום הראוי לההכשל: (ד) אלא בפת . בר"ן כתוב הטעם ששגירת החנור בפת מלחכה מיוחדת בו וב"י מביאו עכ"ל נרחה פירושו שבפת לריך להסיק התנור ולהוליא כל הנחלים קודם שיאפה הלחם מה שאין כן בשאר תבשיל מסיק האור בשעה שהתבשיל מתבשל מוסיף והולך חמיד ע"כ לא ניכר כ"כ מעשה ישראל: (ה) ויש חולקין בו'. כבר כחבחי הנרחה לע"ד בזם וכן של מ"ש כאן רמ"א ואפילו חיתוי בלא כוכם כתבתי בסמוך שחו"ה חולק על זה וכחב בד"מ דהוא הדין דניפוח כאש בפה

בזה ומטעמה דמדמי להו לקיסם וחיהוי וי"ל דל"ד לקיסם וחיחוי כמו שמחלק הר"ן פא"מ להדיה ע"ם: מאו חיתוי בו'. וכתב החו"ה שם אך יזהר כשמחחה בגהגים שאוחו חיתוי יועיל לחקן האש ויועיל למהר בישולו ע"י ישראל עכ"ל וכן משמע בש"ם ופוסקים דבעינן שסישרחל תנר"א

דמהני

ל. כמש"ש אלא רא כו' וח"ה כאן וו"ש שם שניח ישראל כו' דוקא הגדה ז [יד] ויש דולקין כו', כפי' המצר מ"ש שם והיפך ישראל שהתה בנהלים ואפילו היה מתכשל בלא היהוי ישראל וכס"ש שם נמרו ביד עובד כוכבים מותר נפרו כו' ומשמע דומיא דנמרו ביד עובד כוכבים מותר והמעט כט"ש הר"ן דקרובי בשולי מילתא כמ"ש במ"ב דשבועות דקרובי עבודה דוא בכה"ב ע"ש י"ו ב' אלא דלקולא אפרו כאן

באר הימב

כמו שנתכאר בא"ח סימן ש"ד וכ"כ

סב"ח ולפ"ז מ"ם הרב ובדיעבד ים לסמוך אדברי המתירים לא א"ש בשפחות שלכו ול"ל דקאי אשפחות דמיירי המחבר או ר"ל דים לסמוך חדברי המחירין בישולי עובדי כוכבים בבית ישראל והוא דעת ר' אברהם שהביא הטור וכ"כ בד"מ ובת"ח כלל ע"ה דין י"ז בפם או"ה והוא באו"ה כלל מ"ג דין י"ג א"כ הרב לא דקדק כזה דעיקר דמילחא סמיך אטעמא דא"א שלא יחתה אחד מבני הבית מעט ועיין בא"ו של מהרש"ל סי' ע"ה מביח חשובת סרמב"ן סי' קמ"ט דיש מרבוחינו מתירין כשפחות מטעם דחין חיסור משום בישולי עובד כוכבים אלא בעושה מרלונו משום גזירת חתנות אבל אלו השפחות והעבדים שלכו שעושים בע"כ בין ירלו בין לא ירלו אין בזה קירוב הדעת ומ"מ אין דבריהם מחוורין וחין אנו סומכין ע"ז ואנו נוסגין איסור אפילו בדיעבד ע"כ עכ"ל וכן הוא בחשובת הרשב"א סימן ס"ח ולפ"ז י"ל דסברת המתיר שכתב המחבר הוא מטעם זה ולזה כתב הרב דיש לסמוך עליהם בדיעבד אלא דבב"י וד"מ לא כזכר עעם זה: הן ואפילו לא היה כו'. לכאורה קשה דהוא כגד הש"ם דעבודת כוכבים (דף ל"ח ע"ח) ומביחה ב"י דחמרינן חי דלח חפך בה עובד כוכבים לא הוי בשיל בשולי עבודת כוכבים הוא ואסור

וכן הוא בפוסקים וב"י וגם באו"ה כלל מ"ג דין ט' דאם הניח הישראל בשר על גבי גחלים שלא היה ראוי להתבשל ולצלות ובא עובד כוכבים והפך בהן ונתבשל מותר שכ"ל ול"ע ונרחה דם"ל להחו"ה והרב דנהי דמדינא דש"ם אסור בכה"ג מ"מ הא גם חיחוי וקיסם אסור מדינא דש"ס דהא לא היה מחבשל בלא סיוע העובד כוכבים ואפ"ה אנו מתירין אלא היינו מטעמא דקי"ל דכי היכי דמהני קיסם לעיל סימן קי"ב ס"י ה"ה בבשולי עובד כוכבים וכמ"ם הר"ף בסמ"ק ואו"ה כלל מ"ג וא"כ כי היכי דקיסם בפת לא שרי מדינא דש"ם כמ"ש הפוסקים בסי' קי"ב אלא דסמכינן אמ"ש בחילופי מנהגים דבין בני א"י ובין בני בבל דמהני והנח להם לישראל שיהו שוגנין כו' וכמ"ש הרא"ש והטור בסי' קי"ב ח"כ ה"ה בבשולי עובד כוכבים וכן הרמב"ן שהביח הר"ן פא"מ דחם הך דקיסם מש"ם דלעיל ע"ש ולפ"ז הא דלא הגיה הרב בסעיף י' מידי אדברי המחבר היינו משום שסמך עלמו אמ"ש קודם לכן ואפשר לומר דכאן מיירי שהניח הישראל הגחלים הלכך אש"פ שלא היה מחבשל בלא סיוע העובד כוכבים שרי דהוי כהדלקה האש בהג"ה ס"ז דשרי וטטמא כיון דהישראל משה השלהבת שרי ולקמן סעיף י מיירי שהניח העובד כוכבים הגחלים וסלכך אע"פ שהניח הישראל סבשר ע"ג גחלים כיון דלא היה מחבשל בלא סיוטח העובד כוכבים אסור אבל באו"ה ובת"ח שם משמע דבכל גווני שרי ע"ם וגם כאן משמע דלא מיחכשר אלא משום שהניה הישראל הבשר ע"ג גחלים ודוק ומ"מ לענין דינא צ"ע כיון דבש"ס איתא בהדיא דהיכא דהניח ישראל בשר ע"ג גחלים ובא עובד כוכבים והפך בו אסור אם לא היה מחכשל בלא סיועת העובד כוכבים וכ"כ הפוסקים אלא דהאו"ה והרב מקילין

דלחבי אין אסור אלא בשתיה לרב ובשפחות ועבדים לא שייך: [א] ובדיעבד כו'. מצורף לדעת הראב"ד כתום' ל"ח א' ז"ת אלא. ז"ם בשם או"ה: [רב] ואפילו כו' כי כי כי נים בס"ז בתום' ל"ח א' ז"ת אלא. ז"ם בשם או"ה: [רב] ואפילו. שם: [רד] אבל כו'. וכס"ש בס"ז לבשולי כו': [מַלְן כל כו'. שם כ' כין שהניח כו' ואינו כו': [מַלְן ואפילו כו'. במ" מבואר היפך זת אלא דאי לא תיפך כו' וכ"ב בס"י ועש"ך ופר"ה: [רֹן אין

פתחי תשוכה

כולב פון פשתים אלו דדינו כפוכד כוכנים כדלפיל סי' כ' ס"ש ולפמן פי' קי"ש גם כן לא בשפחות שלנו שבארצות אלו שאין קנויות לנו כק שנשכרו לשנה ואין אנו בשוא אמור: (ב) חיתוי בנחלים שהגי. שיין בפשובם כדב"ה במדע בל"ח מי' מ"ר מחור בשבת כמ"ם בא"ח מי' ש"ד ומ"ש הר"ב דבדיעבד יש לסמוך וכו' פשמו דא"א שלא יחתה א' מבכי הבית וכתב בד"ת שמשינן מכאן אפילו לא כוון להסיר ע"י חיתוי זו אלא שאו בלא כונה דמוחר וכ"כ בכל בו שכ"ל

סגמרה עבודת כוכנים דף לית (ולשון רמב"ם פרק י"ו ישן): ז מימכח דרבי יומנן שם: ח מימכל דרבינת שם וטור: מ לשון רמב"ם שם דין פ"ז ומימכל דרב יסודה למר שמולו שם ושם מסוק בדלם עביד העובר כוכבים אלא קירוג בישול פריכ המחבר בכ"מ וכב"י אמ"ש סרמ"א לא זכיחי שם לספרו ד"מ וחפשר שפמך על היש חולקין שהביח בסעיף שחתר זה חו פיי שלח היה מתכשל יותר מתחבל בן דרוסחי בלח סיוע סעובד כוכנים וכדלקמן סעיף ח': י כר"ן שם חסה דרכ יסודם וכו' שופן כתבו פראשונים וכ"ל פדברי הרשב"ה וריב"ש ורבי' ממה יהונתן

(מימן קי"ג בש"ע פעוף ו' בהנה"ה) ואפולן לא היח מתבשל כו'. עי' ט"ו ס"ק ו' וש"ך ס"ק ח' נמס שתקשי' דין זה הוא נגד הגמי ולק"מ דה דקאמר הגמי שאם לא נהכשל כלא סיועי עובדי כוכנים אסור פיכא שישראל אין עושה מעשה גמור רק הישראל נוחנו על האש וכא עוכד כוכבים וסיפך כו א"כ סישראל אין עושה כלום והוי כאלו העוכד כוכבים נותנו מתחלה ע"ג כאש בלי שום פייעת ישראל משא"כ כשישראל טושה מעשה גמור כגון שהגים בו כה"ג חין סיועת שוכד כוכנים חופר כלום ודו"ק:

חירושי בית מאיר וסוכר אף כדמאי דאפילר בדבר סמעמיד אינו אוסר. כי למה יהת ע"י פגעמיד ולפ"ר כן כדין כי מחשר מכים ע"י תעמיד מחשרוכו מכסח"מ דקוייל טעם כעיקר דאורייהא להכי פוסק כתו" הראשון דש"ה דבראי ממוכ מב"מ רעירב בידים דמי ועי' בב"י הך עיין פירש"י שם וחששר קר עיין טיכוי שם ווטשר דחמיית מפני שהול העיקר] עב"פ (ענ"ד נשמע מיניה ברור דחוסר שחור בעינים וע"י מערובות מחיר לסיי במעמיד וא"כ ה"ה לדוך בפת ממש . אך מ"מ אלו כן דאף כחשש דמאי מקיל אפילו בדבר המעמיד הא ע"כ סומק בדבר המעמיד הא ע"כ סומק כתי' דש"ה דכמאן דעירב כידים דמי והדרא הקושיא לדוכתם שהיי השאור מערב לדוכתם שהיי השאור מערב לכמחום ומה פעל במה שחירן ועי' תערובות פוח . להכי מוכח פירום הב"י לכשל כותים מחמיר מחשם דמחי וגבי שחור מקיל יותר חפילו בדבר המעמיד וחפי לפרובי בידים זוה לשע דהת דברי הב"י מוכרעים שהרי לח נלמד קולח אלא מדין דמאי ומס"ת להקל יותר ול"ע:

גליון מהרש"א (מ"ע סעיף ז') אלא התנחה דוקא. במקום שיוכל לתתבשל כמאכל כ"ד ס"י: יונס (°) רבי חסי ח"ר יוחק שם: יא חור בשם ברשב"ח ובשם ר"ם וכ"כ כר"ן וכן בסכים בריב"ש: יב ב"י

וחיים כדחי פגך רגוומה לסמוך פלייהו: יג שם כשם סרשב"לה: ירי ג"ו שם כשם הרשב"לה מברייחל מנית ישראל

בשר וכו' תבודת כולגים לף ל'ם: חו מימול דרב חסי

אמר רב שם: פו פור כשם

(פימן קי"ג בש"ע סעיף ח') *) נרון ישראל קררה על

נתן ישראל קדדנו ... אש ופלקח ובא עובר

בוכבים והחזירה אסור כו'. נאו דוקה סנקה ישראל אנה

דמסני : (מ) וסלקה ובא עובד כוכבים והחזירה . לאו דוקא שהיסראל יעשה קירוב בישול: י ואפילו חיתוי בלא כונה כר . יב וסלקה . לחו דוקח סלקה ישרחל

בסעיף י' וי"ח ובב"ח כאריד

לסתור ולבנות ולחלוק ע"ז ודעתו

דבסילקו עובד כוכבים והחזירו

שרי ויש לי להשיב על דבריו וכחן

אין מקום לכאריך כי למאי דקי"ל

דאפילו הדליק ישראל האש או השליך

קיסם שרי לא נ"מ מידי בהא

דפשיטא דשרי ואף שכתכתי בס"ק

ח׳ בשם הר"ן דיש לחלק מכל מקום

כחן כיון דלח סלקו הישרחל רק

העובד כוכבים נראה דדמי מיהת

לקיסס וכה"ג : יג אסור . כיון

בלתבשל ע"י עובד כוכבים בלח

קירוב בישול דישראל הכי אמרינן

בש"ם ופוסקים: יד ויש פתירין.

וכן הסכמח רוב הפוסקים ודלח

כמסרש"ל בח"ו שלו : שו והניה

עובד כוככים לשמרו . והוא בענין

שאין לחוש בו שהחליפן העוכד

כוכבים כ"כ הפוסקים ופשוע הוא

וע"ל סי' קי"ח סעיף י': מון דגים קטנים כו'. כתבו החוס' ושחר

פוסקים דהיינו אפילו גדולים קלת

דאי קטנים ממש כא אמרינן בש"ם

דאפי' נחבשלו דגים קטנים אין בהם

משום בשולי עובד כוכבים שאינם

טולים על שלחן מלכים והב"ח כחב

דסח דדגים קטנים חיכן עולים על

שלחן מלכים היינו בדגים קטנים

שנידול שלהם גדול וחותן דגים

בקטנותן חינם חשובים וחינם עולים

על שלחן מלכים חבל דגים קטנים

שנידול שלהם לעולם קטן הם חשובי

ובהנחה שבסוף ספר או"ה כלל מ"ג פסק שלריך שיכוין לסייע בחיקון שהישראל סילקה אלא הוא הדין אם עובד כוכבים סילקה לאיזה צורך החם להכשיר: יא ולא השליך שם קיסם כוי . משמע חבל השליך שיש לו בזה והחזירה דאשור כדמוכח בסעיף י"א דאם הוא ודאי שסילקה טובד כוכבים עד שלא הגיע למאכל בן דרוסאי דאסור ונראה - קיסם מועיל גם בבשולי עובד כוכבי' וכן הוא בסמ"ק וכאו"ה להדיא : אלא ה"ה סלקה העובד כוכבים ובחזירו אסור כמ"ם הרשב"א והט"ו

(הגהות ש"ד ובאטוך כלל מ"ג ובמרדכי פא"מ) י ואפילו חיתוי בלא (ח)בוונה מהני ומועיל (ממשמעות מהרא"י בהגהת ש"ד וכל בו) [יש] וי"א דאפילו לא מיחה ישראל דא [כ] ולא השליך שם קיסם רק שהעובד כוכבים הדליק האש מאש של ישראל שרי (או"ה שם בשם מחר"ם) : נתן ישראל קדרה על האש (מ) יב (ס) וסלקה * (ד או ישראל ברה אל האש ובא ְעובד, כוכבים והחזירה יג אסור (°) אאִ"כ הגיע למאכל בן דרומאי (כא) שהוא שליש בישולו בשסילקה:

מ (כב) יי אם בישלו עובד כוכבים כמאכל בן דרוסאי וגמרו ישראל יש לאסור יב אלא אם כן הוא ערב שבת או ערב יום מוב או שיש הפסד מרובה בדבר. (י) יד [כג] (וים מחירין (ג) ככל (י) פנין) (טול נשם הרא"ש ור"ן ור"ף ומהר"מ ואו"ה וסמ"ק סימן שכ"ג שר' יקר עשה כן מעשה וכ"ה בכל צו וכ"פ בסה"ח ומרדכי ואגודה פא"מ ורא"ה בם' ב"ה וסמ"ג דף נ"ז ע"ב ושכן קבל מנ"י ור' ירוחם ני"ז ח"ז שכן ססכימו רוב הפוסקים ולא כדח השיג הב"י בב"ה אר' ירוחם בזה ניין שם) (ד) וכן נוהגין:

ר (כד) י הניח ישראל על גבי גחלים עוממות שלא היה ראוי להתבשל עליהם (כה) כמאכל בן דרוסאי ובא עובד כוכבים והפך בו ונתבשל אסור: יא (בו) יי חניח ישראל על גבי האש מו והניח עובר כוכבים (מי) לשמרו והפך בו ואין ירוע אם סלקו העובר כוכבים עד שלא הגיע למאכל בן דרוםאי כוותר . (דספק דבריהם להק!) (עור) (יא) וכן כל ספק בישולי עובדי כוכבים וכיוצח בו מוחר:

יב מז (כז) כי דגים קמנים שמלחן ישראל (כח) או עובד כוכבים הריהן כמו שנתבשלו מקצת בישול (יב) [כמ] ואם (יג) צלאן עובר כוכבים אחר כן מותרים (ל) מי אבל דגים מלוחים גדולים אינם נאכלים אלא ע"י הרחק לפיכך אם צלאן עובר כוכבים *) אסורים [לא] ויש מתירין:

הגח [לב] ין וכן כל דבר שנחכל חי ש"י (יג) (ה) הדחק ובשלו עובד כוכבים דינו כדגים נדולים (ד"ע) (יג) [לג] ובשר (יד) מלוח אינו נאכל כלל כמו שהוא חי ואסור אם נהבשל ע"י עובד כוכבים

ועולים על שלחן מלכים והביא ראיו' (מום' פ' החולן): ט"ם: יו וכן כל דבר בו'. וכ' האו"ה

חין בהם משום בישול עובד סוכבים ועל המליחה מחילה לא גזרו שלא גזרו רק בבישול שעל ידי החבושים וערמונים (הנקראים בל"א קעסעי"ן) איכן נאכלין חיין אלא באש וא"ל הא אפי׳ ע"י האש אין כאן בישול עובד כוככים דהא אמרינן בגמרא דגים קטנים אינם שולים של שלחן מלכים חירץ ב"י דאחר המליחה שולין הם ורש"ל חירך דאינם קטנים לגמרי ומו"ח ז"ל חירך

דהמין דאותן דגים כם קטנים לעולם והן חשובין אבל המין שהוא גדול אח"כ אין עולין כל זמן פהם קטנים: (יג) ובשר שלוח בו׳

בעור חירושי רע"ק מניי (כע"ת מקכ"ו): (סעיף ע' בהג"ה) וייש מתירין בכל ענין . ובעי' נמרו ממש אבל לא תיפוך בעלמא . ירושח:

לי דכל שכן סוא דאסור בסילקה

עוכד כוכבים כיון שהעוכד כוכבים

שלמו ביטל מעשה ישראל ועשה

מחדש הכל ממילא עקר שם ישראל

ממלאכה זו וזה גרע ממה שנעקרה

ממילא ע"י ישראל ואפילו אם חמלי

לומר שגרע טפי אם סילקו ישראל

מ"מ לא קשיא אמאי לא קמ"ל

רבוחא כאן דאפילו סילקו טובד

כוכבים חסור דיש לומר דקמ"ל

דאפילו בסילק ישראל אין איסור

רק קודם שהגיע למאכל בן דרוסאי

ולא אח"כ ובחגם טרח בזה מו"ח

ז"ל ליישב שני הסעיפים. האלו

אסדדי ומ"ש שם דבריעבד מוחר אם

סילק עובד כוכבים והחזירה אין

לסמוך על זה כלל דרבר זה היה

פשוט לרשב"א בארוך דהוא אסור

אלא שהביא ראיה מפי' רבינו חננאל

דחין לחום על זה מספק כיון

דהוא מילתא דרבנן וכן כתב ב"י וכן

בטור המשמעות כך דדוקא בספק

סהילו בזם אכל בודאי לא והוא

מילחה דמסתברה דכל דאסתלק ליה

מעשה קמח פנים חדשות בחו לכחן

והוי בישול עוכד כוככים ממש

וכל אפיא שוין דאסור וכן כתב

בפריםה וכלכום: (י) ויש מתירין

בכל ענין . דדוקא לקולא אמריכן

דכמאכל בן דרוסאי הוי בישול שלא

יאסרו אח"כ העובד כוכבים אבל

לחומרא לא ועדיין מהכי אם יגמור

ישראל אח"כ: (יא) וכן כל ספק

צלאן עובד כוכבים כו׳ . דכיון

שנאכלין כמות שהן חיין ע"י המליחה

. פי׳ שים ספק אם חיחה ישראל באור או לא: (יב) ואם

פתחי תשובה

(ב) בכ"ע. מכה"ע ועיין בספר הפארה למשה שכתר דמ"מ אם בישל מוכד כוכנים כמאל"ד ולקחו מהאם וחוד בין אוהו עובד כובנים כין עובד כובנים אחר ונמרו אסור ונמר אלוני ונ"ל לרגים ולקחו מהאם וחוד בין אוהו עובד כובנים כין עובד כובנים אחר ונמרו אסור ונ"ל לרגים קסנים שמלחן עובד כובנים וחוד ולאלן לקתן סשיף י"ב דאמליחם לא גדוו אבל כהל כל מאוח ומחוד מיכו אם לקהו ישראל מהאם מחוד מוכד כוכנים מה לי ב"ב ל"ב ב"א או שלקחו בנחיים מיכו אם לקהו ישראל מהאם והחודות עובד כוכנים מים "ב" (ד) וכן נודבין. וכשל"ם ד" ע"ו כתב דיש פהמעור כמהרש"ל דלא מהני אחר כישול מאכ"ד ע"ש: (ד) הדחק. עבס"ט ועיין כחשוכת מים כנים

(ח) בווגה. (ואו"ה חולק) כחב בד"מ דה"ה דמיסוח באש בפה מהני וע"ל סעיף בהג"ה: (ע) ושלקה . כסב הש"ך לאו דוקא שלקה ישראל אלא ה"ה שלקה עובד כוכבים והחזירה אסור. (וכ"ד המ"ו): (י) ענין. דרוקא לקולא אתרינן דכמב"ד הני בישול שלא יאסרו אח"כ-עובד כוכבים אבל לחומרא לא ועדיין מהגי אם יגמור ישראל אח"ב ע"ז (וכן הסכמת רוב הפוסקים) : (יא) לשמרו והוא בענין שאין לחוש בו שהחליפו העובד כוכבים וע"ל סי'

באר הימב

קי"ה ס"י : (יב) צלאן . דכיון שנהכלים כמוח שהן חיין ש"י מליחה חין בהם משום בשולי עובדי כוכבים ועל המליחה חחלה לא גזרו שלא גזרו רק בכישול שע"י האש וכתב הב"ח דהא דדגים תפנים אינם עולים עש"מ היינו כדגים תפנים שנידול שלהן גדול ואוחן דגים בקפנוחן אינם חשובים ואינם עש"מ אבל דגים תפנים שנידול שלהם למולם קטן הם חשובים וטעש"מ ומהרש"ל כחב דמיירי דאינן קטים לגמרי (וכ"כ של"ה דף ע"ז): (יג) הדחק . כחב או"ה דחבושים וערמונים הנקראים בל"א קטסטי"ן אינן נאכלין חיין אלא ע"י הדחק ויש בהן משום בשולי עובדי כוכבים וח"ח כחב שאין גראה בערמונים דהא בכל מדינות אלו רוב אכילחן חיין עב"ל . (וכן ראיחי במדינות האלאנ"ד): (יד) שאוח . כחב הש"ז דאם מלחו הרבה ונשחהה זמן רב במלחו עד שראוי לאכילה כך בלא בישול דינו כמו דבים

סוא דע"ל לא האם סילק פשובד כוכבים ש"ל נית ניה משום נשולי שובד כוכבים דאל"ל יקשה הא דאמריי גפי א"מ דף ג"ח ש"א האם כגון דאותביה בשילתי ושקלה השובד כוכבים בשל נית ניה משום נשולי שובד כוכבים דאמריי גפי א"מ דף ג"ח ש"א האם כגון דאותביה בשילתי ושקלה השובד כוכבים גופא וחור ואוחביי בחניה א"יו ואחב להיו ואחב להיו ואחב בידי בידי ביובים גופא וחור ואוחביי בחניה א"יו ואחב בידי ביובים אום וחור ואחביי בחניה א"יו ואחב בידי ביובים אום אוור ואחביי בחניה א"יו ואחב בידי ביובים אוור ואחביי בחניה בידי ביובים אוור ואחביי ביובי שובד כוכבים לוד ביובים של שובד כוכבים לוד והחור ביובי ביובים שלה אוור שובד כוכבים לוד והחור האוור ביובי בובים ביובי ביוב

יד אפרים (סיטן קי"ג בשו"ע סשיף י"ב) ראבן צלאן. ענס"ם וכנו"ם לשי חיו"ד סי' קל"ד: (שם בהנ"ח) ע"י הרחק. פנה"ע ושו"ח חנקם רוכל סי' לפ"ד חטים ששולקים סטובדי כוכנים עד במגיעים למחכ"ד והוורין ומינשין חופן כדי לששום גריטין ושוב חץ נחכלים חולה ע"י בישול חחר מוסרין כיון שמסייבשים כ"כ עד

גליון מהרש"א (ש"ע ספיף ט") ויוש מתירין ככל ענין . כשצריך עוד לנסור בשולו אבל כשכבר נגמר לא ח' חב"י ס" מ"פ ועיין גליון סימן קי"ב מעיף י"ב: (ש"ע סעיף י"ב) אינם נאכלים אלא ע"י הרחק . עיין פ"י ס"ק י"ד דבדהק גדול לב"ע אסיר: (ש"ו ש"ק י"ב) אין בהם משום בישולי עובדי בוכבים ועל הפליחה. כעין זה

עובר כולבים מעלמו והחזירו אסור במבואר מעלמו והחזירו אסור כמכואר בדכרי הכשב"א ב"ה בששיט" וכדברי המחדר לקמן בסעיף י"א וכס' סב"ח הארון במילו דכדי לחלוק על הרבב"א כזס ודעחו כל שסילקו העובד כוכבים מעלמו קורס שימכשל מאלל בן דרובאי והחזירו אין בו איסור ואט"ש שהדברים ברורים מלד עימו כדברי ברורים מלד עלמן כדברי הרשב"א מים לסטר בלא כלום אי אשר ונייל כאים לום

מהירושלמי דגרסיגן החם ישראל ועוכד כוכנים שהן שותפין בקדרה ישואל שוסת והעובד כוכבים מנער מי מחזיר סברין מימר ישראל מחזיר אמר רבי בנימין והוא שנתכשל כמכ"ד ר"י בעי אי נחכשל כתכ"ד לתה לי ישראל מהזיר אשילו עוכך למס כוכנים מחזיר מכלל דששינות דאי לא נתכשל כמב' ישרחל מחזיר והמ"ם שקישרחל שפתם מחחלם אינו כלום כל

שחזר וטילקה מוכד כוכבים וצריך ישראל לחזור ולהנים ככחמלה ושיכשל מחתת ונרין ככתחלה ושיכשל שוובד מיהחו כלא סילוק מוכד מיהחו כלא כוכבים כמכ"ד לכנית לתים מסת דתמריגן

בם"ק דעבודת כוככים גא סלכת לצור מימיך וראית פוכד כוככים וישראל ששפתו שתי הדרות על גבי כירה אחח ולח חשו לכם מכמים משום ביחולי מורד כוכנים והפסה ו לרקדק דמאי כש"ם ישלחוש אחר ששפח הישראל ההדרה על

אור אלא משמע שכים לנו לחום תולי יסלקנו בעוכד כוככים מעל גכי כיכה קודם כישול דחשיר' משום כשולי עוכדי כוכבים ועכשם סדין סדין

סשום שלת כדברי הכיח (שם פעיף י"ב) אסורים ריש פחירין . בגמרת דג מלים חוקים וכר קפרת שרו חבר

תליח שמלחו העובד כוכבים ובמליחתו הוא נאכל בלא כישול ע"כ וכן דעת הרתב"ש בסוף הלי מ"א שכתב וז"ל דג מתלחו עובד כוכנים וסירות שעשון עד שהכשירן לחכילה אלו מותרים מלוח אינו כרותה בגזירם זו פר כחצ ולפי דבריהם אם דג זה ללאו

עוכד כוכנים אח"כ שכי שהכי מקודם ם מוכשר לאכילה ולח גרם מכשר שנולם כמב"ד דלית כה משום כשולי פוכדי כוככים והא דאמרי' בגמ' דדגים קטנים פלוחים חיוכהם

משום בישולי טוכדי כוכבים מכלל דרגים גדולים מלומים כסם משום כשולי עוכדי כוכבים כיינו במליחה מוששם דדגים קפנים כמלח כל דהו מתכשרי לאכילה משא"כ דגים

גדולים דלריכין פיקון גדול לככשורם לאכילם וזכו שלקדק סרב כלשונו שכתכ דג שמלחו **פד שסכשירו לאכילם וככי**

דגים קטרם לא כתכ כן שלא ממה יהונתן

(שם סעיף ח') נרון חישראל קררה ע"נ האש כו' . פי'

ע"י הדחה ויש בהן משום בשולי עובד כוכבים ובח"ח כלל ע"ה סוף דין ט"ו כחב עליו ואינו נראה בערמונים דהא בכל מדינות אלג רוב חֹכילחן חיץ עכ"ל ועיין בהגהוח שבסוף ספר או"ה מ"ש לחלק בערמוני': ית והמעושן אינו כמבושל. וכחבו ב"י וד"מ ומיהו משמע דאט"פ היא ואף ליש מחירין דסעיף י"ב בדגים גדולים מודים כאן ובחמרים

> כוכבים אסור דומיא דדגים גדולים דבסמוך עכ"ל ולכאורה משמע דקאי גם אדגים קטנים אכל באו"ה כלל מ"ג דין ט"ו כחב דדגים קטנים אפילו עישנם עובד כוכבים ובשלם אח"כ שרי דעישון הוא שוה בכל מיניו למליחה ע"ם ולפ"ז להיש מחירין בסעיף י"ב דגים גדולים מלוחים שבישלם עובד כוכבים ה"ה דגים גדולים מעושנים שבשלם עובד כוכבים מותרים וכ"כ הב"ח בקונערם אחרון: ים תמרים כו' . כתב האו"ה כלל מ"ג דין ג' ומיהו הני אגסים ותפוחין אף ע"פ שרוב אכילחן ע"י ללי ובישול אם ללאן ובשלן דמ"מ עובד כוכבים מוחרים נאכלים גם כן חיין ועוד שרוב עיקר וז"ל וכלים שבישלו בהן עובדי כוכבי" חסורין לכך לריך ליזהר בשפחוח עובדת כוכבים המבשלות לעלתן

סרשב"ה : יו לשון הרמב"ה כפי"ו מהמ"ה ממימרה דרב אפי וכו' מהירושלמי פ"ן

דף ל"ה: יש בעיה שם ערב הםי ופשעה להיסורה: כ עור בשם ברשב"ה בת"ה החרוך

דכל שחשכוהו חכמים פליטתו כתוהו דהם חפילו שמנו של

גיד דחיכו חלח ממנהג קדושי'

וטור פי' קכ"ה:

נקודות הכסף

(שום במ"ו ס"ק מ"ו)ריעו עור ראית טסי' קי"ב כו'. און זה ראים דסתני סכח דכל כה"ב

היכרא אים לים ולא שייך חתנות יתרע דהא דלעיל סי׳

מי"ב גופים מדברי פרח"ם

בבדק הכית הוא . ומ"ש ואלו כאו ב"י ורמ"א כו' . ליחא

יה מסקנת כנמ' משמיה דחביי עבודת כוכבים

דצים קטנים שמלחן ישרחל כר׳ משום דפתמת דמילתת דגים קטנים מיד מתכשרי לחכילה משח"כ דג גדול דלריך הכשר וחיקון גדול פד שיחה רחוי לחכילה שלה ע"י החור . והיהב"ד כתב דבתליחה לה אתכחן שום איסור דעיקר סבורה משום כשולי עובדי כוכבים וכ' סרשב"א בח"ם שכן פדעת מכרעת ושכןכ' הרמב"ן וסביא ראים ממתני' דשרי וסבית כחים ממחני' דשרי ככשים שחין דרכן נתח לחוכו יין וחומן חש"ם שכנוש הכי כוח כמבושל חלמת לה חסרו מלח פולדום החור כלכד וחוקים ורדי בדג מלים שללחו התקים וריי בדג מכים שנתח שובד כוכנים פליגי ובחכילם ש"י הדחק חי הוי חכילה חו לא ומסיק הרסב"א דקי"ל כחוקים וככ קסרא דשניי והילכך בין דגים קטנים כין דגים גדולים מוחרים וכן דגים גדולים מוחרים וכן פסק הרמכ"ן נדגים גדולים שולחן עוכד כוכבים להיתרת שולחן שוכד כוכבים סרמכ"ן כדגים בדולים כחוקים וכר קסרא עכ"ל ברשב"א ויש לחמום עליו שבח"ם כקלר פכק ביסך עם שבת"כ סקלל פסק כיסך עם שבסבים כחים החידון ול"ל שסקל בחילון ול"ל יוחגן שסקל כסילו ול"ל יוחגן שבקל בחילו בחייו ול"ל בחילו לחלים לכל בחילו לעומים דחיחת בכולו עובדי בירובלתי דס"ק דבת דגורו בל מנותים ועל שלוקים של ככושים ועל שלוקים דמת חוקים ובל קשרת של בוחים מיותי ברי"ש חיין של מוחים בל חוצר דכם"ש חיין של מוחים להלל מוחלים וללת שומים וללמת שלים יון ללתל שומים יון ללתל שיים יין ללתל מוחלים וללתל מוחלים וללתל חייםי שיולפו פליהם יין אלמא דתגכים כנושים מוחרים אע"ב

שעשנו ישראל אם בשלו טוכד מכילחן חי ע"כ: כ כלים שבשל בו'. וכתב בת"ח כלל ע"ה דין י"ד

פרי חדש

משום כשולי עוכד שחסירי משום בשולי עוכד כוכבים כדמוכת בסדית גבי מימות דעובד כוכבים כשהויה את האור באגם וכמ"ם הרי"ף בסלכות שמעי' מהך ברייחה

כן דכם לחלים פלק מתר כן דכם לו סוכרים כלך מתר כתכנים דקול מוכל ועוד שנם כתכנים דקול מוכל ועוד שנם ות"ש כב"י מ"ש קכ"ג ע"ש בוא וכת"ש לקתן ס"ש קכ"ג ע"ש עיין שם :

בבית רבן שלא יניחו ש"ג האור ואם קדמו והניחו כו' לריך הגעלה עכ"ל ואין להקשוח דהא כחב שם דין י"ז דבדיעבד נוהגים להחיר אפילו החבשיל שנחבשל כביח ישראל י"ל כת"ש בהג"ה שכסנה ס' או"ה דאע"פ שבשלה בביח ישראל אם גשלה לטצמה גרע טפי ואף על גב דבפנים בח"ח מחיר בביח ישראל מטעם דא"א שלא יחתם אחד מבני סביח י"ל דאם מכשלה לעלמה חין רגילות כלל שח' מבני הבית יחתה: כא צריכים הכשר כו'.

מאור באל הניח ישראל כי' וכן ביצה דחזי לנומעה וכמ"ש בסי"ד: [לְדֹן רג נו', כ"ו לשון הרמב"ם וכפריש"י רבמלהן עובד כוכבים פליני ופ' בחוקיה ובר קפרא כנ"ל:[לַדַן ופירות כו' . ם כו'. שם ט' ג' ירישלםי ש"י דנרוים: [לְן דמלות כו' גם כו'. שם ט' ג' ירי ההעבים כו' אע"ד האי בשיל להו עובר כוכבים אסור כמש"ש ל"ח א' וח"ה למלוח ואף הראב"ד והראב"ן מודים בות אלא רס"ל דל"פ כזה כנ"ל: (ליקום) דג כו' דמלוח בו'. במש"ש במתני' ל"ם ב' זכבשין שאין דרכן כו' ושם ל"ו ב' אלא כמים כו' ע"י האור ואף לדלא קיים אז הירוצא מ"ש ל"ש עליה לדינא ודלא כרש"י ל"ח ב' ד"ה רג כו' ואף לשיש"ל כי"ל כמאן דשרו כמ"ש בס"ב. ת"ה (ע"כ): [לַן] אע"ש שראוי כו'. כם בכל אימורי דבריהם "שאורין תערובהן כגון שמנו של נוד כמש"ל מי ס"ח ס"ם ובסי"ק' פ"צ וכחל בסי' צ' וביר במש"ל מי ס"ח ס"ם ובסי'ק' פ"צ וכחל בסי' צ' וציר רנים מסאים בסי' ש' ואמרינן כמנ"ה (ל"ט כ') דלי" אומר קרוב למאתים ולת"ק וציר רנים מסאים בסי' ש' ואמרינן כמנ"ה (ל"ט כ') דלי" אומר קרוב למאתים ולת"ק שימת התחס"ם כמ"ש ה"א ושאר אימורין: [לַן (ו"א שא"צ . דלא שייך חתנת בכה"ל לשימת התום' אוסר עד ק"א ושאר אימורין: [לַן (ו"א שא"צ . דלא שייך חתנת בכה"ל לכאורה ראית לרבריו ממי' קי"ב מי"ד אבל ליתא דהא בפנארי"ש אומר שם פ"ז וכאן וכאן ולכאורה ראית לרבריו ממי' קי"ב מ"ד אבל ליתא דהא בפנארי"ש אומר שם פ"ז וכאן

פתחי תשוכה

רכים מסי׳ ט"ו עד סי׳ ך׳ ע"ם להתיר פערתונים והתורמסים ע"ם היקל: (ן) לגריא. עכס"ע ועיין כאשל אכרהם מ"ש לענין הכלים. ובספר חכתת אדם כלל ס"ו דין י"ב כתב דים להתיר הכלים אחר מעל"ע אפילו כלא הגעלה ע"ם ועיין כחיי אדם כלל ס"ע דין ע"ז:

יו דג שמלחו עובד כוכבים [לה] ופירות שעשנן עד שהכשירן לאכילה הרי אלו מותרין [לו] דמלות אינו כרותה בגזירה זו יה (פי) והמעושן אינו כמבושל:

הגה גם ככוש אינו כמבושל דלא אסרו אלא בישול של אש (סור) : יד (יד) יי ביצה ^[לו] אף על פי שראויה לגומעה ים) חיה אם בשלה עובד כוכבים אסורה: מו ים (יו) ים תמרים המרים קצת [לח] שאינם נאכלים אלא על ידי חרחק אם בשלם צובד כוכבים אסורים:

מזז ב ולמו כ כלים שבשל כהם העובד כוכבים לפנינו דברים שיש בהם משום בישולי עובדי בוכבים כא צריכים (יח) הכשר [מ] כא ויש אומרים שאינם צריכים [מא] ואף ינ לדברי המצריכים הכשר אם הוא כלי חרם מגעילו שלש פעמים ודיו מפני שאין לאיסור זה עיקר בדאורייתא:

הנה (מר) [מב] עובד כוכבים שבשל לחולה בשבח מוחר למוצחי שבת אפילו (ים) (ו) לבריא ואין בו תשום בשולי עובדי כוכבים זכל כה"ג היכרת חיבת (ב"י בשם הר"ן שכ"כ בשם הרח"ה):

מסי' קי"ב סעיף כ' לבמקום שאין פלטר מלוי החירו לו אף של בעלי בחים וזה ודאי דאחר שיבוא למקום שיכא פלטר מלוי חזר ספח של ב"ה לאיסורו דהא נקט במקום שחין פלטר כו' דוקא וה"ג כן הוא ואלו ראו ב"י ורמ"א ספר משמרת הבית לא היו פוסקים להיתר כהרא"ה בזם והיותר חימה שבסימן קכ"ג בסופו כחב ב"י חשובת הר"ן דלח קי"ל כהרח"ה בזה ועמ"ם שם על דברי רמ"ח:

בטור חשיב בשר מלוח בהדי דגים קטנים ונראה דאיהו מיירי שמלחו הרבה ונשחחה במלח זמן רב כמו שסיים הטור על זה עד שראויין

לאכילה כך בלא בישול: (יד) ביצה בו". הטעם דאכילה ע"י הדחק

המרים דסעיף ע"ו שכאן אין נאכלין אלא ע"י דוחק גדול וכן סיים

סטור בסדית ש"י דוחק גדול: כתב

בדרכי משה בשם הגהת אלפסי פ'

אין מעמידין אותן אגוזים גדולים

שמרקחין עם קליפתן המרה וגרעינין

שלהם אסורים משום בישול עובד

כוכבים דאין נאכלין חיין ועולין

על שלחן מלכים עכ"ל: (שו") עובד

כוכבים שבישל לחולה כו'

אלו הם דברי הר"ן בשם הרא"ה

סביאום ב"י וסנה בס' בדק סבית

להרא"ה דף פ"ט כתב ג"כ הכי ובעל

משמרת הבית שהוא הרשב"א כתב

על זה וחלילה וחם שלא הוחלר

אפילו לחולה עלמו אלא בעת הצורך

בלבד דהיינו בשבת הא למולאי שכת

חוזר לאיסורו וכ"ש לבריא ודומה

לנבילה לחולה שיש בו סכנה דמותרת

לו בשבת ואם הבריא אסור דכל

לתיקון רבכן כטין דאורייחא חיקון

עכ"ל ודבריו נכונים "וים עוד רחיים

ואם נתכשלה בהן בדיעבד ויש רוב בתבשיל שרי דבשולי עובדי כוכבים בטלים ברוב כדלעיל סי' קי"ב ס"ק כ"ג וע"ל סימן קע"ו ס"ק י"ז :

פ"ג וכן הכיא הרשכ"א ראיה מפאנרי"ש שאומר בח"ת: (ליקום) וי"א שא"צ. וכ"כ נ"י ספ"ח דיבמות כ"ש (ע"כ): [מ"א] ואף כו' אס חוא כו'. כמ"ש בירושלטי פי"א דתרומות תניא ו' חלפתא כן שאול קורה שבשל בה תרומה מגעילה בחמין ג"פ ודיו א"ר בא ואין ספדו דיבנות ע"ש (ע"כ): [כ,2] ואף כו אם חוא כו'. כם שבירושים פיא דתרופות תניא ר' חלפתא כן שאול קורה שבשל כה תרופה מנעילה בחפון ג"ם וריו א"ר כא ואין למרין ממנה לענין נכילה א"ר יוסי קשיתה קיסי ר' כא תרופה בעון מיתה ונבילה בל"ח ואת אפר הכין א"ל כפ"ר פאליהון קבלו עליהן את המעשרות. ר"ל לפי שהוא פדרבנן ואת אפר הכין א"ל כפ"ר פאליהון קבלו עליהן את המעשרות. ר"ל לפי שהוא פדרבנן הקילו אע"פ שהתורה העירה על כ"ח כו' ר' יוספי כן שונם כפי קוטי ר' מנא הצינן ואת אמר הכין א"ל כמ"ד מאליהון קבלו עליהן את המעשרות. ר"ל לפי שהוא מדרבנן הקילו אע"מ שהתורת העידה על כ"ח כו' ר' יוממי כן שונם כעי קומי ר' מנא הגינן הרכינה ומיצה ה"י תרומה ואת אמר הכין. ר"ל אלמא דלא הקילו כת אמילו בדכר מועם א"ל כאן ע"י האוד ננעל ויוצא ר"ל ראין זה קולא כ"כ וכתב הרשב"א ה"ה לכל אימודין א"ל באי הורים שא"ן להם עיקר כן התורה דומיא דהרומת בנה"ז אבל באיטורין שיש להם עיקר כן התורה לא דהא דם שמלחו אינו אמור אלא פררבנן בנה"ז אבל באיטורין שיש להם עיקר כן התורה לא דהא דם שמלחו אינו אמור אלא פררבנן כמ"ב בפ"ב דמנדות (כ"ל כ") ואפ"ה תברא ר' אמי לההיא פינמא במ"ה (קי"ל כ") וו"ש מפני כו' וע"י בב"ב פ"ח א": [כוב] עובד כוכבים כו'. כ"ב הרא"ה וכשימתו דכל דלא שייך התנות מותר אבל הרשב"א חלק עליו ועם"ז ופר"ח:

כאר חיטב

קמנים: (טו) והמעושן . כתב ב"י וד"מ דאט"ם שעשטן ישראל אם בישל פובד כוכבים אסור וכחב הש"ך דלדעת המתירין בסי"ב דגים גדולים מלוחים שבשלו העובד כוכבים ה"ה דגים גדולים מעושנין שבשל עובד כוכבים מוחרין

(טי) חיה. משום דאין נחכלין אלא ע"י הדחק וגרע מדגים נדולים בסעיף י"ב. ע"ו: (יו) תמרים. כתב או"ה ומיהו הני אגסים ותפוחין אע"פ שרוב אכילתן ש"י צליה ובישול אם צלאן ובישלן עובד כוכבים מוחרין דמ"מ נאכלין ג"כ חיין ועוד שרוב עיקר אכילתן חיין ע"כ וכחב בע"ו ואותן אגוזים גדולים שמרקחין עם קליפתן המרה וגרשינן שלהם אסורים משום בשולי עובדי כוכבים דאין נאכלין חיין ועולין עש"מ עכ"ל : (יח) הבשר. כ' הח"ח לכן צריך ליזהר בשפחות עובדי כוכבים המבשלות לעצמן בבית רבן שלא יניתו ע"ג האור ואם קדמו והניתו כו' לריך הגעלה עכ"ל ואע"ג דמהירין לעיל מטעם דא"א שלא יתתה א' מבני הבית י"ל דאם מבשלה לעלמה אין רגילות כלל שאחד מבני הבית יחחה ש"ך וכ' עוד ומיהו אם נחבשל בהן בדיעבד ויש רוב בחבשיל שרי דבש"ע בעלים ברוב כדלעיל סי קי"ב סי"ד וכסי׳ קט"ו ס"ח בהג"ה: (יע) לבריא. והט"ז חולק על דין זה וחוסר לבריא במ"ם וחפי׳ לחולה עלמו חינו מוחר חלח בשעח הדחק עכ"ל (ועיין בנס"ב דמיקל בזה) (ואחרונים חלקו וחלילה להקל ואפילו לחולה עלמו אינו מוחר אלא בשבת ולמולאי שבת חוזר לאיסור וכ"ש לבריא וכ' ש"ז וראיה מפי' סי"ב סעיף ח' דבמקום שחין פלפר מצוי החירו של בע"ה וזה ודחי דחהר שיבה למקום שיהה פלפר מצוי כו' ולה אוכל להבין הלה המחבר גופיה כ' בפי' כך בסעיף ד׳ פיש ול"נ לסוכים דחסור לחוכלו במ"ש כדחיחה בנמ' השוחם לחולה בשבה מוחר לבריה בחומה הכל המבשל לחולה הסור לבריה בזירה שמה ירבה בשבילו הם כן הכי נמי אם יהא מוחר לחולה למ"ם שמא ירבה בשבילו וק"ל):

מסכות שמש" מהך ברייחת דלא אסור ככוש ששום כשולי שובדי כוכנים ומינם למליחם דתרווייםו כי סדדי נינהו וכ"ח א"כ אמאי לא מקשינן מינה לר"י וי"ל דרכי יותנן הוי כמנא ופליג וחדע דהא בכרייתא נמי איתא דרכות שלית מינם לחוקים ב"ק דשרו אשום דמלאי נינהו וכמ"ש במום" וראיית הרמצ"ץ אינו כ"ל דאימא למדחי דמיירי מתני" בככשים שאינן ע"ש ש"ש או שואכלים חיים דהא ודאש במום" וראיית הרמצ"ץ אינו כ"ל דאימא למדחי דמיירי מתני" בככשים שאינן ע"ש ש"ש או שואכלים חיים דהא ודרו אלים שליה דמיירי של משם הים ואעם"כ אסורם משוב משום בשולי שובדי כוככים אוא במחב דג בדול אינו מוכשר לאכילם ע"י מליחם דג בדול אינו מוכשר לאכילם ע"י מליחם וכדכחינה (שיל זכן שיקר: פוכנים אוא דמחם דג גדול אינו מוכשר לאכילם ע"י מליחם וסחם דג קטן שתכשר לאכילם ע"י מליחם וכדכחינה לשיל זכן שיקר:

ממה יהונתן שאין נאכלים אלא ע"י כישול אחר והכישול הא' אין ניכר ככם ע"ש וע' שו"ח מים רכים ח"ד מפי' ע"ו עד סי' י"ש כביחר הערמונים והתורמסים שבשלו העובדי כוכבים ככליהם שאין ככם משום כשולי שובדי כוככי' וגישולי

(שם פגיף ש"ו) בליום שבישל בהן חעובד כוכבים כו". וים מחתירין שלון לרוך כו' מקשים אהא דלפיל סוי קי"ב פ"ו כתב המחכר גבי איפידה שאפה עובד כוכבים שאפור אף דליהא אלה כלוע וא"ב תוכח דבלוע אפור אפור בב"ע ולא סכיא שום חילוק בום ולכאורה י"ל דלא דתי לדלעיל דהחם איכא בלוע של סתבשיל בפת עצמו וכם"ג הוא דאיכ' למיחש המיחן היה ליכול כלוע אלא בקדיכה אם כן החבשיל שנתבל אתר כך בקדיכה זו ליכול אלא לצוע תון הסלוב היה לדינול הלא לצוע תון הסלוב וכול היה לא לא גורו תוך בקדיכה בחדל היה לא לא גורו תוך היה לא לא גורו תוך בקדיכה בחדא מחתא משמע דלית ליה אילוק זה וצ"ל ודאי איכא איכא הסלוב בתבשיל במין בשאינו מינו דניכר שעתא ודאי כה"ג אוסר משום בשול מוכדי כוכבי' וק"ל. דכלניהו היינו במב"מ אכל במין בשאינו מינו דניכר שעתא ודאי כה"ג אוסר משום בשול מוכדי כוכבי' וק"ל. אכל משמעות דברי הופר לא משמע הכי שסרי כתב להדיא ה"ם ירקות שנתבשלו כם בשר ודו"ק:

גליון מהרש"א

יד אברהם

יד אפרים

טובד כוכבים ושם חשוכה ממי שהשיג ש"ו וחזר המחבר והשיב פליו ע"ש: (שם פעיף י"ג) והכיטושן . שבס"ט ובשו"ח שבו"י ה"ג סי' פ"ר עובד כוכבים שנחן לישראל מחנה דגים מעושנים אין כאן חשם איסור

בח"ם קי"ג סעיף מ"ץ) כליום שבשל בהם חעובד כוכבים כו". לף לדככי סמלרוכים סכבל אם הוא בח"ם סימן שפ"ח סוף מעיף ד"י ו כ"ע סעיף מ"ץ) כנעיולן ג" שעמים. ע"ן שוו ש אם הנערת ג' שעמים כו". אף לדככי סמלרוכים סכבל אם הוא הדי"ן סוף מ"ץ (והב"י שלום והשמם של הנערת ג' שעמים נראה לי ד"ל למ"ש הר"ן סוף מ"ץ (והב"י לקטן סיטן קכ"א הביא בו"ה הגעיל כלי הצריך ליבין) ו"ל יש שמקילין לומר הר"ן סוף מ"ץ (והב"י לקטן סיטן קכ"א הביא בו"ה הגעיל כלי הצריך ליבין) ו"ל יש שמקילין לומר הר"ן סוף מ"ץ האור אם בא להשתמש בי חמין בחגבלה סגי לית שכל כה שופלום בחטין כבר פלם בהגעלה ראשונה ואין הדבר נראה שכיון שיש לו בלע של איסור ער שאתה אומרי להשתמש ב"י מאור שמא יצ"י מותר בחטין שניים. (ועיון במור שם כ' כלשון אחר ו"ל וכ"ץ ששתמשו בו ע"י חסין פולם מעם) משמעות דברי הר"ן דהמעם משום ראין כל חחמין שוים ואפשר שחמין אלו שהגעיל ב"ל בחני החמין לכל סיני החמין ובעין מה שכתב לקטן סיטן קפ"ז מ"א דאם בם עם השלישי ראתה דם לא תנשא לאחר שכבר הוחוק לכל סיני החמין ובעין מה שכתב לקטן סיטן קפ"ז מ"א דאם בם עם השלות ברי הר"ן. בע"ד פל" מ"א מ"ל דברגעיל ג' פעמים החוזק לכל סיני החמין ובעין מה שכתב לקטן סיטן קפ"ז מ"א דאם בם עם השלות ע"כ ויל"ע דלפ"ו בם בלא בישל לחולה יהיה שרי אור בור מום המנות ע"כ ויל"ע דלפ"ו בלא בשל לחולה יהיה שרי שומר שבתו

א מימרה דחמורהי עבודם כוככים דף ל"ה וכרב ילחק וכפנו המום' דחימור שכר לה צלינו לא כמשנה ולא בבריית" ושמת בימי תמורתים תמרובו: ב כרב חתחי שם : נשור כשם אכיו כרא"ם: ד שם וכ"כ פחום' שם ואף אם פעולד כוככים אכפנאי שלו נותן לו פתוחר תשום פיבם : ה פס בשם מכשב"ה משם משם מכם שמוחל כר כיסנה שם: ו כריים' שם דף מ': ז רמצ"ם פי"ו ב"ם פדין יין פפומים : ה מימרת דרב יוסף סתי מות וכו׳ צם דף ל"כ: ב פר"ן שם: יתום׳ עם דף ל"כ כדי להעמיד מהר וכ"כ המרדכו ואנודה פרק א"מ (°) הכ"י כתב כשם המרדכי כשם אבי הפוכי אם עירבו בו יין וכו" אבל לא כמכ שמרי' ולא וכיםי

נקודות הכסף (מיסן קי"ר במ"ו מ"ק ד') תכורתי כו' . נק"מ דדוקה במים סני נששם חלקי' ששח"פ

פרי חדש (סימן קי"ד בש"פ סקיף א' ברצ"ח) (הטחקםי אף שהוא שלא בתקומו באשר שהואמלפא דשלאי בניניו). ויש שתירן בשכר של דבש ותבואת כו' לה מנה לפום מהכר פיתיר כהדים פכר של מכוחם הלם פסמרדכי כתב בשם חבי

ממה יהונתן (סימן פי"ד בש"ע ס"א) און של דבש אטור פשום חתנות. וים לסקפות פרי דין זה מקורו ברח"ם כמו שכ' ספ"י ום"ל כת דקתמר מש"ם שכר של עוכדי כוכנים פ"ם שתר משקין ככלל סגזירה אם כן לדעה זו אף יין רמונים ויין מפוחים פים בכלל הגזירם והיחך כחב סמחבר לקתן והיהך כהב סממבר נקמן מותר לשחותו ככל מקום וחשמע שחיון לחסור רק מס שמינו כש"ס שכר וניחה לפי מכר פוכדי כוכבי רמי ברחמת אמר משום המנום כנים ששום גלוי ושכיך גלוי דמחי ומשני לח זריכם בחמרם דמולי מים וחם כן פשוט דכשחת משקים דלית כסו משום גילוי מומר ה"ב י"ל דחף דסרח"ש ס"ל דשכר ל"ד דס"ם שתר משקים מ"מ יין ספוחים וכמונים פייכ דלח נחקר כלל כיון דלים כים כלל פיפור גלוי וחף דחגן לם קי"ל רק מקעם החנום מ"מ מדלה קאמר פש"ם איכה בינייםו ע"ר לענין דינה לל פליני כק בשמח דמלחת וח"כ כיון דלמ"ד משום גלוי לפ נחסר יין תפוחים ויין כפומים ח"כ לפיד משום חתנום כמי לא נאסר וסמים משום שסוא הל דבר שאינו פנוי ולא גזרו כלל וכלל ודו"ק: (שם פדר בתנ"ה) עוד שאין מ' לבשמי כו'. עי' מ"ו סק"ם שסקשס בר'. עי' מ'ו סק'ם שסקשס מחלי לרוך ס' כו' מכפיל כו' כמו יון כמים דלקסן שי קל'ד פ"ש ולק"ע דסנם היפל בפרק חון שממדין דף ליף ב"ב מוריים חומן פעם רחשון ושני מומר שנישי אסור דפפס ל' מו כ' נפים פומני' ול"? למירמי' כים חתרש מכחן מיצמי בים המדש בכחן ואולך לריך לשירשי כים ממרא פאי ארכא דמוריים דאחי לנשילא דעכו אוחיב ר' אכא נפורי בסדם איל רכא עד פאידום מאן נערם רכא עד פאידום מאן נערם וכו' (מחי ניתום חי נחשונה וכו' קיסתח דתמנה כד' (ומי ופי' דסהי פוכדה פוי כפס ב' דהו פיין משכים בשפט ב' דהו פיין משכים וח"כ חיכה (מיחם לחשת משה"כ כספס א" פו ב"

לסשבים מסילו ביין כוול נשי

קיד א ואינו אסור אלא במקום מבירתו כו' . ואין לאסור מסוס בישולי עובדי כוכבים דחסור בכל ענין כדלעיל סי' קי"ג ס"ח לפי שאינו עולה על שלחן מלכים ועוד דכי היכי דהחבואה בעילה לגבי מים לענין ברכח שהכל נהיה בדברו ה"נ בטלה לענין איסור בש"ע כ"כ

התום' והרח"ש ושחר פוסקים ומ"ש סב"ח בכחן לח ירדתי לסוף דעתו בכל דבריו ע"ם: ב ומותר לשלוח בעיר כו' . ואף אם העובד כוכבים אכסנאי שלו נוחן לו שוחה משום חיבה כ"כ החוספות ומביחה ב"י : ב ותבואה . כל מין תכוחה כין חיטין בין שעורים: ד אף חשכר של ישרחל חסור נזירה חטו יין שלהן ועפ"ר וכ"ח: ה כל אלו המשקים. כנוכרים אפי' יין הפוחים ורמונים: ו אם דמיחם יקרים. וה"ם אפילו היין ביוקר אלא שהוא משביח בהם ביותר משום היין שנחערב בו אסור כן משמע בש"ם וב"י מ"ש וכן כוח בחו"ה כלל כ"ב דין ט"ו: ז וע"ל פי' קל"ז . כן הוא בכל הספרים ובעט"ז וע"ם הוא ול"ל קל"ד במקום קל"ז שכן הוא שם בסוף הסימן או ז"ל וע"ל סי' קל"ז וע"ל סימן קל"ד במקום שנהגו כו' כי בסימן קל"ז נתבחר דין זה

דמשקים בכלים של יין ע"ם: דל רכיון דאית ביה קפידא . חס נחנוכד

שכר אסור לקנותו מהם ד וואן אם דמיהם יקרים מדמי היין שאנו חוששים שמא עירב בהן יין (ד) [יב] (עד שלין (ז) (ב) ס' לכמלו) (מרדכי בשם רחב"ה) בד"א כשבוכרים בחנות (יג) אבל אם רואה שמוציאים אותו מהחבית מותר ולא חיישינן שמא עירב

הגרה ואש"ם (ג) שרגילים למשוח היורות והכלים לשומן חזיר אין לחוש דהוי נהינת טעם לפגם גם בטל כם' (ארוך כלל מ"ד ובמרדכי פח"מ) [יד] גם חין לחום חם נחנו משקין אלו בכלים של יין ד ועי' לקמן סימן קל"ז

פיון רמונים שמוכרים לרפואה מותר ללקחו מהתגר אפי' שלא מְהחבית אע"פ 🦰 שדמיו יקרים מהיין משום ח ^[מו] רכיון ראית ביה (מ) ^(ד) קפירא לא מרע נפשיה (וכן כל דבר שקונים מן האומן דלא מרע נפשיה) (כן משמע מדברי הר"ן פא"מ ומרדכי ר"ם כילד מברכין): ו (מז) צריך ליזהר ולבדוק ולחקור בשכר ובַמשקה של דבש שעושים העובדי

הנה ואם דרכן ליחן בו שמרים אסור לקטח מהם (°) [יז] אם (ה) אין במשקם (ך) (י) ששים מן השמרים (הב"י כשם חום' ומדרכי) [יה] והוא דלא עבידי לטעמיה דלטעמיה אפילו באלף לא בשיל (ארוך כלל כ"ב וב"י ס"ם קל"ד כשם חשובת רשב"א וש"ל שי קכ"ב ס"ק כ"א):

שם: (ליקוש) ויש בתירין בשבר של דכש. תנ"א שם בשם סה"ת. וסט"ג והג"ם: [ד] ותנואח. כ"ג מרדכי בשם ראבי"ה בשם ספר הישר וכ' ב"י שדעתו דאין אסור

פתחי תשובה

לוך (א) מכידתו. שבס"ש של סרב מכסר"ש ו"ל מ"ש דמי שהים מיקל בשכר כ"ם דמותר לשחום קחוף" כו' וכוח מדכרי הפנ"א הק"ר ועיין בתשובת חח"י פנים מחירות ח"ב סי' ס"ב שחלק פליו דחף בשכר לה פים שיקר השעם משום דסתבוחה בשילה אלת עיקר השעם כים דשכר שלהם לה סים עולם של שולהן מלבים או כמ"ש הב"ח דלה שייך מקיד כשם כחיבי (גב) פי כבפרו. פנסים ומין כחיק שי דיך בנביית של שני בדרך ברכונית של שי מין בדרך ברכונית של שני בדרך מוכנית מין של מין מחקים אחשר בדרך בדרך ברכונית בין במשות בין מני במשות בין מני במשות פין מני במשות פין מנין במפר כלר ישקב ב"ש בדום: (ג) שרגילים. בייון בשאילת יעניין מ"א מי' קי"ו במורה אחד הוסיר את המש שלא להכול שולין למים הכלקתים בן העובד כוכנים לפי שהוגד לו שתכנסין אותם ככורים כדי ללחלת וכתב הוא ז"ל דהוא חומרת כלא מעם דבורית נותן משם לשנם ולא בעכדי אלא לחומת דפולין הוא ז"ל דהוא חומרת כלא מעם דבורית נותן משם לשנם ולא בעכדי אלא לחומת דפולים שייו נילוס בלאם שייו נילוס באשם שייו נילוס באלא בייון נילוס באשם ביון המיו ביולים ביו שלין אנו יודפים באשם שייון נילוס באשר שייון בייון אנו יודפים באשם בייון לא בייון ביייון בייייים ביייון ביייון בייייים ביייון ביייון בייייים ביייים ביייים ביייים בייייים בייייים ביייים ביייים ביייים ביייים ביייים בייייים שימי תיחים כנכים ונחים ותחומת כי כת דרתי נמו מנתח ורבים בוח מחץ הכני ודעים החמש זוכתו ש"ם: (ד") קפירת. עיין כמנ"א פיי (" ס"ף" ב") אין במשקח מ". אבל א זוכתו ש"ם: (ד") קפירת. עיין כמנ"א פיי (" ס"ף" ב") אין במשקח מ". אבל אי איכא מ' שרי-אע"ג דרכר סמעמיד אומר ככל שהוא כדלעיל מיי פ"ו מעיף "א פ"מ י"ל דעתרים לא נקרא מעמיד ולא דמי לגכינה דהסם ניכר האימור כעין שהחלב נקפא מחשמן

חלקים כמ"ם בסי' קל"ד ס"ה במים וה"ה בשאר משקים דינא הכי (ובנה"כ דשמרים לא נקרא מממיד ולא דמי לגבינה דסתם ניכר כאיסור נשין שהחלג נקפא מחמחן כתב דיש לחלק בין מים לשאר משקים מ"ש) וכתב הש"ך וה"ה אפי' היין ביוקר אלא שהוא משביח בהם ביותר משום היין שנחערב בו אסור כ"מ בש"ם וב"י ע"ש: (ח) שתקלקל. אבל בחנוח לא מחקלקל כיון שהוא זמן מושע. מ"ו: (ט) קפירא. אם נחערב בו חומן וכה"ג. ש"ך: (י) שישים. וכבר כתבתי בס"ד כתב דים לחלק בין מים לשחר משקים מ"ם) וכחב הש"ך וה"ה חפי היין ביוקר אלא שהוא משביח בהם ביוחר משום היין שנחערב בו אחור כ"מ בש"ם וב"י ד"ם מרוים כוי שי לפיר משים מתרים כו"ם מרוים כוי שי לפיר משים ביוחר משום וכבר כחבתי בס"ד מסרש"א דס"ל דאיירי בשם מ"ם: (מ) משרים. וכבר כחבתי בס"ד מסרש"א דס"ל דאיירי בשם מ"ם: (מ) מתקלקל. אבל בחנות לא מתקלקל כיון שהוא זמן מועע. מ"ו: (ע) קפידא. אם נחערב בו חומן וכה"ג. ש"ך: (י) שושים. וכבר כחבתי בס"ד מסרש"א דס"ל לאיירי בשם מ"ו ב"ו במ"ו במ"ר ב"ח מוער ב"ו ביא מין בוול נמי איכא למיחש שמא ישר במסרש"א סישר מעסר י"ל דסרש"א ס"ל כשירוש רש"י דבאים צרין לספרות משום יוקר לתוד ליכא למיחש שמא ישר בסרוב יין א"כ סכלו שכתב בתחבר דאיכא למיחש שמא במה ביון א"כ סכלו שכתב בתחבר דאיכא למיחש שמא ביוך באחרים.

גליון מהרש"א יד אפרים

(פיטן קי"ר פ"ו פ"ק א') פיין יפנ"ץ ח"כ סי" קמ"כ כפנין שמיים קלוו"י כבית טוכדי כוכנים דרך עלאי (סימן קי"ד סעיף ד' נסג"ב) דרף נתונת מעם לפנס. סי" קמ"כ כפנין שמיים קלוו"י כבית טוכדי כוכנים דרך עלא היין לברוח מון החלב: (ט"ע מטיף ט") דרביון דאת ביה קפידא. עפ"ש בגליון לקסן סי"ש"ב בש"ך ס"ק מין די: (שם נסג"ף) ורבין כל דבר שקונים. עיין סי"ף ו' נסג"ח) (אם דרכן ליתן בו. עיין מעיף יו"ד בחג"ה: (שם נסג"ף) ורבין כל דבר שקונים. עיין מיי ב"ל מיי ב"ח פ"ח בהג"ה וע"ש ש"ר פיק

אחר שכר של עובר כוכבים [א] אחר שכר של * \$
[ב] תמרים או של שעורים | (א) [ג] או של (ל) תבואה [ד] או של רבש אמור

קיד דיני שכר ושאר משקין של עובד

כוכבים . ובו י"ב סעיפים:

משום חתנות א [ה] ואינו אסור (ב) אלא במקום (א) מכירתו אבל י אם הביא השבר (ג) לביתו ושותהו שם מותר שעיקר הגזרה שמא יסעוד אצלו נון יולא אסרו אלא כשקובע עצמו לשתות כדרך שאדם קובע בשתייה אבל אם נבנם בבית העובר

כְוַכביִם ושתה דרך עראי באקראי מותר יוכן מי (4) שלן בבית העובד כוכבים חשוב כביתו ב ומותר לשלוח בעיר לקנות שכר מהעובדי כוכבים:

*) [1] וים מחירין כשכר של דכש ב (ד) [ח] וחבוחה (מרדכי בשם כאבי"ה וב"י בשם חום' והרבה מן האחרונים ואגודה פא"מ ואו"ה כלל מ"ג ד"ו וסמ"ק דף קי"ג) וכן נוהגין להקל במדינות אלו : י מקום שישראל נוהגין (פ) קולא ביין של עובדי 🗖

בוכבים (ג) ד אף השכר אסור: י יין תפוחים י ויין רמונים וכיוצא כהן מותר לשתותו בכ"מ דרבר שאינו מצוי לא גזרו עליו;

ד ה (מ) יי כל אלו (ו) המשקים (י) וכן החומץ של

בו יין שאם היה מערב יין בחבית (ה) היה (ח) מתקלקל:

במקום שנהגו לחת דם או שחר איסור לחוך המלח או דיו אם מוחר או אסור :

כוכבים עכשיו אם נותנים בהם שמרים של יין:

יאור (מ) אחד כו' או כו'. דכולהו חדא מצמא כמו שמסיק שם משום התנוח:
[ב] (ליקופ) תמרים או של תאנים. כ"כ הרמב"ם וכ' וכיוצא כהן ולשון המור
א' שכר המרים או של שעורים ולשון התוכ' שם בין של תמרים בין של תכואה (ע"כ):
[ב] או של הכואה. וליכא משום בש"נ כמו שבמיל לענין ברכה שמברכין שהכל:
[ד] (ליקום) או של דבש. פורוב"ד הרא"ש שם שבתב ודבש דמהנ' כו' והא דשרו
[ד] (ליקום) או של דבש. ובסה"ת כו' כשש א"ו: [ד] ואינו אסור כו' אבל כו'. לשון
הרמב"ם מדברי נכ' שם וכרב אתאי: [ד] לא אסרו כו' וכן כו'. הרא"ש שם ותוכ' שם
(ע"כ): [?] ויש מתירין כשכר של דבש . דלא אמרו או אלא שכר ועוד דתנן והרבש
וחיינו דבש מבושל כמ"ש בנס' שם דבש למאי ניחוש כו' אי משום גיעולי כו' והמעם
רליכא כירוב דעת כמו בשבר ועדב"א שם. ומברא ראשונה ס"ל שלא אמרו שכר אלא
שמצוי להם ומתני' דתני דבש מפני שעדיין לא נגור על השבר כמ"ש תום' שם וערא"ש

מדכבי׳ כי היכי דהתבוחה בעילה לגבי המים לעניוברכה דשהכל

סבי נמי בשילם לענין איסור בישול עובדי כוכבי' . חוספוח : (ב) אלא

במקום מכירתו . ובפת החמירו מפי כי על הפת יחיה האדם ובעי

ריחות עפי פי' לפי שעושה קירוב

מפי וסר"ן נחן מעם מפני שהפח

מעשה נשים אלים החנות דידיה מפי

מ"כ: (ג) אף השכר אסור. כחב

רש"ל נ"ל דוקה במקום שמקילין קחמר

אכל האידנא שנעשה בקנח מקומות

בעו"ם סיתר גמור מוחר לפחוח שם

שכר מן עובד כוכבים רק שלא ישתם

בביתו עכ"ל . ביחור דבריו דדוקח

במקום שיודעים שיש איסור ביין של

עוכדי כוכבים רק שנוהגין בו קולת

שם עשו חכמים היכרא שלא ישתה

שם בכר אטו חמרא שירגישו שלא

יקילו עוד אבל במקומות שנוהגים

כיחר נמור והם סבורים שחין כחן

איסור כלל נמלא שלא ידעו ממה

להפריש כי היתר גמור הוא בעיניהם

ש"כ חין שייך כוס גזירה ומוחר

לשחות שם שכר בין מישרחל בין

מעוכד כוכבים ומו"ח ז"ל נטה הדרך

כפי דברי רש"ל הללו לפרשם שמן

ישראל אסור ומן העובד כוכבים שרי

וחיט מסתבר: (ד) עד שאין ם'

לבמלו. *) חמהחי למה הלריך ס' הח

קי"ל כסי קל"ד סעיף ה' דיין במים

במל בששה חלקים וה"ה בשחר

משקים דוה פשוע דהם מבטלים

מפס כיין יותר ממים ובב"י וד"מ

סעתיקו כחן בשם המרדכי בשם

ראבי"ה דלריך ס' אין מזה ראייה

דבוא ס"ל כדעת י"מ שמביא העור

סי' קל"ד דלריך ס' חבל חכן לח קי"ל

הכי ע"כ בודחי גם כחן סני בשבה

כן נראה לע"ד: (ה) היה מתקלקל .

חבל בחנות לא מחקלקל כיון שהוא

זמן מועט: (1) ששים כן השמרים.

כבר כתבתי

בסעיף ד' דלדידן

באר הימב קיד (א) תבואה.כ' המורי זהב ואין לאסור של מבואה משום בשולי עובדי כוכבי'

איסור בשולי עובדי כוכבים: (ב) לביתו . ובפח החמירו פפי מפני שהוא מעשה

נשים אלים חתנות דידיה פפי. הכ"ן: (ג) שלן. ואף אם העובד כוכבים אכסנאי שלו נותן לו שוחה משום חיבה כ"כ החום': (ד) ותבואה. פי' כל מיני חבוחה בין חטים בין שטורים: (ה) קולא. כ' רש"ל ג"ל דוקח במקום שמקילין קחמר

חבל החידות שועשה בקנח מקומות בעו"ה היתר במור מותר לשתוח שם שכר

מעובד כוכבים רק שלה ישתה בכיחו עכ"ל וביחר המ"ז דבריו דדוקה במקום שיודעים שיש חיסור ביין של עוכדי כוכבים רק שנוהגין קולת בו שם עשו חכמים

היכרת שלת ישחה שם שכר תמו חתרת שירגישו שלת יקילו עוד תבל במקומות שנוהגים היחר גמור והם סבורים שאין כאן איסור כלל נמלא שלא ידעו ממה

להפרים כי היתר גמור הוא בעיניהם ע"ב אין שייך בזה גזירה ומוחר לשחות שם שכר בין מישראל בין מעובד כוכבים עכ"ל : (ו) המשקים. הגזכרים

מפי׳ יין תפוחים ורמונים: (ז) ם׳. והמ"ז חולק על דין זה ופסק דסני בשמה

דכי היכא דהתבואה בפלה לגבי המים לענין ברכה דשהכל ה"ג בעלה לענין

אברהם

פה לספרו דים: יא שם במשנם דף ליה וכגמרת רכי יהוד' נשיתה וכ"ד נמנן עלים קף לית ולים: ינ ברייתה בם יר שם במשנם דף "ס וכת"ק וכדמסרם כנמרא קף מ' : פו עור כשם בעל סתרומות: פו עור כשם דף ל"ע : יו משנה שם דף ל"ם ל"ע : יו משנה שם דף ל"ם (") כלומר אסילו בכתיהן דכל

נקודות חכסף כשחר משקין וכן מכוחר כחו"ם הכחתיו כש"ך שימן קל"ד ס"ח כ"ח: (שש ס"ק נ) האריך כדכרים פאינם

חידושי הגרשוני (סימן קי"ד בש"ע סעיף י׳ בתנח"ח) ואם ידוע שעובר הוא כעיר שאינו מערכ כו יין עובדי כוכבים דרכו מכולן כל זמן שירעינן בוראי יבו דתלינן לקולא סירום מכולן לוקחין מאותן שאנו יודעים בו יין מאותן אין כיון שאנו יודעין וערבו בו לוקחין כיון שערכו עלפיו יין והדכר פשום. וכל מה שערת ספ"ו להוחיב ולפרק הוא שפח יחר שלא לצורך עכ"ל :

פרי חדש סעורי דשכר שלנו חין בו משום התנות וכיחר בכ"י פטעתו משום דסתם שכר שכתלמוד הוא של תמרים אכל לשון ההג"ה חינו מדוקדק דמשמע דדוקח כשכר דכם ותכואה מתיכין ולימה דהול"ל קמרים ומ"מ סכרה זו הינה מחוורת כלל חדה דכה כגמ' שכר שחמא קאמר משמע דכל מין שכר אסדו ועוד שהיי רב פפא מוכר שכר חמרים הום כדפי' רש"י בס"ם כ"מ ובני אחרי דרב פפא מפרי חכנה דחוומה ופת וע"כ זה מין שכר אחר שלא הים לו אלמא דכל מין פכר

אסרו חכמים משום חתנום וכן דעת כל ספוסקים ולפ"ו סמיקל כשכר של תכואה עובר על דברי חכמים וכאוי לגערו של שלור פירות מותרים וכמ"ם לשתות הקאון"ע כבית עוכדי כוכבים שאע"ם שאינו נאכל כתות שהום חי ועשש"מ מ"מ אינו עשוי ללפת כו בת הפת וח"כ לית כים משום כישולי עוכדי כוככים . ומהך טעמח גופיה ים להחיר מין משקה

ממח יהונתן שירב כהו יין ע"כ חיירי שסיין משכיח למשקין דחל"כ קשם למה חשרו משושתערוכת סת משום יוקרת לחוד מיישינן לתערוכת יין כלל וע"כ נ"ל דסשכיח סיין למשקין ומעתם לק"מ דודחי הם דיין ומעתה נק"מ דודחי הא דיין ביין ושאר משקין כיין בטיל בששם פיינו סיכא שהמשקין אין נשבחים מן כיין וליכא למיסר כה חשים יייד וכיון דחיכה שבה חלקים מים ליכה שפס יין הך היכה פסמפקין עלמן כן נפנ וגיכרות בהם טעם יין סן נשכחים שלר בווכל ודלו לביך לסיום פסי בותה ולה כין טיות שבים וק"ל: (שם סעיף ח") בסכין שלהם וכו' - ואפ"ג דמתהכר סכיא כסי' צ'ה כ' דמות אי אבר' כשאר קורט בסור (מלוית ועו" ב"ן בס"י של חלחית ועי" שיך כסיי כ"ל דבכים חריפים דחורפים ב"ל דבכים

י וה"ה למים חמין שלהם. שאין בהן משום בשולי עובדי כוכבים שנאכלין חיין כדאיתא בשבת פרק במה טומנין (דף נ"ו ע"א) ורש"י

פירש בעבודת כולבים (דף ל"ח ע"ב) מפני שאין משתנין מברייתן ע"י האור: יא למים חמין שלחם. ולכלי העובד כוכבים אין לחוש משום גיעולי עובדי כוכבים דשומן פוגמן מלבתות עכ"ל העט"ז ולפ"ז אפילו סכלים של עובד כוכבים ב"י מותר דהא השומן פוגם במים וחימא דודאי שומן משכיה במים וזכו דבר שהחוש מעיד עליו וכן הוא בדוכחי טובי בפוסקי' *)ומהם בהו' והרח"ם סוף פנ"ה שכתבו שם להדיח

דלפי' רבינו אפרים ניחא מה שלוחה חורה להגעיל כלי מדין בני יומן והלא אין במים ס' כנגדן והמים כ"כ כו' עכ"ל אלמא דאפילו הוחמו מים בכלי של עובד כוכבים ב"י

אסורים וכן מוכח להדיא בדברי הר"ן פא"מ ד"ה לאוסרה בשדה ע"ש והוא פשוט אלא הטעם הכא דמותרין חמין שלהן משום דסתם כלים של עובדי כוכבים איכן ב"י כדלקמן סי' קכ"ב סעיף ו' וע"ש וכ"כ הר"ן שם

ושחר פוסקים והוח פשוט: יב שחם חריפים כו׳ . כ׳ האו״ה כלל ל״ח דין ט' וט"ו *) דהיינו דווקא שנחתכו לאחר שנכבשו שאז הם חריפים וע"ש והא דלא אנורינן דהטעם נתבטל

בב' וג' הרחשונים ובעלים ברוב נתבאר לעיל סי' ל"ו ס"ק כ' ע"ש: יג שיש מים עמהן. דוקא שמרוכ מים אבל אם הזיחים רוב הרי הן

בחריפתן ואסורים אפילו הכלים איכן ב"י דמשוי ליה לשבח כדלעיל

סי' ל"ס ס"ב בסג"ס: יד שרית שאינח שרופה . פי׳ דג שרחש ושדרה עובד כוכבי׳ הוח *) ועוד קשה דהיחך לומד מהר"ש מההיח דמחבוחה שלו ניכר שהוח טהור וע"ל סימן פ"ג ס"ק ו' וכ"ג: מו קורם של

חלתית . דאש"ג דסחם כלים של עובדי כוכבים אינן ב"י אגב חורפיה דחלחית משוי ליה לשבה: שז מיני דנים קשנים. שחין להם קשקשת ועחידים לגדל לחחר זמן וקי"ל דמוחר (כדלעיל ר"ם פ"ג) רש"י וכן

יז אסורים אפילו בתנאת ומוכרו כולו חוץ מדמי יין נסך כו׳

*) "ל כי מים סכאים לשתים השומן מהפך לפנם.ושם מיירי במים הכאים לאוכל. ביאור

וע"ז ס"פ אן וחולין צ"ז כ' ועתום דע"ו ל"ד א' סד"ה דורדיא כו' וכנ"ל פי' קכ"נ ספ"ו יני שם איותרין צד ב' ושוום דקיקיד איסרה וורות בוי קני ספד לע"כ. [2] אפילו רכים כל"כ. [2] אפילו רכים כל"כ. [2] וה"ה למים כי ". שם ל"ח כ' נוספ"ד דשבת ופ"ב דמ"ק: [2] אפילו רכים כ' . דלא כר' יוסי שם: [2] ובלבד כו' . כמש"ל פו' צ"ו ס"ב': [2] אכל אם נכבשו כו' . מרשרינן נכבשו בו' . כמ"ש בא"ח סי' תמ"ר מ"ח ועמש"ש: (ליקום) אכל אם נכבשו כו' . מרשרינן במתני' זיתים בכושים שלחם (ע"כ): [2] ואם ידוע כו' . כמש"ש ע"ד א' הלבה למעשה במקום רב . רי"ף ורא"ש: [2] ומכרו בולו חוץ כו' . כמש"ש ע"ד א' הלבה למעשה

פתחי תשובה

משא"כ הכא שאין פאיסור ניכר כלל שהרי השמרים אין עושים כק שהשכר תוסם מחמחן ואין חילוק כין קודם תסיסה לאחר תסיסה כיא לענין הטעם אכל לענין מניאם כמלאהן אז כן פתם. כ"כ כשו"ת פ"י כת"י הגיאן כש"ב כאו"ח סימן תמ"ח ס"ק י"א. ומעעם זם החיר כשמרים שעם"ם שנחנום לחוך תכים של שכר ויש ששים ע"ש עוד כזה: (ך) ביוצא בזה באיסורי דרבגן. עיין כחשוכת נו"ב חי"ד ס"י ל"ד כקדרות מרם שדרכם

מ"ז: (יג) חרופים . כתב החו"ה ודוקה שנחתכו לחתר שנכנטו שחז הם חריפים ע"ש והה דלה חתרי' דהטעם נתבטל בב' וג' הראשונים ובטלים ברוכ נתבחר לעיל סי' ל"ו ס"ד: (יד) סים . דוקה שהרוב מים חבל חם הזיתים רוב הרי הן בחריפתן והסורים חפי' הכלים חינן ב"י דמשוי ליה לשבח ש"ך:

מצי לבים להקופל המוד לכל הרוב דרכן לערב הל) שלא מערב מציל על כולן אבל אם ידוע איזה עובד כוכבים שאינו מערב אינו על השאר שדרכן של רוב להחערב [גם אם יש ביח א' שקר איבור הוא ביח א' שקר איבור הוא ביח א' שודאי מחב המציל על כולן אבל אם ידוע איזה עובד כוכבים שאינו מערב אינו שודאי מחב המציל על כולן אבל אינו מניר שודאי בחב המציל ע"ב ביח א' מערבין בו יין אף אם יש ביח דודאי מערבין לא מהני ליה דומיא דב' שבילין וכו' אלא אולים בחר רובא ע"בן בו יין אף אם יש ביח דודאי מערבין לא מהני ליה דומיא דב' שבילין וכו' אלא אולים בחר רובא ע"בן בו יין אף אם יש ביח דודאי מסב המציל בצ' וב' מראשונים אייב מכ"ז מנים לביו להמיק מסי מן שאר אסורים כדי להרחיק מהם וע"ש א"ב י"ל ה"ה לענין זה נמי המירא ומס שהקחם הש"ד בפ"ק בפיק ו"ב הא דלא אמרי הטעם נחבטל כב' וב' הרחשונים אייב דנול מרבבה

גליון מחרש"א

ב"ת וכוראי כן הוא דאמו בשר לא עביד לשעמא למים שכשלים כי ומ"ם במל בס': (כעיף י' כסנ"ה) (סימן קי"ד בש"ך ס"ף ו"א) ומדום בתוס' והרא"ש סוף פרק ניד תגשה שכתבו שם להדיא. כ"כ
יאכן ידוע שעובד כיכבים אחד הוא בעיר. עבד"ם שיש סדמין זה לטתבואה אחת דמצלת על כולן אף
שיש ווראי מי שמערב וצ"ע כהר"ן פרק האשה שנתארסלה דף כ"ו א' ד"ה פרכינן כנמרא כו' והקשח עליו דהיכי מקשי, א"א דלא משתמם חד מינייהו ובעיל כו' אדרבה כל היכא דאיכא למתלי לקולא תלינ
כו' דכשלמא התם כיון שיש מחבואה אחת איבא למימד שלא היתה כהנת זו בדין עיר שככשה כרבים כל: (פ"ן ס"ק ט"ו) דְרְדְלְתִוּתְ משוי ליה לשבח. וכשאר דברים חריפים איכא ב' דעות ריש סי' צ"ו וע"ש כמ"ז;

כחשרה בישולי עובדי כוכבים. שהרי כחבר כוכבי׳. כשהה כגי:(ז) משום בישולי עובדי כוכבים. שהרי כחכל כמו שהוח דנאכלין כמות שהן חיין ולא משום גיעולי עובדי כוכבים דבשר ושומן אי ולא[משום] גיעולי עובדי כוכבים דהיינו פליטת הכלי מאיסור שהיה פוגם בשמן ודבש כדלפיל סימן ק"ג ס"ד א"ג סתם כלים אינן בני יומן בו מפני שהבשר פוגם אח השמן וכן דבש ועו׳ בסי׳ ק"ג ס"ד מ"ש כדלקמן סי' קכ"ב ועיין בחשובת הרב סי' נ"ד מדין היתר שמן זית: שם וכאן מיירי מכלי בהוא ב"י לאיסור אבל סתם כלי אמריכן שאינו כ"י: (ה) הקפריסין . פירום שומר לפרי ממין ללף ודרך לחכלן חיין

וים ששולקין אותן והקפלוטות

כרתין כחכלין כתות שהן חיין:

(ב) שמא זילף עליהם יין. ואפילו במקום בסיין ביוקר מכל מקום חיישינן כדי לעשוח להם ריח טוב

ביין מועט שמולף חיישיכן לזה:

(י) מרית שאינה מרופה. פירום

דנים מחותכים ועי׳ פו׳ פ"ג נו"ש

שס: (יא) קורט של חלתית.

חלתית סוא מין פרי שקורין בלזר"א

וחוהכין את קרעיו בסכין ואסור

משום שמכונית הסכין . רש"י :

(יב) חוץ מדמי יין נסך כו'.

פירוש עומדין כמה הוא דרכן לערב

בכיולה בחלו וימכרו חוץ מדמי הותו

יין : (יג) ואם ירוע שעובר

כוכבים 'א' חוא בעיר כו' . כאו"ה

כלל מ"ג דין י"ב כ"כ בשם מהר"ם

ואם יש עובד כוכבים אחד בעיר

כו' מותר לקנות בכתם מכל עובדי

כוכבים שבעיר דהוי כמו מחבוחה

אחת שמזלת על כל הכהנות עכ"ל

וק"ל דכא ככיא דמחבואה איהא

בפרק ב' דכתובות (דף כ"ו) ושם

עדיפא מהכא דשם יש לכל אחד

מהכהנות ספק ספיקא ספק אם

היתה באותה מחבואה אם חימלי

לומר לא היתה שמאלא נאנסה וזה

לא שייך כאן דמה מועיל מה שאין

עובד כוכבים זה מערב לשאר

שדרכן לערב הלא השאר הם כאינו

לא היה עובד כוכבים זה ביניהם

וא"ל דכאן מיירי ג"כ מספק דלא

נודע איזה עובד כוכבים הוא שאינו

יי שמן ודבש של עובד כוכבי׳ מותרים מי י ואינם זי שמן נאםרים (ז) משום (מ) בישולי עובד כובבים ולא משום גיעולי עובר כוכבים י נישו וה"ה יא למים חמים שלהם:

הקפריםין והקפלומות והחגבים שלהם 🗖 (ד) יי הקפריםין הבבושים מותרין והוא שרואה שמוציאים אותם מהאוצר אבל הנמכרים בחנות אסורים (מ) שמא זילף עליהם (יג) יין וכן יי זיתים שלהם הכבושים מותרים [כ] אפי׳ רכים הרבה עד שגרעינתן נשממת ולא חיישינן שכא זילף עליהם יין [כא] ובלבר שלא יהיו חתוכות בסכין שלהם:

חגרת דמאחר יב שהם (יג) חריפים כלעו מן הסכין [כב] אכל אם נכנשו בכלים של עובד כוכבים מוחרים דמאחר יג שיש (יד) מים עמהם כבר נחבעל חריפחם וכן כל כיוצא בזה (כ"י בשם א"ח סימן המ"ו) ועיין לעיל סימן צ"ו :

ש הענבים שלהם אפילו הן לחות הרבה ער שמנמפות מותרות ובן כל הכבשים שאין דרכם לתת בהם יין והומץ וכן (י) יד מרית (פי׳ מסיכוס דג גדול הנקרא פונינ"ס כלע"ו) שאינה שרופה ובן ציר של דגים שיש בו בולכית וכן עלה של חלתית מותר: י אסור ליקח מהם (יא) מו קורט של (פו) חלתית וטרית מרופה וחילק דהיינו שז מיני (ש) דגים קמנים מעורבים מפני שרגים ממאים מתערבים עמהם ואינו יכול להפרידם וכבשים שדרך לפעמים

בהנאה מותר (כֹגוֹ ואם ירוע שהכל נותנים יין יו אסורים אפילו בהגאה:

שנותנים בהם יין והגי מילי לאסור באכילה אבל

הגה [כר] ומוכרו כילו (יב) חון מדמי יין נקך שבו (ביח יוסף וא"ח כשם רשב"א) (יג) [כר] *) ואם ידוע מעובד כיכבים אחד הוא בשיר שלינו מערב בו יין אע"ם ששאר עובדי כוכבים דרכן לערב בו יין אע"ם ששאר עובדי כוכבים דרכן לערב בו יין מוחר ליקח מכולן (°) כל זמן שלא ידוע כן בודאי (יח) שעירבו בו בו יין דרמינין לקולא שמא לא ערבו בו וכן כל (ו) כיולא ביח באיסורי דרבין (מרדר יוארוך כלל מ"ד) [כר] ואם ידוע שמקלם באיסורי ברבי ווכרו (וו) בידול ווכרן בו ווכר בו בו וכן כל אודי בווע מתקלם באיסורי בווע בתירו בווער בווים בווים בווים בידוע מתקלם באיסורי בידוע בווים עובדי כוכבי' (ים) בודחי נוחנים בו יין ומקלחן בודחי חין נוחנין בו יין

מערב דהא לא כזכר כאן סום רמז זה דמיירי מלא ידוע איזה

דשם לא מהני אלא בדיעבד להחיר הכהנות לבעליהן משא"כ כאן סתיכ

פי' הרמב"ם בפי' המשנה והברטנורה ולפ"ז משמע דשאר דגים קטנים שיש בהן קשקשת מוחרים שהרי יכול להבחין ביניהם ובין הטמאים: היינו מדינה חבל למחי דקי"ל ר"ם קכ"ג דסחם יינם בזמן הזה מוחר בסכמם במקום הפסד מרובה ס"ם סכא וק"ל: ידן דתלינן לקולא בו'. כלומר ומוחר ליקח מכולן אפילו מסן בבחיםן דכל אחד ואחד

בו': (ליקום) ומוכרו כולו כו' . הם"ש כולו אסור בהנאה היונו לסתם מתני' אכל לדשכ"כ מוכרי בו'. ת"ח פ"ז ב' בשם ח"ר יונח ופלינ על הראב"ר ועם"ש סי' קל"ר ס"ה בהנ"ח וס"ל להר"י והרשב"א כיון שבנם' לא החובר לחלק לא קי"ל כירושלמי וכ"ב שם כמה פעמים (ע"ב): [כן ואם ידוע כו' . כס"ש כפ"ב דכתובות (כ"ו ל') אם יש מחבואה כי' והקילו בשבוית וח"ה כאן דאינו אלא מדרבנן תלינן לחקל כמ"ש בע"ז ע' כ' אימר מנח מנח ב"ו ואם ידוע כו' אבל כו' . כמ"ש (ססחים ט' נ' וט"מ) בעשר תנויות מנחה כו': [כן ואם ידוע כו' אבל כו' . כמ"ש (ססחים ט' נ' וט"מ) בעשר תנויות

באד חימב

דלקיקן כשמה סני . פ"ז : (יא) בישולי או גיעולי . פי' פלימת הכלים והפעם דנהכלין כמוח שהן חיין ובשר ושומן פוגם בשמן ודבש כדלעיל פי' ק"ג פ"ד א"נ סחם כליהם אינן ב"י וע"ל סי' קכ"ב וה"ה למים חמין שג"כ נאכלין חיין

ועוד שחין משחנין מברייתן ע"י החור רש"י: (יב) יין. וחפי׳ במקום שהיין ביוקר מ"מ חיישינן שעשה כדי לעשוח להם ריח עוב ביין מועם שמזלף עליהם.

(מו) חלתית. הוא מין סרי שקורין בלזר"א וחוחכין את קרפיו בסכין ואסור משום שמנונית הסכין. רש"י : (מו) דגים. שאין להם קשקשת ועתידין לגדל לאחר זמן וקי"ל דמוחר ומשמע דשאר דגים קסנים שיש בהן קשקשת מוחרים שהרי יכול להבחין ביניהם ובין השמאים. ש"ך: (יז) חוץ. פי' אומדין כמה היא דרכן לפרב בכיולה בחלו ויתכרו חון מדמי חוחו יין פ"ז וכחב הש"ך דהיינו מדינה חבל לפי מה דקי"ל ר"ם קכ"ג דסחם יינם בזמן הזה מוחר בהנחה במקום הפסד ה"ה הכח וק"ל: (יח) שעירבו. כחב הס"ז ומיירי שאינו יודע איזה עובדי כוכבים אינו מערב דאז על כ"ח וא' אני אומר זהו שלא עירב ואפילו הרוב דרכן לערב הא' שלא מערב מציל על כולן אבל אם ידוע איזה עובד כוכבים שאינו מערב אינו מציל על השאר שדרכן של רוב להתערב [גם אם יש ביח א'

יד אפרים

חידושי בית מאיר

פתד וחתד שנוקה ממנו חומר זהו שלח שירב כיון שלח נודש ודחי שעירבו משח"כ בסיפת דמירי כידוע בוודחי שעירבו בהן יין דחו חולינן כתר רוכח ש"כ): יות משנה דף כ"ם ש"כ): יה משנה דף כ"ם וכתכמים ופינש"י דלת פבדי לים מדגים טמחים: ים מעוכדי דססות תכל דמורייסת וכו" שם דף ל"ד: כ פרשכ"ם במשובה סי' קל"ג:

הנחות המ"ז

(סיטן קי"ר ס'ק י"נ) כל שאין ירוע שעירבו . לסון רכים כנ"ל ונמחק שלח:

נקודות הכסף

נכונים דסדכר פשום דמהר"ם שבחו"ה וכמ"ח מיירי כידום שים עוכד כוככים ח' שחינו מערב וחין ירום חיזסו וכן סובה כמרדכי הובה ככ"י סי' קכ"נ ואנודה פ' אין משמידין ועתה שמחקנין לחם כשמני יין כחב כ"ב דפוחר כלחם כי יין כתכ ל כ לפומר בינוט כי ה"ה שלה יתקן פובד כוכבים ה' בשמרי שכר והמרי' כפ"ב דכתונות חםים שם מתכוחה אחם מצלח של כל הכהנוסכולן שכ"ל וכ"מ כחו"ס כלל כ"ב דין מ"ו שכתב ומסחמת גם כסה חמרי' בסתם דח"ח שלם יהא מוכד כוככים א' כשיר שאין מערב כו פיכ אכל סיכא קמכירים חומו העוכד כוכבי' לא אמרינן דמניל . גם פכ שסקשם דכתם ככסנת דימכד סות לק"ת דסכת נמי דימכד סוח כיון שכבר נששם ביד פוכד כוככים וכדלפיל סיפן ק"ח כהנ"ם וכמם דוכחי כ"ם סכא ביי"נ דמקלינן כים ככמם דוכםי. גם פ"ש אלא דקשם במ"ם כמ"ם כל פחיו ידום כו' פד פוף הדיכור אין לו פעם ועי' כק"ך: (שם בפ"ו פיני ודי ויוש לחקשות נגור כו', לק"מ דפירם ממילת וכן כלקתו עוכד כוככים שלה כפנינו לה גורינן חפילו כחיםורה דחוריימה הפינו נמיטונת זמוניים וכלמיל פוי ק"ו וכ"ם ככל: (הנה"ה בש"ך פ"ק כ"א) דמיעומא חופי בשר יבש בשל הוא ברוב וכו' . (6 כדפי לפוף דעם הנחמין זיל

ממח יהונתן

יפיו בעילין כרוב ייל כיון דאם ביינו יכולים לידע איום זים נחתך כשכין האיסור סא יכול למיקם עלה ע"י קסילא אכתאי וכה"ג ל"א דמב"ע חד כשרי בשיל אלא ביכא דליכא למיקס עלה ח"כ לק"מ ודו"ק: (שם סעיף י' בדצ"ה) דכל דפריש מרובא פריש פ"ו דפריש מרובא פריש. פ"ו ס"ק י"ד וי"ל נגור שמה יקם

דנול מדבבת

סכית דכרי כתו"ה בפתם ועי" כמנ"ת כפי' תמ"ו ס"ק ("מ כמנ ח כסיי מפרז סיק נים וחולי כוכר השיך שסחים מיירי כמיעום מים ומיין כשק בשיך: (שם בשיך ס'ק כ'א) *) א"ב אפילו אם ימצא במישפא דמישפא חופי בשר יבש בפלי הוא שום פום מין כשח"מ וחינו כפל ככוכ נלפ"ד כיון שניקר הטעם דמין כשח"מ חינו בעל הוא משו'דכשיתכשלו מינו בפני פוח משן ירכשימבשנו ימן הסעם וח"כ דבר שחין דרך לחכלו רק ע"י מערובת בסיפר כרכס שח מחלה חשבר שלח יכושל כששים ח"כ חי חשבר יכושל כששים ח"כ חי חשבר מיסור חורם זם נס מין כשא"מ כטל כיכש ומקרי סיחר ומוחר למרכו אח"כ לכחתכ כחבשיל לכסלו רחים מעור הקיכם יש לדחום שאין בנדון דומה לראים כמו שביחרחי בנודע ביכודם חלק י"ד בריש מי' כ"ן :

צבי לצריק

(סימן קי"ד בש"ך ס"ק כ"א) דרשב"א כי". וכדלפיל סימן ק"מ אף דלפיל הוא רק במינו ולא כשאינו מינו מ"ת בש"ך לשיעתו ס"ל שם דבאיסוף דרבנן גם באינו מינו כוא כן מש"כ פרי לכפמלם :

שאני לוקח ממנו אני אומר זהו שלא טיקב ואפילו רוב דרכן להחערב כיון שחין ידוע בודחי בעירבו חמרי׳ שהחחד שלח עירב מציל על כולם כה אמרינן בסוף האשה שנהארמלה דעיר שכבשוה כרכום (פי' חיל) כל הכהנות אסורות ואם יש שם מחבואה אחת דהיינו שמחזקת אחת

רוב ודאי אין מערבין כל הפורש מהן

מוחר חבל חסור לקנות מהן בבחיהן

אף על פי בידוע שהרוב ודאי אין

מצלח על כל הכהנות והוא הדין בכל איסור דרבנן כיולא בו ועי' לקמן סי' קכ"ט סוף סעיף י"ח בהג"ה ול"ט ית המוריים (פי׳ פומן של זגים) במקום שדרכן לתת בחשו' מהרי"ל סי' פיו גבי מ"ש שם

אמאי מתירי'סלתות של עובדי כוכבי' דמקלחן מחמילין בשמרים כו' עד ל"ל מהמוריים מותר [כז] ובמקום שאין דרכם לחת לתוכו יין מותר לקנותו מהם כ וכחו וכן להפקידו דקונין במקום הקביעות ע"ם: ים אזלינן בתר רובא,דחירוב ודחי אצלם ולשלחו על ידם (יפנ"ל): מערבים כל הפורש מהן אשור ואם

יב (י) כא י הרשב"א היה נזהר (ו) מהכרכום מפני

שבכל הארץ ההיא היו מזלפים עליו יין הרבה וגם מערבים בו חומי בשר יבש:

מערבין ואם לקח מהן אסור דכל קבוע כמחלה על מחלה כדלעיל סי' ק"י ס"ג וה"ה אם העובדי כוכבים המוכרים יש להם חנויות הרי נעשה קבוע בחנויות שלהם ולח חמרינן כל דפרים מרובה פרים אלא כשהטובד כוכבים הולך לשוק ומוכר וק"ל: ב וכן להפקידו כו'.נ"ל ר"ם קי"ח וכמה שכתכתי שם : בא הרשב"א היח נזהר מהכרכום בו'.והפולם נהגו עכשיו היחר בפשיטות בכרכום ובני עלייה הנזהרים הם מועעים ונראה לומר שהרשב"א לא הים כזכר אלא מפני שהיה יודע בודאי שבכל ארץ ההיא היו מולפין עליו יין אבל אכן דלא ידעיכן בודאי אם כן אמריכן דאי אפשר שלא יהיה אחד מהן שלא יולף עליו יין ויציל על כולן וכי האי גווגא כתב המרדכי והחגודה פח"מ דחש"פ שהעובדי כוכבים מחקנים לחם בשמרי יין מוחר הלחם כי אי אפשר שלא חיקן עובד כוכבים אחד משמרי שכר ואמרי׳ בכחובות אם יש שם מחבואה אחת מצלת על כל הכהנות עכ"ל ומביאו ב"י בסימן קכ"ג וכ"כ האו"ה סוף כלל כ"ב ואף על גב דבד"מ לא פסק כן להקל ולומר שאי אפשר שלא יחקן אחד בהכשר וכמו שכחוב בהנ"ה כסעיף י' הייט משום פדרך העובד כוכבים לחקן באיסור לכך לא חלינן להקל וכן משמע בד"מ להדיח אבל היכח דאין ידוע שדרכן בכך אלא דאנן ניקום וניחוש להחמיר שמא דרכן לחקן באיסור כמו בזמן הרשב"ה אם כן פשיטא די"ל דאי אפשר שלא יחקן אחד בהכשר ועי"ל דהרשב"א היה יודע שהיו מערבין בו יין הרבה וכמו שכחוב בחשובת סרבב"א ובדברי המחבר ולא היו בו פשים אבל בכרכום שלנו נראה דמסהמא אית ביה ששים דהא אין טועמין כלל טעם היין בכרכום. וגם החשםת שמערבין בו חוטי בשר יכש ליחת בחשובת הרשב"ת שבדפום שלפנינו ואף לחשובת הרשב"א בכתב שהיו ביד המחבר נרחה דלא חש לים הרשב"א אלא לפי שהיה יודע שהיו מערבים בו הרבה חוטים עד שלא היו בטלים ברוב והיו בקיאין כל כך באומנותן שערבו בשנין שלא היה ניכר והלכך אסור אבל בכל הכרכום שבארצנו שהדבר ידוש וברור שיש רובה דמינכר כרכום *) ה"כ אפי' אם ימלא במיעוטה *) דמישוטא חוטי בשר יכש בטל הוא ברוב וכיון שכן מוחר אפילו לכחחילה ליחנו לחבשיל דודחי יש ששים בחבשיל וכדלעיל סימן ק"ע דיבש ביבש שנחבטל ברוב מוחר לבטלו אפילו לכחחלה בס' לכ"ע וכן לים פוהקים מוחר אפילו בלא ששים ט"ש וטוד דלא שייך כאן מבטל איסור לכחחלה כיון דספק הוא אם ים כאן שום איסור וכדלעיל סימן פ"ד ס"קל"ח וסימן קט"ו ס"ק כ"ח וחו די"ל דהרשב"ח לח היה נזהר אלא בכרכום שהוא לח וא"כ גם החוטי בשר יבש לא היו יבשים לגמרי ואם כן כם נותנים טעם אבל בארצות כאלו שהכרכום הוא יבש כעץ אם כן אפילו ימלא חוט בשר יבש ליח לן בה וכמו שנחבאר לטיל סי' פ"ז סוף סעיף י' בהג"ה גבי עור הקיבה שנחייבש כעץ בענין דליח בה לחלוחית שרי ואף דיש ג"כ לפעמים כרכום רטוב ולח זהן מחמת שהיה

מונח במקומות הקרים ורטובים ואפשר מתחלם הים יבש כטץ ותו י"ל דדוקא הרשב"א היה נזהר לפי שהיה יודע בודאי שהיו מערבים בו חוטי בשר יבש בענין שהיה בו חשש איסור אבל האידנא מאן לימא לן שמערבים בו בענין שהוא אסור דלמא אין מערבין בו כלל והחזוקי איסורא לא מחזקינווחו דאפשר דהרשב"א היה יודע שהמוכרי׳ הכרכום לא היו אומנים אבל האידנא שידוע שהכרכום שבא מהארצות שגדל שם שאומנים גדולי׳ מושים אותו ואומן לא מרע נפשים כדלעיל סעיף כ' ועוד דידוע שיש בזמן הזה הרבה כרכום שהוא בדוק וברור שאין בו שום חוטי בשר יבש :

חירושי רע״ק

ביאון דעים היא היא דעים לנילד כו' לומספת ש"ד דרמאי כל העיר מוכרין (סימן קי"ד ש"ן מקכ"א) שהכרכום הוא יכש כעץ. ע' בשר"ה (לעיל רמ"י ק"נ) וראי יומו מיני ווממינ (מים מוכרין מותר מוכרין מחוק ואחד מזכר שאינו מתוקן ולקח כי' ה"ו אמור משריש הרומה ומעשר מי כל העיר מוכרין מחוק ואחד מזכר שאינו מתוקן ולקח כי' ה"ו אמור כל העיר מוכרין כשר שחומה ואחד כי' ה"ו אמור כו ה"ו אמור כו ה"ו אמור כו ה"ו אמור בו"א בומן שלקח ואינו יודע מאיזה מהן לקח אבל הלוקח מן השוק הולכין אחר הרוב מוכרין כשר שחומה ואחד כי' ה"ו אמור כל העיר מוכרין יון מהור ואחד כי' ה"ו אמור ב"מ במו נכינה ושאר שנאמר במנין מדאמרינן קימשא דמוריים בלומא כי' ומאן אם "בי בי"ב ה"ו במקום שאין דרכן כמו כבשים. ר"ן: [בת] וכן כנ'. עבס" ק"ח מ"ב ומודה דוקא כו': (ליקום) וכן להפקידו כו'. שאין תשובד כוכבים נותן אל דעתו למלק המוריים ולא יהא תמור מפקיד מלוקת שם (ע"ל):

פתחי תשובה

כחשר כח כהם פדק נותנים לחומן לתקן ולנוות בתקום הסדק שלח יפלום וכמת נודע שחומן ב- מותר שי בירות חרים חובה דיש להפיר מו הסתם כיון שנודע נ"כ שיש בעלי וכענין נענעלייך:

כאר הימב

כאן שיש כ' מינים א' ודאי מערב ב' ודאי אינו מערב ב' הם סחם ועל מי שקנה מהסחם קא מיירי אי ניזול בתר רובא ואין להקשות נכזור שמא יקח מן הקבוע כדחי' סי' ק"י ס"ו וחסשר דבסחם יינם הקילו חכמים ולה נזרינן שמח קח מן הקבוע עכ"ל (ובנה"כ כחב דבפירש ממילח או לקחו עובד כוכבים ספל בפנינו לה גזרינן הפי' בהיסורי חורה ע"ש) : (כ) דרשב"א. כחב סש"ך דוקה הרשב ה שהיה יודע בודהי שבכל החלוץ הכיח היו מולפין עליו יין אבל אכן דלא ידעינן בודאי א"כ אמרינן דה"ה שלא יהא א' שאינו מזלף ומציל של כולן ועיין עוד פס שמביח כמה רחיות להחיר חך מה שכתב חף חם

היה בו חומי בשר במלין ברוב השיב הוא בעצמו מ"ז בספרו נה"כ דהא מין בשאינו מינו הוא ע"ש: (יו"ר ח"ב)

למן אזלינן בתר רובא ("ך") דכל דסרים מרובא פרים אבל אסור לקנוס מהם בבחיהם דכל קבוע כמחצה על מחצה דמי (ד"ע) :

לתוכו יין אסור (מזו) יש ואם היה היין יוקר

ע"כ מועיל גם להשחק ה"כ כן הוח בהנהו כהנות דכיון שיש אחת ביניהם שים לה חוקה עובה מועיל לכולם ה"נ כן הוא בהנהו עובדי כוכבים אש"פ דכאן אין ספק בעובד כוכבים זה שודאי אינו מערב מ"מ הדבר שקול כמו החם דהחם יש גריעותא דבח אחת וזה כנגד הנועלה שלא נודע מי היחה במחכוחה ע"כ כחן חנו חומרים כיון שיש עובד כוכבים אחד בחוקת כשרות אמרינן דגם האחרים בחוקת כשרות אלא דהחם

כשיר לקנוח לכחחלה מכל עובד כוכבים. ונ"ל דכחן לח מיירי

מספק איזה טובד כוכבים אלא ידוע הוא והספק הוא בשאר ולימודו

של מהר"ם הוא באופן זה דשם במחבואה שבאת להחיר כל הכהנות

בפעם אחת הוי כאילו באת לשאול בבת אחת כמו שכחבו התוספות

שם ממילא אין לך מעלה מלד שטכל

לומר על כל אחת שהיא היחה

במחבואה דהא אחה מחיר את כולם

בפעם אחת א"כ אחה מחיר

בודאי אף מי שלא היחה במחבואה

אלא דע"כ לומר דמ"מ כיון שיש לד

מעלה לאחת מהם מהני גם להשאר

דומה לדבר מם שמנינו בסי' ק"י

באם נאבד אחד מהם דמוחר לאכול

השחר שנים שנים דוקה מטעם

שבודאי יש ביניהם אחד שהוא טהור

הום ספק דאורייתא דהיינו איסור אונם ע"כ מוחר דוקא דיעבד אבל כאן הוה ספך דרבנן כמו שכחב רמ"א מוחר אפילו לכחחלה אלא דקשה במ"ם רמ"ח *)כל בחין ידוע שלח עירבו לשון רבים הח חפי' חם מדע שיש אחד שמערב בודחי אסורים כולם כדמסיק אח"כ ע"כ נראם לשג"ד עיקר דאם יש ביח א' שהוא ודאי מערכין כו יין לא מהני

ליה אף אם יש ביח אחד דודאי אין מערבין דהוי ממש דומיא דב' שבילין דכל דחיקון רבכן כעין דאורייחא חיקון אלא אזליכן בהר רובא

כמ"ם חח"כ ותו דההיא דשני שבילין מיירי גם כן בטומאה דרבנן כמבואר כח"ה הארוך דף קי"ב: (יד) דבל דפריש בו'. ע"כ מיירי שלש שיש ג' מינים א' ודאי מערבי' שני ודאי אין מערבין שלישי הם

פחם ועל מי שקונה מהסתם קא מיירי אי ניזול בתר דובא *) ויש להקשות נגזור שמא יקח מן הקבוע כדאיחא סי' ק"י סעיף ו' ואין

לומר דשאני הכא דאפילו אם יקח מן הקבוע אין כאן אלא איסור דדבנן שהוא סחם יינם דהא אמר לעיל אם יקח מן הקבוע ה"ל איסור דמן החורה חד בתרי בטל אלא דרבנן גזרו בדבר חשוב דלא לרכני

ליבטל ואפשר דבסחם יינם דהקילו בו חכמים סמך ארשב"א דלעיל דלא גזר שמא יקח מן הקבוע: (בזר) ואם היה היין יוקר בו׳ בטור כחוב ואם סביאו ממקום שהיין כו' והקשה ב"י מן הגמרא בהוא

ארבא כו' דמשמע שאם יש שום מקום בדרך שיהא היין בזול ודאי חיישינן דלמא ההיא אורחא אזיל אם לא שיש מניפה כההיא עקולי ופשורי בגמרא ובדרישה פירש דהטור מיירי מספק אם יש מקום בדרך

שהוא בזול לזה לא חיישינן ובגמרא מיירי שיש ודאי מקום זול בדרך על כן הולרכו לחח מניעה דעיקולי ופשורי וכן ראיחי בד"מ וחימא

לי דכה פריך בגמרה ודלמה דרך לור החה משמע דלהו ודהי כוח שהדרך לשם דוקה והפ"ם מקשם להחמיר מספק . וחו דהיהך יכחוב סטור דין חדם ולא יזכור דין הגמרא. ונראה לע"ד דמיירי בכאן

שעולים מים ליבשה למכור המוריים ואם כן יש סברא טובא דגם בצור שהיא על שפח הים ואפשר שגם שם הולך למכור מוריים ושם נפים

חמרא על כן יש חשש אם אין שיקולי ופשורי משא"כ כאן בדברי סטור דמיירי שאין כום יין בזול מן אוחו המקום שמביאו עד הנם ט"כ אין חשש שמא סלך מן סלד במקום שיש יין בזול דלמה ניחוש לזם כיון שמחחלה סיחם כוונחו לסביא סנם כן נראם לי נכון:

ביאוד הגר"א

א משנה עכודת כוכנים דף ל"ה: ב כרייתל שם דף ל"מ:

ב הסכפת הסוסהים ודייק לה המרדכי מדלח סריך שם בגמ' אכרייתה אי דליכא דכר ממא

בעדרו נ"ל ישראל יושב וכו"

ד שם כברייתה וכדמפרש לה

נקודות הכסף

סלח זס מין כפחינו מינו כיון

שחין טעמן שוין וגם שמוחינם שרין כמ"ם כסי' ק"ע ס"ק ח'

בעלמו ע"ם ול"מ: בסוף ס"ק כיח חסר שלש שורות וכן ל"ל

פפין כן חוטי כשר יגש פ"כ בקח ודחי חמרי' דחחד מפיל

של כולן וכדלשיל סעיף י' בהנ"ה והכשב"ח מיירי שדרך

לולן לפחשרב ונכחה שומו דעת התחבר בכתב פרשב"ח היה נוסר בו' שה בלח כתב

כן כשום מקום אוא שבכל

בן כפוס מקום לומו בכני דוכתי כתכ פיקום דדינה בסתם חלה כה לומו פהיפכ"ה

לפי שכוח ידע כודחי שיש כן

משם חיפול פים נוכל בו

'א"כ כ"ה למי פיודע כן שים

ליוסר כן אבל ככחמא אין להחמיר . ע"כ מנאחי כתוב

בכ"י הבאון אמ"ו ז"ל :

לכיי שנחנו חמיו וינ.
(מימן קמ"ו במ"ו מ"ק ב")
(כומן קמ"ו מ"ל כוי. דכני ככ"ם
נכונים ע"ב ועי" במ"ן מ"ק
מ" : (שם בפ"ז מ"ק ד")
אלא שתמיה לי בו'. פי'
נמ"ן מ"ק מ' נמנלר זה:

פרי חדש

חתר שנקרא ביקולאט"י בלשו שחף שמקנת כני חדם מופתים

בו חת כפס מ"מ כובה דע מה

פוחין חוחו כלח ליפות פת וכלח"ה יש להחיר בין הקחוריע

וכין מין זם של ניקולחט"י

מברכינן עלייהו אלא שהכל ה"נ בטל לענין איהור ביבול

וכמ"ם התום' בפ' א"מ נבי שכר של מבואה וכתבתיו לעיל

כס"ק כ' וכסי׳ קי"כ ס"ק י"ז ע"ם וכן שמת דכר : כתב

ישתה אדם במסיבה של פוכדי

כוכבי׳ וחש"ם שהוח יין מכושל שחינו נחסר הו שבים שותם מכליו לבדו וחם בים כוב

סמסיכה ישראל מותר וכתב הרב הב"ו בר"ם קי"ב דמ"ש

סרכ ז"ל בחם הים רוב המכיב! ישכחל מותר שלמד כומדחתר!!

כם חין מעמידין דשמוחנ וחכלע כוי יהכי חייהו לקמייהו

מתרת מכשלת משכים לידים פ"ל שמותל הכי חמרו יין

מבובל חין בו משום יין נסך וחי ליכה לד סיתר לבחום כמסיכת סטובדי כוכבי' סיכי

סוי שתי שמואל פ"כ ואיכרא

דסכי משמע מסשט הנמ' דגם

אכלט הוי במסיבה עם שמואל

וכ"כ שם כתום' וכן כפ"ק דמכודת כוככי' מכוחר שמוחר לילך לסעוד ככית עוכד כוככי לים לים כלולת ורב ילחק

כרים דרב משרשיה חיקלע לבי בהות פוכד כוכנים בזימנו לכעוד אצלו כדאימא ההם וכן בפרק ב' דבינה איתא דמומני הפוכד כוכנים כשכת ומע"פ שים לדהום דמיירי שסעובד כוכבים מיסב לנדו

וסישראל לכדו פ"מ פשמן של דברים משמש שמותר להיםב

שמ פשובד כוכבים כשוהן מתד זונת חם רוב המסיבה

ז"ל: ומסתברא דחפי' נמהנה על מחנה נמי יש לחסור והכי

סרמכ"ם בפי"ז מהמ"ח

היכי דבטל הפרי לגבי המים לענין ברכה דהח לח

שפתי כהן יורה דעה קפו הלכות מאכלי עובדי כוכבים שורי זחב

קמו דין חלב שחלבו עובד כוכבים ואין

ישראל רואהן וגבינה וחמאה. ובו ג' סעיפים:

אין אואין (א) שחלבו (ל) עובד כוכבים אואין * א

ממא י היה חולב בביתו ב וישראל יושב מבחוץ

. [ב] אם ירוע שאין לו דכר ממא בעררו מותר

(ב) אפילו אין הישראל יכול (ג) לראותו בשעה

שהוא חולב י היה לו רכר ממא בעררו והישראל

יושב מבחוץ והעובר כוככים חולב ג לצורך ישראל אפילו אינו יבול לראותו כשהוא יושב אם

יבול (ג) לראותו כשהוא (ג) עומר מותר די שירא

שמא יעמוד ויראהו [ג] והוא שיודע שחלב ממא

אסור לישראל:

הגה (ד) ה [ד] ולכסחלה זריך להיום הישראל ל (ד) בסחילם החליבה

מ"ה [ה] ז ונהגו להחתיר שלא יחלוב בכלי שדרכו של עובד כוכבים לחלוב

בו שמא נשארו בו לחלוחי חלב של עובד כוכבים (שם) 🥂 [1] מיהו

(ה) בדיעבד אין לחום לכל זה (ש"ד ועם"ק ח') [ז] ושפחוח שחולבוח

וירחה בכלי שלא יהיה בכלי שחולבין כו דבר ממח (א"ו הארוך כלל

ישראל רואהו אסור (א) שמא עירב בו חלב

כמו (א) שחלבו עובד בוכבים. בטור כחוב לח שנה חלבו לצרכו או לצורך ישראל פירוש דבחלבו לצרכו יש סברא להחיר דודאי לא עירב חלב טמא ויקלקל את חלבו כיון דאינו מעמיד אפילו סכי אסור: (ב) אפילו אין הישראל כו'. אכל עכ"פ בעיקן שישב

מבחוץ בלד עדרו והכי מוכח בגמרא דאיחא בברייחא ישראל יושב בלד עדרו של טובד כוכבים ושובד כוכבים חולב לו ומביאו לו היכי דמי אי דליכא דבר טמא בעדרו פשיטא ואי דאיכא דבר טמא בעדרו אמאי לעולם דאיכא דבר טמא וכי קאי חזי ליה כו' וכתב המרדכי י"ח דחם ברור לנו דחין בהמה טמאה בעדרו מותר ליקח מאותו טובד כוכבים חפילו חין ישרחל רואהו וטעות הוא דא"כ הוה ליה להקבות אי דליכא דבר טמא בעדרו למה לי ישראל יושב בעדרו ורואה אלא ה"פ אי דליכא וכו' פשיטא דביושב כלד עדרו סגי עכ"ל וכתב ב"י שכן דעת הר"פ שלריך לישראל להיות שם בתחילת החליבה פן יערב או ישים העובד כוכבים חלב

טמא בכלי קודם שיכוא ישראל אפי׳ אין דבר טמא בעדרר משמע שלריך ראייה אפילו באין דבר טמא ולא סגי ביושב לחוד מדזכר המרדכי לשון ראייה וקשה מאי פריך אי

דאיכא דבר טמא אמאי דהא יש ראייה ולריך לומר דגם המקשן ידע דבשעת ישיבה אין יכול לראות אלא דלא ידע סברא דמרחת וע"כ פריך אמאי מהני יושב כיון דבאוחו פעם אינו רואה ומשני דמ"מ כיון שיכול לראות כשטומד מרחת אבל הטור כתב בהדיא כמו הש"ע כאן שאין יכול לראוחו וכן הוא בח"ה הארוך ול"ל דהם מחרלים קושית המרדכי דבאין טמא כו' לריך עכ"פ להיות יושב מבהוך לעדרו והיינו שיראה שלא יכנים שם דבר טמא בשעת חליבה *)ומו"ח ז"ל השוה דעת המרדכי עם דעת הטור ולא נהירא: (ג) לראותו כשהוא עומד. נראה דכ"ש דמהני כשהוא יולא ונכנס דהא אפילו גבי שחישת כוחי מהני כשישראל יולא ונכנס כדאיתא בפרק קמא דחולין דף ג' וכ"כ בדרישה: (ד) ולכתחלה צריך לחיות כו' . דעה זו היא דעת בר"פ שוכרתי בסמוך אלא שבאו"ב בוסיף עליה שיראה בכלי כו' כדמסיים רמ"א כאן *)אלא שחמוה לי מ"ש רמ"א מיהו בדיעבד אין לחוש לכל זה דהלשון משמע דגם שהיה דבר טמא בעדרו האמר הכי דהא עלה קאי הג"ה זו וזה פשיטא אינו ואפילו באין דבר טמא כהוב באו"ם כלל מ"ה דאסור כי היכי דלא ניפוק חורבה מיניה אלא לריך שיהא שם הישראל בשעה שהעובד כוכבים מחחיל לחלוב ויראה בכלי כו' וגם לר"ח שכחב ב"י בשם הגבת אשר"י בשעו דמחיר בדישבד אם לא היה שם ישראל כלל דהיינו דוקא אם ידוע שהעובד כוכבים חולב לגבן כת"ש בשמו באו"ב ובד"מ אבל לא לאכול החלב

שילא העובד כוכבים מעדר ויזייף וכיון שיולא ונכנס ורואה שאין העובד כוכבים יולא מהעדר סגי וכן מוכח בש"ם בעבודת כוכבי' (דף ל"ע ע"ב)

למה" מהנ"ל יו"ל אפו" רואה בתחלת החליבה: [1] מיהו בריעבד כו". ר"ל אפי" לא
ראה בכלי וכן שחלבו בכלי שדרכי כו" אבל לא ראה בתחלת החליבה אף גדיעבד אמור
כמ"ש בר"מ יבת"ח וכם"ש בנמ" וש"ע כנ"ל ועש"ך דאף לראות בכלי אף דיעבד אמור
כמ"ש ממ"ק ומררכי שמזה הפעם צריך להיות ישראל יושב כנ"ל ושכ"ב באו"ה דלא כמ"ש
בד"מ בשמי: [1] ושפתות כו". כמו ישראל יושב כו"ל ושכ"ב באו"ה דלא כמ"ש

כמוך (ה) עדבד כוכבים . בפור כחכל"ש חלבו לנרכו או לנורך ישראל (וכן כבור (א) שחלבו. ענה"ם של מפרי"ם כשם נ"ש כפרה שחולכת שולה דם כו" וכן כשבוכם חינוך כ"י פי" נ"ח מחמיר כום והבחתיו לשיל סימן ס"ח מק"ו ושמ"ש שם: לוד בחשובת חינון כ"י פיי ל"ח מחמיר הוס והבחחיו לעיל סיפון ס"ח מק"ו ועמ"ש שס: "הסכמת הסוסקים): (כ) לראותו. כחב המיי אבל עכ"ם בעינן שישה פעות שמחוץ בצד עדרו כדי שירחה שלח יכנים שם דבר ממח בשעם חליבה: (ג) עומיד. כחב הש"ך דחפילו ולכום מוחר כיון דשעמח דמירחם חלב מחבר בוכבים חולב לצורך עצמו צריך לרחוח ממש בשעם שהוח חולב שלח יערב בו דבר ממח כיון שיש דבר ממח עמון בעדרו וחם חולב לצורך ישרחל מחר בשהוח עומד: (ד) בתחלת. קחי אפילו חרישה בחיר בעד שחולב לצרין וכחב הב"ח מיהו בדיעבד החיר ר"ח לח לח החיר חלה בחינ בנינום שחולב לצכינות עכ"ל: (ה) בדיעבד. והמ"ז כחב ולענין הלכה נרחה דיש החליבה והש"ך השיב עלין וכחב דחין ענים לכחן דר"ח לת החיר חלה כדים שחולב לבכינות עכ"ל: (ה) בדיעבד. והמ"ז כחב ולענין הלכה נרחה דיש

דייק לישנים דסרמכ"ם שכתכ דייק לישנים דהרמב"ם שבהב ואם היה רוב המסיבה ישראל מותר מכלל דבתחלה על מחלה אסור וכדתנן במם" מכשירין גכי מרחץ ערחלם כשבת ומלא כה ירק ממכר דבתחלה על מחלה אסור וכדתנן במם" מכשירין גכי מרחץ ערחלם כשבת ומלא כה ירק ממכרה דבת למותר מחלה של מחלה אסור מחלה על מחלה אסור אלמא דבתחלה על מחלה אלוכיל הומרא ומיליו המיכה דהרק בל כתני אינו מסיבה של אכילה ושמייה דהא קהני אה כוב עובדי כוכבים מותר להשמחש לאלה אחריני הוא ישבר אחריני הוא ישבר מכובים היכי מלי להיבה שהודי עמשם והסיא דשמואל אישי אחריני הוא ישבר במותר מיון דאיכא וביין ושרא המכובים היכי מלי להיבה שהודי עמשם והסיא דשבואל אישי אחריני הוא ישבר במכוב היכי של לא המכוב להיבה של אלא שיש לדקדת על זה מהא דאמריל בסרק שמיני דברכום הים מהלך חוץ לכרן וראה אור שוכדי כוכבים אינו מכרן אם רוב שבדי כוכבים חים של רוב ישראל ומדמלי לברוני משפע דמחלם על מחלה אליון לקולא וי"ל דשאני המם דבתחלה שובדי כוכבים מסממא אים במחלה של מושבי בחליקן כליל מוש משכלאן כליל מוש משכלאן כליל מוש משכלאל ולפיבך במחלה על מחלה כרובי דהיחרא :

ממה יחונתן

נודע בכירור שאומן אחד עובה סימה זו מגנינה חריפא (מסו ועליו סיד יש לפשר שובה שובה שובה מימה של מתוכי המלכה הל בשאים בשם והשת ומש ומשמ ומש מל לשממש כן עד מעליש אחר החיקן ע"ם:

(מיםן קש"ד בשו"ע פ"א) דולב שחלבו עובד ביכבים. עבס"ע ובשב"ן ה"ג סי קמ"ג הלג שאלבו בשור ביכבים בשם ובשמים בשם ומשמ ומש ממש מש בשב"ן בער משור בשור ביכבים ויכר ויונע וא"ב בשי"ע פ"א) דולב שחלבו עובד ביכבים. עבס"ע ובשמש בשם בשם בשם המשור ליכא בש"ע משור ביכבים ביל בש ביל בש ביל ביכבים ביכבים ביל ביכבים ביכבים

חידושי בית מאיר

יד אפרים

כמן א ואין ישראל רואהו אסור כו׳ . לה שנה חלבו ללרכו הו ללורך ישראל טור והסכמת הפוסקים ופשוט הוא: ב וישראל ישב מבחוץ. ע"ל ס"ק ח': ג לצורך ישראל. אכל למורך עלמו לריך לראוח ממש בבעה שהוח חולב שלא יערב בו דבר עמא כיון שיש דבר

טמא עמו בעדרו: ד שירא שמא יעמוד כוי . ולפ"ז נרחה דחפילו יולא ונכנס מוחר כיון דטעמא הוא משום דמירחת והכי אמריכן לקמן סי' קי"ח ור"ם קכ"ט דהמניח עובד כוכבים אצל דברים שאם הוחלפו יש בהם איסור חורה מוחר ביולא ונכנם מטעמא דמירחת וכ"כ בפרישה ס"ג והוסיף דה"ה אפילו אינו יושב חמיד אלא יולא וככנס ויושב שרי וכ"ש יולא ונכנס למקום החלב: ה ולכתחלה כו'. קחי אפילו ארישא אאין דבר טמא בעדרו וכן הוא בפוסקים וכד"מ ות"ח כלל פ"ח דין ו' ופשוט הוא:ן בתחלת החליבה כו' . כתב הב"ח מיהו בדיעבד החיר ר"ח אם לא ראה תהילת החליבה כדכתב הגה"א כוף פח"מ עכ"ל וחין ענינו לכחן דר"ח לא החיר אלא בידוע שחלב לגבינות וכמו שיתבאר: ז ונהגו להחמיר בו". אפילו רואה בתחלה בכלי

שאין בו שום דבר טמא דחיישינן שמא נשארו בו לחצוחי חלב ולא ירניש בו סישראל. או"ה : ת מיהו בדיעבד אין לחוש לכל זה . כלומר דא"ל לחוש שיהיה כל זה רק סגי בשהיה שם בחחלת החליבה אפילו לא ראה בכלי והוא ע"פ מ"ש בד"מ ובח"ח שם בשם או"ה דבדיעבד אם לא ראה בכלי רק ראה תחלת החליבה מותר עכ"ל וכ"פ בסימנים שם אבל ל"ע דבאו"ה ריש כלל מ"ה משמע להדיה איפכא וו"ל לריך שיהא שם היבראל בשעה שהעובד כוכבים מתחיל לחלוב ויראה שאין בכלי שום חלב מתחלה ושאין דבר טמא בעדרו ומה"ע נוהגין בכמה מקומות ומנהג כשר הוא שלא להניח העובד כוכבים לחלוב בכלי שקורין געל"ע בל"א אט"פ בהוא מיוחד להחליבה והוא דבר לוכן ואינו חריף כלל דיש לחום במא יהא בו מחחלה מעט חלב טמא ולא ירגים בו הישראל ובדיעבד מיהו מותר החלב אף אם החליב העובד כוכבים באותו כלי שלו רק שראה הישראל מחחלה בכלי ואח"כ אפילו יצא ונכנס עכ"ל אלמא דאפילו דיעבד בעינן שראה ישראל מחחלה בכלי וכן משמע בסמ"ק (דף קי"ב ע"ב) ושחר פוסקים להדיא ע"ש וכן בדין דכיון דחלב שחלבו עובד כוכבים חסור משום שמח עירב בו חלב עמח ח"כ מה בכך שראה תחלת החליבה אם לא ראה בכלי שמא יש שם חלב טמא בכלי קודם התחלת החליבה שיתערב את"כ בשאר החלב ונראה דגם הט"ו שכחבו ישראל יושב מבחוץ כוונחם שהוא בענין שאין לחושבו שיחערב בו מחחלה דבר טמא והיינו שראה מחחלה בכלי ומ"ש האו"ה דסני ביולא ונכנס אחר כך כן הוא בסמ"ח שם ומשמע דאפילו חלבו העובד כוכבים ללרכו סגי ביולא וככנס דטעמא דיולא ונכנס לא הוי

מבום מירחת לחוד אלא מכום דכיון דידע שאין דבר טמא בעדרו אע"ג שאין יכול לראוחו בשעם שהוא חולב ליכא למיחש לשום זיוף אלא

כְבוֹלְ [ֹא] שמא עירב כו' . נמ' שם: [ֹב] אם ידיעכו' . שם ה"ד איכו' ועבה"נ ס"ק נ': [ֹג] והיא שיודע כו' . פור דבלא"ה לא מרתת : [ד] ילכתחילה כו' . ר"ל אפילי ירוע שאין לו ד"ם בעררו יכמש"ל שצדיך יושב מבחוץ יאמרו שם משום איעריבי ולארעירובי ממש רהא אין ר"ם שם יעוד דלא חיישיגן לחכי כיון דאין מרייה אלא שאיני נוהר שלא ישתייר בכלי חלב ממא וכמ"ש המרכי וסמ"ק: [ה] ונהנו כו' .

פתחי תשוכה

(סימן קפ"ו דין הלג שהלגו) ראין לקנות כ"א ממי שהוחוק בכשרות ש"ך מימן קי"ם מ"ק נ' לא כרמב"ם עיון ת' חום חשני סימן ל"ר כדין גבינות בבית עובד כוכבים:

נליון מהרש"א

וכן הוא כפירוש מחספות כוף עכודת כוכנים ד"ה מכאן ואילך לישתרי שכתכן בפירוש על ההוא דינא דלא (סיתן קע"א דין הלג שתלנו) ואין לקטת כ"א שסי שהיחוק בכשרית ש"ך טימן קי"ש ס"ק נ" לא ברמב שיין ת" הוש חשני סימן ל"ר כדין גבינות בבית עובד כוכנים אינן כ"י . ומשמע שיין מ"ל ברמ"ש בפרק אין מחספים אינן כ"י . ומשמע מבחימה לשונה אסילו נשמיה אינם מותרים אם ידוע כ"י ודלא כמר"ח . ולפ"ז מ"ש הרא"ש בפרק אין משמידין הלכם ל"ד ומחמין של עובדי כוכנים אין לאום די"ל ש"ם שפונם אפי' הוא כפרק אין משמידין הלכם ל"ד ומחמין של עובדי כוכנים אין לאום לאום בי"ל מים די"ל שלים שפונם אפי' הוא כפין מאין להכיא ראים משם די"ל פכי אכל להאמם דקיי"ל פכם לפנם מותר אין לוו ראים דפונס אפילו כעין ב"

דבר מתח נפי נ"ל יושב דל"ם כר י"ל דס"ל החי כריימת

המיכת חתי לחשמשינן ולת מסורת דחל"כ כליל בחם חין

רבים רוני' לומר דהיכח דליכ דבר פמח בעדרו מוחר דה"ל כמו ישראל רוחה דהוח מוחר

כמר יפנחי (דוקם יכון חומנ זרמים מפרק א"מ דף ל"ם אי דקבעי לים (גבינה ס"נ סכ"ע דקבעי' לי' לכמכא וא"א דל"פ

רבון אף דקכעי לגביום נמי ים לאסור . וע"כ צ"ל דפיכא

דלים חשם מערוכה כגון כגכינה או דאין שמא בשדרו

או לדידן דל"ם כלל רוב ממא א"צ לישראל לסיות רואה וא"ל

לפ"ז היכא סריך אי דליכא דבר עמא סשימא כל"ל אמאי

בעי ישראל להיות יושב ומלפם

בנד עדרו ונרחס דעכ"ם נריך סישראל לסיות יושב דחף

דליכת דבר ממת בעדרו מ"ם כיון דבעדר תחרם חיכת דבר מתת חיכת (מיחש שמת

יכח חוב ממח מן העדר חחרת

יושב בנד סעדר לפלק באי מששא רק דפקו' פיא דפוא סשיעא ולשיעת פשרדכי דמ"ל

דל"פרבין ז"ל דם"ל כחי דקחמ׳ דר שיצבן דיר לי כסחי וקומי הש"ם חי דקבעי לוי לגבינה הש"ג פוי חמחי חקנו הכמים לחסור חף פי פוקמי קח מוקים לי' דליב' חשם חשרובת מוקים לי' דליב' חשם חשרובת

חלב ממח והיינו משום דל"ם

רבק כיון דרוב חלב שומד

לגבינות ומפופי דמפופת כפי לבמכח לה בני לבו לחמור

סרוב משום שישום דעל רוב

משום המיטוט ל"ש כלל למיסר משום דל"ם רבכן ומשני

דקבעי לגבינה כו' כי מס כוב גבינה קבשי' חין ה"נ

דלח הוי חסרינן מסום דל"ם חלח משו דכעי לבחכח כלומר

דסרוכ סוח לכחכה ח"כ שייך

שפיר למיתר משום ל"ם רככן.

לשון המרדכי לדידן ולדידן מיקר הוא ואף דלא שכיח מלב מעא מ"ת הוא אסור דל"ם ות"ש הרפ"א ומיהו דישבד ות"ש הרפ"א ומיהו דישבד

פישראל רואה אסור

וכ"כ בשערי דורא בשם רש"י באין ישראל רואה אפילו אין עמא

בעדר חסור ופורץ גדר ישכנו נחש וע"כ לריך לומר דרמ"ח קחי

ארישא דלא סים שמא וקאמר דלכחחילם לא ניקל כדברי בטור ויבא

די ביושב מחוץ לעדר ולא יראה החליבה כלל אלא לריך לראות כו'

אלא א"כ ישראל רואסו . מהרא"י עכ"ל: (ז) אוברת בלים . וה"ה אם

כנום שם מעת לעת כן סוא כאו"ה: (ה) שאם נתערב בהיתר הכל שרי.

פי' ברוב סיחר שהרי בחשובת מהרי"ל סי' ל"ה תולה היתר זה בדין

[ד] ואפילו ישראל קפון כו' . עב"י סי' ק"ל בשם הרשב"א וכ"ל חמרוכי פ"ב כי' תת"ל על פ"ש בנם' (נ"ק) מניח ישראל בשר כו' שופתת אשה קדירה כו' וכ' המרדכי בשם על פ"ש בנם' (נ"ק) מניח ישראל בשר כו' שופתת אשה קדירה כו' וכ' המרדכי בשם דאבי"ה ולא חיישינן לאיחלופי ואיערובי כדמפרש בירושלמי כגון שהתינוק יושב ומשמר: צאבי"ה ולא מיהו אם כו' . כג"ל בש"ע דדוקא ישראל יושב כו' אע"ג שתין כו' ועש"ך שמסקו

להחמיר לאסור אפילו דיעבד כל שאין רואה הישראל מחלח החליבה אפי' באין שם דבר ממח: (ו) ישראל. כתב כד"מ וכח"ח דגם בכה"ג מוחר כדיעבד וכ"נ דעח מהרש"ל: (ו) קפון . בני חשע שנים ח"ח בשם חו"ה:

כדברי הר"פ שזכרנו ועל זה סיים

דכדיעבד אין לחוש באין דכר

טמת חם לח רחם כלל חלח די

בעומד בחוץ כו' אבל אם אין שומד

בהון פשיטה דחסור הפילו דיעבד

חפי אם חין דבר שמח ורמ"ח סתם

כאן דבריו וים מכשול לפני מאן

דגרים ולא דייק ולענין כלכה נראם

דים לכחמיר ולחסור חפילו דיעבד

כל שאין רואה הישראל תחילה

כחליבה אפילו באין שם דבר ממא:

(ה) קמן או קמנה . כד"מ בשם או"ה דהיינו בן ש' שנים :

(ו) ואם חלבו עובד כוכבים

מקצת כו׳ . זה קאי על חולב

בסמות ישראל ברפת שחחורי בית

ישראל ובהדיא מסיים שם בהגהת

דבדליכא דבר טמא בעדרו וסישראל יושב מבחוץ אפילו אינו יכול לראותו כלל בשעה שהוא חולב מוחר מטעמא דכיון דישב מבחוד הרי רואם שאי אפשר לזייף וכן משמע מדברי הטור ודלא כהפרישה ס"ב שכחב טעמא דבעינן ישראל יושב מבחון משום מירחת: מו הבהמות בבית ישראל . עיין לקמן ס"ק י"ג :

בה הבהמוח בבית ישראל ל או בדיר שלהם כל מקום שאין ביח שובד כוכבים מפסיק וחין לחוש לדבר פמח מוחר חפילו לכחחילה להניח חותן לחלוב אנ"פ שאין שם ישראל כלל דמאחר שהוא בבית ישראל או בשכונתו פין לחוש לדבר פמה (ש"ד סימן פ"ב בשם ר"ח ומהרח"י שם) יא חבל מין נחום לדבר פתה לאין סיתן פיר בטם די חומא היי שטן יא הנכ בבית עובד כוכבים (או"ה שם) [ה] (ב) ואפי ישראל (ה) יב (ו) קטן או קסנה מועילים דהעובד כוכבים מרחת לפנים (ג"ו שם) (ר) יב ואם או קסנה מועילים דהעובד כוכבים מרחת לפנים (ג"ו שם) (ר) יב ואם חלבו שובד כוכבים מקלת בהמוח ולא היה עם יעראל ואח"כ בא ישראל אל האחרים מכשיו בזמן הזה שאין חלב דבר מחא מצוי כלל מוחר (הגהוח ש"ד) [4] מיהו אם לא בא שם הישראל עד לאחר שנחלבו (ח) כולם הוי כחלב שחלבו עובד כוכבים (ג) דאסור' אט"פ שאין דבר ממא בעדרו (ב"י בשם הר"ף ובשם סמ"ק) [י] חלב של עובד כוכבים (ז) יך אוסרה כלים מור (מ) שנחבשלה בהם כשחר איסור אע"פ שאינו רק ספק שמא עירב בה דבר עמא וכן גבינוחיהם (השוכח הרשב"א סי' קמ"ג וכארוך) [יא] אבל לא חמאה שלהם מדן אפילו במקום שנהגו בה איסור אינה אוסרת הכלים שנתבשלה בה ולא חערובות שלה (דן) שאם (י) נתערבה בהיחד הכל שרי (בחרוך) דך כדלעיל גבי פח של עובד כוכבים ועיין לעיל סי' קי"ב(חשובו' מהרי"ל ל"ח וחו"ה שם)[יב]חלב של עובד כוכבי' שנחברה

י או בדיר שלהם . וכח"ה כם כתכ דאם הרפת בוא החורי הבית אסור לכהחלה אכל כד"מ כהב במסקנא אבל מהרא"י כתב שנוהגים היתר גם בזה וכן בפנים בת"ח שם מסיק לדברי מכרא"י בסוף וכן משמע מדבריו בהג"ה כחן שלח חילק בכך וכן דעה מהרש"ל סי' פ"ב ע"ש: יא אבל אם בית עובד כוכבים מפסיק כו". וכד"מ וכח"ח שם דגם בכי החי גוונא מותר בדיעב׳למהרא"י וכ"פ בסימנים שם וכן נראה דעת מהרש"ל שם : יב קשן או קשנה . בני תשע שנים ת"ח שם בשם או"ם: ינ ואם חלבו עובד כוכבים כו'

לא ידעתי מאין הוליא הרב זה ולא

ש"ד ובד"מ אמנם חלב שחלבו טובד כוכבים מבחמה שלו לא שריכן כלל - הבנחי סברחו אם רואה לפכוק כמהרא"י דכחב דעכשיו לא שייך כלל דבר טמא שאינו מלוי ולא אסר אלא הלב בחלבו טובד כוככים מבסמות שלו ואיןישראל רואהן והרב מיירי בבהמת ישראל א"כ אפי' לא בא ישראל עד לחחר שנתחלבו כלם ברי מה"ע ואי ס"ל כאו"ה דאפילו בזמן הזה אהור אפי' דיעבד כל שבית עובד כוכבים מפסיק א"כ אפילו

פת של פובד כוכבים וכדמסיים גם כאן רמ"א ולטיל סי' קי"ב ס"ד כחב נחלבו מקלח הבהמוח אסור ונראה דמה שהכריחו להרב לחלק רמ"ח בין מקצת כבכמות לכולן הוא ממ"ש בש"ד סי' פ"ב דר"ת החיר לר' אליעזר משנ"ץ שהיו לו רחלות חולבות ברפת שלו מאחורי ביתו והיתה שפחתו הולכת וחולבת בלא ראיית ישראל עכ"ל ועלה כתב מהרא"י דבריו הנ"ל דכן המנהג כר"ח ובסימן פ"א כתב הש"ד שר"ח הקפיד על אחד שהיו רחלוחיו אלל העובד כוכבים ושלח שם בתו בכל בקר לראוח לחלוב ולא היתה מספקת לבא לשם עד שנתחלבו רובן או כולן עכ"ל וכ"כ ססמ"ב בשם ר"ח ומכיחו ב"י מזה ילא לו להרב דע"כ לא התפיד ר"ח אלא כשנחלבו רובן או כולן אבל לא מקלחן אבל באמח לא מסחבר כלל לחלק בזם בין כולם למקלחן אלא נראה דאה"נ דר"ח היה מקפיד אם לא באה בתו רק אחר בהלבה מקלחן ומשבה שהיה כך היה וכן **כות בתשובת** מסר"מ מרוטנבורק סימן רט"ו ורט"ז (דפוס פראג) דר"ח סקפיד אפילו נחלכו מקלחן כיון שלח סים מתחילת סחליבה ט"ם והא דהחיר לרבי אליעזר משל"ן בדיר של ישראל שאני דמסתפי העובד כוכבים וע"ז בא מהרא"י לומר דאע"ג דהש"ד כתב על דברי ר"ח דמכוטר הדבר לעשוח כן לכתחלה (וכ"כ באו"ה סוף כלל מ"ה) מ"מ כן המנהג הואיל ואין דבר טמא שכיח וקאמר דבבהמוח טובד **טוכבים אפילו בדיר של ישראל אסור וכן משמע להדיא מדברי מהרש"ל שם דלמהרא"י תרוייהו בעיכן בהמתו של ישראל ודיר של ישראל** ש"ש וגם בח"ח שם כחב בביח של יכראל מוחר לחלוב פרוחיו אף כבאין ישראל רואהו ואם הרכח אהורי הביח או שביח שבדי כוכבים מפסיק אסור לכחחלם ובדיעבד בכל ענין שרי עכ"ל ולא מחלק בין נחלבו כולן או מקלחן ואולי איזה ט"ס נפל בדבריו כאן בסג"ה'. וכל זס בחולב לכותח או לאכול החלב כך אכל בידוע שהעובד כוכבים חולב לנבינות יחבאר דינו בסעיף ב' ע"ש: יד אוסרת כלים. ול"ד לבשולי שובדי כוכבים לעיל ס"ם קי"ג די"א דאין אוסרת הכלים (וכן דעת או"ה כלל מ"ג ד"ו) דשאני התם דעיקר איסורין מדבריהן מחמת גזרות מתנות תכל הכת גזרו בו משום חשש חיסור דחורייתה שיש בחלב עלמו וכן מחלק החו"ה כלל מ"ה: בוד שנתבשלה בו". וכ"כ החו"ה ואש"ג דס"ל להאו"ה אפילו גבינות של שובד כוכבים גופיה שנפלו בתבשיל בטל ברוב וכדלקמן ס"ק י"ו ל"ל דכאן מיירי באין בתבשיל רוב נגד סכלי א"נ לכחחלה אסור לבשל בו אפילו יהא בתבשיל רוב דאסור להוסיף על שום איסור ולבעלו כדלעיל סימן ל"ט ס"ו ע"ש אבל אם נתבשל בו דיטבד ויש רוב בתבשיל שרי להחו"ם : בזן אפילו בסקום שנהגו איסור בו'. ט"ל סי' קי"ט ס"ק כ' : ין בדלעיל גבי פת בו'. משמע דרוב מיהו בעי בחבשיל כדלעיל סימן קי"ב סי"ד 'גבי פח של טובד כוכבים ולפ"ז משמע דדעת הרב דגבינה של טובד כוכבים אינה בעלם ברוב בתבשיל אבל באר"ה כלל מ"ז דין ז' פסק להדיא דגבינה *) של טובד כוכבים בעלה ברוב בתבשיל (ולא ביבש אם היא חה"ל) ע"ש שהחריך בטעמו ול"ל דם"ל להרב דלח כווחים בהח ונ"ל רחים לדברי הרב ממ"ש הרבב"ה בחם"ח סוף בית ג' ומביחו ב"י ס"ם קי"ג דכל שחסרו חכמים פליטחו אסורה כמוהו דהא אפילו שמנו של גיד שאינו אלא ממנהג קדושים אוסר חטרובהו בין בחטרובות גופו בין בלירו ורוטבו וכן כל איסורים של דבריהם ככחל וגבינה של עובד כוכבים כו' עכ"ל הרי נחבאר בסי"ק סעיף ב' ובכתה דוכחי דבמנו של גיד אוחר עד ם' וא"כ ה"ה גבינה של עובד כוכבים ואע"ג דהרשב"א אוסר אף בישולי עובד כוכבים עד ס' וכבר נהבאר בסי' קי"ב ס"ק כ"ג דהרב ס"ל בהא כהתו"ם מ"מ בגבינה של טובד כוכבים פליג עלים הרב וס"ל דשאני בש"ע דלית ביה חשם חיכור דחורייתא משא"ב גבינה של טובד כוכבים שגזרו בו מחמח חשש איסור דאורייחא בגופו וחדע דהא האו"ה גופיה אוסר הכלים שנחבבל. בהם גבינה של טובד כוכבים ומחיר בכלל מ"ג דין ו' הכלים שנחבשל בהם בשולי עובד כוכבים וכן בבשולי עובד כוכבים ס"ל דאפילו דבר חשוב בעל ברוב וכמ"ש בסי' קי"ב שם ובנבינה של עובד כוכבים ס"ל דלא בטל וכדלעיל סי' ק"י ס"ק ס"ב בדין י"ח אלא ודאי גבינה של עובד כוכבים המירא מבבולי עובד כוכבים שוב מנחחי כן בנ"י פ' הערל שכחב דגבינה של עובד כוכבים לריך ם' ופחן ובשוליהן בטל ברוב ע"ש ואט"ג דכחב שם דגם החתאה לריך ם' מ"מ

חין לחום לכל זם סיינו חפי' אי לא ראה ככלי בחחלם וכפ"ם כב"ך סק"ח וט"ם כיינו משום דל"ם דכר ממא וכא דלא מנרכינן כולי כאי משום ל"ם רבקן ביינו משום דכיון שרחם סחליכה אם כן עשה כחיקון חכמים שיכ לא שייך כלל למיסר משום ל"ם רבון ודו"ק: (שם ברגה"ח) ואם חלם עובד כוכבים מקצת בחצות כו'. עו' נש"ד ס"ק י"ג כו' . עו' נש"ך ס שכחריך ליתן טפס נחשר חותו חלב שחלבו קורם כיחש ישרחל וחסשר דודחי אם חותו הלג שנחלג אחר ביאת ישראל שומד לכד בכלי כחתת חף הוע"ח תוד' דחבור

דגול מרבבה (פימן קמ"ז נש"ך ס"ק י"ו) *) רנבינה של שבר רוכבים כחל ברור בחרשול.

רק פיירי שלבר נחערב עם בחלב שנחלב אחר ביאת יבראל

ח"כ י"ל דע"י חערונת כחתם כולי כחי לח חסרום רבון משום ל"ם רבון: (שם) רולב

של עובר כוכבים שנאסרה

חכל חלב שחלבו פובד בוכבים ואין ישראל רואסו שנפל

נליון מהרש"א

(פ"ל כהנ"ס) כמן או קמנה מועילים דהעובר כיכבים מירתת לפניהם. וממכינן על זה את כדאורייתא ש"ך קי"ח ס"ק ל"ג: (ע"ו ס"ק"נ") כל שאין רואה הישראל תחלת החליבה . משפע אף דחלב רק מעם ולא אמרינן דלבטל בחלב היתר שחלב אח"כ כשכבר ראה חישראל וכ"ם בש"ך ס"ק י"ג רעכ"ם לא מועיל בו דוב היתר ולא סמכינן על כימול ברוב אף דהוא מין במינו: (פין ס"ק ח") דבדליבא דבר ממא בעדרו. כנון דלא שכיח המור או נפל או שברק העדר ואין שם פטא ת' ררב"ו סיסן ע"ה: (סמיף א' כסג"ס) לא ס"ל להרב כווחים בחמאם דהא ודאי חמאם קיל טפי מבשולי עובד כוכבים וכן בם׳ באר שבע דף ל"ד חמה על הא דלריך ם׳ בחמחם

ואנו את אפילו לא היה בסקצת חליבה ראסור דלא כהרב: [י] חלב של עובר כוכבים כו'. כמו. בכל איסורי דרבנן כנ"ל ס"ם ק"ב ואף דרא"ה מודה כאן כיון שיש חשש איסור דאורייתא: בכל איסורי דרבנן כנ"ל ס"ם ק"ב ואף דרא"ה מודה כאן כיון שיש חשש איסור דאורייתא: [יב] חלב [יב] אל לא כו'. דאינו אסור אלא מן חטנהנ וכמו פת של עובר כוכבים כו'. גם' שם ואב"א אפילו תימא דקבע כו' וכן חמאה וכמ"ש בס"ב של עובד כוכבים כו'. גם' שם ואב"א אפילו תימא דקבע כו' וכן חמאה וכמ"ש בס"ב

פתחי תשובה

(ב) [ואפילו ישראל קפן כו' מיתת לפניתם. פיין כם' חכ"ח כלל ס"ו דין ד' שכחב דנ"ל חפי' חין הפוכד כוככים יודב בחבור לישראל ולש מרחת מ"מ נחמן דחין כו חשם אלח מדרכנן שמח יחליף וכדוכנן קפן נחתן וחתנו כשם הגמון מה' יחשקי ויל שלח סתך על קפן ולש עכ"ל ולעליד דום חליח כחם מלכ נחסר כמטן שימכח: כס"ק שחח"ן]: (ב) דאסור.

(מ) כולם . כמב הש"ך דזה קאי על החולב נהמח ישראל ברפח שחחורי ביח ישראל וא"כ יש לחמוה על רמ"א למה נאסר אם בא הישראל לאחר שנחלבו כולם וגם הח"ח מחיר בדיעבד בכל ענין ואולי איזה מ"ם נסל בדבריו כאן בהג"ה וכל זה בחולב לנחח או לאכול החלב כך אבל אם בידוע שהעובד כוכבים חולב לגבינות יחבאר דינו בס"ב עכ"ל. (ומ"ז כ' דזה קאי על חולב בהמח ישראל זה בחולב לנוחת או לאכול החלב כך אבל אם בידוע שהעובד כוכבים חולב לגבינות יחבאל רואה וע"ש): (מ) שבתבשלה. וה"ה אם כבוע שם בכםת שאחורי בית ישראל אמנם חלב שחלבו עובד כוכבים מבהתה שלו ולא שריגן כלל אא"כ ישראל רואה וע"ש): (מ) שבתבשלה. וה"ה אם כבוע שם מעל"ע כ"כ או"ה וכתב כש"ך דלכתילה אחור לבשל בו אם יישראל המבשל רוב דאסור לכוסיף על שום אישור ולבעלו כדלעיל ס" נ"ע ס"ו ע"ש אבל אם החבשל בן דיעבד וים רוב בחבשיל שרי ול"ד לכשולי טובדי כוכבים ס"ם קי"ג די"א דאין אוסרת הכלים דשאני החם דעיקר איסורן מדבריהם מחמח גזרוח חקנוח אבל סכם גזרו כו משום חשש חיסור דחורייחה שיש בחלב עלמו: (י) נתערבה . כ' הש"ך משמע דרוב מיהו בעי בחבשיל כדלעיל סי' קי"ב סי"ד גבי פח של ע בד כוכבים ולפ"ז משמע דדעח הר"ב דגבינה של עובד כוכבים ,חינה בעלה ברוב בחבשיל הבל בחו"ה שסק להדיה דגבינה של עובדי כוכבים בכלה ברוב חבשיל הבל בחו"ה

אַינַקן אופרת הכלים שנתבשלה כת ולא תשרובות עיין בוה"ן פסחים בסוניא כיצד מפרישין חלה בפומאה ביו"ם דל"ו ע"א. כד"ה וכתב דרב אלפסי: (פ"ן ס"ק י"ג) אלא נראת דאה"ג דר"ת כלי רק אודר שהלכת מקצתו

בחשם ל כה"ג דדיעבד מוחר ודחי לכ"ש שני כרוב . ועוד דמס"ת בלח"ה כפל ברוב ומדרבנן בעי כ' וסיל שי דרבנן ששח"ב בכו'ן או רובן ס"ל ודחי חלב א"י ולריך פ' ואמי שפיר דברי רמ"ם ור"ת : (בשיר ס"ק ש"ר) שנתובשלה בו" . לכתחלם אסור קשם לי כא בסימן ק"ב ס"ג אפיי בשביל הסקד של (פי" פפ"ד פ"א בדנ"ח) (אם חלבו שבר טובנים מקצח ברפוח. פש"ך כפ"ק י"ג נדחק כזה דלאו דוקא כ:"מ משום דלא מסקבר לחלק . ולפנ"ד מכרא גדולה לחלק דיש כאן ש"ם שמא לא סים שום חלג ממא . ואח"נ סים הא רוב חלב כשירם ובפיל ברוב פין במינו מס"ח ואף דלקמן מלריך ס" כיינו כודאי חלב א"י אכל שפתי כהן יורה דעה קטו הלבות מאבלי עובדי כוכבים שורי זהב

יה אינו (יא) מועיל אם יעשו אח"כ גבינות או חמאה ממנה אלא נשארת

באיסורה וכל מה שנעשה ממנה אסור (מרדכי פא"מ ואנודה שם וחשובם

מהר"מ סי'רי"ו ואו"ה ורשב"א וב"י ונ"ל שכ"ד הרמב"ם ודלא כהר' המגיד):

ב (ד) מגבינות 🗗 העובדי כוכבים אסרום מפני

שהיא (יג) נבלה (י) ים ניגן י ואפילו העמירוה

(יג) בעשבים אסורה:

הגה וכן המנהג ואין לפרון גדר (ב"י) אם לא במקום שנהגו בהם היחר מקדמונים ב [יד] ואם הישראל רואם עשיית הגבינות והחליבה

בא (שו) ואם ראה עשיים הגבינות ולא ראה (שו) החליבה

(אגור פ' שואל) (ו) וכן (יד) המנהג סשוט בכל מדינוח אלו

שמעמירים אותם בעור (מ) קיבת שחימתם

רמ"א דפת של טובד כוכבים בטל ברוב בין בלח בין ביבש כו' משמע דבעינן רוב היתר והכי נמי כאן ועיין מה שכחבתי סוף סי' קכ"ז: (מַ) קיבת שחיטתם כו' . אבל משום בשר בחלב אין איסור דאוריית' דאולן הוא ואע"ג דקא מעמיד אין איסור אלא מדרבלן חוספות וכחוב

בתה"ח דף פ"ו דהר"י חכן מנחש הקשה עוד למה לא יהא בעל בש' וחירן על שני קושיות חלו שכל סאסור מחמת נחינת טעם כמו בשר בחלב אין אוסר יותר מן ס' אבל כאן בעור נבילה הוה איסור מעמיד ואוסר בכל שהוא והראב"ד תירץ על קושיא סראשונה כמו התוספות ועל קושית שניים חירץ דכל שאשרו חכמים בשל עובדי כוכבים אינו מושיל ביטול ברוב כדי שלא יפרלו כיון דשכים בסו מעמא ומזם חבין

מה שכחב ב"י כשם הרשב"א בסמוך על דברי הרמב"ם שמקלח הגאונים אסרו החמאם כו' וזה יצא לו לרב מפני שמעמידין אוחה בעור קיבח נבילה כו' פירוש שעיקר החומרא בגבינה משום שהוא דבר המעמיד אבל אם לא היה מעמיד היה שפיר בעל בחמאה וע"כ כולרך סרמב"ם ליחן טעם למה החמאה לא תבטל אח הקום דהיינו לחלוחי חלב וחירך כיון שאינו מעורב אבל הרשב"א כתב שאף על פי שאינו מעורב שפיר היה להחבטל אלא הא דאין בטל הקום סיינו שמה שאסרו חלמים בשל עובדי כוכבים לא מועיל בו ביפול וכמו שכתבתי בשם הראב"ד וכ"כ המגיד משנה בשם האחרונים ועי'

מה שכתבתי סי' ק"ד סעיף ח': (ד) ואפי' העמידוה בעשבים דגבינות מכר במשנה בהדית לאיסור ולא פלוג רבנן כיון דאיכא שמעמידין אוחה גם עכשיו בעור נבילה משא"כ במידי דגזרו בה משום גילוי בסימן קי"ו דמוהר האידנא דאין שייך גילוי כלל שאין מלוי בינינו נחשים וב"י כהב עוד בשם סמ"ק דלר"ת דפוסק דאיסור גבינות משום גילוי אסור גם האידנא ואע"ג דבמים לא גזרו האידנא משום גילוי שאני החם דאין טעם אחר רק גילוי ע"כ ידעו הכל דבמקום שיש חשם גילוי יאסרו משא"כ כאן שיש טעמים אחרים בגמרא הלכך אי שרית באין נחשים מלויים אתי למשרי גם במלויים דהיינו שיסברו שעיקר האיסור מטעם אחר ובמקום שיהיה מותר

כחבו סחמת ולא חלקו בגבינות כמו שחילקו בחלב העובד כוכבים אלא ודאי גבינות העובד כוכבים בכל ענין אסורים וכן הוא בחשובת מיימוכי המ"א סימן ח' מחשובת רבי' שמשון ב"א וז"ל ומעולם לא ראיתי ליהח גבינות בעובד כוכבים אשילו ראם כחלב משחלבו עובד כוכבים עד שעשה ממנו שאין לחוש לאיסור כו' עכ"ל וכן הוא בחשו' מהר"מ מרוטנבורג סימן שט"ד בגבינה שהעמיד עובד כוכבים במעמד ישראל דבעי דליעבד ישראל מעשה שישים ישראל הקיבה לחוך החלב ואם עובד כוכבים משים ג"ל אף על פי שישראל עומד על גבו ואפילו הקיבה כשירה אסורה ומ"ש הנה"א ואו"ה (וחשובת מהר"מ סימן רי"ז בשם ר"ח) דהיכא דידוע דדעת העובד כוכבים להקפיא אפילו לא היה בתחלת החליבה שרי החם לא מיירי אלא מדין חלב שחלבו טובד כוכבים ואין ישראל רואהו וקאמרי דלא אשור משום חטרובות חלב טמא כיון דדעת העובד כוכבים להקפיא לטשות ממנו הגבינות אם כן למה יערב חלב טמא שהרי אינו שומד הלכך מוחר סחלב וסיינו שיעשה סישראל הגבינות וכן הוא באו"ל כלל מ"ד דין ה' להדיא והיינו דכתב דין זה בכלל מ"ה גבי איסור חלב שחלבו שובד כוכבים ולח כחבו בכלל מ"ו גבי איסור גבינוח סעובד כוכבים אלח ודחי כדפי' וכן בחשובח מהר"מ ובהג"א שם משמע דלח שרי אלח כשבישראל עשאם אחר כך ומה שנחפשע המנהג שלוקחין גבינות מהשוואגין אט"פ שעושין אותן העובדי כוכבים היינו משום שנהגו לשכור הבהמות וא"ב הגבינות של ישראל הם ולא מצינו שום איסור בשום מקום בגבינות של ישראל שעשאן עובד כוכבים דעל גבינות העובד כוכבים גזרו ולא על גבינוח ישראל שטשאן עובד כוכבים וכן נוסגין ג"כ שהעובד כוכבים בבית ישראל שושים גבינות סישראל וה"ה כשאין שוכרין הבהמוח וקונין סכום גבינוח ממנו אם כן הגבינוח הם כשעח עשייחן של ישראל אבל אם העובד כוכבים עושה הגבינוח לעלמו אע"פ שהיה שם ישראל מתחלה ועד כוף אפור משום גבינות בעובד כוכבים כל דלא עביד ביה ישראל מעשה וכדאמרינן: בא ואם ראה עשיית הגבינות בו'. זהו כחב לפי שטחו אבל לפע"ד לא איירי הפוסקים שעשאו הטובד כוכבים גבינות אלא מדין חלב שמוחרת כשדטח

ולא מחלק בגבינה ועהנ"מ: [יד] ואם הישראל רואת כו'. כ"כ מהר"ם סי' שע"ד בשם תוספתא פ"ה מת שאפאה עובר כוכבים כלא סעמד ישראל וגבינה שהעמיר העובר כוכבים בלא מעמד ישראל אסור ובתוספתא שלנו חסר בכא דנכינה אבל כתב מהר"ם שם דלאו בלא מעברי ישראל אטרר ובתוספתא שלנו חטוי בבא דעביתה אבי טוב טוים שם דקאו דוקא שהרי בסיפא אטר פת שאפאת ישראל אע"מ שהעיבר כוכנים לשה וגבינה שהעצירה ישראל אע"מ שהעיבד כוכנים עברה טותר אלמא דחעמרת ישראל בעינן וכן בפת ע"כ א"א לומר דנפני ישראל מהני כמ"ש בנמ'. דוקא א' מנ' מלאכות בעי: [מו] ואם ראה כו'. דלהכי צריכי שעמים אחרים בגבינה שם ועתום' ל"ה ב' ד"ה לבינה כו' ושם א' ר"ת לפי כו" וכ"ו לשיפתו אבל לפי כ"ש לעיל דוקא שתעמיד ישראל: (ליקים) ואם הישראל

סעוכד

באר חימב

סמ"ך לדעת הרמ"ה (הסור בגבינה עד ששים: (יה) מועיל. דוקה בסחם חלב אבל כשאנו יודעים שדעת העובד כוכבים היה לעשות תמנה גבינות מוחר לישראל לעשוח אח"כ ממנה גבינות. ש"ך: (יב) נבלה. הר"י אבן מנאש הקשה למה לא יהא בעל בם' וחירן דהוי איסור מעמיד ואוסר בכל שהוא : (יג) בעשבים . דלה סלוג רכק כיון דהיכה שמעמידין הוחס גם עכשיו כעור נכלה: (יד) המנהג. והש"ך חולק על דין זה ופסק אפילו אם הישראל רואם הכל אם"ה אסור כל זמן שהעובד כוכבים עושה הגבינות והא ראיה דאסילו בעשבים אסור משום דלא פלוג. (א"כ ה"ה ראה שעשאן עובדי כוכבים והיני דמחניחין חנן סחמא גבינות עובדי כוכבים אסורין. וגבי חלב עובד כוכבים מנן חלב שחלבו עובד כוכבים ואין ישראל רואהו אסור ואם הישראל רואה מוחר אלמא דבגבינות אין חילוק בין ראה עשיים הגבינות או לא . א"כ נריך להוהיר לשומרים שהולכים עם העובדי כוכבים כשעושין הגבינות למכור לישראל שהישראל ישימו הקיבה לחוך החלב וחם לחו הגבינות כולן חשורות). ומה שחנו נוהגין סיתר לקנות מן השוואגי"ן היינו משום שנהגו לשכור הבהמות וח"כ הגבינה של ישראל הם וה"ה אם קונה סכום גבינות ממנו א"כ הגבינה בשעת עשייתן של ישראל היו אבל אם עובד כוכבים עושה גבינות לעצמו אע"פ שהיה שם ישראל

בחמאה ואפשר דה"ל מיירי באוחה חמאה שדרכן לערב בה דבר טמא אבל לא בסחם חמאם מיהו כס' באר שבע מדמי גבינה של טובד כוכבי' לכשולי עובד כוכבי' ע"ש: יח איגו מועיל בו'. דוקא בסחם חלב אבל כשאנו יודעים שדעת העובד כוכבים היה לעשות נבינות מהחלב מותר

> לישראל לעשות אח"כ ממנה גכינות כמ"ם לקמן סעיף ב': ים ואפי העמידות בעשבים אסורה. עככר גזרו על כל גבינות העובדי כוכבים בין העמידוהו בדבר האיסור בין בעמידוה בדבר במותר ברמב"ם והפוסקים ועיין בפוסקים שכחבו עוד טעמים אחרים לוה ע"ש: ב ואם חישראל כו". זהו ע"פ מ"ם בד"מ ובת"ה כלל פ"א וז"ל כתב המרדכי פכ"ה דאפילו אם ישראל רואה החליבה והעובד כוכבים עשאה

גבינות אפ"ה אין נוהגים ללוקחן מן העובד כוכבים אבל באגודה פ' שואל כ' וז"ל אדם קונה סכום גבינות והעובד כוכבים מחקנם בשבת וישראל רואה ושומר ואיכו מדבר וכבר נהגו כדברי האגודה עכ"ל אבל באמת נלפע"ד דהאגודה לא פליג אהמרדכי דהאגודה לא מיירי כחם אלא לענין איסור שבת ולכך כתב דין זה במס' שבת פרק שואל ולא בעבודת כוכבי'פא"מ גבי גבינות העובד כוכבי' אלא ודאי לא מיירי מדין איסור גבינות העובד כוכבים ואפשר דבאמת הגבינות אסורות משום גבינות העובד כוכבים אלא דמשום שבת מותרים ונ"מ דמותר לקנות סכום הגבינות כך בשבח ולמכרם אח"כ לעובד כוכבים או אפשר דמיירי במקומות הנוהגים היחר בגבינות עובדי כוכבים ע"פ ר"ח שהביא דבריו בפא"מ והא דכתב וישראל רואה ושומר היינו ששומר שלא יטשה לו שום זיוף בגבינות או בהא דהאגודה שאני שהישראל קנה מתחלה הגבינות והרי הם שלו ואין כאן משום גבינות העובד כוכבים וכמ"ש לקמן אבל ודאי אין לחלק בין ראה הישראל עשיית הגבינות או לא כיון באסרו חכמים גבינות הטובד כוכבים כל הגבינות אסרו דהא אפילו בעמידום בעשבים אסרו משום לא פלוג א"כ ה"ה ראה שעשאן העובד כולבים והיינו דבמתניחין פא"מ חנן סחמא גבינות העובד כוכבים אסורין וגבי חלב העובד כוכבים חנן החם חלב שחלבו עובד כוכבים ואין ישראל רואכו אסור ואם ישראל רואכו מותר אלמא דבגבינות אין חילוק בין ראם עשיית הגבינות או לא וכן כל הפוסקים

ע"ש ואפילו יבשל החמאה וז"ש וכל מהכו": [יון] ואפילו כו". שכבר גזרו על כל גבינות העובדי כוכבים בין שהעמירוה בדבר אסור ב"בין שהעמירוה ברכר המותר נוירה משום שכיסידין אותה כדבר האסור לשון הרמב"ם. דע"כ לא חילקו בין גבינה לגבינה מרפריך עם אלא מעתה יבש תשתרי ישן תשתרי ודלמא אין ה"ג אלא ודאי כשאסודה לגמרי אפרות ולא דילקו וגם "פריך למה לא חילקו ואמר שין ויד איא והא כשאחדה אמרו משום נזירה ונאמרה במנין וכ"כ כל תפוסקים דלא כמ"ש תום' שם ד"ת חרא כו'. ואין לדמות לשאר דברים שהותרו בכפל הסיבת שלא אסרו לכתחלת אלא לפי חענין ועריב"ש פי' שצ"ד וכחלב מחלק פעמים שאטור ופעמים שמותר וכן בככשים ושאר דברים

פתחי תשובה

כו'. עיין בשו"ח חום מששולש ח"ד מספר ססשב"ן מעור כראשון סיטן ("ב [ועיין בשורח ח"ם סיטן ק" שסאריך לכנית לחיות דמלב נאסר במנון כיין נסן וכי ומש"ם בסשונת ח"ם סיטן ק" שסאריך לכנית לחיות דמלב נאסר במנון כיין נסן וכי ומש"ם גם כמקומות דחין שום חשש חלב ממת כל שאין ישאל רואסו אשור דולא כסרב" ופר"ח ואף אם לו יכא כלכ בסרדב"ב כבר קבנו אנותיו עויסב כאותה דעם דמתמיר ואשור על המני ואבנו עדיה און לו התרם וקרוב בשיני (נדר דאורייתא והיינו אם סלכה כרדב"ו להקל אך אם שיקר הדין ואפור אינו נדר אלא פשובר שוא שבריין באיפור דרבן נמוא חומרו אל מיי בי"ן באות משור היידן וע"ש עוד אודות שיר אחת שוהבים שתם שוהרים אפיל מחלב שהלבו ואין ישאל רואסו של מיי בשוע להם להיי נמוץ באור אלון של מערובתה אום להוא שנהחום להדיא, וכתב דצרין שיון גדול מאין נמששע ססיתר כלא תערובתה אום להמאלה ככלים. ואפשר כשם שכתב כר"ם ברמם שכתב כר"ם ביולש שם אלה בעין ולא של הממאם ככלים. ואפשר כשם שכתם כר"ם ברמם המתר"ם שלא גזרו אלא אחלב בעין ולא של הממאם שנתחום להדיח, וכחב דבירן שיון גדול מחין נחששם הסיתר הלח מערובתה חוסד חמילו הכלים. וחששר הססם שכתב הכ"ע בדעם הרמב"ם שלח גזרו חלה חחלב בעין ולח על החמחה שכבר נשתנה כן י"ל בשנילושה עם קמח ונעשה מזירוסם עיסה ונחפים סנים חדשות בחו לכחן שכנר השתם כן ייד בשהקשם עם מתחות השת היידושם שם היו אך חלילה למפון מ"יד ע"ם וב"ל כנשתום היו אל חלילה למפון מ"יד ע"ם ב"ל בנינות ביידו בשהם מתחות מתחות משתם במתו בנינות הכחים מתרכי סים לבום בשות דג שתם במתו היידו שמחת שם ב"ל בוש בשות ב"ל לפנט ע"יד שם ב"ל ביידו במתחות מ"י שקי"ל לפנין גבינה וחלב של (ה") העוברי כובבים. ע"ין במשונת רדב"י מדשות ס"י שקי"ל לפנין גבינה וחלב של (ה") העוברי כובבים. ע"ין במשונת רדב"י מדשות ס"י (דה) המנבדי כוכבים. עיין בספרת לדכיה החדשות שי שקייל נענין גביטי והנו של שמונינים ע"ש : (1) וכן הבודה. מכב"מ בשם ש"ר ועיין בספרות וו"כ חליינה חלק ה"ש שימן ליו שכפניע לדברי הדמיה ול כשלין וע"ו ומידה וכן סורם המנ"י ובספר שוחר ובחל שבן סשט בשנה ב וחלם בחלים שבן סשט בשנה. ואם הקיבה של ישראל אף שהעובד כובנים נותנם לחוך החלב מוחר לכ"ע אף לבחתה ע"ש ועיין כספר מפחדה למשם שכתב ג"כ דכל ראיום כש"ך אין מוכרחים

מחתלה ועד בוף אסור (כל דלא עביד ישראל מעשה) עכ"ל: (פו) החליבה. כמב הש"ך דרמ"א כתב זה לפי שיעתו אבל לפע"ד לא איירי הפוסקים שעשאו

בגמ" שם: ח משנה דף כ"ם וכתכפים וכשמחת דפפרם שמוחל שם דף ג"ם: ו עור

ממה יהונתן

אינו מועיל כר י עיין פין ם"ק ת' שכחב דוקא כחם חלב אבל כשאנו יודעים כו' וסוא מסום' פ' חומ וחין זם מוכרם דשפיר י"ל דכל זה לשיטתם דם"ל דכל כיכא דליכא חשם תפרוכת לא אשרו כלל מלכ של עוכד כוכבים וח"כ חם חט יודעים דקבעי' לים לגבינות דליכה חבש דחשרוכת מותר משח"כ חון דקי"ל דחף דליכח משם מערוכת כיון שכח לידי ישראל ביות שהוא מלכ ג"כ נאסר מכום ל"ם רבנן א"כ אף מדעת חעוכד לוכנים הים כדי לעשות גבינות דליכת משם דמערוכת מ"מ כיון שכח לישרחל בעם שהי' עדיין חלכ מסר מפילו כלא שום מערוכם כלל ודו"ק: (שם סעיף ב' בהג"ה) (אם הישראל רואה משיית הגבינות כו' . עש"ר שהחריך למעניתו בזה והשינ של הרמ"א כדין זה ורולה לומר דלא מהני כלל ישראל כותם בנכינו' וכחיתו מדקתני בחלב וחין ישרחל רוחסו וגבי סגבינה לח קחני כלל וחין ישרחל רוחסו ש"מ דכגבינום

יד אפרים

פוכד כוככים וחין ישרחל רומהו מינו משום מקנה וגדר מנת ספיקת דמוריימת משום מעורכות מלכ ממא וככר סעובו לי לאחר שחלכו סגמל ונשחר בעין לחלוחים ממנו חולכיו כו בהמה טהורה וגם ים לחום שמח עירכו בידים סרכ' ש"ם וע"ם כחוט המשולם קור א' מי' ל"ל הארוך כום ע"ם . עכה"ם וכקו"ם כעי מיי מיו"ר סימן קנ"ט : ברמ"א שם פנסנו כו' עכה"מ ושו"ח מקום שמוחל טי' ע"ר בגבינות פכחות מכוכי הים כבכינות שכשות מ... ירק קות או חדומות וחומרין ירת יותר ממעלים בשומורג מת שקוניון וחלפי"ם בשומורג מת שקוניון ווחלפי"ם פסום שלח"ן מוחרין בדיעבד צשומן שרח"ן מסרים מחד וחין לך דבר שנסשו של חדס קלם כן יופר מום וכה"ג כתב רלב"ת כתשו' סי' נ"ד בהיתר פתן זית ע"ם ובמדינות חלו נכנו לחסור בנכינות כחלו חם סכשר מכ"ד יפה חשר שם וכי כשו"ח מים רכים חיו"ד סי כ"ו כאחד שפים מעמיד בבינות בעדר והושיב אחד לשמור ושוב נודע שלא ושמר לשמור סקיבה שמעמידין בפ לפותו סנבינות סכחשונות שנעשו כומן שהיה כידו עדיין מהקיב' מפוקות שת סר לו הכופר לפי שהיה כיניהם הססק ימי החג וכוח מכיר הרחשונות קודם ספספסם שליו לכל לכועות וחדומות והחתרונים למות הלכנות לפי באף בנדון לתות ולכנות לפי באף בנדון ואמר שכלתם הקיבה המהוץ: לא רצה להערית לכקש קיכה מת רכה כהפרית נכקם יקבט מתוקנת מל שכנק כו' ומ"מ מתוקנת לת שכנק כו' ומ"מ הראשונות מסני לורך השטה מנם לת הים מקום פסידת מנם לת הים מקום פסידת מסקרן רק סריות אין זה קרוי טפסר ע"ב: (שם סעיף ב') שהוא נבלה.עכה"ע וכשו"ם

חדושי בית מאיר

(סימן קפ"ו בש"ך פ"ק ב') מאריך (השיג על הרמ"ח והפר"ח מסכים על ידו ודבריכם נכחים חבל מנחתי

נליון מהרש"א

מין גליון הפ"ו סק"ר: (ס"ע מפיף כ') גבינות העובדי כוכנים אסרום. ומקרי ראוי לדתככד ואינו במל סי' פ"א **ס"**ב בהג"ה ב': (ט"ך פ"ק כ' ותרה כשאין שוכרין הבחמו' ופוניו שייי יייי וקונין, עיין מנ"א סימן ת"ב

צבי לצדיק

פנעלה שרי חך דלכחחלם מבשלין בכלים אלו כש"ב לחסור

פרועבד ושבי אם יש המבשיל ברועבד שבי אם יש המבשיל רוב עד סכלום ורוב סעמים ודאי יש רוב: (בפ"א ס"ק ס") קיבה, שחיפתם כי אלא מדרבנן . וק"ק דהא אסור מדרבנן ונ"ל דס"ל דסרי דרבנן לא אמרו דגב"ה כל נישול דכנן ומעמיד מדרבנן . וק"ק דהא אסור מדרבנן .

(רא) כב יש כג להחיר בדיעבד כי אין לחוש שמא שירב בו דבר ממא כך מאחר שעשה גבינות מן החלב כי דבר קמא אינו עומד וכודאי לא עירב בו העובד כוכבים כה מאחר (פז) שדעתו לעשוח גבינות (הגהות אשיר"י פא"ת ובארוך). כן [מז] ומכל מקום אסור לאכול החלב כך (שם):

ג (יב) כז (יו) יהחמאה של עובד כוכבים (י) אין

רוב בני המקום נוהגים איסור אין לשנות

[יח] מובמקום (ח) שאין מנהג אם בשלה עד שהלכו

צחצוחי החלב מותרת:

הגה בד (יש) גם מוחר לכשלה (יח) לכחחלה כדי שילכו לחלוחי חלב

בני יומן (ב"י לדעת הסוסקים) ובא] ואם הולך מתקום שאין אוכלין אוחה בתן למקום שאוכלים אוחה (רג) אוכל שם (יע) עמהם וכב] אכל אסור (ש) להביאה עמו ולאכלה במקום שנוהגים בה איסור אם לא יש

) [בוואם בשלה עובד כוכבים מוחרת דסהם כליהם אינן

(יי) מוחין לאנשי המקום שנוהגים בו היתר ְי ואם

כשם הרמב"ם פ"ג מהמ"ל ופי' שם דכבר גורו על כל גלינות העוכדי כוכבים וכו' נזיכה משום דמשמידין חומן בדבר האסור: ז שם כשם מקלת הגאונים שהרי לא גורו על החתאה וחלב שמח אינו עומד: ח טור כשם אכיו הרא"ם וכדעת מקלת הגאונים דהיישיגן ללחלוחי חלכ סיכש" בין גומות של גבינה נשחר שן החלק ובערוך פי' נ' סחיטה : מ עם נפם פרמנ"ם ועם

נקודות הכסף

(שם פ"ק י"א) הקשה על רמ"א כמה דקדוקים קלושים ולא הרגיש כמה שיש להקשום עליו וכמ"ש כש"ך פ"ק כ":

ממה יהונתן

לא מהני אם הישראל רואהו וכו' אכל אין זה מוכרת דשפיר י"ל דנם גכי גכינות מסני רחים והא דקתני ליה בחלב ישראל יותר מגבי בכינות היינו דאהי לאשמעי' הבחלב אין לה חקים אחרים דביכות חלב טמת כעדרו תקים מלכ נואה ואף דידום משת"כ בכינות א"ל לראות משת"כ בכינות א"ל לראות משת"כ בכינות א"ל לראות במקום דליכה למיחש לחערוכת וכיחם דחף לדעת הב"ך דוקה עם בחתויות הוא על העוכד כוכבים ולח קנחו ישרחל ממנו עד חתר שנעשה הגבינות ח"כ שפיר מקרי גכינות של עוכד כוכבים דנאסר משום גבינות שוכד כוכבים ולכן אסרו אף שהישראל כואהו וכתש"כ הש"ך משח"כ כשחלב עומד כחחריות

יד אפרים מים כבים חיו"ד פי׳ כ׳ כ"ח

כ"כ כחחד שעשה גכינות כעדר וחלך וקנה קיבות יכשים מהעוכדי כוככים שוחבים לייכשם בעודם בעבן וכחמה ומהם עשה נכינות וחשום לפי שפמד בקיכת נכלה מעל"ע וככום כמכוםל חקחם קודם פסעמיד הגבינות ססיר העורות מעל הקיכות שחין לחלק ככך שהקיכם הזחת שהעמידו כה נעשים כולה חד שהכי הוח כבוש כמכושל שם עוד סנכלה קודם שנתייכש סעור ועיין נש"ך וסר"ח סי' פ"ו: (שם מעיף נ' בהניה) נם מותר לבשלח לכתחילה עכה"ע ונ"כ לכתחילה ... עכם"ע ונ"כ מ"ת סו' ס"ו כמקום שנהגו שנה להתיר ממחה של עובדי כוכנים אף ע"י ביכול אין להתיר גם ע"י הדחם ג"ם חם רולים לכחיר המנהג עלי מחת וחרטה חין להחיר כיון שהושנ"ח והרחנ"ד סוכרים שהחיסור פ"ם רין פ"ש ועיין בחבי"ן ח"ב סי' יו"ד כענין חמחה מכושלת ש"ע כמקומות שנוהגים היחר בתמחם של עוכדי כוכנים ע"ש: (שם) אוכל שם עמדם. ענס"ע אוכל שם עמתם. ענס"ט ועשו"ת ג"ב מ"ת פי' פ"ל כחחד שסיה דר במקום שנסגו היחר בחולה שלחורדי כוכבי ושוב הבע דירתו במקוסשנפגו מיסול והכיח שמו ממקומו ברחשון המחק של עוכדי כוככי אין לסתיר לו מההיא דהראיה בחולין נכי חכרי בשר נחירם דחמחה זו לח נחחדם איסוי ה מחה כק היתה אמור איסוי ה מקה כק היתה אמור אחו לכני מקום שנהנו איסור וגם סיכף שכא זה לתקום שנהנו איסור חל פליו חומרי מקום שהלך לשם ע"ש נעמ"ש מקום שהלך לשם ע"ש נעמ"ש נספרי שו"ה כ"ה חיו"ד סי' ל"ט על דברי פגאון ז"ל :

חידושי בית מאיר בתשוכת הרשב"ל שנב"י ס"ם

ייח כתכ להדיח כלשון ום כוכנים גבינות של מובדי בניונת של עובדי כוכנים שעמדו עליהם ישראל כשעת עשייתה וכו' ואפי' הם של להם וכו' מום נראם כרוכ כדעת הרמ"א ול"ע: כדעת הרמ"א ול"ע:

גליון מהרש"א

מק"ר וברמב"ם פי המשנה במפורש כ' האם אנו רואים ההעמדת הגבינה פותר גם

מספס אחר לא יחוש לגילוי כן נ"ל פי׳ דבריו: (יא) יש להתיר העובד כוכבים לעשוח הגבינות והישראל לריך לטשוח אח"כ הגבינות וכמ"ש בס"ק הקודם : בב יש להתיר בדיעבד . בהג"א ובאו"ה שם איתא דאין להחיר זה אלא במקום הפסד מרובה (וכן הוא בחשובת לאכילם או לכוחח ופסק באו"ם כוותיה *) ולא ירדהי לסוף דעת רמ"א - מהר"מ סימן רי"ו) וכ"כ בד"מ ובח"ח כלל פ"א דין ב' מיהו היכא דראה

סחליבה רק שלא היה שם בחחלת החליבה משמע שם בהנ"ה דיש להתי' בדיעבד אף בלא הפסד מרובה וכן משמע בחשובח מהר"ם שם ואפשר דבכה"ג כתב הרב כאן בהג"ה סתם להחיר בדיעבד : בג להתיר בדיעבד . ודוקה שקונה ממנו סכום גביכות או לפי המשקל דמאחר דמלב טמא אינו עומד אינו מערב בו דבר טמא אבל אם קונה במדה אסורה או"ה וכ"פ בת"ח שם : כד מאחר שעשה בו'. הלבון אינו מתוקן דאפילו לא עשה גבינה אלא שנחלבה החלב מיקרי בדיעבד כמ"ש האו"ה ומביאו בד"מ ובת"ח שם וכ"ם לפי

מה שפירשתי לעיל דהפוסקים איירי דוקא שהישראל עשה הגבינות ואפשר ל"ל מאחר שישראל עשה כו' או לא בא הרב לומר דבכה"ג דוקא מיקרי דיעבד אלא בא לומר דמאחר שעובה הגבינות ליכא למיחש לחערובות חלב עמא וק"ל : בה מאחר שרעתו כו' . כלומר פידעינן כודאי בדעתו לעבוה גבינוח וכן מבמע בדברי הפוסקים ואיחת בחשובת מהר"מ שם דאפילו היה לו דבר טמא בעדרו מותר בדיעבד מה"ע דדעת כעובד כוכבים להקפיח ע"ם בן ום"ם אסור לאכול החלב כך. מאחר שלא ראה החליבה אפילו ידענו שדעה העובד כוכבים לעשות נבינות: בז החמאה של עובד בוכבים כו' . שכרי לא גזרו על החמאה וחלב טמא אינו עומד : בת גם מותר לבשלה לכתחלה . ואין זה כמבטל איסור לכתחלה דשמא אין כאן איסור כלל ועוד דאיןכוונתו לבטלה רק שילכו לה הלחלוחי חלב בית יוסף וח"ח כלל ע"ם דין ח': במ למקום שאובלים אותה .

צחצותי חלב ה"ז מותר שא"ת נתערכו עמהן ונתכשלו במלו בסיעומם אבל שבישלו אותה עובדי כוכבים אסורת משום ניעולי עובדי כוכבים כפ"ש והראכ"ר חשיג עליו לבפל איסור לכתחלת ברוב ובכ"ם תי' מפני שיש בו הרבה ספיקות שמא לא נתערב לדעת תום' שאם חלבו ע"מ לששות בכינות מותר הגבינות אם עשאן ישראל ום"ם החלב עצמו אסור וכ"ה, דברי הרמב"ם ומפני וה כו' שכל חלב כו' וגבינת כו' ובתוספתא פ"ח משמע כדברי הומב"ם דתניא שם אין ליקחין גבינת בית הינאיקי אלא מן הטופחה ושלוקה נלקחת מכל מקום ה"ל אפילו מישראל חשור וח"ה לחמאה אפילו מן העובר כוכבים דאף ואילו היו מתקנים במקום שנהנו איסור כמו כמקום שנהנו היתר חיו אוכלון אותו נמ שם וכמ"ש מהרי"ל סי' ל"ה דמקום שנוהגין היתר לפי שהוא ארץ הרים ומקום מרעה וחולנין הרבה יחד ואין להוש שם כו': [כב] אכל אמור כו'. כמ"ש בפ"ד דפסחים מפני שינוי המחלוקת משא"כ כיש בו היכר יעדש"י שם נ"ב א' ד"ה ולית ליח כו' אלמא לית כח"נ משום מחלוקת רק משום חומרי המקום וכאן ליכא משום חומרי חמקום כג"ל:

פתחי תשובה

וכל המעם שכש"ם בחיפור גבילות עוכרי כוכנים לא שייכי באם ישראל רואם וכ"מ מכל דכל ספשם שכשים נחיפור בכיזות עובדי כוככים וחו שייבי נחם שניתו להם כל כמם משלות לחם לכים מספשם של משלות לחם לכים מפובד כוככים נמקום שנוהגין פיתר ובוב וודע בוו התחמה ושבית שציורי הגבינה הנמחר ביונה אחר בהוניאו הגבינה הראשונה והשניה שנקרא לנוחרי"ך ושוג נעשה חמאה משיורים ההמה או אים כיה משום איכור גבינה והשני לעומדו הגבינות בעור קיבה וזאי דגם עור זכטי טיים לענין מס רונים נסיות במניגל שניבו מיכול בחומם של שובד כוכנים אם יש (הם החרם: (1) להביאה . עיין נחבובה נו"ב חניינא הי"ד סיי ס"ד כאחד שהים דינתו במקום שנהגו סיתר בחתאה של פוכדי כוכנים ואח"ו קבע דינתו במקום שנהגו

בדיעבד כי אין לחוש כו'. זמו דעת כ"ת שכתכו מקלת פוכקים בשמו דמהיר באם ידוע שהעובד כוכבים חולב לגבינה אבל לא בחולב

דכא כבר פסה ב"י וש"ע כרמכ"ס דאפילו העמידו בודאי בעשבים אסור משום לא פלוג ה"ל אסור בזה כיון שלא סיה אצל המליבה ותו דיבוא להחיר גם אכילת החלב דהא בסי' ק"י אסר הרשב"א גם החחיכה שאינה ראויה בשביל ראויה דקרוב לטעות אף בחשובה **אט"פ** שהכל מדרבנן מכ"ש כאן מי יבחין לומר שהחלב אסור כיון שהגבינה שנעשה ממנו מוחר ותו דכא בחלב איכא חשש חערובות **הלב** טמא שהוא איסור דאורייתא ורמ"א עלמו כחב בסמוך דאין לפרוץ גדר אפילו במקום ההיחר וכלבוש ראיתי שכתב על זה הא

דאטר בסמוך אפילו במקום שעושין בהיתר בודאי היינו שמלטרפים שם טעמים אחרים ולא ידעחי מכו כטעם ללרף לזה דכיון שידוע שנעשה בהיתר גמור אין איסור אלא משום לא פלוג ה"נ יש לאכור מבום לא פלוג דמה לי שהיה שם או לא היה שם כיון דידוע שנעשה בהיחר ואפ"ה אסריכן לה ואין ראייה מאו"ה שלא הביא דברי רמב"ס כלל ע"כ נראם לע"ד באין להקל גם בזה ואין להחיר אא"כ הים יישראל אלל החליבה לפי דעת הרמב"ם ותו דהא כתב ב"י דגם עכשיו ם אישור למ"ד משום גילוי לר"ת כמו שהעחקחי בסמוך בשם המ"ק: (יב) החמאה של עובד כוכבים כו' . בחמחה הקילו כמקום בחין חפש חיסור דהיינו בלחלב טמא פשיטא באין לחוש שאינו מעמיד ואת"ל שעירב בה תחילה חלב טמא כדי שלא לטשות חמאה רק לאכילת חלב מ"מ כיון דמבשלים חוחה הלכו לחלוחי חלב טמח שים בה ומה שלא כלך ונשאר שם בעל במיעוטו ואף על גב דגבי גבינות אסרינן

בסמוך אפילו במקום היחר שאני חמאה שלא היחה כלל בחוך הגזירה במשנה ע"ב לא שייך בזה לומר לא פלוג רבון . ובאו"ה נ"ע למקומות האושרים לפי שאין נזהרין מלטרב בה איסור וקטרות שאין מקונחים וכמו שכתב רמ"א מותר לבשל לכתחלה ע"פ דברי ב"י דאין כאן מבטל איסור לכתחלם שאין הכוונה אלא לכלות האיכור ואם ישאר קלם דרך מקרה בעל ברוב חמהחי דהא בוה בפיר מבעלינן איסור לכתחלה כיון שהוא איסור דרבנן כמו שכחב המגיד משנה פרק ט"ו מהלכות מ"א ודברים אלו כם לדעת רמב"ם כמבואר בב"י והרמב"ם ס"ל בכל איסור דרבנן מבטלין לכתהלה כל שאינו איסור חורה ממש כמו שכחב בכסף משנה פ' ט"ו מהלכוח מאכלות אסורוח וע"כ דהרמב"ם כחב זה דוקא בדיעבד והיינו דאע"ג דאיסור זה מדרבנן הוא מ"מ אינו נכון ליקח מן העובד כוכבים כדי לבעל האיסור וכמ"ש ב"י בשם סראב"ד ע"כ כחב הרמב"ם שאם לקח החמאה לשון דיעבד : (יג) אוכל שם עמהם . ולא שייך כאן נוחנים עליו חומרי המקום

כוי ואם ראה כו' . דלפו' תוס' שם ד"ח לפי כו' סגי בראיית עשיית הגבינה לחוד דכל תחששות שם משום ההעמדה חוץ מדריב"ל וחשתא לא חיישינן לדריב"ל כמש"ש בתום" ד"ה חדא אלא דלפירש" שם ד"ה לפי צריך לראות גם החליבה משום דר' חנינא וכמש"ש ב' ואב"א כו' ועתום' שם ד"ה לגבינה כו' ועם"ש בס"ג (ע"כ): [מ"ן] ומ"מ כו'. כנ"ל ל כאן אפילו היח דעת העובד כוכבים לעשות הנבינות וכם סמ"א ור"ל כאן אפילו חייח דעת השבד בוכנים לששות הנבינות וכמ"ש אפילו חיים כו" ו"ל מאן אפילו חיים א כו' ו"ל והמשת אפילו דעת העובד כוככים לעשות נבינות נמי אפור: [ד] החמאה כו' ו"ל החמאה של עובד כוכבים מקצת הגאונים העורות שהרי לא גורו על החמאת וחלב הממאה איגו שומד. וו"ל כמ"ש ל"ה ג' אי דקבעי לנבינה כו' וג' ומקצת הגאונים אסרוה מפני צחצותי חלב שישאר בת כו' וכמ"ש בומ" עם ואב"א כו' ופליני הגאונים באוקימתות שם א' דמברא שנית מ"ל כר' חנינא לפי שא"א כו' וכפירש" וא"כ ה"ה בחמאה ומברא הראשונה מ"ל כשמיאל מפני שמעמידין כו' ולא משום צחצותי חלב ולפיכך החמאה מותר ולא היתה ככלל גזירה ובזה חליא גמי שני התירוצים שם ב' אי דקא בעי מרואב"א כו' וכן מ"ל (נסלומנ"ם) כשמואל כמ"ש במ"ב וכן כתי' ראשון חנ"ל כמ"ש שם חלב בחבה ממאה אינו נקפה ושמר בחלב המהורה ואם נתעיב חלב ממאה בחלב מחורה ו"צא חלב הממאה עם המום ומשני וה יה הידי שכל כשתעמיד אותו ישמוד לה הפתורה ו"צא חלב הממאה עם המום ומשני וה יה הידי שכל כשתעמיד אותו ישמוד להבה מהורה ו"צא חלב הממאה עם המום ומשני וה יה הידי שכל כשתעמיד אותו ישמוד לה הפתורה ו"צא חלב הממאה עם המום ומשני וה יה הידי שכל כשתעמיד אותו ישמוד לה במה מהידי שכל החלב המאה אותו מישוד היה הידיו שכל ש אפילו תימא כו' כשתעמיד אותו יעמור חלב הפותורה ויצא חלב הפטאה עם חקום ומפני זה יתן היין שכל חלב הנמצא ביר עובד כוכנים אסור שמא עירב חלב בהמה פטאה ונבינת העובד כוכנים מותרת שאין חלב בהסה פכאה מתנגן אבל ביפי חבמי המשנה גדרו כו' אבל לשיפת תום' ד"ח לנבינה כו' דבעשאו השובד כוכבים הגבינות אין לחוש אפילו לתי' בתרא כנ"ל כיון שדעתו כן לא יערב ור"ח דקאמר לפי שא"א כו' קאי אארם אמילתית דריב"ל ולפ"ז המאת לד"ה מותר ווה דעת מכ"ק שבתיר וכ' מעם אורר שאין בחמאה גומית וממ"ג ורנג"מ המאת לד"ח מיתר ווה דעת מכ"ק שבתיר וכ' מעם אורר שאין בחמאה גומית וממ"ג ורנג"מ בתבו בשם בע"ח דחמאה הוא מי"ח דבר כמ"ש בירושלמי פ"ק דשבת תני רשב"י בו ביום נזרו על פיהן ועל שמנן ועל כבשותיהן ועל פלחותיהן וגבינותיהן וחסאותיהן וכתב מה"ת אמנם בירושלמי שלנו אין כתוב המאותיהן . והכריע בב"י אין מוחין כו' ואם כו': (ליקים) החמאה כו'. עת"ה פ"ו ב' שאומר והאריך בזה ע"ש (ע"כ): [ירח] ובמקום כו'. לשון הרמב"ם יראה לי שאם לקח חמאה מן העובד כוכבים ובשלח עד שחלכו להן

באר הימב

סעובדי כוכבים גבינות אלא מדין חלב שמוחרת כשדעת העובד כוכבים לעשות הגבינות והישראל לריך אח"כ לטשות הגבינות ומיהו אף לפי סברתו דמחיר בדיעבד כחב ע"ז באו"ה דאין להחיר אלא בהפסד מרוצה מיהו היכא דראה החליבה כק שלא היה שם בתחלת החליבה משמע דיש להחיר בדיעבד אף בלא הפסד מרובה (מו) שדעתו. כחב הש"ך כלומר שידעינן בודחי שדעתו לעשוח גבינוח וחו אפילו היה לו דבר שמא בעדרו מוחר בדיעבד מה"ם דדעה העובד כוכבים להקפיא ואף אם עדיין לא עשה הגבינה אלא שנחלבה החלב מיקרי דיעבד לענין זה ודוקה חם קונה ממנו סכום גבינות או לפי המשקל אכל אם קונה במדה אסורה ועכ"ז אסור לאכול החלב כך מאחר שלא ראה החליבה אפילו ידענו שדעת העובד כוכבים לעשות גבינות עכ"ל הש"ך: (יז) מוחין. שהרי לא גזרו על התמאה וחלב טמא אינו עומד: (ית) לכתהלה. הע"ז כתב דיש לתמוה על בל מתנחים התכ שמו הימי שומן . (ית) כבו ארוי. כם ד כתב לים תתנחים על דין זה דהם אין מבטלין איסור לכחחלה אבל הש"ך כחב בשם ב"י וח"ח דזה לא מיקרי מבטל איסור לשמא אין כאן איסור כלל וטוד דאין כוונחו לכסל רק שילכן להן הצחצותי חלב עכ"ל: (ים) עכודם. אט"ס שדעחו לחזור אוכל טמהם שילכן להן הצחצותי חלב עכ"ל:

משא"כ בשאר איסור ד"מ בשם או"ה דמה שאוכלין אומה במקום ההוא משום דשם טושין אוחה בהכשר בלא חשש בעולם ואלו היו עושין כאן כמוהם היו ג"כ אוכלין משח"כ בשחר חימור ד"מ בשם חו"ה דמה שחוכנין הוחה במקום ההום משום דעם עועין מומים כמכע כמו משב במחר מינור במחר בעוד חלב (ואף ליקחה למשות שמנה חמאה או לבשלה נותנים ללופתן כו" לא מדינא ופיין ם" פרי תואר דחעלה להתיר לא כהש"ך ופרי חדש: (ש"ע סעיף נ') החבאה של עובד כוכבים או . אף דמה או לבשלה או לבשלה או לבשלה או לבשלה ממנה מצונו דוגמתו ביין של עובד כוכבים בת' הר"ן שבפ"י מ"ש קפ"ג וראיות הר"ן שם מר"ש דנם ליה אבב חנותא ועתי צע"ק סדברי הרא"ש בב"י סיפן קפ"ג עלה צ"ד אסור כמ"ש במ"ם ליה מעבב כו" וגם לא דמי כו" ור"ש משקי ליח כו" (שם) ובמקום שאון סנהנ . אף דהרמב"ש מתיר לבשל גם ביש מנהג (וזה ק' הפו"ח] ו"ל דממתבר חשש לחרשב"א דחמאת מרוצ אדגם ע"ד ר"ה כתב הרמב"מ אם נתעכב כו" וגם לא דמי כו" ונ"ש בחריתה ג' פעמים דיש סברא לחתיר ומ"ש לא הסבים גם לא להתיר המנהג ע"י פתח וחרמה : (ש"ג כהנ"ט) ואם כו" למקום שאוכלין שוד מעוד בישול ת' נ"ב מ"ת חיו"ד שימן ס"ו וע"ש בחריתה ג' פעמים דיש סברא לחתיר ומ"ש לא הסבים גם לא להתיר המנהג ע"י פתח וחרמה : (ש"ג כהנ"ט) ואם כו" למקום שאוכלין שוד

א משנם תכומות פ"ה משנם ד' ובנמרה בעכודת כוככים דף (' וחולין דף ו': ב עור מדכרי כחום' שם בעכודת מדכני כחום' שם בעכודת מדכנים דף ("ה וכ"כ הרשכ"ם מח"ם: ג מהח דפת באסחו שם הגלי וכו' פסחים דף ע"ו וכתב מהרב"ל דנתנור נדול שרי כדלעיל פי' ק"ח והוסיף כרב פ"ז דאפי' בסתום מוחר: טור כשם מניו ברח"ם (ועי

(פיסן קפ"ו בפ"ו פ"ק ב') והקשה בד"ם כו'. ול"נ דלק"ג דפחני זיברת דנחם דמקלי קלי סובא. וגם כמהרי"ל "ל דלא היה ם' וכן נראה דלה מהמריגן בסכנתה פפי מכחיסורה אלה בססקה הבל היכא דאיכא ששים דנתכטל גודאי לא מסתבר כלל לחלק גודאי לא מסתבר כלל לחלק בין חיבור לפכנתה וכן כמוב בספר חפי רברבי דף מ"ז ע"ב דבר שים בו סכנס כגון דגים וכשר כין לח כין כיכש מתכטל בששים עד כחן:

(סימן קפ"ו בש"ע סעיף א') רעכשין שאין נחשי' טצויין בינינו מותר - עט"ו סק"ח למשניתם דמצינו ברבה דברים שנחסרו כמנין חף דהמעם כטיל מ"מ לריך פגין חחר להפירו וההפרש החמת הופ פו לחכול סמוך למנחה לדעת הסוברים דסמור למנחה גדולה מלב מתח והלכך כיון שאם ישראל רואה מתחלה לא נאסר סשתה נמי שהין בינינו לבר פמה ח"כ הוי כמו ישרהל רוח" ואף בשעת הגזירה לא נאסר בכה"ג וכמו כן נמי גלוי דשתחלה לא נאסר גלוי אלא משום נחש וחם ידוע שלח נחשים מומל מ"כ כשתח דלח שכיח נחשים פוי כמו דסים משמרם וראם שהנחש לא שחם מום ולא שייך כום כל דבר שבמנין זריך פנין אחר להחירו: (שם סעיף ב' בהנה"ה) וכן אין לצלות וכו' מיהו בדיעבד אינו אמור כו' . דין זה פול ענערל פסחים דף ע"ו ע"כ

בסי' מ"ו סעיף ז' שחוסר עד ששים. (שם בפיון ואולי שאני הוב כלה חלב של עובד כוכבים. ופיי מהג"א פיתן ממיג ס"ק מ" מ"ש לשם הרמב"ן ואולי שאני הוב של עובד כוכבים. ופיי מהג"א פיתן ממיג ס"ק מ" מ"ש לשם הרמב"ן ואולי שאני הוב כלה חלב של עובד כוכבים.

סכנה רק דרך ביבול ואם הם

נקודות חכסת

אסורים ואף דיעבד כדאיתא פכ"ל

פרי חדש

(פי'קפ"ו בש"ע פ"א) ועכשיו שאין נחשי' מצויין בינינו מותר. לריך לעיין כענין זם בסרי בס"ק דעכודת כוכנים לנו קרבן שוחלין בחלכות פסח קודם לפסח שלשים יום חף

ממה יהונתן

של ישראל י"ל דמודם כש"ך משום דככה"ג לח מקרי של עוכד כוככים צעת ששיים הגכינות דהעוכד כוככים אינו רק פועל בענמת וב.... פש"ך מודם דמסני ראיות פש"ך מודי דיי"ת:

שאין נחשי' מצויין זר : פמ"ז סק"ח סק"ח שהחריכו להפירו והספכם החמת הופ דודחי כל מה באסכו הכמים בלי שום תנאי כגון דלא למשות מלאכה בפ"ם אחר הלות משום הקרכת הפסח

סמוכים שהשותן זב מחחד לחבירו

עכ"ל ומהרש"ל באו"ש סימן ל"ה ובספרו פג"ה סי' ט"ו כתב למותר לללוח דגים עם בשר בחכור אחד אפילו לכחחלה ואין בו משום ריחא מילחא לענין סכנה דדוקא כשלולין אותן מחוברים זה אלל זה אכור וע"ם וכספר כאר שבע דף ק"א כאריך בזה וחלק עליו ופסק דאפילו בדיעבד אסורים משום ריחא מילחא אפי' כללו נפרדים זה מזה בחנור חחד כתב דאפילו במהום דנוהגים להחיר לענין איסור בדיעבד ריחא מילחא ולאסור לכתחלה כדלעיל בסימן

ה"ח לטניו סכנחא אסור אפי' דיטבד

וע"ם

חידושי רע"ק

שנהגו להקל בזה ורנח להם לישראל עכ"ל והא דאטרינן בהולך למקום האיטור אף שדעתו לחזור היינו דחישינן דאיםא דבאותו מקום אין עושים אותו בהכשר ולפ"ז ההולך

יותו היינו דריישינן דאימא דבאות מקום אך ששים אותו מכולם כנותר ממנ"פ. כנות"י ממקום המותר למקום האיסור ופביא עמו המאה ממקוםו ורעתו לחזור מותר ממנ"פ. כנות"י (סימן קט"ז ש"ן סק"ח) כדאיתא פר"צ על"ל. ומבואר באו"ת (שם דין כ"ה) דברחוקים זה מזה אפילו אם יוצא מהשפנונית לתוך התנור אין בכך כלום דבליעת התנור וכלי אין בו סכנה עכ"ל. ומזה למד הפס"ג לעיל (סימן ק"ח בש"ד סקח"י) דאם בשלו דגים

פתחי תשובה

איסור והכיא עתו חתאה עתקומו הראשון והורם מורה א' שמוחר לו לאכול החתאה ההיא והכיא והכיא לא מתחה בחולין י"ו איכר כבר נחירה כו' והוא ז"ל הלק עליו מכתה טעמי, הדא דאיכה ה"ם להחתיר שתא הלכה כרש" . ואמ"ל להרא"ש הא גם (הרא"ש איבטיא דלא

חיםשם הים ועוד דלה המרינן כן הצלה במידי שנחסר מכח זמן דומים דחיברי כשר נחירם פ"ש מלהה בשמחה ולפ"ד ממם הני מדום לה סוכיר דברי הרמ"ה ככהן שכחב הבל הסור

לכניתם שמו דמשום דחף ככס"ג שהביחם שמו וכות חובל וכולך ונחותר כידו חסור חב חון כם סיכר ולרעת מסרי"ל חפילו יש גם סיכר ומנחמי נתשובת כית חסרים חיו"ד סי ל"פ

שהרגים כוה וכתב לחלק דודון הרמ"ח כיון דעיקר דירתו קבוע במקום שוהגו חיפור ששיעח

שמיקר המקנה על הקרבן

ישכאל ודו"ק: (סימן קט"ו סעיף ג' כהג"ה) במי אסורה אפילו יש בה היכר. דאימר במקום זה נהגו כמאן דאימר ולא משום דמתקני' אותה באותו מקום בענין האימור עכ"ל מהרי"ל וכתב הת"ח דלפ"ו אפילו ההולך למקום שנהגו חיתר אסור חיכי דדעתו לחזור ואך כמדומה שנהגו להקל בזה והנח להם לישראל עכ"ל והא דאטרינן בהולך למקום האימור אף שדעתו

החי בנימא דאיטווא בהדי בשרא הסרה רבא למיכלא בכותחה מר בר ר"ה חמר אף בתלחה נמג אסור והנה בתלחה כמ"ם מהל' מהכלות ברמכ"ם כמ"ם מהל' מהכלות

אסורות כלכה כ"ג דג שצלאו דגול מרבבת

נתבשיל כתב כחו"ה בתיחו

יד אפרים

אט"פ שדעחו להזור אוכל שמהן משא"כ בשאר איסור ד"מ צשם או"ה שהלך משם דמה שאוכלין אוהה במקום ההוא משום דשם שושין אוחה

וכ"פ בח"ח שם דין ב' וע"ש : קטן א וכן בו' . ז"ל ד"מ באו"ה כלל ל"ט כתב דלכתחלה אסור לללוח

בהכשר בלא חשש בעולם ואלו היו עושין כאן כמוהם היו ג"כ אוכלין אוחם אלא שלא סורגלו רובם כאן כ"כ או"ה ולא כמ"ש בלבוש על זה בשר עם דגים משום ריחא מילהא אבל בדיעבד שרי דלא סוי לפי שהוא איסור קל דכל שיש איסור מה לי קל מה לי חמור וחו דא"כ גם הקולך ממקום היחר לאיסור יאכל שם דמ"ם אלא כדפרישית:

בה היכר שהיא ממקומות המוחדים [בג] וההולך ממקום שנהגו בה היחד למקום שנהגו שם איסור אסור לאכלה שם (ארוך) [בד] וי"א דה"ה אם הובאה ממקום היחר למקום איסור (ידר) נמי אסורה אפילו יש בה היכר (חשובת מהרי"ל סימן ל"ה) והכי נהוג:

כמן דברים האסורים משום גלוי . ובו ז׳ פעיפים: א משקים שנתגלו אסרום חכמים דחיישינן 🛠 שמא שתה נחש מהם והמיל כהם ארם

מצויים מצויים (א) אין נחשים מצויים (א) (א) (א) (א) בינינו מותר:

ב יצריך ליזהר שלא לאכול (ב) בשר ודג ביחד מפני שקשה לצרעת:

הגה א (ב) וכן חיו לצלוח בשר עם דג משום ריחה (ב) [ג] מיהו

(ב) (ג) כדיעבד אינו אסור (ארוך כלל ל"ם דין ב"ה): נדן די ירחוץ ידיו בין בשר לדג ויאכל פת שרוי

בנתים כדי לרחוץ פיו:

כו'. ואין בזה משום דבר שנאסר במנין כו' דלא נאסר אלא מסני נחשים ועמ"ש בסי' קט"ו סעיף ב' בשם סמ"ק: במור משקה שיורד טיף טיף אין בו משום

(יד') נמי אסורה אפילו יש היכר

בו' ב הטעם דהוה כמו דברים

במותרים ואחרים נהגו בו איסור

כתב ב"י בסוף סי' זה מי שעבל

והעמיד חלב בחלב חמוץ של עובד

כוכבים ולקח חלב זה והעמיד בו

אחר ומהאחר אחר שמוחר ליהח

חלב שלישי זה ולהעמיד בו חלב ולאוכלו *) דלאחר זה ג"פ כבר כלה

חלב של עובד כוכבים:

קמן (א) ועכשיו שאין נחשים

גילוי וכחב ב"י דהיינו בכלי התחחון אבל בכלי העליון יש בו משום גילוי ויש להקשוח דהא בהגוזל (דף קט"ו) משמע בדברי החוספות דיבור המתחיל אימחי כו' טעם דמוחר בטיף טיף דהיינו שסבר הנחש שיש שם בן אדם ואינו בא שם א"כ יש להחיר גם העליון וי"ל שהב"י כתב כן לפמ"ש הרמצ"ם בטעם טיף טיף דהנחש מחיירא מבעבוע המשקה כו' לפי זה יש לאסור העליון ול"ע דלמה כ' ב"י בזה שהוא פשוע ובאמת היא שנויה במחלוקת. ועוד יש מקום עיון בב"י במ"ש על הר"ן אולי שהוא מפרש דשונרא דאמרינן בגמרא לאו דוקא כו' המוה הוא דהא שאר בהמות שמאות מחים מן הארם כמו שכתבו החוספות בפרק הגוזל בחרא דף קט"ו אם כן יש עבירה משום כל חשחית כמו שכתבו החוהפות שם והוא מוכח מדפרכינן בבוגרא דידיה גמי וא"כ. היאך מדמה שאר טמאות לשונרא להר"ן וצ"ל דהר"ן מפרש הכי דבמאי דאמר החגא לא ישקם לבסמם של אחרים שסוא מיותר נחכוין ללמדנו דיש חילוק בדבר דהיינו בשלו אין איסור אלא משום שמא יאכלנו והיינו בראוי לאכילם אבל בבכמם שמאה אין לריכין להזכר על זה דאטו בשופטני עסקינן שימיח בהמוח שלו כמו שכתבו החוספות שם בב"ק ואי בענין שיש לו לורך להמיחה פשיטא דמוחר ואין בזה משום בל חשחית וכמו שנכחוב עוד בסי' זה אבל בעמאה של אחר יש איסור אפילו באינה ראוייה לאכילה מלד היזק ממונו ופרכינן והחניא אבל משקה הוא לבהמתו וא"ל דמיירי בטמאה והיינו ט"כ בדלריך להמיתה כמ"ש א"כ קשה פשיטא ומשנינן בשונרא דאין הארם ממיחה ועל זה פריך ממה נפשך מאי שנא דידיה או דחבריה דע"כ איכא היזקא מדאסר בחבריה א"כ אין היחר בדידים משום בל תשחית אלא משום שלריך לזם קשם פשיטא ומשני דכחיש והדר בריא בזה יש איסור באחרים מלד היות דכשירלה למוכרה בשעת כחישוחה אבל בדידיה מותר אפילו באין לריך לזה כק שעושה לנסוח המים דאין כאן כל השחיח כיון דהדר בריא נמנח דשפיר כתב הר"ן דבשלו אין איסור כלל בטמאה דאי בארם ממיתה לא יעשה כן מעלמו ואי לריך לזה ודאי מותר ואי מכחיש והדר בריא ג"ב אין איסור ואי לא הדר בריא הוי כמו ממיחה ממש דאין אדם עושה זה אלא א"כ הוא לריך אבל בשל חבירו אסור בכל גוונא לא מבעי' היכת דממיתה אלת אפילו בכחוש דהדר ברית אסור והכל ניחת : בדרישה מבית כאן מה שיש להקשות ממ"ש בח"ח סימן רע"ב שחין מקדבין על יין שנהגלה אפילו סננו במסננת דמשמע אבל מוחר עכ"פ בשחייה והיינו כרבי נחמיה דמחיר בסננו במסננת וכאן פסק העור דלא מהכני מסננת בחבמים ונראה דקמ"ל דלא חימא דכיון שהוא רולה לעשות בו מלוה לא יחוש לסכנה כיון דעכ"פ מהכי לר' נחמים מסננת אפילו לשחייה וכדאיתא בפרק ערבי פסחים כום של ברכה מלטרף לטובה ולא לרעה לענין זוגות קמ"ל דאפ"ה אין מקדשין עליו : (ב) מיהו בדיעבד אינו אמור. היינו בריחת לחוד חבל חם נחבשלו יחד חסורין חף דיעבד וכתב חו"ם כלל כ"ג וז"ל וכ' סמרדכי וח"ז פרק א"מ דבר שיש בו משום סכנה דינו כאיסור לבטלו בם' ויוחר חמור דאפילו ביבש במינו לריך ששים עכ"ל וכ"ש חחיכת בשר שנפלה ליורה שיש בו דגים או איפכא שיש שם ככנה שלריך ס' נגדו אבל משום טעם בליעת כלי ליכא למיחש כו' עכ"ל") והקשה בד"מ דהא איחא בטור דחיישינן לגילוי אפילו במאה סאה מים וא"א שלא יהא ס' אפילו שחה נחש ממנו עכ"ל וכן כתוב במהרי"ל שלפוחית מדג שנפלה לקדירה בשר ונהבשל שם ואסר מהר"י סג"ל סכל משום סכנה עכ"ל משמע דלא מהני ס' דחמירא סכנחא מאיסורא וכחב רש"ל פרק ג"ה סי" ט"ו דאפילו לכתחלה אין להחמיר בחנור גדול לענין זה אט"פ דלענין איסור בשר בחלב מחמרינן לכתחלה וע"כ נ"ל פשוט דאותן הלחמים שאופין בחנור אחד עם בשר אין סכנה כלל לאכלם עם דגים אט"פ שהתנור היה סחום :

רק ביאור הגר"א

[21] והחולך כו'. כג"ל מפני המחלוקת כיון שאוכל המאה שלהם: [27] וי"א דה"ה כו'. משום דברים המותרים ואחרים כו' כמ"ש שם (נ' נ"ל):
[21] ועכשיו כו'. תום' בע"ז ובפ"ק די"ם (ו' לו') וכפ' בתרא דיומא (ע"ז נ')
ושאר סקומות ואין כאן משום דבר שבמנין שלא נגזרה לכתחלה אלא בסקום דיש משום גלוי מקאמריגן יין מכושל אין בו משום גילוי ותרבה כיוצא שם ות"ה לרידן בכולם כיון שלא נאסר לגמרי כנ"ל: [ב] וכן אין כו' . שם: [ג] מיתו כו' . כמ"ש במ" ק"ח דבדיקבד ריחא לאו מילתא היא: [ד] ירחוץ כו' . כמ"ש בם' כ"ה (ק"ד ק"ס)

בבלי ונפל שומן על דופן חכלי מבחוץ דאינו אוסר רק בליעת כלי ועי' בפ"ז לעיל (סי'

באר היטב

אוחה פ"ז וכ' ב"י בס"ם זה מי שעבר והעמיד חלב בחלב חמון של פוכד כוכבים ולקח חלב זה והעמיד בו אחר ומהאחר אחר שמוחר ליקח חלב כשלישי זה ולהעמיד בו חלב ולחוכלו דלחחר ג"ם כבר כלה חלב של עובד כוכבים קבון (מ) ועבשיו . כחב הפ"ז ומין בזה משום דבר הנחסר בתנין כו' דלמ מחסר חלה מפני נחשים ועוד מחריך בענין דין זה של סכנח נחש ובחשר

שהמחבר כחב שעכשיו אין נחשים מלויים בינינו קלרחי: (ב) בדיעבד. אבל

שהרגים כוסר נחת דרון הרמיח כיון דשיקר דירמו קבוע בתקום שהטבו חישור ששימן משהרגים משהרגים במכנים משהרגים במכנים במכנים שהרגים במכנים שהרגים במכנים במ

גליון מהרש"א

לרות בהי"ה מעוף א") כורך בריעבר. עלס"ט ופטו"מ כים יסודם סי' כ"ס תמיכת כשר שהחשה: כשירה והראשון מכחישו לחשני השני גאמן בב"ש פימן קפ"ז פס"ק ד':

על דגים ושפכה היוכה ויש ספק אם יש ס' אסור לסוי ספיקא לאונייתא ולחשמת וע"ש כמקום שאונו בה היתר כו' אסור לאוכלה. וע"ד תערובת עיין בד"ם אות ה' ולעיל

מיס

מיס

מיס שיים שיים מעוף א") כושקין שנתגלו אסרום. ויין סבושל אין בו סשום נילוי וכ' בבד"ה כו' ר"י דאין נקרא מבישל עד שירתית וששום הוא ולא כתב ראה וראה ראיה מס"ש הב"י לקפן כ' שר

מיס שיין כו' שותיו חסין כ"ו שההבל עולה מהם אין בם משום נילוי שוהלי עפר מתיראים מן תהבל ירושלמי וא"א דגם קודם שירתית כל שהוא תם סקרי מבישל לפה לן פעם ההבל : (ס"ע קשיין הרב"ם ב"ד שהוא תם סקרי מבישל לפה לן פעם ההבל : (ס"ע קשיין משיין. עיין פ"ו פ"ל מס"ץ ומנ"א ס"י תר"ץ ס"ק כ"א : (ט"ע סעיף כ') שלא לאטל בשר ורג. ב"ש האחרונים עמ"ש הב"י דאמרי לבשל רגים בחלב שהוא פ"ח מקרים ואיכא סכנה : (ט"ו מ"ק כ") אבל משום פעם בליעת כלי ליכא לסיחש. ע" בפ"ז מימן צ"ה פוף סק"צ : (ט"ע מרול ב"ש אול הסכנה וע") משכע משום בליעת כלי ליכא לסיחש. ע" בפ"ז מימן צ"ה פוף סק"צ : (ט"ע מון ראול פעם א אול הסכנה וע" מ"ש בגליון סימן צ"ח ש"ך סק"ד :

כח"ח פימן קע"ג) (יי) וחד אפילו כם' לא כטל דאמיכא סכומא מאיפורא פיכ ע"ז בשם ד"מ ומפרש"ל: ח ירושל פ"ה דתרומות כתכופו סרי והרא"ש כס"כ דעכודת כוכבי" והרמנ"ם פי"ב מהלכום רולה: ו שם בירושלתי:ז כפי' הרמב"ם שם כפי"ב: ח ג'ו כפירושו בס נטייב, א גיו כטיוש וכקי גירסתו וכן הוא גירסת סרי"ף: מ כגירסת הרא"ם שם בירושלמי וכפי" מר"ן שם: י כרייתל פסחים דף קי"ב: יא שם כירושלמי ושם:

פרי תדש

נחקנם וכן לענין עשיים מלחכ׳ בע"ם חחר חנות כחבו החום' ברים מקום שנהגו שחף שעיקר סמעם משו'קרכן אף כומן סום דליכת פהרבה כיון שנחסר מו מסור לעולם ולום סקכימו כל ספוסקייוולם סרו"ם וכן לענין מסוסקייוולת סרוים וכן בכיל איסור גבינות של עובדי כוכנים אמרינן דאף במקום ביידיו בעשבים אסורים שמעמידין בעשבים אסולים והפעם ככל זה משום דהוי דבר שבמנין זריך מנין אחר להפירו וכדאיתא בפ"ק דביצם אמ"פ שנסן הסעם לא בעלם כחקנם אלא שיש לכקשות ע"ו דכם ק דעבורם כוכנים קחני לפני חידיהן של שוכדי כוככים שלשם ימים חסור לשחם ולחם במהם וחמ"ם גרסינן החם במ"ב רב יהודם שדר לים קורבנת לתכידרנת ביום חידו אמר קים לי בגוים דלא פלח מתר קים ני בנוים דנת פנת למבודת מוכנים וכן רכת שרה קורכנת לכר ששך ביום חידו מהך משתת ותמתי לת תמרי דלת פלוג רבנן ותף שבעל הפעם לת בעל החקוב וכן הפתח ל"מ קחני דמוריים של מוכדי כוכבים חסור משופ משם חשרוכם יין ומכוחר שם בנמרת דכמקום שסיין דמיו יקרין מן סמוריים מוחר וליל דכסגי משיקרת כי חקון סכי מקון שלה אסרו לפאם ולחת אלה במי שהדר כוכנים וכן לא אסרו המוריים אלא במקום שביין כוול ואם כן משולם לא נאסר במנין דינערע לכתירו ומנאמי לכרץ כתרת דעבורת כוכבים שכתכ וויל כתכו בתום׳ דלת שייך לחסור משום דבר שנמנק

מטה יהונתן

🗪 נשר חפור לחכול בכוחח שש בכור חסור נחכונ בכוחה וסקום מליו מכא דמר ברים דר"א דאסור לאכול אסילו במילחא ואיל דש"ל לברתב"ש דרא דמבר"א סיונן לכתחלם הר ההבכרית היינו נפחחה אך הר הבכרית היינו נפחחה מחליב משר להבול לבר ז'א האים. משר לכדם מהביל הבחלה היינו נפחה היינו נפחה היינו נפחה היינו נפחה היינו להביל הביל הביל הביל הביל ולשלם הביל ולשלם הביל ולשלם הביל ולשלם הביל ולשלם הבילים ולשלם הבילים ולשלם הבילים הבילים ולשלם הבילים הבילים לל הפחרה אלל הרחלה בביל לל השחיר אלל להחלה הביל לל החרבה היילו לל החרבה היינו ללחרם החרבה היינו החרבה היינו ללחרם החרבה היילו לל החרבה היינו ללחרם החרבה היינו החרבה היינו ללחרם החרבה היינו ללחרם הי במ"ע ול"ל דנעוכם עד כרים דר"ח לא קאמר אלא לכמהלכ ואדל א"כ שאי בפי מכרים כמלמא כ"ל לחרוףי מלחא דרבא דרכט ייל לפי דקייל שפנור שמחם באלי ואפס בו שפתור שמחם באלי ואפס בו מיני בכוחה חיב למס חינו מוסר רכה גבי דגים לחוכון הפילו במילחה דלמה הפיל לתיכלי בכוחת וחי' דגזירם ש חסינו במינחת לא שייך אלא כפה שאם ימיכו למיכל לכד יעשה לכחחלם ויכח למיקל נחפום פם פס כשרה ויסים שכית שפיר פסי וגזרו חכמים וכ"ו שייך כפת משח"כ כדגים דלכתתלה חמור לנלותה מם כשרת משום סכנה והלכך אם אירע מקרם ופלאו עם בשר סוי מלחא דל"ש ול"ג בים

(ב) רק בשמבשלם יחר. וה"ה אם נצלו כא' ממש זה עם זה כן איתא וע"ש: ב חוץ מזיעת הפגים . וסימן לדבר בזעת אפיך תאכל לתם: בנת׳ בפ׳ כילד טלין להדית דחמר מר בר רב חשי חסרה חפילו במילחת ב שמא יש כו׳ . והר"ן כתב הטעם מפני שיד הכל משמשת בהן ויש ופי רש"ל פי ג"ה סי' ט"ו אליבא דהרמב"ס דשם מיירי שאלו דג עם - מהם חולים וזוהמחן דבקם בהן ואוחה זוהמא קשה לאדם כשנומנה בשר ממש ע"כ אסרו משום סכנת נפשות אבל לא כפרס"י דמיירי בתנור לפיו: ד ולא משקין תחת המשה . אפי׳ מכוסים . ב"י: ה תחת

קיר נפוי . או על גשר רעוע או ליכנס לחורבה וכל כיולא באלו עכ"ל רמב"ם פי"ב מהלכות רולח ושמירת נפש והוא מן הש"ם דאיתא בכ"מ לסם וע"ל סימן קנ"ג דין דאסור להחיחד עם העובד כוכבים מפני סכנה וכן שאר דברים האסורים משום סכנת העובד כוכבים מסי' קנ"ח עד סי' קנ"ו ע"ם: ן שלא לשתות מים כו'. וכחב במנקגים ובמהרי"ל הלכוח מי לישוח המלוח דאם יש ברזל במים כל זמן התקופות דחו חין רשוח למזיק וכן נוהגים סעולם להכיח ברזל על כל המשקים ומאכלים ועל מאכלים ומשקים מבושלים או כבושים ומלוחים אין מניחין שום דבר כי אומרים שאין לחום במבושל וכבום ומלוח משום חקופה ואולי יצא להם כן ממ"ש סרמב"ם פי"ח מסל' רולח ושמירת

ח' דבזה חין סכנה חבל נלע"ד כיון דלרט"י קאי על ללייח בשר ודג

בחנור יש להחמיר אפילו בריח וחו

דכת כתב ב"י סי' ל"ה דרמב"ם

מפרש ג"כ ההיא דכילד לולין בחגור

אחד וא"כ אסור למר בר רב אשי

אפילו משום ריח משום סכנה כמו

לענין בשר בחלב ומ"מ אין זה דומה

ללחמים שחופין בחכור חחד עם כשר

שזכרתי בסמוך שאין שם רק ריח

בשר בלחם ובעל בו וחין חח"כ חשם

לאכול עם דג . וכחב באו"ה כלל ל"ע

דים לאסור אם כללו יחד בלחי מחבת

תחת כלי חחר או אף אם בחנור

סמוכין זו לזו דברוב פעמים

יוצא מזו לזו השמכונית עכ"ל:

הגה וים אומרים דאין לחום לזם (ב) רק (ג) (°) כשמבשלם יחד ואכלן אכל לאכלן זה אחר זה אין לחום (הגהוח מרדכי) וכן נוהגין שלא לרחון הפה ולא הידים ביניהם [ה] ומ"מ ים לאכול דבר ביניהם ולשתוח דהוי קנוח והדחה (הנהוח ש"ד סי' ע"ה ומביאו בגליון או"ה שם):

ד [ו] הצריך ליזהר מזיעת האדם שכל זיעת האדם כם המות ב חוץ מזיעת (ד) הפנים:

היצריך ליותר מליתן מעות כפיו גי שמא יש עליהן רוק יבש של מובי שחין "ולא יתן [1] פס ירו תחת שחיו שמא נגע ידו במצורע או בסם רע [ח] מולא יתן ככר לחם תחת השחי מפני הזיעה (ד) ולא יחן (ה) תבשיל ד ולא (ק) משקים תחת הממה מפני שרוח רעה שורה עליהם "ולא ינעוץ סכין בתוך אתרוג או בתוך צנון שמא יפול ארם על חודה וימות:

הגה (מ) וכן יזהר מכל דברים המכיחים (ו) לידי סכנה [י] כי סכנחא חמירא מאיסורא ויש לחוש יוחר הצה (ש) וכן יוהר מכנ דברים יהפריחים (ו) לידי סכנה נין כי סבנתח חמילת מחיסול חים לחום יותר לספק סכנה מלספק איסור (ב"י בשם הש"ס) [יא] ולכן אסרו לילך ככל מקום סכנה כמו ד, חחח קיר נסוי [יב] או יחידי בלילה (שם) [יג] וכן אסרו לשחוח מים מן הנהרוח בלילה [יד] או להניח פיו על קלוח חמים לשחוח כי דברים אלו יש בהן חשש סכנה (רמצ"ם) [שו] ומנהג פשוס ך שלא לשחוח מים

נפש דין ט' מי כבשים ומי שלקות אין בהם משום גילוי ארם סנחש וכוא מהירושלמי פ"ח דתרומות וא"כ ס"ל דה"ה דאין בכב"ג משום ארם התקופות (ועיין בזוכר פרשת יתרו

חידושי רע״ק

ביאור הנר"א

פתחי תשובה

כאר תיטב

אם נחבשלו יחד אפורים אף דיעבד (וכם' ב"ש אוסר אפי' דיעבד משום ריחא וכ"כ סר"ח בתמור קסן. בס"ו מביח בשם ד"מ דדבר שיש בו משום סכנה חימו בשל בם' וכ"כ במהרי"ל) וכחב בד"מ דחםי ש' לא מהני דחמירא סכנהא מאיסורא (וע"ל פי' נ"ה ס"ק ב'). וכחב רש"ל דאפילו לכחחלה אין להחמיר בחנור גדול לענין זה אע"פ דלענין בשר בחלב מחמרינן לכחחלה וע"כ נ"ל סשום דאותן הלחמים שחופין בחנור ח' עם כשר חין סכנה כלל לחכלם עם דגים חף שהחגור היה סחום עכ"ל הע"ו: (ג) בשמבשלם. וה"ה חם וללו כחחד מתש זה עם זה וכחב בפו"ה דים לחסור חם נגלו יחד בלחי מחבת חחח כלי ח' או חף חם בחנור סמוכין זה לזה דכרוב פעמים יולא מזו לא השמטונית: (ד) הפגים. וסימן לדבר בזעת אפך תאכל לחם: (ה) משקים. כתב ב"י אפילו הם מכוסים

הכנ נח כשם שנשתנה כשפת חניו וע"ש עוד שהתרעם על רוב העולם שלתת כתם לע"ה חינם חוששים (עמ"ש לקתן ס" רי"ו ח"ק ע"ר וח"ש) וכוח לל דברי ח"ל ולנוחת רי"ח חוששין ביי עלת היה היה שלה ליב היה היה מהודה להודה ל

להקל וכפל בס׳ אין להחתיר בזה כלל וע"ם דבסליטת כלים ליכא חשם סכנם כח"ם כת"י כלל נ"ו וע"ם כלל מ"ו : (שם בשו"ע סעיף ה') וליא יחן משקים . ענה"ע וכשו"י ח"ב סימן ק"ה חובליו וחשקין סוחונים מחת הממס וכן שאר דברים המצוארים כסי קו"ו שי"ר שורה שליהן אין לאסור בדינבד כמ"ש סטור בשם בעל העיסור ביו"ד סי' וי וכן מות בכ"ב דף ל"ח בסירשב"ם של"ה מניחים חחת מיטחם אוכלים וכלים ואס"ם לא הוסירו למכר לאכול עם ע"ם רק משום שתא יאכלנו דבר שאינו מחוקן אלא ע"ב בדיעבד אין מים מגולים לא מסני ס' רק שיפורם בכדי שתאכד המרכ מ"ש: (שם מציף ג') רק כשמבשלם . עכה"ת ועשו"מ שכו" ח"ב סי' ק"ד דגים שנתכשלו עם שומן אווו הדגים אסורים משום לכנה כי גם בעוף עם דגים יש חשם סכנה אמ"ג דעומות מן הרקק נכראו ויש להם קשקשת ברגליהם ועיין סימן ע' כנתלחו עופות עם דגים אין סכנה במליחה אבל בכישול אסור מ"מ אם יש כ' יש להקל וכ"ב הפר"ח וכ"ל בשו"ח חוות יאיר פי' פ"ד ע"ש ועיין בשבו"י ח"ג פי' ע' ושם כתב דהמג"א פי' קע"ג כתב דאששר בוס"ו ליכא סכנה כ"ב ואע"ג דאין לפמוך עליו כנה בספק סכנה בכה"ג דאימל פ' אף דט"ו מתמיר ע"מ כיון דרעת אחרונים

והטעם כי טיפת דם נופלת בין תקופה לתקופה אבל החכם אבן עזרא השיב על זם כי ניתוש בעלמא הוא כו' ואין בו סכנה כלל ויש מהגאונים אמרו כי לא נחש ביעקב אלא הקדמונים אמרו אלה הדברים להפחיד בני אדם שייראו מאת השם יחברך וישובו כדי שיצילם השם

יתברך מארבע הקופות השנה עכ"ל: (ה) ולא בסופו. כיון דכבר איהחזיק הדבר ח"ו ועוד איהא בגמרא פרק הכונם דבר בעיר אל

בשעח (ו) (ז) החקופה וכן כחבו הקדמונים ואין לשנוח (אכודרהם

ומרדכי ס"פ כל שעה רוקח סימן ער"ה ומהרי"ל ומנהגים) [מז] עוד

כתבו שים (ה) לברוח מן העיר כשדבר (ז) בעיר וים לגחח מן העיר בתחילה הדבר (ה) [יו] ולה כשופו (חשוכת מסרי"ל טי' ל"ס) וכל אלו

הדברים הם משום מכנה ושומר נפשו ירחק מהם ניהן ואמור לסמוך אנם

או לסכן נסשו בכל כיולא כזה ועיין בחושן משפט סימן חכ"ז:

ב פור בשם הרמב"ם בסוף במ"ח ממימרת דלקמן: (ד) בשעת התקופה . כחוב בד"מ בשם אבודרהם מלאתי כחוב שיש ליזכר מלשהוח מים בשמח החקופה משום סכנה שלא יחמק ויחנפח במ"ח ממימרת דלקמן : יג מימרת דרכ כיכי בר חכיי שמכין פומו מכה תרדות: ליינתיו לפיל בסוף סים ייו: מוגס וס פס כחולין דף מ"ד:

חידושי הגרשוני

(פימן קפ"ו בפ"ו ס"ק ו') וכזה התרתי לאחר שהיה לו קרקע עם אילנות להוץ לו קרקע עם אילנות לקוץ דאילנות אע"ם שיש בהה מירות כדי לבנות בית דירה שירות כדי לבנות בית דירה עליה ותמותתי שבמור לא הביא דין זה בשום מקום נכו'. כמדומה לוסמשעיפהים מ"ם העור כח"מ סימן סס"ג שהבית הדון בקצרה ע"ש . גם ברמב"ם בפרק ז' מהל' מלכים מכית דין זה בתרוכה :

פרי חדש כיון דחשת דחויל ומודס לח שייכם כי פס כסני דפלמי לעכודת כוכנים ע"כ נכחם שדעתם לומר דמרי לריך שדעתם לומר דמרי לריך מנין חחר להחירו כ"מ להמיר מותם שהים בכם טפם החימור לכמחלה אנ"ם שכטל עכשיו חבל פותם שלח כיה כהם פעם החיסור מעולם שרו כלח מנין האיסור מעונם שרד נכנו עין אחר ואם הם רוצים לוחר כן ודאי שזו קולא ימירם דאפשר דהום קים לסו לרבנן שלא נאשר מעיקר החקנם לשאח נאשר מעיקר החקנם לשאח נחסר מפיקר החקנה לשחח ולחת עם העובד כוכבים דלח פלחי לעכודה כוכנים חבל כסתם חין לנו והדכר ז"ע מכ"ל ודכרי החוספות הם מג"ל ודכרי הר"ן ברורים מגומגמים ודכרי הר"ן ברורים ונכונים וכן עיקר אלא ראכתי יש לדקדק ממ"ם סחו' בכרכום בס"ם חלו דברים לענין מים חחרונים שחני שחין מלח סרומית עצוי בינינו חין חנו לגילין ליטול וכן בסרק בתרח דיומת חסת דחמרינן כחס פדיחם חשב ידה חחת במים זנותנת פת לחינוק וחינס מוששת מ"ט משום שיכחח וכתבו עם בתום' שפוח כות ששורה של החוכל כשכם ליתן מח לפינוק כן ד' וה' פנים וחוכקתו חם לח נעל ידיו בחותה שפה חש"ש שככר נפל נוסרין עכשיו מוב לפי שחין אותה רות רעה שורה בחלו המלכויות כמו שחיוכוסרין על בנילוי ועל הזוגות עכ"ל וסשמח קשם דכהני מחן לימח לן שלא סימה גזירה כוללת ונרחה ליישב זה דשיכחת חף בותן החלמוד לת נתפשטת ככל סמקומות וכן לענין גילוי יש שקומות הרבה דלא שכיח כהו כלל נחשים ושקרכים וכן לענין זוגות מסיק הש"ם כם" פ"ם דכל דקסיד קסדי כהדים ודלם קסיד לה קסדי בהדים בם ענין מלה סדומים אינו דכר בענין מלה סדומים אינו דכר המקומות חלה שישנו ככל בסדום ובכנותים וכן בעיירות ססמוכות להם וסנרחים שמהם אביולא א"כ בכל סני כוראי במקום בים חשם חכל כחיים סרמוקים שחין מלח סדומים בורו ולח נכנסו מתחלם שלין שינתח מלויה שם לח שלין שינתח מלויה שם לח שלין שינתח מלויה שם לח שלין שלים וכן במקומות דלח בחיון שלים וכן במקומות דלח סנזירם וום לא שייך בנכינם משום דמףכתקומות שמעמידין במשכי' מפשר שיכוח זמן שלח ישמירו בעשכים חו לחיוו פיכה גם הם ישמירו בעור קיכת נכלות ומש"ם לת פלוג רכנן בתילתייםו אכל שאלם בסלי פסח קודם לפסח שלשים יום וכן עשיים מלחכם בעים יום וכן שביות מתוכב לבים שביו מקנומ קבועות כלליות מפי הקיכן אף בנפל פעעם בחום' כפ' א"מ אהא דאיחא בחם שעש אישור בניות בחם שעש אישור בניות עוכדי כוכנים הוי משום ניקור וז"ל החום' שם וחנו

בחין נחשים מלויים כינינו חין לחום משום גילוי וחין

לומר דדכר שכמנין סום ולכיך מנין פחר להחירו כי ודחי בות כשחסרו חחלה לה חסרו בות כשחסרו חחלה לה חסרו

עמוד קמ"ג ענין התקופה) וטוב לסחמיר בזם להניח ברזל עליו: ז מסוכנת כו'. ע"ל סימן י"ז מדין מסוכנת: ת בהמה או שאר שום . יום שהורה בו חכם מסברא כו' לא יאכל בעל נפש ממנה אבל אם יש לו קבלה שהיא מותרת מותר כן כוא בש"ם פא"ט ובהגה"א שם וע"ל םימן רמ"ב סעיף ל"א:

ן (יש) יג אסור לאכול מאכלים ומשקים שנפשו של אדם קצה בהם כגון משקים ואוכלים שנתערבו בהם קיא או צואה וליחה סרוחה וכיוצא בהם י וכן אסור לאכול ולשתות ככלים הצואים שנפשו של

ארם קצה בהם כגון כלים של בית הכסא וכלי זכוכית שמקיזים בהם וכיוצא בהם וכן לא יאכל בידים מזוהמות ועל גבי כלים מלוכלכים (ש) שכל אלו (ו) בכלל אל (ס) תשקצו את נפשותיכם:

ו ד מסוכנת אף על פי שניתרת בשחיטה המדקדקים (י) מחמירים על עצמם שלא לאכלה:

הגד דן בהמה שהורה בה חכם (ט) מסברת [ב] ולח נמנת הדין בפירוש שהיח מוחרת בעל נפש לח יחכל ממנה (נמ' פ' א"ם והנ"א שם) שו :

ח' של אחד מן סנ"ל ביום ב' או ביום ד' וכן השוחט אווז ביום זה או האוכל ממנו מסחכן ח"ו ובקובץ אחר מלאחי ג"ב רק שבמקום יום א' של טבח נכחב יום ט"ו של טבח כשחל ביום אחד דהיינו ר"ח טבח שחל בשבח והיינו יום א' דר"ח: עוד אחר מלינו שאסרו חז"ל מפני הסכנה שלא לקוץ אילן העושה פירות דאיתת בפרק סגוול (דף ל"ה) אמר רב סאי דיקלא דטעון קבא אסור למקלנים ואמר רב חנינא לא שכיב שיבכת ברי אלא דקץ חאנם בלא זימנא ואמריכן סחם דרב חסדא הזי לדקל דקאי ביני גופני א"ל לשמעים זיל עקרינסו פירוש שעושין סיזיקא ביניקת סארן לגפנים והם חשובים ואמריכן סחם דרב חסדא הזי לדקל דקאי ביני גופני א"ל לשמעים זיל עקרינסו פירוש שעושין סיזיקא בקוץ האילנות אע"פ שיש בסם יוחר וכחב הרא"ש שם וכן אם סים לריך למקומו מוחר עכ"ל *) ומזם החרחי לאחד שהים לו קרקע עם אילנות לקוץ האילנות אע"פ שיש בהם פירוח כדי לבנות בית דירם עלים וחמהכתי שבעור לא הביא דין זם בשום מקום מן קלילת האילן הנ"ל רק בסמ"ג ח" רכ"ע הביאו בחב רש"ל בפרק הגואל בתרא סי' ל"ז על מאי דאיתא בנמרא במשקין מגולין שלא סיננן שאסור להשקות מהם לבהמחו ופירש"י הטעם מפני סכנה שמא ישחטנה אח"כ ויאכלנה ומכאן נהגו לאסור הכבשים שגדל בהם מין שחין של נגע שרגילין למוח בהן ובימי חרפי ראיתי שעשו בקהל חרם ואסרו כל הכבשים עד שפסקה המכה עכ"ל ויש לחמוה הרי אמרינן בסי' ס' דאפי' אכלחם הבהמה סם המוח שלה כשרה ומשמע דאין שם שום איסור כלל מפני הסכנה אלא דוקא באכלה סם המוח של אדם ואפשר שיש עכ"פ איסור מלד שהיא מסוכנת דכתב בב"י שם בשם רשב"א דהוי כמסוכנת וכשירה והיינו ע"פ מה שכתב הטור סוף סימן זה וכן בש"ע דאין לבעל נפש לאכול מסוכנת אלא דקשה דלא היה לו ללמוד דבר זה ממה שכתב רש"י שיש סכנה כששתה מים הרשים דהיינו מים מגולים דשם הוה סכנה גם לאדם משום ארם נחש ומו"ח ז"ל הקשה מההיא דאמרינן בסי' ס' דאם שתחה מים הרעים דהיינו מגולים שהיא מוחרת וכאן אסורה לפרש"י הנובר לעיל מפני סכנה ונראה לי לדקדק עוד דשם אנו אומרים בסם המוח של אדם דאסורה משום סכנה ואמאי מוחרת במים הרעים דהא יש סם המות לאדם וג"ל דשם באותן חילוקים דקא חשיב דקיינו אחוזת הדם כו' בכולהו ראינו הריעותא משום שאנו רואין בה חולי וכמ"ש רש"י שם שחלתם והוא מוכח דאל"כ מנא ידעינן שאירע לה כך משא"כ במים מגולים אין אנו רואים שום חולי אחר השחיים אלא יש איזה שעוח שהיא בריאה אחר השחייה כמו לפני סשחייה ומזה אנו אומרים בודאי לא שחם נחש מאוחן מים מגולים דכל שיש סם סמות ודחי לא היתה בריאה אח"כ ובזה דוקא אמרו מותרת אבל כאן דלא ישקנה הוא החשש דשמא ישחטנה אחר השחיים חכף ואפשר שיש בה סכנת נפשוח וזה מכוון בלשון רש"י שאמר שמא ישחטנה [אחרי כן] דהוא יתור לשון אלא דנתכוין למה שכתבתי שישחטנה אח"ב כלומר אחר השחיים ולשון כן הוא מורה על הסמיכות ודבר זה הוא כפחור ופרח אבל החוספות בפרק הגוזל פירשו הטעם דלא ישקה לבהמה מים מגולים משום בל חשחית ומ"ה אפילו בהמה שמאה לא ישקה וכחב רש"ל שם מכאן מי שיש לו כלב רע שמזיקו ומפסיד המאכל אפילו אינו נושך שיכול ליחן לו סם המוח ואינו עובר משום לער בעלי חיים דהא לא אסרו החוספות אלא משום בל חשחית והכא ליכא ומ"מ שמעתי למחוח שלא יחן להם מחט בחוך הלחם דאיכא למיחש שמא ישחגע ואיכא סכנות נפשוח שובא עכ"ל :

חידושי רעיק

פתחי תשובה

[*ופת"ש כום בס"ח להכ"ש סי' כ' סק"ו ובסי' כ' ס"ק "ר]: (ך) התקופה. עיין כתשוכת לתח לדק סי' י"ד חיך מחשכין את התקופה ע"ש: (דְּץ) לברוח מן העיר. עיין כתשוכת פרשנ"ש סי' קצ"ה שפקשה תה חוציל הניסה ביתי דבר ר"ל מתקום לתקום אם נכתב בר"ם לתיסה מם מועיל הניסה ואם נכתב לחיים לא תיקנו העעודה. ומתרך ע"ד באכיכות:

יהלך אדם באמלע הדרכים מפני שמלחך כמוח יש לו רשוח מסגי

להדיא שלום בעיר אל יהלך בזדי

סדרכים מפני שחין לו רשוח והוא

מחבא את עלמו וכחב רש"ל וכראה

דסיפא מיירי דווקא כלילה שביום לא

שכיחי מזיקים אכל רישא לענין דבר

אין חילוק בין יום ללילה : (ו) בכלל

אל תשקצו. בטור כ' בסם רשכ"ח

בזם כיו מכין אוחו מכח מרדות וא"ל למם לא יכא חייב מלקוח גמור נראם

משום דהוי לאו שבכללות שדברים

סרבה נכללים בו וכל לאו שככללות חין לוקין עליו כדחיתה פ' חרבע

מיחות: מצאתי בקובן אחד ישן אלו

ימים שסכנה מאד כחם להקיז דם

קבלה מרבי יהודה החסיד אח"ט

סיינו ר"ח אייר אלול טבת כשחל יום

יצליח. לשון חגוך הרא"ה (פ" ת"נ): (שס) כשדכר" בעיר. בספר דבינו בחיי" (פ" קבלה סקרפונים וענין התקופות ע"ב כווהר ח"ב קצ"ה ב"פ"א א" עש"ה: [מן] עוד כתכו פרח מדרו מתוך העדה ו"ל ומה שהצריך לומר תבדלו והקב"ה יש בידו מ"ר. כמ"ש בפ"ו דב"ק (ס") כיון שניתן רשות כי' וכמ"ש (מטלי "ל) ויש נספה פר האמרע בפ"ל דתענית (כ"ל ג") איכא מותנא בי חוזאי כו' איכא שיירתא כו' כ"ש באותה העיר ושם איכא מותנא בחזירי כו' וכן בשאר דברים כמ"ש (ימנים כ"ל ("ל) היושב בעיר כו' והאמר (עמוס ד') והמפרתי על עיר כו': [יו] ולא בסופו כו'. מיון דכבר איתוזק וכה"ג אמרו בב"ק שם דבר בעיר כו': [יו] ואמר. כג"ל: [ימ] (ליקום) אחר כו'. אבות דר"ג פכ"ו הוא הוא מותנא בריק שם דבר בעיר כו' ב"ח (מ"ר כ"ל ומברך ברכה שאינה בתיקונה ע"ש (ע"ב): [כ] ולא נמצא כו'. שם (מ"ר כ"):

באר חימב

(בכלי ברזל): (ו) התקופה . כחב הש"ך דנוהגים העולם להניח ברזל על כל המשקים ומחכלים. ועל מחכלים ומשקים מבושלים חו כבושים ומלוחים חין מניחים שום דבר ופוב להחמיר בזה להניח ברזל עליו ובפ"ז כתב וז"ל בד"מ כשם אבודרהם מנאחי כחוב שיש ליזהר מלשחוח מים בשעח החקופה משום סכנה שלא יחמק ויחופה והמעם כי מפח דם נוסלת בין חקופה לחקופה אבל החכם אבן עזרא השיב ע"ז כי ניחוש בעלמא הוא כו' ואין בו סכנה כלל ויש מהגאונים אמרו כי לא נחש ביעקב אלא הקדמונים אמרו אלה הדברים להפחיד בני אדם שייראו מאם הש"י וישובו עכ"ל וכ' הרמב"ם דאסור לילך על גשר רעוע או לחורבה וכל כיולא כאלו וש"ל סי' קנ"ג דין דאסור להחייחד עם העובד כוכבים מפני הסכנה : (ז) בעיר . איחא נגמ' דבר נעיר אל יהלך אדם באחגע הדרכים שלום בעיר אל יהלך בלדי הדרכים וכחב רש"ל ונראה דסיפא מיירי דוקא בלילה שביום לא

מתנם. ח"ב תשתם דהת בכים חו כים ם" המתה בפירוט הין נהתתיר. היינו שחץ בשיך נשיל בעל נבע וכם להחתיר. את למים אם רולם להחתיר גם כום מואם ביא חשין בשיך נשיל פיתן י"ז סק"ת ושמ"ם בפיתן י"ח סק"ק י שוב כאיתי בסולת לתנחב כלל ש"ו דין ח" שכתה בשם תורם סאשם דמי שרולם להחתיר לנהוג איסור בדבר שלא תלינו שהחתירו אתוראי כגון מה שנחבשל בששים או בכלי שני הוי כתו אפיקורסום וילא שכרו בהפסדו ודלא כת"ם כגון מה שנחבשל בשים חף כלל ל"ו ער"ד ע"ם : שכיחי מזיקים אבל רישא לענין דבר אין חילוק בין יום ללילה: (ח) תשקצו בעור כחב בשם הרשב"א בזה היו מכין אוחו מכח מרדוח (ואין לוקין עליו דהוי לאו שבכללות) וכ',המ"ז וז"ל מנאחי בקובן א' ישן אלו ימים שטכנה מאד בהם להקיז דם קבלה מרבי יהודה החסיד אח"ע היינו כ"ח אייר אלול סבח כשחל יום א' של א' מהל"ל ביום ב' או ביום ד' וכן השוחת אווז ביום זה או האוכל מתנו מסחכן ח"ו ובקובן אחר מנאחי ג"כ רק שבמקום יום א' של שבח נכחב יום ט"ו של שבח כשחל ביום א' דהיינו כ"ח שבח בשבח והיינו יום א' דר"ח עוד מלינו שאסרו חז"ל מסני הסכנה שלה לקוץ חילן העושה פירוח וכ' הרח"ם ואם היה לריך למקומו מוחר ומזה החרתי לאחד שהיה לו קרקע עם אילנות לקון האילנות אמ"ם שיש בהם פירוח כדי לבנוח ביח דירה עליו וכחב רש"ל על מחי דחיחה בש"ם במשקין מגולים שלה סינון שחסור להשקוח מהם לבהמחו וסרש"י העעם מפני סכנה שמת ישחסנה הח"ב ויתכלנה ומכחן נהגו לחסור הכבשים שגדל בהם מין שחין של כגע שרגילין למות בהם ובימי חדפי רחיחי שעשו הקהל הרם ותסרו כל הכבשים עד שפסקה המכה עכ"ל ות"ל הא אמרינן לעיל בסי" ס' דאפילו אכלה הבהמה סם המות שלה כשרה ותשמע דאין שום איסור כלל מסני סכנה אלא דוקא באכילה סם המוח של אדם דאסשר שיש עכ"ם איסור מלד שהיה מסוכנה וכחב עוד רש"ל מי שיש לו כלב דע שמזיקו ומפסיד המאכל אפי׳ מינו נושך שיכול ליחן לו סם המוח ואינו עובר משום לער ב"ח ומ"מ שמעחי למחוח שלא ליחן להם מחם בחוך הלחם דאיכא למיחש שמל ישחבע ואיכא סכנות נפשות פובא עכ"ל (עיין בלה"ם סי' זה): (ע) מחברא. אכל אם יש לו קבלה שהיא מותרם מותר כן הוא בש"ם פא"ם:

אלא במקום שסנחשים מזרים ש"ב ולשון ספום" דפ"ק דבינה אינו מדוקדק שכתבו שם אהא דאמרי המם בנמ' די"ע שני לגבי מם כחול שוינהו רבנן וסאידנא דאיכא חברי חיישינן וו"ל סחום" שם והשתח בומן סום שאין חברי מושר ואין לומר שצריך יר אכרהם

יד אפרים מימן קפ"ז מעיף ו') אמור לאטול מאכלים ומשקים שנפשו של אדם קצה בהם כו'. עכל אלו ככלל קפידה : (שם שלע מעיף ו') בכלל אל חשקצו. ענסים וניפנין מיתן פ'ו בה"כ פסים נכ גליון מהרש"א

באר הגולה

מורי זהב יורה דעה קיז הלכות מאכלי עובדי כוכבים שפתי כהן

א משנה שכימים פ"ז משנה נ': ב ירושלמי פ"ה רשכימים וכפ"ז דנ"ק וכ"כ המפ" שם דף פ"כ וכ"כ פרתב"ם כפ"ם

חרושי הגרשוני (סימן קי"ו בס"ו ס"ק א') ונראה דהרשב"א כתכ נזירה זו שהתורח אסרת משום זה מדרבינן חיתרא משום לכם ואסורא משום ירוית הרי הדבר כאור לחכמים שהם יכתרו מה יהיה אסור ומה יחיה מותר וכו' ..

פרי חדש

מנין אחר להחירו דכיון דום סטעם מבום חשא ועברם סחשם מכר סטעם וה"נ אחרינן גבי מים מגולים דחפורין שמה נחם שתה מהם ועכשיו שחין נחשים מצוים ביניגו אנו שוחין מכם לפיי לכתחלם חש"ם שפוח דבר לכתחלה אמ"ם שפוא דבר שבמנין עכ"ל ואין דבריםם נכונים אלא הפיקר כדכתיכנא : 0"171

ממה יהונתן

(סימן קי"ז בש"ע מעיף א') אם הוא דבר המיוחד אם הוא דבר המיוחד למאכל אסור לעשות בו מחורה. ועי' ככ"ח שהכים המחלוקת פום' ורשכ"ח דחום' ס"צ מן התורה חסור לעשות מתורם כדבר פחסור ורשכ"ם מ"ל דהות רק דרכנן ומקשה הק"ו דח"כ מתי פריך כפ' כ"ש ח"ם לכפתוה נפי כו' דלמה בחמת מן פתורה שרי דנמת בחמת מן פחודה פרי ולת נחסר רק מדרכנן כו' פ"ש וו"ל דלק"מ דס"פ דח"ה דלכם לספיר פנחם קחתי ח"כ מצינו שותר בפי' ולת סים לחלמים לחסור פס דחוים דסתורם סחירם כפי וכ"כ סמ"ז לקמן במכירת נבילות וסריפות ודלה כמ"ז שכתב דהרשכ"ה ס"ל נשי דבות חמור דים דסנב ספ"ד פק"ח הכים מחלוקת כשם פתום' והרשב"ח דהחום' פ"ל דמושר למכור דבר תיוחד למחכל לששוח בו דכר חחר

וגמלים דפתמן למלחכה והב"י הביח בשם התוספות דסוף פ'

בהן או להדליק מותר אבל בחזיר . קיז שלא לעשות סחורת מדבר איסור סכל אסור משום מעשה שהיה וכמ"ש סט"ו בח"מ סימן ח"ט וכן כחבו סאנודה והרא"ם והנ"י בשם הרא"ש וברת"ה ולא כמ"ש בכ"ח שהרא"ש א (א) א כל דבר שאסור (כ) מן התורה (כ) אף חולה אר"ת והאגודה ומלשון המחבר על פי שמותר בהנאה א יאם הוא דבר המיוחר

שכתב אם הוא דבר המיוחד למאכל (4) למאבל (א) ב (ג) אסור לעשות (ד) בו (ג) סחורה כו' לא משמע קלח הכי אלא וכ"פ בעט"ז להדיא וי"ל דה"ק אם סוא דבר המיוחד לעולם לאכילה לאפוקי אם יחדו שלא לצורך אכילה וכן משמע בכ"י ד"ה כ' הרמב"ם כו' עיין שם וכ"מ בכ"מ שם ודוק:ב אסור לעשות בו סחורה. הטעם שמא

יבוא לאכול מהן אבל אם אינו מוכר לצורך אכילה ליכא למיגזר דדוקא בשלמת הות . תלח דק"ל ממ"ש התוספות בפרק לולב הגזול (דף ל"ט) ד"ה וליחיב כו' לטנין שבישים וז"ל ותפשר הקונה מחבירו כדי להרויח

חידושי רע"ק להמית ולתחיות ולא חית צריך חבדל אצלו שהרי יכול הוא להמית את חרבים ולהחיות. א' בתוכם וכמ"ש ז"ל כ' ונ' מתכמים בפלית א' השנים מתים והאמצעי ניצל וכענין שכתוב יפול מצדך אלף אלא כדי שלא ידבק בהם האויר הרע שבמכת הדבר כעין האמור באשתו של לומ ותכם אשתו מאחריו או ממעם שאמרו ז"ל כשחמדת הדין מתוחה אינו

מבחין בין צרוק לרשע וכו' עכ"ל: (סימן קי"ו סעיף מ') כל דבר שאסור מה"ח. ואף בספק איסור (מ"ל):

קדן (א) אסור לעשות בו סחורה . כב"י בשם רשכ"ל הששם הוא דבר המיוחד למאכל כו' . לתפוקי סוסים ותמורים בזירה שמח יבח לחכול מהם יצחו חמור וגמל שחדם מגדלן למלאכה וחמהחי שהרי בפרק כל שעה (דף כ"ג) איחא שהוא איסור מרובה שכחב ר"ח דה"ה שאר דברים עמאים שעומדין לאכילה אם דאורייחא דחניכן כזדמט לו מינים עמאים מוחר למוכרן לעובד מגדלן למשוח עורוח בשומכן להשחכר בהן או למוכרן לישראל שימשח

טכבים ומפרש טעמא דכתיב לכם שלכם יכא ופרכינן אפי' לכתחלה נמי ומשני שאני ככא דאמר קרא יהיו בסוייתן יהיו וכן כחבו החום' שם דמדאוריי' הוא *) ונראה דהרשב"א כחב גזירה זו' שהחורה חסרה משום זה מדחזיכן היחרא משום לכם ואיסורא משום יהיו הרי הדבר

מסור לחכמים שבם יבחרו מה יהיה אסור ומה יהיה מוחר דוגמא בהרשב"א שהביא בב"י שאם הוא מיוחד למאכל ודרך בני אדם לגדלן לדבר איסור מלאכה דחול המועד בפ' ב' דחגינה וע"כ דנו חכמים כדי לאכלן אע"פ באינו סוחר בדברים אלו למכרן ללורך אכילה אסור שבכל מידי דהוא מאכל יש לאסרו שמא יבוא לאוכלו אבל דבר המיוחד למלאכה מוחר . שוב ראיתי בח"ה סי' ר' שכחב בשם גליון תוספוח דסך דרשת כוה אסמכתת . וזה כחוב בגליון החוספות פרק כל שעה שזכרתי שכחבו דאיסור סחורה באלו הוי דאורייתא ע"ז כחב הגליון דלאו דאורייחא ממש קאמר דבאמה אינו אלא מדרבנן דאסמכחא

ולמכור ביוקר דביינו כמי סחורה ובפרק ד' דשביעית תכן שאין עושין סחורה בפירות שביעית ולא בבכורות ולא בתרומות ולא בגבילות וטרפוח כו' לא משכחת שיהו כולם שוין לענין סחורה אלא בכה"ג דבהדיא שרי רחמנא למכור כדכחיב או מכור לנכרי שכ"ל ואם איתה דאיסור סמורם בדברים פמאים אינו אלא מדרבנן מאי מוכיחים החוספות מנבילות וטריפות מן הפסוק דמכור לנכרי דהתם

ביאור הגר"א

ליך [X] כ"ד כו'. ירושלמי פ"ז דשביעית כ"ד שאיסורו דבר תורת אסור לעשות בו מחודה וכ"ד שאיסורו מדבריהם מיתר לעשות בו מתורת והרי חסור למלאכתו הוא נדל ודרי נפל למלאכתו הוא נדל ר' תושעיא נסב ויהב כתדין מוריים ר' תונא נסב ויהב הוא גדל והרי נפל לפלאכתו הוא גדל די הושעיא נטב יותב בוויין ביוייט וייצה בשב בהדין הילתותא ר"ל שהיו נושאון ונותנין בהלתית ופוריים שהן מד"ם וכן בתוספתא מ"ה לא יתא מביא כלבים כופרין וחולדת הסנאים והתולין וקפור למכרן לעובד כוכבים ולדכב עליהן אבל מוריים וגבינות בית הוניקי והפת והשמן שלחן מותר למכרן ולשכב עליהן: [ב] אע"ש

באר הימב

בין (מ) למאכל. לאפוקי סוסים וחתורים וגמלים דסחתן למלחכה :

(כ) שחורה . המעם שמח יבוח לחכול מהן ודין שוחף שעבר ועשה

פתחי תשובה

קלן (א) כל דבר שאסור. כ' כט' פרי תוחר שתפיר את פדם לסתור בו כיון דחיקקם למים וציין נתשונת וליב תטינה חיוד פי' מ"ב שהסכים פתו כ"ש. [וכ"ב כתשונה מ"ם מים מ"ד והוכים מנו דה"ם מכר מ"ה דחיקקש לצם ובום חודה קושיים החו"מ פ"ז

... בינו יעם כמי שם של המחים ביני ימושניו בנסים שני נדפת ספיך סקיג דחין זה כעין פחורה וכ"ד ספריח סקיד זולח בקונס דבכים פחחים לגדלן בכיפ להחכל במחיב נמחיב נשפח גד דגר חחד פוס' לזה שיינו מה שמקסה פוס' גפ' כל שפה בד"ה ח"ק לכה כן' וח"ח האחרי במרוכה ארור איש שיגדל חוירים ח"ל דמן החורה אורי בהא דאמור מן החורי בדי להשורה במוני במרוכה ארור איש שיגדל חוירים ח"ל דמן החורה במוני במ"ב וו"ח רק א"ם דהכשב"ח ס"ל דאמור מד"ח ששא"ל אי ס"ל בא מן החורה אחרי במונים כה"ג אסור אבל המשב"ח היות מחור למאכל אפילו למשוח מו"מ כדי להשמכה בחורים ואח"ב גורו חו"ל שלא למשוח בשוח דכר האחור במוני בימי השמונאי גורו שלא למשוח מו"מ כדי להשמכר בחורים ואח"ב גורו חו"ל שלא למשוח בשוח דרה במוני במונים במים במונים במ

חירושי בית מאיר

יד אפרים

גליון מחרש"א

(סיי קייין) שלא לעשות סחדרת מרבר אימר . ואף ליהן משת לעובר כוכבים שיחשבת לא מבקלו של מכנונים . וכחג פסיין דלה לקי רק פכם מרדום מפוס דסוי לאי שככללות דוכלל כי המיחד מחדרת מחדרת מחדרת מחדרת מחדרת במרבי בי בשחשה אבוה בי מיים בי בשחשה אבוה בי מיים בי בשחשה אבוה מיים בי בי בי מיים בי בי מושה בי תולעים [עיין ש"ף סי ש"ד מל מלקים מוסים מבול מפני בי תולעים [עיין ש"ף סי ש"ד מיים בי בי תולעים [עיין ש"ף סי ש"ד מיים בי מושה מחדרת בכבינה של שברי כוכבים ב"ה ועיין ס"ש בתמחבר: (ס"ך פ"ק "ל אפורף וכן אסור מפיים מחדרת בביבוה של שברי כוכבים ב"ה ועיין ס"ש בתמחבר: (ס"ך פ"ק "ל אפורף וכן מיים מחדרת בביבוה של שברי ביכבים ב"ה ועיין ס"ש בתמחבר: (ס"ך פ"ק "ל "ל שום מכללות. וכ"ס ס"ק כ") דכל שהום שם מור מיים מחדרת בביבוה של בי היים מור מחדרת בביבים מור מור בי בי מור מיים בי מור מור בי בי מור מיים בי הורשי ותיי בי מור מיים בי מור מור בי בי מור מור מיים בי מור מור בי בי מור מור בי בי מור מור מיים בי מור מור מיים בי מור מור בי מור מור בי מור מור בי בי מור מור בי מור מור בי מור מור בי בי מור מור בי מור מור בי מור מור בי בי

צבי לצדיק

מהפית: ב שם ברמדים דין פו: מטה יהונתן

קושית סמום' במ"ע ודו"ק: (שם)ראפי לפנותו להאכילו לפועליו כו' . עש"ך שרולם לסמור דכרי רמ"ח ולהוכיח

מרת"י בעכודת כוכנים דף ס"ג דנת כוותיה והיינו דעל

סת דתנית שם דתם חתר לכם

לאו ואכלו ואני פורש חושם

משום וכו' ומוקי לה כגון שנקל ונתן כיד סירש"י שנשא ומוקי לם כגון

מיד החגווני ונחן לכם דהשחם

משום פרעון דלחחר ומן הוח

הלה דקננסו במשיכה וחשתכת שלקת יי"נ וכו' . ומעתה

מנקח דו"ש סחורה בחלכיל מוערה דל"ש סחורה בחלכיל לפועלים דאל"ה ל"ל לרש"י לוער דהשתא איהו קספי כו' פ"ל דבלא"ה אסור דהא הוי

דרך סחורה פחסור לעשות

ביי"ג ונשחר דנרים סושוה עם חש"כ דנ"ש חיסור סחורה

ואמנם אמ"ו אמר דאין ראייתו מרש"י מוכרחת דהנה כל טעם דיש לאסור בקונה

להתכילו לפועליו הות משום שקונה דבר חיסור בזול

ונשמכר ביה וח"ב אם החיסור במקח שקונין דגר המוחר אינו אסור למכור ולהאכיל דלא שייך איסור פחורה בכה"ג דכא אינו מרויח

ומשמה הסם בנרייםה גבי

פרויח בין אם הוא ביוקר או בזול דעכ"ם זריך לימן להש סדינר לכך ל"ש החם איסור

סמורה ולפיכך סולרך לפרש משום דחיהו ספי להו חסורם

וק"ל: (שם) דורץ מן החלב שהרי נאמר בו יעשה

דגול מרכבה

(סימן קי"ו כש"ע סעיף א') *) רוןץ מן החלב שהרי נאמר בו יעשה לכל

יד אפרים רנס ע"ם: (שם) חוץ מן החלב ענה"ם ונשו"ם ו"כ'ח"נ

מ"ב באנשים שמחייתם סי׳ מ"ב בחנשים שמחייםם סוא בעורות ארנכים ולפי שסציירים אינם רוצים למכור

מסשיטו

סעור לכד ולכן הם קונים כשלימות העור עם הבשר וכן הם מוכרים להקונה מהם

ומחזיר העור ומשלם דמי סכשר אע"ם שאין ססיחר ברור מ"מ המורם יוכל להעלים ברור מ"מ

פין ולה ימחה בידם תחחר שיש לגדר להתיר מחמת שחין

שיקר כוונתו על הבשר רק על העור רק לפי שהלייד פינו

כולם למרוח בססטם מוכרח לקנוח גם הכשר י"ל דדמי לנודמנו וכסרט שחין מוכרין

הכשר לחוד אחר ההפשט כ"א קודם הפשט איכא היכרא ולא

יבא נאכנו או לפחור בן לבדו

וכיון דהסכתת כל הראשונים שסוח רק מדרבון יש להקל

שלח למחום ביד פעושים כן פ"ש פי פ"ג שחם יכול

שבתחילה שכר לו הכל ביחד

להחזיק גם כעור סערמה זו

ים להחיר כיון שים כמה גדדי פיתר ועיקר החיסור מדרבנן

פ"ם ופשו"ח פמ"ח ח"ח סי" פ"ה חם מוחר ליחן כהמס לפובד כוככים לוחרם שלח

ימקלקל עורה ונחחכעו כזה

עפ"ג פי' י"ב וכפ"ו

וגם סכריכם

ציד הקונה

בשלימות וסקונה

לאו ואכלו בדינר

להאכילו

בקונה ואמנס אמ"ו

חיכו ספי לכו

אסוכא ולאו

ו לפועלים אמר דאין

אין כפ"ה

שפתי כהן יורה דעה קיז הלכות מאכלי עובדי כוכבים מירי זהב

(כך משמע מב"י מהגהום מיימוני פ"ח דמחכלום חסורום) ד (ו) ג *)חוץ מן (ג) החלב שהרי נאמר בן יעשה לכל

כשמוכר לצורך אכילה איכא למיגזר שמא יבא לאכול מהן כיוןשהוא מוכר לאכיל' או שמא יבא לטעום כדרךהמוכרים לאכילה אבל כשאינו מחטסק בו לצורך אכילה ליכא למיגזר א"כ לשמא יבא לאכול לא חיישיכן דאטו ברשיעי עסקינן דלא מזדהרי למיכל איסורא אלא הטעם הוא משום דהרואה שסוחר בדבר האסור לטורך

אכילה יחשוב שכשם שמוחרן לצורך אכילה כך הוא אוכל מהן ולכך מוחר היכח דחינו מוכר לחכילה חע"פ שהוא דבר שדרך בני אדם לגדלן לאכלן וכמ"ש בס"ק א', ודין שותף

בעבר ועשה סחורה בדבר החיסור עיין בח"מ ר"ם קפ"ב בטור: נ ואפי' לקנותו להאכילו לפועליו עובדי כוכבים אסור. לפי דעת כרב ולא ידעתי על מה סמכו רבים מבני עמינו שלוקחין טריפות בכיון כדי להאכיל לפועליהם עובדי כוכבים והדבר פשוט להם להתיר אבל צ"ע מנין לו להרב פסק זה כי אדרבה מהגהת מיימוני שהביא הב"י משמע שמוחר לקנוח להאכיל לפוטליו טובדי כוכבים שלח אסר אלא לקנות כדי ליתן לעובדי כוכבים וכתב הכ"י עליו העעם משום דמתנה סוי כמו מכר דאי לאו דקביל הנאה מיניה לא הוי יהיב לים מידי עכ"ל (וה"ג אמרינן בפ"ק דמליטא (דף ט"ז ע"א) אי לאו דטרח וארלי קמים לא סוי יהיב ליה מחנה ע"ש) וא"כ כשקונה כדי ליחנו לעובדי כוכבים הוי כקונה למכרו לעובד כוכבים דהוי כסחורה אבל בקונה כדי להחכילו לפועליו שיש לו בביחו משמע דשרי דחין זה כעין סחורה וכן משמע בפ' בתרא דעבודת כוכבים (דף ס"ג ע"ב) ע"ש ברש"י ד"ה ולח משום יין נסך וד"ה שנשח ודוק וכן משמע להדיח מח"ח שהביח הב"י שכתב וז"ל אמריכן בירושלמי מי שלקת חזירים ללורך פועלים טובדי כוכבים כשמוכרו אינו מוכרו אלא בדמיו עכ"ל משמע כשהוחירו ובא למוכרו אינו מוכרו אלא בדמים שקנה וכ"כ העט"ז להדיא וז"ל י"ח שמוחר ליקח חזירים להאכילם לפועלים עובדי כוכבים כו' אלא

שאח"כ כחב ויש אוסרים וכמ"ש למעלה עכ"ל והוא דעת טרב: ד חוץ

בון החלב. פי' חלב של בהמה טהורה אבל של בהמה טמאה משמע

חידושי רע"ק

(ע"ז סק"מ) בושא"ב במקום שיש חיתר מפורש. וכ"ב הפ"ז עוד בא"ח (ס"ם חקפ"ח) וע" בכ"ם (פ"ב מהל" מלכים) ובפני יהושע קדושין (דף ע"נ) ובת' חות יאיר (סקפ"ב)

פתחי תשובה

ע"ש גם כחשו' ח"ם שי' ק"ח דחה דכרי ט"ו הנ"ל ואע"ג דודאי כשם שהוא עלמו מוחר לחוכרו ספ"ר שלותו כמותו אכל שיקנה זם באופן שנסתלקו בעלים הראשונים לגמרי ורכנס הוא תחתיכם זה אסור ע"ש. זמ"ש שם שנעלם מקט"ז חוסטות בסוכה ל"ט לא הבנתי כלא הט"ז מתחיבם זם אסור ע"ש. ומ"ש שם שנעלם מהט"ז חוסשות בסוכה ל"ם לא הכנתי הלא המ"ז
בעצמו מניא דברי הסוסשות בס"ק זם זגם בס"ק סקודם] : (דו) ואפילי לקנותי . שב"ך
ועיין בספר אורם מישור וכתשובת כיח ישקב פי׳ ש"ב ובתשובת מקום שחואל סי׳ ע"ז:
ועיין בספר אורם מישור ובתשובת כיח ישקב פי׳ ש"ב ובתשובת מקום שחואל סי׳ ע"ז:
מ"ז דשביעית שנשאל אם יש למחות ציד הקונים ארנכים מתים אם שורם ואת בשרם וחוזרים
מ"ז דשביעית שנשאל אם יש למחות ציד הקונים ארנכים מתים אם שורם ואת בשרם וחוזרים
ומוכרים לפעמים שבשר לכד. וסרי הספ"ח אחבר בכ"ב וחשיב כ"ד שאינו שחודש בחורה
אחברים לפעמים שבשר לכד. וסרי הספ"ח אחבר בכי"ד באיד לא ילכם למכור כעור כלי הבשר
ויש בסם ג"ב חיי נשש כדאי מש"ז למתוך עליו דמתיר בנתיכם החיישים אף דרבים חולקים
מלו מיהו אם נודמן לקנות כ"כ כוול עד שבעד העור לבד, יקבל יותר מתה שנתן או גם
בלוא מיהו אם נודמן לקנות ולתכור אח"ב הכשר לכד כיא דמרוית בעור לבד וא"ל לכוין
בם להאיסור הו"ל באסור כוודמן ש"ש ועיין בתשובם נ"צ מייואל מ" ש"ב שנשל ב"ל בי
בלואום ליון דעיהר כוודמן ש"ש ועיין בתשובם נ"צ מייואל מ"ב שכאל צ"כ על
בסול כיון דעיהר כוונת ססותרים כוא בעור לפור ביא לתיות זה לנודמות מל כוונת מותרים כוא מדכני למחות זה לנודמות מל כוונת מסותרים בוא מדרכים לכחל כיון דעיהר כוונת ססותרים כוא בשור לבד יש לרמות זה לנודמות ממלחים
בסול כל כיון דעיהר כוונת ססותרים כוא בשור לבד יש לרמות זה לנודמות ממלחים
בסול ביון דעיהר כוונת ססותרים כוא בשור לבד יש לרמות זה לנודמות בה שנין סגינ וסחריך נכחר דעיקר חיסור סחולה בדברים הסורים הוח מדרכנן ומעחה ים נוסות להקל כיון דעיקר כוונת ססוחרים הוא כשביל העור לבד יש לדמוח זה לנוחמו שמאים ועסודים (מוזה מוסה דסיל כדעת הסר"ח שהכיא ספק"ד ולא כש"ף) וכסרט שאינו עוכד סבבר לכד. אחר הסבשן אלא מוכרים אום קודם ספשע איכא היכלא אך לאוני לסתלים ההיחר ועכ"פ יש להעלים עין מהם והנח להם כו' וע"ש בסי' מ"ג שכתב דאם יכולים למכור לסקונה ג"ב הכשר עם העור ואף שיחיה עם הקובה שאם יכלם לחזור ולמנוח באיחה מ"א מאחר שבמחלם לחזור ולמכור לו סעור לכד מקויב הוא לחזור ולקנוח באיחה סך שיחתה מ"א מאחר שבמחלם שכר לו הכל ביחד גם הכרותה ביד הקונה להחזיק ב"כתנור מעתכת זו ל"ל להתור כדבר זם שכר לו הכל ביחד גם הכל היותר הוא ביותר מ"ג ה"ל ביותר מ"ל ב"ל החור כדבר זה פים בנא"ם כמה לדדי סימר ועיקר האיסור הוא רק מדרכנן פ"ם (*יוטיין במשובת א"ם סי" ק"ד ק"ה ק"ו שכי שכממט כל הראשונים והאחרונים מסכימים שאיסור מחורה כדברים אפורים הוא איסור דאוריותא והכניא שם דבכי משוכת חו"י ס" קמ"ב במחלק דרוקא באיסורים שלא היה להם שעה הכושר כמו שרנים. ומשמע שמשכים עמו. אך בסי ק"א שם דבריו סים חומר בהיסוך דגלי רחמנת בשרצים דבדילי מינים ק"ו לדברים שחין ביוב ליהו וביר שים החות בשיחן וביר המתה בשנים ביום מחות משלם במיר שיי שלות פובד כוכבים משתק משמע ג"ם דאינו מסכים עם החו"י בוה ש"ש) ומ"ש שור שכחב דאף דקרא לא אסר מחודה משמע ג"ם דאינו מסכים עם החו"י בוה ש"ש) ומ"ש שור שכחב דאף דקרא לא אסר מחודה אנה במידי דקיימי להכילה חין לנו לסורות קולה ולותר דעשתה דילתה המי למכל מינים ונסיר סיכה דלה המי למיכל מינים דחין לנו למדרם שמחה דקרה וכן נוטם דעת הכמ"ע דפטר היכה דבה חור ישרה לישרה בישר דרוך לכך מדוש שמחה דינה זכן חול וחגד שליו במשובה כיי ל' דאוסר לישראל השוכר שדה משמשאל ומשרה להרים ישמשאל ומגד שליו ג"ל נסקוחה בסעמה דקרה להחמיר שלה יששה הישראל שלוחו של פוכר כובנים להרוים בסחורת דברים הסורים לטובק סעובד כוכבים דמ"מ אסור משום דילמה אחי למיכל מינים:

ודאי מוחר מן כחורה אלא דרבנן אסרוה ומחני' האמר דמדרבנן כם שוים ונראה לחרן דאין כח ביד חכמים לאסור דבר שפירשה החורה בפירוש להיתר דאין כח ביד חכמים להחמיר אלא במקום שאין בו לא איסור ולא היחר מפורש מן החורה משא"כ במקום שיש היחר מפורש מן החורה וזהו בכלל מאמרם (ל' המחבר) (ב) (ג] (או להלווח עליו) (א"ה סימן ר') ג (ה) [ד] (ואסילו לקנוחו להאכילו לפועליו עובדי כוכבים אסור)

שמשחי שכ"ד היו מכין ועונטין שלח מן הדין ולח לעבור על ד"ח אלא לעשות סייג לחורה דקשה פשיטא שאין כח בשום אדם לעבור על ד"ת ובח"מ סי' ב' כתכנו מזה

מלאכה ולפי כנחה שזכרתי אחי שפיר טפי דכחן נתכוין שחף להחמיר חין להם כח במקום שהם עוברים על ד"ח. ע"כ מוכיחים החוספות שפיר מדמלינו היתר בחורה ודאי חכמים לא אסרוהו כלל למכירה אלא ע"כ דגם מדרבנן מוחר והיינו היכא דלא קנה להרויח: או להלוות עליו בח"ה סי' ר' נידד בדבר ומסיק שמכוער סדבר לסלוות על כוחלי חזיר ולפי מה שכתב ב"י בשם רשב"ח שיש לחוש שיכוא לאוכלו איסור גמור יש גם בהלואה: שם להאבילו לפועליו עובדי כוכבים. בכ"י לא נמלא טעם לזה ואדרבה כתב בשם ירושלמי מי שלקח חזירים ללורך פועלים עובדי כוכבים כשמוכרו אינו מוכרו אלא בדמיו ול"ל דהחם אמר לענין מי שעבר ולקח. ולענין טעם איסור בזה ע"פ הגמרא בעבודת כוכבים (דף ס"ב) דחניא סחמרין שהיו עושין מלחכה בפירוח שביעיח שכרן שביעיח מחי שכרן שביעית אילימא דיהבינן להן מפירות שביעית נמלא זה פורע חובו מפירוח שביעית והחורה אמרה לאכלה ולא לסחורה כא קמן דנותן לפוטליו מקרי לסחורה ממילא ג"כ אסור לקנוח לפוטליו משטם פורע חובו דכום כסחורה ואע"ג דכתבו החוספות שם הטעם דפורע חובו מבום דמשחכר בפירות שביעית ולאו לאכלה קרינא ביה וכו' וכאן אין משחכר בדברים הטמאים שהרי קונה אותם במעות מ"מ מסחמא מותנים לו בזול אלו הדברים משאר תינים טהורים ע"כ קרינן ביה לסחורה. ולכחורה נרחה דגם במדמנו נבילות וטריפות בביתו חין לישראל אחר לקנות מזה בזול ולמכור לטובד כוכבים ביוקר וכמ"ש

סחוספות שם בטבודת כוכבים וז"ל אומר ר"י דהסחורה שהיא אסורה בפירות שביעים היינו לקנות הרבה ביחד ולהוליך ממקום הזול למקום סיוקר וכו' וכ"כ טוד בפרק לולב הגזול (דף ל"ט) וז"ל וחפשר הקונה מחבירו כדי להרויה ולמכור ביוקר היינו נמי סחורה ובפרק ד' דשביעית חנן שחין טושין סחורה בפירות שביעית כו' ולח בנבלות וטרפות כו' וחין משכחת לה שיהו כולן שוין כו' עכ"ל כמו שהעחקתי בסמוך. ועוד ראיים ממ"ם העור י"ד סי' קנ"א לענין מכירת בסמה וכחב בסה"ת אפילו לפ"ז אין להחיר אלא כשנזדמנה לו אבל לקנות כדי להרויח לא עכ"ל אבל כי דייקא משכחת להיתרא דהא דין תורה במכירת טרפות עומדת אף לדידן וכמ"ש ב"י ע"ז דמקרא מלא הוא

כי'. תוספתא הג"ל ומתני' שם ולא בנכלות כי' וכולן מותרין בהנאה כמ"ש פ' כ"ש : [2] או כו'. בתה"ד מפתפק בוה : [7] ואפילו לקנותו כו'. ערפ"ה דע"ו ס"ב א' אילימא

באר היטב

דובין ומובין מקרי שליח מ"ה אף בקונה ישראל מחכירו שריפה להאכילה לפועליו עובדי כוכבים חין חיפור וכן המנהג פשוע דלח כב"ח שחופר לקנוח כדי להרויח בזה עכ"ל: (ג) החלב. פי' חלב של בהמה מהורה אבל של בהמה מחאה משמע דעת הב"י דאסור לעשות בן סחורה . ש"ך . (ודוקא בחלב העומד למכור לאכילה הוא דאסור בפתאה אבל למשוח עורות או להדליק מוחר ובחזיר לעולם אסור משום מעשה שהיה). כתב באו"ה דאין היתר סיכה בחלב או בחזיר אלא היכח דחיכת לערת חבל חדם ברית ומשום הענוג לה וע"ב חין לפוך חינוק בחלב חזיר שאין זה אלא להענוג אבל מניחין עובדי כוכבים לסוכן ולהאכילן שאין אומר להזהיר גדולים על הקטנים אלא לסוך אותם בידים וכן עיקר ובלבוש חילק מסברתו לאסור בסיכה חלב חזיר ולא בשאר חלב ולא דק במקורן של דברים כי אין חילוק בהם לגמרי עכ"ל הפ"ז. (ומעמה דסיכה הסור דסיכה בכלל סחייה כ"כ ב"י והשיג עליו המ"ז דל"ח סיכה כשחייה אלא לענין יוה"כ או איסורי הנאה מ"ש וכתב פר"ה אפילו לדעת הפוסקים האוסרים יש להחיר לרחון בכורית חש"ם שהוח עשוי מחלב לפי שהוח פגום. ובענין הרחנדחרי"ם חזירים עיין מ"ז) וכחב עוד נשחלחי ע"ד החיישים הגדולים שבגליל זה ודרכן של בעלי מלאכות שלא לקנות העורות אלא כשנותרים אותם אכל לא שחושין מפני שמחקלקלים קנת ע"כיש להסחפק אם יכול ישראל לנחור החיישים או לא ובחשובח ת"ב חוםר לנחור ולמכור חח"כ הבשר לעובד כוכבים חבל הם"ז חולק עליו וס"ל כל שעושה חחילה בהיחר כגון שנריך לדם או לעור הוי הבשר אח"כ כאלו מדמן לו נכלה ומוחר למכרו לעובד כוכבים זה אבל מי שאינו יודע הלכוח שחיפה ורולה לשחום בחיסור ולמכור הכשר לעובד כוכבים ודחי חסור שמחחילה עושה נבלה בשביל מכירתה לחוד ולה משום דבר היחר וכל זה נ"ל ברוד וסשום (ובנה"ב השיג עליו ע"ש) (והפר"ח הסכים עם המ"ב ודוחה הרחיות של פ"ז ועיין סימן י"ש פ"ק ח") וכתב עוד שחותן שוכרי עיירות וכפרים מן השר דחיינו כל ההכנסה של השר ובכלל זה החזירים שבחלר ובחוך הזמן החכירות מגדל ישראל החזירים ומחכיל אוחם לפועליו כחב הכ"ח שלח יפס הם עושים ודעת הפ"ז להתיר וכתב דכבר נהגו במדינת רוסי"א וואלי"ן וכן רבים ולא מיחו בהם חכמים משום דאין שם הישראל עליהם ואין לו עסק עמהם והסועלים הכוחים

וסם באלו אודות שיר לחת בלכך איים מו"מ גדול כין סישמעאלים דרגים פתאים הכלים שאישלים מלוחים כחביות ויש לישראל אחד כאותם פיר שותסות כם ישמעאלי האדינת פליכים והוא כתכ שי לכריית הכלה בואת שמה ושלתם לו והישראל בכאן אינו שושה רק שהולך לישמעאל התוכר שיש לו הכבה מתפיות דגים הג"ל ואומר לו שימשור להשפינה כו"כ שכום תכיות דגים ואח"ב משלם לו אבל הישראל אינו מקבלם לכיתו כלל כ"א מבית אוצר ים לי מים של היים מים מנוחם בחביות זים נישחם החדים החדים ביו שתפחה עם ישמשה החד בחדינת מנרים והוח החב בהרוח הרכב הוחת שתי ושתפה נו הישרחה בהרוח הישרחה בהרוח הישרחה בהרוח הרבב הרכב מחביות דבים הנ"ל וחומר לו שמשור להספינה כו"ל שכום הניות דבים וחי"ד ביתר ברור אף מקרא ולמנ"ד היתר. ברור אף לישראל למשות כן דאמרים בשני שנותרים בחניקה בשביל השורות מיהו במפירת בשר חלקן אהט"ז מפר"ח ובשו"ח שר"ב ושיון שו"ח שבר אשרים שי" נ"ז מי שנותן כשר למיילות

בליון כוהרש"א
שכול ססק: (שם) ונראה לחרץ כו'. ליב שי סטוכס פ"מ זכחים דף ש"ר דהרב מנית ולחים לסקור סכרת זו: דין זה כת' בית ישקב סימן מ"ב ועמ"ש בחי' שלי על התורה פרשת בהר: (כל"ו) ונראה לתרץ ראין
בח"ב וכשור ותום" בב"ם דף ס"ר ע"ב ד"ה ולא ישכור ולפור"ת נו' וגוף דברי המ"ז טוכת מדמקשה שם בפ" כ"ש אי הכי דל ממרם בר"א ואפילו לכתחלה גמי וקשה ולמעמם דלא יאכל לא משמע אימור
הגאה תיקשי עםי הא רצ"ד אז ניתא כיון דלא פירשה התורה לא לאימור ולא להיתר ובכסף משנה ש"ג ממלכים ח"ד והקשה ע"א אמרם מנה דר הוים אותם שנאמר
דינו לבוכר משפת והמשה הא גם מלכי ישראל מדאוריתא דניו אלא משום מעשה דינאי נורו וחירת דה"ם משם במרכה ב"ד היחור בפורה בחורה של משום מעשה דינאי נורו וחירת דה"ם משם במרכה ב"ד היחור בפורה ב"ד מירור בשור מל"ל מור גם מלכי בית דוד דנים אותם שנאמר

או מכור לנכרי והך מכירה אין בה חילוק בין מוכר ע"י עלמו למוכר ע"י אחר דקידל בריש כאיש מקדש בכל בתורם שלותו של אדם כמותו ולישנא דקרא כמי סכי דייקא דקאמר או מכור ולא אמר חמכור כמו שאמר מחלה לגר החננה אלא להורוח שאף שהמכירה היא שלא על ידך אלא ע"י אחר שרי ואין זה דומה

> לשביעית ומכירה בהמה שזכרנו לשם אין כלוקח מיקרי שלוחו של שראל כיון שהמוכר יכול למוכרם ללוקח שיאכלנה עלמה למה נאמר שכוח שלוחו למכור לעובד כוכבים

משא"כ כאן במכירת ערפה שא"א למכור לו אלא לעובד כוכבים ממילא המוכר ללוקח מוכר לו דוקא דבר זה שהוא יהיה במקומו למכור לטובד כוכבים והגע בעלמך דאם לא האמר כן יהיה הפסד במי שמדמן לו נכילה והוא לאו בר הכי שיוכל למכור לטובד כוכבים וכי יפסיד ולא ימכרנה לאחר שיוכל למכור לעובד כוכבים הא ודאי ליחא ואין בזה חילוק אם השליח ירויח או לא דכל סרסר דובין ומזבין מיקרי שליח ומ"ה אף בקונה ישראל מהבירו טריפה להאכילה לפועליו עובדי כוכבים אין איסור דאין כאן איסור על עריפה זו דעומד במקום סמוכר וסלוחו הוא וכן המנהג פשוט כפי מה שרהיחי ואף שמו"ה ז"ל כתב לחיסור לקנות כדי להרויח בזה הנלע"ד כתבתי: (ב) ואם נזדמנו לצייר . מכוחר בב"י דהלכה כחכמים דדוקח כלייד שחומנחו בכך החירו לו חבל לח בחדם חחר: (ד) ובלבד שלא יתבוין לכך. כחן שייכח הג"ה שנדפסה בסמוך ולריך למכרה מיד כו' ובטעוח נדפסה שם כי באיסור דרבנן מוחר לעשוח סחורה בכל גוונא שירלה וכן סוא בב"י בשם א"ח כחוב זה על הרישא: גשאלתי על דבר החיישים סגדולים שבגליל זה דרכן של הבעלי מלאכות שלא לקנות העורות אלא כשנוחרים אוחם אבל לא שחוטין מפני שמחקלקלים קלח ע"כ יש להסחפק אם יכול ישראל לנחור החיישים בשביל זה או לא: גראה לי דהיחר גמור הוא דאי ניחוש לבל חשחית וכדרך שכתבחי בס"ם הקודם

מלאכה (ג)ה דואם (ד) גזרמנו ז לצייר ז חיה ועוף ודגים ממאים ת [ה] (וכן מי פוזמנה לו נכילה ומריסה כביחו) (סור) מו (ז) מותר למכרם (ד) [ו] ה וכלכר שלא יתכוין לכך:

בטמחה ע"ש מיהו דוהח בחלב העומד למכור לאכילה הוא דאסור אבל למשוח עורוח נחבאר בס"ק א' דמוחר למכרו: הן ואם נורמנו בו'. בחוספות פ' כל שעה שם חיחה דנפלה לו בירושה חשיב כנודמנו לו וכן משמע בחשו׳ מנחם עוריה סי׳ כ"ע וכן משמע מדברי הט"ו בח"מ ס"ס ח"ט: ן לצייד בו'. דוהא לנייד שחומנחו בכך חבל שחר כל חדם חש"פ שנודמנו לו בלידה לח החירו לו ב"י כשם הפוסקים ובחשו' מ"ע שם פסק דאפילו לייד שאינו קבוע וכל חדם שנודמן לו מוחר למכרם חבל דרך מקח וממכר חפי' בחודמן ואקראי בעלמא אסור לקנות מהם אלא שאם עבר ולקח לא קנסוסו רבגן שיכח חסור בסנחס ע"ש שסחריך: ז חיה ועוף ודגים משאים בו' . ל' הטור נזדמנו לו ללייד חיה ושוף ודגים טמחים או שלד טמחים עם טהורים מוחר למכרם ובלבד שלח יחכוין לכך: דן ובן שי שנזדמן לו נבלה בו׳ . זהו מקרא מלא (דברים י״ד כ״א) לא האכלו כל נבלה לגר אשר בשעריך חתננה ואכלה או מכור לנכרי וז"ל הב"ח ומשמע דוקא אוהו שמדמנה לו יכול למכרו לעובד כוכבים מפני הפסד ממונו אבל ישראל אחר אסור לקנוח מחבירו הנבלה ושרפה שנודמנה לו כדי להרויח בה למכרה ביוקר לעובד כוכבים דהיינו נמי סחורה שכ"ל וכן משמע בחום׳ דסוכה (דף ל"ע ע"ח) ד"ה וליתב לה וכן משמע דעת ר' שמשון כפי' המשניות פ"ו דשביעי' משנה ג' ע"ם: ובתוב בחשו' משחת בנימין סי' כ"ה בהג"ה דחסור לנחור חיישים שלריך לעורות

דעת הב"י דאסור לעשות בו סחורה דבקרא לא נזכר אלא חלב נכלה

וטרפה ומ"ם המחבר סחם חוץ מן בחלב מפני שסמך עלמו אמה שכחב

שהרי נאמר בו כו' ועוד דסתם בחלב של טהורה מיירי דלא כהא"ח

שכחב שלא חילק הכחוב בין טהורה לשמאה וגם חמיה לי על הא"ח

שהוא להדיא נגד הברייתא דובחים (דף ע' ע"ח) ומייתי לה בח"כ פ'

לו דאיתא המם דהאי קרא דמלב

נבלה וערפה וגו'איירי דוקא בבהמה

מהורה שיש בתינה טרפה ולח

שלהן למכור אח"כ הבשר לעובד כוכבים דמקרי מכוין מלאכתו בדבר סאיסור וכ"כ סב"ה בא"ה סימן תקנ"א סעיף י' ע"ש: מותר למכרם . והיכא דלד טמאים ועהורים לריך למכור העהור והעמא ביחד וכמ"ש הא"ח אבל לא הטמא בפני עלמו ולא הטהור בפני עלמו ול"ד לאם לא עלו בידו אלא טמאים בלבד דהחירו לו למכור דהחם אם לא נחיר לו

CIG

ביאור הגר"א דיהבינן כו' ותתורת אסרה כו' ועתום' שם מ"ג א' ד"ת ואינו כו' וקשה מי כו' לכך גראה לד"י כו': [ד] וכן מי כו'. כמ"ש לנר כו' או מכור לנכרי: [1] ובלבד כו' . מתגו' שם ר"א כו' וחכמים אוסרין ופי' הרמב"ם שם דר"י מתיר כשיתביון לצוד :

שתו" שם ה"א פ" והמטים אוסרון מ" הרבולים שם דר" סחור פשיחביון לצוד :
באד הישב באד באד הישב באד באד הישב באד הישב באד הישב באד הישב באד הישב באד באד הישב באד הישב באד הישב באד באד הישב באד באד הישב באד הישב באד הישב באד הישב באד הישב באד באד הישב באד הישב

גליון מהרש"א

צבי דצדיק
(סף סיק ג') אם השליח ירוית או לא. יל דחילק יש דאם ירוית הוא בכלל לא מצינו שזה נהנה ווה
המריב ומצאתי אח"ב כן בת' בית ישקב סים ע"ב דה ועתה נבאר: (כנו"ס) וכן מישר לגבות דברים משאים בחובו.

נבילה ומרים בית ייון לקכון סיםן ש"ם ווף ס"ב: (20) וכן מוחר לגבות דברים משאים בחובו.

מי מנחם שוריה סיםן ל' בנותן שדה באריטות ומגדל עליו חזוירים ונותנין לו בשומא מהם: (2"ן

מ' מנחם שוריה סיםן ל' בנותן שדה באריטות ומגדל עליו חזוירים ונותנין לו בשומא מהם: (2"ן

מ' מנחם שוריה סיםן ל' בנותן שדה באריטות ומגדל עליו חזוירים ונותנין לו בשומא מהם: (2"ן

מ' מנחם שוריה סיםן ל' בנותן שדה באריטות ומגדל עליו חזוירים ונותנין לו בשומא מהם: (2"ן

מ' מנחם שוריה סיםן ל' בנותן שדה באריטות ומגדל עליו חזוירים ונותנין לו בשומא מהם: (2"ן

מ' מנחם שוריה סיםן ל' בנותן שדה משום לשני עור דביון דכמאן דמנתי בריקלא

נבילה גרע שד יותר דכשיסטוד הריאה והבעים עיון ת"ש לעל סיםן כ"ו: (ט"ו ס"ק ז') [ד"ה כחלתי שבי מוד מים לו לנותן לעות מים לו בליון חש"ף ס"ף מ"ו דייא מים והר" מים ל" מים מותר" ליים ליים מים הרכ"ז ובמ"ח חולק עמ"ש בגליון חש"ף ס"ף ח' ועיין משום החולק מ"ם מותר מים החולים מים הרכ"ז ובמ"ח חולק עמ"ש בגליון חש"ף ס"ק ח' ועיין המוד מים מותר" ומצוד מים החודים סיםן הרכ"ז ובמ"ח חולק עמ"ש בגליון חש"ף ס"ק ח' ועיין מדות במד המיד מים לא חסידים סים הרכ"ז ובמ"ח חולק עמ"ש בגליון חש"ף ס"ק ח' ועיין המוד מים מים הרכ"ז ובמ"ח חולק עמ"ש בגליון הש"ף ס"ק ח' ועיין מ"ק מ"ם ב"ב ממוד הוא או זכן דוא במ"ח חידים סיםן הרכ"ז ובמ"ח חולק עמ"ש בגליון הש"ף ס"ק ח' ועיין מ"ק מ"ב בית עדר היים היים ל" מי מים הרכ"ז ובמ"ח חולק עמ"ש בגליון הש"ף ס"ק ח' ועיין מ"ק מ"ם בליון הש"ף ס"ק ח' ועיין מ"ק מ"ם בליון הש"ח היים מים הרכ"ז ובמ"ח חולק עמ"ש בגליון הש"ף ס"ק ח' ועיין מ"ק מ"ם בליון הש"ף ס"ם מ"ב רבמשליך הבשר כ"ש רשיו הלים מ"ם הרכ"ז ובמ"ח חולק עמ"ש בגליון הש"ף מ"ח היים מ"ב הרבמש בליון המ"ח היים מ"ב הרב"ח בליום מ"ם מ"ב הרב"ח בליום מ"ם מ"ב הרב"ח בליום מ"ם מ"ב הרב"ם מ"ם מ"ב הרב"ם מ"ב הרב"ם מ"ב הרב"ם מ"ם הרב"ם מ"ב הרב"ם מ"ם מ"ב הרב"ם מ

חירושי רע"ק

וכשער המלך (פ"ה ה"ח מהל" ימה"ת): (פ"ך סק"ר) [נֶם תמיה לי על הא"ת. ע" בב"ח כאן ובחשובה (מי' קל"ו) ובפ"ז לעיל (רס"י מ"ר):(פ"ע מ"ל) ואם גודמנו לצייר. ואם עובר כתכבים מביאלו מתנה דער שמא מותר לקבל ממנו ולמברו דהוי כמו נזרמן חשובת שי למורא (מי'

פתחי תשובה

דנול מרבבה

ד משנם עם דשבישים כס"ו

ולחכתים : ה כרתנ"ם

ממה יהונתן

שלאכה כו'. י"ל לפימס הפ"ו דמ"ל להקפנ"א נמ" אסור ד"מ היכי מוכח מסמי קרא ד"מ היכי מוכח מסמי קרא דלמנילם שריא למכור דילמא דווקא למלאכה החיר בכתור

וכמו דכחיב ימשה לכל מלחכי וצייל דסייל להרשכ"ח דדכר במיוחד לחכילה חסור למכור

אפילו למלאכה דעיקר הקפידה פתורה על דכר שעומד לאכילי

החורה פני זכן שניבו נחכית ואף דעכבין אינו מוכר לאכילה וכן להיסך אם נומד למלאכה אף שמוכר לאכילה מוחר ואינ חלב אי לאו קרא

מוחר וחייב חנב פי נחו קדם סים מסתברת נתסור דהח שופד נחסינם ושפיר מוכח דלח נחשר כלל לכשות בו סחורה דחיים אף למלחכם נפי להסר משחייב אף למלחכם נפי להסר משחייב אים חושי

דמ"ל דבר מיוחד להכול מוחר למכור לעבות ד"ח כחמת י"ל דחלב חסור למכור לחכול וכ"ה בתום" להדיח חך קשם

חכחי תניל וקכח מתיר לעשות כו מלחכה דלמא לא היירי רק

כנודמן לו ולא אחי לאשמעינן כנודמן לו ולח חקי נושנים...ן רק כיתר בנחה כחלב ונ"ל דח"ת דחלב חשור לפשות כו כל סתורם אם כן ל"ל קרח דלויטור כנחה כא מצינו

בשורה חם כן ל"ל קרם דלחיסור היחה הח מלינו למילף חבוליו' דהם החם מוחר בהוחם ח"כ ה"ה כחן בח! וע"כ נ"ל דחםי לחשמנים דמוחר לעשות בו בחורה וח"ר ""

וחים למוחר נעשות בו החורה וחים ודו"ק: (שם) וכן מי שנודמנה או כו'. עש"ך מ"ק ה' והו תקרא מלא בחורה והו' מששר י"ל דקרא לא החיר רק היכא דליכ' גר ליחן לו תשא"כ היכא דאים גר ליחן לו תשא"כ היכא דאים גר ליחן לו משא"כ

פיכח דחיכה גר שיוכל ניהן לו כ"א דאסור לעטוח כו סחורם קמ"ל דככה"ג ומי פוסר וק"ל. [הנה"ם זה צ"ע דחדא דהא האידוא ליכא גר

מושב ועוד דהה חמרי' בחמת

משפנים לוכה מתרי במתכ כפכודת כוכבים לף כ' דוריך להקדי'נסיג' דגר חומב ולים):

מלאכה. כ"כ סומכ"ס ותמהני ברי גם בנבילה כתיב או מבור לנברי וחשם"כ מפורם במבני פ"ו רשבימים שחין מושין סחורה בנבילות ומריסו' ולריך לחוקמי קרא כנזדמנו וכ"כ פר"ם כפי' פתשנה וא"כ מנ"ל להחיר כחלב ודלמא ב"כ מיירי קרם בנזדמנו ולכיך לומר דמכל ק כרמכ"ם מוכחיב מלחכה משמע ככל ענין וחכתי קשה החי מהחי כל דרשי ר"ע ורים"ג כל ח' לשימתו נשפחי" דף כ"ב ונחשוב' החרכתי כזם:

יד אפרים

אם יברך על השחישה מאחר שאינו אוכל ממנה עיין לעיל בסלכום שחישה סי' י"ש כסלכום שחיעה פי' י"נו ועשו"ת סשוחם חן פי' ל"ד שמוחר לששות כורית מחלב מוזר ולעשות נרום מחלב חזיר הסומך להקל אין למחות ולעשות החורה בחלב חזיר העומר לאכולה אסור ע"ש שכחב כי כנ"ל סי' כ' שהחיר ג"כ למשום בוכים מחלב חזיר ועיין כל"ל מכוחר שמעמו שנם סרשנ"ח לח חסר כה"ב שהקובים שמוכרים חלב לכע"מ בורים ונרוח כבר נססל מחכיל" וגם בעובדת דנ"ד לח רצו למכור חוב שור וכשב פר שיקנה גם חוב חזיר הוי כצייר שמדמנו לו כו' וגם כיון שהם נריכים להספית לכל בני העיר ע"ב שרי לפו לקנום

צבי לצדים וכסמ"ע בסי' ח"ש כ' ג"כ דמה"ח אברי לצדים וכסמ"ע בסי' ח"ש כ' ג"כ דמה"ח אברי לצדים דמב"ע בסי' ח"ש כ' ג"כ דמה"ח אבר. עוד ק"ל ("ל קרא דלכם כא מוכח מן או מכור לנכרי . דמב"ש במדמן מותר ויייל כיון דכ' יכיו כ"א דמאן גרע דאסרה מורה גם בנדמן . אכל קושי בא' ב"ל קשם על נליון תום' לכן ש למקוש כמום" על מו דמשמע דבוי דאורייתא ולמכש בכשב"א כמ"ז: (בש"ז ש"ק ד") ובלבד בו'. כ' ב"י בשם כו' דסיכ בכלל שחים. יש ראים לש"ז דלא אמרי מיכה בשמים רק ביום כעור. דבלבד בו'. כ' ב"י בשם כו' דסיכ בכלל שחים. יש ראים לש"ז דלא אמרי מיכה בשמים בדאמרי דבסחים כ' אמרי חבים ביו ולוף ודאי בשמים בדאמרי שם שחין מלוב בסלע ומולסין בשחים ולמ"ש חום' כ"ק קש"ו די"א משום דרואת לאו מילמא אין ראים כל כך:

יפסיד כל טרחו וא"א בענין אחר משא"כ הכא ודלא כב"י: ד וצריך

למברה מיד כו' . הג"ה זו ל"ל חחר וכלכד שלח יחכוין לכך: יא וכן מותר לגבות בו'. ולריך למכרם מיד וחסור להשהוחם כדי להשחכר

מותר ליקח בחובו מה"ע שהוא כמליל מידם וכן הוא בחשובת מ"ע

בח"מ סימן רל"ח ס"ו ודקדקו לכחוב למכור דחילו במחנה מותר

דאין במחנה משום גניבת דעת ובמו שנתבאר בסימן ס"ה סי"א

בימן ל' וע"ם שהאריך:

ו טור כשם הרמניים שם מהירושלמי פ"ו דבכ"ק:

הנחות המ"ז

(סימן קי"ז כמ"ז ס"ק ד') ללכוד זכות עליהם בזה . ועמ"ם מוכ כח"ח סי' ח"ן :

נקודות הכסת

(סימן קי"ו בפ"ו פ"ק ד") רתור ג"כ נחירת התיישים. כלם טענה מוככתת וחולי חלו סים רואם דכרי הב"ח בא"ח סימן תקנ"ה שהכחתי כש"ך ס"ק ה' לה כתכ כן : (שם) ס"ק א" לה כתב כן: (שם)
אלא שבא"ה הארוך סוף
בלל ל"ש ראיתי שכתב דאין
היתר סיכה כו' וכן עיקר
ב'' . לא נתכרו לכיוו
בספרי כתכתי וז"ל ולענין
נסקר בשופן או בתלב חייר
נסקר בשופן או בתלב חייר
כ"ס קפ"ג מחיר אסינו כלא סימן ל' וכ"כ ר' ירוחם נחיב ע"ו סוף אות כ"ז בשם הפוסקים דאם גבאן בחובו דינו כנפלו לו בירושה שמוחר למכרם על יד על יד ע"ם: יג ואסור למכור לעובד כוכבים כו'. כ"כ גם המחבר מקום פכנה ומיהו לכריא ממש ע"ם : יד וכל דבר שאין איסורו אלא מדבריהם כו' . ומשמע מקום שכני ומים לכרים מחלב משמע דאסור וכ"ל הסתלב בסל שנת דף כ"א ריש ע"ב דמותר לסוך מאיסור או חלב תזיר למי שיש לו חמטין דבכלל זה נמי מוריים של עובד כוכבים שחינו חסור חלח מדבריהם וכמ"ם הט"ו בר"ם קי"ה והכי איחה בירושלמי פ"ז דשביעית הלכה ד' ר' יהושע נסב ויהב (כלומר נשא ונחן) בהדין מוריים ואט"ג אנ"ג דליכא סכנה ואין איסור ב"א בעושה למענוג אבל עשו' דעעם איסור מוריים מפני שמערבים בו יין וכמ"ם הט"ו בסי' קי"ד למר שרי וכתב רבינו ברוך ומינוקות נרחה שחסור לסוך סי"א וסחם יינם אסור בהנאה כמ"ש המחבר ר"ם קכ"ג י"ל שאין המוריים נמכר יותר בעבור היין וטוד דיכול למכרו חוץ מדמי יין נסך שבו וכמ"ש הטור בסימן קל"ד ס"ב והרב סי' קל"ד סכ"ג ע"ש. גופן כחלב חזיר שחין זכ אלא תענוג אכל ינים פובר כוכבים לסוך עב"ל ומביחו סחו"ם סוף כלל ל"ם. וככחיכם יד רנו"ח בגליון חו"ם מלחהי כחב סב"ח ועכשיו נמלחו מקלה חנשים חוכרים מהשרים עיירות וכפרים לזמן וכל זמן החכירות מגדלים חזירים ומחכילים לפועלים יו"ל וחמסני לפ"ו שאנו נוסגין לרחוך ולחוף כמס שקורין בל"א זיי"ף העשוים פחלכ שבוא אים העשוים פחלכ שבוא אים המשוים שכ"ל עובדי כוכבים ואין לזה היתר כלל כו' ע"כ וכ"כ בחשובת מ"ע רבי ישקב מותר אפילו לפוך ישראל מחלב ומחויר דדוקא סיכת שתן דחשתכום רבכן הקרח חשור הכל שחר סיכם לא שכ"ל וכ"כ ר' ירוחם נט"ו סוף חות כ"ו דעת כ"ב ודעת ם"ם כנות כותים דף ל"ב ע"ח ובפרק בתרת דיומה דף ע"ו ע"ה מבוחר שם דמותר סוחיל וחינו הסור בסנחם סוחינ וחינו מסור נפתחם ובחו"ם שם פסק לחסור וכתכ דלתוספות פרק בנות כותים שלתבו בשם י"פ דשרי שמח שלתנו גם כן דוקח לתקוס לער למי שים לו חשטין ולה נסילה דסשם דבלי ר"ת שם תשתצ דכל ענין שרי וכן בסקקי תוספות שם כתכו שתם תוחר לפוך כשמן חזיר ובחלב . וכן משמע נחום' דיומא וכןתשמע להדות בסמ"ג ההבחתי דלר"ם בכל ענין פרי . ובס"ם קי"ו כתב הכ"י בשם ה"ה דלפוך כמרן במלב חויר תפור דסיכם כמרן במלב חויר תפור ככלל שתים . והכ"ח שם פסק דשרי והפטרת זהבי שם כתב ובחלב חזיר נהגו חיסור חבל בשחר חלב נהגו היתר. ע"ם ומ"מ רחיתי יש מחמירין שלח לרחוץ בויי"ף העשויה מחלב ונכון הוא . מיהו מה שהקשה סמט"ו שם מטעם דםיכה נכלל שחים דהה הין חיוב מלקום יאן): (נהג"ה) וצריך למכרה מיד. זכן לא לעשות מחם תבשילים להמתחד בחם ע' בפ' בפ' עוקף (א"ה סקפ"א'ס"ו): (פ"! סק"ר) בראה לי דהיתר נמור. ע' בא"ד א"ה (פי' תקנ"א) וע' בתב"ש (סס" כ"ב): (נקס"כ) [ב"ב ר' ידוחם נפ"ו. הובא בב"א בבד"ה לעיל (סימן ס"ד): (ס"ר סקי"א) אבל לרטיו מותר. ע' בתשב"ץ (ח"ג סי' רצ"ב): אסיכם לא דק הוא דהא ביום"כ לכ"ע סיכה ככלל שחיה וסיכה ביום"כ ליכ' מלקוח דאינו אלא ביום"כ ליכ' מלקוח דאינו אלא מררבנן כמ"ם המוס' והרח"ם פרק יוה"כ ע"ם גם מה שהקם' שתק"ו שם דחשר בחוב בהחם מהורה פים לנו לחסור והרי כבר נהגו לחחיר נשחר חלב לק"מ דחס"נ דלהחו"ח גם שחר חלב חסור וכן משמע לסדים בסמ"ג וחום' וחו"ם

בהן אבל לדמיו מוחר להשהוחן אפילו חזירים כ"כ בחשו' מנחם עזריה וכן איתא בחום' דעבודת כוכבים (דף י"א) דיבור המחחיל עיקר כו' סימן ל' וכ"כ בחשו' משחת בנימין םימן ל"ו ועיין בח"מ סימן ת"ט: יב דחוי כמציל מידם . כלומר מן הסחם אמריכן דהוי כמליל מידם דלא כהא"ח שכחב וז"ל וליקח אוחם בחוב אסורים ואם סוא כמציל מידם מותר עכ"ל וכתשובת הרשב"ת שהביא ב"י מבואר אפילו חזירים

דגה י [1] ולריך למכרה מיד ולא ימתין עד שחהא שמינה אלו (כ"י כשם א"ה) יא [ה] וכן מותר לגבות דברים שמאים בתובו מן העובד כוכנים יב דהוי (ה) כמליל מידם (רשב"ח בחשובה) יג [מ] וחמור (ו) למכור לעובד כוכבים נכילה בחזקת כשירה (עור) (ועיין בחושן המשפם סימן רכ"ח) יד [י] יוכל דבר שאין איסורו אלא : מרבריהם מותר לעשות בו סחורה (י)

ולסוליא דמה וללבוע בו למר ואי משום שאין טושין סחורה בנבלוח וטריפות ג"כ אינו שייך כאן כיון דבסיתר עושין אותם נבלה ה"ל אח"כ כאלו נזדמנה לו נבלה בחוך כיתו דכיון שהוח עושה תחלה בהיחר בשביל הנחה שלו חין חח"כ שום איסור דלא אסרו חכמים אלא במכיון לעשות מעיקרא באיסור כגון ללוד מינים טמאים משא"כ כאן וכיולא כזה בפ' הים קורא (דף י"ד) אמר רב לא יחחיל ואם החחיל גומר אמר אביי אכן מחחילין כיון דקא מחחלי במערבא וכיון דאחחליכן מגמר כמי גמריכן והייכו כיון שהתחיל בהיחר אט"ג דבשעת התחלה יודע שיגמור וה"נ כן הוא . וראיתי בחשובה נדפסת מחדש להרב ר' בנימן ז"ל *) החיר ג"כ נחירת החיישים אך שבהג"ה שם כתוב דהא דהחירו בגמרא לנחור ולטקור כדי ללבוע הלמר היינו שישליך הבשר אח"כ משום שאין עושין סחורה בנבלוח והוא טעות לע"ד דא"כ היה לו לומר בגמרא שישליך סבשר לכלבים ותו דא"כ היה לו לאסור תחלה גם הנחירה דשמא לא ישליך הבשר אח"כ ויאכלנו דהא זהו הטעם לפי הרשב"א שמביא ב"י שאסור להחעסק בנבלות וערפות אלא דבר פשוע כל שעושה תחלה בהיתר כנון שלריך לדם או לעור הוי הבשר אח"כ כאלו נזדמנה לו כבלה ומוחר למוכרה לעובד כוכבים אבל מי שאינו יודע הלכוח שחיטה ורולה למכור הבשר לעובד כוכבים ורולה לשחוט באיסור זה ודאי אסור

לזה בשם החוספות דלא ישקה מים מגולים אפי' לבהמה שמאה זה אינו

דהה יש לו הנחה מזה וחין כחן כל חשחים וכמ"ש בסמ"ג לחוין סי

רכ"ע שכל שיש לו הנאה מרובה מהשחחה אין כאן איסור בל חשחית

דמוחר לעשות הבהמה ערפה והכי

כמי מליכו פ' השוחט (דף כ"ח)

סשוחט ולריך לדם נוחר או מטקר

ומפ' לה החם בחיה ולריך לדם לזכוע

בו למר כ"כ ממש דכווחיה וכן

בפרק כיסוי הדם (דף פ"ה) שהתיר

ר' לר' חייא לטרוף הבהמה ולשוחטה

שמחחלה טושה נבלה בשביל מכירת הנבלה לחוד לא משום דבר היחר וכל זם נ"ל ברור ופשוט: כתב ב"י בשם א"ח דאסור לסוך בשרו בחלב חזיר דסיכה בכלל שחייה היא וכראה דלא קי"ל כן דבהדיא כחב התוספות פרק בחרא דיומא (דף ע"ז) דמוחר לאדם לסוך בחלב דלא אשכחן סיכה כשחיה אלא ביום כיפור ואיסורי הנאה משום דאיכא אסמכחה אבל חלב דהיחירא הנאה מוחר וכ"ב בפרק בנות כותים בשם ר"ת וכ"ב ב"י סי' קכ"ג בשם רשב"א בחשובה שמוחר לפוך בחלב חזיר אפילו שלא במקום סכנה *) אלא שבאו"ה סוף כלל ל"ע ראיתי שכ' דאין היחר סיבה בחלב או בחזיר אלא היכא דאיכא צערא אבל אדם בריא משום הענוג לא וע"כ אין לסוך חינוק בחלב חזיר שאין זה אלא להענוג אבל מניחין עובד כוכבים לסוכן ולהאכילן שאין אומר להזהיר גדולים על הקטנים אלא לסוך אותם בידים עכ"ל וכן עיקר ובלבוש חילק מסברתו לאסור בסיכח חלב חזיר ולא בשאר חלב ולא דק במקורן של דברים כי אין חילוק בסם לגמרי: כתב מו"ח ז"ל שאוחן שוכרי שיירות וכפרים מן השר דסיינו כל ססכנסם של סשר ובכלל זם החזירים שבחלר ובחוך זמן החכירות מגדל ישראל החזירים ומאכיל אוחם לפועליו שלא יפה הם עושים ע"כ . ומ"מ נראה ללמוד היתר על זה שכיון שעיקר כוונחם בשעת השכירות לשטר שאר דברים וזהו טפל אין איסור בזה דהא כתב רבינו הטור בר"ם זה או שלד טמאים עם טסורים משמע שבכוונה הוא לד אוחם יחד ואפ"ה מוחר והיינו מטעם שאין כוונתו אלא על עהורים לחוד אלא שא"א להיות העהורים נילודים לחוד שבערבוביא הם ונילודים טמאים עמהם ע"כ שרי אע"ם שיודע חחלה שיהיה כן מ"מ אחר מחשבחו אולינן במאי דניחא ליה ודמיא להא דאיתא בפרק השואל דהיתירא ניחא ליה דלקני דאישורא לא ניחא ליה דלקני כעין שכ' הטור בהל' פסח בעובד כוכבים שמביא לישראל חמץ בי"ט האחרון ה"ל דכווחיה ומה שמחגדלים חוך זמן השכירות הוי כנזדמנו לו דשרי להאכילם לפוטליו טובדי כוכבי' וכבר נהגו במדינו' רוסיי"א וואלי"ן וכן רבים ולא מיחו בהם חכמים משום דמידי דהשר הם ואין שם ישראל עליהם ואין לו עסק עמהם והפועלים העובדי כוכבים הם פועלים של השר ומדידים קא הכלי כן נ"ל *) ללמד זכוח עליהם בזה: אסור למכור גבלה בחזקת כשרה. בעור הטעם משום גניבת דעת שאסור אפילו לעובד כוכבים: ובמ"ש העור ונראם דאפי' לפי אלו המפרשים כו' יש להקשות הא כחבו החום' פ' ג"ה (דף ל"ד) ד"ה טרפה כו' ליכח למיחש שמח יקנה ממנו ישרחל דיחוש דלגנוב דעחו של עובד כוכבים אמר כן עכ"ל. הכי נמי למה יהח אסור בפני ישראל דהא לא יקנה ישראל מן העובד כוכבים כיון דעכשיו ה"ל גניבח דעת מותר בו ולמה לא נימא דגם אלו יש מפרשים ס"ל סברא זאת ונעשה פלוגחת חדשה בחנם בין הך אוקימתת לחוקימתת דלעיל בסברת זחת וחף אח"ל דיש להטור הוכחה בלשון יש מפרשים שחמרו לח גזרינן שמח יחננה כו' משמע דהגזירה ליח להו חבל אי הוי בחמח בפני ישראל אנו חוששין שמח יקנה ישראל ממנו דח"כ קשה על היש מפרשים גופייהו למה להו זה ואמאי לא נימא דלא חשבו כלל שיקנה ישראל ממנו דיחוש שלגניבת דעת אמר לו כן כיון שהוא מותר וצריך עיון :

ביאור הגר"א

[1] וצריך למכרת כו'. ממ"ש בב"ק פ' א' וכן גר כו' דוקא כה"ג: [17] וכן מוחד כו'. י ממ"ש בכין מאדם ועתום' פ"ק דע"ו ב' א' ד"ה ולפרוע כו' : [17] ומחד כו'. פג' : [27] ומחד כו'. פג' :

לו למכרם מחה מחה לעובד כוכבים דחיישינן לחקלה. חוח יחיר סיתן קמ"ב): (ה) במציל. דמן הסחם מחרינן דהוי כמניל מידם ובחשובה הרשב"א מבואר לאפילו חזירים מוחר ליקח הימנו בחובו מה"ם ולריך למכרם מיד ואסור להשהוחם כדי להשחכר בהן אבל לדמיו מוחר להשהוח אפילו חזירים ועיין בח"מ

חירושי בית מאיר

יד אברהם

סימן ח"מ ש"ך: (ו) למבור . אכל כמחנה מוחר דאין במחנה משום גניכם דעת כמ"ש כסי' ס"ה סי"א . ש"ך: (ו) מרבריהם . כ' הש"ר ומשמע דככלל זה נמי מוריים של עובד כוכבים שחינו חסור חלח מדבריהם ועיין להמן סימן קל"ד סכ"ג:

(בש"ך ס"ק י"ב) כלומר מן חמתם. כ"ג וכן הוא לקמן פי קמ"ח דהאידנא אפי' מלוה בשנו הוי כמנול: וכן כמד נמי החוי"פ כפ"ז ושניעים ע"ש: (שם בפ"ז ים"ק ד") וביוצא בפרק היח קורא רף ידר אשר רב לא יתחיל ואשר הביר. כמחילה מככודו לא כוון היקב בהבנת כוונת רב מס שאמר לא יתחיל וש"ש בסירש"י ותאלא שליון שנינו לכאן כלל. ובכלל זה הארכתי בחשובה:

גליון מהרש"א

לו שבור וש אם ליון של תשובת משאת בניטן לומול לנחול הייטים כטכיל הטוכות ולמכור זו רוצה לאסור ע"ש אף דנהנה באכילת כלבים ודייק סן תום" ריש האלין ד"ה שטא יקלקלו משמטת מס"ז. וכ"כ כם" לח"ל הכ"ל המי"ל הכב"ל לש"ח בטכין פנום לא דלמא אתי למכל מינית וברש"א המי"ל וכסר"ח ממן כדכלי המ"ב ודמה לחיות כט"ז. וכ"כ כם" ל"ז לח"ח סי"ז ל"ז לח"ח מ"ז בבש"ח אים בטכין פנום לא דצבל"ח אים בי"ח ליכא בנחידה אף דשתישה טיתה קלה דצבל"ח אים כ"א בחיי אבל א"צ לברור לה מיתה ישה ועיין בת' עבה"ב מימן י"ג וכ" דאם פרויה בנחידה יותר מבשחים המין משון מיות בילה ה"ל. בספר א"ד מבשחים המין משום שאין שישין סוורה בנבילות כל" כיון דבריתר שישין אותה נבילה ה"ל. בספר א"ד ממוכרה ולמוכרה ווות שיש מיות למבור הבשר וכמ"ב וכן בת' דות יאיר סימן קמ"ב ורוא עלה קל"א ע"א: (שם) ור"ב בפרק בנות כותיים דף ל"ב א": (ש"ן מק"ם) צרייך לסכור המדאר והמטא ביחד המשח מבור לשות: לא שיש איטור בתחלה או בגמר ה"עבור למכור המשאים לבד: (ש"ם פוף סעיף מ") וכל רבר שאין אימרו אלא מדבריהם. ע"ון לעיל על תיבות אמר לעשות:

א מיתרת דרב עבודם כוכנים קף ל"ם וכמשם שכתב פסור בשם הרשב"א תפני שכוא איפור פורם וכ"ל מדברי סרתנ"ם נפרק י"ג תהת"ם דין י": ב (שון הרתכ"ם שם

דנול מרכבה (פיפן קי"ח בש"ך פ"ק ח") ד) דכוראורייתא פיז ל) דפראורייתא מין (* במינו בפל . ואפי (ר' יכודכ

כשר ואולי מיירי סכא כשאין רוב

סמוכרים ישראלים ונראה לחלק

דהתם לא מיירי אלא בנמלא בשר ביד

עובד כוכבים שלקחו מהמקולין הלכך

במקום שהמוכרים הם ישרחלים

שריכן לים דליכא למיחש שמא נכלה

לקח' וגם ליכא למיחש לאחלופי

בנבלם שהיה לו בביחו דלאיזה צורך

יחליפו הרי הכל שלו אבל הכא

דמיירי בשולח או מפקיד ביד עובד

(סימן קי"ח בשו"ע מעיף א') יון ובשר . עכל"ע ועכמו"ת פכו"י סי' ע"כ שנד כוכנים לא מפני חב"ה ולריך לסיום יושב ומש מ"ם פכח שחין רה ח מוסים לח חיישינן שחין יוםג ומשמר ריות שאם יראה סישראל שאינו שתן ככשר שהנית לא יקח ועוד דהת פרח ופולית בולחות ושחם ומכלם פנם פעור פ"י

חירושי כית מאיר (סיסן קי"ה כשר"ע מעיף א") רשבר . נ"כ (טון זה פהרתכ"ם וח"י מה ענין לשכר לטלרין אף חותם אחר דכא אסיון של פוכד כוכנים דכא אסיון של פוכד כוכנים מומר כבים ישראל ועי' בחי' קי"ר מס למ כמקום שרמיו יקרים פיין ופ'ם. מ'יג חס ישנחל רולם לשתום מח שפסקיד כנית העובד כוכנים סנסקיד (בש"ך פ"ק ד") בחוב פנרה נהוגה דגני יין לא שייך ישראל חשוד לא שייך ישראל חשוד כשם מביום כ'תוחמות בישרחל כ"ם חביות כימותנות ביעייה חשוד חם השוד לנסך סכי הום תוכד כוכבים וחם לפחליף פונו פוננים וחם נפחנים סא לא שיך פרח וחויים: ואולי מוקים לפ מ"מ כחשוד לכםך ואפפ"ב אינו מירתת כעובד כוכנים ודו"ק: (בש"ד ס"ק ח") וככנו שנתכאר בסי" צ"ח . ג"ב ש"ם בדכניו ולש"ר דסוי מבשא"מ לומר נפעמה . שלה שכבר פוכחתי כסי' ק"ו מרש"י דרג טמח וטסור סוי תנ"מ בטעמת וש"ש וט"ם די"ל דחלב במעמם : פנים במעמם

מוכר לו לאכילם. די"ל דמיירי שיכול חתר כמ"ם כמקום קנ"א פ"א בהג"כ כבר כתכתי שם בשם תשובת אמונת שמואל פו' ו"ד דכה לימא דדוקא סיכא דאים ליה לדידים ולח היכח שיכול לקנות כמקום פחר. ולפ"ז שפיר יש רחים כהכ"ל דפ"ב

נחלת צבי

פיירי שלה לחבילה. ועוד דחף מס נדתה סרחים פנ"ל גם בלח רחים יש לומר כן כדי שלח יקשה קושים סנ"ל (וכם דחמר ודילמה לסחורם חיו שכוונה דוקה לשוכרם הלה סכוונה שימשת עוכות וכדומם דכל שלא לאכילה לסחורה) וכ"ו פשום: בחשוכם פום יחיר סי' כחב דבר חדם דחף ססוברים דמדמוריי׳ מסור וקרא דיסיו לא סוי מסמכתא סיינו דוקא בשרנים ורמשים דכסיב לעיל שינים כפרשם ולא בנכלם וסריםה ושחר חיסורים דכחלו לכ"ע הוח רק מדרכנן דלח מלינו למילף משרנים דחיכה למיפרך מה להני שכן לא היפה להן שמת הכושר פ"ש ונראם דפריך נפסחים דכ"ג ולחוקים למה לי למכחב לא יאכל ולכם צ"ם וסקשה מהרש"צ לריך לכם כי סיכא דלא נמעם מקרה דיסיו הפילו דימבר וחיכן דה"כ לה לכחוב יסיו לה יהכל פים וה"ב הי בסוי/ט מיז נימה כדעם דשבופות והפ"ו וש"ם דיקין מורם לחסור סמורה ככל דברים אסורים נשאר קופיים מימר כחירונו דפס כן לכתוב ל דחי כוי כחיב לא יאכל לא פוי ידעינן לאסור סחורם אלא בשרלים לכד דכפיב לא יאכל ומשמע איפור

כירה א ובשר כו'. משמע דהא דלריך בבשר חוחם בחוך חוחם סיינו אפילו במקום שהעבחים ישראל ול"ד למ"ש הט"ו בסי' א' ס"ד דהמוצא בהמוחיו וחרנגוליו שחוטין כראוי בשוק דשרי ברוב טבחי ישראל משום דהחם לא ידעינן מי שחטן הלכך אזלינן בחר רובא אבל סכא שהבשר ביד עובד כוכבים אית לן למימר שהחליפו בנבלה שהים לו וכ"כ המחבר בסי' ס"ג ס"א וכבר אסרו חכמים כל הבשר הנמצא ביד טובד כוכבים אט"פ שכל המוכרים והשוחטים ישראל עכ"ל. מיסו ל"ע שהרב כחב שם בסוף הסי' שאם היה ביד טובד כוכבים בשר במקום שרוב המוכרים הם ישרחלים

קיח דין התיכת בשר אודבר מאכל הגשלח על ידי עובד כוכבים . ובו יינ סעיפים:

איין א (6) ובשר ב וחתיכת דג שאין בו סימן 🛠 איין א ג [א] שהפקיד או שלח ד ביד עובר כוכבים (א) צריך שני חותמות ה [כ] י אכל יין מכושל ושכר (ג) או יין שעירבו בו רברים אחרים ז כגון (נ) דבש ז וכן החומץ ח [ד] (א) וחלב ומוריים

קיד (א) צריך שני חותמות. בעור כתב הטעם בשם רש"י דחבי"ת לריך שני חותמות וחמפ"ג חותם אחד דחבי"ת דמיו יקרים וביין משום חיבח נסך ולפי זה הנך דוקא אבל הרשב"א תולה הטעם דחבי"ת איכא בו חשש איסור דאוריי' וחמפ"ג דרבנן וחשיב בהו חלב . והקשם בדרישה דהא חלב הוא גם כן

כוכבים דאיכא למיחש באחלופי בנבלה שיש לו טוד יש לחלק בין שולח או מפקיד ששוהה הבשר זמן רב בידו ויש לו שהוח שיזדמן לו בשר נבלה ושיחלוף ובין לוקח מהמקולין וכמ"ש הט"ו בר"ס קכ"ח דבגר חושב אסור לייחד אללו יין לזמן מרובה ולזמן מועט מוחר והייכו כמי משום דלאחלופי בזמן מוטט ליכא למיחש ע"ש ועיין בסעיף ו' ובמ"ש שם: ב וחתיבת דגבו'. דוקא החיכה דג דאילו דג שלם או חלי היה ניכר בסנפיר וקשקשה שלו כדלעיל סימן פ"ג: ג שהפקיד או שלח בו'. ל"ד אלא ה"ה לכחחלה מוחר לשלוח או להפקיד דברים האסורים מן החורה בחב"ח ודברים האסורים מדרבנן בחותם א' וכ"ל המחבר להדיא לקמן ר"ם ק"ל ופשום הוא: דביד עובד בובבים. לאו דוקא דה"ה ביד ישראל החשוד לאכול דברים שאין הרבים רגילין להקל בהם וכמ"ש המחבר בסי' זה ס"ח ובס"ם קי"ע (ועיין בהרב המגיד פ"ח מהמ"א דין י' ודוק) אלא להכי נקט הכא עובד כוכבים דיין לא שייך אלא בעובד כוכבים דהא טעמא דיין הוי משום חיבוח ניסוך ערא ומזייף וכמ"ש בס"ק ה' וזה לא שייך בישראל חשוד אם לא שהוא חשוד לנסך יין לעבודת כוכבים דאו פשיטא דסרי הוא כעובד כוכבים גמור וכמ"ש בסימן קי"ע ס"ק ע"ו א"נ להכי לא נקע ישראל חשוד משום גבינה ודכותיה דדבר שהרבים מקילין בו הוא וכמו שיחבאר בס"ק ע"ו והא דלא נקע חשוד להחליף משום דום פשיטא ודוק: ד אבל יין מבושל בו' וכל שאיסורו מדברי סופרים בו'. דעת המחצר דהכל חלוי במה שהוא אסור מן החורה או מדרבכן דבשר דאיכא למיחש שיחליפו בכשר נכלה וכן דג שיחליפו כדג טמא האסורים מן החורה וכן יין אע"פ דסחם יינם אינו אלא מדרבנן וכדלקמן ר"ם קכ"ג מ"מ כחב הרשב"א דמשום חיבת ניסוף עליה טרחי ומזייפי אף בחוחם א' לכך החמירו בו כשל חורה אבל יין מבושל ושכר כו' דכל הנך שאפילו הוחלפו אין בהן אלא איסור מדבריהם וכמו שיחבאר כיון דאיכא חוחם א' לא חיישינן לזיופי והוא דעח הרמב"ם והרשב"א (ור' ירוחם סוף נט"ו) אבל הר"ן כתב בשם הירושלמי דטעמא דביין ובשר וחחיכה דג לריך חוחם בחוך חוחם משום שאיסורו מגופו אבל חמפ"ג שאין בהם איסור אלא משום הערובות וכמו שנהבאר בסי' קי"ד וקט"ו ופת אע"פ שהפת עלמו אסור אפ"ה משום דאיסורו מדבריהם סגי לים בחותם אחד עכ"ד וכ"כ ברא"ה בם' בדק הבית דף קי"ה וז"ל ושעת סירושלמי כל שאסור מגופו וליבוי נמי איסור דאורייתא בעי ב' חוחמות וכל שאיסורו מחמת הערובות א"נ איסור דרבנן סגי בחוחם א' לבד מיין שהחמירו בו עכ"ל וס"ל ג"כ דחומך כיון שאינו ראוי לנסך לא חיישינן דטרח ומחליף כיון דסחם יינם מדרבנן ויין שאני דמשום חיבח ניסוך טרח ומזייף וכמו שאכחוב בס"ק ו' לדעת המחבר וסייעחו וכן מבואר מדברי הר"ן להדיא ע"ש ול"ל דס"ל להר"ן והייטחו דחלב וגבינה לא מיקרי לטנין זה איסור מדבריהם כיון דאיכא למיחש בהו לחשרובות איסור דאורייהא ודוק ורש"י פירש הטעם דביבה"ד דמיו יקרים טרח ומזייף בחוחם א' משא"ב שאר דברים והארכתי בזה מפני שסרב בח"ח כלל ל"ב ד"י כתב שטוב להחמיר כדברי כל הפירושים גם בסימני ח"ח כתב וז"ל וסרבה מעמים בחב"י אמאי לריך חוחם בחוך חוחם וכן כל סדומם לזם שסוא ג"ב איסור דאורייתא או שסוא מדרבנן ואיסורו מגופו כמו חב"י או שסוא מדרבנן ואין איסורו מנופו אבל הוא חשוב כמו חב"י בכל ענין לריך חוחם בחוך חוחם עכ"ל וכ"פ בספר אפי רברבי ול"ע למה סחם כאן כדברי המחבר וגם יש לחמום ברבה על מ"ש בסימני ח"ח ובספר אפי רברבי או שכוא מדרבנן ואסורו מגופו כו' דהא אפילו להר"ן בכה"ג סגי בחוחם אחד כמו פח וכמבואר בדבריו ובדברי הרא"ה לסדיא ואולי י"ל בזם דס"ל דדוקא בפת שאיסורו מדבריהם ואין לו עיקר מדאורייתא וכמ"ש ר"ם קי"ב אמריכן הכי אבל לא בכל שאר איסורי דבריהם וכן כשהשתיק בת"ח דברי הר"ן העתיק ופח אף על גב דאיסורו מגופו אפ"ה הואיל ועיקר איסדרו מדבריהם סגי לים בחותם אחד שכ"ל אלא שבר"ן אינו כלשון סזה וגם משמע בר"ן דאפי׳ איסור של דבריהם שיש לו עיקר בדאוריית׳ ואיסורו מגופו סגי בחותם א' שדימה חומך לפת ע"ש ועבס"ק ז' ודוק ועוד דא"כ לא סולרך לומר טעס דיין דמשום חיבת ניסוך טרח ומזייף דכיון דים לו עיקר בדאורייחא שפיר בעי חוחם בחוך חוחם ול"ע : ך ומ"ש המחבר בגון דבש העחיק ל' הרמב"ם ומ"מ בדברי המחבר ל"ל דמיירי שעירב בו כ"כ דבש עד שנשחנה טטם היין מהמתו דבכה"ג אין בו משום יין נסך וכדלקתן בסימן קכ"ג אבל בנחטרב בו מטט דבש ס"ל להמחבר דיש בו משום יין נסך דלא כסרמב"ם וכמו שיחבאר שם וא"כ בכה"ג לריך נמי הכא חותם בחוך חותם וע"ל בסימן ק"ל ס"ג (ועיין בתשובת מבי"ע ח"ב סימן ר"ח): זומ"ש וכן החומץ ר"ל חומץ של יין וכן משמע בסימן ק"ל ס"ג להדיא ופשוט הוא והיינו שמבעבע כמשליכין אוחו על הארץ שאז היי חומץ גמור ואין ראני לנסך כדלקמן סי' קכ"ג ס"ו ע"ש וטעמא דלמאי ניחוש לה אי משום חיבת נסוך טרח ומזייף הלא אין ראוי לנסך ואי משום שמא יחליף בחומץ של יין נסך כיון דסחם יינם אינו אלא מדרבנן לא חישינן להכי וה"ט דמוריים ויין מבושל ויין שעירבו בו דברים אחרים דלא חיישיט שמח יחליף העובד כוכבים המוריים ויין המכושל ויין המעורב בו דברים חחרים שלו משום דכל הכך לא חסירי אלא משום סחם יינם שהוא מדרכנן ודוק: ה וכ"ש וחלב כר . אט"ג דחלב טעמו שמא יחליף בחלב טמא שהוא אהור מדאורייתא וכמו שנתבאר בר"ס פ"א י"ל שחלב שמא ניכר שהוא עכור כדאמרינן בעבודת כוכבים (דף ל"ה ע"ב) טהור חיור שמא ירוק וא"כ אין לחוש שיחליף כל החלב או רובו אלא יש לחוש שמא סחליף מעט דאינו אסור אלא מדרבנן דמדאורייחא מין במינו בטל *) וכמו שנחבאר בסימן ל"ח וכן חירך בפרישם ס"ד וכי האי גוונא כחב האו"ה כלל מ"ח סוף דין ה' אי נמי כמ"ש האו"ה כלל מ"ה דין ז' דמאחר דרוב חלב המצוי בינינו הוי חלב טסור א"כ סחס חלב הוא מדרבנן והב"ח בקונטרס אחרון כתב על הפרישה ושארי ליה מאריה שכתב נגד הש"ם וכנגד הת"ה הארוך מה שלא עלה על לב ודעתו לומר דמלב יש בו איסור דאורייחא אלא דלסכי סגי בים בחוחם אחד משום דליח ליה רווחא וכן דעת סטור ג"כ טכ"ד בקולר ט"ש ונספוך סוח שסוא כתב נגד הש"ס וכנגד ת"ה הארוך ואדרבה בטור איתא להדיא לפי הגירסא בספרים הישנים שהיא הגירסא הנסונה וכמו שהסכים הוא ג"כ עלים דבחלב להכי סגי תוחם אחד כיון דאיסורו מדבריהם וכמ"ש הרמב"ם והמחבר וכ"כ רביט ירוחם סוף נט"ו וכן הוא באו"ה בכמה

חירושי רע"ק

כאר חימב

פתחי תשוכה

קרדן (מ) ובשר. וכתב הש"ך היינו מפילו במקום שהמכחים ישראל ול"ד למ"ם בש"ם ם"ג שחם היה ביד עוכר כוכבים בשר במקום שרוב מוכרים ישראלים כשר דיש לחלק דהחם מיירי בנמלא בשר ביד טובדי כוכבים שלקחו מהמקולין דליכא למיחש שמא נבלה לקח וגם ליכא למיחש לאחלופי בנבלה דלאיזה צורך יחליפו הבל הכה מיירי ששולה הו מסקיד ביד טובד כוכבים דהיכה למיחש להחלוסי בנבלה שלו ועוד דשוהה זמן רב הצלו ויש לו שהוה להחליסו משח"כ סתם בלוקח מהמקולין וע"ל בר"ם קכ"ח ומיהו בחב"ח בדברים האסורים מן החורה ובחותם א' באיסורי דרבנן מוחר אפילו לכחחלה לשלוח ע"י עובד כוכבים ומ"ש המחבר שהסקיד וכו' לשון דיעבד הוא לאו דוקא וכ"כ המחבר להדיא בר"ם ק"ל ופשום הוא וכמו שהדין בעובד כוכבים כן הוא בישראל השוד בענין זה עכ"ל וע"ש שהאריך קאח כזה: (ב) דבש. כתב הש"ך א"ל דמיירי שעיכב לו כ"כ דבש עד שנשתנה פעם היין מתמחו דבכה"ב אין בו משום יי"ב

(יו"ר ח"ב)

(וכ" ירוחם): ג שם ואע"ג דסתם יינם אינו אלא מדרכין החמירו בו כשל מורה משום

דמיכת ניסוך עליהם וערמ ומוייפי כ"י כפס סרפכ"א

ח סרמ"ם כם מדברי החום" וכן הסכים הרמ"ם וסר"ן

ועיון עוד מדין שלימום יין

נקודות הכסף

(סימן קי"ח כפ"ז ס"ק נ') ולכן תיפה על חאו"ה הארוך כו'. (ק"מ דלע"ג דלר"ח ודלי סגי לף נמפחה ל' מ"ם לגן

דגול מרבבת

דמיל מין במינו ול כטיל מים כוה בעל כי לא תכשיא למייד כתר מבעל אוליון לה אסשר נחלב מהור לפיום שחא אלא אסילו למ"ד כתר בעל אולינן פיין מיחום דף כ"ג ש"א וע"ב מ"ע כאן ג"ל לא אסשר לתלב

שמח למיום מסור דחלכ משקם סות ולכי מסרת חין שם משקם עליו עי' שום' מנחות דף כ"ב עלי ד"ה מר' יסודה . וכום

אתי שפיר לאף דרב דהוא מרא דהך שמעתא דחמפ"ג

סגי בחותם אחד פ"ל כר"י דאמר מין צמינו לא נקיל מ"ת דגרי בש"ך נכונים

מ"ת דברי פש"ך "נכונים וממילא אף דלהחתיר לא מקרי

מין במינו כיון פוס איסור וום היתר מ"ע לעדין המעם

ביון פסמטס שום פין כחן נותן עשם ומותר מן כפורם דכשל כרוב ודוק סיעב כפונים

דמנחות שם . וכמסכת פרק בשוכר דף ש"ג ע"א כחום"

ד"ם יון ביין דמוקי כ"פ ססות דתגר דמים כר' יהודם תיכת למימר דסיינו דלת כר' חיית

פס במנחות וש"ם במום' ד"ם וכ"י כדף כ"ג מ"ב כד"ם (ימח

וש"ם ולמ"ד בחר מכסל חולינן

ודתי דיין כיין סום מין במינו שהרי גם כסיהר מפשר שיגע

כן פובד כוכנים ויסים גם

הות חסור:

חידושי בית מאיר

ד טור כי"מ והות בחוספוקעבודת כוכני דףליה:

שפתי כהן יורה דעה קיח הלכות מאכלי עובדי כוכבים שורי זהב

מיסור דאורייתא בחילוף חלב טמא וחירץ דסתערובות הוא מדרבקן: דוכחי אלא ודאי כי היכי דבדג ושאר דברים אים ליה רווחא במה (ב) רק בישראל חשוד. שהוא גרע מעובד כוכבים שבעוח שיאמינוהו ולח מירחת כל כך וחע"צ דבסימן פ"ו כתב הטור בשם הרמב"ם דעובד כוכבים גרע מישראל שאינו מוחזק בכשרות התם על כל פנים אינו

> מ ומוריים י ופת יא וגבינה (ה) י וכל שאיסורו (ב) מרברי סופרים יב (ו) שהפקידו ביד עובד כוכבים מותר בחותם אחר יג (ז) (ג) י וי"א שאף בדברים שצריכים שנו חותמות לא אמרו אלא בשולח ע"י עובד כוכבים שאינו עתיד לראות החותם אבל מפקיד שעתיד לראות חותמו די בחותם אחד כי הוא ירא יד י ואף השולח מו אם (ז) הודיע לחבירו צורת החותם וגם אמר לעובד כוכבים שהודיעו לחבירו די בחותם אחד: הגה [ח] וי"ם דלם בעיק ב' חוחמות (ב) מוד רק בישראל (ה) חשוד (ג) אבל בעובד כוכבים הכל שרי ע"י (ג) חוחם אחד (עור

חשוד בבירור והך חשוד פירושו במידי דרבים מהרים בו כמ"ם בסעיף ח': (ג) אבל בעובד כוכבים הכל שרי כו'. דסמוספות מקפים דסכת אמריכן ביין שהוא בכלל חבי"ח שלריך שני חוחמות ולעיל בההיא פירקא חמרינן הלכה כר"ח דחמר מפחח וחותם וים גורסים מפתח או חותם די בכך ע"כ תירן ר"ח דהסיח דחבי"ת מיירי בישראל חשוד ולעיל מיירי בעובד כוככים והקשו החום' עליו ופירשו דים חילוק בין שליח למפקיד וכמ"ש הש"ע בסמוך ובנירם' דר' חליעזר שזכרחי יש חילוק

דר"ת גורם או חותם והרשב"א גורם וחותם ולדידיה לא הוי מפתח מוחם כלל במקום שלריך רק חוחם אחד אלא במקום שלריך שני חוחמות או מהכי מפחח בלירוף כמ"ם הש"ע סעיף ד' והנה לפי מ"ש רמ"א כאן וסוא ע"פ או"ה דבדיעבד יש לסמוך על ר"ח ולסחיר בשולח ע"י עובד כוכבים בחוחם אחד ממילא שרי במפחח לחוד גם כן לפי גירסא שלו דגרים מפתח או חוחם וא"כ כשכתב הש"ע בסעיף ד' דבדברים שדי בחותם אחד לא מהני מפתח היה לו לרמ"א לכהוב עליו דבדיעבד מהני מפתח דחד טעמא הוא דכיון דנסמוך אדברי ר"ח נסמוך עליו גם בזה דהא בהא תליא *) ולכן חימא על האו"ה שבכלל כ"ב פסק להחיר בדישבד כר"ת כפסק רמ"א באן ואח"כ כתב בשם י"ר דמפחח לא הוי כחותם אחד ואפשר דוה כחב דרך לכחחלה אבל דיעבד ודאי סגי במפחח וכן פירש מו"ח ז"ל אך שהביא ראייה מדברי המרדכי ז"ל פרק רבי ישמעאל וז"ל בתפיסח לרפת התיר רבי חיים כהן שהיו השומרים בבתי היהודים והמפחחות בידם ומחפשים ויהודי אין כבית ימים רכים והחיר אף בלא פחח פחוח לרשוח הרבים ועל זה נפלאחי ושמא מטעם זם התיר דהואיל והיה נתפס על היין כגוב אע"ג דננעל הפונדק הואיל ואם בא היהודי היה מרתח כננב כו/ עכ"ל וסבר מו"ח ז"ל דהך והמפתחות בידם פירושו ביד היהודים ומזה הביא ראייה דמהגי מפתח ביד ישראל ולא דק דאם כן הוה אדרבה מוכח משם לאיסור דהא לא מלא המרדכי טעם להחיר רק מכח מרתח העובד כוכבים וטעם מרחח הוא אף בלא חוחם כלל כמבואר בסי' קכ"ט וא"כ מוכח דלא מהני מפחח ובחמת חין ספירוש כך אלח והמפחח בידם ר"ל ביד השומרים

להבירו צורת החוחם לא סגי עד שיאמר גם לעובד כוכבים שמודיעו ואורחא דמלחא כשאומר לעובד כוכבים כן מסחמא מודיע וזק שכחבן

עובד כוכבים אלמא דאתי כר"א ואפ"ה צריך חיכר הותם וחיינו משוט שרוא בחותם א' ובמכיר די בחותם א' אף בשולה אכל בחב"ח א"צ תיכר חותם וכן לפיר"ח דמוקי כרבנן מ"מ מדוכנן נשמע לר"א כמש"ש בתום' וע"ש מ"מ כ' בד"ה מ"מ כר אבל ר"ח פ" דלר"א א"צ כלל הכרת חותם וכשיפתו דאוקים ברייתא דמכיר כרבנן ולא ילים מינת לר"א משום דלר"א לא חיישינן כלל לויופא כמש"ש בנם' מ"פ ב' וכשיפתו דמתרץ קושיות הנ"ל לא בשולח ומפקיר אלא מחלק בין ישראל חשוד לעובד כוכבים וו"ש בהג"ת ו"א כו' אבל יתא דמכיר אינו משום שהוא בחותם א' אלא דה"ם שחזר על הותפו ומצא מקולקל אבל במתם א"צ היכר חותם ואין חילוק בחתום כחותם א"א בתב"ח ובין לר"א מקולקל אבל במתם א"צ היכר חותם ואין חילוק בחתום כחותם א"א בתב"ח ובין לר"א יכין לרבנן ואף בחב"ח וו"ש במ"ב ביון כו' ובס' ק"ל מ"ח חתמו כו' נעתום" שם ושם (ע"כ): [ר] וי"א כו' . הוא דעת ר"ת: (ליקום) וי"א דלא כו' . עתום' דב"מ ב"נ ב' ז"ח אתלתא כו' ורא"ש שם מ"נ ור"ת ו"ל כו' דאלת"ה קשיא דרב אדרב בו' אבל בתי'

וע"ל סי' קכ"ג ומ"ם וכן החומן כ"ל חומן של היין והיינו שמבעבע כשמשליכין אוחו על החרץ שחז הוי חומן גמור וחין רחוי לנסך וחם כן למחי ניחוש לה חי משום חיבת ניסוך הלא אין ראוי לנסך ואי משום שמא יחליף בחומן של יי"נ כיון דסתם יינם אינם אלא מדרבנן לא חיישינן להכי וסגי בחוחם א' והיינו דמוריים ויין מבושל ויין שעירבו בו דברים אחרים דסגי להו בחוחם א'. ועי"ל שי הג"ל ס"ו ומ"ש וחלב אע"ג דיש לחוש שיחליף בחלב ממח שהוח מדחורייחם י"ל שחלב פמח ניכר שהוח מכור וח"ב אין לחוש שיחליף כולו חו רובו חלח יש לחוש שמא החליף מעם דאינו אסור אלא מדרכנן דמן החורה מין במינו כפל ברוב ומ"ם ומוריים נמי חיכה למיחם שמה יחליף במוריים שלהן שהוה חסור במקום שדרכן לחת לחוכו יין כמ"ש בסי' קי"ד סי"ה אבל במקום שחין דרכן ליחן לחוכו יין או במקום שהיין ביוקר יותר מן המוריים פשיםא דח"ל הותם כלל ומ"ם ופת סשימה שבמקום דנוהגין היתר בפת של עובד כוכבים־דה"ל חוחם כלל . (ופר"ת כתב אף במקום דנוהגין היחר בפת שלער לריך חוחם שמא יחליפו בפח ב"ב דאסור בכל מקום). ומ"ש וגבינה אע"פ שיש לחוש שיחליף בגבינה שלהם שאסורה מפני שמעמידין הוחה בעור קיבח ובלה "מ"מ מדחורייחה ומי בעל העור במיעועו ומה שלא בפיל הוא מדרבנן א"ל והוא העיקר כיון דאיכא למימר שמא לא העמידה

הלא בעשבים ואפ"ה אסורים משום שמא העמיד בעור וכלה הוי שפיר מדרבנן ודוק עכ"ל: (ג) וי"א. ולקמן ר"ס ק"ל סחם המחבר כסברא הראשונה ול"ע: (ד) הוריעו. כי הפ"ך וה"ה אם אינו מודיע לחבירו שלא שאומר לעובד כוכבים שמודיע נמי מירהת דסבר שהאמת כן הוא וכל זה נמשך לסברא האחרונה משא"ב לסברא הראשונה וק"ל ומיהו אף בשולת בב' חוחמות נכון הדבר להודיע לחבירו טורה החוחם כדי שיחזור אחריו: (ה) חשוד. דגרע לענין זה מעובד כוכבים לפי שהוא בפוח שיאמינוהן ולא מירחת כ"כ ומיירי שהוא חשוד להחליף דאין לפרש שחשוד לאכול אוחו דבר שמשלא ע"י דהא קי"ל מי שהוא חשוד לאכול דברים האסורים אינו חשוד להחליפם ואולי משיבי הני דברים שאין הרבים מקילין בהם שאף הוא חשוד להחליפם אם חשוד לאוכלם כמ"ש המחבר בפי' קי"מ אבל הרשב"א כתב שאכילת גבינה של עובד כוכבים קילא בעיני רבים וכ"כ הטור בסי' הנ"ל דהחשוד על הגבינה אינו חשוד להחליף עכ"ל הש"ך והט"ז פסק דבשובד כוכבים די בחותם ה' ומסחח הוי כחותם (ובנה"כ השיג שליו דלה מהני מסחח הלה בדבר שלריך כ' חוחמות הי סגי במסחח וחותם הבל לה במה שלריך רק

אפילו בלא חומם כלל אלא העיקר כמו שכתבתי: מו ומוריים . נמי איבא למיחש שמא יחליף במוריים שלהן שהוח חסור במקום שדרכן ליתן לחוכו יין וכמ"ם הט"ו בסימן הי"ד סי"ח חבל במקום שחין דרכן ליחן לחוכו יין או שביין ביוקר יוחר מז המוריים פשיטה דה"ל הוחם כלל דחפילו יחליף ליכא איסור וכ"כ המחבר עם: י ופת. אין בי אלא

שמא יחליף בפח שלהם שהוא איסור מדרבנן וכמו שנחבאר בסי' קי"ב וסלכך במקו' שנוסגין סיחר בפח של עובדי כוכבים פשיטא דחין לריך

חוחם כלל : יא וגבינה . אנ"פ שנבינה אסורה משום שיש לחוש שהחליף בגבינה שלהם שאסורה מפני שמעמידיןאותה בעור קיבת נבילה וכמ"ש הט"ו בסימן קט"ו ס"ב מ"מ מדחורייתה נמי בטיל העור חיבה נבילה במיעוטו ומה שסוא לא בטיל לטולם הוא מדרכנן כיון שהוא דבר המעמיד כדלעיל ס"ם פ"ז א"ל אפילו אם ידוע שהעמידוה בעשבים או שאר דברים אסורה כמ"ם המחבר בסימן קט"ו שם והיינו גזרה דרבנן א"ג והוא העיקר כיון דאיכא למימר שמא לא העמידה בקיבת נכלה ואפילו הכי אסורה דאמרינן שמא העמיד הוי שפיר מדרבכן ודוק: יב שהפקירו ביד עובד כוכבים . וס"ם שלחו וק"ל: יג וי"א שאף כו' . ולקמן ר"ם ק"ל סחם המחבר כסברא הראשונה ול"ע: יד ואף השולח אם הודיע כו' . זה נמשך לסברה החחרונה משח"כ לסכרת סכתשונה וק"ל: מז אם הודיע לחבירו צורת החותם וגם אמר לעובדי כוכבים כו' . נראה דמ"ש הט"ו אם הודיע לחכירו כו' כוא לאו דוקא דה"ה אם אינו מודיע לחבירו אלא שאומר לעובד כוכבים שמודיע נמי מירתת דסבור הוא שהאמת כן דהא כחבו הט"ו בסעיף ב' כיון שהחחימו כראוי כו' במקום שדי בא' אין לריך לחזור עליו ולרחוחו ומשמע דחף לפי דעת סי"ח דבמפקיד חין לריך חלח חותם אחד כתבו כן וכ"כ ברב בהג"ה לקמן סי' ק"ל ס"ב וה"ה בשולח ואמר לעובדי כוכבים שהודיע לחבירו לורח החוחם דחין לריך לחזור עליו ולראותו ועוד דאי בשולח בחותם אחד לריךהמקבל לחזור עליו ולראותו א"כ לחיזה צורך לריך להודיע לעובד כוכבים שמודיע לחבירו הח כיון שחבירו מכיר לורת החוחם ולריך לחזור עליו ולראותו יראה לעינים אם זייפו אם לאו ולמה יגרע ממפקיד אלא המ"ו אשמועינן דכשטודיע

שמחליף הטהור בטמא ה"נ בחלב דאי משום לית לים רווחא אחיכן עלה

כא כחבו הע"ו בסימן זה ס"ו (והוא מן הש"ם ומוסכם מכל הפוסקים)

דלא חיישינן שמא החליף אא"כ נהנה בחליפין הא כל שאינו נהנה מוחר

(בש"ך ס"ק י"א) זכוק שהוא לא בפיל לעולם הוא מדרבנן. לא בפיל לעולם הוא מדרבנן. כ"ל מסקמו" בכ"י מקש זכני מסקמי דמוניים לף דכר סמעמיד דמוניים ל"פ ונ"ע ב"ל ומיל בפיל (מי ד"פ ונ"ע ב"ל בפיל "מיל מיל "ל ונ"ע ב"ל בפיל "מיל מיל מיל "ל ונ"ע ב"ל בפיל "ל מיל "ל ונ"ע ב"ל בפיל "ל בפיל ינו בעינ נמו דים וניש (כש"ע מעיף א') ור"א שאף כו' . פיין פר"א מטיף א שעם זו פיקית כש"ם . ובני החתן ר' פיים סקשה על שעם זו דלוך למשר דכרי כב שלתר הנית לחור כמותם לחת לחור ביתה בשלה ול וגם אמר לעובד כוכבים כו' באחרונה ולא כחבו להפך אם הודיע לעובד כוכבים שמודיע לחבירו כו' וגם הודיע לחבירו כו' ומיהו אף בשולח בב' חותמות נכון . הדבר להודיט לחבירו לורח החותם כדי שיחזור אחריו וכמ"ש הט"ו בסי' ק"ל סוף סטיף ח' ט"ש ואפשר דמש"ה נקטו נמי הכי אם הודיעו לורת החותם לומר דבכה"ג יש לעשות לכחחלה : מז רק בישראל חשוד . דגרע לענין זה מעובד כוכבים לפי שהוא במוח שיאמינוסו ולא מירחת כ"כ ומשמע דבבשר ויין וחתיכח דג לריך בישראל חשוד ב' חוחמות ובחמפ"ג לריך בישראל חשוד חוחם אחד ומשמע אחד אייכי דוקא כשולה ולא מודיע לחבירו כמכואר כשו"ע

> [ד] וכל שאימורו כו' . כפי' דחבי"ת בחב"ח לפי שהן ד"ת אבל חמפ"ג אינן אלא מדבריהם ועבה"ג (ליקום) בירושלמי מפרש המעם כל דבר שאימורו מגופו בחב"ח משום תערובת בחותם אחר נראה שחרמב"ממפרש דמשום תערוכת איסורו מדגריהם וראיה פת דאיסורו מנופו וער"נ אבל הרא"ה כתב כמעם הירושלמי ונראה עתה הגירסא שפיר שמחקו רש"י פת למאי גיהרש בו' ועתום' שם ד"ה פת כו' אבל לפ"ז ניחא דמשום דאימורו מגופו הוא אלא דשם כ"ם ב' גם בחומץ ויין מבושל שאיסורו מנופו אמר ג"כ כה"ג דלא פרח ומזייף בחותפאחד ודוקא ביי"נ משום חיבת ניסוך צריך חב"ח וע"כ צ"ל כדברי הרמב"ם משום שהוא מדבריחם וכ"כ ר"נ משם היום שולא בין וח"ה שלח ונמשך אחר לשון הרכב"ם: [1] ו"א כר' אף כי'. (ע"כ): [1] שהפקיד. וח"ה שלח ונמשך אחר לשון הרכב"ם: [1] ו"א כר' ג פלי ר" לתרץ דקשיא דרכ אדרב ושאר קושיות דר"א דמתיר בחותם א' דוקא במפקיד שעתיד לראות הוחפו כ' ואמריגן שם ב' השולח חבית כ' ופירש" בד"ה חבית כר' וכ"ש ביד

פתחי תשוכה

ף מ"כ אינו חפור אות מרכנן דפין במינו בטו נרוב מדחורייםת עכ"ל ומימת דהרי טם"ך לעיל סי' ז"ח סק"ו מסים דחולינן כתר טעמת וח"כ היי חלנ עמת שבונה בעעמו מהלב מחור ולריך ש' מדחורייםת ותולסי כפשובת נו"כ בניינת הלק חו"מ סי' ס"ו שחמם ב"כ בזה וכתב לייבי מעום דה דעל של הלורייתו ילפינן ממשכם הו מעיעולי עובדי כוככים בזה זכתב ניתב תבום דהת דפרים מספר לחוץ שם בכם מלקום ולל כללון צלין בספר מלקום ולל כללון צלין בספר מלקום ולל כללון צלין בספר מלקום כון תגבעות מספר בספר מלקום ולל כללון צלין בספר מלקום כון תלב עמל זכיולל לל לוביינן עספר בשיקר מן הסוכים כיד עובד כוכבים (ב) סד"ם . ע' כתשוכת מסכ"י סלוי סי" י"ר שכתב דאם שלת ממלם כיד עובד כוכבים שמותד אף כלל מותם ע"ד ב"ל ש"ו שכשל כעי ששלת לקמן סי" קכ"ו סק"ו : (ב) היותם אחד . ע' כשו"ת שמם לקמן מי"ר שכלל לובי ששל לובי של מכיר ע"י שובד בככנים חלקת צוחלי לוון מלאים כיד מותרם במיבם לי צמסתות נטועות בלי שום תוחם בכנים חלקת צוחלי לוון מלאים ביד מותרם במיבה בלי שום מותם בכל שום מותם בכל של היידה למנות הבל תוחף חבוב לו רק על כל 6 מפס פיתק תלוי וכתב כו פסח לשל הינוד שום לפיום וקלה חופם מם דינם לו תשיכי סתסמרות כחופם שנוכל להקל בדיעבד כדעת רמ"א ז"ל דע"י עובד כוכנים די נחוחם חשיכי המסמרות כחומם שנוכל להקל בדיעבד כדעת רמ"א ז"ל דע"י עובד כוכנים די נחוחם אי וסשיכי המסמרות כחומם שנוכל להקל בדיעבד כדעת רמ"א ז"ל דע"י עובד כוכנים די נחוחם אי וסשיכי למתוח משנים להקל ולותר דאלו השמחנות משיב כתוחם אף לעיון זם שהוא איסור דאוריותא וכתב שפרלה דברים לפני הרב מהר"יוסף פיאמיטם והוסיף הוא ז"ל עוד מעם לש שכתב בש"ב לקתן ח"ב אם שלת פ"י עובד כוכנים ירך בלא חומם והיא מחוכה כו' וה"ם כנ"ד שהכי אין דרך עובד כוכנים לששות כאלה ודאי דלכ"ע בדיעבד שרי בחומם כל דהו ואף כלא חומם שכ"ז למיגדר מלחא כו' אם לא בססמד מרובה ע"ב ולע"ד קשה לסמוך ע"י לחוד היכא ששלת כלי חומם כל! אף בהפ"מ לא בסמד דאף שאין דרך עובד כוכנים לעשות כאלה פ"מ כיון דבקל יכולים לששום כן דמי לשחים דאף שאין דרך עובד כוכנים לעשות כאלה פ"מ כיון דבקל יכולים לששום כן דמי לשחים

שמטקו ועיקר טום שטח שטח לעובד כיככים עיין בדבריהם המספר לדחוק דדכבי רב המורים בלה הודיע לעובד נליון מהרש"א

າກຄ້າ ວາ ບຸນ ຄົສ ວ"ຄຳ

חמפ"ב מותר בחותם חחד נתי בסבות גוונם תייכי ותיך

מקיים עלים פת למה ניתום

לם חי חתימי בקרירת מידע ידוע כשולת מה ידע חכרים

מה שולח לו כלח סודיע. הגם שבשישם שש"ך ופר"ם שמסקו דעיקר סום ההודעה

(סימן קי"ח נפו"ע שעיף (מ') אבל מפקיד שאסור לראות חותמו די בחותם אחד. ומ"ש הפ"ח להתיר לחשחות התבשילין בתנור של עוכד כוכבים ביום של עוכד כוכבים ביום השבת במפתח לבד כ' עליו בת' ה"צ מוף סל"ם ששגה דמה מועיל במפתח חוזר ורואהו במח יבול לחכיר גם מה שאסר לקרוע הגייר החתום בשבת ואפילו ע"י עובד כוכבים הוא מעות נמור ועיון ח' צ"צ סימן קמ"ז דהא ראיכא מתחח יחותם וכיון דבחותם לחוד נם במשתח לחוד היינו בענין שיש היכר במפתח דומיא

נחלת צבי

פנאה ולא בשאר איסורים במוסרים בסולה לסכי לחיב יסיו להורות חיסור בכל מיסורים חלת ודחי דחף יסיו לא כא לאסור אלא כשרניסלכר ואיכ פריך הנמרא בפיר וכתבוכה הארכתי כוה :

כלל כ"ג והנהוח מיימוני וחוספוח):

ביון שהחתימו כראוי שני חותמות בדברים ביון

צרין לחזור אחריו לראותו אבל אם חזר על חותמו

(סעיף זה כסול בסימן ק"ל ס"ה)

הגה [יא] ומיהו דוקם אם הוא דבר שיש לחום בהחליפו ונהנה בחליפין

(פור וב"י בשם חום' ושאר פוסקים) (הן) [יב] או הוא יין יים ויש לחוש שאסרו (ז) כנגיעה אבל אם רואה הדבר ששלח או הפקיד והוא עוב כמו ששלח ולא נהנה העובד כוכבים אם החליפו לא

חיישים ב [יג] אף (ד) שהחוחה מקולקל וטיין לקמן סוף סימן ק"ל

מדינים הנו :

ג כא יאות אחת חשוב (ס) כחותם א' שתים הוי

אותיות לא חשיבי אלא כחותם אחד כיון שקובעין

אותם בבת אחת פויש אומרים שבמקום שמצויים

מומרים וכותים שיודעים לכתוב (ה) אין כתב סימן

אלא למי שמביר הכתב (סעיף זה כפול נסי ק"ל סעיף ו'):

ד (יד) י מפתח וחותם הוי ב' חותמו' (ו) כב (מי) אבל

הגה [מז] אם שולח איזה דבר בשק וחתם השק אינו אפילו כחומם א'

לפנים (ארוך) ואם חתם הדבר ששלח (ד) וגם (י) השק הוי כב'

הוחמות (כל בו שם):

ד, (ח) כג (יו) יי אם שלח על ידי עובד כוכבים ירך

חותכה אחר חמימת הגיד (מ) כשרה (יח) וכן

(מ) כל חתיכה שניכר בה ניקור הישראל כגון

(ו) (יכ) וביוצא בו:

בנטילת חום דידא וחום שאצל

בדברים שדי בחותם אחד אם לא היה בו אלא

) (a) מפתח לא חשיב חותם (ג"י כפול פס ס"ו):

(כל צו בשם הכי"ף ואו"ה ופ"ו ר"ם ק"ל) אא"כ הפך החפירות

בלא חותם אם היא חתוכה כדרך שישראל

כשתי חותמות ודפוסים יי אע"פ שיש בהם כמה

שצריך שנים ואחר ברברים שדי באחר יז אין

לקמן בסי' ק"ל: ו מור וכ" อ"กร ก"ระวอ דהשולח חנים יין וכו' שם דף ל'א וכפי כתום שם : ז פור ... השניה כח"כ וכר"ן כח"ב דעכודם כוכנים כמם ל": ח רריי" ר"י: ח הרשב"ל נחשוכה עב"י סימן ק"ל: פ כסל"ח כשם פרה"ה: י תכרייםה אחד הלוקה ואחד כשוכר וכי מחד הכוקה ומחד שבות וכד"ח וכר"ח וכנירסת הרשב"ח דמקיל ועכיד מסחת וחותם כשני חותמות שם דף ל"ח: יא שור כשם רש"י:

נקודות הכסף לה סמבים פליה חלה בחופם חתר וזהו דמת כמ"ח וכמ"ם בש"ר מ"ק כ"ח וכה"ג השכחן בקובתי סוכי : (שם ס"ק ר') כדובם טובי לשם טקי) ולענד"ב דכ"ש כר' . ומה ישפה נכבר וחחיכת דג . (וכחתת גם ספ"ו כ"ל רק ניין וכתו שהגים הדג"ת) : (שם ס"ק ה') ובלבוש כתב כו' ואינו כן כו': כתב כו' ואינו כן כו' . לק"ת דפלבוש כתב כן לדינה וכים לדיודן פיכה דהיכה לתיחש שנגע דרך מחעסק

(סימן קייח בש"ע סעיף ד") מפתח לא חשיב הותם המהגר חויל למעמיה שכתי

כדפת הרפכ"א כס"א וגדידיה מסחח לחודים חינו כלום חכל לשיפת רש"י וההום' והר"ן שכתב שניחין דבריהם וכן דעת הרחים כב"ה וכן לת"ב במ"ק י"ד שהשיקר לחלק בין שולח למסקיד וגם לדעת ההג"ה שחילק בין שובד כוכבי לישרחל חשוד לדעם כל כני רבווחח לפילו מפסח לחודים מהר: במקום חומם אחד וכן פני בתקום חומם לתו דכן שני מכתקום מני תוחמות התחמות הדמש"ג דלנ"ם ודלי כני אף במסחם חחד מ"ב אל בתחמם חחד מ"ב אל בתחמם חחד ש"ב אל בתחמם חחד ש"ב אינו של בתחמם חחד ש"ב אינו של בתחמם החדש נכאס דכיון דפעולה מסוביית סנמרא לשיטת כ"ח דמהגי מפתח במקום חומם היכי סמכינן חשיפה כ"ח במקנח מתכיקן חשיעה לשימהיה ולפיכך כפיקר להקל ואף לכחתלם במסחה דמהני במקום חומם אחד ושני ששתחות כמקום שני חוחמות וכן דמח הב"ח ודלם כהשיך. ומיהו חף לדעם במחבר בני מסחחות כוי במקום הוחם חחד וזה ברור : נשאלתי פל חנורים של פוכדי כוככים שמטמינין בו כחמין בשבת חי שני כתותם מחד חו כשי כ' תושמות וחי מהני מפתח במקום חומם חו לא ולכשממ"ל דלא סגי כלא חותם פנין החותם כוא כאוסן זה שכורכין נייר פ"ג התנפול ומדבקין קלוום סנייר ביהד ועוסין שם חותם וכיון שמ"מ לפתוח התנור בשכת כלא קריעם הנייר עספקא לן אי שרי ע"י פורד כוכבי' או לא : : 65 16 שרי פיי פונד כוכני הו נה ; תשובת אחר סלפול ארוך סוף דבר בכא שליקנא ובהא נחמיל למאי דשאילנא דקלקול הרותם בשבת פוי מלאכה דאסילא מן אמירה לעובד כוכבים וכן איו לכיך לשני תופתום ותפילו לחותם חחד חות ככת סני לכים בתפחח אחד וכדכתיכנה

ממה יהונתן

(סימן קי"ח בש"ע מעיף ר') אכל כרכרים שדי בחותם א' כו' לא חשיב חותם ה כי כי א חשיב דירום . ועיין ש"ך פיק כיכ ומ"ב ואפ"ג דלר"ס ודאי סגיא אף כמפחה אחד מ"מ אנן לא כמפית סמכינן עליו רק כחותם חחד ודכרי כש"ך לכחורם שמום ודכרי הש"ך לכחורה שמוה דכיון דהרמ"ח פסק בם כר"ח דנפוכד לוכנים כני כמוהם

דלפי י"ח אלו אין חילוק בין מפקיד לשולח ופי' ישראל חשוד הוא שחשוד להחליף דאין לפרשו שחשוד לאכול אוחו דבר שמשלח על ידו דהא כחבו ע"כ פוכרה לטעם דמירתת העובד כוכבים אבל באמח אי הוי ביד הט"ו בסימן קי"ע ס"ג דמי שהוא חשוד לאכול דברים אסורים אינו ישראל הוי מותר מטעם חותם לר"ת כן נרחה לט"ד ברור דיפה כוון חשוד להחליפם ואולי חשיבי הגך דברים שאין הרבים מקילים בהן

שאף כוא חשוד להחליפם אם חשוד לאכלם וכמ"ש המחבר בסעיף ח' קי"ט אבל הרשב"א כחב ובסי' בחשובר סימן ק"ט שחכילת גבינה של מובד כוכבים קילא בעיני רבים וכ"כ בתה"ח ומביחו ב"י ס"ם קי"ט וכ"כ הטור בס"ם קי"ט דהחשוד של הנבינה חינו חשוד להחליף והכי משמע מדברי הפוסקים ועיין במ"ם בסימן קו"ע ס"ק כ"ב: יו אין לחזור אחריו ולראותו. צריך הטעם דחוחמות לא כוי אלא משום דמסתמח לא טרח ומזייף וטיין בס"ק מ"ו: יה אפילו עשה ב' חותמות . וה"ה יותר ולקמן סימן ק"ל ס"ח התנה הרב תנאים בוה עשום: יבן ויש לחוש שאסרו בנגיעה. כלומר אפילו לא נהנה יש לחום דמשום חיבת נסוך נגע כו וע"ל סימן קכ"ח ס"ק ד': באף שהחותם מקולקל. שנרחם שנעשה בכוונה על ידי אדם דאם לא כן בכל ענין שרי כדלקמן סימן ק"ל ס"ק ו' ומ"ח בהנ"ה: בא אות אחת חשוב כחותם אחד. משמע דחפי' בדברים שדי בחוחם אחד חשוב אוח אחח כסימן ועדיף ממפחה בכתב המחבר בסעיף מחח"ו: כב אכל כדברים שדי בחותם אחד כו' . משמע דהיינו בחמפ"ג וכיולא בו ונראה לפי זה ה"ה דלדעת הי"ח במפקיד אין לריך אפי׳ בחב"י אלא חותם אחד וכן דעת הי"א דבעובד כוכבים הכל שרי בחוחם

וכדלעיל סעיף ח' לח חשיב מפחח

חוחם אחד וו"ם כרב סימן ק"ל ס"ב וכי' קל"א ס"א דיין נסך ביד עובד כוכבים בדיעבד סגי בחותם אחד ולא כתב רבוחא יותר דסגי בדיעבד אפילו במפחח אחת מפני שסחם כאן כדברי סמחבר והיינו כדפי' ואנ"ג דלר"ת ודאי סני אף במפתח אחת מ"מ אנן לא סמכינן עליו אלא בחוחם אחת ובב"ח כחב כחן ובסימן ק"ל שבדיעבד סגי אפילו במפחח אחת ושכן דעת הרב ע"ש ולא נהירא גם מה שהביא ראייה מחשובת רשב"א שבמרדכי פרק ר' ישמטאל ומחשובת הרשב"א (*) כלל י"ט סי' ג' לדין זה דחיתי הכל

בספרי באמת הבנין ע"ש וגם מה שכתב לחלק על המחבר בהמפ"ג ודעתו דמותר הפילו לכתחלה במפחה אחד איני רוחה בדבריו שיהא כדי לחלות כיון שהרשב"ה והט"ו הסכימו דדוקה בעינן חוחם אחד אפילו בדיעבד ונפרט שאמרו להחמיר: בג אם שלח על ידי עובד בוכבים כו' בשרח . מלשון זה משמע קלת דרוקת דיעבד כוי ניקור וכיולה בו סי' אבל לה לכתחלם אכן העור כתב ג"כ כלשון הזה ואפילו סכי כחב להדיא בסימן ש"ה דמותר לשלוח אפילו לכתחלה ע"י עובד כוכבים ע"י סימן ניקור אבל המחבר לא כתב שם מזה כלום ומ"מ

י או לא יא ירוש שה כו' ובש' נ"ה (ל"ס מ") מתבי עשר הנויות כו' בנמצא ביד עובד כוכבים ועתוס' י"ב א' ד"ה ושדי כו' : [יב] או כו' . שם כ"ם ב' אי משום אינטיכי כו' יה"ב ושדי כו' : [יב] או כו' . שם כ"ם ב' אי משום אינטיכי : [יד] משתח כו' . כ"א וכמי הרשב"א כנ"ל : (שון אבל כו' . דוראי משתח לא הוי חותם אף לר"א דלכך ל"ק ר"א ב' משתחות ול"ם ארבנן אלא משום כיון דאית דותם א' לא מרח לפתוח דלכך ל"ק ר"א ב' מפתח לא הוי חותם במפתח ו"ש שם ובמף פמ"ז דשבת דלר"א מני בחותם א' אלמא מפתח לא הוי חותם במפתח ו"ש שם מ"ם ב' דלי"א לא היישין ליומא: [מן] אם שלח כו' ואם כו' . ו"ל אפילו בלא היישין ליומא: [מן] אם שלח כו' ואם כו' . ו"ל אפילו בלא היישין ליומא: [מן אם שלח כו' ואם כו' . ו"ל אפילו בלא היישין ליומא: [מן שלח כו' הוא חותם ועד"ם : [יו] אם שלח כו'. רש"א בפ' ג"ה צ"ד א' מהא דאםרינן שם תתוכא דישראל כו': [יו] וכן כל כו'.

פתחי תשובה

שלינו סימן לסמוך עליו כדלקתן סי' ו' ול"ע כוס: (ד) שהחותם מקולקל י עיין כהשונה נ"ב מיול החודה פיי ל"ה: (ד) ["הביוצא ב"ב: (ד) ל"ה : (ד) ["הביוצא בי ל"ה ב"ה ב"ה ב"ה : (ד) ["הביוצא בו עבה"ק מ"ה: (ד) ["הביוצא בו עבה"ק מ"ה: (ד) מ"ה ב"ה ב"ה ב"ה ב"חלול מניכר כי שהוכסכם כלש על קש ותכן לספיר שיורי וולות שעלים כתו שישראל עוד ב"ה לעיל פ"י מ"ה ס"ג בכנסם לפי שהעובדי כוכנים לין עושין כן רק מולגין בכוחם מושין ועוד היה מעשם בלווז קודם הסכמוב שלקהם עבד כשר עבוד מכם ואחר ב" בעות ככוחות ועוד היה מעשם בלווז קודם הסכמוב שלקהם עבד כשר עבוד מכם ואחר ב" בעות מכחות וועוד היה מעשם בלווז קודם הסכמוב שלקהם עבד כשר שבוד היה מעשה בלווז קודם הסכמוב שלקהם עבד כשר היו בי בשות בי שלחר ב" בעות מכם וואחר ב" בעות מכם וואחר ב" בעות ב"חודה ב"חוד החזירה לבעלים ולא ניכר כם סימן והחיר ג"כ ע"י סימן נהנולות שכראשי כנפים שנחסר

ננע ביין כמ"ם רמ"ח בסי' קכ"ח ס"ד וזה אסור אפילו לדידן דלא כלבוש עיין שם:

לפובד כובני דבשוב הבק חקם: (יח) בשרה. כתב הע"ז משמע דוקת דיעבד אבל לכתחלה לא: (יב) וביוצא. נראה פשום שבכל זה הרגולה שניכר אתה לא מהין נס המק חקם: (יח) בשרה. כתב הע"ז משמע דוקת דיעבד אבל לכתחלה לא: (יב) וביוצא. נראה פשום שבכלל זה הרגולה שניכר אתה לא זה ודיל אף לפי החבר בובני פיל כר"א דסגי בחותם אחד מ"מ לא מ"ל נמרי כר"א דוודאי לכ"א דס"ל דסגי בחותם אחד למובד כוכנים והינו משום דלא יום בל לוב דאת לוכר לרך מותם מוך חוםם והינו משום דס"ל חושה ליכובי שנים לווים לובני ין ישרא למובד כוכנים והכלך כם במפחח פני אבל לרב דאת לרך חותם מוך חוםם והינו משום דס"ל חושה לא שימן כלל לאימא חשר לשנה כוכנים בחות במיח לבן לרך הכל"א ולפ"א אף דקאתר ר"א או מקסף מבסח ביות המקו בל היות מה המקו ביות במובד במ

זה דר"ח כהן כתב התרדכי שם בפירוש ואפילו מסר לו המפחח כו'

וכן הוח משמשות הדברים וכך מבוחר במרדכי בפרק השוכר במעשה

מו"ח ז"ל לדיכא ורמ"א קילר במקום והסוסקים בשם כ"ח) . (ד") [מ] וכדיעבד יש לסמוך על זה (ארוך שסים לו לכתוב סיתר לדידן בדיעבד בסעיף ד' : (ד) ובדיעבד יש לסמוך על זה. כ"כ או"ה כלל כ"ו גם בתום' (דף ס"ט) איחא כן "ולע"ד נרחה דכ"ע מודים (ביין) (* [בזה הזמן]דהא עיקר הטעסדחיישי ולא הכירו אסור יח אפילו עשה (י) שתי חותמות ביין שלריך שני חוחמות אע"פ שהוא דרבכן הוא מלד שחיבת היין נסך עליו כמו שזכרתי בסעיף ה' ובזמן סום לאו עובדי עבודח כוכבים הם כמ"ם לקמן ע"כ אין שייך חיבת נסך ממילח לכ"ע די בחוחם חחד: (ה) או הוא יין ויש לחוש כו' דבר זה חמוה דהא ודאי נהנה מחליפין זה בישחה ממנו ויחן שם מים ובזם ודאי איןשייך לומר שרואה שביין כוח מוב כבתחלה דכח אסור למושמו ודוקה בכשר שייך לומר כן שמראיהו כבתחלה שמן ועוב אבל לא במידי דחלי בטעמא ונראה פירוש דבריו דביין יש חשש אפי' אס ברור לנו שלא שתם ממנו כנון שהיו שומרים מכחוץ שלא יכול להביא שם מים לערב שם ורוחין שלח מחסר משיעורו אפ"ה יש חשש מחמת נניפה אע"פ שאינו נהנה ממנה מ"מ היכא שהוא בניגית או בכוס רחב יש לחום שמא מחוך שהיה מחעסק נגם ביין וכת"ם רמ"ח בסי' קכ"ח ספיף ד' *) ובלבום כתב סטעס מחמת חיבת נסך ואינו כן דא"כ היה להיות מוחר לדידן וזה איכו וכ"כ באו"ה כלל כ"ב בשם סמ"ג: (ן) אבל בדכרים שדי בחותם אחד כו'.

כבר כתבתי בסעיף ח' דלדידן כשר בדיעבד במפחח אפילו במקום באין לריך רק חוחם א': (ז) וגם השק . פי׳ שנס השק חחם: (ח) אם שלח ע"י עובר כוכבים ירך כו משמע דוקא דיעבד אבל לכתחלה לא וכ"כ באו"ה כלל כ"ב ומבואר בדברינו סימן ס"ג בשם המרדכי דכל שיש לו ט"ע במה ששלה לו על ידי העובד כוכבים ברי: (מ) כל חתיכה שניפר בה ניקור ישראל כו'. נרחם פשוט שבכלל זה חרנגולת שניכר בה ניקור הגידין של לוחר כמו

שישראנ

הראשון תי' דמי' לתלתא קרנתא עדיף מפי (ע"כ): [מ] ובדיעבד כו'. תוס' שם ב' בר"ה השולח כו' ובדיעבד כו' וו"ל אף אם לא שלחו לא בו' השולח כו' ובדיעבד כו' וו"ל אף אם לא שלח לא בו' השולח חבית כו' ופי' תוס' שה"א אף ר"י מודה: [י] כיון כו' אכל כו'. שם ל"א ז' הוד השולח חבית כו' ופי' תוס' שה"ל מותר על הנותמו כו' אכל אוב לרצות במש"ש מ"ש ב' הדלת אבי דק חותם א' ליופא משמע דלא חיישינן כלל וכן לרבון בחב"ח דל"ם ר"א אלא דלא בעי דק חותם א' ועדום' שם ד"ה מ"ש כו' מירו מדקאמר הכא בשמעתין כו' ובדיתא דלעיל כו' זכן שם ל"א ב' ד"ה השולח. ויש סקולון לשלוח כו' זכן לדעו ר"י אף שצרין לחודיעו מ"מ א"צ לראות וכמ"ש תוס' מ"ם ב' בר"ה הנ"ל ומיהו אם שולח כת"י והודיע לחבירו כו' דלא כר"ן שכ' לשיפת ה"י דוקא שמביר ובבה"צ איירי שם ע"ש: [א] ומיהו כו'. ממ"ש ל"ד ב' באר הימב חותם מ' ע"ם): (ו) שתי, וה"ה יותר ולקמן סי' ק"ל ס"ח החנה הרב הנחים

בזה מ"ם ש"ך: (ו) בנגיעה . כתב המ"ו נרחה פירושו דביין יש חשם אפילו אם ברור לנו שלא שחה ממנו כגון שהיו שומרים מבחוץ שלא היה יכול להביא

שם מים לערב ורואין שלא נחסר משיעורו אפ"ה יש חשש משום נגיעה אף על פי

שאינו נהנה ממנו דיש לחוש שמא מחמה שהיה מחעסק (משום חיבה ניסוך)

דהותם ועיון מעיף ד' : (מעיף ה' נכג'ס) ובדיועבד יש לממוך על זה. ובב"ה כ' רה"ה במפתח לחוד ההסכים עם הצ"צ מימן קמ"ו : (כ"ע סציף נ") אלא למי שסכיר הבתב. ול"א דמירתת פן יכיר כמו בעושה נקבים בעורות המעובדים לשם תפילין י"ל דחמא מיירי בשולח לאחר א"נ דכר מאכר

שמישם וככפינ לא מיישינן כמיש ס' קלא ע"ש: (שם שיף ד') אם לא היה בו אלא מפתח. פנפ"ע ועשו"ה חיצ סיי ל"ע כסופו משיג על הפר"א שמחיר להשכוח הפנשיל במוררו של עובד כוכבים לגורך שבה יום ולילם אתר כמפתח לכד דו"א דלא דמי לאומן וחגר ומסחח אחד אינו כלום שאף שחור ורואסו מם יוכל להכיר בפשחח ובעיקר הקדרה א"א להיות גם סישן בענין גדולה וקטנה ואף בעין השומן שהרי הועשקת והולכת כל הלילם ואית ליה לאישתמוטי וגם אינו מתיירא להפסד אומנותו שהרי יחבוב אם יודע ולא יאמינו לו יהחתו בחב"ח ע"ב ועיין תו"מ שהזכיר תום בקיצור: (שם בהנ"ה) וכם השם

כתב באו"ה דלכתחלה אין להמוך עליו וכ"כ הרב בשימני ח"ח בם: שיבראל טושין שיש לשמוך ע"ז להיתר: (י) מעבר לרבים בו'. פירוש בד אבל אם שלח איבור דרבנן כו'. ומבואר בח"ם בס דבאיבור אפילו במקום דלא שכיהי רבים ישראל אלא עובדי כוכבים מבחפי זם דרבין אפילו ראה היהודי שהיה החותם נשבר ומקולקל לנמרי והיה העובד כוכבים שלא יראוהו עובדי כוכבים ויגידו לישראל וכמ"ש בעור

> הגה ושאר החסיכות שעמהן אם יש לחוש להם בהוחלפו אכורות (כך דקדק החה"ד סי' כ' מחשיר"י פג"ה) ["ש"] ודוקח בכשר חו שחר איסור דחורייחה בר הבל הם שלח איסור (יג) דרבנן כגון גבינום

> שיש לחוש שמח החליפה העובד כוכבים חה מכיר קנחם שלח הוחלפו

כולם מוחרות אם אותן שלא הוחלפו הם היותר טובים ששלח דודאי אם

כחליף היה לוקח העובים בבהם (שם):

ן וכן יב שלח על ידי עובד כוכבים בהמה או עוף

כימן שחיפה סימן לסמור עליו:

ז כז [כא] י אם שלח על ידי עובד כוכבים בלא

שהוא ירא שמא יראנו אחר בחעוברים ויתפס עליו

בגנב (יא) יי ומיהו לכתחילה לא ישלח על ירי

עובר כוכבים בלא חותם:

ת (כב) ₪ הלוקח בשר ושלחו ביד אחד מעמי

בכשרות ואין חוששין שמא יחליף כח [כג] ואפיי עכדי ישראל (°) ואמחותיתם נאמנים ברבר זה

מצוים שם עוברי כוככים היורעים לכתוב:

הארצות נאמן עליו אף על פי שאינו מוחזק

וש מי שאומר שאם הוא חשור לאכול דברים שאין דרך הרבים להקל בהם

בש אף הוא חשור (ש) להחליף:

[כה] יי בשר הנמצא ביד עובד כוכבים וכתוב עליו חותם או כשר אע"פ שאינו

יודע מי כתבו כשר דמידע (יי) ידיע שהוא של ישראל [כו] יי והוא שלא יהיו

(יי) שחומים בלא חותם כה אסורים כו שאין

חותם אם אותו מקום (י) מעבר (יי) לרבים מותר

יב טור בשם הרשב"ם כח"ם והמרדכי כפ"ק דחולין כשם רש"י : יג ג"ו שם בשמו משימוים דרב ירמים בין הנחוח שנו פנודת כוכבים דף ("6" : יד ג"י ככם תכוכת כרשב"6 : מו רמב"ם ה"ח מהמ"ל דין י' מהל דנחלוםי לא חייםינן הולין דף ו' (°) סי' עבדים מענים שמלו ופכלו לשם עבדות המ"מ: שו סרשכ"ח נת"ם הארוך חדין החשור בם נח"ם הארוך מדין החשוד שם בנמתל דשנודת כוכנים דף בנמתל דשנודת כוכנים דף ליש דלא אתרו אין חשודים להפליף. אלא בחשוד בדבר להכים רגילים בקם כדתאי ובר' (והיה שם וב"י ם"ם קי"ע וכפול שם): יו הרשביא בחשובת סי' ק"ע: יה א"ת בחשובת סי' ק"ע: יה א"ת

נקודות הככף

וכדלקתן ס"ם קכ"ח: (שם ס"ק י"א) תכיות לי מובא בי'. לק"מ דוקם ההם דליכם מלו דחתוכה כחתוכה דישראל הות דיש לתוש בוב בכתול כיל עוכד כוככים חבל הכח דיש כחן חותם או דכתב עליו ייש כחן מותם פו ילתה עליו כשר שיה מורה בבירור שהוא כשר א"ל אם אימא דנודע נו סשק טרפות אח"ב כ"ל להסיר שמותם או הכתב ועוד בחין דרך לחת חותם חו לכתוב כשר עד שיוודע כודחי םכות כתר וזם פקום :

ממה יהונתן

(ש"ך ס"ק כ"ו) וכ' המרדכי בפ' ניד הנשה כו' מעשה בא לידי כו' והוסיף אבל אם לא שאלו השוחם לא חוי םימן וכו' . ע"ם ופי' מפילו מם לא היה כלל חשש חליפין ה"ל למיסר דחוששין דלמם העובד כוכבים לא סיס רולם לילום בולד ולפרות אלל ספותן וחמום בעימה אכל אם הפוחט אותר שהיחם אללו א"כ חזיכן שלא חשש בעירהא לכך מוחרת השאר בלא שאלה לבוחט אחשר בתופעו באלה לבוחט מסור לחיישים כמ"ם ודו"ק: (שם בש"ע סעיף מ') והוא שלא יהיו מצוים שם עובדי מוכרים היודעים לכחוב , ולת"ג לנעיל בס"ג כ' המתכר דתה זו בשם זי"א דתבתע דלח אליכיה דכ"ע וכאן כהם סדבר מכלי חולץ ול"ל דבשותי לפיל מיירי שהסקיד אול עובר כוכבי' דשם איכא למימר כיון דהוא שפקיד אללו וכמב עליו אומיות אמרינן מסחמא דום הוא שספקיד אללו ולא היישי הוא שספקיד אללו ולא היישי שמח החליף חת שלו וגם הלך למוכד כוככים ביודע לכחוב אומיות דוה הוי תכי חשבות זכולים לזי לא סיישים משלים הכל בכשל בכשל כיד מוכד כוכנים דליכא אלא הדא משבח דלמא קנה מן סעובד בוכנים שיודע לכתוב זום כ"ע מודים דמישינן וק"ל:

יד אפרים

מכה"ם ועיין בעי חיי סי'

בחנ"ח, איכון ר ובינה: (פ"ח. בהנ"ח, איכון ר ירבנן, ענה"ע בנכינות כלל א" פ" י"ס בנכינות כלל א" פ" י"ס בנכינות משומים כאומנים בכפינים במסים פ"י פובד כוכנים משומים ש"י פובד כוכנים ישראל אין לחום לחלופין ישראל אין לחום לחלופין ביכות ב"כ באל בכינות ב"כ באל וווד כחב שחום פנ"ם

כחלו ועוד כמה פשמים וע"ם

וכ"ח עוד מום וכ'

ניכר בודאי שנפתח בחותם מוחר בענין זה וכן כוא בח"ח שם דין י"ד וש"ע סי' קכ"ע סעיף ד' : (יא) ומיהו לבתחלה בו' . בח"ח כלל ל"ב

מ"ם: כה אבורים. הטעם שמח החליף העובד כוכבים טוב ברע ושחט בעלמו כמי כן לזה שהחליף ואין שחיטה סימן לסמוך עליו וכתב בפרישה סי"ח וז"ל ודוקת במקום שאין רוב ישראל או רוב טבמי ישראל מש"ה חיישינן שמא החליף בבשר נבלה ואין לסמוך על סימן שחיטה משח"כ לעיל בבי' ח' דשם מיירי במקום שרוב ישראל ורוב טבחים ישרחל אמרינן דסמכינן ארוב מלויים אלל שחיטה מומחים הם עכ"ל וקשה דמשמע דהט"ו מיירי סכא אפילו במקום שרוב טבחים ישראל ורוב ישראל וכן משמע להדיא ברוקה ס"ם ת"ו וכב"ה בקונטרם אחרון כתב וז"ל דוקא הכא חיישינן שהחליף כדי להרוית ושחט בעלמו זה שהחליף אבל בכאבדו לו גדייו והרכגוליו ומלאן שחוטין דכשרים ולא חיישינן דעובד כוכבים שחטן כחם ודאי כיון דמכירן שכן שלו ולא נחלפו אין לחוש דעובד כוכבים שחטן בכדי כיון דלית ליה רווחא

ומסחמא ודאי ישראל שחטן ורוב המלויים חלל שחיטה מומחין הן עכ"ל ולא ירדתי לכוף דעתו דהא

משמע להדיא באלו מליאות (דף כ"ד ע"ב) דאף המולא בהמה שחוטה דעלמא שאינה שלו מוחרת ברוב ישראל וכן משמע מדברי הטור סי"א המולא בהמה כו' וכן נתבאר בסי' ס"ג והרי אינו מכירה שלא נהלפה והמחבר שכתב בסימן א' ס"ד אם אבדו גדייו ותרנגוליו כו' אורחא דמילחא נקט אי נמי המחבר אזיל לטעמים דאסר בשר שנהעלם מן השין בסימן ס"ג והלכך בעינן דוקא גדיין שמכירן שהן שלו משא"כ לדידן

דקי"ל כשר שנחטלם מן הטין שרי אבל נ"ל ברור דל"ד כלל להי" א' דהחם לא הוי ביד טובד כוכבים מטולם אלא דלא ידעילן מי שחטן והלכך אזליכן בתר רובא ואמריכן רוב המלויים אלל שחיטה מומחין הן אבל הכא ששולה ביד עובד כוכבים ויש לחוש שהחליף הטוב ברע והלכך אפילו במקום שרוב ישראל מצויים יש לחוש ששחט בעלמו לזם שהחליף כדי להרויח וגם לא דמי הכא לבשר הנמלא ביד עובד כוכבים דשרי ברוב ישראל כמ"ש לעיל ס"ק א' ט"ש : כך שאין סימן שחיפות סימן לסמוך עליו . וכ' המרדכי פג"ה ומביאו ב"י ס"ס ס"ג מעשה בא לידי בתרנגולת שחוטה ששלחוה ביד טובד הוכבים בלי שומר ונסתפקו בדבר לומר שמא אחרת היחה ונחחלפה והלכן לשוחט ושאלו לו אם שחט זאת החרנגולת וכשיב אין לי בה טביטח עין אמנם טחה שחטתי חרנגולת א' אבל בעל החרנגולת היה מכירה ואמר שואת היא והחרהי אוחה כיון שבעל התרנגולת היה מכירה עכ"ל וכ"פ מהרש"ל פ"ק דחולין סי' כ"ג ופג"ה הימן כ"ה והוסיף אבל אם לא שאלו השוחט לא הוי סימן עכ"ל ופשוט הוא : בן אם שלח ע"י עובד כוכבים כלא הותם כו'. משמע דאף כשאר עובד כוכבים שאיו עבדו ושפחתו מותר בדיעבד אם אוחן מקום מעבר לרבים וכ"כ בח"ח שם דין ט"ו דלח כחו"ה שלח החיר חלח דוקח בשפחתו ועבדו : בח ואפילו עבדי ישראל כו'. פי הרב המגיד שהוא בעבדים כנענים שמלו ועבלו לשם עבדות והרי הן כנשים עכ"ל וע"ל הימן קכ"ד ס"ג וסימן רס"ז: כבן אף הוא חשוד להחליף. בס"ם קי"ע יחבאר דהיינו דוקא לאותו דבר שהוא חשוד לאכול עליו חשוד ג"כ להחליף ע"ש:

הרא"ש שם מהנ"ל: [מ] ודוקא כו'. ער"ם בשם תה"ד: [מ] שלח כו'. דשחיםה לא הני סיטן דישראל הוא סדפריך בכ"מ כ"ד כ' מדתירותו לו משום שתיסה רובה ישראל נינהו [נ" שם ובמש"ל כי' א' ס"ר] ופהג"א פ"ק דחולין כי' י"ו ד"ה וכ' כו': [מ] אם שלח כו'. עבה"ג ובתוספתא פ"ג דרבאי השולח ביר עובר כוכבים ה"ו חושש משום מעשרות ומשום שביעית אבל חמרי גוים המדרים מן הגורן לעיר אינו חושש לא משום פעשרות ולא משום שביעית מפני שהן בחוקת המשתמר: [25] הלוקת כו' . עבה"נ ותוספתא שם

השולח ביד ע"ה או ביד כותי אינו חושש לא משום מעשרות ולא משום שביעית:
[כנ] ואפילו כו'. דהא אפילו על שחיפה ואש כמ"ש ברפ"נ דובחים ועתום' דפסחים ד'
ב' ד"ה הימנות כו': [כד] ויש כו'. ב"ז ל"ם ב' וכפי' ר"ח דבישראל השוד מיירי כנ"ל
ודוקא ע"ה החשוד על הדמאי שחוא דבר שרבים כקילון בהט נאסן והרמב"ם כשיפתו
שמפרש שם בעובד כוכבים כנ"ל: [כה] בשר הנמצא כ'. כמ"ש בפ' ג"ה התובא כו'
וחיישינן שיקח ישראל אלמא מותר ליקח דתקנתא לדשיעי לא עבדינן: [כו] וחוא כו'.

כחב דנוסגין לשלוח ש"י עובד כוכבי"

במקום מעבר לרבים והיא שכונת

ישראל ואין עובדי כוכבים מלויין שם

עכ"ל דמידע ידפי שהוא של ישראל .

*) חמים לי טובא הא איכא למיחש

שמח היה בחמת של ישרחל והיה

בדעתו לאוכלו ועשה לו סי' להכירו

בין שחר חתיכות עריפות וחח"כ

מודע לו שהיתה זו עריפה והברא זו

בעלמה כתב הרשב"א עלמו שהוא

מריה דהאי דינא במקום אחר בספר

משמרת סבית (דף קי"ח) סוף

עמוד ב' וגם סחום' כחבוםו בפרק

ג"ם (דף ל"ד) דיבור המתחיל

חיחוכה לעובד כוכבים כו' לענין

אם חהך במקום סגיד דחיים ישראל

שמח חחר כך כודע לו שהוח עריפה

ולכך בולחה לעובד כוכבים אחר

הכיקור עכ"ל ומנא לן דכאן לא

ניחום לזה ונקל בטפק דאורייחא:

בה ניקור הגידין של לואר כמו שישראל עושין שיש לסמוך על זה. מ"ז: (יג) דרבגן . מבואר בח"ה באיסור דרבון אסילו ראה יהודי שהיה החוחם נשבר ומקולקל לגמרי וסיה ניכר בודחי שנסחח החוחם מוחר בענין זה. ש"ך: (יד) שרושים. כחב הש"ך ול"ד למ"ם בס" א' דאם אבדו גדייו דמוחר אם הם שחושים דהחם לא הוי ביד עובד כוכבים מעולם אלא דלא ידעינן מי שחפם הלכך אזלינן בחר רובא דרוב מצויין אצל שחיטה מומחים הם אבל הכא ששולח ביד עובד כוכבים ויש להוש שההליף הפוב ברע הלכך אפילו במקום שרוב ישראל מצויים יש לחוש ששחע בעלמו לזה שהחליף וכ' המרדכי וז"ל מעשה בח לידי בהרנגולה שחושה ששלחוה ביד עובד כוכבים בלי שומר ונסחפקו בדבר לומר שמא אחרת היחה ונחחלפה והלכו לשוחם ושאלו לו אם שחם ואח התרעולת והשיב אין לי בה סביעת פין

לא שאלו לשוחם לא הוי סי' ופשום הוא (וע"ל ס"ם ס"ג מ"ש בשם המ"ו): (פו) לרבים. כחב הש"ך משמע אפילו כשחר כוחי שחינו עבדו ושפחחו מוחר בדיעבד במקום מעבר לרכים (ודלא כאו"ה שלא החיר אלא בשפחחו ועבדו) . וכחב הפ"ז ואפילו במקום דלא שכיחי רבים ישראל אלא עובדי כוכבים פסחפי זה העובד כוכבים שלא יראוהו עובדי כוכבים אחרים ויבידו לישראל כמ"ש בפי" קכ"ם ס"ד וכח"ת כתב דנוהגין לשלוח ע"י עובד כוכבים במקום מעבר לרבים והוח שכונח ישרחל וחין עובדי כוכבים מנויין שם עכ"ל: (פו) להרליף . בס"ם קי"ם יחבאר דהיינו דוקא לאוחו דבר שהוא חשוד עליו חשוד ג"כ להחליף ע"ם. ש"ך: (יו) ידיע. כתב הע"ו חמיהה לי מוכח הם חיכה למיחש שמה בחמת של ישראל היה ועשה לו סי' להכיכה בין שאר חחיכום פריפות ואח"ב נודע לו

גליון מהרש"א

ייתר החמירו בי' מנ"א מי' ל"ב ס"ק י"ג עיין נליון לקמן ס"ם: (ט"ש ספיף ט") וכתוב עליו חותם או כשר. וביש בדרו כתב הכשר והמשקל חסר עיין מהרי"ם ח"א מי"ב ועיין ת' מהר"ס די בושין דגם לרשכ"א דחייש בדפוס לוווף מ"מ לוווף כתב ל"ח וגם המחמיר די אם מקויים ע"א שבכתב מן עד א' ואף בחתם רק א' מניא ול"ח שמומר כתבו: (ט"ך ס"ק כ"ו) מעושה בא לידי בתרננולת. עיין ביאורה

כוכבים ושתואל לגי׳ כש"י דלא מחנח סיתוא נהת משום דפשיטא לים דאפשר בחקנם פ"י פתו מותר בתוחם חתר חפילו כלה סודים לפוכד כוכנים וכ"ז כוח דתוק בעיני. תו נ"ם דחיך חספר דתיירי בשולם הת התסתפר ע"ם העושכל דכל ההיתר הנחמר בפו"ע פעיף י' ובהג"ה סוף סעיף כ' וחם חינו

חידושי בית מאיר

לרשביא דחייש בדפום ליווף פיום לדוף ביום לדה וכם המחביר די אם בקויים עם שבבתב כן עודא "ליחיי בעודה המחביב ליווף של שבבתב כן עודא "ליחיי בארגולה של מטושל כי מינו דוקף מנסקיד ביושוב בחליי לו להפקד דכר שלמו הדכל הפקד והוח מוחי בפ"ו דלו בשלמ מנקום מרחק דיש למוש של הדרך לא סים מוזי לו להשיב כיושל בדר בשלמ בפקד והוח מים לכי בשלמ בתקום מרחק דיש למוש של בדרך לא סים מלוי לו להשיב כיושל בדר לכי ביושר ביושל ביושל ביושל בדר לכי בדר ביושל משום בדר ביושל משום הדרים לליחים לכיום בחליים לליחים למקום מחשם הב"ל וליש להדר להירי דוקא כשלמ בחלים למהם מוחים ביושל ביושל היים ביושל ביושל

בשם הכא"ה: יש פור וכ"ל לרבנ"א ממשנה השמיח שונד כוכנים בחנות פכודת כוכנים דף ס"מ: כ משנה כה דף ס"ח: כא שם נמשנה דף ס"ם: כב שם כנמ' לף מ': בג בם נחשום: כד מדנרי המום' אהא דלא הלכת לנור וכו׳ שם דף י״ה וג׳כ ש"ם: כה שם כנמ׳ : כו טול כשם תכיו כרח׳ש וכתשוכם כלל י״ם

ובעת חו לא מידי: (שם סעיף ם' בהנ"ה) וכן מותר לקנות גבינות כו' . הרג מהריכ"ל גבינות כו' . "הרכ מהריכ"ג כח"ג כסי' מ' נשאל של גבינו' בכחים מחרן מרחקים וחקוק ככל חמיכם מכם כשר בדשום של עד אם יש לשמוך על המעת" או לא והשיב דהרשב"א כתב בחשונה שאין לסמוך בהם על סהוממות סנמנאות ביד פובדי כוכנים וכתב עוד שהמרדכי על סגבינו" שמשה ישראל בביח בעוכד כוכבים וכין חקומים כחותם דסום של פן ושכח בדפום ככים בעובד כוככים ויכחים פן זייף סעובד כוכבי' והחם חחרי' בחוחו דפום בחותו דפום והחם מחרי בחוחו דפום וסטיב לסחיר שלמם קפשים ע"ש ומהרי"ם כמ"ב חלק בשייך לי"ד סיי ג' כמכ דלה פליגי דמ"ש סרשב"ל דחיכת למיחש לויופת פייכו סיכא דמשלח כגבינום בביחנן אינו מוזר ארואם אותם אכל מם שסתיר ר"י ש"י פי' פיינו בישראל מומד,שם ומוז'ורואהו מ"כ וליסמדכת לדעם ככשנ"ה אין חילוק בין מסקיד לשולח כדלפיל בס"ק י"ד ש"ש אלמא דלא משליג בסכי. גם מ"ש עוד דעדכרי הרפכיה מוכח קבדסום הנכינום ים לחסור לף בהתבלת פחור ורוחהו אלח בים לחמום שהידון של מסריב"ל כשחין בישראל חוור ורוחה חומם ומה שייך החי מילהת דר"י והרשב"ה לחומו מנין פ"כ וחיכה לפידק עלים דכה מהרשנ"ה יליף לה בתכ"ש דכיון דחף במחר ורוחהו חוסר הרב כ"ם בשחין תוור ורוחהו ולדעקי לא פליגי הרשב"א ור"י דחף לרעם ר"י חין לסמוך פל כתוסמות לקנום גבינות של פוכדי כוככים וחף שכרשבים דשתה ירנים בישרחל מחמם שהגנינות שנששו הח"כ לחות יותר וגם המ"ל שכה החותם לידו שמם לם איף חם לח פייך נגביטם סעוכדי כוכבים ונס כמחבר כסחיק כ' הדינים בכחן הומם משמע לים דוה פליגי מסדדי וחיך שיסים בפיקר סדין ספלם סריכיל דכל שמכירין החימות מכתב שמביה סעוגד כוכבים כעל סגבינות הין לחוש חולי הומן סגבינות שככפל מעיד עליכם כבר נתכרו ואנו הגבינות פתכית בסנינו הם גבינום החרות שעשה החדל כדפום שגוב חו שמות משום דהדין נותן שיקחו כים דין סכמכ מיד סחגר ואם אותם גכינות שהכחב משיד פליכם נמכרן כיו כנ"ר לוקחים הכחב מירו וסוסיף פוד דחשי' שלח יכירו בחקימות מבעדים בחחומים בכחב שמכיח החגר וחף במקו' דשכיחי שוכדי כוכבי' דיודעין לכמוב סיינו לומר דכתב מומיות למ מסני אכל לחוש

ממה יהונתן

(שם בש"ע סעיף י') ואם אינו נהנה בחליפין מוחר בכל ענין כו'. סקשם הפ"ח דכת בעבודת כוכבים דף לים במוכח התפולו אינו נסנם בחליפין ניח חישינן לחלוסי דקאתר סח למאי ניחוש כו' אי לאחלוסי כו' כי הדדי נינסו כו' כיון דאיכא חותם א' לא פרח ומזייף א"ל מוכח דאף היכא שלין נכנה בחליסין מיו חישינן לחלוסי דקאתר סח למאי ניחוש כו' אי לאחלוסי כו' אי כי הדדי נינסו כו' כיון דאיכא חותם א' לא פרח ומזייף א"ל מוכד כוכבים שלי היבי לו כלל סח למוכד בוכבים של מיחש דלח למיחש דלח לי היבי לו כלל סח למוכד כוכבים מדי מוכד לאחלוסי סיכא דיים ליים מוכד לאחלוסי היבי שלי למחלוסי מוכד לאחלוסי מוכד לאחלוסי מוכד לאחלוסי הישינן לאחלוסי מוכד לאחלוסי במוכד בוכבים ששפחו ב' קרירות בין של היש פני או המוכד לאחל פניו אי אחלומן לים למפשל בכים אול מבד לאחלוסי מוכד ולאחלוסי מוכד לאחלוסי המוכד לאחלוסי המוכד לאחלוסי המוכד לאחלוסי המוכד לאחלוסי מוכד לאחלוסי המוכד לאחלוסי מוכד לאחלוסי מוכד לאחלוסי מוכד לאחלוסי מוכד לאול והמיד ביו או והמיד באול המוכד לאחלוסי מוכד מולי מוכד לאחלוסי מוכד לאחלוסי מולי מוכד לאחלוסי מוכד לאחלוסי מוכד לאחלוסי מוכד לאחלוסי מול מולי מולי מוכד לאחלוסי מולי מולי מולי מולי מולי מולי

ל וכן מותר לקנות נבינה כו'. זהו כ"ש מכשר שכתב המחבר שכות מדחורייתה ולח כתבו הרב חלח משום סיפח: לא ובדיעבד בו'. כלומר אם כבר קנם מן העובד כוכבים ומשמע דקאי אבמקום ולפי זה אי הוי שתי קדירוה של ישראל אחת של בשר ואחת של חלב אין שאין לחוש שמא נשארו הדפוסים ביד עובד כוכבים וקבעו אוחם

כו' אלא שלא ידענו מי כחבו או התמו הכל במקום שים לחוש שמח נשחרו הדפוסים כיד עובדי כוכבים וקבעו אותם בגבינותיהם אסור אפילו בדיעכד ועיין בחשובת ך לב ח"ג כו' א' מיסו כחב העט"ז בכוף ססי' דבמקום ספשד יש להתיר אפי' בכה"ג בדיעבד ועיין כמוף ססי' ובמ"ם שם. וכחב בח"ח כלל פ"ח דין ד' ומנהג ליקח יינות שמביתים העובדי כוכבי׳ מחרדישמעהל שקורין משקטש"ל של ידי חותמיהן שמביחי כתבים מישראל עכ"ל וכ"כ בסימני ח"ח שם דביין כוהגין להקל וע"ל סי׳ ק"ל סעיף וי : לב המניח כוי . בחולין (דף ג' ע"ח) דייק מהסיח לישנא דהמניח ביילו דיעבד מיהו מסיק התם דאפילו לכתחלה מוחר ביולא ונכנס וא"כ ל"ל דמ"ש הע"ו כאי לישנא משום סיפא נקטוסו דשמם זמן כב ולח סודישו פדעתו לשהות דאינו מוחר אלא בדיעבד וכ"כ הרב לקמן הי' קכ"ט סעיף א' דבכה"ג אכור לכחחלה ע"ם והוא מהמרדכי פרק רבי ישמעאל בשם ראב"ן אי נמי כמ"ש החום' בחולין שם דהמניח לכתחלה נמי משמע: לג אם הוא יוצא ונכנם כו'. נרחס דאפי' קטן יולא ונכנס מסני כדלעיל

סי׳ קט"ו ס"א בסג"ה ואפילו באיסור

הנה ל [בז] *)וכן מוחר לקנות גבינות החהומים כדרך שישרא! חוחמים (מרדכי פא"מ) ודוקא מקום שאין לחום שמא נשארו הדפוסים ביד עובדי כוכבים וקבעו אותן בנבינוחיהן (א"ו הארוך) [בדו] ויש אוסרים בכל זה מאחר שלא ידענו מי כהבו או חתמו (מהרי"ם פוף שורש ל"נ) בא (יח) ובדיעבד אין להחמיר:

י לב ים המניח עובד כוכבים בביתו ובו דברים שאם הוחלפו יש בהם אפילו איסור תורה לג [כט] כ אם הוא יוצא (יי) ונכנם כיי או אפילו שהה זמן רב ולא הודיעו שדעתו לשהות מותר ולא חיישינן שמא החליף אפילו אם הוא נהנה בחליפין לד כב והוא שלא (כ) סגר הבית עליו (פור והמחבר ד"ם קל"ם) לפי שהוא מתיירא בכל שעה לאמר עתה יבוא ויראני ייאבל אם הודיעו שדעתו לשהות אסור יי ואם אינו נחנה בחליפין כותר בכל ענין דלא חיישינן שמא החליף להכשילו כיון שאין לו הנאה בדבר: יא [ל] יה ישראל ועובד כוכבים ששפתו ב' קדירות זו אצל זו זה כשר שחומה וזה כשר נכילה כותר לה ואין (⁶⁰) לחוש ^(לא) שבא כשהחזיר הישראל פניו החליף העובר כוכבים שחומה בנכילה ואפי' פיהן (לג) אפילו אם של ישראל משובח (לג) ואפי' פיהן מגולה מותר ואין לחוש שמא יתזו ניצוצות מזו לזו [לד] (וה"ה בב' דברים גלוים זה אגל זה (מרדכי פא"מ) [לה] אבל

לכמחלה (יב) לו יש (כב) ליזהר אסילו בב' קדרוח) (פור) : יב (לו) כי יש להחמיר שלא להניח הקדרות אצל השפחות כשאין ישראל בבית:

הגה לן ואינו יולא ((כנ) ונכנס (חשובת הרא"ש כלל י"ם)

והדורשים מראה מקום כתבו שדברי רמ"ח כם בטור וטעות כוח: כתוב באגודה פרק ג"ה פעם אחח נתפסו היהודי' ונטלו העובדי כוכבי' כל אשר להם ונתפשרו והוחזר להם ומלאו קדירותיהם בבומן של הווז ואמרו שהכירום בטביעות עין כאבר הניחום נ"ל לטתיר דלא גרע מטביעה עין דקלא ותו איתא במרדכי פרק א"מ שכהב כשישראל נותן לעובד כוכבים חבשיל בקדירם להוליכו בביחו של עובד כוכבים יזסירנו הישראל שלא ידיח הקערה אך יש להניח בה קלח משיורי החבשיל וכן שיביאנה בו ביום עכ"ל ותימא איך יכמוך על זה שיאמר לטובד כוכבי שיניה בה שיורי המחכל דילמא ישחמש בה ואח"כ יחזור ויתן בם משיורי המאכל.ומו"ח ז"ל הפתיק תשובת מהר"ר מנחם קדרה שנשאר' בין העובדי כוככים וכבר לקח ישראל אחד מן השומן שבקדרה בכף מועט וכשהוחזר הקדרה עם השותן סכיר סישראל סגומא שבשומן בכלקח ממנו השומן שהיחה בו כמו שהניחה נראה להתיר דבכהאי גוונא שייך : טכיעח עין עכ"ל

איכור אפילו לכתחלה לבשלם בחנור

אחד כיון דאין שייך כם לחלופי

(יב) יש ליזהר אפילו בשתי קדירות . כד"מ בשם מרדכי כפרק אין

מעמידין והטעם שלא יחחלפו זה כזה ויליף לה מפ' כילד לולין דאין

טלין שני פסחים בתנור א' ואפילו גדי ועלה משום תערובה גופים

דְאורייתא (ועיין בחשו׳ הרשב"א שהביא הב"י בסי׳ ק"ל בד"ה כתב שאלת אם סומכין בשמירת הפעוטות כו') וכמ"ש המחבר בסימן ס"ט ס"י לשנין הדחה ע"ש ואש"ג דאיכא למינור דהחם שאני משום דדם שבישלו אינו עובר עליו ואין כאן אלא איסור דרבנן כדשרי' מס"ש בעובד כוכבי׳ מסל"ת שסדיתו וכדמבואר בב"י שם ובת"ח סוף כלל מ"א נראה דדותא לטנין נאמטת איכא לפלוגי דבאיסור דאורייתא אינו נאמן במסל"ח חוץ מבטדות אשה אבל לענין מירתה ליכא לפלוגי בהכי: דר והוא שלא הגר הבית עליו. אין רולה לומר דלריך לידע בלא סגר הבית עליו אבל מן הסחם אסור דהא בעבודת כוכבים (דף ס"ע ע"ב) משתע להדיא דתן הסחם לא חיישינן שסגר הדלח אלא רלה לומר שלא נודע שסגר סדלת וֹכ"כ בפירוש בסי' קכ"ט ס"ח ע"ש: לה ואין לחוש שטא בשהחזיר כו'. דמרחת שמח יחזור סישרחל פניו מיד וירחהו ובתשובת הרח"ש כלל י"ט סימן י"ח מוכח דאפילו בעובד כוכבים וישראל אכסנאים אין לחוש דהא דשרינן ביולא ונכנס היינו אפילו באכסגאים שאינם מכירים ז"ד את זם דאינבו נמי מירחחי אסדדי ע"ש וכן כוא בפסקי חום' פרק קמא דעבודת כוכבים סי' י"ב וכוא מן החום' שם ריש דף י"ב וע"ל סימן פ"ח ס"ב: לד יש ליזהר אפילו בשתי קדרות . פירוש משום נילולות חם שכתב אפילו ולפי זם כשאין פיהן מגולה אין לריך ליזכר בשתי קדרות ועיון בס"ת שאח"ז בסופו: לז ואינו יוצא וגבנס. משמע דעת סרב דביולא ונכנס אין לריך להחמיר ולכאורם בסרא"ש וסור לא משמע

הנר"א וש ש. ה מיכון כו' ועוד דתוי כו' דלרבא מותר ואפילו לתירון דאשון של תוס' הא רבא פליג עליה (ע"כ): [לב] וחפילו פיהן כו' ואין כו'. שם: [לד] וח"ה כו'. פ' כ"צ (ע"ו כ') מליה (ע"ר): [לב] וח"ה כו' פ' ע"ר כ') משום בשר נבילה כי יכלדי כנ"ל פי ק"ח אלא אפילו בקרירה משום ניצוצות. ובלא"ה אסור מפני תערובות רוא כמ"ש שם אלא מאי ע"כ כו' כגון שצלאן בשתי קדירות: [לר] יש להחמיד כו'. כמ"ש במ"ר באין יוצא ונכנס אסוד אם נהנה וכן כאן פעמים נותנת חלב להשביח חלקה ובספליג באין יוצא ונכנס אסוד אם נהנה וכן כאן פעמים נותנת חלב להשביח חלקה ובספליג שהולך לב"ה כמ"ש ברא"ש וליד שמים כו' ור"ל שהולך לב"ה כמ"ש ברא"ש וליד מור ב"ל בי "ר"ר מה"מ ברא"ש וליד מור בר"ש מ"ר כו' ור"ל שהולף לב"ח במ"ש ברא"ש וליד מור בר"ש מ"ר כו" ור"ל מה"ל בר"ח מ"ר בר"ח בי "ר"ל בי "ר"ל בר"ח בי כשהולכין לבה"ב ראינו כיוצא ונכנס ממש דהוי. כהודיעו שמפלינ דאמוד כמ"ש בס"י ואף

כשהזככן כהרכ דאינו כיוצא וכנכם סכש דווהי כהדריש שמפיני ואטה ככש בנו יוקב. דאמרינן ע' א' בשמע כל צלויי דמותר דמדכר לחמריה שם השבר כוכנים יודף מהישראל נותר מסנו ח"ש רמדכר ליה לחמריה משא"כ כאן ואינו מותר אלא משכם השגי ראינו נהנה מסנו וע"ו אמד ושד כדי להשביה חלקה כו' וו"ש ברג"ה ואינו יוצא ונכנס דביוצא ונכנס אפילו לכתואלה מותר כמ"ש בריש חולין (ע"ב): (ליקום) יש להחמיד כו' . דרא"ש

שנודע שהיה סגור . ש"ך: (כה) לחוש. (וכתב פר"ח דדעה רוב הפוסקים להחיר אף ביולא ונכנס וכן עיקר ע"ש) ובחשובה הרא"ש מוכח דאפילו בעובד כוכבים וישראל אכשנאים אין למוש דהא דשרינן ביולא ונכנם היינו אפילו באכסנאים שאינם מכירים זא"ז דאינהו נמי תירחתי אהדדי ע"ם ש"ך: (כב) ליזדור . כחב הש"ך פי' משום ניצוצות וזה שכחב אפילו ולפ"ז כשאין פיהן מגולה א"ל ליזהר בשחי קדרות והט"ז כתב דהמעם שלת יתחלפו זה בזה ולפ"ז תי הוי ב' הדרות של ישראל א' של בשר וא' של הלב אין אישור אפילו לכתחלה לבשלם בחנור ל' כיון דחין שייך שם לחחלופי : (כג) תכנם. כחב הש"ך חשתע דעח הר"ב דביונה ונכנם ה"ל להחמיר (דעיקר מה שיש להחמיר הוח כשהולכים לבה"כ שיודעות השפחות שתשהין שם זתן תה . אבל ביולא ונכנס א"ל להחמיר כלל ש"ך ופר"ח) וא"ל ממ"ש בפעיף הקודם דלכתחלה יש ליזכר אף בב' קדרות ופשימא

כנ"ל ס"ו בשתומה: [ב] וכן כ"י. עש"ך: [בח] ויש אומרים כ"י. משום
דלא אשכתן בש"ם כח"ג ואשחמיםתיה דכרי רשב"א הנ"ל: [במ] (ליקום) אם הוא
כ"י. דיוצא ונכנס מותר בכ"ע דאף בכותי ששהם בהמה דידיה ועמיק בה ומצי למידרם
בכ"ש אפ"ה מותר כמ"ש בריש חולין. ר"ג וראב"ד פ"ה דע"ו (ע"כ): [כ] (ליקום)
ישראל כ"י. אע"ג דאכרינן י"ב א"א אמרינן דלמא מחדר כ"י משקע אכל אי מהנדר אמרי ישראל כו". אע"ג ראמריתן "דג א" א אמרינן דיכמא מחדר כו ימשמע אכל אי מהדר אמר כבר תי תוס" שם ד"ה דלמא דדוקא באכמאי ורבא פליג אף בכה"ג (ע"כ): (ליקים) ישראל כו". עבה"ג תע"ש בר"ג בארוכה וכסיים ומדברי כולם למדנו ישראל כו" לא משום נבילה ולא משום צינורא כו" ע"ש (ע"כ): [ל"א] שמא כשהחוזיר כו". לשון המוד דלא כמדדכי והג"א: [ל"ב] אפילי אם כו". תוס" שם וכנ"ל: (ליקום) אפי" אם כו". תוס" שם ר"ה ושדי כו" ובכה"ג חייש אביי אבל רבא פליג עליה וערש"י ד"ה רבא כו" רמסתפי שם ר"ה ושני מעמים הן ואפילו במשובח וכדק"ל ככ"מ יוצא ונכגם שמותר וכקישית תוס" אנו" אם הוא כו" וו"ש הרא"ש שם ועל

לעשות עד שיודע בודחי שהוח כשר ע"ם): (יח) ובריעבד . כחב הש"ך כלומר אם כבר קנה מן העובד כוכבים (עיין פר"ח ס"ק ל"א) ומשמע דקאי אבמקום שאין להוש שמא נשארו הדפושים ניד עובדי כוכבים וקבעו אוחם כו' אבל אם ים לחום שנשארו הדפוסים ביד עובדי כוכבים אסור אפילו בדיעבד מיהו כחב בלבוש דבמקום הפסד יש להחיר אפילו בכה"ג בדיעבד וכחב ב"ח ומנהג ליקח יינות שתביאים העובדי כוכבים מארן ישמטאל שקורין מושקטע"ל ע"י חוחמיהון שתביאים כחבים מישראל וט"ל סי' ק"ל ס"ו: (ימ) ונכגם. כחב הש"ך נראה דאפילו קסן יוצא ונכנם מהני כדלעיל סי' קס"ו ס"א בהג"ה (ואסי' באיסור דאוריי') ומסיק בש"ם דאסילו לכחחלה מוחר ביוצא ונכנס וא"כ ל"ל דמ"ש הפ"ו האי לישנא משום סיפת נקפוחו דשהה אתן כב ולא הודיעו שדעתו לשהוח דחינו מוחר אלא בדיעבד וע"ל סיתן קכ"ם ס"ח: (כ) סנר. ותן הסחם חמרינן דלח סגר חח"כ

תירושי בית מאיר

צח"כ יש לחוש שהיה ירה להחליף אלו מפני הסימן. כן משמש שם לחד חירולא מ"ש: (מעיף ש" ברג"ה) קיש אוסרים בכל זה . נ"כ וכתכ כח"ח כלל ל"כ סוף דין י"ו וכלים הנמלאים ביד פוכדי כוכבים נוכגין להקל אם מולאים עליו כחוב כשר ואפשר דשמח משום דסהם כלים אינם ב"י פכ"ל. ולפ"ו הים ראוי לאסור לכשל באותן כלים דבר חדיף כדלקתן ס" קכ"ב בכנה"ם אמנם לדברו שה דבדיפבדיאין להחמיר אפשר דבנסאכסן כנים עובד כוכבים דהוי שפת הדחק כדיעבד דמי והכל שרי . ועי" סימן ל"א במ"ז ח"ק כ" ובסי" קר"ב סעיף י"א ככנה"ם:

גליון מהרש"א

במ"ז פי' פ"ג פ"ק ג': (כס ס"ק ל"א) אלא שלא ידענו מי כתבו או חתמו. יש לפרש דהכוונה אם במ"ז ס" מ"ג מ"ק ג": (20 ס"ק ג"ה) ארא שלא ידענו מי כתבו אי חתמו . יש עש ש וועוונוז אם האמשים ההתומים ידועים אף שאין ההתיכה ידועים שדי דחוקה לא מיע נפשיה בדבר שעשוי להתברד וכמ"ש מהרי"ם בת' ח"א ס"ב: (ס"ע סעוף וו"ד) (אףם אינו נהנה . חוס ע" יד" ב א' וראייתם מהאי ארבא דמוריים וק"ק רשם מפסיד בחליפין ומנא לן עוד באינו נהנה ולא מפסיד ועיין בכד"ה מימן זה ר"ה כתב דרשב"א ז"ל ומהר"ש ה"א ס"ב כ' דגם באינו נהנה דוקא כשאינו צרוך לויוף ולכיין החתימה אי המשקל והיינו שעמא רסעיף י"א בסמוך אבל אם בסקרה וכנקל יכול לתחליף חיישינן ח"ל ווה"ד ח"ב) רש"י (יו"ד ח"ב)

שפתי כהן יורה דעה קיח קים הלכות מאכלי עובדי כוכבים שורי זהב

כן שאחר שכחבו דיןדשתי קדרות שכחב המחבר בסעיף י"א כתבו ועל זה כומכין להניה הקדרות אלל השפחוה כשהולכין לב"ה דהוי כיולא ונכנס ולכון לירא שמים להחמיר כי כמה פעמים אירע קלקול בדבר ועוד כדי להצביח חלקה נוחנה חלב בקדרה עכ"ל (ועיין בהרא"ש עלמו) משמע דאף ביוצא ונכנס יש להחמיר ומה שלמד הרב מחשובת הרא"ש שכחב ואם ישראל יוצא ונכנס שרי דעתו בהשובה דלענין דינא שרי והיינו שכהב שם וכדאמרינן בפ"ק דעבודת כוכבי' לא הלכת לאור מימיך וראית טובד כוכבים וישראל ששפחו שתי קדרות כו' ובפסקיו פ"ק דעבודת כוכבים כ' אכך דהלכח ללור דהיינו מדינא אבל

לך ואם אירע קלקול שנהנה דבר איפור בקדירה לבן (ז) אין (כד) להאכילה אוחה מאכל שלא ירגילה בכך (בית יוסף בשם

שבולי לקם):

נכון להחמיר ע"ש אבל המחבר שכתב ים להחמיר כו' וכמו שכ' הרח"ם פרי חדש בפסקיו ונכון לירא שמים להחמיר שוייםו כתב חתיתום פנשים כו' חפילו ביולח ונכנם קחמר ויש לומר דמשמע ליה להרב מדלא השיב הרא"ם להשואל שם דיש להחמיר לכתחלה אפילו ביוצא ונכנס ש"מ

ליולא ונכנס כיון ששוהין בב"ה זמן מה והשפחות יודעות שדרכן לשהוה

אבל ביולא ונכנס ממש א"ל להחמיר

(וע' בסימן קי"ג ס"ד) ואין להקשות

ממה שכתב הרב במעיף הקודם

דלכתחלה יש ליוסר אף בשתי

קדרות ופשיטא דבישראל ועובד

כוכבים ששפחו לא גרע מיולא

ונכנס דהחם הטעם משום ניצולות

רג (לו) ^{כי} ישראל שעשה גבינות בבית עובר כוכבים וחתמם בחותם רפום של עץ ושכח הרפום בבית העובד כוכבים מאין חוששין (כי) שמא זייף העובד כוכבים וחתם אחרים באותו דביולא ונכנס אפילו חומרא אין כאן ומה שכחב ונכון לירא שמים כו' אכשהולכין לב"ה קאי משום דל"ד

שם כתב וע"ז סומכין כו' כשהולכין לבח"כ ולכאורה ראיה לדבריו מכש"ש ל"ה א' תנ"ה מניח כו' שופתת כו' אבל בירושלטי אסרו עלה והוא שהתינוק יושב ומשמר (ע"כ): [ל] ישראל בו'. עש"ך ס"ק ס" וכ' בהגמ"ר בשם ריב"א דממעם ס"ם אין להתיר כמש"ל סי' קש"ר כ"ג (נס"ד, י"ת) בשם הרשב"א: (ליקש) ישראל כו'. ע"ש במרדכי שר"י התיר מעום דס"ל

(כס"ק י"ה) בשם התשב"א ליקום) ישראל כו'. ע"ש במודכי שר"י התור מעום דס"ל (כס"ק י"ה) בשם התשב"א ליקום) ישראל כו'. ע"ש במודכי שר"י התור מעום דס"ל ה"כ הבלא"ה אין לאסור נבינות האידנא דסים נילוי (עיקר) וכט"ש בתום שם (ל"ס ה" ה"כ הל") ועור כ' בהנכ"ר שם משום דקי"ל שעם כעיקר הוא מדרבנן כרש"י ויש להקל בספיקו שובא אלא שכתב דאף לר"א דס"ל שעם כעיקר דארייותא יש להקל משום דאינא ספיקי מובא שפא לא בי התותם ביד העובר כוכנים ואת"ל כא שמא לא וייף ואת"ל שוייף להחליף בידיר בידיר בידיר מודכים מודלים מודל מודל בידיר בידיר בידיר מודלים מודלים בידיר בידיר בידיר מודלים בידיר בידי

גדולים בקפנים שמא העמיד ברבר המתר דמה"ם שרינן מתם כלי עובדי כוכבים משום

מכל כוף ג' נוצות הטובים לכתיבה שמנהנ ככל הפוצות ישראל שחולש אותם השומע מיר

אתר בשחיםה וליע] : (ד) אין להאכילה . ענה'ע וכי בספר הפארה (משה בחב שתה אתר את החבר לה בחב שום הילוק אם נתנה לפכתים אפור להאפיל גם לעובדי בוכנים אתרים אבל אם נתנה להיאחה

להאכין לפובדי כוכבים אחרים דהא לא נחקיימה מחשבתה פכ"ד:

פתחי תשובה

רפוס מא [לח] יה וכן אין לחוש שמא החליק העובר כוכבים פני הגבינו' בשומן חזיר: הגה וי"א דאין להחיר אם שכח הדפום בביח עובד כוכבים אלא אם כן הניחו (כו) מונח על הגבינות שעשה הישראל מב (לש) אבל אם (לא) הניחו כך ויש לחוש שמא עשה גבינות קטנים והחליסם בגדולים או היוחר טובים אסור (ארוך כלל מ"ז דין ב") ובמקום הפסד יש להחיר בכל ענין :

קים (א) אין לסמוך עליו . פי

אפילו ממי שאינו חשוד כו'.

בד"מ כתב אמנם המנהג אינו כן

אלא מחזיקין כל אדם בחזקת כשרות

וכיון שלא כחבו הרב כאן משמע

לקטת ממנו: (ב) וי"א

כים החשוד לדבר איסור אין לסמוך עליו בדברים הנאכלים . יגי כ׳ סעיפים: א א [א] * החשור לאכול דברים האסורים בין אם הוא חשור, באיסור תורה (ב) בין אם הוא חשור באיסור דרבנן (א) ב אין (ו) לסמוך עליו בהם (ג) ואם נתארח עמו לא יאכל משלו מדברים שהוא חשוד עליהם:

הגה (ב)[ד] וי"ה אפי' ממי שאינו חשוד רק שאיןמכירין אוחו שהוא מוחזק בכשרו'ג אסור לקנוח ממנו ייןאו שאר דברי' שיש למוש (ב) למיסור ד [דון מיהו אם נחמרת מללו אוכל עמו (ב"י כשם הרמב"ם סי"א דמ"א ופ"ג דין כ"א):

שיחזו מזו לזו וכמו שכ' בס"ק שלפני זה : לה ואם אירע קלקול כו' איסור בקדרה כו' . בשבולי לקט כחוב שנחנה חיסור בקדרה להכעים כו' וכן העתיק הרב בחורת חעאת כלל ל"ב דין ש' וכאן נשמט היבת להכעים משום דלאו דוקא הוא חדא העעם שכתב שלא ילמדו לעשות כן שייך נמי באם כוונת׳ להנאהם אלא נקט להכטים לאפוקי אם לא ידטה שאותו דבר שהכניסה בקדרה אהור לישראל וה"ק שנחנה איסור בקדרה להכעים דהיינו שידעה שאותו דבר אסור לישראל ואפ"ה נחנה. וכ' עוד הב"י בשם שבולי הלקט עובד כוכבים שאמר אל תאכל מקדרה זו שאני השלכתי בו חלב אין מקבלין ממנו אלא מותרת היא שכ"ל וכ"פ הרב בח"ח כלל ל"ב דין ט' וכחב שהוא סבוט מהבית עובד כוכבים פירוח לשוק שאין העובד כוכבים נחמן לת לחיסור ולח להיחר וע"ל סי' קכ"ב ס"ג וע"ל סי' קכ"ו: לש אין להאבילה אותו מאבל כו' . בשבולי הלקט כחב לא לאוהו שובד כוכבים ולא לשובדי כוכבים אחרים וכ"כ בת"ח ובסימני ח"ח שם וכאן שכחב הרב אין להאכילה סהם כו' ל"ל דל"ד קאמר : בן אין חוששין כו' . שירא העובד כוכבים שיחוש שהיהודי רגיל לעשות חותמו במקום מיוחד ועוד שמא ירגיש הישראל בדבר מחמת שהאחרונות שנעשו אחר כך מם לחות יותר ועוד דאיכא ספיקי טובא כי שמא לא בא החותה הנאבד מעולם ליד עובד כוכבים ואח"ל בא לידו שמא לא זייף ואח"ל זייף שמא לא העמיד אלא בדבר המוחר עכ"ל מרדכי והנה הב' טעמים הראשונים אינן מספיקין אלא לאוחן הגבינות שהניח הישראל בבית הטובד כוכבים והטעם האחרון מספיק גם לקנות ממנו גבינות אחרות ועיין בסעיף ט' בסג"ה ובמ"ש שם : בא ובן אין לחוש שמא החליק בו' . דלא חיישיכן שמא כוון להכשילו כל זמן שאין לעובד כוכבים הנאה בדבר וכדלעיל סטיף י' ועיין בסעיף כ' בהג"ה: מב אבל אם לא הניחו כך . פי׳ הע"פ שהניחו במקום מחר במקום מיוהד בכוונה מ"מ כיון דלא הניחו מונח על הנבינות הבור העובד כוכבים שחין הישראל יודע היכן הניחו ואסור:

קימו א החשוד לאכול כו' . משמע דהא דלא סמכינן עליו היינו דוקא בידוע שהוא חשוד אכול כמהם ישראל סמכינן עליו אפי׳ באיסור דתורייתא וכמ"ש הטור*) בד"א בחשוד אבל בסחם כל אדם הוא בחזקת כשר לאכול עמו וכן דעת הראב"ד בהשנוח סוף פי"א מהמ"ח וכן נרחה מרש"י שכחב הנוונים שבסורית חשידי וכ"פ ר"ל ן' חביב בחשובה סימן קכ"ח ע"ש גם נ"ל רחיה לזה מהירושלמי פ"ח דשביעית כל' ב' אמר ר' יוסי לא אמרו אלא כשאינו יודע אם חשוד אם אינו חשוד כא דבר ברי שכוא השוד אסור כו' ע"ש ולא כדעת הרמב"ם (והוא הי"א שהביא הרב דם"ל) דבעינן דוקא שיכירו אוחו שהוא מוחזק בכשרות וכ"כ בד"מ דהמנהג אינו כדעת הרמב"ם אלא דמחזיקים כל אדם בחזקת כשרות על"ל אכל קשה שהרי בסימנים המחודשים בסי" א' פסק המחבר כהרמב"ם דבעינן שיהא השוחש נאמן ובב"י שם כחב דהיינו דלה כדעת המרדכי שכהב שא"ל דסחם ישראל בחזקת כשרות הוא וכן בס"ם ס"ה כחב וז"ל אין לוקחין בשר מכל טבת ששותע לעלמו ומוכר אא"כ הים מוחוק בכשרות עכ"ל והוא ל' הרמב"ם פ"ח מהמ"א וזה קשה ג"כ על העור שבהי' ס"ה העחיק דברי הנ"ל בסחם ול"ל דדעת הט"ו לחלק דשאני טבח שוחט דשכיחא טובא וגם דיני שחיטות מרובים ובקל יכול לעשות שהייה או דרסה או שאר פסולים ואם לא הוחזק בכשרות אסור: ב אין לסמוך עליו בהם. פי' ליקח ממנו אבל סומכין עליו כשאומר על אחרים שהוא מותר וכמ"ם המחבר בסעיף ז' ועמ"ם שם ועכס"ק ה': ג אסור לקנות מסנו יין או שאר דברים שיש לחוש לאיסור. פי ל"מ שחר חיסורים של חורה ממש אלא אפילו יין ש אינו איסור של חורה ממש דשתם יינם אינם אלא דרבנן שנזרו עליו אטו ודאי יינם וכדלקתון סי׳ קכ"ג ול"מ יין אלא אפילו שאר דברים שיש לחוש לאיסור אפילו הם מדרבנן לגמרי כגון גבינה ופח של עובדי כוכבים במקום שנוהגים בו איסור וכה"ג ומסתימת דברי הרב משמע דה"ה חלב אין לוקחין ממנו אא"כ הוחזק בכשרוח דלא כהרמב"ם שם שכ' דחלב לוקחין מכל אדם וכחב הרב המגיד שם שזה למד ממה שלא נזכר חלב עם שאר דברים והטעם מפני שקרוב לטמוד עליו עכ"ל היינו לפי שהיה גורם כגירכה הרי"ף והרא"ש שנורסין אין לוקחין ימ"ח מח"ג בסוריא אלא מן המומחה לא יין ולא מוריים ולא התיכח דג שאין בה סי' ולא מלח סלקונדריות ולא הלחים ולה גבינה ע"כ הבל בנוסחי דידן בש"ס (בעבודת כוכבים דף ל"ע ע"ב) היחה חלב במקום החיכת דג וכך היה גירסת החום' שם וכן העתיק הב"י ה"כ משמע להדיה דחלב שוה לשהר הדברים וזה דעת הרב : ך סיהו אם נתארה אצלו אוכל עמו . דלה גרע ממי שהוה חשוד

ם"ם (ע"ב): [לח] וכן אין ט'. כנ"ל שאינו נחנה: [למ] אבל אם לא בו'. אפילו

מ"ם (ע"ב): [כה] וכן אין ט". כנ"ל שאנו נהנה: [כה] אבל אם לא בו". אמילו במקום מיוחד ועש"ך:

כיכה [א] החשור ט". בכורות ל" א' ושאר מקומות: [ב] בין ט". בפ"ב דרמאי
א"ל על עצמי כו' ושם בכמה מקומות ועבה"ע: [ב] ואם נהארח כו'. פ"ב דרמאי
כנ"ל: (ליקום) ואם נהארח כו'. ואע"נ דאמרונן בע"ו ל"ם ב' וכולן אם נתארח כו'
ערש"י שם ד"ה אין לוקחון כו' וככ"ש בס"ב (ע"ב): [ה] וי"א כו'. ע"ו ל"ם ב' ת"ר אין
כו' ופי' הדמב"ם דבמתם בני אדם שאן אנו מכורים אותם מיורי ואמר סורוא וכ"ש ח"ל
ולאפוקי א"י בזמן שהיתה רוב ישראל עליה ועכשיו א"י ה"ה כח"ל לענין זה ומברא
ראשונה ט"ל כפירש"י שם ר"ה אין לוקחין כו' ועמ"ב: [ה] מיהו אם כו'. כמ' שם:

באר היטב

דישרחל ועובד כוכבים ששפהו לח ברע מיולה ונכנס דהחם העעם משום ניצולות שיחזו מזו לזו כמ"ם לעיל : (כד) להאבילה . בשכולי הלקם כ' לחכול חוחו עובד כוכבי׳ ולא לעובדי כוכבים אחרים והיינו שידעה שאוהו דבר אסור לישראל ואפ"ה נחכוהו לישראל וכ' עוד עובד כוכבים שאמר אל האכל מקדרה זו שאני השלכחי

בם מלב חין מקבלין ממנו אלא מוהרח היא ככ"ל וכ"פ בח"ח שאין העובד כוכבים נאמן לא לאיסור ולא להיהר וע"ל סי' קכ"ב ס"ג וסי' קכ"ז וכ' המרדכי כשישראל מומן לעובד כוכבים חבשיל בקדרה להוליכו בכיחו של עובד כוכבים יזהיר חוחו הישראל שלא ידיח הקערה אך יש להניח בה קלח משיורי החבשיל וכן שיביאנה בו ביום עכ"ל ותימה איך יסמוך ע"ז שיאמר לעובד כוכבים שינים בה שיורי המאכל דלמה ישחתם בה והח"ב יחזור ויהן בה משיורי המחכל והב"ה ז"ל העחיק משובת מהר"ר מנחם קדרה שנשחרה בין העובד כוכנים וכבר לקח ישראל א' מן השומן שבקדרה בכף מועם וכשהוחזר הקדרה עם השומן הכיר הישראל הנומת שבשומן בנוקח ממנו השומן שהיחה בו כמו שהניח נראה לההיר דבכה"ג שייך שביעה פין על"ל המ"ז: (כה) שמא. כחב הש"ך מאחר דמיכא שפיקי שובא נכאה דמוחר לקטח ממנו גם גבינות אחרות ש"ם וכן אין לחום שהחליק וכו' דלא חיישינן שכוון להכשילו כל זמן שאין לעובד כוכבים הנאה בדבר וכמ"ם בם"י : (כו) סובח. פי׳ שהניהו במקום מיוחד על הגבינות אבל אם הניתו במקום אחר אף במקום מיוחד בכוונה מ"מ כיון דלא הניתו מונח על הגבינות סבור העובד כוכבים שאין קישראל יודע היכן הניתו ואסור (אבל אם הניתו מונח על הגבינות או מירתה העובד כוכבים ליטול החותם שמא עשה ישראל, סימן בהנחמו) ש"ך: קים (6) לסכוך. פי' ליקח ממנו חבל סומכין עליו כשחותר על חחרים שהוא מוחר כמו שכחב התחבר בס"ו. ש"ך: (ג) לאיסור. כחב הש"ך

כשרות וכתם כיינו שעמת דחמרי' דחין בקי בדבר שהוח סבור שהוח בקי בכל פלכוחיי

דנול מרבכה

(סימן קי"ם בש"ך מ"ק א') *) ניכמ"יני מתור. (ל ילעקי *) וכמ"ש הפור. לא יו מה לאיה מניא מדברי שהרי העור כתב כשר לחבול ממו וום גם הרמנים תפיר

יד אפרים

(סימן קי"מ בשו"ע סעיף א׳ ברג"ה) שיש לחוש לאיסור. עכס"ע ועי פמ"ל מ"כ סימן קע"ו מי שינה עליו קול קט"ו מי שינה עליו שהיה לו כמה הין סהם יינם ליהודים בחוהת כשר וכות הומר שסתם יינם שחים נידן כבר מכר לפובד כוכבים ום כשל הים והעובדי כוכנים מכחישים חומו ונפל מפק על שחר יינום שהביח לעיר נאמן שנעשה בהכשר והורם דכיון שהיה מוכרה על פי בזירת הקהל והריינים לברר למי מכר הייינ שלו והוא אומר לעובד כוכנים שבכפר פלוני נאחז ונתבדה על פיכם מחזיקין ליה לבקרן ואין לסתוך עליו עד ביבגע בבועה חתוכה לפי ראות עיני הריין שכדבריו כן הוא שמכר לאומן השובדי כוכנים וכל

נליון מהרש"א

רש"י ובי חספ"ג מותר בחותם אחד דלית ליה רווחא והרי כלם בעינן חותם א' ועדר לו ראיות ועיין כויש עליו בת' ח"צ פימן ל"ם וע"ש היכא דמכר לוהגבינות הכשירות משום הפריפות בירכתים דהיו בירכתים ודאי (ש"ע סעיף י"ג): ישראל שפשה נבינות. עיין
ישראל שפשה נבינות. עיין
ה' חום השני סיסן ל"ר:
(ש"ן ס"ק ל"ח) וע"ל סימן
קב"ב ס"נ . ס"ק ד': (סימן קי"ע) הרושור לדבר איסור אין לסמוך עליו כו"

איסור אין לסמוך עליו כו" . עי' ת' רבר שטואל אבוחב

שימן י"ח: כז מרדכי כפ"ג דעבודת כוכבי": כח הרשנ"ח בתשובה שי" ק"ז דחין מוכשין להם ביחכד חם שלו להמית להעביר

שני הגפינה נהעניר שת הישרא: א משנה מעשרות שרק נ' משנה כ': ב מדון החלכ והנכינה הנוכר בכרייחא

מחומים ככתב כולי כחי לם חיישינן וכיחר שכרי"ע דהיינו בבהם התיתות בל מנשים ירועי' הנננו הנה שהיוחחימתן ניכרת חבל חם החתומים הם שתות חנשים בלפי ידועים וניכרין חצלנו חין לסמוך לם של החוחמום ולח של הכחב שמנית התנר ע"ם, ומסתכרת דתף שלה כח על החתום חלת יהודי אחד נודם אללנו אלא שאינו ניכר אתיתפו פגי בסכי לסתיר הגבינות כיון דחיכה תרפי שהם תחומים הגבינות וגם עבית כתב תחים יכודי ידוע חללגו וכ"כ הריק"ם ושיקר וחש"ם שכעל פ"ח סי' פ"ח כתכ שהמנהג ליקח יינום שמכיחין ספובדי כוכבי" מחרן ישרחל שקורין מושקחשח"ל ע"י חותמיהן שמביחים כתבים מישרחל דישחי פישראל דמשמע דכנכינה לא נהגו סימר לימה דהף בגבינם ים להחיר אף לרעת הרשב"א ש"פ כתכים וכדכחיכוא ושוב רחיםי במהרי"ם מ"ח סי' י"כ שחלק על הריב"ל וכבור שאף מתחץ של מיל כל וזכנת שחף בנכינות שחין לסתוך עליהם ואינו עיקר אלא כדכרי מהריב"ל וכן המנפג סשום אלא שצריך ליותר שלא ליתן

מפה יהונתן

(סיכון קי"ם בש"ע סעיף א החשור לאכול כו'. עש"ך סק"ה אך קשם דהה כסימנים המחודשים בסימן א' פסק המחודשים בסימן ח" פסק המחכר כהרמכ"ם ע"ם דכריו שמחכר שירמה כי פיש דכריו באורך ולק"מ דהחם לאו בחוקת כשרות פליא מלחא דודאי ס"ל להרב המחבר דודאי אין מוציאין אדם מישראל מחוקם וחינו כן דעועה פש"ם חין מוציחין חותו מחזקת כשרות

110

בהי אם אינו חשור לאכול דברים אסורים אבל

יוכן אם שולח לביתו מותר דחזקה שמטה שהוא

אוכל משגר לו. (ד) ן [ו] (עובר עכירה למיחכון לח מקרי

(ג) חסוד) (נ"י בסס הרשב"ח):

🕻 י מותר ליתן משלו לחשור לאכול דברים האסורי׳

(ז) יחליפנו הונו ביון שאינו חשור על הגזל (חוואם

נותן למי שחושש בתקנתו והוא חשור לאכול

רברים האסורים אסור שמא יתקלקל מה שנותן לו

ויחליפנו בשלו י כיצד (ה) הרי שנתן לחמותו

החשודה על האיסור אסור שבושה כחתנה ורוצה

בתקנת בתה ולפיכך מחלפת לו רע במוב יוכן

הנותן לפונדקית החשודה מ (מ) פעמים (י) שבושה

מהאכסנאי ומחלפת לו רע במוב. [י] (ומכל מקוס מוחר

להפקיד חללו ושיחזיר לו הדברים כמו שהפקידו חללו):

רברים חשור לרבר אחד אינו חשור לרברים 🕇 🔭

דָבר (1) חשור גם עליו יא בגון כי שהיה חשור

למכור חלב במקום שומן והיה מרגיל הנערים

(ז) לבא לקנות ממנו באגוזים שהיה נותן להם

קונסים אותו שלא ימכור אפי' אגוזים:

(ו) אחרים י (יב) מאבל כל מה שצריך לאותו

כדי שיתקן או יבשל לוז ולא חיישיגן שמא

הוא חשוד למכרם (ג) מתארח אצלו ואוכל עמו

דלקמן: ג כרייתא שכודת כוכנים דף ל"ש: ד שם שסייש לים לרבי יפושע כן לוי וכו': ה ברייםא חולין קף ו' : ו פשנפ דמלו פ"נ משנ' ו' ומיומי לכ שם בנמ' : ישם במשנה כ' ושם בנמ' : מ משנה בכורות דף כ"ש וכר"ש : ש שם בפובד' דההול

נקודות הכסף

(מימן קיים במ"ז ס"ק ד') ודבריו תמוחין בהג"ח וו. עי' בשיך ס"ק ו' ישכמי דכריו בשנין שהם נכונים לדינת : (שם בש"ך פ"ק ז') ובב"ת פי כו' וחלב ומודיים ופת ונבינה וכיוצא בהן הא דבעי בעובד כוכבים אבל מסקידין בחשוד אפי בלא חותם כו'. כן צ"ל וכ"ה ככ"ח נסדייפ"ם:

פרי הדש

לפובד כוככים בעל הנכינים מלח כתב ה' שלח יוניה כתב מחד כמקום זכ וכתב חחר במקום חתר או שיודיעו בכל במקום חתר או שיודיעו בכל כתב שנתנו לו כתב אתר וכ"ד לא יחנו לו סיתר למכור לוקחים כל סכמכים מידו אכל בנדון מהרי"ם שלא פים שום חוחם כנכינו'אלא כחב ישראל מודים מניינס ומשקלם והשיב פרב פנוכר אף אם פכחב ניכר ומקויים אין לפפיר בכירות מני כיון שחיום משקל פדוקדק חיב חין כחן שום סימן פיר פשום אצלי שאין לסמוך פל זכ מפילו יחוא כפנין וכמשקל בשום ומפ"נ אם לא נמנא המשקל בשום פרי אין כאן סמשקר בשום מלא כשום גרע סימן ואם נמלא כשום גרע ספי שסרי דרך בוא שמתנגבי' נדרך ונחשר מהמשקל וכ"כ מהריב"ל נחשוכה הנוכה הנוכר' וכרור כוח ועי' כמ' כחר שבע לף ק"ח מוד בענין גבינות ובטרשד"ם י"ד סימן כ"ב : 5°p 'or

יד אפרים

סיינות שפבית להוך בקבלה נפשה בהכשר של פי דת ודין מורתנו וחם נה ישכם מידי תשוד לה ינה והיין שהכיה כות בחוקת תיכור סתם יינם ועפו"ם ס"י חיו"ד סימן י"ד סמבודים כפנין כאמנות כחיכורים וכפה חילוקי דינים במומר לפיחכון בענין שחיפה או שאר איסורים: (שם בשו"ע סעיף ד') לדברים אחרים ענס"ע ועשו"מ אחרים . עכס"ם ועשו"ם מכחת פשה חיו"ר פימן ק"ד מי שנוכנ איכור להדליק מקטרתו מעלה פשן שקורין פיפו"ן פנר של חלכ חסור לומר לפי שנוהג היחר בדבר שיגליק את מקשרתו מן כנר אם לא שיפרש לו שלא ידליק נוכג פיסור וסם כ' וודד להתיילתי שנוהג ביתר לבדניק מנר של חלב להטעות לפי שנוהג מישור שיחמר לו שהום נר של שעום והכית שם דכרי מופרלכית בתשובם קכית ודכני טעני זה בנו נה סימן חל"ו כתוכבי או"ם וגם הכיא ראים דרים פ' אאקם שנום דפריך אלפום שיקרא ומשני אים ש"ל כרכנן כר' פ"ם ושש"ך כיתן קי"ט שהביה דברי מוסרלב"ח ולרינה נכחס דודחי חסור להטשות בחתירת בקר על לא דכר והראים ים

גליון מהרש"א

סיסן ס"ם : (ז"ך ס"ק ד') אפי' בחשוד למכור כר' ימתארה אצלו.אבל הרמב"ם תביאו חב" כתב ואם חוחוק שאינו כשר כו' אסור להתארת אצלו: (פ"ע סעיף ג') ולא חיישינו שפא יחליפנו ולפ"ו ישראל החשור לתפור בגרים בפשתן מותר ליתן לו קנכום משלו לתפור בנדו אלא דבת"ד ריש חולין בחסוניא ד"ה כללא נקפינן כתב דיש להתיישב להחמיר משום שיש פורת יותר ויש לחוש (שלא מפני נזל כ"א) מתמת מיעום מורת יחליפנו עי' פוף פי' דחשור לאותו רבר גם לתחליף חשור

נתחרה כו' חין ר"ל דלכתחלה אסור להתחרה אצלו כדי לאכול עמו דהא אפילו בחבוד למכור כחבו הט"ו דמתארח אללו ואוכל עמו אלא כיון במקומו מונח *) ודבריו המורים בהג"ה זו דברשב"א שהביא הב"י כחוב - דהמחבר נקט אם נהארח לאשמוטינן דאפילו דיטבד שנחארה אסור לאכול עמו נקע נמי כרב אם נתארח:

אם אינו חשוד לאכול כו'.פרפ"י והר"ן העעם משום דדוקא למכור הוא חשוד תשו' דלא קפיד אלפני עור לא תחן מכשול ומוכר דברים בלקח מן העובד כוכבים ומיהו איהו גופים לא אכיל איסורא סלכך אם נתארת אלו מותר לאכול עמו: ז עובר עבירה לתיאבון לא סקרי חשוד. פירושדלה מהרי השוד להוחו דכר עד שיעבור שלא לחיאבון כגון שאילו הי' מונח לפניו החיסור וההיחר כיה אוכל האיסור ול"ד למומר אוכל נבילות להיאבון דאסור לאכול משחיטתו עד שיבדוק לו הסכין כדלעיל סו' ב' משום דדרך הסכין להיו' פנום והוא אוכל נבלות לתיאבון הלכך חיישינן שנם עחה יעבור עבירם לחיאבון ולא יטרח לחקנו אבל הכח מיירי בעלין שחין לחוש שיעבור גם עתה לתיאבון הלכך אמרי' דודאי באותו פעם היה עובר לחיאבון אבל עתה למה יעבור הלכך לא מקרי חשוד ודוק: ז ולא חיישינן שמא יחליפנו כו'. וכא דמשמע מדברי סטור בסימן קי"ח ומדברי סרב שם ש"א ישראל חשוד אין מפקידין אללו

דבר כאסור מן החורה אלא בשני חותמוח ודבר האסור מדרבנן בחותם אחד התם מיירי שהוא חשוד להחליף וקילרו שם בדבר לפי שלא נחתי לפרושי החם איזהו נקרא חשוד *) ובב"ח פי׳ דהחם מיירי שהוא השוד לאכול דברים שאין הרבים רגילין להקל בהן דאז הוא חשוד להחליף (וכמ"ש המחבר בסימן קי"ח ס"ח ובס"ס זה) וחלב ומוריים ופח וגבינה וכיולא בסן מפקידין לחבוד אפילו בלא חוחם דדבר שהרבים מקילין בו הוא עכ"ד והימה בהרי הטור הזכיר שם להדיא דגם בחשוד בעינן בחמפ"ג חותם והכי משמע מדברי ר"ת וסייעתו שהביאו התוספות והפוסקים ומביאם ב"י בסימן קי"ח דמפרשים דהא דאמר רב חבי"ח לריך חב"ח וחמפ"ג לריך חותם אחד מיירי בישראל חשוד אלמא דבישראל חשוד לריך חוחם א' אף בחמפ"ג וגם מדברי הרב בסג"ה לשם משמע הכי ועיין בסי' קי"ח ס"ק מ"ז: הביון שאינו חשוד על הגזל . ואט"ג דחפוד ג"כ למכור כיון שהוא חשוד לאכול וכדלטיל סעיף א' היינו דוקא למכור דמה שהוא מוכר מורה ביה היחירא אבל לנזול ולהחליף בידים לא חשוד : מַ פעמים שבושה מהאכסנאי כו' . מדברי הט"ו משמע דמפרשים דהא דקאמר בש"ם דחולין (דף ו' ע"ב) דפוכדקית מוריא היחירא ואמרם בר בי רב ליכול חמימא ואנא איכול קרירא בניחותא וכמו שפירש"י ומוריא הוראה היחירא לעלמה לעובה אני מתכוונת בר בי רב ליכול חמימא ואנא איכול קרירא שכ"ל וכן פירש הרשב"א ולפ"ז היכא דידוע דאינו בושה מהאכסגאי כדרך הפוגדקית

עכשיו דלא איכפת להו כלום בשל תורה מוחר אבל החוש' שם פירשו דבחמיה קאמר בר בי רב ליכול המימא ואגא אישול קרירא ואני טראתי בשבילו עכ"ל ולפ"ז היכא דמשלם לה שכר טירחא אפשר דמוחר וכמ"ש החום' כל הנשבטין (דף מ"ח ע"ב) והמרדכי שם דאינו יכול להשביע את שלותו אם טותן לו שכר דכיון דנותן לו שכר תו לא מוריא היחירא ואפילו להרמב"ב פ"ט משלוחין דין ה' דמבמע שם דאפילו כשנוהן לו שכר יכול להשביע משום דאפ"ה מוריא היחירא דאולי לא נחן לו שכר עירחת כראוי אפשר דמודה הכא בערחת דפונדקית: י אבל כל מה שצריך לאותו דבר חשוד גם עליו . פי' אט"פ שחין כן חשם חיסור השוד גם עליו למוכרו שעי"כ ימכור החיסור וכדמסיק שקונסים חותו למכור אנוזים כו': יא כגון מי שהיה חשוד למכור חלב כו' . כתב הכ"ח דכטבח שהוא חשוד על החלב חשוד על כל האיסורים (ומוכח נמי דר"ל אפילו על דבר כחמור מחלב ע"ש) דדבר שאין הרבים מקילין בו הוא עכ"ל ולמד כן מחוך דברי הרשב"א בח"ה שהביא הב"י

לתקן אבל במסקיר לא שייך שרוצה כמש"ו ושיתזיר לו הרברים כו': [א"א] החשור כו" עבה"ג ופסק כר"ש משום דסניא דנמ' שם נותנית: (ליקום) החשור לדבר כו'. כסתם מתני דבכורות ל' א' החשור על כו' ואע"ג דר"מ פליג עלה כמש"ש א"ד ארגב"ח כו' הלכה כחכמים וכסתם מתני' ועתומ' שם ל"ו א' ד"ה אימור כו' וכן קי"ל בתולין ד"ה לימא מסייע כו' וקסבר כו' מתבי פכם כו' אלא לאו כו' (ע"כ): [יב] (ליקום) אבל כל כו'. כר"ש

שביק אוחו ואכיל איסורא הוי ליה פעובר כוכבים גמור ולכך כתב שאין להג"ה זו ביאור כלל ש"ש וכתב בד"מ בשם הגהה אשר"י שמי שחשוד על איסור שאסור לאכול עמו אסילו דברים מותרים שמא יאכילנו דברים האסורים גם כן עכ"ל: (ד) יחליפנו . כתב הש"ך דדוקה למכור מורה ביה היתרה חבל לגזול ולהחליף בידים לא חשוד והא דמשמע נסימן קי"ח ס"א דאין מפקידין אלל ישראל חשוד דבר האסור מן החורה אלא בב' חותמות ודבר האסור מדרבנן בחוחם א' התם מיירי שהוא חשוד להחליף וקיצרו שם דלא נחתי לפרושי איזהו נקרא חשוד : (ה) שבושת . כתב הש"ך דמהרשב"ת משמע היכח דידוע דחינה בושה מהחכסנחי כדרך הפונדקית עכשיו דלה חיכפת להו כלום בשל אורח מוחר אבל החוספות סירשו להיפך דהית תקח הטוב וחתן להחורת הרע בשביל שמרחה בשבילו ולפ"ז היכת דמשלם לה שכר מירחת תפשר דמוהר וכמ"ש גבי שליח תם נוחן לו שכר אינו יכול להשביעו דהן לא מורי היהירא ואפי' להרמב"ם דמשמע מדבריו דאפי כשמחן לו שכר יכול להשביעו דחם"ה מורי היחירת דחולי לה נחן לו שכרו כרחוי אסשר דמודה הכא בפרחא דפונדקית: (ו) אחרים. כחב הב"ח דפבח שהוא

שאין לנהוג כן ונכון הוא בפרט שאנו רואין קלקול הדורוה ולא אכשר - למכור דברים האסורים שכחבו הע"ו בסעיף שאח"ז ומ"ש הרב אם דרי: (ג) מתארח אצלו. דחע"ג דחשיד חלפני עור וגו' מ"מ חיהו שלמו לח חשיד לחוכלו: (ד) עובר עבירה לתיאבון. ככוד הרכ

שמי שעובר עבירה באחת מעבירות נאמן כוא בשאר איסורין וכ"ש אם עושה לתיאבון כו' וא"כ אמאי כתב הרב הג"ה זו חי במוחזק שעובר עבירה בשאר איסורים הא אפילו שלח לתיחבון נחמן לחיסור זה וחי בחיסור זה מוחזק שעובר חפילו אם כוח לחיתכון ודחי חינו נחמן ומ"ם ב"י לקמן בסי' זה בשם הרשב"א דמומר לחיאבון נאמן אפילו לאוחו דבר וכרבא פ"ק דהולין עכ"ל רלונו לומר שמלינו בו היחר דהיינו כל שיש היחר ואיסור לפניו לא שביק היתרת ותכל חיסורת חבל בלח"ה אסור כמ"ם העור סימן ב' דבלא בדיקת הסכין אסור לאכול משהיטהו והכא כמי היאך נאכל עמו במא לא היה לפניו היתר ואכל איסורא וא"כ כיאך יאכלו אחרים אללו וא"כ באי אינו מקרי חשוד דקאמר הרב ודאי אין לו ביאור כלל . והיותר קשה לי דלא מלינו שיהיה חשוד גרע עפי מעוכר לחיחכון דחי הימא דשם חשוד מורה שעושה כן במזיד אפילו ים היחר לפניו שביק אותו ואוכל איסורא דא"כ הוי ליה עובד כוכבים גמור כמ"ם רמ"ח

בסימן ב' דמי שאוכל נבילוח שלא לחיאבון דיני כמומר להכעים והיאך ס"ל לרשב"ג בפרק עד כמה דהחשוד על איזה דבר יכול לדון ולהעיד עליו . גם ראייה ממה שכתב ח"ה הארוך דף קי"ע וז"ל ועוד אם אתה חושד אותו בכך הרי אתה חושדו בעובד כוכבים גמור שמתכוין להכשיל ולהעביר עכ"ל ואי ס"ד דחשוד הוא שאינו חש לאיסור כלל הרי באמת הוא כעובד כוכבים גמור כמו שזכרכו אלא פשוט שאינו גרע מטובר לחיאבון אם כן מאי החמר דלח מיקרי חשוד . וכחוב בד"מ בשם הנהת חשר"י שמי שחשוד על איסור שאסור לאכול עמו אפילו דברים המוחרים שמא יאכילנו דברים האסורים גם כן ע"כ: (ה) הרי שנתן לחמותו החשודה על האיסור אסור שבושה מחתנה. כן לריך להיות: (ן) חשוד גם עליו . פי׳ טונש חשוד יש עליו שלא למכרו כלל אפילו באם לא רצה למכרו רק לכדו: (ז) לבוא לקנות בו'. בפרק עד כמה [דף ל'] איתא בנמרא ההוה עבחה דהוה חשוד לזבוני חרבה דחטמה בחילוף שומן דכנחת קנסיה רבת לזבוני תפילו חמגוזי המר ליה רב פפת לרבת כמאן כרבי יהודה דם"ל דקונסין אוחו למכור כל דבר אי כר' יהודה חפי' מים ומלח נמי לעולם כר"ש דלא קנים אלא במידי דדמיא לאיסורא ובאיסור גופים דמידי דעביד לאיסורא דהיינו אמגוזי דסחם דרדקי ברורים ומשוכים בחר אמגוזי ואזיל ומשבש לבני טבחים באמגוזי ומוכרן

פי׳ ל"ת שאר איסורים של חורה ממש אלא אפילו יין דסחם יינם אינו אלא מדרבנן שבזרו פליו אפו ודאי יינס ול"מ יין אלא אפי׳ שאר דברים שיש לחוש לאיסור והם מדרבנן לנמרי כנון גבינה ופת של עובדי כוכבים במקום שנהגו חיסור וכה"ג ומסחימת דברי הר"ב משמע דה"ה חלב אין לוקחיןממנו אח"כ הוחזק בכשרות ואע"ב דגם המחבר כ' בסי' ס"ה דחין לוקחיןבשר מכל פבח ששוחט לעלמו ומוכר חח"כ היה מוחזק בכשרום ל"ל דשאר מבח שוחם דשכיח עובה וגם דיני שחיטות מרובים יכול לעשות שהייה או דרסה או שאר ססולים ואם לא הוחזק בכשרות אסור אבל לדעת כמ"ם באמת אין חילוק ואם נחארת אללו דעת הכב ראפי' לכתחלה יכול לחכול עמו : (ג) חשוד. כתב הש"ך פי' דלח מקרי חשוד לחוחו דבר עד שיעבור שלח לחיחבון בגון שחלו היה מונח לסניו חיסור והיחר היה חוכל החיסור ול"ד למותר אוכל נבילוח לחיאבון דאסור לאכול משחימחו עד ביבדוק לו הסכין כמ"ם בסי' ב' משום דדרך הסכין להיוח פגום הלכך חיישינן שיעבור לחיחבון ולא יפריח לחקנו אבל הכא מיירי בענין שאין לחוש שיעבור גם עחה להיאבון הלכך לא מיקרי חשוד והפ"ז כתב דאי חשוד כ"כ דאפילו אם יש היחר לפניו

[1] עובר עבירה כו' . עפ"ו שהשיג ע"ו (וע"ל כס"ק "ח) : [1] כיון שאינו כו' . שם השתא מינול גולה כו': (ד] ואם כו' . כסש"ו: [2] פעמים כו' . כפירש"י שם : [1] ומ"מ כו' . כמיש": בפ"ג דרסאי המפקיר כו' ונגפין מ"א כ' מוחנין ומפקידין כו' ושם משמע דשוה כמ"ש בפ"ג דרסאי המפקיר כו' ונגפין מ"א כ' מוחנין ומפקידין כו' ושם משמע דשוה לנותן לתקן כמש"ש משום דקבעי לפירמי כו' וגראה היינו קורם שמשגי התם כדקתני מעמא כו' ומ"ד שתם השתים לגוול ולתחליף אבל לפי מאי דמשני מפני שרוצה דוקא בנותן

בחילוף שומן . וקשה על רבינו הטור למה כחב שהחיסור היה בחנוזים שהרגיל הנערים לבא אללו ולקנותו ממנו באגוזים שנותן להם שלא

> היב (יג) י החשוד על איסור חמור (ה) יג חשוד על הכל ממנו בעונש [יר] אלא אם כן חמור בעיני בני אדם (י) שנזהרים בו יותר מבחכור:

ז יי החשור על שני דברים וחזר בו ויצא מירי חשר שניהם ואח"כ נחשר על אחר מהם יד אפי הוא הקל שבשניהם חוששין שמא חזר לסורו בשניהם הקל וחשור על (יי) שניהם:

ל (מו) יי מי שהוא מפורסם בא' מעבירות שבתורה מו [שז] חוץ (ש) מעבורת כוכבים וחלול שבת בפרהסיא שז [יו] או שאינו מאמין ברברי רבותינו ז"ל יז נאמן (י)בשאר איטורי׳ יה [יה] *) ובשל אחרים נאמן אפילו על אותו דבר לומר מותר הוא:

ובסוף הסימן יחבאר זזה אינו ושאף הרשב"א לא אמר אלא במי שהוא לבני הטבחים ומביאין לו החלב וגונבין אותו מאביהם והוא מזבין ליה משוד לדבר בחין הרבים מקילין בו שהוח חשוד לחוחו דבר להחליף וכמבואר בדברי הרשב"א עלמו במשמרת הבית להדיא וכן ברפ"ק דחולין (דף ס') ריש ע"ב גבי הא דתאמר החם מומר לאכול חלב להביא הרבן

> על הדם איכא בינייהו ע"ש ובתום׳ ד"ה מעם החרץ כו' מוכח להדיח דחשוד לאכול חלב אינו חשוד לדבר אחר ע"ם ודוק ועיין בס"ס ס"ד: יב החשוד על איסור חמור כו'. ל' הטור החפוד לדבר החמור חשוד גם לדבר הקל ממנו אפילו אין החמור חמור ממכו בטוכש חלח שחמור בעיני בני אדם עכ"ל ומשמע לכאורה דה"ק ל"מ אם החמור חמור ממכו בעוכם דאז אפילו הקל ממכו בעוכש חמור בעיכי בני אדם חשוד גם עליו דכיון דחשוד על דבר כחמור בעונש ואינו ירא שמים כ"ש שחשוד על דבר סקל ממנו בעונש ואינו ירא מהבריות אלא אפילו אין

החמור שחשוד עליו חמור ממנו בעונש אלא שחמור בעיני הבריות אפ"ה אמרינן מדחליף נגד הבריות חשוד גם אדבר שהוא קל בעיני הבריוח וחמור בעונש חבל המחבר נרחה שהבין דה"ק ל"מ חם החמור חמור ממנו בעונש דחז פשיטא שחשוד על דבר הקל ממנו בעונש אם שניהם שוים בעיני הבריות אלא אפילו אין החמור חמור ממנו בעונש אלא שניהם שוים הם בעונש אלא שחמור בעיני בני אדם אז חשוד גם על דבר שאינו חמור כ"כ בעיני בני אדם אבל כשחשוד על איכור המור אינו חשוד על איסור הל ממנו אם כהל חמור בעיני הבריות דאולי מורא הבריוח עליו יותר ממורא שמים והפשר לומר לדעתו ג"כ דהחשוד על דבר החמור בעיני הבריות אינו חשוד על דבר ההל ממנו בעיני הבריות אם הוא חמור בטוגש דאולי כבוד שמים חביב עליו יותר וכדי שלא להוליא האדם מחזקת כשרוח דייניגן ליה הכא והכא לקולא ואולי דעת המחבר דהכל תלוי במס שהבריות מהריו בו אלא היכא דבעיני הבריות שניהם שנים אז אזליכן בתר הקל והחמור בעוכש ול"ע. ומיהו כל זה לא איירי אלא החשוד על דבר החמור בין בעונש בין בעיני הבריות שחשוד על דבר הקל ממנו אם הם מין איכור אחד כגון ששניהם בדבר מאכל וכיולא בו הא לאו הכי לא וכן דעת הרמב"ן בתשו סי' ה"ע והרשב"ח בחשו' סי' ס"ד וכ"כ ב"י וכן משמע מדברי המחבר

משחיטה אלא ודאי כדאמרן ומה שסחם המחבר הדברים כאן הוא מפני שסמך עצמו אמאי דמיירי בכל הסי' בדברים הנאכלין ואפשר דלכך שינה מלשון הטור שהסור כחב החשוד לדבר חמור חשוד ג"כ לדבר הקל כו' והוא כחב החשוד על איכור חמור כו' להורוח דוקא על איכור חמור או הוא חשוד על איסור ביולא בו אם הוא קל ממנו ועיין בס"ק י"ד: יג חשוד על הקל מסגו . ז"ל הפרישה נראה דהיינו דוקא בדברים שיש לו סנאה ממנו ומ"ש לעיל סי' ב' דדוקא בעבודת כוכבים ומחלל שבחות בפרהסיא הוא דהוי מומר גם לשאר דברים ולא בשאר טבירות התם מיירי בטנינים דלית לים הנאם מהם עכ"ל ולחנם דחק דבסימן ב' ה"ק דמומר לטבודת כוכבים ולחלל שבתות הוי מומר לכל טבירות שבטולם משום דהגך חמירי מכל עבירות אבל בשאר טבירות לא הוי מומר לכל עבירות אלא דינו כדכתב כאן דאם יש דבר קל ממכו חשוד עליו ופשוט סות : יד אפילו הוא קל שבשניהם . נרחה אפילו הות הקל בעונש ובעיני הבריות ונרחה דחפילו בשני מיני אסורים נמי אם חזר ונחשד אח"כ על א' מהן אפילו הוא הקל חשוד על החמור ממנו כיון שנחשד בראשונה על שניהם ואכשר שלכך כתב המחבר כחן החשוד על שני דברים כו' ולח כתב על שני חיסורים וכדכתב בסעיף שלפני זה החשוד על חיסור חמור כו' ועיין ס"ק י"ב : מו חוץ מעבודת כוכבים וחלול שבת כו'. דאילו סנך כבר נתבאר בסימן כ' דסום מומר לכל סתורם. ודע דמומר לנסך סיין סוי נמי מומר לכל החורה והכי איחא פרק קמא דחולין וכ"פ כל הפוסקים והוא בכלל מומר לעבודת כוכבים : בזן או שאיגו מאמין בדברי רז"ל . כלומר הוא השיב ג"כ כעובד כוכבים ומחלל שבח וכן מפורש בחשובת הרשב"א שהביא הב"י ונחבאר בסי' ב' דמומר להכעים אפילו לדבר א' דינו כעוכד כוכבים וע"ל סי' קנ"ח ס"ב: יו נאמן בשאר איסורים. אפילו בשל עלמו אפילו למכור וכן לאכול פמו: יה ובשל אחרים

ביאור ברצ עבד שם כותיה (פ"כ): ["ג] החשוד כו' . נמ' שם מ"ם שביעית כו' שם כל וזכוניא:
["ד] אא"כ . שם באתריה דר" כו' : [מו] מי כו' . שם דלא כר"ט וכן בפ"ק דחולין :
[מו] חוץ מעבודת כוכבים כו' שם:["ו] (ליקיט) או שאינו מאמין כו'.ככו כותי לא מבעיא בש"ל אחרים דאינו נאמן דלא חייש אילפני עור כס"ש בפ"ק דחולין(ג"ד וזכולם כניס כ"ו מ') אלא אפילו בשלו אסור דקי"ל כר"א כס"ש בנסין וכמש"ל מ' ב' ס"ם וכ"ש שאינו נאמן בשלו משום לפני עור כג"ל (ע"כ) : ["ד] ובשל כ' . כ"כ הרמב"ט בפ"ב מה' מעשר ובפ"ח בשלו משום הנכיא מה' עדות ולמד מס"ש ב"ל דראי הגכנס לעיר כ' ובכורות כמור שכיסה ובפ"א הגכנס לעיר כ' ובכורות מה' שמיפה ובפרא מה' עדות ולמד ממ"ש במ"ד דרמאי הגבנס לעיר כר' ובבכורות. ל"ה א' רשב"ג אמר נאסן הוא כו' ואיפסיק הלכתא שם וניומא ע"ח כרשב"ג ומזה למר כמ"ש בפירוש בה' עדות שם אבל צ"ע דוא מתם מתני' שם ל' א' זה הכלל החשור כר' והרשב"א מי' ס"ד ווייב"ש מי' ד' תירצו דמתם ואח"ב מחלוקת היא וד"ם היא וצ"ע דחא אוקמינן שם מתני' דלא כר"ם כמש"ש ארבב"ח א"ד זו דברי ר"ע כו' ר"ם היא ראמר טי' וווחק לומר דס"ל כר"ם בחרא כו' וכבר חי' הראב"ד דרשב"ג ל"פ אר"ם אלא במומץ דקנמא יוות עלם. בעלמא היא וכאן מתמא דד"ח היא ועמ"ש לכפה ועדו צ"ע רבים"ד דומאי לא מצאו א"ל אחר שאינו כר חשוכה כר ואמרו בירושלסי שם חברויא כשם ר' יהען מפני כבוד שבת אחר שאינו כור חשיכה כו האם היה היהשקט שם הנהייא בשם רייתנן מפני כבוד שבת התירו אם מפני כבוד שבת ל"ל שואלו ע"י שילה ה" ביבי בשם ר"ח אימת שבת עליו והוא אימר אמת האם אימת שבת עליו תנינן חשיכה מ"ש לא יאכל עד שיעשר מפני א' שאין אימת שבת עליו תני שואלו בחול לא יאכל בשבת כו' ע"ש ושם במתני' האומר למי שאינו נאמן על המעשרות כו' חלך ליקה ממנו כו' ואף באומר מאיש פלוני .פליג ר"י בתומפתא

זשוד על החלב חשוד על כל האיסורים ור"ל אפילו על דבר החמור חחלב ע"ש דדבר שאין הרבים מקילין בו הוא והשיג עליו הש"ך שהוא למד כן מדברי הרשב"א ושם לא משמע אלא מי שהוא חשוד לדבר שאין הרבים מקילים בו שהוא חשוד לאוחו דבר להחליף אבל אינו חשוד לדבר אחר: (י) שבוהרים. כחב הש"ך ואולי דעת המחבר בהכל חלוי במה שהבריות מהרין בו אלא היכא דבעיני הבריות שניהם שוים אז אזלינן בחר הקל והחמור בעונש ול"ע ומיהו כל זה לא איירי אלח בחשוד של דבר החמור בין בטונש בין בעיני הבריוח שחשוד של דבר הקל ממנו אם הן פין איסור א' כגון ששניהן בדבר מאכל וכיולא כו הא לאו הכי לא (דמומר לדבר א' לא הוי מומר לכל החורה כולה חוץ משבח ועבודח כוכבי' ע' פ"ז).

כאוחו פגנון הנאמר בגמרא ובאמח קשה טפי על הגמרא למה לא אמר רבא ג"כ בסגנון זה שזכר הטור וא"ל דמעשה שהיה כך היה שהיה נחשד ללמד את הנערים שיגובו חלב דא"כ למה לו לרבא לומר סתם

תינוקות גרורים כתר אגוזים תיפוק לים אפילו בלא כך סתמא אלא כיון שבאותו פעם היה כך ע"כ נראה לע"ד לייסב הכל דלריכין אנו לב' דברים בזה . החחד שדבר זה כוח היה צורך בו למכירה שנעשיח בעבירה ועי"ז נעשית המכירה השני דאותו קנס שלא למכור את הצריך לו אינו אלא אם יש בו אח"כ חשד איסור בפני עלמו והשתא לק"מ שהעור נקט מה היה לורך באגוזים

למכירת האיסור וגם הגמרא ס"ל

דבר זה אלא דהגמרא נקט מה שייך אח"כ האיסור בפני עלמו באגוזים בלא מכירה זו ע"כ נקט דים חשד כיון שהנערים נמשכים אחר האגוזים ים לחום שע"י זה ילמד אותם לגנוב חלב מאביהם ואנו חושדים אותו שמא כבר עשה כן ע"כ קנסינן אותו להבא בזה ואין להקשוח מנא ליה להטור שכן היה שהרגיל את הנערים לבוא אללו לקנותו דהוכית זה מדאמרינן בנמרא סחם דרדקי כו' ש"מ שאותו חשד אינו אלא מלד שיש ספק אם נעשה כן ואנן בעינן שיש בירור שהיה בו לורך למכירה ע"כ שהיה בענין שזכר העור . והטור לא בא כאן לפרש הטעם מה יש לחום אלא עיקר הדין מה שנעשה באמח ובפרישה כחב דאפילו לא ראינו שנעשה איסור ב"י אנוזים אנו חוששין שמא יעשה איסור ע"י זה שירגילם לבוא אצלו ואינו נכון דהת הטור כחב והיה מרגילם כו' דמשמע שכן נעשה באמת ומו"ח ז"ל הגים בטור לקנוחו מהם ולע"ד כראה ברור כמ"ם *)ומ"מ יש כאוקושיא על הב"י שכחב וידוע דהלכה כר"ם וזם אינו דבעירובין (דף מ"ו) מסקינן דהלכה כר' יהודה לגבי ר"ש כמו שכחב שם הרא"ש אלא דמ"מ כאן יפה כוון ב"י דהלכה כר"ש אלא מטעם אחר דהיינו כיון דרבא ס"ל כווחיה כמו שזכרתי הכי קי"ל: (ח) חשוד על הקל . פי' כשנהנה ממנו אינו נאמן ליקח ממנו אכל

בסי' ב' דכחב דמומר לערלות אינו מומר לשחיטה והוא מהש"ם דחולין (דף ד' וה') אט"פ שהדבר ידוע דמילה חמור*) בעונש ובעיני הבריוח נאמן אפילו לאותו דבר לומר מותר הוא. דוקה לענין היסורה המרינן הכי הכל לענין ממונה מי שהוה חשוד לדבר החד פסול להעיד

ירושלמי שם תני אר"י אפילו א"ל כו' ונהי דקי"ל כת"ק מ"ם ההיא קשיא וכ"כ לקמן כס"ש ורוזשלמי שם תני אר"י אפילו א"ל כו' ונהי דקי"ל כת"ק מ"ם הירושלמי שם וע"א נאמן אר"י וההיא דנכנס לעיר ל"ק ואדרבה מוכח נשם להיפך כמ"ש בירושלמי שם וע"א נאמן אר"י קל הקילו באכמניא מפני חיי נפש ופי' הר"ש אל"ג דע"א נאמן באיסורין ה"ם הא חשור ואסרינן בתוספתא פ"ה על מתני' הנ"ל בד"א בזמן שאין מכיר שם אדם אבל אם חיה מכיר שם אדם לא יפול אלא מן המומחה בר"א בתרומות ומעשרות אבל בשביעת ובפחרות שלשים יום לא יפול אלא מן המומחה בר"א בתרומות ומעשרות אבל בשביעת ובפחרות שלשים יום לא יפול אלא מן המומחה בר"א בתרומות ומעשרות אבל בשביעת ובפחרות שלשים יום לא ""א הלא מן המומחה בר"א בתרומות ומעשרות אבל בשביעת ובפחרות שלשים "כך אי שרל אתא שן הטומוה בן א בתן ומורן ומעשתות אבל פאביעת הבסודות אני מעמני שם החסרין שנכנסו כו' אינו נאמנין ואף ר"י ל"פ אלא משום חייתן כמ"ע בירושלמי שם מ"ם דר"י מפני חייהן של בני היניר מ"ם דרבנן מצויין הן לתתפרגם מעיר אחרת ואע"ג שבגם' פ"ב דכתובות (כ"ד ח") אמרינן דפליגי כנומלין י"ל דגמ' מ"ל דרבנן מודי למעמא דר"י מפני חייהן אלא משום גומלין פליגי אלא דכירושלמי שם אמרו תני דובן סורי נשעמה זוי ספל וויהן אלה משום נומין שליני אדם ביים שם אמוי תני נכנס לעיר ואינו מכיר אדם או שהיה עומד בנורן ואינו מכיר אדם שם ה"ז נשאל בין לחבר בין לע"ה דברי רשב"נ ר' אומר אין נשאלין על התרומה אלא לחבר בלבד אתיא דר' כר"מ ודרשב"נ כשימתיה דחנינן תמן כל המומין הראוין כו' רשבנ"א נאמן הוא על של חבירו כו' רמ"א ההשוד על הדבר כו' ועיקרא דמילתא דרשב"נ ור"מ ל"ש אלא במתם אדם שאינו כרי ומ"א החשור על הדבר כדי זעיקרא דמיילהא דרשב"נ ור"מ לים אלא בסתם אדם שאינו מחזק וכמ"ש בבכורות ל"א אימור דאר"ט לחששא בי! וכן הברייתא נכנס לעיר ואינו מכיר כלי זכן מתני' דחסריון כו' ולכך אמרו בנס" דפליני בנומלין והא דפריך בירושלמי וע"א נאכן לר"מ פריך דסתם מתני' ר"מ וו"ש וע"א נאכן ול"ק וחשוד נאמן אלא ר"ל בסתם כ"א אין נאמן ע"א לר"ט וכן ברייתא הנ"ל בד"א כו' כר"מ אתיא אלא דבתוםפתא אמרה אחר

וכ"מ מדברי המחבר בסי' ב' דכחב דמומר לערלות אינו מומר לשחישה ובפרישה כתב דאינו השוד בדבר הקל ממנו אא"כ שיש לו הנאה ממנו והש"ך כתב עליו דחין זה מוכרה ע"ם: (ה) שניהם. ונכחה דחסילו בשני מיני חיסורים נמי חס חזר ונחשד אח"כ על א' מהם אפילו הוא הקל חשוד על החמור ממנו כיון שנחשד ברחשונה על שניהם ש"ך: (ט) מעבודת כוכבים. כחב הש"ך ודע דמומר לנסך היין הוי מו מומר לכל החורה: (י) בשאר. אפילו בפל עלמו אפילו למכור וכן לאכול עתו ודוקה לענין איסורא אמרינן הכי אבל לענין מתונא, מי שהוח חשוד לדבר ח' פסול להעיד לדבר מחר מסילו בשל מחרים כמ"ם בח"מ סיי ל"ד וא"ל דהכא ובסימן קכ"ד ס"ט סחם הרב כדברי המחבר ובח"מ סי' ל"ד סכ"ה פנחת וכו' י תשנה כם דף ל': יא מימר' דרכי יוחנן כם לגיבה דהכמים: יב חוקימהה דרכי ינחי שם הממני דים מבוד פל סנסרום: יג סרשב"ח

נקודות הכסח (שם בפ"ז ס"ק ו") וכו"ם יש באן קושיא על הב"י שכתב וידות דחלכח כרש וכו' .

פרי חדש

(סימן קי"ם בש"ע סעיף ז') זבשל אודים נאמן כו' . זו סית דעם הרתנ"ם נס"ם י"ב מהל' מעשר ופי"ח מהל' ערות ובפ"ח מסלכות שמינוס שדות ובפ"ח מסנקות שב של וספינו עליו הרחנן במחנן כפ"ד דמסכת דמחי הלוקה כפ"ד דמסכת דמחי נחמן על סירום ממי באינו נאמן המשבות ובכח למשרן ושולנו כשכם יחלכל על שיו חשכה מולחי שכם לח יחלכל עד שישר לח מולחו ח"ל חחד שחנו יחשו על מוכחו שישור נחמן על המשברות שחינו נחמן של המשברות משוברוז כן חוכל פים חשכה מ"ם לה יהכל עד שיעשר הרי לך דחף נמעיד על חכירו כשחשכה פ"ש חינו נחמן וחין נותר דהח מני ר"מ היח דחמר כחשוד על הדבר לא דנו ולא מעירו שהרי הרמב"ם פסקה בר"פ י"ב מהל' מעשר והרכם בי כ מסג' מעשר והרכם סירונים נאמרו בזה ואין לי מהולם פורה ריר מכולם קורם כוח. בכ"מ מירן דשניא כיא דאיכ' למיחש שמת אמר לו כך כדי שלח ימנע מלאכול כשכת ע"כ ודכר תימה הוח דחדרכה אפי ע"ם שלמו שחינו נחמן בחול נחמן בשבת מפני שחימת שבת עליו כ"ש אינש דעלמא דמסימן במול שראוי שיסא נאמן נשכם ועוד מס סכרת הית זו ביעבם מנום סכתם כעכירם כיון מפום ספחם כפבירם כיון דקי"ל אין אדם חוטא ולא לו. גם מ"ש בספר ב"ח דלפי שנקחן ע"ד לעשרן לפיכן כמ"ש לא יאכל עד שיששר חל פליו חיוב בפרשת משמה שלהחם גם על לכנים אלו א"ל לספיב ובספר לחם משנם חירן דכיון דחיכת מ"ם דמעשרין וחיכה דלה מעשרין הולי זם שמעיד כוח מן סמתשרין והבירו שמכר כוא מן אותן שאינן מעשרים וטועם בוא שטובר שתכירו ונותם בנולם לא מכר אח"כ כמומן דכודלי לא מכר אח"כ עישר דלא סים נומן מקלם לחבירו שיאכל דבר שחינו מעושר ע"כ וגם וה אינו דחנן

ממה יהונתן

(שם שעיף' ז') ובשל אחרים כו'.מקשים מכח דחנן כפד דדמחי כלוקח פירום חמי שאינו נאמן על המעשרות וסכח לעסרץ ושחלו כשכת יחכל על פיו חסיכה מולחי שנת לא יחכל עד שישבר כו׳ א"כ שמעיין דאף כשל אחרים אינו נאמן כלל וז"ל דהתם מיירי שחתר סמס ולח שכם מעושרים חתר שרחם בעשרו סטירות רחם במעושרים הם לסירום סללה אם כן חייבינן דחתר בדרתי שהוח פכור שכם מעושרי׳ובחמת חין כן משח"כ חם החשור חמר שרחה שהם מעושר י"ל באמה אף דהוא השוד מיים על אחרים לא משדינן ליה שישקר במזיד . והמחבר כתב דנאמן על אחרי? יצ ביינו ביכח שחמר שהוח כמס אם סמעשם ווס נאמן לכ"ם ועיין בלמם משנה פי"א מכלכות מ"א פ"ג דיןכ"א ע"ש:

דגול מרבבה וכמכותר נסג"ה : (שם בש"ך

ס"ק י"ב) *) אע"פ שחרבר ירוע רטילה חמור. וגענ"ד

חדושי בית מאיר

ווון שי ביון נאמן . ניכ ובשל אחרים נאמן . ניכ על בסוף ססיחן נע"ז שכרתנ"ד מולק ולשם דמתלק למבוד ע"י פשם לחת "ל למבוד ע"י פשם לחת "ל דקוב" ככ"י במכיח בס פט קו" כרתנ"ד לק פי פי החינו נחמן על סמעשר ספתח עבר כמס פעמים . אך ח"כ יכים ססברת נחלק כין ע"ם שמו סרמב"ם מחמינו כשל חחרים לבין חינו נחמן שום יכח לכין ליכו דיכו כמומר ועים כחשור וזה ניע ועי'משונה כעיותם לכרמב"ן שם משמע קוח אף שלח לחלק כחילוק הש"ד ול"ע:

בלא כנאם שלו ודאי אמרינן מומר לדבר אחד לא כוי מומר לשאר לדבר אחר אפילו בשל אחרים וכמו שנחבאר בח"מ סימן ל"ד דלטנין ממון כחיב אל חשח רשע עד דכל היכא דנקרא רשע אסור להעיד והין להקשוח דהכח וכן לקמן סימן קכ"ד ס"ט סחם הרב כדברי המחבר ובח"מ סי' ל"ד סכ"ה ובח"ע ס"ם מ"ב כחב הרב דמי שחשוד על פריות

פסול לעדות חשה דודחי לפי מ"ש הנה (בן) יבן נים מי שהוא חשוד כדכר דלא משמע לאינשי שהוא עבירה לא מקרי חשוד (רפב"א סימן ס"ד) [ב] מיהו לאוחו דבר אינו (יא) נאמן . [בא] מי שנוהג באיזה דבר איסור מכח שסובר שדינא פות הכי חו מכח חומרת שהחמיר על עלמו מוחר לחכול עם (יב) אחרים שנוהגין בו סיחר ב דודמי (א) לא יאכילוחו דבר שהוא נוהג בו איסור (הנהות מרדכי פ"ק דיבמות ובנימין זחב שי"ב וכ' יכוחם פוף נתיב ב' נשם סרמ"ה): דנאמן הוא על של חבירו וכש

הב"י שם דהיינו משום דהלכחת כר"מ דהחשוד בדבר לא דנו ולא מעידו קשית אבל ודתי ז"ת דהת איפשקא' כלכחא בש"ם שוף פרק בתרא דיומא וככורות (דף ל"ט ע"ב) כרשכ"ג דפליג עליה דר"מ וכדל

מותר אסילו בעובר עבירה במזיד וידע שהוא איסור ואי באותו דבר דחשיד לאוכלה מחמת דלא משמע הרמב"ם והסמ"ג לאוין רי"ד ע"ג וכ"כ הרבב"א בחשו' סי' ס"ד והרין בחשו' סי' כ"ה והריב"ש סי' ד' וי"ב וכן מוסכם בהרח"ש וטור וכל ליה שיהא איסור פשיעא שלא יסמכו עליו אחרים כיון שהוא חושב הפוסקים כדלקמן סי׳ שי"ד והא הרא"ש ועור כחבו ג"כ בח"מ סי׳ ל"ד אותו להיחר וכמו שמסיים רמ"ה עלמו כאן מיהו לאותו דבר אינו נאמן

מבירות חוץ משבח ושבודה כוכבי' כמו שכ' סי"ב *)כ"כ בפרישה והב"י

בסוף סימן זה מחלק דבמין אחד דהיינו שכולם בדבר מאכל אז אמרינן

חשוד לדבר חמור חשוד לקל אכל בשני מינים לא: (ט) שי שהוא

חשור בדבר בו' . *) גם כזה נפלחת דעת הרב רמ"ח ממני דהרשב"ח

בחשו' שהביא ב"י לא כ"כ רק לענין

עדות שאינו נפשל בזה כמו שמכיא

שם אח"כ לענין קוברי מה בי"ט

רחשון חבל לענין נחמנות שיחכלו

עמו או יקנו ממנו ודאי בשאר דברים

דפסול לעדות אבה אלא ודאי החם היינו טעמא דהוי נוגע בעדות rda וכדאמרינן בש"ם פ׳ זם בורר (דף כ"ו ע"ב) דניחא ליה דחהוי פנויה דחהא שכיחא ליה או דלא חהוי פנויה ומים ננובים ימחקו ע"ע ומה שקשה מלקמן סי' קכ"ז בהג"ה 'יחבאר שם בס"ק י"ט מיהו כל זה בחשוד אבל במומר דהיינו שהוא מועד כתבחי לעיל סי"ב ס"ק כ' ולקמן סי' קכ"ז ס"ק י"ט דחינו נחמן לחותו דבר בשל חתרים וע"ש: יכן מי שהוא חשור בדבר דלא משמע לאינשי כו' .פי' כגון סעובר על לם תחמוד דלה משמע לחינשי שהוח חיסור דלה תחמוד לחינשי בלה דמי משמע להו ולכך לה מיקרי חשוד מ"מ דברי שרב לריכים ביחור דלענין מאי לא מיקרי חשוד אי לשאר דברים בשל עצמו או לאוחו דבר בשל אחרים כא אפילו היה משמע לאינשי שהיא עבירה לא היה השוד וכמו שנחבאר ואי לאוחו דבר בשל עלמו כא כתב הרב דאינו נאמן ולריך לפרש דלענין זה לא מיקרי חשוד דאפילו על דברים התלגר ממגו לא משוד כיון באוחה טבירה ההמורה לא משמע לאינשי שהיא עבירה דאם הים יודע שהיא טבירה היה נזהר בה ועי"ל דלענין טדיה ממון כשר להטיד ולא מיקרי חשוד ואולי יש לדחוק דם"ק מ"ש המחבר דבשל אחרים נאמן אפילו לאותו דבר ליחים אלא הכי סוא דינא דמי שהוא חבוד לעבירה כו' משמע לאינשי כו' ומיהו לאוחו דבר אינו נאמן לפולם אבל הוא דחוק . אחר כחבי זה נדפסו חשובות הרב מלאחי שכרב שם בסי' קכ"ד דף רמ"א ע"א וז"ל אע"ג דמחשובת הרשב"א שהכיא הב"י סי' קי"ט משמט דאט"ג דלא מיקרי חשוד בדבר איסור שנדמה לו הביחר מ"מ אינו נאמן על אוחו דבר עלמו מ"מ הרווחנו במה שלא נקראו חשודים שיש להאמינם ע"ז בשבועה כו' עכ"ל וא"כ י"ל דה"ק מי שהוא חשוד בדבר דלא משמע לאינשי שהוא עבירה לא מיקרי חשוד דלא יהא נאמן הפילו בשבועה מיהו לאוחו דבר אינו נאמן בלא שבועה: ב דודאי לא יאכילותו דבר שנוהג בו איסור. שם מפרש הטעם דודחי אלפני עור לה תחן מכשול לה עברי מיהו היינו דוקה כשהחרים יודעים שהוא נוהג איסור בדבר ואין להקשות הא כתב הרב בהג"ם סי' קי"ב סעיף ט"ו דמי שנזהר מפח של עובד כוכבים ואוכל עם אחרים שאינם מהרים מוחר לאכול עמהן משום איצם וה"ל יאכל עמהן דשאני החם דפח שהוא עיקר הסעודה החירו לו משום איצה (כיון דלא חמיר איסוריה) וכמ"ש הרב שם . ובחשר מוחר"ר לוי ן' חביב סי' קכ"א האריך מאד בדינים אלו וראיתי לברר בקלור חוכן הדברים וחלוקי הדינים היולאים מחשובתו והוא מי שנוהג איסור באיזו דבר מחמה שסובר שהדין כן ואוכל בביח מי שמחירו או אם האיסור ניכר להחוסר מוחר להמחכיל להחכילו דאי לח ס"ל לח ליכול אבל כשהינו ניכר החיכור אסור ואסור לבשל לו בכליו אפילו אינן בני יומן ואל"ל שאסור להאוסר לומר להמחיר לבשל לו בכליו שאינן בני יומן אבל כשהמחיר מבשל לכחחלה לו ולצורך אחרים ג"כ מוחר דהוי כדיעבד ובאוסר דבר מחתח מנכג אבוחיו ובני מדינחו שנוהגים כן אסור להמהיר להאכילו אפילו באיסור ניכר אע"ג שהים אוסר עלמו יכול לתחחו כמו היחירא בל מושיט כום יון לנזיר דקי"ל דאט"ג דהנזיר יכול לתחחו אסור מדרבנן (וט"ל סי' קנ"א סק"ו) ויכול האוסר לבשל לכחחלה בכליו של המחיר שאינן ב"י או בסחם כלים דקי"ל נמי שהן אינן ב"י דלא קבלו טליהם המנהג להחמיר כ"ב ואם בטל הכלי הוא לפנינו לריך לשאלו אם כוא ב"י או לא ואם בעל ככלי כוא חשוד א"ל לשאלו אכל אם כוא אמר מעלמו או ששאלו ואמר לו סמכיכן עליה אם כוא ב"י או לא (וע"ל סי' קנ"ב ס"ק ג') וכל זה לענין הכלי אבל אסור לאכול האוסר מבשולי המחיר אם הוא חשוד ע"פ דבריו שאומר שאין בו דבר איסור אם בתבשיל הוא מדבר שדרך לחת בחוכו אותו השומן אבל אם אינו ודאי חשוד רק כתם בן אדם עם הארץ יכול האושר להתאכסן אללו אפילו אינו חכם ובקי בדינים אם הוא יודע שהאוכל אוסר אותו מאכל בין שאוסרו מחמת המנהג בין מחמת שסובר שהדין כן וכל זה בסתם אבל אם יש מנהג יעפו כמנהגם כגון במדינות ריינו"ם יש קלח מקומות שנוהגים איסור בחלב שעל הקיבה וכשבאין למקומות הנוהגים היחר איכלים מכשוליהן מהמרק או מהכשר שנחבשל עם האיסור וכ"ש שמשחמשים בכליהן שהן ב"י ודוקא שיהא המנהג באוכל כגון שאוחן במקומות בנורגים איסור כם באותה מדינה שנורגין היתר ומנהגם לאכול מבשוליהן אבל אם המנהג במאכיל לבד אינו מנהג ולכן מי שהוא ממדינת פולין *) וכיולא בו שאין להם אותו מנהג כשבא להמקומות הנוהגים ביתר אף ט"פ שנוהגים להאכיל להמקומות הסמוכות להן בנובגים איסור אסור לו לאכול מבישוליהן זה בעולה מחשו' מהר"ל ן' חביב וכ"ב באו"ה סוף כלל י"ד במנהג חלב שעל הקיבה ע"ש מיהו הא דאסור לאכול דבר האסור מחמח מנהג אבוחיו ובני מדינחו דוקא כשאין נראה לו היחר בדבר אבל כשנראה לו היחר בדבר ובא ממקום שנהגו איסור למקום שנהגו היחר יכול לאכול וכ"כ ראב"ן והמרדכי ואגודה פ"ק דיבמוח ע"ש ומשמע אפילו דעהו לחזור למקום שנוהגים

ינט, אמ האה וכבד (אמנים בהן כמ"ש בסי קי"ח ס"ח אף הם נאמנים דחשוד לד"א לא היי כו' כנ"ל וערשב"א סי" ס"ד וס" ח"ל וכן צ"ע על ס"ש בהנ"ח ס"ב שבר כו' רכל הני מתני דרמאי ודכמורות הכל לתיאבון הוא (ני"ל כי"ל כ"ל ו"כ נ"ב כ"ב כ"לוקט כ" ו"כ"ט מעשרות ושביעית וכתן בתרומות וכולם והרשב"א לא כ"ב: ["מ"] כי שהוא כו'. כמ"ש בפ"ק דב"ם (כ"ג') לא תחמוד לאינשי כו' ובפ' זה בורר (כ"ו ג') בהנדו קבוראי כו': ["מ"] פיתו כו'. כיון שחושב אותו לתיתר ונ"ם בסה שאינו נקרא חשור שנאמן עליו בשבועה דחשור כי"ן שחושב אותו לתיתר ונ"ם בסה שאינו נקרא חשור שנאמן עליו בשבועה דחשור אינו נאמן כמ"ש בס"ח זה נאמן וכט"ש בר"ש כ"ם ונימא מנו כו' לא תחמוד כו'. תשובת רמ"א ומ"א וש"ך: ["מ"] מי שנודג כו'. כמ"ש בפ"ק דיכמות ("ד) דמודעי להני לא כ"

לים (א) לא יאכילותו. פ' כבו"ה חיים שאל ח"ב שכפג כשם ס' דכך פתלך שמי שנידו חמן שעבר פליו הספח ואהו אחריני למיכל פינים אשר לא ידפו מוס כיון דלדידכו לא שייך קנפא אינ להגיד לסס שלא יאכלו וחשם אחד חולק פ"ז וסשכים עמו בעל

ארמ"ד דרמאי לא מצאו וא"ל אתר שאינו נאסן משמע שידוע שאינו נאמן וכן מתני' האומר לש שאינו נאמן דוקא בירוע וכן דוילק הרשב"א שם אע"נ דלא ס"ל ודברי הרמב"ם בה' מעשר שם צ"ע שפסק ככל תפתני' וכל הברייתות הנ"ל ולפי מ"ש יבא הכל על נכון . והכלל וכתם אדם אנ"ג שאינו נאמן להרמב"ם אף בשאר איכורים כמ"ש במ"א בהנ"ה מ"ם נאמן על של חבירו משא"כ בתשוד. מ"ט לשאר דברים הוא נאמן כנ"ל ואנ"ג דגולן ושאר בירות אפילו מדרבנן נפסלין עליחן חיינו בדבר שצריך ערות כשרים אבל באימורין דע"א ובמ"ע כ"ם פ"ב כתב הריב דתי שחשוד על עריות ססול לעדות חשה החם היימי

בריתא הנ"ל נכנס לעיר ואינו מכיר כ" פלונתא דו" ורשב"ג ואח"כ אמרח למתנ" דהנכנס לעיר כו" בר"א כ" אבל מ"מ י"ל ר"מ היא דס"ל הלכה כר"ם סתמו כר"ם ולא חזכירו אלא במת דפליני ר" ורשב"ג בתריא ותוא דבכורות ל" א" כחשור כס"ש תחשור וכן הרוא

מעמל דהני נוגע בעדות דניחל ליה דמיהני סנויה דחהל עכיחל ליה או דלל סתני סנוים ומים גנובים ימהקו וע"ל סי' קכ"ז בהג"ה מיהו כ"ז בחשוד חבל במומר

דבייע שהוא מועד כחבחי לעיל סי' ב' ולקמן סי' קכ"ז דאינו נאמן לאוחו דבר בשל אחרים עכ"ל הש"ך: (יא) גאבון. כחב הש"ך י"ל דה"ק הר"ב עי שהוא מפוד ברבר דלת משמע לחינשי שהות מבירה לת מקרי חשוד דלת יהת נחמן תפי' בשבועה מיהו לתוחו דבר חינו נחמן בלת שבועה וכ"מ מחשובת הר"ב בסי' קכ"ד פ"ש: (יב) אדרים. כ' הש"ך דודתי תלפני עור וכו' לת עברי והיינו דוקת כשתהרים יוועים שנוהג תיסור בדבר וח"ל הת כ' הר"ב בסי' קי"ב סע"ו דמי שנזהר בסס של עובדי כוכבים ואוכל עם אחרים שאינם מוהרים מוחר לאכול עמהם משום איבה וה"נ יאכל עמהם דשאני ההם דפח שהוא עיקר המעודה החיכו לו משום איבה בל פוברי החוכנ של הוא ל שמינה להים במחור מהכ"ר לוי ן' חביב סי' קכ"א האריך מאד בדינים אלו וראימי לברר בקולר חוכן הדברים והוא מי שנוהג איפור באיזו דבר מחמה שסובר שהדין כן ואוכל בביח מי שמחירו או אם האיסור כיפר להאוסר מוחר להמאכיל להאכילו דאי לא ס"ל לא ליכול להל כשאיט ניכר האיסור באיזו דבר מחמה שסובר שהדין כן ואוכל בביח מי שמחירו או אם האיסור להמחיר לרשל להאכילו דאי אל ס"ל לא ליכול איכן ב"י ואל"ל שאסור להאוסר לומר להמחיר לבשל לו בכליו שאינן ב"י אבל כשהמחיר מבשל לכחחילה לו וללורך אחרים בה אחרים באינו האים בריים והוא או לולורך אחרים בה או היי אבל כשהמחיר מבשל לכחחילה לו וללורך אחרים בה אחרים בה היים בריים ביו אל"ל שאסור להאוסר לומר להמחיר לבשל לו בכליו שאינן ב"י אבל כשהמחיר מבשל לכחולה לו וללורך אחרים בה האינו ב"י אבל כשהמחיר מבשל לכחולה לו הביו האור בריים האור בריים האור בריים היים ביו להיים האור בריים האור בריים היים האור בריים האור בריים האור בריים היים ביו האור בריים האורך האור בריים האור בליים האור בריים האור בריים המבול בריים האור בריים בל בריים האור בריים האור בריים האור בריים האור בריים האור בריים בריים האור בריים בריים האור בריים בריים האור בריים האור בריים בריים האור בריים האור בריים האור בריים האור בריים האור בריים הודים האור בריים הודים האור בריים האור בריים האור בריים האו כן מנחר דהוי כדיעבד . והחומר דבר מחמח מנהג אבוחיו ובני מדינחו שנוהגים כן אסור להחרילו אפילו החיסור ניכר כמו דאסור מדרבכן להושים כום יין למיר אפ"פ דמיר יכול לקחחו בעצמו וע"ל סי' קנ"ם ס"ט ויכול האוסר לבשל לכהחילה בכליו של המחיר שאינן ב"י או בכהם כלי דקי"ל נמי שהן אינן ב"י דלת קבלו עליהם המנהג להחמיד כ"כ ואם בעל הכלי לפנינו לריך לשוחלו אם הוא ב"י או לאו ואם בעל הכלי הוא חשוד ה"ל לשוחלו אב הוא המר מעלמו מו ששלנו ואמר לו סמכינן עלים אם הוא ב"י או לאו וע"ל סי' קכ"ב וכל זה לענין הכלי אבל אסור האוסר לאכול מבשולי המחיר אם הוא חשוד ע"ם דבריו שאומר שאין בו איסור אם המכשיל הוא מדבר שדרך לחת בחוכו אוחו השומן אבל אם אינו ודאי חשוד רק כחם בני אדם ע"ה יכול האוסר להחאכסן אללו אסילו פינו מכם ובקי בדינים אם הוא יודע שהאוכלאומר אוחו מאכל כין שאומרו מחמח המנהג בין מחמח שחובר שהדין כן וכל זה בסחם אבל אם יש מנהג יעשו

חידושי בית מאד בתב (תי ס"ס ק"ט"ב) הרוותט וטי . ניכוז נקון

דיכנו לפעיף חי"ח להמשם בהות משני שמבר על שכומש אך עיין סי' קכ"ת מס שמכית

שנפיב בשם פרופים שכנ פר פנריך שנועם וחינו נחמן מגד עצמופו גם בשנועם חינו נחמן ציע חשינו כריוח ום. דפה לשיב פדין עמו יען שחמרו עד חחד פים נחמן בחימורין פרי שעפים קורין חומו עדום

גליון מהרש"א

יסשף ז' הסג"ה) פון שרנות חשור ברבר דלא . או דבר שרנים טקולין בו ש"ך ס"ק ל"ח: (ס"ן ס"ק י"ח) לפו מש"כ חב"י שם דהיונו כו' דומחשור ברבר לא דנו . תל התוספות מנהדרין מ' ב' תפי ש" (יו"ך "ב)

(שם פיק מי) נכן בזה נפלאת ביי. לק"ם כמו שכתכתי נש" פרי חדש

החמרים פנכנסו לפיר חפר מחד שלי חדש ושל מכיכי ישן שלי פינו מחוקן ושל מבירי שחוקן פינוס נפשוש ופיחש מחוקן פינוס נפשוש ופיחש כפ"כ דכחוכות דמעתח משום דהף כגומלין הא לאו הכי סוי מהימן אותבריה ולא סרי מהימן חדתכרים ולת מתריכון דטני חדתכרים ולק דמתניפון לח פיילם נספא כסוגתח ולרש מהוקמא כסבמל משום דחשוד פל סדבכ לח דנו ולח מעידן ולרסב"ג מחוקמה בענין דנה שהישן אדחכרי׳ כנון כנומלין דמעם"כ משום שונג שכם הפירו (ו כי סיכי דכתירו הפירו (ו כי סיכי דכתירו גאבסנאד ולפיכך העמיק הרמכ"ם המשנה . עוד פקשו של פרב מכחל החנן פנכנם לשיר וחינו מכיר חדם הם אמר מי כחן נחמן מי כחן פפשר ח"ל חחד חני למינ נחמן אים סלוני נחמן סרי זה נחמן וחימת בירושלפי דכחכם:מי שקילו כא לאו הכי לא מסימן ארחברים ואע"ג דאיכא נוסחי מתרונה מ"מ נירסת הרכ כפרק י"ב מהלי מעשר כמ"ש (ופ"ש הכ"מ דחף לנירסת זו מכתי ה"ל למיםש לגומלין ומים לריבין למעמת דתכסנים חינו כלום דמה חשם שייך בחומר חיש סלוני נחשן . גם שם שחירן עוד דמשום דמחני" משמת דחפים ככ"ע מקשם דלת תבות הרוש ומשני דעודם ר"מ בהכית משום חיי נחש כוח דחוק מחד כלשון סירובלי דהת שכיך בספיטים ועד לחד נתמן) ולי ל"ק דמתי דסרכי" בירושל" עד תחד נתמן תמיפת דמתני קפריך דקתני הלך ליקת מתנו פ"ל מי כחן מוכר ישן ח"ל פי ששלחך חולי חפ"פ הת פר שבים בנחן הנכי הפרש שהן כנומלין זם אם זה פריך אלו נאמנים ואהה אריך כיון דהוו כנומלין איך עד אחד נאמן ומשני דנאכסואי הקולו ולה השבו לנומלין. ומ"ם כרכ סיפנים בפירום כחשנה ח"ל המיקר אלנט פון מדם הומת ולפלו כו' וכל וה כרי מפני שהוח ואינו מכיר אנשי מרינה עם: מ"ש דסמיקר אנלנו פין מדם מוטא ולם לו קאי ארישא דמתני דכי קאמר איש פלוני

נפמן פרי ום נחמן מבום דפין פרם הוקח וכו' ומ"ם וכל זם סמה יהונתן

שם בתנה"ח כ"ו) מי שתוא חשור כו מיתו לאותו שני הושור כ מיות האחת דבר אינו נאמן . עם"ך סק"ק מכתב דלכרי ככב לריכין כיחור וכו' ע"ם וחמ"ץ חמר לפכש דוולתי חם מחד השוד למכול חיכור מ" חין חשור לכל מין חיפור רק לאוחו דבר בלבד סיינו אם חשוד לאכול ספאנון של בני ריינום כמקום שנוהגין איסור דלדידפו הף שיסור כרם לא אמרי' שמוא השוד לכל חלכ שכמולם חלם חשרי דנחמן על כל חלכ חך לאומו דבר סיינו בחלב שעל סכרם עלמו חינו נאמן כמל

דגול מרבבה

אין ראים ממינה שהף שסים

חתורה כעונם כרת פלת ים לו זמן כל ימי חייו משח"כ שהר חיסורין שהם עכר שוב

שמי חקנס : (שם בש"ך ס"ק כ') *) ולכן מי שדוא ממדינת פולין כר' . וכנייו סית ס"ד ס"ק פ' מכתצ

סימן כ"ד ס"ק ע' מכמע דמסקתה חיהו משע הלב בטל בששים ככום וכחכשיל וכפים שנקדירה ומותר נכל חום לחכול מן התכשיל :

חמורם בעונם כרם

היסור

בתבונ' : יד חבובות סרמכ"ן ק"ע ועי"ל סי' ב' סעיף ג' : שו סרשכ"א בתבוכ' : מו שם :

יו שם מפי כ"ל יונק שמתו מחכמי נרפת : יח הרונ"ם מחכמי נרפת : יח הרונ"ם כעיף טי): יש משנם ככורות בתיף טי): יש משנם ככורות

מסלבות מבירם (וחזר המחבר

נקודות הכסף

ס"ק י"ע: (שם ס"ק י"ב) משמע מזה דאפילו אם האימור הוא מפק מרפה כו'.

ל"ל אפילו שפק שרפה שאינו אסור אלא כאכילה וכן משמע

להדיא מדבריו באום י"ג וי"ד ולה נהיכא דס"ם יאמר לו

המוכר דלת כשרם הוי והמע"ה ורש"י מיידי בככור

יאסור בסנה" דס"ם נמי איסור

לרכנן שאסור בסנאה לריך להחזיר הדמים דאסור הנאם

אין בו דין מכירם כלל ואיסור דרבנן וססק איסור דין אחד להם ועוד נראה לומר דשאני

המם בנכור דדמי ללא ובדקה

שריחה דכי היכח דבדיהת

ב רמב"ם בברק ט"ו

שפתי כהן יורה דעה קים הלכות מאכלי עובדי כוכבים מירי זהב

ושומד מהר סיני הוא ועובר על אותה השבועה וא"כ גרוע הוא מחשוד לאוחו דבר ואינו נאמן: (יא אינו עושה יין נסך . הטעם כי העובד ובשבועות דף כ"ב ט"ב) ואין להקבות הא כתב המחבר בח"מ כי' פ"ו - כוכבים מילתא דמסחבר בוא שקר וכבאומר שמאמין הוא להנאמ

ילה"ל ואמוכתכו טובה היא ואמיתי' ומלחא דמסתברא היא: (יב) מה שאבל אבל כו' . הכי חיתח במהני' פככורות (דף ל"ז) לענין כהן שפחע הבכור ומכר בשרו עד שלא הראוהו לחכם את המום אם ברי ליה למכור ופירש רש"י יחזיר הדמים משום קנם דחיסור ספק הוי עכ"ל *)משמע מזה דאפי' אם האיסור הוא ספק ערפה מה שאכל אכל ויחזיר הדמים ולא השבו אכילתו להנאה כלל : (יג) מדברי סופרים אז אם היו הפירות קיימין. כן לריך לסיות וזהו מברת רמב"ם דבחיסור מד"ם כיון lage!

עליו (י) אפילו (יי) בשבועה: מ (כנ) שוגר מעובדי בוכבים שהזר והמיד מחמת יראה וכן ישראל שחמא מחמת יראה שלא יהרגוהו ישראל גמור הוא ושחימתו מותרת ואינו : אוסר יין במגעו ל כג (כד] מי מסור *) שחימתו כשרה ונאמן על באיםורים (וע"ל פימן ב' דיש סוסלים שחיעה מסור): יא כד [כה] "מומר שבעיר אחת מאמין בעבודת כוכבים בפני עובדי כוכבים (ב) ובעיר אחרת נכנם בבית ישראל ואומר שהוא יהודי (יא) אינו

ים האנוסים שנשארו בארצותם אם הסמתנהגים בכשרות בינם לביןעצמם ואין בידבלהמלט למקום שיוכלו לעבוד את ה' סומכי' על שחימתוואין אוסריןיין במגען: יג וכז יי הכוכר לחבירו דבר שאסור באכילה אם עד שלא אכלו נודע יחזיר לו מה שקנה ממנו והוא יחזיר לו (ש) (:) הדמים ואם משאכלו נודע (יב) כה מה שאכל אכל והוא יחזיר לו הדמים ואם מכרו הלוקח לעובד כוכבים או השליכו לכלבים כו (ש) ישלם לו רמי מריפה יואם היה רבר שאינו אסור באכילה אלא (יג) מרברי סופרים או אם היו הפירות קיימים מחזיר הפירות ונומל דמיו כז ואם אכלם מה שאכל אכל ואין המוכר (יי) מחזיר לו כלום (כח! וכל אסורי הגאה אפילו מדברי סופרים מחזיר הדמים ואין בו דין מכירה כלל:

מהרש"ל פ"ק דחולין סי' ו' דמ"מ מי *) פי' מטליל עלילות שוא . שבוא חשוד על סחם יינם כמו בדורות כללו מוחר להאמין לו על יין נסך כשנשבע עליו רק שיפרעו לו השבועה היטב דאינו מושבע ועומד לפי שמיקל בסחם יינם שהוא מדרבנן טכ"ל וכתב שכן הורם הלכה למעשה ואולי לא הורה כן אלא בסחם יינם לפי שמקילין בו אבל אין להורות כן בבאר איסורי דרבנן דהא משמע להדיא בחשובה הרשב"א סימן ס"ד דאף בנכינה אין להאמין לחשוד עליו אפי' בשבועה ע"ש וא"כ י"ל דאף באיסורי דרבנן שייך למימר שהוא מושבט וטומד מהר סיני בלאו דלא תסור וטוד דרבנן טשו סייג לתורה ומ"מ ל"ט בדבר דבתשובת הרשב"א סימן ק"ט איחא שאף בגבינה הרבה מהם שקילא בעיניהם טובא ואפשר סחם יינם יותר קילא בדורו מגבינה בזמן הרשב"א : בג מבור שחישתו בשרה כו' . דאט"פ שפסול לכתוב ס"ת וכמ"ש המחבר בסי' ר"פ ס"ד מ"מ נאמן סוא על האיסורים ועיין בסימן ב' ס"ק כ"ו: בד מומר שבעיר אחת כו'. הטעם מכורש שם כי העובד כוכבי' מילחא דמסתבר שהוא שקר וכשאומר שהוא מאמין בה הוא עושה להנאח ילר הרע וא'ינו מאמינה, בלבו וכשאומר לנו שהוא ישראל אומר בלב שלם לפי שאמונחנו אמונה היא ועובה ואמיחים והדבר פבוט דלכל האיסורים אינו נאמן אלא דאילו טושה יין נסך כיון שהוא יהודי באמח אבל לענין נאמנות באיסורין כיון שהוא עב"פ עובד עבודת כוכבים לחאותו פשיטא דאינו נאמן : בה מה שאכל אכל והוא יחזיר לו הדמים. משום קנם רש"י בכנורות ס"פ כל פסולי המוקדשין ולפ"ז משמע דוקא כשידוע שהים יודע שכם דברים האסורים ומכרן במזיד קנסינן ליה כא לאו ככי לא דאפשר בוגג היה ואע"ג דנתבאר בסעיף י"ז דעבה אין לו התנלגות לומר בוגג כייתי היינו לענין איסורא אבל לא להוליא ממון וכן נראה מדברי נ"י פ' המוכר פירוה בכתב מכר טריפה לישראל במזיד קנסיכן ליה ט"כ: בן ישלם לו דמי מריפה. הואיל ולא נרס לו איסור. רש"י: בן ואם אבלם מה שאבל אכל ואין המוכר מחזיר לו כלום. דרוקא באיסור דחורייתא קנסוכו ועוד דאין אכילת כאוכל מיחשב לו כנאם ואדרבה לער כוא לו שעבר על איסורא דאורייתא אף שבים בוגג מבא"כ באיכור דרבון עכ"ל הסמ"ע בח"מ סי' רל"ד ס"ק ד' וגם בעט"ו כתב הטעם הראשון ואין אלו טעמים נכונים כל כך לחלק בין איסורא דאורייתא לחיסור דרבנן ועוד לדבריהם די אם לא קנסוסו כיון שהוא מדרבנן מ"מ למה אין המוכר מחזיר כלום יחזיר מה שקבל יוחר מדמי בטרפה שכוא חייב מדינא ולא מלד הקנם אלא נ"ל הטעם דבם לא גזרו איסור כדי להוליא ממון דלענין ממון אוקמוה אדין חורה וכן משמע מדברי הרב המגיד שכחב בפ' ט"ז מהל' מכירה דמ"ש הרמב"ם דבאיסורי רבנן אין המוכר מחזיר לו כלום יוא לו ממה שאמרו בירושלמי דשבישי (ונתבאר לעיל סימן קי"ז) דכל דבר שאיסורו מן התורה אסור לעשות בן סחורה וכל דבר שאיסורו מדבריהם מותר לעשות בו סחורה **ואפשר**

ולא אנום כו' וכיון שאין ב"ד עונשין עליה אין נפסלין לעדות כמ"ש הרמב"ם וש"ע ח"ם וא אנוס כו וכיון שאין ב" עושקין ליהה אין נשסיק עיות ובים יושראל נפור הוא ונאפן בשיחים פי ל"ד ס"ב ואף שכ' בהנ"ה שב דמדרבנן נשסל מ"מ ישראל נפור הוא ונאפן באיסורין ב"ל ואף מדרבנן אין לפוסלו בלא הכרות כמ"ש בפ" דאף גולן דאוריותא כשר באיסורין כנ"ל ואף מדרבנן אין לפוסלו בלא הכרות כמ"ש בפ" ו"ב (כ"ו כ') וכמ"ש בפ' השולת מ"ה ב' בנר שחור לסורו כו' וכמש"ל ס" ב' מ"א מ"א בי ובא"ח ס"ל לעדות מ"מ נאפן נכל" ב" ב" ב"ל" מוסר כו' . עש"ך וניכר שהוא עושה מאהבת ופסור כו' . נראה המעם כנ"ל וב"ן המוכר כו' . נראה המעם ב"בן ופ"א ופ"א וב"ן המוכר כו' . נראה המעם ב"בן ופ"א בי ב"ל מ"א בי ב"ל מי אישונדמנה לו נוער ב"ל מ"א בי בי מוכר בי אישונדמנה לו נוער ב"ל מוכר בי מ"א בי ב"ל בי מ"א בי ב"ל בי מוכר בי אישונדמנה לו נוער ב"ל מ"א בי בי מוכר בי אישונדמנה לו נוער דאינו בר דמים דהא אסור לעשות סחורה אע"ג דאם לקה והוחיר או שנודמנה לו מותר למכרן מ"ם עיקרן אינו למחורה וז"ש ואם היה כו' ועמ"ם שם : [רח] וכל איסורי כו' . מתני' שם יי"ג וגמ' שם אפי' לרשב"א מאי אפסדתיך וז"ש ואין בו כו' :

967

באר היטב

כמנהגם כגון במדינת ריינו"ם יש קלת מקומות שנוהגין איסור בחלב שעל הקיבה וכשבאין למקומות שנוהגין היתר חוכלין מבישוליהן מהמרק או מהבשר שנתכשל עם האיסור וכ"ם שמשחמשין בכליהם שהן ב"י ודוקה שיהה המיהג בחוכל כגון שאותן המקומות הנוהגים איסור הם באותה מדינה שנוהגים היחר ומנהגם לחכול מבישוליהן חבל חם המוהג במחכיל לבד חינו מנהג ולכן מי שהוח ממדינה פולין או כיונא בו שאין להם אותו מנהג כשבא להמקומות הנוהגין היחר אע"פ שנוהגין להאכיל להמקומות הסמוכים להם הנוהגים איסור אשור לו לאכול

סתמבר שחייב לסודושם עיין שם: (ב) ובעיר אחרת. כ' כפרי מואר דוקא שאין לו שום פנאם כמה במאר במואר יהודי כו' ע"ש ובעיר אחרת. כ' כפרי מואר דוקא שאין לו שום פנאם כמה שאין דבריו מוכרחים ואפילו לדבריו היינו לכמוך על זה לקולא שיהיה מנעו ביין מוחר של לו לחמשר וכרי ע"ש: (2) הרשים. עבס"ע וע' במשוכת כממים ראש ה"" ובסגהת הכל להמשר וכרי ע"ש: (2) הרשים. עבס"ע וע' במשוכת כממים ראש בפנה שי"ב בפנח עמת הוב כ"ד הם מ"ש בום ראש במל היפור של היכור ביול בנול ומאכיל דרל מוה מוה באול ביול היפור של היפור ביול ביול לומר שדבר אינו היול ביול לומר שדבר אינור האכל לו אחרים כדין האול בא אחרים כדין האל לו אחרים כדין האול לומר שדבר איפור הראב האכיל לומר שדבר איפור האלינו ואונה האכל לו אחרים כדין האליל אחרים כדין האליל בל אחרים כדין האליל אחרים כדין האליל בל אחרים כדין האליל בל אחרים כדין האליל בל אחרים כדין האליל בל אחרים כדין מבישוליהן מיהו הא דאסור לאכול דבר כאסור מחמם מנהג אבוחיו ובני מדינחו דוקא כשאין נראה לו היהר בדבר אבל כשנראה לו היחר בדבר ובא ממקום שנהגו איסור למקום שנהגו היחר יכול לאכול ומשמע אפילו דעתו לחזור למקום שנוהגים איסור כיון שנ"ל שהוא מותר וע"ל ס"ם רי"ד עכ"ל: (יג) בשבועה. המעם שכבר חשוד הוא על השבועה לעבור שמושבע ועומד הוא מהר סיני ואף דהשבועה דמהר סיני הוא לעבר הואיל והוא מושבע ועבר ג"כ על עבירה גרע ספי ועוד דמין חילוק בין שבועה דלהבא או לעבר רק לענין ממונא אבל לא לענין איבורא ועי' בח"מ הי' 2"ב ס"ב ובהי' פ"ז סע"ו ונראה דכ"ש שאינו נאמן על דבר הקל ממנו בשבועה. וכחב מהרש"ל דמ"מ מי שהוא חשיד על סחם יינם כמו בדורות הללו מוחר להאמין לו על יי"י כשנשבע עליו רק שיפרעו לו השבועה סיעב דאינו מושבע ועומד לפי שמיקל בסחם יינם שהוא מדרבנן עכ"ל וכחב שכן הודה הלכה למעשה ואולי לא הורה כן אלא בסחם יינם לפי שמקילין בו אבל אין להורות כן בשאר איסורי דרבנן ואף בגבינה אין להאמין לחשוד עליו אפי' בשבועה דאף באיסורי דרבנן שייך למימר שהוא מושבע ועומד מהר ביני בלאו דלא חשור עכ"ל השך: (יד) נסך. כתב הש"ך והדבר פשום דלכל החיסורים חינו נחמן חלח דחינו עושה יי"נ כיון שהוח יהודי בחמה חבל לענין נחמנות בחיסורים כיון שעכ"פ עובד לכוכבים להחוחו פשיפה דחיכו לחון: (פו) הרכוים. משום קנם רש"י ולפ"ז משמע דוקה כשידוע שהוה יודע שהם דברים החיסורים ומכרן בחזיד קנסים ליה הח לח"ה לח דחפשר שונג היה (וחין לקונסו במה שכבר חכל חלח שחין לו לשלם חלח דמי עריסה בזול חבל מה שהוח בעין ה"ל מקח שעות ויחזירו לו וסוח יחזיר הדמים) וחט"ג דנחבחר בסי"ז דטבח חין לו ההמלוח לומר שונג הייםי היינו לענין חיסורם חבל לח להוציח ממון עכ"ל הש"ך וכחב הם ז משמע דאפילו האיסור הוא ספק פריפה מה שאכל אכל ויחזור הדמים ולא משבו אכילחו להנאה כלל (ובנה"כ חולק פ"ז דבספק פריפה אשילו היה יודע המוכר שהוא ספק פריפה אין מחזיר הדמים כשאכלו וכן איחא בסמ"ע ח"מ ר"ס רל"ד ומה שהס"ו מביא ראיה מבכורות אינו ראיה דההם גבי איבורי הנאה דוקא אמרינן כן או גבי בכור בשביל דעבר על הקנהא דרבע ע"ש): (פו) ישלם. הואיל ולא גרם לו איסור. רש"י: (יו) שחזיר. הפעם כחב הסמ"ע בח"מ סיתן הכ"ל דבאיסור

איסור כיון שנ"ל שהוא מותר וט"ל ס"ם רי"ד : בא ההשוד על הדבר וא"כ למאי נפקא מינה הוי אינו חשוד:(י)אפי' בשבועה . דהא מושבט אינו נאמן עליו אפילו בשבועה. הטעס שכבר השוד הוח לעכור על השכועה שמושבע ועומד הוא מהר סיני (וע' בריש פ' יום הכפורים

סט"ו דמי שנשבע שלה יטעון אלה סאמת ואח"כ נתחייב שבועה שאינו נפער בשבועה יהראשונה והעעם כתב הרשב"א בתשו' סימן תחקס"ד דבשבועה רחשונה שנשבע עדיין לה ילא שקר מפיו משא"כ בשבועה האחרונה שבאה על דבר שכבר נעשה ואם יפקר בה יוליא שקר מפיו (וכתשוכת ש"ד כתב כדברי המחבר כאן) וא"כ ה"נ נימא דאע"פ שהוא מושבט ועומד מהר סיני לא חשוד אשבועה דלעבר הא ליתא דדוקא לעכין ממוכא אמריכן הכי הבל לעלין איסורא אין חילוק בין בבועב דלהבא לשבועה דלטבר ועוד דהכא כיון שהוא מושבע ועומד מהר סיני ועבר ג"כ על עבירה גרע טפי ולכך הוא חשוד אפילו בשבועה דלעבר וחדע שהרי אפילו עבר על שבועה דלהבא לא מיקרי חשוד על השכועה וכנו"ש המחבר בח"מ סי' ל"ב ס"ב ע"ם אלא ודאי כדאמרן ודוק: אפילו בב אינו נאמן עליו בשבועה . ונרחה דכ"ם שהינו נחמן על דבר הקל ממנו בשבועה וכתב

סריאה שיא תקנתא דרבון ה"נ פרי חדש כדו להקל עליו קחן אשיהא דמתני' דקשרי בנומלין ולפ"ו סרב כדין ח' כחם מכיר אדם שם או שהה שם ל יום שלם יקח אלה מן כמומחה לה קחי אלה אסיפה מפיכא דגומלין זה הח אבל אם אמר לו אחר פלופי נאמן לעולם כולך ואוכל פל פיו ועוד נ"ל לחרן לזה דהת דחמרי דחשוד על הדבר מעידו היינו על הדבר עלתו לומר דהוי מהוקן דומית דעד חחד בעלמת דנחמן באיסורין להחיר דילפינן לה דנדם חבל להעיד על חים מחד ד.ממו חד לא מסימו כ' עדים וחף בהם חבודים חיו מדם מושם ולח לו והיינו דשרכינן עלה בירושלמי ועד אחר נאמן ומשני קל כואשהקילו באכשניא ואי כרברי כראב"ד חחי פריך ועד חחד נחמן מחי חיכית עד חחד הפילו עוכת נמי לא מהימני כיון דקשורים הם אלא פ"ב דהכי פריך דהכא בעיכן כ' עדים ולא סבי כעד בעיכן כ' עדים ולא סבי כעד אחד ומשני שפיר ומ"פ זה ים שסמכו כאן אשד אחד בלירוף סני חני שעמי דחוקם אין אדם ובו' . ומפני שסוא פירושלמי חיכ׳ סייעתה לפסק הרמכ"ם ותירון אה נכון

כל הפוסקים וסכי נקטינן: יד אפרים

סרשכ"ל נתשובה בסי' מ"ד וסר"ן בחשובה סימן כ"ב וסריב"ם סי' ד' וי"ב וכן דעת

חינה דאי לאו דכוו גומליו הוי מהימן כדחברו' והעיקר כדעת פרתכ"ם וכססק סמחבר וכ"כ

וכחמת שחני תמה על ועיקר וכחמת שחני תתה על ברחב"ד דמה ישיב למתניתין דחמרין שהכחתי דמוכת כהדי

(דמות וקלרתי: (מעיף חַי) אתולן כשכועה . ענה"ע

חידושי כית מאיר ועד הלריך בכועה מכוחר כחסית כשם כל הפוסקים דאינו פדום: (מעיף מ') גר ובו" - נ"ב הימה

נליון מהרש"א

ה' זה בורר סי"ג דהאומר פלוני רבעני נמי היה פסולו משום חשור לאותו דבר וקשה הא קי"ל כרשב"ג ומותר עוד ק"ל דגם לרים הא עדותו הוא להרוג שתקרא זה אותו דכר ומה ישתקרא זה אותו דכו ומו: בכך שהמיבה למיחתו הוא רביעה: (פ"ע ספיף מ') הרשור על הרבר - עי' מימן פ"ד פי"א ומימן פ"ד מכ"א: (מס ספיף ס') נך שחור והמיר. עי' קצה"ח שחור סי לה ופש עליו בגליון

יד אברהם

(מימן קי"ם סעיף ח") התשור על אימור חמור חשור על העל ממנו. וכשו"ת

ת כא וכבן יי החשור על הרבר כב אינו נאמן

עושה יין (יד) נסך:

בפ' כ"ה (יו"ה נ') חם ליה לורעא דאבא כו' : [בב] החשור כו' . כמ"ש בפ"ק דב"מ
(' ל') במסקנא דבינו רחשור על ממונא חשור לאותו דכר על השבועה אלא משום ספק
מלוה ישנה משא"כ כאן . וו"ש בפ"ק רחולין (נ"ו) דלא מהני אלא בורק סכין ובספ"ר
דבכורות הבא לקבל דברי תבירות כו' ולא אמרו דליהני בשבועה רשב"א סי' ס"ר: [בנ] גר
כו' וכן כו' . כמ"ש בסנהדרין כ"א ב' אתמר העובד עבודת כוכבים כו' וקי"ל כרבא

כו' וכן כו' . כפ"ש בסנהדרין כ"א ב' אחמר העובד עבודת רבבים כו' וקי"ל כרבא דפמור ועתופ' שם ד"ה ורבא אע"ג כו' י"ל כו' וכ"כ בשבת ע"ב ב' ד"ה דבא וא"ת כו' וי"ל דסבר כו' וכ"כ הרסג"ם בס"כ מה' סנהדרין הלכה ב' ע"ש וכן פסור ממלקות כמ"ש

הרכב"ם שם שגאבר ולנערה לא תעשה דבר וכן כל אונם פחמת ראת הרינה דנ"כ נקרא אונס כמ"ש ברכב"ם שם וכס"ש בכתובות ג' ב' משום דאיכא צגועות כו' ולידרוש להו

דאונם כו' וו"ש רבא במור משמע לנמרי וכן טכרת כפ"ש בת"כ על חייבי כריתות תהוא

פתחי תשובה

מורי זהב יורה דעה קים הלכות מאכלי עובדי כוכבים שפתי כהן

וכתכו בח"מ פי' רל"ד) וכתב סריב"ש שלמד זם מדלא הזכיר במשנה אלא חיפורי תורם חבל איסור דרכנן כיון שאכל ונססם אינו מחזיר לו דמים:כא משוב'

נקודות הכסף

ראיית בכור כים תקנת' דרבק כדלקתן סימן ש"ט ומדרבם ראיים בכור חמיר שטי דחשכהן במשנה וש"ם דוריך להראום לחכם וא"כ בוי ב**דבר** שחסור הנחה מדרבון ומים רש"י דספק חיסור הוי ר"ל דלסכי קנסוהו משום חיסור ספק נגעו כה כלומר דרכנן חקנו כן משום ספק וכמו כן הקנד כן משום מפין דמה כן בדיקח ברואה מקנד כן משום ספק הדע דש"כ כוונס כש"י כדפי' דהא מוכח החם כש"ם מוף סרק כ! פסולי המוקדשין להדיא דאסי' אם ידוע בכירור שבים בו מום מחזיר הדמים כיון דעבר על חקותה דרבון דלריך לסרחותו לחכם חלה ודחי כוונת כש"י כדפרישית ווהו ברור. שוב מנאמי כדברי כסתים כח"מ ר"ם רל"ד שנחב דדוהא בודאי פרס' אכל כשפה מרפה ח"ל (החזיר הדמים מם נחכל והשוחם פרה ומכרה ונודת שהוח שרפה דתחור אפינ שכבר אכל פירושו נשרם' וככור שחני נודמי כסמה בחוקת שחין כה פום ועוד דככור שלח נכדק חפ"ם אח"כ שהיה כו מום הוא אבור בהנאה מדרבנן כדמימת במשנה פרק פד כמה וכפנו ספור בי"ד סי' ש"י וכיון דהוי מיטור כנחם חיו מנכה לו מו כלמים ומפתח למסחבר כוח דכם אסילו סים כפין סים סמוכר פוכרת לסשליכו ולא ליסנות מתנו וה"כ חין כו דין מכירם כלל וכח"ם לעיל ומוכה דאסילו ידב התוכר פורם מכירה שהוח מסק מרסה חין מחזיר כשחכל דחי לח ידם אפילו כודאי מרפה לא קנסים לים וכפ"ם בש"ך פ"ק כ"ה: (שם במ"ז ס"ק מ"ז) פּוּ" אנ"ג רכתב הש"ע כו'. פּוּ זה לימח כפ"ם גש"ך מ"ק כ"פ וגם כסמוך סוכחתי דלימה :

יד אפרים

ועשו"ה פ"י חיו"ד סימן פ"ז יבודים שכלכו מארנות אחרים לטבר יינם ש"ם ומקלת פשו מיפודים מחרים וכמו ומעידו על חלו ששחו יין ש"ג יום יום ושחלו להם למם חחם שופים ואמרו להם כי פוא לכם כפיקות נפש כי צחרצום כנ"ל כמים רעים ומכיחים לוכות כמן וחין שם פשקם חתר וסורם דחין זה לק כלתיחנון שחין מפידין שסקרו במנוכ זה לנמרי דחסשר שחם כים לפניכם שומין וחף פל בכ דלח פשימח לן מכל מקום כיון שלא ראינו מותם שומים זה ויין היחר לפניהם חוקי נכרם חחוקתים כת"ם כח"מ סימן ל"ד מס כתינוהו קושר מו פחיר נשכת כו" מ"ם וכ" בשו"ח פים רנים סימן כ"ד כש"ח פים המשודים פל סחם יינם חינם מחתרים לששות של פחרים מחתרים לעשות של פחרים ופשו"ה דכר שמוחל פימן ס"ח וגם המחיק משונה פחדם חחר שמהמיר בום וכעל במחבר נידר לכהל מ"י שכועם אם נמר מלאכם כאיום וניאם שיחמרו החמת חם קרה חיום מקרה נשעת העסק בתלחכת סיין וחם זום ידם מפחת סשמירם שפופלה פל ידם וסמכונן פלויסו פס פיגודו ע"ם שכופס פ"פ ופיון כפי מיי וחו"ד סיפן קכ"ח:

יד אברהם

סרשב"ה סי' ס"ד דחשוד על פחמור חפי על סקל ממנו אירו חשוד דמומר לערלות אינו מומר אלל שחיטה . ול"ל פחמור חפי שנ דכוונתו כמים הכ"י הוכת

דאף זה כן עכ"ל משמע דר"ל כי היכי דגבי סחורה לא העמידו חכמים דבריםם לענין ממון ה"כ כאן לענין מכירה ויחר פרטי דינים אלו עיין ח"מ סי' רל"ד וכסמ"ט שס:בה שהבהמה לא נבדקה כהוגן כו', נסי' ל"ע ס"ב כתב המחבר דאם נאבדה הריאה קודם בדיקה דלשרה וא"כ ל"ל (ועיין בס"ק שחח"ו) דמיירי

סכא בהד גווני דהריב"ש שכתב

בסי חל"א ח"ל וכ"ח והלא בהמה

שנשחטה בחזקה היתר עומדת כו'

ואם נטלה הריאה ולא נכדקה

כשרה היינו דוקא אם פעם א' אירע

כן באונם או בשוגג אבל שיעמוד

יד (כמ) יא המוכר בשר ואח"כ נודע כח שהבהמה לא נבדקה כהוגן (יד) דינו כמוכר דברים שאסורים מדברי (יֹם) סופרים:

הנה (מוד) במ [ל] ואם מכר לו דבר (יע) מבהמה שאיחרע חוקח כשרוחה דאחיליד בה ריעוחא ולא יכולין לבדוק אם היא כשרה תכיכים לאסרם תספק אפילו הכי הוי כאלו היחה ודאי פריפה ולריך להחזיר הדמים (משובת ריב"ש):

מי שידוע לכו שחין יודע לבדוק ויבדוק במזיד ושנחכל על סמך בדיקחו זה ודחי חסור לד"ה וחע"פ שחין

בדיקם זו אלא מדבריהם והוי כהסיא דאין מבטלין איסור לכחחלה דאם בטלוהו במזיד אסור עכ"ל וכן כ' המחבר בסי' ל"ם ס"ו דאיסור של דבריהם אם בעלוהו במזיך אסור: במי ואם מכר לו דכר מבהמה כו' . כלומר ל"מ מבהמה שלא נבדקה כהוגן שעכ"פ מדבריהם היא אסורם בוודאי ואם כן אין המוכר יכול לומר איימי ראים דערפה היא פשיטא דלריך להחזיר לו הדמים כשהבשר קיים אלא אפילו מכר לו דבר מבהמה דאחיליד בה ריעוחא כו' שלריכין לאסור מספק וה"א דיאמר המוכר דלמא לאו טרפה היא ואייתי ראייה דטרפה היא ואחזיר לך המעות אפ"ה הוי כאילו היתה ודאי טרפה מדבריהם ולריך להחזיר לו הדמים כשהבשר עדיין קיים (וכן משמע בד"מ דסד"א דספק ערפה גרע לענין זה מחיסור דרבנן וכמ"ש לקמן) וכן כחב הריב"ש בסי" קל"ט ומביאו בדי וז"ל שאף על פי שאינו אסור" אלא מספק והמוכר מוחזק בדמים הוי מקח טעות כיון דמספיקה פרשי אינשי אין לך מום גדול מזה עכ"ל וכ' הרב בח"מ סי' רל"ב סי"ב ואפילו ערפוח שאנו אוסרין מספק מבטל המקח ואין המוכר יכול לומר אייחי ראייה דטריפה היא עכ"ל (וכתב בסמ"ע שם ונרחה דמחמת ספק דקאמר היינו דאינו טרפה לכ"ע דאל"כ מאי חידש מור"ם בזה הא גם טרפות דסירכא אנו מטריפין מכח ספק שאין אנו בקיאין לבדוק עכ"ל כלומר וטרפוח דסירכא כבר כ' שם המחבר דמבעל המקח אבל בחנם דחק דהא איכא סרכות טובא דטרפה בודאי וכמו שנחבאר בסימן ל"ט) אבל הב"ח כתב וז"ל כתוב בש"ע המוכר בשר ואח"כ נודע שהבהמה לא נבדקה כהוגן דינו כמוכר דברים שאסורים מדברי סופרים ובהג"ה אבל מכר לו מבהמה דאיחליד בה ריעותא ולא יכולין לבדקה דינו כמוכר דברים שאכורים מד"ת שכ"ל וטעמא דמלחא דמדאורייחא בהמה שלא נבדקה מוחרת באכילה דרוב בהמות בחזקת כשרות הן אלא תקנת חכמים שלא לאכלם אם לא נבדקה הריאה וכדלעיל ר"ם ל"ע (נראה שהביןדמ"ש המחבר בלא נבדקה כהוגן דהיינו שנאבדה בלא בדיתה שאסור לאכלה וז"א וכמ"ם בס"ק שלפני זה) א"כ אינם אסורים אלא מדברי סופרים אבל איתיליד בס ריעותא דאכור לאכלה דבר חורה עד שחיבדק דאין בהמם זו מן הרוב כיון שמולד בה ריעוהא ושמא טרפה היא וספקא דאורייתא היא לפיכך דינו כמוכר דברים באסורים מד"ת וכ"פ הריב"ש בהשו' ומביאו ב"י שכ"ל וחימה למה שינה לשון כרב והאמח שלשון סרב שכתב וחם מכר כו' דחקו ולכן סבין שהחי חם הוא כמו אבל ור"ל דבכה"ג לריך להחזיר הדמים אף אם כבר אכל ותימם לפי דבריו מנין לו להרב זה הלא כיון דספיקא היא למה יחזיר המוכר הדמים אם כבר אכל אם ירצה הלוקח לומר אין לך מום גדול מזה יאמר לו המוכר החזר לי מקחי ואחזיר לך מעוחיך עכשיו שאכל יאמר לו המוכר מאן לימא לך דטרפה אכלת ודאי אלו עדיין לא אכלת היית יכול לומר כיון דמספקא פרשי אינשי אין לך מום גדול מזה אבל עתה שאכלת אכלת וכן משמע בסמ"ע בח"מ סי' רל"ד ס"ק א' דבספק טרפה שאכל

א"ל להחזיר הדמים ע"ש ומ"ש וכ"כ הריב"ש בחשו' ומביאו ב"י ליחא כי לא נמלא כן בריב"ש ולא בב"י אדרבה המעיין בחשו' הריב"ש שם יראה דמשמע כמו שכתבחי וכן מדברי ד"מ שאביא לקמן מוכח דלא כוי אלא מקח טעות אלא הדבר ברור בפירוש דברי הרב כמו שכתבחי ובעט"ז כחב וז"ל בד"א שנודע שהבהמה לא נכדקה כהוגן בטרפות הריאה שהוא דבר ברגילין לבדות אחריו אבל אם נולד אח"כ ספק טרפה מאחר שאין דרך לבדוק אחריו כגון שנמלא מחט בריאה והריאה כבר החוכה ואין ידוע אם ניקבה ועכשיו א"א לבדקה בנפיחה ואסרינן

דפרפה וכמ"ש בההיא מונרמתא בפ"ש דכ"ק (נ"ק ג") כיון שמפק פריפה אין לך מום גדול מזה והמקח משת ואמר כאלו חיתה כו' ר"ל ודינו כאימור דאורייתא ול"ד לכהמה

קנאה המוליא מחבירו עליו הראיה אבל אם ברור לנו שנעשה ברשוח המוכר כגון שלאחר שחיפה מכרה ברור הוא דהוי מקח פעות ויחזיר לו מעוחיו כל שלא אכל הכשר ואם אכלו פטור הטבה המוכר אט"ג דספק איסור דאורייחא מכר לו מ"מ אין כאן שייכות קנם דהא הוא עלמו לא ידע מזה משא"כ לענין מקח פעות כל שישנו לבשר עדיין אינו מועיל לו מה שלא ידע מזה דכל שהוא משום מום חייב להחזיר אע"ג שנם הוח נחאנה וזה פשום בח"מ בי רל"ב בי"ח בהג"ה אבל באתח סס ידע המוכר מזה הססק ומכר לו ודחי אע"ג שאכלו הלוקח יחזיר לו מעוחיו דלא כלכוש ע"ש עכ"ל: (ים) מבחמה. כחב הפ"ז סי' אע"ג דכחב הש"ע דאס בא העריפות מכח שלא נבדקה הריאה כהוגן אמרינן שאם אכלה מנכה לו המוכר ולם יחזיר לו מ"מ היינו דוקם בפידי דמן החורה ח"ל בדיקה כל שחין בה רישוחם ולח יחזיר כו מ"מ היינו דוקם כפיזי זמן המוכם מדים בין בי בי מחיף אלכן אם יש בה ריעוחם ממילה לריכה בדיקה אפילו מן החורה ואירע הדבר שאין יכוליולבודקה אט"ס שאכלה הלוקח חייב המוכר להחזיר דהרי ספק איסור דאוריי מכר לו והיינו דוקה חם ידע המוכר מהספק דהו דוקה שייך קנם משח"כ בלה ידע אז לא יחזיר אלא בלא אכלו מטעם מקח טעום אבל הש"ך חולק ע"ז וכחב כיון דספיקא היא למה יחזיר המוכר הדמים אם כבר אבל ואם ירצה הלוקח בפ"ז דדוקא כדרכ מאפל לומר אין לך מום גדול מזה יאמר לו המוכר החזר לי מקחי ואחזור לך מעוחך אמרי דחשר לחמור חשד עכשיו שאכל יאמר לו המוכר מאן לימא לך דטריפה אכלה וכ"מ בסח"ע בח"מ סי' רל"ד ס"ק א' דבספק סריפה שאכל א"ל להחזיר הדמים אלא ההכי פירושו של. דדוקא כשיש לו הנאם ממט

שאכל חשבינו אכילחו להנאתו ולא יחזיר לו דמים : (יד) דינו כמוכר דברים שאסורים מד"ם. הטעם דמדין חורה אין לריכין בדיקת הריאה כיון שאין ריעוחא לפנינו סמכינן ארוב בהמוח שהם כשרים אלא דחכמים הגריכו בדיקה ע"כ מה שחכל מנכה לו ואפ"ה מה שלא חכל

ממכה יחזיר לו ויחן לו המעוח בעדם דמקח טעות הוא ואף על גב דגבי טבח חמריכן בח"מ 'סי' ש"ו דפטור לשלם בדין זה שהוא אסור משום ספק שאני החם שבאת לחייבו על מעשה שלו ע"כ חין עליך לחייבו אלא בוודאי ולא מספק משח"כ כאן בין המוכר ולוקח אפילו

אם כדבר ספק מ"מ מקח טעות הוא ואדעהא דהכי לא יהיב לים זוזי על כן יחזיר לו מעותיו וכן כתב הריב"ם סימן תכ"ח הביאו ב"י בקילור כאן ובב"י כתב בשם א"ח בשם חכמי כה"ר וז"ל מעשה במחט שנמלאת בריאה בתוך הבשר לאחר חיתוכה ואסרו הבהמה ומה שמכר והיבל המעות לא יחזיר שהאיסור אינו ודאי אלא מפני הספק אסרו הבהמה שא"א לבודקה בנפיחה ולענין ממון המוליא מחברו עליו הראים עכ"ל הנה דימו דין זה לההיא דטבח שזכרחי וזה ודאי אינו מטעם שכתבחי אלא דמ"מ יפה דנו חכמי הה"ר דהתם אפשר דמיירי שאכלו הבשר קודם שנודע שהיא טרפה ובזה אין לקנוס להחזיר סדמים וכמו שאכחוב בסמוך סטיף י"ד אי נמי מטעם אחר ואפילו לא אכלוהו עדיין דמי יימר שבלעה המחט קודם שקנאה הלוקח שמא אחר כך בלעה וכההיא דח"מ סי' רל"ב סעיף י"א בשלחן ערוך דאם חוך שלשה ימים כנאה המוליא מחבירו עליו הראיה אבל אם ברור לנו שנעשה ברשות המוכר כגון שלאחר שחיטה מכרה לו ברור הוא דמקח טעות הוא ויחזיר לו מעותיו כל שלא אכל הבשר ואם אכלו פטור הטבח המוכר אע"ג דספק איסור דאורייתא מכר לו מ"מ אין כאן שייכוח קנס דהא הוא עלמו לא ידע מזה מה שאין כן לענין מקח מטוח כל שישכו לבשר טדיין אין מוטיל לו מה שלא ידע מזה דכל שהוא משום מום חייב להחזיר אע"ג שגם הוא נחאנה וזה כשוע בח"מ סימן רל"ב סעיף י"ח בהג"ה . אבל באמת אם ידע המוכר מזה הספק ומכר לו ודאי אע"ג שאכלו הלוקח יחזיר לו המעוח כההיא דבכור שזכרנו בסמוך ובלבוש כחב שאם נולד ספק טריפה שאין הדרך לבדוק אחריו כגון שנמלא מחט בריאה כו' ואסרינן לה מספק אפי' הבשר קיים א"ל להחזיר הדמים שהוא מוחזק בהם והנה הוא סוחר דברי שלמו שכחב בח"מ סימן רל"ב בספרו סעיף י"ב וז"ל ובטריפות דלא שכיחי אפילו הוא דבר שאנו אוסרים מספק הוי מקח טעוח ולא יכול המוכר לומר אייחי לי ראייה דטריפה היא כו' עכ"ל והם דברי רמ"א שם ועיקר ודבריו כאן שלא בדקדוק ונמשך אחר דברי ב"י בשם חכמי הה"ר וכבר זכרנו שדינם דין אמת ולא מטעמייהו כנלע"ד ברור ופקוט: (מוד) ואם מכר לו דבר מבחמה כו'. *) פי' לט"ג דנחב כש"ע באם בא העריפה מכח שלא נבדקה הריאה כהוגן אמרי' שאם אכלה מנכה לו המוכר ולא יחזיר לו מ"מ היינו דוקא במידי דסבדיקה אינה הכרחית. כההיא דריאה שזכרנו דמן החורה אין לריכין בדיקה כל זמן שחין לפנינו ריעותא אבל אם יש פה ריעותא ממילא לריכה בדיקה אפי' מ"ה ואירט הדבר שאין יכולין לבדקה אע"פ שאכלה סלוקח חייב המוכר להחזיר דהרי ספק חיסור דחורייתא מכר לו וכבר ביררגו דסיינו דוקא אם ידע המוכר מן הספק דאז דוקא שייך הנס משא"כ בלא ידע אז לא יחזיר אלא בלא אכלו מטעם מחח טעות : למקום

(במ) אמוכר כו'. כמ"ש בירושלמי פ"נ די"ם ר' יודן בעי דמאי מדבריהם ראיית פריפה מדבריהם כו' וע"ל מי' ל"ם מעיף א"ב: [ל] ואם מכר כו'. ו"ל שלא יוכל לומר אייתי ראיה

דרבנן חשיב אכילתו הנאה והש"ך כתב המעם דלענין ממון אוקמוה אדין חורה ולא נזכו איסור כדי להוליא ממון עכ"ל: (ית) סופרים . והא דאיתא בסי' ל"פ ם"ב דמם לא נבדקה הריאה כשירה היינו דוקא אם פעם א' אירע כן באוגם או בשונג אבל שיעמוד מי שאינו יודע לבדוק ויבדוק במזיד ושנאכל על סמך בדיקחו זכ ודמי אסור לד"ה ואע"ם שחין בדיקה זו אלא מדבריהם דהוי כההיא דחין מבטלין איסור לכחחלה דאם בטלוהו במזיד אסור וכ"כ המחבר בסימן ל"ם ס"ו טכ"ל הש"ך והט"ו כחב וחש"ג דגבי סבח חמבונן בח"מ פי' ש"ו דפטור לשלם בדין זה שהוא אסור משום ספק שאני ההם שבאת לחייבו על מעשה שלו ע"כ אין לחייבו אלא בודאי ולא מספק משא"כ כאן בין המוכר והלוקח אסילו אם הדבר ספק מ"מ מקח סעות הוא ואדעתא דהכי לא יהיב ליה זוזי ע"כ יחזיר לו מעותיו ובב"י כחב בשם א"ח וא"ל מעשה במחם שנמנאת בריאה בחוך הבשר לאחר חיתוכה ואסרו הבהתה ומה שמכר וקיבל המעוח לא יחזיר שהאיסור אינו ודאי אלא מפני הספק אסרו הבהמה שא"א לבודקה כנפיחה ולענין ממון המע"ה עכ"ל הנה דימו דין זה להסיח דטבה שזכרתי וזה ודחי חינו לפי שכחבתי לעיל דחף בספק צריך להחזיר הדמים אלא דמ"מ יסה דנו דאפשר דמיירי שאכלו הבשר קודם שנודע שהיא פריפה ובזה אין לקנום להחזיר הדמים א"נ אסילו לא אכלהו עדיין דמי ,יימר שבלפה המחם קודם שקנחה הלוקח (ר"ל לענין שהמוכר כל הבחמה לפבח יחזיר הדמים ות"ל) שמח חח"כ כלעה וכמ"ם בח"מ סימן רל"ב סי"ח דחם חוך ב"י

להכמים שח"ח לו לנוד ממקומו דטפלי חלוי ביה ולרוח הבח עליו או

כזה עכ"ל ועוד כחב שם בשם

הר"ר מנחם וירובור"ק דבפעם אחת

שטובר חשבינן ליה מכשול ויש

להזהירו שלא יעשה כן עוד וכחב

רש"ל אף שמדברי החלמוד אין לו על

זה שום הכרע מ"מ משום שאין

בידינו כח לחקן פרלת הדור הניח

הדבר להקל מדברי החלמוד בזם

שבפעם האחה יוהירנו לפי ראות

עיני החכם ויענישנו לפי הזמן

והענין ע"כ מ"מ נראה דיש לאסור

הכלים למפרע כל שהוא בספק אפילו

בפעם הרחשון: ומ"ש בסעיף שחחר

זה מסלקין אוחו כחב ב"י בח"מ סי'

ל"ד לדעח הרמב"ם שחם בודק

לעצמו כיון שיש לו הנאת ממון אע"פ

שעשה חשובה לא מתכשר עד שילך

למקום שחין מכירין אותו והבודק

לאחרים כיון שחין לו בה הנחת ממון

מתכשר בחשובה : (יון) בקבלת

בבכורות בפרק עד כמה (דף ל')

דברי חבירות .

מבוחר ענינו

כוהגין

36

סרינ"ם שם: כב מימוא דרג מידי בר חבין פנהדרין דף מידי בר חבין פנהדרין דף כים: בג הריב"ש בחשובה: בתשובה בח סרח"ם נחשונה: כו מור נשם פרשנים ממשנה דפ"ק

דגול מרכבת (בש"ר פ"ק ל"ר) *)קנה ייי יהמוב נבינח כשרה מן המומחי בר ולעניד נכחה דחם החמחי ני מחם קנם לי סגנינם ולח אמר לו כלל שיקום ממומחם א"כ כדבר סשוט שאפינו קנה לו כשלים ממי שחינו מומחה מינו לריך להחזיר מעותיו שם: ולא עבר על דברי המשלח וא"כ אפילו אמר השליח סתם מן המומחה קניתי ולא הוכיר מפלוני אם"ם נאמן לפי מ"ם כם"ך כעצמו בס"ק ל"ו ודוק ומ"מ לדינה דברי הש"רנכוני" דהרי יש לחוש שמה משלו סביא ורופה למכור את שלו שכיח ורוכה נמכור חם שנו דבשלמה לקמן בס"ק ל"ו מיירי במנחה והין הדם עשוי ליחן שלו בשם החר כמ"ש הש"ך מעם משה"כ כמוכר וק"ל והולי ים לומר דאכתי היה לו לומר סתם קניתי לך ולמה לו לומר שן המומח' אלא ודאי שהאמת כן אלא דלפר זה לא הים הרשכ"א זרוך ליתן שעם אין אדם עשוי ליתן משלו לקמן

כס"ק ל"ו ודו"ק:

יד אפרים נבש"ת סעיף י"ם) האומר ועשו"ת תשנ"ן ח"ג סימן ס"ג גבינם שנשלח מהחנוסים מהחשודים לחכול גבינות של פובדי כוכנים אסור לאכול ודלא כפרא"ם בכ"ם ופודם לדברי טריב"ם ז"ל:

טעות הא אפילו אכל לריך להחזיר הדמים ועוד מוכה מכחן דסד"ח

נליון מהרש"א

ש"ע שלי את"ע ס"י י"א מ"א מ"ע ש"ע שלי את"ע ס"י י"א מ"א מ"א מ"ה. (ק"ע סעיף י") אין לד התנצלות. ע"י ש"ך ס"ק אבל אם נוכל לומר כו"א בקבלת דברי חבירות. ע"י תב"ש מימן ב" אות י"ש ס"ק ל"ב. וע"ר, מ"מים עמוקים ס"ק ל"ר דת" הרא"ש היוה"ש סיסןכ"ר דת' הרא"ש וריב"ש מיירי בלא היה איזה ריוח ממנו כנון שוחם מבשרה ופריפת בשות מבשרה דבאית ריות ספנו ע"כ צריך לתחויר אבירה במקום שאין מכירין: (ש"ע סעיף י"ם) נאכון שאינו חשוד להחליף. צ"ע שד פוף פיפן :

יד אברהם

אכל כלא סנאם לא ומ"ש הש"ך פ"ר הפרישה אר"מ . ועיי בדגול מרכבה שכחב על הש" דחין רחים מחילה דחף שהים ממורה בעונש כרת מ"מ יש ים כרת מ"מ ים יתי חיין משח"כ ין האר שמר מיסורין שחם ענר שוב שחל תיכורין שחום פני שוב אין חקנה . וו"א לפת"ש הג"ם לקתן בריש הל' מילה הככל יום עוכר כחיסור כרת וח"כ לח מחקן על סעבר במה שמל חח"כ:

מלואים

(בש"ך מ"ק כ"ם) ולפע"ר אין זו טברא כלל כר". ולדפתי י"ל דהעע"ו מייני שפריתה נחתכם כבית בקונה. ובכים המוכר לת נודע כלל מזם כפשק . ולכן יוכל המוכר לממר כיון דמס"ת נשחקם פותרם ויש לכסמס זו חזקת **פיתר וכשירה היא מ"ם הדיו** והאוכל ממנס לא נקרא חושא כיון דאין ריעותא לפנינו . ואם נאבדם פריאם או שעובד כוכנים כה וחעף חומה חו כל רב ומורם המיר את הנהמם ורק ברשותך נולד הספק חשר כשביל זם נחסרם הכסמה לכן נסתחסה שדך ומולך גרים אכל אם כבר נולד הספק ככים סמוכר גם ספק"ו מודם לדכרי סש"ך רסתקת כקל ומתוייב לסחיר לו הדמים. וים לפאריך עוד כום:

לה מספק (וכדלעיל סי׳ ל"ו סט"ו) כל כה"ג אפילו הבשר קיים א"ל (בון) למקום שאין מבירין בו' . כתב רש"ל בפ' ג"ה סי' ט"ז בסופר כמוכר להחזיר הדמים שהוח מוחזק בהם שהלוקחים רולים להוליה שעכשיו שהדור פרוץ וחין כח להעמיד על דין החלמוד אם ירחם ממנן ועליהם להביא ראיה עכ"ל והנה רצה להשוות דברי הא"ח עם הריב"ש שהא"ח כחב ומביאו ב"י וז"ל מעשם היה בהר במחט שנמלאת

כדומה לזה נוחנין לו חשובה במקומו בסיגוף כדי שיסיה טומד במשקל בריאה לאחר חיתוכה ואסרו הבהמה ומה שמכר וקבל המעות נמנו **מזו**ל יי המוכר דברים האסורים מעבירים אותו וגמרו שלא יחזיר מפני שהאיסור ומשמתים אותו (*) ואין לו תקנה עד (כ) שילך אינו ודאי אלא מפני ספק אסרומו (מז) לא למקום שאין מכירין אותו ויחזיר אבדה בדבר חשוב או ישחום לעצמו ויוציא מריפה שא"ח לבדוק בנפיחה ולענין ממון המע"ם עד כחן לשונו ולפיכך חילק לעצמו בדבר חשוב שודאי עשה תשובה ^[לא] בלא בין מחט לבדיקה ולפע"ד חין זו בערמה כיון שאינו חם על ממונו: סברא כלל דכיון שהבשר קיים למה מון [לב] ממכח (ד) שמעשיו מוכיחים שהיה רוצה לא יבטל המקח הלא אין לך מום בדול מזה ומה לו ללוקח בזה שלא ידע להכשיל הציבור להאכילם מריפות כגון שחתך הסירכות מסלקין אותו לב [לנ] ומכל מקום פשור המוכר מהמום וכדאיתא בח"מ סימן רל"ב אלא ודאי דהעיקר דאין (כמ) מלשלם דמי הבחמה לבעלים: חילוק וכל ספק טרפות מבטל המקח ידן [רד] כי מבח שיצאת מריפה מחחת ידו לג אין אם עדיין טבפר קיים ואם אכל לו (כי) התנצלות לומר (ה) שוגג הייתי: סבשר אינו מחזיר כלום והריב"ם יה (לה) יה מבח שיצאו מריפות מתחת ידו מחמת פליג אסא"ח דסא"ח ס"ל דערפות שאינו בקי יש לו תקנה שילמד ויחכם: שאנו אוסרים מספק אינו מבטל הגה [לו] (ו) והח דנריך לילך למקום שחין מכירין חותו ולעשות המקח וכן מוכח להדיא בד"מ שהביא חשובה [היינו] שעשה במזיד או מוחזה לכך אבל אם נוכל לומר דברי הא"ח סנ"ל וכתב עליו והריב"ש שבמעות נעשה לו סגי לו (יד) בקבלת דכרי תבירות ויעשה השובה לפי כ' בחשובה דאע"ג דאיסורא רק כמום עיני הדיין (הפובה הכה"ם והפובה הריב"ם) וע"ל סוף סי' ס"ד; ים האוכור לכזי שהוא חשור לאכול גבינה של מחמת ספק הוי מקח טעוח ולריך להחזיר הדמים עכ"ל ומוכה נמי מכחן עובד כוכבים לד קנה לי גבינה כשרה מן דס"ל להרב דאם אכל א"ל להחזיר הדמים דאל"כ ל"ל טעמא דמקח

שמקבל עליו עניני פרישות שאין המומחה והלך והביא לו ואומר לו כשרה מהמומח" קניתי אינו נאמן לה [לז] מאיש (ש) פלוני מומחה קניתי נאמן. לו [לח] הביא לו מנחה בשם אחר מהמומחין נאמן שאינו חשור (ד) להחליף [למ] במה

דספק טרפה גרע לענין מקח טעות (*) וכמדינות שנאסר השמחה מדין המלכות לה משמחינן כלל מאיסור דרבנן שקודם שהביא בד"מ דברי הא"ח הביא בסחם דברי הרמב"ם שהם כדברי המחבר דאיסור דרבנן מבטל המחח אלמא אפשר דאיתא לדברי הרמב"ם ולדברי הא"ח ולכך הוארך להביא דברי הריב"ש דס"ל דאפילו ספק טרפות מבטל המקח ודוק וכדברי הריב"ש כחב הרשב"ה בחידושי חולין גבי מחט שנמלא בעובי בית הכוסות כשם הרמב"ן ונראה שם שכן דעתו ג"כ וכ"כ הר"ן שם : ל המובר דברים האסורים בו' . ר"ל אפי' בפעם א' שמכר דברים האסורים מעבירין אוחו כו' וכן משמע בדברי המחבר סעיף י"ז עבח שינאה ערפה כו' ומ"ם הרב בהג"ה בח"מ סי׳ ש"ו ס"ט וי"א דטבח ומלמד אע"פ שאין לריכין המראה מ"מ בטינן חזקה דעד שיהיו מוחזקים או עד שיחרו בהם לא מסלקינן לכו עכ"ל כבר חירן הריב"ש בסי' קי"ג וז"ל זהו באוחן המוזכרים שם שאינו אלא ספסד ממון וגם אפשר שהם מוטעים או שוגנים אבל בחשוד להאכיל האיסור מיד מסלקין אוחו וכבר כחב הרשב"א ז"ל בהשובה דעבח שילא טריפה מחחת ידו אין לו החגללות לומר שוגג הייתי שא"ר לעולם יאמר כן עכ"ל וכ' הב"ח וז"ל בפ' זה בורר כו' עד וכיולא בזה יש להקל בכלים עכ"ל וכ"כ מהרש"ל פנ"ה סימן ע"ז דאפילו בפעם ראשונה מעבירים אותו והכלים כשרים מדינא וע"ל סי' א' ס"ק ח' וסי' ב' ס"ק י"א : לא למקום שאין מבירין . עיין בח"מ ס"ס ל"ד: לב ומ"ם פטור מלשלם בו' . פי' אנ"פ שמכח מעשיו של הטבח הבודק הולרכו לאסרה-מ"מ כיון שאינו אלא ספק טרפות א"ל לשלם דמי הבהמה לבעלי הבהמה דמצי למימר דלמא כשרה היא והמע"ה וכן הוא בריב"ש שם ועי' בח"מ סי' ש"ו ס"ה: לג אין לו התנצלות לוסר שונג הייתי כו' . מיסו באדם שידוע שהוא ירא שמים ומדקדק במעשיו כתוב בחשו' מהרי"ו סי' ל"ז דאין מעבירין אותו ואמריכן בודאי מסגם סוא וע"ם: לד קנה לי גבינה כשרה מן חמומחה כו'. *) נראה דאחי לאשמועינן דל"מ כשאומר לו בסחם קנה לי גבינה ואמר לו מן המומחה קניחי דאינו נאמן אלא אפילו אמר לו קנה לי מן המומחה דה"א מסחמא לא עבר על דבריו ועביד לוויו מכל מקום כיון דאינו אומר מאיש פלוני לא מירחת ומשקר: לה שאיש פלוגי שושחה קגיחי גאשן . הטעם דמירחה שמא ישאלו לאוחו פלוני ולא משקר ומשמע אפילו כשהמשלה לא ליווהו שיקנה לו מן המומחה פלוני אלא שהוא עלמו אומר ממומחה פלוני קניתי נאמן דהא ארישא קאי וכ"ש כשגם המשלח א"ל שיקנה מן הממוחה פלוני ואמר שקנה מאוחו פלוני שנאמן ואולי לפ"ז אפילו לא הזכיר לו המשלח כלל שיקנה ממומחה אלא שא"ל סתם קנה לי גבינה ובא ואמר ממומחה פלוני קניתי נאמן : דו הביא לו מנחה בשם א' מהמומחין . לפון הטור מדברי הרשכ"א שאינו חשוד להחליף ואם אחה חושש שמא משלו הוא נותן אין אדם עשוי ליחן מנחה משלו בשם אחר עכ"ל ולכאורה משמע מלשון הע"ו שכחבו בשם א' מהמומחין שלריך שיזכיר לו שם המומחה שאמר לו איש פלוני (שהוא מומחה) שלח לך מנחה אבל באמח אורחא דמילחא נקטו דה"ה כשאומר מומחה אחד שלח לך מנחה נאמן דלמאי ניחוש שמא אדם אחד שאינו מומחה שלח לו מנחה והוא משקר וא"ל שמומחה שלח לו דא"כ יחכוין להכשילו וודאי דלא חיישינן שכוון להכשילו וכ"כ הרשב"א בח"ה הארוך ד' קי"ח ש"ב ובקלר וז"ל ועוד שאם אחה חושדו בכך הרי

ביאור הגר"א שלא נבדקה דבחוקת היתר שומרת כמ"ש במ"ק דחולין (ט' מ') משא"כ במפק וכמו בכור וערש"י בככורות שם ד"ת ויחוור כו': [רא] בלא הערכה. כיון למ"ש שם דלמא אערומי כו' אלא כו': [לב] מבח שמעשיו כו'. כמ"ש בפ"ק דחולין (י"מ מ') האי מבחא אערומי כו' אלא כו': [לב] מבח שמעשיו כו'. כמ"ש בפ"ק דחולין (י"מ מ') האי מבחא בי' מערביון כו' ובפ"ה (נ"ג נ') וולכתא להלקותו כו': [לב] ומ"ב כו'. כמ"ש במגרמתא כנ'ל: [לד] מבח כו'. דא"ב הא"ב מס"ע מו' למ"ש: [לד] והא דצריך [לד] מבח כו' כמ"ש בח"ב מו' במ' מפ"ד אבל אם ראותו כו' עמ"ש: [לד] והא דצריך כו'. כמ"ש בספ"ד דבטרות ת"ר הבא כו' וא"צ שיעשה כמו המבח והמעם דשם רבים

פתחי תשובה

רגיין להקל בהן אינו רשע ככך משא"כ בשבח דרשע הוא שמתכוין להכשיל משא"כ בכה"ג ועברא"ש כלל ב' ס' ק"מ וענס' שם ל"א א' וכולן כו' : [ל'] (ליקום) מאיש פלוני בכה"ג ועברא"ש כלל ב' ס' ק"מ וענס' שם ל"א א' וכולן כו' : [ל'] (ליקום) מחני שא"ל לקנות מפלוני דאת דכן דחי בנס' דבכורות ל"ן ב' סיפא כו' התם כו' אבל לא קי"ל כן אלא כרב שם דאמר נאמן הכהן כו' (ע"כ) : [ל']], הביא לו כו' . בכורות ל"ו א' אר" נאמן כו' ע"ש המוגיא ועברשב"א פ"ק דחולין : [ל'ם] בר"א כו' . כמ"ש בפ"ק דחולין

באר היטב

דברי הרמ"ה כחן ל"מ מבהמה שלח נבדקה כהוגן שעל"פ מדבריהם היא אסורה בוודמי פשימה דנריך להחזיר לו הדמים כשהבשר קיים אלה מסילו מכר לו דבר מבהמה דאחיליד בה ריעוחת שלריכין לאוסרה מספק וה"א דיאתר המוכר דלמת לאו פריפה היא ואייתי ראיה דעריפה היא ואחזיר לך המעות אפ"ה הוי כאלו היתה ודתי פריפה מדבריהם ולריך להחזיר לו הדמים כשהבשר קיים עדיין וכל ספק סריסוח תבסל המקח אם הכשר עדיין קיים אבל אם כבר אכל הבשר א"ב המוכר להחזיר כלום עכ"ל: (כ) שיב"ך. כחב מהרש"ל חם ירחה לחכמים שח"ח לו לנוד ממקומו דמפלי חלו ביה ולרום הבח עליו או כדומה לזה נותנין לו חשובה

מרכדי השובה.
מוכר ול"ע עכ"ד: (ד') שמעשיו מוכיחים. עיין בתזובת כית אפרים חיו"ד סי" א"
בדבר שומש שהוליאו עליו קול ריוון דהדבר בכרו דבריון ולא מסקינן סשומש מחזקתו
ואסילו בקלא דלא ססיק דכל קלא דלא לייבון דהדבר בכרו דבריון ולא מסקינן סשומש מחזקתו
ואסילו בקלא דלא ססיק דכל ולא דלא די השוק בכ"ד לאו כלום הוא ומכ"ש בזם שסקול בקל בכה האי
נישל בישא כי לניתש לה מכעי. היינו באין מקום למלוח שבקול שקר ואסשר אתם הוא
אכל במקום שיש אמחלא שבשאם נפש בני בלי שם בוציאו פליו ש"ר אין לחוש לקול הפוא
כלום ע"ש: (ד') שונג הייתי. בש"ך ועיין במשובת סרי תכואה פי" י"ב ומי' י"ד. ועיין
מ"ש לפיל ס" א" סק"ר כשם אא"ו בעל פת"א ב"ש: (ד) והא דצריך כו". עיין במשובת
ב"ש לפיל ס" א" סק"ר כשם אלא"ו בעל פת"א פ"ש בוכ: במקומה בסיגוף שדי שיהה מומד במשקל הזה ועוד כחב דבספם החת שעובר חשבינן ליה מכשול ויש להזהירו שלה יעשה כן עוד . ומ"ת נרחה דיש לחשור הכלים למפרע כל שהוא בססק אפילו בפעם הראשון והש"ך כתב דאפילו בפעם א' שתכר דברים האסורים מעבירין אוחו כו' וכן משמע מדברי המחבר סי"ז ומ"ש הרב בח"מ סי ש"ו ס"ם ו"א דסבח ומלמד אט"ש שאין לריכים החראה מ"מ בעיק חזקה עד שיהיו מוחזקים או עד שיחרו בהם לא מסלקינן להו ככר חירץ הריב"ש דשם מיירי שאינו אלא הססד ממון וגם אסשר שהם מומעים או שוגנים אבל בחשוד להאכיל האיסור מיד מסלקין אותו וכגר כתב הרשב"א ז"ל דעבח שיצא מריקה מאחת ידו אין או החגלות לומר שונה בייחי שא"כ לעולם יאמר כן ולעיון סרישות הכלים ע"ל סי' א' וכחב ב"ד בח"מ סי' ל"ד לדעם הרמב"ם שאם בודק לעצמו כיון שיש לו המולא ממון אמ"ם שמשה השובה לא מתחכשר עד שילך למקום שאין מכירין אותו והבודק לאחרים כיון שאין לו בה הנאת ממון מהכשר בחשובה:

(כא) מלישלם. כיון שאינו אלא ססק מריפות א"ל לשלם דמי הבהתה לבעלים דמני למיתר דלמא כשרה היא והמע"ה ועיין בח"מ סימן ש"ו ס"ה. ש"ך: (כב) התנצלות. מיהו בחדם שידום שהוח יכח שמים ומדקדק במעשיו כחוב בחשובה מהרי"ו דחין מעבירין חוחו וחמריק בודחי משנה הוח ע"ש: (כג) פלוגי. המעם דמירחם שמא ישאלו לאוחו פלוני ולא משקר ומשמע אפילו כשהמשלח לא ליוהו שיקנה לו מן המומחה פלוני אלא שהוא עלמו אומר ממומחה פלוני קניתי נחמן. ש"ך: (כד) לדרחליף. ואם אחה חושם שמא משלו הוא נוחן ואין אדם עשוי ליחן מנחה משלו כשם אחר ואסילו אינו מזכיר שם המוחחה אלא שאומר

דדמאי דף ס"ו: כו פרפנ"א כס"ם פארוך וניינמיו נסיסן דלמיל נסטיף מ':

נקודות הכסף (שם בפוף פיק ייח) לאריך לפקצות וכיל דאפי' נאיפורי דאורייתה דינה הכי ולסמ"ם בש"ך ס"ק ל"ז לק"מ מ"ם:

ממה יהונתן וכלל וק"ל: (שם סעיף "ם בהנה"ת) וכ"ן אין ניהנ בחשור על איטיר כי'. עי' ש"ך ס"ק ל"ו מ"ם בסוף הסעיף ואכתי קשה דהא בסי פ"ו כתב הכב דאפילו פוכד כוככים שמוכר כינים נחמן כשחומר מטוף פלוני וסהור חש"ב דחיפור דחורייתה הוח מע"ג דחיסור דסורייתה סוח ולק"ת דסנס אימא כסרק אנו עריטות דף ס"ג ע"ג ע"ג ע" נוקחין ניצים מן סעובד כוכבים וככל מקום ואין מוששין לא משום נכינות ועריפות ופריך ולימח מעוף ממלו נינהו ומספה הכ"ו ול"מ כיון דעופות מעסורות רובה נינהו א"כ שאי פניך דלמא משום דאולינן כתר רוכא ותי" מקום החונים כמה רוכנו וני.
כר"ן משום דמוטרף משוטי
דנכילום וטריסות למישוטל
דנכילום וטריסות למישוטל
מחלה מכ"ל סר"ן וחום" וום
ידוע דכל סיכל דלוכל פרי
ידוע דכל סיכל דלוכל פרי
מעומי לינו לסור רק מדרבנן איסור דרבנן לכך פוא נאמ: באומר מעוף פלוגי ועפור

חידושי בית מאיר

חיסור דרכנן נכך הוח מחני כאומר מעוף פלוני ועסור הוא וא"ש. [דכריו נ"ע דהא כתב הר"ן דהוי מחלה על מחלה או רובא ואם כן הוי ספיקא דאורייתא ול"ע]:

כבכורות דף ל"ו גר שקכל פלין דכרי פורס הפילן נחשד לדכר ה' סוי השוד לכל סתורם. וה'י מדום סוממע מספוסקים אולי פרים לנמדו מספיף ו' : (במ"ז מיף הסימן) ורוכדרתי על פה קרוש יבו' דהא הרסב"ם נופיה כתב וכו'. נ"ב לענ"ד ל"ק כי החוספתה מכחרה דין ניק כי המושפתה מבחרט זין דבות לכים כי אם בות תכיל למם לו לסטוך פל חינן נחמן ופים בהרחביד וכית. וכודתי סכי נמי פות ככל בתיסורים סכי נמי פות ככל בתיסורים דחם יוכל לישחל חדם נחמן על דנר חיסור חס כוח מחוקן לח יסמוך על חשוד ומסממת חיירי כחינו יודם אלא כחשוד . ופיקר קושים פראב"ד אינס אלא מקושים סירושלמי וע"ו משני שפיר :

מילואים

(סיטן קיים בשו"ע סעיף יים בהנה"ח) וכל זה אינו נוחג בחשוד על איטור ראורייתא. בשר פ"ו דאנו סומכין אסילו פל דברי פובד כוכבים חם מתר בינים חלו משוף פלומ בם. וכחמת לפי מ"ם הש"ך בם. וכחמת לפי מ"ם הש"ך סי' ב' ס"ק פ' גרע סחשוד מעוכד כוכנים כי סחשוד כומת כלכו שלה יחקרו וידרשו המכי דנכיו ויהמיגו כו כי הוא מחזיק עלמי לישראל אכל סמיבד כוכנים אם פמר מעוף פלוני פרפת לשקר כי בוודאי ידכשו ויחקרו פפר זם ידכשו אחקרו פפר זם אחנדם

אחה חושדו כעובד כוכבים גמור שמחכוין להכשילו ולהעבירו עכ"ל (וע"ל סימן קי"ח ס"י) ול"ד לאומר לו קנה לי גבינה כו' דהחם אמרינן של דבריהם כו' והנה אחר שזכינו שנתגלה לנו ספר משמרת הבית - דלמא לא אחרמי ליה מומחה וקנה ממי שאינו מומחה ואם היה א"ל שקנה ממי שאינו מומחה יפסיד ממונו ולכך ירא ואמר שממומחה קנה

מה שאין כן הכא ולזה הולרך העור לומר אין אדם עשוי כו' דאם לא כן בלאו הכי נאמן דמירחת כיון שאמר פלוכי: לן וכל זה אינו נוהג בחשוד על איסור דאוריי'. הכ"י כ' זה חדין סרחשון דתניתי מחיש פלוני מומחס נאמן דאינו נוהג באיסור דאוריי' וס"ל

להרב דה"ה כשהביא לו מנחה בשם אחד מהמומחים דאינו נאמןבאיסור דאורייתא (ומדברי הפרישה ס"ם זה מבואר דדין זה נוהג אפילו באיסור דאורייתא ע"ש) ומ"מ קשה דהא בסי' ב' כתב המחבר דמומר אוכל נבילות לתיאבון אם נמצא בשר בידו אם יש מומחה בעיר נאמן לומר מומחה שחט לי אע"ב דהוי איסור דאורייחא (מיהו פירשחי שם דהיינו כשאומר מומחה פלוני וכמבואר במשמרת הבית להדיא) וי"ל דהתם ליכה למיחש אלה לשמה שחט הוה הכל כשידעינן בבירור שלה שחט הוא ליכא למיחש למידי דרוב מצויים אצל שחיטה מומחים הן ולכך סמכינן עליו שלא שחט הוא וא"כ מסחמא אדם כשר שחט משא"כ הכא ועי"ל דהכח כיון דקנה לו גרע טפי ולח מהני בחומר מומחה פלוני באיסור דאורייחא דשמא קנה ממי שאינו מומחה ומפני הפסד ממונו ירא ומשקר אבל החם מה לו לשקר לכך סמכים עליו וע"ל דהחם הוא מומר לחיאבון דהיינו שיודע שנבילה אסורה אלא שאעפ"כ אוכל לחיאכון לא עבר אלפני עור וכמ"ש המפרשים ולכך סמכינן עליה אבל הכח בחשוד עסקינן שחינו חושב לעבירה וחומר שמוחר הוח ומחכיל לאחרים ג"כ סלכך באיסורא דאורייחא לא סמכינן עליה והפרישה סעיף ט"ו חירץ דשאני כחם דהוא עלמו אכל מאוחו בשר וקשה דהא כבר נחבאר בסימן ב' דאפילו לא יאכל הוא חחלה ואף שבסימן ב' בפרישה סייב דחק עלמו לומר דדוקה כשנותן בידו סכין בדוק חג לה חיישיכן שיקלקל במזיד להעביר לחבירו אבל לא באומר מומחה שחט לי אין זה נראה כלל למדקדק היטב בסימן ב' ועוד דמה יועיל אכילחו הרי הוא אוכל נבילות לתיאבון ואכתי קשם דהא בסימן פ"ו כתב הרב דאפילו טובד כוכבים שמוכר בילים נאמן כשאומר בילה זו של עוף פלוני ואנו מכיריושאותו עוף הוא טהור אע"ג דאיסורא דאורייתא הוא וי"ל דהחם כיון שהוא עלמו מוכר לו סמכיכן עליה ועד"ר סט"ו: לח החשוד לאבול בו' . הרח"ה בם' בדק הבית דקי"ח השיג על זה וז"ל מחי קאמר אם הוא חשוד לדבר זה פשיטא ולא בעינן טעמא דחשוד למה שאין הרבים רגילין להקל ואם אינו חשוד לדבר זה כי חשוד לשאר דברים שחין הרבים רגילין להקל בהן מחי הוי והלח מומר לדבר חחד חינו מומר לשחר דברים עכ"ל. והרשב"ח במשמרת הבית השיג עליו

(י' כ') וס"פ הגזקון חשתא מינול נולה כי': [12] וכ"ז אינו כו'. דלא אשכחן אלא ברמאי. ב"י. וליתא דהא אמרינן בס' א"ש (ס"ג כ') ליקחין ביצים כי' באומר כי' ואמילו שובר כיוכבים לדעת הרב כמ"ש בס' פ"י משום דעבירי לגלייי וכ"ש ברישא בשולה רמירתת כב"ש בס' מ"א במידות במי"ש בבכורות שם סיפא יראי מסיע כו' התם כו' יכן לא חיישיגן לאחלופי אף מי

(יו"ד ח"ב)

סחם מומחה א' שלח לך מנחה נאמן . ש"ך: (כה) דאורייתא . הפ"ז חולק על הרב כזה שהרי במי' ב' פ"ד גבי מומר לחיאבון שאמר פלוני מומחה שחם לי נאמן דשם הוא בשחיפה דהוי איסור דאורייתא ואם"ה נאמן ועוד ראייה דבסימן פ"ו אנו מומכין על העובד כוכבים כשאומר בינים אלו מעוף פלוני הם והרי זה אימור דאורייחא וגם בסי' קי"ח משמע בשולח לחבירו ירך על ידי עובד כוכבים שהיא חחוכה כדרך שחוחכין ליקח את סגיד וכו' דאף באיסור דאורייחא אמרינן

משנין כן רוב המון העם: (ידן) וכל זה אינו נוהג בחשוד וכו׳. זם כחב על פי מם שכ' בב"י ואפשר שלא הקילו בכך אלא באיסורים שחיבר הרשב"א שזכרתי אותו בסי' ב' סעיף ד' דלגבי מומר לתיאבון שאומר פלוני מומחה שחט לי אז דברים אמורים כשאינו חשור על הגזל אבל אם

דוקא נאמן ושם מיירי באיסור הוא חשוד על הגזל כ"ש שהוא חשוד על החליפין דאורייתא שהרי שחיטה דאורייתא וכ"כ שם בהדיא במשמרת הבית (ירן) לן [מ] (וכל זה אינו נוהג בחשוד על איסור (כה) דאוריי') (ב"י): דאפילו בדאורייתא סמכינן על זה ב (מא) לח יי החשור לאכול דברים שאין הרבים שאומר בפירוש איש פלוני משום דמירתת ומביא שם ראייה דעל

כל פנים בעינן פלוני מומחה כיון דאפילו בדמאי שהוא מדרבנן בעיכן הכי וכחן בגבינה יליף ג"כ מן דמחי חלמח דהך חשודים עכ"פ לא גרעי ממומר לחיאבון דבתם והכל ילפיגן מדמאי דבדמאי פשוט דסוא לא גרע ממומר לחיאכון דרוב עמי הארץ מעשרין כן ואין שם אלא חשש בעלמא כדאיחא בפרק הניזקין (דף ס"א) בפירש"י לאביי וכתבו החום' ה"ה לרבא אלא פשום הוא דהך סברא דפלוני מומחה הוא בטיכן בין בדאורייתא בין בדרבגן והרשב"א לא בא אלא לומר דגם בגבינות לריך דוקה לזה ובשחיטה שהיה דחורייתה מהני זה טכ"פ וחרווייהו ילפינן מדמחי ועיין עוד במשמרת הבית שם תמלח דחשוד לא גרע מדמאי. ועוד ראיים דבסי' פ"ו אנו סומכין אפי' על דברי עובדי כוכבים כשאומר בילים אלו מעוף פלוני הם והלא זה איסור דאורייתא . עוד ראייה מדין השני שכתב הרשב"א כאן דאם סביא לו מנחה כו' דאין אדם עשוי ליחן משלו בשם אחר וזה מלינו אותו אפילו באיסור דחורייתא דהא בסי" קי"ח איתא בישראל ששולח לחבירו ע"י עובד כוכבים ירך שחחוכה כדרך שישראל חוחכין אח סגיד מוחר ואילו נמלא ביד עובד כוכבים ירך חחוכה כראוי אסורה דחיישינן שמא אחר שחחכה נודע לו שהיא טריפה כמ"ש החום' בפ' נ"ה בסוגיא דשולח ירך ומזה מוכח דאין אדם נוחן מחנה משלו בשם אחרים דחל"כ גם בשולח ע"י עובד כוכבים ניחוש שמא אין זה העובד כוכבים שליח לישראל אלא הישראל שלחה לו אחר שנודע לו שהיא טריפה וזה העובד כוכבים אומר לישראל אחר שישראל שולחה לו אלא ודאי שלא יתן משלו בשם אחרים והא כאן יש איסור דאורייתא ואפי' הכי מהני סברא זאח אלמא דגם בדאורייחא אמרינן כן דלא כדברי רמ"ח *).וכח שדקדק ביח יוסף מדלח כתב הרשב"ח דבריו חלח בגבינה של טובד כוכבים שהיא איסור דרבנן אין זה כלום שהרשב"א קמ"ל רבותה ברישה דהפילו בהיסור דרבנן חינו נחמן כל שחינו חומר בפירוש מפלוני מומחם וכן משמעות דבריו שם . וכח דתני רשב"ח סטעם בדין השני שאין אחד נותן מתנה משלו בשם אחר ולא אמר משום דמרחת כמו ברישא דקמ"ל בזה אפילו אם הוא בענין דלא שייך מרחח כגון שידו חקיפה חו כיולא בזה מ"מ יש היחר מלד טעם אחר וא"ל למה זכר הרשב"א כאן בשם אחד מהמומחין והא כאן אין

סטטם משום מרחח י"ל דכל מביא מנחה אין דרכו לומר סחם אדם שלח לך אלא מזכיר שם האדם ובפרישה נמשך ג"כ אחר דברי ב"י לחלק בין איסור דאורייחא או דרבכן וכל זה ליחא דהם לא ראו ספר משמרח הביח. וגם מלד הסוכחה שהוכחנו מבואר שאינו כן ובזה מחורץ ג"כ מה שהוקשה לבעל הפרישה מסימן ב' דנאמן אפילו אם אומר סחם מומחה שחע לי ובשביל זה חירץ מה שחירץ ולפי האמח גם שם לריך שיזכיר שם המומחה כמו שזכרנו: בב"י הביח כאן בשם הרמב"ם דחשוד וכ"ש ע"ה נאמן על של אחרים להעיד עליו שהוא מטושר דאין אדם חוטא ולא לו. והקשה ב"י ממחניחין ריש פרק ד' דדמאי הלוקח פירוח ממי שאינו נאמן ושכח לעשרן ושואלו בשבח 'אכל כו' אמר לו אחר כו' ואמאי אינו נאמן על של אחרים נ"ל דססוא מיירי שיש לחוש לרמאות שעשו קנוניא דכבר כחב ב"י בשמו דבכל מקום שיש לחוש לזה אינו נאמן וזהו נראה מדוקדק מלשון המשנה אמר לו אחר שאינו נאמן כלומר בענין שאינו נאמן אף בשל אחרים דהיינו שאומר שלי אינו מעושר ושל חבירי מעושר וקמ"ל דאף שלא בפני חבירו אינו נאמן . ומו"ח ז"ל חירץ דשאני החם דשכח לעשרו וכיון שבא חחלה לחיוב חו לא מהימן ע"ה לפטרו ולא דק דהא דנקט שכח לעשרו היינו דלכחחלה לא יסמוך פל זה שישאלנו בשבת דלא הקילו אלא בדיעבד מפני אימת שבת והא ראייה שאחר השבת חייב להפריש גם על מה שאכל בשבת כמ"ש הרמב"ם פרק י"ב דמטשר ולמדין אנו משיטה זו דבחשוד על שאר דבר יכול להטיד על של חבירו כל שאין נראה רמאות והנאה לו בדבר. אך קשה לי ממשנה פרק ד' דדמאי הנכנם לעיר ואינו מכיר שם אדם אמר מי כאן נאמן אמר לו אחד אני איני נאמן איש פלוני נאמן הרי זה נאמן יפריך טלה בירושלמי ועד אחד נאמן בחמיה וכחב הר"ש דאע"ג דבטלמא עד א' נאמן כאן שהוא חשוד אין ראוי להאמינו א"ר יוחגן קל הקילו באכסניא מפני חיי נפש וכתב הר"ש ולהכי נקט שאינו מכיר אדם אבל המכיר לא החירו כדקתני בחום' עכ"ל וכ"כ הרמב"ס בפי׳ המשנה וז"ל וכ"ז כדי להקל מפני שהוא גר ואינו מכיר אנשי המדינה עכ"ל וכ"כ הרמב"ם בחיבורו הל׳ מעשר פרק י"ב וז"ל במה דברים אמורים בזמן שאין מכיר אדם שם אבל אם מכיר אדם כו' וא"כ קשה מאי טעמא האמין כאן לחשוד בכל גווני על של אחרים ושוב דאיתי שהראב"ד בהשנות מקשה כן על הרמב"ם בסוף פרק י"ב והכסף משנה חירץ דהרמב"ם סבירא ליה דהסיא דרבי יוחנן בירושלמי אתי לחוקמי מחניחין אפי׳ לר"מ "דסבירא ליה החשוד על הדבר לא מעידו אבל אנן סבירא לן כרשב"ג דמעיד א"ב אין צריך לומר דדוקא באכסנאי מיירי וחמסחי על פס קדוש חם חשב בזם דהא הרמב"ם גופים כחב על אוחו דין דמיירי דוקא באכסנאי שאינו מכירו כמו שהעחקתי בסמוך וחו דהרי בחוספתא איתא להדיא כך כמו שזכר הר"ש לעיל א"כ הדרא קושיא לדוכתא דלמה פסק כאן דחשוד נאמן בכל גוונא והראב"ד סבירא ליה דלא פסקו כרשב"ג אלא בבכור שאינו אלא משום קנם אבל בשאר דוכחי קים לן דחשוד על דבר לא דנו ולא מעידו כר"מ וכך יש לפסוק למעשה כנלע"ד:

שחשור על אימור ראורייתא כמ"ש בפ"ק דחולין (ו' א') הנותן לשכנתו כי' ילא פשום שביעת ופי' תוס' בחשור על השביעת וע"ל סי' קי"ת מ"ח וע"ל פי' ב' מ"ר יכבר השינו פ"ו יפר"ת: [25] החשור כי' וי"א כו' . עבה"נ מ"ק כ"ח יכנ"ל מהא דמפ"ב דע"ו חבר"ת כו' וכפי' ר"ת ור"ל לאותו דבר הוא חשור להחליף ועש"ך :

סך סברת שלא יחן משלו כשם אחרים ע"ש אכל הש"ך מחרץ קושיות אלו דבסי' ב' מיירי אם ידעינן בבירור שלא שחם הוא ליכא למיחש למידי דרוב מצויים אצל שחיפה מומחין הם משח"כ הכא ומה דסמכינן בסי' פ"ו גבי בילים י"ל דהחם כיון שהוא עלמו מוכר לו אבל כאן שאומר שקנה מאחר אינו נאמן באיסור דאורייחא מיהו מה שהקשה המ"ז מסי' קי"ח גבי ירך לא הרגיש בזה הש"ך ול"ש לדינה הם חומרים הך סברה שחין חדם נוחן משלו וכן' גבי חיסור דחורייחה :

כח מסטרקנ"א וגלפ"ד מסעו" נפל כדפום וכאי וי"א ל"ל בחחלת כסעי" וכ"כ לעיל נפי"

ופעיף ככל דין זה נשם י"ה:

גליון מהרש"א

(ס"ע סמיף כ') אף הוא תשור להחליף. עיין סעיף ג' וסעיף יש: (סט) השור

להחליף. וחב"ח למר מזה רחשור לרבר שאין רבים מקילין בו חשור לכה"ת והוא מקילין בו חשור לכה"ת והוא

שרבים מקילין בו ומ"ט מומר לערלית כשר לשחיפה ובבר

חשינו חתנו בעל ת' עבוה"ג

סס"י ס"ו: (סס) וי"א שאין מפקירין . להפקיר יין למי

מפקירין. להפקיר יין למי שחשור על מתם יינם אם לא מסר בפירוש שמירה

מנועת עובר כוכבים עי' ת' רבר שמואל אבוחב מי' מ"ם: (סס) נע"ל מימן קי"ח מ"ח. וע"ש מ"א בתנה"ה:

יורה דעה קים הלכות מאכלי עובדי כוכבים יחו

רגילים להקל בהם אף הוא (פי) חשור להחליף

ביי וי"א שאין מפקירין אצלו דבר האסור מן התורה

אלא בשני חותמות (יש"ל סי׳ קי"חס"ח):

וכחב וז"ל ודאי אם אינו חשוד לדבר שאין הרבים רגילין להקל בו ואע"פ שהוא מיקל בדבר שהרבים מקילין בו מפקידין בידו אוחו דבר בעלמו ולא חיישיכן לאחלופי דאין זה קרוי מומר לאוחו דבר שמה שמיקל בדבר זה אינו בעינין כעובר וכמומר לזה כו' אבל בחשוד בדבר

שאין הרבים מקילין בו כגון לנבילות וכיולת בו חין מפקידין בידו חוחו דבר אם הוא של חורה עד שיהא בו שני חותמות עכ"ל הרי דס"ל להרשב"ח טעמח דחשוד להחליף

שפתי כהן

משום דהוה מומר לאוחו דבר אלא דבדבר שהרבי' מקיליןבו אינו קרוי מומר לאוחו דבר כא לאו ככי מודם לכרא"ה דמומר לדבר א' לא בוי מומר לשאר דברים ומה"ט לא כ' הרשב"א דמי שהוא חשוד לדבר שאין הרבים רגילין להקל בו הוה מומר לכל האיסורים אלא ודאי פשיטא

(כו) חשוד. כתב הש"ך המעם משום דהוי מומר לאומו דבר אבל לא הוה מומר לשאר דברים דפשיטא אם חשוד לדבר א' אינו חשוד לדברים אחרים ודלא כהב"ח ע"ש וכתב המ"ז דהב"י הביא כאן בשם הרמב"ס דחשוד

חשוד לדבר א' אינו חשוד לדברים אחרים כדמשמע כולם סוגיא דריש חולין וסוגיא דבכורות פרק עד כמה דף ל"ו (וע"ש שמוד ב' בחום' ד"ה וחכמים) ובכמה דוכחי בש"ם וכן בדברי הפוסקים והט"ו בסעיף ד' (וע"ל ס"ק י"ח) משמע להדיח בדברי רבי' ירוחם סוף גע"ו וכל זה

פשוט בעיני לא הולרכחי לכחבו אלא מפני שראיתי להב"ח בסעיף ב' שהלך בדרך אחרת והבין דכא דס"ל להרשב"ה דחשוד להחליף הוא משום דס"ל דסחשוד לדבר שחיורבים רגילין

שילאו מטומאתו של עובד כוכבים לקדושתו של ישראל: (ב) או

מעיין של ארבעים כאה . כ"י

סקשם על מה שכחב העור ולא

לסירת כו' דהת גם בעומתה פסק

בסי' ר"א דבעינן מ' סאה ותירץ

בד"מ דהעור מקשה לפי סברת ספר

המלות שכתב אע"ג דמעיין כו'

ש"מ *) דלדידיה סגי בפחוח ממ'

סאם בטומאה אלא דמחמיר בטבילה

זו על זה חמה רבינו דמאי שנא

ולא ניחא לי מלד לשון הטור גם

מלד סדיו דודחי גם הסמ"ק סבירא

ליה דבחשה לא סגי לה במעיין

שהוא פחוח מארבטים סאה אלא

להקל בו חשוד לכל החורה בולם ע"כ הניח דברי הרשב"א בחה"ק והטור בחימה על שסחמו וכחבו החשוד לדבר חחד חינו חשוד לדברים חחרים ולא ביארנו הדברים שלריכין ביאור רחב עכ"ד ולא ירדתי לסוף דעהו וסדבר ברור כמ"ם וע"ל סימן קנ"ח סעיף ד"ה עוד מדיני חשוד :

וכ"ם ע"ה נאמן על של אחרים להעיד עליו שהוא מעושר דאין אדם חועא ולא לו והוא חולק ע"ז דקי"ל החשוד על הדכר לא דנו ולא מעידו וכך יש לפסוק למעשה עכ"ל:

קב (א) כלי סעודה . דכחיב כל דבר אשר יבא באש ואין דרך להשתמש באש אלא צרכי סעודה של מחכות דכחיב אך את

כאר הנולה

א משנ'וכריית' פכורת כולכי דף ע"ה: ב כדמפרם רב נחמן כו׳ שם: ג כדמפרש רב יותק שם: ד מימרת דרב חשי שם: ה מסקנת פנמ'פס: ו כדמפרם לכ נחמן וכו' פס: ז פס רב נחמן וכו' שם : ז שם כדתני בר קפרת במי נדה פי' בה כדה מי נדה פי' בה בר הברה מוכלת בהם וחש"ג דרביעית סגי מדחוריים דרכישים שבי מזמונייתה לטכילת מחטין ולינוכיות היינו טכילת טומאה אכל טכילת כלי מדיו מידום הוה ובעי מ' סחה מושפות שם : ח משנ' מקוחום

הגהות המ"ז

(סי' ק"כ ס"ק ב') דלדידיה סגי נכל שהוח כל"ל : (שם) דלא סגי . נמקום

פרי חדש

(סימן ק"ב בש"ע מעיף א') צריך להמבילם במקוח כו'. לשון הרמנ"ס טכילה זו שמעבילין כלי סעוד כו' אינה לענין טומאה ועהרה אלא מת"ש ורמו לה כל דבר אשר יכא כאם מעכירו כאם ומסר ומסי שמוע' למדו שאינו מדכר ה'ה בטסרסן שידי גיעולי שוכדי כוככי' לה מידי טומחה כו וכיון שכחוב ופהר חמרו חכמים הוסיף מו פסרם חחר שכירתו בחם לסחירו שביעולי עובדי כוכבי' ש"כ הרי מכוחר עובדי כוככיי שיב הרי מכוחר כדכרי הרב שטכילה זו מד"ם ואין לה אלא רמז כחורם ומ"ש הרשב"ם בסשובה שפדברי סרמב"ם יראה שהוא סוכר

יד אפרים

(סימן ק"כ סעיף א') און של זכוכית . ענה"ט ונטו"ס יעב"ז סימו ס"ו כלים של סרגליין ח"ל מכילה ול"ד לכלי זכוכים דבי נשברו יש לפס חקנס לסחיכן ומיש לשנין כלישת איסור כ' שכמדומט ששמע מאביו דאף על גב בכיוחן מן החול אגב דשיע אם לוו ביואד ביואד בלי נוכנה לא כלע דומים דכלי זכוכים דלא בלעי מהנ"ל ומן הדין בשעים שני להו אלא דנהגו שלמה להשחמש בחדשים משום מומרת דססח (עסר"ח ושתר מתרונים ובספרי כ"ם בק"ם נים כפנין תחני לסתיר מחני בקונית החיר בכלישם היסור) ורחיים שמוחנין בהם קחיורי חייבין במכילם דעדיף תרחיים של פלפלין וכ' בשרים כים יהודם סימן ג"ב ללחים כים יהודם סימן ג"ב ללחים של זכוכים שמקלפין מכחון בסיב דקלים שעושין למשמרת שלם ישכר ה"ל פכילם ולה מחמם שהסיב מליל רק לפי שחין משמשין לשחוח בהי משמשין נשחות כמו כושות וגם חין בחדות (מ מכשלין כהם כקדרות חשיבי כלי סמודה וז סמודה ודמי לתביום וכיולה שמכניסים לקיום שח"ל מכילה ול"ד למשפכת וברות שום חיקון הכשר כשחיים כלי כישול על בחם חד כשיוכה"ג הכיח כשה

יורה דעה קב הלכות הכשר כלים קב א או של זכוכית או כלים המצופים באבר כו' כל"ל וסיינו כלי חרם ודומה להן המלופים בחבר: ב המצופים באבר וכחב האו"ה כלל נ"ח דין ט"ט דהמלופים בזכוכית דינם כמלופים

> ברבה . במרדכי כתב בשם סר"ב דאפילו אינו מצופה אלא מבחוץ באבר יטבלנו בלא ברכה ומביאו ב"י וד"מ וכחב הב"ח ויש לחמוה על מנהג העולס שמשחמשים בקדרות המחופים באבר מבפנים בלא טבילה כלל: ה בלא ברכח. ונרחה דיש להעבילן עם איזה כלי אחר בברכה כדלקמן סעיף ט' וכן הוא באו"ה כלל כ"ח ע"ם: ד רפוי בידו כו". ל"ע שהב"י והאחרונים לא הביאו שום מחלוקת בזה והרמב"ם פרק ב' מהלכות מקוחות דין י"ח כתב האוחז באדם וכלים ומטבילן הרי הן בטומחתן וחש"פ שרפה ידיו גזירה שמא לא ירפה עכ"ל ומביאו רבינו

הזהב וגו' וכל המזכר בקרא הוא נקרא מהכוח חכוכים גם כן יש לו באבר: ג י"א בו' . כצ"ל ופליג אסברא ראשונה: ד ישבול בלא דין מחכוח כיון שאם נשבר יש לו חקנה בהיחוך. וטעם הטבילה כדי

כב דיני מבילת הכלים . ובו מ"ו סעיפים:

הלכות הכשר כלים

א "הקונה מהעובר כוכבים (א) (א) בכלי סעורה ישל מתבו' א יאו של (6) (ב) זכובית או י בלים ב המצופים [א] באבר [כ] מבפנים י אף על פי שהם חרשים *) צריך(ג)להמבילם[ג] (ד)במקוה (ב) [ד] זאו מעיין של ארבעים סאה (פול נפס סס"מ ופנ"י): הגד ב [ד] יים דכלים המצופים בחבר אפילו בפנים (ב) ד ימכול בלא (כ) ברכה (כ"י כשם סמ"ק וארוך) וכן נוהגין:

וו "צריך (ה) שיהא הכלי ו רפוי בידו בשעת 🗖 מבילה שאם מהדקו בירו הוי חציצה ואם לחלח

דבכלי טמא סגי בי' ונ"ל פירוש דברי ירוחם נכ"ו ריש ח"ה במסקנא וכ"כ הרשב"א בסוף חה"א בשם הרמב"ם - סטור בדרך זה דהך טבילה בכלי טובד כוכבים ילפינן לה בפרק בחרא

וכן דעת הרא"ה בכ"ה שם וגם הב"ח פסק לקמן סי' קל"ח ס"כ גבי דעבודת כוכבים ממה שנאמר וטהר ובאמת איןשום משמטות של וטהר שיהיה ע"י מים ואימא במידי אחרינא גם מה שאמרו שם דילפינן מן טבילת

אך במי נדם אין בזה הכרע דפסוטו דקרא קאי על מי הטאח כדפרש"י בחומש אלא ע"כ אנו מפרשים הך וטהר דהוא ע"י מים כיון דכחיב בכלים שמאים במים יובא וטהר מזה אנו למדים במה מלינו דגם הך ושהר בכלי עובד כוכבים קאי ג"ל על מים ואחר שמפורש דושהר סאי אמים אנו מפרשים גם מי נדם על מים שהנדה טובלת בהם וקמ"ל *) דלא סגי פחוח ממ' סאה כנדה כדאיחא בגמרא ובעור גרסינן יותר מבטבילת סומאה ורלונו לומר כלים טמאים והכי קאמר כיון שאין אנו יודטים שטהרה במים בכלי עובד כוכבים אלא מטבילת כלים טמאים לא נחמיר יוחר מסם לענין מעיין אלא במאי דגלי רחמנא לענין מקום פחסים כנדם: (ב) ימבול בלא ברבה . דפליפוי בפנים אינו אלא לנוי

חידושי רע״ק

(סימן ק"ל סעיף 6") הקונה מחעובר כוכבים . עיין בדינים אלו בתשובת בית יהודא (סי" . ליב): (סו) הכדצופים כאבר . כלים שחומבלו ואח"כ ציפם באבר צדיכים פבילח שנית . ע" מל"א (סי" תנ"א מ"ק כ"ו) : (סס כהנ"כ) וכן נוהגין . בכנח"ל (בהנחות ב"י אות י"ח) כתב ייש לחקוד חני חביות דירן של חרם נדולות המצופות באכר שמשימי" בהם י"ח) כתב ויש לחקור חני חביות דירן של חרם 'נדולות המצופות באבר שמשימי' בהם יין באיזה מקוח ימביל דוראי לא יכילו אותם מי המקוה מתוך גדולהן ומצאתי בתשבת יין באיזה מקוח ימביל דוראי לא יכילו אותם מי המקוה מתוך גדולהן ומצאתי בתשבת ולהחכם מהו"י זאבי ראין תקנה כ"א על ידי הערמה לתתם לעוב מבילח דרוקא כל ולחשאולם ממנו וכ' עליו חחכם מהר"י מילירא ז"ל דלו גדאה דא"צ מבילח דרוקא כל דבו אבל באו"ח מצאתי רכלים גדולים של מתכות ששומרים בחן היין צריכין מבילה דבו אבל בחרם מצופח באכר ואלי י"ל דחאו"ה לא כ"כ אלא בכלי מתכות דרולות יש למטוך ע"ז לשמור בחן חיין בלא דיש מחלוקת אי צדיך מבילה באלו חביות גדולות יש למטוך ע"ז לשמור בחן חיין בלא דיש ממלוקת באבר מבפנים ומבחוץ דתוי כמתכות נמוד צריכות מבילח עכ"ל: "מבל"ו ולמ"ז המצופות באבר מבפנים ומבחוץ מעון ברכה. פר"ח. ומ"מ י"ל (ש"ן סק"ד) ימבללן בלא ברכה. ואם מצופה מבפנים ומבחוץ מעון ברכה. פר"ח. ומ"מ י"ל ומ"ל ולמ"ד ביות מדים ביות מודים ביות בו מ"ח ב"ח. ב"ל להחכם מהר"י זאני ראין תקנה כ"א על ירי הערמה לתתם לעובר ב'כנים במתנה ולהשאלם מסגרוכ' עליו החכם מהר" מלירא ז"ל דלו נראה רא"צ מבילה דרוקא ללי שמים אי מה משין משחר בכ"ש אף מקרה ב"ש ת"ל אך מעין מעיון מפחד בכ"ש מסגרוכ' עליו החכם מהר" מלירא ז"ל דלו נראה רא"צ מבילה דרוקא ללי מיד בייבין בייבין מבילה ואלו החביות אינן דק לרי לחכות ששומרים בתן היין צדיכין שבילה ומתני ל ולמעיון כו' ומ"ש מרפתה מדבנן אירי שם ושם ואל"ג דרריש במליק אירי שם ושם ואל"ג דרריש מבילה על"ל: מבילה באל אדם אף במעין מן התודה במ' מאח ממ"ש בפ"ג מבילה מוברגן היא אבל אדם אף במעין מן התודה במ' מאח ממ"ש בפ"ג דריע מבילה מבילה על"ל: מוברגן באר מבפנים ומבחוץ העו ברכה במ"ל מסבת אורי החקר מלי"ל מ"ל מסבת מבילה על"ל: מוברגן באר מבפנים ומבחוץ מען ברכה. פר"ה. ומ"ם למביל העל"ל: מין מוברגן היא אבל אדם אף במעין מורא באל אדם אף במעין מורא באל אדם אף במעין מוריה במין אור בייבים מבילה על"ל: "דיק אלא במע"ל שנויד הארץ מתחברים במעין מורא ב"ל מבילה החלולי כו' והיל מ"ל ממבילה ל"ל מורה במ"ל מסבילה במ"ל מבילה החלולי כו' והיל מ"ל מורה במ"ל מבילה אוריותא במ"ל מבילה החלולי כו"ל מיל מורה במ"ל מבילה החלולי כו"ל וה"ל מיל מורה במ"ל מבילה החלולי מורה במ"ל מבילה הו"ל ומ"ל מבילה החלולי מורה במ"ל מבילה הו"ל ביל"ל ו"ל מורה במ"ל מבילה הו"ל מ"ל מ"ל מורה במ"ל מידים הו"ל מ"ל מורה במ"ל מידים הו"ל מ"ל מורה במ"ל מידים הו"ל מ"ל מ"ל מורה במ"ל מבילה במ"ל מורה במ"ל מור

פתחי תשובה

כאר הימב

ביאור הגר"א

קב [א] באכד . רש"י ועתום' שם ל"ג ב' ובכתובות ק"ו ב' וע"ל פי' קל"ה ס"י ובא"ה ס' תנ"א סכ"נ : [ב] מבפנים . כן פי' תום' שם ד"ה והלכתא וש"פ וכטי קוניא

הום מן בפורכים מכילם מ" בהג"ם ומ"ם שם פ"ק כ"חן. (ה) שיחא הבדי רפיר. בערך מה שומף פין נוטוכת כבט ע שק גן ומעשע ישות בש בשביי ב בירוב היא מחורים מחורים בערך מה שומף במוכ בקורים איון גיפלאכסים אין זה פוטר מטכילה ולא ראיתי מסרים כום ממ"ע בכלה ש"ש וכאמת המנסג בוא להעכיל הללומית בגדולים שקורין כלי אשכנו פלששר ובוטלעם וא"ב אף שזה מוקף בסיב שקורין איון גיפלאכסים אין זה פוטר מטכילה ולא ראיתי מסרים כום

נליון מהרש"א

(סימן ק"כ ש"ע סעיף א") אן של זכובית. אבל של פרצעליון לא בעיכנה"ג ות' יעב"ץ פ" ס"י ב"ר: (שם) צריך להמבילם במקוה. עי' לקמן פ"ר ר"ב: (שם) אן סעיין של ארבעים סאה. וחמור מגדח עיין פ"ז ולענין בונה קיל פגדה ועל ש"ך פ"ק כ"ה: (ש"ף סק"ו) גזירְדְהַ שם א לא ירפה. כ" מ" קצ"ח, פ"ק ח":

סוף פ"ח וכפ"ק: מ סול וכ"פ ספרדכי כשם רשב"ם: י פפ"ק:

נקודות הכסף (סימן ק"כ במ"ז מ"ק ד") מקום חניח היב כי'. ככל קדמו כלחם חמודות פוף נדס דף שע"ו ע"ה ע"ם:

פרי חדש

פסים מדפוריים' שלם בדקדוק כתכ כן שדכרי הרב מוליחין בכירור שהות פד"ם ומ"ש סכ"מ שמעם הרשב"א מפני שלתב הרב ומפי השמועה למדו גסום חינו כלום ואדרכ׳ משם מוכח להדיי חיפכה שהרי מסם מוכח סלי מדין מיירי כמסרם מידי גיעולי עוכדי כוכנים ולא בטסרם מידי בודאי הוי מן התוכ'וכדאמכי בפ"ב דעכודת כוככים למ"ד כ"ט לפנס מותר גיעולי עוכדי משנתת לה ומשנינן לא אשרה חורה אלא ב"י וסשעא דקרא דועהר ר"ל שנהכשר יקר ונכשר שכלי לכבל של משלים לכבל בו ותכשר שכלי של לכבל בו ותכשים מתכו של לכבל בו ותכשים מתכו של משלים וכן גבי משבנתה פסק ונכפר הרמב"ם להול' וכחבה הרשב"ם גופיה כמ"ם דף קנ"ה והר"ן בשירום סלכום שעעמו מבום דם"ל עבילם כלי' מד"ם וקרחי אסמכחא בעלמא וכך הוא האמח בדעם הרמב"ם אכל דעת הושכ"ח שם דעבילה זו מדחורייתה היה וחפי' לכלים חדפים וככחה מדבריו שכ"ד הרחב"ר והרמב": וכולה דעכודת מוכחת בטבילה זו מו הסורה כסנכת זו והכי מוכח דעת כמחכר ממ"ם לקמן כס"ט וסעיף י"ד ע"ם וכן עיקר: ישם מעיף ג') וברך על מבילת כלי . במרדכי כתכ שים מלריכים לכיך על כלי מתכות שלא יהא כמבתעות שאר כלים שאין חייבים עבילה ואינו נכין שהני כלי וכוכים מחייבי בעבילה ואינם נכללים **תחת כוג** מתכת ואע"ג דכלי זכוכית לה מחייבי בטבילה אלא מדרכנן וכמשם כס"ק ג' מנח מתלכבן וכמים כם ק בי מ"מ אתלום דרככן כמי מברכיכן ושייך לומר ולוכו כדאיתת בפרק במה מדליקין ואם נחמר שעל כלי קונית או כלי זכוכים יממר בנוחם מחר וכמ"ש כנ"ח לאו מן השם כום לא עלינו בחקנו שני גוסהי ברכם בענין מלום אחת וכן לפיל כסי' כ"ח סק"ד העליתי בענין כיסוי לכרך על כיסוי כנמין כיסוי לכנון על כיסוי מה בעפר הדם ולא על כיסוי דם בעפר והאי עוד דכוותים ולמיכך עיקר כדברי המחבר ומיהו בדיעבד אם בירך על כלי מחכום או על הטכולם ילא:

מפח יהונתן

(סימן ק"כ בש"ע סעיף ב' ברגה"ה) ודוקא שלחלח ברגה"ה) ודוכא שלחי ידיו במי מקוה אבל י במים תלושים כו' . ע לפ"ז סק"ד וש"ך ס"ק שהאריכו למפניחם ונדנ עיין כ' שהתה מסרשים דברי רמ"ה שלחלת ידו כמי מקום היינו הפילו שחלש מים ממי מקום מחני לכך הקשה מה שהקשה וע"ש באריכות אבל האמת יורם דרכו דהפי' בדברי לא כן הוא והוא דודאי אם תלש מים ממי מקוה לא מהני כלי רפוי ידים ותש"ל ודוקת שלתלת ידיו ר"ל שנתן ידו בעודם מחת המים מכלי שום חלישה נועל הכלי בחוך וחו לם כוי חלינס כיון דלם ניתלם כלל ממקום עדיין פס המקום עליו ולא נתכעל כיון שהוא מכ"ם משקה טושח משא"כ אם הוליא מחתלה ותלט המים ממקום ח דאו ליכא שם מקוה המים ממקום תכורו וחיכור למקום נמי לא הוי חם חין מרפה יריו דמשקה מופה ככה"ג לה המרי" לפהוי שם מקוה עליו וום סרחים שכתב המרדכי דמקואות המטביל כו' מפני לנוי: (ד) ודוקא שלחלח ידו במי מקוה כו'. *) מקום הניח סרכ טבילת אדם דאפילו רפוי לא עלחה לו טבילה וכסוף פ"ח מהל' מקוחות להתגדר פה כי כבודו במקומו מונח שלא דק כלל בהג"ה זו הגם חון בהדיא אדם וכלים בהדי הדדי ע"ש ול"ע: ז אבל לא במים תלושים . טיין בל"ח סוף נדה דף שט"ו ע"א מה שהקשה על זה וי"ל דהכא אי לאו המים הוי חלילה והלכך המים באו לאפוקי מחורה חלילה ולכך בעינן שיהו מי מקוה ודוק: ולכך בעינן שיהו מי מקוה ודוק: ש. (ד) [1] (ודוקא שלחלת ידיו דו יברך על מבילת כלי . ויש

ירו במים תחילה אין לחוש. (ד) [ז] (וזוקא שלחלת ידיו פוסקים לברך על טבילת כלי מחכות במי מקוה ז אבל לא במים (ג) חלושים) (משמע מתרדכי פרק השוכר): וכ"כ הב"ח שכן מיקר ושכן רחה ג (ה) ח [ח] *) פיברך על מבילת כלי (מ) ואם הם כוהג ע"פ זקנים וכ"פ כתר"ה כלל

שנים או יותר מברך על מבילת (י) כלים:

עוסג ע"פ זקנים ול"פ סתו"ם כנג שנים או יותר מברך על מבילת (י) כלים:
עליהם קדירה אינם מעונות מבילה (י) (י) (י) (י) מריפיד"ש ששופתים עליהם

בהם המים ופר"ש הדיח ידו קודם אחיזתו טהורים לפי שמשקה שעל ידו מתחבר למי המקוב ואין כאן חלילה וכן הביא בעור סי' קל"ז וז"ל שמשקם טופח שעל הידים חיבור למי המקוה טכ"ל וכ"כ סוף ה"ה הארוך וז"ל לח"ק די אם הדיחה ידיה במים מפני שמשקה שעל ידיה טופח כדי להטפיח ומחחבר במי המקוה וחין כאן חלילה עכ"ל והוא ש"פ מה ששנינו פרק ו' דמקואות ומושכו ומשיקו אפילו כשערה דיו פירוש דמיירי החם שרוצה לשהר מים פסולים ממי מקוה כשרים דע"י שמשיק אותם כחוט השערה נעהרו כל הפסולים והלכה רווח' היא דמשקם טופח כדי להטפיח מוטיל לחבר למקום כשירם כדאיחא בפרק ב' דגיטין (דף ט"ז) זהו כוונח המשנה שזכרנו שהאוחז באדם או בכלי ידיח ידיו במים דהיינו שקודם שיאחז הכלי ילחלח ידיו אפילו במים חלושים וע"י חיבורם למקוח יהיו גם המים שטל ידו כבר כמי מקום ממש ע"י השקה וע"כ זכר החנא ואחריו הפוסקים לשון הדחה בעלמא ככל הדחוח שהם בחלושין ודלא כרמ"א שפי' דברי הטור דוקא במי מקוה אלא אף חלושין מועילים מטעם השקה. ומ"ש הד"מ בשם המרדכי סוף ע"ז שלריך דוקא מי המקוה הנה ז"ל המרדכי שם גם הורם שיש לאדם ליזסר להטביל לזכוכית מלא מים ויתנהו בדלי מלא מים וסדלי שקוע בכור שלא ישיבוהו על שוליו פן יהיה חלילה מפני כבידו של כלי שחולץ אלא יטהו על לדיו ויחגלגל הנה והנה בחוך הדלי בבור וא"ל מ"ש מפרסת רגל אדש העומד בקרקע במקוה ואין חולץ משום דאמרינן שהמים קודמין לשם טרם יחן רגלו בארץ כדחנן פרק ז' דמקואות הטבילו בו את המטה אט"פ שרגליה שוקטים בטיט הטבה כשירה מפני שהמים מקדימין די"ל דוקא במקום שלם שהם מחוברים אבל כשנותן הזכוכית בדלי אפילו מלא מים אינו מוטיל כי הם תלושים וגם יש ליזכר בהא דחנן פרק ח' דמקואות האוחז באדם ובכלים ומטבילן טמאים טכ"ל מזה למד רמ"א לפרש כאן שהדחה שהזכיר הטור סוא במי מקוה ובאמת זהו ענין אחר דהמרדכי מיירי מכובד הכלי שהוא מפשיק במקו' שהוא שוכב ואין שייך שם לומר שהמים שתחת הכלי יהיו נשהרים בנשיקה ממי המקוה אלא דוקא אם היו כבר חחת הכלי מים כשרים של המקוה אז אף על פי שכובד הכלי מפסיק עד שתאמר שחוחן המים שהחת הכלי הופסקו לגמרי ממי המקום מ"מ נשארו בחבורין ולא נפסלו ויש להם חיבור מכל לד שיהיו לשתרים בהכשירן משת"כ במים תלושין בכלי שתתה לריך לטהרן ע"י נשיקה ולטשוח טליהם מסרה מטיקרת בזה לריך חיבור טוב וכיון שיש כובד בכלי לא מיקרי חיבור טוב אבל באמח מי שטובל כלי בידו במקום אין לריך למי מקום אלא כיון שאין שם כובד כלי שפיר סוי נשיקם למים החלושים שכם שפוחים על ידו כבר עם מי המקום אלא דמ"מ לריך האדם העובל כלי שלא לאחוז בכח בכלי דא"כ יהיה ג"כ כמו כובד הכלי שזכרנו אלא דיבוק בינוני כמו שהמרו בנדה הטובלת בכמה דוכחי לטנין טיניה ושפחוחים וזהו כוונח המרדכי שזכרנו שכתב וגם יש ליוסר כמ"ש במתניחין האוחז כו' דקשה וכי מתניחין אתא לאשמועינן אלא דקמ"ל שיש ליוסר שלא יהדוק כ"כ בחוזק ד**אט"פ** דסת"ק פליג טל ר"ש דס"ל ירפה ידיו וס"ל דא"ל לרפוח ידיו מ"מ דיבוק בינוני לריך גס "לח"ק ולא בחוזק . וזהו פשוט וכן ראיתי בספר משמרת הביח של הרשב"א דף ק"ל שכחב וז"ל וקי"ל כח"ק דא"ל לרפות ידיו אלא כל שהדיח ידיו תחלה ואינו דוחק הרבה עולה להן טבילה . וכ"ל דסטור ס"ל דאם מהדקו בידו דיבוק בינוני מותר אפילו לכחחלה ולא גזרינן שמא יהדקנו בכח מאד ולא יועיל חיבור מי מקום וזם שכחב ומיהו אם לחלח כו' חין לחוש דקשה מחי חין לחוש היה לו לומר מוחר או שפיר דמי חלא דקמ"ל שאין לחוש שמא יהדק מאד בכח. וסרא"ש מיקל עוד דלא ס"ל כובדו של כלי מפסיק ומבטל החיבור של תלושים שטל ידיו עם מי מקוה שהרי כתב בהלכות מקואות וז"ל מפני שהמים מקדימים וכגעו ברגלי המטה קודם שנגעו בטיט ואותן המים מחוברין למקום הלכך לא הוי חצילה כדחנן פרק ח' דמקואות האוחז באדם ובכלים ומטבילן טמאים ואם הדיח ידיו במים טהודים ומטעם זה א"ל להגביה רגליו בשעת טבילה מפני שהמים מקדימים טכ"ל הרי שהשוה דין זה להדחת ידים ששם הווין מי הדחה חלושין ומכל מקום כיון שהמרדכי מחלק בין כובד הכלי או אינו כובד יש להחמיר וע"כ מי שרולה להטביל כלי ילחלח ידיו אפי' במים חלושין ויאחז הכלי דיבוק בינוני. ויטבילו והרולה להטביל כלי מלא מים חלושין בדלי חלוש מן המים ולשומן במים עם הכלי אז לריך שיהפכנו על שוליו כי זהו כמו האדם האוחז בכח בכלי ועובלו כי האדם האוחז הוא בחיריי והוא יכול לאחוז שלא בכח גדול משא"כ בכלי מלא וכבד אא"ב שהדלי שקוע במים ומוריד הכלי לחוכו אז לא איכפח לן בכובד הכלי כיון שכבר יש מים כשרים בחוכו וכמו שאמרנו ובלבוש כחוב שבחוך המים יחננה מיד ליד הגם שהוא דרך טוב כי באוחו דרך אין איסור אפי' אם אוחז בכח מאד וכמ"ש באו"ה סוף כלל נ"ח דין ל"ו מ"מ אין זה דרך המשנה שזכרנו כלל שנקט הדיח ידיו במים חחלה ודברי הטור וש"ע לא מחפרשים כלל בדרך זה אלא בדרך שאמרנו ואפילו בחלושין סגי כיון שאין כאן כובד כלי ולא דבוק בכח עלחה לו טבילה כהוגן אפילו לכחחלה ואפילו לדעת המרדכי שזכרתי דס"ל דכובד הכלי חולץ אפילו אם נחלחלותו הידים תחילה במים חלושים ואין לחוש כאן כלל שמא יאחזנה בכח דהלכה פסוקה הית דחין חוששין לזה אפי' בטומאת נדה כמו שיתבאר בסי' קל"ח סעיף כ"ח בסייעתא דשמיא: (דה) יברך על מבילת בלי. בד"מ כחב בשם המרדכי פרק השוכר יש מלריכין לברך על טבילת כלי מהכח שלא יהא במשמעו שאר כלים שאין חייבין בעבילה עכ"ל וכן סוא בהגהוח אשר"י שכ"ל וחמהחי דא"כ יברך ג"כ על כלי מחכוח של סטודה דלא לשחמט אף שאינם של סטודה אלא ט"כ שא"ל להזכיר בברכה כל פרטי פירושי המלוח. ולא דמי לברכת נד של חנוכה ולא סחם נר דהחם שיקר המלום היא של חנוכה כמו הכא בכלים וברכת כיסוי הדם בטפר שפורש פירוש המצוה כחבנו במקומו הטטם שהוא מברך על שני כיסויים על כן נראה לע"ד שאין לשנוח מהמנהג בזה כלל ואח"כ מצאחי גדולה מזו בסוף או"ה בחשובה וו"ל אך מהר"ז רונקי"ל השיב שאין להזכיר כלי רק להטביל סתם : (t) מריפידי"ש . בל"א דרי"א פו"ס אכל ביאור הגר"א

ביאור הגר"א

ביאור הגר"א

ביאור הגר"א

ביאור המשח בספ"ח דמקואות האחז כו' וכפיל הרשב"א דת"ק מורה לר"ש אלא

דוקא מצופי כאבר ממש אכל גלווירם לא יברך עיין במשבצות זהב(א"ח סי תנ"א סקל"א):

ר"ש פליג את"ק דהדתה לא מהגי דלא כפי הרמב"ם שם ובחיבורו דת"ק פליג אר"ש וגור

שמא לא ירפה דא"ב בשירין ומבשת (נמוסמה) רספ"ד מסקואות אוציון חוצין רפויין

אין דוצצין ופ"ח דשבת ("כ"כ ל) ומובלין בסקומן כמחללין ופ"ר ("נ"ז ה") עד שתרסם ופ"ד דיבמות (ע"ו ה") ארפודו למה לא גוריגן: [ז] ודוקא כי . ע"ל סי ר"ב ס"ג בהג"ת

אין דוצצין ופ"ח השבת ("כ"כ ל) ומובלין בסקומן כמחללין ופ"ר ("נ"ז ה") עד שתרסם ופ"ד דיבמות (ע"ו ה") ארפודו למה לא גוריגן: [ז] ודוקא כי . ע"ל סי ר"ב ס"ג בהג"ת

אין דוצצין ופ"ח השבת ("כ"כ ל) ומובלין בסקומן כמחללין ופ"ר ("נ"ז ה") עד שתרסם ופ"ד דיבמות (ע"ו ה") ארפודו למה לא גוריגן וות"א רכי והורץ דלא מים בחלים והברי המדרכי כוף הם דשם קרם וחשב מלוח משרים במוח משא"כ כאן שקרטו התשח המקר הלקות מפתר מב"מ מפתר במ"מ המוח השקה המקרה מפתר מפתר משרים במוח מוחת השקה המקרה מפתר מתר המפתר משרים ב"ל שקרם הכ"ד וא"ב לרשת וב"ל לא משמע כן וצ"ל לדבריו דשם מיורי שמ"מ אינו דותק ואוחז בכה אלא שא"ב ליפתר וכל זה לחלק בין הלושין למתוברין והא רפ"ע דחוצים במשה מו"ל וכן בהג"ה בס" ר"ב שם לא הזכיר ש"ש מים בכלי החוצון ואפילו בכח מהני מהא דממה כנ"ל וכן שכ"ל בתוסמת שם יחיר שהיה עושה עשר מצרת מברך כנ"ע לל אחת ואחר היה עושה עשר מברך בו" וצב"ע דמב"ל האו עוב"ע בל הוב און המפרים (" ב") : [מ"ן ואם הביר שהיו מבר אלא אחת במר מאר מבר שהיו מבר אלא אחת במר מור במשה מורים במשה ופ" או אב כ". כמ"ש שו כלי מעדה אמורים בפרשה ופ" ארשב"א דכתיב כל אשר יבא באש תעבירו באש פ"א אוה כל" משרה" באור שבול ב" משה"כ באן דאינו בולע כש שתי קריות ממשה מ"ד בר מבר באש מי איוה דבר שבא באש צריך להכשירו באש הוה כל" משרה"כ ב" משרה באול ב" משה"כ באן דאינו בולע כש שתי קריות מבר ביי ביי במשה בשור במים "אור"ב" במשרה ופ"ד ביי במים היו ברובות במים "אור"ב" באור במים היו אורים ביי אור במים היו ביי ביי אורים ביי אורים ביי אורים ביי אורים היו ביי ביי אורים בר אל משרים

שת לא ירסס ועיין כקסארת למשם שתירן קושייתו בפו"ש דהתם בעכילם מומאה שייך שסיר גוירס דאם לא ירסס ועיין כקסארת למשם שתירן קושייתו בפו"ש דהתם בעכיל מומאה שייך שסיר גוירס דאם לא ירסס ירסא לאים בכלי של איסור המור ביוים בגוי מח"ב לא איסור מיוים במיוים משא"ב כל איסור איסור ביוים במורכ ויאכלנס וכיא במורכו כמ"ש בה"ם בה"ל לא מאם מי של האורו ביו שבורם ויאל מאם במורכו במיוים במורכו במיוים ב"" בב"" בב"ל במור ביוים במורכו במיוים במורכו במו

לנוי . ומיהו במנוסה בפנים ומחון לכ"ש ישבלנו בברכה . פר"ח) . והמרדכי כ' דאפילו אינו מצופה אלא מחוץ באבר יסבלנו בלא ברכה וכתב הב"ח דיש לחמוה על מנהג העולם שמשחמשין בקדרות המחופים באבר מבפנים בלא טבילה כלל : (ג) תלושים . והט"ז חולק ע"ז וט"ל דאפילו במים חלושים מהני אלא זריך שלא

כי נמשכין אחר דברי המרדכי סוף עבודה כוכבי' כמו שנעחיק בסמוך

בשם ד"ת מ"ת לריך להבין דברי המרדכי ולפרשם כמו שנליע לפנינו

אי"ם ותחלה נזכיל עיקרא דהא

מילחא דוכר הטור והש"ע דהדחח

ידו במים מהכי והוא מה ששכינו

במשנה פרק ח' דמקואות האוחז

ידו באדם ובכלים ומטבילן טמאים

ואם הדיח את ידיו במים טהורים

ר"ש אומר ירפה את ידיו כדי שיבואו

אחז הכלי בכח רק בדיבוק בינוני ע"ש באריכוח והש"ך כחב דל"ע דכאן פסק המחבר בפשיפות שאם הכלי רפוי בידו בשעת מבילה מהני והרי הרמב"ם בפ"ב מהל' מקוואום כהב האוחז בחדם וכלים ומסבילן הרי הן בטומאתן ואע"פ שרפו ידיו גזירה שמא לא ירפה וגם הב"ח פסק בסי' קל"ח ס"כ גבי טבילח אדם דאסילו לפוי לא עלחה לו סבילה ובמם' מקוואות סוף פ"ח תון בהדיא חדם וכלים בהדי הדדי ע"ש ול"ע: (ד) כלים. כחב הש"ך דיש סוסקים לברך על טבילת כלי מחכוח וכחב הכ"ח שכן שיקר ושכן רחה שנהגו ש"ם זקנים והט"ז כחב שח"ל להזכיר מחכוח וגדולה מזו מצח בסוף חו"ה בחשובה וז"ל אך מהרי"ז רונקי"ל השיב שאין להזכיר כלי רק להטביל סחם (ובדיעבד אם בירך על כלים הרבה על טבילת כלי או על טבילת כלים יצא . סר"ח): (ה) שריפיד"ש י פירוש

40

ם אבל פריליא"ש טעונות מבילה מפני שנותנים

עליהם המאכל עצמו:

ה (ז) ניאן יא סבין של שחימה(יב)*(מו סכין (ו) ממסמימין

הגה [יג] ויש חולקין (חשכ"ז) ופוב לפובלר בלה ברכה בה [יג] הברזלים שמחקנים בהם (ז) (ז) המנוח אינם לריכים

מבילה (ארוך) וכן כיסוי שכופין על הפח לאסוחו [מו] אבל כיסוי קדירה לריך מבילה (הנהוח אשיר"י):

ן (ח) [מו] יב כלי עץ שיש לו (ח) חשוקים של ברול

ז (יז) י כוֹם של כסף מחובר בכלי עץ (מֹ) יג צריך

הגה וכן יד (ח) כחיים של פלפלין שנחוך הען יש (י) ברזל קבוע שטוחנין בו זריך סבילה (מרדכי) מוך [יח] וכן המשפכוח של

ברזל או הברזוח של ברזל ושחר מחכוח כולן לריכים מבילה (חרוך)

מבחוץ שמעמידים אותו יב אינו מעון מכילה:

נו) (מרוך) יש כוי שאוכור י (ו) שאינו צריך מבילה: ויג] וים חולפיו (משכ"ן) ופוב לפובלר כלה כרכה

ה"ה בכלי ברזל שמתקנים המצוח שכתב אח"כ דא"ל טבילה ס"ג

יטבילנו בלא ברכה דחד טעמא אית

בהו אלא דרמ"א כחבו כאן לפי

שבחו"ה כתבו לזה בהג"ה על זה

ובטור חשיב מספריים בין סכלים

שאין בהם לרכי סעודה והוא מדברי

התלמוד סוף עבודת כוכבים דפריך

רב אשי אפילו זוזי דסרבלא נמי

פרש"י מספרים שגווזין כהם בגדי

למר ומשני כלי סעודה אמר רחמנא

וכתב בפרישה דמספרים דנקט הטור

ביינו אפילו מה שגוזזין בהם ירק.

ומו"ח ז"ל חלק עליו וכ׳ עליו דלא דק

דשל ירק חשי' כלי סעודה דהא בח"מ

סי' 5"ז חשיב ליה כלי שעושין בו חוכל

דלח חשיב כלי שעודה דהח חשור לחתוך בו אפילו לונן והח דבהמה

יא מרדכי פיק דחולין: יב פו" שם בשבודת כוכנים דף פ"ם וסרח"ם שם : יג עור כשם שפר המצום נכחן שחם המחבר שצריר מביל' וברכה ולה כדמם מחמירין לעובלו בלא ברכ׳

שסביה הפור ודלה כמ"ם בספרו כ"י להשביל זם והנוכר

הגהות המ"ז פהום כנ"ל : (שם ס"ק מ") דא"צ מבילה . כלל הפילו בלת ברכם:

נקודות הכסף

(שם פ"קו") ונראה דכיון דכתב רמ"א כו' ה"ה בכלי ברול שמתקנין המצות כו' זם אינו כמ"ב כש"ך פ"קי"ם וכן פמנהג:

פרי חדש

(שום פעיף ה' בהגה"ה) או מכין שמפשיפין בו . ומ"ם מכין של קונים שמקוני וכן המחסים אפינו להפירם בופות מיוחדים להפילם פופות ממולאים ככשר וכן מקדם שמנקבים כו בכזום כתביות כל סני אין לריך טכילה ומ"ם מכ"ח מספריים שנוזוין כפש ירק כיל לרכי סעודה כי סיכי דלגבי חבלה מיקרי דכר שמושין כהם חוכל נסש ליחח דהתם אפילו סכין של שחיעם חיהרי דברים שיושה והחים פין ע"ם אבל כלי מעודה לא בו חוכל מחוקן לחפוקי סכין של שחימה ושל קונים וכיולם כו ומ"מ אמ"ם שעיקר ראייתו אינה כלום מ"מ יראה שסדין בין סכין שמחחכין כו מוכנין דצריך פכיל' למספרים שגוווין ומחחכין בהם ירק דק דק אכל הש"ך וכע"ז הסכימו עם הפרוש' דמספרים של ירק אין צריך פכילם ונחן כם"ך שעם דמשום דחי הפשר לשמשם לוה למחר לין לרוך עבילם וחין זם מחוור כלל בטעמו דמה ככך שחי הסשר להשחמש בו למחכל חתר סוף סדי לענין תשחתם במספרים לעיין מחכל ולסיכך העיקר הדין

כסכ"מ: יד אפרים (סעיף ה"בהג"ח) שבות קבים בחם המצרת . ענה"ט ועמו"ם שבו"י סיי ("א קדרה חדשם של נחושת שקורין השי" עא"ם שקובעין כתנור כית החוף זכרן עבילה כיון שלוקחים לנוש בספ וליקח לתכשלין ללוש בספ וליקח לתכשלין וכותכין ממכו לשחות שיי"ח כלי פעודה והתנהג שה"ל טכילה ונתן טעם למנהג כיון שקובעין חומן בתנור וסתנור קבוע בקרקע ולה נעשו לכתחילה להשחמש בהם אלא במחוכר ואין מטמאין בשום טומחס ומכ"ם בטומחה זו כת"ם העור ע"ם וכחב שם עוד מכם כיון שעיקרו להחם מים משום הא לא משיב כלי סעודם שחין שוחין ממנו מים ולשמיים עיי"א כיח מיעוטה ועיקר פשמישי סכלי לא נעשה כך וכ' שטעם הסחרון ומוהגן של ישוחל לסניף פורם הית שתין מוכלין כלים כתלו עים ונרחס דמה"ט חין למכול יוכום נדולות כוסגיו דף שעורכין עליו שמחגרין סרפין זס לום ע"י שליבות במחוק במסמרים יש להסתפק 60 סוי כמו מעמיד של כרול וחף לכחום' והכחים בחשוקת ברול א"נ לפי שאין משתמש בתשכת הכא העיסה נערכת פנ התסתרים ע"ם ולפענ"ד

דאין ום קרוי משחמש במחכם

בשכיל שהמסמר מחוב ונוגע

נשיסם ולא ראינו מי שהלריך **פכ**ילה כלל וע"ש מ"ש פל דברי ספר"ת בענין כלי ען שניקג וספיכו לתוכו אכר ע"ם:

פים דין ק': מַ אבל פריליא"ש מעונות מבילה . מפני שלון עליו פדילייח"ם פי' רוס"ט בל"ח: (ז) סכין של שחימה. צמרדכי כ' הטעס ממש כאוכל כן כוא לשון כסמ"ק והיינו שקורין בל"א רויו"ע : י שא"צ מבילה . הטעם מבואר שם דלאו כלי סעודם הן דהא חזיא לאכילה מ"מ עדיין לריכה בישול עכ"ל . וכן הסכין שמפשיעין בו דהבהמה חזיא לאכילה משום הכי לא חשיב כלי סטודה דעדיין לריכה אינו משמש לאכול בו כמו שהוא עחה כ"כ באו"ה. *) ונראה כיון דכ' בישול או ללייה ע"ב: יא חברזלים

בישול או ללייה ע"כ: יא הברזלים כו' . קשם דבאו"ם כלל נ"ח דין ב' דימה הברזלים לסכין של שחישה שמפשיטין בו דח"ל מכילה דכיון דהדבר שמחקנים אותו לריך עדיין חיקון אחר וח"כ כיון דכחב סרב דבסכין של שחיטה יש לטבול בלא ברכה כ"ה הברולים ונרחה דס"ל להרב דהברזלים גרעי טפי שא"א לשמשן למאכל אחר משא"כ שכין של שחינום שאפשר לשמשו למאכל אחר וכ"כ בגליון או"ה שם דהמחטים שחופרי׳ בם כעופו׳ אין נידון כסכין של שחיטה ושכיןשמפשיטין בו הואיל' וא"א לשמשן למאכל אחר ע"כ ולפי זה מ"ש הכ"ח ס"ד דמספריים שנוזזין בה ירק הוי ליה לרכי סעודה

כי היכי דלגבי חבלה מיקרי דברים שעושין בהם חוכל נפש בח"מ סימן ז"ז עכ"ל לא נהירא דהא א"א לשמשו למאכל אחר אלא נראה כמ"ש בפרישה דמספרים של ירק א"ל טבילה ול"ד לגבי חבלה דהחם אפילו דברים שאינם לרכי סעודה מניחין לו כל שהן כלי אומנחו דהא מחזירין לו כלי מחרישםו ומעלדים ומגרות שלו וכן סכין של שחיטם כחבו הע"ו שם ס"ח דהוי אוכל נפש וכאן כחב דאין לריך טבילה ולפי זה כ"ם דהמקדח שמנקבין בו ברזוח החביות אין לריך טבילה ודלא כמהרי"ל בסוף הלכות 'סבילה שכתב שלריכין טבילה וכן נוהגים: יב אינו מעון מבילה . ל"ע דככ"י פסק הלכחה דים לטובלו בלה ברכה דמספקא לן אי אזלינן בחר המעמיד או לא ומביאו ד"מ במסקנחו וכ"כ בסוף כלכוח טבילות של מהרי"ל דיש לטובלו בלא ברכה וכ"כ באו"ה כלל נ"ח דין מ"ט דיש להטבילן בלא ברכה או עם כלים אחרים : יג צריך מבילה כו' . משמע ולריך כרכה וחע"ג דכב"י פסק בכום של כסף ומטמידו של עץ דיש לסובלו בלא ברכה י"ל דהחם אי לאו הטץ לא היה הכום מחוקן כלל והעץ הוא מעמידו אבל הכא מיירי שהכום הוא כהלכתו רק שהוא מחובר בכלי עץ: יד רחיים בו'. וכחב ד"מ בשם הגמ"יי דהחחחון המקבל החבלין חין לריך טבילה וכ"כ באו"ם שם דין פ"ם דםתחתון המקבל השחוק א"ל דכולו עץ: מו וכן המשפכות של ברזל כו'. אבל משפך של עץ ויש בו שפופרת של

והיש מחמירין קאי אחרוייהו בין הוא של כסף ומעמידו עך בין איפכא דמספקא להו אי אזלינן בחר המעמיד או לא ע"כ פירוש שלו .

תידושי רע"ק באשל אברתם (א"ח מי' שב"נ סקי"ג): (סעיף:' כסנ"ס) וכן רחיים של פלפלין. ורחיים של קאפע להמ"ז (סק"ד) מובלים בלא ברכה כיון דתקאפע בעי בישול להש"ד (סקי"א) "ל

(a) מבילה:

דא"ל טבילה ודברי הפריבה הם אמח . וכחוב באו"ה דה"ה בברזל שמתקנין בו קרעפלי"ך בפורים או שמגרדין בו העיסה שבעריבה רק אם מסירין בו השרוף מן סלחם כשמוליאין אוחו מהחנור לריך טבילה ט"כ ובכולן הטעם דכל שלריך לדבר המשחמש לבישול א"ל מבילה: (ה) כלי עץ שיש לו כו' . החשוקין בל"ח רייפי"ן וכחב בעור בדין זה א"ל עבילה אפילו למי שהולך אחר המעמיד פירוש דהיינו ר"מ בפרק קמח דשבה כלי זכוכית שניקבו והטיף להוכו חבר רבי מחיר משמח שהולך חחר המעמיד דהיינו החבר מעמיד בכלי שיוכל להשחמש בו הוי ככולו אבר ועל זה אמר אפילו ר"מ מודה כאן דלא אמריכן כאלו כולו מתכת כיון שאין החשמיש דרך אוחו הלד: (מ) צריך טבילה . בטור כ"כ בשם פפר המלות וסיים ח"ל כיון שמשהמש בשל כסף אבל מבחוץ לא אף על גב דמעמיד ויש מחמירין להטבילו בלא ברכה ופירש ב"י לדרך השני שלו שהוא טיקר בטיניו

נפש ע"כ. ואני אומר דיפה כ' בפרישה. דהא בסוף פרק המקבל אמרי'

דסכינא דאשכבתא הוי של אוכל נפש ופרש"י דהוא סכין של קלבים

שמקלבים בו בשר והנך רואה שהסכין שמפשיטין בו הוא ניהו סכין

של קלבים ואינו טעון טבילה והוא מטעם שוכרנו אלא דע"כ אין

פנין כלי שעושין בו חוכל נפש לענין כלי סעודה כלל והמקשה

דפריך מזוזי דסרבלא הוי מלי למפרך משל ירק אלא דעדיפא פריך

וחו דהת בח"מ שם חשיב סכין של שחיטה וכתן פסק המרדכי והש"ע

ברול דכום של כסף שהוא עומד על ידי כלי עץ המקיפו סביב ומחברו שלריך טבילה וכדאמריכן גבי כלי עץ שיש לו חשוקים של ברזל אבל מבחוץ לא דהייכו אם הכסף מבחוץ והעץ מבכנים אע"פ שהכסף הוא מעמיד העץ כמו אוחו כלי עץ שיש לו חשוקי ברול *) שא"ל טבילה

ביאור הגר"א של אברהם (א"ח מ" שכ"ג סו"ג): (סעיף)? כנכיס) [כ] רחיים של פלפלין. ורחיים של פלפלין של בלבון ומסבילן כ"ז כ"ל מוד מולי במ"ל שם פלבן ומסבילן כ"ז ול נמש"ש בל ולישור מ"ז של הצר"ף משל בל"ץ מ"ץ משל בל"ץ מש

כאר חימב

פתחי תשובה (†) שא"צ שבילה. עיין בחשוכת שב ישקב ס' ליא ככלים פוקבעים בתגור ולוקחים ממים תמים שכו לנישות שיפות הפת שלידד לומר שא"ל פכילה כלל אף אם כם של מתכות ואף דפעמים שופכין ממים חמין שבו עיי"א מ"מ סולכין אחר רוב השמישו ע"ש: (†) השצות. עבה"ע בשם ט"י וש"ך. ועיין פמ"ג בא"ח סי' חל"א כמשבלות סק"ו שכהב בלעביין שמניחים פלות עליכם אף לש"ך דריך עבילה (כלא בככה) דאזי להשתיש מאכל ממש. וכתב עוד ריב פלות עליכם אף לש"ך דריך עבילה (כלא בככה) מתום עליםם תוך כן היו עלים לכל בכרכם שמפרדין לחם ופריין. וריב אייזון שקום יוברל להיון שעשם עובד כוכבים לריך פנילם בברכם שמפרדין לחם ופריין. וריב אייזון שקום יובראל בלפיץ מעובד כוכנים ומנקבו ל"ש פ"ש פוד : (ה") רחיים של פלפלין . פיין במאלת יוברץ ה"ש ם"ס ס"ו שכתב דרחיים שמוחנין כהם הפולין הקלוים שפושין מהם משקם הקאות נראה דמייבים בטבילה דעדיף מרחיים של פלפלין פ"ש . וכראם דבום עבילה משקם הקאות בל"ח בישול עיין בה"ע בכ"ע סק"ו וכ"ב הפת"ג בא"ח מיתן הנ"א במשלות בל"ח ברכם כיון דלריך בישול עיין בה"ע הפ"ע וכ"ב

משקם הקאות נחאה דמיבים בעריבה עדיף מרחים של פלפלין ע"ש. ונחאה דבה מבילה בכל במתקבין בו קרעפריך בפורים חו שמגרדין בו המיסה בלא ברכה ביון דלריך בישול שיון בה"ם מפילו במשל במ"א מימן של"א במשלבה שבעריבה א"ג פרשה ביון לדיך בישול שיון בה"ע מק"ו וכ"ב הש"ד ל"ב דבה"י שסק מוצלו בלא ברכה דמספקא לן אי אוליק בתר המעמיד או לא לכן יש לשובלו בלא ברכה או עם כלים אחרים: (ע) מבילה. משמע דלריך ברכה ואף על גב דבר"י שסק בכום של כסף ומעמידו של עץ דיש לשובלו בלא ברכה י"ל דהחם אי לאו השע לא היה הכום מחוקן כלל והען הוא מעמידו אבל הבא מיירי שהכום היא כהלכתו רק שהוא מתובר בכלי עץ עכ"ל הש"ך והט"ז עי" בענין אחר ע"ש: (י) ברול . וכתב באו"ה דהחחתון המקבל השחוק א"ל עבילה דכלי עץ הוא בו מפשך של ען ויש בו שפוסרת של ברול א"ל פבילה אע"פ שמשחתם בו דרך הברול דמאחר שאינו מעמיד בשלה אלו המשפך וכן כל כיוצא בהם ביולה מע"ב ביולה או"ב ביולה או"ל ביולא בזה מכ"ל:

בקורין בל"ח דרייפו"ם ופידלייח"ם פי' רוס"ם בל"ח וצולין שליו ממש החוכל : (ו) שמפשימין . כחב הש"ך המעם דלחו כלי סעודה הן דעדיין לריכה הבהמה בישול או זליה: (ז) המצות. וגם כזה יש לפבול בלא ברכה פ"ז אבל הש"ך כתב דאותן ברזלים גרעי ספי מאחר שא"א לשמשן למאכל אחר לכך א"ל סבילה כלל ולפ"ז נראה דמספריים של ירק מה שגווזין אוחו כהם ג"כ א"ל פבילה דלא כהב"ח וכ"ם דהמקדח שמנקבין כו ברזות החביות דמ"ל סבילה וכן נוהגין וכחב באו"ה דה"ה הבראל שתחקנין כו קרעפלי"ך בפורים או שמגרדין בו העיםה

בענין שהחילוני נראה קלת גם

בפנים ע"כ שפיר יש עליו שם מעמיד

כססיא דרבי מאיר פרק קמא

דשבח דלעיל אלא דס"ל להסמ"ק דלא

אזליכן בתר החילון שהוא מעתיד

אלא בתר עיקר התשמיש שהוא כלי

גמור רק שקלת נראם כלי החילוני

בפנים ועל זה אמר שיש מחמירין

בחם החילון של כסף והוא מעמיד

גמור לטובלו אבל אין להחמיר

ולברך אבל ברישא שהפנימי של כסף

ודאי לריכה טבילה בברכה דכל

שמשתמשין באוחו פנימי אין במעמיד

כח לבטל ולפטור אוחו מטבילה

וכן בסמ"ק שבידינו כחוב בהדיה

וים מחמיריו להטביל היכח דמעמיד

בלא ברכה שמע מיניה דהאי אהאי

עיקר החשמיש בשל כסף

ולע"ד חמוה אם פי' בטור דברי הסמ"ק כן דא"כ היה לו לפסוק

בם בחשוקים של ברזל דלעיל מיניה כן דכח לכ"י חד דינה חית להו

לסעיף ו' כלא כרכ': יד מימר' דרב נחמן וכו' שם דף עים : מו פום' שם וכיכ סרח"ם שם בשם רשכ"ם : מו סגמום במט לטכ ט . מו מגימות המני מאיר"י אם: יו ממימות המני בר רכ מאי בם דף ע"ם: יוז נפים ולם נמשמח אם וכפי"

פרי חדש סעיף מ') כטמר אפי' כוכבים לשקעו אפ"ם יסבילנו כלא ברכם דפא מספקא לן בגמרא אי משכמא כובינא דמיח וסחם משכנחת חין דעתם של בעלים לשקעם ועוד דנגמ' חמר סקמ' חסי' דחויכן שחין דעתו של עוכד כוכנים לבקעה וחפ"ם מספקה לן הי לבנינה דמים וכן דעת פג"מ וס"ו ועיקר ודלה כפש"ך . הכל מס שכתב סב"ח עוד דכחין דעתו לשקתה חסור ישרחל להשתמש כו משום גניכת דעת דסעוכד כוכבים אינו נכון דמסתמא רב אשי נשמתש בסכוח כסח דכקפת מכלי ידיעם הפוכד כוככים מנני ידיעם ספונד כוכנים וכ"כ סש"ך וסק"ז וכן עמל זכר (שם) ימברלנו בלא ברכה . ולסי מס שכתכתי כס"ק ו' שקכילת כלים דאורייתא סף כך דינל ססקל דאורייתא ולמומרל וחין לומר דלפנין ברכם דסוי מדרבנן סום לו' ספיקת דרבנן ולקולת ולפיכך ימכילנו בלת ברכם שהרי כחב המחבר כח"מ סי' ס"ו ספק אם קרא ק"ם הוזר וקורא ותככך לפנים ולאחרים אלתא דכספקא דחוריים' חוזר וחומר הנרכום ג"כ חש"ג דרכנןנינסו וח"כ ככת נפי משמפ לכחורה דכיון דמשום מפקח דחורייםת מחוייב לחקבולי ממילח נמי מחוייב שותכה דמכרך עלים ולדרכם כל דכן דמכרך עלים ולדרכם כל דכן כדם כד כרם כד כרם כד כרם כד כרם כד כתבתי שם בתיכורי פר"ם בתיכול דמיכל ספק במיקב מחיוב לי מחייב לו ללם [למ] יירד מספק משח"ב בח"ב בתקים בתח"ב בתקים בתחיים בת יכרך מספק משח"כ כק"ם דגברת כר חיוכה פוה כורתי בק"ש פולה דמספקה לים פי מרם ונסטר תחיובו פו לה חלכ הנשבר מחיובר מו נמ וא"כ כנדון דידן דמספקא לן ככלי זה בשיקד מחיוב או מחוייב בסבילה או לא בדין הוא דלא לבריך שלים שססק הוא דלא לבריך שלים שססק מחוייב מחוץ ישם ככאן שפסק שישבילנו בלא ברכם. ומיסו מססברא דכלי זכוכים ומיטו מספנהם דבני זכוכים דלה מחוייב להעכלינסו הלה מדרכון וכמ"ש כס"ק ג' פוי לים ספקה דרבכן ולקולה וכל שאינו רוחם בדעם עובד

נליון מהרש"א (פ"מ ספיף מ') השואל אי שוכר כלי . והשואל משוכר ישראל (פי' מ"ו ריש סק"י) ומשלם לו שכר אם מתנת שאותן שיהיו גשברים ישלם רק רמי קרן אין צריך מבילה משא"כ אם משלם הגשברים ינם ריוח דינו כקונה ת' חינוך בית יהורא פי' נ"ב:

כוכבים שרולה לשקש פין

ברול אין לריך טבילה אע"פ שמשחמש בו דרך הברול דמאחר שאינו מעמיד בטלם אלל המשפך וכן כל כיולא בזה כ"כ האו"ה שם דין פ"ד: מז א"צ להמבילו . ובחו"ה שם דין פ"ו פסק דלריך טבילה ונרחם דים להטבילו בלא ברכה או יטבול כלי אחר עמו: ין אחור להשתמש בו לצרכי סעודה . אכל שלא ללרכי

סעודה מותר להשהמש בן ואע"פ שנחקן ללורך סעודם כשנמלך עליו לחחוך בו קלפים חין צריך טכילה כן כתב התו"ה שם דין פ': ידן צריך מבילה גם השני . אף על פי שכראשון לקחו לחחוך בו קלפים וכס"ג: ים ואם לאו כו׳. כלומר שאינו יודע אם דעח העובד כוכבים לשקעו או לאו אבל אם יודע בבירור שאין דעת העובד כוכבים לשקעו פשיטח דח"ל טבילה כל זה סוכחתי בספרי מדברי סחוספות והטור ומדברי מהרי"ל בהלכוח פסח שכתבו דמשכנתא א"ל מבילה רק כשהוחלט ביד ישראל ובחשובה סי ם' כחב דמבעיא לן בש"ס ומספקא לן ולריך טבילה מספה ודלא כהב"ח ע"ש ומיהו עכ"פ היכא דאין דעת העובד כוכבים לשוקעו כתב

מהרי"ל דאין להשחמש בו בלא רשות סעובד כוכבים משום גניבת דעת

וסות סותר דברי עלמו חוך כדי דיבור שהרי פסק בסמוך לו ממש דח"ל טבילה בחשוקי ברזל אפילו למאן דהולך בתר המעמיד ע"כ נראה ד**סטור** פירש דברי הסמ"ק שמיירי בכלי תוך כלי שכן הוא בסמ"ה בסדיא כלי כסף בתוך כלי עץ וכוא

[ים] ודוקה שעיקר הכלי הוא של מחכות אבל אם עיקר הכלי הוא של עץ רק שמעם ברזל קבוע בו הוחיל ואפשר להשחמש בו בלא הברזל אין צריך סבילה אבל כלי המחוקן ביחדום של ברזל וכלא היחדום לא היה אפשר להשחמש בו והם מבסנים לריך טבילה (כך משמע מב"י בשם הנהוח מיימוני פי"ז)

יי השואל [כ] או שוכר כלי מהעובד כוכבים אינו מעון מבילת [כא] מו אבל אם ישראל קנאו מהעובד בובבים והשאילו לחבירו מעון מבילה שכבר נתחייב ביד הראשון [כב] מי ויש מי שאומר שאם לא לקחו הראשון לצורך סעורה אלא (י) (מי) לחתוך (יל) קלפים וכיוצא בו מוז אין צריך להמבילו:

הגה אבל הראשון דן אמור להשחמש בו לצרכי סעודה אפילו דרך עראי בלח מבילה חף פל פי שלקחו לצורך קלפים (ד"ע וחו"ה) וכן (י) אם קנאו ישראל השני מן הראשון לצורך סעודה דה לריך מבילה גבי השני (בים יוסף):

משכן עובד כוכבים כלי לישראל "אם נראה 🗅 בדעת העובר כוכבים שרוצה לשקעו בידו מעון מבילה (יא) ים [כג] יח *)ואם לאו(יג) (יא) *)יםבילני בלא ברכה או יקנה כלי אחר וימבילנו עמו :

לחודים וכן נרחם מדברי סש"ע כאן בתחילם כחב בחשוקין של ברזל שא"ל טבילה ואח"כ כתב בכלי של האסור אף בשל טובד כוכבים ואין כוהגין כן כו' וכראה דס"ל דאין כסף כאן דלריך טבילה דמשמע כדינו אפי׳ בברכה מסמע דהדר ביה

ממס שכתב בב"י וס"ל דיש מחמירין לא קאי אלא אכסף בחוץ וכדפרישיה וכ"כ מו"ח ז"ל ולא כמ"ש בלבוש דבהאי טבילה שזכר הש"ע בסעיף ז' שסית בלה ברכם אלה לריכם טבילה בברכם חסו ברור ולה טוד אלה אפילו בסיפא דהטור דהחיצון הוא כסף כיון שהוא מטמיד לריך טבילה בברכם שכן מוכח ממה שכחב רמ"א בסעיף י' ואם מקצח הכסף כו' כמו שכחבחי שם דפוסק כמ"ד הולך אחר המעמיד וא"כ ה"ה נמי כאן אבל לענין הלכם כחבחי בסעיף י' שאין לברך לא כאן בחיצון כסף ולא התם בנתן מקצח כסף: (י) אחתוך קלפים. כ' ב"י ה"ה אם קנאו לסמורה א"ל טבילה בהגהת אשר"י מסיים בזה כיון שהוא שאול בידו למד ב"י אם קנאו צריך עבילה וכמ"ש רמ"א בסמוך אבל באו"ה כלל כ"ח דין פ"ז כחב כיון שאם סים הישראל הא' רולה לשתשו לסעודה אפילו עראי היה לריך לטובלו ממילא נחחייב בידו מקרי וע"כ ישראל השני השואל ממנו צריך לטובלו וחמיה לי מאד של רמ"א שלא הביאו לא בד"מ ולא כאן . ול"ל דיש לטובלו בלא ברכה וה"ה השואל כלים מישראל החנוני לצורך סטודם יטבלטו בלא ברכם אלא דיש לחטוני להודיע זה למי שיקנה אוחו ממנו אח"כ שלא יטבלטו שנית בברכה כנלע"ד : (יא) ואש לאו . בגמרא אמרינן אמר מר בר רב אשי אבא משכן ליה עובד כוכבים כסא דכספא ואטבליה ואשחי ביה ולא ידענא אי משום דקסבר משכנתא כזבינא או משום דחזי לעובד כוכבים דדעחיה לשקועי וע"כ פסקו הפוסקים דחי בודחי חזיקן דדעחיה לשקועי לריך עבילה וחי לא הוי ספיקא ומשמע דאפי׳ בודאי אין דעמים לשקועי יש ספק אי לריך טבילה מכח משכנחה כובינה חלה דהטור כחב בלשון זה ואם אינו יודע אם דעתו לשוקעו מבעיא כו' משמע דאם בבירור אין דעחו לשוקעו ודאי א"ל טבילה. ובב"י כחוב ובדלא דעתיה לשקועיה הוא דאיבעיא לן כו' וכן עיקר ונראה דהטור קמ"ל רבוחה דחפילו כל שחין ידוע בודהי דדעחים לשקועים ח"ל מכילה וכ"ש בודהי לחו דעתיה והה דלה השמועינן רבוחה היפכה דאפי׳ דאין דעתו יש לטובלו בלא ברכה דום אינו אלא חומרא בעלמא . ומו"ח ז"ל כ׳ דבאין דעתו לשקועים אסור ישראל להשחמש בו משום גניבת דעת העובד כוכבים והביא ראייה מספר מהרי"ל הלכוח פסח שכתב שאין נכון להשחמש בשום כלי עובדי כוכבים טרם נחלטו ביד ישראל אח"ב הורשם בכך וע"ב לא החיר הטור כאן בלא דעחו לשקועיה . ואני אומר אם היה כאן איסור גניבח דעה ודאי לא היה מועיל דעחו לשקועים וכמ"ם משכנתה כזבינה דהה במשכן דישראל פשיטה שדברים אלו לה מועילים והם יש איסור בעובדי כוכבים בזה סום כישראל ולמס סים רב אפי משחמש במשכונו של טובד כוכבים שלא מדעתו מלד משכנחא כזבינא גם כטור ושאר הפוסקים לא היו מדברים במי שעושה איסור ואפשר שמהרי"ל היה מפרש דרב אשי השתמש ברשוח העובד כוכבים וא"כ הדרא קושיא לדוכחא דלמה לא כתב העור ביש ודאי שלח דעתו לשקועים דהח גם בחין ידוע חם דעתו לשקועים יש חיסור מלד גניבת דעת לפי זה . חמנם נרחם לע"ד היתר ברור להשתמש במשכן של עובד כוכבים שלא ברשוח דלא עדיף מספקעת הלוואחו דבח"מ סי' שמ"ח דהיה מוחר (*) דבפ' הגוזל בחרא (דף קי"ג) פרש"י שאין זם גזל ממש כי ליכא חילול כשם דלא ידע עובד כוכבים בסדיא, דמשקר כו' וכא דאמרינן ס"פ סניזקין רב כסנא אמר שלמא למר פרש"י כי יסיב שלמה לעובד כוכבים לה נחכוין לברכו אלה לבו סים לרבו . וכחבו סחום׳ ול"ע אי מוחר לעשוח כן משום גניבת דעת וכן בפג"ם ולעיל בסוף סי' קי"ז דאסור למכור לו כבלם בחזקח כסירה לא דמי לכאן דהחם מוליא דבר שקר מפיו כדי להטעוחו ולקבל ממכו החזקה טובה או מווחר ממון בשביל שקר זה וזהו כמו גניבה מכיסו וזהו אסור בעובד כוכבים כמו בישראל משא"כ בהך דהכא אפי׳ אם (*) ר'ל בימיםם לפי שנסגו אז כן הפובדי כוכנים בהפקעת הלואת ישראל ומיב מדון להם ישראל כמדתם . יכול

דגר"א ביאור

אשי גומא ס"ל כק"ו מעטא דכי נשתברו כו' וכס"ש חוס' שם וקשה לחלק כזה כין מכילה דהכא לפבילה דהתם. ולולי דבריהם היה נראת דוראי יש לרמינהי לכלי מתכת וכן לכלי חרם אלא דלא כ"ל לר"א בדבר א' לדמותו במקצת לכ"ח ובמקצת לכלי מתכת אלא במשמה דמינהי לכ"ח הואיל תחלת כי אבל במבילה בין חדשים כין למדורה דיל"ל לכ"ח מבילה דמינהי לכלי מתכות ואתי מתני" הנ"ל כרבנן: [2] א שוכר. כמ"ש ליש אלא לקוחין וערש" שם ד"ה בלקוחין ור"ח וכמעשה כי משא"ב בשכורין דאינן לחלושין דרא לא כתיב לקוחין דימא ח"ה לשטרין דשכירות ליומיה ממכר הוא כמ"ש במ"ד דב"מ (ליו ל') אלא נלמד ממצשה שחית: [2] אבל כו'. תומ' ד"ח אבל כו' דלא אמרו שאלין לא ל') אלא נלמד ממצשה שחית: [2] אבל כו'. תומ' ד"ח אבל כו' דלא ממרו שאלין לא ל') אלא משום שובר כוכבים עליווברשות: [2] ויש פי כו'. כן משמע מדברי תומ' הנל"שבבר כו' כי אין חיוב על חשני שאין לקוח בידו ואינו שלו ח"ש וכן כ' : מומרי הנל"שכבר כו' כי אין חיוב על חשני שאין לקוח בידו ואינו שלו ח"ש וכן כ' : אשי גומא ס"ל כע"ו מעמא דכי נשתברו כו' וכמ"ש תוס' שם וקשה לחלק בזה כין מבילה

פתחי תשוכה

פתרהי תישובה

סק"ו פ"ב : (מ) לחתוך קלפים. פנה"ם ופיין כסכר כונם בדם שבר הו"ם סי" ס"ם (שנין

מה שופנים בספודום גדולות לשחול כלי חרם הלוסין וכלי זכוכים מן חנוני ישרחל וכתכ

דחף שסק"ו וכש"ך חושין לסכרת ח"ב לשכול כלה כרכם כקולה פראשון לערך קלפים

מכת הו אורחים מ"מ מחחר שהיש מלחר שיש של מכנה להיש ישנים וכשר ספר הו און פלי ה"ב לנדרך

שבת הו אורחים הו סטודה גדולה שיש להוש ששכרו הם ישנים ויסים ספסר הו און פלה

שבת הו אורחים הו סטודה גדולה שיש להוש ששכרו הם ישנים ויסים ספסר הו און פלה

יש לסמוך לכשמש כלה מבילה דסבילת כלים אלו לכ"ב היום אולה מדכנן והפשר דנם סח"ם

מחלת כלי זכוכית מישראל סחנוני ומחלה פתו שישלם עד דמי משברים בתוך להי סימן כ"ב שכתב כותן ססטודה

בישראל כלי זכוכית מישראל סחנוני ומחלה פתו שישלם עד דמי משברים בתוך ססטודה

בישראל כלי זכוכית מישראל סחנוני ומחלה פתו שישלם עד דמי משברים בתוך ססטודה

בישראל כלי זכוכית שישראל בישר היום ברון שואל שה"צ בכילה (ולדמת מק"ח ען למובלו כלה

ברכים הו של ששמלי לו משכר ש משברים כםי שברות כם חשיב בהף הואין שאלם שמין כמש שואל מרכ" מום לכל היון לכל הוה ולכן לריך למכול ב"ש"ש ורואה דר"ל בכרכה : (") אם קואר. ביון כתש"ה ב"ש מום במש שוה בחוף לכל הוה ולכן לריך למכול ב"א" ומשברלני . כתב סמר"ח שתחכרת דכלי זכוכים

מרכ בשק לכל הום ולכן לריך למכול ב"ש"ש ורואה ב"ל בכרכה : (") אם קואר . ביון כתש"ה

מרכ בשק לכל מדם ולכן לריך למכול ב"ש"ש ורואה ב"ל בכרכה : (") אם קואר . ביון כתש"ה

ביאור [ימ] היוקא כו'. כמ"ש בפי"ג רכלים עץ המשמש את המתכות פמא ומחכת המשמשת את העץ מתור וכמ"ש המרוכי בשם הר"מ דרינם כמו לענין פומאה כמ"ש בפ"ק רשבת (ע"ו נ") העץ מתור וכמ"ש המרכי בשם הר"מ דרינם כמו לענין פומאה כמ"ש בפ"ק רשבת (ע"ו נ") אלמא סדמינן לממאה ואין חילוק אלא דכלי סעודה תולים אבל אחר מקום דתשמיש ואף בזה פליג הר"מ אבל כשאר כ"ד שות לפומאה ומהרנו במ"ד רמ"ע כלי פ"ד דקי"ל כרגנן דהולכין אחר המעמיד וכיון שהמעמד בפנים ול"ד למעמיד דפ"ק האף בדמנים פליני אר"ם בשם אין משמיד כל"ל מע"ש ותני דליים כו' הע" ואף בכה"ג פסק בפודכי שם דהולך אחר המעמיד כו"מ כמש"ש וחני דליים כו' ואע"ב דהכל הולך אחר המעמיד ה"מ היכא דנשתמש דרך המעמיד כמו העקב שנמתם כו' ושם בתב ר"מ ז"ל המחבת שניקבה כו' משמו משום דלוב אשי נפ"ק דשבת (ע"י נ") דאמר לעולם לכלי הרם כו' מתם מתני דאלו הוצצין ע"כ כר"ם אתי וכ"ף הרמב"ם בפ"א מה' כ"ם כב אשי וכתב דאין להן מהרה במקות וו"ש ובלא היתידות כו' אבל צ"ע לדינא דרב כיום מרובי

באר היטב

(יא) קלפים. וה"ה אם קנאו לסמורה ופסק הש"ך דיש להסבילו בלא ברכה וכן ספק הפ"ז וכ' עוד דה"ה השוחל כלי מישראל חנוני ללורך סטודה יסבילנו בלא ברכה אלא דיש לחנוני להודים זה למי שיקנה אוחו ממנו אח"כ שלא יסכלנו שנית בברכה ומ"ש הר"כ שהרחשון חסור להשחמש לצורך סעודה חבל שלח לצורך פעודה מוחר להשחתש בו אני של של משת משתה בשתה הכי בנת כלון בעודה מחקר להשחתש בו אנים שנחקן לצורך סעודה כשנתלך עליו לחחוך בו קלפים א"ל מבילה וכן להיפך אם קנאו הב' לצורך סעודה אנ"ג שהראשון לקחו לחחוך בו קלפים וכה"ג אפ"ה צריך טבילה: (יב) ישבילנו. כלומר שאינו יודע אם דעח העובד וכה"ג אפ"ה צריך טבילה: (יב) ישבילנו. כוכבים לשוקעו או לאו אבל אם יודע בכירור שאין דעה העובד כוככים לשוקעו פשיעה דה"ל מכילה (ופר"ח כהב הפילו יודע כבירור שחין דעה העובד כוכבים לשוקעו אפ"ה ישבלנו בלה ברכה וכ"כ ב"ח). מיהו היכח דחין דמח העובד כוכבים לשוקעו כתב מהרי"ל דחין להשתמש בלח רשות העובד כוכבים משום גניבת דעת דאסור אף בשל עובד כוכבים ואין נוהגין כן אלא משחחשין במשכנות העובד

כוכבים אפילו בלא רשוח העובד כוכבים אפילו ידוע שאין דעתו לשוקעו וכ"כ. המ"ז שראה בקהלות גדולות שביתי הסוכות משתמשים בכגדים המצויירים משכנות של עובד כוכבים לעי הסוכה ומשאילן לאחרים רבים וכן שליתים וחלילה לותר דכולהו עבדי איסורא. (וכ"כ סר"ח ובה"י כחב דוקא בצוק רשוח להשתמש בהו

(יו"ד ח"ב)

משתמשים

בבגדים המלויירים

משכנות של עובדי כוכבים לנוי סוכה

ומשאילין לאחרים רבים וכן שלימים

וחלילה לומר דכולהו עבדי איסורא

ובאמת גם במסרי"ל לא חתם מהרי"ל

עלמו על זה אלא המעחיק אפשר

ששמע וטעה כולע"ד: (יב) ישראל

שנתן כסף כו' . 'רמ"ה הביה

ויש חולקין והם ב' דעות בדברי סעור

והכ"י נדחק בפי' הדברים כאשר

העיד על זה בעלמו שפי' הכל הולך

ספו" שם וכ"כ ספור: יש פו" שם וכ"כ הרא"ש ואפילו למ"ד אתן קונם בשבת כלי א"ל פכילה כיון דאין שתו עליו דלם הוי כמעשם שהים שהיו

פרי חדש

לריך טכילה: (שם מעיף י' בחנה"ה) אן שנתן מקצת מתכות כו'. כלומר אסילו משחו לעוכד כוככים ולה נחן ממובד כוכבים כל ממחכום הפובו מקנת מחכם משלו וקנחו חת"כ מתנו חין נריך טכילה וכדמוכה מלשונו שכתב למעלה אם העובד כוכבים נחן כל העתכות הוא כאופן שחבר הג"ה שחומן ישרחל שעשם כלי לעובד כוככים והוסיף ככי נפובד בוכנים והסיף בכלי מקלת מתכות משלו שלין אריך מבילה כלל וכן פיכם סש"ך ואין דינו מתוור כלל דרילמת תין לומן קונה בשכת כלי וח"ל ישרתל ועובד כלי וח"ל ישרתל ועובד כרכנים שומסים בכלי ות"כ שכיל' בלח ברכה מיהח לפחות פניני בנה כרכה מיהה נפחות סוף לים לחלרוכי . ולדינה הפיקר כמ"ש בס"ק כ"ח לדעת במתבר ע"ש: פשימא לי שלם קנה כלי ישן מן העובד בתכבי חדעתה דהתכה והמיכו ועשאם כלי כיון דארעתא דסכי קנאו ה"ל כקונה מחכת מן מעוכד כוככים וחין לריך עבילה כי קמכעיה לי פס לקמ פנינה כי התכניח וי פס כקה בלי הדעתה דלסשחמש כו הכי ולבסוף נמלך והחיכו ועשהו כלי תי התרון שהיו נחשהו לסעכילו וחו לה סקש או דלתה דכחכה מסקע לים מתווב עבילה והדר פשימות לה שהתרהה החיבות בחיבות מחיוב עבינה והוד פטיפות לם דמסתככה דחתיה החכם ממסקט לים מחיוב עבילה דמקמי הכי לפי שפנים חדשות כחו לכחן ולח סוי דומים ואת"ג דנעינן פוחחס גדור פנ כלי מתכות שסתיכן שיחור למוחאם ישנס פד"ם וכדאים צפ"ק דשנת פ"א ככא נא אשכתן דגורו . ועוד דהכא דנא בעי בערב שמש ליכא תששא דהסם ולא שייך למנור סכא כי הספ :

מילואים

(סימן ק"כ מ"ו מוף ס"ק י"א) וכן ראיתי בקהלות גדולות כו". חתר חריכות דכריו יש מהנם מזה המשמים חין מיסור בדבר וכמ"ם החום" שם נד"ם לצורכו וללורכם מחי. חמנם במשכון יש חיסור מדש משום רבית חם משחתם במשכון בלח נכייחח. ועי' לקמן סי' קע"ב אכח"מ שי" ולכן בישרה! אמ"מ של משחתם במשכון בלח אמ"מ של מ"ב ולכן בישרה! אמ"מ ורשה לבשתם במשכון ברח אמונו רשה לבשתם במשכון ברח אמונו רשה לבשתם במשכון ברח אמונו רשה לבשתם במשכון ברח רק (נורך סמשכון לכד . ואם סוא נסנם פום סשמוש אסור לו משום רכים . אמנם כפוכד כוככים כוא להיפך ואם פשימוש הוא לחועלת המשכון כלי ספק אין פיסור לו ליהנום מום ולדעת סרמב"ם הוח גם מצום. ולפ"ו חון כום משום גניבת דעת כי גם סעובד גניבת דעת כי גם סעובד כוכבים מסכים בוודחי שהות ישתמש במשכונו חשר מום תנת תועלת גם לסמשכון מהם תנח חומת גם נהתשכון ולסישראל משום איסור כבית בוודחי מותר. ולפ"ז אין סדין זם סאמור כאן נוגע כלל לבניבת דעת. כי בניבת דעת בוודחי אסורם ושטיר נוכנין בוודחי אסורם ושטיר נוכנין סקסלות וכמו"ש:

בזה משום גניבת דעת העובד כוכבים מה שמשתמש בו : ב ואם יכול לעשוח טלדקי ולעכבו כולו לעלמו אין בזה איסור כיון שכבר חחת לפוף גשתקע כו' כצ"ל . וכתב כתו"ה עם דין פ"ח ומיהו חם הוסיף מעות להעובד כוכבים וקנה המשכון ממנו לחחר שהטבילו מספק לריך טבילה פעם אחרת ויברך דאדעתא דהכי לא טבל מתחלה ע"כ:

> בא ויש חולקין כו' . סב"ח סשיג על הרב בזה ואין דבריו גראין כמ"ם בספרי דהעיקר כמ"ם הב"י והרב דדעה הטור בשם רילב"א דאפי' בכסף של ישראל כיון שהעובד כוכבים עושה עיקר הכלי לריך טבילה בין שהעובד כוכבים עושה כלי חדש לגמרי או שהיה נקוב ולא סיה מחזיק רביעית כיון שהעובד כוכבי׳ מעמידו לריך טבילה להרילב"ח אפילו הכסף של ישראל וכן מסיק

מהרש"ל פרק הגחל עלים סי' כ"ב ולא נפרש דברי רילב"א בכסף של עובד כוכבים אלא רילב"א חולק וסובר לעולם לריך טבילה דאומן קונה בשבח כלי כו' ואע"ג דלענין הלכה מסיק מהרש"ל שם דא"ל טבילה מכל מקום ודאי יש להחמיר באיסור דאורייתא ואפשר דאף מהרש"ל לא קאמר אלא דאין לריך טבילה מדינא ולכך אין לברך עליו וכן משמע מלשונו שכחב כלכך כו' א"ל טבילה והסובלו בברכה יתן עליו הדין משום ברכה לבטלה ע"כ: כב צריך מכילה . וכרכה : בג ימבילנו ג"ב בלא ברכה. מקום דמספקא לן אי אזלינן בחר האומן וסכא א"ל טבילה או אזלינן בחר מי פהכסף שלו: כד או שנתן כו'. כלומר העובד כוכבים נחן לישרחל מהנח מחכוח משלו והישראל פשאו לעצמו א"ל טבילה ומיירי שעדיין

כות

ידו הוא בהיתר שמסרו לו בשביל הלוואתו ועמ"ש עוד בסי' רל"ב ס"ב בטנין גניבח דעח של שובדי כוכבים אם הוא בשב ואל חעשה כמו שאמר לו העובד כוכבים. וכן ראיתי בקהלות גדולות שבימי הסוכות

ב (בד) (ואם לכסוף (יג) נשחקע בידו יחזור וישבילנו בלא ברכה) (ביח יוסף בשם חשובה חשכחים וחגור והוח בחשובה מהרי"ל סימן ס'): ד (יָב) ים ישראל שנתן כסף לאומן עובד כוכבים לעשות לו ממנו כלי אינו צריך מבילה (ק תשמע ממרדכי):

הגה כא (כה) ויש (יד) חולקין (פור כשם רילב"א) (כוֹ) ויש (יב') לפובלו בלא ברכה (כוֹ) ואם מקלח הכסף שנעשה מחנו הכלי של עובד כוכבים בב לריך (עו) מכילה (משמע ממרדכי) [בח] וכן אומן ישראל שעשה כלי לעובד כוכבים וקנאו ממנו (ינ) בג ישבילנו גם כן בלח (טו) ברכה אם העובד כוכבים נחן כל המחכות (חרוך) אבל אם עשחו לעלמו רק שקנה המחכוח מן העובד כוכבים בד *) או שנחן מקלח

המעמיד היינו שהעובד אחר כוכבים העמיד הכלי ואין זה בכלל הולך אחר המעמיד לא בגמרא ולא בפוסקים ומו"ח ז"ל פי' דרילב"א מיירי שהעובד כוכבים נוחן הכסף הצורך לחיקון וחולק על הדין היוצא מדברי הדעה הראשונה ולא על גוף הדין ומכח זה כחב דרמ"א לא דק כאן כל זה איננו שוה לי והנלע"ד פי' ברור בזה דמחלוקת זו היא בעלמה מה שנחלק בעל הגהת סמ"ק עם הסמ"ק דהיינו שהסמ"ק כתב הטעם מפני שלא נקרא שמו של טובד כוכבים עליו וכמ"ם הטור וכחב בעל הנ"ה עליו וז"ל משמע דר"ל אפילו לא ביה מחזיק רביעים קודם לכן ובחום׳ פירשו בע"א לפי שאין עיקר סכלי של עובד כוכבים הוא ולפ"ז בשלא היה מחזיק רביעית קודם לכן א"כ עיקר הכלי של אומן עובד כוכבים הוא לדברי האומר הכל הולך אחר המעמיד וכן כהב הרילב"א בהדיא דלריך טבילה היכא דלא מחזיק

רביעית עד כאן לשונו . והנה כוונה הטור ג"ב הכי כי זה פשוט באם הטובד כוכבים נותן הכסף לכל הכלי דלריך טבילה ואם נותן מטט בענין שמטמיד את הכלי זה חלוי בפלוגתא דהולך אחר המטמיד וביאורו בטור לעיל בשם הפר המצוח וכאן לא בא אלא לפרש פלוגתא אליבא דמ"ד אומן קונה בשבה כלי דפסק הטור כוותיה בקלת מקומות בספר הטורים והנה דטה ראשונה סבירא ליה דהפטור בחיקון טובד טכבים תלוי בטעם שלא נקרא שם העובד כוכבים עליו ואנן נקרא שמו בעינן כמעשה מדין מש"ם אין חילוק בין מחזיק או לא דגם בלא מחזיק חחלם רביעית קודם החיקון מ"מ לא נקרא שם העובד לוכבים עליו אחר החיקון וקמ"ל העור רבוחא ל"מ אם נחן יפראל לעובד כוכבים לחקן כלי שבור ונותן לו הכסף לחקן דקנה העובד כוכבים שבח הכלי דהיינו אותו החיקון שהוא דבר מועע פשוע שא"ל עבילה דלא נקרא שמו עליו אלא אפילו נתן הישראל כסף לעובד כוכבים ועשה כלי מחדש ויש כאן שבח גדול בכלי והעובד כוכבי' האומן קנאו סד"א דלריך טבילה קמ"ל כיון דלא נקרת שמו עליו א"ל טבילה ורילב"א חולק וסבירא ליה דכיון דעובד כוכבים האומן קונה בשבה כלי ל"מ אם טשה כלי חדש מכסף ישראל דיש שבח גדול פשיטא שלריך טבילה אלא אפילו אין לטובד כוכבים אלא חיקון קטן ודבר מוטט קנס בשבח הזה מכל מקום לריך טבילה כיון שאוחו מוטט כות המעמיד הום ליה כחילו נחן הכסף לחיקון משלו כיון שהוח קנחו וממילת שיקר הכלי הוח שלו ולריך טבילה וכדעת הגה' סמ"ק שזכרנו ולא אכפח לן על קריאת שמו של עובד כוכבי' עליו או לא זהו פירוש מרווח בסייעתא דשמיא ואין בו גמגום מכל מה שהקשה ב"י ויפה פסק רמ"א שיש לפבול בלא ברכה כלי שנחן ישראל הכסף כו' והא דלא הביא אפי' נותן כלי שבור ולא היה מחזיק רביעית שזכר ריצב"א לפי שבזה לא הכריע רמ"ח כמותו ועוד חפשר שזהו בכלל לעשוח כלי שזכר הש"ע דכל שחינו מחזיק רביעית לחו כלי הוח . ובחנם כתב מו"ח ז"ל עליו שלח דק חלח יפה דק : ומ"ש ואם מקלת הכסף כו' זהו ממרדכי כ' השוכר הביאו ב"י וז"ל ומיהו אם ניקב למטה מרביעית ולא היה מחזיק מפני הנקב ונחן שליו חתיכת מתכות לרידטבילה דקי"ל הכל הולך חתר המעמיד שכ"ל ופי' ב"י וד"מ דמיירי שחתיכת מחכות נתן העובד כוכבים משלו וכך הם דברי רמ"א גם כאן באופן זם דוקא ולפי דעת רילב"א שזכרתי בסמוך הוי הדין כן אפי' משל ישראל כיון שהוא קנה שבת הכלי והוא מעמיד אלא דהמרדכי לא ס"ל כן ועל כן הלריך המחכות משל עובד כוכבים וקשה לי דדברים אלו במרדכי הם בכלי של ישראל שבור שלא היה מחזיק רביעית דכשמחן העובד כוכבים החתיכה משלו הוא גורם לעיקר הכלי אבל בעושה הכלי חדש מכסף של ישראל והעובד כוכבים נוחן מטט משלו מי יימר דאוחו המטט בא למקום המטמיד אדרכה נימא דכטל ברוב הכסף של ישראל והוא כמו כולו של ישראל דבכ"מ אזלי בחר רובא ע"כ נראה דהך טבילה בלא ברכה קאמר וכן משמע מסידור לשון רמ"א שכחב אח"כ וכן אומן כו' יטבילנו בלא ברכה וכן מוכח טוד דהא המרדבי חלה הוראה זו במאי דפסק הכל הולך אחר המשמיד וכבר נחבאר דטור בשם ספר המצוח מסיק דבשביל דבר המעמיד יש להטביל בלא ברכה והיאך נאמר דרמ"א פסק כמ"ד הולך אחר המעמיד לברך עליו אלא ברור ביון דפלוגתא היא אין לברך בשביל מעמיד כדעת היש מחמירין בטור שהבאחי לעיל סעיף ז' ע"כ לריך עבילה בלא ברכה לעיל בחילון של כסף וכאן במקצת כסף והוא מעמיד: (יג) ישבילגו ג"ב בלא ברכה . קשה הא באו"ה כלל נ"ח דין ע"ד כחב וו"ל עובד כוכבים הנותן כסף לישראל לחקן לו כלי וקנה הישראל ממנו ואפילו קודם שהגיע ליד עובד כוכבים לריך טבילה עכ"ל . משמע אפי' בברכה וכראה טעם רמ"א דעיקר טעם או"ה דמחייב טבילה בזה סוא דאין אומרים בזה אומן קונה בשבה כלי כמ"ש שם לפני זה דדוקא בשבח כלי אמריכן כן ולא בכלי עלמו דהאומן אינו רשאי להחזיקו לעלמו הלכך אין שם האומן עלין וכיון שראה רמ"א דפוסקים אחרים ס"ל דאומרים בזה אומן קונה בשבח כלי כמו שזכרתי בסמוך בשם רינב"א ט"כ הכריט כאן דיטביל בלא ברכה אלא דמה שכתב רמ"א אח"כ או שנחן מקלת מחכות משלו דא"ל טבילה אחיכא קאי אי אדסמיך ליה שישראל טושה לטלמו פשיטא שהרי אפי' נחן הטובד כוכבים כל המחכות קאמר ברישא דא"ל טבילה ואי אדלטיל מינים דעושה לעובד כוכבים קשה כיון דאנו חוששין לומר שמא א"א כאן אומן קונה כשבח כלי ממילא הוי כלי של עובד כוכבים מה יועיל בזה שישראל האומן נוחן מקלח הכסף כיון דרובו של כלי הוא של עובד כוכבים וזה דומה לקונה כלי מן העובד כוכבים ויש בו נקב וישראל מחקנו בכסף ישראל וכי בשביל זה יפקע חיוב מלד העובד כוכבים ועכשיו אנו חופסים שחין לישראל חלק בו מלד חומנתו הוה כמו זה ממש דהא נקרא שם העובד כוכבים עליו והלא ק"ו יש ממ"ש רמ"א בסמוך אם מקצח כסף שנעשה ממנו כלי של עובד כוכבים לריך טבילה מפעם דהולך אחר המעמיד שהוא של טובד כוכבים אנ"ג דרוב הכלי של ישראל מכ"ש אם רוב הכלי של טובד כוכבים ומיעוט של ישראל דלריך טבילה וחו דאפילו שם מעמיד אין כאן דהא טושה כלי חדש וכבר בטל ברוב של טובד כוכבים וכמו שזכרחי בסמוך ומנא לן להפקיע כאן מדין חיוב סבילה לגמרי ואפי׳ אם חפרש דהעובד כוכבים נוחן רק מקצת עדיין קשה מאי שנא דלעיל חייב

שנתב דמבילת כלים מד"ם וקראי אסמכתא בעלמא נינהו (ע"כ): [כד] ואם לבסוף כו' .
נ"כ תלוי בספק הנ"ל וכמ"ש בחלה פ"ד נמצא חומרו כו' : [כד] ויש חולקין . דס"ל אומן
קונת בשבח כלי וכשלו דמי וכרב אסי בפ"ש דב"ק (נ"ח נ") אבל הרי"ף פסק שם כרבא
דממיק שם (נ"ע כ') דכ"ע כו' וכן בפ"ב דקרושין ועבח"מ סי' ש"ו פ"ב ובא"ע פי' ב"ח
סמ"ו (ועמ"ט רנינו נמ"ע סי ש"ו ס"ק מ' ומוס לחים לדנרי כרי"ף כו' . מכל מכשב"ל
נכ"ק שם דתם זם ע"ט) : [כן] ויש לפבלו כו' . אף לפ"ד שהוא מדאורייתא הברכת

פתחי תשובה

דלא מחייב"לאטכולינהו אלא מדרכנן פוי לים ספק דכון ולקולא וכל אאינו רואם כדשת פעובד כוכנים ארוב לאטכולינהו אלא מדרכנן פוי לים ספק דכון ולקולא וכל אאינו רואם כדסה. כמכ כססר מכמת אדם נ"ל ריבולל מתחיק סוט"ע שעושין זכוכים ווש לו פועלים עובדי כוכנים או לסיוך של סמוף על בתילין ולעם הצורך מוחר להשמש בלא עבילה דהוי ססק דרבון ולייך להזהיר התנונים שיובירו פלוקחים זכוכים אלאינדכו על הסבילה אם לא שתחויק סוט"ע עובד

חוא מדרבנן וספיקא לקולא וכמ"ש בא"ח מי' תל"ז ע"ש: [בן] ואם מקצת כר' יוכ"מ מדברי תוס' הג"ל דס"ר משום דאומן קונה בשבח כלי דליחייב: [בן] וכן אומן כר' . תליא גר הג"ל דס"ר משום דאומן קונה בשבח כלי דליחייב: [בח] וכן אומן כר' . תכ"ב ב"מ ג"ב בפלוגתא הנ"ל . אבל צ"ע דאף אם קונה אינו קונה אלא את השבח וערש"י בב"מ קי"ב א' ד"ה אומן כר' וחוא כ' לעיל ואם מקצת כו' וכמ"ש א"ה דכל שיש מקצת העובד כוכנים כו' ובלקחו כוכנים בו דינו כשל עובר כוכנים וכמ"ש במ"א בתנ"ה ישראל ושבד כוכנים כו' ובלקחו אח"ב חייב וכן קשה מ"ש או שנתן מקצת כו' וכן הקשה מר"ח:

באר הימב

בכלי כסף אבל לא בחמין משום דמססיד ע"ש) באמח גם במהרי"ל לא חחם עומו ט"ז אלא המעחיק אסשר ששמע ומעה עכ"ל הע"ז: (יג) בשתקע, וכחב או"ה ומיהו אם הוסיף מעוח להעובד כוכבים וקנה המשכון ממנו לאחר שהסכילו מספק לריך סבילה פעם אחרת ויברך דחדעתה דהכי לא טביל מחחלה ע"כ (פר"ח חולק ופסק דיטבול סעם שנית ג"כ בלח ברכה): (יד) הולקין. כחב הש"ך דהב"ת

השיג על הר"ב כזה ואין דבריו נראין והעיקר כמ"ש הר"ב דאפילו בכסף של ישראל כיון שהעובד כוכבים מושה עיקר הכלי לריך פבילה בין שהעובד כוכבים עושה כלי חדש לגמרי או שהוא נקוב ולא היה מחזיק רביעים כיון שהעובד כוכבים מעמידו לריך סבילה אפילו כסף של ישראל דאומן קונה בשבח כלי וכ"כ ספ"ז ע"ם (וים לטוצלו בלא ברכה או עם כלים אחרים): (עו) מבילה . בברכה ש"ך . אבל המ"ז ספק להמבילו בלא ברכה : (פז) ברכה . משום דמספקא

שבילה בלא ברכה וכאן פקט חיוב טבילה לגמרי ט"כ נראה דט"ס יש הוא מקצח הכלי של טובד טוכבים בשביל המחטח שלו ואם כן דומה כחן והך חו שנחן מקנח כסף שייך קודם חבל חם כו' וקמ"ל שם שני לישרחל ועובד כוכבים שקבלו כלי בשוחפוח וח"ל טבילה מטעם שכחב שם האו"ה סוף דין פ"ח דהא בודאי אינו יולא מידי שם טומאה בטבילה זו דהרי עדיין כם שותפות העובד כוכבים עליו עכ"ל וכ"כ העט"ז

> מחכות (יו) משלו אין לריך מבילה (ב"י בשם הנהוח אשיר"י) : יא [כמ] - ישראל שמבר כלי לעובד כוכבים וחזר ולקחו ממנו (יג) צריך מבילה כה (ל) *) אבל אם (יס) משכנו בירו (יד) וחזר ופדאו מפנו אינו צריך מבילה:

> הגה [לא] ישראל ועוכד כוכבים שקנאו כלי כך (ים) בשוחפוח אין זריך פבילה (מוך) כן [לב] ישראל שנכבו או גולו ממנו כליו והוחזרו לו אין זריך פבילה אבל שר או מושל שאנםו ישראל ולקחו כליו והוחזרו לו לריכין פבילה דכבר (כ) נפחקטו ביד העובד כוכבים (חרוך):

> לא העביר ולה! אם מקפיד עליו חוצץ "ואם שפשף ונתן כגחלים ונשאר עדיין מעם של חלודה שלא יכול לעבור על ידי כך הוי מיעוטו שאינו מקפיר עליו ואינו חוצץ (וש"ל סימן ר"כ מדין העינה): יד (מז) [לו] (יד) כד אין מאמינים קמן על מבילת כלים. [לו] (אכל אם מכלו לפני (כא) גדול הוי מכילה) (מ"ה

מו ולחן כה אם הטביל כלים על ידי עובד כוכבים (יז) כח עלתה להם מבילה . (לש) (מכל מינו נחמן

כוכבים הכא שאני וראייה מפ' כל בעה (דף ל"ח) דחמרינן דים פלוגחא אי קני ישראל משכון מעובד יב נלגו כי צריך להמביל ידי הכלי: כוכבים מישראל דברי הכל לא קנה: יג (לְד) בּ צריך לַהְעֵביר החלורה קוּדְם מבילה ואם מור) ישראל שננבו כו' א"צ (מור) מבילה. כיון שחינו רשחי להחזיקו בפרסום לא נקרא שם העובד כוכבים שליו ואט"פ שזה נחייאש ממנו כ"כ אין פאמינים מו"ס כגליון: (מוז) אין פאמינים קמן בו' . לפי שטבילת כלים דאורייתא ואם טבלו לפני גדול עלתם טבילה כתב הטעם בת"ה דאפילו ביתן רכ"ז): לסרא"ש דס"ל נדה שעובלה לריכה כחנה מ"מ כאן אפשר לגדול שילמד להקטן שיכוין לטהר ועוד דבטבילה על העבילה) (ד"ע): זו שאינה מעומאה לעהרה מאן

> לימא לן דבעי כונה ע"כ ומדלא כ' כאן רמ"א שלריך שילמדנו הגדול משמע שחופם כחירון האחרון דכאן לא בטינן כוונה כלל: (יז) עלתה להם טבילה . לכאורה משמע הלשון דוקא דיעבד אבל לכחחלה לא אבל באמת אינו כן דהא במקור דין זה דהוא חשובה להרמב"ן כחוב שם בלשון זה ומה שאמרת מהו לסטביל כלי ע"י עובד כוכבים זה לח שמעחי אבל נראין הדברים שהוא מוחר שלא אמריכן דבעי כוונה אלא לנעילת ידים לאכילה שהוא משום סרך חרומה על"ל משמע דאף לכחחלה שרי וההוא השובה היא של הרבב"ת ובאוחה חשובה שם לעיל מיניה כחוב שלענין נעילח ידים לריך כוונה או כוונת הנוטל או כוונת הנוחן ואפ"ה הקיל לענין עבילת כלים אפי לכחחלה. ומו"ח ז"ל כחב שהרשב"א הקיל לפי סברתו דסבירת לים גבי נדם שעבלה בלא כחונה אבל לדידן דמחמרינן בנדה יש לסחמיר גם בטבילת כלי ע"י עובד כוכבים ואגב עירדיה

מורי זהב

עיקר להכלים דין זה בכלל לריך

טבילה בלא ברכה ובזה אין מכשול

לפנינו: (יד) וחזר ופדאו א"צ

מבילה . כהב רש"ל ואפילו אם

נחייאש מלפדות אבל אם מתחילה

השכין חדעתח שלח לפדוח לריך

מבילה עכ"ל ואע"ג דלעיל יש ספק

בישראל שיש לו משכון מעובד

אבל עובדי

כוכבים

רבוחות החחד דחם נחן העובד כוכבים כל המחטות אפ"ה לח יברך

ואם לא נחן אלא מקצח משלו אפ"ה לריך טבילה. וכן נראה לע"ד

בנירסא לא פיין בסימן קל"ח בב"י דהרשב"א ס"ל נדה לריכה כוונה ותו כרי לפניך שברשב"ח מחמיר אפילו בנטילת ידים לאכילה ואפ"ה מיקל בעבילת כלי מכ"ש דמיקל טפי מבנדה אבל חמיה לי היאך

לן אי אולינן בחד האומן והכא א"ל פבילה או אזלינן בחד מי שהכסף שלו .ש"ך: (יי) משלו . כחב הפ"ך דמשמע ליה להרב כשהישראל עפחו אפילו למ"ד דחולינן בֹחר מי שהכסף שלו חסשר היכח דמקנת הכסף של ישרחל מודה דח"צ מבילה אכל המ"ז כחב דנראה דט"ם יש כאן והך או שנחן מקצח כסף שייך קודם אבל אם וכו' וקמ"ל שני רבוחות הח' דחם נחן העובד כוכבים כל המתכוח חפ"ה לח יברך ואם לא נחן אלא מקנת משלו אפ"ה נריך מבילה עכ"ל (ועיין פר"ח) : (יח) משכנו . אפילו היה דעחו לשקעו אלל העובד כוכבים אין לריך פבילה 'וכ'

מהרש"ל ואם מחחלה השכינו בידו אדעחא שלא לפדות ונמלך ופראו לריך מבילה

ואמרים אבל עובד כובנים מישראל ד"ה לא קנה: (ים) בשותפות. (דהא ודאי אינו מוצא מדי מומאה בסבילה זו דהרי שדיין שם שואפות העובד כוכבים עליו) אחתרים אבל עובד כובנים מוריא מומרי מאחר שאינו רשאי להחזיק בו ומשמע אם חור הישראל וקנה חלק העובד כוכבים לריך סבילה. ש"ך: (כ) בשתקעו. כ' הש"ך דבגנב וגזלן אט"פ שנחייאש לגמרי מאחר שאינו רשאי להחזיק בו ומשמע מדברי הרמ"א דכאן לא בפרסום לא נקרא שם העובד כוכבים עליו וא"ל שבילה ואף כשר ומושל אם לא נמייאש מהן ג"כ א"ל א"ל סבילה: (כא) גדול. ומשמע מדברי הרמ"א דכאן לא

בסימן ו' בשם כ"ל שמשון כד סרומם סרפן סימן רל": דכיון דעכילת כלים מדחוריים וא"כ ה"ה הכא או נראה דה"ק הרב וכן אומן ישראל שעשה כלי לעובד רמכ"ן קנ"א וחשוכת סרשכ"א כיון דלא בעינן כוונס בסבילם כוכבים כו' חם העובד כוכבים נותן לחולין לה בעיכן נשי שליחות כל המחכות וקנאו ממכו לריך דלח גרם מאלו המבילו ישראל שלה מדעם כעלים דעלקה לו טבילה בלא ברכה אבל אם עשאו זהב בזוקק (סימן ק"כ במ"ז מ"ק י"ז) *וחישראל אינו עושה כלום כו'. נ"ב דַּאִימא כפרק הסכלם לעלמו רק שקנה המחטות מן העובד כוכבים ואפילו כולו או אפילו עשאו

לעובד כוכבים ולא נחן העובד דף מ"ב חמדנכב יוסף קסבר] רב חסרה כל מנום ששייחם כוכבים כל המחכות אלא שנתן מקנת המחכות משלו וקנאו אח"כ מ"י עובד כוכנים חין ישרחל מכרך על משייתה פי' חטילו חם ישרחל עושה זה וכתב ממנו אין לריך טבילה ומשמע ליה להרב דע"כ לא קאמר המרדכי מרא"ש פרק לולג וערכם שאין לברך על עשיית סוכה [כיון] דהיכא דאיכא מקלח כסף של עובד דסוכת גננ"ך כשירה (וע"ש ברח"ש שכתה ואיכא מ"ד כו'. כוכבים לריך טבילה היינו משום שהעובד כוכבי׳ עבאו אבל כשהישראל וכ"ם פמסקות במנחום שם וצ"ש) אלה דג"ל כהן כיון שחין סיפר חלה כדיעבד פ"י פוכד כוכנים יכול לכרך עשאו . אפילו לת"ד דאזליכן בחר מי שהכסף שלו אפשר דהיכא וכד כוכנים יכול לכרך סישראל מ"י קבילם עלמו: דסמקנת כסף של ישראל מודה דא"ל טבילה ופי' זה עיקר: בה אבל פרי חדש (שם סעיף יא) אבל אם משכנו כו'. אפי' בנמר כדעמו לשקעו אול עוכד כוככי'כשחור אם משכנו כו' . אפילו היה דעתו לשוקשו אלל השובד כוכבים

א"ל עבילה כ"כ האו"ה שם דין פיח

וכ"כ הב"ח והפרישה בשם מהרש"ל

וכתבו בשמו דחם מתחילה השכינה

בידו אדעהא שלא לפדוח ונמלך

ופדאו לריך טכילה: כן בשותפות

ממה יהונתן (שם סעיף י"א) וחוד ופדאו מכנו אינו צרוך מבילה . עב"ך ופי כסוס׳

באר הגולה

סכלים של פדין: ככם כתום׳

וכ"כ פרח"ם כם: כא מרדק שם (וע"ל פי' ר"כ פ"ג ד')

בב הג"ח שם וסמ"ג :כנ כל כן

חידושי בית מאיר

(סיסן ק"כ פעיף י"א בהג"ה) ישראל ועובד כוכבים וכו" אין צריך מבילה . פּטְעם נחו"ם משום דכורחי חינו יונח תרי עם שומום בעביכם ... דהכי פריין שם שותפות פליו דהעובד בוכבי' פכ"ל. סנה אף כי נתקבל דיוום בשיני הרמ"א ז"ל וכל האחרונים . בעיני ז"ל וכל האחרונים . בעיני יפלה דמם בכך דחינו יונה זכו' אכתי מי כחיר להשתמש כו כלי מכילה חדרכה נימח לתומרת דמשום זה כחשם חסור . ומו סעיקר כלפ"ר ל"מ לשיקת כפוסקים דקבילה א דאורייםא דים לכחמיר דחוריישה דיש נכחמיר אלא אפילו לכרמב"ם שכוא דרגנן נפי שסרי בג"ק נ"ם פ"ל מבותר גבי ספלונחת דפחימתי פסתר דדבר של פוחפו' נשמת השימוש כל חחד כו פלית כפלונתה דיש נריכם ואין כריכה דלמ"ד ים כריכה כשמה שמשמש כו אמרינן סוברר שמשמה ראשונה נקנה הוכרד שמשפה התשונה הקוב נו לשפה זו שיבים כולי דידים נומ"ד אץ ברירם פוי בשפש פשימש של חלק הצירו שיאל . נומ"כ אין שבילם עי ד"ש אף דרוכ השוסקים שוסקים בדול המאל אין ברירם . סייע בדול הלו מושרא דול שמכין בדול הלו מושרא דול שמכין ארובה ביויל או ברירם . סייע ארובה ביול באו אין ברירם . סייע ארובה ביול אין ברירם . סייע ארובה ביול או ברירם . סייע או ארובה אין ארובה ארובה אין אר מבריכה להולם מבל ודמי מם סנד רים ברירם עביד חומרה שפיע' שלריכיןלותר יש נרירם ומדע שסרי וחדם שפרי בדרבק סמכיק של ברירה חף לקולח . ושכים לשינות ר'ח שפוסק אף בדאורייחא יש ברירם אפילו לקולת ועיון כנדרים רים בשרחסין כסר"ן וח"כ דים ברירם סרי בשעם השימוש כולו דידים ומסים לא יכא לריך פכילם קודם.ותף כשמת ססכיל' דזה נפי שימוש דידיה יסים כולו דידים ומס"ם דלא יפוח פטומחה מינים ומה בכר שאם אחשב יחורב וישחמש כו שמום תכו כייותו הישומם כך בעובד כוכבים יכא חוזכ כדין כלי ישראל הכמכר לעובד כוכבים ויכא לו מורח לשבול בכל פעם יכים ויהים ולא ישמתף עם עוכד כוככים בכלי סעודה אלא אפי אם פבילה זו כולה דרבון וא"כ ייל כמו דסמלינועל יש ברירה לקולה בדרבנן ב"ב היפכה אם בלד דחין ברירה עביר

נחשב חלק העובד כוכביםאצלו

דהיינו שעדיין הכלי מקלחו של עובד כוכבים אבל אם חזר וקנם חלק "הטובד כוכבים לריך טבילה: בז ישראל שגנבו בו' אבל שר בו' כתב העט"ז הטעם בשר או מושל שכבר ודאי נתיאש מהם וה"ל נשחקטו ביד עובד כוכבים כו' ולפ"ז אם הגניבה והגזילה היא בטנין ששמענו שנתייאש מהן לריך טבילה ולא נהירא דבאו"ה שהוליא ממנו הרב דין זה (בכלל נ"ח דין פ"ע על הגליון) כחב המעם דבגנב וגזלן אע"פ שנתייאשו לגמרי מאחר שאינן רשאין להחזיק בו בפרסום לא נקרא

א"צ טבילה . כבר כתבתי הטעם בס"ק כ"ב ומטעם הכ"ל משמע

שם העובד כוכבים עליו וא"ל עבילה ומביאו בד"מ ואולי גם העמ"ז מודה לום אלא שבא לומר דאף בשר או מושל לא בעי טבילה אלא מטעמה דמסחמה מיחש מהן וה"ל נשחקעו ביד עובר כוכבים אבל אם לא נתייאש מהן אינ טבילה: כח עלתה להם מבילה . כתב סב"ח דעיקר טעמו של הרשב"ח הוח משום דפסק כרב בפ"ב דחולין (דף ל"א) דנדה שטבלה בלא כוונה עלחה לה טבילה אבל לדידן דקי"ל

יברך על מה שיטביל העובד כוכבים *) והישראל אינו עושה כלום ע"כ אין ראוי לעשות כן לכתחלה ומשום הכי כתב הש"ע כאן לשון דיעבד אבל אם הישראל מטביל ג"ב איזה כלי באוחה שעה אלא שהעובד כוכבים מסייע לו להעביל שאר כלים נמצא דחאי הברכה על מה שהישראל

מוסס יל דא"צ מבילה דלא חוי לדבר אחר: (ש"ו ס"ק ס"ו) דאוריירנא. לפ"ו גלפ"ר רבכלי זכובית פאמיניו למא דרה" ל-"י מרבילי

פתחי תשובה עובד כוכנים ופועלים פוכדי כוכנים ע"ם: ("ד") צריך מבילה. ולפ"ז כמתוכר סיורות לעובד כוכנים בע"ם פשום חמן שליין פכילם לחתר ספת ולכן פוסד שלא לתכרם. תכ"פ שם דין ג'. ונסירנא שכן ראיםי במשובת שיבת ניון בשם פביו פגאון ז"ל בסדר מכירם חמן: ("ד") אין מאמינים קפן. לפי שטכילת כלים דאורייתא. ע"ז ועיין טמ"ג בא"מ ס" פי" פנ"א במשבלות סק"ד כפב דלים דהף ככלי וכוכים שהוא דרבנן ג"ב כלא דאינו לתמן

ביון שיש לו חוקת איסור כבסי תכ"ף ס"ג כסוף פנ"ה. ומיהו בינכנית כל שכנים ניתוש שבה איסור כבל תרכנים לב"ד מיסו י"ל שנם א"ל לבדוק אתר ב"ש ובכלי מתכוב יש לומר דלביך לידש שבות גדול עכ"ד מיסו י"ל דהכל אף ככלי מתכום א"ל לידע דהכא קיל מכל איסור ראורייםא כיון שאם שכר והבתמש בלא (הגעלה) שבילה לא נאסר מה שבתוכו במ"ש בהג"ה סוף סימן זה וכמו שכתברו סברא וכתב הפ"ז אט"ג דלעיל יש ספק בישראל שיש לו משכון מעובד כוכבים הכא שאני וראיה מס' כל שעה דף ל"א דיש פלוגחא אי קני ישראל משכון מעובד כוכבים קולה יש לסמוך עלים . ח"כ

משל אכחי קשה הא חלק סעובד כוכנים מוחר כלא שנילה כדין כלי שאול ובש"כ לוחר דכל זמן שלא נקנה כלי של פובד כוכנים לישראל אין פליו שום דכר אך סדין כלי של שובד כוכנים מוחר כלא שנילה לכל השראל . איכ תכ"ש לתם לא יהא לך אפשרום שנילם חלק סעובד כוכנים אין עליו שום דין וחלק סישראל נתבילה אולה מיניה . וארכה אף לנות פושיל שבילה זו, להכי ולעניה דבריך שנילה לכל הפוסקים אלא דלהכתנ"ה בשכה את סעי ולרה"ם סמיד . אמנם אם סשפחם על אופן זה דלסעובד כוכנים כ' חלקים ולהישראל חלק אחד או לשימח סרמב"ם כיון דרובו שאול יש לדון ולהפיר בלא שכולה ביו בלי שלא דמכת כליים משנה ה" ודוכתי שוכא ודו"ק: (שעיף ש"י) אתם רשביל וכו' . לפ"ר קשה של ד"ו שסקוביא דמנחות פרק החללם שמניא סספר וסג מווקף דאיתא שם אחר ר"

סכילה: כו מרדכי סרק כ' דבינה ועי' כח"ח סי' שכ"ב

סעיף ז' וכמו שניינקי שם: א משנה עבודם כוכבים דף פ"ה זכרייחה שם: ב טור והר"ן כשם סכתב"ד שדקדק

מסברייםת דקמני מדיהן ומטבילן: ג שם ושם ממשנה

לונחים דף נ"ו מריקה כמריקה סכום שטיפה כשטיפת הכום:

ד משנה וכריית' שם דף פ"ה

ה שור כשם הרו"ף וכז כחב

הרמב"ם בפ"ה מהלכום חמץ

טושה שפיר דמי ומזה מיירי חשובה לרמב"ן שזכרחי. כן נלט"ד: יתנגו לעובד בוכבים במתנה כו'. נ"ל דהחי חיקונא אינו אלא לפי שעה דהיינו לאותו שכת או בחול כל זמן שאין לו מקום אבל לחחר השבח או שיזדמן לו מקוה כיון שישחקע עולמיח ביד ישראל ודחי הוי כלקוח בידו ולח עדיף

ממשכן עובד כוכבים ביד ישראל

ודעתו לשקוע דלריך טבילה ותו

דגבי טלי' שחולם מליכו ג"כ שפטורם

מלילית כל ל' יום ואח"ב חייב

דנראה כשלו ע"כ ה"נ נראה דלריך

טבילה אחר שאפשר לו לטבול אפי׳

בברכה אבל כיון שאין זה מפורש

בפוסקים יש ליזהר שיעביל כלי אחר

נמו משום חשם ספק ברכה:

כבא (א) ואח"כ הגעילן כו' .

לטהרה. וי"א ס"ל דנראה כטובל

וערן בידו אם טובל תחלה: (ב) כל

זמן שהוא בן יומו. זס לשון

הטור ואין מגעילין הכלי עד שלא

יהא ב"י או שיהיו במים שמנעילין

בו ס' כנגדו אבל אם הוא ב"י ואין

ס' נגדו לא עלתה לו הגעלה ולא

עוד אלא אפי׳ הכלי שהגעילו בחוכו

גם כן נאמר אם היה של היתר

וכן אם מגעיל כלי של בשר לאכול

בו חלב או איפכא לריך שלא יהא

בן יומו ואם מגעיל בכלי של איסור

לריך שלא יהא בן יומו עכ"ל .

*וחמהחי על שלח העתיק רמ"ח גם

זה דכפיש במי' ס' כגד הכלי שהגעיל

יכול להגעיל אפי' ב"י כמ"ש . ובמה

שכתב סטור וכן אם מגעיל כלי

של בשר כו' לריך שלא יהא בן יומן

זה דוקח לכחחלה אבל בדיעבד

אלא שילא בטבילה

דאין הטכילה זורך ההגעלה

מטומאס

מז "אם שכח ולא המביל כלי מערב שבת או טערב יום שוב (יח) כש יתנגו לעובר כוכבים במתנה (מו) ואחר כך ישאלנו ממנו ומותר להשתמש בו:

הגה וכן יעשה אפילו בחול במקום שאין לו (כב) מקוה (ב"י) [מ] ואם עבר והשחמש בכלי בלח מבילה לא נאסר מה שנשחמש בו ויטבלנו עוד: (טור והפוסקים):

קבא סדר חכשר כלים הנקנים מן העובד בוכבים. ובו ז' סעיפים:

א הלוקח כַלים ישנים מן העובר כוכבים כדרך * 🛠 שנשתמש בהן העובר כוכבים כך הוא הכשרן לפיכך הלוקח כלי תשמיש ישנים שנשתמש בהם בצונן כגון א כוסות וצלוחיות וכיוצא בהן מדיחן יוצריך לשפשפן הימב במים בשעת הרחה כדי להסיר ולמרק האיסור שעל גביהן ואו י ואחר כך שומפן במים ב ומשבילן והם מותרים:

הגה [ב] יש מקומות שנהגו היתר לשום יין בכלים שנסריתם מדובקים בחלב משום (א) שמבע היין לברוח מן החלב והחלב נקרש ועומד בעלמו וחינו נוגע כלל ביין (ריב"ש סימן קמ"ע):

ר לקח מהם כלים שנשתמש בהם בחמין [ג] בין שהם (ב) של מתכת [ד] או של עץ או יאכן "ג מגעילן (ג) ואחר כך מטבילן אם הם של מתכת והם מותרים יואם המבילן (א) ואחר כך הגעילן מותרים ד [ה] י ויש אומרים (ד) שצריך ה לחזור (a) (ה) ולהמבילן:

הגה דין כלי עלם עיין בהלכות פסח סי' חל"א. ל [ר] אין להגעיל שום כלי (ב) כל זמן שהוא כן (ב) יומו (טור) [1] ואין להשחמש כמי

ג בגעילן בו׳ . וכחב הטור כילד ביא בגטלה ישפשף ככלי היטב כדי - טלחה לו הגטלה שהרי נותן טעם בר גותן טעם דהיתרא הוא ואפי׳ להעביר החלודה שבו ואח"כ מגטילן כו' ועיין בא"ח סימן חנ"א ס"ג בקערה של בשר ביורה חולבח ושניהם בן יומו פסק הטור בשם הרא"ש

נסי' להשתמש בו אלא צוכן יכול להטבילו ולהשתמש בו צוכן וכשירצה אח"ב להשתמש בו חמין יגעילנו ויספיק לו טבילה שהטבילו כבר אפילו למאן דמלריך טבילה שנית דשאני הכא שמתחלה לא היה דעהו להשתמש בו אלא לונן ולוונן סגי ליה בטבילה וכיון שבתחלה בהיחר טבלו פוב א"ל טבילה שנית עכ"ל . וכראה דהיכא שטבלו אדטתא לאכול בו חמין כיון דלריך לחזור ולהטבילן להי"א א"ב אפילו לוכן אסור לאכול בו בלא טבילה וכן משמט לכאורה בדברי הרא"ש והטור : ה לחזור ולהטבילן . וכראה דיש לחזור ולהטבילן בלא ברכה וע"ל סימן ק"כ : ז אין להגעיל כו' .

ית... הוא ככלי חרט וליתא דאמרינן שם ע"ד ב' נת של אכן כו' ושל עץ כו' ושל חרם כו' אלמא איו דינם ככ"ח וכל הוא משל עץ וכספ"ה דכלים תנור של אכן ושל מתכת כו' כירה אלפא אין דינם ככ"ח וקל הוא משל עץ ובספ"ה דבלים תנור של אבן אלמא אין דינם ככ"ח וקל הוא משל עץ נכספ"ח רכלים תנור של אבן ושל מתכת כו' כירה כו' ואיסור שוה לפומאה כמ"ש בסוף ע"ז ע"ה ונדה ס"ה וכדרך כי' (ועמ"ם רכיו כמ"ה סי' מנ"ל ס"ח): [ד] וי"א כי' כמ"ש כנעילן ומסבילן וכן בכולם. וסברא הראשונה מ"ד די"ד וחמירא ליה נקם בראשון ועוד משום מדיחן וראיה ממ"ש בובחים צ"ב (מ") נדה מזין עליה כו' ואמרינן שם סכין שפה כו' אע"ג דעדיין צריכה הגעלת ובת"ה כתב קורם להנעילן ולכתחלה קאמר מנעילן וספבילן וכמ"ש תעבירו באש ואח"ב וסחר וו"ש מנעילן ואח"כ כי' ואם כו' : [1] אין כו' . הום' ע"ו א' ד"ה מכאן ושאר מקומות ועבא"ח ס' תנ"ב : [1] ואין להשתמש כל' . חומרא בעלמא דופו"פ מותר ואין בזה משום מבמל איסור לכתחלה שאין מתכוין לבשל:

באר תימב

בשינן כונה כלל (וכן אם הטבילום ישראל אחר שלא חדעת בעלים עלחה להם שבילה) ש"ז ומפעם זה גם סבילה על ידי עובד כוכבים מהני דיעבד אבל לכחחלה לא משום ברכה דלא כב"ח דפסק דלא עלחה לו מבילה דותיא דנדה ס"ם קל"ח דהכח שחני ולפ"ז חם נפלו כלים לתים קודם מבנלחן שוב ח"ל מבילה ש"ך תיהו כחב הפ"ז דבתחלה לא יסבול ע"י עובד כוכבים לבד כי איך יברך על מה שיטבול העובד כוכבים אבל אם הישראל מסביל ג"כ היוה כלי באוחה שעה אלא שהעובד כוכבים מסיים לו להעביל שאר כלים נמלא דהברכה קאי על מה שהישראל עושה שפיר דמי עכ"ל: (ככ) מקוה. כתב המ"ז הכל אחר שבת או אחר שיזדמן לו מקוה לריך להטבילו אפילו בברכה רק מאחר שאין זה מפורש בפוסקים יש ליזהר ביטביל כלי חחר משום חשש ספק ברכה ועיין בח"ח כי' שכ"ג ס"ז כ' הר"ב חקנה אחרת (שישאב בו מים במקוה ועולה לו לשם שכילה והברכה אינה מעכבת עיין םס) . 'ועיין בה' מהר"ל ן' חביב סימן ט"ז . משלום דיני שבילת כלים עיין לקמן סימן ר"ח ור"ב:

כבא (h) ולהשבילן. כתב הש"ך ונראה דים לחזור ולהסבילן בלא ברכה וכתב בלבוש ואם לא ירצה להשתמש בהן אלא בצונן יכול להסבילן ולהשחמש בצוכן וכשירצה חח"כ להשחמש בחמין יגעילנו ויססיק לו הטכילה שהטכילן כבר לכ"ע דכיון שבתחלה בהיחר עבלו שוב א"ל טבילה שנית עכ"ל ונראה דהיכא

פתום ע"ש: (דן) והחסביק. עבהים ועיי נמסובם יריעות החום סיי ניים שהחדין נהוכית דסעיקר שמכלו אדעתא לאכול בו חמין כיון דלריך לחזור ולהעבילו להי"א א"כ אפילו זוק אסור לאכול בלא מבילה שנית: (ב) יומו - אבל אם יש במי הגעלה ש' כנגדו מוחר להגעילו אף כשהוא ב"י ועיין לעיל שי' ז"ד וצ"ה ובא"ח ר"ש חמ"ב ש"ז:

לקמן ס"ס קל"ח כר"י דנדה בעי כוונה ה"ה הכא לא עלחה להן טבילה עכ"ד וקשה דהא הרשב"א פסק כר' יוחק גבי לדה ומביאו ב"י ס"ם קל"ח אלא עיקר טעמו של הרשב"א הוא דטבילה דהכא שאני כמו שהבית בס"ם זה דבריו דמחלק כן וכ"כ בח"ה ס"ם רכ"ז דאפילו מ"ד

גבי נדה בעי כוונה מאן לימא לן דהך טבילה בכלי דאינה מטומאה לשהרה ואינה אוסרת מה שבא לתוכה קודם העבילה ואינה אלא גזירת סכחוב מנ"ל דבעי כוונה עכ"ל וכן נרחה דעת הרב שסתם כאן כדברי סמחבר (ולקמן ס"ם קל"ח גבי נדה פסק דלריך מבילה אחרח) וכן בד"מ פסק סתם כדברי המחבר ועוד דמדלה כתב בסעיף י"ד גבי קטן דלריך ללמדו שיכוין לטסר כמו שהביא בד"מ בשם ח"ה אלמא דם"ל כמסקנת ח"ה עם דבטבילה דהכח לא בעי כוונה וכל היכא דלא בעי בוונה א"ל ללמדו כלל כדמוכח כמי בחום' פ"ק דחולין דף י"ב ריש ע"ב וכן מחלק בעט"ז בין טבילה דנדה לטבילה דהכח ע"ש ולפ"ז חם נפלו כלים למים קודם טבילה א"ל טבילה כמ"ם בחשובת מהר"מ דלא כהב"ח שדחה דבריו מהא דם"ל דבעיכן כווכה דכבר נתבחר דליתח: במי יתננו לעובד כוכבים כו' . עיין כח"ח סי' שכ"ג ס"ז כתב הרב תקנה חחרת ועיין בחשר' מהר"ל נ' חביב סי' ש"ז. משלום דיני טבילת כלים ע"ל

םימן כ"ח ור"ב: קבא א כוסות וצלוחיות כו' ע"ל ס"ה בהג"ה ועיין בא"ח םי' תנ"ח סכ"ה : ב ומטבילן . דוקא כלי מתכת לריך עבילה

כדלעיל סימן ק"כ ולקמן ס"ב:

וס"ה: ד וי"א בו' . דה"ל כטובל ושרץ בידו וכ' העט"ז וחם לח ירלה

להחמיר: [מ] ואם עבר כו'. תום' שם ד"ה ובולן כו' ואף לסברא שכתבו מיהו כו' היינו למ"ר נמל"ם אסור וכ"ט בגמ" שם דקאמר תני חדא כו' ולא טשני מירי על מבילה ונ"ל או כסברא האחרונה ואף או כסברא ראשונה דל"ר קתני ולא פריך אלא מהגעלה וליבון או כסברא האחרונה ואף שברא"ש שם בתחלת דבריו משמע ד"ל דכרייתא אחרונה לא קאי אלא אהגעלה וליבון

שבו א ש שם בתחתת דבריו משמע דייל דברייתא אחרונה לא קאי אלא אהגעלה וליבון
סשמא דנמ'לא משמע כן ולא כתב אלא לרווחא דמילתא:

"מ"ל [א] ואח"כ שומפן כו'. עבה"ג ור"ל דאמר שם מריקה כמריקת כו' מריקה
ושמיפה בצון ור"ל בכנס של איטור להכשירו דומיא דכלים דמיירי בנווה דלא
כפירש"י שם והוא כוס דהכא דמריקה ושמיפה בצונן: [ב] יש כו'. ואף לכתחלה מותר
כמ"ש בפ' כ"ה (ק"נ"ל) צורר כו' ובלכד כו': [נ"ל בין כו'. ברייתא שם מנעילן ומפטילן
ומפורלן בתורה: [ד"ל או כו'. ר"ף ורא"ש בפ' כ"ש דלא כו"ה גאון שכתב דשל אבן

פתחי תשובה

זו לעיל סק"ם כשם חפל"מ ע"ש ועמש"ל סימן רפ"ח סק"ז ודו"ק: (מד) ואח"ב ישאלנו . פיין כתשוכת הכשב"ש סי' תש"ח שתוכך כמיתר וה דהוי כסערתה ואסור ע"ש ופיין כתשוכת שאנת אנים סי' נ"ו וסי' נ"ו שהעלה דבין השמשת של ע"ש ופרב יו"ם אין מעבילין הכלי מתכוח שלניך שנילה מה"ת אכל כלי זכוכית שהוא מדרכנן מותר אבל כה"ש דשבת ויו"ש בוסייהו אסילו כלי זכוכים אין מסכילין משה דהוי שנילם זו שלא לצורך היום אלא לצורך מוד אלה לצורך מוד מחל ואסור שיין שם:

כבא (א) שסבע דיין. עיין שמ"ע לשיל ס" במשכנות סק"א שכתכ לאו דוקא

חוג וחסור ביין שם:

חוג וחסור ביין שם:

חוג וחסור ביין שם:

יין אלא היה של משקה וע"ש עוד (ב") של מתכת. [ומיין בתשובת ח"ם הי"

יין אלא היה של משקה וע"ש עוד: (ב") של מתכת. [ומיין בתשובת ח"ם הי"

קי"ג ע"ד קדרות ברזל הנעשים בק"ק קראקא והמה תוופים בייתוך (נישמעוצים) לבן ושוע

דק תאד עביו פתות מכדי קליפה וגוף ההימוד קשם מאד ווכלה בכרול וחסרון ידימה לכל

העולם ממה נעשה הגישתעלן כי הבעלי עלאשת מסחירים מעשיהם ויש לחוש אלו מחוש

נעשה התערובת בהיחון וכמג דאם אינעו בהי עייםות לא ליעבד להו הגעוה דבעי ליכון

מספק אתום מלאות בחלים שפיי רתי דמסהמא לא ניחד דסקעי ואי פקעי הרי קמן שהוא

בליים שהרי סקע ע"ד האש ואמנה אי לא סקע לא ניחא דלא אסיק להו שפיר משום דחיים

עליים דכיון דאינו אלא שוע בעלהם וגם ספק אם הוא מרם מותר למחוץ פ"ז ואם הכוחים

ב"ע שהפש נשבה מברה מבחוד גם סברא הוכשר ומוהר ע"ש: (ב) ואר"ב במבילן. עיין עייהו דריון דחיו מה שות בעשם וגם ספר לה שוהר בחוף בחוף בחוף בהחים מהלה ע"ש: (ב) ואח"ב כמבילן. עיין בנייהו דריון דחיו המה של היו בשל היו בשל מה ביל המה של היו בשל מה ביל המה של היו בלו מה בל בלו מה בלו מה

דַּכְּכוֹלָ לֹח נחמר חולה במה דחף לכתחלם כשר ע"י מוכד

תנ"א סכ"א ועי' פ"ז שם ועי' גליון שם וש"ך יו"ד סימן קל"ה ס"ק ל"ג וכ"ח אינו ב"י להעימור במור מהני הנעלה ויישון יג "ח עי' סימן קל"ה סוף סימן וח' אבא מארי זצוק"ל ח"א מפסקים סימ"ג וע"ש בהפ"מ אי הוי כדיעבד לשמש בכ"ח שאב"י דצויך הפ"ם בכלי אחד לא על ידי רבוי כלים: (כ"ע סטיף פ"ז) וצריך לשפשפן הימב". הראב"ר וכתב עליו הר"ן פ' כל שעה ד"ה מדיתן וספבילן ואיני רואה בדבריו הכרע אלא שראוי לחוש לדבריו: (כ"ע סעיף ב") מנעילן ואד"כ מסבילן. ל' נעל פולם מה שנתין בו מן שודו עיבר ולא יגעיל. שם נגעל מגן גבורים (נפלם השטן שמשחו אותו בו):

(ש"ד ס"ק כ"ח) דהכא שאני כו" בס"ס זה דבריו דמחלק. וכ' שד ונראה דפבילת כלים לא בעי שליחות רפנא תיתי וכל היכי דלא בעי שליחות פבילת שבר כוכבים לפה לא מעלה עב"ל ויראה ראיה מסי' "א רפנא תיתי וכל היכי דלא בעי שליחות פבילה שבר כוכבים כן בני ישראל: (ש"ס) מאן לימא לן דהך שבולה בכלי. כי בליון מעיף א': (ש"ך ס"ק כ"ט) כתוב הרב תקנה אחרת. שימלא בו מים מהמקוה וועלה לפבילה וכתב המב"א רלא יברך:

[מתב המב"א רלא יברך:

[סימן קכ"א) (סדר סכמר כלים) כ"ח א"ם רפון לעולם זהו רק בבישל בו לא בכבוש בו מעל"ע א"ה ס"

הרמנים בשים מטוכוע מתן ותלם: ו מור כשם ר"ו וכ"כ התום" שם בעבודת כוכנים דף ע"ה וסרת"ש שם: ז שם כשם הרשב"א וסת"ב בשם כשם הרשב"א וסת"ב בשם כשם הרשב"א וסת"ב נקודות הכסף

(מימן קכ"א בט"ו מ"ק כ") ותמהתי על שלא העתיק רמיא גם זה . לק"מ דסשוט כוח ועוד שכבר העתיקו כח"ח כ"ם פנ"כ:

פרי חדש

וסדמו פינ ספילם וכן כמכו החתרונים והוסיפו עוד נשם מהרש"ל שחם משחלה משכנו מהכש"ל שחם מתחונם משכנו חדמת דלשקוטי כיד מונד לוכבים ונמלך ופדחו לכין סבילה ע"כ וחין זה מחוור כשיני דחמ"ל אי משכוחל לתעתה דלשקוטי לא משכיחל זכניני לא לנסריך טכילה ואי משכנהא אדעהי לשקוםי מקרי זכניני אם כן אפילו כשתחלה ולא משכנו אדעתא לשקטו ואחר כך נמר בדעתו לשקעו ונתלר וסדחו סום לים לחזכוכי טבילה, וחדע דהא גבי עוכד כוככים אפילו למאי דס"ל דמשכנתא לאו כוביני מ"מ בדחזיני' לעובד דדעמי' לשקעו מנרכינן טכילה

ממה יהונתן

דמבודת כוכנים פ"ס דף ע"כ ע"ב ד"ה חי משום דקסכר כו' ומה שפי 'המסרש"ח שם משמע דווקם לחתר שחזר משמע דווקם לחתר שחזר וסדחו ח"ב מצולם משח"ב בעודה ביד עובד כוכבים חם ישראל משתמש כו לריך טכילה דהא מסרש כטעסדהא דכתכו תר' פוף סדיכור אכל פממשכן כלי לשבד כוככי׳ ומור ופדחו ה"נ טכינ' משום דהשחת פדתו חוינן דלם סים דעתו מתחלם ליקועי ממש אבל קודם לכן שפיר יש לקפוקי שמא דפחו לשוקעו ואם כן לכיך שבילה עכ"פ בלי ברס משא"כ אם ספעם משום לעובר כוכבים מישראל אין קונה משכון א"ב הוי מחחלם ועד סוף כולה דישרפל וקיל:

דגול מרבבה

(סימן קכ"א בש"ת מעיף ב') *) כוגעילן ואח"כ ממבילן . ולמנ"ד ואם אינם כני יומן לכ"ע שרי להעכילו מחלה בהרי אין כאן עוכל ושרן כידו שכיון שאינו כ"י אין כאן שום

יד אפרים

(סִימן קכ"א בשו"ע ס"ב) לקרן מהם ועיין כהחילם יעכ"ן ח"ב סי קע"ח עביט של מי רגלים וגרף של רעי חין להחיר מ"י הגעלה וליבון לפי שפליכון יותר קשם וכ"ו שלא ספרו מכליעם לא סרו מעלים פרות רעה אלא בהחורתם לכנשונות או בליכון שניצוצות נתוין מכס דפנים חדשות כחו : 5"0 1603

הירושי בית מאיר

כל מלוה בכשירה על ידי עוכך כוכני חשילו עשחה שוכד כוכבי׳ השילו עבחה ישראל חין מכרך עלים . וכשי סייפחת דלכחתלה חין לעשוחה על ידי עובר כוכנים ור"ל

יורה דעה קכא הלכות הכשר כלים כאר הגולה שפתי כהן מורי זהב

> בסימן צ"ה דמותר ובאשר"י סוף ע"א מביא באמח כן לענין חמץ בערב ע"ל סי׳ ל"ד וסי׳ ל"ה ובא"ח סי׳ תנ"ב: ז בהלבות פסח . בסי תנ"א פסח קודם ארבע שעות דמותר אפי' כן יומו דהוי נ"ם בר נ"ם דהיתרא וחנ"ב ועמ"ם שם בס"ד: דו שלענין חבוץ בפסח די בהגעלה . כיון אלא דכאן מיירי לכתחלה דאסור לעשות שיהא נ"ט בר נ"ט לכחחלה דהחירא בלט וכן משמט שב"י וכן נראה מלשון המחבר כאן וכ"כ כמו שכתבתי סי' ל"ב סעיף ב' ולדידן יש איסור אפי' דיעבד אם כעט"ז ולפ"ז גם במחבת של חלב או בשר סגי בהגעלה *) כיון דסיחרא

הגעלה (ארוך) [ה] כל מקום שלריך הגעלה לא מהני אם קלפו לכלי בכלי אומנות (מ"ה סי' ק"ל ובתרדכי והנהת ש"ד) ועיין לעיל סימן ק"ח דין מרדה של איסור:

שניהם ב"י כלעת ספר התרומות

שמביה העור שם סימן ל"ה . ועוד

יש לומר דלריך שלא יהא בן יומו

ע"פ מה שכחב ב"י בשם רשב"ח

שנשאל היאך אנו מגעילין כלי שלא

בלע איסור אלא עד מקום קבולו

וכשמכניסין אותו ביורה פולע מקום

האיסור ובולע ההיתר והשיב כיון

בחין מגעילין רק שחינו בן יומו ליח

לן כה ע"כ: (ג) די לה בהגעלה.

כיון דהיחרת קח בלע: (ד) אסור

להשתמש בו בו' . שכיון שים

לו בלע של איסור דהא אסור

להשתמש בו ע"י התור ע"כ חיישיכן

במא יפלוט יותר בחמין שניים :

אבל בדיעבד אין לחוש

לבל זה. לא קאי רק אדברי ססנ"ם

אבל אמה שכחב הש"ע אם הגעיל

כלי הלריך ליבון כו' אכילו דיעבד

אפילו (ן) אפילו

דברים חריפים כחומץ כר . כד"מ

כתוב ראיתי שיש מקילין בחומן

ליתנו בכלי אסור וראיים מכבד

דאמרי' תומך צומתו הכי נמי אינו

מפליט וליתא דאדרבה בכלי מפליט

הומץ טפי כמו שכתב בא"ח סימן

חמ"ב וגבי כבד שאני כן נ"ל ומיהו

ע"י הדחה ושעיפה ודחי שרי כמו

ריני הגעלה וליבון הלא הם כתובים

חמץ (ג) בפסח (ג) די לה בהגעלה לענין שאר

להשתמש בו בחמין אפילו שלא על ידי האש: הדחה ושפשוף היטב וכ"ש בכלי שלריך הגעלה ודוקא בדרך עראי בנון שהוא בביח העובד כוכבים יא או (ה) בדיעבד [יב] אכל אם שמה נשפכו פליהם חמין ודוקה לכחחלה (ה) אבל בדיעבד אין לחוש (ח) ומותר ליחן בו הח"כ (ך) אפילו דגרים חריפים כחותן וכיולא בו

וכ"ם דברים קשים כחבלין וכיוצא בהן וע"ל סימן צ"א: בו איסור במקצתו נאמר כולו משום דחם מקצתו

בלע אבל בחשובת מנחם עזריה סי'

צ"ו כ' הטעם תפני שמחבת של עובד כוכבים רוב תשמישן בלי מים אלא ע"י שחר משקין כגון שמן וכדומה לו כו' משח"כ במחבת של חמץ כו'

ז בהלכות פסח:

(ו) יי מחבת שממגנים בה אע"פ (ו) ח שלענין איםורים צריכה ליבון:

הנעיל כלי הצריך ליבון (ד) אסור הנעיל כלי הצריך ליבון הנה מן (יא) חבל מוחר להשחמש בו י (ד) נוכן חסילו לכחחלה פ"י רוצה להשחמש בו בקבע יש מחמירים ואומרים דאפילו להשחמש בו צוכן פריך הגעלה או ליכון גזרה שמא ישחמש בו המין (מרדכי ורוקח) והכי מהגין יב [יב] ואפילו כלים שחשמישן בנוכן אם יש לחוש יב (ו) שחממו בו יין כגון כלי כסף נוהגין להגעיל ואין לשנות (ארוך בשם ראבי"ה) רך ואפילו חיבות ושלחנות הנקחים מן העובדי כוכבים נוהגין להגעיל (ז) לכל זה (שט) בון [יד] וכלי חרם שנשחתשו בו בלוגן מחחר דחי אפשר בהנעלה מקרי דיעבד וסני ליה [שון במריקה ושטיפה הימב (שם)

ן כלי מתכות ^[מז] אף על פי ' שי"א שאם נשתמש חם כולו מז[יי]אבל לענין הכשרו "ולא עלה לו הכשר עד שיכשיר כולו בין לענין הגעלה בין לענין ליבון:

הגעלם כנון כוסוח של חרם ששחם בסן טובד כוכבים מוחר לישראל לקנוח ולשחוח בו ע"י סדחה כו' וכ"ש כלי זכוכית ששחם בסן העובד כוכבים כמה ימים דשרי לישראל לקנותו ממנו לסדיחו ולהטבילו כו' ודוקא כלי משחאות אבל שאר כלי חרם שקנה מן העובד כוכבים אם רק

מסופק בו שנשחמש בחמין לריכיושבירה אבל כלים חדשים שקונים מן השוק אפי' בכלי חרם אין לריך לספק בסודאין דרכן להשחמש בכלים חדשים

ועל פי הדברים כאלה הם דברי הרב בהג"ה אלא שקילר בדבר מיהו קשם דהא בכלי חרם ששחם בהן העובד לוכבים קי"ל לקמן סימן קל"ה

ס"ה דלריכים מילוי ועירוי ואפשר ס"ל כהרא"ש והטור לשם דדוקא באוחן כלי חרם שהיו ידועים שהן ממין אדמה שבולעים הרבה ולפנ

זם אכן לא קיימא לן הכי דכא משמע מדברי המחבר שם דפוסק כהרשב"א וסייעתו דכל סחם כלי חרם נמי לריך מילוי ועירוי מיהו

ים לומר דהאיסור והיחר הארוך מיירי הכא בשכבר נשחמשו בו קודם שבאו ליד העובד כוכבים דבכה"ג אמרינן החם דלכ"ע סגי בשכשוך כיון דכבר שבעו לבלוע וע"ש: בשז אבל לעגין חבשרו בו'. משמע אפי' לא נשחמש איסור אלא במקלחו לא עלה לו סכשר עד

בידו: ח כיכ הכ"י דנסוג עלמא במסא כמ"ם סטור כמס אכי בעזרי כמס ר' יואל אכיו כ"כ ברשנ"ה נפ"ם: מ הרח"ם בסלסי מכודם כוכבים וכ"כ סרשכ"ה כח"ם וסר"ן דחיישי' שמה פלים יותר כחתי' שניים: י פור כשם סרשכים כת"ם

פרי חדש וס"ג לא פשתבר לחלק בין משכנו לכחתל אדעתה לשקועי או לא ולפוכך נראין כדכרים דבישראל דאלים קניינים לגבי עכ"ל ולפ"ז גם במחבח של חלב או עובד כוכבים אשינו משכנו כחחלם מ"ד לשקעו לא מקרי בשר לריך ליכון כיון דבלע כלי שום זכיני כיון דליכא זכיני ממש זכשחזר וסדאז אין לריך סכילה : בקונפרם אחרון חמלעי: מן אבל מותר להשתמש כו'. היינו בכל הכלים מלבד סכין כלריך נעילה כדלקמן סעיף ז': ד צונן כו'. וכחב בד"ת דחפילו הומץ מותר ליתן בו ע"י הדחה ושטיפה כמ"ש הרשב"ה (והמחבר פ"ז) ס"ם נעשם נכילה אלא בכשר בחלב זם לענין לנון גבי סכין או שאר ממה שלוה סכחוב להגעיל כלי מדין דסשמת יורס גדונס שת"ם לסגעיל בתוך כלי חתר דברים חריפים עכ"ל ומשמע מדבריו דה"ה כל שאר הדברים החריפים סיכי משחרים כה חין כפים ששים לכמל כחיפור ולוכ דחו מותר ליתן בחוט כל שסודה יפה תוססות דאס"ל דכלי גדול אין וע"ל סימן ל"א סוף ס"ק ב' מה לו מקנה מן החור׳ לפי שהמים נששים נכלה וחוזריו ואוסרין שכתכתי בשם האורמות חיים משמע ולה פמרם מורם חש בכלי לכאורה מדבריו דאסור ליתן להנפיל אלא כלים קפני' נתוך כלי גדול שיכים גמים ם לבעל כאיסור ש"כ והקשם מחבר כי"ל פעאי דאיתא בשלםי עבודת כוכנים דיורה בתוכו דבר חריף לח ש"ש ומדברי סרשב"ח חין רחים דושילה עדיף מפי וק"ל וחפשר ים מ"ם בד"מ גדולה מצי להנפילה כנדיפה דלישה הפומה פלמה דכלי והאי אסחם כלי שתשמישו בלוכן גדול נמי יש לו מקנה בהגעלה אך נוכל לדחות דההי בשאינה ב"י ומדרבת הוא דבשי הגעלי והיינו דכחב כאן בהג"ה בסופה אכלים שנשחמשו בהן בנוכן דמוחר ומדרכק הוח דכמי הגעל לחת בהן חומץ ושאר דברים החריפי׳ אכל מן כתורה פ"ח דתי חינה כת יומה לה בעי הנעלה דנ"ם ולה כתב כן רבותה ארישה בנשתמשו לפנם מופר ולם אפרם פורם בו דברים חמין וכן משמע בעע"ז אלא גזרה כם יומא ואי הוי בת יומה וכום כלי גדול שה"ה להכניםו לתוך כלי החר סד כ' דדוקה בנשתמשו בו בנוכן מותר ליתן בו דברים החריפים ט"ש: יא או בריעבד. כלו' שקנהו שהין לו כלי החר מותר להשחמש להכניסו לחוך כלי אחר להגשילו א"א להגשילו שהרי בו אבל אם לשחמש בו דיעבד שלא יאסר המאכל הא לריכא למימר: יב ואפיאו כאים שתשמישן בצוגן אם יש אחוש כו' . כל"ל והיינו במים נפשים גוף נכל' וחוורין ואוסרין אם סכלי וא"כ ע"כ להשתמש כו בקבע אבל דרך עראי אפילו כלים שמשתמשין בהן בודאי חמין מותר להשתמש בהן ע"י הדחה ושפשוף וכמו שנפבאר ועיין בא"ח סימן תנ"ח ס"ו: יג שחמשו בו'. או שעמד בו יין וכף"ג מע"ל דה"ל כבוש: יד ואפי' תיבות ושולחנות בו'. עיין בא"ח סי' תנ"מ למימר כסברם רבינו מפרים שלם חמרו מנינ אלם ככ"ח ס"ך נתבחר דנוסגין לסכשיר השולחנות ע"י עירוי: בול וכלי חרש בו'. זה לשון החיסור וסיתר החרוך שם דין מ"ב ומיחו בכלי דלחו בר

ממה יהונתן

ולה בשהר היסורין וה"כ נוף כמים לה נמשה נכילה הו כמו

שדהו מוספות שהתורה (א הצריכה להגפיל אלא כלים

קשנים וכל זכ פשום :

(מימן קב"א בש"ע מעיף ו') לא עלה לו הכשר . כר"ם

(מימן קכ"א בש"ע מעיף ו') כלי מחטת אלם כו' . פס"ו ס"ק י"ר כלורך וסנס י"ל לשימת כרשב"ל וסייעהו דלח מכני כלל סכשר כלותו

דגול מרבבה

שרן ומדאורייתא כיסר גמור סום וחפילו מדרכנן חין כחן שרן רק שאמור להשמשש בו גזירה שמא ישממש בעודו כ"י ברלפ"ד ברור: (שם בש"ך ס"ק ח") ") בכתבת של חלב או בשר סגי בהגעלה. ולפנין אם מוחר לכנעיל כלי של חלב לחכול כו בשר חו חיסכח עיין במג"ח סי' סק"ם

חדושי בית מאיר עלים.וספות כללת שיפת גמר המנום נפלה כאם פש**פ**ה פוכד נוכבים כשרה שאף ישראל לא יברך פלים סמפיין שם בספוגיא יראם שום אינו אלא דעם רב חסדא בדעמים דרב מדכבר ציצים חובת טלים לא ידע לפרש מ"ש דרב שפוסק שלא לברךעל עשיית נינים אלה משום דסוכר סכלל אף בנמר דמתילם מוכח ຕຣາ ຕາງກ מדר"מ איפכא סובר בדעמים דרב מסני שלשיטחו שפוסל מילם עוכד כוכבים ואפשר שמובר הסוח כללח בדעשו שפובר הכלל ולפיכך בדרב שליליה שעשאה מיבד כוכבים פפולם משא"כ לדירן חידושי רע״ק

(סימן קכ'ה פין הק"מ) אלא ע"י שאר משקיו. במשבצות זהב (א"ח סי' תג"א ה"ק מ"ז הבין דתחילוק דשמן שורף ומייבש והוי של אור משא"ב במים ע"ש. במחכ"ת המעיין בטשבצות זהב (א"ח סי' תנ"א ס"ק בתשובת מ"ע יראה שאינו כן אלא רבעובר כוכנים דרכן לבשל במחבת עם משקים איסור תלב מהותך ונכלע האיסור עצמו בכלי בלי אמצעי . ומקרי תשמישו ע"י אור אבל במחבת חמץ שכל הפינונים הם היתר אלא שהם מרותחים מבליעין החמץ בכלי והחמץ הבלוע ע"י רותחים נפלפ ע"י רותחים ע"ש ובמשבצות זהב שם ממופק בזה במשקק אימור אם סקרי ל"י אור כיון דאין נכלעין ל"י אמצעי ומטיק דלא סקרי על ידי אור והכל גרם לו שלא עיון בהרמ"ע עצמו דלפי מה שהעתקנו רברי הרמ"ע מבואר להדיא דמ"ל משקין איטור מקרי ע"י אור והגה מה שמיים חש"כ ולפ"ז גם במחבת של חלב וכו' לעג"ר אינו פוכח דרוקא בוזמץ הוצרך למצוא פעם דרמשקים הם היתר ואלו היו הסשקים המץ ומקרי ע"י אור צריכין ליבון דוזמץ מקרי איסוד בלוע אבל חלב מקרי היתירא בלע וע"י אור נ"כ מהני הנעלה כדאמרינן בעבודת כוכבים לענין נותר. אף שהפר"ח (סימן צ"ב אור וצל מהני הנעלה כדאמרינן בעבודת כוכבים לענין נותר. אף שהפריה (סים צד. מסק"ר) כתב כיון דהו"ן מחלק בין נותר לחמץ בחמץ מקרי אימורא בלע בקדירה בשר או חלב מקרי איסירא בלע במחב"ת לא דק דרוי מבואר ברשב"א בתהוד"א (בית ד' שער ז' דף קכ"ר) דחמץ נ"ם בר נ"ם לא מקרי דהיתירא בלע דחמץ שמו עליו משא"כ מבשר לחלב. הרי להדיא דמבשר לחלב מקרי היתירא בלע יותר מחמץ לענין נ"ם בר נ"ם א"ל ה"ג מקרי היתירא בלע לענין דמני בהנעלה ולהדיא מבואר כן לחלכה בש"ע א"ח (מיםן חק"ם מ"ה): (מ"ך ס"ק מ"ו) שקונום מן השום, משמע רבקנה בביתו של

דסמיקר כיש אומרים אלו ונכאס מדכריו שדעתו דיש לחזור ולהמבילן בפרכם ע"ש: (ך) מחבת שמשנין . עיון סיטו כשערי ששובה כא"ח סימן מל"א ס"ק כ"ו כאיוה אומן כקרא משמישו ע"י סאור ע"ש כאריכות : (ך) שלענין חמץ בפסח . ענס"ט כשם ש"ף ולפ"ו גם כמחנת

ע"י האור וכ' דבהתירא בלע א"צ ליבון כמ"ש ע"י א' אבל הרא"מי וראבי"ה דיו מברוס מברוס ברוס ברוס מברוס ברוס ברוס מברוס ברוס ברוס מברוס מיקר דברי הרא"ש אלא שיש להחמיר אבל בחמץ דכלא"ה "א דחמץ המחבר תפס שיקר דברי הרא"ש אלא שיש להחמיר אבל בחמץ דכלא"ה "א דחמץ נקרא התירא בלע אע"ג דלא מ"ל כן כמ"ש שם מ"מ בבר"ג יש לממוך עליתם: [י] אם הגע"ל כ' . ולא אמריגן דכל מה שמופו לפלום פלם דא"כ למה לא מהני הגעל לכ"ח. תומ" בחלין ח" א': [יא] אבל כי'. ממש"ש ווועצה מ" לאכול כו'. ועם"ז ושם בהג"ה ולחשתמש בקבישת כו': [יב] אבל אם כו'. ממ"ש בפ' כ"ש (' כ') כל הבלים שנשתמש המץ בצוגן מור וכ' וה' תמ"מ אפילו בחמין מאתר אמי בצוגן אמור וכ"כ תר"ן ממ"ש (20) בית שאור כו' והוי לאפתין שאם בחמין וקאמר אפי בצוגן אמור וכ"כ תר"ן ממ"ש (20) בית שאור כו' והוי מיצוגן מיור וכ"ל מר"ן מס"ש (20) בית שאור כו' והוי מיור ב"ל כ' (' מולין קיי"ל כ') ותבא"ח מ" ת"א מ"א: [יב] ומפילו כ' ודוקא כו'. ע"ש מיור וכ"ל ואות המיור ב"ל מ"א אבל בלא הדרות אפילו בצוגן אמר בו' ב"ן ומפילו ב"ו ב"ל ב"ן במריקה השמים ב"ל א אבל בלא הדרות אפילו בצוגן אמר בו' ב"ן א"מ כו'. כמש"ב בפ' כ"ה מ"א ב"א ח"י ב"ל האב"ב ב"א ב"א ה"ח מ"ד ע"ש ב"ל ב"א ב"ל ה"א אבל בלא הדרות השליל בו' ב"ל מון א"מ כו' במש"ב בפ' ב"ה מ"ל מ"ל בר' ומשתע בישול וכ"ד ע"ש ב"ד מ"א ומ" ב"א מ"מו ב"א מ"מו ב"א ב"א מ"ח מ"ד ע"ש ב"ל"ן אבל כו' ודוקא כו'. כמש"ב ב' צוגן בצוגן ומו ב"א מ"מו ב"א ב"א ב"א ב"א מ"ח מ"ד ב"א מר אביי ב"ל ב"א ב"א ב"א מ"ח מ"ד ב"א מ"א ב"א מקום בישול וכ"ד הר"ן ומור באר הימב (ג) בפסח - כמב הש"ך הסעם כיון דהיחרא בלע ולפ"ז גם במחבת של חלב או כשר סגי בהגעלה כיון דהחירת כלע תכל בת' מ"ע כתב המעם מפני שמחבת של טובדי כוכבים רוב חשמישן בלי מים אלא ע"י שאר משקין כמו שמן וכדומה וכו'

ביאור הגר"א

[ה] כ"מ כו' . דכלוע מעבר אל עבר ולכך לא סגי בעירוי בפ"ש בפ' כ"ש (נ' ג') ובכלי ראשון : [מ] מחבת כו' . כ"כ המרדכי מוף ע"ז ופ"ל דלפעמים נתייבש בה והוי כתשמישו ע"י האור ונ' דבהתירא בלע א"צ ליבון כמ"ש ע"ו א' אכל דרא"ש וראבי"ה דחו מברתם ע"י האור ונ' דבהתירא בלע א"צ ליבון כמ"ש ע"ו א' אכל

משמ"כ במחבח של חתן ולפ"ו גם במחבח של חלב או בשר לריך ליבון כיון דבלע בלי שום אמנעי (ובא"ח סי' הק"ם מ"ה כחב מ"א דהעולם נהגו איסור להגעיל כלי בשר לחלב או איפכא והסעם כחב בשם הגאון מוהר"ר בנימין מפוזנא ע"ש): (ד) צוגן . וכחב בד"מ דאפילו חומן מוחר ליחן בו ע"י הדחה ושטיפה ומשמע מדבריו דה"ה כל שאר דברים החריפים מוחר ליחן בחוכו כל שהודח יפה וע"ל סי ' ל"ם מ"א בשם הא"ח משמע לכאורה מדבריו דאפור ליחן בחוכו דבר חריף מהבריו לם כל עות דברים האו שים שתה ביתן בנחכו כל שחור שסוע ל מו של בשם בשם בחור מבות בנחור שות הוא היות בתו לחוף להו ותפשר דיש פ"ם בד"מ וקתי תסחם כלי שחשמים בנוק הכל לת מת מ"ל במ"ל ב"ל לת מת מותר להשממש בו הבל שו יון ובה"ב במ"ל דה"ל כבוש ש"ך (והיינו דוקם להשממש בו הבל מה במ"ל דה"ל כבוש ש"ך (והיינו דוקם להשממש בו הבל הב"ל ברוש השממש בו הב"ל הב"ל בל ב"ל בל מת מתם מושר בהם ע"י הדחם ושפשוף כמו שנתבהלר): "ל לכל . זה לה קלי דק שתמשת בהם ע"י הדחם ושפשוף כמו שנתבהלר): "ל לכל . זה לה קלי דק שתמשת בה בל "ל היותר המים של הבים ב"ל היותר המים המשתמש בהם ע"י הדחם ושפשוף כמו שנתבהלר): "ל "ל בל . זה לה קלי דק של המושר בים ע"י הדחם ושפשוף ביותר המים המשתמש בים ע"י הדחם ושפשוף ביותר המים המשתמש ביותר המשתמש ביותר המים המשתמש ביותר המשתמש בי אמ"ם הרב בהג"ה אבל מ"ם המחבר אם הגעיל כלי הלריך ליבון וכו' זה אסילו דיעבד אסור והוא ספוט ט"ז ועיין בא"ה סי' חל"א ס"כ נחבאר דנוהגין להכשיר ספולמנות ע"י עירוי: (ח) ומורד . כחב או"ה הא דמחירין בכ"ח היינו דוקא כלי משהאוח אבל שאר כ"ח שקנה מהעובד כוכבים אם רק מסוסק בו שנשהמש

דקי"ל כריי דצינים חובם גכרא מעיקרא לק"מ דסמתא דרב פשוםי תפני שאינם גמר מצום מה"מ לומר דשליב על המוכח מהסנאים דגבי מילה דאפילו כמה שפשאה עובד כוכבים כשרם מ"מ ישראל שברך עלים . זום ברור ולק"מ : (סי' קב"א שעיף ה' בהג"ה) ובלי חרם כר' מאחר דא"א בחגעלה . נ"כ טיין סיי קל"ה סעיף ס"ו וכש"ך ס"ק ל"ג :

(ס"ב כסג"ם) אם קלפו לכלי בכלי אופנות . ע' לכ ן סעיף ז' וש"ך סק"ב דהשחזה י"א עדיף מהגעלה : (פ"ך ס"ק ד') וכול להפבילו ולהשתמש בו צונ . - ראי ועי' הנה"ה סעיף ה' : (ט"ו ס"ק ג') רק שאינו בן יופו לית לן כה . אף דבלאו זה אינו בן .פו ומ"ם מגעילן להפיר מעם הפנום מ"ם הכא תחילת

בליתתו מעם פנום לא גורו. הר"ן פ" שעת ד"ח ומהא שמעינן. ועי מ"ש בנליון ש"ך סימן קפ"ב ס"ק י": (ש"ן (ס"ב ס"ק י": (ש"ן (ס"ב מעיף ס" כהנס"ס) קדומא לבתחלה כו' וכלי חרם שנשתמשו בו. עי לעיל סי' קי"ב מעיף ל": (ש"ן ס"ק מ"ו) דבכרה"ג אמרינן התם כו' כיון דכבר שבש לבלוע. ושיעור שבע לבלוע עי' מימן קל"ה ס"ר: ("ו"ד ח"ב)

כאילו הוא מוסכם על לשון הש"ע

שקודם לו ואין לומר שרמ"א מפרש

שהטור לו בא אלא לפרש דברי

הרשב"א במה שכ' אבל לעניוהכשירו

לא עלה הכשר עד שיכשיר כולו

דהיינו אם לריך להכשיר מחמת

שלתב הרשב"א סוף סימן זה לענין שאר דברים חריפים: (ז) ודוקא

אם נשתמש בכולו כוי. יש לעיין דעת רמ"ח כזה כי זהו מדברי

סטור שחולק על הרשב"ה שכתב כל' הש"ע בסעיף זה וכתב העור

שליו ונ"ל דותה כשנשתמש בכולו כו' וה"ב למה כתב רמ"ה בלי זה

שנשחמש בכולו בחיסור אבל חם נשחמש בקלחו די בהכשר קלחו. זם

אינו דמבואר בהדיא בת"ם הארוך דף קכ"ח ע"ב דאף אם לא נשחמש אלא במקנחו באיסור לריךהכשר לכולו וכ"ב בהדיא במשמרח הבית שם

שהוא דברי הרשב"א כמו שנעתיק בסמוך אלא ע"כ הטור חולק על

סרשב"ח בזה ועיקר הפלוגחא חלויה בסוגיא דאיתא פ' דם חטאת

(דף ל"ו) דאמריכן דבחרומה לא בעיכן מריקה ושטיפה אם בישל חרומ׳

בקדירה אלא דוקא בבישל בה חטאת ופרכינן עליה שם דגם בתרומה

בעינן סגעלה למה שנבלע ומשנינן לא לריכא אלא לדאמר מר בישל

הטאת במקלת כלי טעון מריקה ושטיפה כל הכלי ומזה נחמטט חרומה דאין לריך מריקה ושעיפה אלא במקום שכישל לבד . ובזה יש מחלוקת

בין הרשב"א בח"ה הארוך ובמשמרת הבית שלו ובין ב"ה להרא"ה

דסרא"ה ס"ל כי היכי דאימעט חרומה הכי נמי איחמעם חולין

האסורים וע"כ כתב דבדבר הלריך הגעלה די כשמגעיל מקום שנבלע

החיסור לחוד דכבולעו כך פולטו אבל בצריך ליבון לא די ללבן מקום

הבלע לחוד אלא כל הכלי דחם מקלחו חם כולו וטעם החילוק בזה לפי

שהכשר הליבוןאינו עושה הפלטה במה שבלוע אלא שהוא מכלה האיסור

וכ"כ מדברי הרא"ם בשלהי עבודת כוכבי' (°) לפנ"ד היה ראוי ליכתב כאן וי"א שהוא הולה על סים אומרים שסכיא יא משנ' עכודת כוכבי' דף מ"ה : יב כדתפכם רב הונה ברים דרב יהושע שם כפוף עכודת כוככים:

יג כדמפרם רב הונה שם ושם פרי חדש כיפד צולין חיתה דצולין פת פססת בשפור של רמון וסריך בגמרת וניתי של מתכת ומשני חיידי דחם מקצמו חם כולו וקמסוי מחמת כשפוד ורחמנת חמר צלי חש ולא צלי מחמת תנת דבר חחר וים לדקדק כום דכי סיכי דחתרינן חם מקוחו חם כולו הי המריכן שמחסשטת סכליעה ככולו חו דלמה הע"פ שבחום תחפשם מ"מ הכליעה אין כה כח להתפשט בכולו ואת"ל שמחפשם הכלם בכולו לשנין סכשר אפשר דסגי ליה במקצם משום כבכ"ם ח"ד (ה שמת . והנה מהת דתמרינן בפרק כ"ש גבי סכיני דפסחת לקחיים: בטינא ופרזליים: בנורא והדר מעייל לקחיים: כרותחין מוכח דלענין סכשר שני לסכשיר מה שנשחתש כו דחי לא תימא הכי כיון דם"ל דפראלייהו בנור' לפי שלפעמי' משממשים כו ע"י האור הכי נחפשם הכלע בפרולא שכחוך ביומנה לבות פרולה לימוד בו אלא ודאי משמע דפני ליס בהכשר מה שנשתמש נו משום דכבכים וכן מוכח עוד בסדיה כשרק דם חשאת דפרכינן שתם ותרומה לא בעיא מריקה ושטיפה והמניא קדרה שבישל בה כשר לא יכשל כם חלכ ואם בישל בניש מרומם יכשל כה חולין ואם בישל בכ"ט שי' ומריקה בחמין ביונן הגפלה אלמא דמרומה בעיא הצפלה ומשני לא לריכא לכדחתר מר כישל במקוח כלי טשון מריקה ושטיפה כל ככלי כלומר דמחי דאמרינן בקדשים כעי מריקם ושטיפם היינו לומר דאסילו שכישל במקלמ כלי מעון מריקה ושטיסה כל סכלי אבל פרומה לא בעים מריקם בכל ככלי אלא סגי לים לכגפיל מקצח כלי שבישל כו הנם מכחן מוכח בכירור דדוקח לענין קדשי' הוי גזירת הכחוב שכלי שכישל כמקלתו שלריך להגעיל כולו אכל בעלמ' אלא שראיםי לסרשב"א במ"ם דף קנ"ח שכמב וז"ל וגדולה מזו אמרו נשרק כ"ש מגמיל להו ולקמיים ברוחחין להלמ אינם ככשרים בסכשר מקום חחך לכד כל להב הסכין עד שילשיר אף הקחא ע"כ. עד שילשיר אף הקחא ע"כ. ומס שכיא מהרק כ"ש כוא מס שאמרו שם ומלכחא איני מס שמתנו שם וספנתו חידו וחידי ברוחחין וחירום חידי וחידי כ"ל חינהו וקחייהו והים נריך סרשב"ח להתרוך לכחר חהיכח קחי חידי וחידי ולפיכך כדי לקלר פעחיק הענין מנוחר וום פשוט ודלח כהב"י שכחכ שגורם גירפת אחרת ולח דק וכן רעת הרח"ה אם דלענין הכשר לח חתרינן הם תקומו הה כולו שלח שמחלק בין הכשר דליבון להכשר דהגעלה לפי שהליבון אינו תפלים כלע אלא שמכלה וכשמכלה עד חומו שנשתפש בו חינו די לו בכך וכשישחמש כו בהיתר יפלום איכור ש"י אותו מקלם שלא סוכשר שהרי חם הקוחו חם כולו ונחסשם הצלם ככולו לפי שים כו לחות ולפיכך לריך ללכן כולו חכל קדרה של מתכת שנשחמש כם חיסור מקוחה די לו כהכשר הגעלה עד כדי אותו מקנת דההגעלה ים בה כם להפלים דכי היכי דהלחות יש כו כח להכליתו בכלי כך בו כח להסליטו וכככ"ם: חהרשב"א שם כמשמרת הכית דלא שאני לן כין כגעלם לליכון ולפולם צריך להגפיל או ללכן כל הכלי וההיא דפי דם המאם שהכאחי שמוכחתי מתנה היפך ופ דחמה וחבר דחי משום הח שהוכחתי דחסם לא אריה דבכשר בחלב שעמם משים דכל שנקלש שעם הכשר עיי הגעלה אוחו מקצח כלי

שבישל בו שוב אינו ראוי לחול

שיכשיר כולו וכדעת הרשב"א וכ"פ בב"י ולפ"ז היה לו להרב לכתוב בלשון וי"ח דוקח כו' דלישחמע דפליג אלא מסום דאין בדברי המחבר בש"ע גופיה הכרח ואפשר דמיירי בשנשחמש איסור בכולו כהב בסחם ודוקא כו' וכן דרכו בכמה מקומות. ודע דהרשב"א גופיה מודה דהיכא דהיתירא בלע כגון שנשחמש

הגה (°) (ז) ין (ה) ודוקה אם נשתמש בכולו אבל אם ידוע שלא נשתמש בו חלב במקלחו ורולה להכשירו לבשר סגי ליה בהכשר מקלחו כמ"ש במשמרת סבית דף קכ"ח סוף ע"ח בהדיח וע"ם: יו ודוקא כו'.

ז ניחו יי סכין ישן בין נדול בין קמן הניקח מהעובד כוכבים יי אם בא להשתמש בצוגן יי אם אין בה כן כחב הטור ובב"י כתב דמדברי

הרח"ש שלהי עבודת כוכבים נרחה שהוא סובר כהרשב"א שכתב שיספיק אם ילבן חודו של סכין לפי שרגילים העובדי כוכבים להשתמש בו באור אע"ג דחם מקלחו חם כולו ויחפשם האיסור בכולו מ"מ כיון דאין הישראל משחמש בסכיוע"י האור סגי בהכי ע"כ משמע דלהשחמש בו ע"י כאור אסור משום דחם מקלתו חם כולו אמריכן לאסור אבל לא לענין הכשר עכ"ל ובדרישה ובב"ח האריכו מאד לישב דהרא"ש אינו נגד דעת הטור ונדחקו מאד בדברי הרא"ש ע"ש ולפט"ד נראה פשוט דדברי הרא"ם הן כפשטן ואינו חולק אמ"ש הטור ודעת הטור הוא כדעת הרח"ה שכתב בב"ה דף קכ"ה ע"ח וז"ל והוי, יודע דהחזרת כבשונות אינו הכשר כהגעלה בכלי מחכוח דהחם הוא להפליט מה שבלע אבל ליבון בשום מקום אינו מפלים כל איסור שבו אלא כלוי סוא שמכלה איסור שבחוכו ולפיכך סוא הכשר ונפקא לן מינה דאילו שפוד של מתכוח דקי"ל חם מקלחו חם כולו ונשחמש כו איסור במקלחו סרי סוא כולו נאסר כאילו נשחמש בכולו וכשבא להכשירו בליבון לא די לו ללבן פד כדי אותו מקלת שנשתמש בו באיסור לפי שאין הליבון מפלים בלטו אלא מכלה וכשמכלה עד כדי אוחו מקלח לא די לו בכך שכשיבא להשתמש בו בהיתר יפלום איסור ע"י אוחו מקלת שלא סוכשר אבל בקדרה של מחכת שנשחמש בה איסור במקלחו די לו

שבחוכו ואם מלבנו במקום הבלוע לחוד אינו מכלה רק במקום הליבון בהכשר הגעלה עד כדי אוחו מקלח דהגעלה הכשר פליטה הוא וכבכ"פ וכבר פלם כל מה שבלע ואף על פי שמפטפטת הבליטה על ידי הלחות ביותר מכדי שיעור החשמיש כך עכשיו בהגעלה ע"י הלחות פולט הכל עכ"ל וזהו דעת העור והרח"ש הוא מיירי בלבון ולכך לא נכשר כולו אלא דס"ל דמ"מ להשחמש בו שלא ט"י האור סגי בהכי ואפשר גם הרא"ה מודה לזה והא דלא כהב הטור דבלבון לריך להכשירו כולו היינו משום שסמך שלמו על מ"ש הטעם משום דכבכ"פ וזה לה שייך כי אם בהגעלה ולפ"ז גם הרב דכתב טעמה משום דכבכ"פ הפשר דמודה בלבון הף על פי שלה נשחמש היסור ע"י האור הלה במקלחו לריך לכון בכולו ודלה כהעט"ז שהכנים בדברי הרב בשמגעיל או מלבן המקלח כש דכבכ"פ מיהו כל זה להברחם דאט"ג דלא נשתמש האיסור אלא במקלת מפעפעת הבליעה ע"י הלחות ביותר מכדי שיעור החשמיש ולפ"ז אפילו לדעת הרח"ה וסייעתו דאתכשר בהגעלה במקלהו אם נשתמש בו בהיתר קודם ההגעלה באותו מקלת שלא נשתמש בו האיסור הרי ההיתר נאסר אבל מסר"מ מ"ד כחב בחשובה וז"ל איסור שנפל על הקדרה במקום א' אין לריך הגעלה בכולו כי כן אמר הרא"ש והא דאמריכן חם מקלחו חם כולו היינו דוקה לענין זה דחם הכלי נעשה חם ברחש חהד ונפל החיכור ברחש השני לענין זה מהני חם מקלחו חם פולו שנורם חמימתו לאיסור ליבלע בראש השני אבל לא מהני שאם נפל האיסור מלד אחד שיהא'מתפשע בלד השני ע"כ. ומביאו הבית חדש וכחב עליו ולא קיימא לן ככי אלא נקטינן כמו שכתב הרשב"א וכן הוא דעת רוב הפוסקים עכ"ל ולא ידעתי מנא ליה הא דאדרבה דעת רוב הפוסקים כמהל"מ מ"ד והכי קיימא לן וכמו שאבאר וכן כתב מהלש"ל פרק גיד הנשה סימן מ"א וז"ל ומהר"מ מ"ד בעל הוראה היה מן הגדולים האחרולים וכן נראה לי עיקר ולא כדברי הרשב"א דס"ל שנאסר כולו דלא נאסר אלא מקום נפילחו עכ"ל והכי קי"ל לעיל סי' ל"ר דכף של מחכת שנחחב בהדרה א"ל לשער אלא כנגד מה שנחהב ולא כנגד כל הכף וכהבו הש"ד סימן פ"ה והסמ"ג לאוין קמ"א דף נ"ב והסה"ת והגמ"יי פ"ע מהמ"ח והמרדכי פכ"ה והחו"ה כלל ל"ז דין ב' ושחר פוסקים הטעם דחף על גב דחם מקצחו חם כולו מכל מקום חמריכן דהולך בליעתו בכולו והיינו כדברי מהר"מ מ"ץ וכ"כ מהרח"י בח"ה ס"ם קל"ב ובפסקיו סי' קל"א ע"ש שהאריך ומבואר מדבריו דאע"ג דחם מקלתו חם כולו מכל מקום כאיסור הנבלע בכלי חם אינו מחפשע ביותר ממקום שנשחמש בו האיסור והכי ודאי קי"ל ואפשר דגם העור והרב בהג"ה שכחבו מסום דכבכ"פ חין ר"ל שמוליך בליעחו חלח ר"ל שלח בלע רק במקלח כך בשעח פליטה חין בו חיסור רק במקלח וק"ל וע"ל סי׳ ל"ב ס"ק ט"ז וא"כ העולה מזה דכלי מחכות שנשחמש איסור במקלחו ואח"כ נשחמש היחר במקלח האחר מוחר בדיעבד וכ"כ האו"ה כלל נ"ח דין מ"א דבדיעבד שרי מיהו י"ל דהיינו דוקא בהם שע"י בישול לא אמרינן דמוליך בליטחו בכולו אבל בחם שע"י האור ממש אפשר דכ"ש מודו לדטח הרא"ש והרא"ה דלטיל דהאיסור מחפשט בכולו וכן משמט מדברי האו"ה כלל ל"ז דין ב' להדיא שכחב וו"ל וא"ל לבטל כל סכף של מחכוח דאט"ג דחם מקלתו חם כולו מ"מ מאחר שחימומו רק ע"י חמין ולא ע"י האור עלמו אינו מוליך ומפליט בליטחו בכולו עכ"ל משמע דע"י החור עלמו מוליך בליטחו בכולו ומשמע למי מדברי החו"ה אלו דעל ידי החור מוליך למי פליטחו בכולו וכראה דאין זה כגד הרא"ה וסייטחו דלטיל דסבירא ליה דלבון לא מהכי במקצח דאה"ל דמודה האו"ה דבלבון לא שייך פליטה שאינו מפליט אלא מכלה אלא בא לומר דהיכא דשייך פליטה מפליט בכולו כגון שפוד של איסור שללו בו על האור בער שלריך ס' נגד כל השפוד דכיון שמפליט בבשר ע"י לחוח הבשר מוליך פליטחו

בכולו כן נ"ל: יה כבכ"ם. וסני בהכשר מקלחו וסיינו בדישבד אכל לכחחלה ג"כ לריך להכשיר כולו כמ"ש הרב בא"ח סי' חנ"א ס"י וכ"פ

רק (ם) בקנחו לה כבולפו כך פולפו (פור):

ביאור הנר"א

ושלא כדברי כ"י בשם הרשב"א ובש"ע אין שום הברע ועבא"ת שם סי"ב. וע"ל שם ושם "ד"ל אמרינן הם מקצתו כי ולא כ' כאן כבכ"ם אלא לרוותא רבי מ"א: "א: "ד"ן סכין ישן כו' . לשון נמ' דחולין (מ' כ') בישנה שליבנה באור וכן אמרי בתוסמתא סכין ישן כו' . לשון נמ' דחולין (מ' כ') בישנה שליבנה באור וכן אמרי בתוסמתא התירא בלע כנ"ל ועוד חי' לחלק בין גדול לקפן דגדול תשפישו ע"י האור משא"כ בקפן וה אפלו לתי' ראשון כמ"ש בברייתא (דע"ז ע"ס כ') דברים כו' אך ריב"ם כתב אף ווה אפלו לתי' ראשון כמ"ש בברייתא (דע"ז ע"ס כ') דרות סברתו כיו, שאין עיקר בקפן שליבן שליבן שלים ושתפש וראיה מכוסות אע"ג שאפשר ששמעים ושתפש בחשים ולבן אור עיקר תשפישוראיה מכוסות אע"ג שאפשר ששמעים ושתפש בחשון וחביא ר"ת ראיה לחלק בין גדול לקפן מן דירושלפי ותוס' דחו ראיות דירושלפי בחמין נותביא ר"ת ראיה לחלק בין גדול לקפן מן דירוש נומות וכתב ב"י דלפ"ז ג"ב יש לתרץ מחלק בין דואת ביה נומות או לא. והנה המחבר לא מ"ל תי ראשון של ר"ת דמ"ל המיד נומי של ב"ד בא"ם עם ונם לא מ"ל הא דרונ"ם שם "ש ברא"ש וה" ממ"א נומי מכרא אימורא ככ"ש בא"ח שם ונם לא מ"ל הא דרונ"ם שם "ש ברא"ש וה" ומ"א מכרא אימורא ככ"ש בא"ח שם ונם לא מ"ל הא דרונ"ם שם "ש ברא"ש ו" ושם אין שם הישב"א ובש"ע אין שום הברע ועבא"ח שם סי"ב - וע"ל שם ושם חסץ נקרא איסורא כמ"ש בא"ח שט וגם לא מ"ל הא דרוב"ם שם' שם מ"ל כרא"ש ור"ן אלא י"ל כתי' שני של ד"ת או כתי' חב"י ופסק כאן כשני התירוצים לחומרא וו"ש בין גדול כו' ואם יש כו' או שרוצה כו' משמע אפילו אין בה גומות אלא דבקפן שאין בה גומות ה"ל להכשיר בהגעלה לד"ה אלא שלא רצה להבגם בחילוקים וחשש לסברת ריב"ם ואף לפי' ריב"ם א"צ אלא חודו של סבין כמ"ש הרא"ש שם אע"ג דמ"ל כתרשב"א כסעף שקרם

בחמין לריכין שבירה אבל כלים חדשים שקונין מן השוק אפילו בכ"ח א"ל לספק בהן דחין דרכן להשחמש בכלים חדשים ע"כ מיהו קשה דהח בכ"ח ששחה בהן העובד כוכבים קי"ל בסי' קל"ה ס"ד דלריכים מילוי ועירוי וי"ל דהחו"ה מיירי הכח שכבר נשחחשו בהן קודם שבחו ליד העובד כוכבים דבכה"ג חמרינן החם ללכ"ע סגי בשכשוך כיון דכבר שבעו לבלוע וע"ש עכ"ל הש"ך: (מ) בקצרוו . פי׳ הש"ך דסגי ג"כ בהכשר מקנחו והיינו בדיעבד אבל לכחחלה לריך להכשיר

כבוך יין נקורי וכדותם מיש כבולטו כך שולטו אך כם שנק שיי בישור הצפעת שים הכנים המיש החלב שומן של סיתר כגון מתך ששיבנו במחפש שסשומן מול היים ייש אחלב בושון וככולטו כך שולטו אך כש של שי בישוך שומן וחלב אי יים שי אחלב בישון וככולטו כך שולטו שי יים שומן וחלב אי יים של מולשים שומן של מיים בישול מון אחלב בישון מיים מושל המשים שיחר ולאסוקי שומן מחלב מיים בישול מיים בישול שיי מיים דאמים המיים בישול שיים מושל בישול בישו

חידושי רע״ק עובד כוכבים אסור מספק ועי' במשבצות זהב (א"ח רס"י תנ"א) : (ג"ן ס"ק י"ו) אבל שהר כוכבים אחו מסף שעת הליבון נעשה כל הכלי רום ונישא דיקודם שנשרף הבליעה מהר"ם מ"ץ כתב ואף דשעת הליבון נעשה כל הכלי חם ונישא דיקודם שנשרף הבליעה בכל הכלי ואח"כ נשרף רק בסקום הליבון צ"ל דבלע שבכלי אינו מתפשש ממקום למקום בכלי עצמו ע"י חום הכלי בלא רופב: (מ"ל") אלא ר"ל שלא בלע רק במקצת · נכני עצמו עד חום הכלי בלא רוםב: (נמין) אן אז ודי שלא בלע רן במקצת." לע"ד א"ב לרחוק בוא דבפשופו י"ל דנקם המעם רכבולעו כך פולמו לאורויי דבשלי בקרידה במקצת הכלי דחי כולו זם רעמששם בנולו זמ"ע ל"צ תנעלה ככולו רק במקצוו שבשלי רכבולעו כך פולפו: (נל"ד) דהאיסור מתפשם בכולו. ואם בלע שפוד מבשר כה"ג ואת"כ תחב צד השני בחלב י"ל דאף דהבלע בשר מתפשם בכולו מ"ט מה דהבליעה הלך מצד רף נ"ם בנ"ם דרותרא כ"ב במשבצות זהב (תנ"א סקי"ו). ולענ"ד צ"ע לרינא: (כמ"ד) כוןכ"ד" נמי פלימתו בכולד. והיינו בשמן דבכתוש בצלי אינו אומר הכלי רק כ"נ ואפשר דגם 'בכלי אמרינן אין אנו בקיאים כמו לענין פלימה שכלי לדעת הש"ך (מ" ק"ה מקכ"ג):

של בשר או חלכ לריך ליכון כוי ופיין בששובם מאור הגולה רכינו עקיבא איגר פי' פ"ם כד"ה ובההים שמתה על הש"ך דמתכם כשר ודאי מהני הגעלה כדמהקינן בסוגיא דע"ו גכי נותר כיון דשיתרא בלע לענין נ"ש בר נ"ש והא דנתן הרמ"ע מפס אחר בתען היינו דסבירא ליה כהרשב"א דחתך מקרי איסורא בלע דשתו עליו אבל בשל בשר לחלב סשיעא דמסני הגעלה והניח בצ"ע ש"ש [עיין בסשובע ח"ס סי' קי"א שכתב שעיין היעב כלשון חשובע ת"ע שהביא הש"ך והעלה לדינא בראיום ברורות והפנין הוא כן דכל בליעה שהיא דרך נישול אפילו לא יביר באפצעים ביתר כגון שכיבל יין נכך וחלב אסור ואפילו איסורי דאורייבא כגוך יין לנייר וכדומם מיש כבולעו עיי בישול כך פולמן ע"י בישול הגפלח מים חשים דכל

גומות (ימ) יי נועצה עשרה פעמים (כ) יי בקרקע

קשה (כא) מי וצריך שכל נעיצה ונעיצה תהיה

בקרקע קשה לפיכך לא ינעוץ במקום שנעץ נעיצה

אחרת (פור נפס הרמ"ה) ימ [כב] יי ואפילו (ש) לחתוך

בו דבר חריף כמו צגון סגי בהכי. (ולהשחתם בו בקביעום

לא גרע משאר כלי שנוהגין להגעיל אפילו ללומן) (סברה הרב בדברי

סארוך) (כמו שנחכאר) [כג] יח ואם יש בה גומות [כד] (או)

שרוצה לחתוך בה חמין ^(כה) או לשחום בה

[כו] ים מלבנה (כו) י או משחיוה (כח) במשחות של

נפחים הימב על פני כולה:

הגדו וי"ח דהשחזה לא מהני כק לחחוך בה צוכן אבל לא לענין חמין (ב"י בשם פוסקים) ב והכי נהוג (י) לכחחלה [בש] ואם לא יוכל ללבן

הסכין היפב משום הקחא ילבנו ויגעילנו אח"כ (ארוך) [ל] ומיהו אם

לחוד ומם שנאסר בשאר הכלי נשאר עדיין משא"כ בהכשר הגעלה שהוא טושה הפלטה מה שבלע ע"כ בשמנעיל מקלת ע"י הלחות פולט הכל והרשב"א במשמרת הכיח כחב וז"ל דמהסיא דובחים אין ראייה לכלי שבלע איסור גמור כנבילה שלא יהא לריך להכשיר כולו דלא ממטטיכן

> שם אלא בבלע היתר כגון בשר בחלב וטעמא כל שנחלש טעם הגשר על ידי הגעלת אותו מקלת כלי שבישל בו שוב חין רחוי לחול שם חיסור חלב אח"כ ובתרומה נמי נתן טעם בזה כמ"ם שם אבל בשאר איסור במור כנבילה וכיולא בה אני אומר בישל במקצת כלי שצריך להגעיל כל ככלי כו' דעל ידי הבישגל מהפשע ונבלע בכולו ואפשר דמשום סכי אמרו בסכינא דפיסחא מגעיל להו ולקתייהו ברותחין לפי שהסכינין משתמשים בהם בדברים רטובים שיש בהם מרק להכליע דחמן בפסח אסור הוא כשאר איסורין ומיהו אפילו נשתמש בסכין בחמץ בחמין

מורי זהב

קאמר רב אשי דפרזלייםו בנורא וקתייהו ברותחין אף לכשתמלא לומר דמקלת הסכין שבחוך הקחא בולע דחם מקלחו הם כולו אפ"ה אפשר דאוחו בלט דפרזילא דחוך הקחא נפלט מחמח ליבון של סכין וט"כ הגטלה שמגטילו טוד דיו לו טכ"ל. מבואר כווכחו דאט"פ שבלט ט"י אור ולריך ככשר ג"כ על ידי אור מ"מ דיו לברזל דבתוך הקתא ברותחין לחוד כיון דהברזל נתלבן נקלש גם החלק שבחוך הקחא וע"פ זה מיושב לי ג"כ מה שהביה ב"י דברי הרח"ש בסוף עבודת כוכבים וז"ל בשם ריב"ח דסכינים של שובדי כוכבים לריכין ליבון כיון דהעובד כוכבים דרכו לחקן בהם פתילות של חלב בפי הנר בשעה שהוא דולק ואר"ת דחת"ל דמתרמי הכי כל כמה שחין הישרחל משחמש בו ע"י החור סגי לים בסגעלם ולא נסירא דכיון דחשמישו ע"י כאור לא סגי בלא ליבון ופולט חמיד מעט מטט ככל הגעלות כו' ויראה שיספיק אם ילבין חודו של סכין לפי מה שרגילין העובדי כוכבים להשחמש בו בחור חע"פ שחם מקלחו חם כולו ונתפשע כאיסור בכולו מ"מ כיון שאין הישראל משחמש בסכין על ידי כאור סגי ליה בהכי עכ"ל וקשה כיון דכבר סחר

הרא"ש דברי^י ר"ת שהתיר מכח שעם זה שאין הישראל משתמש בו ע"י

כ'מ"מ כיון שאין הישראל משתמש במכין ע" האור א"צ להבשיר כל הכלי בליבן אלא דמדבר ריב"ם לא משמע כן ומ"ל דאף בבה"ג אמריגן הם מקצתו כו' לאימורו ולא להכשר דמדברי ריב"ם לא משמע כן ומ"ל דאף בבה"ג אמריגן הם מקצתו כו' לאימורו ולא להכשר השש להחמיר בכ"ע אכל בחמץ כ' בהגעלה לפי שאין דרך ישראל להשתמש ע"י האור ממ" הרא"ש הי"ש ב"ל החבים ובה"ג דתניק ותוספתא וספרי: [ימ] נועצה הי"ץ הרא"ש וג' שלו בקרקע שאינה עבודה: [כא] וצריך כו'. כ"מ פשמא דומ' או"ה הרי"ץ ורא"ש וג' שלו בקרקע שאינה עבודה: [כא] וצריך כו'. כ"מ פשמא דומ' או"ה בו' משמע דקאי על כל וז"ש: [כב] ואפילו לחתוך כו'. לשון הרשב"א כמו אתרוג וצנון נממ"ש שם נשבדא דשבור מלכא: [כב] ואפילו לחתוך כו'. לשון הרשב"א כמו אתרוג שם מכין תוחבו ג"ש בקרקע ודיור' בון בשם ר"י הרא דתומא בסכין קפנה אבל בסכין גדולה צריכה ליבון ובצונן איירי מדקאפר תוחבו כו' ועותם' שם לה" אמר כ' ומפרש חר' אלתגן כו': [כב] או שרוצה כו'. שם אר"א בריה דר"כו': [כב"] או לשתום. חולין שם כנון שליבנה באור: [כב] מצור מרון מהומפתא

כולו כמ"ש הרב בח"ח פי' תכ"ח ס"י והס"ז חולק על הנ"ה זו ופסק דלח סני

בהכשר מקנחו ומ"מ כחב דנרחה דבשפוד שנלו בו בשר שלה נמלח ורונה ללבנו לללוח בו בשר כשר די בליבון המקלח דהיינו במקום שהגיע האיסור כיון דאפילו צלה בו בשר היחר כלא ליבון כלל כשר בדיעבד כח"ם בסי' ע"ו מטעם דנורא

כלים ביורה אין לאיה דשם אינן ב"י עכ"ל הש"ך : כנים ביורה חין רחיה דשם חיק ב"י על" הש"ך : אינו של היו להגעיל על מס שלמעלה ממנו ומעתה שפיר קאמר דום! חומרא בחשאת זה אינו רולה להשממש רק באוחו מקלם שננעלה אפ"ה לריך מריקה ושטיסה ככל הכלי משא"כ לדעם רוב טיסקי דהא דלריך הכשר בכל הכלי היינו משום שאינו טולט הכל ממה שלמעלה ממנו רק דפולע כל שעם ושטה בשטה שממש א"כ אין לפרש כלל האי דובחים כמ"ש דהא אף בשאר אסורים דיעבד נמי אם הוא משמש באומן מקלת שהגעיל הוא מני אסור וליל דהרשנ"א מפרש האי דובחים כך דפ"ל כשישם ר"ח דעירוי מבעל כדי קליסה וחטיא בחשאם שירה לתוכו רותח הוא לריך מריקה ושטיסה שמש משא"כ בשאר אסורים אמרון כבולת,

(ש"ע"ס") שרוצה לחתוך בה חמין כו' טלבנה. ולפי זה דלא אזלינן בתר רוב תשמישו ע"כ מה דפסק בה" פסח סימן תנ"א ס"ג דסני בהנעלה היינו משום דחמץ מקרי התירא בלע (עי' בחר"ץ פ" כ"ש אסוניא שעל מתניתין המץ של עובר טוכבים שעבר עליו הפסח ד"ה אבל רש"י ז"ל ומובא מאן בב" בקיצור קצח) ואיך פסק שט ס"ר דכלים שמשתמשין על ידי האור צדיך ליבון והרי הר"ן שם הוכיח מדרביא הר"ף רשפודין ואסכלאות צריכין ליבון ע"כ סבירא ליח דחמץ כיון ששמו עליו לא מקרי היתרא בלע (ואינו דומה לקדשים דעריון לא היה שס נותר עליו בשעה שנבלע) ומבואר בחר"ן שם דלמעם בלע (ואינו דומה לקדשים דעריון לא היה שס נותר עליו בשעה שנבלע) ומבואר בחר"ן שם דלמעם דהולנים בתר רוב תשמ"שו ג"ב אין חילוק בין חמץ לשאר אימורים גם שם סי' הנ"א להמחבר סעיף ו"

בברייתה : יד כדמפרש רכ מהרש"ל שם והאו"ה כלל נ"ח דין מ' וכזה א"ש דל"ק מה שהקשה הב"ח פוקבה שם ושם בנרייתה : מו כדתפרש רב הונה ברים בח"ח סי' חכ"ח סי"ה דברי הטור חהדדי פ"ם: ים ואפילו לחתוך בו כו' . כ"כ סרשב"א ומכיאו העור וגם פרא"ה בס' בדק הבית דף קכ"ד ע"ח סובר כן וע"ש וע"ל סי׳ ל"ו: ב והכי נהוג לבתחלה . שם: יה לשון פרמנ"ם כפי"ו מסמ"ם ושם כפג או ונם

אבל דיעבד אם נשתמש בו רותח אחר סהבתום אפילו סוא ב"י מוחר כמו אחר ססגעלה דכא סשחזה עדיף מהגעלה לדעת המחבר וכן מוכח בב"י להדיח ואע"ג דהרשב"ח וסייעתו סוברים דכגעלה עדיף ומותר להשתמש רותח אחר הגעלה ולא אחר השחזה מ"מ אנו דסמכי" דיעבד אדברי המחירין ה"ה לענין השחזה דסמכינן אהרמב"ם והר"ן דם"ל דהשחזה מועלה להשחמש רותח וכן דעת הרא"ה בספר ב"ה דף קכ"ד ע"ש שהאריך בטעמו: כתב סעט"ז אם הגעיל שני כלים ב"י או יותר במים שלא היה בהן ש'

יו שם בשם פרשב"ח מעובדה

דשכור מלכא דחתך כה אתרוג'

לחתוך כו' וכן ספחיק כנ"י : יש מהא דאמרו בחולין דף ח'

ים משט ושבר כוכנים מלכנים באר: ב מכא דמן נמבודם כוכנים דף פ"ם שם וסים מסונם וכשים"י שפם לומשם באכן של נשחים מולים בלפ"ז באכן של נשחים מולים בלפ"ז

ודייק לם מדלא קמני נעינם ומשמע לים שסכשר גמור סוא

אפילו לחתוך בה רותה דומים

דאינך דמתני בפדם ופתחבר כתב דין זה למנין שחיקה בסי' י' ונלע"ד שמוכ להגים

כמ"ש כמחבר כחן וכח דכתב דלשחום סבי בנפילם בקרקש קשם איירי בדישבר וסכח איירי בדישבר וסכח איירי לכחחלם:

פרי חדש

שליו שם איסור בשר כחלב פ"כ וזה סובב הולך למ"ש שם

ואח"כ כישל כם ירקום לכשל כם חלכ אחר כך מהך שעשא

נוסים וכיון דנהסיח לח קי"ל כווחים וכמ"ש בפי' ז"ג פ"ק

יד א"כ ממילא מיפרכא סך דחיים גם מ"ש דתרומה שניא

לכחירה ולכשלה לכתחל' בדבר

שאין בו נסינם שעם וכת"ם

במנורה ששינה ממנה מרומה

נתונה ליתן כם ד"ח שחין זריך לפיום יושב ומלקם מד כחן גם כזם חיני רוחם שפם

תנין נו דדוקה לתכות׳ היהמר

יום ילפי׳ מינה לשחר חיסוריו וכמ"ם לקמן כסי' קכ"ב ס"ק

ני כשם סרשב"ח נוסים פשם ולדפתי חין דבריו מוחורין וסוגיה דובחים מוכחה ודחי

להתיר להכשיר מהנת כלי

שנשחמם כו . גם כסית דפרק כל שעה שהוכרסי דחאם ג"כ סרב ו"ל ואמר דאומו בלע

דסרולה דחוך פקחה נסלם מחתם ליכון שחון לקחה ומם

סכנעלה שמנעילין עוד דיו לו

פד כחן וגם חלו דכרי נכיחום סם דכיון שנתפשם ככלמ בכולו מ"י כחש ומ"י ליכון

מקנם ככלי אינו יונא פס ימן ותה יוסיף ההגעלה להפלים מה שכלע ע"י האש והלא כלל

גדול אמרו לככ"ם אלא שאין לדכרים אלו פיקר וסנכון כדכתיכנא וכן דעם פר"ן בםי

כ"ם כסי' זס פ"ם: איברא ממה יהונתן

מקנח והיינו ג"כ דלח פלים מידי והנה המחכר פירש לעיל כ"ם נ"ד דמשמנו פידם נפיד שנתחב בקדרם דמשמע ליש נשתחם בכולה ל"ש השתחם

נשתם בכונה כיש השתתם כתקלם מים לא פליח מכולו מכלי שום כאים משים וג'ים דמנ"ל לומר דכר זם וכשלתא ארשכ"א לק"ם די"ל רש"ל כי ארשכ"א לק"ם די"ל רש"ל כי

טוטב זו נקים דייר וסיר כי סיכא דבלת כ"ג דפלים וכא דלא תסני סגעלם במקנת

כיינו משום דחין כה בסגמלה במקנת ככלי כדי לכפלים כל

ססים דמנוכה שהבים

מם גומום במקום

כנגד שניהם אבל היה ס' כנגד אחד מהם אם הגעילן בבת אחת ודאי לא עלתה להם ההגעלה שהרי לא היה ס' כנגד שניהם ואם הגעילן בזה אחר זה י"א דעלחה להם ההגעלה שכבר נחבעל טעם האיסור במים קודם שהגעיל השני ונשארו המים מותרים כשהגעיל השני ויש אוסרים גם בזה משום דחוזר האיסור וניעור ואוסר גם השני עכ"ל והוא מתשובת הרשב"א שהביאו ב"י וז"ל אבל להגעיל כלים רבים ב"י זה אח"ז בזה נחלקו גדולי הדורות יש מהם שיראה מדבריהם שהוא מוחר והוא דעת הראב"ד אבל מרבותי לא הודו לו עכ"ל ובאו"ה כלל נ"ח דין כ"ג כתב וז"ל ואפי׳ אם הגעיל בו כ"כ כלים ב"י עד פלכסוף אין ס' במים נגד כולם רק שמנעילין בזה אח"ז ובכל פעם יש ס' נגד כל אותו סכלי שבחוכו אע"פ שאפילו בהפלטת טעם האיסור אמרינן בדבר לח מלא מין את מינו וניטור היינו דוקא לאכול האיסור עלמו אבל להגעיל בו כלי אחר כחב בסמ"ג דמהני הביטול ובהכרח בכה"ג איירי דאם לא כן פשיטא

ובנטל"פ ליכא לאוקמי דלאו איסור הוא דהא לא אסרה תורה אלא הדרה ב"י ועוד דרוב פעמים כשמגעילין כלים ללורך פסח אפי' ביורוח

האור ודחאו היאך כחב הוא עלמו כן בסוף. וראיתי דוחקים רבים בזה ונ"ל דהוא על פי מה שזכרנו דהרא"ש מיירי שם עכ"פ בהגעלה אלא דמפני חשש חשמיש בחלב רוחח יש להצריך ליצון ובודאי לא מהני להרא"ש הגעלה לחוד היכא שבלע ע"י האור אלא לענין זה מהני דלא נימא כיון שחם מקצח הסכין דהיינו ראשו של סכין בפחילות חלב אצל העובד כוכבים חם כולו ונצטרך ללפן כולו דוקא לזה אמר שאינו כן אלא כיון שנחלבן המהצח נקלש הבלוט. שנבלט בשאר הסכין לטנין שמהני לו אח"כ הנטלה כן נראה לט"ד ברור . והנה הטור ס"ל דלא כברח"ה שמחלק בין בכשר ליבון ובין הכשר הגעלה ולא כברשב"א שמחמיר בכל גוונא להכשיר כל בכלי דוקא אלא ס"ל בכל סכשרים בין ע"י ליבון ובין ע"י סגעלה אם הוכשר המקצח הוכשר כולו ונראה דגם הטור אינו מיקל כאן אלא בדיעבד אבל לא לכתחלה דאל"כ

קשם הא הוא עלמו כחב בהלכות פסח שלריך להגעיל גם ידות הכלים אלא ודאי דהתם מיירי לכחחלה . ואם כן יש לחמוה על רמ"א למה כחב דברי השור כאן כאילו הם הדרך פירוש על דברי הש"ע ובאמת חולק עליהם כמו שביארנו גם לענין הלכה יש לחמוה למה חלק על הב"י שכחב שיש לפסוק כהרא"ש והרשב"א המחמירים דלא סגי בהכשר המקצח וראוי לשמוע להם בפרט באיסור דאורייתא

וספרי לשתום מתא דחולין: [2] או משחיוה כי וי"א כי . מתני" שם שפה כו' ובגם" ונועצה כי ופירש"י דתרתי בעי הרשינו הרא"ש רא"כ למה לא אמר בפתני אלא מקצת הכשירו ועוד דשבור פלכא לא עשה אלא נעיצה אלא או הא או הא ומשמע דשניהם דוקא הכשירו ועוד דשבור מככא לא עשה אלא נעיצה אלא או הא או הא ומסמע דשנה דוקא לדתוך חמין לדתוך צונן וכ"ב הרשב"א וכמ"ש בהנ"ה אבל הרמב"ם פי' דשפה אפי' לתתוך חמין דונן וכ"ב הרשב"א וכמ"ש מכלת בפ"ע היא דהמי דומיא דאינך כתני את שדרכו כח' השפוד כו' דלה שתמש בהן חמין סיירי וו"ש או משחיוה כו' (ליקום) או משחיוה . דכולה מתני' לענין חמין מיירי וכ"ם בירושלמי לפיר"ת בתום' שם ד"ה אסר כו' וכן בירושלמי דכולה מתני' לענין חמין מיירי וב"א שתום' דתו דבור ר"ת כמ"ש ויש לדחות אותת דאמר כו' וע"ב מתני' לענין חמין ואף שתום' דתו דבור ר"ת כמ"ש ויש לדחות אותת ראת כי היינו לשיפתן שמפחשים שפר בצונן ולכן נדחקו בזה וכן ר' ברוך שם וער"נ. (ע"כ): [כַרַד] במשחות כי' . רמב"ם ורשב"א וכפי' רש"י במתני' : [כַנַד] ואם לא כי' . כמ"ש בפ' כ"ש (ל' נ') קתייתו בסינא תי' הרשב"א שם והדר מעילנא להו ולקתייתו ברותחין ואע"ג דר"א ס"ל רליבון בעי מני בהכי וה"ה כאן: [כ] ומיתו כו' . קאי אמ"ש ואם לא

פתחי תשובה

כום וכמ"ם לפיל סי "ל"ר סק"ג: (מ) לחתוך בה ד"ח. פיין כספר ככור שור כחידושיו למולין דף קי"א שסוביה דכתוספות חולקים פ"ז ודוקא לחתוך אחרוג מכני נשיבה ולא לצנון ושאר דבר מריף ולכן כסב דכפל נפש יחוש ולא יאכל צנון ושאר דברים חריפין בסכין שריסה ע"י נעיצה י" שפמים ע"ש:

מה שלממלה ממנו ובאמת אפשר אם סוחב מקלח כף של מלב חוך קדורם לכיך לשער נגד כל סכף משא"כ על סמחכר משאב שאיב אלא דאם צלו בו בשר נכלה נראה דאסור בדיעכד (דציר נכלה מיסריך סריך) מיהו בהולכי דרכים נראה אם מלכן השפוד חלק גדול גם במקום שלא הגיע האיסור שם אף שלא ליבן כל השפוד כולו סגי אפילו לכחתלה כיון שמקום שלא הוכשר הוא מרחק רב ממקום האלי עכ"ל והש"ך כחב דבכלי מחכוח שכשחמש איסור במקצמו ואח"ב ושתמש בו היחר בתקצמו האחר שלא נשחמש בו בפעם הא' הוחר בדיעבד מיהו היינו דוקא כשנאסר בחום שע"י בישול אבל בחום שע"י דרעה רחשונה שיקר וליע דהמחבר הוכרח דע"כ פיע האור מתם כ"ע מודו דהאיפור נחפשת בכולו ולכן שפוד של איפור שללו בו בשר על האור לריך ש' על השפוד דכיון שתפליש בבשר ע"י לחוח הבשר מוליך פליפחו בכולו עכ"ל: (י) לבתחלה. כתב הש"ך אכל דיעבד אם נשתמש בו רוחח אתר להשחזה אפילו הוא ב"י מוחר כתו אתר ההגעלה וכתב הלבוש אם הגעיל ב' כלים ב"י או יותר בתים שלא היה בהם ש' כנגד שניהם אבל היה ש' כנגד אחד מהם אם הגעילן בכח אחח ודאי לא עלחה להם ההגעלה שהרי לא היה מה שלמעלה אינו פולט כלל דסנה הרא"ה בכדק הבית מקשה של הרשב"א מהא דאים' כזכחי' דף נ"ו ל"ל אלא לדאמר ם' כנגד שניהם ואם הגעילן בזה אחר זה י"א דעלתה להם ההגעלה שכבר נחבעל פעם האיסור במים קודם שהגעיל השני ונשארו. המים מוהרים כשהגעיל השני ויש אוסרים גם בזה משום דחוזר האיסור וניעור ואוסר גם השני עכ"ל וכן עיקר כיון שהמים מדינא אסורים למה לא יאסרו הבלים ומה שמגעילין בפסח הרבה 42.20

ולכן מיל למכח"ם דוודתי מיו

הולכים בתר רוב תשמישו ואם כן למה הצריך הכא ליבון גם אא"ל דהכא מיירי באיכא נומות ובחא גב הוככים בתר דוב תשפישו ואם כן כמה הצריך הכא ליבון, גם אחצר ההכא מיורי באיכא נופות ובחא גם בחמץ הצריך שם ליבון דהא כתב הכא ואום יש בה נופות או שרוצה לתתוך בה חמין גם כתב בין נחזל בין קמן ועליו קאי מ"ש סלבנה . וצ"ל רהבא חשש המחבר לם" הראב"ר דרוקא בחמץ סניא בהנעלה דרמה מקרי היתרא בלע (א"א דמה דרמק מקרי היתרא בלע (א"א דמה דרמק מקרי היתרא בלע ובמ"ר תשמישו) או דפוסק כם" הריב"ם באשירי (ומובא בב"ר) דעוברי כוכבים דרכן לתקן בהם פתילה של חלב שבולע באש . ועדיין אינו מיושב כיון דפסק להדייא דאוליגן בתר רוב תשמישו כנ"ל: (עם) אן משחיזה במשחזת . עיץ בהנה"ה מעיף ב":

נראה לע"ד דאסור בדיעבד כמו

שכתבתי בסי' ע"ו דליר נבילה מסריד

סריד ולא אמריכן בים כבולעו כך

פולטו וכדאיתא בכמה דוכתי ובודאי

נאסר השפוד באוחו מקום ואם כן לא

בהמחבר פסק כב"י לסברם ברשב"ה וברחים דחפינו לא

כשמים איסור אלא במהנתו

לא מלה לו הכשר מד שיכשיר אם כולו וכן משמעום דבריו

בכחן חוח שתורים כנים שחם

לא נשחתש רק בתקנתו כבכ"ם והיה לו לכתוב זה בשם יש

חומרים חולה שכיון שנדברי

סמחבר בכחן חינו מבוחר

ספד מזה הגים כחתם כחילו

סמחבר מודה לזה וחסשר ג"כ

לומר שסבר סהגה"ה שמחבר

מזר כו ממה שפסק ככ"י וסרפ

בהרי לפיל בסימן ל"ד ס"ה

כתב שכתוחב כף תולכת כקדר'

של כשר משערים ככל מה

שתחב בקדיכה וכיון דמסחם סחותי כן לא שאני לים בין

כף של מתכת לכף של מינים

פֿחרים וחפ"ם שכתב אח"כ

שים פי שחומר שחם סכף של

מתכת תשערים בכולה ליתא לדינה משום דבוי סברת

יחידאה ולפיכך כמבו כשם

ים מי שאומר וגם מחחנה

פתם בפרום ודעתו כפתם וכן כם"ו כתב כשר רופח שחתכו

בסכין מולכם כל החתיכה אמורה אם אין כה שבים כנגד

מקום הסכין שמחך נכשר כרי לד בהדים שדעת המחבר הפך

פסברת פים מי שחומר וסקעם

שכתב נתשובה הביאוה הכ"ת

יורה דעה קכא הלכות הכשר כלים

גדולות לא המלא בהן ש' נגד כולם ואפ"ה מחירין לשם ועוד דמאחר ומ"מ נראה לענ"ד דבשפוד שלוו בו בשר שלא נמלח ורולה ללבנו שהמים צריכין להרחיח בשעת ההגעלה והכלי ערוד לפלוט בשעה קלה לללות בו בשר כשר די בליבון המקצח דהיינו במקום שהגיע האיסור שתחבו ביורה אין חוזר ובולט כדאיתא לקמן שכ"ל ואיני יודט כיון דאפילו ללה בו בשר היחר בלא ליבון כלל כשר בדיטבד כמ"ש שהמים נאסרים למה לא יאסרו שוב הכלים שמגעילים בהן והראיה בסי' ע"ו ומטעם דנורא משאב שאיב אלא דאם ללה בו בשר נבילה

> אשמועינן דמותר לכחחלה. להגעיל ואיז בו משום מבעל איסור לכתחלה ומה שמגעילים בפסח הרבה כלים נמי אין ראיה דהא כם אינם ב"י

שהביה מסמ"ג היני מכיר דהסמ"ג

לבנו ולח הגעילו אסילו יש בו גומות [לא] או אם הגעילו ולא לבנו ואין בו גומות ומחך בו מאכל חם לא נאסר אפילו הסכין בן יומו ואם השחיזו במשחזת הימב בכל מקום והגעילו חח"כ מהני אפילו לכחחלה כמו ליבון (מרדכי פ"ב דעבודת כוכבים וחרוך) חם יוכל לנקוח הגומות פבו: וכדכתב האו"ה גופיה שם כמה פעמים ומ"ם דאינו חוזר ובולע נמי

יפה עושים אותן הולכי דרכים שלוקחים שפוד של עובד כוכבים ומלבנין החלק העליון שנולין בו ולא יוחר אלא דבדיעבד ודאי אין לאסור אם לא ליבן רק המקצח מידי דהוה אידות הכלים דכשר בדיעבד אם לא הגעילם כמו שכתב רמ"א בהלעות פסח ואפילו לכתחלה לראה דאם מלבן השפוד חלק גדול גם במקום שלא הגיע שם האיסור אף שלא ליכן כל השפוד כולו סגי כיון שמקום שלא הוכשר הוא מרחה

ליתא דהגע עלמך אילו נפל איסור לפחות מס' ואח"כ נתחב שם כה אי לא נאסר ועוד דהרי אוחו כלי גופיה נאסר כשאין במים ש' נגדו אלמא דלא אמריכן דאינו חוזר ובולע וכן פשום בכמה דוכתי ונראה דאו"ה מלרף כמה לדדים זה לזה כדי להחיר ולפע"ד אין כאן היחר דהי"ל (לעיל סי' ל"ח) טעם כעיקר דאורייתא וקי"ל לעיל ס"ם ל"ט דחוזר וניטור אם כן כיון שהמים מדינא אסורים למה לא יאסרו הכלים. שוב עיינחי בחשובת ברשב"ה ומלחתי בסי' רס"ב דהרחב"ד ומחלוקתו

לא כחבו דבריהם גבי הגטלח כלים אלא בטלמא באיסור עלמו פליגי אי חוזר וניטוד ומינה למד הרשב"א כי היכי דפליגי באיסור עלמו ב"ה דפליגי בהגעלת כלים ע"ם מבואר כך להדיא ולפי זה למאי דנתבאר לעיל סי' צ"ט ס"ק ך' דלא קי"ל כהראב"ד אלא לעולם חוזר וניעור א"כ ס"ה הכא דהכלים נאסרים וכ"פ הרשב"א בחשובה שם ודגא כהאו"ה גם העט"ז גא כיוון יפה במה שהביא כאן ב' דעות דהא קי"ל לעיל סוף סי׳ צ"ט דלא כהראב"ד גם מבואר מחשובת הרשב"א הנ"ל דהכלים חוזרים ובולעים ודלא כסברת האו"ם :

ביאור הנר"א

יוכל כו' ר"ל ואין הכתא אוסר בריעבד וכמ"ש ס"ו בהנ"ה ודוקא כו' כ"ש דס"ל דלא אמרינן כלל חם מקצתו כו' : [לא] או אם כו' . דלדינא העיקר דהגעלה מהני וא"צ ליבון אלא משום דם"ל כסכרת מהר"ם אותן שתשמישן ע"י האור כנון גדולים יותר סדאי שצולין עליה ורוקא בקבע כנ"ל:

וב"ך בסימן זם וו"ל היסור שנפל לקדרם בפתום אחד אין דליך סגעלם בכולו והא דאמרינן אם שקלפו חם כולו היינו דווקא לענין זה דאם הכלי נעשה חם בראש אחד ונפל איסור בראש השני לרים בא ממימות לאיסור ליכלע בראש השני אפל לא פסני שנפל נקרכ המנח החד יו לריך שנענה בכונו והה דמתרינן חם שקמה חם כונו היינו דווקה ינגני בכרון הה דמתרינן חם שקמה חם כוני היינו דווקה ינגני ברחם בשני הול במחבר בכונו והר דמם החדשה במחבר מברק משבה הכלים החדשה במחבר דחיכא סבל וזיעה ובהא הגעלה עדיף מיניה משום דבליבון ליכא זיפה כניל :

מילואים

(מימן קכ"א ש"ך סוף ס"ק כ') גם העש"ו לא כוון יפה כו' . ככל קושיותיו עוד לא דחה הש"ך את העםם של האו"ה כיון שהכלי ערוד לפלוט בשנה קלה שתתכו ביורה אין תוזר וכולע כו' . דמ"ם נגד זה נוכל לותר אר דשה אין הכלי ערוד למפלע או דלא מיירי משעה קלה . זהיה די זמן להפליע ולכלוע אח"ז . ולפ"ז גם אם המים נאסרים בשכיל חוזר וניטור פ"מ אין לאסור את ככלי כיון דבוא טרוד לפלום ולא כלם בותן קלר ינוס ים למרץ גם דכרי כרמ"א ס"ם ק"ו אשר הש"ך בט"ק וי והסמ"ג פמהו על דכריו ש"ש. ובדגרי כאו"ם יש לחרץ ולומר כיון דהכף היה ככר בקדרם וכלמ למרבה ובזמן קצר כאשר נהסך הרוטב בכף לאיסור רק מסלים סלים ולת כלע לכן ח"ל ס' כק נגד סרומב ולת נגד סכף :

ממה יהונתן

רב ממקום הללייה כן נראה לי:

כך פולטו וח"ל פכשר בכלי רחשון רק סגי על ידי עירוי לפ"ו משני שפיר הש"ם ל"ל וכו' ולח מיירי בכשל מהצם שכיר ולח משל על גדופיו הלח דחיירי דכוח מלח כל הכלי על כל גדופיו רק שהבישול פועל סבלוע רק למקלח הכלי והיינו ע"י עירוי דהום חינו מכשל חלה כדי קליסה דההפרש בין חצוחת לשחר אפורים פום דנחשתת חש"ם שלם נכלם בכדו קליסה מ"מ זריך הגעלה נמורה משח"ב כשתר הסורים דח"נ הכשר רק ע"י עירוי משח"כ בנשמש במקלחו דחיישינן דהלך סבלום גם למעלה עמנו אין חילוק כלל בין חשתם לבאר אסורים דלא מסני לכו בנפלם במקום כלי וש"כ אחם לריך לפרם הכי ראל"כ קשם למכ לא משני כש"ם סכי רים חילות כין משאם לשאר אסורים לענין פרוי אש"כ דהפי" כש"ם כאמם סכי הוא ודו"ק:

אשל אברהם

ALC: UNKNOWN

והיהודים העידו שמכרו לו כגבינות וכן סוח המדה והמשקל מחורם. בת' ז"ח מ"ק ניב . חף כי יצח עליו קול רנה אין במקום השובתו אוכל מאכלות אסורות . ע"ם : שם (ש"ו) מבדן שמשיו כו' מ"ם פעור מלשלם. ומעשם זה העלה כח' א"י סימן ל"א בנמנא שינרי

דחורויםה שמשלם כולו הפילו כבר נחכל ועי' במשובת זרע חברהם ח' מ"ח פי' י"ד ועיין בחר ביתב פים בן"ו - ועיון ש"ע סימן י"ג :

שם (ים) האומר למי כני חינו נחמן . עי סשובת נתלה ליהושע בדין המוציה לעו על המובן שתום בבינות מיבתמחלים ועירבם בכשרות . והמוכר השיב כל מה שקנם מסישמשחלים מכרם בחזקת

שרופות ונפן אמתלא על אשר לא חחתן אומם בהשהלחם לכיתו שנידר להעירם אלא דסיים תיכו למעשם סמוחוק בחסידות יחמיר על ענמו וכן אם אנשי עיר מקולים באיסורי׳ יש להחמיר אם השעם זריכה לכך : סימן קב (פעיף ה') בחבר. סכין של שמיטס כו' יש מי שאומר. ומטעם זה העלה נחשונת של יעקב סימן ל"ם דא"ל לעבול כלי נחושה שקובעים בסנור ליעול ממנו מים רומחין לנישם.

ומפילו לוקחים נמי שמנו לפע"ם. תכל מקום לא הוי רוב פשמישו בכך פיין שם שום (ו') כלו של עול מעון מכילה. זכוכית המוקפל בה י"ב דגלים לרוך פכילה פי" משוכת כית וועד סיפן י"ח וכח"ח סימן. חכ"ה:

סימן קב"א (פעיף א') מחבר כלוקה כלים כו' וצלוחיום וכיוצל בהן. בכלי שוכדולתי אי בלשו ככלי הכם שוכה כה' דברי שמולל סי' ו' פנים לכלון ולכלן ודעמו להחמיר ופי' כס"ג אית סי' מניא: מעיף ה' (בחגח"ה) אבל מוחר להשמש כצונן אפילו לכתחלה. עי' תשוכה כ"כ כים וועד סימן י"ח ונא"ה סימן כ' וכאחמונים שם:

שם (ר) מחבר כלי מתכות כר' בין לענין פגעלם - וע' א"ת סי' תנ"ל לענין כלים שמלסין בכדיל ע"י אור עד כי סיים כר"ם מראני דספומרים אותו סמכילם והגשלה לא תואו ידיהם ורגליהם בבה"ת ועי' משונת מגיד מראשים סימן א' דסעלם טואיל וטבילם בלים אינם אלא מדרבנן יש לסמוך להקל אפים דרוב פ' סיל

דאין אומן קונה בשנת כלים ועי' כתובות ק"י וכרמב"ם פט"ו מהל' תרומות מ"ם: שם (ו") סבין ישן כו' וחס יש כו גומוס. עי' משוכ' כי"ר פו' נו"ן:

סיכון קי"ב (סעיף יו"ד) מחבר אם אפו כתנור כו' נכ' פסעמים. ואם נאלון קות נחלים מטיסק מיםן קי"ב (סעיף יו"ד) מחבר וני' מ' כי"ד סיפן נו"ן כתם דינין נעניני הכשר התנור: סיבן קי"ב (משף א') מחבר ובנים ישראל אמור משום. ובקאווי אינו שיין בשולי עובד כוכבים מי' כנאר עשק שנעים טעמים כתוכם פעמונים ומ' כים יסודא מיון כאל עיין באר סיפר מיון פין מ" מ" מ" ע"ן באר יין מר"ח מ" מ" מ"ן באר יין באר יים מים מיון קי"ר מ"ן א' ועי' פר"ח מ"ף קר":

מעיף מ"ד (בדנה"ה) עובד כוכבים כו' . וחון כו משום כשוני שוכדי כוכנים . שיון כחר סיפנ פ"ק יו"ר . ולועת חשוכת כול"ש והרץ כ"ש הוח שסכנים מותרים . ולועת חתרונים נ"ש . ועי משוכת כי"ד סימן נ"ח ופר"ח:

סיכן קש"ו (ספיף א' בהנה"ת) ולברודולה צריך כו' . מיסו כדיענד חין למוש . עיין מ"ו ואם הישראל מומד פליו לעת החליכה . או כדי שלא מססד בשלו הסוכד כוכנים בכליו מקרי מיסו כדיעבר אין למוש. עיין ט"ו ואם דישבד ומוחר לקנותם ממנו . עי' חשובת שני משם סימן ד' וחשובת מהרמית סימן ל"ח וכטור סימן סכ"ב מ"ם כ' רשב"א ז"ל. דמסחמת ה"ה אומן בדכר הוה ויש לו כלים מיוחדים לתנחכתו. ולומר לעובד כוכבים לבשלם הוי ודאי לכתחלה ואסור :

סיבון קפ"ז (סעיף א') מחבר משקום כו' דחיישינן שמח שחם . וכשנחמרכו כשינן שישור כדי

סיכן קסר למפור א) כמותו מסיני שנים . מי צייד פימן כ"ם: מעוף ב' (בהנח"ה) (כן אין לגלום כו' מיהו בדועבר. עיין באר היטב ס"ק א' מ"ם ב' פכ"מ ונחשובת ב"י פימן כ"ה העלה דאם נשפך וא"י אי היה ששים אולינן למומרא דהוי כספיקא דחורייתה שיין שם טעמו :

מעוף ג' ברובר ירחן ידיו נין נשר. ונחשונת כ"י כיתן כ"ד משמע דחין לדחות נהמקילין נכשר עוף ודגים ועיין הל' כדכים:

סימן קי"ז (סעיף א') מחבר חון מן החלב שהני. עיון כחר סיפב ועיון סשוכת ב"י סימן פ"ו :

שם) פותר למכרם. עיין קשונה מסר"י נחסאן סימן ג' :

סיבון קי"ם (סעיף א') פחבר החשוד כו' נחחות עמו לא יחול. כלק"ם ח"א ילמוד לאדם ספרדי סנוכגים קנת חומרות בכדיקות פריחה דחם סחורת סום יודע בריעותה בחותה בהמה חוי ימשוך ידו סיתנה מכלתי שירגישו סיבת הניעם והמספקה אין למוש כלל. ועיון ש"ם ספתים הי מ"ש : שום (מ") נר שחור כו' מתמת יראם. סמיר וגלה למקום שאין מכירין אותו למוזר בדת אמת ומשתר שכתות כל ישראל וגבינות בידו לפוכילם למכור למקום שתר והפימו הושלך אל מקומו פראשון. קבב (א) ואפ"ה אסרו חכמים כו'. וכמרדם הקילו כדלעיל קבב א נותן פעם לפגם כו'. עד סוף סעיף ד' נחבחר הכל סי ק"ח סעיף נ': (ב) חשיב כאלו חזר ונתבשל כו'. בפעם דבבשר בחלב אמרינן חתיכה עלמה נעשית נבילה ע"כ הוין אלו חריף בו׳. ובד"מ ובח"ח כלל ס"א דין י"ב כחב בשם או"ם דאם בשלו המים נבילה כולן מכח בליטת איסור בשר בחלב שיש בקדירה כבר דבר חריף בקדירה של בשר שאינו ב"י ואח"כ בשלו בו חלב (*) (אחר)

[חור]מע"ל המאכל מוחר ולא אמריכן החריפות שבקדירה שושה שמפלים עכשיו לשכח ע"כ *) וה"ה אם בישל דבר חריף בקדירה של איסור שתינו ב"י ואח"כ שהה מע"ל משנחכשל בו הדבר חריף מותר וכן אם בישל דבר חריף בקדרה של בשר ב"י אם בישלו בו חחר (כך) מע"ל שנחכשל בו סבשר אע"פ שאינו מעת לעת משנחבשל בו הדבר חריף והיה כן יומו כשנתבשל בו כדבר חריף מותר אבל אם נתבשל בו תחלה דבר איסור אפילו נתכשל ש אח"כ דבר שאינו חריף אם הוא

יי מונין אחר כך מעח לעת מתכשיל 🕾

הלכות נותן מעם לפגם

לת חמרים חמים לגי: (ב) איפור כגילה כמ"ם סימן ק"ב: (ב) איפור כבילה כמ"ם סימן ק"ב ב סעיפים: מועם כו' . בסי' לש סעיף ז' קבב דין גותן מעם לפגם בכלים. ובו י"ב סעיפים: ביארנו דלשנין כלכם לא קי"ל כן ש"ם:

ב (ב) ב קרורה שאינה בת יומא (ג) דהיינו ששהתה מעת לעת משנתכשלו בה האיסור הויא נותן מעם לפגם (א) (ד) ואפילו הכי (ל) אסרו חכמים לבשל בה (א) לכתחלה (ב) נוירה אפו בת יופא [ה] בין שבלועה מאיסור ובא לבשל בה היתר וו ובין שבלועה מחלב וכא לבשל כה בשר או איפכא:

ונתנה טעם במים אבל בשאר איסורי'

לא אמריט החיכה עלמה נעשית

[[1] י "א הא דחשיבה פנומה כשאינה בת יומא דוקא שהקדירה יפה וסר ממנה כל שמנונית איסור הרבוק כה אבל אם לא הדיחה יפה שהאיסור הוא בעין אינו נפגם בשהיית מעת לעת (רפנ"ח ופור ורחנ"ד):

הגה [ח] ומ"ת אם יש ששים רק נגד הדבוק בקדלה הכל שרי דמה שבקדרה כבר נפגם וא"ל בטול (כן תשתע לעיל מים ל"ד מ"ק כ"ב:
סימן ל"ה) [ט] (ג) י"א דבדברים חריפים לא אמרינן דין נוחן מעם לפנם כתו שנחבאר לעיל סי' ל"ה ול"ו
ולכן אם בישל בקדירם איסור שאינה בח יותא מאפיל חריף כגון הפשיל שרובו חומן או חבלין או שאר דברים חרישים אבור (י) אבל לא מחשב החבשיל חריף תשום
מעם חבלין שבו (מרדכי פא"ת ורשב"א סי' המ"מ) וכן נוהגין ועין לעיל סי' ל"ה ול"ו ל"ה ול"ח להר מהיה בחדירה מעם לעם ובשלו בו היחר שאינו חריף מוחר דאין החריפות הראשון משוי ליה לשבח (ארוך כלל ל"ח):

ד (יב) יקררה הבלועה מבשר וחלב (יג) אם קודם שעבר לילה אחר חממו בה מים (ב) חשיב באילו חזר ונתבשל בה האיסור ומונים מעת לעת משעה שהוחמו המים [יד] מה שאין כן בשאר איסורים (פור סימן קכ"ל וסימן נ"ד וע"ל סימן ל"ד ס"ק כ"ב וסימן ק"ג)

ה (ג) (פון האיסור (י) מועם שנבלע בכלי שררכו שלא להשתמש בו בהיתר מועם בכדי שיתן זה מעם בהיתר כדי (*) יש בורסין אחר כנראם מבאה"ע ויש בורסין חוך . וכנראה פמעה יהונתן וכן משונה הגירסא בשחנים שונים ומנוה להכרים .

ביאור ביאר [א] ניש כו'. פינ דפסחים ופיז דנויר ופיב דניו ל"ו א' ל"ח ב' ת"ר הקפריטן ב" בי' ת"ר הקפריטן ב" בי' ת"ר הנסטון כי אוריש האי מישהא כו' ל"ם א' ב' ופיה ס"ה ב' ס"ז א"ב כ"ה ג' צ"א א' : [2] קרירה כו'. פ"נ דפסחים ופ"ז דנויר ופ"ח דע"ר ס"ב כ"ל א' א' ומא מדר במ"ש שם ל"ז א' ל"ח ב' ל"ם א' ב' ע"ה ב' כנ"ל וכס"ש תום' בחולין ת' ב' ד"ה השתחם דגם' קאמר בע"ז שם נבי שם וכו גבי דבש למאו גיחוש רו' וחו"א מירר ת' ב' ר"ה השותם דגם' קאפר בע"ה שם גבי שמן וכן גבי דבש למאי ניחוש כ' נפולם מותר ומתני דאסר בשמן א"א לופר דס"ל נפל"ם אחור רא"ב אמאי התירו ברבש אלא משום דרבש פונם אפילו בען משא"כ כשמן ורי"ג וכ"ר שהתירו משום שאינו בן יומו [2] דהיינו כי'. כמ"ש בת יומא דלא כרש" ור"ת שם דלילה פוגמת כמו בעיבור צורה דהמאכל עצמו ופנס דא"כ למה הצרוכה תורה פרוקה ושמופה ככלי נחשת ושבירה בכ"ח הא בשעה שנקשה נותר נפנס תוכף וא"ל דנזירת הכתוב הוא דא"ב הואך למירון ממנה התורה העירה כר. מש ששוד ליא קרידות בשמח כן קומנים זכים כו טיל מין יחידות וראיתם ממ"ש מב כני. ע"ל מי ק"ג מ"ה שיש חולקים ע"ז ומתירון אפילו לא הדיחה וראיתם ממ"ש מש ל"ם א' בקורם של חלתית ואע"ג דאמר מר כנ' ואע"ג דמחם מכון אינו מקונה ממ"ש רש" בחלין קי"ב א' ד"ה קישות אבל סכין פעמים כו' וכמש"ל מי' צ"ה מ"א ע"ש ועוד ראיה ממ"ש שם ע"ה כ' וכולן שנשתמש כהן כו' תני חדא כו' וע"ב לאו מבילה ממש רא"ב מאי מעכא מאן דאמר זא לכא נ"ם כלא אלא היינו הדותר דלמ"ד נמל"ש מותר אפי' לא הדירו מעמא מאן דאמר זא לכא נ"ם כלא אלא היינו הדותר דלמ"ד נמל"ש מותר אפי' לא הדירו שעמא מאן דאסר הא ליכא נ"ש כלל אלא היינו הדתה דלפ"ד נמל"פ מותר אפי" לא הדייח ממור ומתרו דראיה ראשונה מהלתית דשם נמכר בתנות ותנוני מקנת כליו והא דלא המביל המביל מש וכמ"ש חום שם ד"ה וכולן כו" וכ"ב הראב"ד אבל הרמב"מ פי" בפי"ז הדיית וכאן מתם כסברא הראשונה שם וכן בכמה מקומות: (ליקום) י"א כי". ממ"ש (כתלין פי"א ב" צנון שתתכו כו" ופידש"ד שם בלשון ראשון מפני השמונית הדבק במכין ואנ"ג שאינו ב"ד וכמש"ל ר"ם צ"רוכן הסכים תרשב"א לפי" זה דלפי" שני קשה למה צריך נרירה בקרשרת זכניל (נליקוט כמס"י ניע" מ" מ" ב" ב"ל "ע" מ" ב"ל מ"ל ב"ל ב"ל מ"ל מ"ל מ"ל ב"ל מ"ל ותרמב"ן חלק ומתיר אף בלא הדתח ועבח"ה קכ"ה ב"ל קכ"ו א" (ע"כ): (ליקוט) "א כי" תוס" דע" שם תי" כתי" הראשון ביות מ"ל מ"מ" ל"ב" ול"ל מ"ל ו"ל"ב): (ליקוט) "א ביות ב"ל שכתב רמאחר דאינא ממשות בעין או ביות ב"ל נ"ל ל"ב" ול"ל מ"ל א ב"ו ומ"מ כ". דלא ברש"ל שכתב רמאחר דאינא ממשות בעין או ביות ב"ל נ"ל ב"ל מש ה"ד הביות וחלין ק"ב א"כפ" אפילו אב": ["ל" אבל לא כו". כמ"ש בפ"ד דברכות ("ז כ" ב" ופ"ח דיומא האי הימלתא כו" והקשו הלאב ב" וב"ל הב"ד הוימד הימלתא כו" וה"ב ה" הוצה ב"ל הב"ד הוימד הימלת הוא כ" והקשו הלא ב". במ"ש בפ"ד דברכות ("ז כ" ב" מ"ל האוד הימלתא כו" והקשו הלא דבר תרוף הוא ות" הממ"ג דברבר יבש לא ב"ד הימלתא כ" והקשו הלא ב"ר הנימד

באר חיטב

קבב (6) אסרו. וכמרדה הקילו כמי' ק"ח ס"ג: (ב) חריף. כחב האו"ה מס בשלו דבר חריף בקדרה של בשר שאינה ב"י ואח"כ בשלו בה חלב

לה חשכינן דכשעה שנתנשל בו שתריף נפשה מעם הכשר לשנת ועדיין ליכה כ"ד שפום לשנת ועדיין ליכה כ"ד שפום

ממה יהונתן (סימן קכ"ב בש"ע סעיף כ")

לעיל כסימן לים סעיף זי :

נקודות הכסף

(סימן קכ"ב בש"ך ס"ק ב") (תנה"ה) מ"ש הנאמ"ו ו"ל

נה"ה אם בישל דבר חריף בקדרה של איטור שאינו ב"י

בו הרבר חריף מותר. לא ירדמי לפוף דעתו פלא כ"ם פוא מדין פאו"ם ועוד דאפי כישל בן ד"ח בכ"י ושפס מע"ל

מומר וחפילו חמר סימור מריף

אחר מעל"ע מומר כמ"ם הרג בהנה"ה. ואפשר שפ"ם הוא

וזכיך למחוק חיבם שחינו ול"ל של חיסור ב"י. גם כמ"ש הגחמ"ו ז"ל וכן אם בישל ד"ח

בקדרם של בשר ב"י חם בישלו חתר כך עמל"ע משנחכשל כו

מנה, כך פענים משממבו כז סכשר וכו' מופר ומכים רחים מסי' לדי ס"ק כ"ב וחלני מוכך בדין זם דשתני סחם שלח בישלו דבר חריף משח"כ סכח דבישול שני סוי ד"ח ומשוי דבישול שני סוי ד"ח ומשוי

למה שכפוך דופני הכלי כאילו נתכשל השמח אכל אם כישל ד"ח מחר מע"ל כיון שפעמו פנוס חינו משוה לשכח כחילו

נחכשל סשתה רק למחכל חריף פנתו ולה למחכל שני משח"כ

כדין אם נסכשל ד"ח כחוך מע"ל דלא נשנם משמו י"ל

דחשביק כחילו נחבשל הכשר

השתא וכן מוכה לכאור'מדגרי

סאו"ה שמכים אמ"ו ז"ל דל"ל בקררה של כשר שחינה ב"י הל"ל רכוחה הפילו ב"י הלה

ודחי כמו שכסכסי ודו"ק:

ו"כ שחה מע"ל משנתבשל

ואפ"ה אסרו חכמים לכשל בה לכתחלה כו' דין זה סוכית הרשכ"א מנמ' דפסחים דף ל"ם ח"ר קדירות כפסח ישכרו כו' ע"ש וח"ח דלכתחום מותר להשתמש בקדירה שחינו ב"י חתחי ישברו לשהינהו עד אתר מכת לכם ולהשתמש בו בשםח ח"ו לכתחלה חשור וי"ל הח הרשב"ח ס"ל דכל היכח רמשסו אסור נשלים גם כן אסור אפילו דיעבד אייכ לא מוכרח מידי מחמן בפסח דחסר במשהו חיב נטל"ם נמי אכור אפינו דיעבד משא"ב שאר אשורים י"ל דקדירה שאינה ב"י מותר להשתתש כה לכמחלי וי"ל דסוכחמו הוא משמואל דס"ל מנשא"מ הוא מפחחה לשל מכשרים טוח פול וראי דאף דם"ל לפרשכ"ם לאשור נעל"ם באיפורי משפן וכדומה לו אבל היכ"דמבשא"ם בכי אפי ב:מערב במינו וכוא נק"ל נמי אין אושר דום ודאי כיון שכוא לפגם ליכא כאן שום חשיבום מינו א"כ דשמואל מ"ל משא"מ כם' א"כ א"כ א"ם דככל כחישורים מותרים להשחתש כו לכחתלה חמחי לא יהיה מוחר להשחמש בו ממן כספה כין מכ"מ וכיו מנבח"מ דבח כל בנוחן מעם לפגם הוי אינו מינו ולחה אתר שמוא! דמשהה להו לאחר הפסח ושביד להו וכו' אלא זדאי רנפ"ל לכחמלה אסור : (שם כש"ך מ"ק ב") ובד"ם וכו' כ' בשם או"ה ראם גשלו וכן כי בשם או זה ואם בשת רבר חריף בקדירה של בשר כו'. ע"ם בלחיכום וסנם לכלורם ים לממום על סרכ סמ"ך עבול נפי' נ"ו כש"ך שכח דקו"ל כפר ל"ו ס"ח דחם חתך זגון בסכין של בבר שחינו כן יותו אף שכחת מקונת יסב וכשלם בחלב זכריך פ"ו למם שכנגד ססכין זכריך פ"ו למם שכנגד ססכין וספתה משום חורפים דונון מחלי לי לשנה וגם לה טוי כ"ם כר כים וא"כ סכא אמאי

אמרינן דתורפיה מחליא ליה לשבח והקשה עליו בת"ה מקורם של חלתית וכ"פ בסי' ב"י ס"ג בהג"ה והמרדכי תירץ משום דאית להו סבין מיוחד לכך ועם"ש לממה ועוד תי' שאק חותכין אותו אלא תולשין אותו והקשה דהא מבשלין אותו בכליהם ותי עובר כוכנים אינו כ"י כמש"ל בס"ו והקשה דהא מנשלין אתנו בכידהם ותי דמתם כלים של עובר כוכנים אינו כ"י כמש"ל בס"ו ואל"ג דרבר תריף הוא כיון דמבשלין אותז בדבש והזנביל מועש הוא אינו נחשב דבר תריף וכ"ב המס"ג ולכל תתירוצים צ"ל כן בין לתי' של המס"ג או לתי' הב' של המרדכי ועמ"ש כמ"ו דתי' הראשון של המרדכי נמתר ג"כ ע"ש [ע' מרדבי רפ"ד דברכות ות"ח כלל מ"א מי' ז"]: [מ"ץ] אבל אם כו'. כ"כ א"ה וצ"ע דהא בפ"י דתרומות אמריגן כל הגככשים וע"ו מותרים אלא עם הוחצית שהוא דבר חריף חסית . בשי דונו וכוות אטי יון כל הנכבשים זעם מותרים אלא עם החסית שהוא דבר חדיף ווסית. כל ואפשר לחלק בין דבר שהוא בעין לדבר שדוא בלוע אבל עם"ש כס" ק"ח ס"א ברג"ח וכ"ש אם כו' לא משמע כן . ועוד כ' או"ה וכן אם הוא בצונן לא אמרינן שפולם משום דבר חריף שבתוכו . ו"ל אע"ב דלהיפך פולם אפילו בצונן כמו חלתית וצנון . ויש ראיה לרכריו סם"ש בפ' כ"ש ל' ב' כל הכלים כו' ונרים הרי"ף שנשתמש חמץ בצונן משתמש מצה מל"ש בפ' כ"ש ל" ב' כל הכלים כו' וגרים הרי"ף שנשתמש חמץ בצוגן משתמש מצה בצוגן ופי' כמלחמות אע"ג שלא נשתמש אלא בצוגן מ"ם בלע כמו בנשתמש האים במ"ל ל" ב' כם מט י"ב שכל כ"ח שתחלה חשמישו בידי עובד כובנים אטר וממ"ם בע"ו ל" ב' כסי שנם ראשון כו' ומאניא דקוניא כו' חצבי שחימא ופתוותא כו' ומבנים בע"ו ל" ב' כסי שנם ראשון כו' ומאניא דקוניא כו' חצבי שחימא ופתוותא כו' ומבנים בצוגן דכל מידי דאית ליה חורפא בולע אפילו בצוגן ויום קצת לתשמשו בחמין כט"ש בחולתית וצגון ואי ששתמש בי חמין משלם פלים אכל בצוגן מחר אלמא אינו פולם בצוגן ואים בשתמש הצין אמר אף בצוגן להחת לה אם לבצוגן מורה אלמא אינו פולם בצוגן ומע"ד באם משחם נוירה שמא ישתמש ומע"ל במול מוכל בה רותה אבל צוגן מותר וממלה אמר לכתולה אף בצוגן וכן קעדה שמלה אמר לאכול בה רותה אבל צוגן מותר ואפ"ה תברה ר' אמי ולא רצה לחשתמש בו צוגן וכן שם ב"ה לישהינהו משום באיצה תרתי לפיבותא נמל"פ ומשהו וכן לתי' השני משום שם בר"ה לישהינהו משום ראיב אתי רדבר הריף הוא אעפ"כ נפל"פ מחר שאינו ב" אבל לפי מ"ש בס"ה אין ראיה ואין לחביא ראיה לאמר נפל"פ מיו"ג שאמור כל יב"ח כמ"ש לעשור (בפתני "ע", כ"מ כ") נודות השוברי כובנים וקנקניהם ויין של ישראל כו' ואמרו אמור (בפתני "ע", כ"מ כ") נודות השוברי כובנים וקנקניהם ויין של ישראל כו' ואמרו אמור לעשות שמיתין לתטור שמא יבקע נודו כו' שם "ב א' ושם ע"ר ב' הוי דלא מצוורת על על יו' ואנ"ג רסמצרת השמישה משנה לשנה בבר בתב הרא"ש בכלל "ש מ"ה א' ושם ע"ר ב' הוי דלא מצוורת על עלי נ" ואנ"ג רסמב במע"ע ראפילו תבשיל שהוא בעין נפסל בעיבור צודה משא"ב ביין דר שהתבשל נפנם במע"ע ראפילו תבשיל שהוא בעין נפסל בעיבור צודה משא"ב ביין עלי כי ואש"ג דסקצרתא תשמישה משנח לשנה כבר כתב הרא"ש ככלל י"ש ס" דוקא דבר שנהבשל נפנם במע"ע דאפילו תבשיל שהוא בעין נפסל בעיבור צודה משא"ב ביין שיישונו מוב וכן כלי יין יותר שהם ישנים הם מובים וע"ל ר"ם קל"ו. אבל כי מעיונת שיישונו מוב וכן כלי יין יותר שהם ישנים הם מובים וע"ל ר"ם קל"ו. אבל כי מעיונת איין ראיה דל"ד כלישת כלי מדאוכל לבליעו בקדירה תוס' דע"ו ע"א ': ["ג"] אם קודם כו". דסמ"ק כ' דיש הרבה חולקין ע"א כיון שאין גוף האיסור כאן אין לדוש. ודעת רש" ו"ת דכל שעברה לילה אות אינה ב"י ואפ"ג דלא ק"ל כוותייהו מ"ם בכו"ג יש לפבוך על יותר כלי עליהו כיון דיש מקילין כנ"ל. ב"י: ["ד"] משא"כ כו". כשיפתו דאין נ"ג בשאר איסורים ועם"מ ע"א המוברים ועם"ם ק"ג דאף ההג"ה מודה ביין דיש מקילין כל ל"ג ב" אייבעיא להו בו" ועתוס" דא"א תנ"ג בשאר איסורין : ["ב"] איסור כו". כמ"ש בע"ו ל"ג ב" איבעיא להו בו" ועתוס" מתוחר ביין היוורה ביין היוורה ביין היוורה ביין היוורה ביין במודר ביין במיש בע"ו ל"ג ב" איבעיא להו בו" ועתוס"

פתחי תשובה

כבב (א) מסחתה . פיין במנחם ישקב כינו פים פיק פיד סבית דבששובם נחום ישקב כתב כשם חכפו וויניניח"ם דום דוקם בכלי מסכות כיון דחים חקום בבעלה מה שח"כ כלי חרם דלרין שבורם כוי כדיעבד ומתירון הכלים לחחר שהיים מע"ש והחריך

מסאר בישול זוראם ליישב דסנם רבוסיו של סרשכ"א רונים לסוכיה ולופר דסא דקי"ל נ'ס כר נ'ט דסטירא מוחר סיינו אסילו טפס שני כוא באיסור דלאו דוקא דגים שעלו בקשרם רק ס"ם אם נשו בוח בא בישול זוראם בישוב בקשרם רק ס"ם אם נשו בוח בקשרה של בשר

החלב שלשה ימים למפרע בנמצא סירכא או גם יותר מג' ימים אם יש מכה רבה בצלשת דניכר רמכה ישנה היא מכל מקום כלי שנתבשלה כה ל"א באינו ב"י מובא בבא"ה סימן ל"מ סק"ה אם צריך להגיר לחבירו הבא לבשל בכלי שאב"י של אימור שהיא אמורה רצה בת' מוצל מאש לתלות במלונתא מהר"מ

מפרונא עם הב"י במים שאל"ם אם חייבים הכ"ר להתרות בה . ושוב כתב ראיה מתאי פינכא חולק פרק כל ספרונה אם הביי בסים שארים אם הייביט הביי ליותות נהו יהוד ביוב הייבים שארים אם המייבים שארים אם הייביט הביי ליותות נהו יהוד ביוב ליותות האיצ להוהוד למת תבחה ליא לשתרת עד למחר (נכם) שתיכות סודה הרמב"ן דמש"ש אמרר לכתחלה) ואי דאתי לבשל כה מאי בכך סימן כ"ד: (30) נוורך, אמו בת יומא . עם"ש בגליון ש"ך סי' קמ"ב סק"י תי' מ"מ נ"א מיים ביובים למיים מיים ליותות בשל ליותות מעל"ע . עי' סימן ק"ב ס"ח: בו איסור ראורייתא: (מ"ע סעיף ג") אונן נפגם בשהיית מעל"ע . עי' סימן ק"ב ס"ח: שבל שבל מיים מיים ליותות מעל"ע . עי' סימן ק"ב ס"ח:

(סימן קליג ש"ע סעיף כ") (אפילן הכי אסרו חכמים לבשל . ובמקים דלא אפשר לא גוור סימן ק"ח ס"ג גבי מרדה ובבלע א' דרבנן בכ"ח והפ"ם יש להקל ת' דבר שמאל אבוחב מי שי"א : (20) לבישל בה לכתחלה . מידה כשיש צדדים להתיר המאכל שנתבשל אלא דאין מומכין להתיר יש להקל ענ"פ לתתיר דבלים אחר שישדה מעל"ע ועי' פ"ח סימן פ"א מוף ס"ף י"א ועי' ש"ך לקמן סק"ח וכלי יין (ליותן לחובו יין אבל שאר משקין עיין קל"ו) גם באינן ב"א אסורים גם בדינבד מימן קל"ו מ"א בחגהה ויישנן יב"ח לא מהגי כ"א ביי"ג מ"ס קל"ה ובחמץ בשמח אפשר דישרי ת' ח"ץ ועי' ח' אבא מארי ח"א מפסקים מ' מ"ג ועיין שם דגם למנחת יעקב דבהפ"מ היו כמו דיעבד בכל כלי אב"א סכל מקים אם המ"מ רק מחמת ריבוי הבלים לא . ובאימור דרבנן עי' מ"ק קל"ו מ"ק ו' ובשפתי מימן מ"ש מק" . ועי' ת' ב"ח לענון דממריפים

מוסכם מספוסקים זולת

הרמב"ם מהא דעבודת כוכבי'

התפכ"ט מהת דפבודת כוכני וכו' מותר למ"ד נותן מעם לפגם מותר ומהא דאמרי' גבי

לוספן של שוכד כוכבים וגכי מישחת שליהת דחרמתי וכו'

אי משום גיעולי עובד כוכבים

פרי חדש

(סימן קכ"ב בש"ע סעיף ה')

גרודי' מותרים ישני' ומזופפין

חסורים עובד כוכבים נוחן

לתוכן יין ישראל נוחן לתוכן

ניר ומוריים וחינו מופם כלומו

יבראל נותן לתוכם מים ושוחם

חותם ע"כ וגם מדברי פרחב"ד

שהכיא הרשב"א כחשובה כסי'

מים אינו הכשר דביינו מינוי

אטו חמרא והכי מוכה נמי משובדת דמייםי תלפורת דרבינת שרת לים לרב חיים

למירתה כים שיכרה אול רמה

לתילתה המר הקרחי בשלמה כוא משמע דטעמא דאכעיא

למגזר חטן חמרא אבל רשיי דקתני ישרחל נוחן לחוכן מים כילל סכשר מילוי ושירוי והכי חיתה

בסוגיא אלא שעדיין יש לדקד

הדי זה מותר כו' דף קכ"ו למד כן מכח דתנית בסרק חין תשמידין הנקנים של עובדי כוכבים חדשים

50

שפתי כהו יורה דעה קבב הלכות נותן מעם לפגם

ב הרי זה מותר כו' . והרא"ה והטור השינו ע"ז וכ"פ הב"ח ע"ש: (ד) לפיכך אם עבר ונשתמש . פירוש דבר היחר שאינו חריף אבל ד בתם בו'. הטעם כתבו ספוסקים דהוי ספק ספיקא ספק נשחמשו בו אס הוא דבר חריף ודאי אסור כדלעיל סעיף ג' והטעם שמחזיקין היום או אתמול ואח"ל נשחמשו בו היום שמא נשחמשו בו בדבר שהוא כלי טובד כוכבים באינו ב"י כתב בטור שהוא משום ספק ספיקא ספק פוגם בעין או שהוא אין נ"ט ומה"ע אסור לבשל לכתחלה בכלים של אם נשתמש בו היום ואפילו נשתמש בו היום שמא נשתמשו בו בדבר

עובדי כוככים דליכא אלא חדא ספיקא דקדרה שאינה ב"י אסור נ"ם לפנס מותר ופירבו התו' בס מבום דהוי ספק ספיקא בסק אם נשתמשו בו פיום או אתמול ואת"ל נשתמשו בו לכחחלה וכחב מהרש"ל בח"ו שלו סימן נ"ט דכח דסתם כלים של עובד שמה נשתמשו כו כדכר שהוה פוגם פו שהינו נ"ע וכ"כ כוכבים אינם ב"י היינו דא"ל לשאול אם כות ב"י תו לת ותם חתר ששאל כודע לו שהוא ב"י ישאל מה שבשלו בו היום ואם הוא דבר שאינו פוגם בודחי חו שחינו יכול לידע אין ראוי להתיר מאחר שאין כאן ספק ספיקה ואע"פ שאין אנו חוששים לדבריו של עובד כוכבים לא לאסור ולא להחיר (וע"ל סי' קי"ח סוף ס"ק

ל"ז) היינו לאותו דבר שהיה כבר

הגה (ה) אבל אם חמם מים נכלי של עובד כוכבים ללוש בהן פח רכ"ב נרחה שמפרש דמחי דחמרי שישרחל נומן לחוכן

בחזקת כשרות אבל הכא שכבר הורע חזקה שסחם כלי עובד כוכבים אם שאל מהם ואמרו לו שהוא בן יומו ישאל נמי מהם מה שבישלו בלועי׳ באיסור רק מכח ספק ספיקא באת להחיר הלכך המכי אדבורו בו ואם הוא דבר שאינו פגום או הוא בענין שלא יכול לידע מהם מה ועוד הא דלא סמכינן אדבריו בל עובדי כוכבים היינו היכא שבישלו בו אין ראוי להחיר מאחר שאין כאן ספק ספיקא ואע"פ שאין להשביח מקחו שאמר של ערלה הם כדאיתא בש"ם עכ"ל אבל מחשו׳ - חוששין לדברי העובד כוכבים לא לאיסור ולא להיחר היינו לאוחו דבר אדבורו

ועירוי חלח כיחר שחיות מים שנתוכם כלי סכשר ולפ"ז לישה לח כוי דומים דסיפת ר"ל ן' חביב ס"ס קכ"א נראה מבואר דאפי' אומר שהוא ב"י לא סמכי' שהיה כבר בחזקת כשרות אבל הכא שכבר הורע חזקה שסחם כלי עובדי כוכבים בלועים מאיסור רק מכח ספק ספיקא באח להחיר דברים' לא קתני סכשר וכסים' דקתני ישראל נותן לתוכם ציר ותוריים סיינו סכשר דתסני סלכך סמכינן אדיבורא דידיה . ועוד הא דלא סמכינן אדבריו של עובד כוכבים היינן היכא שבא להשביח מתחו שאותר של ערלה הם כדחיתה בגמרה עכ"ל . ולה נרחם כן לע"ד דמ"ם שחחר ששחל חותו וחמר לים שבוח בן יומו חין כהן ספק ספיקה כה ודהי יש כהן ספק כמקום מילוי ופירוי ליחן בו יין לח"כ לפי שהליר ומוריים ספיקא דספק במא כוא משקר במה שאומר שהשממש בו היום דהא סחם עובד כוכבים שקורי קמשקר כדאית' פרק חזקת הבחים גבי אנים לחמרים ולחוכפים מדכחיב אשר פיהם דבר שוא וגו' ותו מ"ש דהכא הורע חזקת כשרות דהכלי מאי חזית דאולינן בתר חזקת הכלי זיל בחר שורפין חת היין הנבלע ומכלי חותו וכדחמרי התם ציר שורף חזקת בתבשיל שמבשל בתוכה שיש לו חזקת כשרות וזה ממש דומה לסוגיה דפ"ק דחולין העמיד סכין על חזקתו ואימר לה איפגם אדרבה מותו אותוניה המספיר שורף מח"כ מכו לומן להוכן שכר ולא סשטינן משריותא דמים דמה לי מים מה לי שכר היינן משום דשיכלא דמי לחמל ואי העמד בהמה על הזקחה ואימא לא נשחעה ומשני סכין איחרעי בהמה לא איחרעי והכא נמי ממש כה"ג דהחבשיל אין בו רישוחא. ומ"ם כא דלא סמכינן אדברי העובד כוכבים דוקא כשמחכוין להשביח מקחו אמת שבסוף יבמות איתא כן עובד כוכבים שמביא פירות לשוק ואמר פירוח הללו של ערלה הן כו' לא מהימן לא לאיסור ולא להיחר אלא להשביח מקחו נחכוין החם הוצרך החלמוד לזה דלא חימא כיון שרינן שיכרה אחו למטעי ולמשרי המרה כדחמרינן החם שהוא מקלקל לעלמו ואומר שהם של ערלה ודאי קושטא אמר לזה אמר אדרבה שהוא מכוין להשביח מקחו אבל בלא"ה ודאי אין העובד כוכבים נאמן כלל אפילו לאיסור אפילו במקום שאין שייך להשביח מקחו אומר כן דהא אפילו ישראל אינו נאמן לאסור אח של חבירו כל גבי רב ושמואל דאיקלע למרגואן ולא אשתי שיכרא שאינו בידו והכי איתא במרדכי פרק ר' ישמעאל בשפחה שאמרה שהיין שנמלא היא משכה אותו וכחב וז"ל ואי משום אמירת השפחה לית ביה חששא שאפילו ישראל לא מהימן בדבר שאין בידו טכשיו טכ"ל אכן נראה לי דאם העובד כוכבים אומר כן לפי חומו מעלמו בלי שום שחלה ונרחין הדברים שלח נתכוין על ישרחל חז יש להחמיר ולחסור החבשיל של ישרחל שמבשל בחוכו ורחייה לזם ממ"ש בסימן שי"ג סעיף צ' באומר הטובד כוכבים לפי חומו שישראל ליוהו לחתוך המום שאסור . ויש לדון עוד בזה כמו דפסק בסימן י"ז דאי מהימן ליה

ביאור הגר"א

הידושי ועין:
(סימן קכ"כ ככלר הגולה לות ו') מוככם מהפוסקים זולת הרמב"ם. מדברי רש"י יומא
(דפ"א) גראה דמסכים לדעת הרמב"ם וע' בס' תה"כ שם: (ט"ו סק"ד) אפי' באינו מסית
לפ"ת. במ"י (כנ"ש סק"י) תפת בזה דהפ"ז טותר לדברי עצמו לעיל (ס" מ"ח סק"ש):
(ק"ך סק"ד) דהול ס"ס. ספק א' מתיר יותר מחבירו כמ"ש הש"ך בדיני ס"ם (דין י"ב):
שלא חירושי רע״כִּ

יבור בו שנא כריוב אדה פודת להקל בותיםה האן בחרוםה בוה" דרבון מידי דרוו אדבא ואין הביו שבשל בה תרופה בנעיה ג'ש בחמין וריו אדבא הא למדין ממנה לגבילה א"ד יופי קשייתא קופי ר' בא תרומה בעון מיתה ונבילה בל"ח ואת אמר הבין א"ל כמ"ד מאליתן קבלו את המעשרות ור"ל שהן סדרבנן ר' יוספי בר שונם בעא קופי ר' מגא תנינן אם הרכינה ומיצה ה"ז תרומה ואת אמר הכין א"ל כאן ע"י האור נגעל ויוצא אלמא בעי הנעלה אלא דאף ללה סגי בהגעלה ג"ש ופחשין בשפע משא"כ ומיצה ולא סייעיה מרושא המערה מכד לכד כו' אלמא דמקילינן אלא לא משום קולא הוא דאף באיסורין של תורה הדין כן משום דאיסור מועם מותר במשחמשין בשפע משא"כ להגעל דצריך דבכולה מששרינן בבלע מרובה: [מַלֹּן] אבל אם הוא כו' ; כמ"ש בפסחים שם נזירה דלמא אתי כו' אלמא אם דרך להשתמש במה שאימר אסור בכ"ע ול"ד לקנקנין כמ"ש שם אקראי בעלמא הוא וכמו בבא תאשונה ואמרינן בפ' כ"ת (קי"מ נ') קערת שמלח בה כו' אל"ג דאין נאסר אלא כ"ק שהוא דבר מועם מאד וו"ש כמו קערה כו' ואפי' כו' : [לֹן] מתם.

העובד כוכבים אסור הכי נמי יש לדון בזה אפילו באינו מסיח לפי חומו: (ה) אבל אם חמם מים . עיין סי' ק"ח שכתכתי היחר

שישתמשו בו כמו קדירה גדולה וחבית וכיוצא

בהן ג *) הרי זה מותר להשתמש בו לכתחלה אף

על פי שהוא בן יומו לפי שאי אפשר לבא

לידי נתינת מעם ^(מז) אבל אם הוא כלי

שמשתמשין בו בדבר מועם כמו קערה וכיוצא בה

אסור להשתמש בו שאין מבמלין איסור לכתחלה

אפילו איסור כועם ואפילו איסור הבלוע:

בהם קודם הכשר התבשיל (ז) מותר:

[יז] י סחם כלי עוכד כוכבים הם כחוקת

(ד) לפיכך אם עבר ונשתמש

באר הימב

פתחי תשובה

פתחי תשובה כ"ל מהם לבי פי" ע"ה בשסק להחיר אם כישלו בשסק להחיר אם כישלו בשל המוש שבלה ע"ל במחוב לבי מיש על המוש לבי מיש שבלה מחוב לבי מיש שבלה מחוב לבי מיש מחוב להיו מיש מחוב להי מיש מחוב להיו מיש מחוב מחוב להיו מיש מחוב להיו מון מיש מחוב להיו מון מיש מחוב להיו מיש מחוב להיו מיש מחוב להיו מיש מחוב להיו מון מיש מחוב בלי מחן לם בתי מון מיש מחוב להיו מון מיש מון מיש מחוב להיו מון מיש מחוב להיו מון מיש מחוב מחוב להיו מון מון מיש מחוב מחוב מחוב מחוב מיש מחוב בלי מחן מחוב מחוב מון מון מון מיש מחוב בלי מחן מחוב מיש מון מיש מחוב בלי מחן מחוב מיש מון מיש מחוב מחוב מחוב מחוב מחוב מח

גליון מהרש"א

(ש"ט ס"ו)שכל האומנים כו' שלא יפנמו אומנותם.ע" סי' ק"ר ס"ה:(ש"ך ס"ק ד')שכא נשתמשו בו בדבר כו' או שדוא אין ג"ם. ברשב"א כתב את"ל נשתמשו בו זיות דלמא בדבר המותר וע" פנ"א סימן תמ"ז מ"ק כ"ב וסבין הואיל שתשמישו תדיר טתם הוי בן יומו להרמב"ן והר"ן פ"ב דע"ו עלח שמ"ר א' חלק עליו: (ע"ו ס"ק ד') וס"ש הא דלא סמכינן אדברי שבד כוכבים דוקא כשמתכוין להשביח.. עי' ש"ך סי'

(ש"ע ס"ו) שכל האומנים כו' שלא יפנסו אומנותם." ס' ק"ד ס"ה:(ש"ך ס"ק ד') שכיאן נשתמשו בו בדבר מים וקד"ך המשום ולחות ועי מ"א סיסן תמ"ו מ"א סיסן תמ"ו מ"א סיסן תמ"ו מודיר טחם הוי בן יוסו להדרמב"ן והר"ן ש"ב דע"ו עלח שט"ד א' חלק בל וסכן הואיל שהשטישו הדיר טחם הוי בן יוסו להדרמב"ן והר"ן ש"ב דע"ו עלח שט"ד א' חלק מלו סינו אומניס כל מוקם שלינ כ"י משים ללו מדל סיסף ללו סינו אומניס ביי משים מלו מוקר בלו מסכ כל מוקם שלו דליק דסל כלי אינו ב"י אסוי להדרמב"ן והר"ן ש"ב דע"ו על ש"ד ס" מ"ד מלו כן דסקס כל מוקם שלו דליק דסל כלי אינו ב"י אסוי להדרמב"ן והר"ן ש"ב דע"ו על ש"ד ס" מות ללו כן דסקס כל מוקם שלו דליק דסל כלי אינו ב"י אסוי להדרמב"ן הדשביו. עי ש"ך ס" בולו ללו כן דסקס כל מוקם שלו דליק דסל כלי אינו ב"י אסוי להדמב כוכבים דוקא כשמחפיון להשביח. עי ש"ך ס" דסים ללו מדל סטיף או ה"ו אווי בלו מוסף מעם כלל. ופי' בדכיי מ"ם סטים ק"י בדיני מ"ם סטיף ק"ו. א"ו או מדכת כוכבים דוקא כשום לו אווי מוסף מעם כלל. ופי' בדכיי מ"ם סטים ק"ו ה"ו אווי לו מסקר כלו מ"ם כולו למחלה אווי לו מסום ללו לו מסום כל לו ישום בלו לו מסום לו לו מסום משום בנו לכשמה בו לבתחלה בכל ס"ם דמותר אסילו לכחלה אולה בסטים בבינו שלום דס"ם לא לו שבר" שבר" שבר מום בנו בדבר בישום בלו למחלה אווי ב"י לו מסום ללו לו מסום בלו למחלה בלו למחלה הולו למחלה הולו למחלה הולו למחלה משום דבים בלו שלו שבר" משום בלו לו מסום לו במים לו שבר" משום דלו לבתה לו מסום לו במים לו מסום לו במים לו מסום לו לו מסום מום ללו לו מסום לו בכיו משמם דלים להו מכול ולכרו מתו בסט בבינום משום דבר המעמיד בלמה של הר"ב בישום לו מכול ולכרו מתו בסט בבינום משום דבר במעמיד בלמה של הר"ב בישום לו מכול ולכרו לו מים בבינום משום בבינו של בישום בלו מים בלו שבינו של בישום בלו שלו לו מסום בבינו של שבבי בבינו שם בלו בבינו משום בבינו של בבינו המשחם בבינו של בבינו משום בבינו של בבינו משום בבינו שבים בלו הדש"ח בבינו שבינו בבינו בבינו בבינו שבינו בבינו שבינו בבינו שבינו בבינו בישום בלו ביים בלו שבינו במים בלו שבינו בבינו ביים בלו שבינו במים בלו ביים בלו ביים בלו שבינו בבינו ביים בלו ביים בלו ביים בלו ביים בלו ביים ביים בלו ביים ביים בלו ביים בלו ביים בלו ביים בלו ביים בלו

דכוום ככני וא הוי נ"נ וכמ"ם הפוסקי' בכמה דוכסי א"כ אין לאסור רק אחר שינא מוסכני דאו הוי שפט שני דלא נאסר כלל ומשתה לק"מ דלעיל בצוק דאסי לשיטת הרבוחי' של הרשב"א אסור שפיר סותם המחבר לאימר משא"ב

חידושי בית מאיר

הפוגם וכתוב בעור ולפי זה הוא הדין

נמי כלים שלנו שהוא ספק ספיקא

הולין להקל עכ"ל וכן כחוב בשלחן ערוך בסמוך סעיף ז' וכחוב בד"מ

בכגכת ש"ד כתוב דבשל ישראל יש לו

תקנה בשאילה ואם אינו יודע נקנסיה

עכ"ל . וכרחה לי דלח שייך קנם חלח

באוחו ישראל דהקדרה שלו וה"ל לידע

אבל באחר לא שייך קנס כדלעיל סי'

ל"ט עכ"ל ד"מ וכחב רש"ל פרק כל הבשר סי' ס"ה ונ"ל אע"ג דסחס

כלי עובד כוככים אינו בן יומו וגם

מסחמת א"ל לשחול אם כות ב"י חו

בישל בו דבר שאינו פנום אבל מ"מ

בשובים חנה שמדיין יש לדקדק דינו של הרשב"א תמאי לאסיקנא דשרי לימן לחוכו סכר ומשמם דכוח כדין (שחר

מלקון וכ"כ בחום היין נשנה מלקון וכ"כ בחום' דם"ה מים וכל שלה מלקון לכד מיין ומלמע דפעת' הוי כמו שכחב הרשב"א משום דיין הכלוע הרשב"א משום דיין הכלוע

ככלי דבר מועט כום דכל

שמשחמשין כו כנוכן חין כלעו חלם מועט וכיון שכלי זכ משממשון כו כשפע וחי חסשר לכח כו לידי נחינת שעם חפי׳

לכתחלם שרי ומ"ש המור שחינו נראה דאפילו קדרה

שחינו כ"י חסוכם משום בזיר' ממה יהונתן פלמה דאו מיד כשפולט הטפם בכשר הוא באיסור מ"מ הוא מותר דס"ל דהא דקי"ל עעם כפיקר דווקה כשבלע הטעם מכשר שלמה או מחלב שלמה אכל כשבלע הטעם מהכלוע אר שוכלע בקדיר' כה"ג לא אמרי כלל מעם פעיקר דאורייחא זכנם כ"ז הוא אם הכלוע הוא כקדירה וכיונא כה משא" אם סבלוע הוא בעאכל לא שייך זה דהא הפעם נכנס בתאכל וסבלוע הוי פעם בתאכל וסבלוע הוי פעם

כתחכל וסבלות הוי עתם רחשון ונעשה ובילה וחו תה שיונה שמנו נעשם דבר היסור מוך המחכל וחוסר סכל משח"כ חם הבלות הוח בכלי דקי"ל אסור ללוש באוחן מים דלדבר זה מקרי לכחחלה הואיל ועדיין לא

סמחיל הנחחו ד שלא הוחמו (ה) לשתיה (ש"ד והנהוחיו) [יח] אכל

דבר שנעשה בשבילו ולא בשביל דבר אחר אני"פ שהוא של מובד כוכבים

וישראל קונה מתנו לכחחלה מוחר דמאחר דכבר נעשה ביד עובד כוכבים

ו מקרי דיענד: ז אף על פי כן אסור (ה) לוכר לעובר

כוכבים בשל לי ירקות בקדרתך וכן לא יאמר לו עשה לי מרקחת שכל האומר בשל לי דרי הוא

כאלו בישל בידיו [ים] ואפשר שעל ידי הרקחים (מּו

שאר אומנים) מותר שכל האומנים מיחדים כלים נקיים

למלאכתם כדי שלא יפנמו אומנותם [כ] ובעל נפש

יחוש שרברים אלו מביאים לידי מהרה ונקיות:

ז (כא) ח *) כשם שסתם כליהם של עובדי כוכבים

הז (כב) יכלי שנאסר בבליעת איסור ונתערב

מ [כג] יש ליזהר מלהניח בבית עובד כוכבים

הגה [בד] ואפילו אם נחנם לאומן לחקנם [בה] זריך לעשוח בהם סימן

ולח עשה כשחזר ולקחן מן העובד כוכבים לריכים הגעלה [ב] ודוקא אם

שהו קלח אלל העובד כוכבים דהיינו כחלי יום (ד) אבל לפי (ו) שעה

אין לחוש (תרדכי פא"מ) (ה) וכל זה כשרולה להשחמש כו ביום שנחנו לו

דליכא אלא חדא ספיקא שמא נשחמש בו העובד כוכבים או לא [בח] אבל אם לא לקחו מן העובד כוכבים עד לאחר זמן דנוכל לומר אף אם נשחמש

בו העובד כוכבים כבר נפנם ונשמההה מעל"ע או שנשמהה ביד ישראל

לחתר שלקחו מן העובד כוכבים מעל"ע (ז) אוליכן לקולא דן ואין חוששין

(ב"י בשם א"ח) שלא ישממש כהם העובד כוכבים [בו] ואם עבר

כלי סעודה דחיישינן שמא ישתמש בהם:

שאינן בני יומן:

אינם בני יומן (ו) (ו) כך סתם כלים שלנו בחזקת

באחרים ואינו ניבר במל ברוב (מול נשס ושנ"ה):

ספור כשם פראדש: ז פול בשם הרשב"ה בח"ה פהח לחולין דף ו' דחמרינן כיון דממר לה עשי משניכי כמחו דערוב בידים דמי: ח סוכ מטפם דלפיל (וס"ם ל"ד נשם בר"ן וכ"ד כל האתרונים ולא כדרישה סיפן י' ס"ה) : פ ציינתיו לעיל כס" ק"ל ושם מפורם סטעם: י מרדכי כפ"כ

חירושי הגרשוני

(סימן קכ"ב בש"ע סעיף ו') כשם שפתם כליהם של עובדי כוכבים אינם בני יוסן כך מתם כלים שלנו בחובת שאינן בני יומן ע"כ. ונמנח כם" שפחי כהן על יורה דעה פה ששייך למהור"ר ווחלף עלוים

פרי חדש

ב"י כים שים לנו לגזור פעו שתה ישמחש בכיחר מומני הינו כנום דכשהכני דרכו להשפתש לפתים כרבר מופט מו שייך שפיר לתנור כשפע אטו דכר ששיר נתבת כנסטי מסי מכים מועם ודומה להחי דגוריק אטו כ"י חכל כלי שאין דרהו להשממש בו אלא כשסש אין לו דמיון עם סדין שהכיח וכמו שהשינו הב"י חבל סר"ן כם' ח"ם כחכ שחין רחים לרינא מכאו לפי שהכשר מיש ופרוי של מינוי ושתי שיים שהרי שיסליפו את סכלי מיין שהרי לא מצינו כשום מקום שהלונן סלים אלא וראי אין סמים אוא במשינן היין סכבלת בחוך סכלי ומנטלין קשמו ולא שמערכין אומו עש ססיתר אלא סרי כן כאלו שורפין חומו במקומו ופוד לא נאסר לבפל איסור להחתלה פלם למי שמחכוין לכסלו כדי ליסנום ממנו כו' חבל במחכוין להכשיר הכלי ואינו נהנה מן באיסור שרי פכ"ל והנה מ"ם שלח מצינו בשום מקום שהצוק פלים ליתם דע"י שריים מעח לפת כ"ל ככום ואיכא כליעה ופליעה אפילו כצונן ואפילו בכלים וכדלעיל בר"ם ק"ה וזה פיקר . גם מה שחירן פוד שחין כחן מכטל חיסור לכחחלי נם פה שחירו פוד מינו מספיק למחי דקשריון לימן כו שכר לכפחלה בידים יחן כו שכני ככסמני כירים הואף שלונו ממכוון להפיר. אם הכלי אינו כדין להפיר. שיכרא וכן מים מומר ילישן שיכרא וכן מים מומר ילישן בכר ואש"ג דככולים משמרינן און לחין בשים ובשכר ששים לכמל אס"כ שרי כי פמט יין סיון חשים שרי כי פחם יין כוח שיכ כלותר שמיד בשעת נשילתו למים סוגמין וכחי קרי נים כש"ם בש"ב דעבודם לים כש"ב בשנודם

ממה יהונתן

סכא דכלא"ם יש דעות בפוסקי׳ פי מקרי דבר חריף כיון דלח מקרי כלל דבר מריף פלח מקרי כלל דבר מרי קורם של חלחים קרכוםיו של הרוב השיטה לתסור כלל ח"ב בצירוף שפי למסור מתן מש"ך (החיר ככל ולק"מ: (שם משיף מ" ברנו"ה) או לאחרון ברנו"ה של מק"מ לאחרון ברנו"ה ע" ש"ו מק"מ ה" שלארון ברנו"ה " שלארון ברנו וחכלים כוונחם סמם רוצים לפרש דכרי רמ"ח דחם בחזירו מיד סוח חסור משום דליכם מיד סום אסור משום דליכם אלא חדא ספיקא משא"כ אם

יד אפרים

(סימן קכ"ב בהג"ה מעיף ו") שלא הוחמו לשתיה . ענכה"ע וכשו"ח ניינ סי' נייף קאפ"ע שאלין אשר בקאפע יול של עובדי כוככים לחסור לבתות בסם שבודחי סם ג"י שנכל שעם שותים נסם חלב של איסור ואהיתר של כ"ש ג"כ אין לסמוך דרש"ל וט"ז מחמירין וש"ך מחמיר ככלי חרם לכסחילה ולכן כעיר שים שם כלים של יהודים אסור לכחחילם ואם פערם אפי' כדיעכר אפור באושפיות שחין שם מכ"ר חפי' וכדרך בחושם כלים חחרים מיחשב וכעיר יש לכחמיר אף כיכא דלה שכית חלב ממח ותי פכח . אדיבורו וע"ל סי' קכ"ז ס"ק (י"ע) [כ']: ה שלא הוחמו לשתיה כו' משמע אבל אם הוחמו לשחיה מוחר לשתוחן דלענין זה מקרי דיעבד ומותר כמו שאר דברים הנקחין מן העובדי כוכבים ומותרים מאחר שכבר נעשה ביד עובד כוכבים מקרי דיעבד עכ"ל ח"ח ריש כלל כ"ט

וע"ל סיי קי"ד ס"ז וע"ל סימן ל"ד ם"ק י"ט וסי׳ ל"ה ס"ק י"ד: ן מקרי דיעבד. ע"ל סי' קי"ה ס"ה בסג"ה: ז כלי שנאסר כו'. כפול לעיל סי' ק"ב ס"ג ושם נחבאר מ"ם: הן ואין הוששין בדיעבר אין ר"ל שהמחכל שנשחמש בו מוחר בדיעבד דומו פשיטא ועוד דמא אכתי לא הזכיר כלום מהמאכל אלא ר"ל דכיון שכבר נחנו ביד עובד כוכבים ולקתו ממכו אין חוששיו בדיעבד ומוחר להשחמש בו אפי' לכתחלה כמ"ש הרא"ה ומביאו בת"ח כלל כ"ט דין ד' וכ"כ בסימני ת"ח שם לאפוקי לכתחלה חסור ליתנו לעובד כוכבים על דעת שישהנו אחד כך מעח לעח ואע"ג דהרא"ה לא קאמר אלא כשהישראל משהנו מעת לעח מוחר להשחמש בו לכתחלה משמע ליה להרב דכ"ש כל שנוכל לומר שנשתהה ביד עובד כוכבים דערי דהא לא דמי לכלי עובד כוכבים וכן משמע בסימני ח"ח שם ואע"ג דבת"ח שם משמע דלהרא"ה ה"ה אם נשחמש בו באוחו יום בלא הגעלה המאכל מוחר היינו לסברת סרב אבל האו"ה דש"ל המאכל אשור וכפשט דברי המרדכי אפשר

לומר דהא והא איתא דאע"ג דהמחכל אסור היינו משום דנבחמש בו באותו יום אבל כל שנשמהה מעל"ע אפי' לכחחלה מוחר ולזה כחב הרב בהג"ה כאן ברישא בסחם דאין חוששין והיינו כשנשחהה מעת לעת דמותר להשחמש בו לכחחלה ואח"כ כתב דעת האוסרים המאכל ואע"ג דבח"ת שם משמע דלהאו"ה דאוסר המאכל אוסר נמי להשחמש בכלי אפילו נשתהה

מעל"ע

יסראל יסראל הוחמו לשתיה ע"ק אין בש"ד סקיאט הע"ק שלא הוחמו לשתיה ע" בפס"ד לעיל (פ" צ"ד בש"ד סקיאט) העלה דבכישול מים בכלי ישראל שאב"י אף בהוחמו לשתייה אטור עי"ש: (סעיף פ" ככנ"ס) דנוכל לומר אף אם נשתמש . ובמצא סבין ברחוב יהירים ע"בתש" שבות יעקב (ה"א סיסן מ"ז) ובמש"ז (פ" מ"ג אות ב") :

פתחי תשובה כו' כיון שהדכר ידום שכל העוכדי כוכבים התוכנים הם פניים וחין להם כלי חתר לבשל במנים וח"ל להם כלי חתר לבשל במנים וח"ל להם כלי חתר לבשל במנים וח"ל להם כלי חתר לבכיל מתר לבכיל המוכנים בשל יו . מ' בסבר ל"ש שנהתחק חם העובד בוכבים בשל יו . מ' בסבר ל"ש שנהתחק חם העובד בוכבים בשל יו . מ' בסבר ל"ש שנהתחק חם העובד בוכבים בשל יו . מ' בסבר מים של בכיל מתר לבכיל מתר לביל מתר לבכיל מתר ל

שהם לחוקה שחיק ביי א מיש חיינון להוצל לה שיו חיינון שהם לכל שמנה כלכלי שנה בכלין בעל הכלי לפנינו לבחול את סיו אבל כללי שנדד כוכבים אף שמובד כוכבים לפנינו להוצל את סיו אבל כלי שנד כוכבים אף שמובד בכלכים לפנינו א"ל באחול משום אי אוינן לקלא , ומס"פ פסק בתחובה ש"י ח"א הי" מיא באחד שמלא סכינים ברחוב היהודים ומצויים שם עובדי כוכבים כי סוא מקום מעבר לרבים שהסכינים מוחלים בלי שום הכשר ולא אחרינן בזה דאיחרע כי סוא מעבר פישום של במשובת הו"י סימן רכ"ח מזה :

שלה דברים הנקחים מן העובד כוכבים דמוחרין מחחר שכבר נעשה ביד העובד כוכבים] וע"ל פי׳ קי"ד פ"ז : (ו) שעה. הנה הב"ח הקשה תמ"ש לקמן פימן קל"ו דס"ל להסור וסוסקים דהשוכח כלי יין ביד עובד כוכבים אסילו שעה א' לריך הכשר כו' ונדחק מאד ומסקנח דבריו דלענין דינא החם נמי מוחר להשחוסן

בידו לאיפרשי מאיסורא מגום קה עביד פ"ש וג'ע דהה כל שפים כשהלין פ"י עירוי מכלי ראשון הוא וא"כ אפיי בדרך כאושפיתא יש להממיר ולשפוך מהכלי ראשון להכלי אחר שאין רגילים להשממש בכל יום דאמרינן כי סמם כלים האין כ"י ומשם רשלי לשטון להשאלין אף אם מדיין פיד סולדת ואם אין היס"ב הכל שרי אפיי בעיר ופ"י עירוי דמספמא הכלים נקיים ופודחים הם: (שם סעיף ש' בחג"ח) ואין חוששין בדיעבר . פנס"מ

לקנות אנוזים מכושלים מן העובד כוכבים: (1) כך סתם כלים שלנו. ביארחיו בסמוך: (ז) אבל לפי שעה אין לחוש. זהו מדברי המרדכי שנעתיק בסמוך שכתב כן גבי סכינים דדוקה אם הכיחם אלל העובד כוכבים חלי יום או יוחר אבל לפי שעם לא עכ"ל

וקשה דבסי' קל"ו כחב העור אפילו לא שהו שם רק שעק אחת לריכים הכשר ובאו"ה כלל ל"ג מחלה באם ששולח מחוץ לעיר דחז אין העובד כוכבים מרחח אסור אפי' לפי שעה אבל מבית לבית מרחח לפי שעה ומוחר אפילו לכחחלה אלא א"כ כשתהה שם חלי יום . ומו"ח ז"ל כ' דים כאן פלוגחא מאן דמחני הא לא מחני הא ולע"ד נראה דאטו חלי יום או לפי שעם כתיבי בגמרא שנעשה חילוק ביניהם אלא העיקר שכל דבר לפי עניינו במידי דדרכו להשחמש חדיר אפילו דרך עראי כגון כלי של יין שאדם עשוי לשחות בכל שעה ויש לחוש שתא בשעה מושמה שהיה אלל העובד כוכבים שתה בו יין על כן החמיר בו בסי׳ קל"ו אפילו לפי שעה משא"כ בכלי שמבשלין בו או סכין של אכילה שאין דרך להשתמש בו אלא בשעת אכילה ואין דרכו של אדם לאכול אלא שיעור קבוע ביום ע"כ אין להחמיר בו אלא בנשחהה כמו חלי יום ול"ד חלי יום אלא שיעור גדול שיש לשער שבאוחו זמן היה משחמש בו באכילה וזהו דבר כלמד מענינו שהטור לא כתב להחמיר לפי שעה אלא בסי' קל"ו דמיירי מכלי יין כן

(ו) בדיעבד (סברת הרב) ואם לקחו מן העובד כוכבים באוחו יום שנחנו כלמ"ד: (ד) וכל זה כשרוצה להשתמש כו". זכו מדברי כמרדכי פרק אין מעמידין וז"ל סחם כלי עובדי כוכבים אינן בני יומן וא"ל הא הוי ספת דאורייתא י"ל דהוי ספק ספיקא ספק אם נשתמש בו היום ואת"ל נשתמש שמא בדבר שהוא פוגם נשחתש ולפי זה כשמוליכין הסכינים להשחיזן בבית האומן ומחזירן בו ביום ליכא האי טעמא דספק ספיקא משום דבו ביום סחזירן וליכא למימר ספק משום דלא נשחמש בו כלל דודאי רגיל

להשחמש כיון שאין ישראל טומד על גבו כלכך לריך להגעילו וכן אור"ח דלריך שילך סישראל להשחיזה והיה מחמיר בהן יוחר מכלי עובד כוכבים עלמם ודוקה כשהניחם חלי כיום בבית העובד כוכבים חו יוחר אבל לפי שעה לא מיהו אותן סכינים שמוליכין העבדים עובדי כוכבים שבבית ישראל אנה ואגה אותם יש להחיר מטעם ספק ספיקא ככלי עובד כוכבים ונכון להחמיר 'ונשאל להרב ר"ש 'בונבור"ק רק על

שאינו פוגם בודאי או שאיגו יכול לידע אין ראוי להחיר מאחר שאין כאן פ"ם ואע"ם שאין אנו חשים לדבריו של עובד כוכבים לא לאסור ולא להתיר היינו בדבר שהיה בחזקת כשרות כבר חבל הכח שכבר הורע חזקה של סהם כלי עובד כוכבים דחדרבה הם בלועים תחיסור רק מכח ס"ם בחת להחיר הלכך סמכינן חדיבורו אבל מחשובח ר"ל ן' חביב מ"ם קכ"ח נראה מבואר דאפילו אומר שהוא ב"י לא סמכינן אדיבורו (ומיסו היינו דוקת אם השאילו וכבר נחבשל בו התבשיל אבל אם אומר בעודנו בידו או אחר שהשאילו מקמי שנחבשל בו אף אם עבר ובישל אסור ועי' פר"ח ס"ק ד' ועי' ח' מהר"י בן לב מ"ח דף קל"ד וח"ב סי' ס"ח) וגם המ"ז פסק כן אם לא שהעובד כוכבים מסל"ח מעלמו בלי שום שאלה ונראין הדברים שלא מחברון של ישראל אז יש להחמיר ולאסור החבשיל של ישראל שמבשל בחוכו במ"ש בסי' שי"ג ס"ב ויש לדון עוד בזה כמ"ש בסי' מ"ז דאי מהימן ליה העובד כתכים אסור ה"ל יש לדון בזה אסילו אינו מסל"ח על"ל: (ה) לשתיה. כחב הש"ך משמע דאם הוחמו לשחיה מוחר לשחוחן דלענין זה מקרי דיעבד [ומוחר כמו

מט"ל ולהשחמש בהן לכחחלה שכ"ד וכתב פליו הש"ך שלא יכד לסוף דעתו דבכלי יין לא שייך לפלוגי בין ב"י לאיו ב"י דכל זמן שלא עדר עליהן יב"ח יש בהן פעם לשבח וע"ם שהחריך בענין זה וסיים דכן עיקר כמ"ם כחן בהג"ה דחם הניחו ביד עובד כוכבים מעל"ע מוחר להשחמש בו לכחחלה וכל זה בכלים שדרכן להשחמש צהם בחמין חבל כלים שדרכן להשחמש בהם לוכן ודחי דסגי בהדחה עכ"ל ובט"ז מחלק דעיקר חלוי במידי דדרכו להשחמש אפילו דרך חרעי כגון כלי של יין שחדם משוי לשחוח בכל שמה ויש לחוש שבשמה מועמת שהיה אלל העובד כוכבים שמא שחה בו יין ע"כ החמירו בסיי קל"ו אפילו בשעה מועמת משא"כ בכלי שמבשלין בי או סכין של אכילה שאין דרך להשחמש בו אלא בשעה אכילה ואין דרכו של אדם לאכול אלא שיעור קבוע ביום ע"כ אין להחמיר בו אלא בנשחמה כמו חצי יום ול"ד חצי יום אלא שיעור גדול שיש לשער שבאוחו זמן היה משחמש בו באכילה עכ"ל: (ז) בדיעבד. כחב הש"ך דהתאכל שנשחמש בו זה סשימא דמוחר אלא

נליון מהרש"א

הרא"ה ואם נשתמש בו בלא שהייה המאכל מותר והיינו מ"ש

המרדכי בשם ר"ת אבל לפי שעה אין לחוש עכ"ד אכן מה שהקשה

הב"ח לקמן סי' קל"ז ממ"ם הטור ורש"י והפוסקים דהשולח

כלי היין ביד עובד כוכבים אפילו שעה אחת לריך הכשר כו' וכדחק

מאד ומסקנת דבריו דר"ת שבמרדכי לא ס"ל כהטור וסייעתו

ולשנין דינה סחם נמי מוחר להשהוחן מעל"ע ולהשחמש בהן

לכתחלה והיכא דשהה ביד עובד כוכבים יום או יומים אסור להשחמש בהן לכתחלה בכל ענין כמו כלי של טובד כוכבים עלמן ודלא

כהר"ש בונבור"ק שבמרדכי דיחיד הוא נגד העור ורש"י והפוסקים

דמלריכים הכשר לכלי היין ולר"ת והרא"ה ביורה שתשמישו בחמין מודי דלריך הכשר ודלא כמו שכתב ב"י ס"ם קכ"ב דר"ת והר"ש בונבורק

שוין בדבר זה עכ"ד ולא ירדתי לסוף דעתו דהתם בכלי היין לא שייך

שהייה מעל"ע וכדקי"ל לקמן ר"ס קל"ז דכלי היין לה שייך בהו לפלוגי בין ב"י לחינו ב"י (וכ"כ סר"ן סוף עבודת כוכבי') וכמו שהוכיח הרח"ם כחשובה כלל י"ע סט"ז דכל זמן שלח עבר עליהם שנים עשר חודש

ים בהן טעם לפבח והלכך לריך הכשר בכלי היין לרש"י וטור וסייעהם דלא שייך בהו טעמא דהר"ם דאפילו נשחמם בהן הוה ליה פגום אחר

מטח לטח אבל ביורה כולי עלמא מודו להר"ש בונבורק דמוחר להשחמש

בהן לכתחלה מיד מטעם שכחב מהר"ש מבוגבורק שם וז"ל דהעמד היורה אחזקחה (ומה"ט ל"ד לכלים של עובדי כוכבים דאסורים

להשחמש לכתחלה דכלי של ישראל אמרינן אוקמוה אחזקחה) ואימור

לא נשחמש בה איסור ועוד דאפי' נשחמש בה הוה ליה פגומה שאינה

ב"י דסתם כלי של עובד כוכבים מחזקינן לה בהכי כדברי ר"ח וכוה

לים ספק איסור דרבנן ולקולא עכ"ל ומעתם אין כאן מחלוקת בין

הפוסקים כלל וזה ברור וכן במרדכי פא"ט הביא דברי ר"ת ודברי

הר"ש מבונבורק בסתם זה אחר זה וכן באו"ה כלל ל"ג פסק כדברי

יורה דעה קכב הלכות נותן מעם לפגם

מעל"ע מ"מ לענין דינא נ"ל להרב לחלק כמ"ם . וכל זה לדעת הרב ישראל שאפה בבית העובד כוכבים ושכח היורה שחממו בה חמין כבית הטובד כוכבים עד למחרחו והשיב נ"ל אף על גב דתנן כו' וכים עם העוכד כוכבים שים לומר שנשתמש בהן מיהו יש לומר העמד היורם על חזקתו ונאמר לא נשתמש בה איסור ואפילו נשתמש ה"ל פגומה באינה ב"י וסתם כלי עובדי כוכבים

לו ועבר ונשחמש בו בלא הגעלה יש אוסרים המאכל כמו בכלי שהוא מחזיקין בהכי כדברי ר"ח עכ"ל בודאי וכחב חו"ה כלל ל"ג דברי המרדכי לפי שעה מהני שהייה להשתמש בו לכתחלה ובהכי מיירי הא"ח בשם

אלו במה שהחמיר ברישא בסכינים יותר מבשל עובד כוכבים ומסחמא היינו לענין דיעבד קאמר שאם חחך בשר רוחח בסכין סהוא הוי כאילו הוא של טובד כוכבים ב"י דאל"כ מה חילוק יש הלא אף כלי של עובד כוכבים לריך הגעלה לכתחלה ואם שכח בביחו קערה של חרם ישבר עכ"ל משמע דאף ביש ספק ספיקא בכלי ישראל שהניחו בבית עובד כוכבים אסור אפילו דיעבד וכן משמעות המרדכי מדאמר מיהו אותן סכינים כו' יש להחיר משום ס"ם משמע דלעיל מיניה לא מהני ס"ם לחומרא של ר"ח וקשה מ"ע באמח החמיר ר"ח ביש ס"ס והא בכל החורה מסני ס"ס ובח"ח כלל נ"ט כתב שר"ת החמיר בלכתחלה בזה יותר מלכתחלה בשל טובד כוכבים אבל דיעבד ערי ולא נהירא כלל כיון ששניהם אסורים לכתחלה מה חומרא בא' יותר מחבירו ותו דכבר הוכחנו מן המרדכי דבחומרת ר"ח לא מסני כלל אפילו ס"ס אפי' דיעבד דלא החיר דיעבד אלא בעבדים עובדי כוכבים בבית ישראל דוקא. ונראה לע"ד דכל ס"ם דמותר בדיעבד היינו אחר שנעשה ס"ם אבל ישראל זה שמניח במזיד סכין שלו בבית טובד כוכבים וסומך על מה שיהיה ס"ם בזה רהוי להחמיר ולפי זה אם שכח סכינו בבית עובד כוכבים מותר במקום שיש ס"ס ועפ"ז מיושב מ"ש המרדכי אח"כ בשם הר"ש בונבור"ק להחיר היורה מטעם ס"ם ולכאורה סותר מ"ש תחלה בשם ר"ת להחמיר אפילו בס"ס והב"י סוף סי' זה כתב דהר"ש מתיר כיון שהחזירן למחר ה"ל ס"ס ולעיל החזירן בו ביום וליכא אלא חד ספק וזהו א"א לאמרו כיון דכבר הוכחנו דאפילו בס"ם מחמיר ר"ח. ומו"ח ז"ל כחב דהר"ם חולק על ההיא דלעיל ולא נלע"ד דלשון המרדכי לא משמע כן דכחב סדברים בלא מחלוקת אלא לפי מה שכתבתי ניחא דלא החמיר ר"ת אלא במניח במזיד אבל בשכח הוי ככלי טובד כוכבים ומוחר בס"ם והר"ש מיירי בשכח ולא כמו שכתב או"ה להחמיר אפילו בשכח אלא דמ"מ י"ל דאף הר"ש לא החיר היורה אלא אם בישל בו בדיעבד אח"כ ע"כ ג"ל דאף ביש ס"ס לכתחלה לריך הכשר כיון דאפשר בזה אבל בכלי חרס דסים לריך שבירה בזם הוה לכחחלה נמי שרי דהוי כדיעבד וחילות כזה מלינו בפרק חומר בקדש (דף כ"ב) דמחלק בין כלי

מרס לשאר כלים ואט"ג שהוא אליבא דב"ש וב"ה מקילין בכל הכלים מ"מ הסברא של ב"ש אמהייח היא במקום שיש להחמיר לגון כאן ונאמר שלא נחמיר לגמרי ועוד ראיים ממ"ש סטור סי' קמ"ב תנור חדש שהסיקוהו בעלי איסור מותר לכתחלה לאפות בו כו' דחשוב דיעבד כיון שכוא לריך לנתלו עכ"ל וה"נ כן הוא כנלע"ד. וכל הנ"ל ביש ס"ס אבל היכא דליכא ס"ס כגון שהחזירן העובד כוכבים כו ביום אסור מדינא דהא ליכא אלא חד ספק כמו שכחב המרדכי דליכא למימר שמא לא נשחמש ואח"ל נשחמש שמא בדבר הפוגם דכל כלי סחמא שמשחמשין בו וזה ספק הרגיל ולא נחשב לספק כלל כמ"ש ח"ה סי' קט"א לענין חטין המחולטין שכל ספק הרגיל לא נחשב לספק כלל ואט"ג דבסימן פ"ד סטיף ט' כתבחי שאף ספק הרגיל נחשב שם לספק ספיקא מ"מ הכא רגיל טפי כיון דהמרדכי לא רלה לחשבו לס"ס וא"כ אסור כאן דיעבד בהחזירן בו ביום והב"י בסי' זה כתב בשם א"ח בכם הרא"ה קערות שלנו שעמדו בבית העובד כוכבים בלא סימן משסה אותה מטת לטת ומותר טכ"ל מדלא מחלק כמה טמדו בבית הטובד כוכבים ואימתי החזירם ש"מ בכל גווני קאמר דמשסה ומותר וחולק על המרדכי דלעיל ונראה דקי"ל כהמרדכי חדא שהמרדכי פוסק מפורסם אחרון וברוב דבריו אנו נוהגים כמוחו *) וחו דדברי הרא"ה חמוהין דהא בכלי שובד כוכבים ג"כ מותר בדיעבד דוקא ולא אמרינן דישהה אותם מטעם גזירה דישחמש בה היום הכא נמי דכוותים ובח"ח כלל נ"ט כחב דהרא"ה מיירי שלא החזירן בו ביום דאיכא ס"ס אז מהני שהייה ונראה במ"מ אין דברי הרא"ה להלכה דאי מיירי בענין ששייך בו חומרא דר"ת שהחמיר אפילו בס"ס בשל ישראל שהניח אלל עובד כוכבים ודאי דברי הרא"ה בטלין נגד דברי ר"ח ואי מיירי בענין שאין שייך חומרא דר"ח דהיינו כעין מעשה דהר"ש שזכרנו לעיל אז א"ל שהייה וכהוראה דהר"ש ואין להחיר מכח מה דמביא ב"י בסי קל"ו בשם הר"ן כשם הרח"ה ורבו הרמב"ן לענין כלי היין דבדיטבד מוחר כלי של ישראל שהיה בבית עובד כוכבים כל שספק אם השחמש בו אם לא מטעם דאפילו ודאי השתמש בו אינו אוסר אלא משום גזירה אדרבה משם ראייה לאיסור דהחם כיון שאין האיסור אלא משום גזירה הוי כמו ס"ם דהכא ממילא היכא דליכא אלא חד ספיקא אסור אפילו דיעבד ובח"ח שם פוסק דוראה לו לדינא דבדיעבד שרי דהא אין בירור שנשחמש בו טובד כוכבים אט"ג דרגילוח להשחמש בו אינו יולא מידי ספק והיא אינה סברא כלל כמו שהבאחי ראייה לטיל מח"ה דלא נחשב ספק כלל ואין כח לחלק מסברא דנפשים לסקל במה שמחמיר במרדכי בפירוש גם מ"ש כאן רמ"א דליכא אלא חדא ספיקא שמא לא נשחמש בו כו' לא היה לו לכחוב כן דזה אינו ספק כלל כמ"ש המרדכי אלא היה לו לכחוב שמא נשפתש בדבר הפוגם שספק זה הזכירו במרדכי שם ובטור בסי' זה אצל כלי עובד כוכבים ע"כ נראה דאין כאן קולא בדיעבד אפילו לצורך גדול דלא כמ"ש רמ"א בסמוך ובמקום לורך יש להקל בדיעבד אלא אף דיעבד אסור: כלל העולה דבמקום שיש ס"ם כגון שלא החזירו בו ביום אם הניתו במזיד יש לאסור הכלי ולריך הגעלה וכלי חרם לריך שבירה ואם שכחו יש להתיר הכלי אלא דאם הוא כלי שאפשר להכשירו יכשירנו וכלי חרם מוחר

שניהם

שכחו יש להחיר הכלי אלא דאם הוא כלי שאפשר להכשירו יכשירנו וכלי חרם מוחר מבל בחין ס"ם כנון שהוחזרו בו ביום יש לחמור אפילו דיעבד מדינה והיינו אם הוא כלי אכילה אין איסור אלא שישהה אצל העובד כוכבים מקצת היום שיעור גדול שלפי אומד הדעת השתמש בו באכילת איסור ואם הוא כלי שתיה כההיא דכלי יין סימן קל"ו דחסור לכחחלה הוא אפילו לפי שעה עכ"ל :

הרב רמ"ם אתי לאשמועינן כיון שכבר נחנו ביד עובד כוכבים ולקחו ממנו אין חוששין בדיעבד ותוחר להשחתש בו אפילו לכחחלה לאפוקי ליחנו לעובד כוכבים בחחילה ע"ד שישהנו אח"כ מע"ל זה אסור והס"ז חולק על הג"ה זו ומאריך מאד בנדון זה ומסקנת דבריו לכלל העולה דבמקום שיש ס"ם כגון שלת החזירו בו ביום אם הניחו במזיד יש לאסור הכלי ולריך הגעלה וכלי חרם לריך שבירה ואם

אני גם כמוכר את הספים לבתר ולפי משם כמי לשם"ק ה" שיותר נראין דברי האומרים דהא דקי"ל דאין מכטלים אינו אלא מדרבטן ודעת הראב"ד והר"י והרשב"א להסיר לכסל באים מכלי לשים"ק ה" שיותר נראין דברי האומרים דהא דקי"ל דאין מכטלים אינו אלא מדרבטן ודעת הראב"ד והר"י והרשב"א להסיר לבסל כמי בשל במקום כלו משור במוכד במוכד המיירי אף הפרומה המיירי אף המרומים קדרם בשם במוכד מוך הלכות מרומות קדרם שיום בשבל בה מרומה ול יבשל במי משם במישל בלבד ובכ"מ שם מביא משובת הוא של המוכד המוכד ביותר למוכד לוניל שמם של הלומה שבתן על המשובה מכן במתר מבישל ללבד ובכ"מ שם מביא מוכד במוכד ביותר הוא המוכד הוא המוכד במוכד במוכד המוכד הוא המוכד המו

חידושי בית מאיר

בא"ד קרוב למופו לא היה לו לכתוב כן דוה אינו ספק כלל כס"ש חמרדכי. נ"כ חתם שכן כסכ אנו בעניומי ולו הבנתי הדברים שנתן שעם דכו כלי סתמת משתמשין בו ח"כ חין",ספסינן וספק בכליסם שמת

בס" ק"י כי כאמת וא מנאתי בש"ם ס"ם או ספק דרבנן דשרי לכתחלם אוא כוונם ברשנ"א ח"ש כלשון אסשר דבדין היה להשתמש בו לכתחלה ר"ל במקום דחק דחשור לדישנד ויהיה איך שיהים השטם סשום של"ם או ששום דמ"ק לכתחלה אסור או משום שלא יפרולו ודו"ק: (משף ש' במ"ו סק"ח)

(שם במ"ז ס"ק ח") ותן דדברי הרא"ה תמודון דחא גכלי עובד כוכבים נ"כ מותר בדיקבד כו". דנכיו סמוכין אבל הב"ח בס"ס זה ובסי' קל"ז חולק וכתב דהיכא דשהה ביד בדיתבד כו'. דכריו סמוהין זהרפ"ה ס"ל ממש כהר"ח עובד כוכבים כחלי יום והחזירה בו ביום לריך הגעלה ואם כלי דהרפ"ה ס"ל ממש ההרפ"ה מכונכורק סלכך לדד לכלי של שובד כוכנים דהכל כיון דכני ישראל הוא אמרינן העמידנו על מוקחו וכמ"ש הכ"ש ואה"כ חרם כוא לריך שבירה ולא מהני שהייה מעל"ע ואם נשחמש בו באותו יום כמאכל אסור וזהו כדעת האו"ה שפירש כן דברי המרדכי בשם ר"ת והיכה דשהה ביד עובד כוכבים דלסר"ם אם החזירן כו ביום לריךשהיים אלא דהר"ש מיירי

כלל ועמ"ם כש"ך כום: חירושי הגרשוני

סתם דשהה כבר ביד מובד

כוכני' והחזירה למחרחו הלכך מוחר מיד . וגם יחר דכריו מכחב ככחן חינם מוכרחים

מק"ק מין וכסב ככסיכם ידו נספר סכ"ל וז"ל מ"ו סבחן כגדול מוסכ"ר גרשון יזיי"ל לכ"ד לק"ק מין למכר לי לוך שהוא פוסק סלכם למעשם הוא פוסק סלכם למעשם דקי"ל דמתם כלים שלנו נ"כ היים בכי ומן הוא דוקא כגון אינה כני ומן הוא דוקא כגון היים בלת כגון היים בלת היים בלת כגון כגל אם המתם מעם לעם כגול נשום כף לכשר דהיינו אינו יודע כלל אם אכל כשר אינו יודע כלל אם אכל כשר וחח"כ לקת כף ומחב בקדירם של כשר וכה"ג וחינו יודע חם תוחו סכףהות תחותן שסשחתש נהן ככשר אם לתו . זם חינו מקרי כתם כלים . כק ספיקת מדת ולחומר' בחיסור דחוריי' סינה ללת אמרי׳ חולין בחד ספיקת . או אם יודע דאוסן פסיקת. מו חס יודע החומן שלא השתמש בהן הם מרוכין יותר והככה עד דכעלין מד בתרי כלותן ששתמשו כים יש מקום להחיר וצ"ע לפי סענין. כל זה דכרי המאור הגדול מ"ו הג"ל והם דברים ברורים לפענ"ד:

פרי חדש

כוכנים דף פ"ת פנם מעיקרן וכמ"ם רש"י (פס ע"ם וכן העתיק הטור נפ"ם קל"ז ע"ם והנה כמ"ם הרח"ם נדחים כחיים הרשב"ח מכחן דהיינו שעמח דשרינן בנחינת מים ושכר בקנקנים מסני שפניםת סייז פוגמם ואע"ג דנט"ל לא שרינן חולה בדיעבר הכח ליכח לפגור חמו ב"י דכח בכני יומן מבת תו כי דכו לכל לכל יותן גופיים חיכה פגם וכיון דלפולם כקנקנים כוי ליה נפייל לה גזרינן בהו ואף לכתחלה שרי ומעחה כיון דליכה ראים לדינו של מישביא אין להקל בנם ראיים אכל האיתי בתבו" בכם כחים מבל נחים בנקר הרשבים חיז רכ"ב שנשלו על זה רשחי חירית חיסור משהו בלוע חפילו כשחינו בלוע ייל כן מדתנן בתרומות מגורה שפנה ממנה תרומ'חין מחייבין אותו להיות יושב ומלקט אחת אחת אלא מככל כדככו ונוסן לחוכם חולין וכן חבית של שמן תרומה שנשפכה חין מחייבים להיות יושב ומעפח חלח נוהג כהיותי יושב ומטפח חנה נוהג כה כדרך שהוא נוסג כחולין והא המס בעין הוא וחביב הרומה בזמן הוא דרכין ולא בתרומה בזמן הוא דרכין ולא תחו חכמים למיטוע כזה אלא חשו חכמים למיטוע כזה אלא החברת"ם כולה שםי בתרומה דמורייתה וכן נרחה דעת מקלת מרכותי ולדעתם הפילו מקרת מנכותי ונדעתם חפידו משפה נעין כיולא בכענין גרבילי מרומה שפתגורם וטיחת שתן שבכד שאין דרכם של בני אדם ללקט ולטפת מכטלים לבתחלה וכן כתכחי אני גם למוכר את הספינה חרץ נמינו שת בתודות ברחי

יורה דעה קכב הלכות נותן מעם לפגם באר הגולה

> שניהם בסתם וזהו דעת הרב בסימני ת"ח שם וכאן בהג"ה דאם לאסור אפילו דיעבד מדינא והיינו אם הוא כלי אכילה אין איסור אלא הניחו ביד עובד כוכבים מעל"ע מוחר להשחמש בו לכחחלה וכן שישהה אצל העובד כוכבים מקצת היום שיעור גדול שלפי אומד הדעת - עיקר . וכל זה בכלים שדרכן להשחמש בהן בחמין אבל כלים שדרכן השתמש בו באכילת איסור ואם הוא כלי שתים כההיא דכלי יין סימן - להשתמש בהם לוכן ודאי דסגי בהדחה וק"ל : 🗅 ולכתחלה יש ליזחר בכל ענין כו' . והעולם אינם נזהרים

בודאי בן יומו (ארוך) (מ) [כמ] ובמקום צורך יש להקל בדיעבד מ [ל] ולכהחלה יש ליזהר בכל ענין אפילו בעבדים (ח) ושפחוח העובדי כוכבים שבכיח ישראל שלא לייחד כלים שלנו אללן שמא ישחמשו בהן בדברים האסורים (שם במרדכי) וע"ל סימן קל"ו:

י [לא] יי קערות ששלח ישראל לעובד כוכבים עם מאכל ושהו שם אם ניכר בהם המאכל ששלח

הישראל בתוכם מותר ואם לאו אסור אם רגילים להדיח הכלים בחמין החיישינן שמא הודח עם כלי איסור: יא [לב] יי כלי מעורה שביר העובד כוכבים ומסיח לפי תומו ואומר שחדשים

הם ויראה שהוא כמו שהוא אומר י מותר (יי) לקנותם ממנו: הגה [לג] וים מחמירים וחומרים שאינו נאמן ואין ליקח כלים מן העובד כוכבים רק כשמוכר הרבה כלים וקונה כלי בין הכלים (רשב"א בשם כ' יונה) וכן נוהגין לכחחלה אבל במקום הדחק כגון שנחארה בביח עובד כוכבים ואין לו כלים נוהגין כסברא הראשונה וכן עיקר ועיין לקמן סימן קל"ז:

יב נלדו ייש מי שאומר שקערות הבאות מעבר לים שקערורות ירקרקות או אדמדמות אסור להשתמש בהן לעולם בחמין מפני שאינן חרשות שהעובדי כוכבים משתמשים בהם ואינו ניכר:

במוניא הפ"ץ רב"ק קי"ד דמסל"ת נאמן בדרבנן אי אמרינן כן אף בעובד כוכבים או לא (ע"כ): [רב] ויש מהמירין. דס"ל דאף בדרבנן אינו נאסן: [רד] (ליקום) יש כו' . כט"ש בע"ו ל"ג א' וכפו' ר"ת בתום' שם ד"ה כך כו' וכטש"ל פו' קל"ה (ע"כ):

בסתם כליהם: [כמ] יכמקום צורך ט'. כפי' הר"ן שם דלכחחלה קאמר: [ל] ולכתחלה כי . כמ"ל אם ניכר הוי חותם: [ל] ולכתחלה כי . כמ"ל אם ניכר הוי חותם: [לב] כלי משדת כי . כמ"ל מי קל"ז ס"ו אין עוברי כוכבים כי ועבא"ח משדת כי . עש"ך: (ליקום) כלי כי . ע"ל סי' קל"ז ס"ו אין עוברי כוכבים כי ועבא"ח ס" תקי"ג ס"ו או עוברי בוצה ברגנן והוא דישת הולקות בפוסקים ועב"י בי"ר שם ופליגי

וכן בכלי סיין דסי' קל"ו אבל באין ס"ס כגון שהחזירו בו ביום יש

קל"ו דאסור לכתחלה כוא אפילו לפי

שעה ככלע"ד ומו"ח ז"ל האריך בדין

זה והעלה מה שהעלה ומה שכלע"ד

כתכתי: (ט) ובמקום צורך יש

להקל . כבר 'נחבחר שלענין הלכה

לא קיימא לן כן:

הימב

קי"ח ס"י עכ"ל הש"ך: (מ) לקנותם. כ' הש"ך ג"ל דה"ם דכיון דסחם כש"ע אינו (ח) ושפחות. והעולם אין נזהרין כזה עחה והטעם משום דהעבדים והשפחוח הם ב"י א"כ ליכא אלא איסור דרכנן ועובד כוכבים מסל"ח נאמן באיסור דרבנן: בבית יפראל חמיד שישראל יולא ונכנם שם דבכה"ג מוחר אפי' לכתחלה כדלעיל פי'

היט יוצא מידי דופיו אף שפגעילו שלש פעמים עדיין נשאר כו כלע של איסור מרובם וסוי לים כאלו אימא איסורי׳ כעינים דומיא דהרכינה ומיצה דככה"ג אין מכסלין איסור לכסחלה ומשני דע"י האור נגעל ויולא ולא איט איט יוצא מידי דופיו אף שפגעילו שלש פעמים עדיין נשאר כי אם כלע מומע דככה"ג מנעלים דומיא דעיחת שמן שככד כרישא דמתניחין וכל זם כרור:

יד אפרים

עתה בזה והטעם משום דהעבדים

והשפחות הם בביח ישראל חמיד

שישראל יולא ונכנס שם דבכה"ג

מותר אפילו לכתחלה כדלעיל סי'

קי"ח ס"י: י מותר לקנותם. כ"ל

דה"ט דכיון דסחם כלים של עובד

כוכבים חינן ב"י ח"כ ליכח חלח

איסור דרבנן ועובד כוכבים מסל"ח

נאמן באיסור דרבנן כמ"ש בסימן ל"ח

ס"ק צ' ע"ש וע"ל סי' קכ"א ס"ק ט"ו:

ובשו"ם כ"ח סי" פפ"ז כלי סעודה שהשמישו בחמין כיד עוכך כוכנים יום או יומים דינו כשאר כלי עוכדי

החזירו לחתר מעל"ם דחו חיכא ס"ם שתא נשממש קודם מעל"ע וזהו נגד השכל דוודחי הא דקו"ל ככלי של פוכד

ספורכו לחתר פעל"ע דח) אורכן כים מחת נסמש קודם מעליע וזמו נגד ספל דוודחי כא דקי"ל כלי של מוכד בוכנים אור אורכן בעל הוא יום יוסים מחת לא הסממש ביו אורכן העל שה ביינו דכל שיקר ספק שחת לא הסממש ביו אורכן הבעל אורכן בעל הוא בסממש ביו אורכן בעל החיבות ביינו בשל היינו דכל שיקר ספק שחת לא הסממש ביו חוד מעל"ש הסיינו דכל שיקר ספק שחת לא הסממש ביו חוד מעל"ש המח"ב ביינו בעל היינו בשור ביינו בשל החיבות היינו שבות הביינו ביינו שביו היינו שבות הביינו ביינו שביו ביינו ביינ

גליון מהרש"א סיטן ק"ב דהפ"ח אוסר בכו"ח: (ש"ע סעיף ") אם רגילים לחדיות הכלים בחסין. אם רגילין להדיית ות אחר זה עי סיטן צ"ה ס"ד בהגהה ובכלי יין ע" סיטן קל"ג: (ש"ע סעיף "ג) שהדעובדי סיכבים סשתסשים בחם ואינו ניכר . ואף דסתם כלי אב"י וכש"כ שאין לקנות מחנות שמשאילים כלים לשבדי טוככים ולא ידעיגן אי רובן ודאי היותר דלכסלו ברוב ח" דכר שמאל אבודב סיסן רג"ח:

חידושי בית מאיר

שמא לא נשממשר בו סיום נימא נמי דכל כלי ססמא משהמשין בו א"יו נהי דסקמא נשממש בו אבל יום אחד שפיר יש שפק אם נשתמש בו כלל . ושם יגנע כלי ישראל שנאמר שסמא יום אחד זם סשממש בו עד שמכח זם יחודם דין סמום כום שיםה עדיסום כאריכות זמן . אדרכם כאריכות זמן לענ"ד יותר קרוב שנשחמש בו מכומן קצר ול"ע . ועי סר"ח לדינה :

ומשום גזירת י"נ אסרוכו אף בהנאה ולפי טעם זה יש היתר

באר הנולה

יורה דעה קכג הלכות יין נסך קבו (א) משום גזרת י"ג כו'. פי' משום בנותיםם אסרוםו כשתיים קבו א משום גזירת כו' כלומר אסור מדרבנן משום יין

שנחנסך לעבודת כוכבים שאסור מדאורייתא וכן משום גזירת עכשיו לדמסיק דהיינו כיון שאין י"נ' גמור שכיח בינינו בטל הטעם בנוחיהן לדאיתא בש"ם ופוסקים: ב ובזמן הזה כו' . כתב הב"ח והוחרם הגזירה והכי ס"ל לרשב"ם שמביא הטור וכעין זה אמריכן גבי - דאפי שפכי ליה קמי שבודח כוכבים כדרך ניסוך פנים מ"מ כיון דקי"ל

שפתי כהן

דעוכדי כוכבים שכח"ל לחו עובדי עבובת כוכבי' הן אלא מנהג אבוחיהן בידיהן אם כן מה שמנסכים יין לעבודת כוכבים אין קרוי ניסוך כיון דקריכן בהו שאין יודעי׳ בטיב עבורת כוכבים ומשמשים דמה"ם כמי אין הגילין לנסך לעבודה כוכבים כלומר אין רגילין לנסך חמיד אלא

כבג כמה הינין מיין נסך (וחיזו יין נחמור משום יין נסך) ובו כ"ו סעיפים:

הלכות יין נסך

א (א) "סתם יינם של עממים עוכרי כוכבים אסור בהגאה (ב) וה"ה למגעם ביין שלנו :

דגה (א) א [ג] משום (א) גזרת יין שנחנסך לאלילים ב [ד] (א) וכזמן הזה שאינו שכיח שהאומות מנסכים לעבודת

ע"כ שפיר כתב הטור תבל רשב"ם כו' דתמ' ב"י על ל' אבל ולפי מ"ש ניחא כן כחב ד"מ ולי נרחה דבמ"ש הטור

גילוי לעיל סימן קט"ז אכל לפי מ"ש

הטור ברישה הטעם כיון שי"ג גמור

אשור בהנאה עשו סחם יינם כאלו

ודתי נחנסך ולא משום גזירה ממילא

גם עכשיו אין היחר הנאה דדבר

שנאסר במנין לריך מנין אחר להתירו

דאין שייך לומר בזה בטל הטעם

מורי זהב

ומחמירו לאסור כו' כוון כזה דאף שאין שייך כזה גזירה כלל דמשום בנוחיהן פשיטא לא גזרו בזה ואפילו משום י"נ הוא גזירה רחוקה ביין שלנו נמנח ביאור הגר"א

קבנ (א) פתם כי . גם לא א' מתם כי : [ב] וה"ה כי . פשום שם בנמה מקומות בפ"ד : [נ] משום כי . רש"י לא א' ד"ה מתם כו ותום כ"ם ב' ד"ה יין כי ליש : [ד] ובוה"ו

פתחי תשובה קבנ (א) ובומן הזה שאינו שכיח . עיון כחשל חכרסם חות ח' ופיון כתשוכם ר"ח

קבנ (א) גזירת. סי' המ"ז דמשום בנוחיהם אסרוהו בשחיה ומשום בזירח
יי"נ אסרוהו אף בהגאה. (איש חיל שאמר לישראל שישחה עמו יי"נ או יקפע את אזנו אם הדברים היו דרך גיזום בעלפא ודאי שאין ראוי לפהר ולשחות ואם יוכל להציל בנחינת ממון חייב לסור כמעם כל ממונן ולא לעבור אך אם באמת

חבית על כתפו ויצא יין שרי שם פוף סימן. שפחה שאמרה שמן המרתף הביאה א"נ מ"ם קכ"ם . ניצוק בר ניצוק אינו חיבור קכ"ו נ' . ועירה לכלי יין של עובד כוכבים כפל בס' שם ה' . בוה"ו דאינו אסור סתם יינם

דעכודת כוככים: יא כם והרח"ם כלל י"ש סימן כ"ב: יב סחית כשם הרשב"ח סי" מב"ו לדעתו: יב כ"י בשם א"ח וכל בו בשם הראב"ד:

פרי חדש

כם פרומם מגעילה שלש פעמים בחמין ודיו א"ר כא וחין למדין לפנין כלפ וחיק למדין לפנין כלפ למדין והא שבועה כעון מיקה וכלה כלאו ומשנינן כמ"ד קבלו שליה את המשברות קבלו שליהם את המשברות פירום דסנירא לים דתרומה כומן הזה דרבנן ומכחן למד הרשב"ח לשחר חיסורים דרבנן בקדרות של חרם דפני לפי בהגעלה שלש פעמים פביאו הב"י בסי' קכ"א ע"ש פנה לך כבירור דאפילו תרומה דרכלן כבירור דאפילו תרומה דרכלן לריך הגעלה בכלי חרם שלש סשמים וחרב זינ אף לחדותם אדייתא כתב דשני כשפיפה

וכחמת שחין לדבריו שוכש ועיקר וססיח דמערה כד לם קשיח דלויטי וכדכחיבנה ועוד דהירושלתי ידע להחי פחני פפי מינן ואדרנה כירושלמי פרכינן עלה דכהיא דתנעילה ג' שעמים מסיפת דקתני סרכינה ותינה הרי זה תרותה פירוש דחלמת לם תקילים גבי סרומס ומשני דשחני הכא דפ"י או מגעיל ויולא והשמ' דאדמותיב

מסיפה חסיישיה מרישה הלה ודחי דטעמ' דרישה כדכתיכל משום דכיון דחינו חלח משם: סקילו לכפל ומשמע לים למחן

א פשנם דענודם כוכבים דף כ"ע וכפי' פחום' שם דמפני' גליון מהרשיא

(סימן קל"ג) כמה דיני מיין נסך אף לרמב"ם דבאיסוד דרבנן נפי אין מברכין תחלח ימוף וכ"כ מברכין תחלח ומוף וכיכ בש"ע א"ח ר"ם קצ"ו מכל סקום האינו נזהר מסתם יינם מברך עליו ת' באר עשק מי' סי"ם . בבא"ת שם יש לצדר בתכליח הקולות וסופכין ע"ר יחידאה וע"ת כנ"י סל"א . עי מ"ז מי קי"ר סק"ג ועי מימן קי"פ ש"ך ס"ק כ"ב דהחשר עליו בשבועה מיהו מחימן עליו בשבתה פיתו פורטן משא"כ בנבינה . קרם הקנה ליגע ביין לנגיעתו בקנה שה מימן קב"ד מ"ק נ"ו . נגט העובד כוכבים להכעים שהי שוף סימן קכ"ד . כח העובד טכנים ר"ל הגביה ויצא היין כמנע על ידי ד"א ושרי כזה"ו

ש"ך ריש סימן קכ"ח . חפץ מתגלנל ורחאו לייןאסור חיין מ"ז קכ"ה ז' . נתן מים אם ז'. ניתז' על שבר כוכבים

וחזר וניתו ליין שרי ש"ך קכ"ה ס"ק כ"א. נושא

כסתם יינם לייני שנזרו פלין משום חתנות שם כנמ' דף ל"ו ואסרוהו בהנאם מטעם שכחב הרמ"א בהג"ה שעשאוהו רבון התפ"ח בסג"ה מעמחהו רכק כיין נסך גפור מצום דרמי ליה: ב הכתכ"ח רמצים ג שם כנמ' דף (' דשמו ליה שמחלו וחכלק: ד הרח"ש שם והרחליד כשם סגחוני וסס"מ והרשב"א כת"ה: ה כרייתא פס אלוגמים ככרייםא וכסי' רש"י שם: ו עור נעם הרפנ"ה בת"ם פקלר: ז מום׳ עם

מרא"ם והתרדכי והר"ן שם: יד אפרים

אמא דאנונטים כברייחא וכיכ

(מי' קכ"ג מעיף א' בהג"ח) ויש מקילין גם בזה. עגה"מ וכשו"ם פרי עבוחם סי' ח' כענין מס שנתספת שתוובים מוכרים סתם יינם שבקינן מוכרים שמם יינם שכקירן להו מנהגת ע"ם . כתו"מ ס"ק ח' ם' יי"נ וש' כנ"ב מ"ם סי' ס"ם עוכד כוכנים שהיה הולך ושומדים לסנינו שני כלים מחומןיין וכגניהם וכפמידום מחומקיין והבניהם והפמידום במקום אחר באופן שהיה שה הבכסה ושכשוך במקום מסיד יש להחיד דלא גרת ממנע מובד בוכנים פ"י דבר אחר דאיוו אשור לדיון וחכ"ש החימון שלף שאלו אין בקיאין ה"א חודי חבר תותו לא מ"מ מידי ספק חומן לא נפיק ויש להקל עכ"פ באין נוגע ממש רק סגנים ושכשן שלא לסתמיר כספק וע"ש סיי ע' שאם סים יין והים סכני מלא יש לסתמיר מחשש שמא נגע כוון שלא כיון הישראל לשמור אותו ולהשנים שלא יגע ובפרט בפת נישוחין שמרודים ושכיחי שכרות יש להחמיר ע"ש: (בשו"ע סעיף ב') כו ותעובר בותר, ענס"מ וכחות משכ"ן מ"ח ס" ס"ט יון שנתערב שונע בו מעם יין מנושל כערך שלים חו רביע ונגע כו עובד כוכבים כל שהמכושל שינה שינכ טעמו של היין שנחערב בו מותר ועיין בעי חיי סי' ק"ע וקע"א שחכם א' קרא פגר: יקב התנ"ח מעיף ה') אם יש בו דבש. עכסים וכטו"ת מבקת רוכל, סי' ע"ו חכיות מבקת רוכל, סי' ע"ו חכיות של שמן שכח מקנריה בספינם מכולם עובדי כוכבים ובפי החכיות חכ"ח חכן ככל מביום

חידושי בית מאיר (מימן קכ"ג במ"ז מ"ק א") ובתב ב"י דעבשיו כו' . נ"ב סיינו נספרי כ"י הקודמי' והנ"ח והסרים' מכיחין חומן:

גליון מהרש"א

הגבהה שרי קכ"ר ש"ך ס"ק מ"א יוכן הגביה ולא שכשך שם סי"ח . ונגע לחור האוסר מפסיד ממון של ישראל שם ם"ק מ"נ מדדו אף בידו שרי שם י"מ: (שם נקנ"ם) י"א דמנע כו' . אינו אמור כהנאה וכל שמדינא אסור רק בשתיה כמותר לדידן גם בשתיה מותר לדידן גם בשתיה שד קכ"ד ס"ק ל". הכנים ידו ומיד כשנודע לו שהוא יין הוציאה שרי שם "ים: (בס) אינן אמר בהנאה רק בשתייה. אימר בהנאה רק בשתייה. אימר שמות השומן מותריה שומות השומן מותריה שומותריה שתיה משום בנותיהן ואיסור הנאה משום עבודת כוכבים ועי' פ"ו מימן קכ"ד מק"ד: (ז"ך ס"ק מ") שאמור מדאורייתא להרמב"ם פ"ו עכודת כוכבים אכל התוספות פ' מרוכה דף ע"ב ב' ד"ח ראי וכן בחידושי רשב"א פ' האיש מקדש דנ"ח ע"א תקרובת עבודת כובבים אסור מדאוריית' רק באכילה ועי'בס' שעה"ם פ"ה מאישו' תיה אסור בהנאת מדבריתם: היה אסור ברנאה מדברים: (ש"ע סעיף כ") ועיי לקסן סוף סימן קנ"ח . ובנליון שם דגם כשתיה מותר לחולה שאב"ס ע" ש"ך ס"ק ע"א : (ש"ע סעיף ד") אם נשתנה (ש"ע סעיף ד") אם נשתנה םעמו מהמתם. רדעת הרמב"ם שכל שנתערכ בו מעם דבש או מעם פלפלין מותר לשתותו עם העובר כוכבי דחאוהו כל האחרונים כמ"ש בכ"י ואף

יד אברהם

(מימן קכ"ג סעיף ד' בהג"ה) וה"ד, ברבש לחוד או פלפלין לחוד . כ"כ נמטוכת ריכ"ט :

לפטמים שכ"ל וט"ל סימן קכ"ח ס"ק ד': ג י"א דבוגע בו'. דהוי נמצא דמגד גזירה דרבנן אין כאן איסור אלא מצד החומרא כו' דס"ל כחימוק (שאינו מזכיר שם אלילים ומשמשים לקמן ר"ם קכ"ד) דאינו ואם כן אף לדידן אסור מצד החומרא אבל רשב"ם כו' דס"ל אוסר יין במגטו אלא בשחיה טור ופוסקים: ד אסור לקנותו בו'. דמצד גזירה הוא האיסור וא"כ השהא דלא שייך גזירה מוחר וכחב פיין בחשובת מהר"ם מלובלין סימן כ' מדין קניית סחס יינס: ה ומוב להחמיר בו׳ . ע"ל סי׳ קכ"ד ס"ק ע"ח: ן מותר כו'

ואפי׳ בשתים ואפי׳ לכחחלה מוחר לשחוחו עם העובדי כוכבים כן סוף נש"ם ופוסקים: ן משהרתיח על האש. דהיינו שיתמעט ממדחו על ידי רתיחה כ"כ הרשב"ח והר"ן: ה בדבש לחוד או פלפלין לחוד . כל שנשתנה מעם היין וגרחה דה"ה שחר דברים כל שנשחנה טעמו מחמתן וכ"כ בד"מ ס"י : מ אם יש בו דבש . כ"כ בחופן שחם היה מעורב בו יין בפני עלמו היה משחנה טעם היין מחמתו כן הוא בד"מ: ר י"א דמשערין כו' . ובהג"ח מא"ז פ"ב דעבודת כוכבי' דאף בכה"ג אסור אם לא בספסד מרובה או שיש מנהג להקל : יא כאילו חיה המבושל מים . ודינו כדלקמן ס"ח: יב ויין שנקרש כו' . וכחוב בסנ"ח מח"ו פ"ב דעבודת כוכבים שיין שנקרם אין בו משום מגע עובדי כוכבים כו' וכן אם נגע בו עובד כוכבים אחר שנמחה יש בו משום מגע עובדי כוכבים עכ"ל ומביחו ד"מ וכ"ל דלמאי דקי"ל דמגע עובדי כוכבים אוסר ביין שהחמין משום

דאין אנו בקיאין מתי נקרא חומך

וכדלקמן ס"ק י"ג ס"ה הכח ביין

כוכבים בַ י"ח דמגע עובד כוכבים ביין שלנו (ב) אינו אסור בהנאה לק בשחייה וכן שתם יין שלהם אינו אסור ליהנות ממנו ולכן מותר לגבות בחובו מן עובד כוכבים סחם יינם מפני דהוי כמליל מידם (עור בשם רשב"ם והרא"ש ומרדכי) וה"ה בשאר הפסד כגון אם עבר וקנה או מכר [6] אבל לכמחלה ך אסור לקנוחו ולמכרו כדי להשחכר בו (הגהוח מיי' פ"ח דמחכלות חבורות והגה' חשיר"י ומהר"ם פדוחה סי' מ"ו) ויש מקילין גם בזה ה (ב) ומוב להחמיר וע"ל מימן קל"ב (פס בשם סמ"ג ואנור בשם הנאונים):

ב (ו) ב אסור לעשות מרחץ מסתם יינם לחולה שאין בו מבנה. (ועיין לקמן סוף סימן קל"ה):

ג (ג) יין מבושל שלנו שנגע בו העובד כוכבים ז (ג) מותר [ז] י ומאימתי נקרא מבושל ז (ג) משהרתיח על גבי האש:

ד [ח] יין שמערבין בו דבש ופלפלין [מ] יאם נשתנה מעמו מחמתם אינו נאסר במגע עובד כוכבים . ת [י] (והוא הדין נדגם למוד או פלפלין : (ה"י בשם חשובת רשב"ה) (ד)

ויא] יחבשיל שיש בו יין ונגע בו העובד כוכבים אפי׳ קודם שהרתיח (ד) אין בו (פ) משום יין נסך: הגה ודוקה הבשיל שחין היין ניכר בו בעין אבל בפומן וחרדל שנחנו בו ין והוא בעין (ג) לף למעלה הוי בו משום יין נסך (חום' בשם רילב"ח) וורחה דוקח חם לא נשמנה טעמו מחמח דבר המעורב בו (ד"ע) ואם נחערב ביין מבושל מן [יב] אם יש בו (ו) דבש לכולי עלמא שרי דהא לא גרע מאילו היה דבש לחוד (הג"א פא"מ וד"ע) ואם אין בו דבש ר [יג] י"ח דמשערין יא כחילו היה המבושל (ז) מים (ב"י בשם רשב"ן והג"ח שם) וי"ח דחם המכושל רוב חין בו משום מגע עובד כוכבים (ב"י בשם גדולי הדור) יב [יד] (ד) ויין שנקרש אין בו משום מגע שובד כוכבים (חידושי אנודה). [שו] וכ"ש אם נגע בחרם הבלוע פיין

עכ"ל וקפה מ"ם ואי משום דלאו שהקרים דח"ח בקיחין וחוסר בו מגע עובד כוכבים וכן משמע מדברי ככח"ם שכחב גבי חומך בר ניסוך הוא מה מהני זה כיון דחיישינן משום בנוחיהן ונ"ל דה"ק דאף משום בנותיהן לא גזרו ביין אלא במקום שיהיה אסור אף בהנאמ םר"ח

דומיא די"נ ואין שייך לגזור איסור הנאה אלא בראוי לניסוך אבל באין ראוי לניסוך שרי לגמרי דוה עדיף טפי משנגזור בשחיה לחוד שיבא מכשול להתיר גם י"נ בהנאה וא"כ א"ש הא דשרי במכושל כיון דאין לגזור בו לגמרי על זה פריך מיין מזוג דאע"ג דאין ראוי לניסוך אסרוהו לנמרי סכי נמי ביין מבושל ותירץ משום דמבושל לא שכיח של כן לא גזרו ביה כלל וקשה למה לא כחב העור כן אלא כחב משום דאין ראוי וכו' וכ"ל דהטור לא רצה לכחוב טעם לא מלוי דגם הרא"ש לא כתכו אלא דרך אפשר ע"כ כחב טעם זה שהוא אליבא דהראב"ד דס"ל אף במזוג ראוי לנסך כמ"ש ב"י בחמד לפי שהוא משובח לשתיה (לא גזרו אלא במקום שאפשר) נמלא דלדידיה שפיר אמרינן סברא זו שכחבתי דלא גזרו אלא במקום שאפשר לגזור אפילו בהיאה: (ד) אין בו טשום יי"ג. כחב ב"י דמשמע מדברי הפוסקים דאפילו בשחיה מוחר

(הנהות חשיכ"י):

מידושי רע"ק (סמן קל"ג מ"ו סק"ג) לשון וגם רמאי רבותיה . לענ"ד בפשופו דתחלה כ" דלוקתים מהעובד כוכבים יינם בשביל החוב . דוחו הוי כמציל מידם [שלא] ישתקע ביד ליכא משום מציל מידם רק הפסד לחוד נ"ב שרי וע" מג"א (מ" רמ"ד סק"ו) : (ט"ו סק"ג) עובד כובבים וזה עדיף יותר פהפסד רעלמא . ואח"ב הוסיף וגם אם נגע וחיינו אף דבות דא"י"ב דאין ראוי לניסוך אסרותו לנמרי . אינו מובן לי דמנ"ל להרא"ש ו"ל דלמא דרך דא"ב דרו ראוי לניסוך אסרותו לנמרי . אינו מובן לי דמנ"ל להרא"ש ו"ל דלמא דרו לדעת רבינו יונה דנם לענין מנע עובד כוכבים בתמד תליא ברמא תלתא ואתי " היינו בדרוכת דלא חוי יין לענין בפת"ג לא נכנם כלל תוך גוירת חו"ל "דא גיורו רק על חיין . היינו ובפרם כיון דעיקר הגזידה חיה משום בנותיהן . וזה לא גזרו רק על חיין אבל מ"ם י"ל דרוך עובד כוכבים לות בקור המ"מ י"ל דרוך עובד כוכבים היה משום בנותיהן . הא בפשוםו במגע ל"ש בנותיהן רק כיון דאחרו מתם עובד כוכבים היה משום בנותרון . הא בפשוםו במגע ל"ש בנותיהן רק כיון דאחרו הלא הרא"ש שכ"ט "ל דברי רשב"ם בעובדי כוכבים שלנו הרא"ש שמי על רברי רשב"ם בעובדי כוכבים שלנו משום בנותיהן והכי משמע ג"כ מדברי הרא"ש שכ" על דרבר רשב"ם בעובדי כוכבים שלנו ומיד במצע לים אמרו בשתייה ו"ל דמתולה לא אמרו ומעם בנותיהן ובמר לא האח"כ בי"ל דמתולה לא אמרו וכ"ל דמניתי הלא דאח"ב מוחור בלו לנסך אסרו גם מגען א"ש במנית הרא"ש וצ"ע בו מובד מאור במול לו מון או או דה בכלל אימור במצע לים או בהוא הוא בצחייה אלא דיה בכלל אימור במבים לצאור א"ב במנית במידי במצע לישים בול בחרם הדרייני:

באר תימב

כן חיים פימן קי"ה ובפשובת מהרוט"ן פי' י"א: (ב) וחוב להחמיר. ש"ין נפ' לכופי שרד פימן קי"א שלמד זכות על מה שנופגין עכשיו לעשום מחורה כסחם יינם פ"ש ועין במשובת פרי מניאה ס" מ"ש בוה: (ב) צף למעלה. כתב במשובת הלק"ע ה"א סימן יו"ד וח"ל אגב ראוי לספסק באלו שנוסנין יין בצלוחים ונוסנין מעט שמן בפי הצלוחים כדי שלא ותקלקל אם נגש שוכר כוכבים בשמן מה דינו של היין ואדוני אבי כתב שאמשה שיש לדחות למשוב ה" פ"ב דפבול וים נגע שכול זום במען לא ספול את היין עב"ד זעיין בתש" בתש" בתש" לומותו למקום די פיד הסכול יום נעם סבול יום כשמן לח ספו מת סין מכי "י דכר אחר שבות ישקב חי"א סימן ס"ב דבר אחר שבות ישקב חי"א סימן ס"ב דבר אחר אכן היכה שבות ישקב חי"א סימן ס"ב דבר אחר אכן היכה שבות יים ביום ביום ביום ויסוך וכן פיכה דלו נגע בו מעובד כוכנים כי אם ע"ד נילוק יש לודד לספור וש"ש עוד קסיוצ פח"ם הלק"ע עוד כאותה תשובה דיש להחמיר היין שוף של ישכאל הנששם מיין שנגע בו הטובד כוכנים אח"ב. דאין לוח שום חשש אים וכם משם היין מכושל אין בו פשום ניסוך וגם נפתנה הסעם ע"ש: (ד) חיץ שנקרש. מכה"ע מלה דיין מכושל אין בו פשום ניסוך וגם נפתנה הסעם ע"ש: (ד) חיץ שנקרש. שנה"ע

היה יכא לנפשו שיעשה כאשר זמש שרי ואין בו חמא חו"י מי' קפ"ג) וכזה"ז כ' הב"ח דאפי׳ שסכי ליה קתי עבודה כוכבי׳ כדרך ניסוך פני׳ מ"מ כיון דקי"ל דעובדי כוכבים שבח"ל לאו עובדי עבודת כוכבים הן אלא מנהג אבומיהן בידיהן א"כ אינו קרוי ניסוך וכ' הכ"י מיהו חוחן העובדי כוכבים דלח שתו חמרת עד שהכומר בח וזורק עליו מים שלהם עם היין היה נרחה דהוי ניסוך אלא י"ל דוה לא הוי רק מערובה מים אסורים וה"ל מים כיין דבמל : (ב) מותר . כחב הש"ך דמוחר אסילו בשחיה ואפילו לכחחלה מוחר לשחוח עם מעובד כוכבים כן הוא בש"ם ופוסקים ואפשר כיון שהמבושל אינו מנוי כ"כ ובמילחא דלא שכיחא לא בזרו: : משהרתיח. דהיינו שיחמעט ממדחו על ידי רחיחה כ"כ הרשב"ח והר"ן

(ד) לחור . כל שנשחנה מעם היין ונראה דה"ה שאר דברים כל שנשחנה מפתו מחממן כ"כ בד"מ: (ה) משום. כחב ב"י דמשמע מדברי הפוסקים דאפילו בשחיה מוחר והוקשה לו ממ"ש רש"י מוחרת בהנאה גבי אלומים משמע דבשחיה אסור ודחק ליישב פרש"י להסכימו ג"כ להיחר שחיה והט"ז כחב דבאמת סשום לרש"י אסור בשחיה מדנקט מוחר בהנאה (אבל זה אינו שהרי רש"י כחב בדין זה במבושל דלא מיחסר בהנאה והרי ש"ם ערוכה היא דמבושל בשחיה מוחר דהא שמואל היה שוחה עם אבלט ע"ש דף ל' אלא אדרבה מדין זה נראה ראים ברורה לדברי ב"י דכ"מ שכחב רש"י לא מיחסר בהנאה פירושו אף בשחיה): (ו) רבש. פי' אם יש בו כ"כ דבש באופן שאם היה מעורב בו יין בפ"ע היה משחנה מעם היין מחמחו כ"כ בד"מ (מכאן מוכח דעיקר הוא אם נשחנה טעמו . לכן נראה יין שנוחנין לחוכה לענה שקורין ווערמי"ע וויי"ן אין בו משום מגע שובד כוכבים ש"י סימן ס"ג . וכח' ח"ח סימן קי"ח ובח' 2"ל סימן ע"ד הורו לאיסור ע"ש) : (ז) מים . ודינו כדלקמן ס"ח ובהג"א ס"ב דט"א כחב דאף בכה"ג אסור

יורה דעה קבג הלכות יין נסך דמלד גזירה הוא האיסור וא"כ השחא דלא שייך גזירה מוחר וכחב ב"י דעכשיו שהעובד כוכבי' מקריבו קמיה עבודת כוכבים ולא שפכיה

כדרך ניסוך פנים לא מיקרי רק חקרובת עבודת כוכבים ולא נסך ומיהו הנהו יונים דלא שחו חמרא עד שהכומר בא וזורק עליהם מים שלהם עם סיין היה נראה דהוי ניסוך אלא י"ל דזה לא הוה רק תערובות מים אסורים וה"ל מים ביין דבטל כדאיתא לקמן ע"כ: אינו אסור בהנאה. דעוכדי כוכבים בזמן סזם אין רגילין לנסך לעבודת כוכבים והויין לזה כתינוק עובד כוכבי' שעושה יי"נ רק לשחייה זכו דעת כיש מקילין שמביא רמ"א בסמוך אלא שקלת אחרונים החמירו שאין היתר הנאה בסתם יינם רק לענין הפסד ובעור כתב וגם חם נגע עובד כוכבים כו' לכאורה קשה לשון וגם דמאי רבותיה ונ"ל דם"ד דכחן חין לו הפסד שיוכל לכוף חת מעובד כוכבים שישלם לו הזיקו ע"כ לא סקילו למכור אותו לאחרים קמ"ל דמותר: (ג) יין מבושל. בחשר"י כתוב וכ"י מביחו תמום סוא כיון שנזרו משום בנותיהן וכי משום שהרתיתו לא שייך הך גזירה ואי משום דלאו בר ניסוך הוא והלא יין מזוג כמי לאו בר ניסוך הוא ואפשר כיון שהמבושל אינו מצוי כל כך מילחא דלא שכיחא לא גזרו בים

יהוקשה

כר. שתום' נ"ו ב' ד"ה לאפוקי כו' מיתו קשיא פתם כי והרא"ש שם כתב ומיתו אין ראיה ברורה וחנה לישראל מומב כו' ובת"ה כ' וכבר נהגו איסור בכל הארצות

והוקשה לו ממ"ש רש"י מוחרת בהנאה גבי אלונחית משמע דבשתייה שר"ח כעם על ר' משולם שהחיר מגע עובד כוכבים בחומץ לפי אסור ודחק ליישב פרש"י להסכימו גם כן להיחר שחייה והקשה עליו שח"א בקיחין בטיב חומץ שאלו קורין אוחו חומץ ואלו שוחים אוחו בדרישה ממ"ש רש"י בפרק ח"מ סוף דף כ"ט דחם בישלו ישראל מותר ומקדשין עליו וגבי חמרא דהקרים פליני אמוראי בפ' המוכר פירות בסנאה ושם לא שייך חירוץ ב"י ") וכ' מו"ח ז"ל דשם חיישינן שמא מחי נקרא חומץ ולכך אם באח להחיר מגע עובד כוכבים בחומץ נפק מינים חורבא עכ"ל וגם רש"י פירש

בפ"ב דעבודת כוכבים (דף ל' סוף

ע"ח) על חמרא דאקרים כחמין

וכן פי׳ רשב"ם כפ׳ המוכר פירות (דף

ל"ה כוף ע"ב) וכן מוכח בש"ם

שם ונראה שלוה השמיע הרב דברי

הנ"א אלו שהביא בד"מ ועוד נראה

ו יג [מו] יי חומץ (ה) שמבעבע יי כשמשליכין אותו על הארץ אינו נאסר במגע עובד כוכבים (רשב"ח ור' ילוחם ומרדכי)

ז [יו] אם נמצא חבית יין שנתחמץ עד שמבעבע כשמשליכין אותו על הארץ ' ותוך שלשה ימים למפרע גגע בו העובד כוכבים "ד אין לחוש למגעו (נמוקי יוסף פרק המוכר פירוח):

ת (ה) (יח) יא מי (י) הבוסר מו נאסרים במגע צובד כוכבים:

הגה [ימ] יין מזוג [כ] כל זמן שיש בו מעם יין אסור (פור) מז [כא] ויש מחירין בשפה חלקים מים (ג"י בשם הכשב"א) כמו שיתכחכ סימן קל"ד:

ב (כב) יב מים שנותנים על החרצנים שלנו שנדרכו 🔼 ברגל ולא נעצרו בגלגל וקורה (ו) יז [כג] פעם ראשון ושני אסור אפילו לא מצא כדי מרחו [כד] ואם נעצרו בגלגל אין בהם משום יין נסך אלא א"כ נתן ג' מרות מים יח (וֹ) ומצא (ס) ד' וֹכהוֹ יי ויש

בו' . שא"א בקיאין מה נקרא בוסר לו יין גמור: (וֹ) פעם ראשון ושני אסור אפילו כו' . בטור כתוב לעולם יש בו מגע עובד כוכבים מי שאומר שאין להתיר מגע עובר כוכבים (י) בשום תמד (פי' מים שמחן על החרלנים והזגין וקוגלה פעם עד שיכח גרוע שחין דרך בני חדם לשחוחו עכ"ל . ולשון לעולם פי' רש"ל אפילו מלא מעט מזעיר אבל מ"מ

שהוגים בולעים מהמים ויוצא היין איירי דוקא פעם א' ושני עב"ל ול"ל דה"ק לעולם אפילו הוא גרוע שבהן הלכך לעולם יש בו משום מגע עובדי כוכבים עד שיהא גרוע בשחיים מכל מקום יש בו משום מגע טובד כוכבי' עד שיהא גרוע מאד - שאין דרך בני אדם לשתוחו עכ"ל טור בשם הר' יונה וכחב מהרש"ל שאין דרך לשחוחו כלל . ובפרישה פי' אפי' חמדו כמה פעמים ולא דק: בהנהוחיו לעור פי' לעולם אפילו לא מלא כדי מדחו אלא מעע מזעיר אבל מ"מ מיירי דוקא פעם א' ושני ודוק עכ"ל. ובפרישה סכ"ז השיג

חידושי רע"ק

אלא לפי מם שכים גורם מתחלה כדברי הרב שנקרם דמפשם חומן גגש כה ע"י חולק דהרי כ"ז שאינו מבעבע א"א בקיאים אם הוא חומן אבל לכחר מאי דמסיק דו"ל שנקרם אינו חולק ואולי גם כש"ע שלפני הבס"ע סים כחוב שנקרם ועכ"ם היה להבכ"ע לבאר זה: (דן) ששבעבע. עש"ך ועיין בא"ח ס" ר"ד סעיף ד": (ד) ושצא ד" עכ"ש כשם "ן ועיין בספר לבושי

פליו דלשון לעולם לא משמע הכי גם בסמוך כתב הטור (והמחבר בסי"א) בשם הר' יונה שמרים של עובדי כוכבים לעולם אסורים ומפרש שם דבכל טנין מיירי אפילו תמדן כמה פעמים טכ"ל ול"ג כדברי מהרש"ל "אל"כ לא הל"ל פטם א' ושני אסור כיון דלטולם אסור , וטוד דהת בדברי הר' יונה שהבית הרח"ש לת נזכר לשון לעולם וממ"ש הר' יונה גבי שמרים חדרבה מכם רחיה מדהתם פירש וכתב לעולם חבורי' אפילו חמדן כרבה פעמים וכאן לא פי׳ אלא אדרבה כחב פעם א' ושני אסור משמע פעם א' ושני דוקא וזה נראה דעה המחבר שכחב פעם א' ושני אסור והשמיט חיבח לעולם וכן משמע להדיא בעט"ז דפעם ראשון ובני דוקא אסור וחו לא מיהו נראה דביינו דוקא במלא כדי מדחו וכה"ג מיירי מהרש"ל אבל מלא יתר מכדי מדהו אפילו אחר פעם א' ושני אסור דהא יש בו יין ותימה שהרי בדרישה גופיה סכ"ג כתב דאחר פעם אחת ושני׳ ס"ל להר"י כהראב"ד דס"ל דאין בו משום מגע עובד כוכבים אא"כ נתן ג' מדות של מים ומלא ד' א"כ בע"כ ל"ל כא דכתב גבי שמרים לעולם אסורים פירוש אפילו אחר פעם אחת ושנית היינו דוקא החם דמפרש הכי בהדיא מה שאין כן הכא וכדפי' : יה ומצא ארבע. לאו דוקא אלא רגה לומר יותר משלשה ומחלה שאין ששה חלקים מים כנגד היין שילא דיין מתבשל בששה חלקים מים וכ"כ ברשב"ח בח"ה ומביחו ב"י וז"ל עלרן בגלגל וקורה חם נחן ששה לוגין מים וילח שבעה מוחר כפי מה שבחרנו דיין מתבעל בחוך ששה

(ע"ו סק"ד) לא מהני לשתייה אם נגע בו שבד כוככים. תמורים הדברים דהא להדיא איתא בש"ם שמואל ואבלם שתו בהדרי יין מבושל ועיין בפרישה לחלק דבבית שבד כוכבים אסור דלא גרע משאר משקין: (ס"ח נהג"ס) מעם יין אסור - בר"ן כ' כ"ו שיש בו שנס ומראה יין וע' בכ"י בשם הרשב"ץ נבי יין חי שנתערב ביין מבושל: (כ"ן ס"ק י"ח) אלא ר"ל יין וע' בכ"י בשם הרשב"ץ נבי יין חי שנתערב ביין מבושל: (כ"ן ס"ק י"ח) אלא ר"ל יותר מג' ומחצה . תפיהגי רהא אמריגן עלה בסוגיא רבא לשעמיה דא"ר כל חפרא דלא יותר מג' ומחצה . תפיהגי רהא אמריגן עלה בסוגיא רבא לשעמיה דא"ר כל חפרא דלא וכו' חרי דהכא תליא רק בשיעור מזינה והכי משטע להדיא מרברי ר"ן הובא בב"י שכ' תחלח דיש מדמי' מווג ביון מסש לתמד דבעי רביעית יון ומתר דתתם כיותא בעלמא אבל במווג תליא במעמא ויש שמוברים דבמל בו' וכ"כ להדיא ברשב"א הרי להדיא דאם אבל במזוג תליא במעסה ויש ששבורים רבשל בו יוכיב לוהריא בו שב א ומי לחויה ואם מדמים מוג'ת להדיא בתרשב"ם. ומה מדמים מזוג לתמד לא כעי ו' דבתסד בעיא דוקא רביעית יין וכ"ח להדיא בתרשב"ם. ומה שתביא הש"ך ראית מהרשב"א בעצרן בגלגל וכו' אין האיה דהתם מיויי להדיא בשמרים של עובר כוכבים וכן תרצגים של עובר כוכבים דכאן רכבר גאסר גרע ספי. ותדע דהא מרשב"א כ' בהריא דעצרן דלדעת האומרים במזוג אוסר עד ם' ה"נ בעי ס' והרי בתמד מבואר

בפתרה כו' ושנעשית כו': [מז] חומץ כו'. עתום' שם ד"ה אי משום כו' וו"ת כו' וכ' במדרה הוזמרא היא ומ"ש במדרש איכה מ"ר א' בת"ה וחזמרא היא ומ"ש משמבעבע כו' וראי חומץ הוא כמ"ש כמדרש איכה מ"ר א' דחמרא ספיג ורבסימא תסיס ע"ש ת"ה: [זז] אם נמצא כו'. כמ"ש בב"ב צ"ו א' כגון כנ' או אל פריב"ל בכ"ם: [דז] מי כו'. תום' ואף לפו' השני שברשב"ם ד"ה אחרונים הא קו"ל כריב"ל בכ"ם: [דז] מי כו'. תום יקרה כפו בזפניהם שכל להרוחית יוצא פהן וכפרש במים. תית: [כ_א] ויש כו'. מפ"ש שנ"ז ע"צ ב' שני כופות כו' ופסתמא איירי כשוין ומוונין על חד תלת מיא כמ"ש בב"ב בע"ז שמסרינן סלק את מינו כו' ואע"ג דמין בשא"מ בנ"ם ובששים יין כמים אינו נ"ם בו' חלקים ונפגם וכפ"ש בתוס' דב"ב הג"ל וכ"ם להויא בתוס' דחולין כ"ה כ' ד"ה המתמד כו' וי"ל כו' משמע אף יין נמור וכ"כ בהג"א שם. ח"ה בשם ר"י וכ' יש מי שפו'

עירב בו עובד כוכבים יין כיון

שהוא בביתו ובאמת יפה כחב בעל

הדרישה דאי משום חשש עירוב

יין היה אסור אף בהנאה ומשנה

מפורשת היא שם המוריים אסור

בסנחה ופירש רש"י משום תערובת

יין וגבי חומך שם במתניחין כחב

נמי רש"י דחילו חומץ ישרחל שלקחו

סובד כוכבי'לא מחסר בהנאה משמע

דבשתיה אסור אלא פשוע דלרש"י

כל מה שבח מחמת יין אע"פ שחח"כ

סלך מעם סיין מחמח שנעשם

חומך או איזה תערובות לא מהני

לשתייה אם נגע בו עובד כוכבים

חבל חנו קיי"ל כרוב הפוסקי׳ דמוחר

אפינו בשחייה: (ה) מי הבוסר

פתחי תשובה באר הימב של פרב מהרי"ט ז"ל שכ' ע"ו דהש"ך חולק . וסמעיין בש"ך יראס דהא ליתא דאינו חולק

אם לא כהפסד מרוכה או שים מנהג להקל: (מ) הבוסר . והטעם לפי שא"א בקיאים מחי מקרא בוסר טור יפוסקים כשם כ"ח: (מ) ד". כהב הש"ך לאו "ל יותר משלשה ומחלה שאין ו' חלקים מים כנגד היין שילא דיין מחבפל כשמה חלקים מים ועי' בח"ח סי' ר"ד ט"ה: (י) בשום . כחב המ"ז משמע שחפילו חמד של שמרים דינה הכי דחד מעמה הוח וח"כ חמוה מה שפסק

בסי"א דסעם ב' מוחר והש"ך כחב דבאמח להי"א לעולם אסור כל שהוא משובח ואין חילוק בין המד דחרננים לחמד דשמרים והא דסחם המחבר בסי"א משום דממילה משחמט כימן דטטמה דהיש מי שאוסר הוא דכל שהוא משובה לשחיה מיחלף ביין נמור א"כ פשיטא דאין חילוק בין הרצנים לשמרים עד כאן לשונו:

במנחת ישקב כלל ל"ב דכום סומכי? כיידנ של חותם אחד דלא חיישי? שנסכו ממש רק משום איחלופי או שלוקח משם וכיון שכעם"ג סי' לח מחיר כשמסודק הכוא הישל לקח ולחד למחב אם השמחה במנחת של מדכריו אינם מוכרפים ונפסש בכרוא הישל לקח ולחדר ולטרב אם וא להשמיד החיים משם שברים חלבו של כלו הסגוסם מחושם כלא וחל"א ליקח ולחדר ולטרב אם וא להשמיד החיים החבים על החברת של החברים ולהולי הכרוא לבלאותו ואח"כ להנית ככלאשי הם של לכן נראה דקמרא שרוב של החברים של הכלל לכן נראה דקמרא שרוב של החברים מחבר של החברים מוכר של החברים מוכר של החברים משם הכל החברים של החברים מוכר מומר בל של החברים מוכר של החברים מוכר מומר בכר מומר בל החברים של החברים מוכר של החברים מוכר מומר של החברים מוכר של החברים מוכר מומר של החברים מוכר של החברים מוכר מומר בשום החברים מוכר של החברים מוכר של החברים מוכר מומר בשל החברים מוכר מומר במוכר מומר במולים להוק כת היין היוצא מונין ולהוסיף באדמומים מן היוצא מוכר של מוכר מומר במולים להון כת היין היוצא מונין ולהוסיף באדמומים מן היוצא מוכר של היום הוא החברים החברים הוא החברים החברים החברים החברים הוא מוכר החברים החבר

לא מאא אלא כדי מדפו וספטיין במקור סדין בסרא"ש סרק סמוכר פירות לא נראס סכי ואדרכם משמע דפתד לא מאא אלא כדי מדפו וספטיין במקור סדין בסרא"ש סרק סמוכר פירות לא כדי מדפה הכי דחמד הרצים ככיל הציים שנמלרו בנלבל וקורם שום למחד שמרי שלמ . אך לשון סטור משמע קצח הכי דחמד הרצים ככיל אפילו בסטם כא' אין בסם משום יי"י אא"כ נתן ג' ומצא ד'. ואף שיש לדחוך בלשונו דקאי נמי על סעם ב' מ"מ סשען של סדברים משמעין בססק סשו"ע ועשם סעור ושו"ע כ"ל משום דמבואר בכרא"ש דחבר הרצים משי

(שם במ"ו מ"ק ד") (באכות ימה כתב בעל חדרישה דאי כו' . נ"כ עי' מי קי"ד פעיף י' כסוסו ולק"מ וע"כ לכה לדכני סכ"ה כדי שלה יסים רש"י נגד שחוה! והכלע ודכני הדנישם יותר דהוקים ע"ש כי רש"י בעלמו כסכ גני שחוה! ושמעינן מסכה דמותר אף כשחים : (שם בש"ע מעיף מ") ואם נעצרו בגלגל וקורה אין בתם משים יידג אא"כ נתן ג' וכו' ומצא ד' . וכסעיף י"ה גני שמנים שלנו פסק כמעם ה' הקור המילו

סוקסתה: יא מור בשם ר מדברי פתום' עם דחין חנו בקיחים מהי נקרא בוסר וכיכ כרת"ם והמרדכי והר"ן שם : יב עור כפס ס"ר יונה ושלום

באר הגולה

ה אפא דמשרש רב אשי למחני" שם כתבו התוספות כשם ר'

דע"ם הוא בהג"ה ובד"מ ויין שנקרם ל"ל שנקרש בשי"ן וכן משמע חידושי הגרשוני מדקאמר אח"כ אחר שנמחם כו' וכן (סימן קכ"נ בש"ו ס"ק ד') וכתב מי"ח ז"ל דשם חיישי' סעתיק כב"ח בסי"ג לבון כג"כ זו שמא עירב כו עובד כוכבים ויין פנקרם: יב חומץ שמבעבע. יין כיון שהוא בביתו ובאמת יפה כתב בעל הדרישה דאי הייכו בשמרתית תבל כל שחינו מבעבע א"ח בקיחין חם הוח חומן חו לחו יד אין לחוש למגעו משום חשש עירוב יין היה אף בהנאה ומשנה מפורשת היא המוריים אסוו בהנאה וכו' שבודאי שלשה ימים קודם לכן היה משם ראים כלל חדא מה ראים הומן גמור בריחו וטעמו . ר"ן: מכיח מר"מ דלים הילכתה כווחים אלא כרכון דפליני ועוד הא לא דמי כלל נמוריים. מול נאסרים כו' . לפי שח"ח בקיחים מתי נקרא בוסר . טור ופוסקים בשם ר"ת: בון ויש מתירים כו' כו ייז כדחיהה כהדיה בסוף דף ל"מ וכח דשרו רבנן בהנחם והכי קי"ל כדלקמן סי' קל"ד היינו משום דהיין עשויה לסעביר זוהמא מ"ש. אכל יז פעם ראשון ושני אסור. בנדון דידן שחינו ידום כ"ע מודו שחין חסור בכנח' ודו"ק ופכום הוא . ואין להקשות שמספיקא כיל לאסור גם בהנחה כדחמרו' גבי גבינות

יד אפרים

חלקים

ים נקב קטן לסוליה סרוח שלה חבקע ע"ם שמוחר מטעם סכל היינום קאנדיא ידום שמשימין ומפורסם דבש כין הגיפות וע"כ חין מסכים ממגע עובד כוכבים מגיתות לעיר בסבחת ביין ובמלרים מנהג פשום לשחות יין מקחנדים מה"ם שהם פורחום בומכים על משרב וגם לחחלוםי ע"י נקב עוכל כוכנים כפמן בוכו כלכום קטנום ח"א סי" יו"ד להקל וכ' כשבו"י שו"א וסשום לאיסור אם לא סיכא שנחערב כו נחערונות ממש איו כו משום לחו חין כו ספום ניסוך כמכוחר נסי' קכ"ג וחם (ח נגע הטובד לוכבים בשמן ממש רק ע"י נילוק יש לסחיר בסס"מ ע"ש וע"ש שלחר דיי"ש של ישראל מיין של ישראל שנעו כו עוכדי כוכנים אח"כ איכו באסר דיין מכושל אין כו ממו אלונסים ודנא כסשוכת סלכות קשנות' סי פניל שמחמיר כום עוד בשב"א סיי כדין ס"ג כדין יין שקורין ווערמי"ם וויין שנגע כו עוכד כוככים שדעם כצ"ל סי' ע"ד והמוום יחיר מי׳ וים חוסרין וחין דכריהם פוכרחין שנשחנה שעמו וכל הטועמו יודע שנחקרב בו לענה ומימ לעשות מעשה כנד שכי גדולים אלו ומ"מ סורם סימר אסי בשחים בעובדא דם שנשלח לה' מכיח נדונה ווערמים וויון ע"וי כוכבים ובמקום סמגופם הוא מחותם בחב"ה אך הברות חינו מחוקם סיעב כק

שם והביתו הפור כי חין חנו בקיחין בעיב חומן שים שקורין ם עור כשם הרשב"ח כח"ה כתכוך וכקור וכ"כ נתשונה וכ"כ פתרדכי נחשונה נפ"ד דעכודת כוככים: י כ"ן כפ" דב"ב אסא דאשתכח ססכים חביו הרח"ם חבריימה דפתרי יין כ"כ דף נ"ו: יג פס

של כים אונייקי . כי יש לחלק כמו שכתכ הכ"ן כסיסקא וככשים שדרכן לתת כה וכו" מ"ש מכ"ל :

בית יוסף ול"ע דהא בפרק כל הכשר

(דף ק"י) איתא דרמי בר תמרי

איקלע לסורא וכום נסנה מן החרלני׳

שמלח שללה כחל עליהם ושאלו רב

חסדא דלמא מיין נסך הם והשיב לו

דלחתר י"ב חודש הוה ולפי דברי ר"ת

קשה עדיין מי הגיד לו שהיו אוחן

החרלנים נחמדים במים תחילה

ולריך לדחוק ולומר ידוע שבאותה

העיר לא היו משליכים החרלנים

(ז) משום דמיחלף כו'. משמע שאפי' המש של שמרים דינא הכי דחד

כשם הראב"ד : יד הרא"ם נקשובותיו וא"ח בשסהראב"ד. כמוכ כשם משוכם הרשב"ח יששבחלים וכן הוח בם בתבוכה לית ולא נמצא דין זה בהרא"ב ואולי שעות נפל במ"מ ול"ל הרבכ"ה: מו טור בשם ה"ר יונה ושלוה הסכים אכיו הרח"ם שם ככ"כ: שו ח"ח כשם הרח"ש: יו משנה עכודת כוכנים דף כ"ט חום הדרייני וכדמפרם שם כנמ" דף ל"ב ואסיקנא שם דאפילו לסתוך כהם כרעי המט' אסור: ח שם במשנ'וכחכמי'וכדמפרם רב יהודה וכו' ורנה כר כל מנס דף ל"ד: ים מימלת דרב וכיד שם: כטור כשם רית שם נתום' (וכ"ד רשנ"ח ודלח כרבי אפרים וסיים שם והמור' יורם ככן סורר ומורה ועלי יעלם רוח הכורח): בא טור וכ"כ החו' שם דכיון דלטעמח עבידה הפילו כחלף לה כטיל :

כב עם כשם כרשכ"ה: נקודות הכסף

(סימן קב"ג במ"ז ס"ק ז') וא"ב תמוה כו' . נק"מ כמ"ם נש"ן על ס"ק כ"ח ע"ש: דגול מרבבה

(סימן קכ"נ בש"ך ס"ק כ"ו) *) דהריב"ש סימן רנ"ה כתב דבמתם יינם קי"ל וכו". ולפנ"ר דכרי סב"י נכונים וכל

יד אפרים לחשון חם נגע כו עוכל כוכנים יש (חוש וחפי' ברוב חתנים תכל ביין סיונחין מן המים שנוחנים פעם ב' יש בשו"ע סעיף י') נקלן: (בשו"ע סעיף יי)
אפי אחר שהוציאו. ענה"ע
נמין ייון הידרן ייוכף סי' כ' ו'
כענין ייון הידרן חחר שפקקו
סלינור שכנת עלו עוכדי
כוכנים לחקן ההפוח והניחו
הנסרים והקורות הישרחלו
ולקהו כמה שעמים מהרלוים ווגים שכנת למתם על המפוח וכן מחר כלות דריכה רחשונה בקדמות יכוחו לנקע פגנים לנורך דריכה כ' וכן לנורך הג' ע"ש שהחריך כלדדי היהר מעשם שים ם' כנגד מעט יין שעל התרלנים והוגים ואם מסופק כיון דהוא מדרכנן ונפרע כוה"ו הוי כנשפך דמי מו וגם דחיכם ס"ם דפתם לא נגע לזוכך ניסוך רק לזורך הדריכם ואח"ל נגעשמת לא כים עליהם מופח ע"ם העוכדי כוכבים על כנת

להפפיח ושמח פלכה כמ"ד שלח נחסר רק מקום תגע לכן יש להחיר בשתיה חפילו לישרחל למקום ספ"ח ושעם הרחק אך היין שהוליאו מברגוחני שהים כה כרוא קטנס שעתד לכים כעובדי כוכנים כות חישור גמור ומכאן ולסכא יוהיום שלא כלל אפילו ביא פקוקם לאחר שנפתחה פעם ח' להוריד משם פיין צלול קודם הדריכה ואפי׳ ים כה נרגוחני סכיכות פי הנינור ע"ם וע"ם מ"ם פרחה שפרורים שחחר דריכה הרחשון שמככדין כמטחטח כל הנדרכין

ממפכדין במטחטת כנ הנדרכין בנת והמפוזרין אל התפוח וחזרין ומחקנין את הכל במשור להנית הנסרים והקורה וכן בג' ודי הואיל ופינה החדלנים מהאסף יין ופינה החדלנים מהאסף יין ולכן הכריזו במדינה לבל יקרב איש זר אל הגת לאחד שפחתו איש זר אל הגת לאחד שפחתו

את הלינור ואפי' נפעם א' לכוריד -חת היין הרחבון מתוכה וחפילו יסקקו חת

כלינור חמר זה ש"ם : (בשר"ע

חלקים מים ע"כ ועיין באורח חיים סי' ר"ד ס"ה ו': ים יש ליזהר בו'. דבמא יש בו טופא יין ואוסר רשב"א שם ומשמע שם דבנעלרו פעמא הוא וזה דעת הראב"ד בטור וכ"פ בדרישה *) וא"ל חמוה מה בגלגל וקורה אין לחוש בכי האי גוונא למגע עובד כוכבים : שפסק בסעיף י"א פעם שני מוהר ולפי מה דקי"ל בסי"א שהוא דעת

ב אלא כדי מדתן . אבל ביתר מכדי מדתן אפי' פעם שני אסור : כ"ר יונה לא קי"ל כהך יש מי שאומר : (ד) וה"מ בשתמדן במים בא ופעם שני מותר . ולדעת היש מי שאותד בס"י לעולם אסור כל שהוא משובת לשחייה וכן פסק כפר"ד והב"ח דלדעת כראב"ד אין חילוק בין חמד דחרלנים לחמד דשמרים וכא דסחם המחבר כאן הדברים היינו משום דממילא משתמע כיון דטעמח דהיש מי שאומר הוא דאוסר כל שהוא משובח לשתייה משום דמיחלף ביין גמור אם

כן פשיטא דאין חילוק בין חרלנים לבמרים דלעולם אם הוא משובח לשהייה מיחלף בייןגמור:כב שנתן מים על ענביםכו'. ולא כעינודנפק ד' מגו חלחא דכח הפרי העומד בחוכן כותן עעם חזק כ"כ והרי הוא כיין גמור כן כוח בחשובת ר"ל ז' חביב שם: בנ ח"ז כיין כו' . וכ"ל ראיה לזה ממ"ש הרא"ש פ"ק דכחובו" בשם רבינו נסים והטור ח"ע סימן ס"ב דבמקום שאין יין מלוי בשעת חירוסין יקח הלמוקים וישרה אוחם במים ויסחוט אוחם ויברך עליו בפה"ג עכ"ל וכ"כ ב"י בח"ח סימן ר"ב דחם נמשכו המים מהלמוקים ה"ל יין ומברך עליו בפה"ג וכ"כ בש"ע שם סי"א ולכ"ע

כל היכא דמברך בפה"ג יש בו משום מגע עובד כוכבים כדמוכה באשיר"י

פרק המוכר פירות ושאר פוסקים: בד ומתנסד . ולא בעינן המשכה

ביאור

לאוו באון של החזהר כו'. נ"ל כנ"ל כיון שלא נעצרו בגלגל וכבר כ' שאף בפעם שני אסור אלמא דיין הוא ולכן אסור להציא כי שמא יש בו סופת יין כ"ש ואוסר וזהו טדברי ארשיבה בתשובה הביאו כב"י ע"ש והוא ס"ל דבפל בו' הלקים כנ"ל ע"ב כתב ראוי פיוהד כי שמא כי' (נכש"ש שמא יש בו עדיין נרעין א' שלם) אכל לדברי ה"ד יונה מדינא אסור כמ"ש בס"ש דעדיין יין הוא: [כן] שמרים כו'. דמדמי למעשר ובכדי מדתו סיירי כנ"ל ואין לדמותן לתרומה והקרש דשם בבר נאסר ח"ש אבל כו' וכדיין תקדש: [כן] לעלם. ל"ד וכנ"ל: [כן] יין צמוקים כו'. דכשר אף לקידוש במש"ש צ"ו ב' וכ"ש לענין ברכה: [ל] חבית כו'. עדורוא כו' והביאו ראיה מתוספתא במדכי פ"ב דע"ז: [לא] וה"ם כו'. תוס' שם "ה דודוא כו' והביאו ראיה מתוספתא בתרוכי פ"ב דע"ז: [לא] וה"ם כו' תוס' שם "ה דודוא כו' והביאו ראיה מתוספתא בתודבה פתחי תשוכה

סייו) כל שהוא משובח לשתיית (ז) משום דמחליף

י ים (כו) יי יש להזהר מלהוציא החרצנים והזגים מהגתות על ידי עובדי כוכבים או (°) כנענים: : אפילו אחר (י⁶) שהוציאו מהם יין ראשון ושני יא [כז] פי שמרים שלנו שתמדן ולא מצא ב אלא כדי (יג) מדתן פעם ראשון אסור אם נגע בהם העובד כוכבים בא ופעם שני מותר אבל (ז) שמרים של עובדי כוכבים (כח) לעולם אסורים אפילו לא מצא אלא כדי מדתן אפי' תמדן כמה פעמים.

לחוץ רק אחר שנחמדו חחילה : [כט] (יין (יג) למוקים פי׳ כב שנחן מים על ענבים יבשים כג הרי זה כיין כך (ח) ומחנסך) (בחרוך סוף כלל כ"ב וחשובח ר"ל ב"ח סימן מ"ח):

יב [ל] יי חבית, שפינה שמריו ושכשכן במים אין לחוש אחר כך לשום מגע לפי שהיין במל במים ששכשך בהם:

יג יי חרסים שבלעו יין של עובד כוכבים הרכה עד שכששורין אותם במים פולמים יינם כח (מ) אסורים בהנאה:

יה החרצנים והזגים של עובדי כוכבים וכן יש שמרי יין שלהם כו תוך י"ב חדש אסורים בהנאה ולאחר י"ב חדש מותרים אפילו באכילה (ח) [לא] - וה"מ (יד) כשחמדן במים בתחילה אבל אם לא תמדן אסורים לעולם אפילו יבשם בתנור: הגדה [לב] וזה לא מיירי אלא בחרצנים שהיו על יין נסך בד אבל אם שלה החרצנים מן הגח קודם (פו) (י) שהמשיך היין כמו שיחבאר אינן אסורין (כ"י בשם הרי"ף והרשב"א) [לג] וכן אלו שדורכים העובים בחביח אע"ם שהיין צף עליהם למעלה מוחרים (כל בו) :

מון ולדו כ" המחמיץ בשמרי יין של עוברי כוכבים תוך זמן איסורם כח כל העיסה אסורה (מז) בהנאה . (ואס דרך העובד כוכבים לחמן בהם אם מוחר לקנות מהם במן עיין לעיל סי' קי"ד): מז [לה] כי יש מי שאומר שתמצית יין הנקרש על דופני החבית והקנקנים נתגו בו (יי) היתר שמשתמשין בכלי עוברי כוככים ל לאחר י"ב חדש או לאחר

ואט"ג דלקמן סי"ו אינו נקרא יין להחנסך עד שימשך שאני החם דאין דרך להניח ענבים עם סיין משא"כ הכא שדרך הוא להניח להלמוקים בחוך החבית ושם נעשה יין גמור כיון דכבר עברו עליו ג' ימים ר"ל ן' חביב שם : כה אסורים בהגאה . וחיהא בש"ם (עבודת כוכבים דף ל"ב ט"ה) דאסור לסמוך בו כרטי המטה ולפ"ז כ"ם דאסור לשום בהם שום דבר כגון פירוח יבשים וכה"ג וכן הוא בחום' שם ול"ד לדלטיל סי' ל"ד ס"ג דמוחר לשום דבר לוכן בכלים שנאסרו מבשר וחלב כדמפורש בחום' שם : כר תוך י"ב חדש. וכתב ב"י בשם א"ח אם שרפן אפילו חוך י"ב חודש אפרן מותר עכ"ל והעתיקו ד"מ ול"ע *) דהריב"ש סימן רג"ה כ' דבסחם יינס קיי"ל דאפרן אסור כמו עלי עובדי כוכבים לקמן סימן קמ"ב וכן מוכח בש"ם פרק בתרח דעבודת כוכבים (דף ס"ב ע"ב) ע"ם וע"ל ס"ם קל"ם : כז אבל אם שלה החרצנים בו' אינן אסורים. כמו שיהבחר בסעיף י"ז דלח נקרח יין ליחסר חלח כשיתחיל להמשך בשולי סגינית : כה כל העיסה אסורה בהנאה . ואפילו באלף לא בטיל דלטעמיה עבידי כ"כ החום' בפא"מ (דף ל"ד) והרא"ש והמרדכי והר"ן ושאר פוסקים : כבי עיין לעיל סיסן קי"ד . ס"י ובמ"ש שם וע"ש ג"כ נס"ק כ"א : ל לאחר כו' או כו' . כדלקמן סימן קל"ם וע"ש :

פרק בתרא דתרומות שמרי עובדי כוכבים שיבשו אמודין בהנאה ומשמע אפילו לאחר פרק בתרא דתרומות שמרי עובדי כוכנים שיבשו אטרין בהגאה ומשלע אפילו לאחר יב"ח כמו יבשים דמתני/וכן כיבשן בתונו אכל הרמב"ם פסק ראפילו בשמרים ממש וכתב חר"ן די"ל דתומפתא ר"מ היא (וע"ם כתוספתל רמ"ל כו' שמני כו' וו"ל לסכל מרכני ל"כן "ל ובירושלמי פ"א דרמאי אסר דשמרים שיבשו מותרין והכיאי מה"א וסכי"ג והג"ש: [לב] חה לא כו'. ירושלמי על מתני לחון אסורין במשלה אותן מן חבור והביאו הרי"ף שם ור"ל למשנה ראשונה.ת"ה: [לג] וכן אלו כו'.תוספתא פ"ח דעבודת בוכבים שבד ניכבים הדורם למשנה ראשונה.ת"ה: [לג] וכן אלו כו'.תוספתא פ"ח דעבודת בוכבים שבד ניכבים הדורם עבים בחבית אע"ם שהיין צף ע"י יריו מותר ובתבה הרמב"ם פ"א הלבה י"ב: [לד] המחמץ כו'. תוס' בה"ח ע"ש: [לד] (ליקים) יש מי צ' ב' בסלפלין ותבלין כו' וכמש"ל ס" צ"ח מ"ח בהג"ה ע"ש: [לד] (ליקים) יש מי ד'אר היאור באר הימב

(יא) שהוציאו . שמא יש בו מופח יין ואוסר הרשב"א ומשמע שם דבנעגרו בנלגל וקורה אין לחום בכה"ג למגע עובד כוכנים. ש"ך: (יב) בדתן. אבל כיחר מכדי מדחן אסילו פעם שני אסור. ש"ך: (יג) צמוקים . ולה בעינן דנפק ד' מנו חלחת דכת הפכי העומד בחוכן נוחן פעם חזק כ"כ והרי הוח כיין גמור כ"כ בחשובה ר"ל ן' חביב: (יד) בשתמדן. כתב הט"ז זהו דעת ר"ח וצ"ע דהת בם' כל הבשר דף ק"י איתה דרתי בר חמרי איקלע לשורא והיה נהגה מן החרצנים שמנא שנלה כחל עליהם ושאלו רב חסדא דדלמא מיי"נ הם והשיב לו דלאחר י"ב חודש הוה ולפי דברי ר"ה קשה עדיין מי הגיד לו שהיו אותן החרלנים נחמדים במים סחלה וצריך לדחוח ולומר דהיה ידוע שנאוחה העיר לא היו משליכים החרצנים לחוץ רק אחר שנחמדו תחלה עכ"ל : (טו) שהמשיך. דלא נקרא יין ליאסר אלא כשיתחיל להמשך בשולי הגינית ש"ך וכחב ב"י בשם א"ח דחם שרף החרלנים וזגים חוך יב"ח אפ"ה אפרן מותר ול"ע דהריב"ש בי' רל"ה כתב דבסתם יינם קי"ל דחפרן חסור כמו עלי עבודת כוכבים לקמן סי' קמ"ב וכן מוכח בש"ם פ' בחרח

חידושי בית מאיר

וחויגן דקעשו משוכה החמירו בו יותר מיין שנתטרב במים וא"כ אין חימה ומי אם נאמר דחמד שמרי טובדי כוכנים לדין שמרי הקדש שוה דלעולם אסור ואפי' לא מלא אלא כדי מדחו אף להר"ד דספר שמרים גרוע לענין ככן כילה סיין שמרי הקומ שום דעומם אחור וזושי לו מנו מנו בלי מדמן מן נהר" דמם שמרים ברוע משקם מס מס מס מס מס מס זם מגוף יין שמרים מיס מסני שעשו משום כל) וב"ב ב"י בא"ח מי ר"ב וכו' . נ"כ פ"ש מ"א אם מסקטי לך מזה של מ"ש במ"ק כ"ד. (שש בש"ע סעיף י"ב) חבירת שפונה וכו' . לפי שהיין בשל במים ששכים שבכסך לך מזה של היין הבשין ששל שני התביות ומבטל נהמים והכלוע כל"ו לא מאסר במגע העובדי כוככים כדאיתא בסן ד"ל כיין הבשין שעל פני החביות ותבעל בהמים והכלוע כל"ו לת נחסר בתבע העובדי בוענים עדחיתת במול היי הבשין של היי הבשין בשל היי הוא שבר"ת סק"ר: (שם) אין לחוש אחר כך . כ"ל בכ"י כתב ואפי הוא מזופף: (שם בש"ע סשיף י"ד) הוף י"ד חודש. כתב כש"י וכל כש"י וכב בש"ע סשיף י"ד) הוף י"ד חודש. כתב כש"י וכל המול המול ה"ב תודש כא אפר האסור בכולה אין לה שם היים היים והיים להתבע במול השום היים לפולם וי"ל ווכש במול במול השום להיים לה אחור משל במול במול של הי"ל לו תמין שבבתול שבום ייםו הם איסורי כולה דעובדי כוכבים הכל השמרים ותרלמים אפילו של יי"ל מתש אטו בהם שייך מיסון ואין איסורן אלא מכח בכלני בעובדי כוכבים הבל השמרים ותרלמים אפילו של יי"ל מתש אטו בהם שייך מיסון ואין איסורן אלא מכח בכלני כנ"ל גרוע מתמד שתרים ואם כן אף דסמד שמרים למד פר"י מדין שמרי מעשר דבפעם א' אסור אסילו לא חצא אלא כדי מדחו מ"ע כממד תרלנים דגרוע אין ללמוד מדין מעשר שהוכר לגבי שתרים ונשאר פדין עמו כמו לענין ברכם דאף בפעם א' לא סוי יין כ"א כרמא מלמא ואחא ד'. אך הא קשיא לי על דין הש"ע דססק סעיף י"א כר"י דשתרים של עובדי כוכנים לעולם אסורי' ובב"י איתא פדין שמו כמו נענין כנכט יווף ככר בי יד המחרים של עובדי כוכנים לעולם חשוכי וככ" חיונת ליעל דין כש"ע דססק סמיף י"א ככ"י דשתרים של עובדי כוכנים לעולם חשוכי וככנים אם נמן בכם סהיב בלשן זה דלפי מה שבארנו דיין בעל כששה כ"ה ממד שמרי פובדי כוכנים אם נמן ששם ותוא שעש מוחר זכן איחא באשם כחש"ב הארון דף ו" כתב ואם כדברי ה"י דיין בעל יששה אם אשש המתמד בשתרים אחר (עולם ואם כן קשם איך שבק ככא כשתרים אחר בעל כדברי שלה בעל בשתרים אותרים של בעתרים בעל ביין עלמו כשל בקדש מה יעום על פיים כל מוחם משפר שמתחת צבותים ה אתנם ולחתר העיון מתהכי על הכפצ"א וכדין עם הבודע דחם בדרבים ברבת הביי דרכם בדרבים ברבת הביי בתשתרת הכנית ולדביר דיי הוקן לא התחירו בשתרים ולא אפילו ביין עלמו כשל הקדש מה יתנה על ביםת כ"י הוקן שלמד דינו מסרק השוכר מדיןב' כוסות א' של חולין וא' של מרומה דפירשה הר"י בכוסום שיין ומשם למד דינו נמלא דלשיעתו אף יין של מרומה בעל בשם ולגבי שמרים של מרומה פעם א' וג' אסור ומכואר בסרשב"א וכל פסוסקי' דסיינו אפי' לא עלא אלא כדי מדתו וקשיא תרומה אתרומה וע"כ לומר דתתד גרע הואיל כג דרב הונא שהדףנ"ה וכפי' רש"י שם: בד פו' והרא"ש שם לדעת רש"י: כח הרא"ש שם: כו טור ול"כ הספ"ג: בו טור מדברי המוס' בס: בח 20 וכ"ל הפת"ג: כמ משנה בס דף נים: ל התום' שם והרת"ם ססכי בהל יכול לששות המשכ": לא סור בשם אביו הרא"ם שם אסא דרב הונה לא שנו אלא שלא החזיר וכו' דף לא:

ממה יהונתן

(סיכון קכ"ג בש"ע פעיף י"ח) אם מילא מהנת כום יין כו' וג'ל דכ"ת כוח דווקה ח יחינו שמילה מנת הכל פם לה כחינו בסתמת לת חיישינן שמת מלת דסנס כ"י ס"ל דסת דינת סות גם לשיפת כ"ים דמסרם ההסחיל לפשוך שמתחיל ליכד ככור מית למ מתי לחסלוגי רק פל מה שכתכ רם"י דסמשכה בניגית פלמו הוי פמשכה חבל אם מילא מהנת כום יין וכיון לשלותו זה גם ר"ם מודה דהוי המשכה ולם"ז ל"ק כם דכתכו תום" דף נים ע"ב ד"ם חר"ם דלפי" רים לא גרסינן ומלאה וקשה דלמא לר"ם נפי נריך פליאס דאליכ חיישים דילמא מילא כום מסגמ וכיון לשלותו א"ר דששמשא אם לא כאינן שמילא ליכת משם כלל דלמת מילת ושפיר כתכ חום' דל"ב מלחם לו': (שם סעיף כ') גרן שחיא פתופה ומלאה כי דין זה כוח מהרח"ם ומ"ל כח דחר"ה ל"שחלח החזי גרגותני כו׳ גם לפי משנה אחרונה לכך

דנול מרבבה

דברי כש"ר שמופים דשם בגמ" קאי לענין חסים שלקחם בשכר יין נסך וח"ב סחמים נחברו בסנחה ולכך גם חפרן חסור וכן הריב"ש מיירי לענין יין או סתם יינם כעלמו לפנין סיין שרף פנששם מזיפת סיין וחוסר שם סריכ"ם ברדחי לה גרים כזיפה מחפר חכל שפרי יין השמרים כעלמם מין בהם מיטור וכל מיסור שבכם כום נתנוחים פמשורב בכם ולכך פוסקי' אחר י"ב חודש מופרי' שכנר כלה לחלוחים שנהם ואפילו ר"ם כאומר פיינו משום שפונר שבום לא כלם כל כלחלוחים שנסם חבל חם שרשם בודחי כלם סלחלוחים יין ונשאר רק אפר השמרים ופרי השמרים לא נאסרו ממולם שנאמר שגם פאפר יסים חסור ושפיר פסק כנ"י:

יד אפרים

פנה"ט ולמשנ"ן ח"ג סימן רצ"א גרשקון סנקרם אל רצ"ה גרשקון סנקרם אל טרטור שהום נפשם משפרי שנקפה ונדבק בדוסני ום חף שיש לפקפק בחביות חף שים לפקפק בהפירו מ"ם כבר פשם הפורן כמ"ם הרשכ"ל ו"ל: (בשר"ע סעיף י"ח) דגוי המשכה . פככ"ם וש"ח פמ"ח מ"כ סימן קי"ח בעלי כמים

חידושי בית מאיר

סכלע ייינ דחים כסו ומכיון שבם אחר י"ב חודש וכלם כל כלחלוחים כעסרה בעלמה סם כדלמב סרמב"ם ומכ"ם דעפרן מוסר . ווס כרור לעליד אד מ"כ ממוסים לי דכרי סר"ן והרשכ"ם כחס"ב שמכים הכ"י ורבינו חפרים הממצום ביין כנקנם דסיינו וויי"ן פדיס"ן

(ב) ואין מקליפין התמצית הנקרש. פירוש חפילו מכפכים ומ"מ חין לא דחיינו משנמשך על הנת כו'. וכש חם נמשך חוץ לגח

פינה רק למעלה אין כאן המשכה כיון שיש ענכים תחת היין: לד הוי חמשכח. וכל סיין שבגת תורת יין עליו ליאסר משום מגע עובד כוכבים וכן בסל : לה וכן אם נתן סל כו' . ואפילו לא לקח הישראל מן היין שכסל כיון שהיין ללול נכנס לחוך הסל כ"כ ב"ו בשם סמ"ג וכן נראה דעתו כאן: לד נינית מלאה כו' . וכ"ם חינה מלחה וק"ל: לן דרובים . וכן כוח בטור ול"ע דבחשר"י משמע דאפילו באינם דרוכים יש לאסור ע"ש ואולי דרוכים הוח לחו דוקח: לה שמא חמשיך ממנה. ואפילו בסעלמת העין שהעלים הישראל עיניו ממנה

אסור ליקח ממנה אם לא שחחם ירת (מב) מי אם מילא מהגת כום יין (יג) וכיון לשלותו (פי' להסירו מענין של נעלך) מהתרצנים והזגים לד הוי (כח) המשכה לה (מג) יח וכן אם נתן סְל לתוך הגת אן גיגית דרוכה נקרא המשכה (פס"מ ופמ"ג) כיון שהיין (כּבּ) צְלוֹל נכנס לתוך הסל ונבדל מהחרצנים והזגים אבל אם לקח החרצנים עם היין לא הוי המשכה (מד! יי ואפילו אם לקחן עובר כוכבים ביחר מותר להחזיר המותר:

ים לו [מה] לגיגית (מ) מלאה ענבים לז דרוכים עומדת בבית העובד כוכבים (יא) (יד) יש לאסור לח שמא המשיך ממנה: ב (יב) [מו] לא גת שהיא סתומה (מו) ומלאה דלא שייך בה המשכה וירד ממנה

למילחים ואשמועינן אף על גב דאין על הגת חורה יין לאסור במגע עובד כוכבים מכל מקום נאסר הוא בתערובות ול"מ למשנה אחרונה

בנת פקוקה ומלאם ועוד נראה דרב הונא דהכא קאי שפיר אמשנה אחרונה ולא נאסר יין שבנח בהמשכה שנמשכו ענבים ויין ביחד לגרגוחלי ומשם סיין לבדו לבור כי הדבר דומה ללוקח ענבים ויין ביחד מן הגח ונחנו למקום אחר ומשם נמשך היין מהענבים דדבר ברור

מילוי ועירוי (ם) ואין מקליפין התמצית הנקרש עליו שכיון שנתייבש כל כך כבר כלה כל לחלוחית

יין שבו וכעפר בעלמא הוא:

רז ° מאימתי נקרא יין ליאסר במגע עובד כוכבי'

משהתחיל לימשך לא [לו] דהיינו משנמשך על הגת בעצמו כי הגת (י) הוא מררון יי ואם

(יי) פינה החרצנים והזגים והיין לבדו נמשך מצד

העליון לצד התחתון ונשאר היין לבדו עומר נקרא

המשכה [לז] (יא) ונאסר כל מה שבנת (לח) כהאפי׳

לא נגע אלא בחרצנים ובזגים לב ^{[למ] מ}אם יש

בהם שופח על מנת (ים) (יב) להמפיח [מ] אבל כל

זמן שלא הבריל היין לג [מא] (עד (כ) פולי הנח) (כ"י נפס

מוספות והרמ"ם ומרזכי) מן החרצנים והזגים לא

הוי המשכה:

דונר"א
אי כו' ועתום' שם ד"ה אי כו' וכ"כ שם א' בסר"ה א"ר פפא וצ"ע דהא אמרינן שם ע"כ
אי כו' ועתום' שם ד"ה אי כו' וכ"כ שם א' בסר"ה א"ר פפא וצ"ע דהא אמרינן שם ע"כ
א' אר"ה נצוק כו' וערש"י שם ד"ה ומשקה כו' ותירץ ב"י דסם"נ מובר דלא כפייש"י
ושנה היא דגם' ערוכה היא בנמין פ"א א' שעד תי' דסם"ג מ"ל כר"ה מהא דרב
כר"ה ה"ה למשקה פופה וא"צ לכל וה דבמשקה פופה וראי אין הלכח כ"ה מהא דרב
אשי הג"ל ותום' ע"כ ב' כוניתו להיפך מזה ע"ש בו"ה א"ל כו' : [מ] אכל כ"י כו' שלא שבו
אבר יכון בירושלםי הב"ע לכ' כו' : (לקום) אבל כ"י שלא הבריל היין עד כו' שרא שם
וגרסינן בירושלםי מר כאן כ' ואין הלכה כר' יוםי . ת"ה ק"א ב' וכ" שכ"ם בר"ף ע"ש
כו' ומ"ל לשירושו כו' : [מוב] אם מילא כו' . תום' כר"ה וג"ל ע"ש ובמ"ש בירושלםי
כו' וצ"ל לשירושו כו' : [מוב] אם מילא כו' . תום' כר"ה וג"ל ע"ש ובמ"ש בירושלםי
נו"ל ברושלם בירושלםי היל תוספתא ו"ש אבל כו' : [מוב] (ליקום) ואפילו אם
לקדון כו' . כמ"ש בירושלמי במשלה כו' והביאו הריף, על מ"ש בנמ' ל"ד א' כשהן מוהרין
כו' ומ"ל הרי"ף בכה"ג דירושלמי ממשלה כו' והביאו הריף, על מ"ש בנמ' ל"ד א' כשהן מוהרין
כו' ומ"ל הרי"ף בכה"ג דירושלמי ממשלה כו' והביאו הריף, על מ"ש בנמ' ל"ד א' כשהן מוהרין
כו' ומ"ל הרי"ף בכה"ג דירושלמי מכאן ואה לפורש"י דלא כמי' ח"ר שמעיה בתוס' ג"ה
ד' הוושאר (ע"כ) : [מו"] גינת מ' . תום' שם מירושלמי תני ד' הגין כ' ושם
ד' הרי"ן עם השבד כובנים כו' וכן המכים הרא"ש וש"ם דלא כר" ו" הוון כ' ואם

פתחי תשובה

לחלק ופיין פוד כחשו' סנ"ל סימן פ"]: ("א) ונאסר כל מה שבנת. כן סוח דעם סרח"ש וסרכם פוסקים ודלא כדעם סרחב"ד וסרמנ"ן ו"ל כתכוחר כנ"י ועיין כשלעי הגבורים פ" ר' ישמעחל סוף ד"ם ומה שנוסגין שכחב כשם סכל בו ובעלי הסוסות כדעם סרחב"ד ורמב"ן שלח נחשר כמגע עובד כוכנים אף לדעת רש"ר רק יין סנמשך וכן עשו מעשם חבשי לוניל פ"ש ועיין כשו"ח זכרון יוסף חי"ד מיתן כ"ן " שסחריך כזם וכעלם דבדיעבד וספ"א ושעם סדחק נוכל לסמוך עליכם ע"ש: (יב") לרשפית. פכס"ט וכוא מדכרי סש"ך ועי' כסשוכח וכרון יוסף שם שהאריך לכאר מהיכן יצא לו דכר זה:(יב")["זכיון לשלוחו.ש' בחשובת ח"ס סי' קי"ו בדין יין כשר שעושים בין הגיחות במדינות שמצוי שובדי כוכבים והלך אחד לפי חומו ושאב כרין יון ככד של מפגינית הפלאם עובים ירוכום לפוליכו לגם ועשה לו עלכם יום לל לל יין ככד של מפגינית הפלאם עובים הרוכום לפוליכו לגם ועשה לו עלכם לה לה לל ניצל מהיות עלים איים היון לא יין בלד יין בלול שכבר ועושי היין לא ניצל עלים איים מיין ש"י מוכד כוכנים כדוכם ונתעוכם הגינים ההיא עם כמה גיניות ונסגו לגם ועשה היין ש"י שוכד כוכנים כדוכם ונתעוכה הגינים הראש של מיין ש"י שוכד כוכנים כדוכם ונתעוכה הגינים הראש של מיין ש"י שוכד כוכנים כדוכה ונתעוכה הגינים הראש של מיין ש"י שוכד כוכנים בדוכם ונתעוכה הגינים הראש של מיין של מיין אולו בכל ועושה היין ש"י מוכד כוכנים כדוכה ונתעוכה הגינים הראש של מיין מיין אולו בכל ועושה היין ש"י מוכד כוכנים כדוכה ונתעוכה היין ש"י מוכד כוכנים כדוכם ונתעוכה היין ש"י מיין ש"י מוכד כוכנים כדוכם ונתעוכה היין ש"י מוכד כוכנים בכוכנים בהוכנים היין ש"י מוכד כוכנים ברוכנים בכוכנים ברוכנים היין מיין אולו בכל ועשה היין ש"י מוכד כוכנים ברוכנים הוכנים היין מיין מוכנים היין מוכנים היין מוכנים היין מיין מוכנים היין מוכנים היין מוכנים היין מוכנים היין מוכנים היין מיין מוכנים היין מוכנים ברוכנים היין מוכנים היין מוכנים היין מוכנים היין מיין מוכנים היין מוכנים היין מוכנים היין מוכנים היין מיין מוכנים היין מיין מוכנים היין מוכנים היין מוכנים היין מוכנים היין מוכנים היין מיין מוכנים היין מוכנים היים היין מוכנים היי וסיין מעורב עתם אם יש ביין חשש מגע פודד כוכבים ביין שלנו וסאריך בום דלכאורם סשוע לאיבור דמדברי כש"ע וכיון לשלוחו משמע דככל חליא ככוונמו של כמושך אם סים סכוונם לשלוחו אפים שלא פלפס כידו כסוגן פיים פיי כוונפו נפשם כל כגת ראוים לנשך ופייכ לסדיא בשלפי סנבורים די שנים שאם נתכוון הוי הפשכה אפילו בפליים איזם וגים וחרצנים. אמנם

צ"י בשם סמרב. (כגן בא אוז. ורכים חינה מתוה וק"ב ודרוכים הות לפור של של במורים די שייש שלם המכון הוי משפר מפירו נפניים ותונים. ממש לכות של מתוכים מושל המורים יש לחבור חופי בהעלות עין שרעלים הישראל עירו תמן ש"ש כאן עש"בן : (יד) יש אהמר. ע"ן במשובת חום יאיר פיון בל שקפון ח"י אירוף אירוף אירוף אירו במשובת חום יאיר פיון בקוש מיים בל שני מתן מיים בל מכוב מכוב לחד שיים בלו עש"ב בלו עש"ב ולחד בשל המורים בכם בלחד ביום להמדי ביום להשלים של בעוד משבר ביום להמדי ווגים לגד אחד. ועיין בחש"ו יוסף ס"ם ו" שכם שמבר על הגם המקום ביש לה מדרון וחשוברי כוכנים מהפוב ידם אף דכגת אינם שלים המיון לגד פוקב שמיו וולא מיום בעלים ומצים שמורים של הדובני הרוכה לא מור ביום המצור ביום המשלים לה בעוד ומת הביון לאד הוא משובי בלוב הדושה ביום ביום היין ממשך בעדרון לא מוכים האורים שלו הדיים הדובים היין ממשך בעדרון למת המו היין במצור היין במצור היין במצור הוא להם כשנה הוא להם כשנה הוא להם כשנה הוא להם כשנה הדום. וכתב עוד אונה כלימי שמרורים שלחד דריכה לאוום היין ממשרה הוא להם ביום התלונים המשובים ביום היין במצור הוא להם ביום הוא להם ביום הוא להם ביום הוא להם היין משך בערכים ומנים האורים ביום היין במצור הוא להם היין משך בערכים ומנים הדובה היין במצור היין במצור היין במצור היין במצור היין במצור היין בתוך המוב בלום היין בתוך המצור היים במצור במצור היים במצור במצור היים במצור במצור ביים הוים במצור במצו משום דלדברי הדרישה הנ"ע וה הים כהון חיור והוח והם כשפת הדחק. וכתג עוד אמנה ראים שערורים שאחר דריכה ראשונה היו עבדים הנ"ע וה היים שמשר החדי ביתור החדיב המוחד היים משומר החדיב החדיב המוחד המוחד

להקל לכתחלה שלא רוחצי מבפנים היטב ומקליפיןהנקרש יפה ישה כ"ב לבור דהוי המשכה ואם נוגע אח"ב אפילו מה שבגח אסור כן רשל: (י) הוא מדרון ואם פינה כו'. חדא מילחא היא וכ"ה כרא"ם הוא נש"ם ופוסקים: לב אם יש בהן מופח כו'. הא לאו הכי ופי' סדבר סוח כך דכל שיש קלח מקום ריקן בגם חיישינן שמח בשעח לח נחסר חלח מה שנגע וע"ל סי' קכ"ו ס"ה וסימן קכ"ע סי"ג : סדריכה יזון קלח ענבים מקלחן

בחופן שיסא מקום פנוי בינחיים וכיון שהוא מדרון יזוב שם במקום **הפנוי יין ללול והוי המשכה בתוך** גת ע"כ בעינן שחהיה הגת סחומה ומלאה בשעת הדריכה של עובד כוכבים כי סיכי שלא יהיה שום מקום לזוז שם ענבים ולזוב יין ללול במקומם הן למעלה שהוא גדוש ומלא הן למטה אין מקום ללאת וכן בכל סי' זם במקום שאמרו פקוקם ומלאם נחכוונו שלא יסים המשכם בחוך כגת עלמה כנ"ל פי׳ זה: (יא) יש לאסור . פי׳ חס כוח של עובד כוכבי' לקנות ממנו וכ"ה בעור אבל אם סוא של ישראל אין חשם שמָח המשיך ביין כיון שהיה כתפס עליו כגוב דהיינו במקום שמותר אפילו ביין ללול לק' סימן קכ"ח ע"ם: (יב) נת שהיא סתומה כו'. זכ מדברי הטור וכדי להבין הדברים נעתיק ל' סרא"ש בפרק רבי ישמעאל אמר רב סונא ל"ש אלא שלא סחזיר סגרגוחני כו' אף על גב דרב הונא קאמר כיון שהתחיל לימשך נעשה יין ואם כן אפילו בלא בחזרת גרגוחני סגת שדורך כה חסורה רב הונת דהכת למשנה רחשונה חמר

בו', כמו שמרום שמותר אחר יב"ח אפילו לא תמדו לדעת הרמב"ם. ר"ג (ע"כ): [לף] דהיינו כו'. כפירש"י שם וכן הסכים הרא"ש וכ' דלשון המשכה משמע כפירש"י דלפיר"ת הל"ל קילוח או יורד וכן הרשב"א מדמשני פקיקה ומלאה והביאו שד ראיה ממ"ש בתוספתא חלוקות עבים של ענבים מן העובד כוכבים ומצא בה תחתיו גממיות מותר בצדו נממיות אסור ובן בירושלמי על פתנ^ היה נוסל בירו ונותן לתפוח עד כדון בשהיה נוסל גםסיות אסור וכן בירושקסי על פתני. היה נוסל בירו ונותן לחפוח עד כדון בשהיה נוסל יון עונכים כאדת ונותן לחוך תתפוח היה נותן אלו בס"ע ואלו בפ"ע מחת ו ממיות שהחת האשמרלות מותרות שבציריהם אסורות ר' יוסי ב"ר בון בשם ר' יותנן הן עצמן נעשות יי"ד, ר"ל אסי תחת האשכילות כיון שנפל העבים נשאר היין לעצמו ואו"ב שמעורב בו עדיין חרצנים וזנים הוי המשבה. הרא"ש ורשב"א וכ"פ הרמב"ם והר"ן: [ל] ונאסר כו'. הרא"ש שם פירש" כו' ונאסר כו' וכ"כ הר"ן ורשב"א וש"פ דלא כהרמב"ן [מעמו מכן ביידה לבור לשענה כאשונה כמש"ש במתני' והשאר מותר ועתום' שם ר"ה ירר כמו ביידה לבור לשענה ראשונה כמש"ש במתני' והשאר מותר ועתום' שם ר"ה ירר כמו ביידה לבור לשנה אותר מותר ועתום' שם ר"ה ירר כמו בירידה לבוד למשתה ראשונה כמש"ש במינני והשאר כמה וישום שם דיה ידד כו ופ"ד אבל באמת ר"ה ומשנה אחרונה פלינ בתרה") ממ"ש כיון שהתחיל ול"ק כיון שנמשך ועוד מזפריך ת"ש ידד נו" ואם איתא מאי קושיא הא גם לר"ה טותר השאר ועוד ממ"ש פקוקה ומלאה ולדמב"ן אף בלא פקיקה מותר . ר"ן ות"ח: [ל"ח] אפילו ט"י . וזה שפריך תנן לוקחין כו" ואל"ש כו" : [ל"מ] אם יש כו" . כמש"ש מ"ב" אמר רכ אשי

(יח) פינה. פי' המ"ז דכל שיש קנח מקום ריקן בנח חיישינן שמח כשעם הדריכה יזוז קנח עובים מקנחן בחופן שיהח מקום פנוי בנחיים וכיון שהוח מדרון יזוב שם במקום הפנוי יין ללול והוי המשכה בחוך הנח ע"ב בעינן שחהיה הנה פחומה ומליאה כשעח הדריכה של העובדי כוכבים כי היכי דלא יהיה שום מקום לזוז שם ענבים ולזוב יין ללול במקומן הן למעלה שהוא גדוש ומלא הן למעה אין מקום לנחת וכן בכל סי' זה במקום שחמרו פקוקה ומלחה נחכונו שלח יהיה המשכה בחוד הגם עלמה עכ"! וכחב הש"ר וכ"ם אם נמשך חוץ לגם לכור דהוי המשכה ואם נוגם אח"כ אפילו מה שבנח חסור: (ים) להמפיח. כח לחו הכי לח נחסר חלח מה שנגע וע"ל פי' קכ"ו ס"ה ופי' קכ"ע סי"ג : (כ) שולי . לאפוקי אם לא פינה כק למעלה אין כאן התשכה כיון שיש עובים חחח היין ש"ך: (כא) המשבה . וכל יין שבנת חורת יין עליו ליאמר תשום מגע עובד כוכבים וכן בסל: (כב) צלול. ואפילו לא לקת הישראל מן היין שבסל כיון שהיין ללול וכו' כ"כ צ"י בשם סמ"ג: (כג) מלאה . וכ"ש אינה מלחה וק"ל . ודרוכים הוח לחו דוקח

יין וחרצנים ביחד לחוך סל שלפני הגת שהיין

מסתנן בו לם אין על מה (פי) שבגת תורת יין אלא על מה שבסל בלבר מ ואם נגע עובר כוכבים בסל (פי) נאסר ואם החזירו לגת נאסר מה

שבגת משום תערובת יין שבסל שנתערב בו

(יג) מא (מז) לב ואם יש בחרצנים (מז) ווגים (פו) שבנת

ם' כנגד יין שנפל בו מהסל מותר:

הוא שאין מה שבגת נקרא יין בשביל שנמשך יין מאומו מקום והשחא סום מלחים דרב הונא כפשטים דיין שבגרגוחני נאסר במגע טובד כוכבים כי ההחיל לימשך או משום כח העובד כוכבים לפרשב"ם וסבר רב הונא דנלוק אינו חבור ובשביל שנאמרו דבריו בב"ה אחר שלמדו

אותה משנה דירד לבור טעה השומע דאמשנה ראשונה אמרה והאמר ש"מ דנלוק חבור ולפי דבריו השיב לו עכ"ל נראה ביאור דבריו בחירוץ הרחשון היה סבור דחם הגת פתוח אע"ם שהולך ממנו חרלנים עם סיין מקרי תחלת המשכה כיון שחח"כ באותו קילות הולך לסל ושם ממשיך יין לחוד חשביה גם מה שבנח לזה וכן משמעות דברי רש"י

שכתב בגמרת (דף נ"ה) ה"נ בנת פקוקה כו' וירד היין והיא משוכה מיד עכ"ל לשון מיד מורה ע"ז שזכרתי מ"ה א"א לפרש דברי רב הונא אמשנה אחרונה מדקאמר החזיר מה שבסל כו' משמע שהגת אינה סתומה אלא מקלחת לסל וע"ז היה קשה הא כבר נאסר מה שבנח בלא חזרה ע"כ פי' דקאי אמשנה ראשונה דאף שהית פתוחה אין כאן המשכה ונ"מ לדידן בפקוקה ומלאה שאין בה המשכה מלד עלמה כדלעיל ואח"כ אין שום המשכה ממנה ולחוץ שהרי היא סתומה ואם נפל לשם טפת יין נסך אוסר מה שבנת מכח חערובת י"נ אלא שרב הונא ע"כ לא מיירי מזה שהרי אמר החזירה משמע דבפחוחה מיירי ואח"כ כתב ועוד כו' דלא מתחלת ההמשכה בפתוחה אלא מן הגרגותני ואם כן אחי שפיר בגח פקוקה ומלחה בשעת דריכה של עובד כוכבים ממילא לא היה שם המשכה ואח"ב פתחה והלכו משם חרצנים ויין ועדיין אין כאן המשכה על הכל ופי' זה ניתא עפי דמיירי כפשועו למשנה אחרונה וקמ"ל דמ"מ יש איסור מכח הערובות יין שבסל וזה שאמר הטור גם שהיא פקוקה ומלאה ממילא לא היה בה ממש המשכה ואח"כ פתחה וירדו משם חרלנים ויין ואפ"ה אין המשכה אלא מן הסל וזהו כחירוץ האחרון של הרא"ם ממש אלא דעדיין יש להקשות הא יש איסור לגת מלד נילוק חיבור לסל בשלמא לפי' הראשון בייתי אומר טעם האיהור של סל משום נלוק חיבור לבור ממילא הום גח נילוק בר נלוק כמו שכתבו החוספות שם מה שאין כן עכשיו דהסל אסור מחמת יין ששם מחחלת ההמשכה א"כ נימא דהגח נאסר מחמת ניטוק לסל ואע"ג דרב הוכא ס"ל נילוק אינו חבור כמ"ש הרא"ש מ"מ אנו קי"ל ניצוק חכור בשי' קכ"ז הא לאו קושיא היא דכאן לא בא הטור לפסוק רק דין אם יהיה בו איסור מגע עובד כוכבים מלד עלמו של יין כמו במדקדק בלשונו שכחב אין על הגת חורת יין כלומר מלד עלמו אין מזיק לו מגע עובד כוכבים אבל מכח נילוק לסל אין להטור בזה עסק עכשיו אלא דינו מפורש בסי' קכ"ז דיש בו פלוגחא וכאן כ"ע מודים שיש עכ"פ

תחזירו כו'. מימרא דר"ה נ"ד ב' וכפי' השני שם ברא"ש דאמשנה אחרונה אמרה: [[2] ואם יש כו'. מה"ת ור"ן והנ"מ וש"פ ועתום' שם בד"ה אבל וא"ת והלא כו' ומשאנו מחיירין כו' ולפי מ"ש במי' קל"ד ס"ב כחג"ה כר"ת אפילו יין מצמרף וכמש"ש בד"ה הנ"ל וא"ת לפר"ת כי' וכ"ב בחג"מ והמחבר אזיל לשיפתו שפ' שם דלא כר"ת

של ישראל אין חשם שתא המשיך כיון שהוא נחפם עליו כנוב דהיינו במקום שמוחר אפילו ביון ללול וע"ל פי' קכ"ח: (כד) שבגת . כיון שנמשכו פובים ויין ביחד להסל ומשם היין נמשך לבדו לבור [כי הדבר דומה ללוקח ענבים ויין ביחד מן הגת ונחנו למקום אחר ומשם נמשך היין מן הענכים דדבר ברור הוא

סניגית טור ופוסקים: למ אין על מה שבגת תורת יין. כיון שנמשכו ענבים ויין ביחד להסל ומשם היין לבדו נמשך לבור כי הדבר דומה ללוקח ענבים ויין ביחד מן הגת ונחנו למקום אחר ומשם נמשך היין מן הענבים דדבר ברור הוא שאין מה שבגת נקרא יין בשביל

שפתי כהן

שנמשך יין מחוחו מקום כ"כ הרח"ם: מ ואם נגע עובד כוכבים בסל נאסר . וכא דלא מיחסר מה בבנת אפילו לא החזיר מסל לגת משום נילוק עיין בתוספות (דעבודת כוכבים דף נ"ו ע"ב) ועד"ר וע"ל מ"ם 'קכ"ו: מא ואם יש בחרצנים וזגים כו' . כלומר דחע"ג דקי"ל לקמן סימן קל"ד דיין נסך אסור בכל שהוא הא נתבאר שם

דהיינו דוקה במינו הבל בלה במינו בנ"ע דהיינו בם' וחרלנים וזגים איכן מינו של כיין כוא ואע"ג דיש שם ג"כ יין שכוא מינו אמריכן סלק את מינו כמי שאינו ובאינו מינו רבה עליו ומבעלו (כדלעיל סי ל"ה ם"ב) וכן הוא בפוסקים ולפ"ז למאי דכתב הרב בסי קל"ד ס"ב נוסגין להקל דכל סתם יינם בזמן סזה בעל בס' ה"ה הכח דודחי מנע עובד כוכבים לא גרע מסתם יינם וכדמשמע מדברי הרב ר"ס זה דחד דיכא אית לכו וכן הוא בחבובת מהרי"ל סי' ל"ח (וע"ל סי' קכ"ד ס"ק כ"א) וכן משמע להדיא בחוס' (עבודת כוכבים דף כ"ו ע"ב ד"ם אבל כו') ובמרדכי שם שכתבו דלר"ח דסובר כחם יינם בם' ואפי' מין במינו לא מיחסר ככא בכחזרת כסל לגת דמסחמא יש ס' בגח ומוכח שם מדבריכם להדיא דכל מה שבגת בין יין בין חרלנים וזגים הכל מלטרף לבטל ע"ש וכן מוכה להדיה מדברי החום' והמרדכי ובאגודה פרק בתרא דמככת עבודת כוכבים והבאתי דבריהם לקמן סי' קכ"ו ס"ק י"ג דיין שנאסר במגע טובד כוככים נמי בטל בם' כמו סחם יינם וכ"כ רבי' ירוחם כי"ז ח"ח ר"ת כתב דוקח יי"כ אבל כחם יינם כם' וכן מגע עובד כוכבים וכ"כ הרמב"ן כו' וכן הוא בהום' וכרח"ש לסדיה בשם ר"ת (פ' בתרח דמם' עבודת כוכבים במתניתין דיי"נ אסור ואוכר בכל שכוא) דמגע עובד כוכבים דינו כסחם יינם דבטל בם' וכן מוכח להדיא טוד מדבריהם שם ומדברי הר"ן שם והרבב"ה בה"ה גבי מה שהקשו על ר"ח מההיה דהגרדמים ע"ש וכ"כ בחו"ם כלל כ"ג דין י"ד דהין חילוק בין יין של עובד כוכבים למגע עובד כוכבים וק"ק על הרב למה לא הגיה כאן דהכל מלטרף וכשאפילו ליכא הרלנים וזגים בטל ביין (וי"ל לפי שנ"ל פשוט סמך עלמו בעיקר הדין אדלקמן סי' קל"ד וגם י"ל דחרלנים וזגים הוא לאו דוקא) ועל כעט"ז קבה יותר דכוח כתב בפירוש דחין סיין מלטרף כיון דס"ל מינו ובדותה בחרלנים וזגים בטל וביחר בטעם סנוכר וכח ליתח לדידן וכדפי'

איסור מלד תערובת י"נ אם החזירו לגת ויש כאן הימה גדולה שפבט זה הזכירו תה"ה דף קל"ב וז"ל אלא שאני תמה בדברי רב הוגא מה ראם לומר שנזרו עליו חורת יין למשנם ראשונה טפי לאסור בתערובות יין מנגיעת עובד כולבים אדרבה אם במגע עלמו אינו נאסר היאך יאסר בחערובת יין שנאסר מחמת נגיעת עובד כוכבים יליבא בארעא וגיורא. בשמי שמיא עכ"ל. ובפריבה לא נחית למה שזכרנו וערת להאריך בזה בחנם . ויש להקשות כיון דלדברי הטור אין כאן המשכה כלל בגת לא בתורה כיון שהיא פקוקה ומלאה ולא כשפותח' אח"כ כיון שאין יוצא יין ללול מה זה שכחב הטור לעיל מיניה בגת פקוקה ומלאה שכחב ר"ח שיש לגזור קודם המשכה אטו אחר המשכה דהא בגת לא יבא לעולם לידי המשכה דבשלמא לדעת ר"ת עלמו לק"מ דהוא ס"ל עיקר ההמשבה היא חוץ לגת כמ"ש החום' והרא"ש בשמו ואפשר דס"ל דמיד חוץ לגת מחחלת ההמשכה כמ"ש לעיל בשם רש"י ע"כ שפיר שייך גזירה זאת בחד מקום דהיינו בגת עלמו כיון באפי' בסחומה לריך לפוחחם אח"ב ויהיה ההמבכה ע"כ גזריכן אפילו בשעת דריכה שהיא סחומה משא"ב לדברי העור דבגת סחומה לא חבוא כלל לידי המשכה מאי גזירה שייך בזה דזה ודאי לא מסחבר כלל לגזור ממקום למקום דהיינו גת אטו סל ששם יש המשכה ע"ב כלע"ד עיקר בנירסת מקצח ספרים במביא ב"י גזרה אטו שאינה סחומה ובזה שפיר גזרינן אטו אינה סחומה ששם הוה המשכה בגת עצמה כדלעיל נמצא דגזרי גת אטו גת וזכו מסחבר לגזור כנלע"ד : (יג) ואם יש בחרצגים כו'. אבל היון לא מלטרף לבטל האיסור דס"ל יין ביין לא בטיל ונראה פשוט למ"ם רמ"א בסי' קל"ד דבכל סחם יינם אמרינן דבטל בס' ושכך נוהגים ממילא כאן גם סיין מסייט לבטל החטרובוח שנפל לשם: בתב מהר"ר לוי חביב בחשובה סי' מ"ח דחם עושין יין מרוזינ"י יבשים דהיינו שכוחשין חוחם ונוחנין עליהם מים וחוסם שאו מקרי יין אע"פ שהעובים היבשים כחוך המים אחר שנשתהו ג' ימים במים דדוקא ביין הנדרך בגח דאין דרך להניח העובים שם עם ביין הוא דבעינו המשכה ואם לאו ברי הם ככנום עדיין בחוך ענבים משא"כ בזה שדרך הוא להניח הלימוקים היבשים בחבית ושם

חידושי רע"ק

להדיא דרמא תלתא ואתא תלתא ופלגא דמותר . אע"ב דתכא גרע דכבר נאסר וע' ברשב"א

בנת אל התפוח וחוזרים וממקנים כו' והואיל וסינה החרלנים ללד התפוח הרי הים מתאסף יין לולל ללד מדרונה והוי המשכה על הנת ובכל זאת לא נזהרו מנגיעת בעובדי כוכבים בעובה מובל זאת וא נזהרו מנגיעת בעובדי כוכבים בעובים לחתם על התפוח ונאסר לפ"ו היין . ומ"מ יש ללדד להתיר משום דאם" לעם הממרשים דעת רש"י שע"י משיכת קלת יין יורד תורת יין לכל הנת היינו דוקא על היין המעורב עם המענים ותרלנים שעליהם בעליהם ולא על האשכולות וחדנים וזגים ויין הכנום בהם שאותן אין להם המענים ותרלנים שעליהם ולא על האשכולות וחדנים וזגים ויין הכנום בהם שאותן אין להם

לב כדעת ר"ח שם כתוספות דסתם יינם אם לא נודע שנתיפך כם כשאר איסורין

ממה יהונתן

כתב דגם למשנה אחרונה לא פוי יין כו' . וי"ל א"כ מה פוכרת הגמ' למרך ולאוקמי מקני דירד לכור מה שנבור שתפי דירו נכונ מו עבבות שסור והשאר מותר דדווקא לפי משנה ראבונה הלא גם למשנם אחרונה מוחר השאר דהת לדעת הרא"ש מה שנמשך מבת לברבותני אין קפידא ואינו לסור רק מה שבתוך הגרגותני ולמסה אם כן אפילו למשנה מתרונה נמי מתוקמא דוודאי מסח דמוכרת למרך כרישה דלוקחין גם בעועה בגם פקוקם ומליאה לק"מ די"ל דם"ל להרא"ם כרש"י ו"ל דסתשכה בגיגים עלמה הוי המשכה א"כ אי לאו פקוקה ומניחם חיכח חשם משכם נביגים עצמה לכך צריך לחוקמי בפיגים עצמה לכך צריך לחוקמי בפקוקה ומליחה ולק"מ חבל זו קשם ל"ל לחוקמי כח דחנן שבט ל כוווקם לפי משנם והשחר מוחר דווקח לפי משנם רחשונה ויש ליישב דכיון דמסקינן דמיירי שפחבתו בורו מ"כ בוודמי מפוב לפי מ"מ בש מם בכחוד מסור כמי מיה בש מם בכחוך כגת דהה כל פעמו של הכח"ם כיון שחין טיין נמשך לכור מהגת הלל מהנרגוחכי לכך לת מקרי מם שבתוך כגת יין אכל אם שנתוך כנת יין אכל אם פחסתו כורו שכגיע יין של סכור עלמו למוך סגרגותני סי כחלו נמשך סיין מן כגת מבלי שום סססק כני וסלכך מס מש שנחוך כגח חסור מה שנתוך גם מש שנחוך כנח חסור דהא פוי המשכם מוסגת עלמו לבור לכך אוקי כמ"ר וסנם כ"ז למ"ד ניצוק אינו הכור שמוכרת לאוקמי מחניחין שמוכרת בורו משא"כ למ"ד ניצוק חבור משא"ב למ"ד היא היא היא משמע דניהא גם מאו מור משאש דניהא גם סגמ' ש"מ נילוק היבור ולכחי לא אסיק אדעתים שמיירי שפחקתו בורו ואס"ה ניחל וו"א לכאורם דכא למ"ד נילוק חיבור נמי ט"כ נריך לחוקמי שפחפתו בורו דחל"כ יקשם יקשק ס"ל למימר ולחוקמי מתני' גם לפי מ"ח כנ"ל דכיון דלח פחסחי בורו ליכא המשכה מן הגת לבור רק דעיקר המשכה הי' מגרבוחני ול"ל דודאי וה שר מגרבוחני ול"ל דודחי זה נכחה להנמרת לדוחק לפרש השתר מותר דקחי תלמעלה מן הגרבותני דלישנת משמע כל מה שלמעלה מבור מותר וסלכך לריך לאוקמא כמשנה ראשונה ואין להקשום דהא גם למשנה ראשונה אסור היין שיורד מסגרגותני מטעם נילוק די"ל דסקות לת נחים לקרושי חלת תם יש שם יין פליו למהוי אסור מלד נגיעום עצמו משח"כ למעלה מן הכור אינו יין אף אם נוגע כו עובד כוכנים ואף דאסיר מטעם דינוק שהוא מחמת מערוכת מום לא דיבר התנא פערוכת מום לא דיבר התנא כלום משא"כ לפי מ"א דגם פקילות שיורד מהגרגותני נחסר מלד נגיעות עלמו דמקרי יין כמו מה שבנור מ"כ לת לשימר והשתר לכך לריך לחוקמי משנה כחשונה ולק"מ: (שם) ואם יש בחרצנים ווגים שבגת ס' כנגד יין שנפל בי מחסל מותד . מש"ך ס"ק מ"ח מס שמקשם דה"ל לרמ"ח

חידושי בית מאיר

כוכנים נפל ונחן על (חסר נ"ח)]בוכראיםי שכ"ז מחיישכ כמ"ז כמה שכתב שפקוקה ומלחם תרווייםו לריכי כי פיכי דלא ליבוי המשכה בגם פנמו וחם כן כחין דורכין נמי נקשת דוה כוח בחינם פקוקם ומלחם ויש המשכם בנת פלמו. מכל בהר"ן מכוחר דפקוקה עובה הסעולה שלה יהיה התשכה בתה שיורד תהנת ופעולת התלחה היא יכים כמשכה נהגם ית מחשב הנחמר כנת' ופוסקים ה'ל שהענכים מונחים החוקים בחופן שחון חלל ביניהם ודו"ק : (בש"ך ס"ק מ') כתב ע" בתום' . ור'ל ללח סמ"ג עכ"ל ומביתו ד"מ ובכ"מ

פי"א מהמ"א דין י"א הבין דהרמב"ם

(שהעתיק המחבר כאן דבריו)

חוםר בכפות אפילו בהנאה דגורינן

כפות אטו שאיט כפות וקשה דלמה

יגרע כפות מישראל משמרו דכתב

שם אח"כ וסעחיקו המחבר בסעיף

שאחר זה דלא מיחסר אלא בשחיה

וכ"כ סב"י בסי' קכ"ד סעיף י"א

דכפות עדיף מישרחל משמרו חלח

סדבר ברור דברישת כתב דתפילו

שכתורה: לני פש נמרח דף נים: לד רתנים נסרק יים

נקודות הכסף

(שם ס"ק "ד) וכאירי בנת שאינה פתומה ט". ז"מ דמדסמס מממע דככל גווא ציירי ומ"ם הקעם שמא יגם בו' היינו משום דנורינן קודם סמשכם חמו לחתר כמשכם דפוי יין נפור וחסור כשיגע וכן מ"ש ומ"מ יש נמנום דברי רמ"ל שכשב מו כניגים כו' לק"מ דנינים בספב מו בנינים כו' לק"מ דנינים דנקם כיום דומית דנת וקיל : (שם ס"ק מ"ז) שאצני חכא שחישראל דורך עבר כו' . (א כים לנין לום דנלח"ם שאני סכל כיון

מפת יהונתן

להגים כאן לשימתו דלתמן מי' קלד שניף כ' מיש ויש למוץ קלד שניף כ' מיש ויש למוץ דסנה חום' מקשי' דף ליף ש"ב ד"ה אבל אם כו' וא"ם הלא הסתמא יש בגם יומר בם" מפיפום היין הגרגותני יקיי"ל כרכה לגבי הביי דס"ל לקמן חמרם חדמי בפנבי בנופן פמס וכים כיון דבגם נמי ליכח יין פס ספנבים וס'ל פין כמינו חכמי סקשם לימה סלק מינו כו' פ"ם וי"ל דם"ל כחביי וכו' ולים לים נפי סלק וכו' ולכחורם דברי המום' נריך נימור דכח ליכא כאן אינו מים כלל ולמה הוצרכו לומר דאביי לית לם סלק ויש שרוצים לכניה כתום דצ"ל ועוד דלים ליכ סלק וזכן וים שרונים לכניה כתום סירך התר חבל זהו דחום ול"ל דס"ל לחום" חש"ג דלחביי מונו פ"פ המ המיה במי מם מכלנים וזגים דכם וודחי מקרי מין בשחינו פינו נגד כיין וא"כ עדיין יקשם אמאי נא אמריק שלק ומש"ם כולככו בחום לומר דלים נמי שלק בחום לומר דלים נמי שלק וסכוונם דכיון שהחרלנים וזנין לפין על טיין אם כן כשנושל סיין לחוכו נפל מקודם לפוך סיין מכלי שום מערוכם פרצנים וזגים ובכס"ג לח מתרינן סלק אלח כשתפורב כמון פס מינו פינו מיד כשנפל אבל כיכא שכמינו מומד מליו פבלי הערוכת פינו מינו כלל ל"ם סלק דחמרי' מיד כשנפל שם חג"ג ושוב לח יושיל חינו מינו לנסל זום פכסכו מום" ה"ל פלק וסיונו כה"ג דל"ם למימר פלק כיון שנפל מחלם סיין והשפת ח"ש דלה פגים הדון השפת ח"ש דלה בגים סרת"ם כלום משום דוביד כחמם כ' בתרנים כלח יין הכלנים כ"ל בנג לכם ככל הכלנים כ"ל מקודם ואם כן סין שייך לפגים כלל לתומרף גם ביין לסי דו"א דאמרינן מנ"ג לנחסר מקורם סיין מכגם ופפשר י"ל דס"ל לרמ"ה דנריך ם' בתרונים אף נגד סיין שכחוך כנת ומתרים פג"נ וסמחבר שממם לכפוב פלריך ס' נגד כיין שנסל כיינו דאויל לשיסחו דס'ע ביינו דנות בשיטו וער דלח חמרי חג"ג רק בב"ח דרמ"ח סמך עלמו המ"ט לפיל דגם בשתר הסורים התרינן הנ"נ ולק"ת : (שם סעיף כ"א) אין דורכין עם השכר כוכבים בנת כו'. פס"ר

חירושי בית מאיר

נאשר מם שכנת פמעם ניצוק משום סברה ריכ"ם דכיוו אין על מס שבנם תורם יין יחסר במצע וה"ם בניצוק אע"ם שנחסר ע"י חערוכת יין ומני מפרוכות שלמן ומספמה דעמו לפרש סגלנומני נמי הכי דעת העור ודלה בע"ו . ואם כן מסתמת דעת סכי ויש לסקפום כא סרא"ם פוסק כרש"י מכח ספ"א של סגמ' דנילוק כר נילוק אינו מיכור ומוס נפי נוכיה דחף מה שלא נחשב יק לענין תגע נחסר מכח ניצוק וכמכוחר בסרח"ם ע"ם חך כנרחס עיקר כוונתו לסרן הקושיה כמ"ם ועיין דרישה ור"ל דמיירי

וכדפי' ופ"ל ס"ס קכ"ו: מב אין דורכין כו', כדכתכ טעמח בסג"ה דנזריכן קודם המשכה חטו לחחר המשכה וככ"י ומשמע דלח אסר ר"ח גת פקוקה ומלאה אלא שידרוך בה העובד כוכבים אבל מגעו בם מודה דחינו חוסר וכדברי הרשב"ח והר"ן וכן נרחה מדברי העור וכן דקדק מהרי"ק שורש ל"ב מדברי

בא (יד) מב (מח) לאין (מ) דורכין עם העובד כוכבים בגת [ממ] (או ניגית) (מרדכי וחוספות פ' ר"י ומסרי"ק שולם ל"ג) (מור) מג (ג) שמא יגע בידים וינסך

לי ואפילו היה כפות:

תגה ואם דרך כל מה שמשך מכחו בוך וילא (כח) לחוץ בוך מאסר (ב"י) וע"ל סימן קכ"ד (בא) והא דאין דורכים עם העוכד כוככים היינו בניגית או בגח שדרך להמשיך משם היין ובזריכן קודם המשכה אמו לאחר המשכה (בד) בוף חבל בעריבה שחין דרך לתשוך משם תוחר לדרוך שמו בזן וכן לקטח ממנו עובים דרוכוח (כם) בעריבה הואיל ואין דרך למשוך בעריבוח (מהרי"ק שורש ל"ב ועם"ק מ"ו) :

בכפות אסור לדרוך עם העובדי כוכבים לכתחלה וכמהרי"ה וכלבו דלקמן ס"ק מ"ג ואחר כך כחב דבדיעבד אפילו ישראל משמרו סגי דליכת משום נגיעה אלה משום כחו וכחו מותר בסנתה כדלקמן רים קכ"ה ווה ברור וע"ל סי' קכ"ד סי"ט בהנ"ה: מג שמא יגע בירים בו׳ . כחב הכ"מ פי"ח מהמ"ח שם דמלשון הרמכ"ם זה (שבסעיף זה וסעיף שאחר זה) יש ללמוד שהוא סובר דנסוך דרגל לא שמיה ניסוך ליחסר בכנחה שהרי כתב שמח ינע בידו וינסך וחם חיחת חיפוק לים מפני שהוא נוגע כו ברגלו כשהוא דורך ועוד שכתב בסמוך עובד כוכבים שדרך היין ולא נגע בו כו' ה"ז אסור בשחיים משמע אע"פ שדרכו ברגליו לא נאסר בסנאם ואין לדחות דכל סני מיירי שלא נגע בעובים שבנת כגון ששם דפים על העובים ודרך עליהם דח"כ לא ה"ל למיסחם סחומי עכ"ל וחימה דכחן העתיק ל' הרמב"ם הכ"ל ולקמן סי' קכ"ד סי"ח פסק דנסוך דרגל שמיה ניסוך ליחסר בהנחה וחפשר דוקח מהרמב"ם דייק משום דלא ה"ל למסחם סחומי אבל המחבר הא פי׳ לקמן דניסוך הרגל שמיה ניסוך א"כ בע"כ מיירי כאן שדרך ע"ג עלים זה כ"ל בדעת המחבר חבל בחמת כלפע"ד דחין מדברי הרמב"ם רחיה דסרי הרח"ש וכור סי' הכ"ד סוברים דניסוך דרגל שמים ניסוך וחפ"ם ס"ל דאם דרך ברגליו מותר בהנאה משום שטרוד בדריכה גם מה שהבית בכסף משנה עם ובב"י לקמן סימן קכ"ד חשובת הרשב"ת שכ' דמדכתב הרמב"ם ר"פ י"ב מסמ"ח כילד הנגיעה שחוסר בה העובד כוכבים הוא שיגע ביין עלמן בין בידו בין בשאר איברים שדרכן לנסך משמע דס"ל דנגיעה ברגל אינו אוסר בהנאה עכ"ל אינו מוכרה דתפשר דם"ל כדעת ברא"ם והעור וסייעתם דדרך לנסך ברגל (שוב מנאתי בב"ה שחזר בו וכחב שתפשר שנם הרמב"ם סובר דניסוך דרגל שמיה ניסוך) וע"ל סי' קכ"ד ס"ק י"ח ול"ג וע"ש ס"ק ע"ח כתבתי דבכ"מ שאשור מן סדין בשחיים לדידן בזמן סזם שרי אף בשחיים במקום ספסד כיון דעובדי כוכבים בותן כזה לחו עובדי עבודת כוכבים סן: מד ויצא לחוץ נאסר. חכל מה שבנח חו בגינית חמים שנמשך שרי דכח העובד כוכבים חינו חוסר חלא ביין שילא לחוץ כ"כ ב"י וד"מ וע"ל ר"ם קכ"ה והיינו כשלא נגע בענבים שבנת או בגיגית כגון ששם עלים על העובים ועלה העובד כוכבים על העלים וודרכו מכחו כדאיחא בכ"י וד"מ אכל נגע בהן פשיטא דאסור משום נגיעה כשנמשך אבל כשלא נמשך שרי בדיעבד אפילו נגע כ"כ מהרי"ק שורש ל"ב ומביאו ב"י וד"מ ומסיים בה וכ"כ הכל בו דאף אם דרך העובדי כוכבים אין סיין אסור בדיעבד ע"ם: מהה נאפר בסחיים דכח בעובד כוכבים אינו אוסר אלא בשמיים כדלקמן ר"ם קכ"ה: בור אבל בעריבה בו' . ע"ל סי' קכ"ה ס"ו ועיין בחשובה בנימן זאב סימן ש"נ:

מב"ם אבל לדינא "ל באמת דליתא לדר"ה וע' בתום': (ב"ך ס"ק מ"נ) אבל באמת גלפע"ד. מהפור אין ראית דכיון דס' מדדו ביד מתרי בתנאה. ת"נ ברנל אבל לתרמב"ם דם' מדדו ביד א"ב וכמו דמסיק הב"י א"כ לכאורה אף בדרך ברנל ליתסר בתנאה. אולם כיון דהרמב"ם לא תוכיר דינא דרגל ע"כ אי נימא דם' שמיה נימיך ע"כ רכללו בלישנא בין בידו בין בשאר אברים דרגו לנקף ווגל בכלל וכמ"ש הש"ך עצמו א"כ משמע דים' לידו

ם. ביב השהם כדה אי טריה ידר הושבים שיים . וכיז בלא נגע ועשין : [בא] הוא בידר בן בשה אם יטר הידרים לנפו ועם ביד דאין ולא מהני פרא : (כל"ר) ב"ל"ל"ך ברוכה . חיינו לשיפועו (שי קי"ד סק"ג) שחולק על חב"י ודעונו כדעת הרסב"ם דמרדו ביד מותר בהנגה וקשה לי דאם איתא ורחרםב"ם סבו דכודו ביד מותר בהגה ועכב"ל מא דהשמים הרסב"ם סדוו ביד רססך על עוברא דשמן וכמ"ש הש"ך שם וא"ב ע"ב מ"ל להרסב"ם שלא פוונת יון ושלא כוונת מנע שווי להדדי א"ב ממילא א"א לומר דדרים. אמור משום כוע והא כדו שלא במונת יון ושלא כוונת מנע שווי להדדי א"ב ממילא א"א לומר דדרים.

והוא מילחא דשכיחא כפי מה ששמעתי אבל בכלי שאין בו ברזא כלל אין שם שום איסור אפילו בדריכת העובד כוכבים וכן הנהגחי במדינת מעהרין בגליל פהייתי שם בעת הבליר שלא נשתע כלל שתסנים הענכים ללד אחד בגיגית עד השוליים ולעשות יין ללול בגינים מש"ה אין כאן גזירה אמו אחר המשכה וכחב מהרי"ק דת"מ אין איסור מגע עובד כוכבים בענבים בגיגים אע"ם שאסור לדרוך לר"ח ונרחה דה"מ בנה סחומה חבל בנח פחוחה פשימה שחסור במנע חפילו בעובים וכחב ב"י בשם סמ"ג דכל שיש סל בגה ונכנס שם יין ללול נקרא המשכה ואסור אפילו אם יגע טובד כוכבים בטובים טכ"ל : (כח) לחוץ . כחב הש"ך אכל מה שבנה או בגינים אש"ם שנמשך שרי דכח העובד כוכבים אינו אומר אלח ביין שינא לחוץ וע"ל ר"ם קכ"ה והיינו כשלא נגע בענבים שבגה או בגיגית כגון ששם ענים על הענכים ועלה העוכד כוככים על העלים ונדרכו מכחו אבל נגע בהן פשיפה דחסור משום נגיעה כשנמשך אבל כשלא נמשך שרי בדיעבד אפילו נגע ואף אם נמשך אינו נאסר אלא בשחיה דכח העובד כוכבים אינו אוסר אלא בשחיה כדלקתן ר"ם קכ"ה: (כמ) בעריבה. והמ"ז כתב דחין לפמוך ע"ז דים לחום שהיו אוחן העובים הדרוכים כבר במקום ששייך המשכה ויודע שלא יקנה ישראל מאוחו

נטשה יין גמור לא בעינן המשכה: (יד) אין דורכין עם העובד כוכבים בנת . זה דברי רמב"ם פרק י"א מהמ"א *) ומיירי בגח שאינה סתומה ויש שם המשכה וע"ז שייך העעם שכתב' שמח יגע כו' אכל בנת סחומה ומלחה דלח שייך שם המשכה חינו אוסר אפילו אם יגע

> בידים אלא שמעור כתב בשם ר"ת דחפילו בגת סתומה אין דורכין עם טעובד כוכבים כיון דבסמשכם כל דהו נעשה יין נסך גזרינן אטו המשכה וכשדורכים בגינית ולא שייך בה המשכה כו' המעם דבניגית אין שם מדרון בקרקש שלו וע"כ הע"פ שהיה הסרה חיו שם המשכה במקום הפנוי מחמת סילות עובים מכח הדריכה וכל מה שנסחט על ידי הדריכה נעלר בין השנבים כיון באין שם מדרון ואין

בזה המפכה אלא דאם יש שם ברוא קטנה שמשם יולא יין ללול ודאי יש שם המשכה אבל לא אם היא גדולה שאז יולאים שם גם עובים וכן אם סוא מפנה כל הענכים למקום א' בגיגית וסיין מן הלד בּוה שפיר המשכ' אלא דבמרדכי בשם ר"ח החמיר גם בגינית בדריכת העובדי כוכבים וכן משמע באשיר"י והוא מטעם דעכ"פ כיון שיש עם עייכות המעכה בשום פנים חיישינן לים שמח חסים המשכם אבל בגיניח שחין בה נקב עם ברוא כל עיקר ודאי מותר בדריכת העובד כוכבים דאין שם שייכות המשכה כלל דאין לומר שמא יפנה הטנבים עד שולי הכלים וימשך שם יין ללול דלחיזה לורך יעשה כן דניחוש שמח יבוח לידי כך והוח מילחח דלח שכיחח כלל וכן נמי לח שכיח שיוליח מעם יין ללול כמ"ש ב"י דכל זה לא שכיח ותו דהא כתב ב"י דלדעת התרומה אין אוסר ודאי במה שמוליא מטט יין ללול רק אוחו שבכוס נאסר ואש"פ דאכן קי"ל לחומרא כמ"ש בסעיף י"ח מ"מ מספיקא לא נחמיר ככך ומ"מ יש כאן גמגום בדברי רמ"א שכתב או בגיגית וכיינו אפילי בעוד ים ברות בחוכה וזה עדיף טפי מגת סחומה והיינו מטעם גזירה דאחר המשכה כמו שזכרנו ואלו דברי המחבר הם בגת פחוחה דוקא מדסיים שמא יגע כו' כמו שהוכחנו ולענין הלכה יש לפסוק כמו שזכרנו דבכל כלי שיש בו ברוא אפי' הברוא גדולה יש ליוהר מדריכת בעובד כוכבים עם ואע"ג דכתב ב"י בעם החום' להחיר בברוא גדולה כעין פי החבית מימ מדברי המרדכי נראה להחמיר גם בזה כמ"ש כאן רמ"א והיינו כיון שים שם המשכה קלת שמנענע קלת הברוא ויולא יין ללול וסוח מילחת דשכיחת כפי מה ששמעתי תכל בכלי שחין בו ברות כלל אין שם שום איסור אפילו בדריכת העובד כוכבים כולע"ד וכן סנסגחי במדינת מעסרין בנליל שהייתי שם בעת הבליר שלא נשמע כלל שמפנים סענבים ללד א' בגיגיח עד השוליים ולעשוח יין ללול בגינית ומ"ה אין כאן גזירה אטו אחר המשכה. וכתב מהרי"ק שורש ל"ב דמ"מ אין איסור מגע טובד כוכבים בענבים בגיגיה אנ"פ שאסור לדרוך לר"ח דגם בדריכם מכוחר בחום' דהקדמונים לא חשו להקחומרא דר"ת פיין שם. ונראה דה"ה בגת סתומה אבל בגת פתוחה פשימא שחסור במגע חפילו בעובים וכחב ב"י בכם סמ"ג דכל שיש סל בנת ונכנס שם יין ללול נקרא המשכה ואסור אפי' אם יגע עובד כוכבים בענבים: (שון) שמא יגע בידים. ואט"ג דברגל ים נמי איסור כמ"ם סעיף כ"ד מ"מ *) שאני הכא שישראל דורך עמו ומבואר בסי' קכ"ם במסייע ישראל אפי' ביד יש קולא שם: (מוז) אבל בעריבה בו'

מז וכן לקנות ממנו כו". כוחיל וחין דרך למשוך בעריבות וחש"ג דלסוף חתרמי לפעמים דכשבוחבים מחותם פריבם לחת בחיחם גינים

ביאור דגר"א

ועבר"ה: [חם] אין כו'. גם' שם הזרו לומר כו': [מם] או נינית. בתום' שם במר"ה אר"ה ויש שהיו כו': [1] שמא כו' ואפילו כו'. לשון הרסב"ם וכשיפת הרי"ף שהשפים החוא שברא דינגקא ותום' שם ד"ה מהו כ' דלכתחלה ודאי אסור אלא בדיעבד שאלוהו ולשנין היתר הנאה דוקא ש"ש ו"ש ואם דרך כו' וכ"כ הרמב"ם שם חלכה ו"ב ולקמן בש"ע ס' ב"ב ועתום' נ"ה א' סד"ה ירד ורשב"ם פי' כו'. וכ"ז בלא נגע ועש"ך: [1] והא

עובד כוכבים נמי בפיל בם' כסחם יינם ואפילו ליכא חרלנים וזגים בפל ביין ומה שלה כחב כן הר"ב כהן יש לותר שכתך טלמו על עיקר הדין בסימן קנ"ד ובלבום כ' דחין היין מנטרף כיון דה"ל מינו והם ליחת לדידן (דחמרינן סלק חם מינו כמי שחינו ושח"מ רבה עליו ומבעלו) וע"ל סימן קכ"ו עכ"ל וכ"פ המ"ז מ"ם: (כז) דורבין. כחב הש"ד ודוקה דריכה אסור בנח פקוקה ומלאה אבל מגעו בה חינו חוםר ובכפות חינו חוםר חלח בשחיה והקשה הש"ך דכחן משמע דניסוך דרגל לאו שמיה ניסוך לאסור בהגאה דהרי כהב שמא יגע בידו וינסך ואס איחא חיסוק ליה מפני שהוא טנע בו ברגלו כשהוא דורך ולקמן סימן קכ"ד סי"א ססק דניסוך דרגל שמיה ניסוך לאסור בהנאה ובע"כ ל"ל דמיירי כאן שדרך ע"ג עלים ח"ג דכאן מוחר בהנאה משום דמרוד בדריכה והמ"ז מחלק דשאני הכא שישראל דורך עמו ומבואר בסי' קכ"ה במסייע ישראל אפילו ביד יש קולא וסיים הפש"ך דבכ"ת שאפור מן הדין בשחיה לדידן בזה"ז שרי אף בשחיה במקום הפסד כיון דעובד כוכבים בזה"ו לאו עובדי מבודח כוכבים הם והמ"ו כ' דלענין הלכה יש 'לפסוק דבכל כלי שיש בו ברזא אפילו הברזא גדולה יש ליזהר מדריכה העובד

כוכבים שם והיינו כיון שיב שם המשכה קנח שמנעוש קנח הגרוא ויונא יין ללול

ישט אר המייר באדר כתב אבל באטת נלש"ד דאין טדברי חרטב"ם ראיה וכו' א"י לפרט דבריו שפרי הכ"מ נאומו דבור פייח הקדמה שהרמצ"ם כום כהר"ף דתגעו מחמק דבר אחר שלא בכיווס ניסוך אוסר כפנאה שלה בש"ך שהרי החטב"ם ראיה וכו' א"י לפרט דבריו שפרי הכ"מ נאומו דבור הייח הקדמה שהרמצ"ם כום כהר"ף דתגעו מחמק דבר אחר שלא בכיווס ניסוך אוסר כפנאה אדלא סכית בכיית לא דריכם כמו להרא"ש אמנם בש"ע מוכרחים דבריו דמיירי בדריכם שש" שלים דאים נפי לא פסק בסימן קכ"ד כ"א מדדו בקנם ולא ביד ופוסק נמי ניסוך דרגל שמיה ססוך ופ"כ דאיירי בנדוך פ"י עלים וכן סבינו הרמ"א מדחלק בדיעבד בין מס שילאו וק"ל:

למעשה וכן הוא נכון לנהוג במקום

שאפשר לעשוח כן : (יו) חרי זה

אסור בשתייה . לפי סחין כחן

אלא כח עובד כוכבים *) דהא לא

נגע אפילו ברגל ווה דברי רמב"ם

ותמהתי על מ"ש ב"י כסי' קכ"ד

בשם רשב"א דלהרמב"ם בנגע ברגל

אין אוסר בהנאה אבל בשתייה

אסור ולמה כחב הרמב"ם כאן שלא מנע בו הא אפילו אם נגע בו

ברגל חסור בשתייה לחוד וי"ל

דרבותא קמ"ל דאפי' לא נגע כלל

אסור מיהת בשתיים אבל אה"נ דאי

לגע ברגל דהוה דיכו כך וכאן מיירי

ביין גמור שנמשך קלחו אבל בלא

נמשך כלל אין איסור אלא מלד

חומרא דר"ח כדלעיל . וכך הם דברי

סטור שכתב ואפי' לא נגע בו אלא

דרכו מה שבבור אסור עכ"ל פי'

מספלת: לה שם ברמב"ם פרק יאת מסמ"ת דין י"כ: לו מרדכי ריש פסחים בשם כחבי"ם מדין ההמן שם דף ו' : לו ריב"ש פו' כל"ה וכ"כ בכם"ח (0) וס"ה בשמרים של יין נסך: לח אגור כשם מפר"י קולין (0) שי" בפוא יין מחחלתן ואמ"כ משימין בו

בתשוכם: נקודות הכסף לערוד ברריכה: (שם ס"ק

דכם ומכשלין אותו : לם כל"ן

מ"ו) יישן להקשות כו' . לק"מ דחחווקי חיסורת לה פחוקיון וכסרם כמלחת דרכון וכשע למעיכן היה המבכה ליכא אלא ספיקא דפתא , גע ועוד דהעוכר כוככים ודאי קנה הישראל מאותו כלי שם ס"ק י"ז) דרהא לא נגע אפילו ברגל. ולי נכחה דחייכי בנע כו דהחמר שלח מחמם בנט כו לקומה שכם פחמע דריכה וכן מבמע ככסף משנם: (שם) אלא דק"ל אי מיירי באן שאפילו לא נגע בו אפיד כו'. בהדיל נגע בו אפיד כו'. בהדיל כעור שאפינו לא נגע בו מסור מה שנמשך תשום כחו ומ"מ לת דק דודתי טיכדת לא מחיר אלא בסנאם משעמא רכיון דטכוד מייב אין כוונתו בכוונה שרי בהנחה חבל לעני כה שלה ככוונה כפינן שלה יהה כוונתו שינה סיין חכל כוונתו שינה כיין מכחו מפ"ם שהוח שרוד בדריכה כיון שהוח יודע שהוח יין אסור בשמים דמה בכך מרוד בדריכה ואינ לנסך כשתים מיהו חסור והיינו מ"ש העור והמחבר להחז ר"ח קכ"ה וחם הוח כחו שלח בכוונה שלח ידע שהוח יין ח*פילו ב*שמים חלמה דוקה כחו שלה בכוונה שלה מכחו בלח כוונת כחו דשכי מסילו בשחים אבל לא כשידע שסוא יין אלא שאין כוונתו לנסך , וכאים כרוכם לאם לנסך , ממענכהם זייכם דהיינו גם שדורכין כה כקורם אם דרכ השובר כוכבים אסור מט שיוא נמון וכדאיתא בש"ם בהדיא ובכל הפוסקים וכדלקתן ר"ם קכ"ם כעור וכב"י ע"ם והח ליון דסרול כדריכ"אין כוונמו כיון דסרול כדריכ"אין כוונמו לנסך ואם כן ה"ל כמו שלא ככונים . ואין לחלק דהתם שאני כיון שהוא דורך כידו דהא מוכת כאשר"י וסוסקים להדית דחפילו נוגע בנופו שלת בכוונה מוחר כשתיה כדסרושים וז"ם לדממי: שוב מצאחי שהוא בעצמו מחרץ כן בסימן קב"ה אות י"ו אלא שנראה מדבריו שם כאילו פיכון זם פוח בוחק ובחמת ספום ומוכח דמענרחת זיירת וכדסי' . ולפי סנומה שכת בהכית דמעורתת ולא עיין בטור ר"ם אלא בסוסו והיינו שהוצרך להקשות ממ"ם הסור פים קכ"ם דכתו שלת בלוונה מותר בשמים שהות לשון פרשכ"ת ולת הקשם ממ"ם פרשכ"ת כן נסשימום נר"ם קכים כפוסקים גם לח ה"ל לכקשום קושייתו של כשור דסי' קנ"ג

חלה על הש"ם גועה דמענינה

זייכא וכל כפוסקים אלא לא

שיון במור ר"ם קכ"ם ונעלם עמנו כל מ"ם המור שם : (שם ס"ק י"ח) וכחה אני המח מאד על רמ"א שפסק בס"מ קי"ג כר לק"מ דק"ם

שיש יין קנת ללול מ"מ אין לחוש בכך חדא דלעולם יש הרבה גרשיני *) יש להקבוח על היחר זה דדלמא היו אותן העובים הדרוכים כבר ענבים מעורבין עם יין ועוד דכיון שאינו מתכוין העובד כוכבים במקום שבייך המשכה ויודע שלא יקנה הישראל מאוחו כלי וע"כ הוא להמשיך היין לא הוי המשכה כמו שכתב בתוספות ר"פ עכ"ל מהרי"ה מריקם לעריבה זו ובאמת שמעתי מהרבה חכמים וחסידים שנזרו ומביאו ב"י וכיולא בזה כחבו החוספות (בעבודת בוכבים דף ג"ה ע"ב) בלא ליקח מעובד כוכבים ענבים דרוכים בשום כלי והורו כן הלכה וכ"כ סג"א מא"ז פרק ר' ישמעאל

כשם רחבי"ה ומביחו הפרישה וכחב ואפשר דהיינו דוקא כגיגית אבל בנת בכל ענין הוי המשכה כיון דדרכו של גת להמשיך וכן נראה מדקדוק לשון הטור כו' ע"כ: 'פ"ל ס"ק מ"ח: מה ה"ז כו" בובן דבש של ישמעאלים כו'. פי׳ שבישמעאלים רגילים לקחת העובים ומבימים עליהם עפר לבן ידוע שעה החח או יותר מעט קודם דריכתם כדי שילול היין היולא מהן מהרה וישמוד במתיקתו ואח"כ דורכים חוחם ומבשלים חותו היין בישול יפה עד שיתעבה ונעשה כעין דבש וקורין אותו דבש כן הוא בחשו' סר"ן סימן ה׳ אבל פשיטא דדבש

הנה מי ששחה יון נסך בשונג י"ח שיחשנה ה' ימים נגד ה' פעמים גפן שבחומש (כ"ל לבד משנה חורה) ויחכפר לו . (חשובת הרא"ש) : ישמעאלים של דבורים או תמרים איוכו חשם איסור וכעט"ז נראה שלא הבין כן שהרי השמים הת דדבש של ישמעתלים חסור וכתב דנהגיכן היתר לשחות עם העובדי כוכבים דבש אע"פ שמשכר והאריך שם בטעמו ובחנם דחק למצוא טעם להיחר זה שהרי היתירו נחבאר בפשיטות לעיל ר"ם קי"דֹ : בַ אסור. כב"י הביא חשובת הר"ן דאין בזה משום חתנות וע"ז המך הרא"ה בעובדי כוכבי⁷ שבשל לחולה בשבח שמוחר לבריא במו"ש דליכא בהאי משום חתנות זאף אני אומר שאפשר לדון להלכה שהדבש מוחר שאין טליו חורת יין ומחחלת דריכחו לכך נתכוונו אבל למטבה אני אוסר לפי שראיתי קנת גדולים חולקים על הרא"ה ובעל החרומה מכלל' ולפיכך ראוי לנכוג איסור בדבש עכ"ל וכן העחיקו ד"מ לקמן ס"ס קל"ד ולפ"ז היה קבה אמאי פסק הרב לעיל ס"ס קי"ג בעובד כוכבים שביסל כו' דמותר אבל באמת טעות הוא בב"י ובד"מ ובחשובה הר"ן איתא

טוד החיר הרח"ה בעובד כוכבים שבישל לעלמו בין בחול בין בשבח דברים המותרים הכלים להשתמש בהן דליכא בהא משום חחנות אבל למעבה אני אוסר לפי כו' ומשמע דבדין הראשון כיע מודו ול"ד לדבש בל ישמעחלים וק"ל: נא אסור. בבתיה ולח בהנחה כדלקתן סימן קכ"ד סעיף ז':

(יח) רבש של ישמעאלים. פי' שסוח חחלתו יין גמור וחח"כ מכשלין אוחו עם מיני בשמים עד כי נעשה דבש ואילו בעובד כוכבים אחר היה זה איסור גמור כיון שתחלתו היה יין גמור אלא כיון דהישמעאלים לאו עובדי עבודת כוכבים הם כשאר שובדי כוכבים כמ"ם בטור סי' קכ"ד ואפילו ביין גמור אין איסור רק בשתיים וחין כחן היכור הלח משום חתנות ע"ז דן סר"ן דחפשר דחין בו משום החנוח כמו ביין מבושל של ישראל שמוחר לשחוח עם עובדי כוכבים וכחב דלחו בכל ענין נאסר החנות כו' ומטעם זה סחיר כרא"ה שובד כוכבים שבישל לחולה בשבת דמוחר לבריא במו"ש

דבלא נגע כלל אפי' ברגל כ"ע מודים דמותר בהנאה ואסור

בשתיים אבל בנגע ברגל אם סוא בדרך דריכה מיקרי ערוד

כתבו בסימן קכ"ד ודינו ג"כ סכי ואם נגע ברגל שלא בשעת

דריכה יש פלונחא כסי' קכ"ד דהרשב"א מחיר בהנאה והרא"ש

אושר אפי׳ בסנאה ובדרישה מקשה בסי׳ קכ"ד משם אמ"ש הטור כאן

ולק"מ אלא *) דק"ל אי מיירי בשור כאן שאפילו לא נגט בו אסור מב

שבבור מחמח כח סעובד כוכבים הא כיון דעריד ה"ל כח שלא בכווכם ומוחר אפילו בבחיים במים ס"ם קכ"ה עיין סימן קכ"ד סעיף י"ם:

אלא דיש לאסור למעשה כיון שכסה"ח והרכה גדולים חולקים על הרא"ה כו' כל זה בב"י *) ומזה אני חמה מאד על רמ"א שפסק ס"ס קי"ג כברח"ה בבישל טובד כוכבים לחולה כו' והרי הוא חד דינה עם דבש דכאן וכיון דכאן אסור ה"כ אחור החם לברית במו"ש ועוו"ש שם ג"כ. שוב ראיתי כאן בלכוש שכתב דין זה על סחס דבש של עובדי כוכבים והוא סבור דקאי על מי דבש שקורין מע"ד ובמקום ישמעאלים כהב טובדי כוכבים ונחן טעם לזה כיון שחין בו מתנות לדידן שחדרבה הטובדי כוכבים מרמיקין ג"כ אותנו מלבד ביין יש איסור מלד שנאסר במנין ולריך מנין אחר כו' ושנג מאד בזה דהא ספר ב"י היה לפניו ולא עיין בחשובת הר"ן בזה דקאי על ענין אחר וכמו שהעתקתי גם מ"ש שטכשיו מרחיקין הטובדי כוכבים אוחט ישחק דבר זה מלאמרו כי רבים פורלים למדין קולא מזה אפילו ביין ושמעתי מגדול הדור מהר"ל מפראג ז"ל אחד שהיה מלעיג על דבריו בזה ואמר שכיון שהעובדי כוכבים מרחיקין אוחנו יגרום השכרות שיכפור לגמרי ח"ו שישא בתו ע"כ אין בזה שום םברה לחלק לקולה אבל בטיקר דין שחיית מי דבש עם העובדי כוכבים כבר נתבאר דינו בסי' קי"ג שאין כו משום חחנות ע"ש :

יורה דעה קכג הלכות יין נסך

בב (נב) לה עובד כוכבים שדרך היין ולא (ל) נגע בו וחדי ישראל עומד על גבו וישראל הוא

שכנסו בחבית (יז) מח הרי זה אסור בשתייה:

בג [נג] יי אם חבית של יין נסך מונחת עם חביות

בר (נר) "אגוא"ה ארדיינט"י של עובד כוכבים

בה (נה) לי מותר ליקח מהעובד כוכבים קוליינדר"י

בן (יה) ממ [נו] (b) רבש (°) של ישמעאלים

ופירום לבריו יין שרוף שעושין (יז) מיין (°) נסך אע"פ שאינו רק זיעה מן הנסך הרי הוא כאיסור עלמו (ריב"ש סי' רל"ה):

קונפים"י אע"פ שנותנין הקוליינדר"י בחימץ

(משום דהוי נחינת שעם לפנם ועיין לקמן סוף סימן קל"ד)

בשירות צריך לעשות לה היבר:

אסור בהנאה כיין עצמו:

ננא לפ אסור:

חידושי רע"ק כראיתא להריא דנ"ח וצל"ע: (ע"ו כ"ק י"ו) הו"ל כח שלא בכוונה ופותר. לענ"ד לא קשה פידי דשם נוכר רק שלא יין או שלא בכוונת כתי כלל והני כמו שלא בכוונת מגע אבל בפרדא בעלמא "ל דאמור כמו דמחלקינן בקנה:

דאין כו' . עש"ך ס"ק מ"ז ועמהר"ק שם : [נר] עובר כוכנים כו' . כנ"ל : [נר] אם תכת כו' . וכ"ל : [נר] אם תכת כו' . וכ"כ בהנ"א שם בד"ח חמצי כו': [נר] אנא"ח כו' . עמש"ל סי' צ"כ ס"ח : [נר] מותר כו' . כמ"ש במתני' ס"ח ב' : [נר] דבש נו' . שלכאורה יש להתיד בס"ש בס" קב"ד ס"ו א"כ שוה לשכר דאינו אמור אלא משום תתנות וכיון שנשתנה בדבש

אין בו משום התנות וכמש"ש (ל"6 כ") ר"ש מפקין ליה כו' ובסוף כ' שדשתו להחמיר ויפה כתב שלא דמי לשם כי אוכלא לדגא והלילה להתיר בצדרי ה"ח דבר שאפילו יבא אין בו משום התנות וכמש"ש (נ"ק כ") ר"ש מפקון ליה כי הנחוף כ" שדעתו החתפיר ויפה כזב שאם דמי לשם כי אוכינה להתיר בצדרי היית דבר שאפינו יגא איין בו משום התנות וכמש"ש (נ"ק כ") ר"ש מפקון ליה כי הנסוף כ" האמראים אסרות וכמש"ש בתוס ד"ה ב' איבו הוה כי" ליקום) דבש כי". וכדעה דרא"ה הביא בש"ע סי ק"ל מש"ג בכלים של ב"ג ג"ה"ג ברבש של ישמעאליב אע"ג רבא מי"ג ביון שאינו אפוד אלא משום התנות אבל כתב כיון דרבים הולקים על הרא"ה מסו"ה מכלכ אין להתיר ע"ש וכמ"ש בש"ע שם בשמם וכן הא דמרטי לשכר ליתא שהקילו בו וכ"כ בת"ה ביה ה' סוף ש"א ח"ל ומ"מ קיל שפי מש"ר שנזרו עליהן משום התנות כפת ושלקות כי ומעטא כדאמרן דלא שייך ביה התנות כול האי דלא מומני עליה וליכא קרובא דעתא כולי האי וב"ד גטי ל"ג עליו אלא מומני עליה וליכא קרובא דעתא כולי האי וב"ד גטי ל"ג עליו אלא ישרי מה כי" (ע"כ) :

פתחי תשובה (יז) מית. פיון כתשוכם זמת זרק סי' ע"מ שכתב דמ"ה יון שרף הנעשם מתרכנים וזגים של עובדי כוככים שהוא אשור ולא כאשר מגידים כמון עם . ושם מכואר שאין להאמין לספס בני אדם עה שעגידים בשם אחרים לפלכה או למנסג ע"ש. [ועיין משוכת משכנות יעקב סי' ל"ו] :

כלי וע"כ הוא מריקה לעריבה זו ובאמת שמע מהרבה חכמים וחסידים שגזרו שלח ליקח מעובד כוכבים עוכים דרוכים בשום כלי והורו כן הלכה למעשה וכן הוא נכון לנהוג במקום שאפשר לעשות כן עכ"ל ובנקה"כ חולק דאחזוקי אסורא

לא מחזקים: (ל) גגע. כחב הפ"ז ואה"נ אם נגע ברגל הוי דינו כך וכחן מיירי ביין גמור שנמשך קלחו אבל בלא נמשך כלל אין איסור אלא מלד חומרא דר"ח פכ"ל: (למ) דבש. פי' הפ"ז שהוא חחלחו יין נמור ואח"כ מבשלין אוחו עם מיני בשמים עד כי נעשה דבש ואילו בעובד כוכבים אחר היה זה איסור גמור כיון שתחלתו היה יין גמור אלא כיון דרישמעאלים לאו עובדי כוכבים הם כשאר עובדי כוכבים ואין כאן איכור אלא תשום מתנות ולכך אינו אוסר אלא בשחיה אבל במי דבש שקורין מע"ד (המשה מדבש דכורים או תמרים) סשיעא דוהגו היתר לשחוח עם עובד כוכבים כמ"ש ר"ם קי"ד ושמעתי רבים סורלים למדין קולה אסילו ביין ואומרים שעכשיו לא שידן בזה משום חתנות להעובדי כוכבים מרחיקין אוחנו ויסחר דבר זה מלאמרו דאדרכה שכיון שהעובדי כוכבים מרחיקין אומנו יגרום השכרות שיכשור לגמרי ח"ו וישא בחו ע"כ אין בזה שום סברא לחלק עד כאן לשונו :

ממה יהונתן

וביון צמוקום אין צריך המשכת ש"ך כ"ק כ"ד: (נ"ז ס"ק נ"ז) ויש להקשות. בבא"ה מ"ק ל"ג בשם נקה"ב תי" דאחווקי אימורא לא מחזקינן ועי' ש"ך נימן קכ"ד מ"ק ל"ו משמע רוקא משום דא"י במיב נימוך תלינן בכל מה דאמשר אך י"ל דכונת דגדת ש"ע גם כן רק עכשיו דאין שבדי כוכבים

יד אפרים

רגילין לנסך כראיתא ריש סימן: (סעיף כ"ד נטג"ס) ה"רך כאיטור עצמא. דרוקא זישת ליחה כויעת בוהאת שיחין ומשרות שאין נמצאות על ידי חום הוי זיעה בעלמא משא"כ היוצא כא התם רתנן רתם המרחץ שמאה וויעתן שמאה ווע" ת' בית יעקב מימן נ"ז:

באר הנולה שפתי כהן יורה דעה קכד הלכות יין נסך

> קבד (א) שאינו מזכיר עבודת כוכבים כו'. בטור כחב דמיקרי קבד א אלא בשתייה. ואיחא בש"ם (עבודת כוכבים דף כ"ז) אפילו תיכוק בן יומו עושה יי"כ בשחייה וכן הוא בפוסקים: ב שבע מצות בני נח. וכתב כב"ח נרחה דחפילו בקבל עליו בלבד שלא לעבוד עבודת כוכבים מגעו שרי בהנאה ולא נקט ז' מלוח אלא לחורויי דאפ"ה חוסר מגעו בשתייה

עכ"ל וכ"כ הפרישה סי"א וכן

טבל וקשה דהא ליכא מ"ד הכי דהא

סתום' והרא"ש כתבו דבין מגע גר

חושב ובין מגע גר שמל ולא עבל

מותר אף בשתיים ואפשר ס"ל להרב

מכברתו שאין לסמוך על המקילין

בשום ענין רק במגע גר חוכב

אבל לא במגע גר שמל ולא טבל

וכדכתב הר"ן דגר שמל ולא טבל

גרע מגר תושב דגר תושב מקבל

מהשחא וגר שמל ולא טבל אינו

מקבל אלא לאחר טבילה ויותר נראם

דה"ק הרב ויש מקילין אפילו

כראה ממ"ש הט"ו כל עובד כוכבים העובד כוכבים בחבית . וכו כ"ו סעיפים: שאינו עובד עבודת כוכבי' יינו אסור אי תינוק עובד כוכבים (א) [א] ב שאינו מזכיר בשתייה ומוחר בהנחה : ג ובל זמן שלא טבל כראוי.על הדרך שנחבחר עבודת כוכבים ומשמשיה אינו אוסר יין במגעו לקמן סי' רס"ח מיקרי לא עבל: : בוני אלא (ל) בשתייה 🕻 ד' ויש מקילין אפילו במגע גר ב [ג] י גר תושב[ד]דהיינו שקכל עליו ב שבע (כ. מצו" תושב. לכחורה משמע דוקח מגע והן גר שמל ולא מבל מגען אוסר בשתייה: גר תושב אבל לא מגע גר שמל ולא

הגה [[] וכל זמן שלא פבל(ג) כראוי מיקרי לא פבל(ר"ן פ' השוכר והגהות מרדכי דיבמות פרק החולץ) (ב) ד ויש מקילין אפילו במגע גר הושב (פור בשם הרא"ש וחום' ומרדכי) [ז] אבל יין שלו ד, ודאי (ד) אפור (ב"): ב (חוֹף תלוקת עבדים מהעובר כיכבים ו ומקו ז (ס) ומבלו מיד אין מנסבין ויין שנגעו בו מיתר בשתייה ואף על פי שעדיין לא נהנו בדתי ישראל ולא פסקו שמות העבורות כוכבים מפיהם: ר בני השפחות העובדות כוכבים שנולדו ברשות ישראל ומלו ועדיין לא מבלו הגדולי׳ ח [ם] אוסרי׳

היין (ו) בשתיי׳ במגען (י) אבל מגע הקמני׳ מותר אפי׳

בשתיי' (ג) מו [יא] כיון(י)שמלו אע"פ שעדיין לא מבלו:

קכד מי הוא העושה יין נסך ודיני נגיעת

במגע גר חושב כ"ש בגר שמל וקבל עליו כל המלוח וכ"כ ההוספוח והרא"ם גר חושב אינו אוסר יין במגעו כ"ש גר שמל וקבל עליו כל המצות כו' הייכו דכתב הרב אפילו דאל"כ לא הל"ל אלא ויש מחירין במגע גר חושב כו' וכ"כ העמ"ז ויש מקילין במגען אבל יין שלהם ודחי אסור עכ"ל אלמא דקאי אתרוייהו וכדפי' וכ"כ בספר אפי רברבי דף ע"ח ע"ח וים מקילין במגען ובזמן הזה נרחה להקל ע"כ: ה ודאי אסור . בשחים ב"י וכן מוכח בש"ם וכחב כב"ח מיסו כח דיינו של גר חושב שרי בהנאה וכן יינו של עובד כוכבים שאינו עובד עבודת כוכבים בששים היינו דוקא בידוע שלא נגע בו העובד

בכתב כוכבים וע"ל סי' קכ"ח ס"ק ג' מיהו לדידן בזמן הזה בכל ענין שרי בהנחה במקום הפסד כדלעיל ר"ם קכ"ג: ך ומלו ומבלו. וכתב הר"ן דשמואל דאומר בש"ם בעבדים שמלו וטבלו עד יב"ח שחשקע שם טבודת כוכבים תפיהם היינו דותא בשמלו ועבלו בט"כ שאפשר למולן ולהטבילן לשם טבדות בט"כ כדאיתא בפרק החולץ אבל לדעתם ורלונס מותר מיד לכ"ע עכ"ל ומביאו ב"י וכ"כ הרא"ה בספר ב"ה דף קכ"ע ע"ב וכ"כ הראב"ן סימן ש"ו בכם השו' גאון ולפ"ז לדידן דקי"ל כרב דפליג אשמואל אפילו טבל בע"כ מותר מיד אבל נראה דהר"ן וסיטתו ס"ל כרש"י פרק ההולץ דף מ"ח דיכול לטבול עבדו בע"כ אבל למאי דקי"ל לקמן סימן רס"ז ס"ה דאם מל וטבל טבדו בע"כ לשם טבדות הוי כהלו לא מל ולא טבל א"כ ודאי דמיירי הכא דמל וטבל מרצוכו דאל"כ מגטן אוסר כשאר עובדי כוכבים דהרי הוא כאלו לא מל ולא מבל וכן משמע מדברי החוספות פ' ר"י (דף ל"ז ע"ב) שכחבו וז"ל אור"י דדוקא בעבדים אמר שמואל דבעי שיקוע דאף ט"ג שלריך לכטבילם ולמולם מרלונם כדאיהא בכחולץ מימ אימח רבו עליו ואינו מחגייר בלכ שלם אבל טובדי כוכבים שמלין וטובלין מרצונם ולדטחן מוחר מגטן מיד טכ"ל ואט"ג דבפסקי חום' שם אינו כן ט"ס הוא ש"ש וכן משמע במרדכי שם מיהו גם הנ"י פ' החולץ והסמ"ק סימן קנ"ע הוברים כרש"י וסייעתו : ז ומבלו . אבל לא טבלו אע"פ במלו מגען אוכר בכנאה דגרעי מבני השפחות דלה' ס"ד כדמולה בש"ס (עבודת כוכבים דף נ"ז) ובבני השפחוח יחבאר ס"ק ח' דאוסרים בסנחה: דן אוסרין היין בשתיה. לא ידעתי מנ"ל הא דהא כיון דלא טבלו עדיין עובדי כוכבים הן ומגטן אוסר אפילו בהנאה דקי"ל אינו גר עד שימול ויטבול ול"ד לגר שמל ולא עבל כדכתבו כתום והרא"ש דשאני עבדים שאין לבן לשמים אלא מאימת רבן מחיהדים וכ"כ סר"ן להדיא דמגטן אוסר בהנאה וכן משמע להדיא מדברי הרשב"א בחה"א והקלר ע"ש וכן הוא בחום' פ' ר"י דף נ"ו ע"א ד"ה גדולים אין כו' והכי מוכח נמי בחום' בם ריש ע"ב ע"ש והכי משמע כבטא לישנא דברייהא עושים י"נ דהיינו אפילו בהנאה וכן משמע בחוספתא שהביא הרשב"א דקתני הרי אלו טובדי כוכבים יינם בגדולים אכור וגם הרמב"ם ובאר כל הפוסקים כתבו בסתמא אוסרים היין משמט אפי' בהנאה וכן נ"ל להוכיח מן הש"ס (פר"י שם) דקמוקים ברייחא דקחני הלוקח טבדים מן הטובדי כוכבים שמלו ולא טבלו וכן בני בשפחות שמלו' ולא טבלו גדולים טושים יי"נ קטנים אין טושים יי"נ כרב (דקיי"ל כווחיה) דאמר טובד כוכבים קטן אינו עושה יי"נ אלא בשתיה וקטנים דאינם עושים. אפילו בשתיה קאי אבני השפחות אבל עבדים קטנים טושים יי"נ בשחייה א"כ ע"ל האי גדולים פושים יי"נ בכנאם כוא דבא כאי נמי אעבדים ועבדים ע"כ בכנאה כוא דאל"כ מאי איריא גדולים אפי' קטנים נמי . ומיהו לדידן דעובדי כוכבים בזמן סזה לחו טובדי טבודת כוכבים הן כל מגט טובדי כוכבים שרי בהנאה במקום הפסד כדלטיל ר"ם קכ"ג : 🖸 כיון שמלו בו'

ושו א מקלין כי וכ"כ הרא"ש שם אבל רש" שם ד"ה אבל מייחדין כ' לא נגע כי' משמע דמנעי מקלין כי וכ"כ הרא"ש שם אבל רש" שם כ' מד"ה הנ"ל אעפ"כ לא רצה כו' : [ר] וכ"ו כ'י . מסיי וב"ש הנ"ל אנפ"כ לא רצה כו' : [ר] וכ"ו כ'י . מסיי וב"א הנ"ל מעשה צלאו כ'י וע"ל מ' י רם"ח : [ז] אבל כי ' . נמ' שם יי נו כשמנו וכנ"ל: אתכיה כי ומדרםן ורופן ק"ל כמ"ד מהוע דבשל מופרים הלך אחר המיקל וק"ל כרב א"כ וא ש"כ הא ומדרים שמלו ליוא . תרום" שם ד"ה לאמוץ כ'י לא הזכיר עברים שמלו לא מכלו הנדולים כבר כ' בס"ב וכן נר כו' וכנ"ל דכל דכל לעבודת כוכבים אינו אסור רב שמיה. וקשנים אמרון שם דלא קאי אעברים ודינו כבר מבואר במ"א ואע"ג שרעת חום" דעבודים שמלו אמרול בתנאה ומחום" דעבודים שמלו בתנאה ומחום " ולא מכלו גרועין מגר שמל ולא מכל משום דבע"ב מלין ודעתם דאמוי אמלו גרעאה ועתום" שם ד"ר גדועים מכל גרועין מגר שמל ולא מכל משום דבע"ב מלין ודעתם דאמוי אמלו גרעאה ועתום" שם ד"ה גדולים כי ושם מ"ד כ' בד"ה אין כי' אין דעת הרשב"א כן וכן הרמב"ם שכ"ז חוא לשון הרמב"ם: [ב"] אומרין היין בשתיה כו'. כנ"ל מ"א וכמ"ש בס"ג ודלא כדעת תום' שם ד"ה גדולים כו' ובזה מהנרץ קושית תום' דשם וא"ת דלישני כו': [י] אבל מגע כי'. גמ' שם תרגמא אבני כו': [י"א] כיון שמלו כו'. הרמב"ט והרמ"ח אבל תרשב"א

נשבעו שלא נגעו אינם נאמנים מיהו אינם אוסרים רק בשחיה ולא בהנאה כגר חושב ע"ם: (ה) ומבלו. אכל לא מכלו אע"ם שמלו מנטן אומר בהנאה דגרעי מבני השפחות דלק' פ"ד והת דתם מלו וטבלו מיד אין מנסכין היינו אם מלו וסבלו מרצונם אבל אם מלו ופבלו בע"כ לא מהני עד יב"ח שחשקע שם עבודת כוכבים מפיהם. ש"ך: (ו) בשתיה . והש"ך חולק וס"ל דאומרים אפי' בהנאה ומביא כמה הוכחות וכחיות ע"ז מש"ם ופוסקים וסיים ומיהו לדידן דהחומות בזה"ז לחו מוכדי עבודה כוכבים הן כל מגע עובד כוכבים שרי בהנאה במקום הפסד כבסי קכ"ג עכ"ל : (ו) שמלו . הפ"ז והצ"ך חולקים על המחבר בדין זה ופסקו בקפנים של בני השפחום אע"פ שלא מלו מגען מוחר אפילו בשחיה מיהו חינוק עובד כוכבים דלחו כן מפחה הוא אפילו מל עושה יי"נ בשחיה כל זמן שלא סבל דקי"ל

(יו"ד ח"ב)

חם"ה רק ששם לא הוזכר חיבת בפיו ופי' בפרישה דזוכר קאי על המחשבה ול"כ דבפיו קאי אחרוייהו והוא ע"פ שמלינו לשון כזה בפ"ק דכתובות כל המנכל את פיו ומוליא דבר נבלה מפיו אפי' אם נגזר עליו כו' נראה פירושו דבא למעט שלפעמים מדבר ניבול פה בלא כיוון להרע ע"כ הזכיר בכפל לשון שמוליא דבר נבלה מפיו בכוונה וברלון וה"נ הוי כיוןשאפשר שזוכר כן שם עבודה כוכבים בלי כווכה לרעה ע"כ אמר שמזכיר להורות שבכוונה ורלון מזכיר זה ולשון מזכיר פירושו שמחן לב להזכיר וע"כ לא נקע בש"ע אלא ומזכיר לחוד: (ב) ויש ם מקילין אפילו במגע גר תושב סוח הרח"ם דכ' דחע"פ דבעבד סלקוח מעובד כוכבים שמל ולח טכל עושה יי"ר כדמוכח בסעיף ג' שאני כתם דאין לבו לפתים אלא מתייהד מפני אימח רבו ובטור מבואר חילוק זה לדעת ר"ת שפוסק וטכל דבעיכן עוד בעבד שמל

מורי זהב

גדול שיודע בטיב עבודת כוככים ומשמשיה דהיינו כל שזוכר

ומזכיר בפיו עבודה כוכבים ומשמשיה והוא ע"פ החוספתא הביאה

י"ב חודש כתב ע"ז ודוקה שחינו מחגייר מדעחו אבל נחגייר מדעחו מיד לאחר שנמול ויטבול כו' ואינו רולה לחלק בעבד עלמו אם מתגייר מדעתו או בע"כ דכל מדעתו הוי נמי בע"כ דאין לבו שלם בדבר וכ"כ בהדיא בחוספות פ' ר"י ד' נ"ו דאי אחה מל עבד בע"כ אלא דמ"מ אימה רבו עליו ונראה דחסר חיבה א' בטור ול"ל דדוקא עבד שאיכו מתגייר כו' וכ"ה הגי' במרדכי דעיקר החילוק בין עבד לגר אחר אבל בעבד עלמו אין חילוק כלל כאן ואם מחגייר בפי' בע"כ אין מוטיל לגמרי וכדקי"ל סי' רס"ו *) וכ' רש"ל דהקראים דינם כגר חושב ומוחר לשחות עמו ישרחל: (ב) ביון שבלו בו'. חזיל לפעמי

קבד [א] שאינו מוכיר כו'. בתוספתא איותו גדול כל חנודר ומזכיר שם עבודת כוכבים ומשמשיה: [ב] אלא בשתיה. כרב ועתוס' שם ב' ד"ח לאפוקי כו' וחשיב לו ר"ת כו' : [ג] גר תושב כו' . שם ס"ד ב' : [ר] דהיינו כו' . שם כתכטים אבל בת"ה ש"א כתב דפלונתא דר"ם ותכמים הוא לענין להתיותו כמש"ש ס"ה א' א"ל רב יוסף ודתונא כו' אבל להתיר יו"ב בחנאת כל דלא פלח לעבורת כוכבים מותר ואף שלא קבל עליו בפני נ" שלא לעבור עבודת כוכנים וכמש"ש דשרר קורבנא כו' ידענא כו' וה"ה לענין יו"ב דהוא שהא לעבוד בעדות כוכבים וכמשים דיסדר קרובה כו "דימני כו והיה לענן ייינ דהוא משום ע"ז כמש"ש כ"ם ב' ואינו אמר רק בשתיה משום בנותיהם ועתוכ" שם "ה" היין כי ושם נ"ז ב' מד"ה האפוקי וי"ל דמאי כ" וכ"כ הרמב"ם בעצמו שם וכן כל עובד כוכבים שאינו עובד עבודת כוכבים כנון אלו הישמעאלים כי וכמש"ל ס"ד ועכ"ש וב"ל שם שכ" דנקפ גר תושב לרבותא דהש"ה אומר בשתיה [ה] וכן גר שבל כו". דהא אין מלין דנקפ גר תושב לרבותא דהש"ה אומר בשתיה וכן "החולץ (מ") ועדיף מנר תושב ת"ה ותוס" מש"ש אותו עד שיקבל עליו כל המצות ככ"ש בם" החולץ (מ") ועדיף מנר תושב ת"ה ותוס" מש"ש ב" ב"ה אין כו" אלא שדעו ו"ש שם אף בגר תושב להתיר מנעו אף בשתיה וכפ"ש בתנ"ה ויש מירוץ כו" וכ"ש בגר שכ"ש בתנ"ה ויש מירוץ כו" וכ"ש בגר שכ"ש בתנ"ה ויש

קבד (מ) בשתיה . ומימא בש"ם דמסילו סינוק בן יומו פוסה יי"נ בשהיה וכן הוא בפוסקים: (ב) מצות. כחב הב"ח נכאה דאפילו בקיבל שליו בלבד שלא לעבוד עבודת כוכבים מגעו שרי בהנאה ולא נקע ז' מלוח אלא לאורויי דאס"ה אוסר מגעו בשתיה: (ג) בראוי . כתב הש"ך דהיינו על הדרך שיתכחר לקמן רם"י רם"ח ומ"ש הרב ויש מקילין אפילו במגע וכו' נראה דה"ק וכ"ם כגר שמל וקיבל עליו כל המלוח: (ד) אסור. בשחיה וכחב הב"ח מיהו הא דיין של גר חושב שרי בהנאה וכן יין של עובד כוכבים שאינו עובד עבודת כוכבים כם' היינו דוקא בידוע שלא נגע בו העובד כוכבים מיהו לדידן בזה"ז ככל פנין שרי בהנחה במקום הפסד כדלעיל ר"ם קכ"ג וכ' מהרט"ל דהקראים דינם כנר תושב ומוחר לפחוח עם ישרחל (ובנה"כ כחב דחוםרים במגען וחפילו חם

פרמנ"ם בפרק הנוכר כפי פירושם שם בגמרא אכא דאוקנים רכ שימי לרכ : נקודות הכסף

א כרייתה מכודת כוכנים דף ל"ז: ב פור וכן פסק הרשב"ה ושכן היתה בפוספתה: ג כרב שם כדעם ר"ם שם בתום" וכ"ל מדברי הרח"ש וכ"ל הר"ן בשם

סרמכ"ן וכרשב"ל ופרמב"ם בפי"ל מהמ"ל: ד מור כשם

כרשב"ה ומפרש כפשם חשום

דגויכה כחשונה שחשרו ספס יינם כשתיים כום תשום איסור מתנות והרי הוא ככלל איסור

מתנות: השם כנתרת וכרכ

פור כשם ר"ם ואכיו הרא"ם

והרמב"ם בפי"ח מהמ"ח דין

ה': וַ פור כשם הרמ"ה וכ"ב

הוא בהפתקה זו של חשוכם הר"ן שכב"י והמעיין בתשוכם הר"ן עצמו יראה דאדרכם בד"ן של הרא"ה בכישל לחולם כיש מודו וכמים כש"ך ס"ק נ' ע"ם:

(מימן קכ"ר במ"ז ס"ק ב') וכתב רש"ל דהקראים דינם כנר תושב ומותר לשתות כם המשב ומותו לשוחות עמו יין של ישראל . כן נ"ל וכספרי סחרכתי בדין סקרחים וכחן חכתוב בקלרה דעם מסום"ל וסכים חדם דמוחר ומשמע מדכריהם לפדיפי מגר פושב וכ"כ באורה חיים פל ככדק סכים חך כתשוכם מכי"ם חלק כ' סי' ל"ח סועחקה חשו" רבי שמשון וו"ל וחלו סקרחים המחללין אם המועדום כחלו מהללין בכשות וכחלו כופרים בכל סחורה כולה זיינם יין נסך כעובדי כוככים ככ"ל משמע לכאורה דאוסרים נמי יין למגען לעוכדי כוככיסוכן משמע לכחור' במשוכת רשכ"ח שהכיח כ"י בסימן קי"ם וכן קכ"ח דמנטן אסור ויינט אפי נשבעו שלא נגעו כהן אינן נאמנים פ"ש וכן כתשוכת רכי כנלאל פי' ג' האריך מאד בריני סקראים וכסב שהן מחש כפוכדי כוכבי' גמורי' ומשפת פדכריו שם שחוסרין נ"כ יין במגעם וכתב שם דכרעב"ם בחשוכה מיירי דוקת כק חים שכומנו משח"כ בקרחים שכומן בוס שקלקלו מעשיכם ע"ש מיכו נרחה דחין לחסור יינם אלא כשתים אכל בסנאם לכ"פ שרי דכיון דלה פלהי לפכודה כוכבים (א בריטי מגר פושב:

ממה יהונתן

ככפות כו"ה דלה גורינן לכן כוסיף כרמב"ם לומר והפילו סים כפות חפור משום דבורים כפות אמו אינו כפום ושפיר מיכח למגזר דלמח יכח לשלומר לפ"ז לק"מ על המחבר דורחי ס"ל להמחבר דניסוך דרגל ס"ל לפתחבר דניסוך דרגל שמי ניסוך וכא דכולרך לפשמי דשמא יגע בידים דכגם פקוקי ומלאם לא שייך כלל ניסוך ומלחה לח שייך כלל ניסוך כרגל דעדיין ליכח המשכה רק דניסוך כיד שייך והיינו דניסוך כיד שייך והיינו דחייםינן דלחת יכת לשלוםו ויסים סתשכה חם לא שייך רק ביד ולפ"ז מה שהוכית ככ"ת בפרק י"א מהלכות מחכלוה חסורות מלי ברמנ"ם זם דניסוך דרגל לא שמי' ניסוך ולכן סולרך לומר סמעם דשמא יגע כידו ולפי מס שכתבנו אין כאן הוכחה כלל:

מילואים

וכאוסן זם נוכל להרץ קושים סש"ך פל רמ"ל וספט"ו לקמן סי" קכ"ו ס"ק י"ג דמיירי במקום שאין סססד. ואולי סוברי כי בכל בקולות שסקילו בומה"ז כוח כק במקום הפסד יע' כש"ך פי קכ"ד פ"ק ע"ח כשם חביו ז"ל . ובכלל זה גם כשם חבין ויד. ונכנל זה במ במם שהקילו שדי בחותם חחד בסי' ק"ל פעיף כ' בהג"ם דוקה במקום הססד אכל שלא כתקר' הססד מודו הכל דכעינן מתקר' הססד מודו הכל דכעינן מכ"מ והרוומנו בזם למרץ מושים הש"ך על העם"ו והרמ"ה בסי׳ קכ"ח ס"ק ו' במ"ש וחפי הים כיין חתום בחותם מחד ע"ם

יין חתום כמחם כמד נים דמייני במקום הפסד וים לעיין כזם: לעיין כזם : כ"ד מסטו כש"ן וכפ"ו את בעש"ו . ושניהם משכום! למופה אשר אתרי פעיון וסתקילה אנתנו רומים כי

ברמב"ם כן וחו ק"ל למה לא פסק כרשכ"א כיון דבהדיא אמריכן כן

בתוספתא כמו שמביא בהה"ה ועל

הטור לק"מ שלא ראה ספר תה"ה ולא

ידע מהוספתה זחת דודהי חין כח

לחלוק על חוספחח: (ד) שאינו

עובד אלילים כו'. כגון היהמעחלים

ויליף לם מגר חושב למה שפסק

בסעיף ב' דחינו חוסר רק בשחיים

ואט"ג דשם כתב קיבל עליו ז'

מלות שם קמ"ל רבוחה דחפי' הכי

אסור בשתייה אבל לענין איסור

סנאם לא איכפת לן רק בטובדי

כוכבים דכבר נתבאר דאיסור שתייה

כוא משום בנותיהן ואיטור הנאה הוא

מכום עבודת כוכבים מ"ה כל שאינו

טובד עבודת כוכבים אין כאן איסור

הנאה ולדעת יש מקילין שהביא

שם רמ"ח מ"מ כחן נחית דרגה ולכל

הפחוח מוחר בהנאה ובטור כ'

בשם רשב"א דיש להקל בישמעאלים

כיון דלא פלחו לעכודת כוכבים

והקשה בדרישה ממ"ש ב"י לעיל בסי'

זה בשם הרשב"ח בלפון זה חלמח

כל בקיבל עליו שלא לעכוד עכודת

כוכבים וז' מלוח בני נח יינס

לאו יין נסך לאסור בהנאה וכאן

מיירי מחמת שלא ישכוד שבודת

כוכבים לחוד והחריך לתרץ וחין כחן

קושיא כלל דה"ק לעיל בין לר"מ אם

קיבל טליו שלא לעבוד עבודת כוכבי'

בין לחכמים בקיבל עליו לז' מלוח

מדברי הרמב"ם כן שהרי בגמרא נקט ג"כ מלו ופי' הרשב"א דמלו

י רשכ"ן מפני שכוא מבר כנעני כאמו: ה (שון ברמנ"ם שס(יטור כשם רשב"א וגאוני') ולמדה מדין גר סושב: מ ל' פרמנ"ט בפי"ג די"א גם כן סמחבר לפעמים אזיל שכהב בב"י דדעת ברמב"ם כדעת ברא"ה שכתב כב"י שנם ברמב"ם ס"ל כברא"ה דבעינן דוקא מלו ולא כברשכ"א שמנהם בפית דיים גם כן ישממללים: (ס) י ב"י בשם רבינו ירוחם בשם ר' מליר וכ"כ כלשת וכל כו: יא רביט ירוחם כשם ר"ת פיין כסיתן קי"ם תדין פומר: יב כח"ה: יג פריב"ם כתשונה פי' ד' יד מימול דרב פס דף ניו:

> גליון מהרש"א (סימן קכ"ד ספיף מ' בהג"ה) לכיתן קביז טעיף עי כטגיטן ק' גליון לקטן סימן רליב ספיף י"א ריש הג"ה ש"ע: (סס) אַטְ"פ שעשו מתחלה כו' הרי הם כעובדי כוכבים. עי' בכ"ש סי'י"ז ס"ו ס"ו ס"ק י"מ:

מלואים לדקו דכרי העט"ז וחין כהם נפחל. חוכן דברי העט"ז כן הוח כי הוח מחלק בין משקה דכש הנשיה כישי דו"ל וכין משקה דגם הנעשה בימינו כי משקם דכש הנעשה כימי רו"ל לא כים משכר כלל ולכן לא גזרו רז"ל של משקם דכש כמו על סיין . כי סיין כוא משכר ויובל סשומם כחומו ויכשל גם tua נחפת. בכנומיסן , אכל מפקם ביחוםם פלא סים מפכר לא בחיכם ביין . וחין בו רק כחימור משום בישול עוכדי כוכנים ומותר פות כמו שמפורש למעלם בסימן קי"ד . וכיון שרו"ל לת גורו על משקם דכש חין לנו לחדש בזיכה מנסשנו של זה [וכמו"ם הרב המביד פ"ה מס' חמן ומנה הלכה כ'. וכן כ' פרח"ם נשנת פ"ב סי' קן ומוד סמיסני כיחן יכלו כגחונים לחדם גויכה החר שפתם רב חשי כש"ם כו'. וכן כביח כניח כה' וכיח כביח כל' וכל טבילה עכ"ל וכ"כ סר"ן וכ"כ ר"י כמפרו יפיר חזן מות ג' סי"ו בשם סריכ"ם וכשם ספר"ח פעמ"ו מקשה לנסשו למה למ פכיחו רבני דורו אם משקה סדבם אשר ביפינו המשכר כמו יין . מחת כנוירם של סתם יין . מחת הגוירה של ספס יינס.חחרי בי הפעם חחד הוא ששניהם משכרים . וחולי (א מקרי זם גוירה חדשה אבל גוירה אחת היא שלא לשכר עם עוכדי כוככים פן יכוא לידי זכות ובטתיכם . זעל זה משני שני מירולים . האחד משום שחין גוורין גוירם על הזיבור שחין סזבור יכול לעמוד כם וכיון דכל משחינו ומחגינו וכיון דכל משחים ומחלים סוח ממסם - ונוכגים כם לפחות משקם דכם נגמר לפחות וכשני כי גם לגורת יין אנו ממוקים רק פפום שלרין מנין אתר לכתירו ואם סוא דבר שאינו נפלא . ולכן משקם דבש אשר לא נאסר במין למס לנו לכלול בגדרם זו ולפוסיף זם על חיסור ביין. ומוסיף עוד פ"ו כי כחמם סעוברי כוכבי מחהיקין חופנו מסם יופר מחשר פנונו אני: מז האנוסים כו'. ע"ל סי' קי"ם ס"ע וי"א וי"ב: ין אבל נאמנים כו'. ע"ל סי' קי"ם ס"ק י"ח ולקמן סי' קכ"ו סטיף קטן י"ע: מרחיקים חוקם פחקנו . וחין כגוירם של פורגם וכפתמנות . וכוכ מ"ם כש"ך שלוו ובתנם דחק למנות מעם לביתר זם שכרו ביתירו נתכת" בפשימום לפיל כ"ם קי"ד ע"כ לאו כלום כוח כי שם קאי שקימר על משקם דנש שנימים׳

שלא כים משנר . וכלנוש נקש מעם לכחיר גם משקם דכש פחר ימי רו"ל אשר כוא משכר.

ונם פים בפיז כי ונים פורנים למדין קולא מזכ אפי ביין. לאו כלום כוא. כי מם לחיפור סיין פנחסר במנין לחיפור משקם דבש חשר לח

מאסר במנין ואנו מבקשים לכנול גם זם בגזירם יין . ולפס לה השפו רו"ל והפוסקי" ונפט כו נובנו לדל וספוסקי לחפור כי כופנינו חין ספוכדי כוכנים יודעים בנויג פבודה

ש ומשמשים . פן יקופו פורני בדר (שמום פמסם יין . מכל

לא נחשדו ישראל על כך כל ומל שחין מנין חמר לפחירו . ומלים שלח נחשדו ישרחל על

כך לשמות ולסשתכר ולכפור בחלפי ישראל ולשכוח חת פתו

ואם תוכתו . ואם חקשו על

וספור ולפנין סלכם כיון שהרמב"ם וסרמ"ה מסכימים לדעת אחד דסבירא ליה אפילו לא מלו וחמבני מאד מהיכן משמע ליה לב"י סכי נקטינן עכ"ל אבל בספרי כחבתי דמדברי הרמב"ם לא מכרשת מידי וכבחתי שם דברי ככ"מ שדחם דברי כרשב"א והובחתי שכל דנקט כוא לרבותא דגדולים אפילו מלו אוסרים ואמאי לא נימא גם דבריו חינם מכוונים שכדברי הרשב"ח עיתר דחפי' לח מלו מגען

ה (יב) י אם השפחה מבלה לשם עבדות יש מי (ח) שאומר שאין בנה עושה יין נסך אפילו עבר רבו ולא מל אותו בין גדול בין קמן:

יורה דעה קכד הלכות יין נסך

ן ניג] חכל עובר בוכבים (ד) שאינו עובר אלילים יינו אסור בשתייה ומותר בהנאה ומגען ביין שלנו שוה ליינם שאסור בשתייה:

ז [יד] ס יש מי שאומר שכל מקום שאמרו ביין שלנו שהוא כותר בהנאה ואסור בשתייה מפני צד (P) נגיעה שנגע בו העובר כוככים כשהיה העובר כוכבים עובד אלילים יא אבל אם היה איסורו בגלל יב עובד כוכבים שאינו עובד אלילים שנגע ביין שלנו שלא בכוונה או שפפח על פי החבית

הרי זה מותר בשתייה וכן כל כיוצא בזה: יג (מי) (אי)(°) משוך(י) בערלתו יד אינו עושה יין היג (מי) נסך [מו] יו ומומר אע"פ שהוא מהול עושה יי"נ במגעו מו [יו] (יה) יי ונאמן לומר ששב בתשובה: מ מוֹ (יח) י האנוסים אפילו המובים שבהם אינם יכולים ליזהר ממגע עובר כוכבים וכיון שהם חשורים עליו איגן נאמנים על (יי) שלהם אפילו בשבועה יז אבל נאמנים על של אחרים:

הנה [ים] ואין אוסרין יין צמגען ודוקא אוהם שדרים עדיין בין העובדי כוכבים ועושין עבירות בפרהסיא מפני אונס רק בלנעה נזהרים ואפשר להם לברוח על נפשם רק שממחינים משום ממון או כיולא בו [ב] אבל אם עוברין גם בלועה על עבירות [בא] אע"פ שעשו מחחלה בחונם הרי הם כעובדי כוכבים (ריב"ם סי' ד'):

י מגע עובר כוכבים לאסור בהנאה צריך שלשה תנאים אחד שיתכוין ליגע יד לאפוקי תינוק שנגע

מוחר אף בשחייה ועוד דהא ר"ח ובה"ג ול"י ומה"ת ושאר פוסקים פסקו לנמרי כשמואל דעובד כוכבים קטן מגעו מותר אפי' בשחיה א"כ ברייתא דקתני מלו ולא טכלו לאו משום קטנים נקט לה וא"כ נהי דבעובד כוכבים קטן פליג עליה רב וקי"ל כוחים מ"מ בבני כבפחום לא חזיכן דפליג עליה ואדרבה אמרי בש"ם דמודה בבני הכפחות דעדיפי מעוכד כוכבים קמן וזה ברור מיהו חינוק עובד כוכבים דלאו בן שפחה כוח אפי' מל עושה יי"כ בפחים כל זמן שלא טבל כדכתב הרשב"ח בת"ה דהי"ל דחינו גר עד שימול ויטכול וגם סמחכר מודה בהא כדמוכח מדבריו בכ"מ בם וכן הוא בתום' פר"י דף כ"ז ע"ח סוף ד"ה גדולים חין בו' : יש מי שאומר כו'. לפי שלח סבית בב"י חלת הרשב"ן שכ"כ לכן כ' דין זם בשם יש מי שאומר אבל לפטד"נ דין זה ברור שהרי אמאי דאיהא בש"ס בני כשפחות שמלו ולא טבלו גדולים טושים יין נסך כחב רש"י בשלח טבלה אמו מתחלה קמיירי דחי טבלה אמו אינהו ל"ל

כי"ז ח"א ודוקא שלא טבלה אמן כאם מבלה חמן יועיל להן טבילת חמן וזה כשוט עכ"ל וח"כ כיון דלח בעי טבילה הוה ליה כישרחל משוך בערלחו דלקמן ס"ק י"ג דחינו עומס יין נסך נ"ל: יא אבל אם היה איכורו בו'. כלומר בכ"מ דאמרי' אסור בבחייה ומוחר בהנהה מפני לד נגיעה כמו שיתבאר כגון נגע שלא בכוונה וטפח ט"פ כחבית דלקמן סי"ט וכ"ש כתו וכל כה"ג דאסור בשחיה משום לד נגיעה אם היה כטובד כוכבים אינו טובד טבודת כוכבים מוחר אף בשחיה וע"ל ס"ק מ"ט וס"ק ט"א וסי' קכ"ה ס"ק ב': יב עובר כוכבים שאינו עובד עבודת כוכבים כגון ישמעאלים שנגע כו'. רמכ"ס פס וכמחבר בשמיטו נרחה דס"ל דלחו דוקא וכמ"ש בב"י במסקנא דכל טובד כוכבים באנו מוחזקים בו שאינו עובד עבודה כוכבים דינו כאומה דלא פלחי ע"א ע"ש: יג משוך בערלתו. וכב"י בשם א"ח דאפילו כוא מומר לערלות מוחר כדאיהא בפרק הערל עכ"ל ומביאו וכל כאומה לן אזי מודה ר"מ דדי בכך אבל באם כאומה טובדת

בד"מ וכ"כ ככלכו בשם מכר"מ: יך אינו עושה יין נסך כו". דניסוך אינו חלוי במילה רק בעובד עבודת כוכבים וזם שנמשכם מרלחו לבו לשמים כם: מור ונאמן לומר כו' . וז"ל כב"י כחוב בכבולי כלקט מומר שנגע ביין וחמר אחר כך שנהגייר בינו לבין עלמו ובחיר ר"י ביין מפני שהפחיד כיכו בשבח ורשב"ה הסרו מבום דחיכה למימר חיטרומי קמטרים ט"כ ובח"ה כהב ישראל מומר לעבודת כוכבים יינן יין נסך עד שישוב בחשובה ונאמן לומר נחגיירתי עכ"ל וקשה לכאורה אמאי פסק המחבר כהא"ח דהא ר"י ורשב"א פליגי עלים ואפשר משמש לים דהם לא מיירי אלא היכא דנגע ביין ואחר כך אמר שנהגייר אבל אם קודם לכן אמר שנחגייר אינו עושה יין נסך ודוחק ויותר נראם לחלק דסיכא דידוע שסים מומר דכככ"ג מיירי הרשב"א אינו נאמן לומר שנהגייר אבל כיכא דאינו ידוע שסים מומר אט"ג דאינו ידוע ג"ב שסים ישראל נחמן לומר חשובה עשיתי במגו דחי בעי חמר מעולם לח כמיר ויברחל כוח ובכב"ג מיירי כח"ח והמחבר וכ"כ הפוסקים והע"ו לקמן סי' רס"ח ס"י לטנין גר שאמר נתגיירחי אינו נאמן אלא דוקא כשלא ידענו שהיה טובד כוכבים דאז נאמן במגו דאי בעי אמר ישראל

ואנן קי"ל כחכמים דלריך בקיבל עליו שלא לעבוד עבודת כוכבים גם

ז' מלות וממילא כזה מותר עכ"פ אלא שיש קלת גאונים אומרים שיש

להקל אפילו בשלא לעבוד עבודת כוכבים לחוד אפילו לחכמים מהא דרב יהודא ששלח לאבודרני ביום אידם כמ"ש ב"י ויש כאן תימה בדברי

סב"י שכתב לחרץ דברי כרמב"ם אסדדי דר"י מיירי במקום שכל האומה

אינה עובדת עבודת כוכבים וברייחא מיירי באומחו עובדת עבודת

כוכבים וקשה מחי פריך בגמרא והא חניא איזה גר חושב כו' דהיינו דברי ר"מ דלריך קבלה בפני ג' ומבני דסיינו לפנין להחיותו ומחי

הוביא כלל דהא רב יהודא מיירי בכל האומה אינה עובדת עבודת כוכבים וא"כ הברייחא נמי ס"ל דבמקבל שלא לעבוד עבודת כוכבים

ביאור הגר"א

כתב דאנ"ג שלא מלו דמילה אינו מעלה ולא מוריד לענין שתיה דכל שלא מל ולא מכל לא

נר דוא כמש"ש ו"מ א' ובפ' החלץ ולא נקט מלו אלא משום נדולים ותדע סודשריך לרכ

ואם איזא מאי קישיא התם בשמלו וכן תנוא להדיא בתוספתא וכן בני השפחת שלא

מכלו בין מולים בין עדלים תוי אלו סודרםן שמא יינם בגדולים אטוד ובקפנים מוחר ואיזדא

בדול כל חנורר כו' כנ"ל: [יב] אם השפחה כו'. עדש"י שם ד"ה וכן בני השפחה כו':

בדול כל חנורר כו' כנ"ל ב'"ל מש"ל מ"א: [יד] יש מי כו'. ע"ל סכ"ד בהג"ה:

[מן] משוד מי'. כמ"ש בפ' העול (ע"ל:):[מז] ומימר כו'. כמ"ש בפ"ק דואלין ("ל"ל"ל")

"ו"ן וואמן. כ"כ ב"י בשם א"ח. וו"ע מ"ש מהאי מבוא במ"ד דחולין מפ"ז כד"ה ב'

דאבר"ה כו' ומעשה במומר כו' ואף ריב"א לא התיד אלא משום שהפקוד כו' ואף בוא

האב"ח כו' ומעשה במומר כו' ואף ריב"א לא התיד אלא משום שהפקוד כו' ואף בוא

האב"ח כו' ומעשה במומר כו' ואף ריב"א לא התיד אלא משום שהפקוד כו' ואף בוא

האב"ח כו' חמשה במומר כו' ואף ריב"א לא התיד אלא משום שום אל ואסרינן בפ' התולץ (ב"ז ו"ל) בנר צריך

להניא ראיה ועש"ך שכתב דא"ח מייר שאינו ידוע שהיה מומר ב"א ע"מ וכמש"ל פו' חל"ח

להניא ראיה ועש"ך שכתב דא"ח מייר שאינו ידוע שהיה מומר ב"א ע"מ וכמש"ל פו' רמ"ח

באר חימב

דמינו גר עד שימול ויסבול: (ה) שאומר. כהב הש"ך לפי שלא הביאו בב"י אלם הרשב"ן שכתב כן לכן כתב דין זה בשם יש מי שמומר חבל דין זה ברור ומוכח בש"ם דלא בעי מבילה וה"ל כמו ישראל משוך בערלתו דאינו עושה יי"נ : (ט) גגיעה. וכ"ש כחו וכה"ג בעוכד כוכבים שחינו עובד עבודה כוכבים דמותר אף כשחים. ש"ך: (י) בערלתו. ואפילו הוא מוער לעכלום דניסוך אינו הלוי במילה רק בעובד עבודת כוכבים וזה לכו לשמים: (יא) ונאמן. והיינו דוקא שאינו ידוע שהיה מומר רק על סיו דאו נאמן במינו דאי בעי אמר ישראל אני כך מחלק בש"ך: (יב) שלהם. ע"ל סי' קי"ט ס"ו מ' י"א י"ב וסימן קכ"ו:

(פימן קכ"ד ש"ך סק") אכל למענ"ד דין זה ברור. לענ"ד נקם המחבר יש מי שאומר דבאמת נראה דשו הרמב"ן הובא בנ"י (פ' החולץ דף י"ח ע"ב) דכ"ל דהא דאמרי מעובדת שנוניידת בנה א"צ פבילה היינו דמ"מ צריך מילה. וא"ב קורם שמל אומר נמגעו. אבל לדשת הרא"ה שם וחד שיפת תוספות כיבצות דא"צ מילה באמת הדין דתו כישראל נ"ש. ובמיםן רלה מתם המחבר דבנה א"צ מבילה ולא הזכיר כלל אם צריך. מילה וגם האחרונים שם לא יכרו מזה כלום: (פ"ו סק"ו) ב"ם כאן נחית דרגא. מבואר דפ"ל דהך דינא דעובד כוכבים שאינו עובד עבודת כוכבים האמור בשהיה ומחזר בהגאה הוא לכ"ע. דאף הרא"ש מרבנים שאינו עובד עבודה כוכבים ראטו בשחורוטחנו בנוגאה ווא לכיי וזאן יוא אש מודה בחד דנוע מצר תושב וכן משמע בשיובין דהוא מלתא דלת ביה פלונתא. ולכאורה תחילת דבנר תושב קיבל עליו ו' מצות. אולם לפ"ו יפלא דא"כ מאי פריך הש"ם והתניא איזה גר תושב תדחק לאוקבי להחיותו ולא מיקי נפשפא לענין שידא מגעו מותר בשתיה דהא מיניה מיידי תברייתא דקתני עלה מיחדין אצלו יין דהמעם דלא חיישינן למנעו משום

חידושי רע"ק

לכך (א) ["משוך וכר" ומוסר. עיין כמסוכה חסם סופר סי" ק"כ של" אודום ישראל
שדרך יין ופעידו שליו שני עדים שדרך כליל שנה אחד לסי"כ וכ' מעידים שלא יואו
עדיין הפוכנים הנה מדברי כולם נלמד שעל"ם דרך כניל שנת אחד והוא רשע וראוי
לגעור בו וצלא להאמינו על איסורים אבל לומר שיסים אותו ביין יי"ל על שחילל שבם לא ידענא
כר' ועכ"ש אם לא נודע שנגע בהיין דק מה שדרך והוליא ע"י כתו וא"כ היין שילא קודם

ירן ברגלו. ע"ל סי' קכ"ג ס"ק מ"כ ולקמן ס"ק נ"ג: ימ בדבר אחר

שבידו . ודווקה בסונה הכל שלה בסונה יש חילוק בין נגע בידו לנגע

בדבר אחר דבידו אוסר בשתיה ובד"א מותר אף בשתיה כדלקמן העיף

י"ד וכ"ד: ב וישכשך. חבל נגיעה לחוד בלח שכשוך חינו חוסר

בסגאם וכדעת העור ורש"י וסרמב"ם

וכן כסי"ג כעחיק דברי כרמב"ם

שלמד בכ"י מדבריו דנגיעה כלח

שכבוך אינו אוסר בסנאס וכב"י

דבהכנסת ידו לא מקרי שכשוך

דלא כוי אלא נענוע כל דהו וכן

פבודת כוככים פליגי בה ר"מ ורבכן ול"מ ליישבו : (הן) לאפוקי נפל לבור . עיין מה שכחבתי בסעיף כ' מה ששייך לפי' דברי הסור במה שלחקשה לב"י: (ו) וישכשך כו'. הכ"י נסחפק חי בעינן שכשוך גדול או אפילו כל דהו ובחה"ה כתב בספר משמרת הבית דף קליב בפשיטות דלא מלינו הפרש בין שכשוך

רב לשכשוך מועט אלא הכל אסור טכ"ל: (ז) כל היין אסור. ואין כחן היתר למכור חוץ מדמי יין נסך שכוה כל התחתון הוה בסים לעליון וה"ל כנוגע בכולו כ"כ ב"י בַם סֹרָ"ן ועיין מ"ם בסי׳ קכ"ד ס"ק ל"ב על זה: (דן) בלי שיש לו חוטמין בז'. הב"י כחב בסס חשובת רשב"א שמלאכת כלי זה נקרא בגמרא קני שקיז ולא ידעתי מה הוא דמ"מ מה שבפיו אסור וכל סיין נגרר אחריו ולמה יגרע מנצוק הבור כו' ע"כ ובמשמרת הבית כדף קל"ד כחב הרשב"א ג"כ בזה שלא נחבררה לנו טרח הקני שקיז ולא יוכל להחיר עליה בנילוק ועכ"פ אינו כפרש"י ולבסוף כתב דהקני שקיז היה בענין שלא היה בו ניצוק חבור וסר"ן כחב בשם סרתב"ד ליישב דלת המרינן נצוק מבור אלא באם יצא הכל דרך אותו

פתח מה שאין כן כאן דיוצא דרך הנקב האחר ששוחה העובד כוכבים ולשד"ל ליישב דכל כמס דלא משכשך אין אוסר וכל זמן שסוא שוחם אין משכשך אלא מושך אליו אלא כשפוסק ונשמט סיין מפיו הוא משכשך למטה ע"ב אין איסור כל שלא פסק העובד כוכבים ובהך כלי בא סיין מעלמו אל חוך הקנים לא ע"י מלילה דאלו ע"י מלילה היינו דין מינקח שזכרחי בסי' קכ"ד סעיף כ"ד בשם מהרי"ל ולענין הלכה נראס כיון שלא נחברר דבר זה לרשב"א וכחב שנם הראב"ד נחקשה בזה ע"כ אין לכו ללמוד שום קולא מכלי זה ולא ישחה עם העובד כוכבים בשום כלי: (ם) עובד כוכבים שנכנס כו'. זהו לשון

סרמב"ם

(כב) דלאו בר כוונה הוא וכן (ה) מלאפוקי נפל לבור ועלה כת [כג] ישני שידע שהוא יין : ושלישי שלא יהא עוסק בדבר אחר

יי כיצד היא הנגיעה שאוסר בה העובר כוכבים היין בהנאה שיגע בירו [כה] או(°)יה ברגלו (י״מ לאם ענע ברגלו אינו אומר בהגאה דאין דרך נמוך בכך) (בכ"י) [כו] או ים ברבר אחר (שנידו) (ו) כ (כו) ים וישכשך [כח] אפילו יבפיו כא (ב) כגון (יג) ששתה ממנו או כב שמצץ במינקת בחבית והעלהו לפיו (ז) כל היין כג אסור (יי) בהנאה יי מכל מקום (ח) כלי שיש לו חוממין כמו שיש לכלי שנומלים ממנו לירים ויש בו יין כד יכול ישראל למצוץ מחומם זה ועובד כוכבים מחומם זה כאחר ובלבר (מי) שיפסוק הישראל קודם שיפסוק העובד כוככים. כה (כש) אס עם ברתיחה שעל היין הוי כנוגע ביין (סו) עצמו (מרדכי פרק בחרא דעבודת כוכבים וב"י לדעת רי"ף ורמכ"ם):

יב (מ) יי עובר כוכבים שנכנס לבית או לחנות ישראל לבקש יין ופשם ידו כשהוא מחפש ונגע

מו זכרי המבין והמביספיים מספיים: יש מעוכדה דההו התרוני שם דף ניש: ב מעובדה דהגרדומים פוכד בוכנים וכו' שם דף ניה: בא מימרם דמר וופרה וכו' קני שקיו שרי משמע מדחמרינן (פר"י דף נ"ם ע"ב) גבי אחרוג דנפל לחביחא שם דף ע"כ : כב מעוכדת דפום כמחוות וכר וכמת דחמרא אידרי עובד כוכבים ושקלים דגול מרבבה אמר רב אשי נקטום לידים כי (מימן קב"ד כש"ך מ"ק כ"ב) ") אבל הכא נתכוון היכי דלא לישכשך משמע דאהכנסה לא קפדינן עכ"ל ועפ"ז כחב לשכשך ואסוד בתנאת . ליל חכל סכח נמכוון לפסים וחסור נסנחכ(וכ"ם נסום"): דהחוספות והרחים סבירת להו דנגיעה בלא שכשוך אוסר בהנאם נליון מהרש"א (ואחריו נמשכו מסרש"ל והפרישה) ש"ע סעיף י'א) וישכשך) אפילו בפיו ושכשוך וֹר"ל מדסולרכו לפ׳ דסך עוכדה אפילו בפיו ושכשוך הכלי שבו יין עי' פ"ו מ"ק פ"ד סיטן זה וש"ך סיטן קב"ה ס"ק י"פ: (OE) או דאחרוגא דלא נאסר בהנאה בהכנסת ידו כוח מפני שלח כוון ליגע חלח ליטול את שלו וקשה דמה לי סולחה ומ"ל הכנסה ועוד דהח הטור גופיה כ' לקמן שלא נאסר בהכנסת ידו אפילו ידע בסוא יין נגישת הקנה ביין לנגישת האדם בקנה ש"ך ס"ק נ"ו

כיון שאינו מחכוון אלא ליטול את שלו אלא ודאי כך לי שכשוך דהכנסה כשכשוך דהולאה וע"כ הולרכו החוספות והרא"ש והטור לפרש דהך טובדא דאחרוג דלא נאסר בהכנסת ידו משום שלא כוון ליגע אלא ליטול את שלו אבל אס"ג דסבירא להו דנגיעה לחוד אינו אוסר בהנאה (ס"א בחביתא) אלא דוקא בשכשוך והיינו דמסיימי התוספות אבל אחר שנטל האתרוג היה לחום שמא יחן דעתו וישכשך עכ"ל וכן דעת הראב"ד בסשגות ריש פרק י"ב מהמ"ח דחינו חוסר בסנחם חלח חם כן ישכשך: בא כגון ששתה ממנו. בין ששחם מן המביח עלמו בין ששחה מסכום וסחזיר ישראל סמותר לחבית אסור: בב שמצץ במינקת בחבית והעלהו כו'. כחבו התוספות דף כיה סוף מסכת עבודת

כוכבים דמיירי כגון שלא נגע ביין במינקת כגון שנחנו בחחלה המינקת ביין וראשו חוץ לחבית וסוחמים פי החבית ופי המינקת וכשרולה לפחוח קודהים במינקת כי אי נמי כשקדת לא נגע הקנה ביין אלא כשרולה להעלות היין מלדד בחבית עד פיגיע היין במינקת דאל"ב אפי' לא העלה אשור בהנאה משום נוגע ביין על ידי המינקת דל"ד למדדו בקנה (דלקמן סעיף י"ש) דסחם לא נחכיין לשכשוך כלל ") אבל הכא נחכיין לשכשר ואשור בהנאה בהנאה בהנאה בהנאה בהנאה בהנאם עב"ד מיהו לדידן שרי מגע עובדי כוכבים ע"י ד"א בשחים במקום הפסד כדלקמן סעיף כ"ד: כג אסוד בהגאה. סיינו מדינא אבל לדידן שרי בהנאה במקום הפסד: בד יבול בו'. כב"י בשם החום' דממדת חסידות יש ליזהר דלמא קדם פסיק עובד טוכנים ברישה ומכיחו ד'מ: ברה אם נגע ברתיחה בו' . ז"ל הכ"ח סוף סעיף י"ד כחוב בהנ"ח מח"ז חבים שהיחה מחמלה ומעלם רחיחם סרי חיבור ליין ואם נגע שובד כוכבים ברחיחה של יין חמרא אסור והא דנקט מעפח ולא נקס נגע בנחת להודיע שאין דרך ניסוך בכך ושרי בהנאה וה"ה דבנגיעה נמי אסור בשחיה ע"כ ומביאו הרב בהגבח ש"ע סי"א עכ"ל נראה שהבין דדעת הרב דלא מיחסר אלא בשחים וחימה דמשמע דעת הרב דאסור בהנאה כנגע ביין עלמו ובאמת לא ידע מהיכן הוליא הרב דבריו שהרב לא הביא כלל בד"מ דברי הג"א סנ"ל אלא ז"ל בד"מ סי"ג עוד כב"י דהא דהיה מטפח על החבית רותחת כדי שתנוח הרחיחה מותר בהנאה היינו דוקא בעופח כיון שאינו נוגע אלא דרך טפוח אע"פ שהוא בידו מוחר בהנאה דאין דרך ניסוך בכך ונראה עוד דלא אמרו אלא במעפח על הרחיחה אבל אם היה מעפח של היין ממש אסור בהנאה עכ"ל וכן הוא במרדכי פ' השוכר ובשמ"ג דאם נגע ברחיחה כאלו נגע ביין עלמו עכ"ל ד"מ הרי להדיא דבהנאה

פונום ככח מחום היין חין לנו לחום של סכפירם חשר לם סכות גם פחום השכרום וסלפג חשר סביח בשם גדול מחד פוח רק דברי לעג כם . כלח גם על סיין גורו רו"ל רק משום זנות וחחנות ולח תשום כשירה . וכסרט כי כל דכרי העט"ו כזה שהם מרחיקי אותנו מאד פוא כק טעם זדרי ועיקר דכריו ניסד על שני סתירוצים אשר כמכנו שני סתירוצים אשר כמכנו לפמלם. וחין לנו לחסום גדול כדור כמו ספס"ו כדכרי לפג ולבג בעלמת. ומה שות הכית ולהג בענתה. ומה שנת הכית פעם"ו דכם ישתעחלים לפי פירוש הר"ן. מלכד די"ל כי הישתעחלים שתין יין כלל גם ע"י תערוכות וכידוע כלל גם ע"י התבורות וכידוע ואין עושין סחכולום להכים בפיהם פין העובים ייל עוד כי זם פות תיסור ידוע וחין סימר כלל כנדרי פיית דבר

וכמו"ם כגר"ם וצ"ל בביחורן.

ש"ך פ"ק כ"ג. מצדר בחביות כו' דאם לא כן אפילו לא העלה ע" ש"ך פ"ק נ"ו :

מלואים

מו פשנס שם דף ם" וכלמפרק

רב פפו שם: מו מעובדו

דססוח עוכד כוככים שם דף ל"ח: יו משנה שם דף ס" מדדו וכו': יוו מסך משנם

דמדרו וכר (ב) פרייף וכרחים שם ומצודם ממש סרשנ"ל וסרין ור' ירוחם ומרדכי סמנו דניפוד דרבל לת שמים סתוך לתחר בטתח וכן נרחם

מדכרי סרמכין וסרמכי שכמי"ל

ביאור הנר"א

ביאור הגר"א שבקינת כו': [כב] דלאו גר נו'. כמש"ש ווא מר הוא דאמר כו': [כב] שני שידע כו'. ממש"ש נ"ח א' זרמ כו' וכמ"ש בט"ב: [כב] ושלישי כו'. כמש"ש נ"ז א' מדרו ער כו וכדעת המור ובהנ"ח למכן מ"ש שכ' ו"א כו' אבל לפי מ"ש בש"ע שם ביד אמר ואף שמיפוח מותר ביד כמש"ש משנם אחר הוא ועב" שם צ"ח א' בד"ה ומ"ש בין מדרו כו' וו"ה ודע דתנן כו' ועוד יש לדברי המור מהרוא עוברא דאחרוו מחליי בר"ד ב" ואף שמיפור מותר בידי כמש"ש משעם אתר רוא ועב" שם צ'רו א' בד"ה ומ"ש בין מדרו כמ' וד"ח ודע דתנן כו' ועוד יש לדברי המור כהחוא עובדא דאתרוג דס"ל וכמ"ש בב"ד כמן גד"ח כיצד וג"כ ליתא לדברי המורבר כמש"ש בפ"ל ובב"י שם: ("[7] או ברגלו ... שם נ"ב ב' הזוא יגוקא כ' ידרא עובדא כי' והשמיפו הר"ף, הני הנודיו כ' הרשב"א והר"ן משום דס"ל דתנא דאורדמים שם נ"ח א' פלינ אתא דס"ל דיש ניסוך בפיו וה"ח ברגל (וגם חשמים הא דמדרו ביד ודגל נ"ב מהא דאגרדמים דאפי' שלא בכוונה אסור וער"ן). וכ"ל כתב משום רס"ל כח"ק דר' נתן דמשות רגל ליד אלא דמתיר בהנאה משום וע"ד בעבירותיו מויר ובהא לא מ"ל כותיה אלא כתנא דמתני שם ס' ב' דדוקא בקנה וכמש"ל

רע"ק

רמנעו מותר בשתיה במ"ש הרא"ש וצ"ע: (סעיף "ל נסג"ס) ור"א ראם נגע ברגלי .

כפמ"ש הרשב"א בחשובה בדשת הרמב"ס והובא בש"ך (שניל ס" קכ"נ מ"ק מ"ל) דוקא ברגל

אבל שאר איברים דומים לידו אבל ברי"ו הזבא בכ"י איתא שאר איברים חוץ סירו ופאי

אין דרך לנסך עכ"ל: (ט"י סק"ו) ודך"ל" כגוגע בכולי . לכאורה מדברי הרשב"א הת"ן

הזבא בפ"ז (סק"ח) משמע דרק מדין ניצוק הוא . וא"כ קשה על הפחבר רפסק הבל אמור

ברגאה . הא לפסק המחבר (פ" קכ"ז ס") דניצוק אף במצע שבר כוכבים לא דני ננוגע

ברגאה . הא לפסק המחבר (פ" קכ"ז ס") דניצוק אף במצע שבר כוכבים לא דני ננוגע

בכולו רק כאילו נחערב חקלוח וכשיפת הרשב"א וא"כ מטילא ניצוק לסתם יינם מתר ברגאה

ביא ברגונה מחר למכנו חוץ מדמי אימור תעומה . הרי"ש להריא הרשו"א דיאר ברשו"א היא ברשו"א היש היא ברשו"א היים היש היא ברשו"א ברשו"א היא ברשו"א היא ברשו"א היא ברשו"א ברשו"א ברשו"א ברשו"א ברשו"א ברשו"א ברשו"א ברשו"א ברשות ברשות היא ברשות הי

דאף בתשרב מיתר למכור חיץ מדמי איטור תנאה. וכמ"ש להיה הרשב"א חצבא בב"י שם. וא"ב הבא יחיה הדין רמותר ברנאה. וע"כ דמ' המחבר דעריף פניצוק דחיי פנונע בכולו ממש שוב ראיתי בנקה"ב (מק"ג) שכ"כ להריא דמ"ש הר"ן דהר כנונע במאה היינו מדין ניצוק ומח"ם ממק כהמ"ם רק"ל בחמ"ם ל"א ניצוק חיבור ע"ש וא"כ קשח על חש"ע במ"ש דהכל א"ב וכנ"ל: (מ"ו מק"ח) [ד"ר" (ב' בשם הראב"ד. ע' בתפל"מ ובלח"ם דלפ"ו

שנששם מומר כים מופר ומם שילא אחר כך נפערנ זם כזם וקמא קמא כפל פ"ש : [* (ב) פבק שישתה . מכב"ק מ"ש אכל נגיעם לחוד כו' ומיון כמשוכם ח"ש סי' קי"ח שכ' דנגיעם טוכר כוכנים פ"י כים יד אינו אופר ואין זם ענין לפא דקי"ל לקיחם פ"י ד"א שמם לקיחם דע"מ

(יג) ששתה. בין ששחה מהחבים פלמה כין ששחה מהכום והחזיר ישראל המוחר לחבים אבל עניעה לחוד בלא שכשוך אינו חושר בהנאה [ואין חילוק בין

הכת נתכוין לשכשוך ותבור בהנתה כ"ב התוספות מיהו לדידן שרי מגע עובדי כוכבים פ"י ד"ת בשחיה במקום הססד כדלקמן סכ"ד: (פו) שיפסוק . וכתב בב"י בשם החושפות דממדת חסידות יש ליזהר דילמת קדם וססיק העוכד טכבים ברישת: (מז) עצמו. כתב הש"ך משמע דתפילו בהנתה תפור פיהו לדידן ופי' בכ"מ שעיקר ההשגה היא על

שלא כתב הרמב"ה ושכשך אלא סתם

וכגע ובגמרא איחא ושכשך וחירץ

ד"מ ע"ז דהרמב"ם לא הוצרך לכתוב

ושכשך שכבר כתב בחוחו פרק שחין

נגיעה אוסרת אלא שכשוך *עכ"ל*

ותמוה הוא דא"כ לא היה לו להביא

רק בלשון זה המעשה הוא של

עובד כוכבים ששכשך וחו דכבר

כתב הראב"ד לעיל באותו פרק

דבעיגן שנשוך ונ"ל שבא הראב"ד

בזה על ב' דברים הא' להשיג במ"ש

הרמב"ם ופשט ידו כשהוא מחפש

ונגע ביין אוסרו שהרי ליין נחכוין

וקבה ע"ו במה ידענו שבשעת אותה נגיעה נחכוין לנגיעה שמא

הנגיעה בעלמה היתה שלא בכוונה

כדרך אדם בחפושו ואת"ל כתכוין

לנגיעה שמא היה סבור שזה מים

ע"כ מביא הגמרא שאמר האי לאו

חמרא וכזה כודע שכוון לכגיעת היין.

עוד בא הראב"ד בזה לראיה למה

שהשיג בתחלח הפרק במ"ם רמב"ם

הרמב"ם רק שהמחבר הוסיף חיבת ושכשכו והולך ע"פ סשיעה שכ'

בכ"מ על מה שהשיג הראב"ד וז"ל א"א זה המעשה של עובד כוכבים

שנכנס לחגות ואמר איכא חמרא לזבוני וכו' ושדא ידא לכובא ושכשך

דמשרי שם דף נ"ו: בג ליינמיו לשיל פעיף י": בר מעובדה דככות המרוגה שם דף נ"ע: בה מעוכדה דככות הכיחה זכר שם כפי' במוספות שט.

(שם פ"ק י"ב) ולא דק כו". סוח לח דק דהכיה מפרם כן

כיון שהכנים חובעו לפנים ונגע כיין וכמ"ש כש"ך פ"ק

ממה יהונתן

(פיטן קכ"ד בש"ע סעיף י"ד)

(סיפון קפ"ד בש"ע סעיף י"ד)
דתבירת שנמלח וכו' אבל אם
דתבירת שנמלח וכו' אבל אם
אינה עוברת בל עובי, השוליים
בו' . ועו' ש"ך ס"ק ל"ד
ס"ל קנ"ס דפסק סתחבר שט
דתלסך צנילון בכת טובד
בוכנים א"ם ב"ס סכל ע"ש
בוכנים א"ם ב"ס סכל ע"ש
בוכנים א"ם ב"ס סכל ע"ש
דמחמר ס"ל וחלק בין נידון
דס (נידון דלקמן דבשלמל
סמם דנלסד מה שמול וולל
סמם דנלסד מה שמול וולל
כמו כמו לל סוי וולל כוו
דסיינו שסגבים אם סכלי א"כ
דסיינו שסגבים אם סכלי א"כ

דקיינו שסגבים את הכלי א"כ

כל סולחת היין הים כח מכח עוכד כוככים משום הכי גם

נליון מהרש"א

כמי אסור מיסו לדידן אפילו נגט ביין טלמו מוחר בהנאה במקום כפסד: בו נאסר בהנאח. ולדידן מותר בהנאה במקום הפסד: בן והשאר מותר כו' . וימכור לעובד כוכבים חוץ מדמי יי"נ שבו כדלקמן ס"ק ס"ב ואם יש שם ס' מותר אפילו בשתייה כדלקמן סימן - ביה ואמר האי לאו חמרא הוא ואסרוהו בהנאה מפני השכשוך עב"ל נקודות הכסף

קל"ד ס"ק כ"ח: כח ונמצאת כו' ש"ל סעיף י"ט בהג"ה: במ ליפול משם. ע"ל ס"ק כ': ל מותר בחנאה. דכיון לכשעת סכנסת ידו לא סיתם כוונתו רק ליטול הדבר שנפל לשם א"כ לא כוון לנסך ואח"כ כשנוגע בו כיון שאינו מניד היין הרי אינו משכשך ולכך מותר בהנחה ולדידן דקי"ל לקמן ס"ק ע"א דכ"מ שמן הדין מוחר בהנאה לדידן שרי אף בשחיים במקום הפסד ה"ה הכא ואין לפרסם סדבר כדלקמן: לא עד שנגע ביין כולו אסור. בהכחה טור ולדידן שרי בהנחה במקום הפסד : לב אבל אם לא ידע. ססכרות עובר כל סשולים או שלא ידע שהוא יין מותר חפילו בשתיים כדלקמן סכ"ד: לג אם לא ידע כו'. ומדכרי הגדמ"י פי"ב בשם סמ"ק שכתבו אט"פ שנגע אוחו ען ביין כיון דחיכא למיחלי שהעובד כוככים לאו חדעתים מותר עכ"ל ומכיחו ב"י וד"מ

סכ"ב לקמן גבי מגע טובד כוכבים שלא בכוונה ט"י ד"א משמע כילד היא הנגיעה שנגע ביין עלמו ומשכשך אבל אם פשט ידו לחבית להדיא דכל היכא דלא ידעיכן אי ידע או לא חליכן להקל בענין יין נסך וכ"כ ר"א מזרחי בחשובה סימן נ"ו דהיכא דאיכא לספוקי

שנד כוכנים משום הכי נפשמה משנד כוכנים משום הכי בילות משמח"כ הכל דלין גורם הסואל כן שכות מטעם כילוק מוכל מילו לא לה"כ סיין דוהו ולכן אינו ואסר כל סיין משעם ולכן אינו ואסר כל סיין משעם נילוק ווה שדייה פשמחבר כאן נילוק ווה שדייה פשמחבר כאן בלשונו סוי כמו כתו נק"ל : למיחלי להיחר אמאי אסריכן ליה מספק ע"ש וכה"ג חליכן לקולא לקמן סימן קכ"ם ס"ו ובהכי ניחא הא דכתב הרב לקמן סעיף כ"ד בדקרו (ט"ע סעיף ו"ד) וכן אם הוציא הברזא עי" גליון הסכין דחמריכן דלח כיוון רק לנקוב החבית ולח ליגע דחפבר שינקוב

חי כגע בכווכה חו לח תליכן להקל בענין יין נסך משום דהוי בזרה דרבכן ובשל סופרים חולין להקל וכן משמע מדברי הרח"ש גבי חבית דחשתקל ברזח שכחב על דברי ברחב"ד וכיון דחיכח

אכל אם שכשך אסור בהנאה ע"ז חולק הראב"ד לעיל ואמר כשתפסו ידו מי לא נגע ביין אלא כך אמרו מפסו ידו שלא שכשך שאין אוסר בהנאה אא"ב ישכשך עכ"ל ממילא יש להראב"ד איסור בשתיה אפי במגע בעלמא בלא שכשוך וכן מפרש כ"מ לחרץ גם דברי רמב"ם גם רש"י פי' כן בפרק ר"י דף נ"ט וט"כ כא הראב"ד כאן להביא ראייה לזה דים איסור שחיים אפילו הוא בלא שכשוך שהרי במעשה הזה שהיה משכשך אמרו בו דאסור בהנאה בשביל השכשוך משמע דבלא השכשוך

ותפסו ידו קודם שיוליאנה ולא ינידה כו' לא נאסר היין דמשמע לא

נאסר כלל ממילא כל שלא שכשך אלא נגיעה בעלמא מותר אפי' בשחיה

יש עב"פ איסור שחייה והוא מוכח שם באוחו פלפול שאמרו שכשוך עושה יין נסך דמשמע פהשכשוך גורם ליין נסך שהוא איסור הנאה םא בלא שכשוך יש איסור שחייה: וכתב הטור בדין זה ואם נחטרב באחר דמי המשוכשך אסור בהנאה והשאר מוחר בהנאה וקשה פשיטא מי גרע מכל סחם יינם שנחערב כדלקמן סי' קל"ד בשלמא בגמרא לק"מ דמעשה היה כך אבל על הטור קשה ל"ל זה וי"ל דל"ח כיון דשכשך ב"ל כיי"כ ודתי ותין לו תקנה קמ"ל דלת סום חלת סחם יינם. עוד יש יתור לשון שכתב ושכשך בו בידו התי בידו ל"ל וי"ל דקמ"ל בזם שמרמז בידו כלומר האי לאו חמרא בחמיה: (י) כסבור שהוא של שמן כו'. ממילא לדידן מוחר אפי' בשחייה כמבואר לקמן סטיף כ"ד : (יא) ולא יגירה . פי' דאלו היה משכשך היה אסור אחר שנטל מה שנפל שם ורולה להוליאו אבל בלא שכשוך אינו נאסר בהנאה מכח מגע לחוד והא דלא אסר היין בהכנסת ידו פי' החוס' והרא"ש דאז היה טרוד בהצלח מה שנפל לו יהוי כמדדו דסטיף י"ט אבל בהוצאה לא טרוד עוד ול"ד למדדו שזכרנו ששם טרוד אף בהולאה שלריך להוליא באופן שיכוין המדידה משא"כ כאן שבשעת הולאה זו הוה בלא טירדא כלל עכ"ל ע"כ לריך אז שמירם שלא ישכשך וכתב בד"ה ומ"ש בשכשוך כו' דמדברי החום' והרא"ש משמע שאם היה מכוין ליגע כיין הים נאסר אע"ג דלא שכשך ולע"ד לא נראס כן דפשיטא דגם הם סבירא להו דבלא שכשוך אין איסור הנאס אלא דהוצרכו כאן להחיר בהנאם מחמת שהיה טרוד דכאן שרולה ליטול משם מה שנפל א"א בלא שכשוך שהרי בשטח הכנסחו ליין מחפש בו אנה ואנה נפל ע"כ היה אסור אי לאו טטמא דטירדא וכן מוכח גם מחה"ה דף קל"ד בנחן ג"כ טטמא דטירדא ומיהו ס"ל שם דכל מגט א"א לו בלא שכשוך אא"כ נקטו לידים וכן מוכח גם מדברי בעור שפסק דבעינן שכשור ולא כביא דעת אביו לחלוק ע"ז אלא כדפרי' ומ"מ לענין כלכה ים לנו לחוש לדברי רשב"א ולאסור במגע לחוד דַח"א בלא שכשור וכ"ש למ"ש הב"י כשם הר"ן דמגע לחוד ג"כ אוסר: (יב) בולו אפור. מו"ח ז"ל כתב דאע"פ דהכנסת אלבעו היה ללורך הללח יין אפ"ה חיישיטן שמא לאחר הכנסת אלבעו וניצול היין ישכשך שוב לנסך לעבודת כוכבי' עכ"ל *) ולא דק בזה דודאי לא חיישינן להא לגמרי לדעת הרשב"א שמביא רמ"א בסעיף כ"ג. דא"כ גם שם נימא דמתחלה כשעה שהניא ידו על. הנקב היחה כווכתו לבציל היין ואח"כ נתכוון לנסך כמו שאר עובדי כוכבים שאוסר במניעת יין ללאת אלא ודאי דכל זמן שיש על ידו הצלח יין אין חשש ניסוך בו וס"ם חוחב חלבטו לנקב החבית להליל היין אלא מוקי להסוא עובדא דבגמ' דאנה עובד כוכבים ידו שילויה ואסרו דהיה שם ישראל להלילו וקדם טובד כוכבים והלילו דחז לא מיקרי טרוד וסעיף זה הוא דברי ספר התרומה נמשך מההוא טובדא דגמ' שנזכר בסעיף כ"ג שהיה ישראל שם אבל אם לא סים ישראל שם ודאי מיקרי טרוד כל זמן שאלבעו החוב לשם והש"ע לא זכר כאן כלום מזה אם סיה ישראל שם כי אזיל

יורה דעה קבד הלכות יין נסך

ביין ושכשבו בו נאסר (יי) בהנאה ולו ואם נתערב

בז (יק) והשאר מותר בהנאה יי אבל אם הושים ידו

לחבית (י) כסבור שהוא של שמן כח ונמצאת של

יין (יי) מותר בהנאה:

ינ ביתרי שפשמ ידו לחבית של יין כם [לא] (ניטול

קורם שיוציאנה (יא) ולא ינירה ופתחו החבית

מלמטה עד שיצא היין וירד לממה מידו

ל מותר בהגאה:

רד (לב) כה חבית שנמלה ממנו הברוא והכנים בה

(יב) כולו (י) אסור וכן אם הוציא הברזא התחובה

בנקב והיתה נוגעת עד היין שא"א שלא שכשך: הגה [לג] ודוקה כשידע שהברוא עוכרת כל השולים לב אבל דר אם לא (כא) ידע הוה ליה מגע עובד כוכבים שלא בכוונה על ידי

דבר חחר דמוחד חסילו בשחייה (מרדכי פ' רבי ישמעאל והנה"ת פי"ב

ופשוט הוא כדלקמן סעיף כ"ד כמו שיחבאר לקמן) . [לד] אבל אם

אינה עוברת כל עובי השולים בענין שאי אפשר

עובר כוכבים אצבעו לא עד שנגע ביין

משם דנר שנפל שם) (חוספות ורא"ם ור"ן ומור) ותפסן ידן

דמי היין המשוכשך אסור בהנאה

לטעמיה ביאור הגר"א

חידושי רע״ק

אפילו נגע ביין עלמו מוחר בהנחה במקום הפסד: (יו) בהגאה. ולדידן מותר בכולה במקום הפסד . ש"ך: (ימ) והשאר . וימכור לעובד כוכבים חוץ מדמי יי"נ שבו כדלקמן סעיף כ"ג בהג"ה ואם יש ם' מוחר אפילו בשחיה עכ"ל הש"ך: (ים) סותר . כתב הש"ר ולדידן שרי אף בשחיה במקום הפסד ואין לפרסם הדבר וכן הוא בדינא דלקמן גבי פשם ידו ליסול דבר מהחביות [וכלל זה נקום בידך ככל הלכוח יי"ג דבכ"ת שמן הדין מוחר בהנחה שרי לדידן אף בשחים במקום הפסד. ומה שאסור בהנאה מן הדין לדידן שרי באנאה במקום הפסד גם אם נחערב י"י שלנו משערין בם' ומותר אף בשמיה וה"ה היכא דאיכא לספוסי אם נגע עובד כוכבים בכוונה או לא חלינן להקל משום דהוי גזירה

דרבנן . כתב בח"י הפ"מ היינו לפי ממון ערך זהב וחלי חף שיוכל למכור לעובד כוכבים מקרי הפ"מ וע"ל סי' ל"ה מ"ם שם בשם נ"ם]: '(כ) אסור בהנאה. ולדידן שרי בהנאה בתקום הפסד ש"ך". וכחב הב"ח דאש"פ דהכנסח אלבעו היה לצורך הצלח יין אפ"ה חיישינן שתא לאחר הבנסח אלבעו וניצל היין ישכשך שוב לנסך לעבודת כוכבים והס"ז השיג עליו דלא חיישינן להא לגמרי וכת"ש רמ"א בסכ"ג אלא דכאן מיירי שהיה ישראל שם ויכול להצילו וקדם עובד כוכבים והלילו דחז לח מקרי שרוד וחיישינן שפיר ע"ם: (כח) ירע. חו שלח ידע שהוח יין מוחר אפילו בפתיה וכל היכח דלח ידעינן אי ידע או לח חלינן לקולא ביי"נ וה"ה אם איכא לספוקי אי נגע בכוונה או לא חלינן להקל משום דהוי הברות הות משום דתע"ג דמה

שילא לחוץ אסור מ"מ כיון שאין

נסך גמור דלא שכשך לא אחמור

בנילוק עד כחן לשונו חבל למחי

דפסק המחבר בר"ם הכ"ה דנחסר

בנילוק בכח העובד כוכבים א"כ ה"ה

סכא ונראם דהיינו דכתב סרשב"א

בפס הרמב"ן בברוח דכל היין חסור משום דס"ל כדלקמן סימן קכ"ם

דלא כבית יוסף שכתב שלא אשר אלא

היין שעד הנקב משום כחו ות"מ

לדידו הכל אפי מה שיצא לחוץ

מותר בשתייה במקום הפסד כדלקמן

סכ"ד ולענין אם ניעל הברוא וסחם

העובד כוכבים יחבחר לקמן מעיף כ"ג: לה אסור בשתייה. כב"י

מדברי סרמב"ן שסביא סרשב"א

משמע דאפילו סחם אח"כ הנהב

אסור היין שבחבית עד הנקב כיון

שמכח הטובד כוכבים נעקר לשפוך

אבל הר"ן כחב בפרק ר"י דברי

הרמב"ן ומחוך לשונו משמע דבסתם

הנהב ברי ע"כ: דו מותר. דחליכן

שזרק כלים בשטוחו בקנה ומחוך כך

כתכדכד ויצא היין דכל שאיכו יודע

בטיב ניסוך תלינן בכל מה דאפשר ר"ן

שם ולפעד"נ דחפילו רחינו שהוליח

הברזא כל שלא כגע בידו ביין עצמו

שרי דכיון שחיכו יודע בטיב ניסוך

ה"ל למגע עובד כוכבים שלא בכווכה

ע"י ד"ח דערי בשחייה כדלקמן סכ"ד

ומכ"ם למאי דקי"ל בסכ"ד דאפילו

עובד כוכבים שהוליא הברוא מוחר

בשחייה במקום הפסד דהכא לגמרי

שרי : לן נאסר. ע"ל סעיף כ"ג

וכ"ו: לה אבל אם היתה מהודקת

ואינו אוסר רק בשתייה ומטעם *)

זה כמי לא אמרינן שמה שבפנים

יסים אסור מכח ניצוק כיון דכאן

האיסור גופיה אינו איסור גמור אבל

אם תחב העוכדי כוכבים הברוא לשם

אצ"פ שאינה עוברת כל השוליים

מ"מ אסור גם מה שבפנים מה

שיהיה נגרר אחר אוחו נקב דכאן יש

איסור מחמת שמונע יציאת היין

וזה איסור גמור אפי' בשחיים ודין

זם מוזכר בסעיף כ"ג: (יד) עובד

כיון דלאו בר ניסוך הוא מליכן לקולא

ואמרו כן שבשטוחו זרק איזה דבר

טל הברוח וילחה והוח לח נגע:

(שון) ורכים חולקים לומר כו'

משמע מדבריו שחין להקל אלא בלא הגבחה אכל במגביה מיקרי

שכשוך אש"פ שאינו נוגע רק בכלי

והיינו ע"פ מ"ש בד"מ שרולה ליישב

דהריב"ם שמביא השור סי' קכ"ה

לא ס"ל כרמב"ם כאן ולא כמ"ש ב"י

כאן דם"ל כרמב"ם אלא ריב"ם מיירי

בסגבהה דוקא אבל לפי הנראה

לע"ר יש להקל אפילו במגביה שהרי

הרבב"א כתב בתס"ה דף קל"ז דלא

מיחוורי דברי הרמב"ם אלא לא

מליכו שכשוך אוסר אלא בנוגע ביין

עלמו בין בגופו בין ע"י ד"א אבל

במגכיכו או מוליכו ומשכשכו לא

שאין דרך המנסכין כן כלל וכ"כ

סרחב"ד ועיקר עכ"ל ומביח שם

רחיים ברורה על זה מברייתא וכך

הם דברי העור ס"ם קכ"ה עובד

כוכבים כושה ייכו של ישראל הפילו

כוכבים שומה כו'

שנשאר בחבית מותר.פי׳ שנסחם הנקב ואם לא נסחם היה הולך עוד

מק בחבית לחוץ אפ"ם שרי דאין כאן אלא איסור כחו שמכחו יצא לחוץ

הטעם

(ס) פירוש שהוא יולא עלמי וכיון לחינו נסך גמור דלה שכשר בים לה נחסר מם שכשנים על ידי חיבור נילוק כדלקמן : כו הר"ן נתשונת שחלם (סו' ע"ד הניחו ב"י ס"ם זה) ום ים שם דתלינן שורק כלים בשטותו בקנה ומתוך כך נתכדגד ויצא היין: מרדכי בס"ד כוככים מעשם לפני כ"ת: כח תשום דהוי כנוגע לחכית בר מוחיה: כם טור בשם הרתב"ם בטי"ב מהמ"ח מהח דרב חשי וכו' חין דרך ניסוך בכך שם דף ס' ומפרש הרתב"ם בכך שם דף ס' ומפרש הרתב"ם לפי שהנחד מתום (º) ג"ז ליע בספרו ד'ת כי לח כחיתי להם טברה זו דסגבהם אלה דוקה החזם ונגיעה. °)לה ידעתי מה צ"ע שייך בזם ספרי הכ"י הכיא דברי הרסב"א בס"ה ות"ש כשם הרחב"ד ח"ח שדחה ראיימס מהכריימא ואף שכתב שלח מצח כן בדברי הרח"ם חולי הפור שמע כן מחביו סם חל שם . וסד"ת שכעם נמלא בידינו חלק שליו כטוב שעם והכיא עוד ראיה מדברי הריב"ם כסימן ש"י דדכרי סרשב"ה עיקר ועיין ככ"ח וכט"ו דחף כם ס"ל כבי חלח שכתכו דכשתיה מיכח אסור): ל שם מהא דענודת כוכנים אדנה וכו' שם דף ם' : ל שם מהח דענודת כוכנים אדוא וכו' שם דף ם': לא משנם שם דף ם': לב כפי' סרמכ"ם כפרק י"ב מהת"א: לב פירוש שדהאו עד שנפל

נקודות הכסף ס"י פ"ם : (שם ס"ק י"נ) וכמינים זה נמי לא אמריגן שמה שבפנים יהא אמרי משום ניצוק כו'. לה השנית דמה המתכר ס"ל כר"ם קל"ם דנילוק אסור בכמו וכמו שהקשימי בש"רם"ק ל"ד: (תג"רו שמשיני כפין שיין וגרביה בו' . אכל לפי הנראה לעייר לפקל כו' תביא ראיה מרשב"א כנוסת דילן בכ"י לא נזכר כלום מהגבהה דכחב אבל כלי או מוליכו או משכשכו ולא סוכיר הגבסה וי"ל דבהגבהה דינו של כמ"ח חמת וחפילו לנוסחת הפ"ו בתה"ה י"ל דה"ם דמשכשכו החי חמוליכו ולה במגביהו הכל במגביהו ומשכשכו ייל דהרשב"ה מודה לדינו של רמ"ה ומוליכו של כתיפו לא מיקרי כגבהה והרי הוא כמונח על הקרקע וחדע דמת דינו של סרמב"ם ממתי דתמרו' כנמ' זיקת כין מנתם בין חסירה שרי כו' מי' בכ"ו ומינה למד הרמב"ם דחסי' כלח סגבהה ואי מה שמוליכו על כתיפו מקרי הנכהה ח"כ מם קחיפו מקרי סבכסים מיקרי הדרי העובדי כוכבים מיקרי בננסה וח"כ מיל נהרמלים דשכשוך כלח הנבסה חסור דלמת החם שתני דדרי עובד כוכנים והוי הגבהה תלת ודתי לדהמרן וק"ל: (שם) וכ"ד לענין הנא' אבל בשתיה אמור במגע לחוד כמו שוכרתי בסימן קכ"ג סעיף ו' בשם אב"ד. דכריו מוטעים וחי ל למ"ם לעיל סי' זה חות כי דלהראב"ד מגע אסור בשחים אפילו בלא שכשוך כתם מייכי במגע ביין עלמו ול"ל דכך המשך לשונו וכא דשרי הכא כמנע לחוד כלא שכשוך דמשמע דס"ם כיגע ביין שנמו כל שלא שכשך שרי פיינו דוקה בסנהם וכו' : סיונו דוקת ביתוש (שם סיק פיו) זוד תפוח מאד כו' . ככל קדמוכו כל החתרונים כוה וגם חני וכרםי מום כסימן קכ"ם ס"ק ח' (שם) זה תמוה . ולספד"נ מטה יהונתן

שם סעיף י"ם) אן שנמל חבית מרקה בחפתו לבור מותר בהנאה ואמר בשתיה.

דגול מרבבת (סימן קכ"ר בש"ע סעיף י"ז בהגה"ח) *) ולכן אין להחמיר במקום פמירא . ול"נ נליון מהרש"א

ש"ך ס"ק נ"ז : (סעיף י"ז להג"ל) אין להחמיר בסקום מסירא . ובמקום מסירא גם בשכשוך שרי לדירן דהא

למשמים דס"ל כסרא"ם דסללת יין לא מיקרי סירדא ורמ"א לא כתב ולא יגם ודוק: לד ומה שנשאר בחבית מותר אפילו בשתייה. כאן כלום שסמך על מס סיכתוב בסעיף כ"ג לחלק בזה: (יג) ומה כ"כ סטור ול"ע דסטור לטעמיה אזיל דס"ל לקמן ר"ס קכ"ה דאם שפך מכלי יין מה שנשאר בפנים מוחר דלא החמירו בכח העובד כוכבים לאסור המחובר לו על ידי ניצוק וכן כחב המרדכי בשם ראבי"ה ומביחו ב"י דטעמא דסכא בהולאת

לו לשבשך כשמוציא הוי כמו (°) כחו (יג) לד ומה שנשאר בחבית מותר אפילו (כג) בשתיה ומה (יי) שיצא לה אסור בשתיה:

הגה [לה] ואם הוציא שלא בכוונה אף מה שינא לחוץ שרי דכח עובד כוכבים שלא בכוונה שרי ועיין לקמן סי' קכ"ה [לו] אם היחם ברום ארוכה חוך החבית ובחוך אוחה ברום נקב ונוהנים בו ברום קשנה לסתום נקבו אם לא הוציא כק הברזא הקסנה כאינה עוברת עובי השוליים דייניכן לה (ב"י בשם מרדכי וכל בו):

מול (יד) [לז] מ עובד כוכבים שומה שנכנם לבית שיש בו חכית של יין ונכנס ישראל אחריו ומצא היין יוצא דרך נקב (כֹי) שהברזא תחובה בו לו מותר אפילו בשתיה:

מן (לח) יי אם נרנד עובר כוכבים הברזא ולא יצא מן היין לחוץ והכרזא ארוכה ועברה הרופן ונכנסה בתוך היין אם הברוא אינה מהודקת כחוקה לז (כי) נאסר היין בגדנור זה לח (לפן כי אבל אם היתה מהודקת בחזקה מותר:

רן [מ] נפ יש מי שאומר שאם אחז עובר כוכבים בכלי פתוח של יין ושכשכו אע"פ שלא הגביה ולא נגע ביין לט (יו) נאסר:

הגה (אן) ורבים חולקים לומר דחם שכשך בגופו של הכלי מ כלם הגבהה כלא לם מקרי (כז) שכשוך (רשב"ח וראב"ד והרח"ש ור' ירוחם בשם רוב הפוסקים *) (") ולכן אין להחמיר (ג) במקום ספודה : יח (מא) לנמל עובר כוכבים כלי של יין והגביהו ויצק היין אע"פ שלא שכשך מב נאסר שהרי בא הייז מכחו (מב) הגביה ולא שכשך ולא נגע מותר: הגה כוב [מג] וכ"ם שחינו אוסר בנגיעם הכלי (כח) לחוד (הפוסקים הניל וריב"ם סי' ש"י) :

יין מרן שיש בו יין כוכבים חבור שיש בו יין בקנה [מה] או מד שהיה ממפח על פי החביות הרותה' לב כדי שתגוח הרתיחה (מז) או שנמל חבית ל וזרקה מה בחמתו לבור מותר בהנאה בשתיה : מון ואסור (ca) בשתיה

חשר ומשכשך דרך הילוכו מוחר אפי' הוא פחוח עכ"ל וכ"פ מו"ח ז"ל כרשב"א וכן עיקר נ"ל וכ"ז *) לענין הנאם אבל בשחיים אסור במגע לחוד כמו שזכרתי בסי' קכ"ג סעיף ו' בשם הראב"ד ועיין מה שכחבתי בסי' קכ"ם סעיף ח' דיש שלש מחלוקות בדבר והלשון שכתב רמ"ח כחן ורבים חולקים כם הרחב"ר והרשב"ח: (בוד) או שנמל חבית וזרקה בחמתו . כ"כ רמכים *) זה חמוה מחד דנמשנה איתא בסדיא בלשון זם זם סים מעשה והכשירוהו משמע לגמרי וכ"פ

בוג וכ"ש שאינו בוֹ׳ . ולכן חני חמה על קנח המחמירין ומפסידין ממונם של ישראל לאסור יין פ"י שנגע העובד כוכבים ככלי כלא בום שכשוך ולכן נראה דאין לחוש כלל עכ"ל ד"מ וכ"ש לדידן דשרי: בד שהיה משפח בו' . פ"ל ס"ק כ"ב : בה בחמתו . פ"ל סי' קכ"ה ס"ק ח' : בד ואסור בשתייה . ולדידן מוחר בשחייה במקום הפסד :

חידושי רע"ק

בחזקה מותר. ובהג"א כחב בשם רשב"א דאפי' היין יולא ומטפטף שרי

כיון בהיתה הברוא חתובה כ"כ בחבית שלא היתה קופלת מן החבית

עכ"ל ב"י ומביאו ד"מ וע"ל סכ"ו וכ"ז: למו נאסר . בהנאה מן הדין:

ב בלא הגבהה . ע"ל סי' קכ"ס ס"י בסג"ס : מא לא סיקרי שכשוך .

ומותר אפילו בשתייה כן משמע מדברי הפוסקים המקילים (וכ"פ

הב"ח סוף סעיף י"ב) וע"ל סעיף כ"ה : מב נאסר . ע"ל ר"ס קכ"ה :

ביאור הנר"א

ביאור הנר"א באבשר ויר"ם דוקא באצבש וויבריו רחנקים ולכן חשמיםו ג"כ כאן: [לה] ואם הוציא רשתות לדחמיר כנללד: (סעיף "ז נסג"ס.) במקום פסידא א לרידן במקום פסידא אף במינה מ"ז במינה מ"ז במינה מ"ז במונה מ"ז במינה מ"ז במונה מ"ז במונה מ"ז במינה וו"מ במו ראשה, מ"ז וחכא כולה מ"ז במינה המ"ז במונה מ"ז במונה מ"ז במינה מ"ז במינה מ"ז במינה מ"ז במינה מ"ז במונה מ"ז במר ראשה, מ"ז וחלא בולא ארוכה מ"ז ב"ז ארוכה מ"ז במ"ג ה"ז במינה מ"ז וויד שם ע"ל"); [לה] אם בדני מל"ז במינה מ"ז במ"ג מ"ז במינה מ"ז במ"ג מ"ז במינה מ"ז במ"ג מ"ז ב"ז במ"ג מ"ז ב"ז במש"ג מ"ז במ"ג מ"ג מ"ז במ"ג מ"ז ב

פתחי תשובה

באר הימכ הש"ך: (כב) בשתיה. כמב הש"ך דנ"ע דהם קי"ל בר"ם קכ"ה דנחסר בנינוק

בכח עובד לוכבים וחם כן ה"ה הכחים לחסור (וע"ם מ"ם קוח יישוב ע"ו): (כג) שוצא. כ' בית יוסף מדברי הרמב"ן משתט דאפילו סחס אחר כך הנקב אסור היין שנהביות עד הנקב כיון שמכה העובד כוכבים נעקר לשפוך אבל מחוך לשון הר"ן משמע דבסחם הנקב שרי וה"ה לדידן הכל אסילו מה שילא לחוץ מוחר בשחיה במקום הססד כדלקמן סכ"ד ש"ך: (כד) שהברוא כתב הש"ך כ"ל החפילו ראינו שהוציא הברוא כל שלא נגע בידו ביין עצמו שרי דכיון שאינו יודע בעיב ניסוך ה"ל מגע עובד כוכבים שלא בכוונה ע"י ד"א דשבי בשתים והכא לגמרי שרי אפילו שלא במקום הססד: (כה) באבור. כתב הש"ך אבל לדידן מותר כנ"ל ואם היה מהודק בחזקה כתב הרשב"א דאפילו חיין יוצא ומספסף שרי כיון שהיחה הברזא חחובה כ"כ בחבית שלא היחה קופלת מן החבית עכ"ל ב"י: (כו) נאסר. בהנאה מן הדין. ש"ך: (כז) שבשוך. וכט"ז כתב דנראה לי שיש להקל אפילו במגבים לענין הנאה אבל בשחיה אסור במגע לחוד כמ"ש בסימן קכ"ג ס"ו וע"ל סימן קכ"ה ס"מ: (כח) לחוד. וכתב ד"מ לכן אני חמה על קצח המחמירים בנגיעה לחוד בלא שום שכשוך ונראה דאין לחוש כלל עכ"ל וכ"ש לדידן דשרי. ש"ך: (כמ) בשתיה. ולדידן מוחר בשחים במקום לא נרע מסגע ע"י דכר אחר לקסן מעקה כ"ד ושם גם בשכשך וכ"כ ת' ג"ב מ"ח חיו"ד סיסן ס"ם: (ט"ו ס"ק ט"ו) וכך והם דברי הפור. ע" ש"ך סיסן קכ"ה ט"ק "ם: (ט"ע סעיף י"ס) ודעב יודן ויצק היין. ואס הכרי

(מיפן קב"ד סעיף י": בתנ"ה) אם שכשך בנופר של הכלי בלא הגבהה לא מקרי שכשון ולכן אין להחמיר במקום פסידא . נשו"ם מ"ל מ"ל מ"ל מ"ל מים לדנידן מותר אפינו סגפה דנידן מותר אפינו סגפה דנידן מותר אפינו סגפה דנידן מותר אפינו סגפה בנופר של הכלי בלא הגבהה לא מקרי שכשון ולכן אין להחמיר במקום מסידא . נשו"ל ח"ב)

רש"י וכל כפוסקים בהדיא דמוחר אפי' בשתייה כמ"ש הטור והש"ע סימן קכ"ה והנה בהגהת תיימוני כ' מכח זה דט"ח יש ברמב"ם ול"ל

שזרקה שלא בחמחו ודעת הש"ע שהעחיק דברי רמב"ש כמוח שהם

לא ידעחי ליישבן גם הראב"ד כ' על דברי הרמב"ם האלו בהם שיבוש

שאם בחמתו מותר אפי׳ בשתייה ויפה

עשה בלכוש שלא העתיק דין זה דזרק

בחמתו כחן ועמ"ם בסי' קכ"ה סעיף

ה׳: (דֹן) עובד כוכבים שדרך יין אם

שמרוהו בו׳. בטור כתוב בלשון זה וכן

אם דרך היין ברגליו מוחר בהנאם

כיון שהוא טרוד בדריכה כד"א ששמר

יכרחל שלח כגע ביין חבל חם לח שמר

ישראל אסור בסנאה שודאי נגע

שחיבת ניסוך עליו והרשב"א כתב

שאפי' אם נגע ברגליו ביין בכונת

מגע מותר בהנאה שאין דרך ניסוך

בכך וח"ח הרח"ם חסרו בהנחה

ע"כ לשונו ובאשיר"י לא כחב כך

ליין וכדלקתן פו' קכ"ם ספיף" ופי' במם שליינתי שסילד שם במשנה כדמפרש רב פפא שם:

נקודות הכסף

דפרמנ"ם בשיטת רי"ף רבו כ' דין זם דהוי קשם להרמנ"ם למה לא מסק סרי"ף הא דרב אשו אלא ודאי דס"ל להרי"ף בהנחה ואפילו בחמחו וס"ל להרי"ף דטעמא דהכשירוהו משום פירדת ולא משום זריהם דכיון שנוגע ביין מה לי מ"ר אריקה או על ידי מגע שלא בחמתו דליכא פירדא אסור אסילו כהנאם והא דפריך לרב אשי משלא בחממום"ל לאקשויי מנחמתו שה ל"ק דרב השי יכול לדחות דפי משנם סוח וסכשירוהו בשתים משום הכי סים מוכרת למיפרך תשלה נחמתו כן נ"ל שתוחשי בכסף משנה שתפרש הרמב"ם כשימת הרי"ף רבו דלית כלכתה כרב השי ולה ביחר כל דבריו לפשם הכרייתה והפשר שתפרש למש ורו"ה: (שם מ"ק י"ו) ולער"ב דגם המור מ"ל כן דכיון דחשוב דריכה כי'. ודעם הדרים והכ"ח דלדעת סרח"ם חסור בנוגע כיד וכמ"ש חסור כוגע כיד וכמ"ש כש"ך מ"ק כ"ק ודכריהם נראים: (שם) ובמ"ש ק"ל למה כתב המור במיטן קכ"ג כו . ככר כתבנה כום (עיל סי קכ"ג: (שם מ"ק "ה) כושוד לי כו' . להנס כארין " ההדבר פסוע לומנס כארין" ההדבר פסוע דחבים שנסדקה לחרכה מיקרי ומניע שופוקה נמנט מיקרי טרדת כמו שמפורם נפוסקים וכ"כ הכ"ח: (שם) דברי הב"י בזה אינם בדקדוק כו'. ככר קרמו סנ"ת סעיף ע"ו

עו" בש"ו מ"ה ע"ו דמחמום על כרמכ"ם וכמחבר דכחב ראסור בשתים ובמשנה איתא לסדי'סכי זה מעש' והכשיכוהו משמע לנמרי מומר אפילו כשמים ואת"ו אמר למרך דודאי לדברי ר"ש דסכר דמדד בקנה מומר אפי' נשתיה שפיר מנא המס והכשירוהו אפילו בפתים משח"כ לדידן דקיי"ל דמודדין בקנם חכור בפתיב ס"ם נמי ארקו בחמחו לכור ואמנם אמ"ו אמר לפרן דו"ל דסרמ"א פ"ל דגם הראב"ד ס"ל דחין לדמות שרדות לסדדי וכח דלה מחלק כן וחירן חירון חתר כין סים שם ישרה! כו' לה משום דמדמי לחו לשחר מרדום חלח

ממה יהונתן

פרדות שפיר ש"ל (הרחב"ד דחין לדמות להדדי ולק"ת: דגול מרכבה

וסיינו כך בענמו כמו חביתה דפקע דחתיה כחי עובד

כוככים וחכקו דשרי לוכנוני"

סיינו משום דטריד בסגלה ס"ם כמו במעשם דחבים דחמרת דחישחקיל לכרות ולת בדמיון שלי מילחת אכל בשתר

דבמקום פסידה הפילו הגכיהן ושכשך פוחר לדידן דוודחי לח ברם זה מתגם התוכד כוככים פי דבר חתר דחינו חסור לדירן כדלקתן ספיף כיד בסגפיה וכודחי חין חילוק בין שכשך או לא וכן מוכח בס"ו פיי קכ"כ סוף ס"ק י"ב ורמ"א בכאן מיירי במקום פידוע שפס עובדי שנודת כוכנים

במקום הפסד דלא גרש ממגע שוכד כוככים ע"י ד"א כמ"ם כסי" כ"ד והחם אפילו שכשך

כונה מגע עובר כוכבים שלא בכונה כו' . כלומר שלא ככונה לנסך אבל אם לא כיוון ליגע שרי בקנה אפילו בשחייה דה"ל מגע טובד כוכבים ע"י ד"ח דשרי בשחייה לדלעיל סעיף י"ד ולקמן סכ"ד וכ"כ פר"ן ומביאו בית יוסף סוף דף קס"ג נסוף ד"ה מגע עוכד כוכבים שלא בכווכה ע"י ד"א כו'

ובבית יוסף וכפרישה ס"ם זה מחלקיכן בע"א וז"ל דמדדו בקנה מתכרין להכנים הקנה ביין אבל הכא אינו מחכוין להכנים הסכין אדרבה מחכוין לסחום בפני היין שלא יצא הילכך דתי למגע טובד כוכבים פ"י ד"א שלא בכוונת מגע כלל דשרי בשתייה עכ"ל . ולעיל סי"ד ולקמן פכ"ד כמי איכו מתכוין ליגע ביין: בות וי"א כו' . וכב"י לס"ם להחום לירעה דשוה למדדו וכ"כ ברשב"א היו זבובים או יהושים ע"פ סחבית וסתיזן בין בקנה בין בידו

הגדה שבכל אלו יש הוכחה שלא בוון לנסך רק למלאכחו בזן והוי מנע עובד כוכנים (ד) שלא (ל) בכוונה ואינו אוסר רק בשחייה בוד [כור] ז"א דאסילו מדדו בידו בוכן אינו אוסר בהנאה (הרא"ש ן והרשב"ה ועור ורחב"ד ור' ירוחם) הוחיל ובמלחכתו הוח עוםק ויש

מוחר בהנאה ואסור בשתייה אבל האוסרים במדדו ביד בהנאה

ה"ב להחזת לירעה ביד דאסור בכנאה ולא אמרו במשנה ימכר אלא בהתיז קנה דוקא עכ"ל . ולפי זה למאי דקי"ל דבמדדו ביד

שרי אף בשתיים במקום הפסד וכמו שיחבאר בס"ק כ' ה"ה זכובים

וימושים ביד : ממ אינו אופר בהנאה . ולדידן שרי חף בשתיה במקום הפסד וכ"פ הב"ח סס"ך וכן משמע בהדיח בחשובה

רבי חלים מזרחי סי' נ"ו סוף דף פ"ה וכן בכל הסטיף כשכתב הרב

מוחר בהנחם לדידן שרי חף בשחיים כדלקתן ס"ק ע"ח: ג במקום

הפסד. כ' סעט"ז הפסד מרובה ול"נ דה"ה הפסד מועט וכן משמע

מדבריו בד"מ וז"ל ול"כ דהואיל והוא איסור דרבכן הלכה כדברי המקילין

ותו דבתראי כינהו וידעי טפי דברי הראשונים ופסקו להתיר ואף רבינו הטור לא זכר כלל דברי הראשונים מכלל דפשיטא לים דהלכה

להקל עכ"ל וכן משמע מדברי הב"ח סס"ך דאפילו בהפסד מועט קי"ל

הכי ועוד שהרי המחמירים הם הרי"ף לדעת הר"ן והרמב"ם לדעת

סבים יוסף דכחבו דמדהשמיטו הך ברייתא דמדדו בין ביד בין ברגל

ימכר מכלל דס"ל דביד אסור בסנאה ולפעד"ג דאדרבה איפכא

מסחברא דמדמי ליה לעובדא דשמן (לעיל סעיף י"ב) ושאר עובדא

דכותיה דמגע שלא בכוונה מותר בהלאה וסבירא ליה דרבי נתן דאוסר

היינו משום דסבירא ליה מגע שלא בכוונה אוסר בהנאה ולא קי"ל

כוחיה וכיון שכחבו בשמן ובמגע עובד כוכבים שלא בכוונה דמוחר

בהנחה לח הולרכו לכתוב מדדו ביד מותר בהנחה ודוק: בא שלא

נגע בידו. אבל נגע בידו אסור בהנאה אע"פ שעסוק במלאכחו ול"ד

למדדו ביד וכן דעת העור וכן פי' בפריבה סכ"ז ע"ש וכן פירש הב"ח

סט"ו דעת סרח"ם: נב רק בשתייה . היינו דווקח כשנמשך הכל

לא נמשך שרי אפי' בשחייה כדלעיל סי' קכ"ג ס"ק מ"ג : בג דחא גם

בן במלאבתו כו' . לא הולרך לטעם זה אלא להאוסרים ניסוך ברגל

בהנאה לעיל סי"א אבל להמחירין בלא"ה מוחר בהנאה וק"ל : גד ואין

לדמות כו'. ודוקה מה שמפורש בש"ם ופוסקים שנקרה עירדה

להקל ב במקום (לה) הססד (דן) [מז] עובד כוכבים שדרך יין אם שמרוםו וראו בא [מת] שלא עע כידו אין היין נאסר בהנאה בר רק (לב) בשמיים בב דה ג'ב במלאכחו הוא עוסק (סור) ועיין לעיל סיי קכ"ג (מום) וכן אם הכנים ידו לחוך חבית ואינו יודע שיש שם יין אינו אוסר בהנאה (שם) [1] ואפילו גודע לו שהוא יין אם הוציא מיד שנודע לו מוחר בהנאה הואיל וכשהכניסה לא ידע שהוא יין (מור בשם ראב"ד ורא"ש ור' ירוחם) (דרן) בר [נא] ואין לדמוח מילחא למילחא בדברים אלו ואין לך בו אלא מם שאמרו (לג) חכפים (פור ורא"ם וראב"ד ורשב"א):

עובד כוכבים שנפל לבור של יין (ים) והעלודו 🌣 🗅

בָד"א כו' וע"כ דעת ב"י שאפילו אם עסק ביד בענבים בשעח דריכה להפוך בעובים ולעלרם מוחר בהנאה כיון דערד בעבידתיה ושלא כדעת הטור דתוסר בזה ביד ולעד"נ *)דגם הטור ס"ל כך דכיון דחשוב דריכם עירדא מאי שנא רגל מאי שנא יד כל שסוא דרך דריכה ולרכים דסיינו לאסוף הענבים ולא בא הטור להלריך שמירם אלא שלא יגע שלא מחמח עסק שלו דאפשר בהוא דרך ניסוך דברגל אף שיש בו ג"כ ניסוך לפי דעת הרח"ם מכל מקום כיון שהרגל ערוד חמיד בדריכתו חין חשש בו אבל ביד אין בו לורך לדריכה אלא לפי שעה לאסוף את הענבים ע"כ יש חשש שלא יגע ביד בשעה שאין בו טירדה והוח עדיין בדריכתו וכ"ם אי ליירה לידיה דעובד כוככים דסני דסרא"ש סבירא ליה לא בזרינן ליירה אטו לא ליירה כמ"ש סרא"ש בהחלת פרק ר"י וכא דלא כתב כרא"ש שלריך שמירה משום יד דאין לורך לכחבו דכיון דקמ"ל דאפי ברגל ים איסור אם הוא טושם הותו בכונה כל שכן ביד במקום שאין בו לורך דריכה ובודאי לריך שמירה ע"ז כדין כל מקום שיש חיסור והה שהקשו להינוק והא קה מנסך ביד והולרך לומר דליירנה לק"מ דהחם בא החינוק ללמד דאף למשנה אחרונה יש היתר לדרוך עם העובד כוכבים וע"ז הקשו הא למשנה אחרונה היה נסך משהחחיל למשוך והוצרך לתרץ דציירנה לידיה והיינו שמירה שזכרנו *, ומ"מ קשה לי למה כ' הטור בסימן קכ"ג ואפילו לא נגע בו אלא דרכו יש לאסור מה שנמשך מכחו לבור והא הוי כחו שלא בכוונה כיון שערוד הוא בדריכה ובט"ם קכ"ה מפורש שכהו של עובד כוכבים שלא בכונה מוחר אפי' בשחיה והיינו שאינו יודע שיין יולא מן הכוד וה"כ דכוחיה כיון שהוא טרוד כמו במגע שאין הילוק בין טרוד לאינו יודע שהוא יין ונ"ל לחרך דדוקא באיסור שהלוי במגע דהיינו שחוסר אפילו בהנאה משום חבת נסוך יש היתר אם הוא טרוד באיזה טירדה כגון בדריכה או מדד היין אפי' ביד לדעת הרא"ם דאז אינו מנסך משא"כ לענין כחו שאין דרך ניסוך בכך אלא במ"מ אסרו חכמים כל מה שיולא מכחו א"כ אף אם הוא טרוד בטבידחים מ"מ טיקר טבידחים להוליא היין וזהו גופיה שאסרו חכמים

חבל חין לנו להחיר דברים חחרים מחומד הדעת לומר זה חין מחכוין בעובד כוכבים שעושה מעשה להוליה היין מכחו ולה התירו בס"ם לניסוך קכ"ה כחו שלא בכונה אלא שאינו יודע שיוליא היין כלל וכן אם אינו יודע שהוא היין: (ירה) ואין לדמות מילתא בו' . *) קשה לי דוהו מדברי הרא"ם שהקשה על מעשה דרב פפא שניעלה הברוא ואנח עובד כוכבים ידו על הנקב אמאי אסור בהנאה והוא ערוד בהצלח יין והוי כמו מדדו ביד ותירץ בשם הראב"ד דמיירי שהיו כאן יהודים וקדם העובד כוכבים והניח ידו שם דיש מלילין זולתו וע"ב לא מקרי ערוד ובשביל ניסוך עשה כן וע"ז חולק הרח"ש דאימור למצוח הן עשה כן וקושיא מעיקרא ליחא דאין לנו לדמוח הטירדות להדדי אלא מה פמלינו בחלמוד שנקרא טירדא כי אגרדמים בטועם יין היה ראוי לקרוח טירדא כמו מדדו ביד ואפ"ה לה מיקרי טרוד ואסור בהנאה וכן הצלח יין לא מיקרי טירדא עכ"ל. וא"ל סא מלינו כך טירדא דהללת יין בגתרא במה דשרינן בסנאה בחבית שנסדקה לארכה י"ל דהרא"ש ס"ל סטעם שם משום דלא היה משכשך כדפרש"י הכיאו ב"י בסמוך ואע"ג שסיים ב"י על דברי רש"י כלומר וה"ל מגע ע"י ד"א שהרי להציל יין נחכוין עכ"ל באמת דברי *) הב"ל בזה אינם בדקדוק שכיון שפירש"י דלא היה משכשר מותר בהנאה אפי' במגע בכונה בידו וא"ל על רש"י עלמו למה לו לפרש הטעם משום שכשוך אמאי לא פי׳ דהוה טירדא ומגע ע"י ד"א י"ל דסבירא לים כהרא"ש דהצלח יין לא מיקרי שירדא וסנם רמ"ח שפסק בסעיף כ"ג כדעת סרחב"ד דסללח יין לח מקרי טירדה והיחד כחב כאן שחין לך אלא מה שאמרו חכמים וסלח אנו מוסיפין עליהם ומ"ם הוספה זו מהוספה אחרת. שוב ראיתי בריב"ם סי׳ ש"י בשם רשב"א ג"ב כדברים אלו שאין להוסיף על דברי חבמים וסוא שלמו ס"ל דסללת יין הוי טירדא וי"ל להרשב"ה וראב"ד דס"ל דבאמח יש הך טירדא דהללת יין בגמ' דמ"ה החירו בחבים שנסדק באורך ולא כפרש"י דסתיר משום שלא שכשך אלא ס"ל דאפשר דסום שם שכשוך וכ"כ בחם"א שהיה שם שכשוך הניכר של ידי החלאים : (ים) והעלוהו

חידושי רע״ק

וזירושי דע עץ

(פ"ז סקי"מ) המינו במוני מדום דלא היה כו'. חבירני דמ"מ ליתמר משום פונע יון [מ"ז] וו"א כו'.הרא"ש שם דמ"ש במני מדו דלא המעשה שהיה כך היה כמ"ש

במני הוא מהלכה מפני ההיא האנדמים והו"ג דחה דבריו אבל הביא ראיה ממש"ש ו"ש ב"א ההיא היה מעשה כו' ומ' בכל מוד"ז ביר אבל הרא"ש ובשם הראנ"ד הי שמ"א דרי"ף

דתאה מהלכה מפני ההיא האנדמים והו"ג דחה דבריו אבל הביא ראיה ממש"ש ו"ש ב" ב" ההיא היהתא כו' או"ג כו אל"ג דומי למדדו ביר אבל הרא"ש ובשם הראנ"ד היי שם וכמ"ש
למטח ברג"ה ואין לדמות כו' ובסכ"ג בחג"ה ורוקא שהיה כו' (ע"ב): [מ"ז] עובד כוכבים שדרך כו'. שם ברא"ש משברא דינוקא וענרא דנהרדעא שם נ"ח א' וכש' ו"ה בחום נ"א ב" והיה בירו אור ב" ב"ח בחום נ"ח א' וכש' ו"ח בחום נ"ח א' וכ"ב ב"ה וכמה כו': [מ"ז] ורא כו'. שם ל"די בשם הראנ"ד: [נ"ז] ואין כו'. שם מ"ב מדלא התירו ותיא דברוא דמכ"ג ובן הוא דאנודמים שם נ"ח א' וכ"ב בת"ח וכ"ש בסכ"ג בשוד הת"ח ורוקא והיא ברוץ אחר הביאו וצרא"ש והרשב"א שם וכמ"ש בסכ"ג בשוד הת"ח ורוקא ברוץ אחר הביאו וצרא שוה וכמ"ש בסכ"ג בשוד הת"ח ורוקא ברוץ אחר הביאו וצרא שוה וכמ"ש בסכ"ג בשוד הת"ח ורוץ מ"

באר הימב

ספסד ש"ך והשם"ו מביה רחיה מן הש"ם דחפילו מן הדין מוחר בשחיה חם זרק בחמחו ועי' לקמן בסימן קכ"ה ס"ה: (ל) בכוגה . כחב הש"ך כלומר שלא בכונה לנסך חבל חם לח כוון ליגע שרי בקנה חמילו בשחיה דה"ל מגע עובד כוכבים פ"י ד"ח דשרי בשתיה כדלפיל סימן י"ר ולקמן סימן כ"ד: (לא) הפסר . כחב הש"ך היינו אפילו הססד מועם ולדידן שרי אף בשחיה במקום הססד וכן בכל הסעיף כשכתב הרב מותר בהנחה לדידן שרי חף בשתיה וכן חם היו זבובים על אף כסיאם וכלא כוונס נספים חד דרגא ומותר בסיאה אכל בשמיה אסור פ"ש פוד ולפ"ד פי החבים והחיז בין בקנה בין בידו מותר בסילה ואסור בשמיה ולדידן שרי אף בשמיה במקום הפסד: (לב) בשתיה. היינו דוקא כשנתשך אכל לא נמשך שרי אפילו בשתיה. ש"ך: (לג) חבמים. ודוקא מה שמפורש בש"ח ופוסקים שנקרא

לודחי לא גרע זכ ממגע שובד כוכני פ"ד דבר אחר לקמן סטיף כ"ד נפג"ם ש"ש וכ"ב נספרו משובת נו"ב הייכא מיים וכ"ב נספרו משובת נו"ב הייכא מיים וע"ש מיי ע"ש וע"ש ביי ע"ש בכל הדבל הם אם כלו היים חמר אבל אם סיים מלא יש במב דבל זה אם כלו היים חמריו לפשגיה היים מלא יש להיים לדכרי רש"ד דבמלא חיישינן שמא נגע כל שאין סישראל מחפריו בחורן כ"ד שאי מבנות הוא להיים ביים במשובת לא נפיק ויש לפקל אפילו אם היים מפנים כדאים מות במות מבל משובת במות משובת משובת במות משובת במות משובת במות משובת במות משובת במות משובת במות משובת אף כסנאה וכלא כוונם נסחינן חד דרגא ומוחר בהנאה אבל בשחיה אסור פ"ם פוד ולפ"ד

לח מיבלם במשוכם: לו פעוכלי לסהות תכיפת וכו' ש נ"ו וכדפת הכת"ם קד סב ולוישט וה"ל פנעו פ"י דבר חחר שלא בכוונת ניסוך שהרי להליל כה : לח מעוכדה דסכוה חכיתה וכו' עם כ"ם וכרב פפה וכלישנה במכה מרי"ף ולמב"ם ובליקנה כונות כדי בי הרו"ף והרחב"ר בכשנחו בפי"ב תהת"ח ושרח"ב והרשב"ח

נקודות הכסף

כוס: (שם סיק כ'ב) וק"ל למה לא התיר ריב"ש ממעם דתאידנא כו'. (קיש דהכיב"ם

מפה יחונתן

(שם סעיף כ"ב) חבית שנמדקה לארכה כו' . עיין ש"ך ס"ק נ"ם מש"כ נשם העטרת זהג דהכח חשינו יש שם ישרחל מוסר בהנחה מ"ש שם ישרת מומר בהנחם פ"ש ויש לממום לכלורה דלם כן לכתי לא מתרך הראכ"ד מידי דהא כל פה שסכרית להלה"ד לתירונו היינו לתרן מם נין זה להאי מכים דאשתקל ברוא דאסור בהלהה וסכל שותר לכך סוככת לומר לגכי מכיפת דחשפקל ברוא מיירי שפים שם ישראל אם כן לפי דכרי שם ישראל אם כן לפי דכרי שפש"ז דראן אפילו פים שם ישראל נמי מוחר קושיים פראנ"ך נש"ש כרא ומ"ש סכת ותפשר דלום כוון הש"ך כמש"כ פליו דלה נכיכת וכדמוכת כדברי הראב"ד וכו' ובווו למש"כ אמנס יש לרחום דוודחי חיכה לפלוגי כין פכה לחבים דחשחקל ברוח מנים לפנין כעלה דבשלמת חבים שוכקש דכסול להציל מיד שפיר אתרינן דעוכד כוכנים עריד להציל אסי איכא ישראל משום דחם יחחתר רגש ישקד כל סיין לחרץ חכל גבי השחקל כרות חם ישכחל שומד שם ליכא מירדא כלל בכולה כיון דבהאי זמן פורחא לא יססיד כק תיפוס וליכה כהן שיכרה כלל הבל הי ליכה כלל ישרהל ודאי דליכא חילוק כלל בסירד דהצלה בין הך דהכת להתי דתשתקל ברות כיון דתם למ דמתקר כמח כיון דחם נמ ייני ססיד סכל כמו כתביחת דסקש ונס"ד פוכים סכתב"ד דח"ם דליכת שם ישרתל נמי מסור מם כן יקשם מ"ש סכת ומ"ש חבימת דממרינן שם דחיבת שכרת דממרינן בדחיכה שם ישרהל שפיר היכה להפלובי כין פכה להשחקל ברות כמ"ם העמ"ו ולק"מ:

דגול מרבבה

ש"ע סעיף כ"ג) עוד חנקב אסור בהנאה וכר'.רש"י כנת' סירם שחינו חסור רק בשחים שירש שאינו אסור רק בשהים משום דלא שכשן ופטחבר נ"כ ס"ל דבלא שכשן אינו אסור בסולה ושיון לשיל מקוף יאא וכש"ך ס"ק ך' וצ"ל דמ"ל להמחבר כיון שנסקר כל סיין מלמעלה לנאת והוא שונעו ומחיק כידו שלא יסנוסע סיין בהוה כשכה וצ"ש ושי בחום הוה כשכשך ול"ע ועי" כתום דף נים מיב בד"ם חמר רב מפח וכן הרח"ם שם גם כן שירם שחסור כהוח" וחין (ומר מעמ' דידהו דסכרי כחו חסור דטד כאן לא כפינן שכשוך אלא כמקום שאפשר לשכשך מנג ססוא שאו אם לא שכשך שין זם דרך ניסוןשעיקר ניסוך שלפם היא בשכשיך וכיון שכידו לשכשך ולא שכשך ודאי סשם פת . הלשון משמע שמת קודם העלחה אכל חי בשעת לניסוך כ"כ הפוסקים: בדן מותר בהנאה , ולדידן שרי אף בשתיה במקום הפסד: גו וה"ה בו' . וכן אם לאחר שעבר האונם נמלא עדיין נוגע בו אסור בהנאה אפילו הוא אונם דעלמא דלאו קרוב למיחה רשב"ח שם: בז ולא מיקרי נגיעה מה שנוגע על ידי אדם. וחפי

יחכוין העובד כוכבים לנסך בדרך זה ואומר בפירוש שהוא מנסכו ע"י כך איז בדבריו כלום וה"ג אמרינז שנוגע בכלי שהיין בתוכו שאין זה נקרא מגע טוכד כוכבים ביין ע"י ד"א אלא הוא כוגע בכלי והכלי לוגע ביין וגם בקנה אפשר לומר כן שכל שקדמה נגיעה הקנה ביין לנגיעת אדם בקנה אין זה מנע עבוד כוכבים על ידי ד"ח דמשמע שהוא מגיע ד"א ליין אכל זה איכו כוגע אלא בקכם הכוגע ביין אבל לריך להתיישב בדבר זה שכ"ל הריב"ש שם ומכיחו ד"מ ונרחה דלדידן דקי"ל לקתן סכ"ד דמגע עבודת כוכבים ע"י ד"ח שרי אף בשתיה במקום הפסד אם כן הכא בשקדמה נגיעת הקנה ביין שרי בשתיה אף שלא במקום הפסד: בת הרי זה מותר בהנאה . כסכ העט"ז בסעיף כ"ג דהכא אפילו יש שם ישרחל שרי בהנחה ול"ד לדלקמן סעיף כ"ג כו' ולא נהירא כדמוכח בדברי הרחב"ד והרשב"ח והרח"ש דאין לחלק וע"ם: בבי וחבקת עובד כוכבים. ל' סר"ן שרי לסדק על ידי שובד כוכבים ומביחו ב"י וד"מ: . והניח העובד כוכבים ידו כו' כב"י וה"ה לסומם הנקב בברזא קלרה שאינה עוברת כל עובי השולים וכ"כ סרכ בסמוך: כא עד הנקב אסור

כו'. דכיון שסופו לנחח והעובד

כוכנים

השלאה ואחר כך מח חכף חיישינן שמא אוחה שעה נחן שכח לירתה שלו כדחיתת בגמרת דדמי עליה כיום חידם פירש"י וחזיל ומודה על שניצל ומסחמא נסכים בעלייתו עכ"ל ונראה דהוצרכו בגמ'

לסברא זו ולא אמרו מסתמא נסכים כשאר מובדי כוכבים כיון שאו אינו אנוס אלא דמיירי אף שבוא באוחב שעה גוסק ומסוכן מית מודה ומשבח שכוח כיצול ממיחה לגמרי וע"פ זה כיחא לי מ"ם המור לפיכך קטן שאינו יודע במיב עבודת כוכבים ומשמשיה או גדול שנפל לבור ועלה מת מוחר בסנאם ופי' ב"י שכפל הדברים כי מתחלם אמר דרך כלל ואח"כ נתן פרט בכל אחד דהיינו בקטן נחן פרט שהוח אינו יודע בטיב עבודת כוכבי' ובנפל לכור לא ידע מאי פרט יש בו ואמר שאכרו אגב אחרים ולפי מ"ש ניחא דקמ"ל דוקא עלה מח דהיינו בשעח עלייתו כים מת ולא אא"כ דאלו מת אח"כ היה לו לומר עלה ומת דוגמא לדבר יש חילוק גירסות בפ׳ א"ם לענין חולעים פירשה מחה או פירשה ומחה כמו שמביח ב"י לעיל סימן פ"ד וזהו דקמ"ל הטור דדוקא סים מת בשעת העלחה מותר בהנחה כן נראה לי נכון וכן נראה מדברי ת"ה פארוך הכיח בית יוסף שכתב דהוח הרין בשחר חונס שחינו קרוב למיחה מיקרי אונם ובנמרא קמשמע לן שלא חימא כיון שנפל לכור וקרוב למיחה

כוח בסול וחפילו כוח עלם חי לח

רמא אנפשיה לנסך קמשמע לן כיון

ונתגלגל גם לחוץ שהיה באנסו

דנישל יהיב דעתיה ומודה כו'

משם מת גה מותר בהנאה ואסור (לי) בשתיה אבל עלה (לה) חי אסור בהנאה:

הנה בר [נב] וה"ה אם נחקל ונחגלגל בחוך היין (ב) ונחגלגל גם לחוץ שהיה כאנסו גם (לו) לבחוף (נ"י כשם הרשנ"א) :

כא [נג] לה ישראל שנפל לבור של יין ושלח עובר כוכבים ידו ואחז בו והוציאו וישראל אחר היה שם (כא) ששמר שלא נגע ביין מותר אפילו בשתייה:

הגה בן ולא מקרי נגיעה מה שנוגע ע"י (לז) אדם (ריב"ש סימן ש"י): כב (נד) לי חבית שנסדקה לארכה וקדם עובד כוכבים וחבקה כדי שלא יתפרדו החרסים (כב) נח (ה) יי הרי זה מותר (מי) בהנאה אבל אם נסרקה לרחבה ונתן ידו עליה והכביד עליה עד שהדקה ומנע יציאת היין מותר בשתייה משום רלא הוי נוגע ורוחק יין החבית אלא מעשה לבינה בעלמא קא עביד שהרי הוא כלבינה הנתונה על פי החבית ומכבירתה (נה) ובחבית של עץ (כג) שיש להם חשוקים צירקא"ליש בלע"ז גם כשנסרקה לארכה גם (ש) וחבקה עובד כוכבים מותרת בשתייה (כ"ן כשם חוספות והות בתו' שלנו ונהנהת תיי' כשם רשב"ם ומרדכי בשם רש"י):

כג (נו) לי חבית שהיה נקב בצדה ונשמם הפקק מהנקב ם והניח העובד כוכבים ידו במקום הנקב כדי שלא יצא היין (כד) כל היין שמראש החבית כא *)עד הנקב אסור בהנאה ושמן י הנקב ולממה מותר בהנאה ואסור בשתייה:

גם לבסוף . דמוחר בהנאה כל"ל : (בא) ששמר שלא נגע בו' . כ' רבינו בשם ריב"ש סי' ש"י דלא מיקרי זה העובד כוכבים טרוד במה שמעלה הישראל כמו שמלינו בגמרא ההוא אתרוגא שנפל כדלטיל סטיף י"ג דשמא יותר. בהול טובד כוכבים למטלות האתרוג שלו מלהטלות לישראל כו' וא"כ היה ראוי לאסור שה"ל מגע ע"י ד"ח דהיינו שנוגע ביין ע"י הישראל אלא שנחן טעם (דאיך)[דאין] שייך בזה נוגע טובד כוכבי' כיין דישראל סוא הכוגע ולא העובד כוכבים וה"ל אמרינן בטגע בכלי שהיין נחון בו שאין נקרא מגע עובד כוכבים אלא הוא נוגע בכלי והכלי טגע ביין כיון שסכלי כבר נגע ביין כו' ע"כ והא כענין שכחבתי בסעיף כ"ב שהמגע ע"י ד"א לריך שיביא הנוגע אח הד"א ולא שיהיה כבר שם וזהו שכתב רמ"ח ולא מיקרי נגיעה במה שנוגע ע"י אדם לאו דוקא אדם אלא כלומר כיון שהיה האדם כבר שם לא מיקרי נגיעה *) וק"ל למה לא החיר ריכ"ש מטעם דהאידנא מגע עובד כוכבים על ידי ד"א מוחר בשתייה כמ"ש רמ"א סימן זה סטיף כ"ד : (בב) חרי זה פותר בהגאה . מבל בשתים אסור דה"ל מגע טובד כוכבים ע"י ד"ח דהיינו שמוחז היין ט"י ב' חלאי החבית שהיו מתפרקים לולא העובד כוכבים וא"ל א"כ נימא בנוגע בכלי מבחוץ יאסר דה"ל נוגע ביין ע"י דופני הכלי לק"מ דכשהכלי שלם לא שייך נוגע דכל נוגע ע"י ד"א היינו שהנוגע מביא ד"א בשעת הנגיעה ליין משא"כ בכלי שלם הכלי הוא כבר יין בחוכו ואין לזה שום נגיעה ביין אבל הכא שהחבית נסדק והוה כאלו נחרחק מן סיין ונחטרם ממנו שהרי היה מחפרק לולא אחיזהו ע"ב שפיר הוא מביא הד"א וא"ל ממה דפריך בנמרא דף נ"ח והא נגע בנטלא ש"מ דוה קרוי נגיעה ע"י ד"א לק"מ דמ"ה פירש רש"י שם דהיה ס"ד ששואב בכלי ששמו נטלא מן החבית כו' נמלא גם בזה סום סטוגע מביא את הד"א ליין אבל בהנאה מותר דלהללת יין מכוין ומיירי כאן באין שם ישראל להגיל כמו שיחבאר כסמוך וכ"ה בב"י בשם סרשב"א: (כג) שיש לחם חשוקים. בלטון אשכנז רייפי"ן: (כד) בל היין שמראש החבית. כי כל הנעלר שם מחמח העובד כוכבים שקים ייצא לולא אחיזמו כ"ל כאלו לגע באותו חלק כולו כיון שקוא מונעו מלצאת ומם שלמטה מן הנקב אסור בשתיים והוא מחמת אבורו אל העלאן האסור וזם גרע עפי מניצוק חבור כי איך יחכן שהעליון אסור ומה ששוכב חחחיו יהיה מוחר כן כחב מרדכי ושאר פוסקים:

חירושי רע״ק ביאור הגר"א

פתחי תשוכה באר הימב

ל"ע: (דק) ה"ו מיתר ברנאה. עש"ך מה שחלק על הלכום וכן המיז רים מ"ק כ"ה פשיג פליו מירדא אבל אין לנו להסיר דברים אחרים באומד הדעה לומר זה אין מחכוין לניסוך כ"כ הסוסקים: (לד) בשתיה. ולדידן מוחר אף בשחיה במקום הפסד. ש"ך:

מביח ד"ח בשנת הנגיעה ליין משח"כ בכלי שלם הכלי היה כבר יין בחוכו וחין לזה שום נגיעה ביין חבל הכם שהחבית נסדק והוה כחלו נחרחק מן היין לכן אשם כשני נוכחון יחסור משעם זה נק"מ דכשהכלי שלם הכל והוה כחלו נחרחק מן היין לכן אשם השכשור דרכו לפוך אחר בשתיה רק בהנחה המינו שהחדר בשתיה רק בהנחה המינו שחדר בשתיה רק בהנחה וחל דק כלל : (למ) וחבקה. כלי שכשון ומירי כחן בחין שם ישרחל להציל ודלח כלבוש דכי דכחן חשילי שם ישרחל שרי בשמים מותר לבתרי ומה שיל אחר בשתי משום דבל לכן וחבקה בשתיה במין שחי אשבר בשתיה במין שחי אשבר בשתיה במין שחי אשבר לשכון חוירי כחן בחין שחי אשבר לשכון הוח בשתיה במין שחי אשבר במין שחי אשבר לשכון חוירי כחן בחין שם ישרחל למבוי במין הוח בשתיה במין מחור לבתרי בשתיה במין מורי בשתיה במין מורי במין שחי אשבר לבתרי משום במין שחי אשבר לוחור רק משום כחו ולכן חוור לו וא"כ בכרות לרוכה ושובה כל פוני השוליים המשות המין בשתיה לוחור רק משום כחו ולכן חוור לו אשר בכרות לרוכה ושובה כל פוני השוליים המונים במין היין משחיר במין משיר במין למין בשתור לחור וחיים במין לחור במין במין למין בשתור במין במין למין בשתור במין במין למין במתרי בבתרי בתרי במין למין במונים המנים במין שחיר במין במין למין במין למין בתרי בשתור לחור היים שום לוחור היין במין במין למין במין למין שה שנשום במין במין למין שה שמנים במין במין למין שה שנשום המין במין למין שה שנום במין במין למין שה שנום המין למין שה שנום במין במין למין שה שנום במין בתרי במום לוכח להום לכל בברות ליום במין במין למין שה שנוב בלו ומשול נה מבע לכל ומשול נה מבע ליכח :

וסר"ן: מ מעוכדת דסכות גכרת דחמים ממרא נגישמת וכו' שם דף ע"ב: מא מור גשם תכיו פרת"ם במשוכם ם מעוכדה דססוה

לכו לדמות הטירדות זו לזו כדלעיל ס"ס י"ט מיהו בתשובת ר"א מזרחי סי' נ"ו פסק בסתם כהראב"ד ולא הביא דעת הרח"ם כלל וכ"פ הב"ח סס"ך ובאמת לא ידעתי למה דהא קי"ל הלכה כבתראי ובפרט שהרא"ש מביא דברי הראב"ד ומשיג עליהם ובפרט שהוא מחמיר וכן רביכו ירוחם מביא סברא זו באחרונה: כד אבל אם לא היה כאן כו' וכתוב בתשובת ר"ח מזרחי שם וה"ה אם ים ישראל שם ובשעה שנשמע הברזא היה העובד כוכבים יוחר הרוב מהישראל ולא רלה העובד כוכבים להמתין על ישראל לסחום סנקב כדי שלא יהא היין נשפך ביני וביני או שסים הישראל עוסק בענין אחר דינו כאין שם ישראל להניל ע"ם: סה לא גרע ממדרו

בו' . כב"י ואפשר דאפי' להאוסרים מדדו בידו בהנחה מודי הכח כיון דלח נגע ביין עלמו עכ"ל ומביחו ד"מ ואפשר גם דעתו בהג"ה כן ומפני כך כתב סחם והכל מותר : סו מותר בשתייה . כן הוא ברוב הספרים והדבר פשוע דט"ם הוא ול"ל בהנאה אבל בשחים אסור כמו מדדו ביד וכן הוא בעט"ז ובקלח ספרים וכן כחוב בתשובת ר' אליה מקנדי"א הנדפסה בחוך תשובות ר"ח מזרחי בס"ס כ"ד :

וכתוב בחשובת ר"ח מזרחי סימן נ"ו דלדידן דקי"ל דעובדי כוכבים בזמן הזה לאו עובדי עבודת כוכבים הן ומגען שלא בכונה מוחר בשחיה ה"ל מוחר בשחיה ומשמע מדבריו שם להדיא דה"ה ביש שם ישראל נחחיכן חד דרגא ולדידן כולו שרי מיהו היינו דוקא במקום הפסד וכמ"ם לקמן ס"ק ע"ח: סז אבל אם הכנים בו'. ק"ק דה"ל לחלק הכח ג"כ בין יש ישרחל להפיל או לא וא"ל דשאני הכא כיון דכוגע ביין עלמו דהא במדדו בידו כמי כוגע ביין בעלמו וכראה דהכא אפילן אין ישראל להציל לא מוכחא מלחא דכוון להציל דהא היה יכול להציל כשינית ידו של הנקב מבלי שיכנים ידו לפנים ולפ"ז היכא דא"א להליל אם לא שיחחוב אלבטו לפנים ואין שם ישראל להליל שרי בהנאם וכ"כ הב"ח סס"ך דאפילו בחחב אלבעו או ברוא ארוכה היכא דלא היה שם ישראל דהכל מוחר בהנאה דבעבידהיה טרוד עכ"ל ומיירי בגוונת דפרישית: כה דכולו אסור בהנאה. ולדידן בהכנים חלכעו שרי בסנאם במקום הפסד ובסכנים ברוא ארוכה שרי אף בשחים במקום הפסד כדלקמן סעיף כ"ד אכל אם הוא בעניו שאין יכול להציל אם לא ע"י שיכנים אלבעו ואין שם ישראל שיכול להציל שרי אף בשחיה במקום הפסד לדידן וכ"כ הב"ח סס"ך הלכה למעשה

להקל: כמ וע"י כן יוצא כל היין שבחבית. חבל חם המינקת שהקדימה גורמת אבל בעובדא דהבית שנסדק דמוחר לא מיירי כך אלא שהעובד לוכבים היה קרוב ליין בשעת הקפילה וכ"ש לקלת ספרים שלא החכר כלל אידרי בסך חבית שנסדק כו' וֹהִיה ראוי ללמוד מזה דאם העובר כוכבים עומד אלל החבית והישראל רחוק קלת ממנו דמיקרי בעובד כוכבים טרוד אבל אין נראה להקל כ"כ אא"כ רחוק כשיעור שיש הפסד קודם שיבוא הישראל ושוב ראיחי כן בח"ה הארוך דף קל"ה וז"ל והכח בח"ח להליל מהרה ע"י ישראל כו' עכ"ל חבל מ"מ נ"ל' ברור אם היה לעובד כוכבים יין כשר שעשאו ישראל וניקב החבית וסחם העובד כוכבים בידו הנקב אף שיש ישראל שם דהוא בהול על ממונו ועל כן נזדרז הוא ביותר להציל יינו וכיון שאין כאן סוכחם חליכן להקל ע"ב גם בנדון דידן שהעובד כוכבים שעסק בחיקון החביח ומכח מעשיו מחקלקל ונעשה נקב ובדיניהם חייב לשלם וגם בדינינו הוא כן לדאיתא פרק הבית והעלייה הבנאי שסתר כותל ועשה היזק באבנים. מחמת הכאחו דחייב לשלם ע"כ אין לנו הוכחה דכוון לנסך אלא היה בחול שלא ילטרך לשלם ההיזק על כן קדם והליל ושפיר קרינן ביה טירדא ומותר לדידן דקי"ל בזמן הזה מגע עובדי כוכבים שלא בכוונה מוחר כמ"ש רמ"א בסטיף כ"ד כן נלט"ד איברא דהאי מילחא חדתא היא ולא הוזכרה בפירוש בפוסקים אבל ברורה סיא וליח בה ספיקא נס"ד : (כו) אם הגיח העובד כוכבים אצבעו כו'. נראה דוקא שמניח ידו על פי המינקת שעל היין ממש הוה כנוגע בכל היין שבחבית 'כיון שהכל לגדר אחר זה לולי אחיזתו אבל אם לא נגע שם אלא הגביה קלח המינקת ותפס בה מבחוץ ומחמת זה מנע היין לנאת עוד כדרך שעושים אם רולים להפסיק הקילות אז אין איסור אלא מחמת שהריק מן המינקת לאבית כדין עובד כוכבים המערה מכלי

יאם (מו) וכ"ז כו". כנ"ל ס"ד: [D] או ברוא כו". בתום" שם ד"ח ח"ג כו" וכנ"ל: [D] ואם הוא כו". בתום" אם כו". בתום" הוא לא כו".

רסש ואירך שרי בהנאה קאמר: [[1] וימכור כו'. כסשש ע"ד א': [[ה] ודוקא כו'. הרא"ש שם בשם הראב"ר אבל הרא"ש ורשב"א הולקין שם עליו וכנ"ל ססי"ם בהנ"ה:

בו וסחם הוא הסדק מה דין יין הזה והשיב באריכות ומסקנת דבריו להקל דכיון דהיה העובד כוכבי בהול שלא ינערך לשלם ההיזק קריק ביה סרדא ומוחר לדידן דקי"ל בזה"ז מגע עובד כוכבים שלא בכונה מוחר כמ"ם רמ"א בסי' ב"ד כנלע"ד איברת דהתי מלחת חדתת היא ולא הוזכרה בפירוש בפוסקים אבל ברורה היא וליח צה ספיקא בס"ד עכ"ל : (מב) בהגאה . כחב הש"ך ולדידן בהכנים אנבעו שרי בהנאם במקום הססד ובהכנים ברוא ארוכה שרי אף בשחיה במקום הססד כדלקמן סימן כ"ד אבל אם הוא בענין שאין יכול להליל אם לא ע"י שיכנים אלבעו ואין שם ישראל שיכול להגיל שרי אף בשחיה במקום הססד וכ"כ הג"ח הלכה למעשה לחקל: (מג) יוצא. כתב הש"ך אבל אם המינקת אינו מגיע עד שולי החבים או אינו אסור בהנאה רק עד מקום שמניע המינקח ומשם ואילך מוחר בהנאם כמו בברזא דלעיל בסמוך ולדידן כולו שרי בהנאה במקום הפסד אפילו מנים

לשון הר"ן שרי להדק ע"י עובד כוכבים ומביחו ב"י וד"מ: (מ) חוץ - חבל בהנחה בפ"ם ח"ח כיון דכמעורב חשבינן ליה הר"ן: (מח) ישראל. כ' בחשובח כ"ם מזרחי וה"ה אם יש ישראל שם ובשעה שנשמע הצרוא היה עובד כוכבים יוחר קרוב מהישראל ולא רצה העובד כוכבים להמחין על ישראל לסחום הנקב כדי שלא יכת היין נשפך ביני וביני תו שהיה הישראל עוסק בענין אחר דינו כחין שם ישראל להניל וכחב עוד דלדידן דקי"ל דהאומות בזה"ו לאו עובדי עבודה כוכבים כן ומנען שלח בכוונה מוחר בשחיה ה"נ מוחר בשחיה עכ"ל ומשמע מדבריו שם להדים דה"ה ביש שם ישראל נחתינן חד דרגה ולדידן כולו שרי מיהו היינו דוקה במקום הספד ש"ך וכתב המ"ז שנשאל בעובד כוכבים שחיקן חבית של יין לחזקו ומחוך הכאחו בחבים נפתח סדק א' והיה יין מקלח דרך שם וסתם אוחו בידו ואשה היחם עומדם שם ונר בידה להאיר לו ולחקן ובחוך כך כא בעלה ומיחם

לעיל גבי חבית שנסדקה שיש בו אומנות אפילו יש ישראל וקדם העובד כוכבים לא אספו כו' ולא דק כלל ונמשך לו הטעוח מחמת שראה שסידר רמ"א חילוק זה כאן ולא בסעיף כ"ב אבל באמת קאי על הכל כמו שכתב ב"י בשם הרשב"ח לחלק וכן גם גבי חבית ולא עיין אפילו בב"י וכתב עוד שהעובד כוכבים עשה כן למלוא חן כו' גם בוה לא דק דסברא זו לא ס"ל לא להראב"ד ולא להרא"ש כמכואר ברא"ש שאזכיר בסמוך בתשובה . *) נשחלתי בעובד כוכבים שחיקן חבים של יין לחזקו ומחוך סכאתו בחבים נפתח סדק אחד והיה יין

הגה כב (בז) וימכור הכל (מ) חוץ מדמי היין האסור בהנאה (כ"י בשם הר"ן וע"פ) כב [בח] ודוקא שהיה שם ישראל להציל היין ובא מובד טוכבים והצילו כך אבל אם לא היה כאן (מא) ישראל להציל ובא שובד טוכבים להצילו כך לא ברע ממדדו בידו מאחר דבמלאכמו הוא עוסק והכל כן מותר בהנאה (בים יוסף בשם רשב"א ד) [במן וכל זה לא מיירי אלא שהניח ידו על הנקב או שחתב ברוא שם ואינה עוברת השוליים בן אבל אם הכנים אלבעו לפנים [ם] או ברוא ארוכה כנר נחבאר כדן דכולו אסור (מב) בהנאה (גם זה עם וטור לעיל גם דין ניפל הברוח וחוספו' ורח"ם ום' התרומה וסמ"ג ורשב"ח ועוד פוסקיס). (סא) פואם הוא בענין שאילו לא הניח העובד כוכבים ידו על הנקב היה יוצא כל היין כגון שעושין מינקת כפופה שמניח ראשה לתוך היין שבחבית והראש האחר חוץ לחבית ומוצץ היין סמ ועל ידי כן (מג) יוצא כל היין שבחבית (בו) אם הניח העובד כוכבים אצבעו על פי המינקת ומנע היין מלירד נאסר כל היין שבחבית בהנאה (בז) שהכל היה יוצא ונגרר לולי ידו ונמצא הכל מקלח דרך שם וסתם אותו בידו ואשה

סישראלית סיתה עומדת שם ונר כבא מכחו (סב) מא ואם לא נגע עובד כוכבים אלא בידה להאיר לו לתקן ובתוך כך בא בעלה ומיחה כו וסתם הוא הסדק מה דין יין הזה. חשובה אע"ג דלכאורה י"ל דאסור כיון שהיחה כאן ישראלית וקדם הוא וסתם אבל אחר העיון נראה דשרי דהא כ"פ ר"י בעובדא דניטל הברוא מהחבית וקפן עובד כוכבים ואנח ידיה עלויה דאסרינן החם בהנאה וכתב הרא"ש אמאי אסריכן בהנאה והלא היה טרוד בחצלת היין וחירץ סראב"ד שהיו שם יהודים עומדים ואי לאו דכיון לנסך אמאי קדם איהו ולא נהירא לי דאימור למצוא הן טשה כו' אלא נראה דהאי לאו טירדא היא כו' עכ"ל משמע שכל שיש סברא להקל ולומר דלא נחכוין לנסך אנו מקילין ומשום הכי הקשה הרא"ש דלפי סברחו דחשיב הצלת יין לטירדא היה לו להקל אפי׳ ביש מצילין דשמא טשה כן למצוא חן והראב"ד לא סבר הך סברת דלמצוא חן מכל מקום לא פליג בזה אהרא"ש דיש לחלוח לקולא היכא שיש לחלוח ולא אחר הראב"ד בים מלילין אלא מטעם דהטובד כוכבים לא היה לו שום שייכות בחבית יין ואזים כוכחה שכיון לנסך דמי שם אותו לאים גומל חסד להציל יין ישראל במקום שיוכל להנגל זולתו ולזה הכוונה עצמה אמרו שם בתלמוד בעובדה דרב פפה דחסר היין דחדרי סטובד כוכבים פירוש שקפץ ושחם דקשה למה הולרך להוכיר זה ואף שמעשה היה כך מ"מ היה לומר בא טובד כוכבים וסתמה . ותו דאמר כפל ל' אתא טובד כוכבים אדרי דכיון דאמר אתא למה ליה אדרי והוכחה גדולה ממה שמלינו בעובדה דחבים שנסדק דמוחר אמר בגמרה חידרי ולה אמר אחא עובד כוכבים אידרא כמו שאמר אלל מעשה דרב פפא שהוא לאיסור אלא ברור הוא שזם עיקר ההוכחם שכוון העוכד כוכבים לנסך ולא משום כללה דהא היה שלא במקום החבית ונעקר ממהומו לסחום סנקב מה שהוא נגד הסברא וכן מוכח לשון העור בזה שכתב וקדם העובד כוכבים והליל ודאי כוון לנסך עכ"ל משמע

אל כלי דים איסור במה שיוצא לחוץ וזהו בעל בחבית לדידן: (בז) שהבל היה יוצא ובגרר. היינו אם המינקת מניע עד שלי

כוכבים סוחמו ומונע לנאח ה"ל כנוגע בכולו כ"כ הפוסקים: (בה) הוא עוםק והכל מותר . בשתייה הוא ט"ם ול"ל בהנאה דהא סב וימכור כו' . אבל בהנאה בפני עלמו א"א כיון דכמעורב חשבינן לא עדיף ממדדו בסעיף י"ט וסברא דכולת כיין מיקרי טירדא היא ליה . ר"ן: כג ודוקא כו' . והרא"ם והטור ס"ל דאין חילוק דאפילו דעת הראב"ד שזכרתי בסעיף י"ט והרשב"ח הסכים אליה וראיחי אין שם ישראל לא מקרי טרוד במלאכתו ול"ד לטירדא דמדידה דאין בלבוש שכחב ודוקה בכה"ג גבי נקב שחין חומנות להניח יד על הנקב וסישרחל יכול לעשות גם כז חבל

יורה דעה קכד הלכות יין נסך

נקודות הכסף מוכח כסוסקים: (שם ס"ק ב"ח) נשארתי כו'. ולי ז"ם כום דכיון שסים סיין אקלח וסממו כידו חם כן

משימה דסות נוגע כידו כי מימת לת פוי נגישה ממש כיון דתיכו נוגש רק ביין המחלח הוץ לסדק מ"ע מה שכסנים מיפסר משום כילוק וחסשר דמיירי דחינו נוגע כלל ביין בענין דחשילו ניצוק לה פוי הכל פשטח דעוכדה לה משמע הלכל פשטח דעוכדה לה משמע כן מיכו אפשר לגדד ולהחיר כן מיטן מספר כנתי הום מפעם נמקום פפסד כומן הום מפעם שכתב רמ"ל בסעיף כ"ד :

יד אפרים

(מי קכ"ר מעיף כ"ג בחנ"ח) לא היה כאן ושראל.עכס"ע ומו"מ פמ"ח ח"ג סימן ס"ע ישראל ששכר עוכלי כוכנים לסוצים חביות גדולות מן המרחף להושיבם על עגלום וסם חומנים בקיחים במלחכם לגלגל סחכיות להושיכ על הענלה ואירע כשעת גלגול שנספךסחביות והמגוסה נפלה מפי כתכיות וסתחיל סיין לקלח וסנים עוכד כוככי' ירו לפתוסובחו שחד שובדי כוכבי" וסיישו וסגביהו שד שכח פי חביות למעל וישרחל שמדו שם ורמו כ"ו והורה להחיר דדמי וכח כין חורה כיאור דינוי סישראלים אין להם שייכות שאינם בקיאים במלאכם העובדי כוכנים המגלגלים ראו לנפשם שלא ילטרכו לשלם קס"ד ישראל ששכר עגלות לפכיא יין ולעת ערב כלך בישראל קודם העגלונים לחוך סדרך ונפל עגלה עם החביות והנית העבלון ידו על המגופה שלח ינח היין ומיד ככם הישרחל דחף לעוכד כוככים וסנית לעפטף עד שנחתמסו וסגכיסו סחניות על סעגלס וסגכיסו סתכיות על מעגלם וסמס סתגופס וע"י הכנסס מתגופס וע"י הכנסס ועלטול נסדק דף אחד וסיין סול מסספף וכא מתספף וכא מוכל מים מים ומיכת על סשכר והורם שהיין במקום מוחר לשטיה לדיון במקום מסחד מעש דכאילו אין שם הסחד מעש דכאילו אין שם הס"ד בש"ר מ"ה מ"ד בש"ח מ"ה מ"ד בשם קמ"ר נש"ר מ"ק מ"ד נשם הכח"ם לפנו כניח ידו על סיין ומכ"ש על הסקק ועיין מ"ך מ"ק מ"ח וסשיטת כנ"ד שתסבר שלה ידע כעובר שאסשר שלא ידע הטובר בוכבים שספקק מגיע ליין רשרי לדידן אף כספסד מועם ואפילו כשתיים עיין שם: באר הגולה יורה דעה קכד הלכות ייןנסך שפתי כהן

(ס) כל כו בשם הראב"ד

מב טור כשם ר"ח וכה"נ והרי"ף והרח"ם כמוכדת דהום

בבירם וכו' שם דף נ"ו וכתבן סמום' שם כן כשם ר"ת וכפי

בירסתו שם כנמרא וכגירסת בירסתו שם כנמרא וכגירסת ד"ח וכח"ג (°) ולא נרם שם דף נ"ח וכא קא (נע בים בנעל אלא וכא קא (נע בים בנעל אלא וכא קא (נע בים

(°) נ"ל דנ"ל דלא נרסי שם נגע ברישא דלוליבא אלא נגע

נחמרת ודו"ק): מג מנדכי שם נשם ר"ת: מד עור שם

בשמם והרשב"ח וכדעת ר"ח:

גקודות הכסף

(שם ס"ק"ל") דיאו כרש"י יאסור בשתית לסה כתב שחושים ידו כו' . אין זס דיוקא דעובדא דט"ם נקט

דיוקה דעוכדה דש"ם נקע והששר דס"ם לנוגע כד"ה שלה

ככונים כיון דמד דינא אים (בו: (שם) וישל ל מקום תימא כו' וא"כ למח כתב תמור כו' . (ק"ת דסעור בשעת אביו בהא"ם רכו

בשימת אביו הרא"ש רבו אמרה דהרי בס"ם רבי ישמעאל

כתב סרח"ם בשם ר"ח גומים ומביחו ב"י ר"ם קכ"ם והרי ר"ח ס"ל דמנטו ש"י ד"ח שלם בכוונה מותר אף בשחים בכוונה מותר אף בשחים

ובדמים במשר"י וככל הפוסקי" ומימה במשיר"י שם כהדיה

כמה פעמים דמגע ב"י ד"ח בכוונה חמור בהנחה וגם

בעובדה דההוה עובד כוככים דסליק בדיקלא וימים ונגע ברישא דלולבא כתב סרא"ם אמאי דס"ל (רש"י דמגע עובר כוכבים ע"י ד"א שלא

בכוונה חסור כשחים וויל וקשם (ר"ם כו' וע"ק מדחמר

לקמן איתיכים רכינא לרב אשי

נקל הכים וזרקו בחמתו לכור זם סים משם כבית שלן וסחירו בחמתו אין שלא בחמתו לש סתם דקלויל מינים ומינים פי׳

שנגם פוכד כוכבים פד שנפל לבור ושלא בחחחו חיישינן שתא נגע ביין ונסכן אכל בחתחו לא חיישינן שתא נגע

כתמטו כח חישיק שמח נכם ואת"ם שכונם כיון פ"י החבים היי מגע פוכד כוכבים שלא ככוונם פ"י ד"א ושרי בשחים א"י שלא כחמתו היי מגם א"י שלא כחמתו היי מגם

פובד לוכנים בכוונם ע"י ד"ח ואסור בסנאם דלא שרו רבנן

ומטור כטמט דנח שרי רכון מדדו כקום אלא משום דכיוון למדידם אבל אם (א כיוון למדידם אסור לפושים בו ידו כו' לכן נראה לר"ם נירסם כו' לכן נראה לר"ם נירסם

כיים דלא גרים ברים דלולכא

אלא ונש בחמרא דס"ל מנש

פולד לולבים כנוסן שלא בכוונה אכל מגע ע"י ד"א

שלא בכוונה שרי אפילו בשחים

עכ"ל סרי לסדית דתש"ג דלר"ת מגם ע"י ד"ת שלת

בכוונה שרי חף בשחים מיימ בכוונה חסור חף בהנחה

בכוונם חמור אף בסנחם אנמא דבכוונה סוא גרע מכתו

וכן משמת משחד הוסקים וגם סרין גומים משמע די"ח דמגע פרין גומים משמע די"ח דמגע פ"י ד"ח בכוונה גוע מכתו

אינו מגיע בשולי החביח בענין שלא היה יוצא כל היין שבחבית רק עד מהום שמגיע כמינקח או אינו אסור בהנאה רק עד מקום שמגיע המינקת ומשם ואילך מוחר בהנאה כמו בברוא דלעיל בסמוך כן משמע בפוסקים ולדידן כולו שרי בהנחה במקום הפסד אפילו מגיע

לשולי החבית: ע הוי גיצוק בר גיצוק . כב"י דמיירי בים קנה (בח) בקילוח [סג] (°) היין שעומר במרזב אסור משום בנקב החבית דחז שייך לפלוצי בין נצוק וכל היין (מי) האחר שכתוך הקנקן ע הוי נצוק קלות שעומד במרוב לשחר היין הח בר ניצוק ((כמ)) ומותר אף כשתייה: אם אין קנה בנקב כולו אסור בד [סד] מי מגע עובד כוכבים ביין ע"י דבר אחר משום כילוה עכ"ל ומביחו ד"מ וע"ל שלא בכוונה כגון שהיה יורר מהרקל ובידו

לולב ונגע בראש הלולב ביין שלא בכוונה נסהו מי או שהיה מהלך ונגע בכנף בגדו שלא בכוונה (ל) [סו] סי וכן אם נתכוין ליגע בו ע"י דבר אחר אלא שאינו יודע שהוא יין [(במ)] מותר אפילו בשתייה:

הגה [15] וה"ה אם הכנים ברזא לחבים או הוליאו שלא בכוונה וכמו שנחבאר [110] ובזמן הזה דהאומום לאו עובדי עבודת כוכבים הם (לא) (ו) כל מגען תיקרי שלא בכוונה (מרדכי סר"י והנהות אשיר"י ומהרי"ו בהל' סי' פ"ו)

וסקילוח יורד מחוך הקנה על היין שבחבית הוי נילוק בר נילוק אבל אם סקילוח יורד מהחבית עצמה הוי מה שבחבית ניצוק ולא בר ניצוק ואסור כמ"ש ב"י ס"ס קכ"ו בשם רבינו ירוחם והיינו אם אין הפסד מרובה כמ"ש סי' קכ"ו וכן פירש ב"י דברים אלו שהביא בשם כל בו אלא דחשה לי לפי זה על מה שכחב ב"י על מה שכחב הטור. אבל אם לא נגט אלא בקילוח היוצא היין מוחר כחב כ"י בחד חירוץ דסוי לים ניצוק בר ניצוק דסיינו מה שלמטה מן הנקב וח"כ אמחי היחה כל היין שבפנים דהיינו אפילו הטליון אסור ע"כ סאמח ודאי כמו שכחב ב"י בחירוץ הראשון דאזיל הקילוח לאיבוד משום הכי אין כאן נילוק לגמרי ובהא ניהא מה שכחב הטור והראב"ד אוסר כי כוח ס"ל דחע"ג דחזיל לחיבוד יש בו דין ניצוק למה שלמעלה ממנו כמ"ש העור בשמו סי' קכ"ו בחם ישרחל המערה לחשפה כו' ולח כב"י דפירש מה שכחב הטור בשם הראב"ד הוא ממ"ש לאסור מה שלמטה מן הנקב דסוא מידי אחרינא אלא כדפרישיח דבזה הדין עלמו כ"כ: (במי)ומותר אפי' כשתייה (*)והו לדעת ר"ת בטור שחולק על רש"י דלרש"י חיןחילוק ביןמגע גופו למגע ע"י ד"ח דבשנים' חסור בהנחם בכוונם ושלא בכוונה בשחים אבל ר"ח אומר דמגע ע"י ד"א שלא בכוונה אין לו שם מגע כלל אלא שם כח וע"כ מוחר לגמרי שלא בכוונה כמו בכח שמוחר בכל גווני אם הוא שלא צכוונה הואם אינו יודע שהוא ייוהן אם אינו יודע מוהנגיעה אלא שהר"ור' דעה ג' של שיטח הגאונים דסברי כר"ח במגע פוכד כוכבים ע"י ד"א שלא בכוונה מוחר אפי' בשחיה אלא דלא נחנו לו שם כח אלא חמיר מיניה לענין אם מחכוין למגע אע"פ שהוא סובר שסוא שכר דכזה אסור אפילו על ידי דבר אחר ולדידהו שפיר מהשה בפ' ר"י והא הא נגע בנעלא כיון דעכ"פ יש אישור במגע זה אע"פ שלא ידע שסוא יין אבל לר"ח דנוחן לו שם כח צריך לדתוק ולומר דהכי פריך והא נגע ביין על ידי הנעלא דהיינו כיון שהוא מלא נוגע בבשרו ביין וסב"י סקשם מנלים לר"ן לומר שהגאונים חולקים על ר"ח בזם ולא קשם מידי דכיון שאין הגאונים נחנו לו שם כח עובד כוכבים א"ל לדחוק בפירוש ר"ח במה שמקשה והא נגט בנסלא אלא ר"ח לריך טל כרתר לומר כן: (ד) וכן אם נתבוין ליגע כו'. נקט דוקא הנך חרי גווני אבל אם היה כוונת מגע אלא שהיה עירדא באחת מן הערדות הנזכרות בסימן זה אין לו היתר בשתיה וראיה ממה שאמרו במשנה מדדו בקנה ומכר וכמ"ש הרא"ש פי ר"י וז"ל ולפי האמח הי"ל דחמיר כוונח מגע בלא כוונה מהיכא דליכא כוונה כלל דנגע בלולב שלא בכוונה מוחר בשחיה ואלו מדדו בקנה אסור בסחיה עד כאן לסונו וכן משמע ברמב"ם פי"ג מהמ"א דלמגע ביד גרע טירדא מאין כוונח מגע שהרי באוחו פרק כחב טובד כוכבים שנגע ביין ולא נחכוין לו הרי היין מוחר בהנאה בלבד כילד כגון שנפל על נוד של יין או שהושיט ידו לחביח ע"מ שהוא של שמן ונמלא יין עכ"ל ואח"כ כחב שם מדד היין בקנה כו' מוחר בהנאה בלבד עכ"ל משמע אבל ביד אסור בהנאה וכ"כ הב"י לדעתו בסי' זה דביד לא מהני טירדא להחיר בהנאה הרי דטירדא גרט מאין כוונח מגט. ונראה טוד דלהרמב"ם מגט ט"י ד"א שלא בכוונח מנט מוחר אפילו בשחיים כר"ח וסרי"ף *) דאי כרש"י דאסור בשחיים למם כ' שהושיט ידו לחביח וקסבר שהים שמן אינו מוחר אלא בהנא' לכחוב רבוחא אפי׳ נוגע ש"י ד"א אלא ודאי דע"י ד"א מוחר באמח אפי׳ בשחייה כיון שהוא שלא בכוונח מגע או אינו יודע שהוא יין אלא דבטירדא ס"ל שט"י ידו אסור אפי' בהנאה ובד"א מוחר בהנאה וזה ברור וחמהני שהב"י לא הרגיש בזה להביא דעת הרמב"ם בזה דס"ל ג"כ מוחר בשחיים *) ויש לי מקום חימה בכאן דכיון דטעם ר"ח במגע ע"י ד"א דמוחר בשחייה הוא מחמח דמגע ע"י ד"א אינו מיקרי מגע רק שם כח יש לו כמ"ם הר"ן הביאו ב"י דבזה יש חילוק בין הגאונים לר"ח דלהגאונים לא נחנו לו שם כח וע"כ אסור בכוונח מגע אע"פ שלא סים יודע שהוא יין ואין סיחר אלא בלא כוונח מגע כלל אבל לר"ת דנוחן לו שם כח מוחר אפילו בכוונח מגע אלא שאינו יודע שהוא יין וכ"כ העור להחיר גם בזה ממילא ס"ל להטור דיש כאן שם כח במגע ע"י ד"א וחימה לפי זה במגע ע"י ד"א בטונה אין איהור אלא בשחייה כמו בכח בטונה וכ"כ הר"ן בהדיח הביתו ב"י וז"ל וכבר כחבתי שר"ת סובר דמגע ע"י ד"ח אינו אלא כחו ולדברי מי שאומר דכחו אפי' בכוונה אינו אוסר אלא בשחיים כך הדין במגעו על ידי ד"א עכ"ל וא"כ למה כחב העור בסימן קכ"ה במסקנא שאין איסור בכחו בכוונה אלא בשחייה ובסימן קכ"ד כחב דמגע על ידי דבר אחר בכוונה אוםר אפי' בהנאה והלא אלו שניהם כח אחד להם ול"ע רב ליישב זה: (לא) כל בגען ביקרי שלא בכוונה . פירוש שאין להם כוונה לנסך והוי כחינוק דר"ם זה שאיגו אוסר אלא בשחייה וכל היכא דאיכא חדא לשיבוחא שרי אפי' בשחייה לדידן אלא דרמ"א לא זכר רק חרי מילי אם נגע בידו דהיינו בלא כוונח מגע או שלא ידע שהוא יין משמע הא נחסוין למגע וידע שהוא יין אלא שיש לו טירדא לא שרי דכא כבר הבאחי ראייה בסמוך מדברי הראש שטירדא אינה מחרח כמו סגך חרחי וכן מבואר בחשובה הר"ל חביב שימן מ"א שמשם מתור דין זה של רמ"א וז"ל בסימן מ"א על מעשה שעשו יין מלמוקים ומילאו החביח מים ובשבח היה חוסם הרבה ונשפך ש"י הרחיחה וקראו לעובד כוכבים שינענע החבית במקל אחד שלא חשפך והשיב על זה שזה יין גמור כיון שהיה לו ג' ימים ובזה אין שייך להזריך המשכה כו' אלא דיש להחיר מטעם שכ' רשב"ם בשם רש"י דהגוים בזמן הזה לאו עובדי עבודת כוכבים הם ונחבר לזה מה שכ' הרמב"ם כ"מ שאמרנו בטנין זה ביין שלנו שהוא אסור בשחייה ומוחר בהנאה מפני לד נגיעה שנגע בו עובד כוכבים עובד עבודה כוכבים אבל אם היה איסורו בגלל עובד כוכבים שאינו עובד עבודת כוכבי׳ כגון ישמעאל שנגע ביין שלנו שלא בכוונה או שעפה ע"פ החבית הרי זה מוחר בשחייה וכן כל כיוצא בזה טכ"ל סרי אם ניקח אלו השני סברות אפשר בנדון שלפנינו להחיר היין בשחייה אם נגיעת העובדי טוכבי' לא היחה כי אם ע"י ד"א דאז אפילו יודעת בטיב עבודת כוכבים כיון שמגעה היא שלא בכוונת ניסוך אינה אוסרת כי אם בשתייה וכיון דאנו מחזיקין אוחה באינה יודשת נחחינן דרגא ונחיר אף בשחייה אבל אם נגעה בידה אין להחיר בשום פנים בשחייה דאם היינו מחזיקים אוחה ביודעת בטיב עבודת כוכבים היינו אוםרין אף בהנאה והשתא נחחי׳ דרגא ונחיר אותו בהנאה אבל לא בשחייה עכ"ל . מ"ש הרב דאם היינו מחזיקים אוחם ביודע׳ בטיב עבודת כוכבים כיה אסור אף בהנאה היינו לדעת הרמב"ם דס"ל במגע בידו אע"פ שים לו טירדא אסור בהנאה כמ"ם הש"ע סעיף יים וש"כ כחב מו"ח ז"ל דלדידן דקי"ל כהרח"ש שמביח שם בסטיף י"ט דחינו אסור בהנחה בטירדא אפילו במגע יד ממילא כי נחחינן דרגא יהיה בעובדי כוכבים בזמן הזה מוחר אפילו בשחייה אם יש לו טירדא כגון להצלח יין אפי' בנוגע בידו ביין להציע ואם כן נחפום לדידן קולא של הרמב"ם לענין שנאמר נחחינן חד דרגא מעובדי טבודת כוכבים לעובד כוכבים בזמן הזה וקולא של הרא"ש לדין החלמוד דמגע ביד ויש לי טירדה מוחר בהנחה ממילה לדידן מוחר בשחיים הכל להרמב"ם ודהי חסור לדידן בשחיים בנוגע ביד ויש טירדה וע"כ כחב הרמב"ם ההיחר בישמטאל אם נגט שלא בכוונה דהיינו שלא בכוונה מגט כלל דבזה לדין החלמוד מוחר בהנאה לחוד בנוגט בידו כמ"ש הרמב"ם בהדיא בפרק י"ב

םלואים

(פ"ז פ"ק כ"ש) יוש לפעיר כי מקומו של פס"ק הום סוא במחבר פוף סעיף כ"ד דחימא במחבר סוף סעיף ל"ד דחיםה סחם מוחר חפינו בשחים. ושם סים רחוי נחיום סם ק פום אתר אות ל' ונחלף כמקו' וסדבורים . וכן רחינו מחוקן כדפום אחד . וכדפוסים הראשונים נדסם נפשום

סחבית כן פרש"י לסדיא ולא כר"ת כן הסכימו החוספות שם ובגמרא

סים בעי רב פפח לחסור ככל מכח נילוק חיבור בלח הך סברח ורלה

לפשוט מזה דנילוה חיבור וא"ל רבא דלא חפשוט אלא הטעם שהכל

כנרר חחריו והוי כנוגע בכולו ולפי זה למחי דקי"ל בסימן קכ"ו דניצוק

מיבור אסור בלאו האי טעמא ונפקא

מינים מזה אם המינקת אינה מגעת

רק עד חלי חבית אין איסור בחחחון

רק מכח נילוק חיבור וממילא אם הוא

ספסד מרובה מותר התחתון כמ"ם

סי' קכ"ו דבהפסד מרובה לא אמרינן

כילוק חיבור משח"כ חם מגיע עד

כשולים אסור אפילו בהפסד מרובה:

(כה) בקילוח היין שעומד במרזב.

פֿי׳ שַׂקנס חלול תחב בנקב החבית

חידושי רע"ק בעיני על הריב"ש דפתם כן מסברא ולא כ' דלחרסב"ם נמתר . ואולי משום זה סיים דצריך להתיישב בדבר ודוחק: (פ"ו ס"ק כ"ם) (א"ב אסאי היתח כל חיין שבשנים. כלא"ח תמוח

דמאכלות

בעיני על הריב"ש הכל א' בר"ה אר"ם. אבל נגע בקילוח כו' 'שם ע"ב כ' פר"ה אמר להיו . וניצוק
דמיתסר כו' : [CS] חיין כו' . כל בו בשם הראב"ד וכמש"ל סי' קכ"ו ס"ל ועש"ך בשם ב"י
דמיתסר כו' : [CS] חיין כו' . כל בו בשם הראב"ד וכמש"ל סי' קכ"ו ס"ל ועש"ך בשם ב"י
ונ"ם בתוס' תנ"ל : [CS] מגע כו' . עתום' שם ד"ה ה"ג כו' ועבה"ג : [CS] או . מרדכי
דת"א ספ"ז בד"ה ולכך הגלגל כו' . ועבודת כוככים כו' : [CS] וכמש"ש נ"ח ב' נ"כ בכתו שלא במונה כו' : [CS] וח"ח כו' . כנ"ל מ"ד בתנ"ח : [CS] ובוח"ז כו' .

פתחי תשובה

שליו . ואא": כתשוכם פנים מאירות ח"ב שעיף ט"ו פלדיק דברי פלבות ש"ש : (ן) כל שנש מקרי שלא בכחנה . של"י מ"ק כ"ם ופ"ק ל"ם ושיין בתשוכת אא"י פנים מאירות ח"ג פי" ע"י שפורם באחד ששכר עובד כוכבים לתשוך תכיות יין מן המרחף ולפושיבם על העגלם וסם אומנים בום ובקיאים במלאכתם להושיג כל הכים על מקונו ואירע שומספך המגוסם למשה

באר הימב לשולי החביות וכחב המ"ז נראה דוקא שמנית ידו ע"פ המינקת שעל היין ממש הוה כנונע בכל היין שבחביות אבל אם לא נגע שם אלא הגביה קלח המינקת וחסם כה מבחון ומחמח זה מנע היין לנחת עוד כדרך שעושים חם רונים להססיק הקלוח אז אין איסור אלא כדין עובד כוככים המערה מכלי אל כלי דיש איסור במה שיולא

לחוץ וזכו בפל בחבים לדידן: (מד) האחר. כמב ב"י דמיירי ביש קנה בנקב החבים דמו שייך לפלוגי בין קלום שעומד במרוב לשחר היין הם חם מין קנה (יו"ד ח"כ)

דה"ה בכל מקום שאינו אסור מדין

הש"ם אלא בשחיים לדידן שרי אף

בשתייה וכ"כ הב"ח סס"כ וכ"כ

בתשובת ר"ח מזרחי סימן כ"ו וכן משמע בחשובת ז' חביב סימן מ"ח

דחלה טעמה דנחחינן דרגה ע"ם

םימן קכ"ו סעיף ב': עא וה"ה אם נגע כו' או שלא ידע וכו' .

דהואיל ואפילו כיוון ליגע אינו אוסר רק בשחייה הואיל ואינו עובד

עבודת כוכבים א"כ שלא בכוונה אפילו בשתייה שרי מידי דהוי

אישמעאל שנגע שלא בכוונה כדלעיל (ס"ק י"ב) עכ"ל ד"מ ומשמע

נקודת הכסף

צ"ם: (שם ס"ק ל"א) החריך הרכיה דבטירדה לה נחתינן

דרנה וכל הוכחותיו חינן כלום דכומן סום דכל פעובדי כוככים אינן עובדי עכודת כוככים שאני משאר עובדי כוככים שאני משאר עובדי

בוכנים שמה ממחד שוכדי בכודת כוככים ובזה נדחו כל דכריו כוככים ובזה נדחו כל דכריו ודו"ק: (שם מ"ק ל"ב) יסה בפק להתיר בהססד מרוכה מלל לה מטעמיה הולה כמו בסקביתי בססרי על מהרי"ל דדעות שה כדביר על מהרי"ל נדחות דדעות שה ברבור "צי נדחות

לפיים שם בחשוב' וז"ל ומשום נילוק חין לחסרו . כי פסים

דקנישקיו כ"ש הכא דאיכא ספשר מרובה עכ"ל דהא

מדכרי חום' פרק גיד הנשה דף ל"ו פוף ע"ח דלמ"ד נילוק הבור חסור וכן משמע ממ"ם הרין נשם הרחב"ד ומביחו כ"י

ר"ם קכ"ו דטעמה דקניםקיו דלים ביה משום ניצוק משום דמה דחתה בברות דישרתל לא חתי בברות דעובד כוכבים לא חתי בברות דעובד כוכבים

משמש דבמינקם דכולה בתר ברוח חתי חית בים משום

ניצוק וכן משתע להדי בחשיכ"י גופי דמ"מ משום ניצוק חשור שכסב וו"ל וחין להוכיח מההוח

בספנ ודינ זחין נהוכית הההוח לקלח במינקם דתני מפני שפח וף החוזר אוסדה ככל שפח וין כיון שקדח במינקם מפח יין כיון שקדח במינקם ומצין ביין פד שנגע בפיו נמסר כל פיין משום ניצוק דייל דהחי פיומא לל קחי

לולה חשום מן הכום והחזירו לל חלמה דלמ"ד להנית שכ"ל חלמה דלמ"ד מיין משום כילום ולה שייך כים מוכן ולה"ד דל דגם דעם היין דגם דעם היים ברב דעם ב

ביסול ולטין יד על בעל בשל סריין כן וסת דכתב דה"ל בנוגע בכולו סיינו למתו דקי"ל

נילוק חכול וסמום' פרק רכי ישמעחל וסרשב"ה כחבו כן

משטח דברייםה דהפינו לח"ד

נילוק חינו מכור שפור סיין בעיפה החורת ועוד כ'ל

יאים בכוכה נוה ממאי דאית'

נפרק כתרח דעבודת כוכבים בוף דף ע"ב פסוח גכרח

דחסים חמרת בגישתה וכם גישהה חמה עובד כוככים

שמרא אמר ליה רב ספא במאי

בנינוק ש"מ נינוק מיכור שאני סכח דכולה חמרת תגיפתה ובם ניפתת גריר ע"כ הרי דלמ"ד לווק חבור בלחו הכי תמור וח"ה במינקת ולפ"ו חין

דמאכלות אסורות ע"כ בזה דוקא מוחר בישמעאל וה"ה עובד כוכבים לדידן בשחייה וכן במטפח ע"פ החבית בזה גם כן לדין החלמוד מוחר בהנחה כיון שחין דרך ניסוך בכך חע"פ שנוגע ביד ע"כ לריכים חנו ללרף לזה דעת הרא"ש שזכרנו וק"ל דהא הקולא שזכרנו בשם הרמב"ם דנחחינן חד דרגה בעובד כוכבים

וז"ל ואפשר דאותם שנהגו היתר הנאה במגע עובד כוכבים סמכן ע"ז דקי"ל כרבנן דר' נחן דמדדו ביד ימכר דעובדי כוכבים בזמן הזם

כל נגיעחן היא כנגיעח מדידה ועוד דכל נגיעחן לא יוכל לבוא לידי ניסוך עכ"ל הרי דלא מהני סברא זו להיתר הנאם וא"ל דיש כאן תרתי

לטיבוחא חד מלד העובד כוכבים עלמו דהוה כמדידה ועוד שהוא

באמת טרוד במדידה וכיולא בה בהללח יין זה אינו כיון דעיקר הקולא

בטירדת מדידה או שאר כיולא בה היא משום דאין כאן כוונת ניסוך

מה לי שיש זו המעלה פעם אחת דהיינו שהוא מלד עלמו לאו בר ניסוך ומה לי שיש עוד פעם אחר מלד שהוא מרוד במדידה ואינו

מחכוין לניסוך ותו דא"כ בחינוק עובד כוכבים נימא לדין החלמוד

בזה שיהיה מגעו מותר אפי' בשתייה כיון דיש לו הרתי לעיבותא

חדא מלד עלמו שאינו בקי בטיב עבודת כוכבים ושנית מלד שאינו מחכוין למגע כמ"ם הרח"ם שם דוה טעמה דרב בהח דחינוק חין

טושה יין נסך לאסור בהנאה משום דאינו מחכוין למגע ולא מטעם

בזמן הזה לא מהני אלא אמגע שלא בכווכה או שאיכו יודע שהוא יין לעכין להתיר בשתייה אבל טירדא לא מהני בזה אפילו לדעת הרא"ש דהא כתב הרא"ש בתחילת פרק ר"י

ולכן אם כנע ביין על ידי דבר אחר אף על פי שיודע שהוא יין וכוון ליגע בו מוחר אפילו בשחייה דמיקרי מגע על ידי דבר אחר שלא ליגע בר מות לשימו בשניתה להיקר ונגע אפילו בידו בלא בכוונה (לב) עא [סמ] והוא הדין אם נגע אפילו בידו בלא כוונת מגע או שלא ידע שהוא יין (מה) שרי ואין לפרסם הדבר בפני עם הארץ (ד"ע וכן מלא בחשובת ר"ל ן' חביב מ"א) . [ע] יין שהיה מונח

מיהו כבר נתבחר לעיל ר"ם קכ"ג דשלח במקום הפסד קי"ל דחף בזמן הזה עובדי עבודת כוכבים הן וגם בחשובת מהרי"ל סימן ל"ח מלחתי דכתב דמגע עובד כוכבים בכוונה ע"י ד"ח בזמן הזה חין להתיר אלא במקום הפסד מרובה ונהי דהרב והנמשכים לדעתו לא ס"ל הכי אולי לא ראו דברי מהרי"ל שהרי לא הביאו דבריו ואפשר אי הוי שמיע להו לא הוו מקילין כ"כ ועוד שקולא זו לא הזכירוה הפוסקים הקדמונים או האחרונים המפורסמים וגם בספר אפי רברבי דף ע"ט ע"ב הביא דברי הרב וכתב עלה ואין להקל בזה רק בהפסד מרובה גם הרב והב"ח מודו לזה שהרי משמע להדיא מדבריהם בר"ם קכ"ג דשלא במקום הפסד קי"ל דאף בזמן הזה עובדי עבודת כוכבים הן וכן קבלחי מהגחון חמ"ו ז"ל שחין להקל מטעם עובדי כוכבים בזמן סזם לאו עובדי עבודת כוכבים הן אלא במקום הפסד ואמר שכך ראה ג"כ מכמה גדולי הוראה מיהו היכא דמוחר מן הדין בהנאה משום שאינו טובד עבודת כוכבים כגון קטן וגר חושב וכה"ג דלעיל ריש הסימן אף לדידן אסור בשתייה אף במקום הפסד דמה בכך

שחינו יודע בעיב עבודת כוכבים משום דח"כ היה רחוי להתיר אף בשחיים כמו בבני שפחות וח"כ קשם מחי טעמח בחמת לה מהני כמו דעוכדי שחאמר בעובד כוכבים בזמן הזה בחרחי לעיבוחה דמהני הלירוף להחיר שחייה וכ"ש החינוק בזמן החלמוד דמהני אלה ודחי לא מהני סלירוף וח"ל כה מלינו דמסכי בחרחי לטיבוחה דסיינו במגע ע"י ד"ה שלה בכוונה מגע דמוחר הפי' בשחיים הפי' בדין בחלמוד זה הינו דהחם דמהני אינו מטעם לירוף אלא מטעם דמנע עובד כוכבים ע"י ד"א מיקרי כמו לחוד לר"ת דקי"ל כווחיה ובכחו מותר שלא בכוונ' משום הכי גם במגע ע"י ד"א מוחר שלא בכוונה . הו קשה לי על היחר שחייה לדידן במגע עובדי כוכבים בידו ויש לו עירדא מחמת דברי הרמב"ם שזכרנו דנחחינן חד דרגא דא"כ קשה לאותן פוסקים דס"ל מגע ע"י ד"א בכוונה אינו אוסר רק בשתייה כמ"ש הכ"י בסי' זה בשם הר"ן שר"ת ס"ל כן ואמאי אמריכן במשכה מדדו עובדי כוכבים בקנה ימכר אמאי לא נימא נחחיכן חד דרגא ועל ידי טירדח המדידה להוי מוחר לשחייה כיון דאפי' בכוונה אין איסור הנאה דמאי שנא עובדי כוכבים בזמן כזם למגע עובדי כוכבים ע"י ד"א של זמן החלמוד דהא בחרווייהו אין כאן רק איסור שחייה ולמה יועיל לירוף העירדא בזה יותר מזה אלא ע"ב לומר דאין לירוף העירדא מועיל להחיר שחייה כלל אלא דוותא שלא בכוונת מגע וכמו שכחב רמ"א כזה וזה לא נכנס לאוחה מעלה שזכר הרמב"ם דיש לישמעאל על שאר עובדי כוכבים דדוקא במה שזכר הוא דהיינו שלא בכוונת מגע כו' יש לו מעלה . *) גם מן הטור יש ראייה לאיסור שהרי כ' מגע עובד כוכבים שלא בכוונה ע"י ד"א כגון שיש לו קנה בידו ונגע בו ביין שלא בכוונה או בכוונה מגע אלא שאינו יודע שהוא יין כו' דמוחר בשחייה לענין הלכה הרי שלא זכר אלא אלו חרי אבל לא החיר מחמח טירדא אלא דלא מסני כלל נירוף טירדא לענין היחר שחייה והכי נמי בטובד כוכבים לדידן דלא מהני ומכל מקום כיון שכבר הורה זקן מו"ח ז"ל להקל בשחייה בהללח יין ע"י שהניח ידו על הנקב יש לחח טעם כיון דאין כאן מגע בכל היין אלא שמונעו מללחת אין כאן אלא איסור כחו של העובדי כוכבים כמ"ש הר"ן בפרק ר"י בשם רמב"ן בעובדא דרב פפא דאשחקיל ברזא דכולי חמרא שהיה ראוי ללאח כחו מיקרי ואסור בשתייה וכחו שלא בכוונה לא גזרו בים רבנן וכ"כ הרמב"ם פרק י"ב דמאכלות אסורות בזה הלשון ונמלא הכל בבא מכחו י"ל שנם בכי הא מילחא דים לו טירדא בהצלח יין מיקרי לטנין זה שלא בכוונה ושרי בשחייה אבל אם הניח אצבע בנקב ועובר על השוליים אע"פ שעושה כדי להציל כיון שיש מגע ממש בפנים כמו שכחבו כל הפוסקים והחום' בשם סה"ח בזה אסור אפילו לדידן בשחייה כנ"ל: (לב) וח"ה אם נגע אפילו בידו כו' . בהשובה מסרי"ל סימן ל"ח כתב שהבית יין היה ביד עובד כוכבים חתום בסתימה המגופה היטב רק שבמגופה היה חשש שמא שחה ממנו ע"י קנה חלול פסק דמומר אפילו אם היה שוחה דרך אומה. קנה דהוה מגע טובד כוכבים ע"י ד"א ואי משום ספת יין החוזרת בסל בם' וכתב שאין כאן חשש אלא שמא הוליא ע"י מינקת כפופה שזכר הש"ע בסעיף כ"ג הא לא שכיח כלל ואין כל אדם יודע אוחה חכמה עכ"ל ולפ"ז בגליל ששכיח מינקת כסופה ודאי יש לאסור ומ"מ למדנו כאן שאין איסור אם שותה דרך קנה חלול ובאמח דבר זה שנוי במחלוקת כי איתא בגמרא פרק ר"י (דף נ"ח) עובד כוכבים אגרדימום פי' ממונה מן המלך על המדוח שקדח במינקת פרש"י קנה חלול והעלה היין לפיו ואמרינן שם דאסור בהנאם כל שיודע שהוא יין וכחב הרא"ש שם דמשמע מחום' שעפח היין שהיחה בפיו אוסרת הכל בכל שהוא כו׳ משמע שאינו אסור רק מכח תערובות ממילא לדידןדקי"ל בסי׳ קל"ד דסחם יינם בטל בס׳ מוחר בנדון דלעיל וכןמשמע מדברי רמב"ם פי"ב דהל' מ"ח דהחיסור הוא מחמת תערובות ממה שהיו בפיו ונפל שם אבל הר"ן כתב שם דהיין אסור כולו מלד שהחחחון נעשה בסים להעליון והוי כנוגע בכל היין שבחבית ומדברי הטור שחשב הך דינא דמינקח בדין איסור נניעח העובד כוכבים משמע שסובר ג"כ כר"ן דהא מדמה זה לפוחה מן החבית והרשב"א בחה"ה דף קל"ג כתב כהרא"ש וכ"כ החום׳ בפ' ג"ה (דף ל"ז בסוף ע"א) דהא דאמרינן בקנישקיז אם קדם השובד כוכבים ופסק דאסור דהיינו לכתחלה אבל דיעבד מוחר דאין האיסור אלא מחמח שנפל מפיו והוא בעל בס' וכיון דהר"ן והטור הוו יחידים לגבייהו קי"ל להחיר וכמ"ם מהרי"ל לפיל. ובדרישה סי' ק"ל כחב וז"ל לריך ליחן פעם למה חין מחירין בדיעבד בזמן הזה חם שחה עובד כוכבים בשפופרת בנקב קטן בחבית כו' והביא דברי הר"ן וכבר נתבאר דאין לפסוק בזה כהר"ן אך הלשון שכתב למה אין מתירין כו' דמשמט שהוא מנהג פשוט לאיסור ולא שמענו מנהג זה לאיסור אדרבה זכורני בילדותי שנטשה מטשה כזה בפוזנ"א והסכימו שם כל החכמים להחיר וכן עיתר וחין להחמיר בוה במקום הפסד מרובה ככלע"ד. *)וכן אם הוליא העובד כוכבי' יין ביד מן החביח דרך מיכקת קטן שרגילין בו מוכרין יין והוליא קלח כשיעור שמחזיק חוחה מינקת והוא נוגע ביד ביין שהוא בפי המינקת ג"ב יש להחיר בדיעבד בהפסד מרובה אם הוחזר להחבית דחד דינא

ביאור הגר"א

רצ"א שם פ"ח ד"ת ושרי בי' וש"מ: [ממ] ות"ה כי'. כנ"ל פ"ז . ד"מ רצ"א שם פ"ח וכנ"ל וכמש"ל ר"ם קכ"ה: [צַין שהיה כו'. משום כחו וכנ"ל וכמש"ל ר"ם קכ"ה:

בשחיה אבל אם הניח אנבע בנקב ועובר על השולים אע"ם שעושה כדי להציל כיון שים מגע ממש בסנים אסור אפילו לדידן בשחיה כנ"ל עכ"ל (ועי' בס"ק מ"ב מ"ם בשם הש"ך דחם הוח בענין שח"י להציל חם לח שיכנים חוצעו וחין שם ישרחל דשרי במקום הפסד אף בשחיה וק"ל) ובחשובת מהרי"ל כתב שחבית יין היה ביד עובד כוכבים חחום בסחימת המנופה היפב רק שבמגופה היה חשם שמח שחה ממנו ע"י קנס חלול ופסק דמוסר אפילו אם היה שוחה דרך אוחו קנה דהוי מגע עובד כוכבים ע"י ד"א ואי משום ספח יין החוזרם בעל בם' וכחב שאיג כאן חשם אלא שמא הוליא ע"י מינקח כפוסה שזכר המחבר בסכ"ג זה לא שכיא כלל דחין כל חדם יודע חוחה חכמה עכ"ל וכחב הס"ז ע"ז ולפ"ז צגליל ששכיח מינקת כפוסה ודהי יש לחסור ומ"מ למדנו כאן שאין היסור אם שוחה דרך קנה חלול וכן זכורני בילדותי שנעשה מעשה כזה בפוזנת והסכימו שם כל החכמים להחיר וכן עיקר ואין להחמיר בזה במקום הפסד מרובה וכן אם הוליא העובד כוכבים יין ביד מן החבים דרך מינקת קטן שרגילין בו מוכרי יין והוזיה קנת כשיעור שמחזיה

חידושי רע"ק לי על חב"י דכיון דעד חנקב מלמעלה אסור בשתית איך אפשר לחלק ברבר לח לאסור מקצתו ולהתיך מקצתו רמח"ם תמה הרא"ש במסקיו על רש"י שהתיר בשתייה מן הברוא ולממה: (ע"ו ס"ק ל"נ') (אל משום מפת יין חחוורת. גלע"ר דל"ר מפה אלא דבעיא ס" נגד כל מה שיש בחלק המינקת דכל מה שבמינקת חוי כמו נונע בפיו וכן מבואר לשון הרמב"ם פ"ב הפ"ד מהל" מ"א שכתב שבשיפסוק יחוור היון שעלה במינקת וכן מבואר ברי"ד ע"ש:

> בנקב כולו אסור משום נלוק עכ"ל (ועי' לקמן סי' קכ"ו ס"ב): (מה) שרי . כתב הש"ך וז"ל ומשמע דה"ה בכ"מ שחינו אסור מדין הש"ם אלה כשחיה לדידן שרי אף בשחיה מיהו כבר נתבחר לעיל ר"ם קכ"ג דשלח במקום הססד קי"ל דחף בזה"ז פובדי עבודת כוכבים הן וכ"ק מהגאון אמ"ו ז"ל שאין להקל מפעם עובדי כוכבים בזה"ז לאו עובדי עבודת כוכבים הן אלא במקום הפסד ואמר שכך ראה ג"כ מכמה גדולי הוראה מיהו היכא דמוחר מן הדין בהנאה משום שאינו עובד עבודת כוכבים כגון קסן וגר חושב וכה"ג דלעיל דים הסימן אף לדידן אסור בסחיה אפילו במקום הססד דמה בכך דהעובדי כוכבים בזמן הזה לה עובדי פבודה כוכבים הן הא בלא"ה אפי׳ אינו עובד עבודח כוכני׳ אסור בשחיה עכ"ל והמ"ז כ' דאם ידע העובד כוכבים שהוא יין וכוון למגפן אלא שהיה פרוד אסור כשחיה ומ"מ כיון שככר הורה זקן הב"ח להקל בשחיה בהצלח יין פ"י שמניח ידו על הנקב יש לחח טעם כיון דחין כחן מנט בכל היין אלה שמונעו מלנחה חין כחן אלה חיסור כחו של העובד כוכבים

> י"ל בכי הא מילחא דים לו פרדא בהללח היין מקרי לענין זה שלא בכונה ושרי

גליון מהרש"א עי בר"ם פימן זה אות ו' וכדבריו משמע מת' הרשב"א

שתביא הב"י עלה צ"ו ע"ג
ר"ה כתכ חרשב"א שאלת
קנקן כו': (ע"ז ס"ק ל"כ)
רכותר אשי אם הי' שותה
דרך אותה קנה, ע" ש"ז ס"ק
ה' : (סס) ולם"ן בגליל
ששביה שינקת פושה. גם
בוה כ' ת' עבר"ג סי' צ"ח
להתור אם יש עור צודים
להתור אם יש עור צודים להתיר. ואם בשדה מ"ם אינו פצוי פינקת ואין לו שם:

להחיר בחלין בחינקת אלא בספסד מרוכם דקי"ל בכה"ב נילוק אינו חיבור וכדלקתן

דשובדי כוכבים כזמן הזה לאו שובדי עבודת כוכבים הן הא בלא"ה כוח: ומ"ש בהגהה שרי וחין לפרסם כו' נ"ל דאע"פ שכ' רמ"ח להקל אפילו אינו עובד עבודת כוכבים אסור בשתיים והיינו דכתבו הרמב"ם במגע עובד כוכבים בזמן סזה *)מ"מ כח העובד כוכבי' חוסר אף בזמן סזם דכת הרמב"ם כתב בדין זה סתם לחיסור בפי"ב דהל' מ"א ובריש והמחבר לעיל ס"ז כ"מ שאמרו כו' מפני לד נגיעה כו' דמשמע דאחו למעוטי שאר דברים דלא שרן בהנאה מפני לד נגיעה והיינן הנך פי"ח כחב כלל בכ"מ שכתוב סחם חיסור היינו בעובד עבודה כוכבים דפרישית וע"ל סימן קל"א ס"ק ע"ו לאיסור הנאה ובאינו עוכד עבודת

כוכבים כגון ישמעאל הוא לאיסור שחייה ממילא גם בעובד כוכבים בומן הזה הוא כן אלא דמ"מ כ"ל לסקל כזה בכל גווני דאין איסור (משובת כ' שמוחל במרדכי פרק כ' ישמעחל): אלא כתחחון ולא בעליון דבנלוק כזה פשיטא דלא אמרי׳ חיבור: (לג) ודקרו שם סכין כו' . במרדכי שם כחוב שמא לא נגע ביין אלא מיד כשעבר הסכין אח עובי השוליים ילא כיין ולא כגע בו ביין כר' ועוד אפי׳ אם נגע הסכין שרי כיון שלא נתכוין הגנב אלא כדי שילא היין (ודוקא) ע"י דקירה בסכין שאפשר שלא יגע ביין התיר אבל אם היתה ברזא תחובה ועוברת כל השוליים והוליא עובד כוכבים הברוא אסור

> ביין ע"י הברזא וקשה הלא כבר כתב המרדכי ופסקו רמ"א בסמוך דלדידן מגע עובד כוכבים ע"י דבר אחר מוחר אפילו בשחיים וכן קשה על מה שכחב רמ"א בסוף סימן קכ"ט בשפחה שאינה נאמנת לומר מן החבית לקחה היין משמע שאם בבירור לקחה אסור אפילו היין שבחבית וכן משמע סי' קכ"ט סעיף א' ונראה דעעם האיסור אפי' לדידן בהוליא עובד כוכבים ע"י ברוא דקרוב הדבר שנגע ביד בקילוח היולא וכבר כחב ב"י סוף סימן קכ"ו בשם רבינו ירוחם שחם נגע בקילוח הכל חסור בהנחם כאילו נגע בכל היין והיינו מסעם נילוק חיבור (ואף שאנן)

אפילו לדידן דכוי ככוגע במחכוין

מחירין נילוק ברים סימן קכ"ו מ"מ יש לחוש שמא נגע היין במקום שיולא ממש דכן הוא רגילות במחשםק להוליא יין מהחבית דרך ברוא והוי ליה מגע ממש ואם הברוא החובה בקנה חלול שאין שייך לומר כן יש להחיר היין שבחביח בהפסד מרובה כמ"ש ריש סי' קכ"ו כדין ניצוק חיבור *) וכן רחיחי במרדכי פרק ר' ישמעחל בדין המחחיל אשר שחלת על העובדת כוכבים שנכנסם למרחף כו' דהא כשהוליאה הברוא והחזירה א"א שלא נגעה בידה בקילות היולא כו' עכ"ל ובפרק השוכר מחלק עוד בין נקב לר לרחב דבקל נוגע ברחב עכ"ל משום סכי נמי לא החיר כאן רמ"א אלא בדקר בסכין שהוא נקב קפן ואין קרוב ליגע בסולאת הסכין בקילות הדק היולא כן נראה לי ועי' מה שכחבתי בסי' ק"ל סטיף א' דהכא מיירי שעדיין הסכין שם אבל אם כבר סחמו העובד כוכבים אסור: (לד) ונגע עובר כוכבים בנוד בחוץ כו' . אפי' נדנדו הרבה שרי: (לה) צריך ליזהר בו'. בטור סיים בזה ואם אינו נוגע ביד אלא בסכין מוחר שאין מכוין אלא לסחום הכלי ולא ליגע ביין והוה כמו מגע ע"י ד"א שלא בכוונה והקשה ב"י דהא בכאן הוה עכ"פ כוונח מגע ולק"מ דלר"ח דהטור ס"ל כווחים דמגע ע"י ד"ח שלח בכוונם מוחר אפילו בשחיים סיינו אפילו אם נחכוין למגע אלח שחינו יודע שהוא יין מוחר ה"נ כזה שהוא מחכוין לסחום הכלי הוי כאינו יודע שיש שם יין דאין לו עסק עם היין ולא חקשה ממחניחין שאמרה מדדו בקנה ימכר דהחם עכ"פ עיקר עסק שלו עם היין . ונראה לפרש דברי הטור במ"ש חחלה שיקח ישראל הנטורח כו' והקשה ב"י א"כ היינו סיפא דשוחם יין הרכה ועוד למה לא יאן העובד סוכבים הנעורת ונ"ל אט"פ שמצינו מגע ע"י ד"א שלא בכוונה מוחר בשאייה היינו בדיעבד אבל לכחחלה אין ראוי לעשו' דרך זה ע"כ בא הטור להשמיענו רבוחא ברישא ובסיפא דברישא שאין שם יין הרבה קמ"ל דאפ"ה יחן לכחחלה סישראל הנעורת אלא דאם יש הרבה יוןיש חומרא דלריך ליזהר בשמירה יחירה שלא יגע ביין משא"כ ברישא דא"ל אזהרה יחירה על זה אבל מ"מ נם בסיפה אם יש לו שמירם יחירה שאינו נוגע ביין מוחר אפי׳ לכחחלה באם אין סוא נוחן סנעורח אלא סישראל כמו ברישא אבל בדיעבד שרי אפי' בסיפא אם הטובד כוכבים נותן הנטורת דהוה מגט ע"י ד"א שלא בכוונה אלא דעדיין קשה לי מ"ש דמה שכחב במשנה המחיז את סלירעה בקנה דאבור בשחייה ולא מקרי מגעו ע"י ד"א והא שם אין לו לורך כלל ליין אלא להחיז הלירעה ואפ"ה כיון שא"א כי אם שיגע ביין אסור ה"ג כזה שסחם הנקב בנעורת של פשחן כיון שח"א כי אם שיגע ביין בסכין דהא הפשחן הוא שרוי ביין כי הוא סוחם

ברשות הרבים ובחו עובדי כוכבים (לג) ודקרו שם סכין להולים יין עב מה שיצא לחוץ אסור ומה שבפנים שרי עד דכיון דלה (מו) כיוון העובד כוכבים רק לנקוב החביח ולא כיוון ליגע ביין אפילו נגע ביין הוה ליה תגע עוצד כוכבים על ידי דבר אחר שלא בכוונה ושרי

בה ער ועאו מה נור שיש בו יין (לד) ונגע עובר בוכבי' (מי) בנוד מבחוץ אפילו הוא חמר והגיעו דפנות זו עם זו מותר אפילו בשתייה שאין דרך ניסוך בכך: בן [עב] מ ברזא שהיתה רפויה. בחבית ובא עוכר בוכבים והרקה עה (מח) מותר אפי בשתייה: בז [ענ] יי חבית של עץ שהוא ממפמף או שותת עו יקח ישראל הגעורת בידו ויניחנה כנגד הנקב שימנע היין קצת מלצאת ויבא עובד כוכבים אומן ויהרקנה בסבין, בנקב עד שיסתום הימב ואם היין שותת הרבה (לה) צריך ליזהר ביותר שלא יגע העובר כוכבים ביין [עד] (נידו עז אכל (מס) נסכין

סוף סימן קכ"ע ובסימן ק"ל סעיף קטן נ' : עד גוד כו' . פי׳ סביח יוסף דהיינו בעד סחום דחילו בפחוח ס"ל להרמב"ם והמחבר לעיל סי"ו דים בו משום ניסוך וכן העט"ו כחב נוד סחום ולפי מה שכחב הרב שם דבמקום הפסד אפי' פתוח מוחר ה"ה הכא ועיין לקמן סימן קכ"ס סטיף ח' ט' י' : עה מותר. דחין דרך ניסוך בכך ועוד דמעשה לבינה בעלמא קעביד כדלעיל סעיף כ"ב כן כחבו הפוסקים ועיין לעיל סעיף ס"ז סעיף קטן ל"ח: על יקח ישראל הנעורת כב"י דמדברי החוספות והג"א משמע דלשופרא דמילתא הוא ולא לעיכובא ויש לחמוה למה דהא אם יתן העובד כוכבים סנעורת הוי כמנח ידיה (דלעיל סעיף כ"ג) כיון דמונע היין מללאח וסמא י"ל כיון שאין זה נקב גמור אלא סדק לא מחמרינן ביה כולי האי עכ"ל

כיוון כו'

ודוק: עב מה שיצא לחוץ .

מכחו אסור עכ"ל עט"ז ולא דק דכא

השתח קיימינן דיין שחסור מן הדין

בשחיים לדידן שרי וכח אינו אוסר

אלא בשתייה כדלשיל סעיף י"ד ולקמן

ר"ס קכ"ה אלא הטעם איתא במרדכי

דמה שינה לחוך מסחמה נגע בו

ומביאו ב"י וד"מ לקמן סי' קכ"ט

וע"ם סעיף י"ח: עג דכיון דלא

לדידן אלא קושטא דמלחא נקט

כדאיתא במרדכי ונ"מ דשרי אף שלא

במקום הפסד והא דלא חיישינן שמא

נגע בידו כיין כשעה שילא לחוץ דאז

נאסר גם מה שבפנים ע"י ניצוק

דלמה לו לעשוח כן וכמו שכחבתי

חה"ג אפי הוי כיוון שרי

ועיין עוד כטור מ"ם וים מחלקים כו' וכב"י וכ"ח: עז אבל בסבין כו' שרי . שאינו מכוין רק לסחום הכלי ולא ליגע ביין והוי כמו מל

פסוכיר מקודם וכת"ם פס כב"ך ס"ק מ"ב ומ"ב ודלת כמ"ם הום שם כחום ל"ב. ומ"ם וכן משמע סי' קכ"מ סעיף ה' ודהי מעום הוה ונ"ל והיינו כמו שלחב שם בחות ח' וליחל כמ"ש שם . ומ"ש וכראש דעשם האיפור אפילו לדידן בסוציא העוכד כוכבים ש"ד כרות דקרוכ סדבר שנגע ביד בקנות סיונת כו' פות חמום דחפילו נגם מים כרי חין מכוין לינע וס"ל מגם שובר כוכבים שלה בכוונם דשרי לדידן הפילו נגע בידו ומם פכתב וכן רחיםי כתרדכי פרק רכי ישמעהל כו' הדרכם רכי ישמעהל המרדכי סום סוח פיובמים דכתב וז"ל דכח כשסולית סכרות וסתוירם ח"ת שלת נגם כידו בקלוח סיונת וס"ל מנת שובד כוכנים שלח בכוונם וחסור שכ"ל סרי דלח חשר מלח משעם דה"ל מגם בידו סקילוח וא"ל דהפשחן לא מקרי יין כמה שנכלע בחוכו דא"כ למה ליה סכין חיפוק ליה דהוה ד"א מחמת הפשחן אלא ודאי הפשחן הוא כמו היין כיון שהוא בלוט ומלוכלך ביין וב"י חירץ טל קושיח מ"ש כאן ממדדו בקנה ימכר ב' חירולים והיינו בחירוץ הראשון דהכא יש להקל פיון שאינו נוגט אלא במה שמטפטף וקשה מה לי יין מרובה מה לי יין מוטט וכמ"ש הוא טצמו בסימן קכ"ו ד"ה י"א דנצוק כו' מה לי טירה

שיולא כמ"ש המרדכי פרק ר"י ממילא גם מה שבלוע בפשחן הוי כמו קילוח היוצא לאיבוד אלא דמ"מ לכחחלה יש איסור להניח לעובד

(נחיד) דרא הרמכים. הוא תמוח דלהרמכים דאומר ככחו בהגאה באמת גם בעובדי

שבחביח בהפסד מרובה כמ"ש ר"ם קכ"ו ובמרדכי פרק השוכר מחלק עוד בין נקב

לר לרחב דבקל טגע ברחב מ"ה נמי לא החיר רמ"א כאן אלא בדקר בסכין שהוא

נקב קפן ואין קרוב ליגע בהולאת הסכין בקלות הדק היולא ועמ"ש בסי' ק"ל ס"א דהכא מיירי שעדיין הסכין שם אבל אם כבר סחמו העובד כוכבים אסור

עכ"ל (ובנה"כ חולק על כל זה וס"ל דלדידן מוחר ע"י ברזה וחפילו נגע בקלוח

דה"ל מנע עוכד כוכבים שלח בכוונה ע"ם) : (מז) בגוד . אפילו נדנדו הרבה

שרי פ"ז ופי' הב"י דהיינו בנוד סמום דחילו בפחוח חין להחיר חלח במקום הפסד וע"ל כפי' קכ"ה בס"ח פ' י': (מח) פותר . דחין דרך ניפוך ככך ועוד דמעשה

לבינה בעלמא קעביד כדלעיל סל ב: (מט) בסבין . שאינו מכוין רק לסחום

הכלי ולא ליגע ביין והוי כמו ע"י ד"א שלא בכוונה ולדידן אף ביד שרי במקום

הפסד כיון דהוי מגע שלח בכוונה ש"ך וכחב הע"ז אף דים יין בלוע בהנעורה מ"מ

לחוד יין מרובם כו' והחירון השני פשיטה דלה מהני לקושיה זהה מלרעה דהה גם בלרעה מחבוין להבריח היין מן הלרעה ודומה ממש

לסוחם הנקב להבריח קילוח המים משם ולריך לחלק דשאני לרעה דמ"מ נוגע ביין ללול במקום ששייך שם דרך ניסוך משא"כ כאן שטוגע בסכין לנעורת אע"פ שהוא בלוע מיין מ"מ אין דרך ניסוך שייך כם כלל. ועוד י"ל דכיון דמה שיולא לחוץ הולך לאיבוד אין חשש במה

> שמחזיק אוחה מינקח והוא נוגע ביד ביין שהוא כפי המינקח גם כן יש להחיר בדיסבד בהססד מרובה אם הוחזר להחבית דחד דינא הוא עכ"ל: (מו) ביוון סה"נ אפילו הוי מכוין דשרי לדידן מלא קושמא דמילחא נקם ול"מ דשרי אף שלא במקום הפסד והא דאסור מה שינא לחוץ משום דמסחמא נגע בו והא דלא חיישים שמח נגע בידו ביין בשעה שילה לחוץ דהו נחשר גם מה שבסנים ע"י ניצוק דלמה לו לעשות כן וכמ"ם ס"ם קכ"מ וכסי' ק"ל ס"ח עכ"ל הט"ך וכתב המ"ז דיש להקשות על רמ"ת ממ"ש בס"ם קכ"ם בשפחה שחינה נחמנת לומר מן החבית לקחה היין משמע שחם בבירור לקחה חסור חפילו היין שנחביח וכן משמע בסי' קכ"ס ס"ח מראה דמעם האיסור אפילו לדידן בהוליא עובד כוכבים ע"י ברוא דקרוב הדבר שנע בקילות היוצא דכן הוא לגילות במהעסק להוציא יין מהחבים דרך כרוא וה"ל מנע ממש ואם הברוא החובה בקנה חלול שאין שייך לומר כן יש להחיר היין

> ני ברו מי . ועם מ' א' ד"ה ויקא כו' : [עב] ברוא כו' . שם בתום' הנ"ל: [עב] חבית כו' . שם בתום' הרא"ש שם אההיא עובדא דחביתא דאיפקעה פכאן היה [עב] חבית כו' והפור ועתום' תנ"ל ד"ה ויקא ושם ב' ד"ה מעשה כו' : (עד) בידו אבל כו'

(שם בפיו פיק ליב) *) פורם כח השבר כוכבים אוסר אף בומן הזוח. חמיסני רסה ככמס מקומות מכוחר דמגם פוכד כוככים פ"י דכר אחר שכ"ם לא גרש מכחו ולכמם פוסקים חמיר מגע על ידי דכר חחר מכחו וכיון שמשכים הפ"ו לסתיר מגע עוכד כוכנים ש"י ד"ח כומן סום כמכוחר כדכריו כסיתר מס ששרם ע"י קנס חלול וכן לקמן כס"ק ל"ג ח"כ למס חוסר כחו כומן סום ומדכרי הרמכ"ם חין רחים דסרמב"ם (פיפחו שחופר כחו בס:חס פש"ם אוסר גם כישתפחל חכל לרידן דכחו חינו מוסר רק בשחים ס"ח חם כן בעוכד כוכנים שכומן סום מותר חפי' בשתים והט"ז לשיעתו שלעיל כסוף ס"ק ל' כאמת תמה של הש"מ

שלה ככוונם והם כן לדידן דמנע שלה ככוונה שרי פשים"

דשרי וכן מ"ש במרדכי פרק השוכר כנקב רחב סיינו כשונע בכוונם ועמ"ש עוד

מוס בס"ם קליט ובר"ם ק"ל:

דגול מרבבה

מה כ"כ פתום" וכרח"ם מסח

בון כל משר דבין מלימה בין חסיכה שרי וכו' דף ס':

מי קור כשם ר"מ וכ"ל התום"

מו שם וכ"ל המום' שם נשם

נקודות הכסף

ר"ם קכ"ו: (שם ס"ם ל"ג) כל דבריו חינם נכונים למ

כל זכליו לוינם לכונים מתובה ועוברת כל השוליים והולית עובד כוכלים הברות מסור תפילו לדידן כו' הות מסור תפילו לדידן כו' הות

לפון עלמו ואינו כמרדכי וכאמת ליחא דסמעיין כתרדכי

שם יכחה דהות תשובת רבי

שמחלל כר כרוך דכתב כן לדינה דחמילו נגע בסכין כיון שלה נתכיון סננכ חלה לנקוב כדי שינה חיין ס"ל כהו שלה כדי שינה חיין ס"ל כהו שלה

בכוונה ושרי כדגרים רשם כו'

והך דינה רמגעו פדי ד"ה הסילו בכוונה שרי לדידן כתוב

במרלכי פס בשם ס"ר חוקים

רחות סרבס חתר ום וסרבם

פשוכות אימא במידכי שם

אליבא דרינא דש"ם נינטו

ונ"מ כמקוסשים עוכדי פכורם

כוככים ממש אכל לדידן סשוט

דחפי בונים בעובד כוכבים

הברות בכוונה שרי להת מנע ע"י ר"ח תפי' בכוונה שרי

לדידן ומ"ש רמ"א דכיון דנא כוון סעוכד כוככי' רק לנקוכ כו' ככר כתכתי כש"ך ס"ק

ע"ג דחס"ג דחפילו כוי כיוון

שרי לדירן אלא קושם׳ דמילם

נקט כדחיחה במרדכי ונית דשרי אף שלה במקום ססקד דחילו פנן לה סמכינן הטעמה

דמובדי כוכבים כומו פום לחו

מוכרי פכודת כוכנים כן חלח בתקום הססד וכן מ"ם וכן

הכ"ע בשפחם שחינה נחמנה

כו' לק"מ דהה מסיים כמ"ה

שם נס"ם קכ"ם מיהו כומן

סום ראין העובדי כוכנים מנסכין שרי כו' וקחי חכל פס

דמחירין מטעם מגע

ד"ם שלם בכוונה וכולהו

שבח

וברח"ם שם חבח דרב חשי

שמתיר כם פעובד כוכבים בשתיה ורולם להשום כח כעובד כוכבים למגעו פ"י דבר אחר בכוונה ולאסור בהיאם ואשמ"ב אני ממס על הע"ו שהרי בכחי בלשתי על"ב אינו רולה רק להשום כחו למגעו פ"י דבר אחר במו מי בי"ד לקמן סי קב"ה ה"ק בי מבואר ג"כ כמו שכחבה :

סוכבים בקילוח ע"כ לריך שיהדק בסכין דוקה : (לד) אלא באומדנות המוכיחות . דהיינו כעין מעשה דח"ה שהלכו עובדי כוכבים לפני הגיגיח עם חירוש ולחשו זה עם זה ואח"כ טבל א' אלבעו בחירוש ומץ סי"ד פסק דמה שנשאר בפנים מוחר והיינו משום דלא החמירו ממנו בפיו והלכו להם ופיהם מלא שחוק ורצו יהודים אחריהם ואמרו

למה קלקלחם יין שלכו השיבו לא ידענו שיכח חסור בשביל זה והרגישו יהודים מחוך הלחש שכוונחם היה לנסך לקלקל והחיר שם דהוי כמו להכעים דהכח:

קבה (א) והגביהו ויצא חיין כו". סב"י בסימן קכ"ל הביא דברי הרמב"ם האלו וכתב שהם ממה שאמרו בפרק רבי ישמעאל טובד כוכבים אדנא ישראל אכובא אסור דכי אתא ממרא אתי מכח עובד כוכבים ומשמע ליה להרמב"ם דדוקא כשהעובד כוכבים מגביה סדנא ומרים סיין אבל אם אינו מגביה אלא שהוא מטיהו על לידהו ומריק היין בכלי אחר מוחר וכן משמע מדברי הר"ן שכחב שנועל

נדיענד שרי) (פור והסוסקים) [עה] מח והרוצה לעשות מן המובחר יהרק החבית בחבל ויפסוק שתיתת היין ואחר כך יתקננו:

הגה [עו] *) עובד כוכבים שנגע ביינו של ישראל (ז) להכעים כדי לאסרו עליו (סוספות פר"י דג"ח ע"ב ומרדכי ואגודה שם) אפילו אינם יודעים כן (לֹך) אלמ באומדנות המוכיחות (ח"ה סימן כ"ו ובנימין זאב סי' שמ"ח עיין שם שהחריך) מותר אסילו בשחייה ויש לשחוחו בפני העובד כוכבים כדי שלא (ג) ירגילו עצמם בכך (חוספות ומרדכי פר"י בשם מ"ו):

קבה דין יין הבא מכח עובר כוכבים וכח כחו.

ובו י"א מעיפים:

א [א] * נמל עובד כוכבים כלי של יין (א) והגביהו ויצא היין אף על פי שלא שכשך (ב) נאסר [ב] - בשתייה שהרי היין בא מכחו א [ג] - ומה (ה) שנשאר בכלי אסור גם כן משום נצוק . (ג) (וי"א דלא אסרינן לנוק בכח עובד כוכבים) (פור והרא"ש ומרדכי ור"ן כשם רש"י

על ידי ד"א שלא בכוונה טור והפוסקים ולדידן אף ביד שרי במקום

הפסד כיון דהוי מגע שלא בכוונה:

קכה א ומה שנשאר בכלי אסור כו'. קשה דלעיל סי' קכ"ד

כחו בנילוק וכן לקמן סעיף ח' העחיק

ל' הטור דהיולא אסור בשתייה ומשמע

דמה שבפנים מוחר וע"ק דהח נינוק

אינו אלא ביין האסור בסלאה כדלקמן

סי' קכ"ו ס"ה והכא כיון דהיוצא

לא נאסר אלא בשתייה אמאי מה

שנשאר בכלי אסור משום ניצוק וכן

קשם על הרב ול"ע . ולדידן הכל שרי

במקום הפסד דכל מה שאסור מן

הדין בשחייה לדידן דעובדי כוכבים

בזמן הזה לאו עובדי עבודת כוכבים

הן שרי אף בשחיים כדלעיל סימו

סחבית בידו כו' ואח"כ הביא דברי הרא"ש שכתב ג"כ אלמא עיקר ניסוך הוה בהגבהה והורקה כו' ותמוה לי דהרי לעיל סו' קכ"ג כתב העור ורמ"א אם עובד כוכבים דורך יין אט"ג שלא נגט ברגליו יין שיולא מכחו אסור והיא גמ' ערוכה בפ' ר' ישמטאל (דף ס') בכחו כ"ע לא פליגי דאסור וכא החם לא הגביה כלום ועוד קשה ממ"ש בסי' קכ"ד סעיף י"ד שאם אין הברוא עוברת כל השולים אסור היין היולא משום כח העובד כוכבים וכא אין שם הגבסה ובד"מ כתב על קושיא זאת וי"ל שמא שאני החם דדרך הוא להוציא כך היין מהחבית ע"כ ואין זה כלום דאם אין דרך ניסוך אלא בסגבהה דוקא מה לנו לדרך הוצאת היין בכך והא עכ"פ אין דרך ניסוך בכך ואפילו אם החירוץ הזה אמח אין הקושיא הראשונה מחורצת דסחם אין שייך יין כלל עד אחר שבא מכחו . ומו"ח ז"ל כתב דבהוצאת הברזא אין הטעם משום כחו אלא חשביכן ליה כאלו נגע ביין ע"י ד"א ולא דק דבהדיא כ' הטור והש"ע דהוי כחו באם אינה טוברת כל השוליים ובאמת כל מגט ע"י דבר אחר מקרי כח כמ"ש ב"י בהדיא סי' קכ"ד ועוד קשה והא מלינו בהדיא בחום' פ' רבי ישמעאל (דף ס') ז"ל אכן יש להחמיר בבני אדם כשמטין הכובא שיש בה מעט יין ללד א' שלא יטה אוחה עובד כוכבים כו' מטעם כח עובד כוכבים וכ"כ בהגהח אשר"י מיהו אם יש מעט יין בחביח שלריך להגביה מלד אחד אסור כו' וכ"כ במרדכי וכן משמעות דברי העור כאן שכתב דין כח עובד כוכבים שמערה מכלי אל כלי ולא זכר שלריך הגבהה ועוד ראייה ממה שכחב המרדכי בשם הר"פ הביאו רמ"א בסמוך דאם העובד "כוכבים מנטנע ידו של ישראל אסור היכא שלא היה מקלח בלאו הכי ואט"פ שלא הגביה שום דבר ומה שב"י הביא ראיה מדזכר הרמב"ם כאן הגביה נראה דמשום סיפי' נקטיה שסיים שם הגביה ולא שכשך ולא נגע מותר וע"כ נקט גם בריש' הגביה דאט"פ שהגביה לרוך שכשוך וט"כ לומר כן דאם ההגבהה דוקא אוסרח למה (לא) נקט בסיפא דאם לא הגביה אט"ג דניצוק מותר וזה הוא רבוחא טפי ממ"ש הגביה בסיפא ולא שכשך ולא נגע דמוחר דהיינו בלא ילק וזה ראייה לפירוש דברי הרמב"ם שזכרתי שאין עלים חשובה ואין להקשוח ממ"ש הרמב"ם פי"ב מהל' מ"א וז"ל עובד כוכבים שנגע ביין ולא נחכוין לזה היין מוחר בהנאם כילד כגון שנפל על נוד של יין או שהושיט ידו לחביח ע"מ שהוא שמן והוא יין ובא היין מכחו בלא כוונה הואיל ולא נגע ביין מוחר בשחיים כילד כגון שהגביה של יין וילק לכלי אחר והוא מדמה שהוא שכר הרי זה מוחר עכ"ל ש"מ דבשינן הגבהה לק"מ דלרבוחא אמר כן אפי׳ הגביה וילק דמוחר בזה ומה שהביא ב"י מדברי הר"ן פשוט שאין משם ראיה שהר"ן לא נחכוין אלא לגלוח שלא נחכוין הרי"ף ששאב העובד כוכבים מן הכלי כמ"ש ב"י עלמו והא דנקט נטל העובד כוכבים החבית בידן ומערה לאו דוקא הוא אלא אורחא דמלחא נקט דדרך ליטול בידיו כשהוא מערם ומה שהביא ראיה מהרא"ש שזכר הגבהה והורק' אגב ריהטא לא עיין שפיר בזה דהרא"ש הקשה על ר"ח שאומר הורקח העובד כוכבים אינה אוסרת אלא מטעם כחו והיינו בשחייה דוקא ולמה לא יהים נסך גמור כיון שיש הגבהה והורקה כדין מנסך גמור ועל זה חירץ דשלא בפניו לא הוי זה דרך ניסוך ע"כ אין כאן איסור אלא מטעם כחו ובאמח בכחו לא בעינן אפילו הגבהה דאיסור כחו הוא מחמת לך לך אמרי נזירת כו' כמו בפרם"י בפרק ר"י דף ס' ות"כ מה זה שכתב הב"י דמדברי הרח"ש משמע שתין דרך ניסוך בלח הגבהה וכי חנן חסרינן משום ניסוך וכח לח אסרינן לים אלח בשחיים וסוח מטעם כחו ולח אכפח לן בניסוך ע"כ נראם דהב"י לח כחב דברים אלו אלח דרך משח ומחן של פלפול ולח לקבוע כן כלכה וע"ב לח קבע כן בש"ע ורמ"ח שהגיה כחן בסוף הסעיף חו שלח הגביה הכלי לח ערח לעיין כל הארך אלא סמך על מה שכחב הב"י ואין להקל כלל כאן בכח עובד כוכבים אפי' בלא הגבהה דמ"מ כח עובד כוכבים יש כאן כן כראה לעניד ברור: (ב) נאסר בשתייח . *) עמ"ם סי' קכ"ד ס"ק ל' שים לי חימה רבה בזה על הסור וכן על הש"ע: (ג) וי"א דלא אסרינן כו' . ב"י כ"כ בשם רש"י והקשם ממה שכתבו החוספות והרח"ם מעשה דרש"י בעובד כוכבים דעירה לחוך הכום כו' ש"מ דנחסר הקנקן משום כיצוק לכת טובד כוכבים ול"ל דהמטיין באשר"י פשיטא דלא קשה מידי דהוא לא כחב זה בשם מטשה אלא כחב וז"ל כחב רשב"ם בשם רש"י דיש ללמוד

חידושי רע"ק

(פימן קכ"ס סעיף א") באכור בשתיה - לבאורה נראה ראיה לשיפה זו מההיא עובדא דינוקא דפתיר לדרוך בציינא לידיה . ודא פ"מ היי כחו מחמת הדריכה כדאמרינן במעצרתא ואסור תכל משמם ניצוק בכחו. אל"כ דכתו אינו אסור רק בשתיח ולחרשב"א במעצרתא ואסור תכל משמם ניצוק בכחו ניצוק ל"כ ניתא דהא ס"ל דכל ניצוק אין בו איסור דס"ל דכת א"ב וס"ל ל"כ דאמרינן ככתו ניצוק נ"כ ניתא דהא ס"ל דכל ניצוק אין בו איסור הנאת דתוי רק כמעורב דמותר חוץ מדמי י"ב שבו אך להראב"ד דס"ל דניצוק א"ב קשה לכאורה וצ"ל דכיון דתישראל דורך עסו תוי כת ישראל וכח עובד כוכבים מעורבים אולם

פתחי תשוכה

ביאור הגר"א

בו'. רצונו כזה להרץ קושה ב"י דקאמר הרא"ש והמור שאם היה כו' בסכין כי' משמע דוכא בסכין ואח"ב כ' ואם אינו נהע כו' וכמ"ש בב"י שם: [עד] והרוצח כו'. בסכין ואח"ב כ' ואח"ב כ' ואם אינו נהע כו' וכמ"ש בב"י שם: [עד] והרוצח כו'. מו"א שם ד"ה הרוצה כו': [עד] שובר כוכבים כו'. ערש"י מ"א א' ו"ח דקאויל והג"א שט ס"י בד"ת מיהו כו': (ליקום) שובר כוכבים כו'. ערש"י מ"א א' ו"ח דקאויל כו' דלמא ב"ש ב"ש ב"ש הכ"ב ראביה כו' דלמא מונה מונה וח"ה להכעים וו"ל מורכי מי אלף שב"ש הכ"ב ראביה היים מינו לריי או בריחון אחולו מאוול מונה מינות משום ב"ש היים או בריחון אחולו מאוול מינות מינות משום?

מה שיוניא לחוץ הולך לאיבוד עכ"ל: (נ) ירגילו . (וכ' בנה"כ שאירע לו מעשה כזה שהעובד כוכבים נגע ביין וא"ל אל חירא שאל אביך ויבדך שהוא מוחר

ופוד מחן לימח שהחמם חתו שמח זמן רב קודם ביחם השר פתחו בעל המרחף לוייף וליהנות בחליפין וחולם מתם בהשר וחמר שעשה כן להכעים . והחריך מחד כזה והעלם הלכם למעשה להחיר שיון מכמה שעיון שם) :

אחדרי דכם' סטוכר את כפועל מארי לפט שבורי לבים במב במשום ניצוק לא מיחסרא דלא החתירו כולי האי ככה שובד כוכבים לאשור התחובר לו ש"י ניצוק וכם" ר' שמשאל סי" ד' הכיא כשם רש"י וו"ל דאף לדברי האומר ניצוק חיבור מ"ש"גיצוק כר ניצוק לא היי מיצוק

(סימן קב"ה מע"א) וברת שנשאר. מבה"ט ובשו"ח נ"ג שהעודר כוכנים שלקח יין מחבית חחח ומילח חחרים ולקחתו היה על ידי מיקח שקורן הייבער שמשך היין מהחבים דו והגביהו והניח לחרים חחר שיווב שם עד שימנות היה של ידי מיקח שקורן הייבער שמשך היין מהחבים היהוב שנים ביין לווב לחבים לח סילק ידו של שמשם מן מנקב שבמינקם לנחרי פן יהיה הקילוח שב יותר מנקב פי החבים ולכן החזיק בלנחנו שם ברסיון

ע"כ וכדסרנמה רב ששת ב טור כשם חביו כרח"ם שם בפסקיו אסא דא"ר פסא עובד כוכבים חדנה שם דף פ' ושכן מסק ר"ח: ג כרב סול המת ניצוק חיבור שם דף ט"ב ניצוק חיבור שם דף ע"ב דעם הכי"ף שם ורמ"ב דעם הכי"ף שם ורמ"ב ורכינו ירותם והרמכ"ם בפי"ב ונחבחרו דיני נינוק בסימן

כ"ת: מה סנסת חשר"י : א ברייתה עבודת כוכבים דף

נקודות הכסף

(שם סעיף כ"ז בחגת"ה) עובד כיכבים שנגע ביינו של ישראל להכעים וכו' מעשה הים נהיותי כמדינות מעסרין ונגע פעוכל כוככים בייני ולא רצימי לשחות ואמר אני בום"ל שתם דסיין כות מותר ושאל לאכיך ויגיד לך שסות מותר באשר שעשיתי להכעיסך כדי שלת חשתם להכעיסך כדי שלת השתם להכעיסך כדי שלא משתם ובעושה להכעים מוחר ע"ל דכריו ושאלתי את סי הגאמו"ל וממל שסיין חסור דטעתה דמותר משום דעומה להכעים אבל כיון פיודע דינו א"כ לא עסה להכעים וחוזר לחיפור הרחשון באלו לא עשה להכעים ואע"ם שלהכעים מותר לשתות חפילו בסני העוכל כוככים משום שלה כוון דעתו לנסך רק עשם ואת לנסך ומ"ם הפוכד כוכבים לשאול דינו לָהַכְעִים מותר להכשיל לישראל שישתה יין נסך ולא לשהיכו יודע פעופס העוכד כוכבים לספסיד ייכו ישחה משום הכי שרי כ כחן דהח יודע כלהכעים דמוחר וח"כ מושה (נסך ואסור זנ"ע: (סימן קב"ה בט"ז ס"ק ב')

עכ"ש בסי׳ קכ"ד סעיף כ"ג מח שיש לי כו' . כן ניל

ממה יהונתן

(מימן קכ"ח כש"ע טעיף א') נמל שבד כוכבים כלי של יין וכו'. ומה שנשחר בכלי י"ר משום ניצוק עי' ש" תשום נינוק עי' שיד סקיה מה שהקשה מהא דלעיל בסי' קכ"ד סעיף י"ד דססק דמה שנתחת כפנים מותר והיינו תשום דלח החמירו בכחו בכילות ועיין לעיל מש"כ ביילות ועיין לעיל מש"כ קושית זו ומה בעו"ם לחרן קושיא זו ומה שהקשה עוד מלקמן סי' קכ"ו סעיף ה' דאמרינן דכל היכא ספיף כ' דהמרינן דכל פיכה מפיף כ' דממרינן דכל פיכה אמרינן נילוק חיבור והכל נמי דלא נאסר אלא כשמים כמ"ש בשחבר א"כ לא שייך נילוק חיבור ונ"ל דסנם לפי בכלא מה"ש למלק ביין בשוך בכלי אם למנס סוא אסור בכלי אם למנס סוא אסור בהנחה או דחינו חסור כק בשמים דחם הוא מיכור והוי כאלו סכל מעורב מים איסור הנחם חו חיסור שחים וכח דכתב ברשב"ח וגם במחבר לקתן פו' קכ"ו פעיף ס' דחת חמיכה ממנו מוחל סיינו כיון שחין שם ככלי העוכד כוככים משקם סופח וחין חסור רק מחמת שלתו"ל אסור להשתמש בכלי של יין של עובד כוכבים כמכוחר כש"ם וסוסקים ח"כ בשלמה היכה שהיסורו הוה מחמק תערובת ויי"נ חם כן שפיר המכינן נילוק חיכור יהוי כחלו הכל מעורב משח"ב סכח שחסור כוח מחמח שלני סוח של ייינ לכן חסור לסשחמש נס וכס"ג לח חמרי ניצוק חיבור שכים נחשל מה שלחעלה כאלו למעם ככלי של

יי"נ לכן לא נאסרו מס שלמשלה משא"ב הכא שנאסר ביין פשום כחו ומכ שלמשלם חמור משום תתרוכת כו' (שם בתנה"ה) וי"א דלא אסרינן נו' . דין וס מהרח"ם

אפורים היה לפתיר דנוגם בקלות אינו כנוגם ככל היון לתאן דאית לים ניצוק חיבור ואף לתאן דלים לים ניצוק חיבור ואף לתאן דלים לים ניצוק חיבור ש"ל במשם שהוניא אנפט לים ניצוק חיבור ש"ל דוקא כשקילות יורד לתכיח ואח"כ נגע בקילות משא"כ כאן במשם שהוניא אנפט מחבים הלאשון שם אנכט במינקם לתטם ואז לא חיב עדיין נגד החנים כב' ובשם קילות לתכים כב' או מחבים הרשון יורד הקילות של אנכטו לכ"ע לא נחשב נוגע בכולו רק ניצוק ויש להחיר כאן מגע חדש רק מחמם סרפיון יורד הקילות של אנכטו לכ"ע לא נחשב נוגע בכולו רק ניצוק ויש להחיר

שאחר זם: די שם דף ליק בעובדת דרבי יוחק כן ארול וכו' מסקבם סומ' דכל כתר שלת ככוונס לת גזרו כים רכנן: ה מעובדת דרבי יוסקב בי מוכר קוד הרכני שם דף מ':

בחשוכה כשם רבותיו והושפות כשם רשכ"ם: ז מימרת דרכת להנסו שפוכתי וכו' שם דף

מיל : ח מור כפס פרמנים פס ופרפניה : א שם כחו' : ישם כחום' : יא מימרה דרב

פפי כל שכוב מסור וכו' וכפי'

לש"ר וכתום" שם דף ס" : יב שם כשינוים דרכ חשי שם מממני" דורקם בחיים:

נקודות הכסף

ור"ל כחות ל' שם וככר כתגמי שם דלח ק"מ : (שם ס"ק ד') אינן מדוקרק כנ' . לק"מ דס"ל קחתר חם לח כססקד

מרוכה דשרי כלא"ה כדלקמן

מפה יהונתן

וכו' וח"כ אם הריק העובד כוכבי' סיין פקנקן לכום נאסר סיין שכנום משום כחו של

היין שכנום משום כחו של שובד כוככיסויין שבקקול מחשם ישבראל מן פחבים יין לקופן ס"ל לפרא"ש דסיין שבקוקן מ"ל לפרא"ש דסיין שבקוקן מ"ל לפרא"ש דסיין שבקוקן שבקום לא נאסר רק מטפט בתו ש"א דסיל דגם ככחו של שור עולה מצור ביש להבי שור עולה מצור ביש להבי

שייך נילוק חיכור ויש לחרך דוודחי כרח"ם מיל דגם כיין שנקנקן לח נחפר דלח חמרי

נילוק חיבור ככחו וכא דכפב פס- לדברי רש"י ז"ל פיינו משום דקשיא לים מכ"מ למלק נין כתו לשאר דברים וש"כ ל"ל כיון דכתו כוא קיל משאר

ייינ ולם חמרינן נינום חיבור

סיכת דקול החורק ניהון מיכוד מ

(שם) ומ"ם יש לתחמיר אם לא בהפסד מרובת. עי

שדר מיק ב' מס שפקדם כת כות"ס מותר חפי בספסד

מופק הסמוכדי כוכנים כנספד מופק הסמוכדי כוכנים כנספד סום כל מנפן סוח שלה ככוני כדלפיל ויש ליישב דבשלתה המייכי בנגיקם שפיר מיכל למימר סכי דכל שפש דנגיעם למימר סכי דכל שפש דנגיעם למימר סכי דכל שפש דנגיעם למימר סכי דכל שפש הנויעם למימר סכי דכל שמש דנגיעם

כעימסו לנסך חם כן כמנת פוכד כוכנים שלם ככוונם

מ"ק חסרו וע"כ נ"ל סקעם דחסרו שלח בכוונם חקו

בכוונם מיכ כומן כזם דלים כוונם ניסוך כלל מומר לגמרי

נספסד פועם משח"כ ככח לח

אסרו ממעם כוונם ניסוך רק דחו"ל אסרו כל ביין דחמית

מלח שובד כוכנים בנוונם ה"כ פה לו ביפיסם כיון דחפי עכ"פ מכחו בנוונם הסור הפ" בומן סום:

בשם פניו פרחים

ועוד דהא ר"ת וסייעתו ס"ל דמגע

עובד כוככים על ידי דבר אחר

השיב כחו דאינו אוסר מן הדין אלא

בשתיים וחנן קי"ל דלח כר"ת בכח

כמו שנחבחר בב"י סימן קכ"ד ובש"ע

ססי"ח דמגעו ע"י דבר חחר

גרע מכחו ואסור אפי׳ בהנאה ואפ"ה

קי"ל לעיל סימן קכ"ר סכ"ד

למגע עוכד כוכבים ע"י ד"ח בזמן

סום שרי אף בשתיים א"כ כ"ש כתו

ול"ל דהרב לא כ"כ אלא מן הדין

וכ"מ במקום שידוע שמעובדי כוכבים

עוכדי עכודת כוככים כן גם שלח

לפרסם הדבר כמ"ש שם בהג"ה

דחין מפרסמין הדבר בפני ע"ה וכן

בכמה דוכתי ליל כן לדעת הרב ז"ל

אכל לדידן שרי כאן אפי׳ שלא במקום

הפסד מרובה וכ"כ בספר אפי

רברבי ריש דף פ' שנרחה להקל

כזמן הזה דלח רגילים לנסך חף

בלח הפסד מרובה : ב או שלא

הגביה הכלי כו' . ליע כדין זה

דמם שהוליא הכ"י בסימן קכ"ד

מהרמב"ם והרח"ם (גבי מוריק

אוריקו) והר"ן ואחריו נמשך הרב לא

משמע מידי מדבריהם ע"ש וכן משמע

בתס"ח דף קל"ח ע"ח שכחב כשם

הרמב"ן דחם הסיר העובד כוכבים

מכחן דחף לדברי האומר כיטוק חיבור כיצוק בר כיצוק לא הוי חיבור כו' ואדכ אם בריק עובד כוכבים יין מקנקן לכום ונאסר ביין שבכום משום כיטק וכו' ואם אח"כ משך החבית לקנקן מוחר מה שבחבית דהוי

> סאומר לילוק חיבור והיינו דעת **סראב"ד ו**דעימיה דס"ל ניצוק חיבור בכ"מ חפילו בכח עובד כוכבים וססיא דרב ששח דמתיר בנילוק לכח **שבד כוכבים הוא דיחוי בעלמא** כמ"ם ב"י בשמו ממילה יש כיצוק **לכח עובד כוכבים מ"מ מוחר מה** שכחבית לכ"ע דהוי כר נילוק וזה עיקר כרבוחא להחיר כבר גיצוק אפילו למאן דס"ל דיש כילוק לכח עובד כוכבים וגם בתוספות הכוונה כן שכתבו מחלה ג"כ אפילו למ"ד נילוק חיבור וסמוך לזה כתבו ומעשה בא לפני רש"י כוי שאז נאסר היין שבכוס כלומר לאותו דברי האומר כוא נאסר אלא דמכל מקום מה שבחבית מותר כמו שזכרתי אבל רש"י שלמו ס"ל דחפילו ניצוק מוחר כוס: (ד) ומ"מ יש להחמיר אם לא בהפסד מרובה. זה לשון *אינו מדוקדק דבהפסד מרובה אפי' בנילוק גמור דהיינו ליין הנאסר במגע עובד כוכבים אכו מקילין כמ"ם כ"ם קכ"ו : (ה) ואם הוא שלא בכוונה כו'. בנמרא חיחה דאפילו בריחא חליא מלחא דהייטו אם כוא יין ישן ודאי ידע שהוא יין ע"י הריח: (ן) ואפי' אם היה עובד כוכבים יכול לבדו לערות כו' . פי' והישראל אינו יכול לבדו לערות כ"כ סרשב"א בתה"ה וע"ז

כתב העור בשם סרשב"א שאף עובד כוכבים מסייע לישראל ולמה נטשה העובד כוכבים עיקר כו' פי' אף שלעובד כוכבים יש כח יוחר מ"מ עכשיו שגם הישראל נושא בכחו מי יאמר לנו שבאוחו כח הלריך למשח זו יש בה חלק העובד כוכבים יותר מן הישרחל כיון שבמשח זו יש כח שניסם גם הר"ן פסק להקל בעובד כוכבים יכול וישראל אינו יכול וכל זה דוקא בדיעבד אבל לכחחלה אסור: (ז) אסור אפילו בהנאח. כתב כ"י כשם הרח"ם הח דחסור שלח בחמחו דחיישי' שמח נגם טובד כוכבים ביין ונסכו אבל בחמחו לא חיישינן שמא נגע ואע"פ שנוגע הוי מגע עובד כוכבים שלא בכוונה ע"י ד"א ושרי בשחיה . א"נ שלא בחמחו הוי מגע עובד כוכבים בכונה ע"י ד"א ואסור בהנאה דלת שרו רבנן מדדו כו' וכתב ב"י ורבינו כתב כלשון אחרון שכ"ל ביחור דבריו שלטעם ברחשון הוי עיקר החסור מחמח שמח נגע ביד ממילה הם יש בירור שלה לגע ביד מוחר הפילו שלה בחמחו ולפי׳ סשני גם בזה אסור שלא בחמחו דהוי מגע בכונה ע"י ד"א וגם הטור כתב והוא דוחה עד שנפל לתוך היין אסור כו' משמע שמלד דחייה זו אסור ולא מטעם שמא נגע ביד נמלא שיש חומרא לפי פירוש השני ומו"ח ז"ל הבין דהב"י רלוט לומר שיש חילוק בין ב' פירושים דהרח"ש דלטעם הרחשון אין איסור הנאה וע"ז כחב דהב"י לא דק שגם לטעם סראשון אסור בסנאם ובאמת לא ירד הוא לאמתתן של דברי הרא"ש אלא יש נפקא מיניה ביניהם כמ"ש וכן משמע מדברי הב"י שהביא לשון

הרשב"א שם"ל כלישנא בתרא כמו שזכרחי שכתב ושכשך היין בכלי וכו' וים בעשרה כחות ויותר כן משמע בטור ופוסקים : ה מותר בדיעבד

(ליקום) אם כו' מעורבים יחד כו' והוא כו' . לאפוקי דעת הר"נ שכ' לפי פירושו מ"ש ס'

ציצוק וצ"ע. (ולי נראה דלק"מ דס"ל להמחבר דהגבהה שאני דדרך הוא לנסך בכך אף על גב שלא שכשך אמרינן גביה נינוק חיבור ועשו הגבהה בחיסור שחיה כמו שכשוך לחיסור הנחה וח"כ דברי המחבר נכונים רק על רמ"ח יש להקשוח למה אסרינן בסי' קכ"ד מה שיצה בשחיה ול"ט) וכחב הש"ך דלדידן הכל שרי במקום הססד דכל מה שאסור מן הדין בשחיה לדידן דעובדי כוכבים בזה"ז לאו עובדי עבודח כוכבי׳ הן שרי אף בשחיה כבסי׳ קכ"ד סכ"ד: (ב) בורובה. כ' הש"ך ול"ל דע"כ לם כחב הר"ב כן חלח מן הדין אבל לדידן שרי כאן אפילו שלא במקום הפסד

קכ"ד סכ"ד: 🛴 אם לא בהפסד מרובה . קשה דהה כלחו הכי מותר ואפי' בהפסד מועט כמ"ם לעיל סימן קכ"ד סכ"ד מטעמא דעובדי כוכבים בזמן סום לאו עובדי עבודת כוכבים כן וכל מגען סוא שלא לים ניצוק בר ניצוק שכ"ל . סרי שכל דברים אלו הולכים לדברי בכוונה ודוחק לומר דכחו שאני דהא נחבאר שם דכל מה שאסור מן סדין בשחיים לדידן שרי לגמרי

וחוספות וראב"ן וחשובת מיי׳ המ"ל סימן י"ל) (ד) (ומכל מקום [ד] ים להחמיר ב אם לא בהססד (ב) מרובה כדלקמן סימן קכ"ו) (ה) י ואם הוא שלא בכוונה שלא ידע שהוא יין ב [ה] (או שלא (ג) הגביה הכלי) (ביח יוסף סימן קכ"ד) הכל מותר אפי' בשתייה:

ב" כחבחו כבחו דמי (ו) ואם י הוא כח כח כחו כגון קורת הגת שגלגלה עובר כוכבים שיש שם ג' כחות הרפין והגלגל והקורה ד (ז) בדיעבד מותר אפילו בשתייה:

ן [י] אם כח ישראל וכח עובד כוכבים מעורבים יחד כגון ששניהם עירו ביחר הי מותר בדיעבד (ו) ^{[ח] ה} ואפילו ו אם היה העובר כוכבים יכול (ס) לבדו לערות בלא סיוע ישראל (מ) מוהוא שיתא הישראל המסייע גדול אכל אם היה נער קמן אסור

משום דהוי מִסייע שאין בו ממש: ך (י) יאם היין מקלח מהחבית שבעגלה לתוך הכובא והעובד כוכבים מגביה העגלה כדי שיקלח היין ז יותר יפה (י) מותר :

הגה [יא] אבל אם לא היה מקלח כלא הגבהת עובד כוכבים אסור והוא הדין אם ישראל מריק מכלי אל כלי ובא עובד כוכבים ותנענע ידו של הישראל אם היה היין מקלח בלאו הכי שרי (סברת הרב לחלק במה שכתב המרדכי בשם ר' פרץ) ואם לאו אסור. [יב] עובד כוכבים שבא לפרוק חביח יין מעל העגלה וינא מכחו יין לחון שרי דהוי שלא בכוונה דבמלאכתו הוא עוסק (מרדכי פר"י):

(יג') יי זרק אבן או חפץ לחוך היין כווחר (יד') אפי׳ 🕇 בשתייה י אבל אם החפץ מתגלגל וְהוא דוחהו עד שנופל לתוך היין (ז) אסור אפילו בהנאה

סמגופה מן החבית אע"פ שאין היין משתכשר בכך כלל היין אסור בשתייה דה"ל כמוריק אוריקו וה"ל כחו של עובד כוכבים בסונה דאסור בשחיה עד כאן לשונו וכן לעיל סי' קכ"ד סי"ד אסרי' כשהוליא העובד כוכבים הברוא משום כתו ואניג דהב"ח כתב דהחם שאני דחשבינן הולחת הברזה כחלו נגע ביין ע"י ד"ה ושכשך עכ"ל קשה דא"כ למה מה שנשאר בפנים מוחר ועוד דהא אפילו אין הברוא נוגעת כלל בחבית אלא תחובה בברזא אחרת דינא החם הכי ע"ש אלא חשבינו ליה כחו כמ"ש הט"ו החם להדיא ועוד דאם כן ה"נ נחשבין כאלו נגע ביין עלמו ושכשך ובד"מ חירץ דבברות שתני דדרך כות בכך להולית יין מן סחבית עכ"ל וגם זם דחוק דג"כ דרך סוא בכך לכריק בלא סגבהה ועוד דמה בכך ס"ם הכח והכח כתו הוא וכן השיג הב"ח בקונערם אחרון על חילוק זה דמ"ל דרכו בכך או אין דרכו בכך וגם מ"ם ב"י עם דסרמב"ם פי' עובד כוכבים אדנא שמעובד כוכבים סגביה החבית קשה דעובד כוכבים אדנא משמע שמעה החבית וכן בחוספות פ' ר"י דף ס' ע"א ד"ה עובד כוכבים אדנא ובמרדכי שם במ"ש אם יש בחביה מעט יין שלריך להגביה מלד א' אסור עכ"ל משמע דאפי׳ שלא הגביה החביח אלא מטהו על לדו אסור משום כחו ע"ש וסכי משמע נמי להדיא מדברי הרשב"א גבי ישראל אדנא ועובד כוכבים אכובא המרא אסור במה שפירשו שם בשם הראב"ד לפי שנשמשה הכובא מרבה בשפיכת יין מן החבית וכ"ש לפי מה שפי' הר"ן שם נמי כה"ג ע"ש ועוד ראים מלקמן סעיף ד' ודוק כי קלרחי כאן דלדידן דקי"ל דעובדי כוכבים בזמן הזם לאו עובדי עבודת כוכבים כן

הכל שרי במקום הפסד: ד בדיעבד כו'. אבל לכתחלה אסור אפילו . אבל לכחחלה אסור אפילו הישראל יכול והעובד כוכבים אינו יכול כן משמש ברשב"א כ"כ בד"מ: ך אם היה העובד כוכבים יכול לבדו בו'. ואפי׳ הישראל לבדו אינו יכול מותר בדישבד כן הוא ברשב"א בחם"א ומביאו ב"י וכן הוא דעת הר"ן וכתב ד"מ ול"ד לקטן דמאחר שניכר שהעובד כוכבים הוא עיקר אסור: ז יותר יפה סותר. כיון דבלא"ם היה נמי היין מקלח ולא הועיל מעשה העובד כוכבים אלא שעי"כ מקלח יותר יפה א"כ מותר דהוי מסייע שאין בו ממש. מוספות : בחמחו

יד אפרים

על ידי ש' נגד היין שבמינקם בפרט בקילות קטן באיסורת לגו הימירת ושיין שם שגם פל סיין שבמינקם גופח ים לנדר חם נחסר בסנחם דחיכח למימר דכוי שירדה כמים סימן קכ"ד ומלד משיכה סיין במינקם חין העלה קרוי כחו

מקור מים חיים

(פימן קכיר שו"ע סעיף כ') ברו כרו ככחו רמי ושל לנו כוס מקום עיון על לשון הב"י ושל וואל הכ"י ודע שהריף וסרמנ"ם השמיקו דין זה ומשמע לי שחם פוברי דהלכחת ילישנה בתכה ולפיכר בוצרכו לכמבו דללמוד דכותו אסור כבר כתכוהו לענין פערה יין מכלי אל כלי ומיהו ממה שכחב הר"ן מסר"י בכי כל שבוב ממא עובד כוכבים עושה יין נסך משמע שמוכר הרמב"ן שדעת הרי"ף לססוק כלישנה קמה ולפ"ו לריך מעם להה שהשמינו הרו"ף כה

וש א. עובר כוכבים אדנא כו' ראפו' אין הכחות מעורבין יחד ואפו' זה יכול חה אינו יכול ע"ש
(ע"כ): [ה] ואפילו כו'. הרשב"א והפור ועתוס' הנ"ל ובב"י בזה כמה שימות ע"ש:
[מ] והוא כו'. תוס' שם ה"ה תוח כו' ושם ע"ב בד"ה א"ל כו' יש"מ: (י") אם היין כו'
בתוס' הנ"ל: [י"א] אבל כו'. ע"ש בתום': [י"ב] עובר טכבים כו'. כנ"ל ס"א רכתו
שלא כו': [י"נ] זרק כו'. עתום' שם ד"ח כל כו' ועס"ז והור"ף והרמב"ם השמימוהו רמ"ל
שלא כו': [י"נ] זרק כו'. עתום' שם א' בלישנא כתרא דאף כוע מותר וח"ה לורקה
דלת הלכהא כר"א דר"א למעמית רס"ל שם א' בלישנא כתרא דאף כוע מותר וח"ה לורקה
אבל הרשב"א הקשה דללישנא קמא מאי איכא למימר וש' כתום': [י"ד] אפולו בשהית.

מרובה: (ג) הגביה. הנה המ"ז והש"ך השיגו על רמ"ח במ"ש דחם לח הגביה הכלי הכל מוחר ולעיל סי' קכ"ד סי"ד חמרים כפהולים עובד כוכבים הכרום דאסור משום כחו מיהו כ' הש"ך דלדידן הכל פרי במקום הססד : (ד) בריעבר אבל לכתחלה אסור אסילו בעשרה כחות ויותר כן משמע בעור ופוסקים: (ה) לברו. ואפינו אם הישראל לכדו אינו יכול מוחר בדיעבד אכל לכחחלה אסור אסילו הישראל יכול והעובד כוכבים אינו יכול כ"מ בכשב"א: (ו) סותר (כיון דבלא"ה היה נמי היין מקלח ולא הועיל מטפה העובד כוכבים אלא פעי"כ (יו"ד ח"ב)

פס דף ס"ח: יג כרייתה שם דף כ"ט וכשינויה דרב כסנה: מור נשם טרשב"ה: מו שם ארי יש כחן כת ישרחל מעורב כו : מו הרח"ם בפסקיו מסא דאמר רבי יוחנן

נקודות הכסף כסימן קכ"ו : (שם פ"ק י') פי' ב"י וכו' וחוא מבואר בר"ן ורשב"א כו'. ז"פ כמ"ם כפ"ך ס"ק י"כ :

שמוגו עוכד כוככים חסור שם

דגול מרבבה

(סימן קכ"ד מ"ו מ"ק ח') ד') דשאני חבית שהוא כנד ושייך נים פסי נגיעם מן אכן חו חסון). שורם וחת נפגר:

יד אפרים

רק ע"י פתושך כחויר תפוך בכלים מוכרת היין לכח למעל' למלחות הריקות מהחויר וחין היין נמשך מכח סחדם סמולך כק סרוח כו' ולכן כיון שהיין במינקת בעל בס' יש להתיר אף כשתיה אפינו בלי מחמר וסמחכר מחירין לחדית עים:

מקור מים חיים ממערתה זיירה עכ"ל הב"י המנערתת זיירת פכ"ל הפיי.
ולא זכיתי לפכין כלל דכרי
הכ"י ומתחילה אדכר כי גם
דברי הכ"ץ בזה לא יכדנו. סנה
סר"ן כתב לתרץ דברי הכי"ף
שהשמיש הך דר"א דאמר כל
שבוב שתא כשובד כנבכים
שבוב שתא בשוב שבוב שהה ישובי לוכנים הר"ף דברי הרמב"ן לכך והכנים הר"ף דברי הרמב"ן דלסטר שהכב לוכסי זיל שבמייםו סובר הא דר"א דאמר הכי לית ליה גזירה ביותר בי"ב כלל בדאמר ר"א לכישור ביותר הר"ף לושעל המרא בהרא ביותר היותר הר"ף לושעל המרא בהרא ביותר היותר ביותר הרוב ביותר ביותר הרוב ביותר הר דחפילו בכוחו שרי ולדידיה חפילו מוריק חרנקי וחפילו בכוונה שרי הלכך לית הלכתח בוותים ועוכד כוככים עושה יון כסך בזריקה כמו במוריק חלרקי וצריכה רבח חלו דבריו חל וחיון זם מספיק עכ"ל סנם לא זכיתי לסבין דברים סכם נת זכיתי נסבין דברים או אף שתיאחי שהדשכ"א בתס"א פעתיק ג"ב לשן אלו בשם סרמב"ן ז"ל דלפי מה דאיתה בש"ק גבי מעלרתא זיירת דר"ם שרו ור"ת חסר ובנישנת קמח חמרי דבכוחו ב"ע סוברים דחסור כי פליבח בכת כוחו ור"ם ברי ור"ח בכח בותו ורים שני ורים חוסר וכלישנה בחרה המריק דככח כוחו כ"ע לים דשרי כי פליגה ככוחו לרים שרי ולר"א חסר הם כן מחי החי דכתבו דר"א לית ליה גזירה בכותו כלל וכרחמר ר"ה בכותו כלל וכרחמר ר"ה במענרתת ויירת לליסנת כתרת הלא אף ללישנא בתרא ר"א הוא דאוסר בכוחו ור"ם שרי וצ"ל שסיה להם גירסא אחרת בש"ם ור"ת שרי ור"ם חושר ולהכי שפיר קחמרי דר"ח לים ולהכי שפיר קחמרי דריה לית לים גזירה ככוחו ללישנה בחרה דחסילו ככוחו שרי וחידוש אנלי על רבינו סחסיד רבינו החפיד בביחוריו ליודד שהעתיק דברי סרמב"ן וסרץ בישוב דברי סרי"ף ז"ל ולח סרגים בוס כי וה לפי נוסח השים חין זה שלפנינו ובדברי בתס"ח קלין בסעחקתו דכרי הרתב"ן ו"ל יש שם ט"ם כמ"ם דר"ח לים לים גזירה בכוחו ביין נסך וכדחמר חיהו גופח לעיל במעזרתה זיירה ללישנה קמת וכו' מ"ם הני שתי תיכות לישנת קמת ול"ל ללישנת כחרת יכמו שהוח בר"ן ומה שמסיים סר"ן וחין זה מספיק אפשר דכוונהו למ"ש הרשב"א כתה"א על דברי הרמבץ הניצ וויצ וחץ שעמו של רבינו מספיק

בפיני דהא בלישנא קמא במעלרתא (נם שם ס"ם בדברי במעלרתא דכ' בלישיל

דמעלרתה וע"ם וג"ל כמו שהעהקהי) אתרינן דאפי' ר"א לא פליג בכוחו דאסור מלמא

לה פליג ככומו דאסור אלמה אמ"ג דמודה כמוכיק אנקי אסור בזורק שרי אלמה לה דמית ור"ה מודה במוכיק ותחיר בזורק דוורק להו כותו ביתו ור"ה במוכיק

הוא על"ל הרשב"א. ואפשר עוד

לפרש שכוונת הר"ן כמ"ם וחין זס מספיק דהר"ן אזיל כשיטתו

דן בחמתו כו' . דמוי מגע שובד כוכבים שלא בכוונה ע"י ד"א ויש שוד נפקוחא בין הני פירושים לדידן דקי"ל מגע שובד כוכבים (דנחבאר לעיל סימן קכ"ד סכ"ד דמוחר בשחיה) הרא"ש ובפרישה הקשה דכת כחב במחבר לעיל סימן קכ"ד סי"ט דאסור בשחיה וגם אסור אף לדידן דשמא נגע ביד אבל לפירוש השני דעיקר החשש משום סב"ח חמס כזס וייםכ כדוחק ע"ם : 🗅 מותר בדיעבד . כיון שעדיין עניעס ע"י דבר אחר מוחר לדידן נמלא שיש חומרא בפירוש הראשון לה נמשך בגח כדלעיל סימן קכ"ג

סעיף קטן מ"ו ולכתחלה אסור אטו שפיכח יין גמור רשכ"א ור"ן בשם הרתב"ד: י מותר אפי בשתיה. ואפי' מאן דאית ליה כיצוק חיבור . היינו דוקא יין ליין אבל מים ליין לא שור וכ"כ הרח"ם והרשב"ח ולפ"ו נ"מ דאפי' נגע במים מותר: יא ולא ידנו

דרוך (מ) מ מותר בדיעבד [יז] יד אף על פי שיש בדרדורים יין (ס) שזב מהענבים שבהם יין ואם ישראל מסייע לעובד כוכבים בזריקתו לגת מותר אפילו לכתחלה:

יורה דעה קכה הלכות יין נסך

(ח) [מו] ואם עשה כן ח (י) בחמתו מותר אפי' בשתיה:

ל יי עובר כוכבים שהביא ענבים בסלים ובדרדורי'

(פי' רש"י ניניוח קטנוח) וזרקן לנת [מז] שיש בו יין

ויחן מי עובד כוכבים שזרק (a) מים לתוך היין י מותר אפילו בשתיה והוא מים לחוף היין י שאינו מכוין למוזגו (י) כגון שורק מים לחביות גדולות או לכום יא ולא

שאמרו בגמרא דאזיל מיכיה הייכו דוקא דבחבית חמיר טפי כיון שהוא

בטנה ע"י דבר אחר מוחר כמ"ש רמ"א בסי' קכ"ד א"כ לפירוש הראשון

טפי . ועל כן נרחם דים לחום לפירום הרחשון ולחסור אף לדידן בזורק

שלא בחמחו והחפץ מתגלגל ודוחסו

עד היין כל שלא ברור שלא כגע

ניל: (ח) ואם עשה כן כחמתו

בר'. זה סותר מה שכתב הש"ע עלמו

סימן קכ"ד סטיף י"ט ואותו הפסק

קים לים בדרבם מיניה כמו שכתבתי

שם שהוא נגד המשנה. ומו"ח ז"ל

רצה ליישב דהרמב"ם מפרש מה

דבר כבד ושייך ביה נגיטם פפי מן אבן או חפך ומ"ה בחמחו אסור. בשחיה ושלא בחמתו אסור אפילו בהנאה ולא דק דהא בהדיא אמריכן במשנה דהיה מטשה והכשירו משמע אפי' לשתייה ותו דבגמ' פריך(על זה)[רב פפא]מההיא דחבית בסי' קב"ד ואמאי לא משני *)דשאני חבית דסי' קכ"ד שהוא כבד ושייך ביה טפי נגיעה מן אבן או חפץ: (מ) בותר בדיעבד. אבל לכחחלה לא ואמרו בגמרא הטעם משום לך לך אמריכן מירא כו' וכ' סרשב"א בח"ה הארוך וז"ל הראב"ד פי' הטעם דהיין` נסחט בדרדורין וכשהעובד כוכבים שופך הענכים בנח נשפך גם היין על ידו ומשום הא לכתחלה אסור דגזרילן אטו שפיכת יין גמור אבל דיעבד מוחר ואט"פ שיש יין הרבה מנחז על הענבים לא גזרינן בדיעבד לפי שאינו מחכוין באוחה שפיכה לשפיכת היין אלא לשפיכת הענבים שהוא מעורב בהן שעדיין לא נדרכו ולא נמשך היין מהם ואין דרך מנסכין כן ע"כ פירוש דבריו כיון שבשעה ששופך הענבי' ממילא נשפך גם היין שביניהם לכחחלה גזרו כאן משום לך לך כו' דהיינו שלא ישפוך הענבים כיון ששופך גם היין ללול שביניהם ואמ"פ שאין כאן איסור דהא אין שם יין שליו מ"מ גזרו שמא פעם אחרת ישפוך יין ללול גמור ומ"מ דיעבד שרי כיון שהוא אינו מחכוין כלל אפי׳ לאוחו יין דאלו היה מחכוין לאוחו יין היה ראוי לגזור משום יין אחר גמור וכן היה ראוי לאסור אפילו אם לא היה מחכוין לשפיכח יין כגון שהיה שם יין גמור נמשך במקום מיוחד שם בזה היה ראוי לגזור משום שפיכח יין לחוד ע"כ דכאן אין שום א' מאלו וכן נמי כוונח הטור בהטחקת דברי רשב"א שכתב מפני שטדיין לא נדרכו הטנבים ולא נמשך יינו ולא מכוין לשפיכת יין אלא לשפיכת הטנבים פירוש דאינו מכוין לשפיכת אוחו היין טלמו המטורב ואין שם יין גמור כלל ע"כ מוחר בדיטבד כחבתי זה לפי שהלבוש ומו"ח ז"ל פירשו דברי הסור במה שכחב ולא מכוין לשפיכת היין לטעם בפני עלמו דהיינו שמוחר כיון שכוונתו על השפיכת ענבים ולא על היין ה"ל כחו שלא בכוונה ע"י ד"א דמותר ולפ"ז אפי' אם היה יין גמור שם דהיינו שכבר נמשך מוחר והא ליחא דלשון חה"ה שזכרתי אינו משמע כן כלל וגם מלד אדין הדבר ברור דאם הו' יין ללול גמור שם דאפי' בדיעבד היה אסור אפי' אם מכוין לשפיכת הענבים דוה גרע עפי ממה שמלינו בסמוך בסעיף שלאחר זה במזינת מים דאסור אפילו דיעבד דהטעם משום שיש לו קירוב אלל היין גזרו טפי כ"ש בזה שיש בו קירוב עפי שנושא היין עלמו ועוסק במלאכחו החמירו בו מפי משאר דברים שאסורים משום גזירה כנלע"ד ברור . וכ' הרשב"א שם על זה שהרמב"ן פירש הטעם דלא כהראב"ד אלא שמא יגע טובד כוכבים ביין שבגת ונפקא מיניה בין הפירושים הוא גת שלנו שאין שם יין לף ע"ג הענבים דלהראב"ד. אסור משום יין ללול ולהרמב"ן מוחר ע"כ כחב הטור חחלה לפיכך טובד כוכבים שהביא כו' ומ"מ לכחחלה אסור לטשוחו שמא יגט ביין דהיינו טעם רמב"ן שהוא טיקר כמ"ם גם. הרשב"א בחה"ה ולפ"ז בגת שלנו מותר ואח"ב. הביא בשם הרשב"א יש מי שהורה כו' דהיינו הראב"ד ולפ"ז גם בגת שלנו אסור ובפרישה כתב שמם שכתב הטור החלה דין סלים מיירי בנקובים שאין תחאסף שם יין כלל וכזה כולי עלמא מודים דמוחר בדיעבד משא"כ בדרדורים שביין נשחר שם בחוכן מה שמלץ מהענבים ולכך יש חוסרים כמ"ש רבי' בסמוך עכ"ל . וכבודו במקומו מונח וחמרינן כי ניים ושכיב חמר להאי מלחא דאין כאן שום איסור בדיעבד לכל הדעות אפי' בדרדורים וכוא גמרא ערוכה דדוקא לכתחלה אסור ומ"ש העור בשם רשב"א יש מי שהורה שאסור כו' היינו לכתחלה ומ"ש מה שפירש דסלים היינו נקובים זה פי' הגון דלא בחגם נקט הטור חחלה סלים ואח"ב דרדורים אלא שהטור קמ"ל נפקא מינם אחריתא בין הפירושים דלפירוש הרמב"ן שהטעם שמא יגע ביין שבגה אסור לכתחלה אפי' בסלים נקובים משא"ב לפי' הראב"ד דאח"כ אין איסור אלא בדרדורים דסיינו אינן נקובים ונמלא שלכל א' מהפירושים יש חומרא וקולא. דלהרמב"ן יש חומרת לכחחלה חפי' בנקובין וקולת בגח שלנו שחין יין לף ע"ג ענבים ולהרתב"ד תפכח ונ"ל שיש עוד נפקוחת מיניה דהיינו שמוליך העובד כוכבים ענבים בסלים שחינם נקובים לכלי תחר שחינו גח דלטעם הרתב"ד תסור ולהרמב"ן מותר וכן משמע מדברי ב"י בד"ה ובסה"ח כחב וכו' דסיים דמה שכחבו החוספות דהאיסור דוקא לגת בעועה הוא כפי' הרשב"א דהיינו בשם רמב"ן משמע דלהראב"ד אסור אפילו לאינה בעוטה וראוי לנו לאחוז חומרת כל הפירושים וכן משמע דעת הטור . ולפי משא ומתן זה אם יש חרתי לטיבותא שהסלים נקובים ובגח שלנו מוחר אפילו לכתחלה אלא שהרולה להחמיר יוכל לומר משום לא פלוג רבנן אבל נ"ל ברור מה שכחבחי והא דלא כחב סמור דלכתחלה אסור גם בזורק אבן לגח דאין שם שייכות לכתחלה אטו בשופטני עסקינן דיניח ישראל לזרוק אבן ליינו ובחנם כתב בפרישה דגם על זריקת אבן קאי אבל הדבר ברור דכל מידי שהוא צורך הישראל לעשות פעולה להנח ירחיק מעשה ההוא מלעשוחו על ידי עובד כוכבים משום לך לך כו': ום"ש מותר אפילו בשחיים הטטם דהא אין נוגע בידו ביין רק ע"י המים ובדבר לה אין חשוב נגיעה וגם ניצוק חיבור אין שייך כאן דלא אמרו חיבור אלא ביין ביין ולא במים ביין ונ"ל פשוט דהך דינא מיירי אפילו בזורק מים בידו ממש ואט"פ שכתב ב"י בשם סר"ן לא גרע מכחו שלא בכונה כו' לא קרא לזה כח (אטו) [אלא] מחמת שהנגיטה של טובד כוכבים היא אינה ביין לא גרע משאר דוכתי דאנו מקילין בכח הטובד כוכבים ולהכי סולרכו כאן לומר דמים ביין לא חשוב נילוק ובדרישה הבין דמיירי כאן בזורק על ידי כלי דוקא את סמים ומשום הכי שרח לחרץ למה לי הטעם דאין כאן ניצוק הא מוחר בלאו הכי דה"ל מגע על ידי ד"א שלא בכוונה ובאמח ערח בחנם בזה: (י) בגון שזרק מים לחבית גדולה . *) פירש ב"י דאפילו אם מכוין למזיגה בזה שריא כיון דמילחא דלא שכיחא היא לא גזרו בה רבנן שכ"ל והוא מבואר בר"ן ורשב"א ודוקא בכום שדרך למזוג בו אסרו בו אפילו אם מטט מים מטעם גזירה שמא ימזוג יין במים או שמא יגע ביין עלמו מחוך שהוא רגיל אללו כ"כ רשב"א והר"ן ואע"פ שראינו עכשיו שלא נגע מכל מקום חישינן שמא פעם אחרת לא יזהר ממנו כלל כיון שהורגל עלמו בזה וע"ב לא דמי כאן למ"ש הטור סוף סימן קכ"ח דכל דחיישינן שמא נגע אסור אפילו בהנאה דשם חיישינן שמא נגע עכשיו ובחנם טרח מו"ח ז"ל לחרץ קושיא זו: ומ"ש אבל אם מכוין למזוג אסור בשחיה משום גזירה שוכרחי וכחב ב"י בשם רשב"א והר"ן ואט"ג דבסטיף שלפני זה הקילו בדיטבד כאן במזיגח כום שייך למיגזר טפי שיש לו קירוב אללו אבל בהולכת טכבים לגח אינו כ"כ קירוב כו' ומזה למדחי בסמוך דאלו יש באותן ענבים יין גמור שנמשך כבר גם שם אסור אפילו בדיעבד אע"פ שהוא שלא בכוונה ואפילו לדידן דאנו מקילין

חידושי רע"ק

בשתיה וצע"ג : [(סעיף ו') (אם ישראל מסייע . במקור הדין בתח"א ובתה"ק נלע"ר מבואר דוהו באין יין בנת אלא דאסור מחשש חיין שע"ג ענבים בדרדורים דמחליף ביין דמנואר דודו באין יון בנת אלא דאמוי מחשש חיין שע"ג עבים בדרדורים דמחליף ביין גמור גמה אם ישראל מסייע מותר כיון דאף ביין נמור מדינא מותר דכת שבד פוכבים וישראל משרב בו. אבל ביין בבור דאטור להרמב"ן מסעמא שמא יוע כידו ביין שבבור בזה אין מעליותא במה שהישראל מסייע ע"ש וא"כ המחבר דנקם לנת שיש בו יין דמשמע דס"ל כדרמב"ן ועלת קאפר ואם ישראל מסייע הוא צ"ע: (פ"ז סק"ס) [בדריוש]ך הבין וכו" דה"ל מצע ע" ד"א. הוא מחוםר הבנה ונראה דמ"ס יש כאן וכונת המ"ז דחא אף במים בעצמם לא נגע רקע"י מה שחורק לחבית חדוי רק כתו וא"כ אף אם לענין ניצוק היה דין מים כדין יון . הא מ"מ כתו בניצוק לא אמרינן אע"כ דמיירי ביצק המים ביר והנה לדעת הרשב"א והוא דעת המחבר (מס" עפ") דניצוק חיבור לא הוי כמעורב : הוא מעורב א"ב בודאי ל"ש ניצוק במים דמה בבך דהוי כמעורב :

מקלח יותר יפה מותר) משום דהוי מסייע שחין בו ממש . חום : (ז) ברכותו בפרישה הקשה דהה כחב המחבר לעיל פו' קכ"ד פו"ע דאפור בשחיה וגם הפ"ז סקשה כך ולדעתו מ"ש התחבר כאן הוא עיקר דהפסק שם הוא נגד המשנה כמ"ש

ביאור הגר"א שם בתום' וראית מדפריך כתמתו אין כו': (מון) ואם עשה כו'. מתני' שם: [מון] (ליקים) שיש בו יין כו'. כפי' ר"י בתום' שם ד"ח מהו כו' וכן פי' חר"ב בשם אתרים וכ' שם"ש אע"ם שהיין מוליף כו' קאי איין שבנת וכ' שכ"מ בתוספתא דנוסינן שם עובד כוכבים שהית מעלה ענבים בסלין ובדרדורין לנת אע"ם שנפצן בנת והיין מנפף עלג עובים מתר שהית מענה ענכים בסיק ובודדורין לבה מע שבפן בבר ... ן בבר כוכבים וכ' אבל הראב"ד פ' דחששא משום היין שבפלין ובדידוורין נשפך הוא ע" שבד כוכבים [רמשום כחו וז'ש ולפי שימה זו כו' וע"ל פ"ג] בשפיכות העובים לנה ואל"ם שאינו יין שלא נמשך פ"מ לכתחלה אסור משום לך לך ולמי שימה זו הורה הראב"ד שאם פייע ישראל את העובר כוכבים מותר אף לכתחלה כיון שביין נסור אינו אסור אלא לכתחלה משם גזירה כמש"ל בס"ג ה"ל גזירה לנוירה וז"ש אע"ם שיש כו' ואם כו' וכ' הר"ב רלפי' הראב"ד לדעת הרשב"א והיא דעת המחבר (20" על"ד) דניצוק חיבוד לא היו כנונע בכולו רק כאלו לעת שלנו שאין חיין צף ע"ג ענבים אסור לכתחלה משא"כ לפ"ר תוס" וכן ג"ם המיונ
לדעת הרשב"א והיא דעת המחבר (20" על"ד) דניצוק חיבוד לא היו כנונע בכולו רק כאלו
בכ"ל (ע"כ): [יר] אע"ה שיש כו". נמ"ל שכועות שם ד"ח מדו כ": [יר] עובד מרבים
בר"א מעורב א"ב בודאי ל"ש ניצוק במים דמה בכך דהוי כמעורב:
בר"א יון אמור ביונן מחר ביונן מותר יבא עלי שלא עשיתי מימי ר' יוסי אול לצור כ"ו ואע"ה דאמר יבא עלי וכ"ו וכן בנמ" שלנו לא הזלקו משום דרגילין ג"ב למשתי
דמיה בשם רחב"א יין שמוגו בחמין אמור בצונן מותר יבא עלי שלא עשיתי מימי ר" יוסי אול לצור כ"ו ואע"ה דאמר יבא עלי וכ"ו וכן בנמ" שלנו לא הזלקו משום דרגילין ג"ב למשתי
בצונן ומשום לא פלוג מ"ם נשמע דכה"ג ודאי מותר וכ"כ הרא"ש וש"ה ח"ש והוא כו" אכל כו" וכמש"ש נ"ח נ"ם: (ליקום) עובד כוכבים שורק כו". כמ"ש בירושלמי תנו ר"ש בשם

כסי' הנ"ל ע"ש: (ח) שוב. צלבוש כחב אסילו היה שם יין ללול שכבר הומשך אפ"ה מוחר מאחר שכוונחו היה לשפיכת העובים והשיג עליו הע"ז ומסיק דאם היה שם יין ללול גמור אסילו בדיעבד אסור ע"ש: (מ) בים . ואסילו מאן דאים לח

שכוונחו פיתה למזיגה : יב אבל

אם מכוין למזוג בו' . ככ"י דקחי

אכום דאלו בחבית כתבו כר"ן

והרשב"ה דחפי במכוין למזיגה שרי

כיון דמלחת דלה שכיחה כית לה

בזרו רבכן כלל עכ"ל ודוחק סוא וגם

בר"ו ורשב"א לא משמע מידי אלא

דכתבו שאפילו נתן מים כדי מזיגה

כראוי לשתיה שרי לפי שאין דרך

מזיגה למזוג חכית בכת א' ובמלחא

דלא שכיחא לא גזרו רבכן כלל

וכלל ור"ל מסחמא לא חיישיכן למזיגה

וכיון דלא כוון למזוג שרי דמלחא

דלח שכיחה לה נזרו רבכן הכל בידוע

שכוון למזינה חסור: יג אסור

בשתיה . משום דקרוב ליגע:

יד מותר . דהוי ספיקא דרבנן

ולקולה. שם: מון היוצא אסור.

משמע אבל מה שבפנים מותר

וע"ל ס"ק א': מז נאסר היין .

לדעת כרכ לעיל סימן קכ"ד סי"ח

צ"ל דמיירי כאן שהגביה הכלי וכדכדו

דאם לא כן אין שכשוך בכלי : ין והוא אוחז פי הנאד . ככ"י

והיינו שהוא סתום דאל"כ אסור

משום שכשוך כדלעיל סי' קכ"ד

סי"ח ואף סרב מודה בכאן כיון

שהעביר הנאד דהיינו הגבהה:

יה מותר. ולא חיישיכן דלמא נגע

שפי הנוד הוא לר: ים שרי כאן .

כלומר כאן כיון דהכלי הוא רחב

דמה"ט חיישינן במלח שמח נגע בו

וטלכך בחסר שרי וכמ"ש סר"ן

דכיון שסוח רחב לח כיחח לים

בשכשוך דלמא חשחפר וכלכך אפי׳

סגבים שרי כחן ולעיל סי' קפ"ד

סי"ח דלא מחיר אלא אם כן שכשך

בלא סגבסס מיירי בכלי לר (ומס

שנרשם כאן בש"ע רשב"א וראב"ד

בשמו דסבירת ליה אחו עובד כוכבים

כלי פתוח ושכשכו דאוסר אע"פ שלא

הגביה כמ"ש בשלחן ערוך סימן קכ"ד

סעיף י"ו וזכו פירוש מה שחמרו

בגמרא ואי מלדד אלדודי אסור וכאן

כביא הטור גם כן דין זה בלשון זה

ואם העובדי כוכבים מקרב הכלי

ללד הקילות לרש"י אסור בשתייה

ולריב"ם אסור בהנאה וכן מסקנת

א"ח ז"ל ע"כ לשוכו לשון קירוב משמע

ג"כ בלח הגבהה דהח חפשר לקרב

בלא הגבהה וע"כ חימא מה שכתב

הטור בסי' קכ"ד על דברי רמב"ם

דלא כראו דבריו לא"א ז"ל וכבר

הקשה זה ב"י ולעיל העתקתי בשם

ד"מ דכאן מיירי בהגבהה אבל אין

משמע כן לע"ד כמו שכתבתי וכן משמע מדברי הרא"ש שהעחיק דברי

ריב"ם על דין זה שמגביה לד האחד

של כלי כו' וסרי ודאי אין זה הגבהה

וכראה לי דלעיל אין מוכח מילחא

שהעובד כוכבים מחכוין באחיזתו

בכלי שהוא בשביל יין שבתוכו מה

שאין כן כאן שמקרבו ללד קילוח סיין

דמוכח שעושה כדי שהיין יתקבל מכח.

ושלש מחלוקות בדבר כחחד דעת

הרמב"ם דם"ל בכל גווני שהעובד

כוכבים משכשך אפילו אין מגביה

אוסר. והרא"ם ס"ל דיש איסור

במשכשך על ידי כלי. וכדרישה כחב

דלהרח"ם אין אוסר בשכשוך כלל רק

ע"י נגיעה ולא עיין באשר"י שוכרתי

וסיינו כשמגביסו כמ"ם הרח"ש פרק

רי ישמעאל דל"א ע"ד אבל בלא הגבהה

אין דרך ניסוך והיינו כל היכא דאין

מוכחא מילחא שעושה בשביל היין

כמו שכתבתי אבל כאן במקרב

לפד קילוח סיין חוסר חפילו בחין

מגביהו אבל הרשב"א והראב"ד ס"ל

דאין בשכשוך איסור רק כשמשכשך

מקילין עכשיו מטעם שאין העובדי כוכבים עובדי עמדת כוכבים בזה ידע שהוא יין . אכל אם ידע שהוא יין מסתמא כיוון למוגה ים לסחמיר כן נראה לע"ד: (יא) ואם אינו ידוע ברי. דספיקא וכ"כ פר"ן דבכום נראין הדברים שאפי' לא שפך אלא מעם מים דרבנן לקולא: (יב) ואם נדנד העובד כוכבים . כל זה דברי הרמב"ם או יותר מדאי שאסור שכיון שדרכן של בני אדם חלוק במזיגה פרק ייב דמאכלות אסורות ואיהו אזיל לעעמיה דכתב הטור סי' קכ"ד בין מרובה בין מושם מזיגא מיקרי עכ"ל ונראה דבארטת האלו שאין דרך למזוג בכום שרי אא"כ ידוע

> ירע שהוא יין יב אבל אם מכוין (י) למזוג יג אסור בשתייה (יא) [ים] יו ואם אינו ידוע אם כוון למזיגה אם לאו יד (יי) מותר: ת ייעובד כוכבים שמערה מכלי שבידו לכלי שביד ישראל מו (ינ) [כ] היוצא אסור בשתייה

> וישראל שמטרה מכלי שבידו לכלי שביד עובד כוכבים מותר אפילו בשתייה (יב) (א) ואם נדנד העובד כוכבים הכלי מז (יג) נאסר היין: העביר העובד כוכבים נוד של יין ממקום למקום יז (כא) ים והוא אוחז (יג) פי הנאד בידו בין שהיה הנוד מלא או (יז) חסר יח מותר ואע"פ שהייו

> בתנדנד שאין דרך ניסוך בכך: יון וישראל הולך כהיה נושא כלי פתוח ובו יין וישראל הולך אחריו אם הוא חסר [כב] ולא שכשכו מותר בשתייה (וי"ם דמפילו שכשכו בכלי ים (פו) שרי כמן) (רשב"ם והראב"ד והרא"ם ור"ן) (וכן עיקר) כא ואם הוא מלא אסור בהנאה שמא נגע בו [כג] כי ואם הישראל הולך בצדו ונמר ליה אפילו מלא מותר שא"א לו ליגע שלא יראנו (כר) כי ואם היה נושא הכלי ב (מ) במום בשנים אפילו מלא והישראל הולך אחריו מותר וה"ה לנושא דלי דרך מבעתו (מופפח ופה"ח ופת"ק): הגה בא (יו) וכלבד שהישראל סייעו כשהכנים המוע בעבעת הכלי (מרדכי בשם ראבי"ה) או שראה כשהכניסו העובד כוכבים

יא ^{(כה) כי} עובד כוכבים שנושא חבית אפילו על בתיפו כב (יי) וכלכתו יצא מהיין לחוץ שלא בכוונה מותר בשתייה אפילו מה שיצא לחוץ רכחו שלא בכוונה לא גזרו:

קבו דין יין שנתערב ביין נסך ודין נצוק ובו ז' סעיפים:

אי המערה יין לתוך כלי שיש בו יין עובד 🗱 🛠 כוכבים האסור (b) בהנאה נאסר כל היין שבכלי

העליון בחוך הכלי של יין בידו או בד"ח ופי׳ הרשב"ה פירוש אחר על ההיא ורא"ם סוח טעות ודוק): ב במומ בשנים בו' מותר. שכיח רחוקם ממנו ואינו יכול ליגם כה . טור : בא ובלבד בו' . ואם ע"י דאמרינן בנמרא ואי מלדד אלדודי אסור היינו דחיישינן דאדמלדד נגע שלידד ניתו מן היין על הטובד כוכבים וחזר וניתו ביין מותר דחין בדופני הכלי לקילוח היין היורד וה"ל מגעו ע"י ד"א ושמא מחכוין דרך ניכוך בכך . מרדכי שם ומביחו דית ור"ל דניהו על נוף סעובד סוא לכך ולכל הפירושים אין כזם איסור לדידן דאנו מחירין מגע עובד כוכבים ע"י ד"ח כמ"ט לעיל כי' קכ"ד : (יג) פי הגוד בידו. זה דעת סרמב"ם דאוחז בכלי פחוח ומשכשך אוסר ע"כ לריך כאן שיאחז פי סנוד בידו דלא ליסוי כלי פחוח כ"כ ב"י. אבל קפה לי דהא נחבאר

כולבים דחי על בגדו בלח"ם פשיטא דשרי דכוי מגע עובד כוכבים ע"י ד"ח שלח בכוכה כדלעיל סימן קכ"ד סכ"ד: כב ובלכתו כוי כתב כטור כשם כרשב"ח כיתכ מטפטפת מעט אפילו יודע שכיח מטפטפח מוחר שאין היין נשפך מכחו של עובדי טוכבים ולא מרבה בשפיכה בנדנודו שאפי' היתה מונחת ע"ג קרקע היתה מעפספת ומוליאה כדרך שמנטפח ומוליא על כחפו ואין כאן כחו של שובד כוכבים כל עיקר ולכך מותר אלא שיש להחיישב בדבר עד כאן לשונו ולדידן פשוט דשרי : קבן א המערה כו' עד שבכלי התחתון. כוח ל' סרמב"ס פייב

מסמ"א דין י"א אלא שהכנים המחבר בדבריו האסור בהנאה וצה להוליה יין שהינו חסור חלה בשחיים דלה שייך ביה נילוק כדלקתן ס"ה וע"ל סיתן קל"ב ס"ק י"ח וס"ק כ"ד וסיתן קל"ד ס"ק ג':

כלשון ראשון שברש" וש"נ כשם תראב"ד שפי' בע'א (ע"ב): [[נ] ואם תישראל ט".
דלכן אמרו שם אזיל אחזרית: [[ד] ואם חיה כו". תום' שם ו"ח זיקא כו": [[ה]] שבר
טכבים ט'. כמש"ש נ"ח ב' ולכן בתהיא רטכא לא חששו שמא ישתפך אולי דלושב"א
וש"פ בטה"נ אמור אפילו מה שבפנים כנ"ל מ"א: (ליקים) עובד טכבים ט'. תנ"א פ"ח
מכ"ז ו"ה רשב"ם בו" ופועלים כו" (ע"ב):

פתחי תשוכה

לבר (א) ואט גדנד. פט"ז ס"ק י"ב ועיין בתשוכת נו"ב פטינת מיף מ" שכפב דמ"ם סמ"ז ולכל ספירושים אין בום איסור כו' סייט כל סג' דפום שסכים מקודם ולה כדפת סגחון מהר"מ כרכי ז"ל ש"ש :

ר' אבדו אין זריקה אוסדת ביי"נ והביאו תוס' נ"ם ב' פד"ה מהו והג"ט וש"ם (ע"כ):
["מ"] ואם אינו כו' . דספיקא דרבנן הוא. שם: [כ] היוצא כו' . לשון חמור וכשיפתו
שפסק במ"א כדעת רש"י ותוס': [כ"א] והוא כו' . ע"ל מי' קכ"ד מי"ז : [כ"ב] ולא כו'
וי"א כו' . עמש"ש: (ליקוש) היה כו' . מסש"ש ואי מצדר כו' ובטבא חמירא דשרי שם
דלא ניתא לית משום דמשתפך . ר"ב: וי"א כו' . ותהיא דמצדר בכובא מלאת דלמא נגע

דגם הרא"ש ס"ל דאוסר בשכשוך ע"י הגבהה וכאן מיירי בהגבהה

דהא נושא הנוד. ונראה דכיון דנושא דרך הילוכו לא מקרי דרך כיסוך בכך וכן ראיחי בדרישה בשם רש"ל דכתב דגם הרמב"ם מודה

כאן דמוחר מטעם זה אבל א"א לחלק כן בדעת רמב"ם דא"כ למה

כולרך כחן שיהיה פי הנוד בידו חלח להרח"ש יש לחלק כן :

לים כיצוק חבור היינו דוקה יין ליין חבל מים ליין לה ולם"ז הפילו נגע במים מוחר. פ"ך: (י) למווג. ואפילו בחבים כשידוע שמכוין למוזגה אסור. פ"ך: (י) מוחר. דהוי ספק דרבק לקולא וכחב הר"ן דבכום אפילו לא שפך אלא

מעם מים או יותר מדאי שאסור שכיון שדרכן של בני אדם חלוק במזיגה בין מרובה בין מועם מזיגה מקרי עכ"ל ונראה דבארצות האלו שאין דרך למזוג בכום שרי אא"כ ידוע שכוומו היחה למויגה ואם ידע שהוא יין מסחמא כוון למויגה . ש"ך : (יב) היוצא . משמע אבל מה שבסנים מוחר וע"ל ס"א , ש"ך : (יג) באסר לדעח הר"ב לפיל סי' קכ"ד סי"ח ג"ל דמיירי כאן שהגביה הכלי ולדנדו דאל"ב אין שכשרך בכלי והט"ז כמב דלדידן אין בזה איסור דאנו מחירין מגע פובד כוכבים ע"י ד"א כמ"ש בסי' קכ"ד: (יד) חסר . כמב הש"ך והיינו שהוא חסום דאל"כ אסור משום שכשוך כדלעיל סי' קכ"ד סי"ח ואף הר"ב מודה בכאן כיון שהעביר הנאד דהיינו הגבהה והמ"ז כחב אע"פ שהוא פתוח אינו אוסר בכאן שאין דרך ניסוך בכך כיון שנושא דרך הילוכו ולא חיישינו דילמא נגע שפי הנאד שתבת שה היים שנבת היא ז שוב מע שהות שתות היש מושר נכתן שחין דרן שינון בעום דרך הייופו ונת חיישים דינמת נגם שפי הנחד הוא צר: (מו) שרי . והפעם אימא בש"ך דכיון דהכלי הוא רחב דמה"ם חיישים במלא שמא נגע בו והלכך במכר שרי דכיון שהוא רחב לא כיתא ליה בשכשוך דילמא אשתפך והלכך אמי הגביה שני בלי אנד מי"ח דלא מתיר אא"כ שכשך בלא הגבהה שייר בכלי לר: (מו) בשוש . דאו היא רחוקה מתנו און יכול לינע בה . מור: (יו) ובלבד. כתב המדדכי ואם ש"י שלידד ניתו מן היין על העובד כוכבים וחור וניתו ביין מותר דאין דרך ניתוך בכך: (יח) ובלבד בתב המספסה מעם אפילו יודע שהיא מספספת מותר אלא שהרשב"א כתב שיש להתיישב בדבר ולדידן סשיפא דשרי: (יח) ובלבתו . כי היא המספסה מתם אפילו יודע שהיא מספספת מותר אלא שהרשב"א כתב שיש להתיישב בדבר ולדידן סשיפא דשרי:

דף נ"ח: יו פור בסם סשובם אכיו כרא"ש דספיקא דרבנן לקולא: יוז פימרא דרב פסא שם דף ס': ים ל' כרמנ"ם בסי"ב מסמ"ח מכח דח"ר ססח פחי פוכר כוכנים דדרי זיקם וכו' וס"ב אם סים בתום וכדעתו דדרך ניסוך בשכשוך מם ככלי פתות וכביתו כפתכנ כסי' דלפיל ספיף י"ז: כ ב"י לדפת הרמכ"ם: כא מישרת לדעת סרמנ"ם: כא מישרם דרב פסח כוכם פליה וט' שם: כב חור כשם הרמ"ן כשם הרמב"ד ורשב"א ור" ירוחם: כב כ"ר החום" שם והרח"ש שם נפסקין: בד מור

יד אפרים

א כמימרה דרב כונה עבודם א כמינון לך פיל וסג אוני' כוכבי' דף פיב נש"י וסג אוני' וסרי"ף וסרמב"ם בפי"ב מספ"א וסרא"ש וכיב ספור :

(שם סעיף ש') דעוד טלא א רוסר. מיין נס"ס ושו"ם אנקם רוכל סי" ס"ב כלי מלא יין שכים פונח של סדף וחחם כלי זם כים כלי אחר מלא יין ופובד כוכנים א' סים מסלך בבית ובלכפו דרך בראש סדף ונתכדנד כלי סעליון מחוך נדנוד הדף ונשפר ונשל לחוך כלי התחתון ביין מותר חפינו כשחים דמה דנחנדגד היין פכחן שרי כדחמריגן בכוכת ונם מסשנטל ע"י נדנוד לכלי ובם עם שנשל עדי נוקון נכני ספחפון לא נאסר דאפילו זרק זרור בידו לא נאסר פ"ש :

מקור מים חיים שכחב לעיל וטעתא דר־א רשרי

עלר ענבים הוא דקא עלר בלא יין וכשפה שהיין זב לאן בותו בות ולמו כת כותו מיכת לים כיון דש"ם מכח כחו נמשך סיין עכיל סרץ ולסכי כסב דחון זם מספיק דחפי' ללישנח בחרת דכ"ת שרי בכותו הייטו משום דכפודו דכוחו הוא לאו יון וכשהיין זכ למו כומו הום ממש גם לריא אשור אף בלישנה בחרה ונחזור לרחשונות דדברי כב"י לש כיון דכתב ליישב דברי הרושף במה שהשמים הך דמעלרתה זיירה משום דסברי כלישנה בתרה דבכה כוחו כ"ע לש סולרך לכחבו דכות השנה יין דכבר נשמע לענין מערם יין דכבר נשמע לענין הכרין משמע שמוכר הכי"ף לפסוק כלישנא קמא דאדרכא דעחם זיל שמרי" סומר הנ"י דבריו עם דברי דעחם ז"ל שברי"ף פוסק כנישנה בתרה ולפכי כתבו 1012 ללישנא בחרא ואפילו שרי לרית וציע בכל זה: (סעיף ח' גש"ע) עובר כולכים שמערה מכלי שבידו (סעיף ח' בשו"ע) דעבודת כוכבים דף ם' גרסים אמר ר"פ עובד כוכבים אידנא וישראל אכובא המרח אסור מ"ט כי קאמי מכח מובד כוכבים האחי ופי' כש"י בד"ם חמרא אסור בהיאם יין שמוגו עוכד בול ללכנים כוכבים וכותו כוכנים וכונג סום יהגגעו ליה משום לך לך אמרי' וכוף מכ"ל והתום' כתבו על סירש"י ולפי אותו סירוש שפירש לפיל נבי יין שמונו דחיט אסרכ בכנחס יצ שיש להחמיר כחץ יותר שיש לחלות שהוריקו ככוונת ניסוך עכיל וסנה לפי ככוונת ניסוך עכיל וסנה לפי מה שנרחה פירוש רש"י לפיל גבי עובדה דר"י בן הרוה דכוחו של עובד כוככים פינו אמור בהנאה איכ יקשה על פירוש רש"י נהי דקוי כותו מים אינו אכור בכנאה וכבר סרגים בום הר"ן זיל וכחב זלפי רשי דכותו בכוונם

נליון מהרש"א

(סימן קכ"ה ט"ז ס"ק י"כ)
ולכל הפירושים אין בות
איסור לריידן. ע"י ח" נ"ב
מ"ת חייד ס" ע": (ב"ך ס"ק
י"ט) ולעיל ס" קכ"ד ס"ח.
צ"ל סעיף י"ז ועיין שם פ"ז
מ"ק פ"ז:

ב כפיפבה דרכ הסדה שם: ב פרח"ם ומור בשם הר"מ פרוסיבורג ע"ם גדולי לרסת

מש בשמו וכ"ר בסום' שם

גדול יש לסמוך אדברי ר"ם (°) פי' משום דאקילו כים

רכגן נכמה דוכשי לא דייקיגן כולי האי להחמיר: ד חום

וסרח"ם שם פירש שינק ישרחל

שנחתר מה שבקנקן משום ניצוק וחם חור ישרחל ויצק מן החבים למה שבקנקן מוחר מה שנשחר

בחבית: ה טור כפס הרחב"ד וכ"כ הרסב"ח בסמו בת"ה

בארוך: ו שם בשם סראב"ד: ו שם כשם סרשכ"א כמ"ה

נקודות הכסף

(פיםן קב"ו בפ"ז פ"ק א')

ורן דרבריו כזה תמוחין כו'. לק"מ דס"ק ודחי דחשיב סססד מרוכה וח"כ לח סוי יי"ג כלל

דאי תימא דחשיב הפסד מועם

ובכס"ג קי"ל דסוי יו"ג א"כ פיד כשחחמיר לומר דהוי יי"ל ביאך חמכרנו אח"כ לטוצד

פידל במתמיד נותר דטר ירץ סיאך חמכרנו אח"ב לפוצד כוכבים דסא כמה רכוותא אסרו למכור יי"ג צומן סום לעובד כוכבים ול"ד לשאר דכרים דהיכא דיש למכור

פוכד כוככים בהפסד מועט

לם חשוב הפסד מרובה משום דשם חין חיסור במבידה לכ"ש

חבל סכח חסור למכרו לקנח

הכת לופר דהוי הפסד מועק אלת הוי כהפסד פרוב' ופשיט'

דסיכת דסוי הססד תרובה שרי תף בשפים ולפ"ז מעמת

בתרת שייך גמי (דידן ודו"ק: (הג"ח בש"ע פ"ח) המערה יין וכו'. וז"ל כ"י ומשמע (י

לצלוחים של פוכד

76

לא דייקינן בזמן הזה כולי האי

כבשתר חיסורים וחו דתם תחשיב

ליה להפסד מוטט והמכרנו לעובד

כוכבים ימבך מזה קולא דהא כמה

רבוותא ס"ל דאסור למכור לעובד

כוכבים יין הנאסר ממגע עובד

כוכבים ע"כ וטעמא בתרא אינו

שייך לדידן דהא און קי"ל בר"ם

קכ"ג דסחם יינם מותר בהנאה בזמן

הזה וכ"ש בדין דנצוק שאינו אלא

חומרא*)ותו דדבריו בזה תמוקין דזה

פשוט שיש חיסור טפי כשישרחל

שותהו ממה שימכרנו לעובד כוכבים

אפילו למאן דאוסר אם כן עוב

שיעשה חיסור קטן משיעשה חיסור

נדול מ"מ טעמא קמא דח"ה הוא

מתיר לכו דמקולי יין בזמן הזה שכו

כאן וחשבינן זה להפסד מרובה מה

שלריך למכור בזול לעובדי כוכבים

ומשמע שם דאפילו הוא בזול קלה

במכירה לעובד כוכבים מיקרי

הפסד מרובה לענין יין זה :

(ב) מקרי הפסד מועם. כתוכ

בלבום דישפכנו ולא ימכרנו לעובד

כוכבים כיון דבהפסד מרובה אנו

בת"ם סי' ר"ד דאע"ג דיכול למכרו לעובד כוכבים בזול וזה

לא מקרי הפסד מרובה כדמוכה שם מהרומה שנתערב בחולין מ"מ

כאן חשביט זה להפסד מרובה כל היכא דלריך למכור בזול דביין נסך

יורה דעה קכו הלכות יין נסך

ב אבל בחפסד מרובה כו'. ממכי' להפוסקים המתירים: נ ואפילו קבן (א) ואפילו יכול למברו לעובד כוכבים. המעם שם יכול למכרו לעובד כוכבים. אלא שלריך לזלול קלח במכירה לעובד כוכבים: ד ודוקא ביי"ג. דחקילו ביה רבווחת בזמן הזה בכמה דוכחי והו דלא שייך כ"כ למיחשבי' הפסד מופט משום דאפשר למכור

> יי"כ חומרא דאחי לידי קולא הוא דכמה רבווחא אסרו למכור ייז הנאסר במגע עובד כוכבים לעובד כוכבים עכ"ל ת"ה: ה גצוק בר כגון שינק הישראל נצוק כו' מקצחן (*) לכלי של יי"נ שנאסר מה שבקנקן משום נילוק ואם חזר ישראל ויצק מכלי אחר לקנקן מה שבכלי סחחר מוחר: ך למים כו'. חבל ע"ג קרקע לא שאף הם מולפין ע"ג קרקע לפני עבודת כוכבים שלהן רשב"ה ומביהו ב"י ופרישה ובעט"ז כחב חם שופך יין ע"ג קרקע ונגע עובד כוכבים באותו קילוח נאסר הקילוח מן הנגיעה ונאסר מה שבפנים ע"י ניצוק עכ"ל ולא פי' כפשוטו דמ"ש בחון נחסר משום כחו וִיפָה כוון דאם לא כן לא היה נאסר אלא משום כחו בשחייה כדלעיל ר"ם קכ"ה ולא היה נאסר מה שבפני' משום ניצוק דניצוק אינו אוסר אלא ביין האסור בהנאה כדבסעיף אסור משום ליצוק לטעמיה אזיל

> > בית הילל (סיפן קכ"ו סעיף ב' בהג"ח) ואין בו הפסר מרובה לא ואין כו הפסד מרובה ... מקרי הפס"ם. וסנה (שון זה משה להבין מה זה שכתב וחין בו בספד מרוכה לח מקרי הפסד מרוכה אם יכול למכור שלח יהיה רק הפסד מועט פשיטא דלא מקרי הפס"מ ועוד אחרת קשה דכח"ה סימן ר"ד קשה בהדיא וז"ל וראיה מהא דאמריכן בפרק הניזקין ובפרק הגוזל בחרא דמדמע מולין בחרומה חשיב הפסד מושם משו' דעדיין ראוי למכור לכהכים חש"ב שלריך לולול במכירתו ולח מסליג כין רב לפשט שכ"ל א"כ משמש בהדיא דאין חילוק אם מוכר הרכה בזול או מעע כוול ואע"ב שכ" בתכ"ד קודם לזה דחף על פי שנריך לולול קנם במכירתו ע"ם כראה שכתב כן משום דמעשה שהיה רגילות למכור כזול מעע כדאיחא בשאלה לכן נראה לי שים כחן טעות סופר בשו"ע וכניל וחם יכול למכרו לעובד כוכבים וחפי' יש בו הפס"מ לח מקרי הפסד מרוכם מחחר למכרן לעוכד כוכנים כמו בחולין שנחערב בחרומה לא מקרי הפסד מרובה מאחר פיכול למכרו לכסגי' ולא חילק שם בין רב למעם וכמו שכ' וכיין נסך בוס"ו אפילו יכול למכרו לפוכד כוככים כספסד

שדרי הכסיד הניציק מחבר

מקור מים חיים

לעובד כוכבים ומש"ה נחמיר לשויה שחחר זה וחש"ג דמדברי הרשב"ח שם נרחה דחף בשופך וחינו נוגע

קנת מקרי הססד מרוכים ומתח קנת מקרי המסד מרוכים ומתח למסות כעלמו כן כראם לי מחום סטות אך כל מורם סוראם לא מסבין כן אלא אם נראם לכם שכוא הססד גדול

גליון מהרש"א (סימן קכיו שו"ע סעיף א") שיין לח"ם פי"ג ממאכלות אסורות תכ"ג דלתרמב"ס יש הומרא כניצוק יותר מתערובות דניצוק מחבר לתנין איסור יאינו מחברו לענין ביפול ולא מועיל למכור תוק פרפי זין נפך שבו או תולכת הנאת לים הפלח:

אינו אסור בהנאה הא דאמרי׳ לקמן עוכד כוכבים חדמה יישרחל חכובת חמרת חשור בשתיה ולה בהנחה והעדם שכ" בפירש"י ז"ל בהנחה נרחם כמ"ם כתן שהות בטעות ידי

העליון שהרי העמור הנצוק מחבר בין היין שבכלי העליון ובין היין שבבלי התחתון ורואים באילו יין של האיסור מעורב בשל היתר ואם י עירה וקימף שהורם שנגע בשל האיסור הפסיק קלוח היורד מהיין של היתר מותר:

ב [א]י הא דנצוק חבור ה"מ בהפסד מועמב אכל בהפסר מרובה כגון שהוציא מהחבית לכלי שיש בו יין נסך מותר:

הנה [ב] ואין חילוק בין אם היה הרבה יין בחבים או לא (א) ב ואפי יכול (ב) למכרו לפובד כוכבים וכל מה שהוא בקנקן או (ג) בכום מקרי הפסד מועם ד ודוקא ביין (°) נסך [ג] אבל בשאר איסורים אם יכול למכרו לעובד כוכבים ואין בו הפסד מרובה לא מיקרי הפסד מרובה (מסקנת ח"ה פימן ר"ד):

ב (ג) ה (ד) י נצוק (ד) בר נצוק אינו חבור: ד [ה] יין מכלי מערה יין מכלי ז (כ) למים או לאשפה או למקום לבלוך (ד) אין דרך נסוך בבך והכל מותר ז בין מה שיצא (י) לחוץ בין מה שבפנים (ה) (ו) אבל אם היה ישראל או עובר בובבים מערה למים או לאשפה ובא עובר בוכבים ונגע בקלוח [1] הכל אסור: ת (ו) נחוי *) המערה (א) יין לתוך בלי של עובר

כוכבים שלא הורח ואין בו משקה פופח

מתירין מטעם זה דהיינו כיון דאוסר כחו בהנאה משא"כ לדידן: ז בין מה שיצא לחוץ. כתב דהרבה דעות יש שאסור למכור מגע עובד כוכבים לעובד כוכבים העט"ז, דאפילו נגע בן העובד כוכבים זה שמערהו לטים הכל מוחר – ה"ל כסוחרין עכ"ל ולא דק כלל בזה דע"כ לא אמר בעל ח"ה סברא שכיון שהוא בעצמו שופכו לאיבוד הרי בטלי' מחשבחיה ושויה כמים זו אלא לדידיה דלא היה קים ליה להלכה ברורה היחר מכירה לשובד

בשלמת וחין כחן מחשבת ניסוך כלל עכ"ל והוח מדברי הרשב"ח בשם - כוכבים מגע עובד כוכבים ע"כ כהב שחין כתן חומרת למכרו לעובד כוכבים דגם לום יש איסור אבל לדידן דקי"ל אפילו יין של עובד הראב"ד (*) ל"ל מקנקן . (מרחה כהן) כוכבים שלמו מותר בהנאה ולמה יגרע אם נגע עובד כוכבים ביין שלנו ע"י נילוק חיבור שיהיה אסור בהנאה וליהוי מילי דרבנן כחוכא ואטלולא פ"כ פשוט שנם בכפסד מועט יכול למכרו לעובד כוכבים ולא עוד אלא דנ"ל דאפילו הגדולים שאוסרים סחם יינם בהנאה מודים כאן דיכול למכרו לעובד כוכבים כיון שאין כאן איסור ודאי דהא בהפסד מרובה סומכין על ר"ח דס"ל נילוק אין חיבור כלל כן נ"ל ברור: (ג) נצוק בר גצוק . כנון שילק כישראל מככלי לללוחית שבחוכו יין של עובד כוכבים ואח"כ חזר ושפך מכלי אחר לאוחו כלי ששפך תחלם ממעו שהיין סנשתר באותו כלי אחר הוא מוחר: (ד) אין דרך ניסוך בכך. אבל שלא במקום לכלוך הוי דרך ניסוך שאף הם מזלפים על הקרקע לפני מכודת כוכבים שלהם: (ה) אבל אם היה הישראל. בלפון זה כתב הרחב"ד על דין זה מסורת כידי מרבותי ומחבינו שבשמים שלח החירו אלא כח שפיכתו בזמן שהוא שופך אותו לאיבוד דנעשה בשפיכתו כזורק מים לטיט כו' ומכלל זה שכל שהטובד כוכבים נוגע בו בענין אחר אט"פ שהולך מעצמו לאיבוד בין ש"י ישראל או ש"י שובד כוכבים אחר ובא עובד כוכבים ונגע בקלוחו אסור דהא עובד כוכבים בחרא לא בעלים פ"כ: (ד) המערה יין כו'. סטור כתב י"א דנצוק אפילו לסתם יין כו' הב"י הרבה בקושיות על הטור ונראה דלק"מ דזהו פי' דברי הטור י"א דנטות אפי׳ לסתם יינם ככל אסור בהנאה דהא ס"ל דהחומרא שיש בחחחון היא גופה חלה על העליון ולא חשבינן להו כמעורבים ולבעל בס' דהא באמת אינם מעורבים אלא אמרינן דחומרת התחתון היא על העליון ממש וכאילו הוא בעלמו סתם יינם מהמת עלמו . והרשב"א חולק על זה באמת כמו שמבואר בלשונו שמביאו ב"י שכתב שאינו אלא מדין חיבור להחתון וכאילו נחערב בו ונמלא שפיר בעל בס' דהכי ס"ל לרשב"א בסחם יינם דבטל בס' או יוליך הנאה לים המלח כמ"ש הטור בסמוך וכ"כ הרשב"א בפי' בח"ה דף קנ"א ע"א שחולק על י"א אלו שהבית הטור והות דעת הרתב"ד ובדף קנ"ב כתב עוד וז"ל ומ"מ לכ"ע הנלוק חינו כמנע עובד כוכבים חלת בתערובות יין ותחר שהבית הטור דטת י"א שמחמירין ביותר הביא דטח רשב"א שמקיל ביותר דאיהו ס"ל דלא אמרו נלוק חבור אלא ביין נסך גמור ר"ל יין ללול בטין הן ודאי יינם הן סתם בזה שייך חבור כל אחד לפי דינו בודאי יינם אסור הכל ובסתם יינם יוליך הנאה כו' וכ"כ בתה"ה דף קנ"א וז"ל אלא ליי"כ שאסור בהנאה דיין נסך הוה חיבור אמרו ואין נקרא יין נסך אלא האסור בהנאה עכ"ל . אבל במערה למוך כלי שלא הודח שאין שם יין גמור אלא בליעה לחוד מיקל הרשב"א שכאן אין חיבור לגמרי והעליון מותר אפילו בשחייה והטור חולק אשניהם דביין נסך גמור ר"ל ודאי יינם אין לעליון הקנה אט"ג דגם בלשון הרשב"ה זכר לשון יין נסך גמור ופירשנו בו דכולל גם סתם יינם אין זה חימה דכל אחד ילמוד מטניינו דמסיפא נשמע לרישא דברשב"א כתוב בסיפא אבל המטרה לכלי של טובד כוכבים ממילא ש"מ דרישא מיירי אפי' מסחם יינם אבל כאן כתב אח"כ בפי' ואם לסחם יינם ממילא מיירי רישא בודאי יינם נמלא דעל הי"א חולק הסור וגם הרשב"א אבל במ"ש דבמערה לכלי שלא הודח אין בו חיבור כלל בזה חולק עליו בטור דבוי בכל גווני חיבור ועל מ"ש בטור אם לסתם יינם יוליך הנאם בקשה ב"י מה הנאה יש לו דהא לא נחערב שם כלום חמהחי למה לא הקשה כן של מה שכתב הטור אח"כ בשם הרשב"א אם יש במים שבחבית ס' וכו' וכן פסק בש"ע בסעיף שאחר זה ולמה לא הקשה ב"י היאך שייך בגת ביטול בששים נגד הקילות והא הקילות אינו מעורב שם אלא דבר ברור הוא דחכמים עשו חיבור הניצוק ביין נסך כהיחר הבלוט איסור טל ידי שהוא רוחח דקי"ל אף שהאיסור הוא בשלימותו בטינן ששים נגד כולו כן ממש טשו חכמים חומרא בזה ולריכים ס' לבטל הקילוח כאילו הוא ממש שם וכן לענין אם אין שם ס' אנו רואין כאלו חלק מן ההיחר שלמעלה נעשה איסור ממש ולריך שיוליך הגאה כו' גם רמ"א בד"מ הביא ראייה לדעת הטור מדברי המרדכי פרק השוכר דבעיקן ס' נגד היין נסך בכלי שהעובד כוכבים מערה מחוכו ש"מ דבוי באילו בוא מעורב על כן יפה פסק רמ"א כאן ואם הוא סחם יינם בשל בם' ובמה שכחבחי מחורלים כל הקושיום

ביאור (מ) הא דניצוק כו'. תוס' שם סד"ה א"ל ר"ח: [ב] ואין חילק כו' וכל מה כי. שם בשם א' מהגרולים: [ג] אבל כו'. כמ"ש בנפין נ"ג א' ובב"ק ק"ו א' רסדמע הפסד מועם הוא דיכול למברו אע"ש שצריך לולול בטבירתו ולא מפלינ בין רב למעם משא"ב בייל ריש להקל ותו רחומרא דאתי ליוו קלא דכמה רבוואתא ס"ל דאמור למכור מתם יינם לעובר כיבבים כמש"ל ר"ם קב"ג. שם: [ד] ניצוק בר כו'. עתוס' שם נ"ד ב' ד"ה נרעותני כו' בשם רש" יואל"ג שהריב"ם דחדו מ"ם פסק בת"ה כרש": (ליקים) ניצוק בר בו'. ממש"ש ע"ב א' דעכבת יין שבמשפך אמור משום ניצוק אבל המרה לא נשכח. מרדני מ"ח ס" אלף שנ"ו (ל"כ): [ד] אם העובד בוכבים כו'. כמש"ש ל"ג א'

ותכא בשירוא כו וכפי הראב"ד שם ונתן לתוכו יין וישראל על"ב מ" ש" שינו של "שימל בתנו לתנו לתנו להפ"ה כל שהעובד כוכנים שופך אע"ם שאינו נוגע אמור כמ"ש שם ע"ב ב" בעובד כוכנים המערה בי' והיונו רפקשינן כי ישראל על"ב כו' ומשני בעידנא דקא שדי כ' והא דבעינן ישראל על"ב דיימא מנסך ליה מעיקרא קורם שישפכנו ואל"ב דאסדען בעובד כוכנים המערה היינו ע"ב קרקע דלא מאים וכן אמרינן כירושלמי שם חדש לומר שמא ניםך אינו עשוי לנסך ע"ב דבר סאים כו'. ר"ן שם ות"ה: [ר] אבל כו'. דרוקא בעובד כיכנים השאפנו דפובש'ל ליה לא קשנסך משא"ב כה"ב: [ר] הבל אמיר. רמה שבפנים אפדר משום ניצוק כמ"ש בר"ם קכ"ה ודעת פררכי רניצוק הדולך לאיבור מותר. ב": [ח] חבשרה

וחכא בעירנא כו' וכפי' הראב"ד שם ונתן לתוכו יין וישראל עע"ג פי' שיינו של ישראל

באר היטב פתחי תשובה כבר (א) יין כתוך בלי . שמ"ו סק"ו כסשובם אמיו מפר"י כלוי סימן מ"ו ומ"ו : (ב) למברו . אלא שזריך לזלזל קלח במכירחו לעובד כוכבים: (ג) בכום. כחב סלבום דמה שהוא בכום לריך דוקא שישפכנו לארן והשיג פלין הפ"ו ופסק דמסי"

בהססד מועם יכול לתכרו למובד כוכבים : (ד) בר ניצוק . כגון שיצק הישראל מקנקן לכלי של יי"נ שנאסר מה שבקנקן משום ניצוק והזר ישראל ויצק מכלי אחר לקסקן מה שבכלי האחר מוחר : (ה) לשיש . כ' הש"ך אבל ע"ג קרקע לא שאף הם מזלפים ע"ג קרקע לפני עבודת כוכבים שלהם הרשב"א ובלבוש כחב אם שופך יין על גבי קרקע ונגע עובד כוכבים באוחו קלוח נאסר הקלוח מן הנגיעה ונאסר תה שבפנים ע"י ניצוק עכ"ל : (ו) לחוץ . כ' הלבוש ואפילו נגע בו העובד כוכבים זם

סראב"ד ומכיאו כ"י: ה אסור בשתייה. כדלקמן סימן קל"ז: בן סותר אפילו בשתייה. שלא אמרו נלוק חבור אלא כמערם להוך יי"נ

באסור בהנאה רשב"א וכ"כ רבינו ירוחם ונראה דאע"ג דכל מגעם וסתב יינם בזמן הזה מוחר בהנאה כדלעיל ר"ם קכ"ג מ"מ אמרי' בזה ניאוק הכות כיון דמן הדין היה אסור בהנאה ופשוט הוא: י בדי לחמפיח . ואם הוא כלי שמכניסו לקיום אפילו בטופח לחוד הוי חבור רבינו ירוחם

ומביאו ב"י וד"מ וע"ל סימן קכ"נ סעיף קטן ל"ב ולקמן סימן קכ"ז ס"ק ד' ועמ"ש מהרש"ל בחשו' סי' ע"ו: יא ששים בנגדו . במקלח ספרים

כתוב כחן הג"ה ע"ל סי' קל"ד ס"ה וכן הוח כש"ע שנדפסו בחמשערדם

ור"ל דשם פסק דשיעור הביעול היינו

שיכא ששה חלקים כנגדו והפסקים

כותרים זא"ז וכן הקשה הב"ח

בקונטרם אחרון ופסק דשני בששם

מלקים והיה נראה להגיה כאן ששה

וכן הוא בש"ע דפום הענאוי אך

בעט"ז כחוב בפירום שבים חרי זימני

ול"ע:יבנת בו'.+)וה"ה חבי' כדמוכח

מתשובת ברשב"ה בהביה כב"י ס"ם

זכ ופשוט כוח: ינ דאמרי' כו' .

חימה דוה אינו אלא לדעח העור

דס"ל לקמן סימן קל"ד דסתם יינם

כמי מין במיכו במשהו אבל להרב דס"ל החם דסחם יינם בעל בס'

וכת"ש בסיתן זה סוף ס"ה ח"כ ח"ל

לסלק את מינו אלא ככל כיין

שהקשה כ"י בלי שום דוחק מה

בדחקו מקלח כזה גם לשון הרשב"ח

שהבית ב"י מבותר יפה ע"פ דרך זה :

(ז) קיתון של מים כו' . דהיין אינו

מבטל סיין האסור דמין במינו סוא

ולא בטיל גבי יין אכל לדידן דקי"ל

סי׳ קל"ד דבטיל לא זריך כאן מים

וכן בסעיף שחחר זה וכמש"ל סי׳

: 'קכ"ג סעיף

ורכינו ירומם: הו כ"י כשם סרשכ"ח כח"ה: מ סור כשמו י שם כשם פרשב"ח בת"ה כאנו אינו וכאיסור מיס רכים מליו ומכמלין פוכו (ס) ששם פסם דכפל כו' הנקים וכן נלע"ד לפנים כאן ע"ם כש"ם דפום הענוות שהרי מיקר דין יה הדות המור בשם הרשכית זה כביה הפור בשם הרשב וכפנ עליו פב"י פכל כח"ם וכבר נחכחר כיולם נזה כסי קכ"ג ע"ב ושם וכסי קל"ד הביח דברי פרשב"ם שמסק הביח דברי פרשב"ם בהדי' פכי ועי' בכ"ח וכש"ך): יא שם בשתו וליינתיו לעיל יא כסי לכמה (פינמי מפיף כ' : מחום' גיטין דף נ"ד ע"ל מחוקימתה דמניי שם : ב לחוקימתה דמניי שם : ב לחוקימתה דמני שם :

ממה יהונתן (סימן קכ"ז בש"ע סעיף א') אם הוא כידו . עיין ש"ך אם הוא בידו כפי' מס הום נידו רב"י פירש

דגול מרבבה (סימן קכ" בש"ר מק "ב) *) וה"ה חבית וט' . ספ ודפי דגני סגים ל6 מתינן ניצוק חבור כמכוחר בסמיף וק"ו בם שפוח יותר מחבים ל' וקו גם שחו יותר שמים וא"כ ודאי דמיירי כאן שאין כאן פססר כלל ויכול למכרו לעוכר כוכנים וא"ל פסילו לולל קלב ופיי ש"ך ס"ק ג' ולפי זה נס הפיפה שחמה פשיר כאן כפיק ייצ אין כאן בום מישה שפרי דוקא כמקום בום מישה שפרי דוקא כמקום המסד קייל סמט יינם כשבים ופיין לקמן סימן קל"ד כש"ך ס"ק ט"ו וכלפ"ד דשפיר קאמר ס"ק טין וגנעית דשפיר קחמב כב"ך כאן דכד כאן לא געיון לקמן סי' קל"ד שקום ספסד אלא בנפל סתירא לגו איסורא שאו גם לדין הש"ם בשל כתכואר בסימן קל"ד בריב הסימן א"כ לא בפינן מקום מקרי הפירא לגו איסורא ואדרנה קשה לי פל סשיך לנו פיסורש רפה לריך לום דברי הרג הלח נס לדין הש"ם כסל :

נט לוין כשים לפל אין (מימן קב"ו מש"ך מ"ק אי) "א אפילד הוא בידו כיון דלית ליה מינו. פס כמיפט פנד אך עמה (פ מקרי כירו שכבר נמכשל פ"ל מיקרי כירו שכבר נמכשל פ"ל מיירי דלה

יד אפרים (סיםן קב"ו סקיף ה" בהג"ה) יוש בו כדי להמפיח. פיין נכ"ם בו"פ פיס רבים מו"ד 1710 כוככים ישנו לשפום ושפם סכום וסים עליו פוסח פדיח בעוכד יכוכנים ולח פדיח בעוכד ישנו נשפום ושפים לסקטיה והזני בישכפל ועירם פן ככלי לפוך ככום ושאלו אם לאסור כיין שנשאר בפלי שעירה משום ניצוק וכמ"ש ככה"ג סימן קכ"ו כשם פרב"ו ודעם המחבר להחיר ופרדב"ו לא כתב אלא במקומות שקולו סחם נינם כחלה כם' והנינים סחם נינם כחלה כם' והנינים פינו אוסריןיוסר עאם נחשרב בו כמ"ש בסימן קר"ו ס"ט בו כמ"ש בסימן קר"ו ס"ט כנחם לים כמלח וכחן פאן משמר בנשתר בכלי חפילו

(סימן קכ"ו סעיף א') אם הוא בידו נאמן. ענס"ע ובו"ת ח"ל סי' ע"ע (ייבנ

בשפים פיים

י את שעירה בו ה אסור בשתייה (מ) יואת שעירה ממנו מו מותר אפי' (י) בשתייה:

הנה [י] ואם יש בו י כדי (ח) להטפיח אסור בנלוק (ביח יוסף בשם ר' ירוחם וסמ"ג וחום' ורח"ש פרק במרם דעבודת כוכבים) [יא] מיהו פינו חוסר יותר מחילו היה מעורב בו וחם הוח סחם יינם בפל בם' כמו שיתבחר סימן קל"ד:

ן ניבן קנקן יין שיש בו (ז) קיתון של מים ועירה ממנו לתוך צלוחית שיש בו יין של עובד כוכבים אם יש במים של קנקן לבמל היין שבצלוחית מותר

ויג] ושיעור הביפול היינו שיהיה במים יא (a) ס' כנגרו. (ד'a) (וע"ל סימן קל"ד סעיף ה'(°): יש בחרצנים וזנים וענבים שבנת ששים כנגד הקילוח לא נאסר מה שבגת : יש בחרצנים וזנים וענבים שבנת ששים כנגד הקילוח לא נאסר מה שבגת :

הנה יו דאמרינן סלק אם מינו כאילו אינו ושאינו פינו (יא) רבה עליו ומבטלו. [מז] שמרי יין שלא נסמדו ולא מברו עליהם י"ב חדש מקרי עין במינו עם יין. (ב"י בשם חשובת הרשב"א) :

כבז אם נאמן האדם לאסור יינו של הבירו . ובי ד' סעיפים:

אם הוא בידו ב [ב] (מ) (א) נאמן יינך א [א] אם הוא בידו ב [ב] (מ) נאמן יינך א [א]

וכחרלנים והזגים וענבים ושמרים מלטרפים לבטל בששים וכן קשה על העט"ז ואולי ס"ל דדוקא סחם יינם בטל בם' אבל לא יין שנאסר במגע טובדי כוכבים אבל א"א לומר כן וכמש"ל סימן קכ"ג ס"ק מ' ויש ליישב דהכח מיירי לדיכח דש"ס דדוקח בזמן סזה קחמר הרב בסימן קל"ד דבטל בס' ע"ש (חלח דל"ט דמדברי סגהמ"י פט"ז מהמ"ח ומביחו ב"י וד"מ לקמן ר"ם קל"ד משמע להדיח דחפילו למ"ד סחם יינם חינו בטל בם' היינו דוקח יין שנגע בו עובד כוכבים שנחערב אבל נצוק בעל בם' לכ"ע ט"ש וי"ל דס"ל להרב דלא כהגהמ"י אלא כהמחבר וסייעתו) ומ"מ הא דס"ל להרשב"א דאם נגע בקילות מבטלין בם׳ ונמבכו לדעתו הט"ו ל"ע לדינת דהחו' פ' בחרת דעבודת כוכבים (דף ע"ב ע"ב) כחבו וז"ל אם משך ישראל מן החבית לכלי שיש בו יי"כ אם יש בחביח ם' כנגד היין שבכלי מותר אפילו למ"ד נלוק חבור דלא גרע מאלו היה כולו מעורב בחביח שהיה בסל בם' בסתם יינם כמו שפי' ר"ת ונילוק דמיתסר ה"ד כגון שהיה היין מקלח מן החבית ובא העובד כוכבים ונגע בקילוח שהוא הנילוק דהשתא סוי כאלו נוגע העובד כוכבים בחבית כי כאי מיתסר עכ"ל וכ"כ המרדכי והאגודה שם וע"ל סי' קל"ד סק"ג וס"ב בהגה"ה עוד מדיני ניצוק: כבו א אם הוא בידו . ל' הטור כגון שנחנו כידו לשומרו ור"ל דל"ת דבידו היינו בידו לנסכו חלה דהיינו שנחנו בידו לשומרו והיי כבעליו שליו ולא מטעם מינו וכ"פ הרא"ש פ' הנזקין בחילוק י"א והמרדכי ר"פ האשה רבה אבל הב"י לא הביא דברי הרא"ש ומרדכי אלו ואדרבה הביא בסתם דברי רש"י ור"ח והרשב"א שפירשו כל שבידו לטמא ואולי לזה השמיט כאן ל' הטור וכן בעט"ז פי' הטעם משום שישנו בידו לאסרו וכן הוכיח הרשב"א בחידושיו פרק המוקין ריש דף ע"ש בראיות וכן משמע בתו' בקדושין פרק האומר (דף ס"ה ע"ב) דמהימן משום מנו ועפ"ז יש לדון במי שאומר לחבירו על יין מבושל שלו שנתנסך קודם הבישול אינו נהמן *) אפי׳ הוא בידו כיון דלית ליה מנו : ב נאמן -חידושי רע״ק

כר' את כו'. כפ"ש במתני כ"מ ב' נודות השבר כוכבים כו' וחכ"א כו': [מ] ואת (סימן קכ"ו ש"ך ס"ק י"ג) צ"ע לדינא. ע' בתשובת זכרון דברים להרב געל פר"ת פ"א שעירה כו' . דלא אפרו ניצוק חיבור אלא לי"נ משמע דוקא האסור בהנאה אבל במת שאינו אסור רק בשתיה אינו אסור משום ניצוק. ת"ה בשם הנאונים ח"ש רש"י

פתחי תשובה

(ב) נח שהיין. פכהים ום' כדגול מכככה שכתכ דכאן מיירי שאין הססד כלל ויכול למשכר לשובד בוכבים ואיצ אסילו לולול פלם אכל אם יש הססד קלח שלריך לולול פלם במכירם

לפובד כוכבים לל אמריבן נונן תבור כמכים כמ"ק לשול ס"ב וכ"ם בספד קוח שנריך נונו בנת ממינה לפובד כוכבים לל אמריבן נונן תבור כמכים כמ"ק לשול ס"ב וכ"ם או שול ב. (א) נאמן . עבס"ם מ"ש ושט"ז בי לשילו כול לפידו כיון דלוח לים ענו . ועי" בדנח"ב שפת את ביושה שות הרביל היו ביושה ליום לבידו ביושה ביושה ביושה ביושה ביושה ליום ביושה ביושה ליום לים בדנמיד שכחב אם כונפו שגם קודם הכושול הים בידו אך מהה לא מקרי בידו שכבר נתכשל אים מייני דלא איל כן נסעם ראשון אכל אין דין זה מוכרת שכיון שלא הוליאו מפ"י עדיין וא"א לבא לידי מכשול לא נמון להגיד לו נספם ראשון ולכן נראם דכוונפו שקודם הוא. ש"ך: (ח) להמפיח, כ' רבינו ירוחם ואם הוא כלי שמכניםו לקיום אפי נמבשל אל מיני דלא א"ל כן נפשם ראשון אל אין יה פוכרת שכיון שלא הוציאו השל אל מיני דלא א"ל כן נפשם ראשון אל אין דין זה פוכרת שכיון שלא הוציאו השל לא לידי מכשל לא נמון לבגיד לו נפשם ראשון ולכן נראם דכוונפו שקודם בשופח לחוד הוי חיבר לעוד שיין ומי אל"ז ס"א [יהודי ועובד בין שלא הדים מכשל לא נמון לבידי שביה לא הבין שלא הרום והיה בו מפח ע"מ להספיח וחזר הישראל ועירב מהללוחית לכום הכל אסור אפילו מה

שבצלוחים דקי"ל ניצוק הוי חיבור רדב"ז סי' ר"ן ע"כ יש לוהר בשעיפה הכום היפב אחר שחייה העובד טוכבים]: (ע) ס' . כ' הש"ך דהיה נראה להגיה כאן ששה בל הורים של דפום הענודה אך בלבוש כתב בפירוש ששים חרי זימני וצ"ע עפ"ל : (י) גה . וה"ה חבית כדמוכת מתשובת הרשב"א ופשות הוא . ש"ך : (יא) רבה . ב" ב"א דרבא מיירי לרגוא דשים אבל בזמו הזה א"ל לזה לסלה את מינו אלא הכל היין והתרלנים והזגים והשמרים מעמרפים לבמל בם" דקי"ל סתם יינם בפל הש"ך דהכת מיירי לדינת דש"ם אבל בזמן הזה א"ל נזה לסלק את מינו אלת הכל היין והתרצנים והזגים והענבים והשמרים מנסרפים לבפל בם' דקי בם' ומ"מ הם דחם נגע בקלוח מבסלין בס' ל"ע לדינה דמדברי החום' דף ע"ב ע"ב לה משמע כן מיהו המעיין שם בתו' ירחה דלק"מ כי כחבו שם דבהפסד ברובה יש לבשל בששים הף אם נגע בקלוח ע"ש והמחבר ם"ל דכהן מקרי הפסד מרובה כמ"ש לשיל פ"ל וק"ל (*) וע"ל סי' קל"ד ס"ב בהג"ה עוד מדיני נילוק: במובה מ"ד להון במובה לה משלח והמעם דנחמן משום מגו דבידו לנסבו וע"פ זה יש לדון במי שחומר לחבירו על (ה) נאמן. כחב הש"ך והפילו לה מתרי הפים דהם לה כן מה זריך פי נגד הקילות].

בית הילל

שמערהו לפים הכל פוחר שכיון שהוא בעלמו שופכו לאיבוד הרי בטלה מחשבהו ואין

כאן מחשכת ניסוך כלל: (ז) בשתיה. שלא אמרו ניצוק חיבור אלא המערה לחוך יי"נ החבור בהנחה ונרחה דחע"ג דכל תגעם וסחם יינם בזה"ז מוחר בהנחה כדלעיל

כ"ם קכ"ג מ"מ אמרים בזה ניצוק חיבור כיון דמן הדין היה אסור בהנאה ופשום

סוסר ע"ש ולעד"נ לקיים פי׳ רש"י ז"ל בלי טפות סופר והוא דייל דסברת רש"י ז"ל נהי דכוחו שלא בכוונה סוסה עיש ונעדינ נקוים פיי רשיי זיה בני עשות סופר והוח דייה דספרה רשיי זיה נהיי דכוחו שלה בפודנה לא מתסר כהנאה הכן יון שמזגו עובד כוכבים אא אסרו בהנאה מ"מ ספרת רש"י היכא דהוו תרווייהו בהדדי כוחו של שובד כוכבים ויין שמזגו עובד כוכבים מהכי לאוכרו כהנאה וספרת רש"י בזה גבי שובד פוכבים אכוכא וישראל אדנא דמלבד דאיכא בכאן כוחו של טובד כוכבים אף איכא בכאן הך חומרא דיין שמזגו דמאי טשמא אסרו ביין שמזגו עובד כוכבים משום דעוסק בטובה היין וחשש לנגיעה מה"ש ראוי לאסור בכאן כיון דעוסק בטובת היין וכיון דאיכא תרמי כותו וייו שמזגו ראוי לאסור בהנאה וזה שדהדק כש"י ז"ל בלחום

ישועות יעקב

בית הידל

דריים לפי הממון ערן כך זכב וחלי וע"ש יותר אף שיכול למכור לשובד כוכבים מקרי הפסד מרובה אך (סיטן קב" שייף א") בתנסך יינך . עש"ך ס"ק א" והכה לכאורה כ"ל להדיא לחיי למכור למכור למכור למכור למכור מחלים מחלים מחלים מבודה מוכבים בייוך הפסד מרובה וק"ל:

על או יסך יינך אף שאינו שות יע ל איין למורי קמרון ולמורי קמרון ולמורי קמרון ולמורי החלין למורי החלין למורי למכורן למורי מערה מבייוך הפסד מרובה וק"ל:

על או יסך יינך של איין או מוכד כוכבים או מומר ואסור א"ו דבאמת עד אחד אינו לאמן למר ממסך יינך ובשין ב" שרים של איין אחד משים עלמו רשע וקבה אחיי למכור למוריה ב" בירים ולמורי למכור מות באחר למון למעריה למכון למעריה למכו למור כיין בהי איין השור של איין של ידו וכתו ב"ל מון למעריה למכון למעריה למלון למוריה למלון ובל מדיץ למון למעריה למלון לחלי מיין של ידו וכתו בל"ח דקי"ל מתוך ב"ל למון למפרים למלו לחלי בעד הסיזק מהראוי שיריה ואסור אוו ברכיל החלין למנור מלון למעריה למלון והחלי"ד בניא לאיי לחל מן מכן בעד במור לשלם וחל"ז הספרי שוד המהרא מיות שודת בשלה און מדו לקל של מון למפרי לעל של מון למכור למלון והחלי"ד בניא לאיי לחל לשל בעד הסיזק מהראוי שיריה לאפון המלון למון למכור המון למון למסד אין בירול לאון והחלי"ד ביל לאיי למון למסד מון ב"ל בדי לאון והחלי"ד ביל לאיי לאון והחלי"ד ביל לאיי לאון והחלי"ד ביל לאיי לאון והחלי"ד ביל לאיי לאון והחליל לשל בעד המול און ב"ל ב"ל של המון למון למסד אין ב"ל ובל ב"ל החלי לאון למון למסד אין ב"ל ול ולמון למור של המון למור און ב"ל לב"ל ות"ע מתרת הכבים לאיי אותר לאון למון למור של המבל הון למורי מון בחייב בחשלים אתם עדיין יקשה מן שוג דפשר המשל של ביין המבל ביל להים למון למטר מוך שליים מור מור ביל הון לעורי מון במיל בתשל מון למור מות המשל של היין לעורי מון המביר בשל בתל למון למטרי מון שהיב בחשלים אתם מורין לישור מום משלים והמל במלון למור מון בשל בתל למון למטרי מון שהיב בחשלים לאיי לאום משלו ב"ל ב"ל היים ביים שביל בילל בתל למון למטרי מון שהיב בחשלים אום משל ליין ליים לאון למטרי מון שהיב בחשלים לאום שהיב בחשלים לאון למור מון למטרי בחשלים לאום לאום ב"ל ביל לאום למון למשר מון שהיב בחשלים לאום לאום ב"ל ביל לאום למשל לאון למון למשרי בחשלים לאום בתשל מון למשר לאון למשר בתשל מון למשר לאום לאום מור היים לאום לא

לשונו דביינו נמו יון שמונו טובד כוכבים זכוחו כוא וכו' וכ"ל משום הכך תרתי כאוי לאסור בהגאה כך כלא לענ"ד דיש לוחר כן בפירוש רש" ז"ל . ואגב ראיתי להעיר באיזה דבר צלשון הר"ן ז"ל שכתב על פי בינרו בלווכ אינו אסור בהנאה זכתב הר"ן ונראה שלמדם הרב ז"ל מדשריק כוחו שלא בכוונה אסילי בשתיה דמסתמא בכוונה נחחינון דרגא ואם אימש דבכוונה מיתסר אפילו בהנאה שלא בכוונה הוי מחסב בשתיה במגי עכ"ל ונראה דרש"י בזה לשיטתו דסובר מגע עובד כוכנים ע"י ד"א אמילו שלא בכוונה אסתר בשתיה דלדעת הפוסקים דסברי מגע עובד כוכנים ע"י דבר אחר בשתיה ואף על פי כן דשם בשתיה דלדעת הפוסקים דסברי מגע עובד כוכנים ע"י דבר אחר מותר בשתיה ואף על פי כן דשם

צ כן פוכיחו כשום" שם נשם לים מכח דקידושין סלונחת דתכיי ורכת דף כ"ד ע"כ ומסת דינפות דף פית פילו

נקודת הכסף

דחפילו בים כן משקם פוסח מושר משום נילוק ואע"ם שחין בן כדי לכמפיח דכח חמר רב הונא הניצוק והקעשרם ומשקם שוסת חיבור לני"נ ופרש"י ומשקה שופח וחין בו שופח ע"מ לכטפית שחם שפח ככם כידו וכו' אכל רכינו ירוחם כ' דַנְריך טופח ע"מ להטפים לחסור משום ניצוק וכן משמש מדברי סמ"ג כמ"ש בסימן קכ"ג דלח הוי חיכור ליעהן כיי"כ עד פיסא טופח ע"מ לספפית וכ"כ כחום' וכו' ועפ"ז כחב המהבר כשש וחין כו משקם טופח חת שעירם בו חסור נשתיה וחת פעירם ממנן מותר אפילו כשתים וכתב וחין כו משקם טופת כ"ל דאי הוי טופת הוי אבור מה שבכלי שעירה מענו משוסנילוק כסברה רשב"ה דלפיל ובסי" קכ"ג כחב ב"י על הטור שכתב אם פינה מרצנים וכו' אם ים כהן מוסח פ"מ להעפיח וכו' . כתב ב"י ומשם חה ים בהם טופת ש"מ להטפיח כ"כ סמ"ג ולכאורה נראה דספום הוא באם אין כסם פופת פ"ב להטפיה כי נגע כהם מאי הוי אלא דכפרק השוכר אמר סונא הניצוק והקעפרם ומשקם שופת מיכור ליי"נ ופירש"י מבקם מוסת וחין בו ע"ם לפעסית ונ"ל פג"ל דספ"ג סכר כר"ח שפסק ניצוק אינו מיכור ולים כלכחא כרב סונא מבל למאן דפסק דניצוק הום מיבור ס"ם למשקה עופת דהןי מיבור אע"ם שאין כו להעסית פופח ע"ע להטפיח וכו' לזהו לחירון שני דחילו לחירוזראשון דחין סלכה כָרב סונה וסוכרין דנילוק חינו חיבור לדידן דקי"ל דנילוק מיבור ה"ל כדי לכססית הלם ודאי ע"כ (חירון שני דרב הונא מיירי ג"כ במופת ע"ם (הטפיח) וח"כ דבריו סופרין ח"ו שמשמע בכחן דטופת לחוד פור ניצוק ושל כרון מוכרת לפרש דרג פונם שייני ג"כ בטופת לחוד כשש"ל וצ"ע: (מימן קב"ז בש"ך ס"ק י"א) פשלמדים אותו וכר . ול"נ

ממה יהונתן מפעם פנו ופי בידו בידו לנסכו וכרח"ם פי' דנפן בידו לשמרו ומטפס שנעשם בבעלים פסילו חין בידו לנסכו וכ"ל דחין כחן מחלוקת דכרשכ"ח בחידושיו מקשם לשיטת כמידוטין פקטם נטיטת סמוברים דחביי פיל דנחמן בלח מגו רק מס בוח בידו פיתן קח מייםי רב חבי רחים

פמכודם יום"ב ומחי קחמר סבמ" דחי לתי דמסימן חמ"ג דשתפינן לים לח דדילמח בסר סכי קחמר דסח לכ"פ כי פחי גוונה מסיפן דכל שישנו חחם ידו מע"ג דסיים עבוד' מסימן

שכ"ל הרשב"ה ו"ל שה ולכן י"ל דודחי בסירוש דברי חביי

אפילו לא אמר ליה בפעם הראשון שמצאו: ג אם בפעם בו' עכ"ל וחימא גדולה דהא גבי הכחשה הוא דכתב העור או שלא אמר אפילו הבעל דין מכחישו. כאמח זאח היא דעח החוספות הבומר כו' אכל בסיפא גבי שחיקה לא חילק ועוד שהרי עומד בשטח והרח"ש ומרדכי ושאר הרבה פוסקים אבל קשה דהא כללא הוא לא ירום עד אחד בחים וגו' דעד א' אינו קם רק לשבועה ונהי דקי"ל נאמן כששוחק אע"ג שלא היה בידו מעולם אהך דהמקין דאמר

זוזי מחד דהמחי יכה נחמן עפי מעובד כוכבים דעלמה עכ"ד חע"ג

דהיה בידו מחחלה) אלא דיש לחלק קלח ע"ש והכעה המחוורת בש"ם

כיא שטה כראב"ד וכרשב"א דמפרשים כך דאמרינן בהנזקין דאי

אשכחי' וא"ל מיד נאמן בשוחק ומחלקין בין פועל דגרע מעד דעלמא

ע"ש וכ"כ הר"ן בהמקין והיא שעת האחרונים שהביא הר"ן פרק

כאומר וזהו דעת הרמב"ם סוף הלכות פסולי המוקדשין וסוף ה'

מעמחי מבכב ומופב דדוקה בשוחק נחמן ע"ם ודו"ק: ד נאמן .

כחב הרב בתשוב' סי' ס"ו דאם הגעל מכחיבו ואמר שלא א"ל בפעם

סראכון ודאי כבעל נאמן ועיין עוד שם מדינים אלו: ה אבל אם

אינו בידו. פי' אפי' היה בידו מחחלה מ"מ כיון שאינו עתה בידו

ולא א"ל בפעם כא' אינו נאמן אבל כשלא היה בידו מעולם אפי' א"ל

בפעם הח' אינו נאמן כשהבע"ד מכחיבו אלא בשבוחק כן מבואר

בחוספות והרח"ם ומרדכי והייטחו והמחבר קילר בדבר: ך אם הבעל מבחישו . ואז מוחר לכל העולם וכדכתב הרב בסוף הסעיף

ואפילו אמר איני יודע מוחר לכל העולם כמ"ש האו"ה כלל י"ג די"ג

בשם ר"ח וכ"פ בד"מ: ז או אובר בו'. כחוב במרדכי פ' האומר

דאם א"ל שמא לא דקדקת חשיב כאלו מכחישו ומביאו בד"מ: האינו

יודע. ע"ל ס"ק ט"ו: מ אבל אם שתק כו'. פי' חפי' החר שלח היה בידו מעולם ולא א"ל בפעם הא" לעולם כיון דבחק כהודאה

דמיא וז"ל הטור אבל אחר באינו בידו או שלא המ"ל השומר לבטליו

בפעם הא' וא"ל אח"כ אינו נאמן ודוקא שהבעלים מכחישין אוחו או

אומר אינו יודע אבל אם בוחק שחיקה כהודאה דמיא עכ"ל וכחב כב"ח ונראה לי מלשון העור מדכחב אכל אחר שאינו בידו או שלא אמר

כשומר כו' ולא כחב או שלא אמר בפעם הא' אלמא משמע דבאחר

שאינו שומר שלא היה בידו אין חילוק בין בפעם הא' לפעם הב'

לטולם אם שוחק כהודאה דמיא וכ"כ ב"י ט"ם הרשב"א בחידושיו כו'

[ג] אפילי כו' דבשתק אפילו לא היה כירו מעולם נאמן כמ"ש בקרושין ס"ה כ' אכת חלב כ' ועתום' שם ו"ה נממאו כו' וננפין שם ו"ה אמר כו' ותנומ' שם ו"ה נממאו כו' וננפין שם ו"ה אמר כו' ותנומ' שם ו"ה נממאו כו' : [ד] אבל אם בו' . אי לאו דקים כו' וביבמות שם במסקנא אלא לאו משום דאשתיק כו' : [ד] אבל אם בו' . אם היה בירו פ"א דבלא"ה בכ"ע אינו נאמן : [ה] תוך כדי דיבור . דאל"ב הרי כבר הודה ועבמ"ק דב"ם ו' א' ובב"ב קל"ח א' : [ר] או אומר בו' . ממש"ש וא"ל זכחים כו' יותם

פתחי תשובה

עד א' נאמן באיסורים היינו היכא דחין הבע"ד מכחישו או במקום דאיכא מגו אבל במקום דליכא לא הא ולא הא לא מיסחבר כלל דעד א' יהא נאמן להכחים הבע"ד ולהפסיד ממונו ואף בדאיכא מגו ק"ק דכת כתבו הרת"ש והע"ו בה"מ סימן ק"ח סי"ד דאינו נאמן (וכה"ג הקשו התום' בעשרה יוחסין והרא"ש פ"ק דמליעא ושאר פוסקים אמ"ש רש"י דהיכא דאין מקחו בידו

נאמן לומר לזה מכרתי אי נקט

אם אינו עתה בידו שכבר הוחזר לבעלים ג אם בפעם ראשון שמצאו אמר לו נתנסך יינך ד נאמן [ג] י אפי' אם הבעל (י) מכחישו ה [ד] אבל אם אינו בידו ולא אכר כן לבעל בפעם ראשון שראהו וא"ל אחר כך (ג) אינו נאמן ו אם (ב) הבעל מכחישו [ה] (חוך כדי דבור) (מרדכי פרק החומר) [ו] או אומר ח איני יודע מ [1] (ג) אבל אם שתקי שתיקה (ז) כהודאה דמיא:

הגה יא [ה] (ה) ומלמדי אוחו לכחחלה שיאמר איני מאמיקר[ש] ואז לכ"ע

יורה דעה קבז הלכות יין נסך

ע"ש והכי מוכח נמי להדיא במרדכי פ' האומר גבי מ"ש שם וכתב ראבי"ה רבא נמי מודה באין בידו ושוחק כדמשמע הכא כו' דגבי שומר שהיה בידו נמי אמרינן דשחיקה הוי הודאה אפי' בפעם ב' וע"ק דכיון דאמריכן שחיקה כהודאה דמיא

החום' והרא"ש וסייעתם והם הקשו מהא דאביי דאמר עד אחד

אביי גבי שומר דאם אינו בידו אינו

כאמן ויישבו בדוחק ואם איחא

כא אין החחלה לקושיא זו אלא

אדרבה סברת החום' וכרא"ם היא

להדיא הפוכה מסברת הרשב"א וס"ל

דשומר עדיף מעד דעלמא כיון

שהיה פעם אחד בידו והכי משמע

נמי להדיא ממ"ש הרא"ש ואדרבה

נמי קשה דאע"ג דמהימן ליה כו*"*

מה חילוק בין שומר או עד דעלמא הא כל שא"ל בפניך נחנסך או ידעת רגלים לדבר ה"ל להשיבו ומדשתק הודה וא"כ חין חילוק וכך הקשה בד"מ על הרשב"א ומביאו הדרישה אלא דהד"מ לא הקשה כלום אהרשב"א דאיהו הזיל לעעמים דס"ל בחשובה סימן שע"ו דכא דקאמר אביי שוחק נאמן לאו משום דשחיקה כהודאה היא ואצ"ל בפניך וכה"ג אלא אפי׳ בוחק מפני שהינו יודע בירור הדבר נאמן וכמ"ב בס"ק ט"ו בשמו ולכך כחלק בין שומר לאחר דשומר לא מהימן כולי כאי דחזרח מיזכר זכיר כיון דעליה רמיא מילתא כו' אבל להעור דם"ל בתיקה כהודמה דמיא ודאי דאין חילוק אלא ודאי כך הוא פשט **העור אבל אחר שאינו בידו כלומר שלא היה בידו מעולם אפילו אמר** ליה מיד אינו נאמן כל שהבעל מכחישו או אפי' שומר שהיה בידו אם לא ח"ל בכעם כח' חינו נחמן כשמכהיבו או חומר חיני יודע חבל אם שוחק אין חילוק בין אחר לבומר בין א"ל מיד או לא לעולם בחיקם כהודהה דמיא וכך כם דגרי המחבר וכן מגואר בחוס' והרא"ש וסייעתם ונראה דהוי שותק בענין דודאי שתיקתו הודאה כגון דא"ל בפניך וכה"ג גם סרשב"ה מודם דאין סילוק בין שומר לאחר בין א"ל מיד או לא לעולם נאמן וכל זה ברור: י שתיקה בחודאה דביא. לאו כהודאה ממש דא"כ פשיטא וגם לא היינו לריכים לנאמנוה הפד ועוד דמוכח בפרק כאומר (דף ס"ו ע"א) דאם היה בעד גזלן אפילו שוחק אינו נאמן אלא כיון בשוחק נראה שיודע רגלים לדבר וסומך על העד כ"כ החום' ר"פ החבה רבה וכ"כ בחום' פרק החומר שם ד"ה רבא והמרדכי לשם ול"ע אהר"ן שדחק ליישב דברי החו' במ"ש דשחיקה כהודאה דמיא ונעלם ממנו דברי החוס' אלו ע"ש : ומלמדין אותו בו'. *)פי' מלמדים הוהו קודם שה"ל העד שכשיכה

אנט זיב להכחישו מרדכי בקרושין שמ: [1] אבל אם שתק כו'. אפילו לא היה בירו מעולם כמו בקרשין שם: [7] ומלמדין כו'. מזר וע"ל בהג"ה ואם הבעלים כו' אע"נ דבלבו כו' יע"ש בהנמ"ר שהקשה דא"כ הל"ל לשמואל לומר לסמיא אמוד איני מאמינך וכ"כ תום' בקרושין שם דאי מהומן כבי תרי אפילו מכחישו נאמן מכח ההיא ראיה ועש"ך מ"ק מ"ד: [2] ואז לכ"ע כו'. הוא ענין במ"ע וכמו בשורך נרבע דמותר לגבוה וכיוצא:

באר הימב

יין מבושל שלו שנחנסך קודם הבשול אינו נאמן אפילו הוא בידו כיון דליח ליה מגו עד כאן לשונו: (ב) מבחישו. והש"ך חולק על זה וס"ל דדוקת אם הבעלים שוחקים הוא נאמן אבל אם הבעלים מכחישים אוחו אינו נאמן כדאי' בח"מ סי' ק"ח סי"ד וכ' הר"ב בחשובה סי' ס"ו דאם הכעל מכחישו בזה שלא א"ל בפעם הראשון שמנאו ודאי הבעל נאמן ע"ם: (ג) איגו. ואז מוחר לכל העולם דאפילו אמר איני יודע מוקר לכל העולם כ"כ בד"מ וכ' המרדכי דאם א"ל שמא לא דקדקח חשוב כאילו הכחישו: (ד) בהודאה. פי' אפילו אמר שלא היה כידו מעולם ולא א"ל בסעם הח" לעולם כיון דשחיקה כהודחה דמיח וחין חילוק בין סועל לשומר בין

מ"ל פיד מו לא הוי שחיקה כהודאה ולאו כהודאה ממש אלא כיון ששוחק נראה שיודע רגלים לדבר וסומך על העד כ"ל החום' עכ"ל הש"ך: (ה) וסלפדים. סי' פלמדים אוחו קודם שא"ל העד שכשיבא העד ויאמר לו יאמר לו מיד חוך כדי דיבור איני מאמיקר ואין מלמדים אוחו להכחישו דהיאך ילמדוהו לשקר (ובנה"ך

ברודו שמות בל היוצר לברוך לנסכר ודלא כסראכ"ד ז"ל מחתת קושיות הכשב"א ז"ל ולרש"י שפיר מוכיה סגם לפידן דקיי"ל כרכא שפיר י"ל אם הוא בידן אפילו פפט כ' או ב' נוחד במשפה בליש לחש בכרש"ד דר"ל דבידן לנסכר ודלא כסראלהיים מחת המודר במשפה בליש האתן בספט כ' סוא משום דאי סוו אתת כמו שאתר מיד בספט א' סל"ל וכ"ז שייך רק אם ככר החזירו לו א"כ בשפט שהחזירו כל"ל נחנסך היין אך כשעדיין הוא כידן מימר אתר אודיע לו כשאחזירע לפ"ז אין

מקור מים חיים

פרכם פוסקי דמגע שוכד כוכנים ככוונם ע"י דבר התר אכור בסגאם הרי גחחיכן תרי דרגא מכוונה לשלא בכוונה אסור בסנאם ושלא בכוונה אומר שיי דבר התר אכור בסגאם הרי גחחיכן תרי דרגא מכוונה לשלא בכוונה אסור בסנאם ושלא בכוונה מותר אפילו בשחים אלא דרש"י לשישתו שפיר יש לותר סנרא זו ודו"ק

נליון מהרש"א

ישועות יעקכ

סכישול לא כיה בידן כלל רק שמם מסרו לידו אחר הכישול עב"ד וכזם שמורן הקושיא שהכיא בכנ"ע של מהרי"ט ז"ל בשם אא"ז כנלון מרכ"ם א"ש ז"ל ע"ש ודו"ק: (ב) הבעל מכחישו . פנס"ע של מהרי"ט ז"ל בשם אא"ז כנלון מרכ"ם א"ש ז"ל ע"ש ודו"ק: (ב) הבעל מכחישו . פיין במשובת בים יעקב סו"ם ק"נ שכתב דאם אמר ע"א לקטן נתוסך ייק והקטן שוחק או מכחישו דים נכש גדול אף שאינו נאמן להעוד באיסוריון מ"ש ככ"ג נאמן וה"ם באשה כה"ג בקש"ב ואו מוחר לכל פעולם כו" פי" במשובת חתם סופר פי" קב"א מ"ח בי בום" : (ב) אבל אם השהק . עבה"ע של פרב מסרי"ע ז"ל ומ"ש בשם כו"ע" מי" ק"ג באחד שאחר לשנים נתוסך יינו של א" מכי ואיני יודפ איינו וכם שותקים יש להקל בו" . ע" כבי"ש שם דנתסוך כוא דמתחלה של א"מ כו מדברי הסוספות ל"ם כל מותר כן מלד מסבבא דמתוקסן לא הוו כמודאה ושוב בכי"ל מלא לאום מדברי התוספות ל"ם

דסתי פלמדים תופו סות כמו פחת פיך לתלם וכיל שתומרים לו תם תיקי יודע תמוד תיכי

ודע וכספם כוח דלת' ככע"ד אינו יודע כדין אם אומל איני

יודם דמסגי משום סכי שופק סכע"ד ואילו סוי ידש סדין

שחינו יודע מסני סוי חמר חיני יודע ע"ו קחמר מלמדים חימו לומר חיני עחמר ל

איני יודפ וק"ל: (שם בש"ך

ס"ק י"ב) דידא איתא בסס"ק כו' לא פחגי אפילו להתירו

לעצמו . וַדוחק לומכ ַ דלעלמו

היינולבעל דבר עצמו או לסי**כ"**

דחחר מכחיםו כו'כנ"ל ודו"ק:

(שם בש"ך ס"ק י"נ) קשה. רמאי מהני וכר . הגלומוו"ל

לשיסתו אויל שכחב בס"ק י"ו

שאומר נחנסך נאתן פ"ש ול"כ דס"ל לכרכ דכשאומר כפד

דס"ל לכרכ דכשאומר כמד שלא בסני בעל דין שנחנסך היין יכשמה שנחנסך סים בעל

דין כעלמי שם חף שמעיד שלח כפני כע"ד נחמן סעד דם"ל

מחחר שחמר שנחנסך בסני בע"ד וחילו סים סבע"ד כחן

במת בים מודם לדכרי במד

לכים לדקם מכשכית וטיימה דהליל כפנין דדין דה המח) והף דפסק בש"ח זכנין לותר כפנין דהו כפו לפנין כיון דלימה כפ"ד קמן ומס שבנית לחיב מחו"ם כמ"ק שבנית לחיב מחו"ם כמ"ק "בנ"ל הדרכם מחו"ם ממת

דמבימן אפי' בלא כפניו וכוא

מדכחב כל אדם יכול לבכחישו יחי חין בעדותו כלום כרי סיח כחלו לח ספיד כלום ולמם

בית כתני גם ביי ביום כלפון לים לככתים וגם כלפון מתכתים חופר בדבר ברור שמכתים חופר שמדבר שקר מבל חם חון מכהיפו ש"ה

דמהני וכום מחורן ניכ קושים הנחמוזיל בסיק יידר ושיד פימה רבח ע"ש - פבל חתר

ב.ן טיעל ליישל גם מה שהקשה בחקק י"א וכח"ק י"ג ל"ל לפרש כג"ה על מכונו ינקוע כאי כללא בידך דהרב סוכר אם ספד כוא ידה?

שהימן לים דהייני שמחמיני אסורם לו יה"ב במ"ח כלל ךי דין ו' וו"ל אם כא ראובן וסגיד לפני שמעין שראם

דנים שמחים עם שהורים פם מחמים שמטון לרחיבן אסור לקנום אבל אם אמר שמפון איני מאפינן מיסר לקנום וכו' מיכו פסטפות וכו' פ"ש וא"כ

ו לדעם פרשכ"ה וסייעתו

בשבע"ד אינן בפנינו

שלו כו' עכ"ל ואין ר"ל עד אחד בהכחשה אינו כלום כלומר עד המכחים אינו כלום דכא כחם בשלבי פרק כאומר מוכח לכדיא דעד סנכחש אינו כלום ועוד דכא כבואל לא כאכיר כלום מעד המכחים ועוד דמ"כ מ"ש והכח חפי שלח

שרו דבעלים נאמנים על שלהם (פור) ואם אין הבעלים מכחישין אותו יב אף על פי (הנהם מיימוני פי"א) מאחר שבעלים שם ישיחקין אכל אם אין הבעלים שם יב (ז) פהני פי"א) מאחר שבעלים שם ישיחקין אכל אם אין הבעלים שם יב (ז) פהני (ארד) ויש מי שכחב דעד אחד בהכחשה לאו (ארד) דך (ין (ה) אותו מי שכחב דעד אחד בהכחשה לאו בפניו כו' אין לו קשר אלמעלה אלא סדבר ברור דכך הם סלעת דבריו תשוב' עד חחד בסכחשת בעל דין אינו כלום כדאיחא בשלהי

כלים הוא (רשב"א פי' חקמ"ה) ואם הבעלים אימרים איני מאמיקר פרק האומר דפריך החם וחסברא עד אחד בסכחשם מי מהימן כלומר היכא דמכחיש ליה בעל דין דהא אינו קם רק לשבועה (וכן משמע להדיא בהר"ן פ"ב דכחובות ד"ה תרוייהו בפנויה קא מססדי ובחשובת מסרי"ק ר"ם ל"ג ובתרומת סדשן סימן רי"ב ושאר פוסקים דהכי פירושו וכן הוכחתי בחידושי בקידושין דלה כמ"ש בפירש רש"י ותשברה עד החד בסכחשם דמכחיש ליה חד ססדה מי מהימן הנכחש. שוב מנאחי בחשובת מהר"ם פדוו"א סי' ל"ב שכתב שיש נוסחאות שונות בלשון רש"י בזה ע"ם) והכא אפי' שלא בפניו כו' כלומר כיון דמלינו דעד אחד בהכחשת בעל דין לאו כלום הוא משום דעד אחד אינו קם רק לשבועה א"כ הכח אפי' שלח בפניו כיון דהבע"ד מכחישו אין זה יכול לאסור את שלו דאין עד אחד קם רק לשבועה אבל היכא דאין הבע"ד לפנינו ועד אחד מכחישו מזה לא מיירי הרשב"ח כלל וחדרבה משמע קלח לפם דם"ל כל שהעד מכחים וחומר לח נשמח אין העד שחומר נעמא נאמן ע"ש במ"ש ואט"פ שיש חשובה על דבריו הא מכחים עד אחד אינו כלום ודוק אם לא נאמר שיש ש"ם בחשובה וכדמוכח קלח ש"ש ודוק ועוד חימה רבה דאפי' חימה דהרשב"א ס"ל דעד אחד המכחיש אינו כלום אין זה אלא לסברתו שהבאחי בס"ק ט"ו דס"ל דאל"ל בפניך דאפי באינו יודע נאמן אבל למאי דפסק הרב דלטולם אין העד שאומר נחנסך נאמן אלא מכח שחיקת הבע"ד דהוי כהודאה ול"ל בפניך או אחה ידעת רגלים לדבר א"כ כשהבע"ד אינו בפנינו אפי' בלא העד המכחים אין העד שאומר נתנסך נאמן כלל וזה ברור וכן מוכח באו"ה כלל י"ג דין י"ג בהדיא שכחב שם אבל אם בעל היין לא היה שם כו' כל אדם יכול להכחישו כו' כדאיתא לקמן עכ"ל וע"כ ר"ל במ"ש כדאיתא לקמן במ"ש בם דל"ל דוקח בפניך ול"ע וגם חימה לפי' העט"ו דפי' הטטם משום דחין דבריו של 'א' במקום ב' למה לא יחשב העד שאומר לא נחנסך ג"כ כב' דהא כיון שהחמינו חז"ל לזה שחומר נחנסך דמוליה מחזקת היחר כ"ש שבאמינו לזם שאומר לא נחנסך ובכל דוכחי לא אמרינן אין דבריו של אחד במקום כ' אלא כשהוא נאמן כב' ולא האחר כגון גבי עד אחד אומר מח ועד אחד אומר לא מח בפ"ב דכתובות דהאמיט לזה שהומר מת כב' דהה אין דבר שבערוה פחות מב' והאמינו לזה שאומר מח משום חומרא שהחמרת עליה בסופה וכדאיחא בר"פ האשה רבה וכן בכמה דוכחי משח"כ הכח לכך ל"ל דמ"ש הרב ויש מי שכחב דעד אחד בהכחשה לאו כלום קאי ארישא דאפילו הבעלים שם ושוחקים כיון שעד אחד מכחישו ואומר לא כחנסך ה"ל כאי דאומר נחנסך עד אחד בהכחשה ולאו כלום הוא ומשמע ליה להרב הכי מדסחם הרשב"א וכחב עד אחד בהכחשה לאו כלום הוא משמע דכללא כייל דלעולם אין עד אחד נאמן אלא בסחם אבל בהכחשה לעולם אינו כלום אפילו הבעלים שוחקים ולישנא דעד

ספד ויאמר לו יאמר לו מיד חוך כדי דיבור איני מאמיכך ואין מלמדין אותו להכחישו דהיאך ילמדוהו לשקר: יב אעים שמבחישו אחר לא סהני. מה שהוליא זה בד"מ מהנמי"י פי"א ונרשם כן בש"ע לא מצחתי בהגבתי"י שלפני אבל האו"ה כלל י"ג דין י"ג כ"כ בשם הסמ"ג ולאיזה לורך יקדים הרשב"א לומר דעד אחד המכחיש אינו כלום

(וסוח בס"ס רכ"ג) אבל לל"ע בדין זם דהא אביי דקאמר בש"ס א"ל עד ח' וכלכ שוחק נחמן יליף ליכ ממאי דחכן בכריחות ר"פ אמרו לו ח"ל עד ח' חכלה הלב והלה חומר לח אכלתי פטור טעמא דאמר הא

אישחיק מהימן ובריש ההיא מחני' חנן א"ל עד א' אכל ועד א' אמר לא אכל מביא אשם חלוי וע"כ בששוחק (מחמת הודאה כגון שא"ל היה לך לידע וכמ"ם בספרי ע"ם) דחי מכחיבו פשיטא וכ"ם מסיפא דפטור דאפ"ם מהני הכחשת העד דאמר לא אכל לפוערו מוודאי קרבן אלמא אט"ג דשחיק לא אמריכן דבודה להאי דאמר אכל דאט"ג דלשטה זו דהתום' והרח"ם והטור וסייעתם טעמה דשותק מהימן משום דכיון שבוחק נראה שיודע קנח רגלים לדבר ומודה קנח לדברי העד וסומך עליו מכל מקום כיון דע"ח מכחישו י"ל דסומך חבמכחים ח"כ דיודע קלח רגלים לזה ולזה ואע"ג דהיכא דשוחק מפני שאינו יודע בירור סדבר אינו נאמן שאני החם דלא הוי עדות העד כלל דבעינן שיודה לו הבע"ד קלת א"נ שאני הלבים שכן אפי' אמר לבו נוקפו מביא אשם חלוי וכמ"ש בס"ק י"ג בשם סירושלמי ע"ש מ"מ מוכח דאע"ג דהבעלים שם ושותקים מהני הכחשת העד ודוחק לומר דהא דקאמר לא מהני סייכו לענין שיבא היין מוחר בודאי אלא מידי ספיקא לא נפקא אבל אין ה"נ דאינו אסור בודאי *)דהא איתי בסמ"ק ס"ס רכ"ג ובאו"ה שם ובד"מ בשם הגהמי"י דהכחשת העד דחומר לא נתנסך לא מהני אפילו להחירו לעלמו ואם איחא דספיקא הוא אמאי לא יהא מוחר להעד עלמו והא אפי' באשת איש קי"ל דאם עד אחד אומר מת בעלה ועד אחד אומר לא מת אם נישאת לאותו שאומר מת אט"ג דכל פעם שכא עליה באשם חלוי קאי לא חלא כמ"ש הרמב"ם פי"ב מהלכוח גירושין דין י"ט וכמו שהוכיח ה' המגיד לשם בראיה ברורה מן הירושלמי וראיות אחרות ג"כ ואף להרמב"ן והרא"ש בתשובה דפליגי התם היינו מסטמא כיון דהיא בחזקת א"א אוקי גברא להדי גברא ואוקי אחחא בחזקת א"ח כדמוכח לבם משא"כ הכא ודוק ול"ל לסמ"ק ואו"ה דמ"מ איסורא איכא לכתחלה ולפ"ז בדיעבד אין להחמיר להעד עלמו : יב מהגי . כל' קשה *)דמאי מהני הא אפי' לא יכחישו אין עדותו כלום כיון דחין הבט"ד לפנינו דהח ל"ל בפניך חו ידעת כו' וכדמסיק וי"ל דמהני הכחשתו דאפי' אומר אח"כ ג"כ בפני הבט"ד ושוחק אינו נאמן דכיון דאין שחיקהו הודחה גמורה אלא שיודע קצח רגלים לדבר וסומך אדברי העד וכמ"ש בס"ק ט' הלכך אי איתכחים כבר חו לא סמיך עליה ול"ע לדינה : יך ויש בי שבתב בו' . דברי הרב חלו ל"ע גדול דמשמע דלהיש מי שכחב (והוא סרשב"א בחשו' סי' חקמ"ה) אפי׳ אין הבעלים שם עד זה המכחיב ואומר לא נהנסך לאו כלום הוא וכן פי' בעט"ו ופי' הטעם דכיון דחמרו חז"ל כעד שחומר נחנסך נאמן ה"ל כבי חרי ואין דבריו של העד אחד האומר לא נחנסך כלום נגד שנים עכ"ד וזם אינו דז"ל הרבב"א שם ומה באמר עד אחד באיסורים בהכהשת בע"ד שלא בפניו מהו חשובה עד אחד בהכחשה אינו כלום כדאיתא בקדושין שלהי פ' האומר (דף ס"ב ע"ב) בשנים שבאו ממדינת הים ואפה עמהם וחבילה עמהם וסכא אפי׳ שלא בפניו כיון שבע"ד מכחישו אין זם יכול לאסור אח

מפה יהונתן

כאן מחליקת כלל דרש"י דמטרש המעם משום מנו פסרש כן אנכים דאכיי וסרא"ש כסכ וכסכרת וקיל . [הניה וכסכרת כסנ סדנמיר כחו כגליוו ה-"ד כגליון הש"ך ולפי פי' שם בדברי הש"ך גם מש"ך מודה לוס]: (שם בתנה"ה) ואם אין הבעלים מכוזישין אותר אין הבעלים מכוזישין אותר אין הבעלים סטר אג"ש שמכחישו """ את"ם שמכחישו אחר לא מדני כו'. פי' ש"ך מ"ק י"נ מדקבה ממספר' ניכריפנים כפ"ח חומר חלל זה חלב וכ"ח חומר לא המר חלב וכ"ח כפים קומר הנכני הכני ועיתה האתר לא הכני שביא האם שלוו אלמא דמכני פעד פאחד לסומרו מקרב! וודאי מ"ם וי"ל לשי מס שפסק כש"ע וי"ל לשי מס שפסק כש"ע לעיל כס"א כמסר בטית בטיח למטריים דכים מסחמיגו מורם לע"ח סיינו אף כשלח דבר שבמרום נמי סוי כשנים וח"ב י"ל דרמ"ח מירי שבחו וח"ו דכיינו שבח מירי שבחו וח"ו דכיינו שבח מ"ח וחמר נפנסך יינך ושחק וח"כ סוי זם כשנים ושוב חין יכול נסכחישו משום דא דבריו של ח' במקום כ' משח"כ חם כחו ככם חחם לף ששמק ישל דחינו נחסר ניסם נינחסר

באר הימב

אחד בהכחשה הכי דייק דעד הנכחש לאו כלום הוא וכן בל' הר"ן

סי' דמלמדין אימי לומר איני יודע פ"ט): (י) אדור . והש"ך חולק פ"ז וססק דמ"מ איסורא איכא לכחחלה אבל בדיעבד אין להחמיר להעד עומו : (ז) שהגני : כתב הש"ך הל" קשה דמחי מהני הא אסילי לא יכחים אין עדותן כלום ביין דאין הבט"ד לפנינו דהא ל"ל בפניך או ידעה כו' וי"ל דמהני הכחשחי דאפי' אומר אחר כך גם כן בפר הבע"ד ושוחק אינו כאמן דכיון דמעמא דשחיקה וכו' דסומך על דברי העד כמ"ש לעיל הילכך אי איחכחיש כבר חו לא שמיך עליה ול"ע לדינא יצר כאן לשינו (ובנה"כ מחרץ דהא דכתב המחבר דוריך לותר בפניך וכו' מיירי דוקא כשהבעלים בכאן רק לענין שחיקה כהידאה בזה קאמר דו"ל בפניך משא"כ אם הבעלים מחו או הלכו למה"י ועד א' אומר שיין זה נחנסך וליח מאן דמכחים

[1] ויש מי ט' . נמש"ש בקרושין עלא בהנחשה כו' ושרן כפ"ב דכתובות ובי ע"א אומר ותקדשה כו' ושומ פי' פ"ב ופי' מלי ועבח"ג שם פיק כ' בשם הרופב"א. פתחי תשובה

שני נוירים דאף כככ"ג שפיקקן כהודאה (אלא דשה הקשה של הפום" צ"ש מנ"ל הא דלמא מתני' מיירי במאמינים לדכריו מ"ש ומ"מ אינו חולק מאתם זה על הסופ" ועי במשיכם שבו"י עם שהקשה על קושייםו ואת ועי' בס" עלמיח ישועה על המדרי בח"ב הנקרא ישועות שבו"א מם שפקשה של קושייתן ואת וש" כם" מלמית ישועם על כמרדכי במ"ב כנקרת ישופות מעק את ו" מם שנדתק ליישב דעם וקנו מרב ני"ע בוה) וכ"ב שם בסימנים. וכמב מוד דאם מער לתחד במדומה שלא ישב במונים ולייש ביה וב"ל במה בסימנים. וכמב שוד דאם מבר לתחד במדומה שלא ישב במים מיישב במשים בפוסנים אינו כן מ"מ כן מוכם בש"ם כ"ש שני נוידים וגם מוכת דאםילו אותר ל"ם. עש"ך מ" שלא סיב אל כני ביון לאל עמד ערמוך הדין כן ע"ש: (ד) משברויש אותר ל"ם. עש"ך מ" מ" שבקשם ע"ו ופיין במונים כוי"ע מ" מ" מ" מ" מ" מ" ויש מי שבתב. עש"ך מ" מ" מ" וויש"ן במי מתוך כ" מוני במונים מוני במים במים כוים סימן קי"ע שב ושתם במים כוים כוים כוים כוים במול במונדה לוכם גנג למרמף של יין כשר וסת מכים מבים לאום שלא במים במונים במ" במ"לים סמתכים מ" מ" ב" ביון במונד כובבים לאם כל ביון מוני מבונים מ" שבתב ביון משר וסמתכים מ" במים ביון במונים אליין במונים ב" ביון במונים אליין במים ביון במונים ב" במונים ב" ביון במונים אליין במים ביון במונים אליין ב" מבים ביון במונים אליין במים ביון במונים אליין במונים ב" ביון ביון במונים ב" ביון במונים אליין במונים ב" ביון במונים אליין במונים אום ביון במונים אליין במונים אליים במונים אוליים במונים מונים במונים במוני

מכיחה כחופן שחם פים בנגב שובד כוכנים נחסר כני מקחוק . וחמנם כי ישרחנים מסחובים
למרחף הדגיבן ונכנסו לכליל וברח בנגב . ומחם הי מר ספרי מכחיםים ואיז זה אומר
למרחף הדגיבן ונכנסו לכליל וברח בנגב . ומחם הי מר ספרי מכחיםים ואיז זה אומר
מברח בית במרחל כים זה אומר בכמח שהבנב כיה מוכד כוכנים אומרים במחיבים במרחל מים במחיבים במחים מבמחים במחים שובר כוכנים אומר במחיבים במחיבים במחיבים במחיבים במחיבים במחיבים במחים שובר כוכנים מחופי במחיבים במחים במחים שובר כוכנים מחופי במחיבים במחיבים

גליון בחריש"א
באישות הלכח ל"א עלה מ"ג פ"ג : (סעיף מ" ככג"כ) ויש מי שכתב דעד אחד בהבחשת לאו כלום הוא.
ע"ן ב"ש מימן מ"ב סק"ז: (ט"ן ס"ק י"ד) וכן הוכחתי בחירושי בקירושין דלא כמ"ש בפירש"י.
ע"ן ב"ש מימן מ"ב סק"ז: (ט"ן ס"ק י"ד) וכן

ישועות יעקב

כך פצעת הביה זו ואם אין

בפלים מכחישין חוחו חע"ם שמכחישו חחר לח מסני כי

ביכא דגבי עד אחד אמר אכל הלב וע"א אימר לא אכל

שמביא אשם חלוי משום דלבו כוקפו ה"נ אי מהימן לים אסורים לבע"ד ונאמנים לאסור

שלהם (וכיון שכך חפונה ג"כ אפילו לחחרים משום דסיין

כאסר במה שמהימן ליה בע"ד) אבל אי אין הבעלים שם מהכי דאלו אין אדם מכחישן אי

דאלו אין אדם מכחישו אי מסימן לנו אסורה כמש"ל בשם ת"ח וסכא כיון שמכחישו

אחר ובע"ד אין שם מהני ויש תי שכתב דע"א בהכחשה לאו

כלום כוח כיון דמסימן למ

פד הרחשון לא מהני הכחשמ שני אשילו אין הבעלים שם וינא לו ממ"ש הרשב"א פ"א

דילה כן מחש הלפים לינו כלום כדחיםה בקרושין וכו' כיון שבע"ד מכחישו חין זם יכול לחסור את שלו משמע בשעם דחין זם את שלו משמע בשעם דחין זם

יכול לאסור את שלו ודוקא כעל דין מכחישו משא"כ כשמכחיש עד שכי דמסימן

הח' כנ"ל ומ"ש וחע"פ שיש חשוכה וכו' ה"פ דכתכ

סשוכה לדבריו (פירוש במה דסובר ל"ת דבאומר איני

מאמיכך אין בעדותו כלום דהכשביא לא ס"ל טבי סא מכחים עד אחד אינו כלום

לעד א' אינו כלום בע"ד

נפד ח' חינו כלום בע"ד אי מיי מדי מיי מיים לנו כלאמן אסורה אכל מרים על מיים במתב בשהבעלים שם ושוחק מודה בשם הר"ן דאפילו הבעלים שוחקים לאו כלום הוא ולפע"ד בשם הר"ן שה לאיים שחקים לאו כלום הוא ולפע"ד דהתם בקידושון שאני דהא המשל מודה המשם באשה וההחה

אפינו מודה האשה שקדשה בים לבין שמו אינו כלום לרים עד שיהא שם ע"א מש"ה

בש"ח מכחישתו חין שדותו כלום משח"כ בשחר חיסורין

דנאמן הבעל על שלו וכן מ"ם ואין שיעה זו נכונה וכו' י"ל

כשאחר מכחישו שלא ר"ל כשבע"ד מכחישו

פ"ב דכתובות ד"ה תרוייהו כו' ובלשון הרמב"ן שהביא ה"ה פי"ב מה' גירושין דין י"ט ושאר פוסקים איתא נמי האי לישנא דעד אחד בהכחשה לאו כלום הוא ופירושו החם דעד אחד הנכחש לאו כלום הוא ע"ש והיינו דהאריך הרב וכחב ויש מי שכחב דעד אחד בהכחשה לאו כלום הוא ולא כתב בקיצור ויש חולקין או וי"א דעד אחד כו' או וי"א דלא מהני אלא ה"ק ויש מי שכתב סתם דעד אחד בהכחשה לאו כלום הוא ויש במשמע בלשונו דלעולם לאו כלום הוא אפי' הבע"ד שוחק וכן ממ"ש הר"ן פ"ב דכתובות שם אעד א"

יורה דעה קכז הלכות יין נסך

קבז (אָ) אבל בשאר איסורים לא מהני כו'. כי ים חולקין וס"ל דכל שהוא מאמין בלבו שאומר אמת אין מועיל מה שמכחישו ועל

מד אע"ג דבלבו מאמין לו כבי (ח) חרי אין להחמיר (ב"י בשם מרדכי) ודוקא ביין נסך שאין לדקדק בו כל כך (א) אבל בשאר איסורים לא מהני אם אמר איני מאמינך אם, מאמין בלבו : (ארוך כלל י"ג) : מז (יא) והוא שיאמר לו נתנסך יינך בפניך או

אומר נתקדשה וא' אומר לא נתקדשה והיח שותקת וחין שעה זו נכונה כו' ועוד כיון דעד אחד בהכחשה לא תיכשא כא עד כוא אמאי אחד בהכחשה לאו כלום הוא עכ"ל מוכח דעד אחד הנכחם לעולם

לאו כלום הוא אפילו הבע"ד שוחק ודוק ואין להקשות דא"כ בכריחות בעד אחד אומר אכל ועד אחד אומר לא אכל דמביא אשם מלוי לפטור לגמרי י"ל שאני חלבים שאפי' לבו נוקפו מביא אשם חלוי והכי איתא בירושלמי בפרק האשה רבה הלכה ד' שנים אומרים נחקדשה וב' אומרים לא נחקדשה ר' יונה מדמי לה לחלבים אלו ב' אומרים פלוני אכל חלב וב' אומרים לא אכל מביא אשם חלוי מספק והכא יחן גט מספת א"ל ר' יוסי לא חדמיניה לחלבים שכן אפי' אמר לבי נוקרני (פי' נוקפני) מביא אשם תלוי ע"כ: העולה מזה -דהיכא דעד אחד אומר נתנסך יינך ועד אחד מכחישו והבע"ד שם ושוחק להסמ"ק והאו"ה היין אסור מספק וגם להעד המכחיש אסור לכתחלה ולהר"ץ דעד אחד בהכחשה לאו כלום היין כשר וכן נראה קלת דעת הרשב"א והיכא דאין הבעלים שם לשיטת הטור והייעתו דבעינן שיאמר דוקא נתנסך בפניך או ידעת רגלים לדבר פשיטא דאפילו בלא העד שמכחישו אינו נאמן לומר נתנסך כיון דאין הבע"ד לפנינו דליהוי שחיקה כהודאה ואפשר דהכא לכ"ע שרי כיון שעד אחד מכחישו ומ"מ האי דינא בין להסמ"ק ואו"ה בין להרשב"א והר"ן שרי ודוק ועוד יש כאן סברא גדולה להתיר משום די"ל אוקי גברא להדי גברא ואוקי חמרא בחזקת היתירא דמטיקרא וכן דעת התוספות פ' ב' דכתובות (דף כ"ג ע"א) ד"ה תרוייהו דעד אחד אומר נתקדשה ועד אחד אומר לא נתקדשה דחינשא אפילו לכתחלה מטעם דאוקי גברא להדי גברת וחוֹקי איתתא בחזקת פנויה כ"ש הכא גבי יי"נ מיהו כל זה כשבאו הב' עדים בבת אחת אבל בזא"ז כיון שכבר נחקבל עדות הא' (בב"ד ונפסק הדין ע"פ עדותו וכמ"ם לקמן) ה"ל כב' עדים וכשבח חח"כ עד חחד להכחישו חין דבריו של ח' במקום ב' כ"כ החום' פ"ב דכתובות (דף כ"ב ע"ב ד"ה א"ה) ובפרק האשה שלום (דף קי"ז) וכ"כ ג"י פ' האשה שלום והכי מוכח להדיא בש"ם שם אלא דהג"י ר"פ האשה רבה לחב בשם הריטב"א שלחב בשם רבו ז"ל דוקא בעדות לבר שבערוה דבעינן ב' והאמינו לזה שאומר מת כשנים אבל באיסור דעלמא דסגי בחד כיון שלא האמינוסו אלא כחד כי אתא אחרינא ומכחשי׳ הוי הכחשה כחד לגבי חד עכ"ל ואחריו נמשך מהרש"ל פ' המא דחולין סימן ט' והכ"ח בסוף סי' א' ופסקו דלא כמכרי"ק שורש ל"ג שפסק על א' שאמר על השוחט ששחט שלא כהוגן והשוחט מכחישו שהשחישה כשירה מטעם דכיון דהאמינו להשוחט הוה לי כשנים ואין דבריו של אחד במקום שנים אבל המחבר בסוף סי' א' פסק כמהרי"ק וכן נראה להדיא מדברי הרא"ש פרק הניזקין ומרדכי פ' האשה רבה בביאור י"ד חילוקים בחילוק ו'. וכן משמט בחוספות בכריתות ריש פרק אמרו לו וכן דעת הרמ"א שהביא העור א"מ סוף סי' מ"ו דאפי' במילחא דלא הוה דבר שבערוה אמרינן הכי ונ"ל ראיה לדבריהם מסוף סוטה גבי עד אחד אומר ראיתי ההורג ואחד אומר לא ראית דאמריכן נמי החם כל מקום שהאמינה חורה עד אחד הרי הוא כשנים כו' ואפשר לומר דדעת בריטב"א וסייטתו דודאי היכא דגלי לן קרא דעד אחד נאמן ה"ל כב' דהא החורה האמינחו כב' אבל היכא דלא גלי לן קרא אלח דמסתברא או מחקנת חכמים הוא נאמן כגון חחיכה ספק שומן ספק חלב ואמר עד אחד דהוא שומן או היכא דא"ל עד אחד נחנסך יינך והוא שותק וכה"ג ובכל דוכחא דאמרינן עד אחד נאמן באיסורים כיון דלא גלי לן קרא אינו חשוב כב' אלא דבעדות אשה דמדינא בעי ב' וחז"ל האמינוהו לחד כב' אין דבריו של א' במקום ב' והחם גבי עגלה ערופה ילפינן מקרא דלא טדע דעד אחד נאמן וכדאיתא התם ולפ"ז י"ל דסרמ"ה מודה להריטב"א דאיהו בשבועה קמיירי דגלי לן קרא דקם לשבועה: בליהו בהא לא פליגי מהרי"ק וסייעתו דבבת אחת לא אמרי' דה"ל כב' ואע"ג דבעובדא דשוחט הוי בבת א' שאני התם כיון דהאמינוהו לשוחט מטטם דחזקת רוב מלויים אלל שחיטה מומחים הם מסייע ליה וכדחיתא במהרי"ק שם א"כ ה"ל כאלו נתקבל עדותו בב"ד כבר חדע דאל"כ תקשי על הרב דכתב כאן דעות חלוקות ובסוף סימן א' סתם כהמחבר וכמהרי"ק ודוק והיינו נמי טעמא דכל מקום דעד אחד נאמן מן התורה אפי' הא' מכחישו מיד בבת אחח אין דבריו כלום וכמ"ש התום' בפ"ב דכתובות ובפ' האשה שלום שם משום דכיון דהאמינה תורה עד אחד ה"ל כאלו נתקבל עדותו כבר בב"ד. ובזה נ"ל ברור לישב מה שחמהו החום' פרק מי שקינא מהא דמשמע החם בש"ם גבי עד אחר אומר נעמאה דה"ל כב' ואין דבריו של א' האומר לא נטמאה כלום במקום ב' ממאי דאמרינ' בהאשה שלום גבי עד אחד אומר מח דווקא החירוה ע"פ ב"ד ונכנסו בדוחק גדול ועם כל זה לא יישבו פרש"י וכנראה מדבריהם שם ע"ש ולמאי שכתבתי ניחא דשאני הך דהאשה שלום דאין העד אחד שאומר מת נאמן אלא מדרבנן דוקא כשאומר בפני ב"ד דהא קי"ל נישאת בעד אחד שלא ט"פ ב"ד חלא והלכך כל כמה דלא החירוה ב"ד לח חשיב עדותו כשנים אבל גבי סוטה דרחמנא הימניה לעד אחד וכדילפינן מועד אין בה אם כן מיד שהעיד ה"ל כשנים כך נראם לי ברור ודוק היטב כדינים אלו: מזר אע"ג דבלבו מאמין לו כבי תרי כו' . משמע דר"ל אע"ג שלבו נוקפו וברור לו שהעד אם לא היה יודע בירור הדבר לא היה אומר שנחנסך ומהימן לו בלבו כבי חרי מ"מ כיון שמוליא בשפחיו לומר איני מאמינך אין להחמיר וכן משמע בעט"ז ובאמת מוכח לכאורא במרדכי שהבין כן דברי ר"ח ע"ש אכל באמת ללפע"ד דלא עלה זה על דעת ר"ח דאם מאמינו בלבו כשנים שיחמר לו בפה חיני מאמינך דודאי אם מאמינו בלבו כבי חרי ודמי ליה כאלו היה ב' אומרים נחנסך יינך איך ילא ידי שמים ויאמר איני מאמינך כב' אלא ר"ת ה"ק דאפילו אי מסימן ליה כב' יכול לומר איני מאמינך כלומר לדבר זה לא מהימנת לי כב' ואי א"ל הבט"ד הכי אמרינן ודאי קושטא קאמר דבלבו אינו מאמין לו כב' ולא נימא כיון דעד השתא מהימן ליה כב' שוב אין הבע"ד יכול לומר איני מאמינך דה"ל כאלו באו ב' עדים וא"ל נחנסך יינך אלא כיון דאמר איני מאמינך בעליה לנאמנותיה גם במרדכי יש לפרש כן ע"ש ודוק אע"פ שהוא דוחק קצת בל' ניתא לי עפי בהכי כדי שלא נאמר דם"ל לר"ם דאע"ג דמאמין לו בלבו כב' יבדה לומר איני מאמינך ולא נמלא שום מחבר שכ"כ בשם ר"ח או שיסבור כן ואף אם נאמר דס"ל לר"ח הכי מ"מ הא ר"מ בר"ק וראבי"ה חולקים והביאם המרדכי במסקנחו וכן נראה דעת החום' בקדושין (דף ס"ה ע"ב) ד"ה נטמאו וכ"פ בהנהת מרדכי פ' המפקיד בשם ר' יעקב מקינו"ן ואע"ג דבסמ"ק ס"ם רנ"ג וכן באו"ה סוף כלל י"ג פסק כר"ח הייטו משום שהביטו דעת ר"ח כמו שכתבתי דלא נמלא שם לישנא דמאמין לו בלבו ודוק גם הב"ח פסק למעמרא אף ביי"נ אם מאמין לו בלבו וע"ש: בזן והוא שיאמר לו גתנסך בפניך או שא"ל ידעת בו". דאי לאו הכי לא הוי שחיקם

באור הגר"א

וסברא הראשונה פ"ל מאחר שהבעלים שם ישותקין הוי כחודאה ועש"ך: [א] והוא שיאמר כו". תום" שם וש"פ וראיה מב"ם ל"ז ב" וע" במרזכי רקדושין שם :

דשרי לכ"ם (וכבר כתבתי לעיל בס"ק ז' דבנה"ך חזר בו ולכך פי' דהאי ויש מי שכתב קאי אם הבעלים לפנינו ושחקו ויש כאן עד א' המכחיש עד הנכחש לאו כלום הוא) מיהו כל זה כשבאו הב' עדים בבת אחת אבל בזה אחר זה כיון שכבר נתקבל עדות הה' בב"ד ונפסק הדין על פי עדותו הוה ליה כב' עדים וכשבה אח"כ עד אחד להכחישו אין דבריו של א' במקום שנים וע"ל סי' א' מה שפסק המחבר גבי שוחט ששחם שלא כהוגן והשוחט מכחים שהשחיטה כשרה וכו 'מיהו היכא דבאו בבת א' לא אמריכן דראשון ה"ל כב'ואע"ג דבעובדא דהשוחם הוי בבח אחת שאני התם כיון דהאמינוהו להשוחט משום דרוב מלוין אלל שחיטה מומחיוהם ה"ל כאלו נתקבל עדותו כבר וכן בכ"מ היכא דגלי לן קרא דעד אחד נאמן ה"ל כב" דהא החורה האמינתו כב'אבל היכא דלא גלי הרא אלא דמסברא או מחקנת חכמים

לים פשיסא דנאמן לזה כתב דאם אחר מכחישו האחר נאמן ש"ש): (ח) תרי . כתב הפ"ך דום חמוה אם נאמן לו כבי תרי היאך יולא ידי שמים ויאמר איני מאמיכך אלא ה"ק דאפילו אי מהימן ליה כחרי יכול לומר איני מאמיכך כלומר לדבר זה לא מהימנת לי כבי תרי ואי א"ל הבע"ד הכי אמרינן ודאי הושטא קאמר דבלבו אינו מאמין נו כב' ולא נימא כיון דפד השתא מסימן ליה כב' שוב אין הבע"ד יכול לומר איני מאמינך דה"ל כאלו באו ב' עדים וא"ל נחנסך יינך אלא כיון דא"ל איני מאמינך בטליה לכאמטחיה אנ"ם שהוא דוחק קנת בלשון ניחם לי ספי בהכי כדי שלח נחמר דס"ל לר"ת דחט"ג דמחמין ליה בלבו כב' יבדה לומר איני מאמיקר ולא נמצא שום מחבר שכ"כ בשם ר"ח או שיסבור כן אלא של"ע דמשמע דלדעה זו אפי'אין סבע"ד שם עד זה המכחים ואומר לא נתנסך לאו כלום

דכוונתו גבי קרושין שאני כן כ"ל ברור לסע"ד ודוק הימב: ישועות יעקב

סרחים רק ממנסך שחלוי באמירת סיו ובזם כיון דאיירי באים לי-באים ליה שותפות הפשר דלכך כחמן ובחידושי המרתי דרחיות הרחב"ד נכונה דרישם לחלק בין בסמס ליין רגבי בסמס אף באים לים סותפות בגווים חמרי ללעורי קח מכוין וביי"נ לח חמרינן לעורים דביי"נ חם חיחת לצעורים דבייים מט נדינת דמכוון לצער לחבירו הים לו להפריד חלקו ולנסך רק חלק חבירו א"ו דנחכוון לנסך גם חלחו וגם חלק הגירן לסס חלקו וגם חלק הבירו לשם שבודת כוכבים ממשולה לצער לתכירו. ולפ"ז אמימא דכמנסך שלא בעדים אי נימא דאינו נאמן רק באים ליה שותפות בגוויה מחוך שלאמן על שלו ממתן על של חבירו א"כ אף כחים ליה שותפות בגווים נוכל לומר דללער לחכירו מכוין ואין סיין נאסר כלל וסא דלא ספריד חלקו ולנסך רק חלק חבירו לכד זם חיבו דכרי אם יפרים חלקו ולא יהיה לו שוחפות בגוויה או לא יפים נאמן לומר נתנסך יינך דברי אינו נאמן כך משום דברי אינו נאמן כך משום דמנו דאסור חלקו ולאמן על חלקו גם של חבירו נאסר אכל כשיפריד חלקו ולח יהים כחמן ה"כ צמה יצטער את חבירו ושפיר דייק הראצ"ד דחף על של הבירו נחמן ודד"ק סיעב:

נליון מהרש"א

ניין בשקה"מ פ"ם מחלכות

יד אברהם

יורה דעה קבז הלכות יין נסך

וכ"כ פרא"ם שם : ד שם כשם

נקודות הכסף

(שם בש"ך ס"ק מ"ו) הר"ן מ' האומר. וכן העל' הריעל "מ פ׳ כחומר בחריכום וכ׳ שהיח שיעת סרמב"ן והרח"ם ז"ל פ"ם וכ"כ כש"ג שם כשם ריא"ו . בכ"י הנאמרו"ל בגליון

מטה יהונתן

איכא כאן ע"ה כמכחים אותו ליכת כתן עדות כלל ומופר: (שם בש"ם סעיף א') ואם שתק ואח"כ הכחישו כו' . וכסב סש"ך בס"ק י"ו נ"ל דדוקם חס מכחישו כו' והכי מוכח בקרושין מעובדה דינהי מלכה עיש ונכחם דכווכהו מהם דחמרי החם ה"ד הלימה דבי חרי וכו' הלה בע"ה ע"ש דבי חרי וכו' הלה בע"ה וח"כ מוכח דחם שמק וחח"כ אמר איני יודע דבעד נאמן דאל"כ קשם ממ"נ אם לא שחק מתחלם כא כלא"ם אין ע"א נאמן ואי שמק מחלה והודה שהוא אמם שאמו נשכים איכ חפי כחו עדים חח"כ מחי כוו כח כחמין לרחבון ככי שרו ולח גרע מתרי לתרי וגם איו לומר דפיירי שאתר איני יודע מחחלה דקשה חיך העד מחד היב נחמן מחחלה כיון שחמר חיני יודע ח"ו מיירי

דגול מרבבה

מ"ל כן כסמם כאשון אכל לפכ"ד אין דין זם מוככח סכיון שלא הוציאו מת"י פדיין ותי חפשר לכוח לידי מכשול לת נחוך לכניד לו כסעם רחשון ולכן נלע"ד דסש"ך מיירי שקודם הבישול לא היה נידו כלל רק מסה מסכו לידו לחלי הכיפול: (שם בש"ך ש"ק לחלי הכיפול: (שם בש"ך ש"ק מ"ז) *) בשבורא דחיקא לימא רישא דפמור. במדומה שנעלם מכש"ך דגרי החום? שנעלם מכש"ך דגרי החום? שם כל"ה לולו החומה? וכו': (שם בש"ר ס"ק י"ו) *) בעובדא דינאי פלכא יכו' - ול"ג דעוכדם דינאי מלכח מיירי שבני פרים פפית שעד אחד אמר לאמו שנשבית ושתקב וא"כ אין ראיית כש"ך

ישועות יעקב

(שם) ואם הבעלים אומרים לפטן את הבינה הב"ך סקט"ו ואני כחכתי כחשובה לחלק ואני כחכתי כחשובה לחלק וחני כחכחי בחשובה לחלק הענינים וז"ל בחשובה נרחה בשיני דהיכי דהדבר אסור משום גזירם חו"ל כמו דגורו על סחם יינם לאוסרו בהנאם משום גזירה אטו ייצ גמור והיינו לענין איסור הנחר ולענין איסור שחיה משום חשם השום חשם והמנס מגע פוכד פוכנים כיין שלט אין בום מנין לאוסדו בסנאם """ בשחים רק שרי" בשחים רק שרי" ערין נחוטרו בהכמה ומח בשחיה רק שהוא בכלל פחם יינן ולא נאסר משום חשש שמא נתנסך ממש לעבודת כוכנים כמיש הרמבין הבאחיו כמה פעמים וגם הרץן כחב דיי"ג גמור לא שכיח רק משום גזירה דהיינו אם נחיר מנש שובד כוכבים ביין שלנו שלא לשם ניסוך יבואו להחיר לעבודת כוכבים גלל כו גורו

וכ נאמר ויראת מאלסיך: (ב) אלא להתיישב ולחשוב בלבי כסודאס דכא דשוחק משום שאינו יודע בירור סדבר זו סיא שעת בר'. משמע לי באם לא אמר כך אלא אמר שחקחי שהייחי סבור החום' והרא"ש והמרדכי ומביאם ב"י אבל חימא דהרי דעח הרשב"א כית שאני איני יודע ואחה יודע בבירור ועכשיו שמעתי מאחרים בחשובה סי' שע"ו *) והר"ן פרק האומר והריעב"א והג"י ר"פ האשה שאינך נאמן ומברר זה מאותן אחרים שהגידו לו כן דנאמן הוא דאפילו לא א"ל בפניך או ידעת ט' אלא אפי' שותה מחמת שאינו יודע בירור בדבר נאמן (ולא הביאם ב"י)

וכן דעת ראב"ן סי' ס"ד וכן

נראה דעת הראב"ד שהביא הרשב"א

בחדושיו פ' הכוקין ריש ד' ע"מ

ע"ם וגם ר' ירוחם סוף נתיב ע"ו

והריב"ש סי' רמ"ה כחבו דיש חולקי'

על התו' בזה והיא שטח האחרונים

שאמר ליה (a) ידעת דרגלים לדבר (יב] י ואם שתק יז ואח'כ (י) הכחישו ואמר יח מה ששתקתי תחילה לא בשביל שהוריתי (ב) אלא להתיישב ולחשוב בלבי לזכור אם הוא אמת נאמו:

ממחלא למה לא אמר לו בראשונה יש לחוש לדבריו (הנהוח פרדכי

הגה [יג] ואם לא הגיד לו בפעם ראשון שמנאו ואומר לו אח"כ (1) ואמר

ליישב

שהביא הר"ן פ' האומר וכן הסכימו דיכול לומר אני ידעתי כאמת שלא יזיק לי דבריך שאתם אומר שיש בתום' רי"ד בקדושין דף ס"ה ע"ב ע"ש וכן נ"ל שהוא דעת כרמב"ם שכתב בספ"ט דנזירות אם שתק או נסתפק לו ה"ז מביא קרבן אפילו ע"פ עד אחד ובספרי כחבתי שכן נ"ל עיקר מש"ס פ' האומר (דף ס"ו ע"א) מהסוא סמיא ומינאי מלכא ועוד מר"פ האפה

רבם דבטי ש"ם לומר דעד אחד נאמן באיסורים אפילו להוליא דבר איסור מחזקחו להיחר בלא שתיקה כהודאה אלא דבעי החם מנ"ל ובטי למילף מטבל ודכוחיה ודאי החם שאני משום דהוי בידו וא"כ נהי דלא איפשט מ"מ מנ"ל לאידך גיסא דאינו נאמן וא"כ נהי דלסיתר הי"ל לחומרא מ"מ לאיסור דלמא נאמן דהא ודאי אי נאמן להחיר כ"ש דנאמן לאיסור וכמ"ש הרא"ש פ' הנזקין והמרדכי פ' סאשם רבה בי"ד חלוקים דכ"ש סוא לאיסור מלהחיר ועוד ראים מרפ"ק דגיטין (דף ב' ע"ב) ור"פ סאשם רבה דקאמר סחם אימור דאמרינן עד אחד נאמן באיסורים כגון חתיכה ספק חלב ספק שומן דלא אחחזק איסורא אבל הכא דאיתהזק איסורא דא"א הוה דבר שבערום דאין פחוח מב' ע"כ ומדנקט הוי דבר שבערוה כו' ולא נקט בקצור אבל הכא דאימחזק איסורא לא והו לא ע"כ צ"ל כמ"ש החום' לשם בשם ר"י והרשב"א בחידושיו שם דהיינו משום דבהאשה רבה בשאר איסורים מספקא לן אי מהימן אפי' איחחזק איסורא ולאו בידו וקאמר דהוי דבר שבטרוה דאפ"ח דמהימן בטלמא הכא לא מהימן אלמא אפי' להחיר קיימא בספיקא כ"ש לאיסור וטוד דלקמן סי' ר"א הביא הב"י דף רמ"ג סוף ט"ג הרשב"ץ טל מקוה שנחמלאה ולא ידענו אם נחמלאה בהכשר או לאו שאם ידטנו מי מלאה נשאל את פיו דעד אחד נאמן באיסורין אפי' היכא דאיתחזק איסורא ואפי' אין בידו לחקן כדאיחא בחולין ובגיעין וכמה דוכחי עכ"ל אלמא דס"ל דנחמן להתיר וכ"ש לחסור וחע"ג דהרב שם סוף ס"ד כ' דחינו נחמן חלח היכח דבידו לחקנו והוח מדברי מהרי"ק שורש קט"ו י"ל דהיינו כיון דמספקא לן אזליכן לחומרא וא״כ סכא נאמן מספיקא לחומרא ועוד כ"ל ראיה ממאי דאמריכן בכריהוה ר"פ אמרו לו קחכי א"ל אכלח חלב מביא מטחת אמרו כמה בוין חרין והוא מה אמר להון אילימא דשחק ולא קמכחיש להו אלא על שחיקה דחרין הוא דמביא אטאת על שחיקה דחד לא אימת מציעתה עד אומר אכל והוא אומר לא אכלתי פטור טעמא דמכחים ליה אבל שחיק מחייב כו' ואם איחא מאי פריך ושני החם *) בשנויא דחיקת לימת רישת דפטור כיינו בשלח ח"ל כים לך לידט וטוד דמתי פריך ממליטתת ליקשי מרישת עד חמר חכל וטד חמר לח חכל מביח חשם סלוי טעמא דאמר עד אחד לא אכל כא לאו הכי חייב דע"כ מיירי בשתק דאי מכחיש פשיטא פטור ומ"ש בחום' לשם דה"ה דהוי מלי למיפרך מרישת לא מחוור, כולי האי דאין זה סוגיא דליפרוך רישא למציעתא ולא פריך מרישא גופא אלא ודאי מרישא לק"מ די"ל דהא דשחק חייב היינו כשח"ל היה לך לידע וכדכתבו התום' פרק האומר אבל ממציעתא דייק טעמא דאמר לא דמכחים בהדיא הא אישהיק לא אפי' לא הוי משום דאודי מ"מ כיון דלא מכחיש ליה מהימן ע"ש ודוק מיהן דעת הסמ"ק ס"ם רכ"ג וס"ה והגהמי"י פי"א דמ"א ורבי' ירוחם סוף נסיב ש"ו ובאגודם והאר"ם סוף כלל כ"ג כהט"ו מיהו ודאי בפועל אף הרשב"א וסייעחו מודים דאם אינו בידו ולא אמר ליה בפעם הא' שמצאו אינו נאמן אם אין הבע"ד שוחק מחמת הודאה וכדמוכה בהנזקין וכתבו טעמא דפועל כיון שקיבל לעשוחה בהכשר חזקה מיזהר זהיר ולכך איכו נאמן וע' בס"ק ג' וס"ק ח': יז ואח"ב הכחישו. כ"ל דוקא אם מכחיפו אח"כ אבל אם אמר לים אח"כ איני יודע ומה שבחהתי סחלם לא מפני שהודיחי כו' העד נאמן לכ"ע והכי מוכח להדיא מן הש"ם *) מעובדא דינאי מלכא בקידושין (דף ס"ו נ"א) ע"ש ודוק : יד מה ששתקתי בו' אלא להתיישב בו'. כ"כ ג"כ רבינו ירוחם סוף נט"ו מיהו בנכ"ג חלק ב'כ' דחם ח"ל בפניך נחנסך ושוחק וחח"כ

[לב] ואם שתק כו' .נ"כ מגמ' דב"ם הנ"ל.שם ושם וב"ו שיפת דתום' ורא"ש ומררכי וש"פ תנטשכיןאחריהם אכל הרטב"ןוהרשב"א והריפב"א בקדושיןשם הקשו על שיפתם הדא דלא הל"ל בקרושין שם ע"א כו'נאמן דהא לאו משום נאמנותו אלא משום שהגעלים שותקיםוהל"ל א"ל ע"א אכלת חלב חייב נפטאו מהרותיך כו" מטאות כלישנא דמתנ" וכמ"ש ביבטות שם מסאי דנאמן דלסא כו" ועוד דכולה שטעתא דקרושין איפכא משמע דהא אשתו זינתה דפליג רבא ואמר הוי דבר כו" ואי משום דנדאתו ל"ל שנים הא שויה עלי" התיכה דאימורא ורא רבא מורה בחנך לאביי ושד הרוא סמיא לא ידע אי קושמא קאמר ופירשה אביי אי מהימן לך דלאו גולנא כו' ושבדא רינאי הא צווח וקמיל. אלא דכל ארם נאגון לשלם אפ" לא תיה בירומעולם בשותק אפילו לא חית לו לידע או שאומר איני יודע ובכה"ג החיא אפי" יא היה בירו מעוכם בשותק אפיתו לא חייה כו לידע או שאומר איני יודע ובכה"ג ההיא דקדושין והחיא דנפון איירי בפועל דעליה רמיא לאורועיה ולכן אינו נאמן אלא דוקא בירו אי מעם ראשון אכל בככחישו לעולם אינו נאמן בכ"ע ונ"כ הני"ן בנמין שם בקוצור וכ' הרשב"א וא"ת מנ"ל לאניי דקאמר ותנא תונא כו' דלמא משום דשתיקה כהודאה כמ"ש ביבמת שם י"ל דה"ק מעמא בו' דוקא לא תא אמר א"י (מהימן) דאל"כ ליתני א"י ומ"ש

באר הימב

באיסורים כיון דלא גלי לן קרא לא חשיב כב' אלא דבעדות אשה הקילו והאמינו

בכך וכאלו אמר מתחלה איני יודע

וראיים לזם מח"מ סימן כ' שסכיא

רמ"א שאם הביא ראיה שלא ידע

חחילם מאלו עדים כו' וס"ג דכוותים

אבל אם אמר מחלה שחקתי שלא

חשתי להשיבר אינו נאמן אע"פ

שבח"מ סי' פ"ח מלינו שיכול לומר

כן לענין הודאות ממון שאני כתם

לך מנה בידי כיון שחין חני מוליח מפי שום דבר חבל כחן חין חדם

עשוי שלה לחום אם אומרים שכוח שוחב איסור וע"פ דרך זב נ"ל

פתחי תשובה

כ"ג פ"ש) : (ך) ואמר אפתלא. פי' כפ' מי" פי' פי' בראובן שסים לו משרח נאתן והגיד לרבו בימי התשובה דרך וידוי איך יום א' בתמלת החודש כשסים בתרתף סיין עם אומן עובד

ביבסוה שם וממאי דסשום דמהימןכו' קאי אמש"ש מדאורייתא מג"ל כי'ואכתי מדאורייתא מנ"ל כי'ואכתי מדאורייתא מנ"ל כי'ואכתי כי' מוגיא דשם כההוא מברא שאמרו בכריתות י"ב א' מעמא

דרבנן משום דאדם נאטוכו' אבל אביי סכר דמעמא משום מינו מתרצינן לדיכוריה ולההוא

די בגן משום דאדם נאמנו? אבל אבי מבר דשממא משום מינה מתרצי לכינו ויה וניהוא לישנא רישא משום בינו מתרצי לבינו ויה וניהוא מינה אל ישנא דמוקים שם מתני כר"מ. והא דקאמר וצריכא כו' ה"ק דסד"א דשממא לאו משום נאמנות אלא משום דשמים דשתיקה כתראה! דמית ע"ש שהאגידן והר"ן הר"א אבל כ' דשישת חום' עיקד כי בן מוכיחין מוניות הנ"ל אלא דשמם שתיקה כתראה הוא אבל כ' דשישת חום' עיקד כי בן מוכיחין מוניות הנ"ל אלא דשמם שתיקה כתראה הוא משום העדאת העד דנותות הכתוב הוא דכל דשתיק העד נאמן ולכן כל שאין העד נאמן דהיינו נולן וכיוצא אינו נאמן ובוה מתורץ מה שהקשה דלמה קאמר נאמן כל להאו גולנא כל ו"ש רבא אין דבר שבערוה כו' ר"ל כערוה ע"א אין נאמן כלל ממש"ש דלאו גולנא כו' ו"ש רבא אין דבר שבערוה כו' ר"ל כערוה ע"א אין נאמן כלל

ורוי כנולן או פסל ומ"ש ביבסורת שם ומסאי משום כי ה"ק מסאי דנאמן אפילו כאומר אני יודע דלמא אינו יודע כמכחישו אלא דוקא היכא דאשתיק ועובדא דינאי דלמא פ"א שתק וכנ"ל דודאי תוך כ"ר ע"ש: ["ג"] ואם לא כו'. כמ"ש בכתובות כ"ב א' ועבא"ע טי'

לחד כב' ואין דבריו של א' בתקום שנים עכ"ל: (מ) ידעת. כחב הש"ך דאל"ה לא הוי שחיקה כהודאה דהא דשוחק משום שאינו יודע בירור הדבר מיהו חימא שהרי כמה פוסקים ססקו דאף ששוחק מחמח שאינו יודע בירור הדבר אפ"ה העד נאמן ומאריך עוד בכמה ראיות מש"ם וחום' המוכיחין כך וסיים מיהו ודאי בפועל אף הרשב"א וסייעתו חודים דאם אינו בידו ולא אמר ליה בפעם הא' שמלאו אינו נאמן אם אין הבע"ד שוחק מחמם הודאה וסעמא דפועל כיון שקיבל לעשוחה בהכשר חזקה מיזהר זהיר ולכך אינו נאמן : (י) הבחישו. נ"ל דוקא אם מכחישו

חינו כחתן חם חין הכע ד שומן מחתם הדרהה וסעתה דפועל ליון שקיבל לעשותה במשל היבי של מחתם הדרהה וסעתה דפועל ליון שקיבל לעשותה במשל מוכר אם הוא יון כשך והוא אלט בחוקת יון כשר ובא עד העוד ואותר שעם בו עובד כוכבים באינו נאמן לחבר אם הוא יון כשך והוא אלט בחוקת כשרות מגל שנו שנה בינים שלנו חוד אינו ידוש אם בחוקת כשרות אלא על ענ השנד כוכבים ואינו ככלל סתם ייון או תעש עובד בוכבים בייון שלנו אבים ודוד במשל בחוקת בשרות הייון ביין הוא אם מאום בייון שלנו חברים בייון שלנו הבים בו כייון דאינו ידוש אם נחוקת בשרות הייון לכל והבר אם מאום בו חוד בייון בייון ללו שבים עובד בוכבים ביין שלנו הבים בו חוד בייון בייון ללו משום שובד בוכבים בייון שלו מחת אל מוכר אכל באותר מפוסך ייין מתם לבבודת כוכבים באום ביון מחתר של מחתר שלו מאום להוד מוכר מחתר בייון מחתר בייון לאום בייון באום בדרם ייין ביין באינו אם בייון שלו הבר בייון המוך בייון באום בייון מחתר מחתר בייון לאום בייון מחתר בייון לאותר מחתר בייון לאותר בייון לאותר מחתר בייון לאותר בייון בייון בייון בייון בייון לאותר בייון של הייון בייון בייון בייון בייון בייון בייון בייון בייון לאותר בייון לאותר בייון לאותר בייון בייון בייון בייון בייון בייון בייון בייון בייון לאותר בייון לאו

נליון מהרשא

מליון שא מימן קקלה מק"א: (ש"ן ס"ק מ"ו) דרהא דשהת משוני וודע בירור. מ" ת" שבו"י ה"ג פ" מ"ג: (מ") רבים בירור מ" מ" מ"ג: בירור מ"ל מ"ג: בירור מ"ל מ"ג: בירור בירור דסמית שבן נ"ל מיקר כ"י מהרוא ממיא ולהתום" צ"ל דעוברא דסמיא באבר היור העידו קדים בפניך בב"ד של פלוני שונתה (משמשת במהר"ם ה"א ממ"ו) וק"ל א"ב איך מפרש רבא אי מהימן לך כבי תרי זיל אפיק ומאי בבך דמהימן ליה כיון ריודע שמשקר ואולי כוונתו כמ"ש התום" ר"א אמר רבא משלת השתיקה לאו משום רבא דמש"ה אינו נאסר מחמת שתיקת וממעם שוויה אנפשיה וחר"א דלרבא מעלת השתיקה לאו משום רבא דמש"ה א"ב כי מחימן ליה כבי תרי יש הדראה רק מתמת רגלים לדבר מתימן העד וזה ל"ש בדבר שבעדוה א"ב כי מחימן ליה כבי תרי יש לומר גם רבא סבר דה"ל לאכחיש ושתיקתו כהדתה ואמרה שוב משום שאחד"א: (ש") ע"ב צ"ל לופר גם רה"ל לאכחיש ושתיקתו כהדמים במיקא ב"ש לאימוד. עיין רש"י קדרשין מ"ו ב" אמקוח מכולה כיהיד בא א" אני מדרתיו ונמצא חסר נאסן דקי"ל ע"א נאמן באימודן ושם נגד ה" שומאה איכא ח"

מהלכות מירות שפסק אם שתק או נסתסק לו ה"ו תביא קרבן אפילו פ"פ ש"א. כיונו שנסתסק לו ושוחק מהמכות מירות שפסק אם שתק או נסתסק לו ה"ו תביא קרבן אפילו פ"פ ש"א. כיונו שנסתסק לו ושוחק וגם בלח"מ בנ"ח דשגנות פ" כן דפת רכיע דבאינו יודע המיא קרבן. דפיינו ששחק מחמח שאינו כרול לו ולא בלומר בטירוש אינו יודע מה בסחבת ש"ר כייע דבאינו יודע המיא קרבן. דפיינו ששחק מחמח שאינו כרול לו לא בלומר בטירוש אינו יודע אינו יודע אך בפשובת ש"ר כיי מ"ג פ" כוונת בממנ"ס דאיירי שפעד אחר לו אחם יודעת שלל כפש"ב המלכות מעשר העוכר פירות לחבירו ואחר שיאל ממ"ד לחבי לומקח עבל כן שורת פרין באינו נאשר ואות באינו יודע. ול"ל דכיינו שמלמרן אונו שיאמר העוכר להאינו כאלינו יודע. ול"ל דכיינו שמלמרן אונו שיאמר באינו שלמר מחמר שאינו מאמינו כמ"ש בפני לאפר. וכן בפירוש שאמינו כמ"ש בפני ש"ר שם דאל"ב אלא ששחק מחמת שאינו יודע נאתן סעד לאפר. וכן צל בכונת הממב"ם פ"ד מפל" ק"מ:

82

וסקשה 'עליו' בד"מ דע"כ הא

דעד דעלמא נאמן היינו כשבעלים

שותקין ואם כן פביטא שאין לחלק בין

פעם הרחשון לפעם השני דמ"מ

שתיקתו כהודחה בשלמת בשומר יש

לחלק שפיר דפעם הרחשון הוי שומר

שלא במקלח ולא בפעם סשני אכל

במקום שהאיסור משום שחיקת

הבעלים מה לי פעם הראשוז ומה לי

פעם שני עכ"ל *)ולי נראה דלא קשה

מידי דהוי אמינא שיכול הבעל לומר

כיון שכבר ראית אותי ולא אמרת לי

דבר לאפרושי מאיסורא ועכשיו אתה

ליישב מה שכתב ב"י בשם הרשב"א הא דמחלקינן כאן בין פעם הא"

תר לה דוקה בפושל חו שומר חבל עד דעלמה נחמן הפילו לה חמר לים בפפס הרחשון שמלחו שמא לא נזכר בפעם הראשון דלאו עלים

רמיא או שלא רצה להעיד לו ולבחר כן נמלך ואמר 'לים עכ"ל.

אומר לי אין זם אלא דרך שחוק וסיחול ועל כן לא חששתי להשיבך קמ"ל דלא אמרינן כן אלא נאמן אף בזה כיון שהוא אינו שומר שלו

ובחמת רבותה גדולה היה: (ג) מבח שעשה סי' בו'. בסי' ה'

סעיף י"ג כחבתי שחין לפסוק כן וכאן מנאחי בד"מ שגם הוא הקשכ

סמ"ך שלו : (שם בפ"ו ס"ק ב') ול"ב דלק"ם דרות אמינא שיכול לחבר וכיל . לל סבין קופים סד"ם דלץן קופייםו מלד רבוחל קפוע סרככ"פ ממד דעומל דום לונו עולם של הדעם להקשות דחשכהן בדוכתי פוכי שהפוסקי'כותכי' דין שכוח סשום ועור דחין זכ פדרך הדרכי משם שיקשה סשיקא כיון דאין כאן נסקוח' דדיכא אלא קושייםן סוא של בוף הדין דכיון דפ"כ כשוחק מיירי דאל"כ עד דעלמא אינו מאמן כלל ואם כן גם בשומר פשיטה שחין לחלק בין פמס סה' לג' כיון דשוחק ושחיקתו בודהם סים מס לי פעם כה' תו פמט סב' פ"ם מודם דדוקה כשחנו מחמינים לשומר ולה כשאנו מאטינים נשומר ולא לפד ההינו היכא דמכחיטו אד ההינו היכא דמכחיטו אויי של אקל כין פעם א' לכ' במותן ופי' בדרים פעיף ג' לבון הד"מ משמע מלשונו מון הד"מ משמע מלשונו מון הד"מ מין והוא ברוב. ומ"מ בש"ך פ"ק ע' מוילעי קושים הד"מ על נכון דלק"מ ע"ש: ב"

ממה יהונתן

פפתק מתחום ואח"כ אמר איני יודע אם כן שפיר שייך לומר שכאו אח"כ צ' וסכחיםו לפד הרחשון וחם כן שמענו דחנו לח כחו עדים חח"כ היה יחוד מו מון פרים לחלים מחלים מלחן המ"ל בני ספק אמנם במחק המ"ל וו מורכתת כלל דבא שנאמן המ"ח וו שבחת שמום דשמיקה שותם מיינו משום דשמיקה כהודחה דמיח חם שייך כעלמ' אבל נכי ינאי מלכא שא חזו דלא האמינו ולא קיבל עליו ככי מרי וסלכך כשכתו חת"כ מדים ומכחישים לפ"ח כוודתי נחמנים ולח שייך בכה"ג שמיקה כהודחה דשיח ודו"ק:

גליון מהרש"א

מקות : (סעיף ח' נהג"ה) מכל מקום מאחר כו' ואינו נאמן אפילו בדבר איסור מכל מקום כו' ואם חזר בו ואינו נותן אמתלא כתב במל"ם נות אטונא טוב כמו בפרס פ' מגירושין חלכה פ"ו דיכול לחזור בו ובפ' ג' מהלכות חליצה ויבום י"ג כ' רלא מהני ועיין בפ"ם יו"ו ס"א מ"ש בשפתי דעת ס"ק מ"א ועיין בב"ש סי' קנ"ב י"ב משמע בדבר שאינו נאסר מיד אף שכפי דיבורו יוצא ממנו שיאמר ע"י דבר הנעשה אחר הזמן למ"ש ב"י שויה אנפשיח למ"ש ב"י שויה אנפשיח ועי' ת' נ"ב האה"ע פי' פ"ז לא כא עלית פורם כאומר נסתפק אי שאחד"א כיון דלא היח האיסור מבורר ועם"ש בגליון ב"ש סימן קנ"ב ס"ק י"ב: (ש"ך ס"ק כ') לאו

לו הנאה בערותו. עיין פייו ישועות יעקב

למימרא

דרוקא היכא דיש

(שם) וכל הפסולי ערות כר'. אמתיק מ"ש כזה כחשוכה בזה"ל הנה כל פסולי מחמת קורבה וכן נשים כשרים להעיד באיסורים אתנם פסול לעדות מתמת עבירה אי נאמן מחמת עבירה חי נותן באיסורים אי לא לריך עיון דלכאורם כיון דשתיקה כהודאי ופסול פדות כח לחו מחמח מדותו מחמינין פל הענין כק מחמת כודחת הבעלי ושתיקתם ואמר לו אי נאמן אולך זיל אסקם מט לאו אי נאמן אולך דלאי גולנא פוא זיל אפקם דלאי גולנא פוא זיל אפקם ש"מ דעד כשר מועיל בשתיקת

חזר ואמר לא שחקחי אלא מפני שלא חשפחי לדברי העד לא מהני כיון דעד אחד נאמן באיסורים אבל בדבר שבערום דאין פחוח מב' אם אמר שהקחי מפני שלא חששתי לדברי העד מהני ע"כ דבריו בתוספת ביתור: ימ יש מי שאומר כו׳ נאמן, ולעיל בסוף סי׳ ה׳ סי"ג כתב המחבר בסחם שהוא נאמן וסתם כרב כותיה וכאן כתבו סרב בלשון יש מי שאומר משום שכתב ע"ז בד"ת ולריך לדקדק בסי' קפ"ה מנדה דלובשת בגדי נדה דלח מסני אמתלא ואולי יש לחלק ול"ע עכ"ל וע"ל סימן קפ"ה ס"ק ה' דלדברי הכ"ח והרב בתשובה מיושב זה שפיר עיין שם: 🗖 וכל הפְּסוּלי עדות כו' . דין זה כחוב כד"מ בשם הר"ן וכן נרשם בש"ע ול"ע דסר"ן בקדושין פרק סאומר כחב

בהדיח דפסולי עדות חיכן כחתכין באיסורין ובחשובה סימן כ"ה פסק דאפילו השוד לאותו דבר כשר להעיד בשל אחרים כגון לומר בשר זה שחוטה וכה"ג ונראה לחלק דלהחיר ודאי נאמן להעיד דהא קי"ל החשוד בדבר דנו ומעידו כדלעיל סי' קי"ט ס"ק י"ח אבל בפרק האומר מיירי בהדיא בבא לאסור של חביתר כגון לומר נחנסך יינך דאז אינו נאמן אלא גם מכח שתי קת הבטל דין שסומך

על דברי העד הכשר וכמ"ש הר"ן שם והלכך כל שהוא פסול אינו סומך עליו ולאו כל כמיניה לאסור של חבירו מ"מ להרב קשיא דהא בנחנסך יינד קאי השחא ובכה"ג הא ס"ל להר"ן דפסולי עדות אינן נאמנים ואפילו חימא דמיירי היכא דמעיד להחיר קשיא דהא בכה"ג ס"ל להר"ן דאפי׳ קשוד נאמן והכי קי"ל לעיל סי׳ קי"ע ס"ז וסי׳ קר"ד ס"ע ול"ע שוב חזרתי ועיינתי בד"מ וז"ל כחב הרשבה סי׳ תקמ"ד שני אחין לא כווי אלא כעד אחד לענין איסורין בין לקיים דבר בין לענין הכחשה עוד כחב הר"ן סימן ח"ל, דאף הפסול לעדות ממון נאמן להעיד באיסורין אם אינו חשוד באוחו דבר עכ"ל ונראם דהאי עוד כחב הר"ן ע"ס הוא דא"כ לא שייך לומר סימן ח"ל ועוד דא"כ הל"ל כתב הר"ן מאי עוד כחב אלא צ"ל עוד כחב הרשב"א שכ"כ הרשב"א בחשר סי ח"ל דכל הפסולי עדות כערים באיסורים ואפילו מומר לדבר אחד כשר לדבר אחר שלא הוא עד כאן לשונו ע"ש ולא כנרשם בש"ע ר"ן (וברשב"א משמע נמי החם דמיירי במעיד לכחיר אבל במעיד לאסהר נראה דמודה להר"ן דפסולי עדות אינם נאמנים וכדמשמע בש"ם פרק האומר (דף ס"ו ע"א) וכמ"ש בס"ק ע' בשם סחו' והמרדכי וכן משמע בחשו' הרשב"א ס"ם שע"ו) ומ"מ ל"ע דנראה דהרשב"א בחשובה סי' ח"ל דוקא במומר דהיינו שהוא מועד מיירי אבל בחשוד הא כחב בחשו" סי' ס"ד דאפילו חשוד לאותו דבר נאמן להעיד בשל אחרים וכ"כ לעיל סי' ב' ס"ק כ' בשם החורת חיים והכ"מ לחלק בין מומר לחשוד ע"ש ויש ליישב דברב נמי דקאמר אם לא שחשוד לאוחו דבר במומר לאוחו דבר קאמר ובבי' קי"ע ס"ז מיירי בחשוד ולא במומר ואע"ג דהאמר סחם מי שהוא מפורסם בעבירה היינו שהוא מפורסם שעשה העבירה פעם א' דהוי חשוד ואינו מועד להיוח מומר מיהו בסי' קכ"ד ס"ט באנוסים ודאי מועדים הם ואפשר כיון דמחוך אונם ודחק עושים כן כחשודים דיינינן להו ודוק: ולעגין עדות העובדי כוכבים כתבו הפוסקים בכמה דוכתי דאין העובדי כוכבים נאמן לא לאי סור ולא להיחר וע"ל סי' קי"ח ס"ק ל"ז וסי' קכ"ב ס"ק ג' וס"ם קכ"ע וסי' ק"ל ס"ם ה בכג"ה ונרחם דחפילו חין לו הנחם בעדותו חיכו נחמן להעיד בשל חחרים וחע"ג דהסמ"ג לחיין קל"ז דף מ"ח סוף ע"ב כחב בשם רב האי גאון שאין סומכין על דבריו של עובד כוכבים לא לאיסור ולא להיחר לאיסור מדאמרינן פרק אחרון דיבמות עובד כוכבים שהיה מוכר פירות בשוק ואמר פירות אלו של ערלם הן של עזקם הן לא אמר כלום לא נחכוין זה אלא להשביח מקחו כו' עכ"ל לאו למימרא דדוקא היכא

דיש לו הנחה בעדוחו כגון התם דמחכוין להשביח מקחו כח בעלמח נחמן לחסור דהח כללח כייל דלעולם חין סומכין על שובדי סוכבים

אַלא היינו טעמא דלא נחכוין אלא להשביח מקחו הוא לאו דוקא אלא כ"ה ככל מקום שיש למלא שום אמחלא וכן משמע בתשו' מסרי"ל ר"ם ל"ח וכן משמע בש"ם פרק בחרא דיבמוח אי נמי דוקא כחם לריך להאי טעמא כיון דהפירוח שלו הן וכן משמע בח"ח כלל ל"ב ד"ע שוב מצאחי כן בחשו' הרשב"א סי' קי"ח להדיא ע"ש והשתא א"ש כא דמייחי ראים מסך דיבמוח דהם דברי רשב"ג ורבי כא פליג עלים

יורה דעה קכז הלכות יין נסך

ס' האומר) [יד] וכל פי שנאמן של דבר ועדים מכחישין אוחו אף של

פי שיש לו תנו שהיה נאתן לאסרו בענין שלא היו העדים תכחישין

אומן מ"ת מאחר שמכחים העדים הוה ליה מגו במקום עדים ואינו נאמן

אפילו בדבר איסור (שון ת"ת לדידיה אסור משום (ז) דשוייה אנסשיה

מתיכה דאיסורא . (כן משמע מב"י בשם חשובת הרשב"א) (ג) [שו] סבח

שעשה סימן בבהמה כדרך שעושין בבהמות טריפות וחומר עליה שהים

מריפה וחוזר ואותר שכשירם היא ולא אתר כן חחלה רק שחשאר לו

של פטי אחור לוותר שבטיני (יא) שאותר מאחר שנותן אסמלא לדבריו ליקח ממנה בשר רבר יש מי (יא) שאותר מאחר שנותן אחור אחים אינם נאמן ועיין לעיל סימן א' מדין עד אחד נאמן באיסורין ב' אחים אינם אלא כעד אחד לענין איסורים (חשובת הרשב"א סימן הקמ"ד) ב [יז] וכל הפסולי עדות כשרים לענין איסורים אם לא (יב) שחשוד לאותם דברים

(ר"ן) אחד שאומר לשני שוחפים נחנסך יינכם ואחד שוחק והשני מכחישו

לזה ששוחק אסור ולשני ולכל העולם שרי . (הנהוח אלפסי) :

חידושי רע"ק

ביאור הגר"א

באר חימב

אחר כך אבל אם אחר ליה אחר כך איני יודע ומה ששחקחי חחלה לא מסני שהודיתי וכו' העד נאמן לכ"ע ש"ך וכתב רבינו ירוחם ואם אמר ליה בפניך נחנסך ושוחק ואח"כ חזר ואמר לא שחקתי אלא מפני שלא חששתי לדברי הפד לא מהני כיון דע"א נאמן באיסורים אכל בדבר שבערוה דאין פחוח מב' אם אמר שחקחי מפני שלא חששחי לדברי העד מהני וכחב המ"ז וז"ל משמע לי אם אמר שתקתי שהייתי סכור כיון שחני חיני יודע וחחה יודע בבירור ועכשיו שמעחי מאחרים שאיקר נאמן ומברר זה מאוחן אחרים שהגידו לו כןדנאמן הוא בכך וכאלו אמר מהחלה איני יודע וראיה לזה ממ"ש רמ"א בח"מ סי' כ' שאם הביא ראים שלא ידע מחלה מאלו עדים וכו' וה"ג דכווחים אבל אם אמר מה ששחקחי חחלה שלא חשפחי להשיבך אינו נאמן ואפילו לא אמר ליה העד בפעם הא' ואין הבע"ד יכול לומר כיון שכבר ראים אומי ולא אמרק לי דבר לאפרושי מאיפורא ועכשיו אחה אומר לי אין זה אלא דרך שחוק והיחול וע"כ לא חששתי להשיבך דאין אדם משוי שלא לחום אם אומרים שהוא שוחה איסור על"ל : (יא) שאומר . כחב הש"ך ולפיל בס"ם א' סי"ג כ' המחבר בסחם שהוא נאמן וסחם הר"ב כווחיה וכאן כחב הר"ב בשם יש מי שהומר משום שכחב מ"ז בד"מ ונריך לדקדק בסי' קפ"ה מודה דלוכשת בגדי כדה דלת מסני תמתלת ותולי יש לחלק ול"ע וגם המ"ז כ' בסי' א" דחין לפסוק כן ע"ם: (יב) שחשור . כ' הש"ך דוקא אם הוא מומר לאוחו דבר

פתחי תשובה כוכבים שמש קול נשקה ברחוב משרישה ויצא והלך לו לראות והדיח את העובד כוכבים שם וכשבא מצאו שכור וכעם של העובד כוכבים וכחש שלא נגע אך כשבדק התכיות מצא כ' מהגדולות כנון שמהם חינו משדם עוד לנחוק נית חסור מחקר דמחמין נו והדפרים ניתים. וניש הים כידו מ"ח אפור כמ"ש הרמ"ח כהן ואמרלה לדבריו ר"ל דלפ"ו אשילו לא היה מאמין לו וגם לכל הים כידו מ"ח אפור כמ"ש הרמ"ח כהן וא"ר יש צום מלחא לרישיתה שהוא בידו . זגם הבעל מאמין . והדברים ניכרים וגם נמן אמחלא ודמי כמו שאמר בסעם ראשון דנאמן . אך מם שהמר בסעם ראשון דנאמן . אסילו הבעל מכמישו ("לדעת הש"ע והרכה פוסקים אדעת הש"ע והרכה פוסקים אדעת הש"ל

שית דעד כשר מועיל בשחיקה כק"ג עכ"ש בששקן וו"ש כעת: (ד) דשויה אופשית חד"א. עי' בפי בפאר שור בחידושיו למס' יבשת ד' ש"ו שלמס בבינים שחתרו עד דבר ח" שחשר חד"א. עי' בפי בפאר וקשה כיון דעוקר בהראה מה כרך שפעד יש עלוו חשש גולן מית מהני שחקת הפני של וכר הרגיש גוה סרין ז"ל ועכ"ש מוכח מכאל ואין עדותו מועיל אף שהכעלים שהקים ועסם הדבר ישחיקה הבע"ד ההני אכל אף הי העירה שמשה חד"א מיני מוכח מכאל להי לחד דאינו מועיל בלום זו אתוכים דבר השור של בנירוף רגל"ד מהני אכל אם העד הפניה לא היי רק רגלים לדבר למוד דאינו מועיל בלום זו אתוכים הבר כבון דשחיקה האשה ולכן שוחקת שלא וככן שלה מרכי ביון דמון קרוב הים כדור מלום משחיל למור דאינה יודעת ולכך שחקת שלא תכום ביון דמון קרוב הים כדור כבון בשחיקה האשה ולכן שחקת שלא תכום להקור המוני במוני בלום החלום מביע במונים במוני במוני בלום החלום המוני בלום ביו"ל במשב האחר שלה המתחש המתחשות המתח סק"ג עכ"ם כשמחק] ונ"ם כעת: (ז) רשויה אנפשיה חד"א. עי' נס' בסור שור בחידושיו למס' יבשת ד' פ"ו ע"ב שנסחפק כשנים שחתרו על דבר ח' שחסור סוח ויש פתד שיודע

דע"כ לא פליג ר' אלא כיון דפירות

שלו כן אכל בעלמא מודם לרשב"ג

וכן מוכח כחם בסרא"ם דלרשב"ג

ס"ל דבעלמה איכו נאמן אפילו בלא

טעמא דלא נתכוין אלא להשביח מקחו דלא כדעת מהרש"ל שהבאתי

לעיל סי' קכ"ב בס"ק (נ') [ד'] ונקום

האי כללא בידך דלעולם סלק עדותו

של עובד כוכבים כמאן דליחיה ואין דבריו מעלין או מורידין בשל

אחרים והכי אמריכן לקמן כי' ק"ץ

ס"ק (כ"ו) [ס"ג] ומיסו כיכא דמסיח

לפי תומו כבר נתבאר דינו בסימן

ל"ח ס"ק כ' וסימן סי"ג ס"ק ד' : בא וגם לא א"ל בפעם ראשון

שמצאו . ר' ירותם סוף נט"ו

סיים ואפילו מכחישו ומביאו ב"י

ואין זה מוכרח דבש"ם גבי ס"ת

דאמריכן מהוך שנאמן להפסיד שכרו

נאמן לומר שלא עיבד כגווילין לשמן

כילֶנ"ם: ה כביט ירומס סוף מש"ו וכ"כ בערדכי מעוכדם דססות סים דחתת נקמים דרבי חמי ועובדת דסים ראמיא לקמים דר' אנסו שם בניסיון וכפי' הרא"ם שם דשפיר אמא כרכא: ו כ"י כשם פ"כ סיכא דלא איתחוק איסור' וסרא"ט נפ"ג דמ"ק דף ל"ט דגמרינן מוספרס לם לפצמס

נקודות הכסף (שם בפ"ו ס"ק ו') ותכרותי על פה קרוש וכי . לק"מ דחתיכת נשר שחינה מנוקרת למי לפכל דכי סיכה דפכל קולם תיקונו כולו מסור ומח"כ כממסרים ממנו כמפשר כוח מותר כ"ם בחתיכם שחינם מנוקרם שקודם כניקור כולי

ממה יהונתן

(שם סעיף נ'בהגה"ה) מידע יש אומרים רבדבר דאיכא לברורי בו' . פ"ם ש"ן ס"ק כ"ד דלה כי' לו לומ"ה לכחוכ כלשון וי"ח דש"ם פרוך סוח בקדושין גבי כ"מ והיינו דקחמר כחם וחביי חמיי דקאמר בחם ואביי אמר לטולם דקא מכחים ליה ודקאמרם אמאי פהימן דא"ל שלת אחוא כו' ומוס למדו מוס' לייהי וז'ל אכל כדבר שיוכל להסברר כו' כא ואראך אסור בהא ודאי יש לחוש לדבריו ולבדוק כדאמרי' לקש

יד אפרים

דהכ"י ס"ל דסומל כאמכומו משום מינו וכ"מ לענין מסקיר יין מכושל להכירו שנתנסך קודם שכח לידו דחי סעמח משום מינו לח פסימן דביין מכושל לח סים לו מינו דכיין מכושל נו סיס כן ניתו מעולם פ"ש ופיין בספר כית השרים על עריפוח בקוני סרחיות שכהכמי בדברי ספת"א והח"ל בוכו שם סעיף ב') בפעם רחשון . מנסים

גליון מהרש"א

פי' קכ"ג סק"ד ות' חוות יאיר סימן קמ"ח: (ש"ע סעיף נ') בד"א ט'. או אפילו בשכר כל שיש לי חשםר אפילו מעם נאסן להעיד וע"כ כאחד שאמר תולעים בקמח שקנה נאמן לאסור לכל מי שקנה מאותו ספח באותה שתה מ' חוות מיר סי' ק"ם עלה קכ"ה ב' וק"ק דהא לקמן מימן רפ"א לדינתו שמפסיד רק שכר אוכרות אינו נאכן וכן כאן בשכרו מועט תעין מ"ז ס"ק ד': (ס"ע סעיף ג') עד אחר נאמן. אף דבעל דבר ניכ נאמן באיסורים מכל מקום חיבא דתמפק בנופו של אדם אפשר דאינו נאמן להתיר עצמו פ"י ריש סוגיא דפים וציע בתום' ניפין דף ב' עיב:(פס)נאמן באיפודי'. דכתיב וובחת מבקרך כו' האכלו כהנים על ידו ולא ואכנו כהנים על ידו ולא הוקיקו להעמיד עדים בדבר רש"י חולין דף "י ע"ב ר"ה עד אוד : (פ"ך פ"ק כ"ג) לא אימור ולא היחר אמור מספק. עיין אה"ע סימן ד' ס"ל ראשת שאני ואינה נאמנת אפילו כדבר ראין לו נאמנת אפילו בי בי דעבירא הזקה אלא במילתא דעבירא לגלזי' : (סס נסג"ה) וכל חיכא ראתחוק דבר באימור בשר שהודה כנון מבל . ונמלח ומפק אם היה נקרש ילא מקרי ח' אימור ונאמן ע"א שפרי מ' מ"ם לק לא: (ט"ז מ"ק ז') ומבל מקום גם לזה יש תקנה שיתגנה או ימברנה לזה המעוד . ויראה דבשעת שהיא נתונה מנוקרת דאמירתו ראשונת לא יועיל כיון דאו לא היח שלו ויש להסתפס אם שלו ויש להמתפק אם בשעה שחיה נתון לו לא הניד אך לאחר שהחזיר ליד תראשון אי נאמן כמו בהיה בילו ח"ב היה שלו דהצ

כן וכחב בסוף ואולי ים לחלק ולים שכ"ל : (ד) שמעה הפועל בחוספחא דנאמן לסחמיר ולא לסקל וקי"ל סלכם כר' מחבירו (מיסו שאינו מפסיד שברו. לאו כל שכרו אלא כ"ב אם כטעות שסובר - במרדכי פ' אלו מגלחין ובהגמ"י פ"ו מכל' אבל כביאו בחוספתא דברי שמקלת שכרו יפסיד והוא סך מופט ג"ב דינא ככי והוא מוכח מהגמרא כ' רשב"ג אומר נאמן הטובד כוכבים להחמיר כו' מיהו מבואר שם בדבריהם דקי"ל כרשב"ג דנאמן העובד כוכבים כו' ע"ש. וע"ל סי' ט"ז ס"ק כ"ג) אלא ודאי כדכחב סרא"ש פרק אלו מגלחין בשם מסר"מ

ב יבמה דברים אמורים כשעושה עמו בחנם או אפי' בשכר והוא בענין שלא יפסיד שכירותו כגון שאומר [יח] שנתנסך באונס או ששכרו דבר מועמ (ח) אבל אם שכרו הרבה והוא בענין שמפסיד כל שכרו כגון שאומר שנתנסך בפשיעתו נאמן אפילו אינו עתה בידו כא ונם לא אמר ליה בפעם : ראשון שמצאו (יי)

הגה כב (ים) ודוקא שאומר שנאסר היין בדרך שהוא גלוי וידוע לכל שמפסיד שכרו כגון בפשיעה שמזכר חבל אם אמר בדרך (מ) שאפשר לומר (ד) (יד) שפעה הסופל שאינו מפסיד שכרו אנ"פ שמפסידו על פי הדין אינו נאמן (רבינו ירוחס):

ג כג (כ] יעד אחר נאמן באיסורים (מי) להתיר נא] אבל (י) לא י להחטיר:

הגה בד (כב) (יא) מיהו יש אומרים דכדכר דאיכם לברורי כגון שאומר לו אחד (ה) כא (טז) ואראך עובד כוכבים מנסך ייכך לריך לחוש לדבריו (ב"י בשם החוספות) [בג] וכל דבר שלא אתחזק לא לחום לוכרו (כ" כשם המושפות) ובגד זכר אנו בנו לאסילו (יז) לאסרו להיחר ולא לאיסור בה עד אחד נאמן עליו בה אפילו (יז) לאסרו (אסיל" פרק הניזקין ומרדכי ס' האשה רבה) [בד] וכל היכל (יב) דאחחזק דבר באיסור כגון סבל (ך) או חתיכת בשר שאינה (ימ) מנוקרת אין העד נאמן עליו להחירו [כדה] אלא א"כ בידו לחקנו (ימ) מנוקרת אין העד נאמן עליו להחירו [כדה] אלא א"כ בידו לחקנו

סיינו משום שאין כלה מכחישו אכל במכחישו י"ל דהבעלים נאמנים על שלהם (ואע"ג דבר"פ האשה רבה משמע דלא אמרינן הבעלים נאמנים על שלהם אלא היכא דבידו לחקנו היינו היכא דאיתחזת איסורא כנון טבל וכה"ג משח"כ הכח חדע דהח גבי חלב ושורך נרבע וגבי קדושין איתא בפרק האומר דאם הבעלים מכחישו נאמנים וכן בטהרוח ויי"ל גופים חע"ג דחינו בידו ח"כ ל"ל דהך דהחשם רבה היינו משום דאיתחזק איסורא ודוק) וע"א בהכחשת בע"ד לאו כלום וכן משמע קנת בהשנת הראב"ד הוף הלכוח מעמחי משכב ומושב ע"ש ודוק ואפשר לזם השמיט ג"כ המחבר האי רבוחא מיהו ראב"ן בסי' ל"ב כתב כדברי ר' ירוחם שוב מנאחי בר' ירוחם נחיב ב' ח"ב גבי ס"ת שכחב ואין הפרש בין שבעל הספר שוחק בין שמכחישו כי כוא אינו יכול לדעת כזה אמתח סטנין עכ"ל ומביאו ב"י לקמן סי' רפ"א אלמא דאם מכחישו בבירור אינו לאתן לכך כ"ל דמ"ש בסוף נט"ז גבי יו"ג מיירי ג"כ לאפוקי שותק דוקא ומכחישו דנקט ר"ל שא"ל איני מאמינך וכה"ג: בב ודוקא כו' . כ"כ ר' ירומם וכוח כלמד מדין ס"ת דחיתה בש"ם שם וכתבוסו הט"ו בס"ם רפ"ח: כג עד א' נאמן באיסורים כו' - כלומר תמנא דעד א' נאמן באיסורים להתיר אפי' בלא שתיקת הבע"ד דתהוי כהודאה אבל

להחמיר לא תמלא דסעד נאמן בלא שחיקת הבט"ד דממ"נ היכא דלא איתחזק לא איסור ולא היתר אסור מספק בלא העד והיכא דאיתחזק היתרא אין העד נאמן לאסור וכדלעיל ס"א (וע"ש ס"ק ט"ו) : בד סיהו י"א בו' . לא ה"ל להרב לכתוב כן בלשון י"א דש"ס ערוך הוא בקדושין פ' האומר (דף ס"ו ע"ב) גבי בעל מוס ומקוה ע"ש רק התום' (שם ריש דף ס"ו) למדו משם ליי"ג וכה"ג וגם מוכח בש"ם שם דחפילו הבע"ד מכחישו נחמן בדבר דחיכה לברורי והחו' שם ע"ב הוסיפו דחפילו עד החד מכחישו וע"ש: בד עד אחד גאמן עליו כו'. כלומר אפי' בלה שחיקת סבע"ד כגון שאינו לפנינו או שאומר איני יודע : בן אפי' לאסרו . באשיר"י ומרדכי איחא אפי' להחירו וודאי דלהחיר איכא רבוחא דהא אפי' בלא

ו ז. א

לגד אחר אינו נאסן לומר שהוא מותר כו' וכ"ש אם אומר שהוא חלב כו' ואם אתחוק לגד אחר אינו נאסן לחיפך בין לאימור בין להיתר כם"ש הרא"ש שם ב' היכא דאתחוק לגד אחר אינו נאסן לחיפך בין לאימור בין להיתר כם"ש הרא"ש שם ב' היכא דאתחוק כו' (ע"ב):

[כב] טיהו י"א כו' - תום' בקדושין שם ממש"ש ב' שלח ואחוי: [כג] וכ"ד שלא כו' .

ככ"ש ביבמות ונמין שם דע"א נאסן בכה"ב אף להתיר וכ"ש לאמר . הרא"ש ומרדכי:

[כד] וכל היכא כו' . נמ' שם ושס: [כה"] אא"ב כו' ואם היו כו' ואדם נאסן כו' . יבמות שם: (ליקום) אא"ב בידו לתקנו . אפילו אין עבשיו בידו לתקנו . תום' דנמין ב' ב' ד"ח ע"א כו' ובעירובין נ"ם א' ד"ה ותחומין כו' דלא כרא"מ שכתב דוקא ששתה בידו והביאו

פתחי תשובה

בבירור שהוח תוחר ושקר העידו מהו שיחבל מחוחו דכר כלימה כל יודע חיש חפ"ב דבסרהסיח יכת לכין ענתו כים נתרן בגוד פכרין (ושנים כום לפו בקוד בסם הסוכם חות יחיד) של מירוך באול מדיק מירוך באול מדיק מירוך באול ביתוך בסם הסוכם חות מהלים מירוך באול מירוך באול באול ביתוך באול מורוך באול לפו המעם בסתב באול זיל דכ"ש שאסכו חכמים כו' וא"כ כרי כתכו בסום' בכתוכות ד' ס' ד"ם ממעכן וכן הוא כססקי חום' פ"ק דעבודת כוכנים סי' י"ד דלא אמרינן דאפינו בח"ה אמרי באול באול באול באול היידו באיל אמרינן באפינו באול באול באול באול היידו באול אמרינן באפינו באול באול באול באול היידו

פרק הניוקין בההוא סופר שטעה וסבר שדמי כל השמוח שכחב בס"ח לא ישלמו לו ולא איכפח לים בזה דאפ"ה אומר שקר ועיין סימן רפ"א מה שכחבתי שם . וקשה לי ממה דאמריכן כאן מחוך שנאמן להפסיד שכרו נחמן לפסול ס"ח מחי שנה מפרק כאומר בקידושין (דף ס"ם) אבל איבי אי לאו דקים לה לא כוי אמרה ומתסר נפשה וליחסר איהו בקרובוסים קמ"ל ולמה לא אמרינו בחמת גם עם מתוך שהית חוסרת נפשה חהא נאמנת ג"ב על אחרים דהיינו קרובותיה כי הכא ואין לומר דהתם שאני שהוא מכחישה ואמר לא קדשתיך משא"כ כאן שאומר איני יודע דכח קי"ל כזה דחומר חיני יודם הוה כמו הכחשה ונראה לתרץ דשאני החם דאע"פ שיש ספק לקרובוחיה אם נתקדשה זו אם לאו הן מוחרות כיון שיש לזו חזקת פנויה דמטיקרא ע"ל מוקמינן לם אחזקתה דלא

> נתקדעה מה שאין כן בס"ת שאין לם חזקם תחילם לסתיר בבירור

כן נראה לי נכון לחלק בזה דיש חילוק בין אם יש חזקה מעיקרא או למו: (ה) בא ואראך בו'. פירוש שלריך לילך עמו חבל חם הלך עמו ולח מלחו חין כחן חיסור כן נרחם לי פשום: (ו) או חתיבת בשר שאינה סגוקרת. זה מיירי שהכשר כבר נחתך לחתיכות הענות אבל כל שניכר בו ניקור ודאי נאמן דכא חזיכן לים שכוא מנוקר ואין לחוש שמא נקרו מי שאינו בקי בניקור דכל המלויין אלל ניקור בקיאין סם וכמו שכחב רמ"א סי' ס"ם ואט"ג דכחב שם שמוב לכחמיר סיינו לכתחלה וג"כ א"ל שמא לא השלים הניקור דדוקא כשהלך לו ואפשר שהיה בדעתו לחזור ולהשלים הניקור חיישיגן לזה בסימן ס"ה אבל כאן אין כאן ריעותא לומר במא סים כך אלא כדפרישית ומ"מ גם לזה יש חקנה שיחננה או ימכרנה לזה המעיד עליה שאז נאמן עליה כיון שסית שלו כמ"ש בסמוך וחח"כ יחזור ויתננס לו ולח חיישינן בזה אח"ב כל זה כחבתי לדעת רמ"א שהגיה כך מילתא דחתיכת בשר שחינם מנוקרת אבל באמת ליחא במרדכי פרק כאשה רבה ובאשר"י פרק סניזקין אלא טבל לחוד איתא בריש פרק כאשה רבה רק בר"ז פרק כאשם רבם איחא . *) ותמכחי על פס קדוש שאמר כן דדוקא בטבל

ובשל אחרים כו' אבל כרברי חרב כן מיקר כמש"ש (נס"ק ו"ח) (ע"כ): [רח] שנתגסו באונס. כמש"ש במתני' נ"כ ב': [רח] ודוקא כו'. שם נ"ר ב': [כ] ק"א כו'. שם ב' יבמת שם: [כ] ק"א כו'. כמש"ש בנמין שם דרוקא שהוא בידו או ששותק ב' יבמת שם: [כ] אל כו'. כמש"ש בנמין שם דרוקא שהוא בידו או ששותק כמ"ש בקרושין שם נ"ל והיינו ברבר דאתוקל ולחיורא במ"ל כמ"ש למסה. ועברא"ש שם כ' ולירכי שם: (ליקום) ע"א כו' אבל כ' ו'. כ"כ. הרא"ש במ"ג דמ"ק פע"מ וו' מאיר נפגע כ' והרא"ש במ"ג וכ"כ תום' בקירושין ס"ה ב' בר"ח נממאי. וצ"ל דהא דאמר בכל דוכתין כו' אבל צ"ק (נס"ץ) והיכא דלא אתוחק נאכן על שניהם כמ"ש בחנ"ה וכ"ה ברא"מ אתוחק לא אימר על שניהם כמ"ש בחנ"ה וכ"ה ברא"ש אתוחק לא אימר

באר הימב

מבל אם הוא רק חשוד כתב לעיל סי' קי"מ ס"ז דנאתן ואע"ג דקאמר החם מי שהוא מפורסם בעבירה היינו שהוא מפורסם שעשה העבירה פעם א' דהוי חשוד ואיט פועד להיום פותר מיהו כסימן קכ"ד ס"ט באנוכים ודאי מועדים הם ואפשר כיון דמתוך אונם ודחק עושים כן כחשודים דייניכן להו ולשנין עדוח העובד כוכבים כתבו הפוסקים דאינו נאמן לא לאיסור ולא להיאר ונראה דאפילו אין לו הנאה בעדותו חינו נחמן להעיד בשל חחרים מיהו היכח דמשל"ח כבר נחבחר דינו בשי ל"ח ס"ח וסי' שי"ג ס"ב בהג"ה עכ"ל: (יג) ראשון. רבינו ירוחט כחב וחפילו סבעלים מכמישים ופי' הש"ך דר"ל לחפוקי שוחק דוקח ומכמישו דנקם ר"ל שח"ל איני פאמיקר ובה"ג אבל אם מכחישו בבירור אינו נאמן וע"ל סי' רם"א ומיהו היכא דאחחות איסורא כגון מבל וכה"ג אין הבעלים נאמנים אלא היכא דבידו לחקנו: (יד) ששעה. ולחו דוקח שמעה בכל שכרו חלח ה"ה חק המעוח שסובר שמקנת שכרו יססיד והוא כך מועם ג"כ דינא הכי. כ"ז: (פו) להתיר. כלומר סתנא דעד אחר נאתן באיסורים להחיר אפילו בלא שחיקח הבע"ד דחהוי בהודאה אבל להחמיר לא חמצא דהעד נאמן בלא שחיקח הבע"ד דממ"נ היכא ללא אחחזק לא איסור ולא היחר אסור מספק בלא העד והיכא דאחחזק היחירא אין העד נאמן לאסור כדלעיל ס"א עכ"ל הש"ך: (סו) ואראך. כתב המ"ז פי' שבירך לילך עתו אבל אם הלך עתו ולא מצאו אין כאן איסור ככ"ל פשום והש"ך במבר דאסילו הבע"ד או אף עד א' מכחישו נאמן בדבר דאיכא לברורי כן מוכח כתב דאסילו הבע"ד או אף עד א' מכחישו נאמן בדבר דאיכא לברורי כן מוכח

יורה דעה קכז הלכות יין נסף: העדאתו אסור מספק ול' הרב כך פרשהו אפ"ג דבעלמא לא משכחת בשבל וכיולא בו שהיה אסור בודאי שלו לאטל קודש התיקון ולא היה לם דנאמן לאסרו הכא משכחת לה דנאמן אפי לאסרו ואט"ג דבלאו סכי אסור מספק מכל מקום חשיב בעדוחו ודאי איסור ונית לענין ס"ם ודוק: בז זה היתר וזה איסור. דחמ"ג דחיחחוק חיסורת במקום

> סום מ"מ בהאי חתיכה לא אתחוק חיסורת שם: כה אפילו היכא דאיתחזק איכורא . כוחיל וכידו לחקנו הרא"ם פרק הנוקין חילוק ל' והכי מוכח בש"ם ר"פ האשה רבה : . ואשה כו' בדבר איסור אפילו איסור דאורייתא לומר תקנתיו והיינו היכא דבידה לחקנו או שהוא שלה דאל"כ לא עדיפא מעד אחד דאינו כאמן בואיל ואיתחזק איסורא וכמו שנתבאר וכן הוא בר"ן כם ובתו' פ"ק דפסחים (דף ד' ע"ב)

ועיין בתקובת מהרי"ו 'ס"ם כ"ה: ל או איסור . וכן דבר קים כו טרחא אין סנשים נאמנות דנשים טללניות הן כדכתבו החוספות (שם) וכן קבלתי שחין הנשים נאמנות על ניקור האחוריים כי אין לך מילתא דטריחה יותר ממנו ומפני עללותם לה יפשפשו כ"כ ומ"ש המחברים שהנשים נאמנות בניקור בסחם ניקור קאמרינן דהיינו הפנים כ"כ מהרש"ל פ"ק דחולין סי' ב' וע"ל סי' פ"ד ס"ק ל"ד: לא קטן אין לו דין עד כו' בחשובת ריב"ש סיתן רת"ה משתט דמיירי כשחין הבע"ד שוחק ומודה אלא שאינו יודע אכל בשוחק מחמת הודאה משמע דנאמן והריב"ש קאי בשטת הרשב"א וסייטתו דלעיל ס"ק ט"ו דע"א נאמואפי

חתיכה זו של שומן כו' וזהו ע"כ אפי' אין בידו לחקן כמו גבי שומן וע"כ לומר דאלו נקראו בכלל שלא היחה חזקה לא להיחר ולא לאיסור מתחלה מ"ה נאמן בכל גווני להיחר בזה . *) וכן מעשה בכל יום שמאמינים לכל אדם לומר שזכו בשר מנוקר ואוכלין על פיו ואע"פ שאוחו בהבשר בידו אינו יכול לנקר ולפי הג"ה זו היה לן לאסור דכיון שאין בידו אינו נאמן אלא ודאי כדפרישית: (ז) פלוני החכם הכשיר לי . בד"מ כתב וו"ל מעשם כא לפנינו בראובן שתיקן חמאם לשמעון ושמעון מכר חמאם הרבם בחזקת כשרות ואמר שראובן חקנה ונחנה לו כולה בחזקת כשרות וראובן אמר שלא נחן לו כולה בחזקת כשרות רק מקלתה והשאר אמר בפירוש שהיא אסורה ושמעון מכחיבו והקלנו בדבר הואיל וחמאה של עובד כולבים רבים המחירים בה ובקלת מקומות נוהגים בה היתר אבל בשאר איסורים נראם לי שהוא אסור דדמי להא דפלוני חיקן לי את הכרי שאם אמר לא חקנהיו דאסור ואין לחלק דוקא בדאחחוק איסורא כזה דאם כן סיה לו למנוח ט"ו דינים ולא י"ד אלא דאין לחלק בזה עכ"ל של ד"מ . ובדרישה העחיק לשון ד"מ שסידר י"ד דינים טפ"י המרדכי ואשר"י והעתיק גם מעשה זה כאלו הוא מן המרדכי ואשר"י ובאמת הוא דברי ד"מ. *) ולע"ד לראה דאין להקל בזה דהא אמריכן בהשיף א' בדבר שהים כבר בידו שוב אינו יכול להכחיש אם אמר בפעם הרחשון והרי זה פעם הרחשון וכל שכן בזה דהאי ודאי שיקרא אמר כיון שחולה התיקון ברחובן ורחובן מכחישו וכמ"ש הרח"ש בפרק בנחקין דכאן אין שייך שהאמינה ההורה עד אחד כשנים כיון שמודה בעלמו בפלוני חיקנו והוא מכחישו אם כן אין כאן אלא תערובת חמאה של עובד כוכבים בחמאה של ישראל ואף על גב דבסימן קט"ו סעיף א' כחב רמ"א דתערובת חמאה מותר היינו ברוב היתר דוקא למו שהוכחנו שם וכאן לא מיירי ברוב היתר בבירור דאם כן אפילו היה שמעון מודה לראובן היה לו להחיר כאן ומכל מקום נראה דחשבינן לשמעון כאן לפושע שעירב איסור בסיתר והוא משקר בדבריו על כן יש להחמיר עליו לאסור כל החמאה שלו דזה גרע ממבטל איסור לכתחלה שמוזכר סי' ל"ע סעיף ה' כן נראה לע"ד. אחר זה נדפסו תשובת רמ"א וכתב שם בסימן ס"ו דין דחמאה והרגיש בקושיא זאת מדברי הרא"ש פרק הניזקין וכתב על זה דשאני החם דהכרי בחזקת איסור עבל אבל היכא דלא אתחזק איסורא מסימן והוא תמום מאד כיון דאין נאמנות לזה כיון שאוחו פלוכי מכחישו מה יוטיל כאן לא אחחזק איסורא סוף סוף אזיל ליה נאמנות של זם בעל בחמחה והוי ליה כחמחה של מי שחין לו נחמנות וחו דהרי הרח"ש זכר שם שחר דינים וחילק בם בין חחחזק חיסורת תו לא ובזה

(ב"ז שם) ואם היו בכאן (יג) ב' החיכוח אחח של איסור נאחח של היות כאון שם ואדם כאמן על שלו כה אפר (ימ) היחר וזה איסור (הר"ן שם) ואדם נאמן על שלו כה אפר לומר בית המחחק איסורא (שם באשיר") ועי׳ לעיל

סי' קי"מ דין החשוד על הדבר אם מעיד עליו . [בו] ועי' לקמן סימן

קפ"ה מי שאומר (ז) (יד) פלוני חכם (טוו) הכשיר לי זה והחכם כופר.

ועי' בחבן העזר סימן קנ"ב חם חמריכן לגבי עדות שהפה שחסר

הוא הפה שהחיר כמן ורחם ואשה (כ) נאמנת בדבר איפור לומר חקנחיו (ל"ן פרק האומר וריש חולין) ודוקא בודאי איפור כגון ניקור בשר וכדומה לו אבל בספק שמא אין כאן איפור כגון שלריכה לברר דגים ממאים מפורים (א"ו הארוף) ל או איפור שו בל

(פא) נדדים להקל (שם בר"ן) אין אשה נאמנת דאשה דעתה קלה להקל

לא [כש] (כב) קמן אין לו דין עד להיום נאמן באיסורין (ריב"ש סימן

המרדכי ריש חזלין ס'י תתמ"ד ושימה אחרת לו ע"ש (ע"כ): [כן] וע"ל ס'י קפ"ה. כפ"ש בכתובות ע"ב א': [כן] ואשה נאסגת כי'. עתום' דפסחים ז' ב' ר"ה הימנוהי כו' וו"ש ודוקא כו' ור"ל באימור דאורייתא דבדרבנן מחימנא אף כה"ג כמש"ש וכן בקמן כמ"ש לממה: (ליקש) ואשה נאסגת בדבר כו' ביושלמי מ"ק דפסחים ההיא דהבל נאמנים כו' לית כאן נשים מתוך שהן צלניית בדקית בידושלמי מ"ק דפסחים ההיא דהק" לית כאן נשים דאפילו בדאורייתא מהימני ומשני מתוך שהן כו' ולכן כה"ג לא מהימני בדאורייתא ודוקא בדרבנן ועברא"ש שם שמפרש לית כאן כו' שאינן נאמנות אפילו בדרבנן ע"ש (ע"כ): (ליקים) ואשה נאמנת כו'. ר"ל במה שבידה לתקנו כמו באיש וראיה משהימה דמהימנא ובכתובות ע"ב א' מאבילתו שאינו מעושר

שאינו מנותר הא לא אחחזק הכשר לאיסור כלל אלא תשום גידים או חלב שיש בו וא"כ לא אחחזק לאיסור מלד עלמו אלא מכח חערובות איסור שבו מחובר פשימא דנאמן ש"א לומר שזהו ההיסר והאיסור אין בו כיון שהאיסור לא היה ודאי והביא כמה ראיות לדבריו וסיים וכן מעשה בכל יום שתאמינים לכל אדם לומר שזהו בשר מנוקר וחוכלין על פיו וחש"ם שחוחו שהבשר בידו חינו יכול לנקר עכ"ל (ובנה"כ השיג עליו וכ' שדברי רמ"ח שיקר ודחה כל רחיוחיו ומה שהביח רחיה ממעשה בכל יום כבר ידוט דבדבר שאינו מלוי לא שייך בו מנהג וגם אפשר דאם אירע לפעמים שהאמינו לאדם כך ולא היה שלו היינו פשוט שהיה המנקר בעיר נות משלו ש"ם): (ימ) היתר . דאף ש"ג דאתחזק איסורא במקום הזה מ"מ בהאי חתיכא לא אחחזק איסורא ש"ך ועל שלו נאמן אפילו אחחזק הואיל ובידו לחקנו הרא"ש וכחב המ"ז בשם הד"מ וז"ל מעשה בא לפנינו בראובן שמיקן חמאה לשמעון ושמעון מכר חמאה הרבה בחזקח כשרוח ואמר שראובן חקנה ונחנה לו כולה בחזקת כשרות וראובן אמר שלא נמן לו כולה בחזקת כשרות רק תקלת והשאר אמר בפירוש שהיא אסורה ושמעון מכחישו והקלנו בדבר הואיל וחמאה של עובד כוכבים רבים מחירים בה ובקלת מקומות נוהגים בה היתר אכל בשאר איסורים נ"ל שהוא אסור עד כאן לשון ד"מ ולע"ר נראה דאין להקל בזה וכו' ונראה דחשבינן לשמטון כאן לפושע שעירב איסור בהיחר ויש להחמיר עליו לאסור כל החמאה שלו דה"ל בנמצא ביד מי שאינו נאמן לסמוך עליו עכ"ל המ"ז (ובנה"כ חולק

יד אפרים

ופו"ת פנו"י ח"ב פי' ע"ח בפועל לעשות יין וסכשר ולקח שכירותו ובעל היין מכרו במזקת כשר והרוים הרבם

בחזקת בשר והגרוע התכם ועקשיו הפועל אותר שאופו יין נפנסך בפשעפו ומודה על חטאיו ורוצה להחזיר השכירות העולה סך רג עד ך' ר"ט נראה דאע"פ שאם היה ניד הראשון היה נאמן כמבואר בסי' קכ"ז משא"כ שכבר מכרו והרויח ממון הרבה אם אתה מאמין להפועל אתה תוצא שמנו ע"פ ע"א . וראיה מגיעין ששאל ה"ש כיד מי כו' וכיון דיי"ג כוה"ז דרגנן אין להחמיר כולי האי ע"ש :

על הע"ז ופוסק כדברי הד"מ ע"ש) וכ' עוד המ"ז בשם אחיו הגאון על חמאה שנשלחה ע"י עודד בוכבים בלא חוחם שמוחר בדיעבד ולא חיישינן שמא המליפם בשלו : (כ) באכונת . אפילו בדבר איסור דאורייתא והייט היכא דבידה לחקנו או שהוא שלה [דאל"כ לא עדיפא מע"א דאין נאמן הואיל ואחחוק איסורא] ש"ך :

(כא) צדרים. וכן דבר שים בו פרחא אין הנשים נאמנות דנשים עלניות הם וכן קבלתי שאין הנשים נאמנות על ניקור האחורים ומה שכתב המחבר שהנשים נאמנות בניקור בשתם ניקור קאמרי דהיינו הפנים וע"ל סי" ס"ד סי"א עכ"ל הש"ך: (כב) קטן . כחב הש"ך ונ"ת להיכא דאומר ידעת רגלים לדבר או אם אחד

מכחישו וחין הבעלים שם או בדבר דאיכא לברורי וכשאומר גא ואראך עובד כוכבים מכסך יינך או בדבר דלא אחחוק לא איסור ולא היחר אל היחר ולא בידו הקטן נאמן אפיי להוציא דבר מחזקחו להחיר של איסור וא' של היחר וכל כה"ג דהעד נאמן בלא שחיקה הבע"ד דהוי כהודאה אין ההטן נאמן מיהו היכא דהוט לאמן אפיי להוציא דבר מחזקחו להחיר של היחר ועיץ בא"ח ב"ח מ"ח : או לאסור ועיץ בא"ח מ"ח בא"ח מ"ח מ"ח מ"ח בא"ח מ"ח בא"ח מ"ח בדבר דלא אומר היחר ולאסור ועיץ בא"ח מ"ח ב"ח מ"ח ב"ח מ"ח ב"ח

גליון מחרש"א

מורי זהב

שיש בו דבר זה ואסור מחמת ספק

ודאי דומה למ"ש אח"כ דאם היו כאן

שתי חתיכות א' של היחר וא' של

איסור עד אחד נאמן לומר זהו של

סיתר וזהו פשוט דאפילו היו ההיתר

והאיסור מחוברום שייך דין זה

וסיינו ממש הדין שזכרתי בכשר שאינו

מכוקר דאסור מכח ספק שמא יפגע

באיסור ומה שהוא מותר אחר

סתיקון סים מותר גם קודם החיקון

אלא שלא היה מבורר ואין שייך כאן

לומר דאיתחזק האיסור בודאי בהאי

שום היתר החיקון בכל הכרי כזה אמריכן כיון דאמחזק איפורא

בודאי אין עד אחד נאמן להוליאו מחזקתו להתירא אבל בשר שאינו

מנוקר הא לא אתחזק הבשר לאיסור כלל אלא משום גידים או חלב

חתיכה . ועוד ראייה מדברי הרא"ש פ' גיד הנשה שכ' וז"ל אבל ירך

כולה בחזקת היתר קיימא חוץ מן הגיד כו' עכ"ל וכן מבואר עוד מדברי

סר"ן פרק סניזקין דאם היו במקולין טרפה וכשרה ואמר עד אחד

חתיכה זו כשרה נחמן אע"ג דחתחזק חיסורא כאן מ"מ כיון דלא חתחזק

בחתיכה זו כאמן עכ"ל ה"נ הא הבשר לא אתהזק לאיסור מלד עלמו

אלא מכח הערובת איסור שבו מחובר ועל זה פשיטא נאמן עד אחד לומר

שאסו הסיתר והאיסור אין בו כיון שהאיסור לא היה ודאי . וכן יראה מדברי בתוספות פרק ג' דקידושין (דף ס"ה) דיבור המחחיל נטמחו

כו' וז"ל עד אחד נאמן היינו דוקא להחיר כגון בשר זו מנוקרת או

טשמע דפומך עליה. תום' בנפין ב' ב' ד"ה ע"א כר' ופסחים ד' ב' ד"ה היסנותו כו':
ודוקא כו' אבל כו'. ר"ל בראורייתא אבל בדרבנן נאמנת וכמ"ש בפסחים שם [דלא כאית
ודוקא כו' אבל כו'. ר"ל (סי' הנס"ט וכל"ל כליקוע ס') והביאו הרא"ש וכמ"ש בא"ח סי'
דאמרי בירושלמי שם (ר"ל (סי' הנס"ט וכל"ל כליקוע ס') והביאו הרא"ש וכמ"ש בא"ח סי'
תל"ז ס"ד] וראיה דאינה נאמנת ממש"ש מ"ד כו' קמ"ל כו' ועתום' שם ד"ה הנ"ל (ע"כ):
(ליקום) ודוקא כו'. עתום' דפסחים הנ"ל שכ' דבר שיש בו כורת אבל במדרכי כ' שם

היז סדן וראיה דאינה נאמנה ממשיש מיד כוי קמיד כוי (תחום שם דייה הניד (נוב): (לקים) ודוקא כו'. עתוס' דפסחים הנ"ל שכ' זיבר שיש בו סורח אכל במדכי כ' שם בשם תוס' משום ספק כס"ש כאן וכ"כ כסמ"נ וכ"ב בהנ"א שם ד"ה אלנ כו'. כנון שצריכה כו'. הנ"א שם (נ"כ): [כ"מ] קפן כו'. בספ"ג דסוכה וריש הולין והוא שגדול ענ"כ אבל הוא אינו נאטן לומר ששחם כראוי. רישב"א בסוכה שם. והא דאמרינן שם היודע לשמור ידיו כו' תי' כריב"ש פי' רפ"ה דכל שבידו נאמן אבל הרימב"א שם תי' דדוקא מה

כבר נחחך לחחיכות קפנות אבל כל שניכר בו ניקור ודאי נאמן ואין לחוש שמא נקרו מי שאינו בקי בניקור דכל המצויים אנל ניקור בקיאין הם כמ"ש בבי' ס"ה

ומ"מ גם לוה יש חקנה שיחננה או ימכרנה לזה המעיד עליה שחז נאמן כיון שהוא שלו ואח"כ יחזור ויתננה לו ולא חיישיק בזה אח"כ וכל זה כחבחי לדעת כמ"א אבל המהחי על פה קדום שיאמר כן דדוקא במבל וכיולא בו בהיה אסור

בודאי כולו בזה אמרינן כיון דאחחזק איסורא אין ע"א נאמן להחיר אבל בשר

מעלת בידו הוא דהוי כבל"ד ועיון ריש פרק האשה רבה אי פכל דירוה משום דבידו לתקנו וכן מקשה על הקדש אי דירית משום דבידו לאתשולי וקשה למה לו פעם בידו תיפוק לי שהוא שלו וי"ל דהקדש יצא מרשותו להקדש ואינו שלו וגם פכל חלק כהנים שבו אינו שלו וקשה הא קודם שהקדיש וכן הפכל קורם שהניע לידי חיוב היוה שלו וצ"ל דצריך להיות עבשיו שלו ונריע ממעלת בידו: (ס) אלא שלא

יד אברהם שנולד לך ססק והוא שוחק ולכך הוי כסודאה אבל בלא"ם לא הוי כסודאה ולגאורה נראה כוונת הרמב"ם דלא כהש"ר והלח"מ שפסק בספ"ב מהל" מעשר המוכר סיכות לחבירו ואחר שילא מח"י אמר ללוקח שכל הןשורת הדין דאינו לאתוחשמע דאינו מחוייב להאשינו בשאינו יודע ול"ל דהיינו שמלמדיןאוסו שיאמר בסירוש שאינו מאמינו

כמ"ם נהג"ה בם דחל"כ חלם שישתוק מחמם שחינו יודע נחמוכעד לחשור. וכן צ"ל בכוונת כרמב"שם"ד מכל"ק"ם:

ספור וחימחוק חימורה בהחי אמיכם ומם ני כום שיש כחן לויסורה מעם החם משח"כ מתיכום דמעולם לא אימחוק איסור ודאי בכאי חתיכם אלא ספק חיסורת כות ומה שהבית מסרח"ם פרק גיד סנסס לחו ראים הוא דהתם קאי דאם ניקר אחד אמרי' בים משחמא מומחה הוא וכחב וו"ל ואין כחיים כחוקת חיסור עומדת פד ביוודע לרכתם נשחעם כי הכהמה בחיים אין כה שום היחר לפי שא"א לכזית כשר בלח בחימם ומש"ם קיימה כולו כחוקת חיסור'עד שיוודע לך במה נשחטה אבל ירך כולו בחוקת סימר סוא חון מן הגיד עכ"ל סרי דלא כא אלא לחלק בין יכך לבהמה שנשחעה וסיינו מבום דכיון דידוע שניקרו אחד עכ"פ אם כן משחמת ניקרו יפה אכל הכת ששטמני ניקרו ישהי סכל הכח כל זמן שחין ידוע שהיא מנוקכת בחזקח שחינה מנוקכת היא . ומה שהכיא מהר"ן פי הנקין נמי פשיעא דלאו כאים הנקין נמי פשיעא דלאו כאים האוקין לפי פשיעה דלהו כחים היא כיון דלא אימחוק איסורה כלל בכאי חתיכה וכמ"ש והכי הכ"י גופיה פרק האשה כבה ורמ"א כהב"ה פ"ל בסדיא פזה סכי"ן ומה שהכיא מדברי הפו" דקידושין נמי לאו ראיה המו" דקידושין נמי לאו ראיה המו" דקידושין כמי לאו ראיה המי דהפוס" של נחתר התם נאמן להיתירא דוקא ומ"ם כנון כשר זו מנוקד היינו היכ' דמיכח כמן כ' התיכות חחת ' ואחת שאינה מנוקר נונוקר וחמת שוינט מנוקר ואומר זו מנוקר או אפשר דס"ל לחוס' דקדושין כדעת רכי אלישור ממין שהובא ממדכי ובהנסת אשר"י פ"ק באיסור אפילו סיכא דאיתהו איסורא ע"ם . ומה שהביא ממעשים בכל יום כו' כבר ממעשים בכל יום כו' ככר ידוע דרכר שחינו מצוי לח שייך כו מנהג וכמ"ם הרמב"ם ס"פ י"ה מחלי מאכנות אסורו' וגם אפשר דאם אירע לפעמים שהאמינו לאדם כך ולא הים שלו היינו משום שהיה המנקר בעיר והיה אסשר לשואלו או אשילו אינו בעיר וידוע שאין תפילו חילתי א' או שנים כמו שנקר זולתי א' או שנים כמו שנאמת אין רגילין מנקרי הכשר בזמן הזם רק אחד מעיר ושים ממשפת' שבקיאין בניקור וכום מילח' דעכיד'לגלויי דלח

חידושי הגרשוני

פשקר דהת תפשר למשיילים ודמי כחלו חומר מומחם פלוני

דככה"ג ודחי מקימן: (שם במ"ז מ"ק ז') ולע"ר גראה דאין להקל כוה כו'. מלכד

(סי' קכ"ז במ"ז ס"ק ו') ובן מעשח בכל יום שמאמיני'לכל אדם לומר שזהו בשר פנוקר ואוכלין על פיו ואע"פ שאותו שהבשר בידו אינו יכול לנקר

ממה יהונתן

כ"ת שמני אמר שלח אחום ואיכא לברורי לכן מסימן ולפום ריסטא אינו מוכן כלל סדמיון בין יין נסך לבעל מום דבשלמה החם א"ל החם כ"מ וכיון דיכול להרחות ולברר סיכף ותיד בשעה שח"ל חתה ב"מ ואסאינו מכרר נראס קלת במחמין לדבריו לכן לריך לברר משח"כ גבי יי"נ דח"ל בח וחרחך שחינו יכול לברר בשעת חמירה וח"כ חס חינו מברכ ליכא חשש האמנה כלל דמצי אתר שאינו רוצ' להטריח ולבכר הדבר אך מ"מ חום" מדמי להדדי ולפ"ו לכך כחבו רמ"א כלטון וי"א דלאו ש"ם שרון הוא דסיר איל לחלק בין ייינ לב"ם ככ"ל וק"ל

בדבר דלה איתחזק לא איסור ולא

סיחר או בב' מתיכות א' של איסור

ואחד של היחר וכל כה"ג דהעד

נאמן בלא שתיקת הבע"ד דהוי

כבודאה אין בקטן נאמן מיהו היכא

דסוא בידו סקטן נאמן אפילו

להולים דבר מחזקחו להחיר חו

לאסור כן משמע בחשובת ריב"ש שם

וז"ל וכא דאמרינן במסכח סוכה קטן

סיודע לשמור חת ידיו חוכלים ע"י

טהרות זה בטהרות שבידו אכל במה

שאין בידו אין הקטן נאמן להוליא

דבר מחזקתו להיחר או לאיסור ע"כ

ועיין צח"ח ס"ס תכ"ו: לב מ"ם

בקמן חריף כו'. עיל ס"ס מ"ח:

קבה א שאינו עובר עבורת

ובפרישה סעיף ה' דייק מהכא דמגע

גר חושב מותר בשתיה דחל"כ ניחוש

למגעו אלא ודאי אף אם נגע

שרי לשתות עכ"ל . 'ותימח דח"כ

תיהוי תיובחה מהה להרשב"ה

והמחבר לעיל סימן קכ"ד סעיף ב'

דס"ל דמגע גר חושב אסור בשתי'

ובש"ם אמריכן בהדיא דמיחדים

אללו יין אלא כ"ש כמ"ש רש"י דכיון

דלא פלח עבודת כוכבים לא כגע ולא

מנסך מיכו נראה דהיינו דוקא אם

כוכבים. כנון גל חושב וישמעאלים טור ורשב"א ורמב"ם .

שכחוקם סיתר דלאו כל כמינים כיון דמכחשי לים : ח א"ם

: משם הריפנ"א א מברייתה דהיוהו גר מושב

שבודת כוכבים דף ס"ד וככתה דוכתי שם בכרייםת: ב שם

בתום' בשם ר"ת כשם רש"י

שכנים פירושים שלו וכן כות בספרים שלנו וכתב דלת

חיישיכן למנע עובד כוכבים

אחר דכיון דחין לו כנאם ככך

החר יכיון זקן הי כמהם ככן מרוכה דאיכ' למיחם לאיחלוטי ביין שלו : ג משנה שם דף ס' : ד כדמשרש שמואל שם

נקודות הכסף

מכ שנראה פשום להקל בהתאם

דקיל מוכח וכת"ם כסמוך חין

דבריו נכונים וכמו שחבחר מ"ם דכם פמרינן כסעיף ה' כדכר שבים ככר בידו כו' לה

דמי להכא דהכא נאמן במינו דאי בעי אמר הני מקנמי החמאה וכ"כ רמ"א כהשובכ

רים סימן ס"ו ועור, נרחכ דע"כ חין השומר נחמן חלח בשידוע שטים שומר וכוח

מומר נתנסך והכעל מכחיםו

וחומר לה נסנסך הכל סיכה דחין ידוע שפוח שומר הכעל נחמן כמיגו שהוח מל סיים

מעולם שומר עליו וה"כ נחמן כמיגו דחי בעי אמר במעון

לא מכרם לי מעולם ולא כיו

בידו מעולם ח"נ דחפי' מימת

אם לא ני"ם מבעלים יש לוחי

דהיינו דוקא התם שאינו יכול

נסנסך אינו נאמן אכל בחמאכ

אי בעי המ"ל אני תקנסים או אחר תקנה לי הלכך נאמן במה

ועוד דבלאו סכי דברי סרב נכונים דסרי רבים מחירים

אף בחמאה של שובר כוכנים בוסים צבהרבה מקומות נוסגין

בה סימר וחנן דחשרינן חמחם של עובד כוכנים חומרה כיח

דלפינו מימה במדינה הביר

מקנה מ"מ מדינא ח"ל להכיא

דכורו של כחוכן ושל שתעין דהויין כמחן דליסיה וח"כ החמחה בחוקם כשרום קיימה

דסרי כאובן אומר שסים מוחר

וה"ל חד לגבי חד וחוהי לחחה

בתוקת כשרות ועוד דחפשה דחסילו נמוח סתם חמחה ולח

נודע אם חמאם של עובר כוכבים או של ישראל היא

כשרה דה"ל השם דרבון לקולל

שלא לקנות חמאה אה (א בידום שהיא כשרה בכה"ג דראוכן אומר שבמעון אמר לי שהקנכ לא מקנו ואוקמא אדינא .

אמה שהקשה על משובת נת"א שנסי' פ"ו והוא פמוה מאד כיון דחין נחמנות לזם כו' לק"מ לפי מה בכתנתי וכלח"ה נמי לק"מ על השוכת רמ"ח อมเสอ שהחחד מכחים וחומר שחתרתי לך שהיה חסובה חלה בחומר אני לא הקנתי מעולם ולא סיה מעולם בידי פ"ם מכוחר כך להדיח ח"כ חפילו חימה סלק שדות של ראוכן ושמעון הוי ליה החמתה בחוקם כפרות וכום נדחם ג"ב מה שהקשם

דכהך דהחולן כים להכנים

חזקת כשרות דסכא נתי חמאה זו משתמת בחוקת כשרות כית וכדפי' ועוד דרמ"ת שם לח

כח חום להבים כחים כיון

שלדגריו לא סיחה בידו מעולם אם כן ל"ד לשותר וא"כ כיון דל"ד לשותר פ"ל כעד דעלתא

וכדסי'

ואסילו ביכא דאיכא

ואין לאסור

לומל

דישראל כשר מקנהדסתם המחה שביד ישרחל כשרה בית וח"כ תפילו חימת פלק

מסור מפעם ששמעון עדיין שהיא אסורה

וסכו דלא לוסיף שלה

להכחישו

לול בשלומר ול

חתה חשרת שתהנחה

אומר הבע"ד איני יודע ולפי זה הרב דס"ל דע"א א"נ כשאומר הבע"ד איני יודע *) אתא לאשמועיכן דקטן אין לו דין ע"א כלל וכ"מ להיכא דאומר ידעת רגלים לדבר או להיכח דאחר מכחישו ואין הבעלים שם או בדבר דחיכא לברורי וכשאומר בא ואראך עובד כוכבים מנסך יינך או

> רמ"ה) לב [ל] מ"מ בקסן חריף ובקי כדבר ואיכא רגלים לדבריו יש להחמיר אם מעיד על דבר איסור (רשב"א סי' כ"ד) [לא] ואם מעיד על איסור דרבנן להקל ולא אהחזק איסורא (מוץ) *) כגון בדיקח חתן נאמן דהמנוהו רבנן בדרבון (שם בריב"ש) [לב] אבל אם אהחזק איסורא אינו נאמן כלל:

🕇 [לג] יי דברים שאין בהם חזקת איסו' אלא חששא שמא יחליפנו עובד כוכבים או יגע בו יש מִי שאומר שסומכין על הקמן מכיון שבא לכלל

קבח דין מקום שיש בו יין ונתיחד עובד כוכבים שמה. ובו ה' סעיפים:

עובד כוכבים שנתייחד עם היין אפילו 🛠 🖎 ברשותנו אפילו שעה מועמת [ב] אסור בהנאה ובן אבל מי שנודע לנו א (י) שאינו עובד עבודת כובבים (א) מותר לייחד יין אצלו ברשותנו ב לזמן מועם ^[ד] כגון כדי שילך כדי מיל או יותר אפילו בעיר שכולה עובדי כוכבים ^(ה) ואפילו הודיעו שהוא מפליג ב אבל אין (ג) מפקידיןאצלו יין בביתו [1] ואפילו בבתינו אסור אס הוא לזמן מרובה ואס עבר והפקיר ג [1] אסור בשתיה. (עוגדי כוכנים שנחולם לחרן חע"פ שחינן עובדי עבודה כוכבים מ"מ ד (א) חין (ג) מייחדים יין אנלס) (ב"י בשם הרשב"א):

י עובד כוכבים שנמצא בבית שבו יין אם יש לו מלוה על אותו יין **ה** ^[ח] י כגון שעשאו אפותיקי

לא זכר כלום ועוד כחב שם רמ"א ראיים מפרק החולץ נחגיירתי ביני לבין עלמי כו' עד אמר ליה לדבריך עובד כוכבים אחם ואין אחם כאמן לפסול במיך הרי קמן אע"ג דאין לבנים חזקת כשרות אלא מלד אביהם מכל מקום כואיל זלדבריו עובד כוכבים כוא אינו נאמן לפסול בניו סבי

כמי בחמאה זאת הואיל ולדבריו איכו אלא כאחר ולא כשומר חמאה זאת אינו נאמן הואיל ובעלים מכחישים אותו עכ"ל ותמה אני אם יצאה זה מפה קדום דהא בהדיא פרש"י פרק בהולן (דף מ"ו) וז"ל וחין עדות לעובד כוכבים הואיל ובכיך מוחזקין בכשרו' אין אחה נאמן לפוסלן עכ"ל . ש"מ שבלחו חבוסון היה להם חזקח כשרות ע"כ נ"ל דכחן בחמחה הוי ליה כנמלא ביד מי שחינו נאמן לסמוך עליו . אחי הגאון מוסר"ר ילחק כלוי ז"ל כשיב בחשובה על המאה שנשלחה על ידי עובד כוכבים בלא חוהם שמותר בדיעבד ולא חיישינן שמא החליפה בשלו : קבה (א) מותר לייחד יין אצלו . נראה כוונתו כי יש

שני פירובים על חילוק דיחוד ומפקיד שמליכו דיש לפרש שלשון יהוד שייך דוקא על זמן מועם ומפקיד דחסור סיינו על זמן מרוכה וזהו דעת הטור אבל יש פי' אחר וכוא משמעות של רש"י בגמ' דיחוד היינו שמייחדו עם העובד כוכבים ברשות ישראל ולא שם את העובד כוכבים שומר עליו כלל אלא מכיחו כך בביח ישראל וההיחר בוה הוא מטעם שאין לו איסור להחליף בשלנו

בבחינו אבל משקיד כוא בבית סעובד כוכבי׳ דשם נכנסים לו עובדי הוא בענין שאין לחוש שנגעו לשחות או להנאה אחרת כדלקתן סעיף

ד' בהג"ה דאעפ"י דעובדי כוכבים בזמן הזה לאו עובדי עבודת כוכבים כוכבים סן אסור סיכא דאיכא למיחש שנגע משום סנאתו: ב אבל אין מפקידין ואפילו בעיר שרובס ישראל. ש"ם: ב אסור בשתיה. משמע דבהנאה בכל גוונא שרי וכן משמט בב"י אבל הב"ח השיג עליו "דלא שרי בהנאה אלא בידוט שלא נגט הא לאו הכי אסור אף בהנאה כדכחבו סתוספות דחינו חושש של מגש שובד כוכבים וכן הוא בהרא"ש והעור דעשמא דהפקיד אללו אסור משום שאנו חוששין שמא החליפו בשלו ושלו ודאי אסור כיון שאינו חושם על מגע עובד כוכבים: ד אין מיחדים יין אצלם . וברשב"א אפילו בדיעבד אסור וכ"כ העע"ז דאפי' דיעבד אסור בשחיה והרב שלא כחב כן נראה משום דם"ל דהרשב"א אזיל לטטמיה דם"ל (ומביאו ב"י לשיל ר"ם קכ"ג) סחם יינם ומגט טובדי כוכבים בזמן הזה אסור בהנאה דאף דעובדי כוכבים בזמן הזה לאו עובדי עבודה כוכבים הן מכל מקום כיון דׁלפּפּעמים מנסכים הוין עובדי טבודת כוכבי׳ אבל לדידן דשרינן מגען וסתם יינם בסנאם מטעמא דלאו עובדי עבודת כוכבים כן אם כן כ"ה הכא דאם יחדו אללו שרי בדיעבד כמו גר חושב וישמשאלים אלא דלכתחלה מיהת אסור וראיה לזה ממאי דקי"ל לקמן סעיף ד' בהג"ה דבזמן הזה אפילו נכנס טובד כוכבים כבית שיש בו יין של ישראל ואפילו סגרו במפחח ואפילו אינו נחפם כגנב שרי בשחיה היכא דליכא למיחש שנגעו לשחוח והרי אין לך יחוד גדול מזם ואפ"ה שרי (ונראם דגם דעת העט"ז כן ומ"ש דבדיעבד אשור מיירי בענין שיש לחוש שנגט לאיזה הנאה) וכן משמע להדיא מדברי סב"ח סי' קכ"מ ס"ס ט' דלמאן דמחיר לקמן סעיף ד' ה"ה הכא אלא דחולק אלקמן סטיף ד' וכ' ולפטד"ג עיקר בהרשב"א עכ"ל . ולפעד"ג דהרשב"א אזיל לטטמיה אבל אנן קי"ל בסימן קכ"ג וקכ"ד ובדוכתי טובא דטובדי כוכבי' בזמן הזה לאו טובדי טבודה כוכבים הן ועוד נראה דסב"ח אפשר לפי שראה שהרב סעיף ד' הוליא דבריו מהג"א פרק השוכר היה קל בעיניו לדחוחה מפני דברי הרבב"א אבל באמח גם הטור (סי' קכ"ש וחום' פ' בחרא דעבודת כוכבים בשם רשב"א בשם רש"י) ומרדכי פרק בחרא דעבודת כוכבי' ואגודה שם וסמ"ג וסמ"ק והגמ"יי ואו"ה 'כלל כ"ב דין י"ד כתבו להדית כדברי הרב וע"ל סי' קכ"ע ס"ק י"ד : דק כגון שעשאו אפותיקי . מפורש או משכנו לו סחם ועיין בח"מ סי' קכ"ו :

חידושי רע"ק ביאור הגר"א

באר הימב פתחי תשובה

כובה (א) שאינו . כגון גר וחושב וישמעאלים מור ורשב"א ורמב"ם . ובפרישה ביל מכון אוד בייקת חמץ.
דייק מהכא דמגע גר חושב מותר בשחיה דאל"כ ניחוש למגעו וכ' עליו הש"ך
דוה חימה דהא ספק המחבר לעיל פימן קכ"ד פ"ב דמגע גר חושב אסור בשחיה אלה ה"ם כמ"ש רש"י דכיון דלה פלח עבודה כוכבים לה נגע ולה מנסך מיהו נראה דהיינו דוקם אם הוא בענין שאין לחוש שנגעו לשחום או להנאה אחרת כדלקמן

ם"ד בהג"ה: (ב) מפקידין. אפי' בעיר שרובה ישראל ש"ם וכחב הב"ח דלא שרי בהנאה אלא בידוע שלא נגע הא לאו הכי אסור אף בהנאה משום שאנו מוששין שמת החליפו בשלו ושלו ודתי אפור כיון שתינו חושש על מנע עובד כוכבים עכ"ל הש"ך: (ג) פייחדים. כתב הש"ך היינו לכתחילה תבל בדיעבד

חופשין שחח החניפו כפנו ושנו ודסי חפור כיון פחים ווועם על מנע עובו כוכנים של לי טי זו של המניפו בען שימו למתורה הוא להי לי מי מעם בידו אינו ואתן למהול מבחים וחינו לחוף ברוך פחיף בידוש הוא בידוש הוא בידוש להקל וכתו שכתפתי דום פוסקים דכל פר אפילו מבידוש הילו בידוש להקל וכתו שכתפתי בידוש להיים נכונים ע"ש והמתחיל בים אינו אלא מן המתחיפין דיש כאן הכב דרוש להקל וכתו שכתפתי : (שם בש"ך ח"ק ל"א) אתא לאשמועינן מכיל בידוש להקל וכתו שכתפתי בידוש להבים נכונים ע"ש והמתחיל בידוש להעם בש"ך ה"ק ל"א) אתא לאשמועינן דקמן אין לו דין ע"א כלל ונ"מ להיכא דא"ל ידעת רגלים לרבר או להיכא דאתר מכחישו כו' . כן נ"ל וזו"ק:

דגול מרבבה

ובר. ואני אומר אין מכאן ראים כי אפ"ם שהוא בשלמו אינו יכול לנקר כיון שיש בידו ליתנו למנקר סוי לים כאוו כידו לנקר. וכ"כ הסוספום בסדיא בפ"ק דגומין דף ב' פ"ב ד"ה פד אחד וכו' פ"ש:

נליון דויה מבורר ואין שייך כאן לומר, דאתחזק האימור בוראי בהאי דתיכה. ע" ניפין דף כ' ברש"י ד"ה דלא אתחזק אימורא: (סם ככנ"כ) דלא אתחזק אימורא כנון בדיקת חמץ. ע" מ"א מוף מימן תל"ו דבתוזמין אינו נאמן כ"א להעיד בגדלו מה שראה בקפנו ולהעמיר על חזקתו כנון שמירת מהרות נאמן גם בראדייתא לשמיר מה שבידו אבל לא מה שביד אחרים בר"; פ' לולב תנוול בנפרא שעל מתניתין מקבלת אשה מיד בנה או מיד בעלה: (פ"ך ס"ק ל"ל) מידו היכא רווא כידו הקפן נאמן. בתום פסחים דף ד"ב' ד"ה הפנוה

חידושי הנרשוני

ראים דאין לניחפו של ינאי מועיל לשתיקתה של אמו : (שם בש"ע פעיף נ' בחג"ה) כבון בריקת חשץ.. עי' כמג"א סוף סימן חל"ו :

משמע קצת דא"נ מדלא הקשו אלא מנשים ועברים אך מדכריהם שם ר"ה לאו יש לדקדק דנאמן דאל"כ מת שייך להאסין לקפן במינו הא נוף דבריו שאומר לא היה ברוק לא נאסינו כיון דרוא נגד ח' בדוק וצל משוד להאסין לקפן במינו הא נוף דבריו שאומר לא היה ברוק לא נאסינו כיון דרוא נגד ח' בדוק וצל משום דבירו להכנים שם המץ ושין פני יהושע שם על רש"י ר"ה מה שכמא ועיון מימן צ"ה בפ"ו מ"ק מ"ל מהר"ל : (סימן הכ"ח סעיף ה"ב) אונדם מור"ל וויד ה"ב) אצלם אול מיורין וויד ה"ב) (יורד חיב)

למ"א אחר זה: (ב) ואפי' היה היין

חתום בחותם אחד. כ"כ צ"י כסס

רשב"א דכל היכא דלא מרחת בעינן

שני חוחמות ונראה לי דלמאי דפוסק

רמ"א בסימן קי"ח וק"ל כדיעבד

חותם ח' סגי ב"כ בזה והרשב"ח

לסעמיה דס"ל בכל דוכחי לא מהני

חותם אחד וא"ל דיש לנו להחמיר

כאן אף לדידן להלריך כאן שני

חותמות דדמי למסהר יינו של שובד

כוכבים שכתב דינו בסי' ק"ל דים

בו חומרא דא"כ אף ב' חוחמות לא

יועילו אלא לריך שומר כמוזכר שם

אלא דאין זם כמטסר יינו דכאן

עיקר היין של הישראל והיה ראוי

להחיר בלא חותם כלל דמרחח אלא

כיון שיש לו מלום עליו לא מרתת

והוה כהודיעהו שהוא מפליג דשגי

לדידן בחותם ח' כמ"ם סימן קכ"מ

כוף סעיף ח' לענין הפסד מרובה:

. ברוא בידו היין אסור

משמע כל היין שבחבית *) ולא מהני

כאן סיתר דספסד מרובה דניצוק

חיבור מטעם שכתבתי בסי' קכ"ד

סעיף כ"ד כדין דקרו הסכין בחבית:

יין בתוכו , רכוחה החמר אע"ג דיש גם לעובד כוכבים שם יין

שלו או שיש לו בשותפות יין עם

הישראל אפ"ה יש היתר לפעתים כתו

שמכאר והולך:(ה) במנעול מבפנים.

כתב ב"י בשם תשובת רשב"ת

דוקא שידוע שנעלו בפנים אבל אם

חין ידוע אע"פ שיש מנעול בפנים

אין אוסרים מספק והיינו ביום אבל

בלילה אמרינן מסחמא שנעלו גם מה

בשחיהם ואין היחר אלא בבחינו ולזמן מועם ואע"ג דעכשיו כל העובדי כוכבי׳ לאו טובדי טבודח כוכבים נינהו מ"מ כאן אסור דלטנין

וכפירש" שם : ה הרשב"ם זכל סיכם דלה מירחת הסור עד שיהיו כ' הותמות: ו שם מכרייתת דפנימי של חבר וכו' ומשינויה דמשני שם דף נ מעובדה דההיה כביסה וכו' שם קמים דרכא וכדעת החום' וסראנ"ר בהשנותיו והרשנ"ם דס"ה לפוכד כוכבים גדול וכמנו כמו' וכרא"ם דהאידנא דאין הטובדי כוכבים בקיאין כמיב ניסוך גם לרפ"י בכולמי מליא לקולא: ח מטובדא דססיא רביחא וכו' דף ע"ז וכנירסת סרי"ף והרשב"ת ממרת דישרתל ועובד כוכבי': ם סור כשם סרפנ"ה: י סור נשם ר"י ושכן הסנים סרח"ש משובדה דסהות כרכת וכו' דף מ"ל והסיל לושפיול שם לף ב' (וסרבצ"ל וכ' ירוחם)

נקודות הכסת

(פִיפן קב"ח בפ"ז פ"קנ") ולא מהגי כאן היתר דהפסד מרובה כו'.הח ליסח לכהפסד מרובה כו'הח ליסח לכהפסד מלוכס ודחי שכי לנסי דנגע ש"ת ה"ל מנע עוכד כוכבים שלא בכוונה וכן בהולאת הברוא ה"ל מגע על ידי ד"א ושרי לדידן וכמ"ם כסי' ווכ" ולשתח נגע בכוונם כיון לח תישינן וכח"ש בש"ך ס"ק ח' ש"ש וכחתם סוח נתשך לשימחו כסימן קכ"ד אות ל"ג וככר השגתי שם עליו ע"ש :

ממה יהונתן

(סיסן קכ"ח בש"ע סעיף כ' בהנה"ה) וכן אם מצא בהנה"ה) ורכן אם מצא שהשבר מוכב" תופם הברוא מ". פי' לעיל סימן קכ"ד כמ"ז ס"ק ("ג שכתכ שרין זה ג"ל נוסג גם כעובדי כוכנים של עכשיו דלח הוי מגע ע"ו דבר חחר פלח דחיישינן דלמח נגם בקלוח עלמה והש"ך סק"ח בסופכתכ ומיהו לדידן דעוכדי כוכבים בומן סום לאו עובדי שכודת כוכנים הן מותר אפי' בשקדם ע"ם ולפי דבריו כל דברי רמ"א כהנה"ה זו הוא שלא לצורך סלכה לדידן ווהו בוחק גדול לכן נכחה דוורחי כוח חמת דלה דיכה דהם"ך אתרינן דודאי נגע בעינה. דיכול להיות שלא נגע כלל דיכול להיות שלא יגע כלל דודחי נגע בקילות זם לא סוי דבר פרגיל ורמ"ה חיירי שהחבים הוח שחום מלמעלה כעין שיכול לנגוע למעלה רק מותר דחמרים שנתפם עליו ວ"ຄະກ סברות בידו ותמרינן שהות עלמו הולית הברות ח"כ תזינן שחינו מרחת חיישינן דלמח נגע למעלה וחסור גם כוס"ו

כיין כיון דאינו מרחת:

יד אפרים (סיסן קכ"ח סעיף ד") כורתר בשתיה . ענה"ם ונעי חיי חיו"ד סי' קע"ג על מעשם שפחם ישראל שלקחם מסחח המרתף שהיה שם בחביות יי פתוחות ונכנסה עם עוכד כוקנים אחד לונות עם וסגרו וכתב די"ל דום לא מיקרי מני לאישתמוטי שאף שיחמר שנכנס מחיכא מפונש סשופע וסיים כה אין ולאו וכפיא כידיה וע"ש שלא החלים שמותר כשתיים מססי לכולשת לפי שכהב"ה תופם תירון בחרת לחלק בין כרכום של מותם מלכום כו' ע"ש:

נליון מהרש"א

שצלם . לכתחלה ודוקא יחוד שעה אבל פקרון לימים לשעה אבל פקרון לימים גם ריעבר אמור ת' צ"צ מימן פ"ו וע"ש עוד דרוקא כאיכא רק חשש נניעה אבל אם יש חשש נגיעה להנאתו לשתות כגון שהברוא לא היה חתוכה גם ביחור לחור אפשר אסור וכדלקמן ס"ר בהנ"ת: (ט"ע סעיף כ') אפי היה עומד בצר היין סמוך לו. עיין ש"ך לקמן ק"ל י"ב: (מ"ך ס"ק מ") ולפי זה לרידן בוה"ז כו' ע"י דבר אחר שלא בכוונה כדלעיל. וכ"ז במרתת אבל אם היין מופקד אצלו ויש חשש שהיה מסנו אסור ת' צ"צ סימן פ"ו :

ן ואפילו היה היין חתום בחותם א' . נראה דהיינו לסברת הרשב"א - כוכבים ואינו מקפיד אם יגעו בו אחרים וע"כ החמיר הש"ע לאסור והמחבר לקמן סימן ק"ל אבל למאי דכחב כרב שם ס"ב דבדיעבד כגי בחותם א' אפי' במפקיד כ"ם הכא והא דסחם כאן כדברי המחבר היינו משום דסמך עלמו אלקמן סימן ק"ל דהחם עיקר דוכחא דדין זה ועל לכתחלה להפקיד אללם מחזקינן להו כעובדי עבודת כוכבים כמ"ם

העט"ז קשם שהעתיק לברי המחבר בסתם וחפשר סבירה לים דסכח כיון דמשכנו לו הוה כדיליה וגרע טפי ולא סגי בחותם א' לכ"ע אבל בחוס' סוף פ' ר"י ד"ה המעסר מדמי להדית דין זה למטהר יינו של עובד כוכבים וכן להדיח בש"ם סוף פרק ר"ו (דף ס' ע"ב) וא"כ כי היכי דבמטהר קי"ל ר"ם קל"א דסגי בחותם אחד בדיעבד ה"ם הכח ודוק וכן משמע להדיא בר"ן ס"פ ר"י דלר"ח (°) פו׳ דהיינו בהמושל יעשה דסבירא לים דסגי בחוחם אחד ה"ם סכח ע"ם: ז ואפי׳ אין ביין שום חותם . ואפילו החביות פתוחות סרשב"ח שם וכ' הב"ח בסעיף ה' ומיהו ודאי דוקא בבית הפתוח לר"ה וישראלים עברי ברה"ר הא לאו הכי לא מירתה וע"ל סימן קל"א: ת רתלינן תמיד בדבר הרגיל. ומשמע דחיישיכן שהעובד כוכבים סוליא ברזא ולא חיישינן שהכנים אלבטו לפנים וכגע בו או שכגע ביין שילא לחוץ דרך הברוא שאו נאסר מה שבפנים ג"כ ע"י ניצוק כיון דלח חזיכן ריעוחת לפכינו וכן משמע במרדכי פ' ר"י וכדברי הרב כמו שכתב בס"ס קכ"ט ולפי זה לדידן בזמן הזה שרי אף בשתיה במקום **הפסד דהוי מגע עובדי כוכבים על** ידי דבר אחר שלא בכונה כדלעיל בי"ר קכ"ד סכ"ה בהג"ה וע"ש: מ סתומות כו' . ע"ל סי' קכ"ט ס"ם ה' : י ואפי' היה ישראל דר באותו בית. מחחר שיש לעובד

הגה [כה] וי"א דבזמן הזה שאין העובדי כוכבים מנסכין אפילו אינו כוכבים שייכות כבית . טור . וברשב"א איתא מאחר שיש לעובד כוכבים שייכות בבית או ביין וע"ל ס"ס ק"ל וקל"א מיהו הא דבעינן שידוע שסגר היינו ביום אבל בלילה מסחמת סגר כשיש לו שייכוח בבית וחסור כדלקמן ס"ם ק"ל בהג"ה וכן נקבים בדלח לא מהני בלילה : יא מותר בשתייה . אע"פ שאינו נחפס כגנב על הכניסה דמירחת שמא יבא ישראל ויראסו כוגע הרא"ש והיינו דוקא כפהטובד כוכבים יודע דמגע טובדי כוכבים אסור לישראל ויפסיד יינו בכך כדלעיל סעיף ב' הא לאו הכי לא שייך מירתת והכי אמרינן בר"ם קט"ו : יב גתפם בגגב . בכ"מ שהוזכר נחפם כגוב פירושו שאם ימלאוהו יהא נתפס כגוב כדבסמוך

חידושי רע"ק

ועובד כוכבים דרים בה אפילו בלא מפתח וחותם וע' תום' ס"פ ר"י והש"ך כאן סק"י כתב להדיא לדמות למפהר יינו . והפ"ו סק"ב כ' דאף ב' הותמות לא יועיל. ותמיהני דהא דתם בישראל דר בבית לא בעי כלל מפתח וחותם וצע"נ. זולת דנדחוק דמיירי בענין

סעיף

כ"כ רמ"ה סוף סי' ק"ל: (ן) אפילו חביות סתומות. דיכול לישמט ולומר ישן הייתי ולכך לא פתחתי לך: (ז) כדי שיפתח ויגוף. עיין פירושו סי' קכ"ט סעיף ח': (ה) ואם הוא נתפס בגנב. פי' שחם ימלאסו ישראל יהיה נחפם כדין גנב ע"פ המושל והוא אינו אלם: על הכניסה מותר בשתייה. זהו דעת ר"י שמכית כטור וכשם רש"י מביא דבנגיעה תליא מילחא וכבר כחב ב"י שרש"י לא כ"כ וע"כ סגיה רש"ל פרש"י אם נחפם כגוב על הכניסה מוחר אע"פ שאין נחפם כגנב על הנגיעה ואם אינו נתפס כגנב על הכניסה אסור אע"פ

יורה רעה קכח הלכות יין נסך

[4] (או מפכנו לו) (סור) אסור (ב) ו [י] הואפילו היה

היין (ד) חתום בחותם אחר אבל אם אין לו מלוה

על היין [יא] אף על פי שיש לו מלוה על ישראל

בעל היין [יב] והגיע זמן המלוה מותר [יג] יואפילו

היה עומר בצר היין [יר] סמוך לו ממש בכרי פישום

ידים ז [מו] ואפי' אין ביין שום (ס) חותם מפני שמאחר

שהוא יודע שיפסיד ישראל יינו הוא ירא ליגע (הּכּל״ם)

י ואפילו נמצא בירו קצף שרגיל לעלות על פי היין

מות' שאנו תולי' לומ' מדופני החבית לקחו ולא מפיו:

תגה [21] אבל דברים שאינם נמנאים אלא על פי החבים אסור (פור)

ולם אמריטן דהברוא מנפסיה נסל והעובד כוכבים הגביהו (מרדכי פ'

השוכר בשם ראבי"ה) דהליטן חמיד בדבר (ו) הרגיל :

ני^{רו] ח}בית שיש לישראל ועובר כוכבים (ד) יין **בי**ת

(ה) (ו) במנעול מבפנים (יש) שאם בא ישראל ליכנם

אינו יכול ליכנם שלא מדעת העובד כוכבים היין אסור (מל^{מ"ם}) ואם היו נקבים בדלת שישראל יכול

להסתכל ולראות משם כל החביות מותרות בשתיה

[כ] אפילו הן פתוחות ואם לאו את שיכול לראות

דרך שם כותר והשאר אסור בהנאה (ו) [כא] אפילו

חביות מ (ס) פ מתומות (כב) אם שהה (ז) כדי שיפתח

ויגוף ותנוב (סירום ויגוף ויעשה מגופה מחרת ופי' וחבוב וימב

ויינם) י [כג] ואפילו היה ישראל דר באותו בית:

ד (כד) בית שאין בו אלא יינו של ישראל ונמצא

יא מותר (י)בשתיה ואם הוא נעול במפתח מבפנים

אם אינו יב נתפס כגנב אסור בהנאה (ת) ואם הוא

: נתפס כגנב (מ) על הכניסה מותר בשתייה (°)

עובד כוכבים בתוכו אם אין הדלת נעול

בחוכו ונכנס העובר כוכבים וסגר הדלת אחריו

[יו] וכן אם מצא שהעובד כוכבים חופם (ג) הברוא בידו היין אסור

שנחפס כגנב על הנגיעה ומבואר ברש"י הטעם שכיון דנכנס שלא ברשות ודאי לנסוכי טייל אלא דמ"מ לא מתיישב לי מ"ש אע"פ שאין נחפס כגנב על הנגיעה דהיאך תמלא זה דיש לו רשות ליגע הא א"א לו ליגע אא"כ יכנס ונראה דה"ק אע"פ שאינו נחפס על הנגיעה אם היה מונח במקום מגולה כגון בשוק וכיון שגם אינו מחיירא ונכנס לשם ה"ל לגביה כמונח במקום מגולה מ"מ עכשיו הוא במקום מולנע והוא ערוד בבהלה בכניסתו ולא נגע :

שכתב אח"כ ביש נקבים בדלת דמותר היינו ג"כ ביום אבל בלילה אסור

רש"י שם ד"ה על כו' : [מ] או כו' . כמש"ש אר"א מתני' נמי כו' וערש"י ס"א א' ד"ה הממהר כו' שהיין נעשה לו משכון כו' : [י] ואפילו היה כו' . דכל היכא דלא מירהת אמור אא"כ בב' תותמות וערש"י ל"א א' ד"ה שייחד כו' והביא ראיה בת"ה מהתוספתא

מסחמא שנשלו גם מה שכ' אח"כ ביש נקבים בדלח דמוחר היינו ג"כ ביום אבל בלילה אסור כ"כ דמ"א ס"ס ק"ל : (מ) סתוסות . דיכול לישמפ ולומר ישן הייתי ולכך לא פחחתי לך: (מ) בשתיה . אע"פ שאינו נחפם כננב על הכניסה דתירחת שמא יבא ישראל ויראהו נוגע הרא"ש והיינו דוקא כשהעובד כוכבים יודע דמנע עובד

פתחי תשובה

מוסט שכי בדיפבד ודוקה במקום שאין לחוש לנגיעה ולה לשקיה להמחו כגון שהקב למעלה במגוסה הוא זר ואין שום ברוא בחבים אבל היכא דאיכא למיחש דלמא נגם להנאחו כדי לשחוק בגון שיש לחבים ברוא בולטח לחון שבקל יכול למשוך הכרוא ולשמוח מהיין יש לאסור כל סיין אסילו בדיעבד אפילו יחוד בעלמא לומן מועם ע"ם:

(ד) חתום . נראה למאי דכחב הר"ב בסימן ק"ל ס"ב דבדיעבד סני בחוחם א' חפילו במפקיד ח"כ כ"ם הכח והח דסהם כחן כדברי המחבר משום דבמך עלמו משר כני טיק משכן בניעבו מפין ימור בעמה למון מועם עם ... אלקמן סימן ק"ל דהחם עיקר דוכחה דדין זה מ"ז וש"ך : (ה) חותם. והפילו החביות פחוחות רשב"ה וכתב הב"ת ומיהו ודתי דוקה בבית פחוחה לר"ה וישרחלים עברו שם הה להו הכי לה מירהם וע"ל טימן קל"ה : (ו) הרגיל. הבל

שרי אסילו בשחיה היכא דליכא למיחש שנגעו כדי לשתוח ממנו כדלקתן ש"ד ב

לא חיישינן שהכנים אצבעו לפנים ונגע בו או שנגע ביין שילא לחוץ דרך הברוא שאו נאסר מה שבפנים ג"כ ע"י ניצוק כיון דלא חזינן ריעוחא לפנינו ולפ"ז לדידן בזה"ז שרי אף בשחיה במקום הפסד דהוי תגע עובד כוכבים ע"י ד"א שלא בכוונה כדלעיל סימן קכ"ד סכ"ד בהג"ה עכ"ל הש"ך והכ"ז חולק ע"ז ופסק דאסור כאן הכל אפי' בהפסד מרובה (ובנה"ב מחזיק דבריו שבש"ר וכחב דעיקר דלדידן שרי אף בשחיה דהוי מגע עובד כוכבים ע"י ד"א שלא בכוונה) ע"ש: כאן הכל אפי' בהססד מרובה (ובנה"כ מחזיק דבריו שבש"ך וכחב דטיקר דלדידן שרי אף בשחיה דהוי מגע עובד כוכבים פ"י ד"א שלא בכוונה) ע"ש: (1) בסגעול. כ' צ"י בשם חשובה רשב"א דוקא שידוע שנעלו בפנים אבל אם אין ידוע אע"פ שיש מנעול בפנים אין אוסרים מספק והיינו ביום אבל בלילה אמרי' שהעוכד כוכבים ידע שהישראל

יודע שכוח שם חצל כיין מירחת

וסבור השתא יזכור הישראל יינו ויבא

ויראנו וכדלעיל סי' קכ"ח ס"ב:

ב לכתחלה לא יניח כו'. ע"ל

סי' קי"ח ס"ק ליח: באפילו שהה

חנה מעביר יינו הום אמינה דוקה בזה מוחר דסבר עובד

כוכבים דלמא אחי וחזא לי אכל בקרון או ספינה דאי מפליג ליה לספינה

שביד מאי דבעי כלומר הוה אמינא דנימוש להכי המ"ל דלא חיישינן

לזה ואי חנא קרון וספינה לחוד הוה

אמינא משום דסבר דלמא אחי בדרך

אחר וקאי אצל כוחל וחזי לי אבל

בחנות סוגר הדלת ועביד מאי דבעי

קמ"ל דלא חיישינן להכי וכל הנהו

דלעיל סי' קכ"ח דאי סגר הדלת

אסור היינו בדידעינן בבירור שסגר

הדלת בענין שאין הישראל יוכל לכנום

לשם שלא מדעח העובד כוכבים אבל

בדלא ידעיכן שרי ואע"ג דאיכא מנעול

בפנים שהיה יכול לנעול אם ירלה

ומיהו ש"מ שאם בבירור סגר כאן

העובד כוכבים הדלת אסור כיון

דאיח ליה שייכות בבית ואית ליה

לאשתמוטים דברשות עומד שם שהרי

ישראל הגיחו שם וכן בהיתר דקרון

וספינה דאמרינן דטעם ההיחר דסבר

דמתח בדרך חחר וקחי חכותל ורוחם

אלמא דוקא בדאיכא דרך אחר אבל

חם אינו אלא דרך א' כיון שמפליג

שיניו ממנו אסור דהא א"א לו לבא

אא"כ חזי ליה וכן נמי אם בבירור

הפליג בספינה או קרון במקום שא"א

לרחות ודחי אסור אלא דמספיקא לא

חיישינן לום כל זם מדברי הרשב"ח

בתה"ה וזהו שסיים כאן והוא שלא

כודע כו': (ב) בר"א שיש דרך עקלתון. בגמ' חמרי׳ זה על מעביר

יינו והוא הדין השלישי שזכר

הטור והש"ע ריש הסימן וכחב ב"י

בשם הר"ן דדוקת במעביר חמרי'

כן אבל במניח עובד כוכבים בחנות

וישרחל יולח ונכנס לח בעינן דרך עקלתון דכל שעה מסהפי מיניה

דלמא כשתא אתי וחזי ישראל שכוא

מתקרב לחבית והרשב"א כתב בקרון

בהנאה במקום הפסד בזמן הזה כדלעיל ר"ם קכ"ג :

נמסס כגנב שרי דב הא"כ יש לחום (י) שנגעו לשחוח ממנו או להנאה אחרם (כך הוא בהגהוח אשיר"י ס' השוכר ועיין ט"ק ד') מיהו אם פי ההכיח כחב או שהוא בקוקן מים לחום שמא נגע בו דרך מחעסק חיישיק (מרדכי פ' השוכר ובכ"י נשם התוספות ובסמ"ג):

היי היו בשוק חביות יין ונמצא עובר כוכבים ביניהם אם הוא עובר כוכבים חלש שאימת שופמי העיר עליו ואם ימצאוהו נוגע נתפס כגנב מותר בשתייה ואם לאו אסור בהנאה. (ישיו לקמו סי' קכ"ם עוד מדינים אלו):

קכם דין המניח יין ביד עובד כוכבים רישראל יוצא ונכנס (וכה"ג) . ובו כ' סעיפים:

א (א) " המניח עובד כוכבים בחנותו ויצא או שהיה לו יין בספינה או בקרון והניחו עם העובד כוכבי' והלך לו לבית י (הכנסת) או לבית י המרחץ או שהיה עובד כוכבים מעביר לו חבית יין ממקום למקום א והניחו לבדו עם הייןויצא מותר ב[א] (לכסחלס לא ינים אדם בביחו יין או חומן אצל עובד כוכבים לבד כלל אבל בדיעבד מוחר) (מרדכי ם' ר"י כשם רחב"ן) ב [ב] אפילו שהה זמן רב ד מפני שהוא ירא בכל שעה עתה יבא ויראני [ג] י והוא שלא נודע ה (6) שסגר העובד כוכבים ו החנות ^ה או שהרחיק הקרון והספינה בענין שאין יבולים לראותו[ד] (וחפי סנד כחנות כל זמן שים שם ל סדק חו חור שיכולים לרחות בחוכו חשוב כפחות) (שם במרדכי ובפמ"ג) (ב) י בר"א ח שיש ררך (כ) עקלתון שיכול לבא עליו פתאום שָלא יראנו י וכן כשהלך לבית המרחץ הלך דרך עקלתון בענין שלא ידע העובד כוכבים שחלך לבית המרחץ אבל אם ראה שהלך (ג) ליכנס לבית המרחץ יודע שלא ימהר לבא וכן יי אם אמר לעובד כוכבים שהניח בחנות שמור לי יודע שנסתלק משמירתו יוכן אם אמר לעובד כוכבים המעביר החבית לך ואני אבא אחריך (ד) מי או שהודיעו שהוא מפליג י [ה] יי אם החביות פתוחות [ו] כיון שנעלמו מעיניו (י) אסורות יי ואם הם סתומות אם

וספינה דבעינן דרך עקלחון כמו שהעחקחי לעיל וכחב ב"י דגם הר"ן מודה בזה ולא קא ממעט אלא מניח עובד כוכבים בחנות דסתמא יכול ישראל לבוא שם פחאום ומיהו אם א"א לישראל לבא פתאום לחנות כגון שיש חלון על הפחח שיכול טעובד כוכבים לראוח ממנו אם בא הישראל משמע דאסור משום דחו לא מסתפי עכ"ל ותמוחין לי דברי הרב במ"ם דאם ים חלון כו' דאסור דחדרבה כיון דים חלון מרחת העובד כוכבים שיבח הישראל וירחה דרך אוחו החלון כמ"ם בש"ע סי' קכ"ח ס"ג ואפי' אח"ל דהיין אינו מונח נגד כחלון כאן מ"מ קשה דהח לעיל בסי׳ קכ"ח ס"ג כחב בחם יש נקבים בדלת וחין ישראל יכול לראות דמותר שהרי חין חיסור רק אם סגר הדלת במנעול מבפנים אבל אם אין מנעול סגור מותר כל

היין שבביח דמרחת ואין שם איסור מחמת שהעובד כוכבים יכול לראות דרך הנקבים ומ"ע יהיה אסור כאן כשיש חלון אם לא מבורר שסגר העובד כוכבים החנות כא ודאי ממש הדין דלעיל ונראה לחת עעם למה באמת אמרו דוקא במטביר ובספינה שלדיך דרך טקלחון לפי שהם בשדה מקום פנוי ומ"ה כל שאין שם אלא דרך א' מלי טובד כוכבי' לסוסר כל שרואם שסולך מרחוק וא"א שיבא בקרוב כ"כ אבל בבית או חנות אפשר שסלך בדרך קרוב מאד לאחד מן סבחים ובמסרם כסרף עין יבא ויראנו ומרחת ע"ב אין לריכין כאן דרך שקלחון רק בסנך חרתי דסיינו קרון וספינם ומעביר יינו אבל ברישא דמניח בחנות לא. וכ"ל פשוט דגם במעביר יין בין הבחים הוה הדין כן ולח שייך שם דרך עקלחון וחמיד מרחח בעובד כוכבים בפחחום יבוח עליו ולח החמירו אלא במקום שהוא פנוי מבחים ואין שם אלא דרך אחד כן נראה לע"ד פשוט אע"פ שבפרישה כחב דלא קאי רק אבבא שלישיח לחוד שהוא מעביר מ"מ נראם כמ"ם דקאי גם אמליטתא מאחר שהרשב"א כתב כן בפי' וחד טפמא אית לחרווייהו: (ב) ליכגם לבית הפרחץ. טמ"ם

לכם [א] (ליקום) לבחחלה כו'. דמתני חמניח קתני וכמו שדייק בריש חולין (ועט"ך (עט"ך לעיל סי' קי"ח ס"ק ל"כ) [ב] אפילו שהה כו'. כג' שלנו בנמ' אפילו מי מסיל ובירושלמי תביאו הג'א שם בד"ה וכל הביות כו' ירושלמי מעשה בספינה כו' יותר ממיל ובירושלמי הגיאו הג'א שם בד"ה וכל חביות כו' ירושלמי מעשה בספינה כו': (ליקום) (חפי' שכי כו') גם' שם וירושלמי ותוספתא כמש"ש (ל"כ): [ג] והוא שלא כו' או שהרחיק כו' . עבת"ג ושור ב' שם דבהדיא תניא בתוספתא כן המניח יינו בפונדק

כוכבים אסור לישראל ושיפסיד יינו בכך הא לאו הכי לא שייך מירחת וע"ל ר"ם קס"ו ש"ך: (י) שנגעו. ואפ"ה שרי בהנאה במקום הספד בזה"ז כדלפיל ר"ם קכ"ג ש"ך: בן בין לו שבור . ומם ש ער בשמום במקום הספד בזה"ו בדנעינ ר"ם קפ"ג ש"ך! (מ) שבור . נחב הכ"ח דלף אם פגר והרחיק אינו אופר אלא כשהחביום פתוחות או שתוחות ושהה כדי שיפיר תגופות התכיות כו' כדלקתן בסמוך גבי הודיעו שהוא מפליג וסשום הוא : (ב) עקלתון . והר"ן כחב הא דבעינן דרך עקלחון דוקה כשהעובד כוכבים חוחז החבית בידו או על כחפו אבל במנית עובד כוכבים בחנות וישראל יולה ונכנם לה בעינן דרך עקלחון דכל שעה מחירה ממנו דילמא השחא אתי ישראל ויראה מחקרב לחביות וכחב הב"י דמיירי בענין שאין העובד כוכבים יכול לראום אם בא ישראל דמחיירא פן יבא ישראל פחאום ואם"ם בחוחו החבים בידו בעי דרך עקלחון דחל"כ ח"ח שלח יראהו כשהוח

סטיף ה': יג אלא א'ב יש לחוש שנגעו לשתות . ואפ"ה פרי בנמרא עבד כוכבים כו' . בנמרא עבד כוכבים כו' . בנמרא שנגעו לשתות . ואפ"ה פרי ככמ א והניחו לבדו עם היין ויצא. אמ"פ שנכל אלו יש לעובד כוכבים שייכות ביין מוחר אפי׳ שהה כו׳ . לשון העור וכתב הפרישה ס"ב הטעם כיון

כו דין כנכב רש"י ורכיי ירוחם וכתכו הרכ בספיף שתחר זם: יא מעובדת דהכות כרכת בציינתי לעיל וכפירש"י בם וכ"כ כשמו שלום הסכים הרא"ש וכן כטכים כרשכ"ה : משנה פכודת כוכבים דף ס"ם: ב כחשה הנהחי כל"ל וכן הוח כחח"ו נפיב י"ו ח"ב מעוכדה דרכה פס דף ע' : ג שם במשנם : ד סור וכ"ל סרשנ"ח מדחמרינן נגמ' שם דנח חיישינן דינמח חחיד לים לככת וכו' ש"ש דחי ידשיק דחתיד לככת תיישינן כיון דאית לים שייכות שם בחנום ח ג"ו מדחמרינן שם דלח חיישינן דלמח מפליג לים מיישיון דלמה מפליג לים לספינתה וכו': ו שם בתשנה אם היה כחוקח המשתמר וכדמפרש רכא שם: ו מור וכ"כ הרשב"א בשם הראב"ד וכסב דמ"ה נקט לישנא דהלך לו כהסנדרים לומר דלם ידשו כם שפלך למרמן: חשם דף מ' נופל בפונדק חו שחתר לו מור: פ בכיים בם דף לים: יםם במשנה: יא לשון ספור וכן כסנו שים: יב שם

יד אפרים

(סימן קכ"ם סעיף א')שוש דרך עקלתון. ענס'ט וכו"ת בעי חיי חיו"ד סימן קע"ג צל מפשם שחירם שהלכו כולם לביסכ"ל בליל יוס"כ וסניתו מותףשל הירום פסוח וכשפחה נשחרם בבית והביהכ"ב רחוק מהכים כמו עשרים אמה וסאריך בזה והעלה להתיר בהנאה דלהחליף לא היישינן לנגישה בכדי לה חיישינן כק לצורך שתיה וכיוןשהוא חירוש בחוך ג' ימים לא שתו וכצירוף כמה פוסקים המקילין יש להקל כמה פוסקים המקילין יש להקל

עצי לבונה

(סימן קב"ם ש"ך סק"ח) שיש דרך כו' ולחנם תפה בו' . ל"ל דכאת פיכא דיכול סעובל כוכבים לרחום מרחוק חם יבח ישרחל בעיכן גם בחלות דרך עקלתון והר"ן מייני סיכא דלא יוכל להנית פחת החנות פחוחה ח"ב חין בעובד בוכבים יכול לרחות חם כא הישראל או שייך חירהם אף בלח דרך מקלחוןרק באוחו סחביות בידו לא שייך תירחת אף באין סטובד ברבכים יכול לראום דלא חיים שמא יכא לראום דלא חיים שמא יכא ביתום דנת חיים שמה יכת מחיים שמת המת מתחת בל מתחת ויכול מתחת ויכול מתחת ויכול בתיום ואם ליבע או בשנה ביין כלל . אכל בתיום אם און פשובד בוכנים יכול בתיום אם ביין כלל . אכל בתיום אם היכול בתיום אם המאר של היכול בתיום אם המאר של היכול בתיום המאר של החיים ביים מתחת בינול המאר של החיים המאר של המאר של החיים המאר של המאר חיים שמה יכוח פחחום ולה ילך כלל להחביות ליגע . ואף שיכחה חותו בספוך כשיבום מ"מ ילטרך אז להכחיק מן החביות זירגים הישראל בזה. דא"א לפשות כ"כ מיד דמ"ח נששום כיש מיד במהירות לכך תחיירא לינע בכל עם שמא יכא פחאום כיון דח"י לראותו וח"נ דרךעקלחון משח"כ כחוחו סחכים בידו כשיבות כסמוך יסלק מהנגיעה ולא ירגים הישראל כלל לכך בעינן בכס"ג דרך עקלחוןדאו יכא שמא יכוארכך פקלחון שיראה נגיעחו ביין וסטוכד כוכבי' לא יראה אומו

חף כסמוך לו שיסוק או ידו גליון מהרש"א

(סימן קכ"ם ש"ן ס"ק יי) ולדירןליכא למיחש לגניעה. עיין תוס' י"מ פ"ה דעבורת נוכבים מ"ש דבפתותות כל"ו אמר ממעם נדנוד דרוכא בסתומות כתב רמבים דאין

בו". כיון שלא הודיעו שמפליג כדלקמן כסמוך: ד מפני שהוא ירא כו'. ככ"י כשם המרדכי ס"פ ר"י ישראל שיש לו עובד כוכבים בביהו ונשאר יין בלא שמירה כיון דאימת רבועלייהו בחזקת כשרות הן שנתפס כגוב ומיהו לכתחלה אסור לעשות כן ע"כ עכ"ל ד"מ והוא בכ"י סימן זה: הן שסנר כו'. אבל סגר כו' חיישי' כיון דאית לים שייכות בכית ואית ליה לאשתמוטי דברשות עומד שם שהרי הישראל הניתו שם רשב"ח כלומר דחי לא ה"ל לאשתמוטי הוי שרי כיון דנחפם כגוב על הכניסה כדלעיל סי' קכ"ח ס"ד: ן החנות או שהרחיק. וכתב הב"ח דחף חם סגר והרחיק אינו אוסר אלא כשהחביות פחוחות או סהומות בשהה כדי שיסיר מגופות החביות כו' כדלקמן פסמוך גבי הודיעו שהוא מפליג ופשוט סוא: ז סדק או חור. ע"ל סי" קכ"ח ס"ג: דו שיש דרך עקלתון. וסר"ן כחב סח דבעינן דרך עקלחון דוקא כשהעובד כוכבים אוחז החביח בידו או על כחפו אבל בהניח וישראל יולא ונכנס לא בעינודרך עקלחוודכל שעם מחירה ממכו דילמה השחה חחי ישראל ויראהו מחקרב לחבית עכ"ל . ובב"ח חמה על הר"ן דהח בדליכא דרך עקלחון אףבחנותו איכא למיחש דמניח פחח החנות פתוחה

ורואה מרחוק אם יבא ישראל או לא ולא מירחח וכן דעת העור והכי נקטינן עכ"ל . ולחגם חמה דהא כב"י וד"מ דגם הר"ן מודה לזה ולא הוליא אלא בענין שאין העובד כוכבים יכול לראות אם בא סישראל ע"ש ואפ"ה באוחו החבית בידו בעי דרך עקלחון דאל"כ א"א שלא יראכו כשהוא בסמוך לו ויסלק ידו מיד אבל לכתרחק מן בחבית ח"ת לעשות כן מיד ודו"ק: מאו שהודיעו שהוא מפליג אכולה מילחא דלעיל קאי כדאיחא במשנה דלא כהדרישה וע"ל ס"ק כ': י אם החביות פתוחות כו'. ולדידן ליכא למיחש לעניעה אא"כ יש לו הנחה כגון שישחם חו יחליף כדלעיל סי' קכ"ח ס"ד בהג"ה וכסי'

בסעיף ו' וכן ש"ם סש"ע לך ואני אבוא אחריך דאסור אפילו ביש דרך עקלחון יחבאר שם: (ד) או שהודיעו שהוא מפליג. זה קאי אמה

שהזכיר ונכנס לכרך אל"פ ששהא לופן מרובה סותר ואם הודיש או שנעל עליו הפונדק אטור המניח יינו בספינה ונכנס לכרך אל"פ ששהא לופן מרובה מותר ואם הודיש או שהפלינה מפינתו אסור: [ד] ואפילו סגר כו'. כמש"ל מ' קכ"ח ס"ג: [ז"] אם החביות כו'. כמש"ש בסיפא חביות פתוחות כו': [ז] (ליקום) כיון שנעלמו כו'. כמש"ש בברייתא ועתום' שם

בסמוך לו ויסלק העובד כוכבים ידו מיד אבל להרחיק מן החביח א"א לעשוח כך מיד אבל אם א"ח לישראל לבא פתחום לחנות כגון שיש חלון על הפחח שיכול העובד כוכבים לרחות ממנו חם בח ישרחל משמע דחסור עכ"ל וכחב המ"ז דרברים אלו המוהין דאדרבה כיון שיש חלון מירחה העוכד כוכבים שיבא ישראל ויכאסן דרך אומו חלון אלח נ"ל פעמו של הר"ן דגבי בים וחנום א"ל דרך פקיחון דחפשר שהלך בדרך קרוב מחד לחחד מן הבחים ובמהרה כהרף עין יצח וירחנו ומירחח אבל בקרון וספינה לפי שהם בשדה במקום סטי ומש"ה כל שאין שם אלם דרך א' פני העובד כוכבים להזהר כל שרומה שהולך מרחוק ומ"מ נרמה להחמיר לף בחטם או במעביר יין מן הבחים דג"כ בעיכן דרך עקלחון: (ג) אסורות. ולדידן ליכא למיחם לנגיעה אא"כ יש לו הנאה כגון שישחה או יחליף כדלעיל סי

מתקום וכרשב"ג : ינ שם בגמ": יד טור כשם סרשב"ה במ"כ: פר שם נשם כהחב": וכהכרעת הרתב"ן הביאו הרא"ש וכר"ןשם ולום הסכימו מו שם בשם ברשב"ח מבריים השולח חכים וכו' וכשינויים להכי ירמים כין סגמות בנו לרבי ירמים כין סגמות בנו בס דף ל"ל : יו מעובדל דסביל מסוביחל וכו' בס ל"ע : יח טור בבס הרמנ"ן

ברכי יוסף

(סיטן קכ"ם שו"ע סעיף ה') הכווסר מפתח הנותו לעובד עת"ם קנחון כוכבים וכו' . מסר"ר יהושע מכ"ד מקרמקמ

יד אפרים

בוה בהנחה עכ"ם ע"ם: (סעיף ד') פקוכה. מכה"מ ושו"ם נים יסודה סימן י"ג כמנים אם סכד יין סמום בפקק בפונדק בית סשער במקום שרבים יוצאים ונכנסים והלך לשוק לקנות סת כיון שמונת במקום שרבים מצו" דינו כבית הגיחות דשרי כמ"ש בסימן קכ"ש ואשי כרבים הם עובדי

חידושי בית מאיר (ס"ב בש"ך ס"ק י"ג) מביא קוצים סמ"ב ומירולו ומקסס עליו מחנויות ודחק שלחו דוקח וקשה ח"כ סחימת ייתות וכן קשה מסעי"ח. ולענ"ד נרחס ורחי חף כעיר שייך לחלק בין יש שומרים. חתכם דוקה חט מניח עובד כוככים בהחנות ומכ"ם במעכיר עפקום למקום או המניח יינו בקרון שחין מירחת אוא על העניעה - אכל כשוכר בית בחלירו של עובד כוכבים באף על הכניסה מירחת כדמבואר כלשון הרמב"השבבכ"י סי'ק"ל כום אינו מזיק מה שיש לו שומרים כי בסרם שיכנם סשומר להגיד לו יצא סיסודי כוכבים יולת מביחו . משת"כ כפתד נגיעם שמיד ברמז בשומר יוכל ליוהר לספרחק מהיין חה ברור וסשום ללשון הרמב"ם הנ"ל . חבל לח לדכרי סרשב"ח שמכיח הכ"י: בס"ק הנ"ל בריש דכריו סכחב ומשמע וכו' נ"ב ח"י דסשיטא דאך כלא הודיטו שמפליג אייכי במסני כו

דרך עקלחון :

עצי לבונה וא"ם כנ"ל כוונחו : (ש"ך ס"ק י"ד) כו"ש דלדידן אפי' פתוח שרי . ונ"ל ללא מתיר ב"כ חלח בנקב זר ביוודלחתום לא מיישיכן דירא מעוברי דרכים . ולמגע לחוד אף דחינו מחיירה מ"מ לה שייך בזה"ו. הכל כפחח רחכ י"ל דמודם לפע"ו דחסור דקרוב לודחי שנגע כמ"ש רמ"ח לפיל סימן קכ"ח ס"ד חף בחין לו הנחה יש לחוש שמח נגע דרך ממעסק כיון דרמב. וצ"ל דום לא כוי מגע שלא בכוונה דמחיר כסימן קכ"ד כוה"ו אף ביד והיינו כיון דקרוב סדבר ליגע ולכן חסונ בום אף לדידן . ול"ע כיון דלא כוון למגע אלא דכך כיון שים מגע ממש לפנינו לא מקרי מגע שלא בכוונה

ואסור אף לדירן. וס"נ בזה

ק"ל ס"ק ח' כתבהי בשם הכ"י דבנקב קטן אע"פ שיכולין להואיא ממנו כל שאין יכולין להכנים לחוכו ליכא למיחש לאחלופי ופשוט הוא . ועי׳ בתשובת מבי"ט ח"ב סימן ר"ח מדינים חלו: יא בהפסד מרובה . הייט משום דים פוסקים דסתימת מגופה לא הוי כחוחם אבל בחוחם

אחד ממש סני בדיעבד אפילו כלא הפסד מרובה כדלקמן סימן ק"ל ס"ב: יב או יותר . אפי' עסרה או יותר ול"ד לבין סגתות דסטיף ד' דהחם העובד כוכבי' מירחח מעובדי כוכבים אחרים אבל הכא עלה אחת להם ולא מירתתי מהדדי, ב"ח: יג אסור . ומשמע דה"ה בלא הודיעו שמפליג אסור מה"ע וכ"כ בתשובת משאח בנימין סימן כ"ט וכחב ול"ד לשוכר בית בחלירו של עובד כוכבים לא סמיך העובד

שהעובד כוכבים דר בה ומלאוה יין וישראל דר באותו חלר דמוחר אע"פ שמפתח וחוחם בידו (כדלקמן ס"ם ק"ל) ומסחמא לבים הם בני ביתו משום דבעיר כוכבים אשומר משום דאפשר שיבא פתאום ולא יראו אותו מרחוק אבל בשדה סמיך שפיר על השומר ע"כ וכראם דלאו דוקא שדם ועיר אלא כל שיכול לראוחו מרחוק ולא יבא פחאום אף בעיר אסור דהא חניות משמע דבעיר היא ואפילו הכי כל צים רבים משמע דאסור: יד אם החבית פקוקה. משמע אבל אינה פקוקה אסור. דליגע אינו מתירא מעוברי דרכים והב"ח תמה על הרב בזה שסתם כהמחבר ולעיל סימן קכ"ח ס"ד כ' בהג"ה דבומן הוה דלחו עובדי עבודת כוכבים הן אפי׳ פתוחה לא חיישיכן דיגע אא"כ ישחה או כנחם אחרת ולק"מ דא"כ בכל דוכתי שכ' המהבר אסור בהנאה חיקשי הא

בזמן הזה דעובדי כוכבי' לחו עובדי עבודת כוכבים כן שרי בכנחה וכדלעיל ר"ם קכ"ג וכן בסי' ק"ל וקל"א בכל סימנים אלו צ"ל דבזמן הזה שרי בכמה דוכתי כיון דלא חיישי׳ שנגע לנסך היכא דלית ליה הנאה והרב לא הגיה שם כלום וכה"ג טובי בכמה דוכתי אלא ודאי כיון שכחב הרב בעיקר דוכתא דדינא דבזה"ז שרי א"כ ממילא משתמע דכל מ"ש המחבר אינו אלא לסברתו מלד הדין ואטו כי רוכלא ליחשב וליזיל וזה פשוט וט"ל סי' קל"א ס"ק ט"ו: בזך שלא מסר לו בו'. ואפי' אין ישראלים בעיר משום דעובד כוכבים אחרים מילתתי מעובד כוכבים זה ועובד כוכבים זה מירתת מעובדי כוכבים אחרים שמא יאמרו לישראל שנכנס . הרא"ש . וכב"י ומשמע לי מדברי הפוסקים דאפי' מסר לו מפתח סחם אמריגן לא

מסר אלא שמירת המפחח ואין לריך לומר אחוז מפחח זה עד שאבא ומכיאו. ד"מ: מזן אפי׳ אם נתפס כגנב. בין על הכניסה בין על סנגיעה ובדרישם כחב לחלק דכל שיש חיבת ניסוך עליו כמו לדין החלמוד הצריך הרשב"א שיהא פקוקה אפילו במעבר לרבים אפילו בנקב צר אבל הקום' דמיירי בזמן הזה שאין איסור משום ניסוך רק שמא יחליף להנאחו בזה מוחר בפחוחה כל שהנקב צר וכן נ"ל עיקר דגם בזמן הזה שאין חיבח ניסוך מכל מקום כל שסנגיפה היא קרוב לודאי אסור אף בזמן הזה כמו שכחב ביח יוסף בשם סרשב"א בר"ם קכ"ח לענין יחוד יין אלל טובד כוכבים ומ"ה גם כאן בנקב רחב הוא קרוב לדודאי שנגע ואסור גם עכשיו וע"כ יפה פסק רמ"א בסימן קכ"ח ס"ד לחלק בין

דמי לההיא דמניה יינו בעיר של עובדי כוכבים בלא מפחח וחוחם דהכא עובדי כוכבים אחריני מרחחי מן העובד כוכבים ואיהו מרחח מנייםו שמא יאמרו לישראל שנכנם . ב"י בשם הר"ן: ומ"ש בסטיף ו' ושמע ישראל קול הקיעה שופר הרשב"א בחה"ה הקשה דאם כן אמאי

סד"ה מ"ש. וו"ל דע"ב כי ! [] כדי שיובל כו '. איפסיק שם בנמ' כרשב"נ (ע"כ) :
[[] וי"א כו '. כמש"ש בנמ' וכי מאחר כי משום שייכא הלא"ה מותר ועתוס' שם ר"ה
מ"ם כו 'וכ"כ הרא"ה בבד"ח : [[] דיין כו '. ע"ל ט' ק"ל מ"ב : [] הא דשרי כו '.
ער או"ש שם מ"כ וריאב"ד כו 'ואפר ינמ יביושלמי בו 'כל בת"ה כ"ז : (ליקום) הא דשרי
כי '. עתומ' שם ז"ה מ"ש כו 'לכ"ג לר"י כו ' (ע"כ) : [[*] (ליקום) בלא פקק . ר"ל
זבפקק אפילו במעכר מותר . הרא"ש וו"ג בשם הרמב"ן דלא כראב"ר שכתב דוקא בסתומות
לנמרי עו"ב שם וראיה כ' הרא"ש וו"ג מדכללינהו לכולתו בבי משסע דבחד גווגא מיירי

יש בהפלגתו שיעור (ה) [1] כדי שיוכל להסיר מגופות החבית כולה י בין שהיא של מימ בין שהיא של סיד ולהחזירה ותנגב אסור:

הגה (ד)[ת]וי"א דאם הם סחומות שרי בכל ענין[מ]דיין שני ליה(ד)חותם 'ח' (דעת ר"ת) ויש לסמוך על זה דא בהפסד מרובה וע"ל סי' ק"ל ב יד הא דשרי כשיש דרך עקלתון דוקא כשהעובר בוכבים לבדו אבל אם הם (ז) שנים יב או (י) יותר יג אסור שאפשר לאחד מהם לשמור הדרך

: עקלתון והאחר יגע

נ [י] 🖷 הא רשרי בחביות פתוחות לגמרי [יא] בלא פקק הני מילי בספינה או בחנות שאין לו רשות ליגע בחבית עצמו (ת) [יב] אכל במעביר חבית ממקום למקום לא ואפילו היא חסרה (י) אסורה רחיישינו רילמא נגע ולא יירא כלל שיכול להשמם ולומר להחזיק בה כוונתי שלא תפול:

ד [יג] מי אפילו הוריעו שהוא מפליג יד אם ההבית (י) פקוקה והוא בזמן שיש (ט) הרבה עוברי דרכים כגון בין הגתות מותר שהוא מתירא מעוברי דרכים אפילו הם עובדי כוכבים:

ה (י) "המוסר מפתח חנותו לעובד כוכבים היין שבו מותר אפילו לא נשאר שום יהודי בעיר [יג] אפילו הודיעו שהוא מפליג מו שלא מסר לו אלא שמירת המפתח (יא) והוא (ס) ירא ליכנם בו יי ויש מי שאומר שלא התירו אלא כשאינו יודע שהוא מפליג ואז מותר אפילו מצאו שנכנס אבל אם הודיע שהוא מפליג מז אפילו אם נתפס עליו

בגנב אסור:

הגה ויש להקל כסברה הרחשונה (היה סברה ר"ח שכ"ה בריב"ש סימן מכ"ד וח"ה סימן ר"ן ורשב"ח) [יד] ואם עבר העובד כוכבים

מ"ה אפי בהפסד מרובה אין היתר אלא בנתייבשה: (ז) שנים או יותר כו' . לא דמי למה שכתב בסעיף ד' דבין הגיחות מוחר דכאן כל הטובדי כוכבי׳ דלשם עלה אחת להם וכולם בחשד : (ה) אבל במעביר בו'. אכל בפקק של ען מוחר כמ"ש הטור בהדיה בשם רמב"ן והרא"ש ונרתה פשוט דביינו אפילו אם אין ישראל בולך עמו כלל ובדרישב הבין שזה קאי דוקא אהלך ישראל עמו רק שהעלים עיניו ומחוך זה נכנם לקושית וחירולת וחיני יודע מי סכריתו לזה ובטור כחב דר"י מתיר אפילו בפתוחה לגמרי והקשה ב"י מאי שנא משי' קכ"ה היה נושא כובא מלאם אסורה ומוקי להך דהכא בחסירה ומו"ח ז"ל מחרץ לם בענין אחר ולי נראם דלק"מ מעיקרא דלעיל מיירי בנושא בידו ובקל יגע וה"ח להזהר חבל כחן מוליכה על כתפו כדרך המעביר חבית ממקום למקום ואינו יכול ליגע כ"כ בקלות : (ט) הרבה עוברי דרבים. כ"כ רשב"ח והחום׳ פי השוכר (דף ע׳) כתבו ג"כ בשם רשב"ם להקל אם הוא מעבר רבים אפילו עובד כוכבים וכ' דלא חיישינן לשמא נגע כיון דהאידנא לאו חיבת ניסוך טליהם וסיימו ע"ז היינו דוקא בנקב לר אבל בגיגיה או כום שפחחו רחב קל הוא ליגע ורגילות ליגע בהם דרך מחעסק עכ"ל וב"י מביאם וכחב ד"מ שיש פלוגחא בין רשב"א וכרשב"ם דלרשכ"ם א"ל שיהא פקוקה דא"כ אפילו בפחח רחב שרי

שהזכיר לעיל ג' דברים ה' מניח עובד כוכבים בחנות ב' שהיה לו יין

בספינה כו' ג' שהיה מעביר חבית ממקום למקום כו' ובהך הודעה

שמפליג יש מחלוקת שהרחב"ד והרשב"ח ס"ל דדוקח שמודישו בפירום

שמפליג כשיעור האיסור וסרא"ש אוסר אפילו אומר בסחם שיפליג

ויש להקל בזה כדעת הראב"ד

והרעב"ה דהם רבים לגבי הרח"ש

ושוד קי"ל לקולה בחם חומר שיפליג

כדי פתיחת פתח החבית לחוד אע"פ

ששוכה כדי שיפחח ויסחום ולח

כחחרים שמכיח ב"י בשם טר"ן

דמוסרי בזה וכ'תה"ה בשם הראב"ר

דאפי'בהודיעו שמפליג מותר אם יש

דרך עקלתון שיוכל לבוא תוך שיעור

פתיחם וסתימה והוא לא אמר לכו

ואבוא אחריכם: (ה) כדי שיוכל

לחסיר כו'. בטור סיים כחן חכל

אם אמר להפליג פחות מזה השיעור

אפי' יש בו שיעור שיוכל לנקוב חור

בחבית או במגופה מותר דלא

חיישינן לפתיחת הנקב וגם לח

היישיכן לזיופה פי' ב"י שלה חיישיכן

שמא הסיר כל המגופה כיון שאמר

שמפליג פחות משיעור ההוא עכ"ל

ביאור דבריו אע"ג דבאמת שהה

הישראל הרבה ואפשר שהסיר כל

המגופה מ"מ כיון שלא גילה לו

כן לא חיישיכן לזה ומו"ח ז"ל הוקשה

לו דברי ב"י אלו דה"ל להטור לומר

דהא לא אפשר לו שהיה מזייף כל

החוחם משום זה דחק עלמו בפירוש

דברי העור דאיירי בב' חותמות

וכות בתנם: (ן) וי"א דאם הם

סתומות כו' . לטור מכיא הטעם

כאן כיון דסהימת המביח הוה

סיתן וכו׳ ובסיתן ק"ל סעיף ד׳

כתבתי דוקא מיחה יבישה בעיכן

הגר"א

ומעביר בפקק היינו פתוחות: [ב] אבל במעביר כו'. כמ"ש בירושלמי והביאו הרא"ש

ור"ג ואמרינן ס' א' עובדי כוכבים דדרי כובא וישראל אויל בתריה מליא אסור כר' ואף

דשרינן שם חמרה כאן אמיר כמש"ז דתיישינן דלמא כו'. שם ברא"ש ובר"ג בשם הראב"ד

וכמ"ש שם בירושלמי לא סוף דבר מלאות כו' הביאה הרא"ש שם ודלא כמ"ש בר"ג

בתחלה דחסרות מותר כמו בכובא הנ"ל (ע"כ): ["נ"] אפי' הודיעו כו'. הנ"א שם וכ"מ

בתומ' שם ר"ה לא כו' וברא"ש עם: (ליקום) אפי' לא נשאר כו' אפי' הודיעו כו'. הרא"ש

שם ומכאן התיר ו"ה ו"ל לישראל כו' בי"ם נו' (ע"ב): ["ד"] ואם עבר כו'. כמש"ל סי'

ממנכ

נקב לר לרחב בזמן הזה: (י) הסוסר ספתח בו'. כחב ב"י דמלשון הפוסקים משמע אפילו במסר לו המפתח סתם אמרינן לא מסר לו אלא

שמירת המפחה דלא כדמשמע מלשון הרמב"ם שלריך שיאמר בפירוש שאינו מוסר רק שמירת המפחח: (יא) והוא ירא ליכנם בו. ולא

השומר ש"ך בשם מ"ב: (ו) אשורה . כמב הע"ו אבל בפקק של ען מוחר ונראם פשום אפילו אם אין ישראל הולך עמו כלל: (ו) פקוקה . כמב הש"ך משמע חבל אינה פקוקה אסור דליגע אינו מחיירא מעוברי דרכים ולדעת הר"ב בזה"ז דלמו עובדי עבודת כוכבים הן אפי' פתוחה לא חיישינן דיגע אא"ב ישתה או הנאה אחרת ומה דסחם הר"ב כאן היינו ביון שכבר כחב בעיקר דוכחא דדינא דבזה"ז שרי א"כ ממילא משחמט דכל מ"ש המחבר אינו אלא לסברחו מלד הדין והפ"ז אוסר אף בזה"ז וכחב דהעיקר כמ"ש רמ"א בסימן קכ"ח ס"ד לחלק בין נקב לר לרחב בזה"ז: (ח) ירא . כחב הש"ך ואפי׳ אין ישראלים בעיר משום דבעובדי כוכבים מחרים מירחתי מעובד כוכבים זה וזה מירחת מחחרים הרח"ם

קכ"ת ס"ד בהנ"ם ובסי' ק"ל כחבתי בשם ב"י דבוקב קפן חש"ם שיכולין להונים ממנו כל שחין יכולין להכנים לחוכו ליכח למיחש לחלופי ופשום הוח. ש"ך: (ד) חותם. אכל בחוחם א' ממש סגי בדימבד אסילו כלא הפסד מרובה כדלקמן סימן ק"ל ס"ב ש"ך. והמ"ז כחב דאפילו בהססד מרובה אין היחר אלא בנחייבשה המיחה: (ה) יותר . דל"ד לבין הנחוח בס"ד דהחם העובד כוכבים מירחח מעובדי כוכבים אחרים אבל הכא עלה א' להם ולא מירחתי מהדדי ב"ח ומשמע דה"ה בלה הודיעו שמפליג דאסור מה"ע דל"ד לשוכר ביה בחלירו של טובד כוכבים דלקתן סיתן ק"ל דמוחר תשום דבעיר לא סתיך העובד כוכבים על השותר משום דאפשר שיבא פחאוט ולא יראהו מרחוק אבל בשדה סמיך שסיר על

וחין סדק בחדר שיכולים לרחות משם חבל חם כדלת פחוח (ב"י בשם רשב"ח) ירך או אפילו רק (מ) סדק שיכולים לראותו היין מוחר (מרדכי פר"י) [שז] ואפילו אחר לו ליכנס שם (שם) אם לא אמר ליה להפליג ויוכל לכת דהעובד כוכבים מירתה (יד) וחם העובד כוכבים חינו מירחת כגון עבדי המושל שחפסו היהודי (מחפשים בבית היהודי) הכל חסור חם חין לו סימן שלח נגעו(ב"י בשם החום' והמרדכי ס"פ ר"י): ן ים ישראל ועובד כוכבים שהיו בספינה ובה יין ישמע ישראל קול תקיעת שופר שתוקעין לשבות ונכנם לעיר והניח היין שבספינה עם העובר כוכבים (יב) (יח] יאם יש דרך עקלתון שיוכל לבא עליו פתאום ^{(ים) כא} ואין שם אלא עובד כוכבים א' ים (י) כוחר היין כי אפילו אם יש בינו ליין יותר מאלפים אמה שאין אנו בעיניהם *) בחזקת שומרי שבת כראוי: ז יי היו יושבים ישראל ועובד כוכבים לשחות כל ° ז

וכנס שם אם נחסם כגנב שרי ואם אינו נחפם כגנב ויש לו התנלות על מה שנכנם אסור דן [מו] ודוקא אם סגר הדלח במנעול מכסנים

אחר [כ] יי מיינו ושמע הישראל שקורין לבית הכנסת והלך שם להתפלל ב מותר היין אם יש דרך עקלתון שיוכל לבא עליו פתאום יה אכל אם היו שותים ביחד מיין אחד ויין לפניהם על השלחן ויין אחר חוץ לשלחן והניח העובר כוכבים לבדו שעל השלחן אסור י ואת שחוץ לשלחן את [כא] שתוך פישום ידיו אסור ושחוץ לפישום ידיו

זהניח בו יין וסגר הדלת והכנים הבריח במבעת ושכח ולא סגרו במפתח והפליג ולסוף ימים הרגיש העובד כוכבים שלא היה סגור במפחח (א) והודיע הדבר ליהודי מותר. (יד) כא (כד] (ב) (סומיל ולמ יזע

בודאי תליא מילתא בזם . ובזה כיחא לי עוד מה שקשה במה שכתב בסעיףה' שהם חמר לעובד כוכבים סמעביר לך ואני אבוא אחריך דאסור דקשה למה לא ניתא שהעובד כוכבים מרתח שמא יזכור יינו ויבוא אחריו מהר ולפי הירוץ הרשב"א לא ידענא היאך יתיישב זה ולפי מה שכהבתי ניחא דריש סימן זה מיירי ודחי שהניחו בכונה וטיקרא דמילחא שם אם חושב העובד כוכבים שהאמין לו היין ולהכי אסור בהודיטו שהוא מפליג משום הכי אם אומר לו לך ואני אבוא אחריך רואה העובד כוכבים שמאמין לו היין כיון בחומר לו בילך עם היין ולא ילך אללו לשמרו למה ישתנה דעת הישראל אח"כ כיון שלא בבהלה ילא דאין שייך שינוי דעת אלא כשיולה שלה על ידי עלמו אלה על ידי אחרים או יולה שלה בכווכם ואפשר שאחר כך יזכור ויתחרט כן נראה לע"ד ברור וראיתי חירולים אחרים בזה שחינם עולים על הדעת כלל וחין לריך להשיב עליהם : (יב) אם יש דרך עקלתון כו'. זה דברי רשב"ח וחש"ג דכתבנו לפיל סעיף א' דבבית בין הבחים ח"ל לחלק אם דרך עקלחון דבכל פעם מקרי דרך עקלחון לא קפה מידי דכאן יודע העובד כוכבים שהישראל הלך לבית הכנסת ולה לשום אחד מן הבתים הקרובים אליו מ"ה כל שאין דרך עקלתון מב"ה יוכל להזהר ממנו : (יג) בדי שיסיר המגופה . ולמאי דכתב רמ"א ס"ס א' דבהפסד מרובה מותר ה"כ מותר אפי' שהה כו' אם הוא הפסד מרובה: (יד) הואיל ולא ידע העובד כוכבים שהפליג הישראל . לא דק הרב כזה ולא טיין

אסר לעיל בהודיע שהוא מפליג נימא דמידכר' ליה לחמריה ואחי דהא

כי אזיל לשבות שבת ולצלויי כרי הוא כמודיעו שמפליג ותירץ דלא אמרו

מידכיר לחמרים אלא במפליג בדברים שאפשר לעשותוכאוכללוי' ושמירת

שבת דכי מדכר ליינו אתי ועביד ככא ללויי או ישמור שבה אבל

במפליג בדברים שא"א לעשוחן כאן

כגון שמפליג לרחוץ במרחץ וכיולא

בזם אסור ועוד לריך חלמוד בזם

עכ"ל והטור הולק על זה וכחב כיון

דטעמא משום דמדכר יינו בכל דבר

שייך לומר כן אע"פ שא"א לעשוחן

כאן מ"מ לא יפסיד ייט בשבילו

עכ"ל ולריך להרץ קוטיית הרשב"ה

לדעת כעור ונרחם דסוא מחרץ

הקושיא באופן אחר והוא דבר ברור

לע"ד דאיתא בהנהו חרי עובדי

בגמרא דסיינו כך דשמע קול שביחח

שבת וקול תפלה בב"ה והלך ולא על

מנססוכירו זה ולא אמר דאזיל מעלמו

בשביל דברים אלו בלתי מתעוררות

ע"י אחר אלא ודאי דוקא בכה"ג

שאינו כולך מעלמו אלא דרך פתאום

וע"כ נשכח ביין שלו חב רואב

העובד כוכבים וע"כ הוא מירחת

שמא יחזור ויזכור ליינו מה שאין

כןבסנסו דרים ססי' בהודיע שמפליג

בודאי ניחוש בעלמו קודם הליכחו

וחושב העובד כוכבים שבכווכה

סכיה ייכו אצלו ומאמיכו ועל כן לא

מרחת ואחר כן מלאתי תירוץ זה

להרח"ה בספר בדק הביח והרשב"ח

בספר משמרת הבית דחתו בדהיים

שאין בו ממש לעין כל הרואה

דבריו בזה ורחייה לדברינו ממ"ם

בסמוך סעי' ט' וילאו שניהם בבהלה

דעיקר הדין חלוי פם כזה כמו

שיחכאר בסמוך והוא בנלמד ממה

שאמרו שם בגמרא שהמעשה היה

כך ואם כן הכא נמי נימא הכי שכיון

שהוזכר בגמרא שהיה המעשה כך

דעת הטור: בא הואיל ולא ידע כו'. כ"כ בד"מ בשם חשובת

קכ"ח מ"ד: [מון] ודוקא ט'. כמש"ש ובס"ג שם: [מון] ואפילו א"ל כו'. כנ"ל ס"א:
[ין] ואם העובד כוכבים כו'. כמש"ל מ' קנ"ח מ"ה ועתום' שם ד"ה לא מסרה כו':
[יון] אם יש כו'. כמ"ש בס"א: [יון] ואין כו'. כמ"ש בס"ב: [מ"ן מיינו. וכ"כ הרא"ש שם דאל"ג אטור כמ"ש בסתני וכשמ"א אבל כו': [מ"ן] שתוך כו'. בירושלמי הוון בש מיטר מה שעל השלחן אסור בתוך פישום ידים מה שעל הדולבקי מותר בתוך פישום ידים באר הימב

וכתב ב"י ותשמע לי תדברי הפוסקים דאפילו מסר לו המפחח סחם אתריכן לא מסר פנח שמירה המשחה וחל"ל חחוז מפחח זה עד שחבח עכ"ל: (מ) בדק . ודוקה ביום הבל בלילה לה מהני סדק כדלקתן ס"ם ק"ל . ש"ך : (י) שותר . כ' הש"ך בשם הכשב"ה דאפילו היין פחוח שרי ומשמע דאסילו הישראל הולך לשהוח

ויודע הטובד כוכבים שדעתו לפפליג אסילו הכי שרי משום דחושב כשיזלור ייט יחחרם מיד ויבא וכחב הפ"ז ואף על גב דלעיל פ"א בהודיעו שהוא מפליג אסור היין י"ל דהכא שאני דגבי שמע קול שוסר או קול חפלה בכה"כ שאינו הולך מעלמו אלא דרך בחאום וע"כ ושכח היין שלו וזה רואה העובד כוכבים וע"כ הוא שירחת שמא יזכור היין משא"כ בהני דריש הסימן בהודיעו שהוא מפליג צודאי ניחם בעלמו קודם הליכהו וחושב העובד כוכבים שבכווגה הניח היין אלגן ומאמינו ע"כ לא מירחה עכ"ל: (יא) שיסיר. ולעאי דכתב רמ"א סס"א דבהפסד מרוצה טוחר ה"ג מוחר אפילו שהה כו' אם הוא הפסד מרובה. מ"ז:

בנגיעה אסור ובכ"ח פי' נחפס כגנב על פחיחת החבית לחוד ולא ידטחי למה: ין ודוקא כו'. כלומר הא דבטבר ונכנס אסור אפי אם אינו נחפם כגנב של הכניסה ולא מפלגינן בין א"ל שמפליג או לא היינו אם הוא בענין שאין יכולים לראותו אבל אם יכול לראותו אז שרי

בלא א"ל שמפליג דאע"ג *) דאינו נחפס כגוב על הכניסה מכל מקום כיון דנתפס כגוב על הנגיעה מירחת וסבר השתח חתי ישרחל וחזי ליה כדלעיל סימן קכ"ח סעיף ג': יה או אפילו רק 'סדק כו' . ודוקא ביום אבל בלילם לא מסני סדק כדלקמן ס"ס ק"ל : ים מותר היין . שהעובד כוכבים ירא ליגע שיאמר ' עחם יזכור יינו ויבא. טוד מהש"ם. ולפירוש זה משמע דאפי' הישראל הולך לשתוח(*) ויודע העובד כוכבים שדעתו להפליג אפ"ה שרי משום דחושב כשיזכור ייט יתחרט מיד ויבה וכן משמע הרשב"א והטור להדיא מדברי והרח"ה גבי אי אמריק יזכור יינו להטור שהביג על הרשב"א דכתב

שנים שמל יכל שתם ומחרץ דהתם נכי קול שוסר מדתם דלמל יוכור של היין ויכל מיד משח"כ נכי מרחן דוודחי ונול מרבבה (סימן קב"ם בש"ך ס"ק י"ו)

לים לקב בישר סק יחן המנים היחן המניםה . ואם מנול מומד הכנים היחן למור ועיין לקמן לקמן קמן קמן קמן מים ואפשר דשם מיירי כחין הישרחל יונח ונכנם שם דכום כמו שפודימו םסות מפליג:

באר טוה

לי פחשר פנספי כן פוח שם כחושפות וכן פוח ככ") : יש פעובד' שם דף ע' : כ עול

כשם הרשכ"ח בח"ה: כא שם

כב שם כנמרא : כג שונדא

לגין פסוחין כשן שיכול לכח דרך פקלחון שלח ירח:ו סשובד

לוכנים עד שיכנם כוח ירת שתח עם יליחמו נוכר וחוור

סרשנ"ח: כה משנם שם דף

(פימן קכ"ם בש"ע סעיף ח' בהנה"ה) דואיל ולא ידע השבר כוכבים כו'. עי' ק"ו

ס"ק י"ד וש"ך ס"ק כ"ח שהסליח לחמום על ברע"ח

דבתשובת כרח"ם כתב לכיפר

אפילו כודימו שכפליג נמי

מותר ונ"ל דהנה ברשב"א כמכ

חבת דבנית יין בקרון חו בספינה כו' אם סודיע שכות

מפליג למרחן או לכ"ה אסור ומ"ם דאמרי' שמע קל שפורא שחוקפין לשנח אם יש דרך שחוקפין לשנח אם יש דרך

פקלתון מוחר דחין חנו כחוקם שוחרי שכם כרחוי כפיני פוכד

כוכנים ומרחם כל בעם שמא יכא עסה ופיכ ס"ם הכא נמי

שהפוכר כוככים מרחת כל

בר כפי מושכיה כשם סכחב"ד דחין לפוכד כוכבים רבום ליגע כיינו וחש"ם שסן

כחשונותיו פני יכושת פייו ע"ם כחורך: (שם סעיף ו') מורור חיין וכי׳ . פים וכימו שכלכו ליל כפור לבהכ"ג ונשארם כשפחם לבד ובתריםף פתוח כתב הכנה"ג דאמור בשמים ופרל בים לחם יפודם בתיכ אף כשתים: שמחוה שפתחם המרחף וכלכם שם עם סעובד כוכנים (ונות חפור כשובד כוכנים (ונות חמור כשמים ולא מלחו לכו לכתיר מרכ כנסם בגדולה בתקובם

יד אפרים

כוכבים ע"ם: (סעיף ו') ואין שם אלא עובד כוכבים א'ן באתר, שנכ"ט ונמשנ"ז ה"נ פי שסים לו יין כשר כחחתים הספינה ופליו הרבם הססים יותר משכעים שא"א לכא ליין כשר כים עשי שיפרקו וכ' סיהודי סשומר כן לסקהל וכוח כלך לו וכספינם כלכם משם לפיר דרך ישר חון לחוש סריקם ושפינם וסיין כשר

עצי לבונה

ברח"ם

שמפליג

ופמש"ל ס"כ נהנה"ה : (שם ספיף ה' ברניה) ודוקא אם סגר הדלת וכו". משלך ס"ק י"ז שכתב כלומר וכו' לפילו אינו נחסם כנוב וכו'.ולכפורם סא דוקא באינו נתפם מייכי ומחי חפילו . וחפשר דמ"ם כוח ונ"ל חם חינו נתפס וכר חו י"ל דנ"ל חפילו הם חינו נחפם כנוכ רק על סכניםם ר"ל דעל טנגיעה יהיה נחפם כגוב מ"מ אסור אף כלא א"ל שמפליג כיון שא"י לראוחו לא מרחת ועל הכניסה יכול לאשפמוטי.אכל כיכול לכאותו מותר באם יהיה נתפם כנוכ אף על הנגיעה לבד נתי פרסם וסכר השפה המי וחזי

לא כן אמר ר' בא בשם רב ששה כשם שנחנו פישום ידים למחרות כך נחנו פישום ידים למחרות כך נחנו פישום ידים לי"ג אלא מה דאמר של השלחן אמור אפילו הוץ לפישום ידים מה דאמר של הדולקבי מהר ובלבד חוץ לפישום ידים: [כב] אא"כ כו' . כרשב"ג וכנ"ל ס"א: [כב] (ליקים) ישראל כו' . כמש"ש בעובדא דשמע קל שיפורי השתא מידכר ליה להמרא כו' (ע"כ): [כב] רואיל כו' . כש"ו וש"ך: (ליקים) הואים כ' . בתשובת הרא"ש כ' אפילו הודיע

פתחי תשובה קבר (א) והנדיע חרבר. עיין כשי"ח אא"ז פנים מאירות ח"כ סי' ע"ו שססק כאם חסם כמניות כל מוחדים חחם במניות בל מוחדים מאחור ולא כמנים מפני באין בעובד כוכנים והודיע ליחודי שאחור ולא דמי להכא מפני באין העובד כוכנים מרחת שיבוא היהודי כיון שכבר חחם ע"ש: (ב) דואיל ולא ידע. עס"ז וש"ך מה שהקשו על הרמ"א ועיין כוב בתשובת הפאדת צבי חלק א"ח מי"ם

(יו"ד ח"ב)

ס"ם: כו שור וכ"כ פרשנ"ם נת"ה מסירושלמי : כז שם כמשנה: כח תשונם כרחים מעוכרת דלפיל כיו יושכין ישראל ועוכד כוככים לשתום נקודות הכסף (סימן קב"ם בש"ע ס"ו הג"ה) ברוזכת שופרי שבת כו'. ולפנ לי"ו פנומןסום סצוכני כוככים יודעין שאפילו יפסיד מס סישראל לא יחלל שבת ע"ש ממה יהונתן

כדברים שחי חפשר לעשוחן כחן כדלקמן סעיף קטן שאחר זה וכן משמע מדברי החחרונים : ובתב סרשב"א בת"ה דאפי' היין פתוח שרי ומביאו בית יוסף וכן סוא בתשובת הרח"ם כלל י"ט סימן י"ג ומביח בית יוסף ודרכי משה ומסיים בה דלא כסר"ן פרק השוכר שכתב

דמיירי כאן שהיין פקוק בפקק עד כאן לסונו ודלא כהדריםה סעיף כ"ה לדעת העור: בבותר היין. מטעם המוכר ומדלא חילק המחבר משמע דחזיל לשיטתו דהסכים בכ"י

דבדברים שח"א לעשוחן כחן אסור בהודיעו שהוא מפליג וס"ל דטעמא משום עתם יזכור יינו ויבא אין חילוק בכל דבר שייך לומר כן

אף על פי שח"א לעשוחו כאן אינו רוצה להפסיד יינו בשבילו ע"כ. וכ"כ הכ"ח דדכרי העור. דברי טעם הם (ובתשובת משאת בנימן ר"ם

כ"ט חילק דלא חיישינן בהודישו שהוא מפליג אלא א"כ כשהודישו

בפירוש אבל הכא אע"ג דידע העובד כוכבים שהפליג כל שלא א"ל

בפירום לא סמכה דעתיה דאמר השהא מדכר ישראל כו' ע"כ וקשם

דמה בכך ס"ם יודע שמפליג וכ"כ כחשו' מכי"ט חלק ב' סי' ר"ח

דף ל"נ ריש ע"נ בילחו מספינה לספינה חחרה ח"ל להודיש שמפליג

שהרי הוא רואה שמפליג וכן מוכח מחוך דברי הרא"ה דלקמן דאין

לחלק בכך) ובדרישם ר"ם זם האריך מאד אמאי לא שרינן לעיל בראם

שהלך לבית המרחץ וכן בהודיעו שהוא מפליג והוליא לפון העור

והמשנה מפשטן וגם ירד לחלק חילוקים שאינן מחקבלים וכן הב"ח

כאן נכנס בדוחקי' ע"ם וסדבר פשוט שנעלם מהן דברי הרח"ה בב"ם

דף קמ"ה ע"ב שהשיג ג"ב על הרשב"א דאפילו א"א לעשוחו כאן שרי

וו"ל שברי לצלויי לבי כניפתא אזיל ודכוחים לא אפשר לים ככא

אבל דברים אלו מוכרעים ממקומן דאמריגן שמע קל צלויי קם נפק

שמע קל שיפורי קם סלק כרי זם מוכיח שישראל זם מחוך ששמע

קולות אלו קם בטירדא כאדם נחפו וכשתה איכא למיתלי ולמימר

אנב טירדים לא מדכר לחמריה דאילו אדכר ליה לא הוי אזיל לא

לצלויי ולא לשבות דלא מפסד לים לחמרי' השתא דלמא מידכר שביק

כולהי ואתי לנטורי חמרא אבל כל שהוא פורש משם בלא טירדא אלא

ביישוב דעתו אסור ל"ש רחילה ל"ש תפלה ואלו דברי טעם ודברים ברורים טכ"ל וראוים כדברים למי שאמרם וזה נראה ברור לפע"ד

"כרא"ש כלל י"ט סי' י"ג וכן נרשם בש"ט ותימה דבהדיא איחא בחשוב'

(*) יינ לפהות

ויהזירנה ותנגב:

מותר יי ואם אמר לו הוי מוזג ושותה כל החביות הפתוחות שבבית אסורות והסתומות מותרות [כב] אא"כ שהה (יג) כרי (יוֹ) שיסיר המגופה כולה

ה (כג) כח ישראל ששכר בית בחצר העובד כוכבים

במשובמ

90

בזה רק בב"י שהביא חשובה זו ולא

סמתיק הר ולא מיבעיא כו' ואף על

גב דלעיל אמרכו כל סיולא מעלמו

ומודיעו שמפליג אסור סכא שאני

שעל כרחך לריך אתה לומר ששכח

סגירת המפתח כיון שהכנים הבריח

והתחיל בסגירת הבית ולא גמרו ואפי׳

אי לא התחיל פדיין אמריכן מסתמא

שכח מלהסגירו דאל"כ היאך עזב ביתו

פתוח בלי שומר הוה כמו יוצא בבהלה דלעיל כן נראה לע"ד פשוט דעללנוחיה

דמר גרמא ליה דלא חימא שמעתחא

מפומיה : (בור) ודוקא שיצאו

בבחלה . כן סוא לדעת סרמכ"ם

ולמדו מדאמרינן בפרק השוכר בהאי

עובדה שמעו קול חיגרה נפקו כו׳

מדהזכיר החלמוד שהיה המעשה

הודיטו שהוא מפליג דמימר אמר הטובד כוכבים כשיזכור הישראל

שלא סגר במפתח ישוב לביתו ויסגור ומרחח כו' עכ"ל והרב לא עיין

כיל מיינו וכו': כם עוכרת שם דף ש' שמעו קול חינרם וכו' : ל מובדה שם כנמ' : לא ממשמעות סגמרת וכ"כ הרמב"ם כפי"ב מסמ"ה לב עובדה שם בפומנדיחה וחמר רבה חמרה שרי מיט רוב גנבי ישראל נינסו וכחב רוכ גנכי ישנה נישה. הבים סרתיים לכשומבדיתה שכיחי ניבו שובה כלומר דכרוכ נכי פוכל כלומר דכי נכי העיר ישראל פיירי לג ריכ"ם נחשונם: לד פור וכן כתב סרשכ"ח בת"ס : לח סרשכ"ח שם : לו עובדה ם בנמרא בנסרדפה וחמר

מס יוכאר על כיין לא יבא מיד מהמוחן דסא עכ"ס לכיך כסב למרן דבשלתה כחם גבי קל שפורה שכלך לו מחמם

בתוחל דשרי מכחי טעמח:

ממה יהונתן

בהלם שפור אמרינן למרקם שמא יולור על היין ויבא משא"כ סכא שהודים שהפליג משא"ב יישוב הדעת לא מירתם פתח יכח מחה כיון פתחחלה בוך לו מפוך יישוב בדעם איכ לשימה בישכ"א דס"ל כל ביכה שחינו מוכרה להשהות אמרי' דהעובר כוכבים מרחת א"כ בנידון דידן אפינו הודים פספליג נמי מוחר כיון שאין כאן סכרת להשהות משא"כ לשינים סרא"ם מוכרת להשסות כל היכח דליכ בסלם אינו מרסת א"כ הכא מהודיע שהפליג אסור כיון דליכה כסלה שישרחל שפגר במסחת ולסי זה י"ל דסרא"ם ס"ל כסרשב"ה לכך

ברכי יוסף

סימן קע"ם: (שם סעיף י"א) נגבים שנכנסו למרתף וכו'. מעשה שכים שכלום יש לו מרתף למעם כחורו שים בו חכיום של יין וחכיום פלחום צמוקים וחטים ונבינה שם במרתף ונכנסו גנכים כמרתף וגכנו למוקים וכיולם ומלח החביות של יין פחוחות שהסירו הכלים שהיו מכוסים בסם ואין סיכר כלל אם נגעו ורוב ניני במעחלים. העלה מורי הרב זללה"ה בתשובה כ"י בלירוף כמה טעמים להחיר היין בשחי" וחין להחמיר מדינת זה פ"ד בקילור מופלג . ופי' בהשו' פרכ שבות יעקב חלק כ' פי' פ"כ כדין זם בחורך ועי' כשו"ם כים דינו של שלמה י"ד סיתן ו' ועי' עוד שם בסיתן י"ב שהחריך בענינים חלו:

יד אפרים

ע"ם: (סעיף י"א) ן אם רובן ישמעאלים. ענה"ט ונהשנ"ן ה"ח סו' ג' גנכים נכנסו לחולרות יין של ישרחל וכים שם חביות שלח כיו סחומים כרתוי רק חבן מונח מים כל חחדונקחו הבנכים כי חו ג'חין סנחת כחכן מועיל לומר דלח סכח חך כיון דישמעחלים כם מין מובשין לספק מגען שדינם כזס כגר מושב ש"ש . וכשו"ם מום סמשולש סור א' כמב חום המשולש מור א' כחב גובים שנכנסו לאולר יין והגובים ישמעאלים וגם סיין מעורב בדבש מימ חין לסתיר בתביות בתסרים רק חותם

עצי לבונה

אכל בא"ל שמשליג אסור בכל גווני אסכיכול לראותו כדלעיל אף אם נחסם כגנב מ"מ מתייחם ח"ע ממנו כיון שח"ל מתפליג ולכן פירש הש"ך כלומר וכו' דרמ"א מיירי לפיל כלא א"ל שמטליג לכן כיכול לכאוחו שכי ובא"י לכאוחו אף כום אסור כיון דאינו נחפם על הכניסה לא מירחת ואף שיסיה נהסם על כנגיעה מ"ת כא טנר כדלת ולא יוכל לראות ולכן אסור כנ"ל:

הרא"ש שם להיפך דאפילו ידע שמפליג הישראל וז"ל נ"ל דחמרא שרי בחשובת הרא"ש עצמה שכחב בפירוש וז"ל ולא מיבעיא אם לא הודיעו וראים מפרק בתרא דעבודת כוכבים כהוא ישראל ועובד כוכבים שהוא מפליג דשרי דמימר אמר השתא אתא כל שעה ומרחת אלא אפי' דיחבי בארבא וסתו חמרא שמע ישראל קל שיפורי דבי שמשי קם סליק אמר רבא המרא שרי אימא אמר עובד כוכבים סשחא קמדכר

העוכד כוכבים (יב) שמפליג הישראל מירחת ולא נגע) (השוכת הרא"ש כלל י"ס סימן י"ג) :

יורה רעה קכם הלכות יין נסך

בית שיש לישראל בו יין ועובר כוכבים רר 🗈 🗅 לממה וישראל בעלייה כב (ינ) וארובה מהעלייה לבית ויצאו שניהם בבהלה לראות חתן או הספד וחזר העובד כוכבים כג וסגר הפתח ואחר כך כא הישראל אף על פי שאין לישראל מעבר אלא דרך הבית ואי אפשר לעבור שלא יראנו הרי יין הפחוח שכבית הישראלי בהיתירו שלא סגר העובר בוכבים אלא על דעת שכבר נכנם הישראל לביתו ולא נשאר אדם בחוץ וכמדומה לו שהוא קדמו: הנה (מול) (בה] ודוקא שילאו (יד) בבהלה וחזרו דאפשר לומר שמחוך בהלמו חזר ולם דקדק יפה בכניסת ישראל אבל שלא בבהלה היין 'הסור (ב"י בשם הרתב"ם)

ל ל עובד כוכבים ששמע קול שאגת אריה ומפחרו נחבא בין החביות יין^{(כו}וסגר הדלת אחריו מותר (מז) לא אפי' הן פתוחות מפני כד שהוא אומר שמא ישראל אחר (פי) נחבא כאן ויראה אותי כשאגע: יין אם לבנכים שנכנסו למרתף ופתחו חביות יין אם רוב גנבי העיר עובדי בוכבים אסור ואם רובן ישראל מותר ואם רובן כה (כז) (מי) ישמעאלים אסור ל בשתיה ומותר בהנאה (יו) [כח] לי ואם יש ליהודים שכונה לבדם (יח) כו השאיזדרך העובדי כוכבים מפסיקתה כז הולכים אחר (יי) רוב בני השכונה אע"פ שרוב בני העיר עובדי כוכבים [כמ] ל ובמקום שרגילים להצגיע ממון בחביות

שמא ראסו בשוק כו' חמוה לי דמספיקא מי אסרינן חמרא ומאי שנא מההיא דסי׳ קכ"ח סע"ג דמספיקא לא אמרינן שנעל במפחח אע"פ שיש שם מפתח בפנים וכדמוכח ג"כ רים סי' קכ"ט כמו שהעחקנו שם אלא ברור דלה אסרו ביין נסך עד שיהה החיסור ברור כדמוכח גם כן ממתכיתין דלא כודיע שמפליג ולא אמרינן שמא חושב העובדי כוכבים שמפליג הישראל כאשר הוא האמת וכן בסעיף י׳ אנו מקילין מספיקא וכן בהרבה דוכתי גם מה שכתב הב"י דחם ילחו בבהלה חע"פ שראהו בשוק אינו מרגיש בו זהו קולא יחירה דהא לא היחה כניסח סעובד כוכבים בבהלה אלא היליאה לחוד והרבה פעמים הוא שאדם יוצא מבוהל מקול רעש שהוא בחוץ וכשנשקע הרעש מחיישבה דעתו מכ"ם כאן דנקט שהבהלה היחה מחמח חתן או הספד . דבשובו לביתו אין כאן בסלה והיה לו לבעל החלמוד ובפוסקים להזכיר שנם הכניסה ביתה בבהלה ע"כ נראה לע"ד דהא דנקט ילאו בבהלה הוא מטעם דל"ח דהיין אסור דלא מרחת העובד כוכבים שהישראל שומר היין דאם אינו מאמינו לעובד כוכבים למה ילא לחוץ ועזב את יינו ולא מחירא שמא סעובד כוכבים יסגיר הדלח כמו שעשה באמח וינסך יינו דהא יש לו שייכות בבית ע"ל הלריכו שילא בבהלה ולא זכר את יינו בעת הסיא וחושש העובד כוכבים שמא כבר זכר את יינו ובא לביתו ולפי זה אם ראהו העובד כוכבים בשוק בשעת חזרתו לביתו דבר ברור שאסור היין כל שסגר העובד כוכבים הדלח מבפנים אף על פי שהיליאה היחה בבהלה ולא אמרינן שהבהלה גורמת שהוא חושש שמא לא ראיחי יפה דאין לנו ראייה לקולא זאח אעים שבכניסה היה

10 טדיין בבהלה ושלא בבהלה אין מקום להחמיר מלד שמא ראהו בשוק דמספיקא לא מחמרינן אלא מעעה העובד כוכבים חושב שהישראל מאמינו דאל"כ למה עזב יינו ואע"ג דברים סימן זה במניחו בחנות ולא הודיעו שמפליג מוחר שאני החס דאין אנו יודעים בבירור שסגר סדלת אמרינן דלא סגרה ומרחת שיבוא מה שאין כן כאן דיש ריעוחא בפנינו דהדלח סגורה בודאי רק שיש להחיר מטעם שכבר קדמו הישראל להטליים אם אין בהלה בשטח יליאה אמר הטובד כוכבים כיון דילא לדטח ודאי נזכר אז ביינו ולמה יקדים עלמו כל כך משום הכי מחמרי׳ כיון שבדלת סגורה לפנינו ש"כ הלריכו שהיליאה היחה בבהלה ולא נזכר ביינו וכבר זכרו והקדים עלמו כנלע"ד ברור: (בוד) אפילו הן פתוחות. ואפילו אין נחפם עליו כנכב כ"כ הטור והוא מוכרה דאם לא כן מאי רבוחא ואפילו בלא נחבא שם ישראל אחר מוחר מטעם דמרחת מבעלי היין וכמ"ם סימן קכ"ח סעיף ד' וחימה על הש"ע שהשמיט זה: (יז) ואם יש ליהודים שכונה כו'. הרח"ה בבדק הבית הקשה על הרשב"ח בזה דהח רוב וקרוב הולכין אחר הרוב. וחירץ במשמרת הביח דלא אמרינן כן אלא כשאין המועע מובדל בפני עצמו אבל אם הוא מובדל כהך דסכא שיש שם שכונה לישראל לבד בטילה רוב העיר מן השכונה ההיא ולא אולינן אלא בחר רוב השכונה לחוד שאין רגל בני סעיר מצוי שם: (ירו) שאין דרך העובד כוכבים מפסיקתה . הרא"ש החמיר וכחב דבעיכן שיהא דוקא נעול

שהפלינ דלא כהרב וכ"פ פ"יו וש"ך (ע"כ): [כה] ודוקא כי'. דייק בב"י מדברי הרמב"ם הנ"ל בש"ע ויצאו מ': [כַרְן (ליקום) וסנר כי' אפי' הן כי'. עסי' קכ"ח ס"ג ומש"ש (ע"כ): [כַד] ישמעאלים כו'. כנ"ל פי' קכ"ד פ"ז: [כח] ואם יש כו'. ממש"ש רוב גנבי כו'

אלמא בתר רוב המקום אולינן דאל"כ רוב נגבי עלמא וראי לאו ישראל נינהו ובכתובות י"נ ב' וצריכי כו' משום כו' . ת"ה ועמה"ב שם : [כַמַן (ליקום) ובמקום כו' דשמא כו' . כנ' שכ' תום' שם ד"ה פתחו. ואית דל"נ מובא כו' וכ"ה ג' הרא"ש שם וש"ם (ע"כ) :

עחה כבר מכר הישראל ויבא לביתו ולפ"ז אם ראהו העובד כוכבים כשוק בשעת מזרחו לביחו דבר ברור שאסור היין כל שסגר עובד כוכבים הדלח מכפנים אע**יי**ם שהיציתה היתה בבהלה אבל אם יצא שלא בבהלה סובר העובד כוכבים שהישראל מאמין לו ולכך אינו מירחת עכ"ל: (טו) גחבא . ואפילו אין נחפס עליו כגנב . כ"כ הפור : (פו) ישמעאלים . דלאו עובדי עבודת כוכבים הן וה"ה לפאר עובדי כוכבים בזה"ו : (יי) רוב . אנ"נ דרוב וקרוב הולכים אחר הרוב אפילו בקורבה

(יב) שמפליג . המ"ז והמ"ך חולקים על הרמ"ח ופוסקים אפילו הודיעו הישראל שהוא מסליג אפ"ה מוחר דמימר אמר העובד כוכבים כשיזכור הישראל שלא סגר במפחת ישוב לביתו ויסגור ומרחת כן הוא בחשובת הרא"ש דפום החדשים עכ"ל (יג) וארובה. דמני לתחזי לכ"ע הא לח"ה דהך גיסא ודהך גיסא אסור ש"ך וע"ל סי׳ קכ"א מ"ג: (יד) בבהלה. ושעם הדבר כתב המ"ז דאם יגא בבהלה סובר העובד כוכבים דמחמת הבהלה לא זכר הישראל את יינו בעת ההיא וחושש שמא

בארמיוחא אמינא יהודאי לא נטרי שבחח וכ"ש בנדון זה דשרי דמימר אמר פובדי כוכבים השחא מידכר ישראל שלא סגר במפתח ואתי ול"מ אם לא הודיע לעובד כוכבים שהוא מפליג דשרי דמימר אמר השתא אתי כל שעה ושעה ומירחת אלא אפילו הודיע לעובד כוכבים שהוא מפליג שרי דמימר חמר טובד כוכבים כשיזכור ישראל שלא סגר במפתח ישוב לביתו ויסגור ומירחת עובד כוכבים כו' עכ"ל הרי בהדיח דאפילו הודיעו שהוא מפליג מוחר ובאמת ניכרים הדברים שהיה לפני סרב תשו' הרח"ש דפום ישן ויניציחה שנדפס בשנת שי"ב שכתוב שם כזה הלשון וכ"ש בנדון זה דשרי דמימר

לים לחמרא ואתי ואי משום שבתא

סא אמר לי איסור גיורא כי סויכא

אמר עובדי כוכבים השתא מידכר ישראל שלא סגר במפתח ואתי ול"מ אם לא הודיע לעובד כוכבים שהוא מפליג דשרי דמימר אמר עובד כוכבים כשיזכור ישראל שלא סגר

במפתח ישוב לביהו ויסגור ומירתח עוכד כוכבים כו' עכ"ל ודברים אלו גראים מוטעים והגיה הרב דוקא אם

לא כודיע לעוכד כוכבים שמפליג שרי אבל האמת יורה דרכו שגם בדפום ישן ר"ל כמו בדפום חדש

אסילו הודיע שהפליג נמי מוחר משא"ל הרמ"א ס"ל כהרא"ה ואסור אם הודיע שבויגיליאה כאשר העתקתי למעלה ועוד שהרי מביא הרא"ש ראיה מההוא ישראל ועובד כוכבים דשתו

חמרא כן' והחם אפי' כשהודיטו שהוא מפליג שרי מטעם שיאמר העובד

כוכבים עחה יזכור יינו ויבא וכמ"ם בס"ק י"ט ך' ועוד דלפי טעם

שכתב הרא"ש דמימר אמר עובד כוכבים כשיזכור ישראל שלא סגר

במפחח ישוב לביחו ויסגור ומירחת ודאי אפילו הודיעו שהוא מפליג

מותר מה"ע וכ"ל מדברי המחבר ול"ע: בב וארובה בהעלייה

לבית. דמצי למחזי לכ"ע סח לח"ה דהך גיסח ודהך גיסח חסור וכ"כ

הרשב"א ב"י וד"מ ופשוט הוא מלעיל סימן קכ"ח ס"ג: בג וסגר כו' .

וכלילה אמריכן מסתמא סגר ואוסר מאחר שיש לעובד כוכבים

שייכות בבית לדלקמן ס"ם ק"ל: כד שהוא אומר . כסם שנחבאתי

אני מפני הפחד כן אפשר ישראל אחד נחבא כאן כו' : בה ישמעאלים

בו'. דלחו עובדי טבודת כוכבים הן כדלעיל סי' קכ"ד ס"ה י"ב

וסי' קכ"ח ס"ק ח' וה"ה לשחר עובדי לוכנים בזמן הזה: בו שאין

דרך העובדי כוכבים מפסיקתם כו'. כתכ הכ"ח ובמקום הפסד

מרובה יש לסמוך אהרא"ש וטור להחיר אף כשדרך עובדי כוכבים מפסיקתה אם נעולות הן בלילה נ"ל עכ"ל . ולפטר"ג דגם הרשב"א

והמחבר מודים לזה דלא הלריכו שיהא אין דרך העובדי כוכבים

מפסיקתם אלא כשאין דלתות השכונה ננעלות בלילה והרא"ש (ורבינו

ירוחם) דהצריך שיהא דלחות השכונה ננעלות בלילה מיירי כשדרך

הרבים מפסיקתה ביום והשתא הרא"ש והרשב"א לא פליגי ודלא כב"י

וד"מ שכתבו דפליגי זה כ"ל ברור: בז הולכים אחר רוב בני השכונה

כן שמע מיניה דבהא תליא מילחא וכבר כתבתי לדעת סטור והוא העיקר דגם בעוכדא דשמע חקיעת שופר ושמע שקורין לכ"ה נמי בדוקא הוא וטעם הדבר כאן דדוקא ילאו בבהלה כתב ב"י דאם לאו דרך בהלה יש לחוש שמא ראה את הישראל בשוק והניתו

שם ובא לבית לנסך ואינו מתיירא שהרי הניחו בשוק אבל כשיולאים דרך בהלה לפעמים מניח אדם אח הבירו בשוק וכשכא לבית מולא שקדמו לבית שמתוךהבהלה עובר לפניו ואינו מרגיש בו משוסהכי חושש שמא הישראל קדמו עכ"ל הא דכתב דשלא בבהלה יש לחוש

כלילה כמ"ש ב"י נראה פשוט דהרשב"א מודה בזה דמוחר ומו"ח ז"ל - בו' . אט"ג דרוב וקרוב הולכים אחר הרוב אפילו בקורבה דמוכח כתב דבהפסד מרובה יש לסמוך על הרא"ה דמוחר בדרך העובדי כדלקמן סעיף י"ז שאני הכא כיון שנמלא בחוך השכונה גופה. פרישה סוכבים מפסיקתם וסוא כעול בלילם וסוא שלא בדקדוק דבום כ"ע וכ"כ הרשב"א במ"ם בית ה' סוף שער ד' בסדיא : בח אפילו ס"ל דמוחר ואפילו בספסד מוטט דכל שנעול בלילה עדיף טפי מאין אם רוב גגבי העיר בו'. כ"כ הטור ול"ט דבש"ס לא מחיר אלא משום ס"ם ופירש"י ספק עוכדי כוכבים ספק ישראלים ואח"ל עובדי

ומניחים אותם בין חביות יין כה אפילו אם רוב גנבי העיר עובדי כוכבים מותר (ג) דשמא לא באו אלא בשביל הממון וכשראו (ים) שהוא יין לא (יק) נגעו בו: הגה (ל) (ד) וכל זה מיירי פראינו ריעותה כגון שהיו החילה סתומות

דרך העובדי כוכבים מפסיקחה ווה פשום: (יש) שהוא יין לא

נגעו בו . החוספות כתבו וויל וחולי

כשמחפשים בכ"מ מטמוני ישראל

גם היין אסור לפי שגם לתוך החבית

הכניסו קנה ארוך לחפש בו עכ"ל

וניל דעכשיו שחנו מקילים בסחם

יינם במגע עוכדי כוכבים ע"י דבר

אחר מוחר גם אם אפי' נגעו בו בקנה

כיון דלחו למגע יין נתכוין רק לחפם

הממון הוי ליה מגעו שלא בכוונה

ושרי לדלעיל סימן קכ"ד סעיף כ"ד

ואפילו אם נגע ביד עלמו בזם היה

נראם להתיר אלא שאין להקל כ"כ

כיוןשלא נמלא בפירוש ואיהא בהג"ה

אשר"י פרק השוכר דהאידנא אין

לאסור אפילו סגר הדלח ולא נחפס

כננב אא"כ יש לחוש לשתייה או לשום

הנחה שלו עכ"ל: (ב) במקצחן ריעותא כו'. ע"כ פסק המלדכי

סוף פ' ר' ישמעאל בשם מהר"ם

נכבים שבאו למרחף ועשו ברוא לא׳

מן החביות שלא היחה מבורות

מחילה והיו שם חביות אחרות

שסיו מבורזות חחילה והשיב דלא

מחזקינן חיסורת להשחר שחין

בטם ריעותא כדאיתא בפרק גיד

הנשה וכי מפני שוטה זה נחשר כל המקולין כו' כיש שיש לומר שמן

המשובח לקחו דים דהיינו אוחה מליאה שהם עשו לה ברוא וכ"כ

ד"מ בשם ריב"ש סימן תכ"ד דלא נאסר אלא אוחה שודאי נפתח מן

הגובים ודלא כחשובת רבב"א הביאה ב"י בס"ם קכ"ח דאוסר כל היין

שיש גגבים ידועים 🕻 🖒 שיש גגבים ידועים 🗎

בזה מחרץ רמ"ח דברי המרדכי שהביח ביח יוסף דס"ל אפילו אם

ידוע שיש גנב אחד יבראל מוחר וכגמרא החיר רבה משום רוב גנבי

ישראל כן הקשה ב"י ובמילוק זה של הרמ"א א"ש *) ועי' מ"ש סי' קי"ד

סעיף י' שסותר רמ"ח דבריו שבכחן ובחמת העיקר כמ"ש כחן:

(כב) אפילו הן פקוקות . פי' נפקק של עץ דדוקה כשל טיט

מותרת דאין אימת אדם עליהם להחמיר הסתימה בטיע אלו פתחוהו

אבל בשל עץ אין עושין משום אימת האדם אלא אורחא דמילחא הוא

כיון שחין בו סורח וכחבו בהוספות כא דפקוקות ולא אמרינן משום ממון קחחי כדלעיל כי החיל חינם בחים רק לחכול ולשחות על"ל וחין

ללמוד מזה קולא לבעלי מלחמה דהאידנא שבאים לשלול ממון דמכל

מקום גם לשתות הם בחים והיינו דוקח במקום תחנותם חבל בשעה

שהם שוללים ח"ו והיינו סיפא דגשעה מלחמה אין פנאי לנסך אלא

[ל] וכ"ו כי" . דנגני כבולשת בשנת פלחמה דמי והא דאמורות כאן משום דנמצא ריעותא כמש"ד מנון כי" כמש"ש ומתחו חביתא כי" ובתשובת הרסב"ן אוסר וכ" דלא רמי לבולשת כי" ועב"י וכמר"רכי מתיר משום דשמא לא באו כי" כט"ש בש"ע וכמש"ו דמתם גנב כי" : כי" ועב"י וכמר"ו . כמ"ש בש"ע וכמש"ו דמתם גנב כי" (ב" (מ"ה מ") ומי [ל"] ואם חיה כו". כמ"ש בפג"ה (נ"ה מ") וכי

באר הימב

דמוכח כדלקמן סי"ז שאני הכא כיון שנמגא בחוך השכונה גופה כ"כ הרשב"א וכ' הב"ח ובמקום הפ"מ יש להחיר אף כשדרך העובד כוכבים מפסיקהן אם נעולות הן בלילה וכחבו הפ"ז וש"ך ע"ז דבהה כ"ע מודו אפילו בהססד מועם אם נעולום הם

בלילה: (יח) בגעו . כחב המ"ז נ"ל דעכשיו שאנו מקילין בסחם יינם במגע עובד

כוכבים ע"י ד"ח מוחר גם חפי' חם נגעו בו בקנה כיון דלחו למגע יין נחכוין רק לחפש הממון ה"ל מגעו שלא בכונה ושרי כדלעיל סי׳ קכ"ד סכ"ד ואסילו אם נגע

ביד עלמו בזה היה נראה להחיר אלא שאין להקל כ"כ כיון חלא נמנא בפירוש ואי׳ בסגסת אשר"י פ' השוכר דהאידנא אין לאסור אפילו שגר הדלח ולא נחפם כנוב

אא"כ ים לחום לשמיה או לשום הנאה שלו עכ"ל וכחב הש"ך על מ"ש המחבר אפי"

ונסחתו חבל אם היו סחומות ונמצחו פחומות או שהיו כולם פחוחות ולא נמנא בהם ריעוהא הכל שרי (בב"י ריב"ש, סי' חכ"ד ומכדכי ואנודה ורחב"ן) כמד דסמם גנב חינו לוקח יין [לא] וחם היה (כ) במקלמן ריעוסה וכפתח ההחרים שחין אנו רוחים בהן ריעוחה הכל שרי (בב"י ומרדכי מ"פ ר"י חשובה מוהר"ם) [לב] ו"ה שכל זה מיירי (לא) שיש גנבים ידועים מן העובדי כוכצים (כן משמע במרדכי פר"י והביהו הבים יוסף) אכל אם ידוע גנב אחד מישראל ומעובד כוכצים אינו ידוע (ה) אלינן בישראל הידוע. ועיין לעיל סימן קכ"ח עוד מדינים אלו:

ים איל יו)שנכנם לעיר ונכנם לבית ישראל בשעת 🕆 🗅 שלום חביות פתוחות (כב) ל יה אפילו הן (יִי) פקוקות אסורות וסתומות במגופה של מים לא מותרות ייובשעת (י) מלחמה לב אלו ואלו מותרות ולגו מודוקא בפתוחות מתחלתן אבל סתומות שנפתחו (מ) חיישינן להו: ג מא עובד כוכבים שנמצא עומר אצל הגת (כג) אם

יש בה לג מופח על מנת להמפיח (פי׳ פסיד המפים לחה במנעו מחזור ומעשה לחה גם יד החרם) לד צריך לה הדחה (יי) וניגוב ואי לא בהרחה סגי :

עובדי כוכבים וכן נראה מדברי רבינו ירוחם ויש ליישב בדוחק וקלרחי כיון שחין דין זה מלוי בינינו דחין רגילות להלכיע ממון בחביות יין וכמ"ם הרח"ם: כתב העט"ז וכן גוכים שדקרו חבית כסכין וכידם קדרה ומשכו יין לחוכה י"ח היין שבחוכה יב לההיר מטעם כ"ם שמא מחוד שהוא בהול בקדרה זו לא נגע ביין אלא מיד כשעבר השכין אח עובי השולים יצא היין ולא נגע בו בסכין ואת"ל כגע בו בסכין כיון שלא נהכוין הנכב אלא לנקוב כדי שילא היין ולח חשם למגעו ה"ל כחו שלח בכונה ושרי ויש להקל בזמן הזה שאין מנסכין עד כאן לשונו נראה מדבריו דחם ידוע שנגע בסכין חסור

כוכבים שמא לא פחחו אלא בשביל

ממון וכשראו שהוא יין פירשו אלמא

דלא מיירי אלא בספק עובדי כוכבים

וישראלים דהיינו דגנבי עובדי

כוכבים וישרחל שוין ח"כ בחין ידוע

אי רוב גנבי עובד כוכבים אי רוב

ניבי ישראל אכל ברוב נכבי עובדי

כוכבים לא דליכא ס"ס כיון דרוב גנבי

דליכא ס"ס ודבריו תמוהין דמעולם לא חמלא ס"ס כזה דהא בהך טעמא לחוד דכיון שלא נתכוין אלא לנקוב שרי ובאמח הבין כך מל' המרדכי בהבית הב"י דמחיר מטעם ס"ם וליחת דמסקנחו להחיר מהך טעמא לחוד אפי׳ בזמן הש"ם וכ"כ הרב לעיל סי׳ קכ"ד סכ"ד דשרו מהך טעמח להוד דכיון דלח כוון רק לנקוב החביח ה"ל מנע טובד כוכבים ע"י ד"א שלא בכוונה ושרי עכ"ל וכבר נתבאר שם דמגע עובד כוכבים שלא בכונה ע"י דבר אחר שרי אף לדין הש"ם וע"ש: כמ דסתם כו'. דננכים כחיל בשעח מלחמה דלקמן סעיף י"ב דמי ריב"ם שם וליע בריב"ם שם: ל אפי' הן פקוקות. דפקוקות כפתוחות דמי דכי מהדר לה לפקק לאו משום אימחא אלא משום אורחא דמילחת . ר"ן וריב"ם שם: לא מותרות . שום רחים שלה פחחום שאם פתחום לא חזרו לסורמם שאין אימת אדם עליהם . ר"ן: לב אלו ואלו מותרות. בין בחיל של מדינה זו בין כחיל של מדינה החרת כ"י וד"מ וכן מוכח: לג מופח על מגת להמפיח. מ"ל סימן קכ"ג סטיף י"ז וסימן קכ"ז ס"ה: לד צריך הרחת כו" דחייםינן שמח נגע בו דלח מירחת למיגע שהוח סבור שחינו מפסידו כיון בחין בו יין טוד: לה הדחה ונינוב ע"ל סימן קל"ח:

דחמום לי מה שסיים כחן דסחומות שנפחחו חיישינן להו והם דברי טצמו שכ"כ בספר ב"י [בשם הר"ן] וקשה אמאי לא נימא דכשביל ממון האתי דהא בשטח מלחמה הוא ול"ל דכאן מיירי במקום שאין רגילין להצניע ממון בחביות וגם התוספות שזכרתי היו יכולים לחרץ כן אלא דניחא להו לחרץ אפי' במקום שמצניעין ממון בחבית והש"ע לא איירי מזם וש"כ אנו למדים מזם דעכביו שהבעלי מלחמות מחפשים אחר מטמונים אפי' בחביות יש להקל אפי' בסחומות שנפתחו דהיינו ממש דינא דגנבי שמזכר בסעיף י"א והיינו דוקא בשעת חירום ח"ו שהם שוללים שאז אינם עוסקים בשחייה רק בשלל ממון לחוד אבל אם נשתהו שם אחר החירום הכוא ודאי פתחובו לשתוחו ואו אוחן שביו סחומות ונפתחו אסורות כנלע"ד ברור: (בג) אם יש בה מופח ע"ם להמפיח. פי' שיש בגת לחלוחית כ"כ שילחלה ידו בו כ"כ עד שחלחלה ידו אח"כ מידי אחרינא חיישינן שמה נגע דסובר שאין

מפני שומה זה נאסר כל המקולין ולא חיישינן כי היכי דובין להאי זבין להאי אלמא דכל מילתא דאי לא הזה משכהנא ריטתא הזה שריא כי משכח רישתא בחד מינייהו לא מחוקינן אימרא באחרינייתא כו' מדרכי מ' אלף של"ח ע"ש שהאריך כזה (ע"ב); [[27] ו"א כו' . ע"ש: (ליקום) וו"א כו' . ע"ל מ' קי"ר מ" ועמ"ז כאן (ע"ב); [[2] וידוקא כו' . כנ"ל

פתחי תשובה

אות מ': (ג) רשמא לא באר. שין כתשוכת כית יפקב סימן קס"א פ"ש כום: (ד) וכל זה מיירי. ציון כתשוכת שכות יפקב ח"ב סי' ש"כ שישאל ישראל ששכר מרתף כבית פובד כוככים ושם כו יין במפתח ותוחם כדינו ופ"א בלילה כאו גנכים ושברו פתח סנית ולא פאאו מה שחששו בנית העובד כוכנים ופרצו גם פתח המרתף ולמתרת הרגישה שפחה קפנה שהיו גנגים כנית ושגם פתח המרתף פתוח רצפה נכסלה א! סיהודי והלך סיהודי ומצח החביום שלמות וכחומום כמו שסים מקדם מהו דינו של אוחו יין והשיב להיתר כמכואר כאן ראם מלא החביום כמו שהיה מקדם שרי ואף דלכאורה יש לאשור כשביל שהשוכד כוכבים דר באוחו בית שפרלו בתרתף חישינן דלמת פות ובני ביתו סלכו אל סתרתף אח"כ ונסכר היין גם לוה חין לחשוש בוס"ו דמרתת כיון שיבוחל שכר כמרתף וישראל דר בחותו עיר אם ימוא בתוכו יססיד שברו ויכה נחסם כגנב שאמרו שכות עיקר כגנב שגנב מסיין אל"כ כו"ל להודע מיד לישראל שפרלו המרחף כו' פ"ש: (דן) תליגן בישראל חירוע. פיין כמשונת בית יעקב שם סוף הסי' שחולק ע"ו: (ך) שנכנם לעיר. פיין כתשוכת צ"ל סימן ל"ג מ"ש כזה:

רוב גנבי עיר עובד כוכבים מוחר דהא כש"ם משמע דאינו מוחר אלא משום ס"ם והיינו כשנכי עובד כוכבים וישראל שוין או שאינו ידוע מי המה הרוב אכל ברוב גנכי עובד כוכבים דליכה ס"ם לא (והמעיין בחום' ובאשר"י דף ל"ד בהג"ה יראה דלס"ת שמיירי דמכיות הרבה פתוחות יותר מכדי שתיה דאז אפילו ברוב עובדי כוכבים הוי ס"ס ע"ש וסיים הש"ך וז"ל וקלרהי כיון שמין דין זה מלוי בינינו דאין רגילות להלגיע מתון בחביות יין וכת"ש הרח"ש עכ"ל): (יש) פקוקות. כפחוחות דמי דכי מהדר לה לפקק לאן משום אולא משום אורחא דמילחא ר"ן וריב"ש אבל סחומות מוחרות שזה ראיה שלא פחחום שאם פחחום לא חזרו לחחום שאין אימת אדם עליהם: (כ) שלחשה. בין בחיל של מדינה זו בין בחיל של מדינה אחרס. ב"י וד"מ: (כא) חיישיגן. כסב הס"ז דסמוה הוא אמאי לא נימא בשביל ממון קאחי דהא בשעח מלחמה הוא וג"ל דכאן מיירי במקום שאין רגילין להצמע מתון בחביום וט"כ אנו למדין מזה דעכשיו שהבעלי מלחמום מחספים אחר מסמונים אפי' בחביום יש להקל אפילו בסחומות שנסחחו דהיינו חמש דינא דגנבי שמזכר בס"א והיימ דוקא בשעח חירום ח"ו שהם שולנים שאו אינם עוסקים בשחיה רק בשלל ממון לחוד אבל אם נשחהו שם אחר החירום ההוא ודאי פחחוהו לשחוח אז אותן שהיו סחומות ונפחתו אשורות כל"ל ברגר על"ל: (כב) וגיבוב דחיישיט שמא נגע צו דלא ערחת ליגע שהוא סבור שאינו מפסיל וכיון שאין כו יין עוד

א משנם שם: לא הר"ן שם דכי מהדר לפקק לאו משום אימתא אלא אורמא דמלתא משח"ב בכתומות שחם פתחום לא מזכו לסותמם דאין אימש חדם עליהן: לפ כם כתשנק משום דחין פוחי לנסך : מ סר"ן שם : סא מוכדת שם

באר חנולה

נקודות הכסף ולפיו ים להחפיר: (שם בפ"י ס"ק כ"א) ועם"ש סי' קי"ד כו' . לא ידענא מאד קאמר גם כסי' קי"ד שם לח כמג כלום ממה יהונתן

שספויג ולק"מ: (שם בש"ך מ"ק כ"ח) אפילן אם רוב נגבי העיר כו' ל"ע דנש"ם לח פסיר חלח משום ס"ם כו' מכל בשרוב ננכי שיר עובדי כוכפי ליכא ס"ם מ"ם , לפום ריספת כ"ל דס"ל להמחבר בפרמב"ם דס"ל כח דקי"ל כוב וקרוב פלך פתר רוב לפ כוי ודפי כמו רוכ מנה דהוי ם' פ"ש וכ"כ סרמנ"ם בהנ' יו"ם גני יוני שובך פ"ם פ"כ פכח מיירי שים כחן נפ כן פיפום ישראל שסם קרוב לפיין וכוי רוב וקרוב דהוי ם' ושפיר מותר דהוי פ"ם חך פ"ו קפה ברום ל דקלמר מם רוב גנב ישכחל מומר וחי חייכי שיש כחן מישום נכבי פוכרי כוככיי שהתה קרוב אמחי יהים תופר לנתרי ה"ל להיות אסור עכ"ם מלד ספק דכת רוב וקרוב הוי ספק לכן ליל דסיל להמתכר כהרת"ם ז"ל והוכת בספר אסיפת וקנים כפ"ק דכ"ת גכי קפן א' מן במנוים למוכה פטור אן סתשבר ומקשה ונככשינסו וניידי והוי כל דפרים מרוכח קסרים ומשני דהם דחמרים כל דפרים כו' לחו וכחי מרוכה קפרים חלח נחורות מורכם קפרים מנה דמ"ם סוי ם' לכך פסור מן סמעשר דודתי המר רחמנה ולה ם' לפ"ו סכם כיון דחיכה מספ בנכי ישראל הלכך אף דכל דפרים כו' הוי ספיקא והכת דתיכ' עוד משק נהדייםו סוג מ"ם תכל לעיל ברישת דפוי ספק ח' ומים כיון דרונ גנבי ישראל אף אם דמיפום נוכי פוכדי כוככים מימ לא בנכי פוקד יכופים מיש אם בנכני ישחל דיותר הוא לחלות בנכני ישחל הרוב מלחלות במישוט וגבי מעשר דרחמוא אתר ודאי חייב כמעשר והא מוד ספק בהדים החי לי דכל דפרים כו' הוי שפיר פ"ב דפ"א לחוד לח הוי פ' וכי ממינת עוד פ' כפדייהו חיכת ממינת עוד פ' כפדייהו חיכת

: ס"ם וק"ל יד אפרים

שנשחרו פחותים עים: (שם) וכשראן שהוא יין לא נגעו. ענסיע ונחשנ"ן ח"ג סימן קת"ח נוכים שנכנסו לחולר ומלחו כ' פכיום 'פכיום כחונה ומנחו כ שביוע מחומות ופמים חחד וכו נמוקים דרוכים (כוליה מסן יין ונכנו חכים חחח וכני פתחוב וכניחוב אם שלם סים ישרחל רק ישמעחלים סחכית הפתוחה יתכור לעוכד כוכבים והכלי לריך הכשר והסימם כיון שלה נששם כו מפשה הין לחוש כלום שהפילו מוכדי כוכנים ים נגעו כו להתירו כמ"ם נפס רשכ"ם שאם נגעו עובדי כוכנים חידושי בית מאיר

(כמ"י ס"ק י"ם) ונ"ל וכו' כיון דלאו למנע יין נתבוין. נ"כ פיין לעיל בסנ"ה מכוחר דאפילו נתבוין למנע יין ע"י דכר אחד לדידן שני:

גליון מהרש"א דרך ניסוך בכך: (פ"ן פ"ק כ"ז) אע"ג דרוב וקרוב כו' שאני הכא כיון שנמצא בתוך השכונה נופח ע' ב"ב כ"נ

מלואים

(מימן קכ"ם ש"ך מ"ק כ"ח) ורבריו תמוחין כו'. ע"ל ס"ל ל"ו מ"ק ל' ובט"ד ונאמת אם ידפינן בוודאי שלה נחכווין חלה לנקוב כוי שכי. חבל מידי ספיקח לא נפקח וסם"ם כוח שתח לח נהכוין חלח לנקוב וגם חם נתכוין בנקבו למגע בידו שמה מחוך שהוח כהול בקרידה לח נגע. ורק הלפון של העט"ו חיט מדוקדק כ"כ:

יתירם היא: (כד) היין פותר.

סטעם בגמרא נהי דחקיף להו יצרא

דעבירה ילרח דיין נסך לח חקיף

להו נראה לע"ד זהו דוקת לדין

התלמוד שהיו מרוחהים מחוד מ**סחם**

יינם והיו אוסרים אוחו אפילו

בהנא' אכל עכשיו שאין אנו מרוחקים

כ"כ שהרי מותר בהנחה ועוד שרחינו

רבו המתפרלים בעו"ה ואפילו אותן

שאינם חשודים על הזנות נחשדים

על שתיית סתם יינם וזה דבר

מפורסם בכל יום להיות שהאיסור

קל בעיניהם א"כ אוחן שנחשדים על

הזנות ודחי נחשדו על שתיית סתם

יינם ולא נזהר ממגע הזונה שלו

ביין שלו דמכי איתא גם בסי' קי"מ

סטיף ד' דהנחשד על החמור נחשד על הקל בעיני העולם גם בפרק

סכזקין (דף כ"ד) כלכו בחשר אחר

החיסור החמור לפני המקום לקנום

בו ע"כ נרחה לי דחמרת של חותן

הפושעים בזנות עובדי כוכבים ודאי

אסור לדידן וגרע טפי ממה שאמרו

כאן בזונה הישראלי׳ דהייןאסור משום

דאיהי נמשכה אבתרייהו כן נראה לע"ר: (בה) וחלוקים ביתידות.

*)ממוה הוא למה הוצרךחילוק יתידות בזה דהא בלאו הכי חלוקים הגגים

זה מזה ובגמרא לא הזכירו בזה חילוק

יתידות ונראם דסך וחלוקים כוה כמו

או חלוקים וכן איחא בהדיא ברמב"ם

פרק י"ג אחר שזכר חילוק החלר בראשי יחידות וז"ל וכן שני גגין

שהיה גג של ישראל למעלה ושל שובד

כוכבים למטה או שהיו זה בלד זה ויש

ביניהם מסיפס כו' עכ"ל דגם בנגין

יש לפעמים דין חילוק יתידות חה פשוע ובכל זה הטעם שהעובד

כוכבים נתפס עליו כגוב :

(בו) ודוקא שהיא סתומה בפקק.

זה למד רמ"ח ממ"ש הר"ן פרק חלו מליחות בזה דשרי חף בשחיים

למולאה ולא בעינן חותם דשאני הכא

בזה איסור ולריכה הגת הדחם וניגוב שיתבאר בסימן קל"ה ואי לא

סגי בהדחה דודאי גם אותו לחלוחית הוא יין גמור אלא שאין בו כח

להתחבר למה שבלוע כבר בגת בפנים כיון שחין בו טופח ש"מ להטפיח

כ"כ התוספות בשם רשב"ם והרמב"ם סיים אחר דין זה והרחקה

באר הגולה

נגמ' דף ס' : מב מימכח דרכח שם דף פים דנהי דתקיף להו יצרח דעבירם יצרח דיין נסך לא מקיף לכו לנסוכי שנ לבתכייהו גריר ושבהה להו לנסוכי : מד פור נשם חביו סרא"ם כתפובותיו: מה מימר' דרב ורכי יוחכן כם דף ע' : מו שם כברייםה (רכנן ככי כת בעסרום וכ"ם לגבי יין יסך: מז פלוגחת דרכ ושתוחל כ"כ דף כ"ד ופסקו הפוסקים כרכ: מח שם כנמ': ממ מור כ הרשב"א כרבי חנינה שם דחמר רוב וקרוב הולכים חחר פרוכ ואסילו בקורבה דמוכה כמ"ם החום' שם: ג מימרא דרב אפי ככ"מ דף כ"ד: נא טול וכ"כ פרשכ"א כח"ם פעוכדה דסכות חנכה דחמרה כ"כ דף כ"ד: גב כרכי חניכה כמו שליינתי בספיף דלעיל : גג פרשב"ל בח"ם : גד שם נה שם ולמדום מתם פיביא נספיף כסמוך: נו פס

נקודות הכסף בסותר רמ"ח דבריו שבכחן ולפי החתם לק"מ דוק וחשכח: (שם בפ"ז ס"ק כ"ה) תמוה וסכ"ת כזה ומסיק הפרישה ג"כ דט"ם הות: (שם בש"ע סעיף י"ח) ואין צריך לומר כשאין שם של ישראל אלא דידעינן בודאי שנגנב מכנס זו של ישראל ונמצא מינטר ככרמו של ישראל אי אמרינן ככרמו כיון דידום שנגוב מכים ה מסתמת התי חבית כות לו דלמה המרינן לה פוי מינסר ככרם זו . וכן ים להסתסק אי ידעינן בבירור שלא גנבו מכרם של מוצד כוכניי כלום ומכרם של ישראל וָה לֹח ידעינן מי נגוב חי אמרו' כיון דידעינן שלא נגנב מלום של עוכד כוככי' חסמלק מכרם פני עובו נוכבי העניק סאי סכרת דחין דרך וכו' ומותר מ"ד סאי דחין דרך כו' במקומו עומדת ומעלמה כחמי החי חבים מיהו היכח דליכח למיחש דמעלמה קחתי וגם ידעינן שלה נגובו מכרמים עוכדי כוכנים פמה ססביבותיהם ואף מהרחוקים הפניכותים וחף עת מוקים כלו מוקל לפון דרך כוי : (שם במ"ו מ"ק כ"ו) דרך, איתא לעיל מעיף ו"ב בחיל איתא לעיל מעיף ו"ב בחיל י'. ול", דל"ר דסתם כיון דפוח בבים חורחת למיפד פקק אכל סכא טעמא כוא לדאימא כר"ן פרק א"מ וז"ל דאם אימא דנגע בם לא כים דאם אימא דנגע בם לא כים חושש למזור ולסחמה אלא היה לוקם מן היין והולך לו או שהיה מוליכה לכיתו עכ"ל וכ"כ העט"ו ודוקא שהיתה וכ"כ העט"ו ודוקא שהיתה פחומה חו אפילו פקוקה בעד שאם מלאוה עובדי כוכבים מהם מנמוכ עוברי כוכנים ופתחום למם להו למול ולחיכוד כו' וכ"כ הכים הדם כרמ"ח: (שם בם"ד מ"ק כ"י) ובראה דראי אצ"ל פיירי אהכרם כו'. ל"ע לום לככה"ג

ברכי יוסף

(סעיף מ"ה) וכן אם היה גנו של ישראל למעלה מגנו וכר. עמים החתרונים ועלימו מטיף מלתי אנכי אים נעיר כקונעלם חיים שאל מחשוכות סימן ס"ב ע"ם כאורך: (סעיף י"ד בהר"ח) ורוכן אירא מתומה בפקק וכו'. עמ"ם סכב ע"ו וח"ם סכב עמ"ם דרב ביים ביים ו"ד: פר"ח בלקוטו ו"ד:

חידושי בית מאיר (סעיף י"ח בש"ך ס"ק מ") הכא כיון שנמצא תוך הכרם עדיף מפי. נ"כ גפירום מכוחר במשמרם הבים דלה כוחים כום (חלה כדעת הע"ו ם"ק כ"ו) ע"ש . וסכי מוכרת דאל"כ לא סים סלקא הה"א של הגמרת בכרם כר"ח כיון שנמנת כחותו כרם לשים סרשב"ה . מה שכמבמי בהג"ה כדעת הפ"ן היינו לדינא אכל פירוםו דכה ל"ל שכתב עיין לשון הרשב"ח שלמו :

עצי לבונח (סעיף י"ח) ואצ"ל כשאין שם וכו'. עמ"ז ס"ק כ"ז מ"ם

יורה דעה קכט הלכות יין נסך לו בותר. דבעבידחיה טרוד וחין לו פנאי לנסך. הרא"ש וטור: לז וכן כו' וחלוקים כו'. עפ"ר וכ"ח:לח שאנו תולין אותה ברוב הסביבות שהם עובדי כוכבים. אע"פ שהיא קרובה לעיר שרובה ישראל אפילו בקורבה דמוכח כדלקמן כסמוך: לם וחקנקן הוא של מוצאו . עיין

בח"מ סי׳ רנ"ט ס"ו : בן אלא אותו ברם בו'. שאין דרך לגנוב מכרם זה ולהלניע בחוכו טור ורשב"ח אבל בלא כאי טעמא הוה ברי דאף על גב דאפי' בקורבה דמוכח אזליכן בחר רובא הכא כיון שנמלא בהוך

ישראלית במסיבת עובדי כוכבים מיינה של הזונה גם כן אסור:

מוֹנ (לד] מי הניח יין בביתו בחלון פתוח ובא עובד

יד מי זונה עובדת כוכבי' במסיבת ישראל (כד) היין

מותר שאינם מניחים אותה (יגי) לנסך אבל זונה

כוכבים והכנים שם זונה וסגר הדלת אחריו ואחר כך בא הישראל ומצא יינו כמו שהניחו לו (כד) מותר

מז יה חצר שחלוקה בראשי יתידות בין ישראל לעובד כוכבים [לה] אף על פי שחביות פתוחות עומדות סמוך לחלקו של עובד כוכבים [לי] תוך פישומ ידיו מותרות לַז [לז] מי וכן אם היה גגו של ישראל למעלה מגגו של עובר בוכבים (כה) [לח] (כי) וחלוקים ביתירות מניח שם יינו אע"פ שידו מגעת שם: יו מי חבית של יין שצפה בנהר ונמצאה כנגד עיר שרובה ישראל מו אם יש בנהר מי חבית של מכשולות וסכר (פירום פחימה) אגמי מים שהיו מעמידים אותה אלו באה ממקום אחר מותרות שאין לתלותה אלא בעיר שנמצאת כנגדה ואם אין בנהר סכר אגמי מים אסורה לח שאנו תולים אותה (ט) ברוב הסביבות שהם עובדי כוכבים [לט] ∞ ואם נמצאת כנגר עיר שרובה עובדי כוכבים אם רוב הסביכות ישראל ויכולה לבא שם דרך ישרה שלא תמבע מותרת אפילו קרובה הרבה לעיר של עובדי כוכבים עד שמוכיח קורבתה שהיא של עובד כוכבים מניחים הקרוב והולכים אחר הרוב יואם לאו היין אסור בהנאה למ והקנקן הוא של מוצאו ואם בא ישראל וגתן בה סימן אף היין מותר והרי הוא של מוצאו דכיון דרובה עובדי כוכבים נתיאשו הבעלים (בו) [מ](ודוקה שהיה סמומה (כו) נפקק הכל פחוחה לנמרי היין הסור דחיישים שמח נגעו כו) (כך משמע מהר"ן פח"מ וכן הוח בחח"ו ני"ו):

יח (מא) יי חבית של יין שנמצאת בכרמו של ישראל ויש כרמים אחרים של ישראל סמובים וכרמים רבים מהם של עובדי כוכבים סביבותיהם אע"פ שרחוקים משל ישראל החבית אסורה דאזלינן בתר רובא יי אף ע"ג דאיכא קורבא דמוכח דשל ישראל היתה *)(בז)ואין צריך לוכר בשאין שם של ישראל כו אלא אותו(₪)כרם [מב] וה"ה להקל כגון שנמצא בכרמו של עובד כוכבים יי אע"פ שיש ברמים אחרים של עובדי כוכבים אי איכא כרמים של ישראל רבים מהם אפילו דחוקים מהם הולכים להקל (מג) יי והוא שיושבת בין ההרים שאינו מעבר לעוברי דרכים הא לאָו הכי אסורה שרוב עוברי דרכים עוברי כוכבים הם ושמא מהם נפל יי והני מילי בבקבוק אבל חבית שאין דרך עוברי דרכים להוליך כיוצא בו אין תולים בהם : ים " נודות יין שנמצאו מושלכים בדרך אם רוב שופכי יין ישראל מותרים אם הם נודות גדולים אבל אם הם קטנים שררך עוברי דרכים להוליך כיוצא

בהם אסורים שאנו תולים בהם שרובם עובדי כוכבים ואם היו גדולים וקטנים מותרים כולם שהגדולים מוכיחים על הקמנים שהם משופכי יין והרי רובם ישראל והקמנים (כח) להכריע המשא באו:

דאילו נגע בה טובד כוכבים לא היה הובש לחזור ולסוחמה אלא היה לוקח יין והולך לו הלכך כל שאנו רואים סחומה מוחרת עכ"ל משמע דבפחותות אסורות ונראם לי דאפי' אם סחומה בפקק של עץ דאסור *) דהא איתא לעיל סעיף י"ב בחיל שנכנס לעיר דפקוקות של עץ אסורות דאורחא דמילחא שמחזירין שם פקק עץ שאין בו עורת והם ג"כ דברי הר"ן בפ' סשוכר אלא ע"כ מה דכתב הר"ן בפרק א"מ דהסחימה היא הוכחה שלה נגעו בה היינו בסתימת טיט ומזה סתירה למ"ש רמ"ה דאם היא סתומה בפקק והיינו של עץ דמוחר ולא אסור אלא בפתוחה לגמרי שהרי הוכחנו דאין היתר אלא בשל טיט דוקא: (בז) ואצ"ל בשאין שם של בו'. קשה למה כתב האי אל"ל ועוד קשה שהטור מסיק בטעם זה האח"ל שאין דרך לננוב מכרם זה ולהצניע בחוכו עכ"ל וקשה למה לי טעם זה הא בלאו הכי אסור (*) מטעם דרוב וקרוב הולכין אחר הרוב ובגמרא בעי לחח טעם באמח מכום רוב ודחי לם דרך דחיים שמא ההיחר מטעם דאין דרך להצניע בחוכו וכיון דאכן קי"ל באמת דסולכין אחר הרוב למה כתב הטור הטעם האחר *) ונראה דהאי אל"ל מיירי שהכרם הוא מופרש לגמרי ואין סביבו לא כרם ישראל ולא כרס עובד כוכבים ולא נקע באין שם של ישראל אלא שעיקר ההיתר ברישא הוא משוש סביבות שהם ישראל אתר כאן דאם אין שם אותו ססיתר והכרם הוא מופרש מכל לד מן הכרמים ה"א ניזול בתר כרם זה וכמ"ש לעיל ר"ם י"א בשם משמרת הבית קת"ל דחדרבה פשוע טפי לחיסור מטעם אחר דאין כו' וסאי טעמא שייך טפי בכרם יחידי שאין דרך להלניע שם הגניבה ממנו כי ודאי ירגיש בו בעל הכרם בהמלאו אותו כי ממנו לוקה לכך מיושב שפיר לשון אין לריך לומר : (בח) להבריע המשא באו . פי' כשיש שני נודות

(*) כנ"ל וכ"ם נטור . וברוב ספרים גרסי מוסר חם שיכוש ומ"ש וכגמ' כו' ודחי לם דרך דחים שמא ההיחר מטעם דאין דרך להזניע כו' משום דבגמ' מיירי בומוא בכרם של פרלה וסביבות הכרמים הוא דהיפר חד כסיפא דהך דינא וה"ם להקל כו' בי טעם אחד לשניהם . והמעיין ימוא :

ביאוד בהג"ה: [לד] הניח כו'. כמש"ש נ"א א' לנסך אין פנאי וה"ג דפריר בה: [לד] (ליקים) איל שחביות פתוחות כש מדרותיו כו' ובברייתא שופת שם פירות: [לד] (ליקים) אילש שחביות פתוחות כש מדרותיו כו' ת"ש כו' ת"ש כו' (ע"כ): [לד] (ליקים) וכן אם כו'. אע"ג דאמרינן שם א"ל ו' יוחנן כו' היינו לרשב"ג אבל לרבנן אף בכה"ג פתורות. ת"ח וכ"פ הרמב"ם והפור ועוד בנם' נגין זה כצד זה וכ' הרמב"ם אבל מש"ע השמשה דב"ש היא: [לד] וחלוקים ביתידות. רסב"ם דומיא דחצר אבל הרשב"א והפור לא כ' כגנים חלוקים ביתידות ועלה"ם (ע"כ): [לד] ואם נמצאת כו'. עתום' שם כ"נ

וע"ל סימן קכ"ג סי"ז וסימן קכ"ז ס"ה וסי׳ קל"ה: (כג) לצמך . כחב הפ"ז מ"ל זהו דוקא לדין החלמוד שהיו מרוחקים מאד מסחם יינס והיו אוסרים אותו אפי׳ בהנחה חבל עכשיו שחין חנו מרוחקין כ"כ שהרי מותר בהנחה ועוד שרחינו רבו המתפרצים בעו"ה ואפילו אותן שאינן חשודים על הזנות נחשדים על שחיית בחם יינם וזה דבר מסורסם בכל יום להיות שהחיסור קל בעיניהם א"ר אוחן שנחשדים על הזנות ודאי נחשדים על שתיית סתם יינם ולא נזהר מתגע זונה שלו ביין שלו מ"כ ל"ל דחמרת של אוחן הפושעים בזנות עובד כוכבים ודתי אסור לדידן וגרע ספי ממה שאמרו בכאן בזונה ישראלים דהיין אסור מטעם דאיהי נמשכח

ב' בד"ה רוב . ועור נראה לר"י כו' : [ב] ודוקא כו' . עמ"ז וכ"כ בת"ה שם סוף ש"ר יש מי שפי' בחב"ח ול"ג דא"כ מאי למימרא ועוד דלא אמרו חב"ה אלא במפקוד דמירתת ומצרח של בוות ותנוא כם אית כשים או היו לאה את בשקר די די ותנו המרח המל כגולשת בשעת שלום כל ותונור ומותם משא"ב במציאה דלמה פרת כל ומתומות מותרות דה"ל כגולשת בשעת שלום כל וכ"כ הר"ן ונ" בב"ם שם ע"ש: [מא] חבית כל . ממש"ש כ"ד א' הדוא כל לימא כל ואנן קי"ל כר"ה ואף בקורבא דמוכח כנ"ל: [מא] וה"ה להקל כל . דהא שם אמר להקל: [מא] (ליקום) והוא שיושבת כל . כמש"ש כ"ג ב' וערש"י כ"ד א' ד"ה בי קופאי כל אלמא אפילו תוך הכרם עצמו ושם חיישינן לעוברי דרכים:

מכחרייהן עכ"ל: (כד) בותר. דאין לו פנאי לנסך [דבעבידתי' עריד] הרא"ם והעור: (כה) והלוקים. כתב המ"ז ונראה דהך וחלוקים הוה כמו או חלוקים דאם הם חלוקים בגנות א"צ להיות חלוקים ביחדות עכ"ל: (כו) ברוב. אע"פ שהיה הרובה לעיר שרובה ישראל אפילו בקורבה דמוכח ש"ך ועי' בח"מ פימן רל"ם ס"ו : (כז) בפקק . כתב המ"ז מ"ם רמ"א דאם נסתם בפקק דסיינו של ען דמותר זה אינו דאין היתר אלא בשל טים דוקא (ובנה"כ השיב עליו וכחב דוקא בבית אורחא דמילחא למיהדר פקק של עץ אבל הכא אם איתא דמע בה לא סיה חושש לחזור ולפותמה שהרי הניחה ללכח לאיבוד וכ"ב הב"ח): (כח) ברש.

שעיקר ספיתר נרושא וכו' דאם אין שם אותו ססיתר וכו' . ור"ל דאף דבאתת אסור ברושא דהולבין אחר הרוב פובדי כוכנים אך עכ"פ ש"ד להחיר מטעם הורבה דישראל לזה מחלק דדוקא אם יש בסכיבות כרמים של ישראי נליון מדרשא ב' תר"ה דוב וקרוב : (ש"ן ס"ק מ') שאין דרך לגנוב מכרם זה . ורוקא יין אבל עינבי מצגעי לקבן סיכן רצ"ר סיכן יא:

זם גדול וזם קטן וסגדול מכביד קלת המשח ללד אחד מניחין נוד קטן הכרה עדיף טפי וכמ"ש בס"ק כ"ו: בוא פותר. עיין בריב"ש הביאו אלל להפווח המשח כ"כ רש"י: (במי) לשאוב מים מבור כו'. הב"י מתיר מכמה טעמים ולבסוף כתב וכ"ש בנדון זה שלא כמלא פי' וא"כ שיש לו לאשחמוטי למה נכנס מאחר דאינו נחפס כגנב על סכניסה ממילא חמרא אסור הפ"ה מותר כיון שהיה סגור חחילה שם לא הוא ולא אחר וע"ל סי׳ ק"ל סוף ס"ח בהג"ה דאם היה חבית במפתח לא היה לו לזייף לפתוח

המנעול של הישראל בלי ידיעתו ונתפס כננב ומרתח כ"כ הריב"ם והאריך כמ"ש ב"י בשמו. ומשמע דאילו לא היה סגור תחילה במפחח כוב אסור כאן משום דלא נתפס כגנב דיכול לומר לדלות מים נכנסתי ותמוה לי דבלאו הכי נמי מותר כאן כיון שמנחו כפתח פתוח דהח חמריכן לעיל סימן קכ"ח סעיף ג' ד' דחין איסור רק בסגר העובד כוכבים הדלת בפנים ומספיקא לא אמרינן שמח סגר הוח עלמו במנעול כמ"ם לעיל בשם הרשב"א ריש סימן זה וא"כ כאן יש לנו להחיר אפילו בלא סגרו ישראל תחילה ואפשר דריב"ש לא ש"ל הך דהרשב"ח דלעיל חבל חכן דקי"ל כן חין לורך לומר דישראל סגרו חחילה כן נרח' לע"ד: (ל) וכן באחת שממנה מפתח מרתף שלה ולה מלאם במקומה ומלאה כד של יין כו'. כן לריך להיות: (לא) ואיכא רגלים לדבר בו'. מכוחר שם במרדכי דחם יש לתלות שישראל סחמו מוחר: (לב) מיהו בזמן הזה כו'. זס קאי אבך דינא דנקע בסוף לחוד דכיון דרגלים לדבר כו' וכ"כ בד"מ בסדית וו"ל ולכן נרחם דחין לסתיר

בכהחי גוונא רק כזמן הזה עכ"ל אבל ברישא דמותר מטעם דאין השפחה

כאמנת משמע *) אבל אם בודאי הוליאה יין ע"י ברוא אסור זהו אף לדידן וכמ"ם בסי' קכ"ד בדין דקרו סכין בחביח ע"ם:

כל (א) ואין חוששין שמא יוציא יין מבין הנסרים. כי למ קיימא לן כחנא קמא דרשב"ג בפרק השוכר דם"ל דחיישינן לשיחומה פי' ר"ן שיטשה נקב חדש חלה כרשב"ג דלה חיישינן חלה

ואפילו משכה העובדת כוכבים והברזא יוצאת חוץ לקנה אם אין העובדת כוכבים יודעת ה"ל כחה של עובד כוכבים שלא בכוונה עכ"ל אלמא דלח חיישינן שמא נגעה בידה אלא דהצריך שאין העובדת כוכבים יודעת משום דא"כ ה"ל כחה אבל לדידן דקי"ל לעיל הי' קכ"ד דכתו ומגע עובד כוכבים ע"י ד"ה שרי בזמן הזה ח"כ ה"ה הכח מיהו היינו דוקח במקום הפסד וכמ"ש שם ס"ק ע"ח :

בראור [מד] שראל כו'. עבה"ג וכמש"ל מי קכ"ח ס"ד ועמ"ו, ממעם אחר להקל (ע"כ): [מד] בע"ה בי ונן כו יואין השפחה נאפעה. כמ"ש בכמה מקומות ראין העובד כוכבים נאמן לא לאמד ולא להתיר ואפילו בישראל אמרינן כל שאין בידוכי ': [מד] ואימר במקום כו' . ובמ"ש בתוספתא דמהרות והביאה הר"ש שם בפ"ז מתני ': המניח כליו בחלונות של אוליירין תעל כו' ובסתני מ"ד בצ"ל וכהרות מתני '! תינוק שנמצא כו' : [מד] מיחו בוח"ז כו' כמש"ש ל מ" א' אם נתמש כו' ורבא אינה ונמש"ש מבש"ח ו"ב מש"ז : [מד] מיחו בוח"ז כו' כמש"ם מ"ד כצ"ל וכמש"ש בחנ"ה וכמ"ש בהנ"א ח"ל במדרכי שם והחוא רביתא דאשתכה אופיא בירה ותלינו להכל פורש"י שם משום דכמות חיותה ונורד דיבוע דינו יישר יי"ב קבח סדר כביל וכמשים בותרובם שבות את הל במורה שהיותאה ועוד דהכא ודאי ביאה וע"כ אופיא בירת ותליגן להקל פירש"י שם משתם דקבונה תיתה ועוד דהכא ודאי ביאה וע"ל לא מפהר ר"א כו' מיתו איכא לאספוקי אי פדמיגן גדולה דחשתא כו' ע"ש מי' א' של"ד ועתוס' ע' ב' ד"ה החוא כו':

מותר כו׳ . דכולא סתיא רשם משמע דבעי חב"ח ראמר רבא שם אגנא אפומא

כמב הפ"ך שאין דרך לגנוב מכרם זה ולהצניע בחוכו סור ורשב"א אבל בלא האי טעמח הוי שרי דחש"ג דחפילו בקורבה דמוכח חזלינן בחר רובח הכח כיון שנמצא בחוך הכרם עדיף מפי וכ' הפ"ז דהאי כרם מופרש לגמרי ואין סביבו לא כרם ישראל ולא כרם עובד כוכבים דאל"כ קשה למה כחב האי אל"ל וכו' : (כט) סגור . כחב הפ"ז דלדידן דקי"ל לעיל סי' קכ"ח ס"ג ד' דאין איסור רק בסגר העובד כוכבים הדלת בסנים ומספיקא לא אמרים שמא סגר הוא עלמו במנעול א"כ יש לנו להחיר כאן אפילו בלא סגרו ישראל חחלה עכ"ל וע"ל סי' ק"ל ס"ם ח' בהג"ה : (ל) שנתבאר . פי' הש"ך ר"ל דשם נתבחר דלח חיישינן

שמא נגע לנסך אלא כשנגע להנאחו ואפילו הוציאה הברוא בכונה שרי משום דכיון

- בעובד כוכבים בלד היין ולא בחוך האולר שאין לנו 'להאמינו שנכנם

ב (מד) יי ישראל שיש לו יין באוצר שלו ופתח האוצר (ca) סגור במפתח אחד ומצא הפתח פתוח ועובד כוכבים אחד מודה שהוא פתחו (כמ) לשאוב מים מבור שבאוצר כדי לבנות ביתו מא מותר: הגה (מה) בעל כבים שאמר לשפחחו להכין השלחן ומנא יין על שלחנו ושפחחו העובדת כוכבים חומרת שלקחה היין ממרחיםו שבו ייןהרבה היין שבמרחף שרי מב דחין העובדת כוכבי' נחמנת [מו] וחימר במקום

אחר לקחה (חשובת התרדכי פ' ר"י) ושעל השלחן אסור (ל) וכן באחת שעמנה מפחח מרחף שלה ולא מנאה במקומה ומנאה כד יין סמון בחבן ואומרת שפחה עובדת כוכבי' שהיא לקחה היין מן הייןשבמרהף שרי ואין השפחה נאמנת (שם ואגודה ובהגהת אשיר"י) [מוץ] אבל גנבים שוכנסו למרחף ומשכי יין והניתו הברזום פתוחות ונמצאו אחר כך הברזות סתותוה ואמרה שפחה עובדת כוכבי' שהיא מתמחוכיון שנתייחדה העובדת כוכבים עם היין ואינה נחפסת כנוב (לא) ואיכא רגלים לדבר שהיא סחמחן היין אסור (מרדכי כוף פ' ר"י) (לב) [מה] מיהו בזמןהזה דאין העובדי כוכבים מנסכים שרי כמו (ל) שנהבאר לעיל בוב סימן קכ"ג וקכ"ד :

כל דיני חתימת היין . יבו י' סעיפים:

א [א] * מותר להפקיד ולשלוח יין ביד עובד כוכבים [ב] אם הוא חתום בחותם בתוך חותם או מפתח ותותם^{[ג] ב}והני מילי בחבית של חרם אבל לא בחבית, של עץ מפני שיכולין להוציא יין מבין הנסרים ולא ירגישו וכל שכן בנודות שבקל יכולים להוציא יין מבין התפירות (ד) ואין להם תקנה אלא שיכנים כל החבית של עץ או כל הנאד (6) בשק שאין בו תפירה מבחוץ ויחתום פי השק:

הגה א [ה] ויש מחירין אפילו בחביח של עך (א) ואין חוששין שמל יוניא בין הנסרים (מרדכי ריש פרק א"מ וב"י נשם ס"ה וסמ"ג

נגעה בכוונה בידה לנסך דשם סעיף כ"ד נתבאר דבזה"ז דעובדי כוכבים לאו עובדי עבודה כוכבים הן אפי׳ הוליאה הברזא בכוונה שרי משום דכיון דאין כוונחה לנסך היל מגע עובדי כוכבים ע"י ד"ח שלח בכוונה ח"כ ה"ה הכח ולח חיישינן שמח

נגעה בידה עלמה ביין שכחבית או נגעה במה שילא לחוץ במה שמשכה דאו נאסר גם מה שבפנים ע"י ניצוק דהא אינה לריכה לעשות כן וכן משמע להדיא במרדכי שם דמסיים אמטשה דעמנה המפחח דלעיל

הסתמיל הף לפוי מגם על ידי
ד"ל ויצוק כמבולר כסיקכ"ר
ס"ב. וכמג כשו"ם כיתי יכודה
ס"י י"כ בישראל שהים לו חדר
סיי י"כ בישראל שהים לו חדר
כמס מביו וון
כמס מביות יין
כמל מולד כוכנים סממשו
ולת להאדון שתאל ספסת
סמות וכלך כאדון לשם
ממות וכלק כאדון לשם כל א ויש בתירים כו' . כתב הב"ה מ"מ עלביו נוסנים שלה להתיר לשלוה יין כלל בחבית של עץ מעיר לעיר אם לה ע"י נחמן

כו' ושם כ"ם ב' אר"א הא אתא לאשטעינן כו' ושט ל"ם א"ר חבית כו' וערא"ש פ"ב כי' ושם כ"ם ב' אר"א הא אתא לאשמעינן כו' ושט ל"ם א"ר חבית כו' וערא"ש פ"ב מ"ד וצ"ל שהן מפרשים כו' ואע"נ שהרא"ש כתב שפי זה דוזק וגם הקשה הרכב"ן כו' שובי ישבו כת"ה ריש שער ד' ע"ש וו"ש או מפתח ותותם: (ליקום) מותר כו'. עבה"ג שפי הרשב"א הרר"ג דרי"ף פסק כר"א וכ"ה בר"ף להריא בספ"ד וקיל כת"ק דקאי כר"א כי' (ע"כ): [ב] (ליקום) אם הוא כו'. עמ"ש בס"ב שאין דעת הרמב"ם כפי' הרשב"א והר'ג וצ"ל דספרש מ"ש (ס"מ ל') משום שיבא שלכך צירך חב"ת דאף ר"א טורה (וכ"כ הרכב"); מי מושה מיבא ואח"ב כתב הרו"ף קידם וגרסינן בפרק המער"ס משום שיבא ואח"ב כתב רבוי ר' יותנן חב"ח וצ"ע (נש"ל ס"; מ' מכתב לכתב לה"ש ססק כרננן) (ע"כ): [ג] וה"מ כו'. עבתום' ל"א ב' בר"ה חשולה. כתב ריב"י לר"ש בתשובה כ' הרא"ש שם ופר: [ה] ויש מתירין כו'. בתשובה כ' הרא"ש שם מתירין כו'. בתום' מש"ש מ"ם ב' וכי מאחר רק"ל כרשב"ג כו'. שם (ליקום) ויש מתירין כו'. בתום'

דחין כונחה לנסך ה"ל מגע עובד כוכבים ע"י ד"ח שלה בכוונה ולה חיישינן שמה נגעה בידה עלמה ביין שבחבית חו נגעה במה שילא לחון במה שמשכה דאז נאסר גם מה שבפנים פ"י ניצוק דהא אינה זריכה לעשות כן וגם לעיל מ"ש רמ"א דאין העובדה כוכבי' נאמנה מיירי שא"א לה ליקח אם לא שחגע בידה כגון שאין ברוא לחבים ולריכה לשאוב מן החבים בידה אבל היכא דיש ברוא אפילו ידוע שלהחה היין מן המרחף שרי לדידן בזה"ז בפקום הפסד אבל המ"ז אוסר אם בודאי הוציאה

היין ט"י ברזה אף לדידן (וכבר כחבמי מעם שלוגחתן בסימן קכ"ד ובנה"כ הולק שליו ש"ש) :

כוכנים שמחת המפהח ומשך סיין כל קייל דחין עוכד כוכנים נחמן לחסור וחפילו ישראל אינו נאמן כשאינו בידו

באר הגולה

בנת' דכיב דף כיד: נו הרינים

בתשובה וכתב שם דכיון שהוח בתשונש וכסב שם יל יהן מחום מחום מחום מחום בתוכן וחין לו מחום מחום בחליות להסך מחים בחליות בחביות הח"ל ככולשת בשפח מחום דה"ל ככולשת בשפח מחום בתוכם מחום בתוכם מחום בתוכם מחום מחום בתוכם מחום בתוכם מחום בתוכם מחום בתוכם ב

מחוחות דהי לכוושת בשמו מלחמי והכל מומר וליינהיי לשל בסטיף ייצ וכסב עוד כגון שהיו ממומות וומלח מחומות או שכיי ידיי מוחומות ביין או בקסף כלף

פל פים :

א כרייתה שכודה כוככים דף ל"ה וכדעת הרשב"ה שהגירסה

הנכונה כיא בדברי כ' אלישור

מפתח וחותם וקולו של כ"ח

דעביד תפתח וחותם כנ' מוסתום וחיפסק שם בנמרח כוכה כריה ושכן נרמה דפח

בה"נ וכרו"ף בסלכות ולמו שכתב הפור בשמם: ב פול

נקודות הכסף

פ"כ מהאי כרם הוא ולא אמרו

בש"ם דלמגנג מיני' ולחלנועי' בנוה לח שבדי חלח היכח דחיכת נמי כרמים של שובדי

כוכנים: (שם במיו סיק ליב) *)אבל אם בודאי הוציא יין

כרי. קשם פייב מה זה שכחב רמיא כמו שנקבחר לפיל ס"ם

יד אפרים

באשכול כו' כ"ש במגם ישמעאלים פ"ש:(פ"כ) ופרורן האוצר סגור. עיין כה"ש וכשכו"י ח"ב פימן ע"ב ישראל

ששכר מרתף חצל שוכד כוככים

ושם כו יין כמסחת וחוחם כדינו וסחחו כית סעובד

לוככים וגם פמרתף וכבוקר סרגישם שפחם קענם ורלמם

בנכלם אל יהודי והודיעה לו

ומנך ומנס החביום סמומום ומניחות ולם שום לחום סכיכ פין לחוש כלל ופיין כב"י סימן קכ"פי וכם" פרח"ש בשכח לסגור סמפחת כו" ע"ש כשוכד

כוכנים שנמנה במרחף שהים

כו חכיות ספומות ופתח ח' פסם וכחשר כח סישרחל נשחי

ביני דני וכמה אותו הישרמל

ים לחסור כיון, שהחכים הימם סחומה ונמנח פחוח וכמבוחר

בסימן קכ"ט ספיף י"ח בכנ"ם זחת ועוד חתרם שמנח מינקם

כמוסה של החבים והוא פליכן בדכר פרגיל וראוי להחמיר אף דהוי מגם על ידי

ומנח מבופט כאניום פעותם וכבנו ביון לדום וככם קנם וכול זכוע כיון לדום וככם שיודם וכודם שבול ועובד כוכבים מכירו עשו ולת ויחסש ועלל

בכליו מסמר פקום כפין מפחח וכסב פס"י חשובת הריב"ם

וכמב פס"י משוכח הרוכ"ם שהכיח הכ"י רפ"י קכ"ו וכחב דמ"ש הרוכ"ש אא"כ יש הוכחם שנגע ביין שהיו מתוחות וכסתתו מ"מ לא אפר

אלא כשנתנא שומד בנד סיין (ובאמת מחשו" פריב"ש נראם

דלח מייכי בסכי וליים) כם

לח"ם סוי ססק לח של והימור ישראלים נכנסו וגנבו כמ"ם

כםי קכ"ח סי'והולחות העובל

ומנה כחביום סקומום

יין אלל כעובד כוכבים ואמר שהיה

מטפטף וחקנו ונגע בו אינו גאמן

ועיין בחשובת מסרי"ל סימן ל"ה:

בה דאין העובדת כוכבי' נאמנת.

אבל אם ידוע בלקחה מהיין בבמרחף

חשור וסיינו מדין הש"ם ח"כ כנון

באיא לה ליקח אם לא שחגע בידה

כגון שאין ברזא במבית ולריכה לפאוב

מן החבית או מן הכוב' בידה וכה"ג

דאע"ג דבכה"ג נמי אפשר לה ליזהר

שלא חיגע כגון שתשאוב בכלי ותשמור

עלמה שלא תיגע בידה כלל מ"מ

חיישינן שמא נגעה בו דרך מהעסק

וכדלעיל סימן קכ"ח ס"ד בסג"ה אבל

היכא דיש ברזח שלא נגעה בידה

עלמה ביין שבחבית רק על ידי ברזא

אפילו ידוע שלקחם היין מן היין

שבמרחף שרי לדידן בזמן הזה במקום

הפסד מטעמא דה"ל מגע עובדי

כוכבים ע"י ד"ח שלא בכוונה וכדלפיל

םימן קכ"ד ולקמן ס"ק שחח"ז:

מג סימן קב"ה. כן הוח בספרים

ובעט"ז וכן הוא בד"מ ולא ידעחי

שום ענין שם לכחן ונרחה דטעות

הוא ול"ל סי׳ קכ"ד או ל"ל סי׳ קכ"ח

ור"ל דשם סעיף ד' נהבחר דלח

חיישיכן שמח כגע לנסך חלח כשכנע

להנאחו כיון שהעובדי כוכבים בזה"ז

אין מנסכים א"כ ה"נ לא חיישינן שמא

קל (א) בשק . כ' הפ"ז דוקא בנוד של ען אז זכיך להניחו בשק אבל בנבל שמח נגע לנסך אלח כשנגע להנחתו ואפילו הוליאה הברזא בכונה שרי משום דכיון כקל (א) בשק. כ' הס"ז דוקא בנוד של ען אז צריך להניחו בשק אבל בנבל במיל פים קפ"א ושי הפיף א' ואף דבאן דאי סיון נסחח ושלחו בו יד מ"ע כיון דלולי דברי השובד כוכנים סים מוסר כיון שלא נמצא פומד כצד סיין בנירוף סרישוחא אין לאסור ממשם דברי סטובד כוכנים ש"ש. ולעליד דברי השובד כוכבים סים מוסר כיון שלא נמצא פומד כצד סיין בנירוף סרישוחא אין לאסור ממשם דברי סטובד כוכנים ש"ש. ולעליד דברי השובד כוכנים סים מוסר כיון שלא נמצא הוא שובר שובר על ביון הארסיין

שם הקרונים או שייך רוב וקרוב אליכן כמר הרוב כיון דאין זה הכרם המאלא בו מובדל ומופרש כלל משאר (סטיף כ' בהנ"ס) ראין השברת בוכבים נאפשר האיסר בסקים אחר לקחר. עיין ש"ך לעיל סקף מ" למלות בקרוב ליון לאיל באיל במל כמל במשין במיד במשין במשין

בנימן סימן כ"ט דבדיטבד מתירין

כמו שכחב הרב: ב וכן שלא יהיה

שם ברוא. כתב נחבו' משחת כנימן

שם דדין זה לאו לעיכובא אלא לרווחא

דמילחא אבל בדיעבד הדבר ברור

דסגי בחוחם ה' אף בחבית של עץ

ואפילו כלא שום תיקון אחר כגון

כיסוי עור וחבוקים או להכנים

החבית בשק ע"כ וע"ש שהחריך מיהו

אם לא מתך הברזות אף דיעבד אסור

דהא בקל יכול להוליא הברוא

ולממשיך יין: נ ואם מצא סכין

כו' . ז"ל ד"מ ומה שכ' האו"ה דהיין

אסור כשמלא תהוב קוץ ע"ל סימן

קכ"ט וקכ"ד דיש להקל עכ"ל ור"ל

דשם נתבחר דעובדי כוכבים בזמן

הזה לאו עובדי עבודת כוכבים הן

ואם כגעו בכוונה על ידי ד"א כגון

שדקרו שם הסכין להוליא יין מותר

במקום הפסד וה"ה הכח ועפ"ז הם

שיפחח המגופה כו' ומשמע מכחן דחם היה ברור שהוליח יין מבין הנסרים דאסור ואט"ג דבסי' קכ"ד סעיף כ"ד כחב רנו"א בעובד

כוכבים שהוליא יין בדרך דקירת סכין בחבית דמוחר מה שבחבית

בשם קשו" כ" ינחק בר יהודם לרש"י: ב רמנ"ם כפרק י"ב מהמ"ח: ד מימרת דרב חשי שם בנת' דף כ"ם: ה הרתב"ם שם בפי"ג: ו מימרא דרכא שם דף ל"א: ז כ"כ הרמב"ם

נקורות הכסף

קכ"ב אלא ודאי כמ"ם כש"ך ם"ק מ"ב ומ"ג מ"ם: מימן ק"ל במ"ז מ"ק א') "שאני התם דעדיין העכין חחוב כו' . זה חינו דמדכרי כמ"ח לה משמע כן הלה מ"ש רמ"ה כהן וחין חוששין שמה יוניה יין בין הנסרים רלה לומר בדרך שיחסר הייושבחבי כו דרך מתעסק וכדלשיל ס"ם קכ"ת חו כשיגע כו כשיחוור קכית חו כשיגע כו כשינותי ויסקום הנקב ולמ"ש הוא עצמו נס"ק כ' דככל הנך גוני כיון שנובע בו אם כן גם מה שנתנים אפור אכל ככימן שנתנים אפור אכל ככימן בתחנים השור הלנ כביתן קכ"ר מיירי בעתין שלא נגע בידו בתוגם במה שבחבים ועת"ש כש"ך ס"ח ג' א"כ זהוא העיקר דרת"א כפנ כן לרינא ונ"מ לרידן שלא נתקום הפסד וכן לרין לחרך דגריו ככמה דוכתי יוכתו שכתבתי ככמה דוכתי יוכתו שכתבתי כשפחי כהן ככמה דוכתי פ"ם:

בית לחם יהודה

(סימן ק"ל פ"ה מ"ק א") משמע דווקא שעדיין שם הוא וכו' . וגם שם ס"ק כ' שכ' גם במהרי"ל רליהי מהלק בין נקכ דק וכין נקכ להכ קות שכבעה שפותם הפובד כוכבים את הנקב יש לחום בנכנם מן כבר אובעו בפנים ואוסר וכמרינום אשכנו נוהגין לשלוח כמו שמסורש בשו"ע בלי שום יסודי רק שחוחמין ככמה מסימות סכיב המגופה ובין ה משוקים וגם אם שתה העובד כוכבים בקנה חלול בומגינו ים יהודי חמד שהכית כמה חביות יין בלי שומר יהודי רק בחתימת החביות יהחשוקים ולא מונחים נשקים וטען שכן נוסגין בקהילמו הורם לאסור לבני הקהילה שיששו כתוסגם שהוא להחמיר ולא כפי מנהג הקחילה שהוכא ממנו היין שנהגו להקל אך להיום כי היסודי קיכל עליו כאלה וכשבועה שלא היה יודע מחיקון הקהילה זו לכן קולחין מחיקון הקהילה זו לכן קולחין אוהו שימבור היין ההוא מכלי בירוית כו כל עיקר אלא דווקא לפי הערך שקנאו והולאמין שהואא עליו.כה"יו

עצי לכונה

כם" ל"ש בשם ש" ב"ה דאף דשמה בפיו אינו אוסר רמף רפסים כפיר חינו וחשר כלו מנע וחף סטיפה החודה הינו חוס: כלל ועי" ט"י כם כ"ץ ל"כ חף דעשמע שם דלפיך בישול כום י"ל דודו לרווחת דעילתת וע"ש כם' סנ"ל כמה דינים כום:

גליון מהרש"א

שם ולקמן ק"ל פ"ח בחגה: (סימן ק"ל סעיף ח' ככנ"ל) וכן שלא יחיה שם נרוא יחלוך יחלוך כל חברוות ובלא חתך יחלוך כל חברות ובלא חלוק שלא יחיה שם ברוא רק עיין ת' צ"צ פי' ב"ו חילוכ בין היה כבית עובד כוכבים ובין ייחד לפי שעה לבין הפקיד לימים בת' עבודת הגרשוני כשהברוא מהודק הימב ער שצריך רב פורת לפתחו הוי כחותם א' ומכל סקום מחמיר עד יהיה שד צר קולא ובת' שבר"י ח"ג סימן 'ס'ג כ' לסמוך בווערמום על זה הפורת רב מאוד כ"ע סורים המורח רב מאון כע מורים לח' עבה"ג רמקרי חותם א' ובח' עבה"ג סיסן נ"ז כ' בשמשלחן היין למרחקים ויורע שונדיכין למרקי ולהמשנו (ודאי) מהדקין המנופה הישב כפיפורא בפי וושם א'נ הוי ליה הותם א' וכ'ה בת' מחר"ל סימן

ישראל שומר ביום ובלילה כי שכיה שהעובדי כוכבים נוקבים במקדח תטן או בסכין בין הנסרים ומוליאין יין בנגיבה ואין לשנוח להקל כלל מיהו אם מכסים כל דופני החבית בחשוקים וגם השולים בנסרים יש להחיר כמו שכחבו החום' פח"מ עכ"ל ונרחה דהיינו דוקח לכתחלה וכן כתב בחשובת משאת

ורשב"א ובא"ו הארוך) (ב) וכן נוהגים [ר] ובלבד שיוהר שיהא המגוסה נסחם כראוי ב וכן שלא יהיה בם ברוא רק (ג) (א) יחתוך כל הברזות וישים עור על המגופה והברוא קבוע במסמרוה ויכחוב אוחיום חציין על העור וחליין על הברזוח שאם יגציה העובד כוכבים העור לא ידע לחזור ולכוון מעור כבהחילה (מרדכי פר"י וב"י בשם חום') ב [1] ואם פלא סכין בחביה שהוליא יין בין הנסרים ע"ל סי' קפ"ד:

אם הפקיד ביד עובד כוכבים בחותם א' [^{ה]} 📜 אסור כשתיה ומותר בהנאה (ד) והוא (י) שייחר לו קרן זוית:

הגה [4] וים שכחבו דבדיעבד ים להחיר (ה) ד אפילו בחוחם אחד (ב"י לדעם ר"ם ובמרוך כלל כ"ב) נין וחין לריך להכיר חוחמו מלח מס כן רוחה שחוחמו הן מקולקל חז חסור (ג"ז שם) חבל חין לריך לבדוק מחר זה וכן מהגין להקל ועיין לעיל סימן קי"ח:

ב ז דיין מכושל שלנו ניאו הוכן יין שלנו שעירבו עם דברים אחרים כגון דבש ושמן ניבן וכן חומץ שלנו (1) מותר (ג) להפקיד ביד' עובד כוכבים ז בחותם אחר:

ד (יג) י כיצד הוא חותם בתוך חותם (ז) מתם החבי׳ בכלי שאינו מהודק כדרך שסותמין כל אדם ומח (ז) במים הרי זה חותם א' היה כלי מהודק ' ומח

דבריו כאן בכג"ה (והא דלא חיישינן שמח בשעה במשך היין נגע בידו ביין ונחסר מה שבפנים ע"י נילוק דלמה לו לטשות כן וכמ"ש בס"ם קכ"ט) אלא מ"ש ט"ל סי' קכ"ח ט"ם הוא ול"ל קכ"ד ולן הוא בעט"ו: ד' אפילו בחותם אחד. דוקא בחותם אבל סחומות במנופה לא הוי בדיעבד כחותם אחד אלא במקום כפסד מרובה כדלעיל סי׳ קכ"ע סוף סע"ה בהג"ה וכן מפחח ה' לה הוי כחוחם א' כמ"ם בסי' קי"ח ס"ק כ"א: ה מקולקל בו' . ודוקא כשנראם שנסחר בכוונה ע"י אדם כדלקמן ס"ח בהג"ה וכן מבמע באו"ה כלל כ"ב דין י"ח להדיח ואפילו בחוחם אחד מקולקל שרי אם לח שנראה בו דחדם קלקלו ע"ם: ן יין בו' בל הסעיף נחבחר לעיל ר"ם הי"ח: ז בחותם אחד . דתי תשום חיסוכי לח מנסכי ליה חי משום חיחלופי

כיון מרוכה כמו שכתב רמ"א סימן קכ"ט סעיף א': (ד) והוא שייחד לו קרן זוית. דאו הוה כחלרו של ישראל משום הכי מותר נהנאה: (ה) אפילו בחותם א'. כבר כתבנו בסי' קי"ח סעיף א' דלפי זה אפילו באין שם אלא אפי' מפחח לחוד גם [כן] מותר דהא בהא תליא: (ך) סותר להפקיד ביד עובד בוכבים בחותם א'. דבום אין שייך ניסוך רק שמא יחליף עם יין שלו וכיון שיש חותם אחד לא טרח ומזייף: (ד) סתם החבית בו'. בנמרא הכי איתא אמר רבא אגנא אפומים דחביתה שריקה וחתימה כני חב"ח וחי לה לה דיקולה ומהדק הני הב"ח וחי לה לה ומפרש ברמב"ם דהיינו לשון ש"ע והטור דטיחה שטח בטיע ונחייבש הוי חוחם אחד בכל גווני אבל בלא יבישה נראה דלא הוי חוחם דבקלות מאד יכול להסיר העיע הלח ולחת אחר במקומו וכן כתב כש"י בגמרא העתיקו ב"י כאן וז"ל שדבוקה בחבית ונחייבשה כו' עכ"ל. ודרכם היה להשים איזה כלי על פי החבית בשעה שעוחה

ם"ם כ' בר"ת מ"ם. ומיהו נראה לר"י שאין לחלק כו' וש"ם (ע"כ): [[] ובלבד כו'. בתוכ' הנ"ל בר"ה השולח ושם ע' א' בר"ה מ"ם: [[] ואם כו' ע"ל סי' קב"ד. שם סב"ד בהנ"ח: [[] אם הפקיד כו'. גם' ל"א א' וכנ"ל: (ליקום) אם הפקיד כו'. רמב"ם וכמש"ש ל"א א' וכרבנן וערש"י שם ד"ה שייחד כו' וד"ה וחכמים כו' ומוה סוכח דרכב"ם פסק כרבנן ונירסתו כנירמא שלנו שם מפתח או חותם דלא כר"ג [ולכן לא הזכיר הרמב"ם מפתח וחותם אלא בהחיא ברייתא דשם ס"א כ' וס"ל דרוקא שם מהגי מפתח וחותם אבל לני ברו"ג ורי"ף אתיא כר"א ולני תום אתיא אף כרכון (נש"ל ס"ק י"ע וכס" קל"ח ס"ק ז') ועתום' ל"א א' ד"ה ותרוייהו רם"ל דפפתח וחותם הוי חב"ח] ומה שפסק כרבנן אע"נ

פתחי תשובה

יולד מא יחתוך כל הברוות . שיין נתשוכה למה לדק סי' פ"ו וכתשוכה תהארת לכי חלק יו"ד של עור וחין חפירוחיו מבחוץ נראה ברור דה"ל נחינה כשק אלה בשני חותמות וקשר הוה ג"כ חותם והיינו כשהוא משונה קנה משאר קשרים וכחב הש"ך דבדיעבד הדבר ברור דסגי בחוחם או אף בחבים של עד ואפילו בלא שום חיקון אחר כנון כיסוי עור או להכנים החביח בשק מיהו אם לא חתך הברזוח אף דיעבד אסור דהת בקל יכול להוצית הברזת ולהתשיך יין עכ"ל (ול"ל דלדידן הכל שרי אף אם לח חתך הברזות כת"ש לעיל בסי' קכ"מ בשם הש"ך ע"ש) ובס"ז מחיר בדיעבד אם מת בטים ונחייבש סביב הברזת אם הוא הפסד מרובה כמ"ש רמ"א סי' קכ"מ ש"א והב"ח כתב דמ"מ עכשיו נוהגין שאין להחיר כלל לשלות מעיר לעיר בוח נחתן ישרחל שהוח שותר ביום ובלילה כי שכיח הוח שהעובדי כוכבים מוציחין יין במקדח קטן חי שכין מבין הנסרים וחין לשנוח ולהקל כלל מיהו אם מכסין כל החבים בחשוקים שקורין רייפי"ן וגם השולים בנסרים יש להחיר וכחב הפ"ז והא דאין לחוש שמא יוציא היין מגין החשוקים דהא עיקר המיסור משום שבשעת הסתימה נוגע בו וכשמגע ביין שיוליא מבין החשוקים הוא רחוק קלח מן היין שבחבית והוי כמו נוגע בקלוח היילא דאין איסור של מה שבחבית אלא תשום ניצוק חיבור ממילא מוחר כמ"ם בר"ם קכ"ו דאין אומרי׳ בחביות ניצוק חיבור משל"כ אם מוציל יין במקדח או בסכין מן הנסד של החבים עלמה או מבין הנסרים דודאי נוגע בשעה החימה ביין שבחבים עלמה גם במהרי"ל ראיםי שמחלק בין נקב דק ובין נקב רחב קלים שבשעה שסוחם העובד כוכבים את הנקב יש למוש שנכנס מן בשר אצבעו בפנים ואוסר - ודין עובד כוכבים ששוחה דרך קנה חלול ע"ל סי' קכ"ד סכ"ג דבסססד מרובה יש להקל . וכחב עוד דמדברי הרמ"א משמע כתו דחם ידום ודחי שהוציה מבין הנסרים שאסור ואט"ג דבסי' קכ"ד טכ"ג כתב בעובד כוכבים שהוציה יין בדרך דקידח סבין בחבית דמוחר מה שבחבית שאני המם דעדיין הסכין ממוב שם אבל אם כבר סחמו ודאי אסור אף לדידן דגשעת סחימה נוגע שם במקום שהיה יולא (ובנה"כ השיג ע"ו וס"ל דהרמ"א לא כ"כ אלא לדינת אבל לדידן שרי במקום הספד אם הוציה מבין הנכרים א"נ דקמ"ל דחין חוששין שמת הוציה מבין הנסרים בדרך שתוסר היין שבחבים כגון למינקת וכה"ג תו שידוע שנוגע כשמוזר וסוחם הנקב ע"ש): (ב) שיירוד. דחו הוי כחלרו של ישראל מש"ה מוחר בהנחה מ"ו. וכהב עוד אפילו מפחח לחוד הוי כחוחם א" (וכבר בתבתי לעיל בסימן קי"ח דבנה"כ השיג עליו בזה דלא הוי מפתח כחותם א') וגם סחימת מגופה לא הוי כחותם א' אלא בהפסד מדובה ואם רואה חותמו

ונופל חה דבר מצוי מחוד והני כפחות לנמדי בלי חותם ע"כ נרחה דבשום סנים חין היחר בהולכם יין מחמה טיחה לפוד בלי סיתן לחד דק בחונת חז פועיל

*) שאני החם דעדיין הסכין החוב שם אבל אם כבר סהמו ודאי אסור אף לדידן דבשעת סתימה כוגם שם במקום שהיין יולא וכן משמע ממה בכתב רמ"ח בסמוך וחם מלח סכין בחבית כו' משמע דוקה שעדיין שם הוא וכן משמע כאן בד"מ שכחב אם מצח קון תחוב שם יש להקל כו': (ב) וכן נוהגים כו'. וכתב מו"ח ז"ל מ"מ עכשיו נוהגים שאין להחיר כלל לשלוח מעיר לעיר בלא נאמן ישראל שהוא שומר ביום ובלילה כי שכיח הוא שהעובדי כוכבים מוליאין יין במקדח קטן או ע"י סכין מיהו אם מכסין כל החביות בחשוקים שקורין רייפי"ן וגם השוליים בנסרים יש להתיר וכמ"ש החום׳ פרק א"מ דף ל"א כו׳ עכ"ל ונ"ל הא דאין לחוש בזה שמכסה כולו בחבוקים שמא יוליא ביין מבין החשוקים להא עיקר האיסור משום שבשעת הסתימה נוגע בו כמו שכחבתי בסתוך וכשכוגע ביין שיוליה בין החשוקים הוא רחוק קלח מן היין שבחבית והוי כמו נוגע קילוח היולא

דאין איסור על מה שבחבית אלא מכח ניצות חיבור כמו שכ' בסי' קכ"ד סעיף כ"ג ממילא יש לנו היחר דבחבית אין אומרים ניצוק חיבור כמ"ש ריש סי' קכ"ו מה באין כן אם מוליא יין במקדח או בסכין מן הנסר של החבים עלמה או מבין הנסרים דודאי נוגע בשעח סחימה ביין שבחבים עלמה גם במהרי"ל ראיחי שמחלק בין נקב דק ובין נקב רחב קלת שבשעה שסותם העובד כוכבים את הנקב יש לחוש שנכנם מן בשר אלבטו בפנים ואוסר כן נראה נכון לחלק . ודין עובדי כוכבים ששוחה דרך קנה חלול כחבחי בסי' קכ"ד בסטיף כ"ג דבמקום הפסד מרובה ים להקל: (ב) יחתוך כל הברזות כו'. זהו לכחחלה אבל בדיעבד אם עה בעים ונתייבש סביב הברוא גם כן מוחר בהפסד

אומה שכן הוא לשון הרמב"ם כאן כדרך שסוחמין כל אדם רק אם מכנים החביח בדיקולא ומהדקו נחשב לסימן א' כיון שהוא שיטי ונמלא

"לר"א" מוס' שם בד"ה תשולח . ור"ת כו' ושם ס"מ ב' בד"ח מ"פ כו' : (ליקומ) וא"ג להכיר כו' . נתוס' שם בד"ה תשולח . ור"ת כו' ושם ס"מ ב' בד"ח מ"פ כו' : (ליקומ) וא"ג להכיר כו' . נתוס' ל"א ב' ד"ה השולח . ור"ת פו' . ובריעבר כו' (ע"ב) : [**] וכן יין כו' . דוהו מדקאמר הכה בשסעתין דקי"ל כר"א כו' אך בדיעבר כו' (ע"ב) : [***] וכן יין כו' . דוהו אלונתות דשם ועדא"ש שם ואפי לפי' ר"ת כו' מדוקיא דרבישא כו' : [***] וכן זומק כו' . דש"י מפרש שם אגנא אפומא דתביתא שריקא וחתימא נין א' הוא אפומא דתביתא שריקא וחתימא נין א' הוא אותכת הלו הדבוקה בשים שהוא קשר וכן נדייר וחתים ענין א' והוא חותם א' ומנופת חותם שני וכן דיקולא ומיחדק חותם א' והמנופה וותם שני מח שדייך כאן מיחדק משום שאינה דבוקה בס"מ לחבית אלהבית נוכם בתוכו וכן בעד קשר הניד הוא חותם א' וקשר הרסקיא חותם ב' וכן בליש שהחבית שריקא ותתיםא כפרש" שהוא שני אוג אפומא דתביתא שהאנגא חוא חמנופת לחבית שריקא ותתיםא כפרש" שהוא ענין א' מרובק בשים לחבית כדרך כל חמנופות והיא חותם א' אלא לפי שאין דרך עד חמנופת והיא חותם א' אלא לפי שאין דרך על חמנופות והיא חותם א' אלא לפי שאין דרך כל חמנופות והיא חותם א' אלא לפי שאין דרך כל חמנופות והיא חותם א' אלא לפי שאין דרך על חמנופת היה חותם א' אלא לפי שאין דרך כל חמנופות והיא חותם א' אלא לפי שאין דרך כל חמנופות והיא חותם א' אלא לפי שאין דרך על חמנופת היה חות מול אלא לפי שאין דרך ענין א' מרובק בשים לחבות כדרך כל חמנופות והוא חותם א' אלא לפי שאין דרך מנופה באגנא וחוא שינוי הוי חב"חוכן דיקולא ג"כ מנופה לחבית ושריקא וחתימא אלא שברך מנופה בדיקלא לכן צריך מיהוק וההוהשנוי שאין דרך להיות מיהדק טור בדסקיא הדסקיא אינה קשור רק חנוד אבל השינוי שהוא ברסקיא ופיו למסה הוא כתותם ב' וכן כייף פוסיה כו' ג"כ אינה קשור למסה אלא למעלה ותשיב הרמב"ם בבא השנית מכ"א שהוא רבותא יותר והכבא ראשונה של כ"א כולל במ"ש וכן כל שינוי כו' והמיחה או

יין לתוך הכלים שרי ש"כ: דן וכן כל שינוי בו' . וכת' בחשו' משחת

מזה מה שקשור ברחש העגלה ונחון

כמה פעמים הילך והילך בכל חורך

סעגלה ובסוף העגלה פעם שנית

מכל מקום לא כוי כחותם דמאי

דסמכינן אקשר משונה או חוחם

היינו משום דלא טרח ומזייף א"כ

מרתח משא"כ בזה דמוכרח הוא

להחיר החשרים ולפתוח העגלות בכל

יום כדי ליקח מאכל שלו שבחוך

השנלות ש"כ וש"ם: מן אינו נאמן.

ע"ל ס"ם קכ"ט מ"ם בום: י אם

ישראל דר שם . ואין לעוכד כוכבים

שייכות ביין .אע"פ שיש לו שייכוח

בכית בחזקת משתמר הוא עד שילא

ישראל ויאמר לו שהוא מפליג דה"ל

כמנית עובד כוכבים בחנותו לעיל

(ר"ם קכ"ט) דמוחר אח"כ הודישו

שהוא מפליג רשב"א ואם יש לעובד

כוכבים שייכות ביין נחבאר בסי'

דבגמרא כך אנגה אפומה דחביתה שריקה הני מוחם אחד וחחימה כיון דחיכה חוחם אחד לא טרח ומזייף ש"ם . וכחב ב"י ומשמע דחפילו היינו שעושה חוחם שני יהיה מה שיהיה הוי חב"ח אבל אי לא חחים יש בכלי שום נקב ביוכל לשחוח ממנו אם אינו גדול שיוכל להריק בו התימה אחרת לא הוי רק חותם אחד מאחר שדרכם היה להשים שם כלי בשעח טיחה לא הוי רק כאלו לא היה רק טיחה לחוד וכן מחפרש בנימין סי' כ"ע דקשירת כיסוי העגלות אע"פ דאין לך קשר משונה

לשון השור שכחב שח פי החבית וחתמו ר"ל שעשה חתימה שנית אחר *השיחה ומ"ש אח"כ וכופה* כלי על גבו ומהדקו הך וכופה הוה כמו או כופס וכן דרך הלשון בכמה דוכחי ור"ל או שאין עושין חחימה שנית רק בכופה עליו ומהדקו הום ג"ב הוחם שני ומלטרף להטיחה של פי החביח וכן הוא לשון הרמב"ם מ"ש הש"ע כאן רק שהעור לא זכר העימה בסיפא דמסדק עליו כלי וסמך על הטיחם של פי החבית דזכר ברישא והרמב"ם זכר ספיחה על הכלי המהדקו והכוונה אחת היא שכל ענייני טיחה מועילים הן של פי החבית הן של פי הכלי המהדתן כן נראה לי ברור ונכון וסב"י לא נחים לזה והקשה כמה קושיות על הטור ועשה מחלוקת בין הרמב"ם להטור ולפי מה שכתבחי לא קשה מידי ואין כאן מהלוקת גם לא הולרכתי לדוחקים שראיתי כזה בפי' דברי הטור יעיין עליהם מי שירלה וכיון דכבר כתב רת"ח בסימן קכ"ט סוף סעיף ח' דבסתומות שרי בכל ענין בהפסד מרובה אם כן אם היה היין ברשות עובד כוכבים בלח שמירה והחבית מגופה וטח בטיט ונתייבש מותר בהפסד מרובה דהוי מותם אחד ולא ערה ומזייף ונ"ל דזהו דוקא כשהחבית מונח בביתו של עובד כוכבים אבל אם מוליכו בדרך לבד ויודע שהפליג הישראל לא מועיל טיחה בעיט כלל כי פשוט הוא שעל ידי שהענלה מתנענעת תמיד היין הולך למעלה ומרכך

עליו מלמעלה הרי זה חותם בתוך חותם (ח) וכן אם צר פי הנאר הרי זה חותם אחד הפך פי הנאד לתוכו וצר עליו הרי זה חותם בתוך חותם ה וכן כל שינוי (ה) שמשנה מדברים שאין דרך כל אדם הרי הם בחותם א' והמיחה או הקשירה חותם שני:

ד. י שני קשרים משונים הוי כשני חותמות: ן • שתי אותיות הוי כשני חותטות והדפוסים אף על פי שיש בהם כמה אותיות לא חשיבי אלא כחותם אחד כיון שקובעין אותם בבת אחת ובמקום שמצויים מומרים ועובדי כוככים שיודעים לכתוב אין כתב סימן אלא למי שמכיר הכתב:

ל מפתח וחותם אחר הוי כשני חותמות: דן (יד) יי חתמו בשני חותמות וחזר עליו ולא הכירו או שמצאו סתור אסור:

הנה [שו] (ב) ודוקא אם רואים שנסתר בכוונה ע"י אדם אבל במקום שיכולים לחלות שנסהר ונחקלקל מעלמו או ע"י בהמה או חינוקת שלה בטונה (ג) מוחר בדיעבד (ה"ה סימן ר"ה ובחרוך כלל כ"ב) קכ"ח ס"ב ג': יא הספתה וחותם.
והפילו הם נחקלקל בטונה יש להחיר הם ישרהל יולה ונכנס חמיד. ולדידן בחותם לבד מוחר בדיעבד
(בית יוסף נשם ס"ה וסמ"ג). אבל אינו צריך לחזור עליו
אלא אם כן הודיע לישראל שנשתלה לו שהוא התום בשני הותמות אע"פ שלא

הודיעו ענין התימותיו כיון שמצאו הישראל השני התום בשני חותמות מותר יי ומכל מקום נכון הרבר להודיעו צורת החותם כדי שיחזור אחריו: הגה [שז] מיהו אם כתב עליו אותיות אין לריך להודיעו דסתם עובד כוכבים אינו בקי לכתוב אותיות (הר"ן והר"י) [יז] ואם העובד כוכבים אותר שהחבית היה מספסף והוא הדקו ועע ביין מו אינו נאמן לאסרו ואפילו ניכר

עדיין קנה יין מכחון ויש הומדמות בדבריו (ח"ה סימן ר"ב) יי ישראל ששבר או קנה בית בחצרו של עובד כוכבים ומילאו יין י אם ישראל 🗅 (ו) רר שם ואף על פי שהניח היין בחצר ואין עליו לא חותם ולא מפתח מותר ניחן ואפילו היה גם העובר כוכבים דר באותו חצר אכל אם לא היה ישראל דר

באותו חצר (ים) אם היה ביר ישראל יא המפתח (י) וחותם מותר וא"צ לומר שני חיתמות ואם לאו אעפ"י שהיין באותו כית ששכר או קנה אסור ^{(כ) יר} אם העובר

הטיט וגופל וזה דבר מטי מאוד ודרך מוליכי היין לחקן סטיט חמיד מחמת זה סביב המגופה טל כן הוי **כפחוח לגמרי בלי** חוחם וראיתי בס' משאח בנימין שנשאל על שהוליכו יין בלי שמירת ישראל והחביח היה סתום בזמורת. הגפן וסביבם היה טוח בעיע ובאמלע הזמורות נחחב עץ עב לחזק הסתימה כדרך מוליכי יין חדש והחיר היין מחמת שזו היא חוחם אחד וכמ"ש רמ"א סי' קכ"ט שהבאתי לעיל אלא שחילק שם חם היין חוסם כדרך יין חדש ויוצא למעלה ומקלקל טיחת בחבית ודבריו חמוהים דא"כ אמאי החיר הא כל יין חדש חוסם ואין דרך לעשות כן בזמורות אלא בזמן שסוא חוסס עדיין ובעיקר סדין אין חילוק בין חוסש ללא חיסש דודאי גם בלא חוסש סולך סיין למעלה ע"י הנועח העגלם וע"כ נראה דבשום פנים אין היתר בהולכת יין מחמח טיחה לחוד בלי סימן אחר רק במונח או מועיל טיחה כן נ"ל: (ח) וכן אם צר פי הגוד כו' . בטור כתוב קשר וחתם פי הנכל של יין ונותנו בשק פי הנבל למטה וקשר השק למעלה הוה חב"ח פי הנבל למעלה לא הוה חב"ח ובגמרא איהא ג"כ נוד בדיסקא לייר וחתום פומים למטה כו' נ"ל פשוט דהך וחתום אינו ר"ל חתימה אחרת כמו שפירשתי לענין אגא אפומא דחביחא שריקא וחתימא דכאן הוה החתימה חנאי על הקשירה עלמה דבשלמא גבי טיחה אין חילוק כיון שכבר נחייבשה אין טורח לששות אחרת להמחין עד שתחייבש משח"כ גבי קשירה כל שחינו דבר משונה לא הוה סימן כלל דקשר שעושין בעלמא ודאי אין שורח כלל להחירה אלא ודאי קשר משונה בעינן כמ"ש בסמוך שני קשרים משונים כו' על כן אמרו בגמרא אי לייר וחחים פי' שעשה היכר בענין הקשירה ממילא הוה חוחם אחד ופים למטה חוח חוחם שני או מה שכופף פי הנבל לחוכו וכזה נחבארו גם דברי הטור שזכרנו שהקשר של יבל סום חוחם אחד שמשונם הוא שעשאו דרך חחימה אם פי הנבל למעם וקשר השק למעלה פי' קשר בעלמא שאינו משונה הוה חב"ח וכמו שזכרנו כן נ"ל לפרש דברי העור גם בזם נתיישב מה שדקדק ב"י על העור בזם ולפי זה לא הום הנתינה בשק שום חותם רק הקשר והפיכת פיו של נבל או כפיפח פיו לתוכו הום חב"ה ונראם דסעעם הוא דכל שהנבל בשק ופיו למעלה מכף שיחיר קשר השק שאינו משונה הום פי הנבל מגולה כאילו הוא בלא שק משום הכי כשכתב העור אבל כפף פי הנבל לחוכו אע"פ שפיו למעלה בשק הוה חב"ח דה"ה אם הוא בלא שק כלל וכמ"ש ב"י והש"ע כאן מלשון הרמב"ם שלא זכר כלל נחינה בשק ולא כחב אע"פ שפיו למעלה אלא כיון דברישא אמר שאם הוא בשק למעלה לא הום חוחם בזה אמר כאן דכאן שרי אט"פ שאין חוחם מחמח הנחינה בשק ומו"ח ז"ל פסק מחמח לשון הטור דנחינה בשק

ויש לחלק כו' וע"ל מ"מ קכ"מ בתנ"ה: [מ]] מיהו כו'. תוס' בר"ה מ"מ הנ"ל: [י] ואם העבר כוכבים כו'. עמ"מ קכ"מ בהנ"ה מש"ש ועמ"ש בא"ה מי' י"ו סל"ז ברנ"ה: העבר כוכבים כו' ועמש"ש: [ית] ואפילו היה ג כו'. ת"ה וכמ"ש לממה אם העובר כוכבים כו' ועמש"ש: [ית] אם היה כו'. כת"ק היה כו'. כת"ק דקא" כר"א. הרי"ף והרא"ש והר"ן וש"פ: (ליקומ) אם היה כו'. כת"ק דקאי כר"א. ר"ף ומבאן סעד לפי' הרשב"א והר"ן. דרי"ף פסק כר"א אלא דמפרש שצריך במחר וחותם כנ"ל ופ" דברי רי"ף דהא בריית אולא ע"כ" בשנו רווות בכל ושיר בני דיף דות ברייתה הבל הכוקה או השוכר כו לא א על בתצר אדרת סיירי דאליכ א"צ מפתח התחם כמ"ש כאן וא"כ ר"מ ורבנן דרכם מליים במלונתא דר"א ורבנן דשם ומ"ש וחכ"א לעולם אסור צ"ל במשתח וחותם אבל בחג"ח ודאי מותר לר" יותנן דשם . ולשיפת תום' מיירי כאן במפתח או חותם וה"נ הלכח כת"ק דקאי כר"א וער"נ וס" קל"א בתנ"ה (ע"כ): [2] אם העובד כוכבים כו" . מפ"ש בחצרו של

פתחי תשובה

נאמינו שנסתר נחונם הכי אח"כ היין ברשומו מונה והזי כמפקיד אצל שובד כוכבים כלי מותם מיהו סיינו דוקה כשולם עם העוכד כוכבים ממקום למקום וכדרך נחקלקל אכל הפקיד אלל העוכד כוכבים ויהודי המפקיד מלוי בכאן ויכול העוכד כוכבים להגיד לו אמדינן מסתמא מיכף הניך לו כי סום מתיירה וחומר בדעתו הם המשם עד שיכה היהודי יחשוד חותו שקלקלתיו

הקשירה כו', אבל תום' ס"ש ב' בד"ה ס"ש כו' ספ' רשריקא חותם א' וחתימה חותם שני (פ"ב): [ד] חתפו כו' אבל כו' ומ"ם נכון כו'. בתום' ל"א ב' ס"ש ב' בר"ה הנ"ל ונכ"ל: [10] ודוקא כו' ואפילו אם כו'. בסה"ה וסס"ג נקשין על מש"ש ל"א ב' ואם לאו וכנ"ל: (10] הדקר ושהור עליו וסבאו סקילקל סמ"ש במ"ח דפהרות מחני ד' הפניח את ט' וכ"ש ביו"נ כמ"ש בעבודת כוכבי' ע' כ' ראיתמר חצר כו' ותי' דשם במהרות איירי ביוצא כו' לכ"ש ביית כמ"ש בעבודת כוכביי עי בי האיתמר הצד כוי ותי דשם בשהו זה איתי ביובה ונכנס וכ' בתה"ד אכל בסמ"ק ומרדכי מתירון והניאו ראיה מתוספתא דמחרות והביאה הר"ש שם בש"ז מהני ז' הטנית כליו כו' ננראה דלא פליני דמה"ק ומרזכי מיירי ברואים שנסתר בכוונה ע"י אדם ולכן הביאו מסתני' דשם בכה"ג אבל ממ"ק ומרזכי איירי במקום שיכולין לתלות כו' ובכה"ג איירי התוספתא. אכל במרדכי ס" אלף של"ד מחלק בין מפקיד שיכולין לתלות כו' ובכה"ג איירי התוספתא. אכל במרדכי ס" אלף של"ד מחלק בין מפקיד ביולרין לתלות כו' ובכה"ג איירי התוספתא. אכל במרדכי ס" אלף של"ד מחלק בין מפקיד המילוין לתלות כו' ובכה"ג איירי התוספתא. אכל במרדכי ס" אלף של"ד מחלק בין מפקיד ברובי מילוים היינה ביולרים המילוים היינה מילוים ברובי מי דנמרא דעבודת כוכבים ובין החיא דתוספתא דלא איירי במסקיד וכ"כ בר"ש שם ותימה כו"

מיחה עכ"ל : (ה) שבושנה . וקפירת כיסוי הענלות אע"ם דאין לך קפר תפונה מזה מ"מ מחחר דמוכרת העובד כוכבים להחיר הקשרים ולפחוח העגלום ככל יום כדי ליקח מאכל שלו שבחוך העגלות אינו מרחת ולכך לא הוי כחוחם כ"כ בחשובת מ"ב סו' כ"ע ע"ש: (ו) דר. וחין לעובד כוכבים שייכות ביין חע"ב שיש לו שייכות בבית בחזקת משחמר הוא עד שינא הישראל ויאמר לו שהוא מפליג כדלעיל ר"ם קכ"מ ואם יש לעוכד כוכבים שייכות ביין נחבאר בסימן קכ"ח סעיף ב' ג' עכ"ל הש"ך: (ז) וחוחם. ולדידן בחותם לבד מותר בדיעבד כדלעיל ס"ב

בהג"ה במו הכמים ש"ש ועיין בחשוכת שיכת ליין סי' ל"א [וכחשוכת ח"ם מי' קכ"ד] : (ר) מותר בדיעבד. עיין בחשוכת אאי שנים מאיכו שמו הכמים ש"ש ועיין בחשוכת שיכת ליין סי' ל"א [וכחשוכת ה"ם מי' קכ"ד] : (ר) מותר בדיעבד. עיין בחשק שלפ"ז בשם מ"כ ככוונה לגלות ולכן חיכף הוא רן ותודיע ומ"מ לא החליט זה להקל רק בהפ"מ ובאוסן שיסכיםו יעבד . עיין בתשובה אא"י פנים מאיכום ח"ב סי' ע"ו דום מיירי שאין אנו יודעים בכיכור

וכמ"ם סרשב"ח בשם פוקן שי׳ לא שלכיך לחוור אחריו ולדקדק אלא פ"ק אם כבחור על חותמו מכירו כשר ואם לאו אסור דמוכאא מילשא ודחי שנשסיה ומדייף שחין פנ וכ"כ סטור : יב שם בטור וכ"כ הרשב"ם בשם ר"י יג כרייתה שם דף

בם בפרק י"ג: ח מור וכ"כ הרשב"ה בשם פרתב"ד: מ ציינתיו לעיל בסי קי"ח סציף ג': י ציינתיו לעיל

כרום הסימן : יא כריימה

שם בעכודם כוכבים דף ל"ח

ס"ח: יד עור כשם הרשכ"ח יד אפרים (מימן ק"ל פעיף ח' בחג"ה) אם נתקלקל. עיין כנ"ל מ"מ סי ע"ב יין שהפקוד יכודי אל עובד כוכבים חומם כב' מוסמום כר"ת אך או היה זמן התפיםה ומחמם חוזק סרתיחה שהיה תוסם הרגה למה המנופה בח ברמיתה לחון ונסקלקל החומם והעובד כוכבים סלך והודים את יכודי שיכח ויתקן יינו יש להקל בספית דכיון שהסקיד בכיתו וכירו להודים ומספמת פיכף בת לכודיעו ותינו מפתכתה לאפוקי נפשים מחשדת ופ"ם שמפשם שסים כא"י עם כיין והיהודי (ה היה עמו וכשכת פס סיין אמר כח"י שתוחם נחקלקל בדרך שנפלה העגלה ים נחסור כיון שחף שרוחב שנחקלקל חין כידו להודיעו ונשחר חח"כ בידו פתוח לכן חשור פ"ם . וע' בשו"ח פת"ח ח"ב סי' ע"ו בכמו שאנה זו ששאל השואל בנתקלקל מחתם כתומם התשיפה נשחלה לפניו והורו לאשור כיון שמישראל ספר על ב' חוממום והיין במרחף של עובר כוכנים לא מירפת כול ואף שכעד"ג סיתן ל"ם כ' דאף כים נחום ששמם פ"י הייבר יש להחיר במקום שיש פוד לדדים להיתר מבל בנ"ד

ביד ישראל המפתח הדתם. בכס"עו וכחשב"ן ח"ג סי' פ"ע שובד כוכבים המסחר יינו ע"ר ישרחל ותניתו חלל עובד כוככים כחלרו וכנילה סוגר במפחחות שבחרנות חנו שכקנ יכול להזדייף לריךשני חושמות מ"ם. וכשו"ם מוסר"י קוכי סי' ז' כמומר שששה יינו במסרם וסגרו כחולר ש"י חשתו סיסודים במנחי שלח יכנם הוח שם רק חשתו והמוער דר עם חשתו בחצר ישראל בשכירום בבים שמל באונר ובמשתח סמשכיר רק כמת שלריכ' למכור יין לוקחת סמשתח וסוגרת מחוכת המסתה וכחב דחף לדעת התחמירין בינה וספליג דבעי מפתח וחוקם. מימ

ותשמש מדכריו דחף בספ"ת דעמו לסחמיר: (ספיף מ')

דהכח כיון שברשום ישרחל וכמנעול חפ"ב דכעלמח מסתח לה חשיב כחומם בכה היכה למימר דברי וטסור פ"ם נליון מהרש"א

משמרתו וגם הישואל דר שם ומפחח ביד טישראל וערת

לדרוך בשפרם ולפולים פונחום ונם כי פום מומר ליפמשחלים

וסות גופיה גזירה ותף מתן

דמחמיר כחשוד שפי מכעוכד כוכנים ביינו למנין להפקיד אכל לשמא נגע כו וכנונא

ל"ח: (פ"ע סעיף ז') וכן כל שינוי שמשנה מרברים שאין . עם"ש בגליון בסמוך סעיף א' בהנ"ה: (סעיף ה' נסג"ה) ונתקלקל מעצמו או ע"י כו'. ואפשר גס ככא מעובר כוכבים והגיד להישראל שנתקלקל דחזינן דידע העובר כוכבים מותר דידע העובר כוכבים מותר די"ל דמרתת בראותו הקלקול ומיר רץ לתודיע שבל יבוא יוחשדתו מיהו זה אם ממפקיד ממוך לו ת" נ"כ מ"ת תיו"ר מימן צ"כ:

כ"י דחסור: מון מכל מקום נתפס

עליו כגנב. ושרי כדלעיל סימן

קכ"ח ס"ד: מז שייכות בחצר.

כלומר שדר שם ואית ליה לאשתמועי

על הנעילה: יו אבל ע"י חור

מוהר כל מה שיכולים לראות על ידי

חור וסדק כלעיל סי' קכ"ח סע"ג : ולאפרע לו מעות . סיינו

פרע לו מקלח בענין שיש לישראל חלק

ביין משמע מדברי חשובת הרשב"ח

שהבחתי בס"ם זה דה"ל כיינו של

ישראל שמונח כיד עוכד כוכבים דשרי

במפתח וחותם ולדידן בחותם חחד

כדיעכד ע"ם: ב והישראל דר

בחצר . דחשיב כמו שומר דסני

ביולא ונכנס כן כתבו הפוסקים:

עובר כוככים ולק חשובר או החקח בית מן העובר כוכבים . ת"ה: [2] אא"כ כו' .
שם כ' דיש מחירין אפי בכה"ג כמש"ל סי' קפ"ה ס"ב אבל הראב"ד אומר כיון שהשביר
כו' ועש"ך: [2] בד"א כו' ודוקא כו' . עת"ה שם: [2] (ליקום) וה"מ ביום כו' .
תום' מ"א א' ס"ה וחלון ועס" קפ"א ס"א בהצ"ח (ע"כ): [2] (ליקום) ולכן אפילו
ביום אם געל כו' . כמש"ש ע 'א' מתבי נעלה שהונדק כו' וכן כאן אית לה לאשתמופה
ש"ל שייכות בחצר כנול הואל כו' ועש"ך ס"ק ס"ו: [3] ואין חור כו' אבל כו' .
שם א"ר כל דלחדי כו' וע"ל סי' קכ"ה ס"ג (ע"כ):
שם א"ר כל דלחדי כו' וע"ל מ' קכ"ה ס"ג (ע"כ):

"ל"ל (ליקום) ישראל כו' . ער"ג וב" בזה קמ"ו א' וו"ל שם המסהר כו' פי' ישראל

פתחי תשובה

ללא מרע לו . מיון בס"מ כסם ש"ך ועיון נחשר מ" ס מי קכ"ו ע"ד ישראל שסיי היינו של שוכד כוככים ושוב מסק עמו ע"ש סספר שבשוק ביום השער וכיני בשיהר יינו של שוכד כוככים ושוב מסק עמו ע"ש השבת וכיני בשוק ביום השער וכיני לנימן לו משות על פיון הכ"ל וישן כי חוק להשרכה שם שמכל חבים חוד בכר צריך לימן לו מכם והוא רצה להשברה אושו המכם ע"כ לא חמם החביות ולא השבתף כדי שלא ירגיש לא ירגיש

שלא פרע לו כלום אבל אם

רמ"א דנוסגין להקל אבל אם סנבל

של עור ואין תפירותיו מבחוץ נרחה

ברור דאין לריכין נתינה בשק אלא

בשני חותמות כלפרישית וקשר הוה

גם כן הותם והיינו שהוא משונה קלח

משחר קשרים כמו שהוכחנו לעיל:

עומד אם כן נמצא עומד (נום)

בצד חיין . סטעם שחין נחפם כנוב

שאדם עשוי לראות מה ששכר או

מכר ואין הבוכר או הלוקח מקפיד

עליו ש"כ יש לו קלת שייכות:

(י) ובלילה אסור בכהאי גווגא

בוי . אבל בפחוח הדלת לגמרי מוחר

אפילו בלילה דמרתה דילמא השחא

מדכיר לים לחמרא ויבוא. כן כחב

רשב"א בת"ה הארוך:

קלא (א) והישראל דר בחצר

דף שע"ח כתב הראב"ד דוקא שמונח

בבית אבל בחלר לא עד שיושיב שומר

דכיון שיש לו שייכות ביין ובחלר כגע

ולה מרתח כו' עכ"ל . וכדרישה

סעתיק זה גם כן ונמשך אחר הד"מ

ולא הבנתי זה דאדרבה בחלר מרחת

מפי מבכית כיון שיש לו שייכות גם

בבית *)וסמעיין בדברי סר"וטם כפרק

השוכר יראה דהאי על מה שאמרו

לריך שיושיב שומר ע"ש ובאמח ל"ע

שם בר"ן להכין דעת הראב"ד ויפה

עשה רמ"ח שלח זכר כחן בש"ע

בו". כתוב כד"מ וז"ל כסר"ן

לריך עכ"פ ולי נראה כיון דברמב"ם מבואר דאין לריכין שק ובש"ע

והא דכהב הש"ע סעיף א' שיחן הנוד בשק כו' החם מיירי בשל עד

כמו שמפורש שם ויש לחוש שיוליא יין דרך נסריו ואפ"ה מסיק שם

כח"ה הקלר כשם יש מגדולי

המורים והוח סרחב"ד כיון שים לו קות שייכות שם:

לשכ"ה כח"ם: נשם הראב"ד:

הרשנ"ה

ס"ח: ב היינו סיפח דמתני סם: ג ביינו רישא דמתני׳ וָכִסִי' ר"ת דאיירי בדלא כחב לו התקבלתי והני כאלו לא מכרו לו: ד מבריימה שליינחי בסימן דלפיל ספיף פ': ה שם כמשנם: ו כשיפת ר"מ שם בתוספות וכדעת שחכ

נכודות הכסף (סימן קל"א בפ"ז ס"ק א') והמעיון בדברי הר"ן שם כו'. זה פינן דהמעיוןנדכרי

כן בשם הראנ"ד אלא מלחא

ממה יהונתן (מימן קל"א בש"ע סעיף א') ישראל שעשה יינו של כוכבים במהרה כו" יחבית שהיין בו פתחה לרשות הרבים מוחר כו' . עי' ש"ך סק"ד ודעת סר"ן והרשכ"ח נשם הרתב"ד דהיכת דחין . המוכד כוכבים דר בחור מוחל כלה מוחם כיון דפתוח לכ"ה ונ"ל דכ"ש מודו כזה לדינה מכיל הש"ך מ"ש וו"ל דהה תום' ע"כ (א סיע כן כסוף פ' כ' ישמחאל דף ס"ו ע"ה ד"ה המסהר יינו של מוכד

אפילו יינו של ישראל אסור דגול מרכבת רבו? בו בבו (סימן ק"ל בש"ע סעיף פ") אא"ב נמצא עומר בצד היין . עי' מס שכחכהי לפיל סי' קכ"ט כש"ך ס"ק י"ו :

כוככים דמקשים שם על סו' כש"י שפי' דרישה דתחני'

נמי איירי שכחב לו בחקבלתי ובלא מסחה וחוחם כלל הא

בית לחם יהודה

(סימן קל"א שו"ע טעיף א') ובריעבר אפילו בחותם אחר כו'. כתכ כמ"ו ה"ה פסתת לחוד אכל הש"ך כתכ וכחותם ח' כדיעכד וכשו"ח בלי התרכתי והכרעתי כט": שמפחח לחוד סגי היינו בהססר גדול חכל כהססד 70003 מושט לכיך דווקה חומם:

יד אפרים

(שם) עוכדר בצר. עכס"ם ול"כ מ"ח סי' ע"ג חחד שכר מרחף אצל חשי והח"י יש לו ג"כ יין שלו כחותו מרתף והישרחל חחם יינו כחוממו ופעם חחם כים חסר לכישראל כמס מדום מחבים חתם ומן חז ום לקח פישרחל לידו המפחח כו' ופעם חחת שכח סישראל לחתום חיזם חביות וכח למרחף ומלח הח"י שם עומד חלל החביות שהם בלי חותם ומנה סתביות חסרים ושחל חותו חיך בה בלי מפתח שפים לו אשתקד ונאבד ועתם תנאו והורם לאסור את החביות הפתוחות שמרי חסר לסניך ומשפמת להה ממנו וחף הב לקח ע"י מינקת שחינה כפופה ש צדדי סימר להנשחר בחביות מים ים לחום למינקת כפוסה במקום דשכית וגם יש לחוש סרכה ומילא כיינו ע מזכ ואסילו ככס"מ נכיונא כזה אין להחיר ע"ם: (מעיף י' בהג"ה) ע"י וסדק מותר ענה"ם אכם לני חיו"ד סימן וכמפחרם ם"ו מי שהוליך מכים יין והים המגופה מחומה אך לא הברות והישרחל הלך למלון וישן שם והניחו להחביות על ים להחיר דמינחת כמים רם"י ים נכפיר ומינם טרים נפיי קר"ם וגם שהיה מונח בענין שלא ליקח הברוא וימשך אם לא שיסטיך החבית והיא גדולה שא"א לעשות לבדו אם גדולה שא"א לעשות לבדו אם

חידושי כית מאיר (סי׳'ק'ל סע"י בש"ך ס"ק "ד) לשונו לריך ניחור ולענ"ד ר"ל

ומ"מ וכו' שממיד רגיל להיום

כדלעיל סעיף כ' בסג"ה: יב ואם אינו דר העובד כוכבים בחצר מביאו אין לנו לחלוק על פסק שלו כיון דבטור אין מוכח שלריך שק מותר. אע"פ שנם הישראל אינו דר כן מוכח להדיא ברשכ"א וכ"פ הכ"ח ופשוט הוא אלא שכתב דהיינו דוהא כשיש חוחם אחד וז"א דבדברי הרשב"א מוכח דאפילו בלא חותם כלל שרי מטעמא דכיון דאינו דר שם

> איכו עחיד לבא שם ועוד דהא כ' כל כוכבים דר בחצר יב ואם אינו דר בחצר מותר שאינו דר באוחו חלר כרי הוא כעובד : מ) יג (כאן *) אא"כ גמצא עומר (ח) בצר היין (מ) כוכבים אחר ובעובד כוכבים אחר נתבאר לעיל סי'קכ"ח סעי' ד' דאפי' ר (כב) סי במה דברים אמורים בשוכר או לוקח בית בלא חוחם כלל מותר והכי מוכח בחצרו של עובד כוכבים אבל בחצרו של ישראל להדיח בתה"ח דף קמ"ו ע"ב ע"ש: ממש שלא לקחו ולא שכרו מעובד כוכבים אפי׳ ינ אא"כ נמצא עומד כצד חיין . היה עובד כוכבים דר באותו חצר יד ואין ישראל שאו אסור דכיון שהוכיר או מכר דר בו מותר ואע"פ שאין מפתח וחותם ביד ישראל יש לו שייכות קלת בבית שם מה לפי שאין לו בה שום שייכות ואפילו נמצא עומר שאין כן לעיל סי׳ קכ"ח סעיף ב׳ דחין לו שייכות כלל שרי אפילו נמצא בצד היין שהרי מו מכ"מ נתפס עליו (ש) כגנב עומד כלד סיין: יד ואין ישראל וכגו וה"ם ביום אבל בלילה אסור: דר בו . ומכל מהום הישראל יולא הגה ודוקם בכי הםי גוונה יש להמרו בלילה מכל בשחר מקומום דחמרינן ונכנס שם דאי באינו יולא ונכנס לעיל סימן קכ"ח וקכ"ע דהעובד כוכבים מרחח חין חילוק בין כלל או אפילו בסודיעו שמפליג לא יום ללילה ושאני הכא הואיל והעובד כוכבים יש לו אן שייכות בחזר ומסחמה נועלו בלילה הואיל ואין ישראל דר שם ואינו מרחח כולי האי עדיף ממכיח עובד כוכבים בחכוחו [בד] ולכן אפילו ביום אם נעל [בה] ואין חור או מדק שיכולין לראות היין אסור דך אבל ע"י חור וחדק (י) מותר ביום אפילו נעלו בודאי (י) ובלילה אסור בכה"ג אפי מסתמא וזהו החלוק בסי קכ"ע ובכיתו בסימן קי"ח

יורה רעה קל קלא הלכות יין נסך

שבין יום ללילה: קלא דין יין כשר שנעשה ברשות עובר בוכבים . וכו ב' סעיפים:

א (א) א ישראל שעשה יינו של עובר כוכבים 🛠 במהרה כדי שיהא מותר לישראל (ב) י בין שמכרו לישראל א (א) ולא (ל) פרע לו מעות בין י שלא מכרו לו אלא שהוא ממחרו כדי למכרו ע"י לישראלים [ג] ד אם נתנו ישראל בחצרו של אותו עובר כוכבים עצמו (א) ב (ג) והישראל דר בחצר מותר אפילו בלא חותם ^[ד] אפילו אם העובד כוכבים גם כן דר שם ^[ה] ואם אין הישראל דר

מחילוק זה: (ב) ובדיעבד אפילו בחותם א'. נתבאר בסימן קי"ה באותה חצר ג נו האם דר (י) ישראל באותה העיר והכית שהיין בו פתוח לרשות הרבים ד מותר ה י אם יש לישראל (י) מפתח וחותם (ב) ו [1] (ה) (ונדיענד

ב אם דר ישראל . אפילו ישראל אחר ב"י ופרישה אבל דעת הרשב"א דאפילו בישראל זה לבדו דר בעיר אינו מתיירא מליכנס שם ומזייף ובעיכן דוקא ישראלים רבים דרים שם לפי שמתיירא שמא יראהו אחד מהן וכן דעת הר"ן ס"פ ר"י ויש להחמיר במקום שאין הפסד אבל בהנאה נראה דערי אף שלא במקום הפסד כיון דאפילו ודאי מגען שרי בהנאה במקום הפסד בזמן הזה כדלעיל ר"ס קכ"ג ועוד דכי היכי דסמכינן לקמן אסה"ח וסייעחו בחב"ה להחיר בהנאה ה"ה הכא יש לסמוך אהפוסקים המחירין ודוק: ד מותר ובו" מפתח וחותם. ודעת הרשב"א והר"ן בשם הראב"ד דסיכא דאין הטובד כוכבים דר בחלר כרי בלא חותם כלל כיון דהוא פחוח לר"ה ונראה דכ"ע מודים בזה לדינא (ודברי רבינו ירוחם במנין זכ מעורבבים ואינם מכוונים ע"ש וקרוב הדבר שהם מודפסים בטעות גם דברי החורת חיים סוף פרק ר"י מגומגמים בזה ע"ש): ה אם יש וכו' . ודעת רש"י דאפילו סכי אמור משום דכל שלא כתב לו התקבלתי (בענין שאינו יכול לעלבו) סבר אי חזי לי לא מפסידנא ואמינא דידי הוא עיין שם וכן דעת הברטנורה ואע"פ שפירושו במשנה אינו מחוור מית אפשר דהדין אמת די"ל דהמשנה שמחרת בפתח פחוח מיירי בשחין העובד כוכבים דר שם כמ"ש הרשב"ח בהה"ח והר"ן בשם הרחב"ד אבל כשהעובד כוכבים דר שם פחח פחוח מאי מהני והלא הוא יושב בחוך אותו הפתח כמ"ש הרשב"א בחשובה ומביאו ב"י בס"ם זה וא"כ כיון דפתח פחוח לא מהגי מפחח וחותם נמי לא מסני (כדמוכח בש"ם ופוסקים) וכ"פ כרשב"א בח"ה דאם היה עובד טוכבים דר בחלר והישראל דר בחלר אחרת אפילו בשני חוחמות לטולם אסור עד שיהא יושב ומשמר ומביאו ב"י ע"כ נראה דאין להקל כזה אלא במקום הפסד ובאופן שנחבאר בס"ק ג': 🕻 ובדיעבד בו' .

שקנה ענבים ודרכן ועשה יינו בשהרה ולא פרע לו מעות ועדיין היין כאלו הוא **של עובד** כוכבים וכן העובד כוכבים שררך נתו ע"י ישראל ועשאו כדי למכרו לישראלים ונתנו כולבים וכן העובד כוכבים שדרך נתו ע"י ישראל ועשאו כדי למכרו לישראלים ונתנו ישראל ברשותו של אותו שבד מכבים בעצמו אלא שאין העובד כוכבים דר באותה חצר ממש אלא בחצר אותו של אותו שבד מכבים בעצמו אלא שאין בעדיין תנא של שכר טכבים ממש אלא בחצר אותרת כי וו"ל דו"ש יינו של עבר מכבים דעדיין תנא של שכר טכבים וכפי ר"א בתום" שם ד"ה המפהר כו' וכן פי חרא"ש שם : (ליקום) בין כו' כין כו' בין כו' עבח"נ (ע"כ): [ג] אם נתנו כו' בייתא שם ב' וכרא"ר יותנן: [ד] (ליקום) אפילו אם השבד מכבים כו' . עם" ק"ל מ"מ (ע"כ): [ד] אם אין הישראל כו' . רישא דמתני' הנ"ל וכש "דת והרא"ל אפיל ישראל אותר וכפי ר"ח והרא"ל אפיל ישראל אותר וותום ב' ד"ח עד כו' והרשב"א והר"ג חולקים ועש"ך (ע"כ): [ד] (ליקום) ובדיעבד ועתום' שם ב' ד"ח עד כו' והרשב"א והר"ג הולקים ועש"ך (ע"כ): [ד] (ליקום) ובדיעבד

באר הימב

בהג"ה: (ח) בצד . שאז אסור דכיון שהשכיר או מכר יש לו שייכוח סנת בכיח משא"כ לעיל סי' קכ"ח ס"ב דאין לו שייכות כלל שרי אפילו נמנא עומד בנד היין ומיירי כאן אף שאין הישראל דר שם ואפילו בלא חוחם כלל מוסר אם אין העובד כוכבים דר שם אח"כ עומד כנד היין כנ"ל. עכ"ל הש"ך: (מ) בנגב. ושרי כדלטיל סי' קכ"ח ס"ד ומ"מ תיירי שישראל יוצא ונכנס שם דאל"כ או אפילו

השר כשובא לפרתף וכ' הכד השאל דפשט דימינת פקלת מעות ה"ל בקנין כמ"ם בש"ך וסגי בתו"א וכיון דשני כחו"א סגי נתי במפחח בהשכמת ש"ו כ"ש קי"ח ורוב פאחרונים דלא כש"ך. וגם זם פשום דאף דבאי קנין קודם פסיקה כוה מ"מ כיון דפסק על יליאת כשער כוה פסי בהודיעו שהוא מפליג לא עדיף ממניח עובד כוכבים בחנותו כסי' קכ"מ ובכיתו גמורם כדמוכה מחתרה דוולשסם בכ"מ דף ע"ב ועוד דבדיניכם סום קנין גמור חלה דכום בסי' קי"ח ס"י דאסור. ש"ך: (י) כותר. כל מה שיכולין לראוח ע"י חור וסדק כדלפיל סימן קכ"ח ס"ג וכתב הס"ז אבל בפחוח הדלח לגמרי מוחר אפילו בלילה דמרחת דלמא השחא מדכיר ליה ולחמרא ויבא כ"כ הרשב"א: כרא (6) פרע . כחב הפ"ך היינו שלה סרע לו כלום חבל הם סרע לו מקנם בענין שיש לישראל חלק בהיין משמע מהרשב"א דה"ל כיינו של ישראל שמונח

ביד פובד כוכבים דשרי במסחח וחוחם ולדידן בחוחם ח' בדיעבד: (ג) והישראל. דחשיב כמו שותר דסני ביולא ונכנם כ"כ הפוסקים וכחב בד"מ דוקה שמונח בבית הצל בחזר לה עד שיושיב שומר דכיון שיש לו שייכות ביין ובחזר נגע ולה מרחת וכחב הע"ז ולה הבנחי זה דהדרבה בחזר מרחת ססי מבבית כיון שיש לו שייכות גם בבית עכ"ל: (ג) ישראל. הפילו ישראל החר ב"י וסרישה הבל דעת הרשב"ה דהפילו די הלבדו דר בעיר הינו שתיירה ליכנם שם ומזייף ובעינן דוקה ישראלים רבים דרים שם לפי שמחיירה שתה יראהו ה' מהם וכן דעת הר"ן ויש להחמיר במקום שחין הפסד חבל בהנחה נראה דשרי אף שלא במקום הספד ומיהו היכא דאין העובד כוכבים דר בחלר שרי בלא חוחם כלל כיון דהוא סחוח לר"ה עכ"ל הש"ך: (ד) מפתח. ודעח רש"י דאפ"ה אפור דכל שלא כחב לו החקבלתי בענין שאינו יכול לעכבו סבר אי חזי לי לא מססידנא ואמינא דידי הוא וה"ה פחח פחוח לא מהני כיון שהעובד כוכבים יושב בחוך אומו הפחח ואפילו בשני חוחמות לעולם אסור עד שיהא יושב ומשמר ע"כ נראה דחין להקל כזה אלה במקום הפסד . ש"ך: (ה) ובריעבר. כהב הש"ך

(ד) חלון פתוח לרשות הרבים.

ואז מותר אפילו מה שבכל החדר

ואע"ג דלעיל סימן קכ"ח סטיף ג' אין

מוחר אלא כנגד הנקבים שיכול

לראות שאני התם דנכנס ודאי וסגר

אחריו אכל הכא אמרינן חזקה לא

נכנס כלל דמרחת שמא יראוהו נכנם

ויולא או יראוהו מן הדרך כניסתו

ויליאתו ע"כ לא שנא נגד הפחח ול"ש

בלדדין הכל מוחר כן כתב רשב"ח

בתה"ה: (ה) ואם כתב העובד

כוכבים לישראל התקבלתי . דוקח

החהבלחי מוחר או שזקפו עליו

במעות במלום כא לאו הכי אסור

אע"פ שאין שום א' מהם יכול לחזור

במקח דהרי הוא כשלו ויכול לעכבו

שלא להוליאו דטוב הוא יותר לעובד

כוכבים להיוח אצלו במשכן יינו מלילך

למקומו לישרחל ולהחרעסעליו למושל

כו' כ"כ ב"י בשם רשב"ח בחשובה:

ויש לסמוך עליו להתירו [(ה)]

בהגאח. סר"ן כ"כ במי שהיה מטהר

ייכו של עובד כוכבים וקנאו ממכו

בענין שהים יכול לכופו מן הדין שלהם

שלריך ליקח היין ומשום הפסד ממונו

החירו הר"ן בהנאה משא"כ אם

העובד כוכבים אינו כופהו לזה

אלא מרלון הסוב רולה ליקח ממנו

ולסמוך על חת"ח אין סיחר לזם.

ויש לעיין למה כחבו רמ"ח לדין זה

הא אפיר יינות שלהם מוחרים לדידו

בסנאם ונראה דנחכוין להיתר הנאה

מרחת מלינט כיון שהוא שלו מה שאין כן ביין של ישראל ברשוח שובד

כלומר לדידן מותר בדיעבד בחוחם א' אלא דלכחחלה לריך ב' חוחמות ספיף א' דס"ה מפחח לחוד: (ג) עד שיהא ישראל יושב ומשמר . בזם חמור כאן מבמטהר יינו של עובד כוכבים שאין עובד כוכבים אבל לכמחבר אף בדיעבד לריך ב' חוחמות וכדלעיל סימן ק"ל וכאן כא מיירי לכדיא אף כדיעבד: ז אפילו בחותם א׳. ובמפחח וחוחם כוכבים דמותר' בחת"ח או בחותם 'אחד' בדיעבד דמרתת עפי : שרי בהנאה לדידן אפילו באינה פחוח לר"כ ואין שום ישראל דר בעיר כדלקמן שוף הסעיף בהג"ה וכן

בשחים במקום הפסד מרובה

ָת אף על פי שישראל דר בעיר.

ואפילו כרבה ישראלים: מ ויוצא

ונכנם . אע"פ ששהה זמן רב אם

לא הודיעו שמפליג כדלעיל ר"ס

קכ"ט: י במפתח וחותם . ולדידן

מוחר בחוחם אחד בדיעבד כן מוכח

בפוסקים: יא רוכלי כו' . *) ואפי'

בלילה מחירא שמא יחשבוהו לגנב

ומ"מ בשבחות וי"ט שאין מחירא

מרוכלים כראה שלריך שומרים ר'

ירוחם ומביתו ב"י וד"מ ומסיים בה

דהא דאמרינן (לעיל סי' קכ"ט ס"ו)

דאין אנו בעיניהם בחזקת שומרי

בכחוח היינו במקום דאיכא פסידא

לישראל אבל אין רוכלים מחזרים

בעיירות שלהן ולא מרתח מכם ע"כ :

יב וכבר נתבאר כו'. זהו סכרת

סראב"ד (שהביאו הרשב"א והר"ן)

ומבוחר מדבריו שם דפחה פחוח

לרשות הרבים נמי לא מהני בלילה

אלא לריך להיות ישן בתוכו ומדלא

כתב נמי הרב כל דברי הרחב"ד

דבהלון לא שרי אלא מה שנראה מן

החלון משמע דסבירא ליה בהא

כהרשב"א (והר"ן) דהכל שרי משום

דל"ד לדלעיל סימן קכ"ח ס"ג דסחס

ודאי נכנס משא"כ ככא מרחח ולא

נכנס לבית שהיין בו וס"ל כמו שכחב

ב"י דמה שמחלק הראב"ד בין יום

ללילה איכו חולק הרשב"א עליו כו'

ל אפילו בחוחם אחד כמו שנחבאר לעיל סי' ק"ל) [ד] ואם אין הבית פתוח לרשות הרבים ח אף על פי שישראל (ו) דר יבעיר (ם) או בעיר שכולה עובדי כוכבים אפילו הבית פתוח לרשות הרבים ^(ב) אסור יושב ומשמר מ ויוצא ונכנס הרי הוא כיושב ומשמר במה דברים אמורים כשהיין בבית העובד כוכבים בעליו מאבל אם נתנו בבית עובד כוכבים אחר מותר י במפתח (ו) וחותם י והוא שלא יהא עובדי כוכבים האחר כפוף תחת יד העובד כוכבים בַעל היין שאם הוא כפוף תחתיו בענין שאם יבא ליגע ביין אינו רשאי למחות בו הוי כאלו הוא כרשות בעל היין (ג' אואם יא (ס) רוכלי ישראל רגילין לבא לעיר ואין לה חומה דלתים ובריח בענין שיכולים לבא שם בכל שעה שירצו חשוב כישראל דרים שם יי ואם הבית פתוח לאשפה (י^{א)} או שיש בחצר כנגד פתח הכית (ד) (p) חלון פתוח לרשות הרבים או שיש לישראל דקל כנגד פתח הבית חשוב כפתוח לרשות הרבים יב [יב] (וכנר נסנמר סוף סי' ק"ל דחלון פסוח לא מהני רק ביום ולא (י) בלילה) (ראב"ד והנהם אשר"י ממהרי"א ס"ס ר' ישמעאל וחום' שם) (ה) יג [יג] י ואם כתב העובד כוכבים לישראל התקבלתי אם כשיבא ישראל להוציאו אינו (ים) מעכב עליו הרי הוא כיינו ומותר יד במפתח וחותם [יד] (וכדיענד אפילו במוחס מ') [מו] אפילו בעיר שכולה עובדי כוכבים ^{(מו] מי} ואם כשבא ישראל להוציאו אינו מניחו עד שיתן לו

ע"ם: יב ואם כתב כו' התקבלתי הגה [יו] וים מי שאומר שבחותם חוך חותם יד (ד) מותר בכל (יב) ענין (פור כפס בעל החרומות) [(ה)] [יה] וים לסמוך

מעותיו דינו כאלו לא כתב התקבלתי:

כו'. דוקא כ' לו התקבלתי או שוקפו עליו במלום כא לאו הכי אפילו קנאו ממנו בפני עדים כדרך מקחן של עובדי כוכבי' שלא יוכל א' מסם לחזור המקח אסורים ב"י כשם חשובת כרשב"ח וע"ש . וכיולה כזה כ' כר"ן בחשובה ומכיחו כ"י ס"ס זה ע"ש: יד מותר בכל ענין . אפילו ביינו של עובד כוכנים ברשוחו של עובד כוכבים שדר שם ואין הישראל דר שם ועיר כולה עובדי כוכבים משום דחב"ח

פשום

(מַזְּן) ואם כו׳ . מיפא רמתני׳ וכשיטתו דבמפתח ודדתם מיירי כניל : [יון] ויש מי כו׳ [0]] ואם כל. סיפא רמתני וכשיפתו דבמפתח וחדתם מיידי כנ"ל : [י] ויש מי כו .
דמם' המתני והברייתא הכל במפתח או הותם אבל בחב"ח מותר בכ"ע דרגי כם יושב
ומשפר וראיה ממש"ש לא א' א"ר כו' ור"א כ'י מ"מ כ"פ כו' ואם איתא הלא רבנן דכאן
משם: בחב"ח אמרי אמילו ביינו של ישראל כמ"ש כאן וחכמים אוסרין כו' אהייא כו'
שם: (ליקום) ויש מי כו' . דהא רבנן דהכא דקאי ארישא וקאמרי עד כו' חם רבנן דהתם
ל"א א' כנ"ל ואמרינן שם לר"י דרבנן מדרי בחב"ח מו"ל עד שוהא שומר כו' מ"ד שאף
ל"א א' כנ"ל ואמרינן שם לר"י דרבנן מדי בחב"ח מו משמר ל"ר אל בחב"ח מני וכן
בחב"ח מני ות"ג בימאה ובמתני ו"ב דרבנן מדי ברוב"ח מודי נה"ה מיאה ליוא ה" בו היו שנה יות בטישה ובטונה יב רונו, עד שישב ושממר לדד אתא בחב"ח מני ובן לשימת הרי"ף דמפתח ותותם קאמר ג"כ רבנן דפליני כה"ג אבל בחב"ח מודי וח"ה לסישה במסתר אבל תום' בר"ה המשתר כ' דלר"א לא שני לית בין דוותם א' לתב"ח וכיון דאומר בסיפא בחותם א' ה"ה לב' חותמית וכ"כ הדא"ש שם וכנ"ל דברייתא ע"כ ר"א היא בין לרי"ף בין לתום' ורבנן דוקא דמחלקי (ע"כ): ["ד"] ויש לממוך כו' . ע"ל מי ק"ל מ"ב:

פתחי תשובה

יש להסתפק כיון שאין לו שפר על מעומיו ויכול העובד כוככים לכפור כן ועוד כיון שישראל "מנסטים ליון שהיין נו שני פנ משורה ויכלי משור לוכני בשר בלפור בין ושון כיון מחות מתחק מן סטובד כוככים שאם יקבול עליו לפני כשר שהם פני יינו וסכנים כשכם. וסוא ז'אל כשיב לו דעם שפיות דנתים מקלם מעות הוי עליו שחים יינו וסכנים כשכם. וסוא ז'ל כשיב לו דעם שפיות דנתים מקלם מעות הוי כקנין עדיין חסר פלאי בדכר דהש"ך דקדק וכו' אכל אם פרע מקלם בענין שיש לישראל חלק כיין. ודנה בים דנתן לו מקלם לא מהני אם יפול סטובד כוכבים לפלקו כוווי אלא דאם לריך ליחן לו יין כפי שיפור מצוחיו נמלח ים לישרחל בוחפות ביין . ומים דפשיקת שפר פוכ קנין גמור מחמנה דואלספ דכריו ממוסים כחם לא מיירי מדין קנין כו' אך מ'ש דבריניםם הדין כן ודאי דאלינן טכא כמר דיניםם דוקא ולא כמר דין ישראל כלל לא לפחמיר ולא להקל דסכא אין ססעם פשום דינא דקנין כמו כמכירה חמן וככור והימר שניתם נסמם דסכא סכל חליא כמרסת וכיון דשופם כשיר יששה כו דין אם יעבור של דיניםם הרי מרסת מה לי קנה ישראל כדין או לא . ומ"ש דאון לישראל שסר על מעומיו נ"ל דום אינו שזיק דש"מ מרסת לסמיו פניו לכסור ולא כפינן שפרא כס"ב ורחים מתשובת כר"ן שבכ"י סימן זה . ומ"ש דאין סטובד כוכבים מרחת שפני שסישראל מתירא ממנו לקבול שליו סברא גדולה היא לאסור זום דמי לשובד כוכבים מהחת עפני שטישהות מחירת מענו קפוד עני פכרת גדונה הימ נחפור זוד דמי נפודד קוכרים האם דעני ס"ס קר"ח אך אם יש לן נישראל להתנצל לפני סשופת ולותר שלא פיסר את סיין מחוייב סעובד כוכנים לימן לישראל יין לפי מעותיו ותמילא מתפש כגנג ואם אסשר לישראל לסתנצל לפני כשר שלא שגר מתכם א"כ מתירא העובד כוכני יש נסתיר סיין בספ"ע דוקא ואם הפר תיא" א' אין להסיר אפילי בטמ"ע והפתמיר מפ"ב שכת"ד | ""(ב") אטור אתי בחותם הח"ח. ש" כחשר א"ש סיי קש"ו של דסיכא דתורו ורואה חומר או ביותר אל יות בים חומרת מומרה נונג על מובד נרבנת דעלא ניאל הדתם בי אונותר" שנותה אל מובד מומר של בי אם ביותר אל יותר ביותר אל ביותר מובד מומר או ביותר אל היותר ביותר אל מומר מיין מומר או מומר מומר ביותר אל מומר ביותר אל מומר מיין או מומר מיין או מומר מומר מומר מומר ביותר אל מומר ביותר אל מומר מיין אומר מיין מייל מומר ביותר אל מומר ביותר אל מומר ביותר אל מומר ביותר אל מייל מומר ביותר מיין אומר מיין מומר ביותר אומר אומר מומר ביותר אל מומר ביותר ביותר אל מומר ביותר אומר אומר אומר ביותר אומר מיין אומר ביותר אומר ביותר אומר ביותר ביותר אומר ביותר אומר ביותר ביותר אומר ביותר ביותר אומר ביותר ביותר אומר ביותר אומר ביותר ביותר אומר ביותר ביותר אומר ביותר אומר ביותר אומר ביותר ביותר ביותר ביותר ביותר ביותר אומר ביותר אומר ביותר בי חומרת מעורבי יוני של פובדי כרכנים דעלמת ודלה כדמם הצחון מכר"ת במפט "ל גגם מ"ש בגחון כנ"ל דע"ש לה שיוך בחוסם שבדסום ז"ה דודחי אף בחוסם שבדסום נסי דסימנה ליכה ע"ע היכה ע"ש]: (ג) ואם דובלי. פנס"ע שכתב ואפילו בלילה כו" ופיין בדגמ"ד מ"ש בוכ: ["(ך") שתר

[י] יי אפילו בחותם תוך חותם (ג) עד שיהא ישראל

שלכתחלם מות' לקנוח יין זה ולהרויח בו למכרו לעובד כוכבים אף על גב דבסתם יינם אסור זה כמה שכחב סימן קכ"ג סעיף א' מ"מ בזה מוחר ומו"ח ז"ל כחב דלדידן אפי' בשחיים מוחר כיון דספק מגע כוא ולא נראה להקל בזה כיון דהך דעה דמיקל בחוחם חוך חוחם במטהר יינו של עובד לוכבים הוא סה"ת שמביא הטור וכ' ב"י בשם כל הפוסקים דפליגי עליה וסבירא להו דאין חקנה ליינו של עובד כוכבים כי אם בשומר וגם הר"ן לא הקיל אלא בשביל הפסד ממון למכרו לעובד כוכבים ואנן ניקום ונשחה אוחו ש"כ אין להקל בזה כלל לשחייה 🛮 וכמ"ש רמ"א רק לשנין לקנוחו לכהחלה להרויח בו מוחר כמו שכחבהי כנלע"ד

> כו׳. דלפי׳ תום׳ דלעיל ל"א א׳ דר"א מתיר בממתח או חותם ה"ג ע"כ הכרייתא דירן בפשתה או התהם מידי דתא קתני השוכר או הלוקה כו' ותוא המחלוקת צצמו רר"א ורבן שם כמש"ל בטי' ק"ל ס"ב (ומהג"א שם ד"ה מכאן כו') וכס"ש הרי"א וורא"ש וו"ל הר"נ אחר שהגיא שיפת רש"י במתני' כ' ויש לר"ת שיפת אחרת דכולת מתני' במפתח וז'ל הר"ג אחר שהגיא שיפת רש"י במתנ" כ' ויש לר"ת שימה אחרת דכולה מתנ"י במפתה וחותם א"נ במפתה או חותם ל"ם הסברת שכ' במרק כ' ("ב"): ["ח") ואם אין הבית כו'. הוא מיפא דברייתא בהצר אחרת כו' וכמש"ש בתוס 'רא"ש ע"ש ושם: ["מ") או בעיר כ'. מתנ" שם: ["ף אמילו כו'. דמתנ" איירי בהכי וכ"ה להיוא בבריותא שם: ["א] או שיש בחצר כו'. כלשון ראשון של רש"י וכן הרא"ש. ורשב"א כתב כלשון שני של רש"י: ["ב"] וגבר כו'. תוס' שם ר"ה וחלון כו' והנ"א שם מד"ה אם אינו כו' וש"פ: ["ג"] ואם כתב כו' במפתח וחותם מיירי: כתב כו' במפתח וחותם מיירי: מתב כו' במפתח וחותם מיירי: ["ד"] ובדעבר כו'. כנ"ל: [מ"ן אמילו בכיר כו'. הרא"ש שם וכ"מ בתוס' שם: "ברום"

באר הימב

ובמפחח וחוחם שרי בהנחה לדידן חפילו בחינו פחוח לר"ה וחין שום ישרחל דר בעיר וכן בשחיה במקום הפסד מרובה ובמ"ז כתב דה"ה מסחח לחוד מהגי וע"ל מי' קי"ח ומי' ק"ל מ"ש ע"ז בשם הש"ך ונה"כ ע"ש: (ו) דר . ואסי' הרבה ישרחלים דרים בעיר לפי שחין העובד כוכבים מרחח מליגע כיון שהוח שלו מפח"כ ביין של ישראל ברשוח עובד כוכבים תוחר בחח"ח או בחוחם א' בדיעבד דמרחת מפי אבל יוצא ונכנם מהני כאן אע"ם ששחה זמן רב אם לא הודיעו שהוא מסליג כדלעיל כ"ם קכ"ע ש"ך: (ז) ורותם . ולדידן מוחר בחוחם ח' בדיעבד כ"מ מפוסקים ש"ך: (ח) רוכלי. ואסילו בלילם מחירה שמא יחשבוהו לגוב ומ"ת בשבחות וי"ם שחין תתירת מרוכלים נרחה שנריך שומרים והת דחמרים לעיל סימן קכ"ם ס"ו דחין חנו בעיניהם בחזקח שומרי שכחות היינו כתקום דחיכה פסידה לישרחל וזה לח שייך ברוכלין כ"כ הב"י וד"מ: (מ) הלון. כחב המ"ו ואו מוחר אפילו מה שבכל החדר ואע"ג דבסי' קכ"ח ס"ג אינו מוחר אלא כנגד הנקבים שיכול לראות שאני החם דגכנם ודאי וסגר אחריו אבל הכא אמרינן חזקה דלא נכנס כלל פ"כ ל"ש נגד הפחח ול"ש בלדדין הכל מוחר כ"כ הרשב"א: (י) בלילה . ואפי' פחח פחוח לר"ה לא מהני בלילה אלא זריך להיוח ישן בחורו. ש"ך: (יא) מעכב . וכחב ב"י כשם חשובת הרשב"ח דדוקת חם כתב לו החתבלתי או שזקפו עליו במלוה כם לח"ה אפילו קנאו ממנו בפני עדים כדרך מקחן של מובד כוכבים שלא יוכל ש" מהם לחזור המקח אסורים: (יב) עבין . אפילו ביינו

חדושי בית מאיר

יד אפרים מיק קב"ד סטיףב"ד וכסי קב"ח וקפ"ש בש"ע סיק מ"ב.וגם שאין ידוע של מבין דכריו שדברי בכרי בפרק סמה בפרק שסיר מיב ברום אמשטרדם ושיינמי שם ודבריו ברום של מבין המה מלא כשביין מונח בכין המשטרדם ושיינמי שם ודבריו ברום אחרים של מבין שמיין שמשטרדם ושיינמי של יוכל ליגע כיון שסטיף ולא במבין של יין שמשט בעל סברם עלמו ע"י ישראל והוא ברשות הול ביונו שהיין בשטרדם ומים שמששה האדרכה בחלר מרשת פפי ייל ביונו של יין שמשט בעל סברם עלמו ע"י ישראל והוא ברשות הולה ביונו שהיין בשטרדם ומט שמששה האדרכה בחלר מרשת פפי ייל ביונו של יין שמשטרדם ומט שמששה האדרכה בחלר מרשת פפי ייל ביונו של יין שמשטרדם ליגע שן יכא הישראל עליו פחאום ולא יראנו משאיב כשונה בחלר שבקל יוכל ליגע בשעת יניאת הישראל שרם יבל וקיל:

(יו"ד ה"ב) לא בסורת גדול ובסוועה אתרים ופי' סי' קכ"ד סעיףכ"ד וכסי' קכ"ח וקר"ם בש"ע סיק ע"ב. וגם שאיןידוע אם עובר כל סשוליים ועש"ך סי' קכ"ח ס"ק ח' דמספק לא אסרינן שמא יגע כגוף הייוט"ש: (סי' קל"א מע"א ברג"ח) מורתר בבל ענין . ענס"ע ונ"ב מ"א סימן ע"א יין שטשם בעל סכרם עצמו ע"י ישראל והוא כרשות בעל ספרם

במפרפים דלה פני נחופם אחד וכ"כ הטור נשם החום" שכ"כ אביו הרא"ש: ו בס במשנם: ח פור כשם חביו סרת"ם כפסקיו וכך כתב סרתב"ם כתשובה שכך הות ססכתת הגאוני והר"ת והר"ת וכ"ם סרמכ"ם בפרק י ם חוקימתה דמתניתין שם כרב נחתן חתר ועירה וכסנה קמא דמיקל פרשביא והרא"ם וסר"ן: י מפוכדת דכי פרוק רוסילת קס: יא שם כנמ': יב מיתרא דרב יוסף שם: ינ שם כמשנה: יד כשישת ח שם בחוספם וכמו שליינתו לעיל ק"ק ו': פו שם במשכם

ממה יהונתן

להניח כרשומו כלה מפחת וחותם פים לכן רונה לפרם וסיפא דרישת כמפחת ותנחם והיכח דליכם מיוכי מהניתין שחי כוככים דר בחותו שאין שוכד ביני דר בחומו בים לכן מומר חף בלח מומם חייו דלם מיל למומי ככי חבל לביי דממיי ביי ס"ל לחום" ככי אבל לק"מ דמפני לא איירי כן דא"כ ק" סיפא דקסמי ואם כפב לו סחקבלחי מוחר ואי לא אסור ואי שיירי בכס"ג אף כלא הקבלסי נפי מוסר פ"ו דליכת לאוממי ככס"ג ולפולם דם"ל להום' כדמת ברשכים וכר"ן כנ"ל: (שם בתנ"ה) ויש מי שאומר שבוצתם בתוך תותם כו'. וולו (פיטם כפ"י שהכחתי לעיל בסמוך דפי׳ ספכחת נעי כשמון רישת דמספר יינו כו' מיירי כלת מפסח ותוסם רק שתמר אף פין פסוח לר"ם ובעיר שרובם עוברי כוכבים וסנם סא דלריך מפחה וחופם שם" דווקה סיינו לשיטם סרי"ף ומום׳ דם"ל דחף בעוכד מוסם כמוך כוככים לריך מוחם כמו חוסם מף לר"מ כפ"ם המחכ מימן קי"ח פעיף ח׳ נפת"ם פרת"ח פס בסגסם דבעובד בוכבים ח"ל רק חוחם ח" בשיטת ר"ם ע"ם ח"כ במעסר יינו ח"ל מותם כמוך חותם ח"כ ק" לרמ"ח שלי כמן שלריך חותם כתוך חותם . וי"ל דהנם תום' כ' לבימת רש"י וכי יבים מוחר לכנים ככים עובר כוכבים בלא חופם כלל כר שולכ בני כחופם מ' וכישת דתפני' חיירי בחותם ה' לכך הם כ' לו המקבלתי בחותם ה' הם פתוח לכ"ם ועיר שישרחל כוכנים דרים שם חך מם הוא רוב עובדי כוכבים מו אינו פתות לכ"ה אקור סיינו דלא מסני חומם א' אכל מוסט כפוך מוסט מסני ווס שכתב סרמ"ח כחן דמססר יינו(סיינו) דווקא לריך מוסט

דגול מרבבה

(מימן קל"א בש"ך מ"ק י"א) *) רוכלי וכו' ואפי' בלילה רו'. דכריו ל"ע שהעסיק דכרי כבינו יכומסללדעמי כ כדעת כרשכ"ח בתשוכם שהכי" פכ"ד הוף סימן קב"ח שחין מינוק בין יום ללילם חבל ספ"ר שהעתיק כס"ק י"ב דברי סרתכ"ד דפתח פתוח נפי לת מהני בלילה א"כ הא וראי דרוכלים לא עדיםי מישראל סדר בעיר ואם שם לא מסני פתח פתוח לרה"ר בלילם א"ב מה הפולות הרוכלים בלילה וכלפ"ד דמ"כ לא החמיר בט"ק שמחר וה חולה בפוכד כוככים דר כחותו חור שמוחר ע"י מפחת וחותם כום אסור בנינם אכל אם אין עוכד כוכבים דר באוסו חוב שמוחר בלא משמת וחותם משום שספוכד כוככים מתיירת לבות שם זם מותר תף בלילם דגם בלילם מחיירת לכנום שם ולום מסני גם רוכלים:

ומחתימין אותו חותם בתוך חותם ומוליכין אותו

כמה ימים בספינה לבדם מז (יג) (ה) מותר:

ועיין בכ"י ס"ס ק"ל):

טעם לזה שלא החמירו במטהר יינו של עובד כוכבים אלא בגדל בכרמו

שלה טרח בו כ"כ ולה סוליה עלין סולאוח וחינו חושש ג"כ חם ירגיש

ופסקו שם דאין כאן חומרא דמטהר יינו של שובד כוכבים מלד שיש

לעובד כוכבים שותפוח כו ודוקא ככסיין כולו של עובד כוכבים לא

מרתת אבל כאן שיש לישראל חלק כו מרחת דיהיה נתפס עליו כגנב

ושרי דסוה כיין ישראל בשני חותמות דסתימח החבית הוה חוחם

אחד והמפתח חוחם שני אבל בהעתקת רמ"א כאן שכתב שעהרו יינו

של עובד כוכבים אחר דמשמע שקנו מעובד כוכבים אחר היין ובזה

פשיטה דיש ביה טפי הומרא ממטהר יינו של טובד כוכבים בטלמא

דכאן הטובד כוכבים המוכר לא מרחת כלל כיון שיש גם לעובד

כוכבים בקונה אוהו חלק בו ולריך שומר דוקא וזה גרע מאין שם

קונה רק ישראל קונה ' הכל וע"ק היאך שייך לשון טהרה אלל

עובד כוכבים דנקט רמ"ח וטהרו לשון רבים. ע"כ נ"ל ברור שיש כחן

ט"ם ולריך לסיות ישראל ועובד כוכבים שיש להט יין בשותפות

וטהרו ישראל ונתנוהו בבית טובד כוכבים אחר . וכן העתית בד"ת

כאן בשם חשובת הרשב"א שזכרתי ובלבוש העתיק כלשון רמ"א ואין

מום ראים שהוא רגיל להעחיק כמו שהיה לפניו ולא שת לבו לזאת

וגם לפי מה שהגהחי קשה כיון דאין כאן מטהר יין של עובד כוכבים

אלא כוה יין של ישראל עלמו למה לי מפהח וחוחם הא כחב רמ"א

בסי' קי"ח וק"ל דכדיעבד חותם אחד סגי ועל מקור דין זה שהוא

דעת הרשב"ח לא קשה מידי דאיהו ס"ל בכל מקום בעיכן מפחח וחותם

אבל לדידן לפי מסקנח רמ"א קשה וא"ל כיון שיש לעובד כוכבים

חלק בו סום כחותו דין שנזכר בסימן קכ"ח סעיף ב' בחם יש לעובד

כוכבים מלוה עליו בלא סגי בחותם א' דהא הוכחנו שם באמת

דהיינו לרשב"ח אבל לדידן באמת סגי גם שם בחוחם אחד וכן נראה לע"ד עיקר דגם כאן סגי בחוחם אחד בדיעבד ואפשר כיון דכחב

דגם קנה אותו חש לערמו ולהולאתו

ולח יזייף עכ"ל : (ז) שמיהרו יינו

של עובד כוכבים אחר בשותפות.

*) תמהתי על רמ"א בהעתקה זו

שהעתיק מדברי השובת הרשב"ח

סוף סי׳ ק״ל ומרחק רב ביניהם דבם

כחוב שישראל ועובד כוכבים סיו להם

יין בשותפות וטסרו ישראל ונחנו

היין בחצר של עובד כוכבים אחר

וסתמו החבית והמפתח ביד הישראל

וכפישם כיים דחסור חמינו מסתה וחופס: מז עור כפס משמת המושם . בז סור כשם ר"ת דכיון שקנה אותו ומוליכו בשורת והולאו' הוא חש לשרתו ולסונחתו ולם יויף :

נקודות הכסף מתריתי כתב בם בשם הרחב"ד והית שילתת ברירה דלית בה קושית ע"ם : (במ"ו מעיף ז') תברתי על רמ"א כו' לק"מ כמ"ם כם"ןם"ק י"ז וי"ח ע"ם:

ממה יהונתן כחוך מותם ולק"מ: (מעיף ב' בהנ"ה) ישראל ועובד כוכבים שפהרו כו' . ולא (מעית חיישינן לשותפות שבד בוכבים. עיין פיף סקי"ד וי'לו דמקפים ממ"נ סיכל מייני לם ככר נתן המעום לח בני בכלל שמשהר יינו של כוכבים וא"כ יהיה מותר לשיטת הרמ"א כהותם א' ואי בדלא נתן המעות מ"ט סרמ"א דלא חיישינן לשותפות משמע דעיקר טעמו פוספוס כוכנים 7310 ונ"ל דסנה כל מס דאמרינן דהיכא דאיתי' לעובד כוכבים שייכות ביין שאסור דלא מלחה פיינו משום דאף אם נסך ניין ואסרו דיוכל לומר אף אם ישראל יראה שאשרו מף תם ישנוג יותם שמפרי יוכל ליחד כשבילי אני מיסך וכ"ו ל"ש ביין של פוכד מרתת שלא כובנים כח"מ יסים נתפס עליו כגנכ בשלמת בני יינן של ישראל יכול לאשתמוסי ולומר דלא ליקח ילגנכ מיין פוח כח רק משום חיכה יי"נ רולה לנסכו והיינו רדעתו של עוכד כוכבי' שיהי' כל יין שכעולם מנוסך לפכוד' כוכבים לכך כיון דמני לאשממוטי גם לא נקפם עליו כגנב פיינו שהישרפל שהוא כונה ליקה ממנו ואח"כ וכל כל דפי יין כיון דפני לאבחמוטי כנ"ל משא"כ הכא ביין של שובד כוכנים כיון דלם מצי לאשממטי ולמימר שרעתו היה לנסכו לעבודת כוכבים משום חיבת יי"נ דהא גם עוכד כוכבים זה ינשכו מ"כ זה ודמי מרחת יהיה נחפם עליו כגנכ כחב ולם חיישינן לשותפות של עוכד כוכבים כלומר וח"כ יש למסור בחותם מחד כיון דחיתה לעובר כיכבים שומפות כו כנ"ל ומני לשמחושי כנ"ל אינו נחפס פליו כנכב מ"ם מוחר כיון דמתפחת כיד הישכתל הוי בחותם כחוך חותם:

יד אפרים

כ' מותמות מו מסחת וחותם אם כות שוכר יהודים לשמור במסרה ונתן שכר שמירתם לצהד להתיר כיון שמולים הוצחות על מהרת יין חושש להפסד יציחותיו והרי הוא שקונה מכרמים אחרים וחףשר"ם לא החיר אלא בקנם ושרח להוליבו מ"מ יש לגרף זה להקל בכי הוחמות אפילו כשמים ועיין שם כשומרים שמשקידו המפמה כיד עוכל כחומם שלהם כדי שאם יצערך אינה פיקון כהיין ימנא סא"י כוכלים המחזיכים שיפתחו החותם ויפחדו עד שיחקן וימורו וימתפו במומם שלכם וום מנסג רש וגרוע וכפרק בים להם חותמות מככר ולכן אם אין כמפחת עדיין חחום כמומם פרפשון אין לספיר אכל אם מפום עדיין כמומם שהחפיפו שומר הרחשון חם החוקם שהחקיפו המסתח הוח ים משם שאיוום מכ"מ דאפילו החימום כחד חביכי שכולם 0010 0197 ות"מ אם יש לחוש (חים שכעל סכרם יתכע נימים בוצפים משפעם שסנורכה מרכנן לה מום לו על השתירה כדין וגש יהים ח"ו לחינול כבוד החורה ים להקל כשהשומר הרחשון בעלמו ילך ויכיר חוסמו שעל היין ולסמוך על דעה אי

בכסימנ קי"מ דסני כחותם

דחב"ח הוי כשומר שם ומכמע מדברי סה"ח וסייעתו דמפתח וחוחם פשוט: (ן) עובדי כוכבים שקוגים יין כו' . בטור בשם ר"ח נתן חשיב כתב"ה דהוי כשומר: בזו להתירו בהגאה בו' והב"ח השיג על הרב בזה דלמאי דקי"ל דכל מגע עובד כוכבים אפילו בכוונה וכל סחם יינם אינו אסור אלא בשתים כמו שנתבאר בר"ם קכ"ג אם כן כאן דאיכא בו ישראל שיזייף אבל כשמוליכו למרחוק בטורח גדול והולאה מרובה

ספק מגע יש לסמוך אסה"ת בזמן עליו מדר להחירו בהנחה חבל לה בשחייה (ר"ן בחשובה) : הזה להחירו אפיי בשתייה עכ"ל ואין ב (ד) [ים] סי עובדי כוכבים שקונים יין מישראל זה השנה דבכמה דוכתי כחב הרב כהאי גוונא וכן בדוכתי טובי סתם כהמחבר והיינו לפי דין הש"ם דעובדי כוכבים טובדי עבודת כוכבים הם הגה ישראל ועובד כוכבים (ז) שמהרו דן יינו של עובד כוכבים א' (יד) בשוחפות והמסחת ביד ישראל אם יש על היין עוד חותם אחד שוי חותם בתוך חותם [2] כמו שנתבאר לעיל סימן ק"ל ונ"מ נמי לדידן שלא במקום הפסד דאסור בהנחה וכדלשיל סימן קכ"ד ירן [כא] ולא (פו) חיישינן לשוחפות העובד כוכבים (חשובת רשב"א ס"ק מ"א ואפ"ה סרי כאן ועוד נראה דאפילו בזמן הזה לא רלה הרב

> להקל בשתיה לסמוך אסה"ת אבל בהנאה מתיר כדכתב הר"ן בחשובה דאע"ג דנתבאר לעיל סימן קכ"ד ס"ק ע"א דכל היכא דמוחד בהנאם מדין הש"ם שרי לדידן אף בשתים היינו היכא דשרי בבירול מלד דין הש"ם או מלד שכן הסכימו רוב הפוסקים מה שאין כן הכא דלא שרי בהנאה לכ"ע אלא משום דסמכינן אסה"ת ורוב הפוסקים לא ס"ל הכי א"כ והוא העיקר דל"ד לדלעיל סי' קכ"ד דהחם הכי קאמרינן כל היכא שמוחר מן הדין בהנחה כשנגע בו נחחינן חד דרגה ושרינן בזמן הזה אף בשתים דכיון דעוברי כוכבי' בזמן הזה לאו עובדי עבודת כוכבים סם הוי מגע שלא בכוונה ומגע שלא בכוונה איכו אוסר בשחיה אפי' לדין הש"ם כשהיה המגע ההוא בכוונה מותר בהנאה כגון מגע עובד כוכבים ע"י ד"א דשרי מן הש"ס בסנאה אבל הכא דודאי אם היה יודע שנגע היה לכ"ע אסור בהנאה מדין הש"ם אלא דסמכינן אסה"ת (א"נ אהראב"ד דמחיר ספק מגעו בהנאה כדאיחא בתשובת הר"ן) דחב"ח כשומר דמי ולא נגע אם כן מה בכך שהעובדי כוכבים בזמן הזה לאו טוכדי עבודת כוכבים הם ומכל מקום בהפסד מרובה אפשר דים לסתיר בשתיה וכדברי הב"ח דהא הסמ"ג לאוין קמ"ח דף נ"ו סוף ע"ב והגם"מ רפי"ג מסמ"ח וסמ"ק סי' רכ"ג דף קס"ז ע"ח והכל בו ובחר פוסקים מסכימים לסה"ת ודע דבכל הסימן וכן בכל סימן קכ"ע וק"ל דחיישינן שמא נגע בו עובד כוכבים היינו דוקא במקום דאיכא למיחש שמא נגע בו לשהות או להחליף או לשום הנאה אחרת או שנגע בו דרך מחעסק הח לאו הכי לא חיישינן דנגע לנסך ומוחר בשחים במקום הפסד דעובדי כוכבי' בזמן הזה 'לאו עובדי עבודת כוכבים הן כדלעיל סי' קכ"ח ס"ד בהג"ה (וע"ש בס"ק ד') והרב שלא הגיה כן היינו משום שסמך עלמו אלמעלה: שד מותר. שלא אמרו אלא במטסר יינו של עובד כוכבים שנדל בכרמו שלא טרח בו כ"כ ולא הוליא

שלים הואאות ואינו חושש פ"כ אם ירגיש הישראל שיזייף אבל כשמוליך יין למרחוק בטורח גדול והואאה מרובה וגם קנה אותו - חש לשרחו ולהוצאהו ולא זייף . הרא"ש וטור . וכתב הב"ח דאט"ג דמדינא להט"ו אין חילוק בין חותם א' לב' חוהמות מכל מקום לא שרי הכא אלא בחב"ח כדמשמע בחוספות כו' ומשמע מדבריו שם דהיכת דנהוג להחיר בכה"ג בחוחם א' נהוג ועיין בחשו' מבי"ט חלק ב' סימן ר"ח: ין יינו של עובר כוכבים . ומיירי שפרע הישראל חלקו להעובד כוכבים האחר או ככחב לו החקבלחי בענין שכשבא הישראל אינו מעכב עליו דסוי לים יינו של ישראל וכמו שכתבחי בס"ק שאח"ו: יה ולא חיישיגן לשותפות העובד כוכבים. דלא דמי למטכר יינו של עובד כוכבים דלא שרי בחב"ח דהכת שאני דכיון דאית לישראל שותפות בעובד כוכבים מרתת ונחפס עליו כגנב ולא אמרו אלא במעסר יין שהוא של עובד כוכבים לנמרי דלא מרחת ואפילו לגע בו אינו נתפס עליו כגלב ועוד בשוכר בית מן העובד כוכבים הדר בחלר על דעת שיהת המפחח ביד ישראל הרי הוא לגבי עובר כוכבים השוחף ברשוחו של ישראל ואט"פ שהעובד כוכבים המשכיר דר בחצר לא חיישיכן שיניח לטובד כוכבים שוחפו ליגע בו דהא המטהר יינו של טובד כוכבים שנחנו לבית עובד כוכבים אחר שאינו בעל היין שרי בחב"ח כל שכן האן עד כאן לשון חשובת הרשב"א ומביאו ד"מ ונראה דלא הלריך שיהא המפחח ביד ישראל אלא משום שיהא חב"ח ולטעמיה אזיל דסבירא

לים דבמפקיד בעינן חב"ח אבל לדידן דקי"ל דסגי בחוחם אחד א"כ אפילו אין סמפחח ביד ישראל שרי דהא כיון דאיח לישראל שוחפוח ביאור הגר"א

[ילי] עובדי כוכבים כו' . שם בתום' ורא"ש: [כ] כטש"ל כו' . שס ס"א וס"ו: [כא] ולא חיישינן כו' . עפ"ו בשם תשובת הרשב"א:

של עובד כוכבים ברשוחו של עובד כוכבים שדר שם ואין הישראל דר שם ועיר כולה עובד כוכבים משום דמב"ח הוי כשומר ומשמע דמסחח וחוחם חשיב כחב"ח דהוי כשומר והב"ח השיג על הרב דהיה לו לכהוב דלדידן מוחר אפילו בשחיה ואין זה השנה דבכמה דוכחי כחב הרב כה"ג והיינו לפי דין הש"ם ול"מ נמי לדידן שלא במקום הפסד דאסור בהנאה כדלשיל סי' קכ"ד אפ"ה שרי כאן ועוד נרחה דחפילו בוה"ז לח רנה הרב להקל בשחיה בכחן כיון דחם היה ידוע שנגע היה לכ"ע אסור בהנאה מדין הש"ס ומ"מ בהססד מרובה אפשר דיש להחיר בשתיה. ודע דבכל הסימן זה וכן בכל סי' קכ"ע וק"ל דחיישיקן שמא נגע בו עובד כוכבים היינו דוקה במקום דחיכה למיחש שמה נגע בו לשחום או להחליף או לשום הנחה אחרם או שנגע בו דרך מחעסק כא לא"ה לא חיישינן דנגע לנסך ומוחר בשתיה במקום הפסד דעובדי כוכבים בזה"ו לאו עובדי עבודח כוכבים הן כדלעיל סימן למקום הפטו ישובי בוכבים במה אל היינו משום שסמך עלמו אלמעלה עכ"ל הש"ך וכחב במ"ז דאין להקל בזה כלל לשחיה רק לענין לקנוחו לכחחלה להרויח בו מוחר : (יג) שותר . כחב הש"ך שלא אמרו אלא במסהר יינו של עובד כוכבים בו מוחר : (יג) שותר . כחב הש"ך שלא אמרו אלא במסהר יינו של עובד כוכבים שבדל בכרמו שלא מרה בו כל כך ולא סוציא עליו הוצאות ואינו חושש כ"כ אם ירגים הישראל שיזייף אכל כשמוליך יין למרחוק בטורח גדול והוצאה מרובה וגם קנה אותו חש לסכתו ולהוצאתו ולא יזייף. הרא"ש וטור וכחב הב"ח דהיכא דנהוב להחיר בכה"ג בחותם אחד נהוג: (יד) בשותפות. ומיירי שפרע ישראל חלקו להעובד כוכבים החחר או שכחב לו החקבלתי בענין שכשבא הישראל אינו מעכב שליו דה"ל יינו של ישראל. ש"ך: (טו) חיישיבן. דל"ד למסהכ יינו של עובד כוכבים דלם שרי בחת"ח דהכם שחני כיון דחים לישרחל שוחפום הפוכד כוכבים מרחם ונחפם עליו כגנב ולדידן דקי"ל דסגי בחוחם מ' ח"כ אפילו אין המפחח ביד ישראל שרי ומה שהלריך הרב שיהא המסחח ביד ישראל משום דבכה"ג שרי אף לכתחלה ומשמע לי דאפילו היה היין מונח בביחו של עובד כוכבים שוחפו שרי דכיון דמית לישראל שוחפות בו ה"ל כיינו של ישראל שמונת בביתו של עובד כוכבים ושרי בדיעבד לדידן בחותם א' עכ"ל הש"ך וכ"כ הע"ז דמותר בכאן בהפסד

בל ענין . שבה"ם ועיין כחשוכת ח"ם סימן קל"ה אודות יהודים שעשו יין אלל מוכד כוכנים בעיר שכולה שוכדי כוכנים ולא נתנו על היין רק ג' מאות זהוכים דראן מוכד כוכנים בעוד כוכנים ולא נתנו על היין רק ג' מאות זהוכים דראן גאל והתחיעו היין הפ"ח דהיינו חותם א" היה קשר השוכם ופוד הוחם שני על גביו ובהגיע כתור ליקת היין נפל חגר כיניםם כתחיר היין ועתדו למשפע לפני שב מעיר וילא דינו שהתקח בעל והקובד כוכנים יחויר להם הדראן גאל וכראות סירודים שלא יבאר לעמק בשום בקיום המתקח ועכום ושכר חותם בעליון ובניתו העוד היים בתחתון לותר אין אנו חסלים ביין עוד דיהי התקח בתור בתור אות המוכדים להחות המוכדים ולא היים להחות המוכדים המוכדים המוכדים להחות המוכדים להחות המוכדים להחות המוכדים להחות המוכדים להחות המוכדים להחות המוכדים למוכדים להחות המוכדים להחות המוכדים להחות המוכדים להחות המוכדים להחות המוכדים למוכדים להחות המוכדים להחות המוכ

וסורפת אותנתו שום היא מחיירא מן השומרים הנ"ל שירנישו שמניא מים למרחף כו' ועוד שדברי רשב"א גומים קוח ז"ע כו' ולעאי דקי"ל נסש"ע כר"ם דשרי נחותם א' אין שום הכרח לשברת רשב"א הנ"ל וגם סוא יודם להחיר בנ"ד ומכ"ש שלא נהנה בחליקין וסים ישראל

הכנח לסברת רשב"א הנייל וגם סוא יודם להסיר בנ"ד ותכ"ש שלא ההנם בחליסין והים ישכלא מתיד בחלרו ע"ה נ"ע להסכים ליחיר בספ"מ ע"ש. וחם שחקר שם אם יש לדון דראן גאל בשחתות כיון במן עד שלא הסק מחיר היין כו' למת"ש סוא יול נמשובם שאחריה וסובה לפיל אין כאן מקום ספק כלל וסכל חלוי אם בדיניהם מחייב ליחן עד גד משוחיו או לא]: חותר. מבה"ם ועיין בחשובה נו"ב הנייוא חו"ד סימן ע"א שכסב אי לאו דמסתפינא אחיל דאפילו בנדל בברתו לא החמירו אלא היכא שאין בעובר כוכנים מוציא הואא הוא המיל אחיל במבר כוכנים מוציא הואא של שמירת הקסברם והישראל מספרו בלי שום חשלותין אבל היכא שהערד כוכנים משלח של המשרד חלים על קולא השמירה אושם להמשד המואחור ושפיר מרתח אך משחפית להקל דהנו דלא לוחיף על קולא של ר"ח בקנאו מכרמים אחרים ועב"ש יש לצדף זה להקל בשני ומתמות או במסחת וחותם של ר"ח בקנאו מכרמים אחרים ועב"ש יש לצדף זה להקל בשני ומתמות או במסחת וחותם אפילו בשחם ע"ש:

לפילו בשמים ע"ם:

מרובה בחומם ה' אלה שכתב שים פ"ם בדברי רמ"ה וכל"ל ישראל ועובד כוכבים שים להם יין בשוחפות ועיתרו ישראל ונהנוהו בביה עובד כוכבים אחר דהילו

כלב שלא ליהנות מיין נסך . יכי ז' סעיפים:

א עובר כוכבים שנגע ביין שלנו אע"פ שאסור * א

העובר כוכבים ב שאסרו (א) או אותו העובד

כוכבים ימכרנו ויתן דמיו לישראל (ב) ואם מכרו

הישראל לעובד כוככים אחר [ג] אם נתן לו המעות

קודם שיתן לו הישראל היין (ב) המעות (כ) אסורים

בהנאה (ג) [ד] ואם לקח העובר כוכבים היין תחילה

ואחר כך נתן המעות לישראל גיש מי שאומר

[ה] שאף על פי ד (י) שלבעל היין שמכרו אסורים

בהנאה ה לאחרים מותרים:

הגה [1] וכל זה לא מיירי אלא בעובדי כוכבים שמנסכין אבל בזמן

ר כמו (ד) שמת כחד לעיל סימן קכ"ג: ב (ז) ישראל שמכר יינו לעובד כוכבים פסק עד

דעתו (ד) ומשמשך קנה ויין נסך אינו נעשה ער

שיגע בו נמצא בשעת מכירה היה מותר אבל אם

משך העובד כוכבים היין עד שלא פסק ח דמיו

אסורים [ח] שהרי מי לא סמכה (כּ) דעתו אע"פ

שמשך [מ] (ומאחר שכא לרשות העובד כוכבים אין הישראל מחר

כו וים לחום שנעט ונמצא שכשנגע עדיין לא סמכה

דעתו ליקח ' ונאסר היין בנגיעתו יא והרי זה

כמוכר מחם (י) יינם יב (י) (י) במה דברים אמורים

כשמדר הישראל לכליו (או לכליו של עונד כוכנים שאין נו

עכנת יין) (פור) [יא] אבל אם מדד לכלי העובד

הזה כל מגע שלהם אינו אוסר רק בשחיה (רש"י בשם הגאונים)

שלא משך דמיו מותרים ז שמשפסק סמכה

בהנאה (א) מותר ליקח (א) דמיו א מאותו

א פימרת דרב חשי מבודה כוכנים דף לים: ב פור וכ"כ רבינו ירוחם מספית דחם כם עליה וחח"כ נמן לה פסנים מותר שם דף פ"ב וכן הדין בעכודת כוכבי'ת"ת לו אסורי משום פנם: ג לשון ברמג"ם פי"ג מסמ"ה ממשנה שם דף ע"ח: ד שם כנת' מעימרם

נקודות הכסף

(סְיםן קל"ב בפ"ז סעיף נ") ולפיכן כתב כאן יש מי שאומר כו'. דמותר (חתרים והיינו דעם כר"ר ירוחס שתכיח כ"י ולם דק דסהיםר הום ש"ם ערון שוכרנו כוי הות לה דק דחין כהן פ"ם ערוך כלל דחדוכם פרנם מוסקים חולקים כמו שמפולם כתום' וחשר'י פרק כמרם דעכודת כוכנים כשם סר"ל אלחון דמוקי לסך דשניעים דדוקה שחין סחיסור כיד פיןונה וגבי יי"ל ומי לה שרי אלה כשמכר הטובד כוכנים

(סימן קל"ב בש"ע סעיף ב') יישראל שמכר יינו כו' והרי זה כמוכר פתם יינם . פיין ש"ך ס"ק י"ח סקשה נ"י דסח לחומן שוכד כוכני' עלמו רי כו' כדלשיל וסכ"ח בקונש" מתרון חי' כענין אחר והיינו כשלמא לעיל שנסכן עוכד

מטה יהונתן

כוכבים שלא מדעתו לכר יוכל לקכל מחותו עוכד כוכבים דמי יין משח"כ סכח דמרלונו ומדעתו בים מנסר המובד כוככים להיין גם לחותו עוכד כוככים אסור דברים כלנו כרורים כם רק מים ולס"ו סח ברכי יוסף

(סי' קל"ב סעיף א' בהנה"ה) אבל בומן הזה כל מגע שלהם וכו'. דרך מור"ם נקל ביי"נ ורבית לפי שהם גדלים ניין כולית נפי קסם גדלים ניין סעוכדי כוכנים פו"ח כים יסודם כסומו דף קש"ו ע"ב מקם פרל מהר"ם לרור ז"ל: (שם) אינן אומר ויק בשתית וכי'. עמ"ם הרפב"ן כמשונותיו ח"ל פימן י"ד:

יד אפרים

מחד מם מכיר חותמו כנ"ל וכ"ו לחורמת בחר הלחן פנוכר אך כשנים סבאים אם ירנה בא"י שישלח לפהר יינו ידע שכשעם ששיים סיין לכיך שיהים יושב ומשמר ולח שני אם יחסמובו או יחסמו בחדר ואחר שישבם ביון לא ישאר ביין ברשות בשל בכרם אלא ישכור לו מרסף אנל א"י אחר והשומר יפודי ימפרפו ברשות כח"י ססות בחותם ומפפח מו בשני מותמות ויתנה נפירום סא" בעל סמרמף שלא את הא"י בעל מכרם לילך שם ולפתוח החותם כלח רשום תשומר סיהודי וכשירנס להוליכו למקוחום חחרים למכור ליסודים לם יניחגו הא"י בכעל היון רק ישכור א"י אחר להוליכו וגם כן יעמוד ישראל שישכור העגלן ספוא ויקסמנו כדין בכי מוממות כל היתם בחופיום התרות ע"ם:

(פימן קרב סערא) דימעות אסורים . ענק"מ וע' מסונם

עצי לבונה

(סימן קר"ב מ"א) ואם לפח העובד כוכבים כו' . עק"ו ס"ק ג' מ"ם דמרח"ם כמכ חינם מוחדין כק ממות לחחר חבל לעומו המפוח חסורים. ויליף לה ממי שמכר ערלם וקידם חשם כדמים שמיח

גליון מהרש"א (סימן קל"ב ש"ע סעיף אי)

אם נתן לו תמעות קודם כוי יד אליחו סימן פ"ו חקר אף דמת ראמור בהנאה אינו תופס דמי' מכל מקום י"ל תכריכין תופסים דמיהם דטת ילפינן ערופה דא"ה דמיה אבל ילפינן מעבודת כוכבים ופתקרובת: (נייו ס"ק ג') ואין שייך על זה יש מי שאוסר אלא על האיסור לעצמו. ע'ת' פנים מאירות סמ"ג ד"ה וגם גפלאתי:

בשבד כוכבים מירחת הטובד כוכבים שותפיה ולא נגע ועוד דהא כבר מתבאר כס"ק י' דאפילו ייט של שבד כוכבים שנחנו בביח שבד כוכבים אחר שרי לדידן בתוחם א' כל שכן הכא ולפי זה נ"ל דמה שהלריך הרב שיהא המפחח ביד ישראל משום דבכה"ג שרי אף לכחחלה דלכחחלה

בעינן מפחח וחוחם כדלעיל סי' ק"ל ומשמע לי דאפילו היה היין מונח בכיתו של עובד כוככים שותפו שרי מטעמא דכתב הרשב"א דכיון דאית לישראל שותפוח בעובד כוכבים מירתה ולא נגע (וכן העט"ז לא כחב אלא פעם זה ונראה שלזה כחב הרב סתם ולא ביאר סיכא היין מונח) והלכך ה"ל כיינו של ישראל שמונה ככית עובד כוככים ושרי כדיעכד לבידן בחוחם אחד כנ"ל:

קלב א מאותו חעובר כוכבים דלאו דמי מכירה לוקח אלא דמי ההיוק ואפילו אין העובד כוכבים רולה ליתן המעוח עד שיתן לו הישראל היין שרי כ"כ הר"ן ומביאו ב"י: ב שאסרו. משמע דחפילו אסרו בשוגג דבכה"ג פטור מלשלם וכדאיתא בח"מ סימן שפ"ה אפ"ה מותר ליקח דמיו מחוחו העובד כוכבים דמ"מ הזיקו וכ"פ הרשב"ח וכ"פ הכ"ח: גַ ישמי שאומר כו' . כתב זה בשם יש מי שאומר משום דרבינו ירוחם מביח בשם י"ח דלח שרי אלא כשמכר העובד כוכבים היין ואח"כ פרט לישראל שאין ביד הטובד כוכבים שום דבר כשפרע לישראל והביאו ב"י ומוכח מדבריו שם להדיא דאפילו לאחרים אסור כל שלא מכר סעובד כוכבים היין והוא דעת ה"ר אלחנן שהביא הרא"ש ריש פ' בחרא דעבודה כוכבי' והדרישה הבין דמ"ם

המחבר כן בשם ים מי שאומר היינו משום דסבירא ליה דלדעת הטור אף לבעל היין מוחר כשלוקח היין חחלה והא ודחי ליחא לא בדעת העור ולא בדעת המחבר ולענין דינא אע"פ שנעלם מהב"י דברי הרא"ש ריש פרק בתרא דעבודת כוכבים שמהן הוליאו העור ורבינו ירותם דבריהם דפסק הרא"ש עם כדעת היש מי שאומר מ"מ הרי הרמב"ן והר"ן ר"פ בחרא דעבודת כוכבים אוסרים וכ' הר"ן שכן נראה גם כן דעת רש"י וגם רבינו ירוחם לא הכריע מיהו דעת המרדכי שם כהרא"ש וכן מסקנת התוספות שם כשם ר"י ומכיאם כ"י לקמן ס"ם קמ"ד הלכך במקום הפסד מרובה שרי הא לאו הכי אסור ואע"ג דלא כ"מ ביי"ל דקי"ל דשרי בהנאה בזמן הזה מכל מקוש נימ למכר עבודת כוכבים ומשמשיה כדאיחא להדיא בפוסקים דה"ה בעבודה כוכבים והוא פשוע

עכבת יין ופ"ש והיה העובד כוכבים עד היא מגדנד היא לשון המחבר ועוד בדברי הרמב"ם פסק עד שלא מדר כו' מדד עד שלא פסק כו' כלשון מתני' וכ' ב"י דהרמב"ם מפרש למתני' בשמדד ישראל לכליו וכך נתנו לעובד כוכבים וכך משכן העובר כוכבים מידו בכליו של ישראל ואח"כ נגע כו כו' ומדד דקתני מתני' וחרמב"ם ל"ר אלא חיינו לומר דמדד

של ישראל ואח"כ נגע כו כי' ומדד דקרגני מתני' וחרמב"ם ל"ר אלא היינו לומר דמדר ותן לעובד כוכבים ומשכו כו' ומעסא דנקם מדירה במקום משיכה נרא היינו משום דאין דרך לפסוק בין מדידה למשיכה אלא או קודם מדידה א אחר משיכה וו"ש בש"ע משך במקום מדר (ע"כ): [17] שהיר לא פמכה כו'. גמ' שם: [2] ומאחר כו'. לשו המור מדר עד שלא פסק אסור אע"ג שאין כאן אלא תערובת של סתם יין קרוב הדבר שינע אחר שימשכנו כו': [י] בד"א כו'. שם בנמ': (ליקום) בד"א כו'. גמ' שם ואי מיגע אחר שימשכנו כו': [י] בד"א כו'. שם בנמ': (ליקום) בד"א כו'. גמ' שם ואי מ"כ משיכה מהני: [ר] אבל אם ע'. שינע אחר שימשכנו כו': אידקא בייל כו' אלמא דוקא כו"ג משיכה מהני: [ר] אבל אם כו'. שם ל"צ דקא כייל כו' והא"ג הפור וחרב משא מ"ל משום דרוצדך בנמ' לזה משום קושית הגמ' ס"ס כי משא כו' ש"ם ניצוק היבור ברג"ה. "ל משום דרוצדך בנמ' לזה משום קושית הגמ' ס"ס כי משא כו' ש"ם ניצוק היבור

אסור ואמ"ג דלא נ"מ ביי"נ דקי"ל דשרי בהנאה בזה"ז מ"מ נ"מ למוכר עבודה כוכבים ומשמשיה דדין אחד יש לעבודת כוכבים ויי"ג וע"ל ס"ם קמ"ד עכ"ל הש"ך:

(ד) שנתבאר. דמגען מוחר בהנחה במקום הססד: (ה) דעתו. ולח נקנה לו במשיכה זו כיון שעדיין לח פסק. פור: (ו) יינם. כ' הש"ך וחפילו לחוחו עובד כוכבים עלמו ג"כ אסור למכור כיון שחיו עסוקין במכירה קודם שנאסר גרע עפי והדבר נראה דמשום תכירה לוקח המעות ולא משום הזיקו (ולבוש וב"ח בק"ח כחבו בענין חחר) וכחב הב"י דחם מהר הישרחל יפה יפה וידע דודחי לח נגע דמיו מוחרים: (1) בר"א. דמסק עד שלח משך מוחר: (ה) עכבת. חו לכלי שיש כו מוסח של מנח להמפיח:

רמ"א ריש סימן קכ"ט דדוקא לענין הפסד מרובה מוחר בחוחם אתד וכאן אפשר דלא מיירי בהפסד מרובה ע"כ הצריך גם המפחח ס נרחס לפ"ד ברור כזם בסג"ם דברי רמ"א ובעיקר הדין שזכרחי להקל בהפסד מרובה אפילו בחוחם אחד בלא מפתח:

קלב (א) מותר ליקח דמיו מאותו עוכד כוכבים. דלאו מכר כוא אלא אומר לו שפכת ייני ואבדח ממוני ודמי יין כשר קא שקיל ואע"ג דעובד כוכבים לא יהיב דמי אלא אם כן יהיב ליה ישראל השרא מכל מקום לא מחסר דהרי בתורח חשלומי מקו חייב לו ולח משום מכר כ"כ ב"י בשם הר"ן: (ב) המעות אסורים. פירוש חפיי לאחרים לפי שכבר נאסר היין קודם סמכירה: (גַ) ואם לקח העובר כוכבים חיין תחילה בו'. כ"כ סעור ומקור זה ממה דחיתה פרק . השוכר דף ס"ב בסופו דבי רבי ינאי יזפי פירי שביעית מעניים ופרעו לסו בשמינית ולא אמריכן דעניים עבדי חיסורה שכשמקבלין הפרעון אין האיסור בעולם והום כההיא דחנן חחנן זונה חחר שבח עליה דמותר כאחנן לכקרבה דמחנה בעלמת הוה ולמדו התוספות שם דה"ה לענין מכר עובד כוכבים בכקפה כיון שמשכה העובד כוכבים תכף קנאה ואח"ב הויין המעות שנותן כמחנה בעלמא אלא דהרא"ש כתב שם דהמעות אינם מותרים רק לאחר אבל לא לו דנהנה מדמי עבודת כוכבים ויליף לם ממי שמכר שרלה וקידש אשה בדמיה שהיא מקודשת חבל לו עלמו המעות אסורין נמלא דססיתר הוא לאחר הוא

כוכבים שיש בו יג (מ) עכבת (פי' מקום שחיין מחעכל כו) חלמיד ערוך גבי שביעית שזכרנו רק האיסור לעלמו הוא נלמד ממכירת שרלם והב"י אישחמיעחיה כאן לימוד ההיחר לאחרים ממה שזכרנו רק למדו מסברא דנפשיה מקידש אשה בדמי ערלה שהיא מקודשת ולפיכך הוקשם לו דילמא שאני החם בערלה שאינה חופסת דמים *) ולפיכך כחב כאן יש מי שאומר כו' דמוחר לאחרים והיינו דשת הר"ר ירוחם שמביא בית יוסף ולא דק דההיתר הוא חלמוד שבוך שוכרנו ואין שייך על זה יש מי שאומר אלא על האיסור לפלמו סיה לו לכתוב יש מי שחומר בהוח ה"ר ירוחם שמביח ב"י וכן דעת כרח"ם שוכרתי : (ד) ומשמשך קגה . דבעובד פוכבים קונה משיכם או כסף ומ"ם לריך ליקח סדמים דאו קונה בכסף:

מלדנד

וע"ל ס"ם קמ"ד: ד שלבעל היין שמברו אסורים. משום קנם כדאיה' ברבינו ירוחם שהביא הב"י וכן באשר"י שם וע"ל סי' רט"ו ס"ק א': ה לאחרים מותרים . דכיון באחר שקנה העובד כוכבים היין במשיכה נחן הדמים לא הוי דמי יי"ל עוד והרא"ש שם: ן כמו שנחבאר לעיל ר"ם קב"ג. דמגטן מוחר בהנאה במקום הפסר: ז שמשפסק סמבה דעתו בו'. וליכא למיחש שמא יגע כו קודם המשיכה דכיון שלא בא לרשוח העוכד כוכבים מסחמא הישראל נוסר בו שלא יגע: ד דמיו אסורין. משמע אע"פ שמדד ישראל דמכל מקום כיון שבא לרשוח העובד כוכבים אין סיסראל נזכר ממגע עובד כוכבים וכן הוכיח ד"מ בעור והשיג על הכיח יוסף וכן כ' הדרישה והכ"ח וככ"י דאם נזהר הישראל יפה יפה וידע דודאי לא נגע דמיו מוחרים ומכיאו ד'מ: מן לא סמכה דעתו. ולא נקנה לו במשיכה זו כיון שעדיין לא פסק . טור : י ונאסר היין כו' . והדמים אסורים אכל אם לקח סדמין קודם לכן בענין שנקנה היין לעובד כוכבים מיד דמיו מוחרין כדלקמן : יא וחרי זה כמוכר כתם יינם . הקשה בית יוסף דהת לאותו העובד כוכבים עלתו שרי כדלעיל בריש הסימן והניתו בל"ע והעחיקו ד"ת ודרישה ולפטד"ג דהכא כיון שהיו עסוקין במכירה קודם שנאסר גרע טפי והדבר נראה דמשום מבירה לוקח המעוח ולא משום היזקו והעט"ז והכ"ח בקונטרם אחרון חירנו בטנין אחר: יב במה דברים אמורים. דפסק עד שנא משך מוחר וע"ל ס"ק כ"ד: יג עכבת יין

בית הרא"ש שם: [1] אם מכרו כו". מתופס דמיו כמש"ב א" אלא הואיל מ"ב א" אלא הואיל מ"ב א" אלא הואיל מ": [2] ליקים) אם נהן לי כו". התופס דמיו כמש"ש ס"ב א" אלא הואיל פי": [2] (ליקים) אם נהן לי כו". רחוי כמו נהן לה ואח"כ כא עליה דפרכינן שם ליחול עליה איסור כו" (ע"כ): [7] ואם כו" יש פי כו". והרמב"ן חולק על זה ורבריו נראין והר"נ כא והרמב"ן חולק על זה ורבריו נראין והר"נ דחק לדחות רבריו עדיו ע"מי אבוכה ודברי דחבב"ן עיקר (ע"כ): [7] (ליקים) שאע"ם שלבעל כו". הרא"ש שם ואפ" אם מעות מותרים ה"מ לישראל אחר כו" וכשימה החוס ורש" בא"ח מי". הרא"ש שם ואפ" אם מעות מותרים ה"מ לישראל אחר כו" וכשימה החוס ורש" שם נ"ד" הראן כו" ובחלין גבי המצן כו" ובח"ם בא"ח מ" תמ"ג ופי" ת"ג דהר"ן וש"ש מחירין אף לעצמן בדיעבר (ע"כ): [1] וכ"ו כו". בתוס" בתוס" המוס" כו" ובנמ" במתנ" ד"ה המוכר כו" ובנמ" שם ב" ת"ש המוכר כו" ועדש" שה ב" ת"ש המוכר כו" ועדש" שם ב" ת"ש המוכר כו" ועדש" שה ב" מ"ש הומב"ם רק מ"ש שוש בו

טמו שכחוב לפנינו קשה הם המוכר לה מירחה כלל והיה לו להצריך שומר דוקה וגם היחך שייך לשון פהלה חצל עובד כוכבים דנקע רמ"ח ומיהרו לשון רבים האלא ש"כ שצריך להגיה כח"ש עכ"ל:

קלב (6) דמיו . דלפו דמי מכירה לקח אלא דמי הסיוק ואפילו אין העובד כוכבים רוצה ליתן המעות עד שיתן לו הישראל היין שרי כ"כ הר"ן וכחב הש"ך משמע דחפילו חסרו בשוגג דבכה"ג פטור מלשלם כדחיתה בח"מ סי' שפ"ה אפ"ה מוחר ליקח דמיו מאוחו העובד כוכנים דמ"מ הזיקו: (ג) אְסורים. פי' הפי׳ לחחרים לפי שכבר נחסר היין קודם מכירה . מ"ז: (ג) שׁלבעל . משום קנם אבל לאחרים מוחרים דכיון שאחר שקנה העובד כוכבים היין במשיכה נחן הדמים לא הוי דמי יי"ג ומ"ע גם לאחרים לא שרי אלא בהפסד מרובה הא לא"ה יין או לכלי ישראל שביד העובד כוכבים יוהיה

העובר כוכבים (ה) יד [יב] (ט) מנדנר הכלי אם היה

מונח בקרקע מול או שהיה אוחוו בידו באויר

מז [יג] ראז ע"כ הוא מנרנד יז [יד] צריך ליקח

הדמים יה ואח״כ ימדור:

חנה (שור) מיהו אם מדד לכלי של עובד כוכבים שיש בו עכבה יין

ים כולו מוחר בהנאם כ [20] חוץ מדמי (י) מעט היין שהיה בכלי בלי כולו מוחר בהנאם כ (מי) מחוץ היין שהיה בכלי בלי ויז ואפילו לכחחילה אינו אסור רק כשהיה מעט מהיין בםי הכלי של עובר כוכבים דנאסר היין מיד [יה] אבל אם היה עכבה יין

בשולי הכלי ["מ"] והכלי של עובד כוכבים היה עומד בחלירו של עובד כוכבים [כ] או שחססו בידו [כא] או שעומד ברשוח המוכר

שאינו נאסר רק מכח חערובוח מעס יין שהיה בכלי בדיעבד

100

דרכ: ה כ"י לדעת סרמכ"ם כדלעיל בסימן קכ"ד סעיף י"ו כמו שליינתי שם :

נקודות הכסף

בקיי, ווד היבשן כבר ביון ואח"כ סרע ליכראל וגם כר"ן פרק כתרא דעכורת כוכנים כאריך בוה ותחיק כן ודחם כל ראיום הסימר וגם רבינו ירותם בביא "א אלו ועכיאו ב"י וכמו שמבואר כל

ממה יהונתן

כתב לעיל בסימן קכ"ש דחם הודיע שהפליג אם שהה כדי כג' אפור וה"ה דחפור למכור לעובר כוככים זה כאשר שמכלונו עשה עכ"ל הכ"ח ואינו דומם כלל להך דהכא בשלמא שכא נחן היין ליד עובד כוכבים כדי לומך אותו משח"כ החם דחף חם הודים שהפליג פ"מ לח היה כלונן שינסך רק שסים סכר שלם ינסך ושרי למכור חוחו לעוכד כוכבים פלמו וק"ל: נשתר כוקנים שנתו וקית: (שם בסעיף ב') דאו ע"כ הוא מברגד. עיין ש"ך פ"ק ט"ו שמקשה דהוא נגד הש"ם ר"ם השוכר את הפוענים דף ע"ל ע"כ ופנית בצ"ע וכראם דלק"מ דודחי כל סוכחם דר"ח דקחמר וחי ם"ד משיכם בנובד כוככים קונם מדמשכת בוגד בוכפים קונם מדמכמת קכם וי"ל סוי עד דנגע כול סכל למ"ד ניצוק אינו חיבור אבל למ"ד ניצוק חיבור שפיר י"ל דמשיכם בעובד כוכבים קונה ואפ"ם אי לאו דשקיל דמי במחילה דמיו אסורון דמי במחילה דמיו אסורון ים ומיינו והיינו כיון דנקע העוכל כוכבים כלי והוי מה שכחוך כוכבים כני והיי מה שכחוך הקילות של מפלה אפיי נותפה הקילות של מפלה אפיי קודם ביאחו לחוך הכלי וניטל דמי יי"נ רק למ"ד נילוק לא הוי מיכור א"ב אף שמנדנד הכלי ונחסר היין שבקרקפים הכלי מ"מ הקילוח חינו נחסר וח"כ מים הקילות לתוך ככלי קני עובד כוכנים במשיכה וח"כ לח הוי דעי יי"נ ח"ו דמשיכה חינה קונם כעובד כוכנים חינה קונם כעובד כוכנים מינס קונס כעוכד כוכנים (פ"ו חין מקום (קוציים כפ"ך והדכרים ברורים: (שם בתג"ה) כוידן אם מדד לכלי של עובר כוכבים כר לכלי של שבר כוכבים כרי דמיד שבאו לאויר הכלי קנאו ולא נאסר חיין עד שנגע כו'. פיין ש"ך ס"ק כ"ד ונ"ל כוס הוא משום דמ"ל לכעור דודאי

דים להחיר בניצוק אף לכחחלה יד אפרים

כסברה נותנה דהיכ' דבדיעכד מוסר אפינו במערובת ממש

משכ"ן ה"ה פי' י"ד ישרחל מכר לעוכד כוככים חבים יין כשר כחותי קודם שימשכם העובד כוכבי וינסכם יכתוכ לישרתו המוכר כתב שיעכוד ככח"י ואחר כדימשכם ויעשה עתם כרלונם אין אסור רק כשמוכר מעם כדי לנסך אכל במוכר מכיום לסחורם אין איפור רק לענין הפירעון שלא יהים דמי יי"ג ביד סישראל ולריך לדעם איך לנהוג ע"ם:

חידושי בית מאיר (סימן קל"ב בש"ך ס"ק י"ח) וכ"כ בבדק הכית וכי עכ"ל, נ"כ נסוי קל"ד סוח נכ"ר שלח נתקומו : (שם בכ"י שנח נמקופו : (שם בש"ר מ"ק כ"א) ועוד דהכא ודאי ל"ש וכו' . כ"ג פייון פר"ח מי' קכ"ג מבוח הרשב"ח כתשוכם שתינו מתיכ חלה משכו כלוע ולת משכו כפין משכו כלוע ולת משכו כפין מסכי שמסוסק כו ע"ש ס"ק

עצי לבונה

מקורשם חכל לעלמו סמעות מסוכים וכו'. וכ"ל דחף חם קידם חשם בדמי מכידת כוכבים חינה מקודפת . משום דתופסת דמים ביינו דלקת מעות קודם חכל כום דמשך מחום הוי המעום חח"ב מחום כמו כשכיעים אף דתופסם דתיה מ"מ פרעו להו כשמינים

גליון מחרשיא

(סמיף כ' כסנ"כ) דימיד שבא לאויר חכלי קנאו ולא נאטר מכאן מוכח דחצר קונה לעובד כוכבים אף דחצר משעם שליתות ואין שליתות לעובד כוכבים וכן מצאתי בקצות סימן קצד סיק ג'

או לכלי טופח ע"מ להטפיח רבינו ירוחם ני"ז ח"ג: יד מגדגד הכלי. (ה) מגדגד הכלי. זהו לדעח הרמב"ם שכל הסעיף הוא לשונו וחוא דאז אסור מחמח נדנוד העובד כוכבים כדלעיל סימן קכ"ד ס"ק ל"ה אזיל לטעמיה דכחב בסימן קכ"ד סעיף י"ז אחז כלי פחוח כו' אכל וסימן קכ"ה ס"ק י"ז ולדעת הרב שם אינו אסור בנדנוד בלא הגבהה כתבתי שם דלא קי"ל כן : '(ו) דמיד שבא לאויר הבלי בו' ע"ש: או שהיח אוחזו בידו כו' . ולא אמרינן דמיד שבא לאויר בגמרא אמר כזה דאי הוה ס"ל נילוק חיבור הוה אמרינן שבעוד היין

סכלי מיד קנאו דכיון שנפלה בו סכי כמי כו' ואם כן איך הבין לל"ל

טפה ראשונה ונאסרה מפני שנפלה לכלי שביד עובד כוכבים כל סיין שבכלי העליון נאסר משום נילוק ב"י: מון דאו ע"כ הוא מנדנד ב קשיח לי על זה מדפריך בש"ם ס"ם כי מטח לחוירת כו' על כרחך הבין דמה שחירך לו מקודם אי דקא רמי למכח דישרחל סכי נמי לח לריכח דרמי למנא דטובד כוכבים היינו שמעובד כוכבים אוחזו בידו דאם לא כן לא קנייה כי מטא לאוירא וכן משמע נמי מדמחרן בתר הכי אי דנקיט ליה עובד כוכבים לכלי בידיה

כב ואמר לו המוכד יקנה לך כליך כג מוחר (ד) כך [בב] דמיד שבא לאויר הכלי קנאו ולא נאסר היין עד (יא) שנגע בעכבה יין שבחלי הכלי העובד כוכבים (ד) [כג] וכן אם מדדו העובד כוכבים דרמא למנא דעובד כוכבים כא אפילו רמא למנא דישראל והעובד כוכבים אוחזו אסור משום דע"כ מתנדנד ול"ע: ין צריך ליקח הדמים . דעובד כוכבים קונה בין במשיכה בין בכסף וכ"כ הרב המגיד פ"א מסל' זכייה ומחנה ב"י וע"ל סי' ש"ד ס"י ומה שכתכתי שם : יה ואחר כך ימדוד . וסיים הרמב"ם ואם מדד ולא לקח דמים אע"פ שפסק דמיו אסורי׳ שמשטה שיגיע לכלי נאסר כסתם יינם עכ"ל והמחבר השמיע זה משום דסבירא ליה דכיון דמיד שהגיע לכלי קנהו ולא מיחסר אלא משום ניצוק ולא אמרינן

כילוק לסתם יינם אלא לאסור בשתיה וכ"כ בבדק הבית וז"ל ומ"מ יש לתמום עליו למה כתב דמיו אסורים לפמ"ש בסי" קכ"ו דנילוק אינו אוסר אלא בפתיה עד כאן לפונו ומכל מקום בזה דלריך ליקח הדמים

תחלם פסק כברמב"ם דסבירא ליה דלכתחלם מיהא אסור וע"ל ס"ק כ"ד גבי ומכל מקום קשיא על כרב כו': ים בולו סותר בהנאה. אם יש ס' כנגד העכבה יין כולו מותר אף בשתיה כדלקמן סי' קל"ד ס"ב בהג"ה וכך כתב הרא"ש פרק בתרא דעבודת כוכבים ומביאו הב"ח: ב חוץ מדמי מעם היין. לאו דוקא וגם הטור לא סיים כן והיינו משום דהעכבת יין הוא של עובד כוכבים וגם אינו שוה כלום והרב אשמועינן דהיכא דשוה שום דבר והוא של ישראל אסור: בא ואפילו לכתהלה אינו אסור כו'. כחב הפרישה סעיף י"ג דהיינו שמהחלה טשה במזיד כדי שיחבטל הטכבת יין ויהא מוחר לו בדיטבד לכך אפילו דיטבד נמי אסור כדלטיל סימן ל"ט כל האיסורים שרבה טליהם במזיד אסורים עכ"ל ולא משמע כן ועוד דסכא ודאי לא שייך ביטול איסור לכתחלם דודאי לא היחם כוונחו לבעל העבבח יין ועוד חימם דא"כ מאי פריך בש"ם כמאן דלא כרשב"ג הא אפילו לרשב"ג בכה"ג אסור אפילו דיטבד משום מבטל איסור (ודברי הטור הן הן דברי הרב פ"ם) אלא ודאי בדיעבד בכל ענין מותר וזה ברור: כב וא"ל המוכר יקנה לך כליך. כתב ב"י בשם הרשב"ן דה"ה אם שכר לו הישראל מקומו מותר ויוליאנו משם קודם שיאסר שלא יטול שכירת יי"נ עכ"ל ומביאו ד"מ ועמ"ש עוד ב"י לקמן בשם א"ח ועיין עוד בה"מ סי ר' יחר דרכי הקנייה ומשם חלמוד לכאן: בג פותר. ואי משום הטפח יין הא ליח ליה הנאה מיניה שאינו שוה כלום ועוד שהיא של טובד כוכבים וכ"כ הרשב"א בח"ה ומביאו ב"י בסי' קל"ד דף קל"ח ריש ט"ד וכ"כ הר"ן ומביאו ב"י בסי' קכ"ו: כד דמיד שבא לאויר בו'. הקשה ב"י דכל זה אמרינן בש"ם למ"ד ניצוק אינו חבור אבל למאי דקי"ל לעיל סימן קכ"ו דניצוק חבור אפי' נקיט ליה טובד כוכבים לכלי בידיה או שעומד בחלירו לעולם אסור דקודם שבא לאויר נאסר משום ניצוק וחירץ דאפי' מ"ד ניצוק חיבור מודה דאם עירה לסחם יינם לא מיחסר אלא בשחיה ומביאו ד"מ והב"ח כתב עליו ושארי ליה מארים דכבר ההבאר דליחא להאי פירושא לדעת הטור והרשב"א וכמו שהארכתי בזה בסי' קכ"ו בס"ד ט"ש היטב עכ"ל החפלל על אחרים והוא לריך לאומו דבר כי הדבר ברור ופשוט שדעת סרשב"א בחה"א (דף קנ"א ע"ג) דבסתם יינם לא אמרינן ניצוק חבור אלא לאסור בשתים ולא בהנאם ומביאו ב"י בס"ס קנ"ו **וכ"כ** הב"ח גופים שם ורשב"א שלמו שם פי' בהדיא כאן כמ"ש הב"י ע"ש מיהו דברי הטור דוחק לחרץ כן ע"ש ומם שחירץ הב"ח וו"ל 'דהטור כ"ב לפי סמסקנא בסי' קכ"ו דבהפסד מרובה יש להחיר ניצוק הלכך מחיר כאן אף בשחים בדיעבד דמסחמא ודאי איכא הפסד מרובה כשיכא נאסר

אבל לפו דקי"ל ניצוק חובור א"צ לוח וסגי בתי' הראשון לבד ל"צ דקא כייל כו' וו"ש או לכלי של כו' אע"ג דבנט' אפרו דכה"ג אפילו בכלי של טובד כוכבים פותר דאפרינן שם אי דנקים ליח עובד כוכבים כו' אבל לפי מ"ש ניחא דכ"ו למ"ד ניצוק אינו היבור אבל לפ"ר חיבור אפילו בכליו של ישראל וכמו שמפרש ואילך המחבר והיה העובד כוכבים מנדנד כו' שאו נאמר מח שבכלי וה"ח ככלי של עובד כוכבים אכל הפור וחרב כ' כמסקנא מנדנד כן "שאו נאסר מה שבכלי וה"ח ככלי של עובד כוכבים אבל המור והרב כ' כמסקנא כ' ג"י רס"ל כדעת דניצוק בסחם יינס אינו אסור בהגאה ועס" קכ"א במור וב"י ועש"ך ואמר שיש בו עבבת יון ר"ל אפילו בשוליו וו"ל פוסת ע"מ להספית דבלא"ח אינו נאסר בהגאה כמ"ש בסתני מ"ב (כ"ע כ") נודות השבדי כוכבים ט" ודמיו מותרין: [יד] מגדנד כ'. כשל"ל פי קמ"ד מי"ח: [יד] ראו ע"ב כ'. עש"ך שהקשה עליו (ע"ב): [יד] צריך ליקח כ'. עתום' שם ד"ת שקילו כו' א"נ כ'ו כ"פ תרמב"ם בפ"א מה' זכיו הלה י"ד מר עמיתף בחדא כו' וכ"ב הרמב"ם בפ"ד מה עמיתף בחדא כו' וכ"ב חרמב"ם בפ"ד מה' בכורות ועם"ש בח"מ מ"ס קצ"ד: [מ"ן] ומיהו כו'. גמ' שם וכ"ב חרמב"ם בפ"ד מה' בכורות ועם"ש בח"מ מ"ס קצ"ד: [מ"ן] ומיהו מו'. גמ' שם וכדשב"ג דקי"ל כווחנית אף יון ביין בסתם יינם כמש"ש ע"ד א' : (ליקום) ומיהו אם כו'. שם וכמאן דלא כרשב"ג ב'ו ואנן קיי"ל כרשב"ג בסחם יינס אפי' יון ביין כמש"ש ע"ד א' שם וכמאן דלא כרשב"ג ב'ו ואנן קיי"ל כרשב"ג בסחם יינס אפי' יון ביין כמש"ש ע"ד לרב ונ"מ אמרו. מור וצ"ע דשם משמם דאמי לכתחלה מותר דאל"ב מא פריך לרב שם וכחאן דכא ברשבית כוי זאנן קייד כרשבית בטחם יינים אפי יין ביין כטשיים עיד א' ומ"מ לכתחלת אמור. מור וצ"ע דשם משמע דאפי לכתחלה מותר דאל"ב מאי פריך לרב רוא רב לכתחלה קאמר (נכ"כ תר"ן שלכן השמעש היילף, כ"ן ואפשר דפריך על פ"ש וכי שקליתו דמי יי"ג כו' תצ"ע: [מ"ץ] חוץ מדמי כו' . במור ליתא דהעכבת הוא של עובר כוכבים וגם אינו שוה כלום ועש"ך (ע"כ): (ליקום) חוץ מדמי מעם כו' . עש"ך פ"ק כ'

(ט) כערגד . כתכ הש"ך ולדעת הר"ב סימן קכ"ד סעיף י"ז חינו חסור בנדחד בלא הגבהה ומכל מקום יש לחמוה למה כתב כאן דדמיו אסורין הא קיימא לן בסימן קכ"ו דניצוק חינו אומר אלא בשחיה וכאן אין איסור אלא משום ניצוק ועוד קשם על מ"ש התחבר דע"כ הוא מנדנד כשאוחזו בידו דהא אמרינן בש"ם כ"ם כי מפא לאוירא כו' ע"כ הבין דמה שחירן לו מקודם אי דקא רמא למנא דישראל ה"ג ל"ל דרמי למנא דעובד כוכבים היינו שהעובד כוכבים אוחזו בידו דאל"כ לא קניא כי מטא לאוירא וכ"מ נמי פדמחרץ בחר הכי אי דנקם ליה עובד כוכבים לכלי בידיה ה"ל כו' וא"כ איך הבין לל"ל דרמה למנה דעובד כוכבים הה הפילו רמה למנה דישרחל והעובד כוכבים אוחזו אסור משום דע"כ מתנדנד ול"ע פכ"ל (ונ"ל דלק"מ דאנן השתא קיימים למחי דם"ל ניצוק חיבור לפ"ז כשמנדנד עובד כוכבים הכלי נחסר קלוח העליון מהחחחון ע"י ניצוק חבל בש"ם הוח חליבה דמ"ד דלה חמרינן ניצוק חיבור כדאיתא שם להדיא ע"ם ע"כ לא איכפת לן כשמנדנד שהכי הוא קונה בעוד שהוא באויר הכלי ובזה לא שייך נדמד כשעדיין הוא באויר ומן המחחון נא נאסר דלא ס"ל ניצוק חיבור וכעין זה מחרץ בכ"י דברי הרמב"ם ע"ם ודו"ק):

ס"ס כי משא כו' ודב"ע כנון דאיכא כי' וכנ"ל (נס"ק י"מ) אבל להרמב"ם א"צ לזה ואפי'
ברעבר (כמ"ב סרמצ'ב סר פלכה כ"ד ולם מדר ולו לקח דמים לע"ם ספסק דמיו לפורים
כו' וע"ם כסצונת ונלמ"מ) דס"ל ניצוק כולו אפור אף לדשב"נ ודלא כתוס' והרב לעיל סי'
קב"ז ס"ה בהנ"ח (וע"ם נס"ק י"מ נליקום כ') : ["ה] אבל אם כי' - שם ס"ס כי מפא כי' :
["מ] והכלי של כו' - שם ותיקני ליה כו' ש"ם כי' משא"כ ברשות העובד כוכבים ורוקא
ברשות עובד כוכבים ועח"ם מי' ר' ס"ג בהג"ה:["כ] או שתפסו בידו שם אי רנקים ליה כו':
בראן או שעומד כו' - שם ש"ם כליו כו' וקי"ל באמר זיל קני דקנה כס"ש בב"ב ס"א א'
וכמש"ש בש"ע (ע"כ): ["מ"ר שבא בו' - עיין מ"ו וש"ך: ["מ"ר (לקום) וכן אם

(י) מעם . פי' מס הוא שוה שום דבר והוא של ישראל אסור ואם יש מ' כנבד העכבת יין כולו מותר אף בשתיה כדלקמן סימן קל"ד ס"ד בהנ"ה ש"ך: (יה) שנגע . כתב הש"ך משום דלה שייך כהן נינוק חיבור דנסתם יינם לם אמרינן ניצוק חיבור אלא בשחיה ולא בהנאה ומ"מ קשה על הרב דכחב כדברי העור ורשב"ח דכשחופם העובד כוכבים הכלי בידו מוחר אפילו לכחחלה ופחם כדברי הרמב"ם והמחבר דבאחזו עובד כוכבים בידו באויר אסור ול"ל דהרב מפרש דהם דחסר המחבר בחוחזו כידו כחויר ונדנדו הוא משום דקודם שהגיע לכלי ע"י נדנוד נוגע בראש הכלי ונאסר הכלי מיד ע"י נדנוד אבל בחוסם באויר בנחם בענין ששופך באמלע הכלי שאינו נאסר אלא העפה ראשונה שבחחחים הכלי לא מיחסר תשום נילוק דכיון דאפילו בהערובות שרי בדיעבד א"נ הר"ב מפרש דהאי בד"א שכחב המחבר קאי אדסמיך ליה אם לא פסק וה"ק בד"א דלא נאסר אלא מחמח שיגע בו דש"מ דאם מזהר שלא גבע מוחר כשמודד לכליו של ישראל אכל לכליו של עובד כוכבים או לכליו של ישראל ביד עובד כוכבים ומנדנד העובד כוכבים הכלי אסור מיד קודם שיגע בו ונריך ליקח הדמים מחלה והפחת לת תמריכן דקנה מיד שהגיע לתויר דהגבהה ושום משיכה חינו מושיל

אבל ל"ק מידי דס"ל כמ"ש הר"ן על מתני נשל את המשפך כו" והאי אמור בהצאה קאמר דאי כשתית כלאו עככת אמור משום קנקנים של עוכד כוכנים ולפ"י אגן דק"ל כרשב"ג לא קי"ל כהך מתני ולפיכך יש לתמות על הרי"ף שכתבה אלא שאפילו לרשב"ג דשרי

לא קי"ל כהך מתני המכירן יש לתמודה על הרו"ף, שכתבה אלא שאפילו לדשב"ג דשרי למכור כולו כו' דוקא במפרש אבל במתם אע"ם שאינו נחנה מן האיסור אסור וחפור שלא למכור כולו כו' דוקא במפרש וכ' סתם בדיעבד מוחר דק"ל כו' מ"ל כתנס' שם ד"ה אם יש כו' אק"א דלקמן כו' וכמ"ש בסי קל"ז ס"א ואם הוא כו' וא"ב חאי אסור בשתיח וכ"ב המרדכי שם ב"ל בי א אמילו במהם מתר ע"ב): [יז] ואפילו לכתחלה כו'. גמ' שם וקי"ל ביוקר כו' אלמא אמילו במהם מתר ע"ב): [יז] ואפילו לכתחלה כו'. גמ' שם וקי"ל בב"ב בכלוי של לוקח ברשת מוכר בא"ל ולן קני דקני ממש"ש ס"א א אבל בלא"ה הוא בע"ב בכלוי של לוקח ברשת מוכר בא"ל ולן קני דקני ממש"ש ס"א אבל בלא"ה הוא בע"א דלא איפשימא ופסקו הפוסקים לקולא דלא קני: (ליקום) ואפי' לכתחלה כו'. שם בי"ב מפא כו' והב"ע כנון דאנא פי' וכנ"ל (לס"ק "ל") אבל להרמב"ם א"צ לזה ואפי"

באויר הכלי נעשה איסור מכח נילוק

חיבור שהקילוח נוגע בקלה התחתון

בעכבת סיין דלמטה ונאסר כולו .

וא"כ לדידן דקי"ל באמת כילוק חיבור

כמ"ם סי' קכ"ו בהפסד מועט קיי"ל

לחיסור וח"ל דסכח מיירי בספסד

מרובה דאם כן ה"ל לחלק בכך ותו

דהא ודאי כשמערה מכלי בשעח

מדידה סוא אינן כ"כ סרבה . וכ"ל

דלדידן דקי"ל בתערובת יין מוכרו

כולו חוץ מיין נסך שבו יש לסקל

בזה בניצוק חיבור אפילו לכחחלה

והב"י תירן כדרך חחר עיין שם: (ד) וכן אם מדדו העובד כוכבים

כו". הטור כ"כ ופירוש דבריו הוא

בדרך זה דבמתני' איחא פסק ומדד

מוחר לא פסק ומדד אסור והך רישא ישלה ב' פירושים רש"י פירשו

שישראל מדד לחוך כלי של עובד כוכבים וכמו שהאריך הטור בחילוקי

דינים אלו ור"ח ור"ח פירשו שאפי' מדד העובד כוכבים מוחר דמיירי

שהעובד כוכבים עשה כבר משיכה וקנאה קודםהמדידה ע"כ מותר גם

בזה וע"כ כ' העור גם פי' זה דגם בזה מותר כל שקנאו העובד כוכבים

תחלם אלא דנרא' לו מסברא דנפשי' דלכתחלם אסו' משום שקרוב ליגע

ביין כיון שהוא עוסק עמו במדידחו והוכרח העור לכחוב כופם מה שלא

כתב בשאר דוכתי דאסור בכח העובד כוכבים לפי שבשאר דוכתי

עכ"פ אסור בשתייה אם כן ודאי לא יעשה כן לכתחלה מה שאין כן

ו משנה שם דף פיה ז ו כרייחה שם: ח כדמסרם רב פפח שם: מימור וכ"כ הרשנ"ה וכתב ספ"י שיותר לכון לפרם דכרי הרמב"ם שגם דעתו כן: י פור נשם

נקודות הכסף

ים כש"ר מ"ק ג': (בפ"ר מ"ק ו' במיפו) וליק"מ דהבא שאני כו'. ככל קדמום! ספפ"ז וסב"ת בקונטי סלתרון בום וכש"ך מ"ק י"ל פרלתי כש"ל ע"ש: (בש"ך מ"ק כ"ד" והשתא לקים סה שהקשה הב"י וכו' ואף פל גנ דסרמב"ם מסיים להדיח חע"פ שפסך דמיו הסורים והכחחי לשונו לפיל פ"ק י"ח מ"מ בדכרי המחכר שהשמים ום המחכר שפשת שפיר י"ל כן :

חידושי הגרשוני (סימן קל"ב במ"ז ס"ק ח') ולעד"ל דברי המור נכונים דאל"ג דמשת אינן קונות היינו בשובר כוכבים לדעת חיינו בשבר כוכבים לדעת המור לעיל בסיפן זה אבל מישראל מעות פונות דבר תורח . נלפ"ד שתלם כוקי סריקי כספור דלים מחן סריקי בסטור דלים מחן דס"ל לחלק כא שובד כוכנים מעובד כוכנים וכין ישרחל מתוכד כוכנים וכין שתוכר מהמוכד כוכנים . וסתחכר בשמו סעתיק לקתן כסיתן פ"ך חשובה לתהכתח"י שפ"ל דלה שנה ורו"ק :

ממה יהונתן פ"ם ולכחורה דבריו חמוהים

א"כ ככ"ל ניצוק דקיי"ל לפיל סימן קכ"ו דסוי חיבור והייגו אם מערם לכלי פיש בו יין של עוכד כוכבים נאסר סיין שככלי שמערם ממנו קסוי כמו נסמרב מחחון לשליון ואש"ג דקי"ל כר"ם כן גמליאל דמוחר למכור סכל חון מדמי יי"נ שכו וח"כ מוחר חערוכום כדישכד ואפ"ם אמרינן כינוק חיכור וניל דס"ל לכש"ך דודתי סיכת שמכר ביי"ג כדלפיל סי" קכ"ו ומקרי שם תיסור עליו נכס"ג שפיר תמריק פליו בכס"ג שפיר חמרים נילוק חיבור פכל סכח שפוח רק תפני שככם סיין שחין כו פוס סרוסס פ"ו לח מקרי פס איסור כלל וככס"ג לם אתריכן נילוק חיכור אך על מה שחירן על הא דכתב בדברי בעור רכשתופם שוכד כוכבים סכלי כידו מותר וש"ז חי' וזכ לשונו או משום דכיון אפילו בתערובת שרי בדיפנד לם מחסר משום ניצוק מיכור דכרי אלם אין לכם שחר כלל דכנס כ' פעפים איכא בנילום מיבור א' דאם מערם לכלי מיכור שי נחשי מענט נעני שיש כו יי"ל סניצוק מחברם וס"ל כחלו יין נסך מעורב בהו במס שלמעלה ומעם כ" אם נגע סעוכד כוככים כיין שלמעס סניצוק מחבר כאלו נגע למעלק ופנים פוח ום אם אמרינן יפכר ככל הוץ פדפי יי"נ שנו אכל סיכא דנגם למקס וכוי מס פלמעלם נמי כחלו נגם כו נחסר הכל ולח שיון למכור הכל תוך מדמי יי"ג שנו למ"ז קי על פשיך דסא סיכא שממם העובד כוכנים נידן הכלי דאמור הוא שכל וסוי כאלו נגע למעלה סטובד כוכבים ב"כ יותר נ"ל לסרן דכרי רמ"א כיוןדכלא"ם בססקד מרוכם קי"ל דניצוק א"ח כנ"מ א"כ ס"ם סכא למנין לקבל סדמים שטיר יש למנין לקבל סדמים שטיר יש שוכל כוכנים ביכ יותר לסמוך עליסם אף פלא נמקום ספסד מרוכה: (סעיף ד') בי ששבר פועלים בו' אבל

חדושי בית מאיר ג': (שם בש"ך ס"ק כ"ד) א"נ הרב מפרש רהא בר"א שכתבו וכו'. נ"ב א"י הא בעומו מביא ס"ק י"א מה שמסיים סרמב"ם אף על פי שפסק: (שם בפ"ז מ"ק ח") כא"ד וא"כ ישראל מעובד בובבים כ"ש וכ". ו"כ עי ככורות דף י"ג כמיב או קנם מיד שמיתך למעט קנין מעוכד כוכנים דאינו קונה ככסף: כל היין שמדד לעובד כוכבים אף בהנאה עכ"ל חמוה לי טובא דהרי חין הפסד כלל שהרי בדיעבד מוחר למכרו לעובד כוכבים וח"ב כמו שעלה בדעתו למכרו לעובד כוכבים כן הוא מוכרו גם עתה ואיך יעלה על הדעח להחירו בשתיה ואע"ג דאמרינן לעיל סי' קכ"ו סעיף ב' דאפילו היכא שאפשר למכרו לעובד

כוכבים חשיב הפסד מרובה היינו

משום שלריךלולול התם במכירה קלת

וכדמשמע סחם להדיא אבל ככא אין

כאן הפסד כלל שכמו שהיה רולה

למכרו לכתחלה מוכרו גם עחה

(וכ"ם שפסק המדה דאל"כ לא היה

קונה כליו ורשוחו של עובד כוכבים)

ועוד תימה מ"ם דודחי חיכח הפסד

מרובה כשיחסר כל סיין שמדד

בסנאה והלא ודאי בהנאה הוא מותר

וכמ"ש הטול והרב ועוד דהא מיירי

הכח שמותר למכרו לכתחלה בענין

זה: ומה שנ"ל לחרץ בזה הוא

משום דם"ל להטור דודחי הסברה

נוחנת דסיכא דבדיעבד מותר אפי׳

בתערובות ממש דיש להתיר בנילוק

אף לכתחלה וכה"ג כחבו כרא"ם

והעור לעיל ר"ם קכ"ה דחם עירה

העובד כוכבים יין מכלי דחף דמה שילא לחוץ אסור משום כחו מה

שבפנים לא מיחסר משום ניצוק

כיון דלא נאסר אלא משום כחו ולא

משום לד נגיעה ממש כש"כ הכא

[כג] כרן והגביהו (יב) חחילה לקנוחו הכל מוחר דכרי קנאו מחילה קודם שמדד אבל אם לא הגביהו ומדר דינו כשאר יין הבא מכח עובד כוכבים כמו שנתבאר לעיל סימן קכ"ה [בה] וכל זה לא מיירי אלא בימיהם שהיו העובדי כוכבים מנסכים ואוסרים בהגאה במנען אבל בזמן הזה שאין העובדי כוכבים מוסכים ואין אוסרין במגען רק בשחייה בכל ענין מוחר בהנאה וכן התנהג פשום למכור יין לעובד כוכבים

י פועלים ישראלים שעשו כולאכה אצל עובד כוכבים ושלח להם חבית של יין בשכרם אם עד שלא קבלוה בשכרם כותר שיאכרו לו עד שאתה (כ' ירוחם והרח"ם) בה (וע"ל סימן קכ"ג דחף משקבלה (פו) שרי

ד [כו] י מי ששכר פועלים עובדי כוכבים ופסק להם מזונות אסור להשקותם יין נסך ואם אמר להם צאו ושתו מחנוני פלוני ואני פורע כמי [כז] יי אם לא הקרים לו דינר מותר (כח) פאע״פ שייחר לו דינר והוא בעין ביר בעל הבית אבל אם ל הקרים לו דינר אסור (ח) (כט] · ורוקא כשאמר לו יהא דינר זה בידך עד שתשקה לפועלים ואני אחשוב עמך

דבדיעבד שרי לנמרי דאפשר דאפילו מאן דסובר החם דאסור משום כילוק היינו משום דמה שילא לחוץ מיהת אסור בדיעבד משא"כ הכא ומה דקאמר בש"ם דלמ"ד נילוק חיבור אסור היינו משום דבש"ם מיירי להדיא דאפילו דיעבד אסור ודלא כרשב"ג אלא יין ביין בכל שהוא אסור אף למכרו לעובד כוכבים חוץ מדמי איסור שבו אבל לדידן דקי"ל כרשב"ג דריעבד מוחר א"כ לא שייך סכא לאסור משום נילוק ואלו דברים ברורים וחילורין הם לעינים: ומ"מ קשיא על הרב דכחב כדברי הטור (וסרשב"ח) דכשתופס העובד כוכבים הכלי בידו מותר אפילו לכחחלה וסתם כדברי הרמב"ם והמחבר דבאוחזו עובדי כוכבי' בידו באויר אסור ול"ל דהרב מפרש דהא דאשר המחבר באומזו בידו באויר ונדנדו הוא משום דקודם שהגיע לכלי ע"י נדנוד נוגע בראש הכלי ונאסר הכל מיד ע"י נדנוד אבל בחופס באויר בנחח בענין ששופך באמלע הכלי שאינו נאסר אלא סטפה הראשונה שבחחתית הכלי לא מיחסר משום נילוק או משום דנילוק לסתם יינם מותר בהנאם וכהרשב"א וב"י או משום דכיון דאפילו בתערובות שרי בדיעבד לא מיתסר משום ניצוק ודוחה א"נ הרב מפרש דהאי בד"א שכתבו הרמב"ם והמחבר האי אדסמוך לים אשלא פסק ום"ק כד"א דלא נאסר אלא מחמח שיגע בו דש"מ דאם נזהר שלא נגע מותר וכמ"ש לעיל ס"ק ח' בשמדר לכליו של ישראל אבל לכליו של עובד כוכבים או לכלי של ישראל שביד העובד כוכבים ומנדנד העובד כוכבים הכלי אסור מיד קודם שיגע בו ולריך ליקח כדמים חחלה והשחא לא אמרינן דקנה מיד שהגיע לאויר דהגבהה ושום משיכה אינו מועיל עד שפסק חחלה כדאיחא בעור ופוסקים וכמו שנחבאר בח"מ סימן ר' סעיף ז' *) (והשחא לק"מ מה שהקשה הב"י בבדק הביח על סרמב"ם והבאחיו לעיל ס"ק י"א מיהו בלאו הכי נמי לק"מ די"ל דהרמב"ם סובר כהראב"ד שהביא הרשב"א בת"ה והב"י בס"ם קכ"ו דנילוק לסתם יינם אוסר הכל בהנאה): בה והגביהו תחלה . אבל בהגביה בשעה שמודד אינו קונה שאוחם הגבסה אינה לקנייה אלא למדידה . הרשב"א והביאוהו האחרונים : בו ואין מקפירים כו'. מיהו לכחחלה יש ליזהר כמ"ש בסי' קכ"ד ס"ק ע"ח וסי' קכ"ח ס"ק ד' דבמקום שחין הפסד חף בומן הזה חין להתיר בהנאה: כן משקבלוה בשברם. אבל לא קבלוה בשכרם אט"פ שנכנס לרשוחם לא זכו בו שאין חלירו של אדם קונה לו

רבה"ג אף הרשב"א מודה כיון שמדעת הישראל נונע (ע"ב): [בר] פי ששכר כו'. כמש"ש ס"ג כ' רב אשי אמר כו': [בר] אמ לא כו'. כתו' דר"ם דר"א ל"ש אר"ש אלא רקשיא ליה ואני מחשב מיבעי ליה: [בר] אע"פ כו'. דמ"ש בנמ' שם כיון דלא מייחד שיעבודית. ל"ד דהא לא נקנה לעובד כוכנים הדינר. ת"ה ע"ש: [במ] ודוקא כו'. שישר יותר דר הוא את לקור לעבוד בובבים אות להיותר של הקבוד הוהלה הוא כל כל כמש"ש א' ח"ד אי רא"ל קני כו' אלא דא"ל לירוי כו' אלמא אף בכח"נ מחרו שם ז (ליקום) ורוקא כשא"ל כו'. עמש"ש משום התקרים דינר אמור משום דרסי לנתן ואח"כ בא דפרוך גם' ליחול עליה אימור כו' כנ"ל משא"כ בכח"ג דמשני שם אלא רא"ל ליהוי גביך כו'. וצ"ע דהא אמריגן שם דוקא בקדמה והקריבתו מותר בכח"ג וה"ע (שנמ"ס) וכן

בסימן קכ"ד סכ"ד דבמקום שאין הססד אף כזה"ז אין להחיר בהנאה . ש"ך: (יד) משקבלוח . כתב הש"ך אבל לא קבלוה בשכרם אע"פ שנכנם לרשומם לא זכו בו שאין חזירו של אדם קונה לו בע"כ ועי' בח"מ סי' ר': (עו) שרי . דסחם יינם בזה"ז מותר בהנחה במקום הפסד וחם כן הכח נמי שרי. ש"ך:

בר ואין (יג) מקסידים בכל אלו הדינים (הכל בסור):

שולח לנו חבית זו תהא שלך ותתן לנו דמים כנגדה (כ"ו) ואם כז (יז) משקבלוה בשכרם אסור בומן הוה):

> מי שדחק ללא לורך בכאן ויש להקשות כיון דברישא דהיינו לא הגביהו תחלה לקנותו כתב גם כן שקרוב הדבר ליגע ואפילו הכי לא אסור רק לכתחלה ונראה שברישא לח ששה העובד כוכבים משיכה כראוי רק שמדדו אינו מורגל כ"כ אצלו כמו בסיפא שמשכו לקנותו מורגל ביה עפי ויותר קרוב הדבר ליגע ע"כ אפילו דיעבד אסור כן נ"ל פי' דברי העור ולא כב"י שפירש מדדו עד שלא פסק מיירי דוקא בעוכד כוכבים שמדדו וככר השינו בד"מ בחורך וכתב שמיירי בין מדד עובד כוכבים בין מדד ישרחל אסור כיון שעיקר הטעם שמא יגע ביין מאחר שקנאו במשיכה והא דכתב סטור לעיל ומיהו בדיעבד מותר דקי"ל כו' התם לא קנאו סעובד כוכבים במשיכה רק ע"י רשוחו או שאמר ליה ישראל יקנה לך כליך ע"כ אינו מורגל כ"כ אללו כמו אם קנאו במשיכה . והקשה הב"י הא כתב בתחילת הסימן דמאותו עובד כוכבים דנסכיה שרי ליעול סמטות ולא קשה מידי *) דהכא שאני שהישראל נתולו רשוח ליגע כיון שמסרו לידו מה שאין כן לעיל: (ח) ודוקא כשאמר או יהא דינר זה בידך בו'. מרשב"ח בתה"ה סוכים זה דהוקשה לו כי הקדים לו דינר מאי הוה הא מדיהבי ליה קנייה עובד כוכבים דסתמא דמילתא נחנו לו שיוליאו ובשעח נחינת המעות ליכא איסורא דלא שקילי יין נסך וכי שקלי פועלים בתר הכי לא הוה הדיגר של ישראל וה"ל כנחן טלה בחתנן ואח"כ בא עליה דאחננה מוחר ע"ב פי' דמיירי כמ"ש כאן ודוקא כו' והטור כתב על זה ואינו נראה דכיון שהקדים לו הדינר מיד נקנה לו היין ובשליחת' נחנו להם ע"כ וכתב ב"י שאין ספק שלא ראם סטור דברי חס"ם אלא הקצר ראה ולפיכך נחלק אבל אי ראה סחרוך לח נחלק דמחי שנח מחחנן שמביח הרשב"ח*) ולעד"נ דברי הטור נכונים דאש"ג דמעות אינן קונות סיינו בעובד כוכבים לדעת הטור לעיל בסימן זה אבל ישראל מישראל מעות קונות דבר תורה כדחיחה פרק הזסב וחם כן ישרחל מעובד כוכבים כ"ם דקונה במעוח כדאיתה בח"מ סימן קכ"ו דחם ישראל מישראל מפקיע במעמד שלשחן ק"ו מעובד כוכבים הכא נמי כן הוא וכיון שהקדים לו דינר על היין כקכם לו במעוחיו יין כנגדו וכ"ח מאי איכפח לן בהאי קנין הא אין הישראל נהנה ממנו לזה אמר שהעובד כוכבים נוחנו בשליחוח ישראל בעל היין לפועלים שלו וזה אין שייך באחנן לומר שקנה שום דבר

> כאן דהום של העובד כוכבים קמ"ל דאפילו הכי לא יעשה כן לכתחלה

שקרוב ליגע נמלא דשקיל דמי יי"נ כיון שלא עשה משיכה כהוגן

תחלה ולא מלאתי מקור לזה של כן נראה דמסברא דנפשיה כחבו

בטור אח"כ כחב רביט פירושא דסיפא דמחני' דלעיל מדד עד שלא

פסק דאסור והיינו בין מדדו ישראל

בין מדדו עובד כוכבים ועשה משיכה

מכל מקום לא יצא עדיין מרשות

ישראל כיון שלא פסק סקובה לא

סמכא דעתיה שיהיה מושוה עמו

וע"כ קרוב סדבר שנגע בו וזה

שכחב העור אע"ג דאין כאן אלא

השלוכות סתם יינם דהיינו [דא"ל]

דמאי דמותר ברישא ביש עכביח

יין בשוליו אסור כאן כיון שלא

קנאו עדיין כיון שלא פסק חחלה

חבל במה שמוחר ברישה בליכה

עכביח יין כלל שרי גם כאן זהו אינו נכון דאמאי קחני בסיפא דמתני'

סחם דמיו אסורים ואיסור דעכבית

יין איט אלא ימכור חוץ מדמי יין

כסך ואמאי אמרס מסכיחין כל

הדמים אסורים וחו דלשון אסור

משמע אפילו דיעבד ואי משום

עכבית יין מותר דישבד כמו שכחב

לעיל ש"כ תירך דהאיסור שמא יגע

בו אחר המשיכה וא"כ אפילו באין

בו עכבית יין כלל נמי אסור וראיתי

בחתנן בע"ב שם ועיין בח"מ"םי' ר': בדו וע"ל סי' קב"ג. דעם נחבאר דסחם יינם בזמן כזה מוחר בהנאה במקום הפסד וא"כ הכא נמי שרי: כבי אם לא הקדים כו'. עיין כח"ח סימן ח"ל סעיף ו' ובמ"ש שם: ל הקדים לו דיגר אסור. דהשתח מדבעה"ב קח חכלי:

מדרו כו' . כן פי' תרשב"א בשם ו"ח וומב"ן רשדרו חשבד כוכבים לעצמו ומשך
תחלת קודם שמדר דאע"מ שהגביהו בשעה שמדר לא קנה מפני שאותו חנבהה לא היתה
לקנותו והיין נאסר מיד במרידתו אע"מ שלא נגע מחמת כחו וכמש"ש תרגמא ו"ש בשבד
כוכבים כו' והרשב"א למעמית דמ"ל דכחו אסור אף בתנאה אבל הרא"ש והמור פסקי דמותר
בהנאה ולכן אף במדידת השבד כוכבים צויך לכל הנך ח"ש אבל אם כו' דינו כו' (ע"כ):
[כַדְּן וֹחֹבִיהוֹ תחלה: עש"ך: [כַדְן וֹכ"ו כו' כו' כל" מ"א בחג"ח: (ליקום) נכ"ז לא
כי' א איני דמהחוא נכרי שובר כוכבים מותר כמש"ש נ"ש ב' כתב ג"י לדעת הדמכ"ם ניתא
דמ"ל דוקא בשנתכוין להזיקו אבל לרשב"א שהולק וכתב דאםי' שלא בכוונה אמור צ"ע ול"נ

עד שפסק חחלה כתו שכחוב בח"ת סימן ד' ס"ז וכחב ב"י דהוא הדין אם שכר לו הישראל מקומו מוחר ויוניאנו משם קודם שיחסר שלא ישול שכירוח יין נסך: (יב) תחלה . אבל הגביה בשעה שמדר אינו קונה שאוחה הגבהה אינה לקני' אלה למדידם. הרשב"ה : (יג) מקפירים. מיהו לכחחילה יש ליזהר כמ"ם והטעם בכל בו כיוןשהוא אומר לקנוח

בעבורם נמלא שהיין אינו שלו:

(י) אף על פי שחעובד כוכבים

בוחן יי"ג בו' . ואט"ג דלא מצי לסלוקי

ליה בזוזי מותר כיון שלא אמר ליה בפירוש חן לו כן כ' הטור בשם ר"י:

ויא) הרי זח מותר . כתב העור והא

דחמריכן דמי עבודת כוכבי' ביד עוכד

כוכבים חסורין דוקח כשמוכר לקנות

בדמיו לרכי עבודת כוכבי' שאז נשארו

הדמים בחיסורן ע"כ לשונו וחע"ג

דבעלמה קיימה לן הזמנה להו מלחה סיא מ"מ הכא שאכי כיון שכאו מעובד

כוכבים ועם יעובו ומבוחר בסימן

קמ"ד דאפי' מספק יש לחוש שמא

מכרה ללורך קניית עבודת כוכבים:

קרג (א) או משיל לים. פי׳

משמע כל ים ואין לריכין ים המלח

כמו דלריך גבי פירות לפי בהפירות

הם בעין ובסחם ים הולכין ספינוח

ושמא ימלאם אחד ויסנה מהם:

(ב) בבית הקברות . דשם אין עשוי

לורוע כן כחב ב"י שעם למה הלריכו

בית הקברות ותמוה לי למה לא כתב

כמו שכתבו התום' שם דיבור המחחיל

ולקברינהו כו' וז"ל ונרחם שלריך

לקוברן מעט בעומק פן יכוח לחסם

חחריםם ולחחר שנעשה עפרא חין

לחוש שמא יקחם לזכל דאין דרך לחשט

אחר הקברים משוש זבל עד כאן לשונו

כ"ל פירום דבריהם דמחחלה אמר פן

יבת לחטט אחריהם דהאפר עלתו יש

בו לורך לכמה דברים וע"כ חשו שמח

יבא ליקח האפר לאיזה דבר ואחר כך

סוקשה להם דהא יש לחושהשמא יקח

מזי העפר אפילו כשהוא בעותק והיינו

לחחר שנעשה עפר דחלו כל זמן שהוח

אפר אינו מלמיח כמ"ש בסימן כ"א

ע"כ כתכו התוספות דלחתר שנעשה

טפר דהיינו כשמונח זמן רב שב הכל

לעפר ואז מלמיח ויקחם לזבל לזכ

תירלו כיון שמונחת בכי קברי חין דרך

לחטט בקברים פירום במקום קברים

שוחק ומעיל לים וסחם ים

באחנן ההוא נמלא דאין לאחנן שייכות להביאה שאחר כך ולפיכך שרי

סחם לון נרחה לע"ד ליישב דברי הטור אבל הרשב"א לא חשיב זה לקונה

ממנו יין נסך דהא סתם קאמר שיתן להם אכילה ושתייה ולא זכר יין נסך: (מ) מותר ליתן מעות לעבדו לקנות להם יין נסך כצ"ל

102

פרשב"ח מהח דנתן לה חקננם ולוינסיו לעיל סעיף אי: יא מימלת דרב יהודה חמר רב שם דף ע"ה וכרייחה שם: יב טור כשם ר"י : ינ סרשכ"ה כשם מקלת הנאונים שכן פי' הברייתת דלעיל וכ"כ הרמב"ם בפי"ג מהמ"ה: יד סרמנ"ם שם מכרייתה שם

א משנה עבודם כוכבים לפ ס"ג: ב שם כגמרת: ג שם בעובדת דהסות גברת וכו' זה"ם לשתר כלים: ד עוד וכ"כ הרפב"א וכפב לפי שכיון וכ"כ הרפב"א וכפב לפי שכיון שאטור בפואה משום לפא דעובד כוכבים נופג ברי כדרך שנוהג בעובד כוכבים ה שם וכיכ פרשב"ם ושכן

ממה יהונתן

אם נתנו עובר כוכבים לית להוציא עבשיו בו". עש"ך ס"ק ל"ח חכל לספנ"ד לדעה הטור דלא דמי כו' עיין שם ולכאורם הוא נגד הש"ם דעכודת כוככי' דף ס"ג כס' השוכר דקחתר בא עלי" וחח"כ נחן לה חתונה מותר ורמינסו כו' ח"ר נחמן כר ינחק חמר רב הסדה לה קשיה סה דחמר לה החבעלי לי בעלם זה כיון דכשעת ביהם נחמייב ניתן לה הטלם זה דווקת לתמנן לכן תקור תסילו נתן נחתבן ככן חסור חשיכו נחן אח"ב והא דאמר התבעלי לי בטלה המם כיון דלא הוכרר העלה בשעה ביאה אף שנתן לה אח"ב מוחר איב ה"ם כאן דכשעם שנתן להם הדינה עדיין לא הוברר סיין כלל ואיזם יין שירלם נותן מח"ב לפועלים וח"כ למה חמרינן הכח דהוי כחלו הופקד והתם לא אמרינן הכי דהא הכעילה דהחם סוי למן נחינה מעום לחנוני דהכח וים לחרקדעובה חנוני דהכח וים לחרקדעובה חורה ביניום: דהכח ביי"נ איכא בינייהו דהכא ביי דחליםי יי"נ ג"כ אסור בהנאה א"כ כיון שסקדים חדינר קנה היי"ג ואף דיכול לימן לו מיום יין סיכנס מ"מ יין מחויב ליחן לו והלכך אח"כ כשנותן לסועלים תמ"נ או דנותן היין שאמר חחלה בשעם נתינת המעות או שהוא חליםיו סכי נסנט מחימורי הנחה חו מיו"כ עלמו או מחליסי זי"כ דג"כ אסור בסיאה משא"כ גבי אחנן דחליפין מוחרין לכך אם נא הוברר הטלה בשעת ביאם ליכא שם אחנן שליה רק שם חליסין ומוחר ולא דמי כלל לכדון דהכא וק"ל:

ברכי יוסף (מעיף ז' בשר"ע) ואם א"ל קודם שישכור הטתן וכו' . המטילים מלחי לכים עוכר כוככים ומלכישין המעות כיין ושכר ונושחין ונוסנין ונוסנין רכים לישרחל כו"ל לחודש וסישראל מלום חדשמה שישה ויתן כיין אסור. סרבנים מסר"ם זכור ומסר"ר בנימין דוראן בים יסודם רף קמ"ו ע"ב:

עצי לבונה לערלה לחסור הדמים לעלמו כשחר הנחום כק לקידושין חף דת"מ שות נהנה והתירו נו משום פ"ו כמ"ם רם"י בעכורת כוככים דף נ"ד ד"ה למעוטי וכתום' וכמהר"ם שם להדים ונם התום' בתולין דף ד' כ"כ כיון דהחיסור לעומו חינו אנא מדרבנן דכא אינו חושם אם דמיו בוא"ם כוס מס לנסחפק במ"ל כפ"ם מהלכות חישות בסמקדם כח"ם לחולם שיש בה סכנה דלדידי לם שוה בלום אי נימא כיון דמותר לדידם והוי ממון אלם או אוליכן כתר דידים פ"ם. וליכא למקשם מדמי ערלם

נליון מהרש"א

שחביא ראית מכאן : (ש"ע סעיף כ") ודווא חוזר תותן לו דמים . יותר מוח כתבו מ דמים. יותר מאה כתבו כתוספות דעם במקדים לי הדמים שויי ואינו ויופה למעוף ד': (סימו קליג ש"ן פ"ק ה')

אלא משום קנם החמירו ניינ. ומשמעות לי רמבים ימשום דיי"נ תופס דמיו הוא ועמד עליו הלח"ם ולק"ם ע"ם התום ר"ם השוכר כמה"ד דרוקא ביי"נ אף בפועלים ובשביעית בחטרין קנסו כיון דתומסים דמיהם

לא אבל אם נתנו בו'. הטור השיג ע"ז וז"ל וחינו נרחה דכיוןשהקדים לו דינר מיד נקנה לו היין ובשליחות ונתנו להם ע"כ וכב"י אין ספק שלא רחה דברי הרשב"ח בתה"ח שהוכיח כן מנתן לה שלה בחחננה וחח"כ בא עליה דאחננה מוחר ע"כ וע"פ זה פסק כהרשב"א ונמשכו אחריו

> סטור דל"ד לנחן לה טלה כו' דמשום דבשעה שבא עליה לא ה"ל עלה ברשוחים אלא ברשוחה אבל הכא מיד שהקדים לו הדינר נקנה לו סיין וכמ"ש הטור וה"ל כאילו הפקיד סיין לחנווני ובשליחותו נתנו להם ואולי ידע הטור ראיות הרשב"א ואף על פי כן השיג עליו וכן משמע לכאורה בתום' (בעבודת כוכבים דף ס"ו רים ע"ב) במה שכחבו דכל המקבל מעוח 'מחבירו בשכיל חפץ שיחן לו נכסיו משועבדים כו' וע"ש וכן ר' ירוחם ושאר פוסקים כחבו סחם שאם הקדים לו דינר אסור ולא חילקו מיהו במקו' הפסד קי"ל דסתם יינס בזמן הזה מוחר בהנאה : לב מותר ליתן מעות כוי. כ' הכ"ח פי' שנותן לעבדו דינר שיקנה לאלו העוכדי כוכבים דמזכה לעוכד כוכבים הדינר ע"י עבדו והוא נעשה שליח לקנות היין בעבור העובד כוכבים ומשמע אבל אם א"ל בסחם קנה יין כך וכך אין העבד קונה סיין חלח לבעה"ב וחסור ונרחה דותא עבדו אכל אסור לומר כך לישראל אחר דרולה בקיומו של יי"ל עד שיעשה שליחוחו לעובד כוכבים כדלקמן סימן קל"ג סעיף ה' בדין מזוג לעובד כוכבים בחנם ע"ם ע"כ: לג לעבדו בו'. והב"י בב"ה כ' ע"ו וים לפקפק בזה משום דיד עבד כיד רבו דמי ע"כ: לד ותוא חוזר ונותן לו דמים. ואפילו הוא בענין שאין הישראל היה יכול ליפטר מן המלך אלא ביין מותר כיון שלא פירש לעובד כוכבי' בפירוש שיחן למלך יי"נ עכ"ל עט"ז והוא מדברי החום' ומביחם ב"ו:לה היה במקומי כו' . משמע דאפילו היה יכול לפייסו בדברים אחרים מ"מ כיון שא"ל היה במקומי כו' אסור לכ"ע כ"ח ועיין עוד שם : דן והכנם

תחתי . כתב הפרישה שכ"ה דכה"ג

אסור אפילו לא כחבו עליו אלא

ספרישה והב"ח אבל לפע"ד לדעת

ז יי [לד] ישראל שהיה נושה בעובר כוכבים מנה והלך ומכר אלילים ויין נסך והביא לו רמיהם (יא) לח הרי זה (מ) מותר ואם אמר לו קודם שימכור המתן לי עד שאמכור אלילים או יין נסך שיש לי ואביא לך אע"פ שהוא סחם יינם ומכר והביא לו הרי זה אסור מפני שהישראל רוצה[בקיומו בדי שיפרע ממנו חובו: הגה למן [לה] ויש אומרים דאין איסור זה של רולה בקיומו אלא

דוקת אם אינו יכול להפרע ממקום אחר אבל אם יוכל להפרע ממקום אחר וכל שכן אם יש לו ערב מוחר (כל בו בשם הר"ן ועור בשם ר"י ורח"ש ור' ירוחם בשם החום' ומרדכי ריש פ' בחרת דעבודת כוכבים) [לו] ומיהו בזמן הזה שאין העובדי כוכבים מנסכין אין להחמיר בסחם יינם ובכל ענין שאמר המחן פד שאביח לך שרי (רשב"א לדעת הגאונים זר"ן) מן וע"ל סימן קמ"ד:

יורה דעה קלב קלג הלכות יין נסך

באחרונה לא אבל אם נחנו לו להוציאו עכשיו אם

יצמרך לו (טו) מורתר . [ל] (וכן מי שמומן עובד כוכבים אלו

(מן) לב מוחר ליחן מעוח לב (יו) לעבדו לקנוח להם יי"נ) (כל בו) :

ה (לא) יי ישראל שיש לו יין וצריך ליתן ממנו חלק

ידוע למלך יכול לומר לעובד בוכבים (יי) פיים למלך בשבילי (י) [לב] יב אע"פ שהעובדי כוכבים

נותו יין נסך לד והוא חוזר ונותן לו דמים (לג) אבל

אסור לומר לו לה היה במקומי ליתן למלך:

ינו לעם ולוקח מהם דמיו ליש שהיה מחלק יינו לעם ולוקח מהם דמיו לא יאמר ישראל לעובר כוכבים הא לך ד' זוז ,

לו והכנם תחתי באוצר השר כדי שיקח העובד

כוכבים אותו יין (ים) שכתבו בשם הישראל וליתן

העובד בוכבים הרמים לשר לז אבל אומר לו הא

לך ד' זוז (כ) ומלמני מן האוצר:

קלג שלא להשתכר ביין נסך ולא לעשות ממנו מחורה . ובו ז' סעיפים:

א א בשם שאסור למכור סתם יינם וליהנות בו כך אסור להשתכר בו [א] לפיכך ישראל שנשכר לעובר כוכבים לעשות לו מלאכה אפילו ב בסתם יינם (ב) או שהשכיר לו חמורו או בספינתו להוליכו בו ^{נגן} או מרתיפו להגיחו בו שכרו אסור בהנאה ואם נמל ממנו מעות בשכרו ב (ר) י שוחק ווורה לרוח (א) או משיל (6) לים [ה] נתן לו פירות יוליכם לים המלח או ישרפם ויקבור העפר (ב) בכית (ג) הקברות (ו) יי אפילו לקח בשכרו

אחר הזכל משא"כ אם בי' מונח במקו' שאומר הכנס חחתי שלא יכתבו עלי: לן אבל כו". והעור מסיים וי"א - אחר שפיר יש לחוש שמא יקח ממנו לובל כנ "ל פירוש דבריהם וקשה לי

שאם כתבו כבר על הישראל חלקו אסור בכל לשון שיאמר לו ואין היחר אלא כל זמן שלא כחבו שמוחר לומר לעובד כוכבים פיים בשבילי שלא יכחבו עלי ע"כ וכן הוא בעט"ו: לדו חרי זה מותר. מדברי הב"ח נראה דהיכא דאינו ידוע שמכרו ללרכו אף ביי"נ איכא למיחש שמא מכרו לחזור ולקנות בו יי"נ כדלקמן ש"ם קמ"ד גבי עבודת **טוכנים אבל** הררישה בסימן קמ"ד חילק בין טבודה כוכבים ליי"ג דביי"ג לא חיישינן מן הסחם שלקחו לחזור ולקנות בו יי"ג ע"ש: **לא וי"א** בו' . וסראב"ד חילק כשבידו לנגשו ומרצונו ממחין לו אסור שהרי על ידו מחקיים ע"א אבל כשאין בידו ללגשו וע"כ ממחין לו מוחר עכ"ל סור ודברי ברחב"ד הביחו הרשב"ח והר"ן ורבינו ירוחם במסקנת : כן וע"ל פי׳ קב"ד . וכן הוח בעט"ו ול"נ דט"ם הוח ול"ל פי׳ קמ"ד : קרנ א בשם כו׳ . כלותר דל"ח כדקס"ד מעיקרת דש"ם ר"פ בתרח דעבודת כוכבים דהוי בעי למימר דיי"ל דמי לשביעית דמכירם חסמר ושכרו מותר אלא לא דמי לשביעית אלא משום קנם החמירו ביי"ג דשכרו ג"כ אסור כדמסיק ש"ם החם וזה פשוט ודלא כהב"ח שנדחת מאד בביאור הש"ם ומחוך כד פי' דאם נטל שכרו קודם המלאכה שכרו מותר לאחרים ט"ש : ב שוחק בו' . ע"ל סימן קמ"ו סעיף י"ד:

ווט א מרופו , שראל כוי . שם במתני : [ב] או שחשכיר כוי . שם : [נ] או מרופו . שם : [נ] או מרופו . א"ו . מהג"ל: [ד] שהתק כו . עבה"ג וכמ"ש במי קמ"ו מי"ו : [ד] נתן לו פירות כוי או כו' . גמ" שם ושתום . עבה"ג וכמ"ש במי קמ"ו מי"ו : [ד] נתן לו פירות כוי או כו' . גמ" שם ושתום שם ד"ה אתי לזבולי וא"ת כו' והר"ן עזירץ דע"כ לא שדי ר"י זוו"ג אלא דיעבד כמש"ש מ"ח ב' ואין נופעין כו' והא דקאבר שחתק כו' משום דקאזיל לאיבוד וספק מזבלי ומפק לא מובלי ואמור לכתולה והיא בני לא מובלי ואת"ל מובלי ה"ל זוו"ג ושרי אבל הבא דיראי מובלי ואמור לכתולה והיא בני . לא מובלי וויכ "ש ה"ש יוליבם לו במשר שוחק כו' : [ו] אפילו לקח כו' - ירושלםי נתן"לו קרקע כשכרו בכל אתר ה"פו"ב ...

כיון שח"ל היה במקומי כו׳ אסור לכ"ע: (ים) שבתבו . כחב הש"ך אסי׳ לא כחבו עליו חלא שחומר הכנם חחתי שלא יכחבו עלי ג"כ אסור: (כ) ומלמבי . והפור מסיים וי"ח שאם כחבו כבר על הישראל חלקו אסור בכל לשון שאמר לו ואין היחר אלא כל זמן שלא כחבו שמוחר לומד לעובד כוככים פיים בשבילי שלם יכתכו עלי: (כח) מותר . כתב הש"ד דמדברי הב"ת נרחה דחיכת שחינו ידוע שמכרו לנרכו אף ביי"נ איכא למיחם שמא מכרו לחזור ולקטח בו יין נסך כדלקתן סיתן קמ"ד גבי עבודה כוכבים אבל הדרישה שם חילק בין עבודה כוכבים ליין נסך דביי"ג לא חיישי'מן הסחם שלקחו לחזור ולקנות בו יין נסך ע"שה קלג (ה) לים. (פי' שוחק ותמיל לים) וכקב המ"ו (ופחם ים משתע כל ים) וא"ל ים המלח כמו דלריך גבי סירות לפי שהפירות הם בעין ובסחם ים הולכין ספינות ושמח ימלחם א' ויהנה מהם: (כ) הקברות. דשם אין עשוי לזרום כ"כ ב"י מפעם והב"ח פסק דחם נעל שכרו קודם המלחכה שכרו מותר

ביאור ביאור האק פליו בוח ע"ש (פ"ב): [ל] וכן פי כו'. דמוכה לעובד כוכבים הדינר ע"י עכדו וילך דעבדו ל"ד ויד עבד כיר רבי וכמ"ש בב"מ צ"מ א' וש"מ אלא, ו"ל לשכיו: :
[לא] (ליקום) ישראל כו' אבל כו'. כפירש"י ותום' שם (פ"כ): [לב] אע"מ כו'.
שם וערש"י ד"ה צא כו': [לג] אבל כו'. מש מתכי כו': [לד] ישראל כו'. כדעת הו"ף
שכתב רם"ש בפ"א ("כ"ה") ובפ"ב (נ"ג ה") דרטי עכודת נוכנים אסורין אידחי ליה מחך בדייתא ופש" קמ"ד מ"א: [לד] וי"א כו'. תום' שם ו"ה אבל אם כו' ע"ש והרא"ש
וש"מ: [לו] מידו בות"ו כו'. בת"ה הקצר כ' אע"ג דלא מבירא לן כרש"י ותום' מ"ט
נדאי אם לסמוך עליהם בדבר זה כו' וחביאו ב"י:

(מי) שותר . כ' הש"ך דהמור השיג ע"ו ונרחה שדבריו הם עיקר דכיון שהקדים לו דיכר מיד נקנה לו היין וכשליחותו נחנו להם מיהו במקום הססד קי"ל דסתם נינם בזמן הזה מותר בהנאה: (יו) לעברו. כחב הב"ח פי' שנותן לעבדו דינר שיקנה לחלו העובדי כוכבים דמזכה לעובדי כוכבים על ידי עכדו הדינר ונעשה שליח לקנות היין בעבור העוכד כוכבים ומשמע חבל חם חמר לו בסחם קנה יין כך וכך חין העבד קונה סיין אלא לבע"ה ואסור ונראה דוקם עבדו חבל חסור לומר כך לישרחל חחר דרונה בקיומו של יי"נ עד שיעשה שליחותו לעובד כוכבים כדלקתן סיתן קל"ג ס"ה תיהו כתב הכ"י בבד"ה דים נפקפק בזה מסום דיד עבד כיד רבו דמי: (יח) פיים. וחפילו הוח בענין שחין הישראל היה יכול ליספר מן השר אלא ביין מוחר כיון שלא פירש לעוכד כוכבים בפירוש שימן לשר יי"נ עכ"ל הלבוש והוא מדברי חום' אבל בסים במקומי כחב הב"ח דמשמע חסילו היה יכול לפיישו בדברים חחרים מ"מ

של כב"י למה לא הלך ג"כ בדרךוה ולמה לו לחפש מעם מלבו והולרךלומר

בחשובח מכר"ם פדווח"ה סי'ע"ו

להשכיר מרתף שלו לעובד כוכבים

להשים בו יין נסך ואין חילוק בין

בזמן הזה לזמן חכמי החלמוד אלא

לענין ליקח יין נסך בחובו ולמזוג

לעובד כוכבים יין נסך אסור אבל

מיין שלכו מוחר למזוג להם ודיו

הרחשון מביא ג"כ ב"י בשם א"ה בשם

סָר״ם ורבינו ירוחם: (ד) שהניח

לגיגו. הטעם דאם לא יליח הלגין

שם לא ינכה משכירתו בשביל זה:

(ה).שכרו כולו אסור.*) בטור כתוב

בשם הראב"ד מיהו יש לו תקנה על

ידי שיוליך הנאה לים המלח שכר אותו חביה וכתב בפרישה כשם רש"ל

דהיינו אם כבר קבלם משמע דכל

שלח קבל עדיין חין שייך תקנה זו

ואסור לקבלם ומו"ח ז"ל כתב אף אם

לא קבלם עדיין יש תקנה זו דיוליך

חותו כנאת חבית לים המלח והשאר

מותר לקבל ומכיח רחיים ממה שכ'

סעיף ד' דממשכנין כנגד שכרו דש"מ

דאף קודם שיעשה לו העובד

כוכבים טובת הנאה בנגד קבלת

שכרו מהני הא דממשכנין כנגד שכרו

ע"כ ולע"ד נרחם לח כדברי זה ולח

כדברי זה דעיקר העעם הוא כמ"ש

ת"ה הארוך דקי"ל כר' אליעזר דאמר

פרק כל הצלמים יוליך הנאה לים

המלח והיינו אפילו בחבים שנחערבה

בין החביות ואם כן כל שכבר נעשה

החערובות למה לא יועיל הולכת

הנאתו לים המלח דמה בכך שהמעוח

עדיין ביד העובד כוכבים אלא

דקודם הקבלה גם כן אין שייך לומר

שיוליך משלו לים המלח דחם יקבל

אח"כ כל השכר יקבלנו באיסור ומה

מוטיל מה שכבר הוליך משלו אלא

יקבלנו כולו מן העובד כוכבים

ואח"כ יוליך אחד מהם לים המלח

או האחד שקיכל תחילה מסעובד

כוכבים ואף אם לא יוליך אחד מהם

ממש אלא ממה שיש לו כבר משלו די

בכך כיון שכבר יש בידו אחד של איסור ולא יסנה מאוחו סך ששום

האיסור משח"כ בקודם לו :

(ך) פחות משוה פרומה מותר

מרדכי שאסור

מביא כגכות

ג שאינן נאפרין בהשתחות כו׳ . כדלקמן סימן קמ"ס: ד ולבן אין להחמיר כו'. מיהו לכתחלה ודאי אין להשכיר עלמו או ביחו

וכליו לסחם יינם וכן כחב ב"י כשם א"ח בשם מהר"מ ע"ש: הן ביון

מסחם יינם (ג) ד ולכן חין (ג) להחמיר בחלו הדינים כק ביין כסך גמור :

י השביר לו חמורו לרכוב עליו אע"פ (ד) שהניח לגינו של יין עליו ז או שהשביר לו ספיגתו להוליך בה סחורתו אף ע"פ שנותן בהגם מאכליו ומשקיו שכרו מותר ה כיון (י) שעיקר השכירות לא היה

ג יעובד כוכבים ששכר את הפועל ואמר לו ונמצאת אחת מהן יין (ה) שכרו וֹ (ס) כולו אסור כיוז שיש ביניהם שוֹה פרומה משכר היין נסך ז [זֹ] • שאם היה (וֹ) פחות משוה (וֹ) פרומה מותר בדיעבד ואם אמר לו העבר לי כל חבית בפרומה ונמצא ביניהם חבית של יין (ז) שבר (י) חבית של יין אסור והשאר שברו מותר ה [ח] (מ) ולכתחילה

ר היה עושה עמו ביין בחנם (ח) (פ) ממשכנים מנכסיו כנגד שכרו:

ה "י לא יהא ישראל משמש ^(א) ומוזג לעוכד כוכבי' ביין נסך יי וכן אסור להיות תורגמן לעובד כוכבים למכור יין נסך " וכן אסור ליתן יין בכלי ביד עובד כוכבים המכריז להטעימו שכיון שנגע בו העובד כוכבים נעשה יין נסך וכשמבריון ומשעיבו (ס"מ ומראהו וכן הוא בב"י ובכל בו) נהנה הישראל

חבית זו של יין נסך אע"פ שפטור אם נשברה או נאבדה (מ) מכל מקום (י) מיצר הוא אם תשבר או ז ישראל ששברו עובד כוכבים לשבר לו חבית של יין נסך אע״פ שרוצה בקיומם שלא ישתברו

קלד דין יין שנתנסך ונתערב - יבי ייג סעיפים: יין שנתנסך לעבורת כוכבים שנתערב ביין 🛠 (א) א יין שנתנסך של היתר אוסר בהנאה בכל שהוא [ב] בב"א

בריעבד. *) לריך, עיון למה לא חשיב התנת במשלה פ' הזהב דחשיב שם חמשה פרועות הם היה לו לחשוב - וסיים בדברי הטור) מיהו כל זה בודתי יינם אבל בסחם יינם בזמן בזה קי"ל דבכל עלין בטיל בשטים וכמו שיחבאר: ב מצרצור. גם דבר זה דשכר יין נסך אינו אוסר בפחות משוה פרוטה: (ז) שבר חבית של יין אסור . כזה אין לריכין לים המלח אלא יניחנו אלל

הטובד כוכבים ויקבל השאר משא"כ ברישא דכבר נקרא שם איסור על הכל בחערובות: (ח) ממשבנים . פירוש הב"ד יקחו ממנו משכון בעבור הנאחו שיחזיק לו העובד כוכבים עובה על זה וכחב רש"ל קנסא בעלמא הוא: (ם" מ"מ סיצר הוא אם תשבר ובו". והא דלא אמר

איתמר אין קרקע נאסר וכאן איתמר נאמר נתן לו כחמה בשכרו בכל אתר איתמר אין דבר שיש בו רוח חיים נאסר וכא אתמר דבר שיש בו רוח חיים נאסר הכל אסור אינו אדר שישב דרת היית שאם הבא האום רבו של בין היים גאפוני מנכפיו עד כדי שכרו ? [1] (ליקום) שאם חיה פחות כו'. פבה"ג רהתם נ"ב אי לאו מכוש אחרון לא ה"ל אגרא כל? אלא משום דאין משפם השכר בפחות מש"פ. הרשב"א וחר"ג (ע"כ) : [7] ולכתחלה

באר הימב

לאחרים והשיג עליו הש"ך ע"ש: (ג) להחשיר. מיהו לכחמילה ודאי אין להשכיר עצמו או ביחו וכליו לסחס יינס כ"כ הב"י (בסס א"ח): (ד) שעיקר. אע"ג

כלד (6) בשהורק. כחב הש"ך ואפי' היין המוחר נטל בפעם א' הרבה על הספה של יי"ל עד שיש ט' אפ"ה אסור וסעמא דתילחא שאוחו דבר שעומד

עצי לבונה חידושי בית מאיר (פימן קלינ בפ"ו פ"ק ח') וכתב בפרישה כו' ואפור לקבלם . נ"ב פיין כדככי אונחס חיים שככ"י שכתב החפור לדידיה וחפ"ה מקודשה כיון דתופר לדידה ומיו ממון אלס דו"א רשם מיירי כא"ה בופא דסוי דאורייהא

פפורם כירושלמי : ו פפ במשנה : ז פור וכיכ ברשבים והום כלפד מדין הסמוך: ח שם כמשנה וכחוקימהה דרבה דף פ"כ : פ קול גשם סרשב"ה מסה דהמכינן והם בנם שכרו מושר וכו' האחרון לית כים שום פרועם וכו' שם דף יש : ישם כשם פרשנ"ה וכ"כ בשם סירושלפי וכ"כ הר"ן והמפם משום דישראל מלוום לכמל מכודת כוכבים והות רונה בקיומה יא סם ושם : יב פרשב"ח בתשונם: יג ח"ח וכל כו כשם סרחכ"ד : יד פול כשם סרשכ"ח: מו בעים שם כגמ׳

שנירום ערוד א משנם פגודת כוככים דף ש"ב: ב חוקימפה דגמרה שם: ג מהה דכי המה כב

נקודות הכסף (סימן קל"נ בפ"ז ס"ק ה") בשור כתוג בשם הראב"ר כו' . שימס משכוני' נפשים אליכת דהרתב"ד ל"ל הת והרשב"ח סרמ"ה והרמכ"ן כולהו פליגי עליה ד וכו ועם רש"י להרמנ"ד וכן רעת רש"י והרי"ף והרמכ"ם וכלחימח וכ"ם ג"י והחחרונים וכבר כתנתי כן בש"ץ ס"ק ו': (שם בש"ז ס"ק ו') צ"ינ כו'. (ק"ע דתות ושייר דסני נמי רצית לסתוספות והרח"ש בפרק חיופו נשך וכ"ל פפור לקמן כ"ם קס"ח בשם כ"י דחין רבים בפחות מש"פ וסח דסריך צ"ם ד"ם מוסב ולימני

ממה יהונתן

(סימן קל"ג סעיף ג') **עובר** כוכבים ששכר את הפועל כו' שאם היה פתות מש"ם. ש"ך ס"ק ז' שכחב זה למד מהרשב"א כו' ולפי מש"כ המום' שם אינו וכו' מכיכ לעניר אין זם מוכרח וייל רמום׳ ג"ב מודים הכח דמח כל משתח דכל השכירות חשור בסנחס חיינו משום דשייכי אסדדי כיון דשכרו למאם מכיום אי לא סים מעביר גם להחבים של יין נסך לה היה פורע לו כלום חם כן כל סשכירות כח מחמת שכירות דיי"ג וכ"ז חי הוי ש"ם ח"כ חיכח קפידה ולח ישלם גם סשחר חבל חי ליכח שכרו של יי"נ ש"ם ודחי לח בים מכפיד לכד סשכר תוחר לכ"ש הואיל דלה פסהני מיי"ג [וזהו כוונה סתום' שם דחינו מקפיד משום שסוח פתות מש"ם וח"כ סיינו סך לסמס]: (שם מעיף ו') אפי' אמר לו השבר מכבים שמור ברגם כו'. עי' מ"ו ס"ק ו' שכפב כח דלח חמר מ"ם וכחתת לח קשם מידי דהת דקתסר לעיל כסעיף ד' בשביל חופם סובם סיינו סיכא שעשה מעשה כיין נפך שהעבירו תמקום לתקום וכדומה חבל הכח חין עושה מעשם רק יושב ומשמר למה יכים אפור וליל בקעם שבום יוסים מסור ונ"ע בסעם שטוע ולוס כקיומו ולה שיין בסעם שטוע מסתוק מוכם כדלמיל ולק"מ: א') יון שנתנסך לעברדת בש"ע מיין של בכבים שנתערב ביין של היורר אסור בהנאה כו'.

פי׳ שיך פיים מ׳ שסטית כשם בית לחם יהורה

(מימן קל"ג בשר"ע מעיף ח') וכווג לעובד כוכבים וכו' . לחב כסגסות מרדכי דכומן סום מותר למונג לפוכדי כוככים כספם יינס :

יד אפרים

(סימן קל"ג מעיף ח') אמור לחיות תורגמן . עשו"ם גית יסודם סימן כ"ו נקונם לפובד כוכנים יי"נ כחום כני סרסרו ואמר לו אלא שלקח בזול חנת שנקח גזונ וחמר נו שקנהו ביוקר מצוחר בסימן קל"ג דחסור לסיות חורגמן למכור וס"ם לקנות וכחן לא שייך ממשכנין כנגד שכרו

שאם לא הכיח עליו לגינו אינו יכול לומר לו נכה לי משכר הלגיזהרי הוא כאלו לא שכרו לכך. ש"ם: ן כולו אסור . ולא מהני הולכת הנאה לים המלח כדלקמן סימן קל"ד דהכא כיון שקבלנות היא כולי אגרא אחדא וחדא יהיב ליה וגם אפשר שאלו הודיעו מתחלה שאין מעביר לו אותו דף פ"ג ונפשמה: (ס) פירום

חבית שמא לא היה שוכרו כלל כן הסכימו רוב הפוסקים וכ"פ ב"י והאחרונים: ז שאם היה פחות מש"פ כו'.זה למד מהרשב"ה מעבודה כוכבים (בש"ם די"ט ט"ב) גבי מכוש אחרון לית ביה ש"פ ולפי מה שכתבו התום שם אין ראייה ואדרבה משמע מדבריהם דחפי' פחוח משוה פרוטה אסור בעבודת כוכבים אלא דהתם הייט טעמא דעובד כוכבים אינו מקפיד אמכוש אחרון וע"ש וע"ל סי' קמ"ג ס"ק ד': ת ולכתחלה

אסור לעשות כן . אפילו אין ביניהם

ַט"פּ ב"י בשם הרשב"ח:

כלד א כשהורק היין המותר בו'. ואפילו היין המוחר נפל בפעם. אחת הרבה על העפה של יי"נ עד שים ס' אפ"ה אסור וכ"כ הר"ן וז"ל וטעמא דמלתא שאותו דבר שעומד במקומו חשוב יותר מן הכא עליו ולפיכך כשהחיסור עומד במקומו אפילו משהו אוסר היין שכא טליו ואפילו חביח גדולה בבת א' משום הומרא דיי"ג אבל כשההיתר עומד במקומו והאיסור כא עליו ההיתר מבעל האיסו' אא"כ נופל בבח אחת כדי נ"ט וכ"ג מדברי הרמב"ם עכ"ל וכן עיקר בש"ם ועוד דהא הרבה פוסקים ס"ל דאפילו באיסור לחוך היחר חוסר במשהו ומיהו בהפסד מרובה וכה"ג יש לסמוך אהרמב"ן והרא"ש וטור דס"ל דבהיח' לחוך חיסור נמי אם נפל בכת חחת ויש ם' מוחר אלא כשנפל מעט אמרי' ראשון ראשון בטיל ואפילו ניתוסף אח"כ היתר ונחרבה עד ש' חין חוזר וניעור אע"ג דבשאר איסורין וכן יין במים היה חוזר וכיעור (ע"ל ס"ק י"ב) ביי"נ מין במינו החמירו וט"ט (ובעט"ז עירבב הלברים שפתח

אח"כ דאם נמלא אפר בבור לא יקחובו דמוכחא מילחא דבוא מאיסור ואין שייך כזה דאינשי גנבו וחפרו וכל זה ללא צורך דכבר נחבאר בחום' שעיקר בו". אע"ג דמן הדין יכול להניח עליו לגינו אפ"ה הואיל שזכרנו הטעם לזה : (ב) ולכן אין להחמיר באלו הדינים כו'.

קרקע או בהמה ג שאינם נאסרים בהשתחות להם ועבדן החמירו בהם לאסרם בהנאה:

הגה ועיין לעיל סימן קכ"ג דבזמן הזה מקילין לענין היחר הנחה

בשביל יין נסך:

העבר לי מאה חביות של שכר במאת פרומות

אסור לעשות כן:

מיין נסך:

ו "אפילו אמר לו העובד כוכבים שמור בחגם תאבד מתוך שמירתו ורוצה הוא בקיומו ואסור: מאליהם ער שישברם הוא וימול שכרם שכרו מותר ותבא עליו ברכה מפגי שממעט (°) בתיפלה:

א (4) כשהורק היין המותר על מפה של יין נסך י אבל אם עירה יין נסך ב מצרצור קמן(ס׳ פר פפו) לתוך

כדברי המחבר שהן דברי הרמב"ם

הגר"א כו'. דרוצה בקיומו כמש"ש ס"ג ב' ואפילו בחגם כמ"ש בתוספתא חשוכר את הפועל כו'. דרוצה בקיומו כמש"ש ס"ג ב' ואפילו בחגם כמ"ש בתוספתא חשוכר את הפועל ולעתותי ערב אל חילך את הלגין במקום פלוני אנ"פ שאין חישראל רשאי לעשת כן שברו מותר ולעתותי כו' ובירושלמי מ"ה א' ו"ה ולעתותי כו' ובירושלמי הג' היה עושה עפו כו' וו"ש בסרח"י חית כו' לא כו' אפילו כו':

קלד [א] (ליקום) יין כו'. הכל לשון התפוע (ע"כ): [ב] בר"א כו'. ערש"י שם

פתחי תשובה

כלב (א) ומוג . עבס"ע של מסרי"ע ז"ל ועיין נחשוכה הרדכ"ו מ"א סימן כ"ב שכתב דראוי להחמיר אף בסחם יינט שיין שם :

קמן הדין יכול להניח שליו לגינו אפ"ה הואיל שאם לא הניח שליו לגינו אינו יכול לומר לו נכה לי משכר הלגין הרי הוא כאילו לא שכרו לכך. ש"ם : (ה) בולו כחב הש"ך ולא מהגי הולכת הנאה לים המלח כדלקמן סימן קל"ד דאפשר שאילו הודישו מחחילה שאינו רולה להעביר לו אוחו חביח שמא לא היה שוכרו כלל :

(י) פרושה. כתב המ"י ל"ע שלח חשיב החוא בחשנה ס' הוהב דחשיב שם כ' פרוסוח הם היה לו לחשוב גם דבר זה דיין נסך חינו אוחר בפחוח משוה פרומה (וגנה"כ חירץ דחנת ושייר ע"ש): (ז) חבית. כחב הפ"ז כזה א"ל לים המלח אלא יניחנו אלל העובד כוכבים ויקבל השאר משא"כ ברישא דכבר נקרא שם איסור הכל במערובות: (מ) ולכתחלה, אפי' אין ביניהם שוה פרומה. ב"י בשם הרשב"ל: (מ) שמשבגים. פי' הב"ד יקחו ממנו משכון בעבור הנאחו שיחזיק לו העובד כוכבים פובה על זה וכחב רש"ל קנסה בעלמה הוח עכ"ל המ"ז: (י) מיצר. וחף אם העובד כוכבים חומר לו בסירוש שלה יחזיק לו בשביל זה מובה כלל אפ"ה אסור מסעם שרולה הוא בקיומו עכ"ל המ"ז:

גליון מהרש"א

אבל בא"ח שאין תופסים דמיהם לא קנסו וידאה ראיה לדבריהם דהא וודאי דמי מקירה נפיש כ"כ כמו שכר חמרין (וע"ש ריש ע"ב דבשביעות דלית בי׳ חומר כ"כ כיי"ב פועל דלא נמיש אגרי^ לא קנסותו חמרין כי׳) ואצ במכר ערלה עכ"ש היה לחם לקנום שיהיו דמיו אפורים: (סי׳ קל"ד ש"ע ס"ל) אבל אם עירה יי"נ מצרצור קפן. ע' גס' אבני מלואים ח"ב שו"ת א' מתנדפסים סוף הספר: (ס"ק ס"ק מ") ן ב"ב דר"ן כי׳ שאותו דבר שעומר

פרש"י וסר"ן פך קטן: ג ראשון ראשון בטל. כתב הר"ן אע"ג דקי"ל

כילוק חיבור שחין הנילוק חיבור חלח לומר שחוחו היין שלמעלה

דינו כחוחו היין שנחערב למעה והרי הוא כמוהו וכיון שאוחו שנופל

הבור של יין אפי׳ עירה כל היום כולו ג (א) ראשון ראשון (°) ד (י) במל [ג] עירה ה מהחבית בין

שעירה מהמותר לאיסור או מהאיסור למותר הכל

אסור ו מפני (ג) שהעמור היורד מפי החבית גדול:

ב (ר) י יין שאינו אסור אלא בשתייה אינו אוסר

הרי זה אוסר בכל שהוא ז בשתייה חי וימכר כולו

לעובד כוכבים מַ לוֹן יולוְקח דמי היין האסור שבו

(ז) ומשליכו י לים המלח ויהנה בשאר המעות

יי וכן אם נתערכה יא חבית של יין נסך בין

החביות הכל אסורים בשתייה ומותרים בהגאה

ויוליך (ה) פ דמי אותה חבית לים המלחיב כשימכור הכל לעובד כוכבים וכן בחבית של סתם יינם: הגה [ח] כם זמנים של יין נסך מומר כל המכיום שנמערנה נהן היינו

קשנים וחינם חשובים חד בחרי בעיל כמו בשאר איסורים (חח"ו נ' י"ז) [ט] ואפילו בגדולות יד אם נפל אחד מן המערובות לים או נשרף

האחרים כולם מותרים כמו בשאר איסורים (ג"ז שם) וע"ל סימן ק"י

וים אומרים דכל סחם יינם (ג) בזמן הזה מוך בפל (ו) (ד) בששים (חשובה הרח"ם כלל כ"ם ומרדכי פרק השוכר וכארוך כלל מ"ז דין י"ד

דוקה יג בחביות גדולות שחשובות ואינן בעלות (ב) אבל אם הם

אלא בששים [ה] נתערב יי סתם יינם ביין מותר

יצמק כל יוסף ולו' שם פור בשם חרני פרח"ם וכ"ם כשם חביו הרח"ם וכ"ם הרמכ"ם כסט"ו וכתכ הכ"י שלויםו כיון דבשידי דרבנן נקסינן כווחייםו (ספי' מוחר כסגא' ואסור כשמים כדכסעי' דלקמן): ד מום׳ פס במפנם בשם ר"מ וכ"כ הרא"ם והר"ן בשמו (וריב"ם והרא"ה כב"ה דף קכ"ו ע"ב): ה מסכיה דהגרדימום דף נ"ח וממשנם נעל הת המשפך וכו' דף ע"ב: ו כרבכ"ג עם במשנה דף ע"ר וכרכ נחמן עם כגמ' : ז כר"ח

נקודות הכסף

שם במשנם דף מייני דאיפסקא שם בנמרא דסלכתא כוומים:

ח ככב חסד׳ שם דף מיש וכר׳ אלישור שם: ש כרשביג שם דף ע"ד: י לשון סרמכ"ם

סחונחם בסרוטם ביינו משום דכססים מפני מייני בחונחם וכן כח דפריך כתם ותנח דידן חמחי לח תני ישיכת סדיינים כיינו משום דלוי מדיינים פיינן משום דנוי חשוב לים כמסנימין וכן כא דסריך מ"ש לא חני משםר סיינו משום דכיון דמני פקדש ה"ל לאחנוי נמי מששר ועוד יש לומר דסיכא דמני לשניי משני וסיכא דלא מני לשניי משני וסיכא דלא מני לשניי היכה למימר סנה ושייר:

ממה יהונתן

ה:ח"ם והרמכ"ן דחם ושל ככם חחת ויש ם' מותר וכו' וסיינו משום דמפושי על הא ראמרינו לגמרא יכשל היסיכא יחמריון שנחרם נפנ היחידת לגו מסורת אסור משום דתתריון דקמת קמת בטיל וע"כ ל"ל סיכת שופל ס' סימר בכ"א מומר וסכרת לום דתי ניתת דתף אי נפל בבם דחי ניתה דהף הי נפל בכם החת ס' שיתר נמי הסור היינ היימו הייני מי הסור הייני מימר הללה ע"כ נ"ל הייני שעמה כיון דהיכה ס' בכ"ה שני וחומרה היייני משהר הסורים הוח דחם נה כיור בכם החר זם מד ס' דכשהר החברים מוחר משה"ב ניייני החברינו המר משה"ב ניייני האישורים מוחר משה"ב ניייני האישורים מוחר משה"ב ניייני האישורים מוחר משה"ב ניייני האישורים מוחר משה"ב ניייני והפנינו המת משה בייני והמו המי המל המו ל אמרינן קמא קמא בטיל ואסור

ברכי יוסף

(פימן קל"ד שו"ע סעיף א') ראשון ראשון בשל וכו' . נכון להסמיר ושנה להחיר כִי חֹם עד ה' מפ' נסיחר לפי שרבים וגדולים אוסרים נכל שהוא וסכרא זו שכתכ שכתכתו יהים מותר גם לדעת הפח"ש וסכי נקטינן הרב מהריק"ם כהנסותיו : (שם סעיף ב' בחנ"ח) במר בם'. עת"ם הרכ כית דוד סי' ע"ב שמ"ם הוכ כית דודיםיי ע"כ ועמ"ם הרכ כ"ח והרכ ש"ך הכך להחמיר והרכ בית לחם יהודה הלין בעד הרב ב"ח ע"ם באירך והרב שו"ח בית יהודה לף קט"ו ע"כ כחב שכמקומו לא נהגו היחר כמגע עוכד כוככים ביין כם' ע"ש:

יד אפרים

דכחת חין כחן שכר סרסרות שלח נעשם סרסור להתוכר והקונם חין נוחן שכר סרסרו' אך הכה אסור פפי משום דחין לעובד כוכבים שליחות והו"ל בקונה לפנמו וחוזר ומכרו לישראל וכיון שפ"י סקנין בא לו ריות חותו תוספות חסור ואם נתערב במפט ביתר יוליך כנאם ואם יושב ביתוד אול פוכד כוככים לכדק מפות שפודה ונותן שכרו ביום שמכר יי"ג שכרן חפור וחם כל היום מוכר שחר דכרים רק שמה ה' מכר רוחין הם מדקדק שמו ואם לא סים בודק אותה שעה לא סים נוחן לו שכר כל סיום אסור כדין פעבר לי ק' חביות ע"ש :

חידושי בית מאיר עוכד כוכנים פשכר ישראל לפשות שמו כיי"ג שכרו אסור כיאר כנמ' דמשום קנם הוא הילכך נרא' לומר שאינו אסור אלא לדידים אכל לאחרים שרי

למטה נחבטל ונעשה היחר היאך יאסור היין שלמעלה ודלא כהראב"ד דמפרש דמיירי במקטף קטופי ע"כ ומביחו ב"י וד"מ בקלרם וכ"כ הרח"ש פרק בתרח דעבודת כוכבים גבי מחלוקת רש"י ור"ת בנילוק חיבור וז"ל דחע"ג דנילוק חיבור הכח לא הוי מכור כיון דאפילו שותת כל היום כולו בזה הענין ונחערב כולו הוי ראשון ראשון בטל ואין סברא להחמיר בנילוק יותר ממעורב ע"כ וע"ל ס"ק ט"ו: ד במל. משמע אפילו ליכא ס' כדלקמן סטיף ג' והיינו דעת הרמב"ם מיהו אנן לא קי"ל הכי אלא בעינן ס' כנגד כל מה שנפל דחל"כ חוזר וניעור ונחסר כדלקמן ס"ק י"ח: ה מתחבית כו'. כחב סר"ן ולא ידעתי באיזה דבר החילות שבין לרצור קטן לחבית דהיאך נתן דבריו לשיטורים בכיולא בזה ונ"ל דהכי תרילתא דמילתא שמפני שנהגו לערות יין לבור על ידי חבים גדולה כיון שסוף היין שבחבית לירד על ידי כלי זה ודרכו בכך א"א לומר בו ראשון ראשון בטל שכל שעומד ליפול ולהחערב השיבנא ליה כמעורב כבר משא"כ

ור"ם סוף חרומות וע"ם) וכן נוהגין להקל ובמקום דנחערב על ידי נלוק חבור כדלעיל סימן קכ"ו אין היין העליון מועיל ליין החחחון לבעל האיסור (ב"י) : ג (א) י מים שנתערבו ביין או בלרלור קטן שמפני בחין דרך לערוח בכלי כיולא בו לבור אין אנו רואים כנפל וכמעורב אלא מה שירד כבר מש"ה אמרי' בכל כלי כיולא בו ראשון ראשוןבטל ע"כ: ך מפני שהעמוד היורד כו' . משמע מדברי הר"ן שם להדיא דרוקא כשלא נפסק הקילוח

נחרבה וכו' ומו"ח ז"ל פירש דהחי וחם נחרבה פי' שמערה מכלי גדול [אבל נפסק הקילות] אין היין שבחבית הבור ליין שבבור וכיון שבאוחו שקילוחו גדול ואין זה במשמטות כלשון כלל וחו דאם הקילוח מלרצור שנפל לבדו ליכא כדי נ"ט בטל כמו בלרצור וע"ם: ז בשתייה וימכר בו". כלומר אבל בהנאה איח ליה תקנחא דימכר כו" אבל ודאי כל שלא הוליך הנאה לים המלח אסור כולו בהנאה: דו וימבר בולו בו". ולפ"ז היכח שחין בו ממשוח החיסור כגון שנחן יין בקנקנים של עובד כוכבים הכל מוחר בהנחה שחין כחן דמי החיסור. טור וע"ל סי׳ קל"ז: ם ולוקח דמי כו'. ה"ה כשמוכר לעובד כוכבים 'חוץ מדמי איסור שכו מותר דשוה בכל מילי להולכח הנאה לים המלח כדאיתא בסק"י

ובפוסקים וכ"פ ב"י והאחרונים. וכחב הטור בשם הרשב"א שאפילו מוכרו סתם שרי ואל"ל לעובד כוכבים בשעת מכירה הריני מוכרו לך חוץ מדמי יי"כ: י לים המלח. או ישרפנו ויקברנו כדלעיל סי' קל"ג ס"א וכן הוא באגודה ר"פ בחרא דעבודת כוכבים ופשוט הוא ונראה דה"ה לכל מקום שהוא אבוד כגון נהר עמוק וכיולא בו כדלעיל סי' ק"י ס"ק מ"ב: יא חבית של יין נסך. ודאי אבל אם נחערב גוף ודאי יינם ביין לא מסני לא סולכת סנאה לים כמלח ולא מכירה לעובד כוכבים חוץ מדמי איסור שבו כדאיתא בעור ופוסקים וכ"פ ב"י ואחרונים: יב כשימכור הכל לעובד כוכבים . אבל כשמוכר לעובד כוכבים חוץ מדמי חביח א' שרי וא"ל שוב כולכ' לים כמלח וכמו שנחכאר וע"ל סעיף ה' : יג בחביות גדולות בו' . ע"ל סי' ק"י ס"ק ה' : יד אם נפל כו' . ע"ל סי' ק"י סעיף ז' ובמ"ש שם : מור בשל בס' . ואיל סולכת

הגר"א הגר"א

או מוכרו כולו לעובד כוכבים ולוקח כו' והוא מש"ש מ"ש ב' ועבת"ת בזה כמח
שימות: (ליקוש) ולוקח כו' וכן כל. כדעת הרי"ף דס"ל דפריון ביי"נ שוח למכירה
שימות: מליקושים בסי קמ"ב ט"ר (בס"ק ח') (ע"ב): [ז] וכן אם כו'. ר"ל כמש"ש אר"ע
הלכת למעשה כו': [ז] הא דחבית כו'. ערש"י ע"ד א' ד"ח יי"נ כו' ור"ה וע"ז
הלכת למעשה כו': [ז"] הא דחבית כו'. ערש"י ע"ד א' ד"ח יי"נ כו' ור"ה וע"ז
דיבמות מ"א ב' ד"ה ר' יותנן כו' אבל הר"ן כ' דכל שהוא משום להא דעבתרת כוכבים
אפילו אינו דבר שבמנין כס"ש בירושלמי יי"נ ועבודת כוכבים ועדות לבובין פשום
שנאמר אי ורבק בידך מאומה מן החרם ועתום' דובחים ע"ב א' ד"ח אלא כו' ועור
שנאמר לא ירבק בידך מאומה מן החרם ועתם' דובחים ע"ב א' ד"ח אלא כו' ועור
ב' חד"ן ראיה ממש"ש במתני' יו"ג שפסל לבור כו' אלמא אע"ג שאינו בעין אמר ולא קי"ל
ב' רב"ן ורב יובר וב יצרם, אבל לפי מה שמסק בפוש"ע כרב יצחק א"ב ע"ב איבשיל ליה מעאה

ר"ה א"ל ר"ד כו' וכ"ם תום' שם ד"ה רואין כו' וכ"ם הראב"ד והרו"ה והרמב"ן מרשב "א וכן הוא דעת הרי"ף שהשמים כ"ו אבל הרא"ש כ' דרבין ל"ם דאירי במערה מניגית או שנפל בלא עירוי ועתום' שם ד"ה כי. וי"ל דנפל כי' וו"ה ודוקא כי' וכ"ם הרמב"ם והמור: [ג] עירת מההבית כ' כי' יצחק שם. הרמב"ם אבל הרא"ש והמור פ' כי"ד דבשל סופרים כי' [ד] יין כי'. ממש"ש כ' בשלמא יי"ל משום כי' משא"ב בכה"ל דלית בית משום לתא דעבודת כוכבים ועתום' כ"ם כ' ד"ה יין כר'. הרץ"ן וריב"ש! [ד] נתערב ביין כי' ורניב"ש שם א' ד"ה יין כי' הרשב"א ור"ן וש"ם דלא כר"ת ועבה"ג (כלוים הסוסקים) ועתום' שם א' ד"ה יין כי' הושב"ג ווב"ל וריםכ"ל) ושם ע"א ב' ד"ה הב"ע כי' ושם נ"א ב' כ"ל סד"ח הב"ע כי' והיש בוג"ה ונ"א ני"א כו' (וכן נומנין לסקל . ומדסמס משמע כדכרי הכי"ח דלה כסד"ח ביים כי' ומינו משום דמלפון גם דמת כ"מ) : (ליקום) נתערב סתם יינם כו' כשימבור כו' וכן כו'. גם זה הכל לשון הרמב"ם וכדרך הרי"ף ומפ' דרשב"ג ודר"א דקאמר יוליך הנאת כו' הרא וא אלא המר נקים רישא דמילתא ומר נקים טיפא דמילתא. כ"מ וכן במ"ח על מתני' אלו אמורין כו' ימכר הכל לעובדי כוכבים כו' וחדי פירוש יוליך חנייה כו' וכ"כ תי"ם (ע"ב): [ר] ולוקח כו'. שם אמריגן רשבו"א כו' חוץ כו' וכ"כ המור וכ' וכ"כ תי"ם (ע"ב): [ר] ולוקח כו'. שם אמריגן רשבו"א כו' חוץ כו' וכ"כ המור וכ"כ תי"ם (ע"ב): [ר] ולוקח כו'. שם אמריגן רשבו"א כו' וו"כ וכ"כ המ"ם (ע"ב ב"א כו' וו"ם ב"ה וב"ב או המורין כו' ב"ב מידם ב"א כו' וו"ב בו"ב ב"א כו' וו"ב ב"ב מורם ב"א כו' וו"ב ב"ב מודם ב"א כו' וו"ב ב"ב מורם ב"א מורין בו' וכ"כ המורן ב"ב מידם ביורם ב"א ביי ווים ב"ב מידם ב"ב מורם ב"ב מידם ב"ב מורם ב"ב"ה ב"ב הוים ב"ב מורם ב"ב מורם ב"ב"ח ב"ב השב"ב אורין ב"ב מורם ב"ב"ה ב"ב השב"ב אורין ב"ב המורם ב"ב מורם ב"ב"ה על מורין ב"ב ה"ב מורם ב"ב ב"ב מורם ב"ב מורים ב"ב"ם ב"ב ווים ב"ב היום ב"ב היום ב"ב מורם ב"ב"ב מורם ב"ב"ב מורם ב"ב מורים ב"ב מורם ב"ב מורים ב"ב מורם ב"ב"ב מורם ב"ב מורם ב"ב

פתחי תשובה

פתחי תשובה

מין בספר תסארת ישות של משוות פאל מין מספר תסארת ישול של משוות פאה פ"ו משנה

מ"ן שכתב דרוף לנח בלח אמרינן קמא קמא כניל מדמחטרב מיד בכולו דכלת יש

בילם ממא"כ צלח ביכש ע"ש: (ב) אבל. אם חם קפנים. ע"ין סר"א לעיל סי" ק"י מק"ד

שכתב דסרמ"א לא כיון בום להלכס דסטיקר לסרשב"א במ"ס ד' ק"י שאין יבם ביכש בעל ברוב

מ"א לאיסור שפולכין אתר נחינת עשם כו" פ"ש וע" במשנת כנסת יחוקאל כ"ם נ"א מחול

מיו דמלבד שי"ל מאחר דהרא"ש חולק אסאי סברא כמבותר כא"ח ס" ממ"י ע"כ ססק

להקל ני"ב כדאימא בירושלני מדק אד"מ א"ר יהודם אין מדקדקין בי"ב. אף גם ואם הארין

לסוכית דגם סרשב"א מודם כי"ב דכסל מ"ש וע" בכו"ם ומת"ג לעיל ר"ם ק"י: (ב) בוח"י

בטל בששים. ע" במשנת כנסת יחוקאל סי" ל"א שכתב דבחביות גדולות של י"ב שאינו

בטל בששים. ע" במשנת כנסת יחוקאל סי" ל"א שכתב דבחביות בדולות של י"ב שאינו

בטל בששים. עבה"ע נוסג גם כוס"י וע"ש: (ד") בששים. עבה"ע כשם ש"ר וע" בח" נו"ב

באר הימב

במקומו חשיב יוחר מן הבא עליו אכל כשההיתר עומד במקומו והאיסור בא עליו ההיחר מבטל החיסור חלח ח"כ נושל בכח ח" כדי נ"ע ומיהו בהססד מרובה וכה"ג יש לסמוך אפוסקים דם"ל דבהיחר לחוך איסור נמי אם נפל בכם א' ויש ס' מוחר אלה דכשנסל מעט אמרי' רחשון רחשון בטל וחפי' ניחוסף אחר כך היחר ונחרכה עד ם' אין חוזר וניעור אף על גב דכשאר איסורים וכן ביין במים היה חוזר וניעור ביין נסך מין במינו החמירו מיהן כל זה בודחי יינס חבל בסחס יינס בזה"ז קי"ל דבכל ענין בעל בשמים: (כ) בשל . משמע אפילו ליכא ם' והיינו דעה הרמב"ם אבל אנן לא קי"ל הכי אלא בעינן ס' כנגד כל מה שנסל דאל"כ חוזר וניעור ונחסר ש"ך וכ' הכ"ן וחש"ג דקי"ל נילוק חיבור שחין הנילוק חיבור חלם לומר

כ' חדיך האית ממש"ש במתני יייני שנפל לנור כו' אלמא אעיג שאינו בעין אוסר ולא פייל כרב דימי ורב יצחק. אבל לפי מה שפסק במוש"ע כרב יצחק א"כ ע"כ אינפשל ליה מעמא דירושלמי וחירושלמי ס"ל דלא כר"ד ור": ! (ליקוש) האידחבית כ'. עתנס' דומחים ע"ב א" בר"ח אלא כו' ובר"ש פ"נ דערלה שנסתפקו בוח אבל בעבודת כוכבים ע"ד א' בד"ח חא מ"ל כמ"ש כאן שכתבו וא"ת ויי"נ כו' וצ"ל כו' וכ"מ בנמ' דקאסר דלא חשיב כי אם דבר כ' אע"נ דיש לדחוק ודעת הרמב"ם כסברת הר"נ וכמ"ש בירושלמי שלכך לא חשיב בפפרו מהמ"א לשלש ראשונות וי"נ ועבודת כוכבים ושרות לבובין (כל"ל כל"ם ק"י נליקוט) (ע"ב): [מ"] ואפילו

הטעם שיחזיק לו טובה על זה כמ"ם סעיף ד' נ"ל דעובד כוכבים

אומר לו בפירוש מחחילה שלא יחזיק לו טובה בשביל זה ומ"ה כחב

הטור בזה ואפילו א"ל העובד כוכבים שמור לי בחנם כו' דלכתורה

הוא לשון מיותר אלא היה לו לכתוב ואפילו בחנם לא ישמור לו אלא

להורות על מה שזכרתי שהעובד

כוכבים א"ל בפירוש כן אפ"ה אסור

מטעם רולה בקיומו: תכשט לונט כקיומו: קלד (א) מים שנתערבו כו'.

זה את זה כו' ולע"ד נראה דדברי הש"ע

נכונים ואילו לא כתכן ראויין הן עדיין

להכחב דעיקר הקושיא היא מדכחב

חחילה בנ"ע ועל זה אמר אבל אם נפל

כו' דמשמע שבא להקל אפילו כנ"ע

ועוד יש להקשות לכחורה מדכתב חם

נפל החיסור להמותר רחשון רחשון

בטל והיינו אפילו נתערב אח"כ יוחר

מכדי נחינת טעם דווקא דאי בפחות

מכדי נחינת טעם אמאי כתב דדוקא שיזרוק מלרלור קטן כו' הא מלרלור גדול אסור אפילו בפחות מנחינת

טעם וכא בכל האיסורים הוה בנחינת

טעם דוקא וכאן נמי הוה בכדי נחינח

טעם כיון דמין באינו מינו הוא ואף

על גב דבב"י כשם ר"ח הביא

דבנפל איסור להיחר לא אמריכן קמא

קמא בטל כשהקילות גדול אפילו כשיש

בהימר לבעל הקילוח חה הביא גם

כדרישה אכל אין מזה ראייה דר"ח

מיירי שם מיי"ג שנפל ליין דהוה מין

במינו דאוסר בכל שהוא משא"כ באינו מינו דהוה בנ"ט אלא ודאי דהאי

ראבון בטל היינו אם יש אפי' יותר מנ"ט וא"כ סותר מ"ש אח"כ ואם

רמ"א הקשה דדבריו סוחרין

שחוחו היין שלמעלה דינו כחוחו היין שנחערב למסה והרי הוח כמוהו וכיון שחוחו שנפל למעה הימר היחך יחסור היין שלמעלה: (ג) שהעטוד. משחע מדברי הכ"ן דדוקח כשלח נפסק הקילוח חבל חם נפסק הקילוח חין היין שבחבית חיבור ליין שבכור וכיון שבחוחו שנפל לבדו ליכח כדי ל"ע בעל ממו בצרצור הכ"ן דדוקח כשלח נפסק הקילוח חבל חם הקילוח חין שבחבית לידד על ידי כלי זה ודרכו בכך ח"ח לומר בו רחשון דמל שכל שעושד ליפור והסעם דגבי חבים להכנו לערוח בכלי ביולה בו לבור וכיון שמוף היין שבחבית לידד על ידי כלי זה ודרכו בכך ח"ח לומר בו רחשון במל הש"ך: (ד) ומשליבו. או והחשבים להחשבים להחשבים להמעורב בכד ממשלה בל המש"ד: (ד) ומשליבו. או ישרפנו ויקברנו ונראה דה"ה לכל מקום שהוא אכוד כגון נהר עמוק וכיוצא בו או ימכרנו לעובד כוכבים חוץ מדמי איפור שבו ואפילו מוכרו סחם שרי ואציל לעובד כוכבים בשעת מכירה הריני מוכרו לך חוץ מדמי יין נסך שבו אבל כל זמן שלא הוליך הנאה לים המלא אסור כולו בהנאה ומיהו היכא שאין בו ממשות האיסור כגון שנחן יין בקנקנים של עובד כוכבים הכל מוחר בהנאה שאין כאן דמי האיסור עכ"ל הש"ך וע"ל סי' קל"ז: (ה) דמי . וכשמוכר לעובד כוכבים און מדמי חבים א' שרי וא"ל שוב הולכה לים המלח. ש"ך: (ו) בששים. וא"ל הולכח הנאה לים המלח או למכרו לעובד כוכבים חוץ מדמי איסור שבו כ"כ סב"ח אבל הש"ך

גליון מהרש"א

בסקוסו. כעין זה יש גבי מעיין שאם ריבה שאובים בעיקר בנומת המעיין נשאר דינו כמעיין ואם ריבה במקום שנמשך המעיין אינו מבפל השאובים כ"מ בשם הר"ן פ"ש הי"א מסקואות ובב" סיסן ר"א: (סעיף נ' כסגס"ס) אבל אם הם קטנים ואינם חשובים - עי' בגליון ש"ך לעיל סימן ק"ב ס"ק י"נ: (פ"ף ס"ץ ע") דישווה בכל מילי להולכת הנאה לים המלח. עיין רש"י בע"ו מ"ש ב' ד"ח ונשתרי לך ובתום שם ע"ר מגף ל"א ובהר"ץ ס"א כל הצלמים מ"ש על רש"י הג"ל והיוצא דבמוטר הוץ כו" דוקא למטור

ולאן מידי יהיב לם וגם אסור בהנא' מ"ה וכמ"ם החו' כה"ב בעכודת כוכבים ד' פ"ה כד"ה בדמיהן מקודעת וכו' וקא מידי היה לם ובם חמור כיכום מים ולכנים החוב כם בשנחם שנכים די שם כלדים כותים מחום מחלם מחלם מחלם מחלם ממש"ל משש"כ בדמי שלים דמ"ה מותר הדמים לעומו ולכן אף דאסור מדרנק ופנים התירו לו השם שיו ועיי בהר"ן נסי" קמ"ה כאריכות מזם : (סימן קל"ד שעיף ב' ברג"ה) ובמסרת דעתירב ע"י ניצוק וזיבור ובו' אין היין העלות פועיל ובו' . אף דכסימן קל"ו כסף רמ"א שם ס"ם פיהו אינו אסור יותר מאלו הים

כמפ"ו פהפ"ל פפשנה פם דף פ"ב וכלוקישמל דגמרל שם וכרב ילחק כר יוסף וכו' וליינתיו גם כן לשיל בסעיף וליינתיו יא כדעם ההוסאום שם אפי מין כשאינו פינו וכרא" שם בספקיו וסרמב"ן וסרשב"ה ונלע"ד דמכ"ם בסעיף ה'נדין ייינ מלרנור קטן לתוך סכור אם נפרכם כשיפור מעם אומר שפרי נפונת מפרי מרשכ"ח כשם מרשו ומר"ן בשם הרחב"ד דבייע ביין לת חשרי' קמח קמם בשיל חלם חוזר ונחסר כשנמרכם וכיין כמים כס"ג כתכו דרחשון ממום כסיב כמבו דרחפון הימר נפור ולה די לו שלה מערף פוד לחסור חלה מה לפיפר מערף וכו' וסרב כ'י שסק כדעם פחולףים פליסם

נקודות הכסף

(סימן קלד בפ"ז מ"ק א') סחריד נחום וסיים סוד ס' לירמיו וחין זה סוד ישרים וחני סולך רכיל מגלם סוד וה נגלה ומכוחר כדריםם ע"ם פסי' עם דכרי פפחכר כפים סות תכל בתמח חינו נכון כלל דסת כתמח במשיף ג' עד מעם מעם פון ל' ברשב"ם מום כחות והוח שכל כפשופו דשיינו פלרצור פסן חפי' יש בן כדי נים חינו מוסר דרחשון ראשון כפל וכדעת הפוסקים ססוברים כן וכדאיםא ככ"י וח"כ וכי בשכיל שכמב כפחבר מח"כ ואם נתרנם סמשקם כו" נונית לשון זם פסשושו ופור שחין פלשון פובל כלל פירוש זם דטכי פל"ל חבל חם נפל כמשקם סאסור לחוך פתשקם כמוחר לפולם אינו כשל פם שירם מחבים רק כשירם מלרלור קטן לכור פו כשל כשחינו ניש וחם נפרכם פמשקם וכשחם פיקר דינם לפירם מחבים הסר מן כספר ויאל חם ופרבה כוי. שונ

ממה יהונתן

אכל ממו' מוכח דלא כסרמכ"ן והרח"ם שהקשה כזכחי' וכנדה פל הח דחמרינן כשכם פ"פ וכידרים מ' דשמוחל פכיד לבנתו' מקווחות כיופי ניסן נכנהי מקוחות כיחם מחן וחסלי כיום וחסלי כיום מחד וחסלי כיום מברי מחום שחל ירכם נופסין על החולין וחקם להיכם להיל החל קחל בשל בשיל שלה להיב ה"ב נישל קחל בחל בשיל עלה "ב ליב וחלם" מ"ב ולם"ו דלקום "מ"ב דלקום" מ"ב דלקום "מ"ב דלקום" מ"ב דלקום "מ"ב כסרמכ"ן דל סרמכ"ן סיכא דאשור כמשהו מן ספור׳ או פדרבנן לא אמרינן קמא קמא כסיל כקוב ואפי בנסל חיםורת לחיך סיפרת וגני יי"נ פות דפתרינן דתם נפל מיסורם לחוך סיחכה דחם נטנ קמם בסיל ולה משריי חוור וניעור ה"כ מה קשם לטו וניעור ה"כ מה ששותל ס"ל דמין במיכן במשכן איכ ליכא מחן דסיל בככ"ג דקמח כמח בעיל חלח פיל דחום לח בקינ חנה פיכ דחום׳ למ פיל כשימם פרמנ"ן אלה אף אם כפל פי בכם אחם כיון דיי לפור מן טתורם בכל שבוא חיב מכ לי פי בכם אמם או לא וכא דמנסר איסור לגו סימירת כיינו משום דסימירת פומד כמקומו וחיסור כח לגכולו חיכח חשיכום לסימר

וחמרי׳ דחפוריקמת קמת בקינ

סלכן שפיר מסם ומסח דשתוחל

הנאה ליה"מ או למכרו לטובד כוכבים חוץ מדמי איסור שבו . ב"ח. ואני חוכך כזה דהא במקום שאין הפסד קי"ל דאין חילוק בין זמן זה לזמן הש"ם וכדלעיל סי' קכ"ג וקכ"ד וקכ"ח וכמס דוכחי וח"כ הכח דמדינא סחם יינם אינו בעל בס' א"כ בזמן הזה הא דבעל ומוחר אפילו

בשתיי היינו משום הפסד אבל איך יכנה לכתחלה מהיין נסך שנפל לשם אלא יוליך כנאם לים כמלח ומוחר בשתייה כ"ל: מון בנ"מ כו'. וחם נפלו המים לתוך היין אפי' מעם מעם כיון שנתרבו כתים עד שחין היין נותן בהם טעם מוחר עכ"ל עור ונ"ל שכן מוכח מתוספות והרא"ם והרמב"ו שהביח הר"ן (דביין במים לעולם חזליכן בחר כ"ע ולח חמריכן רחשון ראשון בטל בשום ענין) למאי דאוקי ש"ם לרב דימי כולם מתני' בנפל

שהיו נעבדים (יג) או תקרובת לעבודת כוכבים: היחירה לנו איסורא (ופסק הרא"ש כרב דימי) דלא כהב"ח ס"ה שנדחק לומר דלמסקנא ליתא לכך אוקימאא: מיהו קשה אמאי לא אמרי'אחיכה נעשה נבילה ולהר"ן שם ניחא דכ' וה"ע דלא אמרינן חנ"נ אלא בדברים סמתבשלים כבשר בחלב דדרך בישול אסרה חורה א"ג לוגן לחוך חם שאף הוא דרך בישול אבל בגוונא אחרינא לא וה"כ משום דחחיכה כ"כ בשחר חיסורים הוא מדרבנן בעלמא משום לחא דבשר בחלב ומש"ה לא אמרינן אלא דומיא דבשר בחלב עכ"ד וכן להפוסקים דלא אמרינן סנ"נ בלח בלח (וקי"ל הכי במקום הפסד גדול כמו שכ' הרב בסי' ל"ב ס"ד) ניחא אבל להרא"ש שכ' דהא דאמרי'(בסעיף ד') בנפל שם קיחון של מים לבסוף דמוחר ולא אמרי' חנ"כ היינו משום שלא נפל מן היין האסור כדי כ"ע בהיחר אלא במשהו נאסר (ומיירי בנפל מן הגיגיה לבור דאל"כ ס"ל להרח"ם החם רחשון רחשון בעל כיון דליכח ל"ע ודוק) (וכן כתב החו"ה כלל כ"ד דין ג' דדבר הנחסר במשהו לא אמרינו הנ"נ כשאיו ס' וע"ם) (ור"ל כיון שמחחלם לא היה בכדי נ"ט כגון חחיכה וכה"ג שנאסר במשכו מחמת חמץ בפסח או דשיל"מ ונפלה אחר כך לקדרם אט"פ שאילו נפל האיסור מחחלה לקדרה היה אוסר במשהו מכל מקום עבשיו שרי כיון שאין כאן גוף איסור משהו בעין וכן משמע להדיא בסה"ת ובתוספות וכרת"ם פרק ג"ה בשם ר"ח דלת כנרתם מהדרישה סימן ל"ב דחוסת חחר בק בם כן במשטו כחילו נפל החיסור עלמו שחוסר במשהו שם ולא אמרינן דלא נ"נ במשהו אלא לענין אם האיסור משכו לא כיה אוסר בחערובות ב' אף אילו נפל שם בעין וליחא אלא כדפי') וכל דבר שנאבר במשהו לא אמרינן חנ"נ עד כאן 'לשונו אלמא דאף בֹּנוּנן אמרינן חנ"נ כל שאינו נאסר במשהו והכא במים ביין נאסר בכדי נ"ם ונרחה דברח"ם חזיל לטעמים דס"ל דלח חמריכן הנ"ג רק בבשר בחלב וכדלעיל סי' ל"ב והא דהולרך כאן לחרץ שנאסר במשהו

בטל לאשמועינן דוקא לרלור קטן כמו שכתב הרא"ש בשם ר"ח הביאו ב"י לענין חביח דהוי כמו לרלור לר"ח דהיחר שלו עד כדי נ"ט ואפ"ה אמר ראשון ראבון בטל אבל בקילוח גדול לא בטל כמו לעיל ואוסר אפילו בפחוח מנ"ט ע"כ לא הולרך להזכירו פה בפי' אלא שיש כאן באינו מינו חומרא אחת דכל שנחרבה ובא לידי נ"ט בסיחר אסור כאן אפילו בקילוח קטן ולא מהני לזה ראשון בטל משא"כ במינו לעיל מסני ראשון בטל אפילו באיסור שנחרבה הרבה מאד נמצא לפי זה גם מסקנת הש"ע כהרמ"א רק שבאינו מינו האמיר בקילוח גדול אפי׳ בפחות מכדי נ"ע בהיתר כיון שהוא עבודת כוכבים ואיסור עבודת כוכבים יש לו שני חומרות משחר איסורים החחד כפאיסור עבודת כוכבים למטה ונפל היחר אפי' כרבה מאד אין מבטלו עד שיבוא שליו היחר מאיט מינו ויבטל טעמו והשני אפילו במקום שיוכל להבטל

ביאור הגר"א שקר דוקא בטין בשא"ט אבל במינו דוקא שר רובו וכמ"ש ביבמות פ"ב ב' ועתום' שם ד"ה אמר ועמ"ש בסי צ"ש ס"ו בתנ"ת (ע"ב) : [יב] כנון כו' . שם מ"ז א' וש"ש : [יב] או כו'

פתחי תשובה

מניינת חי"ד סימן ס"ח שכפב לישב דעם הב"ח דכל היכא שאסור בזמן בש"ם וכל ספוסקים אז לא ספריון בוה"ז על הברא דעובדי הוכנים בוס"ו לאו שובדי ענודם כוכבים סן רק במקום הפסד אכל לענין סאם יינם דלדעת ר"ם אסילו בוס"ו כעל כם" מצרפינן דעמו לסברא דעובד בוכבים בוס"ו כו' ושריון אפילו שלא במקום הפסד וכתב דמ"ע עי ימלוק על הש"ך במקום שאין הפסד כלל . אכל אם איוע שאיים עודב היה שמיבו כלא הפסד לא הייתי סותר הוראמו . וכתב עוד שאם נמנו יון האסור לחביות בכדים קענים שאין פיסם החב

בשלמת להקוסקים דם"ל דלת חתריון חו"ב בנותן ניחח הכל לדנתן היחוק של ביות הרח"ש חד"ל דחף שייחי סותר היחות מותו ביות בנותן משם כיי. פני "ש"ף ק"ק מיו מש שקשה שלח ול ניחח חתל לגו חתריון מיות ביות בנותן ששם כיי. פני "ש"ף ק"ק מ" מש שקשה ול ניחח חתל לגו חתר ושיים וחתר ב"ל החתריו ביות או יין במיח בנותן ששם כיי. פני "ש"ף ק"ץ מש שקשה משם ב"ל מין נמינו גפל היחיד לגו חודר לא מין מנינו גפל היחיד לגו חודר לא מין מנינו למרי הפילה מין נמינו למרי הפילה מין נמינו למרי החילה של מין נמינו למרי הפילה משם בלל מותר בשל בתחיבה של החתריון המשה בללו מותר בללו שלו בללו מותר בללו בללו מותר בללו מותר בללו הללו מותר בלו הללו מותר בללו מותר בללו מותר בללו הללו מותר בללו

חידושי בית מאיר

ור"ל כדיפכד שנשכר פוב שיקחט לה כדי שם בש"ע מעיף נ") ראשון ראשון בפל וכו"ב. מהריק"ם בהגבותיו תפה על זה ע"ם שהאריך ומה שהעלה (ענין סשכר ויחננו לפניים משיניתנו לפוכד כוכבים. נליון מהרש"א עצי לבונה

דהיינו שהיתר למטה מ"מ אם הקילות גדול אינו בטל וזהו אפילו באינו מינו ששייך בו ביסול באינו ל"ט בהיתר מ"מ הקילוח גדול מונע

סביטול *) וקורא אני בזה על הש"ע סודה׳ ליראיו : (ב) שנפל המשקה המותר לתוך בו׳ . פירוש בין אם נפל בפעם אחת ההיחר ברבה שחין באיסור ניט בהיחר ובין שנפל מעט מטט ונחרבה אח"כ כ"ל הטור באינו מינו: (ג) וחיאך יחיו הטים אסורין. זה לשון

קטן איט אוסר אפי' ביוחר מכדי נ"ט בהיחר למה יאסור קילוח גדול בכדי כ"ם דוקם דחי יש חיסור מכח כ"ט למה יהים מותר בקילוח קטן הח מ"מ נים יש לפנינו תיחי מהיכי חיחי מ"מ הטעם שוה כזה ובזה ונלע"ד דככל נכון דכסעיף הראשון הוא כולו לשון הרמב"ם פ' ט"ז דמ"א וכן הסעיף הום עד מעט משט הוא ג"ב

מז בנותן (י) מעם מפני שהם מין בשאינו מינו.

[י] במה דברים אמורים (ב) שנפל המשקה

המותר לתוך המשקה האסור אבל אם נפל

המשקה האמור לתוך המשקה המותר ראשון

ראשון כמל והוא שיורק מצרצור קמן שהיה

מריק ויורד מעם מעם (יא] יא ואם נתרבה

ל׳ כרמב"ם והש"ע הוסיף עליו ואם נתרבה כו' והוא מוכרח דהוקשה לו בדברי כרמב"ם למה כתב בסעיף א' אפילו עירה כל היום ראשון ראשון בעל וכאן לא הזכיר לשון כל היום אלא ודאי דחילוק יש בדבר דחע"ג דבמין במינו בחיסור לסיחר המשקה האסור עד שיש בו כדי ליתן מעם בטל אפילו האיסור סך גדול הייכו אוסר (ג) והיאך יהיו המים אסורים (יב) כנון לפי שאין המעם נשחנה וע"כ מועיל הביטול רחשון רחשון חבל בחינו מינו היאך נחיר ביש בו נחינת פעם

וכמו שכ' החום' בפ' השוכר (ד' ע"ג) וז"ל וחדע שכן הוא דאי לא תימא סכי וכי אם אדם מערב הלב בקדרה של היתר מעט מעט בסירוגין עד שנתרבה לסוף שיש בניע לקדרה וכי כ"ד שיהיה מוחר מטעם קמח סמא בטיל אלא ודאי לא אמרי' קמא קמא בטיל כיון שיש מן האיסור בסוף בנתינת טעם עכ"ל וה"ל ס"ל לרמב"ם והיינו במין במינו יש בלד חחד חומרא מבאינו מינו ובלד אחד יש בו קולא מאינו מינו דהיינו במין במינו בהיחר לאיסור חמור - מאד דאסור אפילו בכל שהוא איסור והיתר הרבה אבל באינו מינו אסור בנותן טעם דוקא וכחיסור לתוך היתר במינו יש קולא גדולה דהיינו בקילוח קטן אין אוסר אפי' עירה כל היום כיון שאין הטעם משתנה ואין איסור אלא מלד גזירח ככחוב מ"ה כיון שהראבון בעיל אין כאן גזירח הכחוב אבל באינו מינו שכאיכור מכח נ"ט אם נחרבה עד שיש כדי נ"ט בהיחר ודחי חסור אף על פי שבח לחוכו מעט מעט ומכל מקום בקיכוח גדול שוין כן מין במיט עם מין בחינו מינו כשהחיסור נפל לחוך היחר דהיינו כמו שאוסר במינו אפילו בפחות מכדי נ"ע ה"ג באינו מינו ואע"ג דבכל איסורין שבחורה אמרינן שאין האיסור בפחוח מכדי נ"ט באינו מינו מכל מקום כאן שהאיסור משום עבודת כוכבים חמיר טפי ואוסר אפילו באינו מינו אפילו בפחות מכדי נ"ט כיון שהקילות גדול דכמו בקילות גדול יש לו חומרת במינו שמשוה יחד היתר לאיכור ואיסור להיתר ואסור בשניהם בכל שהוא ולא מהני ביטול ואפילו במקום ששייך בו ביטול ה"כ גורם הקילוח גדול באיסור טכודת כוכבים דאף באינו מינו אוסר בפחות מכדי נ"ט בהיתר והמשך דברי בסעיף הזה הם על נכון בדרך זה מים שנהערבו כו' יש כחן קולא דאינו אוסר רק בנ"ט בד"א שיש קולא כאן בסיתר לאיסור אבל מחיסור להיתר בדבר חחד יש כחן חומרת כמו במין במינו דהיינו דרחשון בטיל דדוקה בלרצור קטן המריכן כן כמו לעיל ונקט רחשון

בנדולות כו'. ת"ח ור"ן וככ"ש במבעת של ע"ו בזבחים ע"ו (א': [י] בר"א כו'. גם' שם ת"ש יון במים כו': (יא") ואם נתרבה כו'. תום' שם ד"ח כי כו' וש"ם והרא"ש והמור: (ליקום) ואם נתרבה כו'. ה"ה בכ"א ביין ביין כם"ש תום' ורא"ש שם אכל דברי המחבר

באר הימב

חוכך כזה להחמיר דהא דכמל כזה"ו ומוחר אפילו בשחים היינו משום הפסד אבל

יהנה לכתחלה מהיין נסך שנפל לשם אלא מוליך הנאה וכו' ומוחר בשתיה על"ל: (ז) טעם. כ' הש"ך ואם נפלו המים לחוך היין אפי' משע מעם כיון שנחרבו סמים עד שחין היין נוחן בהם מעם מוחר מיהו קשה אמחי לא אמרינן הנ"נ בשלמת להסוסקים דם"ל דלת התרינן חנ"נ בזונן ניחת חבל לדעת הרח"ש דס"ל דתף

ברכי יוכף

106

מסברא דנפשיה כי הרמב"ם מחמיר

וכעי מים חחילה והרח"ם מקיל

ומתיר אף בסוף והכריע הש"ע לחלק כן ודע שהרח"ם כחב והח דלח

אמרינן חחיכה עלמה נעשית נבילה וילערך לבעל היין דהיתר ודאיסור

היינו לפי שלא נפל יין הסיחר אלא

משהו וכל שנאסר במשהו לא אמרי'

חחיכה עלמה נעשית ובילה עכ"ל

ולפי זה לדידן דמקילין בסחם יינם

דאינו אוסר אלא בס'אם נחערב בשל

איסור ואין ס' נגדו ודאי אמרינן

חחיכה עלמה נעשית נבילה ולריך

ם' נגד הכל נמצא שמקולא שלנו

נמשך חומרה הכל מ"מ יש קולה

אחרם לדידן דגם סיין של היחר

מועיל לכטל האיסור: (ה) שישה

חלקים כנגדו . הכי מצינו בנמרה

פרק השוכר בשני כוסוה א' של

סולין ואחד של חרומה וכמזנו כל ה'

במים פירוש בג' חלקים מים דקיי"ל

כל חמרת דלה דרי על חד חלם מיה

לאו חמרא כוא רואין היין של חולין

כאילו אינו ונמלא נשארו ששה חלקים

מים מן סיין של תרומה ומכעלין

אוחו כן פירש הרחב"ד ור"י . וים

נותנים טעם לזה דחלק אחד יין שקגל

רמב"ם ומורה על הכוונה שכתבחי דיש כאן חומרא אפילו באינו מינו בקילוח גדול וע"כ מפרש הרמב"ם דהיינו דוקא בנאסרו מכח עבודת

כוכבים אבל אם נאסרו משאר איסור אפילו קילוח גדול נחבעל אם

באר הגולה

ניין במים ומכ"ם ביין ביין . (°) סי' שבחחלת דבריו בחב בד"ח שנפל וכו' דמשמע היינו כמו שכתב בפרישה ס"ם י"א דביי"נ החמור שאוסר במשהו אי לאו ס"ט דכיון דנאסר במשחו לא אמרינן חנ"ל הוי חנ"ל אכל מים ביין בשירום שחם נפל מצרצור חינו אוסר כנ"ם והוא מלי הרמב"ם ופ"ל כדעם הרחב"ד והר"ו שלחכםי לפיל חכל חין לדקדק מדכרי סמחכר שכחב כספיף מי למיני כל סיום כולו לומר שאינו חוזר וואסר שלשון זה הוא לשון ר' יומק וכו' כגמ' ופירשו הסום' שם סיינו שלא יפול כ"כ עד שלח יהה בהיחר שנים: יב מימרה דכי החה לבין ח"ר יומנן שם דף ע"ב : יג כלישיה כמרה דרכ שמוחל הסוסקים וכרישת ביין נסך שכות חיסור דחורייחת פסק שכות השור לוחיים פסק כהלמב"ם דססק כלישנא קמא. (-) מיהו כב"י ססק דלא כהלמכ"ם ולא חלק בין יין נסך לסקם יינם ולעולם בטיל כין כתל מים מחלם כין נפל כין נפל מים מחלם כין נפל לכסף פ"ם: יר טור כשם הרחכ"ד ור"י ורשב"ח וריצ"ש פימן חל"ג: מו טשוט שם כנמ" דף ס"ם: מו שם כרכח דריתיה חלח וטשפח חמרח

ממה יהונתן

סיינו מווכ וניעוכ או לא לשנין מין במינו דליכה מפס כלל משח"כ מין בשחינו מינו דחיכת נתינת פעם וודחי תתרינן הוזר וניעור דפעם דחורייםם לפ"ו ודחי לסמחכר היכח דחיכה נחינה פעם חמרי' הוזר וניעור כמ"ם המחבר לעיל סיי נ"ע והכח הכי פיי חבל אם נפל המשקה החימור לחוך המשקה מותר רחשון רחשון בטיל סיינו חשילו נתרכם עד דליכה נתינת מעם ולא יסיה מחור אלא משום לים דמיית נריך ו' חלקים וככה"ג מותר כיון דליכת נתינת מעם דככת"ג לח חמרוי הוזכ וניעוכ והוי דומיה דמין במינו דלח חמריי הוזר וניפור חכל חם נחרבם כ"כ עד שיסיה כו נחינת טעם שפיר אפרינן מחר וניעור ווסו שכתב סמהבר אם נתרבם על שיסים כו כדי ליתן מעם אסור ולק"ע ודו"ק כי הדברים לרולים: (שם סעיף ה' בחנה"ה) מידון לא ימכור לשבר כוכבים חרבת ביחר יחור וימרור לישראל. קשם ממ"ג ימכור לישראל הח ככר כסיל מעתח לישראל הא כבר במיל משמא יין הא לישראל הא כבר במיל משם יין הא יים והא יים והא יים במיל משם יין הא יים ולא במים מש"א האקים מים משום ל"ם רבק אי ליים שם ל"ם רבק ליים מים משום ל"ם רבק מערב הישראל המים במאכל המים במאכל האושן שלא ירבישו מיין ואף

יד אפרים

(סימן קל"ד מעיף ג' בהג"ח) רבריו בכאן סותרים פכס"ם וכנ"ב מים סי' ס"ח ג' חביות יין הסירים ולקתו בשוגג מחכיום של יין נסך ומילתו סג' תניות וחין כחן ספסד כלל שיכול למכרו באותו דמים ממש אם במילו טים ע"ד כלי שמין רחב דלית בים סיסיכה דקמה קמה בטל חין להסיר בביטול כ' הף ואם אירע שמורם אחד החיר אף כנא . הפסד אין נסתור סוראתו אכל אם מלאו החביות ככדים קשנים שחין פיסם רחב כ"כ כגיגים שפיר יש להמיר כיון שיש מחירים כהסיר כיון שיש מחירים ככה"ג בשתים פ"י כיפול כס' ואף שכש"ע סימן קל"ד פסק דמחכיום אסור מ"מ מלרפינן דמחכיום אסור מ"מ מלרפינן דעת הרח"ם להחיר על"ם בום ביתן ומותר אפילו בלא כפסר

אינו אוסר רק כדי נ"ע לאיסור אין חנ"ל דדמי לשאר איסורים אי נמי לרווחא דמלחא כחב כן הרא"ש לחרץ אפילו למ"ד חנ"נ ככל האיסורים: יו דבריו בכאן כו'. וכחחרונים כחבו ליישב דברי המחבר ולפי שדבריהם דחוקים לא הבאתי דבריהם ונ"ל לחרן דמה שכתב וחם נחרבה המשקה האסור כו' היינו שנתרבה אח"כ כ"כ בפעם אחת עד שים כו לבדו כדי ליחן טעם בהיחר אוסר ואשמעינן דל"ח דאפ"ה חשחרי דנימא דגם האיסור שנפל בתחלה ילטרף עם ססיתר וכסברת הראב"ד שהביחו הרשב"ח והר"ן קמ"ל ויותר נרחה דטעות נפל בספרים ול"ל וי"ח אם נחרבה המשקה האסור כו': ידן סברא האחרונה היא עיקר. כי כן הסכימו התום' והרח"ם וטור והרמב"ן והרשב"ח והר"ן דלעולם טעמא לא בטיל ואפילו במין במינו ואפי׳ בשאר איסורים כל שיש בו בכדי שיחן טעם בכנגדו בשחינו מינו לח

> חומרא קי"ל הכי אלא דכך עיקר לענין הדין כמכואר בדברי הפוסקים וכן לעיל סוף מן ל"ט קיי"ל בפשיטות (וכן כתב העט"ז גופיה שם) דחיסור שנתבשל ואחר כך חזר ונפל עד שכשנלערף עם השני אין ס' חוזר וכיעור חפי' מין במיכו ומבוחר בדברי

בטיל וחוזר וניעור ובעט"ז כ' וים

להחמיר ולא נהירא דלא מטעם

כל הפוסקים דיו"נ שלח במינו שום לשחר חיסורים עיין שם : יחו שנפל בתוכו קיתון כו". ע"ל סימן קל"ז ס"ק ו' באיזה ענין מוחר ליחן קיחון של מים אפילו לכתחלה: ב ואם סתם יינם כו'. דהוי מדרכנן מקליכן טפי וע"ל ס"ק ט"ו אמאי לא אמריכן חכ"כ: בא ששה חלקים כחב האו"ה כלל כ"ג סוף דין ט"ו דוקא יין נסך במים אבל ביין או בתבשיל שמשביתו ודחי חסור הכל עד ששים ע"כ ופשוט הוח : בב מוכר הכל לעובד כוכבים כו'. כלומר אט"פ שהיין מכשירין המים בזם וכן בכל מקום שמכשירין סאוכל מוחר למכרו חוץ מדמי איסור שם: כנ חוץ מדמי יו"ג . משמע דמיירי גם בסחם יינם וחע"ג דסתם יינם בזמן הזה שרי בהנחה כדלעיל ר"ם קכ"ג היינו דוקח במקום הפסד ולפי זה אם היה הסחם יינם של ישראל מותר למכרו כולו אפי' גם דמי יו"ל שבו שסרי אפילו סים בעין היה מותר למכרו וק"ל: בד הנאסר במשהו . כלומר שנחסר מחמת מיעוט החיסור שנפל לתוכו ואינו ניכר וה"ם נאסר מחמח שאין ס' וק"ל וע"ל סימן פ"ד p"p

ביאונ מני ג" וש"מ: ["ד] דבריו כו'. עתומ' שם ז"ח ת"ש כו': [מן] והזא מחלוקת כו': ש"מ בחלות בד"א כו' הוא לשון הרמב"ם ולא ס"ל כדעת התומ': [מן] בור כו'. חרמב"ם מסק כל כדעת התומ': [מן] בור כו'. חרמב"ם מסק כלישנא בתרא דלא בעי תחלה דבשל מופרים כו' וכ"פ בב"י ובש"ע מאן מסק כיו"ג ומור כיון שהוא מדאורייהא כלישנא קמא: ["ז] כמה כו'. עמש"ל ס" קב"ג ס"ח: ["ד] ואם אין כו'. כמי יון ביין כו'ים מ"ב. הרשב"א וכתב דהראב"ד כ' ראם נתערב כדי שיהיו המים ראוי לשתית ע"י בתורת יין אפילו ע"י הדחף אמור למכור כמש"ש ל"ח ב' וכבשין כו' אמר חוקית ל"ש כו' וה"ה ביין ביון במתם יינם אם נתערב כשיעור שכנגדו במים ראוין לשתיח כו' ויש מער

פתחי תשוכה

כ"כ כמו גיגית גדולם יש להתור אף כלי הססד כלל דיש לצרף דמת הכא"ש שססק כרכ דימי שאם נפל איסוכא לגו התוכא אסילו מהכים לכור מוחר ע"ש: (ה) דבריו בכאן סוחרים. שיון כשו"ם כנסת יחוקאל סימן ל"א: (1) הרבח ביתר. שיון כמג"א סי' תס"ו סק"כ

חינו נ"ט כסיחר: (ד) ואם פתם יינם נתערב כו'. זס חילק הגה דן [יד] (ה) (°) דכריו בכאן (ח) סוחרים זה את זה דכתב דאם כפל המשקה האסור להיתר ראשון ראשון בעל ואח"כ כתב דאם נחרבה האסור חוזר ואוסר [מו] והוא מחלוקת כין הפוסקים

יורה רעה כולד הלכות יין נסך

ולענין דינה יח סכרה החרונה היה עיקר: ד [מז] יב בור של יין ים שנפל בתוכו קיתון של מים תחילה ואח"ב נפל לתוכן יין נסך רואין את

יין ההיתר כאילו אינו והמים שנפלו משערים אם יש בהם כדי לבשל שעם אותו יין נסך הרי המים רבים עליו ומבפולים אותו ויהיה הכל פותר (ד) ב יי ואם סָתם יינם נתערב ביין של היתר אפילו לא נפל לתוכו קיתון של כים אלא (a) (°) לבסוף אם יש במים כדי לבמל מעם היין האסור מותר:

ר [יו] יד כמה יהא במים ויהא בהם כדי לבמל מעם היין (ה) כא ששה (י) חלקים כנגדו וכל שיש במים כשיעור הזה מותר אפי' בשתייה: הגה (יח) ואם אין במים כשיעור הזה כב מוכר הכל לעובד כוכנים בל (יא) חוץ מדמי יין נסך שבו (הרשב"א הסכים בזה לדעח רבוחיו ודלא כהר"ן פרק השוכר) (יש) מיהו לא ימכור לעובד כוכנים (ד) הרבה ביחד שמח יחזור וימכור המים לישרחל (דעת התוספות) וה"ה בכל דבר כך הנאסר במפהו וניקח מן העובד כוכבים דינא הכי (ב"י בשם הכת"ן שב"כ בשם הראב"ר) ועי לקמן סימן קל"ו (ז) אם נמן יין בכלים אסורים מחמח יין נסך כילד משערים לבטלו: בי הומץ (של) עובד כובבים (ח) שנפל לתוך יין

של היתר או יין (של) עובד כוכבים שנפל לחומץ (של) היתר בנותן (יי) מעם:

ז יי חומץ של יין של עובד כוכבים שנפל לתוך

ככגד ג' חלקים מים ממילא בשבה חלקים מים בטל היין שהוא חלק אחד ברוב ואין זה כלום דלא אמרו אלח שחין יין בפחוח מזה דלח לידרי ג' חלקים מים אבל ודחי יש יינוח שמשאים הרבה מים מזה אלא העיקר כיון דבגמרא מלינו כשיעור זם אין לכו לכקל ולומר לכטל אף בפחות מזה : (ד) הרבה ביחד שמא בו' . כל"ל ופירושו שלא ימכרם אלא מעט מעט וכדאיחא לענין חמץ כח"ח סי' חס"ז סעיף ח': (ן) אם נתן יין בכלים אסורים כו' בב"י הביא חשובת רשב"א דאם נחן ייןכשר שמעורב בו כבר מים לכלי של עובד כוכבים האסור מחמח יי"נ דמים שביין כשר מבעלין הבליעה של האיסור דהיינו כדי קליפה מהכלי אבל לכחחלה לא דאין מבטלין איסור לכתחלה והב"י כ' על זה ול"ע שהרי כבר נחן המים וכו' ול"כ דע"כ לא החיר ר"ח לשפוך מים לחוך הגיגית בשעת הבליר להחיר אם יפול חחר כך יין חסור אלא ספק אם יפול אבל כאן. עודחי יוריק אוחו לכלי איסור זה ודאי אסור לכחחלה ותו דאפילו לא היה יודע מחחלה שיוריק אותו לכלי איסור מ"מ עכשיו שמוריק וסומך שיהא בעיל מחמח סמים שבו ומבעל האיסור שבכלי ואין מבעלין איסור לכחחלה ועמ"ש

סי' קל"ו ס"ב. ולדידן אפי' אין שם מים היין כשר עלמו מבטל הקליפה כדלעיל סטיף ב' דנוהגין להקל אלא דאם מבטלו במים סגי בששם חלקים ואם מבטלו ביין כשר לריך ם' לגד האיסור דהיינו הקליפה: (ה) שגפל לתוך יין . א"ל הא חומך נ"ע לפנם ביין דאיכא

לזה בירושלפי גבי פלונתא דרשב"ג והכמים א"ר יוסי חד מן רבגן נפיק מבי וועדא ואפר אתפלגון ר"י ור"ל מר אמר חלכה כרשב"ג ומר אמר אין הלכה כרשב"ג ומודה רשב"ג ביין לתבשיל שהוא אמור אלמא בכל מכשירי אוכל מורה ומתר דבריו הרשב"א במ"ש אפי" יין ביין טדקאמר מודח ושב"ג כו' משמע רביין ביין אפי בכה"ג חולק ושב"ג ושר מדקש. גמ' הלכח כו' יין ביין אכל כו' משמע דומיא דחבית כו' ומשמע מרבריו דביין בסים מודח הרשב"א אנ"ג שהאיתו מכבשון דרות שם דרווקית מחנג' מפרש ודלא כרשב"ג מ"מ טהירושלטי הנ"ל מוכח כדבריו וכ"כ הר"ן וכתב וכ"ד הרשב"א אבל בכ"י סי' קי"ד כתב דבת"ה הקצר פסק שלא כדברי הראב"ר וכ"פ שם בתג"ה ס"י : ["מ"] מיתו לא כו' . כמש"ש

באר הימב

בצוכן אמריכן חנ"כ כל שאיכו נאסר במשהו והכא במים ביין נאסר בכדי נ"ע למה לת המרינן חנ"ל ונרחה דהרח"ם חזיל לפטמיה דם"ל דלת המרינן חנ"ל מלח בבשר וחלב טכ"ל : (ח) בורתרים . הנה במ"ז רולה לחרץ דברי המחבר מחריך מחד

בביאור דבריו ובנה"כ השיג עליו ודעתו נומה כמ"ש בש"ך דנראה דטעות נסל בספרים וצ"ל וי"א אם נתרבה המשקה וכו' וסברא זו עיקר דלעולם פעמא לא בטיל אסילו מין במינו ואסילו בשאר איסורים כל שיש בו בכדי שיתן מעם בכנגדו בשאינו מינו לא בסיל וחוזר וניעור ש"ך [ול"ל דמ"ש המחבר ואם נחרבה המשקה כו' כ"ל שלא זרק מלרצור קטן אלא מחביות שהעמוד היורד מסי החביות גדול כמו בסעיף א' וכ"כ ב"ח ועי' ש"ז]: (ע) לבסוף. כ' הרא"ש והא דלא אמריק חפ"ל היון היינו קטן אלא מחביות שהעמוד היורד מסי החביות גדול כמו בסעיף א' וכ"כ ב"ח לידן דמקילין בסקם יינם דאינו אים כו אם נחערב בשל איסור לבטל היין דהיחר ודאיסור היינו כיון שנאסר במשחו לא אחריק ביה חל"ל עכ"ל ולפ"ז לדדן דמקילין בסקם יינם דאינו אוסר אלא בס' אם נחערב בשל איסור ואין בו ס' נגדו ודאי אמרינן חנ"ג ולריך ס' נגד הכל נמצא שמקולא שלנו נמשך חומרא אבל מ"מ יש קולא אחרם לדידן דגם היין של היחר מועיל לכשל האיסור פ"ז וע' בס"ק ז' מ"ש צשם הש"ך: (י) חלקים. כחב או"ה דווקא יין נסך במים אבל ציין או בחבשיל שמשביחו ודאי אסור הכל עד ס': (יא) חוץ. כחב הש"ך דוה הוא אפילו בסמם יינם בזה"ו אפ"ג דשרי בהנאה היינו דוקא במקום הפסד מרובה ולפ"ו אם היה הסחם יינם של ישראל מוחר למכרו כולו אפילו גם דמי יין כסך שבו שהרי אפילו היה בעין היה מוחר למכרו: (יב) מעם. א"ל הא חומן ל"ע לפנס ביין דאיכא דניחא ליה עסי בחלא . הרשב"א: בים, וכתב בכנסם יתוקאל סימן ל"א פניאי יין שבדרך אירע מקרם שפולרכו ד' חביות חיקון ע"י עובד כוכנים ולכן חששו לסם להחויקם בסתם ייכו וכשכאו לכיח לקח החשרה הדי חביות מיקון ע"י עובד כוכנים ולכן חששו להם ייכו וכשלף הדי

עצי לבונה

סמבים לספלי שיש בו יי"ל ואם יש בו ס' בחבים עד סיין שבפלי מוסר ובו' דלא גרש מאלו סיס בולו משורב בחביות שכשל כס' סיינו דשם איירי רק לסחיר העליון דמוחר ממ"ג אי לא סוי מיבור מוסר כודאי ואף למ"ד ניציק מיבור סוי כמשורב ומושיל ש' עבד סיין האסור שבכלי הפתחון אבל הכא מיירי רמ"א להסור היין שבכלי התחתון

נליון מהרש"א

חדושי בית מאיר

נוכום לפצפו אלה כדי ליחנו לפניים. אכל אם ככר זכה לפצמו הה מבואר בעובדה דהרכה דאין מקנם לימן ומניים. וא"כ מם שמסיים ולדעת ברמכ"ם נראם שאסור אין מוכרת שחולת על מקום הנ"ל כי לשון כרפב"ם כלא בוא מועחת מסטובדא כנ"ל וצ"ע : (סיטן קל"ד בש"ע סעיף ז') רווכוץ . נ"ג עי' משוכת כר"ן סי' ע' מחיר עורות הנצבעים כצבע שחור וכתוך הצבע חומן יין העשוי לקלוע הצבע. ועי' פר"ח הי' ק"ב סק"ם:

חסץ בפסה. עיין פ"ד לעל יפיסן צ"ב ס"ק י"ד ובגליון שם: (ש"ן ס"ק י"ה) אלא רכך עיקר לענין חדין וכן הסכים בת' עבה"ב סיטן נ"ו: (ס"ו ס"ק ה") בנמרא פ"ד ובגליון שם: (ש"ן ס"ק י"ה) אלא רכך עיקר לענין חדין וכן הסכים בת' עבה"ב סיטן נ"ו: (ס"ו ס"ק ה") בנמרא

מערת: יח שם וכרבת דכתר שמת חולינן: יח משום שם דף ש"ם וכרכת שם דבתר שמת מוליכן : ים סור מסירושלעי וכסכוהו הרשכ"ל והר"ן : ב טור וכרשכ"ל עם בעשנה לף פ"ר: כא שם נלמד מדין סחטים לקתן: כב משנס שם המקים לקתן: כב מהנים שם דף מ"ל: כב טור וולמד ג"כ מדין המחים הלמכו משום שיש בסן סדק: כד שם כשם בסבילה: כת מובדה כססוה כבי דמני ובו" שם דף ס"ל וכשימויה דרב ספה שם : בי שם צבפ": כו כדסדר כים בי שם צבפ": כו כדסדר כים רכח שם: כח פור וכן לפנ סרשב"ה וכפנ חולה שורפן חו

מוליכן לים כמלח. (°) וכ"כ כ"י כשם א"ח : כש משנם שם דף שלם וכדמוקי לם רב יפודם וכו' וכי משמ רבין וכו' בם דף פ"ו : ל מרשכ"מ : כמשונט נקודות הכסף

רחיתי בנייח בקונפרם חחרו בסביג בום פל סדריםם אלה של כיאר משם כשנתו ע"ש: שבות בו"ז מ"ק י") וכל שיש שרות בו" . לא ידמיא למם יאסר כפחום מע"ל דהא זון יאסר כפחום מע"ל דהא זון שנסל לחומן כמינן מעלים וכמ"ם לפיל סימן ק"ר וק"ה כ"ם סכח: (שם ס"ק י"א) ואינו נכון כר' . לק"מ דלח חישינן להכי ומוסר לקנום ממנו בסקם כיון דגורת פת קיל שוכה הכל משום היסור יי"נ הסור למכור :

ממה יהונתן דעכשיו ליכח מעם יין ת"מ מעיקרת ככב נאסר ואמרינן מעיקרת ככב נלסר ולחרינן חליל לכן לסור למכור סרכם ביחד: (שם סעיף "א) ואם שת שבר ביכבים כי'. . עי' שת שבר ביכבים כי'. . עי' שת שבר ביכבים כי'. . עי' וכפריס פי' שמת יחזיר וכפריס פי' שמת יחזיר ולמין נכון ה"ל"ל ניסים לסור ולמין נכון ה"ל"ל ניסים לסור לקנות שום פת מפלקר מחשם שמת קיתו מעוכד כוכנים כ"ם עכ"ל הע"ו ע"ם ולח סים דכן משמע בגמרת ערוכה בחולין דף כ"ה דבתקום שחין מכריזין הכשר הנתנח ביד עוכד כוכנים מותר דממרינן כל דפרים מרובח פרים ות"מ אסור למכרו לעובד כוכנים פריפה במקום שחין פכריון דהיישינן שמח יחור ויפכרנה ליפרחל וח"כ סים סכח דלכתחלה שרי לקנות ממנו דחתרי כל דפרים כוי חנל לכחולם חסור למכור שמח ימכרנם לסלפר ולק"מ וק"ל:

ברכי יוסף דינה: (שם סעיף חב) בל המשקים ונו'. כל סיפוחום שעושים רופחי' עובדי כוכני' ודרכן לערב פמהם חומן עם

דרכן לערג עמכם חומן מחלים מלחות מלחות לחומין מיועבי"ן וכיולא אסורים מניעבי"ן וכיולא אסורים ליחסן לחומים לחומים לחומים מחלים מ במישטו וחין בהם משם מאישר לפורון בהם ששם כך וכל שניקרו כך אינו נמל מאים בהגבופיו כ"י והם דברי פשובת הרשכ"א שהכיא מרן ככ"י כסימן זה. וסשוכם הרשב"ח הלוו נדססה בחשוכו" סרשני"ל חינ שנדסס מחדש סי' רי"ד ע"ש כאורך :

דניחא ליה טפי בחלא . רשב"א: (מ) ויעצרם וימכרם כו' . סיינו ס"ק י"ח וס"ס פ"ו: כה שהוא במינו . דבחר שמא אולינן מיהו בסחם יינם אבל ודאי יינם אין לו חקנה . רש"ל: (י) זמן רב בו' . לדידן בזמן הזה בעל בם' דלא גרע מסחם יינם כדלעיל ס"ג בהג"ה: לכחורה אין פי' להאי זמן רב כמה הוא אלא דבעור כתב' דוקא שהדיחם בר ידיחם בו' . והוא שלא שהו זמן רב כדלקמן סעיף י' מיד או לזמן מועט כו' משמע דזמן מועט הוא מוטט דומיא דמיד בד זמן רב . נראה דמעה לעת בעינן כמ"ש לעיל סימן ה"ה ס"ק ב'

וע"ם: כח במילי. כדלעיל ס"ם ל"חוס"ם ק"ה וע"ש: כמו בתבשיל, חכל חי סום לשבח בחבשיל חף על גב דהיה נוחן טעם לפנם בחבלין אסור דהא השתא נותנין טעם לשכח בחבשיל כדלעיל סי'ק"גס"ב בהג"ה אבל אם היין נ"ט לפנם בחבלין וגם בחבשיל סתבלין מותרין באכילה ומוחר אפי׳ לכתחלה ליחק בחבשיל כן סוא בתשובות הרשב"ה שהיה בב"י ופשוט כוח :

חומץ שכר אומר ככל שהוא מפני כה שהוא (ינ) במינו ששניהם חומץ הם:

יי יין (של) עובר כוכבים בין ישן בין חרש שנפל "ו יין (של) על ענכים אם יי הם שלימות 15 (יז) ידיהם והם מותרות באכילה ואם הם מבוקעות ^{[כ] 10} או שנימל עוקצן אם יש בו בנותן מעם אסורות באכילה (מ) י ויעצרם וימכרם לעובד כוכבים חוץ מדמי יין נסך שבהן כי אבל לא ימכרם כמו שהן שמא יחזור וימכרם לישראל [כא] ואם אין בו כדי ליתן טעם מותרות באכילה:

") וכל שיש שהוח יותר מזה מקרי מרוכה: יא במקום שנהנו לאכול פת של עובד כוכבים כו'. וחין למכרו לבע"ה עובד כוכבים דחין קונין ממנו כמ"ש סי' קי"ב דכח שם בספיף ה' מכוחר דים לפעמים אף בשל בע"ה. ובפרישה תירך שמא יחזור הבע"ה וימכרנו לפלטר *) ואינו נכון דא"כ יהי איסור לקנות שום פח מן ספלטר מחשש

במא קנאו מב"ה :

בי (כב) כב יין (של) עובר כוכבים שנפל על גבי תאנים מותרים מפני שהיין פוגם במעם התאנים: ז (כג) כי גפל על ערשים ושעורים וכיוצא בהם ידיהם והם מותרים (כד) כי ואם עבר עליהם (י) כז (י) זמן (שי) רב ודאי בלעו ואין להם היתר בהדחה ומשערים אותם בנותן מעם:

יא יי נפל על גבי חמים אין להם היתר בהדחה מפני שמתוך שיש בהם סרק היין נכלע בהם (כה) לפיכך אם יש ביין כדי ליתן מעם אסורות באכילה י ולא ימכרם לעובד כוכבים שמא יחזור וימכרם לישראל אלא כיצד עושה כי מוחן אותם ועושה מהם פת ומוכרה לעובר כוכבים שלא בפני ישראל [כו] כח ואם הוא (יא) במקום שנהגו לאכול פת עובד כוכבים אין להם (מי) תקנה (למכרס לעונד כוכנים [כז] כי אם בפרוסות שאסור לקנות מעונד כוכנים בכל מקום) (כל בו) (°) (כדלטיל סימן קי"ב):

יב כי חומץ יין של עובר כוכבים שנפל לתוך גריסין רותחין פוגמין ומותרים אבל לתוך צוננים משביחים ואסורים אפילו הרתיהן אח"כ וחזרו להיות מעם לפגם:

הגה (בח) ובשמים הכלועים מיין וכך וכחנם לחבשיל אם יש ששים נגד יין הכלוע בהן הכל שרי אש"ב דהבשמים לפעמא עבידי הואיל ואין אסורים מחמח עלמן ברן בטילי [כש] ואם היין שכהן הוי לפנס כמ (יו) במבשיל אפילו ס' אינו לריך (ב"י בשם הרשב"א):

יג (ל) ל כל (ח) המשקים של עובר כוככים שדרכם לערב בהם יין או חומץ אסורים:

הנה ועיין לעיל סימן קי"ד וכל זה במשקים שהיין והחומן הוא כהם לשכח או שאינו פוגם אבל אם הוא לפנם כגון זבע שנמנו בהם חומן [לא] או מלח שמבשלים עובדי כוכבים ונומנים בו יין או דם ללבנו (מרדכי פא"מ) [לב] או דיו של עובד כוכבים (ר"ח) מוחר דכל זה הוי לפנם וה"ה בכל כיואא בזם שמבשלים עובד כוכבים ומועים בו יין או דם ללבנו (מרדכי פא"מ) [לב] או דיו של עובד כוכבים לכי זה הוי לפני והדיו שליו (ה"ה סימן קר"ם כל בו בשם הר"ף) [לב] ועיין לעיל סימן קר"ב ויש מחמיכים בדיו של עובד כוכבים מפני שלפעמים נוחן קולמסו לחוך פיו והדיו שליו היה בו ודאי יין נסך אינו אלא פגם ושרי כן נראה לי:

חידושי רע"ק

חידושי הע"ק מפוף ו"ל נכנכ"ס) אם יש ששים נגד יין תבלוע. במקור הדין ברשב"א איתא דצריך ס' נגר הבשמים דלא ידעיגן כמה יין בלעו. ולדידן גם כן אם דעי' כמה היה איתא דצריך ס' נגר הבשמים דלא ידעיגן כמה יין בלעו. ולדידן גם כן אם דעי' כמה היה היין מ"ם הא קי"ל דתכיכה עצמה נעשה נבלה וראיתי בס' הזכרון מפ"ג דכתב שצריכים משביח מ"ם כין דאינו פוגם. חיינו אף שאינו שבו. חיינו אף שאינו שבי מ"ם כיון דאינו פוגם אומר כמ"ש ב"ד לעיל (מי "ב" מק"ב סק"ג) בשם הנ"א ועי בפר"ח שם : (שם נכנ"ס) [נרתנ"ל בין או דם ללבנו. משמע דרם במלח הוי נפ"פ וקשה לי דהרי נמתר זה מדברי תוס' תלין (דף צ"ע ע"ב) ד"ה אפילו בסה"ד במ"ש ואפ"ה ל"א דמלה שנמע מרם וכי ונם הר"ן במוניא דמפת חלב דפרות גם כן ליישב קושיא זו דתופנות הרי דנקמו כולם דראוים לומר דהמלח נעשה נבילה ואומר להבשבר וכו מבואר בהג"ה (לעיל מ' כ"ח) וכפ"מ שם וצ"ע:

פתחי תשובה

פתחי תשובה המ"י בפסים ומי במשובה במתחי במשובה במשובה מהמים ומי במשובם מקום ובמשובם אא"י מנים מאירום מ"י ביים (ל") זמן רב . מבס"ט ושי' במשובם מקום שמואל סימן ל"ט : (ל) זמן רב . מבס"ט ושי' במשובם מקום שמואל סימן ל"ט : (ח) המשקים . טיין במשובם נו"ב סניינא חידה סימן נ"ו שישאל אודות שושי יין שדף שקירין קראמנאמנולי מפרסקי ודומיסם ונותניסם כייוד אם טומר ליסודי מחוק ב"י בשר ביל מצובה כוכנים ומשלם רישאל אחור לכמאל למשוב מושי ביי בשר ביל של מנחב כוכנים ומשלם רישאל אחור לכמאל למשום מ"י בשר ביל של מנחב כוכנים ומשלם רישאל אחור לכמאל למשוב מ"י בשר בילה שחוקה של מלו מנחל אף מדי בורכ מיים מ"ן מבקלין אישר לכמאל למחלי דוך הדוק מיים בל מנחב ביים מי בור למוש שדרך דום דוקא סימן מ"ן מבסים ודיתנו ואין לחוש שמא ישקם ממנו עם הלב דל שכיא אך יש לחוש שדרך לשרות ביים משכם לו חוד שולות של מות מדים מ"ל מנח ביים משכם לו מות משכם לו מות מות ב"ל מות מ"ל מית מ"ל מ"ל מות להום ממשם כל דמרים אשילו לכסף כל מה שנמשם לל מות בר כוכנים או מות ב"ל מית מ"ל מ"ל מ"ל מ"ל מות להום ממשם כל דמרים אמילו בל מה בובל למות להום ממשם כל דמרים אמילו מות במים מ"ל בול מביל להום ממשם כל דמרים בכנים או מות במשם לל המות במשם לל דמרים בל בר שביקרו בול אמור לקנום מכלים בל דבר שביקרו כן לא במיל במות במשם לל דמרי מות ממשם כל דמרים בכנים מון מ"ל מ"ש . ומיין ב"ל מ"ש הביל לישור למרשביא אין זם רק מדרבון פיין שם : ובמנים לו מבב דיש למשך לכקל מתחר האמיל למים בל בכיא אים בדולי בראשינים פיין שם :

ביאור הגר"א

ס"ה ב' וכמ"ש בס"ח ועתום' שם מ"ם ב' ד"ה ארנ כו' וביכמות פ"א ב' ובזבחים ע"ב ב' מד"ה

(יג) במינו · דבחר שמא אזלינן מיהו לדידן בזה"ז בפל בס' דלא גרע מסחם יינם בדלעיל ס"ב בהג"ה. ש"ך: (יד) ידיחם. והוא שלא שהו זמן רב:(פו) רב.כ' הפ"ז דזמן מוטם הוא מוטם ממש דומיא דמיד וכל שיש שהוח יותר מזה מיקרי מרובה טכ" (ובנה"כ חולק ע"ז וכחב דלמה יאסר בפחוח מע"ל דהא צוכן בלונן הוא ואסילו בדבר מאכל שנפל לחומן בעינן מע"ל כמ"ש לעיל סי' ק"ד וק"ה וכ"ש הכא עכ"ל): (פז) תקבה . ואין למכרו לבפ"ה עובד כוכבים דאין קונין ממגו כמ"ם סי' קי"ב דהח שם בס"ה מבוחר דים לפעמים היחר אף בשל בעה"ב ובפרישה חירן שמח יחזור הבע"ה וימכרנו לפלמר ואינו נכון דא"כ יהיה אסור לקנוח פום פח תן הפלמר מחשש שמא קנאו מבעה"ב עכ"ל המ"ז: (יז) בתבשיל. כ' הש"ך אצל אם הוא לשבח במבשיל אע"ג דהיה נמל"פ במבלין אסור דהא השתא נותן מעם בחבשיל כדלעיל סי' ק"ג ס"ב בהג"ה אבל אם היין נמל"פ במבלין וגם בתבשיל החבלין מוחרין בחכילה ותוחר אפילו לכחחלה ליחנן בחבשיל כן הוא בחשובת הרשב"א ופשום הוא וע"ל ס"ם נ"ם וס"ם ק"ה עכ"ל:

יד אפרים

יד אפרים
המוח הים אחד מן הד' חביבה המיום הים אחד מן הד' שבדי רבונה
המוח הים אחד מן הד' חבים אחד מן הד' מהמוח היש היא מהמוח שבד רבונה המיום היא מהמוח שבי היא מהמוח שבי היא מהמוח שבי היא מהמוח היא מהמח הי

נליון מהרש"א

אחרש"א

ספני שיצה מתורת אכל וחזי הוא כשםר עכ"ל וק"ק לי רנתי דכל הנשרפים אפרן מותר מ"מ אפר אשרה

ותקרש אסור כדאית תמדה ל"ד א' גם כל היורד רב"פ לפנם קשיא וני ידיף מאפרו וני פלתי סי פ"ז מק"ד

ופני הדשע מפחים כ"ח ב' ובמ" אור חדש שם ומי' בנדת כוכבי"סוף ד' ל"ח התם לעבורי זוהמא הכא לאמתוקי

פעמא :(ספיף י"ג סג"כ) או דם ללבנו. עי' ת' מנחם עורי מימן כ"ו דאמוי לאכול המלח כ"א ע"י תערול

בתבשיל מחמת והדם היי דבר המעמיד (CD) ונראה דה"ח בדיו כו' אינו אלא פנם ושרי. ודיו שנתבשל ע"י

ער מוכנים בשכר ששורים בפסח אמוד אכל נתבשל קודם פסח דנפסל מאכילת כלב קודם פסח

שרי ע" א"ח מימן תמ"ב מ"י:

משרשבו

עצי לבונה

ה"ג פ"ד ד"ה שוב ראותיו (סעיף י"ל נכנס"ס) למכרה לעובד כוכנים כי אם בפרוטות שאסור כו". ע" תו"ם פ"ג דעבודת סוככים מ"ם ד"ה אסורה בתנאה די"ל כיון ראסוד בתנאה יש לחוש שיקנה מהסובד כוכנים עבוד פועליו עובדי כוכנים: (ט"ע סטיף י"ג) כל המשקים של עוברי כוכנים שדרכם לערב בהם. דאף דסתם יינם בפל היינו בנפל במקרה אבל כבש" כיון שדרכן לתת כתם יין אינו בפל זו ס' תראב"ד ברשב"א וברה"ן פ"ב רעבודת כוכנים במתניתין מפני מה אמרו ברנות שברי כוכבים מבואר דאין זה מוסכט חש לסמוך עליהןלהקל ועי ת' נ"ב מ"ת דוו"ר פ"ם נ"ו וכשמים כתושים שמוכרי תמובדי כוכבי' בחנות יש חוששין בהמת זליפת יין שלא יפיג פעמם ת' דבר שמואל אברוב מי ק"מו (סם כמנסס) כנוך צבע שנתנו ברם וזמק. בב"י קרוב לפוף סימן קב"ג ד"ח מצאתי בתוב כו' וכתב אח"ב בשם הרא"ח להתיר (צבע שנתנו צו תומק)

משכשכו

ובו מ"ז סעיפים:

שהם של יעור בין שהם של עץ ושל זכוכית

מופח עליהם:

בשם כ"ח ובעל התרומה והרח"ם) מו ובהפסד מרובה יש (ד) להקל:

מוופף ולפי זה (י) משפך שהוא מוופף מעם סביב הברול אין לו דין כלי מוופף:

ר יא (יא) (*) י כלי חרם אם נשתמש בהם העובר

יב מילוי ועירוי אפילו אינם (י) זפוחין ומאימתי

שבעו מפעם שניה ואילך לפיכך יג אם (י) נשתמש

בהם העובד כוכבים פעם ראשונה ושנייה [יב] צריך

מילוי ועירוי (שיר) יואם נתן בהם מים שלשה פעמים

ואח"כ נתן בהם יין ונגע בו העובד כוכבים מותר

בשכשוך אבל אם לא נתן בהם מים אלא ב' פעמים

ואח"כ נתן בהם יין ונגע בו העובר כוכבים יד יש

כוכבים כל זמן שלא שבעו לבלוע צריכים

דינו כמזופף דשעוה לא בלעה:

108

ש פפוכדה דבי פרוק רופילה פבודם כולבים דף ל"ג: ב ר"ן שם : ג סרכב"ה: ד כרייםה דף ל"ג וכגירםה שכתבו פחום' וכרח"ם שם בשם ר'ם וכפירושו שם כים וכפירושו וחדשים פירום שדומס שלם סים כסן יין מעולם אפ"ם אסורים דילמא רמא כסם ביד שובר כוכבים חתרת וחופת מכליעו תע"ם בחין מכניםו לפנום מפני שחופת מכליע וכ"כ פרשב"ה: ח מעובדת דכר חדה עייעה שם כנמ': ו פוס' שם דף ע"ד וכ"כ המורדכי פ"כ דעבודת כוכבי": י שם כמרדכי : ה מסקנת סגמ' שם דף ל"ג וכפירש"י וכ"כ סר"ן וסרשכ"א כשם ר"מ ושכן פירשו הגמונים ש שם לח והגמייי כפי פירושם שם בגמ' דפעם א' וכ' קאי אנהינת מים שלח גמרו לשבוע מלכלוע אח"ב נתן כהם מים ג' סעמים: י שם בסכ"ם

> חידושי בית מאיר (סימן קל"ה במ"ו סס"ק ב') מבלוע בכלי פפי . נ"ב נ"ד דמ"כ מה מועיל קולף סופת חלח לייל שהופה כולע זלא סכלי סכי מכואר ככ"י: (שם בש"ך ס"ק י"ב) שאני הכא כו' שתשמישו ע"י צונן . כ"כ וככולעו כך סולטו ה"ג פירוי וכו'. ועי' ס"ק ל"ג שם כתב כו"ל ככום וכבישה חומר כל הכלי . נ"כ פי' השוכת ח"ל סי' ע"ה כתכ שלח דק אלח אסילו בחביום שירות שהיה כו יין ימים ושנים הקילו הואיל שמשמישו כלוכן דכבום כמכושל פמרו

עצי לבונה

(סימן קל"ה בש"ע סעיף ד') לפיכד אם נשתמש כו'. מש"ך 'ס"ק ו"ג מ"ם חכל רוֹם מוֹנים מוֹנים וֹמוֹים וֹנוֹן סי׳ ז"ג ס"ק ו' ולח מיירי שם הש"ך כלל מזה רק בט"ז מכוחר כן בשם כ"י הלבן וכ' שם המעם דבמעל"ע יצח ממנו כבלום הישן ע"י כבוש ושוב נבלע מחדש לכן אין הילוק בין שבטו ללח שבטו ע"ש ומ"מ סגי במילוי ופירוי אף דכתב רמ"א בס"ו דחם השמתבו כו כחמין ככ"ח חין לו חקנה וככוש מעל"ע הוי כמכושל ול"ל דלח סוי ככופה והוי כמשישו בלוכן ועירוי כמים מקלישין מעם סיין כמ"ם בס"ק י"ב וס"ה בכבום מעל"ע סוא כן רק אמרינן להחפיר בום דאף בשכם מלכלוע לריך בזם דחף בשכם מככרום מין מלוי ועירוי ע"י מעל"ע אבל שבי בזם ועי" בא"ח בימן מב"א בחבית של שכר ובו' ועתש"ל פ"ק י"ע אבל בשלר ועתש"ל פ"ק י"ע אבל בשלר איסורים הוי כנום מע"ל ככ"ה כתשמישן ברוחח ולה מסני סנעלם . וה"ס נחושים שלה שבעו מלכלוע כולע בלוק בשמר מיכבות כונת מהני הגעלה כק גבי יון מהני הגעלה ושיכוי דמקיישין שמם חיון ולים על ס"ק כ"ד מחוד מיין ולים על ס"ק כ"ד וס"ק ל"ג מוה: (שם) ושהן בהם וכו' . עם"ך ס"ק ט"ו מ"ם ולסע"ד דבכ"ח שלא שכפו כו' לכיך עירוי וכ"ל פ"כ ממילה במכניםו לקיום צריך עירוי ככל גווני דחל"כ לכיך שירוי בכל גווני התיכ אין חילוק בכיח כין מכנים! לקיום כני"ל או לא דבלא שבעו אסור אף כנשמחם כו הא"י לפי שעה אף כאין מכניםו לקיום וכשבעו מומר אף במכניםו לקיום אייו

גליון מהרש"א (סיתן קל"ה כש"ם סעיף א") משכשבן חיפב ב-משיחרים לא ביין מעיף יא משבשבן היפב בפים ופתרים. לא ביין מעיף יא הצריך שלשה פעמים: (SD) מכלאן ומשרן ג' ימים: וא"ב רצופין ואם תוך מעל"ע נתן מים אחרים עי' מ"ז מ"ק מ"ז (פ"ד מ"ק עי') וכדלקמן מימן קל"ז עין שם מק"ם: (מיעף ד) שלא שבעו לבלוע מינים, שיו מ"ג דמכשריו צריכים . עיין פ"ג דמכשירין משנח ב' בכלי חרם מונח דשואבים והוכשרו הפירות אך רק משקים צלולים שואב בנון מים יין וחופץ: (3"ך סיק יייכ) וע"ל סימן קכ"ח

שלריך ניגוב לפי שמשחמשין בהם יין בשפע כדלקמן סי' קל"ח: ביין ודינם מבואר בסי' קל"ח כ"כ ב"י וסוא מוזכר בכל הפוסקים דכלי ג בין ביד ישראל . לשון הטור בין שלנו שנגע בו עובד כוכבים בעוד גח חמירי משחר כלים : (ב) היו מזופתין. שהופח מכליע היין לח משקה מופח עליהם: ד שנתיישנו הלכות כלי היין עובד כוכבים בתשמיש

כו'. וכחב סטור והפוסקים בשם קלה באיזו כלים יש לחוש משום ניסוך. ר"י דאם אין דרכם לתת בהם יין בשעח הזפיתה ומראיתם להוב ניכר שלא נשחמש בהן אחר הופיחה א (a) (b) כלים א " שאין מכניסין לקיום [א] בין דאם הים נותן בהם יין היה ניכר וכ"כ הטור לקמן בשם הרשב"ח גבי ושל אבן ושל מתכת אם אינן מוופתין משכשכן כלי חרם זפותים במקום שחין דרכם (ב) י תימב במים ומותרים ב (ג) בין שהיה תחילת לחת יין בשעת זפיתה ומראיהם להוב מותר לקנותם מהם ע"כ: תשמישן ביד עובד כוכבים ג בין ביר ישראל ה דבכלים שלנו כו'. אנ"פ שראינו (ב) [ד] י חיו מזופתין וחדשים אם (כ) דרכן לשום בהם יין בשעת ופיתה וכל שכן אם הם ישנים שהיה בו יין לפנינו וכ"ש כלי עובד כוכבים דחינו יודע כן משמע בטור ד שנתיישנו ביד עובד כוככים בתשמיש יין קולף ובפוסקים וכ"כ בפרישה ס"ט ופשוט את הזפת ומשכשכן ומותרים. לא רצה לקלף הוא: ר שופח. ע"מ להטפיח מהרש"ל (ג) יי ממלאן ומערן ג' ימים (ד) [ה] והוא הרין לכלים וכ"כ ב"י לקמן סי'קל"ח בשם סרשב"ח (י) שלנו שנגע בהם העובר כוכבים (ה) בעור היין דנח כדרישה שכתב דנ"ע: ז אם הם של עץ כו׳. לאפוקי של עור שהן רכים והזפת מבליע בהן היין ולכ"ע הגה [1] י"א הן דבכלים שלנו שהיה משקה ר [1] פוסח עליהם ונגע עירוי: ת אין לאסור בהן עובד כוכבים (ך) ז [ח] אם הם של ען ואבן או מחכם ושכשכן אפילו הם זפוחים ועבר ווחן בהם יין הן אין לאסור בדיעבד (עור ב [ط] , כלי שניקב וסתמו בזפת י אינו נידון ככלי בשעוה אין (פירום פסחליקו ופחו) בשעוה אין [י] י כלי שהוא שוע (פירום

דל"ד לכלי כגח דלקמן סי' קל"ח לפי שסן מדירין ביין: מו ובהפסד מרובה יש להקל. ומומר כשמים והייכו לדין הש"ם אי נמי מיירי כשאין ס' אבל יש ס' פשיטא דבכל ענין שרי לדידן דקי"ל סחם יינס בם' ומסחמח יש ס' נגד קליפת במ' סכלי שלא נאסר אלא כדי קליפה וכדלקמן סימן קל"ז ע"ם: י אינו נידון בכלי מוופף. כלכך סגי ליה בהדחה ככלי עלמו או ניגוב אם הוא כלי שלריך כיגוב ולפי זה המשפך שלכו שמזופף מעט סביב הברזל סגי ליה בניגוב כמו המשפך עלמו (לקמן סי' קל"ח סעיף כ') שם: יא בלי חרם כו׳. אפי׳ אין מכניסו לקיום וכן כוא מסקנת רוב הפוסקים וכן כוא בטט"ז: לב מילוי ועירוי. וחמ"ג דלענין הגעלה קיימא לן דאין כלי

אומרים שצריך (ס) עירוי (יג) ואם נתן בהם מים חרם יוצא מידי דפיו לעולם (כדלעיל פעם אחת בול ושהו בהם שעה (º) גדולה כמו רביע סימן קכ"א ובא"ח סימן תכ"א) שאני הכא גבי הכשירו מיין נסך שחשמישו על ידי נונן עירוי המים מקלישין טעם היין עד כאן לשון. עט"ז וע"ל סימן קכ"ח ס"ק ט"ו : יג אם נשתמש בהם כו'. דוקף כשלא סים בו יי"נ מע"ל חבל סים

בו מע"ל אין חילוק בין שבעו ללא שבעו אלא לעולם לריך מילוי ועירוי כדלעיל סי׳ ל"ג ס"ק ו': יד יש אומרים שצריך כו׳ . קשה דהח כתב

סי"א במים ואי סוי ס"ל דאין חילוק בין מים ליין הל"ל בפשיטות דלא סגי בב"פ זם כ"ל בדעת המחבר: שו ושהו בהם בו". וכב"י דרוקא

. באן שייך הס"ק ח' מהטיא ע"ם (*)

לר [N] (ליקום) בין כו' . לאפוקי של חדס וכמ"ש בס"ד כלי חדם כו' וכפו' הגאונים דכל כלי חדס דינן שוה הלא כהרא"ש שם שכתב דוקא כםי שהוא ממין אדמה חידוע להן אלא כל כ"ח כן ואע"נ שאמרו שם הני מצבי כו' הני פתוותא כו' כ' הרשב"א תירוע להן אלא כל כ"ח כן ואניינ שאמרו שם הני חצבי כו הני פתותוא בוי כ' הרשביא
ותר"ג רוקא אלו שחרוםן קשה ואיגן בלעין תרבת ואינו כשאר כ"ח והשמיםו מוש"ע דין
חצבי ופתותא משום שאין תרסן ידוע לנו וכן השמים בת"ה הקצר. כ"י (ע"כ) "
[ב] הימב. ע"ל מ" קכ"א מ"א וע"ל מ"א: [ג] בין כו' . מתנ"ל ועוד ני תרי"ף ורא"ש
שם אר"י חני כוני דארמאי כו' ושם ע"ר ב' קסבר כ"ד כו' משמע הלא"ה אפילו לזמן
מרובה לא נזרינן ועתום' שם ל"כ ב' בד"ה כך כו' וברא"ש ור"ן שם ודלא כרש"י:
[ד] היו כו'. כנירמת ר"ת וכפי שם ההיא דנודות שאין מכנים לקיום: (ליקום) היו
מופתין בו'. כני "ת ותוספתא נודות העובדי כוכנים נרתים מותרים חדשים ופותין
מופתין בו'. כני "ת ותוספתא נודות העובדי כוכנים נרתים מותרים חדשים ופותין שתבין כי . כי די המשפה שורה הישור מעוד מונים מופתין אטרון ופי נחדים אפולה אפרין קנקנים של עובד טוכנים חדשים החרין ישנים מופתין אבל ופותין שלא נקלף עדיין אפלי היה בהן ופת טותרין אבל ופותין שלא נקלף עדיין אפלי הדשים אסורים קנקנים חדשים ולא היה בהן ופת כלל שניכר שלא היה בהן יין מעולם מתרים ישנים ומופפין פלי ישנים או מוופפים אפולד נראה חדש כיון שמוופף אינו ניכר

באר (א) כלים . כתבו הפ"ז וש"ך שבסי' זה לא נכללו כלי הנח שהם חמירי מפי אמ"ם שאין מכניסין כהם יין לקיום לפי שמשחמשין כהם יין בשפע כדלקתן סי' קל"ח: (ב) דרכן . וכ' הסור דחס חין דרכן לחח בהס יין בשעח הזפיחה ומראימם להוב . ניכר שלא נשחמש בהם אחר הזפיחה דאם היה נותן בהם יין היה ניכר: (ג) שלגו. סי' המ"ז שיש חילוק בין זפוחים לחינם זפוחים וסופח סי' ע"מ להפפיח כ"כ כש"ל ובלח"ה חין בו כח לחסור וכמ"ש סי' קכ"ג סי"ז לענין החרצנים: (ד) להקל. כ' הש"ך ומוחר בשחיה והיינו לדין הש"ם א"כ מיירי בשאין ס' אבל יש ס' פשיפא דבכל ענין שרי לדידן דקי"ל החם יינם בם' ומסחמת יש ס' כענד קליפח הכלי שלה נחסר חלה כדי קליפה וכדלקמן סי' קל"ז

קלה א שאין מכניפין וכו'. דאלו מכניסין כהם לקיום לריך קלה (א) כלים שאין כו'. בסימן זה לא נכללו כלי כנת פירוי כדלקמן סימן זה: בבין שהיה כו'. חוץ מכלי כנת פירוי כדלקמן סימן זה: בבין שהיה כו'. חוץ מכלי כנת

שכאיסור משום כיין שהם נותנים בשעת הזפיחה שאוחו היין הוה כמשליך לאיבוד אלא שאח"כ נוחנים בהם יין ואינו ניכר כ"כ ב"י בשם כתוספות וכתב הטור בשם ר"י דוקא בימיהם שהיו רגילין ליתן יין בופת שאז אינו ניכר אם נתן בהם יין אחר הופת אבל האידנא שאין רגילין ליתן בהם יין בשעת ופיתה כל זמן שהם הדשים מראיחן להוב עד שיחנו בהם יין לפיכך יכול לקנותן מהם כל זמן שסם להובין עכ"ל ... ועיקר החיסור בימיסם כוח כשנחן יין בשעח זפיתה משום שאחר כך לא יהא ניכר באם כחן כו יין וכלי שהוא מזופף מבליע בכלי טפי : (ג) ממלאן ומערן כו' . נ"ל דנקט הכשר זה לפי שהוא מועיל בכולן אפי׳ בכלי עץ אבל באמח בכלי חבן מועיל ניגוב הכוכר בסימן קל"ח סעיף ח' לענין גת וכ"ם בשאר כלים אם שייך בהו ניגוב וסטור והש"ע שלא זכרו כאן אלא עירוי גרירי בחר הגמרא פ" א"מ (דף ל"ג) בר חדח טייעה חנם נודות מישראל ורמא בסו חמרא והורו בי מדרשא דמערן ג' ימים והיינו בשל עור או חרם המבליע אפילו טפי מכלי עץ אבל בכלים שאין מכניסין לקיום לא מיירי בגמרא והפוסקים כללו אותם עם כלי עץ לענין דלא סגי בשכשוך ונקטו בהם הכשר ה' סמועיל לכולן ולא נחתו כאן לחילוק בין ניגוב לעירוי דבזה סמכו על סי' קל"ח גם בפרישה סי' קל"ח מחלק בין אבן לעץ בזה אלא שדחק לומר דכאן בהכסר סעירוי לא קאי אשל אכן והוא ללא לורך ועוד בקש שם בעל הפרישה חילוקים להחמיר בבחר כלים יוחר מכלי גת וכם דברים תמוסים דפשוט הוא בכל הפוסקים דכלים שכגת חמירי שטרודים כיין כמו

שכתבו התוספות בפרק איןמעמידין: (ד) וה"ה לכלים שלנו . פי' שיש חילוק בין זפוחים לחינם זפוחים: (ה) בעוד היין מופח . פירוש על מגת להטפיח כ"כ רש"ל וכלתו : סכי אין בו כח לאסור וכמ"ם סימן קכ"ג סעיף י"ז לענין החרלנים (ד) אם הם של עץ ואבן כו' . לה חתי לחפוקי חלה של עור שהן

בתחלה לשון העור דמפעם שנים ואילך שבעו ובב"י כתב דהסה"ח והגהמ"י שהם הי"א מפרשים בע"א והכי הל"ל וי"א שאם לא נחן בן מים אלא ב' פטמים כו' לריך עירוי ונ"ל דסבירא ליה דגם הטור מודה דבמים לא שבטו מב' פטמים דדוקא ביין שבטו מב"פ ולא במים ומ"ש בב"י דסס"ח והגמ"יי מפרשים בט"א היינו פי' דשמטחא אבל לטנין דינא אפשר דלא פליגי דלא כד"מ שכחב בשם ב"י דפליגי לטנין דינא ע"ש אלא שלפי דמפשט דברי הטור והפוסקים לא משמע לחלק בהבי כהב המחבר דברי סה"ח והגמ"יי בשם י"א והיינו דכתב דברי

ודמעם של קנקנים כיון שמכנימו לקיום אפילו לפי שעה כו' וצדיך עירוי ועתום' ורא"ש (ע"ב): [1] וה"ה לכלים כו' . שם בתוס' ולפי שיפת ר"ת כו' ואפי' לפי' ר"י שם שמתיר בשל עובד כוכבים אוסר בזה כמש"ש ור"י היה כו' ומ"מ שלנו כו' : [1] "א כו' .

בשל שכד כוכבים אוסר כזה כמש"ש ור"י היה כו' ומ"מ שלנו כו': [ן "א כו' . שם ור"ת צמו כי ולכאורה כ"ש בכלי עובד כוכבים וודשים וכנ"ל אבל לפי שט"ש בתוס' וכ' רכינו בדין כו' ולכאורה כ"ש בכלי עובד כוכבים וודשים וכנ"ל אבל לפי שט"ש בתוס' וכ' הכינו של ר": [ז] פופת . פ"מ להספרת כמש"ש ס' ב' וכנ"ל מי קכ"ם ס"א נופ"ל ס' כק"ם מ"א בד"ה: [ד] אם הם כו' . לאפוף נודות שהן רך . שם בתוס' : [מ"] כלי כו' ולפ"ז בד"ח ע"ד ב' ד"י דיודה כו' : [י] כלי כו' . כמ"ש בנ"מ מ' א' ול"פ מר כו' : לפ"ז דיודה כו' : [י] כלי כו' . כמ"ש בנ"מ מ' א' ול"פ מר כו' . שם ב' ובפירש" וופלי הדשב"א והפור דמ"ש פעם כו' קאי אשחית נ"א] כלי חדם כו' . שם ב' ובפירש" וופלי הדשב"א אומור מ"ש של ישרא תחלה אם נהן ב"פ מים ואח"כ יין נותר מון של שבר כוכבים אבל במה"ת ס' קס" פ' דקאי אתתינת מים של ישרא תחלה אם נהן ב"פ מים ואח"כ יין נוע בו העבר כוכבים אמרי אבל נהן נ"פ מים ואח"כ יין נוע בו העבר כוכבים אמרי אבל נהן נ"פ מים ואח"כ יין מותר מ"ש ואם כו' וסובר המחבר דיש לחלק בין מים ליין לכך כתב שניהם : ["ב] צריך מילוי ועירוי . רש" שם וכמש"ש א' דסהני כי אתא כו' א"ל ר"א כו' : [יב] ואם נהן ס' ושהו ומ" . תום' שם בד"ה כם כו', ולפ"ז נהגו כו' וכ' כסה"ת דהיינו רביע היים :

וכל זה בכלים של עץ וכו' לחפוקי של עור שהן רכים והופת מבליע בהן היין לכ"ע לריך עירוי: (ה) משפך. וסגי ליה בהדחה בכלי עלמו או ניגוב אם הוא כלי שלכיך ניגוב. ש"ך: (ו) לפותין . אפילו אין מכניסו לקיום ואפ"ג דלענין הגעלה קי"ל דחין כלי חרם יוצח מידי דפיו לעולם כדלעיל סי' קכ"א שחני הכח גבי הכשירו מיין נסך שחשמישו על ידי זוכן עירוי המים מקלישין פעם היין עכ"ל סלבוש: (ז) גשתמש . כ' הש"ך ודוקת כשלת היה בו יין נסך מע"ל תבל היה בו יין נסך מעל"ע אין חילוק בין שבעו ללא שבעו כדלעיל סי' נ"ג: (ה) עירוי. כ' הש"ך קשה הא מתחלה כ' דמפעם ב' ואילך שכעו וו"ל דס"ל דדוקא ביין שבעו מכ' סעמים ולא במים: (ס) גרולה. כב"י דדוקא

באין מכניסו לקיום אבל במכניסו לקיום אפילו לא נחן בחם העובד רכים והזפח מכליע כהם את היין כ"כ הטור כשם ר"ח : (1) ובדיעבד כוכבים יין אלא לפי ששה לריך עירוי כדלקמן אבל הב"ח כחב דבכלי דינם כבלי עץ. זהו לפי מה שכתב הטור ואין נוהגין כן על דין חרם אפילו מכניסו לקיום היכא דכבר שבע לבלוע ביד ישראל א"ל כלי חרם שהוא מזופף ופירש ב"י דאין נוהגין לאסור בדיעבד דאי לכחחלה הא כבר מסיק הטור בכלי עץ מזופף דבעי עירוי לכחחלה עירוי כשנשחמש בו עובד כוכבים אח"כ אלא סגי ליה בשכשוד ולה' כלי ען ואבן שאני דאינם שבעים ורש"ל פירש דמומר חפילו לכתחלה

היום הוו בלועים ממים כמו נתן בהם מים שלש פעמים [יד] " ואם הם זפותים צריכים לקלוף הזפת או כילוי ועירוי כז אפילו בשלנו שנגע בהם העובר כוכבים בעור משקה מופח עליהם (ז) [מו] (י) (ינדיענד דיכן ככלי אבן ועץ כתו שנחבאר) (כך מפרש הב"י ל' הפור): ה יז יי כלי נתר (מו) והם העשוים יח ממחפורת של צריף (פי' קרקע שחופרין משם לריף בלע"ו (יא) אלו"ם ובלשון משכמ ביים"6. רש"י) בולעים הרבה ביותר ואין

ן (ת) פי *) כלי חרס (יג) המצופים פי באבר או "ברתוכי זבובית (פירוש מפין כלי זכוכים שלה נחבשל כל צרכו והוה מן החול. מוספות) ניטו *) אם הם ירוקים (כו דינם ככלי נתר מפני שיש בו קרקע מחפירת צריף אבל לבנים או שחורים אם הם חלקים שאין בהם בקעים (א) דינם

הגה (כב) והם דכלי חרם מהני ליה עירוי היינו כדלם ושחמשו בו יין נסך רק בלוגן אבל אם השחמשו בו בחמין כלי חרם אין לו מקנה ובשאר כלים נריכים הגעלה כמו בשאר איסורים (מרדכי פרק ב'

ל כא (כג) יי כלים שמכניסים כהם יין לקיום צריכי׳ עירוי בין שלקחם ישנים מהעובר כוכבים בין שהם שלנו (מ) (יו) ונשתמש כהם העובר כוכבים ים אפילו כב לפי שעה (כד] י ומיהו בעירוי סגי להו

להם מהרה עולמית [יז] יי אפילו ביישון י"ב חדש [ית] יי ואפילו באין מכניסין בהם לקיום ואפי׳ היה : תחילת תשמישן ביד ישראל

ים ככלי מתכוח ואם יש בהם בקעים (כא) דינם ב כשאר כלי חרם שאינם שועים:

דעבודת כוכבים כשם ראבי"ה):

אפילו הם זפותים:

שהוח הנקרח חלו"ם חבל הרמב"ם שם סחר בארוכה דברי האומרים כן ופי' שהוא הנקרא טפל בל' ערבי וע"ל סי' קנ"ט ס"ב: ים ככלי מתכות. בסעיף ח' ובסעיף ח': ב כשאר כלי חרם. בסעיף ד': בא כלים שמכניסים כו' . כלומר שדרך להכנים בהן יין לקיום וכו': כב לפי שעה. דוקה בנשחמש בהן

חידושי רע"ק

(סימן קל"ס ש"ך ס"ק ס"ו) אברל הב"ח כ' דבכ"ח אפילו במכניסו וכו'. אגבי בעניי לא הבנתי דברי הב"ח מאין פסיקא לית לחלוק מסברא על רבינו הב"י. הלא מצינו להב"

הבנתי דברי הכ"ח מאין פסיקא ליה לחלוק מסברא על רבינו הב"י. הלא מצינו להב"י תוא דמסיע לו דלהדיא מנואר כן בהר"ן שכתב ליישב שיטת רש"י דלא תיקשי מההיא דאמרינן רבא כי הוי משדר גולמ" וכו' אלמא קסב" דבר שמכניסו לקיום וכו' דמשמע באין מבניסו לקיום שרי את דטלפי הוי ב"ח. יליה מסבניסו לקיום וכו' דמשמע באין מבניסו לקיום שרי אף דעלמי היי כ"ח. ולוה מפרש רמיירי בנולפי דירן התחלת תשמישן ביד ישראל ושבעים מלבלוע ע"ש הרי דנולפי מיירי בשבע מלבלוע. ואעם"כ

קאמר הש"ם שלה דבמכנים לקיום אמר הרי להדיא כדעת הב"י ולא מצינו חולק בזה על הר"ן וברור:

דמיירי להצריך ניגוב גזרו גם על הנגיעה על"ל ודבריו *) חמורים מכל לידי לדדים חדא דמנין לנו לחלק בזם כא אין לנו רמו בחלמוד מזה דבא שם כתב בש"ע ושל עץ אם ופחם העובד כוכבים כו' או סופחה ישראל ונגע העובד כוכבים כו' בעי עירוי בלא קליפה כו' הרי דבדין עירוי כחב בש"ע ג"כ דגורו על הנגיעה וכן איחא סוף סימן קל"ח בטור בשם סס"ח דבשלט ונגט בהו טובד כוכבים נסחפק אי לריך הגעלה כו' שמע מיניה דלא כדבריו דכתב דוקא בניגוב גזרו. וחו דהא כחב בח"ה מביאו ב"י בסי' קל"ח גבי גת וז"ל והא דקתני שזיפתה עובד כוכבים ה"ה אם זיפתה ישראל ועגע בו העובד כוכבים כשיש בו כדי להטפיח כו' והטעם לוה דגח כיון שאם היה חחילת חשמישה ביד עובד כוכבים היה לריך ניגוב אף הוא גארו (*) הפיק מי שייך לעיל בריש סעיף ד' וחין כחן מקומו

ביאור הנר"א

[יד] ואם הם ופותים כו'. כמשלי ס"א וה"ה לכלים כו' : [מר] ובדיעבד כו' . רל בשלנו ובמש"ש בהג"ה י"א כו': [מר] (ליקום) והם העשויים כו'. נמ' שם (ע"ב): [יר] אפילו ביישן כו'. עבו"ג והרמב"ן והרא"ש פתירין בבה"ג דר"ג מחדצנים וזנים ידורדיא: [יר] ואפילו כו' ואפילו כו'. ממש"ש אח"ו חגי כובי כו' הגי חצבי כו' כסי כו' משמע דכ"ג אפולו בכה"ג אפורין : [ימ] אף הים כו'. בבתובות ק"ז ב' איפפק כר"ז : [כ] (ליקום) דינם ככ"ג מפני כו' שם משום דמצרוף וערש" שם ד"ח ירוקא כו': [כ] (דיקום) דינם ככ"ג דליל היום אות הבלינו ורמע"ש דבונו מונות ככלי נהר דהא אין בהם ממחפורת של צרוף אלא משום דבלעי וכמש"ש דבעו מיניה מאמימר כו' דוהאי בלעי כו' התורה העידה על כ"ח כו' אלמא ממעם כלי הרם הוא אלא

דנזרו משום שמא ישחמש העובד כוכבים ויכנים בו לקיום ובסימן

קל"ח סעיף א' מבואר גבי גח דאין חילוק בין זפחה עובד כוכבים

או ישראל ונגע בו עובד כוכבים וכאב שם בפרישה לחלק דהכא גבי

שאר כלים דפסק דבעינן עירוי לא גזרו על הנגיעה אבל שם בסי' קל"ח

בכלי חרם שלכו הואיל ושבעים

כבר עכ"ל והייכו ע"פ החילוק שכתב

הטור בשם הרח"ש בכלי חרש בין

בבעים ללא שבעים ואם כן יהיו

הכלי חרם השבעים עדיפי מכלי עץ

ולע"ד א"א לפרש כן דברי הטור דהא

בשכתב הטור דין כלי הרם שהוא

בזפת קאי על מקום האוסר דהיינו

אינו שבע ועל זה כתב דנראה לדמותו

לכלי עור דבעי עירוי ועל זה כחב

דאין כוסגין כן משמע בהסוא גווכי

דמיירי לפני זה והיאך כאמר דאין

נוכגין קאי על כלי חרם שלנו דוקא

בשבע לבלוע ע"כ נראה עיקר כפי׳

ב"י דאדיעבד קאמר דוקא דאין

נוהגין לאוסרו: (ה) (*) כלי חרם

בו׳ , משמע סחם כלי חרם שלנו ולח

כמו שמביא העור דעת הרא"ש דכתב

שהוח מין חדמה כו' ולפי זה לריך

ליזהר בהנהו כדים של חרם שפיהם

קלר מלמעלה ומיוחדים ליין על הרוב

שאין לשתות בהם יין של היתר אם הם

של עובד כוכבים דתחלה נשחמש בו

עודד כוכבים ביין ולא מועיל סדחה

אבל באוחן שממלאין בהן גם מים

כוי ספק דרבנן שמא נשחמש בו

החלה במים ומוחרים בהדחה . כן

. כ"ל: (מ) ונשתמש בהם העובר

כוכבים אפילו לפי שעה, כתוכ

בפרישה דדוקא בנשחמש בהן אבל

אם נגע בשעת מפיחה לא נאסר

שבצון אינן כולעין כי אם ברקשים וכמש"ש ס"ה ב' במתני (ע"כ): (ליקום) דינם שבצון אינן כולעין כי אם ברקשים וכמש"ש ס"ה ב' במתני (ע"כ): (ליקום) דינם ככ"ג כוי דינם כשאר כ"ח כי . וכ"כ הר"ג שם ועמש"ש (ע"כ): [כב] והא כי'. כמש"ש ל"ר א' ובפרי המקום וכ"ת חמץ כי' זה תשמישו כו' ושתום ידובחים צ"ה ב' (כד"ס פירס) מיהו אין ראיה משם כו' וכ"כ בעבודת כיכבים ל"ר ב' ושם ל"ג ב' ובשבת מ"ב ב': [כב] כלים כו' אפילו כו'. בתום' ל"ג א' ובכרייתא ישראל נותן לתוכו מים ועדש" שם ובתום' מד"ח הצ"ל ע"ד ב' רבא כי כו' ושם בשם בח"ג והחילוק שבין גודות לקנקנים דוח מכניסו כו': [כב] ומיהו כו'. שם בברייתא ישראל נותן לתוכו מים ועדש" שם ובתום' מד"ח הצ"ל

כלה (א) דינם ככ"ם. ודוקה לענין יי"ר דסממים פנונן הכל לענין חמן כססח ושחר היים מימן הפיה מפילו לבנים ושחורים דינם ככלי חרם כדהיחה בח"יח סימן תפיה הבסק באין תכניסו לקיום אבל בתכניסו לקיום אפילו לא נחן בהם העובד כוכבים יין אלא לפי שעה לריך עירוי אבל הב"ח כ' דבכלי חרם אפילו במכניםו לקיום סיכא דכבר שבע לבלוע ביד ישראל א"ל טירוי כשנשחמש בו עובד כוכבים אח"כ אלא סגי לים בשכשוך וכל זמן שאינו שבע לבלוע ביד ישראל אפילו לא נשחמש בו העובד כוכבים אלא לפי שפה כמי זרוך עירוי : (י) ובדיעבד . והרש"ל כחב דאפילן לכחחלה נוהגין להחיר לשחוח בו ול"ד לכלי שן דבס"א דכלי חרם הואיל ושבעים כבר לא בלעי והס"ז סוסק כהרפ"א דדוקא דיעבד ודלא כמהרט"ל: (יא) אלו"ם. והרמב"ם כ' שהוא הנקרא עפל בל' ערבי וע"ל סי' קצ"ע ס"ב: (יב) המצופים. כתב הפ"ז דלריך ליזהר בהנהו כדים של תרם שפיהם קלר מלמעלה ומיוחדים ליין על הרוב שחין לשתות בהן יין של. היתר מס הם של עובד כוכבים דחתלה נשתמש בו שובד כוכבים ביין ולח מועיל הדחה חבל באוחן שממלחים בה גם מים הוי ספק דרבגן שמא נשחמש בו חחלה במים ומוחרים בהדחה: (יג) וגשתמש. כחב בפרישה דדוקה כשנשחמש בהן הבל אם נגע בשעת מפיחה לא נאסר והפ"ז חולק עליו מכמה ראיות שהביא ופסק דאומר בנניעה ג"כ ועפ"ז אמור במי שמכר יינו ונשאר החביות ריקם רק שמרים נשארו כו ומוכרם לעובד כוכבים שלא יקח העובד כוכבים השמרים משם כיון שהחבית יש בו מופח ע"מ להספיח וגם בין השמרים עלתם נשאר קלש יין ללול נמלא שאוסר הטובד כוכבים את החבים דהא מכניסין בו יין לקיום וילפרך החבית להגעלה או עירוי ע"ב לריך שיוציא ישראל את השמרים ועובד כוכבים לא יגע בו וע"כ נראה דגם כאן אע"ג דוקטו לישנא דנשחמש ה"ה נגע דחד דינא אית להו עכ"ל (ובנה"כ מסכים לדעת הפרישה בכאן

יד אפרים

(פימן קל"ה סעיף ה") כלי נוצר . 🛚 עשו"ם ח"ל סימן פ"א ונישב דברי סרמנ"ן דס"ל דמסני יישון לכלי נתר מפ דבמכניסו נקיום אסור אף בשכטו מלכלות ולא נשחמש בו אלא לפי שנם וחולק על הכ"ח : (שם) אפי בשלנו. פש"ך ש"ק מישר אות המוש בי חות המשר של המישר של המושר המשר של של המושר המשר של המושר בי חות המוש בי חות המושר בי חות המושר בי חות המושר בי חות המושר בי המשר אפי בשנה הלוע עדיף דל המושר אין בילי ושיר בי בי המשר אות המשר אין בילי בילי מישר אין בילי בילי מישר אין בילי בילי מישר אין בילי בילי מושר בי" מש"ל משר בי" מש"ל משר בי" מש"ל בילי מושר אין מושר אין מושר אין בילי מושר אין מושר איים מושר אין מ

(יו"ד ת"ב)

להנמילי : יא הרשביל מעובדת דבר הדת שייעל מיל שעיף ה' יב מימרא דרב יוסמא אדר אמי שם דף לינ: יג מור וכן הסכים סרשכ"ה וכר"ן מרחמר עולמית: יד הרשכ"ה: מו מימכת דרב זביד שם וכסםחים דף כ"ט: פו כסי רש"י שם: יו כפי' התוס' בשם ר"ח: יח מברייחת דקנקנים של עוכדי כוכבים וכפירם"י פס דף ליג וברייםה הגם והמחד שם דף מ"ד: ים מעוכדה דבר הדה סייפא שם דף ל"ג ומסא דרבת כי הום שם דף ע"ד פרח"ם והר"ן שם

לעולם וכן בכלי חרם כל זמן שחינו

שבע לבלוע ביד ישראל אם סיה

מכניסו לקיום אע"פ שלא נשחמש

בהן עובד כוכבים אלא לפי שעה

כמי לריך עירוי דחלו בשחין מכניסו

להיום א"ל עירוי בכלי חרם אפילו

לא שבע לבלוע אלא א"כ דנשתמש

בו ונשתהה בו יין של חיסור קלת

אבל בנשחמש בו לפי שמה סגי

בשכשוך שכ"ל ולעור"נ דבכלי חרש

שלא שבעו לבלוע אפילו לא כשחמש

בו העובד כוכבים אלא לפי שעה

לריך עירוי וכומשמע מדברי הרשב"א

שבטור: מון אפילו בשלנו שנגע

בהם העובד כוכבים כו' . סיינו

לפי מה שפירש בב"י דברי העור אבל

מהרש"ל השיג עליו ופירש דברי הטור

דאפי' לכתמלה נוהגין להתיר לשחות

בו ול"ד לכלי ען דבסעיף ח' דכלי

חרם הואיל ושבעים כבר לא בלעי

ומביאו הדרישה וכ"כ הב"ח : **ין** כלי

נתר בו'. כתכו התוספות [בעבודת

כוכבים דף ל"ג ע"ב] דתרי גווני נחר

וזה אינו דפ"ק דשבת דקאמר כלי

נתר וכלי חרם טומאתו שום ויש עוד

נתר שלישי שחין טושין ממנו כלים

אלא מכבסים בו כלים עיין שם:

ידן ממחפורת של צריף. טקורין

אלו"ון עט"ז ופרישה וכ"כ הריב"ש

סימן ת"ן והברטנורה רפ"ב דכלים

בפ"ם מכך ברייפה דף פ"ד: נקודות הכסף

וסרשב"א נח"ם: ב שור כשם אביו סרא"ש וכ"כ סרשב"א

(סימן קל"ה בפ"ז מ"ק פ') ודבריו תמוחים כו' . ופני פומר דחדקנה לנריו תמוסים דמה שהכים מהש"ע סי' קל"ה ממוס למעתים שכתב כן כב"י שם מכל הפרישה הרי מביא שם דברי בנ"י ופליג פלים ולישנה דהמור שם דחקו דחמחי לח כחני נפו גבי עירוי הכי כמו דנהם נבי נינוב ע"ם ומ"ם וחו דסה כחב בח"ה כו' לק"מ דבח"ם שם קחי בסדיה הגם של הכן דה": הלה ניגוב ש"ם דנהא נם השרישה עודה דכל פיקר כוונתו לומר דלת גזרו כולי סתי רק סיכת דלרין רק ניגוב תכל סיכת דלריך מילוי כוכבום להול וח"ם ומו דכה אפילו באין מכניסים לקיום כו' לק"מ דכחם פעמא כוא בפני שכופת מכלים בהן . מיהו ק"ל על דכרי הפרומה כסי" קל"א דהא אפילו בכלי מן שחין מכניסין לקיום וכם מוספין מכיח כטור דעם כטוסקים דצריך שירוי כשלנו שנגע כהן שובד כוככי' וכתב לכתחלה וכדענד אם נשתמש נסש כשר וא"כ היאך אפשר דכני סנח דלקתן סימן קל"ח מזוספין בשלנו שוגע בסן יציכת בתרשת וגיורת בשתי שמית ות"מ דברי ספרישם דכאן גני כלים שתכניסים לקיום וחיכם מווספים יכולין להיות אתת ואמשר גם המתכר מודם לזה ופעמת דהכת כיון

דחינו מוופף לא נזרו בנגיפה כולי סחי לבחמיר לבצריכו כנסת הגדולה

(סימן קל"ה בש"ע סעיות ו') אם הם ירוקים דינם ככלי נתר כו'. כפכ כ"י כשם סרמכ"ן וסרשב"ת ורבינו דהלשון מוחלק כשני מימרות דבכלי נתר אמריגן אין נסכ פסרם פולמית וכמני דקוניא שסרם פולמית וכמני דקוניא אערינן אסירי ואם אימא אמרינן אסירי ואם אישא שרונס ככלי נחר סים לסם לומר גם כאן אין להם שסרה עולמים אכל באתרם אסירי ששמת בלא מילוי ועירוי אבל במילוי ומיכוי מיכח שר דומים לכסי לשתי בהו פובד דאמרי' בבו לישנא דאסירי כלח מילוי וסירושו חסירי יביתום משיני ככם שיכוי ושירוי כדסירש"י וכן כחכו כל הפוסקים . תו קשיא לי דהני רבוותי שכתכו ואם יש נסם נהעים שירוי מהן פליג להו דבירוקי דינם ככלי נתר דחין להם עולמית וכחיוורי ואוכמי דאים בהו הכטופר

כל שדרך להכנים בו אבל אם ידוע

שעמד בהן יין ג' ימים לא מהני

ליה עירוי דה"ל כבוש כמבושל

כדלקמן ס"ק ל"ג ובעט"ז משמע

דאפילו ידוע שעמד בו יין ב' ימים זה אח"ז סגי בעירוי: בה כלי

עור בו'. וה"ה כל הכלים וכן משמע

ברשב"ח שם : כן בדיעבד . ובמרדכי כתב כלי יי"נ ששכשכו ביין

כשר מותר לכתחלה ונראה דר"ל

אם שכשכו מותר לכתחלה לשתות

בו ואין לריך שכשוך אחר מיהו לכחחלה אסור לשכשכו ביין והרב

אמר דבדיעבד אם שכשכו מקילין

לשתות בו: בז מים. ואם ירלה

לעשות עירוי ביין אינו כלום. טור

וכן הכיח ב"י הח"ח שכתב כן כשם

סרמב"ן וכתב בדרכי משה שאפשר

דכשכשך כ"ע מודו דיש להקל

ומשמע דגבי עירוי כודה הרב דלח

סגי ביין ודלא כהעט"ז שכחב להקל בדיעבד להחיר על ידי שכשוך או

עירוי ביין כשר כו' מיהו הייכו דוקם

מדינא דיין ביין אוסר בכל שהוא א"כ

לדידן וכשאיז ס' ביין נגד הליפת

סכלי ח"כ יש ש' וחפי' סכי לכחחלם

אסור ליתן בו יין אבל אם יש ביין

ם׳ ואחר כך נחנו בכלי יין פעם

אחרת היין מוחר בדיעבד שכבר

נתבטל טעם הכלי ביין הרחבון

וכדלקמן סי' קל"ו סעיף ה' ס"ק י"ח:

בח ב"ר שעות .' וכב"י בשם חשובת הרא"ש ואם לא יוכל לצמצם

ברגע א' לא ניתנה התורה למלאכי

בא פס כסס למנ"ן: כב פס בסס סרסכ"ל: כג פס כסס ברח"ם: כר שם אסילו לדפת לביו הכח"ם (ור"ן): כה שם כשם תשוכות חכיו הכח"ם: בר מימכה דרבי הביכה הני אבני דקייעא וכו׳ שם דף ל"ד: בז ב"י ממשמעות דברי פר"ו ופרשב"ה: פח פרשב"ה בחשוכה : כמ טור כשם ר"ם שם בחו" דף ל"ג בד"ה כסי : ל שם בנמרת הורה רב תמי כלכם למעשה וכו': לא מימר'

כנכת הגדולה

לים ז"ל דכיון דתפסי כנמ' לישנת דתסיכי ולת תמכו חין להם מהר' עולמית כמו שכתכן בכלי נתר ס"ל דחפילו בנותנין נסם מחפורת של זריף אינו דומה לכלי שכולו מחוחן העפר ובהכשר מילוי ועירוי מיהח שרי . וחיכח למידק על הרשכ"ם ורכינו בעל הפורים למה לא כמכו גם כן מחלוקת הכחב"ד והרמב"ן תו מהני להו יישון י"ב חודש או לא ואומר אני דלא נחלקו הרחב"ד והרמב"ן ז"ל בזה מלא דווקא בכלי נחר דכולו סות עשוי מנחר וכלפי טובת פד באפילו יישון לא מהכי בהו אבל במאני דקונים אע"ם שנומנין כהם נתר גוף הכלי הוא מחרם לכן מסחיין של להלריכו יישון אכל לא לומר דאפילו יישון לא מהני כהו דאפילו יישון לא ללח שנתנו בו מעם נחר כן אלח שנתנו בו מעם נחר כן נרחה לי :

יד אפרים

שהקשם עליו הרשב"ה וע"ש שכתב דסתורת ככשנות ודחי מסני בכלי נשר ודלח כדמשמע מסרפנ"ח ע"ם:

עצי לבונה

סק"מ מ"ם ולפ"ו וכו' . כ"ל בכדים ישנים של חרם יש חילוק בהם כם מיוחדים ליין חסור ליקח מהעובד כוכבים להשחמש כו יין דכלעו חחלה יין של איסור קודם ששכע מלכלוע אכל כמתלאים כסם מים סוי ססק במח קודם בשבעו לכלוע נשחתש סעובד כוככים כהם מים עד ששכעו מח"כ בכם אח"כ וויי מועיל הרחה לכן עוחר ליקח מסם אכל ככ"ה חדשים מותר ליקח מסעוכד כוככים ככל גווני אף דמיוחדים כם ליי לא היישינן כיון דמראיהן זסוב כמ"ש בסק"ב ואף כופוחים מושר האידנא דאין דרכם לתת יין כשעת ופיתה ואם הים העוגד כוכגים נותן כסם יין היה ניכר דלא הים מראבו להוב ומוחר לקנות מהם כמ"ם הם"ן מ"ק ד' : (שם סעיף מ") נודות כו' . ממ"ו מ"ק י"כ מ"ש ומכול רחיה מתעשים ככל יום בכיח ישן ולה המרונן וכו' דהוי מכניסו לקיום ולה סגי בהדה' ענביטו נקיום זכח סגי בכדתי זכר וחף דחסור ככ"ת. חף מלון תכנים לניום ולניום עילון מדיין קשה ממעשים בכל יום אך מייני בכ"ת של מספר וווות שובים בכל יום אר מייני בכ"ח שראל והיינו רשבעו מלכלוע ביד ישראל מדברים המוהרים ובאינו מבניםו לקיום אינו אסור אלא בלא שבעו כמיש ם"ד ומביח שפיר רחים תמעשים בכל יום דחי נימח דחף כדרך מקרה החזיק בהם כוי מכניסו להיום ח"כ חמחי סגי ככ"ח ששוחין סטוכדי כוכבים ככל יום בהדחה והייכו דה"ל כמ"ם כש"ך סקט"ו בתכניםו לקיום אשור אף בשבעו דלא כב"ח טבן ביק כי מים והוי ככום כמכוםל וכו'. ונ"ע עי"ל כ"ק י"ג כתב אבל הים כו מע"ל וכו' לריך מילוי ושירוי משמע דסגי כהכי

אבל אסנגע בהם בשעת שפיחה לא נאסר דגזרו משום שמא ישחמש בסם עליו לפי שעה וכמו שאמרנו נמי במכניסו לקיום שאכילו לפי שעה השבד כוכבים ויכנים בסן לקיום ויסים כבוש כו' פרישה סעיף כ"ג גזרו בו רבנן עכ"ל הרי לפניך דלמד דין גח מדין כלי שמכניםו לקיום וע"ל סימן קל"ו: כג אבל של זכוכית בו'. דשועים וקשים הם לענין זה דיגיעת עובד כוכבים חוסרת גם מ"ש דכחן לח מיירי ובליעתם מעטעת מכל הכלים. ר"ן: כד כלי שמבניטין בו'. כלומר מניגוב חלא מעירוי הוא חמוה דודאי גם כאן סגי בניגוב בכלי אבן

> ה (כה) כא יש מי שאומר שלא החמירו בשביל שמכניסו לקיום (י) אלא בכלי (יי) חרם בלבד [כו] כג ויש מוסיפים של עץ ושל עור [כז] כג ויש מי שמוסיף של אבן ושל מתכת וכן ראוי לנהוג (יא) כג (כה) כי אבל של (פי) זכוכית לדברי הכל אין מחמירים בו בשביל שמכניםו לקיום:

מ (יב) וכם כה נודות אין חשובין, מכניםן לקיום לוֹ שחרי אינם עשוים אלא להוליך בהם יין מהגת לחבית יי אבל חמת של מייעים כיון שהיין נתון בו תמיד שמיד שמערין זה חוזרין וממלאים אותו דינו כמכניםו לקיום [לא] כי אבל כוסות אע"פ ששותים בהם תריר מכ"מ אין היין שוהה בהם תמיר אלא ממלאן לפי שעה ושותה ומערה והלכך אין להם דין מכניסן לקיום (יג) כד (לב) (כני (מז) שתכניסין בו יין לעמוד בו שלשה ימים תקרי מכניסו לקיום ולכן העירוי גם כן הוח שלשה ימים) (מרדכי פח"מ ובכל בו ובחרוך כלל כ"מ דין ס"מ):

י כה (לג) 🕫 כלי (יי) עור הצריך מילוי ועירוי צריך שיוסיף עור וכיוצא בו על פיו כעין גדנפא כדי שיעלו המים על פיו או והפכנו על פיו בתוך כלי מלא מים שלשה ימים אחרים:

יא ^{[לד] כ}[©] כ"מ שאמרנו צריך שכשוך (יד) צריך להריחו ג' פעמים [לה] (נמים מכל לח ביין מפילו רונה לאסור יין שמשכשך (מור וב"י בשם הרמב"ן) ויש מקילין בדיעבד) . (כח"ח בשם י"ח) ל כל מקום שצריך עירוי צריך למלאותו כז מים על כל גרותיו ויניחם בו כח כ"ר שעות (יי) מעת לעת ל" ולסוף כ"ד שעות ישפכם

דאיכא תרתי לריעוחא מועיל עירוי הָשרת אַבֶּל אָם מיהר לערות בא' מג' ימים בב' שעות אותו היום ובפרישה הרבה בחירולים אחרים ע"ז ללא צורך: (יא) אבל של לא עלם לו כלל כו' ונראם דב' שעות הוא ל"ד דה"ה חלי שעה או זכוכית. לפי שהוא חלק מאד ולא בלע כלל : (יב) גודות כו'. בטור פחות כל שידוע בודחי שלא שמדו כ"ד שעות ומכל מקום ק"ל מ"ש - כחוב י"א בחשובין מכניסין לקיום כו' נראה ביאור דבריו שדרך העולם ואם לא יכול ללמלם דשרי דלא נחנה חורה למלאכי השרח והלא להחזיק פעמים איזה ימים יין בנוד וע"כ י"א שהוי במכניםו לקיום וחולק הטור עליהם וס"ל דלא הוי מכניסו לקיום אלא במידי דעבוי לכך אפשר ללמלם כפשוטו שישהה המים בחוכה יותר מכ"ד שטות:

וכמו שכתבהי בסעיף א' והוא פשוט .

ותו דהא אפי' באין מכניסין לקיום והן

מזופתין אמריכן ר"ם זה דאוסר

בנגיעת עובד כוכבים ק"ו במכניסן

לקיום אפי' אין מזופחין שהרי כהב

ב"י דדין מכניסין לקיום אנו למדין

מדין מזופף באין מכניסין לקיום .

ועל פי זה אסרתי במי שמכר יינו

ונשחר החבית ריקם רק שמרים נשחרו

בו ומוכרם לעובד כוכבים שלח יקח

העובד כוכבים השמרים משם כיון

שהחבית יש בו טופח על מנת להטפיח

וגם בין השתרים עלתם נשאר קלח יין

ללול נמלא שאוסר העובד כוכבים את

סחבית דהא מכניסין בו יין לקיום

וילטרך החביח להנעלה או עירוי על

כן לריך שיולים ישרחל חם השמרים

וטובד כוכבים לא יגע בו ע"כ נראה

דגם כאן אע"פ דנקטו לישנא דנשחמש

העובד כוכבים בה ה"ה נגע דחד

דיכא אית לכו ככל גווני דכא גבי גת

לקמן סימן קל"ח אסריכן מגע עובד

כוכבים אע"פ דבגמרא לא אמרו אלא

זפתה עובד כובבים אלא דחדא מילת'

הית ומסברת פשוטה אמרינן כן כמו

שכתב שם ב"י וס"כ כן הוא ואין לכו

לבדות חילוקים ודינים מלבנו בפרט

להקל כנלע"ד והרב בעל הפרישה לא

דק כאן כל סלורך גם מו"ח ז"ל חולק

עליו בזה: (י) אלא בכלי חרם ב

א"ל הא בכלי 'חרם אפי' אין מכניםו

לקיום אסור כמ"ם בסעיף ד' חירן

בתכ"א דקא משמע לן דאפילו בחרס

מחחלה משא"כ במידי דאינו עשוי לכך רק שדרך מקרה מכניסין בו לקיום לא נזרו כו לפי שעה אם משתמש בו העובד כוכבים ביין ועל זה מביא העור מחשובת הרא"ש בנודות שמחזיקין אוחם להוליך יין מנת לחבית והחירן הרא"ש בהדחה ולא חשש שמא אירע מילחא והחזיק בו יין איזה ימים ומביא ראיה ממעשים בכל `יום בכלי חרם דסגי בהדחה פירוש דמטשה בכל יום שהטובד כוכבים שוחם יין בביח ישראל בכלי חרם של ישראל ומדיחין אוחו אחר כך ולא אמרינן כיון שדרך לפעמים להחזיק בהם יין איזה ימים דהוה מכניסו לקיום ולא סגי בהדחה אלא כדפרישיח שלא גזרו בזה . ובזה מחורץ מה שהקשה ב"י של הטור אבל חמה אני של מה שהחיר הרא"ש הנודות שמוליכין בהם מנת לחבית בהדחה שהרי כלי גת הם כמו מחץ ומשפך בסי' קל"ח ולריך ניגוב כמ"ם שם ע"כ נראם דלא נתכוין ברא"ש באלו נודות רק שא"ל עירוי כמכניסין לקיום ועל זה מביא ראיה מכלי חרם כל השנה דאין לריך רק הדחה ה"ה כזה אבל ניגוב מכל מקום לריך עם הדחם: (יג) בלי שמבגיםין בו יין לעמוד בו ג' ימים בו'. פי' שמחאה ייחדו לכך כדפרישים בסמוך לפני זה אבל לא דרך מקרה שהיה שם יין ג' ימים: (יד) צריך להדיחו ג' פעמים. כן פירש ר"ח מה שאמרו בגמרא כסי בפעם ראפון ושני אסור דקאי על סהדחם שלא הדיחו רק ב' פעמים ואם כן בדיעבד אסור אי לא הדיחו ג' פעמים כיון דנקט בגמ׳ לשון אסור ואף החולקים על ר"ת בפירוש הפשט מודים לו לדינא כמו שהביא ב"י אלא האפשר דוקא לכתחלה אסורים אבל דיעבד אפשר דמוחר אפי׳ בלא הדחה כלל ביבש כמו שנזכיר בסי׳ קל"ז בסעיף א' וגם לפי׳ ר"ת אפשר דלשון אסור בגמרא היינו דוקא לכתחלה וע"ל סי׳ קל"ז ומלשון רמ"א כאן משמע אם לא הדיח כלל דאסור אפי׳ דיעבד ולא מלינו כאן איסור בדיעבד לפי דעת רמ"א אלא אם החזיק יין כשר בכלי של איסור מעת לפת כמ"ש סי׳ קל"ז כיון שאין מכניסו לקיום וגם אין ס' ביין כשר נגד הטיחה של יין האיסור שעל פני הכלי שלא הודח עדיין ובדרך זה כתב גם רמ"א בסמוך ויש מקילין בדיעבד דמשמע דבלא הדחה כלל אסור בדיעבד

בסיוטא דברייתא כו' . וכן ממש"ש ל"ש נודות כו' ונודות היינו בופותים כמ"ש בס"א : [כה] יש מי כו' . הרא"ש פ"ה סל"ב בשם הרמב"ן : (ליקום) יש מי כו' . ממש"ש ע"ד ב' ומודה ר' בקנקנים כו' ומה הפרש כו' מכלל דלרבנן הן שוין ואפ"ה בעץ ואבן יגנב

בולעין וכ"ש לכלי זכוכות וער"ג שם (ע"כ): [מ"] נודות אין כו'. בתום' הע"ל ד"ה כך בשם בת"ג הרא"ש שם וש"ם וכ"ל: [מ"] שהרי כו'. כ"ב ע"ם מ"ש בתשובת הרא"ש והביאו המור ול"ר דאמילו יותר מכאן כמ"ש בהרבה מקומת: [מ"] אבל כוסת כו'. שם ב' דבי פרוק כו': [לב] כלי כו'. למד מעירוי דהוא ג"י וכמש"ד ולכן כו': [לב] כלי עד היותר כו'. כמש"ש ע"ז כ' תובת עור הוא מיותר ומ"ם: [לד] (ליקום) כל מקום כו'. אף שהרא"ש שם כתב הקא של דוכן וכ"ב תום' שם ודוקא כו' מ"מ מיינו תום' שם מיוני שם הכיל במשש עד בי יחובת שו הוא מיתוד ביסין (כך] (ליקש) כל מקום כרי. משף שם מיתו תום' שם מיתו תום' שם מיתו תום' שם מיתו תום' שם מיתו כו' (ע"ב): [לך] במים כו' ויש מקילון כל' . ירושלמי ר' יעקב בר אחא בשם ר' יימא אמר יון שהוא אמר בשתיה ומותר בהנאה כנסו לתוך הקנקן חקנקן עצמה כיון פינהו אמר יון שהוא אמר בשתיה ומותר בהנאה כנסו לתוך הקנקן חקנקן עצמה כיון פינהו ותנו לתוכו יון אחר חיין אמר ותקנקן מחתר ותביאו מרדכי סי' אלף רנ"ר אבל רמב"ן כתב

ואי אמרת דגם עץ בעי עירוי מאי ומודה רבי גם לחכמים קשה דחה אין חומר-בקנקנים מפני שהן של חדם הידה אין חומר-בקנקנים מפני שהן של חדם ואין ההודאה ממין השעה. ""נ אבל כ' שדעת כל הראשונים אינו כן אלא כולן צריכים עירוי (פ"כ): [כַן] ויש מוסיפים כו' . לאפוקי מתכת וזכוכית דלכן אמרו ל"נ ב' מאני דקוניא חוורי ואוכמי שרי וכמ"ש בס"ז: [כַּן] ויש מי כו' . הרא"ש שם: [כַּן] ויש מ' כו' . עכא"ה מ' תנ"א מכ"ז: (ליקום) יש מ' כו' ויש כו' אבל כו' . ממ"ש מ' כו' והרא"ש שם אפי במכנימו לקיום שאינן ממ"ש ל"ג ב' תני חצבי כו' הני פתוואתא כו' ופ" הרא"ש שם אפי במכנימו לקיום שאינן

מפעם כיון דאינו מזופף לא גזרו בנגיעה כולי האי להחמיר להלריכו עירוי ע"ם): (יד) הרם . כתב המ"ז א"ל הא בכלי חרם אפילו אין מכניכו לקיום אפור כמ"ם בס"ד חירן בחה"ה דקמ"ל דלפילו בחרם דליכא חרתי לריעוחת מועיל עירוי (סו) זכובית. לפי שהוא חלק מאד ולא בלע כלל: (מז) שמכגיסין. פי'

שמחחלה ייחדו לכך אבל לא דרך מקרה שהיה בו יין ג' ימים. פ"ז. והש"ך כ' באם ידום שעמד בהן יין ג' ימים לא מהני ליה עירוי דה"ל כבוש כמבושל וכלבוש משמע דאפילו ידוע שעמד כו יין ג"י זה אחר זה סגי בעירוי: (יז) עור. וה"ה כל הכלים . כן משמע ברשב"א: (יח) שעת לעת . כב"י נשם חשובת הרא"ש ואם לא

דחם ככח חף בשתי סגמלם אם כן פמילא ככ"ח דא"י מידי דפיו לעולם אף הגמלה לא מהני והוי כמשמשו כחמין ולעיל ככ"ח מיירי ואם כן אין לו חקנה כלל ואמאי כתב לריך מילוי ושירוי הא אין לו [לו] לב והמים מותרים במ [לו] (וים (ים) אומרים המים) (מרדכי

פא"מ ובחכוך וחנודה בשם כחבי"ה) ויתן בו מים שניים ויניחם

בו ְכ״ר שעות וכן יעשה פעם שלישית [לח] ואע״פ

שלא היו שלשה ימים אלו (כ) רצופים ל אין בכָּךְ

כלום [לט] ואם ל עמדו בו המים כמה ימים ולא

שפכם לא עלו לו אלא ליום אחר (ס) ואם שפך

המים קודם שעמרו בו כ"ר שעות (מו) לא לא

(כמ) עלו לו אותם המים: כב [מא] *) (מי מלח חזקים *) פים

בהן (כב) שליש מלח וב' שלישים מים מועילים [מב] במעח לעם (סור

לסם הרמ"ה) כמו שירוי ג' ימים) (פור כסם הרמ"ם): רג [מג] לד אפילו במבניםו לקיום לג אינו בולע יותר

(ב) מכרי (כי) קליפה לפיבך אם העביר עליהם

לב מכרייכה רכל שם: דקמקנים ומכא דשרי רבינא לרבי חייא וכו' למרמי נים שכרם: לג סור וכ"כ כרשכ"ם במים: לד שם בשם שלשבים במ"ם כארוך ושכן אמר לו מורו ה"ר יונה וכ"כ המום" שם דף ע"ד בד"ה דרש רכם

נקודות הכסף

פירוי ולו"ק: (שם ס"ק פ"ו) דבאמת איני יודע פעם לתופרא זו כו' . לק פידי דמתם סדבר דכל שנשתסה כו תמ"ל סוח תפליטו ודומט לככוש וכ"כ סרח"ש בפ' חין מעמידין דככום סוי כעירוי מסליפים במע"ל מה שיכולים להפלים אכל לא כפחום שעם לעם עכ"ל והדכר פשום דכבוש לא הוי כמע"ל כסירוג וממשם זה לא כשינן שלשה שמ"ל רוומים אלא בשינן שלש פליפות זה אתר כפיון שלש שישות זה מחר זה וק"ל מיכו בלחו הכי יכול להיום דחם ישתמש בו חח"כ בהיחר לח אסריון בדיענד ולחו דוקח הכח חלח ה"ה ככל כלי סיין שנשמתשו בסןבריפכד בני הכשר כלל משום דמסקמם פירי שבים נגד מקלימה ושרי לדידן וכדלקמן מי' קל"ו: (שם בש"ע מעיף רב ברנ"ה) שיש בהן שליש כו' . לשון סטור וסרמים כסב דמסתכרם מית דמלחת סיכת דמקף מלחייםו דומיה דעיר ומוכיים שפיר דמי וחפילו לדבריו פין להמיר פלח בריטי שלח כי סיכי דמפרש גבי שכח פיכי דמי מי מלח עזים חלחה פלח כוי שכ"ל וכיל שמים מלחה פלח כוי שכ"ל וכיל שמים כוח ונ"ל כ' מלחה מים מלפח מלח וכן פוח ס שנם דף ק"ח מ"ב כש"ם שכם דף ק"ח פ"ו פרי פלחה מלה ופלפה מיה כן כוח בכל כמוסקים ובעור ומהכר גופים כאורה חיים סי' שכ"א סעיף ג' ואם כן דכרי סרב שכתב שליש שלח וכ' שלישים פים ז'ש:

דנול מרבבה

(סימן קל"ה בש"ע סעיף י"ב) כי מלח חזקים שיש בהן שליש מלח ובו'. פ' כנס"ך שמ"ם כוח נטור ונ"ל תרי מלח מלח וכן כוח בשור ח"מ סימן שכ"ח:

חידושי בית מאיר ולה כמכושל ממש : בשרך מ"ק ל"ג קרוכ נקופו) דכלי חום שאינה ב"י כוי מהני לי הנעלה. נינ ני פעמים: במם"ק הניל וכה"ג

מקור מים חיים (מ'קל"ה סעיף י"ב בהנה"ה)

ויקט אוסרים ושים. כל מלק דחם ס"ק כ"ק שסחרים וחלק דחם נמן מים כדי (סכשורו סוי כתבעל חיסור לכסחום חכל סיכא דנותן שלא לסכשיר ככלי כמים מוחרים אסילו לכמחלה והוכית ואם מדברו כרב שכחב כאן בכנסים דים אוסרים המים ולקמן מימן קל"ז ספיף ד' סמם כדברי סקור דמוחר לחת בכם מים זם דברי הש"ך וכחתת חילוקת של כש"ך דחיק כעלמותו מס שדקדק מדכרי סרכ לקמן מוחר לחם מים ושכר לכסחלם דקחי סכלי מעיקרת כתכותר שם בסדית תכל סכת רוצה בסדית תכל סכת רוצה לולה לסכשירו מ"ב המים חמורים כיון דלה נדחה מקודם לממים נחפרנים כפטיחה שפ"ע הכלי ולכן יש אוסרין שפ"ע הכלי ולכן יש אוסרין סמים וזם ברור וכיכ בספר מפחרת למשם :

נחבמל

כמ ויש אוסרין המים. נרחה דוקה מים הוחיל וחינן מחכל חלה מים גרידא מחמירין לכתחלה וכמ"ם כסי' ל"ד ס"ק י"ט כה"ג אכל משקה אחר כגון שכר ודבש וכה"ג שרי וכדאימא בש"ם ופוסהים ואף במים משמע במרדכי שם דחינם אסורים אלא כשנהנן בכלי להכשירו

ומטעמא דכיון העושה כן לכתחלה אם כים שוחם המים הים עובר על אין מבטלין איסור לכתחלה וה"ה דלכתחלה חין לשומן בתבשיל עד כאן לשונו אבל אם אירע במקרם שנתכו מים בכלי ועמדו שם זמן רב מוחרים ולפי זה שכר וכה"ג בלח"ה שרי דאין מכשירין כשכר ובזה מיושב מס שהביח מסר"ם משיקשין בגליון סמרדכי בל"ע ולפי זה מה שכחב סב"י בשם סה"ת ותוספות דמי העירוי מוחרין ליתא דהם לא כתבו אלא אמאי דאמרי' בש"ם דמותר להח שכר בכלי היין דה"ה מים ושאר משקין וייל דמיירי כשנותן בסם מים

שלא להכשיר הכלים וכ"ג דעה הרב שכ' כאן בהג"ה דיש אוסרים המים ולקמן סי' קל"ו ס"ד סחם כדברי הט"ו דמותר לחת בהן מים ושחר משקין אלא ודאי כדפרישית: ל אין בכך כלום. ואפילו לכתחלה יכול לעשות ג' ימים מפוזרים. טור ורשכ"א: לא לא עלו לו אותן המים. בב"י כתב בשם תשובת הרשב"א דגם אותו יום עלה לו אלא שמשלים ביום של אחריו אותן [שעות] שחסרו וכתב דגם חשובת הרא"ש מודה לזם אבל הדרישה כתב דהרא"ש וטור חולקים וכ"כ הב"ח דסבירא ליה דאותו יום לא עלה לו כלל דשמא שעה כ"ד גורם פליטת האיכור וכתב עוד הב"ח והכי נקטינן לחומרא וכן משמע בש"ע שחזר בו עד כאן ודלא כהעט"ז שכ' כהרשב"ה: לב מי מלח כו'. וכחב הטור ורשב"ה דשחר כל המשקין חינם מועילין להכשיר במע"ל חוץ מליר ומוריים והמחבר והרב השמיטו הכשר ליר ומוריים משום דלא שכיח בינינו : לב אינו בולע יותר מכדי קליפה. נראה דהיינו מסחמא אמרינן סכי משום שאינו ידוע שנכבש היין בחוכו יום שלם אבל אם היה ידוע שהיה יי"נ בתוכו יום שלם ה"ל כבוש וכגישה אוסר כל הכלי וכמ"ם לקמן סי' קל"ז ס"ק ט' ונראה עוד דבכל הסי' ובכל מקום דאמריכן בכלי היין נכשרין במילוי ועירוי וכה"ג היינו מסחמא אבל אם ידוע שעמד בו יי"נ יום שלם פשיטא דלריך הגעלה גמורה כל חד לפי דינו שנתבאר בסי' קכ"א כאלו נשתמש בו חמין דכא קי"ל כבוש הרי הוא כמבושל ואף להרמב"ן דס"ל דמילוי ועירוי עדיף מסגעלה דמילוי ועירוי מהני בכלי חרם ולא הגעלה וא"כ היה נראה

ציר ומוריים אבל מי מלח וש"ר אין לנו וכ' חפור שאף לרברי חרמ"ח דוקא כההיא דפי"ר רשבת (ק"ת כ' ונ' נקס"ג) שיש כו' : [במ"ת בהרא"ש שם ושיעור שהיית ציר כו' וממתברא כו' וכ"כ הפור בשם הרמ"ח אבל הרשב"א בת"ח כתב כשיעור שיומני באש יה הא בגם' מדמי או להינו הינו בשם את הו ההא בא נו שב א ניין להיין להינו פרושה שידים באש דרא בגם' מדמי להו לשריפת אש שאמרו השתא כו וע"ל מי' ק"ה מ"א: [2][(ליקש) אפילו במכנימו כו'. כ"ה לשימת התום' שמכישרין להי עידור אבל לשימת הרמב"ך דממ"ו אין מועיל קליפה ונ"כ הר"ג בפ"ג שם אבל בה"ת כ' דעירוי מועיל שדי כ' דקליפה מועיל כו' והרמב"ן ז"ל חולק בדבר . ושדי כ' הר"ג שם ראיה דרי בקליפה ממ"ש ל"ג ב' דמיתר

פתחי תשובה

פרישה ע"ש : (ב) מכדי קליפת. ענה"ט כשם ש"ך ועיון נקשוכה נו"ב סניינה חיו"ד שוף סימן ניח שכחב דדברי כש"ך נס"ק י"ג (כוכה בכה"ט סק"ו) כם טיקר לדינה דאפילו אם ממד מעל"ע מהני פירוי ע"ש ועיי בוה בחשוכם ספארת לבי חלק או"מ סימן כ' אום ה' :

סינו בדרך שזכרתי ומכל מקום נראה לי דאין לאסור בדיעבד וכמו שכתבתי בסי' קל"ז סעיף ח': (מון) לא עלו לו אותן המים. זכ דברי כרח"ם והמור סיים על זה ולריך שלשה פעמים חוץ מחלו משמע דלא מסני אפי' אם ירלה ללרף מים אחרים עם זה השיעור

שהיו מים אלו לא מהני והב"י הביא משובח רשב"א שכחב ולא עוד אלא אפי' מילא יום אחד שם שעות ויום שני מילחום שם שעוח מים חדשים וכן בפיזור עד השלום שיעור שלשה ימים מותר עכ"ל . וכתב ב"י ליישב דכרי הרח"ש עם הרשב"ח דהרח"ש לא בא למעט אלא שלא נחשוב אותו ליום שלם אע"פ שלא נחסר ממנו רק שעה אחת וכן נראה לי עיהר דהא מייתי ראייה ממקוה חסר קורטוב ואם היתה כוונת הרא"ש שלא לנרף כלל אותו השיעור אין לו ראיים ממקום וזו היא הראיים עלמה שהבית גם הרשב"ת על הדין דפחות

משעה חחת לא מהני ולשון הטור הוא חולק עם הרשב"א וכחב הב"י דנהטינן להלכה כרשב"ח ובש"ש לא זכר מזה דרשב"א משמע שפוסק להחמיר כהעור ונראה לע"ד דבדיעבד אם עשה ההכשר כהרשב"א ונשחמש בו אחר כך בהיתר לא אשרינן ליה *) דבאמת איני יודע טעם להומרת זו של העור דתם נתמר שההפסקה שהפסיק בעירוי של יום אחד גורמת שחזר הלחלוחית שהתחיל לנאת ונתכלע לחוכו ע"כ לריך שיהא מלוחלה כ"ד שעוח אף אנו נאמר מטעם זה דבעינן רצופים כל הג' ימים דהא בגמרא לא מלינו בפירום היחר במפוזרין ומנאלן להקל אלא פשוט שאין זה סברא כלל דכל שנפלט אפי' מטט מהני לנירוף למה שיפלוט אח"כ הכי נמי ביום ראשון דאין שום חילוק בפיזור של יום אחד מחבירו ובין פיזור של השעות עלמן של יום אחד וכיון שאנו מחירין מסברא פיזור הימים למה לא נחיר גם פיזור השעות ואפשר שטעם הטור כזה משום מראית עין שהרואה יסבור שום עולם ליום שלם על כן נראה דבדיעבד פשיעא דמהני ללירוף אבל ביום אחד גופיה שמערה ונוחן מים אחרים חיכף פשיטא דוה יותר טוב ואפי׳ לכחחלה רק שיכוין שיהא קלח יותר מן מטח לטח כדי למלחות חותו הומן הקלר שבין עירוי מים חלו לנתינת מים חחרים ואולי אפי׳ זה אין לריך כי כבר הביא הב"י בשם הרא"ש בחשובה ואפי׳ אם לא יוכל ללמלם ברגע אחת לא נחנה חורה למלאכי השרח כו' אלא דאפשר דהתם אנום הוא במה שא"א ללמלם משא"כ כאן

דלכתחלה דכמו דהגענה מהני בשאר כלים שנחסרו ש"י כבוש כ"ש טירוי היינו מסתמא ומטעמא דאם איתא דנבלע בו לא מהני הגעלה לכלי חרס דאינו יולא מידי דפיו לעולם א"נ מטעמא דכתב הב"ח דכדי שלא יבוא לטעות להגעיל כלי חרם אף בשאר איהורין אבל עירוי קי"ל לחז"ל הואיל ולא נבלע אלא בטון כבכ"פ אבל אם ידוע דעמד בה מע"ל לא מהני לכ"ע לכלי חרש לא מילוי ועירוי ולא הגעלה וכן מילוי ועירוי לא מהני בשאר כלים מיהו עדיין ליע שאפשר לומר שאפי' ידוע שעמד בו מטח לעח וכדמשמע מסחימת פשש' דברי הפיסקים מכל מקום כיון דלא נחסר אלא על ידי לוכן אמריכן ביה כבכ"פ ומהכי ליה מילוי ועירוי וגם י"ל דקים להו לחז"ל דע"י מילוי ועירוי נקלש טעם היין שנבלע ע"י אוגן ול"ע ומכל מקום נראה דשאר איסורין שנבלעו בצוגן ע"י כבישה לא מהני הכשר מילוי ועירוי ולא אמרו כן אלא ביין שהמים שממלאין ומערין בכלי מקלישים טעם היין משא"כ בשאר איסורין והיינו שלא החכר בשום מקום גש"ם ופוסקים הכשר מילוי ועירוי בשאר חיסורין אלא שקשה מ"ם בשא"ח סי' חנ"א בשם ראבי"ה וב"י שם בשם יש פוסקים וכ"כ בש"ע שם סכ"א דחבית של חרם שנחנו בכם שכר שעורים מוחרין בהגעלה חו בעירוי ג' ימים וחפשר לא הקילו אלא כשאינם ב"י דתו ליכא איסורא דאורייהא וכה"ג כחב בעל העיטור ומביאו הטור, סימן קכ"א דכלי מרס שאינה ב"י כיון דליכא אלא איסורא דרבנן מהני ליה הגעלה אף על גב דאינו יוצא מידי דפיו לטולם ואף לכחולקים עליו אפשר דמודה בחבית שחשמישה בצוכן וכדמשמע להדיא מדברי ראבי"ה שם דמחלק בהכי אבל בבן יומו לא מהני שירוי ובכלי יין לא שייך לפלוני בין ב"י לאינן ב"י כדלקתן סיתן קל"ו גם י"ל דבחתן יש להקל עפי בהגעלה משום דביחרא בלע וכב"ב

על הירושלמי זה דבר חדש לא מצינו לו רגלים בנמ' שלנו ולפיכך אין לחקל ולהודות כן יעבא"ה סי' הג"ב ס"ה בהנ"ה ובר"ן ס"פ כ"ה: [לן] והמים כו'. עתום' שם ב' ר"ה שרא כי': [לן] ויש אוסרים המים. משום רא"ב מבשל איסור לכתחלה ועש": [לן] (ליקום) ואם ואי"ם שלא כי'. וכ"ב בהג"א פ"ב מב"ב בר"ה וכן. אומר ר' כו' (צ"ב): [לן] ואם יעמדו כו'. כמש"ש וצריך לעין כו': [לן] ואם שפך ט'. כמש"ש מעל"ע ואמרו (מנחום ק"ב נ' ום"מ) כל שיעורי חכמים כמ' מאה כו': [לו] מי מלת כו'. הרמ"ה כתכ שמי מלה תזקים דומיא דציר ומירים ש"ד והרא"ש בתשובה והרשב"א חולקין ע"ז וכתבו דוקא

באר הימב

יוכל לנמנס ישהה המים בחוכי יוחר מכ"ד שעוח . עכ"ל הש"ך: (ימ) אושרים . כ' הש"ך נראה דוקא מים גרידא מחתירים לכחחלה אבל משקה אחר כגון שכר ודבש וכה"ג שרי ואף במים משמש במרדכי דאינם אסורים אלא כשנחנן בכלי

להכשירו דכיון שעושה כן לכתחלה אם היה שוחת התים היה עובר על אין תכסלין איסור לכתחלה וה"ה דלכתחלה אין לשומן בתבשיל אבל אם אירע בתקרה שנחט מים בכלי ועמדו שם זמן רב מוחרים ולפ"ז שכר וכה"ג כלח"ה שרי דחין תכשירין בשכר וכזה מיושב דלקמן סי' קל"ז ס"ד כ' הרב דמוחר לחח בהם מים ושחר מים בכני ומחד שם זמן לב מוארים וכב לכני לכני וכם במותן שם להכשיר הכלים או לא: (כ) רצופין. ואפילו לכחתלה יכול לשמוח ג' ימים מפוזרין. סור משקים וכאן כ' דיש אוסרין המים אלא ודאי יש לחלק בין אם נוחן שם להכשיר הכלים או לא : (כ) רצופין. ואפילו לכחתלה הרשב"א דגם אותו יום עלה לו אלא שמשלים ביום שלאחריו אותן שמשרו אבל כל הפוסקים אחרונים חלקו על זם וסבירא להו דאותו היום לא עלה לו כלל והכי נקסינן לחומרא והמ"ז כ' דבדיעבד אם עשם ההכשר בהרשב"א וושחשש בו אח"ב בהיחר לא אסרינן ליה דבאמת איני יודע טעם לחומרא זו עכ"ל (ובנה"כ כ' דהסעם פשוט הוא דכבוש לא הוי במעל"ע בסירוג ומסעם זה לא בעינן ג' מעל"ע רלוסים אלא ג' פליסות זה אחר זה מיהו בלא"ה מוסר בדיעבד ולאו דוקא הכא אלא בכל כלי היין שנשחמשו בהן בדיעבד בלי הכשר כלל משום דמסחתא איכא ם' נגד הקליפה ושרי לדידן כדלקמן סי' קל"ז ער"ל): (כב)שליש. והש"דכ' בנה"כ שמ"ס הוא ול"ל ב' שלישים מלח ושליש מים וכן איסא בש"ס שכח דף ק"ח ע"ב וכ"ל המחבר בא"ח סי' שכ"א ס"ב עכ"ל: (כג) קליפה. ב' הש"ר נראה דהיינו משממת שאינו ידוע אם נכבש היין בחוכו יום שלם אבל אם ידוע שהיה יי"ג בחוכו יום שלם ה"ל כבוש וכבישה אוסר כל הכלי ונראה עוד דבכל הסי" ובכל מקום דאמרינן בכלי היין נכשרים במילוי ועירוי וכה"ג היינו מסחמא אבל אם ידוע שעמד בו יי"ג יום שלם סשימא דוריך הגעלה גמורה כל חד לפי דינו כאלו ושחמש בו חמין דהה קי"ל כבוש הוי כמבושל ובכלי חרם לה מהני הגעלה ולריך שבירה מיהו עדיין ליש שאפשר לומר שאפילו ידוע שעמד בו מע"ל מ"מ כיון דלה נאשר אלה על ידי לוכן המריכן כיה כבכ"פ ומהני ליה מילוי ושירוי ומ"מ נראה דשאר אישורים שנבלעו בצונן ע"י כבישה לא מהני הכשר מילוי ועירוי ולא אמרו כן אלה ביין שהמים מקלישין טעם היין משח"כ שאר איסורים ומ"ש בא"ה סי' חל"א סכ"א דחבית של חרם שנחנו בו שכר שעורים מותר בהגעלה או בעירוי ג' ימים אפשר דלא הקילו אלא כשאינו ב"י דתו ליכא איסורא דאורייחא אבל בכן יותו לא מהני עירוי ובכלי יין לא שייך לפלוני בין ב"י לאינו ב"י כדלקתן סי' קל"א נם י"ל דבחמן יש להקל מפי בהגעלה משום דהיחרא בלע וכ' עוד ואם ירנה לעשות עירוי ביין אינו כלום מיהו היינו דוקא מדינא דיין ביין אוסר בכל שהו אל לדידן יכשאין ס' ביין עד קליפה הכלי א"כ יש ס' ואפ"ה לכחחלה אסור ליחן בו יין אבל אם יש ביין ס' ואח"כ נתנו בכלי יין פעם אחרח היין מוחר בדיעבד שכבר

שנוום ארתהו:לה מימרא דרבי

יותנן שם דף ל"ג: לו כרכ משי שם (י) פי שהכנים האור לחוך הכלי דכיון שהכנים

בחול כמון שבני דכיון שבנים כחור מיד וסחו נושר : לו מסקנת כגמ' שם: לח טור נשם פרשב"ח בשם גדוני המורים והות בת"ם מדין

המורים וסות כת"ם מדין הכנים סתור לתוך הכלי עד שעבר חומם ללד תוך דשרי

וכן כתב רבינו ישעיה לרפתי: (°) פי׳ ללבן חבנים בדולים

שפם מחזיקים החום יותר זמן מרוכם וכו' שם בחרוך: מרוכם וכו' שם בחרוך:

א מסח דכנה כי משדר גולפי

וכו' עבודת כוכבי' דף ט"ד:

ב מור בשם ריב"ם והב"י כתב

שהנושחת העיקר הות רמב"ן

אמרי' לעיל פי' צ"ג פק"ג . נ"ב סיינו מה שמכיא בנקס"כ

ם שנשמע מן הש"ן: (שם בפ"ז מ"ק י"ם) והקשה ב"י וכו' וגולפי הוא כלי ולא סגי

בעירוי . נ"ב עי' כתוספות בעירוי. נייב טיי נתוסטות ואח"כ בכ"י תראה קושים הכ"י היא תמוה קיימת והוא שגג בהכנת הכ"י ולא

משכי פידי

עצי לבונה

(שם סעיף פ"ר בהג"ה) ויוש סתירון וכר". סט"ז ס"ק י"ק מ"ם ומזם סכין דכרי

ית מים ומום מכין זכני רמ"ל וכו' . כ"ל דמפכם מס דמחיר רמ"ל ע"י טירוי סול בקולף סופת ובאם לאו אפי' דישבר אסור רק בכ"ר דוקא: דישבר אסור רק בכ"ר דוקא:

(שם) ואפרלן לכתחלה כו" אבנים קטנים כו". מע"ז מ"ק אבנים קטנים כו". מע"ז מ"ק י"ט מ"ם לתרן קופים הכ"י וכן הקפם מסרם"ם ומהכ"ם ועיקר הפירון מדלה סוזכר כלל דמושיל כזם עירוי מפתע כלל דמושיל כזם עירוי מפתע

למכ"ח דווקא (כן הקשה הכל קעמא מאי דאין שום כלי שאין ניתר בעירוי ואי דבאמת

מועיל כום עירוי למם לא פוזכר כלל אכל בקנקני' סוזכר

מקודם דסגי בעירוי וכ"מ מרש"י שם דף ל"ד ע"ח ד"ם לחתר שנים עשר חודש ששירש

מותרין מיד כלי חיקון ואם רנה להשתמש קודם לכן תמלחין במים כרחמרן כרי כמי כדברי המ"ו ומששר שוה

נמי כונכל סמרם"ל שכח במה נמי כונות מהרם"ל שכחב נים ליישב כדוחק ש"ם, אך מימא שלא הביא המ"ז כאן דברי רש"י הי"ל דמוכח להדיא כן דמב"ר לאו דווקא

ושי' במהר"י ן' לב שם כום:

נליון מהרש"א

צ"ל קכ"א: (ש"ע סעי' ט"ז) שישנן יב"ח שרו. וא"ת

לם מימרות דאמוראי שם

דלכתחלה עושה קלת שהייה בין מים למים ע"כ לריך שישהה אח"כ

יורה דעה קלה קלו הלכות כלי היין

אמריכן לעיל סי' ל"ג ס"ק ג': לד על ידי עירוי . ואפילו למ"ד שירוי אינו ככלי ראשון שרי הכא כיון דחשמישו בעונן חום׳ ופוסקים קנח יותר מן משיל ואז אין חשם כלל נראה לי: (בון) אבל קליפת ומס"ט הקילו נמי הפוסקים הכא בהכשר שכתב הרב: לה שרו . הזפת לא מהגי . שהופת מבליע היין בכלי ומכל מקום כל שעושה וא"ל להחיר הקשרים הרשב"א ופוסקים וכ"פ ב"י ומ"ש הטור בשם מילוי ושירוי א"ל לקלוף הזפת כ"כ הטור ושיין מה שכתבחי בסימן

דאפילו יהא כמ"ש הב"י דמדכתב הרח"ם כהווייתו משמע דם"ל דקחי גם איישון מ"מ יש לחלק כמו שחילק ברשב"ח וע"ל סי׳ קל"ח סעיף ע׳: לו מים . ואפי' יין כן הוא בחשו' הרח"ם ומביחו ב"י וע"ל סי' קל"ז

: ס"ק י"ח קלן א ויש מי כו׳. כתב הכ"ח וכדיעבד כדאי הם המתירין בחוהם א' לסמוך עליהם וע"ל סימן

שכ"כ סר"ן שם נשתו וכשם מתרים שפירשו הח דרכה בענין חחר ושכ"ג מדברי סתום': ג שם כשם רש"י ק"ל ס"ב: ב חב"ח. ול"ד לדלעיל חידושי בית מאיר

מון ומו) כלי עץ וכלי עור ומון וכלי יי חרם אפילו מוופתים (מח) ואפילו מכניםן לקיום ניתרים בהגעלה ^{[ממ}] ככלי ראשון : הגה (דך) [ב] וים מחירין אפילו לד ע"י עירוי שמערה בהן רוחחין ולגלגלן (עור בשם ר"ח וחשובת הרא"ש) וים לסמוך על זה בדיעבד (ב"י) [בא] ואפילו לכחחילה נוהגין ליחן (ימי) אכנים קטנים מלובנים חוך החבית או (°גדולים) ומוסק על המשסך ושוסך עליהם (כה) רוסחים ויורדים לחוך החביח ומגלגלו ומחשבים זה לכלי רחשון (ארוך כלל נ"ח):

מוז [נב] יש כל הכלים שישנן (ג) י"ב חרש לה שרו שודאי כלה כל לחלוחית יין שבהם [נג] ואפילו נתן לתוכם לו (מ) מים תוך י"ב חדש אין בכך כלום:

כלו שהשולה כלי יין ביד עובד כוכבים צריך להתמו . יבי סעיף אחד: א * השולח ביד עובר כוכבים כלים המיוחדים ליין צריך להחתימם [א] - בחותם אחר כדי שיהא ניכר אם הכנים בהם העובר כוכבים יין א [ב] יוש מי שמצריך ב (6) חותם בתוך חותם:

: ל"ע ס"ז במה ששייך לסעיף זה (יו) אלא שנרפה שרי דסח נתחמם החרם יפה והוה כהגעלה : ידי על ידי מתירים אפי' על ידי עירוי כו'. זה לשון הטור ור"ת החיר לשפוך בה רוחחין ולגלגלה עד שיעברו על פני כולה וכחב א"א ז"ל אף לדבריו אין לסחיר כה"ג אלא כשאיכו מזופף אבל במזופף לא מהכי הגעלה גרועה כזאת ומשמע מדבריו דהגעלה טובה מהני בלא קליפת הזפת ור"י היה מלריך להגעיל כל נסר לבדו שיכנים כלי לתוך היורה כשהיה רותחת וישפוד על כל נסר כו' עכ"ל מ"ם בדעת ר"ת לבפוך רותחין לכאורה משמע אפי' רותחין דכלי שני האמר מדנהט סתם רותחין ובדברי ר"י אמר שיכנים כלי לתוך היורה כו' ואינו כן דבהדיא איח' בחשו' הרא"ש כלל י"ט סי' י"ה וז"ל והחבית התיר ר"ח שיקח יורה מליחה מים רותחין וישפכם לחבית כו' ואף על פי שאין

זה כלי ראשון כיון שאין המים מגיעין בכולם חלח ע"י גלגול חפ"ם כיון שהבליעה ע"י לוכן היה מקיל כו' סרי דאף לר"ח לריך שישפוך מכלי ראשון דוקה ואט"ג דבגלגול סחביח מהכי אבי' מנסר אחד להרבה נסרים מכל מקום לריך שיבוא עיקר החמימות לחוך החביח מן כלי ראשון דוקא והא דנקט בדברי ר"י אחר כך שיכנים כלי לתוך סיורה לאו לאשוקי מדברי ר"ת בזה אחא אלא דקמשמע לן קולא דל"ת כיון שר"י מחמיר לשפוך על כל נסר לבד ולא מועיל הגלגול מנסר לנסר א"כ לא יועיל השפיכה אפי' מאוחו כלי עלמו כיון שפסקה הרחיחה מאחר שמעבירה מהאש קמשמע לן דאכחי מיקרי כלי ראשון וכן מבואר להדיא בדברי החוס' הביאם הב"י ומה שכחב העור בשם הרא"ש דבמזופף לא מהכי הגעלה גרוע כזאח לא חטעה לומר דוקא כהאי גוונא שהיה ע"י גלגול אבל אם שופך על כל נסר לבד מהני אפי' על ידי עירוי מן כלי ראשון בלא

קליפת זפת וזהו הגעלה טובה שזכר אח"כ דהיינו שפיכה על כל החבית לא על ידי גלגול דמהני אפי' בלא קליפה זה אינו דמבואר בחשובת סרא"ש סי' זה וזה לשונו ומה שהקיל ר"ת לשפוך כו' היינו דוקא בחביח של עד שאינו מזופף אבל מזופף בלעי עפי כדאיהא בגמרא אם היו מזופפות אסורין ואחרי כתבי זה כ"ל מתוך דבריך ששאלת במה יוכשרו אחרי קליפת הזפת זה דבר פשוט דדי להם בשפיכת מים רותחין לחוכה מחוך כלי גדול ולא ילטרך שימלא מים ג' ימים ומה שאמרת שאיכן יכולין כי הזפת איטו נדבק יפה אחר המים לזה לא ידעתי חקנה עכ"ל . הרי לפניך שהצריכו לקלוף הזפת דוקא ואט"ג דלא ידע לו חקנה ויחקלקל הכלי ולא אמר דישפוך המים מכלי גדול בכל מקום מהחבית באופן שלא יצטרך לגלגול אלא ברור דכל שהוא מזופף אין לו תקנה כלל בשום שפיכה רק לריך להכניסו לכלי ראשון שטל האש וזהו א"א והגעלה טובה דנקיט הטור היינו סחם הגעלה דבכל דוכחי שמכנים הנגעל לחוך היורה היכא שאפשר להכניסו שם ושם לא לריכין להסיר הזפת וכן משמע מפי' הב"י שכתב הגעלה טובה כלומר מכלי ראשון מהני בלא קליפת זפת ופשוט הוא עכ"ל ולא חטעם במם שכחב ב"י מכלי ראשון היינו דרך עירוי מכלי ראשון דעל זה לא היה כוחב שהוא פשוע שהרי כמעע רוב הפוסקים סברי להו דעירוי לא מהכי כלל אלא לריך שיכניסנו לחוך היורה וכמ"ש כאן הש"ע ניחרים בהגעלה בכלי ראשון אלא הב"י נחכוין שההגעלה באה מכלי ראשון שהכניסו לחוכו וזה הלשון כתב רשב"ה בת"ה הקלר הביאו ב"י סי' קל"ח דבור המתחיל כתב הרשב"א שכלי הגת כו' וזה לשונו ויש מגדולי המורים שהורו שאין כלי הגת נכשרים אלא מכלי ראשון כו' והתם קאי שיכניסנו לכלי ראשון ע"כ. כתבתי כל זה לפי שראיתי בפרישה שכתב שלדעת ר"ח אין לריכין שיערה מכלי ראשון לחבית וכבר הוכחתי שאינו כן ועוד כתב שבהגעלה עובה דנקיע העור היינו שישפור על כל נסר בלי גלגול וזם מוחר אפי' במזופף לישנא דעור בשם הרא"ם אטעיחים שכחב הגעלה גרועה כואח הוא סבר דכואת דוקא סוא ובאמח בחשובה סרא"ש כלל י"ט סי' ה' לא כתב האי חיצת כזאת אלא סחם לא מהני הגעלה גרועה וכבר הוכחנו דבמזופף לא מהני שום דבר רק קליפת בזפת ולהכשירו אח"כ אם אי אפשר שיכניסנו לכלי ראשון ואי לא עביד הכי אפילו דיעבד אסור ובזה חבין דברי רמ"ח שכתב להחיר ע"י עירוי שמגלגלין כו' בפרעי הדינים שזכרנו בסיעתה דשמיה: (יש) אבנים קטנים מלובנים תוך החבית או

ושסה י"ב חודש שרי גם כן וכ"ב הרמב"ם פרק י"א דסלכות מאכלות אסורות דקנקנים של העובדי כוכבים מותר בישן י"ב חודש ובעירוי ולה הולרך למנקט כלל שירוי שהוא שנוי כבר משח"כ אבטי דטייטא שם לא נזכר בשום מקום שיהא דינו בעירוי א"כ הא דנקט בגמרא בשרי אחר י"ב חודש סייכו דוקא ולא סגי בעירוי ע"כ אין לפרש כפר"ת *) בשרי אחר י"ב חודש סייכו דוקא ולא

גדולים וניתנין על כו' . כל"ל ומ"ש אח"כ ושופך עליהם רוחחין נראה דוקא מכלי ראשון דכל מה שאפשר לקרב לנו לעיקר הדין כן

עבדיטן לכתחלה במס' עבודת כוכבים (דף ל"ד) כתבו התוספות דאין שום כלי שלא יהא ניתר בעירוי והקשה ב"י בסי' זה דהא אמרי

בגמ' שם גולפי בחר י"ב חודש שריין וגולפי הוא כלי ולא סגי בעירוי ולא קשה מידי דאדרכה קשה ל"ל בגולפי דהיינו חביות י"ב חודש הא אמרינן בברייתא דקנקנים סגי בעירוי אלא ברור סוא דלא בעי שם בגמרא למעט גולפי מחקנח עירוי אלא בא לומר אם לא עשם עירוי

ביאור הגר"א רדש כו' אבל תרשב"א כ' דוקא כלי גת שאינן מכניסין לקיום שא"צ אלא ניגוב מותרין בעירדי אבל כלים שמבניסן לקיום שאינן ניתרין אלא בעירוי צריכין הגעלה מכ"ד ועתום' ל"ג ב' ד"ה קינסא כו' (ע"ב): [13] ואפילו כו' . כם"ש בא"ח סי' תג"א ס"ד בהג"ה: [23] כל הכלים . פור וכשיפתו שב' בכלי נתר כשיפת הרמב"ן והרא"ש שב' בס"ה:

[22] ואפילו נתן כו'. שור בשם הרא"ש בתשובה ור"ל דל"ד לפ"ש בתום' ע"ו א' בד"ה בת היונה בתום' ע"ו א' בד"ה בת יונה ברום ביונה בתום שנשום כו' דרא והמים מוחרין כמ"ש ל"ג ב': ([8] בחותם א' . שפי' מתוף כו' דמהדק דקולא אפומייהו והיינו וצותם א' ופ"ש ב" ב' נקבים ותתים כו' היינו נקב קפן שבצדו האחר שמשם מציא יין ולפי' שבו ב' נקבים צריך היונח בכ"א והכרות שא"צ אלא חותם א' ממש"ש כ"ש ב' חומץ שלנו כו' אלמא דכל דליכא למיחש לנסוכי רק משום זיוף מני בחותם א'. הר"ן בשם הרמב"ן וח"ה קע"ד א' וכ"ם בתום' שם ד"ה רבא כו': [1] ויש כו'. רש"י שם ד"ה מחיף כו' וקושיא תנ"ל תי' הר"ן דשם ליכא שבח מרובה וכמש"ש ל"ם ב' גבי פת למאי גיחרש כו' אי כי הדרי

באר הימב

נחבפל ששם הכלי ביין הראשון שכ"ל : (כד) הופת . ומ"מ כל שעושה מילוי ועירוי

ביאון שכר הסשם כם"ש משום דחבלוע בהן משהו וכמ"ש בס" קכ"ב מ"ה ומשהו סגי בקלופה כמ"ש בפכ"צ (ע"ז מ")) שאני סיכה דמשהו כו (ע"כ): [מ"] אבל קלופה כו ' בקלופה כמ"א ושל חדם כו ': [מ"ה] אא"כ המיקן כו '. עתוס' שם ד"ח קינסא כו '. ערא"ש פ"ה סל"א ושל חדם כו ': [מ"ה] אא"כ המיקן כו '. עתוס' שם ד"ח קינסא כו ' וכ' הוד"ר משה כו 'וחוא דלא כתר"ר אלתנן וכ"כ בהנ"א שם וכ"פ מש"ש ל"ג ב' קנקנים כו ' [מ"ה] כלי וכנ"ל מ"ד ומצינו הנצלה כלי " (מ"ה וע"ר ולא גרע מעירוי שאינו כו יוכל מי"ד ומצינו הנצלה כלי מ"ד ו"ד ב"ח מעירוי שאינו מים מלים אלא כ"ק ושם אל" (מ"ה) ואפולו מכניסו לקוום . פ"ב בשם הדמב"ן שכתב שאינו מיעל לכ"ח ועלה כלי : [מ"ה] ואפולו מכניסו לקוום . כ"ל דר"ד שם שאף הרמב"ן מדה מזה בכלי עץ ושאר כלים: [מ"ה] ככלי ראשון . דוקא חישב"א והר"ג וכמ"ש בש"ב דפסתום (ו" כ") ברתחין ובכלי ראשון (ע"כ): (ליקום) בכלי ראשון . כ"כ חר"ג שם בשם הרמב"ן ושכן פיר"ח נשה ארתרו ע"ג האור (ע"כ): [מ"ח כו". תוס" שם בד"ח קינסא כו': (ליקום) ויש מתירון כו'. עתוס" דעבודת כוכבים ע"ד ב' ד"ה "

פתחי תשובה

(ב) אב חודש, עיין בהשובת ברים אברסס חי"ד סי' מ' אות כ' שהביאן תומפות בנדם דף ס"ם מ"כ ד"ה היינן דהכך חדשים הם חדשי לכנם כל חודש כ"ע יום ע"ש:

א"נ לקלוף הזפח כ"כ הפור וע"ל בפי' נ"ם ס"ו : (כה) רותחים . כ' הפ"ז נרחה דוקא מכלי ראשון ובמזוסף לא מהגי שום דבר רק קליפת הזפת ולהכשירו אחר כך אם א"א שיכניסנו לכלי ראשון ואי לא עביד הכי אסילו דיעבד אסור ע"ש: (כו) מים. ואפילו יין וגם אין לריך להחיר הקשרים. הרשב"א:

בקלן (ה) הנחם. הפעם דמשום חשמים מרובה מרח ומזייף וכחב הב"ח דבדישבד כדתי הם המתירים בחוחם ת' לסמוך שליהם וש"ל סימן ק"ל ס"ב : ושלחם

שישבן יב"ח שרו. וא"ת אמאי לא נזרינן אפו תוך יב"ח כמו דנזרינן בכלי שאינו ב"י אפו בן יומו וי"ל הכא דכלה כל הלחלוחית רומה להגעלה ונזירה לא שייך אלא ביש עדיין מעם איסור אלא שנפגם ת' ג"ב מ"ת חיו"ד סימן נ"א :

מקור מים חיים (פי' קל"ז סעיף א') הישולת ובו' . מנל מס כבר וכו' . אכל אם ככר עבר והשמשש לבו אין לאסור כדיעבר ע" מ"ו ס"ק ב' כמכ וו"ל לעיל טימן קכ"ב בשף טי אסיכנו דלא קיי"ל כן אלא אף בדיעבר אסור מרא ולא הבינותר עכ"ל ולח סבינותי שם חולק על פסק רמ"ח דמתיר כדיתכד סיכח דנשתמש אף דליכה הלה הדה ספיהה כנון שהחזיל הפוכד כוכנים בו ביום וע"ו החריך שם הש"ו דלח קיי"ל כן חכל הח דמחיר שרש"ח כחן בדיעבד משמע בסדית בדברי סט"ז דשם חינו חולק ע"ז וחדרכת לקיים סכרת הרמ"ה בום. כיון דחינו חול משום בזירם כוי כמו ספיקח וכיון דודחי השחמש בו חינו חלם

נזירה כי איכא ספק נשממש בו הוי ס"ם לכן אינו מוכן לי דבלי הפש"ו כום :

הרא"ם דלריך להחיר הקשרים ל"ע מלקם ורהיפני

(כך משמע מחשובת הרח"ם)

(מד) (מד) (אבל קליפח (כד) הזסח לא מהני בכלים המכניסים לקיום)

או קלפם בקרדום הוכשרו יד יה כלי חרם שנשתמש בהם יין נסך אם החזירן

לכבשן והסיקן טבחוץ ונתלבנו אפי' לא השהם

בתוכו עד שנשר הופת (יו) לי אלא שנרפה שרי אבל

אם הסיקן (°) מבפנים יי לא מהני (מה) אלא אם כן

הסיקן כל כך ער שעבר חומם לצר חוץ כל כך

שהיד סולדת בו:

כפירושו שם בנמרת. (")'פי' כחינו פים כני של עוכד כוככים וכח לקנותו ממ:ו ד שם כשם סק"ם וכ"כ המום' םם וכמרדכי :

ש משנה מכורם כוכנים דף כ"מ וכחכמים: ב סור נשם אביו הכח"ש שם בפסקיו דלונן בלונן פולק או בולם בַמעת לפת אכל בכלי שמכניסו לקיום כשם שנאסר הכלי ע" פור כוכבים אם סכנים כו לפי שעם השנ נאסר בו יין של ישראל אפילו לפי שעם:

כנסת הגדולה

(סימן קל"ו בש"ע סעיף א' בתנה"ה) ויש לחבשירו כפי ענין ההכשר אם היה של עובר כוכבים . נ"ל סיינו כלים סנגעלים אכל כלי תרם וסיינו דוקה כששלחו מחוץ לפיר אכל מכים לכית לפי שעה מרחת ומוחר לשלחי אף לכתחלה כרמשמע לעיל כשם הערוכי דלפי ששה חין לחום ומחוץ לפיר שלריך לחתמו חם נחקלקל סחותם ומותר כלתי הגעום מו"ה כלל ל"ג אוח כ׳ וכחב הכ"ח דחין נרחה כן מלשון רנינו ופלשון כל הפוסקים. כתב ספרישה חין לפרש מ"ש רבינו בעל המורים כפי פהכבר שלריך חילו סים ישן בנים פובד כוכבים כחילו סים מעולם בכים עובד כוכנים שהכי כלי חרם שחחלת חשמישו כיד שוכד כוכבי' דינו בשירוי וכשסים חשמישו ביד ישראל וחמ"כ שולה חומו כיד פובד כוכנים סני בשכשוך אלה הפירוש הוא כאלו היה ומן ארוך כנים הטונד כוכנים בענין שודחי נשחמש כו יייכ אלא קשה לום דאים לא הני לרכינו לומר זכח לקנוחו מתור דעשמע כחלו סים מעולם של קוכד כוכבים ועכשיו רוצם ישראל לקנות תמנו . לכן זיל דרבינו אע"ג דכתב סחמא מיירי נפי בכלי שדרכו מייכי נמי בכלי שדרכו לסכנים בו לקיום ובו חין מולק דחש"ג שכבר שבע חפ"ם לריך שירוי אפילו במכנים בו יין לפי שמה כמי נזרינן דלמת סכנים כו לקיום ומ"ת מדסמם רבינו נכחה דמייכי נפי .. בנחס דמייכי נפי כנווני שכסכתי ע"כ :

חדושי בית מאיר (סימן קל"ו בש"ך פ"ק נ') ועוד שאיןכאן דפי האימור. נ"ב זם לחו דוקח שכרי ככם מוחר חסי' הנחם בשינה כשין זילוף כן דקדק סרח"ם :

עצי לבונה

(סימן קל"ו בש"ע סעיף א' בהנה"ה) ואם עבר וכו' כפי ענין ההכשר. עב"ו סק"מ ע"ם וחון ככלו זה כ"ח חכל מהש"ך כק"ג משמע דחף בכ"ח כיון דישהמש כו לפי שעם הוי כשכניםו לקיום ולכיך סכשר לכחחלה אכל כדישכד שרי דלה נשחתם כודהי והפשר בכלל זם כ"ח כו" ור"ל דחף בכלל זם כ"ח כו" ור"ל דחף בכ"ח וחין מכניסו לקיום וכיד ישרחל סים מחחלם וסוח שבע מלכלוע ולא סים זרי מילוי ופיכוי מפים דינו כמלו סים מתחלם כיד עובד כוכבים דלריך עירוי אף שחין מכניסו לקיום ועי' ככס"ג מ"ש כום נים הים לכני ביתים כות ש"ם ובוס ח"ם מ"ם כסימן קל"ג סק"ם דמוחר בדיעבד אף דסים כו מט"ל וכאן בסק"ב סחק דאחור אף דיעבד דהחם מייכי באין מכניםו לקיום וסכח בזרן פליו דפוי כמכניםו לחיות פליו דסוי למכניםו לקיום ולכש"ך הוא איפניםו לקיום שהכיא בסיתן קל"ו סק"א דאסור בעמד בו מפ"ל משום דשם נשחתש כו הפוכד כוכבים בודהי משח"כ מכה שתה לה נשחתש כו ספובד כוכבים כלל לכן שרי בדיעבר:

נליון מהרש"א (סי' קל"ו פ"ך ס"ק ג') קאביר הרא"ה רמשתה אותם מעלע בש"ך לעיל קכ"ב מק"ח:

קדו (א) ההכשר אם היה של עובד כוכבים. פי' אס כים סימן קי"ח וק"ל, דכיין מכושל או חומץ שרי בחוחס אחד של טובד כוכבים מחחילה וקנאו ישראל ממנו ואין בכלל זה דליכא למיחש לניסוך דהחם אין הטובד כוכבים יכול להחליפו אלא ביין מבושל או בחומן שהוא גרוע ממנו מעע שאם סיה שבחו של זה שאין מכניסו לקיום ואילו בזם שביה תחלם של ישראל א"ל אלא מרובם ממנו כיה חלופו ניכר ומיחפם עליו כגנב ומשום שבחא פורחא לא שרח ומזייף אבל כאן משום

השמים מרובה טרח ומזייף. הר"ן:

ג ושלחם כו' . ופהה חפילו שעה

חחת ביד טעובד כוכבים לריך

הכשר כפי ענין כו' עור וכן מפרש

ג"כ הרח"ש פח"מ גבי נודות העובד

כוכבים גרודים חלשים מוחרין ישנים

מזופפים אסורים כו' וכן משמע

מדברי המרדכי שם גבי כי משדר

גולפי כו'מכאן דהשולח חבית ריקנית

כו' וכ"כ ר' ירוחם דלריך הכשר אפי'

לא שהה בידו אלא לפי שעה וכן

משמע מדברי הרשב"א בחה"ה דף

קמ"ד ע"ב וגם הכ"ח הביא עוד

פוסקים דסוברים כן ודלא כהרא״ה

ור"ן ודעת התוספות והסמ"ק לחוין

קת"ח דף נ"ב סוף ע"ג (וכאגודה)

כתב הב"ח שחף בדיעבד לריכן הכשר

ולפע"ד אין להם הכרע ואדרכה יותר

יש לפרש לשונם דלכתחל' קחמרי ע"ש

גם מה שהקשה הב"ח מהמרדכי בשם

סיה של עובד כוכבים (°) (פור ועיין ס"ק (🛠) נ') [ד] אבל אם כנר עבר והשחמש בו (ב) אין לאסור בדיעבד (ועיין לעיל סימן קכ"ב) ה [ה] ד ואם הם חביות גדולות כותר לַתשהותן כבית העובד כוכבים אוכן יום או יומים לתקנם דבכלי נדול כזה אין (י) רגילים להשתמש בו לפי שעה:

כלו דין יין כשר שהושם לתוך כלי שלא

אא" כל הכלים האסורים מחמת יין של עובר כוכבים שהכנים בהם ישראל יין קודם שהכשירן ב *) אכור ג בשתייה וכותר בהנאה [א] אפילו הוא יבש כל זמן שלא עבר עליו י"ב חרש (א) [ב] (וחס הוח כלי שמכניסו (ח) לקיום (ב) אסור מיד) (סור בשם הרא"ש) ב ואם דנא כלי שאין מבניםו לקיום ד (ג) (והום יבש)(כ"י) לא נאסר אא"כ (ג) ממד בו יינו של ישראל (ג) הכ"ד שעות

ר"ח נבי סכינים וכחב דר"ח לא ס"ל כהטור ופוסקים הנ"ל ליחא דדוקא החם מהיר ר"ח מטעמא דכתב שמא נשתמש בהן בדבר הפוגם אבל הכא כלי היין הם וכן מ"ש הב"ח דהטור והפוסקים מודים דאין המאכל נאסר בדיעבד אם נשחמש בו בלא הכשר דאיכא למימר שמא נשתמש בהן בדבר הפוגם כו'ליתא דהא כלי היין הן אלא שי"ל דמטעם אהר מותר דכיון דלא היה ביד טובד כוכבים אלא לפי שטה א"כ ודאי. לא נבלע איסור בכלי וגם לא נשתמש בו בודאי ודי שגזרו שהכלי לריך הכשר דלפי שעם חשיב כמכניסו לקיום אבל ודאי בדיטבד המאכל מותר גם מ"ש הב"ח דיכול הישראל להשהותם מע"ל ואחר כך מוחרין אף לכתחלה דנ"ט לפנם הוא כו' הוא תמוה דדוקא בקדרות וקערות שעמדו בבית העובד כוכבים קחמר הרח"ה דמשהה אוחם מעל"ע אבל בכלי היין לא שייך נ"ע לפגם אפילו ישהנו כתם ימים וכדלקמן סימן קל"ז גם לעיל סי' קכ"ב ס"ק ז' כחבחי בזם וע"ש: ד כפי ענין ההכשר כו'. ועל הדרך שנתכחר סי' קל"ה: הואם תם חביות נדולות כו' . מיהו כחבו יש פוסקים דלכחחלם יש ליזכר בכל מאי דאפשר וכ"כ האחרונים:

כקלו א כל הכלים כו'. משמע דה"ה כלים שחין מכניסין לקיום שנכשרים בהדחה כדלעיל סי' קל"ה אם לא הדיחן ונחן בהם יין אסור בשחייה כל ששהה בהן מעל"ע אבל רבינו ירוחם כ' דאם נתייבש ואח"כ נשתמש בו ישראל בלא הדחה מותר אלא שלכתחלה לריך הדחה ומביאו ב"י וכחב וכבר כתבתי כן בסי' קכ"ו בשם קלת מפרשים ע"כ מיסו בסי' קכ"ז הביח דברי הר"ן שכתב שחם לח הדיח שאסור בשתייה וכן כתב הרשב"א בחה"א בשם הראב"ד ורמב"ן ונראה שם שכן גם כן דעתו ומביתו ב"י בסי' קל"ד: 🔼 אסור פיד. דכי היכי שנאסר הכלי ע"י עובד כוכבים אפילו לא הכניס בו יין אלא לפי שעה ה"נ נאסר בו יינו של ישראל אפילו לפי שעה . טור . וכחב בת"ה סי' ר"ח דחין חילוק בין כלי עובד כוכבים ובין כלי ישראל שבלע יי"כ: בשתייה. ואפ"ם הוסר (מדין סש"ס) בכל שהוא סיין הניחן בקנקנים זכ"כ ב"י וכ"מ להדיא ברשב"א ושאר פוסקים ואט"ג דיין שאינו נאסר אלא

בשחיים מחבטל בם׳ בדלשיל סי׳ קל"ד רס"ב ולקמן ס"ד שאני הכא דקודם שנבלע בכלי היה אסור בהנאה נמצא כשמחטרב ביין שבקנקנים איסור סכחם מתערב חלא שלפי שלא נחערב בעין רק מפליטת סכלי אינו אוסר רק בשתיים כדכתב הר"ן פא"מ ועוד שאין כאן דמי האיסור וכמ"ש סטור סי׳ קל"ד הבאחיי שם ס"ק ח׳ משא"כ החם שקודם שנחערב אע"פ שהיה בעין לא היה אסור רק בשחייה אכן מדברי הרא"ה בב"ה דף קכ"ו ע"ב משמע להדיא דיין שנבלע בכלים אינו אוסר רק בס' כיון שאינו אוסר רק בשתייה ולדבריו צ"ל דהא דאסור בשתייה היינו דוקא בדליכא ם׳ והשתא ל"ק מה שהקשה הרשב"א בת"ה שם עליו יליבא בארעא וכו' ע"ש ודוק אכן דעת המחבר מוכח כדפירשתי דהא בסעיף ב' אוסר בכל שסוא ביין ודוקא חרלנים וזגים שאינו מינו מבטלין בם' וכן משמע בסעיף ג' ובריב'ש שם דמלרכי דוקא ס' ביין סשני נגד היין ולא סגי בס' נגד הקליפות ע"ם: ד והוא יבש. אבל אם היה בו טופח על מנח להטפיח אוסר המחשרב עמו כדלעיל סי' קכ"ו. ב"י: ה ב"ר שעות.

ללן [א] אפילו כו'. ממש"ש ל"ב א' גיירה שמא כו' וששיח יבש הוא וע"כ אף בדיעבד אסור דאל"כ לא נורינן. תשובת הרא"ש כלל "ז ס" ו' ע"ש שהאריך: [ב] ואם הוא כו' ואם כו'. ערא"ש פ"ב ס"ף וכזה מתורץ קישיות תוס' ע"ב ב' ד"ה אם כו' וכן תי' נרץ שם בשם אחרים כיון שאינו מכניסו לקיום ויבש י"נ שעליו אינו אוסר אפילי בשתיה אלא שכ' שדעת הרמב"ן שהוקא במשפך שאין חיין מתעכב בו כו' ועוד בשתיה אלא שכ' שדעת הרמב"ן שהוקא במשפך שאין חיין מתעכב בו כו' ועוד ת' דאטור רמתני בתצה (וע"ל סי' קל"ג ס"ק ע"ז נליקוע נ'): [ג] והוא רבש. דאל"כ אמור כמש"ש אם יש בו עכבת ועיון לעיל סימן קכ"ז סעיף ה':

פוסקים דלכתחלה יש ליזהר בכל מאי דאפשר וכן כתבו האתרומים . ש"ך :

קרו (א) לקיום . כ' בת"ה מי' ר"א דאין חילוק בין כלי עובד כוכבים ובין

בלי ושראל שבלת נו נתר נרא האתר בתחור החמו דורא אי ליבה א ארי כלי ישראל שבלע יין נסך והא דאסור בשחיה משמע דוקא אי ליכא ם׳ אכן מדברי המחבר מוכח דלדינה דש"ם אף בדאיכה כ' אינה בטלה . ש"ר וע"ש: (צ) עסר . ובכלים שאין מכניסן לקיום שנכשרין בהדחה כדלעיל כי' קל"ה משמע מדברי הש"ך דחם לח הדיחן ונחן בהם יין חסור בשחיה כל ששהה בהן תעל"ע אבל המ"ז סטק דלדידן דם"ל דסתם יינם בפל בס' אין כאן איסור בדיעבד ואף על פי דמדברי רמ"א בסי' הל"ה סי"א תשתע שאסור בדיעבד מ"מ בסומך פל

(⊐"⊓)

כו' משא"כ כאן משום תשמיש מרובה שרח ימוייף תלכן אפילו לפי שעת גורו רבנן כו'
ועתומ' ל"מ א' ד"ח אמר כו' פירש"י כו' והר"ר כו' : [ג] ואם עבר כו' . והרא"ה בבד"ה
קנ"ה א' מתיר בשם הרמב"ן והביאו הר"ן נ"כ אבל כמר"כ שם חלק עליו [נ"כ בת"ה]
וותר דעת המר: [ד] אבל כו' . כמ"ש במי' קנ"ב מ"ש בתיה ובמקרם כו 'ועמ"ו וש"ך
שם: (ליקומ) אכל אם כו' . ער"ב בשם ברתכ"ן ורא"ח האמי בלא"ח מתר כיון שאינו אלא
משום גיורת כמ"ש קסבר כ"ד שמבניםו כו' ונ"ש שאינו אלא ספק (ע"כ): [ד] ואם
משום גיורת כמ"ש קסבר כ"ד שמבניםו כו' ונ"ש שאינו אלא ספק (ע"כ):

(ב) ושלחם . אפילו לא שהה ביד הפוכד כוכבים אלא לפי שעה והב"ח כ' דיכול הישראל להשהוחם מעל"ע ואחר כך מוחרין אף לכחחלה דנעל"ם הוא כו' והוא חמום דדוקה בקדרות וקערות שעתדו בכית העובד כוכבים הוא דאמרינן דמשהה אוחם מעל"ע אבל בכלי היין לא שייך נסל"ם אפילו ישהנו כמה ימים כדלקמן סי' קל"ז עכ"ל הש"ך וכ' הט"ז דחין בכלל זה כלי חרם דחם חחילם חשמישו ביד עובד כוכבים נריך שירוי אש"פ שחין מכניסו לקיום ואילו כזה שהיה חחלה של ישראל ח"צ אלא כמטואר סי' קל"ה ס"ד גם ססק דאפילו בדיעבד יש לאסור צכל הכלים דלא כרמ"א וע"ל סי' קר"ב ס"פ: (ג) רגילים - מיהו כחבו יש

הגה [ג] ואם עבר ב (ב) ושלחם צלא חוחם *) יש להכשירו ד כפי ענין

בשם הרח"ש וקשה לי דברי הרח"ש אסדדי דבתשובה כלל י"פ סי' ו' כ' דהאי דאמרינן סוף עבודת כוכבים וכולן שנשתמש בחם עד שלח יטכיל עד שלא יגעיל עד שלא ילבין חכי נבשר . ובו ו' סעיפים: חדא אסור ולא הני עד שלא ידיח דהיינו במקום שלריך הדחה דבזה מילתא דפשיטא הוא כיון דיבשים הם אם נשתמש בלא הדחה מותר דכוסות וקיתוכיות וללוחיות אין מכניסין בהם לקיום עכ"ל משמע דמוחר לגמרי קאמר אפילו נשתהו מעה לעח אש"ג דהב"י מייחי חבובה זו בסימן קכ"ו וכתב שם עלה דעעם הרח"ם להיתר היינו לפי שלח שהה שם מעת

> לעם אני אומר כבודו הגדול במקומו מונח אבל לא דק בדברים אלו חדה דאם יש איסור בשהם מעת לעת במידי דלריך הדחה ולא הדיחו בדרת קושית לדוכתת למה לא תנא עד שלא הדיח דבת יש איסור בשנשחסם מעת לעת ותו דהא דתני ההם וכולן שנשחמש בהם היינו בהמין דאם לא כן כשנשתמש עד שלא יגעיל או ילבין אמאי אסור הא טינן כוח אלח ע"כ בחמין ואפ"ה מוחר אם נשחמש עד שלח הדיח במידי דלריך הדחה וכאן כתב הרא"ש דיש איסור באין מכניסו לקיום אפילו ביבש אם נשתמש בלא כדחה ונשתהה שם מעת לעת ע"כ נ"ל דאין דברי ברא"ש כללו אמורין אלא בלריך עירוי ג' ימים שכחב לעיל רים סימן קל"ם בחין מכניסו לקיום אבל במידי דא"ל רק הדחה אין שם איסור כלל אפילו נשחהה מעל"ע ואין להקשות למה לא חני אם נשחמש בהם עד שלא עשה עירוי דחנא לא נקט שם אלא מה שנקע ברישת דהיינו עבילה הדחה הגעלה ליבון אבל עירוי לא מיירי שם ע"כ א"ל על זה וכולן שנשתמב כו' מה שאין כן הדחה שנוכר שם ברישא סים לו להזכיר גם בסיפא לדעת ב"י וגם סר"ן כתב כן בשם אחרים לסתיר אם לא סדיה כביאו ביח יוסף בסימן קכ"ו אלא שהרמב"ן סבירא ליה דלא מקילינן בזה רק במשפך וכיולא בו שאין שם עכבת יין ולח בשאר כלים ולרחה דהרמב"ן סבירא ליה סחם יינם אסור במשהו על כן החמיר אבל אנן דסבירא לן בעל בששים אין כאן איסור דיעבד ובסימן זה כתב בית יוסף בשם רבינו ירוחם גם כן להקל אם נשחמשו בדבר יכש בלא סדחה אפי' נשחסה מעל"ע דוק בדבריו ואט"ג דמדברי רמ"א בסי' קל"ה סעיף י"א משמע שאסור בדיעבד כמו שכתבתי שם תפשר שפוסק כרמב"ן אבל נראה לע"ד דהסומך טל דברי המקילין במידי דרבנן כי הכא לא הפסיד בפרט באיסור סחם יינם שמחוד מקילין בו במקום שיש חפילו קלח היחר כמ"ש ברא"ש בתשובה כלל י"ע סימן א' ומכ"ש בבליעת כלים דהוא קיל מפי שהרי אינו אוסר אלא בשחיים כמ"ש ריש סי' זה כן נראה לע"ד: ב) אסור מיד. דנזרו עליו אפילו לפי פעה: (ג) ב"ד שעות .

כלי הרם דחם חחילת השמישו ביד עובד כוכבים לריך עירוי חע"פ

כמבוחר סימן קל"ה סעיף ד' : (ב) אין לאסור בדיעבד. למיל

סי' קכ"ב סעיף ט' הארכנו דלא

בי"ל כן אלא אף בדיעבד אסור :

קלן (א) ואם הוא כלי שמכניםו

לקיום כו׳ . בטור כתוב כן

ביאור הגר"א

114

נ שם כשם הרשכלת וליינתיו ג"ל לפיל כסי' קל"ד ספיף ה': ד שם כשם הרשכלת: ח הריכ"ש

מקור מים חיים (פימן קל"ו בשו"ע מעיף ב') אם דרך ענבים וכו'. עיין כדכרי מלן הכ"י דכ' דים לתמום על דין זם מהל דגרםי' סוף עכודם כוכנים ע"ר בול דאמי לקמים דר' חיים א"ל הכ לי גברא דדכן לי מעלרמאי א"ל לרב זיל כסדים והוא דלא מצווהא עלי ככי מדרשת ופירש"י דלת מצווחת פלי לפפותו כהכשר שלא תפסיד את יינו ונמלא לווח שלי וע"ש דדחק לתרן.ולענ" לחרך בפשיטות דכא דכתבו דכתרלנים והוגים מנטלין סיין של איסור היינו דווקא מסני שהוא אינו מינו והיינו אליכא דהלכמא דקיי"ל ממרא הדמא כעכים דפנ"ע דקיי"ל שמח לחוד וכחי שמח לחוד וכמסורש בר"ן ס"ם בחרח כוכבים יא קנ"ה ע"א אבל לאביי דם"ל דאולינן בתר טעמא חד מינא הוא ואינו מועיל החרצנים והזגים לגעלו א"כ משם כ"מ דלמא איכא מאו דם"ל כאביי דאויל בתר סעמא והו"ל חד מינא והיינו דהאמר דנת מנווחת פלי דלמת חיכה מחן דמחמיר כחביי ונחסר בחמם סיין ועי' חוס' עבודת כוכבים דף נ"ו ע"ב ד"ה אבל החזיר גרגמי וכו' דמסקי דר"ה ס"ל כחביי ומה"מ דחתחי לח תבשל החרונים טיין של חיסור ועי' ע"ו ס"ו בהום' ד"ה ורכא אמר וכן' דאליכא דכבא ליסא דחוקים דאמר כמיני מסיקה שנו הואיל ורחוים למחק הקדירם וממילח לפירש"י כ"ל דחזקים חיכו כרבא רה כאביי דאזיל בסר דחוקים סוח כנו של כ"ת כידוע וככל מקום אב וכנו בשיטה אחת חולי :

עצי לבונה

(סימן קל"ז סעיף בהגח"ה) ולא אנ דנאסר כו' . עש"ן נאסר כו". מש"ך ס"ק ל מ"ם דמכניםין כו לקיום נחסר מיד אף בצורן (וב"כ לעיל סק"ב) אלא בשעם דאף מה שיוצא דרך הנקב יש לפולס ס' נגד הקליפה ומהפ"ז ס"ק ד' משתע דאף דאין ס" כשמם שיולת דרך הנקב מ"מ כשהורק תחר כך כל היין תו נתחבר סימר אל סימר ומבטלין קליפת סנקב בם׳ של סיין והש"ך ס"ל דים בשעת מעשם כפיונה דרך הנקב ס' ועמ"ם כסק"ם כידום שעמד בו מע"ל נחסר כל בכלי וחם נחן בו יין כטר אסור אף לדידן דאין בכל הכלי ס' נגד הכלי ואין מתירין רק בסתמח דחיכה ססיקי טובח ויש ס' נגד שונח ויש ס' נגד סקליסס ואף דהש"ך כתב לעיל סי' הכ"ד בחר דחין סיין חסור מדינה חלה בשתיה חז מותר לדידן חף בשתים במקום הפסד היכ הכח אף מדינה חינו חוםר פליטם סכלי אלא בשמיה כמ"ש המחב' בס"א ואמאי אוסר לדידן דליכא ס' ומשמע אף במקום הפסד ול"ל כמ"ם הש"ך סק"ב כיון שקודם שנכלע בכלו כים שבור אף בטנחס וכו' א"כ מש"ם חסור לסמחנר בכ"ם וכ"ל לרידן לריך כ' אף דמוסר כשתים וכה"ב מלינו בסימן קל"ח נש"ך ס"ק ט"ו שמחלק דחף לדידן חסור בשחים ובסי קכ"ד ס"ק פ"ח פ"ם ובסי לרול מלק חף לפנין ום

חידושי בית מאי<mark>ד</mark>

(סימן קל"ו ספיף ז' בש"ך ב"ק י"א) עוון בו . ופיין מתי כט"ו שכתב וחף פל פי מכשפה ולו' לדבליו סים קשם משל חנ"י שלה במקום כססר גדול. ועיין ש"ך סימן נ"ט ס"ק מ"ו וסי" קל"ד

גליון מהרש"א

(סימן קל"ז פ"ך ס"ק ט') וכבר נתבאר נסימן ס"ס כו' דבבישה אוסר כל הכלי. עיין

משום דלוכן בלוכן פולם ופולם במשח לשת . הרא"ש: ד ואם דלוכן לא מפלים בפחות מזה : (ד) אבל אסור להוציא היין כו'. היה ביין בו'. היינו בשלא נחכוין לבטלו דאם נחכוין לבטלו בב"י כחוב דום דותא אם ההיחר כא מחמת החרלנים והזגים לפיכך אסור דקי"ל אין מבטלין איסור לכחחלה ואם בטלו אינו מבוטל נאסר היין דרך הנקב וצריך שיטשה נקב חדש או יוליא היין מלמטלה כדלעיל סימן צ"ע . ב"י . ודוקא אם כבר נאסר היין אסור כ"כ ב"י בשם חה"ה אבל אם ההיחר מחמח מים שנחערבו ביין

יש במים ז ששה (י) פעמים ח [ה] כנגר מ (א) קליפת

הקנקן כותר אפילו בשתייה:

הגה [1] וטיין לעיל סימן קל"ד דאסילו אין בו מים בפל כם' [1] ואין

ב (ת) ד אם דרך ענבים בגת של עובד כוכבים שלא

ם' כנגד קליפת הגת (ד) אכל אסור להוציא היין

דרך נקב שהיין של עובד כוכבים יורד בו שהנקב

אמור והיין היוצא משם צלול מבלי תערובות

: החרצנים

רגה [ש] ואם עבר והוליאו דרך הנקב נראה לפי מאי דקי"ל דסחם יינס בפל בס' כדלעיל מי' קל"ד דכאן ג"כ כל היין (ה) שרי יינס בפל בס' כדלעיל מי' קל"ד דכאן ג"כ כל היין (ה) שרי יינס בל בס' דנאסר כאשון כאשון (ה) וע"ל סימן ל"ע :

ג יין שניחן לקנקנים של עובד כוכבים שלא

אחר מרובה שהיה לו בקנקגים אחרים כשרים

[יא] אם יש (ו) יב ביין השני ס' (י) כיין הראשון

הכל מותר אפי' בשתייה (יב) ואם יש יג ביין השני

הוכשרו ואחר כך הריק אותו יין ועירבו עם יין

חילוק בין בכלים החסורים (ב) משום יין נסך בין שהם ד בני

(ד) יומן או לא (עור וחשובת ה רא"ש והר"ף סוף עצודת כוכבים) :

הכשירו מותר שהרי החרצנים והזגים יש בהם

לכוין לבטל ובכסחי גוונח מיירי חשובת הרשב"א שהביא ב"י בסימן קל"ד (וכן פירשום הד"מ וב"ח וסשיגו על סב"י שם) אבל מוחר לכתחלה ליתן מים ביין כדי שאם יתערב בו אח"כ שום איסור יתבעל במים כדכתבו המרדכי והפוסקים בשם ר"ת שהנהיג בני עירו לערב קיחון של מים בכל חבית שאם יקרה שיתערב מעט יי"ג להתירו וכן כחב ב"י והאחרונים בסי' קל"ד דבכה"ג שרי: ז ששה פעמים. וכחב הרשב"ח בחשוב' דאף ביולא דרך הברוא שבחבית מותר דפליטת הברוא הוא מחבטל במים דכל יין שיולא יולאים עמו סמים המעורבים בו ומבעלין איסור הבלוע בנקב הברזא וכב"י ומ"מ אפשר דלכתחלה אסור להוליא דרך הנתב הברזא משום דהוה כמבטל לכתחלה והב"ח השיג עליו שאין זה מבטל איסור לכחחלה כיון שחץ כווכחו חלא להוליא יין ולא כדי לבטל החיסור שבנקב והכי חמרינן לעיל סי' פ"ד ס"ק ל"ה וסי'קט"ו ס"ק כ"ח: 🎵 כנגד 'קליפת כו' . בכל

הקליפה משערים ולא במה שיולא מן הקליפות ב"י בשם חשו' הרשב"א ור"ל משום דלא ידעיגן כמם נפיק כדלעיל סימן ל"ח וכמס דוכחי : מ קליפת הקנקן . שאין סיין נכלט אלא כדי קליפה שמקלפים העץ ברהיטני (כדלעיל סי' קל"ה הי"ג) רשב"א ומביאו ב"י וריב"ש סי' קל"ג ומשמע דאפי'כלי שמכניסו לקיום דינא הכי וכן משמע בפוסקים דסוף עבודת כוכבים וכ"כ הב"ח ומשמע עוד מדבריהם שם דאפי ידוע שעמד היין שם מעל"ע אינו נבלע יוחר מכדי קליפה דהא כ"כ גבי חבית של עובד כוכבים שדרך היין לעמוד שם זמן מרובה מיהו כתב הב"ח דלר"ת והרא"ש בכלי שמכניסו לקיום בולע יותר מכדי קליפה ולריך ם' כנגד כולו ע"כ (מיהו אינו מוכרח לפי שכ"כ לתרץ קושיית הב"י ובלא"ה לק"מ דמחני' אתיא כמ"ד מין במינו לא בטיל כמ"ש החוס' והרא"ש ס"פ בחרא דעבודת כוכבים כמה משניות כן לר"ת ש"ש א"נ הרא"ש מיירי בזמן

סזם) ואפשר דסיכא דידוט שעמד בו מעל"ע כ"ע מודו לר"ח דאע"ג דחביות וכלים שמבניסים לקיום דרך הוא לעמוד בהן מעל"ע מ"מ מידי ספיקה לה נפקה וסחם יינם הוא מדרבכן וה"ל ספק דרבכן לקולא ועוד דביי"נ מקילינן טובא בכמה דוכחי ועוד דאיכא כאן ספיקי טובי דלמא לא נחן בסן יין כל פיקר או נחן בסן יין מבושל וכה"ג אבל בידוע שפמד בו מעל"ע הרי נעשה כבוש וכבר נחבאר בסימן ס"ם ס"ק ס" ובסימן ל"ח ס"ק י"ג' דכבישה אוסר כל הכלי וכן בדין כיון דכבוש הרי הוא כמבושל ולפ"ז בכלי שידוע שעמד בו יי"ג מעל"ע ולחכו בו 'אח"כ יין כשר היכא דאין בו מים אסור דהא לריך לשער בם' נגד כל הכלי ואין במה שבכלי ס' נגד הכלי כדלעיל סימן ל"ג ס"ק א' והרב דכתב דבטל בם' היינו בסחמא שאין ידוע שעמד בו מעל"ע דאז אע"פ שהוא כלי שמכניסין בו יין לקיום סגי בקליפה ויש במה שבכלי ס' נגד הקליפה וע"ל סימן קל"ה ס"ק ל"ג : י בגי יומן . דאפילו אינן ב"י אוסרים דלא שייך נעל"פ אלא בהבשיל אבל לא בכלי היין דאדרבה כל שמחיישנים נ"ע לשבח כ"כ הפוסקים (והריב"ש סימן חל"ג וח"ה סימן ר"א) : יא ולא אמריגן דנאסר ראשון ראשון. כיון דלוון הוא כ"כ העט"ז ולא נהירא דא"כ אפילו למ"ד סחם יינם בכל שהוא לישחרי וכן הרשב"א וטור כחבו בהדיא דאסור בדיטבד אלא ודאי אע"ג דלונן הוא מ"מ הגח דמי לכלי שמכניסין בו יין לקיום דנאסר מיד בלונן כדלעיל אלא הטעם הוא דהקליפה של הנקב בעל בס' דמה שיוצא דרך הנקב יש לפולם ס' נגד הקליפה דהא הרשב"א והטור גופיה לא אסרי אלא משום שהיין יולא שם ללול ונאשר בכל שהוא אבל אם היה יולא שם עם סחרלנים וזגים היו מחירו' משום שיש ם' נגד קליפת סנקב וח"ב לדידן דקי"ל דסחם יינם בעל בס' חם כן בכל ענין שרי וזה ברור: יב ביין השני ס' ובו'. דכיון שהיין הראשון לא נאסר אלא בשהייה אינו אוסר בכל שהוא ריב"ש שם "וכדלעיל סימן קל"ד ריש ס"ב והא דלא סגי בם' נגד בקליפות דכת ודתי ביין שבכלי ת' כות ברבה יותר מבקליפות והקליפות נמי חין חוסרים חלת בשתייה ביינו משום שכיון שתודם שנבלע היין בקליפות היה אסור בהנאה א"כ הקליפות אוסרים במשהו ואפילו היה ס' ביין הא' נגד הקליפות היין הא' אסור בשתייה אלא כיון

[T] ואם היה כו'. כמש"ש ע"נ א' וכנ"ל פי' קל"ד ס"ד: [ה] כנגד כו'. כמש"ל פי' ק"ה פי'ג: [ו] ואין דולוק כו'. ערש"י ע"ד ב' ה"ה דלא פו" מעצרתא קרוב לשנה שלא דרך בה ומהא דאסור לעשות שפיח כנ"ל. תשובת הרא"ש שם ותפ"ש פו' כפ"ג פ"ג פ"ג (נ"ק" פ"): (ליקופ) ואין חילוק כו'. ר"ג כמוף עבודת כוכבים שם ותפ"ש מכש" ע"ה ב' וכולן שהשתמש כו' ופי' הר"ג בשם אחרים שלא הפבילן שלא הריחן וכוסות תשפישן ביין הוא אבל הר"ג דהת דאף לפ"ד דוקא פיתה שלים הכלי נשם אבל לא הבליע שכל שנתישן יותר משביח תוא (ע"ב): [ה] אם דרך כו'. עתום' ג'י ב' ה"ה אבל כו': [מ] (ליקום) ואם עבר כו'. רמ"ש תום' פ' א' ד"ה אר"ם. וג"ל

פתחי תשובה

כלל (א) מישת. מכס"ם סוף ס"ק ד' נכס ש"ן ושי נסשוכה ח"ל סימן ש"ה שמחיר בכל שנין דאין אופר יותר מכדי קליסה ועיין גוה כסשוכה אח"ח פנים מחירות ה"א סימן כ"ג ובשו"ח שמר וסתלי סימן ו' באמנש הסשוכה . ועמש"ל הימן קל"ה סק"ב : (ב) משום י"ג . ש" במג"א סימן מנ"א ס"ק מ' דכיין שרף נש דינא הכי ע"ש אכן בחשוכה מכח מסה אכון ח"א ס" נ"ו לא משמע הכני ש"ש וזו"ק ומ"מ דכרי סמון אברהם שיקר. שונ מנאמי כמשוכה ומים כי חוד מיסודה מניינל חלק יו"ד סימן ל"ד בל בלחלם מסשוכם שכמב דדברי ססרמ מ"א כסימן ל"ו לאו דסמכא מינסו. ובעובדא דידים כיו כמס ספירים לכן לא תש הרכ לדקדק כ"כ עכ"ד וע"ש בסימן ס"ו. ועיין במשוכת שב יעקב סימן ל"ג שכתב דום דוקא בכלי ען או מכם אכל ככלי מהכות אף יין נמגם ע"ש שסמיר בספ"מ יי"ש שושרף משמרי יין בדוד או מכם אכל ככלי מהכות אף יין נמגם ע"ש שסמיר בספ"מ יי"ש שושרף משמרי יין בדוד

ו (ד) יואם היה ביין מעורב קיתון של מים אם

כמ"ש בסעיף א' והוליאו דרך הברזא מותר דכל יין שיולא יולאים פמו מים המעורבים בו ומבעלים איסור סבלוע בנקב סברזא וכ"כ סרשב"א בתשובה דפליטת הברזא הוא דבר מועט ומתבטל תוךהמים ומ"מ אפשר דלכתחלם אסור להוליא דרך נקב הברזא דהוה כמבעל איסור לכחחלה עכ"ל משמע מדבריו דבהיתר שע"י חרלנים אפי' דיעבד אסור אם הוליא דרך הברזא ונראה טעמו דאזיל לטעמיה דסתם יינס אינו בטיל בס' כמ"ש בסימן קל"ד גיהאי שנאסר מחמת כנקב של ברוא כום כסחם יינם אבל למה שכתב רמ"א שם דבטיל בששים ה"כ בטיל כשהוליא סיין דרך הברזא ואע"פ שבשעה שיוליא אין בו ששים נגד הקליפה של סנקב מ"מ חח"כ כשהורק היין נחחבר ביתר אל ביחר ומבעלין קליפת הנקב בס' של היין וזהו שסיים רמ"א דכאן כל היין שרי כו' . ובמ"ש הב"י בהיתר שע"י המים דלכתחלה אסור דרך הנקב חולק עליו מו"ה

מים כדי שעור ששה חלקים כנגד קליפות האסורים ז"ל דחין כחן מבטל חיסור לכחחלה שאין כוונחו אלא לסוליא סיין ולא לבעל האיסור שבנקב ע"כ מותר אפילו לכתחלה ולי נראה דדברי ב"י נכונים דאע"ג דתצינו סברא זו דאין סכוונה לבטל האיסור בסי' פ"ד סעיף י"ג גבי נמלים שבדבש שמותר לסננו וכן בחולעים שבחטים ולא הוי מבעל לכתחלה שאני סתם דא"א בענין אחר משא"כ כאן דאפשר לעשוח נקב חדש או להוליא דרך פיו למעלה כל שמוליאו בדרך שיש בו חשש איסור מהרי לכתחלה ואסור לעשות כן וכן מוכח מחשובת הרשב"א שזכרנו בסי' קל"ד סעיף ה' אם נתן יין כשר וכו' דכ' שם דהוה מבעל לכחחלה סיינו ג"כ שאפשר בלאו הכי: (דן) וע"ל סימן צ"ט . כל"ל ור"ל מדין אין מבטלין איסור לכתחלה: (ו) ביין חשני ס' ביין

הראשון בו' ! זהו לפי פסק ריב"ש בסי' הל"ג מריה דהאי דינא שס"ל

שאינו אוסר אלא בשתייה אינו אוסר היין השני רק בס' וע"ל ס"ק ג': יג ביין השגי סים בו' . ולא אמרינן חהיכה נעשית נבילה כדלעיל סי לר"ם ללישנא דלא אסר כו" וראשון ראשון נאסר היינו לסברא דאף מתם יינם במשתו ומ"ש וראשון ראשון נאסר משום דל"ת שהודה במשקה ראשון היוצא והשני מותר אם שפך לתוך כלי אחר וכמ"ש בירושלמי הנ"ל שכ' בסי' קל"ח ס"א קס"ל דלא שהרי שפך לתוך כני אחר וכם"ש ביורשכם: ווביד שכי בסי קליח ס"א קסיך דקא שהרי הראשון והשני אסור שנוע בראשון והשלישי בשני והירושלמי לא קאמר אלא בעירו הראשון והשלישי בשני והירושלמי לא קאמר אלא בעירו ג'י וכס"ש באן בס"ה נ"ש (סוף ס"ק ס") (ע"ב) : [י] ולא אמרינן כי. ע"ל מי צ"ח ס"ד בהנ"ה וסי צ"ד ס"ב יין שאינו אסור כו'. כמש"ל מי קל"ד ס"ב יין שאינו אסור כו'. שם: [יב] ואם יש כי'. כמש"ש ע"נ א' וכלישנא בתרא דלא בעי תחלה כמ"ש הרשב"א רש"ם וע"ל סי קל"ד ס"ד אבל בלא מים א"א לשער בס' ננד היין הבלוע בקליפה שאאתו

באר היטב

דברי המקילין במידי דרבון לה הפסיד. עכ"ל: (ג) פעמים. כ' הרשב"ה בחשובה דאף ביוצא דרך הברזא שבחבית מוחר דכל יין שיוצא יוצאים עמו הפים התעורבים בו וכב"י ומ"מ אפשר דלכמחלה אסור להוציא דרך נקב הברוא משום דהוי כמכסל לכחחלה והב"ח השיג עליו שאין זה מבעל איסור לכחחלה כיון שאין כוונחו אלא להוציא יין ולא כדי לבטל האיסור שבנקב והכי אמרינן לעיל סימן ס"ד סי"ג עכ"ל הש"ר והמ"ז חולק על הב"ח דל"ד לסי^י פ"ד דשאני החם דא"א בענין אחר משא"כ כאן דאסשר לעשות נקב חדש או להוציח דרך פיו וכו' ע"ש גם מוחר לכחחלה ליחן מים ביין כדי שאם יחערב בו אחר כך שום איסור יהבטל במים כ"כ הב"י

והאחרונים בסי' קל"ד: (ד) יוסן. דלא שייך נסל"ם אלא במבשיל אכל לא בכלי היין אדרבה כל שמחיישנים נ"ס לשבח והיכא שידוע שעמד בו יין מעל"ע משמע מדברי הרשב"א וב"י דאס"ה אינו נכלע יוחר מכדי קליפה ואינו נראה דהרי משה כבוש וכבישה אוסרח כל הכלי ולס"ז בכלי שידוע שעמד בו יין נסך מעל"ע ונחנו בו אח"כ יון כשר היכא דאין בו מים אסור דהא לריך לשער בס' נגד כל הכלי ואין במה שבכלי ס' נגד הכלי כדלעיל סי' ל"ג והרב דכ' דבעל בס' היינו בסתמא שאין ידוע שעמד בו מעל"ע דאו אסילו כלי שמכניסו לקיום סגי בקליפה ויש במה שבכלי ס' נגד הקליפה. עכ"ל הש"ך: (ה) שרי. דהקליפה של הנקב בטל בס' דמה שיוא דרך הנקב יש לעולם ס' עד הקליפה. ש"ך: (ו) ביין. כ' המ"ו לפי מאי הקי"ל דסתם יינם בעל בס' אין אנו אריכין להוראה אאם אאם אם יש בין ככל

יורה דעה קלז הלכות כלי היין שפתי כהן באר הנולה מורי זהב

ג'כ יד מותר הכל בשתייה ואע"פ שלא היה מים

ביין הראשון:

ד [יג] י כלים האסורים מחמת יין של עובד

שָׁכַרְ מַזֹּ בִין שאר (י) משקים יובלבר שידים בתחלה

לחלוחי היין שעל פני הכלים (ח) יז [יד] חוכן

(ג) מותר (ח) למלוח בהם:

ה [מו] " אם נתן יין בכלי אסור יח לא נתיר לתת

בו יין פעם אחרת עד (יי) שיכשירנו:

בוכבים (ז) מזו *) מותר ליחן לחוכם בין מים בין

במשוכם : ו מהם דרבינה שרי לים לרכי חיים לחיבמם כים שכרת וכו" שם דף ל"ג ושר" רש"י משום דמנטל ליה למשם דתמכה : ו מרשכ"ה כח"ם סתרוך : ח סרשכ"ה כתשוכה :

נקודות הכסף

(מימן קל"ז כפ"ז ס"ק ו") אלא אם יש בין הבל דתיינו יין הראשון הושני כו". זם תינו ולק"מ נודמי לריך כיין כרחשון לתודים פ" דחל"כ טיין סרחשון כ"ג דחלים פיין סראשון נינ וצריך אחים ביין סשני סי עד כל סיין פראשון דהא פיים לפ כתכו הפוסקים גני יין כיין לת כיל הלם מסיפם דכיון לא כ"ב אלא מטשם דכירן שנאשר במשבו משא"ב סיכא דנאשר פחמם שלא היה כו" וסכי קי"ל לפיל פרי ל"ל ספיף ד' דאף כלח כלח כינ אם לא נמקום ספסד גדול ועמ"ם נמיך ס"ק ג' וייכ ודו"ק:

כנסת הגדולה

(סימן קל"ו בש"ע מעיף ד") בורצר ליתן לחוכם בין סים בין שכר כו" . כחג ב"ו נערק חין מעמידין דף ל"ג חסיקות כלים שנשתמש כםם שכד כוכנים יון מותר לימן למוכם שכר פרש"י משום דשכרה מכפל שעמה דרומרה וסר"ן כתב החמים סיבשו דשכר מתפני פיפתח דראמתם ופר"ן כתב החתרים סידשו דשכר כתב החתרים סידשו דשכר כתב החתרים סידשו דשכר מדים ביקלם לכי היחס מדים ביקלם ביק כשכרת וכחבו הפוסקים פיס מים ושתר משקים לת בסקי נסכשר כלי דודחי מים לכדן כלח מילוי ושירוי חו כותחין נסך מופרים כם עצמו לא עסקי אלא אם כשכר ושאר לה עסקי אלא אם כשכר ושאר לכל מופרים מופרים מופרין בנה שישי ושירוי או לוחחין נסך מופרים כם צמו לשפוחן אכל כאחרים שפירשו דשבר מקלי קלי לחמרה תף לסכשר כלי מסקינן ומי' בכ"ח זנראם לפנ"ד דלדעם אחרים ונהחם לפנ"ד דלדמת אחרים דכתב פר"ן דמשמו של שכר דכתב פר"ן דמשמו של שכר מקלה קלי למסכל דווקה יו שרי משם יום כשלת משקין דשכה מכסל משמח דממה דשכה מכסל משמח דממה דין לדקדק מדכרי סרמב"ש לדקדק מדכרי סרמב"ש נפ"א מסמילו דכתב מוסר לימן למוכן שכר לוו דיום לא מיון אם פרין למוכן אתר שיום שיו למוכן אתר שיום של דר ומורים שמלת מיון אם פיין למוכן אתר שיום של דר ומורים שמלת

בית לחם יהודה

(סימן קליו בש"ע מעיף הי) לא נתיר כו'. כמל מעש"ו דלדידן מוסר לכמחלם לחם כו יין פעם חתרם ומס שכתב ספיך עליו דמיירי כשעם סדתק ובספר שנריך לכלים ואם לא יתן לכלים אנו יסים לו ספסד כוח דוחק גדול נם לסרחים כוח תוחר וחנן קייל דבם' ע"כ אין להחמיר בדברי ללכנן :

יד אפרים

(סימן קל"ו בש"ע סעיף ר") בלים האסחרים . ענס"ע ושקו"ם שנו"י ח"ג פימן ע"ג יורס של פוכד כוככים שפשם כו יי"ם מיי"ג חינו חופר דיעבר חחר מעליע חפילו כלי פירור והגפלה חש"ג דיו"כ פנמו חינו פוגם מחמח מפל"פ כדמים חו" קל"ו מ"ם יו"ם שנשתנה על ידי כתיחה החור והוח רק דיעם סוי בשחר משהם ונפשם לפנם וכ"כ בחי פרח מסס חסרן. ומ"ם סמנ"ח ס" פר"ח ס"ק מ" ומשמפות כמ"ס כר חיון שם משמפות

הפילו סחס יינם אסור במשכו וכן פסק השים סימן קל"ד אבל לפי קל"ד ס"ק ט"ז: "ד מותר הבל כו". ואם אין לבטל גם הכלים מה דקי"ל שם דבטל בס' אין אנו לריכין לסוראה אחת ") אלא אם יש אסורים באילו נחן יין של איסור בכלים כשרים כן משמע בריב"ש שם: בין הכל דהיינו יין הראשון והשני ששים נגד קליפת הכלי האסור באור ליחן בו". מפני שמבטלין טטם היין כ"כ הפסקים: שון בין מוחר ככל וכטין שאמר אח"כ במים וכחימה על רמ"ח שלא כתב על שאר משקים. ולא גזרי משקין אטו יין משום דאקראי בעלמא כוא

שים ולפיז אסור ליחן בכם משקין דרך קבע וככי קי"ל לעיל סיתן חכ"ב ס"ד בהג"ה לענין שחר כלי חיסור ע"ש: יו וכן מותר וכו'. ברשב"ח כחב כמה טעמים ומביחם סעט"ז וסב"ח דחה דבריו וכחב דלא קי"ל ככל הני טעמי ולפיכד ליתח להחי דינה דכחבו הרשב"ה והמחבר אלא לכתחלה אסור למלוח בכלי איסור כדלעיל סי' ק"ס סעיף י"ב וגם בדיעבד אפור אם נכבש בחוכו יום שלם פכ"ד ואין דבריו

מוכרחים ועוד דהא כיון דקי"ל דמוחר לחח בהן שכר ושאר משקין יהי׳ המעם מה שיהיה כ"ש דמותר למלוח בהן ונהי דלא קי"ל כפעמים של הרשב"א מכל מקום ודאי הדין אמת (והרשב"א שכ' כל הני שעמי היינו משום דס"ל דשכר נמי שרי מהנך טעמי ומדמה מליחה למשקים) ואם נאמר דהשעם סוא כמ"ש העור משום שהיין פוגם אותן וכ"ל הרא"ש הפעם דיין הנפלט לחוכה פגום הוא מעיקרא ואפשר שנם רש"י שכ' הטעם דשיכרא מבטל טעמא דחמרא כוונחו כן (ודלא כהב"ח בקו' אחרון)וכדמשמע מדברי כב"ח שזם כטעם טיקר א"כ כ"ש מלח דמבטל טעמה דחמרה וחדרבה שכר ומשקין חין מועילין להכשיר הכלי ומי מלח עזין מושילין כדלעיל סי' קל"ה ס"ם י"ב (ומהרשב"ח משמע נמי דאפי׳ שהה זמן רב מוחר דהא כ׳ טעמא דהואיל ולא בלעו רק כדי קליפה בעל החיסור מושע שבהן במשקין ומליחה ע"ש . ונהי דלח קי"ל כהרשב"א דכלי שבלע איסור מעט מותר ליתן בתוכו היתר לכחתלה וכדלעיל סי' הכ"ב ס"ה ב' מכל מקום לעניןדיעבד ודחי קי"ל כהרשב"ח דמסחמא יש ס' כנגד פליטח הכלי שלא בלע רק כדי קליפה וכדמשמע מדברי כל ספוסקים וזה ברור וחע"ג דהרח"ש כחב וחע"ג דבכולה משעריכן ואין במים ובשכר ס' לבעל היין אפ"ם שרי כי עעם היין הנפלט לתוכן פגום מטיקרא הוא טכ"ל ל"ל דאין סולה אהפוסקים דס"ל דמסחמת תיכת ס' דברי בטור נמי סבר כווחייבו חלת בת לומר דאט"ג דליכא ס' כגון שנהנו בו משקה מועטים שרי חדע דהא כחב סרח"ם בחשו' ומביתו ב"י בר"ם זה דחם נחן יין בכלי העובד כוכבים מותר לפי שיש ס' נגד הקליפה ע"ש). ועוד דמשמע מדברי הע"ו דאפילו נוחן בהם שכר והמשקים זמן רב אט"ג דאחר מע"ל ה"ל כבוש ובכבוש אין חילוק בין מליח לשחר משקים אלא ודאי כל כמשקים מבעלין טעם היין הבלוע בדופני הכלי ול"ד לדלעיל סי' ק"ה דכחם כלים של שאר איסורין כן דמוחנים מעם לשכח בכל כמשקין וכמליח משא"כ יין שנקלם שעמו בשאר משקין כ"ש במליח וכ"ל דעת כרב בח"ה כלל י"ו ע"ש ובסימנים דבדין ח' כ' דדפוסי הגבינות של שבד כוכבים לכתחלה לריך להגעילם למלוח בהן גבינות ובדין ג' כ' דמותר למלוח בשר בכלי של פוכד כוכבים שמכניסין בהן יין לקיום וכינ דפחו ממם שסחם כחן כסמחבר (וכן דעם העמ"ו): ידו לא נתיר בו'. וכב"

ומפשר סי' קכ"ב ס"ה ועוד דאיידי דפריד למיפלם לא כלע דלא בלע אלא דבד המסתבך כשומן או ציר אבל דם דשרים וא"ג פליפת היין לא וע"ל פי' ע" פ"ג ב"י כאן ובפי' ק"ה בשם תשובת הרשב"א : [מר] אם נתן כו' . ר"ל אע"ג דאסרינן בירושלסי פינחו ונתן לתוכו

פתחי תשובה

שתרדי תישובה של נתושם אינו כ"י מי"ש משמרי ממם יום ע"ש: (ג) מחדר לסאוח בחם. פי" במשולת נו"ג מנינא חיי"ד מי ל"ח שמאל ציורם שבשל כו יי"ש של מחם יום אם מוסר לכשל מלומו יורם יי"ש. של פכואם והשיב דלפתולה ודאי אמור ואין ללמוד פיפר מפ"ש בסימן קל"ד מוסר למלות ככס ומשמע דאפילו חומן וליר מותר לימן כמס ולא אמרינן שהמרישום משי לשכת וא"כ אפילי יי"ש מוחר לימן לכלי ביין דכל זה אם נכלע באינן אבל אם כישלו יין של עובר בוכנים בכלי ושור בשלו ו שאר שאף יש לאפור אפילו אם כליון זהו לומאל מקום להקל ש"מ ככ"ד יש לאסור שכיון שפשו מיין האשר יי"ש שוכ אינו שעם קלוש רק פעם לשכת באאר בשקים ובסוק בי"ש אמנם מה שכבר ינשם כעובו כיון שמוא מספר גדול יש לספרי דקוי"ל ביורם טוסנים ג"ב מים סרכם וא"ב באל אישורים וידוע דכשנומנים סהרציים והששרים מפחבואם לא בעיון מ" כנו אליב ביורם בלעם מיור ואיפור ובששופים שוב שם סיי"ש מפחבואם לא בעיון מ" כן נגד חלק מסיורם ע"ש עוד:

וחף שנ גב דבשחר דוכחי קי"ג דבערים מסור נכחקנה שקני הכח דנכנע בנוק וכמו שמלינו שהקילו בסי' קל"ח ס"ג דמוחר ע"י עירוי ואע"ג דכחבחי לעיל סי'ק "ה ס"ח כשם ד"מ דחם שהה בו יין נסך מע"ל אסור לחח כלי אפילו גיון מע"ל מס"ח ד' גשם השקר בין נסך ממש וכאן מיירי מסחס יינם על נעיל מי' מ"ש לעיל בס"ח ד' גשם הש"ל הס ידוע שמעד בו יין נסך ממש וכאן מיירי מסחס יינם על "ל להש"ך דיין נ"ש לשבת בשתר משקים חוץ מן המים היינו יין בעין אבל מה שבלוע בו אחר כך יין כשר מחבר דבשתר משקין מודה לחש"ג דמ"ל להש"ך דיין נ"ש לשבת בשתר משקים חוץ מן המים היינו יין בעין אבל מה בצלוע בו במלי מדברי הש"ך בסי' זה ס"ק י"ו ע"ש ודו"ק: (ח) לבילוח. והב"ח חולק על זה ופסק דלכחתה הסור בלעיל סימן ק"ה ס"ב נעליו דמסחמת של "ל נד שליפה סכלי שלה בלע דק כ"ק ויין נקלש טעמו בשתר משקין וכ"ש במליח בדיעבד אסור הם ככ"ב וכם יום שלם אבל הש"ך מיהו בשעת הדחק והססד שלריך לכלים ואם לא יחן וכן שכן שכל המ"ך מיהו בשעת הדחק והססד שלריך לכלים ואם לא יחן

ככבות מצ"ל מכח נמנ"ם ביון דלה כרירה לים כ"כ בים בחוכו משקין וכדומה לכן כסב כהון מעמים החרים ומ"ם כש"ד וליד לדעשיל סי קיה וכוי קחי הרים דבריו דמתיר אף לכחתי וסקשם הכ"ח מגבינות של פובדי כוככים כס" ק"ם דאמר לכתחלם ועל זה כתב דו"ד לספס דנותנין מעם לשכח ולכן אף דאין עליחם לכלים אקור לכחתלם וכן כמשקים משח"ל ביין דנקלש מעשו ומשגם במשקים וכ"ש בעליח ועותר אף לכחתלם וכן עוכם עת"ה לחלק כן כדמטיק וח"ל ס"ל נמי כסע"יו דעותר למלוח אף דלכתחלם וחף בעמד בו עש"ל מוער כן במשקים וסן כמלוח: (שש מעיף ה") אם נהן יין וכו" לא נחיר וכו". עש"ן פ"ק י"ח וממלים דבריו

זה כלום: (ז) מותר ליתן לתוכן בין מים כוי . כיל פשוע אפילו אם המשקין נשתהים שם מעליע מוחר דסח העור כחב שעשם כיון שהיין פוגם אותם ואט"ג דבשאר דוכחי קיימה לן נותן שעם לפנם אסור לכחחלה שאני הכא דנבלע בלוכן וכמו שמליכו שהקילו בסימן קל"ח ספיף ג' דמוחר ע"י עירוי וכן מוכח בחו"ם כלל ב' דכתב דקי"ל ככוש כמבושל אפילו בכלים ולא דמי לחכית דיין נסך דסרי בסת"ק

לחת בו שכר לכתחלה דביין נסך הקילו כו' משמע דביין נסך חפילו אם שוהם הסיתר אח"ב אפי' מעת לעת אחר ששהה בו העובד כוכבים יין מעל"ע מוחר אפילו לכחחלה ואע"ג דכחבתי לעיל סימן ק"ה סעיף א' בשם ד"מ דאם שהו בו יי"נ מע"ל אסור לחת לאותו כלי אפילו לוכן מש"ל אפשר דאיהו קאמר על יי"נ ממש ואו"ה מיירי בסתם יינם דאל"כ השם הא הד"מ עלמו מביא שם דברי או"ה ולא חלק עליו כזה וגם אין אנו לריכין לומר דביי"נ הקילו אלא כיון דהטעם לפגם ומדרבנן אסור לכתחלה בשאר איסורים משום גזירה כדאיתא סוף שבודת כוכבים וסתם יינם אין אסור אלא מדרבכן כום גזירה לנזירה טעם לפנם משום שבתו ושבח גופים הוא מדרבנן ותו דאיך האמר שאם נשחהה איסור אפילו לפי שעה נמי יהא אסור בדאיתא לעיל גבי יין דגזרו עליו אפילו לפי שעה אלא ע"כ דכאן אפילו מעת לעת שרי ולענין אם אוסר ככוש מע"ל בכלי בשאר איסורים כחבחי בריש סימן ק"ה מה שנ"ל עיין שם: (ח) וכן פוחר לפלוח בהם . זה השובח הרשב"ח שהכיח הב"י ונחן לוה שלשה ששמים וז"ל חדח בחין המלח מפלים כלי ועוד שה"ה לבוה לנחינה טעם דמבעלין חיסור משהו וכ"כ סראב"ד כו' ועוד איידי דטריד לפלוט דמא לא בלע עכ"ל ולכאורה משמע מעעם הראשון שאין המלח מפלים ממילא אם הוא בדרך שודחי מפלים דהיינו שנשתהה מעיל אסור וכבר הוכחנו היפך מזה דבשאר משקים מוחר אפילו מע"ל אלא נראה דה"ק הרשב"א חדא שאינו מפליט ואח"ל שמפליט מכל מקום אינו מפליט כל כך שיבוא לידי נחינה סעם ואח"ל שתפלים סרבה מכל מקום לא כלט הבשר כיון שטרוד לפלוט דם וא"ל הא לא מהכי סברא זו דאגב דטריד לפלוט אלא גבי דם אבל לא בבלישה שאר איסור כגון נכילה וכיולא בו שנאסר בבשר שנמלה שמו כמכואר סימן ס"ע דכבר בעתיק ב"י בסימן ק"ה בסוף חשובת הרשב"א זאת והוסיף שם סעם אחר וזיל ועוד דלא בלע אלא דבר המסתבך כשומן או ציר אבל דם דבריק וא"נ פליטת סיין לא עכ"ל סרי לפנינו דסשוה פליטח היין לדם ומויח זיל חולה על הורחם צ דהרשב"א והראב"ד מסכרת עלמו דהיינו שהוקשה לו על טעם הראשון דהא קיימא לן בסימן ק"ה דלכחחלה אין למלוח גבינות בדפוסי

ואט"פ שסרא"ם בחשו' החיר לפי שמחחלה נפלט בליעח סקנקן ביין ונחבסל היינו לדברי המחירין סחם יינם בס' וכבר כחבתי בסימן קל"ד דלא קידל אלא כדברי האומרים דאוסר במשהו ע"ב ואעלג דאנן קידל דבסל בם' סתם הרב כדברי המחבר דהא דבטל בס' היינו משום הפסד וכדכחבחי בסי' קל"ה ס"ק ט"ו משא"כ הכא דיתן כו לכתחלה יין ודלא כהעס"ו שכחב דלדידן מוחר לכתחלה לחת בו יין פעם אחרת

יין אסדר בעצם בחנאת ואושר בכ"ש לשסק חש"ע שם ס"ב: [11] כלים כו' : תום' שם ד"ת שרא כו' וש"ש: [17] וכן פתרר כו' . שאין מלח מפלים כלי וע"ל ס" ק"ח ס"ב ועזר שא"א לבא לידי ג"ש וכש שסותר ליתן שם מים ושאר משקין מפעם זה וע"ל

באר הימכ

דהיינו יין הח' והב' ששים נגד קליפת הכלי החסור מותר הכל וכעין שחתר חת"כ במים (ובנה"כ הפיג פליו וכ' דודאי לריך ביין הא' לחודיה פ' דאל"כ היין הא' נ"ג ולריך אחר כך ביין הב' ס' נגד כל היין הא' דש"כ לא ס"ל גבי יין ביין דלא נ"כ אלא הפעם דכיון דנאסר במשהו משא"כ היכא דנאסר מחמת שלא היה בו ש' והכי קי"ל לעיל סימן נ"ב ס"ד דחף לח בלח נ"נ חם לח במקום הספד גדול עכ"ל) וע"ל סימן קל"ד ס"ג: (1) כשקים. מפני שמבמלין פעם היין ולח גזרינן שחר משקים אמו יין משום דבחקראי בעלמה הוא ש"ם ולפ"ז הפור ליחן בהם משקים דרך קבע והכי קי"ל לעיל סי' קכ"ב ס"ד בהג"ה לערון שחר כלי חיסור ש"ך וכ' הס"ו נ"ל פשום מסילו חם המשקים נשחקים שם מע"ל מוחר כיון שהיין פוגם חוחם ואף של גב דבשחר דוכחי קי"ל דנשל"ם אמור לכתחלה שאני הכא דנבלע בצוכן וכמו

ול"פ: (שם) וכן מותר וכיר. פש"ק ס"ק י"ז פ"ש ופוד דמצפע מדכני ספ"ז וכו' וככנוש אין חילוק כין מלוק כין מאר משקים וכו' אף די"ל דאתר מפיל נעל"ם לכן בשאר משקים פוחר ככוש וכו'. אף די"ל דאתר מפיל נעל"ם לכן בשאר משקים פוחר ככוש וכו'. אכל לא במלוח דאגב מורסים מחליי לי' דום לא שייך כאן דכ"ש מלח מכסל שעמא דחמרא כמ"ש מקורם ופוד דכםי ק"ם סק"ב לא כריל לים הקמלחא כמ"ש שם כשם או"ם כיון דיש כם מאכל אינו משיי בסעם כדופט ככלי לשגם דרוקא במוחד ריקן וכח"ש שם כאכילות . זלכן שפיר סקשה פל הכ"ח דפק"ד דסשיכו אף כוחן רב ופ"כ צ"ל צעסתמא יש ס" נוך הקלים" דחר דבר מושם וא"ב אף כמליוו מותר מטעם זם וא"ש שם אל כתב כש"ך כאן סקברא דלשיל דמור מומר

ן ים (שון אין עובד כוכבים מסיח לפי (י) חומו

כלח דיני הכשר כלי היין . ובו ייא סעיפים:

א (א) [א] " גת של אבן (ב) שופתה עובר כוכבים

ישראל ונתן בה יין ונגע בה העובר כוכבים בעוד

משקה ב (ג' מופח עליה (ג) צריכה ניגוב (ד) יואם

דרך העובד כוכבים ^[ד] בזפותה אין די לה בנגוב

וה) אלא יקלוף י הופת ואח"ב ינגב ג (ו) י או עירוי

ד בלא קליפה [ז] יי או יישנה י"ב חורשי ושל עץ

אם זפתה עוכד כוכבים [ח] ונתן יין בשעת זפיתה

[ש] אפי' לא דרך בה [י] או שופתה ודרך בה אח"ב

[יא] או שופחה ישראל ונחן בה יין ונגע בה העובר

כוכבים בעוד משקה (כ) מופח עליה *) דין אחר לְהם

שצריכה קליפה וניגוב (יב) או (י) עירוי כלא קליפה

(ה) [יג] י ואם יש (י) נעורת של פשתן בין נסר לנסר או בלאי בגדים אין די לה בניגוב אלא צריכא מילוי

ונתן בה יין א בשעת (6) ופיתה (ב) או שופתה

נאמן בהכשר כלים האסורים (ועיין לעיל סימן קכ"ב

השובדי כוכבים וזה לא קשה מידי דכבר כחבנו שלהכי הוסיף הטעם אחר לומר את"ל שמפליט כמו שכחבתי בסמוך ועל טפס סשני כחב

גדול שמוחר להשתמש בו בהיחר מרובה כמ"ם סי' קכ"ב סעיף ה' אין פסק זה הלכה קיימח כמו שהארכתי בסימו ל"ע סעיף ז' אלא כדעה העור שאוסר מכל מקום היינו דוקא בשאר איסורים אבל בבליעת יי"ל לא דהרי גם העור עלמו שחולק עם הרשב"א כזה בשאר חיסורים כתב הוח עלמו ביין נסך כאו להקל. ועל טעם הג' הקשה דכשחר חיסורים חוץ מדם כולע שפיר הנה הראיחיך שהרשב"א מדמה פליטת יין לדם דשריק ומי ירים ראש לחלוק עליו והנה מסיק מו"ח ז"ל דלכתחלה אסור למלוח בשר בכלי שנאסר מבליעת יין ובדיעבד שרי אם לא נכבש בתוכו יום שלם ולדבריו גם במים אם היו בתוכו יום שלם היה נאסר וכבר הוכחנו בפשיטא שאינו כן על כן דברי סרשב"א עיקר ואפילו לכתחלה שרי וכל שכן לדעת העור שנתן טעם ששאר משקים פוגמים בבליעת יין

ממילח כוח הדין בשר שנמלח שם דמוחר בכל גווני : כלד (א) גת של אבן ובו'. חע"ג דחין מכניסין לקיום בגח מ"מ הוחיל ומשהין בו יין כל ימי הגיחות וחדיר בו יין דומה לכלי שמכניסין בו לקיום בזה דחסור חפילו לפי שעה חבל מ"מ לח לגמרי כמכניסו לקיום להלרוכו עירוי ג' ימים כ"כ רשב"א וגם שאר פוסקים : שזיפתה עובד כוכבים . כבר מכוחר זה ברים סי' קל"ה בסם החום׳ הביאם ב"י: (ג) צריכה ניגוב . וא"ל למאי דפסק רים סימן קל"ה בכלי שאין מכניסין לקיום דבעי עירוי לכתחלה אפילו לדעה סרא"ם כשהוא מזופף ומ"ט לא סגי ליה בניגוב בכלי אבן כמו הכא כבר כחבתי שם חירון ע"ו והוא פשוט לע"ד ובפרישה ובדרישה כחו טרח בחילוקים על זה וחמר שיש להחמיר בשחר כלים יותר מכלי הגח וכוא נגד כל המפרשים גם מ"ש כאן בפרישה דדוקא כאן אוסר בנגיעת עוצד כוכבים בכלי של ישראל אבל לעיל בסימן קל"ה במכניסו לקיום דלא אוסר אלא בעינן דוקא שנשחמש בו העובד כוכבים *) הם דברים תמוסים מאד כמו בכתבחי שם : (ד) ואם דרך בו'. פרש"י מפני טבד הדריכה נעשה בקטים בזפח : (דו) ואם יש געורת כו'. נראה דלאו דוקא נעורם אלא אם ים בקעים ואין דבר סותם כלל דאסור דבגמרא אמריגן כן דבמעלרתא דרב בפרק בחרא דעבודת כוכבים חזא בהו פילי אמר לא סגי בניגוב ונראה דמשם נלמד דין זה ורבוחא קמשמע לן דאף ע"ג דנסחמו הבקעים בנעורת לא מהני והב"י כהב

דכלמד סגח וכל כלים בהדחה וכחב הב"ח דלכתחלם לריך הכשר או קילוף וניגוב ועירוי לפי מה שהוא כדעת רוב הפוסקים וכפירוש ר"ח וכש"ע מיהו בדיעבד אם לא עשה אלא הדחה בגח של עובד כוכבים ודרך בה יין כדאי הם רש"י וסייעתו לסמוך עליהם בשעת הדחק עכ"ל ואני

חמה כי ו"ל דמתני כו": [ה] אלא יקלוף כו". רש"י שם בד"ה לא מגי כו" והרא"ש וש"ש וכמש"ש כי החא כו" לחיונית לרבא ומי" בת"ה שלקת כת חדש מחשבר כוכבים וש"ש וכמש"ש כי החא כו" לסיונית לרבא ומי" בת"ה שלקת כת חדש מחשבר כוכבים תנוך שראה רב שהלק כ"כ סבור שלא דרך בה וכרחזי גה מלי אמר ודאי דרך בה וכן תניא בתוספתא של מץ ושל אכן צייך לנגב ואם היו ופותין צריך לקלף כ" ובשדרך כח כמ"ש בגמ" שם: ת"ה: [ו] א עירוי כו". חרא"ש והדשב"א. וכמש"ש ל"ג א" ל"ש נודות ל"ש כו" ובופותים מיירי דאל"ב א"צ לעולם קליפה ממ"ש ל"ג א" ת"ר מנקנים מ"א: (ליקום) או עירוי בלא קליפה, דלעירוי א"צ לעולם קליפה ממ"ש ל"א "ר קנקנים כו" מושפים אסורים כו" ישראל נותן לתוכו מים ר"ל עירוי ג"י כמ"ש רש" והוס"ש ש אלמא מחני במווף. ר"ג מס"ח (פ"כ): [ו] או יישנה יב"ח. כמש"ש ל"ה א" ב" ריישון מהני לכל וכמש"ל כ"ט קל"ה: [ה] אנו שומתה ודרך כו". בברייתא שם ואיקמה בדרך בה ותניא בתוספתא מ"רי כנ"ל: [ר] או שומתה ודרך כו". בברייתא שם ואיקמה בדרך בה ותניא בתוספתא א"ב כו"ל בבה"ג דהא מתני" כלא רדך בה: [יה] או שדוי כו". כנ"ל: [יה] הם יש"א "ב כו"ל בבה"ג דהא מתני" כלא רדך בה: [יה] או שדוי כו". כנ"ל: [יה] הם יש"א" כני"ל בנה"ג דהא מתני" כלא רדך בה: [יה] או שדוי כו". כנ"ל: [יה] הם יש"ח ברומא נינוב אבל עירוי מתני היימוב

וכ' בפ"ז אפ"ג דאין מכניסין לקיום בגח מ"מ הוחיל ומפהין בה יין כל ימי הגיחות דומה לכלי שמכניסין בו לקיום דחסור אפילו לפי שמה אבל מ"ת לא לנמרי כמכניסו לקיום להלריכו עירוי ג' ימים. כ"כ הרשב"ה: (ג) פופח. פ"מ להמסיח הרשב"א וכ' הע"ז ובסי' קל"ה ס"א בכלי שאין מכניסו לקיום דבעי עירוי לכחחלה ולח שני ליה בניגוב כמו הכח כבר כחבחי שם שעמו של דבר ע"ש שכ"ל : (ג) עירוי . ג' ימים כדלעיל פי' קל"ה פי"ב ודע שכל הכפר שבפ"ז היינו לכחחלה אבל אם שבר ודרך בגח או בכלי גח שלא הוכשר מוחר בדישבד דים ם' כדלעיל סי' קל"ו ס"ב חם לח בגם רחבה מחד וחינה גבוה בענין שחין ס' במה שבפוכה עד קליפחה או אפור בדיעבד אם לא שהודח מחלה עכ"ל הש"ך: (ד) געורת.

ואפשר דמיירי בשעת הדחק והפסד שלריך לכלים ואם לא יחולכלים אלו יהה לו הפסד בדבר וכ' עוד העט"וחף לדברי החומרים סחם יינם בכל שהוא שרי בדיעבד ע"י טירוי כדלעילסי׳ קליה סי"ב וכבר השגחי עליו שם דלא קיימא לן כן כמו שכהב בסימן קכ"ב על זה אומר אני שהאמת בס"מ כ"ז מיהו נראה דהרא"ש לא מחיר אלא כשסהה היין בכלי שנכשר כן הוא שמה שלמד הרשב"א מזה לכל האיסורים שכבלע מועט בכלי

כיפד מהגין):

על ידי היין כמו ע"י מים ובחופן שנחבאר בסי׳ קלים כא ל"ה לא דלא עדיף הכשר יין ממים נ"ל ומ"מ ל"ע דבחשוב' הרח"ש שם (כלל י"מ דין ד') לא כתב דמוחר ליתן בו יין פעם אחרת אלא לאחר יב"ח וקמ"ל דהיכא דבעי יישון יב"ח חיכו מזיק מה שנחלחלח חוך יכ"ח ביין ומונין יכ"ח מיין הרחשון של איסור שנפחמש בו וכדלעיל ס"ם קל"ה גבי מים ע"ש בחשו" הרא"ש מכואר כך להדיא אבל להכשיר ע"י יין מזה לא הזכיר הרח"ם שם כלום וחפשר משמע ליה לב"י מסברא דכיון דלענין יכ"ח דין היין כמים ה"ה לענין שאר הכשר כגון לענין שכשוך ועירוי ג' ימים וע' בחשו' הרשב"ה פי חק"ג: ים אין עובד כוכבים כו'. ואט"ג דכש"ם פ' סגוזל בתרת (דף קי"ד) חיחת דעובד כוכבים נאמן מסל"ת באיכור דרבנן והוא מוסכם מכל הפוסקי' וכמ"ם בסי' ל"ח ס"ה ב' י"ל דהחם מיירי בדבר דלא אחחוק איסורא

משא"כ הכא דודאי נשהמש בכלים אלו יין של איסור וחילוק זה הוזכר בריב"ש סימן תל"ג הבאחיו שם ובזה א"ש דלא חקשי דכאן מחם הרב כדברי המחבר ובא"ח ס"ם חקי"ג כחב דעובד כוכבים המביא בילים בי"ט נאמובמסל"ת שנולדו מאתמול כיון דאינו אלא איסור דרבנודסתם לא איחחוק איסורא ובוה א"ם לקמן סי' ש"ב ס"ק י' ט"ש ואט"ג דלעיל סי' ס"ע סעיף י' כ' דאם נחן עובד כוכבים בשר בקדרה ואין ידוע אם הדיחו נאמן במסל"ח (כיון דדם שמלחו אינו אלא מדרבנן) אע"ג דאיתחוק איסורא י"ל דהחם כיון דאיכא נמי טעמא דעובדי כוכבים קפדי אנקיותא להדיח הבשר וכמ"ש הפוסקים שם סמכינן עליה וכמ"ם שם בס"ק ל"ח ועיין בסימן קכ"ב סי"ח:

קלח א בשעת זפיתה . כלומר לחחר ופיחה חכל בופיחה ה"ל כזורק מים לטיט : 🔼 פופח . ע"מ להטפיח . רשב"א : 🛴 או עירוי . ג' ימים כדלטיל סימן קל"ה ס"ב: ד בלא קליפה כו'. כן הסכמת רוב הפוסקים ומביאם ב"י וכתב ושלא כדברי ר' ירוחם שכחב שאם דרך בה עובד כוכבים אין מילוי ועירוי מועיל בעוד הזפת טליו עכ"ל ואגב חורפי' לא עיין שפור דר' ירוחם כ"כ בנחי' י"ז ח"ג בשל חרם אבל בשל עץ כתב שם בהדיא דמוטיל טירוי בלא קליפה ש"ש: וכל הכפר כלים אלו שיערו חז"ל לפי תשמישו ולפי טבעו והטעמים מבוארים בפוסקים ע"ש: ודע שכל הכשר שבסעיף זה היינו לכחחלה אבל אם עבר ודרך בגח או בכלי הגח שלא הוכשר מוחר בדיעבד דים ס' וכדלעיל סימן קל"ז סעיף ב' . ורש"י ויש פוסקים מכשירין

יין אחר חיין אסור והקנקן סותר חיינו בעירוי ג' ימים כס"ש בא"ח וכמש"ל ס" קל"ח ס"א דר חיין אסור והקנקן סותר חיינו בעירוי ג' ימים כס"ש בא"ח וכמש"ל ס" קל"ח יציד וסוריים אבל שאר משקון לא: [מַן] אין כו'. עסי קב"ב ס"א: ציד וסוריים אבל שאר משקון לא: [מַן] אין כו'. עסי קב"ב ס"א: יוש"ך שכתב כלומר לאחר ופתחה כו' [מ"כ דר"ם] הוא שמדכרי מדכי שם שכתב נת שופתח משום שנתן יין בשעת ופיתח ולרב זביד ראמר לעיל פ"ב רגעשה כוורק כו' מ"א אחרו "שמא נתן כה יין אחר ופיתח אכל דברי רש"י וח"ה ומור שכתבו בשעת זפיתה מעם היין כו': [ב] או שואתה כו'. ת"ה וכמש"ש מ' ב' הרוא שבד בוכבים דאשתכח מו עמ"ה ויין ב"ו עמ"ה ב"ב וכבים דאשתכח כי "נמ"ש לממה: [ב] מופח. יש" שם בת"ה: [ד] בופותה ויש" שם ד"ה אבל דרן בה שבד כוכבים כו' דס"ל דכ"ם הני לישני דאליכ יהיו הלשונות שני הופוכים ועתום' די"ם י"ג א' ד"ה א"ד כו' וכ"ב תרא"ש והרשב"א ואע"ג דרשב"א ל"ג מרי לשני מ"ם מוכח מבריית דרך בה ואמ"ה תרי לשני מ"ם מוכח מבריית אלדרך בה ואמ"ה מורי כמש"ש בהית מ"ם מוכח מבריית אלדרך בה ואמ"ה מורי כמש"ש בהית מ"ם מוכח מבריית אלה דרך בה ואמ"ה מורי כמש"ש בחיית ברורך בה ואמ"ה מני בנונוב בשאינן מומחין אלא דלרש"י ותום' דגרט לתרויות צ"ל כמש"ש בחום' ד"ח מנינוב בשאינן מומחין אלא דלרש"י ותום' דגרט לתרויות צ"ל כמש"ש בחום' ד"ח מנינוב בשאינן מומחין אלא דלרש"י ותום' דגרט לתרויות צ"ל כמש"ש בחום' ד"ח.

לכלים אלו יהא לו הפסד בדבר שרי ובלבוש כ' דאף לדברי האומרים סחם יינם ככל שהוא שרי כדיעבד ע"י עירוי ואין כן דעח הש"ך ע"ש: (י) תובו. כ' הש"ך אע"ג דקי"ל דעובד כוכבים נאמן מכל"ת באיסור דרבנן כמ"ש בסי' ל"ח ס"א י"ל דכחם מיירי בדבר דלח מיחחוק מיסורה משח"כ הכח דודמי נשחמש בכלים חלו יין של חיסור וחש"ג דלעיל סי' ס"ם ס"י כחב דחם נחן עובד כוכבים בקדירה וחין ידוע אם הדיחו נאמן במסל"ת כיון דדם שמלחו אינו אלא מדרבנן אע"ג דאיחחזק איסורה י"ל דהחם כיון דאיכא נמי סעמא דעובדי כוכבים קסדי אנקיוחא להדיח

הבשר לכך סמכים שליה עכ"ל: קלח (א) ופיתה . כלומר לאחר וסיחה אבל בופיחה ה"ל כזורק מים לפים. ש"ך

י הרשב"א בחשובה ומהר"ק בשורש קט"ו והרא"ש בחשובה כלל י"ח מי" מ' וכ"כ הריג"ש בחשבה

מת משנם עבורם כחבונם דף פ"ד ופירש"י אורהא למרמי בים המרא פורחא לעבורי קופרא דויפתא: ב שם כנמי ובברייתה וכדמפכם שם ג כלישנ' בפרח דרבה וכעובד' בניםני במתח ורכח וכעוני דרב שם: דר מב"ם פי"מ מהמ"ח ופירש שם ע"י שירוי ג' ימים כמבוחר לעיל סימן קל"ה סעי' י"כ וכ"ל הרשב"ח: ה פס ברמב"ם: ו שם במשנה וכחכתי': ז מור וכ"כ בסה"ת:

נקודות הכסף (סימן קל"ח במ"ז מ"ק נ') הם דברים תמוהים מאד כמ"ש שם. כנר כתנתי שם דלה"ם מים:

כנסת הגדולה

מורסן ע"כ ומדמסרם מכל מו ציר ומוריים מטמע דוקם לו ליר ומוריים משמע דוקל סני ולא באר ששקין ודוק כדכרי כרב ז"ל שכתב ומוחר ליתן היין במוכם חתר בנתן פליר או המוריים וכו' ולח כתב אחר שנחן סשכר או זיר אד העוריים להשמיענו דלגכי ששכר ענמו לא לסכביר סכלי אכל זיר ומוריים סוא אפילו לסכשיר סכלי וכן פי' כלחם משנה . וכתוב נספ"ת סימן קם"ח זחותן חניום של עובר כוכני' מותר ליחן לתוכם מים ברליחה בברייתה קהבים לשיל ככה ורביים שרי ליחן שכר וכו' ומה שירה לי שכרב מסרש סבריישה דתניה בסרק מסרש סבריישה דתניה בסרק ה"מ פוכד כוכני נוסן להוכו יין ישראל נוסן לחוכו מים מוכד כוככים נוחן לחוכו יין ישראל נותןלחוכו ליר ותוריים ישרמה נותנספורו כי ומוריים דס"ק פורד כורכני' נותנלתור! יין ישראל נותן להוכו מים כלומר ואין זריך סכשר אכל מ"ש אם כא ליתן יין אח"כ זריך לסכשירו שודד כוכנים זריך לסכשירו שודד כוכנים נומן למוכו יין ישראל נומן לחוכו ניר ופוריים ואם כא ליתן פת"כ יין פין לריך סכשר שהציר ומוריים שורפס ודלפ כפרש"י והמסרשים שפירבו מוכד כוכנים נומן לחוכו יין ישראל נומן למוכו מים כלומר אם נמן פונד כוכנים יין ישראל נומן לחוכו מים שלשם ימים ומשפן מעת לעם וחיינו דלא עריב מים ומוריים וניר בחדא מחת'משום דחלוק' דמים אינה אלא להחיר מים וחלוקה דליר ומוריים להכשיר בעל המרומה היכי היבעים לו מהן ליהן למוכו שכר פשיעם דמוחר מס מים מוחר ליחן כ"ם שכר וי"ל דמבעים לים בשתח שבר חיכה למינזר חטו יין וכמפסם לרב מיים ברים דרב ילחק:

(מיםן קל"ח בש"ע מעיף א') דין אחד להם שצריכה קליפה וניגוב כר. כפכ ב"י דכ"פ כניגוכ פני ליס וכו"

עצי לבונה

דלספוברים דאופר במשהו לא מסני עירוי ג"י כיין אף דימבר דכא פיין נאפר מקודם ואף יישון יב"ח (א מפני אם פיין סוך יכ"ח במוכר כיון דמתכר פיין פונין פיב"ח מסיין כבי . וכסיג פלינו כסימן ליב וכסי' ק"ג גבי חימום כמים פ"ם . פכל לדידן דנמל בס' פסני כוודחי יב'ם פיין סרחשון של חיסור וחיט מים כלל מם שכים יון מוך יכית כחוכו כמו מים כםי קל"ם וגם עירוי ג"י מכני נמי גבי יון כמו מים כדיעבד נמי גבי יון כמו מים כדיעבד דכבר נפנפל בליפת כקנקן כינן מותר סיין הב' שהושם כפוכו רק לכתחום לם נחיר דליכת כום הפסד ולריך פכשר מים דווקת וכ"ו דהיה עירוי

גליון מהרש"א מקור מים חיים

חמה דבדיעבד פשיעא דשרי ואפילו

בלת הדחה שהרי יש ס' בחרלנים

ובזגים וכדכתבו הט"ו בסימן קל"ז

ם"ב וכן כתבו הפוסקים והר"ן בסוף

עבודת כוכבי' בשם ר"ת וחולי מיירי

בנח רחבה מאד ואינה גבוה בענין

שחין ס' במה שבחוכה נגד קליפחה:

ת עד שירפה הזפת. ע"ל סי׳

ח שם כפס"ם: מ משנם שם וכתו שניחר הרח"ש שם כפסקיו והרשנ"ח כפ"ה : י רמכ"ס שם וש"ם: כשם רים ושכן הפכים חביו

הנהות חפריו

(סיסן קלח סיק ז') ועירוי שולם בי ומשנם ככי ניחה דכתב סטור בח"ח סי' מנ"ח בכני חום דעדיפס סגעלם מעירוי לפי ששם עיירי שנשתם כלונן וחינו ככלל מס שפעידם תוכם חינו יולם מסוך מידי דושיו בסגעלם וכוי כשחר כלים ועמ"ש שם:

כנסת הנדולה

נ"ב אחר בקילוף קאמר שברי דעם פראב"ד דאשילו במילוי ושירוי לריך לקלוף את הופת תחלה כת"ם רבי׳ בעל הפורים כסי' קניים כיש בדבר שלרין ניגוב וכפי' כפכ פריין בפרק כתרת דמבודת כוכבים בכי רווקי דתומתי והדתכ"ד מזריך קליםם ופת וסתרת סקברים בכולם חון מן סדחם עד כחן וסרשב"ח בת"ם עומד כסברת הרחכ"ר וחעם"כ כתב וכנת שחחלם משמישו ביד ישכחל מקלף ומנגב וכפרה פיב ולפי דעת הרפב"ד זהת דחמר רבת דוקא וסמם אכל דרך כם לא מייכי כשל תכם דווקת וה"ק דוקת ופתם כות דתון ושל חרם חש"ם שקלף חח מסורם מכל דרך כם כלח וסת לח וכניגוב סגי ולח בעי מילוי ועירוי ודקתני בכרייתא סגת והמחן ומשפך חכמים אוסרים ומייני שלכך ככ וכחינה וסותם מיירי בנת של עובד כוככים אכל כשל ישראל כניגוכ סגי כדכרי רבא ומפני כשל ישראל איירי דאי רכח מיירי אף כשל פן וחכן וסיק מכל דרך כם בכדהם שרים מוכרחים מנו לחלק מפיי כשל ען וחבן בין של פוכד כוככים לשל ישרחל דסח כרייחה חני של ען וחבן ינגב כרייחה חני של ען וחבן ינגב ולא פגי כסרחם אמ"ם שאינט ופותים כיון שדרך כם חלה ודחי כשל חרם פיירי וכשל חרם חיכם חילום בין עובר כוכנים לשל ישראל אבל לא כשל ען וחכן דנסנסו ליכם חילום וכח דמקשינן ממחניי

יד אפרים

פנסים פוי בעו חיו חיו"ד סדמן קפ"ד לענין כלי יין לפת שלר עיין בכיחור דבר סרין כום :

עצי לבונה

שליו אכל כש"ך שם כתב כסרישם דאם נגע ספובד כוככים בסופה אף בשכניםו לקיום דלח נחשר הכלי חלם בנשחמש בהן חף לפי שעם רק בכלי סגת. חשור חף בנגיעם בכלי סגת. חשור חף בנגיעם ש"ם: (שם) אינוד ניתרת וכו'. ש"ח סק"ו מ"ם וכסור נשי לק"מ וכן". דסיינו שססור זכר ברישת בדרך דלריך קליסס ונינוב או שירוי כל"ל ופ"ם וקמ"ל כאן בחרם דלת מסני בדרך קלים' וניגוב חלח קלים' ופירוי דווקה כניל ומים ופיכ לה סוכירו הלה יקלוף למוד וכו' ול"ל דחף כלה דרך ים חילום כום דכשל ען סוגיבם לא מעקכא כדיעבד וכשל חרם מעכנת סוגיכה אף דיעכר כמו סקליפה אכל מ"ע מסני בשניסם קליפס וניגוב ומ"ם וכסבסת כ"י לא ניתא לים לבון ספור וכר' כ"ל לפי עם שהנים סכ"י אינם ניפרם וכו' א"כ בא בפור נסחמיר וחסיים חוח בשירוי בוח חלים' משמע דבח לסקל וכו' חבל בוח סנקים ח"ש כפו' ספ"ו דכמור סיל זריך קליפס וניגוב

נליון מהרש"א

דנלמד מדין סטור והוא חמוה: (ד) אינח ניתרת בקליפה וניגוב . בטור כחוב לריכה קליפה וניגוב והוכיח ב"י שהוא ט"ם דהא בשל עץ אמרו במחניחין אליבא דחכמים דיקלוף והיינו שאחר כך ינגב כמ"ש הרא"ש והטור על זה ואח"כ אמר במחניחין לרבנן ואם של חרם אע"פ שקלף הזפת אסורה משמע דלא מהני קליפה וניגוב דאל"כ היינו של עץ ויפה הוכיח כן אלא ליישב דעת העור אם אינו ס"ס כ"ל דהעור ס"ל דבאמח עץ וחרס שוין הם לענין אם לא דרך דדינו בקליפה וניגוב ומה שהקשה ב"י ביינו רישא דעץ י"ל דעל מחניחין לא קשה מידי דלא

> ועירוי (יד) יאו הגעלה יושל חרם ופתה העובד כוככים (מו) ונתן בה יין בשעת זפיתה (מז) אפילו לא דרך בה (יו) או שופתה ישראל ונתן בה יין ונגע בה העובד כוכבים בעוד משקה מופח עליה (ו) אינה ניתרת בקליפה וניגוב ^{ניתן} אלא בסילוי ועירוי בלא קליפה (ים) ואם זפתה העובר כוככים ודרך כה צריכה (ז) קליפה ומילוי ועירוי או (ה) הגעלה בלא קליפה ^[כ] או ' יישון י"ב חדש

[נא] או להסיקה בכבשן ה עד שירפה הופת (כב) וכל זה בופותה (כג) " אבל אם אינה ופותה (ח) יש לחלק שאם תחלת תשמישה ע"י עובד כוכבי' צריב' ניגוב [כד] (ונפל מרס שירוי (כה) מס דרך נה) (פור) (כו) ואם תחילת תשמישה ע"י ישראל סגי בהרחה

בעי לומר אלא דבחרם גם רבי מודה לחכמים דלריך קליפה וכיגוב אבל לרבנן אין חילוק באמח ביניהם ובטור נמי לא קשה מידי דכוונחו דכלם דרך חין חילוק בין ען לחרם אבל בדרך יש חילוק דהיינו שהטור זכר ברישה כדרך דלריך עירוי דוקח וקמשמע לן כאן בחרם דלא מהני בדרך קליפה וניגוב בעלמה וע"כ לא סוכירו אלא יקלוף לחוד שהיא מעכבח אפילו דיעבד מה שאין כן סנגיבה אכל בשל חרש נקיט לשון איסור אחר הקליפה דהכא הנגיבה מעכבת כמו הקליפה ועל כן נקט הרח"ם הביחו ב"י בעץ וחח"כ ינגוב

ויש הוכחה לפי' זה מדאיחא בגמ' במחץ ומשפך של חרס רבי אומר ינגב וחכמים אוסרים משמע דהניגוב לחוד אוסרים אבל אי איכא קליפה גם כן מוחר דע"כ הך וחכמים אוסרים לאו בכל גווני אמור דהא בעירוי עב"פ מוחר אלא ע"כ דלא אסרי רק מה שמחיר רבי ואם כן אף אנו נאמר דבקליפה מוח ר ולא אסר רק נגיבה לחוד אבל לא קליפה וניגוב דאם לא כן היה ליה לומר וחכמים אוסרים אף בקליפה ככ"ל לדטת סטור ואט"ג דבדברי הרא"ש לא משמע כן מכל מקום הטור שפיר הכי ס"ל ובהגהח ב"י לא ניחא ליה לשון הטור דכיון שכחב אינה ניחרח כו' משמע דבא לכסוב חומרא והיאך מסיים אלא בעירוי בלא קליפה כך בלא קליפה היא קולא אלא כך היה לו לכחוב. אלא בעירוי אבל קליפה לא לריך: (ז) קליפה ומילוי ועירוי או הגעלה . בדרישה בקשם דכאן משמע דהנעלה עדיפא מעירוי ובסימן קל"ה בסופו כתב הטור בכלי חרם בשם הרמב"ן דאם מכניסו לקיום דלא סגי בהגעלה רק בעירוי וחירץ לחלק בזה עיין עליו שדחק עלמו הרבה ונראה לע"ד דמעיקרא לא קשה מידי ודאי במקום שפייך הגעלה אז היא עדיפא מעירוי אלא דבכלי חרם לעיל ס"ל לרמב"ן דלא שייך הגעלה כלל מעעם דהתורה העידה עליו שאינו יולא מידי דפיו לעולם והיינו דרך בישול דכחיב בכלי חרם אשר חבושל בו ישבר ואפ"ה אמרו חכמים דעירוי מהני שם אמרינן דהגעלה אינה שולטת בכל הכלי *) ועירוי שולט בו אבל בשאר כלים שטבטם שההגעלה שולטה בכולו אז ודאי היא עדיפא מעירוי שהגעלה שולטת בו ברוחחין ועירוי שולט בלוכן ממילא לדידן גם בכלי חרם הוי כן דקיימא לן דמהני הגעלה לכלי חרם בסימן קל"ה סטיף ט"ו באיסור זה הוה חרם כשאר כלים והגעלה עדיפא בהו ג"כ כך כ"ל פשוט: (ה) יש לחלק שאם תחילת בו'. דברי הטור בכאן לריכים ביאור ליישבן ונעחיק האורך לזה דבמחניחין איחא גם של אבן מנגבה ושל עץ יקלוף אליבא דחכמים ושל חרם אט"פ שיקלף אשור פירוש ולריך טירוי כמו שכתכו הטור והש"ע מריש סימן זה ט"כ כל פרטיהם ואח"ב איחא בנמרא רבי אבהו מייתי ברייתא דהטדשים היינו הגמ בהדחם ודעת רש"י וסעור מביאו דברייתה זו סותרת המשנה וכיון שרבי אבהו מביאה היא עיקרת וקיימא לן כמוהו דסגי בהדחה ור"ת חולק על רש"י וס"ל דקי"ל כמתניחין וכתב הרא"ש אליביה דהוא מפרש עדשים דברייתא לאו היינו גת עלמו אלא מידי אחרינא ועוד י"ל אפילו לפרש גם בד עלמה לא קשה מידי דמחני' מיירי בחחילת תשמישה ביד טובד כוכבים וברייחא של ישראל. והרשב"א בחס"ה והר"ן מביאם גם כן כשם הראב"ד לחלק בכלי חרס בין החלת חשמישם באיסור או בהיחר דהיינו שיש להם סוכחה אחרת ע"ז והוא מדאיחא בנמרא - ברייחא המחץ פירוש כלי שדולין בו והמשפך של טובד כוכבים. דוקא משמע. דוקא בחחילת. משמישה באיסור לריכה טירוי אבל. בשל היחר סגי בניגוב כדברי רבי ועל קושיא דמתניחין אברייחא כתב תירוך האחד דהרא"ש ע"כ יפה כ' ב"י דהוא לא מחלק בין חחילת חשמישה רק בחרס אבל בעץ נשאר דינו כמחניחין בכל גווני ולא כמו"ח ז"ל דכתב עליו דשארי לים מרים דהוא גברא דמרים סייעים וסטור הביא דברי רש"י וריח ואח"כ פחב בשם הרחב"ד וז"ל וכ"כ הרחב"ד דאף של חרס וכלי' אם חחילה השמישה על ידי ישראל סגי ליה בניגוב ושל אכן סגי ליה בשכשוד שכ"ל ולכאורה חמוה עליו דאי הוכחת הראב"ד לחילוק זה דחחילת תשמישו כו' מן רומיא דמחניתין אברייחא ומחלק ביניהם כמו שזכרתי בשם הרח"ש לחירון השני למה פסק בשל אבן דבעי שלשוך דסיינו הדחה כברייחא ושל עץ לא זכר כלום דהא כיון שזכר באבן דנשתנה דינו כאן ממם שפסק בחחילח הסימן דבעי ניגוב סים לו להזכיר דגם בשל עץ סגי כאן בהדחה כיון שחחילתו בהיחר ואם דינו בניגוב היה לו להזכיר כן כיון שים לפנינו בחרם בעי ניגוב ובחבן הדחה היאך נעשה בעץ למי חדמה אוחו. ואם הוכחת הרחב"ד מכח ברייחא דמחץ ומשפך שזכרנו אליבים דהרשב"א ולא מכח רומיא דמחליחין אברייחא מנא ליה דבאבן סגי בשכשוך דלא כמחניחין דילמא אין חילוק אלא בחרם כמו שמלינו לעיל דבחחילחו בולע ספי אבל בשאר כלים אין חילוק בזה ול"ל דהטור אליביה דהראב"ד חרווייהו איתנהו דמברייחא דמחץ ומשפך דהא של חרס ונקט בהו של טובד כוכבים מזה למד דבחחילחו בהיחר סגי בניגוב כדברי רבי וחו קשיא ליה גם מחניחין אברייתא ומחלק גם כן בהו בין חחילתו בהיחר או לאו דברייחא מיירי בחחילתו בהיחר אלא דמספקא ליה במה איירי הברייחא דעדשים די"ל באמח לא שנא עץ ולא שנא אבן שניהם בסדחה כברייחא דעדשים ואי לאו ברייחא דמחץ ומשפך דמשמע דבחחילתו שלא על ידי עובד כוכבים בעו ניגוב דבזה מודו רבנן לרבי הייחי אומר דגם הרס היה סגי בהדחה אבל באבן ועץ ודאי להברייחא דעדשים מילחא חדא היא ושניהם בהדחה או י"ל דלא נפרש ברייתא דעדשים רק אמילתא דמסחבר טפי דהיינו של אבן דוקא דבו הקילו בהדחה בהחילת חשמישו בסיחר אבל בעץ לא סגי בהדחם אלא אחתיה גם כן חד דרגא דבמתני' שתחילתו באיסור דינו בקליפה וכאן בברייתא דינו בניגוב ככלי חרם דמאחר ששבע החרם מלבלוע בהיחר הוי דינו כעץ כדלעיל ועל כן לא נקט הטור רק אכן שהוא דבר ברור דסגי בהדחה אבל בעץ יש סברא לכאן ולכאן וכיון דלרש"י בכל גח סגי בהדחם לא נפליג מחלוקחן ונאמר בעץ סגי ג"ר בהדחם בחחילתו בהיחר אפילו להחולקין עליו וע"כ פסק

בריותא כו' וכמ"ש בתוס' שם ולקמן מוקמינן כו' וי"ל כו' לפי שהרבח פעמים דרך כי' : (ליקים) שאם תחלת כו' ואם תחלת כו' . עתוס' ד"ה חנת כו' וי"ל דמתני' כו' וכ"כ תר"ב ויש כאן ני' אחרת לרש"י שהוא נורם לישנא קמא בנמרא כו' והקשו עליו בתום' כו'

ביאור בישרל בס"ם והני כי קפרי דמי. ב"י ודו"פ ועבת"ה: ["ד"] או הנעלה. שם נעוה ארתחו וערא"ש כל"א ושל חרם כו ' ולחכי אמר כו' יכ"ש כאן: ["M"] ונתן כו'. כנ"ל: ו"א פ"ל וכ"ל ולחכי אמר כו' יכ"ש כאן: ["M"] ונתן כו'. כנ"ל: ר"ה וב"ל וכ"ל ב"ל וכ"ל ב"ל ב"ל וכ"ל ב"ל ב"ל וכ"ל ב"ל וכנ"ל ב"ל בעירוי אבל הג"א פ"ב סכ"ב זפתה כ' אוכו'. דלהכי אמר נשות ארתחו ולא קאמר בעירוי אבל הג"א פ"ב סכ"ב ד"ח וכן כ' דלכל כלי מהני עירו וכ"ד כל הפוסקים: [ליקום] צריכה קליפה ופילוי ועירוי. כ"כ הרא"ש אבל כל הפוסקים חולקים על זה ושנה היא דרות בירוך ומסתמא קנקנים בי אלמא קנקנים חולקים על זה ושנה היא דרית ברירך ומסתמא קנקנים כי' אלמא קנקנים חולקים על זה ושם "סדקאמר ומה חפרש כו' ואמרינן ל"ג א' קנקנים כו' מופקין כו' ישראל נותן לתוכו מים וכ"ש לנת ופותה שדרך וכ"ד כל הפוסקים כעץ נה שאינה זפתה ודוחיה דרותר הגעלה בכ"ח השמיענו (ע"כ): ["ב"ן או יישנן יב"ח. דפהני אפי' לקנקנים כמש"ש ל"ד וע"כ איידו וראייתו ממ"ש נעשר ארתחו דרותי הגעלה בכ"ח השמיענו (ע"כ): ["ב"ן או יישנן ב"ח. דפהני אפי' לקנקנים כמש"ש ל"ד וע"כ איידו כ"ל נודת והן מחתה ב"ל ע"כ): ["ב"ן או להמיקה כ"ל י"ד"ח קינסא והג"א וש"ם וכמש"ל מ"ל דבונים ס"ד: ["ב"] וכ"ו בופתה. דבופתה אין חילוק בין תחלת תשמישן ע"י שובר כוכנים כי"ד ו"ב"ן בכל עץ ואבן בין בכלי עץ ואבן בין בכלי שאם כו'. בשם בבריתא ת"ר הנת כו' של עץ כו' ואם כו' ובדרך בה וכמש"ש כ"ל וב"ל כשאינן כו' וי"ל דמתנו" כו" וב"ר בה וכמש"ש הנ"ל כשאינן כו' וי"ל דמתני כו' ובדרך בה מיירי כמ"ש בתג"ה אם דרך כה וכמש"ש הנ"ל בשאינן כו' וי"ל דמתני כו' ובדרך בה וכמים בתג"ה אם דרך כה וכמש"ש

בחב המ"ז נכחה דלאו דוקא נעורת אלא אם יש בקעים ואין דבר סוחם כלל דאסור ע"ם: (ס) הגעלה. בדרישה הקשה דכאן משמע דהגעלה עדיפה מעירוי

ונסימן קל"ה כתב הפור בכלי חרם דחם מכניסו לקיום דלח שני בהגעלה רק בעירוי וחירן המ"ז דודמי במקום ששייך הגעלה מז סימ עדיפא מעירוי אלא דבכ"ח פיסו פ"ם פים פ" ד"ה

מקור מים חיים חמום שכיל. וכוח פ"ם וליל וסכ"י כפב דולמוד מדין קומרה וכוונה כב"י כי סיכה דחים בפו קומרה לם בני לכו בניגוב וס"נ נעורת כוי כמו קמרי ולה ידשפי כוונם כפ"ו כמס שכמב על זה שפוח ממום: (יו"ד ח"ב)

המים מקלחים ורודפים מעבר לעבר

וכדלעיל סימן קל"ה ס"ק ל"ד: ה ליישנה יב"ח. ולא סזכיר סיתר

הקשרים משמע דס"ל דח"ל להחירן

וכת"ם בסעיף פי וחזיל לטעמיה

שכחב בכסף משנה סוף פרק י"א דין

כ"ח שכן גם כן דעת רשב"ח בת"ח

כרש"י דהיתר הקשרים דבש"ם לא

קאי אלא להכשר ליגוב בלבד ובב"י

ס"ס קל"ה כתב דנקטינן כרש"י

ולשב"א ובאמח אינו כן-דסרשב"א מפרש ג"כ דקחי חיישון ומודה הכח

קל"ד סי"ד: ו שמערה מכלי ראשון כו' . ע"ל סימן קל"ס סט"ו כש"ע סוף הסימן דען ואבן סגי בהדחה בחחילה תשמישו ביד ישראל שההככשר שכתב הרב שם מושיל גם כאן כדאיתא ברשב"א ופוסקים ומו"א ז"ל חלק על הש"ע דבשל ען בעי ניגוב בזה ולפי מ"ש דברי הפ"ע דכלים שמכניסים לקיום לריכין הכשר יותר מנת וכלים: ז או סניחן (ט) על ידי עירוי שמערה כו' . לפי שפליטתן קלה שובלטו כו' . וס"ם לגח וכל כלים מסני סכשר זם ודוקה שסלק סשולים שחז בלוגן. רשב"ה : (י) גיגית גדולה. פירוש שם ברוח שמושכין משם

יין צלול אבל באין שם ברוא אין שם יין צלול כלל ואפי הדחה אין צריכין. כן נראה לי פשוע: (יא) וכלי המדה . נרחה לי פככלל זה גם המינקת שקורין היב"ר של עובד כוכבים שלריך הכשר גדול וק"ו הוא מכלי המדה כיון שהיין מהאסף בעקמומיחו לא חועיל לו סדחה ויש למחות ביד המקילים: (יב) הקורה . פירוש במקום

[כז] אם היא של (י) עץ או אבן [כח] אבל אם היא של תרם צריכה ניגוב:

ב (כמן יי גת הבנויה בלבנים או סיר וגפסים (פירום חומר יותר לכן מהסיד וים"ו כלע"ו) דינה כשל הרם: ֹב ^{[ל] יג} הגת וכליו הצריכי' ניגוב (ו) גיתרי' בהגעלה

ע"י עירוי ו שמערה מכלי ראשון עליהם ולא (ב) תהא הגעלה זו פחותה מניגוב:

ד (י) [לא] יוֹ גיגית (י) גדולה שדורבין בה והמשפך (יב) הקורה . פירום במקוס (יא) וכלי המדה והמחץ והוא כלי שדולין בו מהבור לחבית (י) כולם דינם כגת: ה (יב) מו הקורה שעוצרים בה הענבים והדפים שמשימין על העבים (פי׳ כלי גדול) סגי להו בהדחה:

העשוים (פי׳ כמין קופוס מסורגוס כמנודה שפורפי״ם כלע״ז) שבורבים חביב העבים העשוים מחריות של דקל ושל קנבום מנגבן ושל שיפה ושל גמי בולעים יותר וצריך ליישנן י"ב חדש (וים להחמיר בשל קנים כמו כשל שיפה וגמי) (סמ"ג) יי ואם רצה למהרן (י) מיד מגעילן ברותחין או חולמן במי זיתים (זעם הגמנ"ס) ז יה או מניחן תחת צגור שמימיו מקלחין או במעיין שמימיו רורפין י"ב שעות ואח"כ יותרו: ז ים משמרת של יין של עובר כוכבים אם היא של שער מריחה ואם היא של צמר צריכה נינוב ואם היא של פשתן צריכה ח ליישנה י"ב חדש:

ח כלי חלף (פירוש מין ששב שעושין ממע מחללחות וחבלים) והוצין וכיוצא בהן מכפיפות שמסננים בהם היין אם היו תפורים בחבלים מדיחן ואם היו אחוזות זו בזו בחיבור קשה צריכים (א) ניגוב ואם היו תפורות בפשתן מו מיינס יום מלנו שנסל עליהס יינס י סני להו (יב) נהדחה אפילו לפל עליהס יין לוסח) (עול ועלדכי פרק בפשתן מו מיישנן . [לג] (מסום שלנו שנסל עליהס יינס י סני להו (יב) נהדחה אפילו לפל עליהס יין לוסח) השוכר ובהנהת אשיר"י):

מ ** כל מקום שצריך ניגוב צריך להתיר הקשרים (לד) יי אכל בהכשר מילוי ועירוי (לה) וכן ביישון יי שנים עשר חרש אין צריך להתיר הקשרים:

" [לו] יי כל מקום שאמרנו צריך ניגוב אם הם לחים מקנחן באפר ואח"ב מריחן במים ואח"כ מקנחן באפר פעם שנית

ביאור

וכ"כ בפח"ת ורשב"א וערא"ש פל"ג ועדר "ל כו' וכתום' ע"ב כ' ו"ה' אם כו' : [ב] אם היא של מץ. דאין חילוק בינה לאבן רק במופתין וערש"י במתנו" שם ר"ה ושל עץ כו' וברא"ש פ"ב סכ"ב: [בַּהַן] אבל כו'. בת"ה ומיחי אף תכמים לא הצריכו בשל הרם מילוי ועירוי אלא בתחלת תשמישה ביד עובד כוכבים כו' אבל בתחלת תשמישה ביד ישראל של עובדי כוכבים ראל"כ ל"ל דקתני של שבדי כוככים וכ"ר וו"ש חמחץ כו' הראב"ד ול עכ"ל ומ"ם רוקא בשאין מוופתין דנמוופתין אין חילוק כנ"ל: (ליקום) אבל כו' צריכה ניגוב . דוא דעת הראב"ד אבל הר"ג חולק שם וכתב מדקתני בפתני' מתמא אסורה משפע אפילו תחלת תשמישו ל" ישראל והא דיקתני בברייתא של עבודת כוככים לרבותא דאפ"ה מתיר רבי וכ"ו לגי הרי"ף אבל לגי' תום' שב' ש"ע ע"כ מתני' בתחלת תרבותא דאפיה מתיר רבי וכ"ז לגי הרייף אבל לגי. תוס" שב" שיע"כ מתגי בתחלת. תרבותא דאפיה לוציע (ע"כ): (ליקום) אבל אם תיא של חרס צריכה ניגוב: ג"ע דהא מתני בתחלת תשמישה ל" ישראל כמ"ש רוס' וכניל ואפילו באינה ופותה אמרה כמש"ש אע"ם שקיף כו' וה"ה כאינת ופותה כנ"ל ואף שתי' תוס' וי"ל דמתני' י"ל בענין אחר לפי שעה או הרבה מ"ם מלשון חפור שמחלק כין תחלתת ע"י עובד כוכבים או ישראל משמע שמפרש תי' תום' בכח"ג ואף שבת"ה כ' כן היינו לפי ג'י דל"ג לישנא

קמא וא"צ לתי' תומ' אבל לדידן קשה. וכמ"ש הרא"ש שאין נינוב מועיל לכ"ח וכנ"ל ולא דמי לכמי שחולקו בפ"ב (ל"ג ב') בין תחלת תשמישן ביד ישראל כו' ששם אינן מרודין ביין בשפע כמו נת כמ"ש חר"ג שלכן אפי' נינוב לא בעי אבל כאן בכ"ע בכ"ע בעירד (ע"ב): [ב"מ] נת כו'. פור שכן נ"ל אבל הרא"ש בתשובה לא כ"כ. ב"י: [ל] הנת כי'. שם נעוה ארתרו ועתום' שם ד"ה דרש כי' וע"ל ס"א דאף בשל חרם מהגי: בי'. שם נעוה ארתרו ועתום' שם ד"ה דרש כי' וע"ל ס"א דאף בשל חרם מהגי: כי. שם נעות ארתו ועתום' שם ד"ח דרשכו' וע"ל ס"א דאף בשל חרם מהגי: [לא] ניגית גדולה כו'. הרא"ש שם סל"ב ע"ש וכ"כ בסה"ת וסמ"ג ור"ן ופור: [לא] ניגית גדולה כו'. הרא"ש שם סל"ב ע"ש וכ"כ בסה"ת וסמ"ג ור"ן ופור: [לא] הקות כי. עד"ש מי ד"ח וגם כו' ועש"ך: [לא] מפות כו'. תום' שם ד"ח וגם כו' ועש"ך: [לא] מפות כו' הומ"מ אבל בתכשר כו'. דה דאין מועיל גיונב בופנתגן משום פילי כמש"ש בעובדא דרב ואפ"ה מועיל עירוי כנ"ל ס"א. רשב"א ור"ג: [לא] וכן ביישון כו'. בערש"י שם ב' ד"ה שיי להו כו' וכ"ד הרמב"א אבל משמא דגם' לא שמטע כן דמשמע ערש"י שם ב' ד"ה שיי להו כו' וכ"ד הרמב"א אבל משמא דגם' לא משרום חוץ מהדחה דקשונה בש"ב ש"ד ב' אלא בקילוף ועירוי קאמר אבל חלפן עליו כל והרמב"ם ומור בשם הרמ"ה המוסק' ופי' בניגוב כמש"ש (ע"כ): [לא] כ"מ כו'. עבר"ג וכ"ד הרמב"ם ומור בשם הרמ"ה

א"ל: (מ) כולם . ובכלל זה גם המינקת שקורין בל"א הייב"ר של עובד כוכבים לעיל לא שייך הגעלה כלל מסעם דהחורה העידה וכו' שם אמריקן דעירוי מהני שנריך הכשר גדול כיון שהיין מתחסף בעקמומיתו לח חועיל לו הדחה ויש למחום יוחר מהגעלה ממילא לדידן דקי"ל דמהני הגעלה בכ"ח בסי' קל"ה סט"ו באיסור זה הוי כלי חרם כשחר כלים והגעלה עדיפה בהו ג"כ ככ"ל פשוט עכ"ל: (ו) עץ ציד המקילים. מ"ז: (י) מיד. כמב הש"ך דוה"ה לגת וכל כליה מהני הכשר זה ודוקא שסלק השולים שאז המים מקלחין ורודפין מעבר לעבר כדלעיל פי' קל"ה : והב"ח חולק על המחבר ום"ל דבשל עץ נמי בעי ניגוב חבל המ"ז כתב דדברי המחבר הם עיקר ונכונים ע"ם : (ו) ביתרים . ע"ל סי' קל"ה סמ"ו שכ' הר"ב (אי) ניגוב. כתכ הש"ך משמע דכיישון ח"ל להחיר הקשרים דהיחר הקשרים דבש"ם שם הכשר אחר ומועיל כאן ג"כ ע"ש ש"ך: (ח) גדולה. סי' הע"ז שיש שם ברוא שמושכין משם יין ללול אבל באין שם ברוא אין שם יין ללול כלל ואפילו הדחם לא קאי אלא להכשר ניגוב בלבד מיהו דעם הש"ך דאף ביישון לריך להחיר הקשרים: (יב) בחדחה. משמע בהדחם לוכן מיהו כחשר"י משמע דלח שרי חלח דוקם

בים גורם כן כגמ אף לודרך
בים בולם בלן בבים אף בים בים אף בים אף

בית לחם יהודה

כתכ בהגהת חשר"י סיינו בכיכום (סיפן קל"ח בש"ע סעיף זו" בחנה"ה) פני ליח בחרחת כו' . כמכ נהגסת אשר"י סיינו ככיכופ שרגילין לכנסם ככמם כיכוסים כאפר וכיכום כאמין ככלי שני אכל משמעות המור"ם אפילו בצונן ומ"ש טש"ר דסיינו דווקה בכיכום שרגילין שחובטין הוחן כפני פני הני המו בשומו ולכבים מור"ם רק משם סדחם וכן ממשמעות במודכי דכתב כוכ"ל וכ"ש בכיבום שלנו דסוי נמי אפר וחובטין אוחס מכ"ל משמע מחתלם שכתב בסדחם אייני בלא חנסם אך באשר שסרא"ש כתב שלריך אפר נראם להכרים באם שנפל יין רוחח לריך לכנום באפר וחמים ככלי שני אכל נשסך יין צונן מותר בסדחם בעלמא גם בסבחת אשר"ר לא מחכיר חבסם:

עצי לבונה

דמטני נמי בשל חרם: (שם ספיף ח' בהנה"ח) סבר לחו בחירות . מש"ך ס"ף י" מ"ש ונראס דלא פליגי וכרי. ור"ל דספוס' לא כפבר אלא כיבוס כמס פשמים ובאשר"י לא שכי אלא פ"י חמין ואסר ומשום דספוס' מספסקים אם יש להסיר באיסור הנדכק ואם כן אינם מחירון אלא באיסור שאינו נדכק כגון יין ולכן די בכיבוס כמס פשמים כלוון אכל הרא"ש רוצי להחיר כל כמסוח ומסיר אף באיסור רוחח הנדכק כגון חלב לכן בכיבוס כמס פשמים כלוון אכל הרא"ש רוצי להחיר כל כמסוח ומסיר אף באיסור רוחח הנדכק כגון חלב לכן כמב דכפינן כזה כיכום חמין ואחר והשולם אינן נוהרין בזה דלפעמים נשפר חלב רוחח מני של חלב דולק ובזה לא מועיל כיכום חלא בחמין ואחר ובצונן דהוי איקור שניבר, וכולי שלמא מודים בזה ומשמע דבוה אף דיעבד אחור דאף דכתר הש"ך בהק"ד בכלי הגם אם נשחמש בהן בלא הכשר מותר בדיעבד אף בלא הדחם היינו מחשם דמהחמא יש ם' נגד הקליסה דהיא דבר מושם כמ"ש פי קל"ו ח"ק י"ד אכל בזה דנשפך הדחם היינו מחשם דמהחמא יש ם' נגד הקליסה דהיא דבר מושם כמ"ש פי קל"ו ח"ק י"ד אכל בזה דנשפך

חידושי בית מאיר

פיק פ"ז , הכל לשון הש"ר מחוקן יותר דכל סכה סוך סנקב מיד קליפתו סנקב מבושל בו . ופיין נמי נקסיב על פיק יי אכל לשון ולה אמרינן דנאפר רהשון לא משמש כסש"ך אלא כספייו וציש :

סכלו"ם: יב פור: יג פס בפס סרמנ"ל : יד פס פכרייפל פס דקחני מתן ומשפך כסדי גת וכייכ פריי כסוף שכודם כוכנים: פו כריימה שם דף ע"ם הדפין וסעדשין וכפי' ר"ם: פו שם: ים שם כרבי יוםי : יה שם ים מימום דרב יסודם שם סנסו רוקי וכו': כ לפון סרמב"ם בפי"ה מסמ"ה מכה דסני דיקולה וכו' שם: בא שם כמימרת דר' יסודם : כב סור לפרי קל"ם בשם הרמב"ן וכ"כ הרפכ"ל: בג כן משמע מפיי רש"י שם וכ"כ הרפכ"ל: כד מימלל דרב ושמולל שם וכלישל בפרל וכפיי הראשון

כנסת הנדולה

דתון גם של חבן מנגכה והיח שהורה לברייתה דקתני ושל וכסעיף ע' דלריך לכחיר הקשרים פן וחבן חם סיו מווססין חסורין ולח מחרצינן כחן בשל מובד כוכנים כחן בשל ישרחל כדכתב בהדיח בת"ה וכן דעת הר"ן והרח"ם והטור וכ"ג דעח הרמב"ם לדעת הרחב"ד דחפי במווספין ספי"א וכן דעת הראב"ד ים לחלק כין עוכד כוככים לשל ישראל פיינו משום שכנת של עד וחכן מיירי כסני ליכא של עד וחכן מיישגן . ולריך להתיר הקסרים כמו שאכחוב בסמוך: י סגי להו פל ען וחפן מיירי כטני ליכה מילוקי וחמים לי אם כן אף לדעת פראב"ד מתני' איירי כגח של ישראל סיכי הון ושל מרם אמ"ם שקלף את סופת חרם אמ"ם שקלף את סופת בהדחח. משמע בהדחת לוכן וכן כוא בסג"א ומרדכי שם מיהו כתבו דהיינו דוקא בכבוס שלגילים חשורה והלח בגת של ישרחל אפי' של חרם ומוופפת בקילוף ופת שכים כדכתיבנה דחין לתרץ לדעת הרחב"ר דהח דתין ושל עד יק וף חת הופת דמיירי בלח ניצוכ ושל חרם חפ"ם שקלף חת סופת חסורם בלח אכל בנינוב מותרת דחם כן מם השמיענו רכח בחמרו דוקה ופחם. אכל דרך בה כלה ופחם בניגוב בעלמה שריה פשיעה אם אפיי בופחם שריה פשיעה אם אפיי בופחם שתפשר לומר שהופת מכלים בכלי יותר ממס שסים כולע בכלי יותר ממס שסים כולע בלא זמת חנן דשריא בינגוכ כשלא זמתם לא כל שכן גם אין לפרש דס"ק אכל לא זמתם אלא דרך כם בסדחה בעלמא סגי דמדכרי סרשכ"ח והר"ן מבחמע דחסילו בכלים בל עד הע"ם בחינן מכניםן לקיום הע"ם בחינן וסומים זכיכין לע"ם בחינן וסומים זכיכין כינוב לדעת כרחב"ד ז"ל כ"ם של חרם גם איןלומר דהראב"ד מפרש מה שחמר רבה דווקה וסתה חכל לח וסמה חלח דרך כם כשל שן בניגוב בשלמח סגיח ולס"ו חין זכיך לומר דמתניחין כשל ישראל מייכי דחסילו דמיירי כשל עובד כוככים חתים כברייתה דחרים בגם והמחן והמשפן של מן ושל חכן ינגב דהח בריימה מוקימסא כדרך כם דח"כ מם משמיענו רבא כמ"ש ולכני"ל מטתבים וכו נתי ונכנים הסרמביד חינו גורם בסרק השוכר את הסועל הא דאתר רבא בלשון ראשון אלא גורם מה דאתר רבא כלשון אתרון ותו לא וכמו שהיה גירסם סרי"ף כמ"ם הר"ן וכיון שלא פים נוכם כן כנמ' חין נורן

יורה דעה קלח הלכות כלי היין באר הנולה

שפרש"י שם הרץ: כה ר׳ שמשון כפי' המשכה מגורם שפינה ממנה וכו' כפרק כתרא שתובטין אותן כמה פעמים וכן הוא בחום' מיהו באשר"י משמעדלא שרי אלא דוקא בכבום שרגילים לכבסן בכמה כבוסים באפר וכבום בחמים בכלי שני ובלונן ונראה דלא פליגי משום דהחום' ומרדכי והג"א מסיימי' ול"ע אם יש לחלק באיסורים בין דבר הנדבק לשאינו נדבק כו' והרא"ש שם מיישב מה שמתירים כל

ואח"ב מדיחן במים (יג) ואם הם יבשים מקרים מים כמפוח שנפל עליכם חימור רוחת ואח"כ אפר ואח"כ מים ואח"כ אפר ואח"ב מים: חפי' חיסור הגדכק דנכסיג נעי

ישראל לנגבה מכבר כדרכו (יד) ואין מחייבין אותו (יג) ללקט החרצנים:

תחרצנים • בכ"י בסס רבינו שמשון יא [לי] ביו גת שדרך בה עובד כוכבים כשבא דווקה כנום חמין וחפר יל : מסיים בזה דאין זה מבטל איסור לכתחלה שלא נחכוין לבטל עכ"ל ואין קושיא מזה על מה שכתבתי בסימן

קל"ז סעיף ב' דהיכא דאפשר בענין אחר הוה כמבעל איסור לכתחלה דהכא נמי כמו א"א בענין אחר דאחר (שכבה) [שכבד] אומו כראני לא הטריחורו עוד לחפש אחר החרלנים שאינם בעין לפנינו דכל מה שהוא בעין אזיל ליה טל ידי (הכבוס) [הכבוד]

ביאור הגר"א

אבל תראש ופור כשמו ש' כלישנא רסורא דבשל מופרים חלך אתר המיקל וכרב והכל כלשון דאשון של רש"י שם : [לין נת כו' - ר"ש פי"א דתרומות מחני ח' ויש ללמוד כו' :

דאפשר בענין אחר.הוה כמבפל איסור לכתחלם דהכא נמי כמו א"א בענין אחר דאחר שכבד אותו כראוי לא הטריחוהו עוד לחפש אחר החרצנים שאינם בעין לפנינו דכל מה שהוא בעין אזיל ליה ע"י הכבוד עכ"ל המ"ז :

כבבום שרנילין לככסן בכמה כבוסים באפר וחמין בכלי שני ובצוגן והיינו באיסור סנדבק שכ"ל הש"ך: (יג) ללקמי בכ"י מסיים כום דחין זה מכעל חיסור לבתחלה שלא נתכוין לבעל עכ"ל אין קושיא מזה על מ"ש בסימן קל"ז ס"ב דהיכא

קנונעת בענבים : (יג) ואם הם יבשים מקרים מים ואח"כ אפר

בו' - כצ"ל וכן הוא דעת הרמ"ה בטור שכתב ביבשים מקנחו במים ואח"כ מדימן יפה כו' וראיתי בטור של אמ"ו הגאון מוה' ינחק בר

בצלאל שהגיה כן מקנחו במים ואח"כ אפר ואח"כ מיסואח"כ אפר ואח"כ

מדיחו יפה גם הב"י פי'כן בלח הג"ה:

(יד) ואין מחייבין אותו ללקמ

לקט הקמח

הלכות יין נסך

פנים חדשות

יין של ישראל שנגע כו כטובד כוכבים ש"י ד"ה שלה בכוונה הששר שמותר משום חשש הססד ממון של ישראל וחין לססיר נגישת שובד כוכבים ביין של זימוקין מטעם ריבוי מים ולה מעשם : (מהרר"ל נ' חביב מ"א) :

ממשכם - (סהרר"ע ן" חביב מ"א) :
ישכועאל שמשים קנם כתבנת של יין כטונת מדידם והותמם כדי (מכור כחותן הימים מיין המלכות
יש (מהר"י ן" לב ח"א פס"ב): הסכבה ששו כשיר רודי"ש על הכשר טיון למגדר מילתח - (מהרד"ש
מדינה ג"ג): בדין הכשר נתום מוופתות של שוכר כוכנים - (שש נ"ר): כצרתף של יין שהיה
מדן לעיר ונפלה דליקם כחלר ההיח הכיות פעותות אפורות ושמותות מותרות (שם נ"ה) :

מלחם עד חליה והוליחוה עוכד כוכבים וישראל עמהן היין מותר כשתיה " (שם ג"ו) : של יין וסים כו יין תכחון מוסח ע"ם להססיח ונגע העוכד כוכבים כיין שמכחון סיין שכחוך קנקן

של יין וסים כו יין מכוחן עופת עדב נסעפית ונגע הפוכד כוכנים כיין שמחון סיין שמחוך הקנקן מותר. (מהרר"ש לוריא ע"י):
בריזא שנשמשה מהתבית והנית עובד כוכנים ידו על הככב היכ ז'ל חברו בשתי' כפי מההג המקום הסות ומהרר"א מורחי ג"ד ה' ו' שם י ח"ב ל"יו):
יין כשר שהוליכוםו עובד כוכנים ע"ג עגלות ג' ימים בלת שעירת ישרתל והתירו הרכ ע"ש (מ"ב כ"מ):

בקוכורא מתם יינם נגד כמקלין ועיין שנין זה בארוכה כם' סוכרונות ז'ה (מחרר"אן' חיים ח"ב נ'):

שלא כגיע לחנוך ושתיית כמים מוקת לו ואין כמקומו יין כשר ירכה המים על כיין ז' מלקים יישים כמים תחלם ואח"כ יים ביין עליהם במקטף קסוטי ולדעת הרשב"א יש להסחפק .

(מחרר"א ז' חיים ח"א ק"ב) : על יין שמים כפיכם מותם כתוך חותם ובכם מעם דבע והיה בהם נקב קטן ללתת כו הרוח וילתו היהודים מן הספיכה ונכנסו בספיכה אחרת פסק דמותרות וליכה לה משום חשש נגיעה ולת משום חשש חילוף (מהדר"ש פראני ח"א ר"ח) : משל ותפן בסתם יינם ואיך עשו בני מדינה אחת התוכרתום לזה . גדר השתי' בכל תוקף -

אפתות בכד חזינא חדור פרוץ מרובח על חשמר ואף גם זאת שכבר לשנים שעברו נתפשמו ככל הפרצות ישראל האנרות ואזהרות שהזחירו רבותינו תאחרונים ה"ח הנאונים הקדושים אשר כארץ דמה זכרם לחיי עד בהתראח ודאית על תת' גופי עכירות וחולדוחיתם שבעונותיהם נתפשפו ברוב אנשי חשיירות נדולות של מלכות אישליא ואנמיח ונקצת מקומות שחתת מלכות רומה הן עור היום קצת מהחמון נוהגים בהם קולא יתירתא בשתיית מתם יינם דעיקר נורתו הוא נ"כ משום בנוחיהן וכאים לידי מאכלות אסורות ע"ד ושכר עכירת עבירת וצריכין לבני אשכנו דאת"ג שלדעת רוב נאתי עולם יין תדרוך מעובד כוכנים אינו כשר עכ"ו בחרו חוש במיטיםו ומאחר שיש להם על מת שימטוכו פרשו עצמן ממתם יינם רשוחין יין דרוך מעובד כוכבים דוראי לא יעלת על לב חכם ונבון לתשוומו למת"י תלילת ואם אחית נמצא ביניהם אולי ואפשר שאשתת סמנו ובפרם אם אדע שחקנו איזה דברים אשר ג"ב לפי דעתם ומכ"ש לדעתי צדיכין תיקון כנוק פ"ד חברואות אשר בגיחותיתם שמשם מושכין תעוברי כוכבים את חיין כשעה דריכתן רבהו שייך קודם המשכה אפו אחר המשכת ככתוב אצלי בארוכהי עיין מ"ש הגאון בעל חוות יאיר לשלם בהראה מפי רבותי אכן שמספרו הייתי מכיר שדכריו בזה חיי מבלי מעם וריח והפך הקערה על פיה לומר על ממא פחור וועל לבן שתור והפועדה לו הפסק ארצה עד בלתי השאיר לו צרור כי הפך במכרחו העקופה רברי האופרים להריא בדברים אשר אין להם שחר רוחמא לצלן מחאי רעתא ושרי ליח מארית ע"ש: השנקה מאיסור לבישת השעמנו: השלישית דבר הקרשות הקלות וההמודות וכיוצא. באמדם כי יש לחם צד חיתר לחמיר שתהיה קרשת מבנות ישראל כרי שלא יבואו לידי איסור אשת איש ומעשה מדומי ההפוכה לכו רגע והלואי כמעש כמדום לא יחיו וזח שלא יבואו לידי איסור אשת איש ומעשה מדומ הרצוכה לכו רגע והלואי כמעש כמדום לא יחיו וזח לות לא יחקטים בית האמר הוא לא מדור פרוץ בעריות דבר מאר היו למולים ונם בפרש זה תבהי היות לא ידול מיותר משום בפרש והתבהי במבר בפרב בילום ביתוח ביתוח במצור משום בפרש ביתוח בית

חברות של עון ססר פסים מוכל מון מוכל מספר זכם וניכנו בישור מרוב בישור של איב או הייד אישר מישר של הייד אישר מרוב בישור מוכל מוני מה של מישר מרוב בישור מוכל מוני מה מוני מה של מישר מרוב בישור מוכל מוני מה מוני מה של מישר מרוב בישור מוכל מוני מה מוני מה של מישר מוני מה מה מוני מה

ואסיים בתכים חבים ולא בריכנא להני רשעים חדתי חרסי"ם מקרוב כאו לחיסיף על חפאתם פשע לגלח ולהתגל"ע פאת זקנם גם בחולו של מועד וכאשר שמעתי כן ראיתי שנשאלה שאלה לחכמים אם יש
צד היתר ברבר ויען העיר ה' את רות קצת אנשים השובים להתרים כנגדם לחיות שהיה היכולת בידם לשהות לכבוד ח' ותורתו השתדלו ברוב עזו תעצומות לבתוב לגלילות לשבר מחלעות עול
צל בני אד"ם הארורים הללו דמיתם בם ולכן אמרתי תנלה הדפתם בקחל רב ותנפר חמצות על ידי להביא אל בית הרשם מקדעי רבון בהן ובשפותיהן וברוע משליהם והם יחשו לעצמן כי
ובשעם הואת אחיות כמחריש ולא אמרם את שמם: אולי יתענו ושהוב אל ה' וירתם: אכן אם ח"ל לא ישובו ידעו נאמנת דידעי ומקיעי רבון בהן ובשפותיהן וברוע משליהם והם יחשו לעצמן כי
אקרקפתא דגברי דברבי הכםי ומנהיני חדור רועי ישראל קא מנתנא יהבא דנא לנדור הפרצית הללו ורבותייתו כאשר עליתם מופל התונת לשרים כאלו שפורקים מעליהם עול דברי החכמים
רבותינו ו"ל נודא רבא מעיד לעיר וממדינה למרינת מקום אשר דבר תפלך מלכו של עולם ורתו מנעת כרי שלא תהיה תבחירת נתנת ביד בני עולה לענות עוד לפי שכלם ויצרם הרע נגר מה שכלעו איש
מפו איש בקיום התורח ונוח"ה וכל הרברים שאמרו בכל פה מהכמי שראל קרושים הם ואם יש ביניתם מודצין נרד מקפים הם יונו יתמו למה זה תפחרו החכמים מנים שלא עמדו בסוני אתם שהם מורים במורים לא יהיו נושאים פנים שלא עמדו בסוני אתם מורים ומור ברוב ברוב מתוכר שהם בני ח"ב מאם ת"ה אחינו שבמלכות תורקייא ואשכנו שמחוקים ימודי התורה ואם העומדים לא יהיו נושאים פנים שלא עמדו בסוני אותם שהם

אשל אברהם

וכמור קכ"ו ותורת חסד פימן י"ד וע"ו :

המסקים זל ואפילו הולה שנתרפא כחוד"ם אין אנו פתירין לו לגלח במועד כפי הדין ובנלילותינו לא התרנו משלם לגלח במועד אפילו

יורה דעה הלכות יין נסך

אנותיהם עסדו במעמד תנכבד התוא יקומו ויעזרום ויתיו עליהם סתרה בעוד היושב בסתר עליון
דיא האלתים כשמים ממעל ועל וזארץ מתרת רוא ברחמיו עיד וימיד את לכ האבן מכשרנו וישונו מורדיו
אליו לעבוד עבידתו וימע בלבנו אהכתו ויראתו אנס"ז אלה הדברים יהמו בקרבי כהמות ימים
ובאש קנאתי דברתי עד חנה והרן אותי לכף זכות גם הוא יחיה נידון בשמים לזכות וימחלו לו כל
ענותיו כולם: והא לך מומם שאלתם:

ראובן איש אדמוני בשרו דך ושערו צדוב עב ותקיף ומזנו חם כיותר ולכן בכל יפות השנה מוכרה להתגלח נ"ם בשבוע שאם לא ימתפר פניו מהחממים וכל נופו בתחמם ופורחות ככל זקנו אבעבועות הנראות לעינים ועינינו הרואות שע"י שלא נתנלח בחש"ם כשמתנלח בסיצאי החנ חדם שותת שם בכן יבואו נא דבריהם הנחטדים כדת מה לעשות ושמכ"ה : (ועל זה כא לפנינו גביות עדות) :

והרי זו תשוכת חכמי רבני אמשפרדם בצרה תשים :
רושובה ראינו דברי השאלה ואת הצדדים אשר צדר השואל להתיר אם יש לסמוך פל
דברי ר'ת בנדון זה ונוסף גם הוא דהוי מילתא דמוכח שאם ישאד ח"י בלא נילות
דהוה פלה כולו קמשונים אבעבופות פורחות ושותתות דם שיש לחוש פן יבא לידי מכנה במיני קדחות

יומה עלה כולו קסשונים אבעבועות שהדרות השהתתה דם שיש לחוש פן יבא ליי טבטו נשיני קיווה וחלאים רעים:
וחלאים רעים:
ודי קירם כל דבר חובה עלינו לבאר ולבער קוצים שבכרם ולסקל הססילה כדי שלא יכשלו בני האדם - ונאמר כי לענין גילוח בחוה"ם אינם מיתרים כי אם אותם הגוכרים במשנה בנכרא וזה סוסכם מכל הפוסקים וחבו דלא להנסיף עלה ואפילו אם נילה בערב הרבל דלא שייך במוכר אות סוסכם מכל הפוסקים וחבו דלא להנסיף עלה ואפילו אם נילה בערב הרבל דלא שייך מומא דלא ניכר ליונים של היונים ביונים מומא דלא ניכר ליונים של היונים ביונים מומא בלא ניכר ליונים של היונים ביונים מומא בלא ניכר ליונים של היונים של היונים של היונים של היונים ביונים של היונים ביונים של היונים מעלה דלא יכנס לדנל כשהוא מנוול אפילו הבי אמן בירוד דלא פלונ רבנן י ואף כי ר"ת בנילח ערב הרגל נטה להתיר - כבר הכו על קדקד סברא זו כל הפוסקים חדשים וגם ישנים אשר בית ישראל על פיחם יחנו ועל פיהם יסעו ועוד כי תמהני אם דברים אלו יצאו ח"ו מפיו של ר"ת שהיה על פיחם יחנו ועל פיהם יסעו ועוד כי תמהני אם דברים אלו יצאו ח"ו מפיו של ר"ת שהיה פת קדוש דחא אמריגן כפרק ואלו מגלחין ומעמא דשאר כל אדם אסורין כעי ר' זירא אבדת לד אבידה ערב הרגל כיון דאנים מותר או דילמא וכו' אמר אביי יאטרו כל הסריקין אסורין וכו' לימקמיך וכו' איזורו מוכיה עליו ע"כ הרי דר' זירא הוה בעי לדמויי הא דאבדה לו אבירה זירא הוה בעי לדמויי הא דאבד

להגך דמהניתין משעטא ראומא ולפיכך הוח מספקא ליח ופשים ליח אביי דלא דמי חגך דמתניתין להחיא ממעם דלא מוכחא מילתא ולא מיגליא לכולי קלמא אונס'' י חא הכא נס' בנילח ערב דרגל דכותו' דמי יודע אם גילח קרב הרגל יוכל לחיות עשיר ואמיד בנכמים אך לא מפני זה הוא

הברת שלא תיות לו פיפול או שכחה עדב הרגל וכפו שכתב חנ"ם והנחת אשר" סימן תקל"א ע"ש: דאפילו במלתא דמוכח אין להתיר כי אם הנוכרים בנמרא דהוי הוכחה אלימתא דהא קתני

דעם דר אפילו במלתא דמוכת אין להתיר כי אם הנזכרים בנסדא דהוי הזכתה אלימתא דהא קתני התם דרב אשי מתני בעי רבי זורא אומן שאבדה לו אבידה עה"י מוט כיון דאימן הוא מוכחא מלתא כי תנך דמתניתין לא תיקו: זרו מוכחא מילתא או דלמא כיון דלא מוכחא מלתא כי תנך דמתניתין לא תיקו: בהיוש דאפילו בטילתא דמוכת כי ואו דאימן שהכל יודען שאבדה לו אבדה וכמ"ש רש"י עי"ש אפ"ה מספקא לי' וקאי בתיקו דאימור אלומופרא והעמודים אשר חבית יוסף נכון עליהם סקות לתימוד כמו שכתב בכקף משנה פ"ז משביתו "מ" דמאחר דהור"ף הרמב"ם והרא"ש השמימורו הא דאומן מ"ל להומרא וכן כתב בב"י מימן תקל"א וכתב שנס חנ"י מבירא ליה מכין דסלקא בתיקו אלינן לחומרא ע"ש ואף כי מרן מוחריק"א ו"ל תמת על הרמב"ם וחרא"ש מכל מקום בחשקפה מועפת בדברי הנמרא מתישבת תמירתו אך אין כאן מקומו י מ"ם הדין דין אסת דאפילו ברואי הוכרה אין לתתיר לפי דעת הרי"ף הרמב"ם והרא"ש והנמוקי ומף והרא"ש והנמוקי ומף אור הרי"ף הרמב"ם התאיר בההיא דאומו ככר נתבמלה מברתו ברובא דמבר רוב בניי ויוב

ואט"י שחא"ו גפה להתיר בהחיא ראופן כבר נתכפלה סברתו ברונא רמנכר אין מקום לצדר תצדרים שצדר תשואל אם יש לסמוך על דברי ד"ת או לאו ותנם שהרב מנן אברחם פסק לתתיר בנפולת צפרנים בח"מ אם נפלן קודם הרגל לאו דסטך על דברי ר"ת אלא הכי קאסר כיון דחוטרת נפולת צפרנים בתוח"ם תוי חוסרא ומנחג בעלמא דהא מדינא שרי לפיכך

היל קאמר כיון דחומרת נפילת צפרנים בתוה"ם חני חומרא ופנוזג בעלמא הא מדינא שהי לפיכך בצילה דאם נפולן בעיו"ם מותר ליפולן בתוח"ם דעיקר המנהג נתיימר כרי שלא יכנס לרנל כשרוא מנוזל וכיון שנפולן בעיו"ם מותר ליפולן בתוח"ם וראית דאית לחלק כן דר"ת אפילו במילתא דמדינא אמור שה חילוק זה בין נילח קירם חרנל ללא נילח ומשום דחוי בטלתא דמדינא דגמרא אמור אין חילוקי עולה יפה אבל במתא דמרינא שרי יש לחלק פאמר וקל להבין:

מבולם מפעם חמורמות והאבעבועות אשר פורחות בוקטו של ראובן בעבור עליו ח"י בלא תנלחת נשיב ונאסר כי מתוך עדות דרופאים נראת שאם ישאר ח"י בלא תנלחת יכא לידי מקרת וחלאים בר מינן ומתוך השאלה נראה שלא בא עליו שים קרחת אף שעכרו ח"י שלא נילח את וקנו איברא שהיה חרם שותחת מוקנו אוני שרא בשאלה אבל עדיין לא בא עלידי קדתת ואפילו הרופאים אינם מעידים שבא לו שים קרחת מוח כי אם שיצאים מורכות בא לדיי קדתת ואפילו הרופאים אינם מעידים שבא לו שים קרחת מוח כי אים שיצאים מורכות בא לאבי עדית הוו והישון שמא יבא מוח שום הומימות וקרחת אם כן איפא לדבר שלא האית ואבעבועות והיו הוששין שמא יבא מוח שום הומימות וקרחת אם כן איפא לדבר שלא האית ואבעבועות והיו הווששין שמא יבא מוח שום הומימות וקרחת אם כן איפא לדבר שלא האית בא לידי קדתת ואפילו הרופאים אינם פעידים שבא לו שים קדחת מות כ- אם שיובאים טווטות. והצבעונות והיו חוששין שטא יבא מזה שום המימות וקדתת אם כן איפא לדבר שלא חיית מעולם אין לנו לחוש תששות חרופאים להתיר ואדרבת חמה רוא שכבר עברו עליו ח"י. בלא גילוח ולא קפץ עליו שום קדחת וקרוב הדבר ויכול להיות וראי שבכל פעם ופעם יקרה לו כלא גילוח ולא קפץ עליו שום קדחת וקרוב הדבר וכול להיות והן מצד כי שומר מציה לא ידע דברי כן הן מצד הפכע שברוב הימים חדם והחים כה פרתיותו והן מצד כי שומר מציה לא ידע דברי

רע ולכן אין להתיר אפילו בחאי נוונא לגלה כתוח"ם:
ברם אם ראובן עלול שקופצים עליו תריר קרחות וחלאים רעים סחמת שאינו מגלה בזמנו רהיינו קודם שיעברו עליו וד"ר והרופאים הבקאום ויראי שסים חוששים שיכול לבא לידי דבר זה וכיוצא בו אינו מסור לחכמים אלא לרופאים הבקיאים ויראי ה' ית' שאם שאם בינם לידי סכנה אם לא ינלח למקום על פי ספרי חרפואה האמתיים יחיה נראה להם שיוכל לבא ראיבן אצל חכם העיר או החכטים המפירסמים שבעירו ויוריע צערו להם ואחר שהרופאים יתנו עריהן ויצרקו יחנו לו החכמים רשות לגלח דבכי האי נחנא דאיכא מכנתא ממכינן ועב בשבת ויות"כ על פי הרופאים הבקיאים ויראי השם אבל בלא רשות החבם או שבעירו עם"י האופן האמור לא ואף כשותנו לו חרשות בעינן דאודעי ליח שישמר ויותר שבעירו עם"י האופן האמור לא ואף כשיתנו לו חרשות בעינן דאודעי ליח שישמר ויותר לו החכמים רשות לגלה דבכי תאי נוונא דאיכא מכנתא סמכינן ועבדינן עוברא תהכמים וינחר שלא יגלח בפרחסיא כי אם בהצנע וישאר בביתו מוצגע עד אחר רמועד כדי שלא יכשלו בי אחרים ייבואו לתתיר הם ושלום שלא במקום סכנה ופורץ גרד מגדרן של הכסים זכרם לכרכה נשיכתו נשיכת נחש וחויא דלית ליה אסותא והשומע להם ישכון בפח: נאום החותסים פה אטשפרדם יע"א :

שלמה די אוליוירה

שלמה בכסה"ר יעקב אאיליון .

רהא לך סה שבתבו חלמי רבני וויניציא אשר נמנו ונסרו לתתרות בהם תחלת התראה כללית

בסקום חשובה לשאלתם ווה לשונם: האל הים יודע ועד כי כוונתינו ומעשינו דצום להגדיל תורה ולהאדירה ולמנרר מלחא בתקנות ומינים וגדרות רו"ל שלא תצא תקלה מתחת יד שום בר ישראל כי לשמע אוזן שמענו *) כי יש הגה"ה *) וחגי מומר (ח

תקלה מתרת יד שום בר ישראל כי לשמע אוזן שמענו *) כי יש הגה"ה *) ואני אומר (א בתרים בקצת קהלות ישראל שמתירין רצושהיהם בשאם בנפש לנלח קשם וראשם בחוה"ם דפסח וטוכות לעשות חלוקית ואמתלאות לדבריתם

דמים ומרמם והכי לכו כתורים בצשר תאוח נפשם כאי דלא פלוג רבגן אשר לא כתוב בספרי כסהים דמפרו בסומה מחי נערים ומחי קטנים ר"ח מכוערים כמלום 'n קטנים שביו קטני אמנה במתנימה הנה נערים

חתן תורה וחתן כראשית חגם שכונתם לשמים אפילו הכי אנו אין לנו אלא סה שאמרו רו"ל שעל פיתם אנו חיים: על כן און דותימין לתתא סתרין ומותירין לכל אשר בשם ישראל יכונה שמכאן ולהבא לא יתיר עצמו לגלח ראשו או וכוכוו פלמן כקמנים וכאלו איפא להם ואיפא להח: זקנו בח"ה אלא דוקא המנויים והמפורשים בספרי הפוסקים ז"ל

אין להוסיף כי כך. חוברונו וכך ישה לנו שלא נסור על לאו דלא הסוד וחשוםע ישמע ועליו תבא בדכת פוב כרוב עוו ושלום ' כה דברי ההתומים כלב תמים מבני ישיבתנו הכללית שבויניציא יע"א ליל מוש"ק ח"י מרחשון שנת החס"ר ליצירה וק"ם

שלכוה בכמוחר"ר ישעיה ניצח זלח"ה : דוד בן כמ'ד שלכות אלפראס זלה"ה : משה בכיר יעקב לוי פוי"א ולה"ה : בושה בכסותר׳ר דניאל מאנורו זלח׳ה:

לאפושי החתא דרתחי דרבנן קשישאי על הך עובדא בישאי נחירנא כד חיינא פליא פסתופף ופתאבק בעפר רגלי חכמים נדולים רשרי ביה נודא רבא כגברא דהוה חתן תורח וגלה זקנו בח"ח בני פלחים הם וחובלים פחבלים כרם ח"ד צבאות הם יע"ב משפטי הרבגים הנה" אבקר יחריול לנדור נדר החרף הם יחובים נועל העוסד של שמוד חתורה להמטידה של לאו דלא תסוד יוכח לתשורי מראש אמנה י ולדאות קרית רוד חנה : בבנינה י אמן הן הן הרברים הנאטרים באמת ואמונה י מן זקן ולא חכמה קנח כיתב ברפיין ירים · חקטן טשולם זלטן בלא"א כמחד"ד אכרחם ברוך זיל מגוריציא:

מלה הדברים הגיעו ובאו לידי בחיותי מתגורר בק"ק וויניציא ואמרו לי שרבני וירוגא מאגמובה ורומא כתבו גם כן על דרך זה ולפי שלא באה לידי כתיבת תשובתם לא העליתם על חספר אכן וראי במילתא דא כל דעניאים מוכרחים לחיות מתנכאים בסננון אחד כי למפורסמות ומשומות אין צורך להביא ראיה כי ידעתי גם ידעתי שאם הדבר הזה היה בא בדור של קנאים הארירים הקדושים אשר כארץ החיים חמה היו מרעישים חעולם ומלואו וחיו דנים אותם בדיני קנסות באיץ החיים וזמה היו מנישים וחטכם מקרות הבנות ישראל עד אשר חיי מקלפון. קראתם ברברי כבישין להכריו עליהם בסקהלות רבנות ישראל עד אשר חיי מקלפון חברות כאשר סובמה אני שכן יעשר הרועים להוכיחם והם גם חש יקבלו התוכחת ראל קדושים הם לולי שאור שבעיסה המעכב עד שיקוים מקרא שכתוב ונתתי יחיו יוצאים למראחם^י כי נפירי ישראל קדושים הם לולי שאור לכם לב בשר

כעשה שחנים ישראל חבית של יין צמוקים כנית אחד מהחצר והנים המפתח ביד הנער והגער נתן המפתח ביד חא"י שומר פתח החצר ובתוך חבית ההוא יש דברים אחרים שהם נתונים ברשות השומר שאפילו יכנם שם אין דוכר אליו דבר למה נכנס והיין הזה עדיין לא שהם נתונים ברשתו השוסר שאפרו כנסים נ"י ודרום אין דובר אין דובר אלא שהצטוקים אחר שנשרו בנסים נ"י ודרים אותם ברנל בתוך ננית נדולת ותחירו הצטוקים בתוך החבית כדי שיעלו החרצנים והוגים למעלת ותטים למפה ובאותו הופן הוא מה אף שנתעככה בידו יום ולילה' תוכיח וחעלה להתיר יין זה ע"ש (שם קפ"ר): המפתח כיד הא"י

לך.די א' שהביא כמה הביות יין כלא שומר יהודי רק בהתימת החכיות והחשוקים ולא מנהות בשקים דמק שכן נוהנים בקהלתו הורה לאסור לבני הקהלה שישש כמנהנם שהוא להחמיר ולא כפי המנהנ הקהלה שהונא ממנה חיין שנהנו להקל אך להיות כי היהודי קבל עליו בחרם שלא היה יודכ מתיקון של קהלה זו לכן קנסי אותו שימבור חיין ההוא מבלי שידויה בו כל עיקר אלא דוקא לפי הערך שקנהו והחוצאות שהוציא עליו ע"ש (בית הלל ק"ל): שידויה בו כל עיקר אלא דוקא לפי הערך מתשובה דרך וירוי והרכה איך יום א' בתהלת כושר משובה בחום מורש בשהוה במתק חיין עם האימן לתכן את החביות בנהוג שמע קול צעקה ברחוב משובה בשחום בתחום מונות שום ביותום ביותום בתחום או בתחום משובה ביותום ביותום בתחום של ביותום ביותום

משריפת ויצא והלך לו לראות והניח את האומן שם וכשבא מצאו שכור ואף שנתכעם על האומן הכחיש שלא נגע אך כשברק החביות מצא שתים מה-רולות חמרות כמו שיעור מדח מה שאין הכחיש שלא נגע אך כשברק החביות מצא שתים מהגרולות חמרות כסו שיעו שנו שיי שיי מודר להחמר ונתן המשרת אמתלא להביו שמה שלא חגיד עד עתה היה מחמת חברה כן דרכן להחמר ונתן המשרת אמתלא להביו שמה שלא חגיד עד עתה היה מחמת חברה לחבשיל את הרבים - העלה רפלניגן ריבור' ועל החביות הנמצאות עדיין במהתף מאחר שניכרים דכרי אמת וראוכן מאמין למשרתו וראי דאגן מהמניגן לי' ואין ללמר לראובן שאמר כפח שאינו מאמר שנתן אמתלא לדכריו נאמן הוא לאמרן וכמ"ש הב"י פימן קכ"ו גרין נאמן יינך - אך אותן החביות שאכר מכר ראובן פידם שהייר חששתת מאורע זה וראי אינו נאמן לאומרן על הבעלים שאינו צירו 'ושם יבאר הרין אם המעשה היה בתבית א' מכר תציה נאמן לאומרן על הבעלים שאינו צירו 'ושם ימאר הרין אם המעשה היה בתבית א' מכר מציה נאמן לאומרן על הבעלים שאינו צירו 'ושם יבאר הרין אם המעשה דור בתבית א' מור פליגון נאו מא היה בתבית א' מור מיצור הרין אם המעשה היה בתבית א' מור פליגון

נאמן לאומרן על הבעלים שאינו נירו י ושם יבאר הרין אם המעשה היה בחבית א' ומכר הציה והנית הציה אי פלנינן דינוריה ונחשבים כתרי ניפי דפלנינן או נימא דלא שייך בוח לומר פלינן כי איך נפלינ בחבית א' ומס"ג אם נע הכל נאמר אם לא נע אין כאן מקום לשאלה וע"ז צדר פנים לכאן ולכאן ע"ש (חות ואיר ע"ו):

קורה שאין להתיר כשום ענין אותו היין מר שמשימין לתוכי לפנה שנקרא בלשון אשכנו וועדמו"ם ויין כשנע בו השבד כוכנים החבית לא' שחבים לכי כחיראת ורצה להתירו מכח היא דקיל יין מר אם נשתנה פעםי אין בו משום ייע ופ' מה ר"ל יין מר שנשתנה פעםי אין בו משום ייע ופ' מה ר"ל יין מר שנשתנה פעם אי"ש (שם ק"א):

פעםו עי"ש וכן הורה גם כן לאסור חצ"צ סימן ע"ר כל ששם יין עליו אסור במנע שוב פובי למד זכות ע"ש לקנות ניניות פלאות עובים דרוכית בבית הא"י אף שלא מצא מעם ברור לתחרי הור"ת שהתביר עכ"ו צדר לחקל ע"ש וצ"צ י"ב נופה יותר לתחמיר עיין מש"ל בוף כ"ח ע"ר (שם ק"ר):

ב"ח ע"ר (שם קי"ד) :

אים חיל שאמר ליתורי שישתח עמו יוינ או יקמע את אונו י תורה ראם הדבר היה דרך ניוום דברים בעלמא ודאי שאין דאוי למהר לשתות ואם יוכל לחציל עצמו בנתינת ממון חייב לפור כמעם כל מסונו ולא לעבור אך צדד להקל אם באמת היה ירא לנפשו שיעשה כאשר ומם מאחר שתוא עובד כוככים ובעל מלחמה והאון הוא אבר שתלוי בו חוש והעבד יוצא בו לחירות עיין שם מאחר שהישה עובו טוכנים ובעל מלחכה וואון והוא הגר שהנייני בי חוש העבד יינה בי כי ויות ע"ן שם ועל כל זה צדר להתרני (שם קב"ל): כל שנה יין נסך בחובו אם קבלו שהאל אסיר בתגאה ואם הניתו ברשת הא"י וסברו ישראל מותר שאפשר להערים ספני הפסר עיין שם באורך (שי למודא י"ו):

בקרוקת של יין שנפל מסנו כותל א' ונכנסו ננכים בלילות וכיון שהרגיש הבעל הבית שהיח די לפעלה בעלים הלך לפרתם לראות וברד הגנבים ומצא הכית אחת של יין פתוחה ונאד חציו מלא יון ולא ידע אם היו הנגבים ישראלים או לא הורו להתיר את היין אפילו בשתיה ואפילו בשריה ואפילו בשריה ואפילו בשריה ואפילו בשריה ואפילו בשריה ואפילו בשריה בעיר שרובה א'י שהרי כיון שאינו סגיע הברוא והגעות לחציה של שבי שלי התכיות אין כאן שכשוך כלל דחגשאר בכלי טותר אפילו בשתיה ודלא כטוהריק"א דפסק לתחמיד ולהיות המסד מרובה יש לספוך על חמקילים דלא תחמיר לאסיר הטחובר ע"ש דף מ"ח ומ"ם (מקור ברוך ל"ג): לדלך דים שעשו יין תוך גיניות של א"י אמר שהוכשרו כהלכתן וחגיגיות היו בתוך בתי חא"י

וביםי התנ חתמו פי הנת עם אדרת אחת קשירה וחתומה וגם פי חברוא חתומה אם יש לחוש לאותו חיין מאחר שבנקל יכול הא"י להוציא יין מבין הנסרים באיםן שהיהורים לא יוכלו להדניש - הורת פנים לאסרו אך מוף דבר הסכימי להתיר מאחר שהניניות הם מלאות המקוקות קיוונים יווני שנים לאטרו אך פוף דבר הסכימי להתיר מאחר שהניניות הם סלאות ומקוקות אין כאן תורת יין ליאמר בפגע עובר כיכבים ולחוש חששות רחקית דאית בהו מרחא יתירא לתנונע לא חיישינן לזומא כי חסכין אינו נכנס בנקל תוך עובי חנת שהנסרים שלו הם נסים ועביין קרוב לצ' אצבעות ולכן אין לחוש ע"ש : ועיין צ"ץ י"ב דנומה להחמיר ועיין חות יאיר ק"ר (שם פ"ל): "ע"ין כמעשה שהיח מתערובת מ"י עם "כ דיש מי שרצה להרות דיקמא קמא הזה בפיל ע"ש ודוא ""ל "יים "חדשיר". ז"ל נפה להחמיר:

ריוןד שם בישראל ששלח יין למרחקים תוך התביות ונאמצע הדרך דוצרנו הספנים להעביר חיין מספינה לספינה ובארתו מקום לא היו בנמצא ישראלים רק א"י א' שמקכל התכיות וחוא הית נפשל בוץ להעבירן לסשינה האחרת ולשלחם למדינה אחרת תה הא"י כתב לישראל שירע

אשל אברהם

סיכון קכה (סעיף א') עובר כוכבים שורק כו' כנק שורק מים . שיין סשובת כ"י סיפן לש הרכה דינים וחולקים בשניני ניצוק מים ביין דלפעמים הוי חיכור ע"ם :

שמן יד כמוך א' בהג"ה) עובדי כיכבים - מיון תשוכת מנודת הנרשוני סימן ז"ח וחשוכת רמ"ח ח"ב מ"ח סימן י"ז : (שם מעיף ד") בית שאין בי כ' ונמצא עיבר בוכבים - ונתשוכת כים יהודם ממון המון המנור כיכבים - מיון תשוכת מנודת הנרשות המון המון המנור כיכבים - מיון תשוכת כיד ושת פריד ומת כיד ושת מנוך כיכבים היד לו הכה המוך ביצים היון המנור כיכבים היון המנור כיכבים היון המון ביבודת ביבוד מחוד ביצים ביצים ומשום ביציו שמיון ביצים ב בדינים המסתעפים כוה :

כדינים המסתמים כוה :) עובר כוכנים ששבר את הפועל כו' . משכר יין נסך . עיין חשובת כ"ד סימן כ"ה : (שם סעיף ה') לא יחיה כו' להיות תורגמן . ישראל שלקח וייצ לשבד כיכנים כחנם כלי . שם כי מככלאות אלה שבר ביול ואתר שהוא כיוצר אם כתוסשם מותר עיין תשובת כ"ד סימן כ"ו : וכן מחמיר שם כמי שנוסק חדיר לבדוק יינות של שכד כוכנים ליקח שכר אות השבר יייצ : יייצ : ואם כל היום מכר דכרים המותרים אלה שנה ה' מכר יייצ הלו ברינה המותרים אלה שנה ה' מכר יייצ הלו ברינה בש"מ כ"ג ע"ש :
סימן קלה (מעיף י"ב) כל מקום כי' וב' שלישים מים סועילים : ותשובת ז"ח מימן מ"ב השלה בהרבה ראיות דאינה מושלם כלל ע"ש :

פרק ר"י (דף נ"ג ע"ב) ובש"ם פ'

כל האלמים (דף מ"ו) מבעיא לבינה

דלא מינכר זקיפחה וסלקא בתיקו

מהלכות עבודת כוכבים וע"ל סימן

קמ"ו: ב אליל של ישראל. וכן

כוים כדלקמן: גותקרובת כו'.

וכב"י דלהרמב"ם אם נמצא במקום

עבודתה הכל אסור אפילו אינו הרב

על המזכח א"כ הני נרות נמי אם

הכניסום במקום עבודתם תקרובות

כינהו ולית להו ביטול ש"כ ודבריו

נכונים וכל בעל נפש יש לו להחמיר

ול"ד נרות אלא בכל הדברים שהיו

בבית תרפותם איכא משום תקרובת

עבודת כוכבים דשמא נכנסו במקום

עבודתם ואין להם ביטול כלל

להרתב"ם על"ל ב"ח: ד אבל אם

אין עובדים כו' אינו חייב ולא

נאסר , לטעמיה אזיל שכתב כן לדעת

סטור ואחריו נמשכו הפרישה והב"ח

אכל בספרי כתבתי דדעת העור

דלענין חיובא אע"פ שאין עוכדים

אותה כלל במקל חייב ולא כאשר

וכדעת

ולחומרא וכ"ם הרמב"ם

ND

פ"ח

שובד כוכבים והשתחוה לה אסורה ואין לה ביטול אבל זקף

שבד כוכבים לבינה החרת משל ישראל והשתחום לה אינה נאסרת דשמא

קלם (א) דשל עובד כוכבים אסורה סיד. דכחיב פסילי חלהיהם קלם א ישראל שוקף לבינה להשתחות לה ולח השתחום לה וכח השרפון באש משפסלו נעשה להם אלוה אבל בשל ישראל כחיב

ושם בסחר אינו חייב עד שישים דברים שבסחר ודבר פשוע נ"ל דאפי" ישראל מומר לעבודת כוכבי' נקרא ישראל ודינו עד שיעבוד דאט"פ שחטא - לא ניחא ליה אלא בזו שזקף עכ"ל הג"א שם ומביאו ד"מ וכ"כ התוס' ישראל הוא כדאיתא בהרבה דוכהי

וכן לענין ביטול שאין יכול לבעל אליל כמו ישראל כמ"ש רש"י בסדיא הביאו כ"יםי קמיה דיה סיידו כו' *) ודלח כמ"ם בדרישה בהנ"ה סי' המ"ה דישראל מומר לשבודת כוכבים דינו כעובד כוכבים דהא ילפיכן לה כאן מקראי דעשה הבדל בין עובד כוכבי' לישראל ואין לדרוש לעטמים דקראי אלא גזירת המלך הם דישראל חיכו אוסר עד שיעכוד: (ב) ועשה ממנו תקרובת . פירוש בככחה שהביאה לשם תקרובת כמ"ש סעיף ג' אם הניחו לפניה לבם הקרובת כו': (ג) אליל של ישראל אין לה ביפול . דכחיב לא חטט לד דכחיב לא חטע לך חשרה חלל המזבח מה מזבח שעון גניזה אף עוכד כוכבים פעון גניזה ושל עובד כוכבים כתיב בה פסילי אלהיהם משמע שיכול לפכול אלוה שלו: (ד) ותקרובתה אין לה ביטול. דכתיב ובחי מתים מה מת אין לו ביטול לעולם אף עבודת כוכבים כן ונרא'לי סטעם דתקרובת גרע(מאליל) [דאליל] עלמו וכויו חלוין בסלימוחו דכל זמן שהוא שלם הוא פלח ליה וכן מחזיק אותה לנוי אבל אם נפסל בעל ממכו מחשבה זו מה שחין כן בחקרוכת דאפילו דבר מועט שאינו חשוב מקריב לפניו נמלא דלא פהע איסור אס נפסל : (ה) כגון בשר שמנים . כן ל"ל ופירש

הלכות עבודת כוכבים

קלט דיני אלילים וביפולם ומשמשיהם וכליהם ובי מיו סעיפים:

א אליל אסורה בהנאה [א] היא ותשמישה ונויה ותקרובתה בין של עובר כוכבים בין של ישראל (כ) אלא (א) ב דשל עובד כוכבים אסורה מיד ושל (6) ישראל אינה אסורה עד שתיעבר [ג] י ותשמישיה ונויה בין של עובר כוכבים בין של ישראל אינם אסורים עד שישתמשו בהם [ד] יותקרובתה משהביאו לפניה (ב) [ה] ועשה ממנו תקרובת נאמר א [ו] (ישראל שוקף לכינה והשמחוה לה עובד כוכבים (ב) נאסרה) (הנהום אשיר"י פ' ר"י ורמב"ם פ"ח מהל' עכודת כוכבים דין ג' ום"ם פרק כל הצלמים דף מ"ג סוף ע"ח ופרק רבי ישמעחל דף כ"ג ע"ב):

ב (ג) ב 🗓 יי אליל של (ג) ישראל אין לה בימול [ח] י אבל של עובר כוככים ותשמישיה [ם] ונויה יש להם בימול (ד) יותקרובתה אין לה בימול: ב איזהו נוי ואיזהו תקרובת נוי (י) כגון יי שטרליק לפניה נרות [יא] או שמח לפניה (יב) בגדי' וכלים נאים לנוי ג [יג] ותקרובת י כל שכיוצא בו קרב על

גבי מזבח כמו כל מיני מאכל (ה) כגון בשר שמנים וסלתות מים ומלח (יד) אם הניחו לפניה לשם (י) תקרובת נאסר מיד (מו) אבל דבר שאין מקריבין ממנו בפנים אינו נאסר יאלא א"ב עשה מכנו כעין זביחה "א או כעין (ו) וריקה (כ) המשחברת והוא דרך לעובדה באותו דבר אע"פ שאין דרך לעובדה בזה הענין כיצד אליל שעוברים אותה שמקשקשים לפניה במקל ושיבר מקל לפניה נאמר מפני ששבירת המקל רומה לוביחה ד'[מי] אבל אם אין עובדים אותה במקל כלל ושיבר מקל

בפרישה דהחי בשר ה"ה בשר חיות ועופות מקרי חקרובת ואסור הואיל ומין בשר בהמה הוא ע"כ ואיני יודע אזה שעם ולא ראייה דהרי בפירוש אמרו שכיולא בו קרב לגבי מזבח ואין חים (וטוף) קרב בפנים כלל ומנא לן דבמינו חליא מילחא: (ך) זריקה המשתברת. פרש"י כעין זריקה דם שלפנים שאינה מחוברת אלא משתברת

דגר"א

דומיא כי : [יב] נגדים וכלים נאים. שם כסות דבר כי כלי דבר כי וו"ש לנוי
לאפנים כה"ג דמתני : [יג] ותקרונת כל כי כנון כי . טתני שם פרכילי כי זכל דבר
לאפנים שם כל שהוא לפנים כי אפילו כי !: [יד] אם הניחו כי טיד. כ"מ שם
ובמתני כ"ם כ' בשר הגכנס כי וספרש בנס' ל"כ כ' משום תקרונת ול"ל כיון שחכנים
מכתמא מתחלה שחמן לעבודת כוכבים דא"כ ג'ם הגכנס יהא אסור הרא"ש רפ"ר ועבגם' שם
מ"מ ב' ובתום' ל"ב ג' בר"ה והיוצא כי ומפר"ח כי ור" פי כי משמע לכאודה דלפיר"
כ"ם ב' ובתום' ל"ב ג' בר"ה והיוצא כי ומפר"ח כי ור" פי כי משמע לכאודה דלפיר"
א"צ כעין וביחה. אבל ליתא דר" פיינ בהריא שם נ' ב' בסד"ת בעיגן וכ"ם שם בנמ'
ג'א א' בשלמא יינות כ' ואיכא כיין כו' וצ"ל לדעת רש"י והרא"ש דלרבותא קאמר
ודוחן: [מו] אבל דבר שאין כו'. שם נ' כ' וכפירש" שם: [מו] אבל אם אין כו'.

ונויו חלוין בשלמותו וכל זמן שהוא שלם שלח ליה וכן מחזיק אוחה לנוי אבל אם נפסל בפלה ממנו מחשבה זו משח"כ בחקרובת דאפילו דבר מועם שאינו חשוב מקריב לפניו נמנא דלא פקע איסורו אם נססל. מ"ז: (ד) תקרובת. כב"י דלהרמב"ם אם נמלא במקום עבודחה הכל אסור אפילו אינו קרב על המזה א"כ הני נרוח נמי אם הכניסן במקום עבודחה חקרובות נינהו וליח להו בישול פ"כ ודבריו נכונים וכל בעל נפש יש לו להחמיר ולאו דוקא נרוח אלא בכל הדברים שהיו בבית תרפוחה חיכה משום תקרובת עבודת כוכבים דשמה נכנסו במקום שבודחה ואין להם ביסול כלל להרמב"ם עכ"ל ב"ח וכחב המ"ז דהאי בשר ר" דוקא בשר בהמה אבל לא בשר חיה ועוף דלא כפרישה: (ה) המשתברת .

י בילר [א] היא כו' בין ט'. פשום בכמה מקומות וכמ"ש לקמן: [ב] אלא בשל כ'. כ"ע וכתם מתני' נ"א ב': [ג] ותשמישית ט'. שם נ"ב א' בעי ר"ה כו' אילימא כו' ואלא כו' וקי"ל כר"ע כנ"ל וה"ה לעיה דבכלל תשמישה הוא ווח דפריך משמשי כו' ואלא מוץ בנויה: [ד] ותקרובתה כ'. ר"ל נ"ב אינה אסורה מיר וכמש"ש מ"ד כ' ועש"י שם י"ה שאון חקדש כו': [ד] ועשה כו'. עס"ג: [ו] ישראל כו'. נמ' שם מ"ד א' נ"ג ב': [ו] אכל כו'. מתני' נ"ב ב': [מ] (ליקום) תויה י"ל בימול. שם מ"ד א' דכתיב ויקה כו' ואר"ל כו' (ע"כ): ני' בנון שמרליק כו'. שתוס' ג' א' ד"ה בעינן בו' והרא"ש שם שנסתפקו בזה אי הוי ניי או תקרובת ע"ש ומסק המור לחומרא: [יא] או שמח כו'. נמ' נ"א ב' עמהם ני' או תקרובת ע"ש ומסק המור לחומרא: [יא] או שמח כו'. נמ' נ"א ב' עמהם

באר (מ) ישראל . כחב המ"ז ודבר סשום כ"ל דמפילו ישראל . ישכמל ודינו עד שיעבוד דחע"ם שחמח ישרחל הוח וכן לענין ביטול שחינו יכול לבסל אציל כמו ישראל ודלא כמ"ש בדרישה בהג"ה סימן קמ"ה דישראל מומר דינו כעובד כוכבים (ובנה"כ כהב דמדברי הרמב"ם פ"ב מה' עובד כוכבים משמע לית לשובי של על"ל) : (כ) נאסרת . אכל זקף עובד כוכבים לבנה אהרת משל ישראל והשתחום לה אינה נאסרת דשמא לא ניחא ליה אלא בזו שוקף דאוחה נספרם ואין לה ביסול עכ"ל הג"א וכש"ס מכעיא בכינה דלא מינכר זקיסחה וסלקא בסיקו ולחומרא וכ"ס הרמב"ס וע"ל סימן קמ"ו ש"ך: (ג) ישראל. וכן נוי' כדלקמן אין להם ביסול והספם דחקרוכח עבודת כוכבים אין לו ביסול דאליל עלמו

הלכות יין נסך

שקיבל חביות היין רשייכים לו וכשתגיעו החביות לשפת חנחר שהיתה חבית א' ממממפת כמעם ד' שקבל ההיית היין רשייכים לו וכשהגיט וחביות לשפון וונוו שיותו הוצרת א משפטפת כטפי רבינים ושהיה היצה לעדה אותה לחבית אחרת רק לפי שירע מנחג ישראל שאו חיח נסך שלכך הגירה לחדק ולתקן השברים פט נעורת של פשתן ולתתים המקופות החם בחותם שלו ענ"ר הצעת המעשה ותרב הזור על כל הצדדים והורה להתיר היין הלוח ובפרם אם יש בו צורך מצוח לקרושא ואברלתא או הפסר אם ימכרנו לא"י יש להכשירו וכו' עי"ש תוך תשובת (עכודת חנרשוני נ"ו):

יורה להתיר חביות של יין שחציה הישראל ביד הא"י עם משתתו וחודיע שהוא מפליג נפ מסור לו שמירת היין יכן הכל תלוי בפרזא מרובה כי לא פרח ומוויף ומאחר שחבית זו לא היה באפשר לפותחו כי אם פ"א מורת מחמת כי פקק העץ הדוק ומחודק כ"כ שא"א להיציאו כי את מבשר הו גדול נחשב כתומם א' ושאר החששת זון רחוקות עי"ש רכולל זון אתה הששע לאו דאימודא איכא אם הברוא היהת ארוכה דחיישיגן לפסא גנע א"י להנאתו ושתת מסנו ונאסר כל א" ש"י רק מקום שחברוא היה בגדון דומה לות שהעפיר היין מופקר אצל א"י ותום תחת א" ש"י רק מקום שחברוא היה במצח בגדון דומה לות שהעפיר היון מופקר אצל א"י ותום תחת יין שהיה מונה במרוף הא"י במצח בגדון לא הוות מלה הדבר אם הישרא עשה דבר זה להנוחד שם פרע מצמו או ע"ש הדאת מורה שלא הניר לו המורה שלתחלת התרו בעינן ודומו ומפחת שני חודת או העול במפחת לחור לא מני כלל ע"ש כי פוב לחיות נותר בתוראה כי כתב תוכחת פנולה לתכם אשר היה עמד ל החודאת איך נתעלמה ממנו חלבה ושהיה ראוי לקנס ע"ש ובפרח ממוח הלבה ושהיה ראוי לקנס ע"ש ובפרח אם הוא נאסן או לאו ויפת להקל משום רודי זות קול ושוברו עמו שהרי אומר אוני באור מנון לענון כמרגנו (בית יעקב ק"ן):
ברארו מנון לענון כמרגנו (בית של יון בשתפות ופלה מפוח ביניהם בביארו מנון לענון כמרגנו (בית יעקב ק"ן):
ואח"כ מצא שמעון שא"י שכשך ירו ביין וא"ל שאובן צוה אתוו לעשת כן ויש עדים שמעירים בישות מוחי ביין א"ל שוסך היין להכעים את שפען הצלה לענון אימר רודא היו נסך מאחר שהי"ל בשתפות וחייב ג"ב לשלם והורה פנים לומר ריהיה פפוף מלשלם ש"אור בודאי הוי נסך מאחר שהי"ל בישותפות וחייב ג"ב לשלם והורה פנים לומר היהיה פפוף מלשלם ש"אור בבארו בראור בשאר פרפי יורה להתיר חכיות של יין שתציח הישראל ביד הא"י עם משרתו וחודיע שהוא מפלינ

לכם

בישותפות וחייב ג"ל לשלם והורה פנים לומר דיהיה פפור מלשלם ע"ש דיאריך הביאור בשאר פרפי דינים ובס' נשאל הוד ג"ו סכ"י (שם קנ"ו) :

יבאך דין מרתף שהיו בו נ"ה יין ונגנב משם כפף ווחב ואח"כ נמצאו החביות פתוחות העלה דברוב

א משנה עבודם כוכבים דףת" ודףמ"ם ודף נ"ח וכנמנ" שם: ב משנה שם דף נ"ח וכנמנ"ם רף נ"כ יליף לם מקרחי : נ פשום שם כנמ' : ד מיתרם בשוש שם כנמי : ד מיתרם דרכ חשי כר חיים שם דף נים : ת כרייםה שם דף נינ : ו תשום שם דף ניב : נ"ג: ו משנה שם דף נ"ב: ו מימרת דרב גידל וכו' שם שם כמשנם כשר סוכנם ונש" שם דף נ"ם: י מימרת דרכ יהודה שם דף נ' ורב נחמן

נקודות הכסף (מימן קל"ם בפ"ז ס"ק א') ודילא כמ"ש ברדישה כו'. ומדכרי סרמב"ס פ"ב מסנ" .. כוכנים משמע כסדרישה ע"ש : עכודת

וכו' מם דף כיל : יא מם

בית לחם יהודה (סימן קל"ם בש"ע סעיף ג') כנון כשר וכו' . כגון יין כבר שמנים כליל ולפי מס שכפכפי נפ"ק ד' (כמוכם בבאר סיפב סק"ד כש כנ"י) יפה כוון הדרישה מפי' בשר חים ועוף מקרי פקרובם. ודלה כט"ו פ"ש:

ברכי יוסף

נרדמה מ"ם הותב"ם הוח בם' כוחי מעשף ויפיב בלוקם פל גבי לוקם לתפ"ן ודכרי סרמנ"ם כרורי דנקם שוקיםם ' מעשם כמ"ם נהדים לנמ' דף מ"ן מ"ח מ"ם כל כסוניה וסכוונס דסוי גילוי דעם כמו וככונה דהוי גינוי דעם כמו בשירש"י והיי כשעם ר"ל דף נ"ג וכ"כ הר"ן נהדית ע"ש ונהכי נ"ק על הרב הגדול מהר"ד ואני מה שהקשיםי שם דסר"ם כתב טעם מחודש ודברי סרב מסרי"ו פשוטים אכל שאר סרכרים שדקרקמי שם נראה שהם טובים ואין הפנחי מסכים להחריך ויםי הקצר חמין לח נגרכה חלם לספיר אוזן וס' יצילנו משניאות כי"ר: (שם שניף נ') בגון בשר וכו' . סרל

גליון מהרש"א

(סימן קלים ש"ע ספיף כ') ותקרובתת אין לה ביפול. וה"ל מציע דתקרובת עבודת בוכבים חמור מעבודת כיכבי עצמה לענין שיפמא בתאחיל על אדם כראיתא בתרים מ"ג (רמכשירין) [דמכילתין] משנה ח' ד"ח ואם טשנה ה דיה האם עבר ממא: (שיע סעיף ג') אבל דבר שאין מקריבין ממנו בפנים.ושר חבהמת ג'ם

מקור מים חיים (סימן קלש בש"ע ספיף א' ברנת"ח) ישראל שוקף לבינת וכו' . עש"ך סק"ם מכים דכרי הג"ח ועוד כחב

הקמה

שלה לך עכ"ו רשוו ורפת גדולי ישראל דהיו אתו עמו המביטו להחטיר שלא להאמין אותו מאחר שלה הגזהר בו אינו נודר אלא דרך חומרא והמידות אף אנו נהסיר בנאמנות שלו ע"ש וכסימן של הציד הגידור בו אינו נודר אלא דרך חומרא והמידות אף אנו נהסיר בנאמנות שלו ע"ש וכסימן שהון לחשור המין המדיד על כשרות היין שום צד הנאת העלת ויודה כלל אם יאסר היין התוא שמעד עליי או לא יאסר כיון דאין אדם חומא ולא לו יש מקום להקל ע"ש וגסימן קע"ח ובש"ח הד"מ אימרלש בפרה מפת אחרן ח"ב סימן נ"ו דהחמיר שלא להאמין לראובן ששתה מ"י בשעת החירום ואת"ב בפת משרה יון על ידו ובא למכור אותו לישראל ונתקבל עדות שתייתו והיה פיון כי הוא מתחרם על עשה יון על ידו ובא למכור אותו לישראל ונתקבל עדות שתייתו והיה פיון כי הוא מתחרם על מעשה ושחיו בשעת הבלבו ועל"ל או זעל לו ואסר את היין שלו אם לא אחר שישוב בתשובה שלמה במ"ש הפוסקים ע"ש (רב"ש נ"ח):"ל"ל"ך על התפשפות המנהג להתיר בהנאה אותו המם הנקרא קרימו"ד די מארם"ארו ש"ל תפצית היין שקרש מאחר שאין בו הנאח לחין ע"ש (שם ס"א):

"ו" מארם "ארא ש"ל תפצית היין שקרש מאחר שאין בו הנאח לחין ע"ש (שם ס"א):
"ו" מארם "ארא שלא נשמט מקולמים שום פוסק לכתוב היתר זה דעברי על הבלים י"ב חדש או לו הקל ע"ש יובח"א מם לשר מפה אחרן ס" נ"ו ברין מים שרופיאום בכלים של פובד כוכבים לנו להקל ע"ש יובח"א מם לוחר מסה אחרן ס" נ"ו ברין מים שרופיאום בכלים של פובד כוכבים לנו להקל ע"ש יובח"א מם לוחר מה אחרן ס" נ"ו ברין מים שרופיאום בכלים של פובד כוכבים לנו להקל ע"ש יובח"א מם" אחר מה אחרן ס" נ"ו ברין מים שרופים שחוציאום בכלים של מבד כוכבים

לנו להקל ע"ש - ובח"א סם' מרח סמה אחרן מ' ג"ו ברין כים שרופים שחוציאום בכלים של עובד כתכנים ותחלה תכשירו בהגעלת חיורה של נחשת ושאר הכלים וגם מכסה היורה שהיח כלי חרם וכל הכלים

הללו עברו עליהן י"ב חדש שלא נשתמשי בהם עוברי כוכבים חנה שם הביא תשה" הרוב"ש רנ"ח והרדב"ו דצ"ם בענין המים שרופים של א"י ראמורים ואיסורן כיין נסך וכלים של חמים שרופים של א"י אם יש בהם בנותן מעם לפנס ההרמב"ן סבר דיש להם רין נפל"פ וחרא"ש רחה סביב זו רלאו תרמב"ן חתים עלה ודוקא נבי בישול אמרינן נוחן מעם לפנם אבל גבי יין ישונו הוא משביחו והר"ן כתב דרוקא נבי כוסות ודוקא גבי בישול אמרינן נוחן מעם לפנם אבל גבי יין ישונו הוא משברונו והדין כתב דרוקא גבי כוסח. של יין הוא דרותי הרכב"ן אבל כלים שככניםין בהן חיון לקייםו ישונו כחם הוא משביחו וחמתבר תקשה על הר"ן וכתב דכיון דוהרא"ש ותר"ן וחריב"ש תחטרוו גם על רברי הת"ח ראוי להחסיר אך כסוף כתב דכם"ש הת"ה בשם הא"ו יש להתיר כיון דהוא שבר ולא יין נס ממ"ש הש"ך ס" קל"ח ס"ק ב"ם העלה להתיר מים שרופים אלו ודאין כאן אימור אלא גבי יין ולא גבי שאר משקין עי"שם:(שם קנ"ג):

או לא דכעין זכיחה הוא ופסק העור

באר הנולה

וכרכת ופיי ספתתכרת כנון זריקת דם של פנים בחינם

שחונרם הוה משחברם ונוסל

ששובר לווחר בהמה: (ז) חייב ולא נאסר . כתב הר"ן לענין חיובת דכ' הטור בשחם לפנים חגב דנחסר אפי' אין דרך לעובדה בחגב כלל הא מהרחי מחייב או כעין פנים זנפקא לן מזובח לאלהים יחרם או כדרך דקאמר בש"ם לימא כחנאי כו' דלענין חיוב אין חילוק בין דרךלעובדה בו עבודחה ונפקא לן מאיכה יעבדו אבל לגבי איסור חקרובת לעולם אינו

חייב אלא כעיופנים דנפקא מאשר חלב זכחימו: (ה) דכיון שביבן לצורך עצמו בו'. משמט דסמכירס חו משכון אין מועיל אם כיכן כדי לחזור ולהדליקן וכ"ש אם היו כבין מעלמן אלא דלהכי מועיל המכירה או משכן שמזה אנו רואים שמה שכיבה הוא לארךעלמו לא לחזור ולהדליקה ואפי׳ מחן דס"ל בסעיף י"ב דהמכירה ומשכון לא כוי ביטול כאן מודה דמסני כיון דסמכירה אינה אלא ראייה שכיבה על מנת שלא לחזור ולהדליקה וזהו הדעה הראשונה בטור ואחר כך מביא דעת ה"ר יונה דמקיל בחרתי דתרי ביטולים יש חדה הכיבוי שנית המכירה או משכון ומ"ה אמר שאפילו אנו יודעים בבירור שכיבה לחזור ולהדליקן מותר דמעשה הכיבוי הוא מבטלן וכן אפילו אם נחכבו מעלמן מוחר אם מכרן או משכנן שהמכירה עלמה הוא הביטול ובב"י כתוב בפי' דברי ה"ר יונה דנחינה שנותן לישראל (*) הוה כמכירה ותימה

לפניה אינו (ו) חייב ולא נאסר [יז] יב ואם עברה בקשקוש מקלו והוא דרך עבודתה "חייב ולא נאסר (יח) וכן ככל דבר שעובדה כדרך עבודתה בין אם הוא דרך כבוד או דרך בזיון ואינו כעין פנים (ז) חייב [ים] ולא נאסר ^[כ] אבל אם לא עברה במקל כדרך עבודתו ה אלא (י) זרקו לפניה אינו חייב ולא נאסר:

יורה דעה קלט הלכות עבודת כוכבים

ד [כא] יו שחט לפניה חגב נאסר ו אפי' אין (ס) דרך לעוברה כחגב כלל:

ה שב לבר שביוצא בו קרב לפנים אם מוצא אותו בפני אלילים או שמוצא אותו לפנים מהמחיצה הפרוסה לפניה אסור שאנו תולים שהכניסה שם לשם תקרובת ואפילו מים ומלח שאינו דרך כבוד (כב) וכל שמוצא חוץ מהמחיצה אם הוא דרך כבור אסור משום נוי ואם לאו יי מותר ופעור ומרקולים (סירום אלילים שעבודתן היה זריקת אכן וקולים שמה וכינו אוחה מרקולים שם גנאי כלומר חליפו של שבח כי כן מר פי' חליף) כל מה שמצא עמהם אפילו דרך בזיון בחוץ הכל אסור:

י מה שרואין שמכניםין אותו לאלילים של (*) פיל מס פור מכנים מיני. מינ: (*) פיל מופ פור מיני. מינ: עובר כוכבים ועדיין לא נכנָם מותר שעדיין לא נעשה תקרובת : ד" מצא בראשה מעות כסות וכלים אם מצאן דרך כבוד אסורים ואם הם דרך בזיון כגון כים תלוי בצוארו נבגד מקופלת על כתפו וכלי כפוי על ראשו מותרים: ת [בג] יש הככרות שנותנים לכתנים (פֹּלֹה) מותרים שאין מקריבים אותם לעבודת

כוכבים אלא חק לכחנים: י גרות של שעוה שמדליקין לפניה נויה הם ואסורים ואם משכנם או מכרן לישראל מותרים (ה) ז רכיון (י) שכיכן לצורך עצמו זהו בימולן:

י מחתיכות שעוה שנותנים לפניה מותרות דלאו נויה (הן) ולא תקרובתה: יא כי מלבושים שלובשים הכהגים כשנכנסים לבית אלילים נוי שלהם הן ולא נוי של אלילים ואפילו ביפול אינם צריכים [כר] ויש מי שמצריך ביפול . (מרזכי ס' ר"י בשם ר"מ) (אבל מה שלובשין לעבודת כוכבים עלמה מיקרי גוי ולריך ביעול) (בסמ"ג ובהנהות מיישוני פרם ז' ובמרדכי פרק ר"י):

יב י כלים שאוחז בידו והמחתה שמקטיר בה משמשיה הם וצריכים בימול פי ואם מכרן העובד בוכבים או משכנן לישראל זהו בימולם (כה) פי ויש אומרים שאין זה בישולם:

יג (כוֹ פי נרות ושעוה של אלילים אסורים לנר (י) מצוה דשבת ודרנוכה ת ודבית הכנסת [כז] מוכן תכשימי הכהנים (מגון המעילים שלונשים נהנים) לא יתקן מהם מליתות ולא שום דבר מצוה משום דמאיםי (ועיין נאורא חיים סימן קלד):

יד [בח] כח לא יכתוב ישראל על ספרי עובדי כוכבים אלא אם כן מחקן שלא יהיה רישומן ניכר (כמ) כי ויש מי שאומר האפילו הכי לא יכתוב עליו "רברי תפילות ותחנונים דאין קמיגור געשה סניגור:

מו ולן ל ספרי עובדי כוכבים ביד ישראל יש מי שאומר שאין אימור למכרם: הגה הן [לא] וי"א שאסור למכרם לכל עובד כוכבים אם הם ספרים (יא) השייכים לומר בהם לעבודת כוכבים

כרבון) אלא דהיכא דאין עבודתה בכך לרבי יודא נמי פטור כמן בעלת מום והיינו דנקט הרמב"ם חגב ובעלת מום בהדי הדדי וכ' וכל זה ברור וכך היא דעת התוספות לשם דהיכא דאין דרך לעובדה בחגב כלל לכ"ע פעור וכן הוא דעת היש פוסקים כר"י שהביא הר"ן דפעור ואינו נאסר וכתב שלזה הסכים הרמב"ן ט"ש: ז דביון שביבן לצורך עצטו בו'. משמע הא אם כיבו ממילא אט"פ שמכרן או משכנן אסורים וכדעת ר"י שהביאו הטור והפוסקים דכי היכי דעבודת כוכבים גופה לא בטלה במכרה או משכנה ה"ה - גויה וחשמישה וק"ק דבסעיף י"ב הביא המחבר סברת הפוסקים דבטלה במכירה ומשכון בסתם ואח"כ סברת ר"י בשם י"א וכן לקמן סימן קמ"ו ס"ח כ' הרב בפשיטות דבטליה במכירה ומשכון ול"ע: ת ודבת הכנסת כו'. וכן אפילו ללמוד בסן אסור. הר"ף בהג"ה אשב"ן סימן חי"ו: בי וי"א בו'. וכ' רבינו ירוחם ני"ו ח"ם

הנר"א

יהודה ור' יותנן לא פליני וליתא לדיחויא מש"ש לא דכ"ע כו' והלכח כרבי יחדה בחנב יהודה ור' יותנן לא פליני וליתא לדיחויא מש"ש לא דכ"ע כו' והלכח כני. כפידש"י. ותומ' וכתגא דספה נ"כ (ע"כ): [כב] הככרות כו' עד ס"א ויש מי כו'. הכל בתומ' נ' כ' בד"ת בעינן כו' ע"ש: [כב] ויש מי כו'. מרדכי בשם רא"מ: [כב] וי"א כו' עבר"ג אכל הרמב"ן כתב דל"פ אלא בעבודת בוכבים עצמת כמש"ש ב' איירי דדמיה יקריונול' עבהיג אכל הרמבין כתב דרפ אלא בעבודת נוכבים עצמה כמשיש ב' איידי דרמיה יקריןכר' משא"ב ב' אייד דרמיה יקריןכר' בה ובשמשין שאין חבתן עליהן כעבודת כוכבי' וכמ"ש בתופפתא אף כלים המשחמשין בה ובעופה נגבים ומכרום הרי אלו מתחרים. ר"ן: (ליקום) ו"א כו'. תוס' בד"ה בעים הג"ל ורא"ש שם (ע"כ): [כן בות ושעוה. שם מ"ו א' כו אתא ר"ד כ': [כן בן וכן תכשיפי הכהגים כו'. מהנ"ל ואף למ"ד א"צ ביפול מ"ם מאים כמש"ש כי תבעי לך אליבא רבבן כו': [כן בן אליבא בר"ה ר"ה בי וכם ב"ל ב' וכמש"ש ושאר כל וש"ם כ': [כן מפרי כו'. דלא אסרו אלא חשנויין במשותינו שם "ב ב' וכמש"ש ושאר כל כו': [כן ב' וכמש"ש ושאר כל כו': [כן ב' וכמ"ב מה"ח וממ"ב. ומסקנא דהך ט' וכ"ב מה"ח וממ"ב.

ואינו נאסר: (מ) שביבן. תשמע הא אם ככו ממילא אע"ם שמכרן או משכנן אסורים וק"ק דבסי"ב הביא המחבר סברת הסוסקים דבעלה במכירה ומשכון השתים ואחר כך סברת כ"י בשם י"א וכן לקמן סי' קמ"ו ס"ח כתב הרב בסשימות בסחם ואחר כך סברת כ"י בשם י"א וכן לקמן סי' קמ"ו ס"ח כתב הרב בסשימות דבמלים במכירה ומשכון ול"ע. ש"ך: (י) מצוה. וכן אפילו ללמוד בהן אסור הגר' משב"ץ: (יא) השייכים. כ' רבינו ירוחם דה"ה ספרי הכ"ד שלהם הכחובים הגר' משב"ץ: (יא) השייכים. כ' רבינו ירוחם דה"ה ספרי הכ"ד שלהם הכחובים בלשון לע"ז או שאר לשונות שלהן אסור למכור להן כי מי שהעחיקן שינה בלשונו

וכדעם האחרים שחביא הר"ן והא דנקט בש"ם עולדי' לרצוחא דזריקה ונופל טיפין טיפין לאפוקי זרק מקל . אבל שיבר מקל הוה כעין זכיחם דאפי' בעובדים פעור וכן הוא דעה הראב"ד בהשנות ועפ"ז ישבתי הא

> כרבי יהודה וס"ל דבחגב כיון דלוחרו דומה לשל בהמה נאסר גם כן (לרבי יודח חבל לרבכן דפטרי פשיטח דשרי כדמוכה בש"ם וטור ור"ן וכל הפוסקי' דהיכא דפטור שרי דלא כהב"ח שכ' דלענין איסורא אפי' רבנן מודו ע"ש) משא"כ בשבירת מקל דחייב ולא נאסר סיכא דאין עובדים אותם במקל וכ"י פירש הש"ם בע"ח לדעח העור ולדבריו קשה דלימא רב דאחי אפילו כרבנן וכמו שהקשו התוספות גם מה שפי' הב"ח אינו מכוון ע"ש: ה אלא זרקו כו'. דווקה כשחין עבודחה בוריקה חבל חם עבודחה בזריקה חייב ולא נאסר כך כתב הר"ן והיינו דאמר רב נחמן בש"ם זרקו לפניה חייב ולא נאסר וכןהוא ברמכ"ם לקמן ס"ק שאח"ו : ד אפילו אין דרך בו' . וכב"י והרמב"ם פסק כרבנן עד כחן לשונו וז"ל הרמב"ם פרק ג' מסלכות עבודת כוכבים דין ד' שחט לפנים חגב פטור אלא אם כן היחה עבודתה בכך וכן אם שחט לה בהמה מחוסרת אבר פטור אלא אם כן היתה טבודתה בכך טבודת כוכבי' שעוכדים אוחה במקל ושבר מקל לפניה חייב ונאסרה זרק מקל בפניה חייב ואינה נאסרה עד כאן לשונו וחימה על המחבר שלא הזכיר דעת הרמב"ם כלל שחין זה דרכו להשמיט דעת הרמב"ם ונראה דאזיל לטעמיה בכסף משנה שם שדחק עלמו מחד ליישל דכרי סרמב"ם בזה עיין שם חבל לפעד"נ דדברי הרמב"ם הם ברורים ועולים ממש כמו שכתבו התוספות וסבירא לים מדקא מקשה מברייתא לחגב אלמא דס"ל דברייתא מיירי בעבודתה בכך דחל"כ לימא רב אנא דאמרי אפילו כרבכן והא דפטרי היינו באין עבודחם בכך וחם כן מנ"ל לש"ם דלמח חה"כ ברייחה מיירי בחין עבודתה בכך אלא וודאי ס"ל ליה לש"ם דאי באין עבודתה בכך לא הוי מחייב רבי יודח דלח גרע מבעלח מום דיליף התם מקרא דפטור וכן מבואר בדברי התוס' שם (דף נ"א) והשתח הרמב"ם נמי פסק כרבי יודח (כמו שפסקו הראב"ד וטור ודלח כמנדול עוז וב"י וכ"מ שכחבו שפסק

אותה ועם"ש בגליון חכים פ"ז ה"ג מעבורה כוכבים: מ"ז ה"נ מעבודת כוכנים: (ש"ע סעי "י)ן לא תקרובת". ומשום הקדש ליכא ראין תקדש לעבודה כוכבים ותאומר שור זה לעכודת כוכבים אינו קדוש עיין התרא"ש רוש פ"ר "שמעאל: מקור מים חיים

וכש"ם פרק כל הצלמים דף מ"ו מבעיה לכנם דלה מינכר זקיפקה וסלקה וכש"ם כחיקו ולחומות וכ"ם ברמב"ם ז"ל כפ"ת מהלכות סרתנ"ם זיל נפ"ח תהוכות מבודת כוכנים שכ"ל . ושם בש"מ לח קתני בכלי (ושם בש"מ לח קתני בכלי (ושם בש"מ לח קתני בכלי לישות בש"מ לה קתני בכלי לישות לכינה דמיבכרה קישתה לכינה במיקו והסבר דמ"ם יש בש"ק ז"ל כיום דמל מיבכר הקומה בלינה שמילה יש מבעיה לן שמש"ח ז"ל כיון דמכעיה לן שמביה שמילה יש מבעיה לן מיבכר משולה יש מבעיה לו מיבכר בשיף ש") ברור של שערה וקישתה כמו בכינה בשור של שערה מש"ח זה בכינה בשור של שור של מוכן כון רולעיד שהם מכן כון רולעים מכן מיכם ה' כדכרי סמחבר וספור וכנ"ל ואם משכנם משכנם או מכרם לישראל וכו' וע"ז נופל סלפון דכיון שכיבן וכוי דמיירי מכיבם וכ"ם כלפון פסום" וסרה"ם רסר"י שמתנו מקור דין זה וסנה הש"ך הקשה כסק"ו דברי אסדדי דמשמע דווי אסרדי דמשמע דווקא כיון שכיכן למרך עלמן כא ממילא אנ"ם שמכרם או משכנם לא מהני ופ"ל כדעת הסוסקים כי סיכי דגעובד כוכבי' לא בעלם במכרם או משכנה כמו כן בנוי ותשמישיה וקשה דכסעיף י"ב המחבר נהדית סכית

ברש"י שם ח"ש שעוברין אותה במקל: [יל] ואם עבדה כו'. שם ג"א א' כר"נ וכפירש"י דר"ג ליש: "רו"] וכן בכ"ד כו'. שם ברש"י וכמ"ש כמתני' דמנהדרין ס' ב' הפועד כו' החורק כו': [ית] ולא נאסר. בעבודת כוכבים שם אלא מעתה אבני כו': [כ] אבל אם כו'. רש"י וכנ"ל הא דר"י זרק מקל כו': [ב"] שחם כו'. מור ופ' בר"י וכשיפת התאב"ץ שבתב דרב יתודת ור"ג ס"ל כר"י וכתנא דספת ולא כדיתוייא דנמ' דתנא דספת התאב"ץ שבתב דרב יתודת ור"ג ס"ל כר"י וכתנא דספת ולא כדיתוייא דנמ' דתנא דספת תראב"ד שכתב דרב יהודה ור"ג פ"ל כר"י וכתנא דכפת ולא כדיתייא דנמ' דתנא דספת לא כפאן ור' יוחנן דאפר פגין לוובה כו' פ"ל כתכשים והלכה כר' יהיהה דר"ג ור"י פ"ל לא כפאן ור' יוחנן דאפר פגין לוובה כו' פ"ל כתבטים והלכה כר' יהיהה דר"ג ור"י פ"ל א"ב בותר ופ' אמיל אין דרך כו' כפש"ד וכפירש"י ד"ה שהם כו' אלא שפ"ד דוק פפור ובזה מתורך שעובדין בסקל אפ"ה זוק פפור ובזה מתורך קושית תוס' שם ד"ה חייב אבל דברי הפור קשה כקושית תוס' על רש"י. והרכב"ב פסק כתבטים וכר' יוחנן ופ"ל דר"ו ור"ג פליגי , מתרפב"ץ פ"ל דרב ור' יוחנן פליני אבל פסק כר' יוחנן וכאקיפתא דנס' לא דב"ע כו' והיתם "ליתית דרב ועבר"ץ שהאריך שם: (ליקום) שהם כו'. שימת רש"י ותוס' דר"ג ורב ורב" ותוס' דר"ג ור"ג ורב

סרש"י כעין זריקת דם של סנים שאינה מחוברת אלא משחברת ונופלח ספין ספין לאפוקי זכק מקל אבל שיבר מקל הוי כעין זביחה ששובר צואר בהמה: (ו) חייב . כחב הם"ך ולדעת הפור לענין חיובה מע"ם שחין עוכדין חוחה כלל במקל חייב ולא נאסר עכ"ל: (ז) ורכן . דוקא כשאין עבודחה בזריקה אבל אם עבודחה בזריקה חייב ולא נאסר כ"כ הר"ן: (ח) דרך . והש"ך חולק ע"ז וקוסק כדעת הרמב"ם וחוססות ושאר סוסקים דהיכא דאין דרך לעובדה בחגב כלל לכ"ע פסור

פיפין פיפין : יב ממימרת דרב לחמן שם : יב לנסקת לן מחיכם יעבדו חבל חיסור זכחיתו יחכלו סלכך לח מיחסר מלח כשין פנים: יד ברייתה שם וכרכי יהודה: מו משנה שם דף נ"ל ומימרל דרב חם בר חיים כו' שם: פו מימרה יו תשנה שם דף נ"ם: יח משנה שם דף ג"ה וכדמסרשי דבי רבי יופר ורב פפח מס: יש חום' שם דף נ': כשם בתום': בא שם בתוקפות: בב עם בתוספות וכרח"ם עם ום מן כנ ג"ו מם כמום דף ני: כד מור בשם הרמנ"ן: כח שם בשם ליי וכ"כ סמום כח שם כשם ד" וכיכ החום" שם שנ"כ רשב"ם כשם רש"י משום דקי"ל כרבנן דפליגי אדרכי נמשכה דף נ"ג במכרה או במשכנה דלא סור בטול וה"ה למשמשי עבודם כוכנים: וה" נמשמש ענודה הכנכם:
מו מרכני שם כשם ראב"ם
קבל מאכיו רבינו יואל מהא
המכטא לכו המשמחה לדקל
שמע ולכסוף עכדו לולבים
מה כן למצוה ולא מששא:
בים כש כם ר"מ והבמ"וי בסיי כו כשם ר"מ והגמייי בפין מסמית מסת דמנחות דף ס"נ: כח שם בהנמ"יי: כש שם כשם רי"ח: לשכני הלקט כשם סרכ רכי' אליטור:

ברכי יוסף

פרישם כתב חפר חים ועוף וסרכ מין חולק פליו וכספר דמשק חליעור חדש סמה על המשק חלינור חדש שמט על ספ"ז ע"ש בהגהותיו: (שם מעיף י"ד) לא יכחוב עליו וכו' . סם דכרי הגהות מיימוני פ"ו כשם הכ"י חסיד וסרכ מסר"י ן' פורנת בפשובמו הובתם בספר בני מיי י"ד סי' רפ"ת הביתו מסרב אלים פלוי דכתכו מסר"ר בשם הרי"ח ופרב ימקב ן' פורנה הנוכר כתב דלה מוח פי סוה הרי"ח הום פ"ם ונעלם ממנו דין זה של שו"ע ארבכי סנסות מיימוניות פ"י זמכלם נרחס דנעלם שרש דברי סרי"ח וסט כס' חסידים וכבר חני בעניי כתכתי בוס בקונסרם יפיר חוזן בכללים פות ע"ע מערכת סחלף:

גליון מהרש"א

אינה נאסרת כ"א בחקריב נם

לא שם נשם רח"ם מסם דרב חשי סום לים חבם וזכנו לכי

נורת נדרים דף ס"כ: א משנם מבודת כוכנים דף

עבודת כוכבי'שנספרבה במחם

וכו' זכחים דף פ"ד: די מישנום דרכם כל חבסו א"ר נמתן וכו' שם: ה' ניינחיו למינ נסימן ק"י סמיף ז' פ"ם: ני רעב"ם כפ"ו מסמ"ח ומסרש ני רעב"ם כפ"ו מסמ"ח ומסרש

סת דתיר נחתן נפנה חחם

וכן' סי' זונ חחם: א משנה עבודת כוכבים דף

מ' וכדמוקי לה רכם שם בנש' דף מ'ח פלוגחייהו וכחכמים: בשם ככלייםה:

ברכי יוסף

נ כחיחרת דרב מכשת

להשילע"ר הלומדים הכחיבה יעי"ם

הנקראים ולענד"ר ווי"ש וכ' הב"ח

דאין איסור בדבר אלא נכון ליזהר

וכן כתב מהרש"ל בביחורי סמ"ג

וכתב ד"מ סימן קכ"א דאינו אלא

בידוע שרולה לכתוב ספר דתם חבל

סחמא שרי:

מותרים כ"כ הטור וכ"כ הרמב"ם,פ"ז

מהל' עבודת כוכבים והמחבר שלא

החיר אלא החערובות הג' אזיל

לפעמיה שבכסף משנה שם האריך

להקשות ממ"ש הרמב"ם פרק ש"ו

בספק אסורים ונראה

ב נתערב בשנים אחרים.

ונוים:

קם א ומשמשיה

כא כות מו כחב אחר זה דברי הר"ן שכחב ומ"ה אם נחנום או מכרום דהוא הדין ספרי הכ"ד של שובדי כוכבים הכחובים בלשון לע"ז או שאר לשונות שלהן אסור למכור להן כי מי שהעתיקן להם שינה וכו' ונדאה פשוט דמ"ש ב"י דנחינה לישראל לא מהני היינו שלא נחנום בלשונו כדי לפקרם ולחזה אמונתם וע"ם שכאריך: י וחמחמיר בו' לו בדרך מתנה אלא בדרך פתדון ולא פתע שמיה ממנו אבל בדרך מחנה פשוט דהוה כמכירה דחד טעמא הוא וכ"פ מו"ח ז"ל ובסימן קמ"ו והב"ח כ' דמן הדין הוא אסור : יא קלפים בו' . ובכחבי מהרא"י סימן קי"ב נסחפק אם אסור ליחן

סעיף ח' פסק רמ"א עיפ בית יוסף דכל משמשי עבודת כוכבים הוה משכנה או מכרה ביטול ועיין כס בלברינו:

ואם אחד מהתערובות (א) בין בו'. זה נתבאר סי' ק"י ס"ח גם מה שכחוב כאן שאסור להנוח לאחד מכולם נתבאר שם:

כל חצלמים כו׳ במחליחין פליני רבי מאיר וחכמים דר"מ ס"ל כיון שאוחה ארה כעבדה במקום אחד גזרינן שאר המתומות בשבילו וחכמים לא גזרו אח"כ יש בידו סייף כו' כמו שכתוב כאן בש"ע ומ"מ משמע דאף אס יש בידו סייף לא מסני לאיסור אלא בלורה שידוע לנו שיש עוכדין ללורה כזו דומיא דאיסורו של ר"מ משום גזירה וח"כ אין חילוק בין אם הלורה ההיא של אדם או שאר לורה ובטור כחוב לקמן בסימן זה לורת אדם עומדת כו' ובידה מהל כו' וכתב ב"י כאן שמשמע מדבריו דוקא לורת חדם חבל לח שחר לורות נרחה כוונחו דבלורת אדם הטעם שידוע שים עובדים לו משא"כ שאר ארות אבל אם היה לנו בירור שיש עובדים גם לשחר צורות הוה גם כן דינא הכי משום הכי כתב סרמב"ם והעתיקו הש"ע כאן והיה ביד הצורה כו' ולא זכר צורת אדם מטעם שאמרנו ונראה דמ"ש בגמ' אמר רב יהודה אמר במואל באנדרטי של מלכים שם הוא ג"כ מורה ע"ז שידוע שיש עובדים אוחה כמ"ש רש"י . ומו"ח ז"ל כתב דליתא למה שכ' הש"ע סחם לורה וקשה דאעו דידיה היא הא דרמב"ם הוא בפרק ז' מהלכות עבודת כוכבים והכווגה

או כרוד או סייף יאו עמרה ומכעת: למ"ם: (ב) דסתמא לשם עבודת כובבים געשו . בטור כחוב כזה כיון דספק עבודה כוכבים אסורה דסתמא כו' וים לחמוה כיון דמסחמא הוה כן למה לו הטעם דספיקא לחומרא . ועוד קשה במה שאמר אח"כ בכרכין דודאי לנוי נעשו למה יסיה ודאי דהא נמי באפשר הוא שנעשה לשם עבודה פוכבים ונראה דאף על פי דספק עבודת כוכבים לחומרא מכל מקום כל שיש סברא להיתר ולאיסור ראוי להקל דהא קי"ל בכל דוכחי דלא מחזקינן איסורא מספק ואין מחמרינן מספק אלא במקום דאתחזת איסורא כבר ע"כ כיון שים סברת דלנוי עשוי חין מחזקינן להאי סברת לודחי כיון שיש לה סיוע מכח לא מחזקינן איסורא אבל בכפרים דאין דרך למשוחה לנוי א"כ האי סברא דלעבודת כוכבים נעשה הוא בשוה עם לד ססיחר דלשניהם יש רישוחה דלהיסור יש סחירה דחין מחזקינן חיסור ולהיתר יש סתירה דחין דרך לעשות לנוי הוה שניהם שוין ומספיקח אזלינן לחומרא בעובד כוכבים ומו"ח ז"ל כתב דכוונת הטור דלא להוי ספק ספיקא ספק אם נעשה עבודת כוכבים אח"ל נעשה אימור בעלוה וקשה דחין ביטול בזה אפילו גררה לא הוה ביטול כל זמן שלא פחחה בלורתה וכאן מיירי משלמים דאי בשבורים הכי נמי באמת הוה ביטול

כת"ם בש"ם דכל הנך מראים שנעשו לשם אליל ונראה דבומנינו הכל לפי הענין ובין בכרכים ובין בכפרים הכל מה שמראים הדברים שנעשו לשם

להשמם ישמם (וכ"ל סימן קנ"ל):

- קבן דין תקרובת עבודת כוכבים שנתערב וכו סעיף אחד:

א (א) * אלילים א (כ) י ומשמשיה ותקרובתה אוסרים ככל שהוא שאם נתערב אחר מהם אפי' באלף כולן אסורו' (א) [ג] י ואם א' מהתערוכו' הראשון ב נתערכ כשנים אחרים ונפל (4) מהג' אחר לכ' אחרים הרי אלו האחרים מותרים י וכן אם אחר מהתערובות, הראשון נפל לים או נשרף כענין שנאכר מהעולם כל הנשארים מותרים ליהנות כהם [ד] ישנים שנים כיחד אכל לא האחר לכרו (ה) וכלבר שלא יהנה אדם אחר מכולם [1] יויש מי שאומר אלא אם כן נפלו שתים לים הגדול או נשרפים (וע"ל סימן ק"י):

קמא דין הצלמים והצורות של עבורת בובבים . וכו ח' סעיפים:

א (א) א [א] " כל הצלמים של עבורת כוכבים הנמצאים ככפרים אסורים (ב) דסתמא לשם אלילים נעשו והנמצאים (6) ככרכים מותרים דוראי לנוי נעשו (לפון המחכר) [ב] אא"ב עומרין על פתח ב (ב) המרינה (לשון רמב"ם פ"ז מהל' מבודת כוכבים) ג [ג] והיה כיר הצורה ד צורת מקל או צפור

ברכה [לג] ואפילו למכור להם יא קלפים ודיו לכחוג בהם ספרי דחן יש מחמירין לאסרן (הגחות אשיר" פ"ק דעבודם כוכבים וספקי מהרט" סימן ק"ב) לא זיש בי שאובר שאסור להלוות לְצורך בנין בית אלילים של עוכרי כוכבים או לתבשימיה או למשמשיה וכ"ש למכור לה תשמישים כגון מחתות והמונע מצליה ואין לקשור ספרי עוכדי כוכבים חוץ מספרי הריינים והסופרים ואם חשש משום איכה כל מה שיכול

(כ"י בשם ס"ק וסמ"ג וחוספות פ"ק דעבודת כוכנים דף י"ד והג"מ וכלבו) [לב] וי"ח דדוקת לכהנים אסור למכור אבל לא לשאר

פובדי כוכבים (ססקי מהרח"י סי' כ"ז) ד (יב) והמחמיר חבא עליו

(שם סעיף פ"ו) ויוש פי שאוטר שאטור להלוות לצורך בנין וכו'. כ"ל ערן ננ"י משכלי סלקם משם רח"ם

פ"ש וכן כתכן לפוס' בנדרים דף ס"ב והרשב"ה שם דף סיב והכפרת שם כתידושיו כתב דלנורך כנין בתי עבודת כוככים מותר אלא לגורך כיסם שתעמידין שם עובדי בוכנים מסלק ידן סימנה וכן' ומ"מ שומר נפשר יכחה מ"ם:

מהל' מ"ח גבי רמוני בדן ושחר דברים החשובים דלא שרו אלא התערובת ג' והבין שדבריו סותרין זא"ז ולעיל סימן ק"י ס"ח בדברים מקור מים חיים החשובים פסק המחבר דלא שרי אלא שכרת הפוסהי׳ דבמלם בתכרם או משלנה במתם וסברת כ"י נשם ישא והניח כלים ויכה התערובות הג' ולזה אסר גם כאן המערובות השני אבל כבר כתבתי מפחרם למבם פירן בספר מפחרת למבס ובספר משנת חכמים (בדף לעיל סימן ק"י ס"ק נ"ח דדברי נ"ח) מירנו בוה דום דרכו של לכינו הב" למשוך חחרי הרמב"ם הם ברורים וחינם סותרים רוב דעות הפוסקים ולפהות כוותייהו אף דהני פוסקים תולקים בפעמים כל סיכא זה את זה כלל וככאן שרי התערובות השני לכ"ע ועיין עוד שם יחר תולקים בסעמים כל סיכת רשווים לדעת ש' פן לחיכור סדברים פרטי הדינים השייכים לסימר לסימן זה שנתבארו שם על נכון: טן נטישה בניינ הפחבר בתרייהו ולפ"ז י"ל דכדין סנרות בלח"ה לדעת סרמב"ם קבא א כל חצלמים כו׳ דסתמא דכ"ל דכ"ם לפנים מן הקלקלין לשם אלילים כו' דודאי בכים הוי מקרובת וחינו מועיל ביסול חיכ ים לחום להני נרוח חם הכניםו במקום לגוי געשו בו'. איכא למידק דיוהא דרישא אדסיפא דברישא שכודתם תקרוכת נינהו ולח מהני בהו בימול כמ"ם סב"י קאמר דמסחמא כו' הא בספק וסבית ספ"ר סק"ג ולכן כוון דבלת"ם לרעם סרמב"ם לת מוחרים ובסיפא קאמר דודאי כו' הא סהני אסילו ניטול חושש הפתכר על"ם לסברת הפוסקי" קושטא דמלחא קאמר דמסחמ' דרכי דבמכרם או משכנה לא הוי הכפרים שלח לעשות לנוי חלח לשם ביטול בנוי ומשמישים דבליכוף אלילים ואה"ל בספק אם נעשו פת פרמב"ם הוי רוב סכרום לחיסור משח"כ נסעיף י"כ דפיירי נמשמשים עכודת לשם אלילים או לכווי אסורים דבעינן כוכבייולים בום דמת סכמבים םמד המחבר אסברת הפופהי' דנמשמשים במכנס חו משכנס סוי בישול ומה גם דים לגרף סברת כרמב"ם שהביחו כטי

וסדברים נכונים ומספיקים בישוב דבני השו"ם: (סימן ק"מ בש"ע מעיף א') עבודת כוכבים וסשפשיה תקרובתה אומרים בכ"ש . גלמ⁸ד דחמי לענודת כוכנים שמית חסורם רק פדרבנן חוסרים נכל שמות וקנת רחים דגם ייינ שהות סהם יינם אוסרים בכ"ם לשישת רוב ספוסקים כמבוחר בסי" קל"ד אף דס"י חינם חלת מדרבנן: (שם) ויש כי שאוסר אא"כ נפלו שתים לים הגדול וכו' . וס דפת הרמב"ם וכפי פירושו כשים הכית מכן הב"י ביו"ד סי' ק"י ולריך לסתכונן מעיף ז' סכית דעם רוב ספוסקים דוקה כשחוכל שחים שחים כיחד והשמים דפת סרמכ"ם לגמרי דסיינו שיפול פתים ונעל"ד דפת סמחכר כום דכחשת עיקר דעתו כדעת רוב הפוסקים ופירושו של סרמק"ם ז"ל אינו מסכשת מכל הפוסקים וכיון דעיקר דעתו כדעת רוב הפוסקים רק הושם לחומרת בעלפי לדעת סרמכ"ם ולפ"ז י"ל דסמך עלמו אפילו אחד שכחב בכ"מ פ"ז מחל' צנודם כוכנים סלכם יו"ד דחקילו בנפל חחד שרי משום חומרת דעבודת כוכבים סובר רבינו הרמבים דבעינן שתים שתים דהיינו שיפול שתים ופ"ש ולפ"ו כחן בהני

מכודת כוכנים תושש לדמת

המיו דחפילו בתבודת כוכבים

גוסה מכרה הו מסכנס חוי ביסול סיכא דמכרס לישראל

פסאריך מאד ווס פורף דכריו

משנת חכמים

ועיין בספר

דוקא למידע בודאי שנעשו לשם נוי כדקאמר בסיפא וכן מוכח בטור עיין שם וכן דעת הפרישה והכ"ח בקונטרם אחרון השיג עליו ולפת"ש דבריו נכונים וגם חימה על הב"ח דבש"ם דף מ"ח ע"ב גבי כח דחמרינן כחם חלח חימח כח ללמים עלמס אסורים סחמא כרבי מאיר כו' מוכח כולה סוגיא דבללמים עלמס הנמלאים בשוק לא אמרינן אימר בטלום כיון דשלימים הם עיין שם ודוק: ב חסדינה . פירוש עיר וכן מלינו כרכה פעמים בלשון סש"ם והפוסקים: ג והיה כיד חצורה כו' . סמחבר סעחיק מלשון הרמב"ם כדרכו ומשמע מלשון זה דכל לורות העומדות על פחח המדינה ובידם מקל כו' אסורים וכן משמע קלח מהגהח הרב בסעיף ד' ע"ם וכן בב"י חמה על מה שמשמע מהטור דלא אסור בכה"ג אלא עורת אדם דווקא (ולי אפשר דהטור ל"ד נקט אדם ומפני זה לא כחב האי דינא בריש הסי' דהתם עיקר דוכחת דהתי דינת ע"ש ודוק) והב"ח כתב ודלא כמ"ש בש"ע והיה ביד הצורה וכו' דליתא אלא דווקא בצורת חדם שכ"ל וחימה איך חלק של הרמב"ם (וכמדומה שלא ידע שדברי המחבר מועחקים מהרמב"ם) והמחבר בלי רחיה כלל בפרט להקל וכ"ש שאפשר לפרש גם דברי הטור כן ע"ש גם פשטא דסוגייה הש"ם משמע כן עים: ד צורת מקל או צפור בו׳ . עיין ר״ם כל הללמים מפרם

ומרדכי וחג"ם וכל הפוסקים. ותמיתני על הש"ע שחניה דעת כל הפוסקים ונקם דעת יחדי ובפום שדכייהם ברודים ועד הביא הרא"מ ראיה מהא דנדרים ס"ב ב' א"ל רבינא כי': [[2] וי"א דדוקא כו'. כסש"ש י"ד דאלפני דלפני כו' ורעת התוס' צ"ל דמה דידעינן דראי יסכר להם הוי באלו מתהלה מכרו להם [ערש"א ה' א' ד"ת דומי כו' דניא כו' ור"ת אלא להנב"]: [לג] ואפולה מכרו להם [ערש"א ה' א' לקשור כו'. כדעת האוסרין וב"ץ (לקו" ה' לפתוי') הגיע לכיפה כי' ואפרינן שם (י"ע כ' כמתני' וע"ע כתוס' ד"כ ובפ"ק (ק"ו ה' לפתוי') הגיע לכיפה כי' ואין עושין תכשיפון כו':

ביע בניע כו' ואין עושין תכשיפון כו': [ג] ואם א' כו' בעון בעון בעון בעון בעון בעון בא' בוכחים ע"ד א' מבעת כו' כוס כו': [ג] ואם א' כו' בעון

שנאבד כו' . עמ'ש בסי' ק": [ד] שנים שנים . נמ' שם וכפורש": [ה] ובלבד ט' . ע"ש בסי' ק": [ק] ויש מי כ' . כפי' מש"ש לא התיר בו' אנא נמי כו' ר'ל בנפלד וישבה"ג ועכ"ם ולה"מ (וע"ל סי ק" מק"): ברא [א] כל הצלמים כי' . ר'ל אפילו אינן שמדין ב' ממש"ש ודכפרים כי' דכפרים וידאי ט' וערש"י ד"ח מי כו' דבני כו': [ב] אא"כ שמדין כי' כל'ל דגירמת הרמב"ם היתת דבב"ח אר"י בעומדין כי' ופלינ אשמואל ופסק כר" אבל תור"ף ודא"ש הניאו שניהם דמ"ל דנ"פ וכנירטא שלנו ושיפת אתרת לרש" דמפרש דכ"ו אליבא דר"ם ותא דר" מוקא: (ליקום) כל כו' . הר"ג כתב דתרמב"ם מפרש הא דשמואל אליבא דר"ם ותא דר"י אליבא דרבנן נ"כ ודבריו דתוקין (ע"כ): [ג] התית ביד כו' . דלא כרשב"ג כמ"ש הר"ף בפ'

יסר הדברים פרפי דינים הפייכים לסיתן זה שנחבאר שם על נכון על"ל : כברבים כחב הש"ך איכא למידק דיוק דרישא אדסיפא דברישל דברישל קאמר דמסחמא כו' הא בספק מוחרים ובסיפא קאמר דודאי כו' הא בספק אסורים ונראה דברישא קושטא דמילחא קאמר דמסחמא דרכי הכפרים שלא לעשוח לנוי אלא לשם עובד כוכבים ואה"נ בספק ג"כ אסורים דבעינן למידע דוקא שודאי שנעשו לשם נוי כדקאמר בסיסא וכן דעה הפריבה ודלא כהב"ח: (ב) המדינה

כדי לפקרם ולחזק אמונחם ע"ש שהאריך: (יב) והסחסיר והב"ח כתב דמן הדין הוא אסור ומהרא"י נסחפק אם אסור ליחן להשילע"ר של עובדי כוכבים הלומדים הכחיבה יעי"ם הנקראים ולעד"ר ווי"ם וכ' הב"ח דאין איסור בדבר אלא נכון ליזהר וכ"כ סהרש"ל וכ' בד"מ דכל זה אינו אלא בידוע שרונה לכתוב סטר דמם אבל סתמא שרי קבו (h) מרג' . כ' הפ"ך דהמחבר לפעמיה אזיל דס"ל בסי' ק"י דלא שרי אלא הערובות הג' אבל כבר כהבתי שם דבכאן שרי החערובות השני לכ"ע וע"ש משמע כחן דכשעבדוה בשעה שהיתה

שלימה וכשבר ממנה הוי ביטול

וקשם דהא בסוף סימן קמ"ו פסק

סעור דעבודת כוכבים שנשתברק

מאיליה אסורם וא"כ ניחוש כאן שמא

מאליה נשבר זה ממנה ואמאי

מוחר למולאה באין עומד על בסיסו

הא ספיהא דאורייתא ונראה דיש

לומר כיון ששם כתב כמור דחין

האיסור אלא בהדיוט יכול להחזירם

וכאן שנשחבר ונאבד הרי אין הדיוט

יכול להחזירה אח"כ ראיתי ברש"י

פימרה צימרה דשמוחל שם הסילו כחינו שעכדום וכפי' פרי"ף והרח"ם ופירם כר"ו דכיוו דושברה מסחתת פרץ דכיון דנטנים מטממה חינה משתכרת מחליה דעוכד כוככים מנער לה שפיר חלח דעוכד כוכנים רתח שלים ושכחה ובטולי בטלה : (•) שם במשלה וכדחרנתה שמוחל שם כנמרה : ה משנה

גליון מהרש"א (פוי' קת'ח ספיף חי בכנ"ס) צורה וכור. יראה אותן שי להן שש קצוות לא וככתוב בהרא"ש פ' לולב חגוול סס"י בשאה שם כוכב הגזול מס"ל לענין מוליך ומביא לב' רוחות ושעלה ומוריד כו' עדי"ש אכל מוליך ומביא לד' רוחות ומעלה בוריד שש

מקור מים חיים פרמכ"ם דכעינן שיפלו שחים מפח"כ כיו"ר פי' ק"י דמיירי נשחר חיסורים לח חשש כדעת פרמכ"ם די"ל דגם הרמכ"ם מוד' דכשחר חיסורי'לח כעיכן מודר דבמת מיסורי נת כעינן שימול שתיש זה כולה דעת שימות הרחשונים כזה ככר פארכתי דו כאר בס"ד בסי ק"י לכאר אוטני שישוחים בחגית הש"ש והפוסקים בחגית הש"ש והפוסקים

מלואים

(סימן קמ"א ש"ך ס"ק ז') ובן יש לתמחו על העם"ו רצ"ע. יש לחלק דכחן מיירי שתנת בשכרים מושלכים חו כתוך שכרי נחושת . וזה רחים שפות לכדו שכר וכטל תותם שסוח לכדו שכר ובטל חוחם.
בסוח לכדו שכר ובטל חוחם.
פטיף ד' שממקום מוכיח כי
סוא מאם את הדבר וכמו
דאותא בסיי קל"ש פטיף! ואם
בס דרך בזיון כו'. משא"כ
לקמן בסי קמ"ן מייכי אם
הובסקום שמא מוכיח שביטל
היבסקום שמא מוכיח שביטל הוא לכדו: (שם ש"ד פ"ק ה') ודלא כהעם"ו כו' . דע כי צורות חמם ולכנס הנמלאות על הכלים גרועות מעיגולי חמם ולכנה הנמואים בעומם . יען כי העובדים לחמה ליירו על כל הכלים אשר בחיכליהם לורת חמה. וכן העובדים ללכנה ליירו על כליהם לורת סלְבָנה וכדומה . ולמשל שובדי הכחקכום מתו יין בהיכליהם בכוסות המצוירות בדמות בחומה יען כי כחמה חכשל אח העובים . וכן על מגד גרש יכחים צייכו על הכלים צורם הלכלה. והרמה"ם ממעם רק ענול כחמה ולכנה כלי כל כלי . או צורות חתה ולבנה על סכלים שאינם מיוחרי לעכודת סחליל סום חבל על כלים סמיוחדי לעכודת חליל החמה וסלכנס . התמונה אשר על בכלי תעיד כי הכלי הוה היה לאליל סום ואסורים. מיומד ויען כי אנחנו אינס יודעים באיום כלים השממשו בעובדי בהיכליהם לפבודת כוכבים כביכניםט נעבוות כוכבים לכן סימג אשר דבר פלכוש לאסור כל כלים סנמלחים בלורום חמה חו וע"ם בתוספות ד"ם . 6225 התוצא כלים כוי אמנם סדברי אשר כתכנו מתחימים הם עם בידיעות אשר כאן לנן מהיכלי פעוכדי כוככים וכליפס וים להחריך הוכה כום הספיף ולשין היסכ כדכרי המתצ"ם חשר כל ידיפותיו כום הענין שחל מעשיני עובדי סכוכנים חשר כל פפו תמו תן כחרן כימי רז"ל

וחדשים קתו או פחפיהם כאשר יגידו לנו סופרי דורות

פולמים. חמנס כיון דלפנין דינת חין כ"מ בום לח

כוכרפי מום:

ב פשנם שם דף פים הלול או לנוי: ה דינו בדין צלם פי' כדין ללם שיש כו הוכחה כמ"ש אח"כ: (ג) אפילו שברי אלילים. ופירש רש"י הכי אמר שנעשה לשם אליל ואסור בלא ביטול וש"ד שיתבאר בסי' קמ"ו ש"ש: שמואל בנמ' שנעבדו וכיון שנשברה אין עובדין אוחה: (ד) עוסד ן אבל אותן שתולין בצואר כו' . היינו כידוע שלח השתחום על בסיסו. פי' שיש לה כית מושב רחב שחז חינם נרחים כשברים לו (ואתא לאשמועינן דל"ח כיון שחולין אוחו בלואר מיד נאסר) הא לאו - אלא כך נעשו מתחילה ולא היה שם רק אבר זה לבד ואין כאן ביטול

סכי לא גרע מאם מלא כלים שעליסם לורת עבודה כוכבי׳ דהכלים אסורים אם הם מכובדים דכיון שדרך לעבוד חותם הצורה חיישינו שמח נעבדו הכלים כדלקתן סעיף ב' וסכי נמי חיכה למיחש לסכי ובעובד כוכבים עלמו אין לחלק בין מכובד לבאי דדווקא בכלים אמרי דעל המבוזים ודאי לנוי הכלי נעשו מה שחין כן הכח ומלחתי בהר"ן פרק כל הצלמים וז"ל כתב הרשב"א דבזמן

הזה שחוקקים חקק בכלים ומליירים

בהם לורות ודמות מבודת כוכבים אף סמולא אותם ככלים אסורים ש"כ ולל"ע שאפשר שאין עובדים היום לנורות הללו אלא לזכר בעלמא טושין אותם עכ"ל מר"ן וכ"כ רבינו ירוחם נחי"ז ח"ד ואפשר דעובדי כוכבים אלו שאין אדוקים בעבודת כוכבים כל מם שעושין בלורות כללו בכלים אינם טושים אלא לנוי ומוחרים בהנאה כלם ואסור להשהוחן משום חשד אם הם בולטים וראוי להחמיר בספק איסור חורה ע"כ ואפשר בלורה עלמו כיון שדרך שמשחחוים לו לכ"ע אסור: ז המוצא שברי צלמים. פירוש שאינו ידוע שנעבדו או אפילו שברי אלילים עלמון שנעבדו כשהיו שלימים מוחרים (וטיין בס"ק ח') דאע"ג דקי"ל

יורה דעה קמא הלכות עבודת כוכבים

הגה [ד] עוכם שמשמחוים לו דן דינו כדין (ג) אלם ואסור בלא ביסול דְ [ה] אבל אוסן (א) שחולין בעואר לזכרון לא מקרי גלם ומוחר

די המוצא שברי צלמים מושלכים או בתוך

עצמן (ז) מותרים אבל (°) מצא תבנית יד או רגל והוא (ד) עומד על (ז) בסיסו אסור :

ב המוצא כלים י ועליהם צורות חמה או לבנה:

הגה דן [1] (ב) דהיינו צורות הנעשים (ו) (ג) לשם חמה ולבנה כמו

פעושים בעלי הפלסמאות צורות לכוכבים כגון צורות המתייחסות

שברי נחושת [ו] י או (ג) אפילו שברי אלילים

(מרדכי ר"ס כל הצלתים בשם ראבי"ה)

סוף פרק כל הצלמים שהקשה כן וחירץ דנשחברה מאליה לא שכיחא ואולימן בחר רובא דעובד כוכבים שברה והטור כחב בשם הרמב"ם דאסור אפילו באין עומד על בסיסו והקשה הטור עליו דהא אוקמים בגמרת חליבים דשמוחל דוקה בעומד על בסיסו וחירן ב"י דרמב"ם ס"ל דשמואל סבר גם בעבודת כוכבים שנשתברה מאליה דמותר ומ"ה הוצרך לכך אבל לדידן דאסור אסור בשברי אליל דודאי נעבד ולא מהני סביטול ויפה חירץ שכ"כ החום' ג"כ שם דשמואל כר"ל ס"ל דמוחר בנשבר מחליו . ומו"ח ז"ל חלק עליו ותירץ דרמב"ם מחלק בין ללמים לאליל דבצלמים בעיכן דוקא בסיסו אבל באליל אסור בלאו הכי וק"ל

אליל שנשחברה מאליה אסור' כדלקמן סימן קמ"ו מ"מ הכא לנשברה מאליה לא חיישינן דעובד כוכבים מינטר לה שפיר הלכך אמרינן מסחמא העובד כוכבים שברה ובטלה בידים אבל במלא חבנית יד או רגל והוא טומד על בסיסו פי' כנו שיש להם בית מושב רחב שיושבין עליו לבדם שחינה נרחית כשברים אלא נרחית שכך הם נעשים מתחלה אסורים דחיישינן שמא נעפדו זהו דעת המחבר כהרי"ף והרא"ש והטור אבל באמח דברי הרמב"ם נראין עיקר בש"ם דכל שברי אלילים אסורים אפילו אינם עומדים על בסיסם דחיישינן שמא לא בעלום העובדי כוכבי׳ אבל שברי ללמים מוחרים דאיכא ספק ספיקא ספק נעבדו או לא ואח"ל נעבדו שמא בעלום העובדי כוכבים (ודין ללמים עלמם עיין בס"ק א") וכן דעת החום' והר"ן וחימה על המחבר שהוא עלמו העתיק בסי קת"ן סעיף י"א לשון הרמב"ם לפיכך המולא שברי אלילים הרי אלו אסורים בהנאה שמא לא בעלום העובדי פוכבים עכ"ל וכאן כתב דאפי מוצא שברי אלילים מותרים וכן יש לחמום על העט"ז ול"ע: הדיינו צורות הנעשים לשם חמה ולבנה כו'. מדלא כתב הרב וכן כמי לורות הנעשים לשם חמה כו' וכחב דהיינו לורות הנעשים כו' משמע דדותא בכה"ג אסורים אבל ענול כשמש או קשת עגול כלבנה ממש מותרים דחין דרכן לעבדם בענין זה וכן מפורש ברמב"ם שם שכתב וז"ל צורות חמה ולבנה אין ענינו שמולא עגול ויאמר זהו שמש או קשת עגול ויאמר זהו לבנה אלא שבעלי הצלמים הנקראים טלאס"ם מייחסים לכוכבים נורות עד שאומרים צורח השמש צורת המלך מעוער יושב על ענלה ואמרו צורה חמה ולבנה רגה לומר שימצא לורה המיוחסת אל החמה ואל הלבנה על"ל וכ"כ הר"ע ברטנורא שם וכ"מ מפירש"י שפירש אורת חמה ולבנה מזל חמה ולבנה משמע דרצה לומר אבל שיגול של חמה ולבנה ממש לא ודלא כהעע"ז שכחב כ' מורי מהרמא"י לאו דוקא צורת חמה ולכנה ממש אלא אפילו לורוח שעושין בעלי הטלסמאוח כו' דמשמע מדבריו דכל שכן דלורת עיגול של חמה ולבנה ממש דאסירי וליחא כדפי' וגרם לו זה שלא ידע מהיכן יוצאין דברי הרב ולכן כחב גם כן בשמו ויש להקשוח דהא ע"ב בסעיף ד' דלורת חמה ולבנה אסורה בין בולטת ובין שוקטת לעשוחן ולהשהות היינו בעינול ממש דהא העעם הוא משום שנראים שוקעים ברקיע וכדלקמן ס"ק כ"ה וכן מוכח בש"ם ברבן גמליאל שהיה מראה לעדים זורות הלבנ' כזה ראיתם כו' ע"ש וי"ל דודאי לעשוח או להשהות בידו אף בעיגול שלהן אסור דלעשות נפקח לן מלח תעשון וגו' כל אשר בשמים ממעל והאי אשר בשמים ממעל הוא ואסור וכן להשהוחם בידו איכא חשדא אף בעיגול שלהן דלחיום לורך כוא משסם אותם אבל במולא מותר דאין לחום שמא שבדו בשיגול וראים לום ממ"ם כרב בסוף סעיף זם דבומן כזה שאין סעובדי כוכבים עובדים ללורות הללו מוחרים בהנחה למוצחן וחסור להשהותם והוא מדברי רבינו ירוחם אלמא לא חיישינן שנעבדו כיון שאין דרכן לעכוד לאורות סללו ואפ"ה אסורים להשסותם משום חשד וכן בסעיף ד' דכתב המחבר דצורת שרפים ואופנים כו' אסור להשסותן ולעשוחן כ' סרב עליו דאם מצאן מוחרים וכן מוכח בטור וכמו שכחב שם אלא ודאי לענין שהייה דאסור משום חשדא לא נפקא לן מידי במה שאין דרכן לעבוד דמ"מ כיון ששוהם אותם איכא חשדא שסוא עלמו קבלן לאליל ועבדן אח"ב מלאחי בחדושי מסר"מ מלובלין שהניח זם

בש"מי מב"ד מי"א לפיכך כו' ותוא לשון הרסב"ם: [†] דחיינו כו' . רסב"ם בפירושו ובח"מי מי ממ"ד מי"א לפיכך כו' ותוא לשון הרסב"ם: [†] דחיינו כו' . רסב"ם בפירושו ובחבורו . ולמד ססה רכיילינהו במתני' בהדי דרקון וספרש דהוא נגד החלי במזלות וכ"ב כל הספרשים וכמ"ש (ישעים כ"ו) נחש בריח וע"כ אינו גראה בצורת דרקון מדפריך בנמ' ואי בעושה צורת דרקון כו' אלא שמייחסין לו כך . אבל צ"ע דא"כ טאי פריך בנמ' על ר"ג והא"ר, ריחיד כו' הא חשדא לא שייך אלא בדרקון וכיוצא שמיוחדין לעבוד כמ"ש

פי' פיר וכן מנינו הרבה פעמים בלשון הש"ם והפוסקים ומשמע מלשון זה דכל צורות העומדות על פתח המדינה ובידם מקל כו' אסורים ודלא כב"ח שם"ל דאינו אסור אלא בצורת אדם וגם נראה דבזמנינו הכל לפי הענין ובין בכרכים בין בכסרים הכל לפי מה שמרחים הדברים שנעשו לשם עצודת כוכבים חו לעי עכ"ל הש"ך: (ג) צלם . סי' כדין נלס שים כו הוכחה שנעשה לשם עכודה כוכבים ומוחו שחולים בלוחר שמוחר היינו בידוע שלח השחחוה לו דחל"ה לח גרע מהמוצח כלים שעליהם צורת עבודת כוכבים דהכלים אסורים אם הם מכובדים דכיון שדרך לעבוד חוחה הצורה חיישיגן שתח נעבדו הכלים כדלקמן ס"ג וה"ג חיכה למיחש להכי ובעבודת כוכבים עלמה חין לחלק בין מכובד לבזוי דדוקת בכלים חתרים דעל התבוזים בודאי לנוי הכלי נעשו משא"כ הכא ומנאחי בהר"ן וז"ל כ' הרשב"א דבזה"ז שחוקקים חקק בכלים ומניירין בהם לורוח עבודח כוכבים אף המולא אוחם הכלים אסורים ע"כ ול"ע שאפשר שאין עובדין היום לצורות הללו אלא לזכר בעלתא עושין אוחם עכ"ל הר"ן וכ"כ רבינו ירוחם אם נמלא לורת אדם או איזה צורם אחרת מססיליהן אסורים ואפשר דעובדי כוכבים אלו שאין אדוקים בעבודת כוכבים כל מה שמושין בלורות הללו בכלים חינם עושים חלח לנוי ומוחרים בהנחה ואסור להשחותו משום חשד אם הם בולטים וראוי להחמיר בספק איסור חורה ע"כ ואפשר בנורה שדקך שמשהחוים לה לכ"ע אסור עכ"ל הש"ך: (ד) בותרים.

בחב הש"ך אפ"ג דקי"ל עבודה כוכבים שנשחברה מאליה אסורה כדלקתן סי' קס"ו מ"מ הכא דושחברה מאליה לא חיישי' דעובד כוכבים מינמר לה שפיר הלכך אמרי מסתמת העובד כוכבים שברה ובפלה בידים : (ה) בסיסו. פי' כנו שיש להם כית מושב רחב שיושבין עליו לבדם שתינם נרתים כשברים אלת נרתה שכך הם נעשים מחחלה אסורים דתי ישי שמא נעבדו זהו דעת המחבר אכל באמת דברי הרמב"ם נראין עיקר בש"ם דכל שברי עבודת כוכבים אסורים אפי' אינם עומדים על בסיסם דחיישי שמת לת בשלוה העובד כוכבים אבל שברי צורות עבודת כוכבים תוחרים דחיכת ס"ם ספק נעבדו או לת וחח"ל נעבדו שמת בשלוהו העובד כוכבים ודין צורות עבודת כוכבים פלמם ע' בס"ח. וחימה על המחבר שהוח שלמו העהיק בסימן קמ"ו סי"ח לשון הרמב"ם דהתולא שברי עבודת כוכבים הרי אלו אסורים בהיאה שחא לא בשלום העובדי כוכבים וכאן כ' דאפילו מולא שברי עבודת כוכבים מוחרים ול"ע עכ"ל: (ו) לשם. משמע דוקא בכה"ג אסורים אבל עגול כשמש או קשח עגול בלבנה ממש מוחרים דאין דרכם לעבדם בענין זה ודלא כלבוש שאוסר בזה מיהו ודאי לששוחן או לשהוחן בידו אף בעיגול שלהן אסור ואין היחר רק במולאן

בתרא דב"ב (ופ"ל ס" ו"ל ס"ק כ"ד): [ד] צורת כו'. כמש"ש אי דנעבדין כו': [ד] אבל כו'. כמש"ש אי דנעבדין כו': [ד] אבל כו'. כמש"ש דכל שאינו אלא לנוי וכיוצא מותר וכנ"ל: [ד] או אפילו כו'. כשמואל שם וכפרש"י וחרי"ף דשמואל וו' יותנן ל"פ דתא אמרינן שם מ"ם ב' דכ"ע עובדין לשברים אלמא אף שמואל מדה וערש"י שם בד"ה לא דכ"ע כו' ועבה"נ אבל הרמב"ם מפרש דשמואל כרשב"ל וכדעת תום' מ"א א' ד"ה אמר שמואל כו' ופסק דלא כשמואל וכ"כ

פתחי תשובה

איסור דרכנן משום חשדת וברכים ומי שפ"ם מכוער הדבר והכל מגרע גכע שהרי כחוב להדית בלדו ממורח שמש כו' הרי אומר שמהכוין לזורת השמש ממש וגרוע ממ"ש הש"ן (כבה"ע ס"ק כ"ג) מנורם כמולום שבמחורים ולף הנה"ב שם יודה ככלן וולת שנית לפילו ול כפוב בצדו מחרה שמש מ"מ ממשם הגשמה כילו זו כן' ונפרט נמקום קרושם ונמורת שהכל משחחוים לפולו נכניסם לפסח בהכ"ר. בודאי מכוער הדבר פ"ב נ"ל מי שיכול לבעל זה יוכה לשמש

שם דף מ"ב: ו כרכי שפשון כן חליעזר בכרייםה שם דף

י אם חכלים מכובדים אסורים.

ונראה דאם הם אינם מכובדים ולא

מבוזים אלא בינונים אסורים דאילו

סיו מכובדים כיו ודאי נעשים לשם

אלילים וכמ"ש המור א"כ ליכא כאן

אלא חדא ספיקא וכתב הטור לקמן

בסימו זה ונראה דכל אוחם שאסורים

במוצח חסורים חפילו בשוקעת דכיון

שאנו הוששין שמא נעשית לאליל אף

בשוקעת נמי חיכה למיחש עכ"ל הבל

ר' ירוחם כחב יש מי שכחב וכן בחו'

דלא אסרו על המכובדים אלא בולע

עכ"ל ומביאו ב"י : יא שעל

השיראין כו'. לטון הטור י"ח כגדי

משי ורקמה חשובים מבוזים כיון

שהוללבישה ומפרשים שיראים אלעדה

והרמב"ם חשב אוחם עם המכובדים

וטוב להחמיר עכ"ל ומדלא הביא

המחבר שום פירוש משמע שדעחו

ברור: מ או דרקון והוא דומה לנחש בו'. וואת כלורם סיתם אללם

מהודרת לפי שהם מייחסים אותם לחלק מחלקי הגלגל והיא כלורה לחלי הלבנה עכ"ל רמבים שם וכיולא בזה כחב המרדכי ומביאו ב"י:

דסא בסדיא מחיר שמואל אפילו שברי טבודת כוכבים ורמב"ם אסרו שאסור להשקוח לורת חמה ולבנה בקושיא על פי' רש"י ולע"ד מ"ש הוא שכחב כיון שידוש שזו הלורה נעבדה הרי היא באיסורה עד שיודע שהשובד כוכבים ביטלה וב"י מביאו אלא ט"כ דפסק דלא כשמואל וכמ"ם ב"י : (ה) וצורת דרקון פותר לעשותה . כן כוח חלמוד ערוך

פ' כל הצלמים לף מ"ב בסופו ואי בעושה לורח דרקון מי אסר והא כחיב לא חעשון אחי אלהי כסף ואלהי זהב הכי אין דרקון לא וחמהכי על הב"י שכחב מקור דין זה לפי שאינו מכלל דברים הנזכרים בגמרא לאיסור ורש"ל נתן טעם למה לא נכלל דרקון בכלל לא חששון כדמוח

לשמש מציירים מלך מעומר יושב על עגלה וכן כיוצא בזה בלבנה יש להם נורה מיוחדם (רמב"ם בסירום המשנה וברסנורה שם) מ או דרקון ^[ח] והוא רומה לנחשי ויש כמין ^[מ] סנפירין ביו פרק חוליות שבצואר י [י] י אם הכלים (י) מכוברים אסורים שוראי נעשו לשם אלילים ואם הם מכוזים מותרים שלא נעשו אלא לנוי ואלו הם מכוברים יא יי שעל [יא] (ה) השיראים ונזמים ומבעת ומבחים

[ב] (ד) ם (מטבעות) (הג"א ומרדכי ואגודה ורא"ם וסמ"ג לאוין נ"ב ובה"ג וכן פצאחי בתופפחא ר"פ ז') יוןדורן יב (a) קומקמוסים חמי חמין (ה) וכוסות ששותים בהם בין אם הם למְמָה מהמים או למעלה מהמים [יג] וכל זה בסתם שאין אנו יורעי'שנעברו [יר] כלי' הללו יג' אבל (י) בירוֹע שלא נעברו כלים הללו שעל המכוברי׳ נמי מוֹתרי׳ (זעם סר"ו) יד (מו) יא ויש םי שאומר שכל צורה שהיא נעברת בוראי אפילו על המכוזים (יף) אסורים אף ע'פ שאין אנו יורעים שכלים הללו נעברו ולפי זה בזמן הזה שמחקקים חקק בכלים ומציירים בהם אלילים המוציא כלים שיש בהם אלילים אחורים:

דגה מוך (יב) והמנהג כסברא הראשונה מון [שד] וכזמן הזה שאין העובדי כוכבים עובדין לצורות האלו מוחרים בהנאה אם מואאן נידן אבל אין להשהוחן (חא"ו נע"ז) דן [ידו] ויש מחמירים בכל הצורות הגזכרות אפילו בזמן סזה אע"ג (יג) (ו) דידעינן דלא פלחי להו . (כן משמע בטור ובחום׳ סרק כל הצלמים) . (ה) ידו [יפ] וצורם דרקון

להחמיר: יב קומקמוסים . יורוח קטנות של מחכת . רש"י : חמי חמין. פי' כלי שמחמין כו חמין : לממה מהמים. בשולים ודפנות ולמעלה מהמים היינו באוגני הכלי . רש"י : יג אבל בירוע שלא געברו כלים הללו . אנ"פ שטוכדים לצורות הללו כשהן של הכלים מוחרים ופשיטא דאף לסברא זו אם ידוע שכלים הללו נטבדו אפילו על המבוזים אסורים: "ד ויש מי שאומר בו' אע"פ שאין אנו יודעים שבלים הללו נעבדו. מכיון שלורה זו נעבדת כוודאי אמרינן מסחמא אפילו המבוזין נעבדו אא"כ ידעינן בוודאי שלא נעבדו כלים הללו שאז אף לסברא זו אפילו המכובדים מוחרים ולסברא זו אין חילות בין מכובדים למכוזים אלא בסחם דהיינו שרוב הטובדי כוכבים רגילין לטבדה אבל יש מקומות שאינו ידוט אם צורה זו נטבדת שם כלל אבל בידוע שאילה לעבדת במקום זו או שאין ידוע שרוב העובדי כוכבים רגילין לעבדה אף המכובדים מוחרין . כל זה מוכח בר"ן: בוד והמנהג בסברא הראשונה . פירום בעורות שהטובדי כוכבים טובדים בזמן הזה עורגים לסברת הרחשונה ודוק : מון ובזמן הזה שאין חעובדי כוכבים עובדים לצורות הללו כו'.. אלעיל אלורת חמה ולבנה ודרקון קאי דבומן הזה מוחרין בהנאה למולאן אפי' לסברא האחרונה כיון שאין העובד כוכבים טובדין ללורות כללו אבל אין להשכותן משום חשדא: "ז' ויש מחמירין בכל הצורות הנזכרות כו' אע"ג דידעינן דלא פלחי להו בחמת יש כאן מקום לתמוה שלא ראיתי מי שהחמיר בזה ואין טעם כלל לסברא זו דכיון דידעינן בודאי דלא פלחי לה למאי ניחוש לה דהא סמכובדין אפילו לסברת האתרונה שהביא המחבר כשידוע שאין אותה הצורה נטבדת (במרום זו אע"פ שרוב הטובדי כוכבים רגילים לעבדה) מוחרין מה"ט וכדאיחא בירושלמי אי כשאינן נטבדים אפילו מכובדים מוחרים כו' ואט"פ שהרב למד כך מהטור וחוס' ונמשך אחר הב"י לא ירדתי לסוף דעתו שהב"י כתב ואני חמה על הטור שסתם וכתב דין זה כמות שהוא בש"ס כו' ולמה יאסר בזמן הזה לורת חמה ולבנה ודרקון כיון דלא פלחי לכו כלל וכ"כ ר' ירוחם בשם רבו דכלים הנמלאים עליפן לורוח אלו בזמן הזה מוחרים בהנאה ואסור להשהוחם ומיהו - מדברי סחום׳ פרק כל הללמים גבי הא דאמרינן שאני ר"ג דאחרים עשו לו משמע שאין חילוק בין זמן זה לזמנם לענין זה עכ"ל ומביאו בד"מ ולפט"ד לא משמט מידי לא מהחוס' ולא מהטור והנה החוס' כחבו שם וז"ל שאני ר"ג דאחרים טשו לו לכאורה משמט שלוה ר"ג לטשוח לטובד כוכבים ותשה דהא אמירה לטובד כוכבים שבות אפילו בדבר שאינו של שבת וי"ל דמלוה שאני ויש שהיו רולים להחמיר שלא לחחום לטובד כוכבים תוחם שיש בו לורת אדם בשביל חוב אא"כ היה העובד כוכבים מביא לו מעלמו וכן בלא לחגור אוחן רלועוח שיש בהן לורח אדם בולטח אמנם יש סמך להחיר מחוך הלטח גדולות שמעמיד הא דרב יודא בצורת דרקון ושם שייך חשדא טפי מבאחריני כו' ואנדרטי דקא חייש לחשדא היינו משום שהיה ללם דמות אדם בכל גופו בידים ורגלים עכ"ל ומשמע להב"י והרב דמדלא החירו משום דבומן הזה הוא אלמא דק"ל דאין חילוק ואין מדבריהם ראים כלל דממ"ש ויש שהיו רולים להחמיר שלא לחתום כו' פשיטא דאין ראים דהא מיירי בשושה הלכך אין חילוק דלטנין טשיים דנפקא לן מקרא דלא חטשון אחי אין חילוק ואוסר אפילו אין טובדין אותו וזה פשוט ומבואר בש"ס וכל הפוסקים ואם כן כי נימא דאמירה לעובד כוכבים שבוח ה"ל כעושה הלכך לא שרי אלא אם כן הביא לו העובד כוכבים מעצמו דליכא אמירה וגם ממ"ש וכן שלא לחגור אותן רצועות כו' נמי אין ראייה דודאי ה"ע דחגורות משום חשדא וכדמסיימי ושם שייך חשדא טפי ט' וכזה ודאי אין חיליק בין זמן זה לזמנם וכמ"ש הביח יוסף והרב דאסור להשהוחן גם לסברא הראשונה וכדברי ר' ירוחם ובלאו הכי ע"כ אי אפשר לומר כן דהחוס' מיירי במולא דהא לורת אדם מוחרת במולא וכדמשמע בש"ם וטור וכמ"ש הרב גופיה בסעיף ד' ואם חרלה לדחוק ולומר דהחום' מיירי בצורת אדם שבומן הזה אסור שהוא דמות אוחו פלוני א"כ מכ"ש דאין ראיה מדבריםם לחמה ולבנה שאין טובדין בזמן הזה אלא הברור כדפירשתי ובטור שכתב סתם הדברים היינו משום שסמך עלמו אמ"ש דבידוט שאינם נטבדים אפילו על המכובדים מוחרים ע"ש וזה ברור ועוד חימה על הרב דמאחר שכחב שהמנהג כסברא הראשונה דאפי׳ אוחן צורוח נעבדות כיון שידוע שלא נעבדו הכלים הללו שעל המכובדים נמי מוחרים וגם הסברא האחרונה מודה בזה וכמ"ש בס"ק י"ד היאך כחב אח"כ ויש מחמירין כו' בזמן הזה אע"ג דידעינן דלא פלחי להו דאפילו חימא דאין חילוק בין זמן זה לזמנם מ"מ כיון דידעינן דלא פלחי להו הרי ודאי לא נעבדו כלים הללו ואין כאן איסור כלל ול"ע : יק וצורת דרקון מותר לעשות . היינו אפילו בזמנם והטעם למלא בשם מהרק"ל משום שהוא פורח באויר ואינו בשמים ולא קרינן ביה

כן פי' השב"א וכ' ב"י ומדברי כל המפרשים נראה כדברי הר"ן וו"ש בהג"ה והמנוצ כי': (ליקופ) והמנדע כי'. וכ"ש בס"א בהג"ה ועש"ך ס"ק ו' (ע"כ): [מ"ן ובוה"ז מ'. כי': (ליקופ) והמנדע כי'. וכ"ש בס"א בהג"ה ועש"ך ס"ק ו' (ע"כ): [מ"ן ובוה"ז מ'. כיל לל דבירוע כ תרון : ["ן אבל אין להשהותן. נראת דוקא בחמה ולבנת וכמש"ש מהא די אכל בדרקו בוה"ז ליכא השרא כלל: ["ן"ן ויש מדמירים כי'. כ'מ מתומ' ופור. ב"י ודברו תמוה ון וכבר תמה עליחם ש"ך: (ליקופ) ויש מדמירים כי'. כ"כ כ"ב ב"י שכ"מ בתוס' ופור אכל הוא תמוה דהא אפי למברא אחרונה כל שירוע שאין הצורה נעבדת מהתר וכ"ש שהוא פסק כמברא ראשונה וכן ברג"ה בס"א ועש"ך (ע"כ): "מ"ן ב"רקון כו'. נמ' שהוא אלא בעשהו כו' ומ"ש אלא שאמור כו' היינו למברא האהרונה וכנ"ל דלא כש"ך: (ליקופ) וצדת דרקון כו' אלא כו'. הרא"ש שם התשרה

פתחי תשובה

מרפת ככנסיו מ"ם]: (ד") משבעות. עין בתחילת ישנ"ץ ח"ח סימן ק"ש שמחתיר בוס הכילוני למתן ס"ק ע" ועיין כתשונת. עין בתחילת ישנ"ץ ה"ח סימן ק"ע שמחתיר בוס של כסף מימן י"ב דנרחם לו לסכריע דמעוכעות של כסף מימן י"ב דנרחם לו לסכריע דמעוכעות פנים מחירות ה"ב בהם. ע" כתשונת חח"מ מנוזין מ"ש: (ד"ן) וכוסדת ששירום בהם. ע" כתשונת הח"מ היי כתשונת המ"ע בשם ב"ץ ועיין כתשונת כנסף יחוק לו חח"מ סימן י"ב מש שתמם על כש"ץ כום. וע"ש עוד בענין סרוכע שנשתמש כמט עידעים לקודש ועלוי זירות מנויירים לגכעונים וקם חד ורולם להפיל מום שכת זורת מוו מוריירים לגעונים לגעונים לו כול מום לא כולע מום לא בולע מום לא כולע מום לא כולע מום לא בולע מום לא ביד בידער הידע בידער הידער הידער מום לא בידער הידער בידער הידער הידער בידער מום לא בידער הידער בידער בידער הידער בידער בידער בידער בידער מום לא בידער הידער בידער ילא שוקש כמי שכתוב כדרכי משם מעיף קפן ד' בשם השובת מכי"ש דמה שאוטים כגורם משם כשוקשם דווקא שוקשם אמנם כציור כצכע לא כולע ולא שוקש (גם סט"ו ס"ק י"כ כתכ מילוק זה וכנס"כ כתב דאינו נכון ומימא שלא זכרו דברי כד"ש סנ"ל) וששיטא אותן אינטלא דמילפא לפי סנשמע נחתכם מתחיכת ציי"ג והצורות כמה בדסום בוודאי לא לשם אלילים נעשם ופשיטא לא פלחי להן שעולם ומוחרים אף על המכוכדים כמו שכתב רמ"א והמנהג כסברא

ביאון כל"ה שאני ובלא"ה קשה דבריו שכתב רח שדא לא שייך אלא בצורת אדם לבר (יע"ל כק"; כ" ודעת סרמכ"ס כו' ינ"ל כי'): [ה] והיא דומה לנחש. רש"י בנמ' שם ר"ה דרקון כו': [מ] סנפירון. כפי' ראשון שברש"י: [י] אם הכלים כו'. כרשכ"ל דרקון כו': [מ] סנפירון. כפי' ראשון שברש"י: [י] אם הכלים כו'. כרשכ"ל כיון שעשוין לכלות וכ"ה ביודשלםי וגרסינן שירון וכ"ה ברו"ף ורא"ש וש"ם וכפירש"י ח"ל הירושלםי א"ר כרוספראי הרא כפות של בזיון הוא: [יב] מסבעות. ערעס' שם "א חיית שעל כו' וכ"ה בתוספתא הפ"י: [ינ] וכ"ז במחם כו'. ירושלםי שם מה אנן קיימין שם האנן קיימין אם דבר ברי שגעבדין אפילו מכוברין מורין אלא כינן קיימין בסתם: (יר"] כלים הללו, כן פי' הר"ן: [מו] ויש מי כו'.

באר הימב

פ"ך: (ו) מכוברים . כ' הש"ך ונראה דאם הם אינם מכוכדים ולא מכוזים אלא בינונים אסורים וכחב הסור ונרחה דכל אוחם שאסורים במולא אסורים אפילו בשותעת דכיון שאנו חוששים שמא נעשית לעבודת כוכבים אף בשוקעת נמי איכא למיחש אבל רבינו ירוחם כחב דלא אסרו על המכובדים אלא בולמת:(ח) השיראים. לשון הפור י"ח בנדי משי ורקמה חשובים מכוזים ומפרשים שירחים חלעדה והרמב"ם חשב חוחם עם המכובדים ופוב להחמיר עכ"ל: (מ) קוםקמוםים . פי' יורות קטמות של מתכות. חמי חמין פי' כלי שמחממין בו חמין, למסה מהמים בשולים ודפנות ולמעלה מהמים היינו באוגני הכלי. רש"י: (י) בידוע. ופשימא דלסברא זו אין חילוק דאם ידוע שכלים הללו נעבדו אפי' על המבוזים אסורים.ם"ך: (יא) אסורים. כתב הש"ך מיהו אם ידעינן בודאי שלא נעבדו

כלים הללו אז אף לסברא זו אפילו המכובדים מוחרים: (יב) והסגדוג. פירוש בצורות שהעובדי כוכבים עובדים בזה"ז מהגים כפברא הראשונה ושאין העובד וכבים עובדים לגורות הללו ר"ל לחמה וללבנה כו' כדלעיל מוחרים בהנאה למולאן אבל אין להשהוהן. ש"ך: (יג) דידעיגן. כחב הש"ך באמה יש כאן (יו"ד ח"ב)

כן חניפור בכרייקם שם פ"ב וכדמתוי כב חשים ו כרשב"ע שם במשכם: חשם דף מ"ב בשמוחל דהגים כווחים וכפי' ברשב"ם כפ"ז מבמ"ח דשירין ביינו שירחין פי' בנדי שני חו משי ורקשב פי' בנדי שני חו משי ורקשב וכ"כ פסור בשמו : מ כנירסם במום' בשם כים שם וכן קים נירסת הרי"ף: י פור והום מסירושלמי שם: יא הר"ן שם

מסירוש(מי נשם הרשנ"ח יד אפרים

(פימן קמ"א בש"ע סעיף נ') יורות קימקמופים . ענה"ע ימו"ם פני מנוחם סימן נ'ח וכ"כ בלורות שנתלאו חקוק על כפות שחוכלים בכם דינם כפות שחוכלים בכם דינם ככלים מבחים וגם ישל דחינו רק רושם מכודם כוככיי שרשם החומן לסימונה ים לנרףדעם רי"ו דלח חסכו חלח בכולם

מקור מים חיים

(סימן קם"א בש"ע סעיף נ') ישה חבלים מכוברים אמרים אם חבלים מכוברים אמרים רבו'. עי' שלמי נגורים נפרק כל סולמים יו"ל כתב כעול שחר כל סעורות חפילו צורים חדם בפונח חומם מומרות חם לח שים בוכחה שנששים הם לה שיש הוכמה שנשמים לתכודת כוכנים כגון לורם הדם פומדת על פחח מדינם וכידם מקל או לפור וכדור וכידם מקל או לפור וכדור וכידף וכשל כפרים דכתב ספור ליע היכא קאו או אכם כלורות של ענידת כוכנים! דקאמר כריש ספוי לא יוענל מחי המ"ל וחי הלורות פכודת עחי קם כי וחי סכת ית עכוים כוככים סנמנחים על סכלים דסליק מינים קחי נייע דנרחם מדבריו דדיו המוניה לה החי מלח ככרכים דכחנהו יש חילום בין שחר הלורות לזורות שוכר בין שחר הלורות לזורות שוכר למנחן על ככלים מביזים אבל יפנחן על הכנים מכוזים מכוז מכלים ככל מנין אסור וליש מכיל כיחור דבריו דקשים לים פ"ד סטור דנקט כפוך דינים דמלאם צורות על ככלים נקם סטור ובשל כפרים אסור וכחב דביכח קחי שי קחי על סנירות של ענודת כוכנים סנמנחים ולח על סכלים מחי קת"ל דסח כבר כחב ברים סימן דלורות של פכודת כוכנים של כפרים ככל פנין אסור ואי קאי על סכלים דסליק מינים ורגונו לומר דעל הכלים שפיר יש לוער דקת ל ספור דכשל כפרים חסור חף דכתכ כרים סיתן דנירות של עבודת כוכני של כפרים חסור מים י"ל דהיינו דווקח לורת עכודת כוכלים ממש אבל מל הכלים שפיר י"ל דענידא לנוי ואף ככפרים י"ל דלנוי פכידא וסברא וו מוכחת כדכרי ספו׳ ד"ה יוליכם לים המלח שכסבו לתרך לשיפות ר"ם דחוקי אנדרטי אשריושא דרבנן מבל שחר נורות עבודת כוכבים כ"מ חסירי וכתכן דג"ל דשחר נורות שכודת כוכבים מפורים נשמינם 555 סכלים אכל בכלים כולסו לנוי פנידה לכר מהני ע"ם הרי מוכח נהדיה מדברי המצפ" סכרא זו לחלק דבכלים אמכיי יוסה דלכוי עבדונסו ממל לורות עכודת כוכנים עלפט

יורה דעה קמא הלכות עבודת כוכבים

(יד) מוחר לעשוחה (ך) דרה אלה שאסור להשחוחה אלו משום חשד (ב"ר מהרא"ש והשור)

שרפים ואופני׳ ומלאכי השרת כא יי וכן צורת אדם

לבדו כל אלו (ח) כב אסור לעשותם אפילו

תם (מי) לנוי [כא] מיואם עובד כוכבים עשאם

לו (מו) כג אסור (יי) להשהותם:

הגה כך [כב] ומיהו (ר) אם מולא אומט (יח) מוסרים מלכד בחמה ולכנה שדרך העוכד כוככים לעכדם [כג] או שיש הוכחה שעשאן

וכ אסור לצייר צורות שבסרור שכינה

(ז) ב י כגון ד' (₪) פנים בהרי הדרי וכן צורות

לא חששון אתי ומיהו יש לדקדק דבסעיף ז' סתם הרב כדברי המחצר שמשי שבמרום לפי שהדרקון שבמרום פורח באויר ואינו בשמים . ומו"ח ז"ל החשה מדברי המרדכי בשם רבינו חליקים הביחו ב"י בסוף סי' זה במאי דאמריכן כל הפרלופים מותר חוץ מפרלוף אדם דהאי כל שכ"ל משמע דבלורם שלימה יש איסור אפילו בעשיית דרקון ואם קשם לאו דוקא דהא לורת חמה ולבנה ודרקון הם בכלל האיסור הואיל

וחשיבי ליירי ופלחי עכ"ל משמע דגם דרקון אסור לעשות משום לא תעשון אחי כמו חמ' ולבנ'(וקשה) [ולא קשיא] דשם קאי אלהשהוחם דהא בהדיא מסיים הואיל וחשיבי ליירי ופלחי וזה שייך על עובד כוכבים שעשאה לזה וישראל מולחה כדחיתה פרק כל האלמים (דף מ"ב) ואע"ג דרבינו אליחים מיירי שם לאביי דמוקי לה בעושה מבוחר כוונתו שם דה"ק אפילו לאביי דמיקל ומוקי לה אפילו בעושה וממילא להשהוחה מוחר לנמרי מ"מ כאי כל לאו דוקא כו' כן לריך לומר שם למעיין בדבריו:

לעבדם שחז חסור ככל הללמים כמו שבחבחר ברים הסימן (פור): כה פי במה דברים אמורים בבולמת אבל בשוקעת (ו) אלא שאסור לחשהותה. פירוש שמח כבר נעבדה ומטעם זה אֿפֿילו שקועה אסורה כ"כ הטור: (ז) כגון ארבעה פגים. א"ל הא אמר אח"כ דלורת אדם אפילו לבדה אסורה חירן הר"ן דכאן גרע טפי שלירף שאר לורות ללורות אדם וסלקא דעתך דשרי שאין זה לורת אדם וכן מלחכי שרח לפי שיש להם כנפים קח משמע לן וק"ל דחם כן חלו עשה נורח אדם עם פרלוף אחד או ב' מהנהו ארצעה ה"נ דשרי לפי שחין כאן לורת אדם ולא לורת ארבעה פנים וזה לא נראה להחיר דחידוש כזה ודחי "לח היו להפוסקים לשחוק ממנו ולהודיע שהוח מוחר ע"כ [נראה]דיש נ"מ בזה דיש איסור מלד אחי דהיינו שמשים של מרום ארבט' פֿנים להדדי ומלד אותי דהיינו לורת אדם לחוד ואי לאו אלא דרשה דאותי הוי אמינא דאחר שפיחת לורת האדם יש היתר להשהות כיון שאין איסור אלא מחמת אדם לחוד קמשמע לן דרשה דאתי שיש איסור מלד ארבעה פנים ואם כן כולהו נעשו באיסור ואין מועיל חיקון לורת החדם לחוד כיון שיש חיסור בלחו לורת החדם לחוד ולריך לפחות לורת כולן כנ"ל נכון. שוב ראיתי בסמ"ק סימן ק"ס וז"ל ומקשה הספר וחיפות ליה משום לורת אדם פי' אפילו לבדה אסור ומשני לא לריכה אלא להשלים שכבר עשוייה לורת אדם ומשלים לארבעה פנים משאר לורות שמוחרות לעשות לבדן עכ"ל. אבל אין לחרץ דבפני אדם אין איסור אא"כ בצורה שלימה בכל אבריה כמ"ש הש"ע סעיף ז' אבל בלורת הפנים לחוד שרי אבל בארבעה פנים יש איסור אפילו בלורח פניהם לחוד הא"כ קשה נואי פריך אלא מעתה פרצוף אדם לחוד לשתרי דהת באמת מוחר בלורת פני אדם לא כל גופו אלא ע"כ דכל הארבעה

להשהוחם וכמ"ש בסעיף ה' בטבעת שיש בה לורת אדם שאם חותמן בולע מוחר לחחום בה ואם חוחמן שוקע מוחר להניחם והטעם שאינו

פנים הם בשלימותן בכל הגוף במדור השכינה : (ה) אסור לעשותן .

אפילו לעובד כוכבים כן ל"ל: (ב) אסור לחשהותן. בזם המעם

משום חשד שיחשדוהו שעוכד להם : (י) אם מוצא אותם מותרים .

אפילו בסבעת אסור להשהוחה) ומרכרי הראב"ר והר"ן נראה שהרכב"ם מחמיר באותן צורות שבמרום שאפילו שוקעת אסור לתשהותן והקשו מנין לו וברברי הרמב"ם ליתא אלא שאסור לעשותן אף בשוקעת חוץמצורת אדם שטותר בשוקעת מהא רמבעת:(ליקום) עמש"ש שרעת חרמ"ם דשמשין שאפשר לעשות כמותן בית תבנית היכל כו'.יפרצוף ארם. וד' פנים. ושבמדור העליון. כולן אסור מן ההורה בין לעשותן בין להשתותן דכתיב לא תעשון לכם לא אתם לאחרים ולא אחרים לכם אבל שבמדור תחתון אין אסור מן התורה רק לעשותן אבל להשהותן מותר וו"ש אביילא אסרה תורה כו' לאפוני שבמדור תחתון והמקשת מבוד אף לעשותן ומשני שאני ר"ב כו' וע"ו אמר אכיילא אסרה כו' ושאר צורות מותר בין לקשותן בין להשהותן מן התורה וכל שאסור מן התורה אסור בין כולסת בין שוקשת וכן לקשותן בין להשהותן מן התורה וכל שאמור מן התורה אמור בין מולמת בין שוקעת וכן כל שמותר מן התורה מתר בשניתן דמן התורה אין חילוק כלל בין בולמת לשוקעת אכל מודבון אמור בולמת בין לתשותן בין להשתותן משום חשרא ותאי מדבון אמור כל שאר צירות בבולמת בין לעשותן בין להשהותן מן התורה אמור מדרבון חשרא משומו חשר אמור מדרבון בבולמת להשהותן וו"ש התם בחותמי כ' דתניא מבעת וכשאר צירות ושיה! כ' הרמב"ן שאין איכור חשרא אלא על המכוברין והר"ן כ' שאין חשרא אלא באותן שרגילין העובדי כוכנים לעבדן בומן ההוא ולכן בוו"א מחדר כל הצורות שלא אמרה תורה אף בבולמות. כוכנים לעבדן בומן ההוא ולכן בוו"א מחדר ביל הצורות שלא אמרה תורה אף בבולמות. בית ודעת תום ("רוא"ש ע"ש) דמן התורח אין אמור אלא לעשותן כל הצורות האמרות בית מכנית כו אורי התחונו אף שהמשות מרגים כו אורי התחונו אף שהמשות מרגים ביו"א נחדר העלינו התחונו ביו"א בולמות ובמדר תחתונו אם שהמשות תבנית כו' וארם ור"ם ומדור העליון ותחתון ודוקא בילפות ובמדור תחתון אף שוקעות ומדרבנן אסור אף להשחותן אותן שאסור לעשותן משום השדא רעשייתן ועד אסור סדרבנן צורת דרקון משום חשרא דעבורת כוכנים בכולפת בין לעשותן בין להשותתן ושאר צורות סותר בכ"ע (ע"כ): [כב] ומיתו כו'. גם' שם אסר מר כו': [כב] או

באר הימכ

מקום לחמוה שלא ראיחי מו שהחמיר בזה ואין טעם כלל לסברא זו דכיון דידעיכן בודחי דלח סלחי לה לתחי ניחוש לה דהה הסילו התכובדים כשידוע שחינם נעבדים מוחרים מה"ט וכו' וביוחר חמה על הרב מחחר שכ' שהמנהג חפי' בלורוח הנעבדות אם ידוע שלא געבדו מוחרים והיאך כ' אח"כ יש מחמירים אפילו ידעינן וכו' הרי ודאי לא נעבדו כלים הללו ואין כאן איסור כלל ול"ע עכ"ל: (יד) סורתר. היינו אסילו בזמנם וכ' מהרש"ל הפעם מפני שהוא פורח כאויר ואינו בשמים ולח קרום כיה לח חעשון חחי ומיהו יש לדקדק דבס"ז משמע דבצורה שלימה וש איסור אסילו בלורח דרקון עכ"ל הש"ך וכחב המ"ן שהמעם שאסור להשהוחה הוא

עוכדין פרש"י סני שור וחדם וחריה ונשר לחיה חחח דוגמת חיות הקודש ע"כ וחה"ג שמח כבר נעבדה ולפ"ז חפילו שקועה חסורה וכ"כ הסור עכ"ל: (טו) פנים . אחר שבת יחזקאל והפך השור לכרוב אסור לעשוח ד' פניהם בהדי ההא בכלל לא מעשון אתי השרויות אללי הוא אלי האם שחין שור במרכבה אפ"ה אסור לעשות ד' סנים ושור ביניהם שהיה בשעה שנא' המקרא. ש"ך : (מז) לגוי . וי"נ לעובד כוכבים ואלו ואלו דברי אלהים חיים דכיון דקפיד קרא אעשייה אין חילוק ש"ד וכ' הט"ז וח"ל למה לי צורת ד' פנים בהדדי הא אפילו צורם אדם לבדה אסורה חירץ הר"ן דם"ד בשביל שנירף שאר צורות לצורת אדם יהיה מותר קמ"ל דמפ"ה אסור ע"כ אבל קשה דא"כ אם עשה זורת אדם עם פרצוף ה' או ב' מהני ד' ה"נ דשרי לפי שאין כאן זורם אדם לבדו ולא ד' פנים חה ל"נ להחיר דחידוש פה ודמי לת היה להפוסקים לפחוק תמנו מלהודיע שהוא מוחר אלא נראה דל"מ לענין אם פחתו דאין מועיל אם חיקן לורח האדם לחוד וזכיך לפחוח לורח כולן עכ"ל (ובנה"כ כתב דחשתתימת' דכדברי הר"ן כתבו התוספות בר"ה דף כ"ד ע"ב והרמ"ך ומביחו בכ"מ): (יו) להשהותם. משום חשדה וה"ה דחסור לומר לעובד כוכבים לעשותם אפילו אינו רוצה להשמותם משום דחמירה לעובד כוכבים שבות אפילו בדבר שאינו של שבת. ש"ך: (ית) באחרים. פי' בהנאה ובלבד שלא

שלח חסרו בנורח חדם ודרקון חלח דוקח כשהיח שלימה חבל נושת רחש כלח גוף חו גוף כלח רחש חין שום חיסור לח במולח ולח בפושם

גם כן על הרח"ש ועור ונ"ל דולה בטושה לא קאי אלא אאדם וכחב הב"ח וז"ל ול"ע דבמרדכי פ⁶ כ"ה גבי מחלוקת ר'אפרים ור' אליקים משמע שתופסים בפשיטות דנורת דרקון שוה לצורת חמה ולבנה וה"ל נמי בכלל לא תעשון אתי ואסור לעשותן עכ"ל וע"ם למשמע דלה השוו דרקון אלא לענין שאסור לסשהוחה משום חשדה: ים אלא שאפור להשהותה אצלו משום חשדא אפילו בזמן הזה וכמ"ש הרב בסמוך חבל חין להשהוחן: בבגון ד׳ פנים

בהדי הדדי, פרש"י פני שור

ואדם וארים ונשר לחים א' דוגמת חיות הקודש כדכתיב לא תששון אחי השרויות אללי ע"כ ונראה דמ"ש שור הוא ל"ד דהא אמרי בחגיגה (דף י"ב ע"ב) בא יחזקאל והפכו לכרוב אלא נקע שור משום דבשעה שנאמר כמקרא דלא חעשון אתי כים עדיין שור ואס"נ דכשחא דאיכא כרוב אסור לעשות ד' פניכם בהדי הדדי דהא מ"מ בכלל לא חעשון אחי השרויות אצלי סוא א"ג קמ"ל דאף עחה דאין שור במרכבה אפ"ה אסור לעשוח ד' פנים בסדי הדדי ושור ביניהם שהיה בשעה שנאמר המקרא: בא ובן צורת אדם לבדו . נפקא מדכחיב לא תעשון אחי אוחי כלומר דמות שאני מחראה בו לנביאים והיינו אדם וא"ת הא דאמריגן לעיל דד' פגים להדדי אסור חיפוק ליה משום אדם כבר תירצו סחום' בעבודת כוכבים (דף מ"ג ע"ח) ובר"ה (דף כ"ד) בד"ה לח חששון אחי דאתי לחיובא אף כשמולא לורת אדם והשלים לד' פנים וכן חירץ בהגבה סמ"ק סי' קס"ב א"ל לעבור בשלי לאוין ובר"ה חירצו עוד דסד"ח דחם עשה ד' פנים גרע מחדם לבדו וכן חירן הר"ן והרמ"ך סביחו הכ"מ ספ"ג מהל' עבודה כוכבים וע' בס"ק ל': בב אסור לעשותם אפילו לנוי . וכ"כ ברמב"ם פ"ג ובספרי המחברים הישנים כתוב אפי׳ לעובד כוכבים וכן הוא בעור ואלו ואלו דברי אלהים חיים דכיון דקפיד קרא אטשייה אין חילות בין טושה לנוי או לטבודת כוכבי׳ אסור: כג אסור להשהותן. משום חשדא וכבר נתבאר בס"ק י"ז דה"ה דחסור לו' לעובד כוכבים לעשותן אפילו אינו רולה להשהותם משום דאמירה לעובד כוכבים שבוח אפילו בדבר שאינו של שבח : כד ומיהו אם מוצא אותם מותרים. פי' נכנאה מותרים ובלבד שלא ישהה אוחם דפשיטא דלא עדיף מעשאם עובד כוכבים שאסור להשהוחם וכן מוכח בטור דאט"פ שאסור להשהוחם מוחרים בהנאה למולאן ע"ם ודוק: בה"א בבולמת בו' . פי' בכולעת דוקא קוא דאסור בין בסוהה בין בעושה אבל בשוקעת מותר לעשותן וכ"ש

ביאור
יש מותר לעשותה גם' שם ומ"ש אלא כו' שם שננא המי כו' ופי' בתוס' שם ר"ה
שאני בשם בה"נ בצורת דרקון ור"ל משום חשד שנעברת רעשיה מותר בה וחשדא רס"ד
צורות שבמדור כו' דאטר לתשהום הוא משום חשר עשיה ועתוס' שם ד"ה והא כיי
צורות שבמדור כו' דאטר לתשהום הוא משום חשר עשיה ועתוס' שם ד"ה והא כיי
ועמ"ש בס"ד (ע"כ): [⊆] אמור כו' וכן כלי. עתוס' שם ר"ח לא אמרה כיי: [⊆] ואם
עובד כוכנים כל' בד"א כו' וצורת חמת מ''. ר"ל אף לתשהותן והן דברי המור וכרברי
עובד כוכנים כל' בד"א כו' וצורת חמת מ''. ר"ל אף לתשהותן והן דברי המור וכרברי
ברא"ש שם דמ"ש משום תשרא היינו באותן שאמר במוצא והוא דרקץ ונ"ה בתוס' שם
ברו"ת שאני אבל שאר צורות מותר בין לעשותן בין לתשחותן. אבל דעת הרמב"ן והר"ט
מרומנבור נמש"ש משום חשרא חיינו כשאר צורות כחמה תיה ועוף ובאותן חילוק
בן בולפת לשוקעת דבשוקעת מיתר לעשותן ולהשהותן אבל באותן הנ"ל אמור לעשתן
אף בשוקעת ווף באחרים עשו ושוקעת לחשדותן והיע באור צורות הוץ מאותן
אף בשוקעת ווף שם לא אמרה תורות אלא שבמדור עליון ופריך ושבמדור כו' ומשני שאני
בשוקעת וו"ש שם לא אמרה תורת אלא שבמדור עליון ופריך ושבמדור כו' ומשני שאני
ה"ל ראודים כו' ומיום א מיסרא ראביי שדוקא במרוד עליון וחיינו לחשדותן וכן הכריע
מן ופו חיישונן לחשדא ער ואב"א להתלמר (וע"ל ס"ק כ") וכן צ"ל בדעת הרי"ף
שהשמים כ"ז ולא כתנ אלא להתלמר וה"ש שאני ר"צ כו' התם כו' משום חשרא ור"ל
שהשמים כ"ז ולא כתנ אלא להתלמד וה"ש שאני ר"צ כו' התם כו' מאום מההוא כי כנישתא כו' [דעת הרמב"ם צ"ע שהשמים בם חא
דלהתלמר ואמשר שבמק כתו' האשון לכן ב' אמור לצוד דוקא לצור משא"כ בצרת אדם

פתחי תשובה

שונוף ונשובה הלפף קששיק האין לססטתם שוט חשדה ככר נתכאר דברבים ליכא חשדה. ושנית האור בלורם ואף הששיק האין לססטתם שוט חשדה ככר נתכאר דברבים כי ואף שכתב כי ואלי בלורום סורנו בלומן מדינום שנדסט שנדשת כובכים כי ואף שכתב כי ואף שכתב כי ירועום כאלם ירוחס (הוצא בכה"ע סק"ב) דאף דליבא חשדה כרכים מכוער בדבר לו דבר בירועום כאלם שהרבה מסן נמכרין בחנות ומכ"ש שמותכין אומה ואם עבר ולורף ישראל אין זם ביטול בייונ ודא אין ביטול גדול שה אף לחפמים דש"ל אם שכרו לצורף ישראל אין זם ביטול בייונ בעבודת כוכבים ממש. ואי ששום בישול מסלם כמ"ש בליו מום דאם דש בעירו מותר בשל ביונל בהוכם מון מחיבום באשר בא ביונל בהוכם כמ"ע ולא נהמכם מן מחיבום כ"א נאד באינו ביונו ב"א מייני בארו מום דאם דש בעירו מותר ב"א לישל ביו ורב" אמני ב"ב אניון מסיבום מו"ש ביונו ביונו ב"אניו ביונו ב"אניון המיינים שו מו"ש בעדונות ברונות לברו אותר הלהול הובל ב"ש ב"אניון המיינים שו מו"ש בעדונות ברונות להוא להוא להוא ביונו מודה למראלת ב"ש ב"ניון מסיבים שו מו"ש במדינות ברונות להוא להוא להוא ביונו מודה למראלת ב"ש ב"ניון מסיבים שו מו"ש במדינות ברונות להוא להוא להוא ב"אור מסיבים ביונות ב"אניות ברונות ב"א ביונות ב"אניות ב"אניות ברונות ב"א ב"א ב"אור ב"א מו"ש ב"אניות ברונות ב"א ב"אניות ביונות ב"אניות המיבים ב"אניות ב"אניות ב"אניות ב"אניות ב"אניות ב"אניות ב"אניות ב"אניות המיב"ל היות ב"אניות ב"אניות המיב"ל מתונות ב"אניות ב"א נפשם למחצלת כס"ם צריך חקירם כן חו"ם במדינום רחוקות (כפו בחרן חשים וברברים)

יב כריימום שם כככלי דף פ"ג: יג כדמפרש אכיי שם: יד שם לכרייחת : שו שם עדמתר שתוחל לרכ יסודה : בד שם כנמרת :

נקודות הכסף

(סימן קמ"א במ"ז ס"ק ו") לא חיו להפוסקים לשתוק מסנו כו" . מישממיטחים משטנו כו' . חישהמיטחים דכדכרי כר"ן כתכו התום' בר"ם קף כ"ד ע"ב וכרמ"ך ומכיחו ככםף משנם וכמים

ברכי יוסף

(טימן קמ"א בש"ע סעיף ד') רכן צורת אדם וכו'. פמ"ם סרכ' שחלם יענ"ןח"ח סיקיע ומיכ סי' קי"ד: סנורת מנוכ' של כסף שום כם לורם חלי בגף חדש כולמת ושחר לורות צריך לפוחתן וסגם שהיחה של רב גדול חין לחום של ככודו וחדרבם זכו ככודו שלח יוכר זמו על הקלם שחלם יענ"ן מ"כ סי' קי"ד , ועמ"ם כרנ כית דוד ו"ד פימן ע"כ ושם כתכ דנסגן לקיים כתנורום רחם חדם לכד עם" מר"ן חף כי מסרימ"ש חוסר משום שלכר נסנו סיחר מומן קדמון פ"ם ופמ"ם כשו"ם כית יסודה דף קפ"ו פ"ג :

מקור מים חיים חם כן י"ל דרבוחה גדולה קמ"ל סטור דבכפרים פיי דככפרים פין מילוק במולח על הכלים זורות כין נורם לנורם וכין מכוכדים וכין מכוזים דככל ענין חבור יתי חומר דחילוק זם הוח נ"כ בכפרים דבכפרים ג"כ מילוק יש כין לורם ללורה וכין מכוכדים וכין מכווים וכין מכוכדים וכין מכוזים קמ"ל סטור דככל עיין חסור ככפרים ועל וס כחב כש"ך דכחמת ז"ל מי"ל לסטור כן וכוונתן דים כיון דעל הכלים בם בכפרים פלינן דעבדינסן לנוי וחינו חסור חלח בלורות חמה ולכנה ודרקון ומכוכדים והארכתי בכיאור דכרי הש"ב בראיתו בסנסום דרישה סכית דברי הש"ב דכשל לפרים נראה מדברי במור דחילוקים אלו חינו אלא בשל כרכים אבל בשל כפרים ככל פנין אסור ולא ידענא מנ"ל וסשינ פליו הדרישה דגמרא פרוכה הים דכשל כפרים בכל ענין אפור אמנם דברי הש"ג מסור המים דעיקר קושייסן על כלים מנ"ל להטור כן די"ל דבכלים גם ככפרים סלינן דעבדינהו לנוי וכמ"ם התום" בסבנת זו עוכרתת לפיר"ת:

גליון מחרש"א

קצוות יש לו: (פ"ע סעיף ל') בד"א בבולשת אכל בן א בבולטוי. הבל בשוקעת עיון ת' לחם רב סי' פ"ר: (ט"ו מ"ק ו') אבל אין לתרץ רבפני ארס אין איםרר אא"כ. פיין בנליון לקסן

מילואים

(שם ש"ך ס"ק י"ח) משמע רבצורה שלימה יש איסור אסילו בעשיית דרקון כו' . ומירן הפ"ך חיננן לח לפי וחירן הש"ך איננו לא לפי לשון כרא"ש ולא לפי לשון במחבר . ואילולי דמיםחפינא בייחי אומר כי מם שאמר ברא"ש ובאי דאסרינן לורם אדם ודרקון כו׳ וסתם כמחבר כווחים קחי על צורת אדם נדרקון כיחד. וום כלי ספק אסור וכאסר ידשנו כי האליל סרפואה היה אדם ודרקון כידו. חבל דרקון לכד שרי. וזה חין קושיח מיפוק לים דחשור משום לורת חדם דבח דחשור משום לורת חדם לחשמעינן כי חם מצח בחדם והדרקון ביחד מל החיםור גם על שרישון: מד

כאותם (י**א**) שאורגים בבגד ^(ז) ושמציירים בכותל

בסמנין (יב) [כה] מותר לעשותם (יג) [כה] יי וצורת

חמה ולכנה (ח) וכוכבים אסור בין בולמת בין

(ים) שוקעת [כו] יי ואם הם להחלמר להבין ולהורות

כו כולן (כ) מותרות אפי' בולמות כז [כז] (וים מסיריו

בשל רבים דליכא חשדא) (מור בשם הרא"ש):

בעת שיש עליה חותם שהוא צורת אדם הכיח יפ מבעת שיש עליה

ומותר לחתום בה ואם היתה הצורה שוקעת מותר

להניחה (ם) ואסור לחתו' בה מפני שהנחתם תעשה

בו הצורה בולפת (ל' רפנ"ם פ"ג פהלכוח עכודת כוכבים דין

י"א) כמי [כמ] ואפילו ממס לו (כנ) העובד בוכבים אסור להשהוחה (כן משמע במרדכי סכ"ה וחום') [ל] וה"ה כשאר צורות האסורות (בפור

וכ"כ הר"ן בשם רי"ף וכן משמע בכל הפוסקים) :

ורנים ל (לא) כ צורות הבהמות חיות ועופות ורנים

אפילו אינו רוצה לסשכוחה משום דאמירה לעובד כוכבים שבוח ומכל מקום ציע לאיזה צורך כתב הרב דין זם הא כחבו המחבר בסעיף ד'

אם היתה הצורה בולמת כח אסור (60) להניחה

נכודות הכסה בשיך ס"ק כ"ל: (שם ס"ק "ה) ציור בורא בר. נ"ק מידי מום דסמם (מ קמניד מכי מנת נסימנת ולתו כווכם מתם וגם מ"ם לחלק כין ליור דפדיף מתשוקעת חינו נכון כלל כדמשמע מכל ספוסקים אנא הנכון כמ"ם כש"ך פ"ם נס מס פחלק על כתלייים בם מם פחקן על כמניים כלום דהדבר פשום דהוי להבין ולהוכום . ועוד דחיט נוכם גמוכה :

בית לחם יתודה (מיפן קפ"א בש"ע מעיף ד') ביירים חמה ולבנה וכו' (צוררת חמה ולבנה וכו' . מפ"ז שכפכ ולא יפס פושים ממניירים כמחוורים בהפלת נשם לורות המולות . כתכ מסר"י טרחני מנורו' שמליירין בהם פרנוף אדם אסור לקייםן אשילו שאין כל סצורם שלמה כדברי הרא"ם . עוד כתב אכן מ' מצוייר כה צורם ארי כולע שהונת כהיכל קודם ים ליפלה. מה שכתב גבי פנורם חפינו כשחין כל כלורם שליפם נרחם לי חשילו אם פים פסחלם פשרים לורם שלימה וחחר כך מוחפה נפי מופיל כק זם כיל שיפחם כחומן זה ש ניכר בחשר שהן גדולום ולח דחמר סמי פיני דדין שכוח קטן חכל בדבר גדול לריך לפחות כחוסם כולו שיכח ניכנ: (שם סעיף ו') צורות תבחבות וכו' . כתל נהנסת תבחמות וכו". כתל כהגסת משר"י דחין לנור בכהכ"נ נורום שלא יכה נרח׳ כמשחחום לסם פ"כ . ולכאורם גראם רוקא נכותל המורח שמשתחוין ובפו"ה כחימי בכמם קסלום קדופות שחינן נוהרים נום וח"י מעם שלהם חדרכם שראוי למתוק מכל הדפנות שמציירין ערום דכא יש כאיום בסכ"ל בפתח בלד דרום חו בנד נפון וכשיונחין מבסכ"ב משפחוים לנד שכוגדו ח"כ אסור להיות שם שום נורה וכל צי פים בידו למחום וחיכו פוחה פחיד ליתן חם סדין:

ברכי יוסף

(שם סעיף ו') צורות חיות ועומות וכו בבית שכנמת או בבים ממום פתמפללין כקכיעום פפימא לי דאפור כדברי רבי' פליקום שבניה בנית יוספוכל ברחיום שפרים בב"ו כנגדו יש לנחנם בסם וסמורים סיתר להתפלל כקבימות כמקומות שיש עורות אלו מסידין לימן אם סדין. סרדיק כסנסומיו כ"י ופתם

ד אפרים

וע"ם: (שם מעיף ד') בין שוקשת . פנס"ט וכשחילת יעב"ן ה"א מימן ק"א כדבר סכםף שמדפים אים פחד כתמשירדם כפח קכלת בגאון

נליון מחרש"א

סיו: (פיוסיקיינ) ומים נראה ראותם שמציירים כו' כתפלת גשם וכ"כ תלח"ם בתשובתו ת' לחם רב סי' מ"ו: (ז"ן סיק כ"ו) משום דליכא חשרא ברבים באיפור לא תעשון דאיני אלא לאו משא"כ בעבורת כוכבים ממש דחמור ו"ת כ"ר ב' תד"ת ספי ובקל יותר פלאו אפשר ג"ב חיישינן פ' דבדרבנן לאו יחשרו גם לרבים ולכאורה מוכרח כן מהאי דסי תקי"ו כא"ח דאיכא מ' חשרא ע"ש מג"א סק"ב וע"ת השרא עיש טוא טק ביה לב מ"ק חא"ה סימן ק"ע דטיע מתוס' רג"ל לחמנ"א סימן רמ"ד סק"ח בבנין בח"כ בקבולת דלא ניראה לו לחלק בין לאו דאימור דרבעו

פי׳ ולא ישהם אוחם אלו: (יא) שאורגין בבגד. ברין אסור אלא דומה להם שהן בולטוח ומה"ט מה שמליירים על הכוחל כחוב על הבגד: (יב) מותר לעשותן . משמע כל הצורות האסורות ולות אעשם שהוא שוה מיקרי שוקעת כיון דלא הוי בולעת כמו שהן עלמם והלכך לורח חמה ולכנה וכיולא בהן דהן נמי שוקעים ברקיע

בעשים משום לא חעשון אתי ובמולא כן מותרין מפני שאין דרך לעשותן לעבודת כוכבים אינן אסורים בעשים אלא בבולמים אבל חמה ולבנה שדרך לעבדן אסורים בין בפשים בין במולא בין בכולם בין בשוקע דהה במולה חסורים משום שמח נעבדו וכיוןשחנו חוששין לשמח נעשית עבודת כוכבים אף בשוקע איכ' למיחש ובעשיה אע"פ שחין חיסר משום לח מעשון חלח בבולט שכן הם נראי' ברקיע בולטי' מ"מ אסור לטשוחה אפילו שוקשים משום חשדה דעבודה כוכבים עכ"ל ודבריו תמוהי' וחלי תניא בדלא תכיא ובי מה עניושהוא מוחר במולא לפנין שיהא מוחר בשוקעת וכן בספך והגע עלמך חם יש הוכחה בד' פנים להדדי

או בחדם שנעשו לעבדן דחשורין במולא וכי נימא דמשום הכי יהא אסור בעשייה ושהייה אפי' בשוקשת והא בבולטת דוקא אסרינן וכן איפכא לורת חמה ולבנה בזה"ז דמותרי במלאן וכי נימא דיהא מותרים בשוקטת הא ודאי ליתא ועוד שכבר נתבחר בס"ק ח' דלורת חמה ולבנה ממש דהיינו שיגול שלהן מוחרים למולאן ואפ"ה אסורים לעשותם אפי'בשוקעת ע"ש ועוד חימה אידשינה את סידוע שחת' ולבנה נרחין שקועיוברקיע וכמ"ש החום' והרח"ש והר"ן והסמו"ג ובעל לדה לדרך ובעל שלטי הגבורים ושחר פוסקים והוח כחב שהן בולטים וכמדומה של' הטור אטעיים שהטור כתב וז"ל ונרח' דכל אותם שאסורים במולא אסורין אפי' בשוקעת דכיון שאנו חוששין שנעשו לחליל אף בשוקעת איכא למיחש עכ"ל הוא סבור דה"ק דכל אותם שאסורים במולא מפני שדרך לעבדם דהיינו חמה ולבנה אע"פ שבולטין הם (דאי שותעים כם בלחו הכי הוי אשורים) אסורים בשוקעים אשילו בטשיים והדבר פשוט דליחת להך פירושת חלת ה"ק כל היכת דתסריכן במולא והיינו משום דיש הוכחה שלאליל נטשו אין חילוק במולא בין בולטת לשוקעה דכיון דאסרינן להו למולאן משום דלאליל נעשו אם כן אסורים למולאם בין בשוקעת בין בבולטח אבל עשיה ושהייה לא חלי כלל במה שאסורים במולא או לא וכמ"ם דלענין עשייה ושהיים הכל חלוי במה שהוא הדבר עלמו שאם הוא אדם וכיולא בו שהוא בולם אינו אסור אלא בולט ואם שוקע אסור אפילו בשוקע והוא פשוע לא הולרכתי להאריך אלא להוליא מלב הקורא בספרו: וגראה דכל לורות דאסרינן אינם אסורים אלא בלורה שלימה ממש כגון לורת אדם בשתי עינים וחוטם שלם וכל הגוף וכיולא כו אבל לא חלי הליור כדרך קלח המליירים לד אחד של הצורה וזה אינו אסור נ"ל: כן כולן פותרות. בין לעשותם בין להשהוהן: בן ויש מתירים בשל רבים . פי׳ להשהוחם משום דליכא חשדא ברבים אבל לעשוחם אין מילוק בין יחיד לרבים וכחב ר' ירוחם אט"ג דברבים ליכא חשדא מכוער הדבר להם ומביאו ב"י בב"ה (וכחב דבב' ליכא חשדא ונ"ל ראיה לדבריו מריש ברכוח): כת אסור לחניחה. דכרי הוא שוהה לורה בולטת דאסור משום חשדא ומוחר לחתום בה דהנחתם נעשה שוקע: במ ואפילו חתם לו העובד כוכבים . סלורה כולטת אסור משום חשדא וכבר נתבאר בס"ק י"ז דב"ה דאסור לומר לפובד כוכבים לחתום בפכעת שתותמם שקוש

ואולי סים אפשר לחלק בין כשבעובד כוכבים עשאו לו בידים ובין שעשאו בחוממו קמ"ל כרב דלא ודוחק: דצורות הבהסות וחיות.

תתם כיל. כג"ל כ"ד ואם עובד כוכבים כו': [ל] וה"ה כו'. הוא שימת הרא"ש ותום'
התמור וכמש"ל: [לא] צורות כו' לשון הרסב"ם וכ"ה שימת הרא"ש וכג"ל והרסב"ן
התרס"ם אוסרין בבולמת כג"ל וסביאץ ראית מסכילתא מ' יתרו והביאו בילקום ס"ס רש"י
לא תעשת לך פסל וכל תמונה יכול לא יששת כו' אבל יעשה לו דמת בחמה חיה ועוף כו' רכות דנים ותגבים שקצים ורמשים ת"ל תבנית כה ותא דאמרינן בכ"ב נ"ד דרב לא קני כו' ופי' רשב"ם שם בצורת חיה או עוף פי' רציור בבותל חוא כמו שוקעת וכנ"ל קני כר ופיי שבים שם כנורת היה או עזו פי ידציור בבותל הוא פכו שוקעת וכני? מ"ר ופיי שבים שם כנורת היה או עזו פי ידציור בבותל וכנים כול שבים וכנש"ש בנם! אי לעובדם כו' אין ה"ל כו' ולכן אפר בפכילתא אפילו בשקעת ועתום' דיומא ג"ד ד"ת כרובים כו' ואמר שם במכילתא כ"כ רדף הכתוב אחר יצ"ח שלא ליתן מקום כו' משמע לעובדם דבחרוא רודף היצ"ח: (ליקום) צדרות כו' . עבש"ש ובתוספתא (פ"ו) מבעת שיש עלה פרדוף מחר לתתום ו' תנינא בן נכליאל אומר של בית אבא היו הותמין כחותמין של פרצופות רא כן צדוק אומר כל הפרצופות היו בירושלים חוץ מפרצוף אדם

פתחי תשוכה

מובדין לחמה ומחולת הלג נמשם להתפלל עלין בבים חיפלתם ודומה לשחלת הכח"ש כו" מ"ש עובדין נמפס ומחונה שנ נעסף נטשמה עניו נכים שישתם דוועם שנוע של ז על עובדין ומחונה של של עובדים ומיין מס באלתוב לקתן ס"ק ז' כשם דברי יוסף: (ד) ושמציירים בכוחל, שין כפסר ישנות דכם ח"ח דרום כ' שמיטר מחד של לכיות כתוך כבים גורם מאייר בכוחל או כלוח אף דמ"ם הדין אין איסור רק כלורם בולשם מ"מ יש לסדסר כו' ע"ש: (ד) ופוכבים. פיין אף דמ"ם דברי יוסף סיתן ח" שנשלל אם ציירו בדלחות הסיכל של בית הסנסת מבסיים צורם כשו"ת דברי יוסף סיתן ח" שנשלל אם ציירו בדלחות הסיכל של בית הסנסת מבסיים צורם ככנים כבתמנים ועסכות וסב אם יש צד סיתר לקיימם ואף דום אינו לא כולש ולא בוקש כככים כבתמנים ועסכות וסב אם יש צד סיתר לקיימם ואף דום אינו לא כולש ולא בוקש וכמ"ם פסר"ם מ"מ מדכרי סרפנ"ם נראס דסציור כלכם דין אחד לו כמו שופעת ויש לכאמיר כרכריו (ודלא כמש"ל סק"ם כשם כל"י) ואף לדמת כסוסקים דכשל רכים ליכא חשדא סיינו דווקא במקום באיוכו קדושה כ הסיא דר"ע שכים לו כשלייתו אכל בבסכ"י שכוא מקום קדושם ומיותד להספלל סשיטא דיודו דחיישינן לחשדא ספי מביחיד בביתו ולפיכך לריך לתחוק אותם ולספיר המכשול ואל סשיבני מספוא אנדרפא דפוי בכי כנישחא כו' דשאני המס פסונת באונם כו' עיין שם שהאריך בוה ולע"ד לא נראה כן מדברי הגמרא שם בר"ה דף כ"ד דפריך ומד מישינן לתשדה והא הההו ביני בינית ליו היו היו של מישינו למשדה והא הההו בינית למישה להשינו לתשדה והא ההוא בינית למישה להוא משקב להוא השני דרכנים שאני מישב להוא משמש להדים דלה לדכניו . [ואסשר ליושב ולכן יש להחשיל וכלה"ם הא לתכ כש השיר במה ליכה משדה מכוער הדכר ועי בפת"ג אים הא לתכ כש היו מישב בכתב ודוקא על משם שכתב ודוקא על משם שכתב ודוקא על

דלעיל מותר לעשותן כשהם שוקעים אבל בטור הכיא אח"כ בשם סרמב"ן שכחב בכל מה שאשור מן החורה משום לא העשון אחי דהיינו אסור אפילו בשוקעת והעפ"ז כתב וז"ל ודוקא אלו שאין אסורים אלא

סרבעה פנים שבמדור שכינה ודמות מלאכים שבמדור העליון ודמות חמס ולבנה כוכבים ומזלות שכמדור כהחתון ודמות אדם משום שנאמר לא תעשון אותי פי' כדמות שאכי מראה עלמי לנביאים כל אלו אסור בין שוקע בין בולט אלא בשאר לורות יש ג"כ איסור לעשותן והוא מדרבנן שם יש חילוק בין שוקע לבולע ממילא גם בהגך שאסור מן בתורם לעשוחן אלא דשבייתן מוחר מן החורה ואסור מדרבנן משום חשדה גם בסם יש חילוק בין שוקע לבולט ודעה זו הביא הר"ן בשם סרחשונים וכחב עליה שכן עיקר וסוכיח כן מן החלמוד ואם כן חימא על כש"ע שלא הביא דעת הרמב"ן ולענין הלכה ודאי שאין לסקל כלל

נגד דברי הרמב"ן והעור מסיק כן וכן הר"ן ומו"ח ז"ל כחב לדעת סרמב"ן שבמידי דחיסורם מן החורה בעפייחן ושהייחן מדרבנן אסורים בשהייתן אפילו בשוקעת ובדברי הר"ן שוכרתי שהיא דעת סרמבין כחוב בהדיח דמוחרים בשהייתן בשקועה והח דמשמע בדברי הרמב"ן שנם בשחר לורות יש חיסור דעשייתן מדרבנן פי' כר"ן דהיינו בעירות שהיה מנהג העובדי כוכבים לעבדן אבל אם אין מנהג בהם לעבדן מותר עשייתן וכמ"ש הש"ע סעיף ו' : (יג) וצורת חמה כו' . לפי שאינם בולטים ברקיע כן כחבו החוספות ובנמרא ועור הוזכר גם מזלות בהדי כוכבים וא"כ יש לחמוה על מ"ש אח"כ בש"ע סעיף ו' דמוחר לצור צורח בסמות והלא גדי טלה שור בכלל סמזלות הם וכן ארי ובהדיא כתב ב"י בסוף הסימן במה שהקשה על סמרדכי בשם רבינו אליקים דארי בכלל צורות המותרות הם וחו באם יש איסור בכל צורות המזלות יהיה איסור לששות צורות דגים שהוא מזל אדר ומלינו בגמ' פרק השולח דרב * לייר כוורא ואילו היה בו איסור כים אסור אפילו באינו בולט כמ"ש הטור בשם הרמב"ן בכל שהוא אסור משום לא תעשון אתי ונראה דאפשר שיש לאוחן לורות שבמזלות לורות מיוחדות כמ"ם רמ"א לנורת חמה ולבנה סעיף ג' מ"ה כחב שפיר דלורות הבהמות מוחרים משמע כולן אלא דקשה על זה אמאי [לא] משני על ר"ג שעשו לו צורח לבנם דלא סים לייר צורת מלך שיושב בעגלה שזכר רמ"א אלא ע"כ דלענין עשייה הכל אסור אפילו לורח חמה כפשוטו אלא לענין להשהוחה אם מלאה אסור דוקא בצורח מלך הנ"ל ואם כן גם בלורת המזלות כגון ארי ושור אסור אפילו כפשוטן ומו"ח ז"ל כתב בחמת דלורת חרי ושור ה"נ דחסור לעשותן כיון שהם מזלות וקשם ממם שזכרנו דרב לייר כוורא ונראם דליור הוא עדיף אפילו ממשוקעים דחין בליור שום ממשוח ומכל מקום נראה דאותן שמליירים במחזורים בחפלח גשם לורות המזלות לא יפה הם עושים כיון שהם מכוונים לעשות לורח המזלות: (יד) צורות הבהמות כו' . מכל מקום כ' בכנה' אשר"י מביאו ב"י בשם רבינו אליקים דאין לאר בבהכ"כ לוכות

שיש כו'. כמ"ש במ"א: [כד] מותר לעשותם. ר"ל אף לעשותן מחא דמבעת שחתתמה מיש מותר לתתום בה ובשישתו כנ"ל אבל להרמב"ם אסור לעשותן וכ"ש להרמב"ם האף לתשהותן אסור בכ"ע: [כד] וצורה חמה ולבנה כו'. תום' שם ד"ה והרמ"ם שאף לתשהותן אסור בכ"ע: [כד] וצור חמה ומול מכ"ל לדבריהם דמה שמשני התם בחותםו בולם כו' דלא אסקיה לת" דרבים הוי והמקשן נכנס בתוך דבריו עד דאסקיה דר"ג הוי דרבים: [כד] ואם הם כו' אפי' בולשות. כנ"ל דבחמה ולבנת אין הילוק ואפ"ה משני ואב"א כ': [כד] ויש מתירין כו'. נמ"שם וכ"ל דהרא"ש והמור אבל הרו"ף השמישו וכמש"ל דל"ג לה וכן נראה דמאי משני לתתלמד מ"ם חישינן להשדא אבל לפי ני' הג"ל לחשרא ליכא כלו ולא משני אלא דאפילו הוא עצמו עשה מותר וכנ"ל: [כד] מבעת כו'. לשון הרמב"ם וכ"ל דרוקא בצורה אדם: (ליקים) מבעת כו' שות הרמב"ם וכ"ת בירושלמי וכתב בחוב אמור אפי' שוקשת שאר צורות מתר אפי בולםת אמור וצורת המשמשים במרום אמור אפי' שוקשת שאר צורות מתר אפי': [כד] ואמילו

באר הימב

ישהה אומם אלור. ש"ך: (יע) שוקעה. דגם ברקיע המה משוקעים וכחב הש"ך ונכחה דכל לורוח דחסרינן אינם אסורים אלא בצורה שלימה ממש כגון צורח אדם בב' עינים וחומם שלם וכל הגוף וכיולה בו הכל לה חלי הליור כדרך קלה המציירים לד ה' של הלורה וזה אינו אסור עכ"ל וכחב המ"ז בשם הרמב"ן דכל מה שחשר מן החורה משום לח חמשון חחי דהיינו ד' סנים שבמדור שכינה ודמוח מלאכים וחמה ולבנה וכו' אין חילוק בין שוקע לבולם והכל אסור ולענין הלכה אף שמדברי המחבר לא תשמע כן מ"מ אין להקל כלל נגד הרמב"ן גם הטור מסיק כן ופן הר"ן עכ"ל:(כ) מותרות.בין לעשותן בין להשהותןוברבים מוחר רק להשהותן משום דליכה חשדה ברבים חבל לעשוחן אין חילוק בין יחיד לרבים וכ' רבינו ירוחם אט"ג דברבים ליכח השדח מכוער הדבר להם ובשנים ליכח חשדח עכ"ל הש"ך: (כח) להגיחה . דהרי הוא שוחה לורה בולפת דאסור תשום חשדא ומוחר לחתום בה דהנחחם נעשה שקוע. ש"ך: (כנ) העובד כוכבים.וכבר נחבחר דה"ה דחבור לומר לפובד כוכבים לחתום בטבעת שחותמה שתוע אפי׳ אינו רונה להשהותה משום דאמיר׳

בא פרל"ם שם נססקיו וקור ורפים יכוחם כשם כחום' כב כריימות שם דף מ"ג בג שם וכח"ק: כדי מסר' נשורש ע"ם כשם ר"י מקורכיל: כח מסרי"ק: ברייפת ביצם דף ל"מ ומפרס ברייחת סוף חמורם:

ברכי יוסת

נדפפו משוכות מרן כקרוש פתר אכקת רוכל וכסי' ס"ג בפג שדברי רבינו חליקום שיחר וחסר לשום על ההיכל מלויירת כנורת חרי וכיונת וכן הסכים מהר"ם מפחדונת שם סי'ם"ה והסכימו עם מהר"א קאפסאלי דאסר ע"ם: (שם סעיף ח') בענורה תכנית מנורח בו' . הרב דבר משק בח"ה פי' קכ"ב בסוף מים דף קמ"ח ע"ב רנה לפליו לקיים מנורם שביחה בבהכ" פת שבעה קנים שערערו מדין זה. ודברים חלושים סם בחשר יכא' סכוא' ומ"מ בסוף דכריו גם סות מסכים בסרק שילות שקן חו יוםיף ק"ן ע"ם . וכן ראוי לעשות דמי יכנם בחיפור אורם על מילוקים שחינה

יד אפרים החסיד מהו' אליעזר ז"ל והים תכנים כאש עד החזה עם שרנוף פנים שלם כולם כודחי לא נעשה מדעתו שוהו איסור מומלם אפילו אחרים עשו לו מיש שכא דישראל הוא סעושה בו' ועי' חוס' נ"ק במטבפ של אברסם אבינו כו' ע"ש. וע"ש שתר אביו שנאון פ"ל נקרת מקהל ספרדים חשר בידו לוכותם לכקביל חור פניו ולם יכלו לו חנסי שלומו לפחוחו ולסעבירן על דעחו דעת עליון להנים לנייר דמום דיוקנן ומשוח כששר אף דכניור של ותמות בשבר חף דנביונ של מחום בשבר חף דנביונ של מחום בשבר וכו משם אישור ומם מספלירו בו סכם אישות ומל אל מו מספלירו בו מכבה מרוב מסידות וקדומת ומל אל מו מספלירו ברים מכבה מרוב ושיי אומן מוסלא משם כל מכבה אומן מוסלא משם כל מכבה מרוב הדים פנו כנוכל מיי מבים פנור כנוכל מיי מבים פנור כנוכל מיי מבים בנוכל מיי מבים בנוכל מיים בנוכל מיי ליור פרניף פנין סנורת בזריזית עלום שלת בפניו ותור סניו לא נפל ולא חסר ממנו מאומה מחשווי כמעם רק נשמח רוח חיים ונעשם ממלו נסמת דוח חיים ונעשם מתנו קוסמים כו' ע"ם. ועי' כח"כ סי' ק"ד במנורת חנוכה שיש עליו צורת חלי גוף חדם כולטת וניכרת לריך לקלקלה כולטת וניכרת לריך לקלקלה ולספירם אף שסיתה כיד אדם גדול אין להשגיח בוה לחים דאיסרושי מאיסורא לכבודו שרי אפילו בחייו וכ"ש לאחר מוחו סיח כשנגם כו' וגם המרינן כחולין וכתח נחש סנחושת וכו' אנה מקום סניחו כו" ע"ם: (שם משף ו") כורתר לצור. ענה"ע ועי נעי חיי היו"ד סי קע"ם על כמנורות של נחושת ועלוייר כסס לוכות וסכים עם מעוכת סרדב"ו סי' ק"ו וחשו' מכי"ם ח"ל סי) למ"ד וחשוכת רבו "ם ז"ל והעלה להחמיר אף כנורם בסמם חים ועוף אם לא יסמות הנורה בענין

מוכה היתר בתנורם של שבעה נליון מהרש"א

שיוכר ספיתות: (שם סעיף ה') ואפילן אינה גבוהה. עבה"ם ושו"ת ח"ל סיען ס'

(ס'ת סעיף ו') אלא רוקא כצורח שלימה ככל איבריה. פקושיות התוספות והר"ן בש"ך לעיל ס"ק ב"א משמע רלא מבירא להו ריו ות רחא בר' פנים לא היה זה החא בר שנים לא והוד צורת אדם שלם שהרי להם כנפים וכף רגליהם ככף רגל עגל ת' מהרי"ם חיו"ר מוף סימן ל"ה ועיין פ"ו לעיל מ"ק

מקור מים חיים (מימן קמ"א בש"ע סעיף ח")

לא יעשה כית תבנית היבל וכו' . ים לכחר כזם דסנם כשחדם בענמו עושה זה עובר לאו מדאורייםא אמנם כשאחרים פשו לו יש להסחפק בזה והנה לדעת הר"ן דשמשי דמסשר לעשותן כמותן אחור עדמורייתא מסילו כשאחרים משו לו וכמו שהכחנו לעיל כאריכות כי קח מבע"ל לדעת ספום' וכרמים והפול דנחמו

לבדו בחודש אב ושור בחודש אייר ואסור לעשוחן עכ"ד ולפי דבריו כל הי"ב מזלות חסור אפילו כל א' בפני עלמו ומעולם לא שמענו מי שנזכר בזה וגם במרדכי ואגודה פרק כל הללמים במחלוקת ר' אפרים ור' חליקים משמע דמה"ט דעומד בחודש אב לבדו אין לאסור אריות ע"ש כלכך כראה דהא דאמרינן דמזלוח אסורים היינו כל י"ב מזלות ביחד דומיא דארבעה פנים להדדי כן נ"ל ועיין בחשובת הרשב"א סי" תקכ"ה וכספר כדק הכית ובחשובת מבי"עו ח"ב סי' ל' דף י"ב ע"ד: לא מותר לצור אותם. וכ"ש להשהוחם: לב ולא בעושה. וכ"ם נסהייה וכס"ק י"ח כתכתי דהאי ולא בעושה וכל שכן בשסיים לא קאי אדרקון דבדרקון אפילו לורה שלימה מוחר לעשות ע"ש ומכל מקום ל"ע דמדברי החוספות פרק כ"ה (דף מ"ג ע"ב) ד"ה שחני ר"ג ומדברי המרדכי לשם משמע להדיח דדוקה בחדם בעינן לורם שלימה אבל בדרקון אין חילוק ולטולם אסור והסמ"ג לאוין כ"ב פסק דאפילו באדם אין חילוק ולעולם. אסור והמחמיר בכל זה חע"ב:

משמע דאפילו אריה מוחר וכן פסק הרשב"א בחשובה סימן קס"ז ע"ש ובשל שלטי הגבורי׳ העחיק דבריו וכןמשמע קלח בחום׳ דעבודח כוכבי׳ דמ"ג ע"ח ד"ה לח חעשון ע"ם - והב"ח בקונ' חחרון חסר וסטנחו דכלא ככוכבים ומזלות במדור התחחון כם ואסורים ומא ארי עומד

וצורות אילנות ורשאים וכיוצא בהם לא מותר (כי לצור אותם ואפילו היתה הצורה בולמת: ז [לב] כא יש מי שאומר (י) שלא אסרו בצורת אדם ודרקון אלא דוקא בצורה שלימה בכל איבריה (טו) אבל צורת ראש או גוף כלא ראש אין בה שום איסור לא במוצאו לב ולא (כד) בעושה (וכן נוהנין):

ויב) כי לא יעשה בית (יג) תבנית היכל לג [לג] כשיעור גבהו וארכו ורחבו לד אבסדרה תבנית (כה) אולם חצר תבנית עזרה. שלחן תבנית שלחן (יד) מנורה תבנית מנורה. אבל עושה של חמשה קנים או של ששה או שמונה אבל של שבעה לא יעשה לה יי אפילו משאר מיני מתכות לו [לד] יי ואפילו בלא ^(מו) גביעים וכפתורים בה ופרחים [לה] ואפי' אינה (ט) גבוהה י"ח מפחים:

קמב שהאלילים ותשמישיהם אסורים בהנאה , ובו מ"ו סעיפים:

א [א] כשם שהאלילים אסורים בהגאה כך כל 🛠 הנאות הבאות ממנה אסורות (א) אפילו אם (6) שרפה (ב) א אסור ליהנות בגחלתה ב ואפרה אבל (ג) מותר ליהנות (ג) (א) משלהבתה:

אלא השלהבת לחוד אבל אם השלהבת לב בשיעור גבהו וארכו ורחבו . אכל אם נשחנה במקלח מוחר: קשורה בגחלח פשיטא שאסור לחמם משלהבת טפי מגחלת גרידא וכן לד אכסדרה תבנית אולם . אף על גב דאולם היה בו ד' מחילות - מוכח בפרק כל שעה (דף כ"ז) במאי דאמרינן באכוקה כנגדו כו' והיחר ואכסדרה אין לו אלא ג' מחילות מ"מ כיון שפחחו היה רחב וגבוה מאד - דשלהבת הוא לפי שאין בה ממש ונראה פשוט דבגחלת אפילו טוממות

מתכות . שאפ"פ שאינם של זהב כשרה במקדש אבל אינה של מחכות כגון של עון וכה"ג שרי דפסולה במקדש. ש"ם ורמב"ם פ"ז מהל' ביח הבחירה וכ"ש של חרם דשרי כדחיחה ברש"י שם ובמהרי"ה וסיינו דכחבו הט"ו מחכוח דוקה: לן ואפילו בלא גביעים בו'. דכל זה חינו מעכב דבדיעבד המנורה כשרם בלה גביעים וכפתורים וכן אם אינה גבוהה י"ח מפחים :

קבוב א אסור ליהנות בנחלתה. עיין ס"ק י': ב ואפרה ז"ל הפרישה פירוש כגון שהיה אליל של ישראל שאין לה ביטול או שהיה של עובד כוכבים ובאם ליד ישראל קודם שביעלה העובד כוכבים או אפשר לומר דמיירי בנשרפה מאליה אליבא דרבי יוחנן דם"ל נשחברה מחליה אסורה וכמ"ש הטור בסימן קמ"ו שכ"ל ומ"ש כגון שהוא אליל של ישראל כו' ליחא דבסוף חמורה מוכח להדיא דמיירי בשל טובד כוכבים וכ"כ החום׳ בפ׳ כל שעה (דף כ"ז ע"ב) ד"ה חוץ כו' ומ"ם או שהיא של טובד כוכבים כו' פי' אפילו למ"ד אליל שנשחברם מאליה מוחרת מ"מ בשרפה ישראל גרע דחיישיכן דלמא יגביה הישראל ויקנה אוחה בהגבהה ואח"כ יבטלה וה"ל אליל ביד ישראל דלא בטלם

חידושי רע"ק

(סיפן קמ"ח ש"ץ ס"ף ל"ו) דכל זה אינו פעבב. משמע רכותכ רנביעים וכפתורים מעכבים מותר לעשות בלא נביעים וכפתורים ומ"ש חכותבר ואפילו בלא דביעים אשלפניו קאי ואפי' משאר מיני מתכות אבל בוהב שרי, ואולם בתכואת שור בתו' לר"ח כ' לאטור גם בוחב ע"ש:

פתרוי תשובה: מגון שיראים ועכעום חור כשם רמנ"ן ועיין פרישם פירושו וו"ל דאגרת בכלל מכוזים סוא ולכך נוסגים סיקר לחקום בחוקם בשקוע על אינרת אף כלורת אדם בלם מכוזים סוא ולכך נוסגים סיקר לחקום בחוקם בשקוע על אינרת אף כלורת אדם שלם על"ד ע"ם: (י) שלא אסרו. ע"י בסאלות יענ"ן ח"א סיקן ק"ע על עעשם בסים באימה באמערדם בעם במקבל כרב מסר"ר אלעור ו"ל לאנ"ד שם פתר ליש אחר וסויא חוניטין של בעולם דסיינו שסדפים מפבע כסף בדמות לורתו וסים סבנית ראש עד סחום עם פרלוף פנים שלם כול כל חששם של חור בשל החור כשל הא" להשוב של חור בשל אוניטין של בעולם לא חעשם של חור משום אורם במות משום חשר להשוב של חורם בכל לא שיין בכל לא חעשון אחי וגם משום משרא דלא שלם אטום כל ולורת פנים ניכתו כל בל אוף אין איסור לא בעושם הלל ראש של השל בל לא הוף דין איסור לא בעושם בלל לא היוך בכל כל בות בלל בלא היוך מות בלל בלא היוך בלולם ניכרת בתבנית הפרלוף אלל הלל לאום כל ולורת מים כללוף פנים דאדם גרידא פשים אלל הלוך בכלים בלוף מות בלוף בל בלוף ביו שיניע כללות הלום בלולות ביו בשל של בלון משר בלים לבליו בלול הלוך בלול בלון מות בלודין למבוזים למבון מבוזים הם קשב לסמון ע"ז לסקל דסרי שיניע כואות חילות בין מטובדין למבוזין בלוכר אדם וסבומו לבריו ע"ש שלארין בום: ("ב") לא יעשה. ש" בחלת נחשר שלה של מות בלור בנית ולסשמש במורם בספר תפארת משלה לו מותר לדור בנית ולסשמש במורם במפר ושלת ע"ש: ("ב") לא יעשה. ש" ושלת ע"ש: ("ב") הבירת הלכות היבל שלה מות בבדר. ע"ן בסשובת בכות הלהם כים חלק או"ם סימן נססר תסלות (משם שכתנ דחם עובד כוכנים עשחם לו מוחר לדור בנית ולסשמש במורם ושולתן ע"ש: (יב) תבנות חיבל בשיער גבדו. עיין בתשונת כית אפרים חלק או"ח סימן ושולתן ע"ש: (יב) תבנות חיבל בשיער גבדו. עיין בתשונת כית אפרים חלק או היכל האמר שסרי היכל נית ראשון שום ים קומתו שלשים אחם היכל בית שני קומתו מ"א אמם מי אמרינן דגם לעשות סיכל שרומן שלשים אסור מאחר דנית ראשון השלם כי כך לו דילמת דוקת סיכל שרומו להבעים אחור דלאחר שכנים נית שני נשתנם סדין ושלם כית סבית כית שני נשתנם סדין בשלם גם מכנית כית ראשון אסור מ"ש: (יד") מגידה תבנית מעודה. ע" בספר בכור שור בחדשיו למס' ר"ם דף כ"ד שכתב בענין אשר חדשים מקרוב כאו מושים כוונים למלקכת מיוד בינו מעודר מקוב באו משום כוונים למלקכת שיגון או משום ביוני שמידה מכורם לדמו מעודים בדמו מיון שינו בינו מעודים בדמו מיון לין מעכב בליסור בשיים מבניתם ולא פנינו שישבב במנורם סדר עודה מכוים ועוד בתורם לדע מעורם סדר עודה מכוים ועוד

לורות אלו שלא יהא נראה כמשתחום להם: (מוד) אבל צורת ראש כו'.

בפרישה כתוב בשם רש"ל דבסמ"ג נומה לאיסור אפי' בפרצוף אדם לבד:

כמב (א) אפילו אם שרפה . פירום יסרחל חבל שבד כוכבים

ששרפה ביעלה : (ב) אסור ליהגות בגחלתה. נרחה לי

אפילו דיעבד אסור וראייה דהכי

איתא סוף פרק משילין גחלת של

סקדש מועלין בה שלסבח לא נהנין

ולא מועלין גחלת של עבודת כוכבים

אסור פירש"י שנא" לא ידבק בידך

מאומה מן החרם ושלהבת מוחרת

ופרכינן מ"ש שלהבת עבודת כוכבים

דשריא לגמרי דקתני מוחרת ואפילו

מדרבנן לא גזרו כה ומ"ש שלהבת

הקדש דקחני לא נהניוומשנינן עבודת

כוכבים דמאיסא ובדילי אינשי מינה

לא גזרו בה רבנן הקדש דלא מאים

ולא בדילי אינשי גזרו בים רבכן

ואם איתא דגחלת אין אסורה אלא

לכתחלה ע"כ לומר שמדרבנן בעלמא

היא אם כן מלינוגם בעבודת כוכבים

דגורו בה ובגמרא משמע דלא גזרו

בה אלא ברור דאיסור דאורייתא יש

בגחלת משום לא ידבק כדפירש"י וא"כ

חסילו דיעבד חסור והב"י כחב מכח

קושיא בסי' זה דדוקא לכתחלה אסור

בנחלת וכחב עליו מו"ח ז"ל שכן הוא

פשוט ולע"ד לא דקו בזם כלל וסקושיא

של סכ"י יחבאר בסעיף ו' בעזרח

סְשִי״ח דלא קשה מידי: (ג) פותר

ליחגות משלהבתה . פי' כשחין שם

סים נרחם כחלו חין לו רק ג' מחיצות. חום': לה אפילו משאר מיני וחינם לוחשות חסור כיוו שיש שם ממש ול"ש הנחם רכה תו זועת דהת

בלבר. רשב"א מי קפ"ו (ע"ב): [לב] יש מי כו'. הרא"ש שם ותומ' שם סר"ה שאני: [לב] ואפילו בלא כו'. רש"שם התומ' רוומא בר"ח חנ"ל: [לד] ואפילו בלא כו'. רש"ש משאר מיני מתנית אבל בוהב שרי, ואולם בתבואת שור בחי' לר"ח כ' לאסור גם בוחב ע"ש:
במנחות ב"ח אול מהנית אבל בוהב שרי, ואולם בתבואת שור בחי' לר"ח כ' לאסור גם בוחב ע"ש:
במנחות ב"ח א' כאה והב באת גביעים בי לאמר גם בוחב ע"ש:
במל מתכות לפי שאינן לעובובא: [לה] ואפילו אינה ב' להריא הרא"ש ביצה (רף ל"ש):
במל מתכות לפי שאינן לעובובא: [לה] ואפילו אינה כ"ב אינה מעבב ובמ"ש א' הנובדה של מזבח אינח מעבב ואל"ל רנובדת כחיב בקרא כ"ש במערה רלא
במרבא ול"ר לבית תכנית כו' רוקא כשיעור ארכו כו' כנ"ל רשם אינו ניבר אא"ב בשיעורא וכ"ם מדקספלינ בין ו' קנים לח' משטע דו' בב"ע אטור. וע"ש במהר"ק שחאריך:
במרב ב"ל ב"ל ב"ל ב"ל ב"ל שאתח כו' ואף לאירך ראמר הוא בו' טורת בזה ושם ל"ר ב' חסקרש בפרש בו' אב"א קרא בתוב לא ירבק ב' ב'

ביאור הגר"א

באר חיטב

לטובד כוכבים שבוח.ש"ך: (כנ)לצור. וכ"ש להשהוחם וכ' כ"י בשם רביט אליקים דאין לצור בבהכ"ל צורוח אלו שלא יהא נראה כמשחחום להם והש"ך כחב דהב"ח בקו"ה הוסר בלורה הכיה ושור. ושענהו דהמזלוח במדור החחחון הם ולורח אריה ושור שומד כ"א לבדו בחודש אב ואייר עכ"ד ולס"ז כל הי"ב מזלוח אסור לעשות אפילו כל א' בס"ע וזה לא שמענו מעולם מי שנזהר בזה. הלכך נראה דהא דאמרינן דהמזלות אסורים היינו כל הי"ב ביחד דומיא דד' פנים להדדי והפ"ז כתב דמותן שתלירים במחזורים בתפלח נשם לורת המזלות לא יפה הם עופים כיון שמכונים לעשוח נוכח המזלוח (ובנה"כ השיג עליו וכחב דהדבר פשום דהוי להבין ולהורות ועוד דחינו נורה נמורה): (כד) בעושה. כתב הפ"ך וכ"ם בשהייה ובם"ג כתבתי דהחי ולח בעושה לח קחי חדרקון דבדרקון חסילו עורה שלימה מוחר לעשות ואין איסור אלא להשהות משום חשדא ומימ ל"ע דמדברי החוספות פ' כ"ה דף מ"ג ע"ב ד"ה שחנו ר"ג משמע להדיח דדוקה בחדם בעינן לורה שלימה אבל בדרקון אין חילוק ולעולם אסור ובסמ"ג פסק דאפי' באדם אין חילוק ולעולם אסור והמחמיר בכל זה חע"ב עכ"ל: (כה) אילם. אע"ג דאולם היה בו ד' מחיצות ואכסדרה אין לה אלא ג' מחיצות מ"מ כיון שפתחו היה רחב ונבוה מאד היה נראה כאילו אין לו רק ג' מחיצות. חום': (כו) גבוהה . דכל זה אינו מעכב דבדיעבד המנורה כשרה בלא גביעים וכשחורים וכן אם אינה גבוהם י"ח מסחים אבל של ען וחרם וכה"ג דפסולה במקדש שרי ש"ם והרמב"ם והיינו דכחבו המ"ו מחכוח דוקה . ש"ך

במב (ה) שרפה. פירם ישראל אבל עובד כוכבים ששרפה ביסלה. מ"ז: (כ) משלהבתה . כתב המ"ז פי' כשמין שם אלא השלהבת לחוד אבל אם השלהבת השורה בנחלת סשימה שחשור לחמם משלהבת שפי מנחלת ברידת והיחר דשלהבח הוא לפי שאין בה ממש ונראה פשום דבנחלח אפילו עוממות ואינם לוחשות אסור כיון שיש שם ממש ול"ש הנאל רבה או זומא דהא כתיב ולא ידבק בידך מאומה וא"כ אפילו דיעבד אסור והב"י כחב דדוקא לכחחלה אסור ופחב עליו הב"ח שכן הוא פשוט ולענ"ד לא דקו בזה כלל עכ"ל וכ"כ הש"ך בס"ק

וכבר כמבתי דאינו כן אם לא שנדמוק לפרש דברי הש"ר וה"ק כיון דאינו מעכב בשל שאר מינים מקרי תננים אפילו בשל זהכ דמעבב אכל דוחק הוא לפרש כן ע"ש:

בבר כמבתי דאינו כן אם לא שנדמוק לפרש דברי הש"ר וה"ק כיון דאינו מעכב בשל שאר מינים מקרי תננים אפילו בשל זהכי דמעבב אכל דוחק הוא לפרש כן ע"ש:

בבר במבר (א) משארובתו . פנס"ע בשם ס"ו וע" בספר שער המלן ש"ו מהלכות מבודת כוכנים שכתב דכן מבואר בהרא"ש פרק בפרא דבינה ותיתם על הע"ו שלא הכיאו

כפת הכורה וחכמים חומרים מוחרת

בישלה ע"ג גמלים דברי הכל מוחר

ומוקמיכן לסרישה דחדש יותן ולה

סגי בצינון ויחזיר ויסיק בעצי סיחר

בשירלם לאפות בו פח דסום זם

וזה גורם דהיינו התנור נגמר כבר

באיסור כיון שחדש היה וע"י היסק

של איסור נגמר ונחקיים אחר כך

יסיה עוד היתר בהיסק שני והאי

תנא כ"ל זה וזה גורם אסור ופסקו

הפוסקים דלא קי"ל כן אלא כר"י דפ["]

כל הללמים בדין דוורעים תחתיה

סכזכר לקמן סעיף י"ח וע"כ תכור

כחיב לא ידבק בידך מאומה: (ד) נמל ממנה כרכר . פי' עץ חד

לארונ בו לפי הגראה לע"ד דהרב בעל הש"ע לא יצא ידי כל חובח העיון

בדינים אלו כמו שובאר בס"ד בפרק כל שעה (דף ל"ע) ח"ר חנור

בססיקוסו בקליפי ערלם חדש יותן ישן יולן אפה בו אח הפח ר' אומר

מדש יולן ולח יוחץ ומימ לענין חפיית הפח בו פסקו כרבי דהחם הטעם

לפי שיש שבח עלי חיסור בפח הכוח וחין שם סיוע מן ההיחר ופליגי

בגמ' שם שמואל ור' יוחנן חד אמר שבח עלים בפת הוא בגחלים לוחשות פי' בוערות וחד אמר לוחשות נמי שרי אלא דוקא כשהאבוקה כנגדו פי'

שמבעיר העלים האסורים בפי החנור ונ"ל דהאי מ"ד דמחיר בלוחשות

ס"ל דאע"ג דבעבודת פוכבים אסור בגחלת שאני בחם דכתיב לא ידבק

בידך מאומה ומ"ה אפילו בנחלים עוממות אסור החם וגם למ"ד דאסור

בערלם בלוחשוח לריך אתה לחלק בין ערלה לעובד כוכבים לענין

פוממות זה נ"ל פשוט ופסק הרא"ש שם לחומרא דלוחשות אסורות דהוה

שבח פלים בפח וכ"כ הטור בקילור פסקי סרא"ש שם אכל הרמב"ם פסק

לקולא שהרי כחב פרק ט"ז מהלטות מ"א תנור שהסיקוהו בקליפי ערלה

בין חדש בין ישן יולן ואח"ל יחם אותו בעלי היחר ואם בישל בו קודם

שיולן בין פת בין חבשיל הרי זה אסור בהנאה דיש שבח עלי איסור בפת

גרף אח כל האש ואח"כ בשל בחומו של תנור הרי זה מוחר שהרי עלי

איסור סלכו להן בישל הפת ע"ג גחלים מוחר אע"פ שהם בוערות עכ"ל

והמור כתב בסי׳ זה ואפילו למה דקי"ל זה וזה גורם מותר אם אפה

פת ואבוקה כנגדו אסור דיש שבח עלים בפח משמע דפוסק לקולא

דנחלים בוערות מותר וחימה למה לא הביא לכל הפחות דעה אביו

שזכרנו שאוסר הפת אפילו באין אבוקה כנגדו אלא שהגחלים לוחשות .

ונראה דלא חש להביא דעת אביו להחמיר בגחלים לוחשות מאחר

שבמסקנה מביה דעתו ודעת כרמ"ה דחפילו למ"ד בזה וזה גורם מותר

כאן אסור אפילו אין עם אלא חום עלי איסור לחוד בלא נחלת כלל מ"ה

לא דקדק העור להביא תחלה בנחלים לוחשות אלא נקט שם אבוקה כנגדו שהוא היותר פשום לאיסור לכ"ם אפי' בערלה אבל לא למידק

מינייסו דבלוחשות מותר. וכל זה הוא לענין הדין דים שבת עלים בפת דהיינו שאין שם אלא גרם האיסור לחוד כגון שאפה הפת אלל

כאבוקם או נחלים לוחשות או חנור חדש שנגמר בעלי איסור ולא ליננו

ב ציינתיו לפיל כסימן י' ב משנם שנודם כוכנים דף שים (ורחנים שוף פרק ז'

כנסת הנדולה

כרון של משמשי עבודת כיכבים ששחם כת כר נ"כ כריף ו"ל השמים מימכת

זו ומשם שפעמו משוי לממליי בפרק אלו דברים במס' שסחים גבי שוחט בשכת בחוץלשבוד'

כוכבים חייב שלם חטחום ופרכינומה חיקון מולים"

דמר לקבר מן החי אלמא שותם מידי אבר מן החי אלמא שותם מחקן סוא ולא מחשבי לים מקלקל כדחשיב לים הכא ולפיל סימן י' ולא סבירא לים ויצ

שימן מס שחילקו כמוסי וסר"ו כלוי וסרשכ"א כסי ח"ם והר"ן בפ"ק דתולין דכשכת מלאכת

מחשנת חסרה שור'וכל שנששה

שמעמו משו' דממרי'

כדאיתא להדיא בש"ם פרק כל הצלמים (דף מ"ב ע"א) ובזה מיושב מה שהניתו התום' פרק כל שעה שם בחימה ע"ם ודוק: ב ששחמ בה בר׳ . מיירי שהוא ישן ולא לבנו מאיסור שבו וסלכך אע"פ שמטעם משמשי אליל מותר לשתוע בו אפילו לכתחלה כיון שהוא מהלחל אפ"ה (סימן קס"ב בש"ע סעיף ב') מבין של משמשי עבודת

"ב לין של אלילים ג ששחם בה הרי זה מותר ב *) ב סכין ד מפני שהוא (נ) מקלקל ה [ב] (וחס הפנין (ד) חדם או ישן ולבנו מאיפור שבו אפילו לכחחילה מוחר) (לעיל סיחן י') ו (ג) *)ואם היתה בהמ' מסוכנת הרי זו (ה) אסורה מפני שהוא מתקן והרי זה התקון מהנאת משמשי אלילים וכן אסור לחתוך בה כשר מפני שהוא מתקן ואם חתך ז דרך הפסד והשחתה מותר: ב (ד) במל ממנה ברבר (פי' עז או עוס שראשו חד ושובפין כו הבנד כשמורגים אוחו למען יפרדו החומין העליונים מן החחחונים) וארג בו את ה הבגד (ד) אסור בהנאה נתערב

שכר סכין לשתוע בה לים המלח וכן מבואר בכסף משנה ספ"ז מהלכות עבודה כוכבים שכחב על לשון הרמב"ם (שהוא כל' המחבר) וזם לשונו ונרחם שדעת רבינו לאסור כל הבהמה ואודא לטעמים בנטל כרכר מאשירה וארג בה הבגד דכל הבגד אסור בהנאה טכ"ל וע"כ ר"ל שדעח הרמב"ם דאפילו הולכח הנאח שכר סכין לים המלח לא מהני במו בנטל כרכר וכמו שיתבאר בסטיף ג' ואט"פ שכ' שם שכדעת הרמב"ם כתבו הרשב"ה והר"ן שאם חתך בה בשר הבשר אסור דהא מחהני מעבודה כוכבי' ומיהו בהולכת הנאה לים המלח סגי ע"כ לשונם סיינו ודאי בכשר דבשביל שנחחך הכשר בסכין של אליל לא נעשה כל הבשר באיסור משמע דסני בהולכת הנאת סכיו ליה"מ אבל במסוכנת דשמא היתה מחה אש לא שחשה ויש כאן הנאה מרובה הלכך כל הבהמה אסורה וחילוק זה מוזכר בהרא"ש וזה ששינו הרמב"ם וסמחבר בלשונם בסיפא וכן אסור לחחוך בו בשר ולא כחבו כמי ואם חתך בה בשר הבשר אסור כמו ברישא משום דא"כ הוי משמע דהולכת הנאה לים המלח לא מהני כמו ברישא אבל עכ"פ הולכת הנאה לים המלח בעי גם בבשר כמבואר בב"י ובכ"מ שכ' דמדמסיים ואם חחך בה דרך הפסד והשחתה מוחר משמע דכל שחינו דרך הפסד והשחתה אסור עכ"ל ועיין בסימן י' ס"ק ה' מ"ם עוד מזה: ז דרך הפסד והשחתה . כנון שהחחיכות עומדות לדורון וכיולת בו : ה הבגד אסור בהגאה נתערב כו' . משמע שכל שלא נתערב לא מסני הולכת הנאה ליה"מ וכן גבי פת בסעיף ד' וכן מבואר בבית יוסף וכ"מ ודלא כהלבוש בא"ח סי' חמ"ה סעיף ב' שכ' גבי פת שנאפה בנחלי חמץ דנ"ל דיוליך הנחח החיסור ליה"ת ומוחר בהנחה עכ"ל דליחח וע"ל סימן ק"י ס"ק ב' מיהו נ"ל מוכח מן הירושלמי דפ"ג דערלה סוף הלכה א' ומהירושל' דם"פ כל הללמים ורש"י ותוס' שם ד"ה ארג ומדברי הר"ן שם ובפ' כל שנה גבי הערות וכוסות שבשלן בעלי ערלה דיכול למכור הבנד והפת לעובד כוכבים חוץ מדמי איסור שבו כשהעובד כוכבים יחחוך

ואפה כו פח אבל לענין זה וזה גורם לחוד כגון שבישלו בתנור חדש שלנט והסיתו שנית כחב סטור. דתי"ל כת"ד זה וזה גורם. מוחר. והרמ"ה כחב. אפילו למ"ד. זה וזה גורם מוחר. הכא באליל בפח שנאפה בעלי איסור ובבגד שנארג בכרכור של אליל אסורים וכן יראה מדברי א"א ז"ל שהביא המשנה לפסק הלכה עכ"ל והך עלי איסור דהרמ"ה פירשו בתנור ישן ולא ליננו דלא הום אלא זה וזה גורם. ותמה ב"י דהא בגינתא דאזדבל בזבל דעבודת כוכבים אמרינן בגמרא זה וזה גורם מותר וא"כ במשנה שאסרה פת שנאפה בעלי איסור דלא כהלכתא היא וע"כ פסק כאן בסעיף ד' שהוא מדברי רמב"ם דאין איסור אלא אם האש בחוך התגור דאו אשור מכח שבח עלים אבל אם גרף האש מוחר דאו אין כאן שבח עלים רק זה וזה גורם ומוחר אפי' בע"א ולכוונה זו הגיה רמ"ת בטוד שהחבוקה כנגדו ונעלם ממנו דעת הב"י ז"ל מה יעשה בכרכור של חיסור שנחרג בו הבגד דשם חין שייך שבח כרכור בבגד ואע"ג דאמרינן בנמרא בלריטחא דכרכור דאיחא לאיסורא בעיניה מכל מקום אין זה מקרי יש שבח דתרי מילי נינהו כמ"ש הר"ן בפ' כ"ה וז"ל ומיהו אפה בו ספת אפי' בתנור ישן ועלי איסור אסור אט"ג דזה וזה גורם מוחר הא אמרינן פרק כל שעה דיש שבה עלים בפת הלכך חמור מזה וזה גורם כי כיכר האיסור בהיחר והני מילי כשאבוק' כנגדו דלא קלי איסורא אבל על גבי גאלים מוחר לפי דקלי איסורא עכ"ל סרי לפניך דשכח עלים שייך אפילו במידי דקלי איסורא ואילו חלוי בקיום האיסור בעין כלל וחו דהיה ליה לבעל החלמוד לומר בכרכור דיש שבח כרכור בבנד כמ"ש בפח אלא ודאי דאין שייך כזה שבח כרכור ואין שם אלא איסור מלד זה וזה גורם שהכרכור מועיל לחוט שיוכל לאורגו נמלא שנגמר הבנד של ידי החוע והכרכור. והמשנה שאסרם בכרכור היא ג"ב דלא כהלכתא לפי דעת הב"י דבחדא מחתא מחתיכהו סנא דמחניחין לדינא דבגד ודינא דפת וסולרך כתלמוד למיעבד לריכותא בינייסו ואי ס"ד דבדין הפח קי"ל להחיר ובדין הכרכור לאיסור לפי סהלכם סיתך שייך למיטבד לריכוחת בינייהו כת יש חילות רב ביניהם וכן מוכח מדברי הטור בשם הרמ"ה שכתב דוקת באליל אסור הבגד

ברכי יוסף

מפורשים ושפוטי' וככר הגחון מהר"י קולין כשרש ע"ם חמם דבריו וכחכ כל המחיר ומקיל בעשיים מנורה זו מיקל בחיפו" תורם ועתיד ליתן את הדין מכיל. חכורני בימי נעורי שעשו ככיח סכנסת שכעס"ק ירושלים מנורה של מתכם בת שבעם קנים ומורינו הרב מהר"ח נחום ושאר פרבנים זכר כלם לברכם אסרו לקיימם וצוו לחקנה חיכף והוסיפו קן לם וכן ראוי להוכוח:

וראית מרפריך שם ותיפוק לית משום שמטנית ומשום שמנונית לא נאמר כולו ואף במפוננת שיש תנאת מרובה אנש"כ לא נאסר בדיעבד ותדע דאמרינן בעבודת כוכבים מ"ח ב' ולא יעבור כו' ואם עבר כו' זורעין תחתיה ירקות כו' אבל לא כו' ול"ק ואם זרע אמור משמע דבדיעבד מותר ואמרינן שם רש"ח מ"ב א' השוכר כו' קנס קנסו תכמים ורע אמור משמע דבדיעבד מותר ואמרינן שם רש"ח מ"ב א' השוכר כו' קנס קנסו תכמים ורע אמור משמע דבריעבר מותר ואברינן שם דפ"ח מ"ב א' השוכר כו' קנס קנסו תכמום כו' אבל בלא"ח מותר וערא"ש שם: [ד] אמור בהנאת נתערב כו'. כדעת תומ' דרוקא

שחחך בה בקעת לחליל דחל"כ הח בלח"ה מוחר דחשמישי חליל חינם חשורים עד שישתמשו כהם וכמ"ם כר"ם קל"ע ש"ך: (ה) אסורה. כמכ הש"ך מלשון זה י׳ דאף בדיעבד אסור אם נסנה מנחלמה: (ג) מקלקל. ואין זה הנאה שבחייה עומדת לג׳ דברים לגדל ולדות ולחרישה ולאכילה. רש"י: (ד) חרש. וכנון

[ב] (ליכום) ואם הסכין כו'. כמש"ש בנם' מותר כו' ול"ק הרמב"ם דיעבד אלא משום ישן (ש"כ]: [ג] ואם היתה כו'. משפע דאף בדיעבד אסור וכ"פ הרשב"א והו"ן וכטו כרכר דס"ג ועצים דס"ר אלא שכ' דבהולכת הגאה לים המיח מני כמו שם והיינו לשיטת רש"י אכל לפי

יים דום הנוס ורמב"ם ובש"ע שם דרוקא בנתנים אבר לנמרי ולכן כ' דרוכב"ם דאמור לנמרי אבל הרא"ש והפור כ' דכאן בריעבר שהתר לנמרי ול"ר לכרכר ועצים דכולו נעשה באימור

מקור מים חיים

מ"מ

(D"N)

מטעם געולי עובדי כוכבים חסור לשחוט בו לכחחלה וכדלעיל ס"י וכדמסיק סרב: ד מפני שהוא מקלקל. וחין זו סנחה שבחייה עומדת לני דברים לנדל ולדות ולחרישה ולאכילה עכ"ל רש"י : ה ואם הסבין חדש. וכנון שחתך כה בקעת לאליל דחל"כ חשמישי אליל אינם אשורים עד שישתמשו בהן וכמו שנחבאר

בר"ם קל"ט והכי איתא בחולין ד"ח: ן ואם היתה בתמה מסוכנת ח"ז אסורה כו'. מלשון זה משמע שכל סבסמ' אסור' ולא מסגי סולכת סנאת

שום הנאה להוליאה מידי אבר תן כתי אעים שמקלקלה מנד אחר לה ידבק בידך מחומם מן החרם קרינן ביה ולפיכך בין שוחט את הכשרה הבריאם בין שוחם המסוכנת כין לחתוך כה חסור ומיהו לחתוך כם חשמי דקיימי לקורבנת הים נרחה דמוחר דמקלקל גמור ירשה ימחסר ומקנקנ גמונ שוא ואין כם שום פיקון ולפ"ז ה"ל להרי"ף להביא דתומר אם מסךכה אסמי דקיימ' לקוכננא כסכין של עובד כוכנים ואולי איכא מיקין קלא לכשלם כקדרם דכסיומו מתיכה גדולה היה לרוך יורס גדולם לכשלם זיורות גדולות לא שיחא סוכא לכך אסור ועי' בדמשק אליעור דף כ"כ ע"א שכתב ישם חתר מתה שהשתיים הרייף על המיתל מתיתל מיתל מיתל מיתל מתיתל מתיתל על רביתו כפל הטורים ז"ל מתיתל מתיתל לתה לל הבית לעיל מתיתל בתיתל המתילה מתיתל לשחוע את הכיתלה מתיתל למתית לל המתילה מתיתל לתוכל לל המתילה מתיתל לל המתי טוזרן לכחר לפ"ג דמוניחס מידי חבר מן סחי מוחר מסני שמקלקלם מנד חחר כל שכן לחחוך

כה וחסור לחחוך כה שהחיר כשתיעה ואסר החתיכה אמרן ספמים שהשחישה חסור כגון

פמחים שסטונטים מחקב כמטולנת והחמיכה מוחר כמטמת דקיימת (קורכנת מ"ם: (שם סעיף ב') ואם היתה בהמה ממוכנת הרי אסורת מפני שהוא מתקוכו". וכתב בעור פי' י' וכמק הית

כל שכן לחחור דקיימה לקוכבנה

אשמת דקיימת לקורבנת דמקלקל גמור הות ובגמ' לת

סולרכו לפרשה חלה משום

שנחה כדי שבר סכין לשחום בס כו' נ"ב חמר שחחם איני יודע היכן ראה רביק כעל הטורים בדכרי השכ" כן דבח"ה ומ"ם שלפנינו שהכיא כבינו כ"י לשונו כמב

והולכם הנאם כאן היינו מה ששום יותר הנשר כשמוא מהותך ממה שהות קודם לכן

ששחט בסכין של פובד כוכבים ולא

דמי לסגור חדש שאסור החנור או

אפה בו הפת בתנור שאסור הפת

וכן כרכור שארג כו הכגד לפי שהכגד

כולו נעשה באיסור כו' הרי פסק

בפירוש להלכה שהפת והבנד אסורים

אע"פ שהם זה וזה גורם אף על גב

שאין שם אבוקם נגדו שסרי מדמה

חותו לתכור חדש דחמרינן בו יותן

ולא מהני ביה היסת שנית בעלי

כמ"ם סטור לפני זה באבוקה כנגדו וזה אסור בגמ' אפילו בערלה

אלא ע"כ הטעם משום זה וזה גורם כמו שזכרנו . ועוד קשה לי והרי

כחב הרח"ם כפי' פ"ק דחולין הביחו ב"י סימן זה במה דמחיר מסוכנה

היחר אע"ג דלא הוה אלא זה וזה גורם לחוד ה"כ בפת זה שנאפ' בעלי

איסור כתנור ישן בלא אבוקה נגדו ובודאי זו היא כוונה העור שכתב

וכן יראה מדברי 'א"א שהביא המשנה והתשה הב"י דהא גם הרי"ף

סביחה ולדידי גיחא שרמז על מה שכתב הרא"ש פ"ק דחולין להקשות

ממשנה זו כמו שזכרנו משמע שהלכה היא ואע"ג דבפרק כל שעה כ'

הרח"ם לת"ר זה וזה גורם מותר חדש יולן היינו בערלה אבל לא בעבוד'

כוכבים וכמו שנכחוב כסמוך ובפרישה כחב במ"ם הטור דלמ"ד זה חה

גורם מוחר וחנור חדש יולן ח"ל ממה שאסר הרא"ש הכרכור הבגד

שאני תנור דגם מתחלה היה תנור אלא שנגמר ע"י העלים של איסור

ביותר והום כסכין ששחט בה מסוכנת דלא הוה אלא הכשר בעלמא

מסלי מ"מ דין י"ר): ד שם וכר"א: חשם נמשנה (וכמנ"ם

דין יינ): ו כרייחה פסחים דף כיו ומוקי לם עם כרכנן פרי"ף ומרה"ע: ז דמום פרי"ף ופרח"ם: ז דהום נחדם זה וזה גורם ומופר מע"ג דלכמחום חמור לששום מע ב זיכנותני לומור כשמוע בחין כתנור החימור עלמו מלה נגער נחימור וחי חמרי יוםן נמצח הסמר מוססד והוי

נקודות הכסף

(מימן קמ"ב במ"ו ס"ק ד") סחריך כדברים פחין נסן ממט דחדכר פטות לכרכר דממני פיינן כחד גורם ומ"ם פרמ"ם כחליל כפתי בנחסם 17615 71751 דל"ם דהך מתניחין דכרכר ודפת דלת כסלכתת הית כיון דחוקיפנה בסרק כל שפם להך מילחה כמ"ד זון"ג הסור הלה סך מחני' באליל כו' דסלכחא סיא ובגד אגב גררא נקסס משמע מסטור ומחבר שכחבו ברישת פתחת נטל ממנס כרכר כו' אסור בסנאם ומס שסכיא מסרא"ם פ"ק דהולין לא ירד לעומקם דהתם לא מיירי הרא"ם כלל מדין זוו"ג מנת דכת נומר כהמה מהוכנה בסלין של שובד בוכנים לא נאסרם הבהמה אמ"ג דניכא אוא חד גורם דסיינו סכין של עוכד כוכבים דטיינו סכין שנ פוכד כוכנים שחינו וחפ"ם שרי דל"ד לתנור חדש שחשור כתנור למ"ד 'זו"ג שחשור כתנור למ"ד 'זו"ג חשור וחפילו מחן דמתיר לפ אלא מטעם זוו"ג וכן אפם אם כפת בתנור ישן וכן כיכר שארג בו אם סבגד דאסורה לכ"ע ולא פרינן מעעמא דהנאה כנו מותר כדיעבד דהתה ודאי חשוב כדיעבד דהתה ודאי חשוב הנחה כיון שהתנור והפת והבגד כלם נעשו ונגתרו בחיסור משח"ב בתסוכנת כך הות כוונת הרח"ש חבל לת בת ברח"ם החם לומר דקי"ל לסלכה דחנור חדם יוחן דהחם בפ"ק דחולין לא נחים לדינים א!ו אלא שיקרן כחב בפרק כל שעם גם מם שחי לק בין גנתה דחודבל וחין ווכעין מחשבר וולתם חלה שלה סים

שוב כ"כ הוא דוחק גדול כמי כנסת הגדולה

וסיינו כדי שכר המחחפו ע"כ זיראה ודאי דלא כ' הרשב"א כן אלא בחיחוך כשר אבל בחיחוך מסוכנת דכנאם שלם חשום כלום וברחיים שהרח"ם נסחפק כו וגם כדמשק חליעזר האריך כום ויראה לי שרבינו בעל הטורים דקדק כן מדברי אביו הרא"ש שסראים נסמפק אי מסוכנת ראוי לדמומה ססת וחריגם סכגד יכעלם דלח דמי לסנסו וחין לחלק במסוכנת יותר מחקך כשר וכיון שרכינו בעל סטורים דן כדעת חביו הרח"ם דמשוכנת וחתך כה כשר שוין ובתרוויהו אין לריך שולכם בנח'לים התלח דן מום שלדעם פרשב"א דכחתר כס בשר לריך פולכת סנחם לים סמלת גם במסוכנת לריך הולכת הנחם לים המלת הנחם כדי שכר סכין לשחיט כה דחין לחלק בין מסוכנת לחתך כה כשר כדכתבונת . וכן המפים כפ' קמת דתולין סי' י' והרמכ"ם כפ"ז מהל' עכודם כוכנים כ' סכין של מוכד כוכבים ששחם בה הרי זה פותר מפני שהות מקלקל וחם ביתם נהמם מסוכנת כדי זו חסורם מפני חביתה מבחיםי עוכד כוכבים וכן אבור לחתוך כה כשר מסני

הבגד והפת לפני בישראל בענין שא"א שימכרנו שוב לישראל אחר כמו ש"מ שאין איסור מלד שיש שבח באיסור דא"ב בשאר איסורים ג"כ גבי יי"נ דקי"ל לעיל סימן קל"ד מוכרו לעובד כוכבים חוץ מדמי יי"נ שבו והא דבהולכה הנאה ליה"מ אסור היינו משום דכל זמן שלא נחערב וים כחן חיסור חליל בכגד חו בפת חין פדיון לחליל חבל כשמוכרו לעובד כוכבים חוץ מדמי

איסור שבו דאין לו שום כנאה בבגדים אחרים מ (ה) י יוליך דמי אותו (י) הבגד בעולם מאליל והאיסור עלמו אינו בידו מותר ול"ד לדלעיל סי' קל"ד ס"ק י"א דודאי יין נסך שנחערב ביין לא מסני לפמכרו לעובד כוכבים חוץ מדמי יי"נ שבו אף על פי שבודאי לא יקת שוב ישראל' יין מעוכד כוכבים שאני בחם דאית ביה איפורא ממש

את התנור [ו] יבין חדש בין ישן יוצן ואחר כך יחם אותו י בעצי היתר ואם לא צנגו ואפה בו (י) את הפת (ה) [ז] (כעוד שהאכוקה כנגדו) (כים יוסף) ח קרי זה (ס) אסור בהנאה דיש שכח עצי איסור בפת אבל פח ובגד לא מינכר בים איסור

ממש ואע"ג דאמריכן יש שבח עלים בפח הייכו לומר שכוא חמור יותר מזה וזה גורם לפי שחועלת האיסור ניכר בו אבל לא שיהא כחערובת ממש אלא דאסור למכור סבגד וספת בשלימותן בענין שיוכל למכרו אח"כ לישראל וכמו שנחבאר בא"ח ר"ם חמ"ז בדגן שנעבע בנהר סחסור למכור לעובד כוכבי' קודם ספסח סרבה ביחד מה"ע ועיין בסוף סי' כ"ג ובסי' נ"ז סכ"ל וסי' פ"ד ס"ה וס"ס פ"ו וסימן קי"ב סי"ל וסי קל"ד סי"ח: מ יוליך דמי אותו הבגד כו' . כלומר כל הבנד דחפי' כשנחערב לא מהני הולכת הנאת הכרכר ליה"מ ועיין בסי' ק"י ובסי' ק"מ וכמ"ם שם בס"ד : " הסיק בהם את התנור כו' . עד סוף סעיף ו' בחמח דברי הטור והמחבר ושחר פוסקים לריכין נגר לסולמן

לים המלח ושאר כל הבגדים מותרים:

הסיק בהם י נשל ממנה עצים אסורים בהנאה י הסיק בהם

עכ"ל וחמהני על שכחב כ"כ שלא בדקדוק דהרי כחב הרא"ש בהדיא פ"ק דחולין דאף חנור חדש אסור כתו פת וכרכור. *) וכנלע"ד דאה"נ דלפי מה שמסיק הטור בשם הרא"ש כהרמ"ה הכי נמי חנור חדש יוחץ כמ"ם ב"י דמ"ם כחב סטור חדש יוחץ ע"כ נראם דבר ברור דודאי הך מחני! הלכחא היא ומה שהקשה ב"י מגינחא דאזדבל כו' לק"מ דחילוק רב ביניהם דכל מה שיש הכרח אל האיסור וא"א זולתו או אע"פ שיש ג"כ גורם דהיתר אסור בעבודת כוכבים מ"ה בחנור חדש שנגמר בעלי איסור ובפח שנאפס בעלי איסור בחנור ישן שא"א לפח להיוח נאפה בלא עלים וכן בגד א"א להיעשות בלא כרכור על כן אסורים משא"כ בגינחה דאודבל בובל דעבודה כוכבים דהובל משביה הקרקע וכן ההיא דאין זורטין תחחיה מפני שעושה לל שנוכר בסעיף י"א אלו דברים טושים שבח לחוד אבל מ"מ אפשר להיות זולתם אלא שלא הים טוב כ"כ מותר בזה וזה גורם ובהדיא מחלק הרא"ש פ"ק דחולין בין ההוא דתנור ופח וכרכור לההיא דזורעין תחתיה והיינו כמו שכחבתי וא"ל לפי זה במאי דבעי לאוקמי בפרק כ"ה (דף מ"ע) שדה שחדבלה דמוחר כר' אליעזר ואמאי לא פריך דלמא החם שאני שהוא נגמר על ידו בלא"ה דחה לה שם. ודבר זה מלינו גם כן לעלין מסייע סימן קכ"ה סעיף ג' דיש חילות אם יש ממש במסייע או לא שנם הישראל ל"ל גדול ובעור שם כתב בשם הרשב"א לחלק אם יש כח לעובד כוכבים לבדו כו' ואט"ג דמיקל שם בצירוף שניחם שאני יי"נ דהקילו בו רבנן אלא דמ"מ אנו רוחים שם שסברא היא לחלק במסייע הכי נמי אם המסייע הוא הכרח גדול אסור בזה וזה גורם וזה בעלמו כוונת הרא"ש פ"ק דחולין שזכרנו דהטעם לאיסור בפת ובגד לפי שהם נגמרים באיסור ר"ל שא"א להיות בנמלא זולחם ואע"פ שלענין ערלה מסקינן בפ' כ"ש לעיל דאף הפת מוחר מלד זה וזה גורם לזה כתב הרמ"ה דגבי אליל שאני ויש ראיה ברורה לזה מדאיחא בפרק כ"ש (דף כ"ז) אימר דשמעת ליה לר"א דהפת אסור בעובד כוכבים דחמיר אסורים כו' ואע"ג דאמר שם אח"ז שר"א אמר כן בכל האיסורים מ"מ הפוסקים ס"ל להלכה כחילוק זה גם בפרק כ"ה (דף מ"ע) נזכר סברא זו כמה פעמים לחלק בין עבודת כוכבים לשאר איסורים ותפסו הפוסקים עיקר כן לענין אם סום וזה גורם הוא בענין שנגמר באיסור ע"ב ס"ל להרמ"ם וברח"ם דגבי עבודה כוכבים אין להחיר זה חה גורם כל שעיקר גמרו על ידו של איסור ג"כ אבל באין עיקר גמרו על ידו כ"א מסייע ומשביח מוחר ובערלה ושאר איסורים כל זה וזה גורם מוחר ואין שם חילוק. גם דברי הרמב"ם ל"ל כן שכחב בפ"ז דהלכוח עבודת כוכבים נטל ממנם כרכר שזכר הש"ע בסעיף זה וכן מה שזכר אח"ב נטל ממנה עלים וכו' עד גרף אח כל האש שלא כחבו הרמב"ם בהלכוח עבודת כוכבים להאי גרף וכו! וגם כשכתב בעבודת כוכבים הדין דפת אסור לא הזכיר הטעם משום שבת עלים בפת ובמ"א זכר טעם זה ודבר זה ודאי ששם לסורות "לנו דבעבודת כוכבים אפילו בלא שבת עלים דהיינו אין אבוקה נגדו אפ"ה אסור מטעם זה וזה גורם אלא דבהלכות מאכלות אסורות פרק ט"ז כתבו והעתקחיו לעיל וכתב הב"י שבעבודת כוכבים סמר הרמב"ם על מה שכ' בהלכות מ"א ועל כן לירפו כאן בש"ע בסטיף ד' לדינא דכאן דגרף מוחר ודוחק גדול הוא דא"כ היה לו לרמב"ם לכחוב כמו שכיארנו בהלכות מאכלות אסורות כדרכו אלא נ"ל דבעבודת כוכבים פסק לחומרא כסתם מתניחין דאסור בזה וזה גורם הוה אפילו בלא שום גחלת ואבוקה של איסור ורמ"א שהגיה בפוד שהאבוקה כנגדו נמשך אחר דברי ב"י ולא שח לבו לדקדק במה שזכרכו והדברים מכוונים מאוד לפי ע"ד ומו"ח ז"ל רלה ליחן טעם על הרמ"ה דמחמיר בפח ובגד לפי בגוף החדם נהנה מהם ולח נחן לבו על מ"ש בסעיף י"ח בזריעה תחחיה דמותר עוד כתב דלח קי"ל כהרמ"ה חלח כרוב הפוסקים וזהו שלא בדקדוק דכבר כתב כן הרא"ש בפירוש וביארט דהכל מודים בזה רק שהב"י הבין דברי הרמב"ה להקל כמו שזכרנו ובאמח אינו לפי ע"ד גם הרי"ף שהביא המשנה כנורח' אה"נ דס"ל כן להחמיר דאל"כ היה לו לכחוב הך מהני' לאו הילכחא היא ולא לסמוך על קושיא מבחוץ מכח גינחא דאודבל ומכח זם נוליא המתניתין מסלכ' וכן נראה לט"ד ברור כשמש שיש להחמיר בזה וזה גורם סללו גבי עבודת כוכבים דמי ירים ראש להקל נגד מם שכתב הרא"ש בפי" וכן הרמ"ה והרמב"ם ולסמוך על פירוש דחוק ברמב"ם ולהקל : (ה) בעוד שהאבוקה

בנגדו . כבר כתבחי שלפי ע"ד אף בלא זה אסור וכן מה שכ' הש"ע בסמוך גרף וכו' דזה אינו בעבודת כוכבים אלא בערלה ושאר איסורים דונר"א

נתערב פלוג ר"א ולא ברישא ורוקא הנאת הבנד ולא הכרכר יערא"ש פ"ג ס"מ דלא בכ"ל שם בנכ" נרש"י שם מ"ם א' ד"ח אפהכו' ועתום' שם ד"ה יוליך כו': [ה] יוליך כו'. שם בנכ' איפסיק כר"א: [ן בין חרש בו'. שם כמ"ד זו"ג מותר דאיפסיק בע"ו מ"מ א' בותיה

לישראל אחר כמו גבי יו"ג לעיל סימן קל"ד והא דבהולכת הנאה ליה"מ אסור סיינו משום דכל זמן שלא נחערב ויש כאן איסור אליל בבגד או בסח אין סדיון לאליל אבל כשמוכרו לעובד כוכבים חוץ מדמי איסור שבו דאין לו שום הנאה בעולם מאליל והאיסור עלמו אינו בידו מוחר. ועיון בס"ם כ"ג ובסי' ל"ז ככ"א סימן ס"ד סעיף ה' וסוף סימן פ"ו וסימן קל"ד סי"א ע"ר לשון הש"ך: (ו) יחם . דמו הוי זוז"ג ומוחר וכחבו החום ושחר פוסקים מע"ב דווז"ג מסור לכחחלה הכח כיון דלים ליה חקנחה אלה בנחילה כדיעבד דתי ות"מ בחדם דמוחכ כשיסיק אותו אח"כ היינו דוקא כשנותן עלים בחחלה וסחמת דמלחת מסיקים אותו חחלה ואח"כ נותנים עם הפת אבל אסור ליתן עם לכחחלה הפת ואח"כ יסיקוהו. ש"ך: (ח) אבור. כ' הש"ך ומשמע דחפי' בישן מייכי והיינו ש"כ

ועבה"ג ס"ק ז' והן דברי תום" בפסחים שם ד"ה בין כו' וש"ם: [1] בעור שתאבוקת כנגדי. גמ' שם וכמ"ד אף לוחשות פותרות וכמ"ש במ"ז וכרבי שם דק"ל כוותיח כסש"ש

והן דברי המור אבל תוא תמוח דלא אמרינן אלא באותן שאסרן מותרין וכמ"ש תרא"ש

משמע שכל הבהמה אסורה ולא מהני הולכם הנאח שכר סכין לשחוט בה לים המלח דים כאן הנאה מרובה דשמא היחה מחה אם לא שחטה משא"כ בחחך בה בשר דאין הנאה מרובה כ"כ פני בהולכה הנאה לים המלח ודרך הפסד והשחחה מיירי כנון שהחמיכום עומדום לדורון וכיולם כו עכ"ל: (ו) הבגד. ולם מהני הולכת הנחת הכרכר ליה"ת רק דוקח דמי כל הבגד וע"ל בסימן ק"י ובסימן ק"מ ומשמע שכל שלח נחערב לח מהני הולכת הנחה ליה"ת וכן גבי פח בס"ד ודלח כלבום בח"מ סימן חמ"ה ס"ב שכחב גבי כת שנחפה בנחלי חמן דיוליך הנחח האיסור ליה"ת ומוחר בהנחה עכ"ל דליהה מיהו נ"ל מוכח מהירושלמי וכמה שאר פוסקים דיכול למכור הבגד והפת לעובד כוכבים חוץ מדתי איכור שבו כשהעובד כוכבים יחתוך הבגד והפת לפני הישראל בענין שא"א שימכרנו コンド

מכוח תמקן וחם חחך כה נפר ברכי יוסף

בית לחם יהודה

פי פש"ב פע"ד ד') המים בהם את התגור. מכאן מארוכין כל ספוסקים והכלל שזה ווה גורם מוחר רק כשאר 🕒 (פי' קפ"ב בש"ע סעיף ד') דיש שבח עצי איפור בפת וכר'. כ"ל הל"ן ליש פרף השוכל את הפועל דשכה ענים מקור מים חיים

יורה דעה קמב הלכות עבודת כוכבים

וכרבי : מ שם במשוה פבודת כוככים דף מ"מ וכל" אלישור ורמב"ם שם : י טור כשם כ"י

נקודות הכפף

שנראם מדכרי עלמו גם כולה סוגיא דפרק כל הצלמים דף מ"ם ע"א לא משמע הכי ע"ם. נם מים וים ראים ברורה לוה מדחימה בפרק כל שעה דף כ"ו חימר דשמעה לר"ה דהפת לחות בעבולת כוכנים דחמיד איסורים כו׳ שימה דסא מבני סחם ש"ם אא"כ אתאן תרמיי ועוד כא מניא בסדיא וכן פיה ופוד כת פנית כבדית וכן פיה בכתוכ החסבן כתל היכורים שכתוכ החסבן כתל היכורים בכתוכ לתיתוכן לדברי בסוסקי בני תדפי ברייתות דקליםי שרלה דמקשי ש"ם החסב בפרך לדבריו שתר כלל תכל בתחם בדברים ברורים ש"ש בב"ך בתרכים בתורים ש"ש בב"ך בתרכים ושם נתתווכו כשתל בתרכים ושם נתתווכו כשתלם

כנפת הגדולה

ברתב"ם בחסוכנה לאסול כל שנחם הלא מסני ליה הולכת הנאם לים המלח דהיינו הנאת סמום להכל בחסף כם כשר מסני הולכת הכא' נים המלח ודקדק כן שלכתב פרשכ"ם וכן אסוכ לחפוך כה כשר ולח כתב וחד תתך כה בשר הכשר חסור כתו ברישת חבל עב"ם הולכת הנת" לים החלח בעי גם בכשר בתבוחר בכ"י ובכ"מ שכתב דמדסיים ואם מתך כה דרך הפסד והשחתה מותר משמע דכל שחינו דרך כפסד והשחתה אסור עד כאן וכמה לא חלי ולא תרבים גברא דבשי למשכוני נסשים למישל פילה בקופה דמחנות שלה די שפי בדכרי הרמב"ם מה שלינו הצלם שרצם לדייק כן מדברי הכ"י וכ"מ ולויך לסשד לצייד דהרמב"ם מסיר חסק בה כשר בפולכם פנא' לים פמלח ואיהו בסוכם שנח כים המנח וחיהו ז"ל קח פסיק וחני וכן חשור לחמוך בה בשר מסני שהוח מחקן ולח פריש דבהוכת שנחה לים המלח סגי כדפרים באסם כו את הפת וכנע: ממנה כרכר וארג כו את פבנד דאם נחשרב בבגדים מתרים יוליך דמי הכנד לים ספלת ועוד שהלשון שחפם בבפתה מסוכנת שכתב מסני בכפתה תסוכנת שכתב מתני מפני שהוא מתקוואם הרמנ"כ סיה סובר שיש חילוק בין מתקן למתקן ה"ל לפרשו ונניה זם כדברי סיב ככ"מ אין אסשר לציוב אפילו כדרך החוקם שהבין כן והוא ז"ל מתנו ומשמע דהא דקאמה אסור למתור דה בדר פיניי שוב ומשפע ישה זקומה אסור לחתוך בה בשר היונו לותר שאם חתך כה התיכות כשר שחתך כה נאשרה ונאשרה משתע לגמרי אסילו בהולכת שמתע לגמרי אסילו בהולכת סנחם לים המלח ועוד סיים דנריו וכן תשמע מדסיים וחם חקך דרך הססד והפתחה מותר כלותר הכשר דנחתך כה מותר משמע דכל באינו דרך השסד וסשחתה אשור כו' ודברים אלו מורים דם"ל דהכשר אםו לגמרי אפילו במולכת הנאה לים פמלח וכב"ך מדובה נססיים מוה ולא ידעתי מהו ועוד חיך אפשר לומר שרבינו בכסף תשנה כוכר להכשר

וממצא שהרמב"ם ס"ל כהרא"ש אלא דמ"מ נראה דבחד מילחא פליג ש"כ מוכרח אני להעחיק ל' הש"ה והפוסקים: גרסיגן בפ' כל שעה מדכסב בטבודת כוכבים הסיק בו תנור יולן משמע אפי' בחדש שנגמר (דף כ"ו ע"ב) תנור שהסיקוהו בקליפי ערלה או בקשים של כלאי באיסור מהני ליה היסק של היחר ולא כמ"ש בסמוך בשם הרא"ש הכרם חדש יותן ישן יוצן אפה בו אח הפח (באותו היסק) רבי אומר וסרמים ונראה טעם הרמב"ם דלא שייך נגמר באיסור אלא באין הפת אסורה וחב"א הפת מותרת בישלה ע"ג גחלים ד"ה הפת מותרת

(ואיפסקא הלכחא כר') והחניא בין חדש בין ישן יולן ל"ק כח דחנית יותד יולן רבכן דאמרי זוז"ג מוחר כלומר

דפה שנחפה נעלי חיסור וכרכר (שור) [ח] *) נתערבה באחרות (פ) יוליך רמי אותה הפת לים המלח [מ] ושאר כל הככרות מוחרים ר"ל היל דאמר זוו"ג אסור והל דתניא

לורך חחר זה לשום חיקון כהסיח משא"כ בתנור חדש שנגמר בעלי

איפור מכל מקום אין האדם נהנה ממנו עד שיבוח מעשה שני שיחפה ספח בעלי היחר : והלכך אע"פ שהחנור חדש נאסר מ"מ כשיולן ויסיקוהו בעלי היחר יהיה

יוו"ג וכתכו התום' והרא"ש והר"ן אע"ג דוה ווה גורם אסור לכתחלה גרף כדמוכת בפ' כל הצלמים ומה"ע [ישן] יוצן אע"ג דזה וזה גורם הוא משום דלכחחל' מיהח אסור הכא כיון דלית ליה חקנחא אלא בנחיצה כדיעבד דמי אבל שכ"פ בין חדש בין ישן יוצן לכתחלה כיון שאין כאן אלא הפסד מועט של דמי העצים. ובבישל ע"ג' גחלים פליגי שמואל ור' יוחכן ה"א. לא שנו אלא שוממוח אבל לוחשות אשירות וח"א אפילו לוחשות מותרות (ומוכח שם דאפילו למ"ד זה וזה גורם מותר פליגי וכן מוכח בהרי"ף והרא"ש עים) והא דאמר רבי הפת אסורה היינו בשהאבוקה כנגדו דכל זמן שהפת בחנור היחה האבוקה דולקת כנגדו ונמלא שנהנה מן האיסור בעוד שהאיסור בעין וכתב הר"ן שדעת הרי"ף דאפילו בלוחשות מותר והרא"ש בלוחשות אוסר עכ"ל הש"ם והפוסקים עם קלת חוספת ביאור משלי והנה הטור כחב וזיל ומית אם אפה בו (כלומר בישן שלא לננו) הפת מותרת (דזה וזה גורם מותר) ואפ"ג דזה וזה גורם מותר אם אבוקם כנגדו ספח אסורה והרמ"ה כחב אפילו למ"ד דוה ווה גורם מוחר הכא גבי אליל בפת שנאפה בעלי איסור אסור וכן יראה מדברי א"א הרא"ש ז"ל שהביא המשנה לפסק הלכה עכ"ל וכתב הב"י איני יודע טעם לדברי הרמ"ה בזה דהא גינחא דאזדבל בזבל דאליל אסיקנא בפרק כל כללמים דמותר (וכדלקמן סוף שעיף י"א) גם על רבינו יש לתמום דאי משום שהביא המשנה לפשק הלכה דייק הכי גם על הרי"ף סים יכול לכחוב כן ובאמת משמע דבין להרי"ף והרא"ש אין הכרח דאיכא למימר שלא הביאוה אלא משום דמסיים בה נחערבה באחרות כו' ללמוד דהיכא דאפה בחדש שלא נלטנן (וכ"ל דה"ה דה"מ למימר דהיכא דאפה בישן שאבוקה כנגדו וכדלטיל) דאסור בהנאה וסמכו על מה שכחב קודם לכן בגינחא דאיזדבל בזבל דאליל דהלכה כמ"ד זה וזה גורם מוחר ע"כ: ועתה אבאר לפי שמלבד זה יש לחמוה של סטור שכחב וחם חבוקה כמדו הפת אסורה כו' דמשמע שפוסק כמ"ד דאפילו לוחשות מותרות הפך דעת הרא"ש כמבואר ומוכח בהרא"ש לסדית שתפילו למ"ד זה חה גורם מותר פסק כן ע"ש משום שיש שבח עלים בפת כשהנחלים לוחשות וכן כ' ברמזים שם וז"ל והלכתת זה חם גורם מותר כו' והלכחה יש שבה עלים כשהנחלים לוחשות בפת לחסור פת שנאפה בעלי איסור על"ל וכ"כ בעור א"ח סימן חמ"ה בהדיא ואביא לשונו בסמוך ועוד דהכא באליל אפילן בעוממות אסור אפילו למ"ד זה וזה גורם מוחר שהרא"ש כחב שם והא דשרינן בעוממות לד"ה דוקא בקליפי טרלה ובקשין של כלאי הכרם משום דדינן בשריפה וקי"ל כל הנשרפין אפרן מוחר אבל בחתץ קי"ל כרבנן דאמרי, מפרר וזורה לרוח וסוה בכלל כל הנקברים שאפרן אסור וכ"ש בגחלים הר"ר יונה ז"ל טכ"ל וא"כ באליל (מי דקי"ל שוחק וזורה לרוח וכמ"ש הט"ו בסי' קמ"ז ואפרן נמי אסור וכמו שלתב העור בסע"א בסימן זה א"כ אפי׳ עוממות יהא אסור משום דכל שהגחלים אסורים. ה"ל שבת עלים בפת ואסור אפי׳ למ"ד זוז"ג מותר דדוקא בקליפי ערלה וכיולא בו שהגחלים מותרים א"כ אע"פ שנאפה בגחלים טוממות מוחר אבל לא בחמץ ואליל וכ"כ ברמזים שם וז"ל אבל בגחלים שוממות מותר ה"מ בעלי ערלה ובקשים של כלאי הכרם אבל חמץ בכסח אפי' אפרו נמי אסור עכ"ל וכן כתב בא"ח סי' חמ"ה וז"ל אם בישל בו (כלומר באפרו של חמד) תבשיל או אפה בו את הפח לרבי יודא שאפרו מותר אין התבשיל אסור אא"ב נאפה הפת ונתבשל החבשיל בעוד שנוף החמץ קיים או הגחלים לוחשות אבל אם כבו מותרין ולרבנן שאפרו אסור אסורין בכל ענין עד כאן: והגראה בעיני ליישב כל זה דסטור כתב מהחלב ואם אבוקה כנגדו אסור וכדאיתא בש"ם לומר דכיון דאבוקה כנגדו יש שבח עלים בפה ואסור ואפי' למ"ד זוז"ג מוחר ואינו כא אלא לומר דכל היכא דיש שבח עלים בפת אסור אפילו למ"ד זה וזה גורם מותר ואח"כ כתב והרמ"ה כחב אפילו למ"ד זה וזה גורם מותר הכא גבי אליל בפת שנאפה בעלי איסור אסור משום דבאליל כיון שאפי' אפרה אסור א"ב. כל שנאפה בעלי איסור יש שבח אפר בפת ואסור אפילו למ"ד זוז"ג מוחר ואפילו נאפה בחום של תנור שנאפה בעלי איסור שגרפו החנור ולא נשארו בו גחלים ואפר אסור משום דחום התמור אוסר יותר מנחלים שוממות כדמוכה להדיא בפרק כילד אלין (דף ש"ה ש"א) דגרסינן התם תמור שהסיקו בקליפי ערלה וגרפו ואפו בו את הפת לדברי האוסר (פירש"י לדברי האוסר בפרק כל שעה ר' אומר הפת אסורה) מהו ופשוט התם להחירא משמע להדיא דאפילו למאי דקאמרינן בישלה ע"ג גחלים ד"ה מותר מיבעיא משום דמסחבר דחום של חנור שבא מחמת השלהבת עדיף מנחלים טוממות וכ"כ בחום' לשם להדיא וז"ל וחירך ר"י שאני גחלים שאין חומן כא מחמת השלהבת אלה מחמת עלמם ועפרא בעלמא הן אבל חום החנור שנרפו מחמח חום השלכבת באבוקה בא שהוא איסור גמור הלכך מבעיא ליה עב"ל וא"כ נהי דפשע החם להיחרא היינו משום דלא גרע מנחלים אבל באליל דאפילו אפרה אסור פשיטא דאפילו בחומו של תנור אסור וזה שכתב הרמ"ה הכי גבי אליל שנאפה בעצי איסור אסור כלו' בכל ענין שנאפה בעלי איסור אבל ודאי הא מודה הרמ"ה דהיכא דהסיק בעלי אליל חנור חדש דמוחר לאפוח שוב בו כשיולן דהא אין כאן לא אפר ולא חום של עלי איסור אלא התנור הוא שאסור וקי"ל זה וזה גורם מותר ולכך דקדק הרמ"ה וכתב הפת שנאפה בעלי איסור אסור והב"י הבין דהרמ"ה ס"ל בתנור חדש יותן ואסור לאפות בו והא ודאי ליחא אלא דעת הרמ"ה והרא"ש כדפי' ומעתה מ"ש העור וכן

ביאור

בחבית רל"ד למכירה כמ"ש רש"י שם מ"ם ג' ד"ה ונשתרי כו' ול"ד כו' דלא אַמרו שם בחבית רל"ד למכירה כמש"ש רש"י בד"ה אלא כו' ולדברי הרמב"ן ותוס' אף בפת אינו מותר כה"ג דהא אותו פת לא מהגי בהולכת דמי עצים ע"ש ושם בארוכה ודעת הרי"ף דיי"ג בפדיון שוח למכירה דכ' שם בהתוא דאתעריב ליה כ' חבית דמתם יינן וכ' אינו מותר כהיג דהא אותו פת לא מהני בהוככת דמי צים ע"ם ושם בארוכה ודעת הי"ן:

דיינו בפדיון שוה למכירה דכ' שם בהתוא דאתעריב ליה כ' חבית דמתם יינן וכ'

בסלחמת שם והר"נ שם דמפרש בחמריה היינו יין ביין וזה אינו מותר אלא במתם יינו

בסכירה וכ"ש כפדיון וכ"ב המרדכי שם . ורו"ה כ' דאינו ענין זה לות ואפילו יין ביין

מותר ואפי' ביי"נ וה"ה בפת אפילו כלא תערובת מותר כנ"ל (ע"כ): [מ] ושאר כל

בו". משמע אף באכילה יכדעת הרא"ש שם בשם ה"ר יונה ודלא כהרו"ה וע"ש: (ליקום)

מותרים.כתב הרו"ח בפסחים שם והרא"ש בעבודת כוכניםשם בשבו דיקא בהגאה ומשם ה"ר

יונה בשם תום' דמותר אףבאכילה ול"ד לחבית יי"נ דאמור בשתיה דכאן משום אימר אכילה

(מ) יוליך. לשון הש"ך משמע הא כל שלא נחערב לא מהני הולכת הנאה לים המלח ומיהו כבר כחבתי דחפי' בלא הערובות ישיהיחר למכור לעוכד כוכבי' כשיחחודוכי (כמ"ש לעיל ס"ק ו' ע"ש) ומ"ש דשאר כל הככרות מוחרים משמע אפי' באכילה ול"ד ליי"ג שאסור בשחיה שנאשר משום תנע עובד כוכבים אבל פח בשביל שנאפה

בפטחים שם סוף ס"כ והא דשרי בעוממות לד"ה כו' וכ"כ המור בשם הרמ"ה וכ"ר הרסב"ם וכבר תמהו האחרונים והאריכו בזה וכ' הש"ך שכ"ה בתוספתא פ"ק דעולה תנור שהסיקו בקליפי עולה כו' אפה ובשל בנחלים מוחר בכולם חוץ מעצי אשרה: [ח] (ליקים) נתעיבה כו' אתה הפת כו'. כן פי' תוס' שם והרא"ש בשמם וכ"ד הרמב"ן בסלחסות שם ובפ"ב רפסחים ורש"י ורו"ה כתבו דא"צ להוליך אלא דמי עצים ומותר בסרחסות שם ובפיב ופסחים ודש" ורוא מתם ואיצ ההולין אלא דמי ענים ומותו אפילו אותה הפת ואפילו לא נתערבה ורא"ש כתב דוקא נתערבה אכל מותר בתולכת דמי ענים ואפילו אותה תפת ונ"ד דרי"ף שכתב א"ר הלכה כר"א דאמר אם נתערבה כו' ומשתרי ליה כולהו וכ"ד הר"ן שם שכתב שרעתו כרש"י ואפילו לפי' הראשונים שאנתערבה קאי מ"ם בהולכת דמי עדים פני ומשתרי אף אותה הפת ע"ש וכ' שם ובמלחמות שם אבל בתערובת יין ביין בין יין ביין כין פתם יינם אינו פותר כפריון אלא דוקא חבית

כשאבוקה כנגדו וכמו שפי' הרב דאי ע"ג גחלים או בחומו של חנור כ' בסמוךדמוחר אבל לפע"ד אפי' בחומו של חטור או ע"ג נחלים אסור הכא דרוקא בערלה יש לחלק כך בין גחלים לאבוקה כנגדו אבל לא בשבודת כוכבים עכ"ל וגם הפ"ז הסכים לזה לדינת דים לחסור בעבודת כוכבים חפילו בחותו של חגור חו ע"ג גחלים ע"ם:

לדינת דים נחסור בעבודת כוכבים אפילו בחומו של תטור או ע"ג גחלים ע"ש: ול"ד ליי"נ שאסור בשתיה שנאשר מוכד כוכבים אבל פת בשביל שנאפה בנים החוף או ע"ג גחלים ע"ש: ול"ד ליי"נ שאסור בשתיה שנאשר מכול ברכב השלה יום מחוד מי"ד בכבה אחר בבנה שה מוכד ברכבים או מוחד ע"יד לביי בל ברכבים אחר בבנה שה מוכד ברכבים או לאון לחלק בין בכפה לאחר בבנה שה בינו בכ"מ שבת רבינו לאסור כל ספסה ואודא לעשמים בנעל כרכב אף בחקן בהיבו לב בכבה לאחר בכו שלה בנב בין בנותר שלה בין ברכבי לשתיה שול און לחלק בין בכפה לאחר בין ברכב לאחר במוחד ברכבים השרכום כל בכסם אחרים ברכבים או לאון לחלק בין בכפה לאחר ברכבים המביל ברכבים אחרים ברכבים משת המוכד ברכבים לאון מתוך ברכבי לבכתה אחרים ברכבים ברכבים הי"ד ברכב ברכבים אחרים ברכבים ברכבים ברכבים לאחר ברכבים בר

גליון מהרש"א

ו' (פיתן קת"נ ש"ך פ"ק י') משום דלכתחלה מיתת אפור הכא כיון דלית ליה תקנתא אלא בנתינה . צ"ל בנתיצה . בחדושי אנשי השט פרק כל שנה שם"ש הר"ן נד"ה אמר רב קרירות בפסח ישברי דמעמיה דרב אף דינפל"ש מותר מ"מ לכתחלה אמור ותפסד הקדיר' לא מקרי דיעבד הקשה דמותר הר"ן לדבריו שבכאן דנתיצת הפסד התנור קרי דיעבד ולענ"ר: דנתיצת הפסד התנור קרי דיעבר ולשניד ייד רואיסורים של לכתחלה לאו בחדא קבא הם דלכתהלה של מפ"ם היינו לערב הפטם בתאוכל ואסרו אף בסקים פסידא אבל לכתחלה של זו"ז גורם הוא דק ביסול להוציא האיסור אל יניא שצפי לכתחלה לאכול על ידי זח"נ כמו בכל מקום דנוכל לברר האיסור דאל יאכלנו ע"י בימול ה"נ לא יחנה מאח"צ ע"י היותר דיוו"ג דבות אין הפסר אלא פניעת ריות מה דרוצה ליהנות טדבר שאסור לו אבל לנתוץ תנור חדש דישסיד התיתר לא הצריכותו אף דכתחולה מערב פעם זוו"נ בהאוכל וא"ת כיון דכדאוריותא שניתם מותרים למה התפירו נפ"ל יותר מבזוו"ג "ל או משום דנפל"ם וא"ת כיון דכדאוריותא שניתם

ברכי יוסף

בסם סיינו באיסורי בנאם אכל במותר בכנאם לא אתמר והתום' הביאו ראים מהתכשל בשבת בשונג יאבל בסם סיינו באיפורי במהם אכל במוסר בכמהם לחממר והסום" הכיחו רקים מהמכשל בשכם בשנה לאבי מחמש המכשל בשכם בשנה לאבי החשלי בהי מקבשל רשני של של היותר במשלה של משלה של המשלה של המבשל השלה את המשלה של המשלה של המבשל השלה של המשלה המשלה של המשלה של המשלה של המשלה של המשלה של המשלה המשלה המשלה של המשלה של המשלה המשלה המשלה של המשלה המשלה של המשלה המשלה של המשלה המשלה המשלה של המשלה המשלה המשלה המשלה של המשלה המשלה

יראה מדברי א"א הרא"ש ז"ל שהביא המשנה לפסק הלכה ר"ל שהביא (ד) גרף את כל האש בו' . משמע דקאי אף אחנור חדש סמשנה דחפה בו חת הפת חסורה בפרק כל הללמים וה"ל לפרש ומותר דבוי ליה זוו"ג והקשה ב"י דבח התכור החדש נגמר בחיסור דבאבוקם במגדו מיירי א"ו סמך שלמו אמ"ש בפרק כל שעם דכל סיכא - וכי אפה באוחו חום אין כאן גרם היחר דאין זה וזה גורם אלא אם הוא דאפרו 'אסור אפילו בגחלים עוממות אסור כ"ש חום של תנור וכמ"ש - מחממו פעם שני אח"ב בהיחר וכן פירש"י בהדיא פ' כ"ה דף מ"ט

ותירן דהרמב"ם מריה דהתי דינת ם"ל אף בתנור חדש בפעם כאחת הוה זם וזה גורם כיון דחנור גופיה אינו אסור אלא שנגמר בעלי איסור והלכו להם ותימא מ"ש מקערות וכוסות

לחל ככל שלין מחום כן להי כבה. באוחו סיסק אסור ואדרכה יש (ו) [י] יי גרף את כל האש ואחר כך בישל או אפה לחמום על הטור למה לא דייק כן בחומו של תנור [יא] הרי זה (י) (°) מותר שהרי עצי האיסור הלכו להם:

וא"כ בכל ענין שאפה בו את הפח בפשיטוח מדברי הרא"ש דפרק כל שעה אלא די"ל דלא ניחא ליה למידק

סכי משום שכתב לבסוף הר"ר יונה ז"ל ואיכא למימר ליה לא דסעיף ה' דהויין אסורים בהנאה וכן קשה מקדירה בסעיף ז' ע"כ סבירא לים אבל כיון שבפרק כל הללמים הביא המשנה בסחם

לפסק סלכם ובפרק כל שעה הביא הר"ר יונם נראין הדברים דהכי ס"ל כדעת הרמ"ה וכמ"ש והשתא ניחא הא דלא דייק כן מדברי הרי"ף משום דבהרי"ף י"ל כמ"ם הב"י אבל בהרא"ם יותר מסחבר לומר שסמך עצמו אמ"ם בפ' כל שעה (ובלאו הכי לק"מ דדרך הטור לכחוב וכן יראה מדברי א"א הרא"ש ז"ל וה"ה להרי"ף וכ"כ בסימן זה גבי זורעים ירקות תחת האשרה וכן יראה דעת א"א הרא"ש ז"ל ול' סרי"ף והרח"ש מכוונים שם ע"ש ומעתה דברי הטור והרמ"ה עולים כהוגן ונחה שקטה תמיהת הב"י ונחבאר בהכרח שדעת הרח"ש כדעת סרמ"ה) וכן דעת ר' ירוחם נחיב ה' ח"ה ונחיב כ"א ח"ב ככל דברי הרא"ש דלעיל ע"ש ודעת הרמצ"ם נמי מוכח כדעת הרמ"ה והרא"ש כפי מה שפי' דעתם שכתב פ"ז מהל' עבודת כוכבים נטל ממנה עלים אסורים בהנאה הסיק בהם התנור יולן ואח"כ יסיק בעלים אחרים של סיתר ויאפה בו אפה בו את הפת ולא לננו הפת אסור בהנאה עכ"ל ומדכתב יוצן סתם משמע דאפילו בחדש קאמר והיינו כמ"ד זה חד גורם מותר וכן פסק בכמה דוכתי דזוז"ג מותר וח"כ למה סתם וכתב אפה בו את הפת ולא לננו הפת אסורה בהנאה דמשמע בין בחדש בין בישן מיירי ובישן אמאי הא זוז"ג הוא וכך הקשה ב"י ועוד שבפ' ט"ז מהל' מאכלות אסורות גבי תנור שהסיקו בקליפי ערלה כחב דאם גרף את כל האש ואח"ל בישל בחומו וכן אם בישל ע"ג גחלים מותר ולא חילק בין חדש לישן ומשמע שם דאפילו בחדש מותר דעצי האיסור הלכו להם וכך מבואר בב"י ובכ"מ שם וא"כ קשה אמאי אסר בפ"ז מהלכות עבודת כוכבים בסחם אפילו בחדש ה"ל להחיר בחנור גרוף או בבישלה על גבי גחלים א"ו דעתו כדעת הרמ"ה דבאליל כיון דאפרה אסור וכ"ש חומו של הכור א"כ בכל ענין שנאפה ספת בעצי אליל אסור אבל תכור חדש שהסיקו בעלי אליל ולננו ואפה בו את הפת בעלי היחר הפת מותר כיון שלא נאפה בעלי איסור ואין כאן אפילו אפרה של אליל אלא שנאפה בתלור שהוא אסור וקי"ל זוז"ג מותר והב"י כתב שהרמב"ם מיירי בפ"ז מהלכות טבודת כוכבים כשהאבוקה כנגדו וקשה דא"ב לא ה"ל למסחם סחומי ומדברי הב"י עלמו נראה פפירום זה הוא דחוק בעיניו ע"ש אלא הברור כמו שכחבתי וז"ש הרמב"ם בספ"ג מהלכוח ממץ ומלה אם בישלו בו חמין או אפה בו אח הפח אוחו הפח והחבשיל אסור בהנאה וכן הפחמין שלו אסורים עכ"ל משום דכיון דאפרו אסור א"כ בכל ענין שנאפה בו הפת אסור וכמ"ש וזה שלא חילק בין אבוקה כנגדו או לא וכדפי׳ (שוב מלאחי אחר זמן רב בחוספהא פ"ק דערלה תנור בסטיקו בקליפי ערלה אם חדש יותן אם ישן יולן אפה וכשל בנחלי׳ מוחר אפה בכולם (כלו׳ בכל איסורי הנאה שהוזכר שם) מוחר חוץ מעלי אשרה עכ"ל מזה ראיה ברורה למה שכתבתי) : ועתה אבאר דעת המחבר מ"ש הסיק בהן התנור בין חדש בין ישן יולן כו' היינו משום דזה וז"ג מותר ואט"ג דלכחחלה זוז"ג אסור וכמו שיחבאר ומה"ט יולן משום דלכתחלה מיכא זוז"ג אסור מ"מ בחכור חשוב כדיעבד כיון שהיה לריך לנחלו ומ"מ בחדש דמוחר כשיסיק אוחו אח"כ היינו דוקא כשנוחן עלים בחחלה וסחמא דמלחא מסיקין אוחו תחלה ואח"כ נותנים שם הפת אבל אסור ליתן שם לכתחלה הפת ואח"ב יסיקוהו : וס"ש מעב"ל ואם לא לננו ואפה בו את הפת ה"ז אסור מדסחים משמע דאפי' בישן מיירי והיינו ע"ב כשהאבוקה כנגדו וכמו שפירש הרב דאי ע"ג גחלים או בחומו של חנור כתב בסמוך דמוחר ואזיל לטעמיה שפירש דברי הרמב"ם כן אבל לפט"ד אפילו בחומו של חנור או ט"ג גחלים אסר הרמב"ם הכא באליל ודוקא בטרלה שאפר' וגחלתה וכן חומו מותר חילק כן משא"כ באליל וכמ"ש למעלם: ומ"ש נחערבה באחרות יוליך דמי אוחו הפת ליה"מ משמע הא כל שלא נחערב לא מהכני הולכת סנאם לים המלח ומיהו כבר כחבתי בס"ק ח' דאפילו בלא הערובות מוחר למכור הלחם לעובד כוכבים כשיפחת אותו לפני הישראל ע"ש: וס"ש ושאר כל הככרות מוחרים משמע אפילו באכילה ול"ד ליי"נ שאסור בשחיה שנאסר משום מגע עובד כוכבים אבל פח בשביל שנאפה בדבר האסור באכילה לא מיחסר אלא משום הנאה אסרינן להאי פת וכיון שהוליך לים המלח חו לא מחהני מעובד כוכבים כ"כ הר' יונה בשם רבני לרפת והוא דעת הרא"ש וטור ע"ש: וש"ש גרף אח כל האש וכוי. משמע דאפי׳ אחדש קאי וכן ממ"ש בסעיף ו' בשלה ע"ג גחלים של שלי אלילים כו' משמע דאחדש נמי קאי וכ"כ הב"י והכ"מ דמדלא חילק הרמב"ם משמע דבחדש נמי מיירי ולא ירדתי לסוף דעחו דאע"פ שהרמב"ם בפט"ז מהמ"א לא חילק בין חדש לישן היינו בערלה שגחליה ואפרה של ערלה מוחר וא"ב כיון שנעשו גחלים הלכו איסורן וכיון דחנוך גופיה אינו איסור עלמו אלא שנגמר בעלי איסור ועלי איסור הלכו להן נמלא שאין כאן איסור כלל וכן מבואר בב"י אבל בעלי אליל שגחלים ואפרה אסורים איך יהא מוחר בבישול ע"ג גחלים ובתנור חדש הא כולה גורם דאיסורא הוא ועלי איסור עדיין לא הלכו להם ובאמת אזיל לטעמיה שכתב בב"י וז"ל וק' לי כיון דגחלת של אליל אסורה אמאי שריגן בבישלה ע"ג גחלים ול"ל כי אמריגן אסורה היינו לכתחלה דוקא עכ"ל וכ"ל הב"ח על מ"ש העור דאם אבוקה כנגדו הפת אסורה וז"ל דלא שרי זון"ג אלא בבישלה ע"ג גחלים אפי' הן לוחשות והכי איתא בפ' כ"ש לגבי טרלה ומשם כלמד לטצי אשירה ואט"ג דאסור ליהנות מגחלת אליל היינו לכתחלה אבל הכא קאמר אם בישלה ע"ג גחלים מוחר בדיעבד עכ"ל, ובעיני יפלא היאך אפשר לומר כן דהא כיון שגחלת של ערלה אסורה לכחחלה וכ"כ. החוס' פ' כ"ש שם א"כ כל איסורי הנאם גחלחן אסור לכחחלה (וכ"כ המחבר לקמן סי' רכ"א סי"ב המודר סנאה מחברו אסור בגחלחו) וא"כ מאי אשמועי' בברייחא פ' בתרא דבילה (דף ל"ט) וכן הפוס' דגחלת של אליל אסורה הא גחלת של כל איסורי הנאה אסור לכחחלה אלא ודאי אשמועי' דגחלת של אליל אפילו בדיעבד אסור וכן משמע פשעא דמלחא וכן מוכח החם בהדיא דקאמר גחלח של הקדש מועלים בה (ופירש"י הנהנה ממנה מביא אשם) ושלהכת לא נהנין (לכחחלה מדרבנן) ולא מועלין (אין חייבין קרבן מעילה) גחלת של עבודת כוכבים אסורה ושלהבח מותרת ופריך מ"ש שלטבת עבודת כוכבים דשרי (לגמרי דאפי' מדרבנן לא גזור בה דקתני מותרת) ומ"ש דהקדש דאסורה (דקתני לא נהנין) ומשני עבודת כוכבים דמאיסא ובדילי אינשי מינה לא גזרו בה רבנן הקדש דלא מאים ולא בדילי אינשי גזרו ביה רבנן ע"כ ואם אימא דגחלת של אליל מוחרת בדיטבד מגחלת דחני ברישא ה"ל לאקשוי מאי שנא דבגחלת של הקדש מוטלין בדיטבד וחייב אשם ומ"ש גחלח של טכודת כוכבים

וחוא נמ' שם ע"ה א' בעא מיניה כו' ועתוס' שם ד"ה וגרפו כו' ודלא כמו ששנה בהגרת בה"ג כאן דקמ"ל דאף לכתחלה מותר: ["א] ה"ז מותר. בתנור ישן דבחדש וראי אינו נאסר כמ"ש תנור שתפיקו בכמון כו' ולא אסור אלא באיסור תנאה וכפ"ש בהנ"ת הא כו' וכיון שמוליך הנאת כו' מותר בכל (ע"ב): [י] גרף כו' . לשון הרסב"ם לענין ערלה

דגחלת של אליל אינה אסורה אלא לכחחלה דוקא אבל בעיני ישלא דא"א לומר כן מכח כמה ראיות מש"ם ותום' ופוסקים ע"ש שמאריך כזה ומסקנחו דלא כהתחבר אלא דגחלת של עבודת כוכבים אפי' בדיעבד אסורה וכ"ם הע"ו דאפי' בחנור ישן וברףממנו את כל האש ובישל או אפה בחומו של מנור אסור אףבדיעבד וכ'עוד הש"ך שגם בזה יש לחמוה על המחבר שבח"ח סי' חמ"ה ססק גבי חמן דחם בישל חו אפה. אותו הפת והתבשיל אסורים בהנאה וכן הפחמין שלו אסורים בהנאה ומשמע

בדבר האסור לא מיחסר אלא משום הנאה אסרינן להאי פת וכיון שהוליך ליה"מ חו לא מחהני מעובד כוכבים: (י) בוותר.כ' הש"ך משמע דאפי' אחדם קאי וכן מ"ש בס"ו בישול ע"ג גחלים כו' משמע דחחדש נמי קחי חבל לח נ"ל דחע"ם שהרמב"ם לח חילק בין חדם לישן היינו בערלה שנחליה ואפרה מוחר אבל בעני אליל שגחליה ואפרה אסורים איך יהיה מותר בבישל ע"ג גחלים בחנור חדש הא כולו גורם דמיסורא הוא ועצי איסור עדיין לא הלכו להם ובאמח הב"י אזיל לפעמיה דם"ל

שדעם הדרישה כמ"ש דאף הרא"ש סובר דצריך הולכה היאה לים המלח יחיישב מה שהקשימי עליו לפיל בהמוך דכיון שהוא מכין דאף הרא"ש כפי הולכה לים המלח הקשה עליו בפיר מסיף י" ובסימן זה כמב השור כשם הרא"ש דלא מהני הולכה לים המלח אלא בוספרב וחילק מה שחילק:

דערלם לאו מסעם שבח עלים בתבשיל אלא שטעם דאפור בפנאם. ואף דאין שבח עלים בתבשיל פ"ד בתוחר

אפשר שיחוור לאיסורו אם יבשלו בקרירה דבר חריף גזרו בו יותר או משום רנזיר' אפי בן יומו תוא באותו ענין עצמו ר"ל מעם שבקדירה כזו לא ישהנו עד כ"ד שעות אבל זוו"ג אפו גורם הוה כשני ענינים ל"ג בל כך תדע רהא כלי שבלע סתחלתו מעם פגום שרי הבלי ולא גזרו מעם פגום אפו אשר

בפנלם לתכל בפידי דלסור בהילה לפור שפט ומטור בסונים. הילף להין עברו שני בילי בילים להיל בפידי דלסור בהילה לפור שפט שבי בילים במידי בילים ב

גליון מהרש"א

לותר אטו גברא אנברא הרמים. אולי הטוסקים אלו משרשים אם המשנה דלא כרש"י ובשרם די"ל כי רש"י מפרש כתשנה גחלת של הקדש שהקדיש נחלת. ולא מיירי מגחלת הכאה מעלים שהוקדשו ונשרפו כאש.ובנחלת כוו הכל מודים דחיינ אשם מעילה כי הקדש גמור הוא וכמ"ש שם השיטה מקובלת ע"ש היטג.והרוומנו עוד בום לתרך את דנרי הנ"י שלא יסתור את דנריו מ"ש בא"ח הלכות פסח סי' חמ"ה דכתב בנהלת של חתך גם דישבר אסור וכאן בעבודת כוככים כתב דבדיעבד מותר וכן מניח סש"ך בצ"ע את דברי פלבוש כפוף מפ"ק סום . כי (סימן קפ"ב ש"ך ס"ק י" בסופר) כצרחלת דחני ברישא ה"ל לאקשיי כו". זם חין קושית וכמ"ש החום" כפנס דף מ"ו ש"כ ד"ם ככתה דכן דרך הש"ם דמייתת סיפת ודייק מינים תע"ב דכרישת תנת כהדית ומכ"ש כתום" כתן דסיפת הות מפורש להיהר וכרישת יש לדחות. וגם מה שהוכית הת דמועלין בנתלת של הקדש לתו גויכה מדרכנן הות דהת חייב מש כנ" הלת סוגית מסורשת הית כמעילה דף כ" ע"ב דיש מעילה בדרכנן וע"ש ביעב דומת דף ל"ע ע"ב ד"ם הות לפני כפרם כו" . ותף שרש"י ו"ל כתב שמכית תום נוכל

יא לשון סרמכ"ס בסרק ט"ו מהמ"א לענין עלי ערלה זכלאי סכרם: (") פי אפי לכחחלי משא"ב ע"ג גחלים דלכחחלה אכור כדלעיל סעיף א' וכדישבר מותר כדלקמן סעיף ו': (°) לא נראם כן מהכ"י אלא אף זה אינו מותר אלא

כנסת הגדולה

ול"נ דל"ק למחן מקשה חי להרשב"ח חסשר דהרשב"ח ישבור כדעת רש"י ז"ל דחסי כמלח ולה דמי כל פת חלה דמי פצים . ואי להרא"ש שהסכי לפר"ו ז"ל דלא אמרי יוליך סנחם לים כמלח חלח יוכיך הנחה כים שתנה נותו בנחערב כא כוא זיל קאמר דלא דמי שחיקם לפת וגבי שחיקם אין זריך להוליך לים סמלח. ועוד דכא דחילק בין הרשב"ה ז"ל שוב כאישי לבעל דמשק חליעור כדף כ"ג ע"כ כתב וז"ל ומכחן ג"כ קושים גדולם על הר"ן ז"ל והרשב"ם בסולכת הנאם לים סמלת סגי דקי"ל כר"ח כו' והם עלמם לחבו שם דלח סגי בהולכת כחחרים וכדעת החום' בשם ל"י ז"ל ע"כ ובמחילה מכ"ת כתב על הנ"ן דברים אשר לה לן דנהדית כתב הר"ן בחרק כל הללמים דכחפה כו חת ספת אסילו לא נחערכה יוליך פנחת דמי עלים לים המלח לדברי רש"י והרו"ה לח מלק על הר"ן ו"ל חלת ביין דחם לא נחערב לא אמרינן יוליך סנחם לים סתלח גם מ"ם נשם הרשב"ח שפסק כר"י דלח מתרי' יוליך כנחה לים המלח חלה בנחערב לה ידעתי לו מקום חיברה דהרמב"ן בספר מלחמות כפרק כל כצלמי' כתב כפר"י ז"ל דלת חמר כ"ח יוליך סנחה לים שמות אלא בנתו וכ"כ שם פר"ן כשמו חכל לח פלינו לו ז"ל שכחב גבי שוחק כסכין של דבהולכת הנר עוכל כוכבים סנחם לים במלח סגים כן חמם שרחיםי לרבינו ירוחם בנט"ו חום כ' ה"ב כדכרי סרמכ"ח והר"ן וחלו בעבודם כוככים חלה ספכים לפר"י ו"ל דיוליך שנה" לים שמלח קהי בנחערכם דווקה מכל לה בשלה נחערכם ולדידים קשם פיחך החיר בנחיב ש"ו בהולכת סנחם לים שתלח כו' כיון שחין כחן שירוב חלח בעינים ול"ל כמילוק הדרים" ודמשק אליעור שגם כוח מילק כן והוי יודע שעל פי מה שנתכחר שדעת ר"ה ו"ל וסייעתו דלח שרי ר"ח בסולכת סוחה לים סתוח ר"ח בסולכת סוחה לים סתוח אלא דווקא נחערב וכן הסכים סרא"ם ו"ל ואני אומר שהרא"ם והרשב"ה לה פליגי וכולפו סכירה דלריך סולכת כולמה סכירה דלריך סולכת כולמה לום המלח וכל שלמו של פרח"ש כססקיו לא כולכך לחלק בין הא דשוחט כסכין של פוכד כוכנים לנעל סימנה שלים כוכנים לנעל סימנה שלים פימנה כרכר וחרג כן חת סכנד חלח לומר דלח דמי לסנסו ולא יהא מומר לו אפי' כפדיון כיון דלא נחשרב אכל לפולם דלריך סולכת סנחם לים סמלח וזם דעת רי"ו שכ' כלשון סרח"ש חות כחות מיכם בתיכ'וסיים ודי כהולכת דמשק אליעור מנאמי כן וום שלא כדברי רבינו בעל הטור

ורכינו מכים יוסף ורש"ל כסיתן י"ג וכ"ח בסעיף ד' כהל' שחימה כי' י' שתבינים

שדעת פרח"ם דלח בעי פולכם

בדיפכד ודוק: יב מימכח דאביי שם פסחים דף כ"ו: יב פי' וסנאפן בלא גורם שני : יר שם ברייחת דף כ"ו: מו לשון הרמכ"ם בפרק מ"ו מכמ"ה וכלישנה וחרה שם בפסתים דף כ"ז וכמה דחסרינן בשנרפה לקדירם בעצי פֿיפונ כיוו דמקכלת כישולם קודט סיסק הפנים סים סיכח קרט שכון שבנים כפלי חימור קודם שכחו שני סימר:

גליון מחרש"א

מושבת וע"כ דוקא באינו ב"י דבלע מעם זה בשבחו גזרי בו עצמו אפו לא יחיה אינו ב"י משא"כ פעם זה פנום אמו פעם אחר אינו פגום ועיין בר"ן פ' כל שעח ד"ה וסהא שמעינן: (פ"ו סק"מ) וארו"ב הביא פירוש אחר דחוק מאר. דהקדירה עצמה ננסרה כן שהוסק תחלה בעצי איסור ואח"ב בעצי היתר ום"ש התכשיל אמור ר"ל הקדירה שנתבשלה כן ובהנה"ה שם תמה עמ"ש הכ"ם שפירוש דחוק הוא דהא גם רש"י פירש כן וברש"י שלפנינו אינו כן ועי" ברש"י שלפנינו אינו כן ועי" ברש"י מ"מ א ב"". ברש"י ם"פ כל הצלמים מ"מ א' ד"ת מאי לאו הא כתב דמש"ה פרה שהארילה כרשיני עבודת בוכבים מקרי זוו"ג משום שהיה גדולה קידם לכן ע"י שאר אכילות ועיין תוס' שם מ"ח ב' ד"ה ורבנן כתבו משום שנתפפסה בכרשיני היתר ושל פבידת

מקור מים חיים

(סימן קמ"ב בש"ע סעיף ה') קלורות וכומת וכו' . ועי' מ"ו ס"ק ו' שנמג שנאלו משתשים בלו זירוף היתר משת"כ בתנור חדש וליננו משת"כ בתנור חדש וליננו וחוזר ופטיקו אלא סקשם נמי כח דנקם נפי קדירות וקדירות פוי פמש כפו תנור חדש וליננו וכן נקט נמרא בסדיא תנור ונראה דהרמכים עיירי מקדירות קפנום ששוחין מסן מקדירות קפנום ששוחין מסן מש"כ נקמס נהדית כוסום וצוחיות תכל לחתן שמכשלין נהס סו"ע כמו מגור חדש דחמרים בו יולן והיינו מפעם שלריך חחיב לפיסק היתר קורם שיחשב כו חם כפת ממם ממה חקרת על פם קדום המ"ו ו"ל דהת מבותר בסרית בש"ם החילוק דקמרום לחנות משום דמטי סנחס מקמים כישולו ופירש"י דכח נוסן התכשיל כקדירה ומסים לה כמוס מפנו משח"ל כמנור אין נומנין ספ להפנור חד שרבה לה בנור של לכחנור עד שיסיק את כתנור שקודם וכביאו במ"ו במצמו בס"ק ססתוך א"ב אפילו אותו רות שמכשלים נכם אסור למנור וכוונת דל נמוחם מתני ול"ם: (שם סעיף יי) קרירה שבשלה בעצי אלילי ובעצי היתר חרי התבשיל חרי אסור ואע"ם שוו"ו נורם שבשעה שנתבשלה מחמת עצי איסור עדיין לא באו עצ היתר ונמצא מקצת הבישול בעצי היתר ומקצתו באימור. זין זה מדכרי הרמנ"ס ועי׳ בעני היותר ובוקבום באיפון . דין זה מדכרי הרמנ"ס ועי' ע"ז סק"ט (כחורה קבה של דין זה מים משחור של חולין ושחור של מרומס שנטלה למוך סעיסה לרכע דסכרי כום וזה נורם שרית מותר פעיסם כל זמן שחין כחיסור כדי להחמין כמכוחר בעבודם כוככים דף מ"מ ובססחים דף כ"ו וח"כ ס"ו נסי דעני חיסור גרמה לגמור סחכשיל מ"מ לולי עני סיחר לח סים מנמר בשני החיסור לבד והוץ כמו בשחור דהיכת דאין בשניהם כדי להחמיץ . ולריך להלק דהכי מינכר שפי החיסור משחור מינכר שפי החיסור משחור ונ"ע. ומנחחי כספר חבני מילוחים שפמד כום וכ' כמיש לנדיך לומר שהנחת התבשיל נכרת ספי בענים אף דחין כעלי חיסור כדי לכשל מית סים מתכשל במקצח אף דלא סים כמחכל ביד ודברי בע"ו סים כמחכל ב"ד ודברי בע"ו

דמותר בדיעבד ועוד דלא הוי משני מידי דודאי הא דמועלין בנחלת של הקדש לאו גזירה מדרבנן היא דהא חייב אשם ואיך יגזרו רבנן דיתחייב אשם ויביא חולין לעזרה אלא ודאי מדאוריית' מועלין בה וא"כ אי אמרת דנחלת של אליל בדיעבד מותרת מפני שאין בה ממש קשיא מ"ש כקדש דמועלין בה אלא ודאי

וכב"ח ל"ק

גחלת של אליל אפילו בדיעבד אסור

ומ"ם העור אם הכוקה כנגדו הפח

אסורה כבר נתבאר למעלה בהכרח

דלא אתא לאשמשינן אלא דיש שכח

עלים בפת ואה"ל דאסור בגחלים

ועוד דאפילו חימא דאבוהה כנגדו

דוקא קאמר וכמו שהכינו הב"י

שהגחלים כם בחנור דה"ל זח"ג וזה

שכחב ואע"ג דקי"ל זוו"ג מוחר אם

אכוקה כנגדו הפת אסורה ודוק

מיניה דכל היכא דאין אבוקה כנגדו

ספת מותרת כיון דום וזם גורם הוא

וגחלת דאליל דאסורה היינו היכא

דאין כאן עוד גורם של היחר אבל

מידי דהכא מיירי

רגה [יב] הא דאמרים יש שנח עצים נפת היינו כדבר שאסור בהנאה אבל אם אפה או בשל אצל דבר שאפור באכילה אפי' אבוקה כנגדו מוחר (מרדכי פרק השוכר ותוספות וע"פ):

וצלוחיות וקדירות וצלוחיות קדירות וצלוחיות שבשלן היוצר בעצי האלילים הרי " אלו אסורי" (6) בהנאה שהרי דבר האסור בהנאה עשה אותם חרשים . (הסעיפים ה' ו'ו׳ הוא ל' הרמב"ם פרק י"ז מהמ"א רק שהמחבר כחב עלי אלילים במקום קליפי ערלה):

וֹ (ח) יב [יג] (יג) פת (ב) שבשלה ע"ג יי גחלים של עצי אלילים כותרת כיון שנעשו גחלים הלך איסורן אע"פ שהן בוערות:

ו (מ) יג (ידו יי קררה שבישלה בעצי אלילים ובעצי היתר הרי התבשיל אסור (י) ואט"פ שזה וזה גורם

לל דסרמבים לה סחיד בגדפו חלה בחנור ישן וחל חחמם על שלם כוסד לפרש דבר זה דסמך על מ"ש אח"כ קערות וכוסות וקדירות כו' כמו שכהב הש"ע בסעיף ה' וקדירה היינו תנור וכל ום כחב ברתב"ם לפנין שרלה דמוחר בזה וזה גורם בחנור אבל

לשגין עבודת טוכבים כבר זכרנו שסרמב"ם סבירא ליה להחמיר בזה וזם גורם דתנור וגם גרפו אפי׳ בחגור ישן חסור מטעם זה וזה גורם וכן מה שכתב הטור וחם אפה בו את כפת קתי תישן ומ"ה כתב דמותר למדד זם חם גורם מוחר דלדעה סרחשונה אין חילוק בין עבודת כוכבים לערלה : (ז) קערות כו'. שכחלו משתמשים בלח לירוף היתר מה שאין כן בחכור חדש וחתר ומסיקו אלא דקשה כא דנקט נתי קדירות וקדירם הוה ממש כמו חטר חדש ולינט וכן נקט בגמרא בסדיא חנור ונראה דהרמב"ם מיירי כאן מקדירות קענות ששותין

מכן מ"ם נקטים בסדי כוסות וללוחיות אבל אותן שמבשלין בסן ה"ל כמו תנור חדש דאמרינן בו יולן והיינו מטעם שלריך אח"כ להיסק היחר קודם שיאפה בו הפח כמ"ש בסמוך לדעת הרמב"ם: (ה) פת שבשלה על גבי גחלים כו'. הרב למעמים חזיל דכמו דבערלה אמריק כן כמו שזכרנו לעיל ה"נ בעבודה כוכבים ומ"ה מקשה מההיא דאמרינן ריש סימן זה דגהלת של עבודת כוכבים אסור ותירן דשם לא מיירי רק לכחחילה וכבר הוכחנו בתחילת הסימן דאינו כן אלא איסור גמור יש בנחלת של עבודת כוכבים ואפילו דיעבד ואפי' עוממוח משום לא ידבק בידך וגו' וכאן בעבודת כוכבים הכי נמי דאסור למה דפסקו רמ"ה והרח"ם בטבודה כוכבי' אפי' כזה וזה גורם דפת וכרכר בטבודת כוכבים דאמור כ"נ ודאי כ"ש דאמור בבישול ע"ג נחלים של עבודת כוכבים כן נראה לע"ד: (מ) קדירה שבישלה בעצי כו'.זה לשון כסף משנה על דברי הרמב"ם אלו ה"ק אם בישל הבשיל בקדירה ונתן תחחים עלי איסור חחילם ואחר שנהבבל קלח בעלי איסור נחן חחחים שלי היתר ונגמר בישול התבשיל אסור ויש לתמום דהא אפי' מדליח מהכח עלי היחר ה"ל למשרי דה"ל זה וזה גורם קדירה דההירא ועלים דאיסורא דומיא דחנור חדש שליננו עכ"ל. ואח"כ סביא פירוש אחר דחוק מאד כאשר העיד הוא בעלמו עליו והשאירו בל"ע ולא ידעתי מקום לתמיהתו דהא גם בתנור ישן אסור כל שיש אבוקה של איסור כנגדו וכאן הרי העלים האסורים תחת הקדירה ויש שבח עלים בקדירה משום סכי אפילו למ"ד זה וזה גורם מוחר כאן אסור כמו בשבח עלים דפת לעיל דאסור אפילו בחנור ישן. והלבוש הבין דברי סעיף זה דמיירי שכפעם ה' סונחו שם עלי חיסור ועלי כיתר וחפ"ה חסור דשמח נתבשלם הקדירה חחילה מחום של עלי האיסור ונאשר ולא דק דודאי לא חיישינן לזה וראים מפרק כ"ש (דף מ"ע) בשאור של חולין ושאור של תרומם שנפלי לעיסה דחשיב ליה התם זה וזה גורם וחם חיתח לחשם זה ניתוש גם כאן שמא השאור של חרומה עשה פעולתן תחלה אלא ברור דלא מחזקינן איסורא בזה וכאן מיירי שבבירור בישל תחילה בעלי איסור וכת"ש הכסף משנה ועוד הקשה בעל כסף משנה דהא בלישנא קמא בגמ' דנקיט קדירה לפנין אם נלרפה היא בעלי איסו'

אה"נ דגחלת של אליל אסורה בדיעבד ועוד תימה על המחבר שבא"ח סימן המ"ה העחיק לשון הרמב"ם אם בישל או אפה אוחו הפח ואוחו החבשיל אסורים בהנאה וכן הפחמים שלו אשורים בהנאה עכ"ל ומשמע שם בסור וב"י בפי' של הרמב"ם זה מורה בביאור דאפילו אם בישל בנחלים שוממוח ואפרו של חמץ הפח והחבשיל אסור וכאן כ' המחבר בבישלם ע"ג גחלים אע"פ שהן בוערות מותרות וכן יש לתמוה על העט"ז שכתב כאן כדברי המחבר וכתב והא דגחלת אסורה היינו לכתחלה אבל בדיעבד מותרת עכ"ל ובלבוש החור סי' חמ"ה כחב וז"ל ואין חילוק בין אם נאפה הפת ונחבשל החבשיל בעוד גוף החמץ קיים או הגחלים לוחשות לבין אם כבו ואח"כ נאפה או נחבשל בכל ענין אסורים עכ"ל ועוד תימה על העט"ז הבסי' זה בסעיף ד' כתב אס אפו הפת באותו היסק בישן מותר ובחדש אסור שאין כאן גורם דהיתרא כלל בד"ח כשאין אבוקה כנגדו כו' והיאך כהב בסעיף ו' דגחלה של אליל מוחר בדיעבד ולריך עיון: יא ומ"ם המחבר קערות וכוסות כו' הרי אלו אכורים בהנאה. הטעם לבקערות וכוסות משחמשין אח"כ בלא גורם היחר וקדרה נמי אע"פ שא"א לבשל בה בלא עציש מ"מ הדרך ליחן בה מים ובשר וחח"כ שופחה על החש וח"כ משחמש בה בלה גורם היתר הכי חיתה בש"ם ולפ"ז היכה דברור לו שלה בשתמש בה עד אחר ששפתה לעצי היחר התבשיל מותר אלא דלכתחלה אסור בכל ענין נ"ל. ומ"מ יש לחמוה על הרמב"ם והמחבר דמ"ש קערות וכוסות וקדרות מתנור חדש שאפו בהומו שהפת מותר הא כשאופה בו נמי ליכא גורם דהיחרא כלל ואפשר לחלק בין לכתחלם ודיעכד או בקערות כו' שעיקר עשייתן על שם כאש וזה שכתבו שהרי

דבר החשור בהנחה עשה חוחם חדשים חבל כל זה דחוק לכך נרחם

דחנור עדיף כיון דלחחר שגרפו עלי החיסור הלכו להן דחין חיסור

בעלים רק כשחבוקה כנגדן חם כן החום נחשב להיתר משח"כ בחערות

כו' ודוק: יב ומ"ם פת שבשלה ע"ג גחלים ככר נתבחר סיטב בס"ק

י׳ ע"ם: יג קדרה שבישלה כו׳. עיין נכ"מ שכחב שם כ׳ פירושים

לדעת הרמב"ם והפירוש האחרון דחוק כדמשמע מדבריו עלמו והפירוש

סרחשון

שני׳ ומזם סוליא רמב"ם דין זם שלו דהיינו מדחזינן בלישנא בחרא מחמיר כיון שמשחמשין בקדירה בצוגן קודם שיחחיל לכשל ולישנא קמא לא חשיב לזה הנחה בפני עלמה אלא שייך לבישול שאחריו מזה ילפינן בקדירה ישנה שהיחה החחלת הבישול של החבשיל של איסור בעלי איסור וגמרו ע"י סיחר דודאי גם לישנא המא מודה דאסור דכאן הוה נישול באור באיסור במקלח: (י) ואע"פ שודה וזה גורם בו'. הרמב"ם כתב סעיף זה בהלכות מאכלות אסורות כגון טרלה וכלאי הכרם ושם שייך להקשות שפיר האי ואטיפ וכו' אבל בעבודת כוכבים לא זכר כלל דין זה דקדירה היינו כמ"ם בסמוך דבעבודת כוכבים באמת זה וזה גורם אסור כהרמ"ה והרא"ש והמחבר כאן אזיל לשיטתו דלא מחלק בין שבודת טוכבים לשאר איסורים וכבר סוכחנו שיש חילוק ביניהם ונראה דמיה לא סביא הטור דינים אלו שזכר המחבר בסעיף ו' ז' אף

(ליקום) הא כו'. וכ"ה ברא"ש ס"ם כל הצלמים שם בדברי ר' יונה מהא דהנור כנ"ל (ע"כ): [יוֹנֵ] מה שבשלה כו'. כלישנא בתרא וכ"ם הר"ן. הרא"ש פסק לחומרא כלישנא קמא דרוקא. הרא"ש אסורה דהא קבלה קמא דרוקא בעוממות: [יֹדַ] קדירה כו'. כן פו' מש"ש קדירה אסורה דהא קבלה

פתחי תשובה

ששור וצשובה שלה פ"ג נחלים. עש"ה מק"ב וסק"ה וכט"ך סק"ה שם שממסו על סתתכר ושיין בשני בסער בסל ג וחלים. עש"ה מק"ב וסק"ה שם הממסים על סתתכר דס"ל דגמלם של פבודת כוכנים להוכיף פור לממום על סתתכר דס"ל דגמלם של פבודת כוכנים אינם אסופים כך תדרבנן ולפחמה הקדל ח"ל"כ מאי פניין בנתר אש מאי של שלכבת של פבודת כוכנים הינם דפריא וע"ש של הקדם האסילא מאי קושיא כא א"ג דבעבודת כוכנים דגמלת לא הוי ג גורם לגירם ובסקדם כו ולכן העלם דגורם להיי עבודת כוכנים או משלי כו ולכן העלם הלא בחוק במאל הפני עבודת כוכנים או משלי אשירם כמו שדקדת בש"ע כל" וכן מ"ש ככ"י עיוד ג"כ בסכי אבל אם נאסכו בעודן נחלם לשירם כמו שקרוב משלו מבודת כוכנים כה ודאי מודם דאסור מדאוריות וסשמא פרוך שפיר כגון שעשא מקרובת עבודת כוכנים כה ודאי מודם דאסור מדאוריות וסשמא פרוך שפיר

מיירי דומיא דחנור דנקט בהדיא ובההיא גופה אמר בלישנא בחרא ואינו ענין לפי' רבינו עכ"ל נ"ל דלא השה מידי דודאי גם הרמב"ם מפרם כרש"י בלישנא בחרא דאסור בקדירה משעם דהא יש בה הנאת השמיש קודם הבישול משא"כ בחנור שאין נוחנין בה פת אלא אחר הישק

אפירא כפר בקשרות וכומות כו' דס"ח וכ"ב בפ"ז דלא כפ"ש בב"י וכ"ם: ["ב"] הא דאפריגן כו'. כפ"ש תנור שהטיקו בכפון של תרומת מותר כו' ולכן אפריגן המבשל בשבת יאכל. שם במרדכי [הזוא דברי תום' פ"ו ב' ד"ה אפר כו' וכ"ב רש"י שם ד"ה שאין בה כו' ותום' דפסחים כ"ו ב' בר"ה חדש כו' ור"ש בפ"י דתרומות מתני' ד']:

באר הימב

שם בכ"י דמפי' מם כישל בנחלים עוממות ואפרו של חמן הפת והתבשיל אסורים וכאן כ' בבישל על גבי גחלים דאפי' הן בוערוח מוחרוח ול"ע עכ"ל:(יא) בהנאה. הטעם דבקערות וכוסות משחמשין אח"כ בלא גורם היחר וקדרה נתי אע"ם שא"א לבשל בה בלי עלים מ"מ הדרך ליהן בה מים ובשר ואח"כ שוסחה על החש וח"כ משתתש בה בלא גורם היתר.ש"ס.ולם"ז היכא דברור לו שלא השחמש בה עד אחר ששפחה לעני היחר התבשיל תותר אלא דלכתחלה אסור בכל ענין מ"ע יש לחמוה על המחבר דמ"ם מסגור סדם שחפו בחומו שהפם מוסר הם כשחסה בו נמי ליכה

גורם דהמירא כלל ואפשר לחלק בין לכתחלה לדיעבד או בקערות וכו' שעיקר עשייתן על שם האש אבל כל זה דחוק עכ"ל הש"ך והמ"ז כ' דמיירי כאן מקדירות קסנום ששוחין מהן לבל אוחן שמבשלין בהן ה"ל כמו חנור חדש דאמרי' בו יולן: (יב) פרו. ע"ל ס"ד ס"ח ח' מ"ש שם שהפ"ו וש"ך חולקים על דין זה ע"ש:

מילואים

לא בדילי אינשי כל ספום ולא מאיסא לכן אסור גם בדישבד.וכ"ש הוא מסקדש, משא"כ עבודת בוכבים דמאיסי לפי הפצגיא דרינה שם מסקיגן כי רק בשלהבת של מכודת כוכבים בדימבד מותר משום דמאיסא. אבל בשלהכת של הקדם אסור גם בדימבד, דלא מאיסא. כן יהי' החילוק כין נחלם של חמץ לגחלת כל פכודת כוכנים . כי מחשץ מוסרם כריסבר. ושיין עוד מה שלחב בעל חק ישקב סימן ממ"ה ס"ק ז" . והנה אבני דמיםי מראש להלק לריקד היבר) כין (יו"ד חיב)

יורה דעה קמב הלכות עבודת כוכבים

(יג) שבשעה שנתבשלה מחמת עצי האיסור עריין

לא באו עצי ההיתר ונמצא מקצת הבישול בעצי

היתר ומקצתו באימור:

ש אפרוחים שקננו באשרה ואינם צריכים לאמן 🗖 🛎

(יי) שצריכים לאמן אסורים והקן עצמו שבראשה

מותר מו [שו] מפני שהעוף מביא עציו ממקום אחר

(ל' רמב"ם פ"ז מהל' עבודה כוכבים) (רב) מדן [שד] (ולח (טו) יעלה על החשרה ליטלן אלח יחיז בקנה והם גופלין) (טור) :

מ (ייז האשרה יז (ג) בין שהיתה (יי) נעברת יח בין שהיתה אלילים מונחת תחתיה

(יג) ים [יחו י אסור לישב (יז) בצלה (נ' נמנ"ס שם דין י"ח)

כ ואם יש לו דרך אחרת [יש] יי קצרה כמוה אסור

לעכור תחתיה (כ) ואם לאו עובר תחתיה יי כשהוא

(יח) דין [כא] (ודוקא לעבור חחחיה (°) (יד) אבל לעבור בללה בכל ענון שרי) (ר"ן ס' כל הצלמים) :

י (מון) [כב] כצל בית אלילים (כג] תוכו ונגד פתחו

(ים) שלאחריו בותר [כו] ואפי׳ תוכו [כז] כא אם גוזל

הרבים שקדם לו הדרך ואח"כ בנה שם בית של

אלילים כג' מותר (כ) לעבור דרך שם אבל אם קדם

הבית לדרך אסור כד (כת] כי ויש (פס) אוסרים

בבל גוונא (רמזים) :

יא [במ] יי מותר לימע תחת האשרה ירקות בין

הגשמים כה מפני שצל האשרה שהוא אסור עם

הקרקע שאינה נאסרת גורמים לירקות אלן לצמוח

וכל שרבר איסור ודבר מותר (כי) גורמין לו הרי זו

בימות החמה שהם צריכים לצל בין בימות

כא (כד) תוך ארבע אמות אסור כב (כה) צל

מותרון (יא) אבל ביצים שעליה יד וכן אפרוחים

כוכבים זה וזה גורם באמת אסור אפילו בתנור ובתלמוד הם אמורים לענין ערלה וניחת חמיהת הב"י על העור בזה: (יא) אבל ביצים שעליה. כיון שהם אינם מזיזים משם לכך גזרן עליהם כעל האילן

עלמו: (יב) ולא יעלה על האשירה בו' . לפי שנהנה ממנה שהיא לו במקום סולם: (יג) אסוד לישב בצלה זהו ל' רמב"ם ובגמ' אמרינן דאפילו בלל ללה אסור ופרש"י כל זמן שלא עברה מדת אורך הצל מדת גובה החילן הלל עב וחשוך ונקרא ללו ומכחן וחילך הצל דק וקלוש והוח לל ללו וכ"פ בעור וחמהו הר"ן והכ"מ בשם הרמב"ם על שלא אסר בעל צלה ולענין הלכה ודאי אסור שכן סוא חלמוד ערוך: (יד) אבל לעבור בצלה כו' . דחף ישיבה חין בה איסור מדינא כיון דלא מכוין אלא שמא ישהה בישיבה ואתי לכווני על כן העבר' בעלמה מוחר הבל תחחיה חסור מחמת טומחת חלילים: (מון) צל בית אלילים . פי' דוקא אשירה שעשויה ללל אסור בכל גווכי אבל בית אינו עשוי אלא לדור בתוכו ע"כ מותר לל שלחחריו כדחמרינן בפ' כ"ש בהיכל זה דעת הראב"ד בעור אבל התוס' כתבו כחד שינויא דחומרא דאליל שאני ולפיכך אפי׳ בבית אליל אסור הצל בכל גווני וזהו היש אוסרין שמביא המחבר בסוף הסעיף ולכאורה משמע דהיש אוסרין אוסר גם באם גוזל הרבים והא ליכא למ"ד דמשנה שלימה היא דמותר אפילו באשרה וכן אמריכן טוד לעיל במשנה ברבן גמליאל שחומר היא באה בגבולי אלא כ"ל דלא קאי אלא אריש הסעיף דמהיר

מותר בכל מקום (מז) כו [ל] יי לפיכך שדה שובלה לל של בית אליל: (מז) לפיכך שרה שפטמה כו' משום דכל זה וזה גורם דמוחר היינו דוקה דיעבד וחע"ג דכתב רים הסעיף דמותר לזרוע כו' דמשמע אפילו לכתחלה שאני התם דבשעת זריעה ח'ין כאן הנאם אלא אח"כ ממילא קאתי כן כ' ב"י בשם הר"ן ולעיל בסעיף ג' כתבחי החילוק שבין זה וזה גורם דכאן דמוחר

זכלה

סראשוי אמח ולק"מ מן הש"ם ע"ם ודוק: יד וכן אפרוחים שצריכים ע"פ שהם חלמוד ערוך לפי שאין כאן נפקא מינה מהם דכאן בעבודת לאסן אסורין . מפני שלריכים לאילן וגזרו בהו רבנן כעל אילן עלמו . רש"י . והראב"ד פירש מפני שהן כנידולי אשרה: מון מפני שהעוף מביא עציו ממקום אחר . דאלו נעל עליו מהאשרה אע"פ שנשתברה

כח קי"ל לקמן סי' קמ"ו סי"ח חליל שנשתברה מחליה לח בעלה: בזן ולא יעלה על האשרה כו'. פי' אפילו באוחן באין לריכין לאמן לה יעלה על החשרה כו' וכן מבוחר בטור ומינה דבאותן שעדיין לריכין לחמן חפי׳ כשמחיז בקנה והן נופלין אסור ובעע"ז כתב וז"ל ואפרוחים שעדיין לריכין לאמן הואיל ולא יכול ליקחם אח"כ נהנה מן החשרה לעלוח שליה או לסמוך בה נחשבים כנידולי אשרה ואסורים בהנאה מדרבנן עכ"ל ולח ידעתי למה דחק עלמו בחנם דהא אפילו בהחוה בקנה שאינו עולה על האשרה אסור ומ"ם הראב"ד שהם כגידולי אשרה ר"ל כיון שעדיין לריכין לחילן חשיבי כען מן האפרה וק"ל: יו בין שהיתה נעבדת . פי׳ שנטעו מתחלה שיהא נעבד הא לאו הכי לא וכמו שיתכאר בסימן קמ"ה ע"ש: יח בין שהיתה אליל מונחת תחתיה . פי' שעתה מונחת שם הלכך אסור לישב בצלה אבל אם נטלה מחחתיה מותר בהנאה וכמו שיתבאר בסימן הטוכר בסטיף ו' הלכך מוחר לישב ב ללה: יבן אסור לישב בצלה . כב"י ובכלל לא ישב בגלה דאפי ארוכה כמה ללה מיקרי ש"כ: ב ואם יש לו דרך כו' . עיין בש"ס דמשמע דוקח בנוזלת מותר חם חין לו דרך אחרת וכן משמע בר' ירוחם ני"ז ח"ה וגם משמע בש"ם ור' ירוחם שם דהיכא דאין לו דרך אחרת אינו לריך

לרון וט"ל סי' קמ"ט מדין טיר או חלר שיש בה טבודת כוכבים אם שזבלה כו'. משמע דוקא דיעבד אבל לכתחלה לא וכן בפרם מותר לעבור שם : בא תוך ד"א אסור. ביינו משום דמנום להתרחק מאלילים ד' אמות וכדלקמן ר"ם ק"נ: כב צל שלאחריו מותר. פי' לישב כללו לפי שאינו עשוי ללל דאילו לעכור אפילו כלל אשרה שרי כמ"ם הרב : בג מותר לעבור דרך שם . אפילו שלא במרולה וכמ"ש בס"ק כ' והיינו דותה בשהין לו דרך אחרת אבל ביש לו דרך

אחרה אפילו היא גוזלה אסור אפילו לרוך שם כן מובח ממאי דקאמר בש"ם אי דאיכא דירכא אחרינא כי אמר ארהיטני מי שרי וע"כ אוחה אשרה של רב ששת גוזלת הוה: בד ויש אוסרין בכל גוונא. ארישת קחי פי׳ דחסרו אפילו בבית לישב בלל שלחחריו דסבירת ליה דלל אשרה ובית הכל שוה אבל באינך גווני אין מי שאוסר וכן מוכח בב"י נ"ש: כה מפני שצל האשרה כו' עם הקרקע כו'. ואף נ"ג דום ו"ג אסור לכתחלה וכמ"ש בס"ק י' מכל מקום ירקות דהנאה דממילא אתי מותר אפילו לכתחלה. ר"ן: כן לפיבך שדה שזבלה כו' ∙ דוקא חידושי רע״ק

ביאור הגר"א

(סעיף ט') אכור לישב כצלה. והמב"ש בקרות הספר כתב דאסור רק מדרבנן דצל הוי בישולא כר': [מו] שפני שהעוף כר'. מפרש דמסתמא מביא השף מטקום אחר אבל הראב"ד כ' דוקא שידוע שחביא ממ"א: (ליקט) מפני שהעוף כר'. דק"ל כר' יותנן שם דבר שאין כו ממש כמו שלחבת עיין שם:

השוכר כמש"ל פי קט"ז מ"א (ע"כ): [מו] ולא יעלה כו'. שם יחיז כו' ועדש"י שם ד"ה יהיו בר' השוכר כמש"ל פי קט"ז האשרה בין כו'. כת"ק שם מ"ח א' איזו אשרח כו' ועלה קאי לא ישב כו': [יו] אסור לישב כר'. ואף בצל צלה מור וכ"ה בג' אוו האשרון יותר שקומת שפרש דצל צלה היינו צל השרינים והעלים אבל המור מפרש בקר"י דהיינו הצל שארון יותר שקומת הצל שארון יותר שקומת האוו ארון יותר שקומת האוו אוו אוו אוו אוו שורה יום של משרים שול היינו צל השרינים והעלים אבל המור מפרש בע"ל בלי אלה ביונו אוו בי בע"ל צלה היינו צל השרינים והעלים אבל המור מפרש בע"ל אלה ביונו בע"כ ביונו של היינו צל השרינים והעלים אבל המור מפרש בע"ל ביונו ביונו בע"ל ביונו ביונו בע"ל ביונו ביונו בע"ל ביונו בע"ל ביונו ב"ל ביונו ב"ל ביונו בע"ל ביונו בע"ל ביונו ב"ל ביונו ב"ל ביונו ב"ל ביונו ב"ל ביונו ב"ל ביונו ב"ל ביונו ב

באר הימב פתחי תשוכה

כו' ע"ש: (ג) בין שהיתה נעברת בין כו' . מי' נמשוכם שנ ישקב סימן ל"ד דכאין כו (יג) שבשעה. ומיירי שבבירור בישל החלה בעלי חיסור . מ"ז מ"ש : לא הא ולא הא מותר ליהנות ממנו אף להחתלה אף ששמה אשירה ובל"א איין לינדין נוים ע"ש: (יד) שצריכים . מפני שלריכים לאילן וגזרו בהו רבנן כעל אילן עלמו . רש"י : (טו) יעלה . לפי שנהנה ממנה שהיח לו במקום סולם: (טו) נעבדת . פי' שנטעו מהחלה שחהה נענדת כמ"ש בסי' קמ"ה ע"ש . ש"ך: (יו) בצלה . ובש"ם המרינן דחפי בצל צלה חסור וסירש"י כל זמן שלא עברה מדח החורך הצל מדח גובה החילן והצל עב וחשוך נקרא צלה ומכאן וחילך הצל דק וקלוש והוא צל כלה: (יח) רץ . ומשמע השכה ובית הכל שוה אבל בחינך גווני חין מי שאוסר". ש"ך וט"ז: (כב) גורמין . ואט"ג דווז"ג אסור לכחחלה מ"מ ירקות דהנאה דממילא אתי מותר אפי לכחחלה .

השפש"ז כקל יש ליישב כי
המש בדברים יותר מרווחים והניח חקובים שדיין עליהם חמירה מחמבשל על גבי גחלים חשר מד מהחלים כבר סד שם שעודת כוכנים כעת ששרם חל של עדיין עליהם חמירה מחמבשל על גבי גחלים אשר מד מהחלים כבר סד שם שעודת בוכנים בעדיין עליהם חמירה שש"ך ש"ק "ד) ודוראב"ד פירש בר'. וים עדי בין שי' הרהב"ד. כי לדעת רש"י אחורין אפרוחיין מי הבמ"ח מבוסי מל החשר ב"ל בשם ש"ד ש"ק "ד) ודוראב"ד פירש בר'. וים על יותר בשבחו על החשר בשם ביי אחורים של החשר ב"ל בשם שור ש"ק מ"ר וויתר ונתר ב"ל אחורים על החשר ב"ל החש

מו כרייהה עכודת כוככים דף מ"ב וכדמפרטי אמוראי בס: יו משנה שם דף מים וכדמפרם בנמרת: יח כפי׳ התוס' שם: ים מהא לא"ר שבח לשתעים וכו' : (°) פי' משום טומאת אלילים : כ טור זר"ן כשם הראב"ר כשיעיא דרבת מסתים 97 כ"ו: כא שם במשנה עבודה כוכבים דף מ"ח: בב לדעת הרי"ף והרמב"ם בפ"ו מהמ"ח שלה כמכו כת דחיתה בנת' חדם משוב שחני דחפילו בנוולת את הרבים דוקא ברן מומר ובמ"ם ה"ה שם: בג לשון הרמב"ם שם דין י"ד מסוגיא דגמרת דף מ"ט וכרכי יוםי ומתניחין כ' יופי לדבריהם דרבנן קאמר וכ"כ סרא"ם וכ"כ הטור בשמם: כד ברייתה

יד אפרים

(סימן קמ"ב בש"ע טעיף מ') אבורף לישב כצלת, עכלע זמו"ח בר ועקב פי ל"ד ול"ב מס בקורון איזם אילנות בלע"ו שלוטון כו (אפרם הכחו במור האילנות שותרים ואין לחום שמא נעבד ומכ"ם אם קצו עוכדי כוכבים אוחו אילן ומכרו לחרש עלים לעשות כו מלאכתו אין לפקסק לחסור שחין לך כיטול גדול מוה וחפילו לגבוה מותר דאש"ג ראוסר כא"ח בנרות לצורך בהכ"נ. היינו בודאי של אלילים ולא בספק ומ"מ הרוצה להחמיר לפי שנקרא בלפון של חשיבה והוח מחום בפי הכריות להשמתם בו לכהכ"כ למצוה יחשב לו ע"ש:

מקור מים חיים

כפעם א' וכן בוו"ו גורם הנוכרים ביו"ד כמ"ם בסימן קמ"כ כן הוא משא"כ כאן דנתנשל חחלה במלח של היחר רכנבל מחוכם במתו של שימו וכבר ששם פעולתו ליק שחינו מספיק לטעמה והח"כ ש"י מלח של היסור בה נו טעם טוב לה הוי זו"ו גורם הלל האיסור הוא נורם ליחן טעם האיסור הוא נורם ליחן טעם שמישת שות בתש כיתן שעם טוב והאריך כזה ודבריו ז"ל מרפסן אינרא דהא מבואר בהדיח בדברי חכמים ביןשיםל איסור לכתחלה וכין שנפל איסור לכסוף כל דלולי הסיחר לא חים כך באיסור לבדו להחמין הוי נוו"ג . ומלאחי בספר תום' שבת בפי' הי"ח שהעיר כום ע"ם: (שם סעיף שמער כוט עים : עם שליף הים אפרוחים וכוי . עם"ך בקט"י מהני שהעוףמבים עליו מתקום אחר דאלו נעל עליו מהחשרה מעפ"י שנשתברה מהחשרה מעפ"י שנשתברה המושרה מענידת כוכנים המשכרה מחילים משודת כוכנים שנשתכרה מחילים חשודה ודע דלשונים של המחכר הוא מלשון הרמב"ם פ"ו מהלכות עכודת הרתבים פיז משכנות שלחון זה בוכבים משתע מלשון זה דמסחמת חלינן דהעוף הבית ענים ממקום אחר והרתב"ד במשנות חולק ש"ז וסובר רבעינן שידע כוולאי דסעוף אייתי מעלמא ודע דהא דסשיטא להו לכל הסוסקים כזה דעליו ממקום אחר בוודאי מוחרים זה דלא כשיטם החום? במעילה דף י"ד ע"א ר"ה שבאשירם ע"ש באורךשיטחה"ר פרן דלשיטחו במסקנה לר"י אסורים אףענים דמעלמה כמו בהקדם דדלמה חתי לחתושי כקנים המחוברים לחילן ועיין בקנים התחוכנים תוקלים ק תשנה לתוך פ"ו תהלכות שכודת כוכנים הי"ב שהאריך מאד בכיאור שיטת הר"ם ויש לי חתים גדולה על הכה"ו

מילואים

בין חמן לעבודת כוככים כי דבר שים לו מתירין והמיכי. ומלחתי הח"ו כחידום הגחון רע"ק חינר וג"ל בהנהוחיו לח"ח שם על מ"ח ם"ק ה' בדבור השני שהעיר כזה לענין אחר ושמחתי כי בדבריו מקורלים היעב דברי הכ"ר והלכום כחן. וגם קושית הש"ך השני' על העט"ו כקל יש ליישכ כי

מורי זהב יורה דעה קמב קמג הלכות עבודת כוכבים שפתי כהן סח

זכלה וכן פרה שפטמה אבל לכתחלה אסור טור וכן הוא לקמן סימן רל"ד סעיף י"ד וע"ל סימן ס׳ ס"ק ה׳ וס"ם פ"ז בהג"ה: בו אילן ששומרים פירותיו . כלו' שהם אומרים שהפירות יהו לשם אלילים שלהם אסור מפני שעושים בהם שכר ושחי ליה ביום חגם וכל שכן אם כהכיה יושבים חחחיו ואין

מפירותיה כלום דאסור כ"ז מוכח

בש"ם עיין שם ודוק: כח לא גרע מנוי אלילים. פי' ומסתמת חמריכן

דנעשו לשם כוי ואע"ג דכוי אלילים

אינו אסורים עד שישחמשו וכדלעיל

ר"ם קל"ם זהו שעומדים בפני אלילים

סוי תשמישן: כמ ואסור. פי' לישב

בצלן וכן כל דבר הנחה שבעולם: לשיש בה אלילים. בטור ורש"י

כ' שאליל עומדת בחלרה: לא ספגי

שהיא נעשית לשם נוי ולא לעובדה

שנאמר אלהיהם כו' . כלפון מנומנס

דמה פנין הכתוב למ"ב שהיא נעשיה

לשם כוי דאפילו היתה נעשה לעובדה

היה מותר מטעם הכתוב ונ"ל להגיה

ועוד שנא' וכו' והכי איתא בש"ם אין

אומרים נעשה מרחץ גוי לאלילים אלא

סיא נעשית נוי למרחץ ד"א זו עומדת

על סביב וסכל משחיניו בפניה לא

נאמר אלהיהם אלא בזמן שנוהגין בה

מנהג אלהות כו' ע"כ ואפשר דה"ק

מאן מוכח דנטשיח לנוי ולא לעובדה

שנאמר כו' וכן נראה שהבין העט"ז

שכתכ שנעשית לנוי ולא לעובדה

שהרי מבזין אותה והחורה אמרה

אלהיהם כוי ולפ"ז לריך לפרש בש"ם

דה"ק היא נעשיח טי למרחן לפי

שחין דרך לעשוח מרחן לנוי לה

דמרחן לאו בר נוי הוא וכדפרש"י

לשם והלכךע"כ היא נעשית נוי למרחץ

בזבל של אלילים מותר לזרוע אותה (יז) ופרה (יי) שפמטה בכרשיני אלילים תיאכל וכן כל כיוצא בזה:

יב כז כה אילן ששומרים פירותיו לעשות מהם שבר לשתותו ביום (כי) חגם אסור כירוע שהיא אשרה:

רב [לא] ט אילני מרק (פירום אילנות שאין עוסין פירות) שרגילין ליטע בפני אלילים (יח)כח לא גרע (כה) מנוי אלילים כמו ואסור:

יד [לב] יִ מרחץ ל שיש בה אלילים מותר לרחוץ בה לא מפני שהיא נעשית לשם נוי ולא לעברה שנאמר אלהיהם בזמן שנוהגים בה מנהג אלהות ולא בזמן שמבזים אותה כגון זו שהיא עומדת על הביב והכל משתינים בפניה ^(לג) ואם היה ררך עכוְרתה בָבך אסור (ל׳ הַנְמנּיִס שם דין י״ה):

מו לב ייי אסור לשמוע כלי שיר של אלילים או להסתכל לג בנוי אלילים כיון (כו) שנהנה בראייה. לד [לד] (ומיהו דבר שחין (כו) ממכוין מוחר) (מנח הנהה נשם רבי ישעיה האחרון ז"ל ועיין ס"ק ל"ד):

ליהנות מעבודת כוכבים . יבו ו' סעיפים:

ב (א) כונם לתוך שלו ובונה י ואותו הריוח (ב) ממלאו קוצים או צואה כדי שלא ירחיב בבית אלילים היה הכותל שלו ושל אלילים ידון מחצה למחצה ג (ג) (ג) שלו מותר בהגאה (א) ושל אלילים (אסור [ד] ואם אינו מכיר) (פור) הכל אסור בהנאה אבנין ועצין ואפרן . (מיהו מוחר למכור להם חלקו בכל מקום שהוא); (כ"ן פ' כל הללמים) :

ד"ח היח נעשית נוי למרחץ שהרי זו טומדת על הביב כו' ודוחק: לב אסור לשמוע כו' . וכן להריח בריח של אלילים וכדמוכח כפ' כל שעה (דף כ"ה ע"ב) ע"ש ועיין מ"ש בס"ם ק"ח: לג בגוי אלילים . פי' באלילים עלמן שנעבדו אסור להסתכל בהן לראות נויין אבל לורות שנעשו לנוי ולא לעבוד מבואר בתו' והרא"ש דמותר: דר ומיהו דבר שאינו בתכוין מותר. זהו ש"ם ערוך בפ' כל שעם (דף כ"ה ע"ב) ופסקום סרי"ף והרא"ש והר"ן שם והרמב"ם פרק י"ב מהמ"ח דין י"ב ולח ידעחי למה כחבו הרב בשם הגהות ריח"ז וחולי י"ל משום דחפשר לפרש הש"ם בשחר חיסורין ולח בעבודת כוכבים כתבו הרב בשם ריח"ז הבל פשטא דמלחא משמע החם אפילו בעבודת כוכבים וכן פרש"י שם להדיא ט"ש וכ"כ רבינו ירוחם ני"ז ח"ה: ומבואר שם בש"ם ופוסקים דאפי' אפשר לו לילך למקום אחר מוחר כשאינו מחכוין ומבואר בחום' והרא"ש ורי"ו שם דמיירי בענין שיכול לאטום אזניו ולעצים טיכין ולסחום נחיריו שלא יהגה מן הקול והמראה והריח ומוחר כשאינו מחכוין להנאחם דלא הוי פסיק רישים הא לאו הכי אסור אבל

כבמחכוין מבואר שם בש"ם ופוסקים דאפילו א"א לו לילך למקום אחר אסור : קבוב א מי שהיה ביתו סמוך כו' . משמע מדברי הט"ו שאפילו אין הביח עלמו נעבד אסור לבנות טחל להבית כיון שמהנה לאליל

ומלקו

יכן בספ"ח רברטת נ"ג א' ת"ד היה מהלך בשוק של עבודת כוכבים כו':

[[3] (ליקום) כונס כו' . הרמב"ם ולא ניס במתני' ד"א וכ"כ ת"מ אבל ני' שלנו

ר"א וכ"כ ש"ם (ל"כ): [[3] מסלאו כי' . שם א"ג דנדר כו' ולא קאי אמש"ש

דעבר ליה. בהכ"ס וכ"ה ברי"ף דגדר ליה בהיומי וחיני א"ג דעבד בהכ"ם לתינוקות:

[[3] שלו מותר כו' . כן מידש הרמב"ם מש"ש נידון מחצה כו' דלא כרש"י שם שכתב

אפילו חלקו אמור דאין ברירה וכן פי' בירושלמי להדיא כפי' הרמב"ם: [[7] ואם אינו

מביר . מור ור"ל רכה"ג והאי אין ברירה דקי"ל בדאוריותא אין ברירת אבל בסביר אע"ג

רישיה הח לח"ה אסור חבל כשמחכוין אפילו אם אפשר לו לילך למקום אחר המור עד כחן לפונו :

קבוב (ה) לבנותו . כ' הש"ך משמע מדברי המ"ו שאפי' חין הבים עלמו נעבד אסור לבנות כוחל להבית כיון שמהנה לאליל וכן משמע בש"ם וברש"י דלח כהב"ח שתחיר אם הביח עלמו אינו נעבד רק שהעתידו בו עבודת כוכבים דלא נקרא מהנה לעבודת כוכבי' בבנין הכוחל וחין דבריו נרחין כלל עב"ל:(ב) שלו וחלקו עולה לו שחם היה עביו של כוחל ב' חמום מונה החמה שלו וכונם עוד ג' חמוח לחוך שלו רש"י והר"ן. וכחבו החוספות וחפילו למ"ד חין עובדין לשברים מיירי הכח שהיחה עבודת כוכבי׳ של ישראל או של עובד כוכבים וישראל השתחוה לה ובירושלמי מוקי לה כגון שהשתחוה לכל אבן עכ"ל:(ג) ביפה.כ' הט"ז מכאן מוכח דאסור לעשות חלונות לבית עבודת כוכבי׳ דהיינו להחדר שהעדודת כוכבי׳ בחוכו ואיןלהחיר משום איבה דאיכא לאישחמוטי למימר דאסור לנו למיעבד וכמ"ם החום' פ"ק דעבודה אלא תקרוכת עכ"ל לא קי"ל כן דסא הטור הביא דעה זו בשם י"א דהוה תקרובת ומותר כיון דלא הוה כעין פנים ואחר כך מסיק דהוה משום כוי ואם כן אין ראיה מרשב"א כוה: קבוג (א) ושל אלילים אסור. כתבו התוספות ואפילו למאן

רשב"א דמוחר לישב בללן דלא סום

דאמר אין עובדין לשברי' מיירי הכא שהיחה עבודת כוכבים של יבראל או של עובדי כוכבים וישראל השתחוה לה ובירושלמי מוקי לה כגון שהשתחוה לכל אבן עכ"ל: (ב)כיפה שמעמידיןבה.מכחן חסור לעשות חלונות לבית עבודת כוכבים דהיינו להחדר שהעבודת כוכבים בחוכו ואין להחיר משום איבה דכבר בתבו החוספות פ"ק דעבודת כוכבים

להרמ"ה כמו שכחב הטור ובין זה וזה גורם דלטיל דאסור להרמ"ה :

(יון) ופרה שפיממה כו' . עיין מה שכתב רמ"ח כסי"ם לחלק חם

נחפשמה כל ימיה בחיסור דחסור: (יה) לא גרע מגוי. ע"כ נרחה

דאפילו לישב בלילה אסור ואע"ג דכתב ב"י בספר בדק הבית בשם

קמג שלא לבנות ביתו סמוך לבית עבודת כוכבים ובאיזה אופן מותר

א א מי שהיה ביתו סמוך לבית אלילים ונפל אסור (6) לבגותו כיצד יעשה ב י אסור לבנות עם העובר כוכבים (ב) (ג) כיפה שמעמירים בה אלילים

וכן משמע פשטא דמחניחין וכן מוכח מדברי רש"י פ"ק דעבודת כוכבים (דף ט"ז ע"ה) שפירש אמאי דחנן התם בונים עמהם בימסאות וז"ל בימסאות בנין שאינו ללורך טבודח כוכבים ומקריב זבחים דהוי חשמיש דחשמיש לטבודת כוכבים טכ"ל ומביאו הטור בסמוך משמע הא חשמיש דעבודת כוכבים עלמה אסור ואם כן הביח שהעבודת כוכבים בתוכו הוא חשמיש דעבודת כוכבים ממש ואסור והיינו דאסריכן כיפה שמעמידין בה עבודת כוכבים משום שהוא חשמיש עבודת כוכבים וכדאי' גש"ם והב"ח כחב וז"ל ומפרש במשנה פרק כל סללמים מי שהיה ביתו סמוך לאליל נראה שאם לא היה הבית עלמו נעבד אלא שהעמידו בו עבודת כוכבים לא היה נקרא מהנה לעבודת כוכבים בבנין הכוחל ותו דהא מוחר לכנות טרקלין שיהא הטובד כוכבים מעמיד בה כיפה להעמיד בה טבודת כוכבים לרש"י עד כאן לשונו ולא ירדתי לסוף דעחו דאדרבה משם ראים דהא דוקא בערקלין דהוי תשמים דחשמים שרי רש"י הא לאו הכי לא ואם כן למה יהא מוחר לבנות כוחל לבית שמעמידין בה עבודת כוכבים ומ"ש רש"י שהבית עלמו נעבד אין כוונחו כמו שהבין הב"ח אלא רלה לו' משום דקתני בסיפא אבניו ועליו ואפרה מטמאים כשרץ (פירש"י אינו מטמא במשא) ר' עקיבא אומר כנדה (מטמא במשא) ואי לא היה הביח פלמו נעבד אלא הוי משמשי אליל לא הוי אמר ר"ע כנדה דהכי אמרינן להדיא ר"פ ר"ע אהא מחניחין ולר"ע למאי הלכחא אחקש לשרץ למשמשיה דלא מטמאין במשא פ"ש מראה דמ"ם הוא ברור גם בדריםה פי' דברי רש"י בט"א ואין לשון רש"י מורה כפירושו (ומ"ש התוספות וכ"פ הקונטרם הוא שבמ"ש והבית טלמו נעבד ממילא מיושב קושייחס) ומ"ש הוא ברור: ב בוגם לתוך שלו. ד' אמוח כן הוא במשנה וטור ופוסקים: ג שלו סותר בהגאה.

לכתחלה. ר"ן שם (קלו גם טמ"ם נס"ק כ"ט): [לא] אילני סרק כו'. ויש מתירין משום דתקרובת הוא ואינן אסורין אלא בעין פנים ובט"ט בסי קל"ם ס"ג וע בסור ונבב"ה בשם הרשב"א ונ"ל דפלונתיותו כען פלונתר רש" ותוס' מ"ד כ' כמרחץ ונ"ש ברש"י ד"ה שאין הקרש כו' ובתוס' שם ד"ה וכי כו': [לב] מרחץ כו'. לשון הרטב"ם וני במתני' דבר אחר על בבא ב' ד"א א"א נעשה מרחץ כו' נוי למרחץ שאם נותנין לך ממון כו' והוא מעם על פ"ש שהוא לנוי ולא לשבדה: [לב] ואם היוה דרך כו'. נמ' שם אר"א תשובה כו': [לד] ומיחו דבר כו'. מסחים ב"ה כ"א מילו היכא דאפשר

הר"ן: (כג) שפממה . משמע דוקא בדיעבד אבל לכחחלה לא וכן בשדה שמדבלה כו'.מ"ו וש"ך : (כד) חגם . וכ"ם חם כמנים יושבים מחחיו וחין פועמין מפירוחיה כלום דחסור כ"מ בש"ם ודו"ק. ש"ך: (כה) מגוי. ואט"ג דנוי אלילים אינם אסורים עד שישתמשו כדלעיל ר"ם קל"ט זהו שטומדים בפני אלילים הוי חשמישן. ש"ך וכ' המ"ו דנראה אפי' לישב בללן אסור ואמ"ג דכ' ב"י בבדק הביח בשם הרשב"א דמותר לישב בצלן דלא הוי אלא חקרוצוח לא קי"ל כן דהא הפור מסיק דהוי משום נוי עכ"ל: (כוֹ) שונהנה . וכן להריח בריח של עבודת כוכבים חשור והאי בנוי פי' בעבודת כוכבים עלמן שנעבדו אסור להסחכל בהן לראות נויין אבל צורות שנעשו לנוי ולח לעבוד מבוחר בחום' והרח"ש דמוחר עכ"ל הש"ך: (כז) מתכוין . כתב הש"ך כשם הפוסקים דאפי' אפשר לו לילך למקום אחר מוחר כُשַמִּינו מסכוֹין ומיירי בענין שיכול לאשום אזניו ולעצום עיניו ולסחום נחיריו שלא יהנה מן הקול והתרחה והריח מוחר כשחינו מהכוין להנחחם דלח הוי פסיק

שם: כה כשמואל שם דף מ"ח: כו טור בשם י"א ושהרי מספנרא: כו משנה שם דף ת"ד : כח רכיכו ירוחם מסח דחר"ם כן פוי בפסחים דף כ"ו קול ומראם אין בו משום מעילם מעילם סוא דליכ' כא איסור' איכא : א משנה עכודת כוכבים דף מ"ו: ב שם כנמ': ג שם כמשנה וכפי' פירושל דידון מחצה על מחצה קאי ועלים וכ"כ הרמב"ם כפ"ח מהת"א וכ"כ הר"ן בשמט: ר משנה שם דף מ"ו:

בית לחם יהודה איסורים אבל כעבודת כוכבי' כאוי לסחמיר אף כוס ווס גורס:(שם סעיף מ"ו) אסור לשמוע וכו'. וכן ולסריח כריח של עבודת כוכבי' רשב"א.כחב של עבודת כוכבי' רשב"א.כחב כי"ו אסור לאדם לומר ומים לפני עוכד כוככים פן ינגן לעכודת כוככים שלו חותו ניגון וכל ניגון שמנגנין לעבודת כוכבים לא יעשם אותו ניגון להקכ"ם, מי שיש לו כן קטן לא ירכנו לו שירים לו כן קטן לא ירכנו לו שירים של עבודת כוכבים . מסידים:

(מימן קמ"נ שו"ע סעיף א') ביר שחיה ביתי . כגון פסים כנין כיםו סחלם וחח"כ עשם העוכד כוככים חלקו לפכודת

ברכי יוסף

ועמ"ם כרב אברכם קארו זנה"ה בקונטרים כביאו מורי" סרכ חזון נחום כמסכת תמורם קם"ב וקפ"ג ע"ם: (שם סעיף מ"ו) או להמתכל בנוי וכו'. ומכלון חיסור מסורש לנכנסים לכסי עכודת כוכבים לכפות בנוייכט . סרד"ק בסגסותיו כ"י: בשבת דף קמ"ט ע"ל ח"רי כתכ המסלך מחת סלורה וכו' התהלך מחת סצורה וכו' ודיוקנת פצמה אף כחול תסור להשתכל כה משום שנה" מפנו אל האלילים מאי גמרא אמר רכ חנין אל חסנו אל מדסחכם וסירש"י כגון בני מדום המניירים בכומל מיות משונום או דיוקנאום של בני אדם של מששים כגון מלחמת לוכת חים פלונים וכו' ע"ם ורבינו הערוך פירש ערך פן סירום בומן שחתם מסתכלין בכם חתם מפנין חל מדעתכם עכ"ל: וחזה הוים להכדב"ז בתשוכותיו ח"ל סי" ק"ז שכתב ודל וחש"ג בכחבו סחום" דמוירו בעבחום לבם עבודם כוכבים ועדיין לא עכדום הכי רש"י והרשוחלוקים וכל פוסקי סלכו' כחכוה סחסתשמע דככל גווני חיירי וכן כדין דכיון דַשְׁמַחֹח פוי משום שְנֹח יפנו אל מדעמכם מה לי עכודם כוכבים או נורה אחרם מכ"ל . פ"ש שהלדיך ודחם כחיות הפום". מכל ק"ק בת"ש דכל פיסקי הלכום כחבוה בסתם וכו' שכרי הרמב"ספ"ב דעכודת לוכנים ומת"ב לחוין י"ד סכיחום בכי עכודת כוכבים וכן דעם ברח"ם ובטור ורכינו ירוחם. וכשת לא אשכחן אלא הערוך ורש"י הבר"ן דמקרנמום אף כנורם נהר"ן דמקרנמום אף כנורם כעלמא. ומ"מ סירא את דבר כענמה . ומית סילה הם לכל ה' ימוש ללעת הערוך ורש"י וכלין והלדב"י לחשלי ככל זורה דעלמה ויש לקלר בזה משום מושב וכו" :

מקור מים חיים במפילה ד' י"ד שם שכחב ששיפת ברמנ"ם פ"א מהלכות ענודת כוכנים הות כשימות

סר"ם וסמה פל הכ"מ שם והוא פלח דסרוחה ירחה דשימת משישת סר"ם דמכוחר לסדיה דענים שהביא ממקום אחר מוחר וכמבואר שם כשו"ע ואין להאריך :

כוכנים

ומכוש האחרון לית ביה שוה פרומה

וישנה לשכירות מתחילה ועד סוף

וכל פורתה דעביד שרי לים למישקל

אנריה וכן כתבו כל הפוסקים רק

הרי"ף והטור והש"ע לא הביאו להאי

רבותא דאפילו אליל עצמה שרי

השכר בדיעבד ונראה טעמם שלא

רצו לגלות היסר זה כדי להרחיק

את האדם מכיעור עבירה זו וכדרך

שאמרו בפרק מי שהחשיך עוד

אחרת אמרו ולא רצו לגלוחה:

(ד) אכל בונה הוא לכתחילה כו'

כופסק רש"י ורמב"ם במתניחין דקתני

בונה עמהם בימוסיאות דהיינו

מידי דהוה תשמים דחשמיש לעבודת

כוכבים והתוספות חולקים וגורסים

בנמרא דימוסיאו' ופירושו מרחלאות

וכ"פ הערוד והעור הביאו במסחנא

אכל חשמים דחשמים לעבודת כוכבים

אסור וע"כ חימה על הש"ע ורמ"א

שלא חששו לפסוק לחומרא בפרט

באיסור אליל שכ"פ מלינו שהחמירו בו

שפי משאר איסורים והלא תראה

בסוף סי' קל"מ שהחמירו למכור להם

אפי׳ קלפי׳ ודיו ושאר חומרות ק"ו בן

בנו של ק"ו הטרקלין השייך לכיפה

של חליל. וכ"ל עוד דחפי' לרש"י

ורמב"ם אין היחר אלא דרך מסיים

לחוד שהרי חיתה במשנה בלשון זה

בונה עמהם וכן הרמב"ם שהעחיק

המחבר כאן כחב בריש הסעיף אסור לבנוח עם העובדי כוכבים כו'

ועלה קחמר אבל בונה כו' כלומר עמהם דוקא ומלינו כמה פעמים

דמסיים אין בו ממש אבל לבכות הוא לבדו אסור לכ"ם אבל למעפה

ודאי ראוי לנו לפסוק כר"י שראה דברי רש"י וחלק עליהם ואליו

תשמעון להרחיק מכיעור ודומה לו וב"י בספר בדק הבית כ' בסם

א"ח דלפר"י מי שמוכר ביחו ברלון לאליל הדמים אסורים ויוליכם

לים המלח אבל אם הוא באונם הדמים מוהרים: (ה) ואסור ליהגות

מהם במובה . פירש"י שמעלה להם שכר ולפ"ז חסור למחון ולחפות

ברחיים ובתכור של חליל ור"ח פירש בטובה שמחזיק להם טובה חסור

אבל באינו מהזיק להם טובה מוחר אע"פ שנוחן להם שכר כ"כ הטור

ואח"כ כהב ול"ד ליריד של עובדי כוכבים שאסור ליחן מכם לעבודת

כוכבים החם מיירי שהמכם הוא לצורך אליל עצמו ונויו אבל כשאינו 'אלא לחוק כהכים מוחר וקאי על פירוש ר"ח דשרי בנחינת שכר כאן

לפי שחינו לחליל עלמו ולכחורה יש להקשות מחי קשיח ליה ממכם

דהחם נהנה הרבה החליל מהישרחל שנוחן לו מעות בחנם משח"כ כחן כשקונ' ממנו דגם לעובד כוכבים היה יכול למכור יש לומר דבלתו הכי

בנמרא אפי' למ"ד דאליל של עובד כוכבים אסור מיד וכמו שפסק ריש

(דף י"ט) לענין חכשיטין של אליל דאיכא לאשתמוטי למימר דאסור לנו למיעכד חכשיטין לאליל: (ב) אפי׳ עבודת כוכבים עצמה . הסעם וחלתו פולם לו שאם היה עביו של כוחל ב' אמוח מונה האמה שלו וכוכם שד ג' אמות לחוך שלו . רש"י והר"ן: ד ואם עבר ובנה כו' . משמע מדברי הע"ו דדוקה כיפה הבל עבודה כוכבי' עלמה שכרה חסור סימן קל"ט מ"מ לא נקרא אליל אלא במכוש האחרון שמכה בקורנס וכ"נ דעח כרי"ף וחמה הב"ח דבש"ם (בעבודה כוכבים דף י"ט ע"ב)

> אמרין דאפי' עבודת כוכבים עלמה שכרם מוחר ומה שחירן הב"ח הוא תמום לחלוק על הש"ם בסברא ומכל שכן שהתום' חרלו קושייתו אכן נראם לי ליישב ברווח שדעת סרי"ף מדאמריכן בירושלמי הלכה ז' עבר ובנה רבי חליעזר חומר תוחר אמר ר' מנא לא מסחברא כהדא סוברת דלא אסיר דהא חייד כל סדא כיפתא ע"כ (פירוש לא מסחבר כסברא זו דלא אסר אלא אפילו עבר ובנה שכרו אסור שהרי הוא משמח בשבודת כוכבים כל זמן שהכיפה קיים) וא"כ כיון דהזיכן מדברי ר'מגא בר פלוגתיה דר"א דר"א בכיפה עלמה מיירי א"כ ליחא להך שנוייא דמשניכן לא נלרכה אלא לעבודה כוכבים עלמה וחש"ג דבכל דוכחת קי"ל כש"ם דילן היכא דפליג אירושל" היינו ודחי היכח דש"ם פליג חירושל" אבל הכא דר' ירמיה מפרש דברי ר"ח בעבודת כוכבים עלמה והא ליתא כדחזינן מרי מנא בר פלוגתיה ול"ק פשיעא דהא ר' מנא אוסר וגם ר' ירמים גופים אי הוי שמיע לים דר' מנא אוסר לא הום אמר סכי אבל סרא"ם וסר"ן וסחו' לשם פסתו כר' ירמיה וכ"פ הרמב"ם ספ"ו מסלכות עבודת כוכבים דין ה' והרשב"ח בחס"ח דף קל"ח ע"חוכן כ'

הכלבו סימן ל"ז וזהו דעת הרב וחימה גדולה על הב"ח שהשיג על הרב כי אדרבה תמהחי למה כתב דין זה בשם הכלבו הלא שים ערוך הוא ומבואר בגדולי הפוסקים הנ"ל ול"ק מהירושלמי דאפשר דגם ר"א מיירי אבילו בעבודה כוכבים עלמה ורבי מנא פליג אפילו בכיפה ומסהברא לשים דילן דבכיפה פשיטא דשרי וליחא לדרבי מנא : הן וחשובה כו' . משמע דהיינו כהמפרשי' השכר וכ"כ עט"ז ולכך פסק לחומרא דאפי׳ יש לאחרים חלק בטובה עם הכהנים אסור והרמב"ם פרק ז' דין י"ז לפי שמפרש בטובה בטובה דברים ובלבד שלא יתן שכר פסק לקולא דאם הים לם ולאחרים מותר דכיון דעובת דברים אינה אלא דרבנן אוליכן לקולא וכ"כ הר"ן והכ"מ שם וכ"כ הב"ח ס"ד: ד לעובדיה ור"ל העוכדי כוכבים העובדים אותה העבודת כוכבים וכן פרש"י והר" והוא פשוט ודלא כהעט"ז שפירש למשרתיה שכגנה ומרחן: ז ויש לסמוך כו' . והב"ח פסק להחמיר היכא דלא היה מגיע זה הריוח לכומרים אם לא ע"י ישראל זה שנותנו אבל אם לא היה קונה פירות אלו או רוחן במרחן היו באים עובדי כוכבים וקונים פירות ורוחלים

במרחן מוחר ע"ש וע"ל ס"ס קמ"ח וקמ"ע:

מוכח חילות זה מההיא דסע"ה חנויות של אליל אסור לשכור ומזה תשה לר"ח אלא ט"כ צריך לחלק דהחם השכר לאליל עצמו ט"כ מחרץ גם גבי מכם כן דחרווייהו הם בירוש' וכחב רש"ל דהך שלא בטובה פירושו שכל העולם נהנין ממנה שלא בטובה אבל אם מוחלין ליחיד אסור דאדרבה נהנה מעובד כוכבים שמהנה אותו כדלקמן סימן קמ"ע גבי מכם עכצ והרמב"ם כחב דבשכר גרע טפי ונרחה דהכי קי"ל וכל שאסור בטובה אסור הן בנחינת שכר הן בהחזקת טובה . והקשה בדרישה מאי שנא מנרות שעום סי' קל"ט דאם כבו ומוכרן הן בטלים והא מהנה הכהנים וחירץ דהנר היה מוחר מחחילה ונעשה ממנו נוי לאליל ושרי כשמבטל הנוי אבל גינה ומרחן הוקנו מחחילה לשם זה ולא ידענא מאי קאמר דהא גם הנר הוקנה מחחילה לאליל וקושיא מעיקרא ליחא דלא אסרו אלא כשעשר

פתחי תשובה

חוק לכהנים שלהם שכן יהים חמיד משא"כ בנר שאדרבם חוק שלהם מביא שיהים כולו לאליל רק שום מוכרו דרך עראי הום כאילו מוכר שאר דברים מטלטלין שאינם שייכים לאליל כלל ומוחר: (ך) אלא לעובדיה. פירוש ההמון עם שעובדים אותו האליל:

רבכותל שותפין יד שניהם שוה שותפות זו מסתמא ע"ד כן נשתתפו ועבר"ן שם ועבמתני' דברותי שהועין יו שביות כו' : [ה] אפילו עבודת כוכבים עצמה. נפ' שם על טדברי דר"ם בתרא דצ"מ אם חיית כו' : [ה] אפילו עבודת כוכבים עצמה. נפ' שם אב' טדברי הפוש"ע ורי"ף משמע דאמר ומסכו על הירוש' גזה ועש"ך: [ר] אבל בונה כו'. כתב הפור שהוא כדברי רש"י במתני' שם ד"ה בימוסיאות כו' וכתב אבל תוספות הולקין שם ב' בד"ה בימוסיאות כו'וצ'ע דרברי הרסכ"ם אינו ענין לזה דהא אטר במתני'הגיע לכיפה כו':[ז] חית

כו'. סור וכלישנא בתרא וכ"כ הר"ן והרמכ"ם פסק כלישנא קמא כשימתו ככ"ם דאמרינן מאן דמתני כו':[ח] ואם אין כו'.בזה אףלישנא בתרא מורה ממש"ש כ"ש ארישא:[מ] וי"א כו'. עתוס' שם מ"ד כ' ר"ה נהנין כו':[י] חלילים כו' הנרות כו' נבאים כו'. תוספתא ורו' שם הכיאו תוס' במר"ח הנ"ל: [י] והם קונים כו'. כן פירש המור ועבר"ן שהאריך כפי' הכיאו תוס' במר"ח הנ"ל: [י] וכן בכאן כו'. שם ושם וכפי' המור וכנ"ל:

כוכבים דף י"ם לענין חכשיטין של חליל עכ"ל : (ד) שברו.משום דלח נקרח עבודם כוכבי׳ אלא במכום האחרוןשמכה בקורנם ומכום האחרון ליה ביה שום פרופה וישנה לשכירות מתחלה ועד סוף וכל פורחה דעביד שרי ליה למשקל חברה עכ"ל המ"ן:

לכל (א) ואם עבר ובנה . שיון כיח ובש"ך סק"ר ספעם למס השמיטו העור והמתגר הא דר' ירמיה נש"ם דאשילו שכר עבודם כוכנים עומה מותר ועיין כשער המלך פ"ם מהלכות אישות דין כ' מה שפמה עליהם ומה שכתב הוא ז"ל כזה עיין שם : (ה) הפרקלין. כ' הפ"ז ונראה דאין להחיר אלא דרך מסייע לחוד שיהא בונה עמהם אבל לבנוח הוא לבדו אסור לכ"ע וכל זה להלכה אבל למעשה ודאי ראף להחמיר ולהרחיק מהכיעור ודומה לו לחסור אף במסייע להם וב"י כתב בבד"ה דמפר"י מי שמוכר ביחו ברצון לעבודת כוכבים הדמים חסורים ויוליכם ליה"מ חבל אם הוא באונם הדמים מותרים : (ו) במובה . כתב הפ"ז ולפ"ז אסור לפחון ולאפות ברחיים ובתנור של עבודת כוכבים וכ' רש"ל דהך שלא בעובה פי' שכל העולם נהנין ממנה שלה בעובה הבל אם מוחליןליחיד אסור דחדרבה נהנה מכבודה כוכבי׳ שמהנה אומו כדלקמן סי׳ קת"ע גבי מכם והקשה בדרישה מ"ש מנרות שעוה בסי׳ קל"ע דאם כבו ומכרן הם בפלים והא מהנה הכהנים ע"ב ולק"מ דלא אסרו אלא כשעשו חוק לכהנים שלהם שכן. יהיה חמיד משא"כ בנר שאדרבה חוק שלהם מביא שיהיה ירום לאליל רק שזה מוכרו דרך עדלי הוה כאילו מוכר שאר דברים שאינם שינים לאליל כלל ומוחר עכ"ל והש"ך כתב דבעובת דברים אם היה לאחרים חלק בהן מחתר על היה שובדין אותו האליל כן פרש"י ואר"ן: (ח) להקל. והב"ח שסק מחתר דכיון דעובת דברים אינה אלא דרבנן אזלינן לקולא: (ז) לעובדיה. פי׳ ההמון עם שעובדין אותו האליל כן פרש"י ואר"ן: (ח) להקל. והב"ח שסק להחמיר היכא דלא היה מגיע זה הריוח לכותרים אם לא ע"י ישראל זה שנחנו אבל אם לא היה קונה פירוח אלו או רוחן במרחן היו באים עובדי כוכבים וקונים סירות או רוחלים במרחן מוחר וע"ל ס"ם קמ"ח וקפ"ם:

(א) ה ואם עבר ובנה (ג) [ה] י (אפי׳ עכודה כוכבים עלמה) (כל כו) (ד) ישכרו מותר (ד) [ו] יי אכל בונה הוא לכתחילה (פ) המרקלין או החצר שיש בה אותה הכיפה:

ב 🗈 🍷 היה לאלילים גנה או מרחץ ה והמובה היוצאת מהם היא לכהנים מותר ליהנות מהם שלא (°) במוכה (ה) ואסור ליהנות מהם (י) במוכה ואם 'שׁ לאחרים חלק במובה עם הכהנים [ח] ואם אין המובה היוצאת מהם לכהנים (ו) אלא וֹ (י) לעובריה מותר ליהנות מהם אפילו במובה אפילו הגנה והמרחץ לאלילים לברה (כן משמע במור לדעת רש"י):

הגה (ש]וי"ה שאין אסור ליהנוח ממנה אם הפוכה באה לכהני' אלא כשהם שוחדים בחור עבודת כוכבים עומה אבל כשאין עומדין לפניה אע"ם שהטובה היונאת מהם היא לכהנים מותר ליהנות ממנה. אם לא שהטובה לעבודה כוכבים עלמה ז ויש לסמוך על זה (ח) להקל (פור בשם ר"ח ותום' דף מ"ד ורח"ם ומרדכי בשם ר"ח):

בהם: חלילים של אלילים אסור לספוד בהם: ה יא חנויות של אלילים אסור לשכור מהם (ואם נופל השכר למדינה (יא) והם קונים נדכיהם שרי) (שור וֹהפוסקים מהירושלמי):

ז יב גבאים לאלילים אסור שנומלים מכם ליתן להם:

הגה [יב] וכן בכאן אינו אסור אלא כשנופל השכר לורכי עצודה כוכבים עלמה חבל כשנופל לכים בני המדינה חע"ם שהם קונים לרכי עבודה כוכבים שרי . (מור) :

ה מימרת דר"ה תר"י שם דף י"ט: ו מימרת דרבי ירמים שם: ז דסבר ישנה לשבירות מתחלם ועד סוף ולה התריכן בגמר מלחכה הוא קונה כל השכירות דקודם גמר מלאכם לא מיחסר שכרם דעדיין לא נקראת עבודת כוכנים ואימת נקראת שכודת כוכני׳ בהכחת קורנם החחרון ולית כיה שום פרומה: ח טור בשם רש"י ורמב"ם שם בפ"ע כפי גירסת דגרםי במשנה בימוסחות דסיינו בית' שמקריכ פלים זכחים דהוה תשמיש לפשמים: מ משמים לפשמים בל הלפינים להיי בל משמים כל מדברי הרי"ף והרא"ם החלים והמור וכ"ל כ"ל בינים בסתלה להם היי בטובה בשכר שמשלה להם וכ"ת פירם שתחזיק טובה לכהנים כדברים וכן משמע מדכרי הרמנ"ם כפ"ז וכ"כ סרחב"ד וכן הסכים הרח"ם וסמחבר ספס דבריו וגלפ"ד וסמחבר סמס דכריו ונגמ"ד שאוסר בשניהם : י טול פסירושלתי ותוססות ס"ד דף ע"א : יא שס ושם : יב ג"ו שם מסירושלתי ס"ד

גליון מהרש"א (סימן קמ"ג ש"ך ס"ק ד') אכן גראה לי עיין שה"מ פ"ה מאישות ה"כ ד"ה ולדעת הראב"ד:

דעבודה כוכבים:

מקור מים חיים (סיטן קס"ג כש"ע סעיף ג') היה לעבודת כוכבי'גינה או ים כזה עיון כשיטות ז"ל וכבר עמד סרחשונים זייל וכבר עמד שליכם הנחון געל חשנה למלך מהלכות מבודת כוכבים הי"ו לבפרס ומחחר שלבר הרחיב הניחור לום הנחון ז"ל לח רציתי עוד לדבר בענין זה והרוצה לפתוד על עיקר ושרשי הדברים יעיין בדבריו הקדושים ועי' בפ"ז ס"ק כ' כסוף דכריו מה שהבית דכרי כסוף זכניו מה שהכיח דכני הדרישה שהקשו מ"ש מגרות שתוה מימן קלים דחם לכן ומכרן הם מוחר והח מהנה עובדי כוכנים ומ"ש מה שהביא בשם הדרישה ומה שתי'' הט"ז ואנכי לא הבנחי לנכחה דהקובית לכריכם מעיקרא ליחא דבוודאי סיכא שתבעל עובר כוכנים שרי ישראל לקנום מתנו כיון שכבר נתבעלה אול עובד כוכבי'וסש"ם והפוסקי' מלחי' כוכני יוספים וטמומףי מנווי מזה ולכן כסך דירות כיון שכיכן העובד כוכבים הו"ל ניטול ונתבפל סהשמים של שכודת כוכבים שוכ שרי ישראל לקנום תהם משא"כ הכא כשנסנה מהמתחן לא נחכטל בזה המרחן לה משמשים עוכדי כוככים דאין משמשים עוכדי כוככים דאין שכודת כוכנים בטילה דרך גדילתה ומכ"ש הכא דלכתחלם נמשם כן שיבנה ממנה כ"ח אסור מהנה כיון דיונא ממנה הנאם לעבודת כוכנים ואפשר דתשתם להו דאף דהמרחן אינו נעש'כלל לחשמיש לעכוד' כוכבים כק ממילא סנאס כוא לעבודת כוכבים אסור ליהנות וכן תשתע בענודה כוכנים דף ת"ד ע"ב פ"ש. הם כן שפיר קשיה לפו דהמהי מוחרים למכור הנרות והי דנתכעלו מקודם מ"ח מהנה כות לשכודת כוכבים וכמו הכת אף דתין בהמרחך ליחת דעכודת כוככים כלל ולא הוי ישורם כונכים כנו ונח הוי השתים דעבודת כוככים כנו מ"ת אסור כל שמהה לעבודת כוכבים א"כ, קושייםם לאו דווקא מדין הנרוח אלא ככל ענין שמכאר סיכא שנהכעל העבודת כוכני אחת לישור לישור לקנות ממנו ולמחי הא מהנה הוא להשכודת כוכנים וים

ליישב בדבריהם :

ქტენ:

א כרייתה עבודת כוככים דף ל"ג דכתיב וסיים חרם כמוסו

כל מה באתה מהייה ממ:ו סרי הוא כמוסו ב חים' שם וכ"כ סרא"ם: ב חום'

כשם סריר מכח דכח עליה וחח"כ נחן חתנה וליינהיו לשיל רים

םימן קל"**כ**: א משנה שנודת כוכנים דף פיה: ב פלובחת רתפורתי שם דף מייו ופסק התב"ם

דרכי יומגן וכו׳ שם דף מ"ו:

ד שם במשנה וכדמסרם שם

רב ששם וכת"ק הרמכ"ם כפ"ק וכ"ב הפור: ה שם פימרה

כנים לפונים דכל ברים דף

נליון מהרש"א

בפ"ח כמחן דשרי

קמר א אסורים. דילפינן מוכיים חרם כמוסן כל מה שאחה מסיים ממנו הרי הוא כמוהו ומשמע דאליל של ישראל אפילו מכרה עובד כוכבים הדמים אסורים דסא דמי אליל של ישראל הן : שמכרה לקנות לרכי עבודת כוכבים אסור ואפשר שסמך על מ"ש ב שברה עובד בוכבים. אליל שלו ואפילו מכרה שיעבדוה הקונים

דלח בטלה הדמים מותרין: ג וסכרם העובד בוכבים כו'. מסמע הא כל שלא מכרם אשורים ומשמע אפילו לאחרים והיינו כדעת הר"ר אלחנן דלא כר"י ובר"ם קל"ב הכיא דעת ר"י בשם יש מי שאומר דלאחרים מוחרים וק"ק: ד מותרים בדיעבד . כרכינו ירוחם משמע לסדיא דוקא לאחרים אבל לאותו ישראל לעולם אסורים

שפתי כהן

נקודות הכסף משום קנם וכן משמע באשר"י ר"פ (מימן קמ"ד בפ"ז פ"ק ב') ס"ם קי"ב משמע כו' . עמ"ב שם שיש נחלק בין יי"נ לעכודת בחרא דעבודת כוכבי' ואפשר גם דעת המחבר כן אלא שק"ק כא דכחב כוכנים : (מימן קמ"ת במ"ז פ"ק ג") וקשה כו'. (א קשה מידי סתם הדמים מותרים וגם בב"י לא סביא דברי הרא"ם ורבינו ירוחם רק יד אפרים לעיל ר"ם קל"ב הביא דברי רבינו (סימן קמ"ה בש"ע סעיף א') והמעיינות של רבים . ענה"ע וכשמיום יענ"ן פי' ירוחם בקלרה וע"ל ס"ם קת"ע: קבה א ואפילו אבני כו'. זכו כ"ב כהב לחרץ מה שחתה של הש"ך סי' קמ"ם דמוכח מש"ש דף מ"ו דמים חלושים של דעח הרמב"ם (והעור)

והר"ן חמה עליו כיון דאיכא פלוגחא ה"ל בפיקח דמצרייתה ולחומרה נ"ש קחתר כש"ם לח לריכם דשפחינהו מוכח של רבים שרי ש"ש וכפי כ"ג בחורך: וכ' שכן פסק הרמ"ה ומכיחו כ"י והבית חדש כתב יישוב לדברי הרמב"ם ודבריו דחוקים מאד (וכן בכ"מ כחב יישוב שחינו נרחם) ולפ"ז היה נרחה להחמיר ועוד שגם רבינו ירוחם ני"ז ח"ד כחב ופכוע

המשתחוים לאבני הר שנדלדלו

(סימן קמ"ד ש"ע סמיף כי) כורתרים בדיעבר. ר"ל דילא שרי ליקדם לכתחלת מיר שובר כונבים והראיה כמ"ש התום' עבורת כוכבים ס"ב ב' ד"ח יאות דלר"י גם בעוד החפץ בעין הדמים מוחרים וכפי שתגינו הפוסקים גם בלא מכר בהקמה כן הדין לר"י וא"ב יקשה ל"ל לנפרא שם ע"א ריש ע"ב לומר יי"נ הוי עד דנגע . ם' הל" קנין מעות סימן י"ב : (3"ן 3ק"ר)משמע להריג לית מנים מאירות ח"ב ממ"ג ד"ה ונם נפלאתי כ' דדוקא בלא מכרו העובד כוכבים לאחרים אסור לדידיה אבל במכרו כבר לאחרים זהו דינו של רבי אלחנן בתום מרק השוכר את הפועל רף פ"ב ע"ב דמדמת לפירות שביעית דגם לעניים מותר:

יד אכרהם

(סימן קמ"ה בש"ע סעיף א') רבים כו' אינם נאסרין רבים כו' אינם נאסרין עיין בש"ו שנסקשם תחי דוקח של רבים כח כשל יחיד נתי אין כאסרין בככ"ג שאין ככם תפיסת יד חדם . וכרחם דעתמת דמים של ככים חינן נאסרין בוא משום דאין אדם דבר שחינו שלו וכת"ם אומכ סנקה"ל כחן כסוף דבריו. וח"ל לפי מם שכתב סרמל"ם נסלי שחיפה לחלק בפנין זה דחין אדם חוסר דשא"ש בין ישכחל חינו מוסר דבר שחינו שלו אכל פוכד כוכבים אוסר חם כן כ"נ חין להחיר מים של רכים המעבדים וספחינהו בַידִים רק כשנעכדו מישראל אבל כש:עבדו מעוכד כוכנים אסורין. וא"כ מאי דנקפו לפון פל רבים לאו למידק מינים לשל יחיד דנחשרין אלא לדיוקא ולומר דאש יש בסן תפיפת יד חדם ותלשן נם כשל רכים אסורים כשפלרינהו עוכד כוכנים . ומיכו ישראל אינו אוסר מים של רבים מפילו מלשן ומ"ם כם' מרכבת המשנה ח"ב דקני לים ישראל בסגבה ומש"ם יכול לחסור של חבירו ואח דסת כסכו המו' כפ"כ דחולין דלח קני בסגבהם רק לענין לספחייב בחונהין . [ומ"ם סש"ך בנקס"ב דבש"ם דעבודם כוכבים פ' כס"ל פ"ל כר"ל דאוסר כתלושין . לדידי אינו מספיק דכא (א אפר אלא כמים שסגדו עוכד כוככים אכל מג"ל דאוסר ג"כ אף כשל ישראל]: ובזה חקיישכ קמד דמי עבודת כוכבים מה דינם,ובי ב׳ סעיפי׳: א (א) * דמי האליל (א) ביד (b) ישראל שמכרה א אסורים (ב) אבל אם ב מכרה עובד כוכבים אפילו מכרה כדי לעבדה הדמים מותרים [ג] י ודווקאן שהדבר ירוע שמכרה לעשות צרכיו בדמיה אבל אם אינו ירוע (ב) יש לחוש שמא מכרה לקנות בדמיה אלילים אחרים והרי המעות בוקצין לאלילים ואסורים (ב) (וע"ל סוף סימן קל"ב): ב [ד] יש אומרי' שאם ביד ישראל יין נסך ואלילי' ומכרם לעובר כוכבים בהקפה (פירות נהמחנה) (ג) ג ומכרם העובד כוכבים לאחר קודם שיפרע לזה הישראל הדמים ד (ג) מותרים בריעבד: קמה איזו אלילים של עובדי כוכבים המותרים

בהנאה . ובו מ' סעיפים: א (א) [א] א כל שאין בו תפיסת יד אדם ולא עשהו אדם אע"פ שנעבד הרי זה מותר בהנאה לפיכך המשתחוה להר לא נאסר (ב) א י ואפילו אבני הר שנדלדלו ועדיין הם (6) במקומם ועברם שם אינן נאסרים (ג) יוכן הנהרות ב והמעינות [ב] (א) של (נ) רבים ג י ואילנות ד שלא נמען לשם אלילים אינם (ג) נאסרים [ג] ה ומכ"מ אע"פ שלא

אסורים שאין דינן כהר ע"כ וכ"פ הראב"ד בהשגות אבל לפעד"ג דעח הרמב"ם ברור דבש"ם (ד'מ"ו ע"ח)מספקח חי בני ר' חייח דהיינו חזקי' שרי ור"י אסר או איפכא בירושל' פרק כל הללמי' סלכם ו' איחא בהדיא דחזקיה שרי ור"י אסר וא"כ לא שבקינן מאי דפשיטא לירושל' משום מאי דמספקה לש"ם דידן ועוד דהרי ר' יוחנן גופיה חיבר הירושלמי וה"כ ע"כ ר"י עלמו אומר שהוא אוסר וא"כ הדבר ברור דקי"ל כחזקיה דשרי קלרתי בזה ודוק (ושוב מלאתי כן בס' חורת חיים): ב והמעייגות של רבים . כהב העט"ז דל"ד אלא אשגרת לישנא דש"ם (דף מ"ו ע"א) לקיט וה"ה נהר ומעיין של יחיד כיון דטעמא כוא דמחובר אינו נאסר אלא דלענין נסכים יש חילוק בין רבים ליחיד ודבריו נכונים ע"פ הש"ם שם ודלח כהנהת פרישה שכתב ודלח כרמ"י וגם מ"ש הפרישה דבשל יחיד י"ל שמח חפרן לחליל ל"ע מיהו מ"ש העמ"ז דבחלושים יש חילוק בין רבים לשל יחיד חינו נ"ל דבש"ם מוכח דחלושין חפילו של רבים נאסרים מטעמא דלמא קא סגיד דאל"כ מאי פריך והא אמר ר"י משום רשב"י מים של רבים אינן נאסרים ודלמא היינו להדיום ובחלושים ומבעיא ליה דלמא לנסכים אסורים גם במחוברים אלא ודאי חלושים אפילו של רבים אסורים להדיוט והשתא רשב"י ע"כ במחוברים מיירי ולנסכים דאי להדיוט אפילו של יחיד אינם נאסרים כיון דמחוברים ודוק ואפשר לזם כחבו הרמב"ם והטור מעיינוח של רבים להורוח דאפי׳ של רבים לא שרי להדיוט אלא מעיינות דמתוברים: ג ואילגות כו' . משמע אפילו נסען (יחיד) [יחור] הוי מחובר ואינו נאסר בהשתחוה להן והיינו כדעת סר"ן וכתב ול"ד לבית (דסעיף ג') דמסור משום דתלום ולבסוף חברו כחלום דמי דהכח כיון שים לחילן שרשים בקרקע הוי כמחובר וכ"פ החחרונים: ד שלא גמען בו' . חבל נטען לפס אלילים אסורים חבו אשרה האמורה בחורה ש"ם ופוסקים ובנטיעה לחוד לשם אליל נאסר אפילו לא בשתחוב לו אח"ב ודוקא נטעו עובד

הרמב"ם משום דבירושלפי אתמר להדיא דחוקיה שרי וקי"ל כחוקיה וכן כנס" שם נ"ם "הרמב"ם משו ב"ד הרמב"ם ושור א" דחיק מאד ל"צ דספרונדו בידיה ושינוייא הוא]: [2] של רבים. רמב"ם ושור הדויק מאד דאף של יחיד מותר מפעם זה שאין תפיסת יד אדם בו כמש"ש נ"ם "א יאון אמור ביחיד אלא דספרונהו בידיה ולמאן דאמר בתלשונהו ביחיד אלא דספרונהו בידיה ולמאן דאמר בתלשונהו ביחיד אלא ואם מ"ז א" יאון אמור ביחיד אלא דספרונהו בידיה ולמאן דאמר בתלשונה ונים מוספר מידי אלי או מידי לובדים המלחבר בתלשונה ונים מוספר משור אלינו את מוספר לובדיה ומוספר מוספר מוספר מוספר מוספר מידי ליום את מוספר לובדיה ומוספר מוספר מידי ליום את מוספר לובדים הוא מוספר מו איבעיא להו אם אסור לנסות בשל יחיד ויותר תמוח דתלי של רבים באין בו תפיסה דשל איבעיא להו אם אסור קנסדה בשל חזיר ויונו ונבורון והבל של בי ב-ביין הש"ך חסוחין רבים אפילו תלושין מותרון כמש"ש נ"ש א'וכ"ב לבוש דלא כש"ך ודברי הש"ך חסוחין הן למאד רשם מ"ו א' בשל יווד פיירי כפש"ש ל"צ דקא כו' ולס"ד אכתי לא חילק בין רוכ ליווד מ"ם מ"ל מו"ם מ"ל הולם (וגס מ"ם רבים ליווד ורו מ"ש הש"ר דתלושיו אסוריו דלמיא קא סגיד קשה להולםו (וגס מ"ם רבים ליחיד וכן פ"ש הש"ך דתלישין אסריין דלפיא קא פניר קשה להולפו (וגס מ"ם כנקודום פכסף דתוק מחד): [3] ופ"ם כו". כרב אשי שם דשפואל אתי כרבנן:

פתחי תשובה

כמה (א) של רבים. ענסים ועי' כשלולה יענ"ן מיל סימן, כיל וכיג פים כום :

מסורים דהח דמי עבודה טכבים של ישרחל הן .ש"ך : (ב) וע"ל.שם משמע דדוקה בידוע ודאי שמכרה לקנוח לרכי עבודם כוכבים אסור ואפשר שסמך על מ"ש כאן מיהו במרדכי ם' א"מ כתב מוחר לקבל הדמים אם לא אמר המחן עד שאמכור אליל עכ"ל הע"ז (ובנה"כ כחב שיש לחלק בין יי"ל לעבודה כוכבים וכ"כ שם בסי' קל"ב ע"ש) : (ג) שותרים . כחב ר' ירוחם משמע להדיא דוקא לאחרים אבל לאוחו ישראל לעולם אסורים משום קנם עכ"ל ויש לחמוה על התחבר דכחב סחם הדמים מוחרים ש"ך וכחב הפ"ז ובסי' קל"ב כ' התחבר שאפינו לא מכרן השובד כוכבים אלא כיון שמשכן העובד כוכבים אצלו קודם שימן הדמים מוחר דקי"ל משיכח עובד כוכבים קונה וכו' ואם כן חימה על הש"ע שלא פסק כאן להיחר כק במכרן לחחר עד כחן לשונו :

ביאור הנר"א

קבות (א) בסקוםם. והפ"ז כתנ דאפילו נעקבו לנמרי אלא שלא נעשה על ידי אדם גם כן אינן נאסרים: (כ) רבים. וה"ה של נהר ומעיין של יחיד כיון להמעם הוא דמחובר אינו נאסר אלא לענין נסכים יש חילוק בין יחיד לרבים ש"ך ומ"ז (וכ' בנה"ב מה שנראה מדברי הש"ז דבשל רבים אפי' בחלושים שרי ליחת חלא דאפילו בשל רבים לא שרי אלא מסעם דמחובר ע"ש שמאריך בזה) : (ג) נאסרים . כ' כש"ך משמע אפי' נעען יחור הוה תחובר ואינו נאסר בהשחחום להן ול"ד לביח כס"ג דאסור משום דהלוש ולכסוף חברו כחלוש דמי דהכא ליון שיש לאילן שרשים בקרקע הוי כמחובר אבל נפען לשם אלילים אסור וזהו אשרה (יו"ר ח"ב)

כאן אמנם במרדכי פרק א"מ כתב מותר לקבל הדמים אם לא אמר המחן עד שחמכור חליל : (ג) ומכרם העובד כוכבים לאחר כו׳. כך כתבו התוספות בשם הר"ר חלחנן סביאם ב"י וסיימו התוספות ועוד אומר ר"י שאפילו לא מכרן העובד כוכבים אלא כיון שמשכן העובד כוכבים אללו קודם שיחן הדמים דקיימא לן משיכת העובד כוכבים קונה כו' וכ"כ העור והש"ע דין זה ריש סימן קל"ב כאשר הבאחי שם המראה מקום מזה וא"כ חימה על סש"ע שלא פסק כאן להיתר רק במכרן לחחר:

כמד (א) ביד ישראל שמכרה. דכחיב והיית חרם כמוהו כל מה

יש לחוש שמא מכרה . *)ס"ס קל"כ משמע דדוקא כידוע ודאי

שחחה מהיים ממנו יהיה כמוהו וזה לא שייך בעבודת כוכבים:

כל שאין בו תפיסת כל שאין בו תפיסת יד בו' . דכתיב אלהיסם על בסרים ולא הסרים אלהיהם : ואפי' אבני הר שנתדלדלו (ב) ולא נעקרו לגמרי שכרי לא סגביהן אדם כ"כ הכסףמפנה ולענ"ד נראם שנעקרו לגמרי אלא שלא נעשם פ"י חדם דבח בפ' ר"י דנ"ט מדמה לזם מים שנחלשו ממקורן ע"י גל: (ג)וכן הנהרות ומעיינות של רבים כ"כ גם הרמב"ם והפור *) וקשה דהא בפרק ר' ישמעאל (דף ג'ט)

פרכינן אתאי דאמר רבי יוחלן משום רבי שמעון בן יהולדק מים של רבים אין נאסרין הא דיחיד נאסרין וחיפוק ליה דהא מחוברין כינסו לא לריכא דטפחינהו עובד כוכבים בידיה פירוש וחלשם ע"כ אי הוה דיחיד נאסרים וא"כ כאן דמיירי ממחוברין תקשה על הפוסקים קושיות סגמ' כח דיחיד נמי חין חסור וכן הקשה בלבוש מסכרת דנפשי' דמחוברין אין איסור אפילו ליחיד כמו בהר ובפרישה כחב דבזה דבשל רבים מ"ה ברי דלא אמרי' שחפרו לשם עבודת כוכבי' אבל דיחיד אמרי' שחפר לעבודת כוכבים ונאסר אף מחובר כיון שעשה בו מעשה ולא דק בגמ' שהבאחי דבהדיא פריך כן דשל יחיד נמי מוחר כל שהוא מחובר וחו מ"ש שנאסר ע"י מעשה לא נ"ל כלל דאע"פ שאמרו בס"ז חפר בורות כו' דאסרו במעש' שאני כחם שהוא משתחוה להבור שהוא מעשה ידיו משח"כ אם משתחור להמים שבאים מעלמם אנ"פ שבאים מחמת החפירה מכ"מ במה שנשתחום לו לא עשה בו טלמו מעשה וזה מוכח מדלא מלי לאשכוחי בגמ' שהבאתי דיחיד נאשר אלא בטפחינהו בידו ועשחם תלושים ותו מבוחר בתום' דף מ"ז ונחן טעם דמים הנובעים מעצמם והם של רבים מותרים ושל יחיד אסורי' ועל זה פריך והא מחוברי' נינהו ומשכי דחלשן בידו . וכדי לתרץ הקושיא דלעיל נראה לי דכיון דבפרק כל האלמים (דף מ"ז) בעי רבה המסתחוה למעיין מימיו מהו לנסכים וכו' משמע שם במסקנא דגם לגבוה אין נאסר מים של רבי' אבל של יחיד נאסרי' אמ"פ שמחוברי' כיון שהוא לגבוה וכדאמרי' לעיל במאי דפסים רבא לרמי בר חמא דיש נעבד במחובר אצל גבוה על כן כתבו הפוסקים דמעיינות של רבים אינן נאסרין כלל אפילו לגבוה ואין לומר כא אפי' באינם מתוברים מותרי' לגבוה ביון שהם של רבים דאין שייך לגבוה אלא במי' חיים דוקא מביאי' נסכי' וחו דעיקר דינא אָתא להחיר מחוברים אלא אגב אורחת קמ"ל דמלינו בזם היחר אפילו לגבוה כגון שהם של רבי' כן נראה לי לדחוק וליישב דבריהם וחמיהני

רוך [א] דמי כו', עבודת טובנים נ"ד ב' וקדושין נ"ח דחליפי עבודת כוכבים אסור:

[ב] אבל אם כו', עבודת כוכבים ס"ד א': [ג] ודוקא כו', תוס' שם

ד"ה מסתנדא כו' והרא"ש שם מחא דפ"ק י"ב א' ופ"ב ל"ג א', וחרי"ף כתב דהני היא

ד"א כחלכתא וכ"ד הרמב"ם: [ד] י"א כיו, "תוס' ס"ב ב' ד"ח יאות כו': (ליקום) י"א

כו', ע"ל ס' קל"ב ס"א שכתב כמברא השניה של חוס' דאפילו לא מכר לאחר מותר כל

שנתן מעות אח"כ ועוד כתב הרא"ש שם ובש"ע דלאותו ישראל מ"ם אסור ועמש"ש (ע"כ):

שנתן מעות אח"כ ועוד כתב הרא"ש שם ובש"ע דלאותו ישראל מ"ם אסור ועמש"ש (ע"כ):

"מ"ל "א" מ"מ דמ"ד כו' וכמש"ו ואפי אבני כו' והוא דעת הרמב"ם והמור

[והר"ל והראב"ד והרמ"ה חולקין דבשל תורה להחמיר. ות"ח וש"ך כתבו רמעסו של

קבר (ח) ישראל . ומשמם דאליל של ישראל אפי' מכרה העובד כוכבים הדמים

הכחוב אפילו לא עבד הציפוי וכלי

ההרים אסורים: ז אינו נאסר

כחב העט"ז דהיינו בהנאה אבל

באכילה ודאי אסור שאין שחיטה

גרוע כזה מחירו בחכילה עכ"ל והוח

מדברי הר"ן מביחו ב"י ס"ם זה

ופשוט הוא למו שנחבאר לעיל סי' ד'

ס"ם וגם נתבאר שם ס"ק ח' במתכוין

לעבדו תקרובחו אסור בהנאה

ומדברי רביכו ירוחם והרב כחן לח

כרחה כן: דן בית שבנאו עובד

בוכבים! אבל בנאו ישראל אינו

אסור עד שישתחוה לו כדלעיל ר"ם

קל"ט דעבודח כוכבים של ישראל

חינה אסורה עד שחעבד ואם היתה

של עובד כוכבים שבנאו לשם אליל

ומכרה לישראל נאשר דה"ל אליל של

ישראל ואין לו ביעול. ב"י וד"מ

וב"ח ובהגהת דרישה כחב דישראל

מומר דינו כעובד כוכבים :

מ הבית עצמו כו'. דחם לח כן

ה"ל תשמישי עבודח כוכבים דאינו

אסור עד שישתמש בו כדלעיל ר"ם

קל"ט: י היה כנוי לדירת אדם

וסיידו וכיידו עובד כוכבים. וכמ"ם

בס"ק ח': יא נושל הישראל כו'

אבל עובד כוכבים בכל דהן שיטול

סגי והוי ביטול ודוקא עבודת כוכבים

של עוכד כוככים אבל של ישראל אין

לה ביטול ולוטל כל מה שחידש

רם"י והכ"ן: יב והחידוש אסור

בהנאה . וחין לו ביטול עולמים

אם הוא של ישראל ואם הוא של

עובד כוכבים עד שיבטלנו העובד

כוכבים . טור וכבר נתבחר בס"ק

שלפני זה: יג לתוך חבית . והכית

כוכבים אבל נטעו ישראל אינו נאסר עד שיעבד כדלקמן: ה גוף על הב"י של הרגיש בזה: (ד) ציפויו אסור. שנאמר לא החמוד כסף האילן . כלומר וכל מה שים שם בשעה שעבדו הן פירוח הן שריגים וזהב חשר עליהם: (ה) משמשי הר הוי בציפויו . לפי שמשמשי ועלים הכל מותר ואינו אסור אלא מה שיוצא אחר שנעבד . כ"כ ב"י אליל נפקא לן פ' ר' ישמעאל (דף נ"ב) מפסוק אבד חאבדון אח כל

והחחרונים וכן מבוחר בדברי הרמב"ם: ך ציפויו אסור. כחב ר' המקומות חשר עבדו שם הגוים את חלהיהם על ההרים והחי המקומות אם אינו פנין לגופו שהרי לא מחסרי

דבתי' אלהיהם על ההרים ולא סחרי' אלהיהם חנהו ענין לכלים ש"מ דאף בסרים נאסרו הכלים אבל תקרובת דהר לא נאסר וכתבו החוספות שם הטעם דבפ' כל הבשר נפקא לן איסור חקרובת דכחיב ויאכלו מזבחי מתים וקרא כי כהיב בפעור כתי' ופעור היה תלום: (ן) הבית עצמו נעבד דאל"כ אלא להעמיד בו אליל הא קי"ל משמשי אליל אינם נאסרים עד שיעבדו אבל אם הוא עלמו נעבד שפי' נאסר דקיימא לן ר"ס קל"ט בעובד כוכבים נחסר מיד ומ"ם בטור כחן אם הוא של ישראל וכו' ר"ל שעל כל פנים עובד כוכבים עשחו אלא שמכרו אחר כך לישראל אבל אם ישראל עשאו לא נאסר עד שיעבד כ"כ ב"י וראיתי מאן דמוקי לה כאן בישראל מומר דהוי כעובד כוכבים בזה והבל יפצה פיהו דדינו כישראל בזה ולכל עונשי' שבחורה כמ"ש ר"ס קל"ט וכחב הר"ן אט"ג דגבי אילן איכו נאסר לעיל ר"ם זה אם השתחוה לו ולא אמריכן דהוה תלוש ולבסוף חברו דשחני חילן ששרשיו מחוברין מחד בקרקע וחשבינן ליה כמחובר מעיקרא בפ"ק דחולין ורס"י פי' דבחילן מיירי שלח נטע יחור חלח גרעין חבל בנעע יחור הוה באמת תלוש ולבסוף חברו והוי חלוש: (ז) וכיידו . פירוש לר בו לוכוח: (ת) נוֹמול מה שחידש. פי' הישראל אבל עובד כוכבים אין לריך ליטול סכל אלא בכל דסו

בני בשם הר"ן:

נאסר ה גוף האילן כשמשתחוה לו כל השרינים והעלים והפירות (י) שיוציא כל זמן שהוא נעבר אסורים בהנאה:

י רבר שאין בו תפיסת ידי ארם שנעבר אע"פ 🔁 שהנעבר עצמו מותר בהנאה (ד) ו (ס) ציפויו אסור בהנאה , (ה) (ה) (משמשי הר הוי כליפויו ואסור אכל (ו) מקרובת הר ל אינו נאסר) (הא"ו ני"ו):

ב ח (ב) י בית (י) שבנאו מתחילה [י] שיהא (ו) מו הבית עצמו נעבר יי וכן המשתחוה לבית כנוי הרי זה אסור בהנאה ל י היה בנוי וסיירן (ז) וכיידו לשם אלילי' עד שנתחדש (ח) יא (ס) נומל מה שחירש יב והחירוש אסור בהנאה מפני שעשהו (ם) לעברו ושאר הבית מותר הכנים אלילי' יג לתוך (י) הבית כל זמן שהוא שם הבית אסור

הרי זו אסורה כל זמן שהיא עליה יח (יי) סילקה

ו יי אילן שנמעו מתחילה שיהא נעבד אסו' בהנאה היה אילן נפוע וגדעו ופסלו לשם אלילים " אפי' הבריך והרכיב בגופו של אילן והוציא שריגים כורת את השריגים והם אסורים בהנאה ושאר

עלמו לא כתכויןלעבוד: יד הוציאה. אפילו דעתו להחזירה וכן אפילו הוליאה ישראל מוחר כיון שלא הקלהו לאליל אלא לפי שעה . עור ור"ן בשם רש"י : מוך הוציאה משם כו' . כ' ב"י ודבר פשוע בעיני דהא דמהני בהוליאה שלא להכניסה היינו בהוליאה עובד כוכבים אבל הוליאה ישראל לא מהני לבטל מביח זה דין משמשי אליל ע"כ והביאו ד"מ וכ"כ סטט"ז וכ"כ בטוה ור"ן: מדן ובישראל כו". כלומר אם הבית הוא משמשי אליל של ישראל לא מהכי ביטול עולמית כדלעיל ר"ם קל"ט דאליל של ישראל וחשמישה אין להם ביטול: יז רק מה שצייר. כלו' רק מעע ממה שלייר בענין שפגמו דהוי ביטול: יח סילקה בו' . פירש"י דוקא

כשהטמיד עליה לפי שעה ולה הקלוהו לכך מוחר בסילקה וכ"כ ההחרונים: ים אילן שמעמידין תחתיו כו'. ומיירי בשנטעו מחחלה

הגר"א

(ב) בית שבגאו מתחלה. עיין כאורים וחופים סימן צ"ה סעיף קען ג' פלפול כוה: האמורה בקורה אפי' לא השחחוה לה אח"כ ודוקא נטעו עוכד כוככים אכל נטעו ישראל אינו נאסר עד שיעכד עכ"ל: (ד) שיוציא . אכל כל מה שיש שם כשעה

שעבדו הן פירוח הן שריגים ועלים הכל מותר ואינו אסור אלא מה שיוציא אחר שנעבד. כ"כ ב"י והאחרונים: (ה) ציפויו. שנאמר לא חחמוד כסף וזהכ עליהם ומשום גזירח הכמוב אסור אפילו לא עבד הציפוי כ"כ רבינו ירוחם: (ו) תקרובת. כמב הלכוש פי' דמוחר בהנאה אבל באכילה אסור כמ"ש לעיל סימן ד' ס"ה וגם נסבאר שם במחכוין לעכדו מקרובחו אסור בהנאה ומדברי הר"ב כאן לא נראה כן עכ"ל הש"ך: (ז) שבנאו . כחבו הט"ז וש"ך דהיינו שכנאו עובד כוכבים נפבחר שם במספרון נעבדו מקרובחו חסור בהנחה ומדברי הר"ב כמן נח נרחה כן עב"ל הש"ך: (ז) שבגאו . לחבו הט"ז וש"ך דהיינו שבנאו עובד כוכבים אבל בגאו ישראל אינו אסור עד שישחחוה לו ובהגהם דרשה כתב דישראל מומר דינו כעובד כוכבים והט"ז חולק עליו וכחב דדינו כישראל גמור בזה ולכל עוכשים שבהורה כמ"ש ר"ם קל"מ (וכסימן הנ"ל כתבחי בשם וה"כ דמסבים עם הבהח דרשה ע"ש): (ח) גושל . פי' שישראל נועל מה שחידש אבל עובד כוכבים כבל דהו שימול סבי והור נישול ודוקא עבודת כוכבים אבל שובד כוכבים אבל שובד מוכל מי שישראל פיי מי הר"ן; (ח) לעבדיו כחב הש"ר והחידות אין לו בישול בעודת כוכבים עובד בוכבים בעל והטי של מוכל בין שלא הקלהו לעבודת כוכבים לא לפי שנה , רש"י: (יב) בישול . כתב ב"י וסשום הוא דהינו דוקא כשהוליה עובד כוכבים אבל הוציאה בשל ישראל לא מהכי לבעל מביח זה דין משמשי עבודת כוכבים ע"ר ומ"ש הר"ל בי בישול . כתב ב"י וסשום הוא דהינו דוקא כשהול ש"ר היי או הוא משמשי עבודת כוכבים ש"ר ומ"ש הר"ב בישראל פי" אם הביח הוא משמשי עבודת כוכבים ש"ר ומ"ש הר"ב בישר בדונו ועלים הראשות החומר הראשות הר

כיסול עולמים כדלעיל רים סימן קנ"מ. ש"ך: (יג) שצייר. פי' רק מעם ממה שלייר בענין שפגמו הוי ביסול. ש"ך: (יד) סילקה. פי' רש"י דוקא כשהעמיז עליה לפי שעה ולא הקצוהו לכך מוחר כסילקה: (טו) שמעמידים. ומיירי שנטעו מחחלה כדי להעמיד חחחיו הא לא"ה מוחר דמחובר הוא דלא חמיר ספי מעבודח

דשמוחל שם דף מיה: ו שם נמשנה: ז עשנה שם דף מ"ז כפירש"ו שם: ח מיפרת דרב בס: מ שם נמשנה: י משנה שם: יא שם למשנה: יב משל שם דף ע"ה: יג חמרי דכי ר' ינחי שם: יר שם במשנה: ירוחם דליפויו חסור משום נזירת

נקודות חכסף

וכמ"ם חשט"ז וכמ"ם בש"ך ס"ק כ' דלחו דוקח נקטו של רבים ח"ל נקטו של רבים נחשמועינו דחפינו של כבים לא שרי אלם בפעיינום ומס שנרחה פדכרין דקי"ל כשל רבים אשילו במלושים שרי

סקור מים חיים (סימן קמ"ה בש"ע מעיף נ') בית שבנאו פתחלה שיהיה הבית עצמו נעבר כו' עצמו נעבר שמ"ו סה"ו דחנ"ה הום נים משמשים ואינן אסורים פד שיעכדו ומ"ם בטור כחן חם הוח של ישרחל רצה שעכ"ם כוכבים משחו חלח חה"כ לישרחל חבל 656 חם ישראל פשאו לא נאסר עד שיעלד כ"כ כ"י וככ"ה מלייר עוד דחפקירו ואח"כ זכם כו ישראל מן הכפקר וכם כו ישראל מן הכפקר והוא חמוה לפניד דכוודאי בשהפסיר עובד כוכבים איו מהכנית פינו יהודי בשמם דמוחכת דמייאש מינים וכמו שסבאחי נאריכום דבר זם מדברי ברמב"ן כם' מעשה לדיהים קמ"ח ע"ם כחידום ואפשה דכוולת הכשח דהעובד ציכבים הפתיר כהדית הממון לה הסקיר מחיסורה שחומר בהדיה כן בגון שחומר בהדיח כן דחושה משחמת כיון דמפקיר סבית הנפכד פמילת מייחש מאיסורא פינים וכעת צ"ע (שם בהנה"ה) ובישראל לא מהני ביפול בדלעיל פי' ק"ם. עם"ן סקט"ו כלומר אם סכית כוא עשמשי אליל של ישראל לא מסני ביטול עולמית כדלעיל ר"ם קל"ט דאליל של ישראל וסשמישים ודכריו נפלחים ממני דליחה לפיל פי' קל"ם דמשמישים של ישראל אין להם ביטול עולפים רק אליל של ישראל קחני כחם דחין להם בימול עולמים אכל חשמישי עכודת כוכבים של ישראל לא שמענו שם וחדרכה מכוחר בסימן קת"ו פעיף כ' להיפך דמשמשי אליל חפילו כא ליד של ישראל כוככים מותרת וחולי הפ"ך חזיל לשיטתו דכרים סי' קמ"ו סבים דעם כב"ם ז"ל דחפילו פשמשי שכודת כוככים כל שוכם כם ישראל לא מהני כיטול ומשמע דדעתו להלכה כן אכל מה שחראה מקום לסי' קל"ט צ"ע שאין וח פנינו דםם מיירי מחליל עלמה ישם סעיף ר')היתה חצובה וציירה וכיירה שתיעבר אפי צייר וכייד בנוף האבן נוטל מח שחידש והוא אסור בחנאת ושאר האבן מיתר מלפון המחבר וכל הפוסקים דח"ל ליטול כ"ח מה שחידש כוכבים פ"ז ע"ב ד"ה וסייד

כבוםו של אכן נמי נוטל מה שחירש אלא נוקב כל האכן משבר לעבר נגד החידוש ונוטל

ד כנופה של אכן ואור"י

כי לחו דווקח נופל מם שחידם ותו לח דח"כ חפי' לח צייר

סמיהם כלח"מ שעל סרמב" רס"ח דסלכית עלודת כוכבים סמעיינום סגובעים כר׳ יותנו . וחמס דח"כ למס כחב דמוחרין מפני שחין כו פפיסם יד חדם ולח נשחו

בהנאה יד (מ) הוציאה הותר הבית: הגה [1] ודוקא שלא הוקצה הביח לכך אבל הוקצה לכך אינו מוחר אלא א"כ בדן הוניאה משם דרך (יב) בשול דהיינו שלא להכנים עוד שם (טור בשם רש"ו) מוד [ה] ובישראל לא מהני בטול כדלעיל סימן קל"ט: אבן (מ) שחצבה (י) לעברה אסורה בהנאה היתה חצובה וציירה וכיירה שתיעבר [יא] אפי' צייר וכייר בגוף האבן נומל מה שהירש והוא אסור בהנאה ושאר האבן מותר. [יב] וכעכודה כוככים דמהני בטול אפילו לא נעל משם יד רק מה (יג) שלייר מוחר אם עשאו דרך בסול) (רכינו נסים):

אבן שהעמיר עליה אלילים של עובר כוכבים "י אבן שהעמיר

האבן מותרת:

האילן מותר. ים יי אילן (ש) שמעמידין תחתיו אלילים כל זמן שהיא תחתיו אסור בהנאה (יג) נפלה מתחתיו הרי זה מותר מפני שאין האילן עצמו הוא הנעבר:

> [7] רבר כו' . מתני' ונמ' שם מ"ה א' : [7] משמשי כו' . שם נ"א נ"ב דתניא אבד כו' בכלים כו' אמר מר כו' אם אינו ענין כו' ועתוס' שם ר"ה תנהו כו' וח"ש אבל תקרובת כו' וכמ"ש בחולין מ' א' ל"ק הא דאמר לחר כו' וכפירש"י בעבודת כוכבים מ"ה א' ר"ה ומה שעליהם כו' וכל הסכים ר"י בתום' שם ד"ה אלקיהם כו' ורלא כפיר"ת ולשון א' ר"ה ומה שעליהם כו' וכן הסכים ר"י בתום' שם פנינו בא"ר תנ"ל שהרים וגבעות כו' אחר של רש"י שהביא תום' שם ומ"ם ברש" שלפנינו בא"ר תנ"ל שהרים וגבעות כו' ללשון אחר של רש"י וצ"ל נזירת הכתוב היא דתלוש שעליהם כו' עד סיהא הוי ושייך ער טריקא היו יושייך כישון אחור של רש"י וביל נוירת הכתוב וויא דתמוש שעליהם כו'. וכ"ד תום' בחולין מ' א' כר"ח הא כו' אלא שמשמע מרבריתם ראף משמשין מזהרין שכ' שם ומה שתקרובת הר מתר כל': [7] שיתא הבית כו'. נתום' שם ר"ה בית כו'. [7] ורוקא כו'. רש"י שם ר"ה הכנים כו' וכמש"ש נ"ג' ב' בימוסאות כו' בימום שנפנם כו': [7] ובישראל כו'. רש"י שם במתני' מ"ו ב' וגראה מ"ש בישראל חיינו שישראל

פתחי תשובה

כדי להעמיד תחתיו הא לאו הכי מותר דמתובר הוא דלא חמיר טפי מאליל עלמה. ר"ן ומכיאו ב"י וד"מ: ב כגון שחפר כו'. ככ"י דמדברי הרמב"ם משמע קנח דאט"פ שלא השחחוה להם נאסר מיד והטור כתב והשתתום להם ועיין פרישה וב"ח: בא אפילו סימן א' כלומר אפילו מעשה כל דהו וה"ה

חלי סימן כדאיתא בש"ם ורש"י ותום'

כחולין (דף מ') וכן סוח בתם"ח ד' י' ע"ב: כב אבל ישראל אינו

אוסר . אפילו במעשה רבה דהייט

ששחט בה ב' סימנים. רש"י והר"ן

והרח"ם וכ"כ דעת הע"ו: כג אם

. החליף בעלי חיים באלילים

שהיו לו והחליפה לעובדי כוכבים

בבהמות רש"י וע"ל סי' קל"ב וקת"ד:

כך כגון שהחליף ב"ח כו' . משום

רישה נקט ב"ח הבל חין הכי נמי

דלסברא זו כל חליפי חליפים דעבודת

טַכבים מוחרין כדאיתא בש"ם ולרש

לה מדכחיב כי חרם הוא הוא ולא

מליפי חליפים:

קמן א וזכה בה. וסכ"ח כחכ

שמלאה לפני יאוש או גזלה אנו"ג

דמדינא טכודת כוכבים של טובד

כוכבים היא ויש לה ביטול מ"מ

מדרבק אין לה ביטול גזרה משום

אליל של ישראל עלמו ובסכי אמריכן

דמשמשי עבודת כוכבים שבאו ליד

ישראל וביטלם עובד כוכבים מוחרין

אבל זכה בהם הישראל אפילו

משתשים אין להם ביטול עכ"ד וע"ש

וע"ל סעיף י"ג בכג"ה: ב יחזירם

לעובד כוכבים. ולח חמרינן דמחזי

כזבין אליל דהכל יודעים שלא נקנו

לו כיון שלח משך: גולא נתן

מעות . אע"פ שפסק כדמים דבכה"ג

משיכה קונה כדלעיל סי' קל"ב (וע"ל

סי׳ קל״ח ועפ״ר כחן) מ״מ משיכה

בטעות היה שלא ידע שהי' בהן אליל:

ד גתן מעות כו'. וס"ס משך

ברישה וחחר כך נתן מעות וטעמה

דהשחח כיון שנקנו לו חע"ג דהוי

כמקח טעות מ"מ כשיחזול ויקח

דאפילו לא זכה בה כגון

ז ש אע"פ שקרקע עולם אינו נאסר אם עשה בו (ייי) מעשה כ כגון שחפר בו בורות שיחין ומערות יי לאלילים נאסר:

ה בעלי חיים אינן נאסרים שאפילו השתחוה בעלי הידו לבהמה שלו לא נאסרה (מ) עשה בה מעשה יי ששחמה לאלילים כא יי אפי' (יו) (ג) סימן אחד נאסרה ואפילו אינה שלו ודוקא עובד כוכבים אוםר דבר שאינו שלו כב י אבל ישראל אינו אוםר של (יח) חבירו שודאי אינו מכוין אלא לצערו ויש אומרים שאפילו אם יש לו חלק בה אינו אומר ואם ישראל מומר הוא יא שהתרו בו וקבל התראה הרי זה אוסר . (ופ"ל סימן ד') . [מז] (תקרונת ב"ח ומשמשיהם מאסרים) (תא"ו ני"ז):

בי אף על פי שבעלי חיים אינם נאסרים כג אם בי אף על (ים) החליף בעלי חיים באלילים נאסרו ^{[יז] כי} אבל חליפי חליפין כד ניחו כגון שהחליף בעלי חיים בחליפי אלילים מותרי' [ימ] כי ויש אומרים גם בזה:

אין לה בימול . ובי מ"ו סעיפים:

אלילים של עובד כוכבים (א) שביפלה עובד 🤻 🤻 כוכבים מותרת (א) אבל ישראל אינו יכול לבמל אלילים של עובד כוכבים [א] וכל שכן של ישראל שאין לה בימול עולמית י ואפילו אם יש לעובד כוכבים (ב) שותפות בה עמו אין ביפול העובד

ליד ישראל אַ וזכה בה (ג) שוב אין לה (ג) בימול והני מילי אלילים עצמם אבל י משמשי אלילים ונויה אם באן ליד (ג) ישראל ואח"כ בימלה עובד כוכבים מותרים:

ב (ד) [ג] ח הלוקח גרומאות (פי׳ שנני כלי מסכות) מן

המעוח מחזי כזבין אליל הלכך יוליכם מעות ולא משך ב (ד) יחזירם לעובר כוכבים וכן המשוח מחזי כזכין חליל סלכך יוליכם אם משך ג ולא נתן מעות [ה] אף על פי שמשיכה בעובר כוכבים קונה כמקח

בכזרה וא"כ א"א לומר כן בדברי הטור שםם ע"פ חנה דבחרייתה שהצריך כחן שניהם דחם כן אחיה הברייתה דלה כרש"י ולה כר"ח וכיון שהדין כן דבחד סגי למה ניחוש לרוחים

קמו איזו עבורת כוכבים יש לה בימול ואיזו

כוכבים מועיל (6) לחלק הישראל: ב (ב) י אפילו אלילים של עובר כוכבים משבאה

העובר כוכבים ומצא בהם אלילים (ד) אם נתו

(ה) מעות הוא די נתן מעות (ו) ומשך יוליכם לים המלח:

דוקת

משמשין ממשמשין כו' ה"נ לר"ע כה"ג ככר חכריע הראכ"ד והר"ן דפ"ד דא"ל בימול סמש"ש נ"ד נ' ואלא מכלים כי' ואם איתא ליכפלים . ונראת שהרא"ם דתכן כן לתרץ קושית תום' דסוכת ל"א ב' ד"ה כאשרת וא"ת עכודת כיכבים דעובד כוכבים כו' ותראב"ד כ' שם שהעבורת כוכנים ביד שבדי כוכבים ויכול לבא לידי חיתר אם השבדי כוכבים יכםל חעבורת כוכבים כם"ש נ"ב ב' בישל עבודת כוכבים כו' וכן חכריע הר"ן בעבורת בוכבים התבורת בוכנים כם שינה כי ביש עשדת כוכנים כו יוכן תכריע הריך כעבדת כוכנים רפ"ד אבל בסוכה שם חשינ עליו וכן הרימב"א שם ותי' כתי' תום' כמוכח שם וכ' ב" שאף הראב"ד לא פ"ל כרא"ם שיכול לכמל המשמשין לברם: (ליקום) אבל משמשי כ'. אבל משמשי עכודת כוכנים של ישראל ודאי אין לה בימול ממ"ש נ"ג ב' אר"א כתחלה של א" כו' וה"ג כתיב ונתצתם את מזבחותם והני משמשין נינהו וקשיא נמי קישית אבל משמשי עכודת כוכבים של ישראל ודאי אין לה ביפול ממ"ש ג"ג ב' אר"א כתחלה אל א" כו' וה"ג כתיב ונתצתם את מובחיתם והגי משמשין נינהו וקשיא נמי קשית של א" כו' וה"ג כתיב ונתצתם את מובחיתם והגי משמשין נינהו וקשיא נמי קשית שא א" כנ" מרא בלי בשם הראב"ד דלא מחרמב"ן ואף שנדר ב" ואלא מכלים דכתיב כו' ואף שם ד"ה אתסרו כו' ולא אמרינן כו' והשתא ע"כ ל"ל חאי מבדא ראמר שם נ"ב ב' תכא כיון ראשתמש בחי כו' וא"ב אמאי לא בימלים וכן אבני מזבה ששיקצים מלכי ב' תכא כיון ראשתמש בחי כו' וא"ב אמאי לא בימלים וכן אבני מזבה ששיקצים מלכי דרבינא משני לא נתן ל"כ) : [ג] (ליקום) חלוקת כו'. פ"דלא כסוניא דבכודות רפ"ב דרבינא משני לא נתן לא מפון כו', מדקאמר שם אם משנתן כו' משמע הרחייהו בי וכ"מ נככורות י"ג כ' ולו לתדם מ"ך כו'): [ה] (ליקום) אל"ש שמשיכה כו'. לשון הרמב"ם והוא תמוה דתא גם משות בשבר כוכנים קונה להרמב"ם כמ"ש בפ"א מח" זכיה וכמש"ל ס" קל"ב ס"ב וא"ב אמא חידש במשת ועלה"ם שנדחק

פתחי תשובה

(ב) סימן. פנה"ם והוא מדברי הש"ץ ועם"ז לעיל סו' כ' ס"ק י"ד שאין דעתו כן וסובר דשוחם לפנדת כוכבים לא מיתשר אלא כשוחם משה מושם או רוב שקנה וכבר השיג בנה"כ שם עליו והסכים לתידון הב"ח דהא בסימן כ' לא אירי במין האדוק ועיין בספר בכור שור בחידון הב"ח דהא בסימן כ' לא אירי דמיל אור מששם כ"ד לעבודת כוכבים בחידושיו לחולין דף מ' שכתב דבראה למרץ עוד דאמ"ג דאסילו במששם כ"ד לעבודת כוכבים אסרכ ככואם פכל מקום דוקא כשפירש שמושה לשם פכודם כוכנים אכל לפנין סחם מחשכתו לפכודת כוככים ליא סכי כי אם כשחים גפורה כו' פיין שם :

כבו (א) אבל ישראל. עי' כמסמרת למשה שכמב דריל מסילו ישראל מומר דמי לא שובד כוכבים ע"כ כי תבסל העובד כוכבים אינו תבסל אלא חלקו . מ"ז: (ב) בישול . כתב המ"ז והמעם בב"י בשם סת"ג גזרה אמו עבודת כוכבים של ישראל ונ"ל כיון שאין המעם אלא משום גזירה לא גזרו אלא אם באה לידו אחר הזכייה דוקא ואם לא באה לידו אלא קנאר ונתן לו המעות אע"פ שמדינא מעות קונות בעובד כוכבים מ"ת הכא לא גזרו ביה לענין בימול עכ"ל אבל הב"ת כחב דאשילו לא זכה בה כנון שתנאה לפני יאוש או גזלה מ"ת מדרבק אין לה בימול כביה תשום עבודת כוכבים של ישראל ענתו: (ג) ישראל, והב"ת כ' דאם זכה בהם הישראל אפי' תשמשיה אין להם בימול רק אם לא זכה בה כגון שמנא קודם יאוש או

שמוד"ה ה"ג חעמיר כו' וכ"ה נו' ש"ש ואין נ"ש לרינא: [יד] לכתמה שלו. עתוס' מ"ו
א' ד"ה בתמה כו' וכן אמרינן ברפ"ד התמורה וזה תח כו' וע"כ כשלו רשל חבירו אף
לגבוה מותר כמ"ש בעבורת כוכבים נ"ד א' תנא נעבר כו' ולנבות מידרי כמ"ש רש"י שמ
מדפריף ורמינהי כו': [מַן] עשה כו' אפילו כו', מינמא רשלא וו"ה ואף ר"נ ור"י
"שם אלא בשל חכירו וכמש"ו ודוקא כו' וע"ל מי' ר' מש"ש: [מַן] תקרובת ב"ה. בחולין
שם ורמינהי כו' לשם שלשל קפן כו' וערש"י שם ד"ה רומיא כו' וכ"ש משמשין דאמור
אף בחד וכתי, השני בתוס' רעבורת כוכבים מ"ה א' בו"ה ת"ק א"ג איכא למימר כו'
איש ביש ביש מו"ה הא ובתמורה שם וע"ש ושם דרעת תוס' דאף ציפוי הר אינו אמור
איש בישהאישי נעבר ניתום' דעבורת כוכבים שם "ה ת"מ כו' וו"ר מנה מפרשם: אלא כשחציפוי נעכר ועתום' דעבורת כוכנים שם דיה ת"ק כו' וכ"ר קצת מפרשים : [יז] אבל כו'. דיכוניא בכ"ם כס"ד ב"כ אין סלמדין : (ליקום) אכל חליפי כו'. בירושלטי פ"ח חלכה א' פליני בזה ר' ישמעאל ודבנן ר"י איםר ורבנן מתירין והלכה כרבנן אכל גראה שמ"ם שם וצ"ל לחיפך דאמר שם ס"ם דרבנן והיית דרם כטוהו כל שאתה יכול לקייםו ממנו

קבו (א) שבישלה עובד כוכבים סותרת. דילפיכן לה מדכהיכ

בה. סטעם דאמריכן ישראל אדעתיה דנפשיה פלח ולא אדעת עובד

כוכבים ע"כ כי מבטל העובד כוכבים אין מבטל אלא חלקו : (1) שוב

אין לה ביפול. הטעם בכ"י כשם

סת"ג גזירה אטו אליל של ישראל

פכ"ל וכ"ל דכיון שחין הטעם אלח

משום בזירה לא בזרו אלא אם באה

לידו אחר הזכייה דוקא ואם לא באה

לידו אלא קנאם ונתן לו המשוח אף

על פי שמדינא מעות קונות בעובד

כוכבים כמ"ש הטור סימן קל"ב וז"ל

דמיד שנחן לו סדיכר נקנם לו סיין כו'

מ"מ הכא לא גזרו ביה לענין ביטול

כיון שעיקרה היא של עובד כוכבים

תחילה וזהו שכחבו הטור והש"ע

כפול לשון משכחה ליד ישרחל וזכה

בה משמע אבל זכייה לחוד לא ועי'

מה שאכחוב בסמוך ע"פ זה בסייעתא

. לשמית: (ך) הלוקה גרומאות כו'

יש כאן מקום בעור שלריך ביאור

ותכאר אותו בסייעתא דשמיא.בבריית'

פיתא אם עד שלא נתן כמעות משך

יחזיר ואם משנתן מעות משך יוליך

לים המלח ורולה להוכיח המקשן מזה

בגמרא שמשיכה בעובד כוכבים אינו

קונה ודחה לה רבא דבאמת מקח

טעות הוא אלא רישא דיהיב דמיה

מסחזי כעבודת כוכבים של ישראל

סיפא דלא יסיב דמים לא כו' וכחב

סטור אם משך עד שלא נחן מעות

יחזיר לו שעדיין לא נקנו ואם משנתן

משות משך כבר נקנו לו וסום אליל של ישראל ואין לם ביטול ולריך

להוליכה לים המלח וכ"כ הרמב"ם כו'

ותימה הא מסקינן בגמרא דבכל גווני

אין כאן קנין מכח מקח טעות רק

שכחילוק מחמת [דמיחזי] שנקנה או

לא,ומו"ח ז"ל כתב דמה שכ' הטור כבר

נקנה לו הוא לפי דעת הרואים שיסברו

דקנה דהכל חופסין דנקנו לו ולא

מתיישב כלל דבחמת יש קנין לעובד

שרכבים הן במשיכה לדעת ר"ת הן

במעות לרש"י כמ"ם הטור לקמן סי' ש"ד רק שלנאת ידי שניכם כחב שם

שים לששות משיכה ומשות לשנין

פסילי אלהיהם שעובד כוכבים פוסל אלוה שלו : (ב) שותפות

שפ"ם שם וצ"ל לחיפך האמד שם ס"ם ררבנן והיות הרם כמורו כל שאתת יכול לקיים ממנו ח"ו כמותו כו' וזה שפטו של הרפב"ם (פ"כ): [ה"ן] כגון שהחליף בע"ח. כע"ח לאו דוקא ומשום חיש אומרים נקפח: [ימ] ויש כו' . כשיפתו כמ"ד דאתמר באחדונה ובלא"ה להחמיר בשל תודח דנפקא שם מקרא (ו'לו כהנ"י ע"ם):

"ב"ר [א] וכ"ש כו' . לשון רש"י שם במתני' ובטש"ש בנמדא דישראל כו' : [□] אפילו בו' . מ"ב א' ס"ד ב' וכתב בסמ"ג ותפשם דנוירה משום אליל של ישראל וו"ש ה"ם מ' דבשום נזידה אין להחמיד במשמשין ור"ל דוקא כה"ג אכל במשטשי אליל של ישדאל וראי א"ל בישול ואף שהרמב"ן נמתפן ביה וכתב כמו שנסתפקו בנמ' ג"ב א' לר" ישדאל וראי א"ל בישול ואף שהרמב"ן נמתפן ביה וכתב כמו שנסתפקו בנמ' ג"ב א' לר"

באר הימב

פוכבים עלתו מהר"ן : (פז) מעשה. כ' ב"י דתדברי הרתב"ם משתע קלח דאנים שלא השתחום להם נאסר פיד והפור כתב והשתחום להם: (יז) סימן. כלומר מסילו מעשה כל דהו ואפי חלי סימן . ש"ם ורש"י : (יח) חבירו . אפי במעשה רבה דהיינו ששמע בה ב' סימנים . רש"י והר"ן : (ימ) החליף. פי שהיה לו מבודת כוכבים והחליפן לעובד כוכבים בבהמות . רש"י וע"ל סי' קל"ב וקמ"ד : קבון (מ) לחלק. והפעם דממרינן ישראל אדעתיה דנפשיה קא פלח ולא אדעת

גזלה בזה ים חולוק בין עבודת כוכבים עצמה למשתשיה: (ד) יחזירם. ולא אמרי' דמחזי כזבין עבודת כוכבים דהכל יודעין שלא נקנו לו כיון שלא משך. ש"ך: (ה) שעות. אמ"ם שפסק הדמים דבכה"ג קונה משיכה כדלעיל סי' קל"ב וסי' קל"ח מ"ח חשיכה במעוח היה שלא ידע שהיה בהן אליל: (ו) ומשך. כתב הש"ך וה"ה משך ברישא

יד אברהם

דיישראל מיטר דינו כעובד כוכבים. פי' נמ"ז ד"ס קל"ט שהשינ פליו ממ"ם רש"י בעבות כוכנים (דף מ"ז ע"ב) דישראל מוטר א"י לבעל. וכן מוכח כסובים (דף ל"ג פ"ב): (שם בש"ע ספיף ח' ברג"ה) תקרובת ב"ח
משמשיהם נאסרים. ג"ם כרש"י ענודת כוכנים (דף כ"ד ע"א):

מו מימרת דרכי יותכן שם דף ניד: מו לפי רשיי שם וכן משמת מדברי סרמכ"ס בס"ח מ משנם המורם דף כ"ה ו ית מימרא דרכי יוחנן סכודה ית משנים דרכי יומכן שכודת כוכבים, דף ל"ד: יש מישלה דרכ סוגא מולין דף מ"א: ב ציינתיו לעיל סיפן ד': כא מסקנת סגיל שם כחלין כא מסקנת סגיל דכיון שלתיר עלתו לפיחה אין לך מומר נדול מזה: כב מימר דרכי יותנן סכודת דף כיד: כנ פנונמה דמנהי שם ומסק כסור כמחן דשרי רד הרחו"ם בפ"ח כחלו 1007 (ור"ן ודכינו ירומס): משנה מכודת כוכבים קף כ"ב: ב שם כנמ' דף נ"ג:

נ ברייםא שם דף ס"ד: ד סור בשם ברב ר' אליעיר ד קור כשם נגל די חלישת קחין להחמיד בם כעבודת כוככים עלמה: ה ברייתה שם דף ע"ח: ו ומפרש רבה שם חש"ב דמקח קעות כום נקודות חכסף

ליתא דאיל תיפה גדולה למה סשמיטו דין זה הרי"ף והרח"ם ושאר כל הסוסקי' ולא הזכירו שום אחד מכן זולת כראב"ד בסבות פ"ח מכלכות שבודם כוכבים שכתב כן דמים של רכים חינם נחסרים וחין שום פוסק שמזכיר זה ואדרכה מדברי הרתבים והטור ושים נראם לכיפך אלא ודאי סבירא לים דקי"ל כרים לקים דפליג ספם כפרק רכי ישמפאל פלים דרבי יותנן וסיל מים של רבים בתלושים דמילתא דאפ"ג דככל דוכתי קרל כרבי יומנן לגבי רום לקים סכא קי"ל כרים לקים מפוס דם"ם סבר כווחים וכתו שלכלור חדל דמלי פריך ש"ם בפרק רבי ישתפלל הל ריחיד נאסרים ומיסוק לים דהא מחוברים נינסו כא אחא לחשמעינון דמים של רכים לחשמעינן דמים של רכים למתחים לחשמעינן נחסכים חין נחסכים היו נחסכים דרך נחסכים דרך בשני ובכרם ים ובכרם ים ובכרם ים וכדמימת 231003 לממוכ בסוגיה דפרק כל סלומים שם וכ"ם כל כפוסקי" כלכך כיחיד נאסרים לגבוה ועוד קשם אמאי פריך הכי בפרק ר" ישמעאל גבי הא דקאמר ואזד' דכי יוחק למפפים כו' ולה פריך הכי המילמים דר"ם כ"י גופים ובפרק כל הצלחים מיכמיא לים לתפרך סכי דמתם שיקר דוכתא דסאי דינא אלא ודאי דוקא אר' יומגן פרין

ברכי יוסף

(סיפון קפ"ו בש"ע סעיף ב") אבל משמשי עבודת כוכבי יטיה אם באו ליד ישראל והרב שפתי כהן כתבו דאם זכם כבן אף משמשין אין לפם בימול ולפ"ז נראס דבחרסינו לומן ולא סדאה אפר משמשים אינו יכול לכטל דכבר זכם ושיהו כל שעדיין יכול להחתם ין שמוע פים דיניסם לת קרינן זכם כם ויכול לכסלם פ"י פובד כוריים ולוסן מעות ש"ם דיניסם לת פ"י פוכד בוכנים וכ"כ ריח": וסניתו הככ כנה"ג ז"ל פ"ם:

יד אפרים

(סיבון קב"ו בש"ע סעיף א' אלילים . כשו"ת פני ארים שי"צ כ' ניישב דברי פרמנ"ן כעכודת כוככים דף נ"ו שאי כיטול מושיל לגבוס דלא מקם" מתמורה דף כ"ט דקאמר מדאנסריך נפכד ומ"ם סל דכרי המ"ל פ"ג מהל' איסורי נסכל ומים פל מוכח כמה שחתה על חום" דחולין דף ק"מ ע"ם:

גליון מהרש"א

(פיתן קמים שים ספיף ח'י) אפי סימן אחד נאמרה, עין לעיל בפ"ז טוף מימן ב ובנח"ב שם: (ס' קגרו ש"ע סעיף נ') אבל משמשי אלילים וניה. ע' ש"ע ארה סימן תקפ"ץ ס"ג הצ"ל דשם מימן תקפה מת ובל דשם קאי רק על עבודת כוכבים עצמה: (פ"ן סעיף קסן א") רומ" מפ"ק דכתובות ה"ח להחזיר לו אבירה כר ואפר לשמואל כו" ומה קושיא הא

שהטור חלה החיסור במקום שיש קנין מלבד שהלשון לא משמע ס

בטור ובפרישה כחב שהטור נחכוין בחמת כמו שכחב בסי' ש"ך ולהכי

מים כי סדר ושקל זוזי מחזי כמחן דמוכן שבודת כוכנים לשובד כוכביי : ז משנה דמחי ס"ו משל' י': חמשנה שכודת

כוכנים דף נ"ב וכרייתה שם דף ס"ד: מ כפשמת דרכ יר בינים בפסטת דרכ נתפן שם וכדתפרש שם כנמי והברייםת : ירמנ"ב כפ"ח : יא שם כנמי : יב משנה שם דף מ"ט : יג שם וכמתן דשרי פס דף נ"ג: מו ויליף לה שם בגמרא מקרא והים כי ירעב ויסקלף וקלל במלכו וכחלסיו וכו' חש"ב דקלל מלכו וחלכיו: מו שם במשנה וכחכמי': ין פלונת' דחמורחי שם ופסק הרח"ם לחומרת זכ"ם הר"ן ושכן דעת הרי"ף: ח רמב"ם כפ"ח וחיירי שחמכ כשעת שסשכיני אם לא הכאתי לך מכאן עד יום פלוני הרי סוא שלך והגיע סומן ולא

בקודות חכסף דאוו פרק כל הזלמים לקימ וכדפירשםי דהא דדייקינן סח של יחיד נחסרים כיינו נַחַברי' מיירי במחובר ולנסבי' רכים נחסכים חשינו להדיום וכרים לקים מכל כ"י דמיירי לסדיוט וקאמר מים של רבים אינן נאשרים אלמא דס"ל דסך דרשב"י לאו בנשכים כיא דבנסכי' נאשרים אלא בסדיוט דבנסכי' נאשרים אלא בסדיוט קמייני וַחֹס כן פריך פפיר זמפות ליה המתוכרים ניים! מחשבת נמי דפוי משמע ליה מחשבת למי לחומים עובדי למקשם דחיב' לחומים עובדי דר"ל ור"י בתיושים והיינו אלת שריך נמי אר"ל גושים דריבות ס"ל דחשור דהו מחוברים נינהן . אבל ברייתא דרשב"י לא משמע לי' לאוקמא סכי דסתמא קתני וגם סתם מים מחוברים נינהן הלכך אנן דחזינן לעיל בסוגיא דפי כל הצלמי דפריך ספתא דש"ם אנסכים והאמר רשב"י מים של רבים אינן נאסרים מ"כ ס"ל להש"ם כריש לקיש (ומ"ש בש"ך סק"ב אי נמי במחוברים מ"ם הוא ודו"ק) וגם מדפריך כתם ותיכעי ספל להדיום נמי מוכח הכי וכמ"ש ש"ק כ" ופוד מדחינו דפרין כפרק ל' ישמעאל וחיפוק ליי דמחוכרי כינהו ושני בשנויי דחוקי שלושי לחי"ל כריש לחד מנים שלושי לחי"ל כריש לחדיל אלא דקי"ל כריש לחדיל

אכל לקושטא דמילסא מוקי ר"ל להך דרשכ"י במחוכרים ברכי יוסף

מיירי לנסכי' דוקח וכמחוכרי

והא דקאמר ש"ם כפרק רכי ישמעאל ואודא רכי יומ:ן לטעמים ה"ק דרכי יומנן שמעינן נים דאמר הכי אכל ד"ל לא שמעינן לי' דאמר הכי ד"ל לא שמעינן לי' דאמר הכי

(ש"ע סעיף ח') מברה אי משכנה וכי' . חוסרס לישרחל שלה יהנה ולה יקח משכון ממשמשי עכודת כוככים ולה פנוייהם רכינו הלישור ממין

גליון מחרש"א

חמרצא לא קנה עד"ון אף אם הוא עובר כוכבים וליכא אני "א על"כ משמע רגם כלא יאוש זכה בה : (פ"ן סק"ה) וכן מי שנשתתף עם עובר כוכבי' בסהורה.צ"ע ברסב"ם מ"ג ממאכלות אסורות ברין זה נתן פעם לאיסיר משום זה נון שעם יאיטה טינום רוצה בקיומר ולמה לא כתב מפעם חליפי עבורת כוכבים עבורת בתוספות בתבו רפירוש תניא נמי הכי

יורה דעה קמו הלכות עבודת כוכבים לים המלח: ה יכול הגר לומר כו' . לפי שירושת הגר מדרבנן דוקא בשיש שניהם ולא בא' מהן שיאמרו נ"כ כבר נקנה לישראל כיון וחכמים הקילו בנר שלא יחזור לתלקולו ש"ם ולפ"ז דותא נר אבל מי שהמיר אביר ובנו עמו ומת אביו אינו יכול לומר לאחיו המומר טול אחה אלילים כו' וכן מי שנשחחף עם עובד כוכבים בסחורה ובאחה הלריך שניהם וכבר נדחה מכח מה שכתבנו דדברי העור הם דברי

אלילים לידו אינו יכול לומר 'טול אחה אליליסכו': ו ישמעאלים כו' ביין לעיל סימן קכ"ד ס"ק י"ב: ז וחשפאים מותרין . משום דמיזרק זריק לכו ולא פלח לכו . רש"י דן באמירה בעלמא . ול"ד למכרה או משכנה דבסמוך דהחם זוזי אנסוהו כ"ח ופסק כן. וכד"מ כחב דשאני סתם דלא ידעינן בודאי שבטלו אבל כשבטלו אפילו באמירה בעלמא מהני כדברי המרדכי עד כאן ר"ל דהכא מיירי שאומר שרולה לבטל לקטוע אזנה או חוטמה וכה"ג אבל החם אינו מבעלו ונם סובר שהקונה לח יבטל ודלח כב"י: מ אפילו לצורף כו'. וכ"ש לצורף עובד כוכבים או לישראל אחר שאילו לורף דבהכך לכ"ע לה בטלה: י ויש מתירין בו' . משמע אפילו במשכנחא ובב"י כתב דאפילו משכנה והרהינה

אללו שא"ל אם לא הבאמי לך המעוח

ד (ה) יגר ועובד כוכבים שירשו את אביהם עובד כוכבים ה יכול (י) הגר לומר לעובד כוכבים טול אתה אלילים ואני מעות אבל משבאת האלילים לרשות הגר אסור:

ת יעובר כוכבים מבמל אלילים אע"פ שאינה שלו 🏻 ואפילו אינו עובד לאותם אלילים 🗓 ואפי' בעל כרחו ובלבד שידע בטיב אלילים אבל קטן שאינו יודע בטיב אלילים [ו] יוכן שוטה וכן מי שאינו עובד אלילים " כגון גר תושב אינם יכולים לבמלה ן [ח] (ישמעאלים שאיק עובדי עבודת כוכבים אינם יכולים לבעל) (בית יוסף בעם הרמב"ם פ"ח):

ו יי כיצד מבטלה נטל מהאשרה מקל או אפי' עלה אחר [מ] לצרכו נתבטלה ובין האשרה עצמה ובין השפאים שנטל ממנה מותרים ואם נמל השפאים לצרכה דהיינו ליפותה לא נתבטלה והיא אסורה ז י והשפאים (יי) מותרים:

די אלילים של עובד כוכבים שקמע ראש אזנה או ראש חוממה או ראש אצבעה או שמיעכה

[י] בפניה אע"פ שלא חסרה בטלה מיעכה שלא בפניה ולא חסרה או רקק בפניה (ו) השתין בפניה או גררה או זרק בה את הצואה (□) ילא בטלה:

הגה [יא] וי"ח דאסילו בעלה (ד) הן (י) באמירה בעלמא הוי ביעול אבל אם בעלה מכח אונם אינה מבועלת עד שיעשה מעשה בגופה כמו שנהבאר (מרדכי ר"פ כל הצלמים בשם ראבי"ה) :

ת (ח) ™ מכרה או משכנה מ (ב) אפילו לצורף " ישראל לא במלה י [יב] יה ויש (6) מתירין (יג) בצורף ישראל:

הַברייתא ותו דלא דק כלל בזה דע"כ לא הלריך שניהם אלא להחמיר כנון להפקיע מידי בכורה אבל לא להקל וא"כ כאן יהיה קולא מזה שיהא מוחר לו להחזיר חם לחים קנין שניהם חהו פשיטא דבר בטל ואדרבה הטור מחמיר כשיש אחד מהם דהיינו בסי' קל"ב ע"ש מטעם דמשיכה קונה לענין מודד לכלי עוכד כוככים ומעות הונות לענין הקדים דינר לחנוני והיאך יאמר כאן להקל עד שיהיו שניהם אלא פשוע שוה אינו . והנלע"ד בדברי הטור אחרי שנדקדק עוד למס הולרך לכחוב כאן והוה אליל של ישראל ואין לה ביטול ולריך להוליכה לים המלח וכי עדיין לא ידענו דין אליל של ישראל מהו עד כאן . ע"כ כ"ל דכיון דראינו לפי המסקנא בגמרא דבזוזא חליא מילחה קשה לכחורה למה לי משיכה בברייתא כיון דהמשיכה אינה עושה כלום דטעות כוה רק מפני הרואים חשו א"כ ליהוש נמי במעות לחוד דהת לרש"י מעות קונות בעלמא וניהוש נם כאן מפני הרואים שלא ידעו מטעותו וע"כ היה אפשר לומר דבאמת העיקר חלוי במעות והא דנקע החנא אם משנחן לו המעוח משך הך משיכה ל"ד

אלא כלומר משך ומלא כאליל לזכ

נשמר וכחב שאינו כן אלא העיקר דכל שהוא אם היה יודע שיש אליל בחוך הנרוטאות היה לו קנין לפי הדין אז נזריכן כשיש טעות מפני הרואים שישברו שידע מהם אבל אם לפי סדין יודע לא גזרינן מפני הרואים באינו יודע וע"כ אם משך לחוד דאז אפילו אם ידע אין כאן קנין על האליל כי בודאי בשעה שמשך כל סגרוטאות לא נחכוין אלא כשיהיו בידו יברר לעלמו מה שמותר לו ויחזיר מה שאסור לו דהיחרא ניחא לים דליקני דאיסורא לא ניחא ליה כדאמרינן פרק השואל אבל כשנתן כבר המעוח בעד כל משקל הנרוטאות אי אפשר לומר כן דודאי אם היה יודע שיש אליל בחוכה ודאי קנאו ומ"ה כשהוא שונג בדבר בשעת מקח חשו למראית עין והקפידו בזה דוקא כשיש שניהם. וא"ל למה לי משיכה הא במעות לחוד קונה גם כן בידוע וא"כ ניחוש בשונג מפני סרואים . יש לומר דאף בידוע וקנאו לאליל מכח מטוחיו מ"מ כיון שלא כא לידו לא היה לריך להוליכו לים המלח אלא סגי בביטול העובד כוכבים כמו שהוכחנו בסמוך 'דדוקא בא' לידו בעינן ע"כ הולרך הטור כאן לכחוב שלריך להוליכו לים המלח להורוח על מה שכחבתי ושיעור דבריו הלוקה נרוטאות ומלא בשוננ אליל אם עד שלא נתן המעות משך יחזיר ואין לחוש מפני הרואים כיון שעדיין לא נקנה סמקח אפילו אם סים יודע שיש שם אליל אבל אם עשם שניהם לא יחזיר כיון שאם סים יודע כבר נקנה וכ"ח משיכה למה לי לזה חירן דהוה אליל של ישראל ולריך להוליכו כו' כיון שבא לידו ע"כ חשו נם בשונג וא"ל למה ליה לרבא לאוקמי הברייחא באמח שיש מקח טעות ומפני הרואים ולא מוקי לה ביודע ולריך שניהם כמו שכחבנו דהברייחא אמרה ומלא אליל משמע בשעח מקח לא ידע וע"כ. היה לו להחיר בכל נווני כיון שלא ידע מחליל מ"ט חסור כשיש שניהם חלח ע"כ משום הרוחים וכפי החלוקה חשר זכרנו . ולפי דבריגו נחישב נם כן מ"ש הטור וכ"כ הרמב"ם וסקשה ב"י הא ברייחא ערוכה היא ולפי מה שכחבחי ניחא דקא משמע לן דחרווייהו בעינן ולא סני במעוח לחוד כמו שכחבחי לעיל והכל כיחת בסייעתת דשמית: (ה) גר ועובד כוכבים וכו'. בנמרת פריך והת נר רולה בקיומו של חליל עד שיטול דמיו מן העובד כוכבים ומשני רב פפח שחני ירושת סגר דחקילו בם רבנן שלח יחזור לקלקולו: (ך) השתין בפניה. בגמרח יליף מקרח והיה כי ירעב וקלל במלכו ובחלהיו ופנה למעלה וחל חרץ יביט חף על פי שמתחלה מכזה חליל שלו חח"כ קוזר ומכיט חליה: (ד) באמירה בעלמא. כחב ב"י על זה וחמיהני מדין מכרה או משכנה בסמוך דמשמט אפילו מכרה ברלונו לא בטלה וכחב ד"מ שאני החם דלא ידעילן בודאי שבטלה: (ה) שברח או משכגה כו' . במשנה איחא מכרה או משכנה ר' אומר ביטל וחכמים אומרים לא ביטל וידוע דהלכה כחכמים ואיכא בגמרא פלונחא

גם" שם: [[[] ה"א כו". כמ"ש בס"י הניחות עובריה כו" אלמא אפילו כמחשבה בפלח אלא רכל הנ"ל באנוס וכמש"ש בשעת מלחמה כו": [[] ויש מתורון כו". רסוניא שם ב" כוותיה רקאמר וצריכא כו" ורלא כתוס" שם ד"ה ראי כו" שכתכו ראתי כרבי [[[] בצורף כו". רש"י שם ד"ה סתם כו" ותוס" ד"ה אבל כתכו רצורף ל"ר אבל הרמכ"ם והראב"ר והרסב"ן כתכו ררוקא צורף אבל שאינו צורף לד"ה,לא בפלה בין כשבר כוככוס בין

באר חיטב

בזה הרבה (ע"כ): [ז] ואפילו בע"כ ובלבד כו'. מ"כ א': [ז] וכן שומה. רו"ש וש"ט יחיע כו' ראל"כ הל"ל וש"מ קפן כו': [ז] 'שמעאלום כו'. כמש"ש דפלח מבמל כו': (ליקום) ישמעאלים כו'. וכמש"ש (מ"ה א') ירענא ביה רלא פלח כו' ואף לענון יון נסך רתניא בבריימא גר תושב כ' הרשב"א רל"ר וכמ"ש בסימן קכ"ד (ע"ש בס"ק ר') (ע"כ): [ז] [ליקום] לצרכו. רש" שם במתני' יכמש"ש בשפאין (ע"כ): (י) בפניה. מיעכה כו'.

פתחי תשובה

סלח אפילו גר חושכ וישמעאלים אין מכטלים ט"ש: (ב) אפילו לצורף ישראל. וכ"ש לגורף עובד כוכים או לישראל שאינו צורף דבהנך לכ"ע לא כטלם - "ד ועיין כחשובה ואח"כ נחן מעוח ופעמל דהשחל כיון שנקנו לו לע"ג דהוי כמקח פעות פ"מ כשיחזור ויקח המשוח מחזי כזבין אליל הלכך יוליכם ליה"מ: (ז) הגר. לפי שירושת הגר מדרבנן וחכמים בקילו בגר שלא יחזור לקלקולו ש"ם ולפ"ז דוקא גר אבל מי שהמיר אביו ובנו עמו ומת אביו אינו יכול לומר לאחיו המומר שול אחה אלילים כו' וכן מי שמשחקף עם העובד כוכבים בסחורה ובאחה לידו אלילים אינו יכול לומר פול אחה אלילים וכו' עכ"ל הש"ך: (ח) פותרים. תשום דמזרק זריק להו ולא פלח להו . רש"י : (פ) לא. בש"ם יליף לה מקרא והיה כי ירעב והחקלף וגו' ואל ארץ יבים אע"פ שמחחלה מבזה עבודת כוכבים שלו אח"כ חוזר ומבים אליה : (י) באמירה . ול"ד למכרה או משכנה דבסמוך דהחם זוזי אנסוה ב"ח ופסק כן ובד"מ כחב דשאני החם דלא ידעינן בודאי שבטלו אבל הכח פיירי שאומר שרונה לכפל לקסוע אזנה או חוסמה וכה"ג אבל החם הוא אינו מבפלה וגם סובר שהקונה ג"כ לא יבפל : (יא) שתירין . כחב הב"ח דזה לא קאי רק אמכרה אבל במשכנה אין שום היתר אפי' בצורף ישראל והס"ז כ' דאפי' במשכנו יש היתר כגון שהרהינו אצלו והגיע הזמן ולא פדאו דאז הוי כמכירה וגם האי משכנו דכ' רמ"א הוא בכה"ג דוקא אבל משכון סתם לא מהגי לבפל וכ"כ הש"ך ודבר זה היה לו להר"ב לכחוב כאן ולבאר באיזה משכון מחירין עכ"ל : בתגל היפוי שהוצה בכיים מסכנו דכ" דמ"ל הול בכה"ג דוקל לבל משכון סמס לל מהני לבעל וכ"כ הש"ך ודבל זה היה לו נהכ"ב לכתול כת"ל הול בכה"ג דוקל לבל משכון סמס לל מהני לבעל וכ"כ הש"ך ודבל זה היה לו נהכ"ב לכתול בת ורצונם תנר אקילו בת ורצונם דא"ל ההראיה על גוף הרין של רוצה בקיוטו הלא דדש מעם פשום יש לאסור בנשתתפו משום חליפי עבורת כוכבים אך כיון רמ"ם טיכה רבשנשתתפו אסור משעם חליפין ובירשו מיתר אלמא רקולא הוא שלא

מקור מים חיים

כוכבים כמעות חירן לפו לומה לפורד כוככים שינו על של היו של הלא גר אינו יוכץ אלא מדרכנן כמ"ם ככנים כמעות חירן לפי שהעובד כוככים כוככים כמעות חירן לפי שהעובד כוככים כוככים ללת חלק במעות כנגד עבודת כוככים כוככים להת הל"ג וחלבים לא וכן לו חלק בעבודת כוככים אלת חלק במעות כנגד עבודת כוככים ותמיהני על ום שבשה מה קשיה ה") בשה שהינה שלו ואפילו אינו עובד לאותו אלילים ואפילו בעל כרחו . עי"ב כוכבי מבפל אלילים אע"ם שאינה שלו ואפילו אינו עובד לאותו אלילים ואפילו בעל כרחו . עי"ב כוכם מקים אם שבתב דאליכם רסתי בים מכתב וו"ל ועי" כחום "סרק כל הציעים דף ת"ד ד"ם כלן ובחידום עושבם קיים אם שבתב דאליכה דסתי דותם בעודת כוכבים של ען מבעל אותם סעוכד כוכבים בע"כ להל של

מסכות כיוןשתווכת לקדמותה אינו שנטל אוסה בט"כ עכ"ל והוא כאמת חידוש גדול ודבר זר בסברא לחלק כזם : אמגם תמהני על הגדולים שנטו כזה מדרך הסשומה בכוונת החום' דכוונת ההום' שם לתרן קושייתם שסקשו על

נקודות הכסף ולנסכים ולכך (לח) כחב שום פוסק דמי'של רבים חינם נאסרים כתלושי להדיום ולכן כ' פרמכים פ"ד מהל' איסורי מוכם וז"ל הששמחום להר סרי אבניו אסורים למזכח וכן התשתחוה למעיין הכובת בארלו הרי מיתיו פסולים לנסכים פכ"ל הרי דקדק לנסכים פכ"ל הרי דקדק בארנו לאסוקי של רבים דאינן נאסרי/נמחובר לנסכים ובהלי ומדרכה משמע להדיה חדבריו שם דמפילו של רכים לא שרי מנה מספמה דמחובר פ"ם ... ועוד נ"ל לוער דס"ל לכסוסקי' דעעת' דרשכ"י דמים של רבי' אינן נאסרים כוא משום דאין מים מוסר דכר שמינו שנו מדם מוסר דכר שמינו שנו מבל בשל יחיד נמסרים כשסימיד עוכדן ומ"כ דין זם פינו שלוי נמים דסה פונעם סיח בסוף פרק השוחש בכל מילי וכחבוהו הפוסקים כמו שמכותר בסור וכ"י לעיל סי וסיתן זה והיינו דכתב סרמב"ם למעיין סנובע בחרנו וסיינו על פי ספ"ם דקנבעי פחרפים דהיינו דוקח בחרפי' הכל כחרפה דחתר הפילו של יחיד אינן נאסרים משום דאין אדם אוסר דכר שאינו שלו . ברכי יוסה

במפר יכחים מטם מ': (שם בהנה"ה) ומשמשי זנידה כרבבים אם משכנו כו' . כפנ סרב מ"ז דוקת בהרסיעו חנט מש"ב . ולדידים פסשר דגם בנשתקעם דותם לברסינו כמו 17379 อก็วงฮ כמידושי פכודם כוככים פל דף נ"ג משם הרתכ"ן. מכל סרכ כנסם הגדולה סכר דלדפת מרן אסילו הרהינם אין לה נימול והכי משתם פדברי סריםכ"ה כשם הרמכ"ן בסוף כלשון כחמור מ"ש ודו"ק:

נליון מהרש"א

לחוש לחליפין בירשו וק"ק לרש"י תנינה כ"ה ב' ר"ה תבר דפעם רגר ועובד כוכבים שירשו כו' דעא **טפעט** ברירה ווהיינו דירושת הגר פדרבנו אפרי ברירה נם בב' מינין וכדאי' בברפנורא א"כ איך יפורם האי תניא נמי הכי בעבורה כוכבים הנ"ל דהא תו ליכא מכנים הגד ושנה דמותר ראיה ראקילו אלא דמותר משום ברירה הדוחק רזותו עצמו הקולא לומר ברירה בב' מינין דאלו היה כוונת רש"י רהקילו שלא מן הרין הולל בששום דרכים וכמש"ב תום' קרושין דף י"ו נם בפוף דברי תוספות בעבודת כוכבים הג"ל מ"ש מקדושין קשה לי דאכתי יש אצל פועם ברירה לדרות ובנשתתפו אסיר מפעם רוצה בסיומו דבשלמא בעבורת בים שפור הביאו ראיה או דתימא פעם היינו בנשתתפו מפעם רוצה בקיופו ונסתייע גוף הדין או דהוא דיש סברא דאקילו בירושת הנר וצריך לדחוק דכוונת תוספות נמי שלא תרחה חד אמר בצורף עובד כוכבים מחלוקת אבל בצורף ישראל דברי ככל מכאן עד יום פלוני חהא שלדוהגיש הזמן ולא פדאה לא בעלה לכ"ע ודלא כהר"ן שכתב דהרהינה הוי כמכירה עכ"ל וכן חפם הב"ח עיקר במשנה ום"ם ורמב"ם כהר"ן עי' שם:יא ביון שבשל אבר א' כו' . והב"ח כתב דהרי"ף והרא"ש חולקים וס"ל דאין חילוק רק בין נשתברה לשברים או לשברי שברים ולפעד"ג אדרבה

מדבריהם שאין מחלקים בהכי וכן הנה (מ) [יר] ומשמשי עבודת כוכבים אם (ג) תשכנו או תכרו כוי ביסול (וכן משמע בסור סימן קל"ע וכ"כ הב"י) : מוכח בר"ן וכן משמע בעור: יב ע"י

עובד כוכבים.כלומר דחם לא כואסור ים נפלה עליה מפולת ולא פינוה גנבוה לסמים כדין אליל שנשחברה מאליה . ב"י : ולא תבעות אינה בפלה:

י הניחוה עובדיה והלכו להם בשעת שלום מותרת בשעת מלחמה אסורה ^א והוא שאינם יכולים לחזור לה אבל אם היו יכולים לחזור לה ולא חזרו מותרת: יא [מו] כב אלילים של עובר כוכבים שנשברה מאליה שבריה אסורים בהנאה עד שיבמלוה (מו) לפיכך המוצא שברי אלילים הרי אלו אסורים בהנאה שמא לא בימלה העובר כוכבים (יי) ואם היתה של פרקים והריום יכול להחזירה צריך לבמל כל פרק ופרק מפרקיה ואם אינו יכול להחזיר (י) יא כיון שבמל אבר אחד ממנה במלו כל (יג) השברים:

יב כי מזבח של אלילים שנפגם עריין הוא אסוד עד שינתץ רובו יב [יח] על ידי (יי) עובד כוכבים ובימום שנפגם מותר איזהו בימום ואיזו מובח בימום אבן אחד מזכח אכנים הרבה:

יו כד המבמל אלילים נחבמלן משמשיה [ים] (אטי׳ הם כנר ביד ישראל ומנפלו עם פיא שניד סעובד כוכבים) (מרדכי פרק ר"י וכן כ' הר"ן בשם הרחב"ד) בישל משמשיה לא נתבשלה היא: יד (כ) מצוה על כל המוצא אלילים שיבערנה ויאברנה (כא) וכיצר מבערה

לישראל צורף בטלה משכנו או מכרו לטובד כוכבים או לישראל שאינו לורף לא בטלה עד כאן לשונו מדלא נקט ברישא אלא מכירה לחוד שימ משכון ע"י הרחון לא מהני ולפ"ז יהיו דברי הרמב"ם בסיפה ללדדין וה"ק אבל משכנו אפילו לישראל לורף או מכרו לאינו צורף לא בטלה ולפ"ז קשה למה כתב כאן ויש מחירין בלורף ישראל דמשמע גם במשכנו. ומו"ח ז"ל כחב ג"ב דהאי פסקא דש"ע ביש מחירין ליתא במשכנו אבל סמיסני על הב"י שהרי אמרינן בגמרא אבל בלורף ישראל דברי הכל בטל דהיינו שמודים חכמים לרבי ור' נקע בפירוש משכנו או שמכרו במחכי׳ והיאך נימא שלא הודו לו אלא במכרו ולעשוח מחלוקת חדשה במבכנו אפילו בלורף ישראל אין ביטול לחכמים אלא ודאי דברי הר"ן עיקר דבמשכון דמחני׳ דהיינו הרהינו מודים חכמים לרבי דבטל וברייתא דלוה טליה אינו בטל מיירי בלא הרהין ומיירי בישראל צורף ואתיא כרבנן ודוקא לוה טליה הלואה בעלמא אבל אם הרהינו אללו טל זמן ולא פדאו הוה כמכר גמור כמ"ש בא"ח סימן חמ"א בחמצו של ישראל ביד עובד כוכבים ולא הולרך כחלמוד להזכיר כאן מדלא זכנה וממילא גרע זה דהיינו מכירה ממש ומחניהין דנקטה משכנה מיירי בהרהיט אצלו וש"כ בטל לרבי אפילו בצורף טובד כוכבים וא"ל למה הולרך למחני כלל משכנה כיון דאמרינן דהוה כמכירה לא קשה מידי דכיון דהצורף שובד כוכבים במחניחין סלקא דעחיך אמינא שהממשכנה לא ביטלה דמימר אמר אוחו העובד כוכבים שהלוה לי (עשה) יחום עליה ולא ישברנה קמשמע לן דאפ"ה בעלה לרבי אבל בברייחא באירף ישראל לא שייך לומר כן פשיטא דברבינה כמכירה ממש ומש"ה שפיר כחב ברמב"ם ברישת דבטל היינו במכירה ולח זכר שם משכנה כדי בלח תטעה לומר אפילו מבכון בעלמת בלח הרהין אבל באמת הרבינה הום מכר גמור ומהכי בלורף ישראל ובסיפא דמיירי בשל טובד כוכבים כהב גם משכנה דרך לא זו אף זו דכל משכון לא מהכי ואפילו הוה כמו מכירה דמכירם שלמם גם כן לא מהני . והנם בכסף משנה כחב הרב בפשיטות להסכים עם הר"ן וכך הם דבריו פה בשלחן ערוך ויש מתירין דהיינו אפילו במשכנו דסיינו שהרסינו אללו והגיע הזמן ולא פדחו ודבר זה היה לו להרב לנחוב כאן בשלחן ערוך ולבאר באיזה משכון מחירין דהיינו בברסינו ולא פדאו בזמנו כן נראה לע"ד ברור ועיקר: (מ) ומשמשי עבודת בוכבים אם משבגו בו'. נ"ל פשוט דגם האי משכנו הוא פסרסינו אלט לזמן ולא פדאו כמו לעיל אבל משכון סחס לא מסני לבעל: (י) ביון שבישל אבר אחד בו'. ביאר סב"י כוונת סרמב"ם מרים דהאי פסק א' שהוקשה לו מאי דקי"ל בפלוגהא דרב ושמואל ס"פ כל הנלמים שמביא ב"י באליל שנבחבר מאליו דבאין הדיוט יכול לסחזירה דבטל לכ"ע ולעיל ר"פ כ"ה פליגי ביה רב ור' יוחכן וקי"ל כר' יוחכן לחיסורא על כן הירן הרמב"ם דרב ושמואל דלא פליגי באין הדיוע מחזירו ומוחר לאו בלא ביסול קאמרי אלא עכ"פ לריך ביטול בא' מכם דהיינו דחשבינן להו כאילו עדיין בבלימוחן כיון שנשבר משלמו ואם הים מבטל בו טובד טוכבים אפילו באחד מאבריו [מתני] הכי נמי מהני שכשיו אבל בהדיוט יכול להחזירה הוה כל התיכה בטלמה אליל ש"כ לריך לבטל כל חחיכה בפני עלמה אבל בטור כחב כאן דאם אין הדיוט יכול להחזירה בטלה ועליו ודאי קשה כא קי"ל כר"י דנשתברה מאליה לא בטלה ומראה דגם הטור ס"ל כתירוץ שהביא ב"י בשם רמב"ן וכר"ן שיש חילוק אם עיקר אליל קיים או לא מש"ה לעיל בפלוגתא דרב ור"י מיירי שהעיקר קיים רק שנשבר מטם ממנו כדי ביטול אם היה הטובד כוכבים טשאו בזה קי"ל דלא בטילה כיון שנשבר מטלמו ובזה לא שייך לומר כלל אם סדיוט יכול להחזירו או לא כי העובד כוכבים אינו מבקש להחזירו כיון שטיקרו קיים ועובד לו כבתחלה משא"כ בפלוגתא דרב ושמואל מיירי שנשבר כולו וזם מבואר במה שאמרו הדיוט יכול להחזירו אלמה דבטלה עבודחו כל זמן שחיין מחזירו בזם פסק הטור שפיר באין יכול לסחזירו

מ"ע היא לאבד עבודת כוכבים ומשמשיה וכל תעשה כשבילה שנאמר אכד תאבדון כו" כי אם כה תעשו כו' ובא"י מצוה לדדוף אחריה עד שנאבר אותה מכל ארצון אכל בח"ל אין אנו מצווין לדדוף אחריה אלא כ"מ שנכבוש אותו נאבוד כל עבודת כוכבים שבו שנא" הן אנו טצוון לדדוף אחריה אלא כ"ם שנכניש אותו נאבוד כל עבודת כוכבים שנו שנא"
ואבדתם את שמם כן המקום הדוא בא"י אתה מצוות לרדוף אחרידן ואי אתה מצוות
לרדוף אחרידון בח"ל והוא בספרי פ' ראה על פ' ואברתם את שמם כו' יכול אתה מצוות
לרדוף אחרידם בח"ל ת"ל ואבדתם את כו' בא"י אתה מצווה כו' ומעבר הפור דדווקא
לרדוף אינו מצווה אבל המיצא חייב לבער ולכאורה החילון שכין א"י לה"ל הוא שבא"י
אפי' במקום שלא כיבשנו וכ"ה במכ"נ מ"ל דוקא במקום שכיבשנו וכ"ה במכ"נ מ"ל
"ד ובא"י מצוח לרדוף אתריה אפילו בממים שלא כיבשנו עד שווים ב" י"ד ובא" מצוח לדדוף אתריה אפילו כמקים שלא כיבשנו עד שנאבד אותה מכל ארצנו כו' אבל כח"ל אין אנו מצווים לרדוף אחריה אלא ככ"ם שנכבוש אותה כלבד נאבר כל עבודת כוכבים שכו ואפשר דה"ק דלאבד המוצא מצוח בכ"ם שנאפר אבד תאבדון כו עבורת טוביט שנו האמשר ההוק דראבו הפוצא מבות בכם שנאטו אבר האברון כי בי אם כה ל אבל לאבר מבל המקום ולרדוף אחריה שלא לדעית כלל אינו מצווה אלא בא" בי לרדוף שלא להניה בארץ נפקא ליה מקרא ואברתם כו' וכתיב מן המקום כו' בא" בי לרדוף שלא להניה בארץ נפקא ליה כר' מ"ב ב" ראיפסק שם מ"ש א' כוותיה: (ל"ב): [ב"א] וכיצד כו' ב"ב"ב" פתחי תשוכה

פרי מבוחם סימן נ"ח ונ"כ: (ג) משכנו או מכרו . מכס"ם ס"ק י"ח כשם ס"י ועי' בתשוכם פרי תכוחה ס"ם נ"ח :

(יב) השברים. כתב הש"ך בשם הנ"ח זהרי"ף והרח"ש חולקים ום"ל דחין מילוק רק בין נשחברה לשברים או לשברי שברים ולפענ"ד אדרבה מדבריהם משמע שחין מחלקין בהכי וכןמוכח בהר"ןוטור עכ"ל והט"ז מישב דברי הסור בענין אחר עיין שם ולפי שחינו אליבה דהלכחה קצרחי : (יג) עובד בוכבים.כלותר דהל"כ

אצל פעם ברירת ותאמר מחוד לאוד למוד ולזה חברה מסיפא דאסור מדינא ועל"ב תצפוף לבוא לזה דאקילו בירושה וחששו וספילא לא רחוק שעקר הירושה נמי משום הכי תקנו אבל לא שיחיות חברת על נוף הדבר דירושתו מהדבנן ומ"ם על הרסב"ם קשא כנ"ל דהא מעם חליפין ייתר חמור דהוי באיסור רוב"ק אקילו בירושה ובאיסור חליפין אל היו מקולין אלו חיה ירושתו מהאורייה גם איכא לאשכוחי נותא השוח איסור רוב"ק בען בחרם הדרייני יובורה כוכבים המתהלקת לפי שבריה התעובר כוכבים השתף חייב בנ"א דאז אינו רוב"ק כלל ע"ש בעבורת כוכבים ס"ד מוף לייש בעבורה לישה אם היו ליישה אם היו האף לדשות ישראל גם בירושה אם היותא דבישתתפי אסור אף בחדם הדרייני והא קי"ל דשוחפין נעשין ש"ש זה לזה ואם נגנב מן השבד כוכבים יותח חייב לשלם דע"כ מיירי שהוא ביד עובר כוכבים ואם כא לדשות ישראל גם בירושה אם היותא בעי משוח האיב לשנה באום והאם היותה בקיומו שלא יאבר ע"י אונם ושד הא שבר כוכבים ליתא ברין שומרים גם אינהו לדירן עיין סמ"ע מימן ש"א מ"ק ו"ב אך מ"ם להיות ביר שברי אלילים. ע"י ש"ך לעיל משם היות ביר שוברי אלילים. ע"י מש"ר לעיל השבד נוכבים להתחיב אף באומין: (סעיף ה" בסנים הראב"ד. "ב" בשם הראב"ד. "בר"ן ריש לוב הצול ר"ה של אשירה ושל עיר ע"מ סעיף "ל נסגי"?) וכ"ב הר"ן בשם הראב"ד. ע"ב בור מוברים צירה שורם: "ל" משוחם והראן בבורה ברים שורם בורם בירות בירות בירות בשוחם: "ל" בשם הראב"ד. "ב" בשום הראב"ד. ב" בבורת וכבים צריד שריפת כורם ששותם: "ל" בשם הראב"ד. "ל" בשם הראב"ד. "ל בבורת כוכבים צריד שריפת כורם ששותם: "ל" בשם הראב"ד. "ל" בשם הראב"ד. "ל בבורת כוכבים צריד שריפת כורם ששותם: "ל" בירות בירו

ו דפיתו ריש עיב כל עבודת כוכבים צריך שריפה קודם ששוחק:

בלח"מ פ"ח מסלכות שבודה בוכבים סו"ב ובביאורי רבינו סגר"א החסוד סגדול מוסר"א זיל מה שכקשה בזה ע"ם וכמ"ם סשו"ש והימום שנפגם מוחר משמש אסילו בכ"ש וכן משמש מכל הפוסקים וז"מ בתוססחא פ"ו מהלכום שנדת כוכבים איחא בימום שנפגם כובו מוחר מובם שנפגם כוגו אסור פד שינסן פ"ש משפ דסחילוק שוא בין בימום למובח דבבימום סגי לים בנפגם ובמובח בשיון נתידם אמנם פגומה בשיון ג"ב בבימום רובו ואסשר דפשמם לים להסוסקים מדנקם כש"ם דילן בימום שנפגם פוחר משמם אפילו בכיש מדלא חשם כשים לפרש וקים (יו"ר ח"ב)

מקור מים דריים מכרינסו ש"י מוכד כוכבים כדי לכפלן ואם אימא דיכול לכפל כאמירם למם גנוו כרי סיו יכולים לכפל פ"י בלח"ם ם" שובד כוכנים באמירה ולא יהים סגיפם במוכח דו"א דלפא עובד כוכנים לא ירצה לכפל באמירה כשלמא ע"י

סבורה היה יכול לכופו בש"כ דהיה ידם מקיפה עליהם כעת חשר גברו בית חשתונתי משח"כ כאתים דע"י כטים לו מהני ביעול כתכותר כאן רק מרצון העובד כוכבים ודלמא לא ירצה העובד כוכבים לבעל באמירה ודו"ק : ישם משיח י"ב) רמריה של עבורת. כורבים ובי' עד שינתץ רובי ליי עובר יורבים. שש"ל מ"ם י"ב ועל לשם ספיף י"ב) כאברן של עבודת כוכבים וכו' עד שינתץ רובו ל"י שבר כוכבים. עם"ן ס"ק י"ב ועי

ביטל וחד אמר בצורף ישראל מחלוקת ופכק בטור לחומרא אפילו בצורף

ישראל כחכמים דלא בטיל ורמב"ם פסק כלישנא קמא לקולא בצורף ישראל וכחב הר"ן פעמו מדאיתא אח"כ בברייתא ח"ר לוה עלים או

שנפלה עליה מפולח כו' אינה בטילה

ולריכא דאי תנא לום עלים סייחי

אומר מדלא זבנה לא ביעלה ש"מ

מהאי ברייתא דזבנה מהני והיינו

ע"כ בלורף ישראל ואחיא כרבנן

מ"ם מהני מכרה אבל לוה עליה לא

וכתב הר"ן הא דבטל במשכנו לרבי

דוקה בהרהינו למשכון מצלו והמר

אי לא אפדנו לזמן פלוני יהא שלך

וסגיע סומן ולא פדאו אז דוקא בעל

לרבי דחשוב כמכירה וממילא הוה

לדידן כן כלכם בלורף ישראל לרמב"ם וב"י חלק על הר"ן וכחב

דבמשכון אין חילוק בין הרהין או לא

דשפילו ברבין במשכון לטרף ישראל

לח בסלם וכוכיח כן מדלא נקט

בנמרא גבי לום עלים מדלא כרהינו

ולמס נקם מדלא זבנה אלא דבמשכן

לא איכפת לן בסרסין או לא וכתב שכ"מ מדברי הרמב"ם וגרח' דמשמע

ליה כן ברמב"ם מדכתב וז"ל מכרו

142 שפתי כהן יורה דעה קמו. קמה הלכות עבודת כוכבים שורי זהב

כל המקומות) (ביח יוסף בשם הרמב"ם):

קבוז שלא להשביע בשם אלילים של עובדי

כוכבים ודיני הזכרת שמה. ובו ה' סעיפים:

א יי הנודר או נשבע בשם אלילים [א] הרי זה היה

לוקה (א) י ואסור להזכירה בשמה (ב) בין

בר ברייתה שם דף מים : בו בס דף מין: א משנה שנהדרין דף ס' : ב ברייםה שם דף ס"ג : נ דברי פלמו : ד ברייםה שם ובחבום דשמות! ה מימרה דרכי יוחנן שם : ו מיתרא דרב נחתן שם : א משנה בריש מבודת כוככי': ב בריימה פס דף ו': ג פס במשנה: ד כרבי יהושע כן

הנהות המ"ז

(סימן קמ"ו פוף ס"ק ב') וקבע כן להלכה בשמי . בור תלחמי כן כרמכ"ן כפ' משפתים בפסוק ושם חלחים מחרים לה חוכירו וו"ל שלה יוכיר הוחו לעוכדיו לחמר באלהיך פעשה עמי חסר עכ"ל:

נקודות הכסף

ותירון זם נ"ל ברור דכך משמע מסרמנ"סוש"ם מדקחמי משתת מהרמניים בים מדקמתי דקל נכעי מלוכיני ודו"ק: (סימן קמ"ר במ"ז מ"ק י"ב) ונראה דמ"ם הוא כו" ונ"ר דלין כאן ט"ם אלא כיון דבש"ם פ" כל הצלמים קאמר דהם דלכין (שרש אחרים נמקל לן מאלדתם את שמם פן המקום סהוא וכן הא

בית לחם יהורה (סימן קמ"ו בש"ע סעיף מ"ו) ולכנות לה שם ננאי. ודוקה מלון ישומל הכו נה"ל וה ש"ך . והפ"ו כמב מה שכמב הפרישה בשם רש"ל קחי דוקח מריםת דנריך לשרש חחרים בזו דווקת כח"י שנריך להיום מנוקה ומפוסרה ומכיח לחים מרמב"ם דכחב וכה"ל אין אני מלווים לשרש החרים מ"כ רבנקס"כ כתב בוש"ל ול"ג דחין כחן פ"ם דכיון כם"ם קחמר דכח דגריך לסרם מחרים נפקח לן מוחבדתם פת במם מן המקום ההוא שכן הא דנריך לכנות לה שם בנחי יליף נתי מכחי קרח בס כן משמע דוקה בתקום בסות סום דחיכת מנום חכל לח כחו"ל עכ"ל . וחמים לי פרוכס בש"ם משמע דילסינן כל הדם מהרא בפני עלמו אי ילפינן לכנום לם שם בנחי ילפינן לכנום לם שם בנחי מוחבדתם חת שתם ילפינן לשכם מחבד בחבדון זמו לרכנן ולר' שקיבה ולר' חלשור ולר' יוםי בר"י נסקה לשרש ולר' יוםי בר"י נסקה לשרש שאנדתם את שמם ולכנות לם שם גנאי ויפס כוון המ"ז לכן כתב העעם דלרוך להיות תנוקה ומטוסרה באשר שיכול

שני לכנות דרן ק וכמו שבנית ראים מהרמצ"ם: (טימן קמ"ד בש"ע מעיף א") ראכור לחבירה. לא יאמר ישרא! לעובר כוכנים אני אלוה לך עד יום איד של שבודם כוכני שלונים ועד יום של מוחו קודש מלמ יממר עד כך וכך שכועות דכתיה ושל מלכים מתרים למ תוכירו . כ׳ חסידים : (שם סעיף ה' ברנה"ה) אלדיך יהית בעורך . כתכ כספר מסידים

לומר שוחבדתם חת שמם כחי פל לכנות ודו"ק וכמו שהבית

ברכי יוסף

(סימן קמַ"ו בש"ע סעיף ד") מותר להוכיר שם עבודת כוכבים הכתוכת בתור' וכו' נרחה דחפי הכתובה בתרגום פרי לכזכיר דכרי כל חדם קורא כרכנו פרשה מסום משכללתא ומלכשת' שהם שמות שכודת כוכבים ועמ"ם חני בעניי בספרי סקטן כרכי יוסף טי' רפ"ס בחורה חיים ודו"ק:

יד אפרים

(מימן קמ"ו בש"ע מעיף נ" בחנה"ה) ועייון בא"ח מי קנ"ו . ענכ"ט ונשו"ם נים

גליון מהרשיא

(סימן קמיו בש"ע סעיף כ') שרם כשפות בני אדם עי' בס' סדר למשנה ע קיי בם סוו משמה על הרמב"ם פ"א מימה"ת ה"ו תשו" שער אפרים מי' כ"ר הבאתי דבריו בגליון ש"ע א"ח ממ"י קנ"ו ברין וה:

יב או משיל לים המלח . בלא שחיקה אכל לשאר נסרות בעי שחיקה לסחוירו דבטל אפילו נשבר מטלמו דודאי העובד כוכבים ביעלו אחר ב"י וד"מ ושאר אחרונים וכן הוא לקמן סימן רל"ד סעיף ו' והב"ח כתב דאף לים המלח בעי שחיקה ועיין מה שכחוב בא"ח סימן תמ"ם: יד ולבנות לה שם גנאי . דוקח בח"י - מ"ו ופרישה :

קבוו א סימן קנ"ו. בסופו ועיין בח"מ ר"ס קפ"ב בעור שוחק וזורה לרוח (יא) יג [כב] או ממיל (יז) לים ופוסקים מדין שוחפות עם העובד [בג] (וה"ה במשמשיה וכל הנעשה בשבילה שנאמר אבד חאבדון אם סוככים: ב כמו כרע כל . וכן כעל מו פן צריךלשרש אחר האלילי׳ (יב) יד (מי) יו ולכנות לפון ושאר אלילים הכתובים וכן כתב ספרישה ופשום הוא: ג אלהיך יתיח בו' . והב"ח כהכ דדוקא אלהים

יהים בעזרך מוחר אבל אלהי"ך אסור ודלא כסעט"ז: קמה א אסור. משום דחויל סגו: ב דבר המתקיים . עד יוס

ומודה לפני אליל ביום

חגו דחזי לים קמים ביום חגו לצורך בין שלא לצורך: [ג] ישם חגים שלהם שהם כשמות בני אדם אין חשש להוכירם [ר] והוא שלא יקראם כמו שמזכירם אותם העובדי כוכבים בלשון חשיבות. (מיזכי ספ"ק דעבודת כוכבים בשם ראבי"ה והגה' מיימוני ור' ירוחם):

לה שם גנאי:

(א) י אסור לגרום לעובד כוכבים שידור או שישבע בשם אלילים (ושיו בא"ח א סימן (א) קנ"ו וכח"מ ס"ם קע"ו) ב

ד" מותר להזכיר שם אלילים הכתובים בתורה בכמו כרע כל קורס נבו : העורכים לגד שולחן

ה ימותר להתלוצץ באלילים:

הגה [ה] (ג) מותר לומר לעובד כוכבים (ב) ג [ו] (ג) אלהיך יהיה בעזרך או יצליה מעשיך (רמב"ם בפי' המשנה):

כמח דיני חגי האלילים . ובו ייב סעיפים :

א (א) * שלשה ימים לפני חגם של עובדי כוכבים (ב) א [א] אסור ליקח מהם ולמכור להם ב י דבר (מ) המתקיים ומותר למכור להם דבר שאינו מתקיים עד יום חגם כגון ירקות וחבשיל יוכן אסור (ג) להשאיל ולשאול (י) ולהלוותן [ב] (כלם יגים) (פור וספוסקים) וללוו' מהם ולפורען וליפרע מהם י מלוה בשמר [ג] או על המשכון

לצורך אין איסור המ"ל דאפילו לצורך וכתב הטור של זה דבאמת אפילו שלא לצורך אסור וכ"ש לצורך דנראה כמו שנותן בה ממש ורבוחה זהת יותר פשוט מן הידך גיסה ועל פי זה ניחה לשון הרח"ש והטור ממה שהקשה עליהם ב"י: (ב) אלהיך יהיה בעזרך. הגב שיטפים לח דק בסורחה זו כי למדם מדברי סרמב"ם סוף פרק ה' דגיטין ועיינחי שם שלח נחכוין לזם ח"ו להחיר חמירם זו חלח החם קאי על ומחזיקין ידי טוברי שבירה בשביעית דהיינו שטושין מלחכה בשביעית ואפ"ה יכול לומר להו אלהים יהיה בעזרך או יצליח מטשיך וקחי של סשם יחברך אך שבדפוסים ישנים של רמב"ם כהוב אלהיך ובלי ספק הוא טעות סופר דאם כן אין לו שייכוח לשם דלא מיירי מזה כלל וכן הוא בדפוסים חדשים בהדיא כמו שכתבתי ואמירה זו דאלהיך נראה שהוא איסור גמור שמחזיק ידי עובדי אליל ובלבוש כתב העעם להיתר לפי שהוא מחלולן שליו ואין זה כלום דמכל מקום העובד כוכבים סובר שבאמח אינו מחלולן ונמלא מחזיק ידי העובד כוכבים בזם ע"כ אין לזם סיחר כלל וכבר הלעחי כן בפני מו"ח ז"ל *) וקבע כן לסלכה בשמי :

קבוד (א) שלשה ימים כו'. כולהו משום דחזיל ומודה לעבודת כוכבים ביום חידו: (ב) אסור ליקח מהם ולמבור. הטעם דדבר המחקיים אסור למכור כוא מחמח ששמח שיש לו ביום אידו ואסור לקנות מהם אנ"פ שבוא לער לו מחמח שאזיל מידו דבר המתקיים מ"מ' כרי המעות בידו משום הכי מותר למכור להם דבר שאין מחקיים דביום אידו לא יהיה לו מעות ולא חפץ מתקיים (ב) להשאיל. שחלה שייך בדבר בחוזר בעין כגון חפץ והלוחה שייכא במעות דלהולאה ניתנה. וכל הנזכר כאן הוא דהעובד כוכבים אזיל

[כב] או מפיל כו'. עמש"ל מימן רצ"ד ס"ו: [כג] וח"ה כו' שנאמר כו'. כמש"ש נ"א ב' דתניא אבד כו':
כבוד [א] ה"ו לוקה. שם ס"ג א'. והראב"ד השינו דהא אמרינן שם דרוקא לר"י
ועבמהר"ק ס"ם ל"ו ורבריו א"ל שהר ולח"ם תירץ דהרמב"ם מיירי באות בית מעשה וכמ"ש בתמורה (נ' כ') בש"ש ה"ד אי נימא דאמר שלא אוכל כי' וגם' פריך שם בסגהדרין מכמש בתמורה (נ' כ') בש"ש ה"ד אי נימא דאמר שלא אוכל כי' וגם' פריך שם בסגהדרין מדמת משמע בכ"ע: [ב] בין לצורך כו'. שם שלא יאמר כו' ונתב הרא"ש לכאורה משמע דוקא כה"ג ומיהג גראה דכמ"ע אמור לא מתמ"ע למורך אמור כי'. [ג'] שם הנים כי'. ו"ל הג"מ סמ"ד הקרא מתמש שאין אמור אלא שם שניתן אמור אלא שם שניתן המור שלא שם שניתן ביי מור שלום מליום מליום או המור שלום היו שלום מליום או שלום היו שלום המור של היו שלום היו בשלום כי' בי' לי הג"ש משלום היו שלום היו שלום היו שלום היו שלום היו שלום היו בי' בי' היו שלום היו שלום היו שלום היו שלום היו בי' בי' ליי היו שלום היו שלום היו שלום היו בי' בי' ליי היו שלום היו היו בי' ליי היו שלום היו בי' ליי היו שלום היו היו בי' ליי היו בי' ליי היו שלום היו היו בי' ליי היו שלום היו היו בי' ליי היו שלום היו היו בי' ליי היו בי' ליי היו שלום היו היו בי' ליי היו שלום היו היו בי' ליי היו בי' ליי היו בי' ליי היו בי' ליי היו שלום היו היו בי' ליי היו בי' ליי היו בי' ב' ליי היו בי' ליי היו בי' ליי היו שלום היו בי' ליי היו שלום היו בי' ליי היו בי' ליי היו שלום היו בי' ליי היו בי' היו בי' היו בי' היו בי' היו בי' ליי היו ב' ליי הי אמור כו': [] שם חנים כו' . ז"ל הג"ם ספ"ה כתב רא"ם שאין אמור אלא שם שניתן
לה לשם אלקות אבל שם הדיומות אע"ם שעשאוחו אלוה כיון שבוח חשם אין בו אלהות
ואדנות וגם לא ניתן לו לשם כך מותר דכתיב ושם אלקים כו' בשם אלהות הקפיד הכתוב
וכן תגן (ע"ז מ' מ') אלי כו' קלנדא משרגורא וקרפסים שאלי שמות הדיומות הן ובכמה
מקמות הוזבר אתו האיש ותלמידיו בש"ם כו' וכ"ב המרכי: ["] והוא שלא כו' . רי"ו
וכ"מ בהג"ם כנ"ל: [[] מותר כו' . רמב"ם בפ' ספ"ה רגימין מש"ש בגם' מ"ב א'
אחזוקו: [] אלקיך . צ"ל אלקים וכ"ה בנומתא שלפנינו ברפב"ם שם ונומתא מושעת
נודמנה לו להרב:

פתחי תשובה

לכון (א) אמור לגרום . שיון נמשוכת רדכ"ז החדשות סימן קמ"י שכתב דבותן שהוא כמני ל שתר וכלכד שלא יאמר לו השבע לי כשם שבודם כוכבים פלוני אלא אותר לו סתם השבע לי והוא ישכע לו כמם שיללם ע"ש: (ב) בא"ח הי' קנ"י. דשם כתב בהגבה ויש מקילין בשותפות עם העובד כוכבים משום שאים נשבעין בעבודת כוכבים כו' אלא משמטים ש"ש ודכר אתר ולא מלינו שיש בזה משום לפ"ע דהרי אים מוחברים עו השימוף ועי' במשוכת ש"ש ודכר אתר ולא מלינו שיש בזה משום לפ"ע דהרי אים מוחברים עו השימוף ועי' במשוכת נודע כיהודם פניינא חלק יו"ד סוף ס" קפ"ח שהאריך להוכיח מה דמרגלא בפומייהן דאינהי שאין העובדי כוכנים מנווים על השימוף הוא סעות וינא להם זה עלשון סרמ"א הנ"ל וכאמת כוונת הכמ"א דמה שמשמף בשבועה שאינו אומר אלי אחם רק שמוכירו בשבועתו עם ש"ש בזה שליע איסור לישראל דכמיב וכשמו חשבש אכל פובדי כוכבים אין מוזסרים פ"ז אכל כשמובד פבודם כוכבים בשיחף אין חילוק כלל בין ישראל לעובד כוכבים פ"ש וכ"כ בחשוכה משיל אדקם פרודם כורכות בכלים וב"ל היו היום לכרים וכן מצחפי בסמ"ג לשיל סיום לכ בשפ"ר כוף כיים מיות כ"ל פיים וכ"ל במש"ר כון מצחפי בסמ"ג לשיל סיום וכ"ל היום בשפ"ר כיים ולכיים וכן מצחפי בסמ"ח ולי המשבר לותר כן בדעם סרמ"ח ולי המדכרו בד"מ לקשן סימן קנ"ח סמובח בש"ר שם מק"ז מבוחר לכיסך ע"ש ועיון בספר שאום חכתים ריש סלכות יסום"ח סוףלח ה" שסביח דהגחון מסור"ר ישעים בשרלין וצ"ל מברעסלה כתר אליו בדבר זם וכאריך בעודם ידן האין ב"ל מוזמר כלל של סשימוף וגם סות ו"ל ססיב לו בארילת וגדף כפלסול שפיה ביניפס לא מוכר שם: (ג) טותר לובר. עם"ז וש"ך ועיין בתשובת מקום שמואל סיתן ל"ד:

כתוב בפרים' בשם רש"ל פי'דוקה בח"י וסות חימה *) ונרתה דע"ם הות כאן ושייך על הרישא דלריך לשרש אחרים דזו דוקא בא"י שלריך לסיות ממוקה ומטוסרת שוב רחיתי כן ברמב"ם פ"ח בפי' ובח"ל חין הכו מלווים לרדוף אחריה אלא כל מקום שנכבוש נחבד כל חליל שבו עכ"ל: בירה כו' . א) ואסור להזכירה כו' . בעור כתוב בלשון זה ואכור אפילו להזכירה בשמה לחנם בלא לצורך עכ"ל האי אפילו קאי על שני

בנכבר מעלמו כנ"ל נכון דעת הטור:

או ממיל לים. פירש ב"י (אי) או ממיל

דמ"ש השור בוחק ומטיל לים פירוש

לשאר נסרות שספינות עוברות שם

ושמא תפגע בו ותעלנו אבל לים המלח

שאין שם ספינות מטילה אפילו בלא

שחיקם: (יב) ולכנות לה שם גנאי.

שראה שכולו נשבר וא"ל אמאי לא כחב הטור הדין דעיקרו קיים י"ל

כלמד ממה שכחב הטור בחין הדיוט יכול להחזירו דבטל בנשבר מעצמו ממילא נדע דבמקום שאין לריך לחזרה דהיינו שעיקרו קיים דאסור

רבומות. באחת דלא תימא דוקא כודר אכור קמ"ל אפילו הזכרה בעלמא . שנית דהא דאמרינן בגמרא שאסור לומר לחבירו שמור לי בלד עבודה כוככים פלונית וכחב כרא"ש שאין לומר דוקה בכסחי גוונה שיש לו לורך בו אסור אלא כ"כ שלא לצורך חסור וקרא אורחא דמילחא נקע א"נ דאפשר לספך הסברא לאידך גיסא דאפשר שמשום שיש לו לורך בו לא החמירו להזכיר דהכל יודעין שלסימן בעלמא נקטים וכיון שהוא

ונו הם כל הרוך [א] אמור כו'. אע"ב דאיבעיא להו ו' א' משום הרחה כו' כ' הר"ן דמוניא כולה משמע רמשום דאיל ומורה הוא ושימת הרמב"ם וראב"ד היגאונים דליקה אמור כ"ד. ושימת רש"ד דליקה רבר המתקיים שרי וערש"ז י"ב ב' סו"ה שאין ושימת אחרת לר"ת ועתום' כ' א' ד"ה אמור כו' וברא"ש שם: (ליקים) עמש"ש ושימת ר"ת דליקה מהם מותר כל רבר ולמבור להם אינו או ואו אמור ביו דהוי ליתקרבה וראיה ממש"ש ו' א' או את לומחיו תעה ביוני ברולה ביונים בלעה הברבר כו המוש"ש ו' או ארל את לומחיו תעה ביונים מהם מותר כל רבר ולמבור להם אינו אסור אלא מידי דחזי להקרבה וראיה מכש"ש ו' א' א' אינציא לתי כו' למנ"מ כו' ול"ק במידי דלאו הקרובת ומש"ש ב' אבל אך לוקחין מהם היינו קבלת דורון בין במתקיים בין בשאים מתקיים תום' שם ר"ה אבל כו' ואין כו' והרא"ש כתב דאפשר דר"ה מודה לרש"י דרבר שאין מתקיים אין לוקחין סהם ואתי זא ראץ לתקחין מהם כפשמיה וכשיפת וש"י בדבר שאינו מתקיים אבל תום' לא כ"ב כנ"ל וכן כל הפוסקים שכתבו היתר לשאת ולחת עמהן כפיר"ת ולדברי הרא"ש ו"ת אינו מיקל אלא בלמכור וכ"ב דר"ן בתריא וש"פ ועי"ן כל הג' שיפות בר"ב והיא די יתפרש הסתיא (ע"ב): בלמכור וכ"ב דר"ן בתריא שיפת הרמבים ווהנאונים והיא המחוורת. ד"ב ול"ש שמישב בתריב ב"ל מול"ש שמישב מתריב ו"ל ול"ש שמישב מתריב וור או המחוורת. ד"ב ול"ש שמישב מתריב וור או המחוורת. ד"ב ול"ש שמישב מתריב וור בלאו מתריב מודים ביונו בלאו מתריב מודים ביונו בלאו מתריב ב"ל מודים מודים ביונו בלאו מתריב ב"ל המ"ש מודים ביונו בלאו מתריב ב"ל מודים מודים ביונו בלאו מתריב ב"ל המ"ש מודים ביונו בלאו מתריב ב"ל מודים ביונו בלאו מתריב ב"ל מודים ביונו בלאו מתריב ב"ל מודים ביונו בלאו מתריב וור בלאות הודים ביונו בלאו מתריב ב"ל מודים ביונו בלאו מודים ביונו בלאות מודים ביונו בלאות מודים ביונו בלאות הביונו בלאות מודים ביונו בלאות מודים ביונו בלאות מודים ביונו בלאות מודים ביונו בלאות מתריב ביונו בלאות מודים ביונו בלאות ביונו בלאות מודים ביונו בלאות הביונו בלאות מודים ביונו בלאות ביונו בלאות ביונו בלאות ביונו בלאות ביונו בלאות בלאות ביונו בלאות בלאות ביונו בלאות בלאות בלאות בלאות בלאות בלאות ביונו בלאות ביונו בלאות בלאות בלאות בלאות בלאות בלאות (יקש) את המיש ד"ת דלמת לא קאמר מירי דלאו תקרובה יל" רמשום תקרובת אמרו כל רבר וכן ליקת כ"ד משא"כ באית לית וער"ג (ע"כ): [ב] בלא רבית. עתום' שם ד"ה להלוותם כו" ושם ו' ב' ד"ה אלא כו': [ג] או על כו'. ירושלמי והביאו תום' ב' א' ד"ה ולפרוע כו':

באר חיטב

אסור כדין עבודת כוכבים שנשתברה מחליה . ב"י: (יד) לים . היינו לשחר נהרום (הוא דבעי שחיקה שספינות עוברות שם ושמא תפגע בו ותמלנו) אבל לים המלח לא בעי שחיקה ב"י וד"ת וכן הוא לקתן סי' רל"ד ס"י והב"ח כ' לאףלים התלח בעי שחיקה ועיין בא"ח סי' חמ"ה עכ"ל הש"ך: (פו) ולבנות.כ' הפ"ז דרש"ל פי' דוקא בא"י והוא חימה ונרחה דע"ם הוא כאן ושיידעל הרישא.דגריך לשרש אחריה זו דוקא בא"י וכן הוא לשון הרמב"ם ובח"ל אין אנו מצוים לרדוף אחריה וכו' עכ"ל(ובנה"כ כ' דחין כחן פ"ם וכן משמע בש"ם דהה דנריך לשרש חחריה ולכנוח לה וכו' ילפינן מחד קכם ומבדתם וגו' מן המקום ההוח וכי היכי דלכיך לשרש הוח דוקם בח"י ה"ה לכנוח וכו' ג"כ אינו אלא בא"י עכ"ל) :

קבון (6) קנ"ו. בסופו ועיין בח"מ ר"ם קפ"ב בפור ופוסקים מדין שוחפום עם העובד כוכבים. ש"ך: (3) אלהיך. כמב הפ"ז למ דק בהוכמה זו דלמדה מדין שביעים והחם שייך לשון זה לותר לישראל דקאי על הקב"ה אבל חלילה לומר לעובד כוכבים בלשון נוכח דהוה מחזיק ידי עובד כוכבים אלא יאמר אלהים

ממואל סימן ל'ד:
ממואל סימן ל'ד: מידו דבר המתקיים מ"ת הרי המעות בידו מ"ה מותר למכור להם דבר שמינו מתקיים דביום מידו לם יהים לו מעות ולם חפץ עכ"ל הע"ז : (ב) ולהלוותן

לוקה ואסור להזכירה בשכח וכו' . כסכו הסוס' בסנסדרין ס"ג ע"ב ד"ה שלא ידור כשמו דאסי עכודת כוכבים הכתוכייבפורה דמותר להזכיר בשמה ע"ש הנודר או התקיימה בשמה לוקה ותמהני על האתרוני'שלא העמוקו ומה"ע לים לספ"ם דהך תוססהת לתו דסמכת הוא ומ"ם נפ"ג כזה דלתו כדכר קל דחינן חוספתת מהלכה בדכר שאינו פובלת כ"כ בפ"ק דיון לסיסון: (סיפו קש"ו בש"ב ספין א') הצודך או נשבע בשם פבודת כוכבים הרי עת

גם כן על אליל ולא יהיה נענש על

ידך למאי נפקא מינה דאית ליה

בסמה לעובד כוכבים אי משום

הרווחה קא מרווח ליה ואי משום

לפני פור הא אית ליה בלאו הכי והנה

לפרש"י והרמב"ם שהש"ע העתיה

דבריו כאן שיש איסור במכירם וקניים

עם העובד כוכבים תמום מאד הא

איכא בלאו הכי נ"מ דאי משום

הרווחה אסור אפילו במידי דלא

חזי להקרבה ואי משום לפני עור

ליכח חיסור חלח בחזי להקרבה וכבר

הקשו התום' בראש הפרק בשם ר"ת

ומ"ם פר"ת דבמכירם וקניים אין

שייך אזיל ומודה לאליל כמ"ש בטור

בשמו ול"ל לרש"י ורמב"ם דחין

סכי נמי דיכול לעשות נפקוחה זהת

אלא דקמ"ל רבותא דבבסמה שסיא

תקרובת יש גם כן נפקותא דסיינו

דאית ליה לדידיה ועיקר הבעיא

היא אם יש כאן חשש שמודה לעבודת

כוכבים במכירה וקנייה ונמלא שים

איסור בכל דבר משום הרווחה חו

אין חשש במכירה וקנייה שיודה והיינו כשברת ר"ת ולא נפשטה

הבעית וקיימת לן לחומרת דבמכירה

וקנייה שייך גם כן מודה לאליל ועובר

על לח ישמע על פיך. ומו"ח ז"ל

הקשה למה פרש"י דבמודה לאליל

עובר על לה ישמע ואמאי לה אסור

משום לפני עור וחירן דבמודם ליכח לפני עור דה"ל כמו גיפוף ונישוק דחין

הטובד כוכבים מוזכר עליו כיון

שגם הישראל אינו חייב מיתה עליו

מיתם במודה לעבודת כוכבים כדחי

פרק ארבע מיחוח (דף ס') מחניחין

באומר אלי אתם כו' ובהדיא אמריכן

כל המודם בעבודת כוכבים ככופר

) ותמסתי כאן דודאי ישראל חייב

ומודם לחליל שלו שהישרחל נלכך לו ובגמרח (דף ז') חיבשיח להו

משום הרווחה פרש"י דרווח ואזיל ומודה לעבודת לוכבים ועבר ישראל

משום לא ישמע על פיד או דילמא משום לפני עור לא וגו' ופרש"י

קרמת כבריישת שם דף ו" .. ת פוספות שם דף כ' כשם סירושלמי: ו פור בשם פביו פרפ"ם: ו כרים לקים שם דחמת כנומים הריים וברחבים בם: ת מספנת הנמי בם: ם מימרת דשמותל שם דף י"ה: י משוכדת דרכת לבר שישך שם דף כ"כ: יא מעוכר" דהכות מינתם לכ' יסודם נשיחם שם דף ז': יב משנה שם דף ח' וכדמפכש כל יכוד' שם דף ח' וכדמפרש לב יהודי במשנם: יוד שם כנמרא וכרבי יוחנן דמניא כוומים: שו בכייםא גימין דף ס"כ:

נקודות הכסף

יסודס

דלריך לכנות לם שם גנתי יליף נמי פסתי קרת תם כן משמע דוקת נפין" בסות הום דתיכת עלום חגל בתו"ל לת: (סיפן קמ"ח במ"ז פ"קנ") ותכבותי כאן נודאי יי חייב מיתה במורה לעבורת כוכבים כדאיתא בפרק ארבע מיתות כו' . (ק"ע דאלי אפס שחור ששקכנו כחנום: (שם ס"ק ה') דבריו כחנק" כישוב דברי סטור וסרמנ"ס וסכנון כמ"ם כש"ך ס"ק ס' פ"ש:

בית לחם יהודה לא יאמר לעובד כוכנים כאשונם שיש לאלסיך ולא יאמר אוי משביעך של אמוימך ולא יאמר אדם כשהוא דולה לישכם לעוכד כוכבים משכם בחלפוחו לשקר גם זם לח יששם . אם יאתר סעובד כוכנים פלפינו או אדוניט בוכנים פנסימי חו חדוים ישורך או יצילך או ישיה כי כווכח של אלום שלו אכל אם יאמר אלפיך או אדוניך יצילך או יענה אחריו אמן : יצילך או יענה אחריו אמן : ברכי יוסף

(שם סעוף ב') כארער בתגאה . זה דעת סכריף וסרמכ"ם שמשקו כרים לקים דמותר מששם דחנים יות ב מונים מספט דחנים כוומים אכל סחום׳ כתכו שם דף ו' נראם לר"י דסלכם כר"י אפ"ג דחנים כוומים קף ו' החם כו לוחים כר"ו מע"ג דחות כווחים דר"ל וכו' דלקמן מסיק כשל ומן חיכת כינייכו וקמפרש דתכמים דמתני' חים לפו נשה ונפן כר"י ומסני' פדיפה מבריים מכ"ל : ושאלני עוכם מוכנן דברי לקמן דף מרכח מוכן דבר כקון דך ז' חיכה כם חיכור במשפינו וריש לקיש יסכור כחד מחינך הוקימפי וח"כ לר"ל מחניפין לה מכרשה ופניה כוופים וח"ל לפשוק ופניה כוופים וח"ל לפשוק כריל ומחי קחמרי החושפום עליד החי לורכח מרבנן: ואני כעניי סשכמי לו דכוונת ספום? דרבי יוחנן סבר כסך מוקימתה דושה וומן היכה בינייםו וח"כ לר"י מתניחין ביניים: ומפ נכרים לפטופין כוומים. וכמם נכרים לפטופין דלח כר' יוחגן אי מסכרייםם סא לדידם דטכר דמתניפין כווסים מתניעדיםא עבריים כווסים מתניעדיםא עבריים וכיון דדמת ל' יותק סכי פו לא מיים אכן לסכרים דפלכם כרשל דפניא כוופים כיון דלר" רכנן דמפני׳ כוופים דנריי רכון דמקניי בותים ועריפת מבריים' וחיב פדרים לכללין דקי"ל כר' יותנן . ושוב רחיםי דהדבר עסורש בדברי בדחים שכתב וויל ומהך בריםה דמנים כוומים דר"ל לה מקשי לר' יומנן דס"ל כבך פירונה דלקמן נשה ונפן איכה ביניים ושנר כמהן דחפר פכ"ל וסרי שוה

יכודם סימן ס' כפנין שמשם שותפות עם פוכר כוככים כוכ"ו ועשו"ת שער הפרים מה"ח פי' כ"ר ועשו"ת ושכ בכהן סיי ל"ו ל"ח מברר מכ נקרח גר פושב לדיום וגם דב"ב מווסרים על שיפוף

יד אפרים

ואזיל ומודי . רש"י: ג ואם היא מלוה ברבית כר . וסמוספות כתכו סחמא דבמלוה במשכון נמי הום כמליל מידם שכמה פעמים אובדות אפילו במשכון עד כאן לשונו וכב"י דנראה שטעמא מפני שהלואות דמזכין לים בכמה ומקריבה לעבודת כוכבים שהעובד כוכבים נלעוה דהחידנה הם ברבית ולי נרחה שטעמה מפני דהחידנה ידם חקיפם

עליכו וכהל יכול העובד כוכבים להעליל ולכפור סך ההלואה וכיולא בזה וכן משמע בעט"ז ע"ש מיהו בזמן הזם בכל ענין שרי מהנך טעמי דלקמן ס"ם זה וכ"כ רבינו ירוחם: ד אבל בשאר ארצות כו' אלא יום הגם. ואם כוא יום מג שאינו קבוע שחינם עושים חותו בכל שנה אפילו ביום חגם מותר. ש"ס ויזרקנו בפניו כו'. ז"ל הטור ואם א"א שלא יקבלנו משום איבה יקבלנו ולת יהנה בו עכ"ל וכ"כ ברמב"ם ובמחבר אזיל לעעמים שכתב בב"י שיש לתמום עליהם למה לא פיר' שלריך לאבדו בפניו (כלאחר יד שלא יבין העובד סוכבים) כדאית' בש"ם אבל לא עמדתי על סוף דעתו שהרי כתב הרח"ם והר"ן והסמ"ג והנה"ת בשם סה"ת חש"ם הנ"ל דהיכא דלא מלי לאשתמוטי דלא להוי לים איבה שקיל לים ובש"ם מיירי סיכא דאפשר לאבדו בפניו וליכא איבה כגון שיזרקנו לבור כלאחר יד כאילו נפל ממנו שלא מדעת כדאיתא כש"ם וק"ל : ן א נו אסור כו'. כיון שאינו יום קבוע לכל: ז שלום. כתוב בבדק הבית בשם א"ח בשם כר"סדוק' שלום שהוא שמו של הקב"ה אבל ברכה

שפתי כהן

דליכא שם ליכא קפידא עכ"ל וכומשמע קלת בפרש"י ומכל מקום ל"ע קלת

לבנו וכיוצא באלו ו אינו אסור אלא אותו יום ואותו (ו) האיש בלבד: די אין יום החג אסור אלא לעובדיה בו בלבד אכל העובדי כוככים ששמחים בו ואוכלים ושותים (יב) ומשמרים אותו או מפני מנהג או מפני ככור השר אבל הם אינם מודים בו הרי אלו מותרים לשאת ולתת עמהם:

מוחר אבל יאמר לו בשפה רפה ובכובד ראש:

בכל התורם וקושיא מעיקרה אין כאן דהא מבואר שם בנמרא פ"ק דעבודת כוכבים (דף ו') דאין שייך לפני עור אלא במקום שא"א לעובד כוכבים לטשות זולת סישראל כמו במושיט כום יין לנזיר דקאי בתרי עברי דנהרא שלא היה אפשר לנזיר ליקה היין אבל אם הים אפשר לו רק שהישראל מסייט ומקרב לו הדבר אין כאן לפני טור וכמ"ש המרדכי ריש טבודת כוכבים הביאו רמ"א סימן קנ"א לענין למכור לכם השייכים לעבודתם אם יוכלו לקנות במקום אחר ואפילו לפיש מחמירין שמביא שם ביינו מדרבנן ולא מן החורה אבל משום לא ישמע יש כאן שמית על ידו נשמע אע"פ שבלאו סכי סיה ג"כ נשמע דמ"מ עכשיו נשמע על פיך : (ד) בשאר ארצות וכו' _ לפי שהעובדי כוכבים שבחולה לארץ לאו עובדי עבודת כוכבים הם אלא מנהג אבותיהם בידיהם : (ה) ויזרקנו בפניו לבור . בגמ' איחא הכי במעשה ששדר מין לר' יסודה נשיחה דינר ביום אידו ואמר סיאך אעביד אשקליה אזיל ומודה שהישראל לריך לו לא אשקלים ה"ל איבה א"ל ר"ל טוב וזרוק אוחו בפניו לבור כלאחר יד שלא יבין שמדעת השלכתו וכיון שרואה שאבד לא ישמח וברמב"ם כחוב ואם חושש לאיבה גועל בפניו ואינו נסנה בו ונ"ל דהאי בפניו קאי אדבתרים ורצה לומר שמראה בפניו שלא יהנה בו דהיינו שמראה לו פנים זועפות בשטח קבלת הדורון שנראה ממנה שלא נהנה בזה ומקבלנו מפני היראה וכמ"ש בסטיף ט' שיאמר לו בשפה רפה כו' וזה חקנה כללית בכל מקום דאילו מה שנזכר בגמרא שישליכט לבור לא סים שייך אלא בעומד אצל הבור אבל אם ילך לבור ודאי ירגיש העובד כוכבים כוונחו *) וכן יש לפרש דברי העור שכחב יקבלנו ולא יסנם בו פירוש שסעובד עוכבים לא חסים סנאם לו במס שיקבל הישראל כל שאפשר לעשות בפניו כזם ואינו שמח וסשתא ניחא סלשון

הנר"א

מות המ כהרמב"ם ובבר הקשו על דבריו (ע"כ): [י] שבד כוכבים כו'. לשון הרמב"ם ומפרש כהרמב"ם ובנבר הקשו על דבריו (ע"כ): [י] שבד כוכבים כו'. לשון הרמב"ם ומפרש ממש"ש בנם' א"א נכי תנינא דקתני יום כ' ועוד כ' דכולהו אשר קאי מדקתני בסיפא ישבר כבבים שעשה כ' מכלל דעד השתא בשר איירי ושם מ' ב' דרמ' ליה כו' ול"ק דהוי יום אידו: [י"א] שעושה כ' . משמע דוקא אותו היום באותו שנה בלבד וכירושלפי והביאו הר"ן איבעיא להו בזה ופ' לקולא וו"ש שעושה ול"ק שעשה כ' : [י"ב] ומשמרין אותו ה"ן שכ"ם בתוספתא: (ליקום) ומשמרין כו'. בתוספתא שיר א' ששה ועיר א' אינה שדשה ה"ל"ן שכ"ם בתוספתא: (ליקום) ומשמרין כו'. בתוספתא שיר א' ששה ועיר א' אינה שדשה [7] והאידנא כו'. שם כתום' כשם הירושלמי וגם' דירן מיירי בשידינו תקופה: [7] ואם היא כו'. שם בתום' מיהו בכ"ע כו' וה"ל ברבית דאל"כ קשה ההיא דירושלמי וערא"שם : [1] ברביר שם לה"ה: [1] ואם נשא כו'. עבה"ג ודלא כתום' שם ד"ה ת"ב וער"ן שתי' קושייתם ול"ג דהדיא ח"ב היא מרבינא ור"א (ועת"ם לכינו כח"מ ס' ע"מ " רשה שש מין נון ביי כי ביי היא חיב היא מרבינא ור"א (ועמ"ם לכינו נח"מ סי עית תל וער"ן שחי קושיתם ולד דהדא תו". רמב"ם וש"מ וכ' הרא"ש שם ס"א וש"ם וערש"י ז' ב' פס"ק ג'): [ד] (ליקום) בר"א כו". רמב"ם וש"מ וכ' הרא"ש שם ס"א וש"ם וערש"י ז' ב' ד"ה בנולה כו' . וכתב ועוד דם פתפונן פינויהו וא"כ אין הילוק בין א"י לח"ל וע"ש י"א ב' ד"ה בנולה כו' . אבל ש"ם כ' כדברי הרמב"ם וכנ"ל: [מ] בפניו . גם' שם דלא

פתחי תשובה

קבורו (א) ובומן . שין כתשוכת חום כשני סיי ני שכתב דגומן שפושים משפם חרון לכוף לבלה לפלו כפנ יד . נשפנה סדין וכל הפומד לגבום כנבוי דשי שים :

באלה שייך בדבר החוזר בעין כגון חפן . והלוואה שייכה במעות דלהונאה נתנו: (ג) במשכון . לפון הש"ך והחום' כחבו סחמת דבמלוה במשכון נמי הוי כמניל מידם שכמה שפמים אובדות אסילו במשכון ונ"ל שמעתם מפני דהאידנא דידם

באר הימב

מקיפה עליעו ובקל יכול העובד כוכבים להעליל ולכפור ההלוחה וכיונת כזה מיהו בזה"ז בכל ענין שרי כמ"ש בס"ם זה עכ"ל : (ד) רוגם . וחם הוח יום חג שחינם שושים חוחו בכל שנה אפילו ביום חגם מוחר.ש"ם: (ה) ניזרקבו . ואם אי אפשר שלא יקבלנו משום אינה יקבלנו ולא יהנה בו.פור. והפ"ז פסק דאם א"א לאשהמופי יקבל ממנו ומוחר להנוח משנו ודבריו המוהים וכן בנה"כ חולק עליו וכ׳ שדבריו דחוקים בישוב דברי הפור והרמב"ם: (ו) האיש. כיון שחינו יום קבוע לכל.

ד [ח] מ כמה דברים אמורים בארץ ישראל ד אבל (ד) בשאר ארצות אינו אסור אלא יום (י) חגם בלבר:

ה אסור לשלוח דורון לעובד כוכבים ביום חגם אלא אם כן נודע לו שאינו מודה כאלילים ואינו עובדם " וכן עובד כוכבים ששלח ביום חגו רורון לישראל לא יקבלנו ממנו ואם חושש לאיכה מקבלו (ה) ה (ה) ויזרקנו (ם) בפניו לבור או למקום האבד

כלאחר יד: ן ייַ יום שמתכנסים בו העובדי כוכבים להעמיד

להם שר ומקריבים ומקלסים לאלהיהם יום חגם הוא והרי הוא כשאר חגיהם:

ז [י] יי עובד כוכבים (יא] שעושה הוא חג לעצמו ומודה לאלילים ומקלסה ביום שנולד בו ויום תגלחת זקנו ובלוריתו ויום שעלה בו מן הים ויום שיצא בו מבית האסורים ויום שעשה בו משחה

מש אסור ליכנס לבית העובד כוכבים ביום חגו וליתן לו ז שלום מצאו בחוץ

מותר בהנאה:

אכל מלוה על פה נפרעים מהם מפני שהוא כמציל מידם [ד] (א) יי ובזמן דידם תקיפה אפילו בשמר חשיב כמציל מידם ג [ה] י ואם היא מלוה ברבית אפילו (ג) במשכון חשיב כמציל מידם: יעבר ונשא ונתן ביום חגם אסור כהנאה ביום חגם אסור כהנאה [1] ואם נשא ונתן בשלשה ימים שלפני החג ב יי אם היה חגם של אותם העוברי כוכבים ימים הרבה ג' או ד' או י' כל אותם הימים כיום אחר הם וכל אותם הימים אסורים עם ג' לפניהם:

וכ"כ למני שלפי פירושו של הש"ח אסור להשבים אם נשבע כשם שבורם כוכבים גמור בשיפוף. ולפת"ש שם שכוונת השום" וכרא"ש שלפי שאין מוזהרין לישבע בשם עבודת כוכבים אפי" בכהאי גוונת בשיפוף. ולפת"ש שם שכוונת השום" וכרא"ש שלים ש"ם: לה מבעים וכו׳ כיון דהין דינו של זה כשל זה ומשום זה הלחץ הוכרת מרן הכ"י לפרש לשון הפור דמדהתרי׳ קאר וכאפת דוך לחוך לחוץ דינו של זה כשל זה וכשה זה בנתן החלכת מדן שביי למדש לשן סמוד החלמדיי מקל ובאפת דין לאחר להוכיר בשתה הוא לשבדיי ביו בלבד אכל השבדי כיובבים ששמחים בו ואוכלים ושהחים ספיף ה") אין יום החנו אחרו אלא לשבדיי בו בלבד אכל השבדי כיובבים ששמחים בו ואוכלים ושהחים ומשפרים אותו או מפני מנחג או מפני כבוד השר אכל הם אינם מודים בו הרי אלו מותרים וכרי. בגמי דעבודת כוכבים דף ח' אכעיל לן רומא שעשמה קלנדלא וכל השיירום ההמיכות לה מתחבורת לה אותן פניירום אחורום וכרי אלו מותרים וכריא של מותרים להותן פיירום אחורום ביו מותרים וכריא שם פלונת להיכליל מכר דקלנדלא לכל לשובדי כמום שם של מתוך המידו ומשמע במום במה לא מותרים ביורום לא מובדים כל ומכום לה שומים ביורום במתחבות המחום של מותרים במידים ביורום אותרים ביורום ביורום המותרים ביורום אותרים ביורום ביורו

פון בם מימכת דרב דימו :

נקודות הכסף

(שם ס"ק ו") וויבר זה לא הביאו ב"י כו'. מישתתיטתים דהכ"י מכימן כנדק הכית

(ו) [יג] לפיכך מוב (י) להקרים לו שלום כדי שלא

יתרול העובר כוכבים ויצמרך לכפול לו שלום:

יא יי עובדי כוכבים ההולכים (ז) לחגם למרחוק

(ה) (ה) והבאים מ מותרים יה והוא שלא יהיו קשורים

זה בזה שאם היו קשורים שמא דעתם לחזור ים אבל

אם ישראל הולך שם בהליכה י מותר לשאת ולתת

עמו יא ובחורה אסור י ואם ישראל מומר הוא

לעבודת כוכבים גם בהליכה אסור:

יב (יד) כי יש אומרים שאין כל דברים אלו אמורים

בקיאים במיב אלילים לפיכך מותר לשאת ולתת

עמהם ביום חגם ולהלוותם וכל שאר דברים:

הגה ואפילו נותנים המעות לכהנים אין עושין מהם תקרובת או נוי

משום איבה אם נפרוש עלמט מהם ביום הגם ואט שרויים ביניהם

ולכיכים לשחת ולחת עמהם כל השנה [שד] ולכן הם נכנם לעיר ומלחם

שמחים ביום חגם ישמח עמהם משום חיבה דהוי כמחניף להם (הכל

במור) [יו] ומ"מ בעל נסש ירחיק מלשמוח עמהם אם יוכל לעשות שלח

יהים לו חיבה בדבר (ב"י בשם הר"ן) וכן אם שולח דורון לעובד כוכבים

בזמן הזה ביום שים להם מימן אם יגיע להם דורון בחג ההוא אם

מפשר לו ישלח לו יב מבערב וחם לח ישלח לו בחג עלמו (ת"ה

םימן קצ"ה):

כממ דיני יריד מעובדי כוכבים . ובו ה׳ סעיפים:

יריד ביום חגם והעובדי (א) א עיר שעושים בה (א) א ציר

כוכבים מתקבצים מכמה מקומות והולכים שם

אלילים אלא הכחנים אוכלים ושותים בו [שוד ועוד דאית בזה

אלא נבאותו זמן יב אבל (a) בזמן הזה אינם

בהליכה אסור לשאת ולחת עמהם

דכש"ם גבי מקדים ויסיב שלמא וגבי שלמא למר לא משמע לכאורם - דאמר הטור לא יסנה בו דאי קאי אישראל היה לו לומר לא יסנה ממנו יא ובחזרה אסור. דכיון שסורגל שמהם ודאי דעתו לחזור: יב אבל בגמרא אבל נראה דאם א"א לעשות בפני העובד כוכבים שיאבדנו

מוחר לקבלו וליהנות ממנו וראיה ממ"ם הרא"ם בזה וז"ל אלמא אי ליכא לאישתמוטי דלא להוי איבה הוה שקיל אף על גב דאזיל ומודה והכי

אמריכן בפרק א"מ דרב יוסף שרי לאולודי בשכר משום איבה וכן להעלות עובד כוכבים מן הבור כו^א עכ"ל - והא קא מדמה להנך דגם שם יש חשש שחזיל ומודה לעבודת כוכבים כשילא מן הבור כדאיתא סי' קכ"ד בעלה חי וכו' ואפ"ה שרי סשכר וח"ל מנח לים לסרח"ש לפרש כן דלמא אי לא מצי לאשתמוטי לא יקבל כלל י"ל דדייק מדחמר כוול וזרוק חוחו כלחחר יד ולח שמר חם תוכל לזרקו בפניו טול ואם לאו לא תטול אלא ודאי דעכ"פ יטול אלא דחם אפשר אחר כך לזרקו בפניו חעשה כן וכן הוא בס"ם זה בעור שכחב היתר לדידן לישא וליתן עמהם משום איבה ולא אמרינן דיהיה אסור ליהנות ממנה אלא כדפי' כן נראה לט"ד ברור ולא כמו שהבין דברי הטור דבכל גווני אסור בסנאה אחר כך: (ו) לפיכך שוב להקדים לוי לכחורה קשה על זה ממה שמלינו בריב"ז מעול' לא הקדימו אדם שלום ואפילו עובד כוכבים בשוק מאי אפילו הא עיקר סדין כך הוא שלריך להקדים שלא יצטרך להכפיל ויש לומר דשם מיירי בעובד כוכבים שחינו מכירו מעולם כמו שמרמז על זה לשון בשוק ולח מסחבר שישאל בשלומו ויצערך לכפול ואפילו סכא פתח הוא בשלומו שהיה מחיירא שמא יודמן שיחן לי העובד כוכבים שלום חחלה וכאן מיירי במכירו ועל כן הוא מן הדין - שוב ראיתי בסמ"ק סימן קל"ג וז"ל ואסור לכפול להם שלום ודוקא שלום שהוא שמו של הקדוש ברוך הוא או ברכה בלשון שם אבל ברכה אחרת אין קפידא פכ"ל *) ודבר זה לא הביאו ב"י ולפ"ז ניחא דאוחו ששבחוהו שהקדים שלום לעובד כוכבים בשוק סיינו אפי בלשון ברכה אחרת ודבר זה נכון:

יונה ז"ל כתב לא אמיד כו' בן פר"י בתום' שם ד"ה פפליוא כו' וכ"כ יונה ז"ל כתב לא אמיד כו' וכן פר"י בתום' שם ד"ה פפליוא כו' וכ"כ הראב"ד בהשנות ושכן הוא בתוספתא בהדיא: (ליקום) שעושין בה יריד. קמש"ש וכ"כ ברא"ש סי"א מרקאמר בנמ' דלא חשו לרמי עבודת כוכבים ומ"ש משאר יום דן דלא אמור אלא משום אזיל ומודה או לפני עור כו' אלא יריד לעבורת כוכבים אידן דלא אפור אלא משום אויל ומודה או לפני עור כו. אלא ידיד געבונו שעביב כו וכ"ה בירושלמי דגרסינן שם עיר שיש בה עבודת כובים תוכה אפור משום ריש בה עלם א' תוכה אפור ר"ל אפר ביריד שנו כ' ע"ש (ע"כ): [ב] (ליקש) מותר כו'. וכן לישא וליתן וכטש"ש וחשמיםו הרי"ף והפוסקים כל השקלא ופריא דשם בניא דעפלוא כו' משום דקי"ל כלישנא קמא ועור שמפ' שרבא ורבה ב"ע כ"א בבעיא דעפלוא כו' משום דקי"ל כלישנא קמא ועור שמפ' שרבא ורבה ב"ע כ"א בפיא דשמוא כו שהם דקיל כלישנא קסא ועוד שמפ שרבא ורבה בע כא שמסיף על שלפניו להקל דרמ קאמר משום דמי קבודת כוכבים ל"ל דרמי קבודת כוכבים כו"ל דרמי קבודת כוכבים כו"ל אומים כוכבים מותר וכן הא דאמריגן שם ל"ג א" אלא פובדי כוכבים כו"ל אומים אף כאביי אבל קייטא לן כרבא ור"נ וכן רבת ב"ע קאמר דהא דרבא מששא דל"ל שאלו היה העובד כובבים מנדר עם תוכה לא חיה עומר ביום אירם היצה לה דלא כרש"י שמסריש הכל לחומרא וע"ש בר"נ בארוכה (ע"כ): אירם היצה לוכן חוצה כו". לשון הרמב"ם והוא תמוה דסתני" איירי בלשאת (ליקום) מותר לולך חוצה כו". לשון הרמב"ם והוא תמוה דסתני" איירי בלשאת

דמאי דהוה הוי אבל בישראל כיון דאביק ביה גרש מפי ואסור בחזרה אבל בהליכה אפשר שיחזור אא"כ הוי מומר עכ"ל הפ"ז: (מ) בזמן הזה . ומה שנזכר בסטיף פ' איך דינא האידנא פיין ב"ח:

מומה שכול (א) ליכנם . כ׳ הרמב"ם בפי׳ המשנה ודם שכל עיר של אומה שבודת כוכבי׳ שיהי׳ להם בית תפלה שהוא בית עבודת כוכבי׳בל"ם אותה העיב

הכי ושמח שלמח הוי בכלל שלום: דו לעולם · כלומר אפי׳ שלא ביום אלא ודאי דעל העובד כוכבים קאי שלא יהנה בו בדורון שמקבל תנו: משרחן - דמאי דסום כום: י שותר - דלמא הדר בים: הישראל ובזה מחורץ תמיהת ב"י על הרמב"ם וטור למה לא זכרו כמ"ש

בזמן הזה כו' . ומ"מ מס שמכר בסעיף ע' אסור גס סאידוא ב"ח ב מי אסור לכפול לו שלום לעובד כוכבים ה לעולם וע"ם: יג מבערב · דחי יחחר תכוי ליה איבה הואיל והורגל כבר דמאי דהוה הוה וכ"ש בזמן הזה דלא שכיחא כולי האי דאזלי ומודי - שם:

קממ א ואסור ליכנס בתוכה בו' · כתב הרמב"ם בפי המשפה ולפיכך יודע לך שכל עיר של אומה עובדת כוכבים שיסיה להם בית הפלה שהוא בית עבודת כוכבים כלי ספק אוחה העיר אסור לעבור בס בכוונה וכ"ם לדור בה (עיין לקמן ס"ק ד') אבל בעת שאנחנו תחת ידיהם בעונותינו ושוכנים בארצם אנוסים ונתקיים בנו מה שנאמר ועבדתם שם אלהים אחרים מעשה ידי אדם ען ואכן ואם השיר דינא כן ק"ו בית עבודת כוכבי׳ עלמה שהוא אסור לנו כמעט לראותו וכ"ש ליכנס בו ע"כ: 🗅 אסור לעבור כו' - כ' העור בשם הרשב"א דאפשר אפילו על עסקי רבים ואפילו על פיקוח נפש אסור ליכנס בו כדאמרינן גבי מטיין ע"כ אבל הר"ן חולק דבסכנת נפשות שרי דלא דמי למעיין דנראה כעובד משא"כ הכא שאינו נראה אלא כהולך לעבוד ואפשר עוד דאף במעיין היכא דאיכא סכנה ודאי שרי כיון שאינו אלא משום מראות

מו שם מימנים זוני יו משנים מעודה כולכים דף כיים: יוח מוקימתא דרים לקים שם דף ליצ: יש מישרא דשתאל שם דף ליצ: ומפרם פפמח דלמה כדר כים וכחורם אסור כיון דאניק (פו' פניבה וקשירם) בה מהדר הדר ואזיל: בריימת שם וכשינוית דרב חשר דף ל"ג: כא פור כשם הרשנ"ם וכ"כ התוסף כריש כמסכחה : א משנט פנורת כוכנים דף

וכמ"ם כש"ך ס"ק ז": שו"ת ריב"ש סי' קים כתב הרמבים ז"ל (הלכות שנודת כוכנים ס"ט) חסור לשלות דורון לעובד כוכבים ביום חנו חלח חיב גודע לו ואינו עובד' לא מנאמי כלכם זו מקומה בגמ' ונסמפק לי שאמר אלא אייכ נודע לו שאינו מוד' אם הידיעה לעובד כוכבי שאינו מודה ישראל או לישראל שמינו מודם העובד כוכבים והראשון נראה לי כי אם העובד כוכבים חינו מודה בעבודת כוכבים וחינו שובדה מה דינו סות גר תו תפיקורום מו מס דינו עכ"ל: תשובה לו מסשם יפה מנחת ההלכה מחין ינח לו דינום להרמב"ם ז"ל דגרסי בפרקה כמרה דעבודת כוכבי" דף פ"ה ע"ה רב יהודה מדר קורבנה לחדה דיילה ביום מבם אמר ידענא ביה דלא פלח גלולים א"ל רב יוסף וסתנית חיוכו גר מושב כל שקבל עליו בפני שלשם חברים תיל כי תנית ססית להחיותו מנים ומו למכיי כמם רבה שבר קורבנה לבר ששך ביום מגו המר קים לי בים דלה פלח לבלולים ומשם יחברר לכבוד עבודת כוכבים [ב] מותר לילך חוצה לה א ואסור (6) ליכנס בתוכה לך שכל שלינו שובד גלולים חין חוששין לו מלישה היחק משו ביום חגו והכי הוה כגר חושב הלה שכיון שלה קבל שניו בפני שלשם תברים שלה שניו בפני שלשם תברים שלה היתה חוצה לה מותר ליכנס בתוכה ההולך ממקום למקום ב אסור לעבור שליו בפני שלשה חברים שלת מפליו שלת למבוד מבודת כוכנים און שבחרת בו אין לו שכחרת בל אין לו שכחרת בל אין לו שכחרת בל אין לו שכחרת בל אין לו שכחר להשלים אין לו שכחרת בל אין לו המלחונים איל שאלו למה אין אנו נוספין מהם ביום אני מכולת אלו דבלתה או דבלת האין אנו במוחל שלשם ימים לפני אידיהן לא בלשי מים לפני אידיהן לא בשלשו זבל מחולל בשמואל לו דבל חייל בשמואל לו הבל חייל בשמואל בשמואל לו הבל חייל בשמואל בשמ (ז) לחגם לסרחוק - נרחם דלרבותה קחמר למרחוק דחפילו בסליכם חסור: (ח) והבאים סותרים - דמחי דסום סום הכל בישראל כיון קשיא לן דהא קיי"ל כשמואל דאמר דבגולם אינו אסור אלא יום חגו כלכד אלא יום חגו מיכא מקשי שנוכנים לישא ולימן עמכן נימי חגם ממש ולשלוח להם דורונות וכחוב בספר התרותה כשם רשיי ז"ל דהיינו טעמה משום להחידנה לא אדיקי במבודת כוכבים כולי כאי ולא אולי ומודו וכדחמריגן בחולין דף י"ב ע"כ עובדי כוכבים פבחו"ל לאו פוכדי כוכנים כם אלא אבומיהם בידיהם ולא מימה כיון דחקנחה דרכנן סות הפים שכעל דבר לה בעל פגזכה דמעיקרת כמי הכי סקיכו לפי הדורות ולפי סמקומות דתי לת סיכי לימת שתוחל דבגולה חינו חסור חלח יום חגו בלבד והרי נמי

תכח יום הגר בנכן ויטר מני תוכח שדאתרינן בפרקא במרא רבא שדד קורכנא לכל ששך ביום מגו אתר קים לי בגוים דלא פלח לע"ג אלמא שחכתים

ביאור הגר"א

דאבית ביה גרע טפי ואסור בחזרה אבל בהליכה אפשר שיחזור אא"כ הוא מומר:

משפחה א' עושה משפחה א' אינה עושה העושין אסורין ושאינן עושין מותרין קלנדא אינה שש החל עושין אותה אינה אסורה אלא לפולחין בלבד (ע"ב): ["ב"] לפיבך פוב מי. שם ר"ח מקדים כו' ופי' הרשב"א והר"ן וסור כדי שלא כו'. ["ד"] ""א כו' ואפי' כו'. תום' ב' א' ד"ה אסוד בו': (ליקום) י"א כו'. תום' שם ד"ה אסוד כו' ואפי' כו'. תום' שם ד"ה אסוד כו' ואינה דבר שבסנין מדקאמר שסואל גנולה כו' ופעטא דאין אדוקין כולי והאי שם "מ"ת ור"ג ורא"ש וש"פ (ע"ב): [בון"] (ליקום) ועוד דאית כו' ופ"מ כו' וכמש"ל מ"ה וכן עובדי מוכבי כו' ודוקא היכא דאית ליה לאשהמומי הלא"ה מותר לנפדי כמ"ש מ"ה וכן עובדי מכבי ב' ודוקא הוצה אינה בית מותר השום איבה או לאו דאיה סה זכן תופדי נוכנים כי זה זוקא הוכך דאית כי האשתמשם ואחר ומוחד לכבו בם ש (כ"ו א") ראפי אולודי בשבת ואונוקי בשכר היה מותר משום איבה אי לאו דאית ליח לאשתמומי ואולודי בחול שרי משום איבה משום דל"ל לאשתמומי. הר"ג וכ' ון"ש לא אשקלית ה"ל איבה וכמ"ש בתוספתא וירושלמי וכמש"ו (ע"כ): [[1]] ולכן כו'. תוספתא וירושלמי הביאו תוס' שם: ["לן ומ"ם בעל כו'. ירושלמי נרדאי שאולון לר' אמי יום משתה של עוברי כוכנים מהו סבר פושרי לון מן הדא מפני רוכי שלום א"ל רבא וראא תני ד"ח יום משתה של עוברי כוכנים אסור א"ר מנא לולי רבא היה מתיר רבא וראא תני ד"ח יום משתה של עוברי כוכנים אסור א"ר מנא לולי רבא היה מתיר רבא הוא הכי רדו זה בשחות של אור לוכבה מאוד או בנה איר. עבודת כיכנים שלהם וברוך שהרחקנו מום. דכל חיכא דאיכא לאשתפומי לא שרינ[כדי להתנוף להם. חרטב"ן והר"ן [כשש"ש (כ"ו א') סבור כו') ב:

ש"ך: (ז) להקדים. כתב הפ"ז לכחורה קשה מה שמלינו בש"ם בריב"ז שמשלם לא הקדימו אדם בשלום אפילי עובד סוכבים בשוק מאי רבותא דריב"ז הת דינת כך הות שוב רתיתי בסמ"ק וז"ל ודוקת שלום שהות שמו של הקדום ברוך הוא או ברכה בלשון שם אבל ברכה אחרת אין קפידא ע"כ ולפי זם ניחה בחי דריב"ז שהקדים שלום לעובד כוכבים בשוק סיינו אפילו בלשון ברכה אחרת ודבר זה נכון עכ"ל: (ח) והבאים .

שקור מים חיים

שחותן שיירות שישום עשם קלידרה מותרת לפי שחין עושות חותן חולה מירחת השב ולה חולי ועודו דנרסינן התם עיר חתת עושה ועיר התת חינה עושה משפחה חתת עושה ומשפחה חתת חינה עושה בעשה לו בספה כיכה דלים ליה לדיריה חיפה סיכה דחות ניה לדיריה דחינו הסירה משום לפני עור אלה משום דחייל ועודה ובוה לה שייך הייל ועודה כיון דעושה מיכהה השר משא"ב לפני עור חיבה עב"ש היכה דליל בספה לדידיה כיון דחשור לו לפבוד עבודת בוכבים אף מחהבה ומירהה והגמרה בסנהדרין מביה שם כמה

ברכי יוסף כתבותר: (כשו"ע סעיף י') אכור לכפול שלום לעובד כוכבים וכו' י סרכ כתר במד כחשובה סימן ניש הוקשה לו על מתי דתפר ריב"ז דלת הקדימו שלום תפילו שובד כוכבים וכו' והתריך כזה ולק"ע אבר הרב ט"ז והרב כנה"ג תשנו שפיר ע" בדברי קדשם כתורך . והרב כנה"ע חינו מעלה בזכור"ז דברי הרב נאר שבע פ"ש: (שם) ורצימורד לכפר ובו' · מדקאמר וינערך ולא ססיק וחני לאסור משמע שאם כבר התחיל העובד בוכבים יכול לכפול לו שלום וכ"ש במקום איכה גם בום"ו דלא כקיאי בעבודת בוכבים. מהריק"ש: כתב א"ח בשם הר"ם דוקה שלום שהוה שמו של הקב"ם אסור לכפול הכל ברכה דליכה שם אין קפידה ע"ב כתב תית בשם הרים דה,ח פנום שהוח שנו של הקרים וואת לכתר וכל מרכם ניכנו שם דון קידות של בבספר בדק כבית חוף אם בבספר בדק כבית חוף אם נבנם לעיד ומצאם שפחים ביום הכל מהרוק"ם בהנסומו: (שם סעיף "ב בהנח"ה) אם נבנם לעיד ומצאם שפחים ביום הרוש ישפח וכי'. מי שמנגן ומשורר בכתי שלי מישפח במיום בחוף מיים ליכול חובה יש להסיר וסיינו לפי מגם דליכת חובה של הכסיר וסיינו לפי

מגם דתי שרים שניים כיום חגם חיכת חופה ותפינו במקום דניכת חיכה יש נהסיר והיינו נפי בהסה בדידיה ביון התחור נו עבוד שנודם נוכנים אף מחבכנ ומיתחה והנתחת התחום המשחת המשחת לחו ממכח מחופת המשחת המש

זו לה השוו כם מדותיםם אלה הכל לפי הומנים ולפי המקומות ולפי האנשים כך כתבו הממרשים ז"ל זהן מה שנראה בשלוחיך והחתתי שמי יצחק ב"ר ששת ולה"ש :

סמם (א) אם הדרך מיוחד לה דהיינו שאין עוברין מאותה

סוכבים אלא שאם היה משם מהלך מאוחה העיר של האיד והלאה

פפתר דאמרי אינשי שלפי דרכו הולך לעיר ההיא וכן מבואר בפי' רש"י

עיד . פי' שודחי כולך לחותם סיער שיש בם כחיד של שבודת

במחניחין וז"ל שאין דרך יולא מאוחה

כשיר לילך לעיר אחרת ודרך

סכפוש מכאן לאותה העיר מיוחד

לאחם העיר לבדה על"ל . חה פשוע

שמה שנקט רש"י מאומה הטיר ר"ל

שים בה האיד וכן סוא בהר"ן

להדיא בלשון זה שאין דרך יולא

לאותה כעיר בלמ"ד וכן כ' בפרישה .

אבל מו"ח ז"ל פי' דהאי מאותה העיר

שכחב רמ"א כיינו ממקום שילא

ועיקר כחילוק כוח אם כדרך כיולא

מכחן לעיר החיד דוקח או חם

ייא : ב טור כשם סירושלמי : ג ברייחה שם דף י"ג : ד חוקימחה דגמ' שם חליבים דרכי יומנן: ה כרייתא דר נסן שם: ו סור בשם רכ סחי

בית לחם יהודה (סימן קמ"ם כש"ע סעיף ב' בתנה"ה) לילך דרך אותו חצר וכו' . ומ"מ כל מס שיכול להרחיק עלמו שלא לילך דרך שם ירחיק דכתכ כספר מסידים דכל הסולך דרך כם אין מפלמו נשמעם חוך ליי יום, ל"כ:

ברכי יוסף

שורם הדין מבל הני תשוררים ומנגני' ככל מקום ובכל פמכ ים ואבור להם משום דמנכליו פיסם ולולנים ועתידים ליתן אם סדין. הרב הגדול מהר"ר ך' חביב (בעל גם פשוע ובו') בתשובותיו כ"י סי' ד' כתשונועיו כ" ס" ד" :
(מימן קמ"ש משוף ב' בהנ"ח)
דוצר של עבודה כוכבים
וכי' לשון השור וכ"ש שתמור
ניכ' לשום למולם לחלר פכודם כוכבים אסילו לדבר עם אחד מהם וכו' ע"ם ור"ל אפילו **אינו יום חגם וכ"כ ככב** פריםה והוח הפום : (שם סעיף ג') וכועלוה בערכאות שלחם וכו' . לאימי להעתיק משוכת רבינו ישעים הנאשון משוכת רבינו ישעים הנאשון משומני ז"ל בתשובותיו כ"י הי' צ"ם ח"ל מס שאמרת פל מפלה בערכחות שלהם משום לפניכם ולא לפני עוכדי כוככים . ונת נפני עובדי בוכב ט. אינו צריך אלא לכחוב בשר פמקח לפניםם ואין בזה אלא משום שצריךלבבדם(ציל שנתא כמככדם)וחויל ומוד' לעכודת כוככים ומפני שכוח מחכוון לכציל מטונו לה אשרו ורש"י נתי כך פירש ואע"ם שהוא ככוד לסם ואיכא למימר דאויל ומודה מותר מסני שסוא למציל מידם שמתוך כך יסים לו מדים ותסיימין אותו לפנילו מן העוררין ואף אם הים שם משפע לא הים נאמר זה אלא כשסים דינו עם ישראל חבירו דניים דינת ולת עם סעובד כוכבים ואפילו

חיסור אין אנו רשאין לדמות איסורי דרכנן זה לזה הם שקלו בפלם בינתם איזה מקור מים חיים סרמב"ר ז"ל א"א אין דבריו מיושנים כלל שאם הולכים משם לפקום אחר מוחר לעכור מחוכם למקום חחר לכתחלה שחין כחן חשד וסכין רכינו הכ"ח דשיקר השנמו של הרחב"ד על לשון הרעב"ם ונקרם והלך כוו דמשפע דווקה לה לה לה או הרשבע ביווקה לה לה לה או הרשבע ביווקה לה לה לה או הרשבע ברחב"ם לא ילך כזו וספיב הראב"ד דאפילו לכתחלה מותר וע"ו תירן סכ"ת דגם רכינו סוכר כן שמותר לכתחלה ולא כתב ונקרה לומר דווקה כשקרה מקרה מוחר ולה לכסחלה הלה אורחה דמלחה נקנו: אמנם כש"ך ז"ל סכין כוונה החרם כדברי הרהכ"ד דמלשון רבינו ונקרם וסלך בזו נרחה שמבין פשם כמשנה מהו לילך כומן בהדרך מיוחדת לפותו מקום אפור ואם יכול לילך בם למקום מחר דסיט שרוצם לילך דרך פתיד ביש בכ מבודת כוכבים אם יכול לסלוך לאופו מקום שכוא רולם לילך דרך אחרת כלא סעור שיש בכ עבודת כוכנים מומר לילך אסילו בדרך שים בס מבודת כוכבים כיון דיכול לילך דרך אחרת ס"ו נא נסנם מעכודת כוכני' משא"כ כשאין לו דכד חתכת זולת דכד מיכ שים כל ענודת כוכנים אשור דנהנה מעכודת כוכבים ומ"ז ספיג כרלב"ד דחין דבריו מיושבים דחין כפי' כמחניחין כמו שסבין הוא אלא הפירוש כת"ש רש"י ו"ל דאם דרך

מתרם מספיר שיש כם פכורת

כוכבים לעיר אחרת מוסר

לילד לספיר שים כם מבודת

כוכבים דלא יחשדוהו שהולר

סעין עכ"ד ומביאו הב"ח וכ"כ סרב לקמן סימן ק"כ ס"ג וע"ל ס"ס קל"ז : ג שאין עוברים מאותה העיר כו'. כלותר דל"ת שמסעיר שילח אינו אלא דרך אחד אבל כשיש בדרך שילא מסעיר שני דרכים שרי אלא ר"ל שאין עוברים מאוחה העיר שבה האליל לעיר אחרת אבל כשעוברים משם והלאה שרי וכן נראה

דעת הרב ממ"ש לקמן ס"ב גבי חלר וכן משמע בסור להדיה וכן משמע

מדברי הרשב"א שהבי' העור גבי רחוב

הפתוח לשוקים ע"ש וכן פרש"י(בסוף

דף י"ח) וסר"ן וכ"כ ספרישם דלח

כהב"ח שהפך הדברים ולא עמדתי על

סוףדעתו וכן משמע בהשנות הראב"ד

כדפירש' (מיהו הרמב"ם שם מפרש

בענין אחר כמבואר בכ"מ שם אבל

אין כן דעת כל בפוסקים) ונרחה

שזה היתה עיקר השנתו של הראב"ד

שם דלא כהכ"מ שם ע"ש: ד אבל

בן עיר כו'. אכל מי שאינו כן

עיר אסור ליכנס לשם אפילו יהודים

דרים שם כ"פ הרח"ש והטור וכתב

כב"ה שכן עיקר וכ' דאפילו יהודים

רבים כגון שלשה או ד' דרים שם

אסור ולא חלינן דלדבר עם איזה

יהודי נכנס מיהו נראה דהיכא דדרים

שם מנין אפילו ליכא מנין בטלי בחים

אלא עם נערים ומשרחים קהל

איקרי ושרי ועוד דהא י"א מתירין

ביסודים דרים עם וגם רבינו ירוחם מביאם ולא הביה שהרא"ש חולק

פ"ע מהלכות עבודת

בה (א) אם הדרך מיוחד לה (נ) [ג] (יסיינו ג פחין עוברים מחוחה עיר לעיר חחרת):

ב (ר) י בד'א באכסנאי ד אבל בן (ג) עיר מותר 🔼 ואם הולך בשיירא מותר:

הגה [ה] חזר של עבודת כוכבים י"ח דדינו כעיר של עבודת כוכבים (סול בשם הרשב"ה) [ו] ובזמן שחין העובדי כוכבים מחקבלים שם לתרפותן מותר ליכנם עם (עור בעם כ' יונה והרח"ם) [ז] וי"ח ה דבכל (ד) ענין אסור [ח] אם אין דרך עובר בו למקום אחר ה אבל כשדרך עובר בו למקום אחר לכולי עלמא מוחר וכן המנהג סשום לילך דרך אוחו הצר למקום אחר (רשב"א) [ש] ומ"מ מדם חסידום הוח להחרחק מלילך בו אם יש לו דרך מחרק קור כמוהו (ד"ע וכן משמע בספר חסידים) [י] ועיין לעיל סימן קמ"ב:

ב זי הולכים ליריד של עובדי כוכבי' ולוקחים מהם בהמה עבדים ושפחות ובתים ושדות וכרמים וכותב ומעלה בערכאות שלהם יבד"א בלוקח מבעל הבית שאינו נותן מכם אבל הלוקח שם מן התגר אסור מפני שהוא נותן מכם (ב) [יא] (יחף חס (ס) יניסו לו המכם ה אסור) (פור) והמכם לאלילים ה עבר ולקח בהמה נושר (י) פרסותיה (ג) מהארכובה ולפשה ואם כסות וכלים לקח ירקכו לקח מעות וכלי מתכות מ יוליכם (י) לים המלח ניבן לקח עבר לא מעלין ולא מורידין:

ד (יג) י אם המכם הוא לכהנים ואוכלים ושותים

עליהם עיין שם: ה דבכל ענין כו'. ואפילו שלא כיום האיד. ברישם וכ"ח: דאבל בשדרך כו'. זם למד סרב בד"מ מעיר: ז הולכים ליריד כו'. כתב הטור בשם הרח"ש דאפילו ביום חגם שרי משום דדלמא לא משכח לים אלא ביריד וסום ליה דבר האבוד וכחב הר"ן דהיינו דוקא בדברים שלריך להם לעלמו אבל להשתכר בהן לא דהנאת ריוח לא מקרי דבר האבוד ומביאו ב"י וד"מ מיהו כל זה 'מדינא אבל האידנא הכל שרי כמ"ש הרא"ש וטור ושאר פוסקים דלאו עובדי עבודת כוכבים הן וכדלעיל סים קמ"ח ולקמן סעיף ד' וכ"כ סב"ח ס"ס זם דהחידנא אין חוששין לשום דבר ונהגו היחר אף ביריד ביום אידם ואפילו נוחנים מכם לכומרים: האסור שהרי נהנה שמנחת לו המכם · טור והר"ן . ופסק הב"ח דהיינו דוקח ביחידים אבל כשעושים חירות לכל אדם בשוה אין צוה איסור אבל אם אין מניחין המכם אלא כשמנית עטרה בראשו לכבוד עבודת כוכבים תפילו מניחין לכל אדם אסור ע"ם שכאריך וע"ל סי׳ קמ"ג: בי יוליבם ליה"ם. ובהניתו המכם ליחיד דאסור משום שנהנה נראה מדברי

פי' גם בנמלא נהנה ג"כ שמניח לו המכם ויהנה אינו נקרא נהנה הב"מ מטבודת כוכבים כיון שהמעות שלו עכ"ל וע"כ חימה על הטור שכחב נמלא נהנה שמניח המכם שלא כדעת רש"י ותוספות. ומו"ח ז"ל האריך של זה ולש"ד נראה דדוקה באוחו ענין שנקע בגמרה שכל מי שיניה העטרה יניחו לו המכס ונמלה שחינו לריך לבקש מהם שיניחו לו המכס רק מעלמו הוא הולך בלא מכם שהוא מפעה אוחם שסבורין שמשום כבוד עבודת כוכבים הוא טושה והוא גולב דעתם ועושה בשביל הנחת סמכם ע"כ כחבו בחוספות שפיר שאינו נהנה בהנחת המכם כיון ששלו הוא כבר ועכשיו א"ל להחזיק להם טובה על זה וזה דומה למ"ש רמ"א סימן קנ"ז סעיף ב' דמוחר לומר לשון דמשחמע לחרי אפי וטמ"ש שם סימן קנ"ז של מ"ש רמ"א דשלא במקום סכנם אסור דכאן לא משמע כן משת"כ בנושת ונותן ביריד של עובדי כוכבים שהולך ומבקב מהם שיניתו לו המכם והם חומרים לו ביחידות שמניחין לו המכם ע"כ הום שפיר נהנה ממנה שהיא טושה לו סובה והוא מחזיק לה טובה עבור זה וזה מדוקדק בלשון הטור שכחב שמנחח המכם כנלט"ד. וכחוב בשלטי הגבורים דבמקום שמניחין המכם סחם לכל אדם כמו שטושים היום לירידים שלנו שטושין חירוח לכל אדם בשוק אינו נראה כנהגה מעבודת כוכבים חם ראים למה שחלקתי כאן : (ג) בהארכובה ולפפה . פירשו בתום' דדי בכך ויכול להיות שמוחרת בהנאה ואעיג דבשאר דברים אסורים בבנאב ש"מ בבהמה סגי בקנס זה ולא לריך לעקר יותר ואם רולה מעקר יותר ולא כפירש"י שאסור לגרום שריפות לבהמה :

ולתת ראח"כ קאמר מדו לילך לשם (אלא שהרמב"ם מפרש מיפא לעבור דרך שם כמי שמסרי אילך והדלך כי) וכן פירש"י שם רש"ם וכן בנמ' שם לא חשו לה חבמים כו' וכן הקשה הראב"ד סתוספתא ע"ש בהשנת (ע"כ): [ג] דהיעו כו'. במהגי' שם: [ד] מדר כו'. עדש"י שם במתני' ד"ה בזמן כו' מפני חשד כל וב"ש כית"ג: [ון ובימן כו' . לש' ח"ד יונה והרא"ש הגיל וכן פורש"י בד"ה מדע כו בית ע"ר יונה ותרא"ש הגיל וכן פורש"י בד"ה מדע כו כית ע"ר כיונה ותרא"ש הגיל

אפור לפבור בה בכונה וכ"ש לדור בה אבל בעה שאנהנו החת ידיהם בעונוחינו ושוכני' בארנותיהם ונחקיים בגו מה שנא' ועבדת' שם וגו' ואם העיר דינה כןק"ו ביח עבודת כוכבים עלמה שהוח חבור לנו כמשם לרחוחו וכ"ש ליכנם כו עכ"ל: (ב) דהיינו פירשו הש"רומ"ז שחיןשוברים מחוחה העיר שבה העבודת כוכבי'לעיר חחרת אבל אם היה שם מהלךמאותה פיר שיש שם עבודה כוכבי' והלאה שרי דאמרי אינשי שלסי דרכו סולך לעיר ההיא וכן פירש"י והר"ן ודלא כהב"ח שהפךהדברים מיהו הרתב"ם מפרש בשנין אחר אבל אין כן דפה כל הפוסקים פל"ל: (ג) עיר. אבל מי שאינו בן מיר אפי' אם דרים שם ג' או ד' יהודים אסור ליכנם לשם ולא חליק דלדבר עם איזה יהודי נכנם פיהו נראה היכא דדרים עם פנין אפילו ליכא פנין בפלי בחים אלא עם נערים ומשרחים קהל איקרי ושרי על"ל הש"ך: (ד) ענין . אפילו שלא שמה כבלי הכלה לים המלה ועיין שם. ש"ן (מבוד שבודה בוכרם היח לחגי בהולכת הכלה לים המלח ועיין שם. ש"ן: (מבוד שבודה בוכרם כיון שבודה בוכרם כיון במודה בוכרם בון במברה בוליל לפיר לחדה מסור זמו שיקר סשנהו של הראב"ד ז"ל דלשיעת הרמב"ם אף בשיש מאוש ספיר דרך ליול (שיר אחרת אחור ליול לשיר אחרת אחור ליול דלשינו לפי מון במורח ליול דרך ספיר שיש בה שבודה בוכרים ווה ברור כוונה בש"ר ובכוונה בא"ר וכברים והברור כוונה בש"ר ובכוונה בא"ר במברשו וחשום על הב"ב שיש בה שבודה בוכרים ווה ברור כוונה בש"ר ובכוונה בא"ר במברשו וחשום על הב"מ שיש במברה במברשו וחשום במברשי וע"ו נופל סשנת הראב"ד במברשו המשום במברשו שבודה במברשו לפיל דופל במברשו המשום במברשי וע"ו נופל הבברשו המשום במברשי וע"ו מופל בשב במברשו במברשו במברשו המשום במברשי וע"ו מופל בשב במברשו במברשו במברשו במברשו במברשו במברשו המברשות במברשו במברשו במברשו במברשות במברש

מ"ק א": [ז] וי"א כו". לפ" הרמב"ם וכ"ד הרשב"א רכל עיר שבהוכו עבודת כוכבים אסור:
(ליקים) וי"א כו". כ"כ הפור בשם הרשב"א וכ"כ הרמב"ם בפי" שנו ולפיכך יודע לך שכל
ע"ר כו" ק"ו דין בית עבודת כוכבים כו" וכ"ש ליכנט בו (ליב): [ח] אם אין כו". כג"ל
מ"א: [מ"] ומ"ם מדת כו". עבס" הטידים: [י"] וע"ל ט" קמ"ב. מ"א: [י"] ואף אם
כ"י. פור וכ"כ הר"ן לפ" השני אכל כפ" ראשון כתב כדעת רש"י שם ד"ה נחנה כו"
ועתום" שם ר"ה יניה כו" ופש"ג: [י"] לקח עבר ס". נמ" שם ב": [י"] אם המכם כו"

אסשר דאסור ליכנס בו אבל הר"ן ס"ל דבסכנת נפשוח שרי ועיל סי' ק"נ ס"ב וס"ם קנ"ז: (ה) ינירו. שהרי נהנה שמנחת לו המכם מור והר"ן ופסק הב"ח דהיינו דוקא ביחידים מכל כשמושים חירות לכל מדם בשוה אין כזה איסור אכל אם אין תניחין המכם אלא כשמנית עסרה בראשו לככוד עבודת כוכבים אפי' מניחין לכל אדם אסור וכחב הש"ך מיהו כל זה מדינא אבל האידנא הכל שרי דלאו עובדי שבודת כוכבים הן ומש"ה אין חוששין לשום דבר ונהגו היחר אף ביריד ביום אידם ואפי' נוחנים מכם לכומרים עכ"ל: (ו) פרטותיה. פירשו החוספות דדי בכך ויכול להיוח שמומרת בהנאה ואע"ב דבשאר דברים אסורים בהנאה מ"מ בבהמה סגי בקנם זה ולא לריך לעקר יותר ואם רולה מעקר יותר ולא כפרש"י שאסור לנרום מריפות לבהמה מכ"ל הפ"ו: (1) ליה"ם . ובהניתו המכם ליחיד דאסור משום

סדרך מכאן שייך ג'כ לשיר אחרת שלא יבא לאותה דהיינו שחפשר כשיר כלל והוא שלא בדקדוק דהא אכן קיימיכן שבודאי הולך לאוחה כשיר של האיד כמשמעות לשון כמשנם מכו לילך לשם כו' וכן לשון כטור אסור לילך שם אם כדרך מיוחד כו' אלא שההיתר היה שילך משם לעיר אחרת וכ"כ בהשגות מרחב"ד בפי׳ וז"ל שחם סולכים משם למקום אחר מוחר לעבור מחוכה למקום אחר לכחחלה עכ"ל אלא שיש לעיין למה כתב בעל השיע והוא מדברי הרמב"ש ההולך ממקום למקו' למה נקט בכה"ג אבל המטיין ברמב"ם יראה מבואר שיש לו פי' אחר במשנה זו שכתב אבל אם יש דרך אחרת ונקרם וכלך בה מוחר שכ"ל

דהיינו שאם רולה לילך דרך עיר האיד למקום אחר ואין דרך אחר למחוז חפצו רק דרך עיר כחיד אסור לו ליהנוח מאוחה העיר בהליכה דרך תוכה אבל אם יש עוד דרך אחר למחוז הפצו אין איסור לילך דרך טיר כאיד דלאו נכנה כוא כיון שהיה יכול לילך דרך אחר וכ"פ בכ"מ וא"כ גם המחבר ש"ע שכתב חסור לעבור בה ה"ל כוונחו כן שאסור לו ליכנות בהליכתו דרך שם ואם כן לא היה ליה לרמ"א לכתוב על זה דסיינו שחין שוברין כו' שזם שייך לפי פירוש רש"י: (ב) ואף אם יניחו לו המכם בו' . כ"כ ספור ובגמ' איתא בלשון זה רבי נחן אומר יום שהעבודת כוכבים מנחת בו את המכם מכריזין ואומרין כל מי שנוטל עטרה וינית בראשו לכבוד עבודת כוכבים יניתו לו את המכם ואם לאו אל יניחו לו את המכם יהודי שנמלא שם מה יעשה יניח נמלא נהנה לא יניח נמלא מהנה ופרש"י נמלא נהנה מן הריח של העשבים של העשרה ועל נמלא מהנה פי' שנוחן מכם וכחבו החוספות על שלא

146 שפתי כהן יורה דעה קמט קנ קנא הלכות עבודת כוכבים שירי זהב

הב"ה דסגי בהולכת הנאת המכס ליה"מ וע"ם: י ועוד פשוט לאלוה (ד) וסתם יריד ובו'. נ"ל פשוט שאין בכלל זה במקום שם מחקבלים בו' . כ' כב"ח בקונטרס אחרון דאם אומר לאלום שלו אסור וע"ש : יא או שידוע בו'. כ' מסרי"ק שורש קנ"ה דוקה היכה שיולה מכים לשם אליל הוה והסור לשהח ולחת עמהם שם: (ה) ועוד פשוט של ישראל לפבודת כוכבים אבל היכא שהיה מכם מקדם ולא היו קונים לאלוה. בטור כתוב לאלוה שלו והוא חימה אמאי מוחר הא עיכ

ממכו שום דבר לעבודת כוכבי' ואח"כ קם שר ואמר שמעות היהודים יותן לעבודת כוכבי' ואמנם לא הוסיפו על היהודים בשביל כן לפרוע יותר ממה שהיו פורעין מקדם מוחר שהרי חיכו יולא מכיסו של ישראל אלא מכיסו של בשר אשר המכס שלו וע"ש באריכות : יב שאנו אומרים אלילים מכר דאם לא כן למה לו לילך לשם : יג עם עובד כוכבים כו' . שאין אנו חולים שמכר שם חלילי' . טור . חבל אם הים מוכר עם אלילים היה אסור כדלעיל סימן קמ"ד דדמי אלילים ביד עובד כוכבים אסור מסתמא אלא א"כ ידוע שמכרה שלא לקנות בדמיה אליל אחרת וכ"כ בדרישה דלא כהעט"ז שכי ואפילו את"ל אליל מכר הא אמרינן לעיל דמי עבודת כוכבים ביד עובד כוכבים מוחרים עכ"ל שנמשך אחרי דברי הרי"ף שהביא ב"י ואכן לא קי"ל הכי כמו שאמר : כסימן קמ"ד

קנ א מפני שנרא' כמשתחוה כו'. כהוב בהגהת פרישה ולפי מאי דקיימא לן דכל דבר שאסור משום מראית עין אפילו בחדרי חדרים אסור ה"ה כאן אפילו אין בום אדם רואהו אסור וכן מבואר בסמ"ג סימן י"ט עד כאן לכונו וכן הוא בהוספות (פרק קמח דעבודת כוכבים דף י"ב סוף ע"ה) ובהג"ח שם מחמיר רבי יודח בשם כ"י וכן משמע בטור להדוח וכך כם דברי כמחבר ועמ"ם בח"ח סימן ש"ח סעיף מ"כ וסימן ש"ה סעיף י"ח: ב בפני אלילים. ' אכל כלא בפני אלילים שרי והמחמיר אפילו שלא בפני אלילים תע"ב . ב"ח :

קנא א אסור למכור כו'. אח"כ פסלן וכדלקמן וכ"ש הוא מלקמן דאסור: ב לפכור לעולם אפילו שלא ביום אידם ואפילו בזמן הזה כן כחבו האחרונים ופשוט הוא

כיאור סתם יריד כו" . הרא"ש שם והאידנא נהוג חיתירא כו" וכ"ה דברי חפור והמחבר כ" אם

סתם יריד כו'. תרא"ש שם והאידנא נהוג היתידא כו' וכ"ה דברי הפור והמחבר כ' אם המסכ כו' שבסקומו לא היה מסתכא כן ובה"ג פעה וציין מור בשם ר"ה וליתא שמ"ש וכ"כ ר"ה בתשובה קאי אמ"ש למעלה וכ"ה ברא"ש ור"ן וער"ן: [ד] בסקום כו' אבל כו'. וכ"ב ר"ה בתשובה קאי אמ"ש למעלה וכ"ה ברא"ש ור"ן וער"ן: (מ"ן אבל פוחר כו'. גמ' שם ועש"ף: בר"ב [א] מצוה כו'. י"ו א': [ב] אלא ישב. רטב"ם: [ג] או כו' או כו'. רש"ץ ד"ה ואם אינו כו': [ד] "א כי'. לשון הר"ן מדאמריגן אבל מעיין כו' משמע דאפילו בסקום סכנה אמור ואפילו אין אדם רואתו וה"ו בכלל ככל מתרפאין כו' מיהו עיר דיבילום מכנה מותר ואפשר עוד דאף במעין מותר במקום סכנה והא דאמריגן מאית ל"ד רכמקום סכנה והא דאמריגן מאית ל"ד אל שאפשר לכא לידי סכנה שא לא ישתה עכשיו שמא ימות בצמא סודם שימצא מים דבסקום סכנה מחרר האפשר עד די הן יבטיען מותר. אלא שאפשר לנא לידי סכנה שאם לא ישתה עכשיו שמא ימות כצמא קודם שיפצא מים ודבריו דחנקים וכ"כ המשר כאן בחדיא ואפילו אי מאית אי לא שתי וכ"ב הרשב"א הביאו הביאו הביאו הביאו בכי 'קם"ם וכ' הרשב"א ומשום חך מעמא דחשדא כו' ואפילו על פ"נ אטור ליכנם לשם כדאמרינן גבי מעיין כו' וכ"ז שלא כדברי הר"ן וכן אמרינן במגחדרין ע"ה א' בשלמא כו' כדאמרינן גבי מעיין כו' וכ"ז שלא כדברי הר"ן וכן אמרינן במגחדרין ע"ה א' בשלמא כו'

(ה) וסתם . כ' הפ"ז נ"ל פשומ שאין בכלל זה במקום ששם מחקבצים עובדי כוכבים הרצה ואומרים ששם מוחלים להם עונוחיהם שזה ודאי לשם עבודה כוכבים הוא ואסור לשחח ולחח שמהם. שם: (מ) לעניי. כ' בדרישה מכאן נראה דמכ"ש דמוחר ליחן לענייהם פתם כשתם חוזרין על הסתחים ואין לריכין שיאמר להם שנותן בשביל אלהים חיים שלנו וכחב הב"ח ומ"ז דחם חומר לחלוה שלו חסור: (י) שירוע . כתב מהרי"ק דוקם היכם שיונה מכים של ישראל לעבודת כוכבים הבל היכם שהיה מכם מקדם ולא היו קונים ממנו שום דבר לעבודה כוכבים ואח"כ קם שר ואמר שמטוח היהודים יוחן לעבודה כוכבים ואמנם לא הוסיפו על היהודים בשביל כן לפכוע יוחר ממה שהיו פורעין מקדם מוהר שהרי אינו יולא מכיסו של ישראל אלא מכיסו של השר אשר המכם שלו עכ"ל: (יא) אומרים. דאל"כ למה לו לילך

אותו ואין קונים ממנו לא תקרובת אלילים ולא נוייה מותר.

הגה (דַ) (חַ) וַסמס יריד בזמן הזה מוחר דסחמה להו לעבודה כוכבים הוא . [יד] במקום שדרך עובדי כוככים המוכרים לומר (דל) י ועוד פשום לחלוה מוחר לקנוח ממנו דחפשר שיחננו (ם) לעניי עובדי כוכנים (מור בשם ב"ה) אבל אם משרש בהדיא לעבודה כוכבים שלו יא או (י) שידוע שהוא לעבודה כוכבים או שאומר לקדש פלוני אסור לקנוח ממנו (שם וכן פשום בחום' ובהגמי"י):

הי ישראל ההולך ליריד שמוכרים שם אלילים וצרכיה אסור לישא וליתן עמן (ו) יב שאגן (א) אומרים אלילים מכר ודמי אלילים ביד ישראל אסור: [שו] (אבל מוחר לישה וליחן יב עם עובד כוכבים שהלך (°) שם (מור):

קנ להתרחק מדרך אלילים ושלא לשחות בפניה . ובו נ׳ פעיפים:

: אמות להתרחק מדרך אלילים ד' אמות: ב ישב לו קוץ ברגלו בפני אלילים או נתפזרו לו מעות לפניה לא ישוח להסיר הקוץ ולימול המעות א מפני (6) שנראה כמשתחוה לה [ב] אלא ישב [ג] או יפנה אחוריו או צדו לצד אלילים ואחר כך ימול:

ני) י פרצופות המקלחות מים ב (°) בפני אלילים לא יניח פיו על פיהם וישחה מפני שנראה כמנשק לאלילים:

הגה [ד] י"ה דכל שחינו חסור חלה מפני מרחים העין כגון בדין זה אם יש שכנה בדבר לגון אם ימוח אם לא ישתה מוחר לשתוח ואין בזה משום יהרג ואל יעבור (ר"ן פ"ק דעבודה כוכבים). שרים או כהנים שיש להם צורת עבודת כוכבים בבגדיהם או שנושאים צורת חתה לפניהם כדרך הגמונים אסור להשחחות להם או להסיר הכובע לפניהם רק בדרך שחינו נרחה כמו שנתסורו מעוחיו או שיקום לפניהם קודם בואם וכן יסיר הכובע וישתחום קודם בוחם(ת"ה סימן קל"ו)[ה] ויש מקילין בדבר הוחיל וידוע שנם העובדי כוכבים אינם מסירים הכובע או משתחוים לצורת החתה לק להשר (שם בשם ר"י מאפנו"ם ומהרי"ו) וטוב להחמיר כסברא הראשונה:

כנא דברים המוצרכים לעבודת כוכבים אסור לישראל למוכרם . יבו י"ד סעיפים:

א (א) [א] " דברים שהם (6) מיוחרין למין ממיני אלילים שבאותו מקום (ב) א אסור ב למכור

יהיה נכשל אמרי' לפני דלפני כדאשכחן בחיטין שנפלו למים שאסור למכור לעובד כוכבים בפסח שמח

עובדי כוכבים הרבה ואומרים ששם מוחלים להם עונוחיהם שזם ודאי

לעבודת כוכבי׳ שלו מדאמר לשון שלו

ויפה עשה רמ"א שלא העתיק האי

תיבת שלו וכ"כ מו"ח ז"ל דיש למחוק

תיבת שלו בטור . וכחוב בדרישה

מכאן נראם דמכ"ם דמוחר ליהן

לענייהם סתם כשהם חוזרין על

ספתחים ואין לריכין שיאמר לו שנותן

לו בשביל חלהים חיים שלנו :

. שאנו אומרים אלילים מכר

מדחזיל שם ואי דבר אחר מכר הים

לו למכרו לנו אבל עבודת כוכבים

: אימר מידי אחרינא מכר שם

קנ (א) פרצופות המקלחות מים

האי בפני אלילים אלא כתוב שם

בכרכין וכ"ה בגמ' בלכו ומשמע

דאפי' אינו עבודת כוכבים אלא לנוי

בעלמא כדאיחא ריש סימן קמ"א

דבכרכים דרך לעשות לנוי וחפ"ם

אסור וכאן שסוא לשון רמב"ם פרק ג'

משמע באין איסור אלא בעומד

לפני עבודת כוכבי' וכבר הביא מו"ח

ז"ל שיש כזה חילוק בין הראשונים ויש

להחמיר חפי' הפרלוף חינו עומד

בפני אלילים כגירסת העור:

כנא (א) דכרים שהם מיוחדים

מסופק אי לאליל שייך או לדבר אחר

אזליכן לקולא וכן אמריכן לקמן במכירת בהמה גסה בטור:

כו'. מפמע באם הדבר

בפני אלילים. בטור לא כחוב

אסור למכור כו'. בטור כתוב לעולם ופי׳ ב"י דפירושו אפילו שלא ביום אידם ואפילו בזמן כזה -(ג) ואם קונה הרבת כו' . ולה חייבינן שמא ימכור לאחרים דלא קפדינן אלא על לפני עור ולא על לפני דלפני ואס יש חשש שישראל

לעובדי אותם אלילים שבאותו מקום (ג) [ב] י ואם קונה הרכה ביהר שניכר הדבר וכחב עוד הב"ח ולכל עובד כוכבים אסור אפילו אינו כומר דכיון דמיחדים אותו לעבודת כוכבים ודאי לעבודת כוכבים בעי לם:

לסחורה ואע"נ דמיפור עמה מדובנן בעלמא לדעת הרמב"ן וש"ם: (ליקום) י"א כו'. ע' במדרש

אמתר על מסוק אחר הדכרים והאלה גדל כו' ומסוק וכל עברי המלך כו' מה עשה המן כו' וכל מי שהיח משתחות להמן משתחות לעבודת כוכבים וכל עברי המלך כו' מה עשה המן כו' וכל מי שהיח משתחות להמן משתחות לעבודת כוכבים וכל עברי תמלך כו' רב"ח מתח מכנו נאים כו' רבש"ע מצודת כו' (ע"כ): [ה] ויש מקילין כו'. ממש"ש מ"א ב' יכול אפילו נעבר כו' משמע דוקא נעבד וראייתו תמוה ומשם משמע להיפך ועתום' שם ד"ה ורבא כו' יל' כראמר כו' וכן בשבת ע"כ ב' בד"ח רבא כו' וכן במעיון שם אל' שידוע ששחות יו"ל כראמר כו' וכן בשבת ע"כ ב"ח לחלף ביניהם ומאד דחוקין דבריו ועבש"ע א"ח סימן קיד מ"ח וכתב בתה"ד שם דאף באותן צלמים שהן לזכרון שמותר בתנאה כמש"ל מימן קיד מ"ח וכתב בתה"ד שם דאמר לשון הרכב"ם והשורו (ליקום) דברים כו' חיופו'. השמים כו' וגם מש"ש שמותר למכוד חבילה (הכתנ"ם) הא דמברינן שם תרנגול למי מותר כו' וגם מש"ש שמותר למכוד חבילה כו' וגם בע"ש שמותר למכוד חבילה כו' וגם בע"ש שמותר למכוד חבילה כו' וגם בע"ש שמותר למכוד חבילה כו' וגם בע"א דרב אשי ויהבי ליה שחור ושקיל כו' וכרב נחקשו בוה ב"י ולה"מ (ע"כ): הימבר

שם אכל בעובד כוכבים אין אנו חולים שמכר שם עבודת כוכבים אבל אם היה ידוע שמכר שם עבודה כוכבים אף בעובד כוככים היה אסור כדלעיל כי' קמ"ד דדמי עבודה כוכבי' ביד עובד כוכבים חסור מסחמת חח"כ ידוע שמכרה שלת לקנות בדמיה עבודת כוכבים אחרם ודלה כלבוש שנמשך אחר דברי הרי"ף שדמי עבודת כוכבים ביד עובד כוכבים מוחרים ואנן לא קי"ל הכי עכ"ל הש"ך:

כב (ה) שנראה. כתב הנחת פרישה ולפי מחי דקי"ל דכל דבר שחסור משום מראים עין הפי' בחדרי חדרים אסור ה"ה כאן אפי' אין שום אדם רואהו מסור ועיין מה שכתב באו"ח סי' ש"ח סמ"ה וסי' ש"ה סי"ח: (ב) פרצופות . כ' הפ"ז דיש להחמיר אפילו אם הפרצוף אינו עומד בפני עבודה כוכבים :

קבא (ה) מיוחדים. משמע אם הדבר מסופק אי שייך לעבודה כוכבי' או לדבר אחר

כחשוכם: ז כרייחת שם דף ל"נ: (0) דת"נ עכר עכודע כוככים דמי עבודת כוככים כיד עוכד כוכבים מומכ א בריימא עבודת כוכבים דף ויב ודף י"ו וכדמפ' ככ חסדה שם: ב שם: ג שם: (°בגמ' לא גרסי' לפני עכודת כוכנים אלא בכרכי' סחם אבל המחבר נקם ל' הרמב"ם פ"נ דעבורם כוכנים וסמיג נאוין י"ע וכן סוא בה"נ כוף הלכות עבודת כוכבי'ומעמח דנפשה הפרצוף לנוי עבודם כוכבים והפנשק לפרלוף כאלו נושק לעבודם

כוכנים עלמה . ב"ח) : א משנה מכודת כוכנים דף ים : ב כרייתה שם דף י"ד בית לחם יהודה (סימן ק"נ בש"ע סעיף ב") **מפני** שגראה כמשתחוה

ברכי יוסף

איפור שלהם נדחה באיזם מקום נדחה כדאמריגן שלהי פרק האשה וככתה מקומות בתלמוד אכל אנו אין אנו רשאין לכטל דבריהם עד ומולה כלים בפירות חלומו זבר וות שנדמה להם דבר לדבר בהם ידעו אנה ים נאסור ולהחמיר ואנה ים נהק! ואין לנו כי אם לקבל דברים ואע"ם שבעינינו נפלא הדבר נעיניהם לא היה נפלא שהם עמדו על דעם סבריות וידעו לכחון כל דבר מה בחין אנו יודעין פכ"ל ולכריו היים וקיימים קלורים לעין ועמ"ם כרב כנה"ג במשוכה הוכחה בספר חורה ללדיק בו"ח מהרב מהר"ח דוד: יגיז בח"מ סי' י"ב מסיו לפידים יהלוכו על אבר פפחם לפנים המספחת ללכת לערכחו" של עובדי כוכבי" ועמ"ש בורע חברהם ח"מ סי" ו"כ:

(סימן ק"נ בש"ע סעיף ג'י) כיפבי שנראה כמנשק וכו'. ואפילו אין כם אדם דכל מם שאסרו הכמים מפני מראים כטין אפילו בחדרי חדרים לסור. מתרונים: (שם בחנה"ה) או לחמיר וכו'. דמיםו מ רבת דממיר טוכא איכא כהסרם ככובע וקנת שחיים . מכ"ש וק"ו מדין צ' חש"ג דגח מקרי השחחויה חלת בסבוט ידים השחתויה חנת בשבום וכרת וכגלים דאו יש מיתם וכרת ממש. ולשון הרב הרומת הדשן לכאורה אינו עדוקדק אתום נרא דעל עיקר השחחוים פיין כדכריו ודו"ק לימנ : (שם) כבין שנתפורו

גליון מהרש"א (סימן ק"ל סעיף ג' בהנס"ה) כגון בדין זה אם יש סכנה בדבר . אבל אם רק אפשר לבוא לידי סכנה אסור לבוא לידי סכנה אמר.

דיין בהר"ן ודוקא בגראה

כעובד אכל בנראה כהולך

לעיל ריש מי' קמ"ש י"ל דנם

בליכא מכנה ודאית שרי שם בהר"ן: (ש"ך ס"ק ח") דכל דבר שאסור משום מקור מים חיים

חם מפרש בהדיה לעבורת כוככים שלו וכו׳ אסור לקנות ממנו מהרב"ל בניאוניו לסמ"ג וו"ל פירש חפילו כשרולם ליתן חח"כ כלת פשום חפור שבולחי ממשות סמקח יקת פשוט ויתנו לעבודת כוככים דמניכ פשיעה שנהנה וחסור פכיינ . והניה זה הנהות דרישה אמנם באחרונים ז"ל כבו"ע לם העתיקו דכרי מהרש"ל כזה ולפעל"ד דלת ס"ל כווסים ויש לדמות הדבר למה שסכית הש"ר נס"ק י"ת כשם מהכי"ק ז"ל דדוקא היכא שיולים מכים של ישרחל לשבודה כוכבים חבל היכח שבים מכם מקודם ולח בים קונים ממנו שום דכר לעכודת

נ שם בתשנה : ד ל' הרמנ"ם בש"ם מהמ"ח דין ה' וכרבי

יהודה שם נמשנה משום דרכ

כוותים:(º) ועיין ככ"ם קל" שהמונת מלליה: ה פתיח דרב אשי שם ולה היפשמה ולחומרה: ו מרדכי: ז משנם שם דף יד: ח מסקום כגש!

כנסת הגדולה

(מימן קנ"א בש"ע סעיף ד') מכום שנהגו שלא למכור

נפים שנהגו שלא למכור בהפה דקה לעובד כוכבים אין מוכרין כי'. נ'ב כנת' לאבר' למימרל דליסורל ליכל

דנהוג חיסו' נכונ סיכח דנהוג

כיתר נכוג ורמינכו חין מעמידין בהתם בפונדק של

ຕິເລເຕີ

הוא דאיכא היכא

משמע דכלכחה

שהוא קונה אותם ג (נ) (א) לסחורה מותר [ג] וכן

אם אומר שצריך אותם לדברים אחרים והישראל

יודע שכדבריו כן הוא מותר י ודברים שאינם

מיוחרים לה מוכרים אותם סתם ואם פירש העובר

כוכבים שהוא קונה אותם לאלילים אסור למכור

לו [ד] אלא אם כן פסלן מלהקריבן לאלילים:

הגה [ה] אסור למכור לעובד כוכבים מים כשיודעים שרולה לעשות

המיוחדים עם דברים שאינם מיוחדין כגון לכונה

ד (י) זכה בכלל לבונה שחורה מוכר הכל סתם

ואין חוששין שמא ילקט הזכה לברה לאלילים

וכן כל ביוצא בזה:

הגה [1] ודוקא לכהן עבודת כוכבי׳ [1] או לעובד כוככים שחזקתו שיקפיר

נחיב י"ז ריש ח"ו כחב כדברי החום' רפ"ק דעבודת כוכבים ובנחיב י"ב ח"ג כחב כדברי החום' רפ"ק דשבת אלא ודאי כדפי' : ז ונחגו

לחקל. לפון ד"מ מיסו בזמן הזה יש להקל מטעם דמקילין להשחחף טמהם טכ"ל ר"ל כמ"ש בח"ח ס"ם קנ"ז דבזמן הזה מוחר להשחחף טמהם

הלבונה לעבודת כוכבים אבל 🦪 (ד) לסחם עובד כוכבים שרי

מהן מים להעביל (נחח"ו ני"ו) : ד היו מעורבים דברים

הבהמם של ישראל היא א"נ משום נסיוני דזימנין דובניה ניהליה סמוך - זכה וכחב הב"ח משום דהאידנא עובדן כוכבים אין מקפידין בזה הלכך

לשתיעה החמה בע"ש וא"ל תא נסא כיכלה ושמע' לקלא ואזלה מחמחיה וניחא לים וס"ל מחמר אחר בהמתו בשבת . וכ' הטור בשם הרמב"ן כשמוכרה לטבח ודאי לשחיטה ומוחר ולבעל אדמה ודאי למלאכה ואסור ולכאורה קשיין הדיוקים אהדדי דמי שאינו לא טבח ולא בעל אדמה דייקינן מרישא לחומרא ומסיפא לקולא ונרא' פירושו דעיקר כוונתו דחזלינן בתר דידיה בין לקולה בין לחומרה דהיים אם הוא טבח ורובא דעלמא זבני למלאכם אזלינן בתרים לקולא וכן להיפך אזלינן למומרא אבל במי שאיכו לא סבח ולא בעל אדמה אזליכן בחר רובא למאי זכני והכי מוכה בדברי הרח"ם שמביח ב"י ובפרישה

ן [ח] י"א הא דאבור למכור להם דברים השייכים לעבודחה היינו דוקא אם אין להם אחרים כיוצא בו או שלא יוכלו לקנות במקום אחר אבל אם (ב) יכולים לקנוח במקום אחר מוחר (ג) למכור להם כל דבר (מרדכי דפ"ק דעבודה כוכבים) (ד) ויש (ה) מחמירין ז ונהגו להקל כסברת הרחשונה וכל בעל נסשי חמיר לעצמו (°) (ר"ון שם ובחום' וחשיר"י והגמ"ר ס"ק דשבת לדעת הרב) :

ב " אם העובד כוכבים מחזר אחר דברים המיוחדים לאלילים ומערים לכלול דברים

אחרים עמהם כדי שלא יבינו שקונה לצורך אלילים אסוד למכרם לו: [מ] י אסור למכור (י) שעוה לעובדי כוכבים ביום חגו:

הגה שדרכו לעשות נרות לעבודה כוכבים 🦰 [י] או ביום שלפניו [יא] אבל בשאר ימים שרי (מרדכי פ"ק דעבודת כוכבים) וע"ל פוף סימן קל"ם:

ד (ד) י מקום שנהגו מו שלא למכור (י) בהמה דקה לעובד כוכבים אין מוכרין ובכ"מ אין מוכרין להם י ולא לישראל החשור למכור להם י בהמה גסה [יב] י אם

שכוונתם לעושה שמים וארץ אלא שמשתפים שם שמים ודבר אחר ולא מלינו שים בזה משום לפני עור שאין בני נח מוזהרין על השתוף וה"ה הכח : דן או ביום שלפניו . ל"ע דר"ח שהביחו החום' והפוסקים חולק ע"ז דמפרש מחניחין במידי דחקרובח וחפ"ה חמרי' עלה בש"ם ובגולה אינו אסור אלא יום חגו וגם כל הפוסקים לא כתבו לאסור אלא ביום האיד דוקא ואפשר גם המרדכי סירכא דלישנא נקיט היכא דאסור יום שלפניו והיינו בארן ישראל וכדלעיל סי' קמ"ח ודוק ואולי גם הרב מיירי בכה"ג: בן שלא למבור. כגון במקום שחשודים על סרביעה כן הוא בש"ם (עבודת כוכבים סוף דף י"ד) ורש"י ותום' ובל הפוסקים דלא כהעמ"ו שנעלם ממנו זה וכחב הטעם שאותן המקומות אסרו בהמם דקם משום שביח' אטו בהמה גסה וזהו גזירה לגזירה שהרי בהמה גסה גזירה רחוקה היא כדלקמן גם כל הסוגיא לא אולם לדידיה ע"ש. שוב מלאחי ברש"י וברטנורה פרק מקום שנהגו (דף נ"ג ע"א) שכחבו כהטט"ז ותמסני ול"ע בחוספות שם דף י"ד ד"ם אמר רב כו': י בהסח גסה כו'. גזרה מכירה אטו שאלה או שכירות ובשאלה או שכירות אסור לפי שהעובד כוכבים טושה מלאכה בשבח

וכן אם כו' . הם דברי הפחבר ונראה שהוציא ממש"ש ואפילו אמר תרנגול זה שובר כולבים שעשת כו':[ד] (ליקום) אא"ב פסלן כו'. מתני' שם (ע"ב):[ד] אטר למכור כו'. דוהו בכלל פידושן ועתופ' שם ר"ת חצב. ובפסקנא כו' : [ר] ורוקא לכהן עבורת כוכבים . בתום' חנ"ל א"ב אסור לעולם כו' וגם כו' משמע דברישא דוקא לכומר : [1] או לעובד כוכבים כו' . 'ייץ: [מן ייא האכן'. כמש"שו' א"ב ועתוס' שם מר"ה מנין כ' דכל מש"ש היינו לאימוד דאורייתא אבל מ"מ אסור מדרכנן שהרי מחוייב להפרישו מאיםר והיאך יסיע ידי עוברי עבירה וכ"כ תום" כשל אסור מדרבגן שהרי מרוייב להפרישו מאיםר והיא של מיע ידי עוברי עבירה וכ"כ תום" כשבת נ"א ז"ה בנא כו' והרא"ש שם ד"מ וו"ש ויש מחמירין כו' ומנס" דעבודת כוכבים שם משמע דאפילו מדרבגן מותר בעובר כוכבים דאל"ב הדק"ל מאי נ"מ הא מתני אינו אלא מדרבגן וקושית הר"ן ותום" דשבת "ל דוקא בישראל אמדר למיע אכל דינו של המרדכי לא נראה דרוקא באית ליה אמרו שם דאינו עובר ולא במוצא דאל"כ תקשי ההיא דגדרים ס"ב ב" וכי לא היה עצים בעולם וע"ל כמ"ש הו"ן דמדרבגן אמור ומ"מ נ"ם דלפני אידיהן כיון ראין ירוע שקונה לעבודת כוככים כמ"ש הו"ן דמדרבגן אמור ומ"ם נ"ם דלפני אידיהן כיון ראין ירוע שקונה לעבודת כוככים

אוליט לקולא . מ"ז . וכחב הש"ך דאסור למכור לעולם אפילו שלא ביום אידם ואפי בזה"ז והב"ח כחב דלכל עובד כוכבים אסור אפי אינו כומר דכיון דמיחדים אומו לעבודת כוכבים ודאי לעבודת כוכבים בעי לה: (ב) לסתורה. ולא חיישים דילמא אזיל ומזבין לאחריני דאלפני עור מפקדינן אבל אלפני דלפני לא מסקדינן . ש"ם . וכ' המ"ז ואם יש חשש שישראל יהיה נכשל אמרינן לפני דלפני כדאשכחן בחמין שנסלו למים שאסור למכור לעובד כוכנים בפסח שמא יחזור וימכרנו לישראל וער' בח"ם ס"ם ה' בהג"ה: (ג) זבה . כחב הב"ח והחידנה העובדי כוכבים חין מקפידין בזה הלכך אפילו אינה זכה אסור מיהו אם ניכר שקונה לסחורה פשימא דחף בלבונה שרי כדלעיל עכ"ל: (ד) לסתם. ולח חיישינן שיחננו לכהן דחלפני דלפני לא מפקדים : (ה) שחשירין. כחב הש"ד ולסט"ד נראה דלא פליגי דכ"ע מודים דבעובד כוכבים או מומר שרי ודעם המחמירין איירי בישראל שהוא חייב להפרישו מפיסור משפ"כ בעובד כוכבים וישראל מומר שאינו חייב להפרישו שרי לכ"ע טכ"ל וכחב עוד דמה שנהגו להקל בזה"ו המעם מפני שהגוים שאנחנו בתוכם מותר להשתתף עמהם כמ"ם בח"ת ס"ם קנ"ו שכונתם לעושה שמים וחרץ אלה שמשחפים שם שמים וד"ה ולה מלינו שיש בזה משום לפני עור שחין בני נח מוזהריו על השחוף: (ו) שעוה . כחב הש"ך דל"ע על הרב מה שחומר ביום שלפניו ג"כ דכל הפוסקים לא כתבו לאסור אלא ביום האיד דוקא ואולי דהרב מיירי היכם דחפור יום שלפניו והיינו בחרן ישרחל כדלעיל כיי קמ"ח עכ"ל : (ו) בחמה . כגון במקום שחשודים על הרביעה כן הוא בש"ם. ובבהמה גםה הפעם שמא ישאילנה לעובד כוכבים או ישכירנה ועביד כה מלאכה כשכח ועבר כלאו . דישראל מלווה על שביחת בהמחו א"נ דזימנין דזבנה ניהלה סמוך לשקיעת החמה בע"ש וא"ל חא נסת ניהלה ושמעת לקליה וחזלה מחתחי' וה"ל מחמר אהר בהמחו בשבת וכחב המור בשם הרמב"ן כשמוכרה לעבח ודחי לשחימה זבין ומוחר ולבעל חדמה ודחי למלחכה וחסור דלטולם חזלינן בחר דידיה ולח בחר רובה דעלמה חבל מי שחינו

ימצר וימכור לישראל כך כ' הרא"ש: (ד') מקום שנהגו שלא למכור. נ לסחורה מותר. ולא חיישינן דילמא אזיל ומזכין לאחריני דאלפני פירוש שנחשדו על הרביעה. ובבהמה גסה הטעם שמא ישאילנה עור מפקדינן אבל אלפני דלפני לא מפקדינן. ש"ם. ועיין בא"ע ס"ם לעובד כוכבים או ישכירנה ועביד בה מלאכה בשבח ועבר בלאו דהא ה' בהג"ה: ד' זבה בכלל לבונה שחורה. והטור כתב דאף לבונה שאינה

אפילו אינה זכה אסור מיהו אם ניכר שקונה לסחורה פשיטא דאף בלבונה שרי כדלעיל ע"כ: הן לסתם עובד כוכבים שרי . ולא חיישינן שיתננו לכהן דאלפני דלפני לא מפקדינן: ד י"א כו' . דס"ל דכי סיכי דחמרינן בש"ם גבי כזיר, דאסור לסושים לו כום יין דהיינו דוקא בדקאי בתרי עברי לנהרא ה"ה הכא ויש מחמירין וסוברין דמ"מ חיסור מדרבנן חיכח אפילו לא הוי כמו תרי עברי דנהרא וכל זה לדעת הרב אבל לפעד"נ דלא פליגי דכ"ע מודים להמרדכי וחוס' בפ"ק דעבודת כוכבי' דבעובד כוכבי' או מומר שרי והגמ"ר ותום' והרא"ש בפ"ק דשבת והר"ן פ"ק דעבודת כוכבים מיירי בישראל שהוא חייב להפרישו מאיסור וכדכתב הרא"ם שם דלא גרע מישראל קטן אוכל נבילוח שב"ד מלווים להפרישו כ"ם ישרחל נדול *)משח"כ בעובד כוכבי' וישראל מומר שאינו חייב להפרישו חדע שהרי כתב הרב בד"מ דדעת החום' רפ"ק דעבודת כוכבים כדעת המרדכי שם דשרי ול' הרא"ש רפ"ק דעכודת כוכבים הוא כלשון החום׳ שם א"כ לפי דעת הרב יהיו דברי הרח"ם

סותרים זה את זה וכן רבינו ירוחם

בבהמתו

מוכד כוכנים מסני שחבודין דגול מרבבה

(סיסן קנא בש"ך מ"ק ו") משא"כ גשבדי כוכבים וישראל מומר . הא ודאי ישראל מומר אפ"ם שחשה ישראל כוא ואה כן עה בינו לשאר ישראל למנין להפרושו שתוורה אל נמנין להפרישו מעבירה חבל נרחה לעליר כוונת הש"רדאף בישראל

בית לחם יהודה לה כל . לפנ גם' הפידים כשכת חדם לעשות חיונות לביתו לא יששום כנגד עבודם כמשממום ועוד שמדים פונם כנגד עבודת כוכבים וכתיב אל מפנו אל האלילים ולא יבים על חוון ספרים נגד מכודת כוכבים . וכבהכ"ג לא יסים לו חלון פחוח כנגד פכודת כוכנים :

ברכי יוסף משתיו וכי . קינול לשון יש כחן ועיין כנוף תשובת הרב

מנק ועיין כנון טחלמין יעויין מחלמין ברכני קדם כלתך:
כדכני קדם כלתרך:
(סיסן קנ"א בש"ע סעיף א'
בחנה"ה) י"א הא דאמור
למכור וכו'. סינו דוקל לפ

יד אפרים

(סימן קנ"א כש"ע סעיף א') שדנוא קינה אותם למחורה. ענס"ע וכצו"ת פני יסובע

גליון מהרש"א סראית עין. עיין בגליון לעיל סימן סיו סיי:

סיבן פ"ז פ"י: (סימוקנ"א כ"א בהג"ה שניה) (סיתקינה מ"ת ככנ"ה שנה) או שלא יוכלו לקנות במקום אחר. עיין בכ"ש מ"ה מ"ק ""ן ב"ש מ"ק "" בשבר כוכנים משאינו חייב להפיישו עי מג"א מי שמ"ז וישראל מומר שאינו חייב מק"ר וא" מאין בשימא לו להפיישו עי מאין בשימא לו להש"ך וא" מאין בשימא לו להש"ך וא מק מרובה מ"מ אין דארשב"ג בשאר ימית א' דארשכ"ג בשאר ימית רבכו"כ עובר על איסור נול ובאותו דבר שעשה רשעות עכ"ם אין אנו מצווים שלא יעשנו כאיסור אחר עוד ונ"ז משמע ברמב"ם בפיר' המשנה פ"ה רמעשר דרוקא מחמת ראיפור גול חמור מאיסוד כרם רבעי שנפרישו: (20 פ"ק פ') ווהן נוירה לנזירה שהרי בחמה נסה,י"ל הא לאו נזירה הוא אלא מנהג מחמת חומרא ובזה ל"ש גל"ג אעי תשובות בית יעקב סיטן ל"ב עוד מזח:

מקור מים חיים

ממיני עבודת כוכבים וכר׳ עי' מ"ו סק"ח שכתב כחם הדבר מסופק חם לחליל שייך או לדבר חחר חוליכן לקילח והביח רחים מהח דחתריכן לקתן במכירום בהמה גסב בטור ע"ש ולענ"ד לא משמש כן בנדרים דף ס"כ פ"ב דקחמר שם ר"ח בוי ניה חבא זבנים לבי' נורח ח"ל רבינה לר"א כא איכא לסני עור לא ספן מכשול פיל רוב עלים להפקה נתנו הרי משמע דוקה משום דרוב עלים להסיום ניתנו הא אם הים דבר שקול אם לחליל מו לד"ח חולים לחומרת דביםירת בות דוקת משום דרוב עצים להסקם ניפנו וחולינן בפר רובח ומה

היל כר וכי לא היל לקנות בסקום אחר ענים ושו זה שה היה היה היה של היות מצוה ג' א' בד"ה בכא כו' מ"מ אימורא כו' ואפי' אי מיירי בעובד כוכבים כו' ר"ל דאינו מצוה על השכת אבל אי שייך לפני עור בעובד כוכבים אסוראף בעובד כוכבים אף בכה"ג שיכול לימלו ועבע"י (ע"כ): [מ"] אמור כו'. תום' י"ר ב' ה"ה חצב וש"ם: [י"ן או ביום כו'. מרכי והכל למ"ע וקושית הש"ך תמוה דלמה לא הקשה על תום' שם שכתבו א"כ אמור לעולם כו': [י"ן אם לא כו'. נמ' שם: לעולם כו': [י"ן אם לא כו'. נמ' שם:

פתחי תשובה

פתחי תשובה לפני למחורה. עכסים דולו ממסקונון לאלפני דלפני ועיין כתשובת חום יאיר סימן קל"א כמיון מם שקנם קלי דעת כשים לאלפני דלפני ועיין כתשובת חום יאיר סימן קל"א כמיון מם שקנם קלי דעת כשים להם משסק עם אחד אלל שופם עובד כוכנים נותן או מפריז לימן לו מפנה וכםי הנראם יש בום אוסור דלפ"ש. ולפ"ד נראם לכאורם דאם אינו נותן מתסנם ליד כשב השופת עלמו אלא לפבדו ביינן של הדונין מ"ש. ולפ"ד נראם לכאור מנוליו נותן בשלחו לאופן שליון שלין בו חשש גול דבוי לפני ואי שיון לאומן מ"ש לכשב מ"ש כיש"ב מווחל לעובד כוכנים שיין לקתן פי" קס"ש ס"ש ככנ"ם. שוב מלאתי שפעל חו" בפנות לו ואלי לאומן במנות לשוב כוכנים לחומות אולה לל וש שליים ביינן לאומן של חום בפשיחות כמאן דס"ל יש שליש במנה דימן לאומן של הוא במנות שמולל פי" קס"ה סימר כוכנים לחומות אולה ואני לל שנות שמולל פי" י"ד שכתב דימן כיים דבו לל קנים דבנות לאומן שול של משום שמולל פי" י"ד שכתב דימן לכל פשר אלון במום אחרם ולא מכו שול בכל פשר אלון במום אחרם ולא מכו שול בכל פשר אלון במום אחרם ולא מכו בכל אין ככל פשר אלון סיסודי נותן כל בשר אתוריים גם אם אירע לו טריפות לשומפו על חשבין עשא ומחן שבנינהם והים זם ממשך כמה שנים ומקרוב נשא השנד כובנים מותרים לפגודת בוכנים את שבנינהם והים זם ממשך כמה שנים ומקרוב נשא השנד כובנים את בנכנים את שבנינהם מותרים לפגודת בליסור מריסם הלב ודם נמצא שובר בלישור בליסור מריסם הלב ודם נמצא שובר בלישור בליסור מריסם אתר חלב זדם נחלא עובר בלפ"ע וכתב דלכאורם אין חשם אימור מפני שיכול לקנות במקום אחר וכמ"ש כתמ"א כלף. איברא דשטר ושוברו עם דיש מחמירו . ואף דנסבו לקלות במקום אחר חש"ץ בשם ד"מ טעט דהעוברי בוכבי לאו עוברי עבודת טוכנים כן כי לא סותרו על השימון ממש"ל שימן קמ"ז סק"ב) זוכ לא שייך רק בלפא דעובר כוכבים ולא בעומר בכל עבירות וחשר בל"ד סיסודי נותן לסעובר כוכבים בהקפה על חשבון בודאי כבה"ג א"א ליקם מאחר ואסחר אף לדשם ראשונים ולכן נראם דלכ"ע אסור למכור למומר לעבודת כבה"ג א"א ליקם מאחר ששמעו אף שיש כמם עובדי כוכבים מוכדי בגדים דלא מחרמי ליה במדמו ובדעיו כדבעי בם אין היחר בפה שאינו נותן הבשר ביד שלי שעבד כוכבים רק לשמחשו והוי לפני דלפני דהרי הוא שולחה וכנוסנו לידו דמי דקיי"ל דלמותרא שיש שליחות לעודר כוכבים (מי לקמן סי' קס"ע מ"ץ ושוב צידד להקל וכמה דלים לכהא לא ימשור בהקסה רק במומן בודאי שכי דהם כתם מ"ץ דאף טיש מתמירון הוא דוקף ביניסם והמשון שלו לכן אמ"ש ששעובר כוכבים האף בהקפה יו לדד אחר שכל איש מתמירון הוא דוקף ביניסם והמשון שלו לכן אמ"ש ששעובר כוכבים האף בהקפה מל הדל אחר שכל איש מתמירון הוא דוקף ביניסם והמשון שלו לכן אמ"ש ששעובר כוכבים האום בינים הומשום של של של של בובר כוכבים בובר בוכבים האום בינים בובר בנים ובמנה בחלבים האום של של או שורר בבינון ובמים ביניסם והמשון שלו לכן אמ"ש ששעובר כוכבים האום בל היום בל אין שורר בבינון ובמים ביניסם והמשון שלו לכן למ"ש של של שובר בניפון ובמים בובל אין שורר בניפון ובמים בומשון למלאכה ואסור דלמולם אזלינן בחר דידיה ולא בחר רובא דעלמא אבל מי שאינו שבל אים אור בניסו ומסור אלפני דלפני לא מסקדינן ומגד זה אם סים סוא מומר לעכודת כוכנים אסור ואלי שלי שלי שלי של שלי שבעור בניסו סיסות מאלינה במומר משלי והאי של משל שליל משנו רק מאכיל לאסור המומר ב"כ אפור אלהי דסמות ב"כ משום בלפני. זה הנוסף לא מוכר ג"כ כלפני. ומוד יש להקל דאיכא למוחש לאיבה וע"ש עוד מם שממה פל הש"ך היל ומין כדגמ"ר מ"ש בהשמות לדף קש"כ וכדף ל"מ מ"ש עוד של השלי ה"ל בולה במ"ל ה"ל מ"ש שוד מו שמשלה האיל ה"ל ב"ל הוא במ"ל דול לממום מעשר כו"

ממת ישחילנס או ישכירנה לעוכד כוכבים ועובר כלאו

148

כיה הני מעמי : יב ועכשיו בוי

לפי שבימיהם היו דרים הרבה יהודים ביחד וכיו יכולין למכור זה לזה אבל

סחידנה שמעט יהודים דרים במקום

אחד ואי לא מזכני איכא פסידא .

טול והפוסקים . ויש פוסקים כחבו

סעעם לפי שעחה אין אנו בקיאין בקלא

דניחום דשמעה לקליה כו' ומשום

שאלה ושכירות ליכא למיחש דאין

רגילין עכשיו לקנות בסמם כדי

לסשכירם כי אם ללורך עלמו קונהו

ע"כ וכתב הר"ן דלפי זה אפילו לקנות

כדי להרויח למכרה מותר ע"כ וכן

כראה דעת המחבר וכן נהגו וכ"כ

סעמ"ז וכחב עוד הר"ן ואעפ"כ בעל

נפש ימעט אבל בשאלה שהדבר פשוט

לאסור ראוי למחות למי שעושה כך

ע"כ ועיין בח"ח סימן רמ"ו וכל זה

בבהמה עמאה אבל בעהורה כחב

סה"ת ופוסקים דא"ל לכל זה די"ל

דלשחיטה לוקחה וכמ"ש רש"י:

יג אין מוכרים כו'. והחידנה נהגו

למכור כל כלי זיין לעובדי כוכבי' כיון

שעל ידם אנו נילולים מאויבים הבאים

על העיר. עור והפוסקים והוא מן

: הש"ם וכחבו המחבר בסעיף ו'

יד שיקוץ וקוצץ. העובד כוכבים

אחר המכירה וא"ל לומר קולך בשעת

כל מלאכה וגו' וכל בהמחך אי נמי גזרה שלפעמים ימכרנה בע"ם

סמוך לחשכה ואמר ליה נסייה ניהלה ושמעה לקליה ואזלה מחמחיה

והוה ליה מחמר אחר בהמחו בשבח: יא סרסור. ישראל דלא שייך

יורה דעה קנא הלכות עבודת כוכבים בבהמחו של ישראל שהוא מצווה על שביחה בהמחו כדכחיב לא חטשה דחק מאד בפי' דברי הרמב"ן ע"ש אם חרלה: (ה) נחגו היתר בבל

הטעם בב"י בשם סמ"ג דלא שייך האידנא נסיולי דאין אנו בקיאין כ"כ בקלא וגם אין דרכינו להשאיל ולהשכיר לעובד כוכבים וכתב הר"ן מ"ה מקילין אפילו לקנות כדי להרויח במכירת' ומ"מ בעל נפש יחוש וימעם

אבל בשאלה ושכירות יש למחות ביד הנוהגים היתר עכ"ל: (ן) אין מוכרין להם בתים . שנאמר לא חחנם לא חתן להם חניים בקרקע ובשכירות אין שייך קניים מ"מ אסור בשדה שמפקיעה מידי מעשר : (ז) לג' עובדי כוכבים ביחד דשמח יחרע סכנה לישרחלים ע"י כד

ה יג י אין מוברים להם 🗓 ולא לישראל החשור למכור להם [י] ולא לישראל לסמים דכר שיש בו נזק לרכים כגון דוכים ואריות ולא שום "בלי זיין ולא סרן (שעמ"ק בלשון משכנז כן סירש"ו בעבודת כוכבים דף ע"ו) ולא בבלים וקולרין (פירוש מענין ויסנוהו כסוגר ויהכוהו

לא ע"י וא (ח) סרסור [יג] או שיודע שקונה אותה

לשחיםה יב (יד) ועכשיו (ה) נהגו (o) היתר ככל:

בקולרין) (פירום ברול סביב הנוחר) ושלשלאות של ברול ואפילו יג עשת של ברול ולא

משחיזים להם כלי זיין " ולא כונים להם מקום שרנים כו בני ארם: ד י היו ישראל שוכנים כין עוכדי כוככים וכרתו להם בדית מותר למכור כלי זיין לעכדי המלך וגייסותיו מפני שעושים עמהם מלחמה עם צרי המרינה להצילה ונמצאו מגינים עליהם שהרי הם שרויים כתוכה:

ז יי אין מוכרין להם (מי) בארץ ישראל כל דבר המחוכר כגון אילן וקמה (מי) אבל מוכרים, על תנאי יר שיקוץ (י) וקוצץ:

ה (וֹ) מי אין מוכרים להם בתים ושדות כארץ ישראל אבל משכירים להם בתים זלא שרות ובסוריא מוכרים כתים ומשכירים שרות וכחוצה לארץ מוכרים

מ פו" לא (יל) ימכור ולא ישכיר (ז) לג' עוברי כוכבי' ביחר בשכונת היהורים אבל לאחר או לשנים מותר למכור או להשביר כל מה שירצה יי ולא חיישינן שמא ימבור או ישביר הוא לאחרים:

[יז] (ה) ים אף במקום שהתירו להשכיר לא התירו אלא לאוצר וכיוצא בו מז אבל לא (ינ) לרירה מפני שמכנים לתובו אלילים בקבע:

דגה והמידנא נהגו להשכיר אף לדירה דן כיון שאין (יג) נוהגים להכנים עבודות כוכבים בבתיהם (פור) [יה] השוכר בית מעוכד כוכבים יש להחמיר שלה להניח שסעבודת כוכבי' של עובד כוכבי' (הנהות אשיר"י שפ"ק דעבודת כוכבים):

סמכירה: מון לא ימבור אף כחוץ לאכן*): מז אבל לא כו' אף בחוץ לחרן"): באד דא בו". כתב ב"י וכרחה דנמכור חפינו ידידה שרי ביון נקמור השובו בובנים ותין בשנתה ושת בו תב ע שמכנים בו העובד כוכבים אלילים לית לן בה ע"כ וכתב הב"ח ופשוע הוא שכן מוכח לשון המשנה ע"כ וכן משמעות הפוסקים וכן כתב ב"י ונראה דלמכור אפילו לדירה שרי כיון שקנאו העובד כוכבים ואין לישראל זכות בו אע"פ בדברי הרח"ם שבס"ק שחח"ז: יז ביון שאין נוהגין כו". קשה דהח חזינן דמכניסים עבודת כוכבים בבתיהן חפילו בקבע ודוחק לומר דכיון

ביאור הגר"א

חידושי רע"ק

(סימן קל"ל סעיף ו' נסגה"ה) השוכר בית מעובר כוככים יש להחמיר. עיין מנ"א [יג] אי שיודע בו". שם ר"ה ובין כו' ועתוס' שם ד"ה אימור כו ורחקו שם אבל הרא"ש כתב שם בשם רב האי רמירי דנראה לו שהעובר כוכבים אינו לוקח אלא לשחימה והרמב"ן מפרש מור רמירי דנראה לו שהעובר כוכבים אינו לוקח אלא לשחימה והרמב"ן מפרש בשמכרה למבח וכמ"ש בירושלמי על מתני' דשביעית שהכיאו שם בנמ' בש"א לא ימבור

בשטכרה לסבה ד"ה לשחימת ואם כשמכרה לארים ד"ה לחרישה אלא כינן קיימין כשטברה וביד והיחוד מעני מנולי של מתני "שביעית שהכיאו שם בנמ' בש"א לא ימכור מש משנו מרוץ מותני "שביעית שהכיאו שם בנמ' בש"א לא ימכור מש מותני מותני ואם כשמכרה לארים ד"ה לחרישה אלא כינן קיימין כשמברת לסרטר: [לד] ועכשיו כו'. שאנו במי וחסדים שאינן משרים ב' א"ר אי אפשר ה"ע. הוס' ורא"ש שכ"ה בירושלמי ר' סיימן ה"ל כרמון נפועין כו' שאל לר' יהושע סהי הרבב"ץ אבל לש בר מכב"ץ וכמש"ש במתני אין משבירין כו' וער"ן שחיי דברי הרמב"ץ אבל לא הסבים עמו ומ"מ ששמש המתני מהוא שרים בר"מ בית בחשות הוא מותני מותני מהוא משום דר"מ אום מכירת שהות אף בח"ל אבל זחו לרעת הרמב"ם רמשעה אילן מו"ת אבל הוס' וע"ש וחסכים להלקע ב"ת אל אבל זחו לרעת הרמב"ם רמשעה אילן מו"ת אבל הוס' וש"ם חולקין ע"ז: (ליקים) בא" כ"ר לר"ע מיון אש שוחד בר"ל אום הכירת שהות אף בח"ל אבל זחו לרעת הרמב"ם רמשעה אילן מו"ת אבל הוס' וש"ם חולקין ע"ז: (ליקים) אבל מוכרים כו'. בק"ל כר' ויסי דבח"ל הכל מוכרים כו'. פסק כר' יהורה משום דלר"ם אפילו יודע בוראי שיקוץ ב"מ אסור במש"ש התם מעם כי דלאו ברשתיה קיימי ולא כנ' וה"מ וראב בישותיה קיימי ולא כנ' וה"מ הרא"ש מעם של מוכרים כו'. פסק כר' יהורה משום דלר"ם אפילו יודע בוראי שיקוץ ב"מ אטרו במש"ש התם מעם א "ר"ה ומותני הוח"ש שם שהיה נדאח לו שאינו לוקח אלא לשחיםת בל' ומי בנמיא לנמ' דלא כרולכתא ואליבד נתבים ב"ל א"ר"ה וב"ל הוח"ש במ"א הרא"ש שם שהיה נדאח לו שאינו לוקח אלא לשחים אבלן הייש מותני ביותה ומ"ש בהנ"א הואיד ב"ל מותני ב"ל משכיר כ' אבל פשבירין להם ארות ואוצרות השנדקאות אל"ם שירוע שמכנים להביא כו' ופ"ל השל ב"ל המשביר כל' אבל משכירין להם ארות ואוצרות השנדקאות אל"ם שירוע שמכנים להביא כו' ופ"ל מ"ל הייש ביוש ביוש ביוש ביוש ביוש הוב"ש ביושל ביות לשב ביוש ביוש ביוש ביוש ביוש ביוש הוב"ש ביושל ביות ליום אובים ביושל ביות לש בתור אובים ומים ביושל ביות לשב ביות לים שם ביושל ביות לשב ביות ליום א ביות לשב ביות הל"ש ביות הוב ל"א ביות התם הב"א ביות הלשב ביות לים שם ביותו לשב ביות לים שם ביות היים ביות היים

באר הימב

לא שבח ולא בעל אדמה אז אזלינן בחר רובא למאי זבני.עכ"ל הע"ז : (ח) סרסור. סירוש סרסור ושראל דלא שייך ביה הני מעמי : (ע) היתר . המעם בסמ"ג דלא שייך האידנא נסיוני שאין אנו בקיאין כ"כ בקלא וגם אין דרכנו להשאיל ולהשכיר

לטובד כוכבים וכחב הר"ן מש"ה מקילין אפילו לקנות כדי להרויח במכירחה ומ"מ בעל נפש יחוש וימעם אכל בשאלה ושכירוח יש למחוח ביד הגוהגים היחר ועיי במו"ח סי' רמ"ו. וכל זה בבהמה מממה מבל במהורה כתב ס' התרומות וסוסקים דמ"ל לכל זה די"ל דלשמיטה לוקחה וכמ"ש רש"י : (י) וקוצץ. פירוש שהטובד כוכבים קולן אחר המכירה וא"ל להיוח קולן בשעח המכירה . ש"ך: (יא) ימכור . סירום אף בחולה לארן . ש"ך: (יב) לרירה . כתב ב"י וכראה דלמכור אפילו לדירה שרי כיון שקלאו הטובד כוכבים ואין לישראל זכות בו אש"ם שמכנים בו העובד כוכבים עבודת כוכבים ליח לן בה : (יג) בוהגים . כתב הש"ך קשה דהא חזיגן שמכניסין עבודת כוכבים בבחיהם ואפשר בזמן הרב לא היו נוהגין להכנים עבודת כוכבים בבחיהן בקבע א"ג כדכתב הראב"ן דאפילו מכניסין עבודת כוכבים

אין לכם אחרים כיולא כו וכו' ויש מחמירין וכו'. דעת היש מחמירין כיאר הרב בדרכו משם דסיינו ממ"ש הר"ן פ"ק דעצודת כוכצים דאע"ג דיכול ליטלו בלאים אשור מדרבנן משום דאשור לסייע ידי עוצרי עפירם וכוא דעת החום' והרא"ש והגהות מרדכי ריש שצם ע"ש באורך: וחויתיה להרב שסתי כהן עשה שלום ביניהם דלא סליני דמ"ש החום' והרא"ש ריש שצם והר"ן פ"ק דעבודת כוכצים מיירי בישראל שכוא חייב

יד אפרים

ע"ם ודו"ק; (דו) אף במקום שהחירו כו". סלשין קשה טוכת דמשמע שיש מקום שאסור להשכיר והלא אף כא"י מותר להשכיר כמ"ש בסטי" מ' וכנמרא דעבודת כוכנים דף כ"א אמריק נהדיא אף בשקום שאמרו להשכיר מכלל דאיכא דלא מונרי וסתמא כר' מאיר דאי כר'

מיו"ד סו' ג' אסור לפני עור דעובד כוכנים הוא איסורא דרכגן בומן הוה דהא הקב"ה עמד וכו' בדטרש"י בעבודת כוכנים דף "ב ולכן נמים רמ"א באס"ע סי' ה' ב' דעות בענין למכור תרנגולים לעוכד

גליון מהרש"א

(ש"ך ס"ק י"נ) ווש פוסקים כתבו חמעם לפי שעתה. י"ל עור דמעם נסיוני איני אלא למ"ר מחמר אחד כחבה חיוב חמאת וכמ"ש הר"ך רמשום הכי לא הביא הרפנ"ם מעמא רנסיוני דלדידן לא חיישיען ליה כמה דייב חמאת וכמ"ש הר"ך רמשום הכי לא הביא הרפנ"ם מעמא רנסיוני דלדידן לא חיישיען ליה כמו דלא חיישיען שביתת בהמתו כיון דאיני אלא לאו: (פעיף י' צהנ"ס) ויש להחמיר שלא להניח שם וכ"ש שלא לדור כבית שעומד עבודת כוכבים על פתחו. ת' רבר שמואל אבוהב פימן ש"ש:

מקור מים חיים

שהביא ראיה ממפירות בהמם גסם וכוונתו סיכא דאיכא למחלי דלשחימה זבני שרוא אף דהדבר בספק אזלינן הבנית רחיה מתפירות בסכם גסים ובוונתו טיכת דחירת נמתני דגפויטים ופני שריח חף דהדבר בספק חזנית לקולא לפענ"ד אין ראים דשם סוא רק איסורא דרבק דאסרו מז"ל מכירות בהמה גסה לעובד כוכבים משום שאלה ושכיוני וכסיוני וכתבואר בש"ס וכיון דאיסורא דרבק כל היכא דאיכא לעימלי לקולא מעיק דרוי סטיקא דרבק ולקולא משא"כ למכור לעובד כוכבים דבר המיוחד לאליל דאיסורא דאוריימא הוא משום לפני עור וכו' סיכי נשרי' מספיקא איסור דאורייתא אם לא ששכית יוסר שקופה לכיפר מלאיסור, והיי כמו דאמריק רוג.

פול היכי נשרי מפפיקת חיסות החירות המשרה ויחד שקונה נהית מנחיטור והין כמו דמתרין דוג מנוס לפסף ניתנו וכיון דאיכא למיחלי שקנו לדבר מנים לפסף להובית אות של המשרה את של המשרה המשרה את של המשרה המשרה המשרה במשרה המשרה במשרה במשרה במשרה במשרה במשרה במשרה במשרה של המשרי במשרה של וכוונת המאש מ"ש והכי למריון במסכת שבודת המשרה של וכוונת המאש מ"ש והכי למריון במסכת שבודת המשרה של וכוונת המאש מ"ש והכי למריון במסכת שבודת המשרה של וכוונת המאשר המשרה לאליל להך איכורא דמטירות בהמה נה וכי היכא דמתם שריון במשרה להיון המאשר המוכר המיוחד לאליל להך איכורא דמטירות בהמה נהי במיחל חליון לקולא וצ"ע וכלשון הראש בשבדם כוכבים סימן ש"ו העחיק הסוגיא למיחלי בהיפרא המים להסקה לאוני להסקה אמנה אין נפקא פינם פום :
המ"ל ובנוסא אתר סתם עלים להסקה אמנה אין נפקא פינם פום:

דכתיב לא תמשם כל מלאכה וכל בסמתך ומשום 1101 נסיוני שמח ימכרנה סמוך לשכת ומנסה לה העובד כוכני' כשסיא טעונה והיא שומעת כשהית שעונה והית בומעת קולן וחולה מממחו וחיכת למ"ד נסכק כ"ד דשבת דתייב תמחת משח"כ ע"י סרסור דלח משחיל לה וכו" דלחן דידים משחיל לה וכו" דלחן דידים סיא ואי משום נסיוני הא לא ידעם לקלים: י משנה עבודת כוכנים דף ש"ו: [י] [גמ׳ שם ט"ו נ']: יא ברייתל שם דף ש"ו: יב מימרת שם שם דף ש"ו: יב מימרת שם דף מ"ו מסני שנאוי לררד ולעשות מתכו כלי זיין: יכ שם יד לפון סרמב"ם נפ' ט' מסמ"ח ממימרת דרנ חשי שם: פו ג"ו שם כפ"י ממשנה שם דף י"ט וכר' יהולה וכ"כ הטור גשמו ושלוה הסכים חביו הרח"ם: מו משנה שם [רף כ"ח] וכר' יוםי: [וחיפסיקח בנמישם כווחיה] יו מימרח דר' יוסף שם: יז מימרא דר' יוסף פס : יח כאביי פס דאלפני דלפני לא מפקדינן: ים כם נמשנה: כנפת הגדולה

על הרביםה ומפני שהתיכו למכור התיכו לייתד מקום בנחסרו לייחד למכור מוכח מכחן למנום המקומות שנקנו שלא למכור הום מפני בחבורין על הרכיעה וכן כתב רש"י וכתב וסכי מפרם לם בנמרת וכן פירשו התום' והר"ן וה"ם פרק כ' מק"ם והפריבה ונ"ת וע"ו וים לתמום על רם"י כפרק מקו' פנסגו פנפנים שם מפני זו ופירש מקום שנסגו שלא לשכור דסתמירו של עלשן דילתא אתי למכור נסם וכ"כ בס הר"ע מברשנורה ז"ל וכ"כ כחן נספר הלכום וככר ממד הם"ך כזה כחות ט' ויותר יש להפליח על תי"ט בס"ד דפסחי" משנה ג' שחחר שהביח פירוש

דגול מרכבה

חין מלווין להסרוטו כי חם כשעובר בשונג ויש ביד חים תחר להסרישו חייב להסרישו וכמו בקטן חוכל נכילות שהקטן בוגג הות ומשנם דריש פרק מויכי סמא דשכת בשונג ינהו ישפת מדברי רש"י שם כרים שנת רף ג' מ"ח מוף כרים שנת רף ג' מ"ח מוף ד"ם פטורי דחתי וכו' ע"ם אכל בישראל דרונס לעבור במזיד על איזה עבירם אפילו אינו מומר גמור אין ישראל חתר מצוום לכסריבו לדעם כש"ך ומומר דנקט פש"ך סוח משום דהפוסקים כמומר דברו ומומר מסתמת מויד הות ועוד דכל עוכר עבירה נמזיד יקרת מימר לחותו דנר: (שם בש"ך ם"ק פ"ו) אף בחיק לארק. ממת שכן מוכת מדכרי העור זהכי לפון הטור כמו ל' ש"ע לא ימכור ולא ישביר בו'והטור לא הזכיר סוריא כלל וא"כ לא בוכיר מכירה אלא בח"ל אבל לפי מה פנרחה לע"ד מסידור לפון הרמב"ם בפי יו"ד הלי ג' שהזכיר דיןזם שלא יעשו שכונה חמלע דבריו וז"ל ומשכיר להן בתים בח"י וכלבד שלח יעשו שנונם ולח הזכיר דין זם בתחילת דבריו כשלתב ובסורים עוכרין להן בתים חו

שפום לו להמחין בדבר זם עד סוף דבריו שמותר למכור בח"ל

כ כריימה שם דף כ' בא כרה'ם כשם כתוספות כב כרייםה גיפין דף ס"ה: כג פשנה שם: כד ברייםה ומימרם דרב שבודה כוכנים דף כ': כה ברייםה מעשה ברשכינ וכוי ונחבאר כאיה סיים רצים:

א כרייתה דר׳ ישמתה! פכודם כוכנים דף מ' ויליף לה מן יקרת לך ותכלם מוכתו שמעל" שליו הכתוב של אכילחו כאילו מכל מוכחי מחים משפח טקריחס: ב מימרח דרב פפח שם: נ מסקות פנתרם שם:

נקודות הכסף (מימן קנ"ב נמ"ז ס"ק א") *ות כיודני על נברא כו' . לק"מ דסמעיין כש"ם גכי כם לפריך וכח כב ינחק ברים דרב משרשים חיקלע לגכי ססוח שוכד כוכבים לכתר תריםר ירחי שפה ושמעי דחודי כו' יכחה ספס החיסור הות משום דחויל ומודי ובחויל מודי שרינן משום איכם וקרא אסתכחא בשלמא סום מדם ודאי לא מחייבי׳ מלקות אם אוכל בתשחם עובד כוכבים וסיינו דקתני בבריית' ישרחל שנחו"ל פוכדי פכודם כוכנים בפהרה הם כו' משמע דאיסורא הוא משום עבודת כוכבים וביינו דמויל ומודי :

כנסת הגדולה יש"י דכחתירו דילמה לחי לתכור בסמה נסה הבית סוגים הגמ' דפ"ק דענודם כוכבים שהבחתי בסתוך ולח ברנים בספירת במשמים ונ"ם דנשולה חלומה דמהום שנהנו שלא למכור במעם כוא דילמם אמי למכור בכמה נסה ואפי' במקום שאינם חשודים על פרכיפה חין מוכרין מחפם זה וחהך חלוקה לח קשיח לים לחלמודת כלום כיון דחין מוכרין יהיה מספם שיהיה אי משום שחשודין על הרביעה אי תשום דנוירה דבממה נסה אי תשום דנוירה דבממה נסה מי מנוס להיי מוכרין כי קשים לים אחלוקם דכמקום שובונו למם מחלוקם דכמקום שובונו למבור משום דחלוקם זו ודמי שבים כחלוקם דחין מוכרין כי סיכח דחלוקה דחין מוכרים במקום פוסגו משום גזירם במקום שנטרו משום בירים פ"נ חלוקם דבמקום שנסבו למבור כוחל במקום שנסבו שלח לגזור וחסא קשיא לים שנראם דבמוסגא שניא מילמא אם נכנו שלא למפור משום גזירם נכנו שלא למפור משום גזירם לאון מוכרון ואם נהגו למכור ולא חיישים לגזידה מוכרין ואמלי מוכרין אפילד כמקום שנהגו כא איכא אשד דרניע' ותירן הפלתוד כמקום שהתירו למכור סמירו ליחד בלומר יחוד נמי במנסגה פליה פלחה אי חשודין של רבימה אין מוכרין ואי אין חשודין של סרכיעה מוכרין וכי קחני מתניתין בתקום שנסגו למכור מסניחין כמקום שנסגו נמכור מוכרין כמקום שאין תשורין על כרגישה ושם נמי הפירו לייפד נמנא שלא כסג רש"י כגון מקום שלא נחשדו על פרביםה פלם בחלוקה דמוכרין דחי נחשדו של הקביפה חין

שחין חשודין מל סרבישם חכל כמרק מקום שנסגו לחלוקם במקום שנסגו שלח למכור כ'

ם דגזירה כחלו רנם לכוין

ח"ו: (ה) שאינו מכירו. דגם זה נכלל בלא חחום לא חחן להם מחנות - דבומן הזה לאו עובדי עבודת כוכבים הן לא מיקרי אליל שלהם עבודת כוכבים ואפשר בזמן הרב לא היו נוהגים להכנים עבודת כוכבי'בבחיהם בקבט כמו שכחבו הרח"ש וטור בזמניהם אבל לפעד"ג דסמכינן אאידך שנויא שכתב ברא"ש וז"ל ועוד נהי דלדידן שכירות לא קניה כיון שיד

האומות תקיפא ובדיניהם שכירות אלימא כמכר ואף אם כפל ביתו של משכיר אינו יכול להוליאו הוי כמכר עכ"ל וכ"כ ראב"ן דאפי' מכניסים עבודת כוכבים לבחיהם שרי משום דכיון דאוחן ישראלים נוחנים מס מקרקעוח להעובד כוכבים אינו מיוחד הביח לישראל ומביאו הב"ח וכן בחוספות ספ"ק דעבודת כוכבים ד"ה אף במקום כו' מוכח להדיא לשיטת ר"י ור' חיים ולשיטת ה"ר אלחכן שהביאו התו' במשקנתא דאפי' מכנים בחוכו עבודת כוכבים מוחר להשכיר בח"ל ע"ש (וכן המרדכי והאנודה הביאו שיטח ר"י ור' חיים בסחם) וכן משמע להדיא בהר"ן . ספ"ק דעכודח כוכבים : יה לעובר כוכבים כו', כתב הב"י בח"ת סי'

רמ"ט דכל פובד כוכבים במשמע

אפין ישמשאל לאפוקי גר תושב דלא

ופשום כוח ומ"ם : ימ ענייהם

כו'. משמע אפילו בלא עניי ישראל

וכ"כ הכ"ח שכן נהגו וע"ש שהאריך:

כוב א אסור לישראל כו'. כתכ

ספרישה לריך עיון אם נאמר

חנם אבל אם מכירו לא הוה עלייהו שם מחנה אלא כמכירה שהרי ישלם גמולו או כבר שילם לו: (מ) מותר לפרגם ענייהם כו'. קשה שהרי בגיטין פרק הניזקין (דף ס"ח) אמרו הגו רבגן מפרנסין עניי עובדי כוכבים פס עניי ישראל

דקדוק זה גם בגמ' עם דבמשנה שם

אמרו אין ממחין ביד טניי טובדי

כוכבים ליטול לקט שכחה ופיאה כמו

שכתב גם הטור והש"ע בסמוך ולא

זכרו בזה עם עניי ישראל ונראה לע"ד

דהכל כיחא דבאמח אין חילוק בין עם

עניי ישראל או לא אלא דסברייתא

נזבר שלא תאמר בא דאמר מפרנסין

עניי עובדי כוכבים הוא מלוה בזה

ע"כ אמר עם עניי ישראל דזה פשוט

דא"ל דגם בהם יש מלוה כמו בישראל

או אפילו קלח פחות מזה זה אי אפשר

דבישראל יש מלום מן התורה ועובד

כוכבים הוא מפני דרכי שלום לחוד

נמצא שאין לכם יחום זה עם זה

יא י אסור ליתן מתנת חנם יח (יי) לעובר כוכבים משמע אבל בפני עלמן לא ולמה לא כחב המור ג"כ עם עניי ישראל (ת) [יש] כא שאינו מכירו: וראיתי בשם רש"ל דהשור ס"ל דהגמ׳ יב (מ) [כ] כי מותר לפרנס ימ (מי) ענייהם ולבקר לאו דוהא אמר עם עניי ישראל והוא חוליהם ולקבור מתיהם ולהספידן ולנחם דחוק דכי לא דייק בעל כחלמוד אבליהם משום דרכי שלום: בברייתא בלשונו לומר לאו דוקא יותר יג יי אין ממחין ביד עניי עובדי כוככים מלימול ממה שדייק הטור . וכ"ל לדקדק

לקם שכחה ופיאח: יד כי אסור לספר בשבחן אפילו לומר כמה נאה עובר כוכבי' זה בצורתו קל וחומר שיספר

בשבח מעשיו או שיחבב רבר מרבריו יה אבל אם מכוין בשבחו להודות להקב"ה שברא בריה נאה כזו מותר:

קנב שלא יאכל הישראל עם העובד כוכבים אף על פי שאוכל משלו . ובו ב' סעיפים:

אי עובד כוכבים העושה משתה לחופת בנו או בתו (א) א (ל) אסור לישראל לאכול שם (ב) אפילו אוכל (ג) משלו ושמש שלו עומר עליו ומשמש (א) ב ומאימתי אסור משיתחיל להכין צרכי הסעורה ולאחר ימי המשתה ל' יום ואם

לענין מלום והיאך קאמר עם אלא ודחי לסורות שחין חיסור בדבר שלא חימא כדרך שיש איסור בהשבת אבידה לעובד כוכבים כדאיתא גם בהאי מותר משום איבה לשמוח עמו כדלעיל סוף סי' קמ"ח:

בפרק הנשרפין ויליף לה מפסוק למען ספות הרוה את הלמאה ופירש רש"י משום שמשום טובד כוכבים לישראל ומראה שמנות הקב"ה אינה חביבה לו שהרי גם לטובד כוכבים טושה כן והוה אמינא גם בפרנסת פנייהם כן שלא ישווה אותם לישראלים קמשמע לן בברייתא דבזה אין איסור אם משווה אותם לישראל כיון שיש בזה דרכי שלום . ט"כ אמר התנא כאן עם עניי ישראל שאין איסור בהשוואה במצוה זו וכיון שאין לריך ללשון זה אלא להורות שאין הדבר משום מצוה אלא סיחירא קמשמע לן פ"ב אין סחנא דמחניחין דחנא אין ממחין כיד עניי עובדי כוכבים ליטול לקט כו' לריך לומר שם טם עניי ישראל דסא כבר אמר אין ממחין וזסו לשון סיחירא ולא לשון מלום ט"כ א"ל לבאר בזם יחור לשון טם עניי ישראל. וגם סטור שכחב בסדיא מוחר

לפרנם שנייםם הרי שבפירוש כתב לשון היתר ש"כ א"ל ליחור לשון עם שניי ישראל וזה נראה לי ברור והנון בסייעהא דשמיא: קבב (א) אסור לישראל לאכול שם . בדרישה נסחפק חי יש בכחן היחר משום חיבה כמו בסי' קמ"ח שחמרו ישמח עמהם מפני שהוח כמחליף לסם *) ותמיהני על גברא רבא דכוחיה יסתפק בזה שהרי זה מפורש בפסוק שלמדוסו מקרא וקרא לך ואכלת מזבחו ומפורש בראש אותו פסוק פן חלרות ברית ליושב הארץ וזנו אחרי בנוחיהן הרי שהחורה לוחה שיהיה לנו איבה עמהם משום הרחקת בנוחיםם והיאך נתיר משום איבם ולא תלינו ביתר משום איבה אלא היכא שהמלום משום דבר אחר כגון לעיל סימן קמ"ח שמשום איסור אליל כוא שראוי לכרחיק באיזם דברים והחירו בקנח דברים משום איבה עמסם משא"ב כאן שעיקר המנוה של איסור אכילה גופה הוא משום שלא יהיה לנו עמהם אהבה והיאך נבטל זה גופיה משום איבה וכן אפילו בלווי דרבלן כגון שלא לאכול בישולי טובדי כוכבים שהענין הוא שלא ים איסור דסיינו כששולח לרבים איזה מאכל או משחה שיחאספו וישחו או יאכלו דמ"מ על ידי האמנחו אוכלים שם והוה כביח עובד טוכבים ולא החירו בשולח לבית ישראל אלא אם אינו אומר שיחאספו ביחד באכילה זו אבל אם הוא מזכיר שיחאספו ביחד הוה קריאה ממש

ביאור הגר"א

שם ד"ה ולמדנו כו' ובפסחים כ"ב א' ובעבודת כוכבים כ' א': [2] מחתר לפרגם כל מ' דמש"ש עם עניי ישראל ל"ר עם . תר"ן שם (וע"ל סי' רנ"ח ס"ק כ') :

פתחי תשובה

יוסי ככל דוכחת מוגרי ש"ב ותם כן לדידן דמשיון כר' יוסי לא שיין זם סלשון אף במקום כו' אלה ולה החירו כו' אם לא שנדחוק דם"ל להמחבר כמ"ב בירושלמי הביאו החוספות שם דדוקת בא"י שלה החירו כו' אלה להמחבר כמ"ב בירושלמי הביא"ח ה"ע בן חביב סיתן ע"ח שעמד על קושיה כי"ל כלשון הרמב"ם ו"ל שסות כלשון המחבר וחירן דודתי במחני סחתת כר"מ דלה חוכר כמשנה שום איסור שכירות בשום מקום לדעת ר' יוסי ולה שייך לועד לדעתו לף במקום אלל נעוד לדעתו ליוסי אלה במים מקום לדעת ב' יוסי ולה שייך לועד לדעתו לף במקום אלל נעוד לדעתו היוסי אלה במום במום מחוס בירות בשום מחוס בירות בשום מחוס בירות במום מום בירות בירות בשום החוסביר לשם בירות בשום החוסביר לשם בירות בירות בשום החוסביר לשם בירות ב

נות משמו מדיכים זיל כתכו במתוך וכשרך הסיפור הוה כתב אף בתקום עכ"ד ש"ם:
סמוכות והמוכים זיל כתכו במתוך וכשרך הסיפור הוה כתב אף בתקום עכ"ד ש"ם:
להכין זיכי סעודה אפי' ידשינן ודאי שהוא מתמת הילולא שהשונד כוכנים אתר בן
בפירוש מותר ללכת שם דנמלה דשתו אזל כל אדם אלא שאם מראין הדברים שיש באותו
בפירוש מותר ללכת שם דנמלה דשתו אזל כל אדם אלא שאם מראין הדברים שיש באותו
המשקם חשש של ענודת כוכנים ודאי דאסור לשכאל ללכת שם ש"ש:

עבדיגן כדיניהם כח"ש כשוברא דר"ם בר דחל (נ"מ ש"ג ג") כדיניהם עבדיגן כו' וכ"ש בישראל מעובד כוכבים דקניא]: [וֹחַ] שאינו מכירו . תוסמתא חביאו הרא"ש שם וכן משמע בפ"ז דחולין (נ"ג ג") במתני' שולח ירך לעובר כוכבים ובעירובין ס"ד כ" ועתום"

בבחיהם שלי פשום דכיון דאוחם ישראלים נוחנים מם מקרקעות להעובד כוכבים אינו מיוחד הכית לישראל: (יד) לעובד בוכבים. כחב הב"י בח"מ פי' רמ"ח דכל טובדי כוככים בתשמע אפילו ישמעאל לאפוקי גר חושב דלא וע"ש:(טו)ענייהם.

משמע אפילו בלא עניי ישראל ש"ך וכ"כ הב"ח שכן נהגו וכ"כ המ"ז: סוב (מ) אסור . בדרישה נסחסק חם יש בכחן היחר משום חיבה כמו בסימן קת"ת וכתב שליו הפ"ז שתתוהין דבריו החיך יסתפק בתה שתפורש בססוק פן הכרות בריח וגו' וקרא לך ואכלה הרי שהחורה נותה שיהיה לנו איבה עמהם משום הרחקת בנוחיהן והיאך נחיר משום איבה וכו' ע"ש: (ב) משלו . [דהאיסור הות משום הזמנה] כחב הפ"ז נ"ל דחף כביח ישראל יש חיסור כששלח לרבים איזה מאכל או משחה שיחאספו וישתו או יאכלו דמ"מ ע"י הזמנחו אוכלים שם

פתם למס שכתבמי. ודרך ום בלשון מתרת חני חופרם יותר והוי כבית עובד כוכבים ולא החירו בשולח לבית ישראל אלא אם אינו אומר שיתאספו יחד באכילה זו אבל אם מזכיר ביחאספו ביחד הוי קריאה ממש ויש איפור בפצרם דמסקינן בגמ' דחלוקה דמקום שכהגו למכור מיירי במקו' שאין חשודין על הרכיע' וקאי אמקום שכהגו למכור כסמה דקה מוכרין ולא חייש' לגוירה דאפו בנהגו למכור מיירי במקום שכהגו למכור מוכרין ואיי ששל מיירי בגוירה וה"ק מקום שכהגו למשל מיירי בנורה וה"ק מקום שכהגו של לחש לין מוכרין. א"י יש לומר דלא כחב רש"י משם מפני שחשודין על הרביעה אלא לקס"ד דגעות דמקום שכהגו למכור מוכרין ואיירי שנה דמיים במחודין על הרביעה וקשיא ל" מאין משמידין כהמה בפונדקאות של שובדי כוכבי' מפני שחשודין על הרביעה קלמודא דאף במקום שאסרו לייחד החירו למכור משום דמוכד כוכבי' מפני שחשודין על הרביעה קלמודא דאף במקום שאסרו לייחד החירו למכור משום דמוכדי כוכבי' מפני שחשודין על הרביעה וקשיא לייחד החירו למכור משום דמוכדי כוכבי מפני שאיין של הרביעה הלא מליים באחרו למכור משום דמוכדי כוכבי' מפני שחשודין על הרביעה הלא המידין בהתה המוכרים המידין במה הבירים המידין במה המוכרים המידין במה המוכרים המומרים המוכרים המוכר

צבר לצדיק סימן קנ"ב בח"ז ס"ק א') אחור כו' שהרי זה מפורש. לה ידעהי הלה רשיי פירש סבודת כוכבים ח" דיה ובין לה דכל ימי הלולה מקריב לעבודת כוכבים עכ"ל. והם הפסם משום כרית מה לי הי מקריב או לה ומה לי מחמת הלולה או משתה החרת. ועוד דבומן הזה לה מקריבים כלל. ה"כ כשיש היבם ושמש מיוחד לפניהם להכירה שהין מתערבים נמהכלים יש מקום לדעת הדרישם:

להפרישו מחיפור משחיב בשבר כוכבים וישרחל כו' דחינו 'חייב להפרישו עש"ב . ולפום ריהטח נרחה להביח

ד מימרת לרב ספת שם: ה מעובדת לרב ינתק וכו" שם: ו טור כשם חשובת תביו הרת"ש:

א משנה} מכודת כוכבים א משנהן עבודת כוכנים דף כ"כ: ב ברייתה שם: (0) פי' רש"י ובני נת נחסרו בה ויש כאן משום לפני עור לא מתן יכן מקום נפני עוד כח קחן מכשול: ג ב"ה בפקק כ"כ מהלכות אסולי ביאה בשם הרשב"א וכ"כ הרץ: ד שם במשנה: ה בריותא שם דף כ"ח וכרבי ישמעאל בנו של

ברכי יוסף

שכתבו לריך להפריש חבירו מעבירה וכו'משמע קלת כדברי סרב שפתי כהן: וות חזיתי להרב מהר"י עייאש בשו"ת בית נהרכ מהריי שייחש בשו"ח בית
יהודה סי' ה' מי"ד דפרם
דברי החום' דסנהדרין דף ס"ג
גבי שחוף דסתבו דליכח לפני
דחין עוכדי כוכנים מוזהרים רכולתם דחף דלה קחי בתרי עברי חיסורה חיכה ע"ש וזה כדעת מור"ם אכל אין דגריו מוכרחים בחום'ובפרט לפי מ"ם מוכנונים כמום וכנום כל מל"ו הרב פרי חדם בח"ח סיי תל"ו במנהגי חסור חות כ"ב דכיון דחין החיסור מזומן לפני החוסר והמחיר מזמינו הו"ל מכרי ע"ש.ולריך לחקישב כתרי עכרי ע"ש.וצריך להחישב ככל זה: ואתח תחום להכב שבע בחשובותיו סי' ס"א בעלים שכיו נותנין העובדי כוכבים ביום חגם ושעלין גם מישראל והביא הרב ז"ל ההיא דם' כן סורר דף ע"ד קוואקי יטי כן טורר יף פיד קחמקי ודימונקי היכי יהבינן להו ואפר ליתן להם בידים ע"ש והרכ משאת כנימין פי" פ"ו לנדונו הביא הך שמעתא והתיר לתת אף בידים והכיאו הרב כנה"ג סימן קמ"ח הגם"ש אות י"ח ולא זכר מדברי הרב כ"ם . ועיין מ"ם הרב חוום יחיר בהשתטוח דף רס"ו ט"ב ודף ע"ב ע"ב יטויין שם:

(סימן קנ"ג בשו"ע סעיף א') על הרביעה וכו' בהמה שנרגעת מוחרת לחכילה כ"כ הרב טורי זהב בדין זה והוא מפורש בש"ם בחמורה ושחר דוכתי וכן מוכח להדיח ומתוספות וכחגודה ורכינו עוכדיה ס"ח דוכחים וכן מתבחר מדברי הרמב"ם פ"ג ופ"ד דחיסורי מזכח ודלה כחיום מהחרונים דחברי ונתעלמה מהם הלכות קבועות וכבר אנא נסשאי כתבית בעניותין בהאי מלחא בספר הקטן מחזיק ברכה לעיל סי כ"ם ושם, למוחי כמה חתרונים הם המדברים בזה יעויין שם באורך וברוחב בס"ד :

יד אפרים

(מימן קנ"ג בשו"ע סעיף א') מפני שהם חשודים. עכס"ט וכתכוכת ח"ל סי' פ"ד נהמה הנרבעת לעובד כוכבים מותר לשוחטה ולאכלה וכ"כ הט"ו סי קנ"ג ודלא ככ"ח בחשובה סי' קמ"א שאין להחמיר אם

יד מלאכי

יד מראבי אדם חשוב שאני י אמרינן ככל כאיסורין כי ככל מילפא דאים כה לד איסור יש לו למלמיד חכם להמרחק מן ייימר לאחרים סן ילמדו לו לחלמיד חכם במחר למחרים שן ילמדו מחנו להקל בחיסורין כי בני 2-7 הרובים ללמוד מן מדם קרובים ללמוד מן הדברים המקולקלים יותר מן הדברים המחוקנים כדחמרינן בירושלמי דמ"ק ילפין מקלקלחא ולא ילפין מתקנתא וכמו דוח יופין מתקנתם וכמו בסירש שם הריטב"א במדושיו דף כ" פ"א כן למדוח שהסיא דאמניום אדם השוב שאני במצישא שיג אי גבי איסור ריבית וה"ר קאמר בשבת קפ"ב כ' באיסור שבת בשבת קפ"ב כ' באיסור שבת וכן לשנין שבודת כוכנים אמרינן ככי בעבודת כוכנים מ' כ' וכן כתוסד קטן "א ב' וי"ב כ' קאשר אדם השוב שאני באיסור עשיים מלאכה שאני באיסור עשיים מלאכה כח"ה י ותעמה יש לחמוה על הכחר שכע שבדף קדי ע"ד כפב דחפשר דלח חמרינן חדם חשוב שחני רק בנישולי עובדי כוכבים לפי שמלינן שעש סרחקה יתירה בכישגליהם מה שלא עשו בשאר איסורין דלימא לסק"ד ולא אסשר כלל למימר

ב אא"ב הוא אדם חשוב . וברי"ף וברמב"ם השמיטו חיסור דחדם ויש חיסור אם יחאספו ביחד חלח כל אחד יקח חלקו לביחו כן נרחם חשוב וכתב הב"ח דס"ל דאפילו אדם חשוב שרי ודחק ליישב הש"ם לדעחם ולי נראה דלא הולרכן לכוחבו משום דמלחא דפשיטא היא דאדם חבוב ירחיק עלמו בכל מאי שיוכל וכן ל"ל לדעת הרמב"ם והט"ו

בסימן קי"ג שלה כתכו הא דאיתא בש"ם דחדם חשוב חסור בבש"ע חף בדבר שנאכל כמוח שהוא חי וכן לריך לומר דעת הרמב"ם והמחבר לעיל סי' קמ"ב ס"ך וכן לקמן ס"ס קצ"ה גבי היתר מזינת הכום באשתו נדה ע"י שמוי כתב ב"י דם"ל להרמב"ם שאינו אלא לאדם גדול ולכך לא כחבו עיין כם וכה"ג עובי :

קנג א בלא מכנסיים כו' . וסב"ח השיג ע"ז וז"ל ולא ידעתי מכין לו זה וחו דח"כ לפי טעם זה אפילו חוץ לד' אמות נמי אסור יסרי במרדכי וסגמי"י מחירין ברחוק " אמוה אלא ודאי הטעם הוא משום מסרה ואין חילוק בין לבוש מכנסיים או לא אלא תוך ד"א אסור אפילו לכוש מכנסיים וחוץ לד"א שרי אפי' אינו לבוב מכנסיים עכ"ד ובאמת דבריו נכונים אך לא עיין כד"מ ששם מבוחר מה שהכריחו לחלק בכך וז"ל ואין אנו נוסגים להחמיר בזמן הזה ואפשר דלא אסור אלא בימיסם שהיו רגילין לילך בלח מכנסיי' כמ"ם החנודה פ'מקום שנהגו אבל האידנא לית לן בה עכ"ל ומ"מ אין דברים אלו מוכרחים אלא כ"ל דדוקת בזמן הש"ם שהיו כוהגים בטהרה ובפרישות כדאיתא פ' מפנין (דף קכ"ז ע"ב) ברבי יהושע שטבל מחמת שנתזה לינורא מפיה של מטרוניתה על בגדיו ופרש"י רוק וגזרו על העמים שיהיו כזבים לכל

דבריהם ע"כ (וכן משמע בפרקי ר"ח דטעמח הוח משום טחרה וכמ"ש הב"ח) והשתח דחין טומחה וטהרה כוהג בינינו וחין אנו כזהרין ברוקן ומדרסן גם לרחוץ עמסם שרי כן נ"ל ועב"ח שכחב גם כן דדוקה בזמן שהיה טומאה וטהרה נוהג אלא שאחר כך מסיק דלדעת המרדכי והגמ"י גם בזמן הזה אסור ע"ב ול"נ אפשר דאינהו לא מיירי אלא למדה חסידות ולמי שנוהג עלמו בקדושה ועהרה אבל לא לשאר סחם ב"א והיינו דכתבו המרדכי ואנודה בפ' אני"פ בסחם בשם הר"ש בר ברוך דמותר לרחוץ במרחץ משפחות טובד כוכבים ולא חיישינן משום טהרה ולכך אין העולם עחה נוהרין בזה ונראה שלוה השמיע העט"ז הג"ה או ב

בהמה טהורה דאל"כ לאשמועינן דיש בבהמה טהורה איסורא אפילו דיעבד. אלא ודאי שאין איסור אכילה אפילו אם ודאי רבעה עובד כוכבים וה"ה בישראל שרבעה . והטעם ששנינו בפרק הגוזל (דף ל"ו) דברמה שנעבדה בה עבירה דכולהו שוורים לאו למזבח קיימי כמ"ש רש"י שם ממילא להדיוט שרי אלא דיש לכאורה להביא ראייה לאיסור מדברי החוספות שכתבו בזבחים (דף ע"א) ד"ה ברובע כו' וז"ל פירש בקונטרס ע"פ ע"א או ע"פ בעלים שנאסר לגבוה ולא להדיוט דבשני עדים היה נאסר אפילו להדיוט ודן משמע בפ' האיש מקדש כו' עכ"ל וככי איתא בחמורה (דף כ"ח) בגמרא שהעדאת ב' עדים פוסלחו לאכילה ברובע ונרבע אכל באמת אדרבה משם ראייה להיתר דהעעם דאסור באכילה כשיש ב" עדים הוא מטעם שפרש"י בחמורה שם וז"ל שהרי הוא בסקילה עכ"ל וזה דוקא שלגמר דינו לסקילה וכן פרש"י (בפרק החיש מקדש דף נ"ו) דרובט ונרבט אסור להדיוט כשנגמר דינו : וכן הוא חלמוד טרוך בפ' ד' וה' (דף מ"א) ח"ר ממשמט שנא' סקול יסקל השור איני יודע שנבילה היא ונבילה אסורה באכילה מת"ל לא יאכל את בשרו מגיד לך הכחוב שאם שחטו לאחר שנגמר דינו אסור באכילה הרי לפניך דאם שחטו קודם שנגמר דינו מותר באכילה ולפ"ז ל"ל דההיא דחמורה וכן מה שכחבו החום' בזבחים שזכרנו מיירי אחר גמר דין שדנו השור לסקילה וע"כ חין בזמן הזה שום חיסור לחכילה חפי' ברובעו ישרחל בפני ב' עדים כיון דליכח גמר דין ורחיחי מי שהורה לאיסור אכילה בזה וטעות הוא : (ב) שופלו לימיגו . של ישראל שיהיה קרוב לסייף של עובד כולבים שחגור בשמאלו והמקל רגיל להיות בימין של טובד כוכבים: (ג) בשקום שנהגו לילך לפרחץ כו' . דבריו נמשכים אחר מה שכתב המרדכי ריש פרק כ"ה דר"ג היה

קנב [8] אם העובד כוכבים כו' וה"ה כו'. דתתורה כ' וקרא לך אקריאה קפיד

לוב [3] ובמקומות כי' . עתום" שם ד"ה אין סעמידין ויש ליתן כו' אבל הרשב"א וד"ן כתב משום דאינם חשודים האידנא ואדרבה כו': [1] אין מוסרין כו' . פ"י ב' : כתב משום דאינם חשודים האידנא ואדרבה כו': [1] אין מוסרין כו' . פ"י ב' : [1] (ליקוט) דמשכי כו' . רש"י שם ועוד כ' שם מעם אחר משום משכב זכור ולא כ' הרב

פתחי תשובה

לבנ (א) חשודים . שנה"ט כשם ט"ז דנהמם סנוכעה מותר כהכילה . וכן כתכ נתשו" כים ימקב מ" יה"א האלה שכי דמ"א להסתלם הסוד לשוחטם כדי להכול ממנה רק ימכור לפובדי כוכנים וכמקם שלון עוצרי כוכנים הוכלים בהמם שניבעת השור למבור לסם . הכן המו השם ששיבהל שבור וישמעו ויהלכלוו יש להקור למכור לשובד כוכנים . וכן כדיו אם יש לחוש שהישראל ישכור וישמקני ויאכלנו יש להקיר למכרו לעוכד כוכנים. וכן הדין כשור שננם את האדם ומת דלכתחלה אסור לשוחטו כדי לאכול ממנו ובדיעבד מותר ש"ם ועיין כתשובת יד אניהו סימן ל"ה שחוק שליו כמ"ש דאסור לכתחלה לישראל לשחוט נהשם סנרכעם דליפא והעלה דמוסית באכילה ומנוס לשומטה מיד רוקא ולא למכרס ולא להכרח כל בכרחה בחיים כלל וכתב סוד דאין לכתוב על עורה ס"ח ותסילין ומוזאות ואסילו דלושות אין ליקח תמנה ואסילו בדועבד אם כתבו עליו חובד לומר דאין לקרות בו ולריך גניזם ע"ש. ושיין בחשוכם מקום שמואל סימן ניה :

אומר שמזמינו בשביל החופה י אסור עד י"ב חדש ולאחר י"ב חדש מותר (ג) ב־אלא אם כן הוא אדם (י) חשוב:

י אם העובר כוכבים שעושה חופה (ז) שולח 🔼 לבית הישראל עופות חיים או דגים מותר · (וכ"ה דמותר אם שלה לו לביחו בשר שחום כדינו) (כ"י בשם חשו' הרח"ש) :

קנג דיני יחוד ישראל וישראלית עם העובד בוכבים *) . ובו ד׳ סעיפים:

אין מעמידין בהמה בפונדקאות של עובדי * * כוכבים י ואין מוסרין בהמה לרועה שלהם מפני (א) שהם (b) (א) חשורים על (°) הרביעה [א] ובמקומות שאינם י חשודים כה ואררבה מכים ועונשים עליה מותר. [ב] (ואין מוסרים לפס חינוק ללמדו

ספר או ללמדו אומנות [ג] דמשכי ליה למינות) (סור) : ב לא יתייחד ישראל עם עובדי כוכבים מפני שהם חשודים על שפיכות רמים:

האם נזרמן לו בדרך עובר כוכבים חגור סייף (ב) מופלו לימינו [ד] (היה לעובד כוכבים מקל בידו סופלו לשמחלו) (שוכ) היו עולים בעליה או יורדים בירידה לא יהא ישראל לממה והעובד כוכבים למעלה [ח] (ומ"מ טופלו קנח לימינו) (ר"ן סרק אין מעמידין) ולא ישרוה לפניו (יו לעולם, שאל לו להיכן אתה הולך אם היה צריך לילך פרסה יאמר שתי פרסאות : אני הולך

הגה (ג) [1] במקום שנהגו לילך במרחן 🛠 בלא מכנסיים אסור לילך

*) כל הדינים במינו קליע וקנ"ר קל"ם ומצין באמר בק על זמן באלמנד שאו כיו עוכדי כוכלים הראים זעודי הושכם. אבל מחבר פכר פפר הפאים באלה לרוב מדינום העולם ולכן אין הדינים כללו נהוצים עור בישכאל הנה"ו.

לאחר י"ב חודש כן נ"ל דעת רי"ף ורמב"ם אבל הטור כתב באמת כל שהאדם יודע שהעובד כוכבים שמח בו אסור מן הדין וכל אדם ילך אחר אומדן דעת בזה ועל כל פנים לא נחיישבו דברי הב"י במה שחלה הדבר בחסידות דממ"נ חינו דלרי"ף ורמב"ם לא חיישינן לזה כלל אפילו מלד חסידוח ולסטור יש לחוש בזה

לע"ד כזה: (ג) אא"כ הוא אדם חשוב. מלפון זה משמע דמה

שיזהר אדם חשוב הוא מלד חסידותו וכן כתב ב"י דמשום הכי השמיטו

הרמב"ם ורי"ף מ"ש בגמ' שאני רב ילחק דאדם חשוב הוא דכיון דמדת

חסידות בעלמא הוא לא הזכירוהו

ותמיהני דהת בהרבה דוכתי הזכירו

חילוק זה דים באדם חשוב דין אחר

והמדקדק בלשון הנמרא יראה שלאו

ממדות חסידות נגעו בה כאן דהא

פריך כתם ולבתר י"ב חודש שרי והא

רב יצחק איקלע לבי ההוא עובד

כוכבים לבחר י"ב חודש ושמעינן

דאודי ופירש ולא אכיל שאני רב יצחק

דאדם חשוב הוא ופרש"י דשמח בו

השוכד כוכבים משמע דלאו בחסידות סליא מלחא אלא דין גמור הוא כל

שיודע ששמח כו העוכד כוכבים וזהו

מסתמא באדם חשוב וזה מוכח בלשון

הש"ם שלא אמר אדם חשוב שאני

כמ"ש החלמוד פרק כ"ה (דף מ"ח)

גבי עבר תחת אשירה וכן בפ' איזהו

נשך (דף ע"ג) יש זה הלפון והיינו

במקום שהוא מדת חסידות משא"כ

כאן שהוא מלד שהעובד כוכבים שמח

בו מאחר שהוא אדם חשוב על כן

אמר שאני רב ינחק שהוא אדם חשוב

וים בו שמחה והא דהשמיעו הרי"ף

ורמב"ם הוא מטעם אחר דכיון דחזיכן

ברב ילחק שקודם ששמע מהעובד

כוכבים שבודה לאליל שלו אכל ולא

חש שמח יודה עד ששמע בבירור

שהודה ע"כ אמר המלמוד שאני רב

ילחק שהיה אדם חשוב ואירע לו

של ידי זה מקרה בלתי עהור שהודה

אבל מסממא לא חיישיכן ליה אפי׳

בחדם חשוב כמו שרב ינחק לח חש

מלד הדין כן נרחה לע"ד: קנג (א) שהם חשודין על 'הרביעה' וסעובד כוכבים נזכר עלים דכתיב והיו לבשר אחד ילאו בהמה וחיה שאין בשרן נעשו אחד ויש כאן לפני עור ל"ח מכשול הכי אמרינן ר"פ אין מעמידין משמע מזה דחין כאן חיסור רק משום לפני עור כו' אבל אם כבר העמידם

ועבד איסורא אין שום חשש איסור לענין היחר אכילה אפילו אם היא

משום ראין חשורין האידנא כנ"ל בש"ע (ע"כ): [T] היה לעובר כוכבים כו'. פור וכר"י אבל הרמב"ם מסק כת"ק: [ד] ומ"מ כר. רש"י שם ד"ה לא יהא כו': [ן] לעולם. רש"י שם ר"ה ואל ישוח כו': [ז] במקום כו'. פר"א פ' כ"מ ולמה מלן בשביל הפהרה שכל מי שאוכל עם העובר כוככים כו' וכל הנוגע בו כנוגע במה וכל הרוחץ עמו כרוחץ עם המצורע וכתב המרדכי בעבודת כוכבים מ"ד ב' ראמרינן שם דר"ג רחץ כו' שם שקדם העובר

באר הימב

אם יחאשפו ביחד משום שנאמר וקרא לך ואכלה מזכחו אלא כל א' יקח חלקו לביחו : (נ) חשוב . כ' הע"ו מלשון זה משמע דמה שיוהר אדם חשוב הוא מלד חשידות אבל האמח אינו כן אלא מנד הדין אסור ע"ש שמביא ראיה לזה: (ד) שולח. עיין בס"ק ב' מ"ם בזה בשם המ"ז דים חילוק בין ששולח ליחיד או לרבים ע"ם : קנג (6) חשורים . והעובדי כוכבים נזהרים עליהם ויש משום לפני עור ונו' אבל אם כבר העמידה ועבד איסורה אין שום חשם איסור לענין היחר אכילה אפילו אם ודאי רבעה עובד כוכבים או ישראל אפילו בפני ב' עדים דבזה"ז ליכם גמר דין ורשיתי מי שהורה לאיסור אכילה בזה ועשוח הוא שכ"ל הפ"ז .

הכי כדמוכת בהדיח מהכי דוכתי דכש"ם דאיימינא יולא שליו בלבד הלונתו כי גם של הכנה"ג שבשיירי שלו בכללים נפרדים אות כי כתב כן בשמו ולא שת לעו לחקור אחריו - ואתת הדבר ששוב נדפסן ש"ת דכרי יוסף מרב רחומי מוהכר"י אירגאם ולוק"ל ומלאתי שם בסי' מ"ה שכבר קבונים וכבשבה זו על הבאר שנע ושתח לני גם אני שבוונתו לדעתו הרמה :

וסרי"ף והרמכ"ם וכ"כ הכ"ח: ג עם עובד כוכבים - וכב"י והאחרונים

דוקח עם אנשים אבל עם נשים אף לפירש"י שרי דלא חיישינן לשפיכות למים מטעם שכתבו החוספות ויש לפקפק בזה לפירש"י: ד אפילו

הם רבים ונשותיהם עמהם. דככה"ג

אפילו בישראל פרילי שרי כמו שנחבאר

בא"ע סימן כ"ב ס"ה:

קנד אואפילו אם היא מומחית

נפשה כדלקמן סימן קנ"ה ברופא

מומחה ב"י וכ"כ הפרישה וב"ח

ג ולהניק כו' . ע"ל סימן פ"ח ס"ו

(ג) ה אפילו (ג) בשכר *)

במנ"ה

כלומר ולא אמריט דלא מרעת

רוחן עם הסגמון וש"מ שאם נכנס למרחן ושוב נכנס העובד כוכבים 🚅 ישראלית . אפילו היא חשובה קרובה למלכות כ"כ ב"י לדעת רש"י מוחר לרחוץ עמו אבל אם קדם לו העובד כוכבים אסור לרחוץ עמו כדאיתא בפרקי ר' אליעזר ואם הרחיק ממנו ד' אמות שרי כדחזינן גבי נואה שמרחיק ד' אמות ומתפלל ולא אמרינן כל הבית כולו כד' אמות עכ"ל והוקשה לרמ"א על מה

שאין אכו כוהרין מזה ותירץ בדרכי משל דבזמניהם היו העובדי כוכבים הולכים בלא מכנסיים ונראית ערוה שלהם מה שאין כן עכשיו שמכסים ערוותם וע"פ זה הבע דבריו פה בש"ע וחמיהני מאד על זה דמשמע אם קדם הישראל יכול לרחוץ עמו אף שערות העובד כוכבי' מגולה וזה דבר ברור שאסור דודאי יש לחוש שיראנו ישראל ויבוא לידי כרסור כדחשכחן פרק מקום שנהגו (דף נ"ח) רוחלין ב' חחים במרחץ פירש רש"י ולח חיישינן שמח מחוך ב' אחים במרחץ שיראו זה את זה ערומים יבואו למשכב זכור מזה נלמד פשוט במקום שיש הרהור כגון שרואה גילוי ערום שודחי יש חיסור גמור ולריך סישראל לנאח שלא כדברי סג"ה זאח ואע"פ שבאגודה כחב פרק מקום

למרחז שרוחלים בו עובדי כוכבים ערומים אכל אם הישראל (ב) כבר במרחץ ובחו עובדי כוכבים אין נריך לנאת (מרדכי פכ"ה):

די לא תתייחד ב ישראלית ג עם עובד כוכבים (ד) ד [ח]י אפי הם רבי [מ] (ג) ונשותיה' עמהם:

קנד דיני מיילדת עובדת כוכבים וישראלית. ובו ב' סעיפים:

א עוברת כוכבים לא (מ) תיילד לישראלית (א) בינה לבינה (ב) א (א) י ואפילו אם היא (ג) (א) מומחית יוכן לא תניק לכן ישראל בביתה ב (ב) ואפילו אחרים עומרים על גבה אבל בבית ישראל מותרת ליילד ג ולהניק אם אחרים עומרים על גבה [ג] או יוצאים ונכנסים [ר] והוא שלא יניחנו צמה לבדו בלילה:

ב י ישראלית לא תניק לבן עובד כוכבים

<u>*) שחת יחום סיור תו ישום ויעלילו פל סישרתלים הכל כשייה ביורת וכשכר לה ישיים שחוקם הולם דחושן לה מרש האשושו</u>

שנסנו דבימי חכמי החלמוד היו רוחלים בלא מכנסיים שכחב עחה שמכסין ערווחן רוחץ אדם אפילו עם אביו כו' ורמ"א באבן עזר סי' כ"ג מביאו מכל מקום ודאי היו נמנעים שלא להסחכל זה בזה משא"כ עכשיו שמסחכלין זה בזה פשיטא דאשור לרחוץ עם מי שאינו מכוסה אפילו ישראל ומם שהוקשה לו על מה שאין אנו נזכרים מזה אדרבה איפכא המהחי על המרדבי שאוסר שעיינתי בפרקי ר' אליעזר והוא בפרק כ"ט ט"ש ועל כן מל אברהם את העבדים שלא יעמאו אותו ט"כ ולפי זה היה לנו לאסור אפי' הנגיעה בו וכ"ש לאכול ולשתוח עמו בשלחן אחד אלא דבר ברור הוא דבפרקי רבי אליעזר לא מיירי אלא לענין טומאה ועהרה וגם המרדכי מיירי מזה אבל אנו שאין לנו טומאה וטהרה שכשיו אין זה הדין של המרחץ ג"כ בינינו ומותר בכל גווני רק שיבים מכוסה ערותו *) אבל אם הוא מנולה לריך לנאח אפילו קדמו ישראל כן נרחם לע"ד ברור וגם מו"ח ז"ל מסיק דלח כהג"ם זחת חלח שכתב לענין מרחץ כיון שנחסר במנין בזמן שסיו נוסגים בעסרה לריך מנין חחר לסחירו ולפי דבריו יסים גם נגיעתו נחסר במנין שסרי בחדח מחחים מחתינהו בפרקי ר' אליעזר אלח ברור שחין כחן חיסור מעיקרח כיון שלח סים רק משום פרחקם מטומחם וקירוב לשפרם: (ד) אפילו הם רבים וגשותיהם עמהם. בעור כחב על זה וכה"ג בישרחל שרי וכחב ב"י לחו דבעינן בישראל תרחי שיהיו רבים וגם נשותיהם עמקם אלא בחד מינייהו סגי שאם אשחו עמו אפי׳ אחד מוחר ואם הם רבים אפילו אין נשוחיהם טמסם מוסר וכמ"ש באבן עזר סימן כ"ב עכ"ל והא דכחב שבחד סגי מ"מ חילוק יש ביניהם דבהיחר שחלוי במה שהם רבים לא מהני אלא בכשרים אבל לא בפרוצים אבל הסיחר השני שמחמת נשותיהם עמהם מהני בישראל אפי' בפרוץ ואפי' אין שם אלא הוא לבדו וא"כ מ"ש העור וכהאי גוונא בישראל שרי ר"ל בפרולים דומיא דעובד כוכבים משום הכי נקיע רבים ונשוחיהם כו' רלונו לומר דמהני ברבים אם נשוחיהם טמהם וכאן בעובד כוכבים לא מהכי אלו חרתי וכן הוא בגמ' דאמריכן אלא בחלחא דכווחא גבי ישראל פרולים מי שרי ועל כן נקס הסור חרתי למעליותא בישראל לא מסני כאן ובחנם חלק מו"ח ז"ל על הב"י בזה דאע"ג דבישראל פרון מוחר אפי' בלא רבים באשחו עמו מכל מקום נקע כאן לשון רבים לרבותא דאפילו הכי בעובד כוכבים לא מהני :

קבד (א) בינה לבינה . מבואר סוא דסנקס וסולדם שוין ובחרווייםו בעינן חרחי דסיינו שיסיו אחרות עומדת על גכם ויסים בביח ישראל וכא דכחב גבי סולדה ברישא שלא חסים בינה לבינה ולא כתב שם ג"כ שחסים בביח ישראל משום שסחמא כל יולדת יולדת בביחה ולא אזלח בבית טובדת כוכבים להוליד שם משא"כ בהנקה ובחום' כחבו וז"ל ואם כן לריך שלא להניח ישראלית ההולכת חוץ לעיר את בנה יחיד ביד מינקת עובדת כוכבים אם אין ישראלית בעיר יולאת ונכנסת שם תמיד ואפי׳ הכי מזמן שכיבה ואילך אסור להניחו יחיד עכ"ל משמע דביולא ונכנס סגי אפילו בבית עובד כוכבים *) וחימה על הב"י שלא הביאה לחלק על דעת הרא"ם: (ב) ואפילו אם היא מומחית. ול"ד לרופא סי' קנ"ם דהכא לא מרעית חזקה שלה שחוכל לומר נפל היה : (ג) אפילו בשבר . וליכא כאן משום איבה דאי פנויה היא יכולה למימר

כוכבים וכתב בד"ם וכה שאין גזהרין האירנא משום שהולכין במכנסים וכמ"ש האגודה בפ"ד כובבים יכונג בד טופה שאין נחומין האידנא משוט שתוככן בסכנסים וכמ"ש האגודה בפ"ד הדמחים וכמ"ש כא"ל מים, כ"ג ס"ו בהנ"ה אבל לא דמי לשם וכבר כתבו האחיונים שבפר"א אומר כשום מהרה וגם נראה דשם מיירי באמכםי אתת ולכן ל"ק ו"ב הא דר"ל הג"ל: [ח] אפילו הם רג"מ. (מ" שם יביתם הר"ף, והרמב"ם ולא מהבי פלונתת ר"י ור"א משום דמ"ל כפירש"י דלרב אידי בכל ענין אסור ותניא כוותיה דר"א אבל פלתנת ד"י ור"א משום דמ"ל כפורש"י דלרג אידי בכל ענין אסור ותג'א כוותיה דר"א אבל לפי' תוספות שם ד"ה א"ב והרא"ש שם דבין השבדות כוכבים לשלם מותרת להתייחד ואשה חשובה אפילו עם העוברי כוכבים מותרת דקי"ל כרב אידי כנ"ל:

באר הימב

לוכ"כ בל"ל סימן מ"ו ובלה"ק דף כ"ח ובח' ח"ל שחלה ע"ד. חבל ה' ב"ח סי"ל לשה להחמיר]: (ב) כבר. והס"ז חולק על הג"ה זו ופסק דאפילו אם הישראל קדמו לעובד כוכבים אפ"ה אסור כיון דהמעם משום הרהור מה לי אם קדמו או לא אבל הש"ך כחב דבוח"ו הכל מוחר אפי' אם העובד כוכבים קדמו רק ממדח חסידות ומי שנוהג עלמו בקדושה וסהרה יש להרחיק מזה אבל לא לשאר סחם בני אדם ע"ם: (ג) ונשותיהם. דבכה"ג אפילו בישראל פרילי שרי כמ"ם בא"ע שימן ב"ב ס"ה בהג"ה אס"ה בעובד כוכבים אסור ואפי' היא חשובה וקרובה למלכות ודוקא עם אושים אבל עם נשים שרי דלא חיישינן לשפיכת דעים עכ"ל הש"ך:

לבד [3] ואפילו אם כל . סור וכ"ט בגם" שם ור"ם כל כי הדוא איתהא כל אלמא אפילו במוסחית אסור ורבנן ל"פ אלא בעע"ג : [2] ואפילו אחרים כל . ר"ל בין בסיילרת בין בסניקה הרא"ש שם דע"כ סיילרת היא ברשות ישראל ואפ"ה בעינן אחרים עע"ג וה"ה למניקה והן דברי תוס" שם ד"ה עבודת כוככים כו' אלא רסבריהם משמע דאפילו ברשות העובד כוכבים דאין קפירא אלא בעע"ג שב' פל ואפילו ברשות הישראלית כל' : [ג] או כל' . תוס' והרא"ש שם דהוא כעע"ג כמש"ש ס"א א' ובחלון נ' : [ד] (ליקום) והוא שלא כו' . תום' שם בר"ה הג"ל (ע"כ) : לבד (א) מישחיות . שנסים כשם ש"ר ועיין במשוכם כים יעקב סימן ק"ד שכסב דמ"ש המור וש"ע דאסור כמילדם אפי' הים מומחים אייני באינה מומחים רק למילדם ולמ לדברים אחרים מש"ק מדע נששה בנראה מדברי המוספות בעבודת כוכבים דף כ"ז דאסילו הוא

מומחם לחולה אם אינו מומחם לדברים אחרים אסור דפרע נסשים וכן הדין במילדת וסלכך ל"ק מה שהקשם הש"ץ מההיא דירושלמי דכמילדת חכמה מוסר דהחם מיירי שהיא מומחים גם לדברים אחרים (וממש"ל ר"ם קנ"ם) . וכ' פוד דכמו שאמרו בגמרא דאדם חשוב מוחד להחרשאות

קנד (מ) תיילד . מצואר הוא דמרתי בעינן גבי הולדה ג"כ דהיינו שיהו אחרים שמדים ע"ג ויהיה דוקא בנית ישראל . פ"ו: (ג) מומחית . ונח חמרינן ד'לא מרעה . נפשה כדלקמן סי' קנ"ה ברופא . מומחה כ"כ ב"י וכ' ב"א הסעם דמילדת יכולה לומר נפל היה ובה"ג תמיה לי דבירושלמי פ' א"מ קאמר כי היכי לברופה אומן מוחר ה"ה במילדה חכמה וכן בשום פוסק לה מכר במילדת מומחים דאסור ול"ע עכ"ל הש"ך וע"ל סי' פ"א ס"ו בהג"ה: (ג) בשבר . כ' הע"ו וליכה כהן משום חיבה דאם סמיה היא יכולה למימר בעינן לחנסובי ואי א"א היא יכולה למימר לא קא מזדמנה צאפי גברה . ואיתא בירושלמי הא דישראלית לא חניק שבד

נפשים : ג שם במשנה ובכרייםא וכפי' החוב' שש וב"ל הרא"ש שם : ד שם במשנה ובכרייםא : ח שם

משנה וברייתה עבודה

כוכבים דף כ"ו ובחכמים: ב טור דלא דמי לרוסא מומח"

כסי׳ דלקמן דהמם לא מרעי

מפשים

רבי יוחנן בן כרוקם: ו שם בתשנה: ז שם כגת' וחפילו

משה תשובה כפי' רש"י שם כמ"ם הסור בסמו וכ"כ מדכרי הרי"ף והרמב"ם שם ודיני ייחוד נמבלרו כאה"ם סי" כ"כ:

וכחב הטעם דמיילדת יכולה לומר נקודות הכסף (מימן קנ"ג במ"ז ס"ק ג') רוצה להוכית דחסור לרחוץ נפל סים וכם"ג ותמים לי דבירושלמי פרק אין מעמידין קאמר כי היכי במרחן שהעוכדי כוככים כוחני' כו ערומים וחין דבריו דברופה חומן מותר ה"ה במיילדה נכונים כזה וק"ל הכמה וכן בשום פוסה לא כזכר (סימן קנ"ד בפ"ז ס"ק א') ותיכוה על הב"י כו' . לק"ע די"ל דססום' מיירי ככית דבמיילדת מומח' חסור ול"ע: ב ואפי' אחרים כו' . אמיילדת כמי קאי : ישראל. ושוד דכיון דהרא"ם מחמיר לא חש להכיא סברת

כנפת הגדולה

מפקר וחף כב הדר כיי ושיל סכי קם פעמה דמהני' משום גזירה דבהמה נסה (חירה דחין כחן חשש רכיפה דפוכד כוכבים חם של בסתחו וכיון רלפי המסקות תין כתן חשם רבישה חלת משום בורם פרש"י בפרק מקום שנהגו שפם הגזיכה (פי כאשת ובהכי ניתא שרש"י ומום' כתכו המעם משום רביעה אש"ב דבגמרא מספינו דלה חיישים בסקיק רביעה וכמו שהוקשה להריב"ן דלא פירש כן אלא לפי סקט"ר דלמסקנה בעפס כות משום גוירם:

ברכי יוסף

(שם) לא תתייחר ישראלית כו'.מי'מ"ל אני בעניי בפרטי דין זה וכפה שכמבו האתרוני' כססכרי כקסן שמר יוסף בקונטרם שכסופו סימן א' בס"ד יפו"ש באורך וברוחב ושם סבאפי דברי מרן וכרכ םכישה ושאר אחרונים: (סימו פנ"ד בש"ע פעיף א') בבית ישראל פותרת

ולדעים ובו'. עי' מה שכחבתי אני הדל לעיל סימן ש"א בס"ד : אשרו במדרם ילמדנו מוכדם לוכבים מניקה בנם של ישראל ברשוחה פירוש אוכלם מתחת ידם ומניקתו . רבינו הערוך מרך נכר :

יד אפרים

לא במקום שנהנו העובדי כוכנים שלה לחכום וכוח מפורטם ומטעם חילול כשם בשיני העוכדי כוכבים וכת"ש בספר השידים עים ועיין במקום שתוחל סי' צ"ח משיג פל תשובת בית יעקב סי' ק"מ דם"ל דמדינה הסורה לשתום לכתחום כסמם מנרכפת לפוכד כוכבי' ודומה ראיומיו ומסכי' וק"ח שם מכן המתבר ע"ם ומ"ם ג"כ כשם הב"ח במשונה סי' קי"א לכתיר אלא שסיים בקוף מפום כרחם כו" . ז"ח

שיורי ברכה

[שייך לקמן] (סי" קנ"ו בשו"ע סעיף א") כל עבירות שבתורה וכו' אם הוא כצנעא וכו' . כסנסדרין דף ע"ד כל

פ' ראם עדיין לא ארכם את שנעבדם כו עבירם ש"פ שני עדים ועדיין לא נגמר דינו הלמוד לומר שור שם כעבים דם מום חלכלו . משמע לכדיא דאשילו לכסחלה שבי לאכלו קודם במר דינו . וכ"מ שלהי חולין בבי טבא . ום דלא כמ"ש בש"מ בית יעקב סי' קי"מ דחייבי מיחות אסור לכסחלה לשחטן ולאכלן אפילו

קודם גמר דינם. ועי' בתשבת ל"ל סימן מ"ו ושם איחא דהיוט צוה"ו דליכא כ"ד אכל בזמן שהיה ב"ד אסור לכמחלה לשוחטה דלריך להביאה לכ"ד לדונה . וכן אי ליכא ב' עדים שרי בכל זמן , ודע דברבעה עובד כוכבים אינה חייבת כלל מיתה כמ"ש הרמב"ם הל" איב:

מברייחה שם וכדמפרש רב

יוסף: חשם וכאניי:

גברי ואיחא בירושלמי מביאו בסגסה אשר"י כא דישראלית לא חכיק עובד כוכבים משום כו' ע"ש אמר רב אסי הדא אמרה שאסור סכנה בכל שנין מוחר וכדפי' רש"י ורי"ף ורמב"ם אבל הרא"ם ללמדו אומנות שכ"ל : (ד) ולא תיילד לעובדת בובבים.דקא מיילדת

בן לעבודת כוכבים: (ה) ודוקא בשבר . משום איבה ובשבת ליכא איבה דיכולה לומר נשי דידן דמנשרן שבתא מחללין עלייהו שבת דידכו דלא מנטרי שבחא לא מחללין בשבילייכו :

קנה (א) וכל המקיוים כו' . כנון וקא דכתב הטור שסקיז לו הישראל כתב ב"י דמיירי באיכו אומן לזם וכתב בד"ת ול"ל דאורמא דמילתא נקט סטור דאם הקיז לו אומן אין דרך שיכאוב לו מקום ההקזה אלא ודאי איירי באינו אומן וזה בעובד כוכבים אסור על כן נקט ישראל ע"כ: (ב) דלחיי שעה לא חיישינן . כתבו התוספות וכא דאמריכן ביומא מפקחין עליו כגל בשבת לחוש לחיי שעם ככח והחם עבדינן לטובתו דהחם חם לא תחוש ימות וסכא אם חחוש ולא יחרפא ממנו ודאי ימות וכאן שבקינן הודאי מיחה ועבדינן הספק :

זכאניי : י שם נמשופ בהג"ם: ד אלא אם כן . שהוא יודע שהיא מיילדת דאו משום בעינ' לאנסובי ואם אשם היו יכולה למימר לא קא מודהמנא באפי איבה שרי בשכר:

קנה א שיש בהם סכנה וכו'. משמע דעת סמחבר דחס חין כו

וטור פסקו דכדבר שחין בו חולי ואין בו סכנה כמו הקזה וכה"ג לא יתרפת ממנו דכיון דחין ברפוחה זו אומנות אם ימיתנו לא יחלו הדבר במסרון ידיעתו אלא יאמרו בלאו הכי כגיע זמכו למות או ששוכאו היה והמיתו ולא מרע נפשיה לגבי אחרים וכן דעת סתו' בשם ר"ח וכן הר"ן ונם ר' ירוחם והאנודה הביא דברי ר"ת במסקנא: ב שמחללין עליהם שבת . וכמו שנהבאר בא"ח סימן שכ"ח: ב שאינו מומחה לרבים . אכל מומחה דהייכו אומן לא מרע אומנחיה: ד יכול לסמוך עליו . סירא סמא ישאול גם לחחרים: ה שלא יקח ממנו. דכדי למכור חיישיכן שמא משקר (וע"ל סימן פ"ו) אי נמי שמא יערב בו סם המות . ב"י: ן אבל כו' בשכר בכל ענין מותר. ומהרש"ל כ' ע"ז חידוש הוא דש"ם סתמא קאמר וגם גדולה השנאה כו' דלא חייש לשכרו היכת דליכת למיחש למירע חזקתו וכן דעת רוב המחברים ועיקר עכ"ל ואחריו נמשך הב"ח וכתב דמדכתבו סרא"ם והר"ן ושאר מחברים בחולה שאין בו סכנה דמתרפאים ממנו שהולי ימות יתלו הדבר בחסרון ידיעתו ויהפח פרנסתו אלמא דמיירי בשכר

כ"ו וכפימרת דרכה בר בר חנם ח"ר יותנן וכו' וכלישנת קמת שם: ב תו' שם משינוים כפר חנניא וכו' :(°)עי ' במ"ם

דגמרא גבי מילה חכא במאי עסקינן כרוסת מומחה דכי אתה רב דיתי וכו' שם דף כ"ו ול"ו וכ"פ הרח"ם: ג מימרא דרב חסדה ח"ר יותנן שם דף כ"ז: ד' ג"ז שם כשם מר עוקבת: ה רמב"ם בפ' י"כ מהל' רולח דהיישינן שמת יערכ סם המוח כו : ו מברייחת שם במעשה בכן דמת ובו': ז שםשבת יעקב חיש

כנסת הגדולה

(מיטן קנ"ה בש"ע מעיף א') ניכ מ"כ כנימוקי חלמידי ר' יונה מכ"י נכחה למורי סרב ו"ל דדוקם סיכם שסום מולי שאין כו סכנה והוא מכיר הסם אכל אם אינו מכיר הסם אפ"ם שאין כו סכנה או שיש בו סכנה וחינו מכיר הממ אין מתרפאין מהם כלל שיש סמים והשעובים נחולי אחר ורעים לחולי זה וליון שיש בו סכנה מששר שחותם סמים ריעים לו ואע"ם שהם טוביי לחולאים אחרים פ"כ ונכאם שדפת הרב דכי אתרינן בגמ' חכל פס פלוני יפה לו מותר מייכי כשלח ביחר סחולי שים לו מלא שדרך סמם שאלו סם פלוני הוא רע או סוב לסיכך בדבר בים בו סכנה המפ שאותם סמים מרפים (ו ומם בסרופה חומר שהוה מוב הוה לחולי החר הבל הם כיחר לו התולי ואמר לו סם פלוני יפה לחליד זהוא מכיר ססם אש"ם שסוא חולה שיש בו סכנם מחרפחין מתנו וחמהני חם מחרטחין מנכר וממסני הם סכם מיירי בשלח כיחר לו החולי סיכי אמרינן סבר שיולי משחיל כי היכי דשחל לי שחיל לחתריני ואחת ססות גככת לחתריני ואחת ססות גככת שלא ביאר לו סמולי לסמוך עלמו בשיחמר חסחמרתי לו שהוא שוב מפני שחשבתי שהיה לו חולי אחר ותו ק"ל על דברי הרב דמנתרת מסמע דמה שאומר מר שוקנת חבל אסאמר סם פלוני יסה לו מותר מיירי אף כחולה שים כו סכנס . ומיהו יש לומר שסובר סרב דמדהבית כעל החלמוד רב יהודה שהתר הפיי ריבדה דכוסילחה לה מחסיין מינייהו ולא סביאם אחר דברי רב יסודה נראם שמר שוקבא אתרם למלחים על דברי רב יהודה וה"ק חע"ם שרב יהודה אמר דאפינו בדבר שאין כו סכנס אין מחרפאין מסם אם אמר לו סם פלוני יסה לו מוסר ווהו כדבר שאין כו סכנה אכל כדבר שיש כו סכנה

שיורי ברכה

וכא אסחר פרכסיא נבעלה לא"י וכו' ותיבת הויא ואות ו' £*6 65 כש"י אבר כים כוא מחלם לקוצרי"ם וגנו פנינים בדברי קרבו וארתים למידק אפי" אות אחת כארים למידק אפי" אות אחת כארים כידוע. אתנס אפסר דרש" הוקשם לו קושים המום' דאמאי לא פריך וכא אסתר ג"ע מואי. וניחא ליה אחתר ג"ע מואי. וניחא ליה דכיון דלעיל ים שתי סברות דר' יותנן כשם ר"ש כן יהולדק סבר דכל עכירות יעכור ואל יהרג חוץ מעבודת כוכנים ג"ע וש"ד שיהרג ואל יעלור ורבי ישמעאל סבר דעבודת כוככים בלנעת יעבור וחל יהרג ומשמע דה"ה ג"ע וש"ד כנכחה מהתום׳ בכתובות דף י"ם ובעבודת כוכבים דף ז"ך.

יד אפרים

הרמב"ם דחין הבהמה נהרגת ברביעת עובד כוכבים ח"מ משום הרחק מן הכיעור ראוי

[ה] (אא"כ יש לה חלב הרבה ומצערת אותה מוחרת להניקו) (מרדכי ואגודה ל"ם אין מעמידין) (ד) יולא תיילד לעובדת כוכבי") די אלא אם כן היא (יו ידועה למילרת שאז מותר (ה) ודוקא בשבר (ד) (ב) ח ובחול [ז] (חסור ללמד לעובד כוכבים אומנות) **) (הגחות אשיר"י שם וירושלמי) : - סותר להתרפאות מעובד כוכבים

א [א] " כל מכה וחולי א שיש (א) בהם (6) סכנה ב [ב] שמהללים עליהם שבת אין מתרפאים מעובד בובבים ג (ג) (ב) ב שאינו מומחה לרבים (א) [ד] (וכל המקוזים דם הוו מומחים לענין הקזה) (שור וב"י בשם חוספות והרח"ש ובהגחות מיי' פ"ע ור' ירוחם ואגודה וסמ"ג) רחיישיגן לשפיכת רמים י ואפילו הוא ספק חי ספק מת אין מתרפאים ממנו אבל אם הוא ודאי מת מתרפאים ממנו (ב) [ה] דלחיי שעה לא חיישיגן בהא ד ואם אמר סם פלוני יפה או רע דיכול

(2) לסמוך עליו יוהוא ה [1] שלא יקח ממנו אותו סם

[1] (וי"א דכל זה אינו אסור אלא כשהעובד כוכבים עושה בחנם ך אכל

אם עושה (ג) בשכר בכל ענין מוחר דחיים לססידה דחגריה) (הגהוה

ובו ג' סעיפים:

אסיר"י פא"מ מא"ו) (יכן נהגו להקל) [ה] אבל אם בא לרפאותו ז בלחש בותר י והוא שלא ידע שמוכיר שם אלילים אבל אם יודע שמוכיר שם אלילים אסור אפילו אם יודע שוראי ימות [מ] י ואם הוא ה (י) אפיקורום אפי' סתם לחש אמור שוראי מזכיר שם אלילים: [י] (וכן אסור ללמוד ממנו לחש) (הנהוח מרדכי פא"מ) (°):

*) הכל משום השם שנולות שקר . **) שמח "חלה השונד כוכנים חו יושר וישלו על הישראל שהים עמו ביתב .

ואפ"ם בחולי שיש בו סכנה או בריבדא דכוסילחא אין מתרפאים ממנו על"ל ולא עמדתי על סוף דעתם דמ"ש דש"ם סחמא קאמר אדרבה בש"ם (דף כ"ן מ"ח) קחמר מחי רפוי ממון ומחי רפוי נפשוח חילימח רפוי ממון בשכר נפשוח בחנם ופרש"י דלח קטיל דחייש לפסידח דאנריה אלמא דס"ל לש"ם דבשכר שרי ונהי דש"ם מסיק רפוי ממון בהמחו נפשות גופו היינו משום דפריך ליחני מחרפאים מהם בשכר כלומר דלישנא דרפוי ממון ונפשוח לא משמע הכי מכל מקום הדין אמת דבשכר שרי דאל"כ ה"ל לאקשויי מאי שנא בחנם ומאי שנא בשכר ומ"ש וגם גדולה השנאה כו' לקשי אש"ש דבעי לפלוגי בהכי ולא אמרינן גדולה השנאה ועוד חימה מנין לו לומר גדולה השנאה וכי בעובד כוכבים שהוא שונא לו עסקינן והלא בסחם עובד כוכבים קא מיירי אלא מפני שהם חשודים על ש"ד אסור וכל שבשכר לא מפסיד אגרים ומ"ש דמדכתבו המחברים יקפח פרנסתו אלמא דבשכר מיירי ליתא דה"פ שיחלו הדבר בחסרון ידיעתו ויאמרו שהוא אינו בקי ויקפח פרנסתו לגבי אחרים שלא יתרפאו ממנו מחמת חסרון ידיעתו חדע דסא כחבו בריבדא דכוסילתא וכס"ג דלא יחלו סדבר בחסרון ידיעתו אלא יאמרו ששונאו היה ואי מקפח פרנסחו היינו שכרו שנוטל מחולה זה א"כ כשיאמרו ששונאו היה אין ספיקא שמקפח פרנסחו אלא ודאי כדפי׳ ואדרבה משמע מדבריהם היפכא דמיד שרי משום טעמא דאינו מקפח פרנסחו לגבי אחרים כ"ש היכא דמפסיד שכרו לגבי האי דשרי וכל זה ברור ונמלא דברי הרב עולים כהוגן: ז בלחש מותר. שאין בו סכנה: ה אפיקורום. עובד כוכבים אפי הוא מומחה לרבים. הרא"ש:

ביאור הגר"א

חידושי רע"ק

(סימן קל"ד סעיף כ") ולא תיילר לעובדת כוכבים. אבל אם אינו עובד עבודת כוכבים (ה) אא"כ יש כו". דלתועלת ישראל מיתר לעובדת כוכבים. אבל אם אינו עובד עבודת כוכבים. אבל אם אינו עובד עבודת למיילדת. דאל"ה אמור דלא שרי אלא היכא דליכא לאשתמופי כמש"ש ובמש"ל סי" קמ"ד הא"ה אמור דלא בי". ירושלמי והביאו הג"א שם פ"ו ד"ח מפרש ממ"ד המ"ד ממרש

כוכבים משום כו' ע"ש . אמר רב אםי הדא אמרה שאסור ללמדו אומנות ע"ש: (ד) ובחול . אבל לא בשבת דליכא איבה דיכולה לומר כשי דידן דמינטרי שכתא

מחללין עלייהו שבת דידכו דלא מינטרי שבחא לא מחללין בשבילייכו : קבה (א) סכנה . משמע דעת המחבר דאם אין בו סכנה בכל ענין מותר אבל הרא"ם ופור פסקו דבדבר שאין בו חולי ואין בו סכנה לא יהרפא ממנו כיון דאין ברפואם זו אומנות אם ימיסנו לא יהלו הדבר בחסרון ידיעהו אלא יאמרו בלא"ה הגיע זמנו למוח או ששונאו היה והמיהו ולא מרע נפשים לגבי אחרים עב"ל הש"ך : (ב) לסמוך י שירא שמא ישאל גם לאחרים אבל לא יקחו ממנו דכדי למכור חיישינן שמח משקר ח"ל שמח יערב בו סם המות. ב"י: (ג) בשבר . ומהרש"ל כחב דוה חידוש הוא דש"ם סתמא קאמר וגם גדולה השנאה כו' דלא חייש לשכרו היכא דליכא למיחש שמרע חזקחו ע"כ ואחריו נמשך הב"ח אבל הש"ך השיג עליהם ומסיק דהעיקר כדעת הרת"א ע"ש:(ד)אפיקורום.פי' עובד כוכבי' אפי' הוא מומח'

במחירון ובש בש מינה וש מהיים ושי במשוכת ח"ם סי ע"ו שנשאל אודות שלחה החת כת בת בדר (א) בהם סבבה . [עברית ועי במשוכת ח"ם סי ע"ו שנשאל אודות שלחה החלים לה רפואה בממים החרופים או שמשות הרופאים הרופים לו שמשות הרופאים הרופים או שמשות הרופאים הרופים או שמשות הרופאים החרופים או שמשות הרופאים הכומרים בארן ישמשאל אומרים אפשר ימנאא לה רפואה בשמים החריפים או שתמות

וזו היא טוכמה לחיים או לעות ואך הרופאים ההמה אינם מאספים אותם לציקם אלא איכ תאכל עשמם דברים האסורים ושום ישראל ממשפחתה לא יבל אלה כל ימי משך סיותם שם אם

מותר לעשות כן והשיב הגם לענין להאכילה דבר איסור יש לשמוך אמהרש"ל בשם ר"י שהובא בע"ז לעיל סוף סיותן פ"ד דנכסה הוי סבות ובש ואף דמשונת הראש כל לא י"ל לא שממה

כן מ"מ בפ"ב הולכים להקל אך מ"ח סשוע בנ"ד דאסור למושרה למו הראש ליות אותר ווחלים שהאלים כח"ב מי הסוי להכנים עלתם בספק נפש להמית או להחיות (מ"ח

בתשבת שבח יעקב ח"ב ס" ע"ה יובא לתקן סי של"ש סק"א) ומכיש דברי לדעם הראש אין כו וכ" ומרבי דהיב ואלייתא הולכים להקל אך לענין למוסר למיתון שמה במ"ל בתח לא מומרה והכל הכי לא מרע אותרה בשימות משל בשר בעל הדעות להיים למוח להיים לאותר היותר הור בעלים הור לא מותר משלה משלה משלה משלה משלה מותר משלה מיותר הור בעלים לאון מתרפאיים שלא את משלה בשר בור לבותר היותר בשלה בעל הלה להיים לאון במוחל הבותר הור בעלה מותר הור בעלה הור להיים לאון למוחל בשר מותר בשלה בשלה הור להיים לאון במוחל בשלה בשתים וחוד באוח במוחל המשלה בשלה היים לאון במוחל היותר בתוח להיים לאון למוחלה באוח מותר בשלה בתוח לאום בשוח משלה בתוח לאום בעבורת כוכבים ד"ם באוח להכים שלאם מואב לה מוחלה לאום בותר הור בע"ל הור שלה בע"כ וראם במוח והשלה בש"ש באוח בלה בלה היותר באוח הור שלה באוח בעבורת בעבורת כוכבים ד" כ"ו דאסי אם אינו פומחה באין בות שקב סיי ק"ר שלמה לאינו שומה לאום הוא מוחה לאום הוא מתרם אינו שהברי המשל בעבורת כוכבים ד" כ"ו דאסי אם או מומה לאום הוא מומה האותר מדבי המשלה להכים מ"ש. וא"ע בדין זה האחרון למניד לא מומה לאום מדר והאם להיו שכון בתוח ברו שלה במוח מוחד הוא מומה לאום הוא מדברי המשל בתברים התבים המוחל במוחה באור שלה מוחלה לאום הואם המוח בל המבר החום להבים להבים להבים להבים המשלה במוח במוח הוא שבברים המוח בלבים להבים להבים המשלה במוחל המוחה הוא מומה באום במוחל המוחל המוחל במוחל המוחל המוחל המוחל המוחל המוחל במוחל במוחל במוחל במוחל המוחל המוחל במוחל המוחל במוחל המוחל במוחל במוחל המוחל המוחל במוחל במוחל המוחל במוחל במוחל במוחל במוחל במוחל במוחל במוחל המוחל במוחל במוחל המוחל המוחל במוחל במוחל במוחל במוחל במוחל במוחל במוחל במוחל במוחל ה

דהכית שם כתב דאף לפי פסק

פתחי תשובה

ם"ה גבי מילדת גמי הדון כן דאם היא אשה תשובה שרי ע"ש: [* (ב) ובחול. עבה"ע ומי' בחשובת ח"ם סימן קל"א על אודות פקידות השר כארך חוגר על כל הטירות והכסרים להשכיר להם מילדת בקיאה אשר למדה לפני חכמיהם דווקא ואפילו יש להם חיות פקחות מ"מ צריכות דוקא להשכיר להם אותה שמשרה בנסיון לפני חכמי הרופאים והכה כחלא איום

כפרים שלא מצאו לפי שעה מלומדת כ"א ישראלית ושאל השואל אם רשאה להשכיר עלמה להם

למילדת בין בחול בין בשבת והשיב מאחר שיש להם כמה חיות בקיאות כלא"ה השימא דשרי אפילו כלא שעמא דאיבה וכמ"ש הרב"י בבד"ה דרמב"ן עסיק כו'י ולהלכתא יש להמוך אהרמב"ן דעביד עובדא בנסשים הלכה למעשה וא"כ בנ"ד מותר אפילו בשכת בתאי דלות ביה מילו שבת דעביד עובדא בנסשים הלכה למעשה וא"כ בנ"ד מותר אפילו בשכת בתאי דלות ביה מילו שבת

דשבית שוברת בנסשהם שנכם הנושם חודב כנית וניות וניים בפני שנהיה להים בחלים במינה היה בים במינה בים במינה בים במי שרות מנושכם על המשבר שכנר פקר שולד וכמשש היילה אין שיל שקרו ואמים לחסוך השבר זו תשש שכני לחסוך ואם יש באיבם זו תשש סכנת נסשות יש להתיך אשילו מלאבה דאורייתא אש"ג. דמלשון מג"א ס"ס של"ד משמע

ז הפש שבני נשטות ש נהפינ השינו מנושם היותי ינתו מפיב דוופון מביין טיש פריד מסמע דוקא כיכוי דפוי מלאכם שאצ"ל. הותר ולא מלאכה גמורה מיסו המעיין בטירובין מ"ד ע"ב במתניחון ובש"ג שם יראה להדיא אפילו מלאכה דאורייתא הומר אם א"א בלעדה עכ"ד ע"ב]:

משום הרחק מן הטיעות לחוי משום הרחק מן הטיעות לחוי שלא לקיימה בחיים אלא ימכרנה לעובד כוכבים לאכלה והדמים מותר בהנאה אבל הכ"ח גופא ס"ל דאסורה בסנאה ונהרגת דקי"ל כרב ששת לאסור וכמש"ל : יהים הדין כדברי הרב כו' וסוא דרך שמים וכן מכואר כשו"ח ח"ל סי" שהצ"ח דמתו לאסור וכמש"ל :

מתרש"א

בס"ם קט"ט : ח פום' שם מסת דחמרי' בפסחים דף כ"כ

א"ר יפקב איר יוחנן ככל מתרפחי וכו' וכחבו שנפעמים

ים כח ביד שרים לספעות לדי

העובד טוכבים אומר בפי' אלא שכך

אכו למדין ממשמעות דבריו והוא על

צ' דרכים א' הוא כשאוחן מים או אילן

מלויין יותר והעובד כוכבים אומר

קה מאלו אסור אפי׳ לא אמר בפירום

קח מאלו של אליל הב' הוא כשאין

מלוי אנו ואמר קח מאלו של אליל

נמי אסור ואין היחר אלא כשאין

מצוי יותר וגם לא אמר קח מאלו כו

דלא כהש"ע ודלא כהדרישה שכ"ל

ולפעד"ל גם דעת הדרישה כן גם

המחבר נראה שמודה לזה: י שותר.

כחב בד"מ ולפ"ד המחירין נ"ל דגם

ביין נסך מותר להתרפחות במקום

סכנם במקום דליכח למיגזר לחמשוכי בחרים כגון דא"ל סביא לי יין

סחם וכן משמע בחשו' הרשב"ח

(שהכיא ב"י ר"ס קכ"ג) דמדמי להו

אלא מאלו אלא כשיש מים ועלים אהרי'והוא אומר קח מאלו שהם במהו'

פלוכי ודחי קפיד כו' פ"ש והב"ח בקונטרם החרון החריך וכ' דחפי' חיו

עז

מ אבל כו'. פיין בדריסה דמסיק דכשניכר מדבריו שמכוין לשם אבל אסור אפ"ג שאינו מזכיר שם אליל וגם אינו אומר שאין לו רפואס (ב) או מאילן פלוגי כו' . בטור כחוב ודוקא שאומר שאין לו רפואה ט' וקשה דבריו אהדדי דבסיפא אוסר שם כל שמזכיר לו שם אליל לחוד ונכחה כווכחו דבודחי בהזכרת שם אליל לחוד אין איסור דלסימן בעלמא נקסים לידע היכן אותן המים בנמצא על כן אין איסור אלא

באר הימב

לרכים.הרמ"ם: (ה) תלה. כתב הכ"ח מיהו אפילו אינו אומר בסירום אלא שכך אנו למדין ממשמעות דבריו והוא על ב' דרכים א' הוא כשאותן מים או אילן

מנויים יותר והעובד כוכבים חומר קח מחלו חמור חפי' לח חמר בפירום קח

מחלו של עבודת כוכבים הב' הוח כשחין מנוי חלח חלו וחמר קח מחלו של עבודת

כוכבים נמי אפור ואין היחר אלא כבאין מנוי יוחר נגם לא אמר הח מאלו של עבודת כוכבים ודלת כהש"ע עכ"ל ולעד"ג שגם המחבר מודה לזה.ש"ך: (ו) אפילו. והסכמה הסוסקים כסברה הרחשונה וכ"ם האו"ה. ש"ך: (ז) איסורים. פירוש איסורי הנחה מחרפחים כו' לצורך רפוחה חבל שלא לצורך רסוחה אפילו שלח

כדרך הנחחן אסור הרא"ש ופשום הוא והיינו באיסורי הנאה אבל באיסורי ארילה

שרי כדחי' בפוסקים עכ"ל הש"ך: (ח) שאין. אפילו דרך הנאחן וכ' המרדכי דמוחר

בלירוף שחומר שחין לו רפוחה כו' ובסיפה קמשמש לן דסלקה דעהך כיון שאינם נמנאים המים אלא במקום עבודת כוכבי' והוא אומר אין לד רפוחה כו' דהוה חסור דהוה כמזכיר אליל בפירוש כיון שאין בנמלא רק שם קא משמע לן דלא כן נראה לע"ד ורחיחי פירושים מעלים פילח בקופא דמחטא בזה לפרש דברי הטור ומם שכחבתי נראם לי נכון :

ב (יא) עובד כוכבים שבא לרפאות את ישראל ואמר ליה קח ממים " אלו (ג) או משילן פלוני שהם של אלילים אסור מ [יב] מאבל אם אמר לו קח ממים אלו או מאילן זה ולא הזכיר לו שם אלילי׳ [יג] אעפ"י שאין מאותם מים ואותו אילן מצויים אלא של אלילים י מותר כיון שלא (ס) תלה הרפואה במה שהם אלילים יא [יד] י ויש אוסרים גם בזה (ו) אפילו באומר לו הבא עלים סתם והביא לו

: מעצי אשרה ג יב (ג) יי בשאר (ו) איסורים (ד) מתרפאים (ה) במקום מכנה אפי' דרך הנאתן ושלא במקום סכנה כדרך הגאהן אסור יג (ו) שלא כדרך הנאתן מותר חוץ מכלאי הכרם

ובשר בחלב שאסורים אפילו שלא כדרך הנאתן אלא במקום סבנה: הנה ועיון לעיל סימן קכ"ג [מו] "מ דכל מיסורי הנמה מדרכן "ד מותר להתרפאות בהן מדן מפילו חולה (מ) שמין בו סכנה (ר"ן סכ"ש בשם י"מ וריב"ש סי' מ"ה) [מז] ומפיל יין (°) נסך מזן בזמן הזה מותר להתרפאות כי ין [יז] ולעשות ממנו מרחן מע"ש שהוא כדרך הנאתן [יה] וכלכד (ז) שלא ימכל וישתה (ח) האיסור [ימ] הואיל ואין

להדדי עכ"ל ור"ל אפי' הביא לו יין שנתנסך ודאי לעבודת כוכבי' מוחר אפי' לשחותו במקום סכנה כיון דא"ל סחם הביא יין ול"ל דסחם יינם מותר לכ"ע במקום סכנם אפילו בשחיים וכ"ש בזמן הזה דפשיטא דשרי בשחיים במקום סכנה כדמשמע להדיא מדברי הרב לקמן בסמוך וכ"ש בשאר איסורים שאינם אסורים אלא באכילה מוחרים באכילה במקום סכנה וכן הוא בכג"מ פי"ב מהמ"א ומביאו ד"מ וכן הוא באו"ה, כלל נ"ט דין ל"ס בשם מהר"מ: יא ויש אוסרין כו'. והסכמת הפוסקים כסברת הרחשונה וכ"פ החו"ה שם: יב בשאר איסורי הגאה מתרפאין בו': יג שלא כדרך חגאתן כו' . לצורך רפואם אבל שלא לצורך רפואם אפי' שלא כדרך סנאמן אסור הרא"ש פרק כל שעה ופשוט הוא והיינו באיסורי הנאם אבל באיסורי אכילה שרי כדאי' בפוסקים: יד מותר להתרפאות בו' . וכלבד שלא יאכל וישחה האיסור . שם . וכ"כ הרב בסמוך וסיינו דוקא כדרך אכילחן אבל שלא כדרך אכילחן כ' המרדכי ואגודה ר"פ כ"ש בשם ראבי"ה דמותר. וכתב עוד המרדכי שם דמהאי פעמח מוחר לחכול חלב חי ומיסו חדם בריח יוסר ע"כ ועיין בחשו' ר"ח ן' חיים סי' קי"ב: מוד אפילו חולי בו' . חפי' דרך הנחחן: מוד בזמן הזה. כלו' דעובדי כוכבים בזמן הזה לחו עובדי עבודת כוכבים הן וכדלעיל סימן קכ"ג וקכ"ד וכמה דוכחי והרשב"ח דחוסר בחשובה (וסביתו ב"י ב"ם קכ"ג) לעשות מרחן מסתם יינם מיירי לדין הש"ם וכ"ב סריב"ש סי' נ"ם דסתם יינם דינו כדין עלי עבודת כוכבים וסיינו לדין סש"ם ונ"מ במקום שסגוים שם עובדי עבודת כוכבים הן: יז ולעשות ססגו סרחץ לחולה . אבל לבריא לא דסיכה בכלל שתיה או"ה שם :

חירושי רע״ק

פתחי תשובה

מדברי הרמ"ח שלי וכל המקיוים כו' לח משמע כן ולפ"ז נספר ג"כ מ"ש בשמו לעיל ר"ם קנ"ד ודודק: (ב) בשאר אימורים. בת' זכע הברסה ח"ח סי' כ' הורם על מי שחלם חולי שיש בו סכנס וחמרו הרופחים שרפוחחו לינק חלב מדרי חשם ולח נמלח כ"ח חשם חיש וכורם

ברך הנחמן חבור הכל"ש וששום הוא והיינו באיסורי הגאה אבל באיסורי ארה אם המולץ בי שישות להוא אם בי של מבוח בי של מבוח בי א מבי של היינו באיסורי הגאה אבל באיסורי הגאה אבל באיסורי הגאה אבל באיסור אבל באיסורי הגאה אבל באיסורי הגאה אבל באיסורי הגאה אבל באיסור אבל באיסורי באיסור באיסור באיסור באיסור באיסור באיסור באיסור באיסורי באיסורי באיסורי באיסורי באיסורי באי בכם אר יו עם שנו מנות של דרברים ושני מנות שנו של מדרכי מושם מכל מליי הידר של מדרכי של מנות של הדרבים ושני מנות של הדרבים ושני מושל של מדרכי מושם מכל מדרבים ושני מושל של מדרבים ושני מושל של מדרבים ושני מדרבים ושני מדרבים ושני מדרבים ושני מדרבים ושני מדרבים מדרב

לטורדן: מ 50 כסום׳ חפי׳ לדעת פירושלעי : י רין שם לדמת כירושלתי ובמעם משום דעובר על לח ידכק כידן

מאומה מן החרם אמ"ג דאינו אלא לאו כולהו לאוין דאליל יסכג ואל יפבור יא שם בפסחים דף כ"כ: (4) פי' פפס יינם:

כנסת הגדולה

אפור אף זה. ולפי זה יפי מבו הכמ"ח והסמ"ג שלה הכיחו זה לפסק הלכה כיון דום לה נחמר חלה חליבה דרב יכודם וחכן לח קיימח לן כרב יפודם חין נוכך להכיחו דחם פוח דבר שחין בו סכנה לח מכפית לשחול חלה חפילו מבפית ובחור מגם ומוכר ולם להפכיסחות ממנו מוסר ולם כו הדב שים בו סבכם אפילו להאול איש פוחר מהסעם באחר אבל אין דעפי נוחם באם בדברי הריד יונס חדא דסקוםיה רחשונם במקומס שומדם פע"ם שהמשר לומר מוחדים של ש שתמשה ביתור רופא זה כיון דאיש שחאל מה משלי יש לו ואח"כ יכלכל דכריו ויאחד סם סלוני ישם לו לא שכלא דעם כחולי גדר אומר סם פ' יסס לו אבל אין מספיק ועוד כיון דאין כלכם כרב יכודה מס לו לפרש דברי מר פוקבה ועוד לפי דעמו פיתך סכיתו סרי"ף כפלכום ולכן נ"ל שכוונם סר"ר יונם דבין בחולי שיש בו סכנס בין דבין בחולי ש"ם בו סכנס בין בחולי ש"חן בו סכנס ודכרי מד עוקבא מתסרשים כין בחולי שיש בו סכנס בין בחולי ש"ח בו סכנס בשוא בחולי ש"ח בו סכנס בשוא ניאר לו המולי ומביר כשם וכחולם ש"ש בו סכנס מתסכשים בשניאר לו אמ מתסכשים בשניאר לו אמ בחולי ותכיר הסם שוב רחיתי לבעל הסמ"ג הביח מימרח לכעל טבריב טביח מימות דמר עוקכה נסוף פשין סי' עיש וסתך כהן המ"ב שם וכמ"ם בניחורי לסמ"ג לחיין

סימן מיס: גליון מהרש"א

ע"ה ואאמ"ר זצוק"ל כתכו בנליון ש"ע שלו במי' של"ו : נבליון שית שלו בכי שלו: (כ"ש סעיף ב") כוח ממים אלו או מאילן שלוני כר אמר. עיון בגליון לעיל סיסן ק"נ: (כ"ש סעיף ג) בשאר איסורים מתרפאים במקום סבנת. עיק גליון סוף סימן פ"ז וגליון ר"ס פ"א: (שס) ןשלא במקום כו' אמור שלא כדה"ג כ'י. צ"ע בתום' יומא ע"ז ע"א דכתבו הלב של שור הנסקל מהותך אסור ליתן ע"נ מכתו ועי' בהה"מ ליון על מכח ליי נוזרם פ"ח ממאכלות אמרות רין פ"ו וברש"י פסחים כ"ה ב' ד"ה דרך הנאתן ובתוס' יומא הנ"ל: (שם נהנ"ס) ולעשות סמנו פרחץאלים. ואף בשתיה מתיר הרמ"א בת' לחולה שאין בו סכנה מנ"א מימן שכ"ח ס"ם ועיין מג"א מימן שכיח ס"ש ועיין
ר"ן עבודת מוכנים פרק א"מ
על מ"ש הרי"ף שם נרסינן
משסחים "ש בכל, מתרפאין
כי": (כס) ובלבד שלא
כי"ל וישח האימור. ואפי"
החולת קפן אמר האימור והפי"
מ"א מ"ז מ"ק כ"א ועי"ש שנה"מ
מ"א מ"ז מ"ק כ"א ועי" שעה"מ
מ"א מ"ז מ"ק כ"א ועי" שעה"מ
מ"א מ"ז מ"ק כ"א ועי" שעה"מ פ"א סימן פ"ז ס"ק ה" בסופר דכל בשר בחלב שאין איסור אכילה שלו מדאוריי' מותר לבשל משום חולה שאין בו סכנח עיין סימן פ"א ס"ו דברליכא סכנת אין מחזירין

לינק: שיורי ברכח

ולכן המקשן רוה להקשות על שניהם דחסתר פרהמית וקשית גם על רבי ישמעאל וכ"ש לר' יוחגן דג"ע אף כננעא . ולכן מסם רש" והא אסתר פרהסיא הואי . וכתב ונבעלה לאיי כלומר דמקש'נמי ממם שנבעלה

א משנה מבודת כוכבים דף כ"ז וכתכמים: ב ברייתה וכדתפרש שם בנמ" שם דף נ"ל בהל"ם ומחל דמון בשבת וב"ל בהל"ש ומחל דמון בשבת

דף קמ"ט חין רוחין כמרחם בשכת וכו' ומסרש במרחם

שרי סתם כחשם מיירי וכחבו שרי סמם כמשם מיירי וכחבו סמום' נראם דסממם משום לא ילכם גבר שמלת אשם דמתתה: דברייתא שם עכודת איתתת: דברייתא שם עכודת

כוכנים לכ"ט: ה כדמסרם רב מלכיה וכו': ו דברי

ב נמו : א מימרא דר"י משום ר"ם כן

א מינול זלין מפוס לים כן יסולדק נמלו ונפרו בעליים יכו' סנסדרין דף ע"ד: ב עור וסמ"ק וסרא"ט בססקיו בס"ב דעבודת כוכבי'

מהירושלמי וסמ"ג ור"ן כפ"ר

בית לחם יהודה

ומפרם במרחם של פתכת משמע כא בחול

יח דבותר לזלף בו'. ע"ל ס"ס ק"ח ס"ק (י') [כ"ה]: ים או שאר דבר איסור. אפי' הוא מאיסורי הנאה דקי"ל כל הנשרפין אפרן מוחר מון מעלי עבודת כו'. עיין בא"ח סי' שכ"ח ותר"ח:

קבר א בתער. דשכיחה היוקה אבל במספריים דלה שכים היוקה שרי אם יש עמו אחר חום׳ שם ופי׳ הב"ח דהם אין עמו אחר בלא"ם אסור להתייחד עם העובד כוכבי' (כדלעיל סי' קנ"ג ס"ב) עכ"ל וכן מפורש בחום' שם בדיבור הקודם וז"ל אבל בינו לבינו אסור להסתפר

פי' במקום שאין רגילין בני אדם בו סכנה [כ] וכל שכן יה דמותר לזלף יין על גבי אש דאפי' לבריא מוחר דריחא לאו מילמא היא (ארוך כלל ל"ש). [כא] מוחר לשרוף שרן ירץ או אר דבר אישור ולאכלו (ש) לרפואה אפילו חולה שאין בו סכנה [בב] חוץ כ"כ אבל בייחוד ממש לא אילטריך דתיפוק ליה אף בלא מסתפר אסור להתייחד עמהם משום שפיכת דמים מבעצי עבודת כוכבי' (ארוך כלל ל"ב) [כג] וכל חולה שמאכילין (לו) איסור צריכים שחהא ב הרפואה (י) ידועה או על פי מומחה (שם כלל ל"ט) [כד] ואין מחירין שום דבר איסור לחולה אם וכל לעשות הרסומה בהיחר כמו במיסור מע"פ שלריך לשהוח קצח קודם שימלא ההיחר מאחר (מ) שאין סכנה בדבר (בית יוסף ותשובת הרשב"ת סוף סימן קל"ד): כנן אם מותר להמתפר מעובד כוכבים . וכו ג' סעיפים: אותו בני אדם בא אין מסתפרין מהעובד כוכבים (א) אלא במקום שמצויין בני אדם באותו 🛠 " אין עכ"ל וקשם א"כ מאי ונהגו להקל העובד כוכבים כדכה שאותו ישראל הוא אדם חשוב:

מ"כ: ב ונהגו לחקל כו'. ז'נ סדרישה כ' רמ"א ויש מחמירין כו' עד ונסגו לסקל ע"כ ונרחס סח דנהגו להקל היינו משום דאנו נותנים לחם שכר וכתב הנה"א דבשכר מותר כסברא הראשונה אלא ר"ל דסברא הרחשונה מחיר במקום שבני חדם מלויין שם אפי' בלא מראה וע"ז סמכו להקל וכן הוא הסכמת הפוסקים כמ"ם בבית יוסף ואותן בני אדם

שמסתפרים מן העובד כוכבים בינם

לבין עלמן לאו שפיר עבדי דבלא"ה

(סימן קנ"ו סעיף א' בחג"ה) ונרונו לחקל . עי' ש"ן מש"כ חדם מה שמקהפרי'

וחותן כני לוו כן מטובת ברי. ולענ"ד דמוחר מקעם דכתה הפרישה דנהנו להקל משום דלוו נותנין שכר ולח מישינן כת"ש המור"ם בסימן

שיורי ברכה

אכל עתה אינו מובו. ועוד אפשר לומר דכיון דסברת רבי ישמעאל אינה הלכם דר' יוחכן כשם ר"ו דכל עבירות

קנ"ם חבל חם מושם בשכר בכל ענין מוחר דחיים לססידה דחנרה ומכ"ם לסכוג בידים:

במנטות מישה הככם דר יותקן קאמר נמנו וגמרו וגם רשכ"ו זרבי אלנשור ור' יותקן שברי הבי והכי רסטי סוגיות הש"ם הד"ל להש"ם לומר והא אסמר ג"ע הואי ולא ליחש לקבוע על סכרת שחינה הלכה: אמנם נהגהות תשר"י ריש כתוכות אפי' עבודת כוכבים ג"ע ש"ד בצנעא יעבור ואל יהרג ובפרהסיל יהרג. והדבר קשה ליך פסק כר' ישמעאל ושבק רבים מפורשים. ותו דאמר נמנו וגמרו וכר' ולפשר דר"י ס"ל דהש"ם הורה דקו"ל כר' ישמעאל במחי דפריך והח אסתר פרהסיא הואי דלרבי ישמעהל במחי ישמעאל פריך ומשו"ה לא פריך ג"ע הואי . ואלים לר"י האי דוקית לומר דהכי קייל: ודברי התום' דיומת הכתמרים באמת אשתמיטו מהגאון הרב שפתי כהן בסימן זה לקמן ס"ק ט' שכתב משם רבינו ירוחם ז"ל סוף נמיב י"ח דחשה חינה לרוכה ליהרג אלא א"כ הוי בפרהסיא כשאינו להנאת עלמו וחמה הרב ש"ך דלעאי דמשני קרקע עולם א"ל ליהרג אפילו נפרחסיא כדמוכה מההוספות והרא"ם ואפשר דסבר דרבא דמשני הנחת עלמן שחני פליג על אביי וסבר כדס"ד דהש"ס מעיקרא דקרקע עולם לא מהני לפרפסיא אבל מנ"ל הא דאפשר נפרהטיח חבל מניינ הח דחפשר דרכא מודה לאביי עכ"ד הרב ש"ך בקיצור. וקשה על הרב ז"ל להרי מפורם בדברי הרמב"ן פ' כן סורר במלחמות דרבת על חביי והגם דהרמב"ן שם כות אחרת אתו מ"מ ופ"ם נימה דם"ל לכבי' ירוחם לפי שינותו ולא נפלאת היא שיטה זו לומר זכנו למוקם שיטם זו כומר דרכא פליג אחביי. ויוחר קשם דהרמנ"ן שם כמלחמות משם ע"י שינוי וכן לפי דעה הד' שם שהיא נכאית להב"ח ולא אתי אלא לאפוקי דעת הר"ן הנ"ל. מכמי הגרפתים כ'להדיא דרבא פליג דלא מהני קרקע עולם לפרהסיא ע"ש וכל זה נעלם

מסרב ש"ך וגם דברי החום׳ ביומת דכתכו בפירום שיטה זו דרכא פליג על אביי וסבר דלא מהני קרקע טולם לפרהסיא כמו שהבאחי לשונם לטיל. וכבר כאיתי להרב הנים מאירות בחיבורו על התורה

תגה [ב] ויש מחמירים שלח להסחסר מעובד כוכבים אסילו במקום רבי ם (א) א (א) בחער [ג] אם לא שיראם במראה (חוספות ומרדכי פח"מ) ב (ב) ונהנו להקל כסברת רחשונה:

קבו (א) בתער אם לא כו'. אכל במספריים לא שכיחא

בהו היזקא ושרי:

ב (ד) י אסור לאיש להסתכל במראה משום לא ילבש גבר (ה) אלא אם כן משום רפואה כגון שחושש בעיניו או שמחפר עצמו [ו] או אם מסתפר מן העובר

כוכבים בינו לבינו וכדי ליראות אדם חשוב מיתר לראות במראה: **הגה [1] וי"א הא דאשור לראוח במראה היינו דוקא במקום דאין דרך לראוח במראה רק נשים ואית ביה משום לא**

אסור להחייחד עמהן כ"ש במסחפר: אסור להחייחד עמהן כ"ש במסחפר:
ילבש גבר אבל במקום שדרך האנשים לראות ג"ב במראה מוחר (ר"ן פא"מ) [ח] ואפי' במקום שנהגו להחמיר
אם טושה לרפואה שמאיר טיניו [ט] או שטושה להסיד הכחמים מפניו או נוצות מראשו שרי (סמ"ג בשם הר"ר זעלקיל) וכן נהגו ועיין לקמן סימן קפ"ב:

ן ידי שראל המספר את העובד כוכבים כיון שהגיע סמוך לבלוריתו הג' אצבעות מכל רוח שוממ יידו [י] וכן הקרחה שעושים כתני עבודת כוכבים אסור לישראל לעשות להם:

כונו על איזה עבירות יהרג ואל יעבור . יבו ג' סעיפים: א (אָ) * כל העבירות, שבתורה (א) חוץ מעבורת כוכבים וגלוי עריות ושפיכת דמים אם אומרים לו לאדם (ב) שיעבור עליהם או יהרג [ב] אם הוא בצינעה יעבור ואל יהרג [ג] - ואם ירצה להחמיר על עצמו

נילות בית הערות ובה"ש וכמשל מי קפ"ב ע"ש ומ"מ כ' רתחברים נפועים בכ"מ ובכה"ג הוצרכו להתיר לר"ג שם בירושלמי ובתוספתא וכה"ג דגילוה בח"ש דאטריגן בנזיר שם ועםי לפס"ב ע"ש ומ"מ כ' רתחברים נפועים שלא נהגו רק תגשים ותא אטריגן שם בהריא והאיש אף בחול אטר אלמא מרינא אומרי ולי קאטר לבית דבי תירו כנו הביש מם ונם דבריו איגן נראין מה שחילק בין מקום שהנוי דאטריגן בשבה"ב' ב' מגרר אדם כי' ואם בשביל כי' ואף מאן דפליג שם דיקא משום כבוד קונו אבל בה"ג ודאי לא ואטריגן (שכת ל"ד כ' מכות כ' כ') לקפש לבנות כי' : [ח] ואפילו כי' . סמ"ג והג"ש והג"ש וב"ח בתוס' דעבודת כיכבים הג"ל או טשום סיהוש עינים מותר כי' ופ"ה בסמ"ג ורג"ש ושששה כי' . ד"ם בשם הר"ר זעלקיל מהא ושבת נ' ב' ושתוס' שם ד"ה בשביל כו' ! ון וכן הקרחת כי' . דברי המחבר: מותר כי' . בשם בתרדון ואע"ג דר' ישמעאל פליג קי"ל כר' יוחגן דאטר גמוו וגמרו וכ"ה המיגיא בפ"ב דפסחים ונפ"ב רכתובות (י"ע."ל) ובפ' בתרא דיומא וש"מ: [ב] אם הוא בצנעה כי' . גם' שם : [ג] ואם ידאה בי' . כמ"ש ברפי"ם דשבת כל מצוה שמסרו כו' ואלישע בעל כנפים כפ"ל (ורפי"ם) רשבת וה"ע וריב"ב וכל הרוגי מלמת שמסרו עצמן על מצות שמסרו מול האלה בי ביוד ואםר אשר הכיתי בית משהבי המל לו יליאהב לאבי שבשמים מה לך ייצא לישרף על שאכלתי את חמצה מה לך יוצא ליתרג על שמלתי את בני כו' ובספחים נ"ג ב' מה ראו כי' ועתוס' שם בר"ה מה עדים להנאתו ודניאל ב"ל שמלתי את בני כו' ובספחים נ"ג ב' מה ראו כי' ועתוס' שם בר"ה ביתו של עובר פסבים מהלו שובר לובלית ואיל אופילא אל היא "ל אי בעית למקשל על התפלה בביתו ועוד חביא הרא"ש ואיר של עובר כובנים שיושלמי וכן ההיא דיום להבעות ל"ה על דת וכן מייל ומתוס בשל בות הוא מובר בובים שלא שרי"ו ביודת כוכנים ב"ו ב"ל ומחוס משכיו ב"ל ומחוס בשם וב"ל ומחום לשמום להנאתו היה כמ"ש תום' שם ובתנים מ"ב ל' מחום היה כו"ב ושם בתנים ב"ב לי מחם בל הנאתו היה כמ"ש תום' שם ובב"ן מ"ד ב' ר"ה קפול כ' ההוא שוברא כו' משום להנאתו היה כמ"ש תום' שם ובתנים ב"ד ביוד מוב"ב מבוד ב"ל ומחום להמשם בל המום להמשם בל מובר"ן ב"ד

מה שהקשה הש"ך וע"ש: (ט) לרפואה. ואפילו איסורי הנאה דקי"ל כל

ש"י שינוי וכן לפי דעם הד" שם שפיא נראית להפ"ח ואלא לאפוקי דעת הר"ץ הנ"ל.

מיין עוד במשובה הג"ע סימן ל"ה: (מ) שאין סבנה בדבר. עיין במשי אמונה שמואל

מיין עוד במשובה הג"ע סימן ל"ה: (מ) שאין סבנה בדבר. עיין במשי אמונה שמואל

מיין עוד במשובה הג"ע סימן ל"ה: (מ) שאין סבנה בדבר. עיין במשי אמונה שמואל

מיים עוד מות במתר הוא המיון שב"ח וסימן חס"ה ס"ק ב":

ב"ל מיים המיים במתר הוא אמילו של בל המלום מודים המורה איתא אתם מכן מ"ש:

""ש עמו אחר: (ב) וגדגו להקל פי במתר במל במתר הוא במתר הוא היו היו במתר הוא במתר הוא

הנקרא כתנות אור רף מ' השיג של הש"ך מדברי החום לוכל לא זכר דבני המלחמות ע"ש : (שם הגם"ה) ודדוקא כשאושרים לו לעשות שפשה ובו'. הרג מהר"ם ן' חביב בתוספות ים"ב על דף פ"ב מהש"ם תמה על מור"ם דמוכת מדבריו דהני חילוקים

יד אברהם

(סימן קנ"ה בש"ע ס"ג ברג"ה) כצותר לשרוף שרץ או שאר דבר אסור ולאכלו לרפואה. וכתב המנחם ישקב כלל מ"ז דאינו יודע מנין לו אאסור שלא לרפואה. דהא בלא"ה נפסד לאכילה ונעלמו ממנו דברי הרא"ש כלל מ"ז דאינו יודע מנין לו אאסור שלא לרפואה. דהא בלא"ה נפסד לאכילה ונעלמו ממנו דברי הרא"ש בפיב דססחים דהתך שהרכו קודם זמנו אסור לאכילה אע"ם שלא היה עליו עדיין שם איסור קודם משום דאמרי מדאכליה אמשביה. וא"ב ה"ל בא בל בשל להים מהחוף שמל דאמרינן דמדאכליה אחשביה. רק בשאכלו לרפואה מוחר דאו לא שייך לומר דמדאכלי אחשבי דתלו מרח שליו שליעו אוכלו מתמת חשיבותו רק עשום רפואה וכן משמעת דברי הרמב"ם דמדאכלי אחשבי דתרו הרמב"ם

כעבודת כיכבים רישב"א ות' רדב"ו סי' צ"ב : (סס) הוץ מעבודת כיכבים וג"ע וש"ד . תוספתא הביא דמחסני החנין מונים שנים המון המת בלפער והיינו שעיששה קודם זמן איסורו כמ"ש הה"מ. ואס"ה לא כתר רק שאינו חייב לפער. אכל האכילה משמע האסור והיינו שעיששה קודם זמן איסורו כמ"ש הה"מ. ואס"ה לא כתר רק שאינו חייב לפער. אכל האכילה משמע האסור והיינו שעיששה קודם זמן איסורים ודאי שיש לאסור מדרכון וכן כפי"ד הלכה י"א פסף הרמב"ם אל אוכל אוכל אוב האישו הבאיש ובטל מאכל אים הי"ז העוד משמע נמי המ"ן יש מתיכין גם לאכילה כמ"ש הראש בפסחים. מ"מ בשאר איסורים ודאי שיש לאסור מדרכון וכן כפי"ד הלכה י"א פסף הרמב"ם האיש מורך ו"ל דמותר בהלאה דוקא גם מה שהקשה מהא דקי"ל דאסרות ביצח נכילה דאיסורא מיהא איכא וכן דקדק הפר"ת בא"ח סי" ממ"ב אלא פעמא דאמיין מדאכליה אחשניה. ומה שהקשה המ"מ ולקי"ל דאסרות ביצח נכילה

פתחי תשובה

נליון מהרש"א

(סימן קנ"ו סעיף כ' כפג"ה) אבל במקום שדרך האנשים לראות כו' ר"ן מא"ם. ומשמע שם דמ"ם החברים נמנעים בכל מקום ועיין סימן קפ"ב ס"א בחג"ה:(סימן קנ"ו ש"ע סעיף ח") כל העבירות שבתורה. עיין מימן קע"מ במ"ז ס"ק ב' ובנליון שם ועיין לעיל מימן ק"ג בהג"ה ובנליון שם: (cc) העבוררות שבתור הודוק באומר עשת עבירה זו לעביר על דתך אבל עשת להראות שאין תורת משה אמת הרי הוא

: להעבירו על דת

דבה [ד] ואם יוכל להציל עצמו בכל אשר לו צריך ליתן הכל ב ולא

וריב"ם סימן שפ"ז) (א) [ה] וכמקום שקמרו כל מי שים בידו

יעבור (ב) (ד) לא מעשה (ר"ן פרק לולב הגזול ורשב"א וראב"ד

דשבת ול ירוחם: ג שם כרבינו ירוחם אבל להנאשר נקרא תובל כשומו ולדשת הימכ"ם בשים מכל יסודי כתולה כות מחחייב ביספר וכ"נ מדברי סרמב"ן כסמ"ם וכ"כ כנ"י שם בסנסדרין : ד מימרות דרבי יוה:ן ד מימרום דרכי יומון שם בסוכדרין ; ה כשיטים דרכל שם : ו מימרל דרכי יומון שם : ו מימרל דרכ יומגן שם ל ז מיפרם הכב ופירש"י כגון שים לד יפולים ולניעום כדבר וכמו שפירש סכילף שפעוכדי כוכנים סיו מושים מדומות ופיפודים

פתורות שחיו דרך כלנועים בית לחם יהודה (סימן קנ"ו סעוף א' ברג"ה) ואם הוא בפרהמיא . ועי" כשו"ם שלי פייכ"ד מס פעוכד בוכבים רולה לסשביע ליהודי סמחייב שבועם שיפתוד על עור של חזיר ורצו כמה רבנים לדשת שכות כפרססית וכוי כמו פרקתם דמסחנה ויברג וחל יעבור ולי נרח'דלה דמים כול נערממה כמים כרמנים אר אתרונים דסנינס שלם ילבום מלכום פוכד כוכנים שפיח מנום לים חכל כום גם כוכנים .של 73195 ואחד מאלף שישכשו פל סעור מזיר ופעונד כוכנים כרונה מהין וטשוכו לככים טחוכם שישכע כך רלונו להכפים לישראל וחין כוונתו להענירו על דם רק אם יוכל להניל במיפוש ממון שלח ישבע כך

גליון מהרש"א

הרא"ה כתובות די"ם ל"א]
ר' כאיר אומר אף הנול:
(ש"ר כ"ן 6') ובדע"א מסהרי"ח כר כתבו אם רוצה

עי' עבודת כוכבי' כ"ז ב' תו' ס'ר'ה יכול.(ככ) אמנם יל ס'ר"ה יכול.(כט) אברה הכא דלענין קידוש ויראה דבהבי יתיישב לשון הב"י דבהבי יתיישב לשון הב"י סינא בלבי פסק גם כפנויה פלונתא היא וספק נפשות להקל ע"ש שתירץ רבשב ואל תעשה ל"א מפק נפשות להקל ואיני מבין דהא פיכות הגל בש"ע א"ה סיבון שכ"ם נמי הוי שוא"ת ות"ש בנליון: (c) וכ"כ בב"ה בשם א"ח ות"ש אם לשתום את אחרים אם כתירא שלא יעמדיו בנסיון: (ככנ"כ) צריך־ ליתן הכל ולא יעבור לא תעשה עיין סיפן שע"ר ס"ב תעשה עין סימן שער מד. בהנ"ה ועיין טימן שט"ח מק בהנ"ה ועיין טימן שט"ח מק במ"ז ועיין ש"ע א"ח פ"ט במ"ז ועיין ש"ע א"ח פ"ט תרנ"ז בה...ה"ה ובגלען שם דקרקתי מרלא כ' הרכ"א דין ה לקמן באונסין אשה לבוא מעשה לעבור הלאו חייב ליתן כל ממונו וא"כ בלאו שאין בו מכשה אינו חייב ע"ש: (ב"ע סמיף א") ואם הוא שעת הנורה כו' אפיי הוא שעת הגזרו, כו הבי אערקתא דממאנא. בתנהת אשר"י כתובות דף ג' דאמ הב"ד עוקרים דמנתנ שוב לא דמי לערקתא ועם"י שם על תת' ד"ה תקנתא (שם) ובעבורת כוכבים ניים יהרנ בצינעה כו'. ואל יתבוד בת' בשמים ראש סימן ש"א פקפק הרבה דבוה"ו דליכא סטרכים אין הב"ד רשאי לפסוק דדני כדן דיני נפשות: (C) כהנס"ס) ובל איסור עבורת כוכבים כו"אע"פ שאין בו מיתת כו' צריך ליהרג . עיין ת' דיק אברחם חירד סי' ה' בחולה שצריך לינק משרי אשה ולא נמצא מינקת פנויה דותיר לינק משרי אשת איש והאריך הרבה בדין ימות ואל קספר עמו מאחירי גדר וסיים ופוב לפרום סדין ופוב יותר שבל ידע ויכיר איות אשרו היא: (ט"ו ס"ק ד') יכולים לנמלו ממנו כנון . ורש"י נתן מעם משום ראינו ששה מעשה בידים ונ"ם כין תשעמים בהעלתה מינא בלבה להבעל לו עי' בנימוק" ובסלחמות הרמב"ן במנהדרין ותמצא וכ"כ בהר"ן יומא: (פ"ך ס"ק ד') בפני משרה מישראל. בת' דבר שמואל

אבוהב סימן ס"ג מסומק אם

קנו (א) ואע"ג שאמרו כל מקום כו'. כן ליל: (ב) אפילו על קנו א רשאי. וסכית פסק כסרמבים דכל מי שדינו לעכור וחל יברג ונכרג ולא שבר כ"ז מחחייב בנפשו וכן דעת כב"י וכן נראה דעת הרמב"ן בם' תורת האדם ומביאו הר"ן פ' יה"כ ובהג"א מסיים על זה אפילו על מנהג בעלמא שנהגו אם באים להעביר עליו - ממהרי"ח רפ"ק דנתובות כתבו אם רוצה להחמיר על עלמו וליהרג

היכא דקי"ל יעבור ואל יהרג ל"ע אי שרי או לא ע"ב וכחב בת"ה סי' קל"ט וסים נראם דבפלונתא דרבוותא חולינן לקולה בחיסור סכנת נפשות כדאמרינן בעלמא ספק נפשוח לסקל אמנם י"ל ככא דלענין להקל אמנם י"ל הכא קדוש כשם שלא כתפידה כתורה על איבוד נפשוח מישראל לא ילפיכן לה משחר ספיקות דלית בהו משום קידום השם ונרחה דלפי הענין ושרוחין אכו כוונחו מורין לו עכ"ל. וכחוב בהגהם סמ"ק סי' ג' דאוחן קרושים ששחטו עלמן שלא סמכו דעתם לעמוד בנסיון קדושים גמורים סם וראים משאול ומביאו ב"ח וכ"כ בב"ה בשם ח"ח מיהו כ' הח"ח שם שיש חולקים שחיכו יכול לסרוג

חת עלמו ע"ם שכחריך: ב אם לבפלו ממנו כגון בישימוסו בהפיסה וממילא יבטל מההיא מצות טשה: להחמיר ונקרא חובל בעלמו ולריך לטבור ואל יהרג . ד' ירוחם סוף

נחיב י"ח. וכתב הב"ח ס"ב דאפילו בפרססיא אינו רשאי למסור נפש

ורואה שהדור פרון בכך רשאי לקדש השם ולמסור עלמו אפילו על מצוה קלה כדי שיראו העם ליראה ה' ולאהבו בכל לבם ומביאו ב"י וד"מ: ג ולא יעבור ל"ת. אכל מנות טשה אפילו מנוה טוברת א"ל לבזבז יותר מחומש כמ"ש הרב בא"ח ס"ם תרנ"ו וט"ש: יש סכנת אבר צ"ע אי דמי לממון או לנפש עיין בריב"ש סי' שכ"ו ובא"ח סימן שכ"ח סי"ז ונראה לקולא : ד בפגי י' מישראל

דוקם ואין ר"ל בפניהם ממש אלא שיודעין מהעבירה והכי מוכח בש"ם ופוסקים גבי והא אסחר פרססיא הוה ע"ש: ה ערקתא דמסאגא . פירש רש"י שדרך העובד כוכבים לקשור כך ודרך הישראל לקשור בענין אחר וכגון שיש לד יהודית בדבר ודרך ישראל להיות לנועים אפילו שנוי זה שאין כאן מלום אלא מנהג בעלמא יקדש השם בפני הבריו והרי"ף פי' שהעובד כוכבים שבאותו זמן היו רלועות מנעליהן אדומוח והישראל היו פושים שחורות כדי שלא ילבשו מלבוש פובד כוכבים וכתב מסרי"ק דסיינו כמ"ש רש"י שיש לד יהודית בדבר וב"י כ' דהרמב"ם מפרש דדוקה בכה"ג שלה ילבוש מלבוש עובד כוכבים שהוה מלוח ל"ה ע"ש: ך על ישראל לבד. הבל הם הגזרה היה על כל מדינה מלכוחו הע"פ שהישראלים בכלל להו שעה השמד מיקרי : ז אפילו אערקתא בו' . כהב ב"י דהדלעיל הפרהסיה נמי קהי דבפרהסיא חידושי רע״ק

אפ"ל איפור דרבון ושמנו של גיד ובדומה חייב ליתן כל ממונו למצוא דבר היתר לאכול ולא יאכל איפור ולאתר מכן אנום הוא מהמת נפשות ואוכל הקל קל תחילה ומ"ם אין מדיב ליקו לו ממון בהמתנה עד שיהית לו מעות לפרוע דרלמא לא יהית לו מעות הדעובדי כוכבים הובשין אותו ומיוסרין אותו ויכול לבוא לירי מכנה: (שם) "של"ל לקיים מצות עשה. ע" בהנהת אשר"ם "ל"ל דכתובות בד"ה וק" בפ"א שם בחד"ה תקטוא (מימן בדבן וע" בב"ח א"ח (ס" תרע"ם ס"ח): (שכ") ל"ל אליות בתשובת הריב"ש (מימן שש"ל) כ" וו"ל אם היה בידה להצל מעבידה בשתמטור עצבה למיתה תהיב ואל תעברי של"א לה להנצל מהעבידה בשום ענין הקרקע עולם היא אלה התם אנוס מהמת אותו האונם וכל אונט שהוא פיור ע"ל" (ש"ך ספק"ג) ובראר ואפולו אם יומור ע"ל: (ש"ך ספק"ג) ובראר ואפילו אם יומור למיתה אנו למדה משם שהנא פמור עב"ל: (ש"ך ספק"ג) ובראר

פתחי תשובה

ועיון כספלחם כתוכות ד' י"ם על מוספות ד"ם דחתר מר]: (ג) מבוין כו' . עכס"ם סק"ח ועיין בספר עלי ארוים בחב"ע סיתן מ"ו מ"ק ז' באורך . ובספר תפארם ישראל על משניות ס"א דנרכות מ"ג כתב דמ"ת תותר להבנים עלתו לספק סכנה היכא דלא שכיח הידיקא ומלוה דעסיק כה אגוני מגני וראים מר"ע שכבנים עלתו לספק סכנה בנע"י שהים פדמך א"ע שלא דעסיק כה אגוני מגני וראים מר"ע שכבנים עלתו לספק סכנה בנע"י שהים פדמך א"ע שלא יקום שם מגב של מנו ממח בטלם מירות ולן במירו בתן מירום לק מירו בתן מיר סיק מיר סך מחריב. מהל שבת הי בכל מירום בלך משורה מור מבל מירום בלך משורה מור עלד. לפי ושים מורי עלד. לפי ושים מורי עלד. לפי ושים שורי דחין מירות הי של מורי של מברו ליש ממורי עלד. לפי ושים מורי עלד. לפי ושים לחלק האוק מירות בשור בירות שבובר בקום וכשה כמו כל לאו סבא דדוקא בל"ח שיש בו מששה וכתב דה"ב להיסך במ"ע שפובר בקום וכשה כמו כל לאו סבא דרוקה כלים שים כו משפט וכפע דהים נהיםן כמייע שעוכר לקום ותפה כפו כל נפו הכת תכלל עשה מחויב לגבו כל מעולו ע"ש. עוד כתכ כפע"ג שם דים להבספק כלית, דרכנן אם מחויב ליתן כל מעולו או מומש פ"ש ועיין בתשוכת חות יאיר סיי קפי"ג דפשימא ליה דאפי בל"ת דרכנן לריך ליתן כל מעולו וז"ל הכאלה שם במעשה שאים חיל אמר ליסודי שישתם עמו יי"נ ואם לא יקטע את אונו וכתב דאם הדבד הים דרך גיוום דברים בעלמא ודאי שאין להוי למסר ולשחות אך אם באתת ירא לכשו שיששה כאשר ומם יכול לשחות בסרע בותן

ערקתא . פירוש שישראלים ביו נוהגים ברצועות מנעליהם שלא כדרך סטובדי כוכבים כזם: (ג) ואם הוא שעת דגזרה כו׳. בטור

יהרג כו' עכ"ל והך להעביר עליו ר"ל פמכוין להעבירו על דת וכ"ם וליהרג א רשאי ב י אם העובד כוכבי' (6) (ג) מבוין ברמב"ם פרק כ' דיסודי התורם בהדים כנון שיעמוד רשע לבעל דתם כו' חבל חם לח נחכרין חלח לכנחחר אפילו בשעת השמד שרי כיון שהוא בשאר מעת כמו שמותר בפרהסיא דפרהסיא ושמד שווין לכל דבר וכן הוא ברש"י בנמר' בהדיא וכן בר"ן ביומא ובנימוקי יוסף פר' בן סורר והוא פשוט אלא שמו"ח ז"ל רולם לדקדק מסידור לשון הטור מדלא הוכיר חילוה של להעביר על דת או להנאתו אחר דין של שעת השמד ש"מ דבשעת שמד חסור אפילו להנאחו ולא דק דבקדיא כחב העור עלמו ברמזים פרק בן סורר

למחום וחינו מוחה הוח נחסם בחומו מון מכל מקום בדבר פים חשם סכיה חין לריך (ה) להוצים ממונו על זה . (מהרי"ו סימן קל"ו) (ו) ד ואם הוא בפרהםיא [ו] רהיינו ד (ו) בפני עשרה מישראל חייב ליהרג ולא יעכור [1] אם העובד כוכבים מכוין להעבירו על דת (ב) [ח] (ספילו פל ה (ד) ערקמה דמשהנה) (ב"י) ה אבל אם אינו מכוין אלא להנאתו יעכור ואל יהרג (ג) יואם הוא שעת הגזיר'*) ן [מן (על ישרחל לכדס) (ב"י כשם נ"י) זי אפילו אערקתא במסאנא (סירום רנועה המנעל) (ח) ידרג ואל יעבור: הגה [י] (מ) ודוקא אם כולים להעבירו במנוח לא חעשה אבל אם

בודו גזרה (ד) שלח לקיים מצוח ששה חיך צריך לקיימו ושיהרג *) פי שגורו פליסם להפכירם פל דחם . כחילוק הזה גם אשמת שמד: (ד) שלא לקיים מצות עשה כו׳ . דכת גם העובדי כוכבים יכולים העובד בוכבים מכוין כו׳ . חבל חם חינו מכוין חלא להנחת עלמו חסור

דלפני כיון דאינו מחכוין אלא להנאת שלמו אבל מדברי הפרישה ס"ג מכואר דבפרססיא רשאין למסור נפש ונראה דאם השעה לריכה לכך וכה"ג לכ"ע רשאי למסור עלמו כדלקמן בסג"ה גבי מלות עשה דהא הב"י פסק כהרמב"ם ואפים כתב דאם כוא אדם גדול וחסיד וירא שמים

ביאור הגר"א

דשבת : [7] ואם יוכל כו' . ראפילו שבות דשבת אסור בהפסד ממון כמ"ש בפס"ז דשבת (קכ"ח מ") . א"א כבת כו' ובפ"ב די"ם (כ"ב מ") כי קמיבעיא לי משום חפסד ממון ובפ" בתרא דע"ו (פ" מ") כמה כיסי משתבחי כו' ולא ידענא כו' וביוצא בו הרבח : [7] ובמקום כו' . כמ"ש בר"ם בתרא דקדושין (ע"ח מ") ישבו ובדקו כו' ופירשו ואפילו במסונו ממ"ש במחדרין ע"ג א' אי מהתם ה"א בנפשוה אבל כו' אלמא אי לאי קרא ה"א דאפילו להציל נפש חבירו דאכל מל"ת אינו מחוייב למוצא מונו אבל משמע שם מדבריו דאכל מל"ת אינו מחוייב למ"ח אינו מחוייב למ"ח אינו מחוייב למ"ח אינו מחוייב למ"ח מונו אבל משמע שם מדבריו דאכל מל"ח אינו מחוייב למ"ח אינו מחוייב למ"ח אינו מחוייב למ"ח אינו מחוייב למ"ח מונו אינו מווייב למ"ח אינו מחוייב למ"ח מונו אינו מווייב למ"ח אינו מחוייב למ"ח מווייב למ"ח מיד מ"ח מידים מ"ח מוויב מ"ח מידים מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח מ"

קבן (א) מבוין . מבל אם אינו מכוין אלא להנאח עלמו אסור להחמיר ונקרא חובל בעלמו ולריך לעבור ואל יהרג. רבינו ירוחם. וכחב הב"ח דאפילו בפרהסיא אינו רשאי למסור נסש כיון דאינו מחכוין אלא להנאח עצמו אבל מדברי הפרישה מבואר דבפרהסיא רשאי למסור נפש ונראה דאם השעה צריכה לכך וכה"ג לכ"ע רשאי למסור עלמו וגס הב"י כתב דאם הוא אדם גדול וחסיד וירא שמים ורואה שהדור פרון בכך רשאי לקדש השם ולמסור עלמו אפי' על מלוה קלה כדי שיראו העם לאהבה את ה' ולירא אותו בכל לגם והב"ח פסק כהרמב"ם דכל מי שדינו לעבור וחל יהרג וכהרג ולח עבר ה"ז מחחייב בנסטו וים פוסקים חולקים על זה וכתב בח"ה והיה נראה דבפלונתא דרבוותא אזלינן לקולא באיסור סכנת נספות כדחתרינן בעלמה ספק נפשות להקל חתנם י"ל הכה דלענין קדום השם שלא הקפידה החורה על אבוד נפשוח מישראל לא ילפיט לה משאר ספיקוח דליח בהו משום קדושה השם ונרחה דלפי הענין ושרוחין חנו כוונהו מורין לו וכ' בהנהח סמ"ק דאוחן קדושים ששחפו עלתן שלא כתכו דעהן לעמוד בנפיון קדושים נמורים הם וראיה משאול פיהו יש חולקים שאינו יכול להרוג אם עלמו עיין באו"ח שהאריך: (ב) לא תעשה . אבל מנות עשה אסילו מנוה עוברת א"ל לבזכז יוחר מחומם כמ"ם הרב בח"ח סימן הרנ"ו וע"ם ש"ך. וכחב עוד וחם ים סכנה חבר ל"ע אי דמי למתון או לנפש פיין כריב"ם סימן שכ"ו ובא"ח סימן שכ"ה סי"ז ונראה לקולא עכ"ל: (ג) בפגי . ואין ר"ל בפניהם ממש אלא שיודעים מהעבירה והכי מוכח כש"ם נבי והם חסחר וכו'. ש"ך: (ד) ערקתא. סירוש פישרחלים היו

לפיות לכושן חדום: ח בם ומשום חומר פלמן כלכך בכל שנין חסירי נ"י וכ"כ כר"ן

בשם הרמב"ן וכן דעת הפול

ברכי יוסף

יוה"כ על דףפ"ב מהש"ם חמה

ופש"ל ומוכ"ם בפנמו בדרכי

צ"ם. וסרמנ"ה כחנ דומניו

כסכ כחידושיו פרק בן סוכר דחשתר על ככתך סיו

מוליכין חותה וככיונה כזה לה אמרו סהרג אכל מי שאומרים

לה לכי מעלתך ליכעל לפלוני ואם לאו אנו הוכנים הוחך

סהרג ואל מעבור וסוא מ"

אסתר קרקע שולם כיחם כלח בים' כיח עוש'כלום וחף שכר

כליכם חין בידה שמוליכין חומה על ברחה פד כחן דבריו

יעי"ם: (שם) שהוא כבר מקשה ורוצה לאנם אותו

מהלכות סנהדרין דין ג' כתכ בתוך דכריו וו"ל למדנו מעתה ממם נמכשה נחשמו ומנסוהו

שמור ואם אנסוסו להחקשות

שכ"ל. ומ"ם ול"ע יש לפכין עתי מכש"ל חם כוונתו

דחפיקרה דדינה מספיל חי

דינה ככי בנחקשה נחשחו כו'. חו כוונחו דסשישה

זכר . מו אומנו בשבים דדינה ככי מומ דקשיה לים תחי דסרמכ"ם קסשיק וחגי דמיש שתנשומו חייב מיסם דמיש שתנשומו חייב מיסם

ב"ד ובי"ל לפרש דאם מוהשם ופותד ואנסוסו פטור . ולכל סדברות קשם דהרי הרמכ"ם

ש"ח דחימורי ביחם דין מ" סלכם זו העלם לחלק יצחת לנחום סובעל לנחום סבועל

וספיגו סרחב"ר דגם ככועל ים אונם בפסור כגון שנחקשה לאשתו וכו' וכתב הרתכ"ם

רככגון זו חפי' כרמב"ם יודה חונם גמור בוח ע"ם ומוכח דכוונתו דלה הנטכין סרמנ"ם (פרבו דחים זם סרי כום כחבה והדין בעלמו פשעו וכ"כ מרן ככ"י כסימן זה בשם התום" והר"ן דחינו מתויב למסור עלמו וכ"ל רבינו ירוחם נתיכ כ"ב ח"ב וכ"כ ברת"ם ומסרם"ל בים של שלמם פרק ככא על יכמחו סימן ג' א"ב מאי קאמר ול"ע וכעת נ"ל דמ"ש מרן ול"ע כוא דווקא פל דין כשני דאנסוסו לפתקשות שיכא על סערום

. מר"ן ככסף משנה פ"כ

(ר"ן פרק במה טומגין ול"י פרק סורר ומורה) מיהו אם השעה צריכה

לכך ורונה ליהרג ולקיימו הרשוח בידו (מהרי"ק שורש פ"ח בשם הר"ן)

(י) "ובעבודת כוכבים ג"ע ש"ר (יא) אפילו בצינעה

ושלא בשעת הגזרה [יב] ואפי' אין העובר כוכבים

מכוין אלא להנאתו יהרג ועל יעבור:

הגה [יג] ודוקה כשמותרים לו לעשות מעשה כגון שמותרים לחים

שרולים (ה) להשליכו על החינוק להרגו או שהוא כבר מוקשה ורולים

לחנם מוחו לערוה מין צריך (ו) ליהרג (ב"י כשם חוספות ור"ן פרק

לגלות ערום או שיהרג אבל אם אונסים לאשה לבא עליה 🏲 או

156

דפרססיא שום לשעת הגזרם והב"ח פסק דבשעת הגזרה אפי' לא מכוון (ה) דלפני עור בו'. שהישראל אין עושה כלום רק שנותן לו דבר שהטובד כוכבים משחמש בו לחליל שלו : (ך) ועובד כוכבים הבא על בת ישראלית. פי׳ והיא פנויה על כן אין בה ג"ע דאי דרך זגות אין איסור רק מכח גזירוח ב"ד של שם אי דרך החנות מלא התחחן בם נפקא דסוי משאר עבירות ואין ג"ע

אלא באשת איש דישראל א"נ ישראל סבא על העוכדת כוככים דמחייבי מיתות הם דקנאים פוגעים בו ומחייבי כריחות חשבינן לים כ"כ ב"י בשם הרמב"ן ול"ל לפי זה דחסתר פנוי׳ סיתה ולא ש"ל דרשא דאל תקרי לבת אלא לבית כמ"ם ב"י וכ"כ הר"ן בהסיא בפרק בן סורר בסי' קע"ט סעיף ז' משמע דאם כללת נפשות

כ"ם) [יד] וכל חיסור עבודה כוכבים וג"ע וש"ד חע"ם שחין צו מיחה ר ("א) רק לאו צעלמא זכיך ליהרג ולא (ז) לעבור אכל אלאו יא (ה) (מ) דלסני עור לא חתן מכשול יעבור ואל יהרג ("א) בת ישראל בעלמא זכים יו הבא יד על (יב) בת ישראל ואל יהרג (ר"ן פרק כ"ש וסרק בן סורר ומורה) יב (ן) [מר] ועובד כוככים יו הבא יד על (יב) בת ישראל

לסנאת עלמו יהרג ואל יעבור (משא"כ בפרהסיא) ודעת רש"י אינו כן וגם אין דבריו מוכרחים וגם בסג"א ממסרי"ח דפרק קמא דכחובות סניח זה בצ"ע ולכן י"ל דספק נפשוח להקל ועיין בפסקי מהרח"י סי

ר"ג: דו או שרוצים להשליכו כו'. ובעוכד כוכבים כגון אם כפפו קומתו להשתחוות לעובד כוכבים. סרח"ם רפ"ק לכתובות: מ א"צ ליחרג . אלא א"כ הוי בפרהסיא כ"כ רבינו ירוחם סוף ני"ח ומביחו בבדק הבית ותימה מנ"ל הא דאע"ג דכתבו כתוספות וכרא"ם ס"פ סורר ומורה ורפ"ק דכחוכות גבי הא דפריך והא אסחר בפרהסיא הוי ולא פריך דגילוי עריות הוי משום דקרקע עולם היא ולא עבדה מעשה הלכך לאו

(סימן קנ"ו בש"ע מעיף א' ברגח"ה) ודוקא כשאומרים לו לעשו מעש' ובו' . ככל מחו"ס ן' חכיב כמוספום למוכח מדכריו דסני חילוקים מוסכמים מספוסקים ומסרמב"ם וספור פכתכ דהרי"ף סכר דמיולחלק דיכה ים לד לומר דחולינן קולה וסיים דים פנים לסתמיר כיון דפוי קידום הםם עש"ב: (שם בחג"ה) לאשור לבא עליה וכול. כתוכ כשימה בילוי עריות הוא היינו לס"ד דמקשה מקוכנת לכתוכות ס"ק דף ט"ו ע"ג מהספר זו"ל סרב סמחירו

אבל למאי דמתרץ החם אסתר קרקע עולם היתה אפילו בפרחסיא א"ל ליהרג מטעם קרקע עולם כדמוכח להדיא בחום' והרא"ש שם ואפשר סבירא ליה לרבינו ירוחם דרבא דמשני החם הנאת עלמו שאני פליג אאביי וסבירא לים כדקס"ד דש"ס מעיקרא דמטעם קרקע עולם בפרהסיא יהרג ואל יעבור אבל לא ידעהי מנא לן הא דאפשר דלענין דינא רבא מודה לאביי וכן משמע בהרא"ש וגם הרי"ף הביא פירוחא דאביי ודרבא אלמא ס"ל דתרוייהו קושטא נינהו לדינא וכן משמע בר"ן פ' כ"ש וכ"נ דעת הרב: י רק לאו בעלמא בו'. דהא אמרינן בש"ם (ס"פ סורר ומורה) מטשה באדם אחד שנחן טיניו באשה אחת והעלה לבו טינא ואמרו הרופאים אין לו חקנה עד שחבעל לו אמרו חכמים ימות ואל חבשל לו חשמוד לפניו שרומה ימוח ואל תשמוד לפניו שרומה תספר שמו מאחורי הגדר ימוח כו' ובודאי שדברים אלו אינם ג'ש ממש אלא שעובר בהן בלא תקרבו לגלוח ערוה שהוא לאו דג"ע כ"כ הר"ן פא"מ והנ"י ס"פ סורר ומודה ולפי זה משמע דס"ל כהרמב"ם בס' מנין המלוח מלוה שנ"ג שכ' וז"ל הזהיר הכחוב מהקרב אל א' מהעריות ואפילו בלא ביאה כגון חיבוק ונישוק והדומה להם מן הפעולות הזרוה והוא אמרו באזהרה מזה איש אים אל כל שאר בשרו לא תקרבו לגלות ערוה כו' וכ"כ הסמ"ג לאוין קכ"ו וכ"כ הרא"ה בספר החנוך מצוה קפ"ח והכחר חורה בלחוין שכ"ט אבל הרמב"ן בהשנות שלו על ספר מנין המצוח חלק על הרמב"ם ואומר שאין מלקי' מן החורה אלא בביאה גמורה או בסעראה ע"ש שהאריך והרב ר"י ליאון בספר מגלת אסתר שלו דף קי"ח סחר כל דברי הרמב"ן והעלה כהרמב"ם ע"ש וכן נראה לי מהך עובדא דהעלה לבו שינא ומכל מקום משמע דאף הרמב"ם לא קאמר אלא כשעושה חיבוק ונישוק דרך חיבת ביאה שהרי מלינו בש"ם בכמה דוכתי שהאמוראים היו מחבקים ומנשקים לבנוחיהם ואחיוהיהם וכן כחב הר' ינחק ליאון שם בהדיא וכן משמע להדיא ממ"ש הרמב"ם ר"פ כ"ח מהל' ח"ב וז"ל כל הבח על העריות דרך חברים או שחבק ונשק דרך תאום ונהנה בקירוב בשר ה"ז לוקה מן החורה כו' וכן כחב הסמ"ג והכתר תורה עם אלמא דאינו לוקם אלא בדרך תאום וחיבת ביאם חסו דלא כב"י לקמן ס"ם קל"ה גבי מישוש הדפק באשמו נדם מולם: לבתבן עוד כרב כמגיד שם ובר"י ליאון דאף לברמב"ם ליכא מלקות בקריבה אלא בחייבי כריתות ולא בחייבי לאוין ומכל מקום משמע דבערוה דרבנן לכ"ע יעבור ואל יהרג ופשוע הוא וכן משמע בב"י שם : יא דלפגי עור . כגון שאנסו להשאיל דבר לעובד כוכבים וכיולא כו: יב עובד בוכבים הבא בו". אכל ישראל הבא על העוכדת כוכנים ככלל ג"ע הוא דיהרג ואל יעכור כ"כ הרמנ"ן בספר ת"ה והביאו הר"ן פרק ים"כ הובא בבית יוסף וכ"כ הנ"י וכ"כ רבינו ירוחם וכ"כ הב"י בא"ע סימן ט"ז בשם א"ח וכ"כ הרב שם ס"ב וכ' הא"ח שם שנראה לו דהיינו דותא בפרהסיה וכן נראה מדברי הרב שם וטעמם דלה הוי ג"ט אלה מטעם דהבה של ארמיה קנהים פוגטים בו והיינו בפרהסיא דוקא ולפי זה הא דהוי בכלל ג"ע היינו דאפי׳ להנאת שלמו יהרג ואל יטבור מה שאין כן בשאר עבירות וכן מבואר בא"ח שם וכן משמע בפוסקים שם מיהו בנ"י ס"פ סורר ומורה כתב דכיון דאפילו לא פגעו בו קנאים חייב כרת הלכך אפי' בלנעה יהרג ואל ישבור ועיין עוד כח"ע סימן מ"ו ומ"ז איזהו ג"ע : יג הבא בו' . כנון שהיא עובה מעשה שמביאה הערוה עליה כמ"ש הרא"ש רפ"ק דכחובות והתוספות ס"פ סורר ומורה דחם לח כן חיפוק ליה דלח עבדה מעשה וכמו שנחבחר: יד על בת ישראל. דוקה פנויה חבל ח"ה גילוי עריות

ביאור הגר"א

ססר עצמו אלישע בתחלה וכן דניאל בשביל התפלח וכן כל הנך שב' לעיל במדרש ש"ם

באר חיטב

נוהנים ברלועות מנעליהם שלת כדרך העובדי כוכבים בזה וכנון שיש לד יהדוה בדבר-שדרך הישראל להיות רצועות מנעליהם שחורות ושל העובדי כוכבים אדומות כדי שיהא הפרש במלבושיהון וב"י כהב דהרמב"ם מפרש דדוקא בכה"ג שלא ילבוש מלכום עובדי כוכבים שהוא מלות ל"ת ע"ם . וכתב עוד דדין זה אפרהסיא דלעיל נמי קאי דשוה לשעת הנזרה והב"ת פסק בשעת הגזרה אפילו מכוין להנאת עצמו יהרג וחל יעבור (משח"כ בסרהסיח) והשיג עליו הש"ך וכחב דחין דבריו מוכרחים ושי"ל ספק נפשות להקל וכ"כ המ"ז ואם הגזרה, היה על כל מדינת מלכותו אע"ם שהישראלים בכלל לאו שעח השמד מקרי: (ה) להשליבו. ובעובד כוכבים כגון אם כפפו קותחו להשתחות לעבודה כוכבים כ"כ הרא"ש: (ו) ליהרג. אא"כ הוי בסרהסיא כ"כ רבינו ירוחם אכל הש"ך השיג עליו וספק דאפילו בסרהסיא א"ל ליהרג ע"ם: (ז) לעבור . ומשמע דבערוה דרכנן לכ"ע יעבור וחל יהרג ופשום הוח. ש"ך: (ח) דלפני . כגון שאנסו להשחיל דבר לעבודת כוכבים וכיוצח בו:

מבואר במלחמות במנחדרון ממה הדרי אלא דהוא כ' דאביי לא פ"ל כרבא) וא"כ גם ר" כוותירו בזה וחולק עליו במה דמוברים חם דאמתר לא היתה אשת איש ע" בכ"מ והוא מובר דהיתה א"א אלא דעל אימור במה בדפליני אהדדי אלא דהוא כ' דאביי לא פ"ל כרבא) וא"כ גם ר"ב ו"א ריש ע"א: (c) אבל הרמב"ן נ"ע מילה במדעת ריב"ם שבש"ף: (c) ס"ק ") ולפ"ן משמע דכ"ל כהרמב"ם. קשה אפו דבור דאורייתא הוא ועין כ' כ' ל"א היש בש"ף: (c) אבל הרמב"ן במה לבא מילא אימור פה"ת כמו חצי שימד ציין ת' זרע אברהם יו"ד מימן ח' ד"ה הגם ומה שהשינ עליו שם מי' ו': (c) שוקרי מצינו. בש"ם בכמה דוכתי שבה י"ג א' בהשנו בע"מ מילו מי"ן מ"ל מיון קריבה: (ס) וכתובן שדר הרב קרושיו מוף ד"ל מיון בתובה על לא תחללו כ"ר דביה לא כתיב לשון קריבה: (ס) וכתובן שדר הרב קרושיו מוף ד"ל מור מון במור ב"ל האינו עובר על לא תחללו כ"ר דביה לא כתיב לשון קריבה: (מס) ובתובן שדר הרב אמניד כו'. ומ"ם משמע דבערות דרב אברהם עלה ל"ו ע"ד ד"ה איך כתב דאף בחייבי לאין כו כרת ומיתת כ"ר דלא דם לנעדה מאורמה) חרין כן:

פתחי תשובה

חידושי רע"ק

לקולא. ע" תשובת חות יאיר (מ" קפ"ג): (מ"ן סן"ט) אבל לא ידעתי מנ"ל. נסתפקו בזה רבותינו בתום' (יומא רפ"ב) וו"ל ורבא דפליג בפ" בן סורר אשינוי' דקדקע שולם היינו לענין פרהביא. א"נ אפי' לענין פרהביא לא פליג אלא דמוסיף מעם שני

ועשה פ"ש: (י) ובעבורת כוכבים ג"ע. פיין בחשובת רדכ"ו ח"ח סימן ג"כ שהעלה דס"ה אם אוכשין לעבור על אחת מכל מצוח כסורם כאמים שאין חורם משם אמם או שאיחוו התלפון אותם כאשר הם אותרים ושלא לוה הקב"ם על ככה (או שליוור היחה רק לומן מה וככר נחבמלה . כן כ' הוא ז"ל במשובום החדשום שד"ם ע"ש) שחייב למסור את נשבו עליה וככר המבקה. כן כ" החו א" כתשונת החושת שד"ם ע"ש) מחייב מחור חת נמבו ענים מסייב מחור חת נמבו ענים מסייב המלחת מחו ובלנעם ושלה בשעת הגוורים ע"ש ע" (א") רק לאו בעלמא. עש"ק דספיקר בהכתב"ם דעל חייבון היש מקום מה"מ אך דוקא בלדך חיבת ביאה ועיין בתשובה בהים בתשוב המבובת מות מ"ב בעולה בווריתש ובתם השונים אלום רולו ג"כ לושע לוורמש ותפני שאין שם בש"ש אם בפ"ש אש בעולה בוורמש ובתם השונים אלום רולו ג"כ לושע לוורמש ותפני שאין להם אם משלים או אשר ובל בעול בתולובן האתר זו אשהי ושמעון יאמר זו בתי ובהגיעה למקום שמהאים הפויר ומי שאין לה השיר יוקבם סך יו"ד זהובים או בלון המוכם אמרו רו"ש בכ"ל ובתוכם לא כל שינשקן זה אשה וזה כתו אם הכל בלדון השבת הברול בלדו הבתולו הברולון המוכם אמרו רו"ש בכ"ל ובתוכם לא בלדו הברול המבובים או המוני בל המוכם בלדון ישבע עד המבובים או אחר ביו"ד החובים המבובים המב כ"א על דבריו שבן כוא אם מוסדים לפשוח כן וכחב דאם באמח סיחם זו אשמו נדם וכחוכם בעל פלילם אינו מאמין לשבופם ורוצה לקנסו סך רב או לסופסו ולפקלו אם לא ינשקנה נושק כלב פלב וכמי שכפאו שד ואין ככך כלום אחרי שאין זם רק מדרכנן כיון שאינו בדרך

רמבר התעיין ישר יחום ולריך מיסוש וישוכ: (שם) ךק לאו בעלמא צריך ליהרג וכו' פירוש דבערה חיכה מיכה פירוש דבערה מיכה או כרם וכן מתכחר מדברי פרב הנמוקי יוסף סוף פרק כן סורר דכל דתשכחת לם נליון מהרש"א

שכתל דחייב ועל זם כתל ול"ע דים ללדד דכיון דכעת

דה:מוכו להתקשות לה כים פל דעת פרום והוה לה עלה

על לבו ואחד כך אוסוסו שיכא עלים אסשר דפטור ויש פנים לכל כלדרים ויש פנים לכל כלדרים

תנאנם כון המנין ואם אשה מצמרפין לעשרה: (כ"ן ס"ק ") והב"ח פסק כו'. אפילו מכוין להנאת עצמו . עיין חדושי דשב"א כתומות דף ג' דתראב"ד ט"ל כב"ח: (שם ס"ק ני)אבל לא ידעתי שנא לו . הא דאפשר לא ירעתי מת קשיא ליה דהא נם הרמב"ם לא מבר שינויא ראביי גם המור לא חילקוכו

והרמב"ם פרק ה' מהלכות יסודי

החורה פסק כר"ל וחמה ב"י למה לא

פסק כר"י דקיימא לן כוותיה לגכי

ר"ל בכל דיכחי ורחיתי בהג"ה

מיימונית שהקשה ג"כ הכי וכ'

שמהר"מ הביא לו ראיה לרמב"ם

ממ"ש בהג"ה למעלה ונרחה שהרחיה

היא ממה דאיחא בירושלמי **עו**לא בר קשבי הבעתיה מלכא ערק ואזיל

לגבי ריב"ל והב"י הביאו כאג והיינו

שיש לדקדק כו מחי הטחו של ריכ"ל

שנסתלק אליהו מעליו ומהיכן היה

כן: (ז) תנו לנו אחד בו' . הכי איתא בתוספחא ומסיים בה אא"כ

יכ"נ מדברי הרמב"ם בפ"פ שהל' יפורי החורה: (סועיין בא"ה סי' ע"ו ובהנה"ה בפ פונם הכא פל העובדת כוכני ושים כו משום יהרג ואנ ישבור) (סבספר בדק סבים לסרב ב"י נרחס רפ"ל דחץ מרם רשמי לפנוע בעלמו א לחינוקות כדי שלא יעבירופ לחינוקות כדי שלא יעבירופ על דת וע"ש בשיתן זה): ש טור וכ"כ הרא"ש ברים פ"ב דעבירת כוכנים: נימוקי יוסף בסרק בחל דקתא מהא דאמריינן שה

כנסת הגדולה

(פימן קנ"ו בשו"ע סעיף ב') אסור לארם לארם לומר שהוא עובר בובבים כדי שלא יהרנותו כו'.נ"כ נוסיין בנדרים פרק קונם יין שרי לזורכת מדרננן לומר פכדת דנורם מנה לה יביבנה כרנם

דנול מרכבה

(פימן קנ"ז סעיף א' בהנ"ה) ובייכוא אותה ישמאו כולם . ווס לכון סמניד משלם כפ"ם מסלי יסודי המורה כחל סרשב"א בחשובה בשיעה של נשים עוברו'ואמרו להם עובדי כוכבים פנו לנו אחח פכם

בית לחם יהודה יציל מפני חילול השם ועוד ראים דכחב כם"ג שעובד כוכבים א' רוצם לסשביע כוכבים א' רונה להבניע לישראל כשם הפיוחד. ודוקא בנילוי הראש בתב לכסוף בזה"ל א"י כל כך איבור מסורש שלא להזכיר השם לסריא ובנילוי ראש לצורך שכועות שמתוייב נהן רסת לאו הזכרה לבפלם שנורך הוא לפטוד כתוק שלא לכאטין של שכושתו ובנילוי כראש לא אשכתן בסדיא קפירא לאיסור ע"כ : (שם סעיף ב') אסור לארם וכו'. כהכ בספר הסידים ישראל ששעע

ברכי יוסף

חיוב או מיקם סגם דנפנין עלמו ליכא יסרג ואל ישבור וסרב ש"ך ס"ק י" כ' דכר"ן מלומה שלמרו סבים כחיים ימות ואל ידבר עמה דליכא אלת לתר דלת חקובו . והרב ש"ך הוליד מזה דתחי כדעם ש"ך סוליד מוס דמסי כושע סרמכ"ם דליכל ללו כמיכוק לקילם נש"ק וסופכ"ן פלינ וכל' ש"ש כלוקר, ולפום ריספל קשם דסרמב"ן הביל רלים זו בשם חורם פלדם רליים וו בשם חורם פלדם רליים וו בשם חורם פלדם בפבירם לים באבקה פים כל לשונו. הרי דהרענ"ן אסר ועייתי ראייה עשום דהוי אביזרים דנ"ע אףדסבר דליכא לאו דלא מקובו וכן פוכת מדברי הרמב"ן בפלחמום ע"ש ומעתה תה שהכרים הרב שקר כהרמב"ם מההיא דימות ואל ידבר עמה חינה הכרעה דגם הרמב"ןכחבה לזו וביח"ר עלים דהוי מביורת דנים כיוןד חיכת מיחם בנוף פערום בעבירם עלמם והוי דרך שכתב הרב הניפוקי ס"ש כן הורל: וזה יוה"כ פל דף פ"ב שהכיא דברי סש"ך כשם סר"ן שסבית רחיים מישום וחל ידבר שמם וכו' וכתב וחיל וכחיי זו חיני שכיר דשאמי כפס דהחולי בא מחצה בשבירם שותם ולפיכך ימום ואל יעשה עבירה אבל אם אנסופר לכ"נ שיבא על האלמנ׳ דהות חיסור לחוין מנ"ל שיסרג וחו דיסרג וחל יעכור

חלוי בשיעבור עבירה אחת מעלמו ע"י זה חבוא לו הצלה מוחר לעשות - ממש הוא שם וכ"כ העמ"ז ואע"ג דדעת ר"ת דאפילו אשת איש נמי מכל מקום אין כך דעת כל הפוסקים: מון אלא אם כן חייב מיתה. יחדוהו כככע בן בכרי ובירושלמי פליגי בה ר"ל ורבי יוחנן ר"ל ס"ל וכחב הרמב"ם ומכל מקום אין מורין להם כן לכתחלה וכ' ד"מ בשם והוא בחייב מיחה כשבע בן בכרי ור"י ס"ל אע"פ שאין חייב מיחה הגה"מ שלריך לחזור לכחחלה על כל לדי לדדים קודם שימסרוהו ועיין

בכ"ח סעיף ד' שכחב כמה חילוקי דינים בזה והיה נרחה לי שחין דבריו מוכרחים ולפי שהרחיק פדות וכ' שכתשוכה כירר דכריו ברחיה ברורה לא השנתי עליו: בון אסור לאדם לומר כו' עמ"ם הכ"ח

אינו בכלל גילוי (מ) עריות (ב"י בשם הרתב"ן והפוסקים הג"ל) (°) [שז] עובדי כוכבים שאתרו לישראל (ז) (יג) חנו לנו אחד מכם ונהרגנו לא יחנו להם אחד מהם אלא א"כ יחדוהו ואמרו חנו לנו פלוני (משנה פ' ח' דחרומות והרמב"ם פ"ה מהלכות יסודי התורה) וים אומרים דאפילו בכה"ב אין למסרו בוך אא"כ (ה) (י) (יד) חייב מיחה (פו) כעבע בן בכרי (ב"י בשם רש"י ור"ן) (מ) (יד) וכן נשים שאמרו להן עובדי כוכבים קנו לנו אחם מכס") ונשמת אוחה (פוז) ישתאו (יא) כולם ולא

ימסרו נפש אחת מישראל (רמב"ם פ' הנוכר) [יח] (יז) כל מקום שנאמר יהרג ואל יעבור אם עבר ולא נהרג אע"פ שחלל השם מכ"מ נקרא אנום ופטור [ימ] ודוקא שלא יוכל לברוח אבל אם יכול לברוח ואינו ששם הרי הוא ככלב שב על קיאו ונקרא עובר במזיד (כ"י כשם הרמב"ם פ"ה דיסודי החירה) (°) :

ב מז [כ] * *)אסור לאדם לומר שהוא עובד כוכבי'כדי שלא יהרגוהו ' אבל אם כדי

לו להרגים ולראות שלא לסמוך על המחניחין שהיא מפורשת דאם כן בכל יום לא נדע על מה לסמוך ונראה שאליהו היה מגלה לו כאן שיש במחני' ב' פירושים דהיינו חו כר"ל או כר' יוחנן אם דוקא חייב מיחה או לאו וההוא גברא לא היה חטא כשבע בן בכרי והיה ריב"ל פוסק כר"י והוכיחו אליהו ז"ל דההוא משנה כמשמעות' לאו משנח חסידים אלא כל חסיד יהיה מורא על ראשו שמא כריב"ל דמספיקא אזלינן 'להקל בנפבות ולא מסרינן נפש על פי זה חש לה הרמב"ם ופסק גם כן כר"ל אלא דעדיין קשה למה פסק הרמב"ם אפי' אם הוא חייב מיחה אפ"ה הין מורין כן והיינו מכח ההיא דאליהו ול"ל דשם מיירי שההוא גברא היה חייב מיתה ואפ"ה הוכיחו אליהו וכ"פ בכסף משנה ואם כן הדרה קושיא שלי לדוכח׳ למה נענש ריב"ל וחו מה היה לו לעשות חסידות וכי היה לו להניח להרוג כל ישראל ח"ו מכח חסידות . ונראה לי שעיקר בחטא היה במה שריב"ל עצמו הלך ומסרו והיה לו להניח הדבר ביד המון העם שיעשו מה שירצו וממילא היו מוסרים אוחו והוא לא היה לו לומר כלום ועל זה אמר אליהו לאו משנת הסידים היא כלומר שלא על החשידים נשנה כן שהם בעלמם יעשוה אלא יניתו הדבר כמות שהוא . ועל כן פסק הרמב"ם שאין מורין כן לכחחלה אלא יניחו הדבר וכמו שירצו יעשו זהו כ"ל נכון בפי' הירושלמי וברמב"ם ולענין הלכה יש לכו לפסוק כן כר"ל ולא ימסרוהו אא"כ חייב מיהה כשבע בן בכרי כדעה השניה שהביא רמ"א כאן וכן פסק מו"ח ז"ל: (ה) חייב מיתה בשבע בן בברי . נרחה דלהכי נקטיה כשבע בן בכרי דחט"פ דבדין חורה לא היה חייב מיחה אלא מלד חוק המלכוח שמרד בדוד מ"מ אוסרין אוחו אם יחדוהו ומינה אף בזמנינו מי שפושע ומורד במלכות שלו מוסרין אוחו וה"ה בשאר עבירות שאחד מוחזק בהם כגון טוסק בזיופי' או שאר דברים שיש בהם סכנה פשיטא שמוסרין אוחו ומן הראוי למסור אוהו אפי' אם לא יחדוהו כיון שהוא כמו רודף לשהר ישראל ע"י מטשיו הרעים שעושה בפשיעה כן נראה לי כזה ועוד נראה לי דבמקום שאין מוסרין אוחו אין חילוק בין מסירה למיחה או לשאר יסורים או אפילו לממון דלטנין יסורים פשיטא שהם גרוטים ממיחה כדאמריגן באלו נערוח (דף ל"ג) אלמלא נגדוהו להנניא מישאל ועזרים סום פלחו לללמא ויליף מזה דיסורים קשים ממיחה ויליף דמלקוח חמור ממיחה וראים דהא בירושלמי לא קאמר חבעיחיה מלכא להריגה אלא סחם חבעיחיה אפשר ליסורין לחוד (ואין) [ויש] לנו להחמיר מספק ואפי' לממון מלינו בפרק הגוזל בחרא דקאמר על זם קרא כחוא מכמר כיון שנפל בידי עובדי כוכבים שוב אין מרחמין עליו כן נראה לע"ד: (ב") וכן גשים בו'. ב"י בשם הר"ן כחב דגם בנשים אם יחדו ביאור הגר"א

חידושי רע"ק

פתחי תשובה

שכן שוכת מהך דהעלה לבו שינה וכח"ק י"ב הניה דברי הכ"ד והם סתרי אהדרי שכ"ד. וע"ש עוד בד"ה והצנם לחרץ : (רב) תני לנו א' מכם. נחשובה נו"ב הניינה תי"ד סימן ע"ד נהאל כן המתכר שר שלריך יהודים לעבודהו ומבקש מהיהודים שימשרו לו חיזה נערים אם תוחר למשור לו והשיב דפשוע שאסור ואף אם יש איזה נערים קלים ופרוצים ביותר אין אנו יכולים לדון

סנויה היחה וגבי פנויה אפילו היא עושה מעשה כגון שמביאה הערוה עליה אפ"ה אינה בכלל עריות אבל ישראל הבא על העובדת כוכבים בכלל ג"ע הוא דיהרג ואל יעבור [דקנאין פוגעין בו וחשבינן ליה תחייבי כריחות ואם הצלח נפשו חלוי כשישבור עבירה מחח מעצמו ועי"ו חבוח לו הצלה מוחר לעשות כן והיינו דוקח בסרהסים מיהו בנ"י כהב דחסי' בלנעה יהרג וחל יעבור ועי' בח"ע סי' מ"ו וע"ז מיזהו נ"ע עכ"ל הש"ך וט"ו: (י) חייב. וכחב הרמב"ה ומ"מ אין מורין להם כן לכהחלה ופי' המ"ז אלא ימחו הדבר להמון עם וכמו שירצו יעשו ואע"ג דשבע כן בכרי לא היה חייב מיחה בדין חורה אלא תלד חוק המלכות שמרד בדוד מ"מ מוסרין אותו אם יחדוהו ומינה אף בזמנינו מי שפושע ומורד במלכות שלו מוסרין אוחו וה"ה כשאר עבירות כנון אם עוסק בזיופים או שאר דברים שיש בהם סכנה ספימה שמוסרין אותו ומן הראוי למסור אותו אפילו לא יחדוהו כיון שהוא כמו רודף לפחר ישרחל ע"י מעפיו הרעים שעושה בפשיעה (לכן כתב בה"י סי' רס"ז מי שתל גרים ובא עלילה על הקהל תוחר לותר להעובדי כוכבים שזה עושה המעשה שמל הנרים דאע"ב דתלוה עביד אסור להכנים עלתו בס"ג עכ"ל] . ועוד ג"ל דבמקום שאין רשאין למסור אוחו אין חילוק בין שמוסרין אוחו למיחה או לשאר יסורים או אפיילממון לפולם אין מוסרין אוחו (דכיון שנפל ביד עובדי כוכבים שוב אין מרחמין עליו) עב"ל וכחב ד"ת דצריך לכחחלה לחזור על כל צדי צדדים קודם שיתסרוהו:

באר הימב

(ט) עריות. דוקה פנויה הכל השם היש נילוי עריות ממש הוא ולש"ו ז"ל דהסחר

נשקח לן ענערם המחורשה בסוקם לרולת וסיינו במיסות כ"ד אכל באיסור לאוין מנ"ל וחו דלענין לסצילו בנסשו דנסקא לן מסך קרא דלנערם אמרו סרק כן סורר ומורם דף ש"ג דדוקא חייבי כריסות ושיתות אכל וחו דלענין לסצילו בנסשו דנסקא לן מסך קרא דלנערם אמרו סרק כן סורר ומורם דף ש"ג דדוקא חייבי כריסות ושיתות אכל חייבי לאיין כנו דממס לא בנאו דאיכא מיסם בערום עצמם וסוא אבורים דג"ש וכן מולת שדברי כרמב"ן כז' חורם כאדם ושם מס דמי"ן כן ולא אמרם אלא בנאו דאיכא מיסם בערום עצמם וסוא אברים דג שנו בי"ן במסדרין שם מבואר על דף ע"ד דאין מעם ג"ע משום דמילונים לב"ג ישנור ואל יהרג והם דברי הוב מהר"ם ן אביב בדה ע"ד בי"ו במתח כשב"ב כ" . האתרונים בהיצ ושורים ראף בבה"ג אין מסרו אא"כ דייב מיתח כשב"ב כ" . האתרונים

שיורי ברכה

מוסכמים מהפוסקים ומסרמבים והסור וש"ע נרחה דפליני וציע עש"ב . ומורים עומו בדרכי משם כחן רמו שיש חולקים שכתב דסרייף סכר דחין לחלק ע"ש והרמב"ח כתב דלענין דינה יש צד לומר דחזלינן לקולה וסיים דיש פנים לסחמר כיון דסוי קדוש כ" עש"ב :

גליון מהרש"א

(סעיף ה' נהנס"כ) אנכוים שאפרו לישראל תנו לנו אחד פכם . אם נתפם אחר ויודע שאם יפרודר מים במקום ומכרמנים ומכרמנים ומכרמנים ומכרמנים מספוסקים ומכרמנים הסעוד ום"ש נהחם דבר לישראל תנו לנו אחד פכם . אם נתפם אחר ויודע שאם יפרודר שיש מחוד ועדיין לא נתפם רשאי לחציל ושל לתפם והאדה מפרק חערל רף ע"ם א' וכי משוא פנים יש ברבר ע"ש מיהו אם יש ספק אם ומיה ושם מים של המיל והו הוודאי מפני תמפק תשוי בן לב ספר שני מיפו ע" ועוד לב"ש מיםן קס"ו מ"ק ו"ח ועיין הו"ם מיטן שפ"ח מוף מעוף ב" ועיין ניפון מ"ח א' א"ב דליכא אלא חדר מים מתח שני היודע מרובים המכיאים את הולר לידי מבנת משום צער דירה ועיין ש"ך הו"ם מ"סן קס"ו מ"ק ו"ח ועיין הו"ם מיטן שפ"ח מוף מעוף ב" ועיין ניפון מ"ח א' א"ב דליכא אלא חדר וש"ך לקסן מ" רנ"ב מק"ר נ (טס) וו"א ראפילו בכח"נ אין לססוי ע"ין בהר"ש מ"ח התרומות משנת י"ב ובמרדש רבה בראשית מוף מ" ד"ד:

אברהם אמר לפשחל לפצילם רק קודם שלקת אף א' מותר לפשחל לפציל א' . וכמ"ש הש"ך קודמון: פי' קסיב וכפצ'ה שם ש"פ . וכחלה שהוא עלמו יכול לפשחל אף שלקת דמיון קודמון: ימ"ש בהג"ה כשם הר"ן דמשום א"ע א"צ ליפלג . עיין בכ"מ סלי יסס"ת שהקשה על האים הר"ן. ופיין בחי' ריעב"א שס"ר מחולין (ק"א כ'): יעיין בכאה"ע דאם אתר א' סנת לי לקצן א' מולבריך ואם

(סיסן קנ"ה מעיף א' בחנ"ח) אבסים שאמרו לישראל חנו לנו אחד מכם כו' . ודע דכילקוע שמואל סיסן קנ"ה מעיף א' בחנ"ח אבסים מאמרו לישראל חנו לנו אחד מכם מכפנים פואיל וסוא הם נהרגין לכל הוא והם מכפנים פואיל וסוא הם נהרגין (נוחה דר"ל בכם א' ואין כאן אף חיי שנה לדידים) יתנוסו לכם ולא יהרגו כולם . וכ"ה נסוספתא וסובא ברב"י מכהדריון (דף ע"כ ע"ב) . ועי בל"ב מים חי"ד ש"ר שכתב דאם כבר לקתא אכנים ידועים

אשה אחת מהם דימסרו ונראה דגם זה חלוי בפלוגחא דחייב מיחה כשבע בן בכרי שוכר רמ"א דלדעה השניה לא מהני יחוד של אשה אלא דנ"ל דאם יחדו אחת מהן ואמרו אם לא תחנוה לשמאה אוחה אזי נסרוג כולכם דפשיטא דמהני בזה יחוד ומוסרין אותה דהא אין כאן

מעשה מן האשה ואינו בכלל ג"ע ואם כן היא עלמה אינה בכלל חהרג ואל חעבור ע"כ מוסרין אותה חס יחדום כן כרחם לע"ד: '(י) אם תוכל אשתו לבוא אליו - פטוט הוא דמ"מ לריך לעשוח תשובה על זה דאיהו מיהו נחכוין לאיכורא כדחשכחן בר' חייא בר חשי בקידושין : דף פ"ח) שכל ימיו עשה חשובה (יא) מותר לברוח לבית עבודת בוכבים • סיים הרח"ם שם ול"ד למתרפה מעלי השרה דהחם יש חשש שימשוך כיון שהרפוחה חלויה בעלי אשרה דגם באשרה אם אמר מעלין סחם והביא לו מאשרה דמותר וכן בזה הא דמלילין הבורח לתוכן אין זה משום עילוי שיש באליל ועוד דבית שאינו נעבד עלמו לא מקרי עבודת כוכבי' ע"כ ולפ"ז לההית דעה שמביח בש"ע סימן קנ"ה סעיף ב' שאוסרין אפילו בעלין סתם משום לא ידבק בידך וגו' יש לאסור גם כאן - ובסימן קמ"ט מביא הטור דלא ישחם מן מעין המושך לפני אליל אפילו אם ימות אם לא ישחה כ"ל לתרץ דשאני התם שהולך שם לעשות

מעשה שיהיה לו תועלת דהיינו כגון לדבר שם עם השר או כיולא בו וע"ז אסרו שם משא"כ כאן שיהיה שם שב ואל מעשה אין זה אלא הרחקת הנזק ומותר בפקוח נפש:

קנה (אַ) אין מסבבין להם המיתה בפרק ח"מ (דף כ"ו) חני ר' חבהו העובדי כוכבים ורועי בהמה דקה לא מעלין ולא מורידין כך ולא מורידין פירושו שיש איסור להורידן וכן הוא בתלמוד ערוך פרק ארבע מיחות (דף ג"ו)דאמרו החם על ש"ד ישראל בעוכד כוכבים פטור ומפרש החם דלא שייך למיחני מוחר דהא אמרינן עובדי כוכבים לא מעלין ולא מורידין פרש"י לא מצילין אוחם מן הבור מן המיחה ולא מורידין אותן אל הבור להמיחן בידים וכן פסקו התום' בפשיטות בפרק קמא דטבודת כוכבים (דף י') שהקשו על אנשונינום דקטיל עבדיו

דרכים מותר ואש"ג דבת"ה שם פסק במקומות שגזרו העובדי כוכבים שלא יעבור שם יהודי באבוד נפשו דאסור ליהודי לשנות בגדיו לילך שם דלא חשיב סכנה. הואיל ומתחלה מכנים עלמו לכך לעבור דרך אותה. מדינה ע"ב שאני המם דאפשר שלא יעבור דרך שם משא"כ. הכא דדרך העולם הוא להיות עוברים ושבים ורוב הולכי דרכים למצוא טרף לנפשם ולא סגי בלאו הכי ועוד נראה דשאני החם מטעם שכחב מהרא"י שם וז"ל ותו דיש לחוש אולי יכירוהו לאחר שעבר מסניהם וידעו שנחדמה לעובד כוכבים ונמלא חלול השם למפרע ע"כ מה שאין כן בהולכי דרכים שידוע הוא לעובדי כוכבים שדרך היהודים ללבוש בגדי עובד כוכבים בשעה שהולכים בדרך ואפשר דהאידנא כיון דרוב הסוחרים והולכי דרכים יהודים לובשים בגדי עובד כוכבים גם באותן המקומות שגזרו העובדי כוכבים שלא לעבור בם יהודי יכול לעבור יכירוהו יחשבו שמחמת שהות בדרך שינה לבישתו וכמדומה לי שכן נוהגין להקל וש"ל סימן קע"ח ס"ח בהג"ה: דין חם מותר לעבור עבירה בשביל להציל חבירו שרוצים לאנסו להמיר וכיוצא בו עיין בא"ח ס"ס ש"ז וסימן שכ"ח סעיף י' :

שלא יכירוהו שהוא יהודי יז משנה מלבושוובשעת

(יכ)הגזר׳ מותר כיון שאינו אומר שהוא עובר כוכבי׳:

הנה [בא] ואסי׳ לוכש כלאים (ל"י פרק הגוזל בתרא) [בב] ואפ"ג

דמשתמע לתרי אפין (נמוקי יוסף פ' הגוזל) והעובדי כוכבים יבינו שהוא

אומר שהוא עובד כוכבי'והוא יכוין לדבר אחר [בג] וכןאם יוכל להמעוחם

שהם סוברים שהוא עובד כוכבים שרי (ת"ה סי' קל"ו) [בד] וכן בדרך

זה מי שלבו העלה שינא וחושק באשת איש (ד) אם חובל אשתו לבא אליו

(יג) ושיסצור שבא על הערוה שרי (שם בנ"י) למד [בה] וכל זה לא שרי

רה במקום סכנה אבל שלא במקום סכנה כגון שילבש בגדי עובד כוכבים

(אשיר"י ול"י פרק הנוזל בתרא ות"ה סימן קל"ו ושאר סוסקים):

ל [כו] י∗ מי שנחחייב מיתה (יא) מותר לברוח

: (וי"א דבשעת הגזרה אסור (כל בו) ועיין לעיל סימן ק"ל) [בז]

קנת עובדי עבודת כוכבים להצילם מהמות י

ובו ב' סעיפים:

שאין (א) אי עובדי עבודת כוכבים מז׳ עממין א א (א) שאין

מישראל [ב] בארץ ישראל בומן שהיו רוב השדות

של ישראל וכיוצא בהן ב (א) אין (6) (ב) מסבבים

להם המיתה ואסור להצילם אם נמו למות בכגון

* ביני סרונים בנול ובנים מוצות מחדם לחדם (*

בינינו וביניהם (א) מלחמה ורועי בהמה דקה

לבית עבורת כוכבים (מו) ולהציל את עצמו

שלא יכירוהו שהוא יהודי ויעבור מכם או (יד) (יד) כדומה לזה אסור

דאסור לומר שהוא עובד כוכבים מכ"מ יוכל לומר להם ידן לשון

קברן א שאין כו' מלחמה אבל בשעת המלחמה היו הורגין אוחן בידים דאמרינן טוב שבעובדי כוכבים כו' כ"פ הב"ח והביא החום' שכ"כ וכ"כ ב"י: ב אין מסבבין כו׳ - כלומר אין מלוה להורגם אע"פ שהם עוברים על ז' מלוח בני נח ומיהו היכא דמקיימי ז' מלוח

הגר"א ש"ב [כה] וכ"ז כו" י עברא"ש בכ"ק קי"ג א' : [כר] מי שנתחייב כו" י כמ"ש ברסמ"ז דשבת (קע"ז ח"ב ובמ"ט בתשובה דשבת (קע"ז ח"ב ובמ"ט בתשובה שם ומגם" הוה סייעתא לסברא ראשונה דשם] : [כר] (ליקום) ו"א כ" י דאף למ" ראשונה דסימן קנ"ה מ"ב מ"מ לא נרע משאר איסורים דבשעת הגיירה יהרנ ואל יעבור ועבוש"ל מ"א (כמ"ק ז") פלונתת רש"י ופור (כ"ב) :

יעבור ופמש"ל מ"א (נק"ק ז') פלונתת דש"י ופור (ע"כ) : קבר [א] שאין בינינו כו' ז עתום' שם ד"ה ולא מורידין נו' : [ב] בא"י בומן כו' ז

באר הימב

ונראה דגם זה תלוי בפלוגתא דהייב מיתה כשבע בן בכרי שזכר רמ"א דלדעה השניה לא מהני יחוד של אשה אלא דנ"ל דאם יחדו אחת מהן ואמרו אם לא מחטה לפמא אותה אזי נהרוג כולכם דפשיפא דמהני בזם יחוד ומוכרין אותה דהא אין כאן מעשה מן האשה ואינה בכלל ג"ע וא"כ היא עלמה אינה בכלל חברג ואל חעבור ע"כ מוסרין אותה אם יחדום עכ"ל הט"ז: (יב) הגזרה . כתב הש"ך הייט שבזרו שיהרג כל הנקרא בשם יהודי אבל אם גזרו שמד על כל מי שלא ילבוש מלבוש שובד כוכבים יהרג ואל יעבור כ"כ כ"י ובד"מ כתב בשם תה"ד דאפילו בשעת השמד אימו אסור אלא כשהעובדי כוכבים מכירין אוחו ורוצין לכופו לעבור אבל ללבוש בגד העשוי ככגדי עובדי כוכבים שרי דחו ליכח חלול כ' שהרי חין העובדי כוכבים מכירין אותו: (יג) ושיםבור. כתב הפ"ז פשום הוא דמ"ת לריך

לעשות תשובה על זה דאיהו מיהו נתכוין לאיסורא: (יד) בדומה. איתא בש"ם דמותר לח"ח לומר עבדא דנורא אנא כדי להפפר מן המס שהוא לשון דמשתמע לתרי אפי׳ דטרא הוא שבודת כוכבים הנקראת נורא והת"ח דשתו לשמים שנקרא אם אוכלה וכתב מהרש"ל ודוקא לת"ח התירו דלא חיישינן שמא יאלול יותר וגם מאחר שהוא פטור ממס והעובדי כוכבים באין עליו בגזילה אבל לא בעם הארץ. וכתב הב"ח דה"ה כשהולך בדרך ואיכא שם ספנה לישראל ספי מעובד כוכבים יכול לשנות מלבושו ובלבד שלא ילבש כלאים וכן נהגו רוב הסוחרים והולכי דרכים וגם גאותן מקומות שגזרו העובדי כוכבים שלא לעבור שם יהודי מוחר לשנות בגדיו כדי לשבור שם וכמדומה לי שכן טהגין להקל וע"ל סי׳ קע"ה סעיף ח׳ בהגה"ה. עכ"ל הש"ך : (מו) ולהציל . כתב הע"ז דלההיח דעה שמביח בשו"ע סי׳ קנ"ה ס"ג שאוסרין באשרה אפילו בעלין סחם משום לא ידבק בידך וגו' יש לאסור גם כאן עכ"ל . דין אם מוחר לעבור עבירה בשביל להגיל חבירו שרולים לאכט להמיר וכיולא בו עיין בא"ח ס"ם ש"י וסי׳ שכ"ח ס"י :

קברן (6) מסבבין . כתב הש"ר כלומר אין מנום להרגן אש"פ שהם עוברין על ז' מנות בני נה ומיהו היכה דמקיימי ז' מנות בני נה אסור להורידן . ציי וד"ת. ותהרשיל הוכיח נייכ דסירושו דאסור להורידן וכשתטיין בש"ס פ' אית דף כ"י ע"ב תראה שאין הוכחתו כלום פכ"ל ובט"ז האריך בזה

כשם חשובת מהר"ם מ"ן: ין משנה מלבושו כו'י סיינו שגזרו שימרג כל סנקרא בשם יהודי אבל אם גזרו שמד על כל מי שלא ילבש לבוש טובד כוכבים יסרג ואל יטבור כ"י פרק כנוזל בתרא ומכרי"ק שורש פ"ח בשם הגה' סמ"ק ובד"מ ס"ם כתב וז"ל כתב מהרא"י (בתה"ד

סימן קל"ו) דאפילו בשעת השמד אינו אסור אלא כשהעובדי כוכבים מכיריו אותו ורולים לכופו לעבור אבל ללבוש בגד הטשוי כבגדי טובדי כוכבים שרי דאז ליכא חילול השם שהרי אין העובדי כוכבים מכירין אותו ומיהו מדברי הנימוקי יוסף דלעיל אינו משמע דמחלק בהא דהא משני ואסור לשנות ערקתא דמסאנא בענין אחר עכ"ל ותימה דחדרבה דעת מהרח"י ממש כדעת הכ"י ניין שם בתה"ד מבוחר כך להדיח: ידו לשון דמשתמע לתרי אפי היינו משום סכנת נפשות (ול"ע בחשו' מסרי"ל סימן פ"ו גבי מ"ש שם ומ"ם גוי קדום כו' עד אכל אי הוי שרי לומר בלא לב שרולה להפך לדחם גם האנשים היו יכולין להנצל ע"י כך וחלילה וחס כמ"ש לבר כו' ע"ש) אבל משום ממון כגון ליפטר מן למכם או מם נראה דעת הרב דאסור וכ"כ מהרש"ל פרק הגוזל בחרא סימן י"ט דדוקה משום סכנת נפש שרי הא לאו הכי אסור מיהו אמרינן בש"ם דשרי לת"ח לומר עבדא דנורא אנא כדי ליפטר מן המס (שהוא לשון

דמשתמע לחרי אפי דנורא הוא עבודת כוכבים הנקראת נורא והת"ח דעתו לשמים שנקרא אש אוכל' כו') וכחב מסרש"ל שם דוקא לח"ח החירו דלא חיישיגן שמא יתפקר לזלזל יותר וגם מאחר שהוא פטור ממס והעובדי כוכבים באים עליו בגזלה אבל לא בע"א וע"ש וכומשמע להדיא בפירוש הרא"ש בנדרים (דף ס"ב ע"ב) דדוקא לח"ח שרי : ים וכל זה לא שרי רק במקום מכנה כו' · כתב הב"ח דה"ה כשהולך בדרך ואיכא סכנה לישראל באוחן הדרכים טפי מלטובד כוכבים יכול לשנות מלבושו ובלבד שלא ילבש כלאים וכן נהגו רוב הסוחרים והולכי דרכים עכ"ל והחידנה נהגו כן בכל הדרכים משום דכל הדרכים בחזקת סכנה הם ומ"ש התשב"ץ סי' תט"ז דאסור ללבוש בגדי עובד כוכבים בדרך לא קי"ל הכי אלא קי"ל כסברת החולקים ע"ז שהביא מכרי"ק שורש פ"ח וכ"כ בת"ה סי' קל"ו בשם ס' חסידים דבמקום סכנת

בני נח משמט דאסור להורידו ב"י וד"מ ומהרש"ל בביאורי סמ"ג הוכיח דפירושו דאסור להורידן טיין שם וכשתטיין בש"ס. פרק א"מ (דף כ"ז ביאור

פלונתא הוא בירושלמי שם ר' בון ור' חנא ע"ש ובתה"ד מי קצ"ז: [[\$\foat\) (ליקוש)
ואפילו לובש כלאים י פשום דאף ע"נ דכשעת הגזירה אפילו אערקתא כו' היינו
שעובד כוכבים מעבירו אבל בכה"ג דאין פכירו וליכא הילול השם י הה"ד טישן
קצ"י ועש"ך ס"ק י"ז (ע"כ): [בב] ואף ע"ג כו' י גדרים ס"כ ב':
[בנ] (ליקום) וכן אם יוכל כו' במ"ש בע"ז י"ח ב' א"ד בישולי שבדי
כוכבים כו' ונשעת השטר היתה: [בה] וכן בדרך כו' כשביא דישי (ע"כ): פתחי תשובה

כס"ג שכאו עליו על עסקי נפשוח והוא בעלמו אומר שרלונו לעכוך עכודת כוכבים סטור ממיתה דהוי כמו עובד מאהבם ומיראה במס' סנהדרין ד' ס"ד. משא"ב בג"ע וש"ד ע"ש לאדיכות : דהוי כמו עוכד מההכם ומידחה כמשי סכסדרין די ס"ר. משח"כ נג"ע וש"ר ע"ש כאריכות :
(יה) ברושה לדו. מכה"ע בשם רש"ל מ"ש דוקא לח"ח כוי ושיון כמשוכת כיח עקב כי"
מקרץ שכתב דרש"ל מיירי כיה לו ממון ליתן המש או לא שרי אלא כמ"ח אבל אם אין לו
נם באלר בני אדם רשאי לומר לישנא דמשחמע לחבי אשי. די עוד דעשם השני שכ" רב"ל
מאחר שהוא סטור ממם כו' הוא עיקר ולס"ו אם באים עליו לעשוח לו גזילה כדרך מוסר
לכל אדם לומר לישנא דמשחמע להרי אפיי די אוד שיים מילוק בין ח"ח לשלה אדם אבל
לכל אדם לומר לישנא דמשחמע להרי אפיי די מיוד ביול או מוסר מיים ביול אין ביול או מיים ביול אין ביול אין ביול אין מיים ביול או מוסר מיים ביול אין ביול און ביול אין ביול ארן ביול אין ביול ביול ביול ביול אין בי

לכל אדם לומר לישנא דמשממע להיר אפי דושיו הם כמים שניו נעשות לו גזילה כדרך מומר לכל אדם לומר לישנא דמשממע להיר אפי דוקא במם יש חילוק פין ה"מ לשאר אדם אבל בנוילה אין חילוק ע"ש:

כנוילה אין הירשת עבה"ע של הרב ההרי"ע ז"ל ומיש בשם חו"י על א"א שהרה לומנים
כו'עו' בשאילת ושביד חיא מומו חיש שהיו וו" החוב בשם חו"י על א"א שהרה לומנים לבי ל כריפי בפאילם יפבין מיל סימן מיג שהפוג על החות יחיר כזה ודעתו להתיר ע"ם: (ב) מסבבים . ענהיע וע' כס' בית מחיר סי' י"ו סעיף ג' מיש כזה . ועיין בתשונת כ"י

לזורבה מרבע למימר מבדה דנורה הנה ולה יהיבנה כרגה וכו' נדרים דף כ"ב וכן כתב מהרו"ק כשורם ס"ח כשם הנהות סמ"ק: יא טור כשם אביו הרח"ם בחשובות כלל

א לשון הרמב"ם מברייתה מכודת כוכנים דף כ"ו: ב כדמסרש אביי שם :

כנסת הגדולה וכתב רשכ"ה בחשוכה פי" פ"ד שיש מי שטירש כומר למוכדי אם עד כאן ויראס בוה דעת כש"י והכל"ם בס' קונם שכתבו עברא דעורא מנת מרך של מבודה בוכבים אוכים אכי וים לחמוה עליהם אם לומר שהוא עובד כוכבים כדי שלא יהרגוהו אסור כל סכו שלמור לומר עובד כוכבים להליל עלמו מלסרוע כרנה וחומר הני שדעת רש"י והרת"ש כחותם יש מפרשים בתשוכה ก"วธาล שכמב שכתב הרשב"ת בחשובה הנזכר' שיש מטרשים שבד להשם כ"ה שכתוב אש אוכלה סוא ושרי ליה להוליא לשון שהם סוברים נורא שלהם ע"ב וכם דכרי ריח"ו בריש בתרח וכש"י והכת"ם פיכשו פענין מה שרונה להשמיע להעוכד כוכבי כדי שיטטרוהו מכרבת ומכחן יצח לו להרב בעל המפה זיל מה שכהב לומר שבוא ວາຍຄົວ ອຽນຄົວ פוכד כוכבים יכול לומר להם לשון דמשחמע לתרי חנפי

דגול מרבבה ונפתחה וחם לחו הכי חנו ממתחים כלכם חשילו היחה ואל ימסרו אחת מהן וכוי ואני תמה מאד על מאור בנולם ברשכ"ה ועל הה"מ שהכיחו כי לדעתי ססיפך מדבריהם בירושלמי שם בסרק ח' דתרומות של סך משנה נשים שחתרו להם איתא בירושלמי לא מסתברה הם היתם ככר פשחה לה מסתברה הם היחה שטחם שכ"כ הירושמי וכודתי כוונתו כפשוחי דלת מסתכרת כלל שתם היתה כבר מתתם שנ"כ יהיה הדין שימתתו כלם אלת ודתי כום בית לחם יהודה

שאומרים עליו שהוא עוכד כוכבים זריך שיחמר ישרחל חני: (שם) לשון דמשחםע בר'. עש"ד ש"ק י"ח מ"ש כשם רשיל דוקה משום סכנות נפש כו' . ולי נרחה כומן הוה אף לע"ה רשאי לומר לשון דמשתמע לחרי אשי אנל המוכסים דסתם מוכסין עובד כוכבים גזלן הוא כמו כוכבים גזלן הוא כמו שכתבתי כשו"ת שלי בעטרם צבי פי' קכ"ח ע"ם בחריכות ופוד הא כתב כה"ג בשם סרין דלומר עבדא דיורא אני שרי אפר לע"ה ואפי אין כאן אלא אונש ממון ע"ש כאן אלא אונש ממון ע"ש כאן אלא אונט ממון עים ותכים כאן: (שם בהגיה) דרק בסקום סכנה כי. כאב כסיב אפי אשה אסורה לומר שהיא עובדת כוכבים אכל אם היקה כדרך ושמעה שפוגעים כה עוכדי כוככים יכולה ללכום כנדי פוכרות כוככים : ברכי יוסף

כסבכה זו מספנתו להלמיל וכ"כ הרב כית הלל במעשה בבמולס שבלחה בהפלילו עליה ע"ש באורך המורים בעסק ר בשם ישרחל ומום הורו המורים כים חים חשר בשם ילדיו הקטנים לעובדי כוככים והשר מראשי העם לתת הילדים ישפקו שלא ימסרם אלא ופסקו שלא ימסרם אלא ספובדי כוככים מעצמן ילכו וסדין אמריהם : דין אמת

יד אברחם

אם לאו אמים את חבירך. דחייב להניח שיקון לו אבר א' , שיין בחיבורי להרמב"ם פכיה פלכה ייה מהלי חישות שבוכחתי להיסך דחינו מחויב להנים ליקלץ לו אפי' אבר שלא ימות ממנו שיישם:

גליון מהרש"א (סימן קנית ש"ך ס"ק א") ב"ם הב"ח. והביאהתום באר הגולה

נ שור וכ"ל הרתכ"ן כספר תורת החדם מכרייתה דגישין

כוכבים דף כ"ו : ה שם ברמב"ם בפ"ד מסלכות רונת

מכרייתה שם כנמרה וחיתה

שם בגירסת הרי"ף והרת"ם והמוסרים ופי' רש"י והמוסרים

מלשינים הפוסרים משון הכריהם ביד פוכדי כוכנים

אנסים והמחברים שבשמיטוהו סמכו על מ"ם בח"מ סימן

שם"ח: ו שם כנמרת וכמ"ד להכעים כופר הוי וכ"כ הרי"ף

וכחשר הנהתי כן נח"ת כנודר וב"י בסיתו חל"ה בשם הרתב"ם: יושם בברייתה סרתב"ם:

וכדמסכשי לה שם אמוראי :

נקודות הכסף

(סימן קנ"ח בפ"ז מ"ק א') רקשונ של סב"ד ולח ק"פ דכת מכוחר ככ"ד דסיינו

דוקה כשחין מקיימים ז' מלום בני נח והכי מוכח בחום' כפ' ד' מיחום להדיה

דהיכת דחין מקיימים ז' מנום בני נח חייבים מיםם והת דחסור להורידן היינו

כשמקייפין וממ"ם התושפות בפרק קמל דעבודת כוכנים לין רמים דהחם לעו מי

חין כחים דהחם חטו מי ידע חנטונינום מי שחינו

מקיים הו' מנות כני נח אבל מי שהוא כופר או מסור ידע שפיר ועוד דכשחירנו החום'

שהי' בוכר הכופרים והמסורות

אלמא דכופרים ומסוכות שנהן היה מוחר להרגן וודאי כל

שחינן מקיימים שכע מצות בני נח לכופרים ומסורות

כנסת הנדולה

יורה דעה קנח הלכות עבודת כוכבים

שראה א' מהם שנפל לים אינו מעלהו אפילו אם

יתן לו שכר [ג] ב לפיכך אין לרפאותן אפילו בשכר

אם לא היכא ראיכא משום איבה [ד] (דחו אסילי בחנס

שרי אם לא יוכל להשמם אפילו בחנם (בשי בשם הרמב"ן) וכן מוחר

היה לנסות רפואה בעבד כנעני אם חועיל) (חום'ומרדכי פא"מ ובסמ"ג) -

[ה] במה דברים אמורים בישראל בעל עבירות

והא אף בישראל אסור משום לא מורידין כו' והב"י כחב כאן דהך אין מורידין אין פירושו שאסור להורידה אלא לומר שאין מצוה להורידם ושכן משמע לו מן החום' ע"כ ואשחמיט מיניה סוגיא שלימה נפרק ארבע מיתוח שזכרט ומ"ש בשם התום' היינו שראה בתוספות

> בפרק אין מעמידין (דף כ"ו) שכתבו דאש"פ שאין מקיימין שבע מצוח מ"מ רבינסו קרא להחיר דכתיב והיו

לך למס ועבדוך ע"כ פי' דרבינהו קרח שלח חייב להמיחם וסבין הרב ב"י מדנקטו התום' להתיר ש"מ דגם אין מורידין הוא לשון היחר שאין חייב להורידן ולא היא אלא הכי קאמר שאין לווי מן התורה לבערם ולבנן אמרו שיש איסור בדבר אבל אם עשאו ודאי פטור כמו שהבאמי מההיא דארבע מיתות ב"ד *) עוד הביא ב"י ראים שכן נראם מדברי סרמב"ם שכחב אין מסבבין להם <mark>כתיחה ואכור</mark> להצילם כמו שהעתיק פה בש"ע לשונו נראה שכ' כן דהיה משמע ליה להרב מדלח נקט ברישח גם כן לשון אסור שמע מינים דלאו איסורא קאמר אלא שאין מצווה לסבבן והאמת כן הוא שמתחילה כתב הרמב"ם עם שבכופרים ומסורות היה מלוה לסבב להם המיתה כמו שהעתיק הש"ע בסוף סעיף ב' ועל זה אמר הרמב"ם דבעובדי כוכבים אנסין אין

מטום לסבב להם כן אלא אם ירצה הרשוח בידו לסבב - אבל מ"מ אין זה ענין למ"ש החלמוד אין מורידין דכל שהוא בידים יש איסור בדבר להורידן אבל סיכוב בעלמא כגון סילוק הסולם שזכר בסעיף ב' שזהו אין איסור כאן כיון שאין עושה בידים וכן כתב הטור בפירוש ומכל מקום אין מורידין איתו לבור בידים משמע אבל מניעת הצלה כגון לקיתת הסולם ודאי מותר ומו"ח ז"ל כתב דבכלל הך לישנא דבידים יש ג"ב איסור לקיתת הסולם דהוה כמו בידים ויליף לה מלשון הרמב"ם שכתב אין מסבבים להם מיתה וקסבר דלשון איסור אמר הרמב"ם ולא דק דאדרבה כוכחנו כבר דרמב"ם אמר שאין מצוה בעובדי כוכבים כמו בכופרים ומלבד זה א"א טומר כך דבא אפילו ישראל בישראל שמסלק הסולם ממט ואיט יכול לעלות ומת שם פטור המסלק ממיחה כמ"ש הרמב"ם פ"ג דרולח ואי הוה זה בכלל ממית בידים היה ישראל בישראל בזה מייב מיתה אלא פשוט שאינו כן ודוקא בידים ממש שיש בישראל חיוב מיתה אסרוהו רבנן בעובד טכבים אבל סיבוב מיחה כגון לקיחת הסולם וכיולא בו שבישראל פטור ממיחת ב"ד באנס עובד כוכבים מוחר לכתחלה כל שאין בה משום איבה כמו שיתבאר בסמוך זה כ"ל ברור ותו אמרו בגמרא פ' א"מ שם אבל האנסין והמסורות מורידין ולא מעלין ופרכינן השחא אחותי מחתיכן אסוקי מבעיא ולמה הוארך לומר ולא מעלין אמר רב ששת לא נארכה שאם היחה מעלה בבור שיכול לעלוח מגררה דנקיט לים עילי כלומר שיכול להשתמט מן האיבה ולומר שלא חרד בהמה שלי לחוך הבור ע"ב אני מסלק את המעלה שבבור ופירש"י דהא דקאמר ולא מעלין פירושו אין מניחין לעלות ולכאורה קשה מה חיקן החרץן בזה דאכחי חקשה לך כיון שמורידו בידים ק"ו שלא יניחהו לעלות ולק"ת דקמ"ל שלא תעעם לומר דמשום איבה יכול להעלותו מהבור דהיינו במקום שיש איבה מן העובדי כוכבים אחרים לזה אמר שאין כתן חיבה שיכול להשתמט ולומר בשביל בהמה שלי כו' ותו איכא עוד חירולים בגמרא דכל אחד אומר ההנצלות מן האיבה ע"ש וזכו עיקר רבוחא של החנא וכעין שאמרו שם לפני זה הבר רב יוסף למימר הא דעובדי כוכבים אין מעלין אם הוא בשכר שרי משום איבה א"ל אביי יכול לומר בני שומד על הגג כו' ה"ל כן הוא והטור לא כחב בכופרים ובמסורות לא מעלין אט"פ שבברייתא אמרוהו

ביאור הגר"א

נה"ם ריש מי' ת"ם: [1] לפיכך אין לרפאות; "נכודת כוכבים שם לאפוקי לשם מודנא כו' ועתום' שם ד"ה לאפוקי כו' רבשבר שרי וכ"ב רש"י שם אבל הרמב"ן כתב דכל היכא דל"ל משום איבה אפי' בשבר אמר כמש"ש א' סבר ד"י למיבר אנוקי כו' סבר רי"ל כו' דל"ל משום איבה אפי' בשבר אמר כמש"ש א' סבר ד"י למיבר אנוקי כו' מכור שייני כו'

דל"ל משום אינה אפי' בשבר אסור כמש"ש א' סבר ר"י למימר אנוקי כו' סבר די"ל כו'
אסוקי בשכר כו' והוא דנשין היכא דלכא לאשתמושי וכמש"ש במילרת בשבר שרי כו'
אסוקי בשכר כו' והוא דנשין היכא דלכא לאשתמושי וכמש"ש במילרת בשבר שרי כו'
אסוקי בשכר כו' והוא דנשין היכא אינת חור דהא אסרינן כנפון מ"א סבקרין, חולי כו' ובקור חולין ודא רפואה וכן משרמים כו' בשל אני שונה כו' ובנפין מ"א א' א"ל אימא
וכ"ה במרדכי אבל הרמב"ם כתכ דוקא בשבר שרי משום אינה וכן משטמ שם בנט' והכל לפי הענץ (ע"כ): [ה] בה"א כו'. שמ א"ל אני שונה כו' ובנפין מ"א א" א"ל אימא
לתיאבון כו' ומוח מתורץ קושית תוס' בעבודת טובנים שם א' ד"ח והרוצים וא"ת כו' וכמש"ו והשמד כו': [ון ליקומ) האפיקורסים כו'. אבל דש"י ור"ן שם כתנט בין ישראל
בין שבר טכבים וכמ"ש בחולין י"ג ב' השתא בו' אלא בישראל כל העובד ענורת כוכבים הוא כופר אבל בעיורת כוכבים ודוקא מור שאות בעבודת כוכבים ולשני ליה כאן באבל כו'
בובנים של בין הי"ב ב' השתא ב"ל דאין כלאים דאוריותא אלא שיע ושיוי ונו אבל הרמב"ם אול לשימתו דמ"ל דכלאים. הוא בכ"ל דאוריותא אפ"ל בשיי ונו אבל הרמב"ם אול לשימתו דמ"ל דכלאים. הוא בכ"ל דאוריותא אפ"ל בא מור עותי "א א' ועתוס' שם ד"ה וח"א כו': [י] והאפיקורסים. כ"ה נ" הר"ף מכון ת"ח אותבירו בפני ת"ח כמ"ש בחלים ואמרינן שם ב"ה וח"א כו': [י] והמ שכפרים כו'. בברי"ם שמרינן במנחדרין צ"ם א' ת"ר כי דבר מ" ד"א זא השיקוד ואמרינן שם ב" ומק וב"ל וכלאים. ב"ו וכן מש"ש בכופרים צ"ע ועלה"ש
עברסב"ם הלכות תשובה פ"ג הלכה ח' וצ"ע דאמרינן בסנהדרין צ"ם א' ת"ר כי דבר מ" ד"א זא השיקודם ואמרינן שם ב" וכן מש"ש בכופרים צ"ע ועלה"פ
שם: [יב"ב אם י"ב בוד כו' ה"ל כו'. בס"ד דעבודת כוכבים שם ועתום' שם ד"ח דלא כו':

וחולק על הב"י ובנה"כ מתרק דברי הב"י ע"ש וגולנים דאורייחא מעלין. כ"כ סי' ג': (ג) להכעים. ע"י נחשונת עבודת הגרשוני סוף סי' י"ח: (ד) אבל גביאה החום וחביאו ב"י: (ג) בתורה, וכו המבום ח"ח או המבום חבירו סמום׳ ומביאו ב"י: (כ) בתורה. וכן סמבום ח"ח או סמבום חבירו

בפני ח"ח . הר"ן - וכן אמרינן לקמן הימן רמ"ג ס"ו שאין לו חלק לשולם הבא . פ"כ לשון הש"ך :

שברי החמר ג"ב אם הימה שפחה ובשפחה ודאי שמוסרין השפחה דמה איפור יש במסירת שפחה לעובד כוכנים לבעול אומה והרי רג ששת מסר לה למדגאי עיין לחס' נדה דף מ"ז פ"א ולכן גדלה החמיה בעיני על הרשנ"א ושל הפעיד משום:

היינו משום שעיקר הרבות' הוא להודיענו שאין כזה משום איבה כדפרישית וכבר נחן העור ברישא כלל שבכ"מ שיש איבה יעשה כדי להנלל מן האיבה ולא רצה לכתוב מה שאמר אביי שיכול לומר בני עומד על הנג דאין זה רק פרט אחד ובאמח יש הרבה השמטוח

בלאו הכי וע"כ נחן בזה כלל דחליא מילחא משום איבה וכל שיוכל להשחמט יעשנה וישמיט את עצמו וע"כ לא כחב גם בסיפ' לא מעלין משא"כ בברייחא דלא הוזכר שום דבר ברישא שחלוי באיבה או בהשמעה ע"כ הוצרך להזכירו בסיפא זה נ"ל פשוע וברור ולא כמי שדחק

עלמו בפי' דברי הגמ' והטור בזה :

מקור מים חיים

פתחי תשובה

חידושי רע"ק

(מי' קנ"ת ס"ג) בפרה היה הורג . ובתשובת הרא"ש (כלל ל"ב סי ד") הובא בב"י תח"מ (מי' שפ"ח) כתב דרוקא מורידים לבור אבל אין ממיתים אותם בידים ועי' במ"ל (פ"ה ח"ב מחל' מלות):

בתקור של בתחים על המוך א") כגון רועי בהסה דקח וכו". מש"ך מידים ולא הכנמי דבריו דהמוס" כוא שב"ב הדב" ע" בתוס" עבוד ריש ע"ב ורבים דק כ"ו ריש ע"ב ובמס" טופרים פרק ע"ד ולא הכנמי דבריו דהמוס" כוא השב"ב בתוס" עבוד ביו ביו ביו היא השב בשביברי ברבים בשעת מאחם הוא ליון ריש שימן לקסן בססוך:

ממיד מסא"כ ע"ס זד המקרם וכן משתם נב"י דשימות חלוקות כם ואם הש"קהכרים מה ביו השימו הרחבה כשימות
המיד מסא"כ ע"ס זד המקרם וכן משתם נב"י דשימות חלוקות כם ואם הש"קהכרים ביו הדארתי להשלות מה שם לי בעין זה ממיד ביות ע"ד ברוס לו השב"ב ביות ביות ע"ד המוס מולין (דף ל"ע) השוחם לוכוך דמי כוכבים ל"א מומר למיל להבל המיל משרכת בפנה דריו מיים ברוס המ"ל ומומר לשביד ברוכבים מותר לפיל מה המילות ביות ש"ב הישב : מיש הישב ביות לו אוכל להבלן דברים מותר לאכול משחימת ואסיק שם כש"ם דרב עון במוכבים אל הישב ביות לעבודת כוכבים מותר לאכול משחימת ואסיק שם הש"ם ביות להיש ביות ביות ביות ביות להיש ביות ביות ביות ביות ביות לעבודת כוכבים מותר לאכול משחימת ואסיק שם הש"ם דרב עון במקום להפוסף דול מומר לעבודת כוכבים מותר לאכול משחימת ואסיק שם הש"ם דרב עון במוכבים לא היים מותר ביות לא נשבר שמבר שביות במם לאות לכה ביות לא איבא השבמה כמו שמשמם הכא מרביים מותר ולא משהים מותר ולא משהים מותר ולא משה שמר וכל דכרים הכל לכוך עיון גדול לפנ"ד :"

ע"כ) תראה שאין הוכחתו כלום: ג כגוןרועי בהמה דקה כו' · דוקא ברועים החמירו משום דלא פסילי וחכמים עבו חיזוק לדבריהם כדי ליינתיו לעיל בסי' קכ"ה סעיף י"ב: ד מישרה דרבי יוחכן לרכי תכבו שם שבודת שיתנו לב לשוב אבל גזלנים דאורייהא משלין • תום' ומביאו ב"י וע"ל סימן ס"ב: ד שפקרו בגזל . לפי שהיו מרעין בהמוח שלהן בשדות

אחרות ובא"י בזמן שהיו רוב שדות של ישראל: ה לעבודת כוכבים -בין עובד כוכבים בין ישראל ל והם שכופרין בתורת כו' י וכן סמבזה ח"ח או המבזה חבירו בפני ת"ח וכך אמרו פ' חלק ר"ן ומביאו ב"י וד"מ והכי אמריכן לקמן סי' רמ"ג ס"ו שחין לו חלק לעוה"ב: ז סיי

תכ"ה - עיין שם בסמ"ע ובמ"ם שם:

והעומר ברשעו ושונה בו חמיד ג כגון רועי בהמה דקה ד שפקרו בגזל והם הולכים באולתם - אבל

ישראל בעל עברות שאינו עומד ברשעו תמיד אלא עושה עבירות להנאת עצמו כנון אוכל נבילות לתיאבון מצוה להצילו ואסור לעמוד על דמו: ב (ו) ה האפיקורטים והם שעובדים ה לעבודת כוכבים (ז) או העושה עבירות (ג) להכעים [ח] אפילו (ד) אכל נבילה או לבש שעמנו להכעים [מ] י הרי זה כופר [י] והאפיקורסים ן [יא] והם שכופרים (נ) בתורה ובנבוא מישראל היו

נוהגין בומן הבית לדרנם [יב] יאם יש בידו כח להרגם בסייף בפרהסיא היה הורג ואם לאו היה בא בעלילות עד שיםבב הריגתו כיצד ראה אחר מהם שנפל לבאר והסולם בבאר קדם ומסלקו והיה אומר הריני מרוד להוריד בני מן הגג ואחזירנו לך וכיוצא בדברים אלו:

דבה ועיין בחושן המשמם ז סימן חכ"ה מומרים שממרים עצמם לעבודת כוכבים ומסמחים עצמם בין העובדי כוכבים לעבוד עבודת כוכבים כמותם הרי הם כמו מומרים להכעים והיו מורידין ולא מעלין אותם (תוספות פא"מ) ומכ"מ אם בא לשוב לא החמירו פליו שקשה לפרוש מהם וחיישינן שלא יחזור לפורו (ח"ה סימן קנ"ח):

וסטובד כוכבים יבין שהות הומר שהות שובד כוכבים והות יכוין לדבר אמר והות מדברי כ"י כפרק הגוונ מדבני כ"י בפסק הגוונ במהל ושם כתב שמבקילום זם סולילו אך קשם ששם מפוכש דלל ססירו זה אלא לורכא דרבנן וכ"כ מסרש"ל כם' סגוול בסרא סי י"ש וכן מתבלה מדבני הרא"ש בנדרים וסרב בעל המפה בכחן סחם דבריו וכחב על מה שכתב הרב בש"ע אפור לאדם לוחר שהוא עובד כוכנים כו' כחב הוא ז"ל מ"ע יכול לוחר לסם לפון דמפחמש לחרי חפי דמפחש לכל חדם שוחר חו דמפ לי של רש"ל שם שכחב קשם לי עור לומר סכי האלה בסכנת נסשות זכן מוכח מדכרי כרב בעל סמקס וזס מימס דבגמרת מוכח דתפילן משום ממון שלא לפרוע כרגא שכן אמרו שרי לים למימר לצורכא דרבנן עבדא דנורא אנא לא יכנינא כרגא וייל דס"ל דאיבוא דבגמרא מוכח אפי' אונם ממון היינו דוקא מפני שהוא ח"ח הוחר לו אפי משני התמון אכל אם יש סכנת משלי התחון הצל ועם בארץ שרי ואפילו בבכנם לא הותר אלא לומר לשון דמשממע למרי אפי אבל לומר שרוצה להפך לדתם אע"ם שאמרו כפם ואין לבו לכך אסור ווהו מ"ש מסרי"ל בתשובה סימן ע"ו דלח שרי לומר בלח לב שרוצה להסך לדתם ולח ידעתי למה

ה מכריך עיון לום סש"ך ודו"ק: דגול מרבבה

מוסרין זו שכבר ביא שמאם דאין לפרש דלרטואא קאמר בלשן בממי' דאטו (א מסחברא אסי' ביחם כבר ממאה שנ"ב (א ימסרו כידים ממאה שנ"ב (א ימסרו כידים

גליון מהרש"א

כמש"כ הכ"מ בפי"א מהל" עדות כנדל . עוד שם וכבר חירן הראב"ד דרשב"ג לא פליג על ר"מ אלא במומין וכו' וכ"ב דבראב"ד בסשגות ליחא כמו שהעחיק כאן רק כתב דלא קבעו סלכם כרשב"ג רק במומין אבל בשאר איכורין סתם לן תנא כר"מ אבל רשב"ג בעלמו בוודאי דסובר כן בכל מילי וכן מבואר בירושלמי שהביאו הגר"א ז"ל בעלמו באותו הדבור ולכן דברי רביט הגר"א ז"ל בהעתכת לשון הראב"ד ל"ע ואולי דט"ם נפל בדברי הגר"א ול"ל

דלה קיי"ל כרשב"ג רק במומין וק"ל:

(בסימן קכ"ל סעיף כ' בהג"ה) איך להגעיל שום כלי כל זמן שהול בן יומו וכ"ב ומדברי הכל"ה בבד"ה דף קכ"ז משמע דבמקום שמועיל סגעלה מותר אסי' בבן יומו דדעתו שם דכלי חרם אינו מועיל הגעלה אפי' באיסור דרבנן והם דמחיר בירושלמי בתרומות התם מיירי באינו בן יומה ודוקה בתרומה בזה"ו אבל בשחר חיסורים דרבגן חסי' בחינו בן יומו חסור ומשמע דבכלי שפף דמועיל הגעלה חפי' בכן יומו מותר ואולי דר"ל אם היכא ש' במים נגד הכלי ודע דמש"כ הרא"ה דאפילו באיסורים דרבנן לא מהני הגעלה לכלי חרס כ"ה דעת הרמב"ן ז"ל ג"ב והביאו הרשב"א ז"ל בתו"ה בהלכות יי"נ דף קנ"ה שכתב שם שלא מנינו הגעלה לכלי חרם ומק שתמה עליו הרשב"ח ז"ל דהרי מלינו בירושלמי דתרומות הנ"ל י"ל דהרמב"ן ר"ל דכיון דלא הוזכר זה בש"ם דילן ש"מ דש"ם דילן חולק על הירושלמי בזה:אך בעיקר הדבר דבכלי חרם אין נוועיל הגעלה דאמרינן בפסחים דף ל' דהחורה העידה על כלי חרם שאינו יוצא מידי דופיו לעולה והיינו מדכתיב גבי כלי נחשת מריקה ושטיסה וגבי כלי הרם שבירה ש"מ דבכלי חרם אינו יולא ע"י הגעלה וכמו שפירש"י שם . והנה לכאורה לפי דעת רבינו הגדול הרמב"ם ז"ל בפ"ח מב' מעשה הקרבטת הלכה י"א דשבירת כלי חרם אינו נוהג רק בחטאת כמו בדם שהוה ענ הבגד א"כ אדרבה מוכח דבשאר קדשים לא בעי שבירה וכ"ש בחולין אמנם אחר השיון נראה דלק"מ ונתרים מה שתמה הלח"משם דלדבריו מאי משני בובחים ל"ה דמשו"ה היה תמר של מקדש של מתכות משום שירי מנתות דחיכא בישול ובלוע הא אינו 'נוהג שבירה כק בחמאת ומה שתירן שם דמיירי במנחת חומא דמקרי חמאת דגריו חמוהין דהא דעת הרמב"ם דדמי לדם שניתו על הבגד והתם אפילו בחמאת העוף אינו נוהג משום דבנשחעוה דיבר הכחוב וא"כ כ"ם דאיט כוהג במנחות ומה בכך דאקרי הטאת הא מ"מ לא עדיפא מתמחת העוף וראיתי להכרתי ופלחי בסי' ק"ג שהביא אדרכה ראיה להרמב"ם מהך כוגיה דלכאורה מאי קושיא הא בפשיטות משכחת לה במנחת מאפה תנור דאיכא בישול ובלוע ודקארי לה מאי קרי לה אלא וודאי דס"ל להגמ' דאיט טוהג רק בחטאת וכדעת הרמב"כ הנה כמדומה לי דבמח"כ נעלם ממנו ברייתא ערוכה בזבחים דף ל"ו דמריקה ושפיפה הינה נוהגת לפני זריקה דאם בישל בכלי קודם זריקה אין פעון הכלי מריקה ושפיפה ואינה פעון רק הגעלה כמו חולין גרידה ופי׳ רש"י משום דקרה מיירי בנהכלות [ומיהו פירש"י ל"ע דהף דמיירי בנאכלת מ"מ מנ"ל דמיירי דווקא שכבר מרק הדם וראויה לאכילה ועוד דהא בדם שניתו על הבגד מיירי ב"כ בנאכלות דביסא דקרא כל זכר יאכל אותה קאי אכולה פרשה וכן אמרי' בגמ' בהדיא ואטפ"כ עיתר דין דכיבום הוא דוקא לפני זריקה ול"ע] וכן פסק ברמב"ם להדית שם בפ"ח הלכה י"ג א"כ א"א להש"ם לחרץ משום מנחת מאפה חנור דהא אפים דמאפה תגור הים קודם הקמינה והוי כקודם זריקה וע"כ הולרך לומר משום שירי מנחות ודברי הנאון פלחי לפ"ג בזה אכן באמת במח"כ כל המפרשים ז"ל בתנם דחקו בזה לישב דברי הרמב"ם ודברי הרמב"ם ברורין בזה ומחירין כשמש בלהרים: דהנה בחמה בריש הסוגיא שם דם"ל שם כרבה בר אהיליי דאפי׳ היסק אינו מועיל לתנור או לשאר כלי חרם ואפשר שרבה בר אהיליי הוליא זה מדלא מנינו גבי כלי מדין חקנה לכלי חרם ש"מ דכלי חרם אין לו תהנה רק שבירה והא דאמרים בפסחים הג"ל התורה העידה על כלי חרם שאינו יוצא מידי דוסיו לעולם הראיה הוא מכלי מדין מדלא מנינו חתנה לכלי חרם ולפי דעה זו וודאי הא דכתיב בתורם ישבר אכל הקדשים קאי דהא אפילו בחולין לריך שבירה ושפיר משני הגמ' משום שירי מנחות וא"ל לומר כלל דקאי אמנחת חופא אלא קאי של שירי מנחות דעלמה [ועוד דעל שירי מנחת חוטה קשה טובה וכמו שהקשה הבה"ז שם דהם הסור ליתן עליה שמן חפי' על השירים ומה שדחק בפלחי שם דעל השירים אינו אלא מדרבנן והתנור היה מימות משה רבינו ואז לא הוה עדיין איסור דרבגן דבריו תמוהים דהא וודאי דהגמ' החי על בית שני ובבית שני בוודחי עשו תנור אחר דכל הכלים שבמקדש ראשון גלה נבוכדנגר לבבל ודבר ברור הוא שהוצרכו לעשות חדשים] אכן במסקנת הסוניא דאיתותב רבה בר אהיליי והסיק מועיל לחנור ואף בשאר כלי חרם היה מועיל היסק מן הדין רק דחכמים גזרו משום דחיים עלייהו דילמא פקעי א"כ מוכרח לומר דהא דכחיב גבי קדשים ישבר דבוה"כ הוא גבי קדשים וא"כ תקשה מובא דא"כ מאי מקשה הנמרא שם ומאחר דאיתותב רבה בר אהיליי למה הולרכו לפשות של מחכת ניעבד של חרם דהסיקו מבפנים ומאי כושיא הא בקדשים גזה"כ הוא דבעי שבירה וכבר עמדו התוס' על זה ודחקו ליישב ולכן הכריח הרמב"ם מזה דלמסקנא אין גזה"כ הזה נוהג רק בחסאת לבד וא"כ זה לא שייך אלא בקדרות שמבשלים בהם אבל בחנור הא ליכא בישול ובלוע שפיר מקשה דנעבד של חרם דליכה למימר משום שירי מנחות דהה חינו נוהג רק בחסחת [ומזה מוכרח דלהרמב"ם דווהה בחסאת בסמה אבל בחסאת העוף ומנחת חוסא לא בעי שבירה דאל"כ גם במסקוא יכול לחרץ משום שירי מנחת חופא ומיהו יש לדחות דאפשר משום דהוא מנחת חריבה וכמש"כ לשיל בשם המהרש"ק בבה"ז) ולכן הולרך הש"ם למשני במסקנא משום דכלי שרת דחרם לא עבדינן וא"כ דברי הרמב"ם ז"ל מוכרחין ממסקנת הגמ' שם ומ"מ ידעינן דלכלי חרם לא מהני הגעלה תגיעולי מדין דלא הוזכר שם רק כלי שפף ואף דהיסק מועיל מה"ח מ"מ אפשר דהיסק הוי כפנים חדשות ולא הוצרכה התורה להזכיר זה. ובאמת שיש הכרח לזה קצח גם מדברי התוספתה דובחים סרק י' דתניה שם דכ"ח הינו פשון אלה שבירם ע"כ . וסנס זה וודאי אינו שולה על הדעת לומר דאשמעינן דלא נריך מריקה ושטיפה עם השבירה דום פשיכת דמתי שייך תריקה ושפיפה לחתר השבירה אלת פשום דהכוונה הוא דבכלי חרם גח מלינו בו שום חומרא בקדשים יותר מחולין רק בזה דלריך שבירה בחשחת אבל בשאר קדשים דלא בעי שבירה רק היסק לא בעי מריקה ושעיסה בכלי חרם זולת הסיסק ולזה כיון הראב"ד בהשגות שם בהלכה י"ד על מה שכ' הרמב"ם שם דבשאר קדשים לריך מריקה ושמיפה גם בכ"ח וכמו בכלי נחשת וכתב ע"ז דמעות הוא בידו דהא בהדיא חני בתוססתה שאין פשון אלא שבירה וכיון למש"כ בכו"ה אבל בשיקר הדין דכתב הרמב"ם דשבירה לא בשי רק בחסמת מודה הראב"ד וחדע דהמ בהלכה י"א שחיק ליה ולא השיג עליו כלל והכ"מ בשיה סשגת הרחב"ד לכוונה החרת ולסענ"ד כמש"כ בעו"ה וגם בספר העמק שחלה להגאב"ד דק"ק וואלאזין נ"י בשאילתא קל"ז בס' מסוח אוח ס"ז תמה על הרמב"ם דמתיר כ"ח בהגעלה בשחר קדשים דלמה קיל יותר מכל איםורין שבתורה והחריך ליישב ובמח"כ הדבר סשום דכוונת ברמב"ם דבעי מריקה ושעיפה לבד ההכשר דלריך בכ"ח נשאר איסורין והיינו היסק (ואף דבקדרות לא מהני היסק מדרבנן משום דתיים עלייהו דילמא פקעי זה לא שייך במקדם דמין שניות במקום ששירות ועוד דחין שבות במקדש) וכמו בכלי מתכות דבעי מריקה ושפיסם אלת הגעלה דכ"ם דעת הרמב"ם עם דמריקה ועמיפה הוא לבד הגעלה וכל זה ברור בעו"ם:

(סימן פ"ז סעיף ג') בשר חיה ועוף אפי' בחלב מהורה מותר בבישול ובסנאה וכ"ב ונסתפקתי בפכולי המוקדשין לחחר פדיונן חו בכור בע"מ בזה"ז דמיחקשו לנכי ואיל אי מוהר לבשל בחלב וגם אי מותר בסנאה דהא בס"ב דבטרות דף ט"ו מקשינן אי מה לבי ואיל חלבן מוחר אף פסולי המוקדשין חלבן מוחר ת"ל אך חלק ולרכא שם משמע דבעינן קרא מיותר לכל דבר ודבר דהא אמר שם דחלבו מדמו נפקא ואך לאוחו ואת בנו הוא דאתא וא"כ לענין כשר ותלב לית לן קרא לרבות דדיט כבהמה ואולי דכיון דלה כחיב היה בהדים להחירה אך דממעסינן מגדי אמרינן דמסתברה דלה ממעם רק חיה גמורה אבל לא פסולי המוקדשין דהא שוו לבהמה נמי ובזה יש לפרש הא דתניא בתוספתא דחולין פרק ח' דבשר בחלב נוהג בארץ ובחו"ל בחולין ובמוקדשין והחום בר"ם כל הבשר הוגרכו לומר דחינטריך משום ח"ל דלח נימח דהח חיתקש לבכורים פ"ש ולפי דעתם קבה דאמאי לא חני' ליה במתניתין דר"פ כל הבשר אבל לפי הנ"ל י"ל דהא דתני בתוספתה ובמוקדשין ר"ל פסולי המוקדשין וקמ"ל דנוסג בהם מס"ח ואף דתיה מדרבנן וכנ"ל משא"כ מתני דר"ם כ"ה דאמרינן בגמ' דאחיא כרבנן דחים ועוף ג"כ מה"ח וא"כ

אין כאן שום חידום דנוהג גם בפסולי המוקדשין ומשו"ה לא תני להו כלל ודו"ק: (נר"ם נ"ח) בביאורי הגר"ח ז"ל ס"ק ח' וחי בפעמח לח שייך לפלוגי בדרבנן כיון שניכר

משמו וכו' וכ"ב. ומשמע מדבריו ז"ל דאף בדברים שהקילו הכמים לבסל חד בתרי כגון בחלת חו"ל לדעת המחבר בכי" שכ"ג ולדעת הרמ"ה שם מהגי מיהת לכהן בימי שומאחו מ"מ לא הקילו רק במין במינו אבל מין בשא"מ לא החירו ול"ע בזה: בהירושי רע"ק בסעיף ה' והיינו דחישינן ללה קפילה היינו דמסל"ת וכו' : נ"ל דחישינן לההיתר לקבילא היינו במסל"ת כל"ל ועל עיקר תירוצו דמשו"ה אין נוהגין עכשיו בסעימה משום דמספקה לן הי שעמה עיקר יש לחמוה עליו דה"כ יש תקנה ליחן לכ' עובד כוכבים אחד ע"י מסל"ת ואחד בלא מסל"ת וא"כ ממ"ג מחני או משום מסל"ת או משום דאומן לא מרע אומנתו ול"ע: (שם בש"ך ס"ק ז׳) כתב בתו"ח דין ג׳ משם או"ה וכו' וכ"ב נ"ל דין י"ג ומש"כ בש"ך לחמוה עליו ל"ל דמשום דבחו"ה מסיים שם כדמיחה לעיל וע"כ חשב הרמ"ח ז"ל דר"ל כדאיתא לעיל דמעם דעיקר דאורייתא ולכן לא חלקו רבון ועשו כעין דאורייתא דהרי לעיל לא מיירי מדין עוף בחלב כלל אכן באמח סם"ה ול"ל כדאיתא לקמן והוא לקמן בכלל מ' דין ו' דשם כחב דבשר עוף בחלב ג"ב דאורייחא וכן הנהחי בגליון האו"ה שלי ומיהו מש"כ שם באו"ה בשם הסמ"ק דקיי"ל כב"ה דבשר חיה ועוף אסור בחלב מדאורייחא חמוה דאטו טעמו של ב"ה דסובר דבשר עוף אינו עולה הוא משום דם"ל דבשר עוף בחלב סוא מה"ת דהא אביי דחי דאף דהוא מדרבגן מ"מ גזריגן דשמא יעלה בשר וגבינה באלפס ראשון אכן באמת בסמ"ק עלמו בלאוין רי"ג ליחא הכי רק כתב דטעם העולם דמחמירין לאכול גבינה אחר עוף משום דיכולים לומר דם"ל דבשר עוף בחלב הוא מה"ת וכן מחמירין בב"ה וכו' עכ"ל ור"ל דמשו"ה לא נהגו כברייחא דאגרא משום דס"ל כב"ה וברייחא דאגרא בב"ש וכ"כ החום' בחולין דף ק"ד ע"ב ד"ה עוף ע"ש אבל דברי או"ה חמוה ול"ע - ודע דבשר בהמה שנברת ע"י ספר ילירה כמו מעשה דר"ח ור' חושעית בסנהדרין דף ס"ה מותר לגשל בתלב דאין לו דין בשר כלל וכן כתב הבאון האמחי מו"ה מלבי"ם זל"ל בספרו התורה והמלוה על החומש בפ' וירא ומשו"ה האכיל אברהם למלאכים בשר בחלב משום דברא את בן הבקר ע"י ספר יצירה והיינו דכתיב שם ובן הבקר אשר עשה והלכך אין לו דין בשר כלל כ"כ שם הגאון הנ"ל ונ"ל דחלב שנחלב מבהמה שנברא ע"י ספר יצירה אין לו דין חלב כלל ובזה נסחלק מה שתמה בכרתי ופלתי בסי' פ"א דאמאי לא הביא הש"ם בבכורות דף ו' ע"ב ראיה מאברהם דחלב שרי אכן לפי מש"כ י"ל דסחמאם והחלב ג"ב נברא עי' ספר יצירה ולא שייך ביה אבר תן החי כלל והא דכתיב אשר עשה האי גם אחמאה וחלב ודו"ק :

(בסימן קי"ג בש"ך ס"ק י"ט) ומידהן הני אנסין ותפוחים מע"פ וכו' וכ"ב דנ"ל מנסים ותפוחין הקשין כנ"ל וכ"ה שם כחו"ה • עוד שם בש"ך ועוד שרוב עיקר חכילתו וכו' נ"ל שרוב שבמינו עיקר כל"ל וכ"ה שם בחו"ה וכוונתו דאף שהאגסין הקשין רוב אכילתן ע"י בישול מ"מ רוב מינו דהיינו אגסין שאינן קשין עיקר אָכילִמן חיין ואזליכן בתר רוב המין: (שם) עובד כוכבים שבשל לחולה בשבת מותר למוצאי שבת אפי לברית ואין בו משום בישולי עובד כוכבים ועי' בע"ז ס"ק ע"ו דהרשב"א ז"ל במשמרת הבית חולק וכתב דחלילה וחם שלא סותר אפי' לחולה שלמו אלא בעת הלורך בלבד וכו' וכ"ב ואין להתשוח על הרשב"א מאברי בשר נחירה שהכניסו ישראל לארז דמבעיא ליה להש"ם בחולין דף י"ז אי נימא הואיל ואשתרי אשחרי ולא איסשמא וא"כ בנד"ד דכל עצמו אינו אלא איסור דרבנן יש מקום לחפוש האיבעיא לקולא דאמרינן הואיל ואשתרי אשחרי דהא ליתא דשאני החם דבעת שהיה מותר בער נחירה היה מותר לכל העולם ולא חל שליו איסור נבלה אבל בנד"ד בשבת גופא לא היה מותר רק להחולה לא מהרי אשתרי והלכך אפי׳ להחולה בעלמו אסור במולאי שבת . ולענין הלכה פסקו האחרונים ז"ל כהרשב"א דבמולאי שבת אסור אף לחולה ולשנין הכלי כחב הרכ בעל חיי אדם בכלל ס"ע דלריך הגעלה ומיהו אף בכלי חרם לריך הגעלה ג' פעמים . והמקיל שלא להגעיל כלל לא הפסידי אכן בחכמת אדם בכלל ס"ו דין כ"ב כתב בסשיטות דיש להתיר אחר מעל"ע בלא הגעלה משום דבלא"ה ים דעות דלא גזרו על פליפת הכלים ע"ם אכן אנכי מנאתי להר"ן ז"ל בתשובה סי' ו' שראה לקצח מן הגדולים שחלקו על הרא"ה ז"ל בדין פליסת הכלים והנריכו הכלים הגעלה ובכ"ח ישברו והרב בעל התרומה מזה הדעת עכ"ל - ונרחה שדעת החוסרים חלו דמלריכין בכ"ח שבירה הוא משום דם"ל כדעת הרא"ה ז"ל בבית ד' שער ד' דאף באיסורים דרבנן לא מסני סגעלה לכלי חרם והא דהירושלמי מחיר בתרומה דרבגן החם מיירי באינה בת יומא פ"ם ומיהו במבשל לחולה בשבת בוודאי יש להחיר בהגעלה אפי' בכלי חרם דהא לדעת הרא"ה שהר"ן מותר לגמרי ועוד דהרי בשו"ע כאן סעיף מ"ז כתב בהדיא דמהגי הגעלה בכלי חרם גבי בישולי עובד כוכבים ודלה כדעת הר"ן בתשובה המיל ודברי הבר"ה ז"ל בביחוריו כחן כם"ה מיא שכ' בשם הרשב"א דבאיפורין שיש להם עיקר מהייח לא מחני הגעלה וראיה מפינכא דרב אמי צל"ע דהרי בדברי הרשב"א ז"ל לפנינו בחו"ה דף קב"ז ע"ב הקשה אנפשי' מפינכת דרב אמי ותי' דאסשר כיון דבעי הנעלה תלחת זימני לה משהי לה דילמת פשע לה בנתים וחדע דאי לא"ה לישסי ויחזירנו לככשונות וככולי פלחא אלא מפני שפורה הוא לו ואים מצוי חשש שמא יסשע וישתמש בנתים עכ"ל - וא"כ אדרבה מוכח דמתיר אף בדבר

שים לו עיקר מה"ח ודברי הגר"ח זיל לל"ע: (בס"ם קי"ח סעיף י"ד) [כל דבר שחין חיסורו חלח מדבריהם וכו' - ופי במ"ל בפ"ח מהל' מחכלות חסורות דמפלפל שם דהיחך הדין בספק

איסור תורה ולגסוף העלה לאיסור דכיון דאיסור סחורה להרמב"ם ז"ל סוא מה"ת הדבר פשום דספיכה דחורייתה לחומרה ופשש שהחריך בזה:

(בסימן קי"ם סעיף ז') בביאורי הגר"ה ז"ל ס"ק י"ה כ"כ סרמב"ם ז"ל וכו' ובפ"ח מסל' שתימה ובפ' י"א מסל' עדות וכ"ב דנתלא עוד

ירמב"ם בפ"י מהל' מסמאי משכב ומושב פ"ש. עוד אם ומזה למד כמש"כ בפ"י וכו' נ"ל

ליכא למיחש להכי: ב והאידנא סותר. לכל אדם בכל מיני

משא ומחן. טור: ג ואסור ללוות

ססנו. משום לא חשיך ומשום לפני עור לא חתן מכשול : ד ושוב

להחמיר כו' . ובמומר להכעים שלח

יצא מן הכלל אעפ"י שהוא היה מן

המורידין וכדלעיל סימן קנ"ח מ"מ יש

להחמיר בו פפי ממומר שילא מן

סכלל ואין לכלוות לו ברבית. ב"ח

ואעפ"י פאין דבריו מוכרחים. גם

בחשו' הנאונים דפום פראג סי' רפ"ד

מלאתי שאלם מהו להלוות ברבית

למומרים תשו' כרי"ף אומר שמעתי

מרבותי אם סוא מומר דשביק סיחרא

ואכיל איסורא אז הוא מוחר אבל

במומר להיחבון חסור עכ"ל מ"מ יש

להחמיר: ה בותיים יש להם דין

םומר לעבודת כוכבי' משמע דאסור

א משנה ונתרת דף ע' : ב שם בנתרת מימרת דרכ נחמן חמר ני הווח וכו' :

נ שם דף ע"ה: ד נתוספות נדף ע" כד"ה תשיך והכח"ש

בם בפסקיו: ה תום' בעבודת

כוכבים דף כדו כיון שאין

פנום להחיותו וכו' דלא קריגא

הרא"ם שם בפ"ה דפניעא ובנימוק"י בשם ר"ח והרמלץ

והר"ן והנסות מיימוני והתרדכי כשם ר"י ב ו שם

כעכולם כוככים נסוססום

בים ותי חמין כמך

קבם (א) דבר תורה מותר להלוות כו'. בעור כ' העעם דעעמה קבה א וחכמים אסרו. משום נזירה שמה ילמוד ממעשיו ונח"ה דרבית דכתיב וחי אחיך עמך ועובד כוכבים אין אתה מצווה להחיותו כו' עכ"ל יש מקשים ממה דחיתה בפירקין (דף פ"ה) אר"נ רביה משום שחי הפשר לנו להשחבר בשום משה ומהן אם לה שנשה ב"י מי כחיב אל חקח מחחם מחחו כחיב מישראל ופרש"י וכי כחיב ונחן שמסם אם כן לא שייך ברביח שמא ילמוד ממעשיו שפי משאר

גר וחושב לענין וחי (אחיך) עמך הוא דכחיב שאחה מלוום להחיותו ואל חקח מאחו נשך קאי דוקא מחחיך ולח חגר תושב עכ"ל ש"מ דחין רבית ולסחיותו חלויים זה בזה וכ"ל לתרן דכיון דכחיב שניח וחי אחיך עמך אחר שכתב אל תהח מחתו נשך ש"מ דלענין לקיחת רבית חלמה החורה בחיוחיה דבזה חחיה אח אחיך ולא עובד כוכבים וגר תושב אבל לענין שאר חיותו כללה סתורם גם גר חושב ברישה דקרה דכחיב וחי(אחיך)עמך: (ב) והאידנא מותר . המעם במור לפי בח"ח לכו להשתכר בשום משא ומחן אם לא עמסם אם כן לא שייך שמא ילמוד ממעשיו ברבית טפי משחר משא ומחן ע"כ וא"ל למה לא גזרו

גם ביתי חכמי החלמוד על כל משא ומחן שלא יהיה עם עובד כוכבים שלא ילמוד ממעשיו וא"ל דמ ילחא דלא שכיחא סיחה ולא גזרו בה רבכן דא"כ אמאי גזרו בלפני אידיהן במשא ומחן ונראה דבמשא ומחן שהיה ג"כ עם ישראל לא אמריכן שילמוד ממעשה העובד כוכבים טפי משל ישראל משא"כ ברבית שלא כים רק דוקא עם עובד כוכבים ומ"ה עכשיו שכל משח ומחן הוח עם העובד כוכבים ושייך בים שמח ילמוד ממעשיו ואפ"ה לא נזרו גם ברבית לא נזרו : (ג) שומר מותר להלוותו בו'. דכא אין אחם מלוום להחיותו ואין להקשות הא עובר על לפני

ביאור הנר"א

כנמ (מ) אסרוהו. מפום גזירה שמא ילמד מסמשיו וכח"ח ליכא למיחש להכי . ש"ך: (ב) ענין. משום שתי תפשר לנו להשתכר בשום תשת ומתן תם לה שנשה ונחן עתהם ה"כ לה שייך ברבים שתה ילמד תמפשיו ספי משחר משה ומתן . פור: (ג) ממנו. משום לא חשיך ומשום לפני עור לא חתן מכשול: (ד) להחמיר. כתב הכ"ח ובמומר להכעים שלא יצא מן הכלל מ"מ יש להחמיר בו ספי ממומר שינה מן הכלל וחין להלווח לו ברביח ובחשובה הגחונים חיחה דחם הוח מומר דשביק היחרה וחביל חישורם אז הוח מוחר אבל במומר לחיחבון למט טחו עומ" ופיק ט התמיר. ש"ך: (ה) מומר. כתב הש"ך מצמע דאפור אסור עכ"ל ומ"מ יש להחמיר. ש"ך: (ה) מומר. כתב הש"ך מצמע דאפור נהלווח מהן ברבים ול"ע דהא קי"ל במה דוכחי פגדול להחמיר אמרו ולא כעובדי טכבים גמורים לכל דבר ודוחק לומר דוקא להחמיר אמרו ולא

הלכות רבית

יורה דעה קנט הלכות רבית

קנם שמותר להלוות לעובד כוכבים ולמומר ברבית . ובו נ׳ סעיפים:

א (א) * דבר תורה (א) מותר להלוות (ב) לעובד כוכבים ברבית *) א יוחכמים (6) אסרוהו אם לא כדי חייו או לת"ח [א] או ברבית דרבנן ב (ב) (ב) י והאירנא מותר (נכל (ב) פנין) (המור): ב (ג) " מומר מותר להלוותו ברבית ג (ג) ואסור ללוות (י) ממנו ברבית:

הגה [ד] (ג) וים מחמירין אף במותר להלווחו (המרדכי והנהוח מיימוני בשם לחבי"ה ורש"י וסמ"ג ובמהרי"ל) ד' (ד') וסוב (ד) להחמיר לם אפשר להשמע ממנו :

ג הי כותיים יש להם דין (י)מומר לעבודת כוכבים. הקראים

לכלוות מכן ברבית וכן משמע יותר בסעמ"ז ול"ע דכח קי"ל בכמה דוכתי שנזרו על הכוחים ועבחום כשובדי כוכבים גמורים *) ודוחק לומר דוקא להחמיר שחהא שחיטחן אסורם ויינם ייינ אבל לא להקל דכיון בששאום כטובדי כוכבים גמורים משמע דלגמרי משחום כטובדי כוכבי׳ גמורים וטוד דודחי אף להחמיר חומרא דאתי לידי קולא הוא ממקום אחר וק"ל וכן לקמן סי' רס"ו סעיף מ"ז כחבו הרי"ף והרח"ש והרמב"ם והמחבר שגעי לשים ושחרורי עבדים פסולים בזמן הזה בעד כוחי משום דקי"ל פרק קמא דחולין דעשחום כעובדי כוכבי׳ גמורים אע"פ שכוא קולא שאם יקדשה אחר לא חסא מקודשת לו ולא תלטרך ממנו גט וכן בשחרורי עבדים

הוי עבדו ופטור מהמלות וכ"כ שם סעיף פ' בכם הרמב"ם ור"ן וב"י שכותי בזמן הזה דינו כטובד כוכבים לענין מוכר עבדו דיולא לחירות וכחבתי שם שכן דעת כרב וכוי קולא דמוחר בבת חורין ואף לכב"ח שם דכתב דהוי ספק היינו כדמפרש החם טעמה דכיון דלא *) כרים נכרת נישרת מש במורם שיפין ימד לחברה נוחלי חשד זה לום מנס לכלו יקת חים רפה רפה רפה וכחר במינו בחברה הו מותר בפירש מותו מבחברה . מוגן שחין להם בובום ההם שם לחחר מכעלי החברה וחוקר לקחת רבים מבם .

חידושי רע"ק

פתחי תשובה

ספר הו דמת כזה לה יחוקן הלתו הכרי חינו מצווה מתה נהחיותו ע"ש שלה העלה כזה ככל הלו דמת כזה לבי מתח במתח מצווה מתח מ"ג וכמשונת שלה מיתן מ"ג וכמשונת שלה מיתן מ"ג וכמשונת בכות יעקב מ"ב מיתן ע"ג מה ששמה שלה לבי שם שלחה ע"ג מה ששמה בשבים ודה יחוק להיות לו כלה רכים וכן מוכח לשן במשלה המשל שלה במתח הלהות לו להיות לו להיות לה כלל היות בחלק רכית הם השור למומר ההפשר לה כלה כנית השור לה לבי להכל הכית השור לשור המתח"ץ שלחב החור החוף יש להפור מ"ש : (דו) דין מומר .

להקל דכיון שעשמום כעובדי כוכבים בתורים משמת דלנמרי אפילו להקל נזרו כולי האי אך לפי דברי הרמנ"ן שנשאום כעובדי כוכבים בתורים משמת דלנמרי אפילו להקל ולא זה הם עובדי כוכבים בתורים לכל דבר וא"ב מוחר להלווח מהן ג"כ עשאום וכו' ועוד אף להחמיר ודאי דלפעמים תוחרא דאמי לידי קולא הוא דו"ק והמצא אלא ודאי הם עובדי כוכבים בתורים לכל דבר וא"ב מוחר להלווח מהן ג"כ (סימן קנ"ט ש"ע סטיף א") דבר תורה מותר להלוות לשבד כוכנים ברנית

כנסת הגדולה (סימן קנ"ם בשו"ת סעיף ג'י) כתב הרמכ"ם פרק ה' מקלכות מלוה ולום ומיש להשיך לעוכד כוככים ש:אמר לנכרי

פשיך מפי שמועה למדו זו תנות עשה ע"כ וכ' הכחב"ר אני לא מנאתי שתועה ואולי כמה שנמצח בספרי מעם שנחתר שם לוכרי משיך זו מצות משה וסירוש זו מנות משה וחירושו משום דהיל לחו הכל מכלל משה שלא ישיך לישראל ע"כ וכתב ה"ה שכן כתבו הרמב"ן וכתב"א ואף הסוגיא שבם" איזהו כבך מוכחת כן פ"כ ושיין במה שחירן הר"ן בפרק ושיין נמה שחירן הר"ן בפרק איזהו נשך הכיאו הרב בכ"מ והרכ המניה כהנהות סרמנ"ם וספר נידולי תרומה דף רי"א ע"ג ודך כל"ד ע"ד והכדב"ו

דגול מרכבה (סיסן קג"ם ש"ך ס"ק ה") בעובדי כוכגים גמורים . ופיין בחה"ש סימן מ"ד ס"י ובנ"ם שם סיק י"ג:

ברכי יוסף

(סימן קנ"ם בשו"ע סעיף א') דבר תורה מותר להלוות לשבר כיכבי ברבית וחכמי אפרודו כו'. הדכר ברוד דמה פאסרו הכמים כיינו להלוות לעובדי כוכבים וכו' אכל ללוות מהם מותר וכמים הרמנ"ס כים פ"ב דמווב מברו חכמים ביסים יפרחל מלום חם סעובדי כוכנים רבית קלולם אלא בכדי חייו שמא ילמוד ממעשיו ברוב ישיבתו עמו לשיכףעותר ללוות מן העובדי כוכני' ברכים שהרי הוא בורם מלפניו ואינו רגיל אלו עכ"ל סרכ התגיד בהיתר דלנות זה פשום ומכוחר בטעמו שלח חסרו חלח להלוות וממ"ש כרכ גידולי מרומה דף כלד ומ"ש פרכ משנה למלך שם: ואני בעניי ממכני מהרכ הגדול כמהר"ש פרימו ז'ל ברמזי דרשופיו בפרשה ויל ברמזי דרשופיו בפרשה ויכא בכמב דעובדים שלום ברבים מיכורם

יד אפרים

(סימן קנ"ם בש"ע מעיף ב') כצומר . כתב בשו"ת שכו"י ת"ב פי' ע"ב נמוסר למכם חס מותר לפלוופו בריבית. הכ"מ פסק דחסיר וכח"ל מפיר וכן במשוכה שכשוף קיצור פרדם

גליון מהרש"א

162

דמותר להלווחן ברבית לא שבקינן

דברי הרמב"ם המפורשין בשביל דברי

סכ"י עכ"ל ואני בעניותי *) עיינחי

בדברי הרמב"ס שם ולא' מלאתי

שום משמעות אדרבה כתב להיפך

ובמומר למדו הפוסקים דמותר

להלוותו ברבית וא"כ ה"ה הקראים

וכ"כ מסרש"ל דקראים דינם כמומר

ומוחר להלווחן ברבית ומביחו

סדרישה וכן משמט קלח בתשובת

ר"א ז' חיים ר"ם קי"ג דקראים דינם

כישראל מומר ועיין בחשובח רביכו

שמשון שהביא המבי"ט ח"ב סי' ל"ח כו' וכן בתשובת רבי בללאל סי'

ג' וגם כתב שם שהקרחים שבזמן

הרמב"ם היו בהם כמה מעלות

טובוח משא"כ עכשיו: ז ולכן מומרת

כו'. אכל מומר שיש לו כן מן

סעובדת כוכבי' הבן כמוה מרדכי שם

ומביאו ד"מ וכ"כ הרב בא"ע סי'

ט"ו סעיף ב': דן שהבן כו' אסור

להלוות לו בו' . אפי' למאן דמתיר

מקירושלמי שם: זב"י מפי' סרמכ"ם במשנה ברים הולין דחשיב להו כחינוק שנשבה לבין העובדי כוכבים דאפילו להלוותם ברבית חסור:

נהרוותם כרבית חסור: א מקוה צ"מ דף מ"ם: ב כרייתא דרכב"א עם דף ע"א: ב מימרא דרכה עם דף ס"א: ד כרייתא דרכי יוםי פס דף מ"ל : המימרל דרה

נקודות הכסף

(סיפן קנ"ם בש"ך ס"ק ר') עיונתי בדברי הרמב"ם שם ולא מצאתי שוסמשמעות כו'. שיהו כחיכור היד כ' כרמב"ם רים פ"ג מה' ממרים להדים כן ומ"ם לפנין דינה ל"ע וכת"ם כם"ך:

כנסת הגדולה

בננטת הגדודה מסלגו ז"ל מימן קי"ג וסכמ"פ מסלגו ז"ל מימן קי"ג וסכ"ם זש" גחשונת סכ"ן קי" ל" וכחים בספר משמשת מלום לכרב אתי ז"ל סכים שני מירולים אשר שירן סרב התגים מ' כי אין מתלום אלא כשילוה למוד כוכנים לא ילום לו כלח רבים חבל לח בשביל כך פושם עבירה מי שלח ילום לו מעיקרא ולא יקח ממנו רבים סביאו בשם אחד מחכמי הדור פניתו כשם החד מחכמי הדור והפירון בשני שבדברי הרחב" מוכח נסוגים דסרק ליזהו נשך דחמרינן כסם מני רכ יוסף חס כסף חלוה חת ממי עמי ועוכד כוכנים עמי קודם שמי ועוכד כוכנים עמי קודם פשימה לה נצוכה הלה דהסילו לעובדי כוכבייברכית ולישרחל נתום ישראל קודם פים וחי סנואה לעובר כוכבים ברבים אינה ממלום עשה הדרא קושי' לדוכתה דספיטה דעמי קודם דכיון דסלוחם ליפרחל בחנם פיא מנוה וכלואה כוכבים כרבים חינם מלום אלה ודחי דהרוויים מלום

ברכי יוסף

כדין עכד דיהורס עונד כוכבים פום זכות כן מיוכל וכנך הכחה מהעובדת כוכבים נהכת כנה ומוחר לנווח מעוכד כוכבים ברכים מלמ מדרבנן חשור שלה ילמוד ממששיו וכהן לה שייך דלם"ם פותר דלה נתיר תמעשיו וכו ובטענה דכתבו פוסקי טלטום דהחידנה מותר רבים עוכד כוכבים וכו׳ מ"כ מותר הרכית הפילו מדרכנן עכ"ל: ועם הארון הסליחה דהא דאסרו מכפיסוסתירו לת"מ וססוסקי' מכניסוטתילו נת מי וסטוסקיי סקירו בחידנת וכו' כל זה להלוות לעובד כוכנים כרבית חבל ללוות לרבית מעובד כוכנים כעונדיהן שנוה מיהורם זם מוחר נכנ

יד אפרים

לת"ה כתב דמותר והמחבר כתב דבמסור אסור דומא נסיק מינים זרעא מעלים נפיק מינים ורטא מעלים מה"ם אסור לאבד במונו ביד כדאיחא בח"מ פי' שפ"ה. ועכ"פ ססיקה כוי ומ"מ חין מוניחין מיד במוחזק עיין כפו"ח סי' מ"ג כחב דחפילו מותר לערלות כיון שכופר

גליון מהרש"א

למומר להכעים יליתן צדקה גם במומר . לתאבון א"צ נם בסומר בשםר לתאבון א"צ ועיין ש"ע חו"ם הל" אבירה סימן רפ"ו פ"ב ובש"ע וו"ד הל" צדקה מי רנ"א: (ש"ן ס"ק ו") וגם כתב שם

יד אברהם

אתו למסרך שיקח גם מישראל ולפ"ו גם כג"ח אפור להכי פריך גם חגר חושב וכום מיושב יותר מה דפסק הרמב"ש לקולא כרבינא דשרי ככדי חייו אף לשם הארך ולח"ח שרי אף יותר מכדי חייו די"ל דגם רב חיים ברים דר"ם סובר כרבינא דשתם הגזירה הוא שמא ילמוד כו' רק דלקבריו דקמקשה קאמר שואה דהתקשה ברים דר"ם סובר כרבינא דשתם הגזירה הוא שמא ילמוד כו' רק דלקבריו דקמקשה קאמר שואה דהתקשה סקשם גם מגר חושב וע"כ סוכר דטעמה הוא דלתא אפי למסרך לכן לא היה יכול לחרץ בפ"א דכם גם בח"א שייך דלתא אתי לתכרך להכי משני בכדי חייו אכל לדינא סובר כרכינא: ועפ"ז מבואר דברי סגאון בנ"ל מאחר דהמקשה היה סבר דטעמא הוא דלמא אתי למסרך וכבר סוכמנו דלטפס זה שייך גם בנותן רבית וא"כ לדפת המקשה ע"כ דהת דחמר רב נחמן דרכים דטובר כוכבים אסור היינו בין שלוקח ממנו או שנוחן לו דכשניםם שייך דלמא אתי למסרך וא"כ שפיר הים יכול לסקשות מרישא אכל מקבלין דמשורש דשרי ליתן לעובר כוכבים רבית ולא חיישינן כלל להאי מששא א"ו משום דהוא רביש דרבנן וגם לרב נחמן שרי וא"כ ממילא פוכח גם לדידן דגם ליקח מעובד כוככים רבית שותר כרכית דרכנן והומג"ם שכתב דמותר ליתן לעובד

אלא ודאי הם עובדי כוכבים גמורים לכל דבר ואם כן מותר להלוות עושה איסור בלקיחת הרביח דהא דישראל נאסר (בלקיח') [בנחינת] מהן גם כן ברבית: ל הקראים בו'. ז"ל ב"י ולענין הקרחים כ"ל הרבית הוא מדכחיב ולאחיך לא חשיך פירושו אחה הלוה (א תעשה דלברמב"ם בפירוש מחניחין קמייחא דחולין דחשיב להו כחינוק שנשבה - איסור שאחיך ישוך אוחך והמומר שאין המלוח מוזהר עליו ליקח ממני בין העובדי כוכבים אסור להלוותם ברבית ואע"ג דמדברי כ"י נראה

ו (ה) , הקראים אין להם דין מומרים ואסור להלוותם ברבית ואין צריך לומר (ו) (ו) שאסור ללוות מהם ברבית: הגה וע"ל סימן קנ"ז וקכ"ד דין הנוסין . [1] חינוק שנשבה לבין העובדי

יורה דעה קנט קם הלכות רבית

הוי אלא קנם לא קנסו בכוחי משא"כ בשאר דברים ע"ש ודוק עור דהמומר עושה איסור בלקיחת הרבית הירץ בסה"ח דאף הוא אינו

כוכבים ואינו יודע מחורח ישראל כלל דינו כקראים ואסור להלווח לו ברבית (כך משמע מצ"י לדעה הרמב"ם) ז ולכן (ז) מומרת לעצודת כוכבים שיש לה בן מן העובד כוכבים דן שהכן הרי הוא כמוה וכקרא מומר (ז) אסור להלווח לו ברביח (מרדכי ם' החולץ) דהוי כחינוק שנשבה לבין העובדי כוכבים:

<mark>קם גודל איסור הרבית ועד היכן צריך ליזהר</mark> במנו . ובו כ"ג סעיפים :

ציריך ליזהר בריבית וכמה לאוין נאמרו בו אפי' (א) הלוה הנותנו והערב א (ב) והעדים : עוברים (6)

הגה [א] ואין חילוק בין אם מלוה לפני או לעשיר (הנהוח מיימוני פ"ד מהל' מלוה ולוה) [ב] והם דלוה עובר דוקם ברבים דמורייםם (ג) אכל ברבית דרבנן ב אינו עובר אלא תשום לסני עור וגו' (ר"ן פ׳ זה בורר ובנ"י פח"נ וכ"כ ר׳ ירוחם ני"ח):

ב כל הנותן ברבית(א)נכסיו מתמומשים[ג]י וכאלו : כפר ביציאת מצרים [ר] י ובאלהי ישראל ב התולה מעותיו לומר שהם ג של עובר כוכבים ומלוה אותם ברבית הקב"ה יפרע ממנו:

ממילא גסכוא אינו מוזכר מלחת רבית אבל להלוות ממנו ולחת לו רבית ודאי אסור שברי הוא עושה איסור במה שלוקח ממך א"כ שייך בנוחנו משום לא תשיך לאהיך דאעפ"י שחטא ישראל סוא ובטור כחב והכוחכו לו עובר משום לפני עור וגו' והכוונה דגם על זה עובר ונקט האי לאו לפי שנה עיקר הלאו אפי׳ בישראל מישראל דהיינו לא תשיך הוא מעמו שלא יגרום חטא למלום כמו שזכרנו ובפרישה הקשה דהא לא מזכר בשום מקום בלוה ישראל שעובר על לפני עור אלא אשאר הכחובים בלוה ואשחמיטחיה משנה מפורשת בסוף פירקין שאמרו שעובר על לפני עור עם באר הלאויו:

. נכסיו מתמומשין כו' . בכרייחא סוף פרק (אַל נערות) [איזהו נשר] ולא עוד אלא שמשימין משם רבינו חכם ותורתו אמת (כלומר על דרך סגי נהורא) שאומרים אלו ידע שיש ריוח בדבר לא היה כותבן

בסלוות למומר היינו דוקא למומר טלמו שיודע רבוכו ומחכוין למרוד בו אבל זה שנחגדל בין העובדי כוכבים הוא כשונג וכן משמע קלח במרדכי עכ"ל ד"מ . ובל"י כ' א"ל כחב בשם ר"ת דמותר להלוות לו כו' וכ' בד"מ כיון דהב"י כ' בקרחים דלה כוותיה ה"ה בהה ול"ע לפמ"ב בסמוך דגם בקרחים דברי הב"י חינם מכונים: קם א והעדים כו' . כתב בהגהת דרישה בשם הכמ"ג דגם הסופר עובר ע"כ וכ"כ הרמב"ם רפ"ד מכל' מלוה והיינו כתכמים דמתניחיו ס"פ א"נ והוא מוסכם מכל הפוסקים וכ' עוד הרמב"ם שם אסור להחעסק בין לוה ומלוה ברביח וכל מי שיהיה סרסור בין שניהם או שסיים אחד מהן עובר משום לפני עור וגו' וכ"כ הסמ"ג שם ר"ם קל"ג: ב אינו עובר. עיין בח"מ סי' ל"ד ס"י: ג של עובד כוכבים ביאור הגר"א

חידושי רע"ק

(פומן ק"ס סמיף 6") ובכוה לאוין נאמרו בי. המלוה עובר בו' לאוין. את כספך ל"ת בנשך. הבסרבית ל"ת. לא תהיה לו כנושה. אל תקח מאתו נשך. ולא תשימון. לפני עור.

פתחי תשובה מבה"מ כשם ש"ך ועיון בחשובת מסחרת לכי שם שחתה עליו דיהי דעבחום כעובדי כוכבים אף להקל מ"ח מי השקיע אותם מהתלום דנימא דאינם מלווים שום דכר דלא נעבור על לפ"ע וסעלה להחמיר דאסור ללוות מהם ברבית ע"ש: (ו) שאטור. עבה"ם כש"ך ועיין בח"ד

בירושלמי אבותיכם כו' וע"כ ס"ל דגירי אמת הן ואפ"ה כיון דקלקלו מתר להלוותו וו"ש בס"ל כותיים כו' אבל ללוות ממנו אסור כנ"ל דישראל תוא כנ"ל: [ה] הקראים כו'. בס"ל כותיים כו' אבל ללוות ממנו אסור כנ"ל דישראל תוא כנ"ל: [ה] הקראים כו'. עש"ך: [ו] תינוק כו'. דייקא במומר להכנ"ם כמש"ש וכ"ש אל תקת כו' ופשוש הוא בכמה מקומות: [ב] והא דלוה כו'. מש"ש ש"ח ב' ואיסורא לאינשי כו'. הרא"ש שם מס"ב: [ג] ובאל כו'. ת"כ פ' בהר אני ה' אלקים אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים של תנאי כד הוצאתי אתכם מארץ מצרים של תנאי כד הוצאתי אתכם מארץ מצרים שתתכרלו שלות מצים ברום של המצי בדרוב המצי

באר הימב

ברבים עכ"ל: (ו) שאסור . כתב הש"ך היינו דוקא הקראים שהיו בזמן הרתב"ם שהיה להם כמה מעלוה סובות וכר ע"ם: (ז) אסור . אפילו למאן דמתיר להלוות למותר היינו דוקת למותר שלתו שיודע רבונו ומחכוין למרוד בו חבל זה שנחבדל

וכעלה להמניר דאסור (לוות מהם כרבית ש"ש: (ו) שאסור. עבה"ע כהם כדב" ומיון במ"ד מלוות מהן יש אסוף שוד על החור (לוות מהם כרבית ש"ש: (ו) שאסור. עבה"ע כהם כדב" מעובד כוכבים הוא כשור להוות מהן יש לאחר (לוות מהם כרבית ש"ש: (ו) שאסור. עבה"ע כהם כדב" מעובד כוכבים הוא כשור להבות מהן יש משחר בנה"ע החב בשם ר"ח דמותר להלווח לו ברבית מהם לא מיות מהיח לא מיות מהם מהן אוליון לקולא ש"ש: ברב"ע מהב כוכבים ומיון בא"ע מי ש"ש מ"ב. ש"ץ: ברבית המותרים והוו מני ששיק אוליון לקולא ש"ש: "להיח למותר מ"ש ביון להוות מהם ברבית המותרים והוו מני ששיק אוליון לקולא ש"ש: "להיח למותר מ"ש ברבית ברבית ברבית ומותרים ברבית הלי ציקה מיי דניאי (ש") מכן כל הלוס לגפל פקוח לפש מורך מנוס וכל ששוש. (ב) והעדים. עי לעשובע שהיחיש שיען קסים שהאושץ הסיטו זוקה כעול בעיט נון טעוים מ"ק ל") וגבם ברג ש" מוכנים משום ולח ספיתון או אפילו במלום ע"ש ע"ש וכש"ג פרק איזהו נכך כתב כשים מוכנים משום והרב"ם מוכנים משום ולא ספיתון או אפילו במלום ע"ש ע"ש ב"ע"ג פרקע מקראים דינו כקונה מעובד מוכנים דאין המצרן מסלקו: (ט"ו ס"ק ג") תורץ בסה"ת ראף ב"ר וכ"כ הרא"ש מ"א"ג ס" נ"ב במחניתן אן מקבלין צאן ברול: (סעיף ג' כהנ"ס) דרקוי כתינוק שנשבה לבין השברי כוכבים. עיין סימן ש"ט ס"ה:

מי א"ג סי נ"ב במחניתן אן מקבלין צאן ברול: (סעיף ג' כהנ"ס) דרקוי כתינוק שנשבה לבין השברי כוכבים. עיין סימן ש"ט ס"ה:

מיע סעיף כ") כל הנותן ברבית נכסיו מתסומשים. במסכת דרך ארץ פ"ר הצדוקים (שהוא פרק שני) ואלו שאין מורישין לבניהם אין מורישין לבני בניהם חמשחק בקוביא

מקור מים חיים

(סימן קנ"ם בש"ע סעיף ג') הקראים כר'. עי' מ"ם הש"ן בענין הקראים וכט' מהסארת למשה הקשה (פימן ק"ם שו"ע סעיף ב') כל הנותן ברבית נכטיו מהמשמין. עס"ו סק"א פי' הש"ם אלא ידע שים ריות פליו מהא דאיתא כא"ע ה"ד דקדושיה קידושין וש"מ דלתומרא ששאום בשובדו הוכנים ולא לקולא וככר הקדומו בט' כה"י. ועי' כס' חולדות אדם שהרב כ' זלתן תווילנא ז"ל הקשה ע"ד הש"ד הרמנ"ם בהלכות מתרים. ועי' בחו"ש פ"ו דנדה דמשמע נמי דלקולא א"י לעשותן כעובדי כוכנים דאע"ש שמשאו ישראל הן ורק גבי כוחים יכולים או ס"ל דבירי אכיות הן וזה לא שייך גבי קראים. וצס' עלי לצוכה הקשה ע"ע כץ מ"ש מו"ל מ"ש המ"ל מ"ד דהלי מלוה. ועי' כש' יד המלך: בממון מהני ג"כ לאיסור וכמ"ש כחידושי: (סימן ק"ש שעיף א' בהגה"ה) והא דלוח שובר דוקא ברבית ראורייתא בר'. עי' מ"ש המ"ל מ"ד דהלי מלוה. ועי' כש' יד המלך:

בצב" כוכבים ככים כיים כיינו משום שהוא סובר כרבינא דגם במ"ח שרי ולא חיישינן דלמא אמי למסרך א"כ בנוסן שרי שהרי בורח ממנו ולא ילמוד ממעשיו אבל לפי דעת המקשה לא היה מילוק כלל כן ללפ"ד סשום אלא דאכתי קשה לי על דברי המל"ש הכיל שכתב דרבינא תולק איב חייא וס"ל דלא חיישינן לדלמא אמי למיסרך דיותר לא זכיתי להבין דברי פסקו הרמב"ם והעוד ומש"ע גבי בניו ובני ביחו דאסור משום דילמא אחי למסרך וביותר לא זכיתי להבין דברי המל"מ שם בס"ד דין מ" שכתב להכי השמעו הרי"ף והרא"ש דין זה דאסור להלות לביו וצ"ב משום דככ המנו דלומוד דוברים מחוד ללוות וכמו שמידש" משום דלמא אחת למסרך וה"ם לבניו דלסור מהלי מעמה נוסי מכ"ד וסימם שה סותר לדכריו (הי"ל) בס"ה דין א" שכמג להיסך דמהך דעובד כוכבים מוכח דלא ני" ק"ם מ"א בחג"ה) ודא דלהה שבר דיקא ברבית דארייתוא כו". עד אלו משום לס"ע, הנכ כ"ב הרא"צ כ" איזהו נשך חימן מ"ב אהא האמר המם רב מילש בברא רכם הוא ואישורא לאיש לא משום ל"ב אול מדום ל"ב מ"ל חיום נשך חימן מ"ב אהא האמר המם רב מילש בברא רכם הוא ואישורא לאיש לא מסו וז"ל מדלא אמר

ולכאורם חמוה וכי לא ידע שיש ריוח טוב למלוה ברכיח ונראה פירושו - ע"ל סי' קס"ט: ד אסור . הקשה בפרישה דבח"מ סי' רל"ב אמרינן שאומרים שים ריוח טוב ללום במעוח שלוקח ומרויח בו הרבה וע"כ אין דמי שלקח מטוח מחבירו ומלא בו יחרון בכדי שאין הדעח טועה א"ל להחזירם לו דאמריכן מחנה יהיב לים או מגזל גזליה ואבלע ליה בחשבון שליו איסור אם נוחן רבית כך הם אומרים המלוים ברבית:(ב) גותן או יותר סדעתו . א"ל ממ"ש בחושן משפט סימן רל"ב סטיף ב' במי שמולא בי"ל דהחם קאי אמכר אבל בהלואה חולין ברבית ולא במחנה אבל קשם דהטור (והמחבר שם סעיף

יתרון במעוח שכאן מיירי אחר שמונה לו המעות בבירור מוסיף לו ד (ה) י אפילו אם הלוה (ב) נותן לו יותר קלת ועיין מה שכתבתי סי' זה (כ) (ד) מדעתו בשעת הפרעון שלא התנה עמו ספיף י"ז מה שים לחמוה על הטור ואינו אומר שנותנו לו יותר בשביל רבית ד אסור. תיתה רכה: (ג) ופירש בשביל שילוהו. זכו דעת סעור ואפי למה שכתב בסעיף ד' שלא החנה עמו כו' שאני הכא שהוא הודם להלואה.ובשם ברמב"ם כ' הטור גם כאן דאסור אפי**'** בסתם ולעיל כחב הטור בשמו דס"ל כרש"י דמותר אפי' [בסתס] (במפרש) נ"ל דסכא קאי אוסרת האיסור על הלום שהוא יודע שהוא שולח בשביל ססלואה שילוה ממנו ורחמנא בוחן לבבוח וכזה ס"ל לדעה ראשונ' דאכ"ה

(ומיהו אם לא היו המעות בידו דרך הלואה רק דרך מכר מוחר : (ג) בכה"ג) (ב"י בשם חלמידי רשב"א ובנימוקים בשם חום') : וֹוֹ י אפילו אם אמר ליה בשעת לקיחת הרבית (ה) אני נותנו לך במתנה ו אסור (ד) לקבלו ממנו (זוֹ האבל אם לקח ממנו רבית וצריך להְחזירָו לו ז (ו) מועלת מחילה לפמרו (ח) כמו בכל גזל , [ם] (מחנה על , מנח להחזיר ברבים אסור), (ר"ן פ"ב דקידושין): יצר אותו כיצר לאחר להקרים הרבית או לאחר אותו כיצר גתן עיניו ללוות ממנו והיה משגר לו דורון (ב) ה' [ר] (וסירש (ה) (ז) בשביל שילוהו (טור וכב"י שכ"ג מרח"ש)

דהרא"ם חולק ואוסר ובזה נדחה אין איסור אא"כ מפרש והרמב"ם אוסר אפי׳ בסחם אם מכוין לכך אבל לעיל קמ"ל דכל שהלוה נותן גם כן מה שחירך הב"ח דהכא איירי שבשעח הפרעון לאחר שפרע נחן סתם אמרי' בודאי לא בשביל הלואה הוא דמסחמא אינו עושה איסור לו עוד יתרון בסחם אלא נראה לי דודאי היכא דאיכא למחלי ברביה ולפי מה שפרשתי דברי הטור דכחן בסימן זה סעיף י"ז שפיר טפי דהח ובמתנה חסור משום דמחזי כרבית ובח"מ חיירי בגוונה דלה מחזי כרביח כגון שהיו המטוח בידו דרך מכר ומ"ש הט"ו שם המקבל מטוח לכתיכ

מחברו בין שכם במכר בין בכלואם בין בפרעון כו' רלה לומר בהלואה שהלוה מלא יחרון ופרעון רלה לומר פרעון חוב של מכר א"נ נויירי בפרעון כלוחם ובגוונה דליכה למיחש לרבית וכדלקמן סי' קס"ו וקס"ט וקע"ו ודוכחי טובי: ד בכה"ג. שנוחנו לו סחם וחינו אומר בשכר משותיו: ך אסור לקבלו ממנו. ואפילו ברבית דרבנן. טור: ז מועלת מחילה. ואפי' ברבית דאורייתא וש"ל סי' קש"ד ס"ק ד': דו ופירש בו". ארבית מוקדמפ ומאוחרת קאי וכחב בית יוסף דל"ע בפירש לו אי סוי רבית קצולה או אבק רבית ומביאו ד"מ וטעט"ז כ' דהוי אבק

כיאור הגר"א

בופרין בעיקר ע"ש ושם (ע"כ): [7] אפילו כו'. כמו הלוהו ודר בחצירו ועתום' ע"נ ב' ד"ה ושפכי כו' שפי' דוקא ברבית מאותרת מותר בכה"נ וכמ"ש בס"ו בתנ"ה ופירש כו' ורשב"א ונ"י כ' דדוקא דרך מכר מותר שם וו"ש כאן בתנ"ה ומידו כו': [1] אפילו כו'. ממש"ש ע"ה א' ת"ת כו' ועתום' שם ד"ה מתנה כו' ואפילו כו': (ליקום) אפי' אם כו'. מסשיש לה א' תדח כוי ועתוסי שם ד"ה מתנה כי ואפילו כו': (ניקום) אפי' אם כו'. כמ"ש במתני ע"ה ב' ולקמן בס"ו כיצר כו' לו דורון בשביל משתיו שהו בפילות כי'. מדרכי (ע"ב): [1] אבל כי'. מס"ש בב"ק צ"ד ב' ת"ר הנולנין ומלוי כו' ר"ל אלא ימחלו להם משום נעילת דלת כמש"ש אלמא מועיל. ימב"ם ע"ש: (ליקום) אבל אם כי'. ראיית הרמב"ם מרפ"ש דב"ק הגולנין כו' ומה"ת והג"מ מתרו ראייתו דשם משום דתכמים הפקיעו הרסבים מרמים דביק הנוכנין כרי ומה"ת והג"ם מתרו ראיתו דשם משום דתכמים הפקיעו כנ' ומ"ם דביר הרמכ"ם נכונים ממש"ש וכי מאחר שאין מקבלין כו' לצאת י"ש אלמא יוצא י"ש במה שנותן לו ואעו מקבל וע"כ מחמה מחילה (ע"כ): (ליקום) אפי" כו' אבל כו'. ערש"י מ"ז ב' ד"ח הכא הלואה כו' ולא מהני מחילה וכן פי' הרא"ש ומתרק קושית תום' רמיירי שניהם שם דירע ומחיל ע"ש (ע"כ): [ה] כמו בכל נול. שם במתני' ק"ג א': [ה] (ליקום) מתנה כו'. ירוא משום תליפין (ע"כ): [ר] ופורש כו'. תום' הנ"ל ז"ה ושפכי כו': מר שניהם שם דירד ומחיל ע"ש (ע"ב): [ה] מחלו הנק שם במתני ק"ג א': [מ] (ליקום) מתנה ומבקש ממנו שילות בשביל זה הוא דרך שוחד בעלמא. אכל אם התנה ע"ש מהדיד ומחיל ע"ש (ע"ב): [ה] מסי בכל נול. שם במתני ק"ג א': [מ] (ליקום) מתנה ומבקש ממנו שילות צ"ב אם אינו מלוה צריך להחזור ובשעת הלואה הוי כנותן לו ורוסה כאמר הזב מתנה כו'. רובה ששביל מחל לך בתנאי שתלויני דהני כאומר אם תלויני החבי מחל לך דהני רבית כו' אם לא משום חליפין (ע"ב): [י] ופירש כו'. תוס' הנ"ל ד"ה ושפכי כו' : שאצלי מחול לך בתנאי שתלויני דהני כאומר אם תלויני החבי מחל לך דהני רבית קצוצה כמ"ש בב"י כנלע"ד: (ססט"ך סק"מ) (כתב ב"י דצ"ע. הב"י ממתפק רק או להעת מפומר מוסותרת אמור אף במתם אמור א"ב י"ל דבפירש הוי ר"ק אבל למ"ש התנ"ה כאן להלכה דמאוחרת אמור רק בפירש אין כאן מקום להמתפק:

לפני עור: (ג) מדעתו . הקשה בפרישה דבח"מ פי' רל"ב אמרינן דמי שלקח מעום מחברו ומנה בו יחרון בכדי שחין הדעת מועה ח"ל להחזירן וי"ל דהחם קחי סמכר ולח בהלוחה וכחב הש"ך חבל ק' דהמחבר כחב שם דה"ה בהלוחה דינח סכי ונ"ל דבח"מ מיירי בגוונה דלה מחזי כרבית כגון שהיה התעות בידו דרך מכר ומ"ם המ"ו שם בין בהלומה ר"ל בהלומה שהלוה מנא יחרון א"כ בפרעון הלומה ובנוונא דליכא למיחש לרבית וכדלקתן סי' קס"ו וקס"מ וקס"ו ודוכחי מובא עכ"ל : (ג) בבה"ג. שנותנו לו מתם ואינו אותר בשכר מעוחיו: (ד) לקבלו . ואפילו ברבים דרבנן. (פור). ובמקום דמועלם מחילה הוא אסילו ברבים דאורייחם: (ה) בשביל. כחב הפ"ו ואפילו למ"ש בם"ד שלא החנה עמו כו' שאני הכא שהוא קודם להלוחה לכך אינו אסור אח"כ מפרש וכחב הש"ך דחף במפרש אינו אלא

שוברים כרכים דרבנן רק משום לפני שור ש"ש: (ד) מרעתו. מיין בח"ד שכתב דרוקה לכתחילה אחר לכל לכתור ומשוב לכתילה אחר לכל בשכב (ד) מרעתו. מיין בח"ד שכתב דרוקה לכתחילה אחר לכל בשיחן לו יותר אכל בשכבר קיבל ושלא ישרון א"ד לבחיותן לו יותר אכל בשכבר קיבל ושלא ישרון איצ ינחנו לך בשתנה. מי' בש"ח משוכם מחסבה מ"א מסימן נ"ד עד סימן ל"א אודיות שבאל באחד אחתר לתגירו סגני ומן לך מנה בתחנה במכחי ולעולם ע"ש שתחן לי אחר ל' יום ק"ב כיש כזם חשש רבית דאורייתא או דרכנן או השתחם רכית. וכל מ"ש בפוסקים סיינו שביא תלוה גמורם והתולא ביה על זה כל התרכוח ודעםו לותר חוד מאל"ב הם שאין כאן מלוה לא זכרון כלואה כלל וסביב על זה באריבות ודעם לא דרבנן כך סעימת רבית או מחוז כרבים וזכו חוד מחכם סשאלים באין לכאר דיש כאן איסור חודם וליק היולא בדיינים ובעל התחבר הודם לו וסביא לום עוד האריך לכאר דיש כאן איסור חודם ור"ק היולא בדיינים ובעל התחבר הודם לו וסביא לום עוד לאיות ע"ש ועשב"ל סימן ש"ה סקי"א כשמו ושיין באלוח ומשובות שרת מסף אפרן מ"ב כיי מיוד ביות בשב הבשל לו בי עוד באור באפר להבי לוני במוד לכלוני במחבה ופולוני והא מחחייב לחת לו כך וכך לשנה כל ימי חייו ביםן המשחת לפלוני במחבה ופולני והא מחחייב לתחל וכך וכך לשנה כל ימי חייו ביםן המשחת לפלוני במחבה ופולוני והא מחחייב לתחל וכך וכך לשנה כל ימי חייו הים בתבות להול היבים אם הבות להום מיכר ואם כל ימי חייו ביםן המשחת להום היבה אם היב השלה בים המשחת להם כל מי חייו שיםן במשחת לאום מיכו אם הנות הנותו מיבים היום הנות הנותו מיב המהבל אם מעם ואם כרכם ואם ימות הנוחן תיכף ישארו הנכסים למקבל ואם

אבק מט שט הואם לוכם המחיב המקבל ואם יותר מחיברין המחיבר המקבל ואם יותר מחיברין המחיבר מתקבל ואם יותר מיותר מחיברין המחיבר מתקבל ואם יותר מחיברין המחיבר מתקבל ואם מחיבר מתקבל ואם מדיד ושיין בשאילם ישב"ץ ח"ב סיותן ק"ש שסקסק של החבר הבים ולפחום הסרמת רבים כל מס שמקבל יותר מהקרן אם החלב שחיבר מחיבר מחי

שכארוך כום: כתב כשו"ם מפאר מ לכי סי' ס"ג כדון מומר ומסור ש"ש וכתב דאף להמתמירין במומר דאסור לכלות לו כרבים מ"מ אם לקת לא ימויר ואם לקם למ ימויר ואם לקם למ משמים ומראים : אסדר לים כי סיכא דניתו סיינו שיהים מי עכשיו וכיון דעכשיו הוא מומר אזיל לים סעשה והנית בצ"ש וע"ש עוד בענין כופים וקראים : גליון מהרש"א

עצי לבונה

חידושי רע"ק

בחיוב השבועה וספק ממוגא א"צ לשלם מבח מפק השבועה ע" בש"ך חוה"מ (סע"ב סקכ"נ) מ"ם הכא אין ס" בחיוב השבועה דרא השבועה חלה בודאי אף בא"ר ממש וכיון רספק

הלואה או מכת מכר כל שפורע לו יותר אמור ומלישנא דתש"ך (מק"ר) לא משמע כן ודרק: (מעיף ו') [היד, משגר ליה דורון ופירש בשביל שילותו. נלע"ר דוחו דוקא בשולה לו דרך

פתחי תשובה

ומלות ברבית: (ש"ש סשיף ס") אבל אם לקח סשיני כי שילה. כ' בבד"ה בשם רישב"א אלו (סימן ק"ם של"ש סשיף ה') אפילן אם אפר ליה וכו'. אי למי למסיו לך ממתכם אסור (קבלו שמנו. ונ'ע (לפור ששמשביעין את הלוה בששת הלואה שיעשו להם פחילה אחר הפרען לא פתני מחילהם דהוי מחילה מזכ קולא במקום אתר ככס"ג ופיינו ככן דמכואר לקמן כס"ר: (שם ככנ"ס") באום ועיין מ"ש עליו בגליון ש"ע אה"ע מי' ק"ד מ"ף: (שם ככנ"ס") בתברך על פנת להחזיר ברבית או לאחר אותו. ואם באו לידו דרך פקדון ושאי ליתן פפנו הריוח ש"ע חו"ם סימן רצ"ב מ"ז בהנה"ה ובסמ"ע מ"ק כ"א בין אסור ע" מוף סימן רל"ה לענץ שבועה: (ש"ע סייף 1) אפור להקדים הרבית או לאחר אותו. ואם באו לידו דרך פקדון ושאי ליתן. אפילו זה נהנה וות אינו חסר הנ"א הב"א: הב"י: מקור מים חיים

יד אברהם

בתרות ביום חיים ביות בדבר קאי על סלום דסמלוים אומרים דללוה יש רוח בדבר בלום ממים ביות במוספמא ובירשלי לא משמע בסיום דלוה ישר על הישר שם ביות במוספמא ובירשלי לא משמע בסיום דקור יותר של הישר שם ביותר ביותר של הישר שם ביותר ביותר של הישר שם ביותר של הישר שם ביותר ביותר של הישר ביותר ביותר ביותר ביותר של הישר של הישר ביותר ביותר ביותר של הישר של הישר של הישר ביותר ביותר ביותר של הישר של הישר ביותר ביותר

אלא שביד איסורא יש להוכיח דבאבק רביש כי כאי (שי' בפל"ת פ"ד מכ"מ דין כי) ליכא איסור לגום אלא משום ולפני שר לא מחן מכשול שכ"ל מבואר מים דאף באישור דרבנן שייך לש"ע וקשיא לי פוצא שכרי בריש מועד קטן כחב פרא"ש דמלאכע חוס"ת אינה אשורה אלא תדרבנן והקשם ע"ו מכא דפריך בסופ"ק דעבודת יוכנים לענין מלאכת חוס"ת גבי עובד כוכנים ותיפוק לים משום לש"ע ותירן משום דאסמתחא פשועא פיא

ב-ב מוכח מזה דבדרבין לא שייך לא"ע דאל"כ מאי סרוך הרא"ש ובאמם בחושמות דעבודת כוכבים דף כ"ב בד"ה מישוק ליה כתבו דעכאן כאיה לדעת ר"מ דאף כאיקור דרבען שייך לא"ע מ"ש אכל הרא"ש שהקשם מהא מספמא סובר דלא כר"מ אלא דלא שייך לא"ע בדרבען א"ר דברי הרא"ש סופרים וא"ז. ונראה לעלד למרש דברי הרא"ש בדרך זה דודאי דעם הרא"ש וגם כדרבען שייך לא"ע אכל הוא מעשם שכתב הרא"ש בריש שכת

בס דף ס"לו: ו מור כנס דסום יסיב וווי לבני אקראוכו' שם דף פ"ג דלא פשמם דרכים מחוחרת מוחר כשלא הוכיר לו בשביל מעותיו שם כמשנה דף עים אלא כששלת לו אחר ספחוים לו ממוחיו: ז מעובדה דרכינה וכו' דלפיל : חטור בשם אביו בכא"ם סרמבים סוף סים מסימ ם לפון הרמב"ם פ"ה מהל" ם נפון הרמב"ם שים מהכד מלום מפשנה שם דף ע"ם כפי פירופו דנספם חיירי מחני"

ב") כחב דה"ה בהלוחה דינא הכי

וכיל דשאני החם שאינו מזכיר לפניו

שנותן לו היתרון מה שחין כן כחן

דאומר תהבל ממני יתר על חובי אלא

שאינו מזכיר דבתורת רבית או מתנה

נותנם לו וסבירא ליה להרמב"ם

דמותר דאמריכן מתכה כותן לו

והרא"ש ועור שבירא להו דשאני הכא

כיון דמזכיר לו היתרון עכ"ל ול' הט"ו

משמע שלא אמר ליה כלום וכ"כ הכ"ח

בקונט' אחרון ועוד קשה לי לפי

זה הא הרמב"ם ע"כ בלא אמר ליה

כלום מיירי דהא מחלה בין כדי

שהדעת עועה או לא ועליה כ' הטור

כאר הנולה

כנסת הגדולה נינהו ומלות עתי נחנה קודה וכתב שרבים דתו מירן זה בחמרם כי חשילו שלח יסת מנום חשמעינן רבוחה וליכה לחקשויי פשיעה דכ"ם כשנום סקכ"ם סנוחת עני כוח דווקח כשחין כה חסרון כים כינד מם כמנת ממנת מונת בקופסת פלונו לישרתל תכל לה ים לו דרך משל מנה ומולא הוא להלומו לעוכד כוכבים ברבים ולסרוים כו כ"ח דתלונו לפוכד כוכבים ברבית ולא לישראל בחנם דכי כחכ רחמות חלוה חם עמי סות בדליכת דררת דפחונת מבל אי איכא דרכא דממונא לא פיל שמי שמי בחום קודם לעובד כוכנים ברכית

קודם לעובד כוכנים כרכים בית לדום יהודה (סימן ק"ם ש"ע סידף ה") באונס לא מחני. ולסיכן אלו מתכניעין אם הלום כשעם מלוחם שיעשם להם מחילה אחר ספרעון כי עבדי ול מסני דמתמען לי עבדי ול מכני דמתמען אונם סשכועם מכני דמתמען אונם סשכועם מרבי אליב מודים מי מי מודים מי מידים מי מידים מי מידים מי מידים מידים מידים מידים מי מידים מיד מכדי אמים מודים פל פומן שמוחלין כלכ שלם ואף שלם מתשים שבמשם שמוח! לת מסני אלא שלייך לומר נפירוש שמחל זוראם לי כשכם חייבים לאתרים לא מהני מחילה שלכם לאתרים לא מהני מחילה שלכם כמ"ם כעשרת לבי שאלה ע"

ברכי יוסת

ככל זמן ולה הסמיכו הכפים וחין זורך לכלין בעד עובדיה שכים ח"ח ונם שכים רגיל שם כמו שכפירו הפוסקים פחם דעובדים כים לום וזם מומר גמור לכל חחד חכם וחחד בחינו יודע בכל זמן כמדוכר שוב ראיתי שהאריד על דברי הטור כסימן זה וכתוך דכרין דף ליו פ"ם כתכ שדעתו ז"ל דללוות מסעוכד פלונתה דמעורהי פ"ם ודו"ק: ישונית השורתי עים ודיק: ושאי למסיק כרכ מסר"ם פרימ"ו שם דיסוכם עוכד כוכנים נפור כוכ . כנס התוספות פ"ב דעכודת כוכנים דף כ"ו כתכו דיםרחל מופר כום יכורם ופה שלוה ממנו שוכדים ברבים הוח משוספקוח נפש פי' בדבריב':

יד אפרים כשרססית פוי כשתר מומר של כפרסטית של כפות לכלופו ספוסקים לפותר לכלופו כרכים ה"כ שרי וכן כמסור דחסור לחכר ממונו מ"ם כום בנותן פדעתו שרי ע"ם ול"ע וע' במ"ל פל'מלום

הוא שנוחן להם משמע דהוא נוחן

להם רבית אלא שאין בנחינה זו

איסור שמתנה בעלמא היא וכן כוונת

סטור והש"ע ומ"ם אסור להלוח

פירושו לעשות הלואה מהם וכן

העתיק בלבוש אסור להלוח מב**ניו כו**'

אלא דקשה מה שאמרו בגמרא מוחר

לאדם לכלות לבניו ברבית כדי

להטעימן טעם רבית ולהו מלתא

היא דלמא אחי למסרך ופירש"י כדי

להטעימן טעם רבית שידעו כמה

מלטער הנוחנו כו' ולסרמב"ם לא

נוכל לפרש כן *) ונראה דהרמב"ם

מפרש הנמרא שאם רולה אדם להרגיל

בניו שיסים לסם מחים בהלואת

טובדי בוכבים ברבית ירגיל אותם

במה שיחן להם רבים וידעו שהיא

מחים טובה ועל זה מסקינן שאסור

דלמא אתי למסרך ויעשו כן אף

בישראל וכיחא פי׳ זה יוחר מפירש"י

מתרי טעמי הדה דלרש"י יש להקשות

למם אמר מותר סים לו לומר לשון שיש

מצוה לעשות כן כדי להפרישה

מאיסורא שנית דאמר בגמרא טעם

רבית היה לו לומ' לער רבי' ולהרמב"ם

יורה דעה קם הלכות רבית

רבית ואינה יולאת בדיינים וכן נראה עיקר כדלקמן סי' קס"ו ס"ק דהחיר הרמב"ם לעיל בנותן יותר היינו במכירה ע"ש: (ד) אפילו ז' מ': מ או שהוא כו'. כתב ב"י דאפשר אפילו היה רגיל מקודם לבניו כו'.משמע שהם לווין ממנו מעוח ונותנים לו רבית *)ומ"ם אח"כ במחנה מרובה אסור משום דהוי מילחא דפרהסיא דדמי לדירת הלירו ובודאי נוחן להם במחנה ר"ל שחוזר ונוחן להם או שאינו לוקח מהם ושימוש בעבדיו דלקמן סעיף ז' ומביאו בהגהת דרישה: י מתנה כלל וזה דוחק לפרש כן וברמב"ם כחוב להדיא שאינו מקפיד ובמחנה מרובה דמכתמא הוי כפירש לו

> כל"ל אבל מחנה מועטה בסתמא מותר דל"ד לדלעיל סעיף ד' דכסתם חמור דהתם בשעת פרעון הוח סרא"ם וחלמידי רשב"א ומשמע דהיכא דהלוה מתכוין לשם רבית אפילו בסתם אסור וכן כתב בה"ח ומביאו ב"י וד"מ ועב"ח וכתב ב"י דוקא סמוך קלח להלואה אבל במופלגת הרבה אין לחוש כלל ואפי׳ מחנה מרובה נמי שרי כל שהוא סתם ונרחה דבפירש אפי' מועטת חסור אפילו מופלגת כרבה . עוד כתב ב"י בשם הגהת חשר"י ורמב"ם דאפילו בסתם אסור כשלא היה רגיל מקודם ע"כ . וכתב בהגסת דרישה בשם מהרש"ל דכל מה שידוע שבלאו הכי לא היה עושה לו כלל הוי כמתנה מרובה ואסור עד כאן ונראה לי דהכל לפי הענין ולפי מה שניכר בדעת משלח ועל פי זה יש לומר דלח פליגי ספוסקים: יא שלא מדעתו כו' שכיון שנסנה ממנו בלא רשותו נראה פסומך עליו שבשביל מעותיו שבידו יסכול לו: יב לדור בחצרו כו'. ע"ל סימן קס"ו סעיף קטן ח': יג ובודאי נותנו בו׳ . וחש"ג דחפילו אַומר אני נותנו לך במחנה אסור לעיל סעיף ה' החם ה"ע מבום דחנן סהדי דמשום שהלוה לו נותולו במתנה אבל בבני ביתו אע"פ שנוחן להם במחנה מפני שאינו מקפיד עליהם

מֹ נִיאֹ] או שהוא י מחנה (ו) מרובה דמסחמא הוי כאילו פירש לו) (פס נפס סמ"ג) בשביל שילוהו זו היא רבית מוקדמת לוה ממנו והחזיר לו מעותיו והיה משגר לו דורון בשביל מעותיו שהיו במלות אצלו זו היא רבית כאוחרת (יב) ואם עבר ועשה כן ה"ו אבק רבית: ז' [יג] צריך המלוה ליזהר (י) מליהנות מהלוה יא שלא מרעתו כל זמן שמעותיו בידו אפילו ברבר שהיה עושה לו אף אם לא חלוהו (יד) אבל אם נהנה סמנו מדעתו מותר בדבר שהיה עושה לו אף אם לא הלוהו ובלבר שלא יהא דבר של פרהסי׳ נמון יב לדור בחצרו ולהשתמש בעבריו: ה (ד) א אפילו לבניו ובני ביתו אסור להלות ברבית אע"פ שאינו מקפיד עליהם יג ובודאי נותנו להם (ס) במתנה:

יי לא יעשה מלאכה לחבירו על מנת שחבירן 🗅 יעשה עמו אח"כ מלאכה שהיא יותר כבדה ואפי' לעשות עמו אותה מלאכה עצמה אמור אם הוא בזמן שהיא יותר כבדה כגון שזה מנכש (פי' סולם העשבים הרעים מחוך העובים) עבור (°) בגריד וזה מנכש עמו ברביעה:

הגה [מז] ואם אחד מלוה מעום לחבירו על זמן מה כדי שיחזור וילוהו פעם אחרת כזמן הראשון יש אומרים שאסור (מרדכי ספא"כ

וחשובת הרח"ם כלל ק"ח סי' ט"ו) ולח דמי לעופה טמו מלחכה וחוזר ועופה טמו יך דגבי הלווחה שכר הלווחה הוא נוטל וי"א דמומר אם אינו מלוה לו לזמן ארוך יוחר ממה שהלוהו (ב"י בשם ס"ה ומרדכי בשם מהר"מ) ועיין לקמן סימן קע"ו:

י (יז) " אסור ללמר את המלוה מו (יח) " או את בנו מקרא (ימ) או נמרא כל זמן שמעותיו בירו מז (כן אם לא היה רגיל בזה מקודם:

יא אם לא היה רגיל להקדים לו שלום יי אסור להקרים לו:

אסור ולפי מה שכתב בפרישה דמ"ש ונותנו לכם במחנם הרבית מלד אחר כו' נמי לק"מ אבל אין הלשון משמע כפירושו וכן בעט"ז משמע כדפרישית עיין שם: יך דגבי הלואה בר' . כלו' דסתם השני חייב לרחשון דינר בשכרו ומה לי פורע במעוח ומה לי פורע בניכוש אבל בהלואה לא נתחייב הלוה למלוה כלום אלא משות הלואה ומ"ל שנותן שכר או שמלוה לו פעם אחרת: מון או את בנו. כיון שהאב חייב ללמד את בנו חורה אפילו בשכר וכפי מנהגנו שנותנים שכר גם על תורה בבע"פ אסור כל זמן שהאב היה פורע שכר למלמדו או שהבן המוך על שלחנו. ב"י: בזן אם לא היה כן'

ביאור הגר"א

[**] או כו'. כסש"ש אחולי אחזל כו' וכסש"ש מפי כופיתא: [**] ואם עבר כו'. שם ס"ב ב':
[**, צריך כו' ובלבד כו'. תוס' שם ד"ה אבל כו' כשני התירוצים לחומרא: [**, כ"ל (ליקום) אבל אם כו' בדבר כו'. כמ"ש בסי"א אם לא כו' דוקא באינו וניל ובתוספתא ספ"י רע"א קשה רבית שאף שאלת שלום רבית והוא שלא שאל בשלומו סימיו ער שלות ממנו והקרים לו שאלת שלום וכו' וכן בירושלמי ספ"ה (ע"כ): [מ"] (ליקומ) בטן כו' ולהשתמש כו'. בש"א שם ע"ב): [מ"] ואם כו' ול"ד כו'. רבשלמא שבירות הוא חייב לו דינר בשכר בט' שם ע"ב): [מ"] פרתו ומה לי פורע במעות או במלאכה משא"כ בהלואה וסברא אחרונה כ"ל דאינו פרתו ומה לי פורע במעות או במלאכה משא"כ בהלואה וסברא אחרונה ס"ל דאינו אסור אל דוקא דאיכא תוספת בדבר נשך או תרבית משא"כ כח"ל וראיה ממ"ש (ע"ס כ" כל ניסי גרוד כו" אע"ב דאיכא יוס קצר ויום ארוך אלא משום דבלא נשך ותרבית אינו אסור אלא מדרבנן וכה"ג לא גוור וע" בסרדכי שם אבל סברא ראשונה שיקר דהא אינו אסור אלא מדרבנן וכה"ג לא גוור וע" בסרדכי שם אבל סברא ראשונה שיקר ההא אפילו דיבור אסור וכ"ו שלא היה עושה לו בלא"ה: [ין אסור כו". כמ"ש ביה" ב"ד נשך כ"ד כו". רמב"ם: [יד] או כו". ר"ל אע"ג דלענין מודר הנאה מותר כמ"ש בנדרים (כמתו" נ"ה כ") תבא דקסשתרשי ליה דהא הייב ללפדו בשבר כמש"ל סי" רמ"ה ס"ר. כמ"ש בס"ו (כ") אם לא כו". כמ"ש בס"ו וכ"" או גמרא. עבה"ג וע"ל ס" רמ"ה ס"ו: [כ") אם לא כו". כמ"ש בס"ו וס"א

הוי כמחנה מרובה ואסור עכ"ל ונ"ל דהכל לפי הענין ולפי מה שניכר בדעם המשלח עכ"ל הש"ך: (1) מליהנות, שכיון שנהנה ממנו בלא רשוחו נראה שסומך עליו שבשביל מעוחיו שכידו יסכול לו וע"ל סי' קס"ו: (ח) בסתנה. וכן ללוח מהס אסור וכ' הש'ך ואע"ג דאפילו אומר אני נוהנו לך במחנה אסור לעיל פ"ה המם ה"ם משום דאנן כהדי דמשום שהלוה לו נוחן לו במחנה אבל בבני ביחו אע"ם

אבק כבית וְאִינה יונאת בדיינים כדלקמן סימן קס"ו: (ו) שרובה . כתב ב"י דאפשר אפילו היה רגיל מקודם במסנה מרובה אכור ודוקא כמוך קנח להלואה אבל במוסלגת הרבה אין לחוש כלל ואפילו מחנה מרובה נמי שרי כל שהוא כחם ונראה דבפירם אפילו מועפת אסור אפילו מופלגת הרבה וכשלא היה רגיל מקודם אפילו בסחם אסור ומהרש"ל כ' דכל מה שידוע שבלא"ה לא היה עושה לו כלל

חידושי רע״ק

מכל זה דבודאי אפי' במתכיון מותר אלא כמתנה מרובה כיון דמוכחא מלתא הוי כפורש אין נ"ם ורברי חש"ך כאן דמשטע דכ"כ להלכה דבמתכוין אמור צ"ע: (סטיף ט' כאנ"כ) שבר הלואה הוא נופל. ואם עשה כן וחזר וחלוה לו ואמר שעושה כן לתשלום הרבית שמצע

יותר יושק כאן ושמשר זכל להרות השמוקי, אחד עד, לטמיף טלאלה) ביוכר הלאה הוא נופל. ואם עשה כן וחזר וחלוה לו ואמר שעושה כן לתשלום הרבית שקצץ לו לחזור ולחלות י"ל דהוי כמו כל רבית קצוצה וצריך ליתן לו כפי השומא כמה שות זה להיות מעות בירו כך וכך זמן וצריך לשלם זה מהריוח שהרויח במעותיו של זה דהתורה לא אמרה רק במלוה מרעתו אבל זה אין דעתו כלל להלות לו רק בדרך תשלומי רבית

עגר ועשה כן ה"ו אגק רבית. בב"י ד"ה ויש לדקדק כתב דלהנ"א גם אבק רבית אינו כ"א איטור בעלמא ובדיבור שאח"ו כתב דווקא בסטוך אבל במופלג הרבה מן ההלואה מותר בסתם אפי' מתנה מרובה: (ש"ע מעיף מ') ובודאי נותנו להם במתנה. עיין מש"ע מימן רג"ג מ"ק פ"ז ובגליון שם:

עצי לבונה

כוכנים נפרהסיה אלה משום שלום מלכום ע"ש . וכחה עובדה החת לידי דישראל החד סלום לפונד כוכנים סך גדולה שולה רווחים לוצרך ענייו שראל ככל שכה של שולמים ואתר סשובד כוכבים כאוה שרווה ליצ ליתן מתנה גדולה סך רב מעות ויסיה בידו שיעלה הרווחים ג"ב לצורך עניי ישראל שולמית . וכ"ל דמותר לקבל ממנו

הלום חסר בו"ל מחנם מושטח וכדמוכה להדיה בש"ם ורש"י וחום' ושים כם' הוהכ (דף מ"ש ע"ה) שיש ודו"ק . ורמב"ם פ"ו מכלי מכירם ום"ו מכלי מעשר ודו"ק וח"כ שני ברינית פחותרת כשום נסנה זום לא חסר בסחם. וע" בכ"י שמביא בשם הגהם אשר"י ס"ס א"ל דדלר שאין רגיל מקודם אשור אף אם זם נסנם זוה אינו מסר וסבין הב"י דקאי על רבית מאוחרת ואושר אסילו בסחם ע"ש. ולי נראה דהגב" אשר"י ממסרי"ק קאי החש וסבין הב"י דקאי על רבית מאוחרת ואוסר אסילו בסחם ע"ש. וני נרסה דסבים נושר משטר נו קרו היום להדיא אמילמא דרשב"י דאמר מנין לנושה במבירו מנה ואינו רביל להקדים לו שלום שאסור להקדים לו ת"ל נשך כל דבר אשילו דבור והוא מ"ש הסור והמחבר בסעיף "א"א. וע"ו קאי הבהם אשר"י הכ"ל דה"ם מ"ל נשך כל דבר אשילו דבור והוא מ"ש הסור והמחבר בסעיף "א"א וש"ו קאי הבהם אשר"י הבעדיין חייב מיל לפן כב לבר משים לכת השתם אם שבור משכר בת בת בת לבת לבת שלום ומיורי בשנייון מייב כל דבר שליו רגיל אסור אסילו אם זה נהכה וזה אינו חסר דומיל ע"ב ע"ב ע"ב ל"ה ושפרי לים שם וו"ל אין לו שהרי האמר שנושה בחבירו מנה . וכך משמע בתום' פ' א"נ (דף ע"ג ע"ב) ל"ה ושפרי לים שם וו"ל אין זם רבים מחומרם שלח היו מזכירים שנותנים לו בשביל משוחיו שהיו בשילום חצלם כרפי' הקונטרם ולח דמי מקור מים חיים

(פעיף פ' ברג"ה) וי"א דפותר אם אייו פלוה לו ופן ארוך יותר פפח שהלוהו. וני' כם' גד"ת שער ת"ו ח"ד לוח נ' שכתב דס"ה דשרי אפי' כשלין כותן שום רק כלופן שאומר ללווך ק' ויסיה בידך עד שתרוית סך כך וכך ולחם סלויני סעם אתרם ק' ויסים כידי עד שלכוית כךוכך ולינו לכור אלא כיכל דמגביל ומן

הלויני במו לחומרת דחף במקול ובמתוב הימים היו שלבר נער ב"ב כן בחות בנו שובד בני שובד במתוב מ"מ סוי אגר נער דהא אם לא היה הישראל מלוה לו לא היה נוחן מתובה לעניים כלל והשיקר נאמח מחמת הלואת הישראל לצוכי שובדי כוכנים בסתר וכו' ניל דמודה בום ללרכם והוי ג"ב שיקר ש" אגר נער ושרי בעובד כוכנים בסתר וכו' ניל דמודה בום ללרכם והוי ג"ב שיקר ש" אגר נער ושרי בעובד כוכנים בסתר וכו' ניל דמודה בום

נחלת צבי

דמושיט כום יין למזיר דאף כדקאי כחד שכרא דנהרא איכא לפ"ע"מדרכנן כיון שמחויב להפרישו מאיסור ע"ם דאף בדרכנן חייב לספריש כמו שהוכחחי לממן סי' ש"ג והכה הפ"ד כתכ לעיל סי' ל איכא לס"ע מדרכנן אף אם כלא"ם עבר אבל לא בעובד כוכבים וישראל מומר וה"ה לענין לס"ע בדרכנן דא קנ"א סק"ו דר וקא בישראל כיון דחינו חייב לספריםו ע"ם ונרחם לפ"ז דה"ם מומר לעבודם כוכבים חינו חייב לספריםו דרין מומר יש להם כדלותה כסימן קני"ש ס"ג. ולסי הצעה זו ניחה דשפיר כתב בפח"ב דבה"ר היכה חיסור ללום משום לס"ע דהה החם שיירי בלוה מישראל ומחויב להסרישו והא דסריך הרא"ש בריש מ"ק מתחי דסריך בספ"ק דעבודת כוכבים וח"ל תשום לס"ע היינו כיון דהתם מיירי בכותי דא"ח להסרישו ליכא לפ"ע מדרכנן (ולכן דייק הרא"ש וכתב גבי בכותי ופיפוק ליה כו') ואפ"ג דשם קאי אליבה דרשב"א דס"ל כותים גרי אמת הם כמ"ש חום שם א"ב י"ל דעדיפי ממומר ומחויב להסרישו לק"מ דהא הגאון כשל נו"ב בס" דגול מרכבה שם

וכמים ספור בשמו: י חום׳ שם דף פ"ד ע"ב והרח"ם שם בפסקיו: יא מסקנח הנמ' בס דף ע"ה ע"ח: יב משנה שם וף עים עודים שכחרן יכשה וחין הגשמים יוכרין: יג רמכ"ם כפ"ם מה"מ: יד כעל התרומות בח"ב וכחב שם לפי מנקבנו שנותנים שכר גם על תורה שבעים כל זמן שהחב היה פורע שכר למלמדו או הכן סמוך על שולחנו : פו כרייחת דרשכ"י שם דף מ"ם ע"ב ויליף לה מדכחים ישך כל דכר אסילו דבור:

נקודות הכסף (פי' ק"ם פ"ו ס"ק ד') ומיִשׁ אח"כ יבוראי נתן להם במתנה שר"ל חוזר ונותולתם בר' . בחנם דחק דסיפא מיירי כשהות לוה מהם . וכן מ"ש דתשור להלות סירושו לעשות כלואה מהם כו' ליתא דפי' כפשוטו וכאמת נתחוף לו כין דברי הטור לש"ע שבדרישה כ' כן בדברי הטור שלא כ' וכן ללום מהם אכל בב"ע אתי הכל לפשטיה וק"ל: (שם) ונראה דחרמב"ם מפרש הש"ם כו". סירום זה ודמי ליהם חלם סרמב"ם מפרש להשעימן שעם לכים שים ליום בנחינתן וא"כ ספסד גדול הוא הנותנן בנסת הגדולה ועוד היום אינה מנום עשם

כדחמכן וחני חופר שחין זה דחוי דמוככת לומר דקים לים לכעל הברייתה דכי קחמר קרא אם כפף חלום את עמי את העני עמך הוא אפילו כשים שם דכרא דעמונא שים כשים שם דכרא דעמונא שים לו הנאה יותר כשאינו מלוה לעני מכשמלוהו לעני וכדבעינן למכתב קמן דאי כוה אפשר לפעלות על הדעת דלא אמרה חורה אם כסף תלוה את עמי מלא כשאין בם דררת דממונא עוד היום קפה לבעל הכרייחת דמסילו דים לו הנאה בהלוותו לעוכד כוכבים נמי קודם אימא דלא אמר הכחוב דעמי קודם אלא כשאין שם דרכא דממונה הכל כשים שם דרכה דממונה עובד כוכבים קודם ואי הימא אי בשאין שם דרכת דממונא פשיעא סיכא הוה ם"ד למימר דקרה לה קחמר ה'ה כשחין שם דררה דממונה והרי חיכה נמי להקשויי סשיטה אלה ודהי דקים לים לשלמודה דהססוק מיירי אפי כבים שם דררה דמתונה וכגון שים מנה להלבישו שים מנה להלכישו בסחורה ולהרויח שמו דאפ"ה ילוהו לעני כחנם דאי בפאין דררא לעני כחנם דאי בפאין דררא לממונה פשיטה ולה היה לריך ככהוכ לחמרו והבחת מקשה תלמודת על ברייתת עמי ועוכדי כוכבים עמי קודם כנומר וחפינו יש ידררת

ברכי יוסף

(פימן ק"ם שו"ע סעיף י"א) אם לא היה רגיל לתקרים לו שלום אמור להקרים וכו'.

גליון מהרש"א

(כס) לוך, ממנו ותחזיר לו מעותיו כו' . עיין ת' בן לב ספר נ' סימן ס"ה והביא ספר נ' סימן ס"ה והביא שם סברא א' דאם שולח אחר הפרעון גרע מפי לו נתן לו יותר בשעת מאלו נתן לו מאלו נתן לו יותר בשעת הפרעון ורצה לייחס סכרא זו גם לרמב"ם : ַ(סָל) (אָם

בקשה להלוכו ודר כחליך לפעות לו עכ"ל ועכ"ל ומות שיהם דר כשכיל בישול משהיו דשאני כתם דעדיין חייב לו עכ"ל וכיולל בוס כתכ הג"א משמע דאלו לאתר שפרעו א"ל לפעלות לו שכר כסלוהו ודר כחלרו האמור בש"ם שם ורש"י פי' שם דאיירי בחלר דגוא קיימא לאגרא וגבכא דעביד למעור דב"ל שמי בשר בש"י בש"ם שם ורש"י פי' שם דאיירי בחלר דגוא קיימא לאגרא וגבכא דעביד למעור בש"ם ב"ב ממ" ושל משהיו בש"ם ב"ב ממ"מ ושעמיקו הש"ע בש נהנם וזם לא מסר והרי החום' פירשו כך לפי' הקונטרם. וגם החום' פירשו הכי למירוך קמא שם (דף ס"ד ע"ב) ד"ם אמר רב נחמן ודו"ק. וכן מוכח להרי בסקר חום' וכן מוכח ברמב"ם פ"ב ממשת בלו דבור וכרשב"י וכן מיש ביר הרמב"ם למה לשב מעותין שהיו בשוחיו בידו משמע דאלו לאחר שפיעו של לדקרק לדברי האוסרים כשים שכתב כל זמן שמעותיו בידו ע"ש) דךרו זה אבק רבית. כתב הפ"י ויש לדקרק לדברי האוסרים כשים שכתב כל זמן שמעותיו בידו ע"ש: (שם) דרך זה אבק רבית. כתב הפ"י ויש לדקרק לדברי האוסרים כשים שכתב כל זמן שמעותיו בידו ע"ש: (שם) דרךרי זה אבק רבית. כתב הפ"י ויש לדקרק לדברי האוסרים בית מאוחרם בירו שלים שכתב כל זמן שמעותיו בידו ש"ש: (שם)

פו משנה שם וכפי׳ הטור :

יז מימרא דרכא שם דף ס'ם פ'ב: יח סרא"ם שם נפסקיו

וחוספות כקדושין דף ו" והרשנ"ח נתשונה וש"ם:

ם פרח"ם שם : כ שם דבחים צד מאלו דרכים נרחם כשלות

נד מתנו דרכים נרחם כשנותף וחסור וכ"כ פלפידי סרשב"ם בשם הרחכ"ד: כא פוספום דף פ"ח ריש פ"ב וש"ם: כב שם בפרדכי וסר"ן כחשונם כב שם בפרדכי וסר"ן בחשונם

ועור כסימו הס"ם: כג לביגו

ברכי יוסף

דווקה בעוד שהמעות כידו הכל החר שפרע שרי דלה ס"ד דחם פעם ה" לום מתוו יסים

אסור לסקדים לו שלום כל ימיו דום דבר שחין לו בחד הרב הגדול מהריק"ם בהחר

הגדם מקרוב מיתן קב"ו: מבל דברים אלו ומספרמם רבים שאסרו ד"ן ידין הככ הגדול הרדב"ו במשובותיו ח"ג

יאות הצדכיו כתשונוטין מרנ"ם דפום שיורדה מי מרנ"ם דסלום הטור לפרוע חוכ המלום תשום אלק רגים ואם עבר ופרע חוכו של מלום אין

סלוה יכול לעכב חצלו ולנכות ממעות כמלום כשעור החוב שפרע חע"ג דקי"ל חבק

שפרע חפ"ג דקי"ל חבק רבית חין מוליחין דמני ח"ל

מסייסנה לכפל הוב ומחיל לי וקרי פלים חוסה נפסד פ"ם

כמורך:אין לכבד למלוה כשום מנוס כגון קריחת ס"ת חו פתיחת שפרים חו גלילה וכיולה כהם משום דחוים

מילחת. כרב מסרט"ל כים של שלמה פים דקחת סיי יית וסביתו כרב שפתי כסן לקתן

סִי׳ קס"ו ע"ם : להחיק סוֹכס למלום כשנם המלוה משיב יש

מחירין והרב ב"י הקשה מדין הקדמת שלום ולא דפי דהקדם

שלום סייט כל פוד שמפותיו כידו והחוקת פובה דשרית היינו כשפורע כשעה שהות

דנ סבשעם כלוחה עלת' מוחרם

אם גם המלוה משיכו דבר

סורם לו מעוקיו בלא בדברים משום רבים מלוחרם וכו' ועי' תשוכותי סי' קכ"ו עכ"ל הרב מהריק"ש בהנהותיו וכתשובתו סי' המ' מכוחר

יעקב מתשובותיו

ולענין הלכה הרוצה לסמוך על דברי

המתירין רשתי כיון דתיסור דרבכן

סוא ומסחבר טעמייםו : ימן ורבית

קצוצה היא . ומפקינן מינים

ובמרדכי שם דמוליחין ממלום כיון

דאיםו אוזפיה וקלך עמו להוסיף יוחר וליחנו לפלוני וע"ל ר"ס קס"ט:

ב יש אומרים כו'. והכ"ח כ' דחין

בזה שום איסור אלא ע"ם הוא

בר' ירוחם ול"ל פיתן לי ד' דיכרין

ואשמועיכן דאע"פ שלא יאמר לו

סלום תן לו ד' דינרין כדי שילוני אלא

פייסו שיחן לי ד' דינרין ובשביל זה הלוהו אסור דנראה כאלו היה

שלוחו ע"ש ואין לשכש הספרים בחגם

אלא טעמא דמלחא כיון בסתלום

רולה בהנאת השלית וחפץ שאותו

פלוני יחן לו ד' דינרין ח"כ השליח

אסור לומר לו שיתן לו הד' דינרין

דברי בוא מבנב למלוב בשליחותו

פנ

ע"ל ס"ם זה: יו והוא שלא יחזור כו'. ע"ל ס"ק כ"ב: יח וי"א

שצריך. נ"כ שלא יפייסנו הלום שיתן לו למלוה בשבילו אלא שיעשה כן

מעלמו בלא דעת הלוה . טור ובב"י הביא הרבה פוסקים דאפי' פייסו

ניתא : (ה) לא יאבר לו הודיעני. פי׳ שבזה שמלוה עליו והוא נכנע לו סום רבית "דברים וברמב"ם כ' דע אם בא איש פלוני כו' כמו שהביא ב"י ונדחק לפרש דלפי זה חרי מלין הוויין והך לא יאמר יהיה טעמו

> לא בתנה כו' וק"ל דהא במשנה שם וגם ברמב"ם לא הביאו דין זה רק ברבית דברים ונ"ל לדקדק עוד למה נחם הרמב"ם שמכבדו ומאכילו ולא אמר שחתן לו איזם סך מעוח וגם למה זכר איש ממקום פלוני כל זה הוא שלא לצורך ע"כ נ"ל דהטיקר בזה שודאי דרך טולם לכבד אכסכאי באכילה כדי שאם יבוא הוא שם יחזור ויכבדו או שעושה כן מלד גמילות חסד וכאן שבא המלום להזהיר הלוה שיעשה כן אע"פ שהוא היה עושה כן מעלמו ואין כחן רבית ממון מ"מ מה לו לזה שילווהו על זה חלח ודחי סומך על שכות לום שלו וסום רבית דברים שמצוה עליו דברים בשביל ההלוחה: (ן) מותר לומר לחבירו הילך זוז כו'. נראה פשום דוקא בדרך זה אבל אם אומר כל זמן שלא יתן לך פלוני מעוח שאחה מלוה לו אכי אתן כל חדש דינר שזה איסור גמור אע"פ שאין טרביה בא מיד

דביל רבית ממון ואפ"ג דלא מהנה המלוה פי' מכיסו של לוה וגם שרי כיון דמשלו הוא נותן ואין הלוה משלם לו לא נפשה שלוחו וכ' יב (ה) (כא] יי לא יאמר לו הודיעני אם בא איש

> פלוני ממקום פלוני: הגה [בב] וכן שאר (ח) רבים דברים בעלמא אסור (טור) [בג] ואפי׳ למובת הנחה בעלמח כמו שיתבחר בסוף הסימן . חבור לקדש חשה בהנאת מלוה כגון שהיא חייבת לו ומרויח לה הזמן כדי שתחקדש לו (נמרח פ"ק דקדושין):

> ית (ו) יי מותר לומר לחבירו הילך זוז (ש) והלוה עשרה דינרים לפלוני יז [כד] יה והוא (ז) שלא יחזור ויקחנו (י) מהלוה (כה) יש וגם לא יאמר הלוה למלוה פלוני יתן בשבילי יח י ויש אומרים שצריך גם בן (ש) שלא (יל) יפייסנו הלוה לתת למלוה בשביל שילוהו:

> יד (כו) כָּא אָסור לומר אַלוך מנה על מנת (י) שתחן זון לפלוני [בז] (או להקדם) (נמרדכי דא"נ) [בח] אפי אם אותו פלוני הוא עובד כוכבים אע"פ שאינו חייב לו (פור פי' קס"פ) . ימ [כמ] (יא) כב ורבית קצוצה (פי' שקלן והחנה לחת כך וכך בשביל שמלוהו) הוא [ל](וחין חילוק בין אמר המלוה כך או שאמר הלוה מעצמו כך והוא מלוה לו משום זה)

(ב"י בשם משו' כשב"מ) מן ב [לא] כי יש אומרים שאסור לומר לו (ח) אמור לפלוני שיתן (יג) לך ד' דינרין ואלוה לך מעות:

לום למלום מ"מ זם שמקבל עליו סרבית סוי לים כלוה גם הקרן דכל זמן שאין הלוה פורע לו הקרן יש על זה חוב הרבית נמלא גם אחריות הקרן עליו וסברא זאת כחבה ב"י בשם בעל החרומות חמלחנה בסי' קס"ע סעיף ט"ז בדברינו: (ז) שלא יחזור ויקחנו כו' . נרחה פשוע דכ"ם שלח יקדים לו הלום לנוחן מחנם דרך שכירות שישחדל לו כלוחם ממלום וכוח חוזר ונוחן לו למלום המחנם בביח או פחוח או יוחר קלח דרבים גמור כוח וכ"כ בפרישה: (ה) אמור לפלוני שיתן לך ד' דינרים . כ"כ ב"י בשם ה"ר ירוחם ונחן בו טעם חלום דהיינו דכיון שיש חיסור בחן מנה לפלוני ואלוך ה"נ אסור בזה וא"ל להשיב על זה כי הוא נסתר ממילא ומו"ח ז"ל כחב על דין זה שהוא טעות סופר כי אין כאן איסור כיון שבלום אינו מחחסר ול"ל שיחן לי ארבע דינרים כו' וזכו פשיעא שאסור והנראה לע"ד דאין כאן טעות סופר ודבריו נכונים ונליע לפניך דברי התלמוד בפרק קמא דקדושין (דף ו') אשה שאמרה לאחד הילך מנה ואקדש אני לך דמקודשת דהיינו באדם חשוב דבההיא הנאה דקא מקבל ממנה גמרה ומקנה נפשה ופירש"י בההיא הנאה שחרלה זאח לתח פרוטה לאדם שיפייסנו לזה לקבל הימנה מחנה עכ"ל וכ"פ באבן עזר סי' כ"ז ונראה בעיני דע"כ לא בעינן החם שיהיה אדם חשוב אלא דוקא כשהוא מקבל המחנה דאי לאו דאדם חשוב הוא אע"פ שהיא נהנה במה שמקבל ממנה דהא ניחא לה בכך מ"מ אין ההנאה שוה כלום במשוח שנוכל לומר ע"י אותן מעוח היא מקניא נפשה דדוקא בכסף מחקדשת ולא בסנאם שאינה שוה כסף על כן הולרך רש"י לומר באדם חשוב שהיא נהנית במה שאינה לריכה להת פרועה לשום אדם להשמדל על זה ולפי זה אם אמרה אמור לפלוני שיחן לך מחנה ואני אחקדש לך דאפילו אם הוא אינו אדם חשוב הרי זו מקודשת כיון

ביאור הגר"א

ומ"א: [מ"] (ליקום) לא יאמר כו'. כן פי' הפור הוא לני' הירושלפו דע אם בא כו'

והא דברי הפלה הרבמ"ם פי' נ"כ במלה ופי' דע כו' שתכבדהו אבל לני' שלנו וני'

והא דברי הפלה הרפמ"ם פי' נ"כ במלה ופי' דע כו' שתכבדהו אבל לני' שלנו וני'

בשם הרפמ"ן דע כו בא כו' וכן ברא"ש דע שבא כו' יל שהוא דברי הלוה וכםו ברשה ברבית

מקדמת ופאוחרת ואומר בשביל כו'. ת"ם (ע"כ): [מ"] וכן שאר כו'. מתני ונכ" ברשה ברבית

מסן בא כו' נו, ב"ל מ"ל וול מעותיו ה"ו רבית (ע"כ): [מ"] והוא כו'. תום' דקרשיו בי' ווליקום) ואפיל שהם כו' בירושלפו כשל שהוא בשל שהם עו"ל לו מעותיו ה"ו רבית (ע"כ): [מ"] והוא כו'. תום' דקרש אני לך. תום' דב"ש הוא דרוא שלוד משט ("ב") ונם לא ט'. דהו לספק כו' דאפי מראורייתא כו' ה"ש ורבית קצוצה כו': [מ"] לא כו'. דרוי כהן מנה לפלוני ואקדש אני לך. תום' ע"א ב' ד"ה מצא כו' ודלא כב"ח נם בפ"ו מרא בהנם:

מרחי תשובה כו'. הדו במודשת מרן שניהם כו' ודלא כב"ח גם בפ"ו מרא בהנם:

פרודי תשובה ברנים בייש אני לו דמקודשת מרן שניהם כו' ודלא כב"ח גם בפ"ו מרא בהנם:

פרודי תשובה ברנים בייש או לו דמקודשת מרן שניהם כו' ודלא כב"ח גם בפ"ו מרא בהנם:

מרחי תשובה ברנים בייש או לו דמקודשת מרן שניהם כו' ודלא כב"ח גם בפ"ו מרא בהנם:

מרחי תשובה ברנים בייש או לו דמקודשת מרן שניהם כו' ודלא כב"ח גם בפ"ו מרא בהנם:

מרחי תשובה ברנים בייש או לו דמקודשת מרן שניהם כו' ודלא כב"ח גם בפ"ו מרא בהנם:

מרחי תשובה ברנים ברנים במיים בייש או"ב ברנים במ"ו מרא ב"ב"ב ברנים במ"ו מרא ב"ב"ב ברנים בייש או ברנים בייש או בייש או"ב בייש או"

או כשמלום לו בשכיל זם כודאי פוא רבים קצולם פ"ש וכ"ל בשו"ח לחם רב סימן י"ב : (ה) רבית דברים . מיין בשאילת יפב"ך ח"ב סימן פ"ו שכסב דאדם חשוב אסור לקבל מסנם ממי שהלוהו בפודו בעל חובו כיון דקיי"ל כאשר כס"ב מקודשת ש"מ דין מפון יש בו דקי"ל ממני שהנוהן בעודו בענ מוכו כיון דקו"ינ כחשב כהיד מקודשת שימו דין ממון יש כו דהייכ מחות מעות כ"ש לענין רכית דוא כשועות שאסילו רבית דברים אחור. ומם נקרא אדם חשוב לענין דכית דוא כשונים מדם מוסף אדם וולם זה אם נוסר בעשות היינו כל שאינו מקבל מתנה משות של מאכל ומשקה צרין הוא ליוסר גם כל המרכ במעות ואם אינו מקבל כל דבר אפילו עטות של מאכל ומשקה צרין הוא ליוסר גם כל מי"ש: (מ"ש) שלא ופייסנו, עבה"ע בשם ש"ך דהרוצה לסמוך על השחירין רשאי כיון דאיום ברבון הוא ביון בע"ח שער מ"ד ח"ב כיום ו"ד שהקשם עליו כיון דאלוגמא דהני בוותא היים ווא כל הוא היי כשלותו היי הוא כשוו ואסור מש"מ גם כל היי הוא בעוד בעודת היים ביון בשער מתוך ש"מ מסלבות הדבורת מחות מוא של שבת מוכר הדבול הדבורת המוכרת מחות היים של מיום מוכרת הדבורת הדבורת הדוום מוכרת מוכרת מוכרת הדבורת הדבורת הדבורת הביות היים ביותר מוכרת מוכרת הדבורת הדבורת הדבורת הביות המוכרת הביות הביות הדבורת הדבורת הביות הביותר הביות הביותר הביות הביותר הביות הביותר הבי אישות דין שין שחם שליהם דאישממים להו דברי התוספות ורמכ"ן והר"ן דפנואר מדבריהם דאסילו בתוזר ונסרע אינו אפילו א"ר אלא הערפת רבים גרידא . ועיין במל"ת פ"ה מהלכות

לשבבש הספרים בחוכם אלא סעמא דמילחה כיון שהמלוה רולה בהנאת השליח הרי דאשילו לחור ונפרע אינו אשילו אלי אלא הפרשת רבית גרידא. ושיין במלימ פ"ה שהלכו מלים לו כלום אינו מושל במילו מהי לישיון במלוה שלוי און בשבילי כל שלא וכן בלוה לומן לדום הרמב"ן וסיימסו החולקים בא יהטינו פיים הלוה שו ליו מושל לו המר כלוה למלו אתר כלוה למלוה שלוי יתן בשבילי כל שלא וכן בלוה לומן שד וכשב דמבים אלא שממה שליו לחוד בישיים בלוה לתמלי המקום שלא יש שלא בשבילי מ" וכן דמח השפ"מ שה כששימה אלא שממה שליו לו הלחוד בשפים מלום למחוד בשפיים כלוה לנותן שיחן בשבילו מהיכא שדבר הלום שם החולה לדי בישי מכ"ש בהדבר הלוה שם החול שלא בשביל על שה בישים החול לו ולמר לו בשלא ביאובן בשלא ביאובן בשלה למשות מביל שלא בשביל על שה ברובן בשלה למשות משבב ולאות כי לפי שה אין לו ולמר לו רומן בשלא ביאובן בשלה למשות מות לו הביש ביש ביש ברוב בשביל בשמות השבב הלאום ודרש א"א לשמשן להם כי שלא שלא שלא בשביל בשות הביש לא בשביל בשלא בשביל בלותן ביש בלו המשלא ביאובן ודרש א"א לשמשות בשות להשביל ליים בל המשלא ביאובן ודרש א"א לשמשות להשביל בלותן הכוב להתוכן ביות שא"א לשמשות להשביל בלותן היבות לויכות לו הביש לאים לשמשות במות המשלא לשמשות להמשיד ערב ב"ל לו הוה בותם להמשל המשלא בלות ביאום הלא השביל המשלא המשל המשלא המשלא המשלא למשות להמשל המשלא המשלא המשלא המשלא המשלא המשלא המשלא להמשל להמשל להמשל להמשל המשלה בהלות המשלח בלה של המשלא להמשל להמשל להמשל להמשל להמשל להמשל להמשל להמשל להמשל להמשלא להמשל להמשל להמשל להמשל להמשל להמשל להמשלא להמשל המשלא בשל המשל המשל להמשל להמ לשבש הספרים בחנם אלא פעמא דמילאא כיון שהמלוה רוגה בהנאת השליח הרי

סומן כי אפשר שהראשון יחשבב זמן יותר להרויח אותו הסך מטשני ואפשר להיפך ונסתסק הגד"מ אם א"ל הלויני שנם שארוות כו ואני אלוך מאתים כד שכרותת כב שכרותת אני ואי שרי כה"ג אי לאו תי ניתא היון דמרכם בשישור שלואה מתוי ברבים א"ד בתר הנאה ותרבית אולינן זום אינו מרויח אלא רמו שמרויח האחר מ"ל בשנה "משיק הגד"ח לאים המשים ביון דמרכה לו בסך הלואה ותרבית אולינן זום אינו מרויח אלא רמו שמרויח ממי בנריד ואני אחריש ברבישה ושיין שם . (שש משיח מ"ר לשר לאחרי ובר". עס"ז סק"ח מה שהאריך ירויח דינר בתאחים כזמן מושע יותר ממה שירואיתו במנם והוא קל השורת ואשור וארו במים והוא קל השורת וארון ובר". עס"ז סק"ח מה שהאריך לאחרים ביון מושע יותר ממה שירוויתנו במנם והוא קל השורת ואשור וארול של העוד המהיד אותר המהיד לאחרים בריים המין המיד המהיד לאחרים בריים המותר המהיד לאחרים המותר המהיד לאחרים המהיד המשור המהיד המחום המושף מושים המהיד המהיד המהיד המהיד המהיד המור המהיד המהיד המהיד המהיד המהיד המהיד המהיד המור המהיד המותר המהיד המהיד

מקור סים חיים

סלויני ק' על מדש ואני אלוך מנה על כ' חדשים דבום כיון דמעדיף הומן על הראשון אסור אבל כססם דלא הגבילו

זמן ולה שירשו הלה שיעור סריות כשום ליכה שום

ירדבו הכיח מוקדמת דחים אלה מדכבנן הכל כשפירש פוי ר"ק ופירוש זם פיקר וג"ע ככג"ה וע" ב"י ות"מ "ל דכמות הלחים אינו אפור כ"ל, במחור לכלום אינו אפור כ"ל, במחור לכלום אינו אפור כ"ל, משירוש ול מקוד וגדולה מוז היל הדמחור לכלום אינו אפר בשני ב"ל במחור להים במיין לה נקוד והדולה מוז היל הדירו הידלך זו הדלה דלה פון לו בעוד שחייב לו כמ" בפ" קפ" : (מעדף "ב) ביותר לומר לחבירו הידלך זו הדלה מירוית לו פומן שרי אם אינו מוז משלם מלום לו מיד קודם הלחם אלה לפני לחביר הגילם נותן לו זו כדי שריים לו מון שרי אם אינו מוז מיא ואחרונים פ"ק י" . האם אחר לו כל מוז של יונ של היש מוז במחור מקבל מכלום למוז מון ב"ל היל מתן כל מוזש דיינה שם אסו". היש משום דכל מה פמחת הלוט פרוע מו זו פיא ואחרונים פ"ק ו"ל דל מידל בשנות לו זו בפ"א ושוב האני לחביר כמבי ביותר ב

אברהם

אבק רבים או רבית קצונה פים. ונראה מדגריו דאלו להתתירים בססם ואינן אוסרין אלא במפרש ליכא למיבעי אבק רבים או רבית קלולה פ"ש. ונראה מדבריו דאלו להמתירים בססם ואינן אוסרין אלא במפרש ליכא (מיבעי, כלל דבית קלולה פ"ש. ונראה מדבריו דאלו להמתירים בססם ואינן אוסרין אלא במפרש ליכא (מיבעי, כלל דבית ב"ד איירי הש"ם במפרש. אכל באמת אפי' לפי מ"ש הג"ה להחיר בסחם מתקנה מדבסת האיר מ"ש הג"ה לאיירי הש"ם מיירי בסחם ובמתכה מרובה דאסור משום דניכר שמחמת סלואה מועשת מ"מ איכא למיבעי דשמא הש"ם איירי בסחם ובמתכה מרובה דאסור משום דניכר שמחמת סלואה הוא נותן לו והא זרכים קלולה להיירי בסחם ובמתכה מרובה להוא מועד היו בי והל"ד רללים הוא נותן לו והא זרכים קלולה להו בסחם אלי להברי׳ הילך ד' הוא נותן לו והא אחר מ"ש לא אחרה סורה אלא רבית הבאה מלוה למלוה ושסקום הפוסקים והט"א בסעיף יו"ג מוכה להדיא ממה שאמר לא אסרה סורה הוא דאף היה נותן הלוה למלוה ושסקום הפוסף והט"א בסעיף לו כדי שילום היה אסור מן הסורה אמ"ג דהוי רבית מוקדמת כיון שמפרש בהדיא סוי רבית קלולה והום ב"ל ודוקא בשלא סרש לשם רבים להו כדי שלום היה אסור מסחי"א מסחבים מל"ג דהוי רבית מוקדמת ו"ל ודוקא בשלא סרש לשם כבית לשם כרות במ"ל מרש לשם כבית לשה כ"ל אוה במ"ל מוכה לה"ל מהכיא לשה מלו בלה מלות ה"ל ודוקא בשלא מרש לשם כבית לשה כ"ל והום במ"ל מרש לשם כבית להיה להוא היה היא להוה בלה מהיה לשה מה משהי"א מסחב להוא מהכים מלום בל כבים מוקדמת וו"ל ודוקא בשלא שלש לכיש לשה להיש לשה היה להוא מהם להוא מהכי להוא מהיש לשה היה להוא מהיה להוא מרש לשה להיה להוא מהם להוא בהיה להוא מהיה להוא מרש לשה להוא מום להוא מה מה להוא בהוא מהביה להוא מהוא מהכי"ח מהוא בהוא מה מהוא מהביה להוא מהביה להוא מה להוא מה מהביה להוא מהביה להוא מה מהביה להוא מהביה להוא מהביה להוא הביה להוא מהביה להוא המהביה להוא המהביה להוא המהביה להוא מהביה להוא מהביה להוא הוא המהביה להוא המהביה להוא המהביה להוא מהביה להוא מהביה להוא המהביה להוא מהביה להוא המהביה מהביה להוא מהביה להוא המהביה להוא מהביה להוא המהביה להוא המהביה המהביה להוא הביה להוא המהביה להוא המהביה להוא בהוא המהביה המהביה המהביה להוא המהביה המהביה להוא המהביה המהביה להוא המהביה המהביה המהביה המהביה המהביה המהביה המהביה המהביה להוא המהביה המהב

שנותן להם במחנה מסני שאינו מקפיד עליהם אסור: (מ) והלוה. כחב המ"ז אבל אם אמר לו כל זפן שלא יהן לך פלוני מעוח שאחה מלוה לו אני אהן לך כל

חדם דינר זה איסור גמור וע"ל צסי׳ קס"ם סמ"ז: (י) כהלוה. נראה פשום דכ"ם שלה יקדים לו המלוה לנוחן מחנה דרך שכירות שישחדל לו הלוחה ממלוה והוא חוזר ונותן למלוה מסנה ההיא או פחות ויותר קלח דרבית גמור הוא. ס"ז: (יא) יפייסנו. ובב"י הביא הרבה סוסקים דאפילו סייסו שרי כיון דמשלו

סום נוהן "ואין הלוה משלם לו לח נעשה שלוחו וכ' ולענין הלכה הרולה להמוך

על המחירין רשאי כיון דאיסור דרבנן הוא עכ"ל הש"ך: (יב) לך. הב"ח כחב דאין בזה שום איסור אלא ס"ם הוא ול"ל שיחן לי ד' דינרין והש"ך כחב דאין

מלום וחן וחסד . ומיכו שלח כשעם פלוחם ושלח כשעם פרפון חשור ע"ש בחורך . ועמ"ש מור"ם במנס"ם בסוף ועמ"ש מור"ם במנס"ם בסוף

מימן זכ וכיכ כים כסף סימן זכ וכיכ כים סימן זכ וכיכ כים דוד מ'מ ע"ם כמב דל"ק קושים מל"ן דמחוק לו מוכם כוי כמו כניל לכקדים לו צוום ע"ש: (שבם מע" מ"ו) אכשר למלוני שיתן לך ד" ד"ינרון וכו" .

יד אפרים (מימן ק"ם בש"ע מעיף י"ד) כשו"ת -מפארת זכי סי' מ"ח

ות"ש כחם חתר כמלום חני חיום לך ומן שנה לפלולי דבור מוס כן ומן מנס כטרני דסוי ר"ק או אם סלום נחן למקבל סמנס דרך מתנם אין לי על המקבל כלום ויתכע אם סמצום ליתן לו מדין ערכ

גליון מהרש"א (ש"ע ספיף י"ג) כורתר לומר לחבירו הילך . עי' ת' בית יעקב סימן י"ז : (שם סייף י"ד) אן להקרש ואפי' לומר

166

ירוחם בחלק ח": כד מימרח דרכת שם דף ס"ט: כה שם עובדת דתכת מרי ברים

נקודות הכסף

וק"ל: (פ"ק י"א) דישינ על הרמ"א ולא ק"מ דכשלמא היכא שלא קיבל הפודה המעום היכא שלא קיבל ה בעלמו מן כמלום א"כ כיון דאמרינן אין שליח לד"ע הו"ל כחילו לום המעוח מן השליח והרביח ששלח למלום לח רבים הוח דסרי לח לום מן

כנסת הגדולה

דממונה סשיטה דהכי הוה ולמה הולרך כעל הבריותא לאמרו דאי לאו הכי מה סכמונ החלמור דהנרייחת משמיענו דחפינו דים מנוה כחוחה דרכם דממונה כגון רבית לעובד כוכבים דחיכה דרכה דמתונה ומנוה הס"ה ריבים דעובד כוכבי לה יקה וילוםו לישרהל כחנם :

בית לחם יהודה מ"ם: (מעיף מ"ז בהג"ה) אין שליח לרבר עבירה. הכ"י ולכום וט"ו כחכו דתלמיד טועה כתב זה אף שהש"ך מיישנ המור"ם עי' בת' שלי שהבחתי רחיום גדולות כפסק הט"ו אך נראה

ברכי יוסף

נרחה דתייכי בקרוב שמחוייב לסייעו וחמר לו חמור לפלוני קרובך שימן לך ד' דינרין לסיוע וחני חלוה לך מעות ולכן אסור שעל ידי כלואמו נסער מד' דינרין שנחן סקרוב החחר חבל ברחוק שחין עליו שום חיוב מותר ודלא להרב ב"י כדמשמע לשון הגמרא פ"ק דקדושין דלת מטי הנתה לידיה . מר זקני הרב החסיד מהר"א אזולאי בעל חס"ל זלס"ה בהגהותיו כ"י משם ם' זכרון משק ועמ"ש פהריק"ם

יד אפרים (לענ"ד ז"ע כזה כיוןפהמעפה נתקיים שבאמת הלוה לו אין כחן תכיעה מדין ערב רק פיכול לתבשו לחמוד טוכה בים נומן לחים שיבים בומע לו ליתן לפלוני מנה והכחה זו

פים כ"ק בקבל ונכיך להחויר) הבל חם נהן לו וחמר לו חני לפלוני עבור הרביח שפיר מחזיר אם הוא רבים קצולה ע"ם: פ"ק י"ח כתב בפו"ח כ"ב ח"ח סי' מ' חיתר ליתן זוזי דיחמי קרוב לשכר וכחוק להפסד וכן נהגתי וכתכתי בשטר עיסקא שעביתי עם המקכל שוה זוזי דיתמי וקכל קרוב לשכר כו' ע"ש : כתכ כשו"ת משחת משה הלק סי' י"ו בהלוחת חלמנית בריבית דרבין כמקום שנתפשע וים לודד דמסממא הוי כהמי דערת בעסקא בשכילה ואם עהם חינו רונה ליחו לחו כל כמינים ומכ"ם כשנשבע להיים מהכתב שתחויב לקיים חבל ברבים דחורייתה יש למחות בידם ולסענישם ע"ו ע' שם: ושם כתב עוד בקטן פסלוו תעומיו רבים דרבנן וסגדיל הקטן וכבא הפרעון אין הלוה רוצה ליחן הרבית והעלה סגוכה הרבית שכומן קטנות ואפי' אחר שהגיע זמוהגדלות ים מקום להחיר דעיקר טעמה לפי שחינו רגיל להחעסק כו' ואם בשעת הלואה זקף רחם בפענו שממט יוקף בם הרכים כמלוה וכם רבית דרבכן שהחירו לו מחויב זה לשלם: וכתב עוד באחין גדולים וקטנים שאוכלים גדולים וקטנים בהפיסת הבית מנכסי חביהם

שביד אפופרוססים והוא מלום ברבית דרבון לנורך פרנסחם והעלה שמלוה תתויב לשלם להחסוטרוסום ויוכל ליהן חלק

וק"ל: בא נדול ואינו בו'. משמש דתרוייהו בשילן ושב"י: בב י"א שבשליחותה הוא אמר והיא לה ככך אי לא שהוא יאמר בר' . סעט"ז כאריך מאד לחלוק ע"ז וכלל דבריו אחרי שהב"י כ' שכל ספוסקים כם נגד זה ושלא אמרו רש"י מעולם ואיזה חלמיד עועה סרבה וסוף דבריו ואי איישר חילי

מז (מ) כי מותר לומר לחבירו הילך זוז ואמור אוה למחקו מכל הספרים כו' עכ"ל ושארי ליה מאריה שנעלם לומר כן ^[לב] והוא שיהא כא גדול (י) [לג] ואינו הגדה [לד] י"ח (יג) דאסור למלום ליקח ממקבל זם סווז שלא יבוחו להערים (המ"מ פ"ה דם"מ) כב [לה] י"ח (יד) דמוחר לישראל לומר לחבירו ישראל לך והלוה לי מעום מפלוני ישראל ברבים ומוחר

ממכו דברי הרב בד"מ שהשיג על סב"י בזה וזה לשונו. ואני אומר שראיות הב"י אינן ראיות כלל לדחות דברי רש"י והמרדכי דמ"ם הטור והפוסקים (והמחבר דסעיף י"ג) וגם לא יחזור ויקחנו מכלום כם לא

דברו אלא כשהלוה בעלמו לוה מן המלוה אלא שהשליח נוחן הרביח וכזה פשיטא דאסור כמ"ש המרדכי גופיה דאם לוה בעצמו מהמלוה אלא ששולה הרבית עם שליה אסור

גם מה שהביא ראיה מסי' קס"ט מדין רבית ע"י עובד כוכבים אינו ראיה כמ"ש לקמן בס"ד עכ"ד וז"ל בסי' קס"ט ודע דכל זה לא איירי אלא בישראל ששלה לעובד כוכבים דזהו אסור לרש"י דס"ל יש שליחוח לעובד כוכבים ולא שייך לומר אין שליחוח לדבר עבירה הואיל ואין העובד כוכבים עובר בשליחוחו כי אין איסור לבני נח ברביח אבל אם ישראל שלח ליפראל חבירו מוחר לקבל הרבית מן השליח כמ"ש לקמן סי' קס"ט בשם המרדכי ורש"י דהואיל ואין שליח לדבר עבירה לא מקרי רבית הבא מלוה למלוה כמ"ש לעיל דלא כב"י שדחה דברי רש"י מהכא דל"ד להדדי כלל עכ"ל וכל דברים אלו ברורים וראוים למי שאמרם (שוב מלאתי בספר מנדול דוד שהשיג ג"כ על העט"ז בזה) ואני אוסיף דע"כ רש"י גופיה מהלק בזה כהרי מפנה שלימה פנינו נחן בו שיניו ללוח ממנו והוא משלח לו ואומר בשביל שחלוני זו היא רבית מוקדמת אלמא דאפי' ע"י שליח אכור והיינו כשהלוה בעלמו לוקח המעוח וכן מחרץ מהר"י כאן בביאוריו למרדכי ומההיא דהי' קס"ע אין ראיה כמ"ם הרב והכי אמרינן רפ"ק דמליפא דהיכא דהשליח אינו בר חיובא יש שליח לדבר עבירה וכ"פ המרדכי שה וכ"פ הרב בח"מ ר"ם הפ"ב והלבוש שם . ומ"ש" העט"ז אהא דאין מפרסמין הדבר כו' בהרי התורה בפומבי נחנה כו' לאו מלהא היא דכה"ג אבכהן טובי במן התורה מוחר אלא שחז"ל לוו שלא לכרכם הדבר בפני ע"ה שלא יבאו להקל ולזלזל יותר והכי אמרינן במנחוח (דף ל"ט ט"ב) א"ר יוחנן מבום רבב"י אפי' לא קרא אדם אלא ק"ש שחרים וערביה קיים לא ימוש ודבר זה אסור לאמרו בפני ע"ה ופירש"י שלא יאמר בק"ש סגי ולא ירגיל בניו לח"ת וכ"כ הסמ"ג והכי אמריכן לעיל סי' קכ"ד סכ"ד לענין מגע טובד כוכבים שלא בכונה וכן בכמה דוכתי וכן נראה מדברי מהרי"ק בורש י"ז דדברי רש"י הלכה כם גם נחשובה בנימן ואב סימן שנ"ח קיים דברי רש"י אלח במסיק מכל מקום הין לעבוח כחבובת רש"י ואין לפרכם הדבר כדמסיים במרדכי עכ"ל והיינו מ"ם הרב לעת הלורך דאל"כ אין לטבות מטבה שלא לפרסם הדבר. שוב ראיתי בב"ח סי' קכ"ט שגם

סוא סחזיק פסק סרב וכחב דהכי נקטינן: בג לתת אח"ב בו' . וה"ה חידושי רע״ק

ססק"מ) **(א"** לאו ארם חשוב הוא אין איסור. ע' בר"ן (פ"ק דקרושין) שכתב הא דללוי קונים בכליו של מקנה דבההיא הנאה דמקבל מיניה אף אם איני אדם חשוב היינו רמ"מ הוי הנאת פחות מש"ם. ובחליפין דקונין ככליו אנ"פ שאינו ש"ם מהני אף באינו אדם חשוב וכן הא דלרב אין קונין בכליו ש"ם אף באדם חשוב היינו משום דנותן ע"מ להחזיר הוא לא מחשב קבלתו הנאה עיי"ש א"כ י"ל דבהא לא פליג רב על לוי ואף באינו חשוב הוא לא מחשב קבלתו הנאה עי"ש א"כ "יד דבהא לא שלינו בעל יו זוף נהינו חשוב מקרי על"ם הקבלה הנאה כ"ש. א"כ היל דבהא לא שלינו ובא מקבלה הנאה כ"ש. או הוא ליכא הנאה כלל או"ב הכא לענין רבית דלרעת הרבה פוסקים אף בפחות מש"ם אמר ועכ"ם מדרבנן י"ל דאף באדם שאינו חשוב אמור רוו"ק וע" ש"ע א"ח (סי" רכ"ג ובמג"א מק"ח): (סעף ע"ו) כון הוך לומר לחבירו. לומר הילך זוו ואמור לאשתך שתלוה לי מנ"מ שלה יש לדון אם הוא רבית קצוצה או אבק רבית ולומר הילך זוו בכרי שתסלק עצמך מפירות שלך ויהוו בירה לחלוות"לי מנ"מ שלה י"ל ראסור משום הערמת רבית תשובה לחם רב (פימן ויהוו בירה לחלוות"לי מנ"מ שלה י"ל ראסור משום הערמת רבית תשובה לחם רב (פימן

פתחי תשובה

וצ"ל נסחסק אם המקכל חייב להחזיר להמלוח והוא ז"ל כתב דודאי המקבל אינו מחזיר דאטו כמן לו עבור הנואה רק הנמינה הים שבור שוה גוד לו לימן והדין שימנע הוא אם המלוה לו מדין ערב אכל אין לו ע"ו טענה כלום כיון שנחן לו כממנה ומיהו אם נמן לוה ואמר לו אני נומן לך עבור שאני צריך לימן לפלוני פבור הרביח שפיר מחזיר אם הוא רניח קצוצה אני נותן לך עבור שאני זריך ליתן לפלוני פבור הרביח שפיר מחזיר אם הוא רביח קצוצה ע"ש: (ב) לפלוני שילתי עיין בשו"ח לחם רב סימן י"ב של' דהאומר לחבירו הילך זוז ואמור לאשחך שתלוה לי מעום מנכשי מלוג שלם הוי ר"ק דיד אשה כיד בעלה ע"ש: יר נחשחך שתנום כי תעות מנכטי ונחג שנט טוי לק דיג משט כיז כענט על ש.) ראסיר לפלוח ליקח. ואם אומר לחבירו הילך זוו כעד שכר עלחך לכקש לי כלואה אם לא תתלא מי שילוני יוחלע לך מוסר לכשלית ליחן למלוה זון דסוי כנותן מעות עלחו. כ"כ כם" חות דעת פ"ש: (ר") דמותר לישראל. עיין כמנ"מ פ"ב מהלכות מלוה ולוה דין י"ד כר"ם בעולה שכר. ודע דנרבית דרכנן כגון שהוא דרך מקח וממכר אין ללמוד מחשר" רש"י הלון דשרי לעשותו ש"י שלית דאסשר דש"ב לא אתרים אין שלית לד"ע אלא באישורי דאורייםת אכל באיסורי דרבגן אפשר שים שלים ומסר"י מטראני ח"א סימן קט"ו נסחסק

כן היתה צוחן לאחר פרוטה שיאתר לו כן נמצא נהנים באוחו שליחות ושייך בו ממון דאין אדם מטרים באמירה בחנם והיא כתבו בשמו והביא ראיות ברורות איך יקל הרב בדין זה והטיח דברים מקפדת על האמירה לכן כ"ל דבזה מקודשת אע"פ שאין אדם

יורה דעה קם הלכות רבית

(יב) לפלוני שילוני יי ואפי׳ לבן המלוה מותר

סומך על (יג) שלחן אביו:

בב לחם אחר כך הרבים לשלים להביאו לו דלא אשרה חורה אלא רבים

הבא מיד לוה למלוה והשליח אינו עושה שום איסור דהאי רבית לאו דידיה הוא (שו) ואי משום ששלוחו של אדם כמוחו (יצי) (שו) אין

שליח לדבר עבירה ואין לפרכם הדבר בפני עם הארץ (מרדכי בשם

רש"י) וכן עיקר אע"ג דיש מפקפקין (יד) (יד) בהיחר זה ומחמירים לאסרו (ב"י ובנמוקים) יש לסמוך עליו לעח הצורך[לר]ומ"מ אם הלוה קבל המעומ

חשוב. ולענין הלכה למעשה נרחה על כל פנים דנהי שחינה מקודשת לקולא כגון אם יקדש אותה אחר שלא חהא לריכה גם ממנו ולא נסמוך על דעתכו כזה מ"מ לחומרא ודאי אמריכן כן שלא חנשא לאחר בלא גט מזה והשחא גם לענין איסור רבית סום ממש כן דאם אומר מלוה ללוה אלוה לך מעות על מנת שתקבל ממני מתנה אז אם סוא אדם חשוב ולא מקבל מתכוח מעלמו כלי פיום יש חיסור רביח ואי לאו אדם חשוב בוא אין איסור אבל אם אומר לו אמור לפלוני

שיתן לך מחנה ואלוה לך ממילא ניחא ליה ההיא אמירה ואילולי זאת סים נותן פרועה לאחר שיאמר אמירה זאת והוי רבית נמור כן נראה לש"ד ברור דדברי ה"ר ירוחם נכונים וברורים: (ט) מותר לומר לחבירו. עיין בתשובת שאלה שכתבתי בסי' ק"ע סוף סעיף ח': (י) ואינו סומך על שלחן אביו. בטור סיים אבל אם סומך על שלחן אביו אסור מדלא סיים אבל קטן וסמוך משמע דם"ל כל שסמוך אסור בכל גווני אפי׳ גדול אבל בקטן אסור אפילו באינו סמוך דמ"ת מוטל על אביו לפרנסו כשלא יהיה לו וכמ"ש ב"י ואף שהכיחו ב"י בל"ע זה כראה שיקר ואע"ג דבפ"ק דב"מ (דף י"ב) איחא דבקטן האינו סמוך מקרי גדול ביינו לעכין מליאה שאין ידוֹ כיד אביו אבל כאן הטעם דהוה כאלו קבלו האב דכיון כשאין לו לבן בקטן האב חייב לפרנסו כן נראה לע"ד: (יא) אין שליה לדבר עבירה. המרדכי כ"כ בשם רש"י וכחב הב"י עליו שחלמיד טועה כחב כן ונחלה באילן גדול אבל הוא איכור גמור וראיה ממה בכתב העור וגם לא יחזור ויקחנו מן כלום וגם מדין ישראל כלום ברבית על ידי עובד כוכבים כו' ובד"מ מחרץ דברי רש"י דחין רחים ממ"ם הטור שלח יחזור ויקחנו דבם ככלוחה כיח מן כמלום ללוה רק בנחינת הרבית היא על ידי אחר בזה מחלק המרדכי ועפ"ז כחב רמ"א בסמוך ומ"מ אם קבל הלוה המעוח בעלמו כו' ובלבוש חולה על רמ"א מסברות גדולות אע"פ באין לכם ראים בדבריו *) ואני אביא ראים לדבריו בסייטחא דבמיא חחילה אומר מה במחלק בין אם הכלואם נעשיח ג"כ על ידי שליח או לה הין מקום לדברים אלו דממם נפשך קשה דאם אין הוא שלוחו נגד המלוה ממילא יש כאן שני עבירות דהמשלח עם בשליח הם כמלוה ולוה שהוא בעל דבר שלו ונותן לו רבית ואח"כ הוה הבליח כלוה נגד המלוה במלוה המעות ונוהן לו רביח כמו במלינו לענין יבראל שים לו מעוח עובד כוכבים ומלום לישראל אחר בשליחות העובד כוכבים בהוא אסור כיון שאין שליחות לעובד כוכבים כדהיחה בגמרה (דף ע"ב) ה"כ כיון שחין שליח לעבירה כום שליח בעל דבר של לום וכן עם המלום ותו דאם אין בנהינת

ביאור הגר"א [לב] והוא כו'. הרא"ש וסור והביא הרא"ש ראיה מפ"ז צ' ב'(וצ"ע רהא פ' שם כם"ר וכן הקשה במע"ם ולרמב"ם וש"ע שם ניחא אבל להרא"ש שם קשה. וי"ל דהתם דשרי "כן הקשה במק"ם ולרמב"ם וש"ע שם ניחא אבל להרא"ש שם קשה. וי"ל דהתם אינו רק משום קנסא ולא קנסו רק לדיריה משא"כ באן דאסור מדאודיותא וראייתו מדאיבעיא אינו רק משום קנסא ולא קנסו רק לדיריה משא"כ באן דאסור מדאודיותא וראייתו מדאיבעיא להו בבנו קפן אם קנס יסשום דכנופו רמי : [לב] ואינו מופך כו'. דאל"כ היי כמש"ש וכ"ל ב" ומ"ם בקפן לא כיון דמופל עליו לפרנסו כמ"ש בפ"ד דכתובות (ת"ע נ" ל" ל") ובנ"ל מ"י ועב"י ומ"א אבל הרשב"א ונ"י כתבו דהכל תליי במומך על שלהנו או לא וכמו במציאה : [לד] "א בל '. תום' דקדושין תנ"ל לדה דארווח כו' דבי נמי אמרינן התם כ"ז וליקום) "א דאסור כו'. הנ"א שם ד"ח מיהו כי' (ע"ב): [לד] "א דמור כו'. כ"ל כ"ל א אסרת תורה כו'. והנה לא דמי לשם כמ"ש תום' דקדושין תנ"ל שלא יחזור כי כמש"ש דלא אסרת תורה כו'. והנה לא דמי לשם כמ"ש תום' דקדושין תנ"ל שלא יחזור כו' ונ"ל וכם"ש בס"ג וכבר כתבו ב"י ולנוש ומ"ז שהוא פשות, גדול ואיוה תלמיד מועה כתבו ואף שד"ם וב"ח ומ"ל או מיום ול"ג ופעות נמור הוא: [לד] ומ"ם אם כו'. מתני'

הוא מהנה למלוה בשליחותו וכ"כ המ"ז ע"ש : (יג) שלחן . משמע דתרוייהו בעינן נדול וחינו סמוך וכו' כ"כ הש"ך אצל הט"ז כ' דכל שממוך אסור צכל גווני ואפי' גדול אבל בקטן אסור אפילו אינו סמוך דמ"מ מוסל על אביו לפרנסו ואע"ג דבש"ם ב"מ איחא דקמן שאינו סמוך מקרי גדול היינו לענין מציאה שאין ידו כיד אביו אבל כאן הוי כאלו קבלו האב דכיון שאם אין לו לבן האב חייב לפרנסו עכ"ל: (יד) בהיתר. הנה הלכום והפ"ז הפינו על רמ"ח בדין זה ומכיחים כמה ראיות שחיסור נתור הוא ובנה"כ סהר כל טענות הט"ז ומסיק שדברי הכמ"א ים וכונים. וברורים ע"ש וכ"פ הב"ח וכ' דהכי נקטינן מיהו דוקא כששולה ע"י ישראל אבל ע"י עובד כוכבים אסור דלא שייך לומר אין שליח לדבר עבירה הואיל ואין העובד כוכבים עובר בשליחותו כי אין איסור לבני נח ברביח:

דאורייםא אכל כאיסורי דרכון אפשר שיש שליח ומסר"י מעראני ח"א סימן קט"ו נפחסה הואיל ואין העובד כוכבים עובר בשליחוחו כי אין איסור לבני נח ברבית :
בוס על"ד ושיין בשנר ממלך שם שכחב על זה דאפילו אם כאמר דרבין יו שליח לריך מושים בוינים שמו יכא לידי דאורייםא כמ"ש ברמב"ם ב"ו אים שיום בוינים שמו יכא לידי דאורייםא לא בידי א"ל שיום ב"ו אין שליח לר"ע. שיין כם מים ב"ו אין שליח לר"ע. שיין בסי מיבי למושר למלום גדר לאופור לאורייםא אל בל ברבית ע"י שליח דרך מ"ש לידי אים דר לאורייםא לא לגדר לאים המל מושר בחבר מושר משום ב"ל אין שליח לר"ע. בסב מהר"ם די בוטון דף קס"ח וסכיאו הרב כנה"ב בא"מ היום השלה אום אביר ושליח לר"ע. כסב מהר"ם די בוטון דף קס"ח וסכיאו הרב כנה"ב בא"מ סימן קס"ב דאם המשלח אום אום שליח לר"ע. כסב מהר"ם די בוטון דף קס"ח וסכיאו הרב כנה"ב משלח לר"ע מושר שליח לר"ע. מסב מהר"ם די בוטון דף קס"ח וסכיאו הרב כנה"ב משלח לר"ע מושר שליח לר"ע ביו שלח לר"ע ביו שליח לר"ע בור המלח להיו שלח לר"ע ביו שלח לר"ע בור לא דומרים אלום א"ב ול"ן בהותר וה מבס"ט ושיון במשובם מינון ב"ב סימן פ"ג שסעלה כדעם הלבוש והפ"ו שליום להיכון הארוך בור של ב" שוחין היכי משכחת לה כו' נמסר דאפינו אין שליח לר"ע בורכים מיחיב שלח לה"ב ב"ל היכון היכי משכחת לה כו' נמסר במשר מינון בשובה נובש"ם שלים ביום מושר ביו י"ד שכתב דבש"ם פ"ב מושר פים מושף לו בהותר וה בכ"ש ושיון במשובה נובש"ו שליח לר"ב ב"ב סימן ב"ב במשלח ב"ל מושר לוב של ה"ב ל"ל"ב בהותר וה בכ"ש ושיון במשובה נו"ב מלה לאלים לום א"ב ל"ל) בהותר וה בכ"ש ושיון במשובה מיון ב"ב סימן ה"ב במשלח ב"ב מימן ב"ל מושר לום א"ב ל"ל בהותר וה בכ"ש ושיון במשובה נו"ב מלה בשלח הוא ב"ב ביום ב"ב בשלח בלום והפ"ו שליו ביום בשלח ביום ב"ב ב"ב ב"ב ב"ב ב"ב ב"ב ב"ב ב"ב ב"ב"ב ב"ב ב"ב ב"ב ב"ב"ב ב"ב"ב ב"ב ב"ב"ב ב"ב ב"ב ב"ב"ב ב"ב ב"ב ב"ב ב"ב ב"ב ב"ב ב"ב ב"ב ב"ב ב"ב"ב ב"ב"ב ב"ב"ב ב"ב"ב ב"ב"

זם להקטנים ות"מ הגדולים רפאין ליקה בנכסים האחרים כנגד זם פ"ם : וכ' מוד שם בשפר שכחוב בו ק' גרוש' שכם מ' זסו' רוססידים שוה בי אריות וחלי ועחה בשעת שרמון שוה ג' אריום וספלה שלרין ליקה בנכסים האחרים כנגד זם פ"ם : אריום וספלה שלרין לשלם מ' רוססידים

שנם חקרן ישלם להקדש אסור תום' פרק הוהב נ"ו ב' ד"ה לספק כלתות וכ"ה כאן בב"י בשם המרדכי: (סעיף ס"ו נהג"ה) ו"א דמותר לישראל לומר. עי' ת' חב"י סימן ס"נ: (פ"ך ס"ק כ"ב) [כ"ל דבריס אלו ברודים. בת' חינוך ב"י סימן ס"ג רוחה נ"כ היתר זה ואחת מראיותיו למה אמרו זה התולה מעותיו

דרב ספח: כו מימרח דרב יהוד'חמר שמוחל וכו' ועוכדה דשמוחל וכו' שם דף ע"ה ע"ח : כו נמוקי נשם הר"ן וכ"כ חלמידי הרשנ"ח כשם רכ עמרם וכ"כ ה"ה כפ"ד מה"מ כשם הרמכ"ן וכשלא ססק עמו

נכורות הכסת

החלום כלום ולם מחבי' דביון

דהוא לוה ממנו ע"י שליח הום

כאילו לוה ממנו בעלמו דאין שליח לד"ע אכל כשהלוה קבל

מיד: כד ת"ח כו' . כתב בעל סתרומות דוקא שיסיו שניסם ת"ח סלום וסמלום וכחב ב"י דהכי דייק לישנא דש"ם וכ"כ האחרונים בעלמו תן המלוה רק ששולח לו הרבית אסור (שם במרדכי) [לז] אבל אם שלית המלוה הלוה ללוה ברבים ועשה שער על שם המלוה הוה כאלו הלום לו המלום עלמו ואסור אפי' עשה השליח בלא דעת משלחו דכשתר עביד לה עיקר הלואה והוא נכחב על שם המלוה (מהרי"ק שורש י"ו): יז כד יו תלמידי חכמים שהלוו זה את זה [לח] כי דברים של מאכל (יב) ונתן לו יותר על

סרבית שנותן לשליח עבירה מה עבירה יש באם הוא לוקח ההלואה בידו מן הלוה דהא בהלואה אין איסור אף אם יאמר הלוה לי ברבית מ"ת אם אין נוחן לו אח"כ רביח מה חטאו ומה פשעו ואח"ל שיש באמירה זו חטא כיון שמזכיר לו רביח ממילא אם לא היה מזכיר לו

רבית רק סתם הלום לי אין כאן איסור דהא ההלואה בהיתר היא ונחינת הרבית ליד' השליח אינו כלום וחימה על זה דמשנה מפורשת בסום פרה איזהו נשך ברביח מוקדמת ומאוחרת אמרינן היה משלח לו בשביל שחלויני מטוחיך או ברבית מאוחרת בשביל מטוחיך שהיו

ועוד ראים מהא דאמרינן בפ' איזהו לשך (דף ע') הנהו זוזי דיחמי היכי עבדינן בהו חזינן גבר' מהימן ויהכינן ליה בבי דינא קרוב לשכר

ורחוק מהפסד ופרש"י שהב"ד יש להם כח להפקיר נכסי המקבל אצל היחומים ולהחנות שיתן קרוב לשכר כו' והא החם לא בא הרבית מיד המקבל ליד המלום שהם היחומים ואפ"ה אסור ברבית אלא דוקא ברחוק מהפסד וקרוב לשכר מכח הפקר ב"ד ולא אמרינן שמוחר אפילו ברבית גמור . דהא אפילו ההלנאה אינה באה מיד מלוה ללוה ואין לדחות דהב"ד הויין אבוהון של יחומים והויין הן במתום היחומים הא לאו מילחא

דודאי לזכוחן הוויין כן אבל לא לגריטוחא. וחו דא"כ אכחי חקשה לך למה באמח טושין כן למה לא יטשו ש"י שליח שלהם וירויחו היחומים

כה עד חומש , מלגיו כגוז ה' מה שלוה ממנו כה ער (פי) חומש ה"ז מותר שהרבר ירוע שלא נתן לו אלא מתנה: הגה וום מחירין (יג) אפילו בהחנו מחחילה כך [למ] וכלכד בדבר מועם (הגהום אשיר"י וכ"מ דעח הפור וכ"נ דעם הרב המגיר) [מ] ומכל מקום לא ירגילו חלמידי חכמים עלמם בכך מסני המון העם שלא ילמדו מהם (הבהח מיי׳ פ"ד מהל׳ מלוה וסמ"ב לפוין קצ"ב): ממלקות בפרק קמא דב"מ לשנין מקיף ע"י אחר אבל מ"מ איסור יש שהוא טושה איסור ונחקיימה מחשבחו ע"י השליח פשיטא שזה אסור.

בעלמו במעום ח"כ הכי הוח שולת לו רבים בפד בכלוחה וליכה למימר כהן דחין שליח לד"ע דס"ם החי רבית דמלוה הוא וו"ב . נס מ"ם וחימה ע"ז דמשנה מסורשת בס"ם איוהן נשך כו' לק"מ דהחם מקכל כלוה המעות בעלמו מן התלום וכמ"ם בש"ך ס"ק כ"ב. גם מ"ם וע"ק מ"ם ממודר הנואה כו' לק"ת דס"ם הוא בר"מ . ומס שהביה מחשונת ברשנ"ה לפי שלה נחן הרשב"ח לפי שלח נחן לחפומרופום כו' לחו מלחח דחפום רופום נוסיה דמי . הלכך אין לנו לדחום דברי רש"י ומרדכי ומחות לכלי לשי ותלוכי ומחות המחותים כנילח החישתה ותכ"ש שכתח כש"ן שם סלכם מהחתרונים שסוכרים כן: (פ"ק "ב) ומרא חמיה לי פובא כו'. כבר 'קדמו סכ"ח כוה:

כנסת הגדולה

(מימן ק"ם בש"ע מעיף י"ו) תלכורי חכמים שהלוו זה את זה כר. איכא לאממוסי על הרמנ"ם שנלאם שמחם אם עלמו דכתב ח"ת שסלוו זם את זם ונתן לו יותר על מם שלום ממנו ברי זם מותר שסדבר ידום שלא נתן לו אלא לשם מתנם שסרי כם יודעים תומר חיתור סרכית וכהב סרב התניד שהרמב"ם סובר התם קלן בשתה פלוחם חפור שפוח רבים קלולם וחינם מוחרת לשלח חלל בשלום סחם וזם שחמרן ללווח ולא לפלוום שיב ובככא הקודסוסמוכה לום נראם דמחילה מושלת לכל אדם שנותן לו מדשתו כשעת פרעון ולא המנה ממו בחהילה ואינו אומר שנותנו לו משום רכית וגבי ת"ח גראה מדברי רמכ"ם שכתב שהדבר ידוע שלא נחן לו א'א מח:ה מוכח שכשמחויר לו כלום ופחזיר יותר מחזים לן סחסוחינו חומה לו שמחוי׳ משום רבים ח"כ מחי חיכה בין ח"ח לחחר שהרי בכה"ב אפילו לשאר בני אדם מוחר כמו שנתכחר ורחיקי להרב בעל לחם משנם בפ"ם מסלכות מלום ולוה ולהכב מהר"ח ששון סימן קס"ב ולבעל נידולי סרומה כדף רל"ח ש"ח ולטורי זהב נחקפו בדברי הרמב"ם אבל לא ממקום שנהקשיחי אני שהם נחקשו בדכרי הרמכ"ם ממ"ש כפ"ד בדין ח"ח (מ"ש בפ"ח לוקת חטין ד' סאין בסלם מוחר והוא מה שאמרו בפלע עותה ישוח עם פחותרן בפ' איזהו נשך רבינא יהיב זומי לבני אקרא דסטומא וכו'

שיוכלו ליקח אפי' רביח גמור אלא דבר ברור הוא שזה איסור גמור הוא וכן מבואר בב"י צסי' זה לקמן בד"ה אפטרופוס בשם רשב"א וז"ל לפי שלא נחן לאפוטרופום שיעכב לטלמו אלא יחן להאלמנה או לבעל המעוח ובאפערופום הוא סרסורא דחטא' כו' והעחקחיו בסעיף כ'. ויפה כתב בלבוש שראוי למחוק דבר זה מחוך ספר הש"ע ושום אדם לא יסמוך על זה כלל וכלל אפילו בשטח הדחק ולורך גדול ובודאי חלמיד טועם כחב זה בשם רש"י ולא ילא מכשול כזה מפי הלדוק: (יב) ונתן לו יותר. זהו לשון הרמב"ם וס"ל דלא הוחר אפי' בח"ח לקצון החילה ואש"ג דאמריגן בנמרא אמר שמואל לאבהו בר איהי הלויני ק' פלפלין בק"כ פלפלין ואריך פירש"י טוב לטשוח כן שמע מיניה שההנה חחילה נראה דהרמבים מפרש לשון ואריך בענין זה דה"ק אם יהיה טוב ונכון לעשות כן לפי ראות עיני וממילא לקח לעלמו הברירה החילה *) ומכאן המיה לי טובא של מה שכחב הטור בריש סי' ק"ם דאם הלוה נוחן לו יותר מדשחו הרמב"ם מחירו דהא לא החיר כאן כן אלא בח"ח ודבר מושט ודבר מאכל וגם לפי מה שזכרתי לעיל דשם קאי אנותן לו סתם ואנן אמרינן דלא נחכוין מחצת הלואה מ"מ קשה דהא כאן מיירי גם כן שנותן לו שלא מחמת הלואה כדאיחא בגמרא ח"ח ידעי דרבית אסור ויהבי לשם מתנה ואפ"ה אסור אם אינו דבר מאכל. ולראה ליישב דבאמת סא דכחב הטור לשיל בשם רמב"ם להחיר הוא מ"ש רמב"ם פ"ח דמלוה גבי מכירה ומכירה קיל טפי דלא הוי רק רביח דרבנן אבל בהלואה אין הכי כמי דמודה דאסור וכמו שהוכחנו כאן לדעחו ובזה מיושב לשונו לעיל שכחב אע"פ שרש"י מחירו וגם הרמב"ם כחב להיחירא ולא נהירא לא"א כו' שכתב לשון מיוחר שהיה לו לכחוב אט"פ שרש"י ורמב"ם מחירים ולכל הפחוח היה לו לכחוב וגם הרמב"ם מחירו אלא נראה דה"ק הע"פ שרש"י מחירו בכל גווני אפילו בהלואה והרמב"ם כחב להיחירא פירוש שנמצא בדבריו היחר לענין מכירה והרא"ש חולק בשניהם ועיין מה שכחבחי לעיל סימן זה סעיף ו': (יג) אפילו בהתנו בו'. הב"י הביא הנה' אשיר"י וז"ל אם אינו ח"ח אפילו החנו חחילה לשם מחנה אסור ופי' ב"י דטפי עדיף החנו ליחן בחורת מחנה מלא החנה כלל ומביאן ראיה אח"ב מחשובה אשכטית שכחוב בה חילוק בא"ז כי בתנה לכחחלה בחורת מתנה כו' ולפי זה לא מחיישב לשון אפילו שכחב רמ"א כאן לבחיר אבל באמת תמהחי על ב"י שאוחה חשובה אשכנזית היא חשובת מהרי"ל סי' ל"ז והחם האי באחד שהיה בידו מעות יתום חורנו על רבית קצולה והאכיל את היתום ונחן לו כל לרכו גם למד שמו ופסק שם דודחי איסור רבית קלולה יש כאן אלא דהיפך בזכות היתום דמ"מ הוי ליה כאילו התנה שיחן לו מן הריוח שיהיה לו סיפות ללרכו בלמלום ואם סרבה להוליא עליו שלא בלמלום אמריק דהמוחר הוה מחנה פעשה לכבוד אשחו ועל זה כחב וז"ל והמוחר מחנה קא יהיב ליה ואש"ג דרבית דרבנן בחורת מחנה אשרו מקלת רבוותא מ"מ הא חילק בא"ז כי החנה לכחחל' בחורת מחנה שרי לח"ח והכי נמי יתום קטן דלאו בר שושין וכ"ש שאין זה רבית אלא מחזי כרבית וכ"ש הכא דלא החנה כלום אלא משום תקנחא דרבנן הוא כאילו הוחנה לחת לו פרנסתו כדי סריות ואידך אינו חיוב אלא לדקה וחיבת אשתו וכן מנסג בעלים עכ"ל מבוארת כוונתו דהתנה הוא גרע טפי דהיינו שהוקשה לו על מה שאמר דהמוחר הוא מחנה והא רבית בחורת מחנה הוא אסור למקנת רבווחא ונראה דהוא הרמב"ם שמביאו הטור בסימן זה ונראס שט"ם ים בחשובה בזה וכן ל"ל ואט"ג דרבית בתורת מתנה אסרי קלת כו' והיינו הרמב"ם והוא חולק של הגאונים שמחירין אפילו ברבית דאוריי׳ על זה השיב מהרי"ל דכאן לא הוה רבית אלא מחזי כרבית דהיינו מטעם שדרך לזון חורנו כמ"ם שם ועל זה כחב אח"ב וכל שכן שלא החנה כאן כלל רצונו לומר שלא החנה לזון אוחו ובזה עדיף ליה טפי . ומ"ש שבא"ז חילק פירושו דחחילה אמר אפילו אם הים כאן ביחום חנאי לחח לו כל לרכו במחנם דאסור בשאר אדם ולא מועיל מה שהזכיר לצון מחנה מ"מ בח"ח מהני זכירוח לשון מחנה והוה כאילו לא טשה שום חנאי בקלילת רבית ממילא ה"ה ביתום מסני אם זוכר לשון מחנה ולא יזיק לו החנאי שהחנה לו כל לרכן ועל זה סיים אח"כ וכ"ש כאן שלא החנה כלל דא"ל חיקון כלל. ונמלא גם הגה' אשר"י אחי שפיר דה"ק בח"ח כי מחנה והזכיר שם לשון מחנה מהני אבל אם

ומרברי רכינו דוקא בלזה מתם והרטב"ן ו"ל הוסיף ררוקא בעסקי מעודה וברבר מועם וה"ה כנני חבודה שאין מקפידין וע"א ודוקא שלא קצץ ושסואל ח"ק אפשר שבשעת פרעון אפרע לך ק"ך שלא אקפידי למנותן ואריך שודו כבודי אפולו הוספהי עד חומש אבל דברי הרמב"ם שלא הזכיר לו כלל בשעת הלוואה צ"ל בנ"ל ודוחק ונראה שהרמב"ם מפרש דמ"ש בק"ך דינא קמינמר לית דאף אם אחזיר לך ק"ך שרי ח"ש ואריך: (ליקום) ובלבר כו'. מעוברא דרב מרי ועתום' ע"ג ב' ד"ה דמתם כו' ועמה"ת (ע"כ): [2] ומ"מ

ע"ה ב' כיצר נתן כו': [לֹן] אבל אם כו' דהשטר כו'. כם"ש ס"ב א' דעל כתיבת השטר בלידר חייבין. שם: (ליקים) אבל אם שליח כו'. נרש"י ג"ז ב' ד"ה באבני כו' (ע"ב): בלידר חייבין. שם: (ליקים) אבל אם שליח כו'. ערש"י ג"ז ב' ד"ה באבני כו' (ע"ב): וכ"ח דברים של בי' עד חימש. שם חלוני מאת מלפלין כו' וספרש שלא התנה מתחלה ומ"ש במאה ועשרים דברי נס" הוא אבל לא משמע בן וו"ש בהנ"ה וי"ם כו' וריוקו של הרמב"ם דדוקא בלא פסק ממ"ש ללית ול"ק להלוות. מ"ם: [לַמַּן] ובלבד כו'. תום' שם ד"ח מתנה כו' וכ"ד הרמב"ן שהיא בעל סברא ראשונה וכמ"ש המ"ם בשמו וו"ל חמ"ם

בטלות אללי וכא החש בשעת הלואה

לא ידעו כלום מן סרבית ואפ"ה

אסור ע"י שליח שמביא הרבית .

ועוד השם מאי שנא ממודר הנאה

מחבירו דאמרינן בסו' רכ"א סעיף

ח' דאסור ליתן לו ע"י שלוחו ולא

אמרינן בזה אין שליח לדבר עבירה

אלא דבר ברור הוא דהא דאמרינן

אין שליח לדבר טבירם לא מהני

אלא לענין לפוטרו מחיוב כרת כגון

בשחוטי חוץ בהאיש מקדש או

באר תימב

(טו) חומש. מלניו כגון ק' בק"ך וכחבו בעל התרומות דוקא שיהיו שניהם ח"ת הלוה והמלוה:

יותי לכני להים המנים למנים למים במיד לכלי למים משנה דאי לאו דברי רבינו בעל השורים המנים וכל אף במינו אומרים דמ"ש הרמב"ם ביינו אומרים דמ"ש הרמב"ם בפ"ח הממע דלי לאו דברי רבינו בעל השורים דסובר דהרמב"ם סובר אף בסלואה מוחר כה"ג היינו אומרים דמ"ש הרמב"ם בפ"ח הדמותר לכל אדם היינו דרך מקח וממכר אבל בסלואה אחור וכ"ה מהכ"ח ששון בסי' בטוכר ובעל ע"י בחב כן אפי' לדמח רבינו בעל השורים וכ' מ"ש כאן וגם הרמב"ם כתב להיחירם לאו בגווא דמחיר בש"י אפולו במ"ח ממכר להיות המידה ולדעת רפ"י אף בסלואה ואני חמים עליהם נהי דיכולים לחלק כן ממ"ש בס' ד' גבי ח"ח למ"ש בפ"ח הצל למ"ש בפ"ד בבא י' והיא המידה להיחירא לדעת הרמב"ם דווקא במכרכה ולדעת רפ"י אף בסלואה ואני חמים עליהם נהי דיכולים לחלק כן ממ"ש בס' ד' גבי ח"ח למ"ש בפ"ח הצל בפ"ד בבא י' והיא המידה להיחירא לדעת הרמב"ם היינו להיח המידה ביינו היינו המידה ביינו היינו היינו

נליון מתרש"א

ככנסוסיו ואחרונים: (ש"ע משף ה"ן) רו"רו שהלוו זה את זה וכר' הרי זה מותר וכר' . אין לסמוך של (ש"ז ס"ק י"א)ם"בן אם אין נזהן לי אח"כ רבית מה חשאי נמה פששי.קשה הא טשעת הלואה עברו משום לא
זס אלא סיקונים ככשרים שנסם לא זולהם רבינו מהל"י כן מינם ז"ל נקשונות הנדססות מחדם השימון ת' חב"י פי' ך'; (סם) בפרק קמא דב"ם לשין מקוף פ"י אחר אבל מ"מ איסור יש, וראיה יש
סימן ממ"ש בש"ע א"ח סימן הקכ"ח מעיף די דגם מי שהניח ע"ה אסור לו לבשל בשביל מי שלא הגיח
א"כ מקנה לו קמחו וכ' ותר"ן דאסיר בל"ז משום דשלותו של אדם כמותו וקשה הא אשלד"ע אע"כ ראומור מ"ם יש ששה"ט פ"ו מיום המשלח חייב בד"ש ה"ל דרה"ן מ' בדרבנן ה"א דבררבנן ודאי בעי שהא שליח בר חיובא עכ"ד (וכ"ל מה רלא כ' המ"ז בפשוםו דהא מ"ם המשלח חייב בד"ש הי"ל דרש"י מ"ל כתתום' בש"ך תו"ם מימן ל"ב

ברכי יוסף

מקור מים חיים

בשמח דמוחה, וכם שבר דעם כי סעסטולוים ביש חיים מבחילה כנודם לה בשמח דמוחה, וכם שבר דעם כי סעסטולים ברע"ם בס " חיים אורים המרה בי מעוד בי מברים בס " השבר בי מעוד בי מברים בי מברים

סקשם על סש"ך דהא מומר לכל דבר כישראל הוא ואמאי אינו חייב להסרישו וסירש משום דא"ת להסריש אלא בטושה בשגג וסתם מומר מזיד הוא מכ"ד וא"כ ס"ה בכותים אף אי גרי אמת הם מאחר דלמדרש הכמים לא חיישי כמ"ש רש"י שם הרי הם מומרים בדבר זם ואין חייבים להסרישם וא"כ שפיר פרין הרא"ש ז"ל. בוה מבואר

ישם דברי רבינו הרא"ש ז"ל בתורוצו שכתב כיון דאסמכתא פשוטה סיא ולדוקים מודים כם ע"ש ולכאורם אינו מוכן דמה ככך דמודים בה אי נימא דבדרכנן ל"ש (פ"ש הא גם זה עכ"ם אינו אלא מדרכנן והשסא ניאא דכיון דמודים כה א"כ אין דינם בזה כמומרים ומחויבים לספרישם ושפיר שייך כהו לפ"ע כלפ"ד סשוט ונכון:

168

ולחריו נמשך הרב: בח שרי

קמן טעניגן אכן ליחמי עד כדי דמיהן

כ"כ בחשובת מהרי"ל סיי ל"ו והביחו

כ"י וד"מ: כמ כל זמן שלא

הגדיל היתום כו". וס"ה לגדול

דאלמנה אין לה דין יתומים בזה

כיון שהיא מתשסקת בשלה כשאר

נשים: (מור) כל זמן שלא הגדיל

בו׳ . ומיהוֹ מי שחין חביו רולה

לפרנסו ולהחעסק בצרכיו חין לו דין

יתום בזה ב"י בשם תרומות הדשן

סימן ש' : (טון) נאמן בלא

שבועה . כנם כי לברי כג"ה וחת

נמשכים אחר מה שכתב ב"י בסימן

קע"ו כשם חשובת הרשב"א בענין

לום שקבל עליו בשעת הלואה בשטר לפרוע מס כו' מכל מקום *) לא

ירדתי לסוף דעתם בואת דנהי

דמיירי שהיחום יש לו שטר על הלוה

מכל מקום למה יהיה נאמן בלא

מחלה : כח הרא"ש שם כפסקין דף ַקמ"ד ע"ב הרמכ"ם כספ"ד מס"מ מסח דרב ששח דף ע' ע"ח: כש חשו' ברח"ש כלל י"ב פר' מ' ופר י' ופר' פ"ו ורכינו ירוחם כח"ח והנהוח מיימוני פ"ד מח"מ כשם הרח"ם והרי"ו כח"ה כח"ג והרשכ"ח וחשוכת מהרי"ל מסירושל' לווין כרכים לחכורם

נקודות הכסף

(מ"ק פ"ז) לא יררתי לסוף דעתם כו'. לק"מ על סרשכ"ל הר"ל דח"ל לישכע קודם בפרעון אפילו ח"ל אשחכע לי וכת"ש כש"ך ס"ק לי . נס של כעמ"ו וחמוסים מחד לק"מ דאדרכה בכה"ג אפילו אתר שאין יחום א"ל לישכע ולכך דקדק העט"ז לומר דדוקא ככה"ג נוטל כלא שכועה וכמ"ש כש"ן שם ועי

כנסת הגדולה

שאמרו בסרק איזמן נשך האי מאן דאוזיף סשיעי להברים כ' ברמב"ם המלום אם חבירו ומנח הלוה יותר נו תוכו והתזיר לו יותר אם חין הטעות בכדי טועה מוחר דמחנה הוא והרי הכא הלואה היא ואפ"ם כן ככל חדם מותר שחינו ח"ח וכאיהי לש"ך כחות ד' לתרץ ספירה אחרם שיש בדברי רבינו בעל הטורים שחילק בין מכר להלואה וכחב דמה שכחי בינו בעל העורים כסי׳ רל"ב נין במכר בין בהלוחה כין פרעון רולה לומר בהלווחה שבלום מצא יוחר וסרטון כ"ל סרטון הוב של מכר ולס"ז יכולין אט לומר דמ"ש סרמכ"ם או שהתזיך לו חובן ר"ל חוב של מכר ואת"ג דמסיים ומלא המלום יותר אפשר דלשון מושאל ועל מוכר כינהו כשם מלוה לפי שעכשיו שהוא חייב לו דמי המכר הוי כמו לום ומלום וכמס מכדוחק יש כזכ ומה גם בה"ה דבריו ברור שהוא משרשה במלוה מעות וכדמוכחי שכלום לו דברי הרמב"ם שבחב ומצא המלום יותר וכו' וכה"ג קשם לי למח שרצה הבעל גידולי החרומה כדף הנוכר לדעת ה"ה דכההית דפ"ח מיירי פרעון אכל לח"ח שרי הרב למ"ם סרמב"ם בכבל ל שהחזיר הובו ומנא יותר דמשמע דאף כשעת פרעון מותר אפילו לשאר בני אדם שחינם ח"ח וכן קשם למהר"ח ששון שרנה לחלק ככפ"ג משון שרנה ינס מ"ם מהר"ח ששון דדין ינס מ"ם מהר"ח ששון דדין הממן חסילו לדעת הפור אין דברי הרמכ"ם מורים כן שכ" דברי הרמכ"ם מורים כן שכ" יחר על שלוה ממנו ולשון זה

קאמר גם מה שכתב כרב בעל דגול מרבבה

מורם באנכע דשכשעת פרעון

(סימן ק"ם בשו"ע פעיף י"ח) אר תלמוד תורה . ואם מותל להלוות מעות של תלמוד תורם וכיולה כו שחין לממון זה בעלים ידועים ברכים קלולה פיין כחשובת סרשכ"ה סימן מרס"ם

ברכי יוכה שימן קס"ס זפניאל רכינו לילוא נתקוננם סוף פרק אילוא נשן ע"ם: (ש"ע סעיף י"ח) כל רבית דרבנן שותר בשעות של התרבים

יד כמכוחר בכנס"ג סגסם כ"י חוח נ"ז ע"ש בחורך ועי' בחשו' הרכ לנה"ג הנדפסות מחדש בי"ד סימן קפ"ב ע"ש:

מקור מים חיים

היחר כמו שחר מעוח: כז יש מקומות כו' . ג"ו לח שמעתי בשום וכמו שחמרנו והכל ניחח: (יד) במעות של יתומים . הב"י מסיק מקום אלא שמהרי"ל כחב כן בזמכו יה [מא] מי כל רבית דרבגן מותר (יד) במעות ואף על פי כן אם טוען המקבל (ניח) של (פי) יתומים (מב) כם או של הקדש עניים לא הבלחי אלא פלגא באגר ופלגא [מג] (ישׁ) *) או תלמוד תורה או צורך בית הכנסת: בהפסד (ולא קרוב לשכר ורחוק הגה כן וכן (יז) (כ) נוהגין להקל (כ"י בשם הרמכ"ם והרמ"ש) [מד] מע"ג דיש מחמירין דסינו מוחר רק בכיח דין (מרדכי דס"ג וכן משמע במהרמ"י ובח"ה סימן ס"ה ובח"ה סי' ר"ן ורש"י פרק ה"נ להפסד) כתב המרדכי בשם ראבי"ה ור"ב דהמקבל נאמן במיגו דלהד"ם או החזרתיו לך וכן שיקר דלא דף ע' פוף ע"ה) . בן יש מקומות שנוהגים שתפוערופום מלוה מעות יחומים ברבית קצוצה [באה] ומנהג פעוח הוא ואין לילך אחריו (מהרי"ל כרחב"ן שם מיהו היכח דהיתום הוח בחשובה) וכל אסופרוסום שעושה כן עי' בחושן המשפט פי' ל"ד אם נספל. (בא) אבל ברביח דרבק בה (בב) שרי (מדף) בתן [מו] (בג) כל זמן שלא ברביח דרבק בה (בב) שרי (מדף) במל משים אמ"פ זמן שלא הגדיל היחום (יה) לעסוק במעוהיו כדרך שאר אנשים אע"פ שכבר הוא בן י"ג שנה הואיל ולא הגיע לכלל דעח מקרי יחום לענין זה כגון שיש לו משכנות האפוטרופוס נאמן אי טעין קרוב לשכר ורחוק להפסד או אי ליחי (ב"י בשם ח"ה ודברי ב"י גופיה) [מז] מי שחייב ליחומים וכשבה לפרוע

יורה דעה קם הלכות רבית

בק"כ כן מוכח בש"ם ופוסקים: בד וכן נוהגין . ובכל מקומות שהייתי אינו ח"ח אני"פ שהחנה וזכר לשון מתנה לא מהני חיקון זה והוה רבית לא ראיחי מנהג זה וגם חקרחי ודרשחי ולא שמעחי שנוהגין כן אע"פ קלולה כיון שהחנה ומ"ה כחב רמ"א כאן שפיר י"א אפילו בהחנה

שלא נהגו להלווחן בב"ד מ"מ ברביח דרבלן גם כן אין מלוין אלא על דרך מחחילה כך שוהו גריעוחא באמח מ"מ כיון שוכר לשון מחנה מהני

מוען שנחן להם רביח ורוצה לנכוח מחובו והיחום טוען שלא קבל

ל היחום (מן) (ים) נאמן כלא שבועה (בית יוסף בסימן קע"ו. בשם תשובת רשב"א): שבועה וחפשר דמיירי שיש ליחום אפוטרופוס והוא מעיד לו דהא נאמן להעיד כמ"ש בח"מ סימן ל"ז אבל הענין הזה לא משמע דמיירי מזה. ובלבוש נחן טעם לדין זה דאחזוקי ברשיעי לא מחזקיכן אינשי ובודאי כל מס שקיבל בדרך היחר קיבל וחמוהין מחד דבריו דהח בסימן קס"ט פסקינן בסעיף כ"ה דחם ים שטר ביד המלוה נשבט וכוטל בטענה זו שטוטן הלוה לקחת ממכי

וכשבא היהום לחבוע חובו טוען סלה שינכה לו מה שנחן לו מהמזונות והיחום טוטן שלה קבל ממנו דבר שהיחום נאמן ואפי' א"ל אשחבע לי לה משנחינן ביה עכ"ל ור"ל שהוא מלוה בשטר וא"ל אשחבע לי קודם שתטול כדין מלוה בשטר דאם טוען הלוה אשתבע לי לריך לישבע קודם שיטול כדאיתא בח"מ ס" פ"ב ס"ב (אבל אם אינו א"ל אשתבע לי אט"ם שמכחישו נוטל בלא שבוטה ע"ש) אפ"ה הכא לא משגחינן ביה כמ"ש הט"ו בח"מ שם ס"י דבא"ל אשחבט לי שבחוב זה אינו רביח וסמלוה טומד בשטרו אין שומטין לו להשביטו אבל שיהא חילוק בין יחום לפאר בני אדם לא משמע מידי דהך דחשובה הרשב"א מטשה שהיה ביחום כך היה וה"ה בשאר ב"א דאין טעם לחלק וכן בעט"ז כ' מי שחייב ליהומים כו' והיהום טוען שלא קבל שום רבית של איסור סיחום נאמן בלא שבועה דאחזוקי אינשי ברשיעי לא מחזקינן ובודאי כל מה שקבל בדרך היחר קבל עכ"ל ומדלא פירש כפשוטו דמיירי שטוטן שלא קבל כלל אלמא דס"ל דדוקא כשטוטן שלא קבל באיסור אלא בהיחר נאמן בלא שבועה כדלקמן סימן קס"ט סכ"ה בסחם בני אדם

ר'כ): (ש"ע סעיף י"ח) במעות של יהומים. ואפי יהומים מן היהומים מ"ל בשם מהרי"ם בת' (ח"א סקס"ד) ואם חלוה אביהם בא"ר ומת איו היהומים נוריה אם אד שייר לשדיב בת' (ח"א סקס"ד) ואס הלוה אביהם בא"ד וכת אין היתומים נוכים אף מה ששלה לאחד מיתת אביהם ונדע ממי שלוה מיתומים בלא תנאי ואם יתומים הלוו בא"ד ולא נכי עד לו גובים מה שעלה בשעת שהיו קפנים אבל מה שעלה משהגרילו אין גובים אף ק"ל יש ברידה ועי' כתשובת מתרי"ם (ח"א סקפ"ו): (ט"ו סקט"ו) (תכווהין מאד רבריו . לענ"ד דברי הלבוש נכונים וברורים דהא הלוה לא קיבל עליו לשלם יותר מסה שקצץ ובות לא שייך לומר דתוי כאתנו לחייב אותו במה שלא רצה להתחייב ורק נגד מה שקצץ דנתרצה ליתן אלא דארי' הוא דרביע עלה אימור הרבית בות אמרי' כסאן

שמח אביו ואינו יודע להחעסק בשלו חשוב כיחום ומיהו מי

שאין אביו רולם לפרנסו ולהחשסק בלרכיו אין לו דין יחום ואסור להלווח משוחיו קרוב לשכר ורחוק להפסד ח"ה שם ומביאו ב"י וד"מ

וכהב ב"י דאלמנות אע"ג דסחמן אינן יודעין להחעסק בשלהן אין

להן דין יחום שהן מחעסקות כשאר נשים זלא בעינן שיהיו מחעסקות

כאנשים עד כאן ומביאו דרכי משה: ל היתום נאבן. משמע לכאורה

מדברי הרב דיתום יש לו שום מעלה יתירה משחר בני חדם דחמרי לקמן סימן קס"ט סכ"ה דאם טוטן לא לקחחי רביח לריך לישבע

משח"כ ביהום ול"ע דדין זה הוא מחשובת הרשב"א שהביא ב"י בסימן

קט"ז ושם לא כחב אלא במי שקבל טליו בשטח הלואה בשטר כו'

פתחי תשובה

רבית וחין בידי ליישב דין זה אלא לומר דכיון דהקילו בדין רבית אצל יתומים שהוחר אללם אבק רבית הקילו גם בזה דכשיש הכחשה ביניהם באם נחן לו רביח דאורייתא שלא ילטרך לישבע על זה אבל לא ידעחי מקור לדין זה מן החלמוד דהא כל שאינו רבית דרבנן אמרינן בפ' הרבית יחמי דאכלי דלאו דידהו ליזלי בחר שבקייהו גם בסימן קע"ז

כו'. ממ"נ והג"מ שס: [מא] (כל רבית כו'. הרא"ש בשם הנאונים וערש"י שם ר"ה קרוב כו' ומש"ש הא אף כרקנני כו' לרבותא קאמר ראף ברקנני שרי אבל ביתומים בלא"ה מותר הרא"ש: [מב] או של טו'. רדינייהו כיתומים כמ"ש כרפ"ד דב"ק אנן יד כו' ייתומים אל כו' ואמר הקדש עניים ראי הקדש ממש אף ברבית מצוצת מותר המש"ש" "" מים א"צ כוי ואמר הקדש עניים ראי הקדש ממש אף ברבית קמונת מותו כששינה. [משא"ב בשל עניים ראינו בכלל הקדש מכש"ש רכית דהקדש ה"ד כו' ולא אוקמות ול עניים ובמס"ח דכ"ק לשמור ולא להדלק לעניים ואם איתא תימוק לית מרעהו ולא הקדש במרדכי] : [בוב" או ת"ת כו'. כמ"ש בירושלמי (ס"ב דמ"ק וש"מ שם ד"ה במרדכי] לוין בית להבורת מצוה ולקודש החדש כו' : [בוב" של"ב ריש כו'. כמ"ש רש"י שם ד"ה ברבית לתבורת מצוה ולקירוש החדש כין : [ב[ד] אע"ג ריש כי'. כמ"ש רש"י שם ד"ה בב"ד כו' וכ"כ תמרדכי אבל הרא"ש כתב שם ויהבינן ליה בב"ד כי היכי דליתוי אימתא דב"ד עילוי הרשב"א ונ"י כתבו משום דאין אפושרופוט רשאי לעשות בלא ב"ד כין : דב"ד עילוי הרשב"א ונ"י כתבי משום כי'. כמ"ש ע" א' אטו במתרגא כי' (ע"כ): [ב[ז] כ"ז שלא כי'. ממש"ש הא אף בדקנני כו' ול"ק אף בנדולים אלא משום דכל שנתכלא וקנמ או ודא כא לכלל רעת ומילתא דפסיקתא נקש אבל מהרו"ל כתב בשם ר"י דכל אחר י"ב אין לו דבריז יתום שאו דוא נדול ועבנם' שם ס"ז עבד ר"א כו': [ב[ז] פי שחייב כו'. דבריז המודן ועם"ז וש"ך: (ליקום) פי שחייב כו'. הוא תמוד דבכל ב"א הדין כן כמ"ש

באר היטב

נליון מהרש"א

שיאות כן ללוס עלמו שיאפר להכירו שימן לו ד' דינכיס ואלוה לך מפוס ומסחמא סוכר דכנוונא סא" של דגם בר"ש אינו חייב)ובריש פ' המדיר דפריך(ופרגם לאו שליחותיא קעביר)וק"ל להרמב"ם דס"ל דגם המדיר עובר בלא יחל הוי אשלד"ע ואי נימא דגס אשלד"ע מ"ם איטור יש ניהא: (ש"ע סעיף י"א) כל רבית הלכוש ליכא איסור א"כ ל"ל הטעם שכחוכ כספר מכ"ל והנכון מ"ש המש"ל וזה כרור: במן מהר במעות של יהומים. בתש"ר הרשב"א הביאו בב"י כאן וכן לג ספר נ' סוף סימן ס"ה הא

ש"ה משכנות כלום וכתלום סומך עליהם שרי תל"ש מת"ש שם גבי שובד כוכבי" דאני"ג דאין שליחות לשבד כוכבים במ"ש ר"ם קס"ת וא"כ ס"ל הישראל כלום ואפ"ם שרי . כל שכן הגא דיש שליחות לישראל ואין סרכית כאם מיד לוה למלום ודו"ק: (סעיף י"ח) כל דבית דרבנן סותר במשת של יתופים . אין להקשום 60 יש

הוא דין מתודש ולתראה עיניו ישפום וע"ם כשנה"ת פ"ה כ"א : ג"ל דאסור להנותן לקבל מעום ההלואה בעצמו דנראה כאלו הוא סלום (וצ"ע במרדבי וב"י).וכמ"ש בד"מ ובסג"ה סי" ק"ע ס"ב גבי עובד כובבישלום מיבראל וישראל ערב לו כפד הרכיח לבד שסוא מותר וכלבד שלא יקח הערכ המטוח בעצמו מן המלוה ושיהו מקעם שכם עלמם לה כלון ברבים ועוד שכרי הפי' כבוול

פסורים כדמימת בכיק דף

פיינ וכל שכן רבים דתדפסים דלחו כנול סוח: לב סר"ן

שכלוכו פאם פרוטות נק"ך בדנקת נפשם כסף שפוח

כנסת הגדולה

לחם משנם דהך בכח דח"ח מיירי שלח פים השם בשעם סלוחה אלח שבשעם פלוחה סלוחה אלח שבשעם פלוחה

פי' שימן לו יומר פי' אלו [אלא] יברי נכיאות ומם שמירן בעל נידולי תרומה דכבם דח"ת הוא אפי' במקנה

מרוכה . שמת שליון שדגרי סרמב"ם על כסתם משמרו

מוכח דלח שמו מתנה מופעת

ל"ם מתנה מרוכה הכל שרי

וכן מוכח פדברי סים מכל

וכן מולח מדברי שים מכנ מה שמבו דבשאר כל אדם לא שלים אלם ממנה מומפת אך מה שכתב כאן בכבא "י דכל שמא יותר בכדי שהדעת שמא יותר בכדי שהדעת מה שתבת בלים דאמינו

מקנה מרוכה פיפור לשם מסנה פיטון וכחמם שב'

דינין פללו שכשבן פרפג"ם כפ"ד זם פחר זם קשין לזווגם

ברכי יוסף

שכלום משום אלמנה ברבים

כנולם חפילו סגים כרבים לידם מוליחין ממנם בדיינים

וכ"ם שמנכין פן החוב פסילו שבים על פשכונום והלום

סיורשים פסורק מלשלם גם התפושרופום פסור הרב בני חיי במשר שתלם והביתה בסי

כנו' כסי ום: מיחד לפלוום נכפי ימומים לכ"פ דרך קנם אם לת אמרע לותן פעני

אם לא אפרע לומן

١, והמפוסרושום על האלמנה . ואם עשה האלענה דאו

(סעיף ב') (סעיף ב') אם עבר האפושרופום וכו' מפוטרופום

סרשנ"ח מעיקרת מולינן מסונית דנמי עלישת דף ס' ופי' רש"י

בניו

לפני ומנים

מצום וכו' : לא הרשנ"ם נחשונה(וריכ"ם)

ל פרוכי :

פה

ישחר לו ריוח יותר מכדי מה שיתן

להם הרבית שקלן איצ לחת ליחומים

רק הרבית שקלן אבל בתשובת

סב"י בזה דהמעיין במרדכי משמע

שאפי' לא יטול סוא שום ריוח יתן

הכל ליחומים וכן נראה גם כן

מחשובת מהרידל שהביח ב"י כו' ועיין

מס: לב פמורים. ובס"ח כתב

דיולחה בדיינים ומביחו ב"י וכ"כ

במרדכי כשם תשובת מסר"ם ועיין

בחשובת מסר"ר יוסף כסן מקרחקה

ר"ם ס"ח: לנ ופיהו אין הפלוה

גאבן כו' . משמע אפילו כבר גבה

חברן משון ס"ם קס"ב סשיג על

ראים בפרט להוליא ממון בלא שבועה כנלע"ד: (יז) אם הלוה גשל לחלקו ב"ב ריוח בו". בחדם חחר לח סחיר בזה חלח כל שנעשה ההלואה באיסור אסור ליטול אפילו אם הרויח הלוה הרבה אבל

> כאן מה שנעשה באיסור הרי הוא כחילו לח נעשה להזיק להיחומים והום כאילו לא החנה כלום בשעת הלואה ואמרינן לטובת היתומים דחע"ג דלח החנו להיחרא סוה כאילו התנה וכל שיש היתר ליקח מושיל וכ"ל שהוא כושל החלי מכל מה שהרויח המקבל אפילו הרבה מהקלילה רק שינכה לו שכר ערחו דכיון דסום כאילו לא סים חנאי כלל יש זכות לסיתום על לד סיותר טוב כאלו התנה שיקח החלי אפי׳ אם הוא יותר ממה שקילץ כאפוטרופום באיסור דאומם סקלילם לא נחשבת לכלום וכאילו לא נעשית כלל ובלבוש כתב דעכ"פ לא יקח יותר

מן הקלילה וחמום הוא מאד דמאי איכפח לן בקלילה כיון שנעשית באיסור הוה כאילו לא היה ול"ד למקח שנעשה באיסור דהוא קיים דשם המקח טצמו הוא כראוי אלא שיש בו איסור מלד אחר משא"כ כאן וכן מבואר בלשון הב"י שכ' כמאן דאחני קרוב לשכר והיינו שנוטל חלי השכר משמע כמו שכתבתי: (יה) פשורים מלשלם. לפי שהם לח החנו בחותו רבית ולא לקחוהו מיד הלוה אלא הלוה נותן לאשוערופום שבחנה עמו ובאפוטרופום נותן לאלמנה או ליחום ואפילו בגזל גמור בכל כה"ג אין חייבין להחזיר כדחנן הגחל ומאכיל בניו פטורים מלשלם כ"ש רבית וגם האפוטרופום פטור לפי שהלוה לא לאפוטרופום הוא נותן על דעת שיעכב לעלמו אלא כדי שיחן להיתום והאפוטרופום כוא סרסורא דחטאה ואינו בחורת השבון. כ"כ ב"י בשם רשב"א: (ים) אלא בראייה. ופשום הוח דכל זמן שמוחזק בממון היחומים

כחמן משות לשמשון של ידי עובד כוכבים בשטר בלא שום משכון ושמשון חובש את ראובן בשד סרבית שנתן שאומר שלא סים של זדקה אלא שלו דראובן נאמן אפי׳ בלא שבועה דמעות של זדקה היה דלא שביק היתירא ואכיל איסורא ע"כ . ונראה דשאני החם דידוע שהיה מעות של זדקה בידו כלכך שרי מטעמא דלא שביק היחירא ואכיל איסורא ומ"מ נראה הא דנאמן בלא שבועה היינו משום שהלוה אינו טוען ברי אבל אם טוען טענה ודאי אע"ג דהיה מעות לדקה בידו שבועה מיהא בעי ואע"ג דלקמן סימן קס"ט סעיף כ"ה המלוה פטור כלא שבועה שאני סחם שחומר על דרך סיחר סלויתי ושרי מטעמה דסחי קובטה קחמר דלה שביק סיחירה וחכיל חיסורה חבל סכה כיון שנחברר שיש רבית שהלוה ברבית אלא שאומר שהוא מעות של יחומים וכה"ג לריך ראיה וכה"ג חלקתי לקמן סי' קס"ב ס"ק י"ג . והא דנאמן בשבועה באומר

ביאור הגר"א ביאור וש אם מכלה וכבר חשינו האחרונים על זה (ע"כ): [בה] אמופרופוס כו'. רקציצתו שנעשה באימור אינו כלום ואנן יד יתומים אנן והוי כאלו התנו מתחלה לכך: [ב"מ] אם עבר כו'. דהוי כנוול ומאכיל את בניו כו' אע"ב רבנולה קיימת או הנית אחריות נכסים חייבין לשלם דוקא בגוילה משא"כ ברבית רמרעתית ראין חייבין לי כלוס אלא משום מ"ע חיי אחדן ובכה"ג פשרי וכמ"ש (ס"ב ל' וכס"ל וכדל") הנית להם אביהם כו' אלמא אע"ב הוי אמים פורין ועדיב"ש מ' תס"ה אל מח"ת וכדרכי חולקון ע"ז ובתגו ריוצאה בריינין: שקיימת פפורין ועדיב"ש מ' תס"ה אל מח"ת וכדשבון ולא לקח כלום דק מרמרא דעבירה (ליקים) אם עבר כו' והאכיל כו'. משמע דוקא האכיל ועדיב"ש ונ' משנה למלך מפ"ר לכ"כ: [1] וגם האפוסדוטים כו'. שאינו בחשבון ולא לקח כלום דק מרמרא דעבירה הוא. שם: [1] וגם האפוסדוטים כו'. שש"ב : [1] אי אחיף כו'. אע"ג רבנמ' אמר בדרך מפיקא מ"ל דבתר מעיקדצ אולינן ממש"ש ס"ב א' ותא מאת כו' וערש"י שם ד"ה ובדיננו ב"ל יכן מ"ל דבתר מעיקדצ אולינן ממש"ש ס"ב א' ותא מאת כו' וערש"ב שם ד"ה ובדיננו כו': (ליקום) אי אוויף כו'. אבל מררכי והנ"א כ' רמספקא לן וכמ"ש בל ש"א ב"ה וכיונו ר"צ כ' כוברי הרשב"א וש"ע וכ' דלוצי תגן במתני' מאתים בשלש דהוא רבית קצוצה ר"ב במרמא אבל כשעריין הרבית ביד האפוטרופוס מוציאים מחם וכיכ המיד. וכבאורה יש לדון הא קייל רוכין לקסן וא"כ ניסא דמיד שקבל האפוטרופוס מיד הלוה וכה בשביל היותוסים וכבא לידם דכו ואפשר כיון דוכיי מפעם שליחות אתרבאי והוי בכלל אין שליח לד"ע וא" לוכות להם גם בלא"ה י"ל כיון רוצא עבירה להיתוסים לקבל הרבית אין זה זכות לפגיהם שיוכה עבורם להכשולם באיפור רבית ולשון הש"ע פפודים מלשלם אפ"ר לכשיגרילו לא שיובה עבורם להכשולם באיפור רבית ולשון הש"ע פפודים מלשלם אפ"ר לכשיגרילו לא ירעתי אסאי לא נקפ הדין באפוסויופוס רגדולים דנ"כ מפודים כראית' במקור הדין שביק וזיתירא, לא ידעתי מאי שייך מזה לא שביק התירא וכו" כיון ראם כללות משת

בהרשב"א וע' בת' ברם לשלמה (ס"ר) : (ס"ר) (כקל"ג) ונראד רשא"ה וכו' מפעמיה רלא

באר הימב

קבל ובמ"ז חולק על כלל דין זה אפי' ביחום וסיים והבא לפסוק כהג"ה זאח שלרו להבים ראיה בסרם להוצים מחון בלם שבועה עכ"ל (ובנה"כ מחזיק דבריו שבש"ך ומשיג על המ"ז ע"ש) : (כ) גשל. ובחדם מחר אין היחר בזה אלם כל שנששה הסלומה במיסור אסור ליסול אסילו אם הרויח הלום הרבה אבל כאן מה שנששה הסלומה במיסור אסור ליסול אסילו אם הרויח הלום הרבה אבל כאן מה שנעשה בחיסור הרי הוא כאלו לא נעשה להזיק ליחומים והוה כאלו לא החנה כלום נשעה הלואה ואמרינן לפובת היתומים דאע"ג דלא התנו להתירא הוי כאלן התנו יכל שיש היחר ליקח מועיל וליל שהוא נועל החלו מכל מה שהרויח המקבל אסי' **הרבה מהקנולה רק שינכה לו שכר מרחו ליש זכוח להיחום ע"ל היוחר מוב וחוחה** בקלילה שקילן האפומרופום באימור לא נחשבה לכלום ודלא כלבוש שכחב ועכ"פ לא יקח יוחר מהקלילה וחמוה הוא מאד דמאי איכפח לן בהקלילה ול"ד למקח שנששה בחיסור דהוא קיים דשם המקח עלמו הוא כראוי אלא שיש בו איסור מלד חתר משח"כ כאן עכ"ל ספ"ז וכ' הש"ך אבל אין לומר דאם לא הרויח אלא כמו שהתנה לחת להם יפלו הם כל הריוח דאמו משום דאתנו באיסורא יפה כחם אבל בחשובת כ"א ששון משמע שאפילו לא ימול הוא שום כיות יתן הכל ליחומים

מקור מים חיים

(סיפון ק"ם בש"ע מעיף כ') פוצורים מלשלם . עש"ך ס"ק ל"ב הכיח כשם כעם"ח דכתב דיוואם בדיינים ומביח ב"י ועי' בספר חוות דעת שתמה כזה על הש"ך מה שליין פנתו אדכרי התחבר דמשפע אפילו ביתופים קטנים דאפשר דלא פליג הבעס"ח רק ביתומים גדולים ומטעם שכתב שם דל"ד לנוזל ומאכיל את כניו אכל

ספיף ס׳ כחוב דין זם שי׳ מ"ם שם והבח לפסוק כהג"ה זאת שלין להביא ואפשר לפדש גם דברי הרב כן כמו שפירש השט"ז וק"ל : לא אם הלוה נמל לחלקו כ"ב ריוח כמו שהתגה לתת להם. מוחר וחם לח נחן להם חייב ליתן להם אבל אין לומר דאם לא סרויח אלא כמו שהתנה לחת להם ישלו הם כל בריוח דאטו משום דאחנו באיסורא יפה כחם . ב"י י וכן כ' סעט"ז וכ' וכ"ל דה"ה אם

ים [מח] לאפומרופוס שהלוה מעות היתומים ברבית קצוצה (יז) לא אם הלוה (c) (כד) נמל לחלקו כל כך ריוח כמו שהחגה לתת להם (בה) חייב ליתן להם:

ממן לא אם עבר האפוטרופוס והלוה מעות יתומים ברבית קצוצה והאכיל היתומים (יח) לב (יח) פטורים מלשלם אפילו לכשיגדלו: הגה [ג] וגם האפוטרוסום פסור מלהחזירו (חשובה הרשב"א) וה"ה מעום של הקדש עניום או שאר מנות (ב"י בשם חשובת הרשב"א) לנ [נא] ומיהו אין המלום (כב) נאמן לומר דמעוח של הקדש היו (יבו) אלא בראייה (ריב"ש סי חס"ה) לד ועיין לקמן סי קס"ע אם אפוטרופום מוחר ללווח מעובד כוכבים ללורך יחומים:

(נכ) ינ אי אוויף כ׳ בכ׳כ מעיקרא כ׳ ברנקא ולסוף

המלוה הרבית אינו נאמן לומר של הקדם היה ונחמו להקדם ואם הוא רביח קטלה לריך להחזיר לו וכן משמע בריב"ש שם להדיה ובחשובת מהר"ם שהביה המרדכי משמע שהאפוטרופום נאמן בשבועה לומר מעות של יתומים הן ואם הלוה טוען איני מאמינך הוי טענת שמא ואפילו שבועה לא בעי ונ"ל לחלק דדוקא בטוען מעות של הקדש היו הוא דלריך ראיים ומטעם דכתב הריב"ש שם דאל"כ כל א' יטעון כן כלומר כל א' יכול לטעון מעות של ההדש או ח"ח או שאר שום דבר מלוה הוא אבל באפוטרופום של יחומים שהוא ידוע שהוא אפוטרופום לא שייךלמימר הכי וכ"כ הרשב"א בחשו' והמחבר בח"מ סי'ל"ד סעיף י"ב דאפוטרופוס שסלוה ברבית חולין בשל יחומים אבל באינו מפורסם שהוא אפוטרופום אין חולין בכך עד שיחברר ע"כ ואע"ג דכתבו כן לענין פסול עדות ל"ל דה"ה לענין זה דים לחלק בהכי ומהרש"ל בהנהוחיו לפור והב"ח הביאו חשובת מהר"ם מ"ן סי' ל"ט בראובן שהיה בידו משות לדקה של יחידים והלוה אותן

משות של לדקה היה היינו משום דידוע שהיו מעות של לדקה בידו ודמי לחפוטרופום דנחמן הח לחו הכי לריך רחיים ברורה וכמ"ש הריב"ש כן ג"ל להשווח דברי הפוסקים להדדי ודלח כהעט"ז סעיף כ"ח: לד ועיין לקשן סימן קס"ש . סעיף י"ז בהג"ם :

חידושי רע"ק

ראתנו בהתירא לאפקוע איסור הרבית וברד: (שם סק"ו) לאלע"ל דלא התנו להתירא .

ע' תשו' רש"כ [סק"א] דנראה בפשיפות בלא התנה לל דא"צ ליתן מיהריות ליתומים
וצ"ש: (נו"ד) דק שינכה לו שכר פרדן. בזה צ"ע דנראה לכאורה דא"צ לינות מזה שכר
וצ"ש: (נו"ד) דק שינכה לו שכר פרדן. בזה צ"ע דנראה לכאורה דא"צ לכנות בזה שכר
ברוא וע': (ש"ע "סעיף") ורואב"ל הנואר בבשנים אף שעריון בעין אין מיצואים מהם
מיציאים מהם ובת' הרב"ש הובא בב" סבואר דבקפנים אף שעריון בעין אין מיצואים מהם
כיון ההחורה הוא רק משום מצוה ולא שעבור נכוים וכדלקמן [סק"א ס"ה] ויתומים
קפנים לאו בני מעבר מצוה נינהו ע"ש ומ"מ משמע שם דרוקא כשנתן להיתומים קפצים
אבל השעריין הרביות ביר האפוסרופום מוציאים מחם וכ"ב המ"ל. ולבאורה יש לרון הא

בריני פחחייב פשכטיו ולופן בשיכוב סך כך ולרווחת

יד אפרים סכיה שם מתשונת מוכרשיך מ"ב דחין כוס משום רבית נגם לח חמרינן סלך חחר כתמתון . וכמעום מקדם שמשירין כח"ר אסיני לכמחלם נכחה ודחי דשרי וכ"ש למחי דכמינגח דחסי' חימור דרכק ליכח ע"ש:(בש"ע מעי' ב') כ' בשו"ם משלת משם חלם יו"ד סימן יים בחפומרופסים של ממות הקדש שכלוו כרבים קנולה והלום לא רצה לשלם והכריתום לשלם וכבר נתחלק לפניי שולם כיון שאין לו פל מי לחוור אין המשומרומים

מחציב לשלם תכיסו עים : נליון מהרשיא

(ש"מ ספיף כ') והלוה משת יתומים ברבית קצוצה והאכיל . ואם עריין דגא ביר

עצי לבונה

דמוסר מפעם כנייל דמוכת דכתמנס שלו כוח כק חנר נער עבור כלוחת ישרחל ונס סים מחקנה כו ועושם רק לסחיםר לחת נ"כ מחנה גדולה לנורך פניי ישראל פל מולמים ולים כזה משום כיכוש קצירם משכרנה דחי לח כלום לו בישרחל פך רב עד עולם לח סים נוחן כלום לכן הסכמתי ג"כ להחיר כדי שלא יכופל ישראל לעולם כניל: (שם ספיף כ' בחג"ה) אלא בראייה . מס"ז ס"ק י"ט מ"ם ר"ל מה דנריך רחים הוח דווקה לנכי חבל בחפומרופום סלום . ונתפסק ככם המקבל עד לאחר שהיות הצעובה.

ונתפסק ככם המקבל עד לאחר שהיה ליחשי "ג שכר (אד דוקא כוא) ואם יקם פיפום מבריות
שהרוח לאחר שבגדיל כיון שהחנאי היה בשפש הימר. א"ד בפר גוביינא אולינן ולגאורה דמי
זה לההיא דכימן קש"א בנחגייר אך אסשר לומר כזה שתוחר ליקח אף מהריות שהרוית לאחר
שהגדיל לפי דסאני של איסורי רבים שיש איסור בנחינת של קרוג לשכר אין
בסבדיל לפי דסאני מינם שאין האיסור אלא מכי החלוקות דהיינו שיהא קרוג לשכר ורמון
להפסד אבל בחלוקה א" אין איסור שאם היה קרוג להפסד בדיגו סיה מופר קרוג לשכר ורקו
בהסך נמלא באלין באלן איסור אלא משום התמאי וכיון שהקואי היה בשפח הימר שרי הלא בשאר
בספר נמלא היה באשר מיתר המלא אלא מצד העוכה לאבור החנים א בהתניף היה בשפח היתר
בספר מולה באלי החנינה ולא המדי המנים לבכרה אף שהקוא הרב בשפח היתר חלובי רבית שלון האיפור מלד בתנוא או המינו לברה אף שהתנא היה בשת היתר בתר נתונה אולין ולכן בתשכנתא או בתריי נדשא אחרו להכול הסירות או לתתת התקירות ולתר בתר נתונה אולים בתר נתונה אולים בתבירות אולה שב של הבדיל והתב בד דוכנים אף לדביר סה"ד דמיל דוקטן מהני אסילו למה של לתר שתחנויה משום בשלי הכש דל מש שוקף כשהיה עובד דוקטן מהני אסילו למה שהרי לא היה שותבייר וא"ב אף שומבייר נוכם את הרבית של הכנים היה היתר נמור שהרי לא היה שותבייר וא"ב אף של ששלה לאתר שיגריל מחלים של של המוני בוכם את הרבית היותר מהוני בתוני להלוני בתוני להוני ליש בשל הלוני בתוני להוני ליש בשל הלוני מילו לאתר שוני ליש בשם שותבייל בתוני בתוני להוני ליש בשל הלוני שניון להוני לאוני בתוני לאוני שניון היה לאוני מילו להוני לאוני בתוני להוני לאוני בתוני להוני לאוני בתוני לאוני בתוני לאוני לאוני בתוני להוני לאוני בתוני בתוני בתוני לאוני בתוני בתוני לאוני בתוני בתוני לאוני בתוני בתונ

פתחי תשובה

וכ"ל ג"ל מחשובת מהרי"ל: (כה) פסורים. והבט"ה כחב דיוללה בדיינים ועיין בשל"י ר"ם ס"ח: (כב) גאמן. כחב הש"ך משמע דלפילו כבר גבם המלום הרביח אינו נאמן לוחר של הקדש היה ונחנו להקדש ואם הוא רביח קנולה לריך להחזיר לו ובחשובת מהר"ם שהביא המדרכי משמע שהאפוסרופום נאמן בשבועה לוחר מעום של יחומים הן ואם הלוה סוען אינו מאמינך הוי סענת שמא ואפילו שבועה לא בעי ול"ל לחלק דדוקא בסוען מעות של הקדש היה הוא דנריך

איסור ללום לימן רבים ורמו שהקשו החום' כפל"ג (דף ש') ד"ה מעות של יחומים ע"ש דיש לופר רהמום' הקשו כן לפי ס"ר דשרי אפי' ברבים דאורייתא וא"ב הרי יש איסור ללום דהיינו לא משיך וגו' אבל לפי מאי דמשיק המם דלא שרי אלא ברבים דרבק מ"ש סט"ץ בלא"ה א"ש שהרי ברבים דרבכן אין לום עובר אלא

סי"נ בסג"ה ובסי' קע"ג ס"ה : לז ע"מ שכל מלאכה כו' . כלומר שהחזיר זה הרביח: (ב) ולבסוף ק"ך . אפילו אם הוזלו פרוטוח וכן שהמלוה כוא בשל מלאכה והלוה אינו בשל מלאכה אלא שנותן לאיזה האחים חטים בשלש אע"פ שהואלו החטין ועמדו שלש בדמי שחים: בעל מלאכה אם לריך לשום מלאכה אסור להלווח לו ע"מ שכל מלאכה (בא) מפני פקוח נפש. ב"י כ"כ בשם החוספוח פ"ב דעבודח

כוכבים (דף כ"ו) וראייה ממה שמלינו בעובדיה שלוה מיהורם בן אחאב ברבית כדי לפרנס הנביאים שנחבאו במערה ול"ל דכאן מיירי ג"כ כה"ג שחין חדם כשר רולה להלוות בתנם רק יש ישראל השע אחד שרולה להלוות ברבות מותר ליקח ממנו הלואה ברבית מפני פיקוח נפש אבל המלוה פשיטא שעושה איסור דמה פיקוח נפש יש לו שלריך ליקח רבית חדרבה מוטל עליו להלוות בחנם שנאמר לא תעמוד על דם רעך וכמו ששאר ישראל חייבים בסללחו כן הוא חייב ממילא אין כאן פיקוח נפש אלא מלד שהוא אינו רולה ללוח בחנם ואין ללמוד מיהורם שבחמת עשה כן בעבירה שישראל מומר היה כמ"ש התוספות

ח' ע"ש. עיין בח"ח סי' ק"ע סי"ג מדין בא ואכול עמי מה שהאכלחני שם וא"כ לא היה לבעל הש"ע לקבוע זה בש"ע דמלד המלוה הוא יש באמת איסור ומלד הלוה פשיטא הוא שהרי אין לך דבר שעומד בפני פיקוח נפש והחום' שכחבו כן לא באו ללמד שום חידוש אלא כתבו דרך

למלום ים סיחר חלילה לומר כן: (כב) שבל פלאבה שתבא לירו. הב"י כ"כ ולמדו מדברי הרח"ם שכחב כהן שהלוה חח ישרחל ע"מ שיחן לו תרומות ומעשרות למ"ד טובת סנאם אינה ממון לא מפקינן משמע דלכ"ע איסורא מיסו איחא אלא דרבית קצולה לא סום אלא למ"ד טובח הנאה ממון שכ"ל . ואילולי פה קדוש הייתי אומר דהיחר גמור הוא *) וראייה ברורה מדברי החלמוד הובא בש"ש סי' קע"ב סעיף ד' דאם אמר המלוה ללוה אם חמכור קרקע שלך לא חמכור אלא לי בשווי' ועל מנח כן אני מלוה לך דמוחר והיינו ממש הך דהבא ונראה לע"ד דחין רחים מדברי הרח"ש דהביח ב"י לדין זה דשחני החם שטובה רבה היח לכהן שמקבל בחנם החרומה וע"ב שייך שפיר מדד הנוחן טובח הנחה שהוח נוחן לו אוחה טובח הנחה בשביל ההלוחה משח"כ כחן במלחכה ומכירח קרקע שלחו בחנם בחה לידו על כן חין שם טובת הנחה על הנוחן בזה לענין רביח וחין להקשוח דיהיה חסור מדחיחה בח"מ ריש סימן ש"ז דחומן מקרי שומר שכר בההיה הנחה שנותן לו לחקן ליטול שכר זה חינו דאף על פי שיש למלוה הנאה זו אין זה חשיב לחסרון בשום דדבר ללום דיפול עליו שם רביח דאל"כ גם בססיא דסימן קע"ב יסים אסור דהא מקח השום הוא הנאה ללוקח ולמוכר כדאיחא לקמן סי' רכ"ז סעיף א' זבינא מליעא כו' אלא פשוע דמ"מ אין שייכוח רביח בשביל זה הכי נמי בדין זה ול"ע בזה: רידושי רע"ק בתלימ: (סעיף כ"ג נהג"ס) בי אם לצורך נדול. ע' בת' צרקת אין הריות לעצטי וע' בתפל"מ: (סעיף כ"ג (הג"ס) בארך: מהר"י הלוי אחיו של הש"ז (ס"ה) באורך:

ביאור הגר"א

יייש ויען אוון הריוח לעצמו וע' בתפל"מ: (סעיף כ"ג כהג"ס) כ"ל אם לצורך נדול. ע' בת' בסתמא ולא מפלינ אי אייקר אי לע"מ: [11] א אויף כו' . כמש"ש מ"ד ב' ואף ר"ח סבר כו' ונחושת וראי פירא לגו כספא ממש"ש במתנ' ומשם ג"כ מוכח ב' ואף ר"ח סבר כו' ונחושת וראי פירא לגו כספא ממש"ש במתנ' ומשם ג"כ מוכח הבתר מעיקרא אולינן ואינו אלא רבית דרבון ראי רבית דאורייתא לא היה ניתר משום דר"ל רינרי כו' ועתוס' מ"ז א' ד"ה נעשה כו' (ע"כ) : [17] המלוה כו' . כמש"ש ס"ר כ' ראפילו חצר דלא קיימא כו' וערא"ש שם : (ליקום) המלוח כו' . פור ולמר מרברי תרא"ש בשם רמב"ן בס"ו וותא"ש שהוא בה ארים ע"מ שאהא בה שותף בשם הרמב"ן בס"ו וותה לכהן כו' ומשום ליח דאסור משים רבית כג"ל ס"ב נ' (ע"כ) : [17] ולמ"ד כו' . כמ"ש הרו"ף שם שחולק בין הלוגו להלוחו כו' אבל למ"ר אינה ממון לא כמ"ש הרו"ף שם שחולק בין הלוגו להלוחו כו' אבל למ"ר אינה ממון לא כמ"ש הרבב"ן שם ברלא קיימא לאגרא לא הוי הרבית קצוצה והוכיח שם ממש"ש ס"ה א' הדרי בי ולא מציגו ששולם לצאת ירי שמים אלא רכח"כ אף לצאת י"ש ממון לא כמ"ש הרבב"ן שם ברלא קיימא לאגרא לא הוי הרבית קצוצה והוכיח שם ממש"ש ס"ה א' הדרי בי ולא מציגו ששולם לצאת ירי שמים אלא רכח"כ אף לצאת י"ש ממון לא כמ"ש הרבב"ן שם ברלא ס"ח מ"ץ כ") ועח"ם פו"ר ו"ב שפסק האינה ממון: [17] וכן כל כו' . עתוס' ורא"ש שם וכנ"ל ס"ז ח"ש אבל כו':

(ב) ולסוף ק"כ לה (כי) אסור מראורייתא [נג] לי ואי

אוזיף ק' במאה ואייקר אסור מדרבנן: בב יימותר ללוות ברבית (כא) מפני (יי) פקוח נפש:

הגה לך ועי"ל סי'.קס"מ ובסי' קע"ג דאסור ללוית ברביח לצורך קהל

אלו שנהגו להקל בקנח מקומות להלווח וללווח לצורך קהל ברביח קצוצה

ואין להם על מה שיסמוכו אם לא שנאמר שמחשבים לרכי קהל לפקוח נפש

או לנורך מנוה כמו שיחבאר לקמן סימן קע"ב אבל אין לסמוך על זה

כי לס למוכך גדול (רוב, הג"ה הם ד"ע): בג [נד] לה המלוה מעות לז על מנת (כב) שבל

דגרת [בה] ולמאן דאמר טובה הנאה הוי ממון מיקרי רבים קצונה (כך דקדק הב"י משון הרא"ש) מאחר שהחנו מחחלה בכך ואפילו לא

החנו מחחלה אם אינו רגיל לעשוח בלאו הכי אסור [בר] וכן כל עובח

הנאה אבל אם כל אחד מחזיק עובה לחבירו לפעמים הלוה למלוה ופעמים

להיפך שרי (הגהוח מרדכי דח"ג והגהוח מיי' ס"ה דה"מ):

חירוץ על מה שהקשו למה נחן עובדיה רביח לישראל מומר והא איסור הוא כמ"ש ריש סי' קל"ע וגם דברי רמ"א שהחיר בסמוך בעסקי

סקסל לנורך גדול שהוא כפקוח נפש לריך לפרש כן דאין כאן רק אדם רשע שרוצה דוקא ברביח ולא כאוחן שטועים בדבר ואומרים שנם

: לעשותה אסור

(כה) מלאכה שתבא לידו יתן אותה למלוה

ואפילו אינו רביח קצונה כל שכן ברביח קצונה דאסור ולא כמו

רשע ה' שרונה להלוח ברביח מוחר ליקח ממנו הלוחה ברביח מסני פקוח נסש כחיה ממעם דחל"כ כל אחד יכול לפעון מעוח של הקדש או של שאר מצוה הוא אבל המלוה סשימא שעושה איסור דמה סקוח נפש יש לו שלריך ליקח רביח אבל באסומרופום של יחומים שהוא ידוע שהוא אפומרופום לא שייך הכי ועיין בח"מ סימן ל"ד סי"ב יבחשובה מהר"ם מ"ן כחב בראובן שהיה בידו מעוח לדקה אדרבה מופל עליו להלוח בחנם וגם מ"ש רמ"ח בהג"ה שנהגו לחקל קנח לצורך של יחידים והלוה אוחן מעוח לשמעון ע"י עובד כוכבים בשמר כלא שום משכון קהל מיירי נמי בכה"ג דאין כאן רק אדם רשע שרונה דוקא ברביח ולא כאוחן שפוטים בדבר ואומרים שגם למלוה ים היחר חלילה לומר כן עכ"ל: (כה) מלאכח. ושמעון חובע אח ראובן בעד הרביח שנחן שאומר שלא היה של לדקה אלא שלו כחב הש"ך כלומר שהמלוה הוא בעל מלאכה והלוה אינו בעל מלאכה אלא שנוחן דראובן נאמן אפילו בלא שבועה דמעות של נדקה היה עכ"ל ונראה דשאני החם לאיזה בעל מלאכה אם נריך לשום מלאכה אסור להלוח לו ע"מ שכי מלאכה דידוע שהיו מעוח הנדקה בידו הלכך שרי מטעמא דלא שביק החירא ואכיל שחבא לידו שיחנה למלוה אבל אם הלוה הוא בעל מלאכה והוא מלוה לו ע"מ איסורא ומ"מ נראה הא דנאמן בלא שבועה היינו משום שהלוה אינו פוען ברי אבל אם הלום טעין טענח ודאי אע"ג דהיה מעוח לדקה בידו שבועה מיהא בעי שיעשה לו מלחכה בזול סשיטא דהוי רבים קלולה לכ"ע אסילו למ"ד לקתן סימן ואע"ג דלקמן סימן קס"ם סכ"ה המלוה פפור בלא שבועה שאני החם שאומר על קס"ו ס"ב בחלר דהוי אבק רביח כיון שלא החנו בשעח מחן מעוח מודה הכא דדוקא לדור בחלר דלאו מידי יהיב ליה אע"ג דעומד לאנרא הוי אבק רביח דרך היחר הלויחי ושרי מטעם דלא שביק החירא ואכיל איסורא אבל הכא כיון אבל אם קלבן לחח לו לא ומכ"ם לדידן דקי"ל אפילו בחלר דהוי ר"ק ועיין בא"ח סי' ק"ע ס"ג עכ"ל והט"ז כחב אילולי פה קדום דהרא"ם הייחי אומר שנחברר שהלוה ברבים אלא שאומר שהוא מעוה של יחומים וכה"ג לריך ראיה עכ"ל הש"ך וכחב הפ"ז דהא דאינו נאמן אלא בראיה נראה ספוט דכל זמן דהיחר גמור הוא וראים ברורה מדברי הש"ם הובא בש"ע סימן קע"ב ס"ד דאס שמוחזק בממון היחומים נאמן לגבי היחומים בשבועה שהרביח בא להם והם מפסידין מה שהחזיר זה הרביח: (כג) אסור . דבחר מעיקרא אזלינן: אמר המלוה ללוה אם חמכור קרקע שלך לא המכור אלא לי בשויה וע"מ כן אני (כד) פקוח . כחב הפ"ז ומיירי שחין חדס כשר רוצה להלוות בחנם רק יש ישרחל מלוה לך דמוחר והיינו ממש הך דהכה (ובנה"כ דחה ראייחו דיש לחלק פ"ש):

יורה דעה קם הלכות רבית לה אסור מראורייתא, דבתר מעיקרה חזלינן: לו וע"ל סי' קס"ם. נחמן לגבי יחומים בשבועה שהרבית בח להם והם מפסידים מה

> שתבא לידו ליחנם לבעל מלאכה יחנם למלוה אבל אם הלוה הוא בעל מלאכה וסוא מלום לו על מנת שיעשה לו מלאכה בזול פשיטא דהוי רבית קצוצה לכ"ע וכ"כ בחשו' מבי"ט ח"ב סי' כ"ג דף ט' ע"ב דאפי' היכא שהיה חייב לו כבר והרחיב לו זמן בשביל כן אם הוא דבר קלוב ושער ידוע הוי רבית קלולה אפי' למ"ד (לקמן סי' קס"ו ס"ב) בחלר דהוי חבק רביח כיון שלח החנו בשעח מחן משוח מודה הכח דדוקא בדור בחלר דלאו מידי יהיב לים אמ"ג דעומד לאגרא סוי אבק רבית אבל אם קלבן לתח לו לא עכ״ל ואט"ג דמדברי ה"ה שהבאחי לקמן סי' קס"ז ס"ק ז' לא משמע הכי מכל מקום הא אכן קי"ל אפי' בחלר דהוי רבית קלולה כמ"ש שם בס"ק

דסוי רבית:

שתות לדינר: לנ שם (ונ*י) דקלוואת סאם בסאה אע"פ שהוקרן מדרכנן הוא ונתכאר לקמן סי קס"ב: לד תוספות שכודת כוכנים דף כ"ן ע"כ מהת דעובדים לום מיסורם כן אחתב ברבים לפרוס הוכיחים אנ"ג דיהורם ישראל מומר ואסור ליתן לו רבית וסיב ומסות כימן כן רבית נסירלו דשחני התם דפקוח נפש הנם ומלוה: לה ב"י נפם הום ומנוה: לה כ"י ממ"ם הרח"ם בפסקיו דף קמ"ג ע"ח כהן שהלוה את סישראל ע"ח כהן שהלוה את הישראל ע"מ ביתן לו תרומות ומעשרות וכו" :

נקורות הכסף

לקמן בסי' קע"ו ס"ע : (ס"ק כ"ב) וראית ברורה מדברי כו'. חין זה לחיה דהתם הים מתחלה חללו במשכנתח וגם כתם לח הוי פוכת הנחה כתם לא הוי פוכת היכם שהרי הוא נותן ממון כקרקע זו אכל הכא אי לא מזדמן ליה זו אכל הבא אי לא מזדמן ליה מלחכה לם משתכר מידי

כנסת הגדולה ומס גם לרבינו בעל העורום ז"ל שכתב וחסילו אם סלום נותן יותר וכו' חע"ם שרש"י מתיר וגם כרמב"ם ו"ל כתכ להתירם דמשמע חפי' במתנה מרובם ורחיתי למהריב"ל ז"ל בשאלם ג' סימן סים הכיא משעם אחם שהכמי סרוכינאא דאסשר לומר דלאחר הסרעון נרע מפי מכשעת סרעון ויתן טעם לדבר יע"ם והרב שם מצדה הצדודי ליחד חילוק זה לפרמב"ם ז"ל ליישב סחירה מהתפנים זית כיישב סחידה אחרת לדכריו ואם זכינו לדין שסרמנ"ם תחלק כן אפשר לומר שסהפרש בין מ"ח לשאר העם דלשאר בני אדם לא שרי אלא בשעם סרעון אכל אחר פרעון חסור חכל כח"ת הפילו לחחר פרעון מותר דמידע ידעי דרבים חסור ולשם מתוה יסבי ולפי זה מה שכתב פרמב"ם ז"ל בדין ת"ח ויתן לן על מה שלוה ממנו מתפרם כבעת פרעון וחחר הפרפון ומס שים עוד לדקדק כדכרי סרמב"ם ז"ל ורבינו הפרפון זמה שם של יליקיק כעל הטורים אכתבנו בס"ד בהגהת ב"י ודוק היטב כי נכון הוא :

בית לחם יהודה

לי דאין יכול להוליא בדיינים דהוי רבים דרבנן כדי שלח להרחיק הפלוגחת דלסכרת הם"ך מותר לכתחלה ולסברת הט"ז יהיה יולא אף בדיינים לכן המולים מחבירו עליו מע"ז יהיה יולח חף בדיינים לכן המולים מחבילו עליו הרחים: (סעיף ב"ב) מתבילו מקרח ופש כו'. על"! ס"ק כ"ש מה שהקשה למה הכיח השו"ע דין כו' ע"ש. ולי ניחם דיש חידוש הדין חף שיכול לווח מן העובד כוכבי' שיכול לווח מן העובד כוכבי' רק שממהר לששות והלוה מן כדי שיהיה בטות בודחי וה'ח שהלוה חייב משו' בודמי והית שהנום חייב משוי לפני עור כו' קמ"ל דאינו מייב: (סעיף כ"ב) שכל מאבה כו'. סט"ז כ' שמוחר לעשות זה והש"ך חולק עליי אחל בום נותה לי בדין זה חם חין רגיל לעשות כלחי הכי כתב המוכ"ם דחסור ולסי הט"ו מותר לעשות וחפשר אשילו הש"ך לא פליג שליו בנקה"כ :

ברכי יוסף

למילתה יששה דרך מכירה שימכור לו סחורה בשוויה

נליון מהרש"א

מקור מים חיים ביתומים קסנים שפטרן הרשב"א מסטם אחר אפשר שודה הרשב"א . ודבריו תמוהים דלפירוש הכ"י בדברי המוחים המנים המנים אחר משברים הכ"י בדברי המוחים המנים מוחים במנים במנים מדודה הרשב שודה הרשבים שודה הרשב מידה הרשבים מוחים מוחים מחום התוחים המוחים מוחים מחום התוחים במוחים מוחים במוחים מוחים במוחים מוחים במוחים מוחים במוחים מוחים במוחים במוחים במוחים במוחים במוחים במוחים במוחים מוחים במוחים במוחים במוחים במוחים במוחים מוחים במוחים במוח

הרויח והוי אבק רבים דשרי אצל יחומים אבל שכר טרחא מאי מהני אינן מעלה ואינו מוריד: שיון בש"ח מים עמוקים להרא"מ ש" כ"ג דמחיר להלוות שעום יחומים של הנאי שאם לא יפרע לומן פלוני יחן להם פך נוסף פ"ד קנם שאינו אגר נער ואינו אלא הערמת רבים ובשל יחומים לא גזרו כמו בקרוב לשכר ורחוק להפסד דמותר בשל יחומים:

וכ"כ פע"ז שלמו כהדיא נפו' קע"ז וכאה"ע שם פ"ק ע' דא"ר הוא וכיון שכן דבר כרור הוא שאין מתוייבים ליתן להם ולא אישתמיע שום א' מהסוסקים המתירים רכית דרכת במעות יחומים לומר כן והגע עלמן דתם ענין ליתן להם שכר ערתו דבשלמא גבי אינש דעלמא שמתוייב להפסיד התאי וה"ל פלגא מקדון ואם לא יתן ענין ליתן להם שכר ערתו דבשלמא גבי אינש דעלמא שמתוייב להפסיד התאי וה"ל פלגא מקדון ואם לא יתן לג שכר טרחו נמצא מערית בחלק הסקדון שלו בשביל חלק המלוה כמבואר בסוסקים ובעוש"ע ר"ם הנ"ל משא"כ. בכי יחומים שכל ההססד הוא על המקבל נמצא הכל הוא מלום אלא דשרי לקבל תני סריות משום דמעוחיהם

א ברייםת כית דף ס"ח ע"ה: א ב מימרת דרבי הנעור שם ב מימרת דרכי הלפור שם פ"ב: ג למוק"י וכ"ג מדברי סכח"ם כססקיו והרפכ"ן שם דף קמ"ב פ"ח וסביחו העור כסי" קס"ו : ד פור כשם חכיו סרח"ם שם כססקיו דף קמ"מ ש"ב וכ"ב נמוק" בששפרשב"מ וסר"ן ודלח כסרתכ"ד:ה סבו" סרת"ם כלל ק"ה סיסן י" והרשכ"ה בחשובה והריב"ם כתשוכה ושכ"כ דעת הרמב"ן

בית לחם יחודה

(סימן קס"א בשר"ע סעיף א") בתומפת . כמל נשלמי בתומפת . כתל כשלמי סנכורים סלום לו מחס כמחס ועשרים חש"ם שהחלו מ"ב) ורצא כריינים. כתכ כמ"ז דווקת ש" תכיינים. כתכ בשו"ם שלי כספר עסרם לני סימן מ" סוכתפי בראיום גדולות שחין לריך מבישה גם כחיום עולתי בכקיד מחולק פליו ג"ב ושמחמי תר בכחיות החרום ומסרך רש"י בע"ה ולת כמו שחרותי ש"ש : ברכי יוסף

ששוין הק"כ בפת שמחזיר לו כפו שפיו שוין סק' פרי זה ריק דאחר ששם פלוחה חגו סולכין: (שם בהג"ה) אגר נפר אפור . כמכ הליכ"ם סלוסו מחם ותחנה לשם לו ששרים לשנה מד שיפדענן משלמו אך שהמלום לא יוכל לנגשר של סקרן כי חש של סרכים לכד הוי ד"ק: (שם

(סימן קס"א שו"ע מעיף א') ואפילו בפרות מש"ם יש איסור רבית וכו'. עמ"ם סרב בית יעקב סימן קי"ג וסרב סנים מחירות סימן כ"ו ועת"ם אני כדל בספרי כקטן פתח שינים על כסוכות דף מ"ו ש"ש כחורך וחחד זמן רכ נדסם ספר כחר ישקב ועחס רחיתי בסימן זה שהחריך תחד בענין זם ולה מדינה נמעבר חבילי דמר לפח עהם: לענין מכירם בסמחנה שפיא רבית ולא תושיל כם מחילם סנם נחחייב שאפי' התושפת פָחום משִבות חפור כוח וכחוי לסחויר לו עד שפר שביתם סחורתו מבלרת כמלודים: לכינו מסר"י נ' מיגם זלה"ם

סימן קכ"ח פ"ב בלורך: (שם ס"ל) משקיונן סיניה. שטר פיש כו אכק רכים ונסל קמי יחמי משקברת דלם מלו יחפי לחשוקי מלוה דכיון דלח וכה בהן חביםן וחינו יכול להוציתו בדיינין חין כח חבל חם מנס חכק ירושם . מוכנ מש שנם מפקן רבים מחר מיחת המלוה מפקן יחמי מינה דהו"ל כחלו עשחוהו כם וקבל חם נשכע לספו לחביםם חלוי בפלוגמח דרבווחמה בנשבע הלוה למת אבק רבית ונקסיגן לקולא ויסן דסשתת יכיב ליחמי אכק רכים בדיינין כאלו נחנו לו כאכק רכים אחר מיפם אכיסם דשרי להו כל ומן שסם קענים ועי' במשובותי פי' ה' (ולקמן סימן קע"ו נחבחר קינור תשוכתו פי"ם סנדספת מחדם מ"ם ודו"ק): לקנות חפלים מחבירו וכשרונה הלה מבים מפות ושודה חותם נסגו בו סימר וכפי ביוסר סכבלם אין בו איסור ועי

סדכים הוי שוכם גדול ובו' יד אפרים

מהרשד"ם סימן כס"ד ומ"מ בשל נסם יסרמק מזם דכיון

שחין כוונת המוכר לתכור ולוקת לקנות ולהתיר להם

(סי' קס"א ס"ב) בתב כפו"ת הרדב"ו ח"ג סיתן תרל"ה המלוה חת חבירו חמור לו הערמת רבית וחם עבר ופרע אין מוכם לו דאבק רבים אין קםא (א) כל דבר אסור כו'. בטור כתב חון מקרקע כגון שסלום קםא א כל דבר בו'. יש מחלוקת בין בשסקים חי שייך רבית בהלוחת קרחע וכחב הב"ח דים להחמיר וכן נרחה דעה דבטינן נופן ממון ומטלטלין ילאו קרקטוח טאין מטלטלין ילאו פחוח המחבר והרב: ב ואפילו בפחות בו׳. טיין פריסה: ב אבל אין משום פרוכם שאין גופן ממון וסרמ"ם ס"ל דפחות משום פרוטה מקרי - סוציאין אותו בדייגים _ כראם דאפילו הדיינים רולים להזדקק לישב בדין אין מוליאין אוחו ודלא כהעט"ז

שכתב הטעם משום שאין בית

דין נזקקין לפתוח משיפ כדחיחה

בח"מ סי' ו' ע"כ ועוד דהח כתב

המחבר שם דגומרין אפילו בפחוח

מש"פ ע"ם: ד אבק רבית כו'.

נרחה דוחה ח"ר לכ"ע חבל היכח

דיש מחלוקת בין הפוסקים אי הוי

ה"ר או ר"ק אין מוליאין מהלוה אי

תפם וע"ל סוף סי קע"ו: הלא

אמרו כו'. כתב ב"י בשם כה"ת

דכל א"ר דבשטרא מנכינן ליה ולא

מגביכן ליה דשטר העומד לגבות

לאו כנבוי דמי כו' פ"כ וכן הוא

לקמן ר"ס קע"ז סעיף קטן ב"

ובחשובח רבי חליהו בן חיים סימן

קי"ג: ראו בדיין ישראל שטעה

בו׳ . וכ״ה חם פסקו לו לשלם

מחמח שלא היה לו ראיה ואחר

קסא דין אבק רבית ואיזו נקרא רבית : ובו י"א סעיפים :

לו המשה גפנים כו' והוא נלמד מכלל ופרט שיש בפסוק

ממון אלא שאין מוליאין אוחו בדיינים וכתב הרח"ם חבל בעבדים ושערות

ליכח למטוטי דלח שייך רבית חלח

בהלוחה דניתן להולחה חבל בשחלה

לה שייך רביה חלה שכירות והקשם

ב"י דאטו עבדים ושטרות מי לא שייך

בהו הלואה שנותן לו עבד אחד שיתן

לו אחר זמן שנים אחרים וכן בשטר

כו' ור"ל שלא יסזור לו אותו בעבד

בעין והוה עליה שם סלואה וכחב

מו"ח ז"ל דבזה הוה בחמת רבית גמור

ודבריו ממוהין דלא קאמר הב"י אלא

דשייך גם בעבדים רבית בכה"ג חבל

מ"מ התורה מיעטה גם העבדים

דבכל מקום שממעשיכן מכלל ופרט

קרקע בפרק הזהב אמרינן דגם

עבדים נחמעטו לפי שהוקשו

לקרקעות והכי נמי דכוותיה חלח

שחמום לי כח חם חומר בלשון כזם

השאילני עבד אחד ואחזור לך שנים

לא שייך כזם לשון שאלם כי השואל עבד הוא מחזירו רק ששאלו לעבודה

א (א) א [א] "כל דבר אסור ללוות (f) בתוספת ב (ב) (ואפילו) (מור נשם רמ"ה) בפחות משוה פרומה יש איסור רבית ג [ג] אבל אין (ג) מוציאין : אותו בדיינין

הגה [ד] (א) כללא דרביה דכל שהוא (ב) אנר (ג) נמר אסור [ה] בין שהוא דרך מקח בין שהוא דרך הלואה [1] אלא שבדרך מקח אינו כק אבק רבים שהות מדרבנן (לשון הפור):

בי אבק רבִית (כ) אינה יוצאת בדיינים [1] י ואם בא (ג') לצאת ידי שמים (ד) חייב להחזיר: [ה] (מלבד רבים מוקדמה ומחוחרה אפילו לנאח ידי שמים אינו חייב ' להחזיר) (ב"י בשם חשובה הרשב"ה)

גד (מ) יאבק רבית אם (י) תפס לוה משל מלוה

ד ה (י) לא (י) אמרו דאבק רבית אינה יוצאה בריינים אלא בשאכל המלוה מרעת הלוה

יי אבל אם קודם שאכל מען עליו שלא יאכל והוא הוציא ממנו על כרחו בדיני העובדי כוכבים ז או בדיין ישראל שמעה והכריחו לשלם יוצאה בדיינים:

חם שחומר שלא יחזירנו בעין סום מכירה ומה לי בזה שאומר לשון שאלה וזה דומה לקונה חפץ מחבירו ואומר השאילני חפץ זה ואחזיר לך בעדו סך זה היהיה בזה חורח שאלה ודחי זם חימ דבדבר שעומד להוצחה כמו מעוח חין נופל בו לשון שחלה אלח דקשה לי הח דכחב הרח"ש דזה מקרי שכירות דהיינו חם מחזירו בעין ובענין השכירות עושה עמו רבית וזה באמח אשור אפילו בעבד דהא אשור לומר נכוש עמי ואעדור עמך במשנה שוף פרק איזהו נשך ופירש"י משום שממחין לו שכר פעולתו וכ"כ העור סימן ק"ם וזהו כמו עבד כדאיתה בח"מ סי' רכ"ז בשלחן ערוך סעיף ל"ג שכחב השוכר את הבירו כו' דסום כקונה אותו לזמן ואין לעבדים אולאה וא"כ הכי נמי נימא לענין רבית דהא גם רבית מיעט מאותו כלל ופרט דאחמעט אונאה וים לומר דאין הכי נמי דמן החורה אחמעט עבדים בכל גווני שזכרנו אלא דמדרבנן אשור כמו לענין שבושה דאחמעט קרקע ועבדים מן החורה ואפיני הכי יש שם היסת הכי נמי בזה לענין רביח שיש איסור בזה מדרבנן בכל דבר . ואין להקשוח א"כ גם לענין אונאה נימח דיסיה תונחה מדרבנן ויש לומר דלח בתו רבנן להוליח ממון בשביל זה נגד דין חורה משח"כ כתן לח חמרו להוליח ממון דהח בכל רביח דרבנן אין מחזירין אלא אמרו שאסור לעשות כן ולפ"ז קשה על הב"י שכחב ואע"ג דהרא"ש כחב דשרי משמע היינו מן החורה אבל מדרבנן מיהו חפשר דחשור עכ"ל למה כחב לשון אפשר והלח ודחי אסור מדרבנן כמו שהוכחנו מן המשנה שזכרנו וכן מוכח ממה שכחב בסימן קע"ו בסופו השוכר את הפועל לעשות עמו בימוח כחורף כו' . ומה שכהב ב"י בשער פשיעא דלא קשה מידי דכשמלוה לו השער מלוה לו הממון ועיקר הסלוחה כוח הממון ופשיטח שיש בו רביח גמור ולח ממעעיקן שטר כלל שחינו שייך בו הלוחה ובב"י הביח עוד דעח הרשב"ח שסבירא ליה דלא דרשינן כאן כלל ופרט וא"כ לא נחמעט שום דבר מאיסור רבית וכן כאן משמטות פסק השלחן טרוך: (ב) אגר גמר.

חידושי רע"ק

(א) כללא דרבית. שיון במשוכם חות יחיד סוף סי' ק"ל שכתב דאשינו אם לא שכם פתולה כלו ולא בדרך מקח הנששה כפושל שיד ליד אלא שכיה לו אלו שכם מדר' נמן וכן שלום דשקה לו אלו שכם מדר' נמן וכן שלום דשקה לקוחות שכר פעולה מו שויכה לחבירו במשח שנשםן הו שוכה מדר ימן וכן מנוס דעיף ניחוחות מל מחורת ככל אלו אם מרכז לכשל חוב באנר עסר אשור. וזה נלמד מלקסן פי קשיחות ס"ו בהנ"ה בנדוניות חתנים. מיבו ששום דלא היי כק אכת רכית ע"ש ומשמע מלשונו דאשילו לדעת הרמב"ה דלאילו לדעת הרמב"ה דלאילו לדעת הרמב"ה ועיין במשונת מלשונו שבות יעקב ח"א פי" מ"ד באחד של מכן מצו ומכר בנו המלום שיסים לו מעותיו שבים להיות בה ואמני מל יעסרך לשלם לו עם שסים יכול להרווח בו ותכירו קבל החומה בים של יותן לו סריות ועבד אינו ועבוד לינון לו סריות ועבד אינו רוצל לימן לו משום אימור רבית וכתב שום סשוע שיש ונה ליסור רכית כי הוא אבל להר נחד נמור והשיע על הספיש במ"מ ס"ם פ"א שכולה עד הדרוו

ברו לבין ליות מכר" מרחב של מכרן למנין להם לל גבה המלום פנמו את המלי בין כוב שום אות הבל למו בין להמוך שליו בום להלי מת מכר מת מכר שנין בתשובה מת מכר שנין בתשובה מת מכר שנין בתשובה מת מכר שנין בת מכר ביינים במשבה מת מכר שנין בת משביו כלום של מנין להם לל גבה המלים משבה מת מכר מת מכר שנין בת משבה ביינים של מכר המוד של מכר שנין בת משביו במי משבה שנין בת משבה הכמים הלכום מבודת כוכבים דף כ"ו מ"ש בדינים במשבה משוב במיר שנין בת משבה משבה של משבה ביינים במשבה משבה של משבה ביינים במשבה משבה במיר בדינים המוכרים בש"ם ופוסקים דפטור מדיני לדם וחייב ללאת י"ש היכל שהו של משבה בדינים במשבה שנין במשבה בדינים במשבה בדינים המוכרים במשבה בדינים במשבה בדינים במשבה בדינים במשבה בדיני מדם משבה בדינים במשבה בדיני מדם משבה בדינים במשבה בדינים בדינים במשבה שחייב כדיני חדם חשור נחבירו נקבנם וחפינו חם מחזיר נו ספמח כריך נהודיע שהוח פעור מדיני חדם עיש: עד) חייב להחזיר. עיין בחשובת לדבים החדשות סו" לניע שפסק כדעת פוינא ונמנא שים חושא נפסד עיש: בתב בשו"ח נ"כ סי' ע"ה במוכר סחורה לשמעון נמנה ושמעון מחחייב כשיהים לראוכן מעות מחויב (חזור למכור לו במאחים אם מסנם עמו כחלאי בפח המכירה על זמעון כמנה ושמעון מחחייב בשיהים לראוכן מעות מחויב (חזור למכור לו במאחים אם מסנם עמו כחלאי בפח המכירה על זמעון במנה ושמעון

מקור מים חיים

גליון מהרש"א

באר הישב

כמא (מ) בתוספת. כמב הש"ך יש מחלוקה בין הסוסקים מי שייך רביה

המ"ז דה"ה בעבדים שיוך רביח דרבנן ובשמרות פשימת דשייך רביח דכשמלנה לו

השפר מלוה לו ממון ועיקר ההלואה הוא הממון ופשיפא שיש בו רביה גמור: (ב) מוציאין . נרחה דחפילו הדיינים רולים להודקק לישב בדין חין חוליחין חוחו

ודלה כהלכום. ש"ך: (ג) נשר. פי' בשביל המהנח המשוח נוחן לו שכר: (ד) תפס . נראה דוקה ה"ר לכ"ע אבל היכה שיש מחלוקה בין הפוסקים הי הוי

. אברו מול מין מוליחין מהלוה אי חפם וע"ל ס"ם קמ"ו. ש"ך: (ה) אברו

בהלוחת קרקע וכתב הב"ח דים להחמיר וכ"ל דעת המחבר והרב וכחב

(סיתן קם"א ס"ט סעיף א") בפחורת משוה פרופה . יש איפור רבית דאורייתא לרפ"ה בשור: (סיטן קם"א בש"ע סעיף א") כל דבר אפור ללוות בתוספות וכו". מפ"ז וכאמת זכרים המוכים כמו

דרים איוסו כשך (דף ס"ה) גבי מימרה דרכה (מה לי דכתב רחמת לפו כבגל לחו ברבית לפו כחנתה וחי איחה לימה דהיצמריך לחו ברבית לרבים הרקע וסחות מש"ם דלה סום מצינן למילף סכי מלחו דגול וחוכה:

(פיםן קס"א ש"ע ס"א) כל דבר אסור ללוות בתוספת ואפילו בפחות משוח פרופה יש איסור רבית . נלע"ד עיקר כמ"ם הכלים וסטור כסס כ"י דכקרקע ובפחום מש"ם ליכל חיסורת דפוריית דהכי מוכח סוגים

פירוש כשכיל המחנה המעות נוחן לו שכר: (ג) יוצאה בדיינים.

באר הגולה

והרשב"א והראב"ד: י כרבי אלימיר שם דף ס"א ע"כ כן משמע שם כגמ' דף ס"כ וכן הסכמת כל הסוסקי': ז (מוק"י נשם הרשב"א והר"ן משום משם ומי מחיך עמר וכ"ל הכינ"ם כתשוכה: ח כרייחל שם דף ס"ב ע"ל: מ ברייחל ב"ם דף 2"ד ע"ב: י הכל"ם שם: יא חוספות שם כמם כ"י וכ"כ סרח"ם שם: יב כ"מ

נקודות הכסף

(מיםן קס"א בש"ך ס"ק י"א) דבר מסוים כתב חפרישה דל"ד כר. יש כתן מעות נדפום וס"ק ום נ"ל (קמן נסביף ז' אם הוא דכר מסוים בו' כתב הפרישה דל"ד כו' אבל גבי בנים משמע מדברי הפריםה גופיה דדוקת נקם דבר מסוים וכמים כשם השיג צ"ם. מיהו לפענ"ד

כנסת הגדולה

כנסת הגדולה (סימן קס"א בשו"ע מעיף ח") ק"ו ס"ק ג' נכאם דיקא אם בינו כו' ועמ"ז ספק כא' מיודשין שאין לו לשלם ולא מנואל לו ממון רק מה שלקה ככר ממנו אחר רבית קוולה בשביל הלוה דאין הדין עמו בסימות האין הדין עמו דכיון דאין כאן הביעה דכיון דאין כאן הביעה הכבית להתזירו ע"ב ואני הכבית להתזירו ע"ב ואני הוכעו הלוה אינה יונאה תוכעו כלום אינם יוצאה כדיינין החולדם שהוליד דאפילו חייב לאחרים אין כ"ד

דנול מרבבה

(סימן קס"א בש"ע סעיף ו') אין חבנים צריכים לחחזיר. נסתפקתי אם מת כלום אם המלוה מייב להמויר ליורשי הלום כיון שעיקר חורת רבית כות מבום ותי תחיך חהדר לים כי סיכי דיחים וכיון שמת סלום לא יכוא לחיותו וע' מ"ו פוף פ"ק ג' ורחיתי ככל כו דף ע"ג ע"ב שכתכ וחם כו דף עיב עיב שכתכ וחם לקח רביח יש לו להשיב הרביח לו וליורשיו וכו' וחששר דסיינו ברולם לשוב בתשובה שלמם חבל הביח דין נלע"ד שאיןכופין לסשיב ליורשי הלוה:

בית לחם יהודה

(שם סעיף ה') אבל אין ב"ר. כתכ המ"ך פ"ק ח' גרתה חם ככר החויר הרבים עם"י כ"ד מו מעצמו וחת"כ

ברכי יוסת

ולא מדי למוכר שדם במנם הקונה חתר המוכר למכרו לו דקתם בעושיו כו בכוונת מקח וממכר החירו ע במערימין ועי' סי' קס"ג דין ג' וכתשוכותי סימן קכ"ז.

כך בירר ברחיה שרבית הוח וכל כיולח בזה : ז ומבין אותו בו' כדין שאר מטוח עשה דכחיב וחי אחיך עמך: האבל אין ב"ד בו'. נראה דאם כבר החזיר הרבית על פי ב"ד או מעלמו ואח"כ חזר וחפם והיו כופין אותו ב"ד להחזירו אם הבעו בחייו עכ"ל ומזה כחבתי בח"מ משל לוה בעד הרביח יורדין לנכסיו דהא ה"ל גזל וכן אם מחחלה סי' ע' באחד שטען אין לו לשלם ולא נמלא לו ממון רק מה שלקח אחד

לקח ר"ק בט"כ פל לוה נ"ל : מ' על חצרו כו'. ע"ל סימן קס"ו: י אלא אם כן כו'. פאז חייבים להחזיר משום כבוד חביהם ועי׳ בחשובת מהר"ר יוסף כהן מקראקא סימן ס"א: יא דבר מסויים . לתכ הפרישה דל"ד אלא כל דבר שהוא בעין כמו שנזלו כו': יב מעצמו . אכל עומד כמרדו מוליחין ממנו בע"כ: יג אין בקבלין כו'. כתב הריב"ש דמכל מקום הם חייבים להחזיר ללחת ידי שמים והביאוהו האחרונים ועי' בח"מ ר"ם טס"ו: יך אע"פ שנעשה כו'. ע"ל סוף סי' קע"ה ובח"מ סוף סי'

רבית דאורייתא שהוא בדרך הלואה "(יא) י ברבר קצוב (ג) יוצאה בדיינים (י) (ה) [יבוֹ(*) ישהיו כופין ז ומכין אותו עד שתצא נפשו ה אכל אין בית דין יורדין (י) לנכסיו [יג] וכן בהלוהו מ על חצרו ואמר ליה על מנת שידור בו חנם (יד) או שישכרנו לו בפחות וכיוצא בו : ן "לקח רבית קצוצה ומת (ד) (ו) *) אין (ח) הבנים צריכים להחזיר י אלא אם כן היה יא (ז) דכר

מסויים כגון פרה ומלית ועשה אביהם (a) תשובה ולא הספיק להחזיר עד שמת:

מקבלים ממנו ואם אינו דבר מסויים "א אם רוב עסקו ומחייתו ברבית

יג (ח) אין (י) מקבלין ממנו כדי לפתוח לו דרך לתשובה וכל המקבל ממנו אין רוח חכמים נוחה הימנו: ה י מי שהיה נושה בחבירו דינר של רבית ונתן לו בשבילו ה' מדות של חמים והיו נמברים ד' בדינר צריך להחזיר. לו ה' מדות [מז] ואם רצה להחזיר לו דמיהם דינר ורביע רשאי (מ) שהמקח קיים יד אע"פ שנעשה באיסור: (ועיין לקמן סוף סימן קע"ה):

חידושי רע"ק

פתחי תשובה

מקור מים חיים

דאין קרקע וגזלת וגם אין אונאם לקרקעות, וגם אין גול לפחות מש"ם כדחון כש' פוסב (דף נס) חמש פרוטות הן וכן אונאם לכ"ע ליחא בסחות מש"ם כדמוכת החם אלא ש"מ דאין רנית לקרקע ולפחום מש"ם איברא רש"י כתב בסנסדרין (דף נ"ז) דיש איסור נזל בסחות מש"ם וכ"ב הש"ע ח"מ סי' ש"ל . וכ"ד הרמב"ם רס"ו מסל' מלום גבי רבית ועי' סי' קס"ק ובשו"ם פ"מ וכמיל רס"ד מסל' מלום וכשו"ח נית יעקב סימן ק"צ ובכלר יעקב ובחידושי כחברו שמסוגיא הכ"ל מוכח דלא קי"ל כרב כהנא דאמר החם כפ' הזכב דאין אואחה לפרוטות וכמ"ש הממכר בח"מ סי' רכ"ז ס"ה דאיר האיך מסיק שם הש"ס דלאו בגזל אחא לכובש שכר שכיר דלגול גופי' לא אצמריך דאיכא למילף מרביח ואואחה. והשחא הא איצפריך לגזל גמור ולפרוטה (*) בזמן שבים ממשלה וסנהדרין לישראל כא"י

נראה דוקא אם תבעו וראיה מדברי רש"י פרק הרבית (דף ס"א) וז"ל

יורה דעה קסא הלכות רבית

לקחת זה הרבית בשביל הלוה דאין הדין עמו דכיון שאין כאן חביעה מן כלוה איושום כפייה מהב"ד על המקבל הרבית להחזירו. ועוד ראים דבא אמריפן כאן דאין הבית דין יורדין לנכסיו רק שהיו כופין חוחו לקיים מלות עשה וחי אחיך עמך כמו שכתב ב"י בשם נימוקי יוסף וכחן אין שייך זס דהא כשנוליא הרבית לא יבוא לחיותו של לוה : (ד) אין חבנים צריבים וכו' . דחמר קרת

כבר ממנו רבית קנולה והנושה בא

מונים אם בא לעשות תשובהיב מעצמו להחזיר הרבית אם הוא דבר מסויים

ביאור הגר"א

באר הימב

עצי לבונה

דהאיך ידעינן שישור סרוסה מאונאה ביון דאין אונאה לסרוטות וה"ם לגול ומרבות לחוד ליכא לשילף דתידום הרח"ל הדהאיך ידעינן שישור סרוסה מאונאה ביון דאין אונאה לסרוטות וה"ם לגול ומרבות לחולה לסרוטות וכמ"ש הרמ"א כמ"ה בכב"ה בח" שוכר ביו ביול לליי דאיסורא מיהא איכא עי רא"ש ש' הוהר בי' ל וכה"ג תי' המ"ל רכ"ד מהלי עלום וככאר יעקב. ומ"ם ק"ל דבח"מ הי' המוכר ש"ו משמע דבמקבע ליכא איי היכא דליכא אונאה ואיל ביול בל"ל ע"כ סבר רכא דיש אונאה לסרוטות גם ד"ד הראש דרי לכא אליכא דמ"א אין אונאה לשרוטות גם די הראש דרי בראש ברבר במוך וומשה ברצינות בי' הוא ליכו הראש ברצינות ביינות ביינו ועלי ככלת ישקב : (שיע סשקה ה') ך היתך דאורייתא שהוא בדרך הלואת בדבר קצוב יוצאה בדיינים. כ' הכ"י כר' אניעור דהכי משמע (כדף ס"ב) דהילכתל כר"ל ור"ל ממימרל דרב ספרל הסס. וחמיה לי מלחל

מכח הרבית אבל עכשיו שאני לריך

להחזיר הרבית כדחגרי כ"ע הוא

דאגרנא דיכול לומר סברת וקבילח .

ונראה פשוט דה"ה אם קנה ממנו

חפן או קרקע באוחו סך שלקח

הרבית לא די להחזיר לו המקח עכשיו

דכיון שהוא סבר וקיבל המקח הוי

ליה כאילו נחן לו במזומן כל הדינר

כיון דלדידים סים פום לו דינר

ועכשיו חינו יכול לכופו שיקח ממנו

החפץ דכבר נחחייב לו דינר בעדו

וכוח חינו חפץ ליקח בחובו חפץ

זה דאינו שום אלא חצי דינר והא

דנקם בגמרא ובטור כזה בשכירות

ולא במקח דרבוהא קמשמע לן דאף

בסכירות דלח חלים קניניה כ"כ כמו במקח חפ"ם יכול לומר סברת

וקבילת מכ"ם במקח דחלים קניני'

דסבר וקבל וכן מורה לשון הרמב"ם שכתב שהרי בדינר שכר ממנו

ססוים . דלא לימא גלימא דמכסי כה האי הוא גלימא דרביחא וכן ככל

אל הקח מאחן נשך לדידיה אזהר רחמנא ולא לבריה: (ה) דבר ר"ח: פור צריך להחזיר לו . הכלי דוקא ולא חמורת כספו דלא לימרו גליתה דמכסי ביה גליתה דרביחה הוה: מון מוציאין מסנו כו' _ דבר שהוא מסויים: (ד) סוציאין מסגו כל הדיגר. בגמרא איתא כתב ב"י שהרשב"א בחשובה נסחפק אילו אומר לו אחן לך י"ב דינרים

> " היה חייב לו דינר של רבית ונתן לו בו גלימא או כלי מו (י) צריך (ים) (יא) להחזיר לו [יז](סוסיל והוא (הן) לבר מסוים) (עור):

י אם המלוה שכר מהלוָה חפץ באותו דינר של רבית ולא היה ראוי לשכרו אלא בחצי דינר (ו) שז מוציאין ממנו כל (יג) הדינר:

יש מים שמר שיש בו רבית [ים] בין של תורה נים בין יי בין של דבריהם גובה את הקרן לבדו בין והוא שיהא (יי) ניכר שהוא רבית:

הגה (ז) כגון שהוא מפורש בשמר יז הקרן בפני עלמו (הרא"ש והמרדכי והגהות מיימוני ונ"י וחום' והג"ל וטח"מ סי' נ"ב דלל כהרמב"ן) או שלח היה נכחב נשער (ה) רק הקרן ועדים מעידים על הרביח (טור) (מ) יה [בא] וכל מי שבא לידו (יד) יקרע השער ימ דחיישינן שמא יגבה בו הרביח (הנהוח מיימוני ש"ד וחום' ומרדכי והג"א בשם סוספסס יי אבל אם אינו מפורש אלא שכולל הקרן עם הרבית (י) אינו גובה בו כ (יב) אפילו (פו) הקרן (ומיין בחושן המשפם סימן כ"ב)

דלא יוכל לומר כי שכרחי ביוקר היינו שהייחי סובר שבא לי בריוח רבית ע"מ שחלרי שאינה נשכרת אלא בי' חשכור אותו בי'צ דכי מפקינן מינים לא מפקיכן אלא י' דהא בעיקר

התנחי לח היה יכול זה לקבל כ"ח דמי שכירות הבית שאינה נשכרת אלא כי' ע"כ ומכיאו ד"מ: יז חקרן בפני עצמו. והרכית כפני עלמו וגבי אפילו ממשעבדי והעדים לא נפסלו אפילו ברבית דאורייתא דלא חשימון עליו נשך לא משמע לאינשי אלא בלוה ומלוה כן כתבו התוספות והרא"ש ורוב הפוסקים וכן נראה דעת המחבר בח"מ סיי ל"ד ור"ם כ"ב: יח ובל מי כו׳ . ארישא קאי אבל כשלח נכתב בשטר רק הקרן פשיטח דלח יקרענו: ימן דחיישינן שמא ינבה בו הרבית. בכ"י מסיק דחפי' מפורש בו רבית דאורייתא חיישינן לכ"ד טוטין וכ"כ בד"מ: 🗅 אפי חקרן. דגזריכן שמח יגבה הרכית

בחורת קרן ומיהו היכא דהלוה מודה

דף ס"ה ע"ל וכרכלו: יג שם

וכרבה: יר מימכה דרבה שם

ומפרש שם משום דסבר וקבל: פו ברייחה שם דף פ"ב פ"ה וכתכמי דלה קנסו החידה המו

וכת הימוסק בשתיחום איסורא הסכתת כל ספוסקים דקי"ל כר' מאיר בגוירותיו ולא בקנסותיו : מו כ"נ מדכרי התום' נכ"ק ד"ל מ"ב

וסרא"ם דף קת"א וסרמנ"ם בפ' ד' מס"ת: יו פוספות

הנהות המ"ז

(סיפן קס"א פ"ק ח') רק הקרן . חין (פ' כמו שמכל

נקודות הכסף

הפרישה דחוקים דדוחה לומר דדבר מסוים לחו דוקח הוח

ומכ"ם לפי מה שהביח הקרים' בשם הש"ג דמשמע להדיח

בשם פשיג דמשמע לפדית דדכר מסוים דגבי כנים דוקה החוח דו לחתר לנישות דדכר מסוים דנקם גבי פנים דוקה לאו דוקה ואף ש"ג דכח"ת סיי שס"ז כתכו ספ"ז גולם קיימת ולא זכוכרו דכר מסוים ביום לכדית וכא דמקק כגמי היימת לאין גולם קייתת לא סיק מבוזל פנים בין גולם אלא פנין דבר מסוים בשם אכל למנין דכר מחים מלות לאל פנין דכר מסוים מבוחר לסדא בדבר בים וכן מבוחר לסדא בדבר בים וכן מבוחר לסדא בדבר בים וכן מבוחר לסדא בדבר בים במוים מבוחר לסדא בדבר בים במוים

ומלוי ברכים שהחזירו חין מקבלין מהן כו' ואם סיחם

נולם קיימת והרבית דכד מסוים וסרי הות בפלמו

מקבלין מכן פכ"ל וחמ"ג דר׳ ירוחם בס' מישרים ריש נ"ח

כחב מלום ברבים וכן גולנים שכחו למשות חשוכה חין מקכלין מהם ודוקת שחין

טבולם קיימת או כשאין הרבית קיימת כו' והיינו כדברי קיימת כו' ופיינו כדברי ספרים מ"ת פפ"ץ שכחכו כחן גכי רכים דבר מפוים

וכת"ם נכי נולם קיימת ודתי ס"ל כמ"ם הרמכ"ם דים חילוק כין רכית לגולה ומעם הדבר דרכית כיון דכח לידו מדמפ

דרכית כיון דכה נידן מדפת סלוד בעלמו אין לקבל ממנו אלא כדבר מסוים משא"כ בגולה ודויק: (בש"י ש"ק ז" מ"ר) לא דק דאדרבה דעת בשיר וש"ע ורמ"א דלא בכרמנ"ן אלא כדעת הקום" בכרמנ"ן אלא כדעת הקום"

פוסקים דספדים לה נססלו בכך משום דלה חשימון לה

משמע לאינשי אלא בלוה ומלום ולשחין רכית מסורם בשטר

מודו רכנן דלה גני כקרן דחישינן שמה ינכה הרכים נחורת קרן וכן מנוחר להדיה כדכרי כמחבר ורמיה כחים

ר"ם כ"כ וגם מדכריו כח"מ סי' ("ד ספיף י' משתם דחין ספדים נפסלין מ"ש: (בפ"ז

ס"ק מ") ובב"י היח נוסחא ישנח מומעת כו' . ככר קדמו

כוכת הגדולה כוסין לפנל רכים מספלום אין דמחי נוחם כום דמא קחל פרישת כ"ח מזום ולתם (א נום שיקוים סמנום נכוף (לום שיקוים סמנום וישא שרכים ווסכם ולא מים

לום רשע ואפילו לפרוע רכית

י"ח דגובה וכמ"ש סרב בח"מ סי' נ"ב והרי קבל עליו וזה פשיטא שייך גם במקח שהרי קנה בדינר ושכן קבל ע"ש . וכתוב בחשובת משאת בנימין סי' ל"ד דמ"מ א"ל הלוה ליתן שום דבר מהריות שהרוית במעות של המלוה אפילו הרוית הרבה אלא שראוי

עליו. כחבחי זאת לפי שבפרישה כחב מדאמר הטור שכר ולא הנה יש לדקדק דבקנם חפץ ממנו בדינר ואין שום אלא חלי דמחזיר לו סכלי לקנסו ליתן מהריוח לעניי העיר: כשין שקנאו מה שאין כן בשכירות דכבר השתמש בו דחייב דמים דמי

שכירוח שכבר עבר עכ"ל ולע"ד לא נראה כן דלמה ישלם בשכירוח במה שנשחמש טפי ממה שמגיע עליו לפי הראוי ומאי שנא ממחזיר לו הכלי שקנה ממנו דהא אם מחזיר לו הדמים בעד השכירות מה ששייך עליו הוא כמחזיר לו הכלי כעין שקנה ממנו והא עינינו רואות דעיקר סטעם משום דסבר וקיבל והוא גם במקח וגם בעלמא הוה דינא הכי דמי שיודע ששוה פחוח ממה שהוא נוחן לו ואפ"ה נוחן לו דאין לו אונאם והמקח קיים ולמה יחזור כאן במקח אלא ברור שאין חילוק כאן וגם במקח לריך להחזיר לו דינר שלם: (ז) בגון שהוא מפורש בששר . דאם לא כן הרי העדים פסולים דרשעים הם שמעידים שחחמו על איסור: (ח) רק חקרן . *) פי הכל נכלל בחורת קרן והעדים לא ידעו שים שם רבית אלא שהעדים אחרים יודעים שיש כאן רבית *) ובזה פסק כרמב"ן: (מ) וכל מי שבא לידו יקרע חשמר כל"ל והטעם בסגם" אשר"י לפי שהוא שובר בקיומו *) ובב"י היה נוסחא ישנה מוטעח לפניו בלשון זה אובד בקיומו והאריך בביאורו ללא צורך כי בדפוסים חדשים כחוב להדיא כמו שזכרתי : (י) אינו נובח בו אפי" הקרן . מבואר בב"י בשם מהרי"ק דהיינו מכח השטר אבל אם לוה מודה בקרן חייב לשלם הקרן ובח"מ סי' נ"ב מביא רמ"א וי"א שפטור אפילו מקרן אפילו הודה וכחבחי שם שאין שום דעה סוברת כן ולאו הלכחא היא :

חידושי רע״ק

(ט"ז סק"ז) ראם לא בן . רברים אלי ושאח"ז (סק"ז) תבורוס דבששופו בהיפוך דכוונת הסחבר והרמ"א רהעדים אין נפסלים ומיירי דספורש בשפר הקרן בפני עצמו והריות בפני עצמו או שלא נכתב בשפר רק הקרן אלא דבע"ם התנת על תרבית

פתחי תשובה

בתרוי תשובה מין כמשונת הדמים מ"ש: (י) צריך לתחויר לו. מין כמשונת מפארת לכי מי"ד מרכית יכול להחויר הדמים מ"ש: (י) צריך לתחויר לו. מין כמשונת מפארת לכי מי"ד מכי"ש מין כמשונת מפארת לכי מלים ול"מ מ"ח מב"ל מלום ולים המכי מלום ולוד בלכי מפויים לריך להחויר לו. מכי"ש משום קלון כתב כמל ג"ח מלום במותם לנו מבשיו אינו שם ד' זווי שתחויר לו סלליתא וישלם משום קלון כתב כמל ג"ח מלום מפסקא לים מי מסי מתולם או לא האמני אילה מותם מפסקא לים מי מסי מתולם או לא האמני אילא מותם מפסק מלות אותם שמות אינו מחולם או אלון כבסוא רוצה לוכות כמ"ב של לום מכת הפסקה שממוא שתחת אינו מחור כא לו קנין זה אכל אם את"ב רצה כלום למחול או שנתלה לקכן כמעות או ליכא לוות שמרים שכרי קנין זה בהיתר הוא עכ"ל וע"ש עוד: (יב") אפילו הקרן . שיין במשוכת פרת מסים שכרי קנין זה בהיתר הוא עכ"ל וע"ש עוד: (יב") אפילו הקרן . שיין במשוכת פרת מסים שהרי קנין זה בהיתר הוא עכ"ל וע"ש מות כ"א : "

וקבלים מכ"ם במקח ודלא כפריפה עכ"ל וכחב ביח יוסף שהרשב"א בחשובה נסחפק אלו אומר לו אחן לך י"ב דינרים רביח ע"מ שחצרי שאינה נשכרם אלא בין השכור אוחה בי"ב דכי מפקיק מינים לא מפקיק אלא י' דהא בעיקר החנאי לא היה יכול לקבל זה כי אם דמי שכירות הבית שאינה נשכרת אלא בי' עכ"ל: (יג) ניבר . דאל"כ הרי העדים ססולים דרשעים הם שמעידים שחחמו על איסור . מ"ז . והש"ך כחב דמיירי שכחב הקרן בפ"ע והרביח בפ"ע וגבי אפילו ממשעבדי והעדים לא נפסלו בכך אפילו ברביח דאורייתא דלא חשימון עליו נשך לא משמע לאינשי אלא במלוה ולוה וכ"ל דעת המחבר בח"מ פי' ל"ד ור"ם ר"ב: (יד) יקרע. ואסילו מפורש בו רבית דחורייחה חיישינן לב"ד סוטין שיגבו בו הרבים וזה קחי דוקה ארישה שתפורש בשמר הקרן בפ"ע והרביח בפ"ע אבל בשלה נכחב בשמר רק הקרן פשיטא דלא יקרענו. ש"ך: (עו) הקרן. דנזריטן שמא יגבה הרביח בחורת קרן ועיהו היכא דהלוה מודה י"א דגובה וכמ"ש הרב-בח"מ סימן ל"ב וכתב בחשובה מ"ב דמ"ש א"ל הלוה ליחן שום דבר מהריוח שהרויח במעוח של המלוה אפילו הרויח הרבה אלא שראוי לקוסו ליחן מהריוח לעניי העיר עכ"ל הש"ך. וכחב הס"ז דבח"מ ס" נ"ב מביא רמ"א י"א שפעור אפילו מקרן אפילו הודה וכחבחי שם שאין שום דעה סוברת כן ולאו הלכחא היא עכ"ל:

כתב מורי סרב וכתבתיו בסי סקודם דכוסין אותו שלא יעביר על לא תמשוק כ"ש שכוסין אותו לקיים פעשה דסריעת בעל תוב תצום בדתייא בד"א בפצר לא משש אבל בשביש בישר של בשביש בישר של בשביש בישר של המשוק ב"ש שכום ואני כמכתי בכנסת פגדולם אלק א"ש ס" כ"ה בפגסום ב"י בכללי קים לי אות מ"ד בפקום שהמוחוק יכול לזכות מעשם קים לי לאו כל כמינים לחוב לב"ח ולומר איני רוצם לזכות מעשם קים לי אות מששה שים לי הוא מששה של היו כוסין אותו לזכות מעשם קים לי אות מששה אות של היו כוסין אותו לזכות מעשם קים לי לאו כל כמינים לחוב לב"ח ולומר איני רוצם לזכות מעשם קים לי אות מששה שים לא המשוק בישר היו בשל אות לזכות מששה אות המשוק היו כוסין אותו לזכות מששה היו בכלל היו בכלל היו כוסין לזכות המשום היום לי"ד בכלל היו כוסין לזכות המשום היום לזכות המשום היו משום היום במשח המשום המשום היום לזכות המשום היום המשום היום למשח המשחם המשחם המשחם להיום המשחם המשחם המשחם המשחם היום למשחם המשחם המשחם להיום המשחם המשחם המשחם המשחם המשחם למשחם המשחם המשחם המשחם המשחם המשחם המשחם

בית לחם יהודה

חזר ותסם משל לום בפד הרבית יורדין לנכסיו דהה ח"ל גול וכן אם מתחלם לקת ר"ק בע"ב של לום פכ"ל סש"ך וקשם לי היאך כתב אם מתחלה לקת בע"ב יורדין לנכסיו א"ב מאי קסרין בנמרא דב"ק דף "ד ע"ב אם מחל דקתני מלוי ברבית שהחירו אין מקבלין מהם והמקבל מהם אין רות חכמים נותר הימנו מהא דתנן הגולנים ומלוי ברבית אע"ם שגבו מתזירין ומתרך הנמרא מתזירין ואין מקבלין מהם ואי אמרת שיש חילוק אם מתחלם

ביאור הגר"א [ד] הואיל כו' . גמ' שס: [דת] שפר כו' . עבה"ג ועתומ' שם ר"ת קונסין כו' וראית נו' : [דמ] בין כו' . תום' שם ר'ה שטר כו' ו"ל כו' : [כ] והוא כו' . שם ואין לפרש כו' : [בא] וכל כו' . שם בשם תוספתא :

קש"ה: (יא) להחזיר. הכלי דוקא ולא חמורה כספו דלא לימרו גלימא דמכםי ביה גלימת דרביםת הות. ש"ך: (יב) הדינד . כחב הס"ז בש"ם חיחה דלת יוכל לומר

כי שכרחי ביוקר שסבור הייחי שבה לי בריוח מכח הרביח ועכשיו שלריך חני

להחזיר הרביה כדאנרי כ"ע היא דאנרנא דיכול לומר סברת וקבלת ונראה פשום דה"ה אם קנה מתנו חפץ או קרקע באוחו סך שלקח הרביח לא די להחזיר לו המקח עכשיו דכבר נחחייב לו בחוחו סך המעוח והח דנקעו בזה בשכירוח ולח במקח

כבוחת קמ"ל דחף בשכירות דלת חלים קנינו כ"כ כמו במקח חם"ה יכול לומר שברת

מקור מים חיים

דס"ם דסדכר מסוים סוא דאבק רבים מחוייבים לסתדר משום כנוד אכיסם וכן מנאתי בשיטה מקובנת ב"מ ס"ב סביא כן בשם סריטב"א: (שם סעיף י") אם המלוח שבר יכו" . מט"ז סק"ו מס שמחולת עם ספרישם וסקכימו סאחרונים כדברי ספ"ז דס"ם בקנם חסן ביוקר ג"ב דינא דיכול לשני סברים וקבליח וכן מנאחי

עיקר סתנאי לא הוי אלא כמו שסבטית לו י' לכן א"ל לכחזיר לו אלא י' זכובים ו (שם מעיף י'א בחג"ה)

(דבדף מ"ם ריש ע"כ) איפסקת הילכמת סכי בהדית וכ"כ רש"י והגם' מיי' מ"ם מהל' מלוה וש"ם: (מעין "א) ישמר שיש בי רבית בין של תורה כי' . גוגה את הקכן לבדן והות שיםת ניכר שהות רכית תכל אם תיו מפורש אלת שכולל הקרן עם הרכית תיוו גוגה כו תםי' הקרן דוקת כו ר"ל בשני אינו גוגה כלל תכל אם הלום מודם גוגה הקרן כדין פלום על סה . וכח"מ ר"ם נ"ב הבית הג"ם שם כ' דעות בום. וכבר כתכו המ"ז כתן והש"ץ שם נת"מ שתין הלכה כדעה זו דמ"ל דתינו גוגה כלל ותין מי שסובר כן פ"ש. ולפניד לכתודה להפית דתים לוה מהש"ם דתיוהו נשן רף פ"ג) גני ישרתל שלום מעות מעובד כוכבי ברבית ונתגייר תם

ברכי יוסף

עצי לבונה

אכל (מיל נגי הבנים אין להחזיד רק דוגמת הרה ועלית דשייך מראית הפין : (שם מעיף י') מרציאין מפני יכי . ופש"ך פ"ק פ"ז מ"ע לא הים יכול זה לקבל כ"א דמי שכירות הבים שאינה נשכרת כו' כליל ! וריץ דבשלמא אם הבעית לו מתחלה השם י"ב זהובים רווחים ואת"ב השכיר לו התור שאינו שום אלא י' בי"ב אז שפיר מוליאין ממנו י"ב דהוי בקונה ממנו בסך הנ"ל . משא"ב כום שלא הבמית לו י"ב אלא ע"מ וכו' . א"ב בגון שהוא יכי' . מע"ז הק"ז מ"ש דאל"ב הרי העדים הפולין וכו' . ובכה"ב השיג עליו דלא משחם לאינם

אברתם
משמפנייר נופפן שליו כמלום נוכה את הפרן ואינו גוכה את הרכית וספקוהו הפוסקים והט"ו ר"ם קמ"א.
ופירוש מקפן מליו במלום נוכה את הפרן ואינו גוכה את הרכית וספקוהו הפוסקים והט"ו ר"ם קמ"א.
כן וכך מכ"ד. ומכיאו הרכ המגיד כהלי מום בי והינו כמו מפיר נותא אקריא האמול כז"ס שם (דף ס"א)
מפירוש שכולל הקרן שם הרכית ואס"ם לא קנים קרנא אמו רוותא וגוכם הקרן אם הלום מודם כדון מלום על
סם שהי לא אתר גובה כי קרן דהיינו בשנר הדאתר הכא אלא גוכם מתם כדין מלוה ע"ם. ומיהו לדמת
הרמנ"ם התם הוי רכית דרכנן מה שעלה קודם שנתגייר: (שם בתג"א) און שלא היה נבתב בשפר רק
הקרן

אם מוכר לו סאה וישלם לו בזמן הלוב סאה אחרת תחתיה

בדרך מקח אפילו בקרוב לשכר ורחוק

להפסד ובזה מוחר אפי' מדרבנן אין

שייך לומר מקח טעות כשמתייקר כמו

שכוכיר חי"ה בסי' קע"ג סעיף ט'

וכ"כ בהדיח בנמוקי יוסף חחילת

הפרק וז"ל דכל דרך מקח וממכר חבק

רבית הוא והקילי בו בענין זה שהוא

פירות בפירות עכ"ל : (ב) דבזמן

הזה ממבע של זהב כוי. הטעם

דבומנינו רוב בני אדם יש להם

מטלטלין ברשות' דשוה זהב ואם היו

רולים למכרם בזול יכולים למכרם

והוה כלוה סאה בסאה ויש לו ואפי"

אין לו רק זהב אחד יוכל ללוות עליו

כמה זהובים אבל גבי סאה בסאה לא

מהכי מטלטלין רק מזומנים דאין דרך

לקנות פירות רק במזומנים חבל דרך

מם ושים וכשינוית דרכי

יוחגן שם דרכנן מודי כנזירה כמח ינכס :

א משנה כ"ם דף ע"ה ע"ח: ב ככח"ם שם כפסקיו דלח ברי (פי׳ נמשנה) אלא היכא דים לו וכחב הכ"י שכן מבמע מעובדת דרב דיוף דינרי וכו' שם דף מ"ד: ג שם דף מ"ס כמימרת דרכי יוחגן שם וכפי' כש"י: ר סכי"ף והלת"ש שם: ה בכייתת שם דף מ"ה מ"ח וכחוקימחח דרב ששת: ישם כמשנה וכדמם׳ רבי ילחת שם וכדתני רבי

נקודות הכסף סב"ח כזה וכן הוא להדיא כספר התרומות שער מ"ו ריש הלם כ' וו"ל דחנים כחוםפתם פ' אינ המולא שפיח שים כו רבית יקרענו כו' דאסילו לרכנן על המינא לקרעו אם הים כידו ועכר נקיומו עכ"ל וכ"כ כם' גד"ח שם שנהגה'

השר"י ז"ל כן וסשוט סוח וכן פוח כהגם' חשר"י ד' קרחקה: כנסת הגדולה

כדבר שווכם חף כלח קים לי חלח מוסדיוהגמור דהיוכופים הותו שיחכע הרכיח קלולם ויסרע לכ"ח וום נרחה לי ספום ומכוחר ומה מחור ים לחמוה שכחב רחיה לדינו מפני שרכיח קצוצה חין כ"ד ורדיונו לנכסיו רקשהיו כוסין חותו לקיים מצוח עשם וחי אחיך עמך וכאן אין שייך דהא כשנוציא הרכיח לא יכא לחיותו של לום עד כאן ואתמהא אם היו כופין לכחויר את כרבים משום דוחי אחיך לא גכוף ללום לקיים מנות פריפה ואטיקר דינא מה שהכיא מדברי רש"י שכ' כפרק סרכית וחייב לסחזיר אם תכעו כחייו חין פום סוכחה מדכריו כמחילה מכ"מ פהכין שכח רש"י ז"ל לחפוקי אם לח חבעו ו"ל לח כחב חם חבשו בחייו רק לחפוקי שחין היורשים מייבים להחזיר וגם זה פשוע דלח נפלם ממני דחת"ם שכחב רש"י כחייו לחסוקי שחין סיורשים חייבים להחויר מ"מ

מדנקם כש"י חבעו ולא קאמר בית לחם יהודה (סיםן קס"ב סעיף א' בהנ"ה) דבובון היח כו'. כחיה כמדינות פולין שמוין משכע של נתושת על מסכע של נחוש' ול"ע הנה משעם דכתב הט"ו

יד אפרים שנפשו ערכים קבננים שרי ונת דמי נישרת נשרת נישרתי כפר שוכד כוכבים וגם יוכנו יוכן יוכן ששכונות שלכם משתחים למשר דר בכים פותר מכותם שלהם שמחלינון אותם להקל של סלולה זו וע"ש פוד דרך חקיה בסלולה זו וקלרחי; כתב כשו"מ חכר הככתל פיתן י"ז להלוח משכעות לחבירו זוה מחזיר לו כבדים מהם אף פתוח מחושש אסור רק אם אין יכול ליקה שכת של בכבדים ואין הרוח מיוזי וכוא מלוה כו אדופים או משכע בסף ומקבל אחרים דייל אלו לא לום לום היה מחליף לעצמו משכע זו וסים מוצא בסם כבדים ע"ש: בתב כשו"מ שכות ישקב ח"א אלו לא לום לום היה מחליף לעצמו משכע זו וסים מוצא בסם כבדים ע"ש: בתב כשו"מ שכות ישקב ח"א פסימן ס"ד ד אחד שלא סרש חובו לומנו והמרה כו שיפת לו שכוא יסים יכול לסרוית בסם ואם לאו ומערך לשלם לו כרות וקבל סרשתו וותר בם לא בכלים ביתו שלאו והדישור היה לום לו משום אים הוב היות שבשיו אינו רוצה לותן לו משום איפור רבים סדיון סשוש

הקרן וערום מעירום של הרבית. טור. כ"ל שכל לסך סכחוכ כשער הוא רק קרן אלא שעדים מעירום על היש מים מעודים על פס שפתאי היה שימן לו רבית ומש"ם לא שייך למישסל השער. אף לפי שסק הט"ו דאם כולל כו קרן ורבית שסלינן שערא וכן מכואר להדים כשור וכ"י ע"ש. ולא ירדתי לסוף דעת הט"ו שתפרש דר"ל שעדים ורכיח ספסרן הפתחוב בשפר בפחה בשל בשת וכ" ע"ש. זכח ידתו לסוף דעם הפי" שעודים מידים משנדים משנידים ממשנדים במשנד במשנד במשנדים במשנדים במשנד במשנד במשנדים במשנדים במשנד במשנדים במשנדים במשנדים במשנד של משת משנד במשנד של משת לבדים במשנד ובמשנד ובמשנד במשנד במש"ך במיש כ"ם כ"ב משנד ובתבו סחום" כפ" סשולת (דף מ"ד ש"ב) דשמר שיש בי כן רבית דקונסין אותו ואינו גובה כו לשולם היינו אפי" בנו דכיון דקופו מ"ד ש"ב) במשנד של בי כן רבית דקונסין אותו ואינו גובה כו לשולם היינו אפי" בנו דכיון דקופו וכם בו כלום שכ"ל:

יורה דעה קסב הלכות רבית קסב א פאה בפאה כו' . סלואת פאם בפאם הוא מדרבנן והלכך קסב (א) אפור ללות פאה כו' . נ"ל דדרך מקח מותר דסיינו חינה יולחה בדיינים: ב לא קצב כו' . ע"ל ס"ג בהג"ה: ב אז כו׳ . לאפוקי אם אינו יולא אז אע"פ שהיחה יולאה מקודם כגון דהוה קרוב לשכר ולהפסד דאז אפי׳ בהלואה אין כאן איסור אלא מטבע בנפסל אסור כדאיתא בטור ובפוסקים: ד דבזמן הזה כו'. מדרבנן ממילא כשהוא דרך מקח מותר לגמרי דהא מן החורה מותר

> כלומר אפילו מאן דאוסר בזמן הב"ם להלות דינר זהב בדינר זהב היינו משום דבומנם היו המטבע כסף טובים וחשובים ומעט נחשת היה בהו והיה הדינר זהב נחשב פירי לגבייהו משח"כ בזה"ז דהמטבעות כסף רובן נחשת. שם. מיהו כתב שם בשם החוספות דלעולם דינר זהב יש לו דין מטבע כסף ע"ש וכ"כ ב"י בשם חשובות הרשב"ח דינר זה שהוא מטבע היולא ודאי מוחר דאיהו מטבע ולאו איהו דאייקר וזול אלא הפירות ובהדיא גרסינן כו' ע"ם ועיין בח"מ סי' ר"ג ס"ג וד': ה מאותו המין דוקא . אכל

מעות

כםב שלא להלוות סאה בסאה ובו ה' סעיפים: א (א) א אסור ללוות א סאה (ל) בסאה [א] י אפילו ב לא קצב לו זמן לפרעון [ב] וכן כל דבר (מ) י היוצא ג (מ) י היוצא ג (מי) בהוצאה דשמא יתייקרו ונמצא שנותן לו יותר ממה שהלוהו ח אם לא (ב) שיעשנו דמים שאם יתייקרו יתן לו אותם הדמים ואם לא עשהו דמים ונתייקרו נותו לו הדמים שהיו שוים בשעת הלואה (ג) ואם

הוזלו נותן לו הסאה שהלוהו: הגה [ד] יש מי שכחב (ב) ד דכומן הוה (ג) מטבע של זהב דינו ככסף ולוין זהוב בזהיב וכן נוהגין להקל וחין למחוח בידם כי ים להם על מי שיסמוכו (פסקי מהרח"י סי' ג"ד) [ה] יש מי שחומר דמותר ללווח ככר לחם בככר לחם כמטבע של כשף דמחחר דדבר מועם הוא לא קפדי בני אדם להדדי בזה(הסור והרבה פוסקי' ועב"י)וכן נוהגין להקל:

ב (ג) י אם יש לו מעם ת [ו] מאותו המין אפילו אין המפתח בידו

הוא למכור מטלטלין בעבור זהובים וכן כחוב בפסקי מהרא"י סימן נ"ד: (ג) אם יש ללוה מעם כו'. בנמרה פרק הזהב המריכן דרב הוזיף דינרין מברחיה דר' חייה החה לקמים דרבי חייא א"ל זיל שלים לה טבין ותקולין ופרכינן והא פירי נינהו והוי ליה כמלוה סאה בסאה דאסור ומשנינן רב דינרי הוה ליה והוי ליה כאלו אומר המחן עד שיבוא בני כו' וכחב כ"י בשם הר"ן משמע מהכא דכל כהאי גוונא אפי׳ לא אמר בהדיא וטעמא דכל שים בידו שרי משום דמעכשיו אלו שבידו הם נקנים למלוה וכשסוקרו הוקרו ברשוחו דכיון דרבית סאה בסאה הוא דרבנן לא גזרו בכהאי גוונא עכ"ל ויש לחמוה מאי קא משמע לן הר"ן פשיטא דשרי וחירן ב"י דקא משמע לןדאין לריך לפרש דדעחו להקנוח לו טיפה כגד טיפה דאם כןהמלוה שהוא עם הארץ דלא ידע ליחסר אלא כיון דמדרבנן הוא בטעמא כל דהו אקילו בה רבנן כן נ"ל כוונת ב"י ע"כ. ונראה דכן מוכח מדברי הגמרא שהולרך לומר דהוה

חידושי רע"ק דירושי רע"ק הארים ביאור הגריי ביאור הלב"א להקן שטא ינבה הרבית ואינו גיבה הקרן : "באור הגר"א הע"ג וראשינו שם ואני נותן לך לנורן ל"ד חוא ואורחא המיק קס"ג סק"ג) המעום רבות ביאור האל באין לי מעות מותר ללות סאה בפאה יבלא יצא השער אפור ביאור ראף באין לי מעות מותר ללות סאה בפאה יבלא יצא השער אפור או"ב וב" וכן כי שם ש"ה א" : [ג] היוצא כי' . רבלא"ה פירי נפור היא כפש"ש ל' תנן כל "ר בי"א ובי"אור האף באין לי מעות מותר ללות סאה בפאה יבלא יצא השער אם היי א ש"א ז כי' יצרש" ב"ב "ל" וווס' "ה וברברי כו' מ"י ש"מ אבל הר"ף משרת במו משות לכני פירי הא בלא יצא השער השתבה במחבר שהביא הש"ל בי בחב"א של שער כו' כמו בפאה בשאה וכ"ר הרב"ם ורברי כו' מ"א שהשעיפו וכ"ב מחברי הבל"ם וש"ע שהשעיפו וכ"ב מחברי הבל"ם וש"ע שהשעיפו וכ"ב מרברי בל"ם וש"ע שהשעיפו וכ"ב ביר אל אף מורה בזה וכמש"ש וכרברי הלל אף כו' משמע ררבון פליני עליה וב"א מרברי הל"ל שאוםר אפילו או אווי מור או אפילו שער שבשוק מותר (ע"ב) : [ן] (לקום) מאות המין וב"ו מרברי הלל שאוםר אפילו בשאלת בכר ויש לו אבל הכ"א לא מיב" או ברי תגל שאומר אפילו בשאלת בכר ויש לו אבל הכ"א לא וב"י רג"ל שכ" זו רברי תלל שאומר אפילו בשאלת בכר ויש לו אבל הכ"א לא וב"י רג"ל שכ" זו רברי תלל שאומר אפילו בשאלת בכר ויש לו אבל הכ"א לא וב"י רג"ל שכ" זו רברי תלל שאומר אפילו בשאלת בכר ויש לו אבל הכ"א לא וב"י רג"ל שכ" זו רברי תלל שאומר אפילו בשאלת בכר ויש לו אבל הכ"א לא וב"י רג"ל שכ" זו רברי תלל שאומר אפילו בשאלת בכר ויש לו אבל חכ"א לא פיציו הב"

פתחי תשובה

קסב (א) מממבע כפף. עיון כחשונת דרכי נופס חי"ד סימן כ"ד כחורך ועי' כחשונת דרב"ז סי' ח"ב השונת בד"ל וע"ב (ב") שיישנו רמים. עיין נחשונת כית אפרים חי"ד סי' מ"ב שכתר דע"כ לא שרונן אלא נכחוב בסירוש שיסרע לו מעות אכל אם החוב שהברירה ביד פתנום לקתח חטים או מעות אין סתנאי מועיל ואדרכה מגרע גרע שאם החולו אח"כ החטים

ונותן לו מעות כפי שכיה שוה כשמה הלוחה הוי ל"ק כיון שהמנה בתחום (ע"ש שהחריך כוה : (ב) ואם החלו נותן לו חסאת . עיין כחשובת כית חסרים שם שהחריך להוכית דדוקה חסים הוא דמעל אכל אסור ליתן לו דמים שהיה שום כשעה הלוחה רק בהוקרו אכל בהואו לא .

באר תימב

קסב (מ) בסאה. ואינו אלא מדרבנן והלכך אינה יונאה כדיינים וכחב הפ"ז דאם הוא דרך מקח דהיינו שמוכר סאה וישלם לו בזמן קצוב סאה אחרם החחיה דהוה הרוב לשכר ולהפסד דחז אפילו בהלוחה חין כאן חיסור אלא מדרבנן ממילא כשהוא דרך מקח מוחר לגמרי עכ"ל: (ב) היוצא. לאפוקי אם אינו יוצא או אנ"פ שהיחה יולאה מקודם ונפסלה המעבע אסור. ש"ך: (ג) משבע. כתב הע"ז המעם דבומניגו רוב בני חדם יש להם מטלטלים ברשוחם דשוה זהב וחם

היו רוצים למכרם בזול יכולים למכרם והוי כלוה סאה בסאה ויש לו ואפילו אין לו רק זהוב א' ויכול ללוות עליו כמה זהובים אבל גבי סאה בסאה לא מהני מסלטלין רק מזומגים דאין דרך לקנוח טירות רק במזומנים (אבל דרך הוא למכור מטלטלין בעבור זהובים) עכ"ל (ולפ"ז אם היה לו מעות מוחר ללות לו

ים לכם מטלעין בכשוחם ים לכם מטלעין בכשוחם דשום זכר ואם היו רוצים למכרם כוול יכולין למכרם וכאם שים לו רק זהוכ א"יכול ללווח עליו כמה והובים אכל גבי סאה כסאה לא מהיו מטלעלין בישוח היו במשוח היו המשוח היו במשוח היו המשוח היו משוח היו המשוח היו משוח היו המשוח היו המשוח היו משוח היו המשוח היו משוח היו המשוח היו מכום משוח היו המשוח היו המשוח היו המשוח היו היו המשוח היו וכיל היו למכו להכל מימ לכתחלה יהים משוח היו היו וכיל היו אחור וכפרט שהחום" כתכו ריש פרק הוסב שהחום" למש"ג דכאחרא דמסגי הוי חריפין שפי מ"מ הוי שירי וכ"כ הרא"ש הנה אף דכספק דרכנן להכל מימ לכתחלה יהוב

עצי לבונה

כן פרות וקפר מתחו ותחרים ליחוד ועבשיו חים רוה נישן לו חשוש מישור נפים שבום שבום משום חיםור כים ודלא כהסמ"ע וסב"ך שימן ש"א וכישו שימור נים ודלא כהסמ"ע וסב"ך שימן ש"א וכישו שימור לביום ודלא כהסמ"ע וסב"ך שימן ש"א וכרמוכה לביות ולחות בש"ע בש"ע משוף ב") אם יש לו מצע מוכר לביות ולחות בכלם השום? וכרמ"ג וכן משפע כחשוב מ"ב שימן ל"ד

דבניכא ושיין בכים הלל פימן ק"ע שפמנהג בדיני אלום לפסוק בום ספידא דשוקא משום הפקר כ"ד אכל מדינא ודלא אסור ועיין כחשובת חו"י סימן ק"ע. וכן מוכח מחשובה הרא"ש שסק בש"ע סימן מ"ב לשבע סימן מ"ב לשבע חות בש"ע המיד אבל מדינא וכ"ש דשבעת הלום לא מהכי שכבר מבואר בש"ע ושכר ב"ע ושכר משל שבע מום בלים לישנע אור לשבע שסוא שלו לא מהכי מב"ע השל וש"א בשיע אור לשבע שסוא שלו לא מהכי מ"ש:

בנים ורוצה לישבע שסוא שלו עובד כוככים א"ב ואחיל מדים כו" שסוא של ישראל וע"ץ כתב המ"א שלו מום בלישבע שסוא שלו לא מהכי מ"ש:

מקור מים חיים

כגד"ת שער מ"ו ת"ב סי׳ י"ב כתב כדברי סע"ו וחידש שם דין מחודש רחיתי למעתיקו וו"ל וירחם לענ"ד דאסשר לומר כן בסחם חסן או בשכירות דכיון שמחזיר לו סדמים והמלום מחזיק בחסן או בבית כמו שהותנם אכל ככלי מסויים או כסום ששום ג' ונחנו כלום למלום כד' של רבית שהים חייב לו כי מסקינן מינים לא מסחבר דמסקינן מינים גלימה גופה ועוד דינר אחד נוסף עליו דמסתיע ללוה דלישקול מהי דיהיב וחו לא ומצי אמר ליה אן שול פעות או הכלי כמו שנחתי לו עכ"ל הגד"ת :

ומני ממה ליכי חו שול מפוח חו שכני למו של הדוב מין מחתי לו שביי הגדים : (סימן קס"ב סעיף א' בהג"ח) דבודר"ץ מסבע של וחבונו' . עש"ך סק"ד מ"ש כפוף רכריו מיםן כקב שם בשם החוסטים לפוחל היוני והב יש לו דין מסבע של כסף ע"ש וכ"ב כ"י בשם חש" הרשב"א דיונה והב שסוא משנע סיוצא ודאי מוחר דאיהו משבע ולא איהו דאייקר וזיל אלא הסירוח והסריא גרסינן וכו' ולא ירדחי לדמח הש"דהום דבסשי מרשב"א שמניא כ"י אינו מבואר כלל דדינה וסב יש לו דין משבע אאדכנה ולא ירדחי לדמח הש"דהום דבסשי מרשב"א מכואר כדריא לידמה השיק גום דכתשו הרשבים שמנית כי" חינו מכוחד עני זויים ישנים עד יון מעשע וחודכים מכואר כדריא לידו שם דינר ושכ יש לו דון שירוח וע"ש הישנ: (שם שניף ב' בשו"ע) אךם יש לי מעש וכף"א היאר לד ואח"ב ילוח לו כמה סאין. עצ"ז סק"ד מה שסביא כמם הכ"י כמם מלמידי סרשב"א וסק"ז סשיג על הכ"י ומסכים לחלפידי סרשב"א וכנה"כ כחב דכבר קדמו הכ"ח ולא הכנסי דחילוץ סק"ז אינו מבואר כלל ומשמע דלדברי הכ"ח ככל ענין אסור ללווח סאה על כלואם אח

המ"ו כממוך. וסכי מוכח להדית בש"ם ורש"י (ריש דף ע"ה) והרי"ף והרח"ש ומחק"י ע"ש. ומיהו

ו לוה עליו (ז) כמה סאין ז לפרוע סאה בסאה

וואם אין לו כלום מאותו המין יתן לו המלוה

מעם מאותו המין (ד) ח [ח] או (ס) ילוהו לו ואחר

כך ילוה לו כמה סאין (ד"ע דלה כתלמידי רשב"ה):

הגה [1] היה ללוה מעט מאוחו המין פקדון ביד אחר הרי זה כאילו

להלוות לו וחינו לריך רחים לדבריו(שם בשם ר"ח).[יב]הת דמוחר להלוום

לו כשים לו מחוחו החין היינו סחם אבל אם החלוה מחנה שאם יחייקרו

חטים ישלם לו חטים ואם יוזלו יהן לו מטוח דתי שוויים כשער של עכשיו

אסור דהוי קרוב לשכר ורחוק להססד (ריב"ש סימן י"ח):

ב יי היה לאותו מין (ה) (י) שער בשוק קבוע

מ ניגו וירוע " לשניהם י מותר ללוות סאה בסאה:

היה בידו אבל אם אחרים חייבים לו לא מקרי יש לו (ב"י וכן משמע בנמ' דאיוהו נשר [י] *)וכן אם יש לו במקום אחר ואין למלוה דרך לשם (הנהוח מרדכי) [יא] לוה שאמר שיש לו מעם מזה המין יוכל המלום

פח

חייא לסיוטים : ז סמ"ק והרא"ם בתשונה כלל ק"ם סי" ע"ז וחשו' הרשכ"א וכ"כ הכל כו : ה מסקנת סגמ' שם דף ע"כ ע"ב וכפי' סשני שברש"י וכן פי' הרי"ף וסרח"ם שם והרמנ"ם כפ"י תה"ת: מ כדעת הרמכ"ה שם

הנהת המ"ז

בטור סקרן לכד כשטר וכע"ם מעידים העידים שססק לו רכית דח"כ קשם מ"ש כמ"ח על זה שמי שכח לידו יקרע סשתר כו' דהח כשער זה לח נוכר חלח בקרן חלח ע"כ דכן כוח כפי' מפילח חין חייב לו אלא הקרן וכעל השער יגבה הכל לסי ששמעות השער וא"כ הויין עידי שקר ורשעים הם לגבות אפילו סקרן על פיהם אבל אם מפורש סרכים לא יגבו כב"ד פררים וחברה זו סווכרם בתוספות סרק איזהו נשך דף ע"כ והחום" דחוהו מכח דע"ו אמרו דיש עכ"ם לאן דמשעת כסיכה עכיד לים שומא ונתנו פעם לכיתר משום ספולים לפדות מחמת דלה תשימון למלום לפו סדינו כחין שם משם חלה מכת עדים רשפים כום שייך הפי' במסוכש ע"ו שייך הטעם דלא משמע להו כי אם כמלום אכל כחשש דעידי שקר כם דמעידי' על דכר ענירם סגי כמסורש :

נקודות הכסף

(טימן קס"ב במ"ז ס"ק נ') ואין לחקשות כי' . מיין נש"ך ס"ק מ' דלח ק"מ : (במ"ז ס"ק ד') והנראה לע"ד דס"ל לת"ר כו' . כנר

כנסת הגדולה

אם כא להחזיר בחייו לדקדק דדוקת חבעו דהת נמי בורכת דרש"י לת כת לתשמעי אלא אוכמא דדוהם סכעו דמלחה נקיט דחין דרךלהחזיר

דמנחה נקיע דחין דרך נהחזיר בלח מכיעה : (סימן קס"ב סשיף ב' בדג"ה) זכן אם יש לו במקום אחר ואין למלוח דרך לשם כו' . ממר במלוסף ליותל בפנסות ממר במלוסף ליותל בפנסות מכָדכי כח דחמרינן בנמ' כחי מהדכי הם דממרינן בנמי החי מאן דיהיב זווי לקיראה יהא אזלו ד' ד' ואמר לים יהכינא לך ה' ה' איתוהו גכים שרי ליתוהו גכים אסור ש"ש איתוהו גכים אסור ש"ש איתוהו גכים עמו בעיר ליתנהו נכיה שהם בעיראחרת ולא כמו שטירש"י מיםנסו מם כידו חבל חיקן בעיר ח"ב יש לפרש חיפנסו גבים חע"ם שחיקן כפיר וכע"ש רש"י וכשיש למלום דרך לילך לשם לימנסו לגכים כעיר ליתוכו לנכים נכם ניתנסו נענים החרם וחיון דרך למלור לילך לשם ובחשובה כ"י לחיר"ר גבריאל כן אלים מלאחי היה לו בדיל בעיר אחת ומכרו בעיראתרתיש לו מיקרי ולריך לאוקמי בשיש למלוה דרך לשם כני היכא צלא לפלון אפנרות כי היכא דלא לפלוג אהגהות אינ יש לחלק כין סלואה למקח וממכר וכדמחלקו התוספות ורלים מספוסקים ולפי חלוקים אלו יחיישב דהרכ בשם' המסר בשי קספ קכע הגהות מדדכי לכלכה אש"ם שנחלה שרש"י חולק של זה מסני שדעחו שיש לחלק כין מכר לכלוחה או דיש חילוק מכר לכלוחה מכר לכלוחה חו דים חילוק בין ים דרך למלום לסם חחר ומן כב ילח לחויר שולם ספר סני משם וכחימי שם בח"ח סי' ע"ד לאחד מן שהיל כשלימים כמובסהים ומרי מוכא ככך כנסום מרד ומסיק שבעל הנהה זו חולם

עצי לבונה

זהגירםה כם׳ ה"נ דף ע"ב

מעות אפי' בכדי שיכול ליקח כל אותו המין אסור כן הסכמת הפוסקים וכ"כ ב"י: ד לוה עליו כמה סאין. אפילו כולו ביחד ואל"ל קני כזם - אח"ו דבשביל כל סאה וסאה שלוה אנו רואין הסאה שלו כאלו היא דהמטשה היה שברחי' דרבי חייא לא ידעה שהיה לו דינרין לרב ולא נחלטת מיד למלוה ואם מחייקר ברשוחו מחייקר טור והפוסקים:

ז לפרוע כו'. ככ"י ואין לריך שיהא דעתו להקנות כנגד אותו המעט דא"כ בעם הארץ דלא ידע ליתסר אלא עיקר טעמא משום דכיון דמדרבכן כוח בטעמח כל דכו חקילו ביה והב"ח כתב דדוקה שיהה דעתו לכך דחל"כ נתכוין ח' מהן לשם רבית וחסור (וכ"ל שנם דעת ב"י כן) וכ"ל דאף לדבריו היינו לכתחלה אבל אם לוה והיה לו מעט מאוחו המין אט"פ שלא הים דעתו לכך שרי וחייב לשלם וכן משמע לכחורה מדברי סרח"ם וט"ו בסטיף ה': האו ילוהו לו כו'. והכ"ח פסק כחלמידי רשב"ח דדוקה בנוחן לו במתנה או מקנה לו מוחר אחר כך ללוות

ממכו אבל בסלואה כיון דתחלת הסלואה להולאה ניתנה אסור ע"ש וכן העט"ז השמיט הך דילוהו כו' : מ וידוע לשניהם . ככ"י דסני כשידעו דילא השער אע"פ שלא ידעו בכמה ילא וכתב עוד אבל מתשובת הרא"ש שבסוף סי' זה (סעיף ה') משמע דלא בעי ידיעה כלל שהרי לא הלריך אלא שיברר שינא השער או שהיה ללוה סאה אחת ואלו ידיעת השער לא כזכר כלל בדבריו ע"כ והב"ח כחב דהחם מיירי שמלוה טוען שהיה לו ידיעה שיצא השער ולי נראה דאע"ג דלכתחלה אין להלוח עד [שידע] שיצה השער מכל מקום אם לוה ויצה השער אע"ג דלה ידע מכל מקום הרי לה נעשה כאן איסור בהלואה זו וחייב לשלם לו וכ"כ בס"ה ז': י מותר. אפי' אין מעות ללוה כדעת ר"י ורוב הפוסקים

שבחמח יש לו ונקנה לו כן נ"ל נכון לפי דעח הב"י ומו"ח ז"ל כחב לחלוק על הב"י דבעינן ידיעח שניהם גם ביש לו כמו שלריך בשער שבשוק

באשראי או ללות מחבירו והיינו דוקא סאה בסאה אבל אם הלוהו מעות אסור אע"פ שיש שער בשוק כיון שאין לו כמו שיתבאר בסימן חירושי רע"ק

דודחי אם הלוה לו כבר סאה ופסק בדרך היחר דודחי יכול להלוח עליה אסילו כמה סחין כיון שים לו כבר סחה ברשותו ולח חסרו חלח חם צח עכשיו לעשוח היחר שרונה להלוח לו כזה חין היחר חלח שיחן לו סחה ח' במחנה עכ"ל: (ו) שער . כב"י דסני כפידעו שינא הפער אע"ם שלא ידעו בכמה ינא אבל מחשובת הרא"ם שבם"ם זה משמע דלא בעי ידיעה כלל ול"נ דהע"ג דלכתחלה אין להלוח עד שינה השער ת"מ אם לוה ויצא השער אע"ג דלא ידע מ"מ הרי לא נעשה כחן חיפור בהלוחה זו וחייב לשלם לו עכ"ל הש"ך וע"ל בס"ק ד' מ"ש שם כשם הפי"ו. ונוף פעם ההיחר בשער שבשוק חיחת בפ"ז כיון דשכיחי למזבין דמי לחומר הלוני עד שיבח בני וכחב הרח"ם חפילו חין לו מעוח כלל ללוח הום

בהלואה כיון דמחלת ההלואה להוצאה ניתנה אסור וכ"פ הלבוש והט"ז כתב נ"ל

נו החטים אם נחייקרו כנ"ל עיקר להלכה עכ"ל: (ה) ילוהו. והב"ח חולק היחר זה דיכול לקנוח מן השוק באשרמי או ללווח מחבירו והיינו דוקא סאה בסאה אין לויון על שע בנשוק הוא ע"ד והב"ח חולק היחר זה דיכול לקנוח מן השוק באשרמי או ללווח מחבירו והיינו דוקא סאה בסאה מיל והיונו במום" ביחר מיקר ומ"ש בחום" ד"ה אין ע"ד ומוסף אם במום" בחום" ד"ה אין ע"ד מחום הוא להעות המום המי בחשים מום מהני באין מסקא דלוין אנ מחום לא מחני באין לו חסים. אכל מסמ"ז סק"ב משמע דמעום נמי מהני רק מטלטלין לא מהני. ופ"כ אף באין שער שיירי דאי ביש שער א"ל למעות כלל גבי סאה בסאה ע" ברא"ש ועור וב"י ומוכח

לים כאומר עד שיבוא בני כו' והלא די במה שחירן דרב הוי ליה דינרין ותו קשיא לי מאי סלקא דעתיה דרב שהלך לדין לפני רבי חייא וכי לא ידע רב דמי שיש לו מוחר להלוח סאה בסאה אלא דבר ברור הוא בילה לה בשעת הלואה ומ"מ אין

שם בשעת החלוחה לא על רב ולא טליה איסור דרב לא אמר לה הלויני דינר בדינר אלא סמם הלויני דינר ואפשר שישלם לה בדרך היחר וכן משמע הלשון רב אחיף דינרין ולא דיכרין בדיכרין ואיירי דאח"כ נתייקרו הדינרין וסים רב סובר אש"פ שבאמת היו לו מית כיון שלא ידעה אסור לה ליקח דינר זהב כדין סאה בסאה אם נתייקר וגם שם נתייקרו הדינרין והשיב רבי חייא שישלם לה טבין וחקולין וברשוחה אתייקרו אע"פ שלא ידעה מ"מ תקנו הכמים הדינרין שברשותו של רב לה ומהולי הדברים אמרו כאן כיון

שהתיסור רבית כזם הוא מדרבנן ועל זה כתב הר"ן ש"מ כו' . *) ואין להקשות ממה שכתב הרמב"ם וב"י מביאו וכ"פ בסמוך סעיף ג' היה לאוחו המין שער בשוק וידוע לשניהם משמע דידיעת שניהם בעינן וכמ"ש בב"י שאני התם דלא שייך לומר שנקנו לו למלוה דהא של אחרים כם דהיינו אנשי השוק וא"כ אין היתר אלא שידעו שיש שער בשוק משא"כ ביש לו די"ל דחכמים הקילו וכן מוכח מלשון הרמב"ם פרק י' מהלכות מלום וזה לא היה לו מאוחו מין כלום ולא נקבע שער בשוק טדיין או שלא ידעו שער השוק הרי זה אסור ללוות סאה בסאה כו' הרי שנהט תחילה חרי מילי ואח"כ כחב שלא ידעו שער השוק ולא כתב או שלא ידעו שיש לו אלא מוכח דבהיחר דיש לו א"ל לידיעה כלל ואפשר שנם אם הלוה לא ידע בשעת ההלואה בבירור ג"כ מהני כיון

ול"כ כמו שכתכתי נכון וברור דאל"כ מה חידוש יש בעובדא דרב ובפי' הר"ן שכתב שמע מיניה כו' אלא שהענין היה כמו שכתבתי לעיל ומ"מ נראה שבאם רולה לפלות חטין בחטין מכח היחר דיש לו ודאי לכתחלה לריך שידעו שניהם שיש היחר וכן בהיחר דשער שבשוק אלא דחילוק יש ביניהם באם לום ולא ידע מן ההיתר דבהיתר מלד יש לו מותר כיון שנקנה לו על פי חכמים ובהיתר מלד שער שבשוק אסור ליתן לו החטים אם נתייקרו כן נראה לע"ד עיקר להלכה: (ד) או ילוהו לו כו'. ב"י מכיא בשם חלמידי הרשב"א דאם הלוהו סאה שאינו לוה עליה משום דסאם זו להוציאה לוה אותה וכתב על זה דלא נראה לו דאע"ג דלהולאה ניחנה לו ילוה עליה שהרי כל חטים שביד האדם להוצאה עומדים ואפ"ה לוה עליהם עכ"ל *) והנראה לע"ד דס"ל לחלמידי רשב"א ודאי אם הלוה לו כבר סאה ופסק בדרך היחר ודאי יכול להלוח עלים אפילו כמה סאין כיון שיש לו כבר סאה ברשוחו ולא אסרי אלא אם בא עכשיו לעשוח היחר שיוכל להלוח בזה אין היחר אלא שיחן לו סאם אחת במחנה ונמנא דקרינן שפיר יש לו על אוחם סאה אבל אם רוצה להלוח לו עכשיו כדי שיוכל על ידי זה להלוח הרבה סאין זה לא יועיל דכל עיקר ההיתר מחמח יש לו הוא דיכול להחזיק זה הסאה לשלמה לו אח"כ במה שילוה לו וזה אינו שייך כאן דהא אוחו סאה גופה ניתנה להולאה ויחזיר לו אחרת תחתיה ולא יחזירנה בעין אם כן אין כאן לומר שתהיה אותה סאה במקום חשלומין על אחרת ומ"ה כחב סרשב"א בחשובה הכיאה ב"י בסמוך וז"ל וכדי לעשות בהיתר נותן סאה אחת חטים להקל כו' ולא כ' ילוה וכן סמ"ק וכל בו נקטו היתר נחינה ולא הלואה מטעם שאמרנו ועל כן כהב רשב"א גופיה הבאחיו ריש סי' קס"ג סעיף א' דאם היחה לו כבר הלואה מועלה להלוח אח"ב הרבה והיינו בדרך שכתבתי סחלה שהיחה נעשית שלא לשם היחר עכשיו אלא היחה בהיחר בפני עלמה כן נראה לע"ד: (ה) שער בשוק. סטעם כיון דשכיחי למזכין דמי לאומר הלויני עד שיבוא בני וכחב הרא"ש אפי' אין לו מעוח כלל ללוה הוה היתר זה דיכול לקנוח מן השוק

םאה במאה ול"ע דלא משמע כן מהפוסקים ועיין ס"ק שאחר זה) : (ד) במה . דבשביל כל סחה וכחה שלוה חנו רוחין הסחה שלו כחלו היח נחלמת מיד למלוה והב"ח כחב דדוקה שיהה דעתו לכך לחל"כ נחכוין ה' מהם לשם רביח וחסור וכ"ל דאף לדבריו היינו לכחחילה אבל אם לוה והיה לו מעם מאוחו המין אע"ם שלא היה דעתו לכך שרי וחייב לשלם מיהו דוקא יש לו מאומו המין אבל מעות אשילו בכדי שיכול ליקח כל אותו המין אסור עכ"ל הש"ך. והע"ו כתב דודאי לכתחלה לריך שידעו שניהם שיש היחר כמ"ש הב"ח אלא בדיעבד אם הלוה פאה בסחם ויש לו אפילו אם הלום בעצמו לא היה יודע שיש לו מוחר כיון שנקנה לו ע"ם חכמים משח"כ בהיחר מלד שער שבשוק דלא שייך לומר שנקנו לו דהא של שתרים הם לכך חין היחר אלא שידעו שיש שער גשוק אבל אם לא ידעו אסור ליחן לו החסים אם נחייקרו כנ"ל עיקר להלכה עכ"ל: (ה) ילוהר. והב"ח חולק ע"ז ופסק דוקא אם טחן לו במחנה או מקנה לו מוחר אח"ב ללווח ממנו אבל

יד אברהם

סימרת דסלותם תמי לתשמועינן פיססק שתף חם יתייקרו כו' ותו שרי לקנלם ממנו אף תם הוזלו : למעים ג'') דיור לאותו מין שער בשום קבוע וירוע לשניתם מותר ללוות סאה במאח. כלע"ד

מקור מים חיים שנשם ככר כהימר שכבר הלוסו סאה ונששה בסימר: (שם בדונ"ה) היה, ללוה שעם מאותו המין פקרון ביד אחר ה"י כאלו היה בירו. כ"כ מרן סנ"י כדרך אסשר ועי' כגד"מ שער מ"י הכיא לאיה מפוכשת כוס מלשון הרמנ"ם פרק כ"ב מסלכות מכירה הלכם ק". וכן נלפ"ד להכיא ראיה מפורשם לזה מתוקפות ב"מ ו" ד"ם הקרשה וכו' דהיכי שיש לו פקדון כיד אחרים ואודי יכול להקדשה ולא חשיב אינו ברשותו וע"ש

שנעשם ככר בהיתר שכבר הנוסו סחם ונעשם בסיתר: (שם בהג"ה) היד לאות משם מאותו השין שקרון ביד אחר ח"יו כאלו היה בירו. כ"כ מכן סב"י בדרך אסשר ושי לבדר ששר מורי ללות מאוה בסאר. נלט"ד ביד אחר ח"יו כאלו היה בירו. כ"כ מכן סב"י בדרך אסשר ושי להיה מפורשם לום משופשם ש"ל ניד משופירום וכמשם משופרום וכמשים משופרום וכמשם מש"ל ניד משופים מש"ל ניד משופים משופרום וכמשם מש"ל ניד משופים משופרום וכמשם מש"ל ניד משופירום וכמש"ל ביד משופירום ביד משופירום וכמש"ל ביד משופירום וכמש"ל ביד משופירום ביד משופירום ביד משופירום וכמש"ל ביד משופירום ביד משופירום ביד משופירום ביד משופירום וכמש"ל ביד משופירום ביד משופשם ביד משופירום ביד משופירום ביד משופשם מש"ל ביד משופשם ביד ביד משופשם ביד

הגד וע"ל סי' קע"ה איזה מקרי שער קבוע [יד] והא דיכול ללווח על

חם החנה שלח יקבל סרעון עד שעח (ח) היוקר חסור (הרח"ש בחשובחו

וסמ"ה וכל בו):

י מלוה אדם את אריםין (פי׳ מרים הנופע מו זורע פדה

קודם שירד הארים לשרה בין אחר שירד במה

דברים אמורים במקום שנהגו (ו) שיתן הארים

הזרע " אבל במקום שררך בעל הקרקע ליתן הזרע

אם (º) כבר ירד הארים לשרה אסור:

ה (מו) יי הלוה לו סאתים חמים ועשה לו שמר

יג בשעת הלואה או שהיה ללוה מעם מאותו

הָמין יִשבע (י) הלוה שלא יצא השער ושלא היה

לו כלום מאותו המין ולא יפרע אלא דמים שהיו

עליהם יב אם לא (ז) יברר המלוח שיצא השער

מבירו וים לו חליו או שלים בסירות) כאה בכאה לזרע בין

שער שבשוק היינו דהלוה יכול לפרוע לו יא חימת (ז) שירצה חבל

שם:יא כנייתה שם וכדהסכר' רב חידי לרכח שם: יב שור

בשם תשו' חבין סרח"ם כלל

נקודות הכסף

קס"ג. וכחב עוד דחם ילח השער במקום חחד חע"פ שבמקומות ם שיתן הארים הזרע . (ו) שיתן הארים הזרע פי׳ שבארים יש היחר ללוות מב"ה סאה בסאם מטעם שאין כאן הלוחה חלח כחלו החנה שיטול ב"ה הסחה הרחשונה משדה שלו חה

מועיל דוקא אם נעשה בתחלת ירידתו של ארים להקרקע דנוכל לומר דחדעתח דהכי נחיח וקבל עליו כן אבל אם כבר מוחוק בה ומלוה ללרכו הוה כאחר ואסור משום הכי אם הוא במקום שנותן ארים הזרע וכל כמה שלא נחן הזרע יכול בעל הבית לסלקו אע"פ שירד כבר כיון שחיכו יכול לקיים מה שמוטל עליו ש"כ יכול ב"ה להלוח לו והוה כחלו יורד לתוכה מחדש חחר ההלוחה חבל במקום שב"ה נותן הזרע רק שוה הארים נתן חן שלו על הרקע ואת דוקא לעבדה על כן הוא מוותר משלו שיתן סוח סורע ולשנות ממנהג עיר חז יש חילוק חם סרילוי זה של הארים נעשה קודם שירד לחוכה נמלא דאדעתא דהכי

דותא ירד לשם על כן כל כמה דלא יהיב זרע בטלה ירידתו ויכול ללוות מב"ה והוה כאילו נחית השחא מחדש אבל אם כבר ירד לתוכו סתם כמו שחר חריסין וחחר כך נחרלה לשנות וליחן הוח הזרע חז אינו יכול ללווח מבעל הביח כיון דאין בעל הביח יכול לסלק אוחו מאחר שירד סחם רק שעכשיו הוא רולה להיטיב עמו לווחר משלו בזה אין היחר ללוות מבעל הבית ובטור כחוב והארים נחרצה ליתן משלו אז אינו יכול ללוות מבעל הבית סאה בסאה אלא אם כן הלוחו מיד כשירד לשדה כו' הך כשירד רלה לומר קודם שירד וכ"פ ב"י ור"ל שהרילוי וההלואה הם נעשים בפעם אחת דסברא הוא דכשהוא מתרלה כוא באופו זה שהבעל הביח ילוהו על זה כחב שהרילוי לריך שיהיה קודם סירידה ובאמח לא איכפח לן או בהלואה אף שחסיה אחר סירידה כיון שיכול לסלקו כמו שאמרנו והא דנקט אא"כ הלוהו רלונו לומר שהרילוי נעשה על זה כן לריך לדחוק לשונו לפי פירש"י ונרחה לי דגם בבעל הקרקע נוחן זרע והחרים החנה אחר שכבר ירד מוחר לפעמים להלוח מבעל הביח דהיינו אם חייב הארים עלמו חיוב גמור שהוא יחן

י ביו ייש. די בין את כו' אבל כו'. דיקא כח"ב אבל עד ומן קבוע מותר דלא כחרמב"ם שאומר עד זמן קבוע מותר דלא כחרמב"ם שאומר עד זמן קבוע ומעמי של הרמב"ם בשימתו רפוי טש"ש אבל הכ"א ליון מתם כו' על שער שבשוק כפי' הרי"ף שרין ככר שות למאת ומש"ש וכן היות הלל בו' ד"ל אפי' על שער שכשוק ופליני רבנן אבל כרישא מורי שלא יאמר אדם כי' משום שקובע זמן וו"ש לנורן אבל הרא"ש וש"ש רפליני על הרמב"ם אולי לשימתיותו וס"ל רבככר פליני אפילו בלא שער הרמב"ם אולי לשימתיותו וס"ל רבככר פליני אפילו בלא שער כו' ב"ל מי"א (ע"כ): [מ"ץ הלות כו"ל מ"א (ע"כ): [מ"ץ הלות כו"ל מ"א (ע"כ): [מ"ץ הלות כו"ל מ"א (ע"כ): [מ"ץ בנ"ל מ"ץ בנ"ל מ"א (ע"כ): [מ"ץ בנ"ל מ"ץ בנ

ביאור הגר"א

ירידתו ויכול ללוות מבע"ה דהוה כחילו נחית השתח מחדש חבל חם כבר ירד במקום אחר אע"פ שבמקומות שסביבותיו לא יצא סומכים על מקום ההוא עכ"ל:

לחוכה פחם כמו שחר חריפי' וחח"כ נתרנה לשנות שיתן הוח הזרע חינו יכול ללווח מבעה"ב כיון דחין בעה"ב יכול לפלקו אף אם לה יתן הוה הזרע שהפי ירד בסחם ול"ל דנם חם בעה"ב נותן הזרע והחרים התנה חתר שירד שהוח יתן מלינן ג"כ לפעמים היחר שילוה מבעה"ב דהיינו אם הארים נחחייב בחיוב גמור מלין בי לטפורים יחתות מיחול מצבחים ירד נמוא העוביו הוא נחות מחת מות יום חתוביו הוא נחות מחת מחדש אחר ההואה עכ"ל: (י) הלוה. כתב הפ"ץ נכאה דוקא אם ידוע שהאום מחדש אחר ההנואה עכ"ל: (י) הלוה. כתב הפ"ץ נכאה דוקא אם ידוע שהאום לו צומן הזול או פוסר זמן ההלואה בשפר דהשאה כיון שיש זד רביח לפנינו וצריך לברר ההיחר המע"ה אבל אם המלוה מוען עתם הלויחין או שלא נוכר בשפר רק פלוני קייב לפלוני כך וכך האין לשלם לו לזמן פלוני מומן מחלה מחום בשפר רק פלוני מומן מחלה מחום במחד המת"ה אום החום במחד המת"ד האום במחד הכרב המחום במחדשות במח שחין זה ע"י הלוחה כלל רק שקניתי חותו ממנו בק"ב בחוסן שחם היה כך השחח לאו רביח קא שקיל התלוה נאתן גם אם כחוב בשער שיחא התלוח נאתן על כל עניני החוב המלוה נאמן עכ"ל וכ' המ"ז ואין להקשות ממ"ש רמ"א בסי' קס"מ ספ"ה דאם יש שפר ביד המלוה נשבע ונופל שאני החם שיש חילוק ביניהם אם הלוה לו מעות בהיתר וים הרבה התירים מצוים סברא הוא דלא שביק היתירא ואכיל איסורה ומ"מ שבועה בעי כיון שבה להוציה משה"כ כהן שחין היתר הלה ביש לו או יצא השער ומצוי זה הרבה פעמים ששניהם אינם ע"כ יברר דוקא (ובנה"כ כתב שתירוץ זה דחוק אלא דהחילוק מבואר בחשובה הרא"ש גופיה דהכא ליכא

עצי לבונה

י פשנה שם דף פיד פיל וכ"פ ב"י וב"ח: יא אימת שירצה. וחו שרי חפילו בקבע לו זמן כן הסכמת הפוסקים והאחרונים ודלא כהרמבים וכחב הרא"ש מיהו באומר לא אקבל הפרעון קודם הזמן אסור ללווח על שער שבשוק אבל אם יש לו חטין אפי' בהא אין לאסור ע"כ ומביאו ב"י וד"מ ומשמע

מדבריו שם להדיח דחפילו חינו חומר לא אקבל הפרעון עד שעת היותר אלא אומר לא אקבל עד הומן אע"פ שאין ידוע שיתייקר השער אז אסור משום דדמי להלויני כור חטים עד סגורן ולפ"ז מ"ש כרב עד שעת סיוקר הוח ל"ד חלח לישנה דסמ"ק וכל בו נקט אי נמי אשמועינן דהיכא דנחייתר השער אין חייב לשלם לו ונ"ל דהיכא דקבע לו זמן מחמת שים לחום שיוזל אחר ההלואה קודם הזמן אסור לכ"ע בקבע לו זמן אף בלא אמר לים לא חקבל עד זמן ספרעון דהח הפוסקים על הרמב"ם חלח לא השינו מטעם שקביעת הזמן היא לחועלת כלום שחין המלום יכול לכופו בינחיים אבל אם בא לפרוע חוך זמנו פורע ובכי סאי גוונא יכול המלוה

לומר לא אקבל חובי קודם זמני כמ"ם בה"ת בשטר ל' והט"ו בח"מ סי' ע"ד ס"ב דחם קבע ללוה זמן ורולה לפרעו חוך הזמן כי מחיירה מפני חילוק המטבעות וגזרח המסים וחשחורת דחינו יכול לכופו ליקח חובו קודם זמנו שחינו יכול לפרוע קודם זמנו לקלקלחו ולהפסדו של מלום: יב אם לא יברר בו'. ואם כחוב בשטר שיסא המלום נאמן על כל עניני סחוב המלוה נאמן הגה' פרים' : יג בשעת הלוואה בו' . נרחה דותה חם ידוע שהלוה לו בזמן הזול או שנזכר זמן ההלוחה בשטר דהשתח כיון שיש לד רבית לפנינו ולריך לברר היחר המע"ה וכן משמע בחשובת הרח"ש שם פלל ק"ח סי' ט"ו אבל אם המלוה טוטן טחם הלויחיך או שלא כזכר בשטר רק פלוני חייב לפלוני כך וכך סחין לשלם לו לזמן פלוני וטוטן המלוה אחה חייב לי סאין אלו כי קניחים ממך בק"ג ולחחי לך בעדם כפי שהן שוין עכשיו או שטוטן שלא נחייקר מעולם אלא כך סים ג"כ כשער בשעח הכלואם אע"ג דאו סלום בחיסור דשמא יחייקר סשער מ"מ הפחא לאו רביח קא שקיל סלכד

הזרע שאם לא יתן יסתלק מן הקרקע אע"פ שכבר ירד נמלא דעכשיו הוא נחית מחדש אחר ההלואה : (ז) יברר המלוה ובו' . הטעם דהא אין הלוה מכחים השטר אלא טוען שנטשה באיסור וא"ל ממה שכחב רמ"א סימן קס"ט סעיף כ"ה דאם יש שטר ביד המלוה נשבט ונוטל *) שאני כתם שיש חילות ביניהם אם כלוה לו מעות בהיחר ויש ברבה בחירים המלויים סברא הוא דלא שביק היחירא ואכיל איסורא ומ"מ שבועה לריך כיון שבא להוליא משא"כ כאן בהלואה פירות שאין היחר אלא ביש לו או שער שבשות ומלוי הרבה ששניהם אינם על כן יברר

חידושי רע״ק

שער מ"ן): (סטיף ד) מ"ל ה"ן ארם את ארימיר. בפור כתב מי שיש לו ארים מותר לחלוות לו מאת במאת וכו' ובמקום שדרך כנ"ח וכי' אלא א"ב חלותו מיר בשירד לתוך שרהו . עי' בב"י רבשירד לאו דוקא רק קודם שירו דמיד אתר שירו אמר ולדעתי י"ל דכוונת הפור חכי דבתרילת שבתב ונתרצה תארים חיינו דיקא לאחר שידו וכמ"ש ב"י וכרעת רש"י ול"ו כתב חמור ראמור ללות אחר שנתרצת כבר ואינו מותר

שירד וכמ"ש ב"י ופרעת רש"י עלו כתב חשור ראמור ללות. אחר שנתרצה בגר ואינומותר תרא"ש וש"פ הפליני על הרספ"ם אולי לשיפתיותו דס"ל רבככר פליני אפילו בלא שער אא"ל הלחו מיד כשירד בשעת ריצוי שפרוצה שנותן לו במנת כנ"ל פס"א וכן רישא לא זאמר כו' נ"כ איירי בלא שער ולנורן"ד בנ"ל ס"א (ע"כ): [מר] והלא הצינה מיד בשנת ביצה "א שניתן לו במר ביצר אנכי נותן לו במתה שירא מחרע משלי ווחו מתר דהוי כאמר אני נותן לך פנה וכל שנת דינר רוחית מפנו דמותר כמ"ש חב"י (ספס"א) בשם הריב"ש ואינו אמור אילו אחר שירד ונתרבת ארים ליתן במתנה שיתר ומן רצח להלות ממנו דכבר חדוב על הארים ותוי כמו נתחייב במתנתי ולאחר זמן ועף עליו במלוח דאמור כמ"ש שכתו בכ"ו (מס"י קס"א) ודו"ק : (מפיף כ") ליתן במתנה ואירו מוך רצח להלות ממנו דכבר חדוב על הארים ותוי במותנה לאחר זמן ועשה עליו שפר מכך וכך מאין וכו' ואם לא יכול לברר ישבע הלוה וכו" "ה"לן ה" לו סאתים המים ועשה לו שפר במור בתב בשם א"א תרא"ש בשר"ת חלוח לתבירו חמים ועשה עליו שרה במן למעון על שפר שתוא של רבית. ונראת דשמר זה שלקוחות הוא כמו כתב יר דנאמן למעון על שפר שתוא של רבית. ונראת דשמר זה שלקוחות הוא כמו כת ביר דנאמן למעון על שפר שתוא של רבית. ונראת דשמר זה שלקוחות הוא כמו כה בר יר דנאמן למעון על שפר שתוא של רבית. ונראת דשמר זה שלקוחות הוא כמו כר ביר דנאמן למצר בין למשלת דאינו נובה מלקוחות וכיון שאינו צובה פור בא ביר למפר בין למשלת בין למעלת דאינו נובה מלקוחות הוא כמו כתב יר דנאמן לומר פרעתי (בח"ש מל"מ) ביו מות בדין שאינו מורף

(ו) שירצה. כחב הם"ך וחו שרי חפילו בקבע לו זמן וכחב הרח"ם מיהו בחומר לא אקבל הפרעון קודם הזמן אטור ללוח על שער שבשוק אבל ביש לו חפין מסילו בהם חין למסור: (מ) היוכר. ומסילו מינו מומר עד שעם היוקר מלח שחומר לה הקבל עד הזמן הע"פ שחין ידוע הם יחייקר השער חפור דדמי להלוני כור חטים עד הגורן (ומ"ם עד היוקר ל"ד) ול"ל דהיכה דקבע לי זמן מחמח פים לחום שיוזל חחר ההלוחה קודם הזמן חבור לכ"ע בקבע לו זמן חף בלח חמר לים לה הקכל עד זמן הפרעון עכ"ל הש"ך: (מ) כבר. העעם היחה בש"ז דהה ההיחר שיש בהרים ללוח מבעה"ב סחה בסחה מפני שהין כהן הלוחה רק דה"ל כחלו החנה שיטול בעה"ב הסחה הרחשונה משדה שלו וזה מועיל דוקח חם נעשה בחחילת ירידתו של חרים להקרקע דנוכל לומר חדעתה דהכי נחיח וקביל עליו כן אבל אם כבר מוחזק בה ומלוה ללרכו הוי כאחר ואסור מיהו אם הוא במקום שחחרים נותן הזרע וכל כמה דלח יתן יכול הבעה"ב לסלקו בזה יכול להלות אפ"ם שירד כבר כיון שחינו יכול לקיים מה שמופל פליו והבפ"ה יכול לפלקו הום כאלו יורד מחדם לחוכה אחר הכלואה אבל במקום שבעה"ב נוחן הזרע רק בשביל שזה החרים יש לו חן וחפץ בקרקע זו דוקה מווחר משלו שיחן הוה הזרע ולשעת ממנהג העיר חז יש לו חלוק חם הריצוי זה של החרים נעשה קודם שירד

שלכיך מסכש של כסף לד וסב לכיך ליסן לו סשילינגר לפי סעת ואין לסם מקח שום לסעתים הוא נוסץ יוא משער:

מכור פים חיים

שמוכיותו מסטים דכ"כ ע"ח מיסו ל"ל דווקם דחינו כופר בפקדון חכל פיכם שכופר בפקדון דקי"ל שניסם חינם יכולים לכקדישו זם לפי שחינו שלו וזם לפי שחינו כרשום לם חשיב כיש לו וכן מכוחר בגד"ם שם:

דגרים שם פל פירום שמשוק וח"ל אף כלא שער לוין כים לו מעום דיכול לקנום אף כיוקר פירום. ופמש"ל כפיי קס"ב מזם; (פציף ג' בחנ"ח) אביל אם התנה זכר'. פש"ך סקייא מ"ם אינ אסתמינן דסיכי דנחייקרו זכר' כש"ל לאסוקי אם אמר לא אקכל עד סומן כיון דאם כוול או הים מחויב לקכלו לכן חייב ליפן לו אף ביער ביער שעת סיוקל או אף דיעבד כנתייקל דסוי קרוב לום רק לכפחלם סוא אסור לומר כן אכל כאומר עד שעת סיוקל או אף דיעבד אסור כן נ"ל כווכם!:

קדמו ככ"ח כזה: (שם מ"ק ו") שאני חתם שיש לחלק חילוק בו". קירון זה דחוק חלו משוט דלה ק"מ וכמכוחר בחשו' סרח"ם נופים שממנו מקור דין וס וסכחתיו כש"ך סימן קס"ע ס"ק ס' ע"ט:

כנסת הגדולה מס רש"י וריכ"ס והריכ"ם וחוק דכרי סרכ כמשו'- הנ"ל בסי' פ"ה דלענין דינה נקטינן כרש"י וסיימתו להקל ישין כרש"י וסיימתו להקל ישין שם ומכלל דכריםם חתה רוחה מסורש דס"ל דכעל סנסה חולק עם רש"י ז"ל וסייעתו בין כהלוחם כין כמכר דלכמל סגם"ם כשחיםם בשחינן כעיר סנסים בשחים בשחיכן בעיר וחין דרך לחלום ללכח שם אסור ולדעת רש"י בשחים מותר וחין דעתי נוחם כזם שיהא בעל סנסות חולק על רש"י וסייעתו ויקכע רכינו פמחכר דכרי הנסום כסי' זס כסתם משנה כלי שום חולק זהרכ בעל המסה בש"ע סחם כדברי הסג"ה והנכון כמ"ם ברכני בסביח ומככן דסבירת לסו סנסו רכוומת דים חילון כין יש דרך למלום לילך לשם לחין דרך למלום לילך א"ג שיש לחלק כין לילך א"ג שיש לחלק כין בלוחם למקח וממכר דכמכר כ"ע מודן דחסילו מחון לעיר מקרי יש לו ומוחב ולכן כנדון סרכ בעל החשובה סנ"ל למכור ומוזלי לגכי קונם חש"ם שספחורם מחוץ לשיר יש לו 'אֿע"ם מקרי ושרי הכל סלוחם כיש מודו דחשור כדכרי הנהות מרדכי וכבר רחיתי להתכם סשלם הנזכר חולק כים ושוב ששנם שנתה מונק כום ושוב דוחסו וכתב הרב בעל סשוכם סנ"ל דסדין שמו וחני בעניי לח ידעתר מם מלחו עול כמילוק זם חם מספני מם שסקשם כתכם סשלם גר"ו דחם חיתת דפקדון שהות כפיר מיתה הסקדון שהוא כפיר אתתה אין לו פיקרי קשה כדחריך הנת' ליחנהן אסור סשיפה ליתה להליכה דליתה סשיפה ליתה להליכה דליתה כחי מידי בפחה הלה כמקום החר מסו דתימה כעד שיכה דמי קת"ל וסום עדיף טפי לחשמעינן ליחנסו במקום מוכר חפור ממחי דקמ"ל חשרתי וחני סמם פר מפיק מרבליות יחמר דכר זם וחדרכ חסהים חומר כן היינו חומרי' דהדבר חלוי כין בהיותו בעיר לחינו כעיר חבל חשרתי כיון רחיתה נמתה חש"ג דמחסר גוכיינה כים לו דמי הכל כשמה דקמ"ל דהסילו השרחי בשמח לקמיי לחשירו השרחי מחלן דלים לים דמי כ"ש הל לפחות פוא בדין שיכי דליפא בפתא כמאן דלית לים דמי וגם למ"ם למעלם בשם פרא"ם דאפילו אי אים לים אבראי בשבושם אפילו משבכון יתין לו מיקרי דס"ם לפקדון שבעיר חתרם חו לפחום כחינות כם דים כחינה לומר דפסי עדיף סקדון חש"ם שהוח כעיר חחרם מחשרתי חסילו

בית לחם יהודה

ואם מסני ההכנת האחד שכ" שא"א לחלק כן שנעל ההגם"ה סיים דאם אין דרך המלום

כעיר ווש כחינם לומר דעפי עדיף חשרתי שבות כעיר מסקדון כעיר חחרת וכעל בסלמוד תפם הכחינם וחם

לו משם מאומו מפכע של

לחוכה נמצח דחדעחה דהכי דוקה ירד לשם וע"כ כל כמה דלה יהיב זרע בפלה

דוקא כן נראה לע"ד: (ה) דלא מחני כלא דעת הלוח. *) קשה לי הלכך המלוה נאמן וע"ל סי' קס"ט ס"ק ע"ח: יד ואין המלוה כו'. מאי שנא מפרוזבול בח"מ סי׳ ס"ו סעיף כ"ב דמהני אפילו שלא בפניו דהא דיכול להקנות ללוה היינו דוקא אם דעת הלוה מרולה אבל אם דעת -סלום אינה מרוצה כנון זו שסלוה אומר שלא סיה לו חעים דהקיט בו כיון שהוא מדרבנן וכאן נמי הוא מדרבנן דהא סאה בסאה הוא מדרבנן וכבר כחב ב"י סי' קס"ב וז"ל כיון דמדרבנן היא בטעם והלוה לו באיסור לא מהני דאין מקנים לו לאדם בע"ל. שם: מד אבל

כל דהו אקילו בס וק"ו הוא מפרוזבול דכאן מפי מסחבר דניחא ליה ללוה בום שהוא מהנה לו דאל"כ יעשה גם כות חיסור ח"כ ודחי נימח דגם כחו מהכי כשמקנה לו שלא בפכיו ול"ע: מ) סאה חמין בסאה דוחו אסור הטעם בסה"ת כיון שהם שני מינים ולפעמים אינם שוות ע"כ ולא חקשה ממ"ם כסי' קס"ג סעיף כ' תן לי חטין בחני רולה למכור וליהח יין דשרי ביש לו דהחם מכירם ודרך מכירה כן הוא למכור כדי להרויח בו אח"כ מה שאין כן בהלואה שאסור להרויח בפרעון כלוחחו:

מי שהיה נושה כו'. הכל אם נוחן לו עחה המעוח על חעין יתבאר בסימן קע"ה : (ב) כשיעור מעותיו. ולח דמי להלוואת סאה בסאה דסימן קס"ב סעיף ב' דבגי אפי' במעט דהחם אנו חושבין חותם טיפה כחילו היח נחלטת למלוה נגד טיפה שמלוה לו ואחר שלום בהיחר טיפה יש לו שחי

טיפות מלוה עליה עד שחי טיפות וכן לעולם משא"כ כאן במכירה דאין שייך לומר כן . כן כחב נימוקי יוכף רים פ' הרביח בשם רשב"א משמע כאן דמה שמלוה לי מועיל כאילו נוחן לו במחנה ועי' מ"ש סימן קס"ב סעיף ב' ועי' מה שנכחוב חי"ה בסימן קע"ג סעיף ז' : (ג) מותר אפילו לא יצא השער. פרש"י דכיון שיש לו זוכה בהו האי מהשחא ואע"ג דלא משיך ואם נחייקרו ברשוחים נחייקרו ולא הוה ליה רביח כיון שאם בא לחזור קאי עלייהו במי בפרע והע"פ שלא ילא השער אוזולי קא מוזיל נכי: (ד) ואם לאו אסור כו'. לשון רש"י כוה כן הוא ומיהו היכא דאיז לו לאו כאיסורו הבא לידו דמי דהיכא דיהיב ליה זוזי

פוסק

שוים בשעת הלואה יד [מז] (יחין המלוה יכול לומר (יא) (ד) הקניחי לו מעם משלי ע"י אחר (ד) דלא מהגי בלא דעת הלוה) " ואם יתחייב לו חמים וההלואה היתה (סם) במקום אחר והתביעה במקום אחר והחמים יקרים יותר במקום התביעה לא ישלם לו אלא כשויין במקום החלואה:

הגה (יוֹ) לא החירו ללווח כשים לו אלא סאה חסים בסאה חטים מוף אבל (בו) מאה חטין במאה (יב) דוחן אמור בין אמ"ם שהן בשער אחד ויש לו דוחן (טור בשם הראב"ד ובה"ח):

קסג דין הפוסק חימין לחייבו כשער של נ׳ סעיפים:

א (א) אמי שהיה נושה בחבירו מעות ואמר לו תז לי מעותי שאני רוצה ליקח כהם חמים א"ל צא ועשה אותם עלי כשער של עכשיו ויהיה לך אצלי חמים כהלוואה א [א] יאם יש לו חמים (ב) ב [ב] כשיעור מעותיו (ג) ג מוחר [ג] (א) אפי׳ לא יצא (⁵) השער (ד) ד ואם לאו ה (³) אסור [ד] נ אפי' יצא השעד (נ"י בפס רמנ"ן והרב המניד שם ופכן כתב רמב"ן ורשב"ח) [דו] (וגחמן המוכר לומר שים לו וח"ל רחייה לדבריו) (הנהוח מרדכי דחיזהו נשך) כדלעיל סימן קס"ב:

ול"ד לדלעיל סי' קס"ב ס"ב דביש לו מעט מאוחו במין לום עליו כמה סאין דהחם כיון שלוה סאה אנו רואין כאילו לוה כאה כנגד סאה שיש לו וכן לעולם אבל במכירה אין המכירה חלה הלא על מה שיש לו וע"ל סי' קע"ג: ג מותר. משום דזכי בים מהשחח ואע"ג דלח משיך כי מייקרי ברשוחים מייקרי ולח ה"ל רבית הואיל ואם בא לחזור קאי עלייהו במי שפרע . רש"י : ד ואם לאו אסור . אבל אם נוחן לו עהה מעוח על חעים ליחנם לו כל השנה כשער של עכשיו מוחר אם ילא השער אפילו אין לו חעים כאשר יתבאר בעזרת השם עד כאן לשון העור והוא לקמן סי' קע"ה ע"ש וכחב הפרישה משמע דאינו יכול לחשוב החעים אלא בדמי השער ולא

בזול יותר דנראה כרבית אבל אינו מוכרע עכ"ל ול"ג שהוא מוכרע מדקאמר אם יצא השטר וגם מדקאמר כשער של שכשיו וכן מוכח בפוסקי' וט"ו לקמן סי' קש"ג ס"ז ט"ש ופשוט סוא : ובתב ב"י דללווח ט"מ שאם אסור איםן לו לזמן פלוכי יחן לו פירוח כשער של עכביו אסור כיון דמחמח הלואה קאהי עכ"ל ומביאו ד"מ וע"ל סי' קע"ה ס"ו בהג"ה: האסור

דשמח חידושי רע"ק

ממשועברים. ומש"ה נאסן למעון שהוא רבית כמנו רפרעתי וק"ל (אח"כ מצאתי סעד וססך דבכח"ג אינו ראר למרוף ממשתברים באו"ת רסי קס"ו): (פ"ז ססק"ט) כז"מא"כ בחלואה. וכ"כ הש"ך לקסן (סקע"ג סקפ"ז). וכן אפיי באין לו דוחן אם יצא שער דוחן מותר למסיק עמו בסאח חפים אם הם בשער א' ברלקסן (סק"ח): (סימן קס"ג ש"ן סק"ז) כ"מינוך של עכשיו אסור. קשה לי דאף כשמתנה שיתן לו פירות בזול יותר משער דעכשיו לשתרי כדלקסן (סקע"ז פ"ד) וצלע"ג. ואחר זמן רב מצאתי שחקשה כן בתפל"מ ותירוצו אינו מובן לי: ממשועברים. ימש"ח נאמן למען שהוא רבית במנו רפרעתי יק"ל (אח"כ מצאתי סעד

נו', דקיל יד בפל השפר על התתחומה: [עו] ואין חפלות כו'. עה"ם סי' סי' מכ"ב
וצ"ע ובן הקשה בש"ו: [יו] לא התירו כו'. ממש"ש (ע"ס לו' נמתני') לא יאפר
(כוש ואעדר כו' אע"ע דבמי צי"ל דמי. מה"ה:

בר [א] אם יש לו חפים. דוקא חפים רמב"ם וש"פ אבל הגפ"ד והג"א שם כתבו
ע"ב ד"ה מעות וש"ד וכמש"ש מה לי הן מ"ל דמיתן וכמ"ש תום' במאה במאה שם
ע"ב ד"ה אין כו' עכ"ל אבל הרא"ש כתב שם כשם הראב"ד דרוקא בסאה במאה ולא

ביאור הגר"א

בתלואה אחרותי ואף שכתב שם במ"א ול אמר ש"ר הרא"ש כתב שם הראכ"ד רדוקא במאה במאה ולא "שדות בזול יותר משער דעכשה כן בתפל"ט ותירוצו אינו מובן לי:
והגרחה הוא ומע"מ כ' תלמיד מושה כ' ועעלם כמטו דברי המרדכי והג"א ומ"מ רברי
והגרחה הוא ומע"מ כ' תלמיד מושה כ' ועעלם כמטו דברי המרדכי והג"א ומ"מ רברי
הרמב"ם נראין מדקאמר ויין אין לו משמע דיקא יין: [ב] משיער משתיו. רמב"ם וברי"ז כ' פלינתא כזה וכתב שעיקר כהחולקין וכ' שכ"כ הרא"ש: [נ] אפילו לא כו'. ג"י
בשם הרמב"ן ומש"ש כשער של עכשיו לרבותא נקם ראפ"ה אמור באין לו רבדבר זה חליק נושה מלקח ומ"ש כמתני וכן השער לפירש"י מ"ח רמשה חפין ומותר אבל לפי" תוס'
ד"ח לקח כו' צ"ל ג"כ לרבותא ידוחק וברש"י ס"ג ר"ה ע"ג פירות כו' כ' דוקא שיצא השער וענ"י (פזהו כוומו וכמ"ש ככילונ על המהל"ס שיף): [ד] אפילו יצא השער. נמ"
שם כשער של עכשיו כו' וכן שם מ"ב ב' וכי אין לו כו' בכא כו' וב"ש לפי תוס' דקישיא קאי גם על המין דמתני ובירושלפי משמע כפי תוס' דאמרינן שם א"ל הן לי חפי שאני
ד"גה למברן כמה קנח ו"ל הואיל ואין לו כו' בכא כו' מיבר מיבר מיבר לחבירו ועו"ם סי' ר"ש ס": [ד] ונאמן כו'. עמ"ש בליקופים כמי' קס"ב מ"ב מ"ב מ"ב מ"ב מוכ ל מ"ב" להוא למברן כמה קנח ו"ל הואיל ואין לו כו כבא כו מיבר מיבר מיבר לחבירו ועו"ם סי' ר"ש ס": [ד] ונאמן כו'. עמ"ש בליקופים כמי' מים במ"ב מ"ב מ"ב מ"ב מ"ב" ב" וווים להיברו ועו"ם מ"ב" ב"ד" הואיל ואין לו כו כהם מבר מיבר מיבר מיבר לחבירו ועו"ם ס": "ב" וווים כו'. עמ"ש בליקופים כמי' מ"ב מ"ב" ב"ד" ב"ד הואיל ואין לו כו במה מ"ב מ"ב מ"ב" ב"ד וווים לו"ב"ד ב"ד הואיל ואין לו כו ברים מבר מ"ב מ"ב מ"ב"ד לחבירו ועו"ם ס"ב ו"ב"ד הוא לואים ב"ד הוא באים במ"ב מ"ב"ד מ"ב"ד לושה מ"ב מ"ב"ד ב"ד מ"ב"ד השער ב"ד ב"ד הוא ב"ד מ"ב"ד מ"ב"ד מ"ב"ד מ"ב"ד מ"ב"ד מ"ב"ד מ"ב"ד מ"ב מ"ב"ד מ"ב"ד מובר מיבר מ"ב מ"ב מ"ב"ד מ"

פתחי תשובה

משום איסור רבית דלא כם' מתוכ אפרים סי' כ"ז שנסחסק כזה: (ד) הקניתי לד. ענס"ע זעיין בתשונת יריעות האסל סי' ל"ת שסשיג על נס"כ וסעלם דהדין עם סט"ו כום ע"ש: אשילו לא יצא השער. עיין נתשונת תשואת תן סי' כ"ש שסאריך כום:

למימר שביק היחירא וכו' דלא סליק אדעחיה שיוקרו החפים כדי שידקדק שיהיו לו חמים בשעת הלואה וכ"כ בש"ד סי' קס"ח ס"ק ס' ע"ש) : (יא) הקניתי . הקשה הע"ז מ"ש מסרוזבול בח"מ סי' ס"ז סכ"ב דמהגי אסילו שלא בסגיו דהקילו

באר הימב

ביה כיון שהוא מדרבגן וכאן נמי הא סאה בסאה הוא רק מדרבגן וק"ו הוא מפרוזבול וכו' ול"ע עכ"ל. ובנה"כ כחב דלק"מ דשם אמריגן זכין לאדם וכו' אף שנמשך מזה חוב שנחחייב בכך לפרוע וחין שביעית משמטחו אפ"ה אמרי' דוכות הוא מסעם נעילת דלת בפני לוין וכ"כ הר"ן שם וזה לא שייך הכא עכ"ל וע"ש): (יב) דורון . וה"ה לכל שחר ב' מיגים וכתב הלבוש חט"ג דחמריגן לעיל ס"ג דבילה השער של חסין לבדו מותר הכה במלוה על דותן גרע ספי וע"ל סי' קע"ג וכתב הע"ז ולה תקשה ממ"ש בסימן קס"ג ס"ב הן לי חסים שאני רונה למכור וליקח יין דשרי ביש לו דהחם דרך מכירה ודרך הוא למכור כדי להרויח בו אחר כך משא"כ בהלואה שאסור להרויח בטרעון הלואתו :

כםב (h) השער . מפום דזכי ביה מהשחח וחש"ג דלח מפיך ול"ד לדלעיל פי' קם"ב פ"ב דנים לו מעם מחוחו המין לוה עליו כמה סחין דהחם כיון שלוה פחה מנו רומין כחלו לוה פחה כנגד פחה וכן לעולם חבל במכירה חלה חלה חלה אלח על מה פים לו וע"ל פי' קע"ג ודוקח חם ים לו חמים חבל אם יש לו מעות כשיעור שיכול לקנות כהם חפים אסור עכ"ל הש"ך (ומ"ז פסק אם יש לו מעות שרי ומסיק כנ"ל להלכה ולא למעשה להקל): (ב) אסור. כתב

שהוח מקום לו דחל"כ יעשה גם הוא איסור ול"ש . ובנה"כ חולק עליו דהתם ההיתר הוא מדרבנן ע"כ . וקסה לי דהא כל שמישת כספים בזמן הזה מדרבנן ולום כוון המ"ז אך להדיא כמב במשובת הרא"ש מקור רין זה בזה"ל ומ"ש שיקים המלום ללוה ע"י אחר היבא מני מוכה דבר שהוא חובתו כי יותר חסץ שלא היה לו בשעת הגואם בדי של המים לוחה ואם יותר שישה אל היה לו בשעת הגואם בדי של המים בדי היה לו בשעת הגואם הובר בשנה האותר של לו הבים מחורץ הקושיא של המ"ז הכי במים אותר הבים שיהים לו בשעת המוכן במוש אל לו המשום לגבי שלום לו נא אים ביה את הבים לו המשום לגבי שלום לגבי שלום לו נא משם לגבי שלום לו המשום לגבי שלום לו נא משם לגבי שלום לו המשום לגבי שלום לו המשום לגבי שלום לו המשום לגבי שלום וילום לו עוד בפשם אחר אבל הכא לא שייך זה ודו"ק :

מקור מים חיים

סי׳ קשים . זכיון שדרך לפסוק כך אין נוכר שמחיל נכי׳ בשביל כלואם דאפולו אם פים נותן לו עתה מעות (פי כון קפ"ב סעיף א') כוי שהיות נושה בחבירו משת כו' א"ל צא ועשה אותם עליכו' ויהיה לך אצלי בהם הפים כהלואה אם יש לו הפים בר' מיתר אפילו לא יצא השער. ונוסן לו כזול דלוויל קל מחיל גכים. כ"י כשם נמק"י וכרמכ"ן. ונ"ע דלפיל פי' ק"ם ס"כ כתב המחלר שם דלם נוסן לו יותר כשנת הסירטון שלל הפנם עמו אסור ועמ"ש שם כסמיף ד' כפ"ד ול"ל כיון שנוסן לו כזול הכי סול לכים על שלום לו ממום. וכן מוכח ברמב"ש פ"ח מם" מלום גבי שומרי השדום שפורעין להם השבירות ברוסים בזול בגורן דחסור ומסחמה לה יצה השער עדיין והס"ם הסור לישן לסם בזול . וכ"ש הכה דכלותה היה וצ"ל רלה שרינן הכה הנה ל שיחן לו בשער הזול שדרך לספוק כזה השפר כגון שער הלקועות כמ"ש הסום" פה"י (רף ס"ג) והרח"ש והעור

יפני מל טופום ליהו למיק פיה פנין שוכין לחדם שלח בפניו שנח׳ ונשים ח׳ נשיח ה' ומסכרת וכות סיח חיבם

באר הגולה

כ"ה סימן פ"ו: יב שם: א כרייתה דרכי הושעיה כ"ש

דף ס"ג ש"ח (ולשון רמכ"ס ס"ד כ"י מה"מ): ב פי' רש"י

רוכי בים מהשתח וחע"ג דלת

משך כי מיקרי נרשוחיה מיקרי ולת הום לים רבית כוחיל ותם כת לחזור קתי עלייבו

במי שפרם: ג הוחיל וחין לו

ולה נמו לו מכשיו מפוח כמס

גקודות הכסף

(פ"ו ס"ק ח") קשה לי כו' כיון שחוא מררבגן

כו' כיון שהוא סדה כ כו' כיון שהוא סררבן כו'. דכריו ממוהין דמה עיין מדרכנן לכאן דכא אדרכם ההיפר כוא מדרכנן דסייני שבם בקנן בפרוזכון והכא

איחור בכלותה פתה בפתם

חיפור ספוחם מחם בסחם כוא מדכנן ולפנין קישיים! נראם לי דלק"ש דשאני כתם כמ"ש סר"ן במרק סשולת וז"ל מכאן נייל דמאי דקי"ל זכין לאדם שלא בפניו כל שסדבר לאדם שלא בפניו כל שסדבר

בשלמו זכום אפים שמשך משנו תוב שבוא יחר על

סוכום וכה וקנם דכא הכל כשמוכהו הרקע כל שהוא מחחייב הוא ככך שאין שום

שביפית עשמעת הוכו וחפ"ה אתרינן דמהני אלא שאסשר

לדחום ולומר שאף זה מקולי סרוזכול עכ"ל רלה לומר דדוק'

שה זוכונ עבינ דנה נומד דדוקי בסרווכול מקנו כןמשום נפילם דלם מסני לוין זום לא שייך סכא וק"ל . ועוד נראם דאםיי אם ספלא לומר דכ"ם בעלמא

אמרינן סכי כמן בפרוזכול סיינו דוקא דימיא דפרוזכול

דסתוב שנמשך ממנו חינו כח

מיד רק אח"כ כשינים השמטה

משחיב ככח במכ שמקנם לו

כם חוכתו מיד דחסטר שיחייקר מיד. וחילוק זס מוכרת דחל"כ קשה פל פר"ן היחך רולה ללמוד מפרוזכול דה"ב בפלמח זכין לחדם שלח

בסניו חשים שנמשר ממנו חוב יםר על כזכום וכח חמרינן מאה חמין כו' . וס"ס לכל שחר ב'

מינים וכ"כ בדרישה ופשוט הוא :

בון אף על פי שחן בשער אחד

בו׳ . כחב העע"ו חפי׳ ילח שער

של שניהם דאש"ג דאמריכן לשיל ס"ב

דבילה השער של חטים לבדו מוחר

הכא שמלוה על דוחן גרע עפי כו' וכן

משמע בבה"ח שער מ"ו ח"ה דף ע"ב

ע"ב אע"פ דכ' וראייה מדחנולא יאמר

אדם לחבירו נכוש עמי ואעדור עמך

שהרי כיכום ועידור כמי שים לו הן

והם עכשיו בשער אחד ואפילו הכי

אסור כיון בהם שתי מלאכות ופעמים

שאיכן שוות ואסור ע"כ וע"ל סימן

'קע"ג ס"ק י"ז - כתב הריב"ש סי

של"ו ראוכן שלוה משמעון כור חעים

כו' עד וזה גובה מעוחיו ש"כ ומביתו

ב"י וכ"כ העט"ז:

כן א אם יש לו חמים כו׳ .

אבל אם יש לו מעות כשיעור שיכול

לקנות בהן חטים אסור. כ"פ ב"י

ודימ וכ"ח : ב כשיעור מעותיו.

דוקא אם יש לו מעים

גמי חיכה דחיכה דניחה נים בכר ולח ניתח לים בכקעם כנסת הגדולה

ללכם לשסדמי לאשראי ואשראי כמימרא דקירא נאמר דאסור ואיכו מדמי ליה אין לו כאוםו מקום לחשרתי דנחשר חפילן נמקח שמכר פ"כ מם בכך חין לן בחוחו מקום ויש לו בעיר חחרת בסלוחם דעי לחשרתי דיחסר במקת חפילו בחוחו מקום: שוכ אשוב למה שכחב להשמיענו רלס רכתלמוד זהמנתות רנם נפשמיענו חדום אסילו בדאיחים בעיר שלמה ועוד אני מוסיף עקם דלח סוי פני לחלמורת לפימר דלימנהו דקחמר רב נחמן ליסנהו בעיר דְח״כ פקשי

מחנימין דהמולוך פירות ממקום למקום פלח חבירו ואמר חגם לי ואני אעלה לך פירות בים לי נאוחו מקום חם ים לו פירום כחותו מקום מוחר כרי דדין זה שפוח פחום כפחה במים רש"י חפילו בית לחם יהודה

(שם סעיף ה' כהגיה) רלא סחני בלא דעת הלוח וכחו למי מדרכנו

יהקשה פס"ז פק"ח מ"ש מסרוזכול דמסני אפילו שלא והקשם בסניו דסקילו כו מסגי בהוא מדרכנן וכחן נמי נ וק"ו הוח מסרווכול,

מספברת דניחת לים ללום בזה

כתב בהדים ואמר לו אין לי מעות כו׳

גם מלשון החלמוד משמע כן שאמר

תן לי מעותי שאני רולה ליקח בהם

חטים וא"ל חטים יש לי שאכי כוחן

לך כו' מדחמר חטין יש לי משמע

שאינו מרולה בנחינת המשוח והיינו

שאין לו מעות לשלם דאילו יש לו

למה הוא מקבל ליחן החטים בשער

היוקר אח"כ כשער של עכשיו ולא

מחזיק הריוח לעלמו אלא ודאי שאין

לו עלשיו מעות ועל זה אמר אח"כ

שאם אין לו חטין שאסור כיון שגם

מעות לא היה לו ועוד ראייה

דבסי' שקודם זה כתב הטור בשם

הראב"ד שאין יכולין ללווח של סמך

שער שבשוק אז"כ יש לו מעות ללוה

כו' שמע מיכיה דכי יש לו מעות

באר הגולה

לקטת לו דמי לרבית: ד שם ככרייתת: מ מחוקימתת דחכיי

למתניחין כדתני רב ספרא כרבית דבי כ' חייא וכו' שם רף ס"ב ע"כ חש"ג רחדחיית חוקיתחת משם סככת דידיה לא מרחיא הסכמת בפוסקי ו טור כשם הרמכ"ם כפ"ה מלשון הכדייתה (וה"ה ונ"י):

נקודות הכסף ואיכא דניחא לים בכקעם ולא ניחת לים כהר ות.ה כרכבת כר רב הונת תמר רב גידל תמר רב דחמר שנין ליתומים שכחו לחלוק בנכסי חכיכם שכחו נחנום כנכטי חלכם שביח דין מעמידים להם אסוטרוסום לחוב מל מנת לוכוח ח"ל וושיא א' נשיא א' ע"כ סדי דלא אמרינן וכין לאדם שלא כפניו ביכא דאיכא לאדם שלא כפניו ביכא דאיכא נמי חוכה אלא ודאי כתו בכתכתי ודוק ועוד חפי' חת"ל דהכת הוי כתו שכת החוכ תח"כ מ"מ לת דמי דהכת לע.ין סיחר רבית כעינן ידיעת שניהם וכדלעיל סעיף ג' אלא שהוא כ' לעיל דלענין יש לי א"ל ידיעת שניהם וחין דכריו מוכרחים וכמ"ם שם:
מוכרחים וכמ"ם שם:
(סיסן קס"ג מ"ז ס"ק ז')
(ביסן קס"ג מ"ז וכמ"ם
בסיל עודה למ"ש
בסיל בשום כו' ורומה למ"ש

הכח דח"ל פחלם הלוני מנה ודחי חיכח השרמת רבית חו ה"ר להומב"ן וק"ל : כנסת הגדולה

דכתם כיון דמוי מכירה ח"כ שפיר חוכל כלוקת פירות חכל

שבפירות בעיר חחרת מחי חים לך למימר דהחם מיירי שיש דרך למלום שם ודרב נחמן דרך למלום שם ודרב נחמן בשחמר ליחנהו גבים חסור מיירי בשאין דרך למלום שם ואין דוחק גדול מוס דסעיקר חסר מדכרי רכ נחמן דסחם דבריו ולח סירם דדוקה כשחין דרך למלוה לשם חך המנט מפעם חחר נרחים לי שדעת זרב בעל כמפה שלא לחלה בין מקח וממכר לכלוחה דחם היחה דיש לחלק מחי דוחקייהו לחוקמי כרייחה דסמוליך לחוקמי כרייחה פירות ממקוסלמקוסכשים דדך למלום לילך לשם לוקמי דסתם מייכי דרך מקת וממכר וכן רחיתי להריטכ"ח כחרושיו פירשה להחי דסמוליך פירות ממקום למקום דרך מקח וממכר ולח סניח בופ חולק וחולי לח כלם לחוקשי בפרטי כיון כלשון סכרייתה מוכח דמייכי אףכדרך הלואם כפתם ולא פי' דדוקא דרך מקם ולא פו' דדוקא דרך מקם וממכר ומיכו אפילו נאמר דכרב כעל כג"כה כ"ל דאין לחלק נין מכר להלואה לא יחויב סספך דגם כש"י וסייעחו מחלקים כן אינם מחלקין כין שכר להלוואה וה

בית לחם יהודה (סימן קס"נ בשר"ע סעיף ג') אמר לי חלויני סנה כו'.

עצי לבונה

לענין מי שפרע כמ"ש כח"מ סי' ר"ר) משח"כ כ צחה דמים חו יכול בעצמו פשער שבשוק מוחר אף בחיו לו דהוי כמו שהנה ככר בשוק . וכרשותים חחייתר .
וע"ש כסוניא דף פ"כ דא"ל
שיקולא שיכותך וכו' שאי
חשינת לי וכו' ויש עוד קולא
מיסות לי וכו' ויש עוד קולא
מיסות כל כסלי אים לי מעות
מיסות ביי ביי
מיסות מיסות ביי
מ מוחר אף כלם יצח השער אף דחין לו חטים. כמו דמשמע מהפ"ו סיתן קס"ב ס"ק כ' שכתב גבי סחס נסחס לח מסני מפלפלין רק מזומנים וכף ושם בלא ילא סשער עיירי דאי בילא סשער אף

מקור מים חיים ברכרי כב"י ושחר חחרונים דווקח חטים עועיל חכל ים

פלוני אחן לך פעכטיו ולומן סעיכוכ סירום בשער של עכשיו שרי. וכמכואר להדיא כסי' קע"ז סי"ד כהג"ה פ"ש וכ"מ כרינונ"א פא"ג ע"ש: (סעיף ב') דרי שהיה לו הפים ועשה הלואחו עליו כא א"ל צא ועשה אותם עלי יין כשער שבשוק עתח אם יש לו יין ה"ו מותר ואם לאו אסור. ודע דוה מיירי ששם החטים עליו כדמים שאומר לו כך וכך כם דמי החטים תן לי כסן יין וס"ל כמלום דאסור כאין לו ואסילו מתחלם עליו כדמים שאומר לו כך וכך כם דמי החטים תן לי כסן יין וס"ל כמלום דאסור כאין לו ואסילו

יורה דעה קסג הלכות רבית דשמא אח"כ יחייקרו והוי רביח: ז וגתן לו בון. דוקא משך פוסק אע"פ שאין לו דיכול זה לקנוחו במעות שקיבל דחטים מצויים החטים לרשוחו או קנה בדרך קנין גמור הא לאו הכי משמע לו כו' אבל זה אין בידו במה יקנה ודמי לרבית עכ"ל מדכתב אין דנראה כרבית בכל ענין אפילו אמר ליה תחלה הלויני חטים וגם לבסוף - בידו במה יקנה משמע דאפילו מעות אין לו וכ"כ הרא"ש בהדיא אין פורע לו המנה בפירות. ב"ח: ז ועדיין הם שוים מאה. אבל לו מעות ולא חטין וגם העור

> כשהוזלו קודם שחזר ולקחן היחר גמור הוא ואפילו הערמת רבית אין כאן . חלמידי רפב"א . והיינו כשהוזלו ועמדו על 5' ובעט"ז כחב ולקחן ממכו בצ' אע"פ שעדיין הם שוין מאה כו' ה"ז אסור לעשוח כן ולא כוון יפה דמחי חף על פי: דו מותר. והיכח דאחני לפרעו בפירות אם מוחר לפרעו במעות חליא בפלוגתא דר"ת ורשב"ם בסי' קע"ה (סעיף ו') גבי מה לי הן מה לי דמיהן ב"י וד"מ: מ מאחר שא"ל תחלה הלויני מנה. אבל אם אמר ליה הלויני חטים מותר הרח"ם וטור: ל וי"א בו'. ואפילו לפ"ז חם רולה לפרוע לו חטין מוחר אלא שאין כופין אוחו לפרוע חטים כדי להוליא מידו. טור: יא הוי רבית גמור _ והב"ח כתב דלשון הפוסקים

משמע דאינו אלא כמין רבית גמור

ולא רביה גמור:

ב י הרי שהיה לו חמים ועשה הלואתו עליו ובא אחר זמן ואמר ליה תן לי חמים שאני רוצה למכרם וליקח ברמיהם יין א"ל צא ועשה אותם עלי יין [ו] כשער שבשוק עתה (ז] אם יש לו יין הרי זה (י) מותר (ה) ואם לאו אסור (ל"ו ול"י):

ב י אמר לו הלויני מנה א"ל מנה אין לי חמים במנה יש לי ז ונתן לו חמים במנה (ח) (ב) כמו שהוא השער וחזר ולקחם ממנו בצ' (ו) ז [מ] (יעדייו הס שוים מחה) (נ"י נשם ח"ל) (יו אם פרע לו לבסוף המנה (י) בפירות ה מותר אבל אמור לפרוע במעות מפני הערמת רבית מו [יא] מאחר שא"ל תחלה הלויני (ס) מנה [יב] י ואם עבר ועשה הרי הוא : מוציא ממנו ק' בדין שאפי' אבק רבית אין כאן דוגה (ז) י [יג] וי"ל דהוי אבק רבים (סור בשם הרמכ"ן והרא"ש) [יד] וכל זה לא מיירי אלא כשלא החנו מחחילה על כך אבל אם החנו מחחילה לקנוח ממנו בסחוח לא סוי רביח (ו) גמור (המ"מ פ"ה דה"מ כשם הרמב"ן והרשב"א וכן הוא בנ"י) אפילו פרע לו פירוח [אסור] (נימוק"י פ' א"נ):

משלו מהני כיון שיכול לקנות לו והכא נמי דכוותיה וא"ל לדעת ר"י שבסי' קס"ב דאפילו אין לו מעות ללוה מוחר ולמה חוסר כחן בחין לו תירן הרח"ש דהתם הלוהו פירות

סאה בסאה ולא מחזי פרביח כי הכא שהלוהו משות תחילה. כן נראה לע"ד לפי דעת הפוסקים שזכרנו דכאן מועיליש לו מעות משלו אם יצא השער כמו יש לו אלא שהב"י כחב דלשון רש"י משמע לו דדוקא חטים בעיכן כאן שיש לו ולא מעוח וכן משמע לו מלשון הרמזים שלא זכר רק הטים והנראה לע"ד כתבתי להלכה ולא למעשה להקל כיון שהוא מחמיר: (ה) ואם לאו אסור . כתב ב"י בשם נימוקי יוסף הא דאסור באין לו יין היינו דוקא כיון שמחחילה נקנו לו החטין מחמח הלואה משום הכי בעינן בכל מה שיקח ממנו אח"ב שיש לו דוקא אבל אם מחחילה נחן לו משוח על החטין מוחר אח"ב לפסוק על היין אפי' אין לו יין כיון שילא השער והיינו במעמידו על החטין ואומר בעד אלו החטין אחן לך יין דפירוח בפירוח הוא אבל אם אין מעמידו על החטין אלא עושה אח החטין בהלואה עליו ואח"ב רולה ליחן בעד ההלואה יין בעינן דוקא ים לו יין ואפי' לא עשה אותם בהלואה אלא אומר כך וכך חטים יש לך בידי עולים כך וכך מעות אתן לך יין בעדם בעיכן נמי יש לו יין כיון שהזכיר סכום מעות בעדם אלא שרבינו ירוחם כתב בזה להקל כיון דלא נטשה בהלואה עליו אף שאין זה לשון כ"י כך היא כוונחו ולקמן סי קע"ה כחב רמ"ח להחמיר בזה . עוד העלה ב"י ע"פ הלכוח גדולות דלוין על שער שבשוק דהיינו דוקח סחה בסחה חבל לח שילויהו מעות ולהחנות שמו אם לא חשלם לי עד זמן פלוני חייב אחה ליחן לי פירוח כשער של עכשיו זה אסור כיון דמחמת הלואה קאחי ורש"י פירש אפי׳ מעות לוין על שער שבשוק וקיימא לן כה"ג ע"כ . ונראה העעם דכיון דעד אוחו זמן ה"ל שם הלואה עליו מאימחי מחחיל הפסיקה על הפירות באוחו זמן ובאוחו זמן אינו נותן לו משוח ונ"ל דוקא בענין זה הוא דאסור דבבירור ים כאן הלואה חחילה אבל אם אומר הריני נותן לך מעוח על פירוח שחחן לי כל השנה כשער של עכשיו אלא שאני נותן לך ברירה אם חרלה חוכל ליחן לי מעוחי עד זמן פלוני דשרי כיון שזכר בשעת נחינת המטוח גם הפסיקה על הפירוח אלא שעושה לו טובה באם ירצה לחזור ממקח שיוכל לחזור דכן מצינו לקמן ריש סי' קט"ד בח"מ בסי' ר"ז לשנין רבית דמהכי תנאי כזה ואש"ג דשם בח"מ סי' ר"ז לא מהני רק כשהמכירה החילה סתם כמחכר שם סשיף ז' שאני התם דלוקח אוכל פירוח מיד וים כזה חבק רביח על כן לריך שיהיה התנחי לחח"כ משח"כ כחן בפרט דרש"י מחיר בכל ענין להלווח חפי' מעוח דיש לסמוך להחיר בכהאי גוונא אם מזכיר הפסיקה על הפירוח אע"ג דנחן לו בשעח פסיקה את הברירה כן נראה לע"ד: (ך) ועדיין חם שוים מאה. דאם לא כן היחר גמור הוא ואין כאן הערמה ואם מחחלה היו שוים חשעים ונוחנם לו במאה הוה רבית גמור כ"כ ב"י בשם תלמידי רשב"א ונראה טעמם אע"ג דמוחר למכור ביוקר משויו כמ"ש ריש סימן קע"ד מ"מ כאן אסור כינן שא"ל חחילה הלויני אבל אין לומר דמיירי כאן בענין שאסור למכור ביוקר כנזכר בסימן קט"ד דאם כן למה כחבו האיסור כאן בהלויני מנה: (ז) ויש אומרים דהוה אבק רבית. וסיים במור ואפי׳ לפי זה אם רולה לפרוע לו חטין מוחר אלא שאין כופין אוחו לפרוע חטין כדי להוליא מידו פירוש דאפי׳ אם החנה עמו שיפרע לו מעות מוחר לפרוע לו חטין רק שאין כופין אוחו להוליא כל המאה בחטין *) וג"ל פשוט דהאיסור שבסעיף זה הוא שבשעה אחח נעשה כן אבל אם לאחר שעה שלקח החטין במחה חזר ומכרן לו בחשעים היחר גמור הוא ודומה למה שכחוב בסימן קע"ד סעיף ב' עיין שם :

וראית מסש"ש ה"נ כנון דאמר הלויני כו' ול"ק בקיצור חלויני חטים בל' דינרים כו' בשלמא הבריותא י"ל ררבותא קמ"ל דאמ"ה מותר כו': [לב] ואם עבר כו'. כמש"ש שהן מותרין רק משום הערמה. הרא"ש: [ינ] וי"א כו'. רתא אכיי מוקי למתנ" ככה"נ ואמריגן שם מ"א (כ') עד כאן כו': [יר] וכ"ז כו'. כמש"ש ס"ה ב' משכן לו כו' כדמים הללו אסור וו"ש אפילו פרע כו' כמו השדה שם:

י"ל) אבל לפי מ"ש כאן כש"ע דוקא מאותו חמין כשיעור מעותיו ליתא . וגראה רר"ה (כסגקות מרוכי שם) לא פ"ל דברי הרמכ"ם וש"ע דיכאן: [1] כשער כו' . ל"ד כמ"ש בס"א: [1] אם יש לו יין . דיקא יין כנ"ל: [ה] כמי שהוא חשער . כמש"ש והא ברינר כי' . וערש"י שם ד"ה הא בדיגר כו' : [מ] וער"ין כו' . ראל"ב היתר גמור הוא וראיה משפרון והא בדיגר כו' ואם איתא דלמא וכן השער עתה: [י] אם פרע כו' . גמ' שם יעבה"ג: [י] מאחר שא"ל כו' . לאפוקי אם א"ל הליוני חמים דמותר . הרא"ש ומור .

כאר הימב

(ב) כמו שהוא השער. [עיון נפשונה החם סופר סימן קל"ז לחחר שהכיח שם דברי סרכ"י נכר"ה סימן קע"ג דהגוהגים ליקה שרשים למכרו לאלחר כסחוח לכ"ע חסור וכיחר דחין חולק עליו . כתב וז"ל וכא דכתכ כש"ע סי" קס"ג ונתן לו חטים נמנה כמו שהוא ידור מואק מואק מה לחוקה לאפוקי אם ספער הוא בוגל אסור (כת"ש הט"ז סק"ז) ולא כתכ דבוח להיוקה לאפוקי אם ספער הוא בוגל אסור (כת"ש הט"ז סק"ז) ולא כתכ דבוחא עם האפולו לא יאה השער רק ששוים סחות ועוד אסילו כלא הלוני. סיינו משום דלא ראד עדיון דכני הריעב"א כי כס" כד"ם חיבר לפת זקנותו וגם מט"ז שם נעלמו דכרי כד"ם הג"ל עדיון דכני הריעב"א האין לון:

פתחי תשובה

לחשוב החסים אלא בדמי השער ולא בזול יותר דנראה כרבית, וכתב הב"י דללוות ע"מ שאם לא יחן לו לזמן פלוני יהן לו סירות כשער של עכשיו אסור כיון דמחמת הלוחה קחחי וע"ל סי' קע"ה ס"ו בהג"ה: (ג) שותר. כחב הט"ו נ"ל אם אומר הריני נותן לך מעות על פירות שתתן לי כל השנה כשער של עכשיו אלא שאני נותן

לך ברירה אם חרלה חוכל ליחן לי מעוחי עד זמן פלוני דשרי כיון שזכר בשעח נחינת המעוח גם הפסיקה על הפירוח אלא שעושה לו טובה באם ירלה לחזור ממקח שיוכל לחזור וכן מלינו לקמן ר"ם קע"ד ובח"מ סי' ר"ז לענין רבית דמהני חנאי כזה ואע"ג דשם בח"מ לא מהני רק כשהמכירה חחלה סחם כמ"ש שם ס"ז שאני החם דלוקח אוכל פירוח מיד ויש בזה אבק רביח ע"כ צריך שיהיה התנאי לאח"ל משא"ל כאן עכ"ל : (ד) בפירות . כחב הש"ך דוקא משך החמים לרשוחו או קנה בדרך קנין גמור הא לא"ה משמע דנראה כרביח בכל ענין אפילו א"ל חחלה הלויני חשים וגם לבפוף פורע לו המנה בפירוח והיכא דאחנו לפורעו בפירוח אם מוחר לפורעו במעוח חליא בפלונחא דר"ח ורשב"ם בסימן קפ"ה ס"ו עיין שם : (ה) מנה . אבל אם א"ל הלויני חטים מוחר . הרא"ש ועור : (ו) גמור . והב"ח כהב דלפון הסוסקים משמע דחינו אלא כעין רבית גמור ולא רבית גמור וכחב המ"ז ג"ל פשוט דהאיסור שבסעיף זה הוא שבשעה א' נעשה כן אבל אם לאחר שעה שלקת החטים בק' חזר ומכרן לו בצ' היחר גמור הוא ודומה למ"ש כםי קע"ד ס"ב ע"ש (ובנה"כ כחב דלא דק דהחם כיון דהוה מכירה א"כ שפיר אוכל הלוקת הפירות אבל הכח דח"ל חחלה הלויני מנה ודחי איכח הערמת רבית או א"ר להרמב"ן וק"ל עכ"ל) :

נו ממח כשישי ביורכנקנום במיר של היו מדר רכם מחני בכל לחוב בדמיםן וכף. כ' וויל ולפנ"ר דאף למאן דמתמיר כיש לו משום סיינו כשלא וחרצה בפירוש ליחן שכשיו הלל חוב בדמיםן וכף. כ' וויל ולפנ"ר דאף למאן דמתמיר כיש לו משום סיינו כשלא וחרצה בפני אמר רכם מחני בל לומ"ל (שם ששיא ג') אבר אמור לפרות במשוח ביי . כתכ סבד"ח שבר מ"ל חול ומו י"ל וויל להימ לריא: (שם ששיא ג') אבר אמור לפרות במשוח ביי . כתכ סבד"ח שבר מינו החים לו החיטין ומכרן ללוי נחשש שבי לו ממען לקנוחם החשים הלוי נחששים ואין כזה שום אין לי חשין במנם יש לי ונחן לו החיטין ומכרן ללוי נחשש בהנ"ח) אין לוכו מחניה כיון דאפסקה אחר והס"ד והוא השעם במאי דאמרן שכ"ל הג"מ : (שם בהנ"ח) אייא ובר׳ . אבל אם סבל מתחולה לקנות בסחום הוא במיר בש"ף ס"ק י"א בשם בהנ"ח) אייא ובר׳ במען כרות במור . וכשיטה מצאחי בש הב"ח ה"ח ולקחן מתנו ככ"ד הלי וכון במור במור במשוח לשון הרמ"א ז"ל כד"ה וחזר ולקחן מתנו ככ"ד סלע וכו׳ . מכל הכנים קצולם היו הרמ"א ז"ל:

סים נחון לו מפום על חטין אכל כשאומר ספס כך וכך סאה חטין יש לי אצלך חן לי כסן כך וכך יין שכי אפילו אין לו יין כמו שנחן לו עחה מעוח על יין . כל זה מכואר כש"ם ורש"י וחוס' וד"ן ומק"י וכ"י והג"ם סי קע"ה ס"ו ע"ש. ומוכח להדיא כפום' פא"נ (כף ס"ב) ד"ה לקח כו' דאם מחתלה כשססק על החיטין לא סיו לו וכאיסור פסק אסור אח"כ ליסן לו יין כדמי החיטין כמו שנחייקרו עכשיו אפי' אם יש לו יין :

הש"ך אבל אם נותן לו עתה מעות על חטים ליתנם לו כל השנה כשער של עכשיו

מוחר אם יצא השער אע"פ שאין בו חטים וע"ל סי' קע"ה ומשמע דאיני יכול

בגמרא וזה פשיטא שאסור אפילו

במשכנתא דסורא לכולי עלמא כמ"ש

רמ"א בסמוך וכב"י סביא פלוגחא

דלרש"י הוה רבית קצוצה ולרמב"ם

אכה רביח וכסימן קע"ב סעיף ב'

יחבאר להלכה אימחי הוה רבית

קנונה: (ב) לבעל השדה, וכתב ב"י בשם חלמידי רשב"א דאם בא

אחר לשכרה מהמלוה יכול בעל

השדה לשכור ממנו כיון דאפסקיה

אחר שרי וכחב ד"מ אבל בתשובת

רשב"א שמביא ב"י אח"כ משמע דאפי'

אחר באמלע אסור וכן הוא לקמן סימן

קע"ב כשם הרח"ם : (ג) במשכנתא

דסורא . מכוחר לקמן סימן קע"ב

דהיינו שהשכין לו בחופן שלח ילטרך

לפדות ממנו אלא יאכל איזה שנים

ויחזירנה בחגם דבזה אין שם סלואה

עליו אלה שכירות: (ד) אם בא

אחר כו' . תמום הוא הא פסק

בסעיף א' דיש מי שמחיר במשכנחא

דסורת דהיינו חפילו ללוה עלמו

ובלבום כתב כאן דמיירי בלא החזיק

המלוה בשדה *) ולא נראה לע"ד דכל

שלא החזיק כלל בשדה לא קנאה והוה

כלואה בעלמא כדאיתא בגמרא אימת

קנאם דליסדר וליחכר לים ובודאי לא

מהני כאן מה שיפסיק אחר בין מלוה

לפירותים אפילו סכי אסור להשכירה לו כיון שהוא לוה שלו

א מיתרא דרכא דלים כלכחה כהכירי נרשאה וכו' ב"ת דף ס"ח: ב סריכ"ם כהשוכה אחרת ופי' משכנסא דבורא פ' תחרת ופיי משכנסה דטורה עי כריט סי' קפ"כ: ג תלמדי סרשכ"א דכיון צחכרה אחר לא מוכחא מילחא דאדעתא זסכי אוזמים: ד סריב"מ כחשו' כיון שנוף הכים קנור למחכיר והוח נדול כחדנום סכית לעולם יוחר מן כתוכר א משנה שם קף פ"כ ע"ב וכשינויה נתרם שם כנמ' דף ס"ו ע"ב דמתניחין היירי בדחמר ניה מעכשיו: ו פימרה דרב נחמן שם וכפי סרייף וסרתב"ם נפ"ו מס"מ דחתון ב' שנים נמי קחר וכרבינת דמשפנסת כלם נכייחת רבים כנונס כית

נקודות הכסף

(סימן קס"ד במ"ז ס"ק ד") ולא נראה לע"ד כר . ובש"ד ס"ק כ' כתכתי כשם הריקנ"ם וכ'ם דחפי(ו לה נחית סמלום למוך המשכונה כלל :

כנסת הגדולה

ליחם דחש"ב דנשל בנה"ה פינו מחלק רש"י וסייפסו ונתנה דלדברי מחלקין כן סכל דרך סלוחה חסור ולכן סרב כחב דברי הגהה כחן כסמם שדרך בלוחה כ"ם מודו דחסור והסית דסמוליךתמקום לתקום שרי חי פיירי בדרך מקת ופתכר ניתח וחי פיירי בכלות' פיירי בשים לפלום דרך לו שם ודוק סימב :

בית לחם יהודה

ופט חמר רחורונשמנון שלפיני מנה וחמר לו מנה חין לי חמים כמנה יש לי ונמן ל סחטים ומכרם ללוי כל' פיכול מוטים ותכני כנוי כני מקום ממון לקנות התנים תלוי ושרן לו ראוכן המנה במעום כיון דים יד א' כאמנת בים

עצי לבונה

אין לו כלל שרי כפ"ש שק"ם וא"כ דווקא משלטלין לא מהני. חבל מוופרים מסני אף בלח ינח השפר וכ"ם מהחום' פח"נ דף ע"ב ד"ם חון לוין וכו' ומסנסם חשר מין ניון וכו ומסכסת מכדי שם סיי של וכה"ג פרין לפתן דלוין מאם כמאם על שירות שכשוק אם יש לוום פשום דחשיב כמו שיש לו מדרות מ"ש משא"כ כמוום מפום לא מכני גם שניהם ילה השפר מהני גם שניהם יות הפפר ויות משות ויות לו משות להציך לק לניוך כמח מנייפו סגי מל מחם יות השתר הף דתין לו כלל מהם השתר הליל ושיםו השיך היל משות הף דלה השל השתר היל ושיםו השיך היל מהם השתר הליל ושיםו השיף הלא מהם השתר הליל ושיםו השתר הליל מהם השתר הליל התר התר הליל הת כסד (א) מסושבנת בידו . אפילו שנים הרבה וה"א שכבר קנאה כסד אלא יחוור כו' . אפילו שנים הרבה וה"א שכבר קנאה זמן רב קודם שהחכירהו ללוה . שור . פי' ואפילו האמת נמי ושקיל מינים יותר ממה שהלוסו וכל שכן אם לא החזיק בה כלל הכי ששהתה זמן רב בידו אסור וכ"כ בפרישה ופשוט הוא : ב וישביר. המלוה דלא קנאם כלל ולא הוה כאן רק סלואה בעלמא הכי אמרי' ואם שכר משמע דעה המחבר כהפוסקים דר"ק הוא ולוה בסעיף ב'

במשכנתא דסורא דוקא כחב שאם בא אחר לשכרה מוחר להשכיר לבעל השרה ולא כ"כ בדין דהכא כדכחבו חלמידי רשב"ח דאזיל לטעמיה שכחב בכ"י דחלמידי רשב"א ס"ל דהכא הוי א"ר אכל למאן דס"ל דהוי ר"ק כי אפשקים אחר סגי לאפוקי מר"ק אבל איר אכתי הוי אכל במשכנתא דסורא לכ"ע שרי וכ"כ בב"ה וע"ל סי' הע"ב: ב במשכנתא דסורא נחבאר ענינו בר"ם קע"ב: ד מותר. וכן כתב הריעב"ח וסיים בה אפי' לא נחח במלוה לחוך המשכנתא כלל וכן קבלתי ממורי הרב ע"כ כ"כ בב"ה: הן מותר למכור כו' . עי' בחשובת מכי"ט ח"ח סי' קכ"ג דף נ"ז מזה באריכוח וע"ע גם בח"ב סי' רע"ג דף קכ"ו : ו בעגין שאין המקח קיים כמכוחר כח"מ סי' ר"ז ס"י וק"ק דשם כחב המחבר גם ספרת י"א דלא הוי אלא א"ר וע"ש: ז צריך להחזיר . מפני שהיה סבור שנחלסה לו וכשנודע לו שלא הנאה מוליאה מידו דהוי מחילה בטעות אבל חוך ג' שנים לא הוי טעות שהרי בידו

וברשוחו כים לכחזיר כמעות למלוה

וע"ל סי' הע"ד ס"ה ד':

כסד הממשכן שדה לא יחכירנו: ובו ד' סעיפים:

מי שהיתה שדה (א) ממושכנת בידו אלא " מי (6) יחזור ב וישביר אותה (ב) לבעל השרה [א] י ויש מי שמתיר לעשות כן (ג) ג במשכנתא : דסורא (ג)

הגה [ב] וכלבד שלא החנה מחחילה על כך (ריב"ש סי' ש"ה) [ג] וגס שכבר החזיק המלוה בשדה אכל בלאו הכי לכולי שלמא אסור (ב"י סימן קע"ב כשם חשובת רשב"א) :

ב [ד] י משכנתא דסורא (ד) אם בא אחר ושכר 🔼 אותה מהמלוה דמותר לחזור (ג) ולהשכיר אותה לבעל השרה (יש"ל סימו קש"כ):

(ז) ה- מותר למכור שדהו לאחד (ז) ולהתנות עמו שיחכירנו (פי׳ המוכר הוא איש שמקבל שליו שדה חבירו לעכדה בחנתי שיחן לבעל כך וכך פירוח בין יעשה השדה פירוח בין לח יעפק (לו אח"ב :

ד הלוהו על שרהו יוא"ל אם לא תתן לי מכאן וער ג' שנים הרי הוא שלי ולא אמר מעכשיו ו בענין שאין המקח קיים חוך ג' שנים לא יאכל הפירות [ה] י ואם אכלם הוי רבית קצוצה וווצאה בדיינים:

הגה [ו] ויש אומרים דמה שאכל חוך ג' שנים לא הוי אלא אבק לבית דהוי כמשכנתה בלה נכייתה (ב"י לדעת הרח"ש ופור ורש"י וחום

וסלמידי רשב"ל וראב"ד מביאם ב"י בח"מ סימן ר"ז ס"ם י"ג) וכמו פיחבאר לקמן סי' קט"ב (ך) אבל פה שאכל לאחר שלש שנים ל צריך (ה) להחזיר וכן עיקר :

ללום ותו דא"כ סים לו לש"ע לבאר כן בפירוש דמיירי בלא החזיק כיון שלא זכר חחילה שיש חילוק בזה אלא דרמ"א שבא אחריו זכרו על כן נראה לע"ד דבודאי קאי אדשה סראשונה שהתחיל בריש הסעיף מי שסיחה שדה ממושכנת כו' דמשמע אפילו במשכנתא דסורא וכ"פ בב"י להדיא דעל זה אמר כאן דמכל מקום אי אפסקינהו אחר שרי לכולי עלמא והיינו אחר שהחזיק בה המלום: (ה) סותר לסכור. כיון שגוף הביח מכור לו לגמרי והוא גדול באדנות הביח לעולם יותר מן השוכר ממנו ופשוט הוא גם כאן שלריך שיקנה כלוקח הביח חחילה בקנין גמור כדרך שהמכירה נקנית בעלמא דאם לא כן סום כהלואה ואסור כן נ"ל : (ד) אבל מה שאכל לאחר ג' שניש כו'. שזמו אכל בגזל ומם שסניתו לאכול סוי מחילה בשעות ולא הוי מחילה בככאי גוונא :

ססד [א] ויש מי כו' . כמ'ש חום' שם ס'ו ב' ד"ח במשלם כו' והרא"ש שם

כםד (א) יחזור . כתב הש"ך אפילו כתוב בשפר ששהחה ביד המלוה זמן רב קודם שהחכירהו ללוה ואפילו החמת ומי הכי חסור ואם שכר משמע דעת המחבר כהפוסקים דר"ק הוא: (ג) דסורא. דהיינו שהשכין לו באוסן שלא יצפרך לפדוח ממנו אלא יאכל איזה שנים ויחזירנו בחנם דבזה אין שם הלואה עליו אלא שכירות וכחב ב"י בשם חלמידי רשנ"א דאף בסחם משכנתא אם בא אחר ושכרה מהתלוה יכול בעל השדה לשכור ממנו כיון דאססקיה אחר אבל בחשובת רשב"א שמביא ב"י אח"כ משמע דאפילו אחר באמצע אסור : (ג) ולהשביר . וסיים הריטב"ח ואפילו לא נחים המלוה לפוך המשכנחא כלל וכן קכלתי מתורי הרב אבל

כה"נ ככל משכנתא ובתשובת הרשב"א והרא"ש אומרים והבריק בבד"ה במשכנתא דמודא הואיל כלא"ח יש מתירים כג"ל להתיר כח"ג: [ה] ואם אכלם כו". עבר"ג וכפירושם במש"ש ס"ו א' קבר רבינא כו' משום רבית קצוצה הוא: [ו] וו"א כו'. חרא"ש שם אתא דר"ג וכן פירש"י שם ד"ח וחדרא פירי כו' וכשימת תום' ס"ו א' ד"ח פירי כו' אתא דר"ג וכן פירש"י שם ד"ח וחדרא פירי כו' וכשימת תום' ס"ו א' ד"ח פירי כו' דמשום מתילה במשת חוא ל"ש וכן ס"ל להרא"ש שם ועד"ם קק"ב:

המ"ז כתב דכל שלא החזים המלוה בשדה לא קנאה והוי הלואה בעלמא והמחבר דכחב דוקא האי דינא במשכנחא דסורא קאי לפי דעה ראשונה שבס"א שכחב סחם מתושכנת דמשמע אסילו במשכנחת דסורת ע"ז כתב כהן דמ"מ אי תפסקיה אחר שרי עכ"ל: (ד) ולהתצות. כחב הס"ז וסשום הוא דגם כאן נריך שיקנה הלוקח הבית מחלה בקנין גמור כדרך שהמכירה נקנים בעלמת דחל"כ הוי כהלוחה וחסור: (ה) לדרחזיר . מפני שהיה סבור שנחלפה לו וכשנודע לו שלח קנחה מוציחה מידו

דהוי מחילה בסטוח אבל חוך ג' שנים לא הוי סעוח שהרי בידו וברשוחו הים להחזיר המטוח למלוה וע"ל סי' קע"ד ובח"ע סי' ר"ז ס"י עכ"ל הש"ך:

הריטב"ה ואפילו לא נחית המלוה לחוך המשכנתא כלל וכן קכלתי מתורי הרב אבל להחזיר המעוח למלוה וע"ל סי' קע"ד ובח"מ סי' ר"ז ס"י עכ"ל הש"ך: מעוח בליכא שער. פסי ב קס"ב סק"ס ומש"ש נפאל פליגי בתרפי דלסמ"ו מסני נסלום מעום אם יש לו מעום וילא השער ושם כחד עניים סגי. ולסש"ך כאן לא מסני גם שניסם ומם מסני שער אף דאין לו מעום לחוד לא מסני כדל:

יד אברהם

(סיפן קס"ד בש"ע סעיף א") כין שחיתה שדה פסישכנת בידו לא יחזיר וישביר אותה לבעל חשדה. משמע דאלו לאחר שני שהני אין הרביח באם פידי לום למלום כמ"ש מי' ק"ס סי"צ. ופי' במ"ש שם ופ"ם כאן דאם אינו דר בו ונופן לו דבר קצוב לכל שנה של זמן המשכולא ס"ל בוא כלוי ואפור וכמ"ש שם הפ"ז ופבלא זו הביא בנ"י סי' קס"ח בשם בעס"ח והבאה"ע שם סי"צ ודלא כרבינו ירוחם בשם שורו ה"ר אברסם

מקור מים חיים (מיסן קס"ד ש"ע סעיף א") כו שהיתה שדח סמשבנת כו' . יש מחלוקם בין בפוסקים כזה ושלש דעות חלוקום כזה להרחשונים זיל דקומן סוכנים דהוי רק הערמת חבק רבית וזה דעת הרתנ"ם ז"ל וכתב ס"ם שכן דעת הרתנ"ן והרשנ"ח ולשיעת רש"י הוי ר"ק ודשת שחר התפרשים דהוי חבק רבית וחין מוצחין מעלום ללוף וחלוה למלוה ונחמת בדעת הרשב"ח יש בזה סמירות דהנה כפי מ"ש כ"ה כשמו דלא הוי רק הערתת רבית

הלוקם לום להמול הואל היו להיו המו הר ק שנת מה להק להיו הוא היי היי או של היי או של היי היי או של היי היי של היי או של היי היי של היי או של היי היי של היי של היי היי של ה

180 באר הנולה

לענין נסכא דאם מחזירו לנסכא יפחות החומש לחסרון ההיחוד ובשכר לורף עכ"ל וכחוב בדרישה וא"ל הא אילו היה מהחד ב מגבה לו כו' . וכל היכח שלריך לנכות לו ולא נכה לו כחב ב"י כסף הלואחו היה פחוח ג"כ די"ל דא"ל לא הייחי מהחך כספי אלא

סייחי מוליחו בעיכו וכסף דידך בעינים לא יש בו עדיף לענין הולאה עכ"ל*). ולע"ד חין פירוש לדבריו דחמחי יחשוב מטבע הישן כחילו הוא בעין והחדש כחילו כוח מכותך דמ"מ כוח ירוים עכשיו כשעושה כלי ממנו ובלבוש תירן לא קפדינן על זה דקים להו לרבנן דגם במטבע ישן היה שם קלח כבדים כביעור חומש טפי על אחרים ויכול לברור מהני הכבדים ולא דק דא"כ למה הולרך לטעם שכתב הרא"ש דיפחות החומש בהתכה ובאמת איתא בכ"י טעס זה שים ככדים כו' שזכר הלבוש בשם הרשב"א בתשובה והוא לא ס"ל טעם של הרח"ש שזכרנו ובעל סלבום פתח בטעם הרא"ש וסיים בטעם סרשב"א ואינו נכון כלל אלא הכי פירושו של ענין דמאי דמקשה בגמרא והא קא שבח לענין נסכא לא פריך דחילו הישן הייחי מתיכו ועושה ממכו כלי ה' קטן ועכשיו יהיה לך כלי גדול דכל שחתה חומר שיש מעלה בחדש מבישן מלד שחקלקל אותו מכמות שהוא ותעשה ממכו דבר

אחר אף אני אומר לך שאילו אחה נוחן לי אוחן הפירות שקניתי בעד הישן אני אוכל להשחדל לי עכשיו בעדם מטבע חדם דהח לא החלו הפירוח מחמחן אלא דכ"ע לא חייםי׳ לזם המעלה שבאה אם לא יהיה המעבע בעין אלא דעיקר הקוביא בגמרת דיתמר כלום למלוה כנה אני אקח החדש ואחיכו ואעשה ממנו מטבע הישן כעין שנתח לי וישחר לי חחיכה של כסף ועל זה פריך והא קא שבח לענין נסכא פי' מה שיהיה נשאר נסכא קטנה ועל זה משני שפיר שאם באח להחיכו ולעשות מטבע ממנו אחם לריך לשכור לורף וגם בחסרון ההיחוך נמלא שלא חרויח מאומה כן נראה לע"ד ברור ונכון : (ב) מנכה לו כל התוספת . ולא סגי בנכוי עד החומש דכיון דחייב לנכוח מנכה את כולו דוגמא לזה איתא בהמוכר פירות ובח"מ סי רכ"ע אם בא לנכות מנכה את כולו: (ג) וה"ה למלוה כו'. בפור סיים וכן הדין אם נופאים ונותנים כו' פי' דלאו דוקא דרך הלואה אלא הוא הדין דרך משא ומחן וכלל בזה שני דברים האחד אם הוסיפו או פחתו על המשקל דהיינו שהזקק ניתוסף או נפחח והשני שנטשה שיכוי לענין עירוב עם נחושת בכל גווני אם לא נעשה שינוי לענין פירות או שאר דברים שנותנין עבורו לא ינכה עד חומשיתו :

שיתן מו השני אט"פ שהוסיפו טליו כמה וכמה בזה ודאי איכא מ"ד דדינא דמלכוחא דינא ואני קבלחי מרבוחי שקבלו מדעת הלרפחים שלא נאמר דינא דמלכוחא דינא כ"א בדברים שהם עסקי המלך כגון שניני הדרכים והמכסים והטסקאות כו' ושאלתי בזה הרמב"ן ז"ל וזה אשר כחב לי מה ששאלת במלך ששנה את המטבע ופחת ממנה הרבה וגזר על הכל שיהא זה המטבע יוצא במקום הראשון בפריעת חוב ובכל דיני הלואות מחוך דבריך למדתי שאתה סומך על קלת חכמי הדור שלפנינו שהיו מורים דלא אמרינן דינא דמלכותא דינא אלא בעסקי המלך ללרכו כגון גשרים וארעא דמסקא להו עסקא ובאמח שהסברא סואת מסורת בידינו מפי קלח רבותינו ועם כל זה איני מודם לדבריך בעסקי המטבעות שאין לך עסק, מלכות גדול מזה שהם בעלי המטבע וָהם שעושין אוהו ומוליאין אוחו בארץ שלהם בעלוי המעבע מחקיים הפסדו דכל הריוח שלהן וכל זכוחן מעבע והדין הזם הוא שוה לגמרי לדין קרקע שמעלה בעסקה שנזירתו של מלך מהקיימה בה אבל אנו כבר עמדנו על הסברא וראינו משתברת ומשתבשת בש"ס כו' עכ"ל ועוד כתב שם בסוף השער שדין המלכות בזה דין והפקרו הפקר כו' (שוב מלאתי בחשובת ר' אהרן ששון סי' קנ"ג מביא דברי סה"ת הכ"ל ומבואר שם מדבריו ג"כ דדנין דינא דמלכותה במטבעות ועוד האריך שם בדברים אלו ואין כאן מקום להאריך) וכל זה ברור ולא הוצרכתי להחריך חלח מפני שרחיחי למהרש"ל פ' הגוזל עלים ס"ם י"ג שכחב והמרדכי כחב בשם ר"ח ורשב"ם חיך היו דנין דינא דמלכוחה בענין המטבע שנפסל ומאחר שלא החכר בחום' ושום מחבר ש"מ דנחבטלו אוחן הדברים כי לא היה אלא מנהג קבוע בימיהם והאידנא ליכא אלא דינא שכ"ל ומביאו הב"ח בח"ח ס"ם ע"ד וכ' עלה וו"ל גם הרב בהגהת ש"ע כתב דיש חולקין וכתב כן ע"כ חשובת הרא"ם כלל ק"ג סי' ב' ותשובת ריב"ש סי' קל"ו ונ"ל דפלוגחת דרבווחת המט"ה עכ"ל וחמהני עליהם דהדין שכתב המרדכי הות מוסכם מהרמב"ן ובה"ת והריב"ש

ביאור הגר"א

הידושי רע"ק (סימן קס"ס סעיף א') והוסיפו על משקלו. ע' ה' רש"כ (סס"ב) ות' מהר"ם אלש"ך (סמ"מ) ות' הראו"ה (ח"א סק"ד) ות' מחרו"ם (חיירד ס"ם) ות' רשו"ם (חיירד סקע"ז נרכ"ד) ות' רדב"ו (מקפ"ז) ות' אורים גדולים (לימוד קצ"ם ר' ור"א) : קםה (א) כנק כו'. כפי' ר'ח בתום' שם ר"ה ער וכן פי' הרי"ף וש"ם : [ב] וה"ה לפלוה כו'. הרי"ף וש"ם דלא בהראב"ר שבתב דופא והופיפו פשוח ררים ופרר (סמ"מ) ות' הראנ"ח (ח"א סק"ד) ות' מדרי"ם (חיו"ד ס"מ) ות' רשד"ם (חיו"ד סקע"ז (חיו"ד (חיו

באר הימב פתחי תשובה

קבר (א) עד חמישיתו . עיין כמשונת הי הכנמל חלק יו"ד סימן י"ז מ"ש כום: (מ) המשבע. כלומר שמלוה לו בענין שחייב ליחן לו הממבע היוצה : (ב) מבכה. וכל היכה שלור לפלוה על המשבע. עי' במשונם שמש לדקה חלק יו"ד סי' י"ב מ"ש כום: (ב) מנבה . וכל היכא שנריך לנכוח לו ולא נכה לו כתב ב"י די"א דהוי ב"ק וי"ל דהוי א"ר: (ג) התוספת. אע"פ שהוזלו מחמח השער שבא רוב הבואות לעולם אינו מנכה לו. ש"ם: (ד) המישירוו. דאם היה מחזירו לנסכא יפחום החומש לחשרון היחוך ושכר הצורף כ"כ ב"י בשם הרח"ש ושירש המ"ז שחם כא להחיכו ולעשות משבע ממנו עחה לכיך לשכור צורף וגם בחשרון ההיחוך נמצא שלה הרויח מחומה ובלבוש כחב הסעם דחף במסבע ישן היה שם קנח כבדים ושיעור חומש מפי על חחרים ח"נ מסחמח גם דעת הלוה חם ישחנה המסבע לח ינכה לו כלום עד שיעור זה: (ה) כל. ולא סגי בניכוי עד החומש דכיון דחייב לנכוח מנכה את כולו דומה לזה איתא בח"מ ש"ז: (ו) לשלות. פי' המלוה בענין שחייב לשלם לו מסבע היולא ופחחו מן המסבע זריך הלוה לשלם לו על הדרך שנחבאר וכחב הע"ז דלאו דוקא בדרך הלואה אלא ה"ה דרך משא ומחן ואין חילוק בין הוסיפו או פחחו על המשקל או שנעשה שינוי לענין עירוב עם מחשם בכל גווני אם לא נעשה שינוי לענין פירות או שאר דברים שנוחנין עבורו לא יוכס עד חומשיחו: (ז) אאוכצים . ששואלים לשנים זה שלא בפני זה במסל"ח כדעבדינן בשפרי דסרסאי ועי' בח"ח ס"ב: (ח) בח"ה. כחב

קסה א המלוה כו' על המשבע. כלומר שמלוה לו בענין שחייב קסה (א) עד חמישיתו. בנ"י בשם הרא"ם הענס דאין בו שבח ליחן לו המטבע היולא ועל הדרך שנחבאר בחושן משפט סוף בי' ע"ד וע"ם ועב"ח ועי' בחשובת רבי משה אלשקר ס"ס קט"ו

יורה דעה קסה הלכות רבית

כסה דין המלוה על הממבע והוסיפו עליו.

ובו סעיף אחד:

והוסיפו (ה) אמר חבירו על אי המטבע והוסיפו

ב (ג) מנכה לו שיעור התוספת ואפילו הוסיפו עליו

כל שהוא ג ואם לא הוזלו מחמת (ג) התוספת אינו

מנכה לו אלא נותן לו מממבע היוצא באותה

שעה י במה דברים אמורים כשהוסיפו עליו

(א) ד (א) ער (ז) חמישיתו [א] כגון שהיה משקלו

ד' ועשאוהו ה' אבל אם הוסיפו עליו יותר על

חמישיתו (ב) מנכה לו (ס) כל התוספת אע"פ שלא

י הוזלו הפירות (ג) **ת**[ג] (ג) וה"ה (ו) למלוה על

הממבע ופחתו ממנו:

רגה ועיין בח"ה סימן ע"ד אימת יוכל להחזיר המעבע שהלוה לו אע"ג

הוסיפו עליה נוחן לו מפבע החדשה (גמרא) [ד] והיכא שעשו מעבע

הדשה ולה ידענו אם הוסיפו אם פחחו חומש סמכינן ז (ז) אחומנים

עובדי כוכבים דבקיחים בכך במסיחין לפי חומן [ה] או הערכחות הממונים על כך (ב"י בשם ס"ה) ה[ו] ואם גזר המלך שכל מי שיפרע

יפרע ממטבע חדשה הולכים אחר גזירת המלך דדינא דמלכוחא דינא ואין

בזה לא משום רבים ולא משום איסור גזל (ב"י בשם הרמב"ן ועיין ס"ק

מ') ועיין (ח) כח"ה סימן ע"ד:

דנפסלה [ב] ואם הוזלו הפירות | מחמח המעבע החדשה ולא

על משקלו ב אם הוזלו הפירות מחמת התוספת

בשם ב"ה די"א דהוי ר"ק וי"א דהוי ב מימכת דרב תשי שם : ג שם כעוכדה דעכיד רכ ספה ורכ מ"ר: ב ואם לא הוזלו מחמת סונת ברים דרבי יסופע וכו' ובסת סות דספע כב חסדת התוספת. אע"פ שהוזלו מחמת השער דנוסן לו מסבע סיונה בהוחם כגון שבאו רוב תבואות לעולם והוזלו איכו מככה לו. ש"ם: ד עד חמישיתו. דאם היה מחזירו לנסכא יפחוח סחומש לחסרון היתוך ושכר הלורף א"כ דאפי' בטיבעא קמא איכא זוזי דתקילי טפי עד חומש ח״ל מסתמח גם דעת הלוה אם ישתנה המטבע לא ינכה לו כלום עד שיעור זה : ה יה"ה למלוה על המטבע כו'. כלומר המלוה בענין שחייב לשלם לו מטבע היולא ופחתו מן המטבטות אז לריך כלום לשלם לו על הדרך שנתבאר: ן מחמת הממבע החדשה . מחמת חריפותה נותן לו מטבע החדשה: ז אאומנים עובדי כוכבים. שוחלים לשנים זה שלא בפני זה במסיחין לפ"ח כדעבדינן בשטרי דפרסאי. בה"ח. ועי' בח"מ סי' ס"ח ס"ב: 🎵 ואם גזר כו'. ז"ל הרב בח"מ ס"ם ע"ד ואם חקן המלך כילד ישלמו החייבים דינא דמלכותה דינה וכפי מה שחקן ישלם וים חולקים עיין בח"מ סי' שס"ם כדין

דינה דמלכוחה דינה עכ"ל ובסמ"ע שם נרשם הסברת יש חולקין חשובת סרא"ש כלל ק"ג סי' א' ב' וריב"ש סי' קל"ו וכן סוא בד"מ שם ול"ע דלא ימלא כן בחשובת הרא"ש שם וכן בריב"ש שם אימא להדיא איפכא וז"ל ועם היוח שאם לא צוה המלך בפירוש על פרעון החובות היה מן הדין לפרוע ע"פ הדין כמו שנתבחר כו' אבל מאחר שלום המלך בפירוש בטנין פרטון החובוח שיקובל המטבע החדש בערך הראשון ולא אמר זה באיש פרטי לבד אלא שיהא נוסג כן בכל מדינות מלכותו דינא דמלכוהא הוא זה ע"כ לבונו ואפשר לזה לא הביא הרב כאן סברת היש חולקין או משום שכתב בח"מ סי׳ שם"ט ס"ח שהעיקר כהסוברים דבכל דבר דינא דמלכותא דינא א"כ במטבע קי"ל דינא דמלכוחא דינא וכן עיקר לדינא ועוד שנ"ל ברור שאף הסוברים דלא שייך דינא דמלכוחא אלא במסים ומכסים החלוים בקרקע מודים דעניני המטבעות דינם כמסים ומכסים וכן הוא להדיא בבה"ת שער מ"ו חלק א' אחר שכחב ביאור דינים אלו שנחבארו בעור ומחבר סי' זה וז"ל אם המלך גזר על מלכותו שכל מלוה לחבירו יהא פרעונו מן מטבע השניה שעשה עכשיו אע"פ שפחתו מן הכסף או

מקור מים חיים : D#51

(סימן קס"ה ש"ע סעיף א")

בצבה לו שיעור התוספת.

כ"ב"ד וז"ל כל סיכא שליוך

לנכות לו ולא ניכה כ"י בשם

כ"ב" ש"א דהוי ב"ק וי"א

דהוי א"ר עכ"ל ומוא תמוה

ביים שייא בהוי ב"ל בשו זמסי מימי דבוי כ"ק כיון שנותן לו אח"כ כשעת בפרעון ואפילו למאן דאוסר רבית מחוחרם כשנחן לו בשעם השרעון אף כשלח ח"ל כשכיל משתחך כו' היינו דהוי ח"ר ולה כ"ק וכחיתי כם' פערי ונה כ"ק וכליתי ככל שערי דעם שעתד בזם ובסב לפרם דייא אנו מ"ל כשימת ספום" בפרק הגוזל דף צ"ז ע"א דסמלום את תכירו בקתם בסלופו אם לא שסקים בשעת שסלופו אם לא שסקים בשעת בסלומו אים שישלם לו מככ דכיון שפירש כך סחמח דמלחה דהו"ל כחלו פירש שחם יפסול יתן לו מפכע היוצא ולכך ס"ל די"א דהוי ר"ק דהוי כאלו הומנס שאף אם יוסיפו על המעכע הרב' יותר מתשקלו של מכשיו יתן לו מטכם סיולא דוקת והוי כ"ק דהוי כחלו סירם כשעת הלוחה והות סמום (שנ"ד וזם שייך דוקה סיכת דדינת שנייך (הוסיף שניי שייך (ותר ב"ד בתו בתוך פירם נשעת סלוחס חכל סיכח בח"ל לנכוח דינו דח"ל ליתן אלה משכע סרתשונה כשנוק לו ממשכע סרתשם שהוסיםו מין המחיב הוי כאלו קינן בשפת סלוחם דכה א"ל ליתן ממשבע סרושם וע" כם" ח"ר פכמכ דין מחודם פכ' דדינים אנו במה דוקא שנשסנה מתפבע בראשונה לגמרי שאו חין שם מסכע עליו אכל אם רק פוחחו כמלך מכמות שהים כגון שכיה סדינר זפנ כ"ה דינרים והעמידו המלך על כ׳ וכובים וודחי דחין משלם רק במסכע שמלוה לו דהח עדיין בם מסכם עליו רק שהוול והוי

שפה דבהושיםו הומש חיו שבה למנין נסכח בחשבון החרון שסיחוד ושכר פגורף הדח"ש: ד פרי"ףוהרח"ש וכ"ב סרמב"ם מה"מ וכ"כ בה"ת בחלק ח': נקודות הכסף (סימן קס"ה במ"ז מ"ק א') וכתוב בדרישה כי' אלא הייתי מוציאו בעינו וכסף דירך שאתה מחזיר בעיניה בר:כן צ"ל וכ"ס כדריבה וגם דעת הדריפה כמו שפירש הוא יחין כאן השנה עליו ודו"ק:

מ כפיל דרכל מרכ מפדל ופשמל בב"ק דף ל"ו ופירש"י פפלום לת מכירו שום

פרסמסיה על סמסכע שקנן לו מפות וסמור העסיק המלום

בית לחם יהודה (סימן קס"ה סעיף א' בהג"ה) ואם גזר המלך. כלל כדיני רבית כל מקום שיש רביח למ מהני דינה דמלכותה במטבע יש דינת דמלכומת ובחם שהלוה לו מטבע עחליר וכחל בכתב שיחזור לו טאליר וסוקרו מחמת זול של מטבע אחרת אפילו יותר מחומש ישלם לו דוקא סמטכע מאליר

ואין כו רבים:

כתן כדכרי המחכר דע"ו קתי דתף לדעת החומרים מותר כמו שפירם ספ"ז ז"ל כחן דברי סש"ע וביוחר נפלחתי על הלכוש ז"ל דכחן כתב לפרש דקחי חלח סחזיק המלום עם. בן דקורי חנה שחויק שתנה ובמימן קע"ב סעיף ג' כתב של דעה האוסר משכנחא על דעה האוסר משכנחא דסורת בחיכורי נרשאה אם אדם אתר שכרה מוחר לחוור ולהשכיר אומם לבעל השדה ולהשכיר אומם לבעל השדה ביאור ביאו

במו סחה בסחה והוול שחינו אתן לו רק סחה שהלוהו חף שהוול וכ"ל בחשובות לחם רב הימן י' וכן אם סוקר המטבע צ"י שפעלהו המלך להמטבע

ציי שמנהר המשל המשלפה משורי בשלם לו המשלט שהלוהו שליו כמו הלוחת האם כחלה היכח דילו השער שלש של שער שלשות משפר של משלט ו המשלט שהלוהו שליו כמו הלוחת האם כיכח דילו השלין השלין משפר של משפע קורם שהפעלהו המלך וש"ש מה דמכי המום' ב"מ ד"ה מנ"מ ודבריו דחוקים מחד ברברי משפשתו הכר השי שליו בש"ש ביש חשרים חלק ה"מ סימן ד' ובדברי החום' כבר הרגישו גדולי האחרונים במשוקות מהרשד"ם ובסשר

קסו המלוח לחבירו לא יעשה מלאכה

א המלוה את חבירו (א) א " לא יעשה (ו) מלאכה 🛠

(ב) ולא ישכור ממנו בפחות [א]י אפילו בחצר

דלא קיימא לאגרא (סירום פחינה עומדת להפחכר) וגברא

רלא עביר למיגר ב (ב) י ואם דר בו כבר כיון

דחצר לא קיימא לאגרא אין צריך לתת לו אפילו

לצאת ידי שמים ואפילו אם הוא גברא דעביר

למיגר ג 🕒 " ולהרמב"ם אפילו אם גברא דלא

עביר (י) למגר הוי אבק רבית וצריך להחזיר אם

בא לצאת ידי שמים (ג) דֹ [ד] (א) (וכחנֹר זקיימה נאנרה

: (סור) ועיין שד בח"ה ריש סימן ע"ב) הוי אבק רבים (לכ"ע)

בעברו אפילו הוא במל יולא ידור בחצרו חנם

בעבדו ולא ידור בחצרו . יבו ג' סעיפים:

א לרכת כרים דרב יוסף כר המת וכו' כ"מ דף ס"ה ע"ת: ב משנה שם דף סיד ע"ב ב משנה שם דף סדר ע"ב: : ג מימרת דרב יובף בר מניומי ה"ר נחתן שם וכלישנה קמת: ד עור כשם שכמכ"ן וברח"ש שם נספקיו ושפרי כן דכרי סרו"ף וכן דעת סלתידי סרשב"ת וסגמי"י כפ"ו מס"מ כפס סרמכ"ן וסרפכ"ח: ח פס

באר הנולה

נקודות הכסף

(סימן קס"ר במ"ז ס"ק ג') וב"ל שיש עוד חסרון כר'. נח ידענח מי הכיוחו (זה. ועוד נרחה דרמיח סמך בוה על מ"ם כח"ת סימן שס"ג דכיון דחייב מלד הדין סשיטא דלא נדע משום אישור ודו"ק: (שם) ומכאן תימח על מ"ש רם"א כי' רכניו תמוסים

חידושי בית מאיר (סימן קס"ד במ"ז ס"ק ג') הבירן כחמים דכרי סנ"ם רת"ה שכח"מ סי שס"ג וככר ולענ"ד לד הלמו הנ"ח שם . מש"ם לק"ת דלפולם י"ל דסחם דור סיינו כחנם והכח מפני שלום וחילו דעתו כחנם פוי א"ר פחתא לא מחוקינן אינשי ברשע למספי איסורא ולהכי מתרינן שלעתו בשכר ושכרם זו מכרת בהכ"י פס ע"ש. אפנס ככר סקשה בנ"ח שם נתי מסף' רמ"ו וכן סכ"ם סר' נתי מפי 'נמי' וכן כנ"ם סיי פ'. ולענ"ד מעיקלה דרינל ממוסים לי דנרי כרמיה שנפי שפ"ג שפולה כני מכתשב"ץ שני" שם והנשנ"ץ לה אמר דנריו הלה להדם ססולך למרכ"י שחנירו כוי לה קייתה להנהל כדכתב שם שמעס זם אפילו לה כיה שמעס זם אפילו לה כיה שמער זו דור דרינו ביה פעור ולהכי דן דמכ"ש אם סמר דור דהכונה בחנם אכל בחצר דקיימה להגרה מה"ם

עצי לבונה

(סימן קס"ו סעיף א' בחצ"ה) דווי אבק רבית . עש"ן ס"ק דוף אבק רבית. עשיך טיק כ' ופיולא כלכריו דכפרויח לו ומן כוי כקנן כשפת כלוחם ואף שמייב לו מכח מכר והגים ססכפון וכרוית לו פוד זמן וקנן לו בשביל זם פוי רבים קנונם אכל בהרוים לו וחח"כ ככמית וםן ככר ומן ככר ומחים הכסיח נו ליסן ככל שבוע דכר קצוב חו מער לו דור בחצרי הני חבק מער לו דור בחצרי הני חבק לבים וסיכם דכל יומם זפנ שלוי כאמר לו כשכר סלואחראו סוי כהרחיב לו זמן ובוי מבית סְנוֹנִה . ובנה קיימה נהגרם סוי בכל פנין רק חבק רבים ובלח היה כלל כהיג רק כטלוסו סמם לח הוו בום לדשי פרחשונה כחן חפילו חבק רבית כמ"ם סב"י נשסטרשב"ח רבית כתים שבי בעבר בף כאים לזם מפרת איזמו כשך דף באים חדרי בי ולא שחזיר לנחת ידי שמים על מה שעבר . והיינו דהעבד שם דמי לחור דלח קיימה לחגרה אכל באבק רבים נמור ודאי חריב לנחה ידי שמים כמ"ם סייקס"ה ס"ב וכחמר לו בשכר סלוחם חף כלח קיימה לחגרה הוי רבית הנונה כמים רמ"ה ס"כ וס"ם בסרחיב לו זמן על ידי ום כתים הם ד כניצ סיכא לכל יומה זמנים דסוי בזם להמר לו כשכר סלוחם רכים קמופ ככל פנין:

יד אברהם

וח"כ אף לפי דברי התוספות והרא"ש הקרקע לא קני אבל הפירום שאכל תמ"ב א"ב להחזיר דאי לא ידע דאסמכחא לח קניח חיב אפילו פקרקע סים קונה . ואפיל צידע האסמכתה לה קניה דמש"ם לא קנה הקרקת מיש ספירות א"ל לסחויר שהרי מחילה נמורם פיח כיון שידע ושפק:

וכ"כ ב"י בשם הגהמ"י פ"ד מהלכות מלוה וכ"כ בחשובת מהרי"ל פי קי"ב ומביאו ב"י וכ"כ ר' ירוחם במישרים נחיב ו' ח"א וכחב שכ"כ האחרונים וכן הוא בחשובת מיימוני בהל' מלום פי"ד וכ"כ נ"י פ' החולץ בשם הריעב"א גבי גר שחזר לסורו דהוי כישראל מומר דאם דינא

דמלכותא שיהא קונה ומקנה כעובד כוכבים דינה דמלכותה דינה ומביהו ב"י וד"מ לקמן ס"ם רס"ח וכן הכיא כב"י בח"מ ס"ם שם"מ הפוסקים דסוברים דחמרינן דינח דמלכוחה דינא בכל מילי ולזה לא כתבו הפוסקי' סאחרים כאי דינא שכתב המרדכי בשם ר"ח ורשב"ם דכיון דכתבו בכמה דוכתי אחריני דקי"ל דינא דמלכותא דינא בכל מילי פשיטא דה"ה בזה ועוד דס"ל דמטבעות דמי לקרקע כמ"ש ב"ה וכיון שכחבו בסחם בכמה דוכתי בקרקע דינא דמלכותא דינא ה"ה בזה ומ"ם הב"ח בדעת הרב כבר נתבחר

שאין כן דעת סרב להלכה : קסן א לא יעשה מלאכה כו׳

דוקא הני שהן דברים של משאילו בלאו סכי כיון שעושה אואו מדעת הלוה כדלעיל סי' ק"ס ס"ז וכ"כ הפוסקים וכ' עוד הרא"ש שי"מ היכא דידוע שקודם ההלואה היו אוהבים זא"ז כ"כ שהיו משאילים חלר זה לזה אם היו לריכים מותר להשחיל גם לחחר הלוחה וחינו חסור רק בסחם בני חדם וכ"כ המרדכי ושאר פוסקים ומדברי מהרש"ל פ' הגוזל עלים סי' ט' נראה דלא שרי בכה"ג אלא דברים שאינן של פרססיא כגון השאלח בסמה

לו זמן כך והוי ר"ק כשמרחיב לו זמן וגם הטור מודה לזה מיהו היכא שא"ל בשעה שמרחיב לו זמן דור בחלרי חנם אע"פ שלא א"ל בשכר סלוואחך ס"ל ר"ק למ"ד דלא בשיון קלץ בשעת מחן מעות ודו"ק. כתב עוד הרב המגיד שאם דר בה שלא מדעח בעלים ולכשידעו הניחו לו שכר מחמת ההלוחה ה"ו ח"ר ע"כ. וכ"ל שכבר הרחיב לו זמן וכמו שנתבחר ודלח כב"י שכתב שזהו לדעת החומרים דבעינן קלץ בשעת

דגר"א בתרא אינו רבית קצוצה אף נגברא דעניד לטינר דהא אטרינן בר"ם דאין תרבית כלא נשך וח"ה בלישנא קמא דא"צ לצאת י"ש וו"ש ואפילו אם כו' : [ג] ולהרמכ"ם. מסש"ש בלישנא קמא אל"פ כו' חלוהו כו' צריך כו' אלמא דצריך להחווף לצאת י"ש והרמב"ן כ' נשך וחדה בלישנא קמא דאדנ לצאח ידש ודש ואפילו אם כוי : [1] ולחרמבים : מסש"ש בלישנא קמא אע"פ כו' הלודנו כו' צריך כו' אלמא דצריך להחוניה לצאח י"ש והרמב"ן כי דהאי צריך לכתחלה קאמר שלא ודור בלא שכר ומשמא דנמ' חלותו ודר כו' משמע כהרמב"ם: [7] ובחצר כו' . כנ"ל שהרמב"ן אוקים דברי רי"ף בכת"ג ואמר ובחצר כו' ר"ל אף בגברא דלא עביד למינר וכמ"ש בח"מ סי' שס"ג מ"י:

פתחי תשובה

קסן (א) ובחצר דקיימא . עט"ו מס שממה על רמ"א כח"מ ועיין נסשוכם פקום שמואל

דמלכותה שהין לך עסק מלכוח גדול מזה ולכל מילי שוה לקרקטוח שבזירתן של מלך מסקיימה ועיין כח"מ סי שס"ם: כבר (מ) מלאכה . דוקא הני שהן דברים של פרהסים אסור אבל להשחילו כליו או בהמחו וכה"ג מוחר אם היה משחילו בלא"ה כיון שעושה אוחו מדעם הלוה כדלעיל סי' ק"ם ס"ז וכתב הרא"ש שי"מ היכא דידוע שקודם ההלואה היו אוהבים זה אחזה כ"כ שהיו משאילים חולר זה לזה אם היו וריכים מוחר להשאיל גם אחר ההלואה ואינו אסור רק בסתם בני אדם ומדברי מהרש"ל נראה דלא שרי בכה"ג אלא דברים שאיק של סרהסיא וכחב עוד מי שלוה מחבירו אינו רשאי לכבדו בתנוה כגון לקרוחו בס"ח או לקנוח לו גלילה אפילו יודע בעלתו שבלאו הלואה נתי עביד ליה אס"ה תאחר שאוושא מילחא דומה לבית ועבד דאסור אם לא שידוע לכל שלא מחמה הלואה קא עביד עכ"ל הש"ך: (ב) לכיגר. וגם החזר לא קיימא לאגרא אם"ה הוי א"ר וכחב ב"י דאע"ג דא"ר הוי ואיט יוצא בדיינים משעם רבית מ"מ חייב להעלוח לו שכר אם קיימא לאגרא ואפילו בסחמא חייב להעלוח לו שכר דחסריה ממונא ומשום דאיח ביה איסורא לא הורע בחו ואפילו ידע בעל החלר שדר בו ושחק לא משמע שיהא דעחו שידור בו בחנם וכן אם כשהלוהו א"ל דור בחלרי לריך להעלוח לו שכר ומיהו אם אחר שהלוהו א"ל דור בחזרי חנם ולא הזכיר לו בשכר הלואחו בכי הא ודאי אפ"ג דקיימא לאגרא לא היי כיון שלא קדן עמו ואם דר פפור מלהעלוח לו שכר עכ"ל ומשמע אם א"ל דור בשכר הלוחמך בחזרי חנם אף לחחר שהלוה הוי ר"ק ונ"ל דה"ה בדלא קיימא לאגרא אם הוא בענין שהיה חייב להעלוח לו שכר אם לא הלוהו כגון שא"ל לא או שחסרו התלוה דבר תועם כגון שהשחירו או שגילה דעתו לשלם כח"ש בח"מ שם וכל כה"ג מוליאין ממעו ואפילו פרעו ולא הבעו הלוח יכול לחבעו בדין לעולם משום דלה מחל ליה כיון דלה פירש ה"נ חסילו סירש מחילה בעעות הוי ול"ע בהם פירש ודעת העור משמע דלהחר שהלוהו אפילו ה"ל דור בחזרי חנם בשביל מעוחיך לה הוי אלה ה"ר ונ"ל דהעור מיירי בשכבר הרויח לו זמן והב"י מיירי היכה שלה הרויח לו זמן וכל יומה ויומה זמניה הלכך אם אמר בשכר הלוחחך הוי ה"ק כיון שיכול לחבעו אימת שירלה מיהו היכא שא"ל בשעה שמרחיב לו זמן דור בחלרי חכם אמ"ם שלא א"ל בשכר הלואחך הוי ר"ק למ"ד דלא בעינן קלך בשעה מחן פעות וכחב הרב המגיד שחם דר בה שלח מדעת בעלים ולכשידעו הניחו לו השכר מחתח ההלוחה הוי א"ר עכ"ל הש"ך והקשה בש"ז עמ"ש רמ"ח בח"מ שי

כם (א) לא יעשה מלאכה בעבדו . ואי לא הלוה לו היה מוחר דניחה למרים דססות עבד שלח ילמוד דרך הבעלה כדחיחה בח"מ סימן שס"ג מ"מ הכח דהלוהו מחזי ברבית: (ב) ולא ישבור ממנו בפחות. רש"י פירש דדין זה דוקח בביח וחצר לפי שחין שם ספסד משח"כ בכרם בסי' קע"ג

דלפעמים יש כו הפסד ואפ"ה מנכה לו דבר קלוב לשנה והתוספות חולקים וס"ל דדיו זה חף בכל מילי ועיקר החילוק דהלוהו על הבית הוה כזבינא בנכייתא אבל כאן הלוהו ומותל שלא על ביתו ויתבאר בסי' קע"ב להלכה : (נ) ובחצר דקיימא לאגרא הוח אבק רבית לכולי עלמא כן לריך להיות כן נרחה לע"ר *) וכ"ל שיש עוד חסרון וכל"ל ומכל מקום חייב ליתן לו שכר כל שלא אמר ליה דור בחלרי חנם ומיסו אם אחר שהלוהו אמר ליה דור בחלרי חנם אף על גב דקיימא לאגרא לא הום אלא אבק רבית כן נראה לי שהמעחיק טעה מחיבת אבק רבית

הראשון לשני ודלג מה שכתב רמ"א בינתיים וטעות כזה רגיל וכ"ה בד"מ - פרהסיא אסור אבל להשאילו כליו או בהמתו וכה"ג מוחר אם היה וכוא מבואר בב"י בשם חלמידי רשב"א דכל שלא פטרו בפירוש לריך ליחן לו שכרו דמשום דעביד איסורא לא סורע כחו. *) ומכאן חימה על מה בכ' רמ"א בח"מ סי' שס"ג האומר לחבירו דור בחלרי דפירושו כאומר בחנם וכאן אמרינן דל"ל בפירוש כמ"ש בב"י דדור סחם משמע כדרך שבני אדם דרין בשכירות וכבר כחבתי שם בסיתן רת"ו סטיף י"ז דלא קיימא לן

כהך וכלים ע"ש וכחב עוד מהרש"ל שם סי' י"ח מי שלום מחבירו אינו רשאי לכבדו במצוה כגון לקרוחו לס"ת או לקנוח לו גלילה אע"פ שהוא יודע בעלמו שבלאו כלואה נמי עביד לים אפ"ה מאחר שאוושא מלחא דומה לביח ועבד דאסור אם לא שידוע לכל שלא מחמח כלואה קא טביד וע"ם: ב ואם דר בו כבר כו". כלומר אע"ג דלכתחלם בכל ענין אסור מיהו אם בדיעבד דר בו כיון דחלר לא קיימא לאגרא והוא בענין שאם לא הלוהו לא היה חייב לחת לו שכר מחמת שדר בו ובאופן שנתבאר בח"מ סי' שס"ג סעיף ו' ז' ח' גם עכשיו שהלוהו לא מחזי כרבית: ג ולהרמב"ם אפילו. סוא חלר דלא קיימא לאגרא וגברא דלא טכיד למיגר סוי אבק רבית. ועי' בתשובת מבי"ט סימן קכ"ג דף קנ"ם: ד ובחצר בו׳ . מסברת המשונה קתי דמודה בהת דהוי תכק רבית: ה הוי אבק רבית בו׳ וכתב ב"י בשם תלמידי הרשב"ת דאש"ג דא"ר הוי ואינה יולאה בדיינים מטעם רביח מ"מ חייב להעלוח לו שכר דכיון דקיימא לאגרא אפילו בסחמא חייב להעלוח לו שכר דחסריה ממולא ומשום דאית ביה אישורא לא הורע כחו ואפילו ידע בעל החלר שדר בה ושחק לא משמע שיהא דעתו שידור בה בחנם וכן אם א"ל כשהלוהו דור בחלרי לריך להעלוח לו שכר ומיהו אם אחר שהלוהו א"ל דור בחלרי חנם ולא סזכיר לו בשכר הלואחו בכי הא ודאי אע"ב דְקִיימת לחֹגרת לח פוי חלח ח"ר כיון שלח קלן עמו ואם דר פטור מלסעלות לו שכר עכ"ל וכ"כ ה"ה כשם שרמב"ן ופרשב"ח דבקיימת לאגרא אם דר בה שלא מדעת הבעלים פשיעא הוא שחייב לתח לו שכרו משלם ומוציאה ממנו דלא גרע מאם לא הלוהן כלל דליכא איסורא ומביאו ב"י כלומר ול"ד לשאר א"ר שהוא מדעח הלוה וכ"ל דה"ה בלא קיימא לאגרא אם הוא בענין שהים חייב להעלות לי שכר אם לא הלוהו כגון שא"ל לא או שחסרו להלוה דבר מועט כגון שהשחירו או שגילה דעתו לשלם לו וכמ"ש שם בח"מ סעיף ו' ז' ח' וכל כה"ג מוליאין ממכו וכחב עוד ס"ם דהפילו פרטו ולא חבעו לו יכול לחבעו בדין לעולם דלא כסראב"ד שכחב דסוי כרבית מאוחרת וכחב ב"י בטעם דלא מחל לו כיון דלא פירש א"נ אפילו פירש מחילה בטעות הוי כו' ול"ע בפירש ומ"ש חלמידי רשב"א וכן אם א"ל כשהלוהו דור בחלרי לריך להעלות לו שכר ר"ל אפילו יש במשמעות דור בחלרי חנם לריך להעלות לו שכר דכיון שא"ל כן בשעת הלואה ה"ל כהלוני ודור בחלרי חנם דה"ל ר"ק ומ"ש ומיסו אם אחר שהלוה כו' ולא הזכיר לו בשכר הלואתו משמע אם א"ל דור בשכר הלואחך בחלרי חנם אף לאחר שסלום הוי ר"ק ודעת העור משמע דלאחר שהלוהו אפי' א"ל דור בחלרי חנם בשביל מעותיך לא הוי אלא א"ר כדלקמן ס"ק ע' ומיהו ספור מיירי בשכבר סרויח לו זמן וכ"ל דחלמידי רשב"ח מיירי סיכח שלח סרויח לו זמן וכל יומח ויומח זמנים סלכך סיכח שח"ל בשכר סלואחך דהוי ר"ק ואפילו איני מרויח לו זמן בפירוש רק שיכול לתבשו אימת שירצה א"כ כשא"ל דור בחצרי חגם בשכר הלואחך ע"ד שמרחיב

לכן [א] אפילו בחצר כו'. כלישנא קמא דרבא ור"י בריח דר"ח שם ס"ל כן:
[ב] ואם דר כו'. חרי"ף כתכ דאע"ד דקי"ל כלישנא קמא מ"ם אינה יוצאה בדיינים דאינה אלא אבק רבית כמש"ש רמעיקרא לאו כו' אבל לישנא בתרא רבית קצוצה הוא וכ' הרמב"ן עליו והביאו הרא"ש שם דרברי הרי"ף לא קאי אשמעתין דמיירי בלא קיימא כו' דשם בלישנא קמא אפי' אכק רבית אינו ואף לצאת ""ש א"צ כיון שלא לקח ממנו כלום והביא ראיח ממש"ש הדרי ב' ולא אשכתן שנתן לאדוניהם כלום וכן בלישנא

באר הימב

עלמא מודים דענייני המסבעוה דיכן כמסים ומכסים ואומרים בהם דינא

הש"ך אף על גב דשם הביא רמ"א דעת החולקים מכל מקום כאן כולי

(יוד חיב)

שם"ג האומר לחבירו דור בחלרי דפירושו כאומר בחנם וכאן הלריכו לומר בפירוש דוקא כמ"ש ב"י דדור סחם משמע כדרך שבני אדם דרין בשכירות עכ"ל:

ואמר דור בחלרי בשביל מעוחיך שהן

בסילוח אללי אסור. טור. ומשמע

דלא הוי אלא אבק רבית כמו

שהוכחתי בספרי דלא כהגהת דרישה

שכתכ דהוי ר"ק: י וי"א דמנביגן

כו'. ע"ל סי' קס"ה ס"ק כ' וסי'

קע"כ: יא דמנביגן כו'. דדוקח

במשכנחת דהוי ברשות המלוה והלוה מחחלה עלים לא מנכיגן לים כדלקמן

סי' קע"ב ס"ם א' בהג"ה משא"כ

סכה: יב מי שקבל מעות בו' . ע"ל

סי' קע"ז סי"ג : וֹנַ רק עשה למובת

חמלות . אבל אם בנה חורבה זו

לאורך בעל החורבה אסור דמיד

נתחייב לו לשלם ודר בו בשכר

במחנת מעותיו וע"ל סי' קע"ב ס"ו:

קסו א ויחית באחריות הפלוה

ללוה על ההפסד בקרן או בריוח

אזי יכחוב בשטר הטיסקא שאין

סלוה נאמן בהפסד הקרן כי אם

ע"פ עדים כערים מפורסמים

(כדלקמן סי' קע"ז ס"ק י"ז) ועל

הריוח לא יהא נאמן כ"א בשבועה

חמורה כרלון בעל השטר דלא כאותן

שנהגו לכתוב בשטר שגם בריות

לא יהא נאמן כ"א בעדים שזהו רבית

חידושי רע"ק

פתחי תשובה

סימן ל"ח מה שסירן על זה : (ב) ודור בחצרי. רחובן שכר כים מפובד כוכבים בעשרה לבנים ולוה משמעון לומן ומשכנו כידו כנכייתם כלבן ח' ליום הוי ל"ק דהוי כחופר

בשנה שנה ידור בחלר סטובד כוכנים ואני אסכש מהראנית חיא סיטן פינו בל) היא עיקר ב פיון נחשובת נוצב סניינא חייד סי דין בספב דרואל בכב"ב שהוה טופן שיטו א עיקר ב הכרים הנמ"א בסברא אחרונה כיון דהלוה נקרא מוחוק והמלוה כא להתיאה ממנו אכל נגר שהר בעלי חובום אין נקראים שוחוקים נגד בעל חוב זה ולא מנכינן ליה פ"ם:

בו' . ואם המלוה אינו מאמין

אפילו בלא היימא לאגרא כוי ר"ק וכחב בית יוסף דעעמו דכיון

דהחנה עמו סוי כחילו שוכרו מעכשיו וכחבו הגמי"י שכן דעת הסמ"ג

כהך פסקח שכסי' שס"ג : (ד) אלא אבק רבית . לפי שלח קילן בשטח

הלוחה: (ה) לא מנבינן ליה. שחם חחה מנכה לו הוה כחילו חחה

מוליא ממנו ודומה למשכנחא שבסי׳ קע"ב בהג"ה שאין לסלקו כלא

תחת ידו הוא כי מסרה על דעת

שהפירות יהיו שלו על כן נחשב סילוק

בלא מעות כאילו מוליא ממנו מה שאין

כן כאן שלא מסר אותה תחת ידן :

. ויהיה באחריות המלוה

התנה עמו בתחילה ונותן לו שכר מה

כדי שיקכל עליו המחעסק באחריות

ש"ד דומיא דמחנה עליו בשכר עמלו

כדבר מועט ודומה למתנה עם ש"ח

להיות כשואל בח"מ סיי רל"א עכ"ל.

וחמהחי על דברים אלו אם יצאו מפי

הלדיק דעיקר ההיתר בדין זה הוא

מחמת שבשעה שמרויח מנה הוא

עדיין פקדון כידו ולא הלואה ואם

יקבל עליו החחריות גם בעת ההיח

יהיה המעות בהלוחה בידו וכמ"ש ב"י

בסי' קס"ט בענין אחר ח"ל סיה

אחריות המעות עליו הוה לגמרי

כאילו הלוה לישראל מעותיו ע"כ

ורבית גמורה יש כאן ומה יועיל מה

שנותן מלוה ללוה שכר על שתבל

עליו החחריות דוה דומה למי שכותן

ללוה איזה מתנות שילוה ממנו מעות

ברבית ה"ל ממש כן הוא ומה שהביא

ראיה מש"ח שמחנה להיות כשוחל

לא קרב זה אל זה דהתם לאו זחי

אחפי אבל הכא זחי אחפי הוי ליה

רבית ואפילו בדבר המוחר גמור

מלינו חילוק זה דהיינו בתחילת סי׳ קס"ו לא יעשה מלאכה בעבדו דאין

האיסור רק מחמת הלואה כמ"ש שם

והוא חלמוד ערוך ולא דמי למ"ם רמ"א בסי' קס"ע סי"ח ואם התנו זה עם זה

פהמלוה ראשון וכו' יתחייב באחריותן

בדרישה כתב ונרחה דחם

באר הנולה מתן מעות: ד ואי לא קיימא כו' . ודעת הרמב"ם דבחומר הלוני

בפ"ז וכ"כ הנהום עם בעם פת"ג וה"ה ודכרי הרי"ף כפעפון מוכתי כדברי הרמב"ן: כשם פרתב"ן וכתן י פוכ שליינתי לעיל: ז שם בשם סכמכ"סכסם רבומיו שם בס"ו ודקדקו כן מדכמיב לח מחן לו בנשר שחלחו בשעח נחינם: ח שם נשם כש" בדף ס"ד ונ"י וכ"כ ה"ם בשם הרמכ"ן וסרשנ"ה וכ"כ סרחנ"ד שם דלא הוי ר"ק אלא כשקולן בשעח ופיים וקדובין במאגם סלואה מדכחיב לא תחן. הרב המגיד: וכיתו : פ שם כשם סריי ומכן מסכים כרח"ם שם: ישם נשם רבי׳ חפרים וחרו"ם דן ויש אומרים כו׳. וכן הוא הסכמת לוב הפוסקים: מ וחוא שיאמר לו ישם כשם רביי משרים החדב וכ"כ הראב"ד שם כפ"ו נסשגות: (ס) דין זם כתבן סרב כ"י בסי' קע"ו פעיף ג': א מור וכ"כ סרא"ם בססקיו כן בשעה שמרויה לו זמן . חכל חם כבר הרויח לו זמן וכח בחוך הזמן

ברכי יוסף

(מימן קמ"ו ש"ע מעיף ב") ני"א שחוא רבית קצוצה יכו' . כפי הכלל שכות מסורת בידינו דסלכם כים אומדים בתרת סנם דמת פכן דהוי כ"ק לסלכה חבל לחונית כחב בחשובה בספר חבקם רוכל שיים בשני חכקת כוכל סי' קל"ח דסר"מ נסגן כמותו לדיני ממונות וכונו דרים לדיני ממונות וכיון דכום סובר דחין מוניחין מידו חין בנו כם לסולים פידו : אמורי פוסקים כתולקים פל מלפנ"ם היינו כשמחורה חחם סמען החובע הוא אמת אכל חם התובע מכחישו וחומר נפסה עסק זה חינו שנהיתר נפשה עשק זה חינן חייב אלא שבועת היסת וכיון שלהרמצ"ם אפילו יהיה כדברי המוכע אין מוציאין מידו אין לסשכיעו על זה מרן הקדום שם בחשובם הכו": לא חם הנחבע תוחוק חלח חפי׳ חם החובע שוחוק חין לומר שהות נתמן נשבועה להחזיק במה שבידו וגם חין לומר שכנ^שד ישכם לגכום שסרו חלח נוכם שמרו כלה שכופה הם סות מקוים פרן סקדום בחשו" סנו ועמ"ם סרב סמבי"ם כח"ח . יועמים פרכ התכיים במחל מרן כחשוכה כני: " (שם ס"ג ברג"ח) למובת הבלוה וכי . רחמי למום חסיע זיע בסנסוחיו כ"י שכחב וז"ל כתב מסר"ר ישרחל בנימין וזיע כתב משר כי ישניתו בניינין נכל מי שמקבל מעות מחלמיד לכל מי שמקבל מעות מחלמיד מכם וכיונה לעיםקה ונותן בכל חודש לריות ידוע מוחר כל שלם פים סמקבל לריך לחותם סמפום ולח עשו קונם בתחנם וכחי בדעמיה דלח מני לחכשויי על בכיוח וים רחים ממ"ם סוף סרק כל חגם כיון דכי לים לים לח יסיב ליה וכו' : (סימן קס"ו ש"ע ספר א')

ויהירה באחריות המלחהיפו'. נשחל סרב סגדול מסר"ם ן'

מקור מים חיים

(סימן קס"ו מעוף ב' כתג"ה) ודין קא בסתם אבל אם אמר לו דור בחצרו בשכר תלואה וכו'. סנס לדעס זו מף דבשעם הלוחה לח חמר לו בשכר הלוחה רק חתר הלוחה כששנעו חוכו ח"ל דור נשכר סוי ל"מ לדעם המוברים דוח בפינן קנולה כשנת מהן מעות אף דבחחלת שלוחם כח הף ח"ר כיון דלח ח"ל כשכר סלוחם כיון דבשעת כחרכת כומן ח"ל בשכר הליחם כיי ר"ק כ"כ כס' גד"ת שפר מ"ו: יקכ מעיף כ") (אם חלודני ושחד וכן תכע דובו ואמר לו חלדה דור בחצרי ו"א שאינו אלא א"ר וי"א שרוא ר"ק וחרא שיאמר לו כן כשעה שמרוית לו ומן לעס ססוכרים דסוי כ"ק סוא דעת הכאב"ד בהשנות פין מהלכות מויע וסטור מביח בשם רש"י כן ונרחם דנחבוין הטור ללשין

ב"י ו"ל ככ"מ ס"ד ע"כ דיי

וסראב"ד וכן כחוב בח"ה שער מ"ו ח"ב שזהן דעת הרי"ף והרמב"ם מעות וי"א דמנכינן ס"ל שאני החם דהמלוה מוחזק בהמשכון והקרקע וחימה למה השמיט המחבר דעתו ולענין דינא נ"ל דספיקא דדינא הוא והמע"ה: ז שאינו אלא אבק רבית.

אי קיימא 🗅 אמר ליה הלוני (ב) ורור בחצרי [ה] אי קיימא לאגרא הוי רבית קצוצה ז' ואי לא קייםא לאגרא הוי (י) אכק רבית:

הגה [1] ודוקה בסחם אבל אם אמר לו דור בחזרי בשכר הלואה אפי" לא קיימא לאגרא הוי כרביה קנונה דמאחר שאמר לו בשכר מעוחיך הוה ליה כאלו השכירו לו עכשיו (ב"י בשם חלמידי הרשב"א):

ואם הלוהו ואחר זמן תבע חובו ואמר לו חלוה דור בחצרי [1] ייש אומרים ז שאינו (ד) (7) אלא אכק רבית ח"ויש אומרים שהוא רבית קצוצה ם והוא שיאמר לו כן (ס) בשעה שמרויח לו זמן: הגה והוא הדין בכל רביה שבא לאדם דלא קלן מהחלה יש מחלוקה זו לם הוח חבק כפיה חו קנונה:

היכא רהוי אבק רבית [ח] פיש אומרים שאפילו אם לא פרעו עריין ותובע הלוה שינכה לו מחובו שיעור השבירות (ה) לא מנכינן ליה י [ם] י ויש אומרים יא (ו) רמנכינן ליה:

הנה והסברה אחרונה (ב) היא עיקר (היא סברה הרא"ם יהטור ור' מפרים ורשב"ה) (°) יב [י] מי שקבל מעוח בהלוחה מחחד וגם לומד עם בנו והחנה עמו שיחן לו משום זה ההוצחה חע"ב דהוי נוחן לו ההולאה בלא הלואה משום שלמד עם בכן אפו' הכי אסור דהוי ליה כהלוני ודול בחלכי דאסור אפילו לא קייתא לאגרא (בתרדכי פרק איזהו כשך בשם חשובת מהכ"ם ומהרי"ק שוכש קי"מ) והוא הדין בכל כיונה בזה מיהו אם נוחן המעוח בדרך מחנה ואם ירלה הלוה יוכל לעכבם לעלמו ולא ישלם לו מוחר אע"ג דמשלם לו אחר כך [יא] מי שחינו לריך ללוח מעוח רק לטובח מלוה חומר לו בנה לך חורבה זו וכל מה שחוציה על זה עלי לשלם לך וכל זמן שחיני משלם לך דור בה בחנם מחתר הוחיל וחין כחן הלוחה ילב רק עשה (ז) לעובח המלוה (ב"ד בשם בעל החרומות):

קסן באיזה אופן מותר להלות מעות בתנאי

מלוה ארם לחבירו מנה על תנאי שיתעסק 🔀 א [א] בו לריוח המלוה ער שיהא שני מנים ומן אותו ער אותו המלוה ער אותו זמן (א) א ויהיה (א)

שיתעסק בו לריוח. יכו סעיף אחד:

וכו' דשם כבר מכר לו הראשון לשני כל גמור כן כחב העט"ז עיין שם שהאריך בזה ובכמה דינים וכן כחב זכוח שהיה לו על המשכון של עובד כוכבים רק שהוא שומר עליו הב"ח ומשמע דוקח סכח שהוח בשער עיסקח חבל בהלוחה ממש דהוי ויכול להחנות שיהיה כשוחל משח"כ כחן שחח"כ הוה לוה ממש רק רבית דאורייתא אסור להתנות גם על התרן שלא יהא נאמן כ"א ע"פ שבתחילה הוא אינו לוה כיון שבאתריות מלוה הוא וזה עיקר ההיתר ט"כ לריך שלא יקלקל הסיחר וחו דדוקא במשכון שייך לומר מחנה

להיות כשואל דלא ניתן להולאה אבל לא במעות וכן כתב להדיא העור כסי׳ קס"ט בדברי הרמ"ה וז"ל ול"ד למעות דלא הדר בעינייהו מה שאין כן משכון דסדר בעיניה מחנה להיוח כשואל על כן הוה כאן כולו מלום והיאך יקח יוחר ממם שהלוהו ודאי הוה רבית גמור וכ"כ הרא"ש

ביאור חגר"א

תירו את כל למים לפ"ל מעיף כ") א" קיימא לאגרא. ואם אמר הלוני ודיור בחצרי בדיונר אף דשות היותר משיש כל. אף כנברא דלא עכיר למינר כמ"ש במ"א בחג"ה ואי לא כל אפיי אור מ"ל לא הוי רבות קצוצה ראון אונא' לקרקשות או"ל אםר חצרי ששמכות בי" האור מ"ל לא הוי רבות קצוצה ראון אונא' לקרקשות א"ל דבבה"ג היי הראו מ"ל (כ"כ" (סט" קס"ר) בשם ת" רשב"א. (ו" מש"ל"). ולפמ"ש חלוני וקאמר שם ביון דמשיקר לא אדעתא כ" ומברא האחרונה מ"ל דכל בששה היי במש"ל דל במ"ל הוי מקרים ואו"מ (מרכ"ל מעף ב"מ") ב"ל מ"ל היי הוא הווא ביות מקרים ואו"ל במקד"ל בשעת הלואה במקרישון ו"ב" ו"א כ"י. כ"ל מ"ל מון לו רשת להציאם וקצץ "לו "רבות מקרי שעת במ"ל במקדון ואו"כ נתן לו רשת להציאם וקצץ "לו "רבות מקרי שוע"ל במקדון האו"כ נתן לו רשת להציאם וקצץ "לו "רבות מקרי שוע"ל במקדון לו "מ"ל מ"ל הרוצאה ברשות לרשות מקרי נתונה. תשו" אורים נהדלים (למוד קצ"ן) מ"ל ש"צ כ"י. כמ"ש בב"ק כ"ל כ"ת"ש ראן אוריו בי"ע קי"ו א"ל ב"ל ו"לו אורים ב"לו הא"ל נו"ל ו"לו אורים ב"לו הא"ל נו"ל ו"לו ש"ל א"צכ"ל. ממ"ש בב"ק כ"ל כ"ת"ש ראן למובת המלוה:

"ל"ל "א"ל מולוח כו"י. כמו במש"א דרב חמא הרא"ש וש"ש. וכ"ה בירושלם ו"לו מוצר ב"לו שולו מון יודן נו"ד בי"ו ("ליום) מלות כו". ולא דמי להא דרב ממא הדע בשביל הנתן והנו בשלותו ומ"ט צריך שיהא האחריות על הנותן כ"ן שיהא האחריות בשכול מובתו שיהה אח"ב בי"ל שה"ל מ"ד אורים מובים בשכיל הנתן והנו בשלותו ומ"ט צריך שיהא האחריות על הנותן כ"ן שיהא האחריות בשכול מובתו שיהה אח"ב בידום מודים במובים בידום מודים בשכיל הנתן והנו בשלות בידום בידום במוד בידום מודים בשכיל הנתן והנו בשלות בידום בידום בידום בשביל הנתם בשביל הנתן והנו בשלות בידום בידום

באר הימב

(נ) אבק . ודעם הרמב"ם דבחותר הלוני חפילו בלח קייתח לחגרה הוי ר"ק ולפנין

לו ודר בו בשכר המתנת מעותיו וע"ל סי׳ קע"ב ס"ו. ש"ך:

כבוד (6) באחריות. ואם המנוה אינו מאמין ללוה על השםד בקרן או בריות אזי יכחוב בשער העיסקא שאין הלוה נאמן בהפסד הקרן כ"א ע"פ עדים כשרים מפורסמים ועל הריוח לה יהה נחמן כ"ה בשבועה חמורה כרצון בעל השמר דלה כחוקן שנהגו לכחוב בשמר שגם בריוח לה יהה נחמן כ"ה בעדים כשרים שזהו רבית גמור כ"כ העם"ז וב"ח ומשמע דוקה הכה שהוה בשפר עיסקה הכל בהלוחה ממש דהוה רביה דחורייהה אסור להחנות גם על הקרן שלה יהה נחלמן

כביי זיכנבית סייד מיד דים שזהו רבית נמור כיכ הפתיו ובית ותשתם דוקם הכם שטוע בשע שישקו שכי כישועה שעם החים בשל הרוכנית קוולם חולה כשקון בשעם שושקי בשעם שישקי של התב"ב ביל מורכנית קוולם חולה כשקון בשעם שוחם בילים מי בשקו שני בילים מי בילים מים בילים בילים מים בילים מים בילים מים בילים בילים מים בילים בילים מים בילים בילים בילים בילים בילים מים בילים בילים מים בילים ביל

(מימן קס"ו בש"ע טעיף ב') א"ל הלוני ודחד בחצרי אי קיימא לאגרא דרי ר"ק ואי לא קיימא לאגרא הי ר"ק ואי לא קיימא לאגרא היי הבק דבית. נ"ע דלפי מ"ש כנ"ס ס"ס ק"ס תסיי ר"ק לפיל א לא קיימא לאגרא הבק דבית. נ"ע דלפי מ"ש כנ"ס ס"ס ק"ס תסיי ר"ק לפיל א לא קיימא לאגרא בקר מי מדון פוי ר"ק וכדעם סכמכ"ט פנאס שיכול ליתנו לכל מי שיכלם לדיר כה כתכם ולמ"ד דסוכת לכדיא ברא"ש דסא"ע שמתנו מקור כנ"ט ומבילו העור. ועיין כלח"מ ס"ס פלי מיון מיו מון פוי נ"ק. רק למ"ד טובס כנאס אינה ממון לא פוי א"א תסמע וצ"ע דכם"ם כאיש עקדם (דף נ"ע) פסק הרא"ש שר כמ"ד טובס כנאה הוי ממון ובם" א"ל ס"י י"ו תסמע וצ"ע דכם"ם כאיש עקדם (דף נ"ע) פסק הרא"ש שר כמ"ד טובס כנאה הוי ממון ובם" א"ל ס"י י"ו תסמע

דינה נ"ל דספיקה דדינה הוח והמע"ה עכ"ל הש"ך: (ד) אלא. דלה הוי ר"ק הלה כשקולן דבשעח הלוחה מדכחיב לח חחן . הרב המניד . חבל הסכמת רוב הפוסקים כדעה ב'שהוח ר"ק . ש"ך: (ה) בשעה . חבל חם ככר הרויח לו זמן ובח בחור הממן וח"ל דור בחלכי בשביל מעוחיך שהן בפלוח חללי חסור . עור . ומשמע דלח הוי מלא א"ר. ש"ך: (ו) דמנביגן . דדוקא במשכנתא דהוי ברשוח המלום והלוה מחולה מליו לא מגביע לים כדלקמן סי' קע"ב סס"א בהנ"ה משא"ב הכא. ש"ך: (ז) לשובת. אבל אם בנה תורבה זו לצורך בעל החורבה אסור דמיד נחחייב לשלם

דסיל דלח סוי ממון ועים שכיב כשם סרמבין ולים שהסוסקים כחבו כשם פרמנין דטובת פנחם סוי ממון

בחשובה כלל ע"ה סי' ב' דהמקבל למחלית שכר אסור לקבל עליו כל כאחריות ול"ר לשיח דמחנה להיות כשואל דהחם לעילם שומר הוא ויכול לשעבד עלמו כדין שואל אבל הכא שנושא ונוחן בנכסים כיון שקיבל קע"ז דנוחן לו שכרו כפועל בעל דהחם הוא שוסק בחלי שלו ושל המלוה שליו כל האחריות פקט ממנו שם הפקדון ונטשה מלוה עד כאן לשונו

> והיינו כמו שכתבתי דלעולם לריך שלא יהיה נפחע ממנו שם נפקד על כן אין להשגית בהיתר זה שכתב בדרישה ועיין מ"ם בסי' קע"ז סעיף ו' בפירום דברי הר' ישעים דאפילו אם המקבל קונה מן הנותן חלק ריוח שלו דאסור וכו מוכח עוד בסימן קע"ב סעיף ג' עיין שם בדברינו וכן נראה לע"ד פשוע . בח"ה סי' ש"ב כחוב למלוח היחר בנותן מעות לחבירו למחלית שכר ורולה שיהיה קרן שלו בטוח יכול לומר שהלוה לא יהיה נאמן על ההפסד רק על פי עדות הרב והש"ן וכהאי גוונא אנשים יושבי אהלים

ולכשיהיו שני מנים (°) יְחזרו שני , הְמנִים למלְוֹה ומשם ואילך יחיה כל הריוח ללות [ב] ובלבר שיתן שכר עמלו עד שיהיו ב' מנים ב [ג] בואם (י) התנה עמו מתחילה אפילו בכל שהוא שהתנה

לתת לו בשכר עמלו סגי:

דונה והוא הדין איסכא שמלוה לו חחילה לצורך הלוה ואחר כך יעסוק כו לצורך המלוה ונותן לו (כיח יוסף):

ב' עדים כשרים כדלקמן סי' קע"ז ס"ק י"ז : ב ואם התנה עמו

כו'. והפרישה כתב דמראיית מהרשמ שממנו מקור דין זה מובח

דאפילו בלא החנה חחלה סגי בשכר כל שהוא ול"ד לעיסקא דלקמן ר"ם

ביחד משח"כ הכא דכשעוסק אין כאן

סלוחה כלל חלח שהוח כמו רביח

מוקדמת ומאוחרת ומשום הכי אפילו

בלח חנחי סגי בכל שהוח וע"ש:

קסח קסמ א ואני אעלה

קסח קסמ כמה דיני רבית הנעשית באמצעות העובר כוכבים : בו כ"ו סעיפים

ישראל שלוה מעות מעובר כוכבים ברבית ובקש להחזירם לו ואמָר 🤻 🤻 לו חבירו תנם לי (א) א (א) ואני אעלה (ו) י לו בדרך שאחה מעלה

בעיר שיש להם ידיעה במשא ומחן ואט"ג דדעת שניהם שלא יהיה כן שיעידו הם ואין מחנין כן אלא שיקח הרביח בהיחר ומביא ראיה לזה ש"ש ומסיק שם דאין סיחר זה אלא בנוחן לעיסקא שאין שם רביח דאורייתא אפי' בלא שום חלאי כיון דלא קילץ עמו רק אם יהים ריוח רק מדרבנן אסור משום קרוב לשכר ורחוק מהפסד דהיינו שיהיה הקרן שלו בטוח עכ"פ ע"ב יש להחיר בזה אבל מי שקלן עם הלוה שיחן לו סך קצוב ריוח ועושה כן להיוח הקרן בטוח אין לסמוך על חנאי זה וליקח הרביח אם לא יעידו אלא שני אנשים ע"ב. ובלבוש האריך כאן ומחלק בין הקרן להריות דעל הקרן יכול להחנות כן שיהיה בטוח שבבירור יש לו בידו הקרן רק שרולה לפטור עלמו בטענת הפסד על זה יאמר איני מאמינד כי אם על פי עדים המיוחדים אבל לא על הריוח דספק מחחילתו אם יהיה שם ריוח כלל וחילוק נכון הוא רק שמשמע מדבריו שעל הקרן מועיל חנאי זה אפי' אם הוא קולך עמו החילה כנון ההיא דהכא שמחנה עמו שיהיו באחריות המלוה עד שיהיה שני מנין דגם בזה מועיל שילטרך עדים המיוחדים דוקא על הפסד הקרן והוא חמוה שלא ראה סוף דברי ח"ה שזכרנו דדוקא במקום שאין שם קלילה יש לסמוך על זה. והפי׳ במקום שאין קציצה אלא נותן למחצית שכר דמוחר לעשוה כן חנאי זה שלא יהיה נאמן על הפסד הקרן רק בעדות סרב וכש"ן היינו בענין שהרב והש"ן יש להם ידיעה קלח בעסק של זה הלוה כמ"ש בהדיא שהם יושבי אהלים שיש להם ידיעה כו' משא"כ באוחן שבוחרים טדים שאינם יודעים מן המשא ומחן כלל ועושים כן כדי שא"א שיוכלו לסעיד על ההפסד זה ודאי איסור גמור הוא דהוה קרוב לשכר ורחוק לנמרי מן ההפשד. וכחוב בלבוש למנוח חקנה למלוין בשטרות שיכחוב לו שחייב הלום למלוה שחורה שיש לו עכשיו בביתו ומוכרה לן בזול שטרי כל אדם יש לו רשוח שימכור סחורתו בזול אפילו שוה מאחים במאה שיטמידנה למלוה בזמן פלוכי ואם יטבור על זה חייב לשלם לו בסך הרבה אפי' כפל ממה שנחן לו שזה היחר גמור והוא שידע שהאמח כן הוא שיש לו ללוה אוחה הסחורה בביחו באוחו פעם ויקנה לו הסתורה בקנין מיד שטושה על החוב עכ"ל והוא מדברי ריב"ש הביאו בש"ע בסימן קע"ז סעיף י"ח ועיין מה שכחבחי שם ול"ל ברור שאין להיחר זה מקום רק אם לא אמר החלה הלויני מעות אלא חיבף אחר כך סנה יש לי סחורה אמכרנה לך בזול ואם לא אטמידנה לך לזמן פלוני אתן לך סך כך וכך אבל אמר החלה הלויני מנה ואח"ב עושה עמו היחר זה איסור *) דכן מלינו בסי' קס"ג סעיף ג' אמר ליה הלויני מנה א"ל מנה אין לי חטין במנה יש לי כו' דאסור מאחר שאמר ליה חחילה הלויני והא החם דטשה טמו מקח גמור בחטין כפי שויין ומה שחזר ולקח ממנו בהשעים הוא ג"כ היחר גמור ואפ"ה אסור קל וחומר כאן דמוכר לו בזול הרבה החילה דמחזי טפי כהערמה רביה ולא עוד אלא רביח גמור יש כאן לפי מ"ש ב"י שם סימן קס"ג בשם חלמידי רשב"א דאם היו שוים חשעים חחילם ונחנם לו במאם דהום רביח גמור כמו שהעחקחי לשיל הוא הדין נמי הכא שמכר לו בזול טפי דחד טעמא הוא דאנו רואין שאין כאן מכירה באמח ודוקא דאמר ליה חחילה הלויני וחו דכאן גרע טפי דבשעת נחינת המעות קולן עמו בפירוש שיחן לו טפי ממה שהוא נוחן לו פיב אין לסמוך על זה אם אמר ליה חחילה הלויני מעות כיון דמחחלם בא טמו בדרך הלואח מעוח והוא משלם ליה מעוח ונוחן לו יוחר ממה שלקח ממנו ואין לטשוח היחר כשאמר ליה מחחלה הלויני משוח אלא שאח"כ מוכר לו סחורה מה שיש לו בזול בלי שום חנאי ואחר שטה חוזר ומוכר לו ע"ד הנזכר בסי' קט"ד סטיף כ' וזה דוקא שיש לו כל הסחורה שמוכר ולא די במעט כמו שהוא בהלואה כמו שזכרנו בסימן קע"ג סעיף א' :

קסח קסמ (א) ואני אעלה לו כו'. דבשליחותו הוא נותן לטובד כוכבים ודומה לאומר לחבירו אני אלוה לך על מנח שחתן סרבית לעובד כוכבים דפשיטא דאסור אפי' אין המלוה חייב לעובד כוכבים כלום כיון דבשכר הלואה נוחן לעובד כוכבים

חירושי רע״ק (סימן בס"ו ס"ח סק"ח) ד"ד"ן כאן במקום שאין שם קציצה. תמיהני הא חכא נ"כ אינו קוצץ בכל ידוע אלא שיתן לו הריות שהיה במשתיו והוי ר"ק. וע' תשי" הראנ"ה (ח"א סס"ם):

והריות שלו אלא כיון שנותן לו שכר עמלו ומזונו מוהר לעמוק בפקדונו אע"ג שיהיה את"כ מלוח כידו וכמו ההיא דרב חמא וכמ"ש בעיסקא רמותר לעמוק בחלק פקדון אע"ג שעושה בשביל חלק מלוה כיון שנותן לו שכר עמלו וכמו ההיא דירושלמי שהבאתי שאמר שע שו. בשביר חק סרוה כיון שנתן לו שכר עמלו וכמו ההיא דירושלמי שהבאתי שאמר
דר תנוכה כו' אבל מ"מ דין זה אינו ג"ל וכמש"ש לא מצא מתר שליש כי' ואב"א כי' ולא דמי לההיא דירושלמי דשם אמר אחר תנוכה יו" ואד אנו ג"ל וכמש"ש לא מצא מתר שליש כי' ולא דמי לההיא שלחם הריות משא"כ כאן . ושד ג"ל דאינו מתר אלא בנותן לו בעיסקא
קרד מונכה וכן במרשא דרב המא דלא איכמת לה דאע"ל דמותר מן הרין וכמש"ש במ"ה המוכר כי' מ"מ אמר הרשב"א דברוך הלואה אמיר ע"ש ועזר כתב
אבל בהלואה אמור תדולה מזו בסי' קנ"י ט"ד האומר כי' דאע"ל דמותי מליה כי' . ומה מהני שנותן לו שכר מכלו הא אמילו הצר דלא קיימא לאנרא ונברא דלא עביד למינר אמר
המור שם מל"ד הנותן עוסקא לחבירו כו' לא יכתוב עליו שפ"ח דתוי מליה כי' . ומה מהני שנותן לו שכר וכמ"ש במ" עמלו הצר דלא קיימא לאנרא ונברא דלא עביד למינר אמר
לרור בהצרו וכ"ש חלוני ודור כו' כ"ש שמתנה עם שיעמוק בפקרונו בשביל הלואתו אף שנותן לי שכר וכמ"ש במ"ל מ"מ מ"מ לי הוה"ה להיפך שע"מ שכל מלאכה שיתן ללוה שיקבל
ממנו ג"כ אמר . ואינו מותד כאן אלא בעיסקא וכה"ג דירושלמי או כמ"ש בהנ"ה כאן (ע"כ): [ב] ובלבד כי' . הרא"ש שם וכמו במרש דלה דנקם לתו כי' וכמ"ש הרא"ש שם וכ"מ
כיון דאתריות הדרך כו' וי"ל כי' ועתום' מ"ח א' ד"ה נקמיה כו' ושם ע"ג א' ד"ה ברשת בו' וה"ה המרים כו' והרא"ש שום"ם וכג"ל סי' ק"ס ס"ד:

ביון דאתריות הדרך כו' וי"ל כי' ועתום' מ"ח א' ד"ה נושלה אם כו' . תום' שם ד"ח מצא כי' והרא"ש וש"ם וכג"ל סי' ק"ס ס"ד:

כ"א ט"פ ב' עדים כשרים כדלקמן סי' קט"ז עכ"ל אש"ך: (ב) התגדה. ובסרישה כתב דאפילו לא החנה בתחלה סגי בשכר כל שהוא ול"ד לעיסקא לקמן ר"ם קט"ז דנוחן לו שכרו כפועל בפל דהחם הוא עושק בחני שלו ושל המלוה ביחד משא"כ הכא דכשעוסק אין כאן הלואה כלל אלא שהוא כמו ברביח מוקדמח ומאוחרח מ"ה אפילו בלא חנאי סגי בכל שהוא עכ"ל ובדרישה כחב דוראה דאם החנה עמו בתחלה ונותן לו שכר מה כדי שיקבל עליו המחעסק האחריות שפיר דמי דומיא דמחנה עליו בשכר עמלו בדבר מועם ודומה למחנה עם ש"ח להיוח כשוחל בח"מ סימן רל"א עכ"ל והפ"ז הולק עליו וכתב דהא עיקר ההיתר בדין זה הוא מחמח שבשעה שמרויה מנה הוא עדיין פקדון בידו ולם הלואה ואם יקבל עליו האחריות גם בעת ההיא יהים המפות בהלואה בידו ורבית גמור יש כאן ומה יועיל מה שנותן מלוה ללוה שכר על שקבל עליו האחריות דזה דומה למי שנותן ללוה איזה מתנה שילוה ממנו מעות ברבית ה"נ ממש כן הוא ע"כ אין להשגוח בהיתר זה וע"ל סי' קע"ו ס"ו וכסי' קע"ב ס"ג . וכחב עוד בענין ההיחר שמחנה החלוה שלח יהם הלוה גאמן על הפסד הקרן כ"ח ע"ם ב' עדים כשרים היינו דותא שהעדים הללו יש להם ידיעה קלח בעסק זה של הלוה משח"כ בחותן שבוחרים מדים שחינם יודעים מן המו"מ כלל ועושין כן כדי שלא יוכלו להעיד על ההפסד זה ודאי איסור גמור הוח דהוי קרוב לשכר ורחוק לנמרי מההפסד וכ' הלבוש למנוח חקנה למלוין בשפרות שיכחוב לו שחייב הלוה למלוה פחורה שיש לו עכשיו בביתו ותוכרה לו שלך אף של היכוש כל שליים למנוט שתורט שיש כל בפני בפיתו לתופנים לוה במשפה בפנים במוחד בפנים במשפה בפנים במוחד בפנים במשפה בפנים המשפה במוחד במוח

ביאור דגר"א

ביול שיעמדנה למלוה בזמן פלוני ואם יעבור על זה חייב לשלם לו סך הרבה אפי' כפל ממה שנחן לו שזה היחר גמור והוא שידע שהאמח כן הוא שיש ללוה אוחה הסחורה בביתו באותו פעם ויקנה לו הסחורה בקנין מיד שעושה על החוב עכ"ל והוא מדברי הש"ע בסי' קע"ו סי"ה וג"ל ברור שאין להיחר זה מקום רק אם לא אמר לו חחלה הלויני מעוח אלא חיכף אמר כך הנה יש לי סחורה אמכרנה לך כזול וכו' אבל אם אמר חחלה הלוני מעוח ואח"כ עושה עמו היחר זה אסור וכן מלינו בסי' קס"ג ס"ג אמר ליה הלוני מנה א"ל מנה אין לי חסין במנה יש לי כו' דאסור מאחר שא"ל חחלה הלוני ע"ב אדן לסמוך ע"ו אם אמר לו חחלה הלוני מעות (ובנה"כ כחב דל"ד לפי' קפ"ב דהחם לחיוה לורך מוכר לו החפין שהרי חוזר ולוקחן ממנו כזול הרי יש כאן הערמח רביח וכן שם מוכר שוה ל' בק' הרי מוכר ביוחר בשביל המחנח המעוח והוי רביח גמור אבל הכא אע"ג דא"ל הלוני י"ל דהמלוה לריך המעוח לקנות סחורה ולכך אינו רולה ללוח רק כשרואה שוה מוכר לו בזול קונה ממנו וכזה אין איסור כשיש לו שהרי כל אדם רשאי למכור סחורוחיו

בפחות ואין כאן הערמת רבית כיון שהסחורה היא מתחלה של המוכר עכ"ל): קסח קסמ (6) לו . כתב הסור וכ"ם אם אתר אעלה לך והפעם דבשליחותו הוא נוחן להעובד כוכבים ודומה לאומר לחבירו אני אלום לך ע"מ שחחן הרביח לעוכד כוכבים דפשיםה דחסור וחסילו חין החלוה חייב להעוכד כוכבים כלום כיון דבשכר הלואה נותן להעובד כוכבים הרבים ע"ם המלוה הוי

ראיתי בכיאורי רבינו החסיד ר"א ז"ל סק"א בסאריך לפתור פסק סב"מ ולענ"ד לתקן דכרי חכמים שיסיו קיימים מ"ם ז"ל חכל מ"מ דין זכ כרחם לי וכמש"ם לססוא דירושלמי ולה דמי

דמם חמר חחר הנוכם יסים

שהר"ם שיף. לדברי הרמב"ם לק"מ דמרבי כ"ש מנשן כל דבר וכמ"ש המי"ל וח"כ הרי נשך כו" . ולדפת הפוס" פ"ד דכפונות דליכה איפור ככה"ג דסתות משום שרושה וט"ה אינו ממון לרכה כמ"ש הש"ף שם וכ"ת (דף י"ה כ") מ"מ קרה ע"כ לה איירי בכה"ג דחור דל"ק להגרה כי" וכמ"ש במע"מ דסה אל חקח ואם לקחם

אסדר קאתר קרא וסכי הא וא שירן וכמש"ש סרא"ש ונשך כלא פרצית לא משכחם לה אפילו באומר זרוק דינר לים ואילן מנה דכ' סריעב"א נשם סרמב"ן סא"כ (דף ס"ש) דסוי ר"ק (ודלא כהמ"ל ספ"ב מהל' מלום שנמחסק בום) דש"ם דמחמם צויו של המלום מבד הכי וה"ל כאלן בא לידו ממיקרא מדין שרב ואיכא נמי תרבית:

כ"ם ממרשת דרב המת דף ם"ם מ"ח : (0) פי׳ שמה שהיו בסקדון של חחריות המלום יחורו להיום כלוחה ויהיו כאחריות כלוה: כמכדכי וכהנהות: : א כרייחת כ"מ דף ע"ח פ"כ ב מוספות שם והרחים שם נכודות הכסף דהרי לא נוכר שם בדברי רמ"א אלא דבלא קיימא לאגרא ה"ל להעלות לו שכר וכזה ודהי הף המ"ר מודו וכדמוכה

דף קת"ד פ"נ וסמרדלי וכסגמי"י פ"ט מס"מ כפס

ודמי קף פמיכ מדרן וכדמוכמ כש"ן ס"ק ד' פ"ש: כש"ן ס"ק ד' פ"ש: (מימן קס"ו בש"ו מ"ק א') "ךכן מצינו במ" קפ"ג מ"ג אמר ליה הלווני מנה אמר ליה מנה אין לי חפין במנה יש לי כי'. ול"נ דלה דמי דסתם לחיום נורך סוח מוכר מחנו הרייש כחו השרחת רכית דלוקתןמתכו כזול כשביל משות שנוסן לו שהרי חינו זריך לחטין וגם חין לומר דכוונת המיוה שהוח רונה בחסין דח"כ לחיוה נורך מכרן לו לכמאלה השוכי מתרחה ליל לו לכמאלה השוכי מתרחה ליל ין נכטותי טטוכי מקומו ייכ אלא אערומי הוא דקמערומי בסדי הדדי וכן אם מוכרן לכתחלה ביוחר כגון שהיו שוין נ" ומכרן כק" סרי מכר נו ביותר בשביל שימחין לו סמעות וסוי רבית גמור חבל הכח חש"ג דחמר לים כלוני מכל מקום י"ל דהמלום חינו רונה לכלום אלא נריך המעוח לקנום כו החורה וכשום מוכרו לו בפחות חין חיסור כשיש לו מדם לחבוב שברי כשאי מחודותיו כסחות כפים לו וחין כחן הערמת רגית כיון שהסתורה היח מחתלה של המוכר ודו"ק:

ברכי יוסף

חביב ולה"ה בתשובותיו כ"י סימן כ"ג חם חתר יום חו יומים יוכל הלום לקבום וחמ"ל דלח כאמריום כסך מכ המתרוע כשן מם אם יוכל המלום לתת סך מס לשמעו שיקנם האחריום לשמעון במקום הנום והשלה דוח נודל סלום לקנות החתריות וכתב שלן מנח במשובה כ"י נהרב מסר"ד דוד ן' ומרח ז"ל חך יכול ליתן סך מה לשמעון שיקנה האחריות יהכיא ראים ממל שפסק מרן סוף סימן קמ"ג שמותר למת משרים למרין וכו' ע"ם ויקנם קנו" מיד שמשון כלח מעכשיו שלח מיד שמשון כנח מעכשין שנח יסים הסתכתה . ושתשון ום סקונה התריות יכיל לחצור ולמכרו ללום ולריך ליחסר שלה יכואר לסערים שיקנם שלה יכואר לסערים שיקנם אותו שמעון מחחלה שיחור כלום ויקום מידו:

נליון מהרשיא (מימן קס"ו שים סמיף ח") ובלבד שיתן שכר עמלי עד שיהיו. פען הלוה שלקה סבנו דבית והוא משיבשלקה דרך היתר אין הלוה נאמן אף באית ליה מנו ננר אף באות לוו שנו ננד החוקה דלא שביק אינש היתראכו' ת' רשב"א הביאו בת' מהרי"ם ח"א פ"נ:

מקור מים חיים

מעום המלוה וחתיה שנפשית

שני מנים נעשים מפות סלום

מכל סיכה שקבע ומן למשל מד חודש או חדשים יסים

כיות שני מנים בוה יש חיפור

דלמח לח יסים עד חופו כומן

שני מנים וינטרך לשלם מכיסו רבים מוקדמת והנה

חישראל הראשון. לחו דוקח רכים

אלא אפי' סקרן דהיינו אחר שקיבל

העובד כוכבים מישראל הרחשון ונתן

לישראל השני אמר לישראל הראשון

חהים במקומי לקבל מעותי מישראל

השני קרן ורבית וכן עשה הישראל סראשון וזה מכואר בדברי הגהות

מרדכי שמביה ב"י וז"ל דהה דחיחה

בברייתא העמידו אלל עובד כוככים

מוחר מיירי שהעובד כוכבים אמר לישראל קבל מעותי מהישראל ראשון

והוי אפוטרופום שלי אך לא חוכל

לחובעו כי אם אני דשרי אפי' נוחן

סרביח לישראל עכ"ל בהג"ה שם לא

יחוב הרבית אלא סתם קבל מעותי

והיינו אפילו הקרן ודבר ברור שים

כחן מ"ם דהיחך שייך שהישרחל השני יהיה תפוטרופום והלח הות

יחזיר כמעות לישראל סראשון ויתן לו

רבית דבוה מיירי הסוגיא דברייחא

שאמר ואני אעלה לך כו' דמשמע

שהישראל הראשון מקבלם אף בסיפא

וכן מוכח גם בסיפא של הנהוח

מרדכי שם שכחב שחינו רק נפקד

כו' ע"ש וזה שייך חם יקבל גם

הקרו אכל אם לא יקבל רק הרביח

מה רבוחא יש בדבר אלא העיקר כמו שכחב מו"ח ז"ל בשם גדולים שיש

כאן טעות סופר ולריך להיות אמר לישראל הראשון קבל מעותי מן ישראל

סשני כו' וסיינו כמו שזכרחי דלחחר שקיבל סעובד כוכבים המעוח ונוחגן

לישראל השני אומר כן להראשון ולא הולרך להזכיר זה דקאי ארישא

דמיירי שחמר ישרחל השני לרחשון וחני העלה לך חה קחי גם חסיפח

דכסיגנון זה מוחר אם העובד כוכבים נשא ונהן ביד חחילה אכל בעור

כחוב אפי' אם נוחן כרבית לישראל ראשון כו' משמע דלא מיירי מזה

שמינה עובד כוכבים את ישראל ראשון לאפוטרופום לקבל גם בקרן מיד

סשני אלא דמ"מ לדינא גם הטור ס"ל דמותר בזה בנשא ונחן העובד

כוכבים . ומ"ם בהנה" מרדכי שלא חוכל למובנוו כי אם אני פירושו דלא

יהיה שום אחריות עליך ואע"ג דלקמוסעיף כ"ג מבואר דאפ"ה אסור מפני מרחית טין שאני הכח דלח באב ההלואה מישראל לישראל רק אחר

שנסחלק הישראל הראשון לגמרי ועיין מה שנכחוב בהג"ה בסמוך שוד מזה: (ד) הגיחם על גבי קרקע. בגמרא איחא על גבי קרקע והפטר וכחב ב"י דס"ל, לטור דסאי והפטר לאו דוקא הוא ואיכא למידק

מנא ליה לעור לפרש כן והא מלינו בח"מ סימן ק"כ דבאומר זרוק לי

חובי וזרק עדיין חייב הלוה באחריות עד שיאמר לו זרוק לי חובי והפטר

כוכבים בשליחוחים כן כחב הטור והעיקר בזה דחין שליחוח לעובד

כפסקיו: ג מרח"ם כמשוכם כלל ק"ח סיי י"ג: ד, שם כמשוכם וכן משמע כמוספות: זה שם כנמ' כיון דחין מורת שליהות לעובד כוכביי וישראל שליהות לשובד כוכביי וישינה מישראל קפלה סוא נסי דשקיל רכיח': ו כשימיא דרכ פסא שם: ז כשימיא דרכ מיל ברי מיות וכו' שם:

ברכי יוסף

(מימן קס"ח קס"ם ש"ע מ"א) וה" ה אם הישראל חיה חייב מעות בלא רבית . כטעם דכיון דנשעה כחמום לחרוכו כיה אחרוות המעות עליו לנמרי מני כחלו הלוה לו מעוחיו כ"כ סטור ומשמע שאם היה בענין שחין אתריות התעות עליו כלל כגון ישראל שלום מעום מעוכר כוכנים על המשכון והעוכד כוכנים של המשכון ומעוכד כוכבים על המשכון העוכד כוכבים הוא בעל מנות הלואה שהוא הואך על המשכון לבד ואינו סומך כלל על הלום וכשבא ישראל ליקח משכונו אמר לו תבירו תן לי המעות והמחן לי על המשכון איום חדשים ואני אעלה לבעל בתנום כדרך שאחם מטלם לו אין כאן איסור כלל. וראים פסעיף י"ו בסימן זה וממ"ם סרכ שפתי כהן שם ס"ק נ"ג . סרב דוד קורינחלדי בהנכוחיו סרכ דוד קורינחנדי בישטותי ל": (שם סעיף ב') כותר אפילד כר' סקנה כחוב ליםוחל שני חם סעוכד כוכנים מקנל הרביח מן כראשון ו:ומנו לישראל בשני ים אומרים דמותר אבל ישראל שני אשור לקבלו מיד ישראל סראשון. וו"ל שאם ההקנאה מועילה בדין יש להחמיר למ"ד ים שליחות לעוכד כוכנים לחומרת ועי כב"י . פרב

גליון מהרש"א

(סימן קס"ח קס"ט ט"ו סק"ג) הרבית ליד ישראל הראשון ל"ד רבית אלא אפי', עי' ת' בית יעקב סי' י"ו ד"ה והנה:

מקור מים חיים

ואינו שרי לפתנות בריות דלמת לא יהים ריות עד מותו זמן וילטכך מכיםו ומ"ם עוד מותר חלח בנותן עסקח לח בכלוחה וגדולה מזו מזינו סי' קע"ו סי"ד וכו' החומר בה קשרו טרת זכו שמונה דחש"ג דמוחר מן הדיווכמ"ם בסימן י"ח המוכר וכוי . מ"מ מסור כהלוחה כמ"ש הרשכ"ח

(שו"ע ס"נ) וכן כו". ואמר הניחם ע"ג קרקע. עט"ז פק"ד דטשיג על הנ"י דס"ל פק"ד הספיב על סכיי הס"ל דספטר לאו דוקא דסא כח"מ פי' ק"כ דנאומר זרוק לי חוכי וזרק עדיין חייב כלום באחריום עד שיאמר זרוק לי מובי והספד וכן חמה כמ"ך פק"ו ומ"ם סט"ז ז"ל וו"ל דם"ל להטור כיון שסטיקר כאיסור כאן כמס שמקבלו מיד שראל נהאם כשלוחו של ישראל וכוסן לפוכד כוכבים רבים כשליחותו של ישכחל וכית כשמחתו של ישרת וכיון שאינו נוטלו מידו אלא מן בקרקש לא שייך לומר כן על"ל. ופוא חימא דבא דבאיסור בוא רק פשום שנראם בנוחן רבים ביינו שנראם בנוחן רבים ביינו שיכא דאינו וסספר וכמנואל כתו" וכח"ם וכדמשמע מנשון בשו"ע בסעיף ח' וחסילו כעוכד כוככים ואמר לו העוכר כוכבים חנם לישראל זה והפטר אפ"ה אפור משום דוניאה כנותן רבים בשליחותו אבל כל זמן שלא אמר והססר ואחריות סלואה על הישראל סשיעה דר"ק סוי כל שהלואה הוא באחריות הישראל ואסשר כחמריות פישרות המים דס"ל לדחוק דעת המים דס"ל דהסטר לחו דווקה דכלת אמירה והספר נסער הישראל מכח מעמד שלשהן וכמ"ש

המ"ו ולפ"ד לפרן ממיהמם

אטלה לך. סור: ב אסור. ודומה למי שחומר לחבירו אני חלוה לך הרביח ש"פ המלום הוה רביח קצולה כ"כ הטור: (ב) שיתן לי קרן ש"מ שחתן הרבית לעובד כוכבים דפשיטא דאסור ל"מ אם המלוה חייב ורבית אסור. דכיון שקיבל מיד הישראל נראה כנוחן רבית לעובד מעום לעובד כוכבים והלוה נוחן לו בשבילו כי הכא אלא אפילו אין המלוה מייב לעובד כוכבים כלום כיון דבשכר הלוחה נותן לעובד כוכבים הן עובד כוכבים לישראל הן להיפך: (ב) הרבית ליד

יורה דעה קסח קסט הלכות רבית

לו ב אסור [ב] י ואפילו כתב ישראל שני שמר

בשמו לעובד כוכבים ונתן משכונות וגם נתן

הרבית לעובד כוכבים אסור: [ג] (וכל מה שנחן לשונד

כוכבים מסקינן מישראל ראשון דהוי רבית קנונה) (ב"י בשם חשובת

הרח"ם כלל ק"ח וכ"מ נפור ופוסקים) ד והוא הדין אם הישראל

היה חייב מעותג (ג) בלא רבית יש לו דין זה

" ואפילו העמירו אצל העובד כוככים [ר] ואמר לו

העובד כוכבים תגם לישראל זה והפשר ואני אתנה

עמו (ב) שיתן לי קרן ורבית ד (ג) אסור:

ב יאבל אם קבל העובד כוכבים המעות מיד

אם נותן (ג) (א) הרבית ליד הישראל (ז) הראשון

(שם וכ"ת צטור ופוסקים)

ג ^[1] יוכן אם העמידן אצל העובר כוכבים ואמר

ולקחן השני משם מותר:

הגה דן [1] וי"א אם אמר העוכד כוכבים לימנם לישראל השני דרך פקדון

לא עשה הלואה עם ישראל הראשון רק עם העובד כוכבים והעובד

כוכבים א"ל (ה) לקבלם מישראל ראשון והישראל ראשון אינו רק כשלוחו

של עובד כוכבים מן (ו) מוחר אפילו נוחן הרביח לישראל (שם בשם

הנהות מנדכי):

(ד) ז (ס) הנירם על גבי קרקע וכן עשה ונסחלק

ואחר כך יהא בידו הלואה דשרי הואיל ולא יצא מחחת הראשון בחורת הלואה (כ"י בשם הלמידי רשב"ה ונ"י) [ה] ואם הישראל השני

הישראל הראשון ונתן לשני ה מותר ו [ה] אפילו

כוכבים כרבית על פי המלום הוי ר"ק. טור: ג בלא רבית. כיון דבשעה שנתן המעות לחבירו היה אחריות המעות עליו לגמרי הוי כאלו הלוה לו מעוחיו . שם : ד אסור . דכיון דקבל מיד ישראל כראה כנוחן רבית לעובד כוכבים בשליחותו . טור . ומשמע דבכה"ג לח סוי ר"ק וכ"כ כדרישה וב"ח ודוקח בילאו מידו דרך הלואה אכל דרך פקרון שרי כדלקמן סעיף ג' בכג"ם: המותר, אפילו לא פירש בפירוש הראשון דמסחמא פטר ונהחייב לו השכי ומותר . טור ועיין בחשובת מהר"מ אלשקר סימן פ"ז : ן אפי׳ כו׳ . שבשביל העובד כוכבים סוח מקבל חותם ועיין בחשובה מהר"מ גלאנטי סי' כ"ב: ז הניחם ע"ג קרקע והפטר כו'. כן הוא בש"ם וכל הפוסקים והמחבר חזיל לטעמים שכחב בב"י דמדלח הזכירו הרמב"ם וטור והפטר אלמא דבכל ענין שרי ולי גראה דוהפער דוקח ועוד דהח חפי׳ ח"ל זרוק לי חובי כרי כוח בחחריות כלום עד

שיאמר והפער כמו שנתבאר בח"מ סי' ק"כ ע"ש ומהרמב"ם אין ראיה כלל שהרי לא הזכיר כלל דין זה דהניחם ע"ג קרקע שיוקשה עליו למה לא הזכיר והפטר והיינו משום דקמקשה בש"ם מאי למימרא פשישא ואוקי לה באוקימחא אחריתי שנשא ונחן ביד ולכך לא הזכיר ברמב"ם אוקימחא דהניחם ע"ג קרקע והפער לפשיטחא ואדרבה מוכח לכאורה איפכא דאם איחא דם"ל לסרמב"ם דוספטר לאו דוקא ס"ל לכתבו לאשמטינן דל"ד הוא ומהטור ג"כ אין ראים דארישא קאי דבא"ל הנם לישראל זה וספטר אסור וקאמר' בסיפא דאם א"ל סניחם ע"ג קרקע במקום חנם לו דהיינו שח"ל הניחם על גבי קרקע והפער מוחר ועוד שמנחחי בסור ישן היה כתוב והפטר ופשוט הוא לדעתי שחשרון הוא בשאר ספרים שוב ראיתי בב"ח שרלה להוכיח מהש"ם דוהפטר הוח ל"ד ודבריו חמוהין דמ"ש מדלא קמוקים באמר ליה הניחם ע"ג קרקע סחמא כו' אדרבה בהא פשיטא לש"ם דאסור ומ"ש וחו ק"ו סוא זה כו' ק"ו פריכ' הוא דכשנשא ונתן ביד נסתלק הישראל הראשון והרי הוא ברשוח העובד כוכבים אבל בהניחם ע"ג הקרקע דלמא הניחם ויהא ברשוחך, קאמר: הו"א כו' . אלעיל סוף סעיף א' אסעמידו אלל עובד כוכבים כו' קאי :

מ מותר אפי' נותן כו' . והכ"ח השיג על הרב בזה וכחב דע"ם הוח בכנכת

ואימא גם כאן דוקא הוא וכל שלא אמר כן אסור כיון שסוא באחריות הישראל שדיין וזם ודאי שאין חילות בין לשון זרות ללשון הניחם ע"ג קרתע וליל דס"ל להטור כיון שעיקר האיסור כאן במה שמקבלו מיד ישראל נראה כשלוחו של ישראל ונותן לעובד כוכבים רבית בשליחותו של ראשון וכיון שאינו נועלו מידו אלא מן הקרקע אין שייך לותר כן והא דאמרו בגמרא והפטר לא נחכוונו להפטר מן האחריות דלא אכפח לן בזם אלא לאפוקי שלא יניחנו על מנת שיחזור ויקחם דאז סים כחלו לא סניחם על כן אמר וספטר פירוש חפטור עלמך מכאן ואילך והמטוח יסים מונח וזהו שכחב סטור והש"ע וכן עשם ונסחלק דלכאורה האי ונסחלק מיוחר הוא ולמאי דפרישית ניחא דדוקא בעינן שילך משם אבל כל זמן שעומד שם הוה כאלו עדיין בידו דאפשר שיחזור זיקח ואם כן דברי הטור הם ממש כדברי התלמוד ואין כאן בתלמוד לאי דוקא: (ד) לקבלה מישראל ראשון בו׳. מו״ח ז׳ל הקשה על זה דהא כבר נחבאר בסעיף א' דבאומר חנם לו והפער ואני אחנה עמו כו׳ דאסור וזה יש לחרץ דשאני התם דאמר ליה חנם והפער דאין הפטר אלא אחר הנחינה ממילא בשטח נחינה היה איכור משא"כ הכא דהטובד כוככים אומר בפירוש לישראל. הראשון הנה אחריות המשת

מהיום יהים עלי ואחה חהיה אפערופום שלי וכעין שזכרחי בסעיף ב' בשם הגהוח מרדכי ממילא יש היחר בשעת נחינה וזה מבואר במה שכחב רמ"א והישראל הראשון אינו רק כשלוחו של עובד כוכבים ואף על גב דבסעיף כ"ג כחב באפוטרופום שאסור משום מראיח עין שאני הכא שהישראל עשה ההלואה בהסכמה העובד כוכבים אלא דקשה הא בעל הנהות מרדכי כתב זה בפירוש הברייתא במה שאמרה ואם העמידו

אנל עובד כוכבים מוחר דמיירי שעשאו לישראל הראשון אפוערופום ואפ"ה לא אשכחן היחרא בגמרא בפי' הברייחא אלא בהגיחם ע"ג קרקט או שכשא ונחן ביד ורמ"א. כחב כאן דאפילו קבלם ישראל מיד ישראל הראשון מוחר כיון שטשאו לראשון אפוטרופוס וליח נגר דליפרקיני

יות הא מהדין כפו שאמרו בתוספתא וירושלמי דכל שבאחריות התוכד פוכבים מתר עלש הדין כפו שאמרו בתוספתא וירושלמי דכל שבאחריות התוכד פוכבים מתר וכב"ש לקמן אלא שבתבו הוס' שם מ"ם כית שקבל כו' שהיו עדי שתה באחריותו כו' ד"ל דלא דמי לשם דשם כתוספתא וירושלמי לעולם לא היה באחריותו משא"כ כאן דעד שמלוה לישראל הוא באחריותו ואינו נספר אלא בחלואתו לוושראל וו"ש כאן וי"א כו': [ד] ואם ישראל השני כו' כ"כ ע"ם הנכו"ר והביאו כ"י ורבריתם תמוחים דארוכה שם כ' להיפך שפי ואם העסירו שעשאו לישראל ראשון אפומרופום כו'

[ב] ואפי' כתב כו' ונתן כו'. תשובת הרא"ש ומהוכחת תוס' חנ"ל מדלא משכח התירא אלא בהעמדרו: [ג] וכל מה כו'. דהא אשה מתקוישת בזה ובסכר קנה כנ"ל שם וכמ"ש בסי' ק"ס סי"ד: [ד] וא"ל העובד כוכבים תגם כו'. חוס' שם סו"ה כשלמא והרא"ש וש"מ: [ד] אפילו אם כו'. תוס' ד"ה מצאו כו' וי"ל כו' והרא"ש וש"מ: [ד] וכן כו' ע"ל קרקע, והמשד כמ"ש בנס' דלא כב"י וכמ"ש בח"ם סי' ק"ל וכ"ב פ"א וש"ך: [ד] וי"א כו'. קאי אסוף סעיף א' שאם העמידו כו' הה"ל

פתחי תשובה

קבר (א) חרבית ליד . עם"ו דלאו דוקא דכים אלא הים קרן ועי' נמשונת כים יפקנ רכים קלוצה ע"כ: (ג) בלא . כיון דכשנה שנחן המעות לחבירו היה אחריום מעון הוי לגמרי כאלו הלוה לו מעותיו . שם בשור : (ג) אסור . דכיון דקבל

מיד ישראל נראה כנותן רבית להעובד כוכבים בשליתותו והעיקר בזה דאין שליתות לעובד כוכבים הן עובד כוכבים לישראל הן להיסך. ע"ז. וכחב הש"ץ ומשמע דבכה"ב לא הוי ר"ק ודוקא ביצאו מידו דרך הלואה אבל דרך פקדון שרי כדלקתן כ"ג בהג"ה: (ד) דראשון. כתב הע"ז ואפילו אם אחר שקבל העוד. כוכבים מישראל הא' ונתן להב' ואמר לישראל הא' תהיה בתקומי לקבל מעוחי קרן ורבית מישראל הב' וכן עשה הישראל הראשון מואר וכתב העוד ואפילו אל פירש בעובד כוכבים שפתר הראשון המיח ואפילו אל פירש בעובד כוכבים שפתר הראשון במיח מוי ק"ב דספי אתר לים זרות לי חובי הרו בה הש"ך דצ"ל ג"ב והשכר לא"ב הא קי"ל בח"מ מי' ק"ב דספי אתר לייות של היות שבי החוב של המיח שם הראשון עדיין או צ"ל והפער דאל"ה יכול להיות שהראשון יחור ויקתם אבל אם הלך משם הכלום עדיין לא צ"ל והפער דאל"ה יכול להיות שהראשון יחור ויקתם אבל אם הלך משם הבלות עדיין לא ב"ל הפער הראשון ביותר לה בתב"ח ביותר לה הראשון ביותר להיות בהב"ח הבלות בדיים הלא בתב"ח ביותר להיות בהב"ח ביותר להיות ביותר להיות בהב"ח ביותר להיות בהב"ח ביותר להיות ביותר להיות ביותר להיות בהב"ח ביותר להיות בהב"ח ביותר להיות ביותר להיותר ביותר ביותר ביותר להיותר ביותר להיותר ביותר ביותר להיותר ביותר ונסחלק אז אסילו לא אתר העובד כוכבים והפפר שרי : (ו) פותר . והב"ם השיג על הרב בזם וכחב דאינו שרי אלא כשנסחלק הישראל הראשון מהעובד טוכבים ולקחו הצ' או יש היחר אפילו מוסן הרבים להראשון אבל בכה"ג שכתב רמ"א איסור גשור הגא והסכים שמו הש"ך גם הע"ו כתב דהך הג"ם לאו הלכחת היא :

לכה

Ľ

ה שם בפוספום בד"ה פלחי: ש סרשכ"ל במשובה לפי שום נפשם בכונה למלות מעופון כוכנים כדי להלוומם לישרמל : ישם בכרייםה : יא שם כתוספות והרח"ם שם : יב שם כד"ם בנון בשם רש"י ור"ת וכ"כ סעו' בשם רש"י וכ"פ סרמב"ם בס"ח מס"מ וכ' כ"ה שכן דעם סרמכין והרשביה: יב לדעת וסרשב"ח ולדעת סרתב"ם שם סוי רבים קנונס: יד פור כשם ר"י אפי' לדעת רש"י: פו שם בשם אביו סרא"ם לדברי ל"י כיון שידות שלקתם ללוכו כרי כוח שלוחי דפיל ברש"י שיש כוכנים לפוכד לחופרת: מו מרדכי: יו קור כשם אביו סרא"ש בתביבה בכלל ק"ח סימן י"ב י"ח:

עצי לבונה

(סימן קם"ח קס"ם מעיף ה" ברצ"ח) דישראל כופה לעובר בוכבים. עש"ן ס"ק י"ב מ"ש נא"כ (א מחוי כרכי" וכו'. ר"ל דלריך שניםם משה בשליחות ויש כפים לה חסור מכל בחד מילייסו כגיון כחין כפים אף פשם בשליחות אי לא עשה בשליחות אף בים בסים שרי ול"ע לרמ"א שכ"א"ל לכיף חותן ולה עשה בשליחות וכי׳ משמע דבחד מינייםו הסור וכיל דחו חוקה הקנייםו מסוב . יוכינ ימו מו יוטיי או דאיצ לכוף אופי או מיקר אף עשם בשליחים או לא עשב בשלימות אף בפים מיחר ומ"ם רמ"א לכ"ע פרי קאי אום לחודים דלא עשם בשליחית אבל ברישא דאין כסים ייש שליחית אסור לרש"י ואינו מותר פלא לרים ואיכ ליש לפ"ז מ"ש סקי"ד כלומר לרש"י הכל לר"ם חף פשם בשלימות שרי והח כיון דרמ"ח מיירי בהך בבח דלח פשה בשליחות ייש כפים ח"ב אף לר"ם זריך דוחה כלה פשם בשליחות דבשליחות אסור ביש כפים אף לר"י כמ"ש רמ"ח . וע"כ בש"ך פי' דרמ"ח פלריך שניהם לח עשם בשליתות וחין כפים לכן כתב דלכית אף לא עשם כמל יחות שרי וח"כ קשם לכיסך כלח פשה בשליחות שרי אף לרש"י אף כיש כפים לכש"ך ולמה כתב רמ"א שא"ל לכוף

מקור מים חיים ו"ל דהא דבאיתר ורוק לי חובי וזרק סלום חייב באחריוהם משמע בסדיא בחחריותם משפע בסונה מלשון רש"י ו"ל ביטין פ"ח פ"ב ד"ם אפטור דורוק לו חובו ספתא זרוק ושיפרו קאמר ומשמע דהחיוב הוא קהות, ושטמע דהחיוב סום רק עדין שומרים הגם דנססר מכח כלוחם מכל מקום עדיין פליו חיוב שומרים ולפ"ו ח"ם דסכת בעיסד כוכבים לח דסכח בעופר כוכנים (ה שייך דין שומרים וכשכוחר ברמב"ם פ"ב מסל' שבירות ס"י דבעובדי כובבים (ה שייך דין שומרים ולפ"ו כיון דסעובד כיכבים א"ל סנח פ"ב קרקת ונסקר מכח החיוב של הלוחה מפילח נסקר מכח שותרים כיון דרמתנת מיעט נכסי פונד כוכנים מדין שותרים וכבר נפסר הישרתל מתתריות מכל וכל ככ"ל כבון (תרן פסקי כב"ע חבדי: (סימן כם"ח קס"ש ש"ע ס"ש) עובר כובבי שלה מישראל עובר ועדים לא יוכל לסכיא כי לא יוכנו לספיד שאלף המעות עלתם שנתן העלוה לפיבד כוכבים חזר ינחן לישראל כי יוכל לימר פכבם לשלמו וממעוחיו סלום לו פיין כפ' חוות דעת ס"ק י"ב דחמם ממ"ג אם פולין שהקניים לפובד כוככים כפ"ם סש"ר בס"ק כ' אפי' אם הביא ממדים מומר ואם אין קולי מסקנסו לעובד כוכבים אפי מין פרים ססור מליקן רבית כיון דכשפה שקיבל נחשר מליקח הרכים מס ככך שנול הח"כ סמטום לפלפו ודכרי סש"ך ממוסים כיותר שכתכ סש"ך ממוסים כיותר שכתכ ספעם דמספמה הקני לו דכה מוכח פוס דמם פנית מדים

שחסור ליקח פרבית לכש"ך

מותר דמספמה הקני לעוכד בוכנים פמשכון יע"ש שנדהק ולה רהס דברי פסרישה כהום

בסגבת מרדכי ואינו מתיר אלא כשנסתלק בישראל בראשון מן בעובד כוכבים ולקח סישראל סשני שרי אפילו נותן הרבית לישראל דאין

שכתב הכ"ח ע"ש וגם ל"ע בהגמ"ר דלא כ"כ אלא לס"ד דש"ס ולא למסקנא ע"ם : י ודוקא כו׳ . וכתשוכת הרשב"ח שהביח ב"י משמע דהיכח שנטשה בכונה לתלות מטוחיו ביד עובד כוכבים בהערמה כדי להלותן לישראל בכל ענין אסור והרב מיירי היכא שנעשיח שלא בכוונה בהערמה : יא יש שליחות לעובד כוכבים כו' . כלומר דשלוחו של אדם כמוחו ואפ"ג דקי"ל דהיינו דוקא בישראל אבל לא בעובד כוכבים לא אינסו לדידן ולא אכן לדידהו הייכו מדאורייתא אבל חכמים החמירו דהשליח עובד כוכבים הוא כישראל עימו המשלחו ולמאן דאמר אין שליחוח לעוכד כוכבים אפילו מדרבכן א"כ העובד כוכבים עלמו אינו כמו הישראל עלמו: יב דישראל כופח כו׳ . וחפים לח אסור אלא כשהלוה בשליחות ישראל הראשון דאל"כ לא מחזי כרבית שהעוכד כוכבים לצורך עלמו מתחלה לוה ועי׳ לקמן סעיף כ"ח: יג אבל אם אית ליה לעובד כוכבים משכון כוי שאין צריך לכוף כוי . שהמשכון טוב ושום הקרן והריוח כדלקמן סעיף ט' בהג"ה : יד ולא עשה בשליחות של ישראל בו' . כלומר לרש"י אבל לר"ת אפילו עשה בשליחות הישראל שרי כדלקמן סעיף ט' בהג"ה דחין שליחות לעובד כוכבים: מו הואיל ומדעת הישראל נתן הרי העובד כוכבים שלוחו של ישראל לחומרא ואסור מדרבנן כן סוא הסכמת רוב הפוסקים ודלא כהרמב"ם שכחב דהוי ר"ק: מז ויש מקילין . משום דאין שליחוח לעובד כוכבים כלל הלכך כיון שקבל המעוח מיד העובד כוכבים מוחר וכתב הטור דאף לרביגו

תם אם ישראל השני אומר שבשליתות

בופה כו'. זהו דעת הגה' מיימון שכתב ב"י דמחלת בין אשראי הישראל הראשון רק כמו שלותו אבל בכה"ג שכתב הרב אסור עכ"ד למשכון כמו שכתב ב"י והוא בחשובת מיימון למשפטים סי' ל"ג בשם בקלרה וע"ש שדבריו נכונים וכן מלאחי בספר גדולת מרדכי הוגה כמו

ד (מ) ייעובר בובבים שמלוה לישראל ברבית על מנת שיתן הרבית לישראל מותר: ה (י) אם ישראל הלוה לעוכר כוככים כרכית והעובד בובבים מלוה אותם לישראל ברבית וחוזר ישראל הראשון ונוטל רכית מהעוכר בובבים אסור:

הנה ד ודוקה הם העובד כוכבים סלום לישראל משכי בשליחות ישראל הראשון וכמהן דאמר דא יש שליחות לעובד כוכבים לחומרה (וכן משמע בעור ורש"י ושייעתו) [דא] והפילו אי הין שליחות לעובד כוכבים לחומרא (ד) מיירי דב דישראל כוסה לעובד כוכבים ליחן לו רבית ויודע שהעובד כוכבים יכוף הישראל השני להוליא ממנו הרבית משום (ז) דמחזי כרבית לב חבל חם חית ליה לעובד כוכבים (ח) משכון מישרחל שני שחין לריך לכוף אותו יד ולא עשה בשליחות של ישראל ראשון לכולי עלמא שרי (ב"י כפס מרדכי והנהוח מיי' פ"ה מה"מ) כמו שיחבחר בסמוך: ן עובד בובבים שלוה מעות מישראל ברבית וביקש להחזירם לו ומצאו ישראל ואמר לו תנם לי ואני אעלה לך כדרך שאתה מעלה לו מותר [יכ] יא ואפילו א"ל אני אעלה לו כדרך שאתה מעלה לו מותר שבשביל העובר בובבים נותגם לו [יג] ואם העמידו אצל ישראל (ז) [יד] יג אע"פ שנתן העובד כוככים המעות בידו מו הואיל

ים ומדעת ישראל נתן "ג אסור: חגה מן וים מקילין ואסילו אם העמידו אלו (פור בשם ר"ח ורא"ש) חבל העיקר כסברא הראשונה (ב"י בשם נימיקי שכ"כ בשם כ"ן) אבל במקום שנהגו להקל אין למחוח בידם (חשובת כא"ש והנחמי"י) ז (מו) יי ישראל שאמר לעובר בובבים לוה לי מעות ברבית מישראל בשמך והמלוה לא ידע שבשביל ישראל הם יו המלוה (י) מותר יו והלוה עושה איסור (רח"ם ופור לרש"י) (ה) יה (ויש מקילין משום דחין שליחות לעובד כוכבים וכבר נחבחר דחין לחקל רק במקום שנהגו להקל) (שם לר"ח):

דן [מו] מי ישראל שאטר לעובר בובבים לוה לי מן העובר בוכבים ברבית (מ) והלך העובר בובבים ולוה (יף) מישראל ברבית ים מותר: מ (י) (יו) "עובד בוכבים שלוה מישראל מעות ברכית על משכון וכשעת פדיית המשכון כא

מדעתו ודלא כבית יוסף ע"כ ומה שהביא הבית יוסף ראיה מחלמידי רשב"א שכתבו דמשכחה לה דמדינא אסור ולא משום חומרא היכא

דאמר ליה ישראל המלוה לטובד כוכבים חנם לישראל השני בשבילי והטובד כוכבים אמר ליה לישראל שני זכה בהם ולא מחמח שליתוחו

של טובד כוכבים אלא שכיון שהטובד כוכבים רצה לזכוח לו מטוח הרי הוא מסחלק מהם והרי הוא כזוכה מן ההפקר טד כאן אינה ראיה שברי בחם לא אמר כלוה שמקבלם בשליחות בראשון אלא כתם כיינו טעמא דכיון דאמר סעובד כוכבים זכה בהם הרי כוא מסחלק מהם

מוכד

לכא מילחא וסך כג"ם לאו סילכתא סיא ואף שכלבוש נגרר אחריו אין מזם ראים דלא ירד לעומקו של דבר בזם : (ו) סיירי דישראל

מהר"ם וראיה מהתום' שאוסרי' ללות ע"י עובד כוכבים וע"כ מחלק בין חשרחי למשכון חבל פוסקים חחרים כגון סמ"ג וסמ"ק מפרשי דהחום' איירי שהאחריות על ישראל וא"כ אין חילוק בין אשראי למשכון וכ"כ ב"י בשם הרח"ש והעור דלח מחלקים כן ועיין מה שכתבתי בסעיף י"כ על דין זה : (ז) אע"פ שנתן תעובד כוכבים המעות כו' המעם אע"ג דקיימא לן אין שליחיח לעובד כוכבים לעיל סעיף א" סיינו להולא אבל כאן דלאומרא סוח חמריכן יש שליחות לעובד כוכבים . כ"ה דעת רש"י ויש מקילין **הוא דעת רבינו תם דאפי' לחומרא** לא אמרינן יש שליחות לעובד כוכבים ואפילו בחוב של אשראי כלא משכון כן כתב ב"י לדעת הרח"ש וסטור הבית הנהות מיימון שחולקים וס"ל אפילו לר"ח אינו מוחר בזה אלא במשכון ולא באשראי ועיין מה שכתבתי בסעיף י"ב לחלכה : (ה) ויש מקילין . זהו דעת ר"ת דלעיל והייכו אפי׳ ידע המלוה שבשביל ישראל הוא כמו שכחב רמ"א בסעיף ט' אפילו הם ספריו כו' וכן מכואר בתשובת הרא"ש כלל ק"ח דין י"ח אליבא דר"ח: (🗅) והלך העובד כוכבים ולוח וכו' . דכיון ששינה אין כאן שליחות והוה כלוה מהעובד כוכבים עלמו ובכ"י כחב דללום יש היתר אבל לא למלוה ואין בזה שום מעם לחלק וכבר חלק עליו בד"מ וכן משמע כאן דכתב סתמא להיתר משמע אפי' למלוה: (י) עובד בובבים שלוה מעות בו'. הלוה לא עביד איסורא דאמרי מסחמא הקנהו לעובד כוכבים ות"ת אם ידע המלוה החלה שלצורך ישראל כוא כום נראם כשלוחו כיון ששניסם יודעים בדבר : סראשון מקבלם אסור דשליח של ישראל הוא וכתב הב"ח דהיינו דוקא

וזוכם מן ההפקר נ"ל: "ד השלוח שותר. לו ליקח אח"ב הרבית: דה ויש שקילין . דאין איסור ללוה ולא למלוה אף ליקח הרבית מישראל אף אם ידע מיהו היינו דוקא אם הוא בענין דלא מחזי כרבית כדלעיל סעיף ה' בהג"ה: יבן שותר. אפילו למלוה אפילו ביאור הגר"א

חידושי רע"ק חידושי רע"ק

(סי׳ קס'ח קס'ט ט'ן סקי'נ) אלא כשהלות בשלתות. לא ידעתי הא הרכ"א כתנ אבל אם את לה משסך לא עשה כשלתות משמע לחדיא רגם בלא עשה בעינן שיחית לו משטן.

את לה משסך לא עשה כשלתות משמע לחדיא רגם בלא עשה בעינון שיחית לו משטן.

וכ"ל מדברי חש"ך עצטו (ס"ף י"ר) נס"ש אבל לה"ת אפי׳ עשה בשליחות שהי. מבואר דהך

דלא עשה בשליחות סיירי ביש לו משטן וצ"ע! (סעיף ז') והלוה" נושת איסור. כ"כ

הרא"ש בתשובה (כלל ק"ח סי׳ "א). וכן בפסקים העתיק לשון חר"י דליכא איסור לא למלה. וכן

אולם כתש" (שם סי׳ "ח) תשתק דברי הר"י דליבא איסור לא למליה ולא ללוה. יכן

הועתק בכעה"ת, וצ"ע: (כהנס"ס) וי"לן מקילון, בשער חמלך (פ"ח מטלות) ובס' חיבת

נוסא להגאון פורת ייסף (מ" קרח) הקשו אמאי לא אמור מיין אמירת לשבר כיכבים דאסור

בכל לארון. ע"ש: (ט"ך סקי"ח) ב"ודה והיות בק מנואר בב"י: (פ"ז ססק") ב"ון

דוחו רק דוקא בעיון דלא מחוי כרכית ע"י ננישה, כך מנואר בב"י: (פ"ז ססק") ב"ון

צריכין לסברת דלא יאמיני הא כיון דמתחילת לא ידע אף דנתברו שהוא רישראל מ"מ

בידור ב"י דאקנויי אקני. וביותר דחש"ב כתב באמת (בסק"ב) דאף דנודע לו עתה מותר

דוברי הב"י והד"ם דלה"ת בלא"ת שורי. א"ב משמע דלד"ת כיין דאון שלותות לשובר

בוככים ל"צ למשמא דאקנויי. ופיון שכן גם לשיפת רש"י בלא ידע ונתברד או"ב ל"צ למעםיי

דאקנויי

שהישראל הראשון שויה שליח דאם לא כן אין לומר דשלוחו הוא שלא

המור הביא הגהמי"י שחולקים ום"ל אפילו לדעת המקילין אינו שוחר בזה אלא במשכון עכ"ל הפ"ז וכחב הפור דחף לדעה זו אם ישראל השני אומר שבשליחום הראשון מקבלה אסור דשליה של ישראל הוא וכחב הג"ח דהייט דוקה שישראל הראשון שויה שליח דאל"כ אין לומר דשליחו הוא שלא מדעחו והסכים לזה הש"ך ודלא כב"י ע"ש: (י) סותר. ליקח אח"כ הרביח והיש מקילין ס"ל אפי' ידעה מלוה שבשביל ישכאל הוא כמ"ש רמ"א בס"ע אפי' הם ססכים וכו'. ע"ו: (יא) מישראל (יו"ד ח"ב)

(ז) דבוחזי . וְאֹפִיה לא אפור אלא כשהלוה בשליחות ישראל הא' דאל"כ לא מחזי ברבית שהעובד כוכבים לזורך עלמו לוה מהחלה . ש"ך : (ה) משכון . על הקרן והרבית ובחשובת הרשב"ח משמע דהיכא שנעשה בכונה לחלות מעותיו ביד עובד כוכבים בהערמה כדי להלוחן לישראל בכל ענין אסור ועיין בכ"י: (ע) וטרעת.

הרי העובד כוכבים שלוחו של ישרחל לחומרא ואסור מדרכק והיש מקילין ס"ל אפילו לחומרא לא אמריכן ים שליחות לעובד כוכבים ואפילו בחוב בלא משכון אבל

186

ישראל ואמר שלי הוא המשכון כ לא (יג) יאמינו

המלוה ועדים לא יוכל להביא כי לא יוכלו להעיד

שאלו המעות עצמם שנתן המלוה לעובד כוכבים

חזר ונתן לישראל כי יוכל לומר עככם לעצמו

וממעותיו הלוה לו כא ואם הוא יודע שהמשכון

של ישראל אסור להלות עליו ואף אם אינו יורע

בוראי אם ירוע שהוא של ישראל כגון שהוא

מלבוש שאין העובדי כוכבים רגילים בו

בב מכוער הדבר ליקח רבית (°):

הגה וכל זה אינו אלא למאן דאים ליה שליחום לעובד כוכבים לחומרא

כ"ח (ב) דמוחר ליחן לכחחלה משכנות לעובד כוכבים אפילו לעבדו ושפחתו למשכנם אצל ישראל אחר אפילו הם ספריו והמלום מכירן ושם ואפי אם חור המלום בג (יג) ומפקידם אצל הלוה שרי הואיל ויד

עובד כוכבים באמצע אין שליחות לעובד כוכבים (ב"י בשם מרדכי פ׳

א"נ ובהנהות אשיר"י בשם אביאסף וטור והנהת מיימוני וע"פ) וכבר

כתבתי דאין למחוח ביד הנוהגין להקל [כ] ואסילו אם הולך העובד טוכבים והישראל פודה המשכון שרי בד [כא] מיהו אם המלוה אינו

רונה ליחן המשכון לישראל ששלח העובד כוכבים (יד) הרשוח בידו

שהרי אין לו עסק רק עם העובד כוכבים (השובח הרא"ש כלל ק"ח

סימן ח' וכ"מ בפוסקים) [כב] ולכן לריך גם כן בהחילה שיהח

המשכון שוה נגד מעוחיו כדי שלח יהח לו עסק עם הלוה כלל חם ירצה

(כן משמע שם):

י (יא) ^[כג] יי עובר כוכבים שמשכן לישראל בחובו

ברבית כה ים אם הישראל פודהו כו אסור (מי) ליקח

ממנו רבית ^{(כר) :} ואם אחריות החוב והרבית אינו

על המשכון לבד אלא גם על העובד כוכבים מוחר יי וכן אם הישראל הממושכן כז לא

(מי) ידע שהעובר כוכבים הממשכן רוצה

למשכנו ביד ישראל מותר לקבל הקרן והרבית

ביד הישראל:

דגה (כהן ישראל שחייב לטובד כוככים (יה) חוב על רבית והטובד כוכבים הקנה אותו חוב לישראל אחר אם הטובד כוכבים מקבל

הרבית ונחנו לישראל השני מוחר אבל אסור לישראל השני (יי) לקבל

מיד הרחשון משום מומר רבים (השובה הרשב"ה סימן השם"ד):

ומשכן העובד כוכבים אותו משכון לישראל

מבל למאן דלית ליה מוחר בכל ענין (ב"י) [יח] ולכן כחבו בשם

ודלא כב"י. ד"מ: ב לא יאמינו . ומותר לו ליקח קרן ורבית מישראל על משכון אמרינן בסעיף ע' דמותר דמסחמא הקנהו לו מהישראל הואיל ולא ידע המלוה חחלה ואף שנודע עתה שהמשכון היה אכל כאן ודאי לא הקנהו לו דהא בעל כרחו לקחו ממנו ואם הישראל של ישראל שנחן משכונו לעובד כוכבים ללוח עליו מישראל ברביח פודהו הוא כאילו שלח שלוחו עובד כוכבים ללוח ברביח ואסור לדעת

רש"י דלעיל ומש"ה אם הממושכן לא ידע שהממשכן ימשכנו ביד הישראל ואין כאן שייכוח שליתוח כלל מוחר אפי' לדעת רש"י : (יב) חוב על רבית והקנה אותו כו' . *) זם פשוע אם כבר חייב לעובד כוכבים קרן ורבית יכול הישראל לקבל עליו וליקח מהישראל גם אותו רבית אלא דשם בתשובת רשב"א מיירי שישראל היה חייב לעובד כוכבים הקרן ורבית עדיין לא חל באותם שעם שכקנם עובד כוכבים לישראל אחר ולריך שחדע דחם הקנה לו במכר גמור לישראל אחר פשיטא שאיסור גמור הוא (אלא) אפילו ליקח מהעובד כוכבים אלא מיירי שהקנהו לו בתורת בטחון וכשרולה העובד כוכבים יכול לסלק הישראל בזוזי וא"כ אינו אלא כמו משכון והיה לנו להתיר ליקת סרבית אפי' מיד סישראל כיון שעיקר הממון של עובד כוכבים על זה כחב דמשום חומר הרבית יש לאסרו וסיים ע"ז וז"ל ודומה למה שאמרו בפ' איזהו נפך עובד כוכבים שהלוה לישראל משות ברבית וביקש להחזירם לו עכ"ל אמר לשון ודומה משמע אבל באמת איכו כוובזה נביןדברי הג"ה זאת *)ולא כדמשמע לכאורה דמיירי בקנין גמור דום אסור אפי' מעובד כוכבים כיון דממון ישראל הוא מאוחה שעה והוי ליה כלוה מחבירו על מנת שהעובד כוכבים יתן רבית דודחי חסור : (יג) מותר לישראל כו' . כזם מוחר אפי' אם יודע שהישראל נחן לו משכון זה כיון שהוא לטורך עלמו ואפי׳ לדעת רש"י דלעיל:

ידע המלוה שלנורך ישראל הוא דכיון דשני שליחוחיה חו לא הוי שלוחיה (יא) עובד כוכבים שמשכן בו'. דדוקא בעובד כוכבים שלוח

מותר דמסחמא לא שביק היחרא ואכיל איסורא ואקנייה ניהליה משכון לטובד כוכבים ועובד כוכבים קניים במשיכה וכל מה שנוחן לישראל בשביל כעובד כוכבים הוא נוחן . טור: בא ואם הוא יודע כו' אסור. דים לחום שמא לא הקנה המשכון לעובד כוכנים: כב מכוער חדבר . הואיל ובשעח ההלואה ידוע שהוא של ישראל: כג ומפקידם אצל הלוה כו׳ וישתמש בהם הלוה או ימכרם אך סלום יחחייב להחזיר למלוה חוחן חו דמיהן . עם : בד מיהו אם המלוה כו' הרשות בידו . דוקח בכה"ג שהישראל נחנו מתחלה להשכינו אבל אם סישראל סשאיל כליו לעובד כוכבים או אפילו להשכינם לפי שעה ושיחזירם לו א"כ העובד כוכבים שהשכינם לישראל לזמן גזלן הוא ולריך הישראל השני להחזירם לראשון כדכמב המרדכי דהוי כגזלן שנטל מזה וכחן לוה (בח"מ פר' שם"ט) וכ"כ הב"ח . והבית יוסף והרב לקמן סעיף י"ח מחלקים בע"ח: כה אם חישראל פודהו בו'. אכל עוכד כוכבים פודהו אע"פ שהישראל החייב מותן סרבית שרי מיהו הטור כ' דמדברי הרח"ם (לקמן ס"ק ס"ד) נראם דבכל ענין שרי וכן הביא סב"י לקמן גבי דברי סרח"ם תשובת : הרשב"ח דסובר כן עיין שם בר אסור . שום ודאי לא סקנטו לו שהרי משכנו בע"כ מיהו לר"ח וסייעתו שרי : כז לא ידע כו׳ מותר. שהרי אין כאן לד שליחות: בח מותר . אפילו ידע המלוה דשל ישראל הוא דהא הקנהו לעובד יא [כו] כי אם ישראל השאיל משכנו לעובד כוכבים ללות עליו ברבית לעצמו ומשכנו העובד כוכבים

(ס) אכל איפורא ליכא דשמא סעוכד כוכבים הלוה עליו חו קנחו חו גנבו : יח שם בשם ספר חורם קטן בסי' רכ"ט וכ"כ הכל כו והמרדכי בשם ריכ"א וכעל התרומות כה"ו ופי' שלקת סמבכון ממנו בעל כרחו : ים מלשון המרדכי וכ"ה: ב מדכרי בעל החרומו": כא מהרי"ק: כב טור כשם ר"י ושנם הרמב"ן מודם כזה:

נקודות הכסף

(סימן קס"ח קס"ם במ"ו ס"ק י"ב) זר, פשום כו' יכול הישראל לקבל עליו כו' . ולפי שניות דעתי נכחה דחיו ונטי פניות דעתי נכחס דמין לחלק כזה חלח ככל ענין חשור לקכל הרבים מיד הישרחל:(שם) ולא כדמשמע לכאורח כו' . ולפי עניות לכאורח כו' . ולפי עניות לכאורח כו' . ונפי עניות דעתי נרחס כדמשמע לכחורה דעה נחבר רשב"א מייני כן אלא דמכל מקום אין כאן איסור רבים דעייני שאין איסור לבים דעייני שאין סישראל סכ' יכול לחבוע אם סראשון כגון שהעוגד כוכני' הקנה הקוב לישראל הב' הקנה החוב לישראל הב' בדיניחם ולא בדינינו ומכל מקום אין העוכד כוכנים יכול לחזור מישראל סראשון

עצי לבונה

חותו כנ"ל ול"ע: (שם מעיף מ' בתג"ה) מיהן אם המלות וכו'. עש"ך ס"ק כ"ד מ"ם דוקה בכה"ג שחישרהל נחנו לסשבינו וכו' והש"ה מוחר דחין שליחות לעוכד כוככים ובוי כסלום לעובד כוכבים והוא הלום לישראל וכוה א"ל המלוה ליתן לסדום לישרחל וכיון דנתן רבות לפרות לומן לא הוי העוכד כוכנים גולן ואין לו עסק עם הישראל משח"כ כששינם עוכד כוככים

מקור מים חיים ייו וויל ועדים לא יוכל להביא

פי' אף אם ישידו ששלחו ולא הקנה לו המשכון וק"ל עכ"ל . כנמום דכריו הכנים כיחום דכריו ליישכ קושייתו דכחתם עיקר סמעם דתחתתה חקני לים החשכון רק ספי' דחם יכוח עדים משלתי שרים ששלחו ולח הקנה המשכון וע"ו משיים הרח"ם ז'ל בחשובה כי לח יוכלו להעיד על זם שאלו המעום עלמן שנחן המלום לעוכד כוכבים חזר ונחן לישרחל שיוכל לומר עכבם לעלמו ר עלבם לעלמו סלום לו ונכחם וממעומיו סלום לו ונרחם דכוונתו ז"ל דחם מכיח עדים שבחתם לה סקנהו לו סמשכון הזי כל כמה דיוכל לחוקמה אמזקת כשרות מוקמינן ואמרי' שבאמת הלוה העובד כוכבים לעלמו וממעוחיו הלוה לישראל וכן משמע מלשון חשונת הרא"ש ז"ל כלל ק"ה סיי י"א: מא (א" מש"ע סעיף י"א) אם ישראל השאיל משכונו לעובר כוכבים כו" בהג"ה אבל לא יוכל לזכות וכו' . עט"ז סקי"ד תה שהחריך להביא לשון הכ"י והביג עליו והנה כמה שכתכ סט"ו תמהחי של סס קרום יאמר כן דוודאי עיקר סמיכת פמלום פוא של המשכון של ישראל דבאמת של ישראל סוא בישרחל תחלה שיפרענו מ"מ בין כך ובין כך יבוא הפיכעון מן הישראל מה לי שיפרע מכיפו ומה לי שיקח הפרעון מדמי המשכון ולא זכיתי להבין דברי המ"ו ז"ל דלא עלה כן על דעת הב"י ועיקר כוונתו דמשכון יש לו דין ערב דהא אינו מכירו עד שיתכענו תחלם דסיינו שיתכע מחלה את כלוה שלו דהיינו העוכר כוכנים וכיון דעיקר סמיכח של העובד כוכבים המשכוו של ישראל סוא רק דין ערב ולהכי שרי' הף שהמשכון הוא של ישראל וכן משמע בהדיא מלשון הב"י ז"ל שכחוב נסחוך

ואף אם בחלום יכול לחבות את סעוכד כוכבים וכו' משמע

כסדית דכוונתו עד שיתבענו תחלה קחי על סעוכד כוככים

ממנס ים לו תיוסא בדברי מרן סכ"י שכתב שם עוד וו"ל ומ"ם עוד ואם כופר כאובן

ישכע שהוח כדבריו ויסער חין

(יג) כח (יק) מותר לישראל להלות לעובד כוכבים עליו ברבית ^[כז] ואפילו הלך לו העובד כוכבים ופורע ישראל בעל המשכון קרן ורבית מותר : חידושי רע"ק

וכי היכי דלר"ת בידע שרי ול"צ שמטא דאקנוי ה"ג לרש"י בלא דע. וע" בכ"ח דכתב באמת דהשור בא לומר דאף להאוסרים אליבא דרש"י גם כל"י מ"מ המשכון שרי משעם באמת דהשור בא לומר דאף להאוסרים אליבא דרש"י גם כל"י מ"מ המשכון שרי משעם

הרי אף דהתם ליכא אקנויי פ"ם שרי לר"ת. ולענ"ד מדכרי הרסב"ו נבעה"ת שמ"ז ח"ד משמע דלאו מצד שליחות אסור. אלא דכל שלא נקנה המשכון לעובר כוכבים ואחריותו

וא"כ לדידן גם לשיפת רש"י ל"צ לאקנויי.נס ביסוד הזה דלר"ת בלא"ח שרי ומה"ס כ' ג"כ בש"ע (מ"י)אם הסמושכן לא ידע וכו' והוא מדברי מהרי"ק דכות ליכא צר שליחות משמע דבלא צד שליחות ליכא איטור במשכון. ומח"ם כתב ג"כ חש"כ (מ"ק כ"י) דלו"ה וסייעתו שרי.

דאקנויי ולא לפעמא דלא יאמינו לו. דהא קי"ל כסברת חר"י דבחוב באשראי בלא ידע המלוה דמותר ליקח הרבית אף לשיפת רש"י כדלעיל (ס"ו). והיינו רבלא ידע לא החמירו לומר דיש שליחות לעובר כוכבים. וא"כ ממילא בלא ידע ליכא הפרש בין שיפת ר"ת לרש"י.

ביאור הגר"א ביאור הגר"א

ישראל ולצורך ישראל הוא להו ואם יאמר ישראל שלי הוא לא יאמינר כו' אבל אם ידרע כו' כמ"ש כא, הכל צמור והוא ע"ש דברי ר"י הראשונים בפסקיו פי' נ"ה ור"י כתב בתשבת התירא דאף את"ל כו' וכס"ש בתשובת כל ק"ח פו' י"ח וכ"ז והוא לדעת רש" במ"ש בפסקיו ובתשובה שם ושם וו"ש וכ"ז אינו כו': [ר] ולכן כ' בשם ר"ת כו'. תוס' ד"ה כנון ובתשובה פו ושם וו"ש וכ"ז אינו כו': [ר] ולכן כ' בשם ר"ת כו'. מרדכי הוהנ"א שם: [כ] ואפילו אם הולך כ'. הו"א שם ורשב"א כ' כו' וכנ"ל ס"ו ואפילו איל איל איל איל הושלי אם הול בעם במשובה: [כ] ואפילו אם הולך כו'. הו"ל לאו בעל דברים דידי את אף שירוע שמשכונו הוא הרי סילק עצמו מטנו כרי שיוכל ללוות ע"צ היתר וגתנו לעובד כוכבים לכך. שם בתשובה: [כ] ולכן אכן צריך כו'. ר"ל דמ"ש במרדכי שישות המשכון נגד לכך. שם בתשובה: [כ] ללוות בשל בל"ל דאם נתן הישראל כובבים שמשבן כו'. כ"ל מש"ל חומור כלו אות לעובד כוכבים אבל כה"ל דבע"כ משבנו ל"ל הכי משכונו ללוות עליו דמותר דאקנויי מקני לעובד כוכבים אבל לדעת הרא"ש שחלק עליו משרונו ללוות עליו דמותר דאקנויי מקני לעובד כוכבים אבל כה"ל דבע"כ משבנו ל"ל הכי ודוא כמ"ל במ"ל דבע"כ משבנו ל"ל הכי ודוא כמ"ל במ"ל העוב"ל האם וכדברי א"א הרא"ש ו"ל לקמן יראה של מתר ור"ה של אקנויי וכס"ש הרא"ש כאן אבל שם שהעובד כוכבים אלה לעובד כוכבים שהאינד כוכבים אהלורך להפעם של אקנויי וכס"ש הרא"ש כאן אבל שם שהעובד כוכבים לוה לברדך וככבים לוה לברדך להפעם של אקנויי וכס"ש הרא"ש כאן אבל שם שהעובד כוכבים לוה לברדך וכלים אלא אקנויי וכס"ש הרא"ש כאן אבל שם שהעובד כוכבים לוה לברדך להפעם של אקנויי וכס"ש הרא"ש כאן אבל שם שהעובד כוכבים לוה לברדך להפעם

שם עיד לאה בנו שלווות אמור. אא דכל שאי מנור ומשפקן לשבר כוכנים האחירותו דמלות מל המשכון אמור. ומח"ש אומר ג'"כ בשני כשליחותיה שצוח לחשכין לעובר כוכבים והשכין לישראל דככה"נ לא אקני ליח. וכן מבואר גנ"י (ועו' בר"ם וצ"ע) וכדרויק נ"כ לישנא דהרמב"ן שם ומשכונו של ישראל ביד עובר כוכבים אם לות עליו עובד כוכבים מישראל ברבית אמור עכ"ל. משמע דבכל ענין. ואף לד"ת דאין שליחות לעובד כוכבים. כוכבים ולא שייך כלל לדברי ר"י ורמב"ן הנ"ל דשם שולח הישראל את העוכד כוכנים ללוות מישראל וצריך להפעם של אקנויי וכם"ש הרא"ש כאן אבל שם שהעוכד כוכנים לוה לפרך כוכנים ולא שייך כלל לדברי ר"י ורמב"ן הנ"ל דשם שולח הישראל את העובר כוכנים ללוות סישראל וצריך להפעם של אקנויי וכם"ש הרא"ש כאן אבל שם שהעובר כוכנים לזה למודך עצמו התיל הרא"ש שם וכן מולק במה"ת דף ס"ת ע"ד אלא שדעת המס"ק כיון שלקת המשכון מישראל והלך תיכף ומשכן לישראל אחר נראה כלוה לצורך ישראל בעצמו דוקא האו נראת ע"ד בד"ת ומדברי א"א כי משום דאיכא למימר כו' וו"ש וכן אם הישראל כו' דלא שייך כלל שליתות בכה"נון שלא ש"ד עו כן דוקא אם פורחו ישראל בעצמו דוקא האו נראת שם אבל מ"ב כ"ל כר"ה הנ"ל א"ג תחם ישראל כו' דבא המשל כי ון שלא כי כר"ה הנ"ל א"ג תחם ישראל כו' דבאת הקתו וווא הקשה שלי בכ"ל הנ"ל להרא"ש למתור דבריו דבאמת הקנתו וווא הקשה ע"ל דבמלות ולוה כו' וער וכי ידע ישראל מתחלה שהמורן דה משכימו הפוסקים עסו כנ"ל: [ב"] ואם אתריות שהעובר כוכנים לא קנה משבו או של השובר להקטות א"כ גבי חמץ גמיוכ"ו הכל לדעת רש"י בס"ג שהמכימו הפוסקים עסו כנ"ל: [ב"] ואם אתריות כו"ש המשבו ביום אלו הערב בתולה בעל המשבר כוכבים ושורד כוכנים ומותר וכמ"ש בתוספתא וירושלפי הביאו הרא"ש בסנ"ג ישראל שלות מעובד כוכבים ועובד כוכבים מישראל ב"ע הרא"ש שם וכמש"ל סי "ע"ע ועב"א א"ד"ת והרמב"ן כו': [ב"] ישראל שחייב כו"בים משיכה: [ב"] ואפילו הלך כו'. כ"כ בה"ת והפור דבכה"ג מורה הרמב"ן לי"י רמותר בוכנים ממשיכה: [ב"] ואפילו הלך כו'. כ"כ בה"ת והפור דבכה"ג מורה הרמב"ן לי"י רמותר בענה העובד כוכבים במשיכה: [ב"] ואפילו הלך כו'. כ"כ בה"ת והפור דבכה"ג מורה הרמב"ן לי"י דמותר דקנה העובד כוכבים במשיכה: [ב"] ואפילו הלך כו'. כ"כ בה"ת והפור דבכה"ג מורה הרמב"ן לי"י דמותר דקנה העובד כוכבים במשיכה: [ב"] ואפילו הלך כו'. כ"כ בה"ת והפור בכר"ם בתרובה במיבה במביבה במב"ב במיבה במב"ב ב"ב"ב בה"מ והפור בכלים במשבה במב"ב במב"ב ב"ב"ב בה"מ הפור בכה"ג מורה הרמב"ן לי"י רמותר בקנה העובד במב"ב במב"ב בה"מ הישרה בכ"ב במשכה במב"ב במב"ב במב"ב בה"מ המבר"ב בה"מ הואם במב"ב ב"ב"ב במב"ב במב"ב במב"ב במב"ב בה"מ המב"ב במב"ב ב

פתחי תשובה סימן יא מה שכתב כזה: (ב) דמותר ליתן לכתחלה. ע" כה' חיבת נמא ה' קרח מותר . אפילו למלוה אף אם ידע שלצורך ישראל דכיון דשני שליסותי שכתב ללוח ברכים ע"י שליח קטן יש לומר ג"ב דאין שליחות לקטן ולא עבר סלוה והמלוה מו לא היי של ישראל אמרינן מסחמא לא שביק היחרא ואסכיל איסורא ואקני המשכון קרן ורבית מהישראל הואיל ולא ידע המלוה חחלה ואף שנודע לו עחה שהמשכון היה של ישראל אמרינן מסחמא לא שביק היחרא ואסכיל איסורא ואקני המשכון לעובד כוכבים ועובד כוכבים קנייה במשיכה וכל מה שנוחן עתה לישראל בשביל העובד כוכבים הוא נוחן . טור . אבל אם יודע המלוה מזה יש לחוש שמא לא הקנה המשכון למובד כוכבים לכך אסור. ש"ך: (יג) ומפקידם. שישחמש בהן הלוה או ימכרם אך הלוה יחחייב להחזיר למלוה אומן או דמיהן. פור (יד) הרשות. כסב הש"ך דוקא בכה"ג שהישראל למלו מחחלה להשכינו אגל אם ישראל השאיל כליו לעובד כוכבים או אפילו להשכינם לפי שעה ויחזיכם לר א"כ העובד כוכבים שהשכינם לישראל לזמן גזלן הוא ולריך ישראל השני להחזירם לרחשון ועי' בח"מ סי' שס"ט: (טו) ליקח. מיהו לדעה המקילין דלעיל מוחר. ש"ד: (טו) ידע. שהרי אין כאן כא שליחוח: (יו) לקבל. כחב הט"ז זה סשוט אם כבר חייב לטובד בוכבים קרן ורבית יכול הישראל לקבל עליו וליקח מהישראל בם אותו הרבית מלא דמיירי שישראל היה חייב לעובד כוכבים הקרן אבל הרבית עדיין לא חל באוחה שעה שהקנה עובד כוכבים לישראל אחר וצריך שחדע דאם הקנה במכר גמור לישראל אחר סשימא שאיסור גמור הוא אפילו ליקח מעובד כוכבים אלא מיירי שהקנהו לו בחורת בטחון ואינו אלא כמו משכון והיה לנו להחיר ליקח הרביח טשני במה לשלה להו שם שם שחים הומר שה של שלה להו של מחור מה של מחור בית החירים במה שלה בקנין גמור ואפ"ה אין כאן איסור רבית דמיירי אחין הישראל אלא משום חומר רבית יש לאסרו (ובנה"ל כתב דלעולם מיירי שהקנה העובד כוכבים יכול לחזור מישראל הראשון ודוק עכ"ל) : שאין הישראל הרצ' יכול לחצוע לראשון שהקנה לו העובד כוכבים בדיניהם ולא בדינינו ומ"מ אין העובד כוכבים יכול לחזור משראל הראשון ודוק עכ"ל) :

(יח) שורר . אפילו ידע המלוה דשל ישראל הוא דהא הקנה לעובד כוכבים וקנייה במשיכה . ש"ך : (י) כחשר הנהמי כן פול

נקודות הכסף ודו"ק: (בפרו ס"ק י"ר) ברונם סמס על ככים יוסף וכים מדם ודכריו כסידום דכרי סמרדכי דחוקים כנרמס דכני ממדכי דחוקים כנדמם לכל משיין ולא קשם מידי דכיון שפודם פודחם כלי בדים וזכי לים סעובד כוככים בהודחתו ודמי לדלקתן ספיף ""ג דאשילו עדים עפידים שחוא על ישנאל לא מסני

עצי לכונה

סוי כגולן: (שם סעיף יית ברנ"ה) לי"י אודר. עם"ן ס"ק כ"ם מ"ם אם למר פנסו לפלוני פוכד כוכבי' וכו'.ר"ל דכוכה ע"י ישראל העוכד בוכבים לא וכם דאף אם סקנם נישראל מאי מועיל כיון לישראל מאי מועיל כיון דאסור להלוות לו אבל פ"י שלים פובד כוככים אף דאופו פוכד כוכבים (ה זכם מים מספתה סקום לסשליה בפלמו והפוכד כוכבים ההתך סוי בערב בעדו ותומר לפלוות אבל בלא בקנם להשלים מובד כוכני' אף דהלום לפוכד כוככים חסור וכיון דמשכון של ישראל הוי פיק פכור וחסור ליקה רבים בעדו וכיכ

(ס"ו ס"ק י"ד) אבל ווד האי אינו שיועיל לאפקועי איפורא בשביל שקר שלו יבחום' בב"ם ריש וף ס"ו.

נליון מהרש"א

מקור מים חיים לפרם דקמי אשלים דים כיון שפמלום פופם את במשביי לדידים מסיפנינן איר אמנום קחי והיש ישבעית חיד מעוד קחי והיש ישבע וימער מלפחזיר התשפון כיז שלם ישרע לו סרנים ובסגפות משמון ומיש סיכי שעדים שמעון ומיש סיכי שעדים מפידין שמשכון זכ של ישראל שא"ל כשוכד כוכבים שישום במקומו פשימא דאשור לרשם במקומו פשימא דאשור לרשם סרח"ם שכתב רבינו בסמוך וכו' ולח הבינותי דברים סלנו דכת חדרכם מכוחר בחשובם ברת"ש שסבית בסור וחפינו מַדִים מעידי׳ שהום של ישראל לא מסני כיון שסודם מחלם שאינו שלו וכיון שכשלים אמר פחלם שפוא של סעובד כוכבר לא מסני שדום כלל ופים במשר סרא"ם כלל קיח סיפן ג' מכואר ביומר וויל ואף אם יברר ראובן שסמשכון שלו כי סעדים מכירין כחסן זם שפים של ראוכן אומר לפוכד כוככים מכרו ואף אם סוח כיס שחינו עשוי למכור לוווי חלפרכי וובנים וסודחת פיו מעידין עליו שחמר שכשמם שמשכונו שפום שמכרו לעובד כוכבים וחזר סמוכד כוככים ומשכנו לידן סלכך לא יכולאי לסבין פום בירור אם לא שישירו עדים שראו שקנה סמפן ולם זו ידו מתחם ידינו על שמשכון שנהו סמפן לשמעון ומפי׳ כי חחר שחמר רחובן בשמה שתשכנו לשתמון תשכון זה של פוכד כוכנים הוח מתכיק של כודחם פיו ולח חכודתם עדים וכו' ולח"ו דכרי פרן מל ניש בום כיון דחתר מתחלם שמשכון כוח של מתחלם שמשכרו כוח של עובד כוכנים לח מהני מם פפכיה פרים שמעידים כדבריו שסוח שלו וציע: כלכריו שסוח ביי. (שם בחנ"ח) למ"ר אין בייברים, כנ"י וכיה לשבד כוכבים. כב'י סכיה כד"ם וחם סעוכר כוכבים סשוחל חינו שם כשם ספ"ח שכתב נשם ה"ר חשר תלוניל שחינד יכול לוכום לו סמשכון פ"ר שובד כוכבים מתר שינוס כו מעות מישרפנ ברכים בשכיל השוכר כוכבים סאתר דאין שליחות וזכים לעובד כוכבים לכאורם מזכ רחים מסורשת לדעת המשיל בס"כ מטלכום שלוחים ס"ח דכמו דאין שוכד כוכבים נששה שליח לישראל כמו כן

חין שוכד כוכלים נששם שלים לשוכד כוכבים מכירו וכ"ם

סכים שמוחל כסוף סימן הי ושימת של סש"ך כח"ם סימן

כוכבים וקניים במשיכם: במ ע"י אחר. שילום בו מעות מישראל ברבית בשביל העובד כוכבים האחר אבל אם העובד כוכבים השואל אומר לישראל המשאיל חנהו לפלוני עובד טכבים שילוה לי עליו לים ואני מזכם לך החתיו ונתרנם שמעון מוחר לו לקבל הרביח מישראל מישראל ברבית וכשחמסרנו בידו מיד אני חייב לך להחזיר המשכון

מותר. שם: ל למאן דאמר כו'. (ע"ל ס"ק ל"ו): לא אבל אם אינו אנם כו' . והב"ח כ' דאפי' אינו אנם כיון שהשחילו לפי שעה להשיבו לו הוי גולן ולריך להחזירו לו ומ"ם. וע"ל ס"ק כ"ד: לב וחזר העובד כוכבים ומכר לישראל. אחר כשבא הישראל לפדותו

(יד) אבל לא יובל לזכות כו'. סב"י סבית בשם מרדכי בשם רחבי"ה בלשון זה אם א"ל העובד כוכבים לראובן חשים משכון במקומי ולקח הישראל משכונו ואמר לשמשון זה המשכון של עובד כוכבים או שאמר

רגה (יך) [כח] אבל לא יוכל (ים) לזכוח לעובד כוכבים משכון במ ע"י אַחר ל למאן דאמר אין זכיה לעובד כוכבים (ב"י בשם בה"ם) [בש] ואם העובד כוכבים אנם ואינו רולה לפדום המשכון ולהחזירו לבעליו זריך ישראל המלוה (מוד) ליחן לפדוח המשכון לבעליו דהוי סעובד כוכבים כגולן שהשכין לו (מרדכי פרק א"ג) לא [ל] אכל אם (כ) אינו אנם ויוכל בעל המשכון לכוף לעובד כוכבים לפרות ("שלו) יוכל ישראל המלום לומר לו לאו בעל דברים דידי אם (ב"י דקדק מהמרדכי) (בוד) [לא] ואם העובד כוכבים (כא) אנם ואלו היה בא אפילו שהם לפדותו לריך לחת לו כל לפדותו היו לכיכין לחת לו כל לפדותו היו לכיכין לחת לו בלא רבים לריך לחת לו כל לפדותו היו לכיכין לחת לו בלא רבים לריך לחת לישור בלא יום לב וחזר רבים (שם) [לב] עובד כוכבים שהשכין משכון לישראל יום לב וחזר ושכרו לישראל אחר כשבא לפדותו לריך ליתן למלוה קרן (כב) ורבית (מרדכי וכג"א וכג"א ס"ו מה"מ ואגודם וב"י ם"ם קש"ב כתב זה בשם ש"כ):

סממבכן שהוא שלוחו של שמעון להלוות לעובד כוכבים וכן בשיזכה לו משכון ואם כופר ראובן ישבע שמעון שהוא כדבריו ויפטור עכ"ל וכחב ב"י על מ"ם זהו מפכנו של עובד כוכבים הסיתר הוא אע"פ שהמשכון של ישראל משום דמשכון יש לו דין ערב דהא אין מוכרו אלא אם כן יתבענו תחלה שיפרענו כו'*) חמסחי על פה קדום יאמר כן דודאי עיקר סמיכות המלוה הוא על המשכון של ישראל דהמשכון באמת של ישראל

ומה מועיל בזה שיחבע אח הישראל חחלה שיפרענו מ"מ בין כך ובין כך יבא הפרעון מן הישראל מה לי שיפרע לו מכיסו ומה לי שיקח הפרעון מדמי המשכון ואין זה דומה לישראל ערב בעד עובד כוכבים דשם אם יחבע העובד כוכבים חחלה לא יבא הפרעון מן הישראל כלל מה שאין כן כאן אבל הנראה לע"ד דלא זו הדרך בדברי המרדכי דהכי איתא שם ובהגם" אשר"י ובחשובת הרא"ש כלל ק"ת סי' ס' וז"ל שובד טוכבים שאמר לראובן חלוה לי משוח על משכוני והלך ראובן ולוה משמעון על משכונו של עובד כוכבים א"נ שביקש העובד כוכבים ממנו חשים משכון במקומי ואיל לשמעון זכו משכונו של טובד כוכבים או שאומר אני מזכם לך חחחיו דעובד כוכבים מוחר לשמעון ליקח רביח מראובן שהוא שלוחו של שמטון להלווח לטובד כוכבים וכן כשזכה לו המשכון טכ"ל . הבין הרב ב"י וכן מו"ח ז"ל דהך מילחא שכחב המרדכי וא"ל זהו משכונו של טובד כוכבים הוא דקאי על דסמיך ליה דהיינו שביקש הטובד כוכבים ממנו שישים משכון במקומו ועל זה אמר המרדכי ב' חלוקות כחחת שהניח למשכון שלו במקום העובד כוכבים וכחש בדבר אן שאמר הריני מזכה כו' וע"כ פרחו למטח עעם להיחר על מה שהניח הישראל משכון שלו במקומו ואני אומר חם לנו לומר כן שיהיה זה היחר כלל דאין זה דומה כלל לערב דכאן יש איסור אפילו לדעח המלוה שהוא סובר שהמשכון של טובד כוכבים ממילא יש לו פרטון שלו בידו ואין לושום כפייה אפי' של ידי השליח של הטובד כוכבים כי יאמר לו סרי יש לך משכון וא"ל רק התראה לעובד כוכבים ומכ"ש לפי האמת שהוא של ישראל והשליח עובר על לפני עור ומו"ח ז"ל כתב בזה ואפי' בלא משכון שרי כו' ולא דק דבלא משכון עדיף טפי דאו עיקר סמיכוח המלוה על העובד כוכבים ע"כ נראה דום איסור גמור ומ"ש הר"ן אפי בלא משכון שרי היינו במשכון של טובד כוכבים אלא דקאי על מ"ש המרדכי תחלה עובד כוכבים שאמר לראובן תלוה לי על משכוני והלך שמטון וטשה כן וה"ק המרדכי הנה יש שני דרכים לפנינו האחד שהלוה על משכון של טובד כוכבים והשני שהוא מזכה משכון שלו בשביל הטובד בוכבים והוא באופן זה דעל דרך הראשון אומר זה משכונו של עובד כוכבים ואינו משקר כלום ועל דרך הב' אומר אני מוכה כו' בשניהם מוחר ועל כן מסיים מוחר ליקח רביח מראובן שהוא שלוחו של שמעון והיינו בחלוקה ראשונ׳ אבל על השני אין לזה שייכוח ועל דרך סשני מסיים וכן כשוכה לו המשכון וזהו ברור כשמש דאגב חורפייהו לא עיינו שפיר בזה . ועל מ"ש המרדכי שמזכה לו בשביל העובד כוכבים חמה ב"י דהא קיי"ל אין זכייה לעובד כוכבים בפרק הרבית (דף ע"א) וע"כ פירש שעכ"פ יש איסור להשליח רק להמלום יש היתר והוא דחוק מאד דא"כ לא היו הפוסקים שחקו מזה ולמה לא זכרו שיש עכ"פ איסור לשליח כדי שלא יעשה כן בישראל ומו"ח ז"ל כחב דאפשר ליישב דה"ק שיסיה זוכה בו בדרך שיזכה בו הטובד כוכבים כגון באודיהא שמודה שהוא של טובד כוכבים כההיא דפרק מי שמת בטובדא דאיסור גיורא כו' ולא נסירה לי דבסיא חודיתא דאיסור גיורא שהודם שהממון אינו שלו אינו ענין לכאן כלל דודאי לגבי ממון אמרינן שאדם נאמן לחובחו והודאת בטל דין כמחה עדים דמי אט"פ שאנו יודעים שהוא משקר וכמ"ש בש"ט בא"מ סי' קי"ג סטיף ב' אבל זהו ודאי איט שיועיל לאפקועי איסורא בשביל שקר שלו דהגע עלמך אם ילוה ישראל מחבירו ויחן לו רבית ויאמר לו הנני מודה שמעות אלו הם של עובד כוכבים אם יעלם על סדעת שעל ידי זה יהיה מוחר למלוה ליקח הרבית אלא שאין סברא כלל בזה להחיר האיהור בשביל השקר שהוא מפורסם . שוב ראיתי בחשובת מיימון דמשפטים סימן ל"א שכחב לטנין מוכר חוב של טובד כוכבים דלא מהני הודאם בשם בטל הטיטור וחושיא מטיקרא ליחא כלל לפי ע"ד דכאן לא בעי למימר דה"ל כאילו זכה העובד כוכבים במשכון זה והמלוה זכה אותו מן העובד כוכבים דודאי אין זכיים לעובד בוכבים אלא דכאן תיירי שהממשכן נוחן דרך מכירם להמלוה את המשכון הזה ואומר לו הנני מזכה דבר זה שיהיה שלך על זכות זה שאם יחן לך עובד כוכבים פלוכי סך קרן שאחם נוחן ורביח סך פלוכי החזיר אח המשכון ודבר זם הוא ממש כמו שאדם מוכר לחבירו בשביל טובד כוכבים ומחנה עמו איזם חנאי כ"נ ממש כן הוא ואין כאן שום הלואה על הממשכן ועל כן קרי לים מזכה המשכון דמורה שהקנה אוחו לו באופן זם מם שאין כן בשאר משכון שאוחו הממשכן הוא לום של המלוה והמשכון הוא לבטחון. כן נראה לע"ד: (שוד) ליתן לפדות בו' דהוי לים כגולן שנשל מזה ונחן לזם דכל זמן שלא נחייאש והוא בשין מחזיר לו בשיכ ה"נ לא שלא כן כחב המרדכי ולשנין הרביח יש חילוק אם סטובד כוכבים אנם כ"כ שגם רביח לא היה לריך ליחן גם לישראל לריך ליחן לפדוח בלא רביח אח"כ כמ"ש רמ"א אבל אם הוא אינו אנס אלא שלא יוכל לכופו לפדוח כמשכון אבל אם כים בא לפדוחו כים לריך ליתן רבית אפ"פ שכוא אגם נגד זם מ"מ כשבא זה לפדוחו חייב ליתן לו גם סרבית וא"ל כיון שסוא גזלן של הישראל הא' סיאך יקח הישראל השני רבית מן סראשון והלא אין על סטובד כוכבים שם מלום כלל לא קשם מידי דבשטם שהלוה הישראל על המשכון לא היה עליו שם גזלן דהא רשות הלוה עליו ולתח גם רבית אלא שעתה נתקלקל ואינו רולה לפדוחו ע"כ חייב לשלם לישראל השני מה שנחחייב לו העובד כוכבים עד ההיא שעהא הן קרן הן רביח ומאוחה שעה שנעשה גזלן ואילך אם נשחמם אחר כך ביד הישראל השני אסור ליקח מישראל הראשון שום רבים ובלבוש החיר גם כן בנדון זה ליקח הרבית ממנו ונחן טעם לפי שאומר לו לגבי דידך הוי גזלן ולא לדידי דהיה לותן לו הרביח ולפי זה היה לריך ליחן לו כל הרביח אפילו אחר שנעשה גזלן לגבי המשאיל ולא נהירא דמכל מקום סוא גולן דידים ולריך לסחזיר לו כל זמן שהוא בעין כמה שכחוב בשם המרדכי כן נרחה לע"ד: (מוד) ואם העובד כוכבים אגם ואלו בא לפדותו בו'. נרחה דקיינו דגם מעיקרא היה בחזקת אנם אבל אם סורע חזקתו אחר הסלואה ישלם לו סרבית עד קסיא וכמ"ש בסמוך: ומ"ש לריך ליחן למלוה קרן ורכית דבא לא הלום כלום לישראל וכחוב בהגם' אשר"י אפילו שהם סישראל לפדות לריך

לדלקמן סעיף י"ג ע"ם): (כ) איבו. והב"ח כתב דחפילו חינו חנם כיון שהשחילו לפי שעה להשיבו לא הוי פולן ולריך להחזירו לו : (כא) אגם . כמב המ"ז אבל אם סוא אינו אנם אלא שלא יוכל לכופו לסדוח המשכון אבל אם בא לפדוחו הים לריך ליתן לו גם הרבית אמ"ם שהוא אנם נגד זה מ"מ כשבא לפדוחו חייב ליחן לו גם סרבים וח"ל כיון שהום גזלן של ישראל הח" היתר יקח הישראל הב" רביח מן הרחשון והלח חין על העובד כוכבים שם מלוה כלל לק"מ דבשעה שסלוה ישרחל על המשכון לא היה עליו שם גזלן אלא שעתה נתקלקל ע"כ חייב לשלם לישראל הב' שנחחייב לו העובד כוכבים עד עכשיו הן קרן הן רביח ומחוחה שעה שנעשה גזלן וחילך אם נפחהה אח"כ ביד היפראל הב' אסור ליקח מיפראל הא' פום רביח ובלבום החיר ג"ב בנדון זה ליקח הרביח אסילו אחר שנעשה גזלן לגבי המשחיל לפי שאומר לו לדידך הוי גזלן ולם לדידי ולם נהיכם דמ"מ הום גזלן דידיה וצריך להחזיר לו כ"ז שהוא בעין גם מ"ם רמ"א דאם העובד כוכבים אום ואלו בא לסדומו כו' נראה דמיירי דגם מעיקרא היה בחזקת אנם אבל אם הורע חזקתו אחר ססלואם ישלם לו הרבים עד ההים שעחם וכמ"ש בסמוך עכ"ל: (כג) ורבית. כמב בהנה' משר"י מפינו שסם סישבאל לפדום צריך לחח לו כל הרבים לפי שעד שעה שחקבל ספלום

[כח] אבל כו'. כמש"ש רבינא אמר כו' וכ' וכ' למ"ד כו' משום דכמרדכי מ"מ אמר מצד המשכון דמתרבת דרבית על משכונו דישראל ע"ש. ודוק היימב: (ע"ז סקי"ד) משמע דיכול לוכתו לו וכבר הקשה ב"י עליו ועש"ז: [כמ] ואם העובר כוכבים אנס שובע היימן דמשמטים סימן ל"א. משם אין ראידה כלל דמשמא דבעל משפע דיכול לוכתו לו וכבר הקשה ב"י עליו ועש"ז בעיך להחייר לו וכמש"ש העיפה שם דוזב כיון דאינו בעין לאו בר הקבאה הוא אפילו באודית' ואפי לאפקועי כ"ב א' ת"ש הגוב כו' בשלמא כו' ועש"ה ב"ל מ"ד מ" מדבי: [ל] אבל אם כו' כמ"ש בב"ם ב"ח א' ואב"א כו' ועש"ז: [לב] שובד כוכבים כו'. דכה"ג אין על חשבר כוכבים שם מלות וכמ"ש בב"ם צ"ח א' ואב"א כו' ועש"ז: [לב] שובד כוכבים כו'. דכה"ג אין על חשבר כוכבים שם מלות וכמ"ש בב"ם צ"ח א' ואב"א כו' ועש"ז:

(ימ) לובות . כתב הש"ך אבל אם עובד כוכבים השואל אומר לישראל המשאיל תנהו לפלוני עובד כוכבים שילוה לי עליו מישראל ברבית וכשחמחרנו בידו מיד אני חייב לך להחזיר המשכון מוחר והב"י הביא בשם מרדכי בלשון זה אם א"ל העובד כוכבים לרטובן חשים משכון במקומי ולקח סישראל משכונו ואמר לשמעון זה המשכון של עובד כוכבים או שא"ל אני מזכה לך חחחיו ונחרנה שמעון מוחר לו לקבל הרביח מישראל הממשכן שהוא שלוחו של שמעון להלווח לעובד פוכבים וכן כשיזכה לו משכון ואם כופך ראובן ישבע שמעון שהוא כדבריו ויפטור שכ"ל וכתב ב"י על מ"ש זהו משכנו של עובד כוכבים החיתר הוא אע"ם שהמשכון של ישראל משום דמשכון יש לו דין ערב דהא אין מוכרו אא"כ יהבענו חחלה שיפרענו כו' וכחב הפ"ז תמהחי על פה קדום יחמר כן דודחי עיקר סמיכח המלוה הוא על המשכון ומה מושיל כזה שיחבע חחלה שיפרענו מ"מ כא הפרעון מיד הישראל ואין זה דומה לישראל הערב ביד העובד כוכבים דעם אם יחבע העובד כוכבים חחלה לא יבא הפרעון מהישראל משא"כ כאן והאריך בזה לפרש המרדכי בענין אחר וחולק על הב"י והב"ח ע"ש (ובנה"כ כחב דלק"מ דכיון שהודה שהמשכון הוא של עובד כוכבים סודמתו כק' עדים דמי וזכה העובד כוכבים בהודמתו ודפי

באר הגולה

ככ"י: כנ משוכם סרח"ם כלל ק"ח סי' כ"ס: כד כיון שכשעם סלוחס לח סים לו

פסק עם כחוכן כלום: בח עור

לחה לו כל הרבית וכן משמע מסקנת הפוסקים שהביא ב"י ס"ם קע"ב דחף חם על הישרחל הקונה ליחן לו המעות חין כחן רבית לפי ראובן כלום ואם ראובן עכב מעוח העובד כוכבים ולא נחנם למלוה שעד שעה שקבל המלוה מעוחיו היא כמכורה לו: (יז) ואם העובד למה לא יקח המלוה רבית מן העובד כוכבים ואם העובד כוכבים יכוף את ראובן כו'. בכ"י כשם חשובת הרא"ש והטעם כיון

יב [לג] כי ישראל שהלוה לעוכד כוכבים ברבית

יחן לך מעותיך וכן עשה נתן המשכון לראובן

למכור וראובן עכב המעות בידו אחר מכירת

המשכון והמלוה תובע רבית עד שיביא מעותיו

לירו והעובד כוככים אינו רוצה ליתן יותר מעד

שעת מכירה בענין שראוכן לג צריך ליתן המותר

פי יכול המלוה ליפול כל הרכית מהעובד כוכבים

(יז) ואם העובד כוכבים (יי) יכוף את ראובן לפרוע

הרבית בשכיל שעכב מה נפקא ליה מינה :

יג (ירו) ^[לד] עובד כוככים יי שאמר לישראל לוה

לה מותר למלוה ליקח הרבית מיד ישראל השליח

לו פי והוא (פי) שיאמר המלוה לשליח אתה תהיה

שלוחי להביא לי המשכון מיד העובד כוכבים

באחריותי ולהוליך לו המעות על אחריותי:

הנח לן [לה] ואם (כו) נחן העובד כוכבים המשכון לישראל קודם שהלוה הישראל השני אפילו היה אחריות המשכון על השליח

מוחר (סברת הרב דלא כב"י) רק שיהיה אחריות המעות על המלוה :

וכן בשעת פריה תהא שלוחי להביא לי מעותי מן

העובד כוככים ויהיו באחריותי מיד כשיצאו מיז

העובד כוככים וכן תהיה שלוחי להחזיר לי

המשכון ואם אינו מאמינו יאמר כך בלכו ואינו

צריך להודיעו או יתנה עמו שלא יהא נאמן לומר

נאנם או נאכר אלא בערים [לו] יי ואם עשה כן

ובשעת פריה אומר השליח לא אמרתי לך אמת

תחילה אלא שלי הוא לח יאמר המלוה איני

לי מעות מישראל ברבית לד על (יי) משכוני

על משכון ואח"ב א"ל תן המשכון לראוכן והוא

שהעובד כוכבים [הוא] בשעח הלואת המשוח אין למלום עסק עם ראובן כלל עכ"ל . ונרחה שחפילו חוחו המשכון לא היה שוה גם הרבית שעולה אחר המכירה ולא דמי לההיא דכסי' ק"ע דכחב רמ"ח חבל לא הרביח מה שיעלה עליו מכאן ואילך דשם הישראל משלם לו הרכית בעד העובד כוכבים והכא משלם סעובד כוכבים *) וחמיה לי שזה סוחר מ"ם רמ"ה בסעיף ד' דישרחל כופה לעובד כוכבים ליחן נו לכיח ויודע שהעוכד כוכבים יכוף לישראל כו' וק"ו הוא דמה כאן שסישראל יש לו עכ"פ בסוף עסק עם המלוה שנועל המשכון ומכרו ומעכב המעוח בידו וכל שכוחן בשביל זה העיכוב הוה אגר נטר וכזה הוה בישראל רבית קצוצה אפ"ה שרי כיון שמחחלה היחה בהיחר ולא אמריכן דמחזי כרכיח ק"ו לעיל שאפילו בסוף אין להישראל המלוה שום עסק עם הישראל שלוה מן סעובד כוכבים וההחחלה היחה בהיחר שהרי אין שליחות לעוכד כוכבים אפילו לחומרא דלא איכפח לן במה שיכוף העובד כוכבים אח הישראל ולח מחזי כרבית וכראה דבר ברול דברח"ם חזיל לטעמים דחולק על הדין שזכר רמ"ח בסעיף ה'דמחלק שם בין חשרחי למשכון כמו שכתבחי שם וגם שאר פוסקים חולקים כמו

שזכרתי שם וא"כ יש סחירה על פסקי רמ"א כזה ולבוש שנגרר אחריו וסנראם לע"ד דסטיקר לסלכם כפשק דסכא מאחר דספשק דלעיל הוא דעח מהר"ם והוא יחיד נגד רבים שזכרנו שם ואין איסור שם בסעיף ה' אלא מלד שליחות עופד כוכבים לחומרא וא"כ במקום שנהגו להקל שכחב בסעיף ז' אין איסור כזה כן נרחה לע"ד : (ירת) עובד כוכבים שאפר כו'. דהישרתל שלוחו של ישרחל חבירו הוח חפילו היה אחריות המשכון על השליח. בד"מ הכריע כן דלא כב"י דאושר בזה דחין שום סברא שלריך המלוה אחריות רק אחר ההלואה. ומ"ש הטור שלריך שיאמר לשליח אחם חבים שלוחי להביא המשכון מיד עובד כוכבים היינו אחר שנחן לו המעוח לשליח אי נמי כיון שהישראל שלחו כדי שילוה לעובד כוכבים מיד שיביא המשכון על כן נעשה שלוחו מיד ולריך המלוה לקבל האחריות משא"כ אם הסרסור מביא המשכון קודם שבלחו המלוה חחריו חין לריך לחזור וליחנו לעובד כוכבים ולחזור וליקח ממנו על האחריות המלוה אבל חושש אני לדבריך פי׳

לישראל שילוה לו מעוח מישראל והישראל הביא המשכון חחלה מן העובד כוכבים בלא שליחוח המלוה א"ל לחזור ולהביאו לעובד כוכבים כדי לקבל המלום אחריות עליו . ד"מ וכ"כ הב"ח: לת יאפר הפלוח כו' . ומשמע דאפי' שבועה א"ל ול"ד לדלקמן ס"ק נ"ד דהכא הרי אינו מכחים כלום שישבע אלא אומר לדבריך בראשונים אני מאמין וכ"כ בד"מ סעיף י"ז אלא שכחב וכן משמע בחשובת ברא"ש כלל ק"ח

אסור והא דמוחר למלוה ליקח הרביח מיד ישראל אנ"ג שאין שליחוח לעובד כוכבים דנשפה שלוחו של המלוה להוליך מעוחיו לעובד כוכבים ולהביא לו משכונו ואפילו אם פדאו השליח במעוחיו ונחן למלוה קרן ורביח מוחר שלא אסרה חורה אלא רביח הבא מיד לוה למלוה וזה לאו לוה הוא אלא שליח בעלמא . מור: (כה) שיאפר . כחב הש"ך לכחורה משמע דכל שלח עשה כן חסור ליקח הרבים אבל הב"ח כחב דהיינו דוקא לכחחלה כדי לנאח מידי ספק איסור דאורייחא אבל ודחי אם לא עשה כן לא הוי כביח מן הסחם שהרי אין כאן אלא ספק במא משםה שלוחו של עובד כוכבי' וסחמת דעתו להיחרת ותמרי' דנעשה שלוחו של ישרתל השני ויכול לימול הרביח אם נוחן לו מדעחו או כשהמשכון עדיין בידו ולכך אסילו במניח לו משכונו וחומר זה המשכין של עובד כוכבים חו שח"ל חני מזכהן לך חחם העובד כוכבים נמי שרי יולחו דוקח זכיה שהרי חין זכיה לעובד כוכבים חלח כגון שהוא מודה שהוא של עובד כוכבים שבדרך זה זוכה בו העובד כוכבים ואם הישראל כופר שלא זכהו לו ישבע התלוה שכדבריו ויסטר להחזיר לו התשכון כל זמן שלא יפרע לו הרביח: (כו) בתן. כלומר דיקה היכה שהמלוה מסר המעוח להשליח

יורה דעה קסח קסט הלכות רבית הרבית (שם) (וע"ל סי' קע"ב ס"ק ל'): לג צריך ליתן כר' . כיון שהעובד כוכבים היה בשעת הלוחת המעוח אין למלוה עסק עם

יכוף חת רחוכן לפרוע לו סרבית בשביל שעכב מחי נפקח ליה מיניה למלום בום חין לו עסק עם רחובן כלל (שם): לד על משכוגי. כחב ב"י דמדברי כ"י והר"ן כראה דה"ה בלא משכון כמי שרי כשאין אחריות סמלוה על זה השליח כגון שהודיעו שהעובד כוכבים פלוני הוא שלוה ממנו או שהעמידן אצל העובד כוכבים ונפטר השליח ככך ע"כ וכן כחב עוד בשם בה"ת וכחב דהוא הדין כשיאמר לו כמה חקח מן העובד כוכבים חן לי מוחר ואם אינו מאמינו נשבע לו שלח נחן לו העובד כוכבים יוחר ויפטור אבל אם א"ל כל זמן שמעוחי ביד עוכד כוככים אחה כוחן לי דינר בחודם אסור עד כאן ומכיאה ד"מ וע"ש ועיין בתשוכת מהר"מ גאלנטי םי' ד' וע"ל סי' ק"ע ס"ק ח': לה מותר כו׳ . אנ״פ שחין שליחות לעובד כוכבים דנעשה שלוחו של המלוה להוליך מעוחיו לעובד כוכבים להביה לו משכונו ואפילו אם פדחו השליח במעוחיו ונחן למלוה קרן ורביח מותר שלא אסרה חורה אלא רבית סבא מיד לום למלום וזם לאו לום כוא אלא שליח בעלמא טור. ונחבאר לקמן סעיף י"ד כהג"ה: לד והוא שיאמר בו'. לכחורה משמע דכל שלח עשה כן אסור ליקח סרבית אבל סב"ח

ללחת מידי ספק חיסור דחורייתה אבל ודאי אם לא עשה כן לא סוי רבית מן הסחם שהרי אין כאן אלא ספקא שמא נעשה שלוחו של עובד כוכבים וסחמא דעתו להיחרא ואמריכן דנששה שלוהו של ישראל שני ויכול ליטול הרבית אם נותן לו מדעחו או כשהמשכון עדיין בידו ולכך אפי' במניח לו משכונו ואומר זה המשכון של עובד כוכבים או שא"ל אני מזכהו לך חחתיו דעובד כוכבים נמי שרי ולאו דוקא זכיָה שהרי אין זכיה לעובד כוכבים אלא כלומר בדרך שיזכה בו העולד כוכבים כגון שהוא מודה שהוא של עובד כוכבים עכ"ד. וכחב ב"י בשם הג"א דאם הישראל כופר שלא זכסו לו ישבע המלוה שכדבריו ויפטר להחזיר לו המשכון כל זמן שלח יפרע לו הרביח. וכ"כ הב"ח ס"ס י"ג וע"ש וכ' העט"ז דה"ה כשכופר בלא אמר לו המלוה שהוא של עובד כוכבים וכ"כ לקמן ס"ק מ"ד: לן ואם נתן העובד כוככים כו' . כלומר דוקה סיכה שהמלום מסר המעות ליד השליח להלווח לעובד כוכבים וליטול ממנו המשכון דנעשה שלוחו של מלום מיד לריך המלוה לקבל אחריות המשכון אבל היכא שעדיין לח נטשם שלוחו של ישרחל כגון שהעובד כוכבים נוחן משכון

והסוסקים בשם רבינו גרשון ורחב"ן וחבי העזרי: בו שם כשם חבין הרח"ש שם נפסקיו ובחשוכם כלל ק"ח סיי י"ב וסי ל"ח ול"ב: בו שם: נקודות הכסף ישרחל ודו"ק: (בפ"ז פ"ק י"ז) ותמיה לי שזה סותר כו'. לק"ת דכסעיף? מיירי סכלום העוכד כוכנים לישראל הכי בשליחומו של פישראל הראשון

מקור מים חיים

יכמ"ם כש"ך ס"ק ייב פ"ם רמ"ג סק"ה פסק כפסיטום דעוכד כוככים לעוכד כוככי שלים וסכיא דכרי במשחם בנימין שפסק בן ולפ"ו חימה מדברי בעם"ח פנ"ל דמוכח להדיה דהין שליחות וזכים הפילו לעוכד כוכבים חבירו מיהו לפי מה שסבחתי לעיל דברי התוספות שכתבו דכיון דחין העובד כוכנים מסקיר כמעות חלח חלח רולם לוכות לישרחל השני ע"י הישראל ממילא נעשה ג"כ סלים לפוכד כוכבים שלים לעוכד כוכבים וה"ב י*ל בום כיון דחין הישרחל מפקיר המשכון אלא רולם לוכוח להעוכד כוככים ע"י שובד כובכים אחר ממילא נפסה זם סעוכד כוכנים שלים לישראל אך הש"ך כפ"ק ע"ו זכתת ינתים בשקט זו זכת מכלים מערכי בשאבר לישרת בלי ומא שיאפר מכלים שאבר לישרא מלי והוא שיאפר מכלים מכ המלוה לשליח אתה תהיה שליח להביא לי המשכון מיד חעובד כוכבים באחריות ולחוליך לו חמעות על כחב דהיינו דוקח לכחחלה כדי אחריות וכן בשעת פדיח תהא שלוחי לחביא לי מעות מן חעובד כוכבים ויהיח באחריות מיד כשיצאו מיד חעובד כוכבים ובן ההיה שלוחי להחזיר לי המשכון . ועי' בטור ססכית דעת הרמ"ם דסעיקר חלים בהמעות שלם סים באחריות השליח אכל על סמשכון חין לחוש ועיין כדכרי מר"ן הכ"י שפלפל טובא בדכרי תשובותיו של הרח"ש מענין זם ומסיק דלח שכ סרח"ם עד שיהיה שניהם המשכון והמעות בחתריות וכתכ דלפי זם מ"ם כסימן ל"כ וכיון שחחריום בתחדיות סשלית נתוח שהשלית סוח סלום מחכיכו וכו' החם "" ששחלוהי שמחלוהו הוח בענין זם שסמשכון והמעות היה בחתכיות השלים חבל חכ"נ דבחתד מהם שיסים כחתכיות השליח חסור עכ"ל ודכרי מר"ן ו"ל תמוסים להמעיין בחשובות הרח"ש בסימן ל"ב ורחם שלח בח בשחלם זו לפניו כי המעשה שהוכא לפני הרא"ש ז"ל היה שישראל כא לישראל חבירו ואמר הלוה לי מעום ברבים על משכון זה שסות של עוכד ולבסוף נודע שהוא של ישראל רק הרא"ש ז"ל השיב כי כשחלם היחם באישור כיון שהיחם באישור כיון שהיחם באחריות השליח שטישה הכל לפ"ד דכרי הרח"ם ז"ל במשובה ברורין להמטיין היטב ולק"מ קושיים מר"ן ז"ל עליו יו"ע הכח"ם בתשובה דע כי פלואם זו בתחלה באיסור היה כיון שסישכחל סכיח המשכון העוכד כוכנים לחבירו זכל המעום מיד חבירו ויחן לפוכד כוכבים סים חחריות ספשכון על סשלית שאם נאכד

פמשכון מיד כשלית סים פעובד כוכבי' תוור על כשלית וכיון שתתריום המשכין והתפוח כם פל השליח ומלח שהשליח הוא סלום מחבירן יחוזר ומלוה לפיבד כוכנים יהוח כ"ק עכ"ל ולענ"ד דעת סרח"ם כך דבודחי לפנין סיסרח שלח יהים כלל חשילו התנת שנו יים בשינן ביסים שניסם סמפות והמשכון לא יסים באחריות השליח ולום לא סתיר סרא"ש ז"ל בפסקיו

משוחיו הוי כמכורה לו: (כג) יבוף. כחב המ"ז ונראה כחפילו אותו התשכון לא היה שוה גם הרבית שעולה חחר המכירה ול"ד לפו' ק"ע דכחב רמ"ח חבל לח הרביח מה שיעלה עליו מכאן ואילך דשם הישראל משלם לו הרביח בעד העובד כוכבים והכח העובד כוכבים משלם חלח שחמוה לו שזה סוחר מ"ש רמ"ח בם"ה דאם ישראל כופה לעוכד כוכבים ליחן רביח ויודע שהעוכד כוכבים יכוף לישראל הב' וכו' וק"ו הוא דכאן עכ"פ הישראל יש לו בסוף עסק עם המלוה שנופל המשכון ומכרו ומעכב המעוח הפ"ה שרי מכ"ש שם שחין לישרחל שום עסק עמו חפילו לבסוף ולמה אוסר שם ונראה עיקר להלכה כמו שפסק כאן עכ"ל (ובנה"כ כחב דלק"מ דבס"ה מיירי שהלוה העובד כוכבים לישראל הב' בשליחותו של הראשון עכ"ל): (כד) משכוני. כהב ב"י דמדברי הר"ן נראה דאפילו בלא משכון נמי שרי כשאיןאחריות המלוה על השליח כגון שהודיעו שהעובד כוכבים פלוני הוא שלוה ממנן אן שהעמידו אצל העובד כוכבים ונפטר השליח בכך וה"ה כשיאמר לו כמה חקח מהעובד כוכבים תן לי מוחד ואם אינו מאמינו נשבע שלא נחן העובד כוכבים יוחר ויפטור אבל אם א"ל כ"ז שמעותי ביד עובד כוכבים אחה נותן לי דינר בחדם (ס) מאמינך אלא (ג) לרבריך הראשונים אני מאמין

[לוֹ] יח אבל חושש אני לדבריך ואיני רוצה לקבל

ממך המעות וכשיבוא העובר כוכבים ויתן לי

המעות אתן לו משכונו (לח] כי ואפילו אם ידצה (סי) לישבע למ אינו נאמן ואפילו עדים מעידים (סי)

שהוא של ישראל מ לא מהני (ים) כיון שהורה

תחילה שאינו שלו:

הגה וכל שכן דשבועת לוה לא מהני (°) (בית יוסף בשם חשובה אשכחית) [לש] אתנם לא מהני (°) (כית יוסף בשם חשובה האתת אסור ליקח מתנו הרבית לא (ל) והמערים לעשות כן נקרא בשע (ב"י בשם הרשב"א) וכל זה לא מיירי לא אלא בתלום על (ל) המשכון אבל אם נתן (ב"י בשם ריב"א) לו מעות לפלוות לעובד (לא) המשכון אבל אם נתן (ב"י בשם ריב"א) לו מעות לפלוות לעובד

כוכבים על רבית ואח"כ אתר הלוקח לא הלויחי לעובד כוכבים אבל

לקחחי לצורך פצמי הלוקח נחמן שלצורך עצמו לקחם [מ] וחם חשרו

שהוא משקר כוך יחרים עליו שכדבריו כן הוא כוד [כוא] והעושה כן נקרא (לג) רשע (חשובת רשב"א סימן תרנ"ג):

יד (מכ) לישראל שלוה מחבירו לצורך העובד

ביוקר ועם הישראל המלוה קצב בפחות זכה הלוה

במה שקצב עם העובר כוכבים יותר ממה שקצב

עם הישראל המלוה (מג) אכל אם קצב עם המלוה

ביוקר והעובד כוכבים אלם ואינו רוצה לפרעם

בו לא (לג) יפרע הלוה מביםו (מרזכי והג"ח):

הגה (ב) מדן [מד] (לד) ויש אותרים דלריך הלוה לפרוע לו תכיפו מה אלא אם הזכיר לו שם העובד כוכבים חחילה או ספור מלשלם

כוכבים וקצב עם העובד כוכבים על הרבית

בח בכלל המכר בטי' ל"ב : כם שם סי' י"ג ושכ"ב ריב"ם וכ"ב כנינו ירומם נשמו: וכיב לכיט ירומס כשמו: (0) וסיים שם דחומר חיני מחמין כי חם לדכריך כרחשומם: ל מרדכי:

נקודות הכסף (כפ"ז פיק יים) *) בתב רשיל כרי . ווסו ככלל מַס שקת כרי זה אינו אלת מהרש"ל חולק על המחנר וכמ"ש סעיף קסן ע' ורמ"א עירי כשנודע לעלום בנירור וכמס שכתכמי פיק מית ע"ם ודו"ק: (במ"ד פיק כ') כשינ

ברכי יוסף מסריק"ם כסנסומיו : (סעיף י"ג בשו"ע) ואפילו עדים ובו' . מס חין פדים על

נליון מחרש"א משמעות דמועיל : (ש"פ סעיף י"ד) ןעום הישראל המלוח קצב "כפחות זכה הלוח. עי' בש"ע תו"ם סימן

עצי לכונה

כח"ד: (שם סעיף י"נ) איבו נאמן כו'. עש"ך ס"ק ל"ע מ"ש כשמום מסר כמשכון לידו וכו' כ"ל אכל כלא משכוו אף דמוסר נכודיעו שם פונד כוכבים כמ"ם ס"ם ל"ז כחין חחריום על השליח כיון דלח סוי שליח מוכד כוככים אלא שלים המלוה פית נחמן לומר מחר כך שלנורך עלמו כמו דמסיק ברמ"ם רק במשכון המנון כלתם לם כל כמכון מוחוק דקנם כי חפים לים וכת"ם ט"ק י"נ ום"ם כלח משכון ובר דר"ל לפנין סיחב

מקור מים חיים וכמשוכותיו הקודמים קבשמוכותין הקוושים שון ביביי שניכם כאחריות במלוב רק בכא דברא"ש ו"ל במשובב דקדק שיכים יבים קלונם ולהגדיל פחיפור שכ' שפלוחם זו בפחלתה נעשים כחיבור ולום כסב כיון שכמשת וסמשכון כאחריות השליח הוי ר"ק וכן מכוחר לסדים כחשוכ" סרח"ש ז"ל שהעחקפי דלענין דלסוי ר"ק בענין שיסי׳ שניסס סמשכון וסמעום בחתייום כשלים ויצא לנו מום דלמנין ביסירא שלא יסים אפילו א"ר נפיגן שיסים שניסס באחריום המלום אמנם דלכוי ר"ק נענין שיסים המעות והמשכון באתריות השליח וזה ברור עד כמב ספור וחים כם"ד : עד כפני בטוג זה ה סרא"ם לא מילק ואפיי לסכרמו אם לא עשאו שלים רק כפכאם סמשכון ופוא כעלמו נמן סמשום למוכד כוכנים אמשר סמשום למוכד כוכנים אמשר שבום מותר פפי' אם פתריות כנומל בסשם שסשר ביון זק כטום ישם פר (חון ים פמשכון מן פשלים וכי פל"ם שהמלום כפלמן נחן סמפות לפוכד כוכנים ח"כ חין סשליח נעשה לום כל עיקר ושרי אפי קבל שליו אחריות המשכון בסולכם וסובאם דקיי"ל מחנם ש"ח לסיוח כשואל וממילא איסכא למי כשהפוכד כוכנים כפלתו נסן המשכון לתלום כעלמו נפן המשכון למלום וחוזר ולוקחו ממנו בשעם פדים והשליח הוא במקכל סמעום מיד כתלום ותוליכו לפובד כוכבים על אחריות סשלים וכן כשמת סדים מסשר שחין כום חיסור שכ"ל ודכריו שקבל המפוח באחריותו הוי סוא עיקר סמלום ומאי יועיל כום דפוכד כוכניי נמוסמשכון לפלום כק סבחים ויצ לח החיד רק סיכא דסמשכון כוא באחריות השליח דכלאים לדעת הרמ"ם שרי' לנחרי ושמעם דמחנה היה לחיום כשואל דל"ד למעוח דפעות לא סדרי בעין רק סרא"ם כחמיר בזה אמנם סיכא שהוא

רש"ל שלא חוציא עלי שם רע לומר שנעלחי ממך רבית א"ג ה"ק אע"פ סי' ס' אמנם בחשובת כרא"ש סי' ז' משמע דהלוה נאמן ואפשר דב' דעות נינסו דהרי הרא"ש לא חתום על חשובות אלו על"ד וחימה דבסי' ז' כחב הדין שכחבו הט"ו ס"ס קס"ב ומחלק שם הרח"ש גופיה מילוק נכון והבאחיו לקמן ס"ק ע"ז: למ אינו נאמן כו' . כחב ב"י

בשם חשובה אשכמית דוקא אם כשהלוהו מסר המשכון לידו דקנה כי תפים לים כו' ומביאו ד"מ וכן הוא בחשובת הרשב"א סי' תקנ"ח בשם ריב"ה : מ לא מחני ביון שחודה תחלת כו׳ . דאדם נאמן על עלמו יותר ממאה עדים ומהרש"ל בחשובה סימן צ"ט חלק מ"ז וכחב דהיכא דמברר בעדים שהוא שלו אסור ולא שייך בכה"ג לומר כודאת בט"ד כמחה עדים דמי ע"ש טעמו וכן משמע לכחורה דעת חשובת הרשב"ח שהביח ב"י ועיין בחשובת מבי"ט ח"ב ס"ם קל"ב דף ס"ד מ"ד וכ' עוד מהרש"ל שם דהיכח שאשתו כשכינתה המשכנות אע"פ שהיא נושאת ונוחנת בחוך סבית בכל הענינים ואומרת שהיה של עובד טוכבים לריך להחזיר לו המשכנות אם מברר שהם שלו לכיע וכן אם אינו יכול לברר וטוטן שהוא בעלמו יודט שהמשכנות שלו לריך לישבע (שהוא) [שאינו] יודע ע"ם: מא אם נודע בו . כלומר אם נודע למלוה בבירור שכן הוא האמח אע"פ שמן סדין אין ביד ב"ד לכופו שלא יקח רבית שיאמר איני מאמין לשום אדם

רק לדברי הלוה מ"מ אסור ליקח הרבית כיון שידוע לו שהוא של הישראל וע"ל סי' קכ"ז ס"ק י"ד: בב והמערים לעשות כן . ללוות כשם פוכד כוככים ואומר שלי נקרא רשע כן הוא ברשב"א שם: מג אלא כמלוח על המשכון . וה"ה בלא משכון אם ידוע שהלוה לעובד כוכבים כדלעיל ס"ק ל"ד לאפוקי באומר לא הלויחי לטובד כוכבים כו': מד יחרים עליו . הואיל וטוענו שמא ואם טוען המלוה ברי שהוא יודע שהלוה אותם

לטובד כוכבים ברבית ישבט המקבל שבוטת סיסת ופטור וכ"כ הטט"ז

סקרן ורבית ואעפ"כ כשהזכיר לו שם העובד כוכבים והכירו שהים אלם לא יעול פרבית ממנו אף מהמשכון דידע ומחיל ולריך להחזיר סמשכון בלא רבית כו' : בוח אלא א"ב חוביר לו בו'. והב"ח כתב דגם הסברא הראשונה מיירי דהזכיר לו שם העובד כוכבים ומכירו חירושי רע"ק

חידושי רע"ק

יכול לתבוע את העוכד כתכנים בריניהם מותר וזה מדין ערב וכו" עי"ש: (ש"ף קק"מ)

[כן משמע לכארה דעת תשו" חרשב"א: לע"ד אין מזה ראיה דהתם מיירי בסרמור

דאינו יכול להוכ לאחרים כחודאתו. וכש"ש ו"כ המדרש"ל כפשימות בתשובה שם. ואמי

אם רק ע"א מעיר שהוא של ישראל אסור לו ליקה הרכית דע"א נאמן באיסורים אבל

אם רק ע"א מעיר שהוא של ישראל אסור לו ליקה הרכית דע"א נאמן באיסורים אבל

(שס) שהוא מדין פ"א כיון דרבריו מכתישים זה את זה. כ"י בשם תש" הרשב"א:

מאפין כן דהיי כהגיא דאי מדימן לך כני תרי זיל אפקה לי. ב"י בשם תש" חרשב"א:

(שס מקמ"ה) אבל לא נקרא רשע. ולע"ר י"ל בפשימו דלעיל מקרי רשע כיון דיהיה

עם מקמ"ה) אבל לא נקרא רשע. ולע"ר י"ל בפשימו דלעיל מקרי רשע כיון דיהיה

עובר על לא תשיך. משא"ב הכא לא עשה כלום דהא באמת לא ישלם והוא רק בכלל

שארית

פתחי תשובה

צ"ם ש"ש עוד: (ג') לדבריך חראשונים אני מאמץ . פי' כמשוכת רדכ"ו התדשות סי' ש"ם שכק דחסילו כים המשכון המי שהמץ . פי' כמשוכת רדכ"ו התדשות סי' ש"ם שכק דחסילו כים המשכון שפנים וכיולה בהם שהדבר כרור שהם של ישרה! כוכנים מחייכתו דהישור ישרה! הקרם חותם לשוכד כוכנים כדי לששכם לצורך כשוכד כוכנים הם חלה חתר לו וככנ פוד דהשילו לה חתר לו מתוכ במשכות מן לו מסם חישור בקוב חותם לשוכד כוכנים המי לוה של במשכות מן לו מסם חישור בקוב חותם לשוכד כוכנים המי לוה של במשכות מן לו מסם חישור בקוב הוחם לשוכד כוכנים לאי לוה של כי משכות המשכות לו מסם חישור במשכות המי מודר במשכות המי מודר במשכות המים במשכות המשכות המשלות המשכות המשבות המשבות המשכות המשכות המשכות המשכות המשכות המשכות המשבות ה הורן שפורה בוכנים חור ידוע של השפור של ישראל אבל אם משט הרות של לנורך כפורד כוכנים אני לום אכל במשכנות שלי כם ולא בקניחים לפורד כוכנים כום אני אומר שלא שפרד אומם אלא לנסחנן בקרן אכל אין יכול לפכנס בשביל סרבים ואיכו דאפסיד אופשים ונוסן לו בקרן ונופל משכנותיו אמר שישכם שלא לום אלא לנורך שלמו או שלום לנורך סטובד כוכבים והפודד

שאיני מאמינך שאחה אומר שלך הוא אבל אני מאמינך שמעלמך באח לפדוח ולא בשליחות סעובד כוכבים ועיכ אם לא יבוא סעובד כוכבים אעכבם לעצמי ע"כ: (ים) כיון שהודה תחלה שאיגו שלו .

*) כחב רש"ל על זה בחשובה סימן ל"ע וחני חמה שחשב הרח"ש לוה כהודאת בעל דין אמאי לא אמריכן שהשטה בו והערימו כדי שילוכו בשעת דוחקו ואין זה בכלל שארית ישראל לא יעשו עולה אלא באיש המוד או אפי' איכו אמוד אלא שרולה להרויח בממון חבירו אבל היכא שידוע שכדחה לדבר חין זה בכלל בארים ישראל לא יעשו טולה ואם לא מהני מה שבירר בעדים מ"מ כשטאה מהני אע"פ שהוא מוחזק במשכון מ"מ הוא בא בטענת שמא כר עכ"ל וזהו בכלל מ"ש רמ"ח אח"כ אמנם אם כודע כו' שזהו לפי ראות עיני הב"ד: (ב) וי"א רצריך הלוה לפרוע מכיסו'. זקו דעת חבי עזרי . נרחה פירושו חם הוא רולה שיחן לו המשכון ואיכו רולה לפרוע לו כל מה שקילן לו רבית עמו חייב ליחן מכיסו או ינים המשכון אבל אם הזכיר לו שם סעובד כוכבים אז חייב ליחן המשכון בלא רבית ובזה מיושב מה שכתב ב"י דהרא"ש חולק על דין זה דאפי' כשאחריות המשכון על השליח אסור כ"ש ליטול רבית מהלוה אם

מורי זהב

סטובד כוכבים אלם עכ"ל . ול"ג דאין כאן מחלוקת אלא גם אבי עזרי ס"ל שכאחריות יהיה על השליח אלא שהשליח דולה להוליא המשכון בלא רביח על זה אמר דישלם מכיסו או יניח במשכטן אלל מלום וחימה על הב"י שהרי הרא"ש כ' בסמוך דאם אין המלום רולם להמחין במכירת המשכון כי יפסיד בהמחנה לריך השליח להוסיף משכון משלו וא"כ ק"ו שאין כח לשליח לכוף המלום שיחן לו כמשכון בלא רבית אלא פשום שאין זה בכלל אחריות דאחריום

ופשום הוא: מה והעושה כן נקרא רשע. ק"ק דלא כחב הרשב"א אלא שילא מכלל שארית ישראל לא יטשו פולם אבל לא נקרא רשע ואט"ג דלטיל נקרא רשט שאני כחם שאומר מחחלה בפירוש שמלוה לטובד כוכבים וק"ל: מו לא יפרע כו' . ואם חושדו שקבל יוחר מהטובד כוכבים יחרים עליו כיון שאינו טוטנו ודתי וכ"כ כ"י וכ"פ הב"ח: מדן וי"א דצריך בו'. והב"ח כחב דאין כאן מחלוקת דדוקא כשהטובד כוכבים פדם כבר המשכנות ולא נתן לו סרבית כמו שקלב השליח החם סוא דאין להוליא מיד השליח מאחר שלא נטשה טרב בפירוש בעד ברביח אבל כשאין העובד כוכבים פודה אלא מהשליח והשליח פודה מהמלוה ואומר שהעובד כוכבים אלם ולא נחן הרביח כמו שקצב בהא אין המלוה מחוייב להחזיר המשכון אא"כ נותן לו מה שקצב עמו כי יוכל לומר אין לי עסק עם העובד כוכבים רק עמך ודוקא בסחם אבל אם אמר הישראל המלום בפירוש אחה חהיה שלוחי צריך ליחן המשכון בלא רביח רק שלא יהא לו הפסד בקרן עכ"ד ומבואר

בדבריו דכל סיכא דפירש לו בפירוש על הרביח פשיעא דלריך לשלם לו דגוף הלואה הויא על המשכון וע"ל סי' ק"ע ס"ק ז' ח' וכחב עוד הב"ח במסקנחו דהעור בשם ראבי"ה כחב שאין המלוה לריך להחזיר לו המשכון אלא יקח הרביח מן המשכון או ימכרכו לישראל השליח בעד כיאור הגר"א

ב', רכא אמר כגון דאשכדויה כי' כ"ש כאן שאומר בדופך. רשכ"א ועב"י קל"א נ': : [לן] אכל חושש כו'. דנאמן לדוכ לפצמו: [לר]] ואפילו אם כו'. כמרדכי וש"ם כ' בשם ריב"א מאחר שחלה תפוס כמשכון אינו נאמן כשכועתו לחוציא מירו וו"ש כהנ"ח וכ"ו לא מיירי כו' אבל לא אתי לפ"ו כש"ע ואפילו ערים מעודים כו' וכ"ש לפי המעם שנ' שאין אדם משים עצמו רשע וכאן עבר משעת שיםה דא"כ פשימא שעדים נאמנים וכן אפילו

כאר הימכ

להלוות לעובד כוכביי וליסול ממנו המשכון דנעשה שלוחו של המלוה מיד לריך המלוה לקבל אחריות המשכון אבל היכא שעדיין לא נעשה שלוחו של ישראל כגון שהעובד כוכבים נותן משכון לישרחל שילוה לו מעות מישרחל והישרחל הביח המשכון תחלה מהעובד כוכבים בלא שליחוח המלוה א"ל לחזור ולהביאו לעובד כוכבים כדי שיקבל התלוה אחריות עליו כ"כ הד"ת וב"ח: (כז) מאמינך . ואפילו שבועה חינו לריך . ש"ך: (כת) לישבע. כתב ב"י בשם חשובה משכנזית דוקה הם כשהלוהו מסר המשכון לידו דהנה כי חפים ליה כו' ומ"ש ואפילו עדים וכו' חולף ע"ז מהרש"ל וס"ל היכח דמברר בעדים שהוח שלו חסור וכ' עוד דהיכח שחשתו השכינה התשכנות אט"פ שריא נושאח ונוחנת בחוך הביח בכל הענינים ואותרת שהוא של עובד כוכבים צריך להחזיר לו המשכנות אם תברר שהם שלו לכ"ע וכן אם אינו יכול לברר ומוען

אוחם לעובד כוכבים ברביח ישבע המקבל שבועה היסה וספור. ש"ך: (לב) רשע. והש"ך כתב בשם הרשב"ה דלה נקרה רשע אלה שינה מכלל שהריח ישראל לה יעשו עולה והע"ג דלעיל כתב רמ"ה אל והמערים כו' דנקרה רשע החם אחר בחתלה בשירוש שמלוה לעובד כוכבים עכ"ל; (לג) יפרע. והם חושדו שקבל יוחר מעובד כוכבים יחרים עליו כיון שאיט שוענו ודאי. כ"כ הב"י וב"ח: (לר) ויש. והב"ה כתב דאין כאן מחלוקה דדוקה כשהעובד כוכבים פדה כבר המשכנות ולא נחן לו סרבית כמו שקצב השלית התם הוא דאין להוציא מיד השלית מאחר שלא נעשה ערב בסירוש בעד הרביח אבל כשאין העובד כונבים פודה אלא מהשליח והשליח פודה מהמלוה וחומר שהעובד כוכבים אלם ולא נחן הרביח כמו שקצב בהא אין המלוה מחויב להחזיר המשכון אא"כ נוחן לו שה שקצב עמו כי יוכל לומר אין לי עסק עם

שהוא בשנתו יודע שהמשכנות שלו לריך לישבע שאינו יודע ע"ש: (כט) גודע. כלותר אם נודע לתלוה בבירור שכן האתח אע"ם שתן הדין אין כיד כ"ד לכופו שלא יקח רבית שאותר איני מאמין לשום אדם רק לדברי הלוה ת"ת אסור לו ליקח הרבית כיון שידוע לו שהוא של ישראל. ש"ך: (ל) והמערים. ללוות כשם עובד

כוכבים ואומר שלי הוא כן הוא ברשב"א : (לא) המשבון . וה"ה כלא משכון אם ידוע שהלוה לעובר כוכבים ואם אינו גדוע אלא שהמלוה עוען ברי שהוא יודע שהלוה

בעימו נמן לפוכד כוכבים שרי הרא"ש ו"ל משא"כ. במשום דהפשוח הוא באחריום השליח בוודאי לא סופיל. מה דנהן השוכד כוכבים המשכון לישראל ול"ש כום: (שם סידף "דן יישראל שאדה בחבירו ובר".

לא פור בשם חביו פרח"ם בחשובם כלל ק"ח פיתן ז': לב שם כשם רמ"ם וכ"כ חבין

סרח"ם שם כפסקיו דף קמ"ם: ש"ג וכנימוקי' כשם סר"ן:

לנ שם ישם: לד שם בנימוקי'

190

שהוא לוה לצורך עובד כוכבים לא

דס"ז כחילו שמעון לוס מרחובן ברבית

ומלוה לעובד כוכבים ע"כ ומביאו

ד"מ ואע"ג דמוחר להיות לישראל אפי'

ערב קבלן בעד העובד כוכבים היכא

שים משכון וכדלקמן סימן יק"ע ס"ב

בכג"ם באני כתם דתחלת כלואם

סיתה לעובד כוכבים מיהו ראיתי

נוסגין בהרבה מקומות שהישראל אומר

בשעת הלוחה שהוא יפרע קרן ורבית

ונראה דם"ל דדוקא היכא שאין המשכון

טוב להלוות עליו סך ההלוחה שיהח

שום הקרן ורבית שיגיע עליו אפי׳

יעמוד זמן ארוך שאז נראה שסמיכת

המלום על הישראל בכה"ג אסור לומר

כן וככה"ג באמת ראיתי מהגים

שהישרחל נותן למלום ש"ח טליו ט"ד

סיתר לבטחוואבל היכא שהמשכון הוא

טוב אין דברי בישראל בזה מעלים או

מורידים וכיון שמלוה לצורך העובד

כוכבים ליכא למיחש להכי ומ"מ יש

ליזסר כדכר: באין המלוה כו' . כ'

הב"ח סט"ז דהיינו דוקא בסחם אבל

אם אמר המלום אתה תהיה שלוחי

כאן אין המלום רולם ליתן המשכון כלל מידו עד שקיבל קרן ורביח

שלו ובזה כ"ע מודים . ומו"ח ז"ל הקשה דהח דעה הרחשונה שכחב

סוא אבי עזרי דהיינו ראבי"ה ומכח

זה נכנם לתירולים ולחילוקים והמעיין

שםבמרדכי יראה דלא קשה מידי דהוא

כחב שם דינים בשם ריב"א ובחוכם

כחוב דין זה דלא יפרע הלוה מכיסו

וסיים על זה כסוף שעל מקלת דינים

של ריב"ח יש להשיב עליהם וחתר זה

כחב שם אביאסף רלה לומר שאביאסף

כתב שיש להקשות על מקלת דינים

של ריב"ח ודבר ברור הוח שעל דין זה

אמר כן וחולק עליו כמו שראינו

בפירושו . עוד הקשה מו"ח ז"ל כיון

שעיקר הסיתר בזה מחמת שהישראל

שולח את ישראל חבירו להלוות מעותיו

לעובד כוכבים ולמה חייב לשלה

מכיסו אם העובד כוכבים אלם

וכאריך בזה לחרץ ולעניות דעתי נראה

דלא קשה מידי דאפי׳ שהוא שלוחומכל

מקום כיון שהכנים את עלמו בדבר

קבל על עלמו שלא להזיקו במה

שסומך על המשכון ועל כן חייב לרחות

שלא יפסיד על ידו ויהיה בו דינא

דנרמי בכוקין כל שסעובד כוכבים

אלם ודאי שלא יתן רבית וסים לו

להודיע שזה העובד כוכבים אלם

ומ"ה כ"ל באם לא היה השליח יודע

שזה העובד כוכבי' אנם הוא ונודע לו

אח"כ דאיועליו שום חיוב וחייב המשלח

לחת לו המשכון בלא רבית דלמה

יפסיד כיון שלא פשע במידי ככלע"ד.

דאם לא כן אין המלוה חייב לחת לו המשכון אלא א"כ שיקנהו ממנו הוא באם יהיה נאבד או נאנם מהשליח יהיה ההפסד למלוה אבל כת"ם בסמוך וכ"כ בד"ת דגם המרדכי מיירי שהזכיר לו שם העובד כוכנים: ממ אלא תחלת הלואה צריך לחיות לצורך העובד בוכבים . כלומר שיאמר שהוא לוה לצורך עובד כוכבים שאע"פ שידוע הש"ע דלא יפרע הלוה מכיסו הוא כתוב במרדכי בשם אביאסףואביאסף

> נקודות הככף יאמר שהוא יפרע קרן ורבית וכן מפורש בחשובת הרשב"א וז"ל אפי צל סכ"ח וספט"ו שלח כדת מלם שלתב המור בשם הכלים יוסיף לו משכון מלחא כאסי לום אוחם לצורך עובד כוכבים כשא"ל פשים מיח כמם שכמל כ"י כל לח קחי חרים דכשחחריו' שמעון שהוח יפרע הקרן ורבית נמלח פמשכון על המלום ורחיים שהרי דין זה כמשו' הרח"ש כלל ק"ח פי' ז' ושם לח הווכר שבמעון לוה וראובן מלוה ואע"פ שכמשכון של טובד כוכבים ראובן חובע משמעון ושמעון חייב לו וקרוב בעיני שכאומר כלשון זה שהוא ר"ק אפי' היה המשכון של עובד כוכבים

בית למם יהודה (מיבן קמ"ח קס"ם מעיף ו"ד בתנח"ח) שהוא יפרע קרן ורבית . עם"ן ס"ק מ"מ מ"ם דווקת כיכת שתין ורבית . עשין סיין שים משפרון פול לפלוות מליו וכו', ולי נכחה אף שפתשכון סול מול דקה מסיכה פיחי פליו שהוח יפרע והוי קלת סמיכה עליו לכן חסור וכפרע כומן כוס כל מעלום כרבים חוששין לדכר זה וחינם רונים לנוום של המשכנות של עובד כוככים שמוששין שמח העוכדי כוככים לח ירצה ליתן רווחים גדולים ועיקר סמיכה שלהם סות על פישרתל שופו רבים סות פני סיכתני שוח וכית קלונה ולחתת קלת מוהגים שהשכנון הוא שור על ש"ח על לד סיתר לכסתון אף לד סיתר לכסתון אף שמשכנון מהשראל פנ"ם:

ברכי יוסף כודחמו ולם כמן כתשכון למלום ישכע כלם ויפטר שסמולית מחבירו עלין כרתים בניל מדכרי בסוסקים . 60 כות בעומו פלום לעוכד כוכנים וחמר לישראל מכירו סגח לי משכוןויפים בחתריותן מופר כיון צול נפן סמעום (שליח . סרכ מהריק"ש כהנסומין : (שם שעיף י"ו)

בלבך הא על השליח וכר. חידושי בית מאיר (מימן קס"ח קס"ם בנקה"כ סק"כ) אבל לא קאי ארישא. נ"כ ח"י מס החמר דנהי דנח החי חרישת דביינו בשישרחל מוזר פדבריו רמשונים מ"מ פשיפה דחיירי בסיחר ה"ר שחינו לדעם סרח"ם כ"ה כשטחחריום על סמלום ומס שלם סוכיר במשוכם זו לכר פסק נסוכה לעיל כש"ע שח"ל לפודיתו כלל כי חם שימה בלנו כן ומסתמה דנינן שכתום כחום מימר וחסשר דעתו לפרש על דרך כלכוש שבת"ז וק"ל. חכל משוע דכרי ספור משמען כסק"ז:

עצי לבונה אליל לא יסים על סבלית ור"ל דום לח סוי חחריות כלל כמם צחינו רוטם לבחויר המשכון כלה רבים וחף דיכה כיוק לשלים עי"ו ש"ם כיון דלה כוכיר לו שם עובר כוכבים וכוח חלם ולח כודיעו ים בו דינת רגרמי כפו דמסיק אבל ביסוכיר שם עובד כוכנים וככירו שפות אלם ידע ומחיל וכ"ם אם כשלית לא ידע רמחיל לפן סמשכון כלה רבים:

מקור מים חיים יאוכן שלח עם משכנום של

לסלוום פליסם כרכים מעוכד בוכבי' כפי מס שיוכל לכמצים פסם וכשלית אומר שכמנית כסך כך וכך וכאוכן נודע לו כסך כך וכחוכן נודמ נו מחרב שלום כפחום מסך שאמנ שין ניחובן ליסן כי אם מם בשמן כשליח לעובד כוכנים כך כסוכ כמשובות דכרי ריבות סי' של"א והאיין כום ריבות סי' של"א והאיין כום שמחקםי מדכרי סש"ך כח"מ

מו [מז] לי ישראל שלוה מישראל כרבית לצורך

הללו והלוה אותם לעוכד כוכבים כרבית או כהבאה אסור למלוח ליקח הרבית מיד השליח או מיד שלוחו של שליח ואפי' עד מאה [מש] ואם אין האחריות עליו אלא כשאר שלוחים אם שומר חגם שומר חגם אם שומר שכר שומר

ין (נ) * ישראל שאמר לחבירו לוה לי מעות מהעוכר כוככים כרכית אם נתן לו משכון ללות עליו נא יי אם אחריות העובד כוכבים נב על המשכון בלבר ולא על השליח כלל

כו' פשיטא דיוכל לומר השליח למלוה אל תמכרהו כי העובד כוכבים אלם כדלעיל וכיולא בזה כ' העט"ז וז"ל נ"ל דוקא בכה"ג שהביא השליח משכון טמו בשפת הלואה וכדאמרן אבל אם לא הביא המשכון עמו אלא ששלחו העובד כוכבים להביא לו מעות ואח"כ יתן לו משכונו דאז לא היה אחריות המשכון מעולם על השליח רק השליח היה שלוחו של ישראל כדלעיל ר"ם י"ג יכול השליח לומר אל תמכרהו שתזיקני כי סעובד כוכבים אלם וכו' ואם מכרו ובא סשליח לידי היוק מזה חייב המלוה לפלוחו נ"ל ע"ב: בא אם אחריות בו'. והטור לא הזכיר שיהא אחריות העובד כוכבים על המשכון לבד אלא כתב סחמא שהעובד כוכבים סומך על משכונו ונ"ל דמיירי שהמשכון הוא טוב דאז מסחמא הוא סומך על המשכון לבד ולא על השליח והר"ן ומחבר מיירי כשאין המשכון טוב כ"כ ולפיכך כ' בב"י דלריך שיאמר לו איני משחשבד לך כלל ולא יהא אחריותך אלא של המשכון הזם נ"ל:בב על המשכון.ולא על השליח היינו לומר שלא יחבענו

חידושי רע"ק

שארית ישראל לא יעשו תו'. אולם קשה לי אמאי לא הרי רשע נמור דהוי שולה יד בממון הבירו דרוא לא נתן לו רק להלוות לעובד כוכבים ובמה שהחזיק לעצמו הוי שולה יד וצ'ע: (סעיף ע"ו) אם אהריות המעות. ולא דמי לפ"ש המהריב"ל בתשו' דמותר לקבל מעות מהבירו ולקבל עליו כל האהריות וליתן לו כל הריוה שירויה במעותיו דאין שם מעות מהבירו ולקבל עליו כל האהריות וליתן לו כל הריוה שירויה במעותיו דאין שם הלואה עליו ושאני התם דאינו מכקש לעצמו שום הנאה משא"ב כאן אלו נזרמן לו מציאת התיות המשות בתחיא הנאה דמקבל שלי אחרונות ווער הדרושה. ע" בב" דמותר לחוציא המשות בתחיא הנאה דמקבל שלי אחרונות ווער מדינו ע"ש בי" בי" ביי ביי אחרונות ווער מדינו ע"י בי" בי" אחרונות ווער מדינו ע"י בי" בי" אחרונות ווער מדינו ע"י בי" בי" אחרונות ווער מדינו ע"י מורכר מיי שורכר מיי ווערב מדינו ע"י מורכר מיי שורכר מיי ביי מורכר מיי ווערב מדינו ע"י מורכר מיי שורכר מיי ביי ביי מורכר מיי ווערב מיינו מדינו מיינור מיינות מיינור מיינות מיינור עליו אחריות יותר מדינו ע"ש - ועיקר דינו דמהריב"ל הג"ל נ"ל שכך מבואר

יה חכלל כל שהוא באחריות כר דווקא שנעשה בהלואה אצלו האלכ מי נרע מערב כל שאינו חייב אלא כשנאנסי ח"ש בגם' ע"א ב' ת"ד סלות כו' כיצד כו' ולק רבותא יותר י

העובד כוכבים רק עמך ודוקא בסחם אבל אם אמר הישראל בפירוש אחה חהיה שלוחי לריך ליחן המשכון בלח רביח רק שלח יהח לו הפסד בקרן ע"כ ומבוחר בדבריו דכל היכא דפירם לו בפירום על הרביח פשימא דלריך לשלם לו דגוף הלואה הויא על המשכון ומיהו כשהזכיר לו שם העובד כוכבים והכירו שהוא אלם לא ימול הרביח ממנו אף מהמשכון דידע ומחיל ולריך להחזיר המשכון כלא רביח עכ"ל הש"ך וכחב המ"ז ונ"ל אם לא היה השליח יודע שזה העובד כוכבים אנם הוא ונודע לו אח"כ אין פליו שום חיוב וחייב המשלח לחח לו המשכון בלא רביח דלמה יפסיד כיון שלא סשע במידי אבל אם היה יודע השליח שהעובד כוכבי' אלם חייב מדיני דגרמי שהיה לו להודיע למלוה שזה העובד כוכבים אלם ובלבוש כחב ח"ל ול"ל דוקה בכה"ג שהביא השליח המשכון עמו בשמח הלואה דאל"ה אלא ששלח העובד כוכבים להביא המפוח ואח"כ יחן לו המשכון דאו לא היה אחריות המשכון מעולם על השליח כי לא היה רק שלוחו של ישראל יכול השליח לומר אל חמכרהו כי חזיקני שהמובד כוכבים אלם ואם מכרו ובא השליח להיזק עי"ז חייב המלוה לסצוחו וחולק עליו הפ"ז וכחב דכל שידע השליח שהעובד כוכבים חלם ולא הודיעו למלוה אינו יכול להוליא המשכון מידו בלא רביח כי איהו דאפסיד אנפשיה עכ"ל וכחב עוד דהרא"ש

לו מכיסו (טור ומרדכי וְהַנְ"ח בשם אבי העזרי) [מה] ומכל מקום לכחחלה אסור ללווח על משכון עובד כוכבים ולומר שהוא יפרע קרן ורבים דהוי כלוה מישראל וחוזר ומלוה לעובד כוכבים ממש אלא חחלם הלואה לריכה להיות (לה) לנורך עובד כוכבים [בור] אם העלית בא לפדוח המשכון ממעוחיו מוחר לקבל ממנו קרן ורביח (ביח יוסף בשם חשובח רשב"א) מיהו דוקא שהמלוה נוחן לו לפדוחו מרצונו אבל אם פודה השליח משלו הוי רמחות שמחחלה על מנח כן הלוהו שיהם המשכון בידו עד שיפדנו העובד כוכבי' (הנחוח אשיר"י וב"י בשם חשובח הרא"ש) ואם אין השליח רוצה לפדוחו והמלוה רוצה שיסדוהו לא יוכל לכוסו כמו שיחבאר סוף סימן זה (ב"י):

יורה דעה קסח קסט הלכות רבית

עובד כוככים על משכונו של עוכד כוכבים ואחר זמן רוצה המלוה למכרו והשליח אומר אל תמכרהו כי העוכר כוככים אלם ג אין המלוה צריך לחוש לדבריו כִי אין למלוה עם העובר כוכבים כלום ואם השליח ירא ממנו יציל עצמו ויפרה המשבון או יוסיף משכון למלוה כדי שלא (נו) יפסיד כהמתנה:

מז [מח] לנ ישראל שאמר לחכירו מול מעות (כא) אם (י) אחריות המעות על השליח כהולכה

ובלבוש כתב וז"ל ונרחה לי דוהח בכהאי גוונא שהביא השליח המשכון עמו בשעת ההלואה אבל אם לא סביא המשכון עמו בשעת הסלואה

אלא ששלחו העובד כוכבים להביא המעות ואח"כ יתן לו משכונו דאז לא היה אחריות המשכון מעולם על השליח רק השליח היה שלוחו של ישראל כמו שכתבחי לעיל יכול השליח לומר אל תמכרהו כי תזיקני כי כעובד כוכבים אלם ואם מוכרו ובא השליח לידי היוק מזה חייב סמלום לפצוח כן נראם לי עכ"ל ולא דק בזה דהא הרא"ש מיירי בהדיה ששלחו להביה לו המשכון מעובד כוכבים על החריותו של מלוה כמ"ש הטור בפירוש בשמו ואפ"ה סיים שאם השליח ירא מעובד כוכבים יוסיף לישראל משכון וכמו שהעתיק הש"ע סעיף פ"ו ע"כ אין לדבריו מקום לפע"ד וכל שהשליח ידע שוק העובד כוכבים אלם כוח ולח כודיעו להמלוה חין לו אח"כ להוליח המשכון מיד המלוה בלא רבית כי כוא דאפסיד אנפשיה כנלע"ד : (בא) אם אחריות המעות על השליח. מכוחר בכ"י בשם בעה"ת דגם בעד הרביח לחוד דהיינו שיאמר כל זמן שאין העובד כוכבים פורע הקרן אני כותן לך רבית לא יקבל עליו האחריות דכיון שכל זמן שלא יתן לו

בטובד כוכבים קרן חייב לפרוע זה הרבית נמצא גם אחריות הקרן עליו וטיין מ"ש בסי' ק"ע מה שקשה מכאן על רמ"א שם ובלבוש הביאו שם ביאור הגר"א

כו' עפרו וש"ך: [בוה] ומ"מ לכתחלה כו'. וקרוב בעיני שהיא רבית קצוצה. שם בריב."א ופקר: [בקרה] ומים להנתילה כרי. וקרוב ביניני שהיא רבית קצוצה. שם ברשב"א ונכ"ל בתוספתא סעות של עובד כוכבים מופקדות אצלו במ"ש בסה"ת וה"ה להיפך ברבית לישראל ופי"דהאי מופקרות ר"ל שהן בהלואה אצלו כמ"ש בסה"ת וה"ה להיפך מישראל לעובד כוכבים וכנ"ל: [בַּלַר] אם השליח כי'. כנ"ל מ"ז ואפילו א"ל אני כי' שבשכיל כי': [בַּלַר] ישראל כי' אין כי'. כי אין חייב להצילו בממונו ועבה"ש מ"ש מ"ח סס"ב מש"ש "ב"ם במח"ל ומב"ש בתוספתא מש"ש : [בַּלַר] ישראל כו'. מור בשם הרמ"ה וכנ"ל מי"ג וכמ"ש בסה"ת דמ"ש בתוספתא יור"ל פני באחדיות חיינו כדיו לה אבל בשומר הני כשליה בלא אחריות וע"ל פר"א בא"ל משיש: [בזה] ישראל כוי. פור בשם הוסיה וכניל טיינ, וכמיש בטחיה, דסיש בתוספתא. וירושלמי באחדיות חיטו כדין לוה אבל בשומר היו כשליח בלא אחריות וע"ל סכ"א במ"ח יש"ך בשם מח"ח: [בזמ] (ליקנים) ואם אין כו' אלא כו'. כמ"ש במה"ת שם ס"ו דמש"ש "שקיבל לדון בדיני ישראל מותר משום דתבע לזה תחלה ואינו נעשה לזה תיכף כ"ש כאן בתפקיד באחריות אלא רוקא לזה. שם (ע"כ): [ב] ישראל כו'. הרא"ש בפסקיו מ" נ"

מיירי בהדים ששלחו להבים לו משכון מהעובד כוכבים על מחריוחו של המלום ואפ"ה פסק כן (ובנה"כ הסכים עם הלבוש ע"ש): (לה) לצורך. כלותר שיאתר שהוא לוה ללורך עובד כוכבים ולא יאמר שהוא יפרע קרן ורבית ואע"ב דמותר לישראל להיוח ע"ק בעד עובד כוכבים היכא שיש משכון כדלקמן סי' ק"ע ס"ב שאני החם דחחלת הלואה היחה לעובד כוכבים מיהו ראיתי נוהגין בהרבה מקומות שהישראל אומר בשעח הלואה שהוא יפרע קרן ורביח ומראה דס"ל דדוקא היכא שאין המשכון סוב להלווח עליו סך ההלואה שיהא שוח קרן ורביח שיגיע עליו אסי יעמוד זמן ארוך שאז יראה שסמיכת המלוה על הישראל בכה"ג אסור לומר כן ובכה"ג באמח דאיתי נוהגין שהישראל נוחן למלוה שמ"ח עליו ע"ד היחר לבמחון אבל היכא שהמשכון הוא פוב אין דברי הישראל בזה מעלין או מורידין כיון שהמלוה לטרך עובד כוכבים ליכח למיחם להכי ומ"מ ים ליזהר בדבר עכ"ל הש"ך: (לו) יפסיר. ע"ל ס"ק ל"ד מ"ם שם חילוקי דינים ושייכים לסעיף זה ג"כ: (לו) אחריות. מבואר בב"י דה"ה אם אומר כל זמן שאין העובד כוכבים פורע הקרן אני נוחן לך רביח לא יקבל עליו האחריות דכיון שכל זמן שלא יחן העובד כוכבים קרן חייב זה לפרוע הרבים נמלא גם אחריות הקרן עליו וע"ל סי' ק"ע מה שהקשה הפ"ז משם

לכמן

כשם סר"ן דאם אחריוםו על המשכון ופל סשלים אסור דאחריופו על השלים כוי מדין לוה ועל המשכון מדין עדב: לה טור כשם ד"מ וכ"כ חכיו סרח"ם שם כשתו כמסקיו : לו שם ושם במסקיו וכ"כ ססמ"ק וכל כו ורכיט ירוחם ונימוקים כפם סר"ו וסדשכ"ח

נקודות הכסף שלחתריות כוח על כפלוכ ע"ם: (בפ"ז פ"ק כ"ד) *)ותכורותו מאר על רברים אלו כר'. דבדיו חמוסים ודברי השנו"ו ברורים דכיון דהוי כמוכר לו עשכון אם כן כשחוור ולוקח פמנו בדבים סוי כחוזר ולוקחו ממנו נסך ככום וכמוחר משום שכין טפום וכפוחר משום שפין ביד הישראל פראשון פיו בידן בחנם ופראים שהביא מפרשא דרכ פפח חינם פנין לכחן כלל דססם מוכר להן סשכר ביותר ממס שכוח שום מכשיו והוי רבית אבל הכא כיון שפכד לו המשכון נמנא פכשיו דמי משכונו הוא נוסל דהוי כחוזר ולוקחו ממנו וזה כדור

חידושי הגרשוני (סימן קס"ם בפ"ז ס"ק כ"ב) בורורים ללוות מן השבו כוכבים אל פ שהנאמנים כאפומרומום של הקחל מים אסדר רגם באפופרופוס של יתומים אסור וכ"כ ב"י בשם "שב"א כפות פיפו זה ופיים הרי זה כאומר לחבירו מנה שאתה חייב לפלוני הלתי ואני אתן מנה לשנה לבעל רחבך ורבית קצוצה אני רואה כאן. משמע שהמחבר הבין שהישנים כתכ כן המול דנהנו מנהיני הקהל מוכנחין ודו"ק:

כנכת הגדולה (סיםן קס"ח קס"ם בשר"פ מעיף י"ח) כושכונו של עבר כוכבי' ביר ישראל כו'.

נ"ב אמר סמאסף אפ"ם שכמב

בית לתם יהודה (שם סעיף י"ו בחג"ה) י"א רמנהיני הקהל כו'. כחכ כם' סוכרונות שמעתי מיקון יפס (שוחפין שכולך

ברכי יוסף

כתב כרב מסריק"ם בסבסומין צ"ע כי לא חלקו ככך מכפי"א וסרא"ם דבכל גווני סמירוופי' סעיף כ"ן ובסוף כסי' בכ"י: (שם סי"ז) בומך על הלוה וכר . ולסיות ערכ למשלח כדין דסיינו שיקבל ספובר כוכבים שלא יתבע ספרכ מחלם לדמת המחמיר ניצ שהוא מותר וום ברור שמ"ם לפנים על קפיף כ"ב. כרב המכר שם: (שם) ולא על חשליות. חם פשחו שלים לקנות סחורות מפובר כוכני׳ ביותר ולמכרם כפחות כוכני פיותו ונמברם כפחות כיון שמוא דבר שאין שומחו ידוע אפ"ם שנוחן לו מעות מוסר שסמקח הוא של פשלח מעיקרא כי כשליחותו קנה מעיקרא כי כשליחותו קנה וכם בדבר ששומתו ידוע ים לסקל דכיון דעדדבען סוא לחסור מישדאל לישראל כקונם מן סעובד כוכבים כשליחותו לא אשכחנא דנזור כנייל ועי׳ דין הפוטרוסוס (סנים ... מסריק"ם בהגהומיו : (שם בהג"ה) ו"א דמנהיני הקחל וכו' .. עמ"ם תור"ם (עיל

מקור מים חיים

סימן קפ"ג ס"ק י"ו פיש: סיתן קפיג טיק ידי עיש.
(שם סעיף יידי) משכונן של
עישור כוכנים וכי . וכלגד
מו"ז ס"ק ס"ר סנית דכני סללום דמסעם זם דבוי כמכר נ"ל רמותר לישראל לבשכין משכון של שוכד כוכבים אול

נשם י"א: (בב) מותרים ללוות כן העובד כוכבים. *)אנ"פ שהנאמנים - מדין לוה ולדעת הר"ן אף מדין ערב קבלן לריך שלא יהבענו ב"י וע"ל סי' ק"ע: גג מותר לשליח ליכח הרבית . ול"ד לדלעיל ס"ח דכתם לוה הישראל מחחלה ללורך עלמו ואח"כ מלוה לישראל שני ועוד דהכא סומך מנם שאחם חייב לפלוני הלוני ואחן מנה לשנה לבעל חובך ורבית קלולה - העובד כוכבים על המשכון לבד ולא כהנהח דרישה שעיף ל"ו ע"ש ועי"

בתשו' מהר"ם גלאנטי שי' י' ובתשובת מבי"ט ח"ב סי' ע"ב: בד דמנהיגי הקחל כו' . עיין בחשובת ריחן' חיים סימן כ"ז: בה להחזיר לו משכונו מותר. ואם אח"כ יאמר הראשון לשני אינו אמת אלא שלי כוא והחזירהו לי בחנם ישבע השני שכך אמר לים בראבון ולא יחזיר לו המשכון לעולם . טור מתשובת הרא"ש כלל ק"ח . וכתב ב"י דוקה הכה שמכחישו שח"ל לה המרתי לך שהוה של עובד כוכבים לריך לישבע מה שחין כן לעיל סעיף י"ג ס"ק ל"ח וע"ל ס"ק ע"ו: בל וכן המנהג פשום. כלומר כן הוא המנהג פשוע כהי"א דאפילו משכונו אללו סתמא שרי שמחזיר לו משכנו ולוקח ברבית מזב חבל חם מחוייב להחזירו חין כחן מנהג רק שנוהגין להחזירו כשפודהו ואפבר שאם רלה שלא להחזירו כרשות בידו כפי הדין ומבאר הרב והולך דאפשר שמחויב להחזירו כיון בהמנהג כך וכ"מ בד"מ כדפי ע"ם: בל ואם התגו שתחלה כו"

ואפשר כו' _ זה כתב הרב מסברתו

נג מותר (מי) לשליח ליכח הרבית וליתגו לעובד כוכבים ואם לא נתן לו משכון אסור אלא אם כן אמר לו לוה לי מעות ברבית מהעובר כוככים על שמי והאמינו העובד כוכבים והוא מימך על הלוה ולא על השליח:

הנה ועיין לקמן סי' ק"ע אם מוחר לשליח להיום ערב [גא] יש אומרים בך רו) דמנהיגי הקהל (כב) מוחרין ללווח מן העובד כוכבים ברביח לצורך הקהל אע"ג דהוו כשלוחי הקהל ואע"ג דאחריוח עליהם וחוזרין ולוקחין מן הקהל שרי דהוי כאפוערוסום של יחומים דשרי בכה"ג וכן נהגו להקל (לב) אפ"ג דאין כאן (למ) היחר ברור (ב"י בשם חשובת הרשב"ה) ומ"מ חסור חח"כ ליקח מקנת הפרעון ממקצח הקהל שילוו לצורך הקהל ולנכוח להם אח"כ יוחר ממה שהלוו (בנ) כי (מ) הרביח שולה על האחרים והוי כאילו לוו זה מזה

נרנים (נס זה סס): ירן [נג] לה ") משכונו של עובר כוכבים ביד ישראל והביאו לישראל חבירו שילוה עליו וכשיבא העובר כוכבים לפרותו שיקח הוא הרבית שעלה עליו ער אותו היום והשני יכח הרכית שיעלה עליו מאותו היום והלאה מותר ל ובלבד שיאמר לו (בד) הריני (מוכר לך כל כח וזכות ושעבוד שיש לי על משכון זה ואין לי עסק עמך ולא לך עמי ואם לאחר ומן רצה השני לחוור ולימול מהראשון קרן ורבית נה («ג) להחזיר לו משכונו מוהר :

הנה (בה) וי"א דאפילו אינו מוכרו לו ולא אמר לו אני מסולק מתך

אלא חוזר ומשכנו אללו שחתה שרי דוודאי מכוין להיחרא וכתאן דא"ל דמי (ב"י בשם מרדכי וחשובה הרח"ם) [נד] ואם בא הראשון לפדוח המשכון ואין השני רוצה להחזיר לו המשכון הרשוח בידו (מרדכי פא"ג) דהוי לנמרי כשלו דהוו כאלו מכרו לו בהדיא עד שיבא העובד כוכבים לפדוחו (שם ובחשובח הרא"ש) בר וכן (מג) המנהג סבומ (בר) בד [נה] ואם החנו מהחילה שלריך לחזור וליחן לו כשכא לפדוחו

כוכבים וים כאן רבית גמור ואע"ג דאין זה נפסד מ"מ ים כאן רבית מלד מניטת הריות של השליח ואט"ג שדבר זה פבוט בעיני מ"מ אביא ראיה ברורם מתלמוד ערוך דאיתא בפ' כרבית (דף ס"ה) אמר רב פפא טרבא דידי שרי פרש"י טושם בכר המרים היה ומוכר לו בזמן הזול בחשרי כשטר של ניסן וממחין לו עד ניסן מ"ט שכרחי לח כסידנה שלח יחקלקל והייהי יכול להלניטו עד ניסן זוזי לח לריכנח חנח דקח עבידנה מילחה גבי לוקח אמר לים רב ששת לרב פפא נואי חזי מר דקא אולת בתר דידך זיל בתר דידכו דהיינו כלקוהות דאלו כוי להו זוזי סום שקלי כדהשתא כשתא דלית להו זוזי שקלי כיוקרא דלקמים וכלכה כרב בבת כדאיתא ריש סו' קע"ג כרי לפניך דבאמת ליה ליה ללוקח שום סיזק דאלו סיה רולה היה גם סוח מחזיקו עד שעת הפרעון שהיה בוה כחותו סך ובחמת אפילו אם הלוקח מחזיקו עד אותו זמן ג"כ יש איסורה אע"פ שאין לו היזק כלל אפ"ה כיון שיש לד אחד שהיה יכול להרויח והוא לא פשה לאותו לד חשבינן ליה לאגר נער ה"נ אע"פ בבחמה אין לו היזק ללוה כיון שהעובד כוכבים נותן לו אותו הרבית מסך מועט בלוקח ממנו כמו בכוא נוהן מן כסך מרובה מ"מ אלו היה לוקח גם מישראל סך מועט היה לו ריוח בדבר והוא מפסיד אותו הריוח בשביל ההלואה שמלוה נוסף לו על מה ביש לו עליו והדבר ק"ו אם בטרשא דרב פפא שהוא דרך מקח וממכר שאיסור רביח שלו דרבנן החמירו כן ק"ו כאן שהוא בהטאה שאיסורו מן החודה ע"כ נראה לענ"ד דרבית קצוצה היא ויולאה בדיינים ואין חולקין כבוד לרב וישחקע היחר זה ולא יעשה כן בישראל: (בה) ויש אומרים דאפילו אינו מוכרו כו׳ זהן דעת סרח"ם שמביח סטור שכחיר אף אם לא מכרו כו' וכוונחו דאף שלא אמר המכירה בפירוש אמרינן דמסחמא נחכוין לכך ועיין מ"ש בסעיף י"ט: (בן) ואם התגו פתחלה כו'. הורם היא וללמוד אני לריך כי פסק זה נ"ל חמוה דהא עיקר ההיתר בדין זה הוא פאנו תופסין אותו למכירם וכל מכירה שהיא בחנאי שהוא מחוייב להחזיר לו כשיחזיר לו הדמים כדאיתא בפ' הרבית והובא בסי' קפ"ד בחחילתו מכר לו שדה ואמר לים לכבתחזיר לי כו' לא קנה כו' וכן כאן אם התנו אין בם מכר על זה וכן הוא משמעות לבון העור והש"ע בסעיף זה שכתב רצה שני לחזור וליטול מהראשון וכו' דמשמע לא רלה לא והיה לו לכחוב דההנו מהני שום רבוחא בדול. ועוד ראים מחשובת מיימון בס' משפטים סי' ל' בדידי הוה עובדה שפעם אחת היה לר"ת משכון מעובד כוכבים והולרך למעות וליתן המשכון לידי ללוות עליו ושאלתיו היאך אהיה מותר דהא העובד כוכבים לה מתך וחייב לך הרבית כו' וענני אני מוכר לך כל המשכון ולא תענני עוד ממנו אם אחה רולה ואני פוערך ולא אתחייב לך המשנות ואתה לא תתחייב לי להחזיר המבכון כענין זה עשה לי רבינו עכ"ל. הרי לך שאדרבה בפירוש הולרך לומר פוערך ולא אתחייב לך המשכון ואם יש היתר בדבר אם התנו היה לו ג"כ להתנות ולמה גרע זכותו בתכם ומי בקש זאח מידו אלא ודאי שלא יתחייב להחזיר לו המשכון ואם יש היתר בדבר אם התנו היה לו ג"כ להתנות ולמה גרע זכותו בתכם ומי בקש זאח מידו אלא ודאי

חידושי רע"ק

נכלל מינ בתוספתא והגיאו הרא"ש שם: [13] "א כו' דרחי כי'. עמ"ש בח"מ מי ע"ב הרץ (פי ע"ב) והיבא בכ" לקמן (רסי קליו) ע"ב בי ישראל היו הרא" שהאפירופוס מתר כח"ג ל"ש והראו כ" בסיף הסימן: [13] משכנו כי וכלבי עד ישראל שלוח הברץ בי בים הסימן: [13] משכנו כי וכלבי משנד כיככים. כפבואר לקמן (סי' ק"ע) בג"י וכבר תמה כן על הג"י בתשי לחס דב כמ"א בר"ם המפקיד נעשה כו'. הרא"ש בתשובה וכרדכי וו"ש כהג"ה ו"א כו' וכתשי מהרי הליו אחיו של המ"ז (סי ח"): (סמיף י"ז נכנ"ס) לך מח ברבית. ע"כ כמ"ש נעשה: (ליקים) משבונ כי'. הרא"ש בכ"ש משכון במש"ש ומשמם דא"צ למטוד לו (ע"כ): [17] ואם בא כי'. גרולה מזו אסרינן במ"ה דב"ק (מ"ע כ') משבונו של גר כי'. שם ועו"ם מי ע"ב ס"ם: [17] ואם התנו כו'. דכל תנאי שבמיםן קיים אבל הוא תמוח דא"ב רבית קצוצה היא כמ"ש ר"ם קע"ד וכ"כ בסוף סעוף זה ואסרי הרץ (מ" לב) הדובא בכ"י לקמן (רמ" קל"ו) ועו" בש"ע (שם מ"ם): (ש"ץ סקנ"ג) ולדינות הרץ. זה תמוח הא גם לחרץ מותר לישראל להיות קבלן בער ישראל שלוח מעובד כינכים. כמבהאר לקמן (מ" ק"ע) בב"י וכבר תמה כן על חב"י בתש" לחס רב וכתשו" מהר"י חלוי אחיו של המ"ו (מ" ח"): (סעיף י"ו נכנ"ס) ורך מוח ברבית. ע"

פתחי תשובה

כוכבים לם נמן לו רבים פ"ש : (ד') דפנוחיני חקדת . [עם"ו ס"ק כ"ב ועי' בח' חתם סופר ס' קל"ב אודות עיר אחת שהוליכו הקבל למשת לכנות מקום לינת אורחים עניים וחתת בית עלמין וסראש בקם! סשכין כספו ווהבו אל עובר כוכבים אחד וכלום למוך כקבל סך איום פחות זהוכים על רבית ושילם סרבית מכיכו וחח"ו מכע רחש הקהל מסקהל שישלמו לו מעותיו ופייסוסו לכל יגום חותם ולפושת זם כל זמן בפוח משנם ענוכם רבית הנ"ל יניתו לו מעול הכילסטי"ן המניפים לחלק מסכנסת אורחים ובהגים הדבר להכב דהפיר הפיא סקסק כדבר וניאה לו כובים קצוב כיון דהפובד כרבים אינו סומך אלא פל משכונו של ראש בקבל היע כוא הלוה פהסובד כוכנים ומנום לקהל והשפור מכפול כגיל כו"ל ני"ק ושתי ביוצא בוה שמשתי במשובה רא."ח סי' נ"ו דימו פליו הש"ך כ"ק נ"ר דפובדא כום שהמפונים על הקסל בנו במים לצורך הקבל להשבירם ולפרויח כם: ולקחו אבנים יהורות בסקסה ואח"ז נגשו פליהם השוכרים ולוו אלו המשונים מעות מעובד כוכבים ברבית לשלם להמוכרים וסשקו בששיטות דהקסל אריבים להחזיר להמשונים הגבית דלא דמי ללום מעובד כוכנים וחוזר ומלוחו לישראל דאשור אריבים להחזיר להמשונים הגבית דלא דמי ללום מעובד כוכנים וחוזר ומלוחו לישראל

לכאן: (לח) לשליח. ול"ד לדלפיל ס"א דהחם לוה הישראל מתחלה לצירך עצמו ואח"כ מלוה לישראל הכ' ועוד דהכא סופך העובד כוכבים על המשכין לבד ודלא כהנה' דרישה עכ"ל הש"ך: (למ) היהר. והמ"ז כתב דההיחר הוא דהעובד כוכבים שמלום יודע שההלואה היא לזורך הקהל והבעחתו על הקהל באם לא יהיה מאלו לשלם: (מ) הרבית. סי׳ אוחו הרביה שהסורעים מרויחים הוא חל על האחרים להשלימו. פ"ו: (מא) בוכר . כחב הלבוש מפעם זה דהוי כמכר כ"ל שמוחר לישראל להשכין משכון של עובד כוכבים אלל ישראל אחר ביוחר ממה שהוא ממושכן חללו והרביה לא יהיה יותר רק מפה שהעובד כוכבים נותן לו דאתריק מכר כל המשכון להשני ומה שהלוה לו יוחר הלוח לו בחנם בלח רביח והמ"ו חולק עלין ומביא ראיה מן הש"ם שמוכח דלא כהלבוש וסוף דברין של"ל דרבית הצונה סים ויוצאה בדיינים ואין חולקין כבוד לרב וישחקם היחר זה ולא יעשה כן בישראל (ובנה"כ מסכים לדברי הלבוש וכחב שהוא פשומ להחיר וכן המנהג ע"ש): (מב) לדוחזיר . ואם אח"כ יאמר הכאשון להכ' אינו אמח אלא שלי הוא והחזיכהו לי בחגם ישבע השני שכך א"ל הראשון ולא יחזיר לו המשכון לעולם. עור מחשובח

הרא"ם וכחב הב"י דוקא הכא שמכחיםן שא"ל לא אמרחי לך שהיא של עובד כנכבים נריך לישבע משא"כ לעיל פי"ג : (מג) השנהג . כלומר כן הוא המנהג פשום דאפי

כחפיטרופום על הההל מית אמור דגם באפוטרופום של יחומים אסור וכ"כ ב"י בשם רשב"א בסוף סימן זה וסיים הרי זה כאומר לחבירו אני רואה כאן עכ"ל. וטעם רמ"א

להתיר כאן דלא חשיב ליה כרבית קצולה וכיון דהוא לצורך מצוה הוי לים כאפוטרופום של יחום ועוד כראה דהעובד בוכבים שמלוה יודע שההלואה היא לזורך הקהל והבטחחו על כל הקהל באש לא יהיה מאלו לשלם: (בוג) כי הרבית עולה על אחרים , פי' חותו הרבית שהפורעים מרויחי' הוא חל על האחרי' להשלימו: (כד) הריגי פוכר לך כל כח כו'. כחב בלבוש מטעם זה דהוה כמכר כ"ל שמותר לישראל להשכין משכון של עובד כוכבים אלל ישראל אחר פי' ביותר ממה שהוא ממושכן אללו והרבית לא יהיה יותר רק מה שהעובד כוכבים נותן לו דחמרינן מכר כל המשכון להשני ומה שהלוה לום יותר כלום לו בחנם כלח רבית עכ"ל *) וחמההי מאד על דברים אלו דסיאך תאמר שהמותר כוא הלואה בחגם כח מיד בסישרחל כשני קולן עמו ברבית בפחות מכל זכב ממכ שהעובד כוכבים הבטיח לו זכה הרחשון בחותו המותר וחלו לח לקח מן השני הקרן רק כמו שנתן להעובד כוכבים לא היה נותן לו רבית כזה ולמה כוא נוחנו לו להשני אח"כ אלא ע"כ בשביל מה שהלוה

לו יותר ממה שהלוה הוא לעובד

ביאור הגר"א

ש"פ דבריו בד"מ וחמים לי כיון דבתנו מחחלם שלריך לחזור וליחן לו דעיקר הסיחר הוא מכח זה וכך הם דברי הרא"ש בחשובה כלל ק"ח סי׳ כ׳ וז"ל נוכל לומר אם אמר הסרסור לישראל משכון זה של עובד כוכבים קנה לך המשכון ואם יבוא לך העובד כוכבים חנהו לו לפדות

שלא יהיה לו עסק עמו לענין החזרת המשכון ליחן לפדוחו וכ"ז סוחר פסק המ"ח דכחן ומקור של פסק זה הוא מח"ה סימן ש"ג ונעחיק לשונו בקילור שנשאל שם בראובן שוחף עם העובד כוכבים לוה שלו בר"ח ניסן ק' דינרין עבור קי"ב דיכרין על שכם דהייבו שיחו לו י"ב

סכל כפי הנאם [1] ואפשר דאפילו מסחמא (ה) הוי כאלו (מד) החנו בכך הואיל והמנהג כך (סברת הרב) [בז] ותוחר ללוה לקצוב עם ישראל השני בסחות אט"ם מהפובד כוכבים נותן לו יותר [בח] או שיוכל לומר אני אקח חלק ברביח הבא מן העובד כוכבים כל שבוע (ב"י וכן משמע כמ"ה סי ש"ג) בת [בש] גם אם (מה) ירצו הלוה והמלוה שלא ליקח המלוה השני המשכון לידו רק יניחנו ביד הלוה הזה שהלוה שליו לעובד כוכבים שרי (בית יוסף וסברת הרב) וכלבד שיהיה המשכון מכאן ומילך באחריות המלוה השני (ד"ע) (ם) ואם החנו זה עם זה שהמלוה הראשון

יורה דעה קסח קסט הלכות רבית

דינרין רבית למאה בר"ח סיון בא לשמעון שיפרע לו החלי החוב דהיינו חמשים דינרין חלי מחילת הקרן ויעלה לו רבית על כל זהב כמו שטולה לו מהעובד כוכבים כל זמן שלא יחזיר לו מעוחיו קרן ורבית והרשות יסא ביד ראובן להחזיר לו אחר חודש או ב' חדשים היאך יעשו בהיחר סשיב על זם דכל מה שנזקף רבית עם קרן מהעובד כוכבים חשוב הכל כקרן של ראובן המלוה לעובד כוכבים נמצא כל קי"ב דינרין סם קרן של ישראל ועוד כתב המרדכי דאם יש לישראל משכון מסעובד כוכבים ברביח מוחר לישראל אחר לפדותו אליו בדרך זה שימכור הישראל ראשון לשני המשכון כדי שיהא הרביח שיעלה מכאן ואילך על סמשכון שלו ואם לאחר זמן רולה הישראל הראשון לחזור ולפדות אליו מוחר לו ליחן לישראל השני קרן שלו וגם הרביח שיעלה על המשכון כ"ז שיהיה בידו וישראל השני יחזור וימכור לראשון שיהיה שלו כבתחילה ועוד הביא ההיא דרים כי' קע"ד במחנה שיחזור לו דלא הוה כמכר וע"פ זה כתב דחין חקנה להקנות כתב הנוקף עם העובד כוכבים מישראל לחבירו שיעלה לו רבית בכל שבוע מה שהוח דהוחיל ומקף החוב עם העובד כוכבים כל דמי החוב קרן ורבית הכל חשוב ממונו של ישראל ואשחכח מאי דקא שקיל ברבית כל שבוע לאו מינים דעובד כוכבים קא שקיל אלא ממונו של ישראל בשכר המחנת מעותיו שמקדים ונותן לו עחה קודם הגעת הזמן הזקיפה ודאי אם סיה רולה לקנות מחם החוב לגמרי בפחות מדמי הסך שכחוב בכתב כגון שיחבבו כמם עולם ברבים עד זמן הזקיפה וכפי חוחו ערך יחן לו עתם פחות כהחי גוונא ברי לגמרי כו' אבל אם אין בדעהו של כמוכר למכרו לחלוטין אלא רולה לחזור ולקנותו כשיהיה לו מעוח לריך לעשות בענין שלא יהים בטוח לגמרי בתנאי גמור להחזיר לו אלא בטוח שלא ישנה לו את הבטחתו והשתא נבאר השאלה אם ירלה לקנות ממנו החוב כולו בחודש סיון יתן לו ק"ב דינרין והרי טלו שלו מעתה ואם רולים בדרך הנזכר בשאלה שיפדה רק כמו שיהיה הקרן הראשון זבע"מ שיחרלה לחזור ולמכרו לו אם קנה ממנו בר"ח סיון בעד ק"ב דינרין ויחזור למכרו לו בר"ח חב יחזיר לו זם ויחן לו ק"ד דינרין בעד מם שבח לו בשוד שהחוב קנוי לו כו' עכ"ל מזה למד רמ"ח דדוקה בעשה זהיפה תחלם אסור לעשוח אח"כ תנאי גמור אבל בלא זקיפה מותר בתנאי גמור ודין הזקיפה כתב רת"ח בכוף ההג"ה ולריך להבין דעת בת"ה כיון דבחמת גם בלח זקיפה תחלה חין היתר חלח על ידי מכירה תחלה וסוף וכא כיון שמחויב לכחזיר לו לא כום מכירם כלל מעיקרא ואם בים לו לת"ב איזה חילוק בזה ודאי לא היה נמנע מלכתבו ונראה דעתו דבלא זקיפה אין המכירה באה אלא לסלק זכות המלוה הראשון במה שיגיע לו בכל שבוע מן העובד כוכבים חבל חין לריך להקנות לו שום דבר דמה יקנה לו והלא הוא דבר שלא בא לעולם דהרבית כולד בכל שבוע דוקא ע"כ אין שייך בזה אלא סילוק עלמו ממנו ע"כ מהני אפי׳ אם מסלק עלמו לזמן ומתנה עמו שאם יהיה לו מעות יחזור וימכרנה לו אבל אם יש זקיפה אז המכירה באה להקנות לשני מה שהוא כבר של ישראל כראשון זכות גמור ולא סילוק זכות ע"כ לריך שחסים כמכירם בענין שאין חיוב לשני להחזיר לראשון אם יהיה לו מעוח דדבר זה מבטל המכירה שבחה להקנות לשני קנין גמור. כן נרחה לי לפרש דעתו

בפירוש אני מוכרו לך (ודלא כהמרדכי) מיירי נמי אם הוא ברשות ישראל (ועיין בחשובח מהר"ם דפום פראג סימן חשכ"ח) ומעתה נקטינן כרוב הפוסקים אלא שמנהגנו הוא על פי דברי העיטור והרא"ש פרק כל שעם שחין חולק עליו כן נ"ל ברור : בח גם אם ירצו הלוה והמלוה כו' . וכל דכזה ל"ל בפירוש אני מוכרו לך במכירה גמורה בכ"מ שהוא לכ"ע דאל"כ אין במשמשות שמכרו לו כיון שכוא ביד כלום עדיין וכן נראם מלשון הרב ממ"ש ובלבד שיבא המשכון מכאן ואילך באחריות

זה הכלל כו' ובגמ' ע"ב כ' ת"ר המוליך כו' ברשות כו' : [מ] ואם כו' דהא מתנה כו' . כמ"ש בס"פ הפועלים אבל תוא תמוה דמ"ם משום רבית אסור וכנ"ל: (ליקום) ואם התנו כו' דהא מתנה כו' . דבריו לקוחים מרברי בעה"ת והביאן בהג"ה סי' קע"ו מ"א וכמ"ש

באר היטב

פתחי תשוכה כו' והאכיך עוד גדבר דאין כאן שום אשם איסור ע"ש]: (דן) חיי כאלו התנו בכך. פי' בסמ"ע במ"מ סי' פ"ב ס"ק קי"ר שכסב דכל זה כל זמן שהעובד כוכנים חי דאו הישראל משכנו אצלו סחמא שרי שתחזיר לו משכונו. ולוקח הרבית מזה אבל אם מחויב להחזירו חין כאן מנהג רק שנוהגין להחזירו כשפודהו ואפשר שאם רצה שלא להחזירו סרשות כידו כפי הדין עכ"ל הש"ך: (מד) התגו . הנה הפ"ז והש"ך מחמיהים על דין זה כיון דהחנו מתחלה שזריך לחזור וליחנו לו וכן היכא שמחויב להחזיר מזד המנהג דהוי כהתנה בפירום א"כ אין זה מכר ואסור ליקח ממנו רביח כמ"ש הרב לקמן ר"ם קע"ד וכן משמע בהדיא במרדכי דלא שבי אלא מסעם מכיון שאינו מחויב להחזיר לו המשכון הוי מכר ולכן הפ"ז חולק על הג"ה זאח ומביא עוד כמה ראיות לסחור דבריו של רמ"א וסיים ונראה להחמיר וכל בעל נסש יעשם שיהיה מרצון המלוה השני ליחן לחזור לפדוחו אם סודה בלא דעת העובד כוכבים עכ"ל (וכ"כ בתשובת שני יהושע סי' ד') והש"ך כתב אבל באמת כ"ל מה שהמנהג סשום להלוות סחם של משכנות של שובד כוכבים וגם המלוין מחזירין המשכנות לישראל היינו שסושין כן מדעתן דהוי כאלו חזר ומכרו לו מסחמא אבל לא שיהיו מחויבים לששוח כן ואסילו הימא שמחויבים לששוח כן יש לומר דהיינו משום שסמכו אמ"ש הרא"ש דמשכנו של עובד כוכבים ביד ישראל ברביח מוחר למשכטי לישראל אחר באוחו הרביח אפים שלא הפמידו אצל העובד כוכבים ולא אחריק דאשחכם דמישראל הוא דקשקיל רבים דהא לא קנייה ליה אלא היכא דא"ל מעכשיו דמז הוי דעתיה לשקושיה וע"כ מיירי שאינו מוכרו לו והוא בענין שישראל השני מחויב להחזירו לישראל הראשון לסדוחו דהיינו שהחנה עמו כך או במקום שהתנהג כן דאי מיירי בשתוכרו לו במכירה נמורה או שהשכינו אצלו סחמא דכמאן דא"ל אני מוכרו לך דמי דמסחמא מכוין להיחירא א"כ אסילו א"ל העובד כוכבים קני מטכשיו נמי שכי דלא יהא אלא של ישראל ממש מוחר למכור לישראל ואח"ב יתוור הישראל וימכרנו לו כדלקמן אלא ודאי מיירי שהוא רק דרך משכון ביד ישראל השני ואס"ה שרי דכיון דלא ס"ל העובד כוכנים קני מעכשיו אם לא אפדהו לזמן פלוני בנ"ל עכ"ל: (מה) ירצו. בחב הש"ך ול"ל דבזה ל"ל בפירוש אני מוכרו לך במכירה

וכ היכא שהוא מחוייב להחזיר מלד המנהג דהוי כהחנה בפירוש א"כ אין זה מכר ואסור ליקה ממנו רבית כדכתב הרשב"א בחשוב' ומביאו הרב לקמן ר"ם קע"ד וכן משמע להדיא במרדכי דלא שרי אלא מטעם דכיון ואין לי עסק עמד ולא לך לי אפשר דמותר כו' עכ"ל כרי שהקפיד דוקא

שחיכו מחוייב לסחזיר לו המשכון הוי מכר שכתב דמסתמא נחכוין להיחירא ואפילו שלא פירש כך בהדיא הים דעתו שיהא מסולק ממנו יכלה לא יחזיר לו לגמרי שחם המשכון כלל אלא שהוא סומך עליו שמשלמו יחזיר לו ויכיח לו לפדוחו ויקבל ממנו קרן ורבית כו' וכ"כ

בת"ה סימן ש"ג דבדרך חנחי ממש חין למצוח הקנה לששוח בהיחר אבל בהבטחה ובמאמינו יש לעשות בהיתר כוי ואף על פי שבד"מ כ' דח"ה מיירי דוקח כשוקף הרביח כדלקמן ליחח דהמעיין בח"ה יראס דאין חילוק בזס בין זקף ללא זקף וכ"כ ב"י שיהא בטוח לגמרי בהנאי גמור אסור כדאיהא בש"ם בהדיא גבי מכר לו בית וא"ל כשיהיו לי מעוח חחזירם לי אסור עד כאן ונתבאר לקמן סימן קע"ב וקע"ד אבל באמת כ"ל מה שהמנהג פשוע להלווח סתם על משכנות של עובד כוכבים וגם המלוים מחזירים המשכנות לישראל היינו שעושים כן מדעחם דהוי כאילו חזרו ומכרו לו מסתמא אבל לא שיהיו מחויבים למשוח כן ואפילו תימא שמחויבים לעשוח כן י"ל דהיינו משום שסמכו אמ"ש הרא"ש פ' כל שעה בשם בעל העיטור דמשכונו של עובד כוכבים ביד ישראל ברבית מותר למשכנו לישראל אחר באותו הרבית אע"פ שלא העמידו אצל העובד כוכבים ולא אמרינן אשחכה דישראל הוא דקשקיל רבית דכא לא קניים ליה אלא היכא דא"ל מעכשיו דאו הוי דעתיה לבקועיה עכ"ל ומביחו ב"י ומבמע מדברי הרח"ם שם דמסכים בזה לבעל העיטור וכ"כ ברמזים שם וע"ב מיירי שחינו מוכרן לן והוח בענין שהיבראל השני מחוייב להחזירו לישראל הראשון לפדוהו דהיינו שהחנה עמו כך או במקום שהמנהג כן דאי מיירי בשא"ל אני מוכרו במכירה גמורה או שהשכינו אללו החמא ומשום דודאי מכוין להיחירא וכמאן דא"ל אני מוכרו לך דמי א"כ אפי' א"ל העובד כוכבים קני מעכשיו נמי ברי דלא יהא אלה של ישראל ממש מותר למכור לישראל ואח"כ יחזור הישראל וימכרנו לו כדלקמן ה"ו מיירי שהוא רק דרך משכון ביד ישראל השני ואפ"ה שרי דכיון דלא א"ל העובד כוכבים קני מעכשיו אם לא אפדהו לזמן פלוני א"כ הרי הוא ברשוחו של טובד כוכבים וכיון שהעיקר סמיכות היבראל הב' המלוה הוא על המשכון נמלא שהרבית שנועל הוא ממשכון של טובד כוכבים וכ"מ בד"מ סעיף ל"ב דהרח"ם פ' כל שעה מיירי כדפי' שכהב וז"ל וכ"ל דהרח"ם לטעמים אול שכ' בחשובה דה"ל למכרו לו אלא מסרו לו כו' ולכך אסור באומר מעכשיו אבל ר"ת דהתיר מטעם דמוכר לו אפילו בכה"ג שרי דתרי מכנרה הוי כן נ"ל עכ"ל והשתח ניתח הח דכתב הרח"ש בפ' ח"כ דלח שרי אלא כבהישראל מוכר כמשכון לישראל השני דלא כב"י וב"ח שכבינו שהפסקים סותרים זא"ז אלא בא"ל מיירי שהמשטן הוא ברשות ישראל כגון שא"ל קני מעכשיו או דהזי ישראל דדעתיה דעובד כוכבים לשקועי' וכן מ"ש הרא"ש בחשובה שמוחר להשכין לישראל משכון שבידו מן העובד כוכבים אף אם אינו מוכרו לו אלא מוסרו לו ע"מ ליקח הרבית מן העובד כולבים כו' אינו סוחר למ"ש בפסקיו דהחם ה"ט כיון שא"ל שיקח הרביח מן הטובד כוכבים הרי הוא נסחלק ממילא מן המשכון ולכך אין ל"ל בפירוש שמכרו לו ט"ש בכלל ק"ח סי' ד' מבוחר כן להדיח וכמ"ם בטור שהשובת הרח"ש חיכו סוחר למ"ש בפסקיו אלא דין מחודש הוא בפני עלמו דלא כב"י וב"ח ושאר אחרונים מיהו כל זה כשהמשכון הוא ברשוח ישראל דהיינו שא"ל הני מעכשיו או דחזי דדעחים לשקועים או במקום שכמנסג שאחר שנם הרשות כיד המלוה למכור המשכון הח לחו הכי פשיטח דבכל גווני שרי וכן מה שכתבו רוב הפוסקים והמחבר דבעינן שיאמר הישראל

להתנות כו' וכבר הקשו עליו כל האחרונים : [גַּלַ] ואפשר כו' . כמ'ש ר"ם קע"ר בחנ"ת ע"ש : [גַּלַ] ומותר ללוה כו' . כמ'ש מי' קפ"ג מ"ר וש"מ : [גַּלַּן] או שיוכל כו' . כמ"ש בר"פ המפקיר שם חץ מגינותיה כו' : [גַּמַן] גם אם כו' ובלבר כו' . כמ"ש בתוספתא חג"ל

וכן המוסג פשום: (במ"ו מ"ק כ"ד) סחריך וסיום דכריו. נהחפיר וכבר כחכחי בש"ך טעם נכון למנסגנו שהוא עים דכרי סרא"ם וכעל העיסור שחין תולק עליהם

כנסת הגדולה

בחם"ר סי׳ מ"ד כשם ברחב"ד ניל בנדון זה לח הותר בלוה ביינו דווקא בנ"ר שלא אמר לים סריני מוחל לך כליוכום ישר מכל אם אמר לו כן יורם לו ר"ת שמומר שהרי אין כאן הלואה אלא מכר ומחירי מראשיי כלוחה אלה מכר והחירו סיח"ש והמרדכי דאפילו כלה מכר מותר כנרחם מדכרי סרח"ם בתשובה והיינו דוקח כשישרחל כב' לוקח הרבית מספוכד כוכבים בסח חיוק שהוא כתב שיטילם מעום מיד נוכד כוכנים ולהניחם לישרחל חובר כילבים המקום ביתרה חברו אין לחום במקום כיתר מכל בנדון זה אסור לפי שמשכון לעובר כוכבים וע"ם סיי קנ"י ובססר בניתו ואב כי׳ עםיט ונניה:

בית לחם יהודה אחד מכם ליטול פעות מן העוכד כוכנים ברבית לחשכון סשותפות כדי שלא יכואו לידי רכית שישלם לעוכד כוככים מיד ממעות השוחפיו רבי' למעות בלקחו ממנו ומעתה נמנא שלא נשאר עליו לחוב כ"ח כקרן לכד ולומן פרעון חינו נוטל מכשותפין כ"ח חלקו של כל חחד וחחד מהקרן וחין כחן רבים ולח לד חיסור וכן יש לנהוג בנחמני הקבל ומנהיגי הקבל כבילמרכו ללוום כרכיחמטובד כדינקרבו ננוום ברבית מעובד כוכבים בעד כל כקםל ע"כ. כתב כתמ"ע בפנקם כאללות ותי שאין לו תשכנות של עובד כוכבים ולא תחורם ולריך לעעות אם יש בידו ש"מ שחיבין לו אחרים יכול את בכת להצירו במתח מתכנות למכרם לחבירו בפחות מסכום סנכחב בשמר על חחריות דכלוקה דבחם ימום

ברכי יוסף

סימן ק"ס סעיף כ"ג : נשאל סרב מהר"י זיין כספר שערי ישועם כ"י י"ד שער ד' הימן ח' פלמס סמכו לבני ומנהיני ישראל שלוקחים מעות ברבית מיד העוכדי כוככים וחוזכין ונסלעין קרן ורבים מסק"ק. וסשיב דמוחר ממ"ש מור"ם בח"מ סר׳ ו'ובסר׳ ק"ס סעיף כ"ב כמב להמיר ועוד סעיף כיב ניים כי כל הכתוכ בסוסקים בענין ום כוח בממוני ופרנכי ח" של טוח במחיר בבבב שלוקחים טרבים מיחידי כק"ק אחית פרנחי ומנסיגי השי חמנם פרנסי ומנסיגי חמנט שנטר ומנטיני מדליי שאין גוכין מכיחידים שכאיי לא קרן ולא פירום אלא סכל מסרי לדקם אחינו שבאריל בורי כאומר פילך סלע ום

מקור מים חיים

רהדין פשום דחם זכות הרבים שים לו על המשכוןשום למכור לחתר כיותר דהיינו שחתד פים נותן לו יותר חם למ סים מחזיר רק מפותיו וזם לומתו בפתום משויים מחמם שמלום לו יותר נמנה כחבר נמר של המותר מוכרו לו בפתום משויים רבית קלולה כוח ודמיח להח דסימן קע"ב ספיף ד' בכח דלשמעכור לח ממכור אלא לו בדמים כלו וכאן וודאי דר"ק כוא דשם איכא כ"ק ז"א נרצים כיון איכא כ"ק ז"א נרצים כיון שאתר לכשמים למכרם אכל אם אשר מ"א שתתכור לו בדמים כללו כי ככח ר"ק בדמים פכול בי הכת דיק וחוליהין ממנו שויים ע"ש בח"ד ולפי מם שסעליםי כפי קפ"ב סעיף ד' בביאר דעת בעם"מ אף דס"ל דלד אחד בכנית כון דאורייםא מ"ם פ"ל בכנית כון דאורייםא מ"ם פ"ל כסך דלה המכרם הלה לי נדמים פללו דהוי ה"ר והיינו כל זכוי דכך מכירם ומשמם כל זכוי דכך מכירם ומשמם רמשונם ומכר לו' במחום משורם לא סוי ר"ק אף שמשם כן בשני הלואם וס"ג בכחן לח בוי ר"ק כיון דמשפה כחשונה נמכר לו בחוב חף ששום יותר ותושם כן כשביל שמלום לו יותר מהחוב ת"מ

א הוי ריק דהוי דרך מכירם מיד נקנם לו החוב:

כמשוכם: (0) קחי חמם שכ' בחחלת כסג"ם: לו שם נעור וכ"כ בסמ"ק וכל בו : לח שם נפס משו' רחים: (°) פרי ובחמת כם של עובד כוככים אלה שהם ממושכנים אלו כלם רבים או השילו ברבים רק שהוח מקבל לפרוע לו הרבית שחם בין יפרע לו סרבית סחם בין יפרע לו סעובד כוככים חולח וחפי׳ יפו סעובדי כוכבים פרבים אסור דת"מ פל סיבראל נתרנס כ"ו ופיין כסימן שלחר זכ כספיף כ' כהג"ם: לש סור כשם להני כרל"ם בפסקיו כשם להני כרל"ש בפסקיו כש"ב דפסחים וכ"כ פרשכ"ל

נקודות הכסף

(בם"ו מ"ק כ"ח) ולא דק כו'. לק"מ דסכה שהני כיון שמשכונו הצנו כק בחמשים שמשכונו חללו כק בחמשים נכחה לעין שהוח שלו וחינו כמוכרו לו והחבולות כשפים

בית להם יהודה שחייב לו יפסיד כלוקת אכל באתריות הכאים מחחת מוכר כגון אם ימנא שכבר הוא כגון אם ימנא שכבר הוא פרום או ביטרפנו בע"ח מוקדם יכול להיום המוכר בפרבות לכלוקה בחחריות שלו כשאי לפיים חכירו שיתו לו ם"ח פכורו וימכרו כפחום לנרכו וסנכון לדעתי פקנה לדכר פילוה ש"ח מחים ח" של מאם ר"ט זמן משלומים של ג' מדשים וילך למלוה וימכור סש"ה בסחום של ל' כ"ט כי לשתי למכור חשנו בפחות שיקחו ש"ח שביד יחידי הקהל או יחחתו היחידים פחס על סך מה שחייכין הם זמן פרעון חחר שנה וימכרוהו בסחום לאחרים אך ורק פכוס בחייבין בן צריכין שיפלקו ביחידים מחותו בחוב דסיינו שיפנו

ברכי יוסף

והלום לפ" עשום דינרין דמומר כמ"ש מרן טימן ק"ם סעיף י"ג . וס"נ חמינו להלוום לצוכך ישוב ח"י ואפי" פישראל יש מקום להחיר ואין לומר כיון שאחינו שבחו"ל פורעים סקרן והרצית הו"ל כאלו כלוו להם ואסור דסא אין חיוב עליהם לפרוע וכל מה שעושים הוח בהורת לדקה ומה גם כי חין הדבר מועל על עיר א' או על אנשים מיוחדים כי אם אים אשר ידכנו לכו ואין החיוב אלא מיוחלים כי ח"י והו"ל כחומר מל יושכי סלוסו ואני נוסן לך דשרי ואסשר דמטעם ום אסיני

נליון מהרש"א

קפ"ח סעיף א'): (ס"ך ס"ק ס"h) וכחובות של אשראי פי שיח שיש לו מעובר בורבים . ובת' פנים מאירות ח"ב פי' כ"ב ד"ח ועתה כ' רחוב בשמר וודאי יכול למכור בכתובה ומסירה כמו של ישראל ועי' ש"ע ח"מ סי' ס"ו ס"ב בריש חנ"ה:

עצי לבונה

(שם סעיף י"ח) תפמור השבר כוכבים . פש"ך פ"ק ס"ג מ"ש ופוער מיד העוכד כ"ל כיון דלח לוכנים וכנ' קנם פחוב אלא במשבון דוקא פוי איסור רבית לכן זריך לסלק ח"ע פן סעובד כוכבים ולמחול לו החוב ולח פוי עוד לידים וישלאל מולים ממנו מה שיוכל ועי" בח"ד בכחב וחם הלום מור חייב להחזיר למלום כיון דקנם החוב כדיניםם הוי גול וסבים שהרח"ם הביח את ירושלמי שמלו של בפרו הוקנים שכחו דישרחל ועובר בוכנים שכחו לדין חם תוכל לזכות בדיניםם וכר ע"ש , וכחמת הוא נמכא מפורשת ככ"ק דף קי"ג ע"ם . וגם סרפ"ם שם לפ סבית כשם הירושלמי כלל ע"ש: (שם סי"ם) וא"ל הליני. עש"ך ס"ק ס"ד כסופו מ"ש אכל כשהוא כרשות עונד כוכבים בכל ענין שרי מונד בוכנים ריל דעיקר סמיכתו על המשכון ורכים שנושל הוא ממשכון מיש ציש כיון דקלן בין יחן

. אעים שיש קצת מפקפקין כוי ר"ל מסרי"ק בשורש קי"ע דמשמע מדבריו דלח מסני כשמקנם לו חובו של המשכנות וכ"כ בד"מ וכ"כ מהרש"ל בתשובה סימן נ"ב ולי נראה דעיקר כוונתו של מסרייה שם חינו אלא לומר דחין חדם יכול להקנות חוב שיש לו על העובד כוכבים אפילו בקנין ואג"ק ומעמד ג' כדכתב המרדכי פ' מי שמת כשם חשובת מהר"מ ואפשר מיירי שהחוב הוא יותר משווי המשכון דבכה"ג לא מהני כשמקנה לו המשכנו' אלא כשמקנה לו החוב מהמשכנות ואין חוב של עובד כוכבים נקנה בקנין אכל ודאי מודה מהרי"ק כשמקנה לו המשכון נקנה לו המשכון בכל מקום שהוא כ"ל ברור . וע"ם ודוק (וכזה מיושב שפיר מה שדחק בית יוסף בדברי מהרי"ק ע"ש): סא וכחובות של אשראי. פי' ב'ח שיש לו מעובד כוכבים. פרישה . וה"ה אם חייב לו בע"פ או באיזה חיוב אתר: כב אתה תפטור העובד כוכבים כו'. דוקא בכה"ג שמוחל חוכ להעוכד כוכבים סעובד כוכבים והישראל הב' יוליא ממנו כל מה שיוכל מהכני אבל אין כום תקנה אחרת להקנות חוב העובד כוכבים באשראי כ"כ הפוסקי ור"ל דאפילו קנין אג"ק ושחר קנינים חינו מועיל וכמ"ם בם"ה שלפני זה בשם מהר"מ ומהרי"ק ועיין בחבובת מהר"מ גלאנטי סימן פ"ח: כל תפמור העובד כוכבים כו׳ כתב בחשובת מיימוני סימן ס"ח בשם ר"מ דהיינו כשילד הישרחל לב"ח סעובד כוכבים וערב ויאמר להם כחוב שאתם חייבים לי תדרו לזכ

חבילי וכשתדרו לו תפטרו ממני וכן

כחב הכל בו ומביאם ב"י ונ"ל דהוא

אבל כבר הוכחנו מפוסקים אחרים שגם בסחם משכון מעובד כוכבים המלוה הב' כו' וכן לפמ"ש לעיל דאם המשכנות ביד עובד כוכבים לריך מכירם בתופן שלה יחחייב להחזיר כשיחים לו משוח וחמיהני דהיינו שלה ה"ל קני מעכשיו שרי להלווח מישראל ברביח לריך הכח שלא הביא אותם בעל ת"ם. מכל מקום נראה להחמיר כן כמשמעות 🛚 ג"כ להקנוח לו המשכנות בכ"מ שהן שיהיו של ישראל השני בכ"מ שהן דברי הפוסקים שזכרנו וכל בעל נפש יעשה שיהיה מרלון המלוה השני - בחורת משכון . נ"ל : במו דדבר תורה בו' . וכמ"ש בח"מ ר"ם הל"ח :

ליתן לחזור ולפדותו אם פודה בלא דעת העובד כוככים כן נרחה לע"ד: (בז)דהא מתנה ש"ח להיות כשואל עיין מה שכתבתי בסי' קס"ז סעיף ח' דלח דמי לדין זה: (בה) חלויני מעות על משכונות אלו כו' והמעות הם לצורך ישראל.בטור לח כתב זה חלח סלויכי מעוח כו' והב"י כ' דבר זם לריך ביאור משום דהוקשה לו מה איסור יש בדכר וכדרישה כחב דפירוש דברי הטור כם באופן זה דאם סוא הלוה על המשכון מאה ורולה להשכינם ביד ישראל בחמשים שאז המשכנות עדיין ברשותו והוא חוזר ולוה עליהם לנרטו אסור *) ולא דק בזה דבהדיא כחב בח"ם סי׳ ש"ג דחין חילוק בין מוכר כל כחוב למוכר מקלחו וה"ה למשכון דחד ענין להם. ובפרישה כחב החיסור משום שהמשכון קנוי לישראל מהעובד כוככים ולריך למכרם דוקא לישראל השני וע"ב אם אמר לו הלויכי על משכנות אלו פל עובד כוכבים אין כאן מכירה וכחב בד"מ והמנהג להקל אפילו אמר ליה כלויני וכ"כ המרדכי בפרק הרבית דהלכה למטשה דמותר אע"פ בלא א"ל אני מסולק ממנו וגם לא א"ל שמכרו כמאן דאמר דמי דמסחמא להיתרא מכוין וכיון שא"ל משכון זה עומד לי מהעובד כוכבים בכך וכך חלום לי עליו כך וכך ומסיום והלאם תקבל ברבית שיעלם עליו מוחר עכ"ל : ולא ישול רבית כלל . וכטור מסיים שהוא רבית קלולה וכן הוא בהדית במהלת ספרי תשובת הרח"ש: (ק) משכונו של ישראל כו' מותר להלוות כו' . זם דעת הרא"ש ואע"ג דלעיל סי' זה סעיף ז' כתב דוקח שהמלוה לא ידע שבשביל ישראל כו'

לעובד כוכבים שהוא הלוה עכשיו מישראל השני יחחייב באחריותו סרשות בידם (בן) דהה מחנה שומר חנם להיות כשואל (גם זה ד"ע ורם"ל חפובה ל"ב) (סאן (°) וי"ל דאסילו להקנות הלוה אלו המשכונות למלוה השני אינו לריך אלא מיד שהמלוה השני נותן לו מעום ההלוחה קנוי לו המשכון בכ"מ שהוא למן דדבר חורה מעום קועם ואע"ב דמדרבנן בעי משיכה [סב] מ"מ כהאי נוונא יש לסמוך על דבר חורה [סג] מיהו פוב שיקנה לו על ידי אחר (ביח יוסף) [סר] ונאמן הלוה לומר שיש לו משכון מעובד כוכבים ואין 'נריך להציח ראיה לדכריו ויוכל המלוה להלווח לו אם לא שאינו מוחזק צכך דאז ודאי משקר כך הם עיקר הדברים בדינים אלו (ד"ע מלשיל שי' קס"ב ס"ב בהג"ה) ש אש"ש שיש קנח מפקפקים בהיחירות אלו (מהרי"ק שורש קי"ם) כבר פשם המנהג להקל ואין למשות ביד העושים כנזכר כי דינא הוא [סרו] וכל זה לא מיירי חלח כשלח זקף הישרחל שלוה לעובד כוכבים קרן עם רבים אבל אם כבר זקף הישראל על העובד כוכבים קרן ורביח ביחד כגון שחשב עמו רבית שיעלה עליו עד שנה וחשבו הכל ביחד מעחה הרי הכל כאילו הוי קרן של ישראל (חה"ד סי' ש"ג) בין שהלוה על המשכון או בלא משכון אסור ללווח על זה מישראל חבירו ושיעלה לו רבים מן החוב כל זמן שהלוחה גביה דהוו כחילו נותן לו הרבית מכיסו (סברת הרב) אך ימכרכו לו סחם וכשרולה לחזור ליקח חובו יחזור ויקנהו ממנו מעע יוחר ממה שמכרו לו כפי ערך הרביח שהיה ראוי לעלוח עליו [סו] ואכור להחנוח מחחלה בכך [סו] אלא יקיה לו החוב בקנין גמור ואח"כ יחזור הקונה ויבטיחנו בדברים אתחיים שכשיהיו לו מעוח יחזור וימכרנו לו בדרך המכר (ח"ה סימן ש"ג) מא (סס] (ו) אי ובחובות של (יי) אשראי צריך שיאמר לו סב [סמ] אתה סג תפמור העובר כוככים בכך וכך מכל וכל ובכך וכך אני (m) קונה ממך כל מה שאני יכול להוציא מיד העובר כוכבים. (ומ"ל סימן קע"ג בדין

מכיכת חובות): ים [ע] ישראל הבא לחבירו סד וא"ל (כח) הלויני מעות על משכונות אלו שהם של (°) עובד כוכבים והלוה לו והמעות, הם לצורך הישראל והוא מעלה לו רבית משלו או שאומר לחבירו הלויני מעות ברבית ואני אשלח לך משכון על ידי עובד כוכבים והעובר כוכבים הביא המשכון למלוה והוליך המעות ללוה סה (מים) תחבולות רשעים היא זו (בם) ולא ישול רבית כלל: ב (ל) משבונו של ישראל ביד עובד כוכבים כו מותר (כם) להלוות עליו ישראל ברבית

יהוא ג"כ דעת הרא"ש הכא שאני שידוע שהעובד כוכבים לאורך עלמו הדין כשאינו הולך להם ופוטר מיד העובד כוכבים שלא יוכל לתבוע

לוס אותו בשום ענין רק הישראל השני יוליא מהן מה שיוכל שרי וכדמשמע מדברי העור: בד וא"ל הלויני בו׳ . וכחב הב"ח וכבר נתבאר להקל ע"כ וכ"כ בד"מ ולפעד"ג דדוקא כשא"ל משכון זה של עובד כוכבים תלוה עליו כך וכך וכשיבא עובד כוכבים לפדותו תקח רבית כך וכך אמרינן מסתמא נחכוין להחירא והוא מסתלק מן המשכון אבל אם א"ל הלויני דכתב הרא"ש בהשובה כלל ק"ח סי' כ"ח הטעם וז"ל בלשון זה הלויני מעות ברבית על אלו משכנות שהם של עובד כוכבים ודאי ר"ק היא שהרי קלץ עמו רבית בין אם יחן העובד כוכבים רבית או לא מ"ל אם היה המשכון של עובד כוכבים מאחר שהישראל קלץ לו רבית עכ"ל פשיעא דבכה"ג לא נסגו להקל ואע"ג דלקמן סימן ק"ע אמרינן דמוחר לישראל להיוח ערב היכא שיש משכון הכא שמלוה הישראל חחלה ללרכו אסור מיהו כ"ז שהמבכון נשתקע לישראל [אבל] כשהוא ברשות העובד כוכבים בכל ענין שרי וכמ"ש לעיל ס"ק נ"ה: כה תחבולות רשעים חיא זו כו׳ . כלומר דתחבולה זו של רשעים היח לעשות היחר מהמת שהמשכון הוח של עובד כוכבים וחיט מועיל כיון שהישראל הלך לו רבים ודלא כהעם"ז דמשמע שמפרש בע"א: כן מותר לחלוות בו' . דמה בכך שאין המשטן לעובד כוכבים וכי אסור לכלווח לעובד כוכבים

כן אלא כשאין הנאה למקבל כלל וכלל דשלותו דוא וכמ"ש בירושלמי שם אבל כל שיש
איזה הנאה מזה רבית נבור הוא [תס"ש בפ" קפ"ז מ"א בהנ"הן ח"ש נ"ב בס" קס"ז מלוה כ" ויחיו באחריות פ" ואע"ג דאין מגיע לי תהח שים הנאה וחני כשלחזו וכמ"ש בירושלמי
איזה הנאה מזה רבית נבור הוא [תס"ש בפ" קפ"ז מ"א מ"ז מ"ז ו"נ בוריך לשכר קמלו וכן במיסקא בחצי שנותן לבעל העסקא צריך לקבל האחריות וליתן שכר שמל ול"כ") ו"מ"ז מ"ז מ"ז מ"ז מ"ז מ"ז מ"ז מ"ז ו"נ" וב"ו "ב" שהקיל בדבר משום חיי
ע"כ" (מ"ז כ" במ"ש הרשב"א שיש להחסיר ברבית וכמש"ש בשלמא סיפא לחומרא איל"ש איזן שלידות לשבר כוכבים מרש"ש והרבית האוריית איל מ"ז מ"ז מ"ז מ"ז מ"ז מ"ז מ"ז מ"ז מ"ז ה"א הוא כ" ע"ש במ"ז (ב"" במ"ז היונו במ"ש המסיר מ"ב במ"ל ה"ל"ל") :
ביון שהכמים הפקיעו קנין משת וכמ"ש תוס" בעבודת כוכבים ס"ג א" ד"ה והא כי" ע"ש : [מ"ל] מיהו כו". גם זה אינו דקי"ל אין זכיה לעובר כוכבים כמש"ש בנמ" ("ל"ל"ל") :
ב"ל ונאמן כ". בנ"ל מ" קמ"ב ס"ב בחג"ה וגם" ה"מ של מ"ז ה"א שם ד"ח ה"ח כ"ל (וע"ל פ" קע"ד מ"ק מ") : [מ"ל] ואחר ב"ל במ"ז במור מ"ל לב"ז במור להקנות אלא במעמד שלשתן כמ"ש בה"מ מ"ר"ת חוב של עובר כוכבים אף במעמד שלשתן מ"ש לעין רבית דמותר ועהום" ל"ה בשלמא כ" ואפילו שלא הפקיד ישראל כ" בת"ח ל" מעין רבית דמותר ועהום" ל"ה ב"ה בשלמא כ" ואפילו שלא הפקיד ישראל כ" בת"ח מות במ"מ מ"ח במור מ"א ב"ה" במ"מה מ"א ב"ר" במ"ל מ"ל לב"ז ב"ל מ"ל לעין רבית דמותר ועהום" ל"א ב"ה בשלמא כ" ואפילו שלא הפקיד ישראל כ" בת"ח מות במ"מו מ"ל במינה במימו שלא במבר ב"ב במבר ב"ב במבר ב"ב במבר במבר ב"ב ב"ב במבר ב"ב"ב במבר ב"ב במבר ב"ב במבר ב"ב במבר ב"ב במבר ב"ב במבר ב"ב במבר ב"ב

פתחי תשובה ראשון שומד בשקום השוכד כוכנים (פדותו אכל אם מת השובד כוכנים זכם ישראל השני בהשברון דכיון דנסתוק ממנו כח השובד כוכנים נסתלק ג"כ מהכא מכחו מיםו אם יש לסעוכד כוכנים נסתלק ג"כ מהכא מכחו מיםו אם יש לסעוכד כוכנים יורשים סיודשים שום ודמשן לפדותו או גם ישראל ראשון יכול לפדותו כו' ועי' בחשובת ב"ד" סיי ך' שחולק ודעתו דלעולם לריך ישראל שני לימן לסדות לישראל ראשון משום דלא סוי מכירם אלא לענין סיתר רבים ולא לקנות ממש ע"ש: (ך) ובחובות של אשראי. מש"ך ופי"

במורה בכל מקום שהוא לכ"ע דאל"כ אין נמשמעות שמכרו לו כיון שהוא כיד הלוה עדיין וכן לפי מ"ם לעיל דחם המשכנות ביד עובד כוכבים דהינו שלח ח"ל קני מעכשיו שרי להלות מישרחל ברביח לריך הכח ג"כ להקנוח לו המשכנות בכ"מ שהן פיהיו פל ישרחל השני בכ"מ שהן בחורת משכון עכ"ל : (מו) אשראי . סי' ש"ח שיש לו מעוכד כוכבים וה"ה מם חייב לו בע"ם מו במיזה חיוב מחר. ש"ך:

(מז) קונה. כמב בחשובת מיימוני דהיינו כשילך הישראל לב"ח העובד כוכבים ויאמר לו החוב שאמה חייב לי חדור נזה חבירי וכשחדור לו חסטור ממני וכחב הפ"ך ול"ל דה"ה כשמינו סולך לו וסופר מיד העובד כוכבים שלמ יוכל לחבוע מוחו בשום ענין כק הישראל הב' יוצים ממנו מה שיוכל שכי עכ"ל: (מח) תחבולות רשעים היא. לעשום היחר מחמם שהמשכון הוח של עובד כוכבים וחינו מועיל כיון שהישראל קצך לו הרביח וכתב הב"ח דכבר וחבאל של שובד כוכבים אפ"פ שהוא נוחן הרכים מוחר וולע"ד דדוקא כשא"ל משכון זה של עובד כוכבים חלוה עליו כך וכך וכשיבא העובד כוכבים לפדוחו חקח רביח כך וכך אמרינן מסחמא נהכוין להיחרא והוא מסחלק מן המשכון אבל אם א"ל הלוני מטוח ברביח על אלו משכנות שהם של עובד כוכבים ודאי ר"ק היא שהרי קלץ עמו רבים בין אם יחן העובד כוכבים רבים או לם מח לי אם היה המשכון של עובד כוכבים מאחר שהישראל קלץ לו רבים ופשימא דבכה"ג לא נהגו להקל ואט"ג דלקמן שי' ק"ש אמריק דמוחר לישראל להיוח ערב היכא שיש משכון הכא שמלוה הישראל חמלה לגרכו אסור מיהו כל זה שהמשכון נשחקע לישראל אכל המשיב דתום בעובר כוכבים שלא א"ל מעכשיו בכל ענין שרי טיבו שיש ושכון יצה במוכה השל האי הלוה על המשכון קי ורוצה להשכין בשיתוב בשרמה הב" כשות במוכה בל המשכון קי ורוצה להשכינו ביד ישראל הב" בשנות העובד כוכבים שלא א"ל מעכשיו בכל ענין שרי עכ"ל לב"ל הב"ה דלה משכון עדיין ברשוחו והוא חוזר ולוה עליו לצרכו אשור וכ' עליו הס"ז דלא דק בזה דבהדיא כ' בח"ה דאין חילוק בוה ע"ש (ובנה"כ הסכים לדעת הדרישה ע"ש): (ממ) להלוות. כחב הס"ז ואמש"ג דבס"ז כחב דוקא שהמלוה לא ידע שבשביל ישראל כו' הכא שאלי שידוע שהעובד כוכבים לצורך עצמו לוה: דהוי רבית קצולה כ"כ ד"ת: (לג) אם

הם באחריות ישראל. גם כחן לריך

להיות האחריות בדרך דלעיל שאם

יאבד החוב הוא יפרענו ואם איז

כאחריות אלא בדרך שומרים מותר

וכ' ב"י בשם ס' התרומות דחם חמר

לעובד כוכבים אלוה המעות לישראל

פלוני ואם לא חמלא לו נכסים אני

לפרע לך מוחר כדין ערב עכ"ל:

(לד) אפומרופום על נכסיו. פירום

על כל נכסיו אמרינן מסחתא שגם

סמעות שמלוה כוא של עובד

כוַכבים ואין כאן משום מראית עין:

(לה) נאמן בלא שבועה. דלה

שביה אינש היהירא ועביד איסורא

כדחמרי׳ לענין פרוזבול בח"מ סי׳ ס"ז

סעיף ל"ג נחמן חדם לומר פרוזבול

יפרשם הוא לישראל כדין כל לוה אבל לא סגי שיקבל עליו אחריות

כשומרין אפי' כשואל הואיל ולא נעשה עליהם לוה מעחה ב"י בשם ספר

סתרומות: (לב) באחריות ישראל אסור. וכתב ריב"ם סן ש"ם

באר הגולה

0,03 מא חופפחת וכחנה כר שם כפסקיו וכ"כ חלמידי סכשכ"א שם ופירשו שהיו שוסקדום חצלו בסורם סקדון שלח יגע כהן כלל : מב שם ושם: מנ שם ושם: מר כדעם בי"א שהכיא העור שאם אמר לו פליגיה לך כריוח הסור: מה כ"י כפס הכ"ן: מו ג"ז כסור מהחוספתה כחכם כעל כמוקי בר"ם איזמו נשך והביאה בה"ח גם כן : מז טור כשם חשובת הרא"ש כלל ק"ח ח' דהוי כחומר סרוזבול

כנסת הגדולה (ש"ע סעיף כ"ה) ראובן שאמר לשמעון לקחת ממני רבית ושמעוןאומר לא לקחתי אלא ע"י עובד כוכבים נאמן. כ"נ כחכ כ"י סוף סימן זה ונחשונה סרשנ"א כחנ שאם טוטן להד"ם פלריך הנחכע לשבע היסח ונ"ל דגם הַרח"ש יודה כזה דכיון דקוען להד"ה משכיעין אותו דע"כ לא משביעין אוחו דע"כ לא קאמר דנאמן כלא שכועה אלא בחומר לקחחי ע"י עובד כוכבים משום דהוי כחומר פרוזכול סיה לי וחכד כו' חמר התחסף חין טעם זה עולה ימה אלא לדעת הרא"ש שבובר דהאומר פרוזכול היה לי ואכד כלח שבועה כמ"ש סקיו פרק השולח וכחשובה כלל ע"ח והכיחה הטור ח"ת ס"ז אכל לדכרי הרמ"ה ח"ח לומר כן דהרי הוח סובר דחם חמר פרוזבול היה לי ואכד לריך לישכע כמ"ש הטור נסי׳ הנזכר ונ׳ל שמעמו הוא תשום שלפי דבריו של חובע כטיי בנוכל וכל בפטעת והם הוח ששם ככון בין לאותר הוח ששם ככון בין לאותר להד"ם וכין לשושן ע"י עובד כוככים לקחחיו חבל רי"ו כ"ח ח"ו כ' דטעם רמ"ם הוא משום דדמי לפרוזכול היה לי ואבד בחב רפ"ך ח"ח סימן ווס מימח דחפינו כמו שכחב רפ"ך בסרוזכול וחבד לריך לישבע לדעת הרמ"ה וכמ"ם . וכבר תפסו כזה הר"י לוי כחשונה סי' מ"ג ועיין מ"ם כטול ח"מ סי' ס"ז כהגסום הטול לות מ"ז ואתר שנדפס כ"ם נדפסו חשוכת מהר"ם די נוטון וראיחי נסי' ל"א נדד לומר דמ"ם ריב"א נח"מ סי' ס"ז והרמ"ם כ' שנריך שנועה לא קאי אחלוקם דפרוובול סים לי ואבד אלא לחנאי סים כי נינו וכת"ש כח"מ סי' הנוכר אום הנוכר ולפי מה שכחבחי שסמ"ם רי"ו ברחם דבריוהטוען לחבירו נעלת ממני רבית והלה כופר וכו' נאמן כלא שבועה כדאמרי פרוזבול היה לי ואבד שנוטל כלא שבועה אינו מדברי סרמ"ה אלא דברי עלמו הם שלמד כן מדברי הרא"ש ומה שכחב לבסוףכ"כ ר"מ בחשובה לח קחי חלח למ"ם בסוףדכריו וחם כבר נחן לו הרבים חין יכולת כידו להוליתו כו' וקרוב סדבה לומר כן שחם סיה וה מדכרי פרמ"ה למה לא הזכירו

משכיעין אותו שהכי רי"ו כ כפחם דכין טוען להד"ם כין טוען על ידי עוכד כוככים בית לחם יהודה

סרא"ם ופטור לדברי הרמ"ה

כדרכן ככל מקום לפנית מחדוםי הרמ"ה ולפי זה לח

בחרתי הן כמה שכתב ונ"ל דגם הרח"ם יודה בטועןלהד"ם

רכינו

המחבר

חלקם המנים עליהם מחתח חוכ הזה כמותנים האל"כ הוי ליה כשולח ש"ח שלו ע"י אחר ללות לו מאם זהובים

במשונם : ם שם נשם נעל על המשכון של ישראל ואפי׳ אם הלוה העובד כוכבים לישראל ברבית לוה: (לא) באחריות העובד כוכבים . פי׳ לענין שאם יאכדו החובות מותר לישראל להלוות לטובד כוכבים על אוהו משכון ברבית ולקבל מהישראל הרבית שחייב לעובד כוכבים שהרי הישראל הב' לא הלום לראשון כלום אלא לעובד כוכבי' ובמקומו הוא לקבל הרבית מיד ישראל. טור וסרח"ם: כז ולסברא הראשונה

יורה דעה קסח קסט הלכות רבית

לך ער יום פלוני:

כוכבים והלוה אותם לישראל ברבית אם היו

ביר ישראל (לג) סמ אם הם באחריות הישראל (יג) אסור לו לחלוותם ברבית

והלוה מעותי ברבית אסור שהם באחריות הישראל ועובר כוכבים שאמר

ללוות מכנו בדבית וישראל שעשה לעובר כוכבים אפומרופום על נכסיו

מראית (ענ) העין . [עו] מה (מיהו אם הדבר עא מסורסם לרבים מוחר):

ראובן שאמר לשמעון לקחת ממני רבית מיר ליר ושמעון משיב לא 🔭 🗂

צג אסור ללוות ממנו ברבית וגם זה תלוי במי שאחריות עליו:

פודהו אסור דהחם מיד שנותן לו הישראל המשכון ולוה עליו מחזי דלוה לצורך ישראל א"ג החם כיון שמשכנו בע"כ ודאי לא הקנהו לו אבל הכא איכא למימר הקנהו לו . כ"כ ב"י גבי דין דם"י וכזה ח"ם נמי דל"ק מדלעיל ס"ט דאסור כשידע המלוה שכמשכון של ישראל דהתם לוה ללורך ישראל וכ"כ האחרונים: כה באחריות העובד כוכבים כו' . דוקא בשיכן שילוה אותם העובד כוכבים מיד הישראל ויקבל עליו העובד כוכבים שאם יאבדו החובות יפרע' הוא לישראל כדין כל לום אבל אם קבל עליו אחריות כשחר שומרי' וחפי' חייב עלמו מאונסים לכשיאבדו כל זמן שיעמדו בעין אסור ולא געשה עליהם לוה מעתה. ב"י בשם בה"ת ומביאו ל"מ:םט' אם הם באחריות הישראל בו'.היינו דוקח בחומר לעובד כוכבים אני אלוה אותם לישראל ברבית באחריותי שאם יאבדו החובות אני אפרעם לך אבל אם א"ל לישראל פלוני אלום אוחם ברבית ואם לא תמלא לו נכסים בשעת פרעון אני אפרע לך קרן

כו'. ול"ד לדלעיל ס"י דחם ישרחל

[עא] יוש אוסרין אלא אם כן אמר ישראל בעל המשכון (עב) קנה מעכשיו המשכון אם לא אתן חגרת כדן ולסברה הראשונה אסילו (נ) מישראל הראשון מוחר לקבל הרביח (פור בשם הרא"ש) [עג] ואם יש לעובד כוכבים חוב על ישראל ועשה עמו שעבודים ליחן לו כל השנה כך וכך רבית או שיאכל פירות שדה שלו אם אין ביד הלוה לפלק העובד כוכבים ולהחזיר לו מעוחיו מוחר לישראל אחר לקנוחו ממנו ואם יוכל לסלקו אסור לקנוחו מן השוכד כוכניס (כך משמש מחפונת רינ"ם שהכיח הב"י):'` מעותיו של ישראל מופקרים ביד עובר שראל מופקרים ביד עובר (לא) כח (לא) באחריות העובר כוכבים מותר ליקח הרבית ואם היו (לב) באחריות ישראל אסור [עד] (ואס הלוה אותן שלא מדעת ישראל מסחמא הם כאחריות עובד כוכבים ושרי (מרדכי וכ"י בשם הרשב"ה וכ"י בשם חלמידי רשב"ה): בד מעובר כוכבים שעשה לישראל (לד) עב אפומרופום על (קי) נכסיו מותר

בב (עה) מעותיו יי של עובר כוכבים מופקרות ואם הם באחריות העובר כוכבים מותר אבל אסור לעשות כן מפני מראית העין: בג מי ישראל שאמר לעובר כוכבים הילך שברך [ענ] (או פליגנא לך נריוח) (כ"מ נמור) לישראל פי הילך שכרך והלוה מעותי ברבית מותר אבל ע אסור לעשות כן מפני

ורבית מוחר כדין ערב ואם אמר תן

לי מעותיך ואלוה אותם לישראל ברבית ואם יפסדו החובות יהיו לעלמך אך

לקחתי עד אלא על ידי (יי) עובר כוכבים (לה) (יו) נאמן עה בלא שבועה אם יארע בהם תקלה בעודם ברצותי קודם שאלוה אוחם לישראל הרי הן לעלמי מוחר שאין זה נקרא עליהם לוה מעחה אלא שומר הוא נקרא עכ"ל ב"י בשם בה"ח ומביאו ד"מ מיהו כ"ז אסור מבום מראית טין: ע אסור מפני מראית עין . ויראה שנם בפקדון אסור אט"פ שאינו באחריוהו משום מראית טין וי"א שאינו מותר אלה משקלץ לו שכרו דבר ידוע בין אם ירויה או לה ירויה אבל אם ה"ל פליגנה לך בריוח אסור אע"פ שחין לו בתפשד כלום ויש מחירים סוחיל ולא משום כספו בא לו וכ"כ הרמב"ם עכ"ל טור ועב"י וכחב ב"ח ומ"ם הטור ויראה שגם בפקדון כו' אינו נראה כן משאר פוסקים כו' ולא ירדתי לסוף דעתו וק"ל: עא מפורסם לרבים. דסיינו שאומנתו בכך. חלמידי רשב"א. כא לאו הכי אפילו מודיעו ללוה ולעדים שהם של עובד כוכבים אסור. ב"י לדעת הר"ן: עד אפופרופום על נכסיו. כתב הב"ח דוקא על כל נכסיו מה שאין כן כשלא נעשה סנטר או אפוטרופוס אלא ללווח משוחיו ברביח כדאוסר בסילך שכרך וסלום משוחי ברביח כו' ומדברי חלמידי רשב"א וב"י שכחבו גבי סילך שכרך דבחומנחו בכך מותר נרחה להדיח דל"ד על כל נכסיו ואפשר אף הב"ח לא קאמר אלא כשאין הדבר מפורסם וכן משמע מסוף דבריו דמסיים בטעמא דאין הכל יודעים שנעשה אפוטרופום או סנטר של עובד כוכבים מאחר שאין נושא ונוחן בשאר נכסיו של עובד

חידושי רע"ק

באומר מתם תלוה עליו כך וכך וכשיבא השבד כוכים לפדותו תקח רבית כך וכך רבוה אמרי דהקנה החפץ לישראל השני בתורת משטן וכמ"ש הש"ך (ס"קנ"ח) משא"ב באומר הלוני רמקבל על עצמו ליתן דרבית מכיםו בין אם יתן העובד טכבים כין אם לא יתן י"ל רחוי הוא הלוה מטש ואמור. וצ"ע: (ספיף כ"ה) כקום כדיעובר טכבים . י"ל רחוי הוא הלוה מטש ואמור. וצ"ע: (ספיף כ"ה) כקום כדיעובר טכבים ישראל שנתן מעות לשכר כוכבים בעסקו לחתעסק בהם למחצית" שכר והלוה מהם חעובר כיכבים לישראל מ"מ שרי תש" מהרי"ם ďΠ

כוכבים : עג אסור . ורבית קלולה הוא כן הוכיח הריב"ש. ב"י: עד אלא ע"י עובד כוכבים . באופן שאין בו איסור ועל הדרך שנתבאר למעלה וס"ה אם סוטן על ידי סחורה לקחחי הריוח ושאר היחר כיולא בזה וכן כחוב בחשובה סי' קל"ב דף ס"ד ע"ב עיין שם: עד בלא שבועה . ביאור הגר"א

כמש"ש מ"ב א': [עא] ויש אופרון. ממ"ש כפ"ב רפסחים (ל"ח כ') רעוכר טכבים מישראל לא בה משכון ועמש"ל מ"י: [עב] קנח מעכשיו. כמ"ש בפסחים שם: [עב] ואם יש לא קנה משכון ועמש"ל מ"י: [עב] קנח מעכשיו. כמ"ש בפסחים שם: [עב] ואם יש לעובר כוכבים כו' אם אין כי'. ערש"י מ"ש וא היו באחרוא רמסלקי כו' ובנמ' שם: "עב"ל ואם היו באחרווה חעובר שכנים ר"ל בכה"ל: "[עב] ואם הלוה כו'. כן פי' הרישב"א מ"ש ואם היו באחרווה חעובר שכנים ר"ל בכה"ל:

[ער] מעותיו כו' אבל אסר כו'. כמ"ש בסב"נ וכמ"ש בתוספתא: [ער] או פליננא כר'. בסיפא עובר כוכבים שאמר לישראל כו' מחלוקת הפוסקים כה"ג ריש אוסרין כיון בי"ל חלק בריוח ויש מתירון כיון רגוף המעות הם של שבר כוכבים ואין חייב באחריותם בי"ל חלק בריוח ויש מתירון כיון רגוף המעות הם וכמ"ש בספרי את כספך פרם לכסף אחרים. מה"ת ופיר. אבל כאן לכ"ע אסור אבל בסיפא השמים ולא כתב דעת האופרין אבל בסה"ת הסכים לרעת הסתירין וכ"ד חסור: [עד] מיהו

נסשרכת הא"י פנים מאירות חלק כ' פו' כ"כ ופי' למ"ד: (ד) נאפן בלא שבושה. עי' גאורים (ג) מישראל. ול"ד לדלעיל ס"ר דאם ישראל פודבו אפור דהתם פיד שמקן לו וחומים פי' פ"ז ס"ק כ"ם מה בהקשם על זה ועי' בח' לדב"ז ח"א פי' רצ"ז:

הישראל משכון ילוה עליו מיחזי דלוה לצורך ישראל א"ג החם כיון שמשכנו בע"כ ודחי לא הקנהו לו אבל הכא איכא למימר הקנהו לו . ש"ך: (נא) באחריות . סי' לענין שאם יאבדו המעוח יסרעם הוא לישראל אבל לא סבי שיקבל עליו אחריות כשומרין אפילו כשואל הואיל ולא נעשה עליהם לוה מעחה כ"כ הכ"י בשם ס' החרומות וכשהם באחריות ישראל הוי ר"ק . הריב"ש: (כב) אסור . גם כאן ל"ל התחריות בדרך הנ"ל שתם יתבד החוב הות יפרענו ותם חין התחריות אלת בדרך שומרים מותר וכתב כ"י דתם תמר לעובד כוכבים אלוה המעוח לישרתל סלוני ברבית ואם לא חמצא לו נכסים אני אפרע לך מוחר כדין ערב ואם אמר אלוה אוחם לישראל ברבית ואם יפסדו החובות יהיו לעצמך אך אם יארע בהם מקלה בעודם ברשוחי קודם שאלוה אותם לישראל הרי הם לעלמי מוחר שאין זה נקרא עליהן לוה אלא שומר עכ"ל מיהו כל זה אסור משום מראיח עין. ש"ך: (ע) העין ויכחה שנם בפקדון חבור משום מכחים עין חש"פ שחינו בחתריום מור וכחב הב"ח שחינו נכחה כן משחר פוסקים וכו' ולח יכדחי לפוף דעחו עכ"ל הש"ך וחם מפורסם לרבים היינו שאומנחו בכך מוחר הא לא"ה אפילו מודיע ללוה ולעדים שהם של עובד כוכבים אפור. ב"י לדעת הר"ן: (נד) בכשיו. כחב הב"ח דוקא על כל נכסיו משת"כ כשלה נעשה הפוסרוסוס אלה ללוח מעוחיו ברביח אסור כמו בהילך שכרך וכו' והפשר דהף הב"ח לה החמר אלה כשהין הדבר מסורסם וכשישראל נעשה הפוסרוסוס לעובד כוכבים הוי ר"ק שכ"ל הש"ך: (נה) עובר בוכבים. בהופן שהין בו איסור על דרך שנחבהר לעיל או ע"י שהר היחר כיוצה בו נאמן

ויםן לו ק"כ וסובים ככלום השכה דאסור וששות סוא כיד שנושגין שיתר לפשאיל פתבריהם משכנות של פוכדי כוככים ולוין עליהם מעום לצרכן כרכית וחוארין ופודין אופו מידן לאתר וען דסוי רכית גמור :

עצי לבונה גליון מהרש"א

(פשף כ"א) ואם חיה באחריות הישראל אחר וכי'. כתכ כספר גד"ת שער פ"ן מלק ז' וז"ל ואיכא לעיוני במטוחיו של ישראל מושקדת כיד עוכד כוכנים או שאומר לעובד כוכנים סילן שכרך וכלום מעוחי כרכים דאמרינן כיון דאחריותן על ישראל אחור אם כלום אוסם סעובד כוכנים לישראל פל משכונו של ישראל מי שרי או לא ונכלהם בעיני דלר"ת זיל שכתבל הפוס' ורבינו והתרדבר וגם כל האתרונים זיל בשמן דהוי היתר נמור וגם מנום מן התוכהר לחת מחים לכני ברות שיהן הלום המשכנות כיד השובד כוכבים ואפי לעבדו או לשמחם ויאתר לו לום מסלוני ישראל על משכנות ברבית וכו' ומעמא הוי תשום דישראל המלום לאו על ישראל כלום קא סמיך אלא על המשכנות שנידו א"כ ה"ב כיון דיהיב משכון אין אתריות העלום אלא על

פמשכון עלמו ולא גרע היכא שהמלוה ומן המטוח מפיקרא לעובד כוכבי' להנווחם מהיכא דהחם אויל השוכד כוכנים לקחת המטוח מיד המלוה לזורך ישראל דמשום דאיכא משכון באחלע שרינן עכ"ל . וכדכרים הלוי כובנים לקחת הסתנות פיד המנוד לנודך ישרת דמנוס דחיכת משרון בתמנים שריון עביל , ובדפרים הנו מרסקן אינרא האף לדעת ר"ח שיקר הסימר השנודד כוכנים לוה לצורך עצמו ובעינן ג"ב שישראל הקנה לו המשכון דאי לא"ה היי המשכון כע"ץ וע" כם" ח"ד סק" ומקי"ג אכל, סיכת דלום ממחלה לצורך ישראל מ"ל אם ישראל נותן לו משכון או לאו סוף סוף ישראל מישראל לקח ריכתא או מסישראל בעצמו או מסמשכון על ישראל פ"ד דברי הגד"ם לא יכולתי להלום כלל ולא ירדמי לס"ד: סים לי ואבד: (לו) ואם משיב איני יודע כו'. וכ' ב"י דס"ם בטענות דלא שביק היחרא ואכיל איסורא ובודאי בהיחר עשה כל מה שהיה לח היו דברים מפולם ועל פי זה מיושב מ"ם בח"מ סי' פ"ב סעיף י"ב יכול לעשוח: עד איגי יודע בו'. והיה אם אומר להד"מ לריך בטוטן תובזה רבית כוא שלריך לישבט היסת עלזה דהיינו שטוטן לישבט היסת. ב"י בשם חשובות הרשב"א וכ"כ התחבר לקמן סי' קש"ז סי"ח וכ"פ העש"ז וכן דעת הב"ח והסמ"ע בח"מ סי' פ"ב ס"ק להד"מ ומ"מ לריך להבין למה חייב באמת שבועה בטענות אלו טפי

מטענת בסיחר לקחתי דהא אין ביניהם אלא כלקימה לחוד ואין חיוב מחמת זה כיוןדאילו הודה שלקח ממנו הים עדיין לו טענה לפטור דבהיתר לקח והרי מלינו בח"מ סי' ל"ג סעיף ט' שאין משביטין היסח אלא בסטנח שאם יודה בה חייב ממון כו' ק"ו כאן שאפי' אם יודה אפשר להפער שיאמר בהיתר לקחחי ונראה דלא סגי שיאמר בהיתר לקחתי סחם אלא לריך שיפרוט הסיחר היאך הים דשמא לא ידע לעשו׳ סיתר דוגמא לדבר מס שמלינו בח"מ סי' ס"ז שכ' בשם הרא"ש שמעולם לא זכה אדם לפניו בטענה זו פרוזכול היה

לי ואבד לפי שלא היו יודעים ענין פרוזכול כלל וראיה עוד לדבר זה דכחשובח סרא"ם כלל ק"ח סימן ז' בראובן לוה משמעון מאה דינרין גאקבי"ם כו' וחלה הענין שם אם היו לו אוחן הגאקםי"ם או לאו וטען המלוה שהיו לו ללוה הגאקשי"ש ופסק דלא אמרינן בזה לא שביק היתירא ואכיל איסורא דלא סליק אדעחיה ביוקירו הנאקשי"ש ול"ד לפרוזכול וכו׳ עכ"ל . הנה נמי בכל היחירים שחפשר שהיה חושב שיהיה בענין שלא יצטרך היחר וע"י זה נמשך שנטשה באיסור וע"כ אם אומר בפירוש שנטשה בהיחר כפי מה שהוא אנו נוכל להקור אוחו אם הוא בענין שאין חשם שלא עלה על לבו שילטרך לבוא לידי היחר וע"כ אם אמר להד"מ או איני יודע יש חשש זה וע"כ ישבע שאינו יודע או להד"מ ובזה מחורץ מה שהקשה ב"י ניהמניה בטענת להד"מ במגו דע"י עובד כוכבים לקחתי וחירן דלח חמרינן מנו לפטור משבועה וום אינו דבהדיא איחא בח"מ סי' ל"ג בשם הרא"ש דאמרינן מגו בזה ולפי מ"ש ניחא דאפשר דלא בריר ליה אוחו ההיחר ועל פי דרך זה כראה לי מ"ם רמ"א אחר כך וכן בשאר טעטה כו' חה טוטן שהלוה לו בהיחר כו' היינו שמפרש ההיחר היאך היה ולא בסחם והרי אף בפרוזכול אמרו דוקא שלריך שיאמר כן ולא סגי שיאמר בהיחר אני תובע אוחו ואף למי שלא רולה לפרש הדברים כן ויאמר דגם בכחם סגי שיחמר בהיחר לקחחי מ"מ נרחה דהלכה למעשה לריך לנהוג כן שכשיו דאנו רואים שרבים פורלים באיסור רבית ולא נחשב בעיניהם למאומה עד שכמעט לא שייך לומר לא שביק היחירא כו' דאינו חושש לעשות בהיחר כלל ודבר זה אנו למדין מדשינה הרא"ש הדין לפנין שמיטה ולא נחן נאמנות לאנשי דורו באומר פרוזכול היה לי אט"פ שבימי חכמי החלמוד היה דיוזה מפורש וה"ה באיסור רבית שבנדון דידן שלריךלכל הפתוח לחקור אותו היאך נעשה בהיתר ואם יראה הדייןשאינו ברור ישכיעגו כן נרחה לע"ד: (כן) ואם יש שמר ביד המלוה גשבע וגומל. בדברי המרדכי שמביא ב"י כחוב בזה שנוטל בלא שבועה *) אלא שרת"א הכריע שעכ"פ אינו מוחזק מכח השער כמו מי שמוחזק במשכון בנוטל בלא שבועה ונראה דכן מוכח מדאי' פרק הרבית (דף ס"ב) דכ"ע סטר העומד לגבוח לאו כגבוי דמי אלא סעכ"פ מועיל הסטר פיהא הוא

פו'. כמ"ש בסכ"ר וכמש"ל ס"ג ע"ש: [עד] וכן כו'. כג"ל: [עד] ורוקא כו'. עש"ך שחולק ע"ו והניח בצ"ע: [ב] ואם יש כו'. דבריו תמודין רשפר שוה למשכון עש"ך שחולק ע"ו והניח בצ"ע: [ב] משכון כו'. והרין רפרובול ע"כ בלא משכון רמשכון בלא"ה אינו משמם: [בא] משכון כו'.

נשבט ונוטל ורמ"א למדו מההיא דחושן משפט סי' פ"ב סטיף י' שזכרנו :

כלא שבועה משעם דלא שביק היחירא וכו' ובודאי בהיחר עשה כל מה שהיה יכול לעשוח. ש"ך: (נו) יודע. כחב הש"ך וה"ה אם אומר להד"מ לריך לישבע היסח כמ"ש המחבר לקמן כי' קע"ז סי"א וכן דעח הב"ח והסמ"ע בח"מ סי' פ"ב ס"ק ל"ד דלא כיש חולקין בהג"ה סי' קע"ז שם והפ"ז כחב ומ"מ לדיך להבין למה חייב באמת שבועה בפענות אלו מפי מבפענות בהיתר לקחתי דהא כיון דאילו הודה שלקח ממנו היה לו עדיין מענה ליספר ממנו דבהיתר לקח והרי מלינו בח"ת פי' ל"ג ס"ם שאין משביפין היסת אלא בסענה שאם יודה בה חייב מתון וכו' ונראה דלא סגי שיאמר בהיחר לקחחי סחם אלא זריך שיפרום ההיחר האיך היה דשמא לא ידע לעשות היתר וע"כ אם אותר בפירוש שנששה בהיתר כפי שאנו נוכל לחקור אותן אם הוא בענין שאין חשם שעלה על לבו שלא יצמרך לבוא לידי היחר וע"כ אם אמר להד"ת או איני יודע ים השם זה וע"כ ישבע שאינו יודע או להד"ת עכ"ל : (גז) בהיתר . כתב הפ"ז דגם זה מיירי שמפרש ההיתר היאך היה ולא בסחם ואף למי שלא רנה לפרש הדברים כן ויאמר דגם בסחם סגי שיאמר בהיחר לקחחי מ"ת גראה דהלכה למעשה לריך לנהוג עכשיו כן דאנו רואים שרבים פורלים באיסור רבית ולא נחשב בעיניהם לתאותה ואינם חוששים לעשות בהיתר כלל ולכך לריך הדיין על"פ לחקור אוחו היאך נעשה בהיחר ואם יראה שאינו ברור ישביענו על"ל: (נת) משכון. כתב הש"ך תשתע אפילו פוען הלויקני ק' בר' על המשכון בר"ק והלה תשיב היחר עשיחי עתך פטור בלא שבושה וכ"ש שם שוען הנחחי לך

(לו) ייי ואם משיב עו איני יודע אם נתת לי מעולם רבית ישבע שאינו (יי) יורע:

הגח [עח] וכן בשאר פענות שבין לוה למלוה שוה סופן שהלוה לו באיסור וזה מוען שהלוה לו (מ) בהיתר המלוה לבן פעור אפי' כלא שבועה (כ"מ בסושקים ועי' ב"י) [עש] ודוקא שהלוה כא להוציא מן המלוה צדן כגון שהיה לו (מ) משכון או שכבר סרע לו (ב"י) אבל אם המלוה בא להוציא מן הלוה הלוה צבו וספור (כד) ב [פ] ואם יש שמר ביד (מ) המלוה בא נשבע וכועל (הברח ביח יוםף ממשמעות יש שמר ביד (מו) המלוה על משבע וכועל (הברח ביח יוםף ממשמעות המרכי) ועיין לעיל סימן ק"ם ולקמן סימן קע"ז:

בו (פא) ייי בשבון שביר ישראל מישראל חבירו וא"ל הְלוֹה לך ומשבנו לעובר כובבים ברבית ועלי לפרוע קרן ורבית פב (ס) מותר:

המרדכי וכ"ב בד"מ וז"ל כחב ב"י ואם בא להוליא הלוה והלום אומר שהוא רבית אם המלוה מוחזק כגון שיש לו משכון או שטר המלוה

נשבע ונוטל כו' עכ"ל ובב"י כתב להדיא איפכא לדעת המרדכי דבשיש לו משכון או שטר נוטל בלא שבועה כשטוטן בהיתר עשיחי עמך ע"ש

סים לי וכחכד דכחמן דלח שביק חינם היסירה וחכיל מיסורה ועיין נסיתן קע"ו סעיף י"ה וכמ"ב שם : מח סייף יולת מסיפן כמנו דהי כשי המר של ידי עוכד כוככיי להחחיו לחיסטוכי 1397 משכועה לא אמרינן : מם כ"י מחשובת הרח"ש שכחכ כסור ח"מ כסיי ע"נ שום שמשכנו כיד פוכד כוככים חינו לח לום ולח שרב וחצל מי שימלח

ל"ד דלח כסים חולקין בסג"ה סימן

קמ"ז שם : עו פמור אפי' כו'

דוקה בכחן שלה נחברר שלהח הרבית

אבל אם נתברר שלקח רבית אין היתר

אלא שטוטן מטוח של יחומים או

לדקה היה אין המלוה נאמן וכמ"ם

בסי׳ ה"ם ס"ק ל"ב: עד כנון שחיה

לו משכון כו'. משמע אפי' סוען

סלויחני ק' בר' על המשכון ברביח

קלולה והלה משיב היתר עשיתי עמך

פסור כלא שבועה וכן משמע כב"י וכ"ש

חם טוטן הנחתי לך משכון בעד רבית

והלה טוטושנששה מחחלה בהיחר והא

גקודות הכסף סית זו: (במ"ו ס"ק ל"ו) *)אלא שרמ"א הכריע כו'. זה מינן דרמ"ת כמב כן כד"מ בשם הכ"י וכמ"ש כש" דכןמוכם מראיתא כפ' הדכים לא דק דהתם שטר של רכים כוח חכל ככח הא טוען כהיחר לקחחי וכן מ"ש שרת"ה למדו מסכית דחושן משפט כו' לחו פלחת כית דכתם חינו נשנט ונוטל אלא משלם. ואחר כן נשכם שכועה דלחתר פרעון ועוד דדוקה ההם דטופן לה לקחתי כלל משח"כ הכח שטוען כסימר לקחחי י"ל דלח שכיק היחירת ותכיל חיסורת וכת"ם נסיך מים:

כגסת הגדולה לקחקי נחמן כלה שכועה ובות כלמד מדככי הכח"ש כמ"ב דרי"ו כחכ כשם הרמ"ה דכשני החלוקום נושל כלח שכועה לפי החתול חינם דכרי הרמ"ה חלם דכרי הי"ן הם:

נליון מהרש"א (פ"ך ס"ק מ"ט) אע"ן ראי בעי פסר נפשיה בפרעתי אי להד"ם אינו נאמן, עי ש"ך חו"ם מיםן פ"ב דיני מנו אית כ"ד יעי ברג"א פרק הניזל עצים סי' "ח בר"ה מעשה בפרנ"א וע' מה שכתבתי בנליון ש"ק חו"ם סימן מ"ו סעיף ל"ו על יער א' איםר הרי תנאי יעי' יבטית כ"ה א' בסתניתיו ר^י אימר הרנתיו לא תנשא אף דיש לו מינו דהיה אומר מח

עצי לבונה

באחריות ספוכד כוכנים מותר ליקח הרבים: (סב"ו בחנ"ח) אפו' בלא שבועה בחניח) אפי ברא שבועה. עש"ך ס"ק ע"ו מ"ש פכל חב נמככר שלקה רצים וכו' חין פעלום נחמן. ור"ל חף נשכועם חלח לכיך לברכ דמעום לדקב פים וחב ידום דבים אנלו משום נדקב אז נאמן בשבושה דבלוה ממעים לדקה ולא משלו ועי' סימן ק"ם סקי"ג אכל ככא דלא ידוע שלקח רנים ואמר כדרך סיתר אמי' שבועם א"ל משעם מוקם וכו'. וכנו'ו מפיק דלריך (מקור כיאך נעשם נכיתר ואם אינו ברור לריך כרימר ואם אינו ברור צריוך שכועם: (שם בדעה"ה) בשבע ינופל. עש"ך ס"ק פ"א מ"ש כאומר נהד"ם א"צ לישנע וכו', כ"ל דווקא לישכם וכו'. כ"ל דווקא בשכא הלוה לבוציא מהמלוב או כאומר כבימר לקחתי שיין החוקה וכאומה להד"ם לריך שכועה אכל בכא פמלוה להוציי בשמר אז כוא לכיסך דכלכד"ם א"ל שבועה דכשטר אינן עותד לכך לפיום כו רכים כק מחוייב פיסם חחר ספרעון וכחותר בסיתר עשיתי פ"ב הוא מכנ לשפרים דסים כו ככים לכן לריך שכועם בנקיטם חסך ועי כח"מ סימן פ"כ: (סעיף כ"ו) כולתך. עש"ר ס"ק פ"ג מ"ב לא מדיף מאלו נהן משכון למשכנו אלל סמובר כוכנים נחשכנו מכני שמוכו כולכים ברבים לעיל ס"ק נ"א כל"ל . ור"ל דאם סעוכד כוכבים

מילואים

(סימן קס"ח קס"מ בש"ך ס"ק ע"ם) ונם העם"ז כתב כאן רנשבע וכו'. וכחמק יב הכדל כב כין דין הזה לכין הדין בסי' קע"ו סי"ב דקיבל משום לחצי ריוח כי כחן יכקב כמלום להוציח ממון מיד הלוה חשר ים חוקה ממונה לכלום ע"ו כי הממון חשר המלוה שליכם . משח"כ המש דהמלוה תובע חצי בריוח ולפי דכרי במלום בממון אשר בוא שיבע לא בים מעולם של שלום כי

דכתבו הרא"ש וטור לעיל סעי' י"ח ס"ק ל"ד דבטוטן משכנחי לך משכון בר"ק והלה משיב אמרת לי שהוא של טובר כוכבים והוא מכחישו דישבע המלוה כו' יש לחלק דהכא שרי מטעם דלא שביק ביתרא ואכיל איסורא ואמרינן בודאי בהיתר עשה כל מה שהיה יכול לעשות אבל ההם הרי לא עשה כלום בהיחר אלא שאומר עליך סמכתי שאמרת שהוא של טובד כוכבים א"כ עיקר ההיחר הוא מכח דבורו של כלוה והרי הלוה מכחישו לכך לריך לישבע . נ"ל : עמ נשבע ופטור . ל"ע דהמרדכי כחב בסהם דנחמן המלוה בלח שבועה ומשמע אפי' במלוה ע"פ אלא שהב"י פירש דהיינו דוקא בשטר או משכון בידו אבל אם היה מלוה ע"פ פשיטא דאינו נאמן להוליא אפי' בשבועה עכ"ל ומכיא בד"מ ולא ידענא אמאי פשיטא דהא י"ל מטעמא דאין אדם משים עלמו רבע אינו נאמן וכ"כ בסמ"ג לאוין קל"ג דף ס"ג ט"ב בשם ר' יעקב דחם טפר וחומר מלוה ברביח היא חע"ג דחי בעי פער נפסיה בפרעהי או להד"ם חינו נאמן דאין אדם מכים עלמו רשע עכ"ל ותביחו ב"י לקתן סי' קע"ז וקבעו בש"ע שם סעיף י"ב ובט"כ דמלוה ט"פ מיירי דאל"כ ליכא מיגו ואט"פ דבש"ע שם לא ביאר דבתלוה ע"פ מיירי מ"מ כיון דדבריו שם לקוחין מהסמ"ג משמע דמיירי כהסמ"ג ועוד דמ"מ מנ"ל לב"י לפרש דברי המרדכי דלא כפשמ ולא כסמ"ג בגוונא דמיירי וכן במהרי"ו סי' ל"ז כחב בסחם דהלוה אינו נאמן משום דאין אדם משים עלמו רשע ונמשך הב"ה אחר הב"י ופי׳ דמיירי בשטר או משכון ואין זה במשמע בלשונו ודוחק לחלק ועוד דבד"מ סעיף ו' גבי האי דינא דלעיל סעיף י"ג לרבריך הראשונים וכו' הביא דברי המרדכי הנ"ל וכ' עלה וכ"פ בסמ"ג דאפי' במקום מיגו אין הלוה נאמן דאין אדם משים עלמו רשע עכ"ל ול"ע וגם העט"ז כחב כאן דנשבע הלוה ונפטר אע"ג דמשויה נפשיה ונפש המלוה רשיטי חזקה דממונא טדיפא ללכת אחריו ע"י שבועה עכ"ל ולקמן סי' קע"ז סי"ב כתב אע"ג דאי בעי פער נפשיה בפרעתי או להד"מ והוה נצבע ונפער איט נאמן אפי' בשבועה דאין אדם משים עלמו רשע עכ"ל והדברים סותרים זת"ז וליע: ב ואם יש שפר כו'. ול"ד לדלעיל ס"ס קס"ב דהחם ליכא למימר לא שביק היחרא ואכיל איסורא דהכא איכא ודאי איסור אבל החם לא סליק אדעחיה שיוקרו החטים כדי שידקדק שיהיו לו חטין בשעת הלואה וכן מחלק בחשובת הרא"ש כלל ק"ח ס"ם ז' בהדיח: פא נשבע ונומל. כתב הסמ"ע בח"ת שם ס"ה ל"ג דדוקא הכא שמודה שיש בו רבית אלא שאומר בהיחר נטשה נשבט ונוטל בנק"ח כדין כל נשבט בשטר ונוטל אבל אם המלוה טומד בשטרו ואמר להד"ם שאין בו רבית כלל א"ל לישבע קודם שיתן המעות בנק"ח אלא משלם ואח"כ יתבענו וישבע היסת וכ"כ הב"ח שם ובס"ם זה ערכב הדברים וסתר דברי עלמו שבח"מ שם ע"ש ומ"מ לל"ע דדין זה שכ' הרב נשבע ונועל נרשם בכל ספרי הש"ע סברת הב"י ממשמעות

ול"ט וטיין בטט"ז ובחשובות משאח בנימין סי' ס"ז ובב"י טוד מדינים השייכים לכאן: 🖻 מותר . נ"ל דמיירי בענין שהטובד כוכבים סומך טל המשכון לבד כגון שהמשכון הוא טוב או שאומר לטובד כוכבים איני משחטבד לך כלל אלא יהא אחריותך טל המשכון לבד הא לאו הכי 65 (ת"א מי' קפ"ז): (מ"א סקל"ז) ולוך אינו רבחריא איתא, לפי ט"ש הש"ך הזה"מ (סי' צ"ה ס"ק י"ז) ראפי אי אסרי' מנו לאפסורי משבועה מ"מ מנו לפסור מהיסת לא אסרי' עי"ש. ניחא הכא:

משכון בעד רבים והלה פוען שנעשה מחחלה בהיחר והא דכתב לעיל פי"ח דבפוען משכנחי לך תשכון בר"ק והלה תשיב אתרה לי שהוא של עובד כוכבים והוא מכחישו דישבע המלוה כו' יש לחלק דהכא שרי מפעם דלא שביק היחירא ואכיל איסורא ואתרינן בודאי עשה בהיחר אבל החם הרי לא עשה כלום בהיחר אלא שאומר עליך סתכתי שאמרת שהוא של עובד כוכבים א"כ עיקר ההיחר הוא מכח דבורו של הלוה והרי הלוה מכחישו לכך זריך לישבע . ואם המלוה בא להוציא נשבע הלוה ונפטר זה צ"ע דכאן פסק דהלוה נשבע אע"ג דתשויה נסשיה ונסש התלוה רשישי ולקמן סי' קע"ז סי"ב כחב אע"ג דאי בעי סער נפשיה בפרעתי או להד"מ והוה נשבע ונסטר אינו נאתן אפילו בשבועה דאין אדם תשים עלתו רשע והדברים סוחרים זה את זה ול"ע עכ"ל : (נע) המלוה . ול"ד לדלעיל ס"ם קס"ב דהחם ליכא לתיתר לא שביק היחרא וכו' 'דהכא איכא בודאי איסור אבל החם לא סליק אדעחיה שיוקרו החטים כדי שידקדק שיהיה לו חסים בשעת ההלוחה וכתב הסת"ע בח"ת סי' פ"ב ס"ק ל"ג דדוקא הכא שמודה שיש בו רבית אלא שאותר בהיחר נעשה נשבע וגופל בנק"ח כדין כל נשבע בשפר ונופל אבל אם המלוה שומד בשפרו ואומר להד"ת שאין בו רבית כלל א"ל לישבע קודם שיתן המעוח בנק"ח אלא משלם ואח"כ יתבענו וישבע היסת ועי' בתשובת ת"ב סי' ס"ז מדינים השייכים לכאן עכ"ל הש"ך ובם"ז כחב שהרמ"ח הכריע כן מדעחו שבשמר נשבע ונועל עכ"ל (ובנה"ב השיג עליו ע"ש): (ס) מותר. כחב הש"ך ל"ל דמיירי בענין שהעובד כוכבים סומך על אם יש לו רצות לתבוע גם הערב

אש"פ שיש נכסים לשובד כוכבים

סלום אסור ורשב"א ושאר פוסקים

ם""ל בזה מוחר ואיןאיסור אלא בערב

שלוף דון דהיינו שהמלוה אין לו כח

כלל לחבוע את כלוה ויכול לדחותו

אלל הערב אע"פ שיש לו לשלם וכחב

כ"י שדברי הטור סתומי׳ ואין הכרעה

כמאן ס"ל רק מדכ' בסוף הסי' בשם

סראב"ד דבסיתר הוא שלא ידחנו אלל

הערב משמע דבדיניהם היה הערב

שלוף דוך שכלום יכול לדחות כמלום

אלל הערב ש"מ דם"ל כהרשב"א ושאר

פוסקים והקשה בד"מ דהא מדכתב

ברישת שלת לתכוע הערב תחילה

משמע. דכרש"י ס"ל דעיקר ההיתר

הוא שלא יתבענו אלא אחר שלא ימלא

נכסים ללוה אבל אם יש לו רשות

לחבוע שניהם אסור והשאיר בל"ע

וים ליישב דגם ברישה ס"ל כרשב"ה

וה"ק שקיבל עליו שלא לעשות כדיני

עובדי כוככים שדוחיהו הלוה אלל

השרב תחילה אלא יתבע מי שירלה .

ולענין הלכה כ' ב"י דלכחחלה מורין

כדעת רש"י ודיעכד היכא דקיימי זוזי

קע (א) שבדיניהם תובע הערב תחילה. כ"י סכים פלונחם

לישראל להיוח ערב בעד עובד כוכבים אלא דוקא אם קיבל עליו

דרש"י ורשב"א ושאר פוסקים דרש"י ס"ל להומרא דאין היתר

196

כלום משכונו ישדנו: ב חשו" הרשב"א וכחב שכל כה"ג ראובן נששה שלוחו של שמעון להוליך מעום אלו לעובר כוכבים ולהלווח לו ברבית כאילו מבכנו כוכבים בעומו :

א מסקנה הגמי ב"מ דף ע"ח ע"ה: ב כרייחה שם וכרמסרם הראכ"ד וכ"כ חשובי הרשב"ה בחשובות להרמב"ן סי' רכ"ב והנימוק"י בשם הרשב"א והר"ן מדברי רחבי"ה שכחב

נקודות הכסף (סימן ק"ע במ"ז מ"ק א' ב') הלריין (הקשוח על רמ"ל והר"י קורקו"ל מסש"ס וככר קדמי כעל חשוכח משלח כנימין כזה ובשסחי כהן כתכחי דלא קשה מידי עיין

בית לחם יהודה (סימן ק"ע סעיף א') אכור לישראל בו' . אין כל הדברים האלו אמורים שלא כשהים מסורם בשטר בו שמלום לו ב' בכ' אבל אם כלל הרכים עם סקרן וכחוב בו שהלוה לו ה' מוחר ליכנום ערב אף ע"ם שהוא גובה מהערב חחלה וכן נהגו היום מהערב חחלה וכן נהגו היום ריב העם. ש"ג : (שם) הרי זה מותר כי' . חשי' ברביח מפורש היינו ד' בס' . לחוכן שנחערב בעד שמעון לעיבד לוכבים וברח שמעון וע"כ הולרך רחובן ליקח מעוח כרכים לפרוע לעובד כוככים וב"ד נחנו כיד ראוכן חזקוח של שמעון שינכס השכירוח ויפרע הרכיח ומח כחובן חין כחן רבים כיון שמם רחוכן רשד"ם רחוכן לוה מעוכד כוכבים ברכים ונפטר והעובד כוכבים כנים ומשר ומנוכן כוכבים כקש משוחיו חבן מחדש ובין כך נשחמף כן של מחדש ובין כך נשחמף כן של החובן עם לוו מן העובד כוכבים לחם לו הריות שלהם לוו קבל סחני אמר והלכן והוניאו לו שם התח מפנקם של העובד לוכבים וכחבו שמם זה לזם ערב קבלן פרטון קרוב בעינו שמם שפורע לוי הוי רבים קצולה: שם בהגה"ה אבל א"ל כו' כ' הט"ז מכאן נ"ל כמי שנובה התקשרות עם הביכו כו' ואפילו אם נתן לו מסקינן מינים מכ"ל . ב. ב שב כ. מה שכחב ואפילו אם נחן מסקינן מינים הילך לשיטחו דכחב דהוי כ"ק אכל לסכרת מור"ם איו

מלאני לבי למטשה להעביר עצי לבונה סומד על השליח ולם על

מפקיגן מיניה ונ"ל עוד חם החחייב כח"כ חו בשבועה

. בטל השבועה ולסברה המור"ם בפר הא"ר הוככח הלוה לקיים שבועה ועיקר להחסשר ביניהן שכ"ל מהרר"י גבי דין שאה בפאה כו' והכה"ג הביח בסי' בפאה כו' והכה"ג הביח בסי'

דלסברה הנו"ז דהוה

אמשפון לכד הוי השליח כלוה העובד כוכבים הוחיל דכום בחתכיוםו וסום הוי יבכאל ואסוכ מלום לגבי לפרוע הרבית לכך לרין דלח יהיה חחריים כלל על השליח וחפיים לפני של השניתן זרי אף בלא משכון כמבואר שם : שני

מקור מים חיים

(סימן ק"ע כשו"ע סעיף א') ישראל שלוה מעות מעובד מיכבים ברבית וכו' . יש להסתפק אם ישראל לוה כוכבים ערב בעדו מי שרי או לא וכע"ק דהיינו לחבוע איזה שירלה פשיטא לו שאסור דס"ל בסעיף זה דשרי לישראל להיוה ערב בעד ישראל חבירו מלים מעוכד כוככים והיינו

מילואים

מיכף כשכרוים סים שייך סחזי מופ להעלום . וכק סלום רפום המלוה לכן אין שם חוקם ממון אלימתא כמו החזקה כדין הזה. ויש להאריך כום חבל מולקים וחוקים הם (וע' ברח"ם פופ"ק דנכורום ובספר חקפו כהן מזה . ובקונערם הססיקוח לחחיו של בעל קנה"ח הנדפם בקנס"ח):

לא עדיף מאילו נחן משכון להשכינו אלל העובד כוכבים ברשות לעיל ס"ק ס"א דאסור ובהכי מיירי הכל בו בשם מהר"ה והב"י כ' אבל הכל בו כו' הבין דפליג וגם מהרש"ל השיג על הכל בו ומביאו הסמ"ע בח"מ סי' ט"ג ט"ם ולפטד"ל כמ"ם: בג אין ראובן חייב לפדו' המשכנו' בו'. המלוה שלא ליחבט הערב כלל אלא עד שלא ימלא לכסים ללוה אבל

יורה דעה קסח קסט קע הלכות רבית

בן [פב] יראובן הרהין (פירום מסכו) משכונות של

את ראובן שיפרה אותם משכונות פג אין ראובן

חייב לפרות המשכונות אבל חייב הוא להעמיר

את שמעון אצל העובד כוככים:

כשלא יוכל ישראל להיות ערב לישראל

שלוה מן העובד כוכבים ברבית . ובו ב' סעיפים:

אישראל שלוה מעות מעוכד כוכבים כרבית 🛠

שבריניהם תובע הערב תחלה נמצא הערב (🗷)

תובע את ישראל כרבית שהערב חייב בה לעובר

כוכבים בלפיכך אם קבל עליו העובר כוכבים

שלא (6) יתבע את הערב תחלה א הרי זה מותר:

הגה [א] והאידנא מסחמא הוי כאילו קבל עליו הכי דבחם ערבות

ב (ב] יו"א שאינו אסור אלא בערב שלוף דוץ

(פי' ערב שמנקה את הלוה מדין המלוה כשלוף דוץ שהוא מין עשב שמיבשין אותו וכוחלין בו את הידים להעביר הזוהמא) דהיינו שאין

דין המלוח עם הלוה כלל שהוא יכול (3) לדחותו

: אצל הערב

כך הוא (טור) ודוקא במקום שהמנהג כך שתובעין הלוה תחלה:

אסור לישראל (א) אחר להיות לו ערב שכיון

עובר כוכבים אצל שמעון ולימים תבע שמעון

דכל כה"ג ראוכן נטשה שלוחו של במעון להוליך המעוח לעובד כוכבים ולהלוותם לו ברבית ואין עליו הכרח לפדות המשכנות או למכרן . שם . ועיין לעיל סעיף י"ג':

קע א ה"ו מותר. ל"מ סלוסו ק׳ בק"כ אלא אפילו החנה עמו לתח לו כך וכך רביח לחודש . ב"י בשם בה"ח ומכיחו ד"מ: ב וי"א שאיגו בו'. וכתב ב"י דלכתחלה מורים דכל שיכול לחבוע לערב תחלה אסור עד שיקבל עליו שלא לתבעו עד שיחבע הלוה חחלה ולא ימלא לגבות ממנו או שיהא אלם ואין ב"ד יכולים להוליא ממנו או שאינו בא לדין כגון שברח וכה"ג דכל שהוא ערב כעין ערב דעלמא שרי אבל בדיעבד סמכינן אסי"א וסיכא דקיימי זוזי שבקינן להו כדין הספיקות שהמע"ה מכ"ד מבוחר מדכריו דבערב שלוף דוך אפי' כבר פרע לו הרביח מוליחין מידו שלח כדעת הרב ובד"מ והב"ת מיקל עוד ופסק כהר"י קרקוז"א דאינו אסור אלא לכתחלה אבל בדיעבד יש

לו כל הכפסד כיון דמחמחים קפסיד ואין בזה משום רבית אפילו בערב

הגה (ב) [ג] ואם עבר ונעשה ערב בעדו לריך לשלם כל הפסד המגיע שלוף דון ודעת כל הפוסקים אינו כן ונלפע"ד דהר"י קרקוז"א גופי' לא הקיל כום אלא בערב קבלן אבל לא בערב שלוף דוץ ע"ש . ובהכי ניחא מה שהניח בחשובות משאח בנימין ס"ם ס"ז בקושיא על הר"י קורקוז"א וסרב דבש"ם משמע דבישראל ערב הוי רבית דאורייתא די"ל דבש"ם מיירי בשלוף דוץ וכלאו הכי נמי לק"מ די"ל דס"ל כמו שכתב בעל העיטור והביאו ב"י דבש"ם מיירי דוקא בעובד כוכבים שלוה

שבקינן להו כדין הספיקות שהמוליא מהבירו עליו הרחיה עכ"ל משמע מדבריו דחם נעשה הערבות בלד החיסור הברור אפי׳ אם כבר פרע לו מפקינן מיניה אלא דאם נעשה בדרך זה שאמר המלוה ממי שארלה אפרע שזה אסור לרש"י ומותר לרשב"ח בזה חי לא פרע לו הלא לא מפקיכן מיניה וחי כבר פרע לו לא מפקינן מן המלוה ורמ"א כחב על זה בד"מ וז"ל ול"כ דאף אם לא הוה ספק אין מוליאין ממנו דלא גרע מאכק רביח וכן משמע מדברי הכור

שכחב למה נחייבנו לפרוע בחיסור משמע אבל אי כבר פרע פשיעה מישראל דאין מוליאין ממנו עכ"ל וכן כ' כאן בסמוך בהג"ה וחימא לי על דעח רמ"א דהא איחא בפרק הרביח (דף ע"א) חנו רבנן אל חקח מאחו נשך וחרבית אבל אחה נעשה לו ערב ופרכינן אי בערב דעובד כוכבים כיון דדינא דעובד כוכבים דאזיל בחר ערבא איהו ניהו דקא שקיל מיניה רביתא ואי ס"ד כדעת רמ"א דלא סוי אלא אבק רבית מאי פריך כא לא החירה הברייתא להיות ערב אלא מדין חורה שהרי יליף לה מפסוק ואבק רבית אינו אלא מדרבנן וזה קשם גם על הר"י קרקוז"א כמו שיחבאר בסמוך על כן נראה לע"ד ברור דרבית דאורייחא יש כאן כל שיש איסור ברור בהאי ערבות ודברי ב"י נכונים ודברי העור שהביא רמ"א יחבאר בסמוך בסייעתא דשמיא דגם הוא ס"ל כן וא"כ מ"ש הש"ע בסמוך י"א דאין אסור אלא בערב שלוף דוך היינו בדיעבד וכמו שאמרנו אבל לכתחלה אסור אפי' במי שארלה אפרע כדעת רש"י וכבר כתב ב"י שראה חכמי הדור פוסקים כרש"י אלא בהוא מיקל בדיעבד: (ב) ואם עבר וגעשה ערב בו' . ז"ל הטור וכתב בר"י קורקוז"א ונראה היכא דלא קיבל עלים שלא לחבוע לערב חחילה ונעשה לו ערב ופורע בשבילו זריך לשלם לו כל ההפסד דדוקא לכחחלה הוא דאסור אבל דיעבד ישלם לו כל סהפסד כיון דמחמחיה הוא פסיד ט"כ ואינו נראה דכיון דיש בו לד איסור למה נחייבנו לפרוע באיסור ודאי כל ההפסד שיבא לו מכחו כמו שהונסו או כיולא כזה לריך לשלם אבל לא נאמר לו תן רבית עכ"ל וזריך להכין דעת הר"י קורקוז"א למה הקיל.כיון דבגמ' על ברייחא שזכרנו בסמוך אמרו איסו דקא שקיל מינים רביחא מי יאמר לנו דעל לכחחלם קאי לשון זם. ונ"ל דבאי איסור דערבות אם נעשם באיסור מקרי לד אחד ברביח דבשעה שנעשה הערבות באיסור לא היה האיסור בודאי דאפשר שהלוה בעלמו יפרע להעובד כוכבים ולא יהיה שום איסור מן לוה לערב וכבר הביא ב"י בסימן קע"ב ורים סימן קע"ד דעת פוסקים שים מהם סוברים דלד אחד ברבית הוא קלולם כפיבא אותו הלד האיסור ושיש סוברים דלא הוה רבית קצולה והש"ע פסק להחמיר ריש סימן קע"ד במכר שדה לחבירו כו' דהוה לד אחד ברבית ועל פי זה יתבארו דברי הטור על נכון דהר"י קרקוז"א ס"ל כאותן הפוסקים דלד אחד ברביה לא הוה אלא מדרבנן וע"כ כתב דלא אסרוהו אלא לכתחלה ואט"ג דבכל אבק רבית ודאי לא פסקינן שיחן לו הלום למלוה הכא שאני דקא פסיד מחמחיה והוה כאלו בעלמא כבר נחן לו האבק רבית דלא מפקינן והכא יחן לו אפי׳ לכחחלה דהא אין לו הנאה מזה ולא נחרבו ממונו ולפי דברינו מודה הר"י קרקוז"א במי שאומר לחבירו לוה לי מעות מעובד כוכבים שנזכר בסימן קס"ט סעיף י"ז ולא נחן לו משכון דאסור דודאי שם אפי' אם נחן לו הלוה מפקינן מיניה דמלוה כיון דשם הוה רבית קלולה דהא אין על הלוה שום שייכות פרעון שם להעובד כוכבים דהעובד כוכבים לא הכירו אלא לישראל האחר שמלוה לו ואוחו ישראל מלוה לזם וחלילה לומר בזה דהוה חבק רבית וע"כ לא פסק הר"י קרקוז"א דהוה אבק רבית אלא בערב שיש עכ"פ על הלוה שם לוה כנד העובד כוכבים אלא דהערב עושה איסור ואפשר שיפרענו הלוה להעובד כוכבים ולא ידחנו אלל הערב כדרך כל הארץ וע"כ לא הוה רק לד אחד ברבית והוה אבק רבית לדידיה . ומו"ח ז"ל כתב להר"י קרקו"א דה"ל בההיא דינא שוכרנו בישראל שאמר לחבירו לוה לי מעות מעובד כוכנים כו' דישלם לו 'סלוה ההפסד ולי נרחה כמו שכתבתי .' זהו דעת הר"י קרקוז"א אכל העור דס"ל בכל לד א' ברבית דהוה רבית דאורייתא וכהפוסקים שזכרנו בשם ב"י וכן כתב בר עשת סי' ש"ם דסום רבית קצולה ודוקא לאחר שסוברר הדבר שבא לכלל רבית אבל קודם זה אינו אסור אלא מדרבנן שמא לא יבא לכלל רבית עכ"ל וזהו ממש דברי הטור כאן שאמר דכיון שיש בו לד איסור למה נחייבנו כו' דקדק בלשונו ואמר לד איסור ולא אמר כיון שיש בו איסור אלא להורות דלא כדעת הר"י דמיקל כאן מחמת שאין כאן אלא לד אחד ברבית דיש ביה קולא בזה כתב דאינו כן דבשלמא קודם שהוברר האיסור דהיינו קודם שהוברת הערב לשלם להעובד כוכבים היה הדבר ספק אם יהיה הלד האיסור אבל עכשיו שכבר יש לד האישור ויש עליו שם רבית קלולה היאך נפסוק שישלם לו מכח ההפסד דעיקר קולא של הר"י קרקוז"א לא היחה אלא

משום ביאור הגר"א

רשהאחריות יהיה על המשכון יכנ"ל סי"ו ועש"ך: [ב] ראובן כי'. ע"ל סי"ג: קנן [א] יהאידנא כו'. כ"כ הרא"ש שם: [ב] וו"א כו'. כן פי' מש"ש יהא כיון קנן בו' כה"ג וכן משמע הלשון בתר ערבא אויל אחריו לבר: [ג] ואם עבר כו'. באר היטב

המשכון לבד שהוא מוב או שאומר לעובד כוכבים איני משחעבד לך כלל אלא יהא אחריותך על המשכון לכד הא לא"ה לא עדיף מאילו נחן משכון להשכינו אלל עובד כוכבים ברבית דאסור:

קע (h) יתבע. כחב ב"י ל"מ הלוהן ק' בק"ן אלא אפילו החנה עמו לחח לן בך וכך רביח להדש מוחר: (ב) לדחותו. כחב הש"ך מבואר בב"י דבערב שלוף דון אפילו כבר פרע לו הרבית מוליאין מידו שלא כדעת הרב והב"ח מקיל עוד ופסק דאינו אסור אלא לכחחלה אבל בדיעבד יש לו כל ההפסד ואין בזה משום (ס" ק"ע סעיף א") בלקוב ד כוכנים ברבית. אם זקף השבר כוכבים המלוח את הרבית על הישראל מותר לישראל אחר להיות אח"כ ערב אפ" שלוף רוץ כיון דוקף הוי כקרן ואין נאן רבית כלל כנ"ל ממשמעות הפוסקים וכ"כ ריא"ו פא"ג עכ"ל מהריק"ש ובתשובת כרם נאן רבית כלל כנ"ל ממשמעות הפוסקים וכ"כ ריא"ו פא"ג עכ"ל

פתחי תשובה קע (א) אחר להיות לו ערב. [עי' כסשו' חסם סוסר סי' קל"ו אודום ישראל הלום כרכים עם מטובד כוכנים זוקף עיד הככים על הקרן היינו שלוה עשר ומחייב עלמו מיד כשנים עשר אי שרו לישראל חבירו להיום ערכ נעדו. וכחב דהן כן דרכו המרדכי פאלין פיי של"ח בינו בעוד לישראל חבירו להיום ערכ נעדו. וכחב דהן הן דברו המרדכי פאלין פיי של"ח בעיבר א דהמללה רימו עליו הש"ך בסק"ה והעלה שם כיון שוקף הקרן עם הכנים תישה הכל הכין מי במ"ח הכן כו' והגע עלמך למאי דקוי"ל כרבי יוחנן ר"ם הכושא חייב אני לן מנה בשפר חייב מה"ח אמ"ם באינו חייב לו כלים וכמ"ש בח"ע כי' מ"א וא"ב בשלמא הלוה מישראל הבירו מנה מעובד כוכבים מיד ומחייב עלמו במאחים הדקים בוקים בופים ביות וא אומיב ביל מאור במאחים הדקים בוקים ביות הוא ואפור מה"ח אך בליה מעובד כוכבים מיד

שמורה שחייב לו מחחים כרי חייב לו כחמת וסוי קרן גמור ושוב נכנם ישרחל ערב בעד קרן כבים אפילו בערב שלוף דון ודעם כל הפוסקים אינו כן ונ"ל דהר"י קורקסא גופא לה הקיל בזה אלא בערב קבלן אבל לא בערב שלוף דון ובהכי ניחא מה המרדכי שם: (י) וכלפ"ד שה"ה אם כתב הלוה לערכ למלקו מכל היוק והוכרת השרכ ללוות מעות של רבים בסיחר ולשלם פבור פלום שאינו משלם לערב פרבים שנחן ומכיש אם כפב פלום לפעלום כנ כח"ם ככב מ"ו : ד 50 בשם חביו הכה"ם שם בססקיו:

נקודות הכסף

סם: (בפ"ז ס"ק נ") כסופו אבל וראי מי שנותן שכירו' להערב שיתן הערב לבדו שיתן הערב לבדו שפר עליו להמלוה בזה ודאי אסור דהא תכף נעשה לוה שלו כו' . וחלי חוכך כוה דמית סשכר לחו שכר הלוחה סום אלה פכר מס פתחחיים סום עלמו בעד הכירו וכדומס

מישרתל

בית לחם יהודה כלום כשבוע' ולכןכטוב בעיני לולבים ולדפפיכופו לה פנים ל ככל חשר הנחנו עושים וכ"ס בנידון לידן. ומ"ם עוד כט"ו משותפים שנקח מ' מהם ממוח מעוכד כוכנים ברכים כתכמי נסימן קס"מ כס"ק ט"ו ושם לת מחלק חם וה שמתעסק נפל מכעוכר כוכני! או כשני שנהו כה מחיי או כשני שנהן כק ממון לשוחפום כלום מן בעובד כוכנים ונראה שיפה כוון כוכבים ונראה שיפה כוון ספ"ו אם כשני אין ממעםק אין לו ליטול ו לפרפון כרבית . עוד כמב שימן הערב לבדו שער עליו להמלוה בוה ודאי אשור דהא שיכף נסשכ לוה שלו ולה של שלום ע"כ וכנה כ כחב כום"ל שכר מה שמחחייב כוא עלמו בעד מכיכו וכמדומה פכן נוסגין היתר עכ"ל ול"ג דיפה בוון המ"ו להת חיכף נתכם לום שלו חד קשם לי דובו חשור אף כלה יטול שכר דהוי ערב שלוף דון ואסור והיאך כתכ , נוכנין הש"ך כדומה שכן נוהגין היחר אכל כוראי אם שניהם מחוייבים לימן לעובר כוכבים ואף ששניכם חוממין על כממר"ם אמ"פ שדיניסם דכוי ערב קבלני' ואף שמפורש

עצי לבונה

(מימן ק"ע מעיף ב') וכן עובד כוכבים שלוה וכר ממ"ו סק"ד פ"ש וחיכ פוי כחלו כלום לעובד כוככים לפרכ והערכ שלום ללום כיל סשום דמ"ם סות דום שייך נם"א כישראל שלום מפוכד כוכבים וכו' אז כדיניסם המרכ שיקר הוי כהלוה מובר כוכבים למרכ והמרכ מלוה ללוה. אכל הכא מיירי בעובר בוכבים שלום מישראל או סיא להיסוך כאלו הישראל מלום להיסוך כאלו הישראל מלום להערב והערב מלום לעובד כוכנים ואיכ אסור לממום כוכנים ואיכ אסור לממום ליקח רבית מסטרב דאשתכת דישראל מישראל שזיל רבית כמ"ש כש"ך סק"ג אפר בע"ק כמ"ש כש"ך סק"ג אפר בע"ק אסו׳ שממונו של מלום מחרכה

מקור מים חיים

כיון דכשוכד כוכבים יכול למבוע איום שירוה נתוא אין על כעור שם לום אלא ערכ ולפ"ו אסור עמילא כיון דעיקר מס שפוכד כוכבים שרב צמדו כי קח פססקה (י סיכה דסמובד כוכנים ספרב הוה זלוף דון וחזינן אףדהמתירים לסיוח מ"ק כעד עובר כוכבים בכל מקום ערב שלוף דוץ חסור במיקר סלום סוא מעוףדון הסור דסמיקר סלום סוא מישראן ולפ"ז י"ל לסיפוך דמועיל להימילא מה שהעובד כוכבים סוא מרב שלוף דון אף דהישראל הוא פלום מ"מ כיון בהישראל אינו יכול לפבוע ישראל חבירו כיון דהעובד כוככים הוח ערב שלוף דון מו דמינו מועיל ואם להימירה דמ"ם כישראל כוא כלום ואינו מועיל ערב שלוף דון אלא לאיסורא לסיות פרב ולא כשביל זכ טיבראל סוא הלום ולא מצאחי סיבראל הוא הלום ולא מצאתי כעת בלוי לדין זם: (מעקה ב' בש"ע) וכן שבר טכבים וכי'. עש"ו סק"ר וים סיס לענ"ד כסוף דכריו וכן א"ל וא"כ הוי כאלו לום שוכד בוסנים מערכ והספרב לום ממלום: כאן אם כבר פרע לא מפקינן מן בערב היה לנו לומר דגם לכחחלה יחן לו כיון דאיכא הפסד כדעת הקרקו"א אכל באמת יש כאן רבית קצולה לו פל ידו (ג) [ד] אבל אינו לריך (ג) לחת רבית שנוחן בשבילו דאין אומרים ליחן רבית (°) (טור) [ה] ואי (ד) (ב) כבר פרע לו הרבים אין מוציאין מידו דלא גרע מאבק רבית (סברת הרב): מישראל כו' ע"ש: ג אסור לישראל להיות. ע"ק אפי׳ אינו ערב שלוף דוך משום דנמנא שממונו של מלוה מתרבה אלל בקבלן ואשתכח דישראל

ב (ד) 🗓 דוכן עובד כוכבים שלוה מישראל ברבית ג אסור לישראל להיות לו (ס) ערב:

משום ספסד והיינו שהאיסור לא היה לדידיה אלא אבק רבית והוה כאן אפי׳ להוליא מן לוה כמו בשאר אבק רביח דאין מוליאין מן המלוה אי כבר פרע לו משא"כ לדעת העור דהוה רבית קטלה ואה"ל אפילו כבר פרע לו הערב הרבית דמבקינן מיניה ואע"פ שלא זכר הטור אלא ל' לכתחלה

לא כחייבנו לפרוט אין נוזם דקדוק דקאי על הר"י קרקוז"א שאמר שחייב לפרוט כיון דכאן יש לי הפסד ועל זה מקשה הטור דודאי שהיינו אומרי"

וע"כ לא מהכי כאן הפסד וממילא

אם כבר פרע לערב (*) הרבית דודאי

מוליחין ממנו כן נרחה לע"ד ברור

כשמש דעת העור והלכה כמותו

שכבר הוכחחי קודם לזה בראייה

ברורה מן התלמוד דהוה כאן רבית

קנולה מדפריך בגמרא מן הפסוק אל חקח מאחו נשך כו' ומו"ח ז"ל כחב שנראה לו כהר"י קרקוז"א והדברים ברורים לכל מבין כמו שכתבנו מאחר שבסי' 'קט"ד סטיף א' יש' הלכה רווחת דלד אחד ברבית הוה רבית. קלולה והכי נמי כן 'הוא ויפה פסק רמ"א כאן כדטת הטור שאין לריך לתח לו רביח כו' אך מה שכחב דהם כבר פרע אין מוליאין דהוה כאבק רביח אין נראה לסמוך על זה אלא כדעת הב"י שזכרנו קודם לזה ויש בוכחות ברורות שכן כות אמת ואפי' כבר פרע מוליאין ממנו רק במקום שיש ספק דהיינו בפלוגחת שבין רש"י לרשב"א שוכרנו קודם לוה ששם דוקא אין מוליאין כן נראס לע"ד נכון וברור : (ב) אבל אינו צריך לתת לו רבית . מכאן נ"ל במי שעושה החקשרות עם חבירו באש לא ישלם לו חובו לומן המוגבל שישלם לו כל הזיקות שלו והמלוה לוה ממקום אחר המטוח בהיתר של ריוח שאין הלוה אריך לשלם לו הרווחים שנוחן המלוה לחחרים דהא גם הלום כאן חייב בהיזקות הערב ואפ"ה א"ל ליחן לו רבית אע"פ שערב נותנו בהיחר דהא לעובד כוכבים נותנו כן נ"ל פשום ואפילו אם החנה עמו בפירוש שיקח מטוח על ריוח בהיחר והוא ישלם אוחן יש בזה איסור ואפילו אם נחן לו מפקינן מיניה כן נראה לע"ד פשוט . עוד ראיתי להזכיר דבר אחד שרבים מהמון עם נוגעים בו דהיינו בשני שותפים שנוטל אחד מהם מעוח מעובד כוכבים ברבית לאורך סשותפוח ונותן הרבית מהשותפות והריות חולקין שזהו רבית קצולה שהטובד כוכבים אינו מכיר אלא אותו שלום ממנו ואין זה דומה למה שכחב רמ"א לעיל סימן זה לענין נאמני הקהל דהחם מוחר מפני שהוא לצורך מלוה ועיין מ"ש עוד שם מה שאין שייך לכאן ואפילו לדעת רמ"א דבערב לא הוה רק אבק רבית לאן שאני דוֹה הוא עיקר הלוה והשני הוה כלוה מישראל שלקח המעות מן העובד כולבים אלא לריכים שניהם ללוות מעובד כוכבים דהיינו שיחתמו שניהם על השמר אבל אם לוה האחד מישראל בעיסקא ונותנו לשוהפות שפיר יוכל ליתן הריות מן השותפות דבדרך שהוא מקבלו בעיסקא כך הוא נותנו לשותפות בעיסקא ובנוטל מן העובד כוכבים שזכרתי נראה להלק דאם שותף אחד הטוסק בשוחפות הוא נוטל מטוח מטובד. כוכבים. של רבית ומניתו לטסק השוחפות יוכל תחילה לחלאות הפרטון במה שלריך. לתח רבית לטובד כוכבים וכמוחר יחלוקו כי לא נעשה כאן הלואה מעולם אלא הריוח וההפסד מגיע לאוחו סך ממון של ההלואה והרביה שנוחן לעובד כוכבים הוא בכלל כהפסד או ממעט חלק בריוח אבל אם אחד מניח לחבירו ממון וחבירו מחעסק בשוחפות לחוד וזה המניח הממון נטל ממון מעובד כוכבים על רביח לאורך השוחפות אין לו ליסול מהשוחפות לפרטון הרבית כיון שהוא אינו מהעסק אלא חבירו לא יוכל לומר שהרבית ממעט חלק בריוח אלא כוי לים כאילו מניח מכיסו אותו סך לנורך השותפות כן נראס לע"ד: שאלה ראובן נתן שכר לשמעון שיבים ערב קבלן בעדו מנד לוי שילום לו מעוח אם יש כזה חשש רביח דשמא ילטרך שמעון לשלם הסך שהלוה לוי לראובן ולמלא שיהיה ראובן לוה של שמעון וסוה השכר רבית : תשובה נראה דלפי דעת הרשב"א ודעימי שמביא ב"י בריש סימן ק"ע דבישראל שנעשה ערב לעובד כוכבים בעד ישראל בעד קרן ורבית דאסור היינו דוקא בערב שלוף דוץ דהיינו באין רבות לטובד כוכבים לתבוע את הלוה כלל אז דוקא אסור ולא ביש רשות לפובד כוכבים המלוה לחבוע את מי שירלה פשיטא דכאן שרי דהא גם כאן יכול המלוה לתבוע את מי שירלה נמלא דאין על שמעון שם מלוה לגבי ראובן אלא שניהם יש טליהם שם לוה נגד לוי ואין לך לומר דאחר שילטרך שמטון לפרוט ללוי יפול אחר כך טליו שם מלוה זה אינו דא"כ גם בטרב 'לטובד כוכבים שזכרנו דמוחר כל שאינו בשלוף דוץ אלא יכול לתבוט אח מי שירלה נימא כך דשמא ילטרך הטרב לשלם חחילה אלא ש"כ דבתר ההלואה אזליטן דבאותה שעה לא היה הערב מלוה של הלוה ומה שחוזר. הערב ומקבל הפרעון אח"כ מן הלוה הוי ליה כאלו הלוה לו באותם שטה אוחו סך שפרט לטובד. פוכבים. בשבילו דהוה לוה וחייב להחזיר לו מה שפרט בשבילו כיון דמטיקרא נטשה בהיחר וה"י כאן לא השבינן כלל מה שנחן לו תחילה שכר דבשעת נחינת השכר לא היה מלוה שלו אלא שניהם לוין של המלוה ועכשיו נעשה לוה מחדש לוה של הערב ופנים חדשות באו לכאן. ואין לך לומר דכאן גרע טפי דבשלמא גבי ערב לעובד כוכבים שזכרנו אין שם קבלת רבית להערב מן הלוה כלל דהרי אין הערב מקבל מן הלוה עפי ממה שלחן לעובד כוכבים בשבילו ע"כ אין איסור בהלואה חדשה שנעשיא ביניהם מה שאין כן בזה דכותן לו שכר תחילה אימא לך דהשכר הוה בשביל זה תחלה שבאם ילטרך לשלם בעידו יהיה הוא לוה שלו ועל זה ודאי יש חשש שהשכר נחשב לרבית ודומם לרבית מוקדמת דהיינו שמקדים לו שכר בחם יצטרך אחר כך להיות לוה שלו . זה אינו דאם כן היה אסור לקבל שכר להיות אפילו סחם ערב בעדו דשמא יבוא הדבר שילערך לשלם למלוה ויהיה הלוה לוה של הערב וכי חימא ה"נ הא ודאי ליתא שהרי בהדיא כתב הרא"ש בחשובה הביאו ב"י סוף סימן קכ"ש בח"מ דמי שהבטיח לחבירו שכר שיהיה ערב בעדו לריך דוקא קנין שמע מיניה דביתר גמור הוא בקבלת שכר להיות ערב וע"כ לומר "דהשכירות הזה אינו שייך להלואה אלא בעד שזה הערב עושה שיתן המלום המעות ללוה ומקבל עליו הערב אחריות המעוח באופן שיהיה המלום בטוח יותר ולא עלה על דעת הערב כלל החילה שילטרך הוא לשלם דאם היה חושב כן ודחי לא היה טרב בעדו וא"כ אין שייך לומר שהשכירוח יהיה רביח בשביל שיהיה מלוה שלו וזה דומה למ"ש בסוף סי' קט"ג מי שהבטיח מאה ליטרין כו' כפי מה שפירשתי שם פ"ש. ועפ"ז ס"ל דגם לרש"י דכתב ב"י ריש סימן ק"ע כאן בשמו גבי ערב לעובד כוכבים בעד ישראל דאין היחר אלא א"כ מקבל עליו שלא יחבע הערב כלל חחילה אלא אחר שיחבע ללוה ולא יהיה לו לשלם אבל אם יש רשוח ביד העובד כוכבים לתבוט חחילה מי שירלה אסור מ"מ כאן בקבלת שכירות בעד הטרבות לישראל מודה דשרי דאין השכירות שייך לרבית בעד ההלואה שחבות חח"כ כמו שכחבנו *) אבל ודחי מי שנוחן שכירות להערב שיתן הערב לבדו שער עליו להמלוה בזה ודתי אסור דהת חכף נעשה לוה שלי ולא של המלוה . ובנותן שבירות לחבירו שיתן שער עליו למי שרולה לקנות החורה ממוכר אחד ואין רולה להאמינו לזה הלוקח וע"כ הוא מבקש מזה שיחן שטר עליו להמוכר ונוהן לו שכירות על זה בזה יש תקנה שיאמר הערב להמוכר אני נותן לך שטר על הממון ואני הוא הקונה ונמצא שאח"כ הוא נותן להלוקח בחורת מקח ממנו מחדש וזה פשוט דמותר במור כן נראה לע"ד כזם: (ד) וכן עובד בובבים שהלוה

(*) ים נוסחתום פרע לו סערכ ביאור דגר"א רמשום שערב גם בעד הרבית לא הפסיד הקרן כמש"ש שפור שיש כו' וקי"ל כחכמים דנובה שלמה (סימן י') כתב דבתשובת משפפ צרק (ח"ב סימן ע"ח) הביא הדלקים מה ; (ע"ז את הקרן : [ד] אבל א"צ בו'. פור דלא כר"י קרקוזא שאסר דאינו אסור אלא לכתחלה המור עליו דהיאך נאמר לו ליתן רבית : [ד] ואי כבר בו'. כ"ב בסה"ת דף ס"י מ"ל מאים ביד ביד שהוא שנת ביד שהוא אינו בא מלוה לפלוה אבל צ"ע דא"ב מאי פריך והא כיון כו' ונראה שהו פעם של הרשב"א שבתב דוקא בערב שלוף דוץ הוא לוה באמת ונראה שפ"ם שם בסה"ת העיב מיותר : [ן] וכן עובד כוכבים כו'.

פתחי תשובה שהנית בחשו' מ"ב ס"ם ס"ו בקושית על הר"י הנ"ל והרב (וגס הס"ו הנית דבריהם ולה בעד רבית וכבר העיד בש"ב פת"ו הנים רבה לה"ש שכן מהגים רובה דעות במ"ש ביש"ם משמע דבישרת ערב הוי רבית דחורייתת די"ל דבש"ם מיירי בשלוף דון ובלח"ה לק"מ כמ"ש בעל העיטור דבש"ם מיירי דוקה בעובד כוכבים שלוה מישראל כו' ע"ש עכ"ל : (ג) לתח. כחב המ"ז מכחן כ"ל במי שעשה החקשרות עם חבירו באם לא ישלם לו חובו לזמן המוגבל שישלם לו כל היזקות שלו והמלוה לוה ממקום אחר המשוח בהיחר על ריוח שאין הלוה לריך לשלם לו הרווחים שמחן המלוה לחחרים דהא גם כאן הלוה חייב בהיזקוה הערב ואפ"ה א"ל ליהן לו רביח אע"פ שערב נוחנו בהיחר דהא לעובד דוכבים נוחנו ואסילו החנה עמו בפירוש שיקח מעוח על ריוח בהיחר והוא ישלם אוהן יש בזה איסור רביח ואפילו אם נחן לו מפקיקו מיניה למה שפקיקו מיניה הלך לשימחו דכתב דהיא רבים קצונה אבל לסברת רמ א דהוי א"ר לא תפקינן וק"ל) עוד ראיתי להזכיר דבר אחד בשני שוחפים שנופל אחד מהם מעוח מעובד כוכבים ברבים לצורך השוחפות ונותן רבית מהשוחפות והרוית תולקין שזהו ר"ק שהעובד לוכבים חינו מכיר אלת אותו שלוה ממנו וחין זה דומה לנאמני הקהל דהחם תוחר תפני שהוא לצורך מנום משח"כ כאן אלא צריכין שניהם להלוות מעובד כוכבים דהיינו שיחחמו שניהם על השער אבל אם לוה אחד מישראל בעיסקא ונוהנו להשוחפות שפיר יוכל ליחן הריות מהשות פות דבדרך שהוא מקבלו בעיסקא כך הוא נוחנו לשוחפות בעיסקא ובנופל מהעובד כוכבים שזכרתי נראה לחלק דאם שותף א' העוסק בשוחפות הוא נועל מעות מעובד כוכבים ברבים ומניחו לעסק השוחפות יוכל חחלה למלאות הפרעון במה שצריך לחת רביח לעובד כוכבים והמוחר יחלוקו כי הרביח שנותן לעובד כוכבים הוא בכלל ההפסד או ממעם חלק בריוח אבל אם אחד מניח להבירו ממון וחבירו מהעסק בשוחפות לחוד וזה המניח הממון נעל ממון מעובד כוכבים ברביח לצורך השוחפות אין לו לימול מהשוחפות לפרעון הרביח כיון שהוא אינו מחטסק אלא חבירו ה"ל כאלו מניח מכיסו אוחו שך לצורך השוחפות עכ"ל (ועי' נעיל סי' קס"ע ס"ק כ"ו מ"ש בשם ספר הזכרונות: (ד) כבר. הנה כחבתי לעיל ס"ק ב' דהמ"ז חולק על רמ"א בזה ופסק דאפי' אם כבר פרע הרביח מוניאין מידו אבל אין כן דעת הש"ד וגם החזיק דבריו בנה"כ לחלוק על הע"ז וכ' עוד המ"ז שבשאל על ראובן שנחן שכר לשמעון שהיה ערב קבלן בעדו נגד לוי שילוה לו מעוח אם יש חשש רבים בזה דשמא יצמרך שמעון לשלם הסך שהלוה לוי לראובן ונמצא שיהיה ראובן לוה של שמעון והוי השכר רבית והשיב דזה היחר גמור הוא דשכירות הזה אינו שייך להלואה דלא עלה על דפת הערב בחחלה כלל שיצפרך הוא לשלם אבל ודאי מי שנותן שכירות להערב שיתן הערב לבדו שמר עליו לסמלוה בזה ודאי אשור דהא חיכף נעשה לוה שלו ולא של שמלוה (ובנה"כ כ' ואני חוכך בזה דמ"ת השכר לאו שכר הלואה הוא אלא שכר מה שמחחייב עלמו בעד חבירו וכדומה שכן נוהגין היחר עכ"ל) ובנוחן שבירוח לתבירו שיחן שמר עליו למי שרולה לקנוח סחורה מאחד ואינו רולה להאמינו לזה הלוקח וע"כ הוא מבקש מזה שיחן שפר עליו להמוכר ונוחן לו שכירות ע"ז בזה יש חקנה שיאמר הערב להמוכר אני נוחןלך שמר על הממון ואני הוא הקונה ונמלא שאח"כ הוא נוחולהלוקח בחורת שקח ממנו מחדש וזה סשום והיחר גמור עכ"ל (ועי' חווח יאיר סי' ק"ד):(ה) ערב.

לפרוע. וירצה לפלם לאפוקי אלם או ברח וכה"ג וכמ"ש בס"ק א' בשם

סכ"י: ה שערב לו בער הרבית

ובדקנו מידו . ב"ח . ור"ל משום

דאל"כ הוי ערב שלא בשעת מתן

מעות לגבי הרביח כדכתב המרדכי

הוי כמו שעת מחן מעוח כמו הקרן וכ"מ בחשובת הר"מ שבמרדכי

הגה [1] אלא אם החנה עם העובד כוכבים שכל זמן ך שיש לו לפרוע

לא ידיחנו אצל הערב או שרי לקבל הקרן והרביח מישראל אם לא יפרע העובד כוכבים (פור) [ה] ואם הישראל ערב לו בעד יפרע העובד כוכבים (פור) (ה) [ה] ואם הישראל ערב לו בעד (ו) הקרן ולא בעד הרבים אלא יש לו ליקח הרביה מן העובד כוכבים (ד) [ש] או להיפך ה (ג) שערב לו בעד הרבים ולא בעד הקרן מוחר

מישראל קא שקיל אבל לעיל ס"א בישראל הלוה מן העובד כוכבים בו' . כי בדיניהה הלוה דוחה את המלוה על הערב שממנו יחבש החוב אט"פ שממונו של מלום מחרבה אלל הקבלן ליח לן בה דהא עובד ואם כן הוה כאלו הלוה (עובד כוכבים) [ישראל] לערב והערב מלוה כוכבים מישראל קח שקיל רבית ושרי לדעת הי"ח שחינו חשור חלח ללוה: (ה) ואם הישראל ערב לו בעד הקרן בו'. צ"ע דעת רמ"ח בשלוף דוץ ועיין בחשובת מהר"מ גאלנטי סימן כ"ב: ד שיש לו בזה דמשמע אפילו באיסור כגון שלוף דוץ ולפי הנראה שזה אסור .

ונעחיק לשון ח"ה סימן ש"א ראובן יש לו כתב חוב על העובד כוכבים בעשרי' זהובים ברביה ואמר לשמעון קח ממני חלי החוב ומעחה יעלה לך רבית כל יום על חלקך כמו לי ואם חדאג שהחוב אינו בטוח הנני ערב

בשם הראב"ן ומביאו ב"י וד"מ מיהו היכא דוקף טובד כוכבים הקרן לך טבור הקרן שלך חשיב כהאי נוונא קרוב לשכר ורחוק מהפסד עם הרבית דכתב הרב לחמן דחשוב הכל כקרן פשיטא דאף לגבי הרבית או לא . תשובה - יראה דיש להחמיר דחשיב קרוב לשכר וכו' וא"ת לכהאי גוונא לא אסור הואיל והשכר והרבית אינו בא לידו מישראל אלא מן הטובד כוכבים ולא דמי לשאר קרוב לשכר כו' כמקבל בעיסקא

מחבירו דסריות בא מישראל לישראל אבל כאן אין בא כלום אלא מן העובד כוכבים וכה"ג י"ל דשרי דהא איתא פרק הרבית בתוספות בהדיא דיכול ישראל להלוח לטובד כוכבים ברביח וישראל חבירו ערב לו עבור קרן ורביח משום דישראל המלום לא בחר ערבא אזיל אלא בחר עובד כוכבים הלום ואפי' לפי הג"ה באשר"י שם בשם ראבי"ה דכה"ג אסור ליקח הרביח מ"מ מודם בקרן דמועיל הערבוח ורביח נמי אי יהיב ליה טובד כוכבים שרי כו' מ"מ נראה דאין להחיר בנדון דידן דהחם דוקא שהישראל מלוה מטוחיו לטובד כוכבים עלמו וישראל נעשה טרב כה"ג לא מחזי כלל למלום ברבית אבל בנדון דידן נוחן מעוחיו לישראל על סמך העובד כוכבים ואסור כיון שהוא קרוב לשכר כו' ומחזי כרבית עכ"ל . והנם רמ"א למד היתר ואיסור מכאן. להיתר למד כמו הקושיא של ח"ה דמותר להיוח ערב בעד עובד כוכבים באם עובד כוכבים מקבל המעוח. ולאיסור למד באם ישראל מקבל מישראל. וחמוה לי היאך למד להיחר באם ישראל ערב בעד הקרן לחוד אי מן החום' שמבית בת"ה שזכרתי הת ודתי ליהת דלה קיימת לן כוותייהו אלת חסור בזה כמ"ש הטור והש"ע כדטת הרתב"ד ותי מן הנה' תשר"י ודתי חיו ראיה משם דום לשון הנ"א שם מכאן כתב ראבי"ה ישראל שנעשה ערב לישראל עבור העובד כוכבים עבור הקרן והרבית שקלביעתו הקרן ישלם לו ואפי' לא הקנה לו דבשעת מתן מעות לא בעי קנין והרבית לא יפרע עד שיפרע העובד כוכבים ואפי' הקנה דכיון דדינא דעובד כוכבים בתר ערבא אזיל כו' עכ"ל . הנה ודאי הגה' אשר"י זאת לא מיירי אלא ממי שעשה איסור ונעשה ערב דהא נעשה ערב בעד הקרן והרבית וזה איסור בודאי ובאמת כל עיקר כונת ראבי"ה בזה ללמדנו שיש בזה איסור להיות ערב אפי' בעד עובד כוכבים דלא כדעה התוספות שזכרנו וע"כ קמ"ל דאם נעשה זה הדבר בדיעבד שנחטרב בטד טובד כוכבים בעד קרן ורביח של כרחך הקרן ישלם הטרב עכ"פ כיון שטל ידו נתן המשות והוא ערב שלוף דוץ וכמו הלוה ממש ואט"פ שטושה איסור בזה מלד הרבית אלא דהרבית לא יקבל אלא מן העובד כוכבים וא"כ אין לך ללמוד מכאן שום היתר להיות ערב בעד העובד כוכבים בעד הקרן דבוה אסור מכום קרוב לשכר כו' כמו שפסק בעל ת"ה במקבל מישראל ולא כחב היתר במקבל מעובד כוכבים אלא מכח ראיה דחוספ' להגה' אשר"י וכיון שאין משם ראיה כמו שזכרתי נשאר נם זה באיסור מכח קרוב לשכר כו' ומזה לא מיירי הגה' אשר"י שיהא בזה היחר אלא כל עיקר כוונחו שם דיש איסור לקבל הרבית מישראל באש נעשם לו ערב בחיסור ובחמת יש חיסור גם בערב בעד הקרן לחוד חלח דלח מיירי מזה חלח בחם נעשה בחיסור גדול שערב בעד הקרן ורבית קמ"ל שני רבוחות כאחת דהקרן יגבה עכ"פ ממנו והשני דרבית לא יגבה ממנו ויותר מזה אני תמה דבזה יש איסור רבית גמור דהא כחב בסי׳ ק"ם סעיף י"ג דאסור בלום מחבירו ומחנה עמו שפלוני יחן לו רביח עבורו וה"ל כאן בעובד כוכבים וה"ל ממש כן הוא דכיון דהישראל מרב שלוף דוך ה"ל הוא הלוה ע"ת שיחן העובד כוכבים הרבית ואין בזה חילוק אם נוחן עובד כוכבים רבית עבורו או ישראל דמ"ת המלוה עושה איסור שממונו מתרבה ע"י ישראל הלוה דהא מש"ה אוסר בעל ח"ה ראן במקבל ישראל מטעם קרוב לשכר כו' ע"כ ל"ע דעת רמ"ה למה פסק כאן להיחר להיות ערב לכתחלה כמשמעות לשונו דקמ"ל היחר היפוכו דרישא דכ' שם שיש איסור להיות ערב ותו דאם רמ"א מיירי כאן בדיעבד קשה דה"ל לכחוב רבוחא טפי דאפילו עשה איסור גדול שנעשה ערב בעד קרן ורביח חייב לשלם הקרן כמ"ש הגה" אשר"י ") ש"כ ל"ע אם לעשות מעשה כהיתר זה של רמ"א: (ך) או לחיפך שערב לו רק בעד הרבית כו". כלבוש כתב על זה וי"א דבלא משכון

ביאור הנר"א

ביון [ח] ואם הישראל כו'. כיון דאינו נותן רבית אנ"ל רהוא הלוה מ"מ אינו נותן העובד פוכבים בשבילו וע"ל פי' ק"פ פי"נ: [מ] או להיסך כו'. כמש"ש שטותר לומר הילך כו':

ערב כר. זה כשיפת ובי דעות וחן זמות ועד ומת בעדבים מה אלא אם התנה בערב דשלוף דוץ אבל בישראל המלוה אמור גם בע"ק ומה דכתב בהנ"ה. אלא אם התנה שלא ירחנו אצל הערב ונו" היינו בערב מחם כיון רבעובד כוכבים הלוה קבל עליו שלא לדחותו ממילא עפ"י הדין אין הישראל יכיל לתבוע לישראל ערב תחילה כיון ראפשר לו להשתלם מן הלוה. אבל כע"ק פשימא דבאמת אמורים ובזה מיושב לנכון דברי המוד רמ"ל כרש"י כמ"ש בתחילת חמ" שלא לתבוע הערב תחילה ומ"מ העתיק במוף חמ" דברי הרצ"ד שהם דברי ההנ"ה בכאן וחינו כנ"ל בל דאפשר לתבוע להעובד כוכבים החלה הראב"ד שהם דברי ההנ"ה בכאן וחינו כנ"ל בל דאפשר מתועות במוף מוחלה בתומות הרוב הומנים במוף מוחלה בתומות בתרומה ומלוח. אינו רשאי לחבוע לערב ישראל תחילה ואף דמלישנא דהראב"ד משמע דבריניהם יכול הלזה לדחות להערב וא"כ משמע דס"ל בשיפת הרשב"א מ"ם הפור העתיק שפיר דברי ו אינו רשאי להבוע לערב ישראל תאירה ואף דפנישנא דהראב"ד משפע ודינהם יכל ההוע להבוע לערב ישראל תחדות הערב ואינו רשא להבוע לערב ישראל החיל בשיפת הרשב"א מ"ם הפור העתיק שפיר דביי הראב"ד דלדינא הכי הוא . ודוק: [נ"ל דוהו ג"כ דעת תום' בפוגיין דכתבו דיכול ישראל להלות לעובד כוכבים ברבית וישראל חבירו ערב לו בער קרן ורבית משום דישראל המלוה לאו כתר ערבא אזיל אלא בתר הלוה העובד כוכבים עכ"ל והיינו דס"ל דבריניתם יפול לתבוע לפי שירצה ופוניא דמיירי בעובד כוכבים המלוה אפור בכה"ג וכשיםת רש"י ולוה כתב דבישראל המלוה מותר בכה"ג לישרת כר"ת שלא לתבוע לערב תחילה אבל בע"ק ומכ"ש היכי דרנין בדיניהם דערב יכול לדחותו אצל הלוה באמת דס"ל לתום' נ"כ דאמור ובר"מ (סק"ג) משמע דס"ל דתוס' חולקים עם הראב"י. וכן משמע בתה"ד (סיפן ש"א). ולענ"ד הי' נראה כמ"ש . וצ"ע . וע' בב"י דהביא דעת הרמב"ן כתשו' (פי' רכ"ב) דגם בישראל המלוה ליכא אימור בע"ק אא"כ בשלוף דוץ . ע"ש :

באר הימכ

כי בדיניהם הלוה דוחה אה המלוה על הערב שממנו יחבע החוב וא"כ הוי כאלו העובד כוכבי' הלוה לערב והערב הלוה ללוה ואפי' אינו ערב שלוף דון אפור משום דנמנת שממונו של מלוה מהרבה הצל הקבלן ותשחכת דישרתל מישרתל קת שקיל רבים אבל לעיל ס"א בישראל הלוה מעובד הוכבים אע"פ שממונו של מלוה מתרבה אל הקבלן ליח לן כה דהא העובד כוכבים קה שקיל הרביח ושרי לדעת הי"א שאינו

אסור אלא בשלוף דון . ש"ך: (ו) הקרן . כ' הט"ז דל"ע דעת רמ"א בזה דמשמע אפי' באיסור כגון שלוף דון ולפי הנראה שזה אסור והאריך בראיות והוכחות ע"ש. (ובנה"כ השיג עליו וכתב דמה איסור יש לישראל להיות ערב כעד הרבית אפילו בשלוף דוך ודאי ליכא איסורא כלל דאטו אסור לומר אני אתן לך רבית כו' רק דאסור לקיים הערבות שלו דהיינו שישלם הרביח אגל בערבות גרידא ליכא איסורא כלל וא"כ פשיטא דהיכא דערב לו בעד הקרן לחוד דמותר לקיים הערבות שלו

פתחי תשובה (2) שערב לו בעד הרבית . הלכוש והמ"ז אוסרים כזה ועש"ך סק"ז ועיין כחשוכת כו"ב חלק חו"ת סימן למ"ד אות כ"א שכתב דדכרי הש"ך סחומים לדידי נכאה דלא החיר הכמ"א אלא לומן ידוע שלוה העובד כוכנים מישראל לשנה או לשנחים כסך רבית ידוע אכל אם אין קלכם לדכר וכל זמן שלא יפרע כעובד כוכנים יחחייב סערב זה אכזר וכזה מסולק השגה הלכוש והמ"ז וזהו עלמו כוונה כש"ך עכ"ד ועי' בנו"ב מנילא חלק חו"מ ס" מ"ז :

חירושי רע"ק

ערב כו' . זהו כשיפת הנ"י בדעת הר"ן דמחלק דבעובר כוכבים מלוה אינו אסור אלא

מסקבלן אבל לשיל יש דשוח דשם סשובד כוכבים הפלום ועיקר סאיטור דהערב הוי כמלום לישראל ואין ממשני מחקבלן אבל לשיל יש דשוח דשם סשובד כוכבים הפלוב ועיקר סאיטור דהערב הוי כמלום לישראל ואין ממשני מחפבה כלל דמא השובד כוכבי של כים מהשכב כולו ולכן בשינן שרב שלוף דון דוקא להי"א . ובח"ד היכי הש"ה ויכלם לשל הכיי הש"ח וכלי . ש"ד ויכלם לשל הלו למווה לקבל הרבים משראל אלא כיון דמתה לאום וכלי וד"ל דלית דאם השובד כובים אלם אסור למלוה לקבל הרבים משראל אלא כיון דמתה כ"י שיש לו לשרוע ויכלה לשלם לו ידיחנו אלל הערב מחלה או אם שעשה אח"כ אלם הוי כאין לו והוי בערב כ"י שיש לו לשרוע ויכלה לקבל הרבים משבה אלה שלי בי"א לא שייך הנאי כלל ומותר לקבל הרבים מישראל השלב הרבים משבר ללם ודי בהמנה מתחלם שאם יכלה לשלם אל ידיחנו :

(ס' ק"ע סעיף ב' בחנ"ח) ואום הישראל ערב לו זכר' כדי סכנים ולל בפד הקרן מותר. ונילחה דלא ככל מרכוס מופר אא"כ שמקבל עליו ליתן דרך קלוכ לכל משך הכלואה. אבל אם קבל עליו ליתן דירך קלוכ לכל משך הכלואה. אבל אם קבל עליו ליתן דירל לכל מחד הביל כלום גם הקרן וכמ"ש כעיף י"ג. וכ"כ סט"ז סי' ק"ס סי'ג והבאמיו שם בסטיף י"ג וכ"כ דאין מילוק בין ערב שמקבל עליו דבר קלוב או דינד למודש הפס קאי להדיא שערב לו בעד הקרן גם כן והסיתר הוא מעם שתקבל עליו הבר קלוב או דינד למודש הפס קאי להדיא שערב לו בעד הקרן גם כן והסיתר הוא מעם שתקבל עליו המוזה שלא לתבוע להערב מתילה ומש"ה אין לחלק כום. אבל היכא שובר לו כעד הכנים לחוד דשרי אפ"ם שתוכם סערב תחלם ודאי דאין להתיר רק בענין שכתבתי. ודברי בכס"מ

שכן מסגין סיתר: (בפ"ז ס"ק ה') השיג על רמ"א וכ' זסגסת אשר"י מיירי כשככר נשםם לו ערב בעד הקרןורבית ודבריו תמוהין דמה חיסור יש לישראל להיות ערב בעד הרבית אסי׳ בערכ דשלוף דון זדאי ליכא איסורא כלל דאטו אסור לומר אני אתן לך רבית או לחייב עלמו לחת רבית ודחי ליכח חישורה חלה לחם רבית ובכל הס" דקאמרינן אסור לישראל להיות ערב סיינו אסור לקיים שרבות שלו דסיינו שישלם סרבית אבל והיינו שישנם מכלים מוכל ודחי בערבות גרידת ליכת חיסורת כלל וחם כן כיון שססק רחבי"ה דמשלם הקרן חם כן פשיטת דמשלם הקרן חם כן פשיטת דמשלה היכת דערב לו בעד הקרן לחוד שישלם לו וו"ש רמ"ה ואם הישראל ערב לו בעד הקרן ולא בעד הרבית אלא יש לו ליקח סרבים מוסעובד כוכבי' מוחר כ"ל מוחר לקיים מתחר ר"ל מוחר (קיים ערכות שלו אבל לא כא לוחר שמחר לעבות כן כלי להיות ערכ דבהא בכל גווני ליכא איסור כלל . גם מה שפניא שמיי ק"ם סעיף י"ג נדחם מחוץ מה שלהבחי וכלאו ככי מחוץ מה שלהבחי וכלאו כלי מחוץ מה שלהבחי ולאו כלי מחוץ מה שלה בישר לאו בייד מחוץ מה שלה בייד הייד הדר מחוץ מה בייד לאו בייד הרבים או בייד ברבי בייד ברבים ברבים בייד ב הישראל ערב לו בעד הקרן והרבים דישלם הקרן ולא הרבים לדעת רמ"א ולא הולרך לכחוב זה דכל מוחר דקחמר סייגו שמופר לקיים ערבות שלו וחם כן חין חילום ודוק כי

יד אפרים

(סיפון ק"ע ס"ב בהנ"ח) עייון כפו"ח ב"ח סיי קי"ד ביבראל שכלוה לושראל וכשטח הזמן סרטון נסן לו משכון של טובד כוכנים שטולה עליו רנית ולטי שלא היה שוה כ"כ אמר לו שהוא ערב בעד הקרן שמחוייב העוכד כוכבים וסמשכון יסיה מסור בידך ולא מפנהו עד שישלם הרכית ועתה טוען שלח נעשה ערב על הקרן הדין עם כלום דחפילו כדברי המלום דהח שרב שלה בשעת מתן מעות לא ששתשבד ואפילו אם היה בב"ד מ"מ כזה לא שייך בההיא הנאה דהימניה דהא כבר היה משועבד ועומד ע"י שטר ומה שיתן לו הרבית כעד המשכון שימן לו הרבית כעד המשכון
לו חובו וגם דכערב שהמהין
לו חובו וגם דכערב בעד
לו חובו וגם דכערב בעד
הקרן הוי קרוב לשכר וחיכה
מידו. ויש למחום על מוהרח"י
שלח כתב רק להחמיר דמחו
מלח כתב רק להחמיר דמחו
זה שכחב כמשכון על הקרן
זה שכחב כמשכון על הקרן
מלח דדכרים חלו בקרסור
ניחל דדכרים חלו בקרסור
לו של מוכד כוכבים כוח
ו של מוכד כוכבים כוח
במוכר לחבירן מוכד כוכבים
לו של מוכד כוכבים כוח
במיר וכל"ד שכבר הלוה ישרחל כו׳ וכנ"ד שלבר הלוה ישראל כא וכני מככני שנה ישנה כל המשיו האשון לעובר כוכבים ועכשיו הוא שמוכרו לישרא! אם ערב לו בשעת מתן מעות בעד הקרן אפינו אינו בעד הרביח סוי קרוב לפכר ורחוק לספסד דחין מוציחין מיד המקכל ע"ם: עוד שם כסימן ל"נ כממרני שכותבים סתם והעיסקה מתנה כפ"ם חסור תשום רבית דרבון וחין מחייבין חומו לשלם הריוח

וה פשום לדעתי: (בפ"ו סק"ו) ובאמת קושיא היא של הרב כו' . לא קשה מידי כמו כהו סעים מתמכתי בשקהי מיכו מכ שהשיג על קסן ז מיים מל נסמש על בכ"ח יסה כתכ ולמו שכתכתי גם כן כשמי כהן שם : (בש"ו ס"ק ז') וכן שיקר לפניות דעתי. ולפ"ד ל"ד כלל. דבמשכון שאני דפיקר סלואה על המשכון וקיצ ולפי מ"ם כם"ך דאפילו מככון ים סיתר ודלא כסעם"ו כלאו הכי כיקד ודנק כטען זו כנקו הכי ניקח. וכן המנהג סטוט שרישראל נותן משכון של עובד כוכבים בעד הקרן וערב כעד הרבית:

יד אפרים

ומכוחר מדכריו דחם חוממן פ"ז המלוה והלוה דרך ההיחר עדיף ספי דהוה כשמר דעקר ומ"ם בחריכות בדברי המ"ז סי' קע"ו: כתב בשמילת יפכ"ן ח"א סי' ל"ס כאובן ושמעון שקנו סחורס ביחד בהקפה על מני שנה והסוחר אמר שינכה ד' למאה אם יחנו לו מעות מיד ונחרצה ראוכן ושמשין לא נחרלה והלך ראוכן ושלם לכסוחר ונכה לשומו ושלם לכסומר ונכה לפלמו סד' לפחה מ"מ כשגוכה משתפון ח"ל לנכות לו כלום חם לקח הסוחר שמר תשמעון שאז זכם ראובן בדין קניים שמרות אכל אם סים החוב של שתפון לסוחר בפ"ם שחו ים לו דין פורם חובו שלח מדשת וגם כלח"ה חין כחן במה שיקנה רחובן התותר כיון שחין קנין למלוה מ"ם. וחף חש לוה לרחובן לשלם וחף חש לוה לרחובן לשלם שכורו מימ שוב נעשה כהלוחה ואסור ליטול יותר שמה שנתן לסומר עבור החוב להוי רבית מ"ם .ונרחה שום נחמר לענין אם פטומר מוותר הפרשון קודם זמנו מכל מם ככר סגים הזמןוהסוחר מוומר לראוכןכשכיל דשמפוןמשחמים פינים חו שהוח בעיר חחרם מינים טו שטוח כעיד חחות וכיולת תון כתן דין רבים כיון שככר נתחייב שתפון לשלם וכיון שהות כענין שתחויב לשלם לו חולן כו תשום סורע שלח מדעתו הרי כוא שחויב לשלם לו כל כחוב כמו שהוח ופריין ל"ע כדין זה חם פה שויתר היה למי שסבר ששמעון אינו רונה לשלם לו וכיולא ועיין בח"מ וגם לים דמית כתחי ראובן החול שכננד חוויחור שישתעבר שמפון מחמם וה פיון דמלום על סם כוח ופי׳ בח"מ לפנין מעמר שלשחן בחוכ מישראל לפוכד כוככים ול"ם: שד פס פי' קמית כפפיר פרונס לקבל מעוחיו קלוכ כ' מו ומ"ו לממס וידוע בסעשיר מינו לריך למעוחיו אלא לפוכח כת"ם אם כל כאחריות פלהנותן דסיינו של סמ"ח שרי ואם האחריות על המקבל אך שהעקבל כזם אינו עוסק כסס כלל וחינו מחומה ומוסן לו פכיסו הריות ודחי דשרי ב"כדמשנה בעלתה סיב לים ופמ"ב מ"ם: וכתב םם בעובדה דשו"ם חוות יחיר סי' קפ"ע שנתן מעות לעשיר על חגיות יין בימי הכניר שיםתפק לנרכו ולא יחשיב אתריות ועורת ועיפול נו מחדיים ועונני ועונני ועונני ועה פוסר מין כוס מיסור שום לא נסנס כק רצם להנות לח"ח ומכוחר היכת דלים למקב! סנאה אפילו כל אחריום עליו והנותן אינו מססיד ופרויח שרי כ"ש בוה שקיבל פייו זולה עכ"ם הפילו לפרחר"ר אפילו נטל העובד כוכבים המעוח מיד המלוה ואפילו לא ערב הישראל פרק א"נ בענין המללר ע"ש: ך אבל אם ישראל ערב ולקחן סידו בו'. והפטר (לעיל סימן קס"ט ס"א) דאסור אע"פ שהטובד כוכבים המלוה מחנה ברביח עם הישראל השני והישראל השני נוחן הרביח רק ליד העובד כוכבים אפ"ה אסור משום

דהמעוח ניתנים מיד ישראל ליד

ישראל הב' ונראה כנותן רבית וה"ה

[י] ודוקה שהעובד כוכבים לוקח המעוח מיד המלוה ך הבל אם ישראל ערב ולקחן (ז) מידו חע"פ שעושה בשביל העובד כוכבים חסור (ח"ה סי׳ ש"ה) ז (יא) ודוקה בלה (ח) משכון (ז) דן הבל הם נוחן לו

בנ"ד ע"כ ולפ"ז משמע דאפילו לא נעשה ע"ק אסור וגם נראם דאפי' לא נעשה ערב כלל אסור דכיון שאין שליחות לעובד כוכבים א"כ אין הישראל הלוקח המעות אלא לוה וכיון דלוקה המעות מיד ישראל אסור ומ"מ נראה דהא דאסור כשהישראל לוקח המעוח אפי' אינו ערב רק בעד הקרן היינו כשישראל נותן אח"כ סרבית אבל אם העובד כוכבים נותן הרבית שרי וכן משתע בת"ם שם ע"ש ודוק . ועוד נ"ל דהא מותר לומר לחבירו הילך אוז והלוה י' דינרין לפלוני דלא אסרה תורה אלא רבית הבא מיד לוה למלוה כדלעיל סימן ק"ם סי"ג כל שכן הכא דעדיף טפי ודוק שוב עיינתי בעט"ז משמע כדבריו להדיח כמ"ם ע"ם: ז ורוקא בלא משכון. וי"ח דבלח מסכון חפי' נטל העובד כוככים המעוח מיד המלום ואפי לא ערב סישראל אלא בעד הרבית לבדו אסור לישראל להיות ע"ק בעד העובד כוכבים שכיון שאמר ליה הישראל כ"ז שמעותי ביד עובד כוכבים אחם נותן לי דינר בחודש הרי כ"ז שאין העובד כוכבים פורע הוא חייב ליחן לו רביח נמלא שאחריות הקרן ג"כ עליו עד שיפרענו והרי זה כלוה מעות מישראל וא"ל כ"ז שאני נותן לך דינר רבית לחודש לא יהא לך רשות לכופני לפרוע לך הקרן עכ"ל עם"ו. והב"ח השינ עליו וכחב דדבריו הם מבה"ח והבה"ח מיירי שהישראל לותח המעות מהמלוה ואין זה השנה דמדחלי שעמא דכיון שאם אין העובד כוכבים פורע הוח חייב ליתן לו רבית נמלא אחריות הקרן עליו כו' משמע דאין חילוק אבל נראה דדברי בה"ת אינם ענין לכאן דהחם מיירי להדיא באומר בהדיא כ"ז שמעותי ביד עובד כוכבים אחם נותן לי דינר בחודש כו' והלכך כיון שאין בידו לכופו לשלם לו כ"ז שנוחן לו הרבית כדמסיק וה"ז כלוה כו' לא יהא רשוח לכופני כו' א"כ הרי אחריות הקרן עליו והרי הוא ערב בעד הקרן והרבית אבל היכא דאין אחריות הקרן כלל על הישראל שהי כדכתב בד"מ דהוי כהילך וח והלוה לפלוני דשרי נ"ל ודו"ק: האבל אם נותן משכון כו' ודוהח כשערב לו בעד הרבית אבל כשערב לו בעד הקרן ג"כ אסור וכ"ל הב"ח וכחב עוד ודוקא בסרסור וכה"ג דמביא המשכון מעובד כוכבים לישראל אבל משכוכו של טובד כוכבים שהלוה עליו ישראל כבר ואח"כ הביאו לישראל חבירו שילום עליו דאין כאן לד שליחות אלא מכירה כדכתב ר"ת ודאי אפילו לא ערב לו אלא בעד הרבית אסור" משום דהוי. קרוב לשכר ורחוק להפסד עכ"ל מיהו היינו דוקא במכרו לו להדיא ובנוונא דלא שרי אלא מטעם מכירה אבל בסחם דכתבחי לעיל בסימו הס"ע דלא שרי מטעם מכירה אלא משום שבוא משכונו

של טובד כוכבים ולא נחלם לישראל אפי' הישראל נוחן הרביח שרי וכן היכא שמוכרו לו אין איסור אלא להיות ערב אבל היכא שלא נטשה ערב והמלום מתרלה אח"ב להחזירו לו מוחר ליחן לו הרביח וכמו שבארחי כ"ז בסי' קס"ע ס"ק נ"ה ועיין עוד מדינים אלו בסימן

חידושי רע"ק

(ש"ן סק"ו) **האפירו** לא נעשה ערב כלל אפור. תפיחני הא להדיא סבואר שם בב"י לעיל (סי קס"ם) בשם פה"ת שכתב בשם הרסב"ן דעובד כוכבים ששלח ישראל ללוות לו מישראל דרשאי לומר אני אתבע להעובד כוכבים ואם אינו פורע אחריותו עליך. אם

יוכל לתבוע לשובד כוכבים תחלה. דהוי רק כערב דעלמא. הרי אף דקיבל המשת מיד הישראל מותר ובפרם כ"ש הש"ך דאפילו לא נעשה כלל ערב אפור כיון דאין שליחות לעובד כוכבים הוי הישראל כלה. הא להדיא מבואר ההיפוך (סי' קס"ם סכ"ג) וצ"ע:

א"כ הרי אחריות הקרן עליו והרי הוא ערב בעד הקרן והרבים אבל היכא דאין אחריות הקרן כלל על ישראל שרי כמ"ש בד"מ דהוי כהילך זוז והלוה לפלוני דשרי עכ"ל הש"ך וכ' הב"ח דאם יש בידו משכון של עובד כוכבים שהלוה עליו כבר ורוצה שחבירו ילוה לו עליו ורוצה להיוח ערב חפילו בעד רביח לחוד חסור דהוי קרוב לשכר ורחוק להפסד אבל רמ"ה מיירי דאם הוא סרסור ומביא משכון של עובד כוכבים שישרא! ילוה עליו אז מוחר להיוח ערב בעד רביח ולא בעד הקרן והשיג עליו הע"ז וכחב דהוא סוחר דברי עלמו מה שהביא מצעה"ח דכל שהישראל נועל המעוח מיד הישראל בשביל העובד כוכבים והוא ערב בעד הרביח הוי כערב בעד הקרן ומה מועיל המשכון הכא דהא גם שם סומך בקרן על העובד כוכבים לחוד ואפ"ה אסור (ולפי ת"ם בשם הש"ך דבעה"ח לא מיירי מנדון כזה כנ"ל ח"כ לק"מ וכ"כ בנה"כ שכן המנהג פשום שישרחל נוחן תשכון של עובד כוכבים בעד הקרן וערב בעד הרבית) וכ' הש"ך על דברי ב"ח אלו שאם הלוה ישראל על המשכון כבר וכו' והיינו דוקם במכרו להדים ובנונם דלם שרי חלם מטעם מכירה אבל בסחם דכתבתי לעיל בסי' קס"ם דלא שרי משעם מכירה אלא משום שהוא משכונו של עובד כוכבים ולא נחלם לישראל אפילו ישראל נוחן הרביח שרי וכן היכא שמוכרו לו אין איסור אלא להיות ערב אבל היכא שלא נעשה ערב והמלוה מתרנה חח"כ להחזירו לו מותר ליתן לו הרבית וע"ל בסי' קס"ם סי"ח בהג"ה

רק בעד הרבית אסור להיות ערב קבלן בעד העובד כוכבים שכיון כן הוליא בד"מ מח"ה סי' ש"א וע"ש דמדמי לה לאומר חנם לחברך שחומר לו הישראל כל זמן שמעוחך ביד העובד כוכבים אני נותן לך דינר בחודש כרי כל זמן שאין מעובד כוכבים פורע הוא חייב ליחן סרבית נמצא אחריות הקרן עליו ג"כ

עד שיפרענו והרי זה כלוה מעות מישראל וא"ל כל זמן שאני נוחן לך דינר לחדם לא תוכל לכופני ליחן

לך ההרן עכ"ל ודיעה זו לא נמלאת כאן בב"י ולא בד"מ אך לעיל סימן קס"ע בב"י ד"ה עובד כוכבים שאמר לישראל לוה לי כו' כ' בשם בה"ח כן וז"ל אבל אם א"ל כל זמן שמעותי ביד עובד כוכבים אחה נותן לי דינר לחודש אסור דכיון שאין העובד כוכבים פורע חייב ליחן לו סרבית נמצא אחריות הקרן עליו עד שיפרענו כו' *)ובאמח קושיא היא על הרב רמ"א היאך כ' כאן מסברא דנפשיה נגד בה"ח שהוא פוסק הדמון ומכ"ש שלה הביאו כלל ואט"פ שלטיל מיירי בישראל שלוה מישראל לצורך עובד כוכבים וכאן לוה העובד כוכבים מישראל וישראל נעשה טרב אין חילוק בזה לענין סברה זו דכל שהחה אומר שבערב בעד סרבית נעשה גם ערב, בעד הקרן מה לי הכא מה לי התם דהלא דין פשוט שאם סישראל ערב בעד קרן ורבית שאסור אע"פ שהעובד כוכבים מקבל הממון. ומו"ח ז"ל כחב על הלבוש בזה ושארי ליה מריה דלא דק כי יש חילוק דלעיל קיבל הישראל הממון וכמו שזכרנו ולא נודע במה הכהו כי דברי הלבוש נכונים דודאי לבעל התרומות אסור כאן בערבות בעד הרבית כיון שכום ערב בעד הכל: (ז) אבל אם גותן לו משכון של עובד כוכבים בעד הקרן וכו' בד"מ כחב שנראה לו כן דמה שמלוה על המשכון של עובד כוכבים לא הוה הלואה שייכא לישראל רק סומך על המשכון כמו שנחבאר סימן קס"ט עכ"ל וכחב עוד דזה הוה כאומר הילך זוז והלוה לפלוני דשרי טכ"ל ולפי הסברא שנזכר בלבוש הבאחיה בסמוך דקבלת הרבית היה ג"ב קבלת הקרן יש איסור גם בדין זה דהיה כאן אחריות על הישראל ועל המשכון של עובד כוכבים דהא גם רמ"א מודה דאם נעשה בפירוש טרב גם בעד הקרן דאסור דהרי לא החיר אלא בערב בעד הרבית ובאמת הום הכל א' והוה ממש כהסוא דבעה"ת שוכדנו למעלה בסמוך כנלע"ד. ומו"ח ז"ל כתב על דברי רמ"ח אלו דאם יש בידו משכון של טובד כוכבים שהלוה שליו כבר ורואה שחבירו ילוה לו טליו ורולה להיות ערב אפי' בעד רבית לחוד אסור דהוה קרוב לשכר ורחוק מהפסד אבל רמ"א מיירי דאם הוא סרסור ומביא משכון של עובד כוכבים שישראל ילום טליו אז מותר להיות ערב בעד רביח ילא בעד הקרן והנה הוא סוחר דברי עלמו שכ' לעיל בדברי בעה"ת כל שהישראל לוטל המעות מיד הישראל בשביל עובד כוכבים והוא ערב בעד הרבית סום כערב בעד הקרן ומה מועיל המשכון דהכא דהא גם שם סומך בקרן על העובד כוכבים למוד ואפ"ה אסור *) וכן עיקר לעכ"ד

ביאור הגר"א (*) ודוקא כו' אבל כו' . כנ"ל סי' קס"ש ס"א ואפילו העמידו כו' וא"ל העובד כוכבים כו' : וכמ"ש תוס' שם: [*] ודוקא בלא כו' . כנ"ל סי' קס"ם ס"ג שובד כוכבים כו' מותר כו' :

ואפילו אם הוא ערב על הקרן וגם על הרבית מוחר כשישלם רק הקרן ולא הרבית דבערבוה ברידה ליכה חיסורה עכ"ל): (ו) מידו . כתב הש"ך דבזה חפילו לה נעשה ערב כלל חסור דכיון שחין שליחות לעובד כוכבים ח"כ חין הישרחל הלוקח סמעוה אלם לוה וכיון דלוקה המעות מיד ישראל אסור ות"מ נראה הא דאסור כשלוקח ישראל המעוח אפילו אינו ערב רק בעד הקרן היינו כשנוחן הישראל אח"כ הרביח אבל אם העובד כוככים נוחן הרביח שרי : (ח) משבון . כתב הלבוש וי"ח דבלח משכון אסילו נפל העובד כוכבים המעות חיד המלוה ואפי' לא ערב הישראל אלא בעד הרביח לבדו אסור לישראל להיוח ע"ק בעד העובד כוכבים שכיון שא"ל, הישרחל כל זמן שמשוחי ביד עובד כוכבים חתה נוחן לי דינד בחדם הרי כ"ז שאין העובד כוכבים פורע הוא חייב ליחן לו הרבית נמנא שאחריות הקרן ג"כ עליו עד שיפרענו והרי זה כלוה מעוח מישראל וא"ל כ"ז שאני נוסן דינר רביה לחדם לא יהא לך רשומ לכופני לפרוע לך הקרן עכ"ל והכ"ח השיג עליו דדבריו הם מבעה"ת והוא מיירי שהישראל לוקח המעוה מהמלוה וכ' הש"ך דאין זו השגה דמדחלי מעמא דכיון שאם אין העובד כוכבים פורע הוא חייב לשלם נמנא אתריות הקרן עליו כו' משמע דאין חילוק אבל נראה דדברי בעה"ת אינם ענין לכאן דהתם מיירי באומר בהדיא כ"ז שמעותי ביד עובד כוכבים אחה נוחן לי דינר בחדם כו' והלכך כיון שחין בידו לכופו לשלם לו כ"ז שנוחן לו חרבים

א כרייתה כ"ם דף פ"ב: ב שם כברייתה וכר' יוסי: ג מימכה דרבה שם: ד שור בשם סרמ"ה וכן דעם הרמב"ם כפ"ה מה"מ וכ"נ שהוח דעת

מלמידי הרשב"ח: א מסקנת הגמרא אליכא דכ"ע ב"מ דף פ"ל ע"ב וכן פסק הרמכ"ם כפ" ו' מה"מ כשם

בית לחם יהודה

שיכול לחבוע א' מהם רשאי ליטול שכר: (ש"ע סעיף ב' בהג"ה) אם לא שהמשכון בר'. כתב סט"ז אבל מלד הערבות חין שום חיוב עליו במה שעלה אח"ר ולפ"ו אם הים עושה זה הישראל קנין על זה הים חייב לשלם הכל דעוב שלה כשעת מתן מעות מסחייב בקנין עכ"ל. וכעת נדפס מחדם ספר בית ישראל מה שתכר המתיג מהור"ר ישכאל דרשוחכ"ד דק"ק קאליש כ' בוה"ל מה שכי הפייו ולפ"ו בקינן ע"ו חייב לשלם זה אינו דהא מכואר בדברו החיים דהם מפוחר בדברי החפ"י החסילו קנין לא מהני מכ"ע וקשיא לי טובא דהא הדא הד"ח חולק על הכ"י דכתב והכי נקטינן כמ"ש הראכ"י כחב עליו דכ"ש ובאשכ"י לא כתכנ עליו דכ"ש ובאשכ"י לא כתכנ רק דברי הכחב"ן הכי נקטינן והמרדכי כחב בהדיה דלכחב"ן פעור מהרבים משום דהוה ערב שלח בשעת מתן מעות ויפה הוכים הט"ו והש"ך כתכ מיהו כ"ז בסתם ערכ אכל ע"ק דינו כלום עלמו

ברכי יוסף

(מימן ק"ע סעיף ב' בהנ"ה) נמיםן קיש מעוף ב בובגים הקרן וכוי . וכן כמכ כרכ מס.יק"ם בסנסותיו וו"ל אם זקף סעובד כוכבים את סרכית במלום על ישראל מותר לישראל אחר להיות עוב אחר זקיפה לפילו כערב שלוף דו נחוד זקיפה לפילו כערב שלוף דון כאן רכיות כלל כניץ מוסכם לפוסקים וכ"כ ניא"ו עכ"ל זכן ססכים לכלכה למעשה זכר מהר"ר מליר מודרו זיל כם" פרי כארך ח"ב כ"י י"ד סי' ד' וכחב דלא נתצא חולק אלא מהריק"ו לדעת הרא"ם חנה מטרון לועם הנחים ואף גם זו מהריק"ו ספק כמה"ם: אבן מורי הרב "ני ככל מחקם בכסף "ד סי ג' הביא הולקים בדבר וכסב עי שם כאורן וביחב: ואנא עי שם כאורן וביחב: ואנא בריה קלם בילדותי כתבתי בענין זה סלפלת כל שהוא זהיה ערם אשר נדפם ספר נחפה בכסף למורי הרב ז"ל :

יד אפרים

חשי׳ סעורום כיד סקצב לריך ליחן לו שמצד הדין חין מוכר דבר שחינו ברשומו מ"ם לבר שלינו ברשותו ע"ש וכולי האי ואולי והירא דבר ה' יוכל לעשות כהיתר שיקח אול הקוב ש"ח על עיסקא העורות כמן שימן לו כך אני פטור מהעיסקא ע"ם: כך הזי פטור מטניטקה שים: בתב כפו"מ כ"ה פי" ט"ז נענין כחובן ושמעון שלוו מלוי והיה קלה דלה פסיק שכערך משך חלי שנט יוכידו

גליון מהרש"א (סי', קע"כ ש"ע סעיף א") המלות את חבירו ומשכן. עי דרך היתר גמוד מוף פי

עצי לכונה

(סיפן קע"ב בש"ע סעיף א') ובותב במשלם וט' . עם"ן סק"ח מ"ם ונ"מ דכנ סיכי שאין כיד המלוה לתכום חוכו השילו לא כתב בשפר וכו' כציל . ור"ל דלעעם החום" כשמיל שכותב כמשלם וכו' כלא כסף סוי כמכירה ואינו מוציל גבים כשביל מעום הלואם דאין לו אלו כלום אף דהלום לסלקו . אכל בפשכנתא

אינט פותרים זא"ו: (שם) ואם היה לישראל כו' ערב עובד כוכבי' ובא ישראל וא"ל למלוה שיפטור ערב העובד

קס"ט ס"ק ל"ד ומ"ז ונ"ב וס"ב: מו צריך לשלם לו כל הקרן והרבית. לענ"ד: (ה) אם לא שהמשכון היה שוה כו'. אכל מלד הערבות וא"ל לחבוע לא את הלוה ולא הערב עובד כוכבים ובמשכון אפילו לא קנו מידו לריך לשלם כיון דעל פיו החזיר המשכון ה"ל כערב בשעח החלה היה לריך לשלם לו גם הרבית שיעלה אח"כ מ"מ זה שאתר מתן מעוח וכמ"ם העור בה"מ סי' ק"ח ס"ה מיהו בפער הערב ל"ע שיפטור הערב ונעשה במקומו לח חל עליו חיוב זה דמכחן וחילך

אי בעי קנין או לו דאע"ג דכ' המרדכי פרק א"ל וכוא בהג"ה בח"מ סימן קכ"ע ס"ג דאם פטר הלוה ע"פ הערב ה"ל כשעת מתומעות י"ל דדוקת פטר הלוה וכמ"ם בסמ"ע שם ס"ק ע' וז"ל פי' שפער המלוה ללוה מיד ע"פ ערבותו לגמרי שא"ל מעתם לא יהיה לי עסק עמך כ"א עם הערב כו' אבל הכח שפער רק הערב ועדיין יש לו עסק עם הלוה הרי לא נפטר לנמרי ונ"ל שוסו שכ' בהנ"ח פרק ח"כ בשם ראבי"ה ישראל שנעשה ערב לחבירו כו' הקרן ישלם לו ואפי' לא הקנה לו דערב בשעת מתן מעות לא בעי קנין כו' וחם ישרחל פדה לעובד כוכבים משכונו שהיה לו בעד ישראל עבור הקרן ורבית חייב ליהן לו גם הרביח שהרי היה לו משכון על הרבית מן העובד כוכבים ואם פדה את ערב העובד כוכבים שהיה ערב לישראל מן העובד כוכבים ונחערב הישראל במקומו בזה יש להסתפק עכ"ל וכ"ל דנסתפה אי הוי ערב בשעת מתן מעות כמו במשכון או בעי קנין דוקא דלח כב"י שמפרש בע"ח . מיהו כ"ז בסחם ערב אבל ע"ק דינו כלוה עצמו והרי הוא כאילו פטר הלוה עלמו וק"ל: י אבל לא הרבית כו׳.

אפילו קנו מידו. ב"י: קעא א גובה קרן ורבית . אפי׳ רבית שעלה משנחגייר דמשעה שזקפו עליו במלוה ה"ל כולי' קרן כמו שנחבאר בסוף סי' הקודם. ת"ם והמחרונים: ב ולא הרבית חפילו רבית שעלה קודם שנתגייר.

משכון של עובד כוכבים בעד הקרן יכול לערב לו בעד הרביח דעיקר הלואה על המשכון אט"ג דהוא נפלן מיד ישראל המלוה וכאילו הלוה ליד עובד כוכבים דמי (סברת הרב). [יב] ואם היה לישראל משכון מעובד כוכבים או ערב עובד כוכבים ובא ישראל וא"ל למלוה שיחזור לעובד כוכבים משכון שלו או שיפטור ערב העובד כוכבים והוא ערב לו [יג] נריך (מ) לשלם לו כל הקרן והרבית שעלה עליו עד אותו היום ל אכל לא הרביח שיעלה עליו מכאן (י) ואילך (מרדכי ש' א"נ בשם ראבי"ה) (ד) אם לא שהמשכון היה שוה יותר דאו זריך להעלות לו רבית עד

כדי דמיו של התשכון הים שום "חת דחו נכיך המערת כו דבית עד כדי דמיו של התשכון או להחזיר לו משכונו (ב"י וב"ז סימן שס"ד) [יד] ואם זקף העובד כוכבים הקרן עם הרבית אז אפילו מה שיעלה עליו אח"כ הוי כקרן ולריך לשלם לו הכל (מרדכי ולדעת מ"ה אף הרא"ש סוכר כך ומהרי"ק שורש קל"ו) אפילו לא היה המשכון שוה או אפילו לא היה לו משכון כלל אלא פשר ערב עובד כוכבים שהיה לו: **קעא**ורן עובד כוכבים שהלוה ברבית : ונתנייך . ובו סעיף אחד

א ישראל שלוה מעות מהעובד בוכבים ברבית וזקפן עליו במלוה ונתגייר אם עד שלא נתגייר זקפן עליו במלוה (א) א גובה (א) קרן (וֹ ורבית ואם משנתגייר וקפן עליו במלוה גובה הקרן (ב) ב ולא הרבית יאבל עובר כוכבים שלוה מישראל ברבית (כ) ווקף עליו את הרבית במלוה ג אע"פ שוקפן עליו אחר שנתגייר גובה את הקרן ואת הרבית לשלא יאמרו בשביל מעותיו נתגייר זה וגובה הישראל ממנו אחר שנתנייר יכל מעות הרבית שנתחייב בהם כשהיה עובד כוכבים:

קעב הממשכן בית או שדה על מנת שיאכל בירות . ובו ו' סעיפים:

א (א) המלוה את חבירו ומשכן לו בית או

שרה על מנת שיאכל פירותיו כל ימי המשכונה אם היא (א) כמשכנתא (6) דסורא דהיינו שממשכנה לו לשנים ידועות א וכותב במשלם שגין אלין חיפוק ארעא בלא כסף [ב] אפילו מרחיב הומן הרבה שאין

סרח"ש ועור . וכתב סס"מ מן סדין יכול לגבות מה שעלה קודם שנתגייר אלא שחכמים חקנו לילך אחר זקיפה להחמיר ע"ב ומ"ש אחר זקיפה לסחמיר לרבוחה קחמר וכ"ם לא זקפו כלל דאסור אף במס שלא נחגייר וכ"כ הב"ח ועט"ז ולא כהפרישה: ג אע"פ שזקפן עליו כו' . וה"ה נמי לא זקפן כלל . עור ויש פוסקים . אבל ה"ה כ' שי"א דלא זקפן לא וכ"ג דעת הרמב"ם ע"ר ולשון המחבר הועתק מהרמב"ם ועוב להחמיר : קעב א ובותב בו' . משמע דטעם הסיחר הוא בשביל שכוחב כך בשער וכן משמע בעור וכ"כ החום' דף ס"ו ריש ע"ב ולפ"ו אפילו יש כח ביד המלום לגבות חובו כשירלה מותר וכן מוכח להדיח בחשר"י וחפשר דגם ה"ה מודה לוה דמ"ש העעם שחין כח ביד המלוה

לגבות

ביאור הגר"א

אין שום חיוב שליו במה שעלה אח"ב אע"פ שאותו ערב שהים לו

דסא באוחה שעה לא הוה עדיין מתן

מעות וסברת זחת כחב ב"י בשם

המרדכי דלראב"ן פטור מהרבית

משום דהוה ערב שלא בשעח מחן

מעוח ולפ"ז אם סיה עושה זה

סישראל קנין על זה היה חייב לשלם

הכל דערב שלא בשעח מחן מעות

מתחייב בקנין כדחיתה בח"מ סי'

קכ"ט כולע"ד: קעא (א) נוכה קרן ורכית .

כולו כקרן דמשעת זקיפה חשוב כגבוי:

(ב) ולא הרבית . ואפי' מה שעלה

קורם שנחגייר והטעם דכיון דלח

זקפן עליו במלוה קודם שנחגייר

השתח דקח שקיל מינים רביחה כו'

כן כחב סרת"ם . וכתב המגיד משנה

דאף דמדינא מותר מכ"מ להחמיר

הלכו אחר הזקיפה:

קעב (א) כמשכנתא דסורא כנכייחא

כדרך שוכר רמ"ח בהג"ה בשם מיח

זהו אסור לדעה זאת והטעם בב"י

בשם רמב"ן שבמשכנהא דסורא אין

אחריות במלוה עליו ואם שטפה נהר

אינו נוטל כלום אלא פירות שהוא

עושה וחינו יכול לכופולפרוע חובו לח

מזו ולא משאר נכסי' משא"כ במשכנתא

סתם שהאחריות עליו ואם רלה תובע

חובו ממנו ואם בעפה נהר גובה

שהרי קודם שנתנייר חזר

חידושי רע"ק

פמש"ש ונגניותא ג"כ אמור כרכ כתנא ור"ם ור"א שם כ' דרבים נינחו ולא משום חמרא עשו כן ממש"ש ומן אחר כי' אבל אינו רק אכן רב" בי" כו' אכל מפי כו' וכל חסוגיא שם ב' ואמר מ"ז משמיה דר"ם האיבו' פשימא כו' בנכייתא חוא ובדיעבד אי אביל. ואין מותר אלא משכנתא דסודא במש"ש ב' והקשו הרא"ש וש"ם על הרי"ף במש"ש מ"ב וררי משכנתא ביו אלמא אנו אלא אבק רבית וכן והוא דוחק למבר דכולא מוניא דע"ל באיסור מיירי בדיעבד אלא כ' דראב"ד רבאתרא דחסלקי בלא נכייתא הוא א"ר כי הא דשם ס"ב א' ובנכייתא מותר לכתחלה כי תאי הר"ק כמש"ש עבד רבינא כו' ובנכייתא מותר לכתחלה כי ואור הי" במש"ש אבי מי ובנכייתא מותר לכתחלה כי והי הי"ף ל" וכ"ל אכל מפי כו' ובאתרא דרא מסלקי בלא נכייתא הוא א"ר כי הא דשם ס"ב א' ובנכייתא מותר לכתחלה כי תותי וכן מנוא הר"ל לכתחלה הוא ורב כרנא כו' מחסרי על עצמיהו היו כמש"ש וצורבא מרבנן כי" לכלי"ב) למיכר דמש"ש אכל מפי כו' בנכייתא ה"ל בלא נכייתא וה"ל ב"ל לכלי"ב) למיכר דמש"ש אכל מפי כו' בנכייתא ה"ל בלא נכייתא ו"ל ובשה מקצה ב"ל המתר לכתחלה ובזה מיושב ג"כ כל חסוגיות וכדברי רש"י ולא מסלקי הן שוין אלא שסחלק בענין אחר בבית בלא נכייתא ר"ק ובנכייתא א"ר ובשדה בלא נכייתא מותר לכתחלה ובזה מיושב ג"כ כל חסוגיות וכדברי רש"י "מש משמת בל בלל בי משלק אול אותר שמתר בלא נכייתא שומר בלי אותר אומר במש"ש שומי שם מ"ו ב' ד"ה בשלל בי ובאתרא דמסלק בלא נכיתא שנור אכ" בשה אל בנית באש"ש שומר לכתחלה ושר"ל שם ס"ו ב' ד"ה באשל מו"ן שם ה"ה ולא והוא שימר וכ"ן במותר אפ"ל ב"א בנכייתא אלי וכ"ל בעות באור איד ומשלה אלן ביותר במשלים ב"ן ביותר במשלים בתומ" שם ה"ה רצינא ושימת המ"ל אל נכית במש"ש האי ומשלה בלו ביותר במשלים מולה בארא דמסלקי בארא דמסלקי מותר ובלא נכייתא או חילוק בין שדה באתרא דמסלקי מותר וב"ל באתרא דמסלקי מותר בלא ניכול כו' לבותא קשמר ה"ל במתרא במלא במתרא במאלה ביותר בותר במשלים ל"ם א"ל במול מש מ"ז ב"ל במתר בנית אושר ביותר במול בול מול ביול ביותר במי מול מול במול מור ביותר בנית אושדה כו' כרעת הר"ף באור במולה ביו והוא לשו הרש"ף באור בורא משום מ"א ב"ל ביות למאן הרש"ף משם מ"א הלווא לבדוכ"ה דשת הו"ף ביותר במ"ש בחו"ש בס"ח ביות אומר בהו"ף משה ביותר במול ביותר במור ביותר במור במור ביות למאות הו"ף ביותר ביותר במור בלא ביותר במור במור ביותר במור בלא ביותר במור ביותר במור ביותר במור

באר הימב

פתחי תשובה קנא (א) קרן ורבית . פצסים ופי׳ במשוכת מהר"י סגוי סי׳ כיב ובמשוכם מסרי"ם מדינים אנו : (מ) לשלם. כ׳ הש"ך וא"ל לחבוע לח חח הלוה ולח הערב עובר מים סימן קמ"ד ובמהרחנ"ח ח"ב סימן ו':

כוכבים ובמשכון חפילו לח קנה מידו צריך לשלם כיון דעל פיו החזיר המשכון ה"ל כערב בשעח מהן מעוח כמ"ש בח"מ סי' ק"א ס"ה מיהו בסער הערב ל"ע אי בעי קנין או לא דאע"ג דכחב בה"מ סי' קכ"ע ס"ג דאם סער הלוה ע"ם הערב הו"ל כשטח מחן מעוח י"ל דדוקא פפר הלוה ולא נשחר לו עוד שום עסק עמו רק עם הערב לבדו אבל הכא שפער רק הערב ועדיין יש לו עסק עם הלוה הרי לא נפער לגמרי מיהו כ"ז בסחם ערב אבל בע"ק דינו כלוה עלמו והרי הוא כאילו פער הלוה עלמו : (י) ואילך . כתב הפ"ז דאם היה עושה זה הישראל קנין על זה היה חייב לשלם הכל אף הרבית שיעלה מכאן ואילך דערב שלא בשעח מחן מעות מחחייב בקנין אבל הש"ך כחב בשם ב"י דבזה אפילו קנו מידו פטור מלשלם הרבית מכחן וחילך:

קעא (א) ורבית . אפילו רבים שעלה משנתגייר דמשעה שזקפה עליו במלוה ה"ל כוליה קרן אבל אם זקפה אחר שנחגייר אפילו הרבים שעלה קודם שנחבייר ב"כ אינו גובה הרח"ם והטור וכחב הרב המגיד דמן הדין יופל לגבוח מה שעלה קודם שנחגייר אלא שחכמים חקנו לילך אחר זקישה להחמיר וכחב הש"ך דלרבוחה קחמר דכ"ם חם לח זקסה כלל דחסור חף במה שלה נחגייר וכ"כ הב"ח ולבוש ודלה כפרישה עכ"ל: (נ) ווקף. וחם לח זקסן כלל יש פלוגחה בין הפוסקים אי גובה או לא וסוב להחמיר . ש"ך :

כעב (א) דסורא . והפעם בכ"י כפס הרמב"ן שבמשכנהם דפורה מין החריום המלוה עליו ואם שעפה נהר אינו נופל כלום אלה פירום שעושה ואינו יכול לכופו

למלדה שימסיר ערב השבר """
בוכבים ודוא ערב לו צריך לשלם לו כל דרבית שעלה כו". סמעם נמודכי כשם ראכי"ם שהשראל נכנס מחם הערכ כעובד כוכנים ובדיניםם חים הערכ העובד שעלה כו". סמעם נמודכי כשם ראכי"ם שהשראל נכנס מחם הערכ בעובד כוכנים ובדיניםם חים הערכ הלוש או ביוש משלה כו". סמעם נמודכי ופג"ם ר"ם זה דכאל למנו מסם בדיניהם שלא למנוע מערכ הקום או ביוש משלה בי"ו ופג"ח ום השראל שנכנס מחם ערב
בעובד כוכנים איצ (שלם מחלה אלא יכול לרחותו אצל כלום וראכי"ה לעעמיה דס"ל כמ"ש הש"ע סיום וה כשם מוכעין מחלה את העביד ומשכן לו בית אם הסנה כעל שקרקע עשו שבכל זמן שיכלה לפים שומר. משתד האיורי באמרא דלא משלקי מדכע" לאסטוי" וא"כ לא מהכני סנאי

כלום וכן נראה דעת המחבר:

ב שאחר י׳ שנים . וה״ה יותר ועי׳

מגיע לכל שנה אלא רבר מועם י כגון שהלוהו

מנה והחנה עמו ב שאחר עשר שנים תחזור

קרקע זו לבעליה חגם והיה שכר אותה קרקע

שוה אלף דינרים בכל שנה מותר שאין זה אלא

כמי ששכר בפחות ג (ג) יוכן אם התנה בעל

הקרקע עמו שבכל זמן שירצה הלוה לסלקו שיביא

לו מעות ויחשוב לו עשר בכל שנה ויסלקו

דמהשדה או מהבית והוא יחזיר לו שאר דמים

ויםתלק מותר [ד] ישמאחר שאין כח ביד המלוה

לגבות מחובו כלום ולהחזיר הקרקע ללוה אינו

אלא שכירות:

הגה [ה] (א) וי"א דאפילו בלא משכנחא דסודא יש היחר ללוות כילד

הזמן ומנכה לו כל שנה ושנה ך אפילו דבר (ב) מועם דוהו מקרי משכנחא

בנכייתא שרי ואם לא מנכה ליה כלום אסור והוי אבק רבית ואם אין

הלוה יכול לסלקו חוך הזמן אפילו בלא נכייחא שרי (טור בשם רש"י

וכא"ם) ז [ר] וייה דאין מילנק בין אמרא דמשלקי ובין אמרא דלא משלקי

מנא בפניהם בנכייחא שרי ובנא נכייחא אסור (ב"י בשם רשב"א) ויש

לילך בדבר זה אחר המנהג (תשובת רשב"א ובה"ת) ובמדינות אלו נוהגים

היחר במשכנחם בנכייחם חפי' יכול (ג) לסלק (רשב"ם ונ"י והרב המגיד

כסבו מנהג זה) (ב) [1] ואין חילוק בזה בין שדה לביח (פור בשם ר"י ור"ח ורבינו ירוחם ועכ"ח שגם רא"ש סובר כן) [1] או שאר מטלפלין

(מרדכי ובית יוסף ס"ם זה בשם חשובת רשב"ח ועיין בח"ת ר"ם ע"ג בהר"ה) דבכל מידי בנכייחא שרי (ג) דן [מ] ויש מחירין להלווח מש (ב) על (ד) ספרים או מקומוח צ"ה ולישב עליהם אפילו בלא נכייחא

להוי לנוכך מצוה ומוחר ללווח ברבים לנוכך מנוה (חשובת מהרי"ל שי"

אם הלוה לומן קצוב כך וכך שנים אם הלוה 🦵 יוכל לסלקו חוך

משאר נכסים עכ"ל: (ב) ואין חילוק בזה בין שדה לבית. זהו דעת ר"ת לאפוקי מדעת רש"י בעור שמחלק בין בית לשדה דבשדה מוחר בנכייחה לפי שיש לפעמים הפסד הבל בביח הוי קרוב לשכר ורחוק מהפסד ור"ת ס"ל גם בבית יש הפסד שמא ישרף וכתב הטור - דבריו שם משמע דלעולם בעינן שלא יהא כת ביד המלום לנכות מחובו

ואפי' לדעח ר"ח נ"ל אם כותב לו אחריות על שאר נכסים אסור שאם יפול הבית או ישרף מיד נפרע משאר נכסיו עכ"ל ואח"כ כתב בפס הרא"ם בתשוכה ש"ז דלת הוי רבית קלולה כיון שלא פסק לו רבית על ההלואה וגם אם יפול הבית או ישרף יפסיד שמעון מעותיו כו' ולא ברירא האי טעמח כו' נרחה לפרש מ"ש הרח"ש יפסיד שמעון מעוחיו ר"ל הקרן דאט"פ שיש לו אחריות על שאר ככסיו מ"מ אפשר שישרפו או יקלקלו כולם ולא יהיה לו ממה לגבות והעור לא ס"ל כן דלא חיישי' לזה ונראה להביא ראים לסברת הרא"ש ממה שפנינו בפרק לא יחפור (דף כ') לענין שחייב להרחיק התנור מהכוחל ואם הזיק משלם מה שהזיק פרש"י שאם הזיק אחר שהרחיק כשיעור ישלם ואשפ"כ השכנים מעכבים עליו שמא ידליק בחיהם ולא יהיה לו ממה לשלם עכ"ל ה"כ יש חשם זה דחין קרן בלו בטוח ובב"י אמר שבטור משמע ליפסיד משוחיו היינו הקרן והקשה על זה דמחי חירים שכתב לו חחריות דאפילו כלאו הכי לא הפסיד מעוחיו

כל כמה שלא כתב לא יהא לך פרעון אלא מזה כמ"ש בח"מ סי' קי"ז. ומו"ח ז"ל הקשה עליו מח"מ סימן ע"ב דלח הפסיד הקרן כשנשרף המשכון ולפי מה שכחבחי ניחא הכל דלא קאי אדינא שמן הדין יפסיד אלא אבטחון שלא ימלא ממה לשלם כן נדחם לי נכון לפלכם דלא הוה רצית קלולה כדעת הרא"ש גם הב"י כחב דנראה לו שיש בזה כמה תיוהות והפסד: (ב) ויש מתירין להלוות על ספרים כו' . *) ל"ע דלמה סמך רמ"א על דעה זו כיון דבח"מ סימן ע"ב ובב"י מחודשים י"ח מביח השובח רשב"ח דרבית קלולה היא וכן במרדכי ס"פ אלו מליאות אוסר בלא נכייתא ולכל הפחות היה לו להביח בשם י"ח להחמיר ובח"מ שם כחבנו עוד

ספרים אסור ללמוד בהן ואפילן התנה עמו מיהו בנכייתא שרי ובפ' א"נ כחב דלרש"י דבית וחלר אסור בנכייתא ה"ה בספרים אסור אפי' בנכייתא משמע דלר"ת דמתיר ה"ה בספרים וכ"כ ב"י ודלא כנ"י וכ"כ ב"י (סים זה) חשו' הרשב"א דאפי' ספרים שרי בנכייתא וכתב מהרי"ל

בחשובה סימן ל"ז וכחוב באגודה דנהגו להלוות על מקומות ב"ה ולישב עליכם משום דמלוה הוא כו' נראה דכ"ש ספרים עכ"ל ד"מ הרי שלא נטלם מהרב דעת ראבי"ה וסייעתו שאוסרים גם בספרים בלא נכייתא ועיפ דבריהם כחב וטוב להחמיר לעשות בנכייתא וק"ל:

ביאור הגר"א

דקאכל פירי סובא כי' : [1] וכן אם כו' ר"ל אפילו מסלקי ליה מותר מהא דפ' האומנין כנ"ל וכדברי תום' שם ד"ה במשלם כו' : [7] שמאחר כו'. מ"מ ליישב השנת הראב"ד לבל ופני יותו שם זה המשמע כרי. [ן] שמאוד כי הים ליישב השנה הראב" אפילו מונהי הל היה היה להאי דינא דבלא נכייתא היה יהיה שהקשה על הרמב"ם המתיר בספלקי מ"ש מנכייתא וכקושית תום' הנ"לותי' נהי דהלוה דשרי אפילו בתפרא דעל בודי' מחשבי' הפירות מה ששיין כם שהם על האילן והוי מל לפלקו מיום להדור מוד בי בשם ו"א שליה ביניתא ביקו למירות ולשיפת הרי"ף דק"ל דבנכיית' הזי א"ד קייפא דינא דהש"ם ויש לעיין אל לשון סקח וכדברי תום' הנ"ל ועוד כ' משום דכאן אין אחריות על הלוה ואם שמשה כלוקת לפירות ולשיפת הרי"ף דק"ל דבנכיית' הזי א"ד קייפא דינא דהש"ם ויש לעיין נהי בינית ועם"ל היה שימת התום': [ד] וי"א כו' . הוא שימת התום': [ד] וי"א כו' . הוא שימת התום': [ד] או שאר כו' . מרכי דלא כנ"י דכ' בשם ר"ת דרוקא קרקע כמו שדה אחוה: [מ] ויש פתירון כו' . כנ"ל סי"

(סעיף ה' כהנה"ס) אלא בשניהם בנכייתא שרי. במוניין באתרא דממלקי מסלקי אפילו מתמרי דעל בודיי' ואי אגבינתו בסיסני קני ועי' בנ"י בשם הרשב"א דודו למ"ד דבנכייתא הוי א"ד אבל לדידן ליתא להאי דינא דבלא נכייתא הוי ר"ק. ובנכייתא כיון דשרי אפילו בתמרא דעל כודי' מחשבי' הפירות מה ששוין כמו שהם על האילן והוי בשרי אפילו בתמרא דעל כודי' מחשבי' הפירות מה ששוין כמו שהם על האילן והוי כלוקח לפירות ולשיפת הדי"ף דק"ל דבנכיית' דעי א"ד קיימא דינא דחש"ם ויש לעיין

באר הימכ

לפרוע חובו לא מזו ולא משאר נכסים משא"כ במשכנחא סחם שהאחריות ב"לוב (א) וי"א דאפילו כו' . [עי' בחשי משלכ נכסים משא"כ במשכנחא סחם שהאחריות עליו ואם כצה חובו מענו ואם: שמפש נכד נובה משאר נכחים וכש"ר כי משיו בח"ב בי משיו בח"ב בי משובי במ"ל בי משובי במ"ל בי משאר בי משובי במ"ל בי משובי בי משובים בי משובי בי משובי

פתחי תשובה

להחיר דמדמי לים למטות של יחומים ולפי מאי דמסיק שם לחסור

מעות של יתומים בר"ק וכ"כ הרב לעיל סימן ק"ס סי"ח ה"ה הכח וכ"כ מהרש"ל פרק החובל סי' ע"ב ע"ש שהחריך: מו על ספרים בו'. כ' בסמ"ע בח"מ סי' ע"ב ס"ק ה' דל"ע דהח ראבי"ה במרדכי

סוף פרק אלו מליאות אוסר גם בספרים בלא נכייתא ולק"מ דהא גם הרשב"א בחשובה לא מחיר בספרים אלא בנכייחא וכ"ז לא נעלם מעיני

הרב שהרי כתב בד"מ וז"ל במרדכי ס"פ אלו מליאות אם הלוה לו על

חידושי רע"ק

עליו ואם רלה חובע חובן ממנו ואם שעפה נהר גובה משאר נכסים והש"ך כ' בפין שום כל מוכל הוא בשביל שכוחב כך בשכר ולפ"ז אפילו יש כח ביד המלוה לגבות חובו כשירצה מוחר מיהו דעת המחבר מיאה דלעולם בעינן שלא יה המשמע פעם ההיחר הוא בשביל שכוחב כך בשכר ולפ"ז אפילו יש כח ביד המלוה לגבות חובו כשירים מל ופולדיון לשנה. ב"י וד"מ: (ג) לחלק. יהא מת דבו לגבות מחובו כל ושלה לגבות מחובו בלי מיון דהוא בככייתא וע"פ זה הוא המנהג ודלא כדכתב הלגוש ע"ש: (ד) ספרים. כ' הפ"ץ צ"ע דלמה סמך כ' הפ"ץ ב"ע דלמה סמך בשביע המוחד במוחד בככייתא וע"פ זה הוא המנהג ודלא כדכתב הלגוש ע"ש: (ד) ספרים. כ' הפ"ץ צ"ע דלמה סמך רמ"א של דעה זו כיון דבח"מ סי' ע"ב הביא הב"י תשובה הרשב"א וכן המרדכי דאסור בלא נכייתא ור"ק הוא ולכל הסמות היה לו להביא בל' י"א להחמיר והש"ך

מקור מים חיים

בקור סים קש"ב שו"ת סוי כתוזיל גביה בשביל מותר כלואס ביון דלא הבב במשמים שלינו שושה שירה שי ש"ך סק"ד כלותר ל"ת שדם שספתים שאינו שושה שירות לכלואס ביון דלא החבר בכניותא הוי בכניות הוי בכניות הוי בכני בשביל הוי בכני בשביל הוי בכני בשביל בכני הוי בכני בשביל הוי בכני המוכי בשביל הוי בכני בשביל הוי בכני בשביל בכני בכני בכני בשביל בכני בשבי בכני בשביל בבני בשבי בבני בשביל בבני בשבי בבני בשבי בבני בשבי בבני בשבי בבני בשבי בבני בשבי בבני בי בבי בבי

שברהם כלום כלא קטון אכל לא מנאי המלום דסוי מסומי מילי לשנות המנסג . וכן ניע דעת הרמכ"ם שכל הסעיף סום הוא לשון הרמכ"ם ולא הזכיר דבעי קטון וצ"ל דאיירי שכתחות הטלאה החנה כן ומ"ש הרמכ"ם בסיא דכבי קנין איירי בשמת משן מעות ואשילו המנה הלוה ועי בתידושי כתבתי זה אין שאינו סותר למ"ש ר"ם קמ"ד דכתחלת ההלואה לא הוי פעומי מילי דש"ה דבעי לשנות מנהגא . ויש לחמום על הב"י שהקשם דאי בשמת (יו"ר ח"ב)

ום בלא קנין . אם הסנה כן נשעת מהן מעות כדאי' כש"ם פא"כ (דף ס"ו) וסוסקים . באחרא דלא מסלקי ואמר משאלקנא לריך למיקלא פינים ודעת רש"י וחום' ורא"ש וטור והיב המניד פ"ז מכל' מלום דהש"ם איירי בשפת פתן מעות . ולא מהני אפי' תואי של הלוה דכיון דתחחלת ההלואה לא החנה כלום וירד אדפתא דתובנא שלא יוכל לפלקו לא שפני שן שנאי לסלקו אפילו החנה סלוה אא"כ מחחלת ההלואה פתנה כן מהני אם החנה

עצי לבונה

כנכייתא הוי כתוזיל גביה כשביל מותר הלואה ביון דלא כתב המשלם ובו' בלא כסף ואסור אם הלוה יכול לשלקו דבוי הלואה ואינו הלוי בוה אם יש כת ביד המלוה לתבוע חובו או לא . אבל לעשם, כ"ה שיקר תלוי באם אין כת ביד המלוה לתבוע חובו או לא . אבל לעשם, כ"ה שיקר תלוי באם אין כת ביד המלוה לתבוע אור באור השיל אם ביב במשלם ובו' באם ביד המלוה לתבוע אחור . ותפיק דלשולם בשינן דאין כת ביד המלוה ואפילו כתב במשלם ובו' : יש כת ביד ההלוה ביד האין האין חילוק כו' . שנ"א סק"ב מ"ש ואשפ"ה השכנים שעכנין עליו כו' כנ"ל :

מקום הנחונים וכדמת סרי"ף נהלכות וכ"ם שם: ב לשון הרמב"ם שם: גשם: ד כ"ה שם כדי ליישנ השגם הרחב"ד: לגבות חובו כו' חד מתרי טעמי נקט ונ"מ דכל סיכא שאין ביד המלוה [לכופו אף שביד הלוה לסלקו] אפילו לא כחב בשטר במשלם כו' שרי וכן מסיים הרב המגיד שם טעם זה ג"כ בשם הרמב"ן ומיהו פשם

(סימן קע"ב במ"ז ס"ק נ") צ"ע דלמה סמך כו". (ק"ת כמ"ם כמ"ן כס"ק ס" :

בחשובת מהר"ם חלשקר סימן קט"ו יד אפרים מדין משכנתת: ב וכן אם התנה כתפבע ולכן הם רוצים לשלם מיד כחשר הוח שובר להוחר בו׳ . כלומר אפי׳ המנה הלוה שיוכל ולוי אומר שאין מחויב לקבלם לסלתו כו' וכ"ש לא החנה דערי : ונרי חומר שחין מחויב (מקבלם מבלה שחין יכולין לכופו מבלה לוך הימון מחתר שהומן נפכן לפוכם הפלום והומ שיפור שנמשך הומן ישונו המספע לפיקונט וחין בזה המספע לפיקונט וחין בזה רכים אף התשבת בנסכל ד מהשדה כו'. כלומר ל"מ שדה שפעמים אינו עושה פירות ונכנם בספק שמא לא יעשה פירוח אלא אפילו בית וחלר שפירוחיהן דהיינו הדירה מצויה חדיר מוחר דלפעמים מחומש דדוקה הם כמי יש קלקול בבית כדלקמן בהג"ה : סהלואה נשתנו הפנינים אכל כחן נשפח ההלוחה היה ידוע ה יובל לסלקו כו' ע"ל ס"ק כ"ו חיזה בהססיל העלכות המסכת אף מקרי יוכל לסלקו:ך אפי׳ דבר סועם. שלם סים לו ברור רק חששה קרוכה שהמשבש הגרושה לא סים אלא משני דוחק השלחמם אפי׳ פחות מכדי שיעור שדה אחחה סים חנח תשי דותן השנחתם כמלום הים קרוכ לודחי שבמשך כומן משוב כמסכע לקדמותם וכלום עלם על שהוא לזרע חומר שעורים סלע ופוכדיון לשכה. ב"י וד"מ: ז וי"א ראין חילוק כו' . אינו מדוקדק דודחי יש חילוק לי"ח חלו שסם דעתו שירוית כפלים כמפחר כמשך הומן ממה שיפטיר בעליים המסבע ח"כ שניהם הרשב"א וסייעתו בין אתרא דמסלקי נכנסו בספק וחין כחן רבים ופיין בחום כחובות דף מ"ו לאתרא דלא מסלקי בלא נכייחא דבמסלקי סוי ר"ק ובלא מסלקי הוי כו' וחפי' קרוב לשכר חין כחן דמי יודע העתידום א"ר כדאיתא בדבריהם להדיא אלא ובחדשום בענינים לפי חוזק כעלממה והשקמתה שעי"ר יוסיפו או יפחתו המטבע כיון דם"ם איסורא איכא לא ירד כרב יוסיפו לו יפחש בשני יכיון ששניהם נכנסו נספק יכיון ששניהם ב לחלק בכך. ומשמע להדיא דלשחי סברות אלו אפילו יש כח ביד המלוה תיון ששיים נכנח נססק אדעמא דהכי קיבל על עצמו לשלם לומן פלוני מעופ העובר לחוחר ואין כאן רכים פ"ש. וע"ש דאם הים לגבות חובו שרי כיון דסום בנכייחא ועל פי זה הוא גם כן המנהג ודלא כהענ"ז שהכנים בדברי הי"א רק שהמלום לא יוכל לכוף סלום כו' וכן נוהגין כו' וש"ש שדבריו מעורבבי': כחן רק רבים דרבנן חש"ם שנחן ח"כ לקיים הפשר חין כת לכופו לפרוע מה שחפור דו ויש מתירין . עיין בחשוכת מהרי"ל שם משמע דחפילו בר"ה יש

גליון מהרש"א

כת ככוסו נפרום מה שחקור מדרכנן כת"ש ביו"ד פי" לנ"ט אך כתמת היון כלק כנים מסמם הנ"ל א"כ חל פת"כ לקיים הסשר וכופין אותו 'לסרוע ש"פ פת"כ פ"ש:

קע"ד: (סטיף א' נהנה"ה) יוכל לסלקי חוך הזמן ומנכה לו . שובדא בשפר משכנתא בנכייתא וכתוב אם לא ישלם אחר ג' שנים ידור מאז הגם ורנתי מלקמן סי' קע"ו סי"ו בהג"ה עוד היה כתוב בשביל תשמים הדמים ידור כעד דינר לשנה במשכנתא ורנתי עפ"י פי' קס"ו ס"ב בחג"ה : (עס) אפילן דבר מועס (עס) אפילן יבי סייני דורו מקרי משכנתא. ודוקא באמר מתם שדי שכורה לך בסך לשנה אכל באפר שר שנשכר במנה שכורה לך בדינר כ"ז שמעותיך אצלי ה"ז ר"ק בב" סימן קס"ד ות נם למשכונא: (בס) ואם ויכול לתבוע מעותיו מיד דהני הלואה בפעות פל"מ ש"ח מפלוה מוף הלכה א' ועם"ש בגליון ח"מ פי' נ"ב: (כס) וו"א דאין חילוק כו' אלא בשניהם בנכייתא שדי .

נקודות הכסף

בגזל לא ברביה וכל גזל מוליאין

ממנו: (ז) משכונא זו.פי' משכנחא

דסורת שנזכר בש"ע סעיף ת"

וההיתר בזה אם כבר החזיק המלוה

בשדה כמ"ש סי' קס"ד אבל שאר

משכנחה חשור חליבה דכ"ע וכמ"ש

סי' קס"ד ומסקנת הטור כאן כדעת

הרמ"ה דבשאר משכנות הוה רבית

קלולה אם החנה בפעת המשכונא

שיחזור וימכור לו השדה בפירות או

אגר לו במעות ואפי' אם שכרו לאחר

ואותו אחר השכירו ללוה כל שהיה כן

תנאי בתחלה פיהיה כן ולא כהרא"ם

דס"ל דלח הוה רבית קצוצה גם

בתנאי אלא לריך שיאמר בשכר

הַמחנת מעותיך אני אחזור ואשכיר

לך אלא כל שהחכר כן תחלה שיהיה

אח"כ חיוב עליו להחזיר ולהעכירו

לו הוי רבית קצולה וכתב ב"י וז"ל

בשם ה"ר ירוחם שכ' וחותוםמקומות

שנותנין מעות על הבחים במשכונהה

וב"ה דר בו בשלו ואין המלוה מחזיק

כלכם אבק רבית הוא ואפילו יהית הדבר ספק מכל מקום אין כח

לומר רבים קלולה הוא ולהוליא ממון: (ה) הוי ברשות המלוח . עי׳

לטולם בבית ואדם אחר מתחייב למלוה בדבר קצוב בכל שנה כ' מורי

הר"ר אברהם בן אסמעאל דאם אוחו שמחייב עלמו עושה כן מדעה

עלמו מותר כי כא דאמריכן סילך ד' זוזי ואוופי' לפלכיא זוזי אכל אם

עשה בשליחות הלוה אסור ולדברי כולם הוה רבית קלולה עכ"ל ב"י

ודבר ברור הוא דהך הוראה שזכר הש"ע דאם אדם אחר שכרה

מהמלוה דמוחר ללוה להשכירם ממנו אינה ענין להך הוראה

דרבינו ירוחם דדין אדם אחר כו' אינו שרי אלא במשכנהת דסורם

כמו שזכרנו וכמ"ם סש"ע להדיח בסי' קס"ד סעיף כ' אבל בשחר

משכנחת אסור אפי' בהפסק אחר דמחזי כרבית משה"כ במשכנחת

דסורא דהוי כמכר גמור אבל הדין של הר"ר ירוחם שרי אפי׳ בשאר

משכנות דאין כתן שום רבית דאפי בהלואה גמורה שרי לומר

הילך ד' זוזי וחלום לפלוני כנוכר בסימן ק"ם סטיף י"ג ובטור

כתב דין שלישי שהיו לוהגים בימיו שאדם אחר שכרו על דעת שהלוה

ידור שם וע"כ כ' וראובן נשאר בבית כלו' שלא זו משם אפי' בשעת שבירות האחר והמלוה ידע מזה שהאחר עושה בשביל זה ועל זה

מסיק בשם הרמ"ה דהוי רבית קלולה וכמ"ש לעיל וכתבתי זאת לפי

שבלבוש כחב אבל אם אדם אחר שכרו מסמלום כגון ראובן משכן ביחו

לשמעון ולוי שכרו משמעון ונשחר רחובן בבית ופורע השכירות ללוי

ולוי פורע השכירות לשמעון ה"ז מוחר דהוי ליה לוי גבי שמעון

כאומר הילך ד' זוזי ואוזפיה מנה לראובן שלא בא מיד לוה למלוה ואף

על גב דבסימן ק"ס אמרינן שלריך שלא יפייסנו הלוה משלו ה"מ גבי

רבית קצולה אבל משכנתא כי הך דהוי כמקח או שכירות קרקע וליכא

אלא אבק רבית ליח לן בה עכ"ל משמע שהוא מתיר בזה אפי' שוכר

לוי בשביל ראובן דהא מדמהו לאומר הילך ד' זוזי כו' וגם פריך

עליו אח"כ ואע"ג דבסי' ק"ם כו' ואני אומר כבודו במקומו מונח אבל

כאן התיר איסור גמור מפורש דדין זה ממש כחב עליו העור שהיו

נוסגין בו בימיו וכ' הרא"ש שהוח אבק רביה וחלק עליו העור והרמ"ה

שהוא רביח קלולה כי התנה תחילה וכאן התנה תחילה דהא דימה

ה ליינסיו לעיל כיש פי' קס"ר ופ"ם: ו כית יוסף כיון ומכשי נשחר פליו חתריות

עצי לבונה

(ס"א בחנ"ה) כורדו בו". שש"ך מקי"ד מ"ש כאמרת דומ מסלקי וכנכיים" ושלים זימניה וכו' וה"ם כאמרא דמסלקי בני מפינו מ"ר חנייג דמיחה לא מסני עד דמייתי זוזי וכ"ז בת"ו אבל בשלים זימנים אף דבלא מיחה הים אוכל כבחחלם וליכא א"ר כנל מ"מ במיחה אף דלא מייםי זוזי לא אכיל פתלוה שוב הפירום והיכח דהוי ח"ר יוכל למחות חפילו מ"ו כק כמתרת דגת מסלקי אף דמוחה וימן מעות לת מני מף דמוחה ונמן מעות נת מני לפלוקי לים לגמרי דהא הקנם אומו לומן . רק אכיל פירי בשומם כ"ד כיון דמוחם . כמ"ש בס"ק י"ו ולכן כמב כום כמ"ש בס"ק י"ו ולכן כמב כום שלים זימנים דאו מסני מוחם לכד כנ"ל : (בשו"ע סעיף ב') כושבונא כו' . עט"ו סק"ו מ"ם ולה כהכח"ם וכו' הלה לריך שיחמר בשכר המחנת מעותיך וכו' . ר"ל דם"ל דלח סוי ר"ק אלא באומר לו סמלוה צשכר המתנם המעות אחה לריך לשכור מתנו ביוקר ממה שמניע אנלר בנכייחא לשנה או אסור. אבל אם לא אמר מעות דסתנה צמו שישכיר לו לא ק . ומסיק דאף כשכרו אחר שידור פלום בו ואינו אלא מדעם עצמו אכל לא בשלימום הלוה שיחזיה לו דפייסו פשיטא דאטור ע"ם: שם) משכונא זו כו' . צם"ך סקי"ט מ"ם וספוכר בשירות ולו' . ר'ל להשוכר אחר שכר ממנו באיזה סך כעד שהלוה ישכ בו והלום מחזיכו דהוי כבים קצולה ובדחתני סחלה כמ"ש הכ"י

מקור מים חיים שרית זכן מנחמי בלח"מ פ"ו מכלכות מו"ל ביאר כן דעם פרא"ש פרי כל הפוסקים אפי" שייר כו היוכא מ"מ במשכנהא דסוריה שריה משום דחשוב כמכר פ"כ לה הולרך הש"ך להך שעם דלפעמים יש נמי

קלקול בבים ונ"מ רבא לדינא סיכא דכוסב לו אחריות על שאר נכסים דבום אסור לכ"ע דלח שייך כו פיוסח כמכוחר בסגם"ם ולדעם בפוסקים דסוכרים דבמשכנסה דסוכים שכים אסי׳ קבל עליו אחריות מטעם דהוי כמכר וכמו שהכים קבל אחריות אסור לדעם הש"ך כיון דלא סתיר אלא מעעם דבכים כמי שייך בו חיוכת וכאקריות לכ"ע לא שייך חיוסא אחילו לדעם סמחירים במשכנסה דסוריה חפילו הכל לדעת הפוסקים גם בזה שרי

שרים חפילו ככים דלה שיין כו מיוכת ולים: (ש"עם"ב) במשכנתא יו וט׳. יש פ שאומר. עש"ך מ"ק כ"ה זהוה סרמנ"ם שכחד בייים מרמכ"ם שכתב הטעם בתשכנתת דסורית דשרים מפני שחם שמפה נהר חינו נועל כלום וחינו יכול לפרוע תשתר נכסים ועי' בספר חוות דעם שתמם על דין זה מהסית

ומנאחי כשיטה מקובנת ככמוכות שם ביאר בהדיא כשם חלמידי הרשכ"א

דכתוכות ל"ה דמעשים בכל נסמי

משכנתה דמוריה

כבר קדמו כוה המש"ל פ"ן מהלכות מו"ל ה"ה וע"ב

גבלת דמשכו פרדיםה וק"ם נחתש דכתב נים טורפה וע"ם כרם"י דהחי

יד אברהם בשמם מתו מפוח כתנל חמחי

לא מפני סנאי המלוה ואפשר כיון דלום איכעי לים לאמנויי ואתני מלוה הום פטומי מילי עכ"ד ועי" כ"ם קע"ר וכה"מ מי כ"ו . ולח כוון יפס דהח מכוחר להדיח בחום' והרח"ב והפור וש"ם . דאפי הפום הלוה לא מהני בלא קניין מטעמה דכחיכות דכחונת יכודתו ירד חדשתה דמנהגה פלח יוכל לפלקו:

י אלא בשאהריות המשכונות כו' . אין ר'ל כשיאבדו המשכנות מזה: (ד) בותב לו אחריות כו' . כבר כחבתי הנראה לע"ד שלשנין לא יתחייב הלוה לשלם חובו דהא משמע מדברי ה"ה בשם הרמב"ן דאפילו גובה משאר נכסיו מוחר אלא ר"ל לאפוקי כשכוחב לו אחריות על שחר נכסיו דחו כשיחקלקל המשכון מיד יש לו משכון חחר חבל סי' קס"ו סעיף ג': (ך) מיהו אם אמר לא בעינא כו'. דהו חכלם

יורה דעה קעב הלכות רבית

ל"ז והחגודה) ועוב להחמיר לעשות בנכייחה [י] וכל זה לא מיירי ד אלא (ה) כשאחריות המשכונות על המלוה דא אבל כשהלוה (ד) כותב לו אחריות על שאר נכטיו ולא יוכל להגיע למלוה שום הפסד (ו) אסור (עור)

[א] וככל מקום דהמשכנחת הוי אבק רבית אם בת הלוה לנכות למלוה יב הפירות שאכל לא מנכינן ליה יג [יב] דהואיל והמשכנחת (ה) הוי

ברשוח המלוה ולוה עליה מחחילה אילו מנכין ליה מחובו הוי כאילו מוציאין האבק רביח ממנו בדיינים (טור) (ד) דר [יג] מיחו בדן אם

אמר לו לא בעינא דחיכול עוד מדן פירוחי ברבים אם הכלן אח"כ דן אפי׳

באחרא דלא מסלקי דה (ז) מנכין לו פירוח שאכל אח"ב (ב"י בשם

הרחב"ד ובתה"ד פי׳ ש״ה בשם הרמב"ן):

ב (ז) ימי משכונא זו אם בא המלוה לחזור

(בה"ת וריב"ם סי' ש"ה כשם רמב"ן) ויש כותירין (ריב"ם בשם י"ה

מכיאו נ"י נסי' קס"ד) ואם ארם אחר שכרה מהמלוה

כיכול הוא (ף) לשכרה ממגו:

הגה ועיין לעיל סימן קס"ר גם נחבאר לעיל אם אכל המלוה הפירות לאחר זמן המשכנהא :

יבמשכנתא זו אם נותן המלוה ללוה דבר מועם

שבירת קורה וכיוצא בזה מותר (יד) ואם נותן לו

לשנה בשביל שיקבל עליו איזה חיקון קל כגון

ולהשכירה ללוה בדבר קצוב לשנה יש אוסרין

כשלא כתב לו אחריות על נכסיו אע"פ שאם יתקלקלו המשכנות גובה משאר נכסיו מ"מ כיון באין לו מיד משכון חחר שרי וכן משמע בטור וכחב הב"ח סי"ב דאט"ג דגובה משאר נכסיו מותר(ולפמ"ם א"ל לדחוק ולפרם לשון מיד שֿכ׳ סטור כמ"ש ב"ח אלא ה"ק דאין לו לבקש פל נכסים אחרים דמיד יש לו משכון החר) ובעט"ז לח הכין כן וע"ם שדכריו מעורכבים: יא אבל כו'. שחם יפול הבית חו ישרף מיד יפרט משאר נכסיו . טור . ואט"ג די"ל שלא ילטרך לביח ולא ימלח לו שוכרי' כדכתבו התום' משו' ה"ט לחוד לא נתיר דאין טעם זה אלא סניף לשאר טעמים כגון שריפה ונפילה. ד"מ ודלח ככ"י: יב הפירות שאכל כו' , וכ"ש אכל טפי משיעור סחוב שאין מוליאין ממכו:יג דהואיל בו' . כלומר דל"ד לדלעיל סי' קס"ז ס"ג דהכא המשכנתא היא בתחלה ברשות המלוה שלוה עליה וכמ"ש שם

בס"ק י"ח : יד מיהו בו' . וכן חם חמר חטרה וחייחי זוזי חמרי' בש"ם דלא אכיל המלום שוב הפירות . וכ' הב"י בשם הרשב"א דהיינו באתרא דלא מסלקי ובנכייתא ושלים זמניה וזה אוכלו אחר זמנו בנכייתא כמו שהיה אוכל תחלה שזה מוחר אע"ג דלא כחב ליה אכול בנכייתא כ"ז שהמשוך זו בידי וכ"כ בה"ת בשם הרחב"ד וע"ש ועב"י ד"ה וחם חמר המלוה כו' : מוך אם אמר כו' . כ' ב"י בשם חלמידי רשב"א י"מ דוקא בב"ד וי"מ אפי' שלא בכ"ד נמי: בון פירותי ברבית כו'. משמע דוקא היכא דהוי א"ר הוא דמנכינן לים היכא דמיחה וכ"כ בעט"ז אבל סיכא דאפי׳ א"ר נמי לא סוי כנון בנכייתא באחרא דמסלקי כיון דשרי אט"ג דמיחה לא מנכינן ליה עד דמייתי זוזי וכ"כ הב"י בשם הרשב"א וכ"פ הב"ח: ין אפילו בו'. משמע דר"ל אפי' הוא באחרא דלא מסלקי אלא עד זמן פלוכי דמנכינן כל מה שאכל קודם זמן הסילוק וכדעת הרמב"ן שהביתו בה"ח והריב"ש וכתב דמ"ת לסלוקי לגמרי א"א דהא מקני' ליה אלא אכיל פירי בשומא ומנכיכן ליה דמי כולי פירי כמה דשיימי ליה ב"ד עכ"ל. ובהא א"ם דלא תיקשי מה שכתב המחבר בח"מ סי' ע"ד ס"ג חוב דמשכונה דקהכיל מיניה פירות באחרא דלא מסלקי אם רלה אינו מקבל המעוח קודם הזמן אא"כ מניח לו הפירות לאכול וסחם הרב כדבריו דהחם ה"ק דמחויב להניח לו לאכול בשומא מיהו דעת הראב"ד שהביא הב"י דקודם זמן הסילוק אינו יכול למחות ולא מנכינן ליה כיון דהוא באחרא דלא מסלקי וכן מוכח דעת הרשב"ת שהבית הכ"י שם גבי תערת ותייתי זוזי וג"ל דספיקא דדינא הוא והמע"ה: יה מנבין לו כו' . פכיון שזה מוחה עליו שלא יאכל גזל הוא . נ"י: ימ משכוגא זו . דסורא אבל משכונא אחרת אסור אפי' אדם אחר שכרה כדלעיל סי' קס"ד וכ"כ הטור בשם סרמ"ה וכתב דאם התנה כן הוה כ"ק וגם סרב מודה לזם ודלח כסעע"ז וכחב העור וכ"ם מה שנוהנין שהלוה נותן משכנות בעד סקרן והשוכר בפירות דהוי ר"ק: ב יכול כו' . מיהו נ"ל שלריך

אוהו לאומר סילך ד' זוזי ואוזפי מנה לפלוני ואפי' לא התנה מ"מ הוה אבק רבית לכיש ואפי' במשכנתא דשורא אשור בזה כיון בראובן נשאר בביח ולה החזיק המלום בו כמ"ש סי' קס"ד דבעינן דוקה החזיק ולה החיר כהן בש"ע בשכר הדם החר אלה שחוחו ההר שכרו לעלמו ואח"כ שכרו הלום מן אותו אחר ואפי' זה אינו מותר אלא במשכנתא דסורא ואין טנין דין זה שזכר בלבוש דומה לההיא דאומר הילך ד' זוזי כו' שכתבו ב"י בשם רבינו ירוחם דדין של בעל הלבוש הוא רבית קלולה למסקנת העור ובשום מקום בעולם לא מלינו שיהיה אסור ע"י

חידושי רע"ק

דתיכא דהוי א"ד אפילו אם לא מסלק לי' במעותיו מ"ם הא יכול למחות בידו דלא יאכום כיון דלא אבינהו ולא כנה לה וצ"ע: (ס"ח כמנ"ס) הפ"ר הן שאכל לא מנכינן ליה ומכ"ש דלא אבינהו ולא כנה לה וצ"ע: (ס"ח כמנ"ס) הפ"רוך, שאכל לא מנכינן ליה ומכ"ש דלא מחשבי' משטרא לשטרא והר"ף והרמכ"ם כ' דביתטי מסלקי' להו ומחשבי' משטרא לשטרא ואי אכל ספי לא מפקי' מיניה ובטור השטימ זה וכ' הב"י המעם דברים בסוניי' עביד ר"א עוברא ביתומים קמנים כנדולים. והרי"ף והרמכ"ם לא גרמי

עביר דא שבוא ביותם לפנים במינית וכופי אותו לפרוע מיד שלא קבע זמן אלא עד שיאכל פירות בלכתא ראין מותר אלא במשנתא דסורא וגם הרג השמיםן ועב"י שם בפירוש הסוניא ב" בבד"ה בשם הרשב"א: (ש"ן סק"ד) דדוינן באתרא דלא מסלקי. דקורם דשלים ולפירושו נ"כ קצתן דלא כהלכתא אבל השוי לכני ווני ממש אבל מדברי הרכנ"ן, נשיטה מקובצת מצי לרחות לי' עד דסייתי לי' זוני ממש אבל מדברי הרכנ"ן, נשיטה מקובצת מבואר דסוקי לה במשכנתא בנכייתא למאן דשרי או בסורא ע"ש: (שס סקי"ז) בלידון דעת תראב"ד. לענ"ד הראב"ד מיירו בענין דליכא איפור רבית רמוקי לה לסוניין

כחב שלח נעלם מעיני הרב דברים חלו וכמ"ש בד"מ לכך סיים ועוב להחמיר

לעשות כנכייתה: (ה) בשאחריות. סי' שכוחב לו החריוה על שחר נכסיו דחי

אם יחקלקל המשכון מיד יש לו משכון אחר אבל כשלא כחב לו אחריוה על שאר

מכשיו אע"ם שאם יחקלקל המשכון גובה משאר נכביו מ"מ כיון שאין לו מיד משכון אחר שרי ש"ך: (ו) אשור . וכ' הט"ו ומ"מ לא הוי אלא אבק רביח:

(ז) מבבין . שכיון שוה מוחה עליו שלא יאכל גזל הוא ואם לריך שיאמר זה

דוקת בב"ד או לח כתב ב"י ב' דעות בזה ומבמע דוקח היכה דהוי ח"ר הוח

דמנכינן לים היכא דמיחה אבל היכא דאפילו א"ר נמי לא הוי כגון בנכייחא

באחרת דמסלקי כיון דשרי אע"ג דמיחה לא מנכינן ליה עד דמייתי זוזי ובאחרת

דלא מסלקי ובנכייחא ושלים זמניה וזה אוכל אחר זמנו בנכייחא כמו שהיה אוכל בחחלה זה מוחר אע"ב דלח כחב ליה חכול בנכייחת כ"ז שחחשוך זו בידך כ"כ

ביאור הגר"א

ק"ם מי"ח ועש"ך: [י] וכ"ז כו'. ר"ל בבית וכמ"ש תוס' ס"ד ב' ד"ה ולא כו' ור"ת כו' משא"ב כה"ג ואף שכ' או שלא יצמרך לו אין זה עיקר השעם אלא סגיף ועיקר הוא המעם משא"ב כה"ג ואף שכ' או שלא יצמרך לו אין זה עיקר השעם אלא סגיף ועיקר הוא המעם הראשון. ד"מ דלא כב"י: [יב] דהואיל כו'. ר"ד דוקא כה"ג וכנ"ל ס' קס"א ס"ג וכמש"ש בהנ"ח והסברא בו': [יב] סיהו כו'. במש"ל מי קס"א ס"ג משום דלשימת הרי"א כו'.

הב"י בשם הרשב"ה וכתב הש"ך וח"ל ממ"ש המחבר בח"מ סי' ע"ד ס"ג חוב דמשכונו דקאכיל מיניה פירוח באחרא דלא מסלקי אם רצה אינו מקבל המעוח קודם הזמן אלא א"כ מניח לו הפירות לאכול וסתם הרב כדבריו דהתם ה"ק דמחייב להניח לו לאכול בשומה ומנכינן ליה דמי כולי פירי כמה דשיימי ליה ב"ד מיהו דעה כמה פוסקים דקודם זמן הסילוק אינו יכול למחוח ולא מנכינן ליה כיון דהום באחרת דלא משלקי ונראה לי דשפיקא דדינה הוא והמע"ה עכ"ל : (ח) לשברה . כ' הלבוש מיהו נ"ל שנריך שלא יחנה בכך בשעח ההלואה וכ"ז במשכנתא דפורא אבל משכונא אחרה אפי' אם אדם אחר שכנה אשור ואם החנה כן הוי ר"ק ודלת כהלבוש וגם המ"ז השיג על הלבוש ע"ש וכ' רבינו ירוחם ותוחן המקומות שנוחנין מעות על הבחים במשכונא וב"ה דר בו בשלו ואין המלוה מחזיק לעולם כבית ואדם החד מחחייב למלוה בדבר קנוב בכל שנה כ' מורי הרד"א

נפילם או שריפט: ז שם נפשר ייא ולפי מיש סים שם נפיי נשם הרמנץ: (°) נסיםן ע"ב: ח לי הרמנים נפייז

מסימ דיו מברייחה שם קף סים עיב והיירי בדהמר לים

מעכשיו דאל"כ לא קני לם ולא

באיסור סדבר והמירו ולא כי בחיסור הדבר והמירו ונה כ" כאן צענין קניים וכו' הים שם: ש עובדא דרב מרי בר רחל וכו' שם דף ע"ג ע"ב (ול' סרמב"ם שם דין ו'):

נליון מהרש"א

(ס"ו סק"ט) אם אופר לפלות

תחיק בשרת ותקנת אותו בחוקה . רל דאמר ותקנה

למשכוווכ"ה בשיפה מקובצת

קרוב למוף הסוגיא שכתב בדף מ"ד ב' וו"ל רכיון רמשכן לו שדוד כאותה מלות האטר לו לך חוק וקנה

מילא קנה:

עצי לבונה

פ"ם: (פ"ג ברג"ה) ברדוב קרום. פט"ו סק"ט פ"ם 60 חמר למלום מחוק השדם וכו' 60 דחמריון נמסנימין שם ולפ ישכור מתוו כמחום

בסשכיר לו חזירו בעד כלואם

כפתות . אכל כהשכין אלני

מף מחר כנוחם בחופו דקנם

כנון דחמר ממויק בשדם וכו'

מו בקנין חו בשטר כמ"ם כח"מ סימן כי שרי בנכייםת כיון דפות בחורם משכון פוי

לכית מים: (בשו"ע סעיף ד") בדרביום אלו . פמ"ו סק" פ"ם פל סלכום ר"ל דום לח

קשם לדידים דם"ל דהנחם

דמיית כמלרן הוי רבים ח"כ

למם פתלום דוחה בתלרן כאל

סוי רבים כמה שרוחה הפלרן

מכל כשמתה בשפת פלוחם

פיז פיל פך הנאת רבים לזב פקשה הפיז דלפיר יהיה אתור

לכלוום פל מטלטלין דוכנס בפרוטם דר"י ואף דשם לא פהנם כלל בפחלם פלואם מ"מ

כיון דום נוכג ממיד בכל

ככל יון דום נופג שמיו ככל מלוח מון מכל מלוח מין מכל מכל מכ באינו מכל מכן בכל מלוח כל כל וא"ב בדינה מנו י"ל כן מי"ב במידי אם כוול אח"ב זם מכליד אם כוול אח"ב זם מכליד אם כוול אח"ב זם

במח"ר אם סוול אח"כ זכן ממ"כ ומן במח"ר אם סוקל מוקר לח"כ כיון דבשת פסיקה לא סים שום כל כך פוסר. כיון דבוי דבר ידוע פ"ש: : (מעף דבר ידוע פ"ש: (מיף מ"ש"ו מק"א מ"ש אחורר ב". . מ"ש"א מק"א מ"ש ממילו מ"ש אם ביים מל ביין במילו נימל כיון במילו נימל כיון דסים בל בוכנים מכר נו בסכב או במסבב או המול במלצו ופדם בספב או במול במלצו ופדם

וכתנכ עתו לכוח כעלמו יפרם

מיים בות כנום שנו ומסור לדור נחזירו מום , וסים שתוייב לעלות לו שכר משם שקנם ואפשם מוחר דיצל

מקור מים חיים

דמשכנתא דסוריא לא סוי

ל כיון דלה סתום מתחום פ"ר דימכור לו חלח נודפן ממילה במכר כשדה חו לה

בובונו כמ"ם הסום'

הכנים הרמב"ם עוש

דכתב לו כך בשמר או משום שאין

כח ביד כמלוה לגבות חובו כדלעיל

ס"ק ח' פרי: כב אינה גפדית כו'.

כן הוא בכל הספרים וע"ם הוא וכן

סוא בעט"ז נפדית לחלאין כדאיתא

בחשובת הרשב"א ומה שכתב המחבר

בה"מ סי' ע"ד ס"ד אס משכז לו

שדהו או אפי' שחי שדות אינו יכול

לכופושיחזיר לו חלי המשכונות ביינו

שיכול לוה שיאכל הפירות עד שישלם

לו הכל תדע שדברי המחבר הם

דברי הרמב"ן שהביא בה"ת שער

ס"ט שכחב שם ומה שאמרו לוה

וגואל לחלאין לומר שפודה מחלה אלא

שהלוקח חוכל שדה כולה כו' וכ"כ ר'

ירוחם ני"ב בשם כרמב"ן וכרשב"ח

בתשובה דגואל להלאין ועל כרחו

מלוה יקבל החלי ומ"מ יאכל המלוה

כל הפירוח כו' ומביחו ב"י בח"מ שם:

כב בחוב קדום . אפי' כנכייחא

אסור דבמאי קני פריטי אין כאן

נסכא אין כאן. שם: כד אוליגן

בתר מנהג. ל"ע דכה"חכ' נספך

שלא יחנו בכך מחחלה בשעה הלואה. העט"ו: בא יש שי שאושר.

עלמו ומוחר ע"י אחר אם לא נהסיא שבסי' ק"ם סילך ד' זוזי כו' דזה דווקא שלא פייסו הלוה לכך וזהו דין רבינו ירוחם אבל פייסו פשיטא שאסור בכל גווני וישחקע הדבר ולא יאמר: (ה) מנפילה או שריפה אסור. אין להקשוח כא קיי"ל דמחנה שומר חנם להיות משאר נכסים אלמא דאם הלוה קבל עליו אחריות אסור אבל

כבואל כמ"ם רמ"א סי' קס"ט סעיף י"ח שאני הכא דעיקר ההיחר של ענין זה בהא שהמקבל מקבל עליו אחריות מש"ה כל שהאחריות בעל ממנו אין כאן היתר שכרי מלום ולוה ים כחומשח"ל בסי' קס"ט שחינו חלח שליהות ומום סתיכם למם שהמלים בדריכה בסי' קס"ז היהר חדש וכבר המרכהי בו קצת פס עיין עליו: (מ) בחוב קרום אסור וחפי׳ בנכייתא אכור שהרי פריטי אין כאן נסכא אין כאן כ"כ ב"י בשם בה"ע וכראה לי דהייכו שאין אומר אלא לשון משכון לחוד דאז אמריכן כיון שחין כחן מעות על מה יחול נחינת כמשכון וכחי לישנה דפריטי חין כחן כו' איתא בפ"ק דקדושין ובאבן עזר סימן כ' סעיף ו' בש"ע אמר לאשה החקדשי לי בדינר ונחן לה משכון עד שיחוסדינר אינה מקודשת מטעם דמנה חין כחן משכון חין כחן . וע"פ זה כ"ל כי היכי דהחם אמריכן אם אמר לה זכי בנוף המשכון דמקודבת ס"נ אם אומר למלוה החזיק בשדה ותקנה חותו בחזקה להיות לך קנוי לפירותים והוא החזיק כן מוחר חמ"כ כשכות בנכייתה כ"ש במשכנהה

דסורה כנ"ל : (י) בדמים אלו . דהיינו פחות מפויה ומוזיל גביה מחמח הכלוהה הבל הם הומר בפוייה דהיינו הפילו שפוסק **טמו** למוכרה בכך דמים שהן דמי שויה של אותה הקרקע כיון דלא מוזיל גבים מוחר כ"כ ב"י ולא כסמ"מ שהוסר בקלילת דמים אפי בשויה ועי' מה שהוכחתי מזה סימן ק"ם סעיף כ"ג וכחב בלבוב אע"פ שבמשכון אין דינא דבר מלרא כמ"ש בעור שהמלום קודם להמלרן מ"מ בהלוחה זו שאמר לא חמכרנה אלא לי בשויים נ"ל שאין דוחם המלרן דאל"כ ה"ל הנאת דחיית המלרן רבית גביה דהא אין לו שום קנין בקרקע זו עכ"ל ולא דק כלל דמה רבית שייך כאן דהא אין הלוה נחסר כלום ומם איכפח לים במה שהמלוה נהנה בדחיית המלרן דלפי דבריו יסיה אסור להלוות על משכון מטלטלין דהרי נהנה המלוה בפרוטה דרב יוסף דמטעם זה השיב ליה שומר שכר סי' ע"ב אלא פשוט שמוחר למלוה ליהנוח כל הנחוח מה שחין להלוה עסק בהם ולרווחא דמילחא אביא ראים דהא בפ׳ הרבית (דף ס"ה) אמרינן מאי משכנתה דשכונה גביה למחי כ"מ לרינה דבר מלרה ש"מ דמדקרי ליה משכון הוי דינא הכי ובהך מילחא דתמכרנה בשוויה נמי קרי ליה בגמ' דף ס"ה משכון: (אי) עד שיחזיר לו העובד כוכבים מעותיו . מסיק ב"י לדעת רמב"ן ורשב"א אפילו אם היה על הקונה לפדותו מוחר לפי בבדיניהם כרי היא כמכורה עד שיהא נפרע ולא יפה כחו מכח העובד כוכבים וכשפודם אותה הרי המלוה כתוזר ומוכרה לו:

ביאור הגר"א

אלה

לתירוץ אחר של חרמב"ן כנ"ל בס"א: [מר] כל משכנתא נפרית לחצאין. כ"כ הרשב"א וסה"ת שמ"ם כשם הרמב"ן מדאבעיא להו בפ"ק רקרושין (כ' כ') בבתי ערי חומח אם נפרית להצאין אי נפרינן גאולתו כו' הלא"ה נגאל לחצאין וגירסת המפרים אינה נפדות כר' ור"ל לענין זה שמפרש ואילך ואם הביא כר' ודלא כש"ך דא"כ הל"ל ומ"ט אם הביא בו' ועב"י בשם הרשב"א וראייתו אינה מובנת לי דא"כ גם את"ל דנגאל לחצאין ג"כ יהא פקרון ועמ"ש בח"ם סי' ל"ד ס"ד: (מַלְּ הָא דמשכנתא כי'. כמ"ש בפ"ק הקדושין (מ' נ') פריםי אין כאן כו': [יז] ואם עשו כו'. כמש"ש באתרא דממלקי כו' כאתרא

באר הימכ

דתם אותו שמחייב עלמו עושה כן מדעת עלמו מוחר אבל אם עשה בשליחות הלוה אסור והוי ר"ק לכ"ע עכ"ל: (ם) שאוסר. דעיקר ההיתר הוא מאחר שמקבל

קסור והוי ר"ק נכ"ע עכ"ג: (ע) שאושר. דעיקר ההיסר ומעם המחזר שמקנג במשכנח דישו משח בי"ז מקר מו המחזר ומעם המחזר ומעם המחזריון משום דישו במשכנח דישו במשכנח דישו משח בי"ז משח ב" דלח מסלקי: (יד) נתבארו. כסי׳ ס"ז ס"ב וכסי׳ קע"ה סנ"ז ל"ח וכסי׳ רע"ח סס"ב: (פו) ברסים. כ' הש"ך פי׳ בדמים אלו של דמי הסלוחה או שיוסיף לו מעם ומ"ת הוא שוה יותר (ותוזיל גביה תחמת ההלואה) אסור דלא כדמשמט מהרב המגיד דכל שפסק דמים ידועים בשעת הלואה אע"פ שאינו שוה יותר אסור ומ"מ ים להחמיר לכחחלה וכ' הב"ח דהמי אסור פי' דהוי א"ר וע"ל סי' קע"ד וכתב הלבוש אע"ג שבמשכון אין דינא דבר מגרא שהמלוה קודם להמגרן מ"מ בהלואה זו שאמר לא חמכרנה אלא לי בשויה נ"ל שאינו דוחה המגרן דאל"כ ה"ל הנאם דחיים המגרן רבים גביה והשיג עליו המ"ז דלא דק כלל דמה רבים שייך כאן

הוא הרמב"ן שהביא הרב המגיד שכחב הטעם דמשכנחא דסורא בוא מפני שאם שעפה נהר וכה"ג אינו נושל כלום ואינו יכול לפרוע להפוסקים שכחבו העעם משום

דבר קצוב לשגה כדי שיקבל אחריות (ח) מנפילה או שריפה כא יש מי (a) שאוםר:

הגה [פו] כל משכנחם בב (י) אינה נפדים לחנחין וחם הבים לו קום מעותיו המלוה חוכל פירוחיו עד שיחן לו כולם (כ"י בשם הרשב"ח) לו השדה בשמה שנותן לו [מו] הח דמשכנתה שרים דוקה כשהשכין המעוח דהוי כמכר הבל אם נוחנה לו (מי) בג (ג) בחוב קדום (יא) אסור (ב"י בשם עיטור) [יז] ואם עשו משכונא פחם ולא החנו זה עם זה לב"י בשם עיסור) ניון וסם עשו משכתה שהם ומה האת זם הם הב דעהייהו כמנהג העיר כה זכן אם יוכל לסלקו כד (יג) הולכים אחר דעהייהו כמנהג העיר בהרומוח) ועיין ס"ק כ"ד כד ועי' בחושן המשסע המנהג (כ"י בשם בעל ההרומוח) ועיין ס"ק כ"ד כד ועי' בחושן המשסע (יד) נסבחרו בו שחר דיני המשכנתת (י):

ד י הממשכן בית או שדה ביד חבירו והיה בעל הקרקע הוא אוכל פירותיהן וא"ל המלוה לכשתמכור קרקע זו לא תמכרנה אלא לי (י) כח (מו) בדמים אלו כם אסור אבל אם א"ל אל תמכרנה אלא לי בשויה ועל מנת כן אני מלוה אותך הרי זה מותר:

ת יעובד כוכבים שמשבן חצרו לישראל וחור T העובד כוכבים ומכרה לישראל אחר ל אין המכושכן חייב להעלות שכר לישראל מעת שקנה הישראל אלא דר בחצר בלא שכר (יא) עד (יי) שיחזיר לו העובד כוכבים את המעות שיש לו על חצר זו שהרי הוא ברשות הממושכן בדיגיהם עד שיתז מעותיו ויסתלק:

וכן כרשב"ן כביא ב' כדעות ולא הכריע חלח דהב"י כ' וכ"ל דבמקום שלא נהגו לעשו'כ"א משכנחא דסורא סתם משכנתא הכי הוא ושרי עכ"ל ודוקא במשכנתא דסורא אבל לא בנכייתא כדכתב הבה"ת דדי למתירים בנכייתא והבו דלא לוסיף עלה ימכיאו ב"י וד"מ ול"ע:בה וכן אם כו'. אמרינן בש"ם דסתם משכנחא שחא דאי בעי לסלוקי ליה נו שחא לא מלי מסלק ליה וכ' הרב המגיד בשם הרבב"א דהיינו בסחם מקומות אבל אם היה שם מנסג לסלקו חוך שנחו הולכים אחר המנהג ומביאו ב"י וכ' שכ"נ מדברי הרמב"ם וכן כחב נ"י וכ"כ דעת הרב: כן הגלבים אחר המנהג. ובמקום שנוהגין שאם לא יפדנו לזמן ידוע כגון בתחלה כל שנה ושנה או ט"ו יום קודם שיכלה השנה שוב לא יפדנו אותה השנה כתב הראב"ד דחשיב

אחרא דלא מסלקי כיון שאינו יכול לסלקו בכל שנם אחר שיעבור הזמן וא"א הרא"ם ז"ל כחב דחשיב שפיר אחרא דמסלקי כיון שיכול לסלקו בהחלת השנה עכ"ל טור וכ' ב"י בשם הרשב"א וה"ה וחלמידי רסב"ח כהרחב"ד: בז ועיין בחשן המשפם . סי' ס"ו ס"כ נחבחר דין שביעים ובסימן קע"ם סנ"ז כ"ח נחבאר דין בר מלרא ובסימן רע"ח סס"ג נתבאר דין ירושת הבכור במשכנתא שכ' לטור בסימן זה ומה שהוזכר בש"ם וטור דמשכנתה באחרה דמסלקי חין ב"ח גובה ממנו מיורשי המלוה לא כזכר בטור ה"מ גם המחבר לא כחבו בשום מקום משום דמידי כוא פעמא אלא משום דמשלשלי דיחמי לא משתעבדי לב"ח וכמו שפירש"י והיינו לדינה דש"ם אבל בזמן הזם גובה ממטלטלי כמ"ם המ"ו בח"מ רים ק"ו א"כ אין נפקוחה כום: בה בדמים .

אלו של דמי כלוחם או שיוסיף לו מעט מ"מ כוח שום יותר אסור טור ורש"י וחום' וכ"ד האחרונים וכ"כ כ"י דלא כדמשמע מהרב המגיד דכל שפסק דמים ידועים בשעת הלואה אע"פ שאינו שוה יותר אסור ומ"מ יש להחמיר לכתחלה: במ אסור. כתב הב"ח דהוי א"ר דלד א' ברבית הוא מדרבנן וכן מסיק בד"מ כשם ריב"ש סי ש"ה ותס"ז וע"ל סימן קע"ד: ל אין הססושבן בו'. אפי' היה על הקונה לפדותו מותר לפי שבדיניהם הרי הוא כמכירה עד שיהא נפרע

ולה

חירושי וע"ק

באתרי דלא ממלקי ובנבייתא ומשלם זמני אוביל אח"כ בנבייתא דכל כה"ג שרי כיק רבתחלת הי' לא ממלקא . ובכה"ל בעי ראמר אפרת אייתי אוי ובזה כתב הראב"ד דקרים זמן המיחק א"י למחות לא מנכי' לית אבל חיכא דהיי א"ר כנון בלא נכייתא "ל דנם הראב"ד מודה דיכול למחות בידו ש" בנעה"ת ורו"ק : (מעוף ד') אל"א לי ברמים אלו , ואל"ג דמ"ם יכול למכור לאחרים ביותר כמבואר בח"מ (פי' ר") מ"ם אף אם מכדה לאחר בדמים אלו אמור למוכרה לוה כ"כ הנ"י וחה"מ בשם הרמב"ן אבל בהנהת מדרכי כתב דמיורי דוקא בהתנה לא תמכרנת לי אלא בדמים אלו אף אם יודמו אחר

פתחי תשובה

פי יד ס"ק יו"ד: (ב) ברוב קרום אסדר. עי' בטו"פ לחתי חודם מכנחון מסר"י כאסאן ז"ל פיי כ"ש שחתם על סכמ"א שסתם וכתב דאם נחנה לו בחוב קרום אסור ובאמת הא ליסא אלא במשכן לו על מס ולא אמר לים לך חוק וקני או שלא כתב לו אח סשפר אבל במשכנסא דנסיבין סשפא דע"י שפר סוי אפילו כחוב שקדום שריא לכ"ע ע"ש:

תקורם כאפומיקי כמפותיקי סחש בחס שמפה נסר גונם משחר נכסים ועיב: (בשו"ע מעיף ד") בדמים אלו אמור וכו" . עש"ן ס"ק כים כמב הכייח דהוי ח"ר דכים ברבים הוא מדרבנן וכן מסיק כדים בשם הריכ"ם סימן ש"כ ומס"ת כשל ולכיום כי ים לי מקום עיון כדכרי כחחרונים וחמרתי חשיחה וירוח לי סכם מרן ז"ל סכיא דברי כפס"ם שחם פבר ומשס כן נקרם ח"ר וכחב פרן ז"ל פלם ולים בחוסי פלה ס"ג כ"ח בדברו רבים עים לסחזיר איב דמשמע דנ"ה כרכים סוי דמורייםה ומ"כ סוי ר"ק ופי' כ"ח שישב דמדברי סקום' אין ראים שכמבו כן לרבא דסיל דפליני ברבים ש"מ לסחזיר אבל אנן קיי"ל כאבי דפליגי כלית ברבים ולר"י ברי לבמרי ומפילה לרבנן חינו אסור אלא מדרבנן ולחולשת שכלי לא ירדמי בום לפותק דבריםם דליל לסביא דברי תום' ולא סביא דברי סרפב"ם סמפורפים כפ"ו מסלכום מו"ל דהמוכר בים או שדם ואמר סמוכר ללוקח לכשיסי'לי פשום

דהם אין הלוה נחסר כלום ומבים כמה ראיות לזה דמוחר ע"ש: (פו) שיחזיר. אפי' הים על הקונה לפדוחו מוחר לפי שבדיניהן הרי הוא למכירה עד שיהם שירים לי דוח הנם כלן וכל הפירום שחכל הוי כ"ק אף דשם לח ביר מלח צ"ח ברכים כמו דמפשר כש"ם פ"ו כדף ס"ב פ"ב דחפיח דלח בר"י דסיל דצ"ם ברניום שחב בי קמ"ד מ"ח ויותר הימם דבכשם"ם

לא יוכל בעל הקרקע למכרו ולא למשכנו וכי פרע לי' לוה להאדוןרבית

הוא דקא יהיב למלוה כ"כ ב"י בשם

בעה"ת בשם הרמב"ן ונראה פירוש

דבריו דאם נתינת המס במעות

ממילא שייך המס מנוף הקרקע וגוף

הקרקע היא של הלוה דהא לא זבין

לים בנכייתא אלא הפירות הגדילים

בה על איזה זמן וע"כ חייב הלוה ליהן אוהו המס מן סדין: (יד') פי

שחשכין בית כו'. זסו מחפובה הרשב"ל שמביל ב" בפוף הסימן

ועיקר החידוש הוא דל"ח כיוודהלואה

סיא כ"ל כרבית מה שיתובלוה למלוה

סשכר שבולרך במלום ליתן לאחרים

ואפילו לרב דמ"ל מוכר שאיכו שלו

יש לו מעות ושבה מ"מ מודה בהלואה

דה"ל כרבית קמ"ל דמותר כאן

דהנכייחא הו"ל כמכירה לגבי פירות

ומסיק דל"ע להתיישב כדבר כו'

והיינו דשמא לא הוי כמכר גמור

י נפג התרופות נשם חשונת ולא יהא יפה כחן מכח העובד כוכבים וכשפודה אוחה סרי המלוה (יב) אלא זהוב אחד בותר. דזה דמי למשכנחא דסורא שנזכר סרייף דסיינו משכנחא דסורא: (ש) כיון שחלק הפירוח שייכי לארון ולא יוכל בעל הקרקפ כחוזר ומוכרה לו. כ"ב הפוסקים: לא הנותן חורבתו בו'. ע"ל ס"ס - סעיף א' מסימן זה: (יג) בשחמם מעות. שאין המס הזה מוטל לחרון ולה יוכל בעל סקרקע לעכרו הו למשכנו וכי הרע לשבילו רבים כוח דיסיב לים :

א משתה ב"מ קף ס"ה מ"ב: ב שם ננמ' וכולמר רב ששם ברים דרב פידי לרב פפה : ג כמימרת דרב נחמן דעישה ג כנוינול וכפ מוטן ופוטה שרי וכפי' התום' בדף פ"ג ש"ב בד"ם דח"ל יסיבום לך וכ"כ כוח"ם שם בפסקיו כשם

נקודות הכסף

(בפ"ז סקי"ד) ר"ל דדוקא בקיבל עליו אחריות בפירוש. וחין דנריו מוכלהים די"ל דכיון דסנכייתה הוי כמכירם פירות הוי למכירה ממש וחמרינן מחניות פיים סום:

ברכי יוסף

(סימן קע"ג בשו"ע סעיף א') אבל מלית וכיוצא בו שאין לו שער ידוע וכו'. ילודי פים שער ידוע וכו'. יאודי שים

עצי לבונה רבַדִיניהם כווי כמכרו לו כ"ו שלה יפדה והוה כה מכח עוכד כוככים לכן מותר לדור בלא שכר עד שיפדה אז הוזר ומוכרו לו ומום נמי ים ספירם למ"ם כם' ח"ד לפיל בס"ק כ' למשכון כים לוי כלם קיימם לפגרם ע"ם פירון בם בל בל בפום' שם כיון דח"י לסשכיר נחתר דיכול סלם לעכב עליו ולומר שחינו רולם למסור שמ"י לאחרים וכו' פים. ה"כ לם"ו חף כדינינו פים. היכ נשיי הף ביינים פס"ם נימא דמהויב להעלות לו בכר דכוי כלום פלו כרי דלא חסר הלוה כלל כיון דאי להשכירו לאמרים כ"ו ולה פדם המשכנות ממנו סוי כלה קיימה להגרה חדרכה עשה לו טובה שחלו לא דר בו פים נחרב דשאים יוכם שער כמ"ם החו"ד לחלק בסברת זו בין שהם לבית . וכת סכת בחצר מיירי ולמס פולרך לומר שבדיניהם כוי כמכרו לו . א"ן דו"ת דלת הוי כלח קיימה לחגרה עשום זה חם בלח"ם היה יכול להשכירו לחחרים כמ"ב הש"ך סי' קס"ו סק"ו וכמש"ל מזם. וח"כ ה"נ י"ל שינכם לו השכר דירם מחובו דהין חילוק כין שדם לבים וחין סיסר חלם בנכייםה כמ"ש בהום' בתירוך . לכן ל"ל דלה יפה כתו מכח העובד כוכבים דבדיניהם כמכרו לו פד שיסדם וֹח״ם : (סעיף ו' בהג״ה) לורן מותר וכו'. עם״ך סקל״כ מיש ואם מכוי משק של בלו משם וכלי ואף דאסור (לום לימן רבים אף אם סרוים סרכה . פירש במ"ד דעם שאני דעיקר שעבור סמלך שאני דעיקר שעבור סמלך בַמס שעושק ותרוים לכן מוחר ליתן מם פסריות דסוי כמוטל

עליו מחמם הריוח: (שם) כזי שחשבין כר . פמ"ז מקור מים חיים

נופה מכוחר כך דינה דהוי נ"ק ופי' כשער פ"ו ח"ד חות ישם דהוי ר"ק בסך דינת ניק ופיי כשעו עין לות חוש י"ס דהוי ר"ק בסך דינא לכשיםים לי מעות חחוירם לי עוד כבעסים שפר מ"ו מיר אות פי כתב על הך דינל דמעכשיו דשניםם אשרים למכול ספירות דסוי ר"ק אף דלא פוי אלא ציא ברבית ובמו דקאמר השים כדף ס"ה א"כ יקשם דכרי בע"ת אסדדי אוא נראה סשום דמ"ל נכל נראה סשום דס"ל לכל הראשונים ל"א ברבים הוי ר"ק ודווקת בהסות דלה תתכום אלה לי בדמים הללו ס"ל לבעה"ם דלה פני אלה א"ר כיון דברכים הוא מה שמוכרת למכור לו בפתום והוי לכך "כירם ולת הוי תות ת"ר ועי" ככמט"ם שם דכתכ ואת לחרץ מכך קשיא שטקשו הראשונים ומדם ול וסבשה היססט בישה

מבה"ת בבם הרמב"ן הוא דכשהמם מוטל על גוף הקרקע אע"פ שנוטל האדווחלק בפירות הקרקע אסור לפי שחלק השייך לאדון בפירות שכמלוה אוכל הפירות מותר ללוה לשלם המש שהרי הקרקע שלו היא אבל כשהמס מוטל על הפירות כגון שהאדון נוטל עישור בתבואה וכיולא בו אסור כי פרע הלוה לאדון אא"כ פורע מפירות השייכים למלוה וכתב עוד בה"ח שם שאסור להלוות לחבירו מנה ע"מ שישלם המס מאותה מנה אבל מוחר לומר לו אלווך מנה ואם תרוים מסן תפרע תחלה המס והמותר יהיה שלך ואם לא חרויה אפרט אני משלי וט"ש וטיין לקמן סי' קש"ז סטיף ח' : לג צריך להחזיר בו' גם השבר . היינו כשהמלוה היה דר בו בנכייתא וכהאי גוונא דלא היה אפי' א"ר אלא הוי כמכירה . רשב"א: קעג א וא"צ למעות כו' . ומוכר

לו דבר שעחיד להחייקר כמו שיחיה בשעת היותר דהשתא אין ריוח לעשיר כזה הקנין דאי לא קנאו זה היה משהה אותה בידו עד שעת היוקר אפילו הכי אסור

מכי"ט ח"ב סי' קי"ד ד' כ"ג ט"ג: ב שאין לו שער ידוע בו' . וכתכ

ן לאי הנותן חורבתו לחבירו שיבנה וידור בה עד שיכלו דמי ההוצאה ואם שוה ג' זהובים בשנה : אינו חושב (יב) אלא זהוב אחר (יי) מותר הנה לב [יח] לוה מותר לתח התם מן השדה שהשטין בדרך המותר ודווקת (יג) (ית) כשהתם מטות [יש] אבל אם נוהנין התם

מפירות השדה כנון שנותנין חלק מן הפירות הגדילים אסור (°)(צ"י בשם בפל הסרומות ורתב"ן). (רך) [ב] מי שהשכין בית באינו שלו ובא בעל בשל השתתחות העברן). (דן ארבן מי שמשבן כית כנו בכו הבית שדה הבית והוציא הבית שלו מן המלוה וחוצר לת מעותיו למלוה גם (יש) השכר בו [בא] שלוה לצ לכיך להחזיר לו מעותיו למלוה גם (יש) השכר שבוצרך ליתן (ב"י בשם הרשב"א):

קס"ו בהג"ה: לב לוח בוי. לשון הרב מנומנם בזה ומה שעולה על המעוח שלו 'אלא על גוף הקרקע של לוה אבל אם המם בפירוח

: קעג הרבה פרמי דיני רבית . ובו י"ט סעיפים א מכר לחבירו דבר ששוה עשרה זהובים בי"ב בשביל שממתין לו אסור [א] ב אפילו (א) אם

(6) המוכר עשיר א ואינו צריך למעות ולא היתה הסחורה נפסרת אצלו [ב] י במה דברים אמורים בדבר שיש לו שער ידוע או דבר ששומתו ידוע כמו פלפל או שעוה (ג) אבל מלית וכיוצא בו ב (א) שאין לו שער ירוע ואין שומתו ירוע מותר

לענין זה שיבלם לו מה שנתן שכר כיון שאם היה מעות ללוקח היה קונה כשער של עכשיו והשתא לבעל הביח. ול"ע על רמ"א בהעתקה זו דבחשובת הרשב"א הוזכר בשכר המתנת המעות לוקח כיוקרא דלקמיה ש"ם ועיין בחשובת שקיבל עליו הלוה אחריות ומכח זה פסק הרשב"א שחייב לוה לשלם מה שבחנה בדין האחריות ולמה לא זכר כאן רמ"א שקיבל עליו אחריות וכמדומה שהוח סובר דגם בזה חמרינן חחריות טעות סופר כמ"ם

בח"מ סי' רכ"ה ואי מהא לא איריא דהא טעמא דאחריות ט"ס איהא בפ"ק דב"מ (דף י"ד) משום דלא שדי אינש זוזי בכדי וכאן לא שייך לומר כך דהא אף אם יקחנו ממנו בעה"ב מ"מ לא יהיה למלוה הפסד דהמעוח שהלוהו יחזיר לו וגם לא ינכה לו כלום בעד הדירה מחמח שהיא של אחרים ואין לדמות זה למה דאיחא בח"מ סי' שע"ג דמוכר שדה שאינו שלו דכתב שם ב"י בשם הרא"ש דאף לגבי השכח אמריכן אחריות ט"ם דשאני החם דאכן סהדי שכל הקונה שדה דטחו להשביח' ובשביל זה מטריח טלמו ומוליא ממון הרבה ולא די לו כשיחזיר לו המובר מטוהיו משא"ב כאן בנכייתא שמנכה דבר מוטע בשביל הפירות ששוין הרבה ועיקר ההיתר בשביל שמכנים עלמו בספק שמא לא יגדלו פירות כלל אבל בודאי אינו מבקש מן כלוה שישלם לו מכיסו מה שילערך ליחן לאחרים יוחר ממה שמגיע עליו כשיעור הנכייהא כיון שלא יהיה לו שום הפסד וברצון מכנים עצמו לספק כזה דאפשר שיוציא קימעא ויאכל הרבה כשלא יקח (המעות) ממנו ואם יקחנו ממנו עכ"פ לא יהיה לו הפסד דכת עכ"פ דר שם וכלום לא ינכה לו כלום וא"כ קרוב לשכר גדול ורחוק להפסד לגמרי הוא ואמאי אמרינן שיהיה כאן אחריות טעות הופר כל שלח קיבל עליו האחריות בפירום ותו דגם החם בח"מ כו' בע"ג כחב ב"י בשם המגיד משנה דס"ל להראב"ד דלענין שבח ל"א אחריות מ"ם ומ"ה נראה דכאן בנכייחא שלא הוזכר כלל ממקח רק הלואה רק שטושה שמו היחר שיוכל לאכול הפירוח מחמח הניבוי ודי בכך להחיר זה לא בנאמר שיגרום היתר זה שחייב לשלם לו כלום מכיסו הפירות אם יקחם בעה"ב כל שלא קיבל האחריות עליו בפירוש וזהו ודאי דרכים של תורם דרכי נועם ולח על חנם הזכירו הרשב"ח בחשובה שקיבל הלוה אחריות עליו בפירוש ולח עוד אלא כם בזה מסיק הרשב"ח שלריך להתיישב בדבר אלא שרמ"א טשה ממנו הלכה ברורה והבו דלא לוסיף טלה דהיינו דוקא בקיבל הלוה אחריות בפירוש עליו בשעת הנכיית' שהוא חייב לשלם שבר דירה מביסו אם יקחנו בעה"ב אן תנאי שבממון קיים אבל אם לא קיבל עליו בפירוש אחריות לא ישלם לו רק הממון

שהלוהו בלא ניכוי אע"פ שהוכרה לשלם שכר דירם ואין בזה משום אחריות טעות הופר כנלע"ד: קינה (א) אם הסובר עשיר. פי' שמוכר לו דבר שעחיד להחייקר כשיעור בקונה עכשיו זה ממנו נמלא לגבי המוכר שהוא עשיר אין לו הכוח שהובר עשיר. פי' שמוכר לו דבר שעת היוקר אפ"ה אסור דאזלינן בתר לוקח דאי הוה ליה זוזי היה יכול עכשיו לקנוח בזול

ביאור הגר"א

הידושי רע"כ הי אם תרצה למכור לאחר רשאי ב"י וע' בפ"י הי אם תרצה למכור לאחר רשאי ב"י וע' בפ"י

הידושי רע"ק
ליתן יותר ואם אמר מעכשיו תהא קנויה לי אם תרצה למכור לאחר רשאי כ"י וע" פפ"י כו' וע"ל ר"ם קע"ד: [ר"] לוה כו'. שם ק"י א' התם כו': [ר"] אבה"ג
די"ל דאף בסתמא הכי הוא דהא אם לא ידצו אחרים ליתן יותר בלאי התנאי הווי הוא
יכם"ש בספ"ב דמאי קצר חציה ומכר חציה כו' ועפי' הר"ט שם: [כ] מי שהשכין
מצרן ע"ש: (ט"ן סקל"כ) ואם הרויה מהן בנר"ת תמה בזה דהי כמו כל קרוב לשכר
כו'. ה"ל בנייתא דהוי כמנירה לדעת המתריין הנ"ל: (ב") הלוה מלי. ככ"ש במ"ץ
ורחוק להשפר דאפור כיון דאין למלוה אחריות ההפסר ונופל קצת מהריוח:
כו' המם הלואה כו' וו"א לית הלכתא כו': [ב] בר"א כו'. עתוס' ס"ג כ' ר"ה דא"ל כו' וס"ה ב' ר"ת והלכתא כו' ובירושלמי הביא נ"ע ע"א בירושלמי הביא נ"ע ע"א בירושלמי הביא נ"ע ע"א בירושלמי הביא נ"ע"ל ע"א
בירושלמי (פק קנעה בממוכת) חמני כו'. וע"ו כש"מ כשס לתכ"ן): (ליקום) בד"א כי'. הוא משא רד"ג ורו"ף השמיםו וכן הכרית במלחטר: דלית הלכתא כו"ג
והאריך שם ועוד כ' שם מרשא דר"ג כפי' הנאנים שהוא כפרשא דר"פ שמוכר לו בתשרי כשער של ניסן וסכתין עד ניסן איתביה כו' התם כו' רסתני קץ לנרון ב"ב מנה אבל
כאן כשער של ניסן אינו קצוץ שמא לא יתייקר ווחו מרשא כמ"ש בערוך פרש בערב היא היש במ"ש בתנחומא סוף בחומת לוב היון מוס ב"א ובנ"ו אלא בפוריא א"ל ובנה לן כמה דאת מתיד
למובנתיה בצורא ברא ושאיל לי' א"ל אסוד ודבריו נראין (ע"ג): [ג] אבל פלית כו'. צתוס' שם ס"ה ב' ד"ת והלכתא כו' ווש בות כמה שיפות:

פתחי תשובה

לוד (א) שאין לו שער ידוע . [עי' כתשוכת תתם סופר מי' קל"ו שנשחל תת"ם אחד כיות מ"א בסכום ליקח יי"ם מחתיו וכשת בהיא כא סותר א' ליקח יי"ם מחתיו וותר לבת"ם הכיל שיקה כוא ביי"ש מחתיו והוא יקתנו מחתו בהתחנה בייקר . וכן נעשה וותר לבת"ם הכיל שיקה כוא ביי"ש ביישה ביי ואמר להמ"מ הכי"ל שיקם הוא הי"ש מחמיו והוא יקחנו מאטו בהמסום ביוקר. זכן נעשם ולקת הסוחר ממנו הי"ש וגם לקח שוד מחותנו מחומים ובהניע ומ"פ פעש חובו אך סק"מ יודע שהאיש הקונה מכר הי"ש בסחות מתה שקואו שהיה לכין למעות ונתוא שקה ביוקר בביל מתחנו המתחו קרוא שהיה לכין למעות ונתוא שקה ביוקר בביל מתחנו המתחו אל מולה ביותר בביל מתחנו המתחו אל בכים וכתב כנה יש כאן לי אשוח. א" מחלה מהנין דאש ביישר הייע שבים לכיל לי אשוח. א" מחלה מהנין להשי הייע לו בכתו בב"ך מכיל לי המשחיך ומכה לי בכתוכה בריות בך וכך מק"ה) בכאובן שאחר לשמעון קח לך למר מלוו במתוחיך ומכה לי בכתוכה בריות בר וכך וכדים נכאה להכיל ביותר בריות של הייע של הייע של הייע מדבא לראוב והוא במשחו לאו בר קובה ביותר בריות בר וכך בשתחן לאו בר קובה מד הוא בריות בר וכך בשתחן לאו בר קובה מד הוא כל הלובן והוא במתחב אלהור להב"ח המשח בריות בריות בריות בריות בריות בריותר בריות בריותר בריותר

נפרע ולא יהיה יפה כחו מכת העובד כוכבים וכשפודה אותו הרי הפלוה כחוזר ומוכרו לו. ש"ך בשם הפוסקים: (יז) בוותר. דזה דמי למשכנחא דסורא : (יח) כשהמם . כ' הש"ך דלשון הר"ב מנותנם בזה דתבעה"ת שהולית ממנו הרב דין זה מבוחר דכשהתם מופל על גוף הקרקע אע"פ שהמלוה חוכל הפירות מוחר ללוה לשלם המם שהרי הקרקת שלו הוא אבל כשהמם מועל על הפירוח כגון שהאדון נופל עישור בחבואה וכיונא בו אסור כי פרע הלוה לאדון אא"כ פורע מסירות השייכים למלוה והפ"ז כ' דהכי פירושו של דברי הרב דאם נתינת המפ במעות ממילא שייך החס מגוף הקרקע דהוא של הלוה דהא לא זבין ליה בנכייתא אלח הפירוח הגדילים בה על חיזה זמן וע"כ חייב הלוה ליחן אוחו המם מן הדין : (יט) השבר. היינו אם המלוה היה דר כו בנכייתא וכה"ג דלא היה אפי"

א"ר אלא הוי כמכירה הרשב"א וכתב המ"ז דלים דבחשובם הרשב"א הוזכר שקיבל שליו הלוה אחריום ולמה לא זכר רמ"א כאן שקבל שליו אחריות דהא אליר אלא הוי כמכירה הרשב"א וכתב המ"ז במשל שליו אחריות בפירוש לא ישלם לו רק הממון שהלוהו בלא לכוי אש"ם שהוברח לשלם שכר דירה ואין בזה בכאן לומר אחריות מ"ם הוא ולכך שם להלכה אם לא קיבל שליו אחריות בפירוש לא ישלם לו רק הממון שהלוהו בלא לכוי אש"ם שהוברח לשלם שכר דירה ואין בזה משום אחריות פ"ם (ובנה"כ כ' דחין דבריו מוכרחים די"ל דכיון דהנכייתא הוי כמכירה לגבי פירות הוי כמכירה ממש ואמרינן אחריות מ"ם הוא):

כענג (b) המוכר . כתב המ"ז ונרחה פשום דחף על פי שהלוקה רוצה להניחו עד שעם היוקר חסור דעל כל פנים בשעה שנועלו הוח בחיסור

מכר אם אתם לון מכלון מוקלי מכלן אות הוכד המות בשבות בשל הות להוב בשל הות הות בשל הות

סרשכ"א וכעל סמאור ד כדא"ל רב נחשן לרמי בו

ממת שם ושם כמשנה דם"ם:

ה מוכ: ו לשון סרמבים בפיח מסימ דיורי וכפב סים שנרחם שהוציח ום בסירושלמי

בכי כימנא דרכ הכדא וכדפפו

וכדעת הרי"ף דלא פסקו כרכ נחמן דערשא שרי: ו מוספחם

כתכוה פרי"ף וכרח"ם שם . ת ירושלמי וכתכוסו סרי"ף

וסראים שם וסרתב"ם כפים פסים: ב טור וכיים סים שם ושע"כ סרתב"ן נחשובם וש"ם

בלא יכא קרוב לשכר ורמוי

להמסד: ישה וכ"כ הרשב"ח במשובה: יא כ"ד מדכרי

ספור ח"מ שכתב בסי' פ"ו סכ"מ אנל מ"ם כשם כס"ם

המוכר שמר משכונום: יב ל"כ בה"ם בחלק ג' דלא גרע

משמר שים בו לבים דגוכה

בית לחם יהודה

(ב) מותר למברו ג (ג) (ג) ביוקר לפרוע לזמן פלוני דובלבד ד שלא יאמר לו בפירוש אם תתן לי מיד הרי הוא לך בעשרה זהובים ואם לזמן פלוני בי"ב ה [ר] הויש מי שאומר שאפילו אינו מפרש בהדיא אין היתר אלא (ד) במעלהו מעם אבל אם מעלהו הרבה עד שניכר לכל שבשביל המתנת המעות הוא מעלהו הוה ליה כמפרש ואסור:

הגה [ה] דבר הנתכר בעשרה ולפעתים כשבחים שרים לעיר ותכר בי"ב אם רגילות ברוב פעמים שבאים השרים לפיר (ב) מותר למכרו בי"ב: (הנהוה מרדכי פרק מ"כ):

🗖 [י] י היו לו פירות שאם ירצה למכרם בשוק וליקח דמיהם מיד מוכרם בי' ואם תבע אותם הלוקח לקנותם ויתן המעות מיד יקנה אותם בי"ב ו ה"ז מותר: י מכר לו סחורה בי"ב על מנת לפרעו לאחר זמן יכול לומר לו תפרע לי מיד ולא אקח ממך אלא עשרה:

וכן סעיף שאחר זה ודין שכירות

קרקע שמותר לסוסיף בהמתנה יתבאר בסימן קע"ז סעיף ז':

(ג) וכלבד שיהיה אחריות כו'.

דחל"כ אין כאן מכר אלא סלואם ויש

כאן רבים מה שקבל יותר: (ד) או

שמרפו בעל חוב מוקרם . פי'

שהמוכר שיעבד לבעל חוב שלו

כבר מטלטלי אגב מקרקטי ובשטרות

לית בהו משום חקנת השוק כמ"ש

בחושן משפט סימן ס':

הגה ד (1) ודוקה שככר נגמר המקח בי"ב וזכה בו הלוקח ככר (ביה יוסף בשם נ"י ומרדכי) אכל קודם שננתר המקח אם אמר לו הפרע לי עכשיו י' שוב (ה) אסור ליקח אחר זמן י"ב (פי' דברי נ"י הגזכר לדעה ב"י) חם לא יכנה הלוקח ליתן עכשיו:

" מי שיש לו (ו) שמר חוב על חבירו או מלוה על פה ח מותר למכרם לאחר בפחות [ח] ואפילו לא הגיע זמן הפרעון ואין בו משום רבית (נשל סמממות) (ג) מ (מ) יובלבד שיהא (ג) אחריות השמר והמלוה על הלוקח כגון אם יעני הלוה שלא יהית לו ממה לפרוע שלא יחזור על יהמוכר י אבל אחריות שבא מחמת (ז) המוכר כגון שנמצא פרוע (ד) או שמרפו בעל חוב מוקרם א"צ שיהיה על הלוקח יי ואם יש ביד המוכר משכון של הלוה מותר למכרו ללוקח וכן מותר שיבמיחנו הלוה בערבות או במשכון יי ואם עבר וקבל עליו המוכר אחריות תנאו קיים ואם

ידועה ביותר משוויה במעות בעין אי הוי רבית קלולה או א"ר דמהר"י ן' לב וסייטתו סוברים שהיא רבית קלולה והמבי"ט חלק טליהם טיין שם כמה חלוקי דינים באריכוח: ז ודוקא שבבר נגמר כו' . ואו אט"פ שהלוקח לא יחרלה ליחן לו בפחות מיד אלא כמו שבסק תחלה ליחן לו י"ב לאחר זמן לא מחזי כרבית כיון דמהחלה פסק עמו בסחם בי"ב ונגמר המקח. ב"ח. ופשוט הוא: הן מותר למכרם כו'. כ' הגבת אשר"י דבעינן שהמלוה יסלק מן פחוב ויזכה בו הקונה במעמד ג' ואם יש לו שער עליו ימסרנו לקונה ויכחוב לו קני לך איהו וכל שעבודיה (כמ"ש בח"מ סי' ס"ו) ואם סלוה סוא עובד כוכבים ואמר המוכר להקונה אני מוחל לעובד כוכבים כל מה שחייב לי ולא אודיענו ובעת בי ואחגנו לך ולא אזכה בו לעצמי אלא לגרכך ומעכשיו אני פטור ממך מוחר ע"כ ומביאו ב"י וד"מ וע"ל סימן קס"ט ס"ס י"ח: מן ובלבד כו' . משמע אפי' לא מקבל עליו רק אחריות הדמים שקבל מהלוקח אסור וכ"כ בד"מ וכן משמעות הפוסקים וכ' בת"ה סימן ש"ג דאין חילוק בין מוכר מקלח חובו למוכר כל חובו ד"מ: י אבל אחריות בו' . כתב ב"י כשם תשובת הרשב"ח דה"ם אם קבל עליו המוכר אחריות שאם לא יוכל לגבות מחמת גזרת המלך

חירושי רע"ק

ביאור הגר" | הידושי רע"ק מים מרוכ"ן וסור דוהו כסו שומתו ידועה שידוע שאין דרט להוסף פ"ב" | היש פי כו'. בה"ת בשם הרמב"ן וסור דוהו כסו שומתו ידועה שידוע שאין דרט להוסף ב"ב" | היש פי כו'. בה"ת בשם הרמב"ן דמה שפריך שם מסתנ" ואם לגורן כי אתי מון הפרטן בדוב השעים". אבל ביותר מה אטר . ב"י בשם במה"ל מ"ב בשם במה"ל מ"ב ב"ב ורומן מים במ"ל בקל או בשתר מביע הביע היים ביותר מים ביותר מביע הביע היים ביותר מים ביותר ביותר מים ביותר ביותר מים ביותר ביותר ביותר מים ביותר ביותר מים ביותר בי

באר הימב פתחי תשובה

ביאור הנר"א

ואף שרגילות כרוב וכו' ת"מ קרוב לשכר ורחוק וכו' . ולענ"ד דעח הרב סשום וברור כיון דרגילות ברוב ספמים כשבא שיים לעיר שויאם י"ב הוי כמו דבר שמשמנה השער חדיר ואין זה כשבו הנים שום רבים אכמ"ם הרשב"א נחשובה הובא מר"ן ז"ל בסימן זה גבי דין מסכט ברצלוני כיון דדרכו להשמנות השטר חדיר אין זה כשבר קצוב והה ברור לעל"ד : (ספיף ב" בש"מ) דיון אי פירות ובר' א"ו שתר לקטואם . כ" הגד"ח כשמר

וכיון דלית לים זווי שקיל כיוקרא דלקתיה ונראה פשוע דאש"פ שנם וכתב ה"ה ובעל החרומות דבקרקע כיון דאין אונאה לקרקעות (וכת"ם ב"ם ופ"ה כפ"ח מה"ב כפה אם הלוקח רולה להניחו עד שעת היוקר דאהור דעכ"פ בשעה שהוא בח"מ סימן רכ"ז) וגם אין כיולא בו נמכר בשוק כל שהוא דרך מקח נוטלו ממכו נוטלו באיסור ובסי' קס"ט תחילת סטיף י"ת הבאתי דין זה וממכר שאינו נראה כרבית מוחר אא"כ פירש בפירוש אם מעכשיו פ"ם מה שלמדתי ממנו: (ב) סותר למברו בי"ב. פי' בהמתנה בכך וכך אם לזמן פלוני בכך וכך שאז אסור אפילו לא החזיק הלוקה

עדיין בקרקע וכן לכל דבר שחין לו קלבם ואונאם ומביאם ב"י וד"מ: ב ביוקר לפרוע לזמן פלוני כו' וכתב בה"ת בשם ר"ה דכל שלא אמר ליה אם התן מעכשיו כו' אלא א"ל סתם באייר תתן לי כשער של אייר בין שיכים לוחו זמן יוקר או זול מותר חע"פ שדרכן להתייקר בחייר ומביאו כ"י ומשמע דאפי' יש להן עכשיו שער ידוע מותר: ך שלא יאמר בפירוש כו'.וכ' סרמב"סשחם עבר ומכר באם מעכשיו בכך וכך כו' פרי זה א"ר וכ' ב"י דכיון שאינו אלא דרך מכר איט אלא מדרבכן: ה ויש מי כו'. וכיולה כזה כחב בה"ת וכן משמע בתשובת מבי"ע דף ק"ה סימן ה' וע"ם ועיון בהשובח מסר"ל ז' חביב שימן ע': ד חרי זה פותר. למכרם לו לזמן בי"ב מחחר שהם שוים עכשיו י"ב שכן יקנם כל כבא לקנותם אלא שהמוכר בשוק בפחות חוזלי הוח דקא מוזיל מפני שלריך למעות ב"י. ועיין בחשו' מבי"ט ח"ב סי'

קט"ו דף נ"ד ע"ח נפלה מחלוקת בין חכמי הדור במי שהלוה לחבירו מעות ע"מ שיקנה ממנו סחורה

(סימן קע"ג שו"ת סעיף א') ביוכר וכו'. כמכ הסמ"ע בסינקס הפרנות והדרך כלל ברכי יוסף

ממול שמוצים ממנו אנגלייא יכול מכירו להקדי לו מכות יכול מבירן נטקיים לו מכות ליחן לו סכושם כזול שלין שימתו ידושה ולף לדמת המתמירין כטלית שלין לו שער ידועה למכרו כיוקר נכי"ד פודו די"ל דמשום דמהי למוכר לחבר ילמד כי

גליון מהרש"א (סימן קפ"ג ש"ע סעיף ד") ובלבד שיהא אחריות השפר והמלה. ע" מהרי"ב ח"ב חלק יו"ד מל"פ ד"ה

עצי לבונה

סקי"ד ת"ש כיון שלת יסים לו שום פפסד וכו' ויתכל סרבם כשלא יקח הביח ממכו שכט כשנת יקת הבית ממנו וכו' כל"ל. ומסיק דח"ל לסחויר לו מס שנקן שכר דירס יושר פדמי סנכוי אם לח קבל אחריות בחבר: דיכה יותר מדמי הככוי חם
לה קבל אחריות בסירות
וכנס"כ מולק פליו. וכמכ
בח"ד דכן מכוחר כח"מ סימן
שס"ב כשכר מגזלן בסמים
ונמלח שחינו שלי דחייב
להחזיר לו כל כשכר שימן
לנגול פ"ש:

םקור מים חיים

סק"כ וכסוף דכריו ים מ"פ ל"ל כסימן קע"ו ספיף וח"ו (ש"ע ס"א) וישן מי שאומר שאפיל אינו ספרש בחדיא שאפי אינו מפרש בחדיא אין היתר אלא במעלהו מעמ וכו" . עי" כספר חוום דעם שכחב דכפחום משיעור חונה כם"ך לכמיר בקרקעות כיון דאין כוס דין אונאה וה"ם בשחות משיפור אונאה לא מקרי מעלהו כרכה ורחיה זו מקרי עשנטו שרכם ורחים ה מינו מכיר דכא חזינןדקרקעו" מדיף לן לכחיר דכא ברי"ף כשמים מרשא דר"ג זלא ססק כוומים אעפ"ל בחיר ברי"ף בחשובותיו בקרקעום מרשה כיון דחין חונחם (קרקעום וכמשלטלין חומר ככל ענין במבוטלין הושר בשער מיו ולינ דפריף קרקעות ממטלטלין אף כפחום משיפור אונאם במשלשלין דבמשלשלין ניכר יותר הרבים כשמנהן בשביל פמפנת בפעות משא"כ כקרקעום דחין אונאם (קרקעו' בני אדם לסוקיר בשכיל קרקפות כשילמרך לו קרקפ זו כמ"ם כרח"ם ככ"מ סרק ספקכל גבי דין דבר מצרח ספקכל גבי דין דבר נסים פית מסלכות מויל מפנס כחיתי בם' שער המשפט שהביה כשם ששונה כלבית שהביה דברי ססמ"ג שכתב שהביה דברי ססמ"ג דסשיפור דמפלהו מעם סיינו כשהוסיף ככל כ' דינר דינר אחד שמוכר שום ה' כו' אכל לחד שעוכר פוס הי נו מנג כאמוסיף יומר כו"ל כמעלכן סרכס וחסור: (שם בדג"ה) דבר הנמכר בעשרה ובל מיצ חוכר הגחון סמסיד רכי מליכו ול"ל שממה ע"ו וז"ל סמום בעיני ก์เจา דשומתו ידועם סוי כמו קן

יד אברהם

(סיסן קע"ג סעיף ב') היון לו פירות שאם ירצה לטכרם בשוק וליקה דטיהם פיד מנכרם בירד ואם תבע אותם הלוקה לקנותם ויתן המעות מיד יקנה שאם ירצה לטכרם בשוק וליקה דטיהם פיד מנכרם בירד ואם תבע אותם הלוקה לקנותם ויתן המעות מיד יקנה אותם גר"ב ה"ו מותר. (מדכרם עו לותן ני"ב מותר.

בפחות, דהוי ליה כנוהן מעוח לחבירו שיליל אותו מן כי וכם דכא

אין כאן חוב עליו רק אונס מן המלך

משח"כ ברישה שיש חוב עליו חס

מקבל עליו לפרעו ואינו מקבל מן

כלוה רת פחות מאוחו חוב הוה רבית

אט"ם שאפשר שיוכל לפטור עלמו מן

המלוה ג"כ בפחות מ"מ עיקר החוב

הוא חל עליו מעכשיו כך מבואר שם

בתשובת רשב"א סימן חרפ"ו ועיין

בהג"ה ס"ס זה ובסי' קע"ז סעיף י': (ה) עזר חיין. לפון עור כים

בלשונם כמו בלשוןמדינה זה ארנד"א

והיינו שלא היה רשות לשום אחד

מסקסל למכור יין רק זם סאיש

בקונה זכות זה מן הקהל חה היה

דרך חקנם ביניסט : (ט) בעות

שאינם מבועות . פי'כמ"ם כ"י

בשם הרמב"ן דהיינו מעות שאין

עליהם לורה וה"ל כפירות וכיון דים

לו מוחר *) ולח כמ"ש החום' דחף

במעוח שיש עליכש לורה מוחר רק

שיהת מין תחר: ומ"ש בכנ"ה ול"כ

מדברי ההשר"י והחוכפות כו'

הקשה ע"ז בלבוש ומו"חז"ל וכדרישה

שהרי בסי' קע"ה בפוסק על הפירות

שחיכו פוכק אלא עד כדי שים לו "א ובעיני יפלה מחד מה שכ' רמ"ח

(ו) שקול עלי לאומנות.פירש הרמב"ן שנוחן לו עכשיו מחחים זהובים

שיכנם החחיו לאומנות המלך שהיא עליו בשוה ג' מאוח זכובים אשור

באר הגולה

ומוכרי

פוכרי יין פו כרייפה

יורה דעה קעג הלכות רבית אם סקרן: ינ פור: ידי ריב"ם וסי' עור סכנסת הקסל מן כשיגיע זמן דזס סוי רבית נמור כמ"ם לעיל סימן קס"ע וכן כתב דמשום דמקדים לו המעוח פורע בקבילו יותר : (ד) ד מא יפייםנו . 'כרשב"ח בתשובם סימן חרפ"ו כו

> בהכי אבל באינש אחרינא אסור עד דא"ל בפירוש דרך מקח וממכר דלא כמו שכתב ב"י דתום' וכרח"ם לח ס"ל סכי: יג דינר מבוע. סיולה בסולאם ועיין בתשו" מסר"מ אלשקר בית לחם יתורה סימן כ': יד שאינן מבועות כו' משמע דוקא שאינן טכועות דהוי

כפירי וכמו שכתב ב"י בשם תלמידי

רשב"א בשם הרמב"ן וכן לחב נ"י וכן

כחב עט"ז אבל טבועות אע"פ שהן

מין אחר דמי לכלואה ואסור וכן נ"ל

שהוח דעת כחום' וכרח"ש וכ"מ

בב"ח ס"ה דלא כהפריעה ס"ו שכתב

דהתום' והרח"ם חולקים אהטור

והמחבר ע"ם: בור ולי נראה וכו'

והעט"ז השיג על הרב בזה דכיון

דהוה מטבע כפירות דרך מקח

וממכר איכו יכול להוזיל גביה אלא

מה שיש לו בבית אלא א"כ יצא השער

דאו שרי אפי' אין לו כלום כדלקתן

סי' הע"ה (ולעיל סי' קס"ג) וכ"כ

הפרישה וכ"כ הב"ח ומהרש"ל ועיין

בחשובת מבי"ט ח"ב דף ב' סי' ז'

(אבל מה שכתב הב"ח על הרב וחימה

רבה היאך פשק לקולא בדבר המפורש

פתחי תשובה

לכל מיני סחורות יעשו בדרך ום שלם ירנם רחובן ליםן לשמעון שסוח קוב על פורות או הלב יפשם פמו פסקה בקלבום ויאמר הריני נוסן בידך ק' זהוכים לחצי ריום להצי שנס ונותן טרחא ונאמנות כשבועם וסבריכם כידן שבאם שתרום לסלקני מכל רווחים שבעולם שימנס לי מכל סקלבות חתן לי סעורום בכך וכך או חלב ככך וכך ומוסר כל סריות ישחר נידן וחס מסטיד יכים לחצחין וס"ס לנוחן למי בחיכו קלב מוסר להתנום שמו כך בעסקה לומן מה ויעשה כן וגם בשחר שיני סחורום יעשה על דרך זה ודווקת בעסקת והברירה ביד המקבל:

סות זה פשר לקמוכך נחסר בהמיכשו מוולי

נליון מהרש"א

עצי לבונה פנוש כק פחות כו' כניל. וכ"ל דפוי ככח כמו שפטרו (מעיף ו' בתג"ה)

משמושינן כדין וכ כוח דחפ"ג דכעוכר פום שרונה למכור וכלך אול כלוקח וכלוקח לם בנעם אלא פמוכר א"ל קח מוחם כי"כ לומן שנם דססם מס ימן סלוקה המעום מיד לה שים נומן שלה פשרה וכשהום מוכרה לו בי"ב מתוי כמפלה בדמים בשכיל סומן מ"ם מותר כיון שאם הלוקה סים כא ומכיא מעותיו סים קונה בי"ב ועש"ך למכים משוכם מכי"ם

מר כרייפה אם דף מ"ר וכטינויה דרכ השי שם : מו מלמידי ברשב"ה בשם ברמב"ן וכפי רשיי שם וכ"ל כפירום וכיון דיש לו מומר: ד"מ: יב לשולחני כו'. כחב הטור עיפרת דרב נחמן כחי מחן בשם כרמ"ה דוקא שולחני דאורחיה נקודות הכסף (פימן קנ"ג במ"ז מ"ק מ') ולא במ"ש התוספות כו'.זכ שינו דחףדפת כמום׳ כנוכמים נט"ך ס"ק י"ד: (שם) ובעיני יפלא כו'. כבר קרמוסו

ברכי יוסף

ומשום דמסמני בנים סרב שיש אווני גנים סרב מסרוק"ם בתסובם כ"י סי" כ"כ (ומקרוכ נדסמו תסוכם סרב ז"ל) ועי' בפגסות הרב ז"ל כמה חילוקי דינים וגבנה חולםסי וחינו יכול לפמוד פל

וראיתי בת' (ועי' בת' בן לב ספר ג' סי' נ"מ) דגם אחריו' שבא מחמת המוכר שרי רק על מעות הקרן שנתן עבור השפר לרעת הראב"ד אף דבקרקע נופל גם השבח ההלואה חמירא ועי' ת' פעים מאירות חיב מימן כ"ב ד"ה חעה הרשכ"א למ"ם אינו אלא אבק דבית אף במקבל כל מיני אחריות ואף אס גם על הרבית נוסבל:

סק"ז מ"ב ואינו מקגל מן") דילכוא יפיים כי" י מס"ו (מימן קע"ג טעיף ז' בחצ"ח) מן כאונם ולא כוי מוג אכל באומר שקיל פלי לאומנום סוי שעושה אומו שהוא יסלה כל מוכו והום מקדים מסחוב ופי' לפיל פי' קל"ב מסחוב ופי' לפיל פי' קל"ב ט'ם כס'נ שחסור לומר לו סים כמקומי למלך גפי יי"ל אכל מותר לותר פיים כשכילי

אלא רינר במשת כר מקור מים חיים מ"ו מ"ר מום ל"ד דסומכ"ם

שנפל מחלוקם גין מכמי הדור במי שפלוה לחנירו מעות פ"מ פיהנה מפנו שמורה ידושם

מותר וע"ם: יא אםיר בו" . דוקא כה"ג (דלעיל) שהלוה נוהן למלום (ה) מחזיר לו מעותיו . דהוה כשפר שיש בו רבית שנובה את הקרן: שלמו פחות ממה שחייב לו לפטור מחובו זהו שרי דהוי כלוקח ממנו אבל כלוכ אסור ליחן לאחר פחות מחובו כדי שישלם כוא למלוכ תובו

> אינו יבול לקבל חובו (ה) מחזיר לו מעותיו ואם יש בו דיוח יהיה למוכר (י) " וכשם שיכול למכרו לאחר בפחות כך יכול למכרו ללוה בעצמו:

הגה יא [יא] אסור לאדם לומר לחבירו הא לך עשרה דינדין ופטרני ממה שחני חייב י"ב דינרין לפלוני חע"ב דחפשר שיפטור עצמו בי׳ דינרין ודוקם שחייב י"ב דינרין (יב) אבל אם אינו חייב אלא שהמלך יפיל עליו (ה) אומנות עם שחר בני מדינחו בעד י"ב דינרין חם אומר (ך) שקול עלי לאומטת אסור אבל אם אומר מלפני מן האומנות מוחר (ד) דלמא יסיים אוחו בפחוח (השובח הרשב"א סימן חרפ"ו) : ה (ינו יי אם חקהל צריכים מעות(*)ימכרו (ח)(י) עזר היין או הכשר לשנים או שלשה מיחידי הקהל לפרוע הסך לזמנים ירועים והקונים יתחייבו לקהל בשטר ואחר כך ימכרו הקהל החוב ההוא למי שיתן להם המעות מיר:

ר מותו המריו ופועליו תובעים אותו בשוק ואמר יב (ו) לשולחני תן לי יג דינר מבוע (פירום דינר פים עליו לוכם ויונא בסולאכ) לפרעם ואתן לך יותר משויו (מ) [יד! מעות יד שאינם יי מכועית שיש לי בבית מותר [מו] והוא (ח) שישלו כל דמי הדינר:

הגה בזך (מז) ולי נראם מדברי האשיר"י והחוספות דאין צריך שיהיה כל דמי הדינר בידו אלא אפי' מעם מהם כמו בהלואם סאה בסאה דלעיל סי' קס"ב וכן הוא בקלת כפרי הטור (ז) והוא (ט) הנכון לדעתי[יז] וכל זה לא שרי מדן אלא דינר (י) במעוה דהוי דרך מהח וממכר אבל מעוח במעוח דהוי בהלואה אפילו יש לו הכל אסור (עור וב"י בשם חוספות וריב"ש) : " אם קונה דבר ששוח י"ב בי" בשביל שמקרים

לאיסור בדברי הטור כו' תמהני מאד של תמיהתו שהרי הרב כ' שבקלת "ז"ל ול"נ מדברי החוספות דז"ל החום' על מה שאמרו בגמרא בדין זה כיון שיש לו נעשה כאלו אומר הלוני עד שיבא בני וכחבו החום'פי' ספרי העור הגירסה להיפך ושהוה הנכון): מז אלא דינר במעות

שאינן טבועות שהוא מין אחר אבל מטות במטוח אט"פ ששניהם אינם - כמו שמוחר כאה בהאה דרך הלואה באומר עד שיבא בני משום דסאם בסאם סום רבית דרבנן כ"ם דרך מקח וממכר אפילו סאם טכועות בסאחיים מוחר באומר עד שיבא בני עכ"ל מזה למד הרב כאן ובד"מ וכהב כיון שהם מדמים דבר זה להלואה סאה בכאה ושם א"ל שיהא לו כל הסאה עכ"ל אמינא דאין כאן ראיה כלל דע"כ אינם דומים לגמרי דהא לא מהני יש לו כי רוצה ללוח באה בסאחיים דלא אמרו אלא בכלוחת סחם בסחה חלח שיש חשש שמח יחייקר ולזה מהני יש לו כמצוחר לעיל חבל בהלוחה סחה בסחחיים בפירוש רביח קנוצה היח ולא מהני יש לו וכ"כ הרא"ש בהדיא בפרק הזהב וז"ל וסאה בסאחיים לא אשכחן דשרי אפי' ביש לו עכ"ל וכאן מהני אפי' נוחן לו בעד בדינר אפי' יוחר מדינר כיון דהוי דרך מקח וממכר אלא דהכי האמר כי היכי דים היחר בהלואה סאה בסאה כל שיש לו והיינו לפי דינו אפי' טפה אחת ה"כ בהיתר זה מקח וממכר דמותר ביש לו לפי דינו והיינו כל מה שהוא מוכר לריך שיהיה לו כמו שכתבחי בר"ם קם"ג כשם כ"י ולא מדמים להדדי אלא במה דבשניהם יש היתר מחמח שיש לו אבל לעולם כ"א לפי דינו כנ"ל ברור. ועוד ראיהי מידושו רע"ק
מהד אבל יותד אסור וע' תשובת לחם רב (מ' י"ד): (פ"ד פק"י) ולו"ש. וקרוב הרבר
האפי אתריות הרבית שרי. הרשב"א שם: (סעיף ד' נפנ"ס) יקב"ים אותו בפחות.
בינצא בזה לעיל (מ' קל"ב פ"ד): (פ"ד) סקט") אינד יכול להוויל גביה. ובתפל"ם כ'
רכינצי אם יש לו תשוער שמויל גבי' ומעם יותר דהייע בקונה ו' בה' דכותר אם יש
בירי אם יש לו תשוער שמויל גבי' ומעם יותר דהייע בקונה ו' בה' דכותר אם יש

ביאור הגר"א

מהד אבל יותד אסור ול' השובת רב (פ" ו"ל" ב"ל פק") (ע"ל". ופרוב הדבר בשנה אבל יותד אסור ול' השובת רב (פ"ן פק") ופרוב הדבר לאפר אבר אבר יותד אסור ול' השובת רב (שין הלאה א"ל פיון פו' ה"ל פן : [י] וכשם שיכול פו'. כמש"ש בסרבין על השכר: "רב אבל יותר הרבית שרי. הרשב"א שם: (סעיף ז' כי לאופר ובחות. התפל"ם כ' איאבר אבל אופר לו איאבר אבל אופר לו שהוא חייב לו הייתר אם יש לו השיעור שמחיל גבי' ומעם יותר דהיינו בקונה ו' בה' דמותר אם יש לו השוער שמחיל גבי' ומעם יותר דהיינו בקונה ו' בה' לא הייתר לו בשני מן האופנות ולענין רבית מחנייא. מה"ת בשם הרשב"ן וחשובת הרשב"א ועכם"ה בחל"ת בשם הראב"ד בסוף חלק ה' רכש"ש בח"ת בשם הרא"ש: [מ"ן ול"ג כו'. ר"ל מס"ש בח"מ בשות לא הב"ד ובמש"ש בד"ח נששה ב" ובמ"ן ווהן לו יותר צריך שיהיו טלו בידו וכמש"ש בו שב ד"ח נששה במא המר במין אחר: [יון וב"ן וכ"ו כו'. ה"ל אפילו שניהם אינו בר"ב מ" במר"ב בשה הרא"ש: מ"ן הב"ל מ"ל במר"ב בסר"מ במר"ב בשה הרא"ש: מ"ל להביא ראיה מחום הלא במ"ד בח"ל מ"ל במר"ב במר"ב בשה הרא"ש: מ"ל להביא ראיה מחום הלא במ"ד בח"ל מ"ל במר"ב במ"ל במר"ב במר"ב בשה הרא"ש: מ"ל וע"ל מ"ל במר"ב במר"ב במים לולהו ועתום שב ד"ה מ"ל ב"ל משבר במ"ן אחר: [יון ונ"ן וכ"ל ב"ל במר"ב במר"ב

באר הימב

מחמת בזרח המלך מוחר. חשו" הרשב"ה: (ה) אומבות . סירש הרמב"ן שנוחן לו עכשיו ר' זהוכים שיכנום חחחיו לאומנות המלך שהוא עליו בשוה ש' זהוכים אסור דמשום דמקדים לו המעות פורע בשבילו יותר: (ו) עזר. פי' כמו אוכרדי במדינם פולין שלא יהיה רשום לשום א' מהקהל למכור יין או בשר רק זה הקונה: (ו) לשולחגי . כחב הפור דוקא לפולחני דאורחיה בהכי אבל באינש אחריני אסור עד דח"ל בפירום דרך מקח ומתכר דלח כת"ם ב"י דחום' והרח"ם לח ס"ל הכי. ש"ך: (ח) שיש. דמעות שחינן פבועות ה"ל כסירוה וכיון דים לו מוחר.

ב"י בשם הרמב"ן: (מ) הנכון . ומהרש"ל והלבוש והב"ח והפ"ז חולקים על הרב כום דלת דמי זה להלוחת סחה בסחה דהת כוחן לו יותר משוי' ולת שרי חלת דרך מקח וממכר הלכך צריך שיהיה לו כל דמי הדינר בביחו וכ' טוד הש"ז רחיתי להזכיר פה שיש נוהנים לעשות סיחר שהלום כוסב לו שמוכר לו איזה סך כסף וידוע שאין לו אוחו הסך רק שהמלוה סומך על מה שהוא מודה שיש לו אוחו סך זה כ"ל איסור דאורייתא דמה מהני הודאמו לשקר להפקים איסור דאורייתא דנשי בהודאה כח לחייב עלמו ממון מה שאינו חייב אבל חלק גבוה מי ימחול וראיד ממ"ם רמ"ם סי' קס"ם י"ה דמי שחינו מוחזק שיש לו משכנות של עובד כוכבים לה מהני טודחתו לשקר ה"נ כן הוא עכ"ל (ובב"י סי' קי"ג חיישב המנהג דיש לסמוך על היחר זה של זקוקים כסף והעמיד על חיקון מהר"ם שהיה מקודם במדינת פולין דהיינו קרוב לשכר ורחוק להפשד ואם יהיה הפשד אזי יהיה הלור מאמן צשבועה על הרוחים ולא על הקרן וזהו ההיחר מהר"ם ז"ל והנאון מ"א צוה לכחוב משמעות במערנו"ת בוה"ל נעשה עצ"ה כחיקון מהר"מ ז"ל ושיץ בלחה"ם בק"ה): (י) בסעות . שחינן מבושות שהוח מין חתר חבל משוח במשות חע"פ ששניהם חינן מבושות כיון ששניהם מין ח' וכן פירוח בפירוה חשור דה"ל סלואם ולא שרי אלא שאה בסאה ולא עודף ומשמע דהיינו בסתמא אבל אם אמר בפירוש הלוה לי שהוא דרך הלואה אפי׳ פירוח בפירוח של ב' מינים אפור כמ"ש

ביותר משורים נמצור היותם המוש למינוס ולו שני חלו שלי חלו שלי חלו שלי חלו שלי מודף ומשמע דביינו בטחמת הבל חם חחד בשירו ביית משורים במנום בעון אי מו י"ק או איר דשכה"י בן לב וסוימש הוברים שחוא לי מי מו מודים בממום בעין אי מו י"ק או או או יחיד של היית משורים מעול מו מוש משורים מעול מו יותר משורים מעול מו יותר משורים מעול מו יותר משורים בייתר מו יותר משורים בייתר מו יותר משורים בייתר בייתר בייתר משורים בייתר (*) במקום שעניני פלבור מסורין כידי פקסל עם"י חקי כמלכום .

מודם שיש לו אותו פך זה כ"ל איסור דאורייחא דמה מהכי הודאה

דיפיב זוא לקירתה וכו' שם דף פ"ג מ"כ: יח שם בנמרת כיון דמחוסרי גוביינת כמחן דליסנסו דמי : (9) כתום פירשו כגון פרה ועלים וכלפנ"ד דכשפם דכיון דנופן לו ספם פפרה ופלים וחין שומחן ירום לא כשמה שמקכל סמפום ולה כשפה שמחזירם ולה שייך ככם לומר ילה השער לא בזרו כזה חכמים דלח מתוי כרכים כיון שיכול ליתן לו חיום פרם שירום שפים פתופה בשווי הדמים וכן

נקודות הכסף החתרונים כזה: (בפ"ז מ"ק י"ב) "דואריך להקשות על הב"י והימ"ח ולפת"ם כש"ך ם"קי"ו לק"מ פ"ב:

ברכי יוסף סמשמר): (מעיף ז' בתנ"ה)

אַבל אם אין שוםתו ידועה אפילו אין לו שרי וכו׳ . וסט"ז מונק ע"ו וכ"ל וסט"ז חונק עדו זי. להשיב על לכריו ודברי כחר להשיב על דכריו ודברי כחר סגולם על זם ישרים בעיני. "" דרי ביותו סרר"ק כסנסוחיו כ"י עצי לבונה

עם"דם"ק פ"ו וכוונחו דכמין אחר מופר דרך מו"מ אפיני סאה בסאמים כים לו כולו ומסחמת דכך בשולחני אכל באיש אחר ציל כפירום דרך מו"מ כמ"ם סקי"ב ומעות כפעות ופירות כפירות דבוי עין א' אסור אף בפתם דהוי דרך הנומה ולא שרי אלא סאה בסאה ביש ארר לו אבל לא פודף ואם אמר בסירום הלום לי אסור אפילו ככ' מינים ולה מיבעים סחב בסחתים דחסור חוח חף כחכ בסחם חסור בכ' מינים בדרך בלופה ולא שרי אלא נסתמא להוי דרך מו"מ או פדיף פפי כ' מינים דשרי אפילו פאם בסאמים כים לו כונו . ומין א' אסור כסתמא דהוי דרך כלוחה רק סחם כסחם שרי ולח עודף. ועי' כח"ד שכתב דלרת"ח יש מילוק דבקבע זמן להססיקה או לריך דיסים לו כולו אבל בלא קבם קצכם רק אתן אם אבא לביםי או שרי אפילו יש לו מפט אסילו מוזיל לים סוכא שים: מסינו מוזיב נים מוכח עים . (סעיף ז' בהג"ח) אבל אם בסרש בר. עמ'י סקי"ה מ"ם ואס אחד זמן כי"ב כו' כצ"ל ר"ל דרמ"ה אסוד במסרב

מקור מים חיים פי׳ כס׳ מחנה אשריםכה׳רבים עדי כם מתנה השריטבהירכים סי' כ"ק דדעקו לומר דרוקה כשהות בשירו תכל כשהות בשיר תחרת ותינו עתה בידו כיון שהות מתוחר הכתה הוי מחוסר חיקון קלח ודמים לכם שמנוחר בש"ך סי' קע"ם ס"ק ו' כשם סעור כיון שחשר קלם חיקון לא חשכינן לים כפו שים בידו לפנין שיכול לפסוק שום ס' בד' ופ"ם שפחרין

: סרכה אברהם

עכשיו י"ב . כל זה הוח למון הרמכ"ס ס"ח מס' מלוה דין ד' . ולענ"ד מוכח להדיח ברמב"ם שם וכפור דחפילו לם שום עכשיו ייב אסור לומר בפירוש אם מעכשיו סר סות לך בפמום . דם"ם יש לחוש שיחמר בן חף חם חינו שום פכשיו ייב . שכל סשעיף סוח לי סרמכ"ם ושם מוכח לפדים דאיירי בשתם שסרי לפ תינים דין כ' כתב וז"ל מכר לו סתורם כי"ב כשוויו ע"ם לפורעו לחתר זמן יכול לומר לו ספרע לי מיד ולח מקח ממך חלה משרה מכ"ל. שאפילו כשוויו לה הסיר לומר לפירום אם מעכפיי בפחום כו' אח"כ שמכר לו בפתום כו' יכול לופר לו כתוזר ותוכרה

להוכיר מה שיש נוהגין לעשות היתר שהלוה כוחב לו שמוכר לו איזה - טבועות כיון ששניהם מין א' וכן פירות בפירות אסור דה"ל הלואה סך כסף וידוע שאין לו אוחו סך רק שהמלוה סומך על מה שהוא ולא שרי אלא האה בסאה אבל לא עודף כן משמע בפוסקים ומשמע דביינו מסתמא אבל אם אמר בפירוש בלוה לי שהיא דרך כלואב לשקר להפקיע איסור דאורייתא דנהי דיש בסודאה כת לחייב עלמו - אפילו פירות בפירות של ב' מינים אסור והיינו - דאמרינן לעיל ס"ס

קסיב דאסור ללוות סאה חטין בסאה דוחן אפי' ישלו דוחן ע"ם: ין ואם אינן ברשותו אסור. למכור כפחות ודוקא כשילא סשער אבל לא סוקבע השער אפי׳ בשווים אסור למכור כשאיט ברשותו דשמא יתייקר והוי רבית כדלקמן סי' קע"ם וכ"כ סריב"ם סי' ש"ו וכ"מ להדיח בחוספות (דף סוֹג עוֹב) דיים וחיל כו' ופשוט הוח ולפ"ז כי שריגן באין שומתן ידוע אפי" בחין לו נתי בילה השער בדוקה

קנחם קנין גמור מעחה כיון דחין חיסור במכירת פירות אלא מדרבנן ביא דלא כדמשמע בעט"ז: יה הקפה כו' . אבל פקדון מוחר אבל כשאין לו אנו חוששין שמא יחייקר ומרויח בסקדמת המעות כדלעיל סי' קס"ב בהג"ה וכן משמע בביה יוסף שם: יש וגאשן בו'. וכ"כ הרב לעיל סי' קס"ב ס"ב וסי' קס"ג ס"ח וסי' קס"ע

המעות (י) אם ישנה (יי) ברשות מוכר אלא שאינו מצוי לו עד שיבא בנו או עד שימצא המפתח מותר יז ואם אינם ברשותו ^(ה) אסור יי אפיי יש לו מאותו דבר יח (יג) הקפה ביד אחרים: הנה למן [יח] ונחמן התוכר לותר שיש לו (הנהות תרדכי רים חיזהו נשך) [יש] וכל זה לא שרי אלא בסחם (יא) אבל אם מסרש לומר אם חתן לי עכשיו אתן לך בי' ואם לאחר זמן בי"ב אסור (פור בשם הר"ר ישעיה) [ב] וכל זה בדבר (ש) ששומתו ידוע אכל אם אין

שומחו (י) ידום (יב) אפילו (יג) אין לו שרי (ב"י בשם חוספות ורח"ם) וכלכד בסתם הכל לה במפרם (שם):

ממון מס שחינו חייב אבל חלק גבום מי ימחול וכעין שכתבתי בסימן קם"ע סעיף י"א וראיה עוד ממ"ם רמ"ח סימן קס"ט סטיף י"ח דמי שחינו מוחזק שיש לו משכנות של **טובד כו**כבים לא מסני הודאתו לשקר והכי נמי כן הות : (י) אם ישנם ברשות המוכר. פילם כיח יוסף

מי שפרע סום לענין רבית כחילו ונס המוכר ילטרך לקטחם ביוקר עכ"ל: (יא) אבל אם מפרש בו' . בטור כחוב כחן י'ח אפילו אם מפרש דמוחר ביש לו ונרחה טעמח

בשם ריב"ש הטעם כיון דמן החורה

מעות קונות ואם חוזר בן מקבל

דאט"פ דברים סי' זה אסור במפרש לכ"ע שאני התם שהלוקח מבקש זמן להמחין לו המעוח ובזה שייך המחנה מה שאין כן כאן שהמקח יש ביד מוכר מזומן אלא שממחין עד שיבא בנו אין זה קרוי המחנה והטור חולק דאף זה קרוי המחנה ומיש רמ"א כאן ואם לאחר זמן ביו"ד ר"ל אחר שיבה בני וחפ"ם חסור: (יב) אפי אין לו שרי. דברים תמוהים יש כהן ונעתיק המקור דחמר רב נחמן החי מהן דיהיב זוזי למוכר שעום וקא אזלי ד' הלוח בוחי ואמר לים יהיבנא לך כ' יש לו שרי אין לו אסור ופרכינן פשיטא דאשור באין לו ומשנינן אט"ג שיש לו הקפה ביד אחרים וכמ"ש הטור כאן והקשו בחום' והרא"ש ממאי דאמר רב נחמן גופיה טרשא שרי והיינו הדין הנזכר בריש סימן זה דמוחר למבור ביותר משוויו בשביל המחנת המטוח ובלבד שלא יפרש אם מטכשיו בפחוח והכי נמי יהי' מותר למכור בזול בשביל הקדמת המטוח כיון שאינו מפרש וו"ל כיון דאזלי הכא ארבע בזוזי הוה כמפרש אם מעכשיו בפחות ולא שרי רב נחמן טרשא אלא בדבר באין לו שעראלא שומא ידוע עד כאן לשונם וכחב בית יוסף על זה משמע מדבריהם שאם הוא דבר שאין שומחו ידוע אע"פ באין לו מוחר להקדים לו מעוח כדי לקנות ממנו בזול דומיא דטרשא דרב נחמן הכוכר בריש סי' זה טכ"ל. וזה העתיק בד"מ בלשון זה אט"פ שאין לו מוחר להקדים המעות כדי לקנות בזול מידי דהוה אמוכר ביוקר באין שומתו ידוע שמוכר ברים כי' עכ"ל וממנו ילאם הג"ה זאת להתיר אפי' באין לו כל שאינו מברש ואשחומם כשעה חדא על הנסו חרי אריוחא דבי עלאי על פסק זה חדא דהיאך יעלה על דעחנו להחירו לפסוק על שום דבר בעולם באין לו ולא ילא כשער דמאי שנא ממחגיחין אין פוסקין על פירוח עד ביצא השער והכי נמי אפילו בדבר שאין בומחו ידועה כפרה וטנית היאך נחירם סא אפשר לבא לידי רבית גמור שזה קיבל זהב אחד להעמיד לו פרה לזמן פלוני ובסגיע זמן ההוא יחייקר וילטרך ליתן שני זהובים הרי זה נשך גמור שאנו רואין שמשלם בעד זהב אחד שנים ומה שרצו ללמוד מטרשא דרב נחמן דמחיר בפרה אינו דומה לזם כלל דשם אין אנו רואין שמשלם יוחר מעוח ממה שקיבל דאע"פ בבשעח מקח קנה ביוקר מכל מקום אין אנו רואין בלוקח זה שמשלם יוחר, ואפשר לומר שספרה היחה שום כך דכא אין שומחם מפורסם וידוע משא"כ במוכר זה שמוזיל ליחן פרה ומקבל בעדה פתוח ממם שילטרך לסוליא בשביל להעמיד לו פרה וזה רבית הנרחה לעינים ומכ"ם שים לחמוה על מה שכחב ב"י ורמ"א בפירוש שנותן בזול להקדים לקנות בזול דבר זה מי החיר לנו והלא זה רבית גמור דשקיל מהי דלא יהיב ליה *) . ועוד קשה לי ממה שכתבו החושפות הנ"ל דכל עיקר האיסור בר"ג דקיראה משום דכיון שילא השער הוי לים כמפרש ממילא אי לא ילא השער היה מוחר לפסוק וכ"כ החום' בהדיא אח"כ דבפירוח אין איסור אלא ביצא השער דוקא וזהו נגד המשנה אין פוסקין על הפירות עד שילא השער ואם כן קשיא פיסוק פירות על פירוח כל זה קשה לפי הבנח ב"י ורמ"א בדבריהם של החום' שכחבו להיחר בחין שומחו ידוע וחין לו אבל כי חזיכן אכןבסייעהא דשמיא לא זו הדרך וחלילה להחיר באין לו בשום פסיקה בעולם כלא ילא השער והבנח דברי החום׳ הוא בדרך זה דיש לפניגו שני חלוקות חלוקה אחת רבית הנראה לעינים שהכל רואין שהלוה נותן מעות יותר ממה שקיבל והיינו סהיא דאין פוסקין על הפירות וה"ה כל דבר דשמא יחייקר ויראו טינינו במה שיחן המוכר יותר חלוקה השניה הוא רבית דמוכח דהיינו שאין אנו רואין שנותן יותר ממה שקיבל בסך המשוח אלא שבעלם המקח אנו מוכיחין שעושה כן בשביל הקדמח המעוח ומפשיד (הלוקח) [המוכר] וַבוּכחב זאת ביא במב שאנו רואין שנותן לו בזול יותר ממב שילא בשער או ביוקר. ובזם יבים בכל על נכון דיש לנו להקשות עוד בדברי החוש" למה סקשו דברי ר"ג אסדדי סים להם להקשות דברי ר"ג דטרשא אמחניתין דאין פוסקין על הפירות דלמה החיר ר"ג טרשא שיקח סלוקח ביוקר מן השער מ"ש מאין פוסקין דיש איסור בשביל הפסד המוכר ובודאי לפי חירוך החוס׳ יש לחרץ זה אלא דהיה להם להוכיח חירון שלהן מקושיא זאת ולא מקושיא דר"ג אסדדי דאילו בקושיא דר"ג אסדדי סים אפשר לומ' דחזר בו אבל אי קשיא ממחני' איןלך לומר אלא כחירוץ סחוס' לחלק בין שומא ידוע ע"כ נראה לומר דמההיא דאין פוסקין לא קשיא דשם אסור משום דיבוא לידי איסור הנראה לעינים באם יחייקר כמו שזכרתי משח"ב בטרשת דר"ג חין חשש זם שמת יתייקר דכלת כבר קנה ביוקר חלת ים חשם חיסור דמוכח מכח דתנו מוכיחין מפני מה קונה זה ביוקר ודאי משום המחנח המעות וע"כ יש לחלק דאין איסור אלא דוקא בנראם לעינים דבא מדרבנן יש האיסור כאן ולא גזרו באיסור דמוכח כלל על כן הקשו דר"כ אהדדי מר"כ דקיראה דגם הוא לא מיירי אלא מאיפור דמוכח דא"ל דאוסר באזלי ד' ואיהו יהיב ליה ה' ויבוא לידי איסור הנרחה לעינים אם ילטרך לקנות לו בעד ה' דא"ב מה לו לר"ג לאסור באם ילא השער בד' והוא פוסק בה' הא יש איסור בכל הפסיקות שבעולם אפי׳ לא יצא כשער כלל כמחני׳ דאין פוסקין אלא ודאי ר"כ דקיראה מיירי אפי׳ במקום שאין איסור מלד אין פוסקין דסיינו חשש שמא יחייקר אלא מיירי מלד איסור אחר ואין שם איסור מלד שמא יחייקר כגון שכבר כגיע הומןשחייב עלמו לחח לו ה' חלוח ואז גם השער הוזל בכך ובזה מוחר מלד אין פוסקין על הפירות אפ"ה יש איסור מלד שבשעה שעשה המקח היה רבית דמוכח שאז היה השער בד' ולמה לקח מעות ליחן

הידושי רע"ק כ" מוזל הרבה באותו סך שיש לו שלא יהא ניכר לכל דמוזיל לו בשביל ההלואה הנשאר מהדינר: (ש"ן סקי"ו) אפי באין לו נפי ביצא הששר, תמיחני דא"ב מחבי אין

פתחי תשוכה

לסחזיר לנחת י"ם : (מ) ששופתו ירוע . פיין כספוכת סר הכרמל חלק יו"ד סימן כ"ז : ביאור הנר"א

וכמ"ש בתום' ד"ה נעשה כו' וא"ת כו' וי"ל כו' : [יר] ונאפן כו' . כנ"ל סי' קס"ב ס"ב : מוזיל הרבת באותו סך שיש לו שלא יהא ניכר לכל דמוזיל לו בשביל תהלואה תנשאר [ימ] וכ"ז כו' . פור כשם ח"ר ישניה דלא כ"א והי"א הוא מדברי טה"ת שתי' על מהדינר: (ט"ן סקי"ז) אפ"ר באין לו נמי ביצא השער. תמיחני דא"כ מה מהני אין קרשית תום' שם ד"ה דא"ל כו' וא"ת ותי' דאיירי במפרש דאסור בפרשא כמש"ש ותי' השני תי' כתי' תום' שם אבל דברי ה"ר ישעיה נכונים דא"כ מאי פריך שם מ"ח א' מפתני' על ר"נ תא סרקע אית ליה . (זכריו ל"ע) : [כ"] וכ"ז כו' . תום' הנ"ל וכן תי'

לפיל ס"ם קס"ב דאסור ללווה סאה חפין בסאה דוחן אפילו יש לו דוחן ע"ש . פ"ך: (יא) ברשות . סטעם כיון דמן החוכה מעוח קונות הוי לענין רבית כחילו הנחם קנין גמור כ"כ ב"י בשם הריב"ם: (יב) הקפה . אבל פקדון מוחר כדלעיל סי' קס"ב ס"ב בהג"ה ודוקא כשילא השער הוא דאינו אסור אלא בשחוח אבל לא הוקבע השער אסילו בשווי' אסור למכור כשאינו ברשוחו דשמא יחייקר והוי רבים כ"כ הריב"ם ולפ"ז כי שריכן בחין שופתן ידוע חפי׳ בחין לו נמי דוקח ביצח השער הוח דלח כדמשמע בלבוש עכ"ל הש"ך וע"ל סי' קס"ב ס"ב וסי' קס"ג ס"א וסי' קס"מ סי"ח ע"ש: (יג) אין . הנה בס"ז האריך בראיות לחלוק על

סרמ"א (שיל סימן קס"ח דבכל ח"ר ח"ל לכחזיר אפילו לנאם י"ש אבל לדידן גם כוה חייב

208

בד' . פירש רש"י דהיינו בלח ילח

דדוקא בפירות ובשעוה אם ילא

השער לפי שהוא מפורסם וכן אפילו

לא ילא השער ויש פרסום מלד

ששומהו ידוע שכל העולם יודעים

שוויו לפי שכל הפירוח והשעוה שוין

כם בזה אסרינן רבית דמוכח אבל

בערשת דר"נ חין שם חחת משנים

אלו דלאו שומחוידוע כגוופרה וטליח

דכל פרה יש לה מקח בפני עלמה ואין

שייך בזה שער שבשוח דחין כל

הפרוח שווח וה"ה נמי במקלת פירוח

שאין כולם שוות הוי כפרה וטלית

ובחשר"י לח זכר שני דברי' כחן חלח

זכר שער שלהןידוע לחוד ממילא בכל

דבר שחין השער ידוע בעת הפסיקה

יש היתר ברבית דמוכח כי אין כאן סוכחם רבם אע"ג דסוא מחיל לו

באמת מכל מקום אינו מפורסם לכל

דאין הכל יודעי' דמי שווייה של פרה

זחת וכל זחת שחילקנו ביןשומח ידוע

או לא הוה במקום שאין חשש שמא

יחייקר כמו שאמרנו דכבר ראינו

שלא נחייקר אבל במקום שיש חשש

שמח יחייקר מזם לח דיבר רב נחמן

כלל והוא מוזכר במשנה דאין פוסקין

על הפירות וה"ה בכל דבר דחד

טעמא הוא דכיון שעינינו רואוח שזה

משלם יותר ממה שלקח אלא דבמקו'

שאין רבית הנראה לעיני' דאין חשש

שמח יחייקר חז יש חילוק חם הוח

שומתו ידוע או ילא השער יש איסור

בין מלד המוכר כגון שמוזיל לו בין

מלד הלוקח שלוקח ביוקר דום הוה

כמפרם אבל באין שומחו ידוע אין

ה' אלא ודאי בשביל הקדמת המעות קמ"ל ר"נ, דקיראה דגם ברבית

דמוכח יש איסור ועל כןמקשים התוספות רבית דמוכח אהדדי דבר"כ

דקיראה אמרינן דאסור אפי' בסחם ובר"נ דטרשא אמרינן דמוחר

כמו שזכרנו ועל זה חירע התום' שפיר דיש חילות ברבית דמוכח

בקלית: יום פימרת דרכ וכליסנת כתרת שם דף ס"ד ע"ל כסכתת הפוסקים: (") שם בנמ": כ ברייתו פס: כא כ' סרמנים בפ"ח מס' מלום דין ה' ממימרת שם מס מנוס דין כי ממימות שם דף פ"ג פ"ל ופסק כרב דידופ דסלכם כרב באיסורי : (°) נלפ"ד שפוא כמירוץ בראבון שבתום' אפא דמם שתובון שנונים מסח דמם קשיוי חוכנות מכור לך מוסר כמכיחר בסטיף דלפיל דסחם חין דגילות לולול כשכיל סמחנת יום חו יומים : ככ שם ומודי דג וכו' וכפירום התוספות כשם רית: כנ שם מימרת דשמותל להנהו דשכשי כ"ח: כר גם זה שם דף ע"ג ע"ח מימרת דרכת להנהו דמנטרי באגי ולו' : (0) כיון דשכירות אינה משקלמת אלא לכסוף אם מוסיף להם בפכד אין כאן שכר המחנה אלא אוזיל מוזיל לנכייהו : כה שם ש"כ כדחמר רב חשי לרכח מבדנים וכו' דמעיקרח דחמרח מכת לחו דווקה כ"ה ניסן וכמ"ם התום' בדף ס"ד בד"ם

עצי לבונת

אמינו אמר (אחר שיבא כני יחן י"ב : (סעיף י' בש"ע) אבל מותר לקנות ענל בול וכו' - אף דהטירחא בורל וכו'. אף דהטירחא ומוונות חל על המוכר כיון דהאתריות חל על הלוקת שרי כת"ם כש"ם דנפים פסדייהו אכל בהתנה עם סמוכר שיממדו אללו עד אשר יגדלו והאמריות ג"כ עליו זה כוודאי אפור דעושה כן בשביל הקדמת וסמוכר מסר עי"ז מ"ם על הדריםה ומשחמיניתי' דכרי החום' וכו', ומף דהחום' גופיה כד"ה אי מקסה וכו' שהכיא כס"ק י"ח כתכ רלאו המחינה ממש אלא מיירי לפנין קלקול אחר דמסני פ"ז ס:אי מ"מ פיירי בקלקול שאינו שכיח אבל בקלקול אכל בקלקול דשכית כוי קרוב לשכר וכו' כמ"ש התום' שם דאףבאחדיות דמימין אי לאו דמטיקרא מ'א הוי חסור משום דשכים ולח סים מסני מם שמקבל של עלמו יוקרא וזולא והוי כרכים לכן שאר קלקול דלאו חימון פוי מקבלו רבנן פלייהו ופיינו נמי קלקול דשכים ח"כ ציל למי קנקור ושכיח ול כל קדוקה בקלקול שפינו שכיח מהני חנהי לק כו ונת מחוםי שם שנתב וליד לפסוק על מסירות וכו׳ ל"ל דשם מותר אף קלקול דשכים משום דשם אינו סומקעל אותם מעים ביש לו כעת דווקא משל"כ כיין פומך על סיין של נ"כ וע"ש כמהכ"ם ש"ף ומ"ש החום' מיכו ניאס וכוי ניאס דקאי אף למאי דמסיק סש"ם דהוי וכזס לחייםנ מכוב לום ולום . מהרש"א שם וע"ש ודו"ק לכן השיג על הדרישם דמטיר כל החתריות כיין דמותר עדכרי סתום' הנ"ל דמוחר פדברי הפוסי הכיל דאומרים בקלקול דמכיח לבד ממימון ולסטור דלא ס"ל מירון החוס' במ"ש סק"ח אסור כשאר קלקול אף דלא שכיח: (שם) להקדים שכיח: עש"ך מ"ק כ"ג מ"ש בר. עש"ך מ"ק כ"ג מ"ש

יד אברהם

מסלסלין דהפכר קיים ויחזיר כשכחנם כומן פליני או כשיחן לו סמפות. והלח"מ שם נדחק דמה הילוק כין קרקע דמה הילוק כין קרקע למטלטלין ולסמ"ט הככור שור וסנ"כ א"ם:(מעיף י') אםור לקנות יפרי הפררס קורם שינפור כו' נמצאת התוספת בשביל החקפה. כתב הכסף פשנה פית מהל' מלום נ"ל שיש תקנה לום שיקנה חילני בפרדם לפירוחים לשנה ויחזיק בנוף סקרקע פכ"ד. וכ"מ לסדית כחום' (רים דף ס"ד) פתרדכי והג ה דסיכא במחויק בנוף הקרקע שרי דוהו היחר עשכנחת דסורת ר"ם קמ"ד וקמ"ב וכ"מ כש"ם שם (דף פ"ג) וכמ"ש ספ"ו כשיף שאח"ו גכי שכשי בפשי בסוכו בארמא כי היכא דמקני לכן גומא דארשא:

סייח עים: ב וגם כבר גדלו קצת. ודוקה אם נותן לו אותן שהיו בשעח פיסוק אבל אחרות אסור. הגסת מרדכי: בא אסור. דל"ד לדלשיל דהכא מה שגדל אחר כך אינו גדל מכח מה שהיה בבהמה בשעת מכר דהא כי שקלת להאי כולה לגמרי אתי אחריני. ש"ם: בב ול"ד כו' . טיין בפוסקים עוד חילוקים אחרים: בג מותר להקדים

> השער ויש לו ול"ד לדלקמן סי׳ קע"ה ביש לו חטין לפי שהייז רגיל להחמיץ ושמא כולו החמיץ ואפ"ה שרי הכא מטעם שהיין מקולקל לא לקח ממנו וזה שהחמיץ מעיקרא קלקולו בחוכו אלא שאינו ניכר: בד ע"ם שיתן לו יין מוב בניסן.ולא חשביכן רבית מה שהמוכר מקבל עליו אחריות בשביל סקדמת המעות . טור ור"ל אחריות דחמוןשיהיה יין טוב אבל אם המוכר מקבל עליו גם כן אחריות דיוקרא וזולא אסור וכן מוכח בבית יוסף . והדרישה הפך הדברים והאריך ולא ירדתי לסוף דעתו בכל דבריו . גם מ"ם דלא גרע מפיסוק פירו' דלקמן סי' קע"ה דיכול לפסוק המוכר אפי' ע"מ שיכח חחריו' דיוקרח וזולח על המוכר כו׳ ליחא דלא שרי לקמן סי׳ קע"ה אלא לססוק כשער של עכשיו חו כשער הזול חבל כשמוכר מקבל עליו אחריו' דיוקרא וזולא ודאי אסור (וכ"כ כב"ח בקונטרס אחרוןדאסור) גם הראיה שהביא מהנ"י לאו כלום היא דודאי בין להמקשן ובין להחרלן בעינן שהלוקח יקבל אחריו' דיוקרא וזולה הלה דם"ד דמקשה דבחבים ידוע אפי'מקבל עליו הלוקח אחריות דזולא אסור לומר אי תקפה ברשותך ומשום אחריות דזולא חשיב כמו

"המקרים לבעל הגנה מעות רמי עשר רלועים " 🗖 אלו (יי) שיתנם לו כשיהיו בני אמה בזוז אע"פ (יב) שעתה בני זרת בזוז מותר [כא] (סומיל וממילה קה רבו 🗖 [כב] וגם כבר גדלו קלח) (°):

יורה דעה קעג הלכות רבית

(יד) יההולך לחלוב עזיו לגזוז רחליו לררות כוורתו ואמר לחבירו מה שעיזי חולבות מה שרחלי גווזות מה שכוורתי רורה מכור לך המרה בכך וכך ומוזיל גביה בשביל הקרמת' המעות כא (פי) אסור אבל אם אמר לו בל מה שעזי חולבות ורחלותי גוזוות וכוורתי רורה הן רב הן מעמ מכור לך בכך וכך מותר שהוא קרוב להפסר כמי לשבר:

י (כג) מאסור לקנות פרי (מי) הפררם (כד) קורם שינמור ויתכשל (°) מפני שזה שמובר עתה בעשר הוא פרי ששוה עשרים כשיגמר נמצאת התוספת בשכיל ההקפה כב [כה] (ולא זמי לדלוטין דלעיל דשרי (מדן) דחין דרך למכור פירוח פרדם כך) (המ"מ פ"ט מה"מ ונ"י פח"נ) (כו) כי אבל מותר לקנות עגל בזול ולהניחו ביר המובר ער שיגרל שאם ימות או יבחיש הוא ברשות לוקח והמיתה רבר מצוי תמיר:

יא (כז) כי המקרים מעות לבעל הכרם על השריגים ועל הומורות לכשיכרתו שהם ביוקר והוא קונה אותם בזול ער שיבשו ויברתו אםור אלא אם כן הפך בהם כשהם מחוברים שנטצא בקונה : אילן לזמורותיו

יב כי שומרי השרות שבעלי השרות חייבים ליתן להם שכירותם מיר אחר הקציר אסור להוסיף

להם בשכר ברי שימתינו אחר רישה ומירוח (פירום

לחריות דתקפה עיין שם ודוק: מהרת התכוחה מן הקש ועשותה כרים שוין פני הכרי בלות) (°) אלא אם בן יסייע לרוש ולהבר: ינ (יז) כג יי מותר להקרים מעות על יין בשעת הבציר כד על מנת שיתן לו

חילות בין אם ההפסד מלד הלוקח ובין אם ההפסד מלד המוכר שמוכר בזול בתרווייהו שרי כיון שאין חשם שמא יחייקר בתרוייהו ויש ראים לפירוש דלעיל מלשון סחום' דכתבו שם יהיבנה לך ה' פי' לזמן פלוכי איתנהו שרי ליתנהו אסור אבל ד' בזוזי שרי לפסוק כיון שכן השער דפוסקין על שער שבשוק עכ"ל קשה לאיזה צורך כחבו דמיירי לזמן פלוני אלא דקשה להו אי מיירי שא"ל לאלחר אחן לך ה' בזחי דזה פשיעא דאסור באין לו דהא ילטרך בבירור ליחן בעד חרבע כפי מה שקיבל בעד ה' חלח מיירי לזמן פלוני והיינו דחפשר שיהיו בזול וקמ"ל ר"נ דחף על פי שיהיו בזול חסור חם קילץ עמו בה' כיון דבשעה שקיבל המעוח היה שם איסור וע"כ אסור בליחנהו ועל זה כחבו אח"כ אבל ד' בזוזי כו' כלומר כיון דמיירי בלאחר זמן היה לו לאסור אפילו ד' כיון שיש ספק ג"כ שמא יחייקר על זה חירלו דבזה שרי כיון דכן השער כו' ע"כ בא ללמדנו איפכא דיש רבוחא במה שאומר ה' אע"ג דיסיה אז שעת הזול ובזה מותר אם פסק כבר על הפירות וכיון אפילו בזה איסור מעעם שזכרנו . כן נראה לע"ד ברור דבכל מקום שיש חשש שמח יחייקר ים לחסור בחין לו וחין ללמוד סיחר מחום' וחשר"י חלח בחין חשש שמח יחייקר כגון בערשח דר"נ דלח שייך שם כלל וכן בפירות אם ראינו שלא יחייקר בזה אנו מהירין רביה דמוכח: (יג) שעתה בני זרת בו'. כחב ד"מ בשם הגהות מרדכי דוקא שנותן לו סנסו דלושין שהיו לו בשעת פיסוק אבל אם נותן לו אחרות אשור : (יד) החולך לחלוב בו' . חילוק שבין דלושין לחלב דבדלושין כיון דגדל כבר קנת ומזם גדל השחר חת"כ משח"כ בחלב דחי שקלית להחי חלב חתי חת"כ חלב חתר ולח גדל מחותה חלב שהיה כבר: (בור) דאין דרך למכור פירות כו׳ . אכן דלוטין דרך ליקח בקטנן ונמלא שעחה כשהוא קונה אוחם כך הם נמכרים בשוק וזהו שויין ומה שמניחים ליגדל מחליהן כם גדלין כ"כ ב"י במ"מ וכחבו החוספות הח דחסור בפרדם כחן יותר ממשכנתה דסורה דשחני החם שקונה הקרקע מעכשיו לפירוחים אבל פרדם אינו זוכה בשום דבר והוה זוזי הלואה גביה עד הבליר ועוד י"ל כו' עכ"ל: (מז) זעל הזמורות כו'. גם בזם אין דרך למכור כן והוה כמו פרדם דבסמוך . אלא אם כן יםייעו לדוש דלא נגמר השכירות עד אותו זמן ושכירות אינה משתלמת אלא בסוף ואף אם יחנו אז יוחר ממה שמגיע להם שכירות בעד דישה והברה אוזיל הוא דקא מוזיל גבייהו: (יז) מותר לחקדים בו'. בנמרא סכי איתא אמר ליה רבא מבר"נים לרבא חזי מר דמקבלי רבנן ריבתא דקא יהבי זוזי אחמרא בחשרי וקא מבחרי להו בעבח פרש"י נוטלין יין טוב ואי סום שקלי לים מחשרי דילמא היה מחמץ ואשחכח דמשום קדימת המטוח בחשרי ועדיין לא יצא השער קיבל עליו המוכר אחריות ולא דמי להסוא דים לו חטין לפי שהיין רגיל להחמיץ ושמא שלו החמיץ א"ל אינהו נמי אחמרא יהבי אחלא לא יהבי מעיקרא משעה שלקחו דחמרת חמרת דחלת חלת פי' קלקולו בחוכו אלת שחינו ניכר ויין המקולקל לת לקח ממנו וכחבו החוספות בפרק הרבית (דף ס"ד ריש ע"ב) דמשמע דסנסו רבכן דיסבי זוזי אחמרא קלקול אחר בר מחימוץ הוה מקבלי עלייהו ולא דמי לפוסק על הפירוח שיש לו שאין הלוקח מפסיד דמשמע דהנה רבק דיהבר והי חנגננים קנקונ להו כל מנו מון של המקב שמו אבל ביין היו סומכין על היין של הבעלי בחים בשום ענין דהחם יכול המוכר לחם לו חטים אחרים ואלו שיש לו יאכלם אחר הפסיקה עמו אבל ביין היו סומכין על היין של הבעלי בחים דוקא ולא היו יכולים לקנות מן השוק ולחת להם עכ"ל וכן יש לפרש גם דברי העור שכחב ע"מ ליחן לו יין עוב בניסן ולא חשבינן רבית מה שהמוכר מקבל עליו האחריות כר ר"ל אוחן האחריות שיהיה היין עוב ואדסמך ליה קאי אבל שאר האחריות כון זול או שאר קלקול של מה שהמוכר מקבל עליו האחריות כר ר"ל אוחן האחריות שיהיה היין עוב ואדסמך ליה קאי אבל שאר המחריות כרון זול או שאר הלקול של כל

שומתו ידוע הא כיון דיצא חשער הוו ג"כ כמו אם מכפיו כדלעול מעי א' אח"ז בא לידי מ' תפל"ם ומצאחי שהקשת כן: (ש"ן סקל"ז) ב"שער של עכשוו או כשער הזול . תמיתני הא לקפן (מ"י קלה מ"ג) מבואר דמתר לפסוק כשער הנכוח הוא מתני" ערוכת הבי ראבריות הזול על הסוכר והיוקר ללוקת מ"ם שרי. אח"כ מצאתי רהקשת כן בתפל"ם ובעיקר החילוק בין הכא לכל פימין דעלמא מבואר בתום' הובא בפ"ז ואן ובשימה מקובצת הראשונים לחלמ דבמים אדלמא זכול המוכר ליהו הפידות מיר ללוסת ועליו

הרמ"ח ומסקנחו דבכ"מ שים חשם שמח יחייקר יש לחסור בחין לו וכן הוח דעח

. הש"ך כמ"ש בשמו כס"ק י"כ דמיירי דוקח בינח השער ע"ש וק"ל: (יד) שיתנם

כ' כד"מ דוקה שנותן לו הנהו דלועין שהיו לו בשעם פיסוק חבל חם נותן לו

השני של מח"ת וכ"ר ש"פ תכלל מ"א: [2] תיאיל כו'. גם' שם: [2] וגם גדלו קצח. ולא רכי לפרריםא רם"י דכאן פרי נפור וראוי ללקום אותו שעת משא"כ בסמדר. נ"י: [2] (ליקום) אסור כו'. אפילו בסתם רלא כתירוץ שני בתום' ס"ר א' ר"ה מה. וע"ל כו': [2] קורם שינמור כו'. רש"י ד"ה פרריםא כו' ותרא"ש שם רלא כמ"ש בתום' בד"ה הנ"ל ולא"ר גמי דשרי כו' וקושות תום' תירץ רו"ו דקרי פרי נפור וראוי ובעיקר הדרוק בין וכא על שישק ישנטא מנות הזכא במחנאן ובשיטו מקובה. במים ברה הנד ונאיד נמי דשוי כי יקישית חוםי תיוק ריח רקדי פרי פרי נמיר וראיי הביא בשם הראשונים לחלק דבפיםקא דעלכא יכול המוכר ליתן הפידות מיר לוקח ועליו ללקיםת או אלא שנילים יותר משא"כ בלים וכתב שהו"ף השמשו להא הפרים דק"ל לקבלם מחר יברי"ף שלנו הביאה וכן הרא"ש והמ"ם חילק דשאני פרדיםא שצריך לעבדו והדי תמוכר חסר בכך ועור שאין דרך ליקח כו' כמ"ש בהנ"ה ו"ר כ' וענ" ונ"י וכ"ל ברי"מא שר הנ"א ונ"י וכ"ל מקרים כו' . ע"ש ה"ח דשבשי, ור"ח כי' : [ב"ה המקרים כו' . ע"ש ה"ח דשבשי, ור"ח כי' :

ביאור הגר"א

אחרום אסור: (פו) אסור. דל"ד לדלועין דלעיל דסכא מה שבדל אח"כ אינו גדל מכח מה שהיא בבהמה בשעת מכר דהא כי שקלת להאי כולה לגמרי אחי

.אחרינא . ש"ם: (מז) הפרדם . כחבו החום׳ הא דאסור בפרדם כאן יוחר

לי תקסה וכו': כו מישרם דאכיי עם דף ס"ד ע"א:

דאכיי שם דף ס"ד ע"א: כז כמירון הראשון שנמוס" שם: כח סור נשם הרתב"ם כמ"ת מה"מ וכמב כ"ה שם

אולי, זה כיאור למרשא דרב ממא שם כנמרא דףס"ה פ"א: כם כריימא שם דע"ב ע"כ

(יי) להקדים מעות על חבית ידוע של יין ולהתנות

עם המוכר שאם יוויל או יתייקר עד זמן מבירת היין

יהיה ברשות הלוקח כז ואם יחמיץ כח יהיה ברשות

(יי) המוכר אבל אם אין הלוקח מקבל עליו אחריות

הזול (ים) (ים) אסור [במ] יי אפילו מושבו לרשותו:

יך (כ) כמו (ל] ייי חבית (כ) של יין שהיא שוה עתה

תארע בה תקלה הרי היא ברשות המוכר עד

שימכרנה הלוקח הרי זה מותר שאם אבדה או

נשברה אינו משלם כלום ^[לא] ואם לא מצא למכרה

ולהרויח בה הוה ליה להחזירה לבעלים וכן אם

מכרה לו בשתים ואָמַר ליה היתר על שתים יהיה

בשביל שאתה ממפל למכרה ואם לא תמצא למכר׳

כמו שתרצה החזירה לי ה"ז מותר אע"פ שאם

אבדה או נגנבה או החמיצה תהיה ברשות לוקח

רגה וכל זה כשקלן קלכה לדמי החבים שמוכר אבל אם מוכר לו בלא קלבה כגון שמכר לו שבע חביום ואמר לו סשלם לי כל החבים

כמו שיהיה השער בעה שחקה כל חביה שרי אע"ג דעכשיו אינו שוה כל כך:

(הנהות מרדכי בשם רב החי וכן משתע מהשובח הרי"ף שהביח הב"י)

בול בשיש לו סחורה שנמכרת כאן כזול ובמקום

(בא) (ליי) ואוליכנה למקום היוקר ואמכרנה שם

ואעשה צרכי במעות עד זמן פלוני ואפרענה לך

(כב) כפי מה ששוה שם (כנ) אם האחריות בהליכ'

אחר ביוקד וא"ל חבירו במקים הזול תנה לי

דינר ומכרה לו בשתים עד הקיץ על מנת שאם

מורי זהב

כל יינות של המוכר הלוקה מקבל שליו ושיב אמר הטור בה"א הידיעה בה בגיסן . שבירור היין הוא עד ניסן ומעיקרא קלקולו בחוכו האחריות דהיינו הנזכר בסמוך לו . ובדרישה כחוב שכל האחריות שבשולם קיבל עליו המוכר וחפ"ה שרי דלח גרע מפיסוק פירוח דבסי׳ קט"ה שיכול לפסוק אפילו אם מקבל שליו המוכר כל האחריות כו'

ואשתמיטחים דברי התום' כללו שזכרתי ובודאי אין העור חולק עליהם מדלא הביאם כלל וגם לשון כנמרא בהדיא משמע כדבריהם דלא הזכירו אלא דלא יהבי זוזי אחלא משמע אבל על שאר קלקולים לא סקפידו : (יה) יין מוב בניסן כן הוא בסור אבל בגמרא דלעיל איתא בטבת וכחב ב"י שבגמרא של ספור היחם הגירסא בניסן או שסובר הסור דלאו דוקא עד טבת אלא אפי' עד ניסן וכמ"ם החום' בפרק הרביח (דף ס"ד) ד"ה אי חקפא ברשוחך דאפילו כל השנה כוה הדין כן והאי לישנה בתרה דב"י נ"ל עיקר דהה ברמב"ם ורי"ף ורח"ם כזכר טבח וסיה לו לטור לכל הפחוח להביאם ולהודיט שיש חילוק בגירסאות אלו אלא שסקשה ב"י ממה שהקשו החום' במה שאמרו בגמרא שרי ליה לאינש למימר סילך ד' זוזי אחביתא דחמרא אי תקפא ברשותך והיינו הדין שזכר סטור והש"ע סעיף זה בסיפא וכן מוחר להקדים מעוח על חבית ידוע של יין כו' דלמה לי החנאי הא אפי' בלא כתנאי יהיה ברשות המוכר לשנין אם יחמיץ היין כמו בהאי דינא דרבנן יסבי זוזי בתשרי ומבחרי בטבת דלתו דוקת בסבת חלא כל השנה

יכולים ליקח יין טוב דוקא ומכח קושיא זאת פירשו דדין התנאי אי תקפא ברשותך דהיינו הסיפא - נגנבה או החמילה תהים ברשות הלוקח שאם לא מלא למכרה ולהרויח

דסעיף זה מיירי דלאו החמילה ממש דזה אין לריך חנאי אלא מיירי לפנין קילקול קלח . והוקשה לב"י על הטור שכתב בדין

ססיפא ואם יחמין כו' ש"מ דלא ס"ל חירון החוספוח ואם כן מה

ביאור חגר"א

בה ה"ל להחזיר' לבעלים אבל ברישח לא שרי אלא מטעם דאבידה או שבירה היא באחריות (הלוקח) [המוכר] אבל לא היה יכול להחזירה יסרץ של הקושיא שלהם וע"כ כחב ב"י דסטור תולק עם החוספות וס"ל דאתר ניסן אין היחר ליקח היין ויש לו גירסא אחרת בגמרא וחמהחי מי הכניסו לכך לעשות מחלוקת בחנם לענין דינא דהא לא הוקשה לתום' על גוף הדין כלום מאיסור להיחר או איפכא אלא לחרץ קושיא אחת דלמם לי חנאי ש"כ לא שינם סטור שנין סחנאי כמו שני בגמרא דהא שכ"פ לדינא אמח הוא ושל קובית החום׳ דלמה לי הנאי שערי חירולים

שבחר לו אוחם חבית משא"כ ברישא שסחם מכר לו יין טוב הוה כאלו מפרש שלא יחמיץ וכבר פסק גם ב"י לשנין הלכה דלאו דוקא ניסןאלא ה"ה כל ימוח השנה : (ימן) אסור . אפי' (לא) משכו דהוי קרוב לשכר ורחוק להפסד כן נראה לעלד: (ב) חבית של יין . אלו דברי הסור בשם הרמב"ם והשאיר אוחם הב"י בל"ע ובלבוש נחן טעם להיחר זה דלאו משום המחנת המעות אוקיר גביה אלא משום שאם אבדה או נשברה לא ישלם לו כלום ואם לא ימצא למכרה יחזירנה לו ואם מכרה והפסיד בה איהו דאפסיד אנפשים דלמה מכרה היה לו להחזירה טכ"ל וקשה א"כ גם בדין דריש סימן זה דאסור למכור ביוקר בהמחנה נימא כן דאיהו דאפסיד אנפשיה דמי הכריחו לקנות בדרך זם ונראם לענ"ד פירוש דברי סטור בדרך זה כי סרמב"ם כ' דברים אלו לפרש טרשא דר"ג כמה שכתב המגיד משיה ונראה שהוא בדרך זם דבא להחיר למכור סחורה בהמחנה ביוחר מן שוייה דהיינו שימכרנה עחה כפי שתהיה שוה אחר זמן וכדי שלא חקשה הא" זכו טרשת דרב פפת דקיימת לן לתיסור כמו שכתבו הטור והשלחן טרוך ריש סימן זה וחילק שם בין שומתו ידוע או לח הרמב"ם עשם חילוק אחר דביינו דע"כ לא אסרינן פרשא דרב פפא ריש סימן זה אלא בעשם עם סלוקח מקח גמור מעכשיו דלא למיהדר בים מם שחין כן אם לא טשה כן אלא יש לו רשות להחירה לו כל זמן שירצה נמצא שעד שעה שימכרנה הלוקה הוה כהלואה בידו והוא מעלמו מכרה ומקבל עליו בעת ההיא לשלם לו המעות שהיה יכול המוכר ליקח לאחר זמן בזה ודאי שרי דהא אין המוכר עושה שום דבר איסור אלא כלוקח פושם כן מעלמו במם שחחח ידו וסברא זו כחב ב"י בסמוך דיבור כמחחיל מי שיש לו כו' וו"ל אלא כוא מעלמו כפלן ומשחתש בסן כו" ונראם דכאן במכירם כולי עלמא מודים בזה דשרי וע"כ לריך שיסים האחריות על המוכר בכל דבר עד שעם

לא ננטלו דיש לחרץ דשאני בסיפא דחבית ידוע מכר לו וע"כ אי לא החנה בהדיא אם יחמיץ יהיה ברשות המוכר היה באמח ברשוח לוקח כיון

שימכרנה סלוקח דְאם לְאַ כן סוי לים חיכף מכירם מן יד המוכר ליד סלוקח אלא ע"כ דאחריות על המוכר בזה כ' הרמב"ם ב' דרכים. הא' שסמוכר מקבל עליו כל האחריות עד שימכרנה כמו שזכרט והדרך הב' שהלוקח יקבל עליו האחריות מעכשיו ואפ"ה לא נחשב למכירה פדיין כי מיירי שהמוכר הבטיח לו שהמוחר על מה שעשה עמו קצבה יהיה ללוקח דהיינו שהלוקח ימחין עד שעח היוקר ואפשר שבעח

ססיא יקבל טוד יוחר ובססיא סנאם מקבל טליו אחריות אבל מ"מ אם ירצה יוכל להחזיר חמיד נמצא שאין כאן מכר מיד המוכר ללוקח רק כוא מעלמו מכר לו חפץ חבירו שכוא חחת ידו ומקבל עליו לשלם לא כיוקרא דלקמיה זהו שרי נמלא מבואר דברי סעיף זה בשני דרכים שזכרנו ומ"ש ברישא ואם לא מלא למכרה כו' כחבו דרך סעם לדין ובעיקר סדין עצמו לא זכרו והיה לו להזכירו שם שנעשה חלאי בזה כמו שזכר בסיפא כ"ל דברישא שמקבל שליו המוכר האחריות יש בזה גם דבר זה לריך פשיסות שיוכל להחזיר לו כל זמן שירלה כיון דאין כאן מכירה עדיין כן נראה לענ"ד נכון: (בא) ואוליכגה לפקום היוקר . בגמרא איחא בהדיא אע"פ שגם המוכר עלמו היה לו ג"כ דעה להוליכם לשם : (בב) כפי

חירושי רע"ק לקבלם ויתיה האחריות הבל אח"כ על הלועה סשא"כ התנו רבע"כ רמוכר שלא יתנם לי שר זמן הירוע ע"ש: (סעיף ס"ו) ואמבררבה שם. ולא רכי לההיא רלעיל (סעיף א' בש"ך

[בת] כניםן. שתום' שם ד"ה אי. האין לחלק כי': [במ] אפילו כי'. שם וי"ל לקבלם ויהיה האחריות הבל אח"ב על הלקם משא"כ התנו רבע"כ רמיכר שלא יתנם לו עד כי': [ל] הבית של כי'. שהנאצים פוישו פרשא דר"ג כמ"ש בהג"ה ה"ש כהג"ה וכ"ז כשקצץ וכמש"ש התם קץ כי' ופרשא דרב חמא הוא אפילו קצץ כמ"ש תוס' וי"ה הלכתא ופי' כמ"ש כאן וכפי' גיהא להו דליקים ברשותי משום דרצונם שיהיה ברשותי משום מכם וכיון שהוא ברשותי לענין אונסין מיתר: [לא] ואם לא כו'. עש"ך:

(יו"ד ח"ב)

בה ששוה שם . בפור כחוב מיד כשחמכור אפרטך וכווגח המוכר להראוח שמאמיני' לו וסברא זו איחא בגמ' זעו' בספיף ט"ו: (בג) אב אחריות

ממשכנמא דסורא דשאני החם שקונה הקרקע מעכשיו לסירומיה אבל פרדם אינו זוכה בשום דבר והוה זוזי הלואה גביה עד הבליר: (יז) להקדים. פירש"י דהייגו בלא ינא השטר ויש לו ול"ד לדלקמן סי' קע"ה ביש לו חטין לסי שהיין רגיל להחמיץ ושמא כולו החמיץ ואפ"ה שרי הכא מפעם שזה שהחמיץ מעיקרא קלקולו בחוכי אלא שאינו ניכר וכ' הש"ך כשם הפור ולא השביק רכים מה שהמוכר מקבל עליו אחריות שיהיה יין פוב אבל אם המוכר מקבל עליו ג"כ אחריום דיוקרא וזולא אסור ודלא כהדרישה וכ"ב המ"ז. ומ"ש המחבר בניסן ויש פוסקים עד מבח ונ"ל דהכל לפי המקום והזמן שהוא עת בירור היין: (יח) הכובר. ואין

אלא שאינו ניכר אבל בחר הכי אפשר דמעיקרא חמרא והשחא חלא ואסור ויש פוסקים עד שבת ונראם דהכל לפי המקום והזמן שהוא שת בירור היין והתום' כחבו דטבת לאו דוקא אלא ה"ה כל ימות סשנה וכב"י כיון דמידי דרבנן הוא נראם דסמכינן על דברי החוספות (יה) יין מוב כה נכח! בניסן כו וכן יי מותר

ומביאו ד"מ ומ"מ יש להחמיר:

כן וכן שותר כו'. קמ"ל סכא דאפי'

בשאר ימות השנה שרי א"נ קמ"ל

דאפילו חבית ידוע שרי: כז ואם

יחמיץ כו' . עיין בח"מ סי' רל"ב:

בח יהיה ברשות המוכר . ואין

חילוק בין אם מושטו לרשוחו או

לרשות כמוכר. סור . וכ"מ בחום'

והרח"ם: כמ חבית כו'. כל הסעיף

סוא ל' סרמב"ם והב"י והאחרונים

כדחקו בישוב דבריו. הפרישה כתב

דבדין הח' מיירי שהמקבל מחזיק

סמעות עד הקין ומרויח בו ושם

הלואה עליו לכך בעיכן שהמוכר יקבל

אחריות ובדין הב' מיירי שאין דמי

הלוחה בידו כלל כו' והב"ח כחב

דברישת חינו מקבל חחריות חלת

עד הזמן אבל אחר בהגיע הזמן הרי

היא ברבות הלוקח לכל דבר ויכול להחזירם לבעליו דג"ז בכלל אחריות

דתקלה הוא ובדין הב' איירי דלא

קבעו שום זמן כלל אלא לעולם אם

לא ימכרנה כמו שירלה יחזירנה לו

עיין שם וכל זה איננו פוה לי ולבי

אומר לי שמעוה נפל בספרי הרמב"ם

והאי שאם לא מלא למכרם ולהרויח

בה כו' לריך להיות אחר סוף דין השני מותר אט"פ שאם אבדה או

נקודות הכסף (כפ"ז פ"ק כ") דכריו דחוקים נישוב דכרי פרעב"ם וסוכון כמים נסיך פים: עצי לבונה

ול"ד לדלקתן סי' קפ"ה וכו' . ר"ל דמה"ם ס"ד לחבור כיון דים לו מותר לפסוק ל:"כ לפי שהיין לביל להחמין וכו' א"כ סרי מלתה דשכים ולה מסני יוקרא וזולא שכוא חל על כלוקת כיון דחימון חל על כעוכר הדי קרוב לשכר וכו' והוי ברבית כש"ש בתום" שם ד"ם או תקסם וכו' וס"ד לאסור ואס"ה שרי וכו' כיון לאסור ואס"ם שני וכו" כיון לאסור ואס"ם שני וכו" כיון לאסור הדה" מס מתחלם כיו מחלם כיו ואינו ניכר:
מש מיון מחם בש"ו נישר בי"ש בשי"ש בשיח בי". עק"ו מ"ק כ"ק כ"כ

מיד כבאמכור אצרעך וכוונה פלוקת להראות במאמינים לו כציע. וחש"ם חסוד כבסחתריה' על כלוקח דמ"מ ה"ל מלום מיד כמ"ם ס"ק כ"ג ומ"ם וחיל וכי' דסמם חין שם כלוחם לכסוף וכי' כיון דיכול לסחזיר בכל עת לא הוי כלל כלוחה לח במחלה ולח כסוף כשמקכל התפום אלם או הוי מכר גמור שמקר השתורה של השוכר והוא לפ מוי אלא שומר שלו כשכר מיי אלא שמר שלו כשכר כמשם סקיב וצרין לכחויר הדמים מיד לכמוכר לכן שרי אף דאחריות של הלוקח אבל הכא לל המנה ע"י להמויר לו בכל ומן שירצה וכוון דחתריום כלוקת מיד נעשה כלוחה ואסור דהוי כשוכר מחמת דרונם להתראות כו ואסור לקבל אחריות דהוי כלוה כמ"ח לקבל אחריות דהוי כלוה כמ"ח כאינו נותן לני ש"ע אלא דבר מועם א"כ מס שהש"ע שום יותר כוי כנותן לו שכירות כשביל שלריך השעום להתראות כו ואסור ליתן שכר כשמקכל כל האחריות אכל כשנותן לו כל השכר מותר כזה שטורש תיד והוי כשלית כשכר דמותר לקבל פליו שיסים כשואל משא"כ כאם בתנה עד זמן פלוני אז פוי פלואם גפורם ואף שנתן לו ש"ם משלם נמי ל"מ כשכלוקה קיכל אחריות.

דלימ שיט לכד: יד אברחם

כיון דלא שייך כאן גילוי מרעא כמ"ם בע"ו ס"ק כ"ח

(ש"ע סמיף י"ג) בצותר להסרים מעות על חבית להקרים מעות על חבית ירוע של יין ולהתנות עם המדכר שאם יוויל יחיה ברשות לוקח ואם יחמין יהיה ברשות המוכר , ואם יהמין בר שהה הבפרבר , וחם יחמין ישלם לו כשפר ששום יין כשמת החימון בזול שהכי קבל מליו הלוקח אחריות דוולא ומש"ם א"נ לשלם לו רק כמו ששום יין כזול בשפת החמילם. ווהו לפ"ד י"א שהביא הנ"כ סי' קע"ו ס"ג וד' וכן עיקר שכרי סות דעת רוכ פוסקים הרת"ש והפור ונמוק"י ורעב"ן ור' ירותם ומ"ש הפ"י פח": דנוסחם סרא"ם שלפנינו בשנה שהשכירה נוסחת משוכשת נזדמנה לו בדברי והרח"ב דעיקר הנוסחת כשעת השנירה והת לחים דר"כ שם גבי השם פרם כו' פ"ש :

> חילוק בין אם מושכו לרשוחו או לרשוח המוכר. מור: (ימ) אסור. דהוי קרוב לשכר ורחוק להססד. מ"ז: (כ) של. כ' הש"ך דכל מעיף זה הוא לשון הרמב"ם והב"י וכל החחרונים נדחקו ביישוב דבריו חבל לבי חומר לי שמעוח נפל בספרי סרמב"ם והאי שאם לא מצא למוכרם ולהרויח בה וכו' צ"ל אחר סוף דין השני אחר חיבח מוחר אע"ם שאם אבדה אן נגנבה או החמינה חהיה ברשום הלוקח שאם לא מנא למוכרה ולהרויח בה ה"ל להחזירה לבעלים אבל ברישא לא שרי אלא ממעם דאבידה או שבירה חהיה באחריות הלוקח מבל לא היה יכול להחזירה למוכר כשלח היה מוכרה כמו שירנה עכ"ל : (כה) וגוליבנה. בש"ם חיחח בהדים

באר הגולה ל שם כחום" דע"ג מ"ה: לא מערבה דרב המה שם

בהליבה על הלוקח. דסשתא הוה מלוה גביה ויהיב ליה מותרות ברבית משא"כ אם אחריות על המוכר דלא מחחלת ההלואה עד שעה שימכרנה וכל מה שימכרנה ביוקר הרי היא של בעלים הראמונים אין כאן הלואה אלא שליחות הוא ואפי׳ היו רולים לטרות וגם לקבל וא"ל אמאי אשור כאן באחריות הלוקה מ"ש מסעיף י"ד בסיפא דמותר אפי׳ אם מקבל עליו כלוקה אחריות

דהחם אין שם הלואה לבסוף כשיקבל המעות אלא מכר גמור בעת ההיא: .בר) והוא שיתן לו שבר פירחא. כ"כ התום' והרא"ש מטעם דאל"כ הרי הוא טורח לו בהליכה בשביל **כלואה שאה"כ וסיים הרא"ש וז"ל** וקמ"ל דלא היישיכן שמא אחי לזלזולי בשכר עמלו ומזונו עכ"ל והחוספות כתבו דסיפא אילטריך ליה ברשות לוקה אסור דס"ד דלא מחזי כרבית כיון שמוכרו במקום היוקר והביא ב"י דעת המ"מ והמרדכי בשם א"ז דאינו לריך ליתן לו שכר טרחו וכתב ב"ו טעמה דחינו מחנה עמו שילוה לו אלא מעלמו נוטלן ומשחמש בהם ע"כ אין כאן איסור רבית דגמילות חסד הוא שטורח לו ולע"ד נראה דבזה לא יצאנו עדיין מאיסור רביח אלא טעמא דהלוקה טרח בשביל עלמו כדי שיגיע מעוח לידו וחין זה שכר הלוחה אלא הוא עורה לעלמוומשחדל לו מן הפירות מעות ואע"ג דגם להמוכר יש הנאה מזה אין זה אושר

יורה דעה קעג הלכות רבית למוכר כשלא היה מוכרו כמו שירלה. כן נ"ל: ל שבר פורחו בו' ב בביח יוסף משמע דבעי למיחן ליה שכר עמלו ומזונו משלם וע"ל

על הלוקח אסור ואם האחריות על המוכר מזתר (בד) [לב] י והוא שיתן לו ל (כנ) שבר מרחו על חולכתה למקום לא היוקר ואם המוכר אדם חשוב (בה) שפומרין ללוקח (לג) המכם בשבילו אין צריך לתת לו שכר מרחו:

מז יי היו החמים במדינה ד' סאין בסלע וככפרים שש בסלע מותר ליתן סלע לתגר כדי שיביא שש סאין מהכפר לא לזמן פלוני (לג) והוא (בו) שיהיו (פיז) באחריות לוקח אם נגנבו או נאבדו בדרך לב ייואדם חשוב אסור לעשות זה (בז) יי ובמיני סחורה אסור לכל אדם לפי שאין מיני סחורה מצויים כפירות:

הגה (בדן) לג [לד] (כה) וים מסירין בפירוח אפילו אחריוח הדרך על החגר כמביאם (הרתב"ם והריב"ם והרב כמגיד וב"י בשם חום' והמ"ת) ובלבד שיחן לו שכר סרחו ועתלו:

יז יה המוליך פירות ממקום הזול למקום היוקר ואמר לו חבירו תנם לי ואני אתן שם פירות תחתיהם לזמן פלוני אם (כמ) יש לו שם פירות מותר ואם לאו אסור:

יה (לה) יי להלוות דינר זהב השוה כ' דינרים (ל) על אחריות ספינה ההולכת מעכר לים ושיתן לו בשובה כ״ד דינרים לד (כי) (י) אסור:

סימן קע"ו: לא לזמן פלוני . שאם לא היו מחנין ליחן לזמן פלוני

וכשמקבל עליו החריות ונותן לו ג"כ שכר טרחו אפי' אדם חקוב שרי ריב"ם מכיחו ב"י: לג ויש מתירין בו" . אין כאן מחלוקת דגם הרמב"ם והמחבר מודים לזה כדמשמע בהרב המגיד וב"י אלא דמיירי באינו נותן לו שכר טרחו וכן לקמן סעיף י"ח שכ" סרב ויש מחירין אינם חולקי' אסברא ראשונה וכה"ג בדוכחא עובי (גם מה שנרשם בש"ע פור בשם רש"י אינו מדוקדק דרש"י מחיר אפילו בלא אחריות ובלא שכר טרחו כמ"ש ריב"ש והרב המגיד): לד אסור . אע"פ שהמלוה מקבל עליו אחריות המעות כל ימי משך מהלך הספינה עד שובה עדיין לא יצא מידי הלואה דזוזי יהיב שנוהגין לתת עשרים ליטרין למי שיבטיח מחה ליטרין שיש לו בספינה

עליהם מה בכך כיון דליכא הלואה. ב"י ופרושה : לב ואדם חשוב בו". וזוזי שקיל ולא הדרא בעינייהו ומה זו דרך אחרת לפי שאין כאן הלואה

דם"ה ע"ח כפי' רש"י והחום' שם: לב (' הרמכ"ם כספ"ט ממעשה שם דמ"ב אולי ארכעה וכו' בסורת חולי תרבעה וכו' וכתבו התום שח"ל ליתן לו זכר עמנו בספות הנתם דמבני סרעה פי׳ שמכורין הותן סכעלי בתים שלכם ונוחנין לכם בהקסה או מוזלי לגבייהו כדאיתא שם בנמרא: לג שם: לד בעוא שם ונסשעא : לה ברייתא שם: אי הריכ"ש לפי שוו הלואה היא וקוצץ לו ברבי יוסף

(סעיף פ"ז בהנ"ה) ויש מתורין בפירות וכו' . דין וס מוסכם אליכא דכ"ע ודרך מול"ם לכחוב על דכף זכים חדק מול"ם לכחוב על דכך זה אף שלא יש ממלוקת וכ"כ הרב ש"ך ול"כ פאחרונים בכמם דוכתי ועמ"ש מרב מהריק"ש דוכתי ועמ"ש מרב מהריק"ש בבנהותיו:

עצי לכונה

עצי רבונה (סעיף ש"ו בשו"ע) שדדוו מהחרות כו', נשי" סקכ"ד כיון דמה שטרה הול כשכילו כיון דמה שטרה הול כשכילו שכר הלולה דגם לעזמו שכר הלולה דגם לעזמו מעות וצלירוף הילת שנים מין לוכור: (סעיף י"ו משו"ע) יש לו שם ובו'. מין מין מיש המשחל בשו"ע) יש לו שם ובו'. אוקמילה ככשותה ודווקל עו לו שם כמקום היוקר לכל ביש לו שם במקום היוקר אבל אם יש לו כאן לא מהני דצריך בוצחת וסירחה לבוליכם לבתם

מקור מים חיים

בין. (סעיף פ"ז בהג"ה) ווש מחירוז בפירות אפילו מתירין בפירות באחריות הררך על התגר המביאם וכו' . עי' כחורי המביאם וכרי. ערי בחודי רכינו הנחון החסיד ר"ח זמ"ח? כס"ק ל"ד כחריכות בהכיח דכרי הירובימי דמשמע דחף בחקריות התנכיון עותר וע"ב בדקק מושון חכל דקחמר כירובומי דמשמע דקחן מותר הבחתינת החני וברוף קף בחקרות מפונר והביח עוד דברי הירושלתי ואחר שם מ"ט ל"ה אחר נעשה שלוחו ודא מחיבין לר"ש שליח שלאנם הויב על האונסין בחמים הא פטור על האונסין וכאן חייב ומשני לא פעמים מחנה ש"א להיות כשואל אלמא כאחריום החגר הוא וע"ש בירושלמו נרחה משקנתו להיפוך דכעינן שלא יבים באחריות כתנת בתוך ישים כמותי את סמבר דקחמר התן משלם כשער סיוקר ברם סכח משלם כשער סוול וע"ש כסני משם כיון רמשלמים כשער הזול אם הים אחריות בקליכה ובחזרם על החמרים הוי כרבית דבשכר הלואה של הליכה פורחין בשבילם בחזרה וכן כתב דנרחה מפנים **במרמה** ממסקנם כירושלמי שלא חבים אחריות על החמרין א"כ לכאורה צ"ע על רכנו ו"ל דסחיך לח הרגיש דמסקנת פירושלמי הוח להיסוך חך נדחה מלשון רבינו ז"ל שהים לו דרך אחרת כהכנת הירושלי ולו נגלה תעלומום הורושלמו וכעת לת פעדתי בכירור על פרובתי בכירור על פעדתי בכירור על פירובולתי ול"ע. ועט"ו ס"ק כ"ח ובסיוב לבונו יש ש"ש שכתב נמצא שחון ביתה למוכר בום ע"ל צריך כלוקח לקכל עליו אחריות פכ"ל כוח ט"ם. וצ"ל לסיפוך שחיון כנחם לנוקח כום ע"כ צריף בעוכר לקבל עליו מחריוש

במידי כיון שגם להלוקה יש הנחה וזה פשוט לקמן סי' קע"ז דלא איכפח לן בלירוף הנאת כניהם והגע עלמך דאטו יש איסור במי שמלוה לחבירו איזה חפץ שיש לחבירו למכור וקולץ טמו בחיזה סך ישלם לו אם לא יחזירנו בעין וזה הלך ומכרו ומשלם לו אח"כ סך שקלץ עמו וכי נאמר שיש בזה רביח במה שטרה במכירתו פשיעה שכל מה שערה לא טרה אלא בשבילו ופסק הב"י כאן כדעת החוספות והרא"ש שלריך ליחן לו שכר טירחא ואיני כדאי להכריע אלא דנראה לי פשוט דהאי שכר טירחא אינה טפי מאוחה שנזכר בסימן קע"ז דאפי' בדבר מועט סגי ואט"ג שבב"י כחב מכח דברי הרא"ש שזכרחי דבעינן שיהא שכרו משלם לענין הלכה לא בעינן כך מאחר שגדולים אחרים פוסקים דלא בעינן לה כלל ומסחבר כווחייהו לכל הפחוח נסמוך עלייהו בזה וכן משמע כאן בש"ע שלא כתב אלא סתם שכר עירחא: (בה) שפוטרין ללוקה חמבם. פירוש בחזרתו דאם לא כן מה הנאה יש לו: (בד) שיהיו באחריות הלוקח . פירוש הנותן המעות להחגר ואמרינן בגמרא דניחא לחגר דמגלין ליה תרעא פירוש על ידי זה יהיה ניכר שהוא סוחר ומכירין אוחו ונוחנין לו בהקפה פטם אחר א"נ דמוזלי גבייהו פירוש כששומעין שזה אינו משחכר מוזלי גבייהו יוחר כדי שירויח ולא ימשוך ידיו מלהרגיל אצלם וכחבו החוספות אע"פ שאהריות בהבאה לנותן המעות על הנותן המעות מ"מ אי לאו הני טעמי היה אסור כיון שהאחריות בהליכה עליהם ונהנין מהמעות בקניית. סחורה לשם מכאן וע"כ הם טורחים בחזרה בשכר הלואה דבהליכה ולפ"ז נראה אם נותן לו שכר טירחא על ההבאה שרי והוא פשוט לענ"ד: (בז) ובסיני סחורה אסור. דדוקא בחבואה יש להנהו חרי טעמי שזכרנו דחבואה מידי דשכיחא דאזלי ואהו אוחן סוחרים כל שעה משא"כ בשאר סחורות דמי שמוכר עכשיו אינו מוכר למחר: (בה) ויש מתירין בפירות אפילו אש מקבל אחריות . כ"כ המפרשים כשם ר"ח והרמב"ן והטעם מפורש בנימוקי יוסף ובריב"ש סימן ש"ו דאף על גב דהיה ראוי לאסור שמשקבל אח המטוח וחילו לריך להוליאם היה מוליא אותם ולפיכך הוא מקבל עליו אחריות הדרך בחורה עם הפירות והוא נותן לו בחזרתו בשער הזול אלא דאפי׳ הכי מוחר דלאו שכר הלואה הוא דאט"פ שנשחמש במעוח בהליכה סרי הוא כשולחני שהפקידו אללו ושם הוא פורעה אלא הא דעבדי הכי משום הני חרחי טעמי דלעיל מגלו להו חרעא ומוזלי גבייהו ואינם אלא שלוחים שלו אלא ששומר יכול לקבל עליו להיוח כשואל על כן מקבל עליו אחריות הסחורה בחזרה ע"כ . ואין להקשות בכאן על מ"ש בסעיף ט"ו דאפילו אם נותן לו שכר טרחו אין היחר אלא אם האחריות על סמוכר ואט"ג דגם שם איכא למימר דמגלו להו חרעא כמו שהעחקחי שם בשם הטור דא"ל לכשאמכור חיכף אכרע לך והיינו שרולה להראוח עצמו ואפילו הכי אסור החם קאי אסחורות דאין שם גילוי תרעת באמת . ועוד נראה דדוקת גבי לוקה פירות אמרינן הני חרי טעמי דלעיל שיש למוכר חושלת ע"י שקונה סחורות לזה הלוקח דע"י שיראו מעוה בידו יקפלו רבים עליו על כן הנאה זו היא לו במקום שמקבל אחריות עליו אבל לעיל במוכר חין לו חושלה ללוקח מחנשים שיקנו דכל הבח לקנוח חין לו שום דחגה שיכול לקנוח בהרבה מקומוח וחין לריך להחניף לשום אדם ובריש פרק א"ל אמרי זוזי דחינשי עבדי הרסורתה פירוש ול"ל לשום סרסור כי החמרים בעלמן מוליכין החבואה לבעל המעוח ע"ש (דף ס"ג) נמצא שאין הנאה למוכר בזה על כן צריך הלוקח לקבל עליו האחריות: (במי) יש לו שם פירות בו' . דמהשתא אוקימנא ברשוחיה ואע"ג דלח משך דכאה בכאה אבק רבית הוא וביש לו לא גזרי ואין לו אסור דבשכר המחנחו לוחן לו במקום היוקר: (ל) על אחריות הספיגה. פירוש שהמלוה מקבל עליו אחריות המעות כל ימי המשך מהלך הספינה אפ״ה אסור דהא זחי יהיב וזחי שקיל ולא הדרא הכי זחי בעינייהו והוי כמו שכירות מעות ריש סימן קע"ו דלא ילא מידי הלואה והוי אבק רבית ואם לא קיבל עליו האתריות הוי רבית קצולה

חידושי רע"ק

אע"פ שגם התוכר עלתו היה לו ג"כ דעה להוליכה לשם : (כב) שבר . בב"י משחש דבשי לחיחן ליה שכר פחלו וחזונו חשלם ולא די בדבר חושם אבל הפ"ז כתב דאפולו בדבר תועם סגי : (כג) המבם . פי' בחזרחו דאל"כ תה הנאה יש לו . מ"ז : (כד) באחריות . כ' המ"ז נרחה דחם נוחן לו שכר פרחה על ההכחה שרי אסילו בלא אחריות עכ"ל ואדם חשוב שתקבל עליו אחריות ונותן לו שכר מרחח ג"כ מוחר . ש"ך : (כה) ויש . והש"ך כ' דחין כחן מחלוקת דגם הרחב"ם והמחבר מודים בזה אלא דהם אתרו באינו נותן לו שכר שרחו: (כו) אשור . אמ"ם שהמלוה מקבל עליו אחריות המעות כל ימי משך מהלך הספינה מד שובה פדיין לא יצא מידי הלואה דזחי יהיב חוחי שקיל ולא הדרי בעינייהו ומה שנוהנין לחת כ' למרון למי שובמיח ק' למרון שיש לו בספינה זו דרך אחרת לפי שאין כאן הלואה אלא כעין מכר שתקבל עליו אחריות מעות בעד סך ההוא שנותן לו זה ואס' יקדימו לו פחה קר' למרון אין חשש בזה הריב"ש וע"ל סי קע"ז (ועי

פתחי תשובה

(י) אמוד . מי' בהשוכת רדב"ז החדשות סו' חב"ז שנשאל על כיוצא בזם כמו שמלום את חבירו מאם כמאה ומשרים אם הגיע ספינה פלוגית למקום פלוני כשלום ואם לא תגיע שיפסיד כל הקרן זכן כל ביוצא בזם משאך תלאים וכ' שדבר זה אסור משום ר"ק ואך שהריב"ש בחשובה סי ש"ח כתב דבוא אבק רבית היינן לפי שמא סובר דאסתכתא קניא ואם לא חגיע בספינה הים מספיד משוחו אכל ומאן דבוב דאסתכתא כי מאו לא קנוא (מיין בזה בחש"ם סור "ז סעיף משטי מנותיר חכל ממן דספר דמתכתות כי מהי נה קנית (פיין כהני כתים נהי די יושביף "אב בהג"ה) זוכר דאין מוציאין מידו משום דסוי בול ביק ווצא בדינים אבל היכא דמתכתות לכחזיר מעותוו מואא שלה הים מספד המלום והכי כוא ליא ווצא בדינים אבל היכא דמתכתות קניא כבון דכתב ליה מעכשיו מודה אני דאם לא מתן לו מעות אלא סחורם והחנם עמו לגמרי דכד זה. וכתב עוד ומ"ה עודה אני דאם לא מתן לו מעות אלא סחורם והחנם עמו שאם ספא הספינה כשלהם יתן לו יותר משויים ואם לא יסקיד לנמרי וקלוים לו מעכשיו מושר ואין כאן ליה מימוש מ"ש:

לו זה ואפי'יקדימו לו עתה הך' ליטרין אין השש בזה . ריב"ש שם וע"ל

כימן קע"ו סעיף קען ע"ו:

ב"י והרב לעיל ס"ם קס"ד ומה שלא

הגיה כאן כלום הוא מפני שמתך

עלמו חמ"ם לעיל והעט"ז שסחם

הדברים לא כוון יפה : ב אינו

תנאי. כיון שלא החנה המוכר וכ'

הפרישה דהיינו דוקא באומר כזהודם

גמר המקח אבל אם אמר כן בשעה

שמתחיל המקה אפילו החנה הלוקה

מהני כדאיתא בח"מ ש"ם ר"ז וכ"כ

סב"ח וע"ש בסי' ר"ז איזה חנאי

מבטל המקח ואיזה אינו מבטל ומשם

חלמוד לכאן דכל היכא דהמקח קיים

מותר ולם לאו אמור: ג וכן אם

מכר לו קרקע. וא"ל קני מעכשיו חחי לסוי הלואה גבך הלוקח כו'.

טור . וכחבו הפוסקים דה"ה אם לא

אמר בפירוש נועכשיו אלא שהחזיה או

קנה כראוי וזוזי הוי מלוה ש"פ של

סלוחח ומביחם ב"י וכך הם דברי

קרכ:ד מכר לו שדה כו'. ע' כחשו'

מבי"ט ח"ב סימן כ"ו הביא חשובת

רב עמרם גאון שהאריך בדינים אלו :

כן כתב ריב"ש סימן ש"ח וכ"כ רמ"ח בריש סי' קפ"ו בשכירות מעות אלא כעין מכר שמקבל עליו אחריות מעות האחר בעד סך ההוא שנוהן לחלק בין קבלח אחריוח או לאו לענין אבק רבית ובלבוש כתב כאן דאפילו אם קבל עליו אחריות כוה רבית קצולה ושגגה היא דלא

> חולקין עם הריב"ם דלעיל ולח נרחה כן דבמ"מ העחיק זה מחשובת בנימין ואב סימן שס"ד וז"ל על שנהגו במלכות זו שנותנין ביריד של קלוני"א י"ב דינרין ומקבלין בוורמיז"א או במגענל"ח כשחחרים י"ג דינרין ושחל רבינו את רש"י וא"ל אינו שרי אא"כ יקבל כמלוה הסחורה שהלוה קונה אותה באותו כסף ויוליכנה המלוה או שלוחו באחריותו של מלום עד מקום שיקבל שם המשוח ויחן לו י"ג דינרין אבל בלאו הכי אסור עכ"ל . ונ"ל פשוט שנם הריב"ש מודה בזה דכאן אין שום כלואה אלא מכר גמור שבמלוה זוכה שם בההיא סחורה ובבואו לביתו מן היריד חוזר ומוכרה לו אכל בדין הריב"ם דקודם זה פשיטה דחסור לכ"ע שהרי הלוחה יש שם רק דהוה אמינא להחיר מכח התחריות ועל זה פסק דתסור זהו נראה לי ברור ופשוט: (לב) למי שיבטיה מאה ליטרין כו' שחין כאן הלואה אלא כעין מכר שמקבל עליו אחריות מעות מאה ליטרין ואפילו אם יקדים לו כך' ליפרין ואח"כ כשיהיה הפסד יקבל ממנו מאם ליטרין אין זם נחשב להקדמת משוח דנוחן לו ד׳ ליטרין בשביל שיחן לו אחר כך מאה ליטרין שידוע שאין טחן לו מחה ליטרין בשביל הקדמה ד' ליטרין אלא מפני ההפסד שקבל עליו ך' ליטרין סרחשונים כבר קנחם המקבלם החלה ועוד שוהו כעין קום שמחחייב עלמו כו' ע"כ בריב"ש שם ולעיל סעיף ד' בהג"ה כדין פטרכי מי"ב דינרין משמע גם כן הכי:

שיון בגוף הדין גם בדברי עלמו ר"ם קע"ו: (לא) ויש מתירין קעד א רבית קצוצה הוא. ולדעת החומרים דמשכנחת בלת לחלוות בו'. *) צמגום חזינת כאן
דמשמע מלשון זה שיש מתירין אלו הנה (לא) ויש מתירין להלווה לחחד י"ב דינרין ושיקנה בהם סחורה הכא כדמוכת בתום' והרח"ש וכ"כ הנה (לא) ויש מחירין להלוות לאחד י"ב דינדין ושיקנה בהם שחורה על היריד ושיחן למלוה בשובו לכיחו י"ג דינדים ובלבד שיקכל המלום הסחורה ויוליכנה לביהו ויהיה אחריום הדרך על המלוה דהוי כמו שים לו חוֹק בריוח הסחורה הוחיל ומקבל עליו 'סחריוח וכן (כז) נהגו בימי רש"י להקל (בנימין זחב סימן שס"ד):

ים [לִי] יילתת כ' ליטרין (לב) למי שיבמיח ק' שיש לו בספינה מותר:

קעד דין המוכר לחבירו על מגת להחזיר . ובו ח' מעיפים:

מכר שרה לחבירו יואמר לו (א) לבשיהיו לי מעות תחויר לי קרקע (ב) לא קנה (א) וכל הפירות שאכל (א) א ירבית (מ) קצוצה הוא : ומוציאין אותם בריינים

הגה [ב] ואפילו לא החנה כך אלא שהמנהג כן בעיר שכל מי שקונה לריך להחזיר כשיהיו למוכר מעום דכל המוכר חדעהה דמנהגה מוכר ואסור ללוקח לאכול הפירוח (ב"י בשם חשובה הרשב"א) : [ג] י אבל אם אמר לו הלוקח מדעתו כשיהי' לך מעות אחזיר לך הקרקע ב אינו (י) תנאי והמקח קיים מיד לפיכך הלוקח אוכל פירות [ר] הואם כשאמר כן הלוקח חלמו ממנו המוכר וחזקו הרי הוא תנאי [ה] אבל בל שעשאו הלוקח [ו] י ואפילו

בתוך המכר ושתק המוכר ולא חזקו אין זה תנאי אלא כפמומי מילי והמכר מכר הואיל שלא עשאו המוכר שהיה לו לעשותו:

הגה ב[1] וכן אם מכר לו קרקע (ג) מעלשיו והמחין לו המעוה הלוקח מוחד לאכול הפירוח והמוכר אסור דבשכר המחנח מעוקיו קא אכיל (טור) :

ב ד נח] (ג) ימבר לו שרה במנה ובאותו יום עשה לו שמר שאם יחזיר לו מעותיו יחזיר לו שמר המכר אם נעשה תנאי זה קורם המכר או בשעת המכר אין לו רין מבר אלא דין הלואה והלוקח חייב להחזיר כל מה שאכל אבל אם נעשה לאחר המקח אפילו שעה אחת הרי זה מכר גמור ואפילו עשה לו שמר ע"ז בקנין ובכל מיני חיזוקים חסר הוא שרוצה להתחסר עמו ולהחזיר לו מקחו (משונם הנשכ"ם הג"ם נשם ב"ח וב"י בח"ה סי' ר"ז סי"א לדעת הרמב"ם):

ג (מ) האומר לחבירו קנה לי שרה מפלוני ואמר המובר לשליח אני מוכר לך על תנאי שיחוירנו לי כשיהיו לי מעות והשיב השליח אתה והלוקח (ב) חכרים במוב

קעד (א) דבית קצוצה בו' . *) כאן משמט דקי"ל לד אחד ברכים הוה רבים קטולה דהא כאן הוה כן לד אחד ברכים דהא אפשר שלא יבא לידי רבית ובסי ק"ע כחבחי שבזה חולק טעור עם הר"י קרקוז"ח ועי בח"מ סימן ר"ז חימחי מהגי חנחי זה דיחזיר השדה וחיליק שאמרו כין לוקח למוכר : (ב) חברים במוב תותפשרו . קודם שנגמר המקח אומר כן וס"ד דהכי אמר להו אחם חברים חחדנו

> ביאור חגר"א כו". דהיא רבית קצוצה אפ"ג שחמליה מקבל אחריות המשת שהלוה אפ"ה אמור כמש"ש ס"מ ב" ושתום" שם ד"ח אינר כו' ועפ"ו: [לן] לתח כו'. דאינו עושה זה בשביל חקדםת המעות דאפילו היה נותן לו אחר ביאת הספינה היה עושה כן אלא משום דמאה

לנד (א) לבשיהיו לי מעות. ש' נתשוכת נויב מניינת חיו"ד ס'י פ"ה שכתכ (ולת דמסתסינת תמיל דדוקת כלשון זה דמשתש שכשיתויר לו המשות יכושל המקח למסרע ונמלת שהיו המשות הלותה כידו תכן אם חמר לכשיהיו לי מעות תחזור ותמכור לי נמלת אף

כשפת חורת התעוח אין כאן ניסול מקה לממפע ופד עהם מכירה גמורם סיתה אפילו לד א' ברפיח ליכא ומוחר וכ"ש כמסלפלין כס"ג דאיכא סיתר יותר שהרי יש חשש אחריות יחכר מכחים ושדות ומכיא ראיה ע"ז מהא דקי"ל שומא הדרא ללום והרי המלום אוכל כינתים פירום

חירושי רע״ק

באר הימב בחשו' מהריט"ן פי' קפ"ו): (כז) נדיגו . גם כאן כמב הש"ך דגם המחבר מודה בזה דכאן אין שום הלואה אלא מכר גמור שהמלוה זוכה שם בהסחורה ובבואו לביחו מהיליד חוזר ומוכרו לו:

קעד (מ) קצוצה . כ' הש"ך ולדעה המומרים דמשכנחת בלת נכייחת הוי ה"ר לעיל סי׳ קע"ב ה"ה הכא וכ"כ ב"י והרב לעיל ס"ם קס"ד ומה שלא הגים כאן כלום מפני שסמך עלמו אמ"ש לעיל: (כ) תגאי . כיון שלא החנה המוכר וכ' הפרישה דהיינו דוקם בחומר כן קודם במר המקח חבל חם חומר כן בשעה שמחחיל המקח אפילו החנה הלוקח מהני כמ"ש בח"מ ס"ם ר"ז וע"ש

מיזה הגלי מבטל המקח ומשם חלמוד לכלן דכל היכל דהמקח קיים מוחר ואם מוזר וביש הומן ולא נמן לו ממשום המקח מיים וחלום ללוקח במבולה במשבה במביל של מוזר וביש הומן לא ממעו המקח מיים וחלום ללוקח במבולה במשבה במביל של מכתי ב"א ושור ב"א הי כל האור במביל של מכתי ב"א ושור ב"א בי כל לא אמר בסירום מעכשיו ב"א הי כי לאחד שהי ב"א הי כי לאחד שהי כי כלאחד שהי כי כלאחד שהי כי כלאחד שהי כי כלאחד שהי בי במביל המנה במביל המור במביל אים במביל אים המביל אים במביל המביל המביל המביל במביל במביל במביל המביל במביל המביל במביל אים במביל במביל אים במביל במביל אים במביל של המביל במביל אים במביל אים במביל אים במביל של המביל המביל מביל מביל מביל מום במביל במביל אים במביל אים במביל מביל אים במביל של המביל אים במביל של המביל אים במביל אים במביל אים במביל של המביל אים במביל של המביל אים במביל המביל אים במביל אים במביל אים במביל אים במביל אים במביל במביל אים במביל היביל אים במביל במביל אים במביל במביל אים במביל במביל הים

במום׳ וסרחיש וב"כ כיי פנה לכחורה קשה לי דעת הסוכרים דמשכנחת כלת נכייתת הוי איר ואף כאמרת דמסלני מסוגיי השים דכיית דף קייד ע"כ ח"ר ואם חיד ושני הוא לא משכב בעבוטו הא ששיר שכנ חא

דבר קצוב ברבית: לו שב לפי שאין כאן סלואה אול כעין מכר: א כרייתא כ"מ דף פ"ה ע"כ: ב קודם שנגמר המקח: ג רמכ"ם כש"כ מה"ת וכ"כ הרשב"ה כמשוכה דחין לו דין מכר אלה דין הלוחה : רשם

ככרייפה וכדמפרם רכה שם: ה שם כתשוכת הושכ"ח ו דהיינו שנתן המעות ולא כתכ הבטר ובאתרא דקנו כשטרא אכל כתחלם המקח כשעדיין לא נחן סמעות אפ" פלוקת אתר כך הוי שנאי דחרעהה דהכי מכר ום השדה. בתפובת ברשב"ה זה מקשק

נקודות הכסף לקוד (ו' וי ויבקר חינא כל ' לק"מ כמים כש"ן ס"ק ("כ : (סימן קע"ד בפ"ז ס"ק א') באן משמע כו' הני ר"ק . עי 'נש"ך די"ה דכאן הני מ"ל :

ברכי יוסף

(פיסן קע"ר ש"ע סעיף ב') אבל אם נעשח אחר המקח אפילו שעה א' וכו' - לחוכן שקנה קרקש שמשון ומוזר ומשכירו לו כסך ממשים גרושים לשנה ושכירות הקרקע מינו שום כי אם ממשה נרושים ולכשיהיה מפוח לשמעון מחזיר הדמים לכחיב ולוקת הקרקע. בענין זה חין סיתר רק שימכור לו הקרקע מבירה במורה כלי בום תנם ש"ם שיחור וישכור חומר סמוכר כחמשים נרוש' לשנה \$לח דלסברת ריית לח יוכ: להרכות השכירום רק עד פלגת אך פרן ח"מ סי' וכ"ר פשק כהרמכ"ם דאין אוגמד לקרקעות כשכירות ואם אחד שששו שטרי מכר והשכירוה ונגמד סכל הישב עמד כלוקה מדעתו ואמר שכשיהיו מעופ למוכר יחוור למכרה לו וקנו מידו המנחי קים וחין כתן מיסור רכית וחין לגנות דכר

עצי לבונה

כבכר המתנתו : (סעיף י"ח בחנ"ח) וושן פתידין וכו'. עט"ו סקל"ח מ'ם כהך דינה דנש"י להוי כתוור ותוכרן לו לו כיריד דשם מקום כזול כיון דהחתריוה על המוכר מד נוחו לניחו חינו מחחיל כלוחה עד מקום ביוקר כמ"ם הפ"ו סקכ"ג . וחפי' הוול פח"כ גם שם הוי שול כחון שומחו ידוע ומותר ע"ם: (סעוף י"ם בש"ע) לרות כ' ליפרין וכו'. מע"ו סקליב מ"ם ולעיל פ"ד נכנ"ם פשמת ג"ל סכי. ר"ל אף דאוסר שם רמ"א לומר כך הייכו משום דפוי חוכ ברוד כעת וחסור ליתן לחתר פחופ מחוכו כדי שישלם הוא למלוה קוכו כשינים סומן סוו רבית ג"כ בסחות אבל מסיק שם רמ"א כאומר מנטני מן האומנות דמותר כמ"ש הפי"ו סק"ו דס"ל כנותן מעות נמכירו שיליל חומו מן סחוטם דחין כחן מוכ עליו רק חונם מן כמלך. וכ"ל סספסד של סקי ליטירון חינו ברור כ"כ לכן יוכל (מכרו כמד ך' ליטדין שיקבל עליו חומו חמריות של היי ליידיי למבירו שיליל אותו אתריות של הקי חומו מתיות של הן כימרין ואם יסים הססד ישלם לו קי ליטרין דסוי נמי כנותן לו שיציל אותו מן האונם דום סוי מכירם ממש ולא סום לוה כלל דיכול להיות שלא יהיה הפסד כלל ויכול למכור לו אוחו הספי' כמו כחשם אונם מן המלך כניל :

מקור מים חיים

(פימן קע"ר ש"ע סעיף א") מכר שרח לחבירו בר ר"ק הוא . עיין ש"ר מק"ל ולדעת החומרים ה"ה הכח כדחוכת

תתפשרו אינו מוכר אלא על זה התנאי וצריך

(ז) להחזירה (ג) הפומוציאים ממנו פירות שאכל

(ועיין בח"ה סימן ר"ז איזה חנאי מבטל מקח):

' מכר לו שרה ונתן לו מקצת אם אמר ליה מוכר

"ה אם אמר המוכר ללוקח לכשתביא שאר המעו'

הפירות אלא מניחים אותם ביר שליש אם יביא

שָאר המעות יתנם ללוקח ואם לא יביא יחזירם

למוכר והוא יחזיר המעות שקבל יואם יאמר

הלוקח אוכלם ואם לא יגמר המקח כשיבוא המוכר

להחזיר לי מעותי אנכה דמי הפירות מותר ז וה"ה

אם המוכר אומר כן:

הגה [י] ודוקא שאמר אנכה לך מן הדמים אכל אם אמר אשלם לך הפירוח

"אמר ליה המוכר כשתביא שאר המעות קנה

ז ה (יב) יי זבין ולא אצמריכו ליה זוזי (י) דאמריגן

דהררי זביני וכן בזבין ארעא אדעת' למיסק לארעא

דישראל ולא סליק או לא איתרר ליה הררי זביני

(ד) [יג] א"א ללוקח למיכל פירות [יד] אפי' בתנאי

עד רידע דליקום זביני:

ת ^[מו] מי השוכר מחבירו בית או שדה מ בדבר

והתנו שאחר שנה או שנתים אם ירצה המשכיר

להחזיר לו ינכה שכר הזמן שהיה הקרקע תחת ידו

מועם בשנה [מז] והקדים לו שכר עשרים שנה

שאכלתי אסור דסוף סוף רבית קא נועל אלא שחוזר ומשלם לו (עור) :

ולא אמר מעכשיו המוכר אוכל פירות ער שיביא

הלוקח [יא] יי ואם אכל הלוקח מוציאין ממנו:

פירות כשיעור מעותיו:

ללוקח קנה כשיעור מעותיך כל אחר מהם אוכל

תקנה מעכשיו ו (י) שניהם אסורים לאכול

אלא על דעת כן וכ"ש אם שחק שליה ולא אמר כן דלא מכר אלא ע"מ כן שהרי החנה כן בפירוש כ"כ ב"י בשם חלמידי רשב"ח:

ואינה יולאה בדיינין עכ"ל והקשה ב"י דהח בהדיח מסקי' בגמרח בדין זה דרבינא עבד עובדא וחשיב ואפיק פירי דלא כרבה בר רב הונא כו' אלמא דרבית קצולה הוה וכן כחב סרי"ף וסרמב"ם וגם סרח"ם כחב שרבינא הוליא הפירות מחמת שהיחה מחילה בטעות שאכל הפירות בטעות שהיה סבור שמכירה גמורה היא אבל לא מטעם רבית דא"ר היא וחירץ דגם הטור נחכוין כאן שמלד רבית אין מוליאין אבל מלד מחילה בטעוח מוליאין ורבים הקשו א"כ היה לו לטור לכחוב דבר זה ואין זה קושיא דהא כבר כתב הטור בסי' קס"ד דכל שחכל מחמח מחילה בטעוח מפקינן מיניה וכאן לא בא אלא להודיע שאין כאן איסור מלד רביה ונ"מ היכא דלא שייכא מחילה בטעות כגון שהוא בענין שידע כבר שחין כחן מכירה ואעפ"כ הניחו לאכול דה"א דחייב לשלם מלד רבית קצולה קמ"ל דלח הוה אלא אבק רבית וכנ"ל נכון ומו"ח ז"ל כ' דהטור חולק על הרח"ם ופסק דלא כרבינא אלא כאינך אמוראי בגמרת דס"ל תבק רבית הות והות תמום מאד דהיאך יחלוק הטור על הרי"ף ורמב"ם ורח"ם ולח יביח לכל הפחות דעתם . ותו דבקילור פסקי סרא"ש פ' א"נ פסק בהדיא דא"ר הות ש"מ דגם להרח"ש הוה דינח הכי אלא כדברי ב"י עיקר וכמ"ש כאן להלכה דבאמת מוליאין מטעם מחילה בטעות דרוב הפוסקים ס"ל

כן כמ"ם כ"י: (ד) א"א ללוקח לאכול פירות. פי' משעה שמולד ה'ספק ומ"ם אפו' בתנאי נראה דה"ק אפי' אם אומר אנכה לו אח"כ מן החשבון שזה מהכי לעיל בסעיף ה' הכא לא מהכי כיון דמסיים עד שידע דליקום זבינה משמע כל שלה ברור דליקום זבינה לה מהני שום חנאי דאל"כ לימא עד שיאמר אנכה לו מחשבון וא"ל מ"ש מהך דבסעיף כ' דמהני חנאי דאנכה לו מחשבון לא קשה מידי דמריה דהאי סעיף הוא נימוקי יוסף בשם הרשב"א ואיהו ס"ל גם לעיל דלא מהני חנאי דאנכה לו דהא כחב שם במחניחין דמכר לו אה השדה כו' מדאמרינן בנמרא משלשין הפירוח ולא אמרו שיאכלו שניהם וע"מ להחזיר אח"כ ש"מ דע"מ להחזיר אסור דאל"כ לא היה לו לומר משלשין דכל מקום דאמרי' משלשין דוקא וליח ליה חקנחת אלא בהכי לפיכך בדזבין ולא אלטריך ליה זוזי לא אפשר ללוקח [למיכל] פירוח כו' עכ"ל ואי הוה ס"ל בהך דבסעיף ה' דמסני חקנחת דחנכה לו בחשבון חכחי חקשה לך למה אמרו משלשין דוקא אלא ודאי דס"ל דגם זה הוה בכלל רביח ע"מ להחזיר ולא ס"ל כי הך דסעיף ה' שהוא דעת הטור וחימא על הב"י שלא הרגיש בפלוגחא זו שהרי כ' על דברי הטור שהם מוסכמים עם

דברי נימוקי יוסף בשם הרשב"א וכבר הוכחנו דאינו כן ולענין דינא ודאי הם שוים הך דינא דבסעיף זה עם סעיף ה' ואי מהני שם חנאי דאגכפ לו ה"נ כאן וכן להיפך דהא בנימוקי יוסף שם הבוה אוחם להדדי אלא דלהרשב"א בשניהם לא מהני שום חלאי ולהטור מהני בשניהם חלאי דאנכה . ובלבוש כחוב וז"ל מיהו ל"ל דחי אכיל ליה נמי אדעחא דמנכה לו מדמי כי הדרי זכינא שמוחר שאין זה דומה למה שאמרנו שעיף ד' דהכא ספיקא דרביח היא עכ"ל ושגגה יש בדבריו למה כחב שאין זה דומה לסעיף ד' דהיינו מ"ש כאן בסעיף ה' דהא באמח גם שם מהלי חנאי ואפשר שט"ם יש בדבריו וכן לריך להיוח באפי׳ אכל אדעחא דישלם לו שאשור בסעיף ד׳ כו׳ וזה ודאי אינו לכ"ע ולענין הלכה כיון דרביח

פירות ריכול לומר קים לי בנפשי שאחזיק המכר בכדי מעותי וזת בירו לנמרי. אבל עבח"ם פי' ר"ו פ"ח שכ' בע"א: [י] ודוקא שאומר כו'. כפ"ש בפ"ו רב"ק (ס' כ') תבול לשרבת רש"י ומיעתו ריכול המוכר לבמל כל המקת אף כנגר מעותיו הכא אמור. ואפשר ישיב כו': [י"א] ואם אכל כו'. שם ס"ו ב' אר"ב השתא כו' למימרא כו': [י"א] ואם אכל כו'. בפ"ב רקרושין (' מ'): [י"ג] א"א ללקה כו'. כו'. כפי"א רכתובות (ג"ו מ'). וכן כו'. בפ"ב רקרושין (' מ'): [י"ג] א"א ללקה כו'. כמש"ש פ"ה ב' וכנ"ל במעיפים הקירמים: [י"ג] אפילו בתנאי כו'. טרבא אליבא ררבנן מש מ"מ ב' ו"ל אע"ב ששומר בשביל הקרמה בפתות מותר כמ"ש במתבי מ"ה שם מ"ג א' וו"ש (שם ס"ה כ') משלשין ולא קאמר שיאכל בתנאי: [מ"ג] השוכר כו'. ב"י: [מ"ג] וחקרים כו'. ר"ל אע"ב ששומר בשביל הקרמה בפתות מותר כמ"ש במתבי מ"ה ל"ל ב"א רשם מתויר לו כל המעות משא"כ רשנים לו כשישר שנים שדר בי וכ' ובררך זה כו' ה"ל רב"ב א' והתנאי ל"כ מותר דאף במשכנתא מותר כנ"ל מ"ג מש"כ בשבירות שרין שכירות כ"ה שאחריות ווא על המשכיר כמ"ש בפ' השואל ולא שייך כאן קרוב לשכר כו': בוו דאלו במשכנתא אמור בכה"ב כמ"ש בס" קע"ב ס"ב מ"ב בחיבות שרין שכירות כ"ה שאחריות ווא על המשכיר כמ"ש בפ' השואל ולא שייך כאן קרוב לשכר כו':

ט"ב: (ה) שגיהם. מוכר לא יאכלם שמא ישלים הלוקח המעוח ונפצא שקנה השדה למפרע והרי שאכל המוכר הפירות בשביל המעוח שנשאר לו ביד הלוהת ולוקח לא יאכלם שמא לא ישלים המעות ולא יצאה השדה מרשוח המוכר ונמצא שאוכלם בשביל המעוח שהיה לו ביד המוכר. עור: (ו) ראטריגן. נח"מ סי' ר"ז ס"ג וכחב המ"ז דהה דחסור ללוקה לחכול הפירוח היינו משעה שנולד הספק ומ"ם אפילו בתנאי נראה דה"ק אפילו אם אומר אנכה לו אח"כ מן החשבון שזה תהני לעיל בס"ה הכא לא מהני וכו' ולענין הלכה כיון דרבים ע"מ להחזיר הוא

ד וסוציאין ססגו בו'. כ' הב"ח ס"ס זה שנמשך אחר מ"ש בכ"י וליחא ביניכס אבל אני איני קונה ע"מ קמ"ל דלא סמכא דעחי' ולא מכר כו' ואני אומר דהמחבר אזיל לטעמי' שכסק לעיל ס"ם קס"ד ור"ם זה כהרו"ף והרמב"ם וסייעתו דר"ק הוא והרב שלא הגיה כאן המך עלמו אמ"ש לעיל כמו שלא הגיה מטעם זה גם בר"ם זה גם בעיקר הדין נ"ל (ג) ומוציאים מסנו פירות שאכל. בטור כתב ופירות שאכל א"ר

דהכא אפי' מ"ד דהוי א"ר מודה דמוליאין ממנו הפירות שאכל וכמ"ש הרח"ם דל"ד למשכנחת בלח נכייחה דהכא נהי דר"ק לא הוי מ"מ מחילה בטעות הוי דבתורת מכר ירד לתוך השדה והמכל אינו מכר דהוי כמנית חת הבירו ליטול חפך מרשוחו חו נחנו לו וכסבור שהוא שלו ונמצא שאינו שלו עכ"ל וכן דעת התום' ושאר פוסקים שהביא ב"י בח"מ סי' ר"ז סי"ג ור"ל אכל במשכנתא ידע הלוה שהוא שלו ומחיל אלא שהדרישה וסמ"ע בח"מ ס"ס קפ"ב והב"ח דחקו עלמם לפמ"ש הטור דהפירות שאכל א"ר הוי ואינה יולאה בדיינים ולא ביאר דמ"מ משום מחילה בטעות מוליאין ממנו משמע דמחילה גמורה הוי ועפ"ז דחקו עלמן ליישב דברי הרח"ש שמסכים לטור וחין דבריהם נראין גם חימה על הדרישה דהקושיא שהקשה הרח"ם מעיקרת דרבינת אדרבינא חשאר בקושיא לדעחהרא"ש ע"ב אלא נראה כמים ב"י וד"מ דגם הטור מודה דמשום מחילה בטעות מפקינן מיניה ומה שלא ביאר כן נ"ל משום דממילה משחמע כיון דכחב דהוה א"ר ואינה יוצאה בדייניסאלמא דאינה יולאת בדייניסמשום דהוי א"ר ורבית לא שייך אלא מדעה הלוה כנון שהמוכר אמר מתחלה שהוא מוחל לו לאכול הפירות וכ"כ הראב"ד בהשגות דרבינה דחפיק פירי לחו משום רבית אלא משום גזלה אבל אם מחל לו והדר חבעינהו חולא

הדרי ליה כו' וה"ה כהב שם עליו ומ"ש אבל אי מחל כו' אפי' בר"ק המחילה מועלח כו' אפי' בר"ק המחילה מועלח בשכבר לקחו (וכדלעיל סי' ק"ס ס"ה כו') ואין זה השנה דמשכחת לה אפי' כשמחל תודם אכילת הפירות שיאכל אח"כ וכדלעיל סי' ק"ס ס"ה ודוק וכן עיקר לענין דינה דמוליחין ממנו הפירוח שאכל דהא כל הפוסקים פסקו כרבינא דעבד עובדא ואפיק פירי ודלא כהכ"ח אלא דים סוברים משום רבית קלולה ויש סוברים משום מחילה בטעות ועיין בח"מ סימן ר"ו: ד שניהם אסורים . מוכר לא יאכלם שמא ישלים כלוקח המעוח ונמצא שקנה השדה למפרע והרי שאכל המוכר הפירות בשביל המעות שנשארו לו ביד הלוקח ולוקח לא יאכלם שמא לא ישלים המעות ולא יצאה השדה מרשוח המוכר ונמצא שאכלה בשביל המעוח שהיו לו כיד המוכר . טור : ז וח"ה אם המוכר כו' . כלומר שהמוכר אומר אוכלם ואם יגמר המקח אנכה לו דמי הפירות מהמוחר מוחר: ו ובין כו' דהדרי וביגי . כמ"ם בח"מ סי' ר"ן ס"ג ע"ם: ברבר מועם בשנה והקדים . שזה מוחר כדלקמן סי' קע"ו ס"ו :

חידושי רע"ק פירות דיכול לומר קים לי בנפשי שאחייק המכר בכדי מעותי מה בידו לנמדי. אבל לשיפת רש"י ומייעתו דיכול המוכר לבמל כל המקה אף כנגר מעותיו הכא אמור. ואפשר הרשב"א והראב"ד פ"ל כרש"י ורו"ק:

אלא שהחזיק או קנה כראוי וזוזי הוי מלוה ע"ם על הלוקח. ש"ך: (ד) להחזירה . כחב הש"ך דהג"ח חולק ע"ז וחני חומר דהמחבר חזיל למעמיה שפסק לעיל ס"ם קם"ד דר"ק הוא והרג שלא הגיה כאן סמך עלמו אמ"ש לעיל וגם בעיקר הדין נ"ל דהכח חפילו למ"ד דהוי ח"ר מודה דמוניחין מסט הסירוח שחכל ולח דמי למשכנחת בלח נכייתת דהכת נהי דר"ק לח הוו פ"ם מחילה בפעוח הוי וכן עיקר לדינת דמוניתין ממנו הסירות שתכל ודלת כהב"ח תלת דים סוברים משום ר"ק וים סוברים תשום מחילה בשעוח ועי' בח"מ סי' ר"ז עכ"ל וגם הש"ז פסק כן

שם דף פ"ו פ"ח ססיח הייתחת דח"ל לסקות גברת: מים וכרכינם דענד עוכדה חשינ וחפיק פירי כדעם הרי"ף כהלכות וכ"כ סרתכ"ם כפ"ו מה"מ וכן דעם פלמידי סרשכ"ח וכחבו שכן דעת סרו"ה: ישטד'ם"ס ש"ב כדחני וכדמפרם לה רכה: יא פה: יב פור מדכרי המוספות דף יב מור מדכרי סמוספות דף פ"ב כד"ם רבית פ"ת לסחזיר: ינ שם 97 פ"ם כרייתה הכ"ל: סרמכ"ם כפ"ו מה"מ מר נמוקי יוסף כס: מו נ"י מדברי סרתכ"ס פס"ו מס"מ:

ברכי יוסת ום בפני פתי החרדים יפריתו לעסות כן וכם יחנו מתחלת סמכר פסכם זו ויחחרו מלכתנה עד יום או יומיסאחר זמן סמכר והשכירות . הרב ן' חביב (בעל גם בחשובותיו כ"י סי" משום) כמשוכומיו כ"כ: והן עתה פשף והן עתה פשום המנהג לפשות מכר וחח"כ שכירות ואחר כך טמכס כשלוקחים ספרנטים לגורך הוגאות הכולל ומחחלה נחחי ארעתא דהכי סמכס וכשלוקחים לכוללות יש חיום מעעים אחרים כידוע . אך ום חלי שנחסשם התנהג אף כין חים לרעהו . ועלים לכח לכלל סיתר נליך שיקבע זמן שלא יפדם הקרקע ועיין כני חיי ח"מ סי' קל"ד:מכר קרקת עם סענה אם יכול לכוף לקונה לכתויר לו החלי בין מוך זמן כין חתר זמן וכן לענין הפירות יש ללמדם ממ"ם כשו"ע ח"ת סיתן ע"ד סעיף ג'ור' ותמ"ש מור"ס י"ד סיי קע"ב ס"ג וע"ם כמ"ם סרב שפתי כהן ובהרב כיה"ג הגסת כ"י חות ל"ד מוריגן הרב מסר"י הנהן ז"ל בעל במי כהונה ברמזיו כתיכת יד: מכר קרקע עם הפנה כתוהג מיותור ששמר התכר פוחלט מיומור ששער המכר פוחלט וההעלה בשער לחר לה כחוך סוחן מכרו בעל הקרקע ללחר כילה ממ"ש הכר מהרחלית מ"ל סי' ק"ו קרוב לסוסו שליין מוחו מכר כלום. מורינו מדמו מכר פרייך הנו' ברמויו כ"י: ואני הדל כלחם שיני לאר עלון מורינו פרה שלהניי חשר שלח מורינו סרב שחרינו מסר"י וחבי ז"ל לחתון מורינן סרכ מסר"ח ינחקי ז"ל וכחוב בגוום של חודות חשר כנו מז"ה מסבח"ל להנים מעותיו בכו' עה"ק חברון ח"ו בהכשר סנסוג וז"ל לבי מהשם ביותר מחנוחת השכירות ומוספני וחוששני מחשקם סשכירות כי ידעתי שככל חלר קדשנו חין בית פנוי שלח נמכר לעובדי בוכבים ולבני ברית ונסירות שמורי סרב מסר"ש

גליון מהרש"א

(פימן קע"ד ש"ן מ"ק ס") ואני אומר דהמחבר כו" דר"ק הוא והרב שלא הגיה כאן. עי' ת' פנים מאירות ת"ב שאלה כ"ב ר"ה אבל לבכי:

עצי לבוגה

(סימן קע"ד בש"ע מעיף (') וכוןציאין וכו'. עמ"ז סק"ג ומ"ם וחו דכקינור פסקי ומים וחו לכקילור פסקי פרח"ם וכו' ש"מ וכם לחרח"ם דורה ביים דינת הכי וכו' וכ"ל תף דבתתת כתב הכת"ש דלת מספם כ"ק אנא משום פחילם בשמוח אך מדכתב בקצור דהוי מ"ר ופס כונית בדינים מכרח"ם ע"כ כוונחו דמ"ת מבום ממילם בסעום הוגים רבינת כמ"ם הרח"ם וע"כ מ"ם דסוי ח"ר סיינו לומר דמשום רכית חין מוניחין כמ"ם הכ"י ח"כ ע"כ לח פליג מסוח"ם וממילח גם בקור בפירום כן דכ"מ סיכי דידע בפרון כן ינע מכיכה והניתו לחכול ח"כ תחל לו רק הוי ח"ר לכן חין מוציחין חבל חם לח ידע סדין בודחי מוציחין

םקור מים חיים

' וכשדם וככרם חסור משא"כ במשכנתא כלא נכיישא אין חילוק לרש"י אלא כאתרא דלא משלקי שריא

מנת בחתרת דנת משקק שרית וותק לחוק דבמסלפלין כוי יותר רכים קטוס וצ"ש: (בש"ע ס"ו) זבין ולא אצסריבו ליה זהי יבו", מס"ו סק"ד שסחלריך לפמוס על סכ"ד וחוכן דבריו דהל"י כשם מרשב"א מליה מה משמשון ש"מ דרבית ש"מ להתויר אפור דהל"יל לא סים לו לותר משלשין ואם "אים להשור דמבי מקומא דאיכה לו בחשבון אכסי קשה אמאי תני דווקא ששלשין וות מכלשין וותר משלשין אותר משלשיר בחוד המוחד במים לא בחוד המוחד במשלשין וותר משלשיר במחוד אותר במחוד המוחד במשלשים אותר במחוד המוחד במשלשים במחוד המוחד המוחד

באר הגולה

א במיפרה דרי הסי ה"כ יוחון כ"ת דף ע"כ פרי"ף והוענ"ם כפ"ט תה"ע: ב משנה שם וכדחמר רב חמי לרבי זיכת : נ כדמפרם שם בנמרת קף ס"נ ע"ב דת": שקולת מיכוסך בים מחיוכם עמי פקים אי סום זוני בידי סום מזביננא בשילי וכסיני כוולה : יד לשון הרמב"ם בפ"ם מה"מ דיו ד כסי גירסמו בברייסא שם ע"ב ע"ב והשעם שכל שים תילוק כין חדש לישן חירו שפר קבוע פים שם: ה שם כברייםה ופירש רש"י דסקם מכוחות לקומות חיק ישם וכו': ר שיכום לח יפסוק לכ"ם מד' חכל משלם יכול לפסוק: ומשנה שם: ח כמימות דרב שם דף ע"ד ע"ם פרי"ף וסרת"ש והרמנ"ם

לו בזול כמו שהן עכשיו אבל משילא

השער פוסקין אע"פ שאין לוה יש

לזה ואין כאן רביח שיכול הלוקח לומר

אססים מעוחי בידי הייתי יכול לקנות

בשוק כשער של עכשיו והוי כחלו

המולר קנה אותם ללוקח וזכה בהם

ללוקח ואע"פ שנהייקרו ברשות לוקח

נתייקרו וכן כשיש למוכר מאוחו המין

מוחר אע"פ שלא ילא השער כדלקמן

סטיף ד' דכיון שיש לו יכול למכור

סחורתו בזול וכרי נקנם מיד ללוקח

ואפילו מכר אח"כ סמוכר מה שהיה

חייב ליחן להלוקח כפי מה שהוא שוה

בשעת פסיקה וק"ל : ב ומשיצא

חשער כו' ואם ילא סשער בכרך

א' אע"פ שכל העיירות הסמוכים לה

אין להם שער פוסקים על שער של

אותה כרך ש"ם ופוסקים וכתב ב"י

ממנה אבל אם אינן מסחפקות ממנה

חע"פ שכן סמוכות לב לא אולינן

בחרה אלא בחר שער מקום

שמסהפקי' ממנה ונ"ל דאם מסחפקין

עיירות כסמוכוח לכן מעיר זו וחין בעיר זו שער קבוע כולכים אחר

כעיר היוחר גדולה במסחפקי' ממנס

ע"כ ומביחו ד"מ: ג ויש לחקל

באיסור דרבגן . כלומר דכיון דדרך

מקח וממכר כוח חיכו חלח מדרכנן

דוקה כשהן מסתפקות

מיהו נ"ל

כנסת הגדולה

(סימן קע"ה שו"ע סעיף א') שו"ם מסר"ם אלשקר פוי ל"ר כשם א' פגדולי המודים וו"ל כא דינא סשפר פושק כיינו דוקה כיכה דססק למיתכ לים

ברכי יוסת

אנוכנ משולם לא רצה לעבום מכר פל שום כית שהיה מוחזק כו כן חדם מיוחד עכ"ל ורחוי לסוסיר על זם שכוללום סק"ק מוכרים כים ה" כמה פעמים לכמה אנשים כומן אחד וה' סטוב יכפר בפד : שמשתי שבקונשמאנטינא בומן הרב המיפלא כמהר"א נבון ז"ל וכים דינו כי יהכן דעמייהו סשרים והתננים ניוון פה"ק ירושלים פ"ו ונתמנו פקידים תלבים מדינת מקרים מניתים כידם כשם כולנות עב"ק מעותים לריות תיקן מב"ק מעותים לריות תיקן מב"ב סמ" ובית דינו שחים ספנית מפופיו יקדים סך פס טפנית מפופיי יקנים כן פס מכיום למס"ק וככרים והפקידים יכתכו חיוב כי ימן פנוני כקדים מך מס למס"ק בפבור פוכת הנחם זו נסחייכנו למס לו מנכשי וכו' מה"ק סך מה לשנה וזו דרך מולם נבו"ם סיי ייש וכומשך לכמה שנים עמ"ש כם' כהונת והתקבל עמחייב בסך מה והתקבל שלחייב בס' כהונת עם של שם נשוב בי' ייש וכומשך שונם כשרים כי ייתי הפשבן וכתב שם הרמ"ן ליהור שק דמם כרב כנכ"ב ס' ק"ם הנכ"ם אום נ"ד ונ"ו ומת"א מ"ב סימן קי"ח ומהרימ"ם ומהר"ש פרימ"ו עש"ב וכן

גליון מהרש"א (סימן קע"ם ש"ע סעיף ח") ומשיצא השער של מדינת פתר להקרים. עי' ש"ע הר"מ ס^ ד"ח דנם בנעשה באימור המקח קיים ובלא נתן משת עדיף לפעמים ונתן מקצה משת גם יצא השער אינו

בשמל בוכחה:

דכוי מחילה בסעות דאלו כף ידע כדין לא כים עניתו לאכול כלל וסוי גול . ול"ד לס"ח דשם סכל יודפין דכתנחי מבשל המבירם ח"ב מדסניתן

עצי לבונה

לחכול הוי מחילה רק הוי רבית . חכל הכח ע"י שליח סים סכור דהוי מכירם כיון דכשלים לא נתרום על ספואי ומס שלח כזכירו בטור כוא פשום דסמך את"ש סי' קכ"ר סיכי דכוי מחילה בסעות סיכי דכוי מחילה בסעות מסקים כ"ו כוח לרמ"ו ז"ל מבקים כתכ כמשימי ומס שלה כתר כן משוש דמטילה משמשע וכו'. כ"ל

כיון דכלשון רכים לא שייך אלא מדעם כלום עיכ כעור דמ"ל מחהלה בסוח נו לאכול ססירום וידע מומל לו סדין דלח סוי מכירם כלל ולכן קרי לים רכים ועו"ח

י מותר . ולד למוכר שדם וא"ל לכשיהיה לי מעות תחזירהן לי דר"ם זם דהכא שאני כיון שהוא מנכה שכר הזמן שהיה הקרקע חחת ידו: יא ובדרך זה בו'. משח"כ במשכנחת לעיל שיתן קע"ב ס"נ: קער א אין פוסקים כו' . שוס מוזיל נכיס בשכיל הקדמח סמעות ומקבל עליו שחם יחיקר יחן

כמו שפסקו ויחזיר לו קרקעו (ה) י (י) מותר יא (ח) ובדרך זה יהיה אחריות קרקע מנפילה או שריפת על בעל הקרקע:

. קעה דין הפוסק על הפירות כפי השער ובו ת' סעיפים:

אין פוסקין על הפירות על שער של עיירות איאין פוסקין אי מפני שאינו קבוע יאבל פוסקין (א) על שער (6) שבמרינה שהוא קבוע ב (3) (א) יומשיצא השער של מדינה מותר להקרים מעות לחבירו ולפסוק עמו שיתן לו אותם פירות כל השנה כשיעור מעותיו י כפי אותו השער (א) אפי׳ אם יתייקרו (ב) ואפילו אם אין למוכר פירות:

הגה [ג] וי"ל דפוסקין על שער של עיירות (סום׳ והרא"ש וסור והנהוח חשיר"י) ב ויש לפקל באיסור (ג) דרבנן (ד"ע):

ב (ד] י היו החדשות במדינה ד' סאין בסלע וישנות שלשה בסלע (ב) אין פוסקין עד שיצא השער ד לחרש (ד) ולישן:

ב יהיו חמין של לקומות (פי' עניים המלקפים לקם שכחה ופחס יד' סאין בסלע ושל בעה"ב ג' (ג) ה פוסק ללקומות בשער (ס) הלקומות (ד) וולא יפסוק : אבע"ה עד שיקבע השער לבעל הבית (ו)

די אם היה למוכר מאותו המין ז [ה] אע"פ שעריין לא נגמרה מלאכתו מותר לפסוק עליו (ה) ער ברי (ו) השיעור שיש לו אף על פי שעדיין לא יצא השער יורוא שלא יהא מחומר אלא מלאכה

וכן כלואת סאה בסאה לעיל סימן קס"ב אינו אלא מדרבנן והיינו דכתב הרב שם ס"ג וע"ל סימן קע"ה חיזו מיקרי שער קכוע: ד לחדש ולישן. שכל זמן שים חילוק בשער בין חדש לישן חינו נקרא שער קבוע הלכך חינו יוכל לפסוק טמו שיהן לו חפי׳ מהחדשוה ד׳ בסלע ועב"י : דֹ פוסק. ללקופוח שיתן להם משל לקוטות כשער הלקועות: ד ולא יפסוק לב"ה . שיתן לו אפי' משל לקוטוח ד' בסלט דמסחמא ב"ה פירי שפירי יהיב אבל מותר לפסוק עם כ"ה שיחן לו ג' בסלע ועד"ר: ז אע"פ שעדיין כו' . וכתב השור בשם ר"י דכיון שחסר תיקון קנת לח חשביכן לים

אבל ב"ם בג' ודחי שרי: (ה) עד בדי חשיעור . ולא סגי כאן אם יש לו מעם מאותו מין כיון שמכר כוא דדוקא בסלואת סאם בסאם

דגר"א ביאור

לער [א] אפולו אם כו' . כמש"ש מ' ב' במתני עמדו כו' וערש" שם ד"ה א"ל כו' :
[ב] ואפולו כו' . כמש"ש מ"כ וכי אין לו כו' : [ג] וי"א כו' . כפי' תומ' מ"ג
ב' ד"ה ופתסקין כו' וכרבא קי"ל דהוא בתרא אבל מביא ראשונה מ"ל כפירש" שם ורשב"א
פי' דמש"ש אמרינן מ"ל דמיהן כו' ופנסקין כו' דה"פ כמו אם יש לו מעות פנסקין על שער
שבשוק ה"ג אם מביא פירות אחרים פוסקין נ"כ כמו שיכול לפסוק בדמיהן ח"ש מ"ל

פתחי תשובה

קשר (א) ומשיצא השער . פי נתשוכות מות יחיר מי קסים שכתנ דסססיקם על כשער משילה השער או שיש לו לריך שים בענכנת מות יחיר כד שלו יון וילא השער לפויד"ר שהוא שא או"ם בכך וכך וזה נותן לו דעי כמם פויד"ר שים לו נכל פעם אחד מוד"ר מיבף שיתן לו כל סשנה יון עד כדי דמים שקיבל לדיך שיתן לו בכל פעם אחד מיד"ר לפחום משא"ב אם מיד"ר מיבף שיתן לו כל לפוכו בערך דעים של מיד"ר מים של מיד"ר מידים של מיד"ר מידים של מיד"ר מידים של מיד"ר מידים של מידים מידים של מידים מידים של מידים של מידים מיד

ולא אולינן בחדה דכרך ונ"ל דאם מסחפקין עיירוח הסמוכוח להן משיר זו ואין בשיר זו שער קבוע הולכים אחר השיר היוחר גדולה שמסחפקין ממנה שכ"ל: (ג) דרבגן . כלומר כיון דדרך מקח וממכר הוא אינו אלא מדרבנן . ש"ך: (ד) ולישן . שכל זמן שיש חילוק בשער בין חדש לישן אינו נקרא שער קבוע כלל שמחיד להיוח שיון או בא' משערים אלו או פחוח מהן או יוחר (הלכך אינו יכול לפסוק עמו שימן לו אפילו מחדשוח ד' סאין בסלע) . הרב המגיד : (ה) הלקושות . כתב המ"ו ול"ד לם"ב דלריך שער קבוע לחדש וישן דהתם שניהן תין א' ועחידין להשווח משא"כ כתן דמבואת הליקופ יש לה חתיד שער אחר ע"כ פוסק עם כל א' לפי שער שלו: (ו) לבע"ה. שיחן לו אפילו משל לקופות ד' בסלע דמסתמת בע"ה פירי שפירי יהיב אבל מותר לפסוק עם בע"ה שיחן לו ג' בסלע. פ"ו וש"ך: (ו) השיעור.

דכור א"ר ואין מוראין ומשמע ממילא בלא ידע סדין דאף אינו נקרא רבית כלל אלא גול דלא סוי. מדעפו או מוציאין דסוי מחילם למצו דספור סתך את"ש ביתו קס"ר דיכלא גוסים רמיאל בלשוני כנ"ל: (מישן קע"ח שי"ע סשיף א") אין פנסקין וכיר . שש"ך סק"א מ"ש ואסילו תכר אח"כ כפורר מס שסים חייב וכו' דמכר אוק ספירות שסי מייב ליכן למלוקה פירום אחרים כשני בפסיקם כמ"ש בסוים דיש לו לא מהני אלא להסיר פסיקם ולא לקנות ממש כיון דאי געי מוכר אכיל להום סירום ויסן לו אחרים ועי" דף ע"ד בסום' ד"ה האי קרוב לשכר והובא בקי"ם מ"ש (שם) ובישוציא חששי כיי. נש"ך שם חק"ב מ"ש פולכין אחר העיר היוסר גדולם . כ"ל דמסחפקין מכשפ שיירום הספרין רואין אם הגדולה יש שער קבוע שם ואם בגדולה מין שפר אבי היוסר בעוד הלפוע הולכין אחר הגדולה בין להמשיר ב"ל מירו של המירון הב" שני ולהש"ף אף לשירון שב"א אף

של מנת להחזיר הוא מילתא דרבנן יש להקל גם כאן ומהני בשניהם תנאי דאנכם ולא הנאי דאשלם לו כנ"ל: (ה) מותר ובדרך זה כו' . סטעם כיון שלא היחה כאן שום הלואה מעולם וגם לא דמי למוכר שדם לחבירו ואומר כשיהיה לי מעות תחזיר לי דאסור דהתם בעלה

המכירה למפרע משא"כ כאן דלא בעל שם שכירות על אוחן ימים שדר בהם בחורת שכירות דכל שנה הוא שכירות בפני עלמה:

. על שער שבמרינה אן על פירוש עיר גדולה והטעם דאמר ליה אילו היה לי מעותי הייתי יכול ליקח בזול וחשביכן כחלו לקח המבואה ונתייקרה גביה ואע"ג דלא משך כיון דבוי דרך מקח וממכר לח נארו בהו רבגן : (ב) אין פוסקין עד שיצא השער . זה לשון הרמב"ם וכ' על זה המגיד משנה דמשמע שחפי' על כישמת בג' אין פוסקין וסטעם דכל שים חילוק בין חדם לישן לח סום שער קבוע כלל שעתיד להיות שויין או בא' משערים אלו או פחות מהן או יותר ע"כ אבל בטור כתוב איכו יכול לפסוק שיחן לו אפילו מחדשות ומשל ב"ה ד' סחין בסלע כו' משמע הא מחדשות בג' וכ"ש ישנות בג' פוסק ומ"ם סטור ומשל ב"ה ד' סחין זה לח קחי על חיבח אפי׳ שקודם לו דאין בזם רבוחא אלא תיבח אפי' קאי על החדשות לחוד וסיינו דיש לו גירסת בנמרת חין פוסקין על חדשות מד' כו' וכן היא נירסת רש"י והטעם דהא דחדשות מד' משום שלא יכשו כל הלורך עדיין והפוסק על החדשות לא יתבלם ממנו שכשיו אלא לכשיחיבשו כל ' לרכם ולפי

זה כשמקבלם עכשיו לרשוחו ואם יבשו יבשו לו מותר ופסק כאןלחומרא כרמב"ם: (ג) פוסק ללקומות כשער הלקומות. חפילו לרמב"ם דלשיל שהחמיר אפי׳ בישנות מג׳ דלא הום שער קבוע כלל מודה הכא שים לכל א' שער קבוע דדוקא לעיל ששניסס מין א' ועחידין להשוות משח"כ כאן שהחילות הוא דחבואות הלקוט הוא תבואה מעורבת שיפון עם חטין והיא כמו מין אחר עם של ב"ה ולעולם לא יהיו שוין ע"כ יש לכל א' שער קבוע לעולם . ע"כ פוסק עם כל א' לפי שער שלו: (ד) ולא יפסוק לב"ח. מפ' בנמרה דבשלמה לקים הי ליח ליה יזיה מלקים חברי׳ אבל ב"ם אי ל"ל זילא בים מלחא למיזף מלקים ואב"א

מאן דיהיב זוזי לב"ה אפירי שפירי יהיב ונראה דיש נפקוחא מיניה בין הנך שני חירולים לענין אם אמר ב"ה בהדיא יהבינא לך פירא דלקים לחירולא קמא אסור דוילא בים למסוי ליה עסק עם סלקוט ויתן לו משלו ולחירוך השני מוחר בזה וכחב הטור שאפי מחבואות לקוש לא יפסוק עם בטל הבית והיינו כתירוצא קמא לחומרא וכן יש לכוין דברי הש"ע כאן דלא יפסוק כלל עם בעל הבית בתבואות לקוע

באר חיטב

מילחם דרבנן יש להקל ומהני חנאי דאוכה ולא חנאי דאשלם לו עכ"ל: (ו) שרגר . המעם כיון פלא היה כאן שום הלואה מעולם וגם ל"ד למוכר שדה לחבירו ואומר לכשיהיה לי מעות החזיר לי דחסור דהתם בשל המכירה למפרע משח"כ כחן דלת בפל שם שכירות על תוחן יפים שדר בהם בהורח שכירות דכל שנה הוא שכירות

214

סימן קפ"ב ס"ו: יד המקח קיים.

ויתן כשער של היתר והרבית חם

כתן לו אין מוציאין אותו מיד

המוכר. טור ועוין בח"מ סימן ר"ח

וכסת"שם בס:

מיהו אם הוציא המעות אע"פ

קען א אבל אם שכרם כו'

שבאו לידו אותן המעות עלמן אסורין

משום רבית הגמ"ר וכ'ב"ו והיינו ודחי

בשכרן להתלמד או ליראות דאי

הפסיקה משח"כ בההיח דסי' קע"ג

בחבית ידוע ומבורר קנה ממנו :

(י) ואין השליח ולא המשלח כו'

כשליח פשיטא דאין לריך לקבל דכא

לאו דידיה הוא וגם המשלח אין לריך

לקבל דיכול לומר לחיקוני שדרחי

את שלוחי ולא לעוותי שהיה לו

לפסוק כשער הזול: . כששוכר להוציאם

אח"כ מ"מ כיון שהיה לו רשות

להוליאם והיה האחרוות על המקבל

הוה ליה כהלואה ואסור ליחן שכר

דהוי כרבית אבל בסעיף ב' בכלים

אמריכן דאין השכר משום הלואה אלא משום שנפחת הכלי במה שנשהמש בו

ואותו הפחת המשכיר מקבלו עליו

ומשום הכי אם הוא כלי שאין בו פחח

כגון כלי כסף וזהב שכחבו החום'

פרק הרבית (דף ס"ט) אסור ליטול ממנו שכר כשהוא דרך הלואה

וֹחַעַ"פ שיחזיר חוחם בעין

נפלש: ש בדחמר יכה לרב כמו בידו בענין שיכול לפסוק שוה ה' בד' אבל חשביכן ליה כמו השער הקילו בזה וכמ"ם בסי' קע"ג שעיף ו' דלה כדעת רמ"ה שם וכן מוכח הההם בסי קע"ג ביו בענין שיהו ביה הביל שב וכן מוכח השברים הול בס בחיין נה"מ פי' הזול שבשערים אבל דבר שהוח בידו וחינו חסר שום חיקון יכול בס כאן: (ך) שראוים להתחסר. פירוש מחמת חכילת העכברים או מתפורת כדח מפרק בפרק המפקיד (דף מ') לענין פקדון בח"מ סימן לפסוק חפיי שוה ה כד על ועל סיתן קע ב זי, זיהו ביונה הפילו לי"ב: (ז) וליתן לו פירות אחרות. עמ"ש סוף סיתן קס"ב בדין אפילו לין בידו לגמרו אלא בידי שמים ומחוסר ג' אסור אפילו רל"ב: (ז) וליתן לו פירות אחרות. ממ"ש סוף סיתן קס"ב בדין בידו לגמרו עור: מו שראוין

(ס) אחת האו כ' אכל אם מחוסר ג' מלאכות אסור: לפסוק בו' . דין זה נחבחר סי' קס"נ הפוסק על השער צריך (ב) שלא ירויח כרכר כלום כגון שאם כנהג שהלוקח נותן שבר סעיף ב': (מ) כשער הזול חין להקבות הא הוי קרוב לשכר ורחוק להפסד דמהאי טעמא בעיכן בסיי הסרסור צריך שיתן הוא ^{(ין} וצריך שינכה למוכר קע"ג סעיף י"ג שיקבל עליו אחריות החסרון (ו) מ שראוין להתחסר לפי המרה הזול זה מחורן בדברי החום' פרק ולפי הזמן: הרבית (דף ס"ד ע"ב) דבור המחחיל ן וו הפוסק על הפירות ונתייקרו בשעת הפרעון הביכול לשום הפירות שנפסק עליהן במעות "י" יכול לשום הפירות שנפסק האי קרוב לשכר כו' שבפסיקה על הפירוח חין שייך לומר קרוב לשכר כו' כיון דחי בעי מוכר חכיל להנהו (ז) וליתן לו פירות אחרות ^[ח] אכל מעות אינו יכול פירוח ויחן לו חחרים ולח בעיכן יש לו ליתו יי ויש מי שאומר שיבול ליתן מעות: אלא משום היתר והיינו בשעת

הגה (ת) [מ] ויכול לפסוק על שער שבשוק על פירות החחרות כחלו נותן לו מעוח עכשיו [י] ודוקח שלח שם הסירות הרחשונים על מעוח כק חומר כך וכך סחה חמין יש לי חצלך חן לי כהם כך וכך יין חו שחר דבר אבל אם שם אוחו על דמים שיאמר כך וכך הם דמי החמין ל מן לי בהם יין (מ) (ב) חבור זהוי כחלו הלוה לו מעוח דחין סוסקין עליהם כשחין המעוח בעין אלח כשיש לו (כך דקדק הב"י מלשון ר"ן ונ"י) כמו שנחבאר סי' קס"ג:

" ביון שנקבע השער מות' לפסוק על שער הגבוה ביצר הין החטין נמברות ד' סאין בסלע יי ופסק עמו שיתן לו החמין (ם) יא כשער (י) הזול אם עמרו אח"ב עשר סאין בסלע נותן לו עשר סאין בסלע נתן לו המעות סתם ולא פסק עמו כשער הגבוה וחוזלו יי נותן לו כשער שהיו שוים כשנתן לו המעות

יומי שחזר יב מקבל מי (יו) שפרע יג [יא] ואם היה שליח לאחרים אינו נומל אלא בשער הזול או כחזיר רמים (י) " ואין השליח ולא המשלח מקבלים מי שפרע: ת [יב] יי מקח שנעשה באיסור כגון שהוסיף במקח משום אגר נמר וכיוצא בזה יד המקח קיים כענין שלא יהא כו רכית (יג) ים והוא שנתקיים המקח כאחת מררבי ההקנאות אבל אם לא נתקיים המקה אלא לענין מי שפרע במל לגמרי:

כען איזה השברה מותרת ואיזה אסורה . ובו ח' סעיפים:

אי אסור לארם להשביר מעותיו שיאמר לו אשביר לך י׳ דינרין ברינר לחורש [א] והני 🛠 מילי (א) בששובר להוציאם אי אכל אם שברם ברי להתלמד בהם או ליראות ומחזירם לו (וּ) בעין מותר:

הגר"א

פירשו שם בענין אחר וו"ל במלחמות שם וכן פיר"ח רחאי נברא יתיב וחי לחמוה או

לאינש אחרינא למובן נרוניא לביה חמוה זו ווצה הנותן לחוור רחשליה אומה שלא יחזור

בו ודן ב"ש שא" לחוור עד שיקבל מי שפרע ופריך ותיפוק ליה כר דא" לחזור כל דכל

מה שעשה שליח יקבל עליו החתן בע"כ ול"ל להקני שדרתוך כר שאין לו להתנות תנאים

מדערו ול"ר להתוא רובין שלא באחריות (נ"ל קס"ע כ") דפושע הוא וכ"כ הרשב"א

מדערו ול"ר להתוא רובין שלא באחריות (נ"ל קס"ע כ") דפושע הוא וכ"כ הרשב"א

החתן לקבל בשעה הנישואין אלא כשער של עבשיו ופריך ותיפוק כר" והלא משעה שלמהה

החתן לקבל בשעה הנישואין אלא כשער של עבשיו ופריך ותיפוק כר" והלא משעה שלמהו

קנאה דשלוחו של ארם כפותו כר וולמ"ו אפשר שבעיקר דינא ל"פ על רש"י (ע"ל) :

[יב] מקח כו". עבח"מ מי" ר"ח וע"ל פ" רכ"ח (ע"ב נס"ק ק"ל) ומש"ש: [יב] (ליקים)

הוא כה וב"ב ברא"ש שם בשם הנאן ענתקיים המקח בקנין וכ"כ בש"ם משם הנאון (ע"כ):

הוא כה וב"ב ברא"ש שם בשם הנאן שנתקיים משביר ארם משתיו לשולחני להתנאות בהן

ולהתלמר בהן ולהתצטר בהן ננגבו או אבדו חייב באחריותם נגובו מלפניו באונם

סחם כדעת רש"י במתני ד"ה מוסק עמו באיוה כו' יחרא"ש שם ותום' ס"ג ב' ד"ה מהו דתימא כ' רוקא כשער לקופות (ע"כ): [ר] וצריך שינכת כל . למד ממה שקדם: [ר] הפוסק כו' . שם ס"ג א' וש"מ איתיה לדר"י כו': [ר] אבל כו' ויש כו' . עתום' שם ד"ה דאר"י כו' ורא"ש יישב רברי רשב"ם והסכים עמו ודבריו דחוקים ובב"ק שם כתב כר"ת: [מ] ויכול לפסוק כו' . כמש"ש ס"ב ב' וכי אין לו יין כו': [ר] ודוקא כו' . ערש"י ס"ג א' ד"ה מאי לקח כו' אבל כל הגאונים כ' ומאי לקח כו' ונרס אמר רבא בבא ערש"י ס"ג א' ד"ה מאי לקח כו' אבל כל הגאונים כ' ומאי לקח כו' ונרס אמר רבא בבא לרוב ברמיהן עסקיונו וכרתני ר"א כי' ופי' הרשב"א רגם יין אין אסור בשאין לו אא"כ בא בתחלה בהלואה כמש"ש הרי שהיה נושה כי' ואף משום יין דוקא בנושה דלא כרש"י בא בנתחדה בהתואה כפשש חדי שוויה נושה כן והאן משוטר והחודה הדמואה דיא כושי וו"ש ומאי לקח כו' ואמר בבא לחוב כו' אפילו בא בתחלה באיסרו אם דכי החפין וקפן עליו בפלוה ואח"כ שם בחן יון אסור ג"כ באין לו. וצ"ל לפי' הרשב"א כ"ש בבא לחוב כו' וכדתני כו' ר"ל או בדתני כו' והם שני אוקימהות ועל אוקימתא שניה פריך ומאי כו' וענ"י שט: [۴۹] (ליקום) ואם היה שליח כו' . כפירש"י שם אבל רי"ף ור"ח והגאונים

יום שמסנס ח"ת מנכסיו ולא קפיד עם המ"ת פל כל דברים שראויין לסקפיד כן מלד הטורח או החסרון וידופ שאינו פושם כלל כשביל כנאם פלפו בקבלה המפוח ואסשר היה נ"ב מחרצה אם היה טובן לו בסוף רק שלא נשא הח"ח סניו לבקש אח זה וממילא גם פה שהח"ח והוכ שלוקת כיין תי כעת שילם אינו פשני כקדתת כתפות ולא דמי לפרבת דרב ספא דכלוכ מספיר ודעי למש"ל פי' ק"ס סי"ו כת"ת שכלוו וא"ו ודבר מושם תפני דידעו איבור רבית

קער (מ) בעין . מיהו חם הוציח המעום חע"כ שבחו לידו חוקן המעום עלמן אכורים משום רבים הגמ ד וכסב כ"י והיינו ודאי נשכרין להתלמד מו ליכאות דהי להוציאן אפילו לא הוציאן נמי אפור דכיון דמלוה להוצאה ניתנה מעה

ולה סבי כאן אס יש לו מעט מאוחו מין דדוקא בהלואת סאה בסאה הקילו בזה כמ"ם בסי' קע"ב ס"ו דלח כדעת רמ"ח שם עכ"ל הע"ו: (ח) אחת או ב' .

אפילו אין בידו לבמרו אלא בידי שמים ומחוסר ב' אסור אפילו בידו לבמרו . סור: (מ) אבור. חפילו ילה השער הח"כ יש לו יין כדלעיל ר"ס קס"ג: (י) הזול. ולה מחזי כרביה דהה הי מעוחיו בידו היה יכול לקנות חבוחה

בזול. פרישה: (יח) שפרע. היינו שלח חייב עלמו בקנין חחר רק בדברים כמ"ש בח"ח סי' ר"ד ור"ם ס"ו ט"ש וכ' המ"ז וח"ל הח הוי קרוב לשכר ורחוק

להססד ומה"ט בעינן בסי' קע"ג סי"ג שיקבל עליו אחריות הזול זה מסרצים החום

שבפסיקה על הפירות חין שייך לומר קרוב לשכר וכו' כיון דחי בעי מוכר חכיל להנהו פירום ויחן לו חחרים משח"כ בההיח דסי' קע"ג שחבים ידוע ומבורר קנה ממנו ועיין בח"מ סי' קפ"ב ס"ו וסי' ר"ח:

ויהבו לשם מחכם וכלד ברור וירופ יוחר שכרי כמ"ח הילם סני הפשיר וגם אינו דרך כלואם נהלכה דמוחר אך שה שהחשמשם בקלח קבלות אשר שברי במוח מברי ש"ש בהשמטוח: (ב) אמר שלוקחים מעום מת"ח ונחרים סני כ' למאם מפני שאין להם צורך כלל במעום רק עושים להנאם המלוה ח"ח זה הוא איםור במור אם לא עבדי ש"צ היוחר עוב ש"ש בהשמטוח: (ב) אמר דהוי . עי' בספר אשל אברהם להגאות שהר"א ברודא ז"ל ובם' פני יהושע שעוערו על פסק זה והעלו הוראה להמיך ועיין בסשובת חשואת מן הי' כ"ח שהאריך כזה:

ביוקר ויכול ימן טי שירות שלוקחים מעות מתמ"ח נומדים פרי כ' למאכ מפני שאין לכם צורך כלל כמעות רק עושים להגאת פמלוה ח"ח זה כוא איסור גמור אם לא עבדי ע"ל בסשמת מתמ"ח נומדים פרי כ' למאכ מפני שאין לכם צורך כלל כמעות רק עושים להגאת בסילא בכידה שלון לכם צורך כלל במעות הבידה שלו בסיל הבידה בסילה שלו בסיל אל מכבי לא לבכים לבאת בסשמת אלב בסיל בסיל לוה יו להם כיון דאין לו משות ובמש יקנם מן כשוק וע"ל במ"ל שלום שם בדמים הוי כפלואם אבל בקנין נמור קום לנמרי כמ"ש הסמ"ע בישרע. עם"ר בקי"ב מ"ש שלא מייב שלום בקנין אלא דברים משמע אבל בקנין נמור קום לנמרי כמ"ש הסמ"ע בישר כ"ש וכמש"ל מייב שלו מייב שלו מייב שלו מייב שלו מייב שלו מייב שלו הייב שלו מייב שלו הייב שלו מייב שלו מיים בכלו מיים בכלו

מקור מים חיים יד אברהם

מקור מים חיים

מקור מים היום השל ממני לדף ש"ב) במשב היום למקום ממקום למקום ממקום למקום ממקום למקום מיו בשל משב המולד מיו משל משב המולד מיו משל משב המולד מיו משל משב המולד מיו משל משב המולד המולן מ"ל לפגד המולד המולן מ"ל לפגד משב במים בש"ד במי במשב המולד מיו יכול לפסוק למול ומי שבים בש"ד ב"ל משב המולד מיו משב במיו מדי במיו משב במיו משב במיו משב במיו משב במיו משב במיו מביו משב במיו משב במ

לפסוק חפי׳ בוה ה' כד' ע"כ וע"ל סימן קע"נ ס"ז: האו שתים. כל"ב דין החסרון: יא טור כשם הרשנים ושכן המכים סרח"ם : יב עור כשם ר"ח כידו לגמרו . טור: מ שראוין להתחסר כו'. כמו בנחבאר כח"מ 97 05 ס"ג כד"ה דח"ר יוחי וכו' : יג שם כמשנה דף ע"ב ע"כ (ונ' הרמב"ם פ"ט ד"ה) : הרמכ"ם פ"ט ד"ה): הרמכ"ם פ"ט ד"ה): סימן כל"ב: י תן לי בהם יין אסור . יד שם במשנה וכח"ק: מו כרכ פסח שם : יו מהח המת רב חחם בכים דרבה דמת רב חחה בכים דרבה אפי' יצא השער אלא א"כ יש לו יין כדלעיל ר"ם קס"ג: יא בשער הזול לרכ חשי וכו' וכפירום רש"י שם: יח סרח"ם שם בפסקיו בו'. ולא מחזי כרבית דהא אי הוי מעותיו בידו הוי יכול ליקח חבוחה להת דאמר הכיי החי מאן דמסיק ד' זוזי דרביחת וכו' בזול מה שאין כן בחלוה לו סאה בסאה והוזלה שאינו יכול להחנות ס"ה פ"ח וכחב הריב"ם בס וכה כמונה כל המונה כמונה מיש מישון והכי במונה במונ שיתן לו אח"כ כשער הזול. פרישה וע"ל סימן קע"ג סי"ג: יב מקבל א מעונדה דרב חמה דסום מי שפרע. היינו שלא חייב עלמו א מפוגדה דרכ המה דסום מוגר זוזי וכו' וכלו זוזי דרב המח כ"מ רף ס"ט ע"ב: ב פוספות שם והכיחו רחים מסתוספתה וכ"כ הרח"שוכ"כ בקנין אחר רק בדברים וכמו שנחבאר בח"מ סימן ר"ד ור"ט ס"ו ע"ם: ינ ואם היה שליח כו' . עיין כה"מ

כנסת הגדולה

מפירי דחחו לים מחרעים חו מפירי רעבידי דמייחי לים פסיכא ליחניהו ברשוחים כיוו סשער שרי אכל למוכן נים משוהא בחר דאייתר פירי ולה ברייחה ולה סוגיה דגמ' סלכך הי הכלינסו הו זכנינהן לבחר דחייקר פירי שרי ליה למיחב לים דמייהו בשעח למיסב לני דמייהו כשמח ההלה הלהלה א כשטח מכירה דכינ ההלכה או כשטח מכירה דכינ שיין למימר מה לי כן מה לי דמיהן אכל או אכלניהו או זכנינהו מקפי דאייקר ובחר סכי אייקור לא שרי לים השחל זול מייאר ליה דמייהו כי כשחא והרדב"ו ר"ג כחב על סברה זו לדעחי זו חומרא גדולה סיא ונא ידענא מנ"ל דכא סחמא קחני אם יצא סשפר פוסק עמו חש"פ שחין לו סוף דבר לח רחיחי בפוסקים חומרת זו גם הרב מהור"ר עוכים בהג"ה כ"י וכחיתי לרב מיוחד שכחב על רכרי מהר"ם חלשקר ונרחה שכל הפוסקים דסתמו דבריהם ולח חלקו בכך לח ש"ל הכי דאם כן הוי להו לפרש :

נליון מהרש"א

מועיל ועי' תֵ' פ"מ ח"ב ס"ח באורך וע"ש עוד פוף הת'שובה כ' על פ"ש בהנהת ש"ע כאן דלענין קיום המקח יכול המובר לומר קים לי וא"צ ליתנו ללוקח אם לא יתן כשער שנתייקר : (ם"ך ס"ג י"ד) הכיכח קיים ויתן כשער של היתר. ואם חפצבר

נסופ חפור נחטיפתות כים שידי בפירי יהיב ומוי רכים מיד: (משיף ו' בהנ"ה) תן לי בהם יון כו'. עם"ך מק"י מ"ב הפילו ילה השפר. ר"ל דדוקה כשעשה חילוף חיטין על יין שרי לפסוק על שער על יין שרי לפסוק על שער שכשוק כיון דאו כשנחיקר שרי ליהן לו אף מעוח כשפר ביוקר ויכול ליחן לו פירוש

אומר כיון שאין אתה מקיים חנאך החויר לי המקח חייב להחזירו אם הוא בעין ולרמב"ם ריש פ"ה ממלוה ע"ש בלח"ם ועי' בת' בנו מחר"ם רי בופין סי"ו ר"ה איברא דהפור משמע דחולק עצ' לבונה החמר בהדיה משל לקוטות ד' נשלע חקור דמשממה כ"ה פירי

אותו בדמים ומחחייב באוגשים כרי

הדמים הלואה אללו והשכר שנחן לו

מחזי כרבית אפ"ה שרי כיון שאינו

מחחייב בדמיו אח"כ ישבר וכל זמן

שהוא בעין הוא מחזירו כמו שהוא

ועד שעח שבירה הוא ברשות בעלים

לזולא וגם הוא נפחת כו'. סור:

ה מותר כו׳ . ול״ד לנאן ברזל דלקמן

ר"ם קע"ו דהחם אינו עושה בהן

מלאכה פיכחישו מחמחן והוא מקבל

עליו אחריות מעתה וכ"כ ה"ה פ"ח

מה"מ דין י"נ: ל בגוף הספינה כו".

נמצא מעלה לו שכירוח ספינה עובה

יוחר מספינה רעה וע"ל סי' קס"ג

ס"ד: ז ח"ז מותר. לפי פסכירות

אינה משחלמת אלא לבסוף (וכמ"ש

בח"מ סימן שי"ז) הלכך כי שקיל

מיניה סלע בחודש דה"ל י"ב סלעים

אין זה שכר המחנח מעות שהרי לא

כתחייב לו לשלם שכירות עד סוף

החודש והאי דא"ל אם מעכשיו חחן

לי כרי לך בי' סלעים אי הוה מקדים

ליה הוה מחיל ליה מדמי השכירות

מורי זהב

ומסיים בסוף לכשישבר היגו מחויב

אלא בדמי' שכים שום בשעת שבירם

והם דברים סותרים לכאורה והב"י

פירש מה שפירש ול"ג דמתחלה לא

מיירי הטור מעניןשאם יהיה זול מ"מ

יחן לו הקצבה אלא דלא בא אלא

להשתיענו שמוחר לעשות קלכה כפי

השער שהיה באותה הפעם ולא

אמריכן דעשיית הקלבה כיא כמו

כלוחה אבל בסיפא קמ"ל דאם יהיה

זול אח"כ ישלם לו כפי אוחו כשער

וכת"ש רמ"ח ס"ס ד' בשם י"ח:

(ה) וכן מותר להשכיר סיר כו' .

ביאר בטור שבזה יש רבוחא ספי

מברישא דברישא לא הוה עלה שם

הלואה עד לבסוף שישבר הכלי ועד

אוחה שעה הוה שכירו' וקאי ברשות

הבעלים לענין זול ולענין פחת אם

יחזיר לו בעין והוה השכר בשביל

שעת השכירות ההוא אלא אפי' בסיר

נחושת שמיד שמתחיל להשתמש בו

מיד מחחיל הקלקול שהנחושת הולך

ופוחח חמיד ממילה הוה חכףטלואה

אפ"ה מותר ליקח שכר כיון שאוחו

נחושת בנשאר כוא מקולקל ממה

שביה תחילה ובעד זה הוא משלם

לו: (ן) בנוף הספינה . פירום וסוה

כמשכיר לו ספינות משובחות בכך

יותר משאר ספינות שאינם כל כך

חשוכות: (ז) מותר להרבות בשכר

הקרקע . הטעם דשכירות אינם משחלמת אלא לבסוף נמלא מה

שפוחת לו כשתא אוולי קא מוזיל

נביה. וכ' ב"י בשם הנהת מיימוני

בשם רשב"ה בעל התוס' דאין היתר

רק אם נכנס תיכף לתוך קרקע דאל"ה הום אנר נטר *) ולחב ד"מ

חמנם במ"מ כתב בשם הרשב"ח

דאט"ג דאיכו דר מיד בחלר שרי

הואיל ובשכירות קרקע זוכה בה מיד

והאחריות על המקבל כמו במעות: (ב) או אונסין ולא גניבה ואבידה בשברו להוציאן כל"ל: (ג) כלים מותר כו' . דין הכלים כמו כמעות

דסעיף א' כדי להחלמד ונתבאר שם: (ד) ולישול שכרה ואם

נשברה שמין לו כו'. בטור כתוב דמותר לקצוב דמיו ולהתנות כו'

ロフ הרמב"ם: (°) לדין השוכר שחייב בגניכה וחבידה: ג בם מושמום כל שירוש (גירסת דרים שחתוי) וכ"כ שרח"ש ד פימרת דרב שם פסק רב פסח כלכתת וכו' שם ודף פ' ע"ת : ה מעוכדת או נגנב או נאבד רק בש"ץ והשמש אכל כשאינו מתנה כלום פשיטא דשרי להסות דודת דבני מר שוקבת וכו' שם: ו ברייתת שם דף ס"ע פ"ב: ו כדמפרש רב : כמ"ש לקמן סי' קע"ז ס"ק י"ז ע"ש ב אסור לשוכרן להוציאן כל"ל: ששת שם וכ"ם אם תשנר וכל ד דווקא כלים כו'. וכן יוכל להתנות מלוח היא נכיה: ח ברייתא שם: מ מימרא דרב נחמן שחם ישבר בחונם ישלם לו דמיו אמר רכם כר אכסו שם י רמכ"ם בש"ו מס"מ אש"פ שמן הדין שוכר פטור מאונסין כת"ש בח"מ סימן ש"ו וח"כ כיון כבס

שם כפ"ו מכ"מ דשכירות חינה נקודות הכסף

יא משנה שם קף ס"ם ע"ל

יר חלמידי הרשב"ה : יג כ"ם

(סימן קע"ו בפ"ז ס"ק ז') וכתב ד"מ אמנם כו' . ומשמע דמסקות הד"מ כהר"פ כן אדרה ולא כהנמייי כשם רשב"א בעל מוספות וגראה דחש"ג דבחום' פרק הספינה סוף דף ס"ו כהכו ג"כ כשם סר"ם כן אברנם כמ"ם סנסת מיימוני מ'מ העיקר כמ'ם הרב המניד בכסהר'ם כו אדרם לפעמה דמסחכר הוה דדווקה כסועל שאין גופו קנוי לו שהרי בחנר שמדר נקנה לו נוף סחצר ומס לי שדר בו הו לה סכי יכול לעשום כו מעסה

עצי לבונה

סימן קפ"ג כס"ו פקי"כ דכ"כ דעפו ו"ל וכמ"ם ככית דעל השער שבשוק הוי כמו כרשותו ומכש"ך במי כיפותו ומטם ן במי ר"ש ממתע דשום קנין לא מהני פל שער שבשוק רק לענין מי שהע מ"ש ול"ש. לענין מי המרכות מ"ש ול"ש. לתרץ קושיים כח"ד על כס"ו בס כום דח"ם . ועי" מל דעה דכסוסק על ה אף שהלוקח לא נסן לו בתעות שרי דתני לתיוף ולמזכן באשראי ורשאי לימן לו אח"ב אף בשנחייקר יושר מהמעות שקבל דעחתת השער כים לו מתחלם פ"ם שכחריך בזם:

(סימן קע"ו סעיף א' בהג"ה) ישן סתירון וכר . מש"ך סק"ב ע"ש וליסח כו' . ור"ל דדווקא כשמחנם על עדים מיוחדים דוקא אשור אףכקיכל המלוה כל אחריו' אכל כשאינו מחנה ע"ו רק כל העדים שליו המלוה כל החתריות: אסור לדוציאן עי' ש"ך סק"ג מ"ם (שם) שבי בשכרן . עוֹי ש' אמור לפוכרן ַ להוציאן כ"ל דחסור חף בלח כוליחן כיון דנתן לו רשות לכוליחן מיד נפשה מנום כמ"ם המ"ז סק"ה וכ"ה כוונת המ"ז בסק"ב (פעיף ג' בשו"ע) ולימול שכרה עמ"ו סק"ד מ"ם ולא אמריגן דעביים בקובם היא כמו בלואה וכו' ר"ל דאפילו אם עשה קונה שישלה לו כשנאנם כשפם הנחינה לא חיכפת לן כום דמימ כל זמן שהות בפין מותר לקבל שכר במד הפחת כיון דהשתת חל פל כתשכיר ולא מיירי ספור דמוחר לקנוב דמיו וכו' לותר דבחמת ישלם לו כפי הקלבה דו"ה רק בא לומר דסקלבה אינו מגרש כלל דלא שוי בום עדיין כלוחה ומוחר לימול שכר כל ומן שכוח כפין ואח"כ כתב השור דאם חירע אוגם אינו משלם אלא כשנת

בעד הפחת עד השבירה ותם

להוציאן אפילו לא הוציאן נמי אסור דכיון דמלוה להולאה ניתנה מטח שכחו לידו כחלו הוציחן דמי: ב יש מתירין כו'. וכ"י כחב דמשמע מדברי ח"ה דמ"מ אין לעכוח מעשה להיתר וליחא דל"ק התם הכי אלא כשהלוה מבטיחו ומחנה שלא יהיו נאמנים על הקרן שנאנם

> הגה ודוקא שלא קבל עליו כק אחריום גנבה ואבדה (0) אבל אם קבל עליו כל אחריום אסור (ב"י בשם בעל החרומות) (ב) ואם קיבל עליו המשכיר כל אחריות בין דננבה ואבדה בין אחריות דאונסין ב" יש (ב) מתיכין אפי' משכיר לו להוציאם (ח"ה פי' ש"ב) בדלקתן סי' קע"ז ומיהו אם לא קבל עליו רק גנבה ואבדה ולא אונסין (ב) או אונסין ולה נכבה ואבדה ולא מונסין (ב") מי אונסין ולא נכבה ואבדה ב"ה ב"ה בשם חום" והגהמ"יי פ"ה וכמ"ג וריב"ש פי ש"ה ופ"ח וח"ה שם וע"ם) [ג] מיהו לא הוי אלא וכמ"ג וריב"ש פי ש"ה ופ"ח וח"ה שם וע"ם) כאבק רבים [ד] אבל אם לא קכל המשכיר אחריום כלל הוי רבים קצולה : (ריב"ם שם)

> ב (ג) [ה] (ג) י כלים מותר להשבירם [ו] אפילו נותן לו רשות למכרם ולעשות בהם כל חפצו רק שלבסוף יחזיר לו כלי אחר כזה (לפון רמנ"ס פ"ח מה"מ די"ל):

> ג [ז] י מקום שנהגו לשכור הספינה (ד) ולימול שכרְה ואם נשברה שמין לו מה שפחתה ומשלם יתר על שכרה הרי זה מותר (ה) וכן "מותר להשכיר סיר של נחושת וכיוצא בו ונומל השכר ודמי מה שפחת ממשקלו וכן כל כיוצא בזה:

הגה [ח] וי"ח ד דוקח כלים (ד) כחילו דחפי' מה שנשחר נפחח קלה ובעד זה נועל שכר [מ] ולכן אם נשבר משערין כמה היה שוה בשעת שבירה (ב"י כשם התוספות וכן כ' רבינו ירוחם והנהות חשיר"י וכן משמע לשון הסור) :

ד הי מותר לשכור פרה ולשומה (ה) בדמים כגון שיאמר הרי פרתך עשויה עלי בשלשים דינַר י אם תמות וכל זמן שהיא אצלי אעלה לך סלע בחדש בשכירות [י] (וי"מ דמס חמות משערין כמה היחה שוה בשעת מיחה) (רמב"ן ורבינו ירוחם והטור):

ת חמשכיר שרה לחבירו בי' כורים לשנה וא"ל תן ר' זוז שאפרנס בהם השדה ואני אתן לך י"ב כור בכל שנה הרי זה מותר מפני שאם יפרנם

השרה בדינרין אלו יהיה שכרה יותר "וכן אם השכיר לו חנות או ספינה בעשרה דינרין כשנה ואמר לו תן לי מאתים זוז שאבנה בהם ואציירנה ואכיירגה או אתקן בהם ספינה זווכלי תשמישה ואני אעלה לך י"ב דינר בכל שנה הרי זה מותר." [יא] (הואיל והוח מולים המעוח (ך) ך (ו) בנוף הספינה או החנוח) (עוד) אבל אם א"ל תן לי ר' זוז כרי להתעסק כהם בחנות או להוציא בסחורה של ספינה ' או לשכור בהם מלחים ואני אוסיף לך בשכירות הרי זה אסור:

מותר לְהרבות בשכר הקרקע (לפון לפני פ"ז מה"מ דין ס') כיצד השכיר לן את החצר יי וא"ל קודם שהחזיק בו אם מעכשיו אתה ניתן לי הרי היא לך בי' סלעים בכל שנה ואם תתן שכר חדש בחדש הרי היא בסלע בכל חדש ז ה"ו (י) מותר " וכיוצא בזה בשבר האדם ג"ב מותר:

חידושי רעיק

(סיטן קע"ו סעיף 6' נהג"ה) יוש מתירון אפי' משכיר. בר"מ כ' ע"ו אפגם בריב"ש (סי' ש"ה) כ' נראה ברוד דאמור להלוות על אחריות המפינה ושיתן כשובו כ"ד לפי שוו

(סי שה) בואר בה בצוב ברבית אע"ם שהמלוה מקבל עליו אחריות כל הסעות כ"ה הלואה וקוצץ לו דבר קצוב ברבית אע"ם שהמלוה מקבל (סי' קע"ב סי"ח) מתם המחבר הלואה עדיין לא יצא מידי הלוחה וכו'. לפ"ז קשה דלעיל (סי' קע"ב סי"ח) מתם המחבר כתריב"ש והרב לא הגית כלום. וכאן פסק כתח"ד. והוי לכאורה פסקי דסתרי אחדרי. ועי' בתפל"ם שכתב לחלק בין, הך דהכא להחיא דסי' קע"ב. ועש"ך לקסן (סיקל"ז סק"ך):

וכן יוכל להחנות שחם ישבר בחונם ישלם לו דמיו חב"פ שמן הדין שוכר פפור

מאונסים אפ"ה שרי ליטול שכר כיון דאינו ממחייב בדמיו אא"כ ישבר וכ"ז שהוא

בעין הוא מחזירו כמו שהוא ועד שעם שבירה הוא ברשום בעלים לזולא וגם הוא

נפחח וכו' . מור: (ה) בדמים . כ' הש"ך ול"ד לנחן ברזל לקמן ר"ם קע"ז דהחם

אינו עושה בהן מלאכה שיכחישו מחתחן והוא מקבל עליו אחריות מעחה: (ו) בגוף.

והוה כמשכיר לו ספינות משובחות בסך יותר משמר ספינות שחינם כ"כ חשובות

וע"ל סי' קס"ג ס"ד: (ז) מותר. לפי ששכירות אינה משחלמת חלא לכסוף כמ"ש

ביאור הגר"א

ה"ח כשומר שכר ד"ל ופפור נשתלשו עליהם אסור משחם רבית ור"ל נשתלשו שכתחלה כשהושלש בירו תושלש שיתא הייב אף באונסין ח"ש בתנ"ה ודוקא שלא כו' : [ב] אם קבל כו' ומיהו כו' . כ"כ בתה"ד שכ' בגליון תום' ע' א' מש"ש מעת של יתומים מותר

שבאו לידו כאילו הוציאן דמי: (ב) בתירין. כחב הש"ך דב"י כחב דמדברי הת"ה משמע דחין לעשות מעשה להחיר וליחה דל"ק התם הכי חלה כשהלוה מבעיחו ומחנה שלח יהיה נחמן על הקרן שנגנב או נאבד או נאנם רק הש"ן והשמש אבל בשמינו מתנה כלום פשיפת דשרי ומ"ש הרב תפור להוליתן בשכרן ג"ל תפור לשוכרן להוציאן. ש"ך : (נ) בלים . כ' הע"ז דאין השכר אלא משום שנפחת הכלי במה שמשחמש בו ולפ"ז' אם הוא כלי שאין בו פחח כגון כלי כסף וזהב אסור ליסול ממנו שכר כשהוא דרך הלואה והאחריות על המקבל כמו במעות: (ד) כאלו .

ישלם פחם כשפת הנחינה א"כ ישלם לו ג"כ בעד הסחם או אסור לקבל גם שכר דהוי רכים ואינו מותר לקבל אלא אי מהם או השכירה ובעד הכל בשת השבירה או ישלם כשפת הפוניה או ישלם כל בכר כלל בכר בל בכר המה בשת המה במה המה בשת המה בשת המה במה בת המה

בו אינן מקבל מי שפרע דלא פעכם דעפים דעוכר דמאן דיהיב זוזי אפרעא לכי פרי פלחה יסיב סבר אשכח פירו דשפירא תדידי ושקלית. וכ"פ פרו"ף וכרא"ש והימנים פכ"ב מפל' שכירה והטור חים פי'ריט פש ואיכ אמאי שרי לאקבולי הפירות כשלא אחזי אבי דרא הא אין מקכל כזה מי שפרש אלא מוכרא דאין הטעם מחמת מי שפרש אלא משום דלא גזור ביש לו ודלא כהריב"ש שמביא הב"י סי'קפ"ג שהמשם מחמם מי שפרש ופיפה דאיכ סיכת דלת תיחחזי תכי דרת היכת שרי וליים בש"ם וכפום' (דף ס"כ פ"ב) ד"ה תש"ם שתין לום כו' ובם' פ"י:

מקור מים חיים

רכים ופיי ב" בשכרן להתלמד או לראום דאי להוציאן אסילו לא הוציאו מסור כיון דעלוה להוצאה ניתנה מעת שבאו לידו כאלו להוציאן דעי וכספר שערי דעה הקשם ע"ו מהא דעכואר בסימן קע"ו סי"ט דאס הפקיד עשום אצל חבירו והנפקד כלום לעובר כוכנים דסנסקד חייב באונסין ואין למסקיד בריות כלל ואם סנפקד רוצה לחם דבר מעצמו למסקיד אין בו משום רבית וכוא משום דכיון דלא נתנו לו בחורת מלום ולא בחורם שבירות חלה מות יכר אמשום נכי נפי שבשוכר שינה בפן וכוציאן ונתחייב באוכשין מיש אל ביר רבנת כבחורם שבירות החלה מה בירות ובשלה בא שבשוכר במוכב בפן וכוציאן ונתחייב באוכשין מיש אל ביר רבנת כל בכחור באוכר בשלה בא בירות במה בשלה בא בירות במה בשלה בא בירות במה בירות בירות במה ב דהוי כמוסיף לו נדוניא כמ"ש אח"כ

וה"ה בכל מה שחדם מחקייב עתה

לחבירו מחגה שאם לא יפרע מכאן

עד יום פלוני שיכא מוסיף על כל

ליטרא ד' פשיטים בחודש כ"כ ב"י

בס"ס קס"א בשם ריב"ש בשם רשב"א

וכ"ל דמ"ש כאן שלריך שיהיה החנאי

קודם סנישואין היינו בפעם הראשון

שמחקשר עלמו נגד חחנו ליחן לו

נדוניא דהיינו בשעת כחיבת החנאים

לחתן כיון דעד אותו פעם אין שום

חיוב עליו וחי בעי לא יהיב לים מידי

הוה גם הרבית בכלל המתנה. ההיא

אבל אם בתנאים לא נכתב רק חיוב

הנדן ובשעת החתונה שמסלק

הנדוניא כותב לו שיתן לו רווחים אין

מועיל היחר זה הואיל ובפעם ההיא

יש חיוב עליו לחת לו סך הנדן ואי

לא יהיב ליה חייב ליחן קנם הנכחב

בחנאים מתילא הוה כחוב דעלמא

ולריך לעשות היתר על הרווחים וכן

משמעות דברי ריב"ם שם בב"י בלשון

זה ראובן שידך בתו לשמעון והתנה

עמו שיתן ח' דינרין בנדוניה בשטרי

חובות בין קידושין לשבע ברכות כו'

שכ"ל ועל זה כתב היתר זה משמע

בפעם הרחשון שכחבו החקשרות

החנו כן וכן הוא ברור לענ"ד. ובלבוש כתב ג"כ בסימן קס"ח בסופו שחם

נחפשרו לן אחר החופה הוה רבית

גמור שהרי אחר החופה מיד נעשה

עליו כמלוה וגם קודם החופה טוב

לעשות סכל קרן ויכתוב באבי בכלם

חייב ליתן להחתן כך בשנה הראשונה

משא"כ בשכירות פועל הואיל ופועל אינו משחעבד מהשחא עכ"ל:

(ה) וכ"ש אם כבר נתחייב כו' . נראה פשוט דזה הוה רבית קלולה

ואפילו בחלוקה הראשונה שכבר החזיק כו' נסחפק ב"י אי הוה רבית

משתלמת הלה לכסוף:יד משנם בס דף ע"ה ע"ה: מו כרייתה כ"כ דף פ"ו ופ"ו: מו וכתכ ה"ה כספ"ו מה"מ שכתב ה"ה כספ"ו הרשכ"ה ז"ל כשם מוכו דדוקה בפומל חסכו בבה"ב דמה לה משטעבד דיכול לחזור כו אכל כשכירות הרקש שוכה כן תעת זכיה נטורה שרי אף על פי שאינו דר מעחה כחלר והכיאו הכית. יוסף ושלא כדעת הסוססות שם ככ"ב

לבמת כמופטות שם: כ ממונית דיןי"כ ממשנה כ"מ דף ט" ע"כ דיןי"כ ממשנה כ"מ דף ט" ע"כ לכירוש לש"

נקודות הכסף

מה שירנה וכן בנמוקי יוסף פ' הספינה כתוב בהר"ש כן אדרת והיינו דלא אמרינן כנמ' פרק חיוהו נשך הכי בכי בכירות קרקע רק כפ' הספינה נכי פועל וכן משמע מדכרי יקש כתבו סתם דמותר ומיד בלריך נהחחיל פעתה וחם היחה לכי הדדי נינהו הום ניה לכתוב גם בשבירות קרקע כן ולא הום לכתוב דין דסועל בפני עלעו אלא הוה לים לערכינהו וליחנינהו אלא כדאמרן בנ"ל! הג"ה עיין בדבב"ם כפ' הססינה ריש דף ש"ו גבי ומסכרא זלוולי בסכירות מי אסור כו׳ שסירש דדרך סועל לשכור עלמו בכל שהוא כשאין לו עה יאכל כו׳ ולפי עניות דעתי נכחם דבמום דחק דסכי פריך והסברת ולוולי בשכירות מי החור כת חון כפ' מיזהו נשך מרכין מל השכר וחין מרכין המכר וטעמה בדמפרם עו המנו וטממה כו מנום המס דשכירות חינה משחלמת הוח לכסוף ע"ש ודו"ק: (בש"ו מ"ק ח") אבל בוה נראה רמורת כו" . עיון ככ"י דלח משמע כן דנשחפק כיון דלח כח של ידי הלוחה:

עצי לבונה

מוכם וסיינו דמחזיה לו גם הר' והובים כמו שפירש"י שם דף ס"ט פ"ב רק דנה הוו סרעון כלל בעד המלוה רה הוי שכירות יותר כעד ספינס שם וכ"מ מכפרישה ע"ם. ול"ע שם דברי המהר"ם שי"ן ים טי"ף על רש"י הנ"ל ע"ם כיון דבחמם מחזיר לו המחהים והונים ג"כ דמשום זה אפור הספינה דהוי רבית רק ברישת דשרי צ"ל דלח הוי פרעון

חמכיום עליו כל האחריות בזה בנו לום כלל

בשם ר"ח מפרשים דהיינו דכ"ע מודים בזה לדינא: ב ה"ז הראב"ד אפי' יהיב ליה שיעור פלגא קרנא בתורת רבית מחשביכן ליה כקרנה ולה משלם אלה פלגה אחרינה

כהב"ח סי' קס"ח ס"ב : מי סימן : קע"ו סעיף ט"ו קען א דחיינו כו׳ . וחוספות

שפוסק דמים על הלאן וגם פסק דמי סשבח וקבל עליו לחח בכל שנכ דבר קלוב בין יהיה שם שבח בין לא יהים דחשבינן ליה כאלו יצאם מרשו׳ בעלים והוי רבית קלוצה וכתב ב"י אסור. והוי א"ר וכתב בה"ת בשם וקרעיגן לשטרא ולא אמריכן בכי שא סלוקי בלא זווי הפוקי כוא דלא אמרינז הכי אלא במשכנחא (לעיל סימן קע"ב) ומביאו ב"י וכחב דהייכו כסברת רבי׳ אפרים וסייעתו (דלעיל סי' קס"ג ס"ג): ג אסור ולא מהני כשנותן לו שכרו כפוטל בטל כדלקמן סעיף ב' דהכח כולים מלום היא. ב"י בשם הר"ן ושאר פוסקים: ד אין באן חלואה כלל. אלא שליחוהים דבעל הסתורה קא

מוכה . ווה כוונת רש"י שם ד"ה מותר וכו' ומעלה לו בחניכות דסקוכם וכו' מחתי' זוז ושני כוכין חטים כליל בו' מתניתא מסייעא לר"ל אין מפרין על חנות וספינה ועל דבר שאינו עושה בנופו רי, מותר כו ודוקא כו יכםש שלדי ב באחוא רתנא ייון כו . רשביא וריכישישה זי בילון מותר בר קצרן וכ"ח בתוספתא וירושלסי שם ותביאו תוס שם ע"ש בריה אין כו' וערש"י שם ר"ח אין כו' ואליג כו' והר"ן כתב רכאן קמ"ל אע"נ דינותן לו שכרו כפועל לא טהני ומה אין כו' ואליג כו' והר"ן כתב רכאן קמ"ל אע"נ דינותן לו שכרו כפועל לא טהני ומה מתורץ קושיא שניה של תוס' שם ועוד דפריך נמ' כו' . וו"ש כאן אין מקבלין כלל ובס"ב כ' התורץ קושיא שניה ע"י שכר עמלי. ואין נ"מ בין פירש"י ותוס' לרינא אלא בפי' רמתני' כשיפת דחינו מונת כנוף כ הטרת, כו שמרהו ע" שכר עמים. ואין נ"ם בין פירש" וחום' לרינא אלא בפי' רמהג" הוא אבק רבית ולר"ח. תוא רבית קצוצה: [ב] לפילך אם כו'. נם' שם ועור הלרש"י הוא אבק רבית ואירי כו': [ב]] שאם כו' או כי'. ר"ל שיקבל הכל וכמש"ש אדתני סימא כי אש"ף אירי ואירי כו': [ד] וכן הדין כו'. מור וערש"י שם ס"ם כ' ד"ה און מקבלין כו': [ה] וכ"ו לא כו'. כמ"ש בירושלמי המליך הבילה כמקים למקים א"ל תגו ואני נותן לך כדרך שאתה נותן במקום פלוני אם באחריות הנותן אטיר והלוקח

כנד הפלום רק השכירות היי יותר פוך הנייל כנייל: (סיטן קע"ו טעיף א' בהג"ה) ארן כאן הלואה - עם"ך סק"ד י"ש אלא שליחותים דבעה"ב קא עביד ור"ל דדווקא סיכא דיש לסמקכל או הוי כלוה דכל ת עליו ואסור ליתן מלק מסשכת אף אם יחן לו כפועל דום לא מסני אלא בכלגה פקדון דשכה כבל בשלה פלגה פלום הו מכני שכר מלום כמ"ש כשק"ג הכל כשהינו נוטל ריוח כלל דככל כוה של הנותן והוא אינו נהנה כנל לא הוה לום כלל אלא שביד בחנם שליחותים ומס דקבל אם אינו נהכה מוה כלום אלא הוי כש"ח שפתנם להיום כשוחל ושרי שפתנם נסיום כשותר וחלי ליתן כל סריות לסנותן וחלס ראים לעש"ל סימן קש"ו כש"ך סק"א לתכך, דברי סב"י כשכרו לסטלמד דאסור אם

ומוגיר לו בפחוח משוים. ש"ם ורש"י: האבל אם כבר כו'. כלומר בהחזיק ונחחייב לחח לו מעכשיו השכירות י' סלעים (לחדש) [לשנה] אסור לומר חן כל חודש סלע וכ"ש אם כבר נחחייב לו השכירות דהיינו שהגיע הזמן פרטון של סוף סשנה וממחין לו ונוחן לו דבר בהמחנח קלולה*)אבל בזה נראה דמודה דהוה רביח קצולה:(מ) מותר להרבות המטוח אסור ומבואר כאודאין חילוק

בין מעות שכירות למעות כלוחם לעולם כל אגר נער ליה אסור וכ"ב בד"מ וכ"ד ב"י לעיל ס"ס ק"ס ולא

לומר לו חחן כל חדש שלע ח' ואני אמחין לך המעוח (ב"י בשם מלמידי הרשב"ה) (ה) וכ"ש אם כבר נחחייב לו הפכירות ונותן לו דבר בהמחנת המעות (ח) דחסור (הגהות חשיר"י והג"מ פ' ח"נ ובהגמי"י ס"ח) (מ) [יג] תוחר להרבוח בנדונים חחנים כגון שנדר נדונים לבחו והחנה עם חחנו שכל שנה שיניח לו הנדונים מצלו יחן לו כך וכך שכר מוחר שאין זה אלא כמוסיף לו נדוניא ודוקא כשהחנו כן (א) קודם הנשואין אבל לא אח"כ דהוי אגר נפר (רשב"א סימן הקכ"ם וריב"ש סימן הק"ב) ועיין לקמן 🍱 סימן (מ) קע"ו) :

הגה דן [יב] אבל אם כבר החזיק בו לשטר לו בי׳ סלפים לשנה אסור

ד אסור לומר לאדם עשה עמי מלאכה היום ששוה דינר ואני אעשה עמך בשבוע אחר מלאכה ששוה שתים:

השובר את הפועל בימות החורף לעשות עמו השובר את הפועל בימות הקיץ בדינר ליום ומקדים לו שכרו מעתה, ושכרו שוה, בימות הקיץ סלע ליום אסור ש אבל אם אמר לו עשה עמי מלאכה מהיום ועד זמן פלוני בדינר ביום מותר דכיון שמתחיל לעשות עמו מעתה אינו נראה כנומל שכר מעותיו שמקרים לו:

קעז שלא יקבל צאןברזל מישראל וכמה דיני משא ומתן האסורים משום רבית. ובו מ' סעיפים: אין מקבלין (א) צאןברזל מישראל א [א] דהיינו * אין מקבלין שמקבר ממנו מאה צאן ויהיו הגזות והולדות והחלב לאמצע לשליש או לרביע עד שנה או עד

שנתים כמו שהתנו ביניהם ואם מתו הצאן הרי המקבל משלם דמיהם ב ה"ו ג (6) אסור שהרי בעל הצאן (ב) קרוְב לריוח ורחוק להפסד (ב) לפיכך אם קכל עליו בעל הצאן (ג) ישאם הוקרו או הוזלו או גמרפו הרי הן ברשותו ה"ז מותר וכן כל כיוצא בזה (ד) וכן הדין

במקכל עליו סחורה בענין זה (מיר): הגדה [ה] וכל זה לא מיירי אלא כשיש למקבל ריות אבל אם אין לו ריות כלל במה שמקבל ד אין כאן הלואה (ב) כלל ואפילו קיבל עליו כל האמריום שרי דהא מוחר לש"ח לקבל עליו להיום כשואל (ב"י ובעל החרומה

רב] אבל אם כו' וכ"ש כו'. כמש"ש בנם' מ"ש רישא כו' ותאי כיון כו' והאי רקאבו כו': [יג] מותר כו' ורוקא כו'. כמש"ש ע"ר ב' באתרא רתנא דידן כו'. רשב"א וריכ"ש יעש"י:

פתחי תשובה

' מחות שיש לו משוכון חביו כל ימי חיים וחת"כ מתם כחשה וכנם כח לנכות חוכו

לוד (א) סודם תנשואין . עכסים סק"ם כשם ט"ז ופיין כחשוכת כו"ב תניינת חלק יו"ד סימן ע"ו כמי שמת ולום לתת לכנו מחקים והובים וכל נכסיו נתן במסנה לחשפו יחת"ב עשמה החשה שידוך עם כנה ונתחייבת בתנחים לתם לכנה עם חשתו דירה הוחיל שמנית

וים עוד ב"ח חתרים והקרקעות חין מספיקים די חשלותי כל התוכות ונשחל אם תנכין לפכן שכירות הכים שדר כו וכתב דחין זה דותה לנדונית חסנים כיון שככר היתה סאם חייבת

לכנה תוב זה ע"ם לוואת אביו וזה הוי ר"ק כדכרי הש"ך כח" קס"ו סק"ח וח"ת אם ככר גכה הכן את תובו השיקא דאינו יולא בדיינים ואסילו אם לא גכם לא מנכינן לים כיון שדין זה

בשם חכמי לוכי"ל והר"ן בחשובה):

וכך בשנה השניה כו' : קצד (א) צאן ברזל. בטור כחוב או סחורה אחרת ופרש"י במשנה מפני שרוב המקבלי׳ היו נוסגים כן בלאן נקרא לאן ברזל: (ב) קרוב לריוח ביאור

יות יה יה חמרים המקבלים מבעלי בתים מעמירין להן עירות במקום חיוקר כשער הזול ר"ה אמר געלה שלחז ורא מתיבין לר"ה שליח שנאנס לשיר על האונטין לא מעמים מתנה ש"ח להיות כשואל. ור"ל משא"כ במוליך חבילת כיון שהוא עושה נ"כ להנאתו משא"כ בחברים ול"ל ס"ש בנמ' ניתא להו ומנלי כו' (וכמש"ל נס" קע"ג ס"ק ("ד) ושה במחני אין מקבלין צאן ברול כו' איזה צאן ברול כו' ר" ירמיה בעי תמן את אמר נושא שכר חייב על האונטין מורר ר"ל כאן בנצ"ב חייב על האונטין מורר ר"ל כאן בנצ"ב אמר תואיל ומקבל עליו אחריות אמר תואיל ומקבל אחריות עליו אמור ושם בהמרים אמרת אע"נ שמקבל עליו אחריות אפר תואיל ופקבל אחריות עליי אמור ושם ברובוים אפרת אינג שמקבל עליו אחריות וביות הירושלם הוא שבטוף פל הדיינים במרו ולשון הירושלם הוא שבטוף פל הדיינים ומשני לא פעמים שמתנה ש"ח להיות כשואל לכך שם מותר כיון שאין להם כלל תנאה משא"כ כאן דנופל בשכר ולתנאתו עושה אסור במקכל עליו תאחריות וו"ש ואפילו קבל מא"ב כאן דנופל בשכר ולתנאתו עושה אסור במקכל עליו תאחריות וו"ש ואפילו קבל כלי ליקום) וכ"ז לא כו'. כמש"ש ע' א' ת"ר כו' קריב להפסד ורחוק לשכר חמיר וה"ל שאין ניפל כלל בשכר וערש"י שם ד"ה קרוב לשכר כו' (ע"כ): (ליקום) וכ"ז כי'. וכ"כ רש"י מוף ע"ב ע"ב ד"ה תנה ליכו' ותום' ע"ב א' סד"ה החמרים. אלא נראה כו' והזמרים

באר הימב

בח"ת סי' שי"ו נתלח מה שסוחה לו השחת חזולי קח מוזיל גביה וכחב ב"י בשם רשב"א בעל החוססות דאין היחר רק אם נכנס חיכף לחוך הקרקע דאל"ה הוי אגר נמר וכחב בד"ת המנס במ"ת כחב דחע"ג דחינו דר מיד בחצר שרי הוחיל ובשכירות קרקע זוכה בה מיד משח"כ בשכירות פועל הואיל ופועל אינו משחמבד מהשחח (ובנה"כ כ' דנרחה מסקנת הד"מ כסרשב"ח דיש חילוק בין פועל לשכירוח קרקע ע"ם): (ח) ראסור . נכמה פשום דזה הוי ר"ק ומפי' בחלוקה הרמשונה שכבר החזיק כו' נסחפק הב"ר אי הוה ר"ק אבל בזה נראה דמודה דהוה ר"ק מ"ז (ובנה"כ כחב דבב"י לא משמש כן דנסחפק כיון דלא בא מ"י הלואה וק"ל): (מ) קע"ו. ממ"ו. וכחב המ"ז וה"ה ככל מה שמחחייב אדם עחה לחבירו מחנה שחם לח יכרע תכחן עד יום סלוני שיהח מיסיף על כל ליערה ד' פשימים בחדש

הכן מע מקה זה לבחר בע"ח. וע"ב דמשמע מדבריו שאם לא הה באן שאר בע"ח ה וע"ב דמשמע מדבריו שאם לא הה באן שאר בע"ח ה להכן פענה עם שאר היורשים בום יש חילוק אם בכר גבה אי בדיינים ואשבר דאמילן שום חיוב אין כאן על הכן להחיר (עמ"ש לעיל מי" קס"א סק"ו כשם דגת"ר) אכל אם לא גבה עדיין אח תוכן עוביען לים ש"ש: כ"כ ב"י וכ"ל דמ"ש כמן שלריך שיהיה הסגמי קודם הנישומין היינו בפעם הראשון שמחקשר עומו בשעח כחיבח החנמים ליחן לחחנו נדונים כיון דעד אוחו פעם אין שום חיוב שליו א"כ גם הרביח הוי בכלל המחנה אבל אם בהנאים לא נכחב רת היוב הרדן ובשעח החחונה שמשלק הנדוניא בוחב לו שיחן לו רווחים אין מועיל היחר זה הואיל ובפעם ההוא יש חיוב עליו להח לו סך הנדן ואי לא יהיב ליה חייב ליחן קנם ממילא היה כחוב דעלמא ולריך לעשוח היחר על הרווחים ובלבוש כ' ג"כ שאם נחסשרו אחר החופה הוי רביח נתור וגם קודם החופה טוב לששוח הכל קרן ויכחוב שאבי הכלה חייב ליחן להחחן כך בשנה הראשונה וכך בשנה השניה וכו' עכ"ל :

כונד (ה) אבור . ולא מהגי כשנוסן לו שכרו כפועל בפל כדלקמן ש"ב דהכא כולו תלוה הוא ב"י בשם הר"ן וכ' הראב"ד אסילו יהיב ליה שיעור פלבא סרנא בחורם רבים מחשבינן ליה כקרנא ולא משלם אלא פלבא אחרינא וקרעינן לשכרא ולא אמרינן בכי הא שלוחי כלא זוזי אפוקי הוא דלא אחרינן הכי אלא

במכרו במסרה המסרה משל במשכנה לעיל סי' קע"ב וחס פושק דמים על הזאן וגם ששק דמי השבח הקבל עליו להת בכל שנה דבר קנוב בין יהיה שם שבח בין לא יהיה הוי ר"ק וכחב המתכורה על משכמרני ב"י דכ"ע מודים בזה לדינא וכחב הסור דל"ד זאן ברזל אלה ה"ה סחורה אחרים ופרש"י במשנה מפני שרוב המקבלים היו נוהגין כן בזאן נקרא זאן ברזל : (ב) בלל . שבובא לקבן סי"ע . דסחם ביו לוה להם משל משל משל מיו ביו ביו לום משל משל משל מיו ביו כשולאן נעשה לוה למסר ואחרים אבל בשבר להפלמד נהוב ממנו מיד לכן חיכף כשת מיו שיו ביו לאום מיו נעשה לוה למסרע ואחר ליו שכר פ"ש וא"ש :

מקור מים חיים

כיום בסורם מסום כיון דמעולם לא סומנם וזם ברור: (ספקא ח" בשו"ת) המשוברי את הפועל וכו'. כסב בסבר מ"ד סק"ד ו"ל קשם לי לפי דעת פרמ"א שפסק בס" קש"ב ספיף ז' דכדבר כאין שומחי ידוע מותר לסקרים מעות ולקנות בזול ומקורו מהחום' שדימו אותו לטרשא וכוא דין המבואר כס" קע"ג ס"א שמותר באין שומתו ידוע ובטרשא מבואר בדברי סש"ד סק"ב שם דבדבר שאין בו אונאה תומר אפילו בשומתו ידוע בחיץ שפתו ידום וכניתם מכוחה דבכרי טפיד שק"כ שם וכוכל שדין כו מנותה תוחד החירו בקומנו החירו בקומנו ידום ע"ש וסופל מחל דכר בחין כו חולה כמכוחר כח"מ מי רכ"ו מניף ל"ג וכן קשם על מח שכ" במי" נסף": כמף": במף": במש המשב"ח דחף כשכירות קרקע חשור בשיסים מקדים משכר דכא אין אולחה לשכירות קרקע וסוי כדכר שאין שמתו ידוע דמוחר לדעת מיכ עכ"ל וכמתילק כבודו שגם כזם לעל"ד ומיאך ראם כדכרי מש"ך כמק"ל דכדכר שאין כו אולחם מותר אפילו כשומתו ידוש וסלא דברי מש"ך שם כמ"ק כ" מסם פועתקים מדכרי ס"ה וכעס"ת

דכתב דבקבקם כיון דאין אונאם לקרקפות ונס אין כיונא בוס נמגר כבוק כל שהוא כרך מקח וממכר שאינו כראם כרבית מותר והמס קאי על שיסת הרי"ף דססק דלא קי"ל בערשא דר"ל דשריא ור"ג שירי בדבר שאיןשומתו ידוע ולסכי שריא ר"ג כמבואר, בסוסקים ואמש"ב ששק הרי"ף דלא קיי"ל כערשא דר"ג ואף עש"ב כתב בחשובה ידום והסכי שניה ריב כמכוחה כמוסקים המפשם ששץ הנייף זוח קיייב לפנישה דריב וחף מסיק כתר מפוקבה דכקרקטים מוחר לששות טרשא כיון דאין אואם לקרקטות וגם אין כיווא כזה מפכל בשוק הם אותחו ידוש אף כדכר שאין כו אואם מעולם וא שממנו דמותר לששות שרסש וישתשם הדכר ולא יאמר חייד דכל ששומחו ידוש אשור בכל פנין אף כדכר שאין כו אונאם ולא מיירי סש"ך מרכר ששומתו ידושם אם כרור וסרב בעל מ"ד לא ילא כום ידי חוכם פיון : (פיסן קפ"א ספיף א' שו"ע) דרץ אסור . עש"ך סק"ב וכסוף דכריו יש קיס ול"ל דלפיל סיפן קס"ו ס"ג :

ב (ו) י הנותן מעות לחבירו בתורת עיסקא דהייע

אסור [1] שכל עיסקא פלגא מלוה ופלגא פקרון

ונמצא שמורח בחלק הפקרון בשביל חלק המלוה

לפיכך צריך לו ליתן שכר מרחו [ח] ישבכל יום

ויום מימי השותפות (ג) ה [מ] כפועל (י) במל של

שחצי האחריות על הנותן וחצי על המקבל

הנמרת: נ משנה דף ס"מ ע"ת: ד לשון הרמנ"ם כס"ו

מסלכות שלוחין ושותפי' דין כ' מכרייתם שם וכדשמרש

נקודות הכסף אינם ישרים לפע"ד כמו שאבאר. תה שהאריך הנ"ח שמנות. מט שפמנין פכית כקונסרם אמיון וכתב ושארי לכו מארייםו לחכמי סדור בתכוריםם כו' דבריו לא נסירון לי ודברי תכמי סדור נרחין נכונים דמם בכך דנפים פירחם כלח לפי כובד כמלחכה משלם לו . ואם שרלם לומר שדתת ספור ומפרש"ל כום כן אף שאינו אמם לסט"ד אלם כחמם כום ככנים כנים יוסף אף שנו נחמר דמה שהקשו כל חכמי הדוד על מהרש"ל נמה שכתב על הב"י ולח ירד נמה שכתב על הב"י ולח ירד למומקו דחם כן סוי לים למיפרך כחיוסו נשך נמי וכח לחו בפל כוח דכח כבר מכוחר כסרת"ם דמשום דפוי תכק רבים סקילו ועוד דתמתי לם סקומפום גם גבי פיכשו סשכם חבדה כן ועוד דהיחך שלוי קושייתם שנקשו מם כן סימך נופל שכר על כשכת מנדם כפירושם . עוד סקשו מל דכרי מסרם"ל מדברי הפוססות דבכורום פרק עד כמה שמבוחר שם להדים כהכלי כמו שחמום כל זה מכוחר כחריכום בספר מורם וכחרושי ומפר"מ מלוכלין וכם' מפרני מלך פרק מ'נ ובצרישם ובכ"ח ולפי דעחם בנג מהרש"ל נכמי שנגום וחענה חני חם פיקי לכחר כוונם מסרש"ל ולסלילו מכל סשנות אלו . דודחי ידע מסרש"ל דסכא באבס מכני שבוש מכו - יודמי ידע מהרש"ל דסכת כתכי רכית הקינו מלמ דמשפע נים דסת מקנם זו שחקיו שימוי כמועל כעל פות משום דלם המתוי ברנית אם שמורם בחלק הפקדון בחגם וח"כ היחך מקנו רבק שלח ישלם לו כיאך מקנו רכק שלא ישלם לו מדע מלקכם זו ששורה פתם כא מדע מלקכם זו ששורה פתם כל למקן איסכא דלא ישול שכר של ביקול מלקכ הראשונה לכך נדאה לו מחכרשיל דהם דפולד מלקכ כיושב וכשל לנמדי לא כא בלו לתחוף פיכשי דשלה לו בעד כ' המלקכות שום אינו אלל כשר חלקכם אחם האינו אלא כפר חלאכם אחת משלם לו ובפד א' כאלו יושב ובפי לנמרי ומסתמה הכמים מקנו בנמני ומשממה המפים מקנו לפי פסנין גני רבית דלת יכם מחוי כרכית מסתנהל דישלם לו בשד מלחכם כנ' דלת יכם מיחזי כרכי' שטורת פמו מיחזי כרכי' שטורת לגדה מיחלם כנ' במום וגני לגדה אם ישלם לו בעד מלאכה הכ יכא מחזי כנועל שכר הבכס מכדם לכך חינו משלם לו כמד מנחכם הכי ומשלם לו כעד מה שכמל ממלחכם הרחשונה והשחת מקשם מהרש"ל שפיר דתו כהנ" מים חיכת למיחרן נכי רבים וכח לחו בשל כוח ממלחכה שפושה מחה ומ"מ מתחוכם שמשם מלכה מיחוי כרבים דשבמה דבהבק רבית הקילו לא שייך הלא שלא ישלם לו בעד תה שבטל ממלהכה הראשונה אכל ששישה

משמת דרולהלומר דיפול שכנ

דמ"מ מחזי כרכים אם אינו תפלם לו בעד מלאכם שמו:מ עתם והשמא לא מני המום'

לפרש גבי השבם אבידה כפי פירושפגבי רבים דהא מדפריך גבי השכה והא לאו בשל הוא

(סימן קע"ו שו"ע סעיף ב') הנורגן מעות וכר'. לחוגן ושמעון שנשמפו וסוליחו בל חיש חלקו כשום וכחליחו סולית יוסר של חלקו סך משום וכתנחי שנין ירויתו וכין יססידו בשותסות יסיס סחלק שפולית יותר של חלקו קיים ולח יססיד כלל מהקרן כנוכר לעיל ויקח חלק ריות קנוכ כעד חלק שלו ביוכר פוי רכים כלולם ולשילו השם מסקינן פינים . פרש"ך .

בו׳. טמים בסעיף ד׳: (ג) בפועל בפול בו׳. בגמ׳ איהא תנא כפועל בטל בטל בפול במו בו׳ . ולא כל שכרו אלא רואין אדם שבטל ואין לו שום מלאכה כמה היה רולה ליקח להחעסק בזה העסק ואפי' אם ופרש"י ביינו שאם ששם תחילה מלאכה כבדה ומרויח הרבה וזאת היא היה לו מלאכה שנותנין עליה שכר שוב ומתבעל ממנה איןאומדים כמה

לוקח חלא סרבה אלא אומדין באדם בטל כדפי' טור וכן דעת יש פוסקים אבל הב"י מפרש דאומדים כמה רולה ליטול פועל א' כדי ליבטל ממלאכתו לגמרי ובין שנותנים לו מלאכם קלה או כבדה שישורו שוה וכן דשח ים פוסקים ועד"ר וכ"ח ובמעדני מלך שהחריכו בזה ורש"י ויש פוסקים מפרשים שאם סיה עושה מתחלה

דמשמע לים כיושב בטל לגמרי עכ"ל. נראם מדברי החוס' שגורסים - מלאכה כבדה ומרויח בה הרבה וזו היא קלה אומדים כמה יניח משכרו לעשות מלאכה זו . ותלמידי הרשב"א ויש פוסקים מפרשים שמשערין לו במלאכתו הראשונה כמו שהוא מרויח בשעת הבטלה כגון שהוא חייט ודרכו לחפור בגד בסלט בפרום הרגל שהמלאכה מרובה ובשאר ימים חופרו בפחות מכלע שאינו מולא להשתכר בה כ"כ וכך הוא נוטל עכשיו בשכרו וע"ל סי' שי"ב ובדרישה שם שהאריך: מסק

מאי כפושל בטל אמר אביי כפושל בטל של אוחה מלאכה דבטיל מינה קלם אומדים כמב יניה משכרו לעשות מלאכה זו שזהו יותר ממה זה היה רולה ליהח ליבטל ממלאכתו ולההעסק בזה העסק שלא הים

שכותכין לפשות כי חין אדם מניח מריוח נדול כי הם מעט חע"פ שכח לו בטורה יותר והקשו בתום' על רש"י ופירשו וז"ל ולכך נרחה לפרש כפוטל בטל היינו כיושב ובטל לגמרי כו' ומיסו בפ' אלו מליאות לענין השבת אבידה דקתני נוטל שכרו כפועל בטל נראה כפירוש הקונט' מדפריך עם כא לא בעיל משום

כן בגמרא כא לא בטיל וכ"כ כרא"ש לענין השבח אבדה כפירוש רש"י ור"ל כנון מלחכה שנוטל עליה ד' זוזי ולהניחה ולישב בעל סים טפל זוז א' ולפרוח בהשבח אבידה סים טפל ב' זוזים ומפי לים זוז בשכר השבת אבידה עכ"ל והקשו החום' על זה דאם החם כפרש"י כוא נושל שכר על סשבת אבידה ובהכונם אמריק דשומר אבידם כום שומר חנם דאין לו כנאם וי"ל דאין לחוש אם נוטל שכר

כיון בפוסק במלחכם חחרת ומפסיד כו' עכ"ל ומשמעות דברי סתום' שכחבו כיושב ובטל לגמרי הוא כמ"ש ב"י דאומרים כמה אדם רוצה ליטול כדי ליבטל ממלאכחו לגמרי דהשתא בין שנוחן לו עכשיו מלאכה קלה בין ככדה שיטורו שוה דהיינו ששמין מלאכחו הרגיל בה כמה היה זה רולה ליטול ולישב בטל לגמרי . והטור כתב ח"ל ולא כל שכרו אלא רואין אדם שבטל ואין לו שום מלאכה כמה היה רולה ליקח ולהחשסק בזה העסק והפילו היה לו מלאכה שנוחנין לו שכר טוב ומחבטל ממנה אין אומרים כמה היה זה רולה ליקח ולהיבטל ממלאכחו ולהמעשק בזה העשק שלא היה לוקח אלא הרבה אלא אומדים באדם בטל כדפרישית טכ"ל. *) והנה מהרש"ל בספר חכמת שלמה הסכים לפירוש הטור דקפה לו על פי' ב"י מאי שנא באמח בדין רבית מדין השבת אבידה ולמה לא פריך גם שם הא לא בטיל כיון דמלפון דכפוטל בטל פריך עיין שם בפרק איזהו נשך ונראה דלא קשם מידי דהאי קושיא הא לאו בטל לאו סחם גמרא פריך לה אלא אביי בעצמו הוא פריך לה ומשני כפועל בטל מאוחה מלאכה כו' כדרך שרגילין כהום׳ לפרש בכל מקום שיש קושיא ואחר זה נזכר איזה אמורא שאותו אמורא הוא גם המקשן וכמ"ש החום׳ ר"פ אלו מליאות במ"ש וכמס אמר רבי ילחק קב בד' אמוח וא"כ כאן על אביי גופים לק"מ למס לא סוקשם לו בפרק איזסו נשך גבי נוחן שכר המהעסק שאמרו ג"כ כפושל בשל די"ל דס"ל באבק רבית הקילו כמ"ש הרא"ש כזה בפרק הנ"ל דאנו מפרשים לפי הענין וכן הוא בעלמו לפי פי' העור כאן לענין קולא שלו דהיינו שבמין בחדם בטל כמה יקח מזה המלאכה ובהשבת אבידה שמין גם לפי מלאכתו ראשונה כפי" רש"י וחמוהחי דהרי כחב הרא"ש בהדיא בפ׳ א"נ אבל ככא באבק רבית הקילו חכמים כו׳ . ובדריבה הקשה על פירוש העור כיון דמשלם ליה על מלאכה דהשבת אבידה אף בהיה כבר עסוק במלאכה כאלו הוה בעל למה הקשו החו' דוקא על פרש"י "דהא נועל שכר על השבח אבידה הא גם לדידהו הוא טעל שכרו ולא קשם מידי דבאמח לפירוש החוספות ע"פ בטור לא שקיל מידי בהשבת אבידה אם הוא אדם בטל רק אם הוא כבר עסק במלאכה דין הוא יפסיד מחמת ההפבה ועל כן טחנין לו שכר ביטול מלחכחו בחופן זה שישימו כמה מגיע לו בשכר מלחכת ההשבה וכן יחן לו בשביל ההפסד שיש לו ממלאכחו הקודמת אבל לפרש"י שנוטל זוז א' יותר כמו שהטחקתי בשם הרא"ש ודאי קשה הא נוטל שכר על השבח אבידה וטל זה חירצו האין לחום כיון בעכ"פ יש לו הפסד ולריך ליטול אין לחום אם יעול גם בשכר הבבה ומו"ח ז"ל האריך ג"ב להקשוח ולחרץ בין הפירושים ולע"ד נראה דפירום הב"י ופירום הטור שניהם אמח דודאי משמעות החוספות כפירום הב"י כמו שכחבתי לעיל וכן משמע בחוספות הרא"ש שהביא ב"י וכמו באבאר בסמוך והוא דע"כ לפי פי' ב"י דאמרינן כמה רולה ליטול פועל אחד כדי ליבעל ממלאכהו לגמרי הניחא לבעל מלאכה ידענא ביעור שכר טירחא בזה אבל מה נעבה באדם בעל לגמרי שמקבל עיסקא היאך נעער שכר טירחא ע"כ דבזה אנו משערים כפי מה שהיה אדם בעל נועל לעשוח עסק זה דאי פחוח מזה אין אנו יודעים שיעורו אלא על כרחך דמשערים כפי מה שאדם בעל נועל מזה העסק

תנאי עסו כו' אבל אי כו' וה"ם בהעתי כו' אבל פאן כו' ר"ל בין פסק פסי בתחלה בין לא פסק פני בתחלה בין לא פסק פני בכ"ש וכ"ה דעה הסור כוה כנ"ל אבל הסור חולק עליהם וס"ל דבסף פלנא באגר כו' אבל בתחלה אף בדינר א' סני וכדברי הרמב"ם שחלק עליהם וס"ש בדינר א' סני דברי לעודים סמ"ש קוצץ לו דינד וס"ל דרב בלחוד אתפר באי היה בסקא אחריתא הדריו לעודים סמ"ש קוצץ לו דינד וס"ל דרב בלחוד אתפר באיר ביינר היה ביינר של היהרב או ביינר או ביינר או מיינו או היהר ביינר ביינר ביינר או ביינר או ביינר או ביינר או ביינר ביינו או ביינר או ביינר היהרב ביינר ביינו או ביינר או ביינר ביינו ביינר ביינו או ביינר או ביינר ביינו ביינר ביינו או ביינר או ביינר ביינו ב כ" אבל בתחלה אף בדינר א' סני וכדברי הרמב"ם שחלק עליחם וס"ל דבסף פלנא בוגר כו' אבל בתחלה אף בדינר א' סני וכדברי הרמב"ם שחלק עליחם מס"ש קודץ לו דינר וס"ל דרב בלחור אתמר באית ליה עסקא אחריתא אבל שמשאל מיירי בקיצץ מתחלה ואף באין לו עסק אחר ומ"ם באן בטור שבהב או רוצי בלחו בדור אותר השאי שנותן לו דינר כו' של"ח דינר כל יום ומ"ש באן או כיוצא בזה ואפילו בדינר אחר השאי שנותן לו דינר כו' של"ח דינר כל יום ומ"ש באן או כיוצא בזה ואפילו בדינר אחר השאי שנותן לו דינר כו' שלא ח"ה בנונא אחרינא רק שיהא שהנת יותר בייוח מבהמסד ולדינא שימתו כשימת הרמב"ם אבל שיפת תרו"ף הוא כדברי הרא"ש שאם לא פסק מתחלה דוקא מחר רק שדברי הרי"ף סנומנים מתחלה דוקא שובר לא פסק מתחלה ואפר בית כיון דמתחלה מתחלה ואפשר דס"ל דאם לא פסק מתחלה אחר לילות לברי משום בית כיון דמתחלה מתחלה ואפשר דס"ל דאם לא פסק מתחלה אחר לילות לברי משום בית כיון דמתחלה היה באימור וכמש"ל סנ"ח והפור לקוח שיפת הרמב"ם רק ב"ל עסק אחר מ"ל כהרי"ף בסול ולשברו כ"ש [ועם"ש בס"ר ואם דעת הרמב"ם רק ב"ל עסק אחר מ"ל כהרי"ף בסול ולשברו כ"ש [ועם"ש בס"ר ואם ה"ל עסק כו' הוא תופפת המחבר ועל המב"ם והמוד אתת לדינא ומ"ש בס"ר ואם ה"ל עסק כו' הוא תופפת המחבר ושנה הרמב"ם כו הוא מופק בדוני ומוצי במ"ל במדני והוא ב"ל במדני והוא ב"ל במדני והוא ב"ל במדני והוא ב"ל במדני והוא באור ומ"ל במדני ומוצי במדני וכ"ל בסור ש"ל וכמ"ש בס"ר ואם בס"ר ואם ה"ל במל במור ל"ל במור אול לא במור אול לא במור במור ל"ל במל או מני במור ל"ל במל אור ל"ל במור מ"ל הרב"ב הרוב"א ומ"ל במור ב"ל עסק אחר מני במות שלא מוא לאו לא ול"כ הרשב"א ומ"ל דבר מה כ"ל אור במול במול במוך מור במ"ל במור מור במ"ל הוא אלא שהוא דום במור וו"מ בתוני וו"מ במור מול במן באר מני בתורה ביון מושב רק שיתן סני כדרב אלא שות אלא כו"ל וח"מ שות ל"ל במן אור במ"ל במוך מור במ"ל מוך אלא שהוא במל מור בכ"ל וו"ם בתולה וכן בפ"ל שובל ווים ב"ל ב"ל מסק מור וו"ם בתולה וכן בפ"ל שובל ווים במל לא מני במחות מכדרב אבל שימת מנ"ל במן במר מו"ל במן מור ולבור וו"ם בתולה וכן בפ"ל מור מו"ל במן בפרות וכ"ל וו"ם במור וו"ם בתול ווות בכור ב"ל מסך מור וו"ם במור וו"ם במל ל"ל ב"ל הוא אור במור וו"ם ב"ה"ה וווה במל ל"ל במור במ"ל מבור ווש"ם במ"ל מור במ"ל מבור ווש"ם ה"ה ה"ה המול מ"ל ה"ה אור"ל ממור וווה במ"ל מכור ה"ל ה"ה (עיכן): [2] בפועל בפל כוי. גם שם והנו בור ל שימו שימור ויושב עכשיו בפל אביי כו . ושימת תום' דנותן לו כפי אותה טלאבה שבמיל מפנה ויושב עכשיו בפל לנמרי ועתום' שם ד"ח ונותן כו' וכ"ד הרא"ש ותחום' דבנורות כ"ם ב' ד"ה כפועל כו' . ושימת הרשב"א ונ"י הוא כפור"ח שם ור"ח פי' שם כמות שבשאר ימות חשנה כו' (עמ"ב נח"מ מימן רס"מ כליקוט) [ועוד שיפה רביעית למור שנותן לו שכר על העסק ולא על מאכת ראשונה] : (ליקום) בפל של כו' . כמתם מתני' והוא כר"ם . רי"ף וע' במלחמות

הרחשונה כמו שהוח מרויח בשעם הבמלה כגון שהוח חיים ודרכו לחפור כגד בסלע בפרום הרגל שהמלאכה מרובה ובשאר הימים חוסרו בפחות מסלע וכך הוא נוסל עכשיו בשכרו ורש"י ושאר פוסקים מפרשים שאם היה עושה מחחלה מלחכה כבדה ומרויח בה הרבה וזו היא קלה אומדים כמה יניח משכרו לעשות מלאכה זו והפ"ז כחב דפי' הפור ופי' הב"י שניהם אמה אלא דהפור מיירי מבעל מלאכה דידענו שיעור שכר פרחו כזה אבל מה נששה באדם בפל לגמרי שמקבל פישקא איך נשער שכר סרחן ע"כ לריך לשער כפי מה שאדם רולה לעשוח (יו"ד ח"ב)

ביאור משתכרים כו' (ע"כ): [1] הגותן כו'. כל סעיף זה הוא לשין הרסב"ם וכן ס"ד. היו משתכרים כו' (ע"כ): [1] הגותן כו'. כל סעיף זה הוא לשין הרסב"ם וכן ס"ד. במודה מ"ש ואם חיה לו עסק כו' וכן אם כו' רואל כו' הוא כמש"ש ס"ם א' אפר רב מותר שליש כו' אלא אפר שפזאל קוצץ כו' וכאב"א שם כי קאפר רב כו' ומובר רשמואל נמי בהאי עווג דהא בחדא עניינא איתפר ושליש מותר שליש כו' ר"ל מהמתר של חקרן יחיה שליש שלך שלך הל שליש השכר שלך מותר וא"צ ליתן לו כפועל ושבואל כו' רבא קאפר אליבא רהלכת כרב וכמ"ש הי"ף דק"ל כרב באיפרי ומתר שליש מפרש דל"ד ה"ח מחתו ומפרש דכ"ו שלא פסק לו מחתלת אלא כשבאקי להלוק מותן לו וכמ"ש בח"ב ב"ל בד"א כו' וכן ס"ל להרמב"ם כמ"ש לממח וכן מלתיה דשמאל דרב מותן לו וכמ"ש בח"ב מותל מ"ל ב"ל אל דהאי היכול להקשות על שמואל לם"ר אלא דיהיה יכול לומר דשמואל מ"ל כו' יחודה אפילו לא סיבל להקשות על שמואל לם"ר אלא דיהו שפרש מש"ש ו"א מתגרוניא כו' א"ל עד האידנא להיון כו' לוא מיסקא. אלא משום דרשתא לאו עיסקא הוא שחרםב"ם כתב בהריא רפ"ו דכה"ג מי תוא עיסקא. אלא משום דריון שחצי בתמה שלו א"צ ליתן לו בחצ' האחר אלא כריון אם יש לו עסק אחר אלא שמ"ם צרין ליתן לו כלל הומ בהריא היה המתעסק כו' אמיל בין הלו כלל הומ"א היה המתעסק כו' אמיל לא ה"ל עסק אחר אלא מים שפסן שלו לו כל או פוסקין לו ב"ד הרי תילתא אפילו לא ה"ל עסק אחר מותר כמה שפסק אפילו בפתוח משתות וכמ"ש בפ"ז הלכה ז' אפילו לא ה"ל עסק אחר שם בני ורבותי הואבר וכן שם התנו שהם יהיה שם שבר כו' ורבותי הורור שאין כו ילא יראת לי זה ומשכם ממש"ש אי מלגא לפוסה א שבר כו' ורבותי הורור שאין כו' לא יראת לי זה ומשכם ממש"ש איל המפסם להיות מפסם אתה והשכר במ"ל ומפרש בהתנה מתרת ה"ל בכם"ח וכן המתר לה מפסם להיות מפסם אתה והשכר במ"ל ומפרש בהתנה לו הכם מתם לו המסם לביות מפסם אתה והשכר ל"א מותם בחמה על המפסם להיות מפסם אתה והשכר לו אבל בפסק עם מחתה מתרת ה"ל ברם"ח נכן משם בתםה על המפסם להיות מפסם אתהה והשכר לו אבל לבסך לו מומד בחתה מהתנה להשכר לו אבל השכר לו של המפכם לו מומר במתה מתבה הו"ל בכ"ח וכן מתם בתםה על המפסם להיות מפסם אתה והשכר לא אבר לו"ל מספר לו מחתה בתםה להתבה בתםה בתחתה ה"ל ברב"ח נכן משכר בלו מתם בתםה על המבם על ומפר בת"ח בנו מומר בתם המומר המפכם להיות השכר להיום להמב"ח בתםה להתבה בתםה בתם המבח בתםה בתםה בתםה בתם המבח מותר. וכתב ה"ל לספמם בחמות אחרות שמפמם אותם עם זו חשומא אצלו כו' תואיל והוא מתעסק בשלו ובשל חבירו אפילו לא העלה לו אלא דבר מעם בכל ימי חשוהפות הואת דיו וחולק בשכר בשוה [וד"ל אפילו לא העלה לו אלא דבר מעם בכל ימי חשוהפות הואת דיו וחולק בשכר בשוה [וד"ל אפילו לא התנח מתחלה כנ"ל] ואם היה אריםו הואי לפיל ובשל בעל השרות א"צ להעלות כלום. והפור מפרש נ"כ מותר שליש כר הפור וה"ם אלא דבר מועם וכלי האי כדאמרינן א"ר מהת שליש כו' ואב"א כו' וכ"ב השור וה"ם שצריך כו' אבל כולי האי כדאמרינן א"ר מהת שליש כו' ואב"א כו' וכ"ב השור וה"ם שצריך כו' אבל כ' אם כו' או בדה ליתן לו כפועל אלא שדעות דוקם בארן לו עסק אחר דות שיעור מרחו לידוב לשכרו כפועל ולכן כתב ותקנת חכםים ט' קודם וה"מ שצריך כו' וה"ם שצריך קאי אשניהם כון שכרו כפועל או פלנא באגד כו' ששניהם הוא שכר שרחו וכ"ה בר"ף אשניהם בין שכרו כפועל או פלנא באגד כו' ששניהם הוא שכר שרחו וכ"ה בר"ף אשניהם בין שכרו כפועל או פלנא באגד כו' ששניהם מתאה בכח"נ ודוקא פלנא הרי"ף והרא"ש בירא הא דאר"ם כו' ואי בעל או מהני אלא שדעת הרי"ף והרא"ש דפלנא באנד כו' לא מהני אלא בפסק עמו מתחלה בכח"נ ודוקא פלנו מאנו בות ביות מכאן לא זהנא לא בפסק עמו מתחלה בכח"נ ודוקא פלנו באר בר"נ והוא של לוא פסק עמו בארוב"ם כמש"ש אכל לא פסק עמו בותר בר"ב א פרות מכאן לא זהנא דאר שנה בר"ב אות ברות ב"ם כמש"ש אכל לא פסק עמו באור בר"ב אות בר"ב הוא באר בר"ב הוא בות ברוב"ם כמש"ש אכל לא פסק עמו בארוב"ם באגר כו' הא פתת מכאן לא ודגא דעת רבותיו של הרמב"ם כמש"ש אכל לא פסק עמו מתחלה לא אש"כ נותן לו כפועל וכמ"ש חרא"ש והא דקאמר ר"מ כו' והוא שלא פסק

סלם שליחותים דפעל הסחורה קח עביד: (ג) בשל. כחב הש"ך ולח כל שככו מוח כוחין מדם שבשל וחין לו שום מלחכה כחה היה רולה ליקח להחעשק בזה העשק ואפילו אם היה לו מלאכה שנוחנין עליה שכר עוב ומתבעל ממנה אין אומדים כמה היה רוצה ליקח ליבמל ממלחכחו ולהחעשק בזה העסק שלם היה לוקח חלם הרכה פלח חומדין כסדם בעל. עור. הכל הכ"י מערש דאומדין כמה רולה ליעול פועל ה' כדי לבעל ממלסכתו לנמרי ובין שנוחנים לו מלמכה קלה או כבדה שיעורו שום ויש פוסקים מפרשים שמשערין לו במלחכתו וֹ יעסק אחר זכל (ד) שהוא להתעסק בו עם

יום [יא] אלא אפילו העלה לו דינר בכל ימי

השותפות דיו ואם פחתו או הותירו יהיה לאמצע

בשוה [יב] יוכן אם א"ל (ד) כל הריוח יהיה לך

הואיל ויש (ה) שלישו או עשיריתו בשברך (ה) מ הואיל ויש

לו עסק אחר ה"ז מותר ואם הפסירו יפסיד מחצה

[יג] יואם היה המתעסק אריםו והיה לו עסק אחר

אינו צריך להעלות לו שכר אחר כלל שהארים

משועבר הוא לבעל השרה:

הגה (ך) ד [יד] וצריך להיום כל אחריות סלגה הפקדון על הנוקן

ג יב (מו) יי במה דברים אמורים כשלא פסקעמו

אם פסק עמו בתחילת העסק שכר מרחו כדבר

ירוע ואפילו בדינד מותר (פי' ב"י לדברי הרמב"ס):

בתחילת העסק אלא נתן לו למחצית שבר אבל

כים מקילין ומחירין במקצח מחריות (ריב"ן):

לא אפילו אחריות (ו) דאונסין (טור ופוסקים בשם ר"י) ודלא

מעותיו של זה אינו צריך להעלות לו שבר של

חברי: (0) פיף רש"ר שחם סים נסח חו נגר כמה חדם רולה ליטול ליבעל ממלחכה כנדם כזו ולעשות תלחכה קלה וכן משמע מדברי הרו"ף וכתום' פירשו כפועל בעל זיינו כיופב ובטל לנמרי וחין לו שום מלחכם כמה כים רוצם נו שום מנחכם כמה כיים דוכם ליקת להתמסק בום כמסק וכ"כ כהלו"ם שם וכתב עוד הכמים וכדבר מומע שנותן לו המים וכדבר מומע שנותן לו המים וכדבר מומע שנותן לו - משור במים ב"ב בעוד : ח כשינוים בתרם דחים לים כהמה לדידיה דחמרי חינשי גביל לחורה גביל לחורי שם דף ס"ט ע"ה: ו מימרה דרב שם: ז תעובדה דר' הלעור מהגרונית שם: ת הרו"ף שם

נקודות הכסף על מס שטורת בחברה כיון דלאו בעל הוא וא"כ עשמע דמוחר ליטול שכר על השכם אברם דחל"ב מחי פריך וא"ב כיון דמומר ליפול שכר אמאי ינכה לו כלום הלה הוי ממש כפושם מלחכת הרשות ולח מנום וח"ב חי חסשר לומר דחביי משני כסופל כפל לנמרי שפוכה לו כפד מלאכם א' דכיון דם"ל דמוחר ליטול שכר אמאי ינכה לו כלום ועוד דכיון דסיינ דמומר כיסוג שכנ אמאי ינכה לו כלום ועוד דכיון דאינו מנכה לו כעד מלאכה הכ' כ"ש שאינו מנכה לו בעד מלאכה הא' דהא אבדה מסמבר ססי שלא ישלם לו בעד מלאכם הכ' וכמו שכתכתי אלא ודאי משני כפי' הקונטרם והשתא מקשים החו" שפיר א"כ נוטל שכר על השנת אכדה כו' כלומר בל"ו סיינו מסרפים דמנכה לו בעד מלאכ' א' ואם כן מסתמא גכי אכדה חקנו שינכם לו בעד מלחכם ככ' אכל לפי פירש"י קשם . ומשתח ניחה כא דכתבי שתוספות כככורות שמנכה לו

ברכי יוסף (סימן קע"ו שו"ע סעיף ג')

שכר שרחו בדבר ואפילו כדינר וכו' . : כפה"ק ירושלים סוכ"ב שדינר הוא שמים ששרה פאראם כותן שפום ככף מווקק סדרה"ם כשמונה פאראם ועל דרך זם בשאר מקומות לפי התמכע ושווי מכסף וק"ל:

עצי לבונה

(מ"ב כחנ"ה) וצריך להיות כו". עש"ך מ"ק ו"נ מ"ש וחין הושין משום רכים וחיום ע"ת שכנית סוום ל"כ וח כוי כתן שום מוום מ"כ וח כחי כתן שום מוום ומ"כ וה מריות לפ"ע המעות שהנית מריות נסים המפות שהיח לשותסות וחף דטרת המקבל לכד חינו משום רכית כלל אלת כתגם או משום חלקו ושי בח"ד דחם קבל עליו ושי בח"ד דחם קבל עליו

מקור מים חיים (בשו"ע סעיף ב') הואיל ויש לו עסק אחר וכו'.עט"ו סק"ה והאריך הרכה וחוכן דכריו כרעת פור דיש כלפה נדעת מילוקים כום דחם קודם שקבע סעיסקא קולן שכר סגי בדינר אחד וסיכא דקכל סעסק רק פדיין לה התעמק כום והוח תקנת תכמים סרי חלחה בחגר וסוכר סטור דלחו דוקח חרי מלחה בחגר הלח שפוסק שיפים דבר זם בריוח יותר ווזם כוונת סטור שכתב נותן לו דיכר חין כוונתו דקולן דבר קזוכ דכום חינו מועיל כיכח שכבר קבל סעסק חלח כוונתו שיהיה לו דבר קלוב נשכירות יותר נריות וסיכת שככר משם הפסקה וכשעת כתכ דחין לחלק בום וכחמת דברי כנ"ח חפוסים אלני דהא כח"ל שליש השכר יהיה שלך כוודתי מועיל כשהותנה כמפורם ברפב"ם רק דעת רבותיו של הרמב"ם סוברים דכחין של שלמל טונים דאפילן בסומנס בפינן דווקא תרי חלחא ופלגא בפסד זככר דחם בוס כל הפוסקים וכמכואר בלשון סל"י :

ך עסק אחר כל שהוא . משמע דאפי' העסק אחר אינו ממין זה דהוא פחוח ממה שסחם אדם נוטל ואפי' לרבי מאיר דמיקל בגמ' כשסק שרי כל שאיכו מבטל מעסקיו מפני מעוחיו של זה והוא דעת וס"ל שכרו בין מרובה בין מועם לא מיקל אלא בבעל מלאכה שלא רוב הפוסקים: ז בל שהוא בו' . הפי' דינר לחלף כ"כ ב"י בשם יחשוב לפי מלחכחו בשכבר עסק חבל מ"מ לח מיקל ממה שחדם הרמב"ם בפירום המשנה: ד שלישו בו'. היינו הרמב"ם והמחבר

סעיף ד' אכל להפוסקים שהבאתי לקמן דאם לוקח המקבל שני שלישי סריות אפי' משלם לו חלי ההפסד מותר אם כן אפי' אין לו עסק אחר שרי ודוק: מו הואיל ויש לו עסק אחר בו". אבל אין לו עסק אחר זריך ליחן להמקבל ב' שלישי הריוח ובספסד לא ישלם רק שליש כדלקמן סעיף ד' דכיון שלח פסק עמו תחלה אלא שהמקבל אינו מתרנה לכך הלכך כשאין לו עסק אחר סגי בדינר אבל אם מתרנה מתחלה ליקח בעד שכר טרחו אפי' דינר או מותר שליש או עשירית (כלומר מה שיהיה ריוח יותר מחלק שליש או עשירית יהיה שלך ורב"ח ס"ג כ' דבא"ל שליש השכר יהיה שלך אסור אפי' פסק עמו תחלה הואיל ולא קלך לו דינר ידוע ול"כ שאין לחלק בזה) ע"כ דבריו בקצרה ע"ש שהחריך ודוק וחף כי דבריו נכונים מ"מ הדבר ברור דלענין הדין הכל עולה בקנה אחד

דגם מ"ש המחבר כס"ג דאם פסק טמו מחחלה אפי' כדינר מותר היינו שנתרלה המקבל למה שפסק דאל"כ מאי מהני פסיקא דידיה וק"ל: י וצריך להיות כו' . מסמט דאטיסקא (דשייך ביה יוקרא וזולא וגם עומד בעין) נמי קאי והיינו כדעה ר"י פבעור ופוסקים וכ"ש בנותן לו מעות למחלית שכר דבהא אפילו המהילים מודים כדחיתה במהרי"ק שורש קי"ט מביהו ב"י וד"מ ובש"ע נרשם על ול"ל כו' מהרי"ק שורש קי"ע ועל היש מקילין ב"י לדעת ר"י כ"ל שהמרשים טעה לפי שהבין שהרב בא לומר דלריך לקבל כל האחריות של פלגה הפקדון ולה סגי בהחריות של הלי פלגה הפקדון דלה כב"י שכ' לדעת ר"י דשרי אם אחריות אונסים וזול על שניהם בשוה והדבר פשוט דגם הב"י מודה דלריך לקבל כל האהריות של פלגא הפקדון ומ"ש שיהא אחריות האונסין על שניהם בשוה היינו כל העסק קאמר וזהו פשוט ומ"ש הרב דלריך לקבל כל האחריות כו' בא לאפוקי סברת ריב"ן בעור ופוסקים דס"ל דסגי כשהנותן מקבל עליו אחריות הזול אע"פ שאחריות האונסים על המקבל והיינו היש מקילין ומתירין במקצח אחריות דהיינו אחריות הזול לחוד וזה ברור: יא אפילו אחריות דאונסין . ול"ד לדלעיל סימן קע"ג סי"ג דמוחר לקבל עליו אחריות החמוץ דהחם מכר הוא . ב"ת'ופשוע הוא :

יב בד"א. דכבחין לו פסק חחר לריך ליחן לו כפועל בעל שלח

פסק

בשם תשובת הרי"ף שהאריך להנכיח דחלכה כר"ם וכן כסמ"ג ע"ש (ע"כ): [*] ואם ה"ל כי'. זער רשמאל שם מ"ם א' וכאב"א: [יא] (ליקום) אלא אפילו כו'. קל בחרתי שרינר לבד סגי ואף לכל ימי חשותפות ביחד וכן הגדתי בפור שצ"ל שנותן כו' קודם ותקנת כו' (כל"ל ס"ק ו') (ע"כ): [יב] וכן אם א"ל כו'. זחו דרב שם וקי"ל כוותיה וכ"ש בדשמאל

עסק זה כשהוא בפל עכ"ל: (ד) שרוא . אפילו דינר לחלף ואפילו העסק אחר אינו ממין זה העסק שרי כל שאינו מבסל מעסקיו מסני מעוחיו של זה . ש"ך: (ה) שלישו. פי' הריוח נחלוק בפוה חלם שבשכר פרחך חני נוחן לך שליש מכל הריוח מוחרום שרי הוחיל ויש לו עבק חחר משמע הבל חם חין לו עבק חחר אסור אלא צריך ליתן להמקבל ב' שלישי הריוח ובהפסד לא משלם רק שליש כיון שלח ספק עמו חחלה (וכחב ש"ך חבל להפוסקים שהבחהי לקמן דחם הלוקח מקבל שלים הכיות אפילו משלם לו חלי ההססד מוחר א"כ אפילו אין לו עסק אחר שרי)

בטל כוטל דהייכו אע"פ שדרך הפועלים שבחותה עיר ליעול ד' אותה (°) מלאכה שבמל ממנה [י] ואם היה לו

זהובים רק שאדם בטל מכל מלאכה כועל פחות מזה אותו סך הפחוח לריך שיתן לו סנותן לסמקבל ובזה סב"י שום עם בעור אלא דאם הוא בעל מלאכה וביטלו לנמרי הוא יוחר מאדם בעל לעשות מלאכה זו בזה מחמיר הטור ליחן לו אוחו היזק. ומה שהקשה ב"י על הטור במה שכ' דמשערינן בחדם בטל כמה היה נוטל בזה העסק וא"כ הכל לפי כובד העסק שמקבל ואמאי אמרינן בגמרא לריכא דאי לא תנא סיפא דסיינו שנותן לו מעות ליקח פירות על ריוח ביחד אימא דלא סגי כפועל בעל כיון דנפיש טירחא ואי כדברי הטור אמאי ס"ד לומר כן הא משלם ליה אותה הטירחא דאדם בעל רוצה עפי כדי לעשות מלאכה כבדה מקלה לא קשם מידי דס"ד כיון שיש טירחת גדולה בזה לא משערינן שכרו כאלו הים אדם בעל אלא היינו משערי' בסתם אדם כמה היה נועל בעסק זה אבל

במה שמקשי׳ התו' על רש"י אין לחרץ כן דהא לרש"י אין כאן בום קולא בעולם אלא מחכי׳ אחיא כר"ש וקמשמע לן חומרא דלריך דוקא לשלם כל סיזק שלו : (ד) כל הריוח יהיה שלך שלישיתו כו׳ . פי׳ סריוח נחלה בשום אלא שבשכר שרחך אני נותן שליש מכל הריוח מוחרות: חואיל ויש לו עסק אהר. משמע אס אין לו עסק אחר אסור כיון שחין מגיע לו שיעור שחמרו חכמים חרי תילתי בחגרה ופלגה בהפסד וקשה שהרי זהו דברי הרמב"ם והרמב"ם עלמו כחב אח"כ בפרק ז' מהלכות שלוהין כל שהריוח המחעשה יתר על הפשיו אפי' בפחות משתות שרי אע"ש שאין לו עסק אחר חירץ ב"י דהכא מיירי שלא החנו בחחילת השוחפות שום תנאי אלא כשבאו לעשות חשבון ה"ל אם יש ריוה שלישיחו או עשיריחו יהיה בשככך. וע"פ מה שהעלה אחר זה ב"י שא"ל דוקא שחות נראה לפרש דברי הטור שכתב או כיולא בזה שנוחן לו דינר כל ימי משך העסק שקשה מאד לפרשו דמשמע דום דין מי שלה פסק עמו דעלה קאי וכבר כחב קודם לזה דין זה אמי שפוסק מחילה וגם הרי"ף והרא"ש כתבו הך תקנחא חרי חילתי באנר ופלגא בהפסד אפוסק חחילה. ומו"ח ז"ל מפרש דברי הטור בזם שכוחן לו דיכר היינו מה שאמר שמואל בנמ' קולן לו דיכר ושמואל מיירי בנוחן טיסקח ולח כסק שכר טירחת ולח נהירת דח"כ מה הקשה שמואל על רב לא מלא מותר שליש ילך לביתו ריקן וכלא כבר מלא לפי זה דהרי כבר נעשה העיסקא אלא פשוט דשמואל מיירי הודה

שנחן לו העיסקת וכדפי' רש"י והחום' ומלבד זה חין דרכו של העור לחלוק על רש"י וחוספות מעלמו והב"י פירש דהעור מיירי בסך חו כיולה כזה יש לו טסק אחר וקשה דהח"ב מחלק הטור כזה ועוד קשה לשון או כיולה בזה שחין לו שום פירוש וכלע"ד דלדין הכזכר במשנה אם כבר עשה העיסקא ובשעח חלוקה חובע שכר עירחא לריך ליחן לו כפועל בטל דלעיל וכן אם כבר קבלה אע"פ שעדיין לא החמסק בה אבל אם הוא קודם שמקבל העיסקא ממנו יכול להחנות עמו כפי מה שירצה אפי' בדינר אחד וא"ל לזה חקנת חכמים דכיון שיש היכר שנוטל חלק בשבח יוחר מן הפסד ואדעתא דהכי נחיח אבל בשני חלוקות הראשונות שזכרנו בזה לא מועיל דבר קלוב כיון דכבר קבל סעסק וכל שכן אם כבר משאום דבדין המזכר במשנה הוי כפועל בטל אלא שחכמי החלמוד משו לזה חקנה והיינו ההוא דרבא בגמרא חרי חילחי באבר ופלגא בהפסד ודעת הסור דלאו דוהא כאופן זה אלא בכל גווני שירויח המהבל בריוח יוחר ממה שיפסיד בהפסד וכמ"ש ב"י בפירוש דברי הר"י והרא"ש וז"ל אלא כעין ההיא דרבא בלומר דלשקול מתטסק רווחא עפי מיהו אפי' בדינר סגי עכ"ל והן הן הדברים ממש שכתב הטור או כיוצא בזה שנותן לו דינר דהיינו בסגנון שזכר קודם לזה שנועל בריוח טפי חלק שליש על זה אמר לאו דוקא כן אלא כיוצא בזה דשקיל בריוח טפי אפי׳ חלק טשירית באופן שאין מגיע לו רק דינר אחד כל ימי משך השוחפות סגי בכך כל שמקבל עליו בריוח טפי מבספסד והוא סובר דירויח כרבס ובססיא סנחם קא טרח ברלון בחלק ספקדון וסך מילחא שכתב סטור שנוחן לו דינר קאי על כל מה שזכר לעיל מינים דהיינו גם אם נותן לו שליש בשכר דגם שם אפשר שלא יבוא לו רק דינר כן נ"ל ברור פירוש דברי הטור ויבוא הכל על נכון גם יהיה מוסכם עם הרא"ב שכחב חקנחא דחרי חילחי באגר על פוסק חחלה דהטור מפרשו שפוסק חחילה קודם שמחעסק אבל באמה כבר קיבל העסק לידו וכמו שאמרטו והוא מטעם דאילו קודם קבלת העסק היה די בקלבה אפילו מעט ואט"פ שלענין ריות והפסד הם שוין מ"מ סגי במה שקלב דע"מ כן נחית לשסק זה משח"כ לשכבר קיבל העסק וחין רולה לחזור בו ויש חילוק ביניהם בשכר עירחא לזה הולרכו לחקנת חכמים כן נראה לענ"ד. ובדרישה החריך מחד בפירוש דברי הטור והעיד על עלמו שלפי פירושו יש דוחק גדול בלשון הטור ולפי מה שכחבחי חין כחן דוחק בס"ד: (ך) וצריך להיות כל האחריות כו'. כתב בהנחת מיימון פ"ו דשלוחין בשם ס"ה אע"פ שנותן עיסקא לחבירו על תנאי שיטול המחשסק ג' חלקים מן הריות ובשל המשוח רביעית מ"מ הוי חלי מלוה וחלי פקדון ומה שהמחשסק נושל יותר בריות הוי שכר שירחא:

רב מדה לו: [ל] ואם חיה כו'. מעוכדא דר"א מהגרוניא כפירושו אבל המור לא כתבו וכן ש"ש שמפרשום כפירש"י שם דבשותף א"צ ליתן שכר כלל וכ"ב הסמ"ד וו"ש בהג"ת וכ"ו כשאחד כו': [לך] וצריך כו' ודלא כו'. עתום' ע' א' ד"ה רקא כו' ועש"ך: [מ] בר"א כו'. חוא דברי המור וכ"ד הרמב"ם ואינו כן דעת הרי"ף והרא"ש ורבותיו

והב"ח כתב דאף אם פסק עמו בדינר מחחלה לא מהני אא"ל כשהמקבל מרוצה למה שספק דחל"כ מאי מהני פסיקה דידיה: (ו) דאונסין. ול"ד לדלעיל סימן קע"ג סי"ג דמוחר לקבל עליו אחריות החומן דהתם מכר הוא ב"ת וכחב הש"ך דמשמע דגם בעיסקה לריך לקבל כל החחריות דשייך ביה יוקרה וזולה וכ"ם בנוחן לו מעוח למחליה שכר דבהא אפי' המקילים מודים וכחבו הגהמ"יי אמ"פ שנותן עסקה לחבירו על הנחי שיטול התחעסק ג' חלקים מהריוח וכעל המעוח רביעית מ"מ הוי חלי מלוה וחלי פקדון ומה שהמחעסק נופל יותר בריוה הוי הגה וכל זה כשאחד נוחן המעוח אכל אם כל אחד נוחן מעוח אפי' א'

ד (מו) יהנותן מעות לחבירו סתם להתעסק בהם

(ז) וכשבאו לחשבון ולא רצה ליתן לו שכר כל יום

ויום מימי השותפות ואם היה לו עסק (לחל) לא רצה

ליתן לו דינר לכל ימי השותפות (ייו יהיה שכר

המתעסק בחצי הפקרון [יח] שליש ריוח הפקרון

שהוא שתות ריוח כל המעות לפיכך אם הרויחו

ימול המתעסק ב' שלישי הריוח חצי הריוח של חצי

המעות שהם שלוה ושתות הריוח בשכר שנתעסק

בפקרון נמצא הכל ב' שלישי הריוח וימול בעל

המעות שליש הריוח יד ואם פחתו יפסיד המתעסק

(ס) שליש הפחת (ח) שהרי הוא חייב בחצי הפחת

מפני שחצי המעות מלוה ויש לו שתות בשכרו

באותו החצי של פקדון ונמצא שנשאר עליו מהפחת

שלישו ובעל המעות יפסיד שני שלישי הפחת:

ה מו נים! כשהוא נומל שבר על חלק הפקרון

שבידו מז הרי הוא (מ) (a) (א) כשומר שכר

מחעסק לבד אין כאן עיסקא אלא רב הוי (ז) כשוחפוח בעלמא (ביח יוסף בשם די"ף וסמ"ג) :

ולא פסק עמו כתחלת העסק דבר לשכר מרחו

באר הנולה

(*) וש"פ; מ לי כרעכ"ם שם דיןג' מעוכדת דכני רכ פילים שם ד' ם"ת פ"כ וכםי פידושו: י שור נשם הרתכ"ד (וסג"ת בשם כית וכיב ומכדכי ועיק כמ"ת שנם דעת רמכ"ם כן) יא מור כשם המושפות ככ"ק דף ק"ב פ"ח בד"ם הנותן (*) פי׳ ככיי. כי אין נראס לכאורס כן פדכני סכייף זיל, ופ"ם. (פראה ברן):

נקידות הכסף בעד מוחכם כני ופי דסתם גפי אסור ליטול שכר על הדין שהוא השלאכה הב' . ושלא שסח בשנת בם לכי . נפנת ל"ק פידי מכל מס שסקשו מכמי כדור פל מארש"ל ודוק סיפר: בדרישה נשוף דכרין ממם פל סב" דסא במור מ"ל בפירום פנ הפכי דהם המוד סיר.
כפירום ליח והרמכי"ווהרמבי"ה
כיי לפפיד לא כוון יהה דאין
מנין פיי הסור לפיי ר"ח
והרמב"ן והרמב"א כלל
דלרייהו אינו משלם לו בעד המלחנה הב' כלל חם כן חתי הלריכותה שפי' הוה רמשלם לן כפד מלאכה כראשונה כפי כוול מה בחין כן להעור ולפת"ד גם כוונת ר"ח במום" פרק פד כמה הוא כן רק פהק פד כמה הוא כן רק בהפתיקו דברי ר"ח מה שבתב בחרק אלו פליאים ומה שכתב בחרק אלו פליאים ומה שכתב בפרק אי נכרונתו הכל אחד נפרק איי וכוונתו הכל אחד וש' בפפר בתלחמות לברתב"ן פרק א"כ ותראה כדברי ודוק. כב"י כתב שפרתב"ם בפי' סמשנה נכלורות פירש כפרש" ושכן כ' הרכ המניר שיף הל' גולה כשמו ולה מנחתי כן כסרכ סמניד גם ראיתי כהרכ סמניד פי"ב מהל' גזלם שיפד לכאר בסוף כלכות גולה ובסוף כלי גולה לא נמצא ועיינתי כסי' לפרמב"ם בככורות וראיתי שקרוכים דבריו שם יותר לככרי פתום' שהרי לא חוכיר כלל ממלחכם שנים עי" שם ודוק. עוד כ' הכ"י שהסמ"ג והגע"יי מפרשים דברי הני"ף כדברי המוספום ואני ראימי כנימוקי 951 שמשרשים דברין כשירוש כיח וסרמב"ן בששר המלחשות וכרמב"ן כשפר המלחתות סכית משוכת הרי"ף נופיה שמפרם כן וכ"כ כרב המגיד שמשוש כן וכיל פול המגדד פרק י"ב מהלכות גולה בשם הרי"ף מ"ש. בב"ח בפנים כתב דהרח"ש מפוש כסטור וליתה אלה כוונהו במ"ש בים יוסף ואף שלעיל ישכתי דכלי מסכש"ל מ"מ כאחם היל מיים כחמם כול כהב"י ומ"ם הרח"ם שנרו שוה ר"ל דלפולם משערים כסופל במל .. גם תה שהשיג על סכ"י כסוף דבריו אינו כלים דגם סכ"י סכין כדברי סרא"ש דבין מרובה כין מושם קחי אמלאכה ראשונה אלא דרלה לומר כין ביחה מלאכה מרובה כין מועם לעולם משערינן כיובב וכטל לגמרי. גם מס שהניה כצ"ע לפי הכנה העור דב"ל לתנה לשנות פתם נותן לו שכרו ולה כסושל לק"מ דס"ה נותן לו שכרו משלם מה שנטל ממלחכתו רחשונה לכך קחמר דנותן לו רק כפושל סמלאכם ספניה ודוק (בפ"ז ס"ק י"א) ביודון

ברכי יוסח (שם סעיף ג' בהג"ה) אבל אם כל אחד ניתן משת אפילו אחד מתשסק לבד אין כאן עסקא אלא הגי כשותפות ובו'. זכו דמם כר"ף וכספ"ג לכל דעת

נליון מהרש"א (סימן קע"ו ש"ע פעיף כ') כשהוא גופל שבר כו' חרי בשהן א שבי ביים הוא כש"ם הוא כש"ם ביים על ב' ר"ה דאמרי נהררעי מבואר שהיא כדעת

עצי לבונה אחריות אונסא וזולא פל חלק סנותן נעשם מלום ואסור ליתן לו ריות מום דהוי רכית וכם"ג כתכ סכל"י כשם סרש"ך פ"ם . ואף דנתן לו כל הריות מחלקו וחין לו כנאם כלל מחלק סנותן דכתיר רמיא (ז) וכשבאו לחשבון לא רצח ליתן לו כו'. כ"ל דחם כבר נחן פסק כו': יג הוי בשותפות בעלםא. וחולקים הריוח והפסד לו המקבל לנוחן קרן וריוח שלו ולח נחן לו שכר שירחת כלל חין לו בחיזה ענין שירלו וחין חוששין משום רבית: יד ואם פחתו טליו בום חביעה ודבר זה אבק רבית הוא ואפילו לאן ברזל דסטיף המתעסק שליש בו' . זהו דעת הרמב"ם אבל רוב הפוסקים חולקים א' לא קום אלא קרוב לשכר ורהוק מהפסד וחבק רבית אין מוליאין וס"ל דהמקבל נוטל ב' חלקים ריוח ומקבל חלי ההפסד ומביאם ב"י וחימה על הרב (והעמ"ז) שלח

הביאם וגם על המחבר יש לחמוה דהח כללא נקיט בידיה דכל היכא דהרי"ף והרא"ש מסכימים לדעת א' סכי נקטינן ובב"י כ' דהרי"ף והרח"ש סוברים דחולקים בהפסד ול"ם שכתב שכן גם כן דעת הרחב"ד והרמב"ן והרשבית וחר"ן ול"י וסמ"ג וכן נרחה לפע"ד עיקר בש"ם ומיהו כ"ז בסחם מקומות אבל היכא שיש מנהג ידוע הולכין אחר המנהג היכא שאין איסור בדבר כמ"ש בה"ת בשם הרחב"ד ומכיחו ב"י : מון כשהוא בו' . כתב המרדכי פרק החובל שאם כלום ראובן לשמעון מעות לזמן קנוב ואחר הזמן אמר המלוה ללוה יהיו בידך למחלית שכר המחשפק חייב באונסין כמו שהיה חייב מתחלה ומביחו ב"י וד"מ וכ"כ מהרש"ל פרק החובל סימן ע' וע"ל ס"ק ל"ח: בון ה"ה כש"ש. עיין כח"מ כהלכוח פקדון ום"ם:יז שיהיה כל האחריות

בו' . דוקא הכא דהום מדרבנן שרי

בכה"ג אבל לא ברבי׳ דאוריי׳ כדכתב

"מותר ליתן עיםקא למחצית שבר ולהתנות שלא להתעסק אלא כדבר פלוני ואם (י) ישנה יו שיהיה כל האחריות על המקבל וכן כל תנאי שירצה כגון שיתנה שלא ישמור הכספים אלא תחת הקרקע ואם שינה והפסיד כל ההפסד למקבל ואם הרויח הוא לאמצע אע"פ שעתה הוא קרוב לשבר ורחוק להפסד לא חשיב רבית כיון שאם לא שינה היה קרוב לשכר ולהפסר: הנה [ב] ומוהר למקבל לשנוח לכחחלה (ד) ולח אמרינן להוי (יא) ככזלן בכך (ב"י כשם הר"ן ובהנהות אשיר"י פ' מ"ל ובמדדרי) (יא) [בא] מיהי אם שינה ואמר (יב) לעצמי אני עושה ולא בחורה עיסקא הוי כבזלן ומה שעשה עשה לעלמו (כ' ירוחם) ולכן יחנה הנוחן חחלה שאם יפול לפעמים כלח מן העסק לצרכו [כב] שלא יהא מקרי שולח יד בפקדון בכך דאז הוי כגזלן וכל הריוח שלו והמעוח מלוה עליו ואסור ליפול אח"כ רביח (כ"י כשם חשובה מיימוני) [בג] ואם נהגו שלא להקפיד בכך מסחמא כאלו החנו דמי וכמ"ם לעיל סי' קס"ח ועי' לקמן סוף סי'זה מדין זה :

בחלק המלוה שלו לבד או שלריך להוליך סחורה של הטיסקא למקום רחוק ואילו לא היה מוליך אלא חלק מלוה שלו היו ההואאות קשים עליו ועל כן כוח לריך להוליך גם חלק הפקדון שתחמטט בהולחה של חלקו בזה ח"ל ליתן לו שכר טירחה כי זה שדיף מתרי חילהי בחגר כו' וסברה כזחת מלינו בירושלמי פרק מי שהיה לשוי וז"ל ע"כ פרקמטיא זעירא רבא מאי פי׳ שיוכל לקנות הרבה סחורות ע"י שותפוח של זה וכן בכתובות (דף צ"ב) אי אייחית לי בשיח כל שכן דהוה שוה י"ב ופלש"י דהלוקח הרבה סחורות אוזלי גביה טפי וחכמי החלמוד כאן לא איירי מעיסקא כזאת וראיה ממה שאמרו בפרק המקבל (דף ק"ד) לענין עיסקא דהוה פלגא מלוה אי בעי מקבל למשחי שיכרא בחלק מלוה שלו מצי למיעבד כן רבא אמר להכי קרי ליה שיסקא דח"ל כי יהיבנא לך לאישסוקי ביה ולא למשחי ביה שיכרא ופי' רש"י שחהא קיימת חמיד ויסמכו שליה בעליה שלא חנתן להוליאה עכ"ל ומובא לקמן כי' זה סעיף ל' ואי הוה מיירי שם מעיסקא כזאת ודאי לא היה עולה על הדעת שישתה שכר בחלק המליה שברי מפסיד את הגוחן העיסקא שלא יוכל להרויח כל כך בחלק הפקדון שלו לבד ותו דאמרי שם בתר הכי הני בי תרי דעבדי עיסקא בהדדי וא"ל חד לחבריה תא נפלוג דחבירו מעכב עליו משום מזלא דבי חרי עדיף ולא אמר משום דנוכל להרויח שנוכל לקנוח סחורות עובות כשהסך הוא גדול אלא ע"כ דלא איירי בגמ' מעיסקא כזאת אבל באמת אי הוה מילתא שיש לו תועלת שאמרנו ודאי סברא טובה שנהנה הרבה מחלק הפקדון וא"ל לחת לו שכר טירחא כנלט"ד: (י) ולא אמרי' דהוה כגזלן בו'. מאחר שאינו מכוין לגזול רק להנאת חבירו שירוית הרבה

עכ"ל הגה׳ אשר"י פרק ח"כ: (יא) *) מיהו אם שינח ואטר לעצמי כו'. דוקא אם בשעת השינוי אומר כן אבל אם לא אמר כלום בשעת השינוי ביאור הגר"א חידושי רע"ק של חרמב"ם דלא כב"י: [מז] הנוחן כו' . הוא משת המחבר ומשה בוח ואינו לא דעת (סימן קצ"ו סעיף כ' כהג"ה) שורליון יד בפקרון בכך . לענ"ד דהרשכ"א בת' שחביא הריף ולא רעת הפור כנ"ל וזתו לשון הרמב"ם שם הלכה ג' ושר תקנו חכמים שכל הב"י (חוה"ם סקע"ו מחרש ל"ו) ובן הוא בחירושי חרשב"א בכ"ק חזלק ע"ו דאף אם שלח חנותן מעות לחבירו להתעסק כחן ופחתו או חותירו ולא רצה ליתן לו שכר שמלו ככל

חנותן פעות לחבירו להתעסק כהן ופתנו או חותרו ולא רצה ליתן לו שכר עסלו בכל
יום ולא התנו ביניתן שום תנאי שיהיה שכר חמתעסק כהצי הפסרון שליש כו' והמחבר רוסיף סדעתו ואם ה"ל עסק כו' ומעח סעות נרול כנ"ל וסדור לשון הרמב"ם אפעיתיה
שסבור שרברי הרסב"ם על כל תנ"ל שנס"ב וליתא וכמש"ל: [יו] הית שכר כו'. רמכ"ם וס"ל דמ"ש פלנא באנר כו' שהבריזה ביד המתעסק אבל רש"י בפ' המקבל ק"ד
שסבור שרברי הרסב"ם על כל תנ"ל שנס"ב וליתא וכמש"ל: [יו] הית שכר כו'. רמכ"ם וחל שלים וכן עסק משלנא סוו ופלגא פקדון וו"ל לענין
ב" ו"ה חד עיסקא כתב שמסתם הוא פנגא בהפסר וחרי הילהא באנר וכ"ב הר"א שור העת רבותיו של הרסב"ם לחיפך פלגא באגר וחרי תילחא בהפסר וכבר כ' הרמכ"ם שחוא
אחריות בין אונסא בין זולא ובאגר יפול מתר לשכר עסלו ועוד יש שימוח אחרות על שניהם בשוה להפסר ועור שימה הרס"ה באם כ' בשטר בחריא פלנא
הסס"ב ורשב"א וש"ם מס"ש בפ" הסקבל האי עיסקא פלנא מלוח כו' אלמא כסתמא הוא אחרות על שניהם בשוה להפסר ועור שימה ה" שיפת הרס"ה באם כ' בשטר בחריא פלנא
באנר ובהפסר ע"ש (ע"ב): [יו] שליש ריחו הפקרון. עמ"ש בסב"ז: [יו] כשהוא נושל כו'. הראב"ר רלא כהרכב"ם ובמ"ש בפ"ד רב"ב (מ"ג כ') השותפן ש"ש זוח לוה בנים משבר עמלו נושל מ"מ א גרע משוכר: [כן ומיחור כו' ולא כו'. וראה ראס היה כנולן לא היה שם חשבר לאמצע ועש"ו [כא] מיתו או ב"ש שנה ואם וכן כו במ"ש בס"מ זה ואף מברא אחרונת מודה באם שינה ואםר וכל נולן שול שנר ב" מ"א ב"ב"ב מ"א א" (כג' ול") מולה בו' כל צ"ב מ"א מ" ב"ב"ב מ"א א" ב"ב"ב מ"א א"בר"ב"

פתחי תשובה באר הימב

קען (א) כשומר שבר , ענס"ם מ"ט כצס סמרוכי וכנר הניה סרמ"ה דין זה נחים סוס"י שכר סירחת עכ"ל: (ו) בשותפות, וחולקים הריוח והפסד בחיזה ענין שילנו זמין חופשין משום רביח. ש"ך: (ח) שליש. כחב הש"ך זהו דעם הרמכ"ם חבל

רוב הפוסקים חולקים ום"ל. דהמקבל נושל ב' חלקים ריוח ומקבל חלי ההפסד וכ"ל עיקר בש"ם ומיהו כ"ז כסהם מקומוח אבל היכא שיש מנהג ידוע הולכין אחר המנהג היכא שאין איסור בדבר וכחב הפ"ז ול"ל דאם כבר נחן המקבל לנוחן קרן וריוח שלו (ולא נחן לו שכר סירהא כלל אין לו שליו שום הביעה דדבר זה א"ר סוא ואין מוניאין בדיינים אבל כ"ז שלא נחן לו עדיין הקרן שלו יוכל לעכב עצמו מן הקרן כדי שכר פרחו אמנם אם כבר נחן לו הקרן והריוח ולא חבע שכר פרחו) ואח"כ הבע מפנו שכר פירחא והמקבל נשאר חייב לו מצד אחד איזה חוב ורצה לנכוח שכר טרחו נראה שאינו יכול לנכוח כיון דבשעה פרעון הקרן לא בקש כלום והוי מחילה גמורה עכ"ל (ועיין בם' פרח מסה אהרן סימן כ"א וסי' קס"ז): (ע) בשומר . כהב המרדכי שאם הלוה ראובן לשמטון מעוח לזמן קצוב ואחר הזמן אמר המלוה ללוה יהיו בידך למחלים שכר המחשסק חייב באונסים כמו שהיה חייב מחחלה וכ"ל מהרש"ל וכחב הפ"ז ונראה אם העסקא היא באופן שע"י שטוסק בחלק הפקדון יש לו ריוח בחלק המלוה שלו כי יוכל לקנוח סחורה טובה מה שלא יכול לקנוח בחלק המלוה שלו לכד או שלייך להוליך סחורה של פעשי שמומן כחוק ואילו לא היה מוליך אלא חלק מלוה שלו היו ההולאוח קשים עליו וע"כ הוא לכיך להוליך גם חלק הפקדון שחחמעע ההולאה על חלקו השסקא למקום רחוק ואילו לא היה מוליך אלא חלק מלוה שלו היו ההולאוח קשים עליו וע"כ. הוא לכיך להוליך גם חלק הפא דהוה מדרבנן שרי בכה"ג אבל לא ברביח בזה א"ל ליחן לו שכר שרחו כי זה עדיף. מחרי חילתי באגר והביא כמה ראיוח לרבריו ע"ש: (י) ישנה. דוקא הכא דרות מכוין לנזול רק להנאת חבירו שירויח הרבה. הגה' אשר"י: (יב) לעצמי. דוקא אם בשעח השינוי אומר כן אבל אם

בדיינים חכל כל זמן שלח נחולו עדיין הקרן שלו יכול לפכב לפלמו מן הקרן כדי שכר פרחו ולא אמריגן באן כל סילוקי בלא זוזי אפוקי כוא דלא אמרינן כן אלא במבכנהא כדעת רבינו אפרים שפסק כמוחו רמ"א בסימן קס"ו סעיף ג' וכן הביא כ"י ר"ם זה. אמנם חם כבר נהן לו הקרן והריוה ולא תבע שכר טירחא ואח"כ תבע ממנו והמקבל נשאר לו חייב מלד אחר איזה הוב ורלה לנכות שכר טרהו נראם באין יכול לנכוח כיון שבשעת פרעון הקרן לא ביקש כלום והוה מחילה גמורה ככלע"ד ועייו סעיף כ"א כחבתי מעושה עיסקא בחיםור: (ה) שחרי הוא חייב בחצי הפחת . פי' מדינה חייב כחני הפחת בשביל מלוה שלו אלא שמנכ' לו שהות מן ההפסד בחלי של פקדון בשכר שהוח מטריח בעסק חליה של פקדון וע"כ נבחר עליו מן הפחת שלישו משמע כאן דגעסק א' יש למהבל שנים למעליותא אבל העור לא כ"כ אלא יהיה לו מעלה או בריוח או בהפסד גם הראב"ד חולק על ברמב"ם בזה : (מ) בשומר שבר . ואש"ג דלא יהיב ליה שכר רק בשביל שמחעסק בחלקו מ"מ בההיא הנאה דמשכח זוזי למיעבד בהו עיסקא חשיב כחילו נוטל שכר על שמירתן .. נראה בעיני אם העיסקא היה באופן בע"י שעוסק בחלק הפקדון יש לו ריום בחלק המלוה שלו כי יכול לקנות

סחורה עובה מה שלה יוכל לקנות

מורי זהב

220

צ"ע דאדרבה בת"ה שם מוכח להדיא

דאפי' ברבית דאורייתא שרי כשמקבל

עליו כל כאהריות דמייתי מעיקרא

הגליון בתום׳ שכתב בשם ר"ת וגם

הא"ז ומרדכי וגם חשוב' מהר"מ על

א' שקלב עם בחור לחת לו ההולאה

כו' דסברי דמוחר להלווח אפי' בר"ק

כשהנותן מקבל עליו כל אחריות

המטוח בין דאונסין בין דגניבה

ואבידה ואחר כך כחב דיש חקנה

לעשות שהמלום יהא בטוח על הקרן

דהיינו שהמלוה יקבל עליו שלא יהא

נאמן אפי׳ על פי עדים שלא הזיקן

בידים אם לא ע"י הרב והש"ן וכה"ג

אנשים יושבי אהלים וכה"ג אשכחן

שכתבו הפוסקים בעיסקא דמוחר

להתנות עמו שלא ילוהרק על משכנות

ברבית גמור עכ"ל ויש לתמוה מנ"ל

להר"ר ישעיה לגזור גזירה מדנפשיה

מה שלא נמלא בתלמוד ותו והלא

הרבה היתירים נמצאים בפוסקים

ולא אמרי' בהו אתי למיחלף ברבית גמור. ולע"ד פי' דברי הר' ישעים

באופן זה דאסור למקבל העיסקא

לומר לנוחן העיסקא למחזית שכר

שקונה ממנו חלק בריוח שהוא על

ספק עדיין מה יהיה והוא יכנים

שלמו בספק ויתן לו דבר קלוב עבור

זה ודבר זה היה רחוי להחיר כחן

שאין שום רבית כאן רק שקונה

ממנו דבר שהוא ספק והוא כאינש

דעלמא שקונה דבר כזה ומכ"ש אם

מקבל הנוחן עליו אחריות דמסתלק

שם לוה מן המקבל אפ"ה אסור

דמיחזי כרבית וזה למד הר' ישעיה מחכירי נרשאי שהביא הטור והש"ע נשם לבינו ישעיה ופי' כמעם תשום דמתוי כפלום ברבית ואמי לאחלותי בריבים נמורה: (°) סירום אסילו שמקכל עליו שימן לו סדבר סקלוב בין ירוים בין לא ירוים : יב סגסם מרדכי דקדושין : יד וכתב דשדינן אנאמנותו

נקודות הכסף

שינה כו' אינו נאמן כו' . לח ידעתי לתה וכי חין חדם נחמן על עלמו לחוכ לפלמו : (פ"ז ס"ק פ"ו)ראין משביעין אותו על ספק כו' עיון

דנול מרכבה

(פיםן קע"ז ש"ך פ"ק כ"ג) ול"נ דאפילו פוענו וודאי בי. ע' ננה"כ מס בהגים ולפי פירושו שם דבגמרת קתי

בית לחם יהודה

(סעיף ו' בהנ"ה) בכל רבית דרבנן . (עש"ן ס"ק כן בעב שהדריין טיב החומד לחכירו מן לי מנה ואני אעסוק בו והריות יסים שלך יהחחריות עלי וע"ז כפחייב

ברכי יוסף הרמכ"ם שנם כזה כיון שהח" מחשכק לריך שכר שרחן כמכוחר כב"י ונרחם ממסר"ם גחלחנטי בחשובה סי' צ"ח שחפם כדעם הרמב"ם וכתב מהולנ"ח סימן ל"ה דכברמב"ם פסקינן באחרין מכח בסכמם קרומה ועיין בכנה"ב בנהם כ"י אום כ"ב והנמשך ובספר כהונם עולם בחיבורו על סלכום רכים ובמשוכותיו סימן ל"ח ותיסו בל לסרתכ"ם סגי בדינר לכל השותפות. וכן נרחה מסחמות מרן הכח בשו"ע ויש ליוהר בשמר כום לכחוב שקבל שכר פולם כשו"ת סימן ל"ה :

גליון מהרש"א

רשב"ם האינו כש"ש גם הבה"ג שטובר דעל פלגא מלוח אינו חייב באונסין ע"כ דעל פלגא פקרון גם בגו"א אינו חייב וס' רמב"ם לחלק בין אומנים דהוי ש'ש כ' בנ'ת שער מ"ו ח"ג ס"ו ואינו דומה לאומן שהשכר מכוין רק להאומן ועי' ה' נינת ורדים ה"א חלק חו"מ כלל א' סי"א ועם"ש בגליון ש"ע חו"מ סי' ש"ג ס"א :

עצי לבונה

סק"ם מ"ם כססית סנתם דששכת זווי למישכל כסו פיסקה וכו' . ר"ל ונוטל נס שכר עלים חשיב כהלו נוטל שכר על שמירתן דחל"כ המחי לריך ליחן ש"ם כימח ג"כ בססית כנתס וכו' . ה"ו דעיקר בסעם במה שנועל סנחם ג"כ מום ולכן כוי ש"ם ב"כ פל שמירתן כמו כאומן דנועל שכר רק בעבור עירחם! לבד וחש"ם סוי ש"ש בססית פנחם ועי' כ"מ דף פ'. וכמו פנחם נעי' כ"מ דף פ'. וכמו שלים כשכר וכמו שוכר דכוו כש"ם משום הנחת מלחכה ומ"ם הס"ז כצהעםק מרונה 6"ל לימן שכר מרחל . ומה בביל למורה וכו'דסירנו דכ"ה מחויב לעסוק כיומו עמש"ל במ"ך מק"ש מום. ועלים אם אומה לו כך וכך למאם ביותר יבים שלך דבוי כמו מותר שליש בשכרך דמותר לכ"ע בכה"נ בהעשק מרובה דכתו: לם מיירי הלה בעסק קשן חז שייך כ"ח יעסוק ביומו חף במוחר שלים בשכרך, משח"כ בוס דסנחם מרובס רולם כוח לפסוק ככל יום כבכיל מיםר שלים דסות ג"ב מרוכה פ"ם: (סעיף ז' בשו"ע) ועישו קצבוז נו' . עט"ו סקי"ד מ"ם שיסים סכל מלוה ולת עסקת .

יד אברהם

מבוחר במיל פייב מהלי בזילה דין מ' מבום דחין חדם תבים ח"ע רבע וח"ב כ"ב כחן וכ"מ נחבו' הרבב"ח שמביח

בח"ם שכבחתי בס"ק י"ז: יהן כל האחריות בו׳. ומסרי"ק וסייעתו וחמ"כ אומר לעלמי שניתי חיט נחמן דמוקמינן ליה בחוקח כשרוח עד דמחירין (בס"ק שחח"ז) כשמקבל עליו חחריות דחונסין וגניבה וחבידה שכשיו והשחח הוא דאחרעי וכ"כ בד"מ וז"ל דאם אמר בפירום כשמשנה מפרשים כל אחריות דבכא ביינו אפי' בחלי דמלוה אבל מ"מ בניבה לעלמי אני עושה כו': (יב) וקצץ בדבר ידוע כו'. בטור כ"כ ואבידם לא קביל עלים וכן משמע בב"י: ימ כל האחריות כו' . בשם הר"ר ישעיה ונחן טעם משום דמחזי כמלוה ברבית ואחי לאחלופי כלומר כין דאונסין כין דגניכס ואכידה: בבל רבית דרבגן כו׳

כסף וזהב ויטמינם בקרקע ואם ישנה יהא אחריות על המקבל ואפ"ג

דהכל יודפים שאין כלל בדעת הנותן שיתקיימו התנאים כו' וה"ה הכא

אמנם אין ראים מזם רק להחיר רבית דרבנן כגון עיסקא דמחלית

שכר דאפי' אם היה המקבל מקבל עליו בהדיא בלא שום תנאי האחריו'

לא הים אלא איסור דרבנן הואיל ואינו קולץ עמו כלום אלא שאם יהיה

ריוח יפול לאמצע אבל כיכא דקולן עמו לכדיא ואם לא כיו ההנאים

ביניהם היה רבית דחורייתה מחן לימה לן דשרי לחפש לדדים ותנחים

כדי לבחיר מה שאסרה חורה כו' עכ"ל הרי שלא אסר רבית דאורייתא

אלא כשכלום מבטיחו על הקרן ע"פ הנאי שלא יהיו נאמנים כל

העדים רק הרב והש"ץ אבל כשהמלוה מקבל עליו כל האחריות בסתם

בלי שום תנאי דאז הלוה נאמן ע"פ שבועה או בעדים אפי' ברביח

דאורייתא שרי וכ"כ בד"מ וז"ל ומשמע דוקא באיסור דאורייתא החמיר

אכל ברבית דרבנן מותר לעשוח מעשה ועוד משמע דוקא בכה"ג אסור

ברבית דאורייתא אבל אם היה בענין שאפשר שהמלוה יבא לידי הפסד קרן שלו כנון שכל העדים או הלום יהיו נאמנים אפי' ברבית דאורייתא

שרי עכ"ל אלא שאח"כ כתב אמנס בחשובת ריב"ש סי' ש"ח כ' נראה

ברור להלווח לישראל דינר זהב השוה כ' דינרין אסור לפי שזו הלואם

וקלן לו דבר קצוב ברבית ואע"פ שסמלום מקבל עליו אחריות כו'

(וסבאתיו לעיל ס"ס קט"ג) וכן משמע מדברי מהרי"ק שורש קי"ט

דמלוה למחצית שכר ואח"כ קצב עם המלוה שיהא כולו מלוה ויחן לו

סריות מהן אע"ג דחלי האחריות על המלוה אסור משום ר"ק אע"ג

דמתחלה באו לידו בהיחר כ"ש להלוות מתחלה שאסור במקום רבית

דאורייתא אבל ברבית דרבנן מתיר מהרי"ק כמ"ם עכ"ל ד"מ ולפעד"נ

דכמעיין במכרי"ק שם יראה דס"ל איפכא שהרי הביא שם תשובת

מהר"מ שבמרדכי על הבחור שהלוה לך מעוח מבואר שם בחשובת

מהר"ם דאם קבל המלוה כל האחריות בין דגניבה ואבידה ובין

וֹ (כד) ינתן מעות לעיסקא למחצית שכר (יב) (יג) וקצץ בדבר ידוע אפילו אם יח כל הארריות על הגותן אסור:

יורה דעה קעז הזכות רבית

הגוה [כה] וי"א דאם מקבל עליו ימן כל (יד) האחריות מוחר (°) (ב"י בשם מהרי"ק שורש קי"מ וכן משמע במ"ה סי' ש"ב) (יד) בכל כבים דרכנן בנו נותן בעיסקא או בשאר רבית דרבנן אבל ברבים (מו) קצולה לא מהני אם החלוה מקבל עליו כל האחריות אבל אם לא מקבל עליו כל האחריות בא רק (מז) קצחו אפילו בדרבק אסור ויש להקל ברבית דרבק כסברא זאת :

ז [כו] יי הנותן מעות לחבירו למחצית שכר שנתיים ושלש ושוב נמלכו (יד) ועשו קצבה ביניהם לתת לו כך לשנה אם הלוה הוציא המעות ביציאותיו ונתן ריוח כב הוי(יי) רבית (כיו] אכל אם הי' מתעסק והולך ופרע מריוח שהרויחו הנכסים(ב)כיון דמעיקרא לאו בתורת איסורא אתא לידיה (מו) כג יי אם חצי ריוח שהרויחו המעות (יי) עלה למה שנתן לו מותר:

בסי' קס"ד שאסור למלוה לחזור ולהשכירם בדבר קצוב לשנה והביא ב"י שם דעת רמב"ם ורמב"ן ורשב"א דהוה כמו הערמת רבית והיינו נמי דכוותיה ואם כן יש לדברי הר"י מקור מן החלמוד אבל איפכא שהנותן קונה הספק מן המקבל בדבר קלוב ודחי מוחר אבל אם נותן איזה סך בעיסקא לחבירו שיעסוק וירוית ואם ירוית יחן דבר קצוב לנוחן ואם לא ירויח לא יתן כלום אין בזה איסור וכן הוא מעשה בכל יום בכל הקהלות שעושין ממרנות וכוחבין עליהם שהוא שטר עיסקא בסך פלוני קרן וריוח על לד סיתר סך פלוני וחין פקפוק ונדכוד ליסור נשמע על זה רק שאחריות ההפסד לריך שיהיה על שניהם : (יג) בכל רבית דרבנן כגון בעיסקא. פי׳ שנחן לו בעיסקח ומחנה עמו שיחן לו דבר קעוב בין ירויח או לא ירויה ומכנים שלמו בספק שיקח הו' מהן שיהיה ריוח כדלעיל כיון שכל האחריות על הנותן שרי אבל בר"ק פירות שאין עם טיסקא רק הלואה מאה במאחים לא מסני קבלת החחריות דוסו חסור מדרבנן דחתי לחחלופי ברבית גמור דאורייתא דהיינו בלא קכלה אחריות: (יד) ועשו קצבה ביניהם. פי׳ שיהיה הכל מלוה ולא עיסקא והוה ר"ק לקלת דעות בסי׳ קס"ו ס"ב אפ"ה שרי ליטול הקלבה אם מגיע כך על חלי הריוח כיון שמתחלה בא לידו בהיחר והוא מחעסק והולך עד השחא באוחן המעוח ולא הוליחם ללרכו . ומזה כ"ל ללמוד במי שעושה עם חבירו עיסקה בהיחר עד זמן פלוני ואחר אותו הזמן נשאר המעות בידו כבראשונה בלי טשיים היחר מחדש שחין המקבל יכול לומר איני נותן לך ריוח אחר כזמן הנ"ל כיון דמתחילה בא לידו המעות בהיתר ודאי נמשך גם אחר הזמן וק"ו הוא מדין הכוכר כאן פעשאו בפי' מלוה ועיין עוד מ"ש מזה בחשובה שאלה בסי' זה סכ"ג: (שוד) אם הצי הריוח שהרויחו בו' . וכתב שם במרדכי דנותנין למקבל על נאמנות שלו אם דומה לו שעלה כ"כ *) ואין משביעין אוחו על ספק אלא אומרים

דאונסים שרי אפי' בהלואת ר"ק וכן מסיים מהרי"ק עלה וז"ל הרי לך בהדיא דכיון שקצב לו ליחן ההולאה דה"ל ר"ק ואע"ג דמקבל עליו אונסים מאחר דלא קבל עליו אחריות דגניבה ואבידה כו' ומ"ב שם דאם קצב עם כלום שיכא כולו מלוה ויתן לו ריוח דבר קצוב אסור שאני התם כיון דלא קבל עליו רק חצי האחריות נמצא המעות הלואה הוא אבל היכא שמקבל אחריות דאונסים וגניבה ואבידה על כל המעוח פשיטא דשרי ומחשובת ריב"ש סי' ש"ח נמי לאו ראיה היא דלא עדיףתשובת ריב"ש מדברי תום' וסמ"ג ושאר פוסקים שכתבו ג"כ לעיל ר"ם קט"ה דאע"ג דהמלוה מקבל עליו אחריות אסור ואפ"ה פי' בח"ה שם דבריהם דמיירי בקבל עליו אחריות דאונסים ולא דגניבה ואבדה והיינו מקלת אחריות וא"כ גם דברי הריב"ש יתפרשו כן ולא שבקי' דברי גליון התוס' ור"ח וא"ז ומרדכי וחשובת מסר"מ ות"ה ומסרי"ק המפורשים בשביל דברי ריב"ש הסחומים וילמד הסחום מן המפורש. ואדרכה מדברי סחום׳ והסמ"ג ופוסקים שכ' דרב אחא מיירי שקבל עליו אחריות דאונסין משמע דאם קבל עליו כל האחריות שרי דאל"כ הל"ל בפשיטות דמיירי שמקבל עליו אחריות ומדדייק למימר אחריות דאונסים אלמא דוקא קאמרי וכן בתבו' ריב"ש שם הביא כן דברי החו' וכ"כ בתשובת מבי"ט ח"ב ד' ל' סי' ו' פ"ש (וע"ל סי' קס"ז): בא רק קצתו . כלומר דאונסים לבד או דגנבה ואבדה לבד : בב הוי רבית . אע"פ שחלי האחריות על המלוכ אסור משום ר"ק אם הוליא המטוח ביליאותיו אע"פ שבאו לידו מחחלה בהיתר. מהרי"ק שורש קי"ט ומביאו ב"י וד"מ: בג אם חצי בו'.שאומרים לו אם דומה לך שחלי הריוה עלה למה שנחת ואין משביעין אוחו על הספק אלא א"ל זכור דאנאמונחך סמכינן הנמ"ר שם וכחוב בבדק הביח הטעם פשוט מפני שאינו טוענו ודאי ומיהו אם רולה להחרים סחם רשאי על"ל *) ול"ל דאפי' טוענו ודאי המלוח פטור בלא שבועה אם אומר

ר"ם קע"ר בהג"ה: [CT] נתן משת כו'. כמ"ש ברב מרי מ"ם ב' וכמ"ש תום' שם ד"ה אונר כו': [CT] ו"א כו'. תוא מדברי תה"ר וכמש"ל ר"ם קע"ו בהג"ה וכ' תה"ר דרוקא ברבית דרבנן וכמו בשברא דרב מרי שהיה משכיר כו' ע"ש אבל כבר כ' שם שאין לפמוך

סוס"י ק"כ ובסימן קש"ו: (ב") כיון דמעיקרא. ענכיש ט"ק י"ח בשם ט"ז ומוס נ"ל ללמוד כו'. ועיין בס' לכובי שיד שכתב די"ח שחן התקבל חייב ליקן לו אלא אם רוצה ליקן אין בו איסור רבים וא"כ סוי ססיקא דדינא ואין מוציאין שכלום יואם ספם כשלום לא תפקינן מינים. ריש לסודים לסטוסרים שיפרשו כשק"ח כידישם כלום שבם אם יעבוד זמן פרשון יכים

ע"ז ע"ש: [כו] תנותן כו' אם הלוה כו' . כנ"ל ס"ו ובתוספתא פ"ד תנותן מעות לחבירו ליקח בהן פירות לסחצית שכר וא"ל הילך מנה ואין אני יכול לעמור על הפרופרומ אסור: [כו] אבל אם כו'. דתנאי הזה בפל כיון דאיסורא הוא ועל תנאי הראשון שומר

באר הימב

לא אמר כלום בשעת השינוי ואח"כ אומר לעלמי שניחי אינו נאמן דמוקמינן לים בחזקת כשרות עד עכשיו והשחת הוא דמתרעי שכ"ל המ"ז ובנה"כ כתב וז"ל למ ידעחי למה וכי אין אדם נאמן על עלמו לחוב לעלמו ע"כ ולא אוכל להבין דבריו שהרי המ"ז כתב זה על ת"ש רמ"ח דמה שעשה עשה לעלמו דהום כגזלן ע"ז כתב

אם לא אמר כלום בשעם השינוי אינו נאשן ול"ע: (יג) וקצץ. כ' הפ"ז נ"ל פי' דבר זה דאסור למקבל עסקה לומר לנוחן העסקה למחניה שכר שקונה ממנו חלק בריות שהוא על ספק פדיין מה יהיה והוא יכנים עלמו בספק ויתן לו דבר קלוב עבור זה אבל איפכא שהנותן קונה הספק מן המקבל בדבר קלוב ודאי מותר אבל אם כותן סיוה סך בעיסקא לחבירו שיעסוק וירויח ואם ירויח יחן דבר קצוב לנותן ואם לא ירויח לא יחן כלום אין בזה איסור וכן הוא מעשה בכל יום בכל הקהבות שעושין ממרנו"ח וכוחבים עליהם שהוא שער עיסקא בסך פלוני קרן וריוח ע"ל היחר סך פלוני ואין פקפוק וגדנוד איסור נשמע ע"ז רק שאחריוח ההפסד לריך וכ"מ מסול הרבצ"א שתבים של שניהם על שניהם על"ל: (יד) האחריות. פי' בין דאומסים בין דבובה ואסדרה: (מו) קצותר. פלומר דאומסים לבד או דגבם ואבדה לבד: המול ושולח יד מכל הסוסקים דאפילו ברבים דאומים שני בשתקבל עליו כל האחריות ע"ש שמאריך בזה : (מו) קצותר. כלומר דאומסים לבד או דגבם ואבדה לבד: מכל הסוסקים דאפילו ברבים דאומים של המלוה אחריות על המלוה אחריות של המלוה אחריות על המלוה אחריות על המלוה אחריות על המלוח אחריות אחריות על המלוח אחריות אחר בהיחר לקחחי כדלעיל סי' קס"מ ס"ק ע"ג : בד הלוה בו' . ע"ל ס"ם לו זכור שעל נאמנות שלך אנו סמכינן עכ"ל: (מז) סם המלך קמ"ב ומ"ם שם : כה ועיין בסי׳ קס"ג . ליל קע"ג . כי שם ס"ד כחב כרב מזה: כן ויש חולקין, והסברת הרתבונה טיקר כמ"ם לעיל יבקם המלך מס ובסי' ק"ע בפלוגחה דהר"י קרקוזה מבוחר דין לד אחד ברבית אי הוה דאוריי': (יז) היתום נאמן . *) איני יודע לפרש סימן קס"ע ס"ק ע"ד ע"ם: בז שמלוה ברבית היא . אע"ג דאי

> ת כד (כח) מ הלוה מנה לחבירו לכל הנאתו אלא שהתנה עמו שיסלק מעל אותו המנה (מז) מס המלך (ימ) אסור:

ם ילוה שקבל עליו לזון היתום וכשבא היתום לתבוע חובו מען לנכות מה שנתן לו ממזונות והיתום מוען שלא קכל מכנו דבר (יז) היתום : נאמן (י)

י וכט "א"ל הילך ר' זוז מעכשיו כדי שיפול תחתיו לאומנות (מ) המלך שהיא בשי"ן אסור אבל אם א"ל פרשני מן האומנות מותר (יח) בה(ופי׳ פסי׳ קפ"ג): יא ^{[ל] יה} האומר לחבירו מנה לי בידך מרבית קצוצה שגבית ממני והלה אומר לא היו דברים מעולם (°) משביעין את הנתבע היסת (פי׳ שהטיחו אוחו חכמים לישבע להטיחו להודום כי מדאורייחה אין משביעין אלא שבועת השומרים וע"פ עד אחד ובחודה מקצם מהמענה בן [לא] (ויש (כב) חולקין (ר' ירוחם בשם

בר"מ) וע"ל 'ם"ם קם"ח):

ע"פ אינו נאמן מה"ם וע"ל ס"ם קס"ע ס"ק ע"ו: בח נותן לו הוצאה . אף על גב דהיה ניתן ההולאה בלא"ה אסור כדלעיל ס"ם קס"ו בהג"ה ע"ם: כמ בסתנה כו׳ המ"ל אע"ג דמחזי כהערמה שודאי לא יעכב ב"ה מעוחיו אפ"ה שרי כ"י: ל ויש מתירון כו'. אין כאן מחלוקת דגם המחבר וסיעתו מודים לזה כדאיתא בריב"ש וב"י ולקמן סי"ח: ס"סו . לא אם נותן לו מעות כו׳ איפכא שנותן לו פירות ומקבל מעות כדלקמן סעיף ייח: לב סיי קע"ו .

בעי פטר נפשים בפרעתי או להד"מ

אינו נחמן דחין חדם משים עלמורשע

ע"כ לשון סמ"ג ומשמע דאפי' במלוה

יב (לב) יש המקבל מעו' לחצי ריוח ומוען כז שמלוה ברבי' היא (ימ) (גי) אינו נאמן: יב (לג) י המלוה מעות לבעל הבית וגם חוזר ההלב' עם בנו של בעל הבית ובעל הבית כה נותן לו הוצאות אסור (°) [לר] אלא אם כן יתן לו הקרן כם במתנה נכורה שאם ירצה לעכבו יהא רשות בירו (ב) (ולעיל סי קס"ו כמרסיו):

יד (לה) האומר להבירו אם לא אפרעך לזמן פלוני הריני חייב לך מעכשיו ולזמן העיבוב כך דינרין (יוסר ממה פהלוהו) בי אסור מפני הערמת רבית:

הנה ל [לו] וים (כד) מחירין לא אם נותן לו מטוח ומקבל פירוח (ריב"ם סימן של"ה) (ג) וים להקל בזה וע"ל בסי' קם"ג אם עבר ועשה ערמה ברביח אי מוליאין מידו :

מו ולוו בהמחייב לפרוע לחתנו לנרוניא לזמן פלוני ואם יעכב מלפרוע יוסיף על סך הנרוניא על כל עשרים רינר מהם ז' פשיפים בבל חדש מיתר שוה רומה לנותן פתנה לחבירו ואומר לו אני נותן לך כך וכך לומן פלוני ואם לא אתן לך לומן פלוני עוד אני מוסיף כך וכך שהוא מותר (וכני נתנתר לעל לב ס' קש"ו):

מז ולחו כי אם חייב עצמו לתת למלוה כך וכך בכל שבוע בעוד שמעכב ממתו : דרי זה רבית גמור

הנה אמ"נ דכתב לו כך דרך קנסא אם לא אפרם לך לאמן פלורי אתן לך כל שבוע כך וסע"ג דאם היה פורע לו

משכן ביחו לשמעון בחלף זהובים לחמש שנים ונחן ללוי ח"ק זהובים וקיבל עליו לשחרר לו שיעבוד הביח מיד שמעון עד זמן המשכונה דאסור ולה המריכן שמה יפיים הח שמעון בפחוח עכ"ל והיינו כיון שהחוב הוא ברור משא"ב באומנות המלך שאינו אלא אונם כדלעיל סי' קע"ג. *) ובלבוש חילק כזה בין מלך לאדם אחר והוא שלא בדקדוק: (ימי) איגו גאמן . הפעם דאין אדם משים עלמו רשע כ"כ ב"י בשם הסמ"ג : (ב) ולעיל סיי קסיו . כליל ע"ש כס"ג :

חידושי רע"ק בסתם ותרויח דהריות לאמצע עליש וצ"ע :

ולש אם כו' : [ברן] הלוה בו' . רל אעלג דהוי צד א' ברבית פ"ט ק"ל כרבגן וכפתם שלח יד בקצת חעסק והתעסק בשאר בסתם התרויח דהריוה לאמצע עי" פתני שם פ"ה ב' וכן אין לומר רמנה משועבר למלך ומלכא אמר מאן כו' כמש"ש ע"ג (פ"ר מקלי) ע"ב לשון ממ"ג ע' תשובת מהריב"ל (ח"ג מב"א) :

ביאור הנר"א

אפור. בב"י מבואר דלא הוה רק לד אחד ברבית דסיינו שמא לא

מהו נאמנותו של זה היחום אם הוא

יתום גדול מה נשתנה הוא מאדם

אחר ואם הוא יתום קטן הא לאו בר

מענה הוא כלל כמבואר בח"מ סי'

ק"י ובלבוש פי' דין זה דמיירי שהלוה

לוה מחפוטרופום וקיבל עליו בשעת

סלואם לפרנם סיתום וכשבא סיתום

לתבוע חובו טען הלוה שינכה לו מה

שנתן לו מזוכות והיחום טוטן שלא

קיבל ממנו שום דבר כיחום נאמו

בלא שבועס שכיון שידוע שנתחייב

לו ישלם לו וטענתו שהאכילו חיכה

טשנה לזה החוב דלאו בעל דבר דידי׳

הוא על זה ואם בלא"ה זנו שמא

למלוס קא מכוין או שמא אפוטרופוס

פרע לו וכס"ג שמא לא סים אלא דרך

אבק רבית ואין היתום לריך לכשיב

לו על זה עב"ל אלו דברים שאין לכם

שחר חדא לפי זה אין שייך כאמכות

להיהום כיון דלא זכה מכח שנאמן כגד המכחישו ותו דחם בשעת הלוחה

מהאפוטרופוס התנה כן ודאי אין לנו חלא כפי התנאי ההוא כן יקום ולעיל

סי' ק"ם סעיף י"ח הכיח רמ"ח דין

זה ופי' בו בלבוש טטם אחר גיכ אינו

לשבח כמו שבתבתי שם ע"כ אני אומר

הבא ליתן יפוי כח ליתום יותר מלשאר

אדם כשיש עליו הכחשה עליו לבאר

דיוזם ולהביא ראיה ברורה של פירושו

כי כל המשנה ידו על התחתונה:

ועיין בסי׳ קעינ כצ״ל . ששס (יח)

סעיף ד' מבוחר דין זה בטעמו והכלל

הוא שכל שהוא חוב ברור וזה מקבלו לפטור אותו בפחות אסור ומש"ם

סבית ב"י בשם רשב"ת כתן רחובן

מתני שם מ"ה ג' וכן אין למד רמנה משועבר למלך ומלכא אמד מאך לי כמש"ש לל.
ב' ולש תוס "דה משתעבדי כי רכאן שרוא ררך הלואה אמור ועמה"ת רף מ"ד נ"ד.
ב' ולש תוס "דה משתעבדי כי רכאן שרוא ררך הלואה אמור ועמה"ת רף מ"ד ע"ד:

[כמ] אל הילך כי'. שם במה"ת וכתשובת הרשב"א מתומשתא ויוושלסי ספ"ד דרמאי וכנ"ל ס" קפ"ג מ"ד ברגה"ה וע"ש בתשובה: [ל] האמר כו'. במ"ש בא"ץ מינו דלהד"ש
"ועבה"א: וכ"ל "ו"ח כו'. ל"ש בב"י שיש חולקים שם אבל דעת דוב הפוסקים כמש"ש ב"ש"ג וכ"ב לעיל ס"ס סמ"ח ו"ש וע"ל כי': [לב] המקבל כי'. אליג זי"ל סינו דלהד"ש
"נעה"א: וכמ"א ב"ד שלא עבר דומה ביר במ"ח במ"ח במ"ח במ"ח וא"ג דלא קיימא לאטרא ולא עביד למינר אטור וכמש"ל ס" כמ"ח כמ"ח כמי הלדו ודר בהצירו מ"ל וכ"א ביר"א לאטרא ולא עביד למינר אטור וכמש"ל ס" ב"ח"ח ש"ג ב"ל וכ"ח וכ"ח במ"ח במ"ח שם: [לד] האמר כי'
[לד] אא"כ יון ב"ל . אל אליג דמרינא מותר כמ"ש בב"ב למ"ח א' בסתני" מי שפרע כי' ול"א אלא באמכתוא כמש"ש אבל משום רבית ליכא שאינו אנד נפר שאינו אלא על רע אודב"ח מ"ח ב"א מ"ח ב"ל ובמתני שם מ"ב ב"ל שנותן לו משת הראשונות לשפרע במתנה - דשב"א וע"ר ב"ל מ"ח ב"ל מותר ב"ל במתני" שם מ"ב ב"ל ולקום) האומר כו'. כמ"ש מי שפרע מ"ח וב"ב למ"ח א' במתני" שם מ"ב ב"ל ולקום האומר כו'. כמ"ש מ"ב מ"ח ב"ל המדול משבות במותר בת"א מ"ח לא שאח"ב מסגום לאטור לכתודלה משום הערמת רבית במינה לאטר לכתודלה משום הערמת הראשונות מותר ב"ל הלחו כו פכידה שאני הדמי במירה נוסונו" במ"ח מידי ניום מרשי מישום מ"ב ב" ותריני נרשאי ורבית מאודות ב"י מתני" הנול הלחו כו פכידה שאני דמו מרשו ב"ב ל" ותריני נרשאי ורבית בשתור ב"ב מ"ח מריני נרשאי ורבית מאודות ב" מתני "מתני" המ"ח ב"ב במידה שאני דשו מרשי בייש מרשי בייש מרשי ביישות ל"י מישר ביישור ב"ל מותר "ל"ח ב"ל הלחו כו פכידה שאני דשו מרשי ביישור ביישור ב"ש מרשי ביישור ליישור היישור ב"שמר ביישור ביישור ביישור ב"ב" ב"ח מרידה שמום מרשי ביישור ליישור ב"ב" מותר ב"ב"ם מרשי ביישור ביישור ב"ב" ב"ב מ"ח ב"ב" ב"ב"ם מ"ח ב"ב" מותר ב"ב"ם מרשי מרידה ביישור ביישור ב"ב"ב"ם מ"ח ב"ב"ם מרשי מרידה ב"ב"ם מ"ח ב"ב"ם מ"ח ב"ב"ם מרשי מרידה ב"ב"ם מ"ח ב"ב"ם ב"ב"ם מ"ח ב"ב"ם מ"ח ב"ב"ם מ"ח ב"ב"ם מ"ח ב"ב"ם מ"ח כי ואמרים בנו לו אי מול מול בי היו של מא המשנה היינו משום אספראה . בש שני שמו מקבה היום כו דבש טוה ב המהם עד הרא כמו בהשרמת רבית רשם ס"ב כ' והכידי נרשאי ורבית מאחרת כו' ומתני מול מיניה אלא שאמר לכתולה משום אמרים הערמת רבית ומשי ורבית מאחרת כו' ומתני הנ"ל מיניה אלא שאמר לכתולה משני השים מרשן וראשון למפרש מואפל למ"ד אכל שישר זווי ממלקינן ליה הכא מודה רעדע מאחרת כו' ומתני לל הלותו מין משכיל רגע א' נתחייב אע"ל שבודשו בשביל שמשתבר בכמפי באדך הומן וחאיה למ"ב או אומר כו' . אבל מודנא לא היו רבית כיון שאיט מתחייב כלל עד אותו הזמן ובשכיל רגע א' נתחייב אע"ל שבודשו בשביל שמשתבר בכמפי באדך הומן וחאיה ממ"ש בכתנו רבית לא היו רבית כיון שאם מערשה שם ד"ה מיש מ"ב כ' דלשמואל (ע"כ): (ליקופ) האומר כו'. עם "ש שבתנו רמות כיון שאינו אלא ברגע אחת אלא שיש להחימר שלא יערים בכן ואיט ברוד אצלי דהא אמרין ב"מ מיד ב' דלשמואל (ע"כ): (ליקופ) האומר כו'. עלא משום דדוא זביני וכמש"ש ש"ז ובי מותר כ'ו ואלש בתני שמירין כו' ומ"ב הרא"ש שם ב"ה כנון שיש כיו וכ"ב הרא"ש שם ד"ה מקצא מידו כ'ו ו"ש בתנ"ח ווא מתוא ללמא דאינו מותר כ"ו אלא מושם הדוא זביני וכמש"ש ובי מותר כ'ו וו"ש בתנ"ח ווודאי ברב"ח שלא משתם הצרמת התלה שחיב מל של וודאי דרב "פ"פ ע"ה בחול שבח היות ב"ו אלים מותר כ"ו אלים בר"מ שליה בר"מ שליה בתניי וולו משתם ללים במותר מ"ו ע"מותר ב"ו אלים שם ב"ח כו"מ ב"מ ווודאי ברב"מ שלים ב"מ ליות משתם הצימת הע"מ ב"מ ב"מ ווודאי ברב"מ שמש משתם העימת העימת הבית וכמש"ש ל"ז וכ"מ בהו"א שם ב"ח הוא ב"א ביון מ"ח ב"ל מ"ח ב"ל מ"ח ב"ל מ"ח ב"ל מ"ח ב"ל מ"ח ב"ל ליום ב"ל ליום ב"ל ואלים ב"ל מ"ח ב"ל מ"ח ב"ל מ"ח ב"ל מ"ח ב"ל מ"ח ב"ל מ"ח ב"ל ליום ל"ל ובין ליותר באן (ע"כ): (ליקום) המחיב כו" . כב"ל מ"ח שלים ה"ח ב"ל מ"ח ב"ל מ"ח ב"ל מ"ח ב"ל מ"ח משתם המים המרו הוה ממות הב"א ווה"ף מותר ב"ל ואת ב"ל מ"ח ב"ל מ"ח ב"ל הא מ"ח ב"ל ה"ח ב"ל הת"ח ב"ל מ"ח ב"ל מ"ח ב"ל האלים ה"ח ב"ל מ"ח ב"ל מ"ח ב"ל לרבן להתיר באן (ע"כ): (ל"ן מ"ח הב"ח ה"ח ב"ח ב"ל מ"ח ב"ל מ"ח ב"ל מ"ח ב"ל ה"ח ב"ל ה"ח ב"ל ה"ח ב"ל מ"ח ב"ל ה"ח ב"ל ה"ח ב"ל ה"ח ב"ל מ"ח ב"ל מ"ח ב"ל מ"ח ב"ל מ"ח ב"ל מ"ח ב"ל ה"ח ב"ל מ"ח ב"ל מ"ח ב"ל מ"ח ב"ל מ"ח ב"ל ה"ח ב"ל מ"ח ב"ל מ"ח ב"ל מ"ח ב"ל מ"ח

באר הימב פתחי תשובה

מתוייב ליפן לו ש"ם: (ב) ריש לחקל בות. וכן דשם סרדכ"ו הפשוכום ממדשום פוף סימן פל"ז מ"ש: (ד") חדי זה רבית גמור. מי' נתשוכת סר"ל מודחי סי' כ"ג שכתב דמ"ה סשיטה דלים כים משום רכים קצולם ומשום סכי מופר במעות של יופומים לפלוום ככס"ג מ"ש: דנוחנין להמקבל על נאפטות שלו אם דומה לו שעלה כ"ב ואין משביעין אוחו על ספק אלא אומרים לו זכור שעל נאמנות שלך אנו סמכינן וכחב בבד"ה פ"ז הפעם פשום דחין משביעין חוחו מפני שחינו מופני ודחי והש"ך כחב דחפילו פוענו ודחי

המלוה פסור בלא שבועה אם אותר בהיתר לקחתי כדלעיל סי' קם"מ סל"ה וכחב המ"ז ומחה ל"ל ללמוד בפי שעושה עם הבירו עיסקא בהיתר עד זמן פלובי ואחר מתחו הזמן נשלר המעוח בידו כברלשונה בלי עשיים היחר מחדש שלין המקבל יוכל לומר ליני ומן לך ריוח לחר זמן הג"ל כיון דמחתלה בל לידו המעום בהיחר זדאי נמשך גם לחר הזמן וק"ו הוא מדין החכר כאן שעשלו בפירוש פלוה עכ"ל: (ים) אסור. ויש פלונתא בין הפוסקים אי היי ר"ק או רק א"ר וע"ל סי ק"ע ומ"ם קע"ב: (כ) גאמן. כחב המ"ז איני יודע לערש מה הוא נאמנות של זה הימום אם הוא יפוט נדול מה נשתהה הוא מאדם אחר ואם שוא ימום קשן הא למו בר פענה הוח כלל ש"כ אני חופר הבם ליחן יפוי כח ליחום יוחר מלשחר חדם כשיש פליו הכחשה שליו לבמר דין זה ולהביח רפיה ברורה על פירושו (ובנה"כ כחב דכסימן ק"ם ש"ק כ"פ בש"ך חפלא ישוב לזה ע"ש וגם י"ל דחק מעריון ליה שים מענה דבהיחר לקח זכן יש לכיין דעה הלבוש עכ"ל) : (כא) המלך. כתב הם"ז הכלל הוא שכל שהוא תוב ברור וזה מתבלו לפסור אותו בסחות אסור ובלבוש חילק כזה בין מלך לאדם אחר והוא שלא בדקדוק עכ"ל: (כב) הולקין . והסברת רחשונה שיקר כמ"ם סי' קס"ם - ש"ך: (כג) אינו . כתב הש"ך חש"ג דחי בשים בפר נפשים בפרשתי או להד"מ אינו נחת דחין חדם משים שלמו רשע ומשמע דחפילו במלוח ע"ם חינו נחמן: (כד) שתיריון. חין כפן מחלוקה דגם המחבר ובייעהו מודים לזה וה"ה חיפכה שנוהן לו פירוח ומקבל מעום כדלקתן

אינו נאמן בשנועם: (°) וכ"ב בח"מ סיי ש"ב סעיףי' ונגע"ד שאין זם חולק על מ"ש לעיל ם"ם קם"ם דכתם סוטן כסימר פוכר כוכבים לכחחי דנחתו מדין בפרוזכול מבחיכ כחן ס"ר דכות כופכ בכל וחינו טוטן שכסיפר לקחו משכיפין חומו ומ"ש סרכ רמ"ה ויש תולקין לה זכיפי לספרו ד"ם:ים ספ"ג פל"מסי׳ קל"ג בשם רבינו יעקב מטפם שחין פודם עושה עלמו לשם: ב מרדבי בשים דבים כשם משוכם מסרים: (°) כלומר אפ"ג דמתוי כי סערפס בורלד לה יפכב ב"כ מעותיו וחש"ם שרי : כא רבינו ירוחם כנפ"ו כשם סט"ם וכ"כ סרשב"ח בששונה וכ"כ כמשו' (סרשב"ן

ואין משכיפין אומו אלה אומרים לי זכור דאנאבטסך

סמכינן: מו כפל החרומות בחלק ג': מו חשו' הרשכ"ם:

יו שם בספובה כפס הרמב"ו:

יח ג"ו שם וכחב דלם חמרינן כיון דלדכרי פתוכע כוח רשע

בם"ך ס"ק כ' דאסילו טוענו וראי אין פשביעין אוטו : ודמי חין משניפין שושר . (בש"ו ס"ץ י"ו) איני יודע מ". ע" נט"ך למיל סיפן ק"ם ס"ק כ"ש דוא קשם פידי וגם דברי סמש"ו שככלן יש

סי רכ"א וקע"ה:כב כרבנ"א

וכ"כ הרשב"ח (דלח כהנהות מרדכי בשם כ"י פחורליינים):

נקודות הכסף

: 031501

כנ כים יוסף

לומר כן והכי קאמד דספנינן שם שענה ליסום דכהיתר לקח ום"ם לאחר בוב מענינו לים כן וסייט דכהכ העמ"ז אה"כ חבל חחד כחומר לחכירו מנם לי בידן בריק והלה חומר לח ני בידן כריק וסנס חומד נמ סיו דכרים מעולם משכיעין חומו כר פ"ש: (בפ"ז מ"ק "ח) ובלבוש חילק בזה כר. פשוע דנם דעם סלכוש

כן שסרי כפב גם כמלך דחם דנול מרכבה

פל סלום איכ קשם מם בכך שמיפנו שמא סלא נו כיא שכועת כשותפין שמשכיעו על סים פולקים בק"מ סימן ל"ג ש"ר בטנטט או שכבר סילק לו גם פקרן וכרוית וכוכ כתלק סשותפין ששוב אינו משביע פל כחסה י

בית לחם יהודה שאם לא ירויה כ' למאה בישלימנו ממפונו כ"ז מוסר: (שם סעיף ה') מם המלך אמר. לחונו שנים חיינ `ובול (מסים לבקבלה וע" שנבו לו ננישות נחסשר ממהם שלה יחן בלום רק שילום לכם כוך קצוכ כדי שיסלקו מעל פק"ק מוב מעור שים עליפס לח' פרין בורם פנים למיסור מסום רבים אך כואם נאום לו שרחובן יעשה ההנוחה במנה

עצי לבונת.

ונ"ם מ"ם ממ"ם כמ"ה ב"ם בשינה ועשה לשנתו ליפן ריום אף דבהיתיכה חתי לידו וס"נ נעשה מלום וכל כחתריות עליו. ועתש"ל ליישב זה ומהפ"ך ס"ק כ"ב משמע מתשובת מהרי"ק דחף השחת סני החתריות של פלגח שני שמתריום שני פנבת פקדון על הנוחן רק משו קלכה בין מרויח חו לח דחשור להמחבר בש"ו לכן חם קוליח לליכו חשור משום ק אף שבא לידו כהיתר אבל מם משפפק וכולך ועלם פך בקובם כפף חני הריות שרי דסת גלר ברתשון נשאר רק סות בוסיף אף אם לא יבים ריות וום בחמם בפל חבל חם סים ריום לריך ליחן כמו ברתשונם כיון שבת לידו כרחשונס כיון שבח לידן בסיחר רק ח"ל ליחן לו יותר מן סקצכם מכל בחתם פיירי דנם מפס פות פלגת פקדון ומ"ם פס"ד דנ"ל ללמוד וכו" דמתחלם כם לידו בסימר וכום נפכון אף אחר ופן וכיכ

יד אברהם

סרי אני עושם לענמו בפני מדים וכום נססלק מים כניע

המיין דאם לא אתר כן כשמת השניו אינו נאפן אח"כ לותר לעלמי שניםי דפוקמי' ליה בחוקת כשרות עד תכשיו . ונראה דכ"ש אם אומר שבות בהם יד והוצאתי להוגאתה שאינו נאמן שרים לדם משים עצמו נולן :

(יו"ד וז"ב)

בזמנו לא הוי כאן רביח כלל מ"מ (בא) הואיל וכחב לו ליחן לו קצבה

לב בכל שבוע ושבוע הוו רצית (כה) נמור (רוב הפוכקים) וכן עיקר

מע"ג דיש מקילין החירו ללווח ברבית בדרך זה (הגהוח מרדכי פח"ג בשם ר"י דמרליינ"ש):

יז לד (למ) המלוה על המשכון ואמר אם לא אפרנו

לה כי יש מי (יו) שאוםר משום הערמת רבית (יפייו

כח"מ סימן ע"ב וע"ג):

ית (כב) (מ) יה המוכר סחורה לחבירו בס׳ זהובים

יעבור על זה לו שיתן בעבורה ק' זהובים לו (כי) וקנו

מירו והגיע הזמן ולא נתן לח חייב ליתן הק' זהובים

והוא שכשפסק על הסחורה ההיא יצא השער

לם וקנה כפי השער (כד) מאו (מי) היתה לו

הסחורה ההיא:

ים מא (מא) מאם (מי) (הי) הפקיר מעות אצל

חייב באונסין ואין למפקיד בריוח כלל [מב] ואם

הגפקר רוצה לתת

חכירו והנפקד הלוום לעובר כוכבים הנפקד

רבר מעצמו למפקיד

אין

כן לא ידעתי היכן מלא כן שם ואדרבה כתב שם וז"ל וכיון

שמפני פסיקה על הסחורה אין כאן רבית כלל אף מה שהתנה

שסרי אם סים נותן סתורתו בפוף חלי שנה לא סיה כאן רבית

כלל ואף אם כוקרם וברגע א' בעבור קן סימן כוא מחחייב בכת אחת

בכל החוספות וחין זה נקרא רביח אלא קנס עכ"ל הרי לפניך דבעבור

החלי שנה ולא נחן הסחורה חל עליו נחינת הקנם ומה לי שנותן הקנם

באוחו פעם או יחננו לאחר זמן ומה שייך כאן אגר נטר דמה ממחין לו

סלא אין ממחין לו רק הקנם שכבר חל עליו בכלוה חלי שנה ולא שקיל

ספי מחמת שעדייולה קיבל גם קרושלו וחיושייך הגר נער הלא אם הים

נוחן לו מעותיו קודם אותו כזמן כים כלום מרויח שום דבר ובמה

שמחחר הוא נוחן טפי נמלא שבכל יום שמחחר מתרבה ממונו של

מלוה משח"ב כאן דמיד אחר עבור חלי שנם לא יועיל לו נחינת הסחורה

רק חייב במאם זהובים נמלא דאין חילוק אם נותן לו יום א' אחר

סחלי שנה אותן המאה זהובים או זמן רב אח"כ ואין כאן שום איסור

לפי ע"ד: (בד) או היתה לו הסחורה ההיא. פי' מע"פ שמוכר

לו בזול מסשער שבשוק והיינו שיש לו בביתו כל אותה כסחורה שמוכר לו בזול ולא סגי במקצח ממנה כמו שכחבחי סי' קע"ג סעיף ו' :

קנס אלא דאסור משום הערמת רבית וכאן במוכר לו סחורה כיון

מא אם בו' . וכתב מהרש"ל פרק החובל סימן ע' מלשונות הפוסקים

מחתני דהלוהו הנ"ל ותירץ כיון דאינו אמור אלא משום הערכת רבית אינו אמור אלא בשנתן מעות מתחלה ומקבל מעות יותר משא"ב במתני הנ"ל אבל החיא דכאן קשיא: בשנתן מעות מתחלה אין כאן משום חזרכת רבית וכנ"ל [2] חמובר כו' . כנ"ל כיון שלא נתן מעות מתחלה אין כאן משום חזרכת רבית וכנ"ל בהלוהו על שדהו כו' וכ"ש כאן כיון שהיא בדרך מכירה: [2] אם הפקיד כו' . שכיון ששלת יד והלוון בלא דעת המפקד היי כגולן ואם הותירו היתירו לו וכמש"ל מ"ח בחנ"ח בת"ח באותר כיון שלא בא

באר הימב

שקבל מיד והתנה לתתה לו לחצי שנה (כג) ואם

לומן פלוני יהיה שלך כל ששוה יותר על החוב

משמע כאן דהחחיל בלשון המוכר כו׳

ומטעם זה מוחר כאן אפי׳ לכתחלה

ולא דמי לסעיף י"ד דאסור משום

סערמת רבית דסחם הלואה הכא

זכינלו: (בג) ואם יעבור על זה

שיתן בעבורה ק' זהובים. מדלה כ'

שיהן באוחו זמן דהיינו לחלי שנה

משמע דלח איכפה לן אש יתן המאה

זהובי' אחר אוהו זמן והטעם דאותו

המוחר שנוטל הוא בחורת קנם לא

באגר נער ומו"ח ז"ל כתב וז"ל ומיכו

נרחה דדוקה בכה"ג שהתנה עם

המוכר שחם לא יחן לו הסחורה

לחצי שכם יחן בעבורם לאוחו זמן

מכף ק' זכובים חבל חם כים

סתכחי שאם לא יתן לו השחורה

לחלי שנה יתן בעבורה אחר כלות

סשנה מהיום ק' זהובים רבית גמור

הוא דה"ל אגר נטר וכך מבואר שם

בחשובת ריב"ש והרבה נכשלים בזה

ואין להם על מה שיסמוכו עכ"ל .

ול"כ דחין כדכוד חיסור בזה דמה

שהעיד כשם ריב"ש שמבואר בדבריו

חין

מכחן שבכנ (בא) הואיל ובתב לו ליתן לו קצבה כל שבוע כו'. *) מכחן שבכנ

החירים שעושין בהלוחה כנון עיסקח וכיולה בו חסור להזכיר בשער

קלכה בכל שבוע:(בב) המובר מחורה לחבירו בו׳.בסי׳ קס"ו כתבתי

דין זם בשם כלבוש וביארתי דאם אמר תחלה לשון כלואה אסור וכן

בד רבינו ירוחס כנחיב ש"ו: פת הריב"ש נחשובה סימן פל"ם:כו מרדכי ם"פ המפקיד:

נקודות הכסף

א"ל כא לך כ' זוז כדי שמפול לאומנות המלך בש' אסוכ אלא דבא לומר דלא הקשי למה במשכן כיתו בחלף זהובים כו' חסור לכך מתרודחין דרך רוב כני חדם להחסים כסמות פ"ם: (במ"ז ס"ק כ"א) כבאן כו' כגון עיסקא כו'. וני נכחה לפיכח דים היחר מותר להוכיר שבוע ושחני סכח וחין כחן סיתר מכל כשכותה שער עיסקה כפו כשכותב שער פיסקת כפו בומנינו מותר לחוכיר שכוע וכן במופג (וחמור כוח) : (בש"ך פ"ק כ'נ) יש שם מעות וכך ל"ל סגמ"ר שם מעות וכד לצ לנמיר שם וכחב בנדים סטעם פשוט מפני שלינו טוענו ודחי ומיהו אם רולם להחרים סחם רשחי פכ"ל והיינו כשמעלום פען אח הלוה אכל כבהלום טוען את המנות על מה שכבר לקח כ"ל דאשינו מוענו ודאי המנוה שטור כלא שבושה אם אומר בהישר לקחתי כרלעיל פי קס"ע ס"ק ס"ק ש"נ. כן נ"ל:

בית לחם יהודה

לפקסל ואח"כ אנשי פקסל ישמידוכו אלל ספרין וכוא יקת בששות ויתן אותו לפרשון תור הסרין בידו והסרין יצום לאושי סקסלם שיתנם לראוכן ברווחים ואו יכולים אישי סקסל לוותר לו חלקו במסים סקסל לוותר לו חלקו במסים ומם שנותנין וויחור כמסים לחו מחזי כרבים דק עבור מחנם ולנבי סקסלה נכחם דים להתיר כחופן זה חו"י : ובאשר שאי אפשר להעסיר ריני רבית כל אחר במקומו אעתיק כמה דינים השכיחים

בפני עצמן: כתב כספר חוום יחיר חחד שלום מחכירו על המשכון שבום מתכילו ליהור רבית עם המשכון כשין תכר נמוד אף שהיו שיין יותר והכטיתו המיוה שאם ישסה לו אח"ב רצונו שיחור

עצי לבונה

בקונטרם הסמ"ם אך מסמפק בחופים בסמע על מי מטמשק לקבל כבראשונם או נימא דואקא בריום אמרינן דכוונהו דואקא בריום אמרינן דכוונהו יודעה כיום ממנים דבוכם כים לימן גם עמם חלי כיום . בכל ככסמד יחתר סיותן כיון דכשלה כרשות בסקת הססטד (נסשן וכדין בליה שנים ומסטד ע"ש. וצ'ע לפ"ז יהיה אסור ליחן לו גם בחלי כיות הכרי קבום לשכר כיון דההססד לא ינטרך לשכר כיון דההססד לא ינטרך בשל הלקבל עליו ככ"ל אך מ"ע א"ש בע"ש בס"ה כשינה ההססד על המקבל ואמים ההססד על המקבל ואמים ססססר על סמקכל וחפ"ם הריות לחמלע כיון דלח שינה הרי קרוב לזם ולזם וכיון דבח סוי קרוב לום ולום וכיון דבה לידו בסימר תותר גם מתם בתצ"ח) הרואיל וכתוב וכי". ממ"י בקב"ל מ"ש מכלון שככל היחילה שעושין וכו". אף שסקובה שעושין ובטק שכונה בשיביה ריוח ולה לה ברות לה ימן כלום כמ"ש במילים בכל וום דלם עושב המילי לעיל סקי"ב דכ"ה דבר קווב כין ירות או לא תעשים בכל וום דלם עושב או אסור בלה"ם אף דקונה ממוז השלם ומתששר בעובסך מפט הספק ומתפשר פפו כסך זה באף רעת רמ"א חינו מותר ים דהף נדעת רמייה חינו מותר כזכ הלא בכל כאתריום על בנותן דווקא ולא בעקצו במתריות כעבולה: לעיל וכיינו מפלגא פקדון לכד כמשיל. ולרבינו ישפים דבוא דעת במתכר אתור אף בדב ע"ש. מ"מ אינו מותר הקצבם אם

ספיף ו': לג בכל שבוע ושבוע כו' . ולדר לדלפיל ספיף י"ד כאס אומר אם לא אשרעך נחחייבהי מעכשיו כך דינרין דלא בוי רבית גמור דלא מהזי כרבית כולי האי ב"י ובחשובת מהר"ל ז' חביב סי' ק"ג כאריך בזם וכעלה ג"כ שהוא רבית דאורייתא ע"ש ובחשובת

מבי"ט ח"ב סי' נ"ח דף כ"ו ע"ג חלק עליו שחינו אלא רביח דרבנן ע"ם

באריכות ומדברי המחבר והרב נראם שהוא רבית דאוריי' וכ"ג ג"כ מחשובות ר"ח ששון ס"ם קס"ב מיהו סיכח שלח כחב לו ליחן קלבה בכל שבוע אע"ג שאינו משלם לו אלא לאחר זמן כגון שכחב בשטר שאם לא יפרע לו סוף חשרי ס' דינרין ישלם לו ס"ו סוף חשוון ליכא אלא איסור דרבנן וכ"כ בחשו' מבי"ט ח"ב סי רל"ח דף קמ"ט ע"ב ע"ט:לד המלוה כו'. וכב"ה כתב בשם ח"ח דדוקח בשעת הלוחה חסור לעשות כן לכתחלה חבל אם הלוהו כבר על המשכון ועתה אומר אם לא פרעתיך יכה המשכון מעכשיו שלך מוחר ע"ש: לה יש שי בו'. ליע דהיש מתירין לעיל סי"ד משמע דחולקים כיון שחינו נוחן לו בסוף מעוח ודוחק לו' דכיון שהמשכון היה מחחלה ברשותו גרע טפי דהת בריב"ם שם מחיר מה"ט בהלוהו על שדהו וא"ל

אם אין אחה פודבו לזמן פלוני יהא שלי אע"פ שהשדה שוה יותר מהחוב כיון דלה שקיל מטוח לבסוף ואולי יש לחלק בין משכון דשדה למטלטלי : לן שיתן בעבורה בו' . כ' סב"ח דוקח כשהחנה שיהן בעכורה לחוחו זמן חכף ק' זכובים אבל אם כים כחנאי שאם לא יחן לו הסחורה לחלי שנה יתן בעבורה אחר כלוח השנה ק' זהובים רבית גמור הוא דה"ל אגר נטר וכך מבואר בתשוכח ריב"ש שי' של"ה והרבה נכשלים בזה ואין להם על מה שיסמוכו כי דבר פשוט הוא שזה אסור עכ"ל ועיינתי שם בריב"ש ולא די שלא מלאחי שם כן מבואר אלא אפי׳ שום משמעות כן לא מלאחי שם וכמדומה לי שכוון לת"ש הריב"ש שם וברגע בעבור קן הזמן הוא מהחייב בבת אחת בכל החוספת ואין זה נקרא רבית אלא קנם ומותר כו' דסבר דכחיוב לשלם מיד חל בבת אחת ואינו מוכרח די"ל דחיוב סקנם חל מיד ומ"ה אם עשו ביניהם שאם לא יחן לו לחלי שנה יתן לו ק' זכובים ככלות השנה והמלוה מחויב להמחין עד כלות בשנה בהא מכתברא דרבית גמור הוא ולית דין זה לריך בשם: לו וקנו מידו כו'. בענין דלח הוי אסמכתא וכמבואר בח"מ סימן כ"ז: לה חייב כו' . כתב הב"ח דהיינו דוקא לסברת ר"ח דלעיל סי' קע"ם ס"ו ואין נראה כן דעת המחבר שהרי הביא שם סברת רשב"ם בתחלה בסתם ואח"כ סברת ר"ח בשם יש מי שאומר אלמא דס"ל דסברת רשב"ם עיקר אלא נראה דהכא כ"ע מודו כיון דהוא דרך קנס אלא דאסור משום הערמת רבית וכאן במוכר לו סחורה כיון דהוא דרך קנס אפילו הערמת רבית ליכא וכן משמע בריב"ש שם: צמן וקנה כפי השער בו'. כתב הב"ח אבל לא בפחוח משווייה כפי השער ופשוט כוח וכן נתבחר לעיל סי' קע"ג ס"ז ס"ק י"ח: מ או היתה לו הפחורה ההיא. כנגד מטוחיו וחז יכול למכרה בזול כדלעיל

סימן קע"ב וקע"ה . ב"ח. ופשוט הוא וע"ל סימן קס"ז ס"ק א' : שאילו תביא מעות עכשיו לא היה חמוכר אוכל אש"ה חמוכר אמור. הרשב"א בתשובה שם (כג"ל נס"ק נ"ה כליקוע כ") : [למ"] המלוח כו". מדינא מותר כמש"ש ס"ה ב" במתני הלוהו על שדרו כו" ואף בלא מעכשיו כמש"ש ס"ו א" ב" דא"צ מעכשיו אלא משום אסמכתא וא"ל דשאני קרקי דאין אונאה לקרקשות הא אמרינן שם משכן לו בית כו" בדמים חללו אסור ושם ס"ר ב" ולא ישכור הימנו בפחות אלא מפני הערמת רבית אמרו אבל צ"ע דווא נגד המתני הנ"ל וכן הקשה הריב"ש בס" של"ח על הרוא דפ"ד

פתחי תשוכה

(ה) הפקיד מעות . עבס"ם ופי׳ בדגול מרככה שכתב דהיינו שכן התנו בדכרים כעלמה הבל

טי"ח עכ"ל הש"ך: (כה) גמור. כתב הש"ך דורחה מדברי התחבר והרב דהוי רבים דאורייתא מיהו היכא שלא כחב לו ליחן קובה בכל שבוע אלא שכ׳ בשמר

שאם לא יסרע לו סוף חשרי ש' דינרין ישלם לו ס"ז סוף חשוון ליכא" אלא איסור דרבנן (ועי' בחשובה מבי"ם ח"ב סי' רג"מ ובחשו' ר"א ששון סי' קש"ב) וכהב סמ"ו מכחן משמע שבכל החירים שעושין בהלוחה כגון עישקח וכיונח בו חשור להזכיר בשער קובה בכל שבוע (וע"ל סי' קע"ו ס"ק ו' מש"ש) (ובנה"כ כחב שנ"ל דהיכת דיש היחר מוחר להזכיר שבוע ושחני הכח דחין כחן היחר חבל כשכוהב שער עסקח כמו בזמנינו מוחר להזכיר שבוע וכן המנהג עכ"ל) : (כו) שאוסר. כ' בכ"ה בשם ח"ח דדוקה בשעח הלוחה חשור לעשוח כן לכחחלה חבל אם הלוהו כבר על המשכון ועחה חומר הם לה מרשטין יהה המשכון מעכשיו שלך מוחר ע"ש וכ' הש"ך דל"ע דהיש מחירין לעיל סי"ד משמש דחולקין כיון שאינו נוחן לו בסוף מעות וחולי יש לחלק בין משכון שהיה חחלה ברשוחו גרע מפי: (כז) וכבו . בענין דלא הוי אסמכחא כמ"ם בח"מ פי' כ"ז והכא כ"ע פודו דמומר כיון דהוא דרך קנם אלא דאסור משום הערמת רבית וכאן במוכר לו פתורה כיון דהום דרך קום אפי' הערמת רבית ליכם עכ"ל הש"ך וכ' הב"ח דוקם כשהתנה שיתן בעבורה לאותו זמן חיבף מחה זהובים חבל חם היה החומי שחם לא יתן לו הסהורה לחלי שנה יחן לו עבורה חחר כלוח השנה מחה זהובים רביח גמור הוא והש"ך כחב שאינו מוכרח רק אם החנה בפירוש שאם לה יחן לו לחלי שנה יחן לו מחה זהובים ככלוח השנה והמלוה מחוייב להמחין עד כלוח השנה בהא מסחברא דרביח גמור הוא וליח דין לריך בשע זכן נוסה דעת המ"ז ע"ש: (כת) היתה. פי' כנגד כל המטוח ולא סגי במקצת ממנה כדלעיל פי' קע"ג פ"ו. פ"ו ופ"ך: (כמ) הבקיד. כהב מהרפ"ל מי פהלוה לחבירו ואח"כ אפר הפלום

ומים כנות מלם בכקנם לומן יפים כיות אלא בסמנה לזמן מפור במתוכה התלכם בכל שבום שיהן כך וכך אם יבים כיות ואם לא ירוים לא יפן כלום אסור בום דמ"מ מחזי שפי כובים כמו בסמנה בתלכם בכל שבום שיהן כך וכך אם יבים כיות אל ירוים לא יפים כיות מחד שבים במתוכה בתלכם בכל שבום שיהן כך וכך או יבים במתוכה בתלכם בכל שבום שיהן כך וכך או יבים במתוכה בתלכם בכל מות לזמן שלוני יהן לו בכל שבום עלם כך וכך סוי רכית במור וכמהייב א"ם אם לא יסרם לזמן שלוני יהן לו בכל במות קבם כך וכך סוי רכית בשוחם במתוכה בתל סוי מיתר גמור זם למור . אכל במיתר במתוכה במתוכה במתוכה בתלכם במתוכה בתלכם במתוכה בתלכם במתוכה בתלכם במתוכה בתלכם במתוכה בתלכם בתלכם

(כה) מַב אין בו משום (ל) רבית (ישי נחים מג פי' נפ"ב):

ב (סג) יי המתעםק כשל חבירו ונותן לו ריוח כל

נאמן מאחר שנתנו לשם ריוח (ועי נח"ה מד סי פ"ח):

כא (כו) [מד] יי אם נותן לחבירו סחורה בתורת

להוליבה לשוק לא יאמר לו ביון שאני נותן לך

שבר פירחך אתה תתן שבר הכתף, (חלח שמין כמה

נריך ליחן (בדן) והוא (לא) בכלל הקרן) (פור):

כב [מה] כי אם יש למקבל מחורה שקנה בזמן

כל שנה ולבסוף מוען שלא היה שם ריוח אינו

עיםקא (כז) מה אם דרך לשבור בתף

בתורת מקח ולה שייך לומר קרוב לשכר ורתוק לספסד אלא היכא

בשם חשובת הרח"ש כלל ע"ח חם היה תחילת העיסקא באיסור שמכר לו חטים בפחות מן השער כדי שיתן נו מעות וגם לא נתן לו שכרו כפועל גטל לא יטול שום ריוח ופירש ב"י אילו היה נותן לו סחם היה נועל המקבל בכר טירחת בחחת מן הדרכים שמוכרו לעיל בסימן זה ספיף ג' ד' אבל זה שעשה באיסור אילו נחן לו שכרו כפועל בעל סיה מתכטל קלת מן האיסור והוה בקיל חצי הריוח דארוח ממה שהיה בשער שבשוק בבבעה שנחן המעוח לכמו בנמכרו וכיון בלא החנו אלא באישור לא יטול ריוח כלל עכ"ל: (בז) אם דרך לשכור כתף בו'. בשול כתכ ששמין לפי המנהג שלא יהיה בום הפסד להמקבל כו' ופי' ב"י שאם היה המנהג שהמקבל מביא הפירות על בחיפו אין ספק שיביאם ולא יתן שכר

בתף אלא דאם המנהג שיהן הנותן

כלל נוטל מחלה בשל חברו כמ"ש ב"י שם בשם חלמידי רשב"ח מפעם דכיון דמחחלה בחורח עסקח ירד בם דהיינו למחלית שכר חדעחח דהכי

לירי בתורת הלואה וכן משום קרוב לשכר ורחיק להפסד ליון שלא התנה מתחלה. שם מעורת השום תשובת הרשב"א: [מו] המתפסק כי'. נפ"ש בח"ם סי' פ"א ס"ל: מון מות מנותן כו'. שם ס"ח ב' ועתום' שם ד"ה מקום. ור"ח נירום כי' פ" אם היו [מוך] אם נותן כו'. שם ס"ח ב' ועתום' שם ד"ה מקום. ור"ח נירום כי' פ" אם היו הרא"ש אבל המור פי' דלתועלת הנותן קאמר דשאם חיו פירות של המקבל מונחים הרא"ש אבל המור פי' דלתועלת המקבל קאמר שאם חיו פירות של המקבל מונחים ברשותו וחנותן נותן לו משות בשבילן צרוך לשום כפי מת שהיו צרוך ליתן נשוק עם שכר כתף כי' כי"ש בסב"ב. והרמ"ם פי' ברוך אחר ל" ב' ליקום) אם כו'. נירפת ר"ח ור"ף, וש"מ בברייתא מקום שנחנו להעלות שכר כתף למעית מעלין להבלות ולרות כשכר עמלו ומונו מעלין. ועתום' שם בשם ד"ח ומפרש המור לשובת ממקבל מעלה אתן בשני חוק מון כו' כמ"ש באן וכ' ואפילו התורת העיסקא בבית המקבל מעלה אתן בשני שבשוק בו' ותן שני פורושים פי' הראשות התיחקא בבית המקבל מעלה אתן בשני שכשות בו' ותן שני פורושים פי' הראשות

למחלית שכר ונאנם חייב הלוה באונסים ואם הרויח הכל שלו ואם נותן מעלמו מוחר ליקח דחין זה רבים מחחר שלח החנה תחלה בכך: (ל) רבית. כיון דלח נהנו לו בהורח שלוה ולח שייך לומר קרוב לשכר ורחוק להמסד רשע אלא היכא דהחיה להיוח רחוק להפסד וקרוב לשכר. מרדכי: (לא) בכלל, פירוש והמוחר על זה הוא הריות ויחלקו אוהו וכ' הב"י בשם השובת הרא"ש אם היה החינת העסקא באיסור שמכר לו חעים פחוח מהשער כדי שיחן לג מעוח וגם לא נחן לו שכרו כפועל בעל לא יעול שום ריוח דאילו היה נותן לו סחם היה נועל המקבל שכר שירחא בא' מן הדרכים שנזכרו לעיל שי' ג' ד' אבל זה שעשה באישור אילו נחן לו שכרו כפועל בעל היה מהבעל קלת מן החיפור והוי שקיל חלי הריוח דארות ממה שהיה בשער שבשוק שבשעה שמון המעוח לכמו שמכרו וכיון שלא התנו אלא באיסור לא יעול ריות כלל עכ"ל: (לב) שקבאה. דזה מקרי הפסד מכיסו פהרי יכול למכרה כיוקר: (לג) שעבב. השעם דבשנה ראשונה יש קשול מרובה לפי שהיא דקה ולריך להכניסה ונהוליהה ויש סברא להיפך שאדרבה שנה שניה יש טפול מרובה לפי שלריך מזומות הרבה ע"כ כל א' יש לו סברא למובחו ומעכב על תבירו שחהיה העסקם עד כלות ב' הזמנים החלו פ"ז וכחב עוד וז"ל

(בה) אין בו משום רבית. כיון דלה נחט לו בחורת מלום ולה דמי שכלוה לחבירו וחחר כך חמר המלוה למחלית שכר ונחנם חייב כלום באונסין *)ואם סרויח סכל שלו ואם נותן מעלמו מותר ליקח דאין דכתנם להיות כן כ"כ ב"י בשם המרדכי סוף פרק המפקיד : זה רבית מחתר שלא התנה מתחלה בכך ע"ש באורך: מב אין בו (בו) אם גותן לחבירו סחורה בתורת עיסקא. כתכ כ"י בסי׳ זה משום רבית. כיון דלה נתנו לו בחורת מלום ולה שייך לומר קרוכ

לשכר ורחוק להפסד רשע אלא היכא דהתנה להיות רחוק להפסד וקרוב לשכר. מרדכי שם. וכה"ג כתב הבית יוסף לעיל ס"ם ק"ם ובכ"ה בסי' זה בשם חשובת הרשב"ה ע"ש בתורך: בוג סימן רציב . סעיף ד' חשלים דינים אלו : בוד סימן פ"א . סעיף ל׳ שם נחבארו חלוקי דין זה:מה אם דרך כו' . וכן כל דבר שנותנים אותו בחורת עיסקא שמין אוחו כפי המנהג בענין שלא יהא בו שום הפסד למקבל דחל"כ יסים רכית. טור. ועיין

הזול (כמ) ועכשיו נתייקרה לא ישום אותה כמו (גי) שקנאה אלא כמו

הגה [בון] ובמקום בנהגו לחת מעשר מריות המעות אין המקבל יכול ליתן המעשר אלא יתן חציו לנותן והוא יתנע למי שירצה (מרדכי פרק הגוזל):

כג (מי) להגותן בהמה לחכירו בעיםקא באתונות חייב לימפל י"ח חדש ובדקה ב"ד וכתוך זה הזמן (ל) (מח] כל א' (לנ) מעכב על חבירו ל" והולדות מקום שנהגו לחלקם מיד חולקים [מש] ובמקום שאין מנהג יגדלם המסכל (לא) יג בדקה שלשים

שכר כהף או שיפרע שכר הכחף הרי יש הפסד למקבל משאר המקבלים עכ"ל : (בח) והוא בבלל הקרן . פי' והמוחר על זם סוא הריוח ויחלקו אותו ובטור כחב אפי' כיחם הטיסקא בביח המקבל מעלה אוחה כשטר בכשוק וזהו יוחר על הקרן בכר הכחף שהיה לריך ליחן להביאם לבית המקבל וזם טוטל המקבל תחילם טכ"ל נראה פירושו דה"ק לא מבטיא אם טדיין לא הוליא המקבל שכר כחף וההולאה טדיין לפניו פשיטא שלא יעשב העיסקא שהוא יוליא אותה ההולאה אלא אפי' אם כבר הוליאה קודם העשיית העיסקא או שהוא בעלמו נבאה לביחו ס"ד דמותר כיון בעכשיו לא יעשה שום הולאה מכיסו ומחל על הולאחו הקודמת כי יוחר יש לאדם לער כשעדיין לריך להוליא ממה שילא כבר מחחח ידו קמ"ל דלא אלא לריך שישלם אותם לו והוא יעילנו לכיסו אבל אם באה העיסקא לבית המקבל בלא שום הולאה ועירחא ומוכרה כך בלא הולאה למה יחן לו הנוחן ההוצאה בחנם והלא לא הצריכו אלא בלא יהא המקבל נפסד אבל א"ל להיוח שירויח בזה כנלע"ד. וראיהי פירושים שונים בזה דלא מבררן לי: (בשי) ועבשיו נתייקרה . זה מיקרי הפסד מכיסו שהרי יכול למכרה ביוקר: (ל) כל אחד שעבב על חבירו. הטעם דבשנה ראשונה יש טיפול מרובה לפי שהיא דקה ולריכה להכניסה ולהוליאה ויש סברא להיפך שאדרבה שנה שניה יש טיפול מרובה לפי שלריכה מזוטות הרבה ע"כ כל אחד יש לו סברא לטובחו ומעכב על חבירו שההיה הטיסקא טד כלות שני הזמנים האלו שכל אחד אומר אני איני רולה בזמן אחד מהם לחת לך החלי: (לא) בדקה ל' יום בו' . שאלה המקבל עיסקא מחבירו איזה סך ממון על זמן ואחר זמן ספרעון בחשכב המקבל הצלו את המעות ונחשסק בהם ואינו רוצה ליתן ריות ממה שמגיש אחר הזמן פרטון כי אומר שאחר הזמן הזה המעות פקדון אללו כי אין לו סיתר עמו רק עד הזמן ואח"כ הוה רבית מה שיתן לו: עוד שאלה בממרנ"י שכתוב בה ח"ל שקיבל החתום עליו ח' זסובים קרן בעיסקא ולחת ריוח למוליא שטר מן העסקא הל"ל ק' זהובים ז"פ קרן וריוח ר"ח ניסן ובאם ימשוך כפרטון אפילו מקלחו קבל כחתום עליו מעלביו להתעסק באותו סך ביעכב אללו בתורח עסק הנ"ל ולתח רווהים לפי ערך הריוח דלעיל ואח"כ המשיך הפרעון איזם זמן ובא סנותן ואומר שיתן לו רווחים מן ברווחים דביינו מן ר"ח ניסן נעשה ה' מאות זהובים קרן ויהן לו רווחים גם מן הק' זהובים אם הדין עמו או לאו: תשובה על שהלה הרחשונה נרחה ברור דהדין עם הנוחן וחייב לחת לו רווחים גם מהעסק שחחר זמן פרעון וההיתר שבתחלה נמשך גם אח"כ עד שיודיעו החר הזמן שחינו רוצה לקבל פוד בעיסקה הוהו המטוח ורחיה לזה מפרק א"ל (דף ס"ע) ח"ר הפט בהמה לחבירו עד מחי חייב לטפל בוולדות בדקה ל' יום ובנסה נ' יום מכחן וחילך נוטל מהצה שלו וחצי מחצה משל חבירו פרש"י אם רוצה לטפל בהם יותר מזה סומן ישומו הוחן בדמים ומה שישבחו מכאן ואילך יפול המקבל מחלה שלו שחלקו הוא ובמחלה השני שהוא של חבירו יפול. מחלה בשבח כדרך שנופל באמה חלי השבח וכחב ב"י סי' קע"ו בשם חלמידי רשב"א דה"ה בלוקח מעוח להחעסק על איזה זמן והרויח ונחעסק כו' וכחב הרמב"ם פ"ח דהל' בוחפין דלא בקיל מחלם מחלק חבירו אלא אם שם הוולדות והחנה בפני ג' דאם לא שם והחנה בפני ג' הרי מחל והוולדות בשוה כבחחלם והטור סימן זה לא כהב שם והחנה אלא כחב ואם בא להלוק לריך להודיט לחבירו ט' וכחב ב"י דלא פליגי והטור נקט חדא וה"ה לאידך . הרי לפנינו דעכ"פ נוטל המקבל מן הריוח במגיע אחר זמן הקלוב דהיינו ל' יום או גסה נ' יום ולא אמרינן דלא מיקרי מקבל עסקא מחברו רק עד אוחו אמן ומכאן ואילך יהיה פקדון בידו ולא יפול מן הריוח שאחר הזמן כלל דאין כאן עשקא אלא ע"כ כל זמן שהעסק סחם בידו אף שכלה הזמן מ"מ מעלב בעסק בידו אדעתא דמעיקרא אלא דאם הודיעו אז נעשה עסק חדש וזוכה אפילו בחני חלק חבירו והחוס' כחבו שם דאפי' בלא הנאי

מעפל בריוח שיטול לעולם בענין זה עכ"ל. הרי לפניך שהעסק דמעיקרא לא נשלם בסשלמת סזמן אלא נשאר מסחמא ואפילו בריוח ועוד ראים דגר"א

דגנד"א
של, המור וכאן בש"ע חוא כפי הרמב"ם וכמ"ש ככ"ח רברי הרמב"ם שבכל פעם שמאליך
הח לדברי הסור והיא להוליך משוק חמחרה כשלוקה ומוליך ליתן כו'. ופי חשני הוא פיה ל"ח ל"ברי הסור והיא להוליך משוק חמחרה כשלוקה ומוליך לביתו ורישא הוא כשמליך לשון האע"ג שבתוס', כ' מבית חנותן והפור כתב מן חשוק הכל ענק אחד וב"ח ודר"פ
פי' בילא ול"ג (ק"ב): [ב"ה] (ליקום) אם כו'. כ"ב המור בבמש"כ כו' (ג"ל מ"ק ג') וכ"ב בחשוי הבכש"ל כו'. (נ"מ"): [ב"ה] ובמקום כו'. כנ" ראשונה ברא"ש וב"ח ני' שלונ בנמ' וכן ני' הרי"ף ורמב"ם וש"מ ע"כ): [ב"ה] כל אחד כו'. ערש"י שם ר"ה שלוג בנמ' וכן ני' הרי"ף ורמב"ם וש"מ ע"כ): [ב"ה] כל אחד כו'. ערש"י שם ר"ה אלא כו' ואני שמעתי כו' והרמב"ם מפרש כפי' האחרון ששמע רש"י ופסק חמור כרברי שנירם וכ"פ נ". דעל סקום שלא נהגו קאי וב"ב ני' מניה: במ"שיא מנהג כו'. דעל סקום שלא נהגו קאי וב"ב רו" וכמ"ש דב מנשיא כו' ועוד מקום כו' ולא הקשה לו מן הברייתא ש"מ לאחר זמן היה:

שאלה המקבל עסקא מחבירו איזה סך ממון על זמן ואחר זמן הפרעון החעכב סמקבל אנלו המעום ונחעסק בהם ואינו רונה ליחן ריוח ממה שמגיע אחר הזמן פרעון כי אמר שאחז"פ היו המעות פקדון אצלו כי אין לו היתר עמו רק עד הזמן ואחר כך היה רבית מה שיחן לו. עוד שאלה בממרכ"י שכחוב כה וז"ל שקיבל ההתום עליו ת' זהובים קרן בעסקא ולחת ריות למוניא שתר מעסקא הכ"ל ק' זהובים ז"פ ר"ח ניסן ובאם ימשוך הפרטון אפילו מקלחו קיבל החחום עליו מעכשיו לההעסק באוחו סך שיעכב אצלו בחורח עסק הכ"ל ולחח רוחים לפי ערך הריוח דלעיל ואח"כ המשיך השרעון איזה זמן ובא המחן שיחן לו רווחים מן הכווחים דחיינו מכ"ח ניסן ה' מאות זהובים קרנויתן לו רווחים גם מן הק' זהובים אם הדין עמו או לא . חשובה על השאלה הראשונה נראה ברור דהדין עם הנוחן וחייב לחת לו רווחים גם מהעסק שאחר ז"פ יההיתר שבמחלה נמשך גם אח"כ עד ביודיטו אחר הזמן שאינו רולה לקבל עוד בעסקא אותן המעות והביא ראיום לדבריו ועל השאלה השנים אם יהיה על הריוח שם קרן אחר הזמן נראה דהדין עמו דהע"ם בהמנהג שחין לוקחין כיוח מן הכיוח מ"מ מחחר שנזכר בשטר בפירוש שמהיום מקבל עליו להחעםק במה שהוא מעוכב בידו אפילו ממלח מהפרעון נראה

כו כחשן המשפע סימן פ"ח סעיף ל': כח כריימת מקום שנסגו למעום שכר כתף וכו" שם נכימ דף סייח עייכ כם טור ממס שפירשו הפום' שם נירפת ראת שמם פין פירות ככר מונחין כחור פירות ככר מונחין כחלר סמקכל מעלה לו פירות כשער ממקבה מענים מליכים שכר בכשון ומעלה מליכין לסבים הסירות מכיחו של היוסן לכיחו של הסקבל: 5 ברייםם שם דף ס"ם "ל"ל: לא משנה שם דף ס"ם "ל"ל: לא משנה שם ע"ב: לב ברייפה שם

דגול מרבבה (ש"רס"ק מ"א) ואם הרויח חבל שלו . וסיינו פכתנו כך כרכרים כעלמה חכל חם קנו מפנו חו שעשו שפר עיסקה משמעכד חשי' מתר ספלוחם:

בית לחם יהודה וימכרנו לו כנסוג כאוםן שרגילים ליתןעל רווחים וסנם במלום אינו רולב להחוירו כל מיקר ופוען שקנם ק"ג וזם פוען שנעשם מפני כחיסור כעלכ דכיון דנוסן לו כלוכ דכר כרניל תפוספת מעופיו בכר בכניל ממוסטת שנופין וחייב לכתור לו ששכונו . עור כתב א' ש'מה על משכון כנוכר לעיל אן שלהם על משכון כנוכר לעיל אן שכחם אכון כיפים ולח כח כעוב לפדופו כא המלוה למשום חשבון עם כלום כדי ביפרפנו כשעום שכלום מם רווחים ויקח אם שלו וכנכ לפי כחשכון נמצח חייב לו יותר עמה ששום כמשכון חם אומר אני לא אחזיר במשכון אם לא עד שחסרע לי עשלם כי לדיני פוס כיכ כמו שאתם חייב לי סעלם דבדין עם כלום מאתר שמחלב לא כלובו אלא שחום מכדי שווי המשכון גלי דמם שרנונו סים לביום בפוח פנ

כור לום על ככל תבח"כ כום מחחלם לא נהנה כלל ועמ"ם נת"ת סימן פ"ח כנ"ך מ"ק פ"ח כחריכות פוס: (סעיף ב"א בשו"ע) אום ררך לשכור כו'. עמ"ו מ"ק כ"ו ת"ם ביתן כנותן שכר כפף וכו' מיש ני'ל שתסר כאן וכל'ל והנותן אינו רולם ליתן אלא אומר שיביאם סמקכל בעומן או שיפרע כוא שכר כתף כדי

מקור מים חיים כוכ וז"ל דחין וס רכים מחוחרם מחחר בלח כותנס כמלום מתחלם על כך וחדרכם המנום מתתנה פנו כך והדרכם יגים מלקו כך מן המסד יגים מלקו פב"ל . והנה ספ"ד ספמים מיכם מלוחר וניחם דכוונם היש"ם אף דקיייל כמיכון ק"ם דרכים מלוחרת מלחור אף כמסם היינו טיכל המינו מיכם המוחדת פנותנו לתורת רכית דכלום כעלמו יודם פחינו מגים לתלו' מחומי רק נותנו כתורת רכים כזכ חשור בכור רכים מחומרת השילו נסמס מבח"כ ככל שכלום נותנו דסובר דמניע מחמק דחתר כמוום חח"ב שיבים נתורם מחלים שכר וסוכר דמועיל אנאחר שכלוהו תין זכ כמו רבים מחוחרם כיון דנופן לו בסחם : (סעיף כ"ג בשו"ע) הנותו בהמח לחבירו וכוי . עם"ו

בכ"י כדכרי כסור וסירום סדרישם בדברי הפור דסב"י סכין דספור ס"נ כביטת פרפנ"ם דכל זמן שלא חלקו אין לו בשכח כשני כלום אף אחר שפגיע זמן כהלוקה אם שכודיעוכו ח"ו בכ"ר וכפרישה ככין בדמם סשור כשישות התום' דאפילו לא משו חלוקה נוסל בשכר הכירו חליו אחר שהגיע זמן מלוקה וע"ם מה שדקדקו כלשון הפור ז"ל כוה והחיר כ' חת עיני ומנחתי בלשון קילור פסקי כרח"ם פ' כרכים סימן מ"ג מפורם וחומר כמו שהכין הכ"ר וו"ל מכחן וחילך נוסל חזי השלר שהוח שלו וסחלי מסחלק סשני וכלכד שיחלקו ככ"ד מק"ל וידוע דקילור פסקי סרח"ש חיכר הפור ז"ל הכרי משורש כמו שהכין הב"י דחין לו כשכח תני חכירו אם לא אחר חלוקה כב"ד ולשיטת הרמב"ם ז"ל:

ק ל"ב שהחריךלהכיח פירוש

עסקא פרש"ינכלם היית להכי טרחת

למלאות הקרן מדלא אודיעת תחילה

ש"כ ה"ל בנדון דידן כיון שמתחילה

קיבל עליו המעוח בעסקא מסחמא

בוש הוא שיאמרו עליו שאחר הזמן

הוא מעכב המעו' אללו ואינו מחזירם

לבעליהם ובעליהם מפסידים שיש

להם הולאה בביתם ואין להם ריוח

וקרנא שלהם כליא וק"ו כוא דהחם

במפסיד עיסקא אין עליו שום

פשיעה כי התחת אלקים הוא דברלון

סים מרויח רק שמן השמים עכבוהו

אפ"ם בוש הוא בדבר זה ק"ו בום

שמעכב ממוןחברו אללו בפשיעה שלא

כדין אחר הזמן ודאי בוש הוא בזה

ודואג שלא יחנו לאחרים בעיסקא

ובודאי התעסק עוד לטובת העיסקא

ומליים ולא הודיע לא מלי א"ל דרי מהאיך פסידא בהדאי פי' קביל

עליך חלי ההפסד ובשכר טול השליש כדין מקבל עסק מחבירו ונמצחת

פוחת מן הקרן דח"ל להכי טרחת ומלייתיה דלח ליקרי אותך מפסיד

מ"ה וכח"ק: לג כסי' רם"י בס כיון דגעי למסרה כס כמתלם שלו שהיא הכן גמור ואינו מלום וכי סרת משום דידים קח שכח ולח מיחוי ברכים: לד מעובדת דרכ

פנשים כר גדה שם : לה שם דף ס"ה ע"ה לים כלכתה בשקרי מחווחי וכו': לו רמב"ם כפ"ה מה"פ דין י' וכחב כ"ה שוה פבוע ומשם נלמד: (0) פו' דשמח היה ספסד בעםק דסום לים לבעל סמעום להספיד מחוה והיורם אינו יודע החואי פניניהם וגונס כל סבטר ומינו מפסיד כלום וזה רבים: לו שוכדת דכני רב פילים וכדחתר רבח כו' שם דף ס"ח פ"ב וכפי'

דנול מרכבה

(בש"ך ס"ק מ"מ) וכתב הב"ח וכו'. דנרי הנ"ח כחן פסני לדכריו כח"מ שם סעחיק סשוכות הרא"ם בכתכ אפור ליקת כרכים אבל באמם סדכר חמום דחיך הפשר לומר שאסור והרי מפורש בחשובות הרא"ש כלל פ"ו פי' יו"ר וכובה כש"ע ח"ע סי' ס"ה ספיף ל"כ שחם שמעון היה מודם כים חייב ליתן פריות וכחשובות פרח"ם שם מבוחר שהיה לרחובן שטר על שמעון וגם חין לומר דשחני המם שתת החובן שבים סתנחי בפני פלוני וכרי כחמת כתב סכ"ח שם כח"מ שאם סתנאי בפני עדים מכני זכ חינו

בית לחם יהודה סקרן וגם על העודף שיגיע עפ"י סיתר ולת באיסור ותם יפת יופר ודחי חפור. על"ל . סנס שהחשונה זו לא ראיםי רק בלקט סקמח נרחס לי דסח פיקר סיחר סוח משום מכירם וחש לח רלם לחזור ולמבור בספסד מי יכול להוליה בע"כ ול"ע בשלפח הדין כרחשון יפה ביוודחמר שיששה לו רגונו חנו סבדי דובו רצונו אכל בדי שני ת"י לכופו: כתב מסרי"ל כן סכיב רחובן רגם לקנות סחורם שכיד לוי וגח סים בידו משום וח"ל לשתעון קנם חוחם וחח"כ פשתון לי בהמתכם ביוקר סכי זם חסור . כחכ פוד רחוכן סים חייב לשתמון ושתחון לפובד בוכבים ונחששר רחוכן פמו שיפרע לעובד כוככים בעבורו קרן ורבים ככל חודם וכן עשם וגם ישאר שמעון ערב (עוכד כוככים בעכורו אפילו קדם סעוכד כוככים וגכה ממנו חוזר על שמעון . ראובן סיה כידו מעום מיתום ומת כיתום וסיורשים תובעין ממנו לחתר זמן קרן ורכים כ"ו פסור מריות שלחתר עום כימום בין סכוית או לא ואם ברוית קודם מיכח פלונחת וחין לכאריך כחנם בדינן של ישומים כאשר שנוהגין לכלוום קף מפוח יורשין על צד סיחר וכחב עוד המחריך לחבירו זמן חובו על מנח שיעשה לו המלוה מלחכה ידוע כיומר משוויו הרי זה כ"ק חין סיחופים נובין ח"ר שיש לחביהן ביד חתרים. חיסור הרבים הוי בתחילה הסלוחם

על מנם ליפן לעניים אר לפאר מלום: עצי לבונה

את"ם שהלוה לא יתן הרבים אמור להלוום לישראל ברבים

ם הפסר להעקבל ופי׳ בבים יוסף: (שו"ע סעיף כ"ג) ומשם ואילך כו' . עפ"ן סקל"ב מ"ם ומסיק דכמחבר מיל כנשי הרעבים דרוקה אתר ספלוקה כנ' או שפרים ונמסכב אח"כ אצל או נועל חצי שבח מחלק הבירו דנסשם פלגא פלום אבל קודם חלוקה או שאין סחלוקה כלום חולקין בכחתלם . נושש ומשם חילקי בכחתלם . נושש ומשם חילקי סוח כמ"ם חח"כ וחם כח לחלוק וכו' דדוקא אחם התנוקה כפו שמשיים ברת"ח: בשו"ע סעיף כ"ה) ארם גדול וכו' . עם"ך סק"ג שלחכ וספם לא מסקינן פינים וכו'. ע"ש יחפם סוח ל"ד דכח"ר חם נחן לו מדעת חו לח עפקים חבל בחפם

מסקינן מינים כמ"ם ס"ק

במפרשים האחרונים: בוד בפני ג' בו' . טיין בח"מ סימן קט"ז מפ' האומנין אמר רבא האי מאן דקביל עיסקא מחבריה ופסיד וטרח סי"ח: מז הנותן כו' . כתב בכ"ה בשם הריטב"ח דמסתברת חי מניח שטר ביד שליש חו ליכח למיחש למידי ושרי: בזה לא יצרף הריוח בו׳ . אפילו שיכחוב בלשון עיסקא אסור . דרישה . והקשה

עוד בדרישה סל"ג דהא בלא"ה אסור משום שקלקוכדלעיל ס"ו וע"ש חירולו ול"ל דשאני החם דהלדבדבר ידוע אף אם לא יהיה ריוח מה שאין כן הכא . שוב מלאתי כן בקונטרס אחרון: מכן ויכתוב אותם מלוה . אפילו סקרן לחוד *) וכ' סב"ח דאע"ג דאין לגבות הריוח ממנן בע"כ מ"מ אם המקבל רולה לקיים החנאי שהתנה שמו בש"פ יכול לקבל ממנו כיון שנחן לו בתורת עיכקה וחם התנה עמו בע"פ בפני עדים חשבינן כחלו מפורש השיסקא בשער ומוליאין ממנו בע"כ עכ"ד ועיין בח"מ בעור סימן י"ח וכמפרשים לשם : ב אדם גדול כו' כתב ב"י ובה"ת דבאיניש אחרינא אי קדים מרא עיסקא וחפים לא

יום .ובגסה חמשים יום (לב) [נ] ומשם ואילך נומל חצי השבח והחצי מהחלק השני ל וא"צ ליתן לו שכר מרחו מחלק השני לי ואם בא לחלוק [נא] צריך לחוריעו לחבירו (נב) או לשום ולהתנות מו בפני ג' [נג] ואם לאו אין החלוקה כלום (ומינו נופג נק מחזים השבח כמו ברחשונה) (טור):

בד מז לה תנותן עיסקא לחבירו מח לא (לי) יצרף הריוח עם הקרן ויעשה כולו קרן דשמא לא יהיה כל כך ריוח ונמצא נופל מפנו רבית [נד] וכן "לא יתן לו מעות בתורת עיסקא או שותפות מם (ו) ויכתוב אותם (לי) מלוה (לג) שמא ימות ונסצא השמר ביר היורש וגובה (°) בו את הרבית: כת לי אם כתוב בשמר פלגא באגר ובהפסד אם הנותן או המקבל נאדם גדול וידוע שלא היה

מפקיכן מיכיה דה"ל א"ר אבל באדם כבתחילה. ועל השחלה השניה חם גדול כיון דפשיטא לן דלאו באיסור אחלי מפקילן מילים ומביאם ב"י יסים על סריוח שם קרן אחר הזמן מבואר בירושלמי הביאו הל"י פא"ל בפשט הנהו חרי כוחאי דעביד טיסקא בהדדי וכו' וז"ל זוזי כמאן

דפליגי דמי כיון דלא לריך שומר דאלו שהניח כאלו שנטל הלכך מלי למיפלג מנפשיה ולמשקל מחצה בשלו וחצי מחצה בשל חבירן ול"ד לשוחפות אחרת דבעי שומא והיינו דגרים בירושלמי בר נש דיהיב ק' דינרין לחבירו וארווחים ך' דינרין שקיל לגרמים י' דינרין ואידך איתעבידו מלייהו קרן ברס בר גם לא עבדין כן נסבין ויהבין ולבסוף אינון פלגין שאט"פ שהדין כן שאם בא לחלוק הריוח חולק אין נוהגין כן אלא נושאין וכוחכין ואין חולקין הריוח עד לבסוף עכ"ל. הרי לפניך דים על הקרן שם ריוח וזהו בכלוח הזמן של העיסקא שכן משמע מדברי ביח יוסף שהביא בסימן קט"ז בשם חלמידי רשב"א מנהג זה שאין למקבל ליקח ריוח מן סריוח והוזכר שם שקבל המטוח לזמן כו' . והנה בנדון שלפנינו לשנין שיטול הנוחן ריוח מן הריוח זכר בפירוש בנוסח השטר שמהיום מקבל עליו להחשסק במה שיהיה מטוכב בידו אפי' מקצח מן הפרשון הנ"ל וכבר סחכר שם הפרטון הן על התרן הן על ריוח וע"ז אמר שמה שיהיה מעוכב בחורת עיסקא בידו נראה דבכהאי גוונא ליכא מנהגא דירושלמי דהירושלמי לא אמר אלא במקבל שאין בו תנאי מפורש מחי יחלוק ויחשוב ריוח לקרן משא"כ בנוחן כיון שהזכור בפירוש שיהיה נחשב עסק חדש בידו כיון שכחוב בפירוש אפילו מקלח מן הפרעון: (לב) ומשם ואילך נומל חצי השבח כו׳. הכי איחא בגמרא מכאן ואילך נופל חצי שלו וחלי מחלה בשל חבירו פרש"י שהמקבל יטול מחלה שלם בשביל חלקו שהרי חליה שלו ובמחלה השני של הבירו יטול מחלה בשבח כדרך שנוטל באם שלה מחלית שכר ושכר טירחא ליכא ואט"ג דחלי אחריות של מחזית חבירו טליו כיון דבטי למיטרת ביה משום מחזה שלו שהוא קרן גמור ואינו מלוה וכי טרח משום דידיה קא טרח ט"כ רב מנשיא בר גדא שקל מחלה שלו וחלי מחלה בשל חבירו אחא לקמיה דאביי א"ל מאן פלג לך וטוד מקום שנהגו לגדל הוא וחנן מקום שנהגו לגדל יגדלנו וכחב ב"י שיש בכאןב' פירושים לחלמידי רשב"א דבשם רש"י פירשו שכל זמן שלא חלק כראוי בוי כחלו לח חלק כלל וחינו נוטל שום דבר מחלק שבח של חבירו נמצא שאביי אמר ב' דברים לזם שלא יטול רב מנשיא בשבח של חלק חבירו האחת משום שלא נעשה חלוקה כראוי והשני שמקום שנהגו לגדל הוא ובשם התוספות פירשו דאפילו לא עשו חלוקה כלל נושל חלי שבח בחלק חבירו אחר הזמן שאינו חייב לטפל בהם נמלא דאביי לא אמר אלא חד טפס שלא יטול רב מנשיא בחלק חבירו דהיינו שמקום שנהגו לגדל סוא אבל מה שאמר מאן פלג לך אינו ענין לזה אלא לבטל החלוקה אמר כן שלא חהיה חלוקתו קיימת שיטול המקבל מן רב מנשיא מה שחלק לו שלא כדין. ומדברי רמב"ם פרק ח' מהל' שוחפין משמע כפרש"י שהרי כתב רצה להטפל בהן יוחר על זמן זה שם אותן בפני שלשה וכל מה שירויתו אח"ב יטול המחעסק ג' חלקים וחבירו רביעי ואם לא החנו כן הרי מחלקין הולדות בשוה ביניהם עכ"ל. הרי שלא מלא שיטול בחלק חבירו אלא אחר השומא בפני הג' וכתב ב"י שכן הוא דעת הטור שהרי כקב ואם לא הודיטו וחלק אינו כלום ועדיין הם שוחפין כבתחילם ולוקח כל אחד החלי ע"כ ולפי זה מה שכתב הטור והש"ע תחילה ומצם ואילך נוטל חלי השבח כו' היינו אחר שהודיעו וסוף דבריו סום פירוש על תחילת דבריו ובפרישה הוקשה לו לפרש דברי הטור כן ופירש הוא דס"ל לטור כפי' התוספות ומ"ש הטור שאם חלק ולא הודיטו שאינו לוטל בשל חבירו כלום היינו כיון שחלק וגילה דעתו דלא רלה להיוח שומר שלו בלא חלוקה וכיון שהחלוקה בטילה אין לו בחלק חבירו כלום משא"כ בלא חלק ועסק סחם דיש לו כשטח החוספות ודברים הללו מרפסן איגרא דכשטשה חלוקה קיימת והודיעו מ"מ הוה שומר גם על חלק חבירו וכשעשם חלוקה ולא הודיעו והחלוקה בטילה לא יהים שומר על חלק חבירו וחו דהא אוחו שעשה חלוקה שלא כדין מ"מ לפי דעחו הוה חלוקה קיימת כמו שמלינו ברב מנשיא שלא היה יודע שחלוקתו אינה כלום עד שגילה לו אביי מאן פלג לך ואפ"ה היה נועל בחלק חבירו אי לאו משום דמקום שנהגו לגדל היה לפי פי׳ החום׳ וח"כ ח"א לומר טטמו דגילה דעתו שאינו רולה להיות שומר אלא בחלק והודיע לפי דעתו ולמה לא נפסוק כן באמח לכל חולק ולא הודיע אלא כפירוש הב"י בדברי הטור שזכרנו כן עיקר ויוחר אני חמה על מו"ח ז"ל שכחב דגם הב"י ס"ל כפירוש שזכר בעל הפרישה וחמה עליו במה שכחב שהב"י לא פי' כן ולא דק כלל בב"י בזה שהרי כחוב בפירוש שהעור והרמב"ם ס"ל כחדא שיטה בזה וברמב"ם מבואר להדיא שאינו נוטל כלל בחלק חבירו רק אחר השומא בפני ג' ואם לא הוה מחילה בסחם וכן דטח הטור אלא שהטור ם"ל כל שהודישו ה"ל כשם בפני ג' והיינו כפרש"י אלא פשוט שהב"י פי' כמו שזכרנו והדברים ברורים כדעת הב"י וכן יש לפרש, דברי הש"ע פה שכם בעחק ל' הסור ואין למקבל שום זכות בחלק בנותן עד שיטשה חחלה חלוקה כראוי בפני ג' או יודיענו לנותן וזה ברור: (לג) שמא ישות וגמצא בו׳ . בטור כ׳ וכן לא יכהוב עליו שטר חוב דכיון שחינו מפורש בשטר שהוא טיסקא ה"ל הכל מלוה וקרוב לשכר כו׳ אפי׳ החנו ביניהם בע"פ כו' דבחר שטר אזלי' וה"ל כולו מלום כו' וקשם דא"כ משמע אף שיש ריוח אסור ליקח אוחו ואמאי אמרו בגמרא דהאיסור הוא שמא לא יהיה ריוח וגם קשם מה שאמרו הטעם שמא ימוח הנוחן ויפול השער קמי יחומים הא אפי' אם כוא חי אסור ליקח רבית כזה . וכראה ביאור

הידושי רע"ק

(ב"אור הגר"א

(ב"אור הגר"א

(ב"אור הגר"א

(ב"אור הוא פי" על פ"ש לפעלת

(ב"אור הוא פי" על פ"ש ואם בא כו" הוא פי" על פ"ש לפעלת

(ב"אור מ"ק מ"ק) ומוציאין ממנו בעל כרהו עכ"ד. ועין בתשובות ב"ח (פ"נ): [ב] (ליקוש) ומשם ואילך כו" וחסב בא נ"ל כ"ל. פ"ז וכ"ב בידושלה בידושלה בידושלה בש הדישה אבל הולקו על זה וכ" ראפילו חלוקה ובלא שום תנאי נופל חצי מהצח כי" נ"מ בבייתא רקתני מתמא מכאן ואילך כי" וכ"ם בירושלפי ומ"ש אבי מאו מאו שם כ"ל הרלוקה ושניה לפוסדו לנסרי. ורעת המוש"ע כרש"י ורכש"א וב"ח בקינוסרם אחרון שרחקו: [בא] צריך להוריעו

כ"ל" מור וכש" יום בתוס" שם ב"ל ה"ה כח"ג: [בב] או לשום כו"ל. רמב"ם וממש"ש מאו שם כ"ל וממש"ל א ב"ל: [בב] ואם לאו כו"ל ואינו נופל מחצה בשל הבידו וכ"ל ת"ר ול" דמפירושו נראה רבכל מעם לחוד מני דהולקון בשהה וכ"ח רעת חרמב"ם והפור אבל בתוס"ל אמרו האפילה כלל ואו הוריעו נופל מחצה בשל הבידו וכמש"ש מרומם מכאן ואילך נופל כ"ל ומ"ש מאן כ"ל ועוד כ"ל שני רברים הן מאן שם לך ואין החלוקה כלום ועוד מקום כ"ל ואי עבדין כן סבון ויחבין לימול מלונים לונים האו ב"ל היו בירוים שקל לגרמיה עדים דיונרים ואידך אתעביד עלוין קרן ברם ב"ל לא עבדין כן סבון ויחבין ולבסוף אותן פליונין מרום בירוש ומליו הכרום הבירו ולשום"ם מרברי בשל חבירו כל שלא שם דארעתא דמנהנא נשתתפו וכג"ל ""ס קע"ר וכ"ב בהנ"ה כרעה הפור ורש"א אבל בש"ע כ" אין ההלוקה כלום כדשת התום" ואצ"ג שמון שנהנו כו" חיינו במקום שנהנו [בד] וכן לא כ". הרמב"ם והפור כ"ב בדרך אחר ע"ש ומ"ם מרברי שניתם משמע

פתחי תשובה

מס קט מפנו או עשו שטר עיסקא משחעכד אפילו אחר כלואה פיש: (ן) ויכתוב אותם שלוה. שנה"ם ושי בדגמ"ר שכתב דדברי הנ"ח גתן שנתב אם מתקבל רונם כן' ממרי לדבריו בח"מ גו' ומסיק לכן נלע"ד שתף אם סים כתוב נתשובם הרא"ש שאשור ליקח ריות כמו שמשתיק שם סב"ח מ"מ לא קחי רק של תחלם דברי ברא"ש היכא שנירף הרבים עם סקרן אכל שמשתיק שם סב"ח מ"מ לא קחי רק של תחלם דברי ברא"ש היכא שנירף הרבים עם סקרן אכל היכח שכתב רק הקרן ועל העיסקה התנה כע"ם לה חמור הלה לנשות כן בתתלה הלג עבר ועשה לה מיכעיה שמותר לקבל הם הלום נותן תרלון מוב הלה שהשילו חייב כלוה ליתן חזי הריות כשי התנהי וחדע כר ע"ם. והנה ש"ה ודמנתי עם כבוד ידידי כרב התרף המושלג הריות בשי התנהי וחדע כר ע"ם.

באר הימב

ברור דבכה"ג ליכא מנהגא שכ"ל: (לד) יצרף . כ' הש"ך וא"ל הא בלא"ה אפור משום שקלן כדלעיל פ"ו דשאני החם דקלן כדבר ידוע אף אם לא יהיה ריות משח"כ הכח ומיירי כאן אפילו כחב בלשון עסקא נמי אסור מיהו כחב הרומב"א דמסתברא אם מניח השפר ביד השליש חו ליכא למיחש למידי ושרי : (לה) סלוה . אפי׳ הקרן לחוד וכתב הב"ח דאע"ג דאין לגבוח הריוח ממנו בע"כ מ"מ אם המקבל

ואח"כ כ' שלא יכתוב אפי" הקרן לחוד

בדרך שטר חוב והיינו בלשון הלוחה

וכטעם כיון באפשר הוא לחבוע כל

סקרן אפי' אם יסיה הפסד בקרן

ואע"פ שיש עדים לוה שנעשה

בעיסקה מ"מ כיון שיש שטר מבורר

וכתנאי אינו מבורר רק בע"פ וכיון

שים לד לפנינו שיוכל לנבוח כל הקרן

במילואו אף שיהיה הפסד הוי ליה

קרוב לשכר ורחוק להפסד ומ"ה אף

שחין שם ספסד יש לד חיסור בשטר

ואסור לגבות בו ובזה ניחא מה שקש'

ממה שכתב הטור בח"מ סי' קע"ו

סעיף י"ח תשובת הרא"ם ומשמע

שם שיש להחיר ליקח ריוח כשוכחב

סקרן בשטר ולמ"ש ניחא דמיירי שם

שלא כזכר לשון חוב רק כמו שזכרתי ברישה כהן חם מבוחר למעיין בחשו'

הרח"ם כלל פ"ט שמשם מקור דין זה

דסטור שכ' וכן לא יכתוב שטר כו' :

(לד)בכל עיםקא שנעשה באימור,

עיין פירושו בסעיף כ"ח: (לה) שני

שלישי החלק שהיה מרויח. כ"ל

שהרמב"ם שהוא מריה דהאי דינא

כ"כ ע"פ מה שאמריכן בגמ' אי פלגא

באגר תרי תילתי בהפסד אי פלגא

בהפסד תרי חילתי באגר ורש"י מפרש

זה דרישא קאי על הנותן וסיפא האי

על המקבל ורמב"ם מפרש הכל על

כמקכל דה"ק ברישא אם התנהשיעול

פנגח בחגר ובהפסד לא התנה הדין

הוא שיטול שני שלישי' בהפסד פירו^י תחשוב ההפסד כפי מה שהיה אם

היה ריוח ומאוחו סך יקבל עליו ב'

דברי בטור דתחלב אתר בנותן עיסקא לחבירו לא ילרף סקרן עם בריוח פירוש שלא יכחוב בשטר בלשון זה ראובן קיבל משמטון שך פלוני והיינו הקרן עם הריוח דבזה אנו יכולים לומר שבדרך טים א קיבלם

עושה איסור רבית נא (ני) דנין אותו להיתר לומר אם יטול חצי הריוח שיקבל עליו שני חלקים

באחריות ואם לא יקבל עליו אלא חצי האחריות

שלא ימול אלא שליש הריוח (נה] האבל באינש

אחרינא דלא אתחזק בהכי דיינינן לשמרא כפשמיה

וד"מ: בא דגין בו'. וי'ו של ובהפסד וי'ו מחלקת היא כמו או בהפסד: נב לא יקבל בלום כו'.וחיולומר יחן לו שכרו כפועל בעל (כדלעיל סעיף ב' ד')דבחני הכא דכתב בשפר מחזי שפי כרבית.הגהת פרישה וכן מוכח מ"מ יש איסור מלד בזקף הריוח לקרן ואפשר שלא יהיה כ"כ ריוח בב"י לעיל ריש סימן קע"ו גבי מה שכ' יש לומר שהרח"ש כ"כ לומר שאם

לא כים כתוב בשטר ה"ל לרבא לומר שיתן שכר טרחו כפועל בטל ודברי רבינו הם בתי שאינו רולה ליתן כפועל בעל כו' ע"ם : גג גושל המתעסק חצי שכרו כפועל במל. שם וה"ה אם התנה מהחלה בדינר סגי בהכי כדלעיל ס"ב: נד לא יהיה כו'.

והוה ליה שמר שיש בו רבית ואם יש הפסד יפסיד החצי כפי תנאו ואם יש בו ריוח גב לא יקבל כלום. (יכן ס"ה (לד) נכל עיסקה שמשה נחימור) (חשובח כרח"ש כלל פ"ח):

בן [נו] מוהיכא שהוא אדם גדול דדייניגן להתירא אם יש בו ריוח ואמר הנותן אני אמול החצי מיד ואם יהיה בו הפסד אקבל אחריות ההפסד שני חלקים או אם יש בו הפסד אומר איני מקבל אלא חצי ההפסד ולכשיהיה בו ריוח לא אקבל אלא השליש והמקבל אומר בהפך אם יש בו ריוח שימול הוא מיד ב' חלקים ואם יהיְה בו הפסד יקבל עליו חצי האחריות או אם יש בו הפסד אומר שאינו מקבל אלא השליש וכשיהיה ריוח לא יקח ממנו אלא החצי אם כתוב בשמר דיהיב מרי עיסקא למקבל פָלגא באָגר ובְהפסד משמע דמלתא במרי עיסקא קיימא ובדידיה תליא מילתא למיתב למקבל מאי רניתא ליה ואי כתיב ביה למשקל פלגא באגר ובהפסד משמע דבמקבל חליא מילתא למשקל מאי דבעי:

בו נגון מאם התנו על חלוקת הריוח ולא התנו על חלוקת ההפסד אם יהיה שם הפסד יפסיד המתעסק (לה) (ו) שני (וי) שלישי החלק שהיה מרויח וכן אם התנו על חלוקת ההפסד ולא התנו על חלוקת הריוח והרויחו יפול כמו אותו החלק שהיה מפסיד ותוספת שליש חלק חבירו כיצד אם התנו שימול המתעסק רביע השכר ולא החגו על ההפסד אם הפסיד הרי זה משלם שתות ואם החגו שיפסיד

: ממל בחצה (°) נופל הרוח אם הרויח לא התנו על הריוח אם הרויח (°) נופל ברוח אלא חלק א' ולא ברוח מהנותן יפסיד שני חלקים ולא ימול בריוח אלא חלק א' ולא היה שם לא ריוח ולא הפסד והמתעסק תובע שכרו (לו) לא ימול (יח) כלום (תשובת ראב"ד נשם חשובת רי"ף והוא ברי"ף פרק התקבן [נש] אבל אם התנה למחצה בשבר ומחצה בהפסד ולא היה שם ריוח ולא הפסד נג נומל המתעסק שכרו מהקרן (מפובת ראב"ד פס):

בבי מי המושיב חבירו בחנות להתעסק ויחלקו הריוח גד לא יהי' לוקח ומוכר רברי'

שלישים דרך משל אם ההפסד הוא כ"ד זכובים אמרינן אילו סיה זה כסך ריוח היה המקבל נוטל י"ב טכשיו יקבל היזק. ח' זהובים וכן לפי ערך חמיד כגון רביט באגר להמקבל אמרינן אם יהיה היזק יקבל עליו המתפל ב' שלישים ממנו דהיינו ד' ואי כחב שיטול ג' חלקים באגר והנותן רביעי יבוא היזק על המקבל י"ב זה סדין אם מבואר בשער איזם חלק יעול בריוח ולא סוזכר חלק דספסד אבל אי פלגא הפסד ר"ל שהוזכר בשער איזם חלק יעול בריוח ולא סוזכר חלק דספסד אבל אי פלגא הפסד ר"ל שהוזכר בשער איזם חלק יעול בריוח ולא סוזכר חלק דספסד אבל סוזכר חלקו אם יהיה ריוח אמריק חרי תילחי באגר ר"ל אם יהיה ריוח כ"ד זהובים יעול ב' שלישים מכל הריוח דהיינו ע"ז זהובים אבל אין לפרש תרי חילתי באגר כאן מן הסך שהיה מגיע שליו אילו היה היזק כמו שפירשנו ברישא תרי חילתי בהפסד דא"כ לא היה נושל המקבל בריוח רק ה' זכובים וזכו איסור שלריך דוקא שיטול המקבל בריוח יותר מחלק ההפסד שלו אבל אי כחוב רביע בכפשר על המקבל ולא הוזכר חלק בריות באופן אחר חרי חילתי באגר "דביינו שאמריכן אילו היה הפשד היה בנותן מקבל הפשד ג' חלקים דביינו י"ח זהובים זה השך אנו חושבים בריוח עכשיו ויטול המקבל שני שלישים מאותן י"ח זהובים דהיינו י"ב זהובים שהוא מחלה כן הוא ניקר הגירסא ולא כיש גירסות נועל שליש דתוחה גירסא היא אליבא דרמב"ן דס"ל בין לענין ריוח בין לענין הפסד אזלינן בחר חלק המקבל ונמלא דבסוף סעיף זה לא היה נועל המקבל רק ח' זכובים חבל הרמב"ם לח ס"ל כן חלח דבום חינו מן הרחוי שלח יטול רק ח' זהובים והנותן יטול ע"ז זהובים ע"כ חשבינן כחן כחלק סנותן שממנו יעול ב' חלקים והיינו י"ב זהוביה והוא כפי חלק ההפסד שלו וחוספת שליש חבירו והכלל בזה דלענין הפסד לא אזלינן אלא בחר חלק המגיע להלואה שאין פורע המקבל אלא השליש מהפסד המגיע לחלקו ולענין ריוח אזליכן בחר חלק הפקדון דהייכו שהמקבל נועל שליש אחר מחלק המגיע לחלק הפקדון טוסף על המגיע לחלקו הטעם מבואר בכסף משלה בפרק ו' מהלכות שלוחין ולעולם אין המקבל מפסיד אלא בשלישית מהפסד בנוגע לחלקו והשליש באחר מסייע בו הנוחן ובשכר טילהו ולעולם אין הנוחן נוטל אלא השני שלישים מריוח בנוגע דהשליש םאחר נוחנו למקבל שכר טיראו וכן לפי ערך זה חמיד כל שהוזכר ההפסד בפחוח מפלגא אמנם אם הוזכר שיקבל עליו שלשה חלקים בהפסד אז אין שייך לומר כלל חרי חילחי באנר אלא יקח בריוח לפי ערך דלעיל כפי חלק ההפסד שלו וחוספת שליש בחלק חבירו ולמלא שיעול ך' זהובים מהריות : (לו) לא יפול כלום . סטעם שהרי שכרו תחילה היה במה שירוית והרי לא הרויח כלום אבל בסיפא שהחגו למחלית שכר והפסד ולריך

שישול המתעסק שסנה דינרין ע"כ פי' הרמב"ם שאם התנו על הריוח בהפסד יוסיף הנותן שליש מהלק חבירו שהוא סלוה ואם התנו על ההפסד יפול המתעסק שליש מהלק חבירו שהוא פקדון ח"ש יפסיד כו' יפול כו' וכן הוא הסברא בהרוחה נופל התוספת מחלק חבירו שהוא פקרון חיש יפטיר כוי יפול כני וכן הוא הסברא בהרוחה נושל התוספת מחזלף חבירו ו וכן בהסטר מסטיר הנותן היתרון בחלק חבירו לכן משערינן הכל בחלק חבירו אבל היוםב"ן והרשב"א תו" קישית ותוסב"ם דלעולם אין משלם הנותן יותר מהתפסד או הריות וכה"ג ב' בח"מ סי' קל" ס"ו וע"ש בסי' צ"נ סי"ג ררסב"ם פלינ שם וט"ל דישלם סביתו: (ליקים) אם התנו כו' . ושימה אחרת לסמ"ג עב"י וכ' בב"ם ומעמי של הרסב"ם דבריות ימול אם התנו כו'. ושימה אחרת לסט"ג עב"י וכ' בב"מ ופעטי של הרכב"ם דבריות יפול שליש מחלק הפקדון יותר דהא אותו העודף נוטל בשבר מרוע בודק הפקדון לכן נוסל מחלק הפקדון בין רב בין טעם לפי החלק של הפקדון משא"כ בהפסד שאינו נוטל כלום בריוח אלא שבשבר מרחו טנכה לו מהפסד שלו שלא יפסיד כ"כ מנכה לו לפי ההפסד של המקבל בחלקו כ"כ מנכה לו שליש בהפסדו שלעולם לא יפסיד אלא ב' שלישים מחלקו של המקבל בחלקו כ"כ מיכה הרוא דפלא באגר ותילתא כו' דכ"ר שיהא לו שתות יתר בשבר מבמפו ע"ש ברבייו שפי' דברי הרי"ף ורהא"ש כדברי הרסב"ם והפור ידבריו אינן נראין (פ"כ): [[ח] אם התנו כו'. כ"מ שם ק"ה א' וא"ר האי מאן כו': "במקדן אבל אם כו'. דאף אם היוה הפסד היוה נוסל שכרו כפועל מחלק הפקדון:

רולה ליחן לו כמפורש בחשובת הראש הגיל ככלל פ"ח ופ"ט ע"ש (ועי' בחשובת חשדת שלמה הי' כ"ז שהשיג ג"ר על הדגמ"ר בזה וע"ש עוד]: (ז) שני שלישי החלק. שט"ז ה"ק ל"ה ועיין בס' מדכבה המשונה פ"ץ מהל' שלוחין ושותפין דין ה' שהרבה להשיב עלין:

שמפרשים מש"ש דוקפי כו' וכתבי כו' דשני דברים הן וחרמכ"ם מפרש מש"ש אבא כו' קאי אכתבי ליה שמרא: [[ה] אבל באינש כו' . מרקאמר רב עיליש גברא רבא כו' ורינא כשמר שיש בו רבית מפורש: [[ר] והיכא כו' . אבל דעת הומב"ם שלעולם יד המקבל על העליונה וכמש"ל ס"ד ועמש"ש: (ליקום) והיכא כו' . עתום' שם ד"ח אי כו' (נ"ב): [[ר] אם דתנו כו' . רמ"ם וכמש"ש אי פלנא באגר כו' אי כו' ונמצא שלעולם (עכ): [בון אם היונו כו יונב אינונסש אינוגה אהור כולה וכן בהפסר פורע הנותן שחות נומל שתות השבר כולו יותר על חלקו שהוא בתורת מלוה וכן בהפסר פורע הנותן שחות יותר שהוא שליש חלק של א' מהן וכ' רבותיו של הרמב"ם שאותו שליש מחשבין מחלק הנותן שהוא פקרון והוא שליש חלקו בין בשכר בין בהפסר ולכן בכה"ג שכ' כאן בש"ע שוחתנו שימול המתעפק רביע נמצא שחלק של פקרון הוא שלשה חלקים בהפסר משלם הנות ביולו ורמב"ן ורשב"א כ"ל בתופך דהשליש הנ"ל מחשבין מחלק המלוח בין בשכר הנות ביולו ורמב"ן וורמב"ן וורמב"ל וורמב"ל בתופך דהשליש הנ"ל מחשבין מחלק המלוח בין בשכר הנותן כולו . ורמב"ן וושב"א ס"ל בחיפך דהשריש הנ"ל מחשבין מחלק המיוח בין בשכו בין בהפסד לפיכך משלם ככח"ג המתעסק שתוח אלא בטיפא שהתנו בהפסד רביע נושל בריוח שליש שהוא חלקו ושליש חלקו אבל הרמב"ם הקשה על רבותיו שא"כ פעסים שישלם הנותן יותר על ההפסד כגון אם התנה שישול א' משבע בריוח ויהיה הפסד שבעה דינרין וישלם הנותן שמנה דינרין וביוצא וכן קשה כה"ג על תרטב"ן וושב"א שפעמים יפול המתעסק יותר מהריוח כגון שהתנו שיפטיר הנותן א' משבעה והריוזו שבעה דינרין צריך

ממנו בע"כ ועיין בפור ח"ם סי' י"ה: (לו) דבין . וי"ו של ובהפסד וי"ן מחלקם היא כמו או בהפסד וכחב בהנהת סרישה וא"ל יחן לו שכרו כפועל בפל כדלעיל ס"ב ד' דשמני הכח דכהב בשער מחזי עפי כרבים וכהב ב"י דבחינים חחרינה

מי קדים מרא עסקא וחפים לא מפקינן מיניה דה"ל א"ר אבל באדם גדול כיון דסשימא לן דלאו באיסור אהני מפקינן מיניה וע"ל סכ"א: (לז) שלישי. כ' המ"ז דרך משל אם ההפסד הוא כ"ד זהובים אמרי' אילו היה זה הסך ריוח היה המקבל נופל י"ב עכשיו יקבל היזק א' זהובים וכן לפי ערך חמיד כנון רביע באבר להמקבל אמרינן אם יהיה היזק יקבל המקבל עליו כ' שלישים ממנו דהיינו ד' ואי כמב שיטול ג' חלקים באבר והנוחן רביע יבוא היזק על המקבל י"ב עכ"ל: (וח) בלום. הפעם שהרי שכרו היה חחילה במה שירויח והרי ול הרויח כלום הבל אם החנה למחזיח שכר והפסד נועל שכרו כפועל בעו" (א"כ מחחילה ממך עצמו על השכר כפועל ואלו הרויח היה נופל השכר כפועל מן האמצעי והשאר היו חולקין עכשיו שאין שם ריוח מ"מ שכרו כפועל לא הפסיד ויקחנו מן הקרן (יו"ד ח"ב)

לש"י וכתום' שם : לח פור נשם פרמ"ה : לש ג"ו שם בשתו : ש תלפידי הרשב"א נשם הרפנ"ן (וע' נ"י): (°) פי' הוא ניסל רנים ້ຽ່າວ 'າວ (°) (°) פי' הום נוקל רנים הריוח ועור שלים של חלק מכירו שהום גם כן רכים כי מכירו לקח ג' רכיעיום פרי מחלם: פא משוכם הרחב"ד בשם הרי"ףור"כ הרי"ף בעלמו נפוק המקבל: שב מושפתם וכפכה הרח"ש שהבפ"ה רב"ב

דנול מרכבה

דהני פיקר כפעם משום דלמת נפל משפר קמי יסשי ומ"כ מס מועיל ע"מ נגד שפרת שכיד יהומים ופוד שהרי שם כחשו" רח"ם מפורם שפלוני אמר בלה שמש פעולם והב"ה משיק בס הרה"ש ששמעון סשור הף מבכומס באפילו לפי דברי ראובן לא פים החנאי ום מתחלם כשעם שנחחייב וא"כ משמש שאם פים חנאי ום מתחום כים חייב ליתן חצי בריות חף שלה נכהב עיםקה בשמר לכן כלפ"ד שחף חם הים כמוב במשו' הרחים שחסור ליקח ריוח כתו שבשתיק בם כביח מ"מ לא קאי רק של מחלם דכרי ככח"ם שנירף ברכים עם בקרן חבל סיכא שכתב רק בקרן על סעיבות והתנאי בעל פכ לא אסר ברא"ש אלא לעשות כן וות. שי פרש חום לעשות כן בתחלם אכל אם עבר וסשם לא מיבעיא שמותר לקכל אם בלום יידי סלום נותן מרצון טוב אלח שאשילו הייב כלום ליתן חצי בריות כפי בתנאי לם קחי אלה על סריבת שלירף סרבית עם סקרן דתי קתי מסוף דבריו שכתב בשםר רק סקרן פש כן איך כפנ סרא"ם דסום קרוב לשבר ורחוק מהפסד דהרי כפס שרחוק מהפסד לגכי יתמי אם משכר אם ימות הנום וכמו כז בשכל המלוה להבחים במנאי אסיסים כפסד כך יכול סלום לככחים המלאי אם סלום לככחים המלאי אם

עצי לבונה ס"ח חבל כחדם בדול דלחו בחיסור חתני ודיינין לים להיסר דשקיל הנותן מלחם כחנר וחי יהיב ליה המקבל פלגת בתגר מפקינן מינים סתוחר דום לח סוי חיר חלח חולת סילהת: (בשר"ע סעיף כ"ו) שני שלישי החלק. עמ"ו ס"ק ל"כ מ"ב והכלל כוה כו'. שאין פורש פתקבל א.א שלים כיל דליל כ' שלים מספסד סמגיע לחלקו וכו' . גם מ"ם כשם סכ"מ ולעולם אין מתקבל מפשר בשלישת ליל נ"כ כ' שלישית כו' . ומ"ש בסכ"ו משמע דמלהה כמרה מסקה קיימה וכו' וחי כתכ למשקל משמע דבמקבל חליא מלהת וכו'. פיין בחום' דף ס"ם ד"ם תי שלגת וכו' דהקשו וכי שומם פות דהוי כהתנה הנותן תרי תילתי בהססד וחילסא באנר כיון דהברירה כיד המקבל וכן קבה כריבה הכת דבנותן חלית מלחת הוי סמנה פלגא באגר וכספסר והוי קרוב לשכר וכו' כיון דלח נתן לו שיש כלל . ווה כוונת מהר"ם שיש כלל . בתום ביול ולייל כתירון החום דקבשו זמן שכתוך מווט וקבער זמן מכנון לידים וייתובה כן כל ימי לדדים וייתובהו כן כל ימי בשתפות מ"ש : (בש"ע מעיה כ"ח) לא ימול וכו". עס"ו ס"ק ל"ו מ"ש שברי שכרו ס"ק ל"ו מ"ש שהרי שכרו סחלה במה שירוית וכו' . כ"ל

יכים ביות:

של ספק דיוח חמיד וכזס מיישנ סשע"ד קושיית סמוסי סח"ב על מוחר שליש בשכרך כרנית דככא דהוי לד א' אף אם יכא אומו כלד ג"ב לא יהיה רבים דוהו שכרו שהערית א"ע כשביל כפק שמת יהיה ריות כמש"ל ות" ים מגאן כאיה לדבריו אבל בסיפא אף אם יסיה ריות לכיך ליפול ש"ש ולמס יפסיד

דסכנים החום להתפשר בעד ש"ם כמה שיטול ריוח יוחר מן הנוחן . ואף דעתה לא הרויח כלום הכניה א"ע לספק

בדרך הסוחרים פמכניסין א"ע

לבעל החנות:

ל יי הנותן מעות לחבירו להתעסק אע'פ שהחצי

החצי לצרכו ולהתעסק בחציו לכד לצורך חבירו

[ם] פר וכן אינו יכול לומר אתעסק בחצי שלי ואניח

החצי של פקרון בבית דין:

לא (מא) מה מתעסק שמת (מב) ויש עדים שמעות או ממלמלין אלו הם מזה העסק נז (מי) נומלן

בעל הממון בלא שכועה ואין הבעל חוב ולא האשה

נומלים כלום מהקרן ולא מחלק ריוח הנותן:

הגה [סג] ויוכל הנותן ליקח כל העיכקת מידם תע"ם שעדיין לת כלה

לב נמ [סר] מנתן המתעסק מתנה מהממלמלין

הממון ראיה ברורה שהם מזה העסק מוציא מידם

הפוסקים) (ועיין בח"ה בה סימן קע"ו):

הזמן שקוב עם המקבל (מיימוני פ"ה דהלכות שלוחים ורוב

של העסק או מהמעות לאחרים והביא בעל

יש לו דין מלוה (לז) נו אינו יכול (מ) להוציא

מנ מימרא דרכא שם דף ק"ד דלהכי הרי ליה עיסהם דיהיב

לים לאעסוקי בים: מד טור בשם סרמב"ם כפ"ו מהלכות שלוחין מהא דרבא דלעיל:

מת ממומכת ברבת הם דלהכנ קרי ליה עיסקת בתם מת ובו'

וכחב הרי"ף כן שם וכ"כ הרח"ש שם וכ"י בשם רב החי

כלה שם הניי בשל כל החי נאון ב מו עור בשם כל החי בסיו מהל: שלוחון דין כי : מי מימרא דרבא שם דף ק"ה: מח נ"ו מימרא דרבא שם וממרש שעמא דרבא שם וממרש שעמא דרבא שם

ומפרש טעמה דה"ל להכי מרחם לחליותים כי סיכי דלה ליקרי לך מססיד מיסקי : מש ג"ו שימרת דרכת שם:

נ ומסרם פעמה דה"ל דמולה

דכי חכי עדיף: נא ומסרם טעמת דה"ל רווחת לקכית

משמענד : נב מושפתה בש"מ

נקודות הכסף

בש"ר מ"ק ם") ולפענ"ר גם הפרישה סיבר כן כו' . נכתב כקנור וכן לריך להיות ולפע"ד גם הפרישה סוכר כן

ולפע"ד גם הפרישם סוכר כן
סיכת שהות בשין ביד המקבל
מחנם השני שלכין להחזיכו
נחים דתוכת כח"מ ש" שלי
ומ"ש דתוכו לוקח תו מקבל
מחנם כדשות לקחו כו לחשבי
מחום ברשת לקחו כו לחשבי
מחום ברשת לקחו כו לחשבי
החיב המקבל כרתשון לשלם
דמתקבל כשני כדין קנתו
דמתקבל כדובר
בשתי בדין קנתו
בשתי לבונדה
בשתין שם ריות הבי סומן
מ"ש מתיד ש"ו. לכן יהתונ
מ"ש מתיד ש"ו. לכן יהתונ
מ"ש מתיד ש"ו. לכן יהתונ
החיבו
היים מותן

ועל הפסד מחוייב גם המקבל ליחן מחום לכן לח ישול כק

חלי שקרו : (בשי"ע מעף ל") להוציא החצי כל . עש"ך ס"ק נ"ו מ"ש דווקל שלל שינם וכל . ור"ל כיון דאי לסוגיל סתני לנככו על לוום ששק מו"מ למכו על לוום ששק מו"מ

כמנו על מיום עשק מוית הים בזם בעשק ריום בייך ליתן חלק גם לניהן דאינו רשאי אף בכ"ד לחלוק כלל ממנו ואף בזם יש שלגא

מתכו ותף כוני יש שנבת פקדון וככל בבותפות אף פאמר בלעומו אני עובה

בחתר שלעומו חני עוכה בחלק סתוה לא מהכי . לו"כ בחלק סתוה לא מהכי . לו"כ דורק של של שלים אכל בשינה של"ל של ישכוק בעסק פלוני וצגר על דגריו ואתר לעצמי אני עושס כתב הר"ב לעיל שים שלינו רוף בתורת עסקא הוי שלינו ליום בתורת עסקא הוי

שלא יחבטל מן העסק: בה ואם עשה כן . שלקח ומכר ממעוח של ליחן שכרו כפועל א"כ מחחילה סמך עלמו על השכר כפועל ואילו הרויח היה נוטל השכר כפועל מן החמלע והשחר היו חולקין שכשיו שחין שם ריוח מ"מ שכרו כפועל לא הפסיד ויקחט מן הקרן וכיון שהוא חייב להחעסק בדבר פלוני ונחטסק בדבר אחר ואמר בפירוש לעלמי אני להשלי' חלק ההפסד שלו בקרן על כן לא יטול אלא אני שכרו מן

הקרן והשאר יפסיד כן מבואר בתשובת הרחב"ד שהביח ב"י וכלבוש כתן טעם אחר מלבו ואינו נכון כלל : (לז) אינו יכול להוציא החצי כו' . פרש"י דמתוך שמשחכר בשלו יעריח ויעסוק בה יפה והתוספות פירעו שכשמוליאה מפסיד המלוה שאין קרן שלו קיים ואין לו על מה לסמוך: (לַקָּהָ) חייב לשלם,פי' המקבל מחנה חבל מי שקנה מן המקבל א"ל להחזיר מה שקנה: (למ) אלא יחלקו בל שמר בו׳ . ונמלה המקבל מרויח שהרי בהפסד בא עליו פחות ממה שמגיע בהריוח כדלעיל: (בו) עד שנפלוג בריוח. פי' שחקבל עליך שמש יהיה ריוח מח"ב נחלוק מותו ולא נחשיבהו למלאוח ההפסד שהיה ככר: (בא) אין שוסעין לו. דמזלי דבי תרי עדיף: [מא]רק הריוח וכו'.

לכוומ<u>ת</u> אפילו שינה אותם מקבל המתנה או מכרם או נתנם לאחרים או הפסיד (לח) ם חייב (מג) לשלם ^[סה] והכל בראיה ברורה:

לג יי מי שנתן, לחבירו עיסקא אחת וכתב עליה שני שמרות, אין שמר אחד משועבר לחבירו שאם היה באחר ריוח ובשני הפסד שימלאו הקרן ואח"כ יחלקו הריוח (למ) אלא יחלקו כל שמר לפי (מג) תנאם ואם נתן לו שתי עיסקות בשתי פעמים וכתבם בשמר א' והרויח באחר והפסיד באחרת ימלאו הקרן תחלה ואח"כ יחלקו המותר:

לד יי המקבל עיסקא מחבירו והפסיד ולא הודיעו אלא נתעסק ומילא הקרן אינו יכול לומר תפסיד חלקך מההפסד אלא יתמלא הקרן מהריוח ואם יש בו מותר יחלקוהו לפי תנאם:

הגה [סר] ודוקא שלא הודיעו אבל אם (מד) הודיעו וא"ל מא לא אעסוק עוד (מ) עד שנפלוג בריוח הרשוח בידו (ב"ו בשם הלמידי הרשב"א ול"י) [סר] דהא יכול לחזור בו אימת שירצה כמו שיחבאר [סר] המקבל עיסקא נוחן (ב"י בשם הלמידי הרשב"א ול"י) [סר] דהא יכול ליקח הריוח מחי שירצה או שהודיעו ליקח חלקו מן הריוח ואז אם מס מן הריוח מחילה ואמ"כ יחלוקו אא"כ החנה שיוכל ליקח הריוח מחי שירצה או שהודיעו ליקח חלקו מן הריוח ואז אם נחן אח"כ מש נחשב להפשד (מרדכי פרק המקבל) :

לה משנים שקבלו עיסקא מאחר סב (מיי) לזמן ואמר אחד לחבירו בתוך הזמן נחלק העסק ואתעסק אני בחציי ואתה בחצייך אין שומעין לו ואפי' אם יאמר אני אקבל אחריות בחצי שלך שאם תפסיר אני אפרענו לבעל המעות (מא) י אין שומעין לו ואפילו אם יאמר ישאר הקרן בין שנינו ולא נחלוק םג [מא] רק הריוח יי אין שומעין לו:

לן [סמ] יני יחיר המקבל עיםקא לזמן קצוב המקבל יכול לחזור בו סד כדין (מי) פועל שחוזר בחצי היום לש ובעל המעות אינו יכול לחזור בו:

שכתב דחותו לוקח או מקבל מחנה ברשות לקחו כו' אסשני קאי ודוק: מא לא אעסוק כו' . כלומר שסודיטו מההפסד וא"ל לא אטסוק עד שחקבל עליך שנפלוג בריוח מהיום וסלאם ולא יסא סריות משועבד לקרן סרשות בידו וכן סוא ספי' בדברי חלמידי רשב"א וק"ל . וסב"ח כחב שאין סבנה לדברים אלו ושמ"ם כוא ולפעד"ב כמ"ם: בב לזמן כו' . כ' הב"ח דוקא לזמן אבל לא קבע זמן מלי למימר לחברים כב לי פלגא רווחאי ופלגא קרנאי כו' אע"ג דלא כגיע זמן מכירחה לפי מנהג הטולם ועי' בח"מ סי' קע"ז מדינים אלו: כב רק הריוח אין שופעין לו.דמזלה דבי חרי עדיף. ש"ם *): כד כרין פועל

> *) פו' פ"ז וכה"ג הגר"א

משמע כו' וצ"ע כו' (ע"כ): [חח] המקבל עימקא כו'. מהנ"ל בש"ע דמלייה להפסר ואת"כ ו וצ"ע כו' (ע"כ): [חח] המקבל עימקא כו'. מהנ"ל (קס"ז כ' כתה יו') האין כו': [ע"] (ליקים) וכעל המשת כו'. ממ"ש בש' בתרא דכ"ב (קס"ז כ' כתה:י) האין כותבין שבר ארימות כו' אע"ג דבמלוה א"צ וק דעת חלוה כמש"ש אלא משום דא"י לחזור בו ועבח"מ מי' ש"כ ס"ב בהנ"ה ובתוספתא דמ"ק אין כותבין שפר ארימות וקבלנות במוער ר"י מתיר שמא יקדמנו אחר ועבא"ת מי' תקמ"ה וב"ש התחלת מלאכה אף כלא כתיבה ועח"מ מי' י"ג ס"ב בהנ"ה (ע"כ):

כיד המקבל מחנה אלא שינה והחלישה נד"א או שמכרה או נחנה לאחרים או הפסיד חייב המקבל מחנה מהמקבל לשלם לנומן אע"ם שלא היה יודע דמשל עסק נחן לו דדמי לנגב ופרע בחובו או בהקיסו שלריך להמזירו בחנה כמ"ש בח"מ סי" שכ"ו ס"ו וכ"ש גנב ונחנו במחנה ונראה דה"ה כשהמקבל נחן לאחרים בזול כדי להבריח העסק מהנותן דינו כגנב שעשו בו תקנת השוק אם לא היה יודע הלוקח דמשל עסק היה ואם היה יודע דינו כקנה מגוב מפורסם עכ"ל: (מג) הנאם . וממלא המקבל מרויח שהרי בהפסד בא עליו פחות ממה שהגיע בהריוח כדלעיל: (מד) הודיעו. כלומר שסודיעו מהספסד וח"ל לח אעסוק עד שחקבל עליך שנסלוג (מר) וווי עו כמות בטור עו מהסכם זמר מהוכד לקכן הרשוח בידו . ש"ך : בריום מהיום והלחה ולא יהם הריום משועבד לקכן הרשוח בידו . ש"ך : (מה) לובן . כ' הצ"ח דוקה לזמן אבל אי לא קבע זמן מצי למימר לחבריה הב לי פלגה רווחאי ופלגה קרנאי וכו' ועיין בח"מ טי' קע"ז מדינים אלו: (מו) בועל . ראונים (י"ל כ") וכ"כ הרי"ף שם מהא דרבא הנ"ל ול"ד להא רפ"ב (("ל כ") שם באיסור ורב מפרא ושם בפ"ה (ס"ע ל") בחגרות תרי כותאי דשם שותפין ניתו ומסוניה דנפשיה קשקיל ע"ש שהאריך בזה: [מ"א] מתעסק מי". וכמש"ש להכי קרו כי" ו"ל שהוא ברשות הנותן לעולם ואינו כמלזה שלהוצאה ניתנה: [מ"ג] ויש עדים כו". עבכ"ב ע" ב": [מ"ג] ויוכל בר". כמ"ש בתוספתא וחביאה הרא"ש בפ"ש סל"ו וכמ"ש בח"ם ס" קע"ו ס"ש: [מ"ג] ניתן כו". כמ"ש במעיף שקדם: [מ"ג] והכל מ". כנ"ל מהא דב"ב: [מ"ג] ודוקא שלא כר". ממ"ש ולא אודעית כו": [מ"ג] (ליקום) דהא יכול כו". כמ"ש במל"ו ודלא כהג"א שם ד"ה

(מב) לשלם . הנותן הראשון ואם אין לו חייב לשלם המקבל ממנו מתוכ ולא זה שקנאו ממנו או קיצל ממנו במחנה דאותו לוקח או מקבל מתנה ברשות לקחו

מ מנו דלה ידע דמשל עסק הוה כ"כ הפרישה והב"ח כ' אע"פ שחין המחנה בעין

בזול כדי להבריח העסק מהנותן דינו כגוב בעשו בו חקנת הבוק חם לא היה יודע הלוקח דמשל עסק היה ואם היה יודע דינו כקנה מגנב מפורסם כנ"ל ומדברי הפרישה נרחה שלא הבין כך ולא ידעתי טעמו עכ"ל

*)ולפענ"ד גם הפרישה סובר כן ומה

כדלעיל ס"ב. ש"ך: (לט) אחרים. שלא יתכטל מן העסק: (מ) להוציא. כ' רבינו ירוחם דוקא שלא שינה אבל אם שינה שא"ל להתעשק בדבר פלוני ונחעשק בדבר אחר ואמר בפ' לעצמי אני קונה ממחצה מלוה הכל לעצמו והוא שיאמר כן מקור מים חיים בפני עדים וכן כחב הרב לעיל ס"ה ועיין בח"מ סימן קע"ו וקפ"ג ורל"ב (מא) נוטלן . כ' המכדכי דאפילו מיחומים קטנים נמי שקיל ומיירי כשנחקבל העדום בחיי אביהן דבכה"ג נפרעין מהן כמ"ש בח"מ סימן ק"ח עכ"ל ד"מ:

מש"ך פק"ם וכנה"כ מה בחיקן דבריו ומה שהקשה כנה"כ דהא כיון דלא נחייאש בעל ספסק יכול לנכוח ממי שירנה וכמו שנהכחר כח"מ שם"ח

(שו"ע סעיף ל"ב) נתן המתעסק סתנה לאחרי'וכו'.

עלמו חלי הריוח לבעל החנות כחילו התעסק במעות החנות: בן איגו יבול בו' . בב"י בשם ר' ירוחם דוקח שלח שינה חבל חם שינה שח"ל קונה ממחלה מלוה הכל לעצמו והוא מטעותיו נה ואם עשה כן חצי הריוח (ש)

שיאמר כן בפני עדים ע"כ וכן כחב כרב לעיל ס"ה ועיין בה"מ סי' קע"ו וקפ"ג ורל"ב : בז גומלן כו'. וכתב המרדבי דאפילו מיהומים העלים נמי שקיל וחמסני היאך אפשר למישקל מיתומים קטנים כח חין מקבלין עדות עליהם כדהיחה בסוף קמח (ובח"מ סי' ק"י) עכ"ל ב"י. ותמסני על גבריו דהא אפשר כשנתהבל בעדות בחיי אביהם דבכה"ג נפרעין מהן כדחיתה בח"מ סי' ה"ח עכ"ל ד"מ וכן כתב הב"ח נ"ם: נה סימן קע"ו . סטיף י"ט: במ נתן כו' . דוקה נתן דלה ה"ל לקבל מחנה ממנו כיון שחינו שלו אבל אם מכר המתעסק אין בעל סממון מוליא מידם דהא כל עיסקא כיחן למכר וברשות קנהו ממנו . פריבה : ם חייב לשלם . הנותן סרחשון וחם חין לו חייב לשלם המקבל ממנו במתנה ולא זה בקנאו ממכו או קבל ממכו במחכם דאותו לוקח או מקבל מתנה ברשות לקחו ממנו שלא ידע דמשל עשק סוא . פרישה. והב"ח בקונטרם חחרון כ' פי' אף על פי שאין המחנה בעין ביד המקבל מתנה אלא שינה והחליפה בדבר אחר או שמכרה או נתנה לאחרים או הפסיד חייב המקבל מחנה מהמקבל לשלם לנותן אע"פ שלא היה יודע דמשל עסק נתן לו דדמי לגנב ופרט בחובו או בהיקפו שלריך להחזירו בחנס(וכמבואר בח"מ סי' שנ"ו ס"ו) וכ"ם גנב ונתנו במתנה ונראה דה"ה כשהמקבל נתן לאחרים

שאינו רוצה בתורת עסקא הוי בגולן ואשר ליתן ריות דהוי כלום על הכל וח"ל בשינה ברוית לעצמו משלגא מלוה ברוית לעצמו שחלק המלוה: (בשו"ע שעיף ל"ב) בחלן המתעסק כי' . עש"ך ס"קי המתעסק וכי' . עש"ך ס"קי המתעסק וכי' . עש"ל לדוך המתעסק וכי בילל רייל דווקה המתעסק וכי בילל דיון לדורה בילל דווקה נמן אף לא דעי בינו דהברה התתעסק וכוי כניב כ"ל דווקם נסן אף דלא ידע כיון דמברכ עמה ששלו הוא לריך להחיר אבל כמבר אף בידע א"ל להחיר דעםקא ניסן מסחלה לתכור ואף אם כונה להחיר ל למכור ואף אם רולם נהחזיר לו הדמים איצ להחזיר בוף החשן דכרשות קנהו ועי' בס"ק שאח"ז: (מעיף ל"ד ברג"ה: אבל אם הודיע כר'. דהא יכול לחזור אימת שיכלם תשמע דאף אם קבל העישקא לומן ""ל כיון שירכה משנע דתף חם קבל העיסקא לזמן י"ל כיון דסרססד סוא פסוח לחלקו מסריום לכן יחלוקו עתם בהפשד ומה שיעשוק אח"כ ויפים כיום מגיע לחלקו כיות וכיון שהוא חייב להפלים חלק ההפסד שלו בקרן ע"כ לא יסול אלא חלי שכרו מן הקרן והשאר יססיד) כ"כ הראכ"ד וה"ה אם החנה חחלה בדינר סגי בהכי יומר ממס שסים לו ספסד ה"כ לסמש"ל בסטיף ל"ו דכעסקה שבום"ו ה"י לחזור דלה הוי כסועל כיון דעשה

בו׳ . כמיש בח"מ סי׳ שליג: כה בשלו בו׳ . כלומר בחלק מלום שלו דרווחת לקרנת משתעבד דשמת יפסיד בסתורה ולריך שיהיה הריוח ושל חבירו היינו חלק פקדון של חבירו וה"ה כל שאר שני מינים אסור קיים לסשתכר בו עוד כדי למלחות הקרן: (מב) לא יהא לוקח בשלו חפין . פי' בחלק מלום שלו ובשל חבירו פי' בחלק הפקדון : (בזג) לא כסות ולא כלים . שחלו חיכן בכלל פירוח : (בוד) רשאי לקנות גם אלא יהא הכל שוה: כן לא כסות כו'. דכל מילי בכלל פירות חוץ מכסות וכלים הרא"ש וכ"כ האתרונים וע"ל מי' רי"ו סכ"ב ש"ק ל' וסי'

ביאור הנר"א

נמ"ש בח"מ סימן של"ג: (מז) בשלו . כלומר בחלק מלוה של חטים ובחלק פקדון של חבירו שעורים וה"ה כל שחר שני מינים חבור חלה יהח

סכל שוה . ש"ך: (מח) בשות. דכל מילי בכלל פירוח חוץ מכשוח וכלים כ"כ הרח"ש: (מט) לעצבו . ממעוח אחרים שאינן דמי השוהפוח מאוחו המין וכ"ש

לעצמו. לא דמי לסעיף כ"ע דשם מושיבו בחנות שכל שסקיו יהיו בחנות:(מה)ובלבד שלא בו^{י.}ידמת של עלמו אינו משובה כמו של שותפו':

לז " הלוקה מעות מחבירו ליקח בהם פירות למחצית שכר (מב) לא יהא לוקח סה (מי) בשלו חמים ובשל חבירו שעורים:

לה יי הנותן מעות לחבירו ליקח בהם פירות למחצית שכר לוקח בהם כל מין שירצה אפילו בעלי חיים אבל לא יקח בהם (בג) סו לא (מי) כסות ולא כלים: מיה הנותן מעות לחבירו לקנות בהם פירות למחצית שכר (מד) רשאי לקנות סז גם (מיי) (°) לעצמו מאותו המין (מה) ובלבר כח שלא ימכרם ביחר אלא אלו (ח) בפני (י) עצמן ואלו בפני עצמן:

יי הנותן מעות לחבירו ליקח בהם פירות למחצית שכר ואומר לא לקחתי אין לו עליו אלא תרעומת ואם יש עדים שלקח (עא) במעות יי משלחו ומכר מוציאיןממנו בע"ב [עב] ייואם שלח בהם יד בפני עדים או שאמר בפניהם שחוזר בו משליחותו

קנה לעצמו (היה ול' ירוחם נכ"ז ונ"י פח"נ) (ועיין בח"ה סימן קס"ג מדין זה) :

סחורם טובה רשאי ליקח אבל הכ"מ שם כתב על דברי הרמב"ם ונ"ל הטעם דדוקא פירות שהזכיר רשאי ולא דבר שאיכו נקרא פירות כגון כסות ועלים עכ"ל ולדבריו ל"ל דמ"ם סרמב"ם וכן כל כיולא בזה ר"ל כיולא בזה שאינו בכלל פירוח או כל כיולא בזה באינו בכלל הלשון שאמר לו והשתא ניחא מה שחלה הטעם בנ"ל שהרי הוא מפורש בהרא"ש אלא בא לומר דל"ל אף להרמב"ם טעם זה : 🗗 גם לעצמו כו' . ממעות אחרים שאינו דמי השוחפות מאוחו סמין וכ"ש מין אחר. ב"י והאחרונים. ול"ד לדלעיל סעיף כ"ע בחנות משום דבחנות מחויב לישב שם כל היום להחעסק בשלו ולא לבעל

רל"ב ס"ק ח' הטעם אבל הרמב"ם

פ"ז משלוחין דין ז' כתב לוקח מכל

מין שירלה ולא יקח לא כסות ולא

עלים וכן כל כיולא בזה עכ"ל משמע

דס"ל הטעם דכסות ועלים חינם

סחורה טובה ולפ"ז במקום שהוא

במסק החר משח"כ הכח. פרישה : כה שלא ימכרם ביחד. דשמח מה שקנה לעלמו אינו משובח כ"כ כמו השוחפות ונמלא חבירו נפסד בכד . ב"י והאחרונים : היבא דאיכא ספיקא דדינא או מחלוקת בין הפוסקים אי הוי ר"ק או א"ר כחוב בתשו' ר' אכרן ששון בסי' קס"ב בשם מהר"ש די מודינא דאולי׳ לחומרא משום דבוי ספק איסור דאורייהא והוא חלק עליו דהוי ספק ממונא ולקולא דבמע"ה אם לא שרוב הפוסקים מסכימים דהוי ר"ק דהוי ספק איסור דאורייתא דאולי בתר רובא וכן נראה מדברי שאר אחרונים ונ"ל שהב"ד יאמרו לו שהוא עושה איסור בדבר ויאיימו עליו וכן ראוי להחמיר לעלמו אבל אם אינו משניח בכל זה אין כח ביד ב"ד להוליא ממנו כיון דהוי ספיקא דדינא ולכאורה נ"ל

ראים ממאי דאמריכן בש"ם גבי מחכוח כסוכה וכחבאר לעיל סי' ס"א סעיף כ"ג וכן לקתן גבי בכור סי' ש"ה סי"ג וכן בכמה דוכחי דפטור משום כמע"ה אע"ג דהוי מ"ע שבחורה וע"ל סי' רנ"ט ס"ק י"ד:

חידושי רע"ק

נסעות משלודי דוקא מחא דרג ברפ"ג דקרושין דובנה לעצמו וכמ"ש בח"מ ר"ס (ש"ן פקס"ח) ביון דהוי ספיקא דרינא. ועי בת' מהר"י לבית לוי (כלל נ' פנ"ג) בי בארוכה. וע' בת' ת"ח למהרח"ש (ח"נ ס"י): עב"ן ואם כו' . ע"ש ולעיל ס"ח בהג"ה מש"ש: פתחי תשובה

(ה) בפני עצמן . ענכ"ע מ"ש וכיכא דאיכא ספיקא דדינא כו' [ועי' נתשו' מחם סוסר סי' רמ"א מ"ש כוה] ועי' כתשוכת כרית אברהם חי"ד סי' ע"מ אות א' בכגב"ם שככריע דאי סיי ספק אש כוי ר"ק או אבק רבית הוי ספק איסור לחומרא ואריך להחירם כיון דשלא כדין כא לידו אכל כשפק אי הוי ר"ק או שרי לגמרי יכול לומר קים לי ע"ש מלחא בטעמא נסיים דטלכם כדברי המכריע :

מין אחר ול"ד לדלעיל סכ"ס בחנות משום דבחנות תחויב לישב שם כל היום להמעסק בשלו ולא יבשל בעסק אחר משא"ב הכא. פרישה: (נ) עצמן. דשמא מה שקנה לעזמו אינו משובח כ"כ כמו השוחפות ונמלא חבירו נפסד בקד. והיכא דאיכא ספיקא דדינא או מחלוקה בין הפוסקים אי הי ר"ק או א"ר נראה דהוי ספק מתונא ולקולא והמע"ה אם לא שרוב הפוסקים משכימים דהוי כ"ק דהוי ספק איסור דאורייהא דאלינן בחר רובא ונ"ל פהב"ד יאתרו לו שהוא עושה איסור בדבר ויאיימו עליו וכן ראוי להחמיר לעלמו אכל אם איטו משגיח בכל זה אין רח ביד ב"ד להוצים ממנו כיון דהוי ספיקם דדינם ולכחורה נ"ל רחיה ממחי דחמרי' גבי מחנום נהוגה לעיל סי' ס"ם סכ"ג וכן לקמן גבי בכור סי' ש"ה סי"ג וכן בכמה דוכחי דסטור משום המע"ה חע"ג דהוי מ"ע שבחורה וע"ל סי' רכ"ע עכ"ל הש"ך (חיסור הרביח הוי בחחלם ההלוחה אנ"ע שהלוה לח יחן הרביח. חורם אמת פי׳ קס"ב. אסור להלוות ברבית לישראל פ"מ לימן לעניים או לשאר מנות ג"ת דף ר"ב. לוה עשיר ומלוה עני אסור ללוות ממנו לחושלת העני שם דף רמ"ה. ם קם ב. מסוקפת מעותיו הכי זה נקרת שעשה רצונו וחייב להחזירו כל עיקר ופען שנים והבעיתו המלוה שתם יעשה חתר כך רצונו שיחזור ויתכרנה לו בנהוג בחוקן שרגילין ליחן רווחים והנה המלוה אינו רוצה להחזירו כל עיקר ופען שקנה ק"ג וזה מוען שנעשה מפני החיבור שסק ל"ל סי' כ' כיון שנוחן לו הלום דבר הרגיל מחוקפת מעותיו הרי זה נקרת שעשה רצונו וחייב להחזיר משכונו ועי' מהר"מ מעראני סי' קכ"ג. עוד כ' שם סי' כ"ח אחד שלוה על המשכון כמכר לפיל אך כאשר ארכו הימים ולא כא הלוד לפדוחו בא המלוה לעשוח חשבון עם הלוה כדי שיסרענו המעוח הקרן עם הרווחים ויקח את שלו והנה לפי החשבון נמצא חייב לו יותר מתה ששוה המשכון וזה חומר אני לא אחזיר המשכון אם לא שחפרע לי משלם כי לדידי שוה כ"כ כתו שאחה חייב לי וזה אומר דוקא אחן לך דתי שווי המשכון ואקחנו . סעלה דהדין עם הלוה מאחר שמחחלה החלוה לא הלוהו אלא פחוח מכדי שווי המשכון גלי דעחיה שרצונו היה להיות בסוח על הקרן וגם על העודף שיציע ע"ש היחר ולא באיסור ואם יקח יותר ודאי אסור ע"ש ועי' בק"א של לה"ם שהעחיק משמ"ע החקנות מפנקש הארצות בענין הרבית) :

פים מיש אלא יהא הכל שום וריל דאם קנה בחלק מלום חסים ויש ריות יותר לריך ליתן גם להנותן חלק ריות שום דאיי לחלוק לעלמו ואסי לביד ואמילו אומר לפלמו קנותי לא מהי כלא אלא אמרינן דבם שום ויש בום גם חלק הקין שלו כמשיל בסיק ליו אכל כאם אמר לו להתמסק כום ושינה ודנה ואמר בפני פדים שקנה לענתו מפלגא מלום שלו או הרי כגולן כמיש סים ושייך פריות מום לעלמו וחיש בתחבר בשניף מ' ארשות בשניף מ' שחור כו משניחתו קום נעלמו סיינו נמי בעשם שנו דווקא כמיש בח"מ סימן קפי"ג שיש :

קונמרם אחרון מלחם הפנים להלכות רבית

ראה ראיתי הרבה ראיות שראוי ונכון להעתיק כאן קצת פסקי ההלכות הנהונות בומנינו הן מפוסקים האחרתים הן מפנקם הארצות שנבתבר בכ"י הנאון הסמ"ע בשנת שם"ו ביריד גרא מניץ. (ווה החליב זרת צורי ונואלי):

א הגאון בעל חלקם מחוקק קרא חגר (בק"ק ווילנא על ההיחר כסף זקוקים שטושין עכשיו במדינתו שהלוה מודה שיש לו כסף ברשותו ום"ה על שאר סחורה נמי אסור. א"ל שהוא ידוע שיש לו כל סחורה זו ברשוחו ולח עפ"י הודעחו) ובימל היחר זה של זקוקין כסף (ובב י סי' קס"ב מיישב המנהג וכחב דים לסמוך על ההיחר שיש לו זקוקין כסף) והעמיד על חיקון מהר"ם שהיה מקודם בתדינת פולין דהיינו קרוב לשכר ורחוק להפסד ואם יהיה הפסד אזי יהיה סלום נחמן בשבושם על הרווחים ולח על הקרן וזהו הסיחר של מהר"ם ז"ל ובע"ז הביג גם הוח פל היחר זה וכחב שהוח חיסור דחורייחת (בסימן קע"ג) חבל מו"ח הנחון נעל מ"ח מוח חותי לכחבו משמעות בממרנות דידן סחם בזה"ל נעשה על"ה בחיקון מהר"ם ז"ל ומבחן וחילך בחתי להעתיק העתקה מפנקם הארצות הנ"ל :

וו"ל הספ"ע כחב בהנהוח מרדכי פה"נ"וחקק ונדפסו בעט ברול שם פופט שמר אם והעתקתי מכח"י מהרר"י מאורליינוש דהיתר ללוות ברבית מתוך שטר כזה וז"ל והמי ח"מ מודם שאני חייב לפלוני כך וכך מחמת שהלוה לי לומן כך וכך והנני מחויב לפרוע לו לומן ש"ו ימים וכר' וכל זמן שאעככם ולא אפרעם לו עלי לחת לו במחנה כל שבוע ושבוע שאע בם שיום הלואה ולמעלה עד יום הפרעון כך וכך סשיפין ממסבע פלוני וכן בכל שבוע ושבוע זכו' וכל זמן שספר זה יוצא מהחת ידו איני נחמן לטעון שים סענה וכו עד וחנאי זה נעבה כתקנת חז"ל וכו' ולבסוף כתב שיחתום הוא עלפו בשער ועוד עדים החרים עכ"ל . ואף שב"י פסק דהוי רבית קצולה לכו"ע וגם מור"ם סימן קע"ז הניח שהבור לעבוח כן מ מ כיון דמלינו שכם הקילו ופרסמו הדבר בחיקון הנוסח והפוסם לרבים ש"מ דשרי . ומנוה לגלוח היחידים שהם אליבא דהילכחא ונאמני הקהלה וחם יוכו הדרך ואיש על פי עניע וכן יכחבו על

נבי השפר שנעשה בחופן זה והביתר הנ"ל: ב) כל מים וחשה לא יעשו שום הלוחה מו שום המעסקות או נתינה על הסחורה בפנין שיהיה לו מעסק ההוא ריוח עכ"פ שזהו רבית קנונה בהלואתו ויונא בדיינים אלא נריך להיות קרוב לשכר ולספסד בשום וגם צריך ליתן ללום או למהעסק שכר מרחו ועמלו אלא שהקילו

נד ג"ו מוספסה ולהנס סרת"ם שם דכל מידי פירום סם חוץ מחלו: נחג"ו כמכם סרח"ם שם:(°)פי" ממפוחיו: נר גם זו כם : נו כר"ן כם"ק דקידושין כשם כעל פפיכות ורכינן ירוחם כנפים כ"ז (וה"ם פרק כ"ז ממכירם כפס רתכ"ן ורשכ"א): נוז שם ושם:

באר הנולה

נג תוספסה כתכם סרה"ם שם

נב מוספטו כמכם כי מיע כש בפים דבים דף קתיו עיל והרמכים כפ"ה מהלי שלוחין:

נקודות הכסף כן ל"ל ומ"מ גם כזה קשה של דברי הפרישה דהם כיון דלה נסייחש בעל המסק יכול לגבות מתי שירנה אף ע"ם שהמקבל סשני לא ידם דמשל פסק הוא וכתו שנתכחר בח"ם סימן שם"ח דהנוול מחברו ונחנו לאחר ואכלו רלם מזה גובה רצה מוה גובה המים שלה ידע שהוח נול פ"ם וחם כן יכול לנכות מהמקכל פשני דמי שויו והפקבל מתנה הראשון ססור לשלם להמקבל השני שהרי מחנם פיא ואין במתנה מחריום. כן נרחה לפי צניום דפתי :

עצי לכונה קלבה פיתן לו כך **מם יכים**

קלכה פיחן נו כך חם יסים כיוח חינו משועד נו כל ויכול לעשוק בשפק חדר ג"כ וח"כ כאן ג"כ איל נא אסטוק שוד זכו". דבא שחם איי למשוק בד שות כל ושתווכ למשוק עד שחשן כדי לעלום במשור זיכולים לחלוק בשם שרים דיות או מששר בשוד אל שרים דיות או מששר בשוד אל לכן י"ל לא אשטוב שוד אל לכן י"ל לא אשטוב שוד אל שוים שוד אל איים שוד אל לכן י"ל לה המסור במשח לכל זמן הם כוקבם וכן ה"י לה המסור שוד הכל הם כוקב וכן ה"י להוור פד כלל בום דל"ל לוחר כן לה המסוק שוד וכן כיוןדכסקה המסוק שוד וכן כיוןדכסקה שנוה"ו ששו קננה של כיום כ"כ חם יהיה וח"כ מה יתור יסים לו מם יחלוק פמב בספסד כיון דעתם סספסד סות שום בשניסט ועם שיםים תח"כ ריות לת יפול יותר מכרתשונה כפי שמשו ספשר כיניסם ולמה לא ירנה לפסוק עוד לעלאום סספסר פרצונו ניכ. דום לא שייך אלא נשסקא דכותן ספים דהים כומל בהפסד פחום מריום י"ל לא אשטוק שוד אכל שתם שושל הפפסד שליו שום בשום ומסרלא לא יאמר כן לחזור כתוך הזבן דחין לו כום כיות כלל יותר אכל בהך עסקא דים לו ריות יותר מספסד ישל כן לף כפ"ז לא אנסוק פוד פף נפיז נה חפסוק פוד עמו . כיון דחו הוי כפועל דיכול לחוור וח"ם : (שי"ע סעיף ל"ו) לא יהא לוקח בשל המים ובי' . עמ"ך מ"ק

חז"ל בזה ואמרו שבאם החנה המלוה או הנוחן עם הלוה או המקבל בחחלת הלואה או העסק

ליחן לו בעד שרחו ועמלו הפילו דינר אחד ונהרצה הלוה או המחשבה שפיר דמי : ד) ואף אם יאמר הנותן להמהעםק בחחלת העסק הריני נותן לך מאה זהובים החעסק בקן למחלית שכר והפסד וחני חווחר ננדר זה שחף מס חרוית יותר מתרבעים בכל משך שמם זו הרבוח בידך ליחן לו כ' זהובים וכל הפוחר ישחר בידך וחם הפסיד יהיה חלי הפסד עלי מס"ה לריך ניהן לו שכר פרחו דבר קצוב והכי מוכח בהדים בנמרם ולם כפו שנוהגין להקל בזה :

ולריך ג"כ שיחמין המלוה או הנוהן ללוה או לפקבל על שבועחו באמרו שיהיה לו הפסד או שנא היה לו ריוח אוא כך וכך ואין להם לבוא על הלוה או על העלוה או על העקבל בחחבולות כגון לומר השביעני בין חשרי ולמנלח בבהכנ"ם ברבים וכיולא בו באופן שימנע בוודאי מנישבע וינערך ליתן לו ריוח או לבחוח לא יסים לנותן או להמלום הפסד אלא ישבע לו שבועם חמורה בנק"ח או לפעמים בשבועה פחיחת ארון הקודש וכרין שבועח השוחפין שמחמירין כה לפעמים לפי הענין נחשד היוה מו המקבל בעיניו שישבע לשקר חזי ימנע מחחלה ולח יעשו שתו הלוחה חו העסק. וגם לריכין להיות עניינים הללו מבוחרים בשמר חיך שקבלו לתחצית שכר והפסד ושמן לו שכר עמלו ושהאמינו על שבועתו וידעו ויבינו זה הלוה או המקבל מיהו אם הינו כולה וגלות זה להלוה או המקב: שיהיה נאמן בשבועה יכול להסתיר ממנו הדבר מבל עכ"פ יסכים בדעתו להחמינו בשכועה כשיהיו חילוקים ביניהם:

ך) ומש מינו רולה הלוה מו המקבל מו הנומן לקבל עליו מחריותו דחצי הספד בכל משך שנה יכול לעשות עתו בדרך ביהנה עמו בתחות העסק ויחמר הריני מוסר בידך מחם זהובים והתעסק כהם על אחריותי גו בה ואבידה ואונס עד שחעלה מהן ריוח דרך משל כ' זהובים ויתן לו ע"ו בכר עתלו בוח יהם כרבים מוקדמת ומשם והלחה ישחר הקרן והריות בידך עד כלות השנה וחם יכלה יקח מידו ך' זהובים ריות מיד כשתרוית ך' זהובים ויתפסק בקרן לבד וצורך הלוה או המקבל שהרי כבר נתן לו שכר פמלו:

ז) וה"ה איפכא דיחעסק מחלה הלוה או המקבל על אחריותו ופוכחו עד שיפלה לפך

לחם הפנים

מה שמחנין ביניהם ואח"כ יקח אוחו המחמסק או הלוה אוחו כיוח ומחמסקין מכאן ואילך בהקרן לבד לפובח המלוה או הנוחן עד כלוח השנה על אחריוהו ופובחו ונוחן לו בשבילו שכר מרחו שלה יהה בו רבים מחוחרת וגם יהמין ללוה חו להמקבל בשבועה כחומרו שלה היה לו כיוח או כמה היה או היה בו הפסד וה"ה שיכולין לומר להלוה או להמקבל עסוק בחצי שנה הכאשונה מהיום על אהריותי ועובתי ובחלי שנה השניה עסוק על אחריותך ועונתך או איפכא ויתן להם שכר עמלו ויאמינו בשבועה כנ"ל :

הסוחרים בירידים שכבר קנו הטחורה ואח"כ לוקחין מעות לא יפה הם עושים וכשחירע כן לריך להקנוח להם הסחורה בק"ם או במשיכה או בהגבהה או בדרך החגרים לפי סומן להחר שקנו ממנה הסחורה יחנוהו לו בעיסקה אבל נחינה כמעוח לה מהני לקנוח הסחורה כי המעוח אינם קונות לפעמים אין לסוחרים שום שהורה במקום הלואה כי כבר מכרוהו והם חייבים לאחרים ולוקחין המעוח לפרוע הובחן אז גריכין להקנותם להנוחנים בעםקה בק"ם סחורהן ועסקיהן שים להם במקום החר ושכל ריות והפסד שיהיה להם מזה יהיה למחנה ובשכר עמלו ובנחמנות כנוכר לעיל:

וא"ל לעשות הק"ם בפני עדים כי לא אברי סהדי אלא לשקרא אלא סגי במאי 🗅 דנותן המלוה והנותן סודר שלו להלוה או להמקבל וא"ל קנה ממני מקצה סודר זה וחליפין מקנה לי סחורומיך כל"ל בכל מקום שהוא וע"ד זה מקנה לו גם כן משכנות ש נ שיש ללוה בביתו כשמלוה עליהן ונאמן הלוה או המקבל לומר שיש להם בחורות או משכנות ש"נ:

ד) ומי שחין לו משכנות ש נ' ולח סחורה ולריך למעום חם יש בידו שערי תובות שחייבים לו אחרים יכול למכרם לחבירו. בפחות מסכום שנכחוב בשמר על האחריות דהלותח דבאס יעני זה שחייב לו יפסיד הלוקח ואסור למוכר להיות בערבות אחריות זה ועי' סי' קע"ג ס"ד אבל באחריות הבאים מחמת המוכר כגון אם ימנא שכבר הוא פרוע או שיטרפנו בעל חוב מוקדם יכול להיות המוכר בערבות להלוקה באחריות הללו:

יא) ואם אין בידי שמ"ח של אחרים כשאי לפיים לחבירו שיחן לו שמ"ח עבורו של אחרים וימכרם בפחוח ללרכן (הג"ה) וכ"כ בם' חקם לב מלוח חקל"ד וז"ל נכסי יחומים החירו כיו"ל ליהן קרוב לשכר ורחוק להפסד והנכון לדעתי תקנה לדבר שילוה שט"ח מחיש חחר המחה ר"ע זמן חשלומין על ג' חדשים וילך להמלוה וימכור השע"ח בפחוח על צ' ר"ע כי רשחי למכור חפציו בפחות וחףאם אח"כ ישלם החתום על השער מאה ר"ע והלוה ישלים לו העשרה ר"ע עכ"פ המלוה יעשה כל עניניו בהיתר כי בדרך מקח וממכר זכה בטשרה ר"ט אלו ע"ש (ע"כ הגה"ה): יב) וה"ה שרבתי רתובן לפיים לשמעון עד שיחן לו שע"ח תופשיה בכך משל על ק"כ זהובים שחייב שמעון לרחובן זה מחר שנה ורחובן ימכרנו ללוי בעד ק' זהובים ולוי ינבה משמעון ככלות השנה ושמעון מרחובן ומוחר דכיון דחין ללוי שום עסק עם שמעון ולח דבר

יתם) וע"ד זה יכולין לעשום הקהל שיקחו שע"ח שיש ביד יחידי הקהל או יחתמו היחידים עחה על כך מה שחייבין הם זמן פרעון אחר שנה וימכרהו בפהוה לחחרים אך ורק שבזה שחייבים הם לריכין שיכלקו היחידים מאוחו הוב דהיינו שיהנו חלקם המגיע עליהם מחמת חוב הזה במזומנים "דאל"כ ה"ל כשולה שט"ח שלו ט"י אחר ללוות לו מאה זהוביה ויתן לו ק"ב זהובים ככלות השנה דאסור וטעות הוא ביד הנוהגין היתר להשאיל מחבריהן משכנות ש"נ בידן ולווין עליהם מעות ללרכן ברבית וחוזרין וכודין אותו מידיו לאחר זמן הרבית שנותן הום לבים גמור הוח:

עמו כלום מהלוחה זו מעולם :

לד) להלווים מעום ללרכן ברבים מחבריהם ובעד הרבים לבד מניחין ביד המלוה משכנות ש"נ דאיסור גמור הוא דלא אמרו לעשות כן כ"א כשהלוה הישראל הקרן לצורך העובד כוכבים ה"ל משכנות ש"נ ובעת הריות ערב לו ישראל או חיפכא כיון דחין הרבית מתרבה על הישראל שהכי לעובד כוכבים הלוה מ"ה מוהר משא"כ כשהלוה הלוה לנרכו דהרביח מהרבה עליו מה לו פנוחן הרבים מכיכו לו ממשכנות פ"נ שבידו כיון שנם כן חסרון כיכו הוא :

מון) הנוחן מעות בעכקה וכלתה השנה מוב להחנות עמו מחדש שיעמדו גם מהיום והלאה בעכקא ואם לא יבא זה אל זה ולא החנה והמקבל מחעם-, בהסחורה שבאה לידו ע"י עסקה של אשחקד הריוח הוא לאמלע ואם הפסד נ"ל שההגכד על המחעסה לחוד:

מון) אסור למכור סחורה בההקפה יותר משויו בדבר ששומחו ידוע וגם אם אין שומחו ידוע שלפעמים בחים פרים חו פרינים וקונין חוחו ביוקר משויו לרוב מ"מ חסור ליחנו בהקפה כ"כ ביוקר עד שנרחה שנוחן בעדה כ"כ בשביל אגר נמר :

ידן) וכן בנהינתו מעות על הסחורה כנון עורות ושעוה והדומים להן קודם שילת השער וכ"ש כשינה השער והוא נותן על השחורה בהוא מדמי יליאת השער לאוחה שחורה הוא היפור גמור אם לה שיש למוכר מחוחה סחורה כ"כ כמו שפוסק עמו ולא שייך בזה דין דמלוה אדם על סאה א' חטים כמה סאים ואם הסחורה שנחן עליה אין בומחו ידוע יכול לקצון עמו בקנת בפחות משויו לרוב העולם וכדין המוכר בהקפה דבר שחין שומחו ידוע עכ"ל :

יהן והם נותן למהעסקים עם כפרים על דבש או בעוד בחם דברים הנולדים וההוים חמיד בכל שנה ושנה ביד הכפרים ויש להם משא ומהן טובא עמהן רשאי ליהן להם מעות בפחות על זמן כשיעור שהם יכולים לקנות מכפרים מיהו בשחר סחורה חין שייך זה :

ים) והדרך כלל לכל מיני שחורות יעשו כדרך הזה שאם ירצה ראובן ליתן לשמעון שהוא קוב על העורות או הלב יעשה עמו עסקא בקובותו ויאמר הריני נותן בידך ק זהובים לחלי ריוח והפסד לחלי שנה ונותן לו שכר מרחא ונאמנות בשבועה כנ"ל והברירה בידך שאם הרלה לסלקני מכל רווחים שבעולם שיעלה לו מכל הקלבות התן לי העורות בכך וכך או חלב בכך וכך ומוחר כל הכיום ישאר בידך ואם תפסיד יסיה לחנאין וה"ה לנוחן למי שאינו קצב מוחר להחנות עמו כך בעסקת לזמן מה ויעשה כן וגם בשתר מיני מחורות יעשה על דרך זה ודווקה בעסקה והכרירה ביד המקבל:

ב) ההולך למקום שקונין הסחורות בזול מוחר ליחן לו לחבירו מעום שיקיהו שם צזול ויביחסו למקומו שהוא מקום היוקר ולאחר שיבא למקום היוקר יכול למכרו אפילו המביא שקנהו בזול כפי השער של שם או מעע יותר בדבר שהין שומחו ידוע אף שלה נתן לו שכל עמלו וגם אחריות הדרך היה על המביח שהרי חין כחן חגר נער כלל לפי שקנו כפי השער מו שמין שומהו ידוע וגם בדכך הליכחו לא נהנה המביא נהמעות:

בא מה שנוהגין הסוחרים שלווין זה לזה מעוח ביריד ע"מ שכשיחזיר לבימו ילוה לו כפל או לזמן יותר ארוך הוא אסור לכ"ע ואפילו כשמלוה לו כפך הזה וכזמן הזה יש בו פלונחא ומיסו אם מיום לו בלא הנאי ואין מקפידין זה על זה אם יחזור וילוה לו ככך זה וזמן הזה או פחום והברירה היא ללוח הראשון שחוזר ולוה לו כפי דלונו נראה שאין להקפיד בזה דלמאן דמחיר שוה בשוה מחיר נמי כשמלוה לו לפעמים יוחנ כשירלה אבל למאן דאוסר שוה בשוה אפילו בפחות נמי אפור:

בב) המוכר לחבירו חטים בזמן הקליר שהן בזול ע"מ שיפרע לו בניסן כשער שיחיה אז מומר ובלבד שלא יקלון עמו בשעת המכירה בדבר ססוק שהרי יכול להיום שלא יהיה בניסן יוחר ביוקר ממה שהן עחה וה"ה למוכר לו כל כיולא בזה :

בכם אותר ביותר מוחס ביותר נכון בעיני הוא זה דמי שרוצה ליהן על עורות יהן להקצב חמשים זהובים על זמן מה ויאמר לו הריני נותן לך על עסקא דקצבות פלגא אגר והפסד ונותן לו שכר ערחא והבריכה יהים בידך שבאם תרצה ליהן לי הריות שלי בעורות שחקצב ותחן לי עור של שור בכך וכך ועור של פרה בכך וכך ואו יהיה הריוח של הקלבות מכשרות הבשר והחלב וצאר ענינים כולה שלך והרי זה מוחר ודומה לעסקא דעלמא דאם א"ל הברירה בידך אם הרלה ליחן בעד רווחים כ' זהובים שרי ויכול לומר אל ההיה נאמן שהפסדת כ"א בעדים וכמש"ל וק"ל ועד"ז יכול לעשוח בנחינחו על שחר פחורה חבל עכ"פ לריך להיוח הברירה ביד המקבל אע"פ שכל אלו דברים המוהים ונראין כהערמה מ"מ לזורך שעה אין לאסרם כדי ליחן מחיה לבני בריח . (ע"כ העהקחי דברי הסמ"ע מפקום הארגות) :

פנים חדשות

הלוך, מטום מיחומים כפנאי באם לא יסרט לומן סלוני יוסיף דינר א' נראה דמותר ועיין בחורת אתת סי' ק"ם א' ב' ובגידולי חרותה דף ר"נ. (מהרר"א מזרחי ח"ב כ"ג): בדין טיסקא וטע' מחלוקת הרי"ף והימצ"ם המסעסק בשל חבירו וכל סריות וכאחריות על כעל המעות סרי זה מותר געור לכ"ע.

לו פליסם פוחר . (שם כ") : ראודן היה חייב לבמעון ושמעון לעודר כוכנים ונחשבר לחורן עמו שיפיע לעובד כוכבים בעבודו קרן ורבית שככל חדש וכן עשה וגם ישחר שמעון עודב לעובד כוכבים נעבורו חשר קדם העובד כוכבים וגכם ממנו חוור על שמעון . (כם פ"ו): עשק חנו' שהיה קוסת"ו ועבר הומן מה חסא

יות עד הגיעם למהוז הפנם על המוכר כגון זה מותר וכלכד שלא יערים. ועי' במהרר"ם חלשיך סי די שיל ובמהרבישה נמחות השנה של המוכר כגון זה מותר ובנכד שנה ישרים, ועי במהרדים הנשון סיי בידו די שיל ובמהרבישיך במיד סיי כ' ובגידולי סרומה דף רכ"ב ורכ"ג ע"ב. (שם ש"ע): ראובן היה בידו משוח מיתום ומם היום והיורשים הובשים מנטו לאחר זמן קרן וריות. הרי זה פטור מריוח שלאחר מות פיחום בין הרויח או לא ושקודם מותו אם הרויח איכא שלוגמא וע"ב בח"ב. (שם פ"כ): שביצון לקח בביתו לראובן בן אחותו שנשאר יתום ואת נכסיו הים נותן לו ריוח מכם ושוב חשב לעצמו משום רכית

בביתו לרמוב (בן חחוח שכשל יחום ואת נכסיו כים נחן נו ריוח מסם ושוב חשל בעלמו משום" לכית וכולם לעכב מלבושם וחסשים שבאו לידו ללאבן אין הדין עמו וחייב להחויכם לו . וע"ש לשו השום כד" יאל על ההוא שיו היהביע לה גד דייל. (שם אין להיוע שו וחייב להחויכם לו . וע"ש לשו השוב ביש יאל על המחוח מיוחדות ולא יוליאם לליכו ויסרע לאחר מכאן וע"ב . (שם שם) : ראובין משכן לשמחו שניות ובחים במחוים ולא יוליאם לליכו ויסרע לאחר מכאן וע"ב . (שם שם) : ראובין משכן לשמחון על יוסר מה מחוח ובחים במחוים לא חל הכי לא מנהיון לי משום במוא הלאוב לא מבית אין לא . (שם מ"ב) : בדיון המובר את בלום ב"א הואלה לא בלום לא לא . (שם מ"ב) : בדיון המובר את בלום אתר לו בלומף לבשיהו לך משום מביאם כי' רס"ד. (שם ע"ד) : מ"ד בחור להבירו של יושל המובר את בלום לא משום ב"א ועל המלבים לא בלום לא לא ושל המובר לא מיו וק"א ומהרשד"ם כי' רס"ד. (שם ע"ד) : הערכור להבירו של יושל המלבים לא מובר דמוחר בכסי ירות כ' לץ ששלימנו שמונו הרי זם מותר . (שם ח"ב) הערכות רבים כ"ע מובר דמוחר בכסי ירות כ' לץ ששלימנו שמונו הרי זם מותר . (שם ח"ב) ה"ד) : הערכות רבים כ"ע מובר דמוחר בכסי ירות כ' לץ ששלימנו שמונו הרי זם מותר . (שם ח"ב) :

אמר המני"ח להרחיק את בני האדם שבומנינו הלהוטים אתר הממון מן העברה החמורה מאיסור הרבית ועוכשו דבכיח בעניותה דשכיח מחמת איסור זה והם לא ידעו ולא ידינו סעם נכסיםם המממוטעות שכוא זה ראימי לזכות להם בטוסם העתק בעד שנים שלון מאחד כאוסן היותר שוב ופועיל ללד ההיחד כפי דעם רוכ ספוסקים אחרי ראותם אח לרי סיגון סום לא יהיו שבקי היתרא יחדל למען יברכהו סי סיתכת ותכלי תיסוכת ח"ו השומע ישמע והחדל

לקמ הקמח

כורים אנחנו חתומי מסה בחתיסת ירינו אשר תפיד עלינו כמאה עדים כשרים וכסורים בסני כ"ר "ב איך אמת ויציב שקבלנו מראובן סך אלף זהובים לסובתו ואחריותו בתורת עסקא כאופן הזה דהיינו שנתחייבנו מהיום שכל עסק סוב וסחורה מובה שיזמין לפנינו ה' יתכרך מעתה וסעכשיו יהיו מעותיו של ראובן דהיינו האלף והובים הגו' קודמין לכל מעות חברתנו בעמקים וככה נתנהג במעותיו הנוכר כל זמן שיהיו בידינו להתעסק בהם עד שיעלה לו מהם ריוח מסך חמשים זהובים לשנה על כל סכום האלף זהובים הנו' ומיך שיעלה לו לראובן הנו' הריוח הנז' אני מאותה שעה ולהלאה על כל סכום האלף זהובים הנו' ומיך שיעלה לו לראובן הנו' הריוח הנז' אני מאותה שעה ולהלאה היו כל מעות הקרן הנו' דהיינו האלף זהובים וחחמשים זהובים של הרווחים בידינו בתורת הלואה נסורה הלואת הן החסר עד כלות שנה תפימה המתחלת מהיום וכשיניע הזמן הנו? מחוייבים אנו ובאי כחנו ויורשינו אדרינו לפרוע חקרן והרוחים במוומנים דוקא מכני ותקילי כמשמעות הכתב חילוף אשר נתן לו על קרן ורווחים הנ"ל והאמנו לפלוה ראיבן הנו? שלא יתבע שמר זה מאתנו כי אם עפ"י האומן שיתבאר לקטן דהיינו שאם נכרר כשני עדים כשרים דוקא שהיה הפסד ואחריות במעות בעל השמר ראובן המלוה ואחר הכירוד נשבע בשבועה חמורה כרצון כעל השמר שהית ההפסד והאחדיות. ההוא פרס שעלה הריוח הנז' או יהיה כל החמסד ואחריות הנכסים על בעל השמר ראובן מת שאין ההרוא מחם שעלה הדיוח זנו" או יחיה כל ההשפר ואחריות הנטים על בעל הששר ראובן מה שאין כן בכירור שני עדים לבד או בשבועה לבד כי באחת מהנה לא יהיה לנו גאמנות בפני שום ב"ל כננד ראובן או באי כתו יורשיו לשען ולכםר שהיה לנו הפסד בעסק האלף זהובים והרוחים ואו יהיה רשאי ראובן או באי כתו יוירשיו לשען ולכםר שלא הלונה משמעות הכתכ הילוף הנו" שבידו מהשומא ויכול המלוה הנו" או ב"כ ויורשיו לתבוע ולנבות מאתנו כמשמעות הכתכ הילוף הנו" שבידו מהשומא הנו"ג גם לא יהיה לנו נאמנות לומר שלא הרווחנו כלום או שלא עלה הריוח הנ"ל אם לא בש"ח כרצון עסקא זו לא נתן להגבות כי אם בצירוף הכתב חילוף שביר בעל השפר ראובן ולא המלוה. ושמר עסקא זו לא נתן להגבות כי אם בצירוף הכתב חילוף שביר בעל השמר ראובן ולא יבפל שם עסק זו לא נתן להגבות כי אם בצירוף הכתב חילוף לא יבפל כח שמר עסק זה רק שניהם כאחר שובים להיותם אחדים נגניה אחת וכבר קבלנו מיד ראובן בעל השמר שבר שרת שרונו על עסק זה כראוי ברין התורה וכל הנו' קבלנו על עצמינו ועל באי כחינו ועל וורשינו אחרינו בק"נ ושבועה חסורה ע"ד המב"ה וע"ר הנ"ב וע"ר רצום האון לו התרה וכו' בבישל מידעי וכו' ובבישל הביה על לי עדי הסורעת וכו' וסורעי דנסקי סנו מדדעי עד סוף כל הטורעות היכולות להיות עומדות ובק"ן את הכל במלנו בקנס נסור דלא כאסמכחא שאם באולי תצא מחחת ירינו מענה או סורעה שתעמד בדין את הכל במלנו בקנס נסור דלא כאסמכחא שאם באולי תצא מחחת ירינו מענה או סורעה שתעמד בדין התורה לבשל שום דבר מכל הנו' לעיל שנהיה ל"י מופרשים וסוברלים מערת ישראל בכל דבר שבקרושה עד אשר נתן בסוף הל"י סאה זחובים לקופת הצדקה וכל דין תורת נאסנות אנו נותנין לראוכן הנו"ל ותמיד תהיה יר בעל השבר לראוכן הנו ע"י ע"ים או ע"י ב"ר וינו שים סרונן וכתח"ל ותמיד תהיה יר בעל השבר באי מונו הנעשים ע"י ע"ים או ע"י ב"ר אל בתהמונה ולראית האמת תהמנו שפחרנו הבי באי באו ניודשיו על מעלינה ויר המערערים עליו בהתהונה ולראית האמת תהמנו שפחרנו בא באי כחו ויודשיו על מעלינה ויר המערערים עליו בשי בחו ויורשיו על מעליונה ור המערערים עליו בתחונה ולראית האמת מתמנו שטותינו פה עיד מ' ביום פ' לתרש פ' שנה פ' והבל שריר וקיים :

מורה אני על כל הנו"ל שמעון בן יעקב: סודה אני על כל הנו"ל לוי בן אברהם:

וכשארוך לוה כאחד יכתוב בלשין יחיר וכשנפשה ע"פ ערים יכתבו העדים הלשון שלא לנוכח וכתבתי בשאת ון לחו שהיי היותר בלשיך היותר לבעת היותר לשים לשון מנומנם ובמן סדרתו בלשון נקי וקל להבין לתועלת הרבים ושלא לנעול דלת בפגיהם: (אכוך הסג"ח להיות כי כוונתי היתה תסיר

להועיל את הרבים ולוכותם ברברים שיש בהם זכות ראיתי להעלות לך מה מאלו ההלכות שמצאתי תוך ספרי הקדש אשר בשם יהיו נקראים <u>משיפטוי ועקב וישועות יעקב</u> על פור האח"ם עשאם וגם כונם הרב המפורסם הבקי ומוסחה לרבים בתורה ובישראל גדול שםו אביר יעקב יהיה בעזרו ה"ה אהובי הנאון בעל תורת השלמים ומנחת וחק יעקב שכבר יצא מוניפון של ספריו אלו לו מוה ימים ישנים באור הדפום המפורסם והן כעת ידיו מזומנות להביא עוד שני מאורות אלו ויען אין סחמיצין את המצות תגן ראיתי לחלק לו כבוד מאחר שהוא ראוי לו ואספתי בעמרים ולקפתי מספריו

יחומים

אשל אברהם

(סיסן קג"ם בש"ע ספיף ב') ואסוך להלוחם. מי' מ"ם כי' של"ח סיר בע"ה ובח' במ"ח ח"ב סי "י"ח סעלה הדרבר בקרחים שככל דור ודור לדפת מה סכמם אי חותים למוטב וחי מחותים ממס אנומים מידיהם.

ודאי דאסור לנותן מכ"ם ללוות מהן סלח"ה שרי עכ"ם ללוותם ועי הלוף דינים סרכה בתשובת מסר"ם גחלאנטי סי ד' :

(סיסן ק"ם בש"ע סעיף י"ר) אפילן אם אותו פרני הוא עובר ביכבים. עי תשובת כים דו סי"ל: (שם סעיף י"ח) אן של הקדש. ק"ק קחשים עין מוחים סך על משכנות והמני של משכנות בסיף אנגיל סי" ל"ו מיחל יתוחום עיין תשובת משי שיין תשונת בסיף אנגיל סי" ל"ו מיחלים מיון משובת במדבי מתו היותוחים עיין משובת משי מי"ו מחותים על מי של ומשכנות במדבי מק חיותו שבור משובת מ"ג סי"ו מתורש להבוע הקרן עם סרותים עיין תשובת מהי כ"ל מי"ל ומהכ"ם במדבי מרק חיותו של מקבין ממנו ביותוחים ביות במות מהויב ליתן מכיםו וחם ירכה ליתן מקבון ממנו :

ימומים וחמש חלוקות בדין רכית מחוחרת וכולן הוו חבק רבית וע"ב בתורת חמת סי" ק"ס ה" ב". ושלריך שיוסר כארם כמוסק במשוח יחומים שלא לפרכן עם שלי משום רכית. (שם ס"ם): מצברי שנחתר פדיונו בר"ן גרוש' ונחן ק"י שולשאני"ם לקרובו של שבוי אחר שנשאר לפרבון על מואי לסל,ו חכל פרשור אסקר משום רבים. ומסרשר"ם כפי' פ"ג כתב דמותר. (שם כ"פ): דרבותו לחכירו מעום כפף פ"ם שיתן לו בער ל"ם ושני כסשים סרח חחד של זהב שהוא מ' חסיכות שכן פוחתין בשעה' שתלרפין חותו שותר. (מסרר"ם מראצ" ח"א ד") : אבצר לפלוות לתכירו על שנת שקנה שמנו קלם סחורם כיותר ששוויו דפוי קרוב לרבים קוולם וי"א דהוי לכית הנולם ואפי' בסתם אם תשלבו הרכם במפרש דמי וע"ל. (שם ע' קש"י): הבאריך לתכירו זמן חובו על מנם פיעשה לו העלום מלאכם ידועה כיותר משחיו הרי זה ל"ק וע"ב : האוכר לחכירו חוד לי סרכים שלקחת ממני וסלה מומן רווח סחורם כוא הדין עמו וע"ש. (שם קל"ב) :
ראובן פחזייב לפרוע לשמון בני שנים שליש לשכה ומשפן לו נים בנייחא אמור להרמנ"ס ומד אתר לכיע. (שם רנ"ה) : הלוח משרון בני שנים שליש לשכה ומשפן לו מים בנייחא אמור להרמנ"ס ומד אתר מוש בליכים. (שם רנ"ה) : הלוח משרירו ומשכן לו הלר בתלה שדור כוא הלוח כלו מים מש שילה משכם באיכות ועוד המנה כעל מתנות מאחר ד' שניש יוכל לחבוע מעוחיו. כ' התנאים כללו נעשן באיסור ודין משר משכם באיכות ועוד המנה כעל מתנות מאחר ב' שניש יוכל לחבוע מעוחיו. כ' התנאים ללו נעשן באיסור ודין בשר של מוש מידם וע"ל. (שם רנ"א) : הדרף של מידים ועל משר משל לו ישני לו לחבוע מעוחיו. כ' כי התנאים ללו נעשו באיסור ודין מידים מוש מוש בי שול משל משל לו ישני לו לו מוש מלוני שיכת על מוש לו מוש מוש בי בו של מוש מידם וע"ל. (שם רנ"א) : של רוח משל לו מידע וויל (שם ברנ"ח ויבידת ששבתות וע"ב. (שם מ"ד) : עוליירן וירידת שבשבתות וע"ב. (שם מ"ד) : עוליין ווירדת שבשבתות וע"ב. (שם מ"ד) : עוליין ווירדת שבשבתות וע"ב. (שם מ"ד) וע"ב ווש להוא מוש משל מוש בי משל מוש בי מוש בי מוש משל הוא לשבר הוא לשבר הוא לו מוש הוא לשבר הוא לו מוש הוא לשבר הוא לו מוש הוא לו מוש בי מוש משל הוא לו מוש בי מוש משל של הוין לו מוש בי מוש בי מוש בי מוש הוא לא משל מוש בי מוש בי מוש בי מוש בי מוש בי מוש הוא לא משל מוש בי אות בי מוש בי מוש בי מוש בי מוש הוא לא משל מוש בי מוש בי מוש בי מוש בי מוש בי מוש הוא לו מוש בי מוש בי מוש בי מוש הוא לו מוש בי מוש הוא לו מוש בי מוש בי מוש משום ולה בים לו מוש בי מוש בי מוש בי מוש הוא לו מוש בי מ שביו שיים הגרום" ק"ך לכנים ורותן שפחים נחלק חינם שום כ"ח פ" יעול כל חחד ככחלה וחח"ב יחלוקו .

(שם ל"): ראובן כיה חייב לחוגר סך פעות כריום חחד ומן קבל שעשון הסך ולח מדעת הקוגר והיה
נותן לחיגר הריוח ותח החוגר יוכה שמעון מהדמים הריוח שנתן והבחר יוחיר לרחובן ות"ח רחוי לחלק לשמשון וחילוק בעיקר הדין כריון הלוחה למשטון . (מהרידים חלשיך א"): ביו שמכר בית לחבירו בפחום
משוויה והיה נותן לו השכירות שוב מכרו ג"כ בדרך זה לחתר וכתב לו שכל זמן שיביח לו מעותיו שיחויר
לו הבית ונמשך השכירות שנה או שנחים וגודם לשני שכבר היה מכור לרחשון אינו מחזיר מה שקבל ולח
לו הבית ונמשך השכירות שנה או שנחים וגודם לשני א' מחות מכרום הכית בדרו למחון ש"ח משמפון
של לאף סדחים אינו נותן לו הלא הח' מחות . (שם ל"): השכלוד את חבירו על מנח שקנה בחותן של הצי של לאף סדחים אינור נמות במשם בש"ח מיותר מתם בסלוה לו הכיו זה רצים
סחורה ואם יכלה לח"כ למכרה לו מכשות בחשמתו ברבית לחת לש"ח חייב שמשו להחזיר להחינו מחודה להם יכוה מח"כ נמכהה נו הרשות כידו ומכרה נו וששה שמיח כיותר מתם שהוה נו הי זה רבים קלולם. (שם ק"ו): ראובן לקח משוח ששתשון כרבים לחת לח"ח חייב שמשון לפחזירו ללאוכן. (מהכר"ש מדינם י"ל "ו): "אשוך אחת לוחה משוח שיהודי ומשכנה לו בים ונתן לם ל לכנים ככל שום למהירו להישות לשמון בחודת שישאא לתלאין בשור השכירות וכן הוי רכית קלונה. (שם נ"מ): ראובן נתן משות לשעון בחודת שישאא לתלאין ואין במשון מליהו לו ריות יתלוקו כדעת הרמכ"ם וסישתו . (שם נ"מ): ראובן בים שרב בעד שמשון ואין במור שום בנים במוח ללות משות כרבית ומקול למנו ביותר שוו לו ג' בחים משמעון למברות בנית השובי ולקת משות כרבית ומקול למנו לו ג' בחים משמעון לפדום ככנית מהשכירות ומת וכשלה לו ימום ואמ"ב כא שמעון אין לו לשום שכירום כנחים לחשבון במעות שפרע ראובן בעדו . (שם ס') : ב' שוחפים וסא' כבנים כך גדול מתכירו בתנאי שבשם שימוקו יקח כך סיתרון י"ח למאם ואמ"ב יחלוקו כשום אפור אם כתכם א' למנירו שוא יאיד פרשון חוב פוגר ובא לכם סיתרון י"ח למאם ואמ"ב יחלוקו כשום אפור אם מוסים ואמפון מח" לא יפרע לוי כלום מהריות דפוי ר"ק ואם שכת פתונה פתעות זכם שתעון פתוקו ובתגי מלק לוי. (שם ס"ד): המשביר מתכירות בסתם שמאריך לו זמן תובו סוי ר"ק ועיין בס"א סיי הכ"ו. (שם ס"ד): המשביר מתכירו בסתות בשם שמאריך לו זמן תובו סוי ר"ק ועיין בס"א סיי הכ"ו. (שם ס"ד): האובן לום מעות משכד כוכנים כרכית כלמעון וחדי שם כשם כם כם סים מתכיו מים שמעות מים כי בילו ותמ למוכן וסעוד כוכנים חוצע משתעון תכדם לעובד כוכנים א" בסיים שמעון מייב. (שם ס"ד): האובן של סתורם לשמעון למכרם ושמעון מכדם לעובד כוכנים א" בסת שתיב לו לוף בילו לו מום במשון מכרם לעובד כוכנים א" בסת מדיע או לו בו לו משום בילו ולא משום גול. (שם ס"ד): ראובן מכר לשמעון מודי בישל בסתים כל מילו סדים לו בכולאים מות במשום כל מילו סיים לו מיין במסרר"ם שלאם טיו ונתחייב להחוך הדע"כ לה למכר כי תלולים בסתים ל"ל משום בכן כל מאה אסור וכילד ישם ושין במסרר"ם שלאם סיים שבעו לוכל לולול מעדין כ"ל משום בכן בכוע לולולים בסתים ל"ל מיים לו ועבר מתכן כ"ל משום בכן לולולים בסתים במעון וכל מלור בל"ל משוך וכל לוון מוכלל לישון וכל כלות ס"י ל"ח וממם שסתבלר כשמון לוח דבינים כללו וכרי וחוץ כל"ל מיי ל"ח וממם שסתבלר כשמון לוח דבינים כללו וכרי וחוץ מלו. ושל מתון ומשם של מתון ומשום לוח בשמם שסתבלר כשמון ביתו דכו בילו המשוח ושיון מכל לוו וכל לוון מכרל"ל ב"ל מיי ל"ח וממם שסתבלר כשמון לוח בילות משוח ושיעון מכל מולין וכל כלות מיין בל מתוך להתן מות בשמם ושמעות מכל וו בישלו ומשוח ושיעון מכל לוו בישל בישל בישל בין בישל המשוח ושיעון מכל ליו. (שם ש"ב"): האובן שלת לאם מתוכות לשמען וכתב לו בישכרם וישל לו ומים ושיעון מכל ליו. (שם מ"ב"): האובן שלת היא מות בישל בישל בישל המות לות היא המשוח ליום מכל בישל המשוח ושים לוו וכל לוו וכל לוון הכל ליום משתוח ושים מתון ומשת של מתון לו בלת מיי ליו מות בישל בישל בישל היא המות הוח ובישל המכל משוח ובישל מכל בישל היא היא מום בישל היא היא היא היא היא מום היא היא היא היא מום היא היא מום היא היא היא היא מום בישל היא היא מישל היא היא מום היא מום בישל היא מום היא היא מום בישל היא היא מום בישל היא היא מום בישל היא היא היא מום היא היא מום היא מום היא מום מום היא מום בישל היא היא מום היא היא מום היא מום בישל היא היא מום הי שליו. (שם פיב): ראורן שלח קלח סחורות לשמעון וכתב לו בימכרם וישלח לו המעוח ושמעון מבר הכתורות וקבל קלח גרושו"ש שהיו חו שוי לערך ע"ה לבנים והוניחם לגיבו ושוב בשנה שבה לם עם עם עלו ספחורות וקבנ קנת גרושי ששים ווו במו שמשת שהוציחם לנרכו נפשה נולן עליסם. ומ"מ חם כח למשום לערך חתשים ס"ו משום למשום משובה נולים עליסם. ומ"מ חם כח למשום משובה נרחה שמוחר לו ליחן ולנגול לקכל דחן כום משום חיסור רבים. ושיין בסררמ"ש בח"ב דף קשין. תשוכה נרחה מחומר לו ניתן ולנגול נקבן דמין כנה משום מיטור רצים. ועיין בהררח"ט בח"ב זף קמיף -מס כר"ם: ערד שות הפנין ליכו משכנות. (שם ח"מ מנים): הצורון משום ומחיים שכר בנולף שלם יסמתו יסתמי מן שליח הפנין ליכו מו משכנות. לשם יחש שנים אין זה' כ"ח בנית דיבגן. (דברי כיבות ס"ש): עליורן ויכידת המשבעות וע"ב. (שם מ"א): בענין לבית משבון של שובד כוכנים ביש ישכאל ומשבנו ישיאל אחר. (שחרים יוסף ס"א): ראורן שכר חלי משובד כוכנים משהם לבנים ליום ישלה משמעון לומן שנה או שנחים ומשכנו בידו בנכיים לבלון אי ליום כרי זה כ"ק. (מסכר"א ף חיים ח"א ס"ש): ישראל שכלום לעובד כוכנים ברבית ותף סקרן וסרבית בשטר מותב לישראל אחר לייכם ערב קבלן על הכל (שם ח"ב): ראורן קכל מעום משמעון לחת לו אחר ככ"ע לבנים סככר לומן פלוני ובזמן

תנו שמונה עשר כללים אשר ישרו בעני בענון באד מחלוקת הקים לי ואף כי הוא אמר אל לתת מקום תוך ספר אסיפת הכללים אשר עשיתי לי מינים ממינים שונים ששניתי בו כל הכללים את מקום תוך ספר אסיפת הכללים אתר עשיתי לי מינים ממינים שונים ששניתי בו כל הכללים שוצבאו בספרי הפוסקים ראשונים גם אחרונים כי באמת אסיפת וקנים אלו זכות וחצבה היא לחיותם למוספת בין עיני בעלי ההוראה אכן להיות כי עדיין דשאים אלו כתינים אצלי בערבוביא ופרים ורבים ובדעה אם יותר בער בעלי האום לאוחים להוציא לאורה דשב ליה כל לי ולי ולהם הסמיבים זה לזה עברינן ידעתי מהי תכשר בעיני אלחים להוציא לאורה דשב ליה כל לי ולי ולהם הסמיבים זה לזה עברינן ידעתי מהי המלות וכרונם פה מאחר דקיל דאימרא וממנא הבאים כא' למדין זה מזה ומובשוני המחי יעלו לרצון לפניו וח"י חי הוא יודה כמני ויברך למי שחלק מחכמתו ליראיו ומימנים דאורייתא עבדוג להו ברשימת חוראת הסקור אשר מכנו חצבו על"י בא "א) אץ מן אין יכול לברר שנופל את עבדוג להו ברשימם בפני עדים ואי הפס מפקינן מניה (ועם ססקים הלמונים דלל מממשות מהכי"ק שלו מער להפום בפני עדים וו"כ בסי קק"כ ס' ק"כ ס' ק"ר) ואפי בא בוהר לידו (זכ למפוקי מדעם כנ"ח כי וכן כמק"כ של אודים או שיש לו מנו דהחורתי פול מנים בלו בתוך שו מנו בהחורתי וכן הסכמם התחרונים וכ"כ כם' חק"כ ם' ק"ד) ואפי' בא בודותר לירו (זה לתפוקי מדעת הב"ח כי של גד התחרותי של מנו דרתורתי בל עד וכת"ג מחתר הפוסף בל ענין אם ברור לו שרוא שלו (כן ססמת התחרונים וכתק"כ ס' קש"ו וסשיג על מהכש"ל ע"ש) ויש מי שרולם דאסוד לתפום לכתחלה אע"ג דאית ליה מנו (דעת מהכש"ל פ"ג דכ"ק ומה שהשג עליו שם נתק"כ חין דבייו מוכרמים כי משמנות (שון סטור כדבריו) אכן מה הדבר ברור לו שרוא שלו ויש לו מנו או מותר לתפום משא"כ בשאר כל האדם אם הוא תיקד (דעת עלמו משפר משטי "עקב שור בש"ם פ"ק דכרכות לדעת המרדכי גבי רכ כן נראה שקד (דעת עלמו משפר מלו מבלחי די "! עיון שם כהר"ש מ"ר יוסף זוכל מדרכון וכל המיו בכה"ב) ואפילו לת"ח ברובו אמור למשכנו (וכתכולה סימן צ"ו בת"מ ו"ש על לשון רש"ד מיירי בכה"ג) ואפילו לת"ח ברובו אסור מספר של מיד מח"ל אי תפש אין מוציאיו שכול מכול ל"ש מו מכל"ש שם כבלק וולל אי תפש אין מוציאיו דמיילו כלה"ג) ואפילו לח"ח בחובו אסור למשכנו (וכמבואר סימן צ"ו להו"מ ול"מ על לפון רש"י פכול הכלמ"ם בס בלק ואלו מנלמין, מפסי ישקל) וכן בכל הני ספיקי דריות דק"ל אי תפה אין מוציאין סידו כיון שאינו ברור לח"ח שחדין עםו אסור לחפים לכתחלה (רעם עלמו מספר מכסטי יעקל דלל משדי ברוך לחיד שהדין שנו אסור לחפים דבריעבר וחפיסה ונויקין וקנסת דאין לדעם בתק"ל בי או מה"מ כיון שהדין ברור ואי תפס לא מפקינן ואפי לכתחלה מותר דרין בוסן הזה כראיתא בסי א' מה"מ"ם כיון שהדין ברור ואי תפס לא מפקינן ואפי לכתחלה מותר לתפים (דעת עלמו נמעסטי ימקנ משתפות פוסקים למשונים): ב) כל דיכא שאין החופט פוען ברי שדוא עצמו מסופק אינו מועל תפיסה (נמות פלק דמועים ו"ד כ"י ט"ד ותק"ל כ"י "ל" ומ"ט ול"ד) שאי אם פון שתפס קודם שגולר הספק (דעת המוספות וסית"ם ש"ק דמועים וסק ל" כד כו מוק ובק"ל ס" על ס" ע" כ" כן מוק וכן וכן סכמת מלמו כיפועות יעקל) או שתפס כרשות דאו מהני בכל מפק אפילו מסק התיכו ואים בל הימים דלא במשפא או מפס שבשפר (דעת הכה"ב) והכתב"ו מש"ח דלא מפשפא או מפס שבשפר (דעת הכה"ם והכתב"ו מש"ח בכונות ומוספות ס"ד עד סי" מ" שכן שקר וכן סכמת עלמו נישועות יעקנ) או שתפס כרשות דאו מחני בכל ספק אפילו סי" מד עד סי" מי בכן שקר וכן סכמת עלמו נישועות יעקנ) או שתפס כרשות דאו מחני בכל ספק אפילו סי יש בכור דף מ"ח ונתק"ב ס" וו ן ונ"ו) מיהו השם קודם שובד הספק לא שייך גבי תיקי ואיבעיא ס" יש כור דף מ"ח ונתק"ב ס" וו ן ונ"ו) מיהו השם קודם שובד הספק לא שייך גבי תיקי ואיבעיא דלא אישמשא כיון שהספק נולד בשעת תחימת הש"ם (פשוע הוגו לו דרך שאלה ומקרון (מח"ם ס" שפ"ו ולף בקוד מחני סביו לו ונ"ו בשעת החימת הש"ם (פשוע לו דרך הלאה מקרי תפס ברשות וכן נתחייב ולף בקידו מקרץ בפירות היי כתק"ב כס" ל"ו ונ" מיםן ס" אום ביות לו דרך הלאה מקרי תפס ברשות וכן נתחייב לו שבירות היי בתפת ברשות (בוק"ב סי") פ"ו מ"מ של שבר לבעל קרקע מספיקא כיון דקרקע בחוקת בעליה קיימא (כן מתכל: לקמן בח"ב סייון פי"ב לשלם שבר לבעל קרקע מספיקא כיון דקרקע בחוקת בעליה קיימא (כן מתכל: לקמן בח"ב סייון פי"ב מעיף ט"ו ושם כתק"ב ס" נ"ה) אם לא שמכר קרקע לאחד על זמן מה שאו הוא נקרא בעליו ובחוקתו מיים עוף ט"ו ושם כתק"ב ס" נ"ה) אם לא שמכר קרקע לאחד על זמן מה שאו הוא נקרא בעליו ובחוקתו מ"ב ושם כתק"ב ס" נ"ה) ואם לא משכר קרקע לאחד על זמן מה שאו הוא נקרא בעליו ובחוקתו ס"ב ולא אמרינן דתשפר היי כנבוי ולומר קים לי אפי באפותים ו"ש חולקים. וכתובה דהור מקשה שמבר לשנים וחקניה חראשתה מסופקת מחמת הדין יכול חקונה הב"ל ומר ק"ל מכח המובר שקרקע שמבר לשנים וחקניה הראשתה מסופקת מחמת הדין יכול חקונה הב"ל ומר ק"ל מכח המובר שקרקע שמכר לשנים והקניה הראשונה סיופקת מחמת הדין יכול הקונה הב' לומר קי"ל מכח המוכר שריקם בחוקתו (וכ"כ ככ"ג לוח יו"ר ככם תכוכת מהרים יונה ע"ם): ד) סכל שבשפר אי שאר מפק הדתומם שוען בדי אפי תפם שלא ברשות ואחר שנולד תפפק ושהפם בעדים אפיה תפיסתו תפיסה (כן והרומם שוען ברי אפי תפם שלא ברשות ואחר שנולד חספן ושתפם בערים אפ"ה תפיסתו תפיסה (כן מסתלת מדפם הלו"ם וכת כ' קל דמנים לו פנק כ' דכמונות ונקק"כ ס' נ'נ ונ'ד) ובערות דתרי ותרי אמלת מסתלת מדפם האפילו אין פוען ברי וני כי בינה ותפוסה בשומד אני מומך שערים אלו אוטרים אטת אפילו בלא שכר אפילו אין פוען ברי וני כי בינה ותפוסה ברי או שתפם משא"ל בשנים אומרים על כת ראשונה קפעים או אנוסים חיו צרוך לומר דוקא התופס ברי או שתפם ברשות או עודם שנולד הספק (מק"כ ס' ע"ו) וה"ה בספיקא דפלותא דרבויאתא היכא שאין ביד הפילות או קודם שנולד הספק מהני תפיסום שיכול לומר קי"ל כהאי מוסק או כהאי תנא וכן הפילות ראותר שנולד הספק מהני תפיסום שיכול לומר קי"ל כהאי מוסק או כהאי תנא וכן וסכריע כמ"ש לל כהמולקים וכ"כ נתק"כ נסי' ע"ש עד מ' ק"ז כל מילוקי דינים לו!) ואפי היכא וסכריע מושל שלא ברשות הארותר ובל לומר קי"ל (כן דעת במק"ל סיון ל' עד ס' ק"ז) רש חילקין לומר רויכא דפלותא בתפיסה עצמו יכול לומר קי"ל (כן דעת במק"ל סיון ל' עד ס' ק"ז) רש חילקין לומר רויכא דפלותא בתפיסה עצמו או מהני או לא אולינן בתר רוב רעות והיכא דמהלוקת שקול חולקין וכנ"ל המונה בוא הוא אולינן בתר רוב רעות והיכא דמהלוקת שקול חולקין וכנ"ל המכריע במספיו בל המכריע ולא מהני או לא אולינן בתר רוב רעות והיכא שמהדיין יכול להכריע לפי שרבים הם יישלכ כוומיים!) : ה) לא מהני תפיסה בפלותת א הרבים הם יפקב כווחייהו): ה) לא מהגי חפיםה בפלונתא דרבותא היכא שהריין יכול להכריע לפי שרבים הם יפקב כווחייהו): ה) לא מהגי תפיםה בפלונתא דרבותא היכא שהריין יכול להכריע לפי שרבים הם החלקים אי שסתבר לו אפי מעמא דיחיד (מסב"ל פיק כילד הרגל סימן כי ונפק"כ פי קית) וגם אין יכול לומר קי"ל כיחיד נגד הרבים (מסשוכת מהרי"ק) אבל בשנים יכול לומר קי"ל (וככ"ג ככימן כ"כ פהנהות' לנ"י ככלל קי"ל לות ו' וי"ג ככם סבונת פרש"ה ונתק"כ סימן קר"ב וקכ"ד) אם לא אין יכדל יום על לפ"י בכללי קייל לחות ו" וי"ע בכם תשונת ככשד"ם ובכל מימן קל"ב וקב"ד) אם לא שהתהלקים הם הרבה מאר או שהם גדולי מוסקים ראשונים (סל בתק"ל נוכלי שם) מפורסטים כגון חריף נהרא"ש והרמב"ם והרשב"א או באתרי של הפוסק עבדינן אפי לאפוקי מסונא ולי צ"ע מות (סל שם נהרא"ש והרמב"ם והרשב"א או באתרי של הפוסק עבדינן אפי לאפוקי מסונא ולי צ"ע מות (סל שם כלי נוסמשטי יעקב כנית דין זה התחרון כל"ע ע"ש): ו) יען מי שאומר דבספק ספיקא מוציאין מיד מידוק מסיביל ודבו החולקים דאין מוציאין וכן עיקר (כן ז"ע והכליע כמי יוש"י כדעל התק"כ ט" ק"כ ללל כתשונת מסרב"ל וכ"ב ככ"ל נמ"ב כים מימן ל"כבליל קי"ל מסימן ע"ה עד מי "כ"ל דאפי איכא ממה מפיקת אין מוציאין מיד מוחוק מיר מוחוק ואם כן אין מוציאין שיד מוחוק מיר מוחוק ואם כן אים ארכ בדבר כמה משיקות בפלונתא דרבותא גם כן אין מוציאין מיד מוחוק (כ"כ ככ"ג לות ס"כ) וון מינו של בעדים אע"ג שהפם ל"כ עובר כיבבים סחני דיעבד אי תפם (כן ממולר ומינו דיצימ חשש אימר בדבר מ"מ יכול לומד ק"ל ואין להוציא ממן מיד מחוק (נתק"כ מיל וניין נתשונת מסר"ם מ"כ מ"ל ולי ואין להוציא ממן מיד מחוק (נתק"כ מיל ק"ל ואין להוציא מון מיד מחוק (נתק"כ מיל ע"ל) וופילו מינו דיציא מימן מיר מוחוק (בתק"כ ש"ע") וופלונתא דרבותה מימן קל"ז ועין נתשונת מסבק (כ"כ הכל"ב מ"ל כלל לומד ק"ל ואין להוציא ממן מיד מחוק (בתק"כ ש"ע") בשנועת משביעין ממפק (כ"כ הכל"ם מ"ל כלל ומיל ל"ל ומ"כ במק"כ שם) ויש מי שהולק מימן כ"ה לות ע"ל) ולע"ב במתר מש בה מפק מביופות וכן המוכר בשר או בהמה שיש בה מפק (כ"כ מימן כ"ה לות ע"ל) ול"כ לי מית מ"ל המי ב"ל היה ב"ל היה ב"ל הות ע"ל) ול"כ המים כ"ל היה בהמה שיש בה מפק בשבועת משביעין ממפק (כ"כ הרח"ם ס" הכותב וכשור ח"ה ס" ז"ו וכ"כ בתק"כ שם) ויש מי שחולק (ככ"ג מימן כ"ה חות ע"ר) ולענין שבת אם עשה מפק שריפות וכן המוכר בשר או בהמה שיש בה מפק שריפות וכן המוכר בשר או בהמה שיש בה מפק שריפות וכן המוכר בשר או בהמה שיש בה מפק שריפות בעדים חיר ס"ר ל"ל "או"ה משה אי מדעי תפיסה ודינו כדלעיל מעיף ד' ע"ש (כתק"כ ס" קכ"א ששהו בעדים חיר בעדים חיר להמות דרבות א אי מדעי תפיסה ודינו בדלעיל מעיף ד' ע"ש (כתק"כ ס" קל" ואח"כ עשה ענין ועין לקתן ס" ק"מ כל כ"ס"ק ח"ו וכ"ג ס"ר ל" נפין מיון לקתן ס"ר לות מכח ממ"ג אפילו נפסק חדין הראשון ויש חולקין וע"ל בח"מ מים להיכא לחיפך יוכל זה אות המים המ"ל היון נפ"ל מ"ח לא מיון ב"ל"כ מ"ר ו"ט מעיף ח"ו וע"ל מ"ח לות ל"כ"): מ) כל היכא דמה ו"ח אם חזור הראשון ותקפה ו"ב מחני (תק"כ ס" י"ט מעיף ח"ו ועין ב"ל"כ מ"ר כ"ה חות המיפה ה"ה אם חזור הראשון ותקפה ו"ב מחני "מון בות"ו וכן באובעיא דלא אומשמא ביון דמהני הפימה ה"ה אם זהור הראשון ותקפה ניב מהני (תקיכ סיי זיט סעיף מי ועיין ככ"ג מיי כ"ה מומ ("ג'):) בכל היקו הממנא לאפוקי תוקי הקנס דאין דנין בוח"ו. וכן באיבעיא דלא איפששא כיון דאיכא טחלוקת בין הפוסקים אי מהני תפים יששה הדיין מה שעיניו רואות לפי ענין השענות והתבישות להצפוף עוד צדרים להוציא או להחזיק (נסק"כ סי' ע') וו"ע עקר כיון ראיכא פלונתא בין הפוסקים במיסה עצמה וחולקים על סעיף ד' (והו סכועת וו"ע צמ"י) אבל אם יכול לפשום האיבעיא אם הוא ה"ח מחני הפיסתו (תק"כ סייגן ע') ובחיקר שאין א' מדם מחולן לב"ע יחלקו ואי תפם חד סינייהו התחלקו והיכא דא"א) טהני לכ"ע וכן בפולותא דרבוותא היכא דמחלוקת שקול ולא תפם חד סינייהו דרותא היכא דמחלוקת שקול ולא תפם חד סינייהו ה"חלף היי או שהיי שונה לחבור שמים חד סינייהו ה"חלף היי או שהיים של ולא תפם חד סינייהו היי אות היים להבור שמים חדם של היורה וה"

אשל אברהם

(מיםן קס"א בש"ע מעיף ב") חייב להחויר. ילאונן מקיף לשמון משות וסתוכם פ"ש שישלת לא שחר הוד שם כמולו יוקח מהם מלאוריות ולא מול יוקר מהם מלאוריות ולא שלה או שחויר בש"ע הוד שלה הוד של מולח ומביזו הבע ממנו הפלאוריות למלוכה ולהם שלה היד שלה הוד שלה מלאוריות למלום ומביזו הבע ממנו הפלאוריות ללא היד מישון בהוא הגוף הסתוכה מעוד לבכים ומום דמי הבלאוריים לא היד מישום במבילה או שמות במותרים במבילה שלה היד בש"ע מעיף א"ל ולמונה מביד מבילות לא בש"ע משף א"ל שלה מבילות לא מותרים במבילה או שמותרים במבילה שלה מבילות בש"ע מעיף א"ל על הבא שתיעם, לאום שלה מבילות לא מבילות בש"ע מעיף א"ל על הוא שהתפק. לאוכן שלו משות לוקום כסף מהידי וליקו של מותרים ב"ל מותרים ב"ל מבילות משות במתרים שלה מבילות מבילות מבילות מבילות מבילות בש"ע משף א"ל על הבא האור. מיין תשובה מנו"ל מל היד מבילות מביל

כמי שאינו (שם ככ"ג כשם משוכם מהר"ם שמון סימן ר"ז והולים כן מספום"): יד) יש מי שאופר הבפלונתא דמלמד אי דמי לפועל שחוזר בחצי חיום או לרבר אבר לא יוכל המלמד לופר ק"ל כיון שנשתבד נתו לשיכר העמד נופו על חוקתו וק"ש טי של"ג (מעוכת מהכי"ע ח"ל מלן י"ל סי כ' ו נ"מ וככ"ג שם חות כ"כ) לא אפרינן קי"ל כהפוסקו ע"א מסחבר פעמייהו (שם ככ"ג חות כ"ז כסם משוכת מהכינ"ל ומאל המדונים): מו) שכן שרוצה לבנות ולפתום אורו של חבירו יוכל לעבב בפענת קי"ל (תשוכת מסרי"ם מ"ל מ"ל ס" קל"ב ושין בכ"ג שם חות כ"מ) ובמקומות שנהוג לפוק בהרמב"ם או ברעת מרא"ש ו"ל אין המוחק יכול לומר קי"ל כנגדו אפילו הוא יחיד (שם ככ"ג חות ל"): מו) היכא דפפו מריני אדם וחייב בדיני שסים אף אי תפם מפקינן מיניה (ני"ד ס" קס"ל והכל"ש פרק ליוכו כשך והכינ"ש סי" שנ"ג ומהכש"ל פרק ככונס סי" ו' ופיון בכ"ל כמ"מ כ" ל"ל) ולי נדאה לחלק דבכבש עדותו דתייב שמים אי המפ לא מפקינן מיניה (תצוכת מהכ"מ מינן מ" כ"ל) ולי נדאה לחלק דבכבש עדותו דתייב שמים אי המפ לא מפקינן מיניה (תצוכת מהכ"מ מינן מ" כ"ל) ולי נדאה לחלק דבכבש עדותו דתייב שמים אי המפ לא מפקינן מיניה (נרסא בנוקן דרק חיסים אמרו חייב לצאת ירי שים אם המפ שמים דרבנן כמו אבק ריבית או נרסא בנוקן דרק חיסים אמרו חייב לצאת ירי שים אים מפי מ"ח בדיני שמים דרבנן כסו אבק ריבית או נרמא בנקין דרק חכפים אפרו חייב לצאת ידי שמים אף אם הפס ספקינן מיניה (וכן ד"ע ונמשפקי יפקב רלוקי שהלריך כזה גם נתשוכתו נספר שלל ועקב עיין שם) היכא דתליני רבוותא אי חברו חייב כדיני שמים אף שתפם שבנגדו מפקינן מיניה (נכ"ע שם לות (לי): דתליני רבוותא אי חברו חייב כדיני שמים אף שתפם שבנגדו מפקינן מיניה (נכ"ע שם לות (לי): שהעלתי בקצרה מספרי הרב רבי יעקב שאסף מהפוסקים ראשונים ואחרונים בריני שתסצא בתאלתי בקצדת סספרי הרב רבי יעקב שאסף מהפוסקים ראשונים ואחרונים בריני קים לי ואף שתסצא בתאון בעל כנסת הגדולה והנאון בעל תקפו כהן ובספר משפפי יעקב וישועותיו עוד איזה דינים לא העתקתי לפי שעח אלא מה שהיה נ"ל אליבא דהלכתא מה גם כי לפעמים קיצר בכ"ל במתקת התשובות וקיצר במובן על כן ראיתי בקיצור מועם זה שהוא מחזיק המרובה שברבריהם והעתקתיו פה אף כ' אין כאן מקומו האסיתי בעבור יהיה לוכרון בין עיניך ותברכני נפשך:
נמאא על דבר שמקצח מוחרים נחרעםו שהפאמורי"ש שבוויניציא לוקחים מהם בכל המחורות ששולהים להם ש' למאה בכל שנח בתורת קאפב"ץ והן כעת יש ביד המוחדים נכסים מהפאמורי"ש ההם אם יכולים לגבות כל אותו הסך וצדרו צדרים להקל ולהחמיר וסוף דבר העלה למאן מהפאמורי"ש הם אם יכולים לגבות כל אותו הסך וצדרו צדרים להקל ולהחמיר וסוף דבר העלה למאן המאמורי"ש הוב אם יכולים לגבות כל אותו הסך בתורבות המאמורי"ש הוב אותו המאמורי"ש הביונים בכרים שונות כל אותו הסך בתורבות המאמורי"ש הביונים בכרים שונות כל אותו הסך בתורבות המאמורי"ש הביונים במורבות המאמורי" בוד מיונים ביונים בני בנים בנים בכרים שונות במאמורי" בוד המאור במאמורים אותו המאמורים במחורים במורבות המאמורים שבודה במאמורים במורבות המאמורים במורבות המורבות המורבות המאמורים במורבות המורבות המאמורים במורבות המאמורים במורבות המאמורים במורבות המורבות המורבות המאמורים במורבות המורבות המאמורים במורבות המורבות המורבו

דסבו" באופן הקאמבי"ו הזה הוא אבק רבית אינן יכולים המוחרים לעכב הנכסים שבידם ובפרם שכפי הגראה הנכסים הם של אחרים ולא מחשבינן משפרא לשפרא. ועוד שהפאפור"ש הם כמו ערב שאינו נהגה מהרבית שהרי לעובדי כוכבים הם נותנין וכיון שלא הניקה לו הגאה לא מגבינן מיניה. ולדפת הסבי"ם ובעל תורת אסת דסברי דרבית קצוצה מקרי יוטבי שוכנים הנכסים שכידם דרבה לובית מקברה מקרים להווכות ולהא בטפותם פיק בתם התפגא רששימא רסעכבים הנכסים שכידם דהא לפי דעתם אפילו שלא יהיו תפומים וו מפקי מינייהו בדיגא ובדיינא ובדיינא וכ"ש השתא דהם המסים דיכולים לומר ק"ל כהסבר"ם ורעמית ע"ש כי נתארך בביאור הדין (ובתחלת דבריו ראיתי דכתכ דבגרים וראוו"ש מקרי שומא ירוע ואם מכר שוה ק' בק"ם רהוי רבית ולא סבירא לית דכיון דעדון רידית הוא דרך מקח וממכר בזה כ"ע מודו דהוי רבית דרבנן כמ"ש ריש מימן רבית דרבנן כם"ש ריש סימן ליח רכיון דינדון רידית הוא דרך מקח ומסכר בזה כ"ע סודו דהוי רכית דרכנן כמ"ש ריש סימן פס"א וכאשר כתבתי בארוכה בתשובתי יש בח"א). (פני משה נ"א): ראובן ושסעון שלקתו מיהודה ב"כ סהורות בתמנה לוסן מוגבל ביניהם ביותר מכדי שווים הרבה כדי לפרקם לו לומן הסוגבל מכ"כ כברים של צפר לערך אשר שוויו הוא פ' לכבר והם קצבו ביניהם לפרקם לו קרב למחצית הערך הנו' ובכא זפן הפרעון פרעו מהצית החוב מכ"כ צמר לפי התנאי שהיה ביניהם יכעת פוענים שבסך ההוא שנתנו לו שיהיה פרוע מכל דכי חובו בשלימות לפי השער הנמכר בשוק. צדר ברעותות שמרו בעסק זה כי שתים רעות עשה המלוה יהודה גול את אחיו לכלול הקרן עם הרבית מאחר שהחוורת הומן, ועוד הוחות הומים ועוד מדומים ביותר שהומים ביותר מכרי שווייה הרבה בכד המתנת והרווחת הזמן. ועוד חומיף השהמורה שנון להם תעלה אותה יותר מברי שווייה הרבה בכר המער והרווחת הזמן. שהטחורה שנתן להם תעלה אותה יותר סכדי שווייה הרבה בעד הסתנת יהרוחת הזמן. ועור חוסיף, ידו לכלע ולח מש הענה ראוזולי אולי נביה בפרעון תצטר שרצה לקבלו בפתנו מערכו ולכן העלה שראובן ושמעון צריקים ברינם ואינם חייבין ליתן לו עוד מאחר שבטה שנחנו לו יש די ותוחר לפרעון הקרן האמיתי עיין שם והסבי"ם ח"א קי"ר וח"א מס' פרח מפה אחרן ק"כ וריב"ל ח"א כלל ה' סימן א' והרלנ"ח ע' ירשד"ם י"ד ע'. (שם ע"ג): סורתרים שלפעטים הם צריכים לפעות ומהמחורות שיש להם לבוא דרך אנית בלב ים זה דרכם לסכור מאוחה חסחורה ע"ם הפאפור"ה במעות מזומנים יותולי גבי הקינה סך ידוע ולפעמים שהמחורות תבאות הם מרובות ומוכרים קצתם בפחות מעשרה לפאה מערך מה שימכור בעל המחורה שאר סחורותיו במעות מזומנים יתנגה לקינה זת שסקדים לו ישהות עלשיו ע"ם הפאפור"ה פרם בואה והמוכר מקבל עליו כל האודיות והפאפה. ממשנת עלשיו ע"ם הפאפור"ה פרם בואה והמוכר מקבל עליו כל האודיות וההוצאות עד עת תניעה ליר הקונה - הנה נאון א' מורה להם להתיר למכור ולאוולי כפי רצונם כהצעה שנכתכה לעיל בקבלת יות כאמור ושאין בו חשש רבית וחמחבר נשא ונתן עמו בדבר הלכה והמכים ע"י הן בדבר הקצוב שמוכרין בואל בשביל קדישת המעות ממה שדרכו ליסכר במעות מזומנים והן במה שהמוכרים מקבלים פליתם יוקרא וזולא וכל מיני אחריות עד עת הגיע המתורה לידם ע"ש דאיכא למילף מיניה כמה חלכתא רבוותא הנפקא מתוך האי דינא רגא. (שם ער"ה): ראובן שהיה דר במצרים שהתנה עם שמעין שתיה דר בנא אפון לשלוח לו חלק מכל מה שיקנה בעירו מדבר ידוע ביניהם באחריות עם שהרורים על שפונון נשאל אם לפעמים יצפורך ראובן ללוות פהעובר בוכבים ברבית לפשך שנה או שנתיים כדי לקנות הרבר התנא מהו שיעלה על חלק שמעון רבית הנונע לחלקו הוכיח והעלח ראין

כאן השש איסור רבית ישרי ליה להעלות דיוח המעות על הסחירה עיין שם . (שם ח"ב ב"ב): לאך אלפנה ששרכה את בתה עם ראובן בק"ס וש"ח וקנס וגדרה לתח לו ת"ר שקלי והב מדירים ואח"כ נשאת לאה ואפופרופוסי היתומה אמרו לראובן שאם יתרצה לקחתה בש"ן שקלי זהב הנה מה מוב ואם לאו שיעבירוה ממנו וכראות יעמב אבי ראובן את הדבר רעוע פיים לבנו שיתרצה ות בל המעוד מתנאי לישא וליתן בהם ה"ש ובער הריות שיעלת במשך השנים חללו כתבו שפיר וקבל המעוד בתנאי לישא וליתן בהם ה"ש ובער הריות שיעלת במשך השנים חללו כתבו שפיר שקלי הזהב שהתנדבה לו לאה בתהלה . והנח אחר עבור ד"ש חזרו האפומרופיסים כחם והעבירו את היתוסה מראובן ולקחו חש"ן שקל מיעקב ומבקשים מסנו ד"נ שקל אחרים בעד מה שנשא ונתן בתם אביו וע"ו עכבו החפצים ששלת ראובן לכלתו ויעקב מסרב. אחר שצדר כל מח שיש לצדר בפרמי דין זה העלה דיעקב פמור מכל וכל מתביעת הר"ן שקל אשר נתחייב בשמר כנו' ורן ג"כ לשמו בפרסי דין התעינו דיקב מסור מכל וכל מהביעו זין שקר השי מחויב בשמי על תוך כ שסבר הגו' למזייף מתוכו ע"ל או אף כי שייך להלכות חזרת סכלונות מכח שענת שמיר של רבית נגעינן בה הכו איין במהבר עצמי ח"א ג"ר ותורת אמת ס"א וריב"ל ה"א ג"ב. (שם ב"ג): ריאובן שנתתתף עם שמעון במחורה שנתן לו ראובן בסך קצוב כדי שימכור שמעון רסחורה בתנותו והריוה יחלקו ביניהם לחצאין ויהי חיום כשרצו להתפרר איש מעל אחיו וכל א' נסל חלקו כסחורה שהיתה בתנות לקח להצאין ויהי חיום כשרצו להתפרר איש מעל אחיו וכל א' נסל חלקו כסחורה שהיתה בתנות לקח ירוצאין היה חיום כשוגד להתפרי איש מעל אחיו וכל א נפל חלקו כמהיות שחיותו בחנות לקח שמעון חלק ראובן ווקפו עליו בשמר מלוה לומן מה יותי בתניע הזמן פען שמעון כנגדו שכל הריוח שנתן לו בומן השותפות שהיה רבית מפני שהיה מתעסק ולא נתן לו שבר פרחו ועוד פענות אחרות. דאין כאן מקוסן וכבר נכתבו לקסן הלכות שוחפין ומתעסק אך למה שנוע לכאן העלה רשבעון זכה בפענת ושחדין כך דצריך בתחלת השותפות להעלות לו בער שכר מרחו אפי' כל דחו בדי שלא יהיה רבית וכל שלא בירר לו מאחר שהוא תפוס יכול לוסר קי"ל כמ"ד דימול המתעסק שני שלישי שלא יהיה רבית וכל שלא בירר לו מאחר שהוא תפוס יכול לוסר קי"ל כמ"ד דימול המתעסק שני שלישי הריות ע"ש. (שם ל"ש): ראובן שוה כמה שנים לוה מלאה האלפנה סך ת"ק והובים בריות ולתבפחת המעות משכן להחגות שהיה לו ששריונה ת"ת זהובים וגעד ריוח מעותיה הקנה ראובן משכירות התנות עד כדי הסך הנוגע לפי השבינה לערך סך למאה כדי שהתפרע משבר התנות והשאר לראובן חיתה החנות רקנית היה ראובן פורע הריוח הנוגע לה ובעו"ה כפי הסקרים אשר אירע ביניהם האם הוכת הענין בפירוש כי הסעות שהלותה לאה היו בתורת רבית זולתי שלעשות הדבר במכסה היה מוכח הענין בפירוש כי המעות שהלותה לאה היו בתורת רבית זולתי שלעשות הדבר מכירה בשפר שראובן מכר לה ולאחר ימים עשתה לו לאה שמר המבה שאם יפרע לה אחר ב"ש שמחחייבת להחזיר לו ההנות. זהן כעת האשה תובעת את פעותיה כי וסן ההפנה חלף חלך לו וראובן מוען כי כל מה שלקחה סחשכירות היה רבית

הסרפון שום יותר הרכה אם כומן נתינת המעות לא הים לו למר וגם לא ילא השער נראה שלא יהן וש"ל טטעשון שום יותב הגבים הם כותן ומינים המשוח נחסים כו נמר וגם מחינה הספר כחם שנח יותן במסכרים (ך מסכ כ"א מ"א ובמוכר"ם מיאר כח"א סי' נ"א. וכספון במוסר"י שנאני שי' מי ובכני שמואלי סם): וא"ה שמטסי שלשון כרא"ש בססקיו סי' מ"כ גבי רב עיליש דייק לומר דדוקא כסאי גוונא דעיסקא לים בו ששום איסור רביח לנוס: הבילוה לחבירו גרוש"ש בגרושו"ש בזמן שסים שום כל אחד למרך נ" לבנים אחר כך גדמר כתלך שימים שום שי לנכים בלכד ההססד חוזר מל התלום ומ"ל לתלום בחו"ש במי גהובים ויכדו וע"ש סי' ק"א וכ"כ כני שמואל סי' מ"ט ומהררקשד"ה חולק בח"מ סי' ע"ה וע"ש בי"ד סי קת"ו . ובמסיר"ה (י היים במ"ל ס"ס ק"ד . (מהרר"ש כהן ח"ל ס"כ) : שמוך שכתוכ כו נחמיים לשמעון סך חל"ה ברושו"ש יפים ונחחיים לפרעם במטנע ברושו"ש מלודין וכיו חז שוים לערך נ' שלתוכ כו נחחייב רחובו לשמעון סך חל"ה גרושו"ם יסים ונתחייב לפרעם במטבע גרושו"ם מלודין וכיו אז שוים למרך נ' לכנים ובשתה ספרטון פלו לפ' הרי זכ משלם לו כ"א אלף ומש"ן לבנים במטבע גרושו"ש ומרך שמו ועי' כמולה אתת סי' קנ"ג. (שם ע"ב): 'לף נתחייב לסרוע לשמעון אלף לבנים בכל כך גרושו"ש או דוקאד"ש כאם ישכרו למת ספרטון פלו לפולים והנה עבר סירים וסחוב לא נתסבע אלו סיו בגרושו"ש שוים לטרך ק' עיניו. לכנים ושוב ירדו לערך ס' הרי זה הייב לפרעם לערך פ' ואם עלו עיין במסרכ"ס אלמי"ף סי' ע"ש. קע"ו. כמסרב"ס ביים וקלן לשלם סריות לשכר וכמסרב"ס ביים וקלן לשלם סריות לשכר בא"ח סי' כ' ס' מ"ז מ"ח. (שם ק"א): עליות וירידם המשבעות לענין גביית כתובה ועי' במסרכ"מ אחת חין עליו וול הותר כ"ק ליחומים. (שם ק"א): כמשברתא בא"ה סי' כ' ס" מ"ז מ"ח. (שם ק"ל): הלוך משות יחומים להרמב"ם סו אבת רבית ולשה רבואלה שרי שמשכן ראוכן לשמעו בסנא ניכוי לכל חדש והמשכבתא שמשכן ראוכן לשמעו בסנא ניכוי לכל חדש והשמבות בעיר פללני ש"י בב שהים במקום פלני וירדו המפנים בעיר פלני ע"י בב שהים במקום פלני וירדו המעות ועיר לכינו וע"ל. (שם כש"ש): הלוד מהצרו בעיר פלני ש"י בב שהים במקום פלני וירדו המעות ועיר לכיו של היו מירו בעיר פלני ש"י בב שהים במקום פלני וירדו המעות אחדים שייבי כי מין מיז מיז . (שם קין ריים): הרוך מטוח יחומים לחמם שנים וקלו לאלם הריום למס מחות מל חות היא של היא והיא בה במשבת הריום להיא בי מיז מיז . במשבת הריום להיא בי מיז מונין סניבוי ועיל. (שם קיץ בי יו ול הדו מהשבת הריום להיא בי שבים במקום שלני וירדו המשוח ושנין סניבוי ועיל. (שם קיץ בי בי מים במים במקום שלני וירדו המשוח ושנין סניבוי ועיל. (שם קיץ בי בי מים במים במקום שלני וירדו המשוח ממס מעות של חלקו במלאי שכין ירויחו או יסידו בשוחם בי להיים בי להיים בי להיים בי להיים כי להיים כי להיים כי להיים כי להיים (שם חייב לי): שנדם שבסחשו שוה במה ושור שוסיף שור היים להיים היא מות מל חלקו במלאי שכין ירויחו או יסידו בשוחם יהים אותו החלק קיים ויקם רוח קלוב ממחים הוא בי בי מות בל חלקו במלאי של בי מות הבל בי מות בל מות הוא בי מות בל מות בל מות הוא בי מות בל מות בל מות הוא בי מות בל מות בל מות בל מות בל מות בל מות בל מות בל מות בל מות בל מות בל בל מות בל בל מות בל בל מות בל מות בל שנעשה שלית למלום שילוה כעדו על משכונות שיש בידו ממי שמוסר ננוות סימנו ברכית ייפרע מחוכו מוקר ובלכד שיסיה אחריות המלוה על המשכונות ש"ש ומ"ל. (שם מ"ז): בתובה שכחוב בו סך לבנים וכומן המאואין היו שויון כל ס' וסוב א' ואח"ם פיחחו ממשקלם ובושן הפרטון שוין כל ק"כ וסוב א' כפי הדין ה"ז משלם כפי חשבון מטבע הראשון וכסי משקלו. (שם א"ח כ'): בבאי של דמי קדשים שהיה קונה וטורע לומנים ובומן ירידת המטבע תובעים ממנו כל החוב בכח אחת אין הדין עמהם ומ"ל. (שם א"ב): ראובן קנם מאלמנה אתת סרבה נכסים מחומו וכמר עליו שפר הוב מסכתים ח"ץ לתשל לה שחום עד ג' שנים קנם מאלמנם אתת סרבה נכסים מתיום והמנ עליו שפר רוב מחפרתים ה"ק למסם לה מריום עד ג' שנים " שונד ו' מריחים בכל חדש ווים כעד האו"אמינטו מסתנות וכל האחריות עליו תואו קיים ואינו מנכה לם משטר
חוכו בסוף סני שנים . (מהכר"י לוי נ"א): אחך מהא.וסים שלת לדודו לאישל"א סחורות למכרם ואתר
שמכרם והיו המשוח בידו כתב לו ליתנים בקאמנה"י והוא סשיב לו שאינו יכול לישםל כאלם הקאמנה"י רק
שמכרם מין מ"ק (שם נ"דו כתב לו ליתנים בקאמנה" והוא סשיב לו שאינו יכול משכל כאלם הקאמנה" רק
הכבה סון ר"ק (שם נ"ב נ"ג): בכך ספק רבית דאורייתא לא מהני לומר קים לי. (שם שם): הכבלוך לתכירו
משכנסא לזמן קצוב שאין כת לא ללום ולא למלוה לבשלה עד סום סומן הפוא . (שדול הכוסד דף כי"א):
חמש בפנים שעונות בממש ודינר לתוספת אי מיקרי רבית דאורייתא או לה (גידולי הכוסד דף כי"א):

קצוצה ושכבר לקייה כפלים על הקרן שהלותה לו וכי המכירה היתר בערסה וכסות עינים לרביה ובפרט שכשעשרפה החנות הוא כנאה סכיסו ונם שלא נכתבה הסכירה בפנס הסופוויל'י כתונ. מקר בר אחר שנשא ונתן בארוכה ע"ש העלה לפי הצעת השאלה דסכירה זו נרועה וכי יש להוציא החנות סיד לאה ולהחוירה לראובן באין אומר ואין דברים ע"ש וחשבי"ם ה"א כ' וח"ב קכ"ב ורי"ח, ריב"ל ח"ב יר שנשא ונתן אחר שנשא ונתן בארוכר חולם המאחר הפליח זו נועה וכ"ש להוצא התנות פו"ם) : ובאך ידין אלטנה שנאר דברים ע"ש ותחבר"ם ה"א כ" וה"ב קמינ- וי"ח. הרי"מ ה"ל נמ"ח ול"ח בארוכר מידים מוכדים מ"ל נרוש" וכן ע"ד רשר"ם ה"ל מוכדים ה"ל מוכדים מ"ל נוש"ח ב"ל וב"ל מוכדים ה"ל מוכדים ב"ל נוש"ח וה"ל הליבות מתוניא וכן התופת ומשבא לסכום הכל כתב ס"ה ק" נרוש" שהם ח" אלפים לבנים. ועתה בעת הפרעון שזה כל גרוש" וכן לבנים שנמצא עולה סך הק" ו"ב אלף לבנים. הוכיח ותעלה לוכות האלטנה שתגבת או מאה ברוש" בגרוש" ומו אהתנושה שוח עכשיו יותר אינו האלמנה שתגבת או מאה ברוש" ברוש" והיה שוח שאו היה שוח עכשיו יותר אינו מחשבת של ממאת גרעון הלבנים ונמצא שמח שאו היה שוח תכרוש" פ"ל לכנים חים ומשקלם. אכן עשיו שהופתתו צירתם ומשקלם ותערב בהם נחישת קלל א"כ. הק"ג וח של מחמוך אלו מפאח ברעון הלבנים ונמצא שמח שאו היה שוח הכרוש" פ"ל לכנים חים המשלם. אכן עמשיו שהופתתו צירתם ומשקלם ותערב בהם נחישת קלל א"כ. הק"ג וח של פהמת שנתייקר אלא מפאת נרעון הלבנים ונמצא שמת שאו היה שות הגרוש" פ" לבנים חיה מפג'י חשיבותם ומשקלם, אכן עכשיו שהופתחו צורתם ומשקלם ונתערב בהם נחשת קלל א"כ הק"ב זה של עכשיו אינם עלים כ"א פ" מקום ואנינ ברון שתפסיר האשה או חסלות כל המותר. ושם ביאר שעליות והתרדת המפכעות באדצות שאינו עמ"י גודת מלך כ"א שהמחירים והמון העם הכה בסי" מומרודים ושאינו עמ"י גודת מלך מ"ל ובח"ם ל"ג ונ". לחם רכ סי" מיחודים ושאינו ומ"ח ל"ל בח"ב בק"א מ"ז ו"ו וחורת אמת. ומהרי"פ ה"א ע"ש ודרכי גועם ב"ד ובתשו" שלי. (שם צ"ו) ראובן שהוציא מאתים "י. הרימ"ץ ל"ג וק"ם. רדב"ז על"א ושלם הוא "ז. שייך להלכות נביית כתובה ומשום רבית נענינן בה בא ע"ש ודרכי גועם ב"ד ובתשו" שלי. (שם צ"ו) ראובן שהוציא מאתים המשון ולוי מאת כל א' ונשתתפו שלשהן בתנאי שיחלקו הריותו וההמסר לשליש ועשו שפר ביניתן ולמיבת מה לא רצח ראובן ששולחים לירו ולקח מהם פרובים יוני"ם הריינו שהותפות ושלאה ב"ר מעבר ל"ם והוא ג"כ מוכר המחורות אשר הם שולהים לו ושלח להם אחרות כמו שהוא היה עושה שלה ולירו ולקח מהם פרובים יוני"ם הריינו שכבו לראובן אשד היה דר מעבר ל"ם והוא ג"כ מוכר המחורות אשר הם שולהים לו שמקון ולוי יצאו נצבים לקראתם בשתי מענות הא" שלמה הוא היה לוקח פרוביםיוני"ם והנא הוה אות התנאי ל"ם וכם השותפות בלתי ב"ד ושלח להם חלקם ושמעון ולוי יצאו נצבים לקראתם בשתו שהות שבך חיה התנאי ע"ם והם והרי וה מצא היה לוקח מהב ל"ב שהותפות בלתי ב"ד של ג" שמאים. ולות השב שישבע ראובן שמו הותו מה שלא היה התנאי כ"ניהם והוא היה ותור שהם היו יודעים בדבר ולא עדערו מעולם. ועוד מועון כנברו ש"ל ולחלק נכפי חשותפות בלתי ב"ד של ג" שמאים. ולוה השוב שישבע ראובן שמו בל לחלק נפי חשותפות בלתי ב"ד של ג" שמאים. ולוה השוב שישבע ראובן

אשל אכרחם

(פיסן קע"ב בש"ש שעיף א") ראום לוסן פלוטן פלוטן פלוטן פלוטן פלוט ובנו קנו גבינות משמשון סאוקא בח" לבנים ואח"ב כא ראובן ובנו ובקשו ממנו להרחיב היום ובנו פלא להובן ובנו פלא להובן ובנו פלא להובן בי"י סשביים בי"י סשביים הובנים היום הובנים בי"י משביים ובנו פלא להובן ובנו פלא אחר שלא להופ עד ע"י סשביים הרות להם זמן . ופל זם שש בשר כשבועם ולבסוף מת ראובן ושח"ל . ובסגיע ז"ת פען הבן כי העלה עליו יותר ששויה והשבועה לא חלם עיין חשובת שים שיות אובי לקיים את דבני האגרת היא שלה שליו וחר ששויה והשבועה

ושל זט שבו על בעמים ושבור של יחוד והמני ו זכבים יום מכני מינה של מכתה שעמים בין משוכם של שמי טיון ו זימורים מקיים מני יכוב מתקומת מתמת מכתה שעמים : רכים גמור כוא. מסרית"ם קי' כ"ג. ומסיק דאף פסקים (מימן קע"ד בש"ע סעיף ב') כל מה שאכל. ומי שמון מפנה לכוללום סעיר ושוב התחייבו סובי של לו כך מה מדי שנה בשנה כחוק דכרוו: (שם שעיר הוו משוכה כ"ב סי' י"ם וכ"ף וכ"ל וכ"ב מ"ב כ" מהור"ר יודא שמואל סרימו והמחבר החוק דכרוו: (שם שעיף ח") והתחיים לו . ע"ח הכ"ל סיי מ"ב כ" מהור"ר יודא שמואל סרימו המחבר החוק דכרוו: (שם שעיף ח") התחיים לו . ע"ח הכ"ל סיים ל"ו:

(מיםן קע"ד בש"ע סעיף ח") הצר וה אמור . וס"ה כשאמר המשכיר שן לי בהלואה ושירות המור . וס"ה כשאמר המשכיר של לי בהלואה ושוניד לו משכירום המנות סך מה . ע"י משוכם מהנא"י באואן סיים ל"ו:

וכם תוכפום השנונות לתשלומין כן מוסיפון הרבית איסור גמוד הוא. מקומום שיש בכם יריד וריוצא סור ע"ם לשלם ביריד כדינו יש לפקפק ולהוש בדבר ואם אינו משלם ביריד אלא פ"י חורם השפר תליפין

מירות עם כנוט פרדי ליידי של מקום ורמוש בוכר ומטורים עלים ביידי מנות של מות ליידי מניים לחברים. איסור כרור פוא , חילוקי דינים עבער ושליית והלואה במנות . פלום מעות פעובד כוכנים בכינית לקרות ספורה לחבירו ישראל ושוב נוטל סכבית ממנו סרי זה איסור גפור. מקומות שנוהגים להמנות כהחלת המקח

שהיתה החלוקה שלו כמעות הסרודים דוקא. אך אם הוא סורה שהיו בחורות בודאי אין החלוקה היא חלוקה. ולתביעה הא' ישבעו שו"ל שלא כן היה התנאי כיניהם ואם הפוסים יחלוקו בריוה מחצית בשל דאובן ושכר פודם דינר או לפי ראות עיני הדיינים יקהו כמו שהיה לוקה ראובן אם לא שיחויר ראובן כל מה שלקח מהעסקא בתורת פרוביסייו"ן כי אז יחלקו כפי תנאם ע"ש ח"ב דף ל"ם. (משפם צדק י"ו): ראובן שהלוה לעובר כוכבים מאה פיימא"ם ברכית באסצעות וערבות שמעון ולו שנהן להם ראובן שכרם ע"ו וע"ם חנאי זה א שנתרצה להלוות לעובד כוכבים אך העובד כוכבים ולו שלום הנאי זה הוא שנתרצה להלוות לעובד כוכבים אף העובד כוכבים יות שנו, והנו הזהן שנט ליות של הנא ההיה היה המות באחרות שנת בכבים היה ואת הכים לא ידע דכר מהערכות וה וכתכ השמר הוא בל שמו מקרן ורבית ונם שמעון ולוי כתבו שמר טכואר בקנין וש"ח איך חיו מתחייבים לפרוע לראובן כל נוק והפסר שיקרה לו מחעובד כוכבים על סך וחתוב שחייב לו שהוא כך ובך בין שיתנהב עטו בחוקה להוציא מידו המשכנות וכיוצא הכל היה עליהם מעכשיו בחור בית התורה כן וכן בין מיונות בית התורה בית התורה בית התורה ביתוק ולא פרע ושמעון ולוי היו רוצים לפסור את עצמן כשענת הרבית. הוכיח והעלה שאין בזה חשש רבית וזכה ראובן כרין היו רוצים לפסור את עצמן כשענת הרבית. היו רדים לפפור את עצמן בשעת הרבית. הוכיח והעלה שאין בזה חששו ביה והוב, כרין עי"ש באורך דף קע"ג (שם ע"ח): לענין רביה העלה דשומר עבודת כוכבים ובני חרי הם כעובד כוכבים ע"ש פרםי מהלוקות דין זה (ררכ"ף י"ב): דְּדְבִיךְן והעלה ראף שלפי הדין וההלכה מותר להלוות מעותיו ולהתנות עם הלוה שאם לא יחזיד לו מעותיו עד יום פ"שיתחייב להת לסלוה כך וכך בכל חודש. ט"ם יש לאטור מפני מראית העין שלא לתת מכשול לפני חעם ואסרינן ליח ספני מראית העין שלא לתת מכשול לפני חעם ואסרינן ליח ספני בכל הדרש. כים יש לאסור מפני פראית העין שלא לחת פכשול לפני חעם ואסרים יח טפני הערפת. רבית ע"ש ולהם רב י"א (שם נ"א): ראובן נתן דינו לשטעון ולקח בו פרופות והיי בהם פרוטות פסולות להוצאה ותחבה שכל מת שיא יוכל לתיציא שיהווים אליו ובין כך ובין כך הוול הפרוטות קרוב לשליש והכריזו עליתם וחן כעת רוצה ראובן לתחליף הפרוטות לפי הסנין ושסעון פוען שיחן לו לפי סה שהן שוון עתה ע"ש דתלה הרין כפי הסקום שנמצאים בו שיש מקום שחזהב קווה את יי החושם קינת העם דתה ניש דתלה הדין כשי המקום שנפצאים בו שיש סקים שהחוב סורה את יהחדשם קינה את החבב מהחוב סורה את יהחדשם קינה את החבב של החבב משנים המבירים המבירים המבירים המבירים המבירים המבירים המבירים במשנים המבירים המבירים במשנים המבירים המבירים המבירים במשנים במשנים המבירים במשנים המבירים במשנים המבירים במבירים במבירים

שהרי לא סשך אלא מקצת חאין לו אלו פרומות אלא חלק מהרינר ואין כאן חשש רביח כלל שהרי בקח אחר הוא זה ויתן לו כפי מח ששהה עתה או הזויר לו מותר חדינר שלו זהב או כסף והדין ישתנה כפי השתנוח המקום שהרי מספע הנסכל באחרא דסני הוי פנצא וכאחרא דלא סני הוי פירא ועיין כפי השתנוח המקום שהרי מספע דמהלק בין מקח ומספר לחלואה (שם קנ"א):
ראובן שהלוה לשסעון סחורה בטשקל ומחז גם שניתם והניחו בנים גרולים שהם אפסרופוסים על יען התכי האובן שואלים דוב אביהם שפרעו מסמון ולא במשקל כ"א לפי שיווי החחורה יען החלה הוכית דאין הדין עמהם וכל שלא העלה הסחורה בשיווי הדמים אין ליתמי שטעון להחזיד כי אם מחורה בשוווי הדמים אין ליתמי שטעון להחזיד הים רוצים להחזיד י"ב ודאי רהני רכית אבל אם ירצו יחמי שטעון לתח חמעות כפי מה שספרו הסחורה או החליפון שההליפות אין בזה חשש רבית אע"ג דעכשיו הזולח ואינה שוה כ"כ כשווי החלישן עב"ז הדרך הישר אם יראה בשיני הדיין למשר ביניהם הרשות ב"דו וכן נכון כ"ל משווי החלישו ב"דו וכן נכון מ"ש מ"ח" ב"ש" מ"ש" מ"ל"):

הם אם בסיית, במקול במשך מער שליקוד מנוחים והיים אינו ניתר של היים במקול היים בישור במיצר היים בישור מדינה יים בישור מביצר היים בישור היים בישור היים בישור היים בישור היים בישור היים בישור היים פקור מתור או המונה רשה מונים של מדים מינות למחם וכיולה המור במונה למחם ביולה מחור במונים לכמכות איש אם רשבו שכל זמן שיביו לו מעות שינכם לו מן הדמים שמונם למחם וכיולה המור . כנוכנים לך כן זכר וכיולה ומרכה ולומר לו סילך סכת זו וכיולה מיש שמחם לי בעד' כך וכך לכסתשה או לבשיסים לך כן זכר וכיולה ומרכה עליו את הדמים . ככל הלדרים יש לחוש . (ספר הזכרונות ז') :

אשל אברהם

לקם

לים (יח"): ראובן מכר בגרים לשטען בער שה ותששה אלשים ואחר שנגמר המקח נתששר להת לו קכ"ה אלשים כבר המתנת שנה אחת וכתנו בששר מחם מקל ה אלשים וישר מקונה על זה ביאר לו קל"ה אלשים בבר המתנת שנה אחת וכתנו בששר מון רבר שאין שומחו ירועת לדבר ששומחו ירועת לבו הביאר וין המצלח יותר המשה בששה. והחלוק שש בין רבר שאין שומחו ירועת לדבר ששומחו ירועת בנין המלפלין ומי שצריך פלפלין מתנה עם א' שיקחנו בסעית בעין והוא יקתנו ביויקר בתמתנת נינן מי ש צברי אמנו משרם וניסהוב בל מן שאין השתר על בנו תכל ביאר שם ציין עליו דהעלה רלפי דברי חערים "ש בלי מפק במקל, זה אמק דבית וביין על גנו תכל ביאר שם ציין עליו דהעלה רלפי דברי חערים "ש בלי מפק במקל, זה אמק הבית וביין באמנות מאחר דלא מאי רובתים בל הפרצון שלום וישלו שוחפין שלום מישראל וקבל הא' החוב על צצטו לפרצו והתנה עם הבירו שכל מה באוד ביו שהביל מחלה וחייב לוחן לו הלק מה להבין מותר בצ"מ נותר ב"ל לא מתר הבירו שכל מה הבים מחילה ואח" במצא שהה רברי ברוצב "לא נותר האודם שרבים מהיל מישר הייו ושהוא הביל ביאר האודם שרבים מותר הב"ד על מתר הב"ד על מתר הבית בתים ביניהם הרשה אובן לשמען אחר לים ליו והנה כן נכתב ונחתם בהדשאת ויחי בעוד מהיל מישרים וליו שהיה הואם ביצ"א נהר בית בדבר ביון באל או שהיה בלל מתון לבון להנון לבין הלוקר היין ותשבון כם שאר אתין על ענין הלוקר התנים בליו ליון הנה ותוך בל התון בל בותר בלון היים בליון משלון שהייב ליון המיון להביותה בהול בליון המיון להולון ותב בון בליון הוא בליון היים בליון לאין בליון מתון בליון הוא בליון היים בליון לאין בליון היים בליון לאין בליון הוא בלין היים בליון לאין בלון היים בליון מאין היים בליון מאין בליון מתון בלון בליון בליון בליון מותר בליון מיים בליון מיים בליון מאין בליון מותר בליון מאון בלון מיים בליון מאון בלון מה בליון מאון בליון מותר בליון מותר בלון מותר בלון מותר להולון מותר מל מל מותר לל מברת אלמים ביון מותר בלון מיון בליון שליון לאון בליון מאר בליון מיים בליון מאון הובן להערת אלמים ביון מותר בליון מאון בליון מותר שלון להיון בליון מאר מותר בליון מאון הובי מותר בליון מותר בליון מיון בליון מאר שליון מאור בליון מותר שליון מותר בליון בליון מאור מותר בליון מותר בליון הלון מותר בליון מ

אם לא תבעו רחייב לתת לו בשער שעת חיוב הפרעון ע"ש ובפחבר עצטו רסיג ע"ד הכסף הנתין ביתר מכדי רמיו לומן דרעה הרי"ף והרמב"ם בכל נונא אסור משום אבק רבית ע"ש וסעשה חייא י"ו והרש"ך ח"א ק"ן ור'ל ובקונפוים אחרון מח"ב פי' ו"ו ח' ופני משה ח"ב צ"י והרי"ם ח"א ע"ד וח"ב ל"ה מ"ו ומ"ז וררב"ו עע"א והלחם רב סי' ו' והר"ש הלוו י"ד מ"א ובח"ם ל"נ ונ'. ותורת אמת מ"מ ובשו"ת הב"ח מ"ז ובפבקא דרינא בתשובות שלי ק"פ אם ינוור ה' שיצאו לדפוס תסצא פרפי וסעיפי דין זה והרוסה לו ברוכ לשמען שכחיותו פאסו"ר לרבים וגם והרוסה לו ברוכ לשמען שלקח בער שמעון מעות דרבה כרבות לעורך שמעון והרבית היות פחדעו לסומרים לשמעון והרבית היות פחדעו לסומרים לשמעון והרבית היות פחדעו לסומרים לשמעון וורבית היות פחדעו לסומרים לשמעון שלקח בער שמעון מעות דרבה ברבות לעורך שמעון ווהרבית היות פחדעו למורים ליינור מיות מודעו לשפשין שלקה בעד שמשון מעות הרבה ברבית לצורך שמעון והרבית היה פורעו לסרורים חיח אומרים שלקה אומרים שלוקחים המעות מעוברי כוככים נורעים להם אך ראוכן לא נתראה עם העובר כוככים כלל. וג"ב לשמעון הגד היה לו בעלי חובות אחרים שנתמייב לפרעם לעוב קצוב ואם יעבור התנה שיהא חייב הפאפו"ד שלו ליקח מעות ברבית מהעובר כוכבים כרי לפרעם. ייהי כאשר לא מצא ירו של שמעון למלאת את ידו בומן הקצוב הב"ח כשי דבריתם לקחו מעות מהעוברי כוכבים ברבית וראובן פרע לב"ח הרבית מרי הדיש בחרשו. ועוד ראובן נשאר ערב לקצת ב"ח של שמעון בפרעת הרבית ולא הקרן. ייהי היום כאשר רבו חובות שמעון קפו כל חב"ח ובאו לתבוע מראובן ונתן להם הרבית ולא הקרן. ייהי היום כאשר רבו חובות שמעון קפו כל חב"ח ובאו לתבוע מראובן ונתן להם הרבית ולא שיבורים לו מרכים שמצונים והוא מרוב ולהום מרוב אומרים החום של מוצרות שחבות הרבית ולא מוברים אחבות הוא מאבר"ה של מוצרות שחבות בהוא מאבר"ה של מוצרות שחבות הרבית הוא מאבר"ה של מוצרות שחבות בל ברבים היבונים החום אומרים בל מוצרות שחבות בל הרבים החוב ונתן להם

ודעות הדשב"א דבנכיותא שרי אפילו באתרא דמסלקי בין בית בין שרה וכלא נכייתא אפור אלא דבאתרא דמסלקי היו אכק דבית. ומכיאור דבאתרא דססלקי אוי אכק דבית. ומכיאור דבאתרא דלא מסלקי הוי אכק דבית. ומכיאור דשות אלו צדר והורה פנים לכאן ולכאן והעלה דרבית קצוצה לא חוי אבל אכק רבית הוי ומה שאכל דעות אלו צדר והורה. פנים לכאן ולכאן והעלה דרבית קצוצת לא הזוי אבל אבק רבית הוי ומה שאכל ראוב אכל ואין מוציאין מידו ואין מוכין לו מן החוב כלום אבל חבתים יהיו ליתומים של שסעין ויוכו בהם לעול ואין מוציאין מידו ואין מוכין לו מן החוב כלום אבל חבתים יהיו ליתומים של שסעין ויוכו כהם לל ואין מידו דיים אי אימור במ"ד שאין אימור רבית כיון דאיכא אימורא וממנא החדא ע"ש. ורב"ש קע"ם ורשד"ם ה"א רפ"ה "א ס"ב ח"א קס"ב קע"א. ויב"ל ה"א פ' וה"ב מ"ב וחתנה עםו שכל זמן שיהיו המעות בידו שיתן לה סך קצוכ כעד האה וחועלת המעות שהלותה לו וחתנה עםו שכל זמן שיהיו המעות בידו שיתן לה סך קצוכ כעד האה וחועלת המעות שהלותה לו וליפוי כח האלמנה משכן ראובן בידה חזקת תנויותיו בתורת אפותיקי ששפה לח דאוב בצון אשתו ונכתב בס' וחעד עדים העלה דאין משק והוע בידו ה"ב קי"א. וע"ד תאפותיקי שעשה לח דאובן הוכית דמאחר שלא בס' וחער ע"כ ס"ד והרש"ך ח"ב קי"א. וע"ד תאפותיקי שעשה לח דאובן הוכית התתרש או החאלמן תוכל למרוף מהם ונסצא שאין להאלמנה זו כה עליהן ויכול ראובן הלוה לומר מי"ל כהרמב"ן ומייתו לבשל כל בה השפר ע"ש ולש סי"ד): אלכונה שותות לוה המשכן ההוא כתורת מכר נמור מור לבוצה עם שהיות שור והב"ב הוה בהור מבר כמור מכר נמור והטלוה עושה עם המבה בקנין שאם ידבה אחד כך המוכר לחזור ולקנותם שיחזים לו וחנה ראובן בא לשלם מעותי לאלפנה נזמן שהיה שות חנרוש" פ"ח לבנים ובסקה עשדה גרוש" שלוה משמב העות האלמנה לאזור ולמכור בא לשלם מעותי לאלפנה נזמן שהיה שות חנרוש" פ"ח לבנים ובסקה עשדה האלמנה לאזור ולמכור בא להת לה כ"א מ" וחצי.נשא ונתן בעיקר הרין והמלה דמאחר בר המבה שעשת האלמנה לאזור ולמכור בצה להת לה כ"א מ" וחצי.נשא ונתן בעיקר הרין והמלה דמאחר המבה שעשת האלמנה לאזור ולמכור בניו בא לשלם מינחי לאלסנה בזמן שהיה שות חנרוש" פ"ח לכנים וכפקים לשדה נרוש" שלוה ממנה אינו לוכל הלהת לה כ"א מ" וחצי. נשא ונתן בעיקר הרין והעלה דמאחר רהשבה שעשת האלסנה לחוור ולמכור לוכל המצו שקנתה מסנו בעבור העשהה נרוש" והא תלוי כרציה ובפרפ אם לא קנה מירה ע"ט וה שתחזור למכרם לו דוכתה האלמנה ויכולה היא לוסר אם תרצה חפציך תן לי כך וכך שהדי הסכר עושים אותו מבר גמור ומוחלם ע"ש. רשה"ם י"ד קע"ו ורב"ד וה"ש ע"ה ורם"ב ז' וה". ופ"ם ה"א כ"ג ונ"ד ורב"ד וה"ש ע"ה ורם"ב ז' וה". ופ"ם ה"ג כ"ג ונ"ד ות"ב כ"ה מ"ו מ"ח. השביש ה"א כ"ו וה"ב קנ"ג ורי"ה. ריב"ל ח"ב ע"ד ה"א ט"ש. וצ"ץ כ"א, וב"ש מ"ח במשעת השרובין כרי שיכנס עם כתו ובהשו" של ע"ם ו"ב"ן וה"ל בע"ב ור"ב משעת השרובין כרי שיכנס עם כתו ובהשו"ש שלי עשם "ה"ו רקאובן נתן לשמעון מאה פרחים בשעת השרובין כרי שיכנס עם כתו בהשמה לסופה למיום הלו נוכל במבה הכתובה מכולא נפתלק התוכ ואם יתן יותר מהק" הוי רבית ע"ש הורה שכיון שעדיין לא נכתבה הכתובה מסולא נפתלק התוכ ואם יתן יותר מהק" הוו רבית ע"ש הבמכמת מדתח"ש א"ך (שם ה"): ראובן שנחחייב לשמעון בשמר ועדים ע"ש נוסחו לפרוע לוחוב במ"ל שבם ולא יעבור והוא שבור שהוא מתחייב לשמעון בשמר עדים ע"ש נוסחו לפרוע לוחוב במ"ל שבם ולא יעבור והו שנוד שהוא מתחייב לפרוע מהסעות שעברו באותו זכן בלי שום במ"ל השבם והאים המבר מדור מואה מכלך ירידת המעות ועשה ממבע חדש ועוד ממה שהיה כתוב כזוף שבוטן הפרעון הוכרו מאת המלך ירידת המשת תשבת חדה מחבר מובר מהוב כזוף שהוב מובר מהה כתוב כזוף ומסיק דמיהו אבק רבית אילא ע"ש ומ"ש הש"ך מ"ם קצ"ו (פורי זהב ק"ע): ראובן שקכל איוה סך מעית בתורת עסקא משסעון למשך שנת ואחר זמן הפרעון עוב ראובן אצלו הבעית ונתעסק בהם מעת בתורת מסקא כיו או היב של מי מושך הזמן שעבבם וראובן אצלו המעת ורתעם בהם ושמעון תובע ממנו ריוה מסח שינע לו לפי משך הזמן שעבבם וראובן ממאן במענת רבית ושחיו מקרון אצלו. העלח רהדין עם שמעון ותייב לתת לו ריוח גם מהעסק שנתעםק אחר הזמן חקצוב ואין בו צד איסור כי נמשך אחר הזמן העבם לזמן שלא פרש לו בסף הזמן שעינו רוצה לקבל עור בעסקא אוס הסעות וכל זמן שהעסק מהם אף שכלה הזמן הקצוב אדעתא דמעיקרא עכב בידו המעות דאי אותם המעות וכל זמן שהעסק מהם אף שכלה הזמן הקצוב אדעתא דמעיקרא עכב בידו המעות דאי לא תוי משעה שעמן עיין שם (שם קע"ו): ראובן שקכל משמעון סך ת' זהובים כרי להתעסק בהם למשך שנה ונתחייב לפרוע לו בין קרן ופירות שירוית מחצסקא ת"ק וחוכים לסוף משך שנה ושאם למשך שנה ונתחייב לפרוע לו בין קרן ופירות שירוית מתעסק בסך שהיהים מעובב כירו ולתת לו רווחים לפי עדר הסך הנו' והנה עבר קציר כלה קיץ ונתארך הזמן ולא פרע ושמעין לשאול הניע שיתן לו רווחים לפי עדר הסך הנו' והנה עבר קציר כלה קיץ ונתארך הזמן ולא פרע ושמעין לשאול הניע שיתן לו רווחים לפי עדר מסתריב שיתויב לפרוע הקרן והפירות בסקא של שנה ראשונה. העלה ביני נוסח מכל הת"ק והרבים או ממתריב שיתוי בירו בתורת עסקא של שנה ראשונה. העלה בעהנה מכלה מריו מור מים בל הת"ק והרבים אורים מתוי יחלק ויחשב הריוח לעסק משל שנה ראשונה ע"ש (שם קע"ו): העולך דהנית סשלו הבירו בברית המור לבני הקון והרבית ואח"ב המסך מ"ז בהיתר שאלו מסנו מריות גם מהק' שהרויח בעסקא של שנה ראשונה ע"ש (שם קע"ו): העלך דהניתן סעות להבירו ברבית באח"ב הריוב מבעין והרבית ואח"ב המשל מכנו מריות ב ברבית באחום של עובר כרבים ופרצ הקון והרבית ואח"ב לראוב משלו דהויא תפיסה משום דהוי רבית קצוצה ויצאה ברינים וחייב שסעון להחור לראובן ונתעסק בחם

העלקה דהנותן סעות להבירו ברבית באסרו שהם של עובד כוכבים ופרע הקרן והרבית ואחים הפם משלו דהוא תפיסה משום דהוי רבית קצוצה ויוצאה בדיינים וחייב שטעון להחזיר לראובן הרבית שלקח סטנו לאין שליחות לעובד כוכבים ובפרש דיאובן סוחוק בנקסי שטעון דודאי יכול לעכבס. ושם ביאר שלשה צררי ההיתר שיש לישראל האוסד לחבירו לוה לי מתעובד כוכבים ברבית ואלו הן. הא שנתן לו פשכון וא"ל ללות עליו סותר לפי שהעובד כוכבים סוסך על הסשכון. הב' אם אטד לתבירו לוה לי מעות על שמי והעובד כוכבים סוסך על המשלח ואחריותו עליו סותר דהשני אינו אלא לתכירו לוה לי מעות על שמי והעובד כוכבים סוסך על המשלח ואחריותו עליו סותר דהשני אינו אלא שלית בעלטא. הג' היכא דהמעות של עובד כוכבים מוסקדות אצל הישראל והם באחריות העובד כוכבים שלית בעלטא. הג' היכא דהמעות של עובד כוכבים מוסקדות אצל הישראל והם באחריות העובד כוכבים.

יות שמש, נו ששמן וח"ל דיות עיו סיתר קפי שהעובד בוכנים סומך על המשפון. תב' אם אמד לתכירו לות לי מעות על שמי והעובד כוכנים מוסך על המשלח ואחריותו עליו מותר דהשני אינו אלא שלית בעלמא. תנ' היכא דהמעות של עובד מוכנים מוסקדות אצל הישראל והם באחריות העובד כוכנים מוסקדות אצל הישראל והם באחריות העובד כוכנים הוא או נפי טותר להלות ברבית לצורך העובד כוכנים אלא שאמרו מפני מית תעין או"כ אית ליה קלא או נו שמונים של מעוב בוכנים מדרבית ונתשב וו ומשנים ע"ל או של הדרך מכר לעובד כוכנים מברתי ונתשב וות בעוב נפי שמעון בעד חובו ומשנים ע"ל הת הסך שנתפשרו עם העובד כוכנים ולקחת תנכסים וותעב נוסף רב לפלדותם ובין כך זכך עלה הרבית סך מה וחוקרו הכפים יותר מאתו סך. תעלה דאף שראובן לא כדין עשה במה שצות למשכן נכסי שמעין עכ"ז הוא פמור ומאחר שנתן המשכון ביד העובר כוכנים בדרך מקם האון אחריות על השליח ודאי שמה שפורע שמעין מהרבית אינו אלא העובר כוכנים ולא לתובר כוכנים ולא כפורע לראובן ותוא במה שנתפכב לפרות' כרם לעצמו החידים עיותוש בין וווי מצור שמעין מהריה אינו אלא בעל העובר כוכנים לוו אודיהם סירושה אביהם סך מה מאלי דוקח איתו ברבית מהעבר כוכנים הוא לוי אפי' שהכן בלון לעובד כוכנים וכן נעשה הרבית לעובד כוכנים הוא לוי אפי' שהם יצאו ערבנים קכלנים וכח שהעים וכן עלא תעלת דכיין שהלות נוא בלה מחובר בלבים הוא עובד על ביד עוב העון קבלן שבים וכן השה יותר לעובד כוכנים הוי בעד ליי וחולה במבר ונע בשה שפתו בלי לעוך צ' לכנים שהיו עובד להיות ההיא היו המצות ולעבד צ'ל לכנים שהיו עוברים בומן לעבד צ'ל לכנים שהיו עוברים בומן לעבד צ'ל לתתתונה ע"ן שם ק"ב נריש שרויו שובים ורין יד בעל השפר על תתתתונה ע"ן שם נשיר ולעד ביר אם בתוב בשר לבנים שכם שלה בושר משול לבנים בכ"ב גרוש למקו המוב ב"ב גרוש לעד מוב ב"ב גרוש לביר מוב ב"ב ברוך להיו ביות הוא לבא לב"ד לערוך מ"ל בנים חעלה שלהיות הבר לי לבנים שהיו שובין והרוש הוא בירו אום ב"ב ואמר שור ב"ב מות בירו מובי ואום ולאון לבין שהוב מות ביות בירו להעות שור לבא לב"ד לי מכנו של מות ביות ורי האשה כיר בעלה אמור דהו רבית קוצות והוא והאות הוא לו ואסור לאון שהוא הרון מובים והוא עום הוא מות בוום והוא מום אורים והוא מוב הוא מום הוא מום הוא מום ב"ב והיום והוא מום ב"ב ולנו שהוא מום ב"ב וחדים מהום ב"ב מום הוא מום ב"ב מום שהוו ביום ב"ב מום הוו בל מעום

אברהם אשל

אשר אברה של המשק ומנו מתמסקום יותני מתלח בענין במעמק עד שמעלם כיות סך פלוני ונותן לו ש"ע ש"ד ומשם וכולה יכו מכרות כירך שותר לותר מו משם וכולה יכו מדי ביר בירה של המשח של לכד וכ"ל מתח בירות מוך בירות מוקד בירות בירות מוקד בירות בירות

בפסקיו אם אביר ישראל חב' וכו' ואני אעלה לעובד כוכבים הרבית ושקיל ופרי בזה וכמ"ש התוספות בר"ה מצאו ישראל וכמ"ש הרא"ש כלל כ"ה אפילו שנהב ישראל הנ' וכו' שפר נשפו לעובר כוכבים וליתן משכונות ונס נתן הרבית לפובד כוכנים אמר. ומוף דיבר מעלה מחאי משא ומתן דיתם נפלה ראובן בהלואה מן העובר כוכבים ואת"ב הלוום לשמשון הוא רבית קצוצה רוצאת בדיינים . ואם בירר משנתו שהוא פקדון מהעובד כוכבים שהפקידון כדי שילוה לו ברבית וכל אחריות המשות של העובר כוכנים כיותר ככ"ש הרא"ש והריב"ה ובח"ת פי"ש כמה נופי חלכות דקא פסיק ותני בהאי דינא רואטו. מכנים מיום כם שנוא ש וחדיבת ובחת עיש במה נושי הזכות וקא פטים חובי בהאי רינא היה הם שאו ומחנו עם שאר הפוסקים אחדונים ומסיק דינכה לו כל הקאמביו"ם שפרע לו לשעבר . ודשמר שכלול בו רבית ואינו מפורש הרבית איפלינו כיה קמאי אי קנמינן שלא יבה נוף הקרן אשילו הייב מודה ולדעת מוהריק"ו נובה ולדעת הרא"ש אינו נובה ושקיל ומרי כמ"ש המס"ע בחה"מ נ"ב. הייב מידה ולדעת מותריק"ו נובה ולדעת הרא"ש אינו נובה ודשקיי ומיר כם ש חסט ע בחה ט ב ב.
דאי נתברר רכלול כו קרן עם תרכית מססיד אפילו הקרן כיון שכל רבוותא סברי הכי ואפי' איכא פלונתא
דרבוותא יכול לומר חלוה ק"ל אם אלו הקאטביו"ם שמען שפרע הם מהלואה אחדרת ומוען המענות
הנו' הרי היא אבק רבית ואינו מנכה משמרא לשמרא . ואם הלוה מוען שכלול קרן עם רבית והמלות
כומר ואין בירור לרברי הלות ויש נאמנות בשמר לדעת האחדונים נובה שמרו ע"ש ת"א (פרח מ"א כופר ואין בירור לרברי הלות ויש נאמנות בשפר לדעת האדרונים נובה שפרו עיש ח"א (פרח מ"א נכ"א): ראורן נתן לשסעון בתורת עסקא מאה אלף למחצית שכר וכן להשסר לומן מה ובסוף חומן נכצא להם ריוח ל"ו אלף ונפל שמעון המוצית לעצמו וחלק ראובן תעלה עליו בשפר פחזיש שראובן יש לו בעסק האה וי"ח אלף ונפל שמעון המחצית לעצמו וחלק ראובן תעלה עליו בשפר פחזיש שראובן יש לי לני שרוא אבק רבית והמסון הוא ביר שמעון נמתפק השואל אם יש בסעה זו להספר עם ראובן א עם יורשיו ואם יש לו מינו דנאנסו או נגנבו. עוד נסתפק השואל להיות שהורח להם רב א' שראובן קציע לשכעון דינר א' בעד שבר פרותו ונתן לו לראובן הרינר בעד ש"ש שה אה אבק רבית אם יש "ש שלא או לו לכות מהקרן הרות של ש"ש שהוא אבק רבית אם יש ש"ש שלא ולו לו לו מוען שמעון שרוצה לנכות מהקרן הרות של ש"ש שלא אובן מענת פרובול בשלי שקיל ומרי בהיא דתנן בפ' המקבל האי עסקא פלגא מלוה ופלנא פקדון. ובאים לידי אכק רבית והריא דא' כם' איותו עשך אין מישיבין תנוני למחצית שכר אלא א"ב נותן לו שכרו כפועל בשל ומית היא בא אוב בית שלמד מכלו בשל בשל בשל בשל בשל בשל מורוש בהריא רכל פלוקי כלא וחיבה בתחלת העסק אי אפוני מיניה הוא. רכל התיקנים שלמד ממנו. ומיתו לעורות בההיא רכל פלוקי כלא וחים אפונים מונים האבוע שלו התיקנים שתיקנו ח"ל בנותן פעותיו לעסקא אם לא נעשה בתחלת העסק אי אפוני מיניה הוא. ואם התיקנים שתיקנו ח"ל בנותן פערוי לעסקא אם לא נעשה בתחלת העסק אי אפוני סיניה הוא. ואם התיקנים שה"ל בנותן פערוי לעסקא אם לא נעשה בתחלת העסק אי אפוקי סיניה הוא . ואם התיקונים שתיקנו חו"ל בנותן משותיו לפסקא אם לא נפשה בתחלת העסק אי שפיקי שני "ושא" ואם החיקונים שהיקני חדיב בנותן משותי לעסקא אם לא נעשה בתחירת העסק אי טהני בסוף העסק היית בכות והמקנ לא המשה בתחירת העסק אי שיני דלפא ואית ביה רווחא דעסקא דמצי המקבל הטוחוק לומר ק"ל כהנך רבוותא דאמרו דלא ישול בעל העסק בי אם הקרן ואם בעל העסק נפל קרן וריוח והוא מוחוק אין סוציאין סידו דהוא נ"כ יכול לומר ק"ל וכו' ועיין רשר"ם י"ד מ'י נ"ם והררב"ו רצ"ו והראנ"ח ח"ג כ"ה ומוהרי"ם ח"א כ"ב ופני משה ח"א ע"ג. עוד שמעין אלא העלם ע"ג בש"ח וסחוק או או הראנים שמעין אלא העלם ע"ג בש"ח וסחוקת האחרונים שיש בוח עיין רוב"ל א"א צ"א ורשר"ם בח"מ צ"ד ומ"ש חסובר לוכות המקבל המהלומות המקבל לספרו מהי"ח אלף ולענין אי נאכן לגבי יורשי ראובן נ"כ ביאר דעת האחרונים בפלונתא דאינא כין. הרב בעל הת' ובין בעל העיסור שהביאו הב"י בסי' מ"ר וכתב דהעלו כדעת בעל התרוסות ורמצי השביעית משמפת אותו. ושתנאי חיו הדברים שלא ישמים וה החוב עי"ש. ובסי רי"ר היכא דהוה הרוכב עלה ופלגא פקרון אם השביעית משמם פלגא דמלות ע"ש וברשד"ם א"ת רכ"ז וח"ם ל"ום"א וקפ"ו ודברי דיבות ק" ורל"ה ומוהרש"ך ח"א י' וש"ד וקנ"ם ודיב"ל ח"א דף נ"ג והרלנ"ח קס"ג ומדרי"ם ח"ם קי"ג וקי"ד ומקור בדוך מ' ונ"ח ובתשוב' על מ"ש בשמר שחיה כתוב ז"ל: מודה אני משה בן יעקב איך אני חיוב לתת ולפרוע לאהרן בן עמרם חמשים והובים רחם כ"ב וווי ורם מכ"ב מחורת. שקבלתי ממנו ונתחייבתי לפועם לו לומן נ"ח כלי שום איתור ועיעוד. ולראית כתבתי שורחים אלו שקבור ולמור במנו למור במנו לי של מור מור והם למור מב"ם עד. עב"ם עד, ושאלו את פי אם שמרו זה אנו על במנו על במור אנו על במר נו היה וכו למור של הות וכו לי והכל אמת על פח. ואם יכבה הב"ח הגו' בוטן הוה בשפר יהיה ככל שפרי הודאות או יחיה ככתכ ידו וכטלוה על פח. ואם יכבה הב"ח הגו' בוטן הוה בשפר זה שעבר לליו השפופה וזמן שתי שמיפות. והגה שם בתחלה הוכרתי והעליתו בלכן זהו הכתוכה בשפ"ח זה דין מלוה בשפר יש לה בלי ספק ואינו נאטן חלוה לומר פרקתי מאחר ראיכא עדים התומים ויכול המלוה לומר שפרך בירי מאי בעי ומלוה תיתקרי עם היות שהיתה על מכירת מחורה וכו' עי"ש ויכול המלוה לומד שמרך בידי טאי בעי וסווה חיוקדי עם היות שהיתה על מכירת מחורה וכי' עי"ש בי אינו טגרון זה שכאתי עליו. אך כענין השאלה חשנית הרחבתי שם הביאור ואפם קצהו העליתי פה להיות כי טצאתי רב שר וגדול בישראל חעור למנגרים שלי ווצא המחבר ז"ל בשאלה הנה' דנמה רעתו לצד נדולי האחרונים דסברי ראינה נורגת כוה"ו כרעת אותן שחלקו עלי באמרם אלי כי היה תלוי הדבר בטנהג ולכן רצוגי לנלות דעתי בקצדה ואתה הקורא חביב חבחר ולא אני והוא זה היה תלוי הדבר בשנהג ולכן רצוגי לנלות דעתי בקצדה ואתה הקורא חביב תבחר ולא אני והוא זה כי על דבר כוה לא יאסר מנהג קבוע חצרר המקשה להיות כי היא מצר העלם ידיעה חגוהג כן הדילה שזה יקרא מהנג הכבול את האלכה מאחר שאין שעם גכון למנהגם חיל קרי בי רב מ"ש חרא"ש הדלילה שזה יקרא מנהג הספו"ל את האלכה מאחר שאין שעם גכון למנהגם חיל קרי בי רב מ"ש חרא"ש בכלל פ"ח ובכמה מחש"ל המצר נחני ורשני האוד לא מסתבר לי דאינו נהיגי בארץ הזאת לא ידעתי למה . ומה שא"ל בשביל יפוי לשון דיש בשמרות לא מסתבר לי דאינו נהיג בשמים כפני מאום חשר בן קר"י ז"ל. הרי לך בהדיא שלרעת הרא"ש הדבר פשום דשמיםה נהגו בשמים כנאום חשר בן קר"י ז"ל. הרי לך בהדיא שלרעת הרא"ש הדבר פשום דשמיםה השולח רבי אוסר וזה דבר השמיםה ונו' ע"ש והני משל מון הוה ובל מקש בן בארץ בין בה"ל ועיקר שורש דין זה הוא בנימין פרק השלח רבי אוסר וזה דבר השמיםה ונו' ע"ש והבי מת כשים נחלה ב"ל מיור הב"ם מ"ל מון וכ" ע"ש וכן כתב הסמ"ג והמור בה"ל מיו ע"ש שוב מת המש"ח בח"ל מיור הליור הלטת ונו לי דעם החור"ן בפירוש הלטת ובר שמשת במשים והלו בר מון הוה בל מקום ובל מון הוה בל מקום ובל מון ב"ל מיור הלי"ם ב"ח משמת כמשים ובל ומן וב" ע"ש הב"ל מחור מכב"ם והרמב"ץ ע"ש ובן הזה נוהגת שמשת כמפים ע"ש הר"ף רפרק השולח נתב שיש הכמים מקילין ואומרים שאין בומן הזה נוהגת שמשת כמפים ע"ש הר"ף רפרק השולח מבר איש הכמים מהלא וו"ל כתב ודה שבל כמה מברא אות הב"א או"ל כתב וור מבל מקום לי דאין שמיםת כמפים נוהגת בוםן הוה דאורייתא הריעני היאיך נהנין נהיק נוהנו הואק נהנין נהיק נהדין נהיק נוהנו להוש"א "א"ש ב"ח"ל. שאלת קים לי דאין שמיפת כמפים נוהגת בוםן הוה דאורייתא הנריעני היאיך נהנין בישבתך. יעוד מצמתי דאיתי כאמתות נגוי המקכים אשר לי תשובה א סכתכי יד מיוחמת ההדשביא ז"ל "כתב ועוד מאלת קים לי דאין שמימת כספים נוהגת בזפן הזה דאורייתא זגריעני היאך נוהנין בישיכתך . תשובה כאן ובכל נלילוחינו שספת בספים נוהגת וכן פסקי הנאונים וחרי"ף כתב בהלכות כל אותה סיניא דפ" השולח וכן פסק דש"י בפרקא קמא דעבודת כוכבים בשמעתא דאי פעי תנא ויש להם הרבה על מה שיסמוכו כל ונסוף ההשובה כתב וו"ל ואע"פ שהראב"ר כתב בנימין דאין השספת כספים על מה שיסמוכו כל ונכוף ההשובה כתב וו"ל ואע"פ שהראב"ר כתב בנימין דאין השספת כספים נוהגת בוטן הזה פכר שם קמ"ל רב הוג דשמישת במספים נוהגת אע"ם שאין שמימת קרקעות נוהגת דלא סבירא לן כר" ואי נמי מבירא לן כותיות מהי דהמאורייתא לא נהינא מדרבגן מיהא נהינא ואלי בר"ל. היו לך מוסבם מכל נדולי הפוסקים ידמואוריות את נוזינה כדו בגן סיות נונים והם ינו לעם כדי ווו לעם כל נוזי ל שופנים בניתן דירן שנוצרשתי ללא כסיר שאינו נורבם בנירן דירן שנוצרשתי אף כסקום שאין נורבים בה כסו בנירן דירן שנוצרשתי לליו אומר אני דמאחר דתלות שהוא מוחזק יבא להתדיין לשנעו ויואמר שאינו רוצה לשרוע מפני שליו אני באחר דתלות שהוא מוחק יבא להתדיין לשנעו ויואמר שאינו רוצה לשרוע מעשה לו שברה עליו השמימה ושהמלות לא עשה הפרחבול אף אנו נעשה אזנינו כאפרכתו נבשק ונעשה לו תעשה מור בלא תעשה לו תבין ואם לא ח"ן דריזה כנוול העניים כמ"ש הרמב"ם בתשו" הנו" וחמלות עובר בלא תעשה נ"כ הרמב"ס וכ"ש הכא כשפר רצו" שאין כו אחריות נכסים ספירש ככתוב ומבואר אצלי נסיים ניד הרמבים וכיש הכא כשפר הגו שאין בו אחריות נכסים ספורם כתוב וסבויא אצלי באירך סס"ם מהריקו שורש צ"ב עי"ש רודאי משה הלוא הגו' זכה כנכסי חבירו לדעת הגרולים הנו' אשר בית ישראל נשען שליהם אכן לרעתי הפוב והישר בעיני אלהים ואדם הוא לעשות פשרה ביניהם כמו שתל"י עלה בירי בנרין הלו ע"ש) ושייך וה בחל" מוען ונשען ופלפו הקילסים כאן (שם קס"י): שתל"י עלה בירי בנרין הלו ע"ש) ושייך וה בחל מעוב שסעון בהספה אשר לסיבה זו העלה עליו שטעון מך נדול יותר משיווי הסחדרה ווקף חבל ראובן עליו בשפר כלוה מסך קצוב לפרעו בסיף השנה והנה עתה פוען שיש בעסק זה צד רביה מחסת מה שהתוםף עליו שמעון ברטים יותר מכרי שווייה להיות שעתנה לו בהספה הוו היותר בשנה מעלה האט יש עדים שעירו כרברי ראובן בהקפה. והנה אתר דשקיל ומרי בעיקרי דין זה ודתות שנו העלה דאט יש עדים שעירו כרברי ראובן בהקפה והנה אתר השקיל ומרי בעיקרי דין זה ודתות שנו העלה דאט יש עדים שעירו כרברי ראובן התכלה מו שמיות היותר שהנות היותר של שמיוו היותר הבראה או וראו בעיבו שיום היותר שיום היותר שהנות היותר שהנות היותר שהנות היותר של שחסים היותר של שיום היותר של היותר של היותר של שוויה לאוד היותר של היותר של היותר של היותר של היותר של היותר ביותר של היותר של היותר בהתלה או היותר של היותר היותר של היותר של היותר של היותר של היותר של היותר ביותר של היותר של היותר ביותר של היותר של היותר ביותר של היותר ביותר של היותר של היותר ביותר ביותר של היותר ביותר ביותר של היותר ביותר ביותר של היותר ביותר של היותר ביותר ב בהקפה. ותנה אתר דשקלו ופרי נעיקרי דין זה והדעה שנו תקלה דאם יש קדים שיקדו לרברי אובן שהוסיף לו שמנין ערך הסחדה בעבור שהיה בהקפה אזי ודאי ראין ראובן חייב לפרוע לשטעין היתרון שהוסיף לו שמנין ערך הסחדה בעבור שהיה בהקפה אזי ודאי ראין ראובן חייב לפרוע לשטעין היתרון על שהרם עיקר הרין ושרשיו ועיין רלנ"ח ע' ופהרם"ם ח"א ק"ד וריב"ל ח"א כלל ח" סי' א' תפני משה ח"א ע"ד וריב"ל ח"א כלל ח" סי' א' תפני דא"ק ואחר ימים על ורש"ם "ד"ד ע' (שם ק"ך): ראובן שנהן לבנו ת"ק זהו' מד להתירו מאחר שדאובן נתן לו נתדייב בנו להת לאביו תמשים זהובים סדי שנה בשנה. הודה צד להתירו מאחר שדאובן נתן לו הקרן בתחלה בסתנה נמורה אין כאן אוסר רבית ויליף לה מהתיא שהשיב מחר"ם הכיאה חמרכי הקרן בתחלה בסתנה נמורה אין כאן אוסר שהלוה לך מעות ואתה נותן לו הוצאה וכו' עי"ש אך באום! אחדר וואי אסור עיין שם ורר"ם אלשיך ל"ש ומ"ש ש"ך בסי' קע"ו מ"ק מ"ו ח"ב (שם ק"ח):

מסנו לכשירצה אזי שרי דהוא כתנאי מחודש וחיוב חדש שמחייב את עצמו ע"ש והרמב"ם פ"ו מהל" סלוה ופ"י מהלכות סכירה ובמחבר רם"א דישב דברי הרבב"ם שכחב בפ"ו מהלכות סלוה ה"ה וכן אם סהורותי החלכות שכירה ובכתבר רכ"א דישב דברי הרמבים שכתב בם ומהלכות מכוח ה"ה וכן אם התנה בעל השדה עםו כלומן שיבא לו מקות יחשב לו עשר בכל שנה ויסלקנו חרי זה מותר וכו" ע"ש (שס קש"ו): ראובן ושטעון שנשתתפו יחד ראובן בסך ר"נקרן ושטעון בקרן סך מאה אכן הבתעסק היה התנאי שיחיה שטעון והריות והדפסד לאמצע ועוד היה התנאי ששטטון יקח זהוב א' יותר על חלקו בעד שכר מרחו כדי לצאת מחשש אבק רבית וכן הלקו השנח ראשונה אכן בעוד שענם דבות שנמשך השותפות בשעת החלוקה לא נכת שטעון שכר מרחו ובא לנכותו כעת וראובן מוען שנים דבות שנים קר השותמות נשעת המעיקו את נכח שבעין שכר פרוזו ובא ענונו כעת זו אובן פיקן שמנה דבות שנים קר מחות שמין כאן חשש אכק רבית וששטעון כבר מחל מאחר שלא נכה כ"א שנה א'. העלה דהאמת כן הוא שניון שבעל המעות מסייע ומתעסק לפעמים מחנות ליכא חשש אנק רבית. ובנדון ההוא העלה דכפי הנראה ע"ר תנאי ראשון נמשך השותפות ושהוקת שסעון לא הויא מחילה ע"ש ובס" פרח ס"א חלק א'ס" קס"ו דחולק (שם ר"ו):

ראובן ושמען שה ררכם לקחת פלני באתריותו לקנות מהפ מחורת ואח"כ חיו חזורים לקנות הפחורה סמנו לופן ידוע וכרויחים לו. והנה יום מהיסים באו אצל לוי וא"ל הלוה אותנו כמהגך כדי שנקנה לך סחורה א' שיש כה דיוח ובנהוג נחזור אנו לקנותה ממך ולוי נתן להם והנה אח"כ כתבו שמר שלקות לליהם בסך המשנת ובשלת הפרעון פוענים שלא קנו הסחורה מהבעות שנתן להם רק שמרעו לעובר כוכבים א' שהיו חייבים ומה שאכרו לו שקנו ששקר עני בו לפי שהיו נצרכין למעות אכן עתה ריוח הכחוב בשמר הוא רביח ולוי פוען לאו כל כטינייכו לשים עצמיכם בחוקה שקרנים ורשעים כדי לההעסק בשעות שלי בחום ולא לתה לי הריוח כנהוג ומאחר שכן גם אתם הלוו לי סך כזה בחגם. הדורה פנים שודאי אינם נאמנים לופר שלא קנו באחר שא"ל שקנו והודאתם הויא כק" פרים ואו מענינן בריא בעד לוי שודאי קנו הפחודה כדי שלא לעשות אותם רשעים שלוו ברבית והדין עם לוי שהוא ת"ח וכקבל הסעות הוא פשר שאין דעתו על הסעות אלא לעשות חסד עם הת"ח.יורבר מועם משנב אצלו קדימה הסעות אלו כי אינם דרך הלואח והיה אפשר שהעשיר היה עושח לו ג"כ החסר סבלי קדימת הכעות וכדבור שהיה אוכר לו ליתן לבסוף היה מחרצה א"כ אין כאן חשש רבית אך מבלי קרינת הכשית ובדבור שהיה אוכד לו ליתן לבסוף היה מחדצה א"כ אין כאן חשש רבית אך מה שהוא דרך הלואה אף שרעת העשיר להרגות לת"ח כנכסיו יש בו איסור אם לא בשפר עסקא הגון ע"ש (תות יאיר קפ"מ): אךרך שלוה מחבירו על המשכון ובשביל איסיר רבית עשה לו כעין מכר גסור אף שהיו שווין יותר והבשיחו הסלוה שאם יעשה לו אחר כך דצינו שיתור ויספרנו לו בנהונ כאותן שרגולין ליתן רווזים והנה הסלוה אינו רוצה להחזירו כל עיקר ופוען שקנה ק"נ וזה מוען בהחניהתון שרניין ייתן רווחים והגה הסלוה אינו רוצה להתזירו כל עיקר ופוען שקנה ק"נ וזה פוען שענהה כפני ראיפור. תעלה רכיון שנותן לו ולהוד דבר הרגיל מתופפת סעותיו הרי זה נקרא שעשה רצונו וחייב להחזיר לו משכנו ע"ש. זה נקרא שעשה רצונו וחייב להחזיר לו משכנון שי"ל של עובד כיככים ומת העובד כיככים והמשכנו היה שוה יותר דלרעת לתבירו ברבית משכנון שרי"ל של עובד כיככים ומת העובד כיככים ומת המשב לו הרצשון שנהסשכנו על ירו והמכר שעשה לו אינו אלא ספני היהרן ולרעת המחבר זכה הישראל הראשון שנהסשכנו על ירו והככר שעשה לו אינו אלא ספני היהר הרבית שלא היה לעשותו על משכנות שהי"ל ככר לישראל אם לא באופן מכר שנ"ש (צ"ץ כ"): ארך שלוה על המשכון כנוכר בתשובה דלעיל אך שכאשר ארכו הימים ולא בא הלות לפותו משפון עם הלוה כדי שפרענו המעות שהלוהו עם הרווחים ויקח את שלו הכרו בידור לו בדבר ליכר בחשובה הלות למותו משפון עם הלוה כדי שפרענו המעות שהלוהו עם הרווחים ויקח את הדרת שמור בה השבון נפצא חייד לריותר מפה ששות הפשטון וזה אומר אני לא אחזיר הפשטון אם לא שלר זהנה לפי החשבון נפצא חייב לריותר מפה ששות הפשטון וזה אומר אני לא אחזיר הפשטון אם לא עד שתפרע לי משלם כי לדידי שוה כל כך כמו שאתה חייב לי וזה אומר דוקא אתן לך רמי שיווי המשטון ואקרונו העלה דהדין עם חלוה מאחר שמתחלה המלוה לא הלוהו אלא פחות מכרי שיווי המשטון המשכון ואקחנו העלה דהרין עם חלוה מאחר שמתחלה המלוה לא הלוהו אלא פחות מכרי שיווי חמשכון גל דעיתי הצוגוג היה לתיות גפוח על הקרן וגם על העודף שיניע ע"ם ההיתר ולא באימור ואם יקח יותר וראי אטור עי"ש ובחשובה שלי כנרון כזה (שם כ"א): ראובן שהיה חייב סטים להקהלה וע" שעשו לו גנישה נחפשר עסהם שלא יתן כלום רק שילוה לחם כך קצוב כרי שיסלקו מעל הק"ק הצר חמור שיש עליהם לאחר פריך הזרה פנים לאטור משום רבית אך בואת נאות לו להתיר שראובן יעשה ההלואה חגם לקרלה ואח"כ אנשי הקהל יעסידוהו אצל הפריץ והוא יקח הסעות סידם ויתן אותם לשדען חוב הפריץ בידו והצר יעשה הקהל לוותר לשדען חוב הפריץ בידו והצר יקד באמר ואבי הקי לאנשי הק"ק שיתנו לראובן הרווחים ואז יכולים אנשי הקהל לוותר לשדען חוב השור לין במים והיוגו דין דא בתמבידו אצלו שרי והאי דקאמר ואנו אעלה לך לאו דוקא דאשילו נתן לושראל שרי כיון הדהלואה לא געשות בשביל הישראל דק הם כשלותים של העובד כוכבים הפריץ ומה שנותניו לו ויתור המסים לאו מחזי כרבית רס עבור מתנה ולגבי הכתלת ובית להתה דיש להתיך באומר נותן לישראל שרי כיון רהחלואה לא נעשית בשביל הישראל רק הם כשלוחים של העובד כיכבים הפריץ ושה שנותנין לו ויתור המסים לאו מחזי כרבית רק עבור מתנה ולגבי הקהלת נראה דיש להתיד באופן והם שנותנין לו ויתור המסים לאו מחזי כרבית רק עבור מתנה ולגבי הקהלת ומצאחי ססך להחיר זה מאחר די"א דטותר להלוות לצורך הקהלה ואפ"י ברבית קצודה (זכרץ העדר התנות הידוע שתם סוברתים מהשרכה יר"ה להעסיד התנות כדי להלוות לענייהם דודאי אין לך צורף גדול סוה. ובסעם מד הוא אי מדם של היר במסדק הדב"א במימן קב"ם ס"ז ובס" לובס" לק"ם סעיף כ"ב. ומה נו באין הרבית בא מיד מיד מיד לבור הקהלה הם הלווים והם כשלוחים שיש צד מיד הלוה לטלוה רק ראשי חועד שעליהם סומל כל צרכי הקהלה הם הלווים והם כשלוחים שיש צד מיד הלוה לטלוה רק ראשי חועד שעליה מו הוא שלוה מחבירו לצורך העובד כוכבים קצם מעובד כוכבים על הרבית כיוקר ועם הישראל מול רכתב הש"ע בסעיף י"ד הכח הלוה ועוד התיידום הטלווים יש להם כסעם אחריות נגסים אם ח"ו תפול שרישה בתנות או כיוצא מסקיים דע"ם שיכולים לגא להם. ומה גם כי הם נושכים כי דרי בספי הקהלה שבכללם הוא פרים רעים שיכולים לצא להם יש להם ליתן חלה כתיה מפלים מבה שמבבלים כותם. ולפעסים השלוים ברים הבית הם שנתנים להם יש להם ליתן חלה כיתו מושכים כוצר מכם המכור מבה ולפעסים השלוים. הי רנית זה שנותנים להם יש להם ליתן חלק כראש כפלים סמה שמקבלים מהם. ולפנסים המלוים הם עצמן הממונים על הקדלה שלהנאת עצמן הם עושין להלוות מעותיהם כרי שלא ללכת דחופים ורחוים להצמרך לקחת מהעובדי נוכבים א"כ דרי אלו מלווים לעצמן ואין כאן לוח ומלוה ולא נשוך ונושף

עצמן הממונים על הקדלה שלהנאת עצמן הם ששין להלוות מעותיהם כרי שאל אלמת דחומים ורחוים להצמד לקחת מהעובדי כוכבים א"כ הרי אלו מלווים לעצמן ואין כאן לוח ומלוה ולא נשוך ונושך האסר לן קרא ונתשובה שלי הארבתי בביאור היתר זה ומחתי דברי אותם שכחבו על עסק רין ועל ששנם זה אחרון רכשהמלוים הם הנושכים והנשוכים מהליום דיש לצדר להקל כחבו זה לשינם הם שלא להוכיר היתר חדש זה ואין אמרי מתי של נבצא בש"ם ובפוסקים דה"כ שנים או שלשח שהפש וראי מכ"ל ושם הוכחתי שיש וכר יחיו מוחרין לחלוות ברביח מא' מהן ולכן אין לרבר זה שום מסך וראי עכ"ל ושם הוכחתי שיש וכר יראי מוחרין לחלוות ברביח מא' מהן ולכן אין לרבר זה שום מסך וראי עכ"ל ושם הוכחתי שיש וכר וראי אורי שהאונותו בוסן שאורי בשהיקתם שאין ראוי למחות והבא לשאול אין מורין לו להתיר זו היא מסקתו שם הראשונים הורו בשהיקתם שאין ראוי למחות והבא לשאול אין מורין לו להתיר זו היא מסקתו שם ל"התולקה של ממע של כסף אנט בב"ל משל לעוברי דרכים ולהוסיף לו על חשער של להתולקה ממע של בסף אנט במבע של מעובדי דרכים ולהוסיף לו על חשער של להתולקה של מספר על מעובדי דרכים ולהוסיף לו על חשער של כמלאה הורה של מעוב בעיעור אילו היה לוקרו מספר הורה פנים לאמר ולהתיר רוקא בדרך מתנה כמ"ש ההנ"ח בדין מלמר עם בנו עיון שם ברילה של או הור"ה ביון מלמר עם בנו עיון שם ברילה של אוור לובן אור השים הורי השים החדיב בפרק משול הללי מעובדי ולהיות שלמון מען כננדו שלקחם כדוית ספרותו משבועה כרססק המודבי בפרק מען שיברד-דבריו אם החיוב הוא דרך הלואה או נולה ופקרון לוכן או הורא מו שהוד בלו המשוע היות לוביה ולא לה החיא חוקה שאמרו דיון לוכותו מותם דבריו. העלה שאין בדבריו ממש וצריך שיור שלה בול הוביה ביות מות ביר מלה אום לו הולה בחיה של לו הנאה אחר שיהו שני מנים אם מקב ללו השביע לתבע לית כל בי הול המשר הוהנים של הוא השרה בירות המלוה עד שיהא שני מנים וויהיה השרות בסך מו שלו הלאור הול הוות הלוה ואו של מולים להתות בי"ש של המות בית מולים לו האחר הוות הלות הוא הוא הוות הלות היות מול היותות שלול של מקום ושמון השמון משמון מון של היותון שמחות שלול הוות לו היותון לאמור וכ"ד הי של התשבונות שכלל שמלון ושמם הביות משבה לול לו בור הוא מות ביות מול הוות בשל הוות של הוות ביות בשל הוות מות ביות מות ביות מות בתות במות מות במות מות מות הוות בלות המות ביות מות ביות מות ביות מו

קרן, נרבית והכיא ראה מכתב יר' של החשבונות שכלול שם כל הקאמביו"ם גפרפות ושממה שנשאר חייב לו הוא רעשה לו שפר חוב זה ודאובן שכן שהקאמביו"ם היה נותנם לשוברי כוכבים בעלי הממון "שמעון אינו מאמינו. כסנהגו המוב בישר פוסי דין זה בתשובה והביא רעה התוס' בשפר שכלול בי הקרן מים הרבית וחערים לא ירטו ברביו ראינו גובה אפ"י מקרן ולרעת הרמב"ם נובה הקרן אפילו בו הקרן מס ברר ובריו שלוה אותם מן העובר משעברי. ולשעת ראובן שהממון היה של עובר כוכבים אם מברר ובריו שלוה אותם מן העובר כוכבים אם והיות והיא דפרק איותו נשך כוכבים וחלוה אותם משעבר, ומ"ש הרא"ש מלוה ישראל מעותיו של עוכר כוכבים אבל לא מרעת ישראל. ומ"ש הרא"ש

אשל אברהם

השיר שהוד וכל ורחוק לספסד . דאם יפטיד סמסק (נתרי וא יוםן לו כ"א ח"ל ויש מוסקים מסירן וכי ספס"ש הפשר (לא ספסד : (יג) יכול לספסד . דאם יפטים פלוני ובסקדם פלוני . אף שיד ברו בי המקש שלוני . אף שיד היה יחד המספר מליך וחבריות חחן לי עכ"ם ח" למאם והתקבל ממין ח"מ טי ל"ב דריון כשלא שינה כוי קרוב לשכר ולמסד המספר משה אינו עכ"ם ח" למאם והתקבל מון המחל לשנו הוא מהיה לשני בי המוח לשני בי המחים בי המיי מון להמוח של המחל במדים בי לי לעיל פ"ק א": (יר) עי ס"ק ג' כשמלים אונה לממוד באחריות בהספר תשך זהן בספר מש המספק פר כי חביים ומי לעיל פ"ק א": (יר) עי ס"ק ג' כשמלים אונה לממוד באחריות בהספר תשך זהן בספר ביו בי המוח בי לוני ומאז יהא ביה כל על אחריותין לבד ותחנים עד זמן הכלואה ותחויר לי בכת הביא ברן והכיות כיון להמוח ביון להמוח מון להמוח מון ברו המוח לבל אם מחשבק ופולך ופרע מהריות כיון לתחלה מעוו אחרי בעלה במש" מ"ץ ב"י להמוח מש להמון מש להמול המוח לבל המוח ממון ל"ש לה כנותן ממור לקבל בהספר במוח ביליאותיו אחרי בעלה המוח מ"ש היום והמוח משל בשל היות במוח מבון לא הכנותן ממור להבוח ממור להוח משו מרשו להוח משו מרשו להבוח ממור למוח ממון לא הכנות מבוח מבון לא המוח משו מרשו למשוח מבון לא המוח מבון לשל השלוה בכור שהיה למה היום לאוח מות למוח מותו מ"ש מיון לאל השלום ממוח ביל למוח ממון מלא המנום בילו להוות משך להחוף ביות למוח ממון לאל השלוה ביות למוח ממון לאל השלוח ממון לאל השלום ביות למוח ממון מלא השל המוח מבון לאוח מון ל"ש לה בותו ביות למוח ממון לאםות מבון לאוח מון לאםות ממון לאל השלום המוח ביל למוח היום ל"ש להשלים לא הוון ל"ש לה בותו למוח למון למוח משום למוח היום לאוח מון לאל השלום המוח למוח למון למוח מותו למוח למון למוח מותוך לאוח מון לאוח מון לאוח מון לאוח מון לאוח מות למוח מות למוח לאוח מות למוח לאוח מות בלה מות מות להוו מות למוח מות להוו לאוח מות לאוח מות למוח מות מות למוח מות למוח מות המוח מות מות המוח מות מות המוח מות להוות המוח מות המוח מות מות המוח מות המוח

הקדמה

קק ספר תולדות אדם אחר מאלף אשר ראיתי תחת השמש. חכמת אדם גרול בענקים. חכו ממתקים. דבריו מאירים כזוהר הרקיע וברקים. אשר צלל במים אדירים. גבור בגבורים. שבחו יספרו לרור דורים. בקהל הורים ומורים, עתר נכסין. יצא ונכנס באוכלוסין. על רבנן ועל הלמידיהון בשער הגבוה. זה האיש היה לנם עמו משוש תבל. לבו לתוקקי ישראל. לעשות אזנים לתורה. מכריז מתורה שבכתב לתורה שבע"ם וספי השמועה. זה שמו לעולם וזה זכרו דור דור עד בלתי שמים עלי חלד הופיעה. הלא הוא רבן של ישראל הגאון מוהר"ר יונתן אייבשיץ ג"ע. מיום אשר עמדתי על דעתי -לישב בצלו חמדתי. ואם לראותו לא זכיתי. הרבה תורה ב"ה מחבוריו קניתי. המופלאים והממולאים מהם לא משתי. ואור יהל עלי ראשי שמתי. ועתה בימי חרפי הקרה ה' לפני חדושי פרק איזהו נשך והלכות רבית מהגאון הג"ל . פקחתי עיני וראיתי . תורת אמת בפיהו . מה מתוק מרבש מוציא דין אמת לאמיתו. כתב יושר ואמת כתב עמו. אז אמרתי לתלמידיי אשר מפחתי ורביתי. לא אשנה פרק זה בהעבדה בעלמא כ"א על משמרתי אעמודה לסלק ולסקל כל הקמשונים. כי חלו בה ידים. ונתתי אל לבי לבל אתן שנה לעיני ותנומה לעפעפי. להבין ולהשכיל עד אשר ארד במעם שכלי לעמקוי ולמעום מעמו המחוק מרבש. ואודה לה' על כל חמוב אשר גמלני. וחנני דעת ומוימה ער אשר עשיתי לו סמוכים חקל תפוחים. גנות ופרדסים. בכללי ררביתא חדושים שונים . ליישב דברי רבותינו הראשונים, וגם הצלתיו בע"ה מכמה וכמה השנות האררונים. והיה כל הבא אל אוהל העדות משכן התכמה . יעיין בהקדמה . אז ימצא דעת קדושים . בהיותו כללא כייל לכל דיני והלכות רבית אשר המה מופרדים בראשונים ואחרונים . גם הצבתי תוך החיבור מפירושי ש"ע שלי. וקראתי לחירושי הגאון המחבר ז"ל ברתו על שם שכורתין דבריהם . כי לו חכח והיד החוקה . ללהום את מושלי מלכי ואפרכי . ולהעמיד היסוד על תלה . ולחדושיי קראתי פלתי . כי ידי אסורות מבלי בא אל היכלי ענג ופנג לחתוך הדין ע"פ דעתי והכרעתי . זולת החידושים יבואו על צד הקושי וההפלא. גם עשיתי לו בריכות מים חיים סביב הגן בסוגיא דמשכנהא אשר רבו פארותיה. שמת יקוננו אנשי שם גדולי ראשונים זה בכה וזה בכה. ואנכי עשיתי לה דרך המלך לכל שיטה ושיטה. הראתי מקום מוצאה ומובאה. בנימוקה ומעמיה. ועשיתי לה מדור בפני עצמה. וקראתי לכל החיבור הכולל ספר המדע. כי הוא מקצוע גרול בר"מ. והרוצה שיחכים כו". אך זאת בקשתי מאת כל חכמי לב. שלא יעלו על לבם המהור. לחשרגי שאזרתי חיל להביא החיבור הלז תחת מכבש הרפום לחגדיל שמי . ולהתפאר במלאכתי מלאכת שמים. או להרבות הוני ורכושי. כי גלוי וידוע למי שאמר והיה העולם, שהחיבור זה היה לפראה עיני גדולי הרור בפרינתנו. ולפראה עיניהם שפטו. ונצפויתי לבל יתפהפה להוציאו לאורה. לזכות הרבים, קשן כגדול. זקנים ונערים יגילו וירננו כי ישעמו מנופת צוף אמרות מהורות הנאון ז"ל. אשר שפט בין דין לדין. אך מגודל הוצאות הרפוס העולה עד אשר לא יאומן ולא יסופר. נסגתי אחור מלהדפים גם החדושים על הלכות נדה. והלכותיה מהגאון הנ"ל. כ"א אחר שאברך על המוגמר על הלכות רבית. אז גם שאר חידושים על הלכות נדה אשר באמתהתי אביא על מובח הרפום . ומעור העוזר ומושיע אשאל עזר להוציא מהשבתי אל הפועל. דברי זעירא דמן חבריא הכותב וחותם פה פעסמ יום ה' ו' שבט שנת תקע"א לפ"ק:

הק׳ שמעון בלא"א מוה׳ דוד קרומנוי י"ץ:

כללא דרביתא

אכור רב נחמן כללא דרביתא כל אנר גפר ליה אסור. כחיב כחורה (דברים כ"ג) לא חשיך לאחיך נשך כסף נשך אוכל נשך כל דבר אשר ישך והקף ארבעה לישנא למבר המד ישר והכך ארבעה לישנא למבר המד ישר והכי הל"ל למכחב ל"ח לאחיך כל דבר כדאמרי בפירקין (ס"א ע"א) וליכא מידי דאמרי רבקן דלא רמיזא באוריי ולדעתי נמי רמזה לן הורמנו דארבעה מיני נשך איתנהו והן הנה בלשון חכמים רבית קצוצה. אבק רבית. מחזי כרבית. רבית דברים. וקרא דכל דבר אשר ישר לרבית דברים אחא כאמרם בס"פ [ע"ה ע"ב] וכן בכחובות מ"ו ע"א ובירושלמי פיאה פ"א על מקרא ונשמרת מכל דבר רע והיינו דיבור ה"כל דבר קרי ביה דיבור וקרא כלוה נאמר שלא יגרום נמי למלוה בזה מלבד לאו דלא חשימון. וכל אחת מסנה מתחלקום לפעיפים ודמיונות שונים. והנה אבאר אותם כיד ה" הטובה עלי:

ל רביח קאולה היינו שקולץ עמו ד' בה' כשעח הלוחה וזו היא רביח גמורה דכ"ע מודד בגוויה וחלר דלא קיימא לאברא וגברא דלא עביד למיגר ואמר ליה בחחילת הלואה הלווי ודור בחלרי לדעת מקלת הפוסקים בדעת מר"ן הרמב"ם דהוי ר"ק וה"ה וסייעתו מברים דהוי א"ר:

הלורהן וחבע חובו וא"ל הלוה חרווית לי זמן וחדור בחזרי להראב"ד וסייעתו הוי ר"ק ולדעת מר"ן הוי רק א"ר דלדעת מר"ן ר"ק לא הוי אם לא שהחנה או בשעח הלואה . לדעת האוסרים וברבית מאוחרת אפילו בסחם אם פירש ואמר לו בשכר מעותיך שהיה במלוח אזלי לדעת הב"י בדברי הבהת אשר"י הוי ר"ק לפי משמעו . ומהריב"ל לא ס"ל הכי וס"ל דהוי א"ר ומהבה"א לא מוכח [וע' במ"ל בס"ה מה' מלוה ה' י"א] :

בחורת משום פרועה לדעת הרמב"ם הוי רבים קצוצה ולדעת הר"ן הוי רק ח"ר: המלוח חכיכו פ"ת שכל מלחכה שחבה לידו יתננה למלוה למ"ד טובה הנחה ממון הוי כ"ק ולמ"ד עה"ל ח"מ הוי ח"ר: הגי"ח נסתפק בדבר מסוים דבעי למיהדר משום קלון חי מחל הלוה למלום או נחרצה ליקח מעוח אי גם בזה הוי קלון אי לא והמ"ל העלה דקלון איכא דווקת היכי דבעי לזכוח בע"כ של לוה אבל אי נחרלה הלוה כמעות או מחל לו הלוה חו ליח ביה קלון והוכחתו מדברי רבה עלמו דחמר כי מפקינן מניה גלימח מפקינן מניה ולכחורה הוח יתור לשון והג"ל רק גלימח מפקינן ומחי כי מפקינן מניה ע"כ לחוריי לן כי מפקינן דווקח גלימה מפקיכן מניה חבל במחל דחו ליכה בעמוד והחזר לה מפקיכן מיניה מידי וכ"מ מדברי התום׳ שב׳ דאם החזיר ולא קבלו חו לא מחייבי הבנים בחזרחם משום כבוד אביהם . וקשה הא אכחי קלון איכא וע"כ דליכא שוב לעז וקלון . אולם בדעח מר"ן נסחסקחי שכ' בפ"ד הי"ג הורו מקצת באונים שהלוה שמחל למלוה וכו' עד ואין הוראה זו נכונה אלא מאחר שאומרים למלוה להחזיר וכו' אם רלה למחול מוחל ובפירוש אמרו חכמים שהגזלנים ומלוה ברבית שהחזירו אין מקבלין מהם שהמחילה מועלה מבמע דאם אינו מקבלין מהן הוי מחילה גמורה. וע"ז אסקו ובדבר מסוים מקבלין ש"מ דאין מחילה מועלח בדבר מסוים והדבר לריך אצלי חלמוד : המלוה אם חבירו על השדה ואמר לו אם לא החזיר מכאן ועד ג' שנים ה"ה שלי . וקיי"ל דצריך להחזיר דהוי אסמכחא הפירות שאכל המלום לדעת הרמב"ם הוי ר"ק ולדעת הראב"ד הוי א"ר

בלעורת של הקדם שהוקדשו לשניים או לח"ח או קרן קיימח רבו הדעות מהן יש מי שמחיר אםי בכ"ק ויש מי שאוסר אפי' א"ר ויש מי שאוסר כ"ק ומתיר א"ר עי' רשב"א והרי"ע וכנה"ג ומ"ל בדבריהם וכל הקסילה שיש להן קרן קיימת תחת ידם להלוותם ברבית ילכו אצל גדול שבדור כדח מה לעשות על לד היהר הברור ומכ"ש בכל קהילה נחחלק המעות לעניים ידועים ומעות ידועות ובכי הם הרמב"ם מודה להרמב"ן דחסור . מעות של יחומים מוחר ליתן ברביח ורש"י בפירקין פירש דמחי דחמרינן ויהבינן להו ניהלי בבי דינח שיש להן כח להפקיר נכסי יחומים אנל המקבל ולההנות עמו קרוב לשכר ורחוק להפסד וכחב המרדכי משום דהפקר ב"ד הפקר להפקיע ממון הואיל ולאו רביה דאורייתא היא דאינה קצונה כוונה המרדכי במחי דסיים הוחיל ולחו רבים דחוריי הוח רלונו אף דהפקר ב ד הפקר הוח היינו דים כח ביד חכמים להפקיר ממונא של חבירו כאשר דרשו מקרא יחרם כל רכושו היינו דווקה בעשק סממון אבל להחנות על מה שכחוב בתורה ודאי חנאו בעל ולא בעי הלוה לקיומי לחנאי והרי רש"י כתב ולהתנות עמו מזה הוקשה להמרדכי מאי אהני הנאייהו בזה דהא הוי מתנה עמש"ב ומזה סממר הוחיל ולחו רבית דחוריי׳ היח לח הוי מחנה עמש"כ בהורה חבל הפקר ב"ד הפקר חמרי׳ סף במיסורי חוכה וקדושיןופרוזבול יוכיחו עייור"ן נדרים והא דימרי' ע"מ שלא חשמפנו שכיעית חנמו בפל אף דשביעית בזה ז הוא דרכק היינו בזה וכיוצא בזה דגוף החקוה מדרבק החמירו רבטן כשל תורה אבל אם מדאוריי' עודנו נהוג רק דמשים סייג וגדר אסרו בזה לא החמירו כשל מורה ובזה ישבתי סוגים דסרק הנחנקין [דף פ"ח ע"ב] וסוגים דעירובין [כ"ח ע"ב] ומס' עבודה כוכבי (ל"ה ע"ה) דחמרו החמירו בדבריהם יותר משל הורה עם סוגיות אחרות דמשמעות דבדרבנן

אקילו שפי היינו משעשא דאמרן דאי ליכא להא דאוריי' החמירו בדבריהן דלא לישו דליזלזלו בי' אבל אי איכא להא דדאורייהא בהא אקילו בדרבנן מדאורייהא ומעתה מיושבים כל הסובי' והארכתי בפרם הזה בישוב דברי האו"ה כלל מ"ג די"ז . עי' ש"ך ק"י סעי' י"ז וא"כ שביעית בזה"ז דליכה לחת דחורייתה החתיכו כשל חורה משה"כ רבית עודנו לחת דחורייתה היכה רק דהוא א"ר לא החמירו בדרבנן ומזה נמי שרי להחנוח ובכחובות פ' אעפ"י ד' נ"ן ה"ע דלא כלו לחלק בין כתובה לכתובה. וזהו כוונה המרדכי עי' בדבריו וחמלה דבכלל דבריו דברי ומעחה מסולקי׳ קופית הרב גי"מ ודלא כמ"ל פ"ד הי"ג ודלא כמ"ל פ"ח ה"א ודו"ק: כתב מהכי"ם סי׳ קמ"ד בח"ח דיחומים מוחרים ללוח מיחומים אחרים ברביח. וגובין אפילו מהן אפוסרופום יחומים שהלוה מעוחיהם בר"ק אם כופין הלוה ליפרע הרביח עיין שו"ת ריב"ם סימן חכ"ה משמע שם דחין כופין הלוה ליהן דהם מסיק שם דה"ע דחי"ב ביחומים דיתמי לחו בני מחילם כינהו ומסיים בשם חשובת הרשב"ח די"ב טכ"פ מוכח דחין כופין ללוה ליתן ולענ"ד רחים מש"ם הג"ל דא' כ יקשה מאי פריך אי בב"ח ישראל מי שבקיטן יע"ש וקשה לפ"ז מאי פריך בפ' שום היחומים (ערכין כ"ב) אמחני' במאי עסקיטן אילימא בב"ח דעובד כוכנים מי נאים ואלא פשיטא בכ"ח דישראל אי דקא אכיל רביח מי שבקיטן ליה וקשה למהרי"ם דלמא איירי ביחומים מן היחומים דשרי להלוות ברבית וגובין מהן ול"ל דם"ל כדעם הרשב"ה הא דשרי יחומים להלוות ברבית היינו דווקא קרוב לשכר ורחוק להפסד אבל לא בשארי רבית דרבנן וא"ב שפיר קמותיב לה הש"ם דבקרוב לבכר ורחוק להפסד לא משכחת לה דרבית אוכלת בהן ולדעת החולקים אהרשב"א ום"ל דבכל רבית דרבנן שרי ללות מיחומים ישבתי קושית התוספו" סוגי' הג"ל ד"ה שום היחומים דהקשו למה להו להקשוח אר"י אר"א מכח מחני' בפשימות ה"ל להקשות אר"י גופא דאמר אמ"כ רבית אוכלת בהן גמ"ע אי בב"ח דעובד כוכבים מי נאים ואי בב"ח דישרא! מי שרי ולפי הא דאמרן ניחא דמר"י גופא לא מצי הש"ם להקשוח דה"א דאיירי ביחומים מן היחומים. אבל בתחפי לא מצי לאוקמי ביחומים מן היחומים דא"ב יקשה סושי' החום' ד"ם שום דמחי אריא יחומים הא כל אדם נמי למ"ד יום שיימינן ובהת לא סיקת הירונם דהמ"ל דה"א ביחומים נבעי טפי מלמ"ד יום ואי ביחומים מן היחומים חיירי מאי רבוחם דהנך יהומים דהנך יחמי לזוזי קבעי לה וע"כ דלם חיירי בגווגם דהכי ושפיר המוחיב ממחניחין ודו"ק: ואם האפוטרוסום הלוה בר"ק אי מסטל דעת המרדכי דפטול ובחשובת מהרי"ל מכשיר:

מבק רבית אינה יוצאה בדיינין ומייב להחזיר בד"ש והנה כ"מ שחייב להחזיר בר"ש אי חסם אי מפקינ מניה או לא הרב מהרש"ל והש"ך הוכיחו משוגיא ר"פ הכונם דמבעיר ועושה חבורה אי חפם מפקיכן מיניה וכ"כ הריב"ש . והרב שבוח יעקב השיג והאורים סי' כ"ח מגן בעדם ואני מנאחי להם חבר הוא הרמ"ה הביאו בם' ח"כ דאים ליה כל חרי וחרי אי תפם מסקינן וק' מי לא אשכחן דהנך אסהידו מאי דלא ידעו שום א' מבעלי דבר דהנך אסהידו דפרעו החוב והקך אסהידו דלא פרעו באוחה שטה ומי לא אסקי' דבעי נמי לנאח י"ם ואפ"ה כללה כייל הי חפם מפקי' וע"ב דם"ל כמהרם"ל. ולדעתי נרחה דד"ז במחלוקת שנוי' הית דברי מר"ן מהל' פוען פ"ח ה"ע הביך הפקיד חללי מנה וח"י חם החזרחי מן לח החזרמי ח"מ לשלם וחם בח לנחח י"ש חיוב לשלם והה"מ כ' וחני חמה למה לח כ' רבינו למעלה בדין מנה ים לי בידך בוודתי והנהבע חמר ח"י שחייב לנחת י"ם והרי חמר שם בבח לנחת י"ם ע"כ ולדעתי ס"ל למרן דקך שינוי' חידתי לה מסוגיא דס"פ המניח משני לה ראויה ליפול ואין לו וכתבו התום' ודוקה היכה דיש לו חביעה על ב' שוורים על הגדול ועל הקטן אם חפם משחלם אבל מחני׳ דלשיל דחין לו חביעה אלח של הגדול אפילו חפם הקסן חינו משחלם וחין שייך לשמוי׳ לעיל ראויה ליטול וא"ל ש"כ ולכאורה יקשה הח לס"ד דלעיל דאיירי דקאחר מזיק שמח וניזק בכי סא באיכך זוזי דלא ידע הוי כא"י אם חייבסי ובעי לנאם י"ם ואמאי לא הועיל תפיסת הניזק וע כ דלא ס"ל להחוספו' להא דאמרן ורבינו ק'ליה נמי קושי' החוספ' וס"ל כשימת הנך רבוותם דחם חייב לנחם י"ם חי חפם לח מפקיק ומזה הוכיח דבוגים דהכם לם ס"ל כבוגי דוקמן וממילם ל"ק נמי חמיהם הה"מ ודברי מהרש"ל נכונה בדעת מר"ן ודו"ק . ואפי' לדעם הפובח הרדב"ז ומשנה למלך פ"ד מהל' שאו"פ ופי"א מה"מ והאורים סי' מ"ה ופטלו דריכי דלח ה"ל למידע חפי' בא"י אם פרעסיך פסוד מ"מ הל"מ לדינא אבל לצחח י"ש ליכא מאן דפינג דבעי והנה הבאחי ראיה כלפי' סנאוי' דשבוח יעקב מהא דם"ל לר"י כתובות י"ב ע"ב לא מפיה אנו חיין אלא הרי היא בחוקת שלא התחרם והא התם בברי ופמא איירי וה ל כא"י אם הלויחר ואף דהך הפיסה בשפר כתובה שבידה לא מקרי תפיסה דשפר העומד לגבות לא הוי דלא ניתנה כתובה לגבות מחיים וגם הוי שענה נגד השמר וכמ"ש הש"ך בם' ת כ . מ"מ מדחר"י לא משיה אט חיין אלא ה"ה בחזקת בעולה עד שחביא ראיה לדבריה משמע דכל אמן שלא חביא כאיה כרי היא בחזקת בעולה ולא מסני חשישה וכפירש"י כחובות כ'

בשמים החתומים על השפר וכאו אחרים ואמרו אנוסים היו אין נאמנין וסירש"י דאין נאמנין ביינו דאי חפם לא מהני והכא נמי קאמר ר"י לא מפים אנו חיין והרי היא בחזקת בעולה משמע נמי דחסיסה ל"ם אף דהבעל סטן שמא ובעי נמי לנאס י"ש וע"כ דלא כמהרש"ל. והנה בא"ר יש להסחסק דקיי"ל דאם כא לנאס י"ש דחייב להחזיר הרביח מה דיני' בחסט אי מסקינן מנים לדעת מהרש"ל וסייפחים או לא . דלכאורה איכא למיפר דוקא בא"י אם חייבחי לך ומה דדמי לים הוא דאיכא למימר אי חפם מפקינן כיון דאפשר דבקושמא לא מחייב ליה מידי וכיון דספם לים חידך מפחינו מנים אבל ברבית דוודאי שקיל חידך מנים רביחא וחייב לנאח י"ם אסשר בהח כ"ע מודו דחי חסם לח מפקינן (והים דעם הרחב"ד) חו נימט לחידך גיסח כיון דהקר זוזי דרביחם מדעחיה יחיב ליה כק דרחמנת הום דחורי לן למיהדר והיכי דגלי גלי והיכי דלא גלי לא גלי ואי חפם מפקינן מניה אפי' לדעה הש"י והנה מקום אחי לברר דבא"ר אף אי חפם מפקינן ובהא כ"ע פודו דהא אמר ר"א בפירקין (ס"ז ע"א) השחא דאמרת אכל ספי לא מסקינן מיניה אכל שיעור זוזי נמי לא מסלקינן מ"ם כל סלוקי בלא זוזי אפוקי מנים הוא ולדעת מרבווחת אפי' חדת זואת נמי סלוקי מקרי וק' כיון דמלוה בעי לנאת י"ם הרי אין לך תפיסה בהיתר גדולה מזו (והוא דעת הרא"ם וניתוקי יוסף בשם רשב"א ור"ן) וע"כ דברבית לא מהני חסיסה דבר זה מילחא בסעמיה מחורת רבינו משה למדנו שכ' בפ"ד מהל' מלוה הל' י"ג כתב הוכן מקלת גאונים שהלוה שמחל להמלוה הרכית שלקח אע"ם שקנו מידו אינו מועיל המחילה שכל רבית שבעולם מחילה היא אבל החורה לא מחלה ואשרה מחילה זו וכו' ויראה לי שאין הוראה זו נכונה אלא מאחר שאותרים למלום להחזיר וידע המלוה שדבר איבור עשה ויש לו ליטול הימנו וכו' וסיים כמו גזל . משמע מדבריו דחף דמחל לו הלוה ורשאי להחזיק במעוחיו מ"ע אסורם מיהם עביד והגה הראב"ד השיב עליו וכ' א"א ח"ר אין הוראה זו נכונה א"כ מלוה רבית יעשה כן להחיר להן את הרבית ע"כ והנה המעיין בדברי רבינו יראה כמה נשמר מהשנה זו שכ' וידע המלוה שדבר חיבור עשה רלונו דחף דמחל לו הלוה מ"מ חבורה מיהח עביד ואין מחילה הואה מפקיע מאיסורא אי דאורייחא דאורייחא ואי דרבט עבר אדרבט ומעחה לק"מ ב' קושי חזקום שהקשה בס' גי"ח ח"ג סי' נ"א וח"ד סי' מ"ו דאמר להו רבא להנהו דמופרי באגי פוקו הפוכו בבי דרי משמע דאל"ה אסורי ה"נ מהא דא"ל רבון לרבא קאכיל מר רביחא משמע אפי' בסחם אסור. ולהא דאמרן א"ש דבהא מודה הרמב"ס דאי יהיב ליה לשם רציחם אף דמחל ליה לבחר [הכי] מ"מ איסורא עביד רק דלא בעי ליה להחזיר פעומיו אבל אין דבר זה מוליאתו מידי עבירה וכ"כ חלמידי רשב"א בשם הרשב"א ועי' ב"י סי' ע"ה מחודש י"א וקנח נוסין הדברים לדברי הה"ת בסברא עכ"פ מדבריהן למדנו שהמחילה היה מאז בשעת הלואה זולת התורה לא מחלה וא"כ בא"ר דלא בטי רק לנאח י"ש א"כ לענין מאי חושיל ספיסה בזה הא איהו דקא מחיל ליה בשעח הנחינה והחורה נמי לא חייבה בא"ר. ועי' בש' בי"ח ס"ה ח"ג. מח"ז הגיע לידי רמב"ם עם ם' משנה למלך ומלחתי שכוונתי לכמה סברות המוזכרים הנה . והנה בספק אי ישנו חחת ידו מעות של רבים מארם א' ולהוליא י"ש . דעה מהריב"ל דחפי' היכי דמיח ביה אסורת וממוני' יכול נמי למימר קים לי ובכי הא לא אמרי' ספק איסורא לחומרא ועי' כש"ך ס"ס קע"ז מ"ש שם ומ"ש בפלחי שם ועוד שם בם' כנה"ג ח"מ סי' כ"ה לאסור וש"ש באורך והנה האורים סימן ע"ה מביא קוסיא כשם כנה"ג למה לא נימא בספק ממון ססיקא לחומרא דהא איכא לאו דלא חגזול והנה בשניהן בספק פרטון שי" בס" כנה"ג שמבים כמה גדולים דספיקה לקולה ולה בעי הפי' לנחה י"ש ומהרשד"ם מהוך רבווחת דח"ל דחייב ועי' בש"ך סי' ע"ה והנה האורים סי' הנ"ל רלה לסייע מדברי הירובל' סוף ב"ק גזלחיך הלויחני והחזרחי לך וכו' והנה דקדקחי על לשון הירושלמי שכחב והחזרחי לך דהרי מיירי נמי בבזילה ופקדון ואמאי לא נקם והחזרחיו דהא דבר מבוים הוא והמזרחי היינו שהחזרחי חלק ממנו ע"כ ירחה לענ"ד פירוש מרווח בהירושלמי דלא כאו"ה ויען כי זה נוגע לכלל הזה הנני כוחבו דהנה למחי דהעלו הע"ז ח"מ כי' ע"ה והש"ך שם ס"ק למ"ד כלא חבעו וא"ל המלוה לא ידעתי מהלואה אבל ידעהי שלא פרעתי פעור והנה בוני הירושלמי אזלי הכי גזלחיך הלויחני וכו' והחזרחי לך דהיינו מקצחו והלה אומר איני יודע היינו המלוה אינו יודע מהלואה וסקדון כלום אבל ידע בבירור שלא פרע ר"י סבר מימר חייב להעמיד לו מן הדין היינו כשאר מודה במקנח המענה ישבע (וכמדומה שמנאחי בירושלמי כמה פעמים בלשונו דדין היינו שבועה ובלח"ה ח"ם מן הדין כדין מב"מ) ר' יוסי סבר מימר עוד הוח ללחם י"ם בהמי' שחפי' לצאת י"ם לא בעי כיון דוה פועט בברי שאינו חייב לו כלום וזה אינו יודע מהלואה. הוצאחי מן הכים ונחחי לך היינו שהלוה אמר הולאחי מן הכים ופרעמיך והוא אומר איני יודע אומרים לו אנת לים ידע אהין ידע היינו כלוה טען שלקח לו מעום מן הכים ולא מנה לו והיה בו כדי סחוב והלה אמר אינו יודע כמה הוה אומרים לו אנח ליח ידע אהין ידע ובזה מודה כ' ירמיה דלעיל דבודאי ה"ל למידע וע"ז נקט לה הירושלמי דשבועות סלע הלוחני ושחים היה שוה והלה אמר שינו יודע רב הונא בשם רב אנח לים ידע אהין ידע וכפור הלה עד כדי חובו ושאל ל"י חמן היינו בהך דר' ירמיה אמר אהין ידע היינו אף דלא ידע מהלוחה ידע דלא נפרע והיכן אומרים אנח ליח היינו דה"נ נימל כיון דידע מהלואה ולא ידע כמה סיה פוה המשכון ואמאי נפטר הלוה מחשלוטין חמן איח חילול שכועה החם יש חיוב שבועה היינו איהו עלמו מודה במקלח וחייב שבועה הכין ליח חילול שבועה וברי ושמח ברי עדיף ותכ"ש בהדי חזקת ממון ופפור . והאורים רלה לעשות היא השאלה וי"ו הנוספת ע"ש ויש עמדי ישוב אחר דר' יוםי לפעמיה במסכח שבועות ומה דקהמר עוד הוח לנחת י"ש היינו חם כח לנחת י"ש דווקח ולה מדינה ועוד עמדי בישוב ופירוש הירושלתי הדרבה בהיפוך דעה מהרשד"ם וחינו מענין הפרם ההוא . והנה הך חזקה דכל מה שיש לו לאדם הוא שלו היא חזקה אלימחא כק אם יש חזקה הסוחרה ודמי' לם' איסור שהיה לה חזקת היחר בוודאי וזה אפילו בספק איסור שרי רק אי איכא חזקה אין אדם חובע אא"כ יש לו עי' סמ"ע וזהו באמת פעמא דא"י אם גזלחיך פעור בלא תבעו לנאת י"ם דים לו חזקה דאמרן אבל נולחיך וא"י אם החזרחיו דאימרע הזקחים דהא היה לו בחיזה מהזמן מה שחינו שלו חייב באמח מחתח ספק איסורא לנאח י"ש כראיחא בטור ח"מ סי' ע"ה הרי זכינו לדין באומר א"י אם לקחמי רביח פעור מכח הך חזקה אבל באומר לקחמי וא"י אם החזרסי חייב ומעחה לק"מ קושי' של כנה"ג וא"ל לדוחק הכנה"ג והאורים ודו"ק. (ועי' בם' קצום החושן בקושים הספיקות ובשו"ח יד אליהו סימן ר"ח וכוונחי קצח לדעתם ועי' מהרח"ם סימן קס"ב)

הבורות והלוה נפסלים לעדוח והעדים חים נפסלין משום דלח משמע להו חסורח ובחשובת פ"מ סימן ק"ה הקשה לב"י דס"ל כהנימוקי דלוה ברבית ססול רק מדרבנן דלה משמע להו היסורה מ"מ מפסל מדרבנן ה"ב אף העדים יססלו ולענ"ד בישובו אף דקיי"ל דחינו נפסל זולם בעבר אלאו שיש בו מלקוח היינו שיפסל מדאורייחא אבל מדרבנן הא קיי"ל בח"מ סימן ל"ד דאף בגזל של דבריהם נפסל מיהח מדרבנן וח"ב הך לאו דלפני עור אף דאין לוקין עלי׳ דהוי לאו שאב"מ כמ"ש הרמב"ם והרא"ה וא"כ הלוה חמיד עובר אל"ע משא"ב עדים לא מבעי' אי ידעי דהיה מלוה לו בלא בפניהם וודאי לא עברו אל"ע אפי' נחוודע דזולחם לא סים מלום להם מ"מ לדידהו לא משמע להו איסורא דאפשר דהיו סבורין שילוה לו זולמם וא"כ אפילו איסורא דרבנן ליכא. ואי דאמרי דידעי דלא הוה לוה ליה זולחם לאו כל כמינייהו נמססל שסרה ולרעויי נמי נפשייהו ועי' בשו"ח ס"מ סי' ק"ה ודבריו שמה דלה כמשמעות דברי החום׳ סוף פירקין יפו"ם. (ופי' בהה"מ ס"ח מהלכות חישות הלפה ד' ומ"ה דוקח לוה הוא דססול מדרבכן אבל עדים לא מטעמא דאמרן). החזיר המלוה מעוחיו שלקח ברביח על ידי כפייח ב"ד ושוב קיבל על עלמו דאפילו לעובד כוסבים לא מחיף כדיני' בח"מ סימן ל"ד אי מהני הך חזרת העמון הוחיל והיה ע"י כפיית הב"ד . והנה דבר זה חלית בפלונתת לדעת רבינו ישעיה חזרה ע"י כפי' מקרי חזרה ולדעת ר' יהודה חפיד לה מקרי חזרה והוה במס' ב"מ ה' ע"ב ד"ה דחשיב ועי' בסימן ע"ה . ואני מלאחי לו חבר הוא דעת הרמב"ם הביאו העור ח"מ סי׳ ל"ד כחב הרמב"ם אפ"ג שהחזירו הגנב והגזלן הממון ושלם עד הזומם ספולין וכחב הפור ואיני יודע למה לא יוכשרו אחרי שהחזירו המאון ואפשר שר"ל ע"י כפיית ב"ד והרב ב"י הקשה אנחי פשיפת וע"ם. ולדעתי דברי העור ברורין בעעם הרמב"ם ורלונו אע"ם שהחזירו הגגב והגזלן ועשו חשובה המוזכרת וס"ל להרמב"ם כיון דתחילת חזרתו היה שלח ע"י השבם רק ע"י כפיים כב"ד לא מהני מה שעשה אח"ב כיון שנוף הממון לא הוחזר פל דרך חשובה והוא סברם

ר' יכודא חסיד דלפיל. ואני בפניי ירדתי להציל אם רביעו ישמים מבין שיר אריות בהשגחם שליו מסוגיא דהאי רפי' האמור פה דהא הכך סהדי אסהידו ביה דאכל חרי מנייהו ובע"כ בפי לשלומי הכך חרי חיומא ואי מימא דחזכה ע"י כפי' הוי חזכה אמאי אמרים שם דהוי ליה בציל לשלומי הכך חרי חיומא ואי כפייה לאו חזרה מעלי' היא ובחידושין הוכתחי אדכה מד החוי בצלן וע"כ דחזרה ע"י כפייה לאו חזרה מעלי' היא ובחידושין הוכתחי אדכה הל הועה כדאב הלא בריך ש"מ מ"ל דהיל רועה הא רועה פסול דחשיד לרעות בשדות אחרות וא"כ היינו גזלן ומכח העדות מי גזלוא הוא ושם גזלן חד הוא. ומה שכראה הוא על פי מה שהקשה הריסב"א במאי דמקשה הש"מ וה"ל דה"ל רועה הא רועה אינו פסול רק מדרבנן ואביי קמוחיב דה"ל גזלן מהחורה ויראה עם"מ שהקשה בס"מ שיסה בס"מ שיסה מקובות אין מ"ד דאביי דימעה כ"כ בדברי ר"ז ויהא סבר דגזלן כשר לשבועה:

המרע

ול"ר יראה בישובו לשיפת אביי דווהם מוחיב ליה ר"ז ולר"ו ל"ק ול"מ ור"ז דמשני לה לשימת חביי הוא דמשני והוא מה דק' לשימת הפוסקי' דאים להו דאביי דאמר ספק מלום ישינה דליל הח דרכה דחישתמוסי וסיל מגו דחשיד הח קי"ל בסימן ע"ה דהח דיכול הנחבם לישבע שחין לו בידו כלום אם יש לו כמו כן אלל החובע כמו שהחובע חובע פחה ממט הוא דוקא במעוח אבל בפקדון לא מני למסטן ולישבע שאיטו בידו אף אס יודע בוודאי שיש לו כנגדו דמאן שם ליה ואסי אי הוי החוב יוחר ממה שיש להחובע אל הנחבע נמי ע"ש בא"ם א"כ יקשה לשיטח אביי איך ס"ל לרמב"ח ד' שותרים לריכין כפירה במקלח והודאה במקלח. מינו דחשיד אממוני'. וא"ל דלא הרי חשיד דשמא מלוה ישינה אללו הא בפקדון לא שייך נימה מינו דחשיד אממוני'. וא"ל דלא הרי חשיד דשמא מלוה ישינה אללו הא בפקדון לא שייך הא מילחא דמאן שם לים ואכתי נימא מגו דחשיד דהא אביי ליח ליה דרבה דאשתמומי אמנם על החורה לק"מ דנוכל לומר דהא דכ' החורה שבועת השומרין הייש כדכתיב כסף או כלים ובכסף לא שייך מאן שם ליה וכלים איירי כשומחו ידועה וככה"ג יכול לישבע שאין לו בידו אם יודע בוודאי שיש לו בוודאי כננדו אבל בהך מימרא יקשה לפ"מ דם"ל לאביי אליכא דר"ז דהיינו שהגזלן ישבע ה"ל להקשוח כיוחר חיך ניתן לו השכועה הח כל עלמה של חומה שבועה הוח מעעמת דחשדינן ליה דרולה לגזול הכך חיוחת ח"כ ניעו מנו דחשיד והכח לח שייך מלום ישינה הח בפקדון חייכי ושומחו ידועה נמי לח שייך דהח מסכי ליה כ"ע חיוחה וחיך שייך לומר בכל העיר צהגך חיוחה שומחו ידועה [ובחמח לחינך פוסקים ל"ל דחף דחסור ליה לפעון בסקדון אם יש לו כנגדו אין לך בידי אבל לא משמע לאינשי אסור' בהכי ודוקא אי אסי סהדי באמח נעשה חשיד אבל מסחם לא נעשה חשיד ודוחק ועי' בנ"י] אך הא ליחא די"ל דכ"ז כר' יוחק ס"ל דמנו דחשיד אממוני' לא חשיד אשבועחא ואכיי לשיסחיה דס"ל חשיד אשבועחא באמת מקשה הא גזלן הוא והכלון דהא עיקר השבועה דיהבים ליה מכח חשדא דגזלטחא וא"כ ממ"ג כיון דעתה משבעיכן ליה מחשד גזלנוחה נימה מנו דחשיד ויעבור נמי השבועחה ולשיםת ר"ז באמח לק"מ דס"ל כהכך דסברי חזרה ע"י כפי' נמי מקרי חזרה וא"ב מלד הנך חיוחא לא הוי גולנא ומכח האי חשדא שפיר משכעינן לי' דהא חשיד אממוכי' לא חשיד אשבועהא ס"ל ועיקר קושי' לאכיי לפעמיה דפ"ל חשיד אממונא חשיד אשכועחא ומעחה קושי' ס' ש"מ דמקשה החיך ס"ד דאביי יסעה בדעת ר"ז דפהיתוא ויהבינן לגזלן שבועה ז"א דגזלןגמור לא הוי דהא בעי למיהדר הגך חיוחת וחזרה על ידי כפיה מקרי חזרה ומחשדת דגולמחת יהבינן שבועה וכדחמרן ומשני (אכיי) [כ"ז] שכנגדו קא אמינא וא"ב מיכח דחזרם עי"כ מ"ח וסריך לה והיסוק ליה דה"ל רועה הא אפילו לשיעה ר"ז ימי קשה דרועה ססול לכ"ע ובזה ל"ק נמי קושי' הראב"ד לימא דהיא גופא טעמא דאביי דהוי גזלן מכח דהוי רועה ומכח הכך חיוסא ז"א דבאמח ס"ל לש"ם כקושי' הש"מ איך ס"ד דיסבור ר"ז דהוי גזלן גמור ויהביטן ליה שכועה וא"כ שפיר סריך הש"ם וח"ל דה"ל רועה ופסול מכל וכל ואפשר שזה כוונת רש"י אאביי קא מחמה היינו למאי דם"ל לאביי בכוונות ר"ז ומזה משני לה הש"ם הא דידיה הא דע מא ודעת רבינו ישעיה לאו דדחויה היא . זכיט לדין דכיון דמחזיר ע"י כפיים הב"ד לח יצח מפסלוחו כדעת העור בדברי הרמב"ם וכדעם כביט יהודה חסיד:

ב מחזי כרביח ורביח מוקדמה ומלוחרה אי חפם מפקיט פניה ואפי' בד"ש פחור וחלר דלא קיימא לאברא ונברא דלא עביד למיגר לדעת חלמידי רשב"א ולדעת הרפב"ס הוי א"ר ובחוקף לא מכרע מילחא בדברי הרמב"ס ועיין בפנים בחידושין:

בכתפקתי באדם אחד שנחן מעוח לח' להלווחם על לד סיחר וקצב עמו מה לו תהמאם לפכר שרחחו. לימים בא אחד ואמר כי נחן לו להשליח רבים יוחר מערך ולא עשה היחר ורוצה לנכום אם זה מהלוואתו והשליח מעיד בדבר מה דינו. ואש השליח נחמן כי הוא נוגע בעדות כי אלו לא העיד להאיש ההוא חיה לריך להעלות לזה האדם עם שתיבל בזה רבית על"ה והנה ע"ד להתחייב השליח בתשלומים נראה דדמי למבשל כיסו של חבירו ול"ל הנחה בהכי והנה חי שליח נעשה עד דעת הרמב"ם פ"ג דחישות שנ"ע והה מכ" דבירושלמי איכה פלונחה ע"ם בהה"מ וב"י א"ה סי' ל"ה זולת בד"מ וכמבוחר ברמב"ם פ"ח משלוחין ואני ישבחי קו' ההוס' קדושין מ"ג ד"ה וכן כד"מ עפ"י מה דק' לדכרי הש"ך ח"ת ל"ג בשם חום' והרא"ש דהא דאא"מ היינו דוקא כשתבירו האמינו בהלוואה או בפקדון. אכל אי לא הימנו מעיז א"כ יקשה מאי דאמרי בש"ם מגו דאי בעי למימר אהדרינהו יכלי למימר פרע נהי מאי שנו איכא הא בהכי מעיזו ובהכי לא מעיזו אמנס עפ"י דברי ר"ן שבועות שכ' דסעתא דמ"ד לריך לפרעו בעדים הוח כיון דהמלוה לח נחן לו חלח בעדים וודחי לח הימנוהו וח"כ וודאי דלא פרע לו שלא בעדים ואם כן כיון דהלוה מען פרעתי בלא עדים וודאי שקורי קא משקר. ומעמה דמ"ד ללס"ב ה"ש ומעמה דמ"ד הללפ"ב הוה דהלוה סבר כהמה הימנו רק דאחרמוי הוא דאיחרמי אינשי ויהיב לי' באנפייהו דהא הימנו בפרעונו דהא מלי למימר פרעחי והשחת יבותר דלמ"ד תללפ"ב אף דבתתת פוען מלוה יחדתי עדים בהלוותה משום נתמנום עכ"ם הלוה מני לפימר תחרשי הוא דמיתרמי. אבל לענין העזה נימא איפכא חיירי עכם שהום שם לפינות נותו שיי שהו יתורת היי נב"ם מגו דיכול למימר אהדרייכהו ללוה יכול נמי למימר כלי. ואיל דהא לא מצו למימו דהא הימו' ז"א דאף למ"ד אללם"ב ללוה יכול נמי למימר כו'. ואיל דהא לא מצו להיפוך דלמא ייחד עדים משום דלא ואמרי אימד עדים משום דלא מסימנין לי' למשלח:

אבונם כ"ז אי לא בעי הכא סהדי והוא נחן בסניהן שסיר יוכלו להעיז וכנ"ל משמ"כ אי בעי הכא סהדי מדינא ע"כ נימא דלא מעיזו משום דסימנו בסרעון וא"ל דהא לא סימנוסו בהלואם דהא הנית התם סהדי ז"א דהא הכך סהדי מנריך נריכי בלא זה. ובזה קושית החום' לק"מ לפ"מ דמבואר בח"ה פי' ל"ה דאף דנימא הן הן עדיו נריך ליחן להן בפני עדים וא"כ ששיר קאמר ירושלמי הדא דחימא בששר אבל בכסף לא והיינו דנוגעים בעדותן דא"ל דאיח להו שנו ז"א דלא מע לפיעז דהא הישנו כמ"ש הש"ך דהיינו דהישנו בהולכח שעות קדושין וא"ל דאכחי לא הימנו בנחינה דהא הוי החם סהדי ז"א דהא געי החם סהדי עדינא וא"כ לא מנו למעיז עגד המשלח וליכא מגו ודברי הירושלמי ברורין ועי' בש"ך סי' קכ"א ס"ק נו"ן מה שהשיג על הע"ש ולע"ד בוונחו דפרע דייק ודמפרע ל"ד וכקושים החום' בסוגים דפוגמות ולא כתירונם . והנה לכאורה לפימת הפוסקים דבעי' בקדופין עדות שאאי"ל אמאי נימא כן כן שלוחיו כן כן עדיו לפי דברי הרמב"ם בכל' עדות כלכה ח' דהוי הכחשה וכותם. אמנס יראס דבלא"ה יקשה איך אמרו שם (מ"ג) דבי' ר"ש אמרו אין שנ"ע כיון דאתר מר ששא"כ ס"ל כגופיה ק' בשלמא גופים פסול דה"ל נוגע אבל שלואו מאיזה טעם יססל אך י"ל דהא קי"ל חזקה שע"ש והיינו דוודאי טושה ע"ל המועיל וא"כ ה"נ נוגעים בעדותן כדי להוליא עדותן ע"ל המוב ויאמרו בדדמי וא"כ ק' בקדושין דבעי דווקה בסני עדים אכחי ניחוש דלמה יאמרו בדדמי וכנ"ל . ול"ל דש"ה דהא החורה האמינהן דהא כל עדוח שבעולם לא יחכשרו דכיחום שמא יאמרו בדדתי וא"כ אפשר לומר כיון דהן עדים אף דהוי קנח גוגעים מהימנין לפו וזה כוונתו דכיון שהאתינתו מורה היינו בכל עדי קדושין דהוי קצח פנוגע אפי' קדשה בכסף אינו כנוגע בעדותן דלא מחלקי' בהכי וא"כ כיון דקי"ל של"ע ולא כדחני דבי ר"ש דהוי כטגע אין לחלק בין קודם חקנה לאחר החקנה ודברי הה"מ נאמנין וברורין . וא"כ זכינו לדין כיון דהימנו לזה המחעסק במעוחיו נעשה עד בדבר החוא ומהדריק ליה ללוה וכבר הוכיח סרב תשנה למלך בראיה ברורה דרבית ע"י שליח לכ"ע חייב המשלח למיהדר והנה אי איל סמלוה אי השלים בעי למיהדר ולשלם מדינא דברמי כמבואר כסי' שפ"ו נ"ל דלא בעי לאשחלומי ללום דהא כל רבית דיהיב לוה פדפחיה הוא דקא יהיב רק דהחורה ריבחה בסחזרם וכמ"פ

הבעה"ת בסי' ך' לדעת הראב"ד אבל גרמא ליכא הכא וכמו דאתרי' נדי רבית מוקדמה ומאומרת דאפי' לאא י"ש לא זריך. (ועי' מה שאכתוב בסוף החיבור בשימה דמשכנתא פירוש מספיק לדברי הה"ע פי"ת מהל' מלוה ה"א).

ד רבית דברים . כתכ מהרש"ל ביש"ש כ"ק פ"ע די"ה מי שלוה מחבירו חסור לכבדו במנוה זולם אם הוא לפדן מוסלג או מחוחנו שבלא"ה היה מכבדו לפה זו דומה לרבים דברים דהם ס"ם כבדו בזה שהות הדרת מלך וכו' ע"כ נרחה מי שהות י"ם דקדק מדברים אלו מחד אם רצונו להיות זוכה ליום החחיה שכ"ל יש"ש ולע"ד נרחה לפי"מ שהוכחמי בפנים להכ"מ בדברי ר"מ לדפת הרמב"ם דלף דם"ל להלכה דפוכה הנאה אינו ממון מ"מ מ"מ גבי גדי להפול אות המון מ"ל מה"ל מבי דמנור מני דאפילו זה נהנה מ"מ גבי גדי גדי גדי להם לא"כ בהך קניות המלות ודא"ח אין לי לקונה פה"ג בגוי דהרבה פעמים ודא"ח אין מ"ל לאונה בה"ל בנוי דהרבה פעמים ביות מ"ל החברים בלא מברי בלא מדרים בלא מ יקנה ה' ממנו עלי' בדמים ובכי הה ברבית ודחי פהנ"מ וחסור מדינה כן ג"ל ומדברי הרח"ם בפסקיו קמ"ב משמע כדכרי ולשיפחי' דר"ת ועי' מ"ש סי' קס"ו. הרכ בעל ח"ש הקשה על המוהג שנוהגין שמלוין עצ"ה מכירה ואח"כ בשבא הלוה לפדוח משכונו וחובע אח המלוה בב"ד ופוסקים שמחויב ליחן לפדוחו כשנותן הקרן והריות לפי הזמן . והקשה לת"ש בכ"י בשם סרשב"ח והובח ברמ"ח חם יש מנהג בעיר כל שקונה דבר שלריך להחזיר כשיהיה לתוכר מעות חסור ללוקח לחכול פירות ע"ש ולע"ד כמ"ם הרב בן ל"ל התוכח שם בס"ב דהוי לד ח' ברבים עכ"ל והיינו דהוי דרך מו"מ ושרי לח"ב עי' בסי' קע"ד וח"ל הח גם בהך דהכח הוי לח"ב ז"ח דהסם כיון דהמנהג כך הוא שכל אימם שירנה הלוקח מחויב המוכר ליחן לו פדיה א"כ מחחלה ועד סוף עם הלוחה עליו משח"כ במנהג הנ"ל דחינו מחויב המוכר להחזיר לו כעין מה שלוה רק אם יופיף עליו כפי מה שמגיע לחלק הריוח וגם אם יעלה לסך רב מהריוח מה"ח יפדה הלוה משכונו וכ"ח קונה משכון בזה בע"כ רק כשבת לפדוח דמים הוא דמוסיף לי' וקנין חדש מקרי כן נ"ל ואף שנם הרב ח"ש יישב המנהג ומסיים אשרי אנוש לא יעשה זאת כ"א ע"פ היחר

מהר"ם מקראקא וכן הוצא בם' כנה"ג לאסור ועי' בש"ו סי' קע"ו מ"ק י'ב:

דירדר לבוש. עי' בש"ו ס"ק א' ומה שהשיג שם הנקה"כ והנה מקונערם
הסמ"ע סי' מ"ו משמע קאת כהפ"ז שכ' ומרשא הנ"ל יש ללמוד איסור מה שנוהגין התגרין
הממ"ע סי' מ"ו משמע קאת כהפ"ז שכ' ומרשא הנ"ל יש ללמוד איסור מה שנוהגין התגרין
לומר הלוני מעות ואמר אין לי מעות כ"א לקנות השחורה שבידך ואי לשברת הנקה"כ דאיכא
למימר המלוה אינו רוצה להלוות רק צריך המעות לקנות בו סחורה הרי גם בהכא איכא למימר
הכי ומבואר הוא. וכן בש' אורח מישור הרגיש בזה ע"כ הלוה והמלוה יוסירו בדבר מאד בדבר
שנוגע לקאת רבית ועושה אלה לא ימוע לעולם ויהי נועם ה' עלינו ומעבה ידינו כונהו:

לטרור עיםקא . עי' בס' נ"פ מסי' מ' עד פי' מ"ג ובס' הלק"ע ויפ לי לעיין אי טביד שער עיסקא עם הלוה באופן שהוא א"ר וכבר קבל מהריוח ונשאר עליו החוב לבדו ואח"כ מכר הנותן השפר ההום לחתר בחופן דקי"ל כל סלוקי בלח זוז חבוקי תני' הוח וחת"כ מתל המלוה להלוה מהלואה מה שלקח ממנו בא שור א"ר וקי"ל בח"מ שי' ס"ו הא דשמואל המוכר שפ"ח לחביכו וחזר ומחלו מחל ולדעת החום' כחובות פ"ו ד"ה מחן דלח בעי לשלומי כ"ח מה שנחנו הלקוחות בעד הכחובה ולא כל הכחובה וכ"ה דעת רשב"ם ובעה"ח הכא מה דיני' מי נימא דלא בעי לשלומי כ"א מה שנחן הלוקח בעד האי שברא או נימא כיון דכל עלמו של זה המלוה דמחיל לי' לא הוי רק כדי לנאח י"ם והוא קבל כך רבים העולה ככל הפער החוא וכיון דמחל ליה כל השמר ההוח ה"ל כמניל ממוני' בממונו של חבירו ובעי לשלומי לי' כל מה שהרגית . או נימא לאידך גיסא אף לדעת חשובת הרא"ש והמחבר והצ"ך דבעי לשלומי לי' דמי כולא שערא . הא כתבו הרי"ף והר"ן בשם ר"ח הא דמוכר שע"ח יכול למחול הוא דיכול למימר עיינתי בחושבוא וא פש לי גבי' מידי וא"כ אי ידעי' דהכי הוא ודאי דלא בעי לשלומי ליה רק מה בקבל בעד השם"ח [ועוד] דהא כל עצמו דמוחל מטעם מזיק אחינן עליה והרי הכא לא נחכוין נהזיק . וכדעת בעה"ת שנ"ת ח"ז וב"ת סי' ס"ו וא"כ הכא בהאי עובדא דידעי' בודאי דבעי רק לצחת י"ש ודחי לה נתכוין להזיק הוא ואף לדעת הש"ך לא בעי רק לשלומי ליה דמי המכירה . ואלי. בעניי נקיפנא בשפולי גלימאי דרבוחילו בעלי החוס' ורשב"ם ובעה"ח תחלה להביא ראיה לדבריהם הג"ל דבמם' ב"ב קם"ז ע"א ד"ה ושובר הקשו החום' וניחוש שמא כחבם ליחן בניםן וכו' הה פריך לה בב"מ ומשני היחה לדשמוחל דחמר המוכר שט"ח וכו' ולכחורה מעמח בשי אמחי לם פריך לה הכח חמחני' דסוגים דחיירו בה וירחה בישובו עם צירוף קופים החום' כתובות פ"ו ד"ה חיזיל דהקשו אכתי מאי הופילו דמחלה כחובתה הא למאן ד'דד"ג מגבי' בי' דמי' שערא מעליא ור"ג הוא דא"ל דינא דגרמי ולע"ד בישובו דר"ג לשעמי' מימר שפיר קחמר . לפ"מ דהעלה הש"ך ח"מ סי' קי"ע למחן דח"ל שעל"ד לא גבי מזיק זולח מב"ח ולא ממשעבדי דחנן קי"ל מלוה הכחובה בחורה ל"כ ב"ד וכ"ה בי"ד סי' ש"ה דלח כלבוש ומכוחר (ב"ב קע"ה) דר"נ שעל"ד אים ליה ומעחה אין מקום לחמיהם החום' לר"ג מאי הועילה במחלה ז"א דלר"ג' לטעמי' הועילה בזה דאי לא מחלה היו הלקוחות גובי' מחגאי כחובה ממשעבדי כמבוחר כח"ה חבל במחלה לח מחייבי זולח מדין מזיק החינן עלי׳ ולח גבי רק מב"ח ומניח להברים מפלפלי נכסיה ודברים אלו נוטין קנם לדעת הפ"ך ח"מ סימן ס"ו כ"ק פ"ב והנה לכאורה יקשה במאי דאמרו ש"ס (ב"מ הנ"ל) ש"מ איחא לדשמואל. אכחי אין הנדון דומה דאי מחלה כחובתה מחויבת היא לשלם מדד"ג והלקוחות לאו מידי חשרוה אבל בכתבה ליחן בניסן ולא נחנה וכו' אף דמחויבת. להחזיר כל מה שקבלה בעד הכחובה דהא אפשדה ללקוחות משא"כ בתחלה תחויבת לשלם כל דמי כחובחה ואכחי יקשה ליחוש שמה כחבה ליחן בניםן ול"ל דהה דהאתרי הש"ם ש"מ איחא לדשמואל אליביה דמאן דלא דד"ג ולמאן דדאין דד"ג ל"ל כשנויי דאביי שם ולר"מ שמעי' כ"ק דף ק' דדאין דד"ג וא"כ לר"מ דינא דשמואל לא מוכח מידי וכר מן דין מכואר קדושין מ"ו דלר"מ איח לי' מוכר שמ"ח וחזר ומאלו אינו מחול וסחס מחני' ר"מ היא וֹס"ב סֹף דחייםי' לר"מ שמל כחבה ללוח בניסן כדחיחה ב"מ דף י"ב חי ר"מ כחביי ס"ל ח"כ לם מוכח מידי דמיחא לדשמואל ש"ש דבממח קממר שם אביי (דף ך') אפ"ח ליחא לדשמואל ומ"כ עכ"פ אימ להו להנך רבווחא ראיה גדולה דבעי לשלומי דמי' כולא שערא דאל"כ יקשי כולה שערה דהו"כ יקשה כל קושים החום' בג"מ ומם' ב"ב חמחי ל"פ ממחני' ועם קושים החום' כחובום וע"כ כשיםחם יהיה איך שיחים לא להכריע באחי עכ"פ בהך עובדא אליבא דכ"ע יראה כיון דקי"ל כרוב הפוסקים דס"ל אף בלא נחכוין להזיק נתי חייב מדינא דגרתי וכ"ה בש"ע (א"ה ק"ה סעיף ו') [ה"מ סי' כ"ם סעיף ה"] הרי זה דומה לפורע חובו בממוני' של חבירו דודתי (הי) לריך להחזיר לו מה שנהנה עי' ח"מ סי' ש"פ סעיף ג' אף דנימת כדעת הנך פוסקים דלת בעי לשלומי דמי כולה הכא כ"ע מודה בגווי' דמשלם כפי מה שנהנה והרי קבל רביח כנגד כל החוב ואי בעי לצאת י"ש מחייב להדורי ליה דמי לפורע חובו בממוניה של חבירו דחייב לשלם כל ההנאה I להואיל דעסקי' כזה מתרחי בזה ישוב ברור לקושים הפ"ז ח"ת סי' ס"ח ד"ה בפור

פל"ח של ' חימא רבח מהחי די"ל בפען הלוה על הפשר חמיי חית פי" מ"ח ד"ה בפור המ"ח של ' חימא רבחא מהחי די"ל בפען הלוה על הפשר חליו פורוע דמסקי' דישבע שבועח הפורה קשה ע"ז קושיח החום ' דכאן הא ה"ל שעבוד קרקעות וליכא לשנויי דאין לו או מחל מתרי שם סו נוגדה מחלה מב"ח ש"ח דיש לו קרקעות ואמר שם מלקוחות לא גבי דאמרי אלן אעדים סמכי' ש"ח דיש ש שעבוד וסיים בה המ"ז ומי שיכול ליישב דבריהם אותן מקרי ושבר הרבה יקח מן השמים. ולע"ד לא קשיא ולא מידי דהר"ן פ' שבועות הדיינין דף ש"ד הסקשה ארך דמייתי הרי"ף קר של לר"י כ"ח מלוה אומר לא נפרעתי ולוה אמר פרעתי החלה ועדים מעידין שפרשו כולה דשבע ובובה מחלה מב"ח ולי ואיכא למידק כיון דאיכא עדים בחל שמרא למכלי בדבריהם ואמר לא פרע לא מחלה ולגבי עלמן כאמן לפסלה ומיהו לאות בכליו ולמה לריך לישבע דיש בכלל מאחים מנה וכשלה שם דש"ה שבחא פסלם שמכחש דבריהם ואמר לא פרע אלא מחלה ולגבי עלמן כאמן לפסלם ומיהו לא הכחשה ולאו הכחשה היא מוכר של הדי שלה מלחון למכלי הו הלא הכחשה היא לנחי בר"ן דעדותן מהכי לבטול שכרא דהכחשה ולאו הכחשה היא להוי בהאי שפרא להיים וברועות מהני לבטול שפרא דהכחשה ולאו הכחשה היא ובחום לנמדי החים לכדין בעלים שהיא בהרץ עובדא דאיהו קא מכחים להו לדים שהומב בהת מובדעות האיך נשבעים על מב"ם המלו בעליו בעליו שברא בילי שומר לבטול בעלי שכרא במום למוד הכחשה היא . וכחום (כ"ב קע"ה) ד"ה המלור העלו של קושית הר"י מקורבל דמקשו ההום בנ"מ חיום בדאיכא עדים שלות העלו ליכא עדים הכ"ד היינו בדאיכא על מב"ם מי"ב ומ"כ בהך הייל ושבעה על כש"ק ומעלו דליכא עדים דהא היונו בדאיכא עדים ע""ב וא"כ בהך הייונו בדאיכא עדים ע""ב וא"כ בהך הייונו בדאיכא על כש"ף ומכלו דליכא עדים מה" הייונו בדאיכא עדים ע""ב וא"כ בהך

שובדת לפי דברי הר"ן הוי נמי כמהן דלת הוי עדים בהתי בערת וה"ל כמלוה ע"פ שתין עליה עדים ות"ב שליב ליכת כלל שעבודת דתורייתת הכת ושפיר תמרי' ושבע וגובה מתלה ותין מקום לחמיתת הק"ז. ולדעת הרמב"ן שהבית הכת"ש בנשות דל"ל סברת החום' ב"ב הג"ל ע"ם יש ליישב קושית הק"ז ע"ה דעת הרי"ף ורמב"ם והעוד סי' ע"ת סעיף ף"ת ודו"ק. וכתבתי ותח יען כי הות נוצע קלת לחידושי הש"ע להלן דיני משכנתת עם שיפותיה בכיתור כל שיפה לפי דרכה בש"ם ובישוב כל הקושי' בכל שימה יבתו בחוד החיבור בהת סליקת כללת דרביתת מתן דיהיב חכמה לחכימתת. ישדר לן חוקפת לתורייתת. תמן

הלכות רבית

סיי קב"ה דבר תורה שותר לחלוות לעובד כוכבים ברבית וכו' והאירנא שותר בכל "ענין שור. כסב השור דטעמל דרבית דכחיב וחי לחיף עתך ועובד כוכבים מותר בכל "ענין שור. כסב השור דטעמל דרבית דכחיב וחי לחיף עתך ועובד כוכבים מין לחה מלווה להחיותו וקשה מו"ל להשור שעם זה וכדי לחרן נקדים הירושלתי (במם" עבודת כוכבים כ"ב) דמומר מותר להלוותו ברבית כדליתל בס"ב לקיין. ולכלוכה יקשה הל מומר עשלוהו כישראל ול"ב נישרה ליחיותו ולכך מתכ להלוותו. לך למ"ד ר"ק ל"י בדיינין פ"ב דלל ס"ל המי לין לחה מלווה להתיותו ולכך מתכ להלוותו. לך למ"ד ר"ק ל"י בדיינין פ"ב דלל ס"ל ההדר ליה כי היכי דניתי בהדך לבל למ"ד לי"ב למלי לעביר קרא ולפי הנ"ל למה לא משני השל למוד ל"ב למלי לעביר ולשור כול המה לל מכי החסור. המוםר למחוד למובד לוחים ללמובי המלחר לוככי השיף וכ"ב בספר ומקשין עליו מפ" ל"ל למ"ד ל"ל למלחוך לעובד כוכבים שלתר לנכרי חשיף וכ"כ בספרי ומקשין עליו מפ" ל"ל ומ"ד ל"ל דלכלורה יקשה ל"ך יש כת ביד תכמים לעקור בכל"ק דר"ה ולל"ק פי" דקלה הוא משור ולשבור בלחוך בעשה ול"ת מכח קושיא דכבל ממשה מכ"ל דמ"ע הוא להלווח לעובד כוכבי "ול"ל דללו עקרי לגמרי דבכדי חייו שרי וכן ומשחה מכ"ל במ"ע ולא למשכור דלוח לשובד כוכבי "ול"ל ללא עקרי לגמרי דבכדי חייו שרי וכן בת"ח משר בל"ך במ"ח וכל למפור למוד בשור למ"ד דש"ם הלפ"ל ב"ל מתי לסור פריך שפיר לנכרי חשיך מלי לאו חשור וליך יש כת ביד תכמים לעקור דבר ממים לעקור דבר ממים לעקור דבר ממים ול"כ מו"ע ולה ולא מקרי למפרן לחיך דלא משל"כ אליבא דמשני בלת חשר ללא מקרי לממר כיון דבכ"ח מוכן בת"ח מכי ול"ל :

עוד י"ל בישובו דלכחורה יש להקשות מ"פ הש"ם הח כחיב לנכרי חשיך הח קי"ל בשב וא"ח ים כח ביד חכמים לעקור ד"ח וכחן לא הוי רק שב וא"ח שלא להלווח לעובד כוכבים ברבית וח"ל דעכ"פ אם בא להלווח לעובד כוכבים הוי קו"ע ליקח רבים ממנו ורבנן גזרו שלא ליקת רבים . ז"ח דחטו בשופטני עסקיט השתם דחסרו חז"ל להלווח ברבית וזה לא יעשה כ"ח להלוום במנם . אמנם עדיין י"ל דאכתי לא ימנע מלהלוום דהא מוחר להלווחו מדעתו ליקח רביה דרבנן ומיד דאוזפי הוי הו"ע ליקח רבים ד"ח ואינו רשאי מכח גזירה הכמים. ופריך בפיר הם"ם אכן כ"ז א"ל רבים דרבנן מוחר אבל ח"ל אף רבים דרבנן בזרו הקופים במ"ע המ הוי שב וא"ח וזה חליא א"א גזירה היא דלמא אחי למסרך ליקח גם מישראל רביח ודאי רביח דרבנן מוחר דגזירה לנזירה היא דבישראל גופא לא אסור אלא מדרבנן. אבל אי הגזירה היא משום שמח ילמוד ממעשיו חין לחוק בין רבית דחורייתה לרבית דרכנן. ולפ"ז חף די"ל דהמקשה ס"ל השעם משום דלמת חמי למסרך ורבית דרכנן מוחר ושפיר הוי קו"ע ופריך הש"ם שפיר מבל להמסקנא דחירץ רבינא מבוס שמא ילמוד ממעשיו א"כ גם רבית דרבנן חסור והוי שב וא"ח ויש כח ביד חכמים לעקור ד"ח ול"ק קושית הש"ם כנ"ל. ושפיר י"ל כסברת המקשה דפירושו הוא תשוך וקרא קאי להורות דמ"ע הוא להילוות לעובד כוכבים וק"ל. אמנם לפ"מ דבארנו אף רבית דרבון חבור לדידן ורמב"ם בפלמו פסק דרבית דרבון מותר. ול"ל דודחי לענין זה תסס הרמב"ם כליפנא בחרא דגפל סופרים הלך אחר המיקל דרבית דרבנן מוחד . אבל ברבית דאוריי כיון דהעיקר דחורייחה פסק להחמיר כל"ק דחסור יוחר מכ"ח וק"ל. ועוד נרחה בישובו דלפיסת ההום' דקושית הש"ם הוא וכי יש כח ביד חכמים לעקור דבר מה"ח היינו מדכחיב לנכרי חשיך . ולכאורם הוא שפת יתר דכבר נשמע הוא מקרא דלאחיך ל"ת משמע דיוקא הא לנכרי חשיך א"ר דמשו"ם כחבה רחמנא קרא מיותר לסורות דגם ביד חכמי' לא היה כא לעקור ודוגמתו מצינו בר"ן גבי רדיים הפת עי"ב אמנם לשיפת הרמב"ם אינו מיוחר דהקרא לנכרי חשיך התי להורום דמ"ע הוא אך ז"א א"א דקכה אתי להוכוח דמ"ע הוא דא"כ דלאחיך לא סשיך היינו דלאו מ"ע הוא אבל מוחר ליקח רבית מישראל וישחקע הדבר להתיר רבית לישראל א"ו דלא כהרמב"ם ולהחנצל בעד הרמב"ם י"ל דדיוקא דלאחיך קאי למוחר דבכלל אחיך כדאמרי אע"ש שחשא ישראל סים וגם מנוה ליכם אבל מותר הוא באמת כיון דאין מנווה להחיותו _ וזה חליא בפלובחא אי מוחר להלוות למומר ברבית ולמ"ד ר"ק י"ב כי היכי דניתי וחליא בתלוה להחיותו נמלא מומר דאינו מצווה להחיותו מוחר . אבל למ"ד ר"ק לי"ב דלא חליא בלהחיותו גם מומר אפור ולפ"ז בסוגיא דמוחיב רבא לר"ג לשיעתיה אזיל דס"ל ר"ק אי"ב א"כ למומר נמי אסור וא"כ ע"כ ה"ה לפרש כהרמב"ם דמ"ע הוא ע"כ קרא דלאחיך לא קאי כלל אמותר וע"כ ל"ל דקרא אתי להורות דאף ביד חבמים אין כח לעקור ופריך שפיר אבל הרמב"ם ססק כמ"ד ר"ק י"ב וה"כ י"ל דחין כח ביד הכמים לעקור ד"ח וקרם חחי להורוח דמ"ע הוא ולאחיך קםי אמומר דמוה כל לחוד להיבו לעקור ד"ח וקרם חחי להורוח דמ"ע הוא ולאחיך קםי אמומר להלווח דר"ק י"ב ודו"ק. (עיי"פ):
שם אם אם די חייו והיינו כל"ק דר"ה אבל לאידך לישנא מוחר אף יוחר מכ"ח ולכאורה י"ל הל בבל סופרים הלך אחר המיקל כמ"ש החוד "ב להיב בסק העור כל"ק להחמיר.

שם אם הדי הייו . והיינו כנ"ק דבים חבל לוחד כל המיק למיד למודך לישנח מוחד קף יוחר מכ"ח ולכאורה י"ל הא בבל סופרים הלך אחר המיקל כמ"ש החום' א"כ למה פסק הפור כל"ק להחמיר .

וי"ל דלישנא אחרינא לא בא לחדש דבר להחיר רביח לעובד כוכבים אלא להחזיק דברי רבינא דהירץ בח"ח עסקי' דלכאורה יש להקשות על רבינא דבאורכא מרבנן לא שייך הף גזירה שמא ילמוד ממעשיו ולמה באמח נימא כן ולזה בא איכא דאמרי לימן פעם דלא שייך בח"ח הך גזירה דעמי ועובד כוכבים על שכיח דייזיף לעובד כוכבים דעובד כוכבים לא שכיח דייזיף לעובד כוכבים ברים דה מלו של גזרו רבנן .

ברביח דהא מאוי ללווח לישראל בחנם קודם א"כ כיון דמילתא דלא שכיח היא לא גזרו רבנן .

אבל באמח גם לאידך לישנא רבית דעובד כוכבים אסור וק"ל . (עיי"פ) :

סעיף ב' כקרכזר . ש"ך פק" משום ל"ח והנה השור השמים לאו דל"ח הק כ' לאו דל"ע ועיון ב"י ופרישה ויפה כוון בלשונו דקי"ל הפקטח הלואחו שרי במומר לעבודח כוכבי' ומגו דאי בעי לוה לא החזיר לו כלום נמצא כל מה שפרע לו אינו אלא מחנה בטלמא יהיב ליה ולא עבר רק אל"ע דע"ב מומר המלוה מכוין לשם רביח דלא ידע המלוה דנותן לו הלוה במסנה ודו"ק. (עיי"פ):

פלתי כי תנ"מן דראידנא מותר. שור. סמ"ז הקשם. למה גזרו דוקם בימי הש"ז הקשה. למה גזרו דוקם בימי הש"ם על רביח ולם על שחר מו"מ עי"ש וירחה דלכחורה חיף שייך למגזר שמח ילמוד ממעשיו ומי שם חברותה וכמה מרחקו מנן והרי בשומף עם העובד כוכבים לא אסרו בש"ם רק אולי יכא להזכיר וכו' נמ"ח סי' קנ"ו ובה"מ סי קע"ו ולא אסרו משום שמא ילמוד ממעשיו. וע"כ ה"ע תשום דליכא הברוחה וקירוב דעת ואם בשוחף לא אסרו במו"מ מבע' והא דאסרו בהלואה משום דעבד לוה לאיש מלוה ואיכא קירוב דעת לככרי בישראל, או י"ל דבשאר מו"מ לא גזרו דאין דרך לעסוק חמיד עם-אדם אחד ובפירש"י (דף ע"ר) ד"ה בנרוטאות אבל בהלוואה דרך רבית דסוגיא דעונה א דעלתא לעטוק ימים רכים עם אדם אחד ששיר איכא למיגזר ולק"מ קושים הפ"ז.

שם לעובר בובנים ברבית. לכאורה קפה למאי דקי"ל ד"ק י"ב וקי"ל כר"ע חייך קודמין לפל חביכך היי הלכמא דסתרי אהדרי והרא"ם בשמעתין שיכל את ידיו לסרש דהך דחייך קודמין לפל חביכך היי הלכמא דסתרי אהדרי והרא"ם בשמעתין שיכל את ידיו לסרש דהך דחייך קודמין נפקא ליה מעמק ורלונו לקושיא הג"ל ע" בספ"י ואכחי קשיא לי כיון דר"י נפקא ליה מכחה מקדהות דר"ק אי"ב א"כ אכחי קשה מג"ל לר"א לאפלוגי אד"י הא מהך קרא לא מוכח מידי דאילשריך לבדר"ע. ול"ל דס"ל לר"א כדרשל דבן פטורא ול"ל לדר"ע אף לכחי קושיא הנ"ל במ"ע ול"ל משום דתרי וחי אחיך נאמר בקרא ומוקמי אה לדר"א אחד לדר"ע אף אכחי שבור וקצה הא ככרי בהדיא כהיב לנכרי חשיך ול"ל דמוערכי לי למסקנא להקר מחיי לעבור בעשה ול"מ מא"ע הלנכרי לא איצברי לנופי אחי" במשמעו במ"ם הרתב"ם דהוא מ"ע. מרי וחי אחיך כדאתרן וע"כ לנכרי חשיך לנופי אחי כמשמעו כמ"ם הרתב"ם דהוא מ"ע. זכינו לדין דרבא לשיפהי דס"ל ככ"י דר"ק אי"ב והך וחי אחיף לשובד כוכבי ומותר דשבי להלוהו וליכא למימר דקרא לנכרי חשיך אהי בהבר מוכבי מוכבי מוכבי הלוהו וליכא למימר דקרא לנכרי חשיך אהי להדבר כוכבי משר הלי להלוהו וליכא למימר דקרא לנכרי חשיך אהי למובד כוכבי ומותר דשבי להלוהו וליכא למימר דקרא לנכרי חשיף אהי בהבר עובד כוכבי קפה הא עובד כוכבי ומותר

מחי אחיך ואתי כבקונורו ארבית דעובד כוכבים דים כח ביד חכתי' לעקור דבר מה"ח ואינו מנוה אבל לכ"א ולשישת הרמב"ם דם"ל כווחיה דר"ק י"ב קשה מנ"ל דר"ק י"ב דלתא קרא אחי להחיר רבית דעובד כוכבים וג"ל דנפקח לי' מגופה דקרה לנכרי חשיך ומשמעו דהות מ"ע וכן מוכח **מדברי החום' ד"ה חשיך דכחכו וי"ל דה"פ מהאי קרא כיון דאמר רחמנא דמנוה ליקח רביח היאך** ים כח ביד חכמים לאסור משמע אי הוי קריגן לנכרי חשוך הוי אמרי' דקרא למצוה אחי כדי ליכת רבית א"ב שפיר כחב מרן דמ"ע להלווח לעובד כוכבים וליכא סחירה דסוני' דהכא דקאי אליבא דרבא דם"ל אי"ב וע"כ נפקא לי' רבית דעובר כוכבים מוחי אחיך ועי' בם' כנה"ג ודוק וכזה ישבתי לשון הירושלמי עי' פי' קע"ד:

הכר אים . עי' מ"ז ס"ק י' ועי' בנה"כ וברמב"ס הלכוח ממרים ומ"ל פ"ה מהלי ומ"ם הכרחי בש"ך ס"ק ג' ולפע"ד לא הבנחי דא"כ בעובד כוכבים הא נמי הפקעם הלואהו שרי וא"כ הרכית דנתן לו הישראל במהנה הוא דיהיב לי' לשיטחו א"כ אדפריך בש"ם לא תפיך לא סגי דלא"ה הוא עדיפא ה"ל לאקשויי הא עבר אלא תחנם ועוד הא עכ"פ בחחלת השותה עבר על לה חבימון, במומר ולפע"ד דוקה קהתר ל"ע הכל על לה חשיך לה עבר דהברה בנדו להחיך נחמר והחי להו חחיו במנוח הוא ובסוף מכוח המרי' כיון שלקה ה"ה כאחיך ועי'

כמרדכי ורמנ"ן וכעה"ת וסמ"ג ומ"ל דס"ל הכי להדיא ועי' בחומים בח"מ 2"ה ס"א: ברתי סימן ק"ם אסור להקדים רבית או לאחר אותו ביצר וכו' (מס בש"ך סק"ח). וכ' ב"י דכ"ע והעם"ז כחב וכו' כפי הנרחה שהש"ך הבין דדעת הכ"י והעם"ז מחולקים דמה שמוחלע להעם"ז להרב ב"י מספקא לי' ולא נרחה כן דכל ססיקא דהב"י הוא כשיסת הרמב"ם דחוסר בסתם והוי ח"ר ולזה מספקת להב"י בפירש דהוי חמור יותר חי הוי ר"ק **אבל לדידן דקי"ל כהרא"ש וטור בשחם שרי א"כ אפי' א"ר ליחא דהם פירשו התחני' דקהני ה"ז** א"ר דוקם בפירש וזהו דעת העפ"ז דכ' דהוי א"ר היינו לדידן דקי"ל בפשיטות בפהם שרי זק"ל . בש"ך ס"ק יו"ד מחנה וכו' ומשמע דהיכא דהלוה מחכוין וכו' והוא המוה דזהו לשישה הרמב"ם דאוסר בסחם דוקא והיינו דוקא במחכוין כדחני במחני' ואמר בשביל שחלויני ומפרש הרמב"ם היינו במחכוין בשכיל שחלויני נמי אסור ואומר לאו דוקא משא"כ לדידן דקי"ל כהרא"ש והפור דמפרשי ואותר בשביל שחלויני דוקא בפירש ח"כ בסחם אפי' במחכרין שרי וק"ל:

יטסור דמפרטי ומותר בשביל שתחילי דונו בפילש חיל בטים ולפי במוטרון של יוקל. סעיף י"ג ור"א שליך ב"ל שלא יפייסנו הלוה וכו' ול"ל דאינו אשור אלא מדרבנן כמ"ש הש"ך בט"ק י"ח דאל"ל מאי פריך הש"ש הרביח בלא נשך ה"ד הא איכא לאשכוחי כה"ג שפיים הלוה לתח בעדו למלוה דגבי מלוה יתרבה ממוני' ולגבי לוה ליכא נשך וק"ל (עי"פ סי' הס"ח פ"ח)

כעיף מ"ו בהוה"ה אין שליח ובו' . עי' פ"ו סקי"ל דמקשה מזוזי דיחמי למה אין עושים ע"י שליח וכו' ובפשפות ליכח להקשות הא אפופרוסום הוי שליח ולמה אסור באפופרופום אספר לומר דאפוטרופוס הוא כאבי דיחמי רק דהקושיא למה לא טופים ע"י שליח אחר ונרחה לחרץ בנירוף עוד קושי' עלומה [ש"ם דערכין כ"ב] אין חקקין לנכשי יחומים אא"כ רבים אוכלם בקן . ופריך במ"ע אילימא בב"ח דעובד כוכבי' מי לאיח אלא דישראל, אי קא אכלי רבים מי שבקינן ולפי שיעת הרמ"ח משכחת נמי בישרחל והיינו ע"י שלית ונ"ל הא דמותר ע"י שלית סיינו דמותר ליקח רבית אם חלום רולה לפרוע לו דהמלוה אינו יכול לחבוע על כך דודאי השטר לח נעשה על החלוה דח"כ ודחי חסור כח"ש בסוף הגה"ה ועל השליח ג"כ חשוד להעמיד ההלומה דמ"כ הוי הוא המלוה ואבור וא"ל דהפטר יעבה ע"י המלוה ובחוכו יכחוב דיקבל המעוח מיד ספלים ח"כ הלום יכול לדחות לכל א' דהשליח א"י להבוע אוחו דהשפר לא נכתב על שמו וגם המלוה א"י לתבוע דהא מצי למימר לאו בע"ד דידי את והשתא דוכינו לדין לא מקשם הע"ז מידי מזוזי דיחמי דגבי יחמי ודהי לא עושים כן ע"י שליח כיון דהלוה מלי למידחי איתן וא"י לתבוע אותו בב"ד וא"כ ניכלו זוזי דיתמי לפ"ז א"ש האי דערכין דבענין זה אין צריכין למקקין לנכסי יחומים דודאי המלוה לא יעמוד ננדם דהיהומים איכן חייבין לפרוע לו כלום ופריך שפיר היכי משכחת לה וק"ל . (ועי"פ) :

סעיף י"ו דברתר לו יותר (ע"ז סקי"ב) ומכאן חמוה לי וכו' וכראה הא דהרמב"ם אוסר בח"ח לקצון עמו אף דבש"ם מבואר להדיא בח"ח דמוחר הלויני ק' בק"כ היינו דוקא לקצון עמו בשעח שלוחה אחר אף בח"ח דהוי ר"ק אבל אם החנה עמו זמן מה אחר החקש שליון עמו בשעח שלוחה אחר החליני ק' בק"כ ולפ"ז א"ש הא דכתב העור בשם הרתב"ם שרי ובכה"ג איירי הש"ש בהא דהלויני ק' בק"כ ולפ"ז א"ש הא דכתב העור בשם הרתב"ם לעיל להתרי אף באינש אחרינא היינו בלא קלן עמו כלל לא בשעח הלואה ולא אח"כ משא"כ

בח"ח אף בהחנה עמו אחר הלואה וזה לכ"ע אסור:

סעיף י"ח בהנה"ה קירתום נאמן. פי' פ"ך ס"ק ל' שהמיה נשנבה בעיניו מה בין יתום לשארי ב"א. וגראה דלכאורה לריך להכין במאי דשסקי' לקמן סי' קס"ס אם סוטן המלוה בקיבל בחיחר נאמן בלא שבועה אפילו אם טוען לא קיבל נמי יהא נאמן במנו דאי בעי הוי פוען שקיבל בהיחר ומנו למפפורי משבועה ומנו להוצים ממרי בשפר וצ"ל כיון דהחירים חינן מלוין כ"כ הני מילתם דלה שכיח ומגו דלה שכיח לה חמרי משה"כ נבי יחומים דבקל יכולים למצוח היחר דהה כל רביח דרבנן שרי ביחומים ח"כ היחום נחמן דלה קיבל כלל במגו דהי סען קבלחי בהיחר. (עיי"פ ועי' בס"ז ס"ק ל"ו):

סעיף י"ב אפרמרופרם (ש"ך ס"ק ל"ל) אכל בהבוכח כ"ל שבון וכו' ונכלה דהדין עמו דודלו כל מה דנובל לקיים דברי אפוסרופום עבדינן ל כ בהל דהתוה עם הלוה ליחן להם דבר קנוב אף אם לא ירויחו יותר ישלו היהומים כל הריות ושרי ולא הוי ר"ק כנגד זה אי הוי ריום יוחר ממה שמלב לא ישלו היהומים ריוח בכך דאף דהוי קרוב לשכר ורחוק להפסד דגבי יחומים שרי רבית דרבנן רק בהא דשביד שלא בדין להתנוח עם הלוה ליחן להם דבר קצוב אף

אם לא ירוימו כלום בהא אמרי׳ דדיבורא לאו כלום הוא :

סניף כ' אם עבר פמורין לשלם. וכתב הכ"י כשם הרשב"ה דפעמה כדתנן בהגוזל ומאכיל בניו פפורין מלשלם עכ"ל ולכאורה אין הנדון דומה לראיה דגבי אפוסרופום דהוי שלים דיתמי ושלותו שא"כ והני כאלו היהומים לקחו בעלמן הרבים. אמנם נראה בעיקר דינא כדבריו ולא משעמי' והיינו אף דאמרי' כש"ם יחמי דאכלי לאו דידהו ליזלו בחר שבהייהו היינו לכתחלה אף הם אסורים להלוות ברבית אבל בדיעבר מה שעשו עשוי ופטורין מלשלם כיון דלאו בני מיעבד מצוה נינהו . היוצא מזה דהכא איירי דוקא ביהומים קטנים דלאו בני מיעבד מצוה ניכהו חבל ביתומים בדולים דבני מיעבד מצוה ניכהו חייבין לשלם :

םעיף כא מודים ולבכוף ק"ב אסור מד"ת. דבתר מעיקרא אולין. ולכאורה יש לחמום דלפ"ו מאי פריך הש"ם לאו ברביח ל"ל לילף מגול קשם הא אנמריך קרא לאסור בכה"ג דלאו מחוסר מניה מידי וזה לא אסמעינן מגול דגני גול מחסר מניה הוא משא"כ בכה"ג דדנקא שום עכשיו ק"כ א"כ לא מחסר מניה מידי וזה לא אשמעינן מגזל ול"ל הם דחסור מדחורייתם היינו לחו דלם חשימון מיכם דבתר שומם מעיקרם חזליכן מבל מלאו דלא חקח מאחו לא עבר. ולפ"ז קושית הש"ם היא לאו ברביח ל"ל היינו לאו דאל חסח מאתו מד. (עיי"פ סימן קס"א) : סעיף כ"ב בזרתך ללוות סוני פ"נ. והקשה הע"ז שלא היה לגעל הש"ע לקבוע

זה בש"ע דמלד המלוה יש כאן איכור ויראה דהכא איירי דלוה מן המומר אף דמבואר לעיל בסימן קנ"ע ס"ב דחמור ללווח ממנו משום ל"ע לח"מ ול"ת מ"מ מפני פ"נ מוחר דחין שום דבר עומד בפני פ"ג או י"ל דאיירי דלוה תן העובד כוכבים המלוח ואח"כ לוה הוא מהתלוח דבכה"ג מבואר בסימן קס"מ דאסור כיון דאין העובד כוכבים חובע לישראל מ"מ מסני פ"ג מותר. (עיי"ס):

בהגה"ה שמחשבין הקהל לפ"ג. ולכאורה משולל הכונה הוא דהא דאמרים בממון ברי פ"נ יעבור ואל יהרג היינו דוקא היכא דא"א לפלק ולהשקים העובד כוכבים בממון אבל אם יכול לסלק העובד כוכבים בממון אשר לא ינסרך לפבור עבירה מהוייב ליהן כל ממונו ולא יעבור אפילו עבירה קלה ולפ"ז בצרכי הקהל ודאי יש יהודים אשר לאל ידם ליחן לצרכי קהלה דחי כל הקהל נחסר להם מי פחי יסור וילוה חוחם דמשכנות ליכא גבייהו א"ו יש יחידים שיש להם מעות וח"ב חיך מוחר להלווחם הם על יחידים חל חיוב ליחן לצרכי קהלה ולח לעבור

עבירה ויראה דם"ל לרמ"א כדעת רב האי גאון בחשובת חות יאיר הא דאמרי' באסשר לסלק במסוני' אל יעבור היינו היכח שחבע העובד כוכבים ממנו סך עלום ובחנחי זה יסעור חותו אבל היכא דלא חבע ממון ודאי אינו מחויב לשאול אותו אם יספור אותו במפוני' ולפי זה הכם דחיירי נמי בכה"ג דחינם חובשים היחידים ליחן להם סך ממון לפסוד חהם ושפיר הוי : פ"כ אי יעבול

סעיף ב"ג דובולדה (פ"ז ס"ק כ"ב) וראיה ברורה מדברי החלמוד בשוויהן מוחר ויש ליישב דל"ד לההם דמבוי' הוא דהכי שווי' ואלו [הי' קונה ממנו] לוקח אחר [ג"כ] לא חיה נוחן לו יותר ואין כאן פה"כ למלוה כלל משא"כ הכא דלפעמים יושל בסל ממלאכה דכמה בעלי מלחכות בשלנים חיכת בשוקת ופשה לו מה"נ כשיתן לעשות ממלחכתו ומחץ כרבית:

כלתי פר' כ"ם (ש"ך ס"ק ב') שי בח"מ סי' ל"ד והנה שם איחה פלוגהה בין הפוסקים ברכים [דרבין] אבל כהן כמב סהם כהרשב"ה והרה"ש דהלוה אינו עובר והיינו דמייחי כאיה סהא דרב טיליש דנסק עליו שסרא דהוי כחיב כי' פלגא באגר ופלגא בהססד אמר רכא ר"ע גברת רבה הות ותיסורת לחיושי לת הוי ספי והוקשה להם תמחי בעי רבת למיער חיסורת לאינשי לא הוי ססי ח"ל דהלוה עובר וחירנו מהא תשמע דרבית דרבק אין הלוה עובר. והנ"י כתב דמלשון הרא"ש תשמע דוקא כי האי דלא מחזי כרבים כולי האי משום דבשעה פרעון מלי למימר אי נופל פלגא באגר מלי למימר אי הוי פחח הייחי נופל חרי חלח' בהססד וה"ה להיפוך אבל בשלמא ברבים דרבון ס"ל דהלוה שובר . והפור דלא מחלק בין שלוה ולוה י"ל דס"ל כבעה"ח בפעיף ס"ז דהה דח"ח תוחרים ללווח זמ"ז ברביח היינו בבניהן ח"ח אבל אם המלוה או הלוה הוא רק ח"ח ואידך ע"ה אסור והרצון דאף דהח"ח מכוין לשם רביח אידך מכוין לשם הלואה וכן מבואר ברמב"ם וו"ל מסני שהדבר ידוע שלא נחן לו אלא לשם מחנה שהרי יודעים הומר איכור הרבית ומזה איכא למימר דודאי ר"ע לא עביד כלל דהוא ודאי הי' מחכוין על לד היחר או בדרך מחנה אבל הנוחן דלא הי' חכם לגבי' שייך בזה רביח דהא הוא הי' מכוין לשם רבית ומזה שפיר קאמר רבא גברא רבא הוא ואיסורא לאינשי לא הוי ספי אבל הוא מנד עלמו לא עביד מידי כן נראה ליישב הסור בח"מ שם ועיין בם' כנה"ג . ועיין בעל ההרומות שער מ"ו ח"ד סימן ב' דמסרש להדי' כמ"ש בסברא :

ש"ך סק"ד רבן"לם הסור שם מעות דמוכח הוא דמאי מחרן פרעון ר"ל פרעון מוב של מכר הא הסור כהרא"ם ס"ל דלא מחלק בין פרעון חוב למכר ובשמח פרעון לעולם אסור וכסור באתח איט כחוב רק בין שהם בהלואה בין שהם במכר ור"ל בהלואה שהלוה מלא יחרון ובמכר שפרעו לו בשעח מכירה דוה ודחי אינו חשש רביח ול"ל במקום הטור המחבר :

קרתום נאמן בלא שבועה. ש"ך ס"ק (כ"ם) [ל] ומדלח פירם כפטופו כו'חלמח דס"ל בו' כדלקתן נכחה דכן ל"ל ומדלח פירש כפשופו דמיירי שפוען שלח קיבל כלל חלמח דס"ל דדוקח כשמוען לא קיבל באיסור אלא בהיחר דכשאר איפשי זריך המלוה לישבע אפ"ה הכא היחום נאמן בלא שבועה אבל היכא שסוען שלא קיבל כלל זה לא זריך לאשמועיק ביחום דאפילו בסחם ב"פ נמי דינא הכי כדלקמן סימן קס"מ 'סק"ה נסחם ב"א ואפשר לפרם גם דגרי הרב כן וכו' ועי' בס"ז מה שהקשה בסימן קס"ס ובכרחי לעיל ולע"ד יראה דלא הוי מגו כי הכא דאי סטן דהוי גבי בהורח עסקח הוי כמגו מממון לממון וחי ע"י היחר דרש"י ור"ח והרי סענה זו חינה גלוים דאינו יכול לבכר עם מי שלחו כמ"ש הסמ"ע ס"ק ל"ג וביותר נראה לדעת הקד רבווחם דאים להו דמעמא דמנו הוא דיהבינן לטוען הך זכוחא כאלו שען אחריחא ולא מעעם הימנחת אחינן עלי' וא"כ הכא מאי מנו איכא אי לא מהמנינן א"כ רביחא הוא דאכל ובעי למיהדר ות"ם הש"ך כמ"ש הסור כח"מ סימן פ"ב שם מיירי שעדיין לא פרע הרביח רק פוען שמר זח יש כו לכיח ואז אין צריך המלוה לישבע אבל אם אומר יש בו רביח בהיחר צריך לישבע ואם פוען קבלח רביח והמלוה אומר לא קבלתי זריך לישכע אם פוען לקחחי רביח בהיחר א"ל לישכע דל"ש החירא ואכל איסורא ועיי"ש בסמ"ע ס"ק ל"ב ולכך בסי' קס"מ דמיירי בטוען לא לקחחי לריך לישבע וזהו בשחר ב"ח חבל יתום שמוען לח לקחתי נחתן בלח שבוע וכן לריך לפרש דברי הרשב"א שהביא הב"י סימן קע"ז וא"כ יחום עדיף מאינש דעלמא שטוען לא לקחחי רבים דלריך לישבע משא"כ יחום והש"ך שמפרש שהיחום טוען לא לקחחי באיטור אינו ממשמעות הלשון ועיין בעפ"ז שמשמעות לשונו ג"כ כמ"ש וכן התעורר ע"ז חכם ה' ועיין מ"ש לקמן בפלחי

ס"ק ע"ם כש"ר.
ברוב"ה אין שליח לרבר עבירה. כס"ז ס"ק י"א ע"ש פה שכחב והנה לכאורם
ברוב"ה אין שליח לרבר עבירה בס"ז ס"ק י"א ע"ש פה שכחב והנה לכאורם
קשה מכונית קידושין (דף ו') כחום' ד"ה דארוות לה זימנת ופי' ר"ח דהיא חייבת מעום לחדם אחר והגיע זמנו לפרוע ובא זה ונחן לה פרופה וקידשה באוחה הנאה וקאמר הש"ם אפור לעשוח כן מסני הערמת רבית משמע דחמיד אסור לעשוח אפי' ע"י שליח כ"מ ועיין במ"ל עוד נראה לדקדק מדבכי המרדכי שכתב לוה שאמר לחבירו לא ולוה לי ברביח ולא כתב מוחר להלוות לישראל חבירו ברבית ע"י שליח יראה עפ"י מה שכתב בתשובת מהרי"ע חי"ד כל שאין הבעלים ידושים לאו אחרך מקרי ה"נ נימא גבי לוה כגון דא"ל הלום להשליח לוה לי מעות משראל זה ברביח והשליח הלך ולוה ולא הזכיר לו בשביל מי לוה ובמשך שעם ימי הלואם לא ידע המלוה אח מי לוה וכזה החיר רש"י ויש ליישב בזה מה שק' מסוגיא ס"ם ע"ב והמרדכי דנקם לישנא דלא אסרה חורה אלא רבית הכא מיד לוה ליד מלוה היינו במכירים זא"ז בשנת משך ימי הלואה ומש"ה נקט לישנא דמיד ליד ועיין כמס' סושה דף ד' ע"ב ומס' כלה פ"א משמע כמו שכתבנו ות"ם הכרחי בזה עיין בח"ת סימן מ"ם ס"ח וסימן ע"ו סעיף י' וחין דברי הכרחי

בזה מוכרחין והרב מ"ל החזיק מגן ולנה לקיים דברי רש"י בהוייחן: בזרתר ללוות ברבית ספני פ"ג. עי' מ"ז ס"ק כ"ב ולא היה לגעל הש"ע לקבוע זה בש"ע דמלד המלוה יש כחן איסור רצונו בזה דכיון דהמלוה חמיד באסורו עומד דמחן כייף לי׳ להלווחו ברביח ומנד הלוה פשיטא דמוחר דאין לך דבר שטומד בסני פ"נ וא"כ לא היה זריך להשמיסנו כלל ובזה מיושב מה שחמה הכרחי ולט"ד ליישב קושית הש"ז במאי דכתב המחבר מוחר ללוות מסני פ"נ ולא כהב לצורך ס"נ היינו להסיר ולמנוע שלא יבא לכלל פ"נ וכ"מ מדברי החום' בפ"ל שממנו מקור דין זה שכחבו שאני החם דפ"נ הוי ומניה ולכחורה יחור לשון הוא במחי דנקטו ומצוה הלח חין חיוב ומנוה גדולה מלהציל נסשוח וחים והיינו ש"כ דגם החם בעובדים לא היה ש"ל נמור דהא היו יכולין לברוחי רק אמנוע פ"ל הוי החם ולכך נקפו

בדבריהם שם ומנוס דהיינו סרנסת הגניתים וע"ם דף כ"ו: כרתי אכור ללוות בתוספת אפי בפחות מש"פ יש איסור רבית אבל אין בוציאין אותו בדיינין . אפי' כפחום מס"ם זו היה דעם הרמ"ה הכל הפור כ' כפחום מש"ם אין איסור דלא הוי ממון ויש לחמוה לפמ"ש הסמ"ע בח"מ נבי גזל אסילו בסחות מש"ם הוי מבור מה"ח דה"ם חבור מה"ח ה"ה הכח ול"ל דעיקר מעפח דח"ם חבור מה"ח היינו דחזי לחינשרופי כתבוחר בפי' יוה"כ וח"כ זהו דוקם בנזל דחזי לחנשרופי חם ינזול היום ח"פ ולמחר ח"פ תשח"כ נחיפור רבית דעיקר חיפור הוח מבום לח השימון ומשעת שימה הוא דחייב והיינו בלוקח פרומה שלימה חיכף בשמח שימה אבל אם לוקח היום ח"ם ולמחר ח"ם אינו עובר כלל דבשפח שימה לא הוי כדי חיוב וחרי הלואות מן ואין מחשבין משפרה לשפרה (שיי"פ)

ללב" פ"ז פק"ח כי וכו' אלא שחמהו וכו' וג"ל כוונת קושית הב"י מ"ש עבדים מנסנים דהלוהו לו עשר גפנים מעונות בי"ה דכתב הרח"ש דזה הוי רבית קרקע והת בכה"ג אינו מחזיר לו פנבים בעין א"כ הוי כמכר ואיך שייך בו רבית כמ"ם הס"ז . אמנם בעיקר קושיחו נראה לחלק דכשלמא גפנים סחם ענבים שאין שוין הן וכפחזיר לו בעין דמי והוי הלואה גמורה משא"כ בעבדים אף דמחזיר לו עבד אחר א"א להיום שוה לראשון במראה וקומה ולאו כל הדעות שוות לא הוי הלואה כלל רק מכירה אמנם י"ל הא אף בעבדים שייך רבית והיינו דהלוה לן עבד לשמשן ב' ימים והוא מחזיר לו עבד לשמשו ג' ימים וכה"ג איכא למעם מכלל וסרם כמו קרקע ומפתבו לומר דם"ל להרח"ם דשכירות קרקע לא הוי קרקע ובכה"ג לא הוי רק שכירות קרקע והי כבים גמור וא"א למעם מכלל ופרם דלא הוי בכלל קרקע למעם שכירות קרקע והי רבים גמור וא"א למעם מכלל ופרם דלא הוי בכלל קרקע למעם שכירות קרקע: מזס כתבתי בעיף ה' רביר, דאורייתא שהוא בדרך הלואה. מ"ז כק"ג מזס כתבתי (יו"ד ח"ב)

בח"מ וכו' ודבריו אין להן שחר כלל דהא אמרים בס' שום היחומים א"ל לר"ם דאמר פריטת ב"מ מנום אי לא מציד מאי א"ל כוסין אוחו כשאר מ"ע ופירשו הרמב"ל דוקא לר"פ הקשה דם"ל של"ד אכל לשאר אמוראי דם"ל ש"ד ב"ד יורדין לנכסיו [ולר"פ] הוי כנדון דהכא דאין הב"ד יורדין לנכסיו רק כופין אותו לקיים מ"ע ומסחמה סבר ר"פ דינה דר"ג מי בנובה בחבירו וחבירו בחבירו שמוליחין מזה ונוחנין לזה דחף דהום חינו חובע ח"ו כמו שמוטל מ"ע ע"ז כך פוטל על זה לסרוע להשני א"כ הה"ד [הכא] כיון שמוטל עליו לשלם מכח וחי אחיך כך מופל עליו לשלם לשני מדר"ב וזה ברור . ומ"ש עוד להבים כחי דחין שייך כחן וחי חחיך כית דלמ יבה רבים לחיותי" של לוה דבריו מחוסרי הבנה כיון דמשחמבד לו מדר"נ והוי

ממוני ושייך לגבי דיד' וחי אחיך עמך . (עי"ם): מעוני ושייך לגבי דיד' וחי אחיך עמך . (עי"ם): מעיף י' אם המלוה שבר מהלוה. עי' במ"ז שהשיג על הפרישה ולישב נראה דודאי לפ"מ דקייל גילוי דעה במכר מילח ואנן מהדי דדעה של לוקת הי' לקנות כ"כ ביוקר **כיון** דהמקח בא לידו בעד הרבית אבל כלא"ה לא הי' קונה כ"כ ביוקר א"כ אמריגן דיכול להחזיר לו הכלי כעין שקנה ודוקה בשכר ממנו חפץ בעד הרבים וה"ה להדרי' בעיני' דכבר חייב לשלם לו דמי השכירות במחי דהשתמש בו וכה"ג גבי מכר אם המקח בעינים להדרא הוי כמו שכירות דלריך לשלם לו דנשלם ומזם לא איירי הפרישה א"כ דברי הפרישה מכוונים לדברי הפי"ז והכל בקנה ל' עולה .

פלתי כד' כקב"א סעיף א' כל דבר. גשו"ח ח"י כתג גני חשכת נוהנין העשירים בלתו מכות מכלומדים וליתן להן מחותן הדמים רצית והתם הוח היתר שלהם משום דחינם צריכין למעות הללו ואינם מכוונים רק לטובת המלוה והוא קרא חגר על אוחו מנהג והטעם מנ"ל דחזליכן בחר דידהו הייכו הלוין דילפח חזלים בחר המלוין והוי רביה גמור כדחשכחן גבי מרשת דר"ם בש"ם. ולמ"ד יש ללמד סנגורית לתנחו מנהג והיינו דתי חימת בזה הוי רבית א"כ הא דפריך בש"ם חרבית בלא נשך היכי משכחת לה הא איכא לאשכוחי בהא מילחא דהן היינו הלוין מכוונים למוכח המלוה ובמחנה גמורה יהיבן וליכם נשך וחרבים איכא דהא מחרבה ממוני' והמלוין המה מכוונים לרביחה כשלמה לר"ם ל"ק דמרשה דר"ם דרך מו"מ הוה וליכה כאן רביח דאורייהה אבל לשיפה הח"י קשה וע"כ צ"ל דבכי הה לאו רביח הוא כלל כיון דהלום לשם הנאה וחנות הוא דמכוין והדבר ידוע שעשירים הללו אין לריכין למעותיהם כלל רק לשם מחנה ול"ד כלל לפרשא דע"כ יהיב לי' רביחא ונכיח לי' משום המחנת מעוח כפירש"י והרא"ש אבל הכא ליכא שם רבית כלל עלי' רק להנהות מנכסיהם הוא דעבידו ולדעחי ליכא הכא אפי' מחזי כרביח ודמים להם דבעה"ח בסימן קס"ו [סעיף ג'] בהג"ה כנ"ל ולמעשה ל"ע:

צים ואפי' בפחות מש"פ. דעם הכמ"ה כזה דהוי דאורייחה ולדעם כ"י ומשמעום

הפור ל"ל במחי דקחמרי בש"ם למה לי דכחב רחתוח לחן בנזל לילף מרו"ח ופירש"י משום דמחסר מני תמוני והכי חילעריך לפחוח מפרועה דחסור בנזל דברבים שרי וזה בחמח רחי להרמ"ה ול"ל לשימחם דם"ל דהת דח"ם אסור מה"ת דהיינו נמי מעמת דנול דאסור בפחוח מפרועה ומש"ה אין לוקים נמי על פחוח מפרוטה כמ"ם. הכמ"ע ופרישה כאן וא"כ ממילא לא זריך קרא לאסור אבל ברביח לא שייך זה . ומ"ש הכרחי בזה דטעמא דרביח ל"ש ח"פ משום דטעמא דה"ש אסור דחזי לאנטרופי אבל ברבית ל"ש זה עיי"ש עי' רש"י סנהדרין דף נ"ח ד"ה נערא בשעחי' מי לים לי' הלכך גזל הוא ואין ב"ד של ישראל מקקין להשיבו דבחר הכי מחול ובישראל מישלאל נמי אסור ומיעבר נמי לא עבר דכחיב לא הגזול ומידי דהשבון קרי גזל ואידך לא וכ"ל הא דכתב הכת"ע הא דח"ש אטור מה"ח היינו משום דחזי לאנטרופי היינו בשמח גזילה . אבל ליומא אוחרא שוב לא מקרי גזל כפירש"י דהא מחיל לי' וא"כ ממילא נסחר סברת הכרחי דהא בהך ח"פ נתי חזי להצפרופי באידך ח"פ בשעת שימה אמנם קושית הכרחי בעצם ים ליישב מדברי רש"י עצמן דכהב דטעמה פחות מסרוטה חשור תבום דהית לי' צערה אבל ברבית דמדעתי' יהיב ליכא לערא ושרי בסחום מפרוסה ועי' בס' שו"ח ביח יעקב. הרב בחידושי הלכות ום' שאגם אריה סימן פ"ה נחקשו לדעת הרמב"ם והטור דאית להו דאין לוקין על לאוי דרבית ואונאה דהוי להנל"ע א"כ מאי מוחיב הש"ם ולוקמי בו"א הא אין לוקי וקושי החום׳ במ"ע ולוקמי בנזל. והנה בגוף קושים ההום׳ י"ל דכובש ממיכם לי׳ וכמדומה גם הרב פ"י החטורר בזה. חולם בקושיא הב' שהקשה בח"ה אמאי דמוקי לה בכובש הא כובש ממי לאו כל"ע הוא ונדחק בישובו ומה שנראה בזה עם"מ שהחעורר בשו"ח ח"ל אמאי דמוקי לה לכובש הא נמי לאו שאב"מ הוא ובספר הנ"ל העלה דרצא ס"ל אומן קונה בשבח כלי וא"כ כיון דאומן קונה הכלי בהלקחו הבעה"ב מטשה קא עביד והנה בש"ם מכות ש"ו אפלגו ר"י ור"ל לר"י בעלו ולם בעלו ולר"ל קיימו ולח קיימו יעוי"ם בנימוקי וחסקו שם בש"ם דמחן דס"ל קול"ק חיח לי' לאו שחב"מ חין לוקין ומאן דס"ל בול"ב ס"ל לאו שאב"מ לוקין והנה מאן דס"ל בול"ב לח משכהח לי' כ"ח בשלוח הקן ובשחמו יעוי"ש בכ"ת וכזה יוחרו הספיקוח ורכינו לטעמיה הזיל דהא לפאי דמוקי לכונש קשה ע"ז קושיא הנ"ל הא הוי לאו הנל"ע וג"ל דם"ל הך סוגיא קיימו ולא קיימו והחם נמי בהך סוגיא איכא ככא ומלקות משכחה לה וקשה אכחי סוי לשאב"מ בהדי כובש וכנ"ל דהא למאן דא"ל קול"ק ס"ל לאו שאב"מ אין לוקין וצ"ל כסברא הכ"ל דאיכא מעשה בהדי דכובש וקושית הש"ם השחא אזיל למאי דס"ל להך סוגיא קול"ק ולוקמי כו"א ולעבור בב"ל וא"ל דהוי לאו הגל"ע ז"א דהא לכובש מוקמית לה וכובש מני להגל"ע אמנס כל הדברים לשיסח רבא אזלא הכא והחס ויבואו דברי הש"ם על דרך ממ"ג או דלה מצים להוקמי לכובש הו דלוקמי בו"ה ורבינו לשישחי חזיל ל"מ לשיטח הכ"מ דש"ל בטלו ול"ב ה"ש ואפי) למשקנה הכ"ת והלח"מ דש"ל לרבינו קול"ק בפי) ט"ז מהי ש) אכהי קי"ל כמשקנה מם' המורה דלאו הננ"ע לכ"ע פסור ושפיר פסקו הרמב"ם והפור ועיין בטו"ח ח"י ד' קפ"ב:

סעיף ב אבק רבית אי"ב. ע"ז ס'ק ג' זה הרביח בפביל הלוה עי' כרחי עוד קשה דהרי מכוחר בש"ך ח"מ סימן קס"ז דגולן שכח לעשות משובה חין מקבלין הימנו והיינו דוקם בחינו חב לחחרים חבל בחב לחחרים יש לו לקבל ולד"ז החעורר ג"ב הנחון מהר"מ ויש לסמלין בעד הט"ז דהם כל רביח מדעהי' אחיהב רק דרחמנת אורי לן וחי אחיך עמך והיינו דניתנה ליתבע וכל זמן שלה הבעו ממוני' דמלוה הוא ומכח חבישהו חייב להחזיכו א"כ מאן כייף לי׳ ללוה ליחבש ממוני׳ דמחיל למלוה דלאו דידי׳ הוא ול"ד כלל לגזל דכל היכי דאיתי ממוני׳ דנגזל הוא ול"ש דר"נ. ובזה יש לי סברא להמחיק דברי הנה"כ בס"ק י"א שחלק על הפרישה וכחב דדבר מסוים היינו דוקא פלית וכי"ב וה"ה דבר מסוים בסעיף שאח"ז ועוד דמרמב"ה מלשונו נמי מרחם הכי בכתב ברצית ד"ת ובנזל דבר בעין ע"ש והמחקתי העמן לדעת הרמב"ם דברבית החם של בנות פוכית לית ובנו לכל בדבר מסוים כדחמר - בנת ליתח מסקין מיני כי הכלקות מדעת הלוה ליכח הקלה וקלון כ"ח בדבר מסוים כדחמר - בה גלימה מסקין מני כי היכי דלה לימה גלימה דמכסי וקהי וכוי חבל בגילה הין לך חקלה וקלון יוסר מזה דהגזילה עודנה קיימה בעלמותה ומזה מקבלין הימנו מה שגזל אף כלה הוי ד"מ ולהמ"ז רחיה בכורה מש"ם ב"ק ל"ד ע"ב מיחיבי הניח להן אביהן פרה ופליח וכו' הא אביהן חייב להחזיר וקשה דילא העורר ביותר היותר המעורר המור ביותר המור בעורה המעורר המור ביותר המעורר היותר המעורר המור ביותר המור ביותר המור ביותר המור ביותר המעורר המור ביותר המעורר היותר המעורר היותר המעורר היותר המעורר היותר המעורר היותר המור ביותר היותר המעורר היותר היותר היותר היותר המעורר היותר הי

בזה והמככחי בחידושין:

םעיף ו' לכןה ר"ק אין הבנים. עיין פ"ך שכחב ועיין בחשוכת מהרי"ך היינו פס מעיף ו' לכןה למעובד כוכבים על משכנות ברבית והמשכון היה תיבה א' מחוחם והישראל לח ידע מה שהי' בחוכה ואח"כ הלך המלוה ולוה מישראל אחר ונתן לו הרבים שקיבל(מישראל)[מעוכד כוכבים] והיה נוחן לו אותה החיבה למשכון ואח"כ מת הישראל השני וסחתו היחומים החיבה ומי' ריקס ופסק מסרי"ך דהיתומים חייבין מפני כבוד חביהם להחזיר הרבית שקיבל חביהם ואף דלא הוי דבר מסוים משום דהוי כמו גזל דאי הוי ידע ישראל הא' דתיבה ריקם היא לא יהיב לי' רבית וגם ישראל הכ' לא הוי לקח פתנו ואפילו דבר שא"מ חייבין להחזיר ע"כ: כתב אמ"ו הנאון בם' דגול מרבבה אי מח הלום נסחפק אי המלוה חייב להחזיר הרביח או לא והעלה דא"ל להחזיר ליורשי הלוה דקרא נאמר וחי אחיך עמך בעודו בחיוחו. ומילחא דסשים לי' למר לדידי מספקא מלבד מה דפי' שפירש בדברי הכ"ב נראה דוחק יעוי"ש והרי הכ"ב לא איירי שום משמעות דהיכא דרונה לשוב בחשובה אף תוכח מש"ם (ס"ב ע"ב) דאתריכן בדרב ספרא והרי סאה בסאה דבדיניהן מוליאין ובדיניט אין מחזירין ע"ש וק' הרי היכא דשיח לוה דבדינינו אין מחזירין ובדיניהן מוליאין ואי אמינא דר"ם כל שאילו בדינינו וכו' ממלוה

ללוה נקע והיינו בעודו קיים אכחי ד"ז מוכרח מרבינו פ"ד מהלכוח מלוה ה"ג שכתב שם אע"ם שהמלוה והלוה עוברין על כל הלאוין אין לוקין עליהם מסני שניהנו להשכון קשה לדברי הכ"מ דם"ל לדעם רבינו בפלו ולא בפלו וא"כ אינו חייב פד שיבפל בעלמו ניחם אבל לתסקנה הכ"מ והלח"מ שם דם"ל לרבינו קיימו ולא קיימו א"ב בבפל העשה ממילא נמי לקי כמו במח המגרש יעוי"ש בכ"ת ספ"ז מהל"ם א"כ יקשה איך סחם לי' הרמב"ם דאין לוקים על למוי׳ אלו וסכי היכא דמית לוה בחיו המלוה אין היורשין חייבים בהשבה וממילא איכא מלקוח בהשבה ודוחק לומר דם"ל לרבינו כיון דלחו ניסמ להשבה ליכח מלקום גבייהו כלל אף דלח מחייבו בחזרה זה אינו במשמעות הסוגיא יעו"ם וע"כ כמשמעות הל"ב דאפילו היפא דמית לוה מדינא חייב להחזיר ליורשי הלוה כיון דבאיסורא אהי לידי' ושפיר לא משכחת מלקות בתלוה ולוה ועי' בס' פ"י ד"ה וקשי' לי' וכ"מ פי"ח מהל"ם ד"ה כל לאו שמתן וכו' וחום' מכוח

ברתי כר' כמ"ב אכור ללוות סאה בסאה אפי' לא קצב לו זמן פרעון. מ"ל הט"ז מ"ל לו נכחי בזרך מקח מוחר וכ"כ כנ"י . ולכחורה הוח מכוחר להדי' בש"ם פ' ח"נ ס"ג ע"ב דפריך אגה מעחה מוחר ללווח כאה בכאה ופי' רש"י דקושיות הש"ס דאף באין לו יהי' מותר דבים לו בחמת מוחר ח"ו דקובים הפ"ם הום בחין לו יהי' מוחר ומשני הם"ם התם הלואה הכא זבינא א"ב מבואר דדרך מקח מוהר . וג"ל דהמ"ז איירי בקבע לו זמן ואמר לו לא אקבל פרטון עד שעת היוקר בכה"ג אבור בהלואה בס"ג אבל בדרך מקח בכה"ג מוחר וזה לא מוכח מהש"ם וק"ל . (ועי"פ):

סעיף ב' ואם יש ללוה מעט.מ"ז סק"ג וחו קשיא לי מאי ס"ד דרב כו' אלא דבר ברור ואשחמטתי' מני' דברי החום' בשמעחין דמקשה קושיא זו וחירנו דמסופק הי' אי הלכה כהלל דם"ל עד שיבח בני נמי חסור לפ"ז חין דבריו מוכרחין. גם מה שרלה לחלק בין הך דם"ב לדהכא חילוק זה שייך בלום. אבל במלוה כ"ע מודים דלריך לידע ביש לו כמו גבי שטר ונראה להבים רחי׳ דגבי לוה חם יש לו מסילו לם הוי ידע נמי שכי מחשובת הרח"ש הובם לחמן בס"ה בהג"ה ואין המלוה יכול לומר הקנמי לו מעט משלי משום דאין חבין לאדם שלא בפניו וא"א ביש לו בעי ידיעות הלוה אמאי אנעריך טעתא משום דאין חבין וכו' אף אי חבין אפ"ה לא מהני כיון דהידיעה נחסר מהלוה א"ו ביש לו א"ל לידיעת הלוה ודו"ק:

לצום אם יש לו מעם משלו. עיין ע"ז שדחק ליישב דברי חלמידי הרשב"ם לחלק בין כל חטין שביד אדם לדהכא . ונכאה הא דאמרינן בש"ם יש לו מוחר ופירש"י ז"ל דמוקר ברשוחי' דמנה זו נחלטח ביד המלוה אף שאכלו אח"כ מ"מ לא מחזי כרבים דשתא לא יאכלו. ולפ"ז לא דמי כלל בשאר הטין אם יש לו מוחר דאמרינן דילמא לא יאכלנו אבל בהלואה וודאי להוצאה ניחנו לאכנס מיד דכלא"ה לא ניחא לאינש למיהוי מבד לוה וכו' א"ו להוצחה ניחנה ולח הוי ברשוחי של מלוה ומחזי כרבית:

שמנחם ניסוב הם בה לנעתי של נעדם המחד כנבים. שם בהג"ה לכך אם יש לו במ"א ואין למלוה דרך שם. ולכחורה י"ל מהחי דקירחה דר"נ דף ס"נ דחמרינן ליחנהו חסור ופריך פשיטה ל"ל דחים לי השרחי במחח וכו' ולהנה"ח מרדכי קשה מ"פ פשיטה דילמה הה קמ"ל הפי' דחים לי במ"ה וחין למלוה דרך שם דאסור בשלמא לשימת הרמ"א לק"מ דם"ל לחלק בין הלואה למכר דגבי קיראה לקמן לא הביא הרמ"א האי דינא כלל דם"ל דבאמת מותר במכר אבל למרדכי קשה דמקור דינא רולה להוכיח מהא דקאמר ליחנהו אסור היינו עמו בעיר אף דיש לו בעיר אחרת אסור כיון דחין למלוה דרך שם ח"ב לח ס"ל לחלק בין מכר להלוחה ח"ב קושים הכ"ל במ"ע וחפשר ליישב דס"ל למרדכי דחדה מכל! הבירחה היהמר הליבה דמסקנה דמשני הש"ם בחים לי' השרחי במחם אפ"ה אסור הואיל ומחוסר גוביינא אמריט ג"ב מסברא אפי' אים לי' ואין דרך שם דג"כ הוי מחוסר גוביינא ואסור אבל אי לאו דאשמעינן דאים לי' אשראי אסור בזה גם כן הוי

ם"ה בהג"ה לאין המלוה. ע"ו סק"ח הקשה מ"ם מפרוזכול ונ"ל דעיקר פרוזכול הוא מסק"ח וזה ג"כ קק"ח דחוף לוסבין אח"ב יש לו קרקע כדחי' בש"ם דף ל"ו ולכך הם אמרו והם אמרו דיכול לההנומו אבי שלא בפניו כיון דעיקר קנין הוא פרוזבול למוד אבל הכא דעיקר היח אם יש לו חעין אינו יכול להקנוחן שלא מדעה הלוה ועוד י"ל בשלמא פרוזבול דכוחבין אפילו זמן כב אחר הלואה וסברא הוא דיכול להקנוחו אפי' שלא בפניו משום נעילת

שרי ליחנהו אסור פשיטא מ"ד כיון דאיח לי' אשראי במחא כעד שיבא בני דמי ובחום' הקשה הא כ"נ פסק כחלל וחירנו דדרך הלוחה אסור ודרך מו"מ שרי אפילו סאה בסאחים וקשה ה"ל לר"ג להשמעינן בליחנהו ד' בד' אסור בהחנה שיהיה בידו עד זמן היוקר דהא סאה בסחה חסור וע"ל דדרך מו"מ שרי סחה בסחה (וע' לעיל בכרחי בריש פי' קס"ב):

פ"ו סק"ה יסחלק מן הקרקע עיין בא"ח סימן רמ"ה ובח"מ סימן קפ"ע וג"ע: ברתי כד" ככן"ג בוד שהיה נושה. פ"ז כק"ד כתב ה"ה בים לו . ולפ"מ שפירשנו קושיה הש"ש בפ" א"ל "ב"ג בתידושינו להש"ס מוכח דאף ביש לו לא מהני.

פלתי בי׳ כב"ג הרי זה מותר. עד אמור עיין בנ"י שפסק סיכא אמריכן דאם אין לו אסור ס"מ בנוונא דהוי המעום בתחילה בידן דרך הלואה אבל אם א'-נותן לחבירו מל כי כורין ואח"כ א"ל מן לי חטין שאני רוצה למכרו וליקח יין והוא א"ל צא ועשה עלי כשער של עכשיו דחפילו חין לו יין מוחר כק דחם ח"ל המעוח שנחחי לך בעבור החטין חן לי עכשיו יין דוסו אסור והטעם משום דאם אמר לו מן לי יין בעבור החטין זה פרי דחין כאן הנואה רק מכר פירי בפירי אבל אם אמר חן לי עבור המעוח שנחתי לך עבור החטין יין זה אסור דהם עחה המעוח הללו הוי הלואה ומחמת הלואה אחי כ"ז דקדק הרב"י משון הכ"י ונ"ל ממה שנקם הנ"י פישוגו והקילו בו צענין זה מפני שהוח פירי בפירי מכמע לי' להרב"י שלח הזכיר לו המעוח כלל רק דרך מקח סירי בפירי ועוד משיים בה כיון שוקפן עליו במלוה אפסיק לי' איסור דמעיקרה משמע שלה הזכיר לו המעוח כלל ומזה אין מקום לחמיה נשגבה של הפ"י . וגדולה מזו המינה דפלוגהה דאיפלגו הר"ן ול"י ורי"ו בפלוגחא ישנה של רש"י וחום' ס"ב פ"ב ו"ל כש"י ד"ה בכח לחוב בדמיהן שלא נחן והאריך בלשונו עד אלא בא לעשות דמי חמין חוב ולפסוק על החוב יין ומ"ם ממשמעות לשונו של רש"י משמע דם"ל כר"ן ונימוקי והיינו דהמקשה הי' פבר פי' דמחני' דלא הזכיר לו סכום המלוה כלל רק דהזכיר לו סכום חטין ויין ומזה פכיך הש"ם וכי אין לו יין מאי הוי והיינו מדנקם הרי חטיך עשויות עלי בשלשים משמע דלא הזכיר כלל שם הלוחה רק פירי בפירי והיינו דנקט הרי חטיך עשויות עלי בשלשים והרי לך אנלי בהן יין ומליפנא בהן משמע בחסין עלמן ומזה אין מקום לראיות הפ"י ואדרבה מוכח מזה היפוכו וע"ז משני לה הש"ם בבא לחוב בדמיהן והיינו דדייק רש"י בלישני' אלא בא לעשות שליו דמי חשין חוב ולפסוק של החוב יין וכך חמר לו וכו' ומזה מחורלים כל קושי' החום' של רש"י. אבל החוספוח ס"ל כפירושו של רי"ו דליכה חילוק בין הזכיר לו הלוחה חו הזכיר לו פירוח וח"כ החסין לכ"ע מוחר ולפ"ז שסיר הקשו אפירם"י לשיטחם והולרכו לפירושם:

ש"ך סק"ו ובעם"ו כחב ולוקחן הימנו בצ' אע"פ כו' ולא כוון יפה כו' נראה דחיכה אפ"פ דנקם הלבוש קאי אדלעיל דאוזיל לנכיה סלוה זה בהלוהו המלוה וחזר ומכר לו בעד חשפים

אט"ם שעדיין הן שוין מאה ונמשך אחרי דברי הרב"י ועיין בלשון הלבוש עלתו וכ"ת בם' א"ת: ברתי בר' במשק לקפן סימן קע"ב כהרי"ף וסייעהו דכל משכנות אסורים חוץ ממשכנהם לשימת המחבר שפסק לקפן סימן קע"ב כהרי"ף וסייעהו דכל משכנות אסורים חוץ ממשכנהם דסורא וע"כ הת דחמרו בש"ם לית הילכתא כחכירי נרשטי קאי אמשכנתא דסורא ויש מחירין הוח דעת הרח"ם דם"ל כרש"י דחף בשחר משכנות שייך החירת וקחי הח דחמרו בש"ם ולית סלכתא אשאר תשכנות אבל אמשכנתא דסורא באמת מותר ולפ"ו הא דכתב המחבר בס"ב דמוחר ע"י אחר דוקא במשכנהא דסורא היינו אליבא דנפשי דסחם לקמן כדעה הרי"ף ולא

שייך צהו היחירת כלל רק משכנחת דסורת מוחר ככה"ג פ"י חחר תבל בלח חחר חסור לשיפתי' דקאי לית כלכתא כחבירי נרשאי רק אמשכנתא דפורא ובזה נחה ושקטה חמיהת הש"ז ס"ק ד' ע"ם שנרחה בפיניו דדברי המחבר סוחרין זה"ז וגם חמיהח הש"ך על מה דכ' המחבר בס"ב דוקא משכנחא דסורא ע"י אחר מוחר י וא"ל הא לקמן סימן קע"ב כחב הטור בשם סרח"ש והחידנה שרחובן משכן ביחו לשמעון ולוי שכרו משמעון ורחובן נשחר בביחו וסורע סשכירות לשמעון ע"י לוי אני חוסרו עכ"ל משמע דחף ע"י החר חסור דלקמן החיסור כיון דראובן משחר בבית ולא זו משם כלל אטור משא"כ כאן דכבר יצא תיד הלוה ובא כבר אל רשומ אחר מוחר לשוכרה ממנו:

פלתי כו" כמ"ד סעיף ד' הלוהן על שדהו וא"ל אם לא תתן לי. נחשו' הריב"ם סי' של"ה הקשה לתחי דחתר ר"ה בשנה מחן מעוח קנה הכל דמשמע בפשעות דר"ה ור"נ איירי בלא מעכשיו מדאוקי למניומי דמיירי במעכשיו וא"כ אין כאן לד מכר כלל חוך שלש שנים ובזה מ"ל לרבנן דמוכר אוכל פירוח וא"כ קשה אמאי האמר ר"ה ור"נ קנה הכל נהי דליכא אסמכחא פ"מ ליחסר משום רביח שמוכר לו בשביל המחנח מעוח והרי קיי"ל לא ישכור הימנו בפחוח וכן' ומה דחסקו ההום' סוף ד"ה לא המכרם והיינו מילחא בעלמא הוא דעביד לוה עם המלוה לא שייך הכא דדבריהם אלו לא שייכי אלא על קושייחם דל"ד להאי דבדמים הללו הבל מהחי דלה ישכור הימנו בפחות דבכל ענין משמע דהסור עיי"ש הסעם וירחה דהגה הסמ"ע סימן ר"ח ס"ק ג' כתב וז"ל וכאמת יש לתמוה על הגאונים ב"י ומור"ם איך דתו דברי המרדכי מטעם דדמי למקח שנעשה בחיסור וחי כדבריהם תקשה דרבא חדרבא דרבא הוא דם"ל בחמורה דדבר הנעשה בחיסור הין בדבר ההוא מחש והוא גופא אמר בא"ג גלימא מסקינן מני' כי היכי דלא לימא גלימא דמכסי וקאי וכו' משמע אי לאו ה"ע המכירה מכירה מעלייאא היא וקשה הא המקח נעשה באיסור וכ"מ דא"ר ל"ח אעל"מ א"ו לא דמי כלל להחם דהחם המקח קיים תשום דלה קנסיט היחירה הפו איסורה וע"ש והנה לכאורה קשה אמחי קחמר כ"ה בשעם מ"מ קנה הכל והכי נשימם כש"י לקמן ע"ב הוא ר"ק אמאי קנה הא המקח נפשה באיכור ועוד דלימא דא"ב בין אביי ורבא שם בחמורה וא"ל דר"ה ס"ל כאביי דכ"מ דא"ר ל"ח א"ע (ל"מ) מהני דהה רבה הום דחותבי לר"ג דחמר לא קנה ממחני' ע"כ דס"ל [נ"כ] כר"ה והיינו דקנה וקשה לרבה לשישתי' דס"ל א"ע ל"מ החיך מני ס"ל כר"ה הא לדידי' ל"ק דלא מהני המקח וע"כ צ"ל דר"ה ורבא תרווייהו ס"ל כר' יהודא דל"א ברבית פרי והיינו לפי הס"ד דמתני' **סיירי בלא מעכשיו ובאמה לס"מ דמשני דמחני' מיירי במעכשיו א"ל דרבא נמי ס"ל כר"נ** ום"ל דר"י דוקא ברביח ע"מ להחזיר שרי משא"כ ר"ה מסחמא לא פליג בזה עם ר"נ דר"נ ס"ל מ"ע ל"מ ור"ה ס"ל חע"ת דהל"כ ה"ל להש"ם לפרושי דבהה פליני וחף למהי דה"ל לרש"י לענין אכילת פירות (ר"ק)[אבק רבית]הוי מ"מ הרי גם באיסור דרבנן גמי איירי שם בהמורה וא"ב א"ר מיהם מדרבנן הוא דאבור וא"ב ע"ב דר"ה מכל וכל שרי והיינו אף דס"ל א"ע ל"מ וע"ב תשום דם"ל כר"י דל"ח ברציח שרי והכח לד ח' הוח דילתח ישלם לו הלוה שרם הגיע זמן של ג' שנים וח"כ קושים הריב"ש מעיקרא ליחא ומפעם דל"א ברביח הוא ושרי לר"ה ור"ג ועיין בגי"ה ח"ב סימן י"ב ומ"ל פ"ח מה"ת ולי קשה בענין זה לתחי דקיי"ל ח"מ סי' מ"ג סעיף י"ד שטר שזמנו כהב בשבח או ביו"ד בחשרי שטר פאוחר הוא וכשר והוא ברייחא ב"ב קע"א וא"כ הי השפר כולל מכר הו מחנה דפסול מאומר וחוב פסול בלא דאיקני ואמאי לא נדון להכשיר השטר דהה מבוחר ברמב"ם ופור ש"ע סימן רל"ה מקח שנעשה בשבח חו בי"פ הע"פ שמכין אוחו שעבר עד"ח השטר כשר וכוחבין חהר חוחו יום וח"כ נימח דבחוחו יום נעשה המקח בחמח וא"ל דמחזוקי חינשי ברשיעי לא מחזקינן והרי כתב הרישב"א בכתובות דף ד' אהפסוהו תפלפלין וכו' ומשמע שם לנוכך תנוה והדבר דחוק שרי בשבח ומכ"ש מהנה דשרי כמכואר בכ"י סימן הקכ"ז כשם המרדכי. ונ"ל דמילתה דל"ש הוה ובהה לה מהוקינן לי לששרה: בהג"ה **רנדיין** בה"ש עד אישתי יכול להחזיר. וע"ש בדברי היש"ש פ"ע דקמה בחיזה ענין שייך רבים. עוד כסב מהרש"ל שם וז"ל ומ"מ נ"ל היכה שהלוה לו לזמן

ידוע ובחוחו זמן עדיין לח נפסל ובח זה וחבעו וזה דוחה בלך ופוב עד שנפסל דחינו משלם אלא משבע היולא באוחה שעה וכן מוכח בהדיא מפסק מהר"מ והש"ך השיג עליו בח"מ סימן ע"ד ס"ק כ"ז וז"ל ואין דבריו נראין לפע"ד ותפסק של מהר"מ אין ראי' ומכ"ש לפי הגירסא הכהובה בססק מהר"מ שיחן לה כסף ראשון אם היה נותן ע"ח א"כ משמע לכאורה איפכא ע"ש ולע"ד לפ"מ דס"ל למהרש"ל ביש"ש דקיי"ל כר"מ דדאין דד"ג א"כ מזד דד"ג אחינן עלי׳ כיון דהוא חבעו והוא דחאו בלך ושוב א"כ גרם להזיק הוא וזה כוונת המהרש"ל דנקע והות דחתו בלך ושוב ובוודתי פרם יפסל המעבע נהוודע הדבר יום חו יומים מקודם ומרדכי פ' הגוזל קמא כתב דאי מרויח מידי אפילו ביטל כיסו של חבירו חייב וזה דתו אוחו וא"כ חייב לשלם לו משבע היוצא דהא אין לך ריוח יוחר מזה שנוהן לו משבע שאין שוי' סדמים והוא דחאו מקודם וזה נמי כוונת מהכ"ם מפני שהי' לה לבא קודם חנוכה ולא באה היא גרמה לעלמה השסידה ובאמח הש"ך למעמי' דאיח לי בסי' שפ"ו כהראב"ד וכן בכמה מקומות דאי בדידי' קא עביד ליכא גבי דד"ג ועוד אזיל הש"ך לעעמיה איהו ס"ל דד"ג מצד קנם חתיכן עלי' וכל היכח דלח מלינו להדי' שקנסו לח קנסיכן ומזה השיג שפיר חים"ש וע"ש בס"ק כ"ד חולם מהרש"ל נמי לפעמי חזיל דחיח לי' בפ' הכונם ובכמה דוכהי כדעח סרמב"ם וסייעתו דבדידי נמי קנסי' וס"ל נמי בהגוזל קמת דבכל ענין דנין דד"ג ועוד לסימת מהרש"ל הוי ד"ז גורם דנורם ולהש"ך לשיפחי לא הוי גורם דנורם ע"ש ודו"ק וא"כ מהרש"ל לפעמי' אין מקום להשנח הש"ך ופי' בחום' ב"ק פ"א פ"ב ד"ה וסבר ובחירוצא ובדף ק' ר"ל אחוי

שפמר הין מקום השבמים זו לי ניש עמדי דברים בסרם הזה ואינן מענין הלכה לכן קלרהי בינגרא וחוף ל"ה מיהר ול ע ויש עמדי דברים בסרם הזה ואינן מענין הלכה לכן קלרהי בורהי בורהי ביל כב"ן [בתר בלב"ם צריך להחזיר. הנה דעה הראשונה היא דעם הרשב"ל דהוכיח כן מעובדת דרמב"ח דהוי משיק באינשי זואי והוי מקיף עבדי ואקשי לי הרשב בילי היכי עביד מר הכי הא מחזי כרביח וא"ל הדרי בי כלומר של יעשה כן מכאן ואילך ואפ"ה אשכתן דהדר עביד ורבא ברי' נמי לא א"ל מידי ועי' בב"י וליישב דעם ואילך ואפ"ה אשכתן דהדר עביד ורבא ברי' נמי לא א"ל מידי ועי' בב"י וליישב דעם פרמב"ם לשימתי יראה דוהו חליא בני שונות די"ג רבא ברי מקשי לי וי"ג רבא סחם ולס"ז י"ל הרמב"ם הי' לו הגירסא רבא סחם א"כ לא מוכא מהחם מידי די"ל רבא לשימחי' אול דם"ל כ"ק חי"ב כמ"ם החום' ר"פ ח"ב וח"ב ח"ב דקיל נחים חד דרגה חפי' לנחם י"ם מ"ל להחזיר ולכך לח חמר לי' רבם ליהדר לי' לנחם י"ם משח"ב לדידן דקיי"ל כ"ק י"ב ח"ב א"ר נחית חד דרגא דא"י בדיינין אבל לנאח י"ש נריך להחזיר . (ע"ס):

שם ש"ך פק"ה בפוף דבריו דחלמידי הרשב"ה מיירי היכה שלה הרויח זמן וכל יומה ויומה זימנה הוה וי"ל מי דחקו לפרש דמיירי דהגיע עח פרעון והפילו בלה"ה נמי כגון דלוה מחחילה בחשרי ע"מ לפרעו בניסן ואח"כ בא באמלע הזמן וא"ל דור באלרי ודאי דעהו להרחיב לו זמן מה אחר ניסן דעד זמן ניסן בלח"ה א"ל לסרעו ובודחי אלאחר זמן דעחו ולכך הוי כ"ק ואפשר דש"ך סובר בכה"ג דעדיין לא הגיע זמן הפרטון לא הוי רק כמו רביח מוקדמה ולאו כ"ק ושפיר כחב דמיירי דכל יומה זימנה:

סעיף ב' דאי לא קייםא לאנרא. (ש"ך) חימה למה השמים וכו' ותפשר לומר דלכך השמים דאינו מוכח כ"כ בדברי הרמב"ם דעיקר משמעום ברמב"ם הוא מדכחב ולא ידור בחצירו חנם אש"פ שאין החצר קיימא לאגרא וכו' ואם העלה ה"ז א"ר לפי שלא החנה עמו משמע הא החנה הוי ר"ק ועיין בב"י ובאמח אינו מוכרח [די"ל] דהרמב"ם קאי על קיימא לחגרת דהת [כהב] חפילו לא קיימא להגרא משמע כמי קיימא לחגרא וע"ז קאי לסי

התנה דבהמנה הוי ר"ק כיון דקיימה להגרהל. (עי"פ): פלתי סי קס"ר ס"א ולקרומב"ם צריך להחזיר. ודעת הרשב"ה היא דעם המ' והנה לכחורה קשה להרמב"ם רח' הרשב"ה וכד נעיין בלשון של רבינו ירחה כתה נשמר מקושי ורחיי הרשב"ה וז"ל בפ"ו ה"ד פה"ת המלוה את חבירו לה ימשוך את עבדו כדי שיעשה בו מלחכה מעפ"י שהעבד בפל ולח ידור בחלירו בחום מעם"י שחין החלר עשוי' לשכר וחין דרך בעל החור להשכיר ואם דר זריך להעלות לו שכר ואם העלה ה"ז אבק רבית וכו' לפיכך אם עדיין לא החזיר חובו ובא לנכוח שדר בו וכו'. ולכאורה לפי הנראה לשונו של רבינו בלחי מוכן ברחשים דבריו כחב חעפ"י שהעבד יושב בעל וכי חנן בחר עבד חולינן חנן כחר

לוה אזלים והכי הל"ל אפס"י שאין להרב שלאכה פכשיו שיעשה לו העבד . וכחב עוד ולא ידור בחגרו בחנם אפפ"י שאין החגר כו' ואם דר לריך להעלוח לו שכר ואם הפלה ה"ז א"ר לפיכך אם עדיין לא החזיר לו חובו ובא לנכות שכר החצר ולא הזכיר כלל בדבריו שום לעז מעבד שנם בזה חיכם חיר וחם בח לוכות וכו' ע"ב ירחה לומר דהנה לפ"מ שהעלה הכ"מ בשם רביע מאיר בפ' זיי"ן הל' י"א מהל' נדרים דם"ל להרמב"ם אף דקיי"ל פה"ל אינו ממון מים נכי נדר דגם ויתור אפור במודר הנאה פ"ל דהוי מתון וכן יראה הוכחה לדבריו של רבינו מאיר דאל"כ יקשה דרבא אדרכא דאיהו ס"ל בנדרים פ"ה מה"ל ממון עיי"ש פירש"י ור"ן והרי בב"ת י"א ע"ב ט"ל לרבא מהנא"מ וע"כ דברי רבינו מוכרחין וא"כ רביח דחמיר ממודר דאפילו זה [לא] נהנה וזה לא חסר אסור מדינא ולשיטת המאו"ר אסי' מני לסלוקי א"כ ודאי סה"ג אסור וא"ב ובי זה גרש מפה"ג שיש (למלוה) [ללוה] בזה החצר אף דלא קיימא לאגרא והרי זה דר בו והוי ודאי א"ר לדעח רבינו משא"כ בעבד סירש"י בב"ס פיו ד"ה שלא בשעח מלאכה בשעה שאין רגילין לפשוח מלאכה והיינו שיש להעבדים עה קבוע שאין עושין מלאכה וא"כ מאי פה"ג איכא בזה הא אינו יכול באוחו העת לא להשכירו ולא ליתנו לאחר לשמשו באוחו זמן וא"כ בעבדות בעם ההיא אין שום פה"ג וגם ויתור [לא] שייך גביה (ומה) [ולכן] אינו אסור [מגד הדין] כ"א דמחי כרביח ולא הוי א"ר בזה וזהו באמח טעמא דרב"ח דחקיףטבדי דאינשי ורבא השיבו דעכ"פ מחזי כרבית דלאו אינשי ידעי שהוא באוחו הזמן וה"ה מחזי כרבית כהך דלא ידור בחלרו חגם ובאמת חצר הוי א"ר ובעבד אינו כ"א מחזי כרבים ומה מחקו בו לישני' דרבינו המלוה את חבירו לא ימשוראת עבדו אע"ם שהעבד יושב בפל ורצונו דיושב בפל מעצמותו דזמן גרמא לי'דלא למיעבד עבידחי' וחעפ"כ חשור משום דמחזי כרבים ולח ידור בחגרו וחם דר כ"ז ח"ר ומצי לנכוח לי' אבל בעבד אינו כ"א מחזי כרבים ודברי רבינו בדוקים ומדוקדקים ואין לראיוה הרשב"א מקום לדעם הרמב"ם ולגי' הרי"ף הוא רבא ולדידי' נמי לריכין לחלוקא דסה"נ כמו לדעם רבינו. אח"ז פקחחי עיני וראיחי שנם הרא"ש חני' זה בסה"נ אסם ס"ל למ"ד עה"ג ממון הוי ר"ק ולמ"ד טהא"מ הוי א"ר והיינו דהרא"ם לשיטמי׳ דם"ל בנדרים דסהג"מ ולא ס"ל חילוקא של מהר"ם הג"ל משא"כ אליכא דרכא ורבינו דם"ל פהנ"מ גבי נדר ולא בפ"א א"כ ה"ה בהך דרביה ומ"כ ודחי דלח הוי כ"ח ח"ר (ועי' ססחים מ"ו וב"מ קידושין ונדרים ונימוקי שם והר"ן שם)

ומה שכתב הכרחי בזה עי' בסוגי' (ס"ה ע"ה) רבה אמר חמשה ובפ"ק דהמורה וג"ע:
ש"ך סק"ה רבן"ינה תרשירי רשב"א. וכן אם אמר לי' כשהלוהו דור בחזני וכו' כוונח
הש"ך בזה[דע"כ נ"ל כן דר"ל] אפי' אם במשמעות דור בתזני תום דהל"כ מחי ארים כשהלוהו אפי' שלא בשעה מחן מעוח למי אסור כמ"ש בעלמס[ומש"כ עוד הש"ך]ומיהו אם אחר שהלוהו ולא הזכיר לו בשכר מעוחיך משמע וכו' והיינו דאם בחחלה הלוהו סחם וחח"כ א"ל הלוה לחלוה דור בחלרי להרמב"ם ה"ל ח"ר ואפי' א"ל להדיא בשכר מעוהיך נמי אסור ואינו אלא א"ר ולהראב"ד וסייעחו ה"ל רביח קצוצה וח"כ ח"ר ע"כ ט"ל שלח בשעח מ"מ הוי רק ח"ר דחי הוי ר"ק חפי" א"ל סחם דור בחלרי חנם ולא א"ל בשכר מעוחיך נמי אסור וע"כ דס"ל דלא סוי כ"א א"ר והיינו משום דהוי שלא בשעח מ"מ ואפ"ה משמע דאם א"ל בשכר מעותיך דהוי רבית קצונה ודפת הטור אינו כן דהא א"ל דהטור מיירי בלא הרחיב לו זמן והח"ר מיירי בהרחיב לו זמן דמל"כ אפי' אמר פתם דור בחזרי ולא א"ל בשכר מעוחיך נמי יהא אפור וע"כ דאיירי נמי באינו מרחיב לו זמן וא"ב ש"ב דדעת הטור אינו כן זהו כוונת הש"ד והנה לכאורה קשה לשישת הרמב"ם דס"ל דאם א"ל בתחלת הלואה הלויני וחדור במזרי אף דהך חזר לא מחגרי הוי נמי רבית קצולה דהוי כאלו שכרו ולאינך פוסקים דס"ל דאפילו לאחר מ"מ בהרחיב לו זמן נפי הוי ר"ק א"כ דאמרו לעיל ר"פ תרבית בלא נשך היכי משכחת הא איכא לאשכותי בכה"ג דהוא חזר לא מחגרי' וגברא טביד למיגר והוי חרבים בלא נשך ולהא דאמרן יקשה נמי נשך בלח חרבית נמי איכא לאשכוחי בגברא[דלא] עביד למיגר וחזר (דלא) דקיימא לחגרא ואליבא דכ"ע ול"ל אף דהוי ר"ק ת"ח אי ליכא לאשכוחי בוולא דנשך וחרביח בע"א דנחרבה ממוני' דהיינו שנוחן ה' בד' זה לחודא לא מצינא לאוקמי דאייכי בהכי קרא דהא לא נחרבה ממוני' רק דהמלוה נשכר בזה שלא ילטרך לפחוח ממוני' למיהב אגר ביחא וכן בחלר דקיימא לאגרא אין זה בכלל נשך דמחשר מני' ממונא דלוה רק מניעת הושפח ממון ואש כן אין זה בכוונת נשך ולא בכוונת תרבית והשתא דאשכחן בקרא גווגא דנשך ותרבית מרבינן נמי כל דדמי לי' והבן זה היסוד וכמה קושיות מהורצים בזה . ומעחה ארוות לן כוונת רש"י בזה בר"פ ד"ה רבית דאורייתא דרך הלואה משמע כדכחים מרבה הונו בנשך וחרבית ודברי רש"י חמוהים והמפרשים נדחקו בזה ולהם דחמרן כוונת כש"י לחרולי הם דחמרן והיינו דקרם קחי

אחסרון ויתרון הממון וכיון דנוםי' דקרא להכי ממילא אחרבו נמי עאי דדמי לי' : בהגה"ה לבחצר דקיימא לאגרא. עי' פ"ז סק"ג ומכאן חימא עמש"כ הרמ"א בח"מ סי' בס"ג האומר לחבירו דור בחלרי דפירושו כאומר בחנס וכאן אמרי' דל"ל בסירוש ע"כ. והנה הרא"ש בשם הרמב"ן סימן י"ז גבי הלויני ודר בחלרי כחב דאחזוקי אינשי ברשיעי לא מחזקיטן והרצון בזה דאף דאמרי' בעלמא דדור בחצרי סחם היינו בחנם כדעת הרשב"ן הכא ודחי דעחי' לשכר דחחזוקי חינשי ברשיעי לח מחזקינן ע"ש בב"י ד"ה בחזר דקיימה . וגדולה מזו אני חומר דיח דכתב הרשב"ן דלישוח דור בחזרי שחם פירושו בחום היינו דחל"כ ה"ל לפרושי אגרא דח"כ יהיה ידו על התחחונה ומדלא פירש ש"מ דדור בחלרי בחנם קאמר אבל הכת דעת הלוה בזה כיון דתפים מעוני' דמלוה בידו יהיה ידו על העליונה ומדלח מפרש סבר לכל החים כלל דבחנם קאמר ונהפוך הוא דאמרי' ודאי לשכר אוגרי דאחזוקי אינשי ברשיעי לא מחזקינן ובאתח הש"ך בח"מ סי' הנ"ל הכריע דבחלר דלא קיימא לאגרא וגברא דלח עביד למינר בהא כ"ע מודו דא"ל להעלוח לו שכר ועי' כזה בס' בית ישראל בכוונות הפור ועי' בהה"מ פ א דאישום הוכה ד' ול"ע בזה :

ברתי מי קמ"ן ס"א מלוה אדם וכו' ואפילו בכ"ש סגי . ולכחורה חמיה נשנבה החיך סני בכ"ש הח מחני' הוח המלוה את חבירו לח ישכור הימנו בפחוח מפני שהוח רבים דאם רוצה לשכור מאמר צריך ליתן יותר א"ב ה"ה הכא דכשירצה לשכור פועל היה צריך ליתן לו שכרו משלם ולמקבל זה נותן לו כק כ"ש והמקבל מושה כן כשביל שכר מעוח שיש חחת ידו היתנו הוא והוי ר"ק ומ"ש בין הך דהכא לדמתני' בשלמא גבי טיסקא דסני כשנותן לו שכרו כפועל בעל ואסי' לא סיבל עמו אלא בציר סגי היינו דסברא כיון דסרת בפלגא דידיה סרח נמי בשביל חבירו וכמו דאתרי' גביל לחורא גביל למורי משא"כ הכא דקודם שיהיה ב' מנים אינו מרויח לפלמו כלום ולא שייך הך סברא גביל לחורא ואפשר ליישב בדוחק דוקא ביח וכדומה מילחה דפרהסיה לה ישכור בפחות דתחזי כרבית הבל סכה גבי חבירו הפשר להקל צכה"ג דבכ"ש סגי דלפעמים אדם עושה פובה לחבירו ואינו מבקש שום שכר פמנו ולא מחזי

כרבים ונ"ע הימב . (מיי"פ) : שם במ"ו הב"א בשם הלבוש חקנה למלוין בשפרום שיכחוב לו פחייב הלום למלום סחורה ויעמידנה לומן פלוני ואם יעבור ע"ז חייב לשלם לו סך הרבה ע"כ . ולכאורה יש לדקדק דהחלים החקנה מאי דחליא באשלי רברבי דאמרי' בפ' א"נ דף פ"ב אמר כ' ינאי מה לוקות יהוצים יהוקט מתר יחוש ביותר לה מתוח ודעת ר"ם דחינו יכול ליחן מעות בעדו ולפי דעת ר"ם דחינו יכול ליחן מעות בעדו ולפי דעת ר"ם חקנה זו היח קלקול דחסור ליחן מעות ה"ה הכת ונ"ל בתקנה זו ה"ע מודים דערי בשלמת גבי פירות אסור לקבל דמים אם יוקרו דמחזי כרבית דחם טחן לו עכשיו הדמים נוחן לו כשער הזול ומשום דנפר ליה נוחן לו יוחר ומחזי כרבית אבל בהקנח הלבוש דאפי' אם עכשיו אין רולה ליחן לו פחורה רק הדמים לריך ליחן לו כדי דמי שווי' ואפי' הוא יוחר ממה שנוחן לו דודאי מכר גמור הוא ושרי . ועוד יש לחלק דהכא הוי כמו שמחייב עלמו בקום וזה הוא היחר לכל אדם:

פלתי כור' ככ"ן מלוה אדם וכו' ואפילו בכ"ש סגי . דברי הש"ע הם דברי חשובות מיימוני ש"ל סימן נ"ב ומייתי רחים מדלמרי החמרים מעלין וכו' וחמרי ניחם להו דמגלי חרעה ומיהו בכ"ד סגי כ"ג אם המקבל לוקת בעלמו הדורונות [שתביחים העובדי כוכבים) והיינו דם"ל להנה"ה כיון דלאו רבית מאוחרת ממש היא דהא הגך זוזי בשמה שנעשו מלוה אללו אין עושה לו שום סובה (ואחר כך) [ואם כן] נעשו הכך זוזי כשקדון רק דמחזי כרביה וכי היכי דאמרי' בהך דבר מועם דמגלי חרשה הוי כמו שכר שמלו ה"ם במחן

לו כ"ש ש"ש נמי פני כהכי והרי כשעה שמקבל הכך זוזי קא עפיק בהן כל ימי סקדון ושאלה ודמי להא דאמרן בסי' קע"ו ס"ח ועי' הישב בב"י וחמלא כדברי וכן משמע מלשון חשובה הכלב"ד [שהביא הכ"י בא" ומ"ש הכרחי הכלב"ד [שהביא הכ"י בא"י בא" ומ"ש הכרחי בזה ל"ע דאיך יעלה על הדעה שדרך ב"א לעשוח פובה כזו לאחדים להחעסק ב' שנים במעוחיו של חבירו על מכן ויהיה כל ריות לנותן גם מה שכ' הגאון דעיסקא דשגי כפועל בעל הייט ששום דקרה בפלגא של חבירו הם שלא כדעת החום' דף ס"מ ד"ה ששום דקרה בפלגא יום בהעם לדיד אלי לים ליה בהעם לדידי א"צ לשרוח בכל יום כ"א כל א' יסרח ביומו האל"כ ה"ה בעיסקא ועי' בב"י סי' קע"ז ד"ה כתב הריב"ן ולהלו:

יול"כ ה"ה בעיסף וע" בב"י מי קע"ז . "ה כתב הריב"ן ולהלן:
ברתי ס" לכל"ל מי" בכ"י מי קע"ז . "ה כתב הריב"ן ולהלן:
ברתי ס" לכל"ל והפפר לבמ"מ ס" ב"ב "מבולר זרוף לי חובי ה"ה במתריותו ויראה זהל כתב
בסקשו הא צ"ל והפפר לבמ"מ ס" ב"ב "מבולר זרוף לי חובי ה"ה באתריותו ויראה זהל כתב
המעם שם דמסתמת זרוף ושמור לי קאמר וכ"ז שייך גבי ישראל דבר שמירה הוא אבל עובד
בוכנים דקי"ל אין דין שמירה לעובד כוכבים אפי לא אמר והפטר מי שרי:

שם ש"ו הכלינוה מו"ח ז"ל כו' ולא ידמתי מאי קסיא לי' בפלמא לעיל דיסראל השני בא מכח הראשון שהשמידו אל העובד כוכבים אסור דהוי כלוה ממנו כיון דקיכל מידו ועובד כוכבים אסור דהיםראל הלך אל העובד כוכבים ועובד כוכבים אדעתיה דישראל קא עביד משא"כ הכא כיון דהישראל הלך אל העובד כוכבים מעלמו והעובד כוכבים אומר לקבלם מישראל אינו כק כשלוהו של עובד כוכבים :

סעיף ו' בהגה"ה דילש מקילין. ש"ך ס"ק ק"ז כחב הסור דלר"ח וכו' וכחב פב"ח דהיינו דוקח ישראל רחשון שוי שליח וכו' ולכחורה דברי סטור ל"ע דהחום' (פ' א"ר מ"ל ע"ב בד"ה בשלחל כיפון שוי שליח וכו' ולכחורה דברי סטור ל"ע דהחום' (פ' א"ר מ"ל ע"ב בד"ה בשלחל סיפון מקשין שם דהוי רביח גמור אם הישראל נעשה שלוחו של הכחשון וחירט כיון דהעובד כוכבים איש מפקיר מעוחיו אלא בא לזכוח למלוה אין לו כח אחר דשלית ישראל הוא קושית החום' בש"ע ולכך כ"ל דזהו כוונס הב"ח לחלק בין סיכא אחר דשלית ישראל הוא קושית החום' בש"ע ולכך כ"ל דזהו כוונס הב"ח לחלק בין סיכא אינו מפקיר מעוחיו ואין לו כח זכוח לכחורה מח' אלפח ל"ל בהא דאין לו כח זכוח כא קי"ל מסוס לב"ח המום או מדעה ב"ח מופם לב"ח המסח הוא מדעם הב"ח מפום לב"ח המסח הוא מדעם הב"ח ושוי לי שלוחו ולכך יכול לזכוח בשבילו אבל הכא הוא מבלי ידיעת ישראל לכך לא קוה ל" דעת הב"ח למחל לא ניחא לי לוכוח בשבילו ואם בכ"ח מופח ב"ח לי מלחל לא ניחא לי להפקיע חובו מהשובד כוכבים אבל היכא דשוי שליח יכול לזכוח בשבילו ואם דעת הב"ח מכר ודבריו מוכרחיו ולא כדעם הב"ר כי דבריו ל"מ :

דמה הב"ח ודבריו מוכרחין ולא כדעת הב"י כי דבריו ל"ט:

שם ס"מ לצרבר כוכבים שלוה מישראל. עי ש"ך סק"כ בשה הטור ואף אם נודע
וכו' דמסחמא אקנינהו לי' במשיכה זכו' והא דקי"ל כל היכי דישראל קונה במשיכה העובד
כוכבים אינו קונה אלא בכסף היינו דוקא גבי מכר דבנחינת מעוח לעובד כוכבים קונה הלוקח
משא"כ מחנה דמה נתינת מעות שייך גבי' ודאי אשילו בעובד כוכבים הונה במשיכה:

דלה יהמינו המלוה ועביד חיסורה: סעיף י' עובד בובבים שמשבנו לישראל. כ' הש"ך ס"ק כ"ד מדברי הרח"ם גרהה בכל ענין שרי משמע דהרח"ם ש"ל דחף בידע המלוה מוחר ליקח רבית מישראל ולעיל ס"ע כחב הרח"ש דלה יהמינו המלוה משמע אי יהמינו לו הסור ויש לחלק דלעיל דשוי שליח להדות לכד החור חם שחיו בו הרח:

להדיח לכך אסור מה שאין כן הכח :
בהגר"ה ישראל שחייב בש"ז כחב שהקנה לו בחורה בשחון ולא במכר גמור
דא"כ אפילו מן עובד כוכנים אסור ליקח ובמנם דחק המ"ז די"ל דעת הרמ"א הוא אפי' ע"י
מכר מוחר דם"ל כהרמב"ם כל שלא קלץ עמם בשעת הלואה אסור ואינו אלא אבק רביח וגם
עובד כוכנים לא הקנה לישראל אלא זמן לאחר הלואה והבו דלא לוסיף עלי' לאסור אם מקבל

רבית ע"י עובד כוכבים ואפילו ע"י, מכר הקילו גבי' אם יקבל ע"י עובד כוכבים:

סעיף י"א בהגה"ה אתך לא יוכל לזבותו . ע' צע"ז שמחמים בחימה רבחה

של הב"י דמה מועיל שיחבע הישראל חחלה ושגנה פלעחו הקולמום דהא הב"י כתב דחובע
לישראל שיכוף להעובד כוכבים ולחבוע לו ליפרע ולהשני יכול העובד כוכבים לומר לאו ב"ד

דידי אח רק הוא יכוף לישראל שיכוף להעובד כוכבים לפרוע לו ולא כדמשב הש"ז דכוונת
הב"י הישראל יפרע לו תכיכו דזהו ודאי כנים גמור הוא וע' בב"י וחמלא כדברי:

שם אבראל יפרע לו מכיכו דזהו ודאי רבים גמור הוא ועי׳ בכ"י וחמלא כדברי:

שם אבר לא יובל לזכותו לעובר בוכבים משבון. בע"ז השיג על הב"ח דכ'
דיכול לזכותו לעובר כוכבים באודיחא ולא נהירא לי׳ וכו׳ ונ"ל דלכאורה יש להקשוח האיך
היה איסור גיורא יכול להקטח לרתב"ח פקדונו שהיה ביד רבא הא כבר זכה בו רבא מחורת
הספר וכל הקודם זכת ונ"ל בהא דהיה מקנה לרתב"ח באודיחא הוי קנין גמור ונתן לו במחנה
גמורה דלא יוכל שום אדם לזכות ב"ו ואם כן ה"ה ה"נ כן הוא כיון דמקנה לעובד כוכבים
באודיחא הוי קנין גמור והוי כאלו נמנה לו במחנה ולא דמי להאי דחולה מעוחיו ביד עובד
כוכבים דהביא הט"ז ראיה מני' לאסור. דההם באמת אינו מקנה לעובד כוכבים רק אערומי
הא מערים דשלו הו באמת אבל היכא דמהנה אות לעובד כוכבים ששיר דמי:

קח מערים דשלו הן בחמח חבל היכא דמקור ומזו בנותר היא מקום שפיר דמי :

סעיף י"ד בחגה"ה ריצי אוברים דצריך הלוה לפרוע לו שכיסו (ש"ך סק"ש).

מיהו ראימי הרכה מקומות שישראל אומר בשעת הלואם שהוא יפרע קרן ורבית ודחק עלמו
מהיכא בא להן היתר זה שהרשב"א אוסר בפירוש ולכאורה בואה הימר דהא דהרשב"א אוסר בפירוש ולכאורה בואה היית דוקא לי אי הא הרשב"א אוסר בפירוש ולכאורה בואה הייתי דוקא מישר המנו הבעים הערב מחלה כמ"ש לקמן סי' ק"ע זה איסור גמור אבל
בזמני דסחמא הוי כאלו קיבל עליו שלא לתכוע הערב מחלה כמ"ש לקמן סי' ק"ע בהג"ה
ודאי ליכא איסור בדבר אפילו אם יאמר הישראל דהוא יפרע לו הקרן והרבים דאינו אומר כן

רק להבטחה בעלמה אם הלוה אינו פורע אם יחבע לו לכן שרי וסשוע:

כק להבטחה בעלמה אם הלוה אינו פורע אם יחבע לו לכן שרי וסשוע:

הרשב"א בחשובה וכו" כאמת אין ראיה דחשובה הרשב"א איירי בכה"ג דשלח הישראל אל הרב"א בחשובה וכו" כאמת אין ראיה דחשובה הרשב"א איירי בכה"ג דשלח הישראל אל סבירו להלוח לו מעוח על משכונו מעובד כוכבים ושליח הוא דשווח והלך לו אלל הישראל ללווח לו ואמר משל עובד כוכבים הן ואח"ב כא הישראל ראשון ומברר בעדים שהוא שלו אסור דלא שייך הודאת כ"ד כמאה עדים דמי אמנם היכא דהוא לוה מעלמו והודם [שפיר הידאת לא מכיר אפי' אם מצים מיום אח"ב דראת בדים דמי

סוי הודחה] לא מהני אפי' אם מבים מדים אח"ב דהדמח ב"ד כמאה עדים דמי :

סעיף י"ו יציקראל שאסר לחבירו לוה לי סעות. פ"ך פ"ק כ"א אם אחרות

כנ'. והסור לא הזכיר שיהיה אחריות על המפטן בלבד זכו' ונ"ל דספור לשיטתיה איל דלקמן

ריש סימן ק"ע מביא ב"י פלונחא דרש"י ורשב"א דרש"י ס"ל אף אם יש לו רשות למטוע גם את

הלום אפ"ה אסור ורשב"א מתיר ואינו (אסור) אלא בערב שלוף דון וכ' הב"י דמדברי הסור משמע

דס"ל כהרשב"א ולכך לא הזכירו הסור כאן דיהיה אחריות על המשכון לבדו רק אף דסומך עלמו

על השליח ג"כ אט"ה שרי כיון דאי בעי חובע ללוה החלם אבל (להרמב"ם) (להתחבר) דססק

לקסן [ר"ם ק"ע] דלכחאלה יש ליזהר כרש"י ושסיק כחב כאן דבעי לסמוך על המשכון [בלבד]

ולא (ע"י) (שיסמוך ג"כ על) שליח:

הנו לעין מי שמון בציל של של התנה מתחלה . בש"ך ס"ק ל"ו מחמם על הרב כיון שהחנו להחזיר לו א"ב לא הני למכר וחיכא שרי ליקה רבית. ונ"ל העיקר דוודאי בכה"ג דעוקר החלה מכירה ובעם שיבא לפדום זריך לחשר ולימן לו והמכירה לאו כלום הנא אם החנו בזה

וודמי גם הרב אינו מיקל כי הוי הלואה גמוכה כק דמייכי שהתנו ממחלה שנכיך לחזור וליתן לו. כ"ל דעתה מכר לו במכיכה גמוכה כק דהמנו שיחזור למכור לו וזה הימר גמוכה נמוכה כק דהמנו שיחזור למכור לו וזה הימר נמוכה ככס"ג: דאמרי' גבי אמרוג מחנה ע"מ להחזיר שמי' מחנה וילא נו ה"ה כאן דהוי מכיכה גמוכה ככס"ג: מעורה ב"א לאך ישראל ואם הם באחריות ישראל אסור. ולכאוכה י"ל

םעיף כ"א לשל ישראל ואם הם באחריות ישיאל אסור. ולכלורה י"ל לדעת כ"ת דאין שליחות לעובד כוכנים ולפילו לחומרא א"כ לפילו הם באחריות ישראל אסור. ולכלורה י"ל לדעת כ"ת דאין שליחות לעובד כוכנים ולפילו לחומרא א"כ הסיל מיה בל מותר וליותר י"ל לדעת רכ"י שהביא הפי"ז מ"ק ל"כ דהוי כ"ל וות"ת לל] הוי כק דרבנן כת"ם הש"ך לעיל ם"ו ס"ק פ"ז וי"ל דבם א"נ (פ"א ע"ב) ד"ה בשלמא סיפא מקשה החום' הימא אמאי לא הוי רבית גמור ומהרלי' הואיל והעובד כוכנים אינו מסקירו רק בא לזכוחו למלוה ע"י זם כלוה אין לישראל כת לזכוחו והנה כ"ז שייך גבי הלואה דכל זמן שהלואה הוא גבי' הוי כאילו יש לו ואין אחר יוכל לזכוחו בשביל [המלוה הישראל אבל בנד"ד דהי' מונת בתורת פקדון ביד העובד כוכנים שפיר וכל לזכוח הישראל בשביל] המסקיד והוי רביח גמור אם אחריות על ישראל כתמיהת החופפות:

ישרחל כנמרים התוכפות . סעיף כ"ב באקרריות העובד כוכבים מותר. אמ"ג דקיי"ל אין פליחום לעובד כוכבים והוי ישראל הראשון מלוה ול"ל דאיירי דישראל השני עשה לישראל הראשון שליח להלוות לו מעות של עובד כוכבים או י"ל דוקא גבי הלואה אין שליח לעובד כוכבים משא"כ הכא בחורה פקדון בא לישראל שרי :

הכם בחורה פקדון בח נישרחה :

שם אם באחריות ישראה . [ש"ר] היינו דוקח בחומר לעובד כוכבים חני
מלוה לישרחל חבל חם ח"ל חני ישראה . [ש"ר] היינו דוקח בחומר לעובד כוכבים חני
מלוה לישרחל חבל חם ח"ל חני מלוה לישרחל ובין חומר לישרחל פלוני ונ"ל לדבריו מעם
חמר חני מלוה לישרחל מחם ח"כ העובד כוכבים מחך עלמו רק על ישרחל הרחשון דהוח לח
ידע לחיזה ישרחל ילוה מעוסיו משח"כ חי מחתר לי לישרחל פלוני כיון דהעובד כוכבים מכיר
לישרחל השני מחך על ישרחל השני דהוח הלוה וישרחל הרחשון לח הוי רק ערב בעלמת דמוחר
לשיםה המחבר לקמן סימן ק"ע דחינו חוםר כ"ח בערב שלוף דון:

סעיף כ"ה ראם משיב איני יודע. ועיין בט"ז שהקשה למה חייב בפענה זו שבועה פפי מטענה בהיחר לקחחי ונ"ל בשלמח כשטוען בהיחר לקחחי י"ל דמסחמח הוח מן הרוב ורובה דמינשי כשלוין מעותיהן ברביח עושין בהיחר ולח שבקי היחירת וחכלי חיסורת משח"כ כשטוען לא לקחתי רבית ל"ל דמסחמת הוח מן הרוב ז"א דהח רובה דמינשי אין לוין בתום וח"ש:

שם בהג"ה דרך כא שהלוה בא להוציא מן המלוה. כש"ך ס"ק ע"ח הקשה מחח דכ' הרח"ם והטור לעיל סעיף י"ח והובת בס"ק נ"ה. ונ"ל דלק"מ דהת דכתב הרמ"ח ותם המשכון הות ביד המלוה הוי כחילו שלו דב"ח קונה משכון מדר"י דכתיב ולך תהיה לדקה ולכך חין הלום יכול להוציתו ופ"ז הת דתמריק ב"ח קונה משכון הות ישרתל מישרתל משכחל ישרתל מעובד כוכבים תו עובד כוכבים מישרתל קיי"ל דתינו קונה ולח"ז לעיל דהתלוה עלמו שוען דהמשכון משל עובד כוכבים תף תח"ל שדבריו כנים לת קנה משכון ותריך לישבע :

שוען ההמשכון משל עובד כוכבים אף אח"ל שדבריו כנים לא קנה משכון ולריך לישבע :
בהג"ה בשבע ופשור. ע' ש"ך ס"ץ ע"ע שהקשה הא אין אדם משים עלאו רשע
בהג"ה בשבע ופשור. ע' ש"ך ס"ץ ע"ע שהקשה הא אין אדם משים עלאו רשע
ונ"ל דהכל מיירי דעועה לוה אינו רק דנחן לו א"ר למלוה כזה נאמן הלוה שפיר ובזה משים
עלאו רשע בדבר דלאו איפור דאורייתא הוא וא"ל למה לא חילק דאם שען דנחן לו ר"ק
דהמלוה נאמן "א דפלני דבורא ואמריע באמה נחן לו רכיה אבל לא רכיה קצולה אלא א"ר
ושפיר משים עלאו רשע וכ"ב החום" כחובות י"ח ושנהדרין ד"ש גבי דאמרי העדי" אנוסים
היינו דפלגין דבורא. אמנם לפ"ז קשה מלקמן סי' קע"ז [סעיף-כ"ב] דאינו נאמן הלה הא פלגי'
דבורא. ול"ל דהרמ"א ס"ל כדעה הרא"ש לפעור ממחון מע"ר ולכך הלוה נאמן הלה הא פלגי למן
איירי שיע למלוה שמר א"כ מענת הלוה אינו רק דלרמי שבועה אפשיר דמלוה ואפיר אינו מע"ר
אף קשה מהא דפסקי בש"ע אה"ע אם עון אשה על בעלה שבא עליה בנדחה והבטיח ליתן לה
אחרים ישנע הבעל. לכן כ"ל דעל הא לתוד משום אין אדם משים עלאו רשע לא אמרין דאינו הא לחוד משום אין אדם משים עלאו רשע לא אמרין דאים האין מדם משים עלאו רשע לא המרי דאינו האון אחרין אינו האמן (פ"ה) (לכן הסי גבי אשה לא שייך שברא זו לא
משים עלאו רשבעל או לא אחרין אינו מאמן (פ"ה) (לכן הסי גבי אשה לא שייך שברא זו לא
שביק היסירא ומשברא זו לחוד דלין אדם מע"ר לא דרו" אותם ולכך לאמתת. (עיי"ם):
שביק היסירא ומשברא זו לחוד דלין אדם מע"ר לא דרו" אותם ללי לרבינ דעום הרא"ב
בלתי משור ומסקנות לא"א כר"ח וכ" הב"ר ע"ר לא הרי אותם לא לר לרביר דעום דדעום הרא"ב
בלתי בעור ומסקנות לא"א כר"ח וכ" הב"ר ל"ל מהיל אמהיי אום ברא או לא

ככ"ת ויכתה דהטור הוכיח ממ"ש הרא"ש בפסקיו סי' נ"ו וישראל שנתן וכו' ואע"פ שאין שליחות לעובד כוכבים משמע לי' להעור מדלה פירש הרח"ש העפ"ר שחין שליהות לעובד כוכבים לקולה ש"ת דכשיעת ר"ח ס"ל והנה בגוף הדין יש לברר מנ"ל לרש"י מסוגיה דלמסקנת הש"ם נמי המריק שליחות להומרה הה מלינה לפרש דלמסקנה לה המר"ל כל למומרת רק מדינה חשור וסיפה המריק שליחות להומרה הה מלינה לפרש דלמסקנה לה המר"ל כל למומרת רק מדינה חשור וסיפה מדינת קתני וכפירם ר"ת ויכמה דלכם"י הוי קשה ליה אי לא אמרי סיסא לחומרת כק מדינת אסור ואייכי דנשא ונחן ביד יקשה קושית הש"ם פשיפא ובהא ל"ש שנויא דהש"ם מ"ד ישראל גופא מדעסים דעובר כוכבים קא עביד הא פירש"י לעיל ד"ה אדעהיה דידיה וה"ל ישראל שלוחו וא"כ ה"נ צריך לפרש הכי ישראל גופא אדעהיה דעובד כוכבים קא עביד וה"ל שלותו של עובד כוכבים וא"כ אכתי יקשה פשישא דאסור וא"ל דהא דשרי תשום דישראל שליחוחיה דעובד כוכבים קא שביד הא למסקנא אין שליחוח לעובד כוכבים וא"כ ישראל גופיה ה"ל מלוה בכל גווני ופשיעא דאסור ועב"ם לס"מ דכתבו התום' ד"ה דנקט ואני אעלה לך משום רבוחא דסיפא ואכתי מאי רבותה איכה בסיפה וע"ב דהיירי דלה וכח ונחן ביד וקמ"ל דהסור ולהומרה יש שליחום וארוים לן בהה סוגיה ממה שנחקשה בם' לחם אבירים אמהי הונדך רש"י אליבה דר"ה לפרש סיפת לחומרת הת הקשו החום' וח"ל דהוי רבית גמור ובהת לת שייכו חירולם דהעובד כוכבים צריך לעשות לישראל השמי לשלית להולכת המעות ליד ישראל הראשון וישראל לעובד כוכבים לא הני שליח עיין בחום׳ ד"ה בשלחא. הכא לא שייך דבריהם אלו דהא בדרב אשי קיימינן ואיהו ס"ל לפום סברא דהשתא אנן בדידהו הוינא שליח ומה שחירן גם' פ"י עיין בפסקי סרח"ם סי׳ ג"ה ד"ה ור"י כחב בסוף החשובה עיי"ם וח"ב מה"ח נימח דרש"י יחלוק בזה ועוד ים לגמנם בדבריו עיים, זיראה דרש"י לפעמיה אזיל. דלרש"י היה קשה קושי' החום' ד"ה מצאו. מסיפא מאי ארי' ואני אעלה לך הא אפי' לישראל נמי שרי וש"ל נמי משום רבוחא דסיפא נקט דלסי דברי המגיד בהל" גירושין והוא בב"ש סי' קת"א דהא דניחק משליתוח לשליתום הוא ספיקא דדינא ועחה נאמר ה"נ דכל זמן שלא נגמר השליחום פדיין שם שליח עלי" וא"כ זה הישראל השני החר שעשה שליחותו וקיבל מהעובד כוכבים לחח"ו זכה זם במעום הללו ורש"י לטעמי' דאית לי' רבית ע"י שליח לא אסרה חורה והסכימו האחרונים היינו בלא נחן הלום למלוף עלמו הרביח ומה לי חם שלח ע"י שליח או הישראל ההוא נעשה שליח וקיבל המעוח חח"ב לעומו לחחר שעשה שליחום הישרחל וח"ב מדינה בחמה שרי ומזה נקם וחני אפלה לך משום סיפא דלא נחן לישראל עלמו הרבית ושרי מדינא רק מחומרא כיון דהשלים בעצמו זכה במעוח הללו ומחמרי' בי' לאשור ;

סעיף ב"ר בהנ"ה אבל אם המלוה בא להוציא שיד הלוה נשבע ופשור. במל"ם כחשף ב"ר בהנ"ה אבל אם המלוה בא להוציא שיד הלוה נשבע ופשור במל"ם כחשובה כהב לחומם ליישב דברי המחבר והעש"ז ועניהם חמת כד נדיים בלשונם בחלו"ש בחשובה כהב לחומן שחמר לשמעון לקחם ממני רבים ולח לחב נחם" דף כ"ו והמחבר מי ק"ם חבל המלוה מיהם חישור לקור פ"ר וזה שרי כמ"ש המו"ז עם ס"ק כ"ח ולח שייך בזה חחמת "ר חבל המלוח בין בלוה ובין במלוה שחבר מיהם בכבית ושפיר כהב בזה לחינו למון משום החחמת כל המלוח בין בלוה ובין במלוה היהה ברבית ושפיר כהב בזה לחינו למון משום החחמת כדין למרש משיר בא בין למר חבייו שם משיר לחוף כל"ד דים לחלק בין אמר חבים לשמר לשמעון לקחם ממני רבים לחופ"ד דים החוף להמון לחום ממני רבים לחופ"ד שהוח למחלים והוח להור כל בין לחד לחומי בין בחות לחלים החומה בין לחות לחליו חבל הכל בעובדת המילום המלוחה היחם השומת לברים ושפר וכוחל לחומר כי מלוח בכבים החות והיינו דתחילת ההלוחה היחם השומת לברים ושפר בוחר לחומר כי מלוח בכבים החות והיינו דתחילת ההלוחה היחם השומת לברים ושפר

לה מהימן משום דהין הדם משים ע"ר. ומה שהקשה בכרחי מש"ע הה"ע דהם המרה שבם עליה בנדחה והבפיח לה דבר בהחננה דמהימנת והמהי ניתה ההמע"ר נרחה לע"ד דהך אאמע"ר לא עדיפא משארי הזקוח והרי נגד חזקה זו איכא הזקה דאין אשה מעיזה פריה בפני בעלה ומבוחר בשילהי נדרים דהך דר' המנונח חין חשה מעיזה לפל מילי חחתר וברמב"ם פ"ד מה"ח הל' מ"ז מבוחר דחף להוציח נחמנת ועיין בכ"ם סי' ע"ז סעיף ד' ובסי' פ"ה מסיק סב"ש דחפי' במענת ממון חמרי ח"י להעיז ולח כפרישה שם :

ברתי כדי כלנ סעיף ב' די"א שאינו אסור אלא בערב שלוף דוץ. ופ"נ ונהכי ניחה מה שהניה כנ"ע בחשובה מ"ב נקושי על הר"י קורקס ועל הרב דבש"ם משמע דבישראל ערב הני רבית דאורייתה וגם הע"ז מקשה הושי' זו ויראה דאיתא שם כם"ם ח"ר אל חקח מחחו נשך וחרבים אכל אחה נששה לו ערב ופהג"מ ערב למחן אילימח לישראל וכו' איבי כא שקיל מני' רכיחה ולכאורה יש להקשוח תאי מקשה הש"ם דלמה החורה מיירי בזמן שחין חובעין הערב חחילה דשרי דהם במנהגה חלים פילחה כמו כזמנינו דנוהגין דחין חובטין סערב כמ"ם הרמ"א ול"ל דקושים המקשין הוא מדאמרה הברייחא דין זה לדידן ומיסחם קא סחם דלעולם שרי משמע אפי' היכא דחובטין הערב חחילה ופריך שפיר ולפ"ז נסתר קושי' הפ"ז והמ"ך. והפחח דזכינו לדין י"ל ג"כ דמזה הוכיח הרת"ח דינו דלח הו אלם א"ר דאל"ב קפה קושיא הנ"ל מנ"ל להקשות דלמת פרושת הות דהחורה חמרה כן תבל אתם נעשם לו ערב היכא שאין תובעים הערב חחילה רק ו"א דא"א דהחורה אתרה כן בזמן שאין תובפין הערב סשיפה דשרי ותחי לריך להשמעינן בזה דהפי' שלוף דון מוחר הלה ודהי דהחורה אחי לאשמעים דאפי שלוף דון מוחר ומקשה הש"ם שפיר דע"כ בשלוף דון קאי ר"ק דאלח"ה מאי בעי לאשמעים כג"ל אבל א"א דשלוף דון הוי רביח דאורייחא קושי במ"ע דלמא כנ"ל ובא להורות היכא שאין חובעין וא"ל פשיטא כנ"ל ו"א דה"א הואיל בשלוף דון הוי כ"ק בפרון ביכי דאין חובפין הוי עכ"פ רביח דרבנן ובא למשמעינן דחפי רביח דרבנן אינו א"ו דשלוף דוך נופי׳ הוי רק א"ר וא"כ בענין סיכי שאין מובעין פשיפא דמוחר ואפי׳ רביח דרבנן אינו ומקשה שפיר והוכיח הרמ"א שפיר דיני׳. ועי"ל דרמ"א חוכיח סברחו דלא הוי רק רבית דרבנן מגמ' דפ' ח"ג כ"א ע"ם לאו ברבית דכתב רחמנא ל"ל דהא כבר פמעינן מגזל ופי בערב שלוף דוך אסור מדאורייחא הא כיון דהערב לא גזל מידי מהלוה דהלא לא לוה רק מאי דמספיד דהערב היה לריך לשלם בעדו רכיח לעובד כוכבים א"כ בכה"ג ה"א דמוחר כיון דלא גזל מיני' מידי וזה לא נשמע מגזל להכי כהב רחמנא לאו ברביח לאסור אף נערב א"ו ל"ל כסברת רמ"א דהוי רק רבים דרבנן ומה"ח באמת מוחר ומקשה הש"ם : (עי"פ)

פלתי מי מן הנסת משר"י וכו ע"ם בט"ם הישראל עויב לו בעד הקרן . ג"ע דעת הכמ"ם בזה מי מן הנסת משר"י וכו ע"ם בט"ו מ"ק כ' ועיין במגודה שכחב להדים מיתן ק"ג ומוחר לישראל להאת ערב בשביל העובד כוכבים דישראל המלוה לאו בחר ערבא אזיל אלא בחר לוה העובד כוכבים ואם לא פרע העובד כוכבים יפרע הערב הקרן עם הרביח הוא דמחף לעובד כוכבים וע' לעיל ולעיל פי' י' כ' בשם ראבי' אם בא ראובן ונחערב לשמעון בקרן ורבים חייב לשלם הקרן וא"כ מוכח מהאגודה דלא כהט"ז והחעורר בזה בם' ב"י ול"ל ראיה לדברי הרמ"ה ממחי דחמרי בש"ם וכיון דדינה דעובד כוכבים דחולי בחר ערבה חיהו ניהו דקם שקיל מניה רביחם וחמחי לח חמרי חיהו ניהו דקם מוזיף ברביחה לדעם הפ"ז מף דהעובד כוכבים משלם הרבים ה"ל כחלו שלכ עבור הישרחל וחמחי קחמר חיהו ניהן דקח שחיל מניה רביחא לדעת בעל העיטור דברייתה איירי נמי בעובד כוכבים שלוה מישראל וא"כ ודאי איהו לא פקיל מני' דישראל רביה רק דהוי כאילו מוזיף לישראל ברביה לדעה הע"ז א"ו דאם ערב בעד הקרן ליח לן בה רק בערב בשביל קרן ורביח ושפיר אמרו בש"ם איהו ניהו דקא (מוזיף) [בקיל מיני'] רביהא וראי' ברורה לדעח הרמ"א היא לענ"ד :

מעיף א' בהנ"ה **ראם** עבר ועשה ערב בערו צריך לשלם. פיין ש"ך ופ"ז בק"ב ולע"ד יכאה דזה לפון מהר"י קונקם ונכאה היכא דלא קיבל פלי' וכו' לכיך לפלס לו בל ההכסד כיון דמחמתי' פסיד וכהב הפור ואינו נראה דכיון צים בו לד איסור דודאי כל ההפסד שבא לו מכחו זריך לשלם אכל לא נאמר לו אן רביא ע"כ הנה דקדק מהרי"ק בלישני" כיון דמחמתי' פסיד והטור דקדק כל ההפסד שנת לו מכחו ויכחה לי דמהרי"ק והטור מחולקים במאי דאשלגי הרמב"ם ור"י כטור סימן שפ"ו דלהרמב"ם חייב בכ"מ בדד"ג ולהר"י היכא דהזיקא ממילא אחי' לא מחייב וא"כ באחח אף דדינא דעובד כוכבים כחר ערבא אזיל מ"מ כיון דדינא דיבראל הלוה חייב לפרוע להמלוה וזה לא פרע א"כ גרם זה להזיק ממון של חבירו דהה בדינינו מחייב. לשלומי לעובד כוכבים וא"כ לא מטעם רביה אחיקן עלי' לשלומי רק מטעם מזיק והש"ם דקאמר מי שרי היינו בחחילה ההלואה דעיקר שימה הרביה עלי' דערב היא והלוה ההוא מחייב לערב ומזה דקדק מהרי"ק כיון דמחמתי' הוא והטור לעעמי' אזיל דם"ל בסימן שפ"ו כהר"י וא"כ לא מחייב לבלומי מדין מזיק וזה שדקדק הפור בלשונו דודאי כל ההפסד שבת לו מכחו חייב חבל זה חינו חלח גרם בנזקין ומה דפרע לו יפרע בשביל רבית ואיך נכוף אותו לפרוע רבית כנ"ל ברור וכדברי סכרתי הייתי בר מזלו בזה ודחיתין דעעמל דידי דהכתי מכ"ל להרמ"ה דלה גרע פא"ר דילמה לכחחילה הסור מדחורייחה וחייב לשלומי כמ"ם מהרי"ק ואפ"ה לא נוכל לומר דקרא לפרב הוא דאחי דהא קרא כחיב בי' וחי אחיך

ישראל לחבוע (הערב ישראל)[העובד בוכבים]חחילה (משא"כ לעיל בם"א איזה מהן שירלה)בודאי לא שביק החירא לחבוע העובד כוכבים חחלה ועביד איסורא לחבוע הערב ישראל חחלה משא"כ לעיל בם"ח דהעובד כוכבים הוח מלוה לח בייך גבי' ל"ב היחירת וחבור אף בחינו שלוף דון לשיפח רש"י וכ"מ לחדית מדברי הרמ"ת בכתן דכתב חלת חם התנה עם העובד כוכבים שכ"ז שים לו לפרוע לא ידיחע אלל הערכ אז שרי ולכאורה מאי אהני התנה עם העובד כוכבים דעכ"פ עדיין הברירה בידו לסבוע העובד כוכבים או הערב א"ו ל"ל כיון דהעובד כוכבים לא יוכל

לדמותו אגל הערב מסתמת לא שבים היתירא לתכוע העובד כוכבים תחילה ואה ברור: פלתי סיכון קע"א ישראל שלוה מעות מעובד כוכבים אם וכו' גובה קרן ורבית ש"ד סק"ב וכהס"מ עד דלא כפריסה ע"ש והיינו דהפרישה מחלק בין זקף ללח זקף דבוקף דוקח לם גזר חף מה שעלה קודם שנחגייר דגזרינן דילמח חחי למגבי חף מה שעלם לחחר שנחגייר חבל בלח זקף ליכח למיגזר והש"ך לח ש"ל הכי חלח דליכח לחלק והח דנקם הה"ת (לך) אחר זקיפה רכומא השמשינן דה"א כיון דוקיף ה"ל כנכוי ומלי למגבי וקמ"ל . והנה דברי הפריפה יש להן פנים לדעת מי שפירש ההובא בהה"מ ובאמת למאי דקיי"ל כחה"ד אין מקום לדברי הפרישה ונבאר מקודם לשון הה"מ וז"ל ישראל שגבה מעות ברייחא שם ופי' רש"י עד מה שעלה הדביח קודם זקיפה הוא כגבוי וראיתי מי פפירש שמן הדין כל מה שעלה הרבית קודם שנחגייר אע"פ שוקף במלוה יכול לגבות ממנו אלא שחכמים חקנו לילך אחר זקיפה להחמיר פכ"ל והנה דברי בה"מ סחומים מאי אפ"פ שוקף והרב בית יוסף רלה להגיה אע"פ שלח זקף והלח"מ נדחק . ולע"ד כסשופו דהנה לדעת מהרי"ק דם"ל בדעת הרח"ם דמפילו זקף במלוה קודם אינו נובה רק רביה שפלה מקודם ולא מה שעלה לאחר שנחבייר ולדעה הב"ח והש"ך דחם לא וספן כלל נמי אינו גובה אפילו רבית שעלה מקודם שנחגייר א"כ לפנין מאי חנא כלל ברישא זקפן ליחני סחמת דח"ל דקמ"ל בזקף קודם שנחגייר גובה הרבית שעלה קודם שנחגייר דפשימת דהת הוי מלוה גבי' בשלמת תי נימת כשימת הפור דהיכת דוקף קודש שנחגייר מגבי אפילו הרביח שפלה לאחר כפשמי דברייחא א"כ נקס זקף לאשמעים דהיכא דוקף קודם שמחגייר גובה כל הרביח אף מה שעלה לאחר שמחגייר אבל אי נימא דאינו גובה רק מה שעלה קודם שנחגייר המאי נקס זקיסה כלל וא"ל דהיא גופא קמ"ל דה"א דינבה אף מה שעלה אחר שנחגייר וקת"ל דלם. הח מלשון הברייהה לח מוכח מידי ול"ל בחמח לדעת מהרי"ק לפי הבנחו בהכח"ם דחים לי' בזקף קודם שנחגייר חינו נובה רק מה שעלה קודם שנחגייר בחמח הח דנקם ברישה דברייחה זקף משום דינה דשמעה לן דכה דהם לה זקף קודם שנחביים הינו גובה

הרבית אף מה בעלה קודם הייע דוקא זקף אבל לא זקף כלל גובה הרבית מה שעלה כירומו. אבל אי נימא כרפת הסור בהרא"ש דהיכא דוקף קודם שנחגייר גובה אף הרבית שעלה לאחר שנחגייר נוכל לומר באמת דאם לא זקף קודם שנחגייר אין חילוק בין זקף ללא זקף לודה שנחגייר אין חילוק בין זקף ללא זקף לחתר שנחגייר וככל גווני חיע גובם חפילו הרבית שעלם קודם שנחגייר והח דנקם זקף היינו רישת דגובה חפי' רבים שפלה חתר שנסגייר וזה דוקת בזקף הות דתיכת . וזכינו פחה לכוונם סה"מ מחילה כמב דעם רש"י ומסיים דמשפח זקיפה ה"ה כגבוי והיינו אפילו הרביח שעלה לא**ח**ר שנחנייר כמו שהבינו המתרונים וע"ז כתב ויש מי שפירש שמן הדין כל מה שעלה הרביח קודם שנחגייר אפ"פ שזקף במלוה יכול לגבוח ממנו והיינו דמי שפילש פ"ל כדעה מהרי"ק דאף באקף קודם שנחגייר אינו גובה כ"א הרביח שעלה מקודם ומזה קשה למה נקס כלל בברייחא זקף ופ"כ לדינא דוקא זקף אבל לא זקף גבה הרבים שפלה מקודם וא"כ שמדנו בסכרא סשועה דלא זקף יותר משחבר לשימה הזאת מזקף כדעת הדרישה אולם למאי דקי"ל כשימה החה"ד דבזקף קודם שנחגייר גובה הרבית שעלה לאחר מכן ע"כ נימא איסכא דהסברא נוחנת בשניהן לאסור בוקף ולא זקף ואדרבה יותר מסחבר להתיר כוקף מלא זקף וכדעת הב"ח והש"ך יהיה מיך שיהיה לא יכולתי להולמן דעת הפרישה בזה דס"ל דוקא זקף אסור והיינו דגזריק גבייה הרבית שעלה קודם שנחגייר פסו גביית הרבים שעלה לחתר שנחגייר. קשה הח ברייחה סחמה קחני ואם לאחר שנחגייר, זקפן עליו במלוה גובה הקרן וא"ג הרביח וא"כ מי הגיד להפרישה דאיזה ימים או שבועות לחחר שנתגייר זקפן במלוח עד שנחרבה הרביח משעה שנחגייר עד שעת זקיסה ומי לא איירי הברייתא דמיד אחר שנחגייר זקפן עליו במלוה דהא סחמא קחני אם לחחר שנחגייר משמט נמי מיד לחחר שנחגייר ולא נחעלה המתון כלל לאחר שנחגייר עד שעח זקיפה ואפ"ה אפרה הברייתא ובהא ודאי ל"ש גזירת הפרישה וכ"מ מדברי הרא"ש שדקדק בלשונו וכתב ואינו גובה את הרבית ואפילו ברבים שעלה קודם שנתגייר דכיון דאקפן עליו בפלוה לחחר שנחגייר השחח דקח שקיל מניה רביחת ע"ב הרי להדים דעיקר קפידם הוח על מה שלח זקף והרי לדעח הפרישה נהפוך הוא דעיקר איסורא דגורינן המעוח שזקף קודם שנחגייר באופן שמלשון הרא"ש אין לדברי הטרישה מקום לע"ד. והנה המ"ל מחמה על מהרי"ק אן מלא שום רמו דם"ל להרח"ם דחם קודם שנחגייר זקפן דחמרינן דגובה היינו דוקח מה שעלה מקודם שנחגייר ולא מה שעלה לאחר שנהגייר. ולט"ד הוכחת מהרי"ק היא מהא דכתב הרא"ש ח"ר וכו' אם עד שלא נהגייר זקפן גובה קרן ורביה ואם משנחנייר זקפן אינו גובה הרביח ואפי' ברבים שעלה מקודם ע"כ ואמאי לא נקט הרא"ש הך אפילו ברישא נמי דגובה אפי' מה שעלה לאחר שנמגייר והוכיח מהרי"ק דבאמת ס"ל להרא"ש דאינו גובה רק מה שעלה קודם שנחגייר ולה לחחר שנחגייר וע"ש:

ברתי ברי כל"ב ב"א בהנ"ה וינש מתירין. ש"ד סק"ם כולה לחרץ קושים הסמ"ש דודחי מד"מ לם נעלם דכרי רחבי לק שהבים חשובם מהרי"ל שחולק על הכ"י אמנם לחחר העיון לא חירן מידי די"ל דקושית הסמ"ע הוא דכאן מביא דעח מהרי"ל להחיר לכתחלה והחם לא הביא רק דעת הרב"י לאסור לכחמילה ולזה מירץ הסמ"ע שם ומחלק דהכא איירי בהחנה דשרי והחם בד"ת איירי בלא החנה דהוי כמו גזל דאשור . וא"ל לפי מה דפשקיקן לקמן כש"ע אם הפקיד פקדון ספרים ביד ח"ח דמוחר להשחמש באותן ספרים ולשיפה הסמ"ע בלא התנה אסור. ול"ל דוקא בפקדון שרי דאתרינן מסחמא ניחא ליה ומחיל ליה דאל"ה לא היה לו להפקיד אצל ח"ח ה"ל להפקיד ביד ע"ה איש נאמן דודאי לא ישחמש בהן משא"כ (ה"ח) [כהלוחה] חי חפשר לומר כן די"ל דלמח לח מצח חים חחר להלווח על ספרים רק ח"ח לכן חשור בלת התנה ופשום:

שם ש"ך ס"ק י"א נדחק לפרש בהאי דאחריות. ונ"ל דקיבל מחריות עליו מס יפול הבית או ישרף לא יחן לו שום שכירות אף מה שככר עבר אם כן היה דר בבית זה בלי שום נכייתה וזה חסור ופשום:

שם ש"ך ם"ק י"ו בדרו לפרע וליישב קושים מח"מ סי' ע"ד ונ"ל דלק"מ דהתם הירי בנכייהם ושבי לכ"ע תשה"כ הכם חיירי בלם נכייתם ותשור ופשוע:

בלתי סי' לע"ב ב"א דרו לרך את חבירו ומשכן לו בית. ש"ך סק"ם
ונ"מ דכל היכם שמין ביד המולה לפלקו כנ"ל:

שם ש"ך ם"ק ז' אינן מרוקדק דודאי יש חילוק וכו'. דיני משכנחה כלליהן ופרטיהן המנחם להלן נקונונים כללה דרביתה:
מרטיהן המנחם להלן נקונונים כללה דרביתה:
מיני הג"ל בהג"ה ויש מתירין להלוות על ספרים או מקומות בהב"נ ולישב עליהן אפילו בלא נכייתא דהוה לצורך מצוה ומותר ללוות ברבית לצורך מצוה . דברי הרמ"ח חמוהין דהכח סחם כדעה מהרי"ל ובח"מ סימן ע"ב כחב בזה"ל ויש מחלקין משום דקא סבר מנוה קא עביד ומדנקט הרת"א בלישני' דקא סבר מנוה קא עביד ולא נקט בלשונו משום דמלוה קטביד משמע דם"ל דלכחחילה מיהה ודאי אסור ולא שם זכר כלל מדעת מהרי"ל ומעחה מה שרלה לחרן בסמ"ע ח"מ סימן ע"ב והש"ך והע"ו ח"מ סימן הנ"ל בכל דבריהם לא עלחה ארוכה דאליבא כל הפירושים קשה מאי שנא הכא בי"ד סחם לה כמהרי"ל ולא זכר כלל דעת ראבי' ומ"ם החם בח"מ כתם כראבי' ולא שם זכר לדעת מהרי"ל ומה שחירן שם הסמ"ע דהכת איירי בסתם ובח"מ איירי בלא החנק הן אמח שנמרדכי איתא בוה"ל אפי' החנה משמש דהחנה יותר מסחבר להחיר מלם החנה אבל המרדכי שם רבוחם אשמעי' אף בהחנה דליכא גזל גבי' אפ"ה אפור אבל הכא מדיני דרביהא אחינן עליה א"כ החנה ודאי יוחר גרע תלא החנה דמחזי פפי לרכים מלא החנה וכבר עמד כזה ג"כ הב"ך בח"מ ולע"ד מדבריו כאן ומלשונו מוככח דעתו ותחלה נדייק לשונו בהג"ה וי"מ להלוות פל ספרים או תקומות בסב"נ ולישב עליהן דהוי לצורךמצוה וכו'והנה מהנך ספרים מה עביד בהן לא שם הרמ"א זכר מזה עוד יחור לשון והכי ה"ל למימר דמוחר ללווח ברבים לצורך מנוה וירחה בכוונחו כחשר ושים לב לדברי המרדכי שנראה כסוחר דבס"פ א"מ כחב סהם דאסור להשחמש לכחחילה וכדעת ראבי ובם"פ המפקיד מביח דעת ד' יהודת נחון דה"ת ע"ה חבל ח"ח מוחד לקרוח בו ולהעהיק ומייחי עלי' קרא אל חבוזו לגוב וכן דעת רבינו האי ומשתם נמי קאשמים שם המרדכי מבלי חולם גם קשם דבירושלמי מוכח דמוחר להלווח לצורך מצוה ומ"ש ספרים משארי צרכי מצוה ויראה נכון דרעת הרמ"ח להשוות כל הפוסקים המה הרשב"ח והרחבי המחמירין והחצודה ומהרי"ל המחירין לד"ח נחכוונו דהנה החבודה למד מירושלמי הג"ל דמוחר להלווח על מקומות בהכ"נ ולישב שליהן והיינו מסחמת דלה קביפי ליה דוכחיה הרחויה לו זולת חותו המקום דבודחי ביש לו כמוהו רוצה חדם בקב וכו' והוי כצורך פצוה ופינה למד נמי הרפ"ח במכ"ם לפפרים יפויי"ם בד"מ והיינו שחמח כפירושו בליח ליה כי הגך שפרים ובעי ללמוד מהן דומית דמקומות בהכ"נ וכן מורין דברי ד' יהודאי באון דמייתי הך קרא למלאות נפשו כי ידעב וע"ב דלית ליה מה דדמו להו חהו וודחי שכי ודמי למ"ש בח"ח סימן חל"ו מעיף ג' דניחם ליה לחינש דליעבד תנוה בממוניה אשילו בחסרי מיניה דבר מועם והשחא א"ם בי"ד נקט סרמ"א ללוות של ספרים ומקומות בהכ"ג לישב פליהן והיינו שאין לו דוגמתן זהו ודאי שרי וזהו וודאי לרכי תלוה הן ושרי מהך דירושלמי משמ"כ 'ראבי' נקפ הלוה וקרא' ושנה כו ולא רמז כלל בל"ל כמותן רק עשה אלה שלא לקרוע ולפשפש ספריו או אף דלית ליה תצוים המה לקנות שפיר כתב ודאי לא מפסל בהכי משום דקח כבר תנוה קח עביד ולח משמע ליה חיבורת. מכל לכחחילה מיהח אבור וכזה היה אפשר לומר לדעת הרח"ש ותרדכי היכא דידוע שהיה עושה לו בלא"ה שרי לעשות למלוה א"כ הָה"ד הכח כיון דמלוה קח עביד היינו הלוה בודחי היה עושה לו בלח"ה ושרי וכן מבוחר להדית ברבינו התי שכתב לח"ח שרי תם חין לו כיונת בו ועיין ברמ"ת ח"מ רנ"ב נרתה לעין כמש"כ דברי המרדכי וה"מ ע"ה אבל ח"ח שאין לו כפר שרי ומסיים גשם חשובת הרא"ם דכמקום שאין ספר כופין אפילו פ"י ב"ד ללווח וא"כ מוכח דהא דהחיר הרמ"א הכא משעמיה דחמרן וחפ"ה ס"ל לרשב"ח כיון דהחנה ודחי רבית הוח חבל לח החנה שכי וחפשר דחפילו בהלוחה ופקדון שיון בזה חי חיח ליה חו במצוי ליה למקני׳ חסור בפקדון וחי ליח ליה ולח חזדמן ליה למקני שרי אפילו בהלוחה כמ"ם הש"ז ח"מ סי׳ הנ"ל ודלח בהגחון ח"ל בהגהוחיו שמה יפו"ש ודברי הכמ"ע בזה לחלק בין החנה ללא החנה וכבר כחבחי לעיל מה שקשה על דבריו פ"ת לדברי הפת"ע ל"ל דהח דהתיר הרמ"ח בח"מ בי' רל"ב בפקדון ל"ל בשלמח בפקדו

דידע דרובה דעלתה משחמשים בספרים התופקדין הצליהן וכמ"ש ברמ"ם בח"ת דקה סבר מצום קא עביד וח"כ ה"ל לאחנויי שלא ישחפש בהן המפקיד ומדלא אחני ש"מ ידע ומחיל ליה דדעתיי דמלוה קח עביד. אבל בהלואה נוכל לומר דבאמת מקסיד הלוה בקריאתו של מלוה והא דלא סתני להדי' היינו שהמלוה עשה עמו עובה לסלוות לו מעוחיו ויכל ובוש ממנו מלהחנות שלא יקרא בו המלוה כי היכי דלא ליקרי כפוי מובה ובאמה מקפיד הלום בקריאחו של מלוה ומש"ה אסור ומ"ש הכרחי בזה הן אמח שכ"כ המרדכי בלשונו אבל לא מפעמיה כי המעיין שם יראה לעין דטעמיה דמרדכי הוא דטיקר החירא הוא בח"ח משום דאינו מקלקל הספר ואם כן בע"ה אף בספר דידט בו ע"ה לקרוח כמו סידורי חסלוח נמי אסור לע"ה לקרוח בו שמקלקל הספר וכ"כ רבינו החי. חח"ו שיינחי בחו"ח בח"מ בי' ע"ב כ"כ כמ"ש כחן בכרחי ונחים קנח לחלוקח היכם דלים ליה אחרינא ולא נחית להא דאמרן והנלע"ד כחבתי . עוד לע"ד תוכח כמ"ש דטעמא משום דבלח"ה הוי עביד ליה דחל"כ קשה להמ"ז דם"ל דהמלום עובר עיין סימן ק"ם ס"ק

ד' מ"כ ה"נ חלוה לחסר וע"כ כדחמרן: ברתי סד' קע"ג מוכר לחבירו דבר ששוה עשרה זהובים בי"ב. ש"ך ס"ק כ'. וכחב הה"מ הנקרקע כיון דחין מונחה לקרקעוח מוחר חם לח כספירם וכר' וזם סמום בשלמה כ"ה כ"כ לרבוחה לשימה הרחב"ם דלה פסק כפרשה דר"ם וחם"ה בקרקע שרי כשלה פירש הם מעכשיו כמ"ש הרב"י סימן זה משה"ב לדידן אפילו גבי שאר דברים מוחר בשלה סירש דססקים כמרשה דר"נ ולמהי נ"ת הביה הש"ך דברי הה"ת. וי"ל דנ"ת שמעלה הרבה

דאסור דהוי כמפרם כדכתב המחבר סעיף ז' ולוה כתב בקרקע שרי דאין אומה לקרקעות:
שבן ש"ך סק"ג כושביע ראפילו שיש לו וכו'. ולפון משמע בש"ך אין
מדוקדק דהעיקר מייר בזה. דר"ח הוציא דין זה מגמרא דקשה לו מאי פריך הש"ם מערשא
דר"ב ממחני ואם לגורן האיך לא משיק אדעתי לחלק בין קלץ או לא קלץ דבהדיא קחני
דר"ב ממחני ואם מערשא במסניחין אם מעכשיו . וע"כ מסרש ר"ח דמרשא דר"ג הוא בענין זה דים לו שער בהשרי ובאייר דרך להחייקר ונחן לו סירוח והחנה אם מעכשיו כשער של עכשיו ואם באייר כשער של אייר וא"כ המקשן היה סבר דדמי למחני' דגם בסרשא החנה כך אם מעכשיו ומשני החם קלץ ר"ל דקאמר אסור לזמן סלוני בי"ב וקולץ דמים משא"כ בסרשא אע"ג דקאמר מעכשיו מ"מ אינו קולן לו דמים מעחה אלא כשנותן לו כשער של אייר ולא קלץ כמה רק בין יהיה יוקר או זול ולכך שרי חע"פ שדרך להחייקר וח"כ לישנה דמשתע בש"ך מגומגם דהעיקר פיר"ח איירי בכה"ג דאמר אם מעכשיו כשער של עכשיו ואפ"ה מוחר :

סעיף ד' כור שיש לו שמ"ח או מע"ם. י"ל דנט"ס ד' ס"ב ע"ב ונט"ע לקמן ם"ז איחא דמאן דיהיב זוזי לקיראי ליחנהו אסור וקאמר בש"ם דאיירי דאית ליה אשראי במחא ואסור כיון דמחוסר גוביינא ותאי איכא בין הך מילחא להך דשס"ח ומע"ם נמי מחוסר גביינא ואפ"ה מוכרו בפחוח וקושיא זו-הקשה בס' א"ז וחירן דנא דמי אהדדי גבי קיראה המוכר מקבל עליו אחריות דקיראי ולכך אסור וזה באמת בשט"ח ומע"ש נמי אסור כדאימא בש"ע וכלכד שיהיה אחריות השער על הלוקת ובלא"ה אסור ולכן בקיראה אסור:

םעיף ה' אם הקהל צריבין מעות. וי"ל דהח החוב מופל על כל חושי העיר לפרוע והגע עלמד חס הקהל לריכין לסרוע חוב של מחה מנה ויש כחן בעיר עשרה חושים כל סחד מוסל עליו לפרוע על חלקו עשכה זהובים א"כ חיך מוכרין חורחנד"י לחחד מהן והקונה יחחייב לקהל בשטר ואח"כ ימכרו הקהל החוב בסחוח ויקחו בעד מאה חמשים ואח"כ בא ב"ח עם שערו לגבוח מאה זכובים מהאיש הקונה אוראגד"י הרי לפניך דאיש הקונה אוראנד"י נוחן כבית בעד יו"ד זהובים שלו שמועל עליו לסרוע בתחילה דלקת בעדו רק ז' זהובים דהות נומן בחחלה שמק ממחה זהובים דהיינו ל' זהובים בעד חוראנד"י ועשרה זהוכים שמועל עליו לפרוע נכלל בשמר ואח"כ מכרו הקהל השמר בעד ממשים זמובים ש"כ לא לקח מעשרה זמובים שלו רק חמשה זמובים והוי רבים גמור ול"ל דכאן מיירי דנסן בחחילה י' זמובים שלו לקהל ומסלק מן החוב בעלמו ויצא ידי כולן וחו לא מידי :

ם מור יהונתן זצלה"ה : מהנאון מוהר"ר יהונתן זצלה"ה :

מכאן ואילך החדושים שייכים לספר הפלתי:

פלתי כר' כינ"ב סעיף ו' בהנ"ה רל"ב מדברי האשר"י והתוספות דא"צ שיהא כל דמי הרינה בידן. ש"ך ס"ק ס"ו ול"ג וכו' ומעמ"ז קפיג על סְככ כוס דכיון דְסוי מסבע כפירות וכו" ועיין בס"ז ס"ק י"ד ושניהם לד"ח נחכוונו להשיג על הרב בזה . ולע"ד דבריו אין בסן נסחל ומקש והוא במאי דנשים לב למ"ש הרא"ש ד"ה רב אשי אמר וכו'ולא כדאיירי מעיקרא עד ומיימי ראיה מסלויני כי היכי דשרי' סאה בסאה דרך הלוחה ביש לו ה"נ שרי׳ דרך מו"מ אפילו בנוחן לו עודף ע"ם וכן החוססוח לשונס שם [בב"מ דף מ"ו] וה"ק כמו שמוחר סב"ם דרך הלוחה בחומר עד שיבח בני ה"נ דרך מו"מ אפילו סחה בסחחים מותר עד שיבת בני ע"ש היסב ולכתורה דברים מיותרים בתום' והרמ"ש צמתי דכתבו וה"ק וכן ברח"ם במחי דכהב כי היכי דשרינן סב"ם ביש לו וירחה עם"מ דיש להבין סברת החוספות בחירונם ד"ה נעשה כי היכי דשרי' סב"ם ביש לו ה"ל דרך מו"מ אפי' סחה בסחקים והוא עפ"ת שפסק הריב"ש והובה בב"י בסמיף שאח"ז אם קונה דבר ששוה י"ב ביו"ד בשביל שמקדים לו מעוח מוחר וכ' הרי"ף הטעם תשום דמה"ה מעוח קונות וחם חוזר מקבל מי שפרע ח"כ לענין רבית הוי קנין גפור וחם כן כנד"ד נמי חיכה למימר כיון דלדעת ההוספות והרח"ם השולחני נוחן לו מעוח ואם כן מה"ם הוי קנין גמור ומוחר שאה בשאחים וכ"כ הרב פ"י וזהו סברת התוספות בתירולם. אך קשה איך האמרי בש"ם נעשה כאומר הלויני וכו' הא אין הנדון דומה דהא הכא שרי מעשה מעות קונות לזה כתב הרא"ש וה"ק כמו שמותר כאה בכאה דרך סלואה עד שיבא בני וסיינו כיון דאין כאן רבים כלל דמה"ח מעוח קונוח וקאי עלי' מש"פ וליכא כאן רבית דרבנן וא"כ מ"ם המ"ז וכ"כ הרא"ם בהדיא וסאה בסאחים לא אשכחן דשרי אסילו ביש לו נסתר . דהרא"ש כ"כ גבי הלואה אבל במו"מ מלד מעוח קונוח אחינן עליה והחוספות והרא"ם לשעמייהו דלא כתבו חלוקא דהרמ"ה שמביא הסור דלדידהו איכא לחלק

מובה בין הלוחה למו"מ ודכרי הרמ"ה ברורין:
ברונ"ה סעיף ז' אבל אם אין שומתו ידועה אפילו אין לו שרי.
פיין במ"ז ס"ק י"ב וז"ל דברים חמורין יש כהן וכלן וכלן דבריו דהתוספות והכה"ש היירי בסובים דבומן הפסיקה היה ד' בואי וחח"כ הואל ועמד על ה' בזוזי וח"כ אף דבסוף ממילם ליכם כאן רבים כלל מ"מ כיון דבשעם הססיקה הוי כק ד' בזוזי מחזי כרבים והנה מלכד דלם נרמז כלל מדבריו בש"ם כחשר גם הרפ"י חמה בזה אף מדברי החוספות ד"ה עד נסחר שירושו דהם כחבו ז"ל דמל"ה חיקש' דאפילו רבנן לא שרו אלא סאה בסאה אבל פאה בסאחים לא ואי כדעת המ"ז דר"ג איירי הכא דהוזל בשעת הנחינה א"כ בשעת הנחינה ליכא רבית כלל רק בשעת הפסיקה מחזי כרבית וא"כ ל"ד לסאה בסאה דהחם דאיירי בי' רבנן וסאה בסאתים מודה ר"נ כגוונא דהחם דהוי רבים גמור גם קושים החום' לא אזלי שפיר לפי שיפת הע"ז דמקשה הא ר"נ פסק כהילל דז"א דהחם חיישינן שמא יחייקר משא"כ הכא באמח בשעת נחינה ליכא רביח כלל ויראה בישוב דעת המחבר והוא דההום" ורש"י ד"ה חמשא בזוזי פירשו לזמן פלוני ומה שרצה הרס"י לפרש דאי לאלחר שרי דעלי' רמי ליחן לו מיד ולא הוי רבית לא הועיל בזה דאכתי ה"ל להתום' לפרש לאח"ו ולומן פלוני משפע דקבע עה ידוע גם ים לדקדק בלשון המחבר שכ' חם קנה דבר וכו' בשכר הקדמת מעות אמאי לא נקע בשביל שמקדים לו המעוח גם ק' למה נקם בש"ם דוקה ל"ל דהיה ליה השרחי במחה למה דוקה השרחי ואף דבפקדון באמח שרי כדמשמע מהרב"י והרב טי' קס"ב סעיף ב' אכחי איכא לאשכוח ליטול מצד אחר הקיראי ולא מצד אשראי ע"כ יראה דהסוגיא איירי דעכשיו אזלי ד' בזוזי ואים ליה סשרתי במחת דיהבו ליה ה' בזוזי או יותר ולכן בתמת יש לו שרי דליכת כתן רבית כלל דמאוחן המעות דנועל מזה הקיראה עושה אשראי במ"ח ולכן אי אים ליה אשראי במחא דמלי למיהב ליה עחה שרי פף דנותן לו לזמן פלוני דהיינו בעת שנופל יש לו שרי חין לו חסור דחכתי

איכא כאן רבים דהא מ"מ עחה השער ד' בזוזי ומזה איירי התחבר וחרב אם קונה דבר ששוה י"ב בין"ד היינו מכח דנותן לו עפשיו מעום הללו יכול החשרתי לקנוח מחשרתי דחחרינת ואפ"כ אין לו אסור ומזה כתב הרב וכ"ז דוקם בדבר שפומחו ידועה אבל אין שומתו ידועה והיינו דינת השער אף דנותן לו יותר שרי וכמ"ש הפרישה דכיון דינת השער אף דנותן לו בזול שרי דהוי כיש לו וכ"כ הרפ"י וכ"מ מש"ך וא"כ ליכא חו רבים כלל דהא זה האשראי יכול לקנום כ"כ בעת הזאת מאשראי אחרינא ועיין בד"מ שמלשונו משמע כמ"ש וזה מדוקדק בלשון המחבר אם קונה דבר ששוה י"ב בי' בשביל שמקדים לו המעוח רצונו דבשביל שמקדים לו המעוח קונה הוא דהיינו שהאשראי שלו יכול לקנות כ"כ מאשראי אחרינא בזול והך דלותן פלוני דכתבו חום' וכן מה שנחקשה עוד דה"ל לחוספות לחקשויי חשרשה דר"נ מהה דחנן חין פוסקין על הפירוח עד שילה השער יבוחר עפ"ת שכחב הרמב"ן דערשה דר"נ חיירי שנהן לו שחורה במקום הזול כמו במוכרין אותן במקום היוקר וא"כ לפי דברי רמב"ן ל"ק מו קושית התוספות דהא הכא נותן ד' בה' מש"ה אסור אולם התוספות הוכיחו דע"כ ליחא לסברת רמב"ן דאי חימת דוקת בהכי שכיי שרשת דר"נ ח"כ אמתי שרינן הכי בחיחנהו ד' בה' הת ש"ב הכת חייבי בחיחנהו ולא נחן לו עכשיו דאי נחן לו סשיטא דשרי דהוי מקח גמור וכן הרגיש בזה הרפ"י וא"כ ע"כ דהחנה עמו ליחן לו לזמן פלוני ואי כרמב"ן דלא שרינן שרשא דר"נ רק בנחן במקום סזול כמו שמוכרין במקום היוקר הא לא"ה אסור אמאי שרינן הכא באימנהו וע"כ דלימא לסברת הרמב"ן ושסיר שרינן הכח בחיחנהו אפילו לזמן פלוני וא"ל שפיר קשה מטרשת דר"נ וח"ב לח מצי החום' לאקשויי ממחני' אטרשא דה"א כסברת הרמב"ן וא"כ שפיר אית ליה שייכות הך דלומן פלוני לקופייחם היינו דע"ז מכח הא דאמרן סובב הקופי' זאח מ"ם מפרפא דר"נ והבן : שם ש"ז ם"ק פ"ז וש"ך ם"ק ב"ד דעי" בהנהת חפר"י בעם ר"י בעל חוספות

וכסס"ר דף קל"ה ודו"ק: סרי קע"ר בהג"ה וכן אם מבר לו קרקע מעבשיו והמתין לו. עיין כח"מ סימן ר"ז. וכ' בנימוקי בשם 'הרשב"ח רביח ע"מ להחזיר אפור והובה בכ"י והג"ה ס"ד ורבית זו אינו אלא מדרבת והוא מדברי החום' דף ס"ג ד"ה רבית והא דמשמע ליה לרבא דר"י ס"ל דרבים זו אינו אלא מדרבנן היינו דרבא לפעמיה דא"ל בכמה מקומות בפירקין ובמם' חמורה ר"ק י"ב והיינו מקרא דוחי אחיך עמך אהדר וכו' וא"כ ס"ל לרבא דמיקר קפידא דקרא בהחלמת הרבית וא"כ מינה ברבית ע"מ להחזיר שרי מדאורייתא ומיושב ממיהת הרפ"י :

םעיף ד' כוכף לו שדה במנה ובאותו יום עשה לו שמר. פי' פ"ז ס"ק ג' וש"ך ס"ק ד' וסמ"ע סי' קפ"ב ס"ק כ' וז"ל והפור שם וכאן כתב דהוי א"ר וא"י בדיינין וכי' וכחבחי שאף שהרח"ש כחב אהאי דרבינא דמשום מחילה בפעות י"ב לא כתב אלא לשימת החום׳ והוא לקח שיפה אחרת וס"ל להרא"ש דאת ונוולה לא הוי ביה מב"ם דמחילה הענין נעשה בזבינת עיים"ה והרב ש"ך בכתן כתב חלת שהדרישה וסמ"ע וב"ח דחקו ענתן וחין דבריהן נרחין גם חימת על הדרישה דהקושית שהקשה הרח"ש מעיקרת דרבינת הדרישה השחר בקובי ועיים"ה והנה דברי הסמ"ע בסוגים והקושים שכחב שחבתר בקושים ירחה ליישב והוח לפי מה דהקשו התחרונים של הרמב"ם פ"ו מה"מ הל' ה' ש"כ המוכר בים חו שדה וחמר המוכר ללוקח לכשיהיה לי מעוח החזיר הקרקע לח קנה והפירום שחכל ר"ק ומוליחין חותו בדיינין והקשו וביותר הרפ"י חתה על נוסחי כליו חיך לח הרגיסו בקוסיה זו חמחי דכתב בהלכה שחח"ז במשכנחת בלת נכייחת דהוי ח"ר ח"כ לתה נחמיר בזה יותר ממשכנחת בלת נכייחת דהוי ח"ר ומה שיראה הוא בלירוף קושים החום' והרא"ש דרבינא אדרבינא עוד יש לדקדק לדעם החום' והכח"ם דעובדה דרבינה ועובדה דחת ונוולה חד טעמה אית בהו ואמאי מייחי לה הש"ם הך דרבינא בחר אבעיא דתשכנתא והוא דרש"י ד"ה תשכנתא פירש תשכן לו שדה ולא קצן לאכול לסם רבית אלא סהם ירד ואכל . והנה באמת בחחילת האבעי' ס"ל דמשכנהא גרע מהך עובדת ובאמת למאי דמסיק ה"נ לא קץ אית לן למימר איפכא דמשכנתא בלא נכייהא דלא הזכיר כלל מפירום וכפירם" לא הוי רק א"ר ובהך עובדא דאמר לה אי הוי לי זוזי מהדרינא ניהלי א"כ איך קרי לה שם מבירה דהא אתר כל אימת דהוי זוזי מהדרא לה וע"כ דעיקר הקנין היה להבילה פרילה דע"ז קנה עהה. ובזה מיושב לשון הרמב"ם פ' י"א מהל מכירה הל' י"א בלא"מ וסמ"ע ח"מ ר"ו ס"ק י"ד ודו"ק . וא"כ ודאי הוי כפירם דחקנין הוא כק לאכילת פיכות והוי כמו ר"ק וי"ב אבל במשכנהא בלא נכייתא דלא הזכיר כלל מאכילה פירום לא הוי כ"א א"ד ות"כ למסקנא דה"ל לא קץ. הך עובדא נרע וכנ"ל ומזה פייתי עלי' הך דרבינא דס"ל הכי באתח דהכם גרע דמשכנהה בלה נכייחה ש"ל לעיל דה"מ ובהך עובדה חשיב ואפיק פירי וע"כ ס"ל לרביגא הא דאמרן. וכזה א"ש היחור בש"ם דקאמרי ופליגא דרבה בר"ה דהוא מיוחר ולפי דחתרן חורי לן ש"ם דוקם חרבה בר"ה דמ"ל הך עובדה לחו ר"ק הוי חבל חרבה סחם לה פליג אף דחיהו ס"ל דגם במשכנהה חתרי" הכי ל"פ כי היכי דלה חקשי דרבינה הדרבינה וזהו דעה האיכא מאן דם"ל דמייחי הרא"ש דס"ל כרבינא בזבינא לחוד אבל לא במשכנהא וכאמת להא דאמרן גם רכינא יודה בזה וכ"ת כהשנות וכזה דברי הרמב"ם ברורין והיא היא סברת העור אלא דאיהו ס"ל כר"א וכ"מ מדבריו במ"ש ורי"ף תוקי לה במשכנאא בנכייחא דל"ם הילכחם [אהילכחם] ועדסקים איהו ש"מ דכר"א ס"ל ויש בכלל הדברים דברי הדרישה ובהוספם הביאור דהרא"ם בשם רהב"ד ס"ל דלרבינא באמרא דמטלקי ובלא נכיימא הוי ר"ק אבל לר"א דבסמוך הני א"ר א"כ מינה בהך איחתא נמי הוי א"ר והא דשרי רבינא משכנחת היינו באחרם דלא מסלקי וכמ"ם הכא"ם והפוסקים וא"כ דעת הדרישה ושמ"ע נכונים דהקור כר"א ס"ל והוי

ה"ר וכדהמתן עיין שו"ח מהרי"ם שחלה כ"ג ודבריו ברורין ועיין בכללה דרביחה:
שם ט"ו סק"ר לדך ותימא על הב"י שלא הרגיש בקושיא זו וכו'. ולפ"ד
ההב"י דרך הכרעה נקט ובהה ס"ל כהנימוקי דלעיל ס"ה היה מהחלה הענין דעם שניהן לקד
תשה"כ בהכה דחזינן למסרע דלה היה דעם לוקם בזה כלל ועיין בהרב"י בח"מ סימן ר"ו : וֹסמ"ע שם ודו"ק

םר' כע"ה אין פוסקין על הפירות עד שיצא השער. במ"ו ס"ק כ' שר ומ"ם הסור ומשל בעה"ב ד' וסאין בסלע זה לה קפי של חיבת הפילו הלה חיבת הפילו קפי וכו' והיינו דים לו גירסה בנמרה [וכו'] וכ"ה גירסת רש"י ע"כ . וחנכי לה ידעחי דהרי דעת הרח"ם כגירסת הרתב"ם וחיך יפסוק העור דלח כוותי' מבלי שם לו זכר בחיבורו וכ"ה באתת דעת הרב"י דגירסת העור כאביו עיי"ם ואי דלשון אפילו דוחקת ליה להע"ז לע"ד דלשון אסי׳ אשיחן לו דספיך ליה קאי דלכאורה ה"ל להסור לנקוס בקיצור אינו יכול לססוק אסילו מחדשות ומדנקט לשון שיחן לו היינו שיחן לו לחלחר ול"מ בישנות ד' ודחי הוח דחסירם חסי" מחדשות ויתן לו קרוב לזמן הזחת נמי חסור משום דלח יצח השער וכדעה חביו הרח"ש ז"ל וכן מורין מפש דברי הב"י פ"ש היטב והנני מוסיף דמתקומו מוכרע דע"כ הטור לשיפחיה ס"ל כדעת הרח"ם דרש"י על הך דפוסק עמו על הגדים סירם"י בחיזה שער שירלה ודעת הרח"ם כאן והחום' ס"ג ד"ה מ"ד אינו כן וס"ל דחינו רשחי לפסוק עמו אלא כשער של לקומות ולכאורה יקשה א"כ לשימת רש"י דפוסק עמו אפילו כשער הזול א"כ סיפא מאי קמ"ל וסוסק עמו כשער הנבוה חיפוק לי' דאפי' עכשיו בשעת היוקר יכול לפסוק עמו כשער הזול אף אם לא יוזל השפר ומכ"ש דיכול לססוק כשער הגבוה . וכבר עמד בזה הרפ"י והניחו בחימם אולם יראה בדקדוק בש"ם אמאי לא חני הך ופוסק עמו כשער הגבוה סמוך ליה לפוסק עמו על הגדים דקחי אחכח. אך לשימת רש"י הך דסוסק עמו כשער הגכוה איירי בחין לו עמה וינת השער לחדש ולח לישן וקמ"ל דפושק עתו כשער הגבוה חם יוזל השער כתו שהוח שכשיו יחן לו כשער שיהיה אז ואף דאין לו ולא יצא השער כ"כ לישן דאי יצא השער מכל וכל לא שכיחת דיוזלו אז כיון דינת השער לגמרי ומעחה חין מקום לחמיהת הרפ"י . ומזה לרש"י לשיסתי' מוככה לגרום בברייחה הין חדשוח מד' וישנוח מג' וכדחמרן מילחה בעעמי' דחל"כ כודתי שרי אף דלת יצת השער תז לישן כדמוכתי ממני' אך הרת"ש לשיסתי' דתית ליה הך דפוסק עמו על הגדים היינו דוקח כשער של לקופות וחם כן הך דפוסק עמו כשער הגבוה כששמי חמי ולח לריכין לדחוק כשיפת רש"י וחז נוכל להנית הגירסם כפשמיה חין פוסקים עד שינא השער לחדש ולישן והיינו מסעמא דהוי כלא יצא השער ולק"מ כל"ל ודעח הרי"ף והרמב"ם

וסרא"ם ברורין בפעמם ולשיטחם וכן נמי יהא מתשפעות הסור שהביא דעת הכ"י באחרונה ע"כ ס"ל כוותי" דבעי לפסוק כשער של לקוטות ולא כרש"י וממילא ע"כ דס"ל בגירסת הברייתא נמי כווחייהו ודעת הט"ז ל"ע :

ברי כע"ד מק"ג בכור שבהנו לשכור הספינה. בט"ז מ"ק ה' זכן מוחר להשכיר כי כי ומ"ז מ"ק ה' זכן מוחר להשכיר כי וכו "ל ביאר בעור שבזה" יש רבותא מפר שא לה חי עלי שם הלוחה כלל עיי"ש ולכאורה יש לבאר בזה בברי רש"י דף ע' דמשמע כיון דמקבל עליו המשכיר זולא מו לא בעי קלקול כלל כנראה מדברי הרב"י ולכאורה יקשה בזה קושית ד"ה מקבלי דמ"ש מחלי דודא דמר עוקבא עד שהחום' כתבו דגם בספינה איכא קלקול ולדברי רש"י קשיא ולהא איכא "אנר דודא דמר עוקבא מדי איכא הכל חיוב משלומין משעת פחחא דנחשא ואח"ב הדברים לעין בעור וע"ז שם ואכתי קשיא על דברי העור שכתב הסברא האח ואפ"ה אית לי לעין בעור וע"ז שם ואכתי קשיא על דברי העור שכתב הסברא האח ואפ"ה אית לי לעין בעור וע"ז שם ואכתי קשיא על דברי העור שכתב הסברא האח ואפ"ה אית לי לי למער שביר בעור ומלא שנ"ד שהעור בתכוון כתב הכי דלכאורה יקשה הא קי"ל מתנה ש"ח להיות כשואל ומכ"ש שוכר א"ב אמאי הוי בסלואה לימא דהוי כשואל ואמאי הא קי"ל מתנה שניה בעור בעות בעור בעות בעות בברא בעות שבירה וכבר עמדו בזה המ"ז בש" קש"ז והרפ"י לחך לפי הא אחמתי בואר בעור בעות שברה וכבר עבר בעיל לא הדרי בעיני כמוח שהיא הל אמת לבדעו שה בל באת בואר בעות המה כונות המרדכי בשם כ"די שהביא הרב" דמוכח מזה משל בעות בליה לאף דמשל בשית בואל בי לאון לכל וכמוך במפל בחים ואל לרש"י לשימהי למשל כשת בעות המה בשרה ב"ד לשול כלל ועיין בספ"י מה בתיה ואל בתי לא בעים שבירה וא דמי לשואל כלל ועיין בספ"י מה שהית כאן בתימא ולה אמתרן אין מקום למתיהתן וקלרתי :
ברים אולה דאמרן אין מקום למתיהתן וקלרתי :

הדין הוא פפור מן האונפין וא"כ כיון ששם אותן בדפים ומחחייב באונפין הרי הדמים כהלואה אלו והשכר שנוחן לו מחזי כרביח אפ"ה שרי כיון שאינו מחחייב בדמיו אא"כ ישבר וכו' וגם הוא נפחת הלכך לכשישבר אינו תחויב אלא בדמים שהיה שוה בשעת שבירה והנה לשון השור חמוה כיון דאית ליה דאינו משלם אלא בדמים שהיה שוה בשעת שבירה האיך כחב בחחלה לשון ולקצוב דמיו דמשמע חוחן דמים שקצב לו ועמד בזה הרב"י ויראה לו דהיינו שקולב דמיו עכשיו לשער הפחת בשעת שבירה וכו' ועדיין יקשה לענין מחי כתב הטור לשון זה כיון דליכח נ"מ וסשיטה דבעי למידע כמה היה שוה בחחלה . ורליחי לומר דהטור נקט לשון [זה] היינו להורוח דהמשכיר קיבל עלי' זולא וכמ"ש בסמוך וגם קיבל עלי' דאם יחיקר בחוך כך עד זמן השבירה דמשלם לו כשעת קליבה של עכשיו ולח כשעת היותר ודעתן בזה ליישב תתיהת הרב פ"י שכתבנו לפיל בסמוך ול"ד לפואל כלל דשואל משלם כשפת שבירה הן ליוקרא והן לזולא וזהו כוונתו ולקטב דמיו ולהחנוח וכו' אולם הנכון כמ"ש הפ"ו ס"ק ד' דלא מיירי הפור אלא להשמיענו דמוחר לעשוח קלבה כפי השער שהיה באוחו הפעם ולא אמריכן דעשיים הקלבה היא כמו הלוחה שי"ש חך בחוספח ביחור ורלונו ליישב קושים החוספום דף ע' וו"ל ומכחן קשה לפירוש ריב"ן שפירש דמוחר ליחן שיסקא למחצים שכר קרוב לשכר ורחוק להפסד דח"כ למה נריך כאן לקבל חוסכא דנחשא לא יקבל אלא זולא עיי"ש. והנה בס' מהר"ס שי"ף המלין בעד הריב"ן דש"ה כיון דשם עליו הכלי בדמים וקולץ לו שכר עכ"פ הוי ר"ק כמו נכסי ל"ב דלסירוש ר"ח הוי רבית דאוריימא ואף שהאשר"י כתב דהך דודא הוי רק ח"ר אינו עוכרת. ועוד הכא אם יחייקר הריוח כולה ליתוחים והחם ריוח דיוקרא לאמלע וזולא עלי' לחודא יעיי"ש. והנה באמח מ"ש בם' הנ"ל דהך דודא הוי ר"ק והשיג על האשר"י בזה לא הבנחי וכי יעלה על הדעח ר"ע להחיר ליחומים רביח דאורייחא ויחמי דאכלי וכו' ועי' במ"ל ועוד הא לא אסרה החורה אלא דרך הלואה. אולם מלא כדי מדחו לחלוק בכה"ג דבהך דודא מחזי מפי כרביח מהך דעסקא וכל"ל ולא מהני בזה קבלח זולא וממילא אזדא לה קושיח החום' על ריב"ן וזהו כוונח הסור מוחר להשכיר כלי ולקצוב דמיו ולהחנוח היינו אף אם מחנה עמו כשער של עכשיו וא"כ כיון דשם אוחו בדמים ומחחייב באונסין הרי הדמים כהלואה אללו והשכר שנוחן לו מחזי כרבית אפ"ה שרי כיון שאינו מחחייב בדמיו אא"כ ישבר וגם הוא נפחח ר"ל דוקא שנפחח ג"כ אבל בלא נסחח אסילו קביל עליו זולא לא מהני כיון דאיכא כאן מחזי כרביח גמור ולא דמי להא דעיסקא דסגי בקבלת זולא לחודא ומיושב בזה דברי ריב"ן וזהו כוונת הסור בעלמו ודרך הסור כמה פעתים ליישב קושית התוספות לפי שבקי קנת בספרו וכן הסמ"ע כתב שדרכו כך

ליישב כל הקושיום: םר" קע"ן ס"ב הנותן מעות לחבירו בתורת עיסקא. פיין כהכנ"י והש"ך ומ"כ ובמסרשי הש"ם הכנ בח"ם והסהרש"ח. והנה חחילה ובחר במפרשי הש"ם כוונתם בסוגין ואח"כ נכאר בשימה הפוסקים והנה חחילה נבאר כוונח הרב בם' ח"ש ולהצילו מהשגח הרב מהרש"ח שהשיג לדעתו עתי פריך החם והת לת קת בעיל מני' הת חיכת נמי לסרופי החם כי הכא יראה דלק"ת דשאני הכא כיון דעכ"פ עוסק בשביל דידיה בחנות כדי ליטול מחולה שכר וא"כ מדעחי' מניח מלאכחו הראשונה ועושה מלאכה ההיא דהוא לעובחו רק משקם ארי' דרבים הוא דבפי למיחב לי' וודאי דמשפרין כסועל בפל ממלאכחו הראשונה כיון דמדממי' בפל ולפובחו . אבל לפיל כיון דהוא פסיק במלאכה ושלא בפובחו הוכרח להגיח פלאכחו ולפסוק במלום דהשבה איך ס"ד למיחשבי' כאלו היה בפל מאז ממלאכחו ומזה שפיר הוי ס"ד דהש"ם דע"כ הא דאמרי' כפועל בפל היינו כאלו עחה הוא בפל באוחה השבה וחשום דאסור ליה ליסול שכר על השכח אבידה משערין כאלו בעל בהשבה וא"כ על הפעם באמח לא קשיא והא לא בשיל ממי' רק על הלשון מקשה איך שייך לומר כפועל בשל הא באמח לא בשיל מני' וה"ל לומר אינו נוחן לו שכר פרחחו . והוא כוונח מהרט"ל שכ' רק על הלשון מקשה ע"ש אח"ז מנאחרי שעל סברת זו עמד ג"כ הרס"י ומשנה לא זזה ממקומה. גם מה שכחב מהרש"א דקושית ש"ם דלעיל הוא כיון דאינו מחויב להניח מלאכחו ולעסוק בהשבה אף דעותן לו מה שמבפל ממלאכחו הראשומה מ"מ בעי למיחב לי' שכר שרחחו דשרת בהשבה והנה מה דסשיפא לי׳ למהרש"ח ז"ל לדידי מספקח דהח מדינה לה בטי למיתב לי׳ כלום רק דממעטין מחפם לה יהיה בך אביון שלך קודם וכו' . וא"כ העחא דיהבים לי' מה דמבפל ממלאכחו הראשונה שוב לא קרו' בי' אסם כי לא יהיה בך אביון ואיך יהיה פסום לי' למקשה כ"כ עד דיעלה לי' מזה קושי' והמחרץ אמאי יודה בזה א"כ דעת מהרש"ל ברורה ועתה נבא לשיפת הסוסקים. והגה בד"ז נחלקו שמנה נסיכי אדם גדולי רו"א ואנכי אינני כדאי בזה רק נקיפנם בשיפולי גלימאי דהסור ולברר כי הסור בלשונו סישב כל מה שחמהו בזה וכדרכו והוא באשר נשים לב בדברי הטור דנקט אין אומדין כפה הי' רוצין ליקח ולבטל ממלאכחו הראשונה ולעסוק בזה העסק שלא היה לוקח אלא הרבה אלא אומדין אדם בפל וכו' והכי ה"ל למינקט בקיצור אומדין כאדם בפל שאין לו להמעסק שנופל מעם וכמו שנקפו באמח לפון זה כל מפרשי דבריו . גם חמיה לי אמאי לא הביא העור גם דעת רש"י כדרכו להביא כל הדעות ולהכריע ע"כ יראה דהעור נקם בלשונו דעם רש"י והחוספות. והנה באמח לישנא דהש"ם מוכיח כהשור דקאמרי הש"ם כסועל בפל של אוחה מלחכה דבפיל מני׳ משמש להדיא [כן] וחיובחא על פירש"י וב"י אולם הפור פי' שי"ב נקם להיפך ממ"ם כאן. והנה באמח יש כאן ג' ענינים והוא דיש כאן אדם אחד שיש לו סורת בסרנסתו כפירש"י נגר או נפת וא"כ מסחמא הוא נוסל מעם ועוסק במלאכה קלה כפוח שהוא . והשני יש בן אדם בפלני דאכיל מדידי' ושחי מדידי' וא"ל לפרנסה כלל וא"כ לזה ודחי לריך ליחן הרבה לפסוק במלחכח כ"ם . והג' ב"ח שים לו פרנסה קלה חינה כבידה כ"כ וא"כ אם רולים שיעסוק במלאכם אחרת ודאי ילפרכו ליחן לו הרבה יותר ממלאכתו הראשונה . אך לא כ"כ שינערכו ליחן לזה האדם שא"ל לשום עסק ובזה סוגי' הש"ם עולה היפב הן לשיפח הפור והן לשיפח החום' והוא כיון דוה האדם מדעחו מבפל ממלאכחו ועוסק בחנות כדי לישול מחוה שכר וח"כ משום רבית יהבינן לי' קוח רק כ"כ מה שנועל ממלחכתו לפסוק במלחכה חחרת וגם משם יהי' לו פרנסתו ובודחי נופל דבר מועם יחירה על כדי פרנסתו והיינו של אוחה מלאכה דבפיל מני' דמסרש אביי וזהו כוונח רש"י אם היה נגר או נפח ופרנסחו ממנה ודאי נוסל דבר מועם לשסוק במלאכה קלה אם יהיה לו סרנסתו משתה ואף שרגיל בעבודה

זו וקשה שליו לחפום מלחכה חחרת מ"מ נופל דבר מועם לעסוק במלחכה חחרת. וח"כ בחדם שמלחכחו הרששונה קלה לריכין ליחן לו מעם יותר להניח שלו ולחסום מלחכה חחרת משח"כ אם היה לו תחלה סרנסה קלה והמלחכה השניה היא כבידה וה"א דלזה ליריכין ליחן לו הרבה יותר דלבפל מתלחכהו ולעסוק במלחכה החדשה הזאת וקת"ל הסור דלחות החדם השברין כחלו הי אדם בפל לגמרי ונותרן לו שכר המלחכה השניה וזה כוונת הסור שכ"ו משטרין כחלו היה מתחלה אדם בפל לגמרי ודוק מכוון בלשונו שכתב שלא היה לווקח אלא הרבה ומזה כיון דא"ר הוא תקלים ומשעריו כאדם. בפל וה"ה איסלה משח"ב אם בער כחלו יושב במלחכה השני" מחלחל מיוש ווש ובכוסה מה הביטול כמו כאן דש לו סרנסה מההנות ואיך שייך עוד ליחן לו ומזה פירש היום ולק"מ אליבי קושית החום" משח"ב בסי"ב דלריך לשלם לו כל המלחכה מפרש איסכה והפור וכש"י והסום" שביל לחד להו ועייו :

מפרם ליפכה והפור ורש"י והחום' שביל החד להן וטיון: שם סעיף י"ב המקבל מעות לחצי ריוח ופוען שמלוה ברבית הוא א"נ. עי' בש"ך לעיל פי' קס"ם פ"ק"ע"ם שהככה להשיג ההרצ"י ועיי"ם לעיל בכרחי ובפלחי. והנה בם' בית הלוי כלה לתרץ דברי הרב"י מסי' ק"ם דאיירי דלוה פוטן שהלוה לצורך ס"ג ובזה שבי ללוה ואסור למלוה כמ"ש המ"ז. והנה אסשר נמי לומר להרב"י לשיפתי' איכא לאשכוחי כנון שאתר ישראל לעובד כוכבים לוה לו מן העובד כוכבים ברביח והלך העובד כוכבים ולוה מישראל מוחר והוא דכרי המחבר בס"ח ולדעת הרב"י דוקא ללוה שרי ליתן אבל לפלוה אסור עיי"ם אך על הכ"י באתח נוכל לומר כן אבל לדעח הרב יקשה קושיח הש"ך דאיהו בד"מ לא ם"ל הכי ואמאי ם"ל הכא כהרב"י אמנם אחרי העיון גם להרב"י קשה קושים הש"ך מ"מ דהא הרב"י אדברי המרדכי קאי וא"כ מי הגיד לו להרב"י דהמרדכי קאי אגוונא כדאמרן דילמא כפשטיה ומש"ה אין הלוה נאמן משום דאאמט"ר וטי"ש בלשון הש"ך וחראה שכוון למ"ש ומסיים בהש"ך ולא ידענא מאי פשיפה דהא איכא למימר מטעמא דהאמע"ר א"ג ועי"ש וא"כ ממילא נסחר הא דאמרן וגם דברי בים הלוי לא הועילו כזה וכדאמרן אמנם יראה בישוב קושים הש"ך לפ"מ דתבוחר ומשמע מחום' דף ס"ב ובפוסקים דעיקר חיוב לחו דרבים משעם השמה בשער ועי' לח"ת פי"ד ה"ב אבל במע"פ פיקר החיוב הוא בשעח נחינת הרבית דכל זמן שלא נתן הרבית לא מצאה הקסידה מקום לגות דעם הססיקה שפוסק לו אכתי לא עביד ולא מידי ובזקיסה נמי כ"ז שלא נכלל בשטר האי לחודא קאי והאי לחודא קאי שיי"ש בראשונים וא"כ דברי הרב"י ברורין דכחן בשמר חיירי או דמוען שנחן לו הרביח והוא פען שהיה ריוח ושפיר א"ל ממעם אאמע"ר אבל במע"פ שפיר כחב אי המלוה בעי להוליא מיד הלוה והלוה מען שמלוה ברביח דהיינו אוחו החוב שחבע הוא ג"כ ממה שפסק לו הרביח פשיסא דאינו נאמן דל"ש בזה אאמע"ר דאכתי לא עביד ולא מידי ובדיבורא לאו מעשה עביד כל"ל. והנה בגוף הדין של הרב ט"ז אני נבוך מאד דלפי דברי הרב בסי' ק"ם שכ' ונהגו ללווח ולהלווח ברבים אם לם שחשבו לפ"נ משמש נמי דשרי להלוות והרב שכ' אם לא לצורך גדול היינו דאל"כ לא הוי כפ"נ אבל בצורך גדול מודה לכך מנסגם דשרי ללווח ולהלווח וכן משמע מהמנודה וחשובת מהרי"ל והום בהרב סימן קפ"ב דמוחר להלוח על ספרים וללמוד בהן דהוי נורך מנוה וקשה אכחי לוה מי שרי ללווח ע"ז לימן לו כשוח לקרוח בו הם איהו קם יהיב רביחם וח"ל דכיון דצורך תנוה הים הי עביד ליה בלח"ה ה"ב לם ה"ל לתמחם דה"ל לחלק היכא שחין בו חסרון גתור דהם חתרים ניחם ליה לחינש דליעבד מלוה בממוני' היינו בליכח ח"מ חו בחסרון קלח כמבוחר בח"ח סי' חל"ו ס"ג אבל בחסרון גדול אסור וע"כ דכיון דשרי' בזה המלוה להלווח דנורך מצוה היא שרי' נמי ללוה ללווח ומינה איסכא כיון דצורך פ"נ הוא חששו פן ואולי לא ימנא איש בנקל שרולה ללווח בלי רבית והתירו תכל וכל רבית בזה ומעמא דהפקר ב"ד הפקר ואסקורי אסקרי ב"ד להקד זוזי דלום לגבי מלוה וכן אתה מוצא בהרבה מקומות עיין ר"ן נדרים ום' ש"מ בכל כי הא מילחם אמרי׳ בהכך זוזי הפקר כ"ד הפקר וביהורם אףדלא הוי ישראל מומר הוי שרי נמי להלווח ברצים למוכך פ"נ. ובאמם רציתי לישב דעת הט"ז ממ"ש הרמ"א להלוות וללוות היינו שהחירו לישראל ללוות מעובד כוכבים ברבית ולהלוות לישראל לנרכי קהל וא"כ מקרי ישראל הזה המלוה והקהל הלוין וכזה ודחי שרי דח"כ חחה חומר שילוה מעובד כוכבים ברבית והוח יחן לקהל בלח רביח אדם אחד מאלףיתנא שעושה כזה אבל אם יש לו לישראל מעוח שלו בוודאי אסור להלווחן לישראל לנורך פ"נ ברבים אמנם א"כ אכחי לא משינ הפ"ז נמי מידי שם דהא מלי החם נמי איירי בכה"ג עיי"ם . באופן שדינא של המ"ז לריך אללי חלפוד . עי' במשנה למלך פי"ב מהג"מ הי"ד מענין הפסב ב"ד ובגוונה דהכה מודה פיי"ם ודו"ק:

סיק ל"א כותערוק שמת ויש עדים שמעות או ממלמלין אלו הן מוה העסק נומלן בעל המלון . ש"ך ס"ק נ"ו נומלן וכחב המרדכי אפילו מיחומים קסנים נמי שקיל וחמהני החיך חפשר למשקל מיחומים הח חין מקבלין עדוח עליהן עכ"ל ב"י . וחמהני דהא אפשר כשנחקבל עדוח בחיי אביהן דבכה"ג נסרפין מהן עכ"ל ד"פ. והנה לא ירדחי לסוף דעחם הא כוונח הב"י מבואר בדבריו דאי חימם כשנחקבל עדוח בחיי אביהן א"כ מאי אריא שיסקה הה הפיי בכל חובת הביהן ונחקבל שדוחן בחיי הביהן גבי נתי ממסלסלין בלי שבועה לאחר חקנות הנאונים כמבואר בח"מ סי' ק"ח והרי מבואר דהמרדכי אדברי רבס קאי דאמר להכי קרי לה עיסקת דחם מח לא יעשה מעלעלין אצל בניו ואהא קאמר המרדכי דאפי' בלא שבועה גבי מיחומים הפנים בעיםהה ואי דאיירי דנחקבל עדוחן בחיי אביהן תאי רבוחא דעיסקה ואף דבש"ע נקע לה הך דינה דחפי' קודם הב"ח והאשה הן אכחי מחי רבוחה דיחומים קשנים לענין קדימה הכה אי הן יחומים קשנים או גדולים וע"ב לרבוחה אשמעים בעיקר הגבי' דמני למגבי' אפילו מיחומים קפמים וח"כ אי איירי דנתקבל עדותן בחיי אביהן מאי רבוחא דעיסקא איכא הכא וא"כ חמיחת הרב"י קיימת הא אין מקבלין עדות עליהן. ומה שיראה בישוב קושית הרב"י למאי דמסקי' בח"מ פי' ק"י בסמ"ע פ"ק י"ד והוא מש"ם דהגואל בחרת דהת דחין מקבלין עדות לקפן היינו דוקה בחים ביה חרתי הה' בהוי ליה חזקת דתבהחת והב" דיהיה עתה מלוי בידו דהקסן ולשיטת הש"ך שם דחזקמא דאבהחא לחודי" מהני. אבל ב"ז בדבר דאיכא למימר חזקמא דכל מה שיש לו לאדם הוא שלו כמבואר בסוסקים וא"כ יש לו להך יחום חזקת דאבהחא אבל בהך שיסקא דאמר רבא להכי קרי' ליה שיסקא לאשסוקי ביה ופירש"י שם שתהת קיימת המיד ומתעסק בה ודמית למ"ש התחבר ס"ה ורמ"ת ס"ת. ומזה קאמר רב אידי ב"א דאם מת נעשה מפלפלין אצל בניו והיינו משום דלאו בידו היה להוציאן כסירש"י וא"כ כיון דאסהידו סהרי דהך חפלא בחורת עיסקא קאמי לידא דאבוהון א"כ הו אזדא לה חזקחת דתבהחת וחז מקבלין עדום גמור דלת הוי כלל דתבוהון וכן עורין דברי המרדכי: סעיף ל"ב ברד הבתעסק מתנה מהמשלשלין. שם ש"ך ס"ק ס' עד ומ"ש דתוחו לוקח תו מקבל מחנה ברשוח לקתו מהשני קתי ע"כ הנה בתמת בט"ז מסכים להש"ך. ולע"ד

לוקח או מקבל מחנה ברשות ליחו אהשני קאי ע"כ הנה באמח בע"ז מסכים להש"ך. ולמ"ד הרסכישה איירי בנוונא דנחן לו העומן הראשון למקבל מחנה מעוח גמור מזה עיסקא או ברסוש איירי בנוונא דנחן לו הנוחן הראשון למקבל מחנה מעוח גמור מזה שיסקא או שנחן לו חפץ דשמחו ידושה ומלוי למזבן יש לו לנוחן הראשון מעוח לשלשו ובה סבר הפרישה דריון דברשוח לקחו או קיבל מתנו המלוה עביד דינא בהדי נוחן ראשון וגבי מהנוחן ול"ד לגנב וסרע בחובו כיון דבאיסורא בא לידא דגנב ולאו עכברי גנבי וכו' ולא ה"ל למיזבין משא"כ אם החסן הזה אינו שוב ליקח ועודנו ביד המקבל או שאין לנוחן במה לשלם או משא"כ אם החסן דגנב ופרע בחובו כי היכי דלא לפסיד המלוה ועי' בח"ש סי של"ו:

הרבא האיכא ספיקא הדינא. הכיח הש"ך חשובת ר"ח ששון דחולינן לקולה ודלם כמהר"ש מדינל והש"ך הכיח לחיר מש"ם דרינא. הכיח הש"ר חשובת ר"ח ששון דחולינן לקולה ודלם מ"ע. ולע"ד אי משום הח לח ארי דכי היכי דחתרי שם עשירי וודאי א"ר ה"י אתרי בכור ודאי א"ר וכל ללל דחורייתה כך היח אבל ברבית דהכה אדרבה נהסוך הוח הח חרבית לקח רק דלא ידעי אי הוי ר"ק או א"ר וטכל לומר באמת דהוי ס"ד דהוי ל"ק ומסשר דהוי נמי איתחוק אסורא דהם עכ"פ ישנו ח"י א"ר ואי בעי ללאח י"ש בעי למיחדר ואף בספק דרבנן אמרי בעירובין ל"ה ול"ו דספיקא לחומרא וכ"ה בש"ך פקיצור ס"מ שלו ח"ק ך' ועי' באו"ח אבין בעירובין ל"ה ול"ו דמפיקא לחומרא וכ"ה בש"ך פקיצור מ"מ הי רבית דחורייתה או כלו רבית אופיסות שלו . אמנם איתחוק איסורא כלל ועי' בסוסקים בדיני משכנחה ולכאורה איכל היה מהש"ם דספיקא לחומרא והוא ממה דאמרו ד' ס"ב והני מפר כבוד אביהן מי מחייבי מיקרי כאן וכו' בשעשה חשובה אי משה חשובה מחי בעי גביה ולכאורה קשה למיקרי כאן וכו' בשעשה חשובה אי משה חשובה מחי בעי גביה ולכאורה קשה למיקרי כאן וכו' בשעשה חשובה אי משה חשובה מחי בעי גביה ולכאורה קשה למי העלי

ההום' במס' ב"ק נ"ח ע"ב ד"ה אי עשה ובו' על קושיא ולימא דרצה להחזיר. ולא קבלו הימנו והעלו דכיון דרצה להחזיר ולא קבלו הימנו חו ליכא גמאי ול"ב להחזיר. ואכחי יקשה לימא דנשאל לחכם בספק רבית או בפלוגחת או בספיקה דדינה אי חייב להחזיר והורו לו דחין לריך להחזיר ואז לא בעי נמי למיפק לנאח י"ם דהא הוי ספיקא אי איה כאן איסורא דרביה כלל ואז לכחר דמיח נחוודע דהך חפלא באמח דרביחא היא ומזה חייבין הבנים להחזיר משום כבוד אביהן וע"כ דהיכא דאיכא ספיקא חייב להחזיר מנד ספק איסור (כ"ו) וכדעה מוהרשד"ת אך הא ליחא כיון דבהא מילחא גברא הוי בעי למיפק ידי חובחיה ואורי ביה חכם דלא בעי למיהדר א"כ אפשר שוב ליכא הכא קלון ולעז. וגדולה מזו כחבו החום' בב"ק ל"ד ע"ב דלמ"ד ר"ק אי"ב לא בעי למיהדר חפי' לנחת י"ם וח"כ הכח ודחי כיון דחורי ליה דתספיקה לה בעי למיהדר מחי קלון ולעז איכא הכא ואמאי הבמים חייבין להחזיר מסני כבוד אביהן וע"כ דלא איירי בכה"ג ושפיר קמוחיב לה הפ"ם והנה אמינא תילחא דמסחבר כלפי סנאוי דמהרשד"ם דהא כל עיקר החיוב הוא מכם העשה ומי חחיך עמך מהדר ליה כי היכי דנמי' והרי לפי דעם הרח"ם ושחרי מחברים דחף מכם המסם וחי מחיך עתך חבור כים כי טיבי וצור ומגי בשי זמנו מבירך א"כ ה"ל נימא כיון מאן דריש הך וחי אחיך לכ"ק די"ב דריש נמי לחייך קודמין לחיי חבירך א"כ ה"ל נימא כיון דעיקר החיוב חל שלי אהדר לים כי היכי דנחי' הא מברת בלידו חייך קודמין לחי חבירך וכיון דססיקא הוא אי חייב להחזיר או לא ולמאי בעי למיהדר משום אהדר ליה כי היכי דנחי 'חזיק דססיקא הוא אי חייב להחזיר או לא ולמאי בעי למיהדר משום אהדר ליה כי היכי דנחי 'חזיק בשלו דחייך קודמין לחיי חבירך והנה כל זה נאמר בספק קבלה רביח קצוצה אבל בודאי קיבל ושפק לו אי החזיר או לא הא לא דמיא אלא לאיני יודע אם החזרחי לך בחבעו חייב מדינא ובלא חבשו חייב לנאח ידי שמים והוא מש"ם וממחני' דמם' ב"ק קי"ח וח"מ סי' ע"ה וחו לא מידי . המתום ברחמיו ינהלנו ונהיה תלומדי חורחו לשמה וישלח לנו גוחל החמיחי להרים קרן עמו כי יד על כם יה ויחיינו ביום מועד לכל חי כלון מאח אלהים בפל התחיה . אמן :

שימה דמשכנתא

הבה יעדחי בהקדמה לבאר כללא דמשכנחא עפ"י שימח הפוסקים והן הנה ששה שמוח ולישב כל שימה ושימה לפי ענינה בש"ם ולהסר מעליה הקושיות והמבוכות אשר עלה עליה מרוב סובי' ושיטוח אחרים ואדרבא לעל"ד מינה ובה חסחיים שמעחחת וראיה לדבריהם בס"ד :

דרבי משכנחת עם שיטוחיהן בנוין לחלפיוחיהן ששה הם הגבורים העתיקו העריכו הויות וקושיות זה מול זה העמיקו יסודותיהן בו ירופת כל שיפה ושיפה לפי עניניהן וסוגיהן אלה ואלה דברי אלהים חיים ברוך שבחר בהן ובמשנחיהן: (א) דריא דעח רש"י דהא דשרי בנכייחא היינו דוקא שדה וכרם אבל חצר וביח לא והיינו דלא שכיח בביח חיוהא ומחני' חכן ולא ישכור הימנו בפחוח והיינו דנקט מחני' דוקא חלר וביח מאי דלא נקט בכוליה מחני' בסרקין והיינו טעמ' דשדה וכרם שרי בחתח בנכייחת וזה הוח הוכחח רש"י ונרחה דרש"י נתי ס"ל סברח בביח ושדה אין מפסיד הלוה מידי דבלא"ה אינו יכול להשכיר לאחרים שזה החזיק במשכון וס"ל לר"ח כיון דממושכן ביד אחרים לא ימצא אנשים השוכרים והיינו כיון דהוא באחרא דמסלקי א"כ כל אימח דבעי המלוה יכול לגבוח ממנו חובו כמבואר בח"מ סי' קי"ו סעיף י' דמשכנחא דיניה כאסוחיקי ויחזיק הביח לו לעלמו ומי פחי ישכור ביח ממושכן כזה וזה הוא דעה ר"ח וכוונחו שאינו יכול להשכירו לאחרים היינו שלא ימנא שוכרים ומעחה לק"מ קושיח החום' יעיי"ש והנה באמח דעח רש"י בהא נמי כר"ח ואם"ה ם"ל לרש"י דאסור דלכל הפחוח הוי כמו חזר דלא קיימא לאגרא וגברא דעביד למיגר דאסור ומזה נראה דניין רש"י דבריו ויש ללמוד מכאן אדברי ר"ל דס"ל להדיא אפילו חזר דלא קיימא לאגרא נמי אסור והא דקאמרי בש"ם אי ממחני' ה"א ה"מ חזר דקיימא לחברת וכו' והח לסברה ר"ה הח חזר היח בחמה לח קיימה לחברת והיח בחמת קושיה גדולה לפיר"ח ג"ל דהיא גופא קמ"ל כ"ל סברת ר"ח ומהא דקאמר משמיה דנפשיה הלוהו ודר בחזרו ולא קאמר ש"מ ממחני' משום דאיהו אשמעינן אפי' לא קיימא לאגרא וגברא לא עביד למיגר אפ"ה אפור וממחני' לא מוכח רק חלר דלא קיימא לאגרא וגברא עביד למיגר וקמ"ל איהו דאם"ה אסור וזהו כוונת רש"י לסי הא דאמרן דרש"י נמי סברת ר"ח אית ליה דלא משכח אינשי דמוגרי מיניה ומפרשי' שפיר ואוקימנא בחלר דלא קיימא לאגרא וגברא עביד למיגר והיינו ממחני' מוכח ובא ר"נ להוסיף אסי' לא קיימא לאגרא ולא עביד למיגר נמי אסור ובזה מיושב קושיח מהרש"א בפמעחין דהקפה אכמי לפירפ"י מכ"ל להש"ם דר"ל אוסר אפי' לא קיימא לאגרא ולא עביד למיגר דלמא לא אסור כק לא קיימא לאגרא ועביד למיגר עיין חירונו שנראה דחוק ולהא דאמרן א"ם דאנ"כ ה"ל לר"ג למימר ש"מ ממחני' וכדאמרן ומדאמרי משמי' דנפשיה ש"מ דאיהו אסר אפילו לם קיימה להגרה ולה עביד למיגר . והנה הרמב"ם ס"ו מהל' מלוה ה"ג כהב הורו רבוחי שהמלוה את חבירו ולאח"ו חבע את חובו וא"ל הלוה דור בחלרי עד שאחזיר לך חובך ה"ו א"ר לפי שלא קלץ בשעת הלוואה וכו' וכ' הה"מ אין בזה ראיה מן הגמ' אלא הוליאו מן הכחוב ע"ש ולענד"נ כאיה להרמב"ם מהגמ' מהה דפריך מחי קמ"ל הנינא כו' לא ידור בחלרו חנם וכו' וקשה מחי פריך הח ר' נחמן לריך להעלוח לו שכר קחמר דלמח קמ"ל דרביח קלולה היח ויולחה בדיינין ומזה קאמר ולריך להעלות לו שכר היינו אם כבר דר בו בחנם ואח"כ חבע הלוה להמלוה ליחן לו שכר דירה כייסינן ליה ובעי לאהדורי ולאשלומי וזה לא מוכח ממחני' דבמתני' סחמא קחני לא ידור בחזרו חנם דמשמע דהוח חיסורה בעלמה וקמ"ל ר"ב דלריך להעלוח לו שכר דירה ע"י ב"ד דכ"ק יוצאה בדיינין וביוחר למחי דס"ל לרבינו דהא דאר"נ הדרא ארעא והדרא שכיי לאו משום מחיל בעוד מו החיל של החיל מחילה בחיל לרבינו דהא דאר"נ הדרא ארעא והדרא שכיי לאו משום מחילה בעשות אחיץ של "" ביוחר מחיל בעוד מחילה בעוד החיל בעוד ביוחר מחיל בעוד ביוחר בי שלא קנץ בשעח הלוואה לאו רבים קנונה הוי והרי ר"ל קאמר הלוהו ודר בחזרו משמע שלא קנץ בשעח הלואה וא"כ לא הוי כ"א א"ר ושפיר מקשה מאי קמל"ן חנילא וזה לרבינו ראיה ברורה ובזה יראה ישוב לשון הירושלמי אוחבי לר"ע רביח ניתן להשבון או לא אשכוהו חברייא ואמרי אוחבי לר"ג והלפון לריך ביאור לתה אפכוהו מר"ע לר"ג ויראה דאמרו בפירקן ור"י האי וחי אחוך מאי עבדי לי' מבעיא ליה לכדתני ר"ע וחי אחיך עמך חייך קודמין לחיי חבירך וא"כ ר"ע ודאי ם"ל ר"ק אי"ב דהם בעי להך הרם לחייך קודמין לחיי חבירך ומזה אסכוהו והיינו לר"ע ודאי ליכם לספוקי דם"ל להדים דר"ק אי"ב ואוחבוהו לר"ג דהם כ"ג אמר הדרי אכעם והדרי פירי ואיכא לספוקי אי מפעם מב"ט אחינן עלי ום"ל להה"מ כפי' הראב"ד או מפעם רביח קצולה ושפיר איכא לספוקי דוקא בר"כ ודו"ק . וכלא נכייהא משמע מפירש"י ד' ס"ב ד"ה ובדיניט אין מחזירין מפרש רש"י דח"ר הוי כיון דזימנין אינו עושה פירוח שהכרמים לוקין משמע אבל ביח ר"ק הוי וכ"מ מפירש"י דף ס"ו ד"ה משכנהה מחי פירש"י בשדה והוי ח"ר משום דלה הן משמע חי קן הוי ר"ק [אף בשדה] ולכאורה יש לשימח רש"י ראיה תש"ם דערכין דאמרו שם רביח גמורה היא והמורה החירתו משמע דבבית הוי רבית קצונה אף בלח קן והרי בחי ערי חומה הוי כאחרת דמסלקי בפירוש הרמב"ן והא דכחבו החום' בערכין דלרש"י בלא נכייחא הוי א"ר ג"ל בלא קן אבל בקן משמע מסירש"י דאפי' בשדה הוי ר"ק והא דמחלק רש"י בין בית לכרם ולא מחלק דמחני' מיירי בקן ז"ח דח"ב למחי חנח מחני' מפני שהוח רביח הח ודחי סשיפח היח דמפרש לה להדיח לשם רבית וע"כ בסחמת חיירי וקמל"ן מחני דחפ"ה חסור מפני שהוח רבית ומיושב קושית מהריב"ל ריש כלל ח' וקושית הלח"ת עיי"ש ושפחיו ברור מללו: (ב) דערת ר"ח בנכייחם בין בית בין שדה מוחר ובלם נכייחם הוי ח"ר והם דחמרו שם רבים נמורה הים היינו דבחמת היא רבית אבל החורה החירתו רבית כזו והיינו דהא לדעת הרמב"ן דאמרן בחי ערי חומה התרא דמסלקי היא וכ"מ במקצח מהאחרונים ובלא נכייחא וס"ל כדעה הרי"ף דהוי רביח קצוצה וס"ל נמי דהת דקתמר רבינם והרי משכנתת בלת נכייחת בדינינו חין מחזירין היינו חחרת דלת מסלקי אבל מסלקי הוי רבים קטונה אף לר"ם כיון דהוי בלא נכיימא ואף אי איבא לפרקים חיוהא נמי בבית מ"מ סדבר ידוע דהרבה יוחר שכיח לשכר מלהפסד והוי רביח נמורה ום"ל נמי הח דחמרן

לעיל בשישה דרש"י דביח וחזר כיון דממושכן ביד אחרים אין דרך למצוא אנשים השוכרים משעמת המכואר לעיל והוי כחזר דלא קיימא לאגרא כנ"ל וא"כ אפי' אי אנים סברם החום' דלשון המלום אח חבירו למי משמע על חלירו מ"מ הא איכא לפרושי נמי ודאי איסכא דמחני׳ איירי דהלווהו ולא על חלירו אבל על חלירו באמח שרי וכסברת ר"ח וה"ל למחני' למיחני בהדיא המלוה אם חבירו על חלירו לא ידור וכו' והוי שמעי' דאפי' הך חלר לא מחגרי ואינו מפסיד לו כלום נמי אסור וע"כ דבאמח דמחני' דוקא חנן המלוה לחבירו סחם הוא דאסור לדור בחצירו דקא ספיד לי' ללוה אבל על חלירו מישרי שרי דהא לא פסיד ליה ולא מידי דבלא"ה לא ימלא אנשים השוכרים ממנו וכדאמרן לשיל בשיטח רש"י והשיטה נכונה בידו של ר"ח ולק"מ כל הקושיא שהקשו עליו: (ג) היא דעם הרמב"ם דבמשכנחת בלת נכייחת חיכת מילוק בין בית לשדה בבית הוי כ"ק ובשדה לת הוי רק ה"ר והות בפ"ן מהל"ת ה"ז וח"כ דעת רמב"ם ודעת רש"י חין הבדל בימיהם רק כשדה דלדעת רש"י בשדה ב"כ הוי ר"ק היכת דקץ ולהרמב"ם דותת בבית תכל לת בשדה ומה שרלה הלח"מ להשווח דעת רש"י והרמב"ם בסגנון אחד ומפרש דהא דכ' רש"י לאכול סירוח לשם רבית היינו שמפרש להדית הריני נותן לך בשכר המחנת המעות תכל ע"ת שתדור הוי רק א"ר . הנה תסוף דברי רש"י נראה דלא היא שכחב אלא טחט והוא ירד ואכל משמע דלא אמר ליה ולא מידי . והרמב"ם לא מחלק נמי בין אחרא דמסלקי ללא מסלקי והיינו דקשה ליה קושים הרא"ש במאי דאמרי' בש"ס אלא במאי ניכול 'ה"ל למימר דלא מסלקי וע"ב דליכא אילוק, והא דנסס רבא אחרא דמסלקי היינו באחרא דמסלקי צורבא מרבנן לא ניכול אפי' בנכייחא ובשארי אינשי באחרא דמסלקי לם ניכול אלם בנכייחה והה דצורבה מרבנן לה ניכול אפי' בנכייחה היינו דוקה בהחרה דמסלקי אבל באתרא דלא מסלקי שרי למיכל ור"א החמיר על עצמו אפי׳ בלא מסלקי ורבינא הוא דאכיל בלח מסלקי בנכייחה ובחמה הח דאמרו בש"ם אלא במאי ניכול היינו לר"ח ולדינה ליכה בין מסלקי ללא מסלקי וכדס"ל לר"א וכסחמא דהש"ם עי"ל ומכאן ולהלן ומפרש לה במשכנחא דסורא דערי לכ"ע עי' היעב בדבריו וחמנא כמה מדוקוקין דבריו ודבר ה' אמח בפיו : (ד) דוף דעח הכי"ף דאיח לי' דמשכנחא אסי' בנכייחא אסורה בין בביח בין בשדה ובלא נכייחא באחרא דמסלקי "ק ובלא מסלקי הוי א"ר וגרים אמר תר משמי' דרבא האי משכנהא באחרא דלא מסלקי ולענ"ד לבאר דעם הרי"ף שלא יקשה עליו הן קושים הרשב"א והן קושים שיטום האחרים והוא דם"ל להרי"ף דלמסקנא דמסיק מר זומרא דמעמא דמאן דלא אכיל בנכייתא הוא דלא דמי לשדה אחוזה דהחם זבינא והכא הלוואה ומחזי כרבית א"כ בין אחרא דמשלקי בין אחרא דלא משלקי אפי' בנכייחא נמי עכ"פ מחזי כרביח והא דלא אכלי בנכייחא ה"ה בקילוחא דאסור דאכחי מחזי כרבים איכא . ומעחה לא קשה אליביה קושים החום' ד"ה רבינא עי"ש רק במשכנהא דסורא שרי וליכח חילוק למר זוטרא אליבי' דר"א בין צורכא מרבנן לשארי אינשי ועי"ש דבראשיח דבריו מביא הך דמר זומרא ום"ל דלמסקנא דמר זומרא אידתי לי' סוגין דלעיל דעכ"פ מחזי כרבית ום"ל גמי דהם דחמר רבה לעיל מסחברה כי חבק רבים הוי לתו דוקה בחסרה דמסלקי ואסי' בהחרה דלה משלקי נמי דחד טעמא איכא בהא וש"ל בהא כרבינא דהוי ר"ק ובנכייחא ש"ל כמשקנא דשמעחין דאשור בנכייחא דהוי א"ר ואפי' אי גרש באחרא דמשלקי ש"ל דלמשקנא דשמעחין דאשור דמשיק מר זוטרא טעמא דמאן דאכיל בנכייחא הוא דלא דמי לשדה אחוזה ומחזי כרבים א"כ ליכא חילוק בין אחרא דמסלקי לאחרא דלא מסלקי . וס"ל נמי דהך סוגיא דפרק האומנין ד' ע"ס במסכנחא דסורים חיירי וכפירש"י שם להדים והם דחמרו שם דמטו לי' זוזי פריק לי' מקמי יובל הום דהם דמשכנחת דסורית לת בעי זותי דליפרקי' היינו דוקת חי נטיר ליה עד דמשלם כולי שנין דחתנו בהדייהו אבל אי בעי למיסרקא מקמי דמסי הנך שני בעי למיהב זוזי למלוה למסרקא והרי שניהן רולים בכך דאי מסי יובלא וקא כליא קרנא דלוה ממילא איח ליה ססידא למלוה דלא אשכח אחר למגביה מני' והיא באמח דעח רש"י דמפרש הך סוגיא במשכנחא דסורא והרי"ף נקט בהך סוגי' אבק רבים ומחזי כרבים בחדה ומלד מחזי כרבים חחו עלי' ובזה נרחה כוונח הה"מ בפי"ח מהל"מ ה"א על דברי הרמב"ם התוכר לחבירו וכו' וא"ל אם מעכפיו ה"ה במאה ואם עד זמן פ' בעפרים ומאה ה"ז א"ר שזה דומה כמי שנועל ך' בשביל שנוחן לו ק' וכשיחבענו בדין א"ח ליחן אלא מה שהיה שוה וכ' הה"ת ופירש והוא א"ר ומסני כך כ' רבינו וכשיחבענו בדין ועמדו הכ"מ והלח"מ על דברי הה"ת מאי אחא לאשמעי' דהוי א"ר הא רבינו להדיא כ' דהוי א"ר ומ"ש הכ"מ דה"א דאינו אלא איסור בעלמא לא ידענא איך רמיזא בדברי הה"מ דלא הוי איסור בעלמא דאפי' חיפא דהןי איסור בעלמא איך נכוף ללוה ליחן לו מה דמחזי כרביח וכמ"ש האחרונים כמה פעמים ומ"ש הלח"מ דקמ"ל דלה הוי כ"ק אכחי קשה מאי משמיענו הה"מ בזה במאי דהוי א"ר הא הרמב"ם להדים נקט דהוי א"ר ועוד דהא הוי דרך מו"מ ומזה נ"ל אישכא דהרמב"ם בדרך רבו הרי"ף אזיל דקרי לי' למחזי כרבית אבק רביח ה"נ אבק רביח אין כאן דהא גד א' ברביח הוא ודרך מו"מ ושרי מדינא רק מכח מחזי כרביח אסור. וזהו כאמח שעמא דר"נ דשרשא שרי ובסירש אסור. ואי מגופא דרבים אחינן עלי' א"כ מה לי פירש מה לי סחם והיינו משום דמחזי כרבים מדפי' להדים אם מעכשיו בסחוח וזה הוא באמת טעמיה דחכמי לוני"ל שכחבו כלא החזיק בקרקע שרי להחנוח דהרי יכול להחזיר ויכול לומר לא אחן לך כ"א א"ר ולכאורה דבריהם [חמוהים] כמ"ש באמח הנ"ח שדבריו ל"ע ולפי דאמרן א"ש וסיינו דלד א' ברביח הוא שמא יחן לו מעכשיו וכיון דחזי דחינו נוחן לו מיד אמר ליה חן לי מאחים בעדו ולא קני עדיין הלוקה וא"כ בשעח הססק אמר לו חן לי מאחים הוי כערשא דר"ל בלא פירש דבחר לשון פסיקא אזליכן ובשעת הפיסוק דלא חזי זוזי מן כי ממחים כהי כפניסט דר ל בנה פינש דבח לחיירי וזה כוונח רבינו דהיינו להיפוך מחסמי לוני"ל וש"ל דעכ"פ מחזי כרביח איכא וזה שכ' והרי הוא דומה כמי שטפל ך' בשביל שטוחן ק' ומחזי כרביח ומזה משמיענו כשיחבענו בדין אינו מייב ליחן לו אלא מה שהיה שוה דמאן כייף לי׳ ללום ליחן דבר דמחזי כרביח אבל היכי דיהיב לי׳ לא בעי למיהדר ואפי׳ לגאח ידי שמים והוי כמן שחרי תחזי כרבים וכרבים מוקדמם ומחוחרם דלח בעי חפי' ללחת י"ש וזה הוח כוונם הה"מ שכי והכר הוא דומה וזה הוא אבק רביח בלשון רביט ומפני כך כ' רבינו ולכשיחבענו בדין היינו דוקא בזה לכשימבענו בדין לא בעי למיהב ליה כ"א מה דשוי' אבל אי יהיב ליה לא מבעי' דלא חייב למיהב ליה מדינא אפי' לצאח ידי שמים נמי לא בעי והיינו דהך מחזי כרביח קרי ליה רביט א"ר כלפון רבו הרי"ף עיין שם מחזור לדאמרן דעם הרי"ף מסולה ומנוקה בשיפה הש"ם: (ה) סברדר ושיטוח הראב"ד וס"ל כהרי"ף וההבדל דלהרי"ף אפי' באהרא דלא מסלקי אסור ולהראב"ד אפי' לכתחלם שרי ויראה דהוכחת הראב"ד הוא מהא דאמר מר זוערא מאן דאסור אמר לך שדה אחוזה הקדש היא הכא הלואה היא ומ"ל כרמב"ן דשדה אחוזה אחר אדמה היא הכא הלואה היא ומ"ל כרמב"ן דשדה אחוזה אחר אדמה ביא וא"כ מחן דשרי שרי חפי' במסלקי דהא משדה אחוזה יליף ומ"ט נימא דר"ם אסור אפילו בלא מסלקי ולאפושי פלוגחא ושמעתין נכונה כדאמרן בשיעת הרי"ף ה"נ מסברא בדעת הראב"ד והיא ישרה בעיניו : (ו) סברת הרשב"א ואים ליה דכל בנכייחם שרי ולח מחלק בין ביח לשדה בין אחרא דמסלקי ללא מסלקי בכולהון שרי והיינו דמשמע ליה מסוגיא מדאבעי ליה בש"ם אלא בתאי ניכול ולא קא מסרש אי בביח אי בשדה אי מסלקי אי לא מסלקי ש"מ דבכל נכייחא אין חילוק אי בעיח אימא מדלא אשכח גווני דשרי למיכל בצורגא מדרבט רק במשכנחא דסורא ולא אמרי' או לא מסלקי לה וכטברת הרא"ש ש"מ דכי הדדי נינהו ורבא דנקט אחרא דמסלקי לא ניכול אלא בנכייחא לרבוחא נקט דאפילו במסלקי נמי לא ניכול אלא בנכייחא ובדמסלקי בלא נכייחא הוי רביח קלולה כשמעחיה דרבינא ומעשה רב דחשיב ואסיק סירי זולח הכי הוי א"ר והייט מדאמר רבא לא ניכול אלא בנכייחא ולא קשרי לה לצורבא מרבע זולה במשכנחא דסורא ולא קאמר בלא נכייחא ובלא מסלקי אי נמי מדאמר רבא שם לא ניכול אלא בנכייחא ולא קאמר באחרא דמסלקי שרי למיכול בנכייחא והוי אשמעי' כחו דהחירא וקאמר לא ניכול אלה בנכייתה שמע תינה דמדינה שרי וקמ"ל דהסור משום דמחזי כרביתה וכסברת הרי"ף וטעמו ונימוקו עמו:

םליקא לה ריני משכונא כולה. כל שימה ושימה מסוקלה וסלולה. יסודותיה מחוזקה ובנויה על תלה. בעזר איום קרוש נורא עלילה:

ים דין ב"ם במשכנתה והם שכירות דמי למשכונה עי׳ שו"ח נחלת יהושע הפערופטי יחומים שהלוו מעות יחומים בר"ק הי כופין הלוה ליפרע הרבית עי׳ שו"ח ריב"ש סי׳ חל"ה משמע דאין כופין את הלוה ליתן דהא מסיק שם דה"ע דליחתי מחום דיחמים ליתן אם הרביה נהגדל כ"כ עד שאוכלה בהן וכזה אפשר לישב קחשים החוף דר"ב עב"ש משמע דאין כופין את המייבין ואין כופין היו ולעל"ד דיחומים אלו בני מיעבד מלוה נינהו ומסיים בשם המ"ל שב"ש שם אי בב"ח ישראל מי שבקיק לי' וקשה דלמא איירי ביחומים אל דקרוב לשכר ורמוק להססד לא משכחה דלא שייך רביה אוכלה בהן אלוה ביח אמש משל היירי דלמא איירי דלמא איירי דלמא איירי דלמא איירי ביחומים ואף דקרוב לשכר ורמוק להשכחה דלא שייך רביה אוכלה בהן אלוה ביח אל"ם דיח בב"ק מיחומים אחרים וע"ב דאו משל משל שבין איירי ביחומים ליתן אם הרביה נחגדל כ"כ עד שאוכלה בשל וחבר לשבי הייר משל היירי ליחומים ליתן את הרביה ליחומים להחוף ביחומים לא הרביה ביחומים ליתן את הרביה ביחומים לאלו בני מועבד מלוה ביחומים לאלו בני מועבד מלום ביחומים לא הרביה ביחומים לא הרביה ביחומים לאלו בני מועבד מלום ביחומים ליחומים ליחומים ליחומים לאון בני מועבד מלום ביחומים לאחומים לא מועבים ליחומים ליחומים ליחומים ביחומים ליחומים לאלו בני מועבד מלום ביחומים לארום ביחומים ליחומים ליחומים ליחומים ליחומים לאון בני מועבד מלום ביחומים לאום ביחומים לאלו בני מועב מומב ביחומים לאום ביחומים ליחומים ליחומים ביחומים ליחומים ליחומים ביחומים ליחומים ביחומים ליחומים ביחומים ביחומים ליחומים ביחומים בי

א פור כשם הרמב"ם בפ"ח מסנ" מ"ם מספרה פ" חחרי פות : ב פכרייתה דעבודת

בלה שום גילוח נאמר איסור זה דהיינו שדרך העובדי

פירוש אחר על מגדלי בלורית דהיינו שמניחים סשער באמלע מ"מ חד ששמח הוח שהכלל הוח שיש לישרחל להכדיל מהם מה לי בכך ומה לי בכך כי המדינות חלוקות במנהגם בזה והב"י כתב דמ"ש אח"כ ולא יגלח מהלדדים הוא פי' על הרישא שאמר הרמב"ם ולא יגדל כו' והוא דחוק מאד וכ"כ בפרישה ומו"ח ז"ל : ויניח הפרע מלאחריו . כל"ל וכן סוח ברמב"ם פרק י"ח דעבודת כוכבים:(נ) ולא יבנה מקומות כו'. כחב על זה הראב"ד איני יודע מהו זה אם שלא יעשה לורוח כמו שהם מושים או שלא ישים סימן לקבץ בן סרבים כדרך שהם עושים עכ"ל על כן יש לחְסוֹר בשניהס: (ד) שורפין על המלכים . פי' כלי השמישן משום כבודם שלא ישחמש בהם אחר: (ה) מותר בכל . ואע"ג דכל הכוכר בסי' זה הוא בכלל ובחוקוחיהם לא תלכו ואין כח להכמים לעקור דבר מן התורה מ"מ הכא שאני כיון שלא פירשה החורה שום דבר ומסרה לחכמים וכם ראו להתיר לקרובים למלכות. ב"י: (ן) לא יביא פת שליטה . משום שנחמר העורכים לנד שלחן פירוש לשם עבודת כוכבים אכל בפתיתין לחוד יש מלום לכניחם

קער (א) ולא יגדל ציצת ראשו. זה דברי רמב"ם נרחה דחף קערו א ולא ינדל ציצת ראשו. והיינו שלח יגלה מהלדדים כו' . כ"כ העט"ז ונמשך אחר מ"ש ב"י דלא יגלה כו' פירוש כוכבים בעלי מלחמות בסרבה מדינות נגדל שער שלהם מאד ואינם - דלא יגלח לילת ראשו הוא אבל הב"ח חלק עליו וכתב דמלחא באפי מגלחים עלמם כלל לא יעשה כן ישראל ואף זה בכלל מגדלי בלורית. נפשה היא דלא יגדל ציצת ראשו הוא שמגדלין השער לנוי וליופי כמו שאסרו חכמים ואע"פ שאח"כ כתב

הלכות חקות העובדי כוכבים . קעח שלא ללבוש כמלבושי עובדי כוכבים

ובו נ' סעיפים:

(א) אין הולכין בחוקות העובדי כוכבים (ולא מדמין להס) (פור בשם הרמב"ם) ולא ילבש כולבוש המיוחד להם (א) א [ב] ולא יגדל ציצת (6) ראשו כמו ציצת ראשם [ג] יולא יגלח מהצדרין ויניח השער באמצע [ד] יולא יגלח השער מכנגר פניו מאוון לאוון (ב) ויניח הפרע (ג) [ה] ולא יבנה (י) מקומות כבנין היכלות ב של עבורת כוכבים כרי שיכנסו בהם רבים כמו שהם עושים (°):

הצה אלא יהא מוכדל מהם במלכושיו וכשאר מעשיו (שם) [1] וכל זה אינו אסור אלא בדבר שנהנו בו העובדי כוכבים לשם פרילות כגון שנהגו ללדום ר מלבושים אדומים והוא מלבוש שרים וכדומה לזה ממלבושי הפרילות [7] או בדבר שנהגו למנהג ולחוק ואין סעם בדבר דאיכא למיחש ביה משום דרכי האמורי ושיש בו שמץ עבודת כוכבים מאבוחיהם 🏲 אבל דבר שנהגו לחועלת כגון שדרכן שכל מי שהוא רופא מומחה יש לו מלבום מיוחד שניכר בו שהוח רופה חומן מוחר ללובשום וכן שעושין משום כבוד או מעם אחר מוחר (מהרי"ק שורש פ"ח) לכן אמרו (ד) שורפין על (ג) המלכים ואין בו משום דרכי האמורי (ר"ן פ"ק דעבודת כוכבים):

במלבושיהם ולדמות להם (ה) מותר בכל: (ז) יביא פת שלימה וינים על השלחן:

מוט ב פקרייטה ועבודם כוכנים עובד כוכנים פהים מסחפר וכו' דף כ"ע ע"ה וכחב כרחב"ם שומו נקרה בלורית: ג ברשב"ם כסי"ה הכחולות דרך שחץ וגאוה וכ"כ הפרישה:ב של עבודת כוכבים כוי. כתב ספרע מלאחריו עברייתא בכת קמת ד' פ"ג ע"ת וסועה דף מ"ע המספר קומי אבל כגון אותם כעשוים לועד שלהם ום מדרכי האפורי להתיעץ על עסקיהם ולמשפט אין (°) וכתב עוד שכל העושם אחד מאלו וכיוצא כו לוקם וסביאו העור ולא סוי לאו איסור לבנות כתבנית אותם היכלות. כ"ח וע"ם: גַ פלבושים אדומים כו'. שבכללות דכולהו משם מי מימסרי ולמנ סכ"י אף פ"ם שאין דרך הלנועים להיות אדומים

שכפי׳ המשנה לא כשנ כן על דכריו בחבור יש יותר לסמוך בלבושם ולבע השחור הוא דרך לניעו' והכנעה וכדאמרינן מי שילרו מחגבר מעל דכריו נפי' כמשנה : ד שם בכרייםה : ה מסקנת עליו ילבש שחורים ויחעטף שחורים כו' ועוד התם מסורת בידינו להתפיד בית הילל על לבישת האדום לבני עמנו מהרי"ק (פִימן קע"ה סעיף א' בחג"ה) שם: ד אבל דבר כו'. ע"ש במסרי"ק לכן אמרוי שודשין חבלכים ואין בו משום שהאריך כזה ומביא כמה ראיות וראים א' שטביא מרש"י פרק כל דשורפין על העלכים כפב בטור בסי' שמיח והוח גמרח סבשר (דף ק"ז) גבי מים סראשונים בס"ק דעבידת אנינים וכסב כ"י דדווקא כני תשמישן כוא האכילו בשר חזיר שפירש"י שהיה תכווכי ישראל מוכר בשר שחוטם הורסין אכל לא דברים אחרים ע"ם . וא"כ סלי מניא בדלא לישראל ונבלה לעובד כוכבים ובא תניחחיםכח כיל למיפר מחחר יהודי א' לאכול ולא נעל ידיו והאכילו דמניה שורפין על המלכים כדחי' כפ"ק דעכודת חלילים. חזיר אלמא שאין הישראל לריך וכמעם כוח משום דחין ככודו שישמש כו חחר כמ"ם להיות מובדל במלבושיו עכ"פ עכ"ד . בר"ן כפ"ק דפכודת הלילים לכן כל מס שמושין ספוכדי כוכלים משום ככוד הו מסים ואמר הנאון א"א ז"ל שהוא תמוה דמעשה זה שכתב רש"י הוא במדרש רבה פ' בלק (דף רע"ע סוף ע"ג) חמר ולח לעבודם כוכבים מוסר וקיל : ואיתא שם שהיה בשעת השמד כו'

עד א"ל בלנעא יהודי אני ע"ש

ומבואר שהיו עובדי' את הש"י בלנעא

ונט"י היה סימן לחנוני ולא סימן אחר

ובשעח השמד ודחי מוחר לשנוח

בגדיו כדי שלא יכירוסו שסוא יהודי

לססירו

ברכי יוסף

(סיבון קע"ח שר"ע סעיף א') ולא ילגש מלבוש המיוחד ובר . מותר ללבום מלבוםים סמיוחדים לישמעחלים וליכח 21°4 CG(C מולם סימן ע"כ קבורת פרכ מכר"ם שפמי ז"ל וססימות רבו סרב סמחבר סרפכ"ך ז"ל דלא כמאן דאסר בחשובה שם סי' ע"ר פ"ם כרכריסט כחורך וכרותכ כנכיונם וכקומתם : (שם)ולא יגדל ציצית ראשו יבו'. מףכלת נלות חסור כת"ם סס"ו ולפיכך חסור לגדל לינים רחשו כדרך שבשלי מלחמה תושים ככמה מדינות ונודלים אומו וסרכה כתורים במדינהגו נכשלים כוה ויש להוכיחם אולי ישונו . טרכ דוד קורינאלדי בסגסומיו כ"י:

נליון מהרש״א

(סימן קפיח שיע סעיף א') אין דולכין בחיקות השברי כוכבי. עיין תוס' בעבודת כוכבים י"א א' דתרי חוקים יש.א' שעישים להבל ושפות וכזה אינו כתוב בארייתא עושים דלאו מינייהו נמרינן. ב' שערשים לעבודת כוככים וכוה גם מה שמצינו בתורה א"ע כפנהנם וכ"כ בפנחדרין נ'ב ב' דרך כהני עבודת כוכבים היה להשחית וקנם לפיכך אפרה התורה להשחית הזקן רמב"ם פ"ב מעבורה כובבים ח"ו:

עצי לבונה

(סי' קעדו מעיף א' בהנ'ה) אבל דבר שנחנו וכר אבל דבר שנדגו וכי ... פש"ך סק"ד מ"ש רחים נשם מסרים מפרש"י חלמת שחין סישרתל לריך לסיום מוכדל מינושיו וכי , דמ"ע דלעולם דלכיך לסיום מוכדל כמלכושיו ווס כחמת עשם שלח כדין כמו שלה נמל ידיו להכילם וכלך ג"כ במלבושי שובדי כוכנים לכן לה סכירו שכוח יסודי דוק דחיכ למם המרו דמים

הגר"א יוש הפי משום רפואה אין כו' וו"ש אבל כו' וכן שעושין כו' וכס"ש בתוספתא שם האומר אל תפסק כינינו פן תפסק אהבתינו יש בו משום דרכי האסורי ואם ספני הכבוד מותר תפסק כינינו פן תפסק אהבתינו יש בו משום דרכי האסורי ואם ספני הכבוד מותר ואת"ב שהאסודים הרגילו בהן אעפ"כ מותר. מהר"ק. וכ"כ תר"ן כפ"ק דעבודת כוכבים ודברים מש"ם שורפין על המלכים כו' לפי שלא אסרה תורה אלא חוקות של עבודת כוכבים ארבר משם איכא לשחרף לכבורן שלא ישתמש בהן אחר כ"ו וו"ש לכן אמוד כ"ו כ"ה בנט" שם "א א' ואי חוקה היא כו' אלא דכ"ע כו' אלא חשיבותא היא כי אבל בסנהדרין נ"ק שם תניא אל ר"י כ"ו ורבן כו' הלא"ה אע"ב דאיכא מעמא רבא ב' משמע להיפך דאסרינן שם תניא אל ר"י כ"ו ורבן כו' הלא"ה אלא כו' משם הלא"ה אמוד משום היה א מוי המור מוכרים שם ה"ה אלא כו' משם הלא"ה אמוד יוסיו" שהיה ה"ה אלא כו' מעבינות מושני תמוחה בדינות בישני תמים הוארה אמוד ועתום' שם ד"ח אלא כו' ובענודת כוכבים שם ד"ה ואי כו' ותווף דבריחם דשני חקים הןאחד לשם עבודת כוכבים וזה אסור אף בדכתיבא באודייתא ואחד בדברים של תכל ושפחת וחו פותר דוקא בדכתיבא באודייתא ולפ"ד מש"ש אלא חשיבותא היא לאו שיש פעם בדבר כדברי מותר דוקא בדכתיבא באוריותא ולפ"ד מש"ש אלא חשיבתא היא לאו שיש מעם בדבר בדברי
הר"ן שלבך שרי אלא ו"ל הק שלהם על אדם חשוב לשורמן ולאו משום עבודת כוכבים ולכן
אמר שפיר בסנהדריןשם דאלת"ה כו' ת"ל לדברי מהרי"ק אדרבה שאין מעם לדבר אצל מ"ם
ז"ע דרא מייף מיסמא איכא ויל דאי לא כתיב סייף לא היו דנון כלל במייף וו"ש כיו
דבתיב מייף כו' ולכאורת קשה הא התוח לא כתיב אבל דברי הר"ף תמוחיון וגם דברי
דברי הרב: (ליקום) וכ"ז כו' ולכן אמרו כו' . כבר כתכתי שדברי הר"ג תמוחין וגם דברי
מחרי"ק אינן נראן ממ"ש במנהדרין נ"ב תניא א"ל ר"י כו' והא פייף מעמא איכא ואע"ג
שנדתקתי ליישבן אבל לרינא לא ג"ל זכן שוופין על המלכים ודאי שממא איכא ואע"ג
שנדתקתי ליישבן אבל לרינא לא ג"ל זכן שוופין על המלכים ודאי שממא איכא ממ"ש
הרת אמ"ז מהם אמור ומש"מ אמרו רק דומא לומד מהם אמור וממש"מ
הר"ג ואמ"ז מהם אמור ומ"ד משות נחדם אמור וממש שלא מ"ד שביונו שימון עלים כיון דכתיב לא מיניית נפרינן ול"ד משום דכתיב באירייתא אלא כ"ד שהיינו שישין וולתם פותר וכן בסלבושים אבל כל שלובשין מלבוש המיוחד להם אמור וכששם דברי תרי"ף חוד וכן במכמשם את כל שמובין כיבוד מיות היות המה אמר הפשם דברי והיף-הנ"ל אמילו פרקתא כו' וראי משום רצועה אחת אינו משום פריצות וו"ש אמילו ערקתא כו' וכמ"ש במערי הנ"ל הואיל והן יוצאין כו' אכל מלבוש שהיינו לובשין בלא"ה מוחר לכן ל"ק כל ראיות מהרי"ק הנ"ל לפי שלא היה מיוחד לחם דוקא וכ"כ הרמב"ם המיוחד להם וכן בכ"ד ודברי מהרי"ק אינן נראין כלל (פ"ב) :

פתחי תשובה

כתודן (א) לא יביא פת שלפה. עי נסשוכם רדנ"ו ח"ח פימן ר"ח פ"ש כום: פיסור

קעה (d) ראשו. פי' הכ"ח דהיינו שמבדלין השטר לנוי וליופי כמו הבחולום לכך שחן וגאוה והמ"ז כחב דהיינו שדכך העובדי כוכבים בעלי מלחמות

באר הימב

בהרבה מדינות לגדל שער שלהם מחד וחינם מנלחים עלמם כלל לח יעשה כן בישרחל וחף זה בכלל מגדלי בלורית שחשרו חכמים וגבי לח ינית הסרע חשר חיבח מלחחריו וכן הוח ברמב"ם: (ב) מקומות . כחב ע"ז הראב"ד איני יודע מהו זה אם שלא יששה צורות כמו שהם עושים או שלא ישים סימן לקבן בו הרבים כדרך פהם עושים עכ"ל וכחב המ"ז ע"כ יש לאסור בשניהם והב"ח כחב אבל כגון אוחם העשוים לועד שלהם להחיען על פסקיהם ולחשפס אין איסור לבנוח כחבנית אוחם היכלוח : (ג) הסלכים. פי' כלי חשמישן משום כבודם שלא ישחמש בהם אחר : (ד) יביא. כחב הש"ך משמע דוקא להביא שם ולפניחו אצל הפתיתין אסור משום העורכים לגד שלתן אבל אם כיה שם א"ל להסירו וכ"מ מפירש"י וכ"כ בא"ת ס"ס ק"פ ובפתיתין לחוד יש מצוה להניחם שיהא מוכי למני :

דלמא זם כים גורם דסלך כמלכושי שובדי כוכני" וסבור שהוא שובד כוכנים לכן האכילו כשר חזיר או דלמא זום וזם גורם ולמם סלוי במים הראשונים דווקא א"ו דאין הישרא שובד לבלבושיו וא"ב אף דראה אותו במלבושי שובד כוכנים לא היה מאכילו בשביל זה בשר חזיר רא חמתם דראה שלא נשל ידיו ולכן הוליא מזה דבדבר שהוא לתושלת מוחר ללא היה שה משלה בשל סבוירם המורי הבל ללכוש ואינו שובה אלא מחמת הנשילה האכילו כשר חזיר ואכיו הגאון ז"ל דחם ואת דשם היה בשם הגירם ושופרי הכל ללכוש ואינו שוכח שלא בשפח סבוירם דמותר אף

י מי שהוא קרוב למלכות וצריך ללבוש מי שאכל ושייר פתיתין על שלחנו (ו) ה (א) לא 🗓 " בי

וכמ"ש מהרי"ק גופיה שם ונחבאר לעיל סי' קנ"ז ס"ב ול"ע: ה לא יביא כו'. משמע דוקא להביא שם ולהניתו אלל הפחיחין אסור משום סטורכים לגד שלחן אבל אם סים שם א"ל לססירו וכן משמע מפרש"י וכ"כ ב"י בא"ח ס"ס ק"פ (בטורים שנדפסו שנח שמ"ח ושאר דפוסים ג"כ)

בסג"ה וז"ל דוקא מביא אבל אם היחה מחחלם ע"ד זה לברך על השלם כדאיתא בזוהר פ' חרומה ש"ד אין להסירם מעל השלחן בשטח ברכה

טכ"ל וכ"כ בס' באר שבע דף ס"ט ע"ד שכן משמע לו מפרש"י ושכן מלא בזהר פרשת חרומה ומה שהשיג שם על מהרי"ו בדינים והלכוח סימן

מ' שכחב שיש להסיר פת שלם מעל השלחן כשמברכין ברכת המזון כו' אינה השגה כ"כ דר"ל כשמביאין אחר שאכל פת שלם במקרה יש ביאור

כנה [א] אין כו' . כס"ש ובחקותיהם לא תלכו ובת"כ פ' א"מ ובחקותיהם לא תלכו לא תלכו בנימוסיות שלהם בדברים החקוקים להם כנון תרפיאות וקרקיםאות ו"ט לא תלכו בנימוסיות שלהם בדברים החקוקים להם כנון תרפיאות וקרקיםאות ו"ט אומר אלו דרבי אמרי שמנו חכפים ו' יהודה אומר שלא תנחור שלא הגדל ציצית ושלא יוסר האים השלה של משלה לבים הבים היוסר האום שלא הנותר שלא הוכר ציביה ושלא תספר קומי ופי' הרובב"ם בספר המצות בסל"ח מצוה ל' מ"ש כנון תרמיאות כו' שהם מינים מטושנם שהיו מתקבצים כהם לע"א וו"ש ולא יבנה כו' ובספרי פ' ראה השמר

(פי" קע"ח בש"ך ס"ק א") והייונן שלא יגלח מהצדרים כו'. אבל לגדל שפר לנוי כלי גילות סובר כב"י וספט"ז דמותר כמו שמיינו באכשלום (שמואל כ' י"ר כ"ו) דגדל שפר ראשו וכוודאי אם כים חשש איסור לא הים פניתו דוד לגדל שפר ראשו. וכן נראם כי יחוקאל (מ' ג') פים לו זילת ראש אף כי סים כסן. וכוודאי

ליכת איסור רק אם מגלח מסודדים . ולכן בנזירות שמשון אסור לגלח זינם ראשו לשולם ולא פקרי נדר לכשל מנום דאין איסור כוח כיון דאין מצלח מסודדים ויש שוד כמס ראיות מסגת' לדשת סכ"ץ וספקיז: (יו"ד חשב)

הגת' מפהדרון דף נייל עייה וכפי' רש"י שם: (ס) כתכו הרב ב"י גם כן נסי' שחתר זה סעיף י"ו ועי' כתה

סמיף י"ו ועי שליינחי שם :

דגול מרכבה

(מיסן קע"ח בש"ך ס"ק ו')

אין איסור וכו'. מה שאמרו בכ"ק 'דף פ' מ"א לבי ישוש הבן שפירשו החום' כשם ר"מ

שחיו עושין סעודה על שם שנושע ממעי אמו נלע"ד שהיו

בלילה שחודם המילה לסמוך סטודה זו סמוך לפלות מילה כי לפירוש החה"ד שהבית

כי נפירום המסדד שהבים רמ"א לקמן סי רס"ה סעיף י"ב דהיינו בליל שכת ולמי ששכיחי בניתם כי חה"ד סי" ששכיחי בניתם למה אין עושין

סעודה גם לנקיבה שגם כן נמלטה מרחם ולענ"ד מה

שאמרו בסנהדרין דף ל"ב ע"ב אור הנר בכרור חיל משמה

שם סיינו נרום שביו דולקים בליל שקודם כמילה למשחב זו:

רגילים לעשות סעודה

246

שפתי כהן יורה דעה קעח הלכות חקות העובדי כוכבים פורי זהב

שיהא מוכן לעני: (ז) יש מקומות כו'. בלבוש כ' שמטעם זה יש לאסור אותו המנהג שנוהגים מקלח לערוך השלחן בלילי שבח בפח שלם כל הלילה שנחפשם מחוק העורכים לגד שלחן ולא נהירא לע"ד דדוקה כלילה שקודם המילה שעושים כן למזל החינוק יש כו שייכוח סעורכים לגד כי גד הוא לשון מזל

משת"כ בלילי שבת שמניחים הפת לחם משנה הוא בשביל כבוד השבח שכבודו בלחם משנה ואין בזה משום

חרדה על האדם הוחר לו לעשות בלי

אמירה משא"כ בהנך דלעיל שאין

בהם שינוי טבע. כן נ"ל: (ב) אם

הצלית בו' . דכשרואה שמילו נגרע

ה"ו אחר שנשא אשה זו או דר בבית

זם לא ירבה בעסק עוד. ופסוק לי

להסירו ואף על גב דפשט דבריו לא משמע קלח הכי מ"מ לאוחבי דעתיה טפי עדיף וק"ל: ן ויש בזה איםור . מכל מקום מה שמוהגין בארצות אלו שעושין סעודה בלילה שלמחר מלין החימוק (שקוריך ווא"ד) אין איסור דדוקא לשום מיני מאכל על השלחן ולסניחם כך אסור משום דהוי כעורך

מתחי תשוכה

לגד שלחן אבל בסטודה *) אין איסור: הגה (ז) [ה] יש מקומות שנהגו לערוך שלחן ולשום עליו מיני מאכל בלחן אבל בסטודה *) אין איסור: הגה (ז) [ה] יש מלחת מלין הינוק ד ויש בזה (ה) (ב) איסור משום בלילה שלחתר מלין הינוק ד ויש בזה (ה) (ב) איסור משום העורכים לגד שלחן (הא"ו ני"ז) [ש] אכל (ד) לערוך (ו) מעה למזל החינוק יש מתירין (0) (כ"ל האהרונים):

מזל וחין בזם חיסור כלל דהח גם קודם השבח מיד שמוליחין חוחן מהחנור מניחים חוחן על השלחן משום כבוד השבח : (דן) לערוך משה כו' . כיון דשלחן כחיב בקרא בסדיא :

הגר"א ביאור

יש פו' . פפ"ז דשבת (וע"ל פימן קע"ע פ"ק מ') : מ"ל כו' . פ"נ דמ"ק (ל"ו א") ופ"ב דמנהדרין ופ"ד רנררים נ

באר חימב

מורי זהב

על השלחן ולהניחם כך אסור משום דהוי כעורך לנד שלחן אבל בסעודה אין איסור וכחב הפ"ז שבלבוש כחוב שמפעם זה יש לאסור אותו המנהג שנוהגים מקצח לערוך השלחן גלילי שבח בפח שלם כל הלילה שנחפשם מחוק העורכים לגד שלחן ול"ג לע"ד דדוקה בלילה שקודם המילה שעושים כן למזל החינוק יש בו שייכות העורכים לגד כי גד הוא לשון מזל משא"כ כלילי שבח שמניחים הסח לחם משנה הוא בשביל לבוד השבח שלבודו בלחם משנה ואין בזה משום מזל ואין בזה איסור כלל דהא גם פודם השבת מיד שמוניאין אותו מהחנור מניחין אותו של השלחן משום כבוד השבח עכ"ל: (ו) משה . כיון דשלחן כחיב בקרח בהדיח . מ"ז:

עצי לבונה

לשום מועלם: (סעיף ב' בהג"ה) לערוך ממה וכו' . שמ"ו סק"ח מ"ש כיון דשלחן כחיב . משמש אף לסדר מיני מאכל על המעם לחול החינוק אין אסור דדווקא על השולחן אפור :

הלכות מעונן ומכשף

קעם שלא לכשף לעונן ולנחש . יבו י"ם סעיפים:

א (א) אין שואלין בחוזים בכוכבים ולא בגורלות:

באר הנולה

א פסרי : ב תשוכה להרמכ"ן שימן רס"ב מסני שחיו מאל לבנה קל ואין מלאכה נגמרת בו כסוגן וכגמ' דשכת דף קנ"ו פ"א מאן דבלבנס יסא סותר וכני וכן' ומול מאדים קשה הוא וכו' וסיי מחינו משנה הסידים והנ"י כסוף פרק ארבע מיסות ספיר זה : ' ג שם בנ"י וכתבוכה לסרמב"ן סימן רס"ב שחינו ניחום חלח כשם שתושחין המלכים על המעיין שחמשך מלכותם כן מושים כמלוי סלכנס ולא בחסרון וסימנא סכח כדרך שמושכין יין בלטרום, לסני חסנים וחין כו

כנסת הגדולה

(מי' קע"ם שו"ע ס"א בהנ"ה) דאכור לשאול בקוסמים. כתכ סרשב"ת נחשונה סימן תי"ב ותחכ"ם מוחר לעשות לורת אריה על עם של כסף או זהב וכןשאר רסואות שאומרי" ים אין בהם משום דרכי החמורי וכמה דכרים שמוחר לעשות אותם ואין ככם פשום דרכי האמורי וסשיטא שמותר

(סימן קע"ם סעיף ג' בהג"ה) אן לא . דכשרוחה שמולו נגדם תיו לח ירכה כעסק . כתב בצווחת של כי יהודה יד לא יכנס אדם בית אכנים אלא יקנה ואם מחסיק בנה לא ידור כו ימים כי הוא ובניו ימותן או ימכרנו ושל פן ספק . לח יבנה חדם כים פ"ב קרקע שלח שמד כו בנין מעולם וחם הות תינו רולה להניתו פנוי תו לת ישל כה שנה תמימה. לא יעשה ארם

ברכי יוסף

בו שי וישן (מימן קפ"ם מפיף א' ברג"ה) ובר"ש דאמר וכו' ובמכשפי וכו'. כמפומין על ידי פימון כל ודי פימון כל והפומה כן מייב מימה בכלל והפומה כן מייב מימה מימה בכלל במחרים ולמינו שלל מייב בייבון ברייבון בלא בתורה ולמינו שלל מייבון בלא בתורה מיינו בלא בתורה מי

מנורם ענ הכישוף כדי חבנ חק התן הקייד דנק בכשביי תייד חין כקן רק חיפור חתירה וחיפור המניה וחיפור המניה החיפור המניה מסף כמו למאול בכלדיים אולי בחולה שרי בנו סלכם ומ"מ שומר נפשו ירתק מהם מ"ש: (ב) האומר אל תתחיל כו' . ואם אינו מולא הדברים מפיו אלא ממשב בלבו וממע מעסקיו ע"י הנתקים כאלה מופר שראוי לאדם לחוש על החשש שחוששין בו פבריות כ"כ בש"ב נמ"ב בנ" מ"ב גבי הא דאמר התם כים וארנקי- לא משאני אינשי משום דמסמני הקשו דכא סוי ניחוש ע"ש משמע דלא כסט"ע וגם קשה מום על הרמ"א אומר מתם . [עבה"ע וע" מכח"ע וכן קשה מה על הרמ"א אומר מתם . [עבה"ע וע" מחוב מ"ם שם כרב ברדב"ו ז"ל על גירם' חלח שמכוביותו מפני במכוכין ומס שכתב שם משם כרב סמחירי ז"ל ועמ"ש אני הדל בם" כקטן פחח

בלודות, לטני חמנים וחין בו משום דרכי חמורי: ד ברייחת מסלדין דף ס"ה פ"ב: ה ברייחת ברייחת שם דף ס"א פ"ב: ה ברייחת שם דף ס"א פ"ב: ה בנייחת שם דף ס"א פ"ב: א שם: א שבת דר ס"א פ"ב: מ שב ברייתל דרשב"א חווין דף מי"ב פ"ב: (") ד"ל בנה בים או נולר לו בן או כשל חשם או נולר לו בן או כשל חשם

לשותם משום רפואה . וכתב

בית לחם יהודה

והנשחנ בחוכרם וחשינו שנח פ"י קטורם חינו מוסר חלח שרי שמושרי כילים ושרי גובן פשי השנפת שפות הקודש ויכח שמים יתרחק אפילו מזכ . הרדב"ז במשר דסום סירדא מי' ת"ם ע"ש באריכות ואתם

הלכות מעונן ומכשף שפתי כהן

רמב"ן סימן רפ"ו) כמו שנחבחר:

קנם א וכ"ש. הוא משום חמים חסים אפור לפאול בהן אבר ובד׳ בב׳ ובד׳ ב. ממעם שהכוכנים כלומחים בהם הם העושה מעשה בקסמים וניחוש וכישוף איסור דאורייחא הוא קשים: (ב) אם אינו אומר המעם כו' . לפי זה נרחה דגם כ"כ בפסקי מהרא"י שם ופשוט הוא ומבואר מדבריו שם דמוחר לחולה בהנך דלעיל יש היחר כל שאינו אומר בפירוש שהוא עושה משום לדרוש במכשפים וקוסמים כיון דאין איסור אלא משום חמים חבים כני אלא די"ל דשאני בכא כיון שיש שינוי טבע לפניו ויש מקלח ונו' ומסרש"ל בחשובה סי' ג' ובפרק

> כל הבשר סימן י"ג מביאו והאריך והעלה דאסור לחולה לשאול בקוסמי׳ ומכשפים היכא דליכא סכנת נפשות אפילו ים סכנח אבר ואם בא לו החוליע"י כישוף או מקרה ורוח רעה מוחר ע"ם וכיולא כזה כ' הב"ח ס"ם זה וכ"כ ב"י בשם הזוהר דאיסו' גדול הוא לדרוש במכשפים אפי' לחולה: ב אלא שאין לחקור כו'. עי' כח"ח סי' תרס"ד ס"ח כ' הרב כיולא בזה גבי צל הלבנה בהושענא רבה: נוכן הוא המנהג. ועכשיו כאיתי המנהג שאומרים בפירוש שחטו החרנגולה שקרה' כחרנגול ושוחטין אותה ונראה דס"ל כהגהח רמ"ד

שהביא ב"י וכדעת מסרי"ל בתשובה

סימן קי"ח ע"ם: ד בית כו' .

פרש"י בנה בית או נולדלו בן או כשא אשה אע"פ שאין ניחום שאסור לנחם ולסמוך על סניחוש יש סי' סימנים בעלמא הוי דאי מלליח בסחורה

ראשונה אחר שבנה הביח או שנולד

התינוק או שנשא האשה סימן הוא

הגה [ה] ייא (ב) אם אינו אומר הטעם למה מצוה לשחום החרנגולם (ד) אלא אומר (כ) סחם שחעו חרנגולם זו מוחר לשחשה כשקרחה כחרנגול (כ"י בשם הר"ח והוח בחשו' מהרי"ל סימן קי"ח) ב וכן הוח המנהג:

דר בת תינוק ואשה (°) אף על פי שאין ניחוש יש סימן: הנה (נ) [ט] אס הגלים אחר זה ג' פעמים או לא (נ"י בשם רש"י) ה [י] וכן מוחר לומר לחינוק פסוק לי (ג) פסוקיך (טור) [יא] י"ל דחדם מוחר לעשוח לו סימן נדבר שיבא לעחיד כמו שעשה אליעזר עבד אברהם

הגה [ב] משום שנאמר חמים חהיה עם ה' אלהיך (כ"י בשם חוספות דע"פ ובשם ספרי) א [ב] וכ"ש (א) *) דאסור לשאול (א) (ב) בקוסמים ומנחשים ובמכשפים (פסקי מהרא"י סי' נ"ו):

ב [ר] נהגו ישאין מתחילין (א) בב' ובר' [ה] יואין נושאין נשים אלא במילוי הלבנה:

רגה [1] ולכן נהנו ג"כ להחחיל ללמוד בר"ח כי אנו"פ שאין ניחוש יש סימן (סמ"ק סימן קל"ו) [1]- במה שאדם יודע שהוא כנגד המזל לא יששה ולא יסמוך על הנס ב אלא שאין לחקור אחר זה משום חחים חהיה (השובח

ג י האומר פתי נפלה מפי או מקלי מידי או בני קורא לי מאחרי או שצבי הפסיקו בדרך או שעבר נחש מימינו או שועל משמאלו ולמי שאירע לו אחד מאלו עושה

ממנו ניחוש שלא לצאת לדרך או שלא להתחיל במלאכה דוכן המנחשים בחולדה

ובעופות ' ובכוכבים וכן (ג) האומר ' אל תתחיל לגבות ממני שחרית הוא מוצאי

שבת הוא מוצאי ר"ח הוא " וכן האומר שחום תרנגול שקרא כעורב ותרנגולת זו

שקראה כתרגגול אסור:

שהולך ומצליח ואם לאו אל ירגיל יותר מדאי שיש לחוש שלא יצליח: הן ובן מותר כו' . משמע דעח הרב והפוסקים דאפי' לעשות מעשה ולסמוך

ליני [N] אין כו'. מסחים קי"ג ב' וערש" שם ותוט' דשבת קנ"ו ב' ד"ה כלדאי כו'
וו"ש ולא כו': [ב] משום כו'. שם ושם: [ג] וכ"ש כו'. אף לפי' ראשון של
רש" ודוקא משום תמים אבל אינו עובד בל"ח רק באוג וידעוני כם"ש לא ימצא כו' ושאל
כי': [ד] והעוכ' ווי ע' זוהר מ' פנחם רל"ד א': [ה] ואין כו'. ע' תיקוני זוהר ק"ד כ':
[ו] ולכן נהעוכ' כי כו'. כמ"ש מושחין מלכים על המעיין (הוליום ו"ב ח' לריקום ס' כ')
ומשבין בצנורה לפני חתן וכלה כ' (נילום נ' כ') יהא רגיל אינש למיכל בריש שהא
כו' עומו על מיא כו' (הוליות ס כ' (נילום נ' כ') יהא רגיל אינש למיכל בריש שהא
כו' עומו על מיא כו' (הוליות ס כ' (כילום נושאת הות הברעי שואחר ברכה לדמים כו' כתלתא מ"ם כו' ארבע דהוא ארכע כו' בתולה נישאת ביום הרביעי שנאטר ברכה לדגים ואלמנה כו שנשכה ברכה לאדם (כמוכום ה' ח') והרבה כיוצא ח"ש בש"ק הנ"ל נהגו כי : [1] במה שאדם כו'. כמ"ש בסוף שכת בברתא דר"ע וברוב"י שם שהיו יריאים מדברי הכלדיים ואין זה המנחשים בכוכבים ואמרו (סס) האי מאן דבלבנה כו' לא סול יום גורם

פתחי תשובה

קעבו (א) דאסור לשאול . ע" נמשוכת הדנ"ו החדשות סי' מס"ם : (ב) בקוממים קעבו (א) דאסור לשאול . ע" נמשוכת ישקב סי' ל"ש שלמד זכות על הנוהגים היחר לדרו?

כמכשפים כשביל חולה דייל דהווסר כום לשימהו דרשל"י סבר בגמרא דסנהדרין דכן נח מצורם על הכישוף בין אחל און הא קייל דלא ככשב"י א"כ אין כאן רק איסור אתירה ואיסור

מתרייל בתב דהמנתג הוא עים הנירסא שם בשבת בכל הסוגיא אין כו סשים דרכי האבדרי והשתא מש"ש בכולהו כו' לבר מהני קאי אכל מ"ש שם ולכן לא הוגא בגם' סכל התוספתא שם אלא אלו וכן היתת ני' הרמ"ך ככ"ש חכ"ם בשמו וכן היתה הגנ' לפנו רש"י אלא שרשי מתקה כח"ש בר"ח, יש בו וב"כ הושב"א בסי "ת"ב שכך הוא ני' הססרים ע"ש: [מ] אם הצליח כו' . נמ' שם וכפירש"י שם: [י] וכן מותר כו' . כפי' הרסב"ם והמור מש"ש תינוק הוא כה"ג וכמש"ש ר"י בדיק בינוקא כ' : [יא] ו"א כל רש אומרין . מעמם כמש"ש כל נחש שאינו כו' משמע דבנותא דיההו הוא נחש ואמר ועתוס' שם ד"ה

ניים ליל בתלתא בשבתא מ"ם לא כו' ומ"ש אין שואלין לשאול לכתחלה ח"ש אלא שאין לחקור כו' וכנ"ל בתלתא בשבתא מ"ם לא כו' ומ"ש אין שואלין לשאול לכתחלה ח"ש אלא שאין לחקור כו' וכן בשפות כמשחת דרב עיליש (נטין מ"ס מ") עיליש ברת ופת"י קפ"ת שכך ועב"י וברשב"א ס' תי"ג שהאריך בזה: [ח"] י"א כו'. כן כתב מהרי"ל ס' קי"ת שכך א"ל מחר"א ליישב מנהג העולם ודבריו קשין כחומץ לשינים לגנוב דעת הסקום אבל מחר"ל בתב דהמנהג הוא ע"פ הגירסא שם בשבת בכל הסוגיא אין בו משים דרכי האמורי

קעם (ח) בקוסמים. כתב הצ"ך בשם מהרש"ל דחסור לחולה לשחול בקוסמים ומכשפים היכא דליכא סכנת נפשוח אפי' יש סכנת אבר ואם בא לו סחולי ע"י כישוף או מקרה ורוח רעה מוחר וכיולא כזה כחב הכ"ח ס"ם זה וכ"כ ב"י בשם הזוהר דחיסור גדול הוא לדרוש במכשפים אפילו לחולה עכ"ל (ובח' נ"ם סימן ט"ו יורה להחיר להמון עם השוחלין ודורשין בזה"ז למכשפים ע"ד הגניבה או החולה אם יחיה או יתוח יען לא אברה החורה אלא כישוף זמנים קדמוניות אכן עתה אין כישוף בעולם והכל הכל ע"ש) : (ב) סתם . כחב המ"ז לפ"ז נכחה דגם בהכך דלעיל יש היחר כל שחינו חומר בפירוש שהוח עושם משום הכי אלח די"ל דשחני הכח כיון שיש שינוי טצע לפניו ויש מקוח חרדה על

פאדם הוחר לו לעשות בלי אמירה משא"כ בהנך דלעיל שאין בהם שינוי טבע עכ"ל והש"ך כתב וז"ל ועכשיו ראיתי המנהג שאומרים בפי' שתעו התרנגולת שתראה כתרנגול ונראה דם"ל כדעת הנהת רת"ך שהבית ב"י ומהרי"ל בחשובה סימן קי"ם ע"ש: (ג) פסוקיך. כתב הש"ך דמשמע דעת הרב והפוסקים דתפי

שינים פל זס שם בסכדרין פל דף ק"א ע"ם ודוק סיטב: (שו"ע סעיף ב") בהגן שאין מהחילין בב" ור". ברעיא מסימנא שרסם פקב דף רע"ג אמרו וסא תניון שאין מהחילין כנ" ואין מהחילין בב" ור". ברעיא מסימנא שרטם בסכדר בעת ובר"ב ברעיא מסימנא בר"ב ברעים ב

ש"ח: יב רמכ"ס מסמ"ח: יב כמכ"ס מסמ"ח: יב מפירו

מימרא דאביי הלכך

כו פיכם כש"י: י בכיימל

מנסדרין דף ס"ם פ"ח : יא ברייםה סנסדרין דף ק"ח

ינ פפירום רש"י

פסוקיך הוי כעין נכוחם קמנה: (ד) מותר לחבר שלא יזיקוהו.

הטעם דכיון דמוכיר שם שמים על סרקיקם סוי בזיון פ"ו ועל כן חין ואנחנו כורעים דשם סכל יודעין שסרקיקה סיא לבזיון סגילולים של עובדי כוכבים והיא כבוד שמים שמזכיר אח"כ. כן נ"ל: (ן) ואח"כ קורא בו' . וכן כוח ברש"י דדוקח לוחש אחר הרקיקה אסור אבל בסור כתוב ומזכיר שם שמים ורוקק משמע שהאיסור אפי' ברוקק אח"כ: (ז) איסורא מיתא איכא פי׳ כלוחם פסוק אפי' בלא הזכרת שם שמים על המכה וה"ה שאר חולי שאינו מכה כ"כ כ"י: (ה) תינוק שנפגע כו' . דחו לריך לרפוח׳ ודברי חורה לח ניחן לרפוחת כנוף חלח לרפוחת הנפש משא"כ בבריא שא"ל אלא לכגן שלא יחלם בום מוחר לסגן בד"ח ומטעם זם קורין ק"ש על מטתו לכגן עליו בלילה ודבר פשוט שחם יש סכנה נפשות בחינוק שנפגע שמותר אפילו להתרפאות בד"ת כמו שמוזכר בשעיף מ': (מ) אבל לכתוב פסוקים כו' הטעם לדחיחת ריש פרק כל כחבי כותבי ברכות כשורפי ס"ת לפי שאם חפול דליקה בשבת אסור להצילם ולהטריח עבורם בשבת ואף על גב שעכשיו כוחבין בסידורין הברכוח סיינו משום עת לעשות לה' מה שחין כן בקמיעין כ"כ ב"י בשם רשב"ח:

עליו רוח המומאה:

אוסרין כו'. ואליעזר ויונהן שאני כדאיתא בעט"ז וב"ח ע"ש: ז זהו כו' . ואט"ג דמכוון שלא יזיקו ומחברן למקום מדבר שלא ימלאו ביישוב מבירה ההיא כמו הכא שעל ידי שעובר על לאו דחוכר חבר מליל ויזיקו אסור. ש"ם: ה ואפי׳ בשבת. דאסור להרכות בשיחה כמ"ש

להקשות ממה שנוהגין ברקיקה קודם

דחין לך דבר שטומד בפני פיקוח נכש משמע כחן דחם פיקוח נפש חלוי בעבירה שכשעושה עבירה יכול להכלל מוחר לו לעשוח כן מעלמו טלמו: (ה) זרוקק ואח"כ קורא כו'.

א יהומת (עור והר"ד קמחי) ל וים אוסרין (רמב"ס וסמ"ג) [יב] וההולך נהוס ונופח בה' חסד יסובנמ: הובר חבר ז זהו שעל ידי לחש (ד) מקבץ חיות : או נחשים ועקרבים יתושים ופרעושים יא מי שנשבו עקרב מותר ללחוש עליו ה ואפילו י בשבת[יג] יואע"פ שאין הדבר מועיל כלום הואיל ומסוכן הוא התירו כדי שלא תמרף דעתו עליו: " מי שרורפים אחריו נחש ועקרב (ד) מו (ק) מותר לחבר כדי שלא יזיקוהו: 'ר יי הלוחש על (ה) אי הלוחש על המכה או על החולה (ה) (ו) ורוקק (ו) [יד] ואחר כך קורא פסוק מן התורה י אין לו חלק לעוה"ב (פון ואם אינו רוקק (ז) איסורא מיהא איכא [מוז] מו ואם יש בו סבנת נפשות [יז] הכל מותר: הנה יא [יח] וי"ל דכל זה אינו שמור אלא כשקורא השמוק כלשון הקדש אבל בלשון (ז) לעז לא (רש"י בשם רבו) [יש] ומיהו ברוקק מוב ליוהר בכל ענין בפרם חם מוכירין השם שחין לו חלק לעוה"ב (כן משמע מהפור לדעה ר"י): יב [כ] (ה) ים תינוק שנפגע אין קורין עליו (ח) יב פסוק ואין כניחין עליו ס"ת: "הבריא מותר לקרות פסוקים להגן עליו םהמזיקין:

יא למרוד האזור וללחוש עליו מותר ואפ"בשבת: הגה ופיין בח"ח ול פימן ש"ו וה"ה שחר לחשים ופיין בח"ח וך פי

ש"ה פיזה לחם וקמיע הפור: יב [כא] יש מותר להתרפאות בקמיע אפי' יש בהם שמות וכן מותר לישא קמיעין שיש בהם פסוקי' [כב] ורוקא להגן שלא יחלה אבל לא להתרפאות בהם מי שיש לו מכה או חולי (מ) [כג] י אבל

לכתוב פסוקים בקמיעים אסור: יג מו מי דורש אל (a) המתים זה שמרעיב עצמו ולן בבית הקברות כדי שתשרה

כדבסעיף שאת"ו: יג סיסן ש"ו. סעיף ז': יד סיסן ש"א. סכ"ס ונ"ו: מון דורש אל המתים כו' . נמלא בחשובת מכר"ח על סנודרים

מחן דלמיד וכו' סנסדרין דף כ"ה ע"ח: יד מבוה סנסדרין דף ל' וכרמסלם רבי יוחנן שם דף ק"ח פ"ח ומור בשם ר"י וכן סם דברי כרח"ש מר מוספות הכה דרבי יכושת דבמעיף שאחר זה מז טור בשם רמכ"ם בפרק י"ה מהמ"ה מהם דחמר רבי יהושע כן לוי חסור לסתרשתות כדים שכועות דף ט"ו ע"ב: יו מהת דריב"ו לחמר להנהו קרחי וגני שם: יח ליינחיו כח"ח סיי ש"ו סרשנ"ה נקשו' שהלה מהה דיונחין כשכם כקמים מומחם וליינסיו בח"ח סימן ש"ח : כ מכרייחת דכותבי כרכות וורסי סורה שכם דף קט"ו

כנסת הנדולה בספר ב"ם בטור זה סימן

ע"ב: כא שריימה סנקררון

קמ"ח שמנה נסשר קחשמיני"ה סחמרונים שכרשב"ה כושנ מתכמי לוכן על סיתר צורם זו וחור בו . חמר המחסף cadap רשכ"א כמשוכם המכר' סתי לפשום לורם זו וכתב שאיו

בית לחם יהודה

מרחן בחוך ביחו ואם יסשה הכים יחרב אא"כ שושהו לרחוץ כו רבים . לא יסחום אדם פסח או חלון לנמרי שלא יזיקו כשדים אלא ינקוב נקב קמן בו . אחים נשואים נא ידורו בשיר א' יחד וסימן נדבר כי ישבו אחים יחדו

ברכי יוסף

קבלה ביד רו"ל מחוקומיהם ומדרכי האפורי וי"א שאין ומדרכי באפורי וי"ה שאין להוסיף עליסם מסכרה וכאמת שהרכה דנרים שנויים נחוחה תוספתת שיש בהם משום דרכי החמורי וסרכה כני חדם נכשלים נסם וחין חיש שם על לכ ושמח משמע לפו דחין לחוש משום דרכי פחמורי חלח לדכרים שהוזכרו בנמרת ושחר פרברים ששנויים במומפחת כם דלת כסלכתת דתל"כ לת סום שפיק חלתודת שינייכו מו"ם חמ"ל פינייכו . מז"ם חס"ל בסגסותיו כ"י ומחלת דבריו הוא כלשון מהריק"ש בסגטומיו שימן קש"מ דגם סוא כתב די"א שאין להוסיף עליכם והות דעת רבינו ין בספר ירחים משכרת . וכות דעה תליפור ממין בספר מצום פ"ח וכביחוסו הנכות מיימונים פי"ח: ופ"ש סתוספחה הינם נסלכם הלה כנמרא דידן הכוונה דסתמא רסלמורת דידן ידם דחיכת מנתי דסליגי על תוספתם זו ונקום כוומייסו וכדאמרינן כעלמה: (מעיף ה' בשלע) ראם אינו רוקק איטרא סידוא איכא כו'.כ' עסריק"ם

גליון מהרש"א

(פ"ז ס"ק ל") משמע באן ראם פיקוח נפש אף רמציל עם תעבירה חשא"י בהאי (דנדרים) [בסנחרריז] בהעלה מינא כלבו דאם ימות יהיה מציל העבירה עם נפשו ומש"ת אף באשת איש אי לאו דג"ע אף לרנאת עצמו יהרג וא"י היה מותר לבעול כראיתא בראשתים שם ועי' סברא זו בראשתים שם ועי' בם' הפלאה בדף י"ם א' על תוס' ראמר מר אך צ"ע דהא חילול שבת מפני תולח מציל ~ רבפש כלי העבירה גם כשתבעל מצלח נפשו עם עבירתה ועי הפלאה טוף דף כ"ו בתום ד"ה ע"י נפשות ע" בבח"ם לעיל סימן קי"ד ס"ק וי"ו: (פ"ך ס"ק י"ח) בלשון חול כנון נא"ם בל" חידושי רע"ק

ולסמוך פליו לעחיד על הפסוק מוחר דחשיב קלח נכואה: ך ויש

בא"מ סי׳ ש"ז: מ מותר . דאין לך

דבר שעומד בפני פיקוח נפש חוץ

מעבודת כוכנים וניע וש"ד: י אין

לו חלק לעוח"ב . לפי שאין מזכירין

ם"ם על הרקיקה . ש"ם . משמע

בקורת פסוק בלת שם אף ברקיקה

ליכח חלח חיסורת וכן משמע בעור

בשם ר"י וכ"י וכן משמע מדברי

הרב והמחבר קילר במובן דלא

כהעט"ו שכחב שנרחה כרוקק של

פסוקי תורה כו'ומיהו י"ל דעל פסוקי

תורם שיש בהן שמות קאמר וכומשמע

מסוף דבריו ע"ם: יא וי"א כו' ב'

הב"ח ותימה דבפרק כירה גבי מרחץ

ובית הכסא אמר אביי דדברים של

קודם אף לאמרם כל' חול אסור סלכך

לראם גבי לחש נמי מה שאסור בלשון

קודם אסור נמי בלשון חול וכך כוא

משמעות כל הפוסקים שלא הביאו

הך דרש"י בשם רבו עכ"ל ותימה איך

עלה על דעתו לדחות דברי רש"י ורבו

בדברי' שאינם ענין לכאן כלל דדברי'

של קודש סיינו ענין קדושה כגון

הוראה או איזה דבר מורה אסור

לאמרו כלי חול אבל השם בלי החדש

הוא שם אבל בלשון חול אינו שם כלל

והגע עלמך דהא מוהר למחות שם

שנכחב בלשון תול כגון גאט בלשון

חשכנו או בו"ג בלשון פולי"ן ורוסי"ח

וכיולא כזה ומה שלא הכיאו הפוסקי׳

הך דרש"י כהאי גונא מלינו פובא

סלכך אני אומר ודאי לכחחלה ים

ליזכר בכל מה דאפשר וכמ"ש גם הרב

אבל היכא דלא אפשר לא אפשר:

יב תינוק כו'. וס"ה גדול שנחלה

דאסור להחרפאות בד"ח אם לא לפגן

ביאוד דעריא
כאליעזר כר' ור"ה וכיונתן כו' וס"ש בית תינתן ואשה כר' כתב הרסב"ם שפתר משום שלא
(סימן קע"ע ככלר סגולם ליון י"ג) בופ". רש"י. וכן הוא בב" ללמד כן מדברי רש"י.
כיון מעשיו ולא נמנע מלעשות אלא עשה סימן לעצמו בדבר שכבר הית ושלא כפירש"י
אבל המס"ג ווש"מ הקשו שליו דהא ר"י בדיק בינוקא ונמנע מלירד לבבל בשביל זה וכן בר"ש
אבל המס"ג ווש"מ הקשו שליו דהא ר"י בדיק בינוקא ונמנע מלירד לבבל בשביל זה וכן בר"ש
מי שאחזוו וש"מ ורב בריק מסברא כו' אלא דמ"ש בית תינוק בו' לסמוך עליהם כשורש"י ומש"ש כל נחש כו' לא לענין אימד קאמר אלא למסוך שליו או לחוש מטנו זוקא אם עשה
מימן לעצמי מתחלה פיונתן וכאליעור או יש לססיך ולחוש עליו אבל כל שלא עשאה מימן מתחלה ובא מעצמי אין לחיש עליו וע"ז אמרו בית תינוק ואשה אפ"פ כו' ר"ל אל"ג שלא
עשא מיםן מתחלה אעמ"כ יש מיםן לחוש עליו והוא דאתחוק כו' משא"כ בנחש כיונתן אף בפ"א ועד"ק בשמואל א' "די וכ"ה דעת הראב"ד וא"צ מתה לדונים כל המצחש כו' : ["ב"] ואע"פ נו' . הרמב"ם וכ"ב בפי' המשנה לש"ד דעבודת כוכבים אבל כל הבאים אחריו חלקי עליו שהרי הרבה לחשות ומשים ושמת ושרים ושמות ושרים וקסישות הבל הוא שכר אבל בבר חבו אותו על מדמדו שהבי הנות יותרים בים ומתחלה של מצחר במות מותרים בים אותו של מדמדו שהבי השמים ביות מותרים בים מתחלה של מצחר במות משור בותרים בל המאום בל כ' של מכשות ושרים ושמת ושרים וקסישות הבל הוא שמר בבר אנו אותו על מדמדו שהבי המותרים ביות המשות משבים במשל בבר אנו אותו על מדמדו שהבי המשות מותרים ביות השתרו ביותרים ביות

פתחי תשובה

במשוכת מ"ם ס" קל"ח אודות מ"ש ככה"ע (של הכב מהרי"ט ו"ל) בשם צוואת כ"י החיד שיש הכנה לבונם בים אבנים וגם כבונה במקום שלא הים שם בית מעולם ואמרי אינשי לסניה בהבית הרגבול זכר ויקבם ולשוחסם שם אי ליכא בום משום דרכי האמורי וכתב דמשמא דסני אינשי שםם דישו דאם יניתו שם זמן מם זוג מרגבולים בנקראים בכר פו"ל בגברים האלו שימוך הבית בשורם ובחסלה זמן מה ש"ש]:(דן) האחמש של השכח. במשוכת אא"ז פגיט מאירות ה"א סי' ל"ו כסב במינוק שלא סים יכול לישן ואמרו הנשים שיש רסואה לתחוץ לסכני ידיו ורגליו חיים פיי ליין כפב בחיימין שנם היה יכוד נישן וחמרה הנשים שיש רטוחה נומקונ מרני הייו וגניו רופנת שפרומיו וליתן מוך כילם ולהנית כחילן ערכם דאסור לפשוח כן. וראייתו מרש"י חולין ד' ע"י זי רכל שאין על החולה מפש אשור ע"ש היים. ומינה לכל הדגרים שטושים רחוק מהחולם דאסור . ולענ"ד טירושו בדברי רש"י ז"ל ל"ע דא"כ מאי שרין מהא דסוקרו בסיקרא ט"ש ודו"ק וש' בכש"י בשבת ד' ס"ו וברא"ש שם וע' בא"ת מי' ש"א סעיף כ"ו! (ן) תינוק שנפגע .

חיקר מוכרים וג"ע וש"ד [כחב ע"ז משמע כלן דלם פיקוח נפש מלוי בעבירה עבדה מושבדה כוכבים וג"ע וש"ד [כחב ע"ז משמע כלן דלם פיקוח נפש חלוי בעבירה עד שעושה עבירה יוכל להגלל מוחר לו לעשוח כן מעלמו העבירה]: (ו) ורוקק. לפי שאין מזכירין שם שמים על הרקיקה ש"ם וכחב הע"ז וא"ל ממה שנוהגין ברקיקה קודם ואנחנו כורעים דשם הכל יודעין שהרקיקה היא לצויון הגלולים ברקיקה קודם וחיא כבו דשם הכל יודעין שהרקיקה היא לצויון הגלולים של עובדי כוכבים והיא כבוד מאים שמים לא מוביר אולים ברשיים ביודעם לא מוביר הוב"י ביודעה לוחים מחר הרקיקה אבל הפור כהב דלאו דוקא אלא אפילו רוקק אחר שהזכיר: (ז) לעו והב"ח חוסר גם לשון לעז כמו לשון הקודש וחולק עליו הש"ך וכתב דודחי לכתחילה יש ליזהר בכל מה דחפשר וכמ"ש גם הרב והיכא דלא אפשר לא אפשר

לעשות מעשה ולסמוך עליו לעתיד על הפסוק מותר דחשיב קנת נבוחה :

(ד) מקבץ . ואט"ג דמכוון שלא יזיקו ומחברן למקום מדבר שלא ימנאו בישוב וֹיזִיקו חֹקוֹר. ש"ם: (ה) כותר. דחין לך דבר שעותד בסני פקוח נפש חוץ

ביאור הנר"א

ע"ם: (ח) תינוק. וה"ה גדול שנחלה דחסור להתרפחות בד"ח אם לא להגן כדלקמן ומטעם זה קורין ק"ם על מפחו להגן עליו בלילה ודבר סשום הוא שאם ים סכנח נפשוח בחינוק שנפגע שמוחר אפילו להחרפאוח בדברי חורה עב"ל הפ"ו: (מ) המחים. ' נמנא בחשובת מהר"ח על העדרים לילך לבית הקברות קלת סים נדאה כדורש אל המחים והב"ח כתב שכנר החזיקו במנהג

פי תשובת חות יאיר מי ק"ד דמ"ם אם כתבו בכתג אשורית אפשר יש בי איסור למחקו: (ש"ע סעיף י") הבריא מותר לקרות מסוקי". בל החיגוך מצוה תק"ב פירש מ"ש להגן שאני ז"ל כלומר לא אסרה חצורה שאמר אדם ד"ה לעורר נפשו לפובה כדי שיגן עליו אותו 'הזכות לשמרו: (ש"ך ס"ק ע"ו) נמצא בת' מתר"ח על הגודרים. מיהו להקיף הגית הקברות ולהשתפח על קברי הגדיקים שרי דדעת מתים מחני

(פימן קע"מ שו"ק סשיף ז') בערתר לחבר וכו' . פט"ז סק"ד מ"מ משמע כאן דאס ס"ל מלוו נפכירם וכן ולאורם קשם מאי קא משמע לן דוודאי מוסר לטשום עבירה מפני פ"ל דרא זוחם אף שבם ססמורם ופם לו להוכיח מכלן . וליל דרונת סס"ז דאף בג' מבירות דיסרג ואל יעור סיינו דווקא כאם סטוכד רוכבים פכוון לסעבירו על סדם אבל דרונת סס"ז דאף בג' מבירות דיסרג ואל יעור סיינו דווקא כאם סטוכד כוכבי' אינו רולם לסכריתו על שום עבירם לקח א"ו גוור איום גוורם שיש כו פ"ל וא' וכולם משמע מעלמו כמו שעליוו שעשתה אקם שביקם א"א וכאמם שיש כו פ"ל וא' וכול לסילו באם יעשם עבירה פלונית מעלמו כמו שעליוו שעשתה אקם אך שביקם א"א וכאמם אמ"ב כשכיל פללת נסשות ישראל זם שרי דאין זם בכלל ישבור כוון דאין סשובד

כוכנים מכריח לכך לספכיר על סדם כלל וכמ"ם לעיל כסיתן קנ"ו ככוונם כמ"ו שם סק"ו ע"ש וופ"כ גם כחון התוחר לו לשקות כן מעלמו שבירם ססיח וכין ור"ל כמו בחובר חבר שושם מעלמו להיל של כן חופי בס בכל עכירות חם מעושה מעלמו כשכיל פ"ר, דשרי ולה ס"ל כפ"ש שש"ך כסק"ע שכחכ חון מעודים כוככים וג"ע ושסיכום דמים. הלה ס"ל בעושם מעלמו כדי להיל כמו שעשמם המסר בשביל פ"ל שרי . ומ"ש מוך מג"ע וכן' הוה דווקה במכריחו לכך ע"ו . ולכן כחב הע"ו משמע כהן וכו' . ר"ל דרהים גמורה לה טוי דסה סכה מיירי בשחר עבירום רק משמע מדלה מחלק דסעיקר חלוי במם דמשם מתלמו סעכירה כדי להיל ה"ע דום מעשה כשפים אבל האוחז את העינים

והוא שמראה שעשה ולא עשה לוקה

מכת מרדות מפני שלאו זה שנאמר

במכשף בכלל לא ימלא בך הוא והוא

לאו שיתו לאזכרת מיתת ב"ד ואין

לוקין עליו עכ"ל . והקשו רבים דברי

רמב"ם אלו אהדדי ועיין בב"י מה

שכתב על זה וגם בכסף משנה האריך

מזם ומו"ח ז"ל כתב ג"כ מזם ישויין

שליו ולע"ד נרחה דהרמב"ם ס"ל דים

מלקות בלאו זה אף על פי שאין בו

מעשה כיון שלעיני הרוחים נחשב

שעושה מעשה אע"פ שבאמת אינו

שושה. ודוגמת לדבר מליכו בפרק

הפועלים לענין חסמה בקול דלוחה

אט"פ שחין בו מעשה מ"מ כיון שע"י

קול שלו נמשך שהולכת הבהמה ודשה

בלא אכילה כמו שכתבו התום' שם

אלמא כיון שמלד אחד הוא מטשה אף

על פי שבאמח אין באדם עלמו

מעשה וה"ל דכוותיה להרמב"ם כיון

שלעיני בני אדם הוא מעשה לוקה

(י) אוחז את העינים אסור . אכל אין בזס מלקוח לפי שלא טשס

מעשה והרמב"ם כשכתב דיומעונן כ' וז"ל האוחז את העינים ומדמה

בפני הרואים שעושה מעשה חמהון והוא לא עשה ה"ז בכלל מעוכן

ולוקם ואח"כ בדין מכשף כחב וז"ל המכשף חייב סקילם והוא שעשה

דף ס"ה ע"כ: כב הגמייי נשם כחי"מ מעוכדת דהסות חסיד דלוככית הקברות ברכות דף י"ת ע"כ וכ"י מעוכדת דרב שעורים דהום יחיב קמיה משובדה המכן המכן הכום יחיב קמים דרב נחמן מ"ק דף כ"ח ע"ח: כג עימרת דחביי מנהדרין דף ס"ו ע"כ: בר טור נשם סרמ"ם: כח שם כשם חביו סרח"ם : כו רבינו ירוחם כשם רבותיו משום שום בכלל העורכים לגד שלחן משח"כ בערפה דגדה דהיחה בנדרים דף נ"ו פ"ח: כז הרשב"ח: כח רבינו ירוחם כשם רמ"ם מהח דסנהדרין

שו"ת רמ"א

(סי' קע"ם בשר"ע טעיף מ"ו) אורון את העינים אסור כו'. כתב רמ"ח בשחלם מ"ו כשם מהר"ם מלנד"ח שיש חלוק בין חחיות שינים שלח על ידי כישוף לחחיות עינים בכישוף וכמב עליו מפכשיל לח חובל להכין הלא לא נכיא וכן נכיא הוא שגילה לו הוד השעולות האלם כי כל אחיות עינים כיח על ידי כישוף רק מחמת שלח עשם מעשם סטור ומ"ה משני הסמ"ג חלק ליח ם" כ"ג והגהת מייפוני פרק י"ח מהלכות שבודת כוכנים פח דתנן החוחו עינים פעור היינו ממיחם ב"ד של מכשף אלמא דסחם אחיזת עינים כישוף סוא דהא ממניחין

סוח כמעמין עליי [יולח כמקום שכה. ייחסית חולקים עליי] ייחסית חולקים עליין ורגלו נגדו גם מה שסכר מר לחלק דאחיות עינים בלא

חו מס שהושג סוח

בית להם יהודה

וכמו שמלינו ביחשיה שעשם על שתצח סית גלול

מותר לפתוח בתורם לרחות הפסוק סעולם כי סיח חיינו

לשיל של ספיף ד' נ"ל דלכ"ש

סתמא קחני פרק ארבע מיתות דף ס"ו סאוחו עינים כו' גם תם שסבר מר לחלק דסגסות מימוני וסמ"ג חולקין על סרמב"ם לא זו הדרך כי ככר נודע שהסמ"ג הוסד כולו פל

פי סרמב"ם וברוב המקומום סוח כמעתיק ממש וחינו חולק עליי [זולת כמקום שבעלי

כנסת הגדולה לחום לזה משום איסור משיים לורם וגם משום דרכי האמורי וכחב רבינו המחבר נספר ב"ם ססרשנ"ה הושג על זם מחכמי שטו פידיו היבה שנים מחתמי דורו כניל ומסוסקני אם מס שהושג סוא על שניהם על היחר עשיית זורם ועל מס שאמר שאין בו דרכי כאמורי שאמר שאין בו דרכי כאמורי בסיתר עשיים צורם אנל בת"ם ואין כו משום דרכי האמורי

לא הושג ונפקא מינים דרפואות שאין בסם אישור

ני ב"ב לא ידורן ככים א' כי אחד מהם יעני או ימות כ"ם ד' או כ', לא ימשות אדם מנפליו ביום שדפתו לילך בדרך. לא ישב של סעגלם שעומדת בססינם. לא ירכוב על סים כשהוא עומד בחור של סים בשיחם פונה לחון דף שכולם מהססינה לא ישב. לא יעשם חבירו סנדק לב' בניו אא"ב ממא'. אווו או מרנגול או כל דבר חי שכפם קערה או כלי אחרים לשחום אוחה מיד. פרה אשר חלד ב' עגלים יחד או כל דכר שאינו כניל לפיום כנון מרכגולם שמלד שמי כילים ביום א' יש לשמטן מיד. אילן העושה סירום כ' סעמים בשנה ח' ים לקילצו וחין להניחו כלל . לח יכחוב חדם על ספר שלי הוח אלא יכסוב שמו מליו בלי שלי סום. לה יתון הדם מנור

ברכי יוסף

יורה דעה קעם הלכות מעונן ומכשף לילך לבית הקברות קלת היה נראה כדורש אל המתים כו' והב"ח כתב לקמוס"ם רו"ז שכבר סחזיחו במנהג זה ואין איסור בדבר ע"ש: מון ויש מתירין כו' . עי' בד"מ שהשיג על מ"ש הב"י דהרחים שמביח רח"מ משמואל דאזל לחלר מות כו' לאו ראיה היא שהיה ע"י השבעה וז"ל זה

הדיחוי אינו כלום לפי המסקנא שהביא ר' ירוחם שכתב שעל ידי יר (כד) כי להשביע את החולה לשוב אליו לאחר " השבעה נמי אסור וא"כ ע"כ ל"ל מיתה להגיד לו את אשר ישאל אותו מותר: דמה דעבד שמואל היינו לרוח ולא מז (וים מסירין אסי' לאחר מוסו אם אינו משביע, גופו של מח רק לגוףכדברי רא"ם עכ"ל ובעט"ז כתב רוחו) (כן משמע בהנהום מיימוני בשם רא"ם דלא כבים יוסף) : מן (י) יז (ז) כי אוהו את (י) העינים אסור יה וע"י ספר (יא) יצירה כותר [כה] (אפילו לעשוח מעשה) (עור): מן ים [כו] ני מעשה שרים אסור ניי ויש מי שמתיר לישאל בחם ב על (יג) הגניבה: הגה וכיולא בזה (כ"י והנהות מיי' סי"א מהלכות גזילה) [בז] וע"י השבעה שמשביע חוחם ע"י שמות יש מחירין בכל ענין (ב"י בשם כ"י ושם בהג"ה הג"ל) [בח] מ"מ רוב העוסקים בזה אין נסטרים

דמה שכתב ב"י שהחילוק בין רוח לגוף כוא מנומגם דאי דורש לנוף ממש בלא רוח אטו גוףלחודים מידי ממשא אית ביה עכ"ל נ"ל שאינו מגומגם ע"פ חכמי קבלה ובזוהר בכמה מקומות כו' ע"ם: ין אוחז את חעינים כו'. עכ"ח שכתב בשם הרמב"ם דגם אחיזת עינים שאינו ע"י כשוף רק ע"י מראה ותחבולות ועל ידי קלות התנועה ביד אסור וכדבריו מבואר בדברי המגיה

יז יי הנוהגים לערוך שלחן עם מיני מאכל בליל המילה ואומרים שהוא למזל התינוק אסור. למיימוני כל' עבודת כוכבים פי"א יח [כמ] לקמר הבית בעשב שיש לו ריח מוב "יש מי

ע"ש וכן כתב בתשובת הרב סימן ס"ו ע"ם: יה וע"י ספר יצירה מותר. לעשות לכתחלה דשמות

הקדם הם והש"י נתן בהם כח שיוכלו לפעול על ידיהם החסידים

לעשות כרצונו חייב משום עובד עבודת כוכבים וסנביאי' וספועל בסם מראה גדולתו וגבורתו של הש"י שמו אךפיתעסקו בהם בקדושה ובטהר' וללורך קדושת השם או ללורך מלוה רבה אשר לא נמלא זה בדורות הללו בעו"ה ואפי' בזמניהם מלינן שנענש ישעי' ע"ז וכ"ם בזמה"ז שא"א לנהוג בטהרה ובקדוש' ורחמנא ליבא בטי טכ"ל טט"ז

ודבריו נכונים וכן נמלא בכמה מחברים דורשי רשומות שאין להשתמש בשמות הקדש כ"ח ללורך מלום רבה ודחשתמש בחגח חלף וכן כתב

סרב לקמן סי' רמ"ו סוף סכ"א ודאשתמש בחגא חלף י"א זה המשחמש

בשמות הקודש גם בספרי המקובלים מבואר שעון גדול הוא המשחמש

(ועיין לעיל סוף סימן קע"ח)

כן כ' במכשף שאוחז את העינים ומדמה שעשה מעשה והים ראוי ג"ב ללהות עליו מטעם שאמרנו אלא שפטור כיון שהוא בכלל מכשף וניתן לאזכרת מיתת ב"ד וכחילות שביניכם דאוחו את העינים ביינו דמדמה שהוא עושה מעשה חמהון הוא בכלל לאו דמעוכן אבל האוחז את סעינים דמכשף סיינו שמדמה להם שעי"ו האיש נעשה מעשה כגון

עליו והיינו דות' בזה שלעיני בני אדם נחשב שהוא עושה מעשה חמהון

דהיינו שהמעשה עלמו הוא תמהוושא"א לעשותו וזהו הטושה אותו ועל

בשמו ש"כ המונש יבורך: ים מעשה שדים כו' . שיין בב"י דברי רבינו ירוחם וחשובת הרמב"ן בזה: ב על הגניבה . וכיולא בזה מפני שאינו טושה מטשה. שול ועב"י: בא שאוסר. מפני שנראה כמקטיר לשד: בב המקטר כו'. ז"ל רבינו ירוחם ני"ז ח"ה המקטר לשד הוי עובד עבודת כוכבים ואפי' אינו מקעיר לשם עבודת כוכבים אלא לחבר הוי בסקילה וכחב הרמ"ם דשמעינן מהא דהמקער לשד לחברו ולכופו לעשות רלוכו חייב משום בעל אוב עכ"ל וכחב ב"י וחיני יודע מה ענין בעל אוב לזה ונרחה שלריך למחוק משום בעל אוב וחייב משום עבודת כוכבים קאמר עכ"ל ועל פ"ז דבריו כאן בחבור וחימה דבפרק ד' מיחוח (דף ס"ה ע"א) אמרינן אלא אמר עולא (בעל אוב דקחני בכריחות) במקטר לשד א"ל רבא מקטר לשד שובד עבודת כוכבים הוא אלא אמר רבא במקטר לחבר (פרש"י אינו מקטר לשם אלהות אלא ע"י הקטרת נעשה המכשפות לחבר השדים לכאן) אלמא דמקטר לשד חייב משום בעל אוב ונראה ליישב דס"ל לב"י דש"ם משמע דמקטר לחבר היינו שמקטר סחם וע"י הקטרה נעשה שמחחברים עם השדים וחייב משום בעל אוב וכמ"ש רש"י אבל כשמקטר לשד אט"פ שעשה כן לחבר השדים חייב משום עבודת כוכבים דאל"כ מא קא מקשה רבא לעולא דלמא איהו במקטר לשד כדי לחבר השדים קאמר א"ו לא משכחת בשום ענין מקטר לשד דאינו חייב משום עבודת כוכבים והרמ"ה דנקיט בהדיא מקטר לשד כלישנא דעולא אם כן אפי׳ כדי לחברו לעשות רלונו חייב משום עבודת כוכבים ועוד דע"כ משום עבורת כוכבים קאמר דאל"כ מאי קאמר שמעינן מהא היינו הך וכיש הוא א"ו הכי קאמר שמעיק מהא מדלא מוקי לדעולא במקער לשד כדי לחברו אלמא מקער לשד בכל ענין חייב משום עבודת כוכבים ועוד יש כמה הוכחות בש"ם ורש"י כהב"י וביארם הגאון א"א ז"ל בחשוב' ע"ש ונפקא מיניה דאם חייב משום עבודת כוכבים סוי מומר לכל החורם כולה וכדלשיל סימן ג' וסימן קי"ט משח"כ אם חייב משום בשל אוב דלא הוי אלא מומר לדבר אחד וקדל:

מהם בשלום על כן שומר נפשו ירחק מהם (ב"י):

בא שאוסר אא"כ עושה כן כדי להסיר ריח רע:

ים כב (ל) (ח) יי המקמר לשד לחברו ולכופו

הלומד ביאור הגר"א מ" של"ד ס"ד וערש"י שם: [בד] לחשבים כו". הנ"ם בשם רא"ם מחא דרפ"ג דברכות באותו חביד ושמאל חעירי ובסוף מ"ק ליתחזי לי כו" ובב"י נמנם אם מתר נ"ב לאתר

זה ואין איסור כדבר ע"ם ש"ך: (י) העינים . הב"ח כחב בשם הרמב"ם דגם

אחיזם שינים שאינו ע"י כישוף רק ע"י מראה ותחבולות ע"י קלום החנועם ביד

יעקרבא אסור ואי קאתי אבתראי שרי [וכן תמה בספר תפארת למשח]: (סעיף פ"ז) בעקרבא אסור שרים אסור. עיין תשובת נחלת שבעה (סע"ו ע"ז): מיתה וכ' דיש לדחות הגך דברכית ודבריו דחיין וער"ם ווש בחנ"ה ויש

פיתה יל? היש לרהות מעשה. גם" שם: [בן] מעשה כי". ממש"ש בלמיחם אלו מעשה שדים בלהמיהם אלו מעשה כפיס כו' אלמא רככלל כשמים הוא. הרמ"ה. הרצא"ש היכיח משם לחיפך מדאביי פי" שם הי ניחו מעשה שדים והן ניחו כו' משמע דמעשה שדים מהתר דאל"כ מאי נ"מ ואינו מזכרח שכן פי" בפ" ע"פ (קי"א כ") דבי פרחא כי" למג"מ לקמיע ה"ג כן ואררגה מרקאמר וע"י ספר וצירה מותר לכתולה ול"ק רבותא יותר מעשה שרים ודבי הרא"ש דחוקין אבל מחוזיא רפ" חלק (ק"א א") אין שואלין בשרים בשבת רי"א כי" ואף ר"י לא אמר כו' משמע להדיא שמותר אלא שהרא"ש דחאה ואמר שמא דוקא לישאל על הגניבה אבל לעשות מעשה אמור וו"ש ויש כו' ועבא"ח פי" ש"ה פי"ח: (ליקום) מעשה כו' ויש כו'. וכמש"ש (ק"א א") שרי שםן כו' אלא שמכובין אכל גירפת הרי"ף (כר"ף פלפינו ליחא אלו בכר") מפני שמכובין וו"ל ולא אתי לאמשורי

פתחי תשובה באר הימב

מכס"ט דדוקה כליכה סכנם נסבום. וכ"כ בס' נהר שבע פ' חלק ד' ק"ח דמוחר לסניח ס"ח על אשם למקשה ליוד ולקרות עלים פסיקים משום שיש בד סכנת נפשות ע"ש וע" במשובם חינוך כ"י סי" ע"א שכסב דאינו נכון לולול בכבוד סמ"ם כל כך ולא יגיאו

חידושי רע"ק

מששב על שמלה ס"ח גלול
המוסר שמוח הוא המוסר של היש לם כקשם לישול עלם מן סתורם הוי נועל וכן כדור הוא אותר עשות לישות לישות משלי סימן ריש אם כקשם לישול עלם מו סתורם הוי נועל וכן כדור הוא אותר בשוח אים לישות לישות משלי מימן ריש אם כקשם לישול עלם מו מוסר וכו') שכתב וויל קבלהי מרבותי בשרו ולים לששות אים בכת מריד להכר מהכי"ר אליהו הכם לישות הכן אותר משת מוח בל שניים מוח שלו ורמו מוחשים של מוח בל שניים מוחשים של מוח בל שניים מוחשים מחום בל שניים בים מואל וופי מש שתח ביו וופי משק ביו שושים וומאל שכיו שם מחום בדת מוח לישות מוח וראין בוכלו משמת כן ואין זה כלל מששבת כן היים של מחוש משלי בלי בני מכול משות מן וואים מוחש משלי מוח בל שניים מוחש משלי מוח בל משות מן וואים מוחש משלי מוחש משלי משלי מוחש משלי משלי משלי מוחש משלי מוחש משלי מוחש משלי מוחש משלי משלי מוחש משלי משלי מוחש משלי מוחש משלי מוחש

עצי לבונה

באר הנולה מורי זהב יורה דעה קעם הלכות מעונן ומכשף

קף ס"כ פ"ל : בפ שכם קף פ"כ פ"ל ופליגי רב ושמולל חד לתר מכשףוחד לתר גדופי סכופר כשיקר ומסקנם בגמ' שם דרב אפר גדופי דאפר רכ כלמד וכו' תדיב מיסה וגם חם זם לח ידעתי שלח סעמיד הרב סמחכר דין זה לעיל כהלכות עבודת כוכנים :

כוכבים כלומד ממנו אפי' ד"ח חייב שכות עים תו דמיירי כשלומד עניני כישוף לעשוח. והב"ח ס"ם

כג (א) כי הלומר מן האמגושי אפילו דברי תורה מיחס ומ"ש רכינו ירוחס כזק או חייב מיתה:

חילוק ביניהם ואפשר שחילוק זה היה הכלה בידו לחלק בין מעוכן למכשף בענין זה כן נרחה לעניות דעתי:

קפ"ב נדחק וכחב דסחם מכשף מין הוא ואסור ללמוד ממנו להבין ולהורות אלא אא"ב ידוע שאינו מין כו' ולפי טניות דעתי נראב כמו שכחבחי : ביאור הנר"א

שנשקרו הקישואין שכשדה שהוא מוזכר בנמ' לענין זה ולא נדמה להם כג הלומד מן האמנושי בר' . ולפע"ר נראה עיקר בש"ס דשבת (פ' שהוא שלמו טוקרן זהו אינו בכלל מטוכן אלא בכלל מכשף ובזה אין כלל גדול דף ש"ה שמוד א") דמוחר ללמוד מאמנושי מכשף דברי

מלקות והרמב"ם למד זה מדאיתא בגמרא באיסור דמטוכן שהוא אוחז תורה ועניני כישוף להבין ולסורות וכן מוכח ברש"י ותוספות שם אם העינים ובאיסור מכשף אמרו גם כן אוחז את העינים וע"כ שיש ונראם לי דגם שמואל מודם לזם דלא כב"י ודוקא ממין עובד

כישוף לוקה ובכישוף חינו לוקם מחמר שחינו חייב מימה וכר' ממה חני מחמר דלוקה לדעת הרמכ"ם אפילו בלא מעשם ממש אלא שעושה מעיהון מות בל או הלמד כו'. ספ"ז דשבת וסנואר שם דדוקא במין אבל מן המכשף מותר לכ"ע ודי"ז כ' דמשניהם אמור וכ' ב"י דמשום דמספקא ליה אי הלכח כרבא או כשמאל ודבריהם תמודים :

כנסת הגדולה בית לחם יהודה וכירים שלוסין בם להשמש בלופו מקום אלה יכיה אותו להקן שיים כי סכנם גדולה כל עושם אלה . כפוב בספר הבידים אם כנם בית הדש או נכנם בכית הדש או נכנם בכית הדש או נכנם בכית הדש או כנם בכית הדש או בכית הדש בכית הדש או בכית הדש או בכית הדש או בכית הדש בכית הדש או בכית הדש או בכית הדש או בכית הדש בכית הדש או בכית הדש או בכית הדש בכי

עצי לבונה לה ג"ב כזה כה"ג : (בש"ע מעיף י"ש) דולובור בן האמנושי ובו' . עש"ך כ"ק כ"ג מ"ש ולפענ"ד כמ"ש . ריל להיפך דסחם מכשף וא היו מין ומוסר ולחוד ממנו להכין ולסורות אאי ידוע שהוא פין אפור וחייב מיסה :

כאר העלה

א משנה מכום דף כ"ל מ"ח וכמ"ק דאפילו פינו כופג שם

שכודם כוככים פור ורכינו

נסוף כלכום מכודם כוכבים :

ב סרמנ"ם שם וממד מדין פקפת כרמש כפיי שמחר זכ : ג כרב משי בפכום הפלפת

שורי זהב יורה דעה קפ הלכות כתובת קעקע וקריחה שפתי כהן

הלכות כתובת קעקע וקריחה

כת איסור כתובת קעקע וקריחה על מת:

ובו י"ב סעיפים:

קפ (א) אפר מקלח . פי' אפילו אפר כירה שהוא קשה ומקעקעת במון א היינו ששורש כו' . וה"ה כותב בלבע החלה ואח"כ שורש במום המקום המכח והרושם נראה שם אחר זמן אפ"ה מותר דמכחו כן על בשרו הייב בכל מה שיכחוב . עור : ב חבירו כו' . ע"ל סעיף י"ח: ד פמור אלא אם כו'. כתב בית יוסף והתחרונים שנלמד

מהקפת ראש דלקמן סי' קפ"א ולפי זה כי ביכי דהחם חיסורא מיהא איכא אף על פי שלא פייעו ה"ה הכח: דן אפר מקלה . וכים עפר בעלמא, ב״ח: ך על מכתו . דמכתו מוכיח עליו שחיכו עושם משום מקוח העובדי כוכבים חלח לרפוחת המכה: ז השורם כו' . ואינו ממלא מקום השריטה לבע: ח על מתו. בשביל מתו: מו ועל צער כו'. וכב"ח כהב דמיסורה מיהא איכא אפילו על צער אחר ודלה ככ"י: י ויש מי שאוסר בעושה כן על כמה אבל אם ששה כן בשביל החורה כלומר אדם גדול שמח ומלטער של החורה מותר. . יא חקורה כו'

מדון מקוף את הבירה כוכנים מדון מקוף את הבירו כרמן שחתר דה: יו ירואלמי כפנום סרי"ף וכרח"ם בפיק דקדומין וכממתנות סמם ממנס כל מנות לית וכו' עם דף כ"מ וסוא הדין בכתובת קעקע דינא הכי . פרישה סעיף פ"ו :

מקום המכל והרושם נרחה שם אחר זמן אפ"ה מוחר דמכחו מוכיח עליו ואפילו לאחר שחיחה המכה מ"מ נשאר שם רושם המכה : מדמלינו בר' עקיבא שעשה כן על ר' אליעזר בר' אבל אם מכה כן על ר' אליעזר

וי"ח ס"ל דרבי עקיבא על חורתו של רבי חליעזר עשה כן: (ג) וכ"ש בבל ישרטו. פירגם דקרחה הוא תלוי בשמרות ומלינו שהקילה התורה בנשים בשער לענין גילוח הפתוח וכל שכן

בכל ישרטו שחין תלוי בשערות: א [א] * כתובת קעקע א היינו (א) ששורם ב על 🛠 בשרו (6) וממלא מקום השרימה [ב] בחול או דיו או שאר צבעונים הרושמים: ב וג] יאם עושה כן על בשר ג חבירו אותו שנעשה לו ד (ג) פמור אא"כ סייע ברבר: י מותר ליתן (א) ה (י) אפר מקלה ו על מכתו:

י הרושם על עבדו שלא יברח פמור [ד] (ונכסה (ב) דלכחחילה מיהם חסור) (ד"ע):

ה זי השורם בבשרו אינו חייב אא"כ עושה כן ח על מתו או לעבודת כוכבים י אלא שעל מתו חייבים בין ביר בין בכלי ולעבורת כוכבים אינו חייב אלא בכלי: ן יגרידה ושריפה על מת אמור אפילו שלא בפני המתמ (ה) (ופל לפר לחר (ד) שרי) : (ב"י מפי' הפור)

היש מי שאומר דרוקא שרימה (ב) אבל אם מכה בידו על בשרו עד שרמו שותת בותר י [ו] יוש מי (כ) שאוסר:

וו המשרם ה' שרימות על מת אחר או על ה' מתים שרימה אחת חייב ה': מ " קרתה הוא שתולש משער ראשו על המת בכל מקום בראש בין [ח] ביר [מ] בין בסם [י] ושיעורו כדי שיראה בראשו יי כגרים פנוי בלא שיער [יא] יי וי"א שתי שערות [יב] ויש מי שאומר דאיסורא יי איכא אפי' בשער א' : " פ קרח קרחה אחת על ה' מתים אינו חייב אלא אחת (יג) אבל אם קרח ה' קרחות על מת א' חייב על כל או"א: יא יא [יד] ₪ הקורח בראשו של חבירו והמשרם בבשר חבירו וחבירו מסייע אם שניהם מזירים שניהם לוקים

אחר שוגג ואחר מזיר המזיר לוקה: יב (מו) יי גם הנשים מוזהרות בבל יקרחו:

הגה (ב) [שוז] וכל שכן בכל ישרפו (סור) ויש להזהירם שלא החלשנה בשעריהן על מח שלא הבאנה לידי קרחה (פור בשם הירושלמי) וכן בשריפה : חידושי רעיק ביאור הנר"א

גליון מהרש"א

(ש"ם ספיף פי) רוש םי שאומר דאימרא איכא יראה דר"ל אטור מח"ת וע"כ כת' כל' י"א משום דלחרא"ם

כם (מ) וממלא . וה"ה כוחב בנבע חחלה וחח"ב שורע במקום נבע . ב"ח : (ב) פטור . כחב ב"י דנלמד מהקסח רחש דלקמן סי' קפ"ח ולפ"ו כי היכח דהתם אובורא מיהא איכא אע"ם שלא בייע ה"ה הכא - ש"ך : (ג) אפר . פי׳ אפי' אפר כירה שהיא קשה ומקעקעת מקום המכה והרושם נראה שם אחר זמן אפ"ה מוחר דמכתו מוכיח עליו ואפילו לאחר שחיחה המלה מ"מ נשאר שם רושם

ששורם על בשרו. ע" כחשוכת מיל לדקס ס" ל"א שנסחסק כדין כחובם קמקע (מנין חיוב מלקום אי כחשוכת מיל לדקס ס" ל"א שנסחסק כדין כחובם קמקע כפריים כעלין חיוב מלקום אי בעין שיהא כו אותיום אשר הם מוסכמים אי נישא דמחחייב כפריים כעלמא או איז כי רושם שיהים ולחוף הפלה דבעינן כתב אותיות ממש אלא דסגי אפילו גאות אחם הא דאתרו מכחו מכיו מכו מע"ו לקמן ס"ג י"ל דמ"מ מדרבנן אפור א"י דמ"י כי כאמם כאם שוסיה צורם מכחו כעין אות קמ"ל דאש"ם שרי שבכח מכיח עליו עכ"ד ע"ש: (ב) דלבת הלא . ע" כמשוכת נו"ב תגיילא תוק אס"ע מבואר שם דכאן עירי בשל ועל אבל אבל בעד שקלא ולא מל ולא פל מופר למקם בבשרו כשם שחום לבדע בבשר הכנעו ע"ש: קם (א) ששורם על בשרו . המכה וכ"ש עפר בעלמה דמוחר. מ"ז: (ד) שרי. והב"ח כחב דהיסורה מיהה פבד שקוחו ישרהל ולה מל ולה פכל מופר לקטקפ בגשרו כשם שחוסר לשרט בבשר הכיפני פ"ש: איכה אפי' על לער אחר: (ה) שאוסר. בעושה כן על המח אבל אם טושה כן בשביל החורה כלומר אדם גדול שמת ומלפער על החורה מוחר. הרא"ש והמור : איסורים לית לן דת"ש אסור מה"ת אגל מדרבנן ודאי לכ"ע אמור מדמקשי פרק כלל גדול דף ע"ד א' וכי מותר לאפות פחות מכשיעור וע' מל"ם פי"ח משבת ה"א ס"ש שם המגיח ע' בב"ש סימן קב"ג מק"ח:

(יו"ר ח"ב)

ספוספות וסרח"ם וכן משמע מדברי סרתב"ם מדלה הוכיר מדכרי סלמכים פונה מוכל דין זה לחימור: ד פוסמסם שם: ח נריים שם דף כ"ם ע"ם: ו מסקנם הנפרה שם: 1 סס"ד: ח מור כשם הרמנ"ן ז פסיד : חפור כשם סופנין בממחו של כ"ם וכו' מנסדרין דף פ"ח ש"ח : משם כשם אניו סומ"ש ור"ש סים ששם אניו סומ"ש ור"ש סים ששם כן פל סתורם כמ"ם סמום" ניכעום דף י"ג פ"כ: י משנר שם כמכות דף כ' פיח : יא כרייםה שם: יב פור כשם סרתנ"ם כר' יוחנן פשום ר סרמנים כרי יותן שמוט דים בן שמות: יג שם כשם פניו הרח"ש (כפרק מרכע פיפות) [נמנות שם] בשתם בריים? שם: יד הרח"ש כפוף פ"ק:

יד אפרים

פ"ל וכן דפת הומנ"ט שהעתיק לפון המשנה מקם נפוף הלכות פנודת נוכנים:

מר מגרייםה דמכום דף כי ע"ה: מו מור גשם סרמג"ם

כפוף כלכום פכודם כוכנים

(סיכון ק"ם מעיף י' בשו"ע) כורדן קרחה וכו' . לקב "בשו"ם כ"כ ח"כ פי' פ' פין לספיר' לגלח מזקן פחלם לגלה סוקן מחלם יאחר כך לפעביר כמספרים ומחר כך מער על הכשר נמקום שסים השער לפי שלא נשאר כדי נפילם סווג דליםה דבפיר משיב גילוה הף בכס"ג ע"ם : ינוד שם בפי' פ"ה שחין הילוק כין מפר לאכן חד כשפר כגון פינמאנע פֿו פימפאן שקיין ואף כמשיחה כעין טיח טיע שנשאר על ספנים עד שיפייכש ותחיכ גוררים קיח הטיע מעל פניהם יות ליוסר שלח לגרר סמים יום ליוסר שלח לגרר סמים בסכון או כשאר דבר חד שבקל יכול לכא בד לידי סשחפם כו' פ"ש לכן יקלו קיסם או כלי פנם חלק לגרר שבום אין חשש מיחוך שפרום שבום אין חשש מיחוך שפרום בלל מ"ם - כלל מ"ם

ל אסור מח"ת וע"כ

בסל"ם פ"א מחמץ ומצח ח"ו זאתי חלמ"ם ואוקפי אכזית לענין פלקות ולענין איסור נשאר בכ"ש א"כ בשאר

א משנה מכום דף כ' מ"ח וכדמחוי ככ ששח וכו' שם דף

כ"ח ע"ח: ב סרמנ"ם כפוף

סלכות עכודת כוכנים מהא דכמסכם נויר דף ניח עיה:

שאסרם הכתוב מפני שעושין כן עובדי כוכבים חה אינו לקטן דאתי לכלל חיובא כשיהיה גדול: ד' ויש מסתפקים כו' . בעט"ז מפורש ואין אנו לריכים עעם למלות כו' ונראה דבזה חולק עם סשמיע זס ולא כ' רק ססברא סראשונה וכ"ג דעת הכ"ח: הן עבדים . סרמב"ם דהרמב"ם חלה דין זה בעובדי כוכבים שהוא חוק שלהם וא"כ

יש לפעמים היתר משום שלום מלכות כמו שמליכו בסי' קע"ח סעיף ב' ועל זה כתב הטור שהרי אינו מפורש שזה יהיה משום חקות עובדי כוכבי' ולא מלינו היתר משום שלום מלכוח אלא באיסור משום חקות עובדי כוכבים וכ"ח כיון שחין חנו יודעין טעם חחר למלוה זו ממילח הוה כמפורש זה חינו דסא אין אנו לריכין לידע טעם למלוח כו' כן נ"ל ביחור דכריו ולח כמ"ם ב"י דלדעה הטור אליבא דרמב"ם אין אנו לריכין לקיים המלום כל שחין חנו יודעין הטעם ח"ו שהטור יחשוב כן בדעת הרמכ"ם: (ב) אשה אינה כמצות הקפה. לפי סחין שייך כה השחתת זקן וכל שחינה בהשחתת זקן אינה בכלל הקפת פאת ראש: (ג) על כל זקנו . בכלל זה גם השפה

קפא א מימין ומשמאל. האל החון: ב כעין תער. פנוזו קפא (א) פאות הראש כו'. זה לפון הטור כתב הרמבים במספרים סמוך לכשר כעין תער: ג אבל מותר כוי. דל"ד

כ טור נשם הרמבים שם וכייב חש"פ שדינם כנשים לענין חיוב מלות חייבין בהקפת רחש דנשים לח אימעטו מהקפח ראב אלא מדכחיב לא תקיפו פאת ראשכם ולא תשחית פאת זקנם וכני נשי כואיל וליתנהו בהשחתת זקן דהא ליח להו זקן ליתנהו נמי בהקפת הראש הלכך עבדים כיון דחיח להו זקן ליחנהו בכלל היקם זה: ך אסורים . מספק: ל מיחו גראה כו' . וסב"ח ס"ט כתכ דלריך ליזהר שלא יגלח תחת הגרון כלל לא בתער ולא במספרים כעין תער כו' מיהו הא ודאי שרי כשאינו מגלח סמוך לבשר לגמרי אלא מניח קלת שיער דחין כחן השחתת זהן ע"כ ול"ל דעת הרב עיקר כיון דכל הפוסקים לתבו סתמח דבמספרים

בשם סר"ר ישעיה דכה דתנן וחינו חייב עד שישלטו בתער קחי נמי חפחם זקן ושכן פוח בתושפחה וכ"ם נסמ"נ: ר פס נשם הרח"ם דמחניחין חפחת הזקן קחי וכן משמעות הנמרא וכן מוכח כמסכת נזיר דף נית ותוספחת כעיוחער קחמר וכ"כ הפוסק כרים מסכח שבועות וכ"ם לבינו ירותם וכ"פ סמ"ק: ה כדתני חנת קמים דרב הסדה מכום דף כ' פ"ב וכחוקימחת דכב חשי : ו טוכ כשם סמ"נ וכ"כ החוספות ברים שבועות: ז כרב הונת נזיכ דף כ"ז מ"כ הסכמת ספוסקים: ח מכי"ף ומכח"ש מכוח ממשנה דקידושין דף כ"ע ע"ה: מ טור כשם פרמכ"ם וכן דעה הרחכ"ד מהח דלטיים רכ חדה כר פסבס לרב סונה והיתום שם בנויר : י רמנ"ם נסוף כלכות ענודת כוכנים וש"ם: יא שם

ועשום פפק: יב כפר כפ" שם נמכום כמשנה דףכ׳ ע"ח: יג פשנה מכום דף כ' ע"ה : יר עור כשם אכיו הרחים וכ"כ סר"י כשפרי חשוכה: בית לחם יתודה

(סימן קפ"א שו"ע סעיף נ') בעון תער וכו'. פנוזו בעין תער וכר . פנוזו נמסמים סמוך לכפר כשין פער . האר"י ז"ל הים ניםג נענין פאות הראש שסים מנית כל לותב הצדעים שהוא סשיער שים מן כחוון עד שלים כמלח שכוח מקום כחלק שים כרחם משני לדי כמוח ומססיק בינסים ובנוכם סים מניח כשיפור אם יקומוםאוני למעלה בראש עד אוחו ספקום ויוחר מעט למעלה וכזקן (א ויוחר מעט למעלה וכזקן סיה מגלח כלל לא בחם כתספרים לא למעלה ולא למעה ולא כשום מקום כלל ועיקר זולת השיער שעל השפה שיער שעל השפה כאכילה כים חותך במשפרים וגם סים מנים הפחם של הרחש לגדל ולח הים חוחכן כק עד שינדלו כ"כ שיכניםו למטס כמקום שער סוקן ממש שחו חים חוחכן פד חוחו פמקום שמשם

למעם לא יקרא פאם הראש: ברכי יוסף

(סימן קפ"א סעיף י' בהג"ה) וכ"כן יכו' בחלק העליוןוכו'. כן כתכ פליטנ"ח כתידושי מכות כשם מתום' רבינו יעקב מקנור נוסר כום ב"ש וכשו"ם שפש לדקה י"ד פי' ס"א: חרב ביח הילל אסר להעכיר אבן על זקנו שמשר' אח השער והכיא ראים מסוגים נזיר דף מ' מ"ב ודכרי קדשו פמוחי"ם הם באדרכה מסוגיא דמייחי נראם נסחיר וסמוכות שלו תמוכי"ם וכ"כ כשו"ח שמש לדקה סימן סנזכר : נחגו בפרי חדום רבים פירחי כ' להנית סם כפיסם רכם של זקנו ונוצר כל ספטר ורחה דמורה נפור סוא ודלא כמאן דאמר כפור כש"ם שמש לדקם סי' סנו׳ וכן כאבתי כעניותי אני ששפא וכן כאבתי כעניותי אני ששפא כחשו' סנו' נחורך נסייעחת לשעיה: שם כחרתי דסטי למשות סוקן כסס סמכר מלעשות במספרים כעין סנוכו מלפטות במטמים כפין קער פ"ם: בל זה מדינה העום על דרך האתה סתרי סורה איסור נעור לעשות הזקן כשום אופן וככר סוקן כשום חופן וככר פחחרונים סכיחו דכרי רכינו סחר"י ז"ל : סמושם וקנו כחשר או שאות כראש גדול

(סימן קפ"6) **איכור** גילוח.

נליון מהרשיא

הלכות גילוח

יורה דעה קפא הלכות גילוח

כפא איסור גילוח הפאות . ובו י"ב סעיפים: א (א) (א) * פאות הראש הם שתים מוף הראש [א] הוא מקום חיבורו (פ) ללחי א מימין ומשמאל: בין שגילח הפאות בלבר בין שגילח כל הראש נם הפאות חייב:

ב (ב) י אינו חייב אלא בתער י ויש אוםרים במספרי' (ב) ב כעין חער [ג] ויש לחוש לדבריה': ד מנם הניקף חייב אם סייע בדבר שממה עצמו אליו להקיפו [ר] י אבל איםורא איכא אע"פ שלא םייע לפיכך אסור להיות ניקף ^[ה] אפילו על ידי נובר כוכבים:

ה [ר] י המקיף את הקטן חייב. ג [ז] (אכל מיסר להקיף אם העובד כוכבים או את האשה (ב"י בשם הרא"ש) ד' ויש (כ) מסתפקים

בדבר (ב"י בשם י"א) [ח] (ב) וקפן מוחר להיום ניקף מן העובד כוכבים) (ר"ן פרק אלו הן הגולין) **כעליונ**ה ן (ב) נמ ח אשה אינה במצות הקפה ניו פוי"א שאף על פי שמותרת להקיף פאת ראשה אסורה להקיף פאת

: ראש האיש ואפילו הוא קמן : אברים חייבים בהקפת הראש כאנשים זה [יא] ל

: מוממום ואנדרוגינום וֹ (י) אסורין בהקפת הראש 🗖

וחיה עובר בב' לאוין רניקף ומקיף וע"י שהיא מגלחת מפרישתו סלאו רמקיף. ובמגלחת לקפן לכאורה מרתויה דר"ח מניח לאשתו לגלת בניה הקפונים מוכח דליכא אימור כלל.

פתחי תשובה

לפאר (א) פאות הראש. פט"ו סק"ח שכסב דלהכתכ"ס מוחר תפני שלום מלכוח כמו כבי מפ"ח וע' בתפובם חח"ד ס" מילורות ח"ח סימן פ"ט שהפיג עליו ע"ש : (ב) וקפון. פ' בתשובה כית חסרים תי"ד ס" ט"ב בד"ה ודרך חבב שחמה של הכת"ח כית המשובה בית המשובה בי

פט"ו סק"ח שכתכ דלהרמבשם מוחר משני שלום מלכוח כמו

מ ניגו יי שיעור הפאה מבנגר שער שעל פרחתו וער לממה מן האוון מקום שהלחי התחתון יוצא ומתפרד שם [יד] וכל רוחב (ג) מקום זה לא תגע בו יר:

: י אינו חייב על (ד) השחתת פאת הזקן (ה) אלא בתער (מו) אבל במספרים מותר אפילו כעין תער הגה [שוד] ומ"מ מהרים בשמסחפרין במספרים שיעשה היקף הגילות בחלק העליון מן המספרות ולא בהחתון פן יעשה הכל עם חלק התחתון והוי כתער (ח"ם סימן רנ"ה) ז [יו] מיהו נראה (ו) דתחת (ה) הגרון אין לחוש בזה הואיל ואינו עיקר מקום הפאות (ד"ע):

יא יי פאות הזקן הם ה' ^(יח) ורבו בהם הרעות ^(ימ) לפיכך ירא שמים יצא את כולם ולא יעביר תער (ג) על כל זקנו "ל" יי חידושי רע"ק

(סימן קפ"ח ט"ו סק"ח) משום שלום מלכות. ע' ממ"א בת' (ח"ב סע"ט):

(סעיף ג') ויש לתוש לרבריחם. ע' בת' שמש צרקח (סימן ס"א) כארובת:

(סעיף ג') אסורר לחקיף פאת ראש חאיש. לענ"ר וזהו לכאורה לכ"ע יהיה אסור

משום לפני עור רסכשלת לחא שניקף. ואף היכא דהו"ם לנלח בעצמו מ"ם הוי אימוד

דרבנן כמ"ש תוס' ריש שבת. ואולי י"ל רבות ליכא אימור מדין מצוה להפרישו רארדבה

דרבנן במ"ש הוס' ריש שבת. ואולי י"ל רבות ליכא אימור מדין מצוה להפרישו היה מלח בעצמו

ביאור הנר"א

ביאוד הגד"א

מין הוא מקים כו' . רש"י שם : [ב] אינו חייב כו' . תוסמתא שם : [נ] ויש

מין . דמתנו' משמע דוקא אזקן וכמו שמציין שם כנס' ואינו חייב כ' ו" ופאת

זקנם כו' וכ"מ כפ"ו דנזיר ועתוס' דשבועת ב' ב' ד"ה חייב כו' ותוס' רנזיר מ"א ב' ר"ה

השתא כו' : [ד] אבל איסורא כו' לפיכך כו' . עתוס' דב"מ יחיר ב' ד"ה אקפי כו' .

מין אבליו כו' . תוס' דשבועת נ' א' י"ה ועל כו' וכנ"ל: [ר] המקיף כו' . כר"ה בנזיר

מ'ן ב' דסוניא דב"מ הנ"ל כוותיה . תוס' שם ד"ה ודב ארא כו' וששבועת ו"ה תנ"ל:

מ'ן ב' דסוניא דב"מ הנ"ל כוותיה . תוס' שם ד"ה ודב ארא כו' וששבועת ו"ה לתקיף

מעבר כובבים לרעת ר"ה רומיא דקטן והרא"ש ז"ל כתב דאלנ דאסר ר"ה לאיש לחקיף

משו שאני חתם משום דאתי לכלל דוובא אבל עובד בוכבים מותר להקיפו ולפ"ו ח"ה לחקיף

משום דשרו אבל תוס' רנזיר מד"ה חנ"ל דחו מעם של הרא"ש וכ' מעם אחר להתיר לשבד לחברי ולאבה מפתמפסא לחו ובתוס' דשבועת מ"ה הנ"ל משמע דאסור לאשה שכתבר ולאשה מפתמפסא לחו ובתוס' דשבועת מ"ה הנ"ל משמע דאסור לאשה שכתבר אים היים ולאשה ממתפקא לחו ובתום? דשבועות סד"ח הנ"ל משמע ראמור לאשה שכתבי רהא שמואל כרב ארא נו': [ה] וקפן כו' זתו פשם רקפן לאו בר חיובא ותא ואף אשה מותרת להקיפו לר"ח ואף ראב"א לא פליג אלא משום רס"ל אשה בת חיובא היא

יקשן לכאורה מוחזיה וריה מניה לאשתו לנלת גניה הקשנים מוקה ויכיבא איסור כלל.
ומח רלפיי' רב אדא (רוהו ראיירי חראב"ר) הא לרב אדא מותר אף לאיש לנלה קשן
מדאמר לרידך מאן מגלה לקשן. וע"כ מח דלפיי' חינו רלרידך רס"ל דמקוף קשן חייב
וכמ"ש תום"שם. ובוה מ"ל לרב ארא אם מקוף קשן חייב. אשה אינה רשאי להקיף
קשן מראורייתא כמו במקפת לגרול. אבל לרינא ראשה אינה כלאו רמקוף רי"ל דאפילו
איסור ררבנן ליכא וצ"ע:

כפא (מ) ללחי . מנל המוץ וזה מסור מפילו למי שהוא קרוב למלכות מ"ז לדעת

הפור: (ב) בעין. שנוזו במספרים סמוך לבשר כעין חער. ש"ך:

לבוטו בכלל : (סעיף י"א בשו"ע) על כל זקנו וכו' . עט"ו סק"ג מ"ש ככלל וס גם השפה העליונה בכהשתמח זקן ככלל : (סעיף י"א בשו"ע) על כל זקנו וכו' . עט"ו סק"ג מ"ש ככלל וס גם השפה העליונה וכו' . משמת החסור לגלח כשפה כחשב כיון דלי"ח הוי שני גבולו השפה מהסוח ח"ב לאי הוה נמי כל דיני היי בוקן ולא שבי אלא נאף במספרים כעין חשר אחר החסור כתלק בתחחון כמ"ש מגלח בשום מקום אף במספרים זולח השפם המשכב כשאין מגלח ספוך לבשר והכ"י ז"ל לא סיה מגלח בשום מקום אף במספרים זולח השפם המשכב באכילה

(פימן קפ"א שי"ת סעיף ז') עברים וכי". עש"ך סק"ם מ"ש עבדים דחים לכו זקן ליחנייבו ככלל היקש זם. כ"ל דלפנין זם לה היקשו לחשם כיון דלה פייך בטעם דלכבי החשם שפפורם לבכי עבדים ולישלה דכיקש הוא להו דווקא דבא בוי ב"ש לם לה עתאשם ואסשר דליחנייםו בוא שיש של הייבו בכלל היקש זם וכ"ל ההיקש שנאמר לה חקיפו ולה חשתית וכנשים לה שייך ססיקש אכל בעבדים שייך שפיר ההיקש כיון דישני

מו קדופין דף ליים וכדעם סכייף והדח"ם וספיק דשכי לכתחלם :

ברכי יוסף

שולו מנשוח ששוכר ככל יום שעושהו על כמס לחיין ועללד שענשו חמור מחד לפום דינם עוד יחוד שהוח פוחנם מסי בחוני עולם מדן וכל גחוני מנו ומסיסם לפידים יכלכו ככחוב כספר יין כשפומר כל להכי הקודם ע"ם כחורך:

עצי לבונה כחכילם סים חותך במספרים: (ש"ת סעיף י"ב) בהקפת ראש האיש. עש"ך סק"ח מ"ם כ"ם כסשתתם ריל ניון דחין להם זקן ואפ"ם אסור מדרכנן להשתית זקן כאיש א"כ סשימא דסים לכם להתמיר נהקשם דסים לכם דסים להממיר כהקפם נגד אתרים דכא גם לכם יש פאות וכים פלאו שיין ג"ב להחמיר הצום וחפ"ם מתיר בסקפם וכיון דגבי עומו נלמד מנמו מסמתתם דמותר כ"נ תותר לגבי חתרים וח"כ מתילח כ"מ דמותר נהשחתה לגכי אחרים דלאו שייך בכן כלאו כלל כיון דלית לכן זקן:

א כניוסת כה"נ שכתנו המום"

בם"ם המולן והרמ"ם נפרק מנום חלילם דגרסינן בנזיר

קף נ"ח ע"כ כי קאמר רכ בשאר איברים וכו' וכן כיא

נירסת ברי"ף וסרא"ם כפוף מבות וכ"כ בתום" שם כמיר

הכתב"ם בפוף הוכום שבודם

כוכגים: (°) פי' ואפי' כעין מער . כ"י: ג פור כשם

בנחונים וכ"ב בחום' ופרח"ם

שם כיכפום כשפם דחק זם

דרב מרכי חיים וסשמה לחיסורה שם כנויר דף ניש

מ"ח: הנ"ו שם: ו סשוכם סושכ"ח: ז (שון הרשכ"ם

הגהות המ"ו

(סימן קפ"ב בפ"ז פ"ק א")

יליאן קפיב בשיו שיק אין דריא כמאן בושת שחביש אבר בשאר סגוף אלא סחם בשאר הגיף וסיינו כל כנוף בשאר הנים בסמרים כל הנוף

כנמ' מיקל חדם כל גופו ובו'

ומי דחם נחפרם פ"ם קטור

בשחר כגוף כיינו חפי' מקלם

מתנו חפילו לח חבר שלם דחלים כים לו להוכיר חחד

משומרים וום החלו כשחי וערום ואשילו נכי זקן כמו

בל הגוף קחמר והיינו כלח הרחש דחלו עם הרחש חין זם

יפוי כמ"ם כסמוך ומ"ס דוכה ים פיסור בחשר:

גליון מהרש"א

(ס" קפ"כ סעיף ח" נכנ"ס)

רק החברים נפונים בכ"ם. עי' בגליון לעיל פימן

עצי לבונה

(מימן קפ"ב שו"ע סעיף ב') י"א שמותר כו'. עש"ן סקים מ"ש כשם כרמנ"ם וכל כו ולח

יגלחו רחשם כחים . וראל דכום פוי לנערי כחים דחשור

אסור בהקפת ראש כמיש פוי

יתפטף כחשם פירוש דחמור לביות דופם כחשם לילך בנגדי'. ומ"ש ולה יגלחו כפיות זועם כחבם ניקן כלגדי'. ומ"ם ולא ינלחו כאשם כאים הפי' פוא סיפך ולה יגלהו כסקסם גם החחות מנח לריך לסיום דומה כחים דחשור נהקפה כנייל ומיין בכחבים כשם החריי זייל דבחמיר בסחות הרחש דחף דבחמיר בסחות הרחש דחף לפי סדין הפכוחר כסי׳ קפ"ח שמר של פדחמו ועד לממכ מן מי של פדחמו ועד לממכ מן

כחוון מקום שכלחי שתחחון יולח וכו' ור"ל קודם שכלם סמלת משני לדדים והקחילו

כשערות ללמות מום ומום הם

משם ונם

לכתעמף "כבגדי

מהחברים וזם וודחי

. דתםמע מללרי סטור פי דמשמע מדברי המור מי" קפ"ח נשם הרח"ש אלת ודתי דעל

לענין איכור מער

יפוי פֿוֹל ניווֹל:

וכן כיח

מוהר אם כן הא דחרומה הדשן חומרא היא והבו דלא לוסיף עלה: ד בהקפת ראש האיש. לעיל ס"ו והכ"ח חלק וכתב דחפי' מחן דמתיר בהקפת ראש האיש מודה דבהשחתת הזקואיכא איסור' מדרבנן להשחית סזכיר ושבולח זהן מחחח והיינו מטפה לפי שמושך אליו הטור של זהן האיש וחימה דהא הקפה כלמד מהשחחה דכי היכי דליחנהו בבל תשחית שחין להם זקן ליחנהו בכל

(י) בלל (ד) (ואפילו חחם הגרון) (כ"י נשם אגרם ר"י ופמ"ג): חקיף אם כן אם מוחרים בסקפם כ"ם בהשהתה וק"ל:

יב [ב] שי אשה שיש לה זקן מותרת להשחיתו ורינה כהשחתת [כא] וקן האיש כרינה דו בהקפת ראש האיש:

להטור לכתוב עד הגרגרת דמשמע ששם עיקר הפאה החמישית ועל כן השאיר בל"ע . ומו"ח ז"ל האריך בזה לומר דעיקר פאה החמישית במקום הגרגרת ממש ואין שאר השער בחחת הגרון בכלל החיסור כלל וחין לבון החוספחה משמע כן דהה עד פיקה של הגרגרת קחמר ולה בגרגרת כלל הטולה דחחת הגרון אין איסור מן החורה אלא מדרבנן מטעם הנזכר בב"י בשם הר"ר יונה שאסרו חכמים להעביר שער בחטר בכל מקום בגוף ואפי' טל דושוחיו לפי שדומה להיקון הנשים ואח"כ כ' בשם סמ"ק טעם אחר שאסור לר"ח בחטר תחת הסגטור לפי שפעמים שמושך אליו העור של הפחה כו' ולכן במספרים כעין חשר מוחר שם ועיין בסימן שחחר זה בסעיף ח' מה שכהבחי שם:

ביאור הגר"א

נוֹי. מתנוי פ'ק רקרושין (כ"ט ה'י): [כא] ורינה כו' . שהקפת רגשים נלמר מהשחתה כמש"ש בקרושין (ל"ה כ') ובנויר שם :

פתחי תשובה

המספרים טוגעין בכשר כלל והאר"י ז"ל לא היה מגלח כלל לא בחער ולא במספרים דהאר"י ז"ל לא הים מנלת כלל כו" ועיין כהשיבת שמש לדקם חי"ד סי' ס"א וכחשוכת דכרי לא בשום מקום כלל זולה בשיער שעל השפה המעכב האכילה היה חוסך במכפרים. יוסף סי' לד לעיון אם מחויבים המכפים לכוף ולסברית לפי שאינו טהג כן פ"ש: גם היה נזהר שלא לינע בזקנו שמא יעקר ח"ו ב' משערוחין ונמצא פונם ועוקר ציניר א' ח"ו) אבל הש"ך חסם דברי הרב עיקר והבן דלא לוסיף על החומרא עכ"ל: (1) כלל . בכלל זה גם השפה העליונה שלדעם ר"ח בעור שני גבולי השפה הם מהפאוח . מ"ז :

הלכות לא ילבש גבר וכו

שמלת אשה. ובו ו' סעיפים:

אפילו במספרים בעין תער א (ב) (6) היו מבין *

אותו מכת מדרות [ג] - בד"א במקום שאין מעבירין

: העביר אין מכין אותו

הגה ב ואסילו לכחחילה (ב) שרי (ר"ן פ"ב דעבודת כוכבים) רק

ומותר להעביר שער (ב) (סמר) אברים ג במספרים

בבל מקום (°):

החברים נמנעים בכ"מ (שם ובכ"ו בשם נ"י) (וע"ל סימן קנ"ו):

יורה דעה קפב הלכות לא ילבש גבר וכו שפתי כהן באר הנולה

קפב א היו מכין כו'. משום לא ילכש גבר שמלח אזה שדרשו חול דלאו דוקא שמלת אשה אלא כ"ה שאר חיקוני אשם לנוי וליופי ולעיל סימן קנ"ו ס"ב נחבאר דאסור לאיש להסחכל במראה משום לא ילבש גבר שמלח אשה ע"ש: ב ואפילו לכתחלה שרי. במקום שמעבירים אוחו גם כאנשים :

במספרים. כעין תער אבל לא בחער: ד מראשו בו'. ל"ד דהח נתבאר בסי׳ שלפני זה דאסור להקיף ראשו וזקנו אלא ר"ל מראש גופו עד סוף גופו . פרישה : ה שמותר כו׳ . דודחי לרפוחה קמכוין דחי ליפוי אדרכה ניוול הוא לו ואפשר דאפילו במפרש דליפוי קא טביד לא משגחינן ביה אלא אמריכן ודאי לרפואה קעביד. ב"י וכ"כ הב"ח חלח שנרחה מדבריו כחולה חמפרש דליפוי העביד עיש: ן בבנרו כו', והביח כתכ דמפירש"י משמע דוק' כיח השחי אכל בית הערוה אסור אפילו על ידי בכד כדאמר רבי טרפון בריש פ' כל היד דכל המכנים ידו למטה מטיבורו חקלן ועיינתי שם ברש"י פרק שני כזירים (דף כ"ע ש"ח) ולח משמע מידי והא דנקט שם רש"י ביח כשחי ה"ה בית הערוה וכ"כ החוספות שם דאבית כשחי ובית כערום האי ומההיא דר"כ כל היד אין ראים דאדרבה הא אמרינן התם דבמטלית

עבה מוחר שחינה מחממה: ז לא

תעדה בו'. כ' הכ"ח דיש היתר בכ'

דברים כח' שחין חיסור חפילו בדבר

לכנן חחילה כתב אסור ובחחה טבורו כהב לא יכנים ולא כתב אסור אלא דבזה אין איסור רק מלד חוספת קדובה ואזהרה יחירה שמא יאחז ג"ב

ביאה וז"ל ואסור לשלוח יד במבושיו שלא יבא לידי הרהור ואפי" מחחת - הלובש בגדי אשה להחדמות לאשה לנוי וקישוט אבל אם לובשין כדי

ב וד) מי שמגלח בל שיער שבו ד מראשו ועד רגליו י"א ה (י) שמותר לו לגלח גם של בית : השחי וכית הערוה ג (ג) יאסור לחודבידו בשער בית השחי ובית הערוה בדי להשירו מבל מותר לחוך ו בכגדו להשירו: ר (ה) כי שיש לו חממין כבית השחי וכית הערוה ומצמער מצד השער ימותר להעבירו: מילחו נכקעת עכ"ל וכן חין מהרין ה (ד) ז [ו] ילא תערה אשה (ו) עדי האיש מזם רוב סעולם רק שרבינו סקדוש סים קדוש ביותר ונזהר גם בזה וז"ש הרמב"ם פ' כ"א מהלכות איסורי שהוא נוי וקישוע אלא באשה הלובשת בגדי איש להתדמות לאיש ואיש טבורו לא יכנים ידו שמא יבא לידי הרסור הרי חלק אותם לב' בבות

סטליונה שלדטח ר"ח בטור שני גבולי השפה הם מהפאות: (ד) ואפי'

תחת הגרון . בעור כחוב דלר"ח כוי פחה חחח בסוף הזקן

בגרגרת והקשה ב"י דהא אין זה מוזכר בגמרא רק באשר"י בדעת ר"ח

כמב (א) בית השחי כו' . לפי מה שכחב ביח יוסף בשם הר"ר

בנוף אסור בהער והוא *) דלא כמאן בדעות שהביא העור כאן :

(ב) שאר אברים במספרים . פי׳ כעין תער: (ג) אסור לחוך

יוכה העתקחיו שוף שימן קודש לזה משמע דבכל מקום

הפחה שנכוף העלם שיורין סנטור

ובחוספחה הביחה הרח"ש כחוב

פחוח הזהן מפרק הלחי עד פיקה

של גרגרת וח"כ לכל הפחות היה לו

מורי זהב

בידו כו' . גם בחוספות פרק שני כזירים כם כתוב דין זה בכיח השחי וכבית הערוה אלא בברש"י שם כתוב קפב דברים האסורים משום לא ילבש גבר בבעית זו מהו לחוך דהיינו בביח השחי ולא זכר בית הערוה וכ' מו"ח ו"ל הטעם דבביח הערוה בלא"ה אסור מעעם הרהור כדאשכחן בפ' המעביר שער (א) בית השחי וכית הערוה 🛠 [א] כל היד רבי טרפון אומר כל המכנים דו למעה מטבורו חקלן וחין נרחה מפירש"י כום ראיה דלעיל מיניה שם אותו אלא נשים בדי שלא יתקן עצמו תיקון נשים בבעי' מהו לגלה פירש"י ג"כ בביח אבל במקום שמעבירין אותו גם האנשים אם השחי ושם ודחי הוה הבעי' גם אבית בשרוה אש"כ דרש"י חדא מכייהו נקט ומססיא דר' טרפון ג"כ לאו ראים דע"כ ההיא למטה מטבורו לאו ממש קאמר דא"כ תקשה לך מפי כל כחבי ברבינו הקדוש בהים נקרא כן מבום שלא הכנים ידו למעה מאבנעו ואי דינא בכל אדם כן מאי רבוחים דרכינו הקדוש ודוחק לומר שהיה נזכר למטה מאבנטו שכוא טפי מלמטה מטבורו דזה אינו סברא כלל אלא פשוט לי דההוא דנקט לישנא מעליא וכן משמע שם בתום' במקום שאמרו שם כריםו נבקעת כחבו הם

ביאור הגר"א

חידושי רע״ק

כפב (מ) היו מכין . משום למ ילכש נכר שמלם משה שדרשו חז"ל דלמו דוקה

שמלת אשה אלא ה"ה שאר תיקוני אשה לנוי וליופי וע"ל סי' קל"ן ס"ב":

באמה וע"כ כ' חחילה שלא יבא לידי הרהור ואח"כ כתב שמא יבוא לידי הרהור: (ד) לא תעדה אשה. משמע דרך עידוי וקישוע אהור

קמכוין דאי ליפוי אדרבה ניוול הוא לן ואפשר דאפי׳ במפרש דליפוי הא עביד לא משנחינן כיה אלא אמריכן ודאי לרפואה העביד ב"י וכ"כ הב"ח רק שנראה מדכריו

שמנת חשה חנח היה שחר חיקוני חשה לנוי וליופי וט"ל סו' קל"ן ס"ב: משנתיקן ביה אלא אמריקן ודאי לרפואה העביד ב"י וכ"כ הב"ח רק שראה מדבריו (קבאים פאח עד מנוטה מן מנוסה מן מנוטה מון על הפנים גאורך עד במותר. דודאי לרפואה כחולק אמפרש דליפוי קעביד ע"ש ש"ך:(ד) עדי.כ' המ"ז משמע דרך עידוי וקישום האום להפותר במום במום במום מנוטה ו"ל החמיר עד שליש המלח מכאן ומכאן מכאן ומכאן מכאן ומכאן מכאן ומכאן מכאן ומכאן ומכאן

סוף הלכות שכודת כוכגים : (°) כח"ח סימן תרל"ן כחל רם"ח שממנהג להחיר בשמחת

פודים וחע"נ דים חוסרין זכתכ סרב מ"ו כשם מו"ח ו"ל

ולתה כרג מ"ו נשם מו"ח ו"ל ממ"ש ביש לתפור את וה ממ"ש לתפור לת ממ"ש ממני שמחה מתון או כלה מנים שמחה מתון או כלה כלה מושה מושה מושה מושה מושה בכולנים יחד כלי היכר איש כביל ואומר אני שוד או חשם שכ"ל ואומר אני שוד או השב שכ"ל ואומר אני שוד או שבר של היש שוד או השב שכ"ל ואומר אני שוד

שהרכה נוירות והורכנות נולדו ע"י זה וחשרי המבעלם :

ע"י זה וחשרי המכטלם: ח כרייחת שכת דף ל"ד ע"כ מכום דף כ' ע"ב: (°) יש לחמום של השחכר דנקט לבון תיסורת נדידת דהת כב"י

מיסורם בדידה דבה כב"י פסק כהרמכ"ס דחייב טעום לא ילכע בכר ולוקם והשיג על בשנות הראב"ד ודחה שכרתו אלא שנ"ל שאשור ר"ל

מן כתורם ולוקה ומ"ע כיה לו לפרש: ש טור כשם הרמב"ם כסוף כל' שכודת כוכנים

נסוף כל' עכודת כוכנים וכנינסת ככ"י שם בי ליינתי

להגן מפני החמה או לנה וכיולא בזה מותר. הב' דאף להחדמות אין אבל אם עושה כן מפני החמה או לנה או גשמים אין איסור איסור אלא בדברים שהן עשוין לנוי וקישוט כו' ע"ש שהאריך ואין כן נראה לי פשוט וכן משמע מדהחירו בסימן קצ"ו להסחפר דבריו מוכרחים כ"כומ"מ נראם דביינו דוקא בחיקוני אשה אכל אם לובש במראה כשיש לורך לעשוח כן . ובאורח חיים סימן תרל"ו סביא ממש בגדי אשה עד שאינו ניכר שהוא איש וכן איפכה בכל ענין אסור רמ"א דאפילו מפני שמחת פורים המנהג להתיר בזה ואף על גב

ללכום אפילו דרך עראי וכדרך שחוץ שהרי לא חילק הכחוב ולפי שראיתי בני חדם לוכשין במלכוסי חשה וגם אבה במלבושי איש בדרך עראי במשחאות של חתן וכלה וגם בענינים הרבה כחבתי כן עכ"ל ומשמע דבכל מלבושים קאמר ומיירי בגוונה דפרישה והב"ח נדחק בדבריו עיין שם . ולענין איסור לביסת גבר שמלת אשה בפורים האריך הב"ח כאן שם: ה אסורים להתעשף כאשה. כוכבים דין י' והוא מפ"ד דבכורים:

וכ"כ הרא"מ בספר יראים דאסור

לעיל פימן קנ"ו סעיף ב' : כנסת הגדולה

(סיטן קפ"ב בש"ע מעיף ד") וכן אסור לאיש לראות במראה, וכחל נסנה"ה וע"ל סימן קנ"ו. כחב הר"ן בסרק אין מסמידין ואיכא למידק דמהכא פשמע דמוחר להסחכל במראם ואלו במוספתה תניה כתיכו ללבי (כחות במכחה מסני שהוח זקוק למלכות כו' ע"ב ולי קשה מם דמשמע הכא דמותר להסחפר במרחם בלחי סבה חסור והיינו

במרחם סיינו במסחפר מן סעובד כוכבים ומפני הםם שסיכות דמים חכל לרחות

מה דאמרינן כחוספתא וכירוש(מי החירו לרכי לראות במראה כלחי סכה או במסתפר

ועי' באורח היים סימן הרל"ו ומ"ם ולא יגלחו ראשם כאיש. כל בו ורמב"ם פרק י"ב מהלכות עבודת

[1] כגון שתשים בראשה מצנפת או כובע או תלבש שריון וביוצא בו (ממלכושי החים לפי מנהג המקום ההוא) (פור) [ח] או שתגלח ראשה באיש [מ] ולא יטרה איש טדי אשה כגון שילבש בגדי צבעונים [י] וחלי זהב [יא] במקום שאין לובשין אותם הכלים ואין משימין אותו החלי (ה) אלא נשים:

הגה (ך) ואפילו באחד מן הנגדים אסור אף על פי שניכרים בשאר בנדיהם שהוא איש או אשה (°) (ב"י) [יב] שומטום ואנדרוגינום אומורים להחעטף כאשה:

ן [יג] מאסור (°) (למש) ללקט אפילו שער אחד [לבן מתוך השחורות משום לא ילבש גבר [יד] פוכן אסור לאיש לצבוע (ז) (שערום (ה) לניום שיהיו) (נ"י) שחורות אפילו שערה אחת [מו] י *) וכן אסור לאיש להסתכל במראה (וע"ל סימן קנ"ו):

אסור אלא מדרבנן: (ז) שערות לבנות שיחיו שחורות . שזכו גוי אשם אכל איפכא שביו שחורות ולבע אוחם לבנות שרי אפילו לכחחלה כ"כ ב"י ובעור יש כאן טעות כופר :

חידושי רע"ק

עי' מנ"א (פי' ד' פ"ק ו"ד): (פטיף ו') [כן אמור לאיש להמתכל במראה , נ"ו רק היכי דאין מסתכלים דק תנשים. אבל במקום דנם אנשים מסתכלים ליכא איסוד רק החברים נסנעים מזה . וכהתיא דסעיף א'. תשובת ננת וורדים (כלל פ' פיםן י"ב):

ביאור הנר"א

דים אוסרים ומו"ח ז"ל כחב שים

לאסור את זה והביא ראיה ממה

שכחב ר"א ממין לאסור לעשוח כן

מפני שמחת חתן או כלה והשומע

לאסור חבוא עליו ברכה כי יש

הרבה מכשולות חס ושלום מוה

כשהולכין ביחד בלי היכר איש או

אמס: (ה) אלא נשים. מו"ה ז"ל

כחב בשם רש"ל שחם הוח במקום

שאין מעבירין אוחו אפילו הנשים

שחם הוא העביר אינו לוקה עכ"ל:

(ן) ואפילו באחר מן הבגדים כו'.

מבוחר בבית יוסף דבוה יש מלקוח

כיון דניכר הכבדל בין איש לאשה

משח"כ בהעברת שער בית השחי

דאינו ניכר בפרססיא על כן אין

מסור חבל אם עושה כן מפני החמה או לנה ונשמים אין איפור והב"ח כ' שיש בלי היכר איש ואשה ולענין שמחם פורים עי' בא"ח פי חרל"ו: (ה) לבנות. בידו לאסור את זה והשומע לו הע"ב כי יש הרבה מכשולות ח"ו ע"י זה כשהולכים יחד עי אשה אבל איסכא שהיו שחורות ולבע אותם לבנות שרי אפילו לכתחלה כ"כ נ"י:

אש"ם שאינו מסחפר מן עובד כוכבים משום דקרוב למלכות כוא הא לאדם אתר שאינו קרוב למלכות אשור לראות במראה אלא אש כן במסחפר מן העובד כוכבים וכמ"ש הפום" וסה"ת והדא"ש ושמא תאמר דם"ל להר"ן

נליון מהרש"א

שדים ה"ו ומה שהולכד (פכש כבי היית בכ תבת מה הם מעשה שדים ומה הם מעשה בשמם הי"ם

שוות הרדב"ו

שאלה . ילמדנו רבינו על פנין השחלם כשדים איום דרך מוחר וחיום דרך חסור גם כי רבים פרלו נדרה של

עצי לבונה

ע"ב . כבי לך מפורש מן הסוגיא שהמקטר לשדים לתכרם ולקבלם או לבוף אותם שיששו בקשחו כבי סוא בכלל בעל אוב ומיתהו סיחה בסקילה . ז"ל בעל סנחיבות המקטר לשד הוי פולד פכודת כוכנים ואפילו אינו מקטר

חזב,י לפ. וכתב הרחים זיל ירמה כיון דרי חייח כר סכח וחברי סירטו עם חבר סם עפסם שדים ומה הם מעשם כשפים שדעתם מסכמת שמעשם שדים חינו ככלל כשפים ומוחרים וכם ככלל מוכדה דרכ הנית הדרב הושמיה דהי מעשם שדים החשם מסכמת כשפים מחי נפקה מינם כמם שפירשו פט סם מעשם שדים ומה הם פעשה כשפים ע"כ: ואני שמעתי ולה אכין כוונתו ז"ל דחיך ישלם על סדעת לגכרי רכרכי כי כיי הוו עסקי כל מעלי יומה לשכתה ממעשם שדים וסיו נסנים והוכלין בדבר סגמשם ע"י שדים וחן דכקסר ידירה היו משוקים וכין שימים פירש ספר ינירם סנמלא אלינו שכאא מיוחם לאכרכם אפינו או בפירש"י ו"ל שביו מלכסים פשוקים וכין שימים פירש ספר ינירם סנמלא אלינו שכאא מיוחם לאכרכם אפינו או בפירש"י ו"ל שביו מלכסים

מים מיי ומם שהודרך נפוע דבי חיית כר חנת מה הם מעשה שדים ותה הם מעשה כשים התיים מיים שהיה אותה של מיים מיים שהי משרים אולה למימר דלה נפקא מיים מיידי לענין דינה אלה לדעת שירוש הכתובים דלהשיםם בחום ע"י בדים בכלים כלע עלשון וחבה אליו כלע וכדפי רש"י ז"ל. ה"י נולע מיים דהם העשה בדים שעשה בין להתיות כו משום מכשף והם כם מעשם שדים לריך להתרות בו משום בעל הוב וכדכירות לעיל וסרי זה ככון . ומה שמת ברש"ם ז"ל שהם בכלל מעשה כשפים להו שם מכשם משם משם מכלל הביל כשפים שככל החור . רחים

ובדולי הפוסקים גורסין מפני שמבזכין כלומר שניקר היתר מפני שכם דכרי הצחי וחין חדם שלוי לימשך החריהם וכן פיקר שכ"ל. וזה מסכים אל מה שכחבנו והוא לפי שיטת הרח"ש ויצ:

דברל סטולם מדברי אנו שמשין די שישון או קטולם אין דרך נסתים כלל וסטושם כן חייב מיחה והבאל באוכם . ואשילו שלא ע"י בטולם אין מוחר אלא שרי שמן ושרי גוסן שרי בטושם כן חייב מיחה והבאל באזכרם . ואשילו שלא ע"י בטולם אין מוחר אלא שרי שמן ושרי גוסן שרי בטוש מיחה שמום הקודש ויכא שמים יחדחת אסילו מוש כיון שהוא מהיוקח בדבר שיש שמן עבודת בוכבים שיבא לימשך אמרים . והנראה לעניד כתבתי :

שמום הקודם וינו שנים יומותן מהים והיים בין שמות מהודקת כיכל בים שמן עבודת בוכנים פיכח לימוק הכלחה לעניד בין המה של המה לבוך המחירים בין הכלחה לעליד כתכתי : השילו שיחם קלם שלםם כ"ש שכבתונים פשטיםם מוכים על מניחתם ולא יוכחו עוד את זכחיהם לשטיכים ובר' יוכחו לשדים וגר' (שו"ת סכדכ"ז ח"ג סי' מ"ם) :

לכחוב אח"כ בין זיבה לנדה אלא

הוי ליה למימר כדי שלא חטעה בימי

נדה עלמה דזיבה מאן דכר שמיה

ע"כ נרחם דל"ל בעור משום שמח

יבאו לטעות באיסור כרת החמירו

לטמא כל מראה אדום ושמא תראה

כו' כנ"ל להגיה ולפי זה דבריו הם

מסודרים היטב שעל חשש טעות

במראה הדמים החמירו לטמא כל

מראה אודם רק שיש חשש עוד מחמת

זה שמא תראה אשה כו' ולריכה עוד

ז' ימים פירוש עם יום הראי' דם

טמא כנינו עוד ו' ימים ובאמת אף

שכחן מיירי מימי נדה מ"מ לריכה

שיסיו נקיים דאם תראה בהם יהיה

גם בהם הכפק דשמא עד יום האחרון

עדיין לא ראתה דם טמא אלא לריך

שיהיו בו' ימים שאח"כ נקיים ולפ"ז

לא לריכה אלא ו' נקיים מ"ה לא זכר

כחן נקיים וכללו במ"ם חחר כך וכדי

שלא יבואו לטעות בין ימי נדה לזיבה

דשמא בימי זיבה היא וראחה דם

החםה מחמח עלמה: (ב) אע"פ שלא יצא לחוץ. עיין רים

: ה"ם ז"ם א מימרה דרים לקים מפום רבי יהודם נשיחה נדה דף מ' ע"ב: ב כפיח דר' זירם פרכ יסורה שם רףי"ב ע"ח ונסשםה וכפי' הפוסטות שם וע' כרים

נליון מחדש"א (סימן קסינ שים סביף חי) אישר, שיצא רם. אבל העיאת כשפופרת לא קפ"ח הצריאת בשפופרת לא קפ"ה ג': שיצא רם בין לת בין יכש קפ"ח ד' וע"ש ער מוף מימן: שיצא יום מסקורת ומקור עצמו שנקקר ונפל ומוליך רם עמו עי פ"ו קפ"ח ה': ברקה ג' פעמים היבש שראתה ולא גימות א"צ לרבות מה שתראה א"ד ב" לכרום מה שתראה עוד כוח קש"ח ח' בחג"ה: והוא שתרניש כיציארו אף בירוע וראי שהרם מכונה יצא פחורה מראורייתא כל א הרגישה ונים לעניו סכלת התשובה אם כא בעלה עליה ח' מתר"ם ליבלין סי' כ' שחרי גם ככרקת ומצאה רם בפרוזרור נתן הרפב"ם כפ"ם פהל" א"ב פעם רהוא בחוקת שבא בהרנשה: (ז'ן ס"; נ') אבל מדרבגן ממאת אע"ם שלא תרגישה. ואף בפחות מכגרים ביון דיורעת שיצא מנופה יש כי משום כתם רחשיעור רק משום כתם החשיטה הק לדוציא מספק מאכולת. המארה ישראל להנאון ד' יהונתן ז'ל: (פס ס"ק ל') אלא שכרי שלא הבא לירי שעות החמירו.ברואות כשתי ימים אפשר לפעות שתראה א' מהן בה"ש ייהיו ג' ימים

עצי לבוגה

נקיים ותיא תמעה ותחשוב שראתה דק כעוד יום אכל בראתה פעם א' אין תשע

פעות רק כיון דלפעטים ראי אתת סיתרת בזיכה גזרו על כל ראיות (הרץ בב"י ד"ה הוסיפו חיסרא אחר חוסרא):

(סימן קפ"ג שו"ע פעיף א') ז' נקיים. עש"ר סק"ר מ"ש פל כעם"ו וחימה כו' כנון שרחתה כר"ב וכו'. כ"ל שרחתה בר"ם וכו' . ר"ל דלהרמב"ם ח"ל דרחתה בר"ה כלל רק אף כלא ראמה משכחה רר"ת סים ביפי נדותה כנון מתר ישת יום של ימי זינה ונפצה מפילה רהפה בפ"ו בו בית שומכם שתוורם חלילה לפולם וקובפת ופחס בימי זיבה אדו דלה סוי ימי זיבה הלה בספוכים לו׳ שרחתם כהם נרום לכן לח משכחת אלא בראום רווקה הו בע"ו כו הם ימי זיכה ומוכת כהרחב"ד ושחר פוסקים :

(מימן קפ"ר שו"ע פעיף א') או מר וכו'. עם"ך סק"כ מ"ש כחוך (' מיקרי שלח מקור מים חיים

(סימן קפ"ג בשו"ע סעיף א') יושבת עליו שבעה נקיים . סק"ר שהחריך להשינ

על פלכום שתפם חשכון הרמב"ם זיל כיפי נרוח וויכות חשר כבר תלהן עליו כל הכחים חתריו וגם התמים על פלכום שפופר דכריו כפי

יד אכרתם

(סימן קפ"ג בש"ע סעיף א') ודוא שהרניש ביציאתו בו' . כס' כוו"פ כפנ ודוא פר כיון שנורפ לה שכח מנוסה רק כני סרגשה השילו מיפח דם כתרדל ממחם משום לם כתרדל מפחל משום כתם ודלה כהפ"י . וכ"מ בסי' ק"ן נכי למנח על כשרם מ"ש: שר הוכית שם כרעת הרמב"ם והתה"ד מגמ' דמפ"ב ונות ופ"כ דשנועות רכדיקם דסכנסת עד אף שלא כלגישם קון ס"ר כי פולם ססרנשכעד: קרכן קפ"ר ספיף א') אנשה שיש לה ופת וכר א'צ בריקה לפני תשביש ובו". נרחם דרכרי ספתבר סלוו כם לדעם קפג (א) באונם. פירוש על ידי קפילם. ברלון פירוש כפי טבע קפג א ממקורה. מדכחיב והיה נלחה הח מקור דמים למדו חז"ל שאינה טמאה אלא בדם הבא מן המקור: ב והוא שתרגיש סימן קפ"ח מדינים אלו . בטור שמא חראה האשה בימי נדחה יש בו' . הייט מדאורייחא אבל מדרבנן טמאה אט"פ שלא הרגישה מגיבין ושמח כו' משום קושיות ב"י ולח נייחלי דח"כ לח סיה לריך כדלקמן סימן ק"ל וכמה דוכחי: ג בחרדל. וה"ה פחוח כ"כ החגור בשם ש"ד והגש"ד וכ"כ החחרונים

ופשוט סוח: ד שבעה נקיים. סיינו

מדרבנן אבל מדאורייתא א"ל לישב

ז' נקיים אלא זבה גדולה אלא שכדי

שלא תבא לידי טעות החמירו חז"ל

והלריכו לעולם ז' נקיים ועיין בעט"ז

שהאריך בזה אף שאינו נהוג בזמוהזה

וכחב לבסוף כחרכתי קצת בסימן זה

יטן כי כוח מקור ויסוד שעליו לבנו

כל דיני סנדה הנהוגים בזמן הזה כמו

שיחבחר לפנינו עכ"ל ועם כל זה

בבירור הדינים כ' וקבלו חז"ל הל"מ

שי"ח יום אחר ז' ימי נדה ואם ראתה

באותן הי"א היא נקראת זבה ואח"כ

חוזרת להקרות נדם וכן לעולם ז'

ימי כדם ואחד עשר ימי זיבה כו' ימי

סגדות ואחריהם ימי כזיבות וכן

לעולם כל ימיה וכ"ז מדין חורה שכ"ל

וזהו דעת הרמב"ם אבל כבר כשינו

עלין כל הפוסקים והסכימו שמשעה

שַהחשה נעשה זבה גדול' אינה חוזרת

לימי גדות עד שתשב ז' נקיים ואין

ימי זיבה אלא בי"א הסמוכים לז'

קפג אשה שרואה מיפת דם צריכה לישב : נקיים . ובו סעיף אחר

(י) (א) שתרגיש ביציאתו ומיהו משתרגיש בו שנעקר ממסומו ויצא יממאה (ב) אע"פ (ב) שלא יצא לחוץ [ד] יואפי׳ לא דאתה אלא מיפת דם ג (ז) ^{(ג)[נ}]כחרדל [ה] ה יושבת עליו ד [ג] ז' (ה) (ד) נקיים:

הגה כאשר יחבאר משפטן לקמן סיי קל"ו [1] [7] ואין חילוק בין פנויה

לוכתה . ובו י"ב סעיפים:

א ירוב הנשים יש להם וסתות (פי' זמן קנוע מוכם כמיס) לראות בזמן ידוע א כגון מעשרים לעשרים יום ב (א) או מל' לל' יום (א) בוכל אשה לעשרים יום ב נשיש לה וסת קבוע (א) [4] בא עליה שלא

טמא ג' ימים ולריכה ז' ימים נקיים דותא וזהו שסיים הטור חשב עליה ז' נקיים ר"ל בלא יום הרפיה כזבה גדולה משא"כ לעיל כ' ולריכה עוד ז' ימים ר"ל בנירוף היום הרחים ההחרון שלפניו ופי' דברי רבינו כך הוא דג' חששות יש כאן . הא' במראה דם שיטעו לעוהר ע"כ החמירו לפמא כל מראם אודם ועוד חשם לענין ימי נדם כמו שזכרנו על כן סים לריך ו' נקיים ועוד חשש שחטעה בימים בין זיבה לנדה ע"כ לריכה ז' נקיים וח"ל למה לי חשש האמצעי י"ל דמהי חיחי לחשוש לטעוח בין נדה לזיבה ע"כ כחב חשש החמלעי דמחמתו לריכה עכ"פ ו' נקיים

וח"ב יש מקום לטעות בין נקיים דנדה לנקיים דזיבה ע"כ לריכה בכל מקום שבעה נקיים:

כפר (א) בא עליה שלא בשעת וסתה . בטור כחוב דבה עלים

ביאור הגר"א

לפנ [א] אשה בו׳ ממקורה. גרה מ'א ב׳ מנין כו׳ ורוקא מסקור כמ'ש במחני׳ (סימן הס'ג ש"ך פק"כ) (היינן מראורייתא. משמע דג"כ אינו מיתר ע' ש"ד לקסן מסקור במ"ש מוף גרה (מסק"ר) בארוכה: (מסיי קצ"ר מק"ל) בשם חר"מ וע' בסדרי מדרה (סיקצ"ר סק"ר) בארוכה: כי תהיה זבה יכול אפילו זבה מ"מ ת"ל והיא גלתה את מקור רמיה מלמר שכל דמים כו׳ מן המכור: [ד] ואפילו כו׳ . מתנ" שם ואכולה קאי וע"ש בנמ׳ כו׳ בן כו׳ בי מו מי מי בי ב"ב" (אן ותאו פו׳ . כ"ב ב׳ והיינו מראורייתא כמש"ש וריגא ראורייתא נקס כאן: [ד] ואפילו כו׳ . מתנ" שם ואכולה קאי וע"ש בנמ׳ מ"ב א׳: [ה] יושבת כו׳ . זהו מדרבגן: [ו] ואין תילוק כו׳ . כמ"ש בפ"ג דכריתות ("ז') יש יא כו׳ וברפ"ג רכתובות ועל הגרה אצ"פ כו׳ :

באר הימב

ספר תורת השלמים

אמר הקפן והצעיר. כבר כתבתי בהקרמתי לספר מבחת יעקב סיבת התעורות החיבור הזה זמשפם הספר ומעשהו. ועתה אדבר בקיצור מן הרברים הצריבים לחיבור ספר תורת השלמים. תו ראיתי שספר תורת הביה לחרשכ"א ז"ל. ושערי דורא כולם חברו הלבות מדה ומאכלות אסורות. להיות שהלכות גדה הוא אחד מן החלבות התמורית. להגריל ולהורות. והש"ע אמרותיו אברות מהורות. מאד קצרות. ורוב עיני המעיינים כו פסיות. על כן אמרתי לפקוח עינים עורות . לבאר ולפרש עד מקום שידי יד כהה מגעת בראיות ברורות:

קפנ [6] והוא שתרגיש ביציאתו. מפ"נ דמסכמר לקמן כסי' ק"ל דמע"נ דנח הרגיפה רק בכחם בעלמת על גופה תו על חלוקה עמתה היינו כשיעור גדול כגרים ועוד כמכוחר לקמן והמחבר דבה לומר שהיה עמהה הפילו במסח דם כחרדל ע"כ כתב בסחם והוא שחרגים וזה ג"כ כוונה הסור שהוא כלפון המחבר : [כ] בחרדל . ה"ה פחוח . ש"ך : [נ] שבעה נקיים . דעכשיו לפי שאין אם בקיאין כולן כזבה גדולה שוינהו חכמים ולכן לא כחב המחבר החילוקים חיזה מקרי נדה או זכה נדולה וכלבוש העחיקם וכחב כלשון העור וז"ל אם ראחה בחוך הי"א יום ג' ימים רצופים ונפשה זבה נדולה אינה חוזרת לימי הנדות פד שיהיו לם ז' נקיים וחז יתחילו ימי הנדות וחתריהן ימי הזיבות וכן לשולם עכ"ל והוא כדעה הרמב"ן ורש"י ושלא כדעת הרמב"ם כמבואר בב"י כחורך והש"ך בש"ק ד' העחיק רק חחלח דכרי הלכום על כן הכין שדעחו כדעם הרמב"ם והשיג פליו ובאמת דבריו המה כלשון העור ממש שהוא כדעת רש"י והרמב"ן והוא פשום להמעיין: [7] ואין חילוק בין פעיה לנשואה לעגין איסור גרה. לפי מה דאיחא בש"ם כס"פ המפלח חניא היה ר"מ אומר מפני מה אמרה חורה נדה לשבעה מפני שרניל וקן בה אמרה חורה מהא טמאם שבעת ימיב כדי שתהת תביבה על בעלה כשעת כניסתה לחופה וא"כ בפנוים שלא

הלכות נדה

א [א] * אשה שיצא רם א (ל) ממקורה (°) [ב] בין (א) (כ) באונם בין ברצון ממאה ב [ג] [ל] בוחוא

לנשוחה לענין חישור (ו) נדה (רוב"ש פימן חכ"ב מביחו ב"י) כי כל הבח על הנדה חייב כרח :

קפד שצריך לפרוש מהאשה עונה קודם

שרחחה בהם נדות כדחי' בב"י ע"ש וכן דעת כרתב"ד ושחר פוסקים לקמן סימן קפ"ע גבי חין כחשה קובעת וסמה בימי נדחה וימי זיבחה ע"ם וחימה שהעט"ז גופיה כחב בסי' קפ"ע סל"ב בימי זיבה כילד כגון שראחה בר"ח וחזרה וראחה בט"ו בו שהיחה עומדת בימים שראויים לזיבה דהייט בי"ה

יום שבין נדה לנדה עיין שם כו': כפד א כנון מעשרים לעשרים, חו לכ"ה חו לל'. ב"י ופשוט הוא: ב או מל' בו'. ומתם ומת מל' יום. טור. וכן הוא בש"ם ופוסקים ולקמן סוף סעיף ע' ור"ם קפ"ם והיינו אם לא קבעה וסח אז מסחמא וסחה כל ל ובחוך ל' מיקרי שלא בשעח וסחם : ב שיש לה בו'. אבל אין לה וסח נחבאר דינה בסי' קפ"ו ס"ב:

חידושי רעיק

פתחי תשובה

שייך ספס זה לא חהא ממאה שבפה אבל משמעות הרב כאן דבשום פנין אין חילוק וכן מבואר מת"ש הפוסקים גבי כלה כמבואר לקמן בסי' קנ"ב ול"ל דהאי דרשה בעלמה הוה ומ"מ מקרחי מפמע דקהי בין הנפוחה ובין הפנויה וכמ"ם הריב"ם בסי' חכ"ה וכחיב ופמחה שבעה יתים משמע בכל ענין ועי"ל דעל כרחך לריכין לומר דר"ת דאמר מפני מה אמרה חורה נדה לשבעה וכו' ולא מקשה כן אזכה משום דודאי הם לא קשיא דהא כמה פמאים והם בפומאת שבעה כגון זכ ועמא

מת וים מהם בסומחת ערב חלח דעיקר הקופית על נדה הוח מכח ממה נפשך דחי חמיר מומחחה חמחי חמרי' דחסילו שופע' דם כל שבעה פובלת לערב (והוח פשום בש"ם וכת"ש העור בפי' זה פיין בב"י) ואי לא חמיר כל כך אמאי ברואה אסילו כל שהוא שמאה שבעה חסגי לה בפומאת ערב ע"כ לריכין אנו לפעמיה דר"ת כדי שחהא חביבה על בעלה אבל נכי זבה ודאי אף דלא שייך פעם זה לריכה שבעה נקיים וא"כ עכשיו שכלם כזבה גדולה שוימהו חכמים ע"כ אין לחלק בין פנויה לנשומה ולריכה ז' נקיים ועי"ל דר"מ בשימח ר"ש אמרה דדריש פעמח

דקרא כדחיחא בב"מ דף קפ"ו לפנין משכן אלמנה וליח הלכחא כר"ש כמבואר בפח"מ בסי' נ"ו ח"כ אף בהא ליח הלכחא כר"מ לכן אין לחלק כלל : כפד [4] בא עליה שלא בשעת וכתה . נפור כחב דכא עליה כמו עירלה

ור"ל

ולכבת וכת דחמרינן בש"ם ולקמן

סימן קל"ו ס"ט כל היד המרבה

לבדוק בנשים הרי זו משובחת היינו

שלא בשעת חשמיש כן כהבו הטור

והרשב"ה ושחר פוסקים: ה צריך

לפרוש כו' . סיינו מדרבכן כן

הסכמת רוב הפוסקים והחחרונים

דוסחות דרכנן: ד ולא משאר

קריבות. משמע אפילו חיבוק ונשוק

שרי כמו שפסק כ"י ממשמעות

הפוסקים ודלא כת"ה וכ"כ דעת הרב

סבית יוסף הביא בשם א"ז דפסק אם

רגילה לראות ביום פורש ממנה כל

סיום והלילה שלפניו וכחב עליו בית

יוסף שאין לחוש כזה אלא כמ"ש הטור

והפוסקי' דחין איסור אלא ביום לחוד

וכת"ם כם"ע כאן דהכי פסקיכן

בהדיא הלכהא כר׳ יהודא בגמ׳ דם"ל

כן ומו"ח ז"ל תיקן את פכק כא"ז כזכ

לומר אע"ג דהלכחא כר"י מ"מ ראוי

להחמיר על זה ") וחמוה הוא להחמיר

על מה שמפורש בחלמוד לקולא בפרט

כמו שירלס ור"ל בין שהיא ערה בין ישנה פי' שאינה ישנה לגמרי

דח"כ אסור לשמש עמה כדאיתא בנדרים אלא שאינה ערה כ"כ שתוכל להשיב אם היא טהורה אי לאו כן כחבו התוספות בנדה דף

י"ב: (ב) עונה אחת. הכי חסקינא בהדיא בפרק האשה בסופו

פי" קפ"ו: ני משנם שם דף י"ג ע"מ: די בכייחת דרבי ימשים שם דף ח"ב ע"ב ושכועום דף י"ח וכדמפרם

נקודות הכסף

(מימן קפ"ד במ"ז מ"ק ב") ותכורה הוא להחמיר כו". וכשממי ככן ספיף קטן ז" כהן כשיף קטן ז' מכן גם כן דעת ושכן מוכת כש"ם כתכתי שכן וקנרתי ברבר ובספרי בהרהי סדברים דסכי מוכח ממחי

בית לחם יהודה

(סיטן קפ"ד שו"ע סעיף ב') עובה א'. כמכ סע"ו דהלכה פשוקם כידינו שמשורם כנ סיום מפילו יום ארוך ודלמ סיום תפינו יום מכון כים פוסקים וכוי והפיך כתב כים פוסקים סכיל, ובח"ו כתב כים פוסקים סכיל, ובח"ו כתב וו"ל פורם חדם מחשמו סמוך לווספה כיד שמות חם רגילה לרחום כיום סורש מתנה כל אותו סיום וכלילה שלפניו וכן להיםך פכ"ל ופי' הש"ך לסיםך פכ"ל ופי' סב"ך דוודתי מס יש לה ווסת קנוע ביום כנון שים לם ווכת לרחום

נליון מהרש"א (סימן קפ"ד ש"ך ס"ק ד') היונן להרמב"ם שהביא (פיתן קשי ען ע"ה. החדר להרמב"ם שהביא המתבר ריש פ" קפ"ו, דרק לפני תשמיש א"צ בדיקה אבל לאחריו צרוכת והמעם מק"י יהונתן מק" דחימוד תשמיש גורם לדם שיבוא כמו תבעה להגשא בו' ומת"מ רתרו המתרשים ברואה מ' תשמיש לא חלינן סיבת הראית כמקרה אחרת והיינו פעם הרמב"ם דבעבר והיא ישינה א"צ לשאול אותה והקשה הב"י קודם ופתה פן יחו' החימוד אל הוסן הסוגבל לראות צ"ש אך ק"ל דא"ב הוא איך הוכיהו דמאי דצריך לפרוש חוא רק דרבגן ממת דהוא נופא מדרבנן: (ש"ע סעיף כ") בשעת ומתח צריך את בלא סבעתו ריש קם מוצרין לפרוש ממנה שונה אחת . עי' ת' נודע בידערה ח"א הלק יו"ר סי נ"ה ועי לקמן בסמוך בגליון: (ש"ך ס"ק ו') משמע אפי

עצי לבונה

חיבוק ונישוק שרי. דיין לקמן פימן שמ"ב מק"ח:

כשפם ווספה אף דכתב בסי' קפיר בחין לם ווסח לריכם לדיקם ל"ל פיינו לשנחחוקם דחין לם ווסח כלל חבל בחחלם נמים שכמתם פים ועדייו לם נסחוקם דלח נודע למתי חקבע ווסם מו מוחרם לפמם נתוד דפקחמת מקבע הווקם

מקור מים חיים

פ"ם ואכי בפניי לא זכיתי ל סבין דברי כש"ך דספדקדק בדברי כלכוש ירחס דדבריו גכונים וחויל בשימות המולהי' פנ סרמב"ם וכוח דלרעם סרמב"ם ו"ל כך סוח דחשם שסוקנע וופתם מחחילין שבעם ימי נדום וחחריכם י"ח ימי זיבה וכן לעולם כסדר כום מף שלה רחתה דם מסתלם כשמרחם דם חשב לחשבונה הום ביתי י"ה ימי ויבם נששית וכם אם סכאם בכם וכן לדעת הנתב"ם ז"ל חם מרחם נ' ימים כסוף י"ח ימי זיכם והוצרכה לישב שכעה נקים אם תואם אחיב דם פינו כומום מניינס כיון דמס שימחם דם סום לחשבונה ימי נדם וחיע פותכם פלפ דם ויבה ולח דם נדם כדמפורם ברמכ"ם פ"ו מסלכום ח"ב סי"ח ופ"ם בהרב המגיד משח"כ לדעת כל השוסחים

יד אכרהם

כפוסקים וסיח דעם ח" בסניה כסתם סי' קפ"ו . דתדסיים וכתנ דשלה כשעת תשמיש כל כתרכה לכדוק ה"ו משוכחם משמם דחלו בשנת משמיש ח"ל בדיקה כלל לח

ד ואינה צריכה כו' . היינו להרמב"ם שהביא המחבר ר"ם קפ"ו אבל לרוב הפוסקים שהביא שם ולדעת הרב שם וכאן אין לה להחמיר כלל לבדוק לא לפני חשמים שלא יהא לבו נוקפו כיון דראה אשהו בודקה מחשב שאם לא ברגישה לא ביחה בודקת ופורש ולא לאחר תשמיש שלא יהא לבו נוקפו ופורש מכאן

בשעת (6) וסתה ד [ב] ואינה צריכה בריקה לפני תשמיש (למכ"ס): הגה [כ] גם אין לה להחמיר לבדוק עלמה לא לפני חשמיש ולא לאחר חשמים שלח יהח לבו נוקפו ופורש (עור ומרדכי רים הל' נדה

ורוג ספוסקיס) [ג] אבל שלא בשעת תשמיש יכל המרבה לבדוק הרי זו משובחת: י בשעת ומתה ה (ב) (ג) צריך (ג) לפרוש

ממנה (ב) (י) (ד) עונה אחת (ג) ו [י] ולא משאר (ג) ^(ה) קריבות אלא מתשמיש (ממסה) בלבד

בווסתות דרבנן: עוד הביא ב"י בשם בסעיף י' וכן פסק הב"ח אלא שמסיים מיהו נראה דהמחמיר באלה הגה"מ שכחב בשם אביאסף שעונה זו יום או לילה מימי ניסן וחשרי שהיום והלילה שוין אבל בתמח וטבת בעינן חלי יום וחלי לילה ותימה ಡಬಿ

שכ"ל וכחב ב"י של זה וכראה שטעמו משום דמשמע לו דשיעור עונה הוה י"ב שעות מהשעות שהם כ"ד ביום ובלילה ומכל מקום נראה שאין לחוש לכך מאחר שהפוסקים לא סזכירוהו גם לישנא דגמרא משמע דלא קפיד אלא על היום או הלילה ולא הזכירו שעות בפרק האשה אלא משום פלוגחא דרבי יוסי דהתם עכ"ל וכתב עליו מו"ח ז"ל דאשתמים מבעל הגה"מ ומביח יוסף הא דאיחא ר"פ חינוקח להדיא גבי נדה כמי הוה עוכה י"ב שעוח דוקא דסיינו יום או לילה ביומי ניסן וחשרי וחלי יום וחלי לילה בעבח וחמוז והכי נקטיכן עכ"ל וקשה לי דאם חאמר בשעות חליא.מילחא ממילא איסור העוכה היא באוחה פרק שרגילה לראוח הן ביום הן בלילה ולא חמלא כאן לומר י"ב שעות אלא אם ראחה ביומי ניםן וחשרי באמצע היום או באמצע הלילה אבל אם תראה בסוף היום בניסן וחשרי היאך תחשוב י"ב שעות אם תחשבם משעה שרגילה לראות ואילך י"ב שעוח חמלא שחסיה אסורה גם בלילה שאחריו וחסיה מוחרח לפני אוחה השעה באוחו יום עלמו וזה ודאי אינו שהרי אסורה כל סיום כרבי יהודה בגמרא וכן בפוסקים ואם חחשבם למפרע י"ב שטוח היאך חטשה כשתראם בחחילת היום דלפי זה חהים מותרת אחר אוחה בעם באוחו יום עלמו וח"ו לומר כן . וכן א"ח שחחשוב ו' שעוח למכרע וששם להבא לא חסים אשורם כל סיום אם חראם בחחלת היום אלא ע"כ ביום ובלילה חליא מילחא שנחנו חכמים שיעור להאיסור כאן או יום או לילה חהים כפי מה שהוא הן קצר הן ארוך הן לפני שעה שרגילה לרחות בו כן אחר כך השוו מדותיהם וקרי לזה שיעור עונה דברוב מקומות חשבינן ללילה בסך י"ב שעות וכן היום וחין זה ענין לההיא דריש פרק תינוקח (דף ס"ה) דלא חליא אלא בשעות דשם קאי לענין תינוקת שראחה בבית אביה שניסת אח"כ שמותרת לשמש אחר ביאה ראשונה וחולין הדם בבחולים או יום או לילה בניםן וחשרי וחלי לילה וחלי יום בטבח וחמוז להד חירולא שם דשם א"א לחלות בלילה ממש כמו כאן דבם הוה ההיחר בתביעות הזמן לחלות בדם בחולים אחר ביאה ראשונה ולא חליא ביום או לילה וא"כ אם בא עליה ביאה ראשונה בסוף סלילה לא תחן לה כי אם שעם מועטח ולזו שבא עליה תחילה בחחילת הלילה חהיה מוחרת אח"כ זמן רב על כן אמרו שם שבי"ב שעות חליא מילחא שכל בחולה כזאת מוחרת י"ב שעות אחר ביהתה ראשונה משא"כ כאן בראיית דם נדה שחלה בזמן דהיינו או בלילה או ביום כפי ווסחה נחנו חכמים שיעור להסור שיפרוש ממנה כל אוחו היום או אוחה הלילה שרגילה לראות הן לפניו הן לאחריו והום שיעור שוה בכולן ולפני אוחה הלילה או היום או לאחריו מוחר וחמיהני על הב"י שלא הקשה כן על סברת אביאסף בזה ונראה דלאביאסף עלמו אפשר דאין הכי נמי היו חושבין חמיד לאיסור ששה שעות שלפני השעה שרגילה לראות וששה לאחריו נמלא דברגילה לראות בתחלת היום ה"נ דמוחרת בסוף היום אחר ששה בעות אכל אנו אין לנו לומר כן דהלכה פסוקה בידינו באסורה כל היום אפילו אם סוא יום ארוך. וזה ברור ופשוט : (ב) ולא משאר קריבות. ביאור הגר"א

חידושי רע"ק (סימן קפ"ו ש"ן ס"ק ו") ודלא כח"ה. ע" בס" בית אפרים בקונפרס הראיות (סימן מחני מ"ו א' וברייתא "א ב' ונמ" י"ב א' ועס" קפ"ו : [ב] וא"צ כו". זהו רעת
ל"ח הרמב"ם וע"ס קפ"ו אבל כל הפומקים חולקים עליו ואין מצריכין אף לאחר תשמיש
כמש"ש וו"ש בהג"ה גם כו' והוא מנמ" שם י"ב א' בעא מיניה ר"ו כו' ועתומ' שם ר"ה בעא כו' ושם בעא מינית ר' אבא ט': [ג] אבל שלא כו'. כן פי' בת"ח למתני' דרפ"ב:
בתרו הימוב

כפור (מ) ומתה . בפור כתב בא עליה כמו שירנה ור"ל בין שהיא ערה בין ישינה פי׳ שחינה ישינה לגמרי דה"כ חסור לשמש מעתו . חום׳ בנדה דף י"כ ע"ל: (ב) עובה. היינו מדרכנן דוסחות דרכנן. הסכמות הסוסקים:

חשמיש על כרחה לריכה בדיקה והוא דעת הרמב"ם שהביא המחבר ריש פי' קפ"ז וכ"כ הם"ך ודעת מור"ם דבכל ענין אין להחמיר לבדוק כלל וכן מסיק מור"ם לקמן ר"ם קפ"ז וח"כ ה"ל לכחוב וי"ח כדרכו ול"ע: [ג] צריך לפרוש מסנה. והם עברו ושמשו החים והחשה שניהן לריכין חשובה כ"כ הש"ך בסי' ז' וחע"ג דמשמע מדבריו שם דסובר דוסהות דאורייתא ואנן קי"ל דוסתות דרבק וכמבואר בב"י סי' זה מ"מ לריכין חשובה כעוברי עבירה דרבון והיכא דמלאחה דם ודאי דהוי עבירה דחורייחה וכדחיחה בש"ם פ"ב דשבועות וכ"כ הובוש בס"ם קס"ה וחע"ג דפסק מור"ם בסוף סי' קפ"ה בהג"ה דחשה אינה לריכה כפרה שאני החם דאונם האת וגם לא עברה כלום משא"כ הכא וכן משמעות הלבוש שם: [ד] ולא משאר קריבות. משמע מפילו חבוק ונשוק שרי כן משמעות הפוסקים וכ' הכ"ח מיהו

ור"ל בין שהיח ערה בין ישנה סי' שחינה ישנה לנמרי דח"כ חסור לשמש עמה כדחיחה בנדרים חלם שחינה ערה כל כך שמוכל להשיב חם היא מהורה חם לאו כ"כ החום' בנדה דף י"ב פכ"ל המ"ז וכ"כ הב"ח וכה"ג כחב המור וב"י בסי׳ זה להדים גבי שהתה מחר הוסת שיעור שתכסור ותעבול שהבים התחבר בסמוך מעיף י"א והמחבר שפחם כאן ובמעיף י"א נראה שפובר העיקר הסברא שמחלק הש"ם דנדה דף י"ב בין ערה לישנה היינו משום דבישנה לח חזים לשהרות משא"כ בערה דחזיא לפהרוח על כן בעי' בדיקה יוחר וכן פירש"י שם לחד פירושא וא"כ לדידן דליכא מהרות אם כן הו לא שייך לחלק בין ערה או ישנה וק"ל : [2] גם אין לה להחמיר לבדוק עצמה . נחרמי פליג מור"ם עם דעת המחבר דמלשון המחבר משמע דאינה נריכה בדיקה אבל אם רנחה להחמיר החמיר ולאחר

וכחבו דבתחום רפייחה שלא מודע לתחי חקבע וסח מקרי כסוך ל' שלא כשעם וסחה וא"צ בדיקה אבל כשנתחוקה דאין לה וסת לריכה לעולם כדיקה : (ב) צריך לפרוש. ואש עכרו ושתש האיש והאשה שניהם לריכים כפרם כ"כ הש"ר בחי ז' ועי' בחוה"ש סק"ג : (ב) לפרוש מסנח. פי' נחשר כודע ביבודה חי"ר סי' נ"ה ונ"ו שהעלה דמק שאמרו וסחות

נפנין זות נתפנין וחסיי מת מה בין והפי של להחמר לבדוק כו'. ובחום פי כש"ך דברי המחבר לדמח הרמצ"ם שהביא סי' קפ"ו ומל כן הניח הח"י דברי הג"ם בנ"ש על של הרב בלשון י"א דהדבר שאוט כמ"ש במחבר להיא שהביע במביא מנו של הפ"ד שר"ל דעת הש"ן והמ" של לבני המחבר דבתוך במו ההמחבר הביש הביע במביא הנו במ"ש הביע במביא הנו של במבי של המי של לביע המו דברי המחבר מסקב הוא במביע במב

(מנקמן סימן קפ"ט סעיף כ"ח): ח טור כפס סרחכ"ד

נקודות הכסף דקחמר כש"ם (נדה ס"ג ע"כ) חמחי דססק רבח כר'יודח רחש רוחה בחחלת סיום חו בחמנע כיום לריכה לפרוש כל כיום וכשוף לילה כל פלילם ומי חתר רבה ככי וכחתר רבי יחשי חוסרם לבני ישראל שיפרבו מנשומיהן סמיך לוסתן וכמה אמר רבא פונה מאי לאו קנפט יותר יכון כוט מון כון פונה מחריתי (פירש רש"י דמס וסתה כיום חשורה כל סיום וכל פלילם שלפניו) לא מוכו פונים דקשם משכיני שימי פ"ד לומד פונים אחרימי דכא ככא עונים קאמר וא"כ כל"ל מרמי שונום אלא ודאי מ"ל נש"ם דאם אין לכ שמי קנושם נש"ם דאם אין לכ שמי קנושם ביום מקרי כל סיום וםמם . ולריכם לפרום עונם חחם ոռն סמוך עספה דהיינו כל הלילם בלפניו אם כן כאי עונה אחריםי כות ואם כן רבא תחריפי כום ונש בי בלחום דקתם כמם לפרום בלחום בל דקתת הספח דניין נפרום פנונס מחם המוך נוספס מסחמת מייני בכל פנין בין יש לה שם קבועה ביום או לא ואם כן פ"כ נאין נה שם קבועה קמייני כפונה שם קבועה איב מחי לא דספי פונה דסיינו פונה מחריחה פפי בים לה בעם קבועם כיום ועשני לה חופה עונם כלוער חם ים לה שמה קבומה חין צריך לפרום חום חום פונם

לעולם במחלתו או לעולם בחמופיםו חו לבולסכסוטו חין צריך לפרוש חלח חומו סיום ולה לפניו ובהכי הייכי בש"ם הכל הם רגילה לרחות כיום וחיולם שעם קבושהרק לשעמי במחלמו ולפתמים בחמנעיתו ולפעמים כסופו פ"כ כל פיום ווסמה ולמי כחלו פיס ווסמס כל כיום וודחי דחשם שווסמה כל כיום לריכין לפרוש כל פלילם שלפניו ובסכי פיירי ספייו פיין בשוים שלי סימוום ספרו פיין בבורם שני סימום שסוכתתי שיפס כוון פס"ו כן ברין ראשון וסן ברין וס של פא"ו שמולק פליו ודלם כש"ך, מס שסארכהי בש"ם שלי מסופן שנין פוח במושם שמנחתי כתוב בתורם השלמים

נליון מהרש"א (מ"ע סעיף ד') אינה: אסורה אלא ביום כיון דעבר הלילה ולא ראתה נתברר לנו הספק יידעו דראייתה אחר הנץ ר'יהינהן ז'ל ועם"ש בגליון ש"ך לעיל סק"י דיני מ"ס אות ן":

עצי לבונה ליום ל' וס"ה כשוכרם ווספ ולה כחתה המכינן שסיה מכוב הנבים שיום החודש גורם לרחייתה חכל לקמן מייני שרחתה למם פשמים ולח קכפם שת מנום בעם שמנים דכם קבפם וושם כל כשלר נשים ומצ"ם נריכם בדיקם לעולם אף פוך ל' כ"כ בח"ד ובס"ם ע"ם ני כיכ כמיד ונסים פ"ם בשם סב"ח: (מעיף ד' בשח"ע) אלא ביתב. מש"ך ש"ק י"ר פ"ם ולמשש"ל מיק כ"ז כ"ם סכל ול"ב דפא שם מחלק כאם יש לם ווסת קכוע מסחלם ומו' א"צ לפרוש אלא אומו

מקור מים חיים החולקים על הרמב"ם החשבון פוא כרדהאשה במחלם ראייתש פס שתרחם כוח דם נדם ולריכם להמחין שנעם ימים וחמבול ושהורם לבעלם וחח"ב נכנסים י'מ ימי זינה וחם רחמה בסט רחים ח' חו שקים פוי פופנת יום כנגד יום וחם מדמם שלשם פוי זכם גדולם המכם בכתם נקיים וכ"ו שלח ספרם שנתם נקיים סכל ליתי זיכוק חשוב ואם ראמם בחם דם אף שנקנר עברם עלים י"א ימי זיכס מכל פקום כל זמן

כב"י כתב דאפילו היבוק ונישוק מותר ולא חיישינן לביאה כיון שביאה תע"ב: ז אותו היום בו". כתב הג"מ בשם אביאהף וכמה שונה כ"ל ב"ל : ו שור נשם מ"ל ב"ל : ו שור נשם מ"ל מ"ל : ו שור נשם אביאה מ"ח ז"ל יום או לילה כיומי ניסן וחשרי וחלי יום וחלי ולה ביומי המון וטבח הכשב"א נמ"ה : ז ביום יושף איסור דרבנן דלא כח"ה שכהב לאיסור בחיבוק ונישוק וכישוק ווישל וכישוק וכישוק וכישוק וכישוק וכישוק וכישוק וכישוק בכישוק וכישוק ובישוק וכישוק וכישוק וכישוק וכישוק וכישוק וכישוק ובישוק ובישוק וכישוק וכישוק ובישוק וכישוק וכישוק ובישוק וכישוק ובישוק בישוק ובישוק בישוק בישוק ובישוק ובישוק ובישוק ובישוק ובישוק בישוק ובישוק בישוק ובישוק בישוק בישו איסור דרבנן דלא כח"ה שכהב לאיסור בחיבוק ונישוק וכחב מו"ח ז"ל יום או לילה ביומי ניסן וחשרי וחלי יום וחלי לילה ביומי המוז וטבח המחמיר בזה חט"ב ולי נרחה שאסור מן הדין לדעת הרח"ש ורחיה עכ"ל וב"י דחה דבריו מחחר שהפוסקים לא הזכירוהו וגם לישנא דש"ם מסי' שמ"ב כתב הרא"ש לפנין אבילות שיש להחמיר בחיבות ונישוק - מבמע דלא קפיד אלא על היוש או על הלילה לא על השעוח כו' והמעדני

מלך דפ"ק דנדה והב"ח השיגו עליו דדברי האביאסף נכונים ומבוארים בש"ם פרק חינוקח (דף ס"ה ע"ב) עכ"ד וכן מלחתי ברחב"ן סימן שי"מ כהחביחסף ומה שלח הזכירוהו הפוסקים אין ראיה דבסתם יום ובסחס לילה מיירי ואה"ל דבחקופח חמרו וטבת ים לחבוב שעות ומליות וכה"ג מלינו בכמה דוכתי בש"ם ופוסקים כגון לענין ק"ם בח"ח ר"ם כ"ח ולשנין חמד בע"פ בח"ה סימן חמ"ג ס"ח בהנ"ה ולפנין חישוב תקופות וכה"ג טובי ובח"ז כחב וז"ל פורש אדם מאשתו סמוך לווסתה כ"ד שעות אם רגילה לראות ביום פורש ממנה כל אותו יום והלילה שלפניו וכן להיפך עכ"ל ועיין בראב"ן סימן שי"ח וכש"ם פרק כחשה סוף דף ס"ג ודוק כ"ל דדעת רחב"ן דודחי אם יש לה וסת קבוע ביום כגון שיש לה וסת לראות לעולם בתחילתו או לעולם באמלעיתו או לעולם בסופר א"ל לפרוש אלא אותו היום ולא לפניו

[9] יי אם הוא ביום (1) [1] פורש ממנה ז (1) אותו היום כולו אפי' אם הוסת בסופו ומותר מיד בלילה שלאחריו וכן אם הוא בהחילתו פורש כל היום [1] ומותר כל הלילה שלפניו וכן הדין אם הוא בלילה פורש כל חלילה ומוחר ביום שלפניו ולאחריו [ר] בין שקבעה וסת בג"פ [ח] או בפ"א: הגה [ה] וכל זה לא מיירי אלא בוסח המלוי בימים הן אבל לא בוסח החלוי (ד) [2] בשינוי הגוף (ב"י כשם הראב"ר) וע"ל סימן קש"ע בן [1] ואשה (ח) שמשניח ובחה להקדים כ' או ג' ימים או להחר כשמגיע זמן וסתה לריך לפרוש ממנה ב' או ג' ימים קודם או החריו (הגהות מיימוני פ"ח דהלכות חיסורי כיחה) וע"ל פי' קפ"פ: ב (ז) במה דכרים אמורים בגדולה אבל בקמנה י [ח] [י] שלא הגיעה לימי (י) הגעורים (ה) יא [מ] (ה) ולא הביאה סימנים (ו) אין צריך לפרוש יב [10] סמוך (1) לוסתה כל זמן (מ) שלא קבעתו ג"פ (יו יוהוא הדין לזקנה שנסתלקו דמיה: ד' [יא] יי אם רגילה לראות בהגץ החמה ולא קים לן שפיר אי קורם הנץ החמה או אחריו יג (יג) אינה אסורה (ז) יד אלא (ו) (י) ביום:

שהוא מכיא לידי חשק והוא הדין כמי ככא וכ"ש כוא דיש לו חשק טפי כשהולך לדרך: (ד) בשינוי הגוף. עיין ביאור על זה במי׳ קפ"ה סכ"ד ומו"ח ז"ל הקשה על זה בסוף הסימן ועיין כי' קפ"ט מ"ם על זה: (ה) ולא הביאה סימנים , זהו פי' על מה שאמר אבל בקענה ור"ל תרי גווני קטנה יש האחת בלא הגיעה לימי הנעורים ועוד יש סימן לקטנות במה בלא הביאה סימנים ואז אף על פי שהגיעו ימי הנעורי' קטנה היא אבל לא כגיעה לנשרים והביאה סימנים עדיין קענה היא דבומא בעלמא הם ועיין סימן קפ"ט: (ן) א"צ לפרוש סמוך לווכתה. נראה פשוט דה"ה בשעת ווסחה עלמה דחד עעמא הוא וכמ"ם בספיף (ל"ז) [ז'] לענין מעוברה ולא נקט סמוך אלא כיון דמיירי בסימן זה בזה: (ז) אלא ביום . דכיון דביום עכ"פ פמחם סיא חלינן תחילת בקלקלה גם כן כיום

ובהבי איירי בש"ס ופוסקים אבל אם רגילה לראוח ביום ואין לה שעה קבועה רק לפעמים בתחלחו ולפעמים באמצעיתו ולפעמים בסופו א"כ כל סיום וסחה ודמי כאילו היה וסחה כל היום ודאי דאשה שוסחה כל היום לריכה לפרוש כל לילה שלפניו ובהכי מיירי הא"ז ובזה מיושב שפיר מה שהקשה הב"י דהא"ז הוא נגד בש"ם ולפעד"ג להוליא מן הש"ם כמ"ש ודו"ק גם הב"ח כחב שמשמע שהירא דבר ה' נוהג כהא"ז וגם בהגהח ש"ד סימן ז' הביח דברי הח"ו במסקנא וכ"כ בח"ו של מהרי"ל בשם מהרי"ל : הן אבל לא בוסת התלוי בשינוי הגוף . לבד דח"ל לפרוש אלא זמן סוסת אם אינו בא לומן ידוע כדלקמן סי' קפ"ט סכ"ד וכ"ם: בן ואשה שמשנית בו' . ע"ל סימן קפ"ט ס"ק ל"ט מ"ש בזה: י שלא הגיעה לימי הגעורים . היינו י"ב שנים ויום א' כדלקמן סימן קפ"ט ס"ק ס"ג: יא ולא הביאה כו' . וי"ו מחלקת היא כלומר או לא הביאה סימנים כ"כ ספרישה והב"ח וכן הוא לקמן סימן קפ"ט סכ"ז: יב סמוך בו' . ע"ל ס"ק כ': יג איגה אסורה אלא ביום. דכיון דוסחות מדרבנן ס"ל ספק דרבנן לקולא וא"ל לפרוש אלא ביום שהיה ודאי בימי נדתה . הרא"ש . ר"ל דאפילו ראהה קודם הנץ החמה מ"מ היום היה ודאי בימי נדתה משח"ב הלילה היה בספת וכן פירשו החתרונים ולפ"ז אם רגילה לרחוח בין השמשוח ולח קים לן אי קודם או לחתר הלילה אינם אסורה אלח בלילה: יד אלא ביום . והב"ח כחב דרתוי להחמיר מכח ספק לחסור ביום ובלילה ולפמ"ם לעיל ס"ק ז' כים הכח:

חירושי רע"ק

ל"ח אות מ'): (ש"ן סק"ו) בגון לענין ק"ש. זהו תמוה הא אדרכה שם אולינן כתר היום דחמיר הזמן עד רביע בין בקיק בין בחורף: (נל"ד) וכותה כל היום ווראי. לפענ"ד ערבך ערבא צריך דבמשופו יל דגם בוה א"ד לפרוש בלילה שקורם דחכמים משעניה עובך שרבא צדוך דבששופו יל דבם כזה איצ לפחדש במינה שקורם דהכמים לא אסרו רק אותו חיום שהיית בו תראית הן שהיית הראית זמן מעם הן שידה הראית הכל כל היום: (סעיף ג') שלא קבעתו ג' שמים. במ"ז לקמן (מימן קפ"ם סקמ"ג) השלת דכל שראחה ג"ש אף דלא קבעתו האששת. והש"ך שם בנקת"כ חלק דכעי' דוקא קבעתו : (ש"ן ס"ק י"ד) לעיל סק"ו. דברי הש"ד אלו וכן בסקמ"ז לכאורת סתתרים לדבריו

פתחי תשובה

ביאור הגר"א

[ד] בין שקבעה כו'. ס"ר א': [ק] וב"ו כו'. במתני' ס"נ ב' היתה למודה כו' ר' יוסי
אומר אף כו' ול"ם ר' יהודה אא אימים ושעות אבל אח"ק ל"ם: [ו] ואשה שטשנית כו'.
במתני' שם חיתה למודה כו' וכ"ש כח"נ: [ז] בר"א כו' וה"ה כו'. מסש"ש בעא מיניה
כו' ה"נ דמיה כו' וה"ה לכל הר' נשים דשם במתני' ז' דאיפמיק חלכת כר"א ומיהו
בבחולה א"א ככש"ש במתני' במה אסרו כו' וק"ל שם י' כ' דאבתולה ווקנה קאי משא"כ
בלא הגיע זפנה כמש"ש א"ב: [ה] שלא הגיע כו'. ה' א': [מ] ולא הביאה כו'. ע"ל
מ' קפ"ם סכ"ו: [י] וה"ה כו'. ע"ל ווסתות

באר הימב

שיעה הא"ז ואכיאסף אכל לפי הגירסא שלפנינו שכש"ם פרק האשה דם"ג ע"ב ודאי אין מקום להחמיר כלל והוא שיעת הרי"ף והרמב"ם והכא"ם והרשב"א והראב"ד ועור ורי"ו וסמ"ג וסמ"ק ושאר גדולי פוסקים בודאי אין לווח מדבריהם הראב"ד ועור ורי"ו וסמ"ג וסמ"ק ושאר גדולי פוסקים בודאי אין לווח מדבריהם ומפסק המחבר ובפרשת דקי"ל וסמות דכנן: [ז] וסותר כל הלילה שלפניו. ולפ"א אחי שפיר הא דאתרי אין האשה מתעברת אלא סמוך לוסחה ועי"ל דמיירי ביוצא לדרך ועיין מ"ש הדרישה בזה ולפי מ"ש ניחל: [ח] או בפעם אחת. מז חושבין לאוחם עונה לפרום ממנה ולא קאי לענין הקביעות ועפ"ר ודרישה: [מ] בשינוי הגוף. מהבאר לקמן כסי קפ"ם סכ"א וכ"ס ע"ם: [י] שלא הגיעה ליבי נעורים. דהיינו י"ב פנים ויום אחד ואז אפילו הכיאה סימנים אחרינן דשומא נינהו והיכא שלא הביאה סימנים אף שהגים' לימי נעורים קענה סים פ"ו ום"ך וכן מתבחר לקמן בסי קפ"ם ור"ם ק"ל ועיקר דין הקטנה וסימניה מתבלת היסב בח"ה מי קנ"ה ע"ם: [יח] סמוך לוסחה. וה"ה בשנת וסחה מ"ז וש"ך: [יב] אינה אסורה אלא ביום. המעם כיון זוסתות דרבנן חזלים להקל וחמרי בהם דהיה ודחי בימי נדחה כ"כ הרח"ש ושחר פוסקים בשם ססר בעל הנסש להרחב"ד חכן בספר כעל הנפש שלפנינו דסום וויניניי שער הקון בעל הנסש להרחב"ד חכן בספר כעל הנפש

נכחה דהתחתיר בחלה חע"ב ש"ך והמ"ז כחב דתדינה החור ומביה רחיה מסי' שמ"ב וחין דבריו מוכרחים דשתני החם דילרו חקהו שלה בעל ולכך לריך שם בפ"ח פי' ר"מ וכח"ה סימן כ"ה: [ו] פורש ממנה. הותו יום כולו ולח יותר וחין חילוק בין יומי ניסן וחשרי או יומי חמוז וסבח כ"כ הב"י ושכן משמעות הם"ם והפוסקים והשיג על הח"ז שכ' דלכיכין מע"ל והכיחסף שכחכ וחלי לילה בימי חתוז ועבח והמעדני מלך רפ"ק דנדה והב"ח מחרלים דברי אביחסף ואחריסט נמשך הש"ך בס"ק ז' והמ"ז בס"ק ב' דוחה דבריהם ודבריו נכונים להמעיין בש"ם ופוסקים וחף שהש"ך עושה סניגרון לדבריו בספרו נה"כ אין דבריו מוכרחים כלל ובפרפות מה שרולה לקיים דברי הא"ז מסוגיא דש"ם מינו בכור והוא נגד משמעות הש"ם וכל השושקים דאינה אשורה אלא אוחה עונה כלבד ואפי' כנמשך הוסת ג' ימים דעת כוב הפוסקים דחינה אסורה אלא פתרה בנכד ומפיי בנמסך הומח ג' ימים דעת רוב הפוסקים דחינה ממח בשל הימה מחרה מות בשל הפרס ביל החוד בשל הימים מחרה ממח של המחיד בשל המחידי בהם דהיה ודקי בית הפח של הימים מחרה בשל המחידי בהם הרחלביין להימי הימים מחרה ביתים מחרה בשל המחידי ביתים מחרה ביתים ביתים

אם רגילם לראוח מקודם הלילה עד הלילה אסורה כל היום ובלילה

כשיעור הנמשך בו ולפמ"ש לעיל ס"ק ז' ה"כ (בהנץ)[בקודם הנץ]החמה

256 מד אסורה בלילה כו'. דבתר תחלת סוסת אזליכן כ"כ הפוסקים ולפ"ז ביום: (ה) אסורה בלילה. כיון דודאי ראחם בסוף סלילה

(ורח"ש): שנ"ו בם כשמו: ישם כשם כר"ו הלוי ושלום חביו פרחים (ורבכ"ם ורימכ"ח ורבינו ירוחם בשם רוב כפוסקים וכ"י שכן במנסג): יא כרכי יוחנן פם סוף דף ה: יב ברייתה שם דף ט' ש"ה וכרכון: יב סרשכ"ה מכעיה דההות סכת מרכי יותנן וכו׳

נקודות הכסף ורוק . ואף שיש לדחות כוכחם זו מ"ם כן נראה לי עיקר. ואין לכקשות אמאי לא פירש כא"ז דחין שעם קנופה דיש לומר כפירושו מדכתב חם רגילם לרחות ביום מבמע כל סיום שעתם ח"ג חפשר דם"ל דבומן הום חין לם וסחום כ"כ להכום שפום כיום וכיולה כום כחב כחבודם ס"ם כחשם חחר שהכים שונים כש"ם דרכי יודם שם וזם לשונן תניא וכזכלתם כו' פמוך לופחם עונם וכשיעכור מוחה העולה מופרם ועתה שחין לה וסחום גמורות ים להרחיק מעם קודם פונם סוסת ולחתריו ע"כ:עוד החריך פס להקפום פל כחביחםף סיחך החשוב חלו כי"ב פפום דל"ד לדם בחולים כו", ולת קשם מידי וכבר פרגיש כום מע"מ ותעם"כ בעלם דדברי סמביחסף שיקר מצח ודמי משבינן שפס זמניום וכמו

דגול מרכבה (מימן קפ"ד בש"ך ס"ק י"מ) שלא קבעה וסת כו'. וע' נסי' קפ"פ נע"ו ס"ק פ"ה; בית לחם יהודה כוה"ל דעיקר יסודו של הש"ך מה שפסק כח"ו וחביחסף הוח מרחכ"ן והמעיין כדכריו שם ראה שהים לו גירסא אחרת בגמרת וזו פים שימם כח"ו ותניתם חכל לפי פגיכם שלפנינו כש"ם ודתי פין לפתמיר כלל וסות שישת

נסתמיד ככל וטוע מהח"ם סרי"ף ושרמנ"ם וסרחר וסרשנ"ל ושרמנ"ד וסטור וכים וסמיג וסמיק ושחר גדולי פוסקים בוודחי פיולווו גליון מחרש"א (מ"ז ס"ק ע") אלא רצ"ע מנ"ל לחלק בכך . לענ"ד אחרי שלהראב"ר א"ב כ"א שדרכת למשוך עד שעה שרוכה לפש הוסת א"כ בשכתב האשו צ"ז ואין דבריו נראים ע"כ י"ל דגם זה א"צ גם מהראי" שהביא דא"כ גם לר"ש דם" אין אשה קובעת ומת כימי נדתה נ"כ תיקשי אמאי נרה א"צ לכרוק מוכח דאחו עונה של תחילת ראייתה

אמאר תיקשי לבדוק למצן דעת עד אחרי פתי עד תפרוש הן לשון הראב"ד שבחרא"ש שכ"ו משך ראייתה חשיב הכל כשנה אחת משמע דביום נ' גם אחר זמן שדרבה למשוך ראייתה צריכת לפרוש עו הלילה וכש"כ לשון רמב"ן שבאר שהוששת לכל ימי משךחומת שכליום ויום ומת ע הוא ום"ם כתב חסור שתרו"ה כ' שא"צ לפרוש

אלא עונה ראשונה של וצסת וכ' ולות הפכים א'א הרא"ש ז'ל הרי פבואר כו ולא ו"ל הרי מבואר כן ולא הש"ע הסיע לחקל מדעת עצמו ועי' בסדרי מהרה שחקשת רחא הראכ"ר בשם הסוברים (וכספר בעה"ג להראב"ד) שא"ה אלא ליום כתב משום דשאר

ימי חשונה אף שהיא למודה בהן נעקרים בפעם א' לפי אשה קובעה ופת נדתה אם כן למאי

ובקודם הלילה אסורה כל היום וכל הלילה שלפניו ובלילה שאחריו כשיעור הנמשך כו ודו"ה: מון א"צ לפרוש בו' . ול"ד לסעיף ה' דלריכה לפרוש ביום כשיעור הנמשך בו דהתם רוחה ראיה מרובה מסוף הכץ החמה עד תוך טיום אבל כאן אינה ראיה אחת אלא הראים שרואה בראשונה היא תחילת הוסת וכל מה שרואה אח"כ דמים יתירים הוא דאתוספו בה כ"כ הכ"ח והפרישה כתב דדוקא לעיל דהמשך הוא דבר מועם סברא לומר דגם כוא מלטרף משא"כ כשהוא ב' או ג' ימים וכיולא בזה כתב העט"ז ע"ט: ין משחוכר עוברה כו' . בסימן קפ"ט יחבאר כמה זמן שיעור סכרת עובר: ירן כ"ד חדשים. עי"

בח"ש סי' י"ג סי"ח דחין חדש העיבור

עולה למנין: ימן א"צ לפרוש כו'

מנחתי בהגהת מהרש"ל לעור וז"ל ונ"ל דמיירי *) שלא קבעה וסח שלש פעמים בימי עיבורה או בימי מניקחה אלא שחושש לוסחה הראשונה ודו"ק עכ"ל וכ"כ בהגד"ר סטיף ט"ז וע"ל סימן קפ"ט סל"ג : ב סמוך בו' . כחב הפרישה משמע דוקא סמוך אכל בזמן וסתם עלמו לריך לפרוש וכן לעיל ס"ק י"ב גבי קטנה ומיהו אין זה דיוק גמור כו' וכ"נ ממ"ש המחבר והעט"ז אפי בחוך וסחה מותר בלא בדיקה וכ"מ מדברי הרא"ש ושאר פוסקים: בא אבל לכתחלח כו'. ול"ד למעוברת ומניקה דבסמוך דחפילו לכתחלה א"ל. בדיקה דמעוברות ומניקות חזינן דדמיהן מסולקים אבל סיחם במחבא לא ברי לן כולי כאי דחבא מסולקת דמים דבא חזיכן

כמה נשים אף על גב דהוו במחבא לא שינו את תפקידם . ביח יוסף

חידושי רע״ק

פתחי תשובה פתחי תשובה

עד כן הממס לנילה . ח"ד פ"ש : (ר"א) הגמשך תשובה

עד דה במשך מלמו נולה . ח"ד פ"ש : (ר"א) הגמשך בו עד כלותה עולה וכאן ש"ך לפמש"ל כו'

עד דה במשך מלמו עמ"ש כנה"כ כבלתיו לפיל די בי מנה"ע וו"ש בשם ש"ך לפמש"ל כו'

בח"ד ודוחק : (רב") הראשונה . ענה"ע ולפ"ז אםה שראהה כ"ש בכ"ח ונמשך ראייתה עד

ב' או ג' לחודש ובפעם סג" לא ראפס בר"א רק כנ' או ג' לחודש לא קנפס ומת לכ" או ג'

לחודש דאולינן מתיד בכת מחלת האים וככ"ש ראשונה כ"ו בל"ח ועי ח"ד שכתב דדכרי

ב' או ג' לחודש ובפעם סג" לא ראפס בר"א היום אחת היא אבל בפוסקת זרכים לחוש לכל

מדות כלא דוקא בשופעה לא וולפת) דואי ראים אחת היא אבל בפוסקת זרכים לחוש לכל

ב' מני עד מני ונשן מכי"ג שביתים שכתחלת ראייתה לא כוקגעו אכל אם הוקבעו כנון

שלחה ג'ש בנ"ח ונשוך פד כ" או ג' לחודש אינה חוששת לבלאות שבפון ניחם ומיין

שכלהם ג'ש בנ"ח ונשוך פד כ" או ג' לחודש אינה חוששת לבלאות שבפון כיחה ומיד

שכלהם ביש בל כו"ח ומשך פד כ" או ג' לחודש אינה חוששת לבלאות שבפון כיחה ומיד

שכלהם מוכר ראשונה מותרת אף פנוסקת וכן כשהראיות שבחוך, נדם כל לא הוקבעו עדיין

אינה חוששת לו ולא לפונה בינונים ממנה ע"ש ביסב : ("ב") כ"ד חודשים . ואין חודש

העניקר שלה למנין, ש"ך וני" ב"ש מולק וססך דחודש בסיבור פולם למנין ואלן לכ א!

ויד] אם הגיע וסתה בימי עיבורה (י) יז [יד] משהוכר 🕇 אם הגיע עוברה או בימי מניקתה [מו] [מו] שהם יח (יג) כ"ר חרשי משנולד הולד יי אפי מת הולד ים (מי) א״צ (יד) לפרוש כ סמוך לוסתה (מי) ואפי׳ בתוך וסתה פותרת בלא בדיקה (יע"ל סוף סי' קפ"ם): ת (יו) י היתה נחבית במחבא מפני פחר והגיע שעת וסתה (יא) אינה חוששת לו: הגה [יח] וי"א דוקא אם עבר הוסח ולא בדקה ולא הרגיעה עהורה בלא בדיקה כא אבל לכחחלה זריכה (שו) בדיקה (כך משמע בכ"י):

אסורה כאוכל הלילה וכל היום[שלפניו]וביום שאחריה כשיעור הלמשךבו - עוגה הראשונה בו' . דגם כאן אזלינן בחר התחלת הוושת אלא שמן

ה (יב) י אם רגילה לראות ראיה מקודם הנץ

בלילה וביום כשיעור (ס) (יא) הגמשך בו

ן (יג) אם וסת נמשך ב' או ג' ימים ששופעת או

עונה (a) (יב) הראשונה של הוסת וכיון שעברה

נונה ולא ראתה מותרת:

מזלפת מז [יז] אינה צריכה לפרוש (מ) אלא

החמה עד אחר הנץ החמה (ח) מו (יי) אמורה

חוששת לו . כ"כ כ"י בסם הרשב"ח דאפילו לכחחלה אינה חוששת והוה זו כמו מעוברת דסעיף ז' אלא שהעור כתב בזו שתוששת לוסת חלא ששם עבר היום כו' וכמו שאמר רמ"א אח"כ בשם י"א והקשה ב"י על הטור דהא בנמרא יליף רבי יוחנן דין מעוברת מדין סיחה במחבא דאינה לריכה בדיקה זהיאך נחלוק ביליהם והאריך בפלפול זה . ומו"ח ז"ל כ' דהיה להטור והרא"ש גירסא אחרת בנמרא ולע"ד נראה הדברים כפשוטן דגבי סילוק דמים משום פחד איכא למיחש שמא באוחה שעה שהזקק לבעלה ילא הפחד מלבה וכיון שהוא שעת ווסתה אפשר שאז תטמא כי אורת בזמנו כא ולא אמרו בה שחרדה משלקת הדמים אלא אם היחה כל שעת כושת בחרדה ולא

אזלינן בחר חחלת סווסת ואמרינן שעיקר סווסת בלילם אלא שנמשך

זמנו עוד במקלת היום ע"כ אסורה גם באוחו מקלח היום: (מ) אלא

הראוי היה לאסור כאן כל השלשה

ימים כמו בסעיף ה' ביום כשיעור

הנמשך בו וכן הוא דעת הראב"ד

באמח בטור בשניהם אלא דהבעל

הש"ע הסיע כאן להקל אחר שעברה

עונה ראשונה וטעמו דגבי דבר מועט

שנמשך ביום חשוב מענין הוסח עלמו

משח"כ בכחן שח"ח שחסים הכל

ראיה אחת אלא חוספת דמים וכיון

שנשחלק עיקר הראיה נסחלק ג"כ

התוספח כן מתרלים רבים דברי

כש"ע אלא דל"ע מנ"ל לחלק בכך:

(י) משהוכר עוברה . עיין סימן

קפ"ט שיעור סוכר עוברה והטעם

שאו אין דמים מלוין באשה וכן בימי

מניקתה אפילו מת הולד דמחוך לער

מכלי לידם אברים מתפרקין ודמים

מסחלקים ואינן חוזרין עד כ"ד חדש

וטיין בסעיף שאחר זה : (רא) אינה

הפסיקה ממנה וזה דבר ברור אם היחה בפחד בתחלת שעת הוסת וילאה מן הפחד בחוך אוחו זמןהוסח דאז היא כשאר נשי' דחזר עבעה למקומה והאחרונים סראשון ע"כ לא חשמש עד אחר שעבר כל שעת סוסה משא"כ במעוברת שכבר כיא מסולקת דמים ואין חשש לאסור אוחה אפילו בשעת הוסת ולמצא שאין דמיון מעוברת להיחה במחבא אלא אחר גמר החרדה דהיינו אחר שיעור הוסת שהוא סילוק דמים בודאי והיינו כל אחת לפי דרכם בזו אחר עבור החרדה ובזו אפילו חיכף וע"כ פשט בגמרא במעוברח לכחחילה מהיחה במחבא כל זמן הוסח שאחר כך אינה לריכה

באר הימכ והסכים עמו הש"ך: (ח) הגמשך. כיון דודאי ראחה בסוף הלילה אזלינן בחר חהלת הוסח ואמרי' שעיקר הוסת בלילה אלא שנמשך זמנו עוד בתקנח היום ע"כ

אסור גם באוחו מקצח היום ולפ"ז אם רגילה לראות מקודם הלילה עד הלילה אסורה כל היום ובלילה כשיעור הנמשך בו . וכחב ש"ך לפי מש"ל ס"ק ז' ח"כ בהנן החמה אסורה כאן כל הלילה וכל היום וביום שאחריו כשיעור הנמשך בו ובקודם הלילה אסורה כל היום וכל הלילה שלפניו ובלילה שאחריו כשיעור הנמשך בו ע"ם: (ט) הראשונה. ול"ד לפעיף ה' דלריך לפרוש ביום כשיעור הנמשך בו דהתם דבל מועם שנמשך ביום חשיב כוסח עלמו משל"כ כאן של"ה שחהיה הכל כאיה אחת אלא חוספת דמים וכיון שנסחלק עיקר הראיה נסחלק גם כן

מינם המשמת גו וגם נפונים ממנה פיש היקב: (רב) כדד חדשים. וחין חודש ספיבור צולם למנין. ש"ך ופי' כו"ש שחולת ופסך לחודש משינור פולם למנין ולתן לם אול כ"ד חדשים כן בשנם ששושה או מפוגרם: (יד') לפרוש. כמכ סש"ך פלא מניקתה דמולית כלל קנטה וספת ג"ש כימו ישיבורם אול שמושש לוסם בראשון וש"ל סי' קפש סו"ג ע"ב. וו"ל דשם מנואר דאשילו אם ראשה משמש של ממושש לוסם בראשון וש"ל סי' קפש סו"ג ע"ב. וו"ל דשם מנואר דאשילו אם נפתר פניקתם אלא שחוש לוסם בראשון וש"ל סי' קפש מו"ג ע"ב. וו"ל דשם מנואר דאשילו או מניקתם יסבאר לקמן סי' קפ"ע וחו"ד. וחימא על סמ"י בפוס"ש שכשב וו"ל ואם דאשו בשנה עיכורם או מניקתם יסבאר לקמן סי' קפ"ע וחו"ד. וחימא על סמ"י בפוס"ש שכשב וו"ל ואם לאוו בשנה מרוך בשנה מניקת משמש לא ספאד מלכם. פ"ו. ואם שאינו קבוש וכן כסב סש"ף פכ"ל וום אינו וכמ"ש: (מלך) בדיקה. כמו שאר נשים בסטיף פ" וס"ם שאמור לשמש אפילו בשנה מרדם דשמה בעת משמש לא ספאד מלכם. פ"ו. ואם

השלמים

לה בפילחא שפיר ולא ידעגא אי קודם הגץ החמה אי לאחר הגץ החמה ודאי נקטים להו לחומרא כל הלילה וכל היום עכ"ל הרי להדיא דפסק הראב"ד בפשימות להחמיר וגם משמע מחוך דבריו דבנן החמה מקרי ספק בסני עלמו ועיין בכ"ח שכחב ג"כ שיש להחמיר: [יג] אסורה בלילה וביום. פמ"ש הש"ך בזה ונמשך חחר מ"ם כס"ק ז' וכבר דחיםי דבריו בס"ק ו' : [יד] א"צ לפרוש אלא עובה ראשונה . ול"ד לפעיף ה' דנריכה לפרום כשיעור הנתשך בו דהחם ההמשך הום דבר מישום אפ"ל דראים אחח סים משא"כ בנמשך ב' או ג' ימים א"א לומר

דראיה אחם היא אלא דמים יחירים דאתוספי כה כ"כ העם"ז ואדרישה ועיין בב"ח וכש"ך שתחלקים עוד בענין חחר וכן מוכרחים אנו לחלק כדי שלא יסחרן דברי הרח"ם עלמו בפ' החפה חהדדי ע"ם וכן מוכרח בדברי רי"ו והפ"ז כחב וז"ל חלח דל"ם מכ"ל להש"ע לחלק בהכי עכ"ל ולח ידעתי הלח דבריו מוכרחים כמבואר להדיא בהרא"ם שם ועיין במע"מ ס"פ האשה וע"ם: [מו] שהם ב"ר תרשים. ואף שמניקחה ד' או ה' שנים אין לה דין מניקח דק כ"ד חדש כן מבוחר בש"ם דנדה שם ובב"י בס"ם קפ"ם: [מו] א"צ לפרוש. וחם רחחה

ביםי נדתה אם כן למאי דקירל דקובעת ביםי נדתת בפור סי' קפ"ם יחיה צדיך עקירת נ"ם: (פ"ע סעיף ז') אם הניע ומתח ביםי עיבורה. וכ' הרא"ש בפ"ק דנדה מ"ר רמאי דמשנת בפסחי' ע"ב ב' ממוך לומתה שינוי אתרינא הוא ועי' מ"ש נגליון הרא"ש: (פביף מ' למנמ"ל) אבל לכתחלה צדיכת בריקה. בתום' בנדח פ"ר מוף ע"א משמע דשני אלו חלוים וב"ו הומת צריכה לחוש גם כעבר היום אמורה עד שתבדוק דתה שם הגיע שעת ופתה יש לשרש שבבר עבר חיום וכמ"ש רש"י בעודו בדרך הניע הומת: (ע"ו ס"ק י"ה) |לע"ך נראה ט' משום פחד איכא למרש שבבר עבר חיום וכמ"ש רש"י בעודו בדרך הניע הומת:

עצי לבונה

מקור מים חיים

שקות שרמכין דלו הדשפשין הכין כדלרי כלכום מדכתכ וכן לפולם שבעם ימי נדם וייה ימי ויכם דסינו דמשם חשבון הרמבים דמתבים הלו מהלה בסם כין לה מרחב בעם ימי נדם וייה ימי ויכם בין מרחב בסם כין לה מרחב בסם כון לו מולם שבעם ימי נדם וייה ימי ויכם ומימי מוכחב בין מרחב בסם כין לה מרחב בכם בין בין יאל מיחב בין מרחב בין מרח

בדיקם וזם נכון וברור וחמיהני על המפרשים שלא הרגישו והאחרונים: כב שאר גשים . דעלמא שאינן מעוברוח ומיניקוח או בדבר זה כי סברא נכונה היא וראוי לקבוע כן הלכה: (יב) עד במחבא: בג עד שתבדוק. כחב בית יוסף ממשמעות הפוסקים שתבדוק . *) פי' אפילו אם לא בדקה אלא עד זמן הרבה ולא אמרינן - דאפילו איחרה זמן מה אחר הוסת כיון שבדקה ומלאה טהורה עהורה פמא נפל לארן בזמן הוסח: (יג) אם יש לה וסת בו'. אבל אם יש והב"ח פסק דיש להחמיר כמסקיח המרדכי בסם רא"מ וכסה"ת לה וסת שעדיין לא קבעתו ג"פ והוא

מַ כב [יש]ישאר נשים צריכות(שוֹ)בדיקה (יוֹ) כשיגיע הוסת עבר הוסת ולא בדקה ולא (יח) הרנישה מהורה בלא בדיקה (כ) שו"א שאסורה (יב) כג עד (י) (ים) שתבדוק (יג) [יו] (כ) אם יש לה וסת (כא) (מי) קבוע [כא] או שהוא יום ל' אע"פ שאינו קבוע (והכי נהוג בד וכן הוא לקמן סימן קס"ם) : הרוצה לצאת לדרך [יס] צריך לפקוד אשתו אפילו (כב) סמוך לוסתה: הנה (יד) [כב] ואפילו בחשמים (יב) שכי (מוכ בשם י"א וב"י בשם ורחב"ד ורשב"ח וכ' ירוחם)בה ומ"מ כן המחמיר (בג) שלח ש"ד) [בד] וי"ח אם אדם כולם לילך לדרך ואשהו נדה (בה) ומפבול

כדאיתא סי' קפ"ט בזה אמריכן כיון סימן רמ"ו סט"ז כחב דבלילה קודם שיצא לדרך מצוה לבעול אפילו סמוך לוסחה כמ"ש בי"ד סימן קפ"ד שלא ברגישה באותו יום שהיא חוששת ועבר אוחו יום ולא בדקה אחר כך טוסורה דכא לא מוחזקת ג"פ בראים באותו זמן ודי בזה ע"כ ודבריו סותרים זח"ז והעיקר כדברי הרב כחן: בז דבל שיני קורבה . אפילו מיכוק ונישוק ואע"ג דכתבתי לעיל ס"ק ו' בשם הכ"ת ם מוששת לכתחלה וזה פשוט: (יד) ואפילו בתשמיש שרי דהמחמיר בחיבוק ונישוק חבא עליו ברכה נראה דהכא אין להחמיר כלל כיון דוסתות דרבנן במקום מטום לא גזור: (מוד) בדברי רצוי ובו' . כיון די"ח דחפי' בחשמיש היוב ומלום חיכח: בה תוך עונה א'

דביינו יום או לילם כדאיתא בש"ם ונ"י שם וביינו י"ב שעות כדלעיל ס"ק ז' ודו"ק: במ צריך להמת"ן. מיהו אם הולך לדבר מלום

בה חוך עונה אחם במי [כא] (בו) לריך (פו) להמחין (נ"י פרק הגא על יבמחו):

יונו או שרוא כל דיווסתות האוריתא ולא קי"ל כוותית. ועד"ן בשבושת: [מ] או שרוא כו'.
דעותת באין לה ווסת כווסת כמש"ש אר"ל משום רי"נ כו' וערש"י שם ד"ה בתוך כו'
וכמש"ש מ' ב': [מ] ואפילו כו'. רש"י שם ד"ה ותום' שוב ד"ה
חייב חולקין וכן הרא"ש שם [והפוסקים חולקים על תום' וכ' כיון דווסתות דרבנן כה"ג
אוקמוה אר"ת ופ' והזרתם אסמכתא בעלמא היא וכ' הממ"ג והמחמיר תע"ב: [מ] ואם
דולך כו'. גם' שם: [מ] וי"א כו'. לני' ספרים לאשתו גדה שהביאו תום' ד"ח תנ"ל
והרא"ש והקשה תום' דהא וואי בתשמיש א"א ומתרץ ג"י דמידי כה"ג: אלמא כי' ולא כו' ר"ל אחר שעת חסת ומש"ש מעמא דאימא כו' אלמא כו' אבל מנופה לא משמע שחוא דאורייתא אלמא אף למ"ד דרבון דוקא שפבר ולא ברקה: [רח] שאר נשים כו' עבר כו'. רקי"ל וופתות דרבון ושתום' שם ר"ה ור"ג כו' ועתום' מ"ץ א' מד"ח אפילו: [כ] ו"א כו'. תום' הג"ל וכמש"ש וחכ"א תיבדק ומברא ראשונת מ"ל דתבדק היינו בשתת וומת וכ"ש בפלונתא דרב ושכואל ולבסוף ברקת משום שפואל הוא ראיתמר ומעםם ממ"ש מ"ו א' רבב"ח אמר אפילו הניע כו' ומשמע אפילו תיכף אחר הווסת רק שעבר העונה דלא כמ"ש תום' שם ד"ה אפילו ור' יותנן דקאמר מחשב ימי ווסתה כו'

באר הימב

מורי זהב

פחוח מעונה בינוניה כגון שראתה

מכ"ם לכ"ה וכיולא בזה אף על פי

שלא בדקה כיון שלא הרגישה בדם

מסורם בלא בדיקם עכ"ל פטור סוף

סימן זה והקשה בפרישה דהא איתא

בסימן קפ"ו אשה שאין לה וסח

אסורה לשמש בלא בדיקה ומתוך

כך האריך מאד בחירולים ולי נראה

דלא קשה מידי דודאי אשה באין

לה וסת אלא רגילה כבר בראיות

הרבה בלי שעור שוה כלל בכל

פעם כיא בחוקח רואה עד שחבדוק

אבל סכא מיירי שיש לה וסת

כדרך שאר נשים אלא ששינתה

לראות מכ"ה לכ"ה פעם אחת והיא

לריכה לחוש כשיגיע עד יום כ"ה

החוספת . אחרונים : (י) שתברוק . מהפוסקים משמע דאפי' איחרה זמן מה אחר הוסח כיון שבדקה ומנאה שהורה שהורה . והב"ח ססק דיש להחמיר דדוקא בבדקה עלמה מיד לחחר וסחה הוך שיעור וסחה חבל לח בדקה חוך הומן חע"ם שלאחר כך בדקה עלמה ומלאה סהורה טמאה דחוקה אורח בומנו בא ונפל לארץ : (יא) קבוע . אכל אם אין לה קבוע אע"פ שלא כדקה כיון שלא הרגישה פהורה . פיין פ"ז: (יב) שרי . כיון דוסתות דכבכן במקום מנוה לא גזרו: (יג) לפקדה. בא"ח סי' ר"מ כתב הפור בשם הרמב"ם דלא יבעול לא ביום יציאת הדרך או ביאה מן הדרך שקשה לו ע"ש: (יד) שרי. הע"ג דכתבתי לעיל כשם ב"ח דהמחמיר

בחבוק ונישוק חע"ב נרחם לסכח חין להחמיר כלל כיון די"ח דחפי' בחשמים חיוב דחויםיון דבשת וסתה ראסה על העד או נפל לארך ולא ארגשה דסכרה הרגשת על או מי רבלים הוא עוד כתב הח"ד אם עבר ג"ם יום וסתה ולא בדקה ולא הרגשה לא מיעקר וסתה רבלים הוא עוד כתב הח"ד אם עבר ג"ם יום וסתה ולא בדקה ולא הרגשה לא ומנוס חיכח . ש"ך . חשה שנודמן ליל מבילחה בלילה סמוך לוסחה דהיינו שמנחה כחם שמת והגיע זמן מנילחה בלילה שהות וסחה חמיד לרחות ססק בחשובת וכן אם כאמנע הנים לא בדקה ולא כרנישה כיום הוסת מנטרף הרמיום שאחיל שראפה כיום סוסת לג"ש לקניעת וסת פ"ם, ונכחם קנת דדוקה וסם קבוע לה מישקר ככס"ב בין שסים קבוע בתחלם בין שנשם קבוע ע"י לירוף סרחיות שהח"ב וכמ"ם סח"ד דהתרינן שכח חוקם דוסתות שבחם השילו בלה סרגשם אבל וסת שאינו קבוע דתיעקר נס"ה הסקד דושקר גם דוסתות שבחם השילו בלה סרגשם אבל וסת שאינו קבוע דתיעקר נס"ה הסקד כנ"י שחלה ל"ג דמוחרת למבול כדי לקיים העונה חבל בעת וסחה ממש פי' בשעה שרגילה לרפום מסורה מך בסמוך לוסחה מוחר - והגמון בעל מ"י בסימן קס"ז נסססק בוה פ"ם: (פו) להסתין. מיהו חם הולך לדבר מנוה ח"ל להמחין וחף

צ' פפמים חוך ימי עיבורה וימי מיניקחה יחכאר לקמן סי' קפ"ם דחוששח עכ"ם לוסת שאינה קבוע וכ"כ בהנהת דרישה וכ"כ בש"ך ס"ק י"ע ע"ם: [יז] אם יש לה וכות . פי׳ שקבעה ג"ם אבל אי לא קבעה ג"ם והוא פחות מעונה בינונים כנון שרחתה פכ"ה לכ"ה וכיולה כזה הע"פ שלה כדקה כיון שלה הרגישה בדם מהורה בלא בדיקה כ"ב המור ס"ם זה ועיין בסרישה ובס"ו מה שמחרלים בזה פלח חקשה מסי' קפ"ו: [יח] צריך לפקוד את אשתו. הרמב"ם השמים דין זה וחמה עליו הכ"מ בפ"ד מהל' מיסורי ביחה ולע"ד ירחה שהרמב"ם חזיל לשיטחו שכמב בפ"ד מהל' דעוח שלא יבעול ביום יליאה לדרך או ביאה מן הדרך משום פכנה ע"ש והעזר והמחבר שהפחיק דברי הרמב"ם אלו כא"ח סי' רמ"א ובח"ם סיי כ"ד חולי לפיסחייםו דחפסי שיקר כפי' ר"ח דפקידה זו חינה חשמים רק דכרי ריצוי כנ"ל סשום חכן הלבוש בח"ח והרב בחשובה סי' קל"ב מחלקים בשנין אחר וכ"כ הב"ת בא"ח וע"ש בפרישה ולפ"ד נראה כפ"ש כדי ליישב בזה (שיים שניף אי דרוצד לבאת לדרך וכדי . פיי כתפוי כנפת יחוקאל סל"ג דרוצה להקל בליל ספכילה אפילו חוך פונה ספחוך לוחסה וחדמי לה ליוצא לדרך וכדית ס"פ וכפיי חלקו שליו דלא מצינו שום מעלה לליל

נ"כ המיהת הה"מ על הרעב"ם שהשמים דין זה: [יע] תבא עליו ברבה כ"כ הסמ"ג בסי' קי"ח דהמחמיר חע"ב וכחב מהרש"ל שם בביחוריו וז"ל וק"ל איך שייך לומר והמחמיר חע"ב הואיל ואמר חייב לפקוד את אשתו אדרבה זה קרוי חומר מי שמדקדק לקיים המלוה כהלכחם בשלפח חי חמר מוחר לפקוד שייך לומר והמחמיר הע"ב וכחב שם כמה חירולים לזה ע"ש ולבסוף מסיק וז"ל ס"נ ה"ק המחמיר על עלמו ומונע מלילך בדרך סמוך לוסחה כדי שלח יכנים שלמו בספק חש"ב וזה הוא שלא כדעה הרב כאן שכחב דיהחומר לפקדה בדברי ריצוי והנכון נ"ל לנהוג היכא דאפשר כמהרש"ל דאז יוצא לכל הדעוח: [כ] וכבר נתבאר דבכל טיני קורבה ואהבה שרי. סי' אפילו אם אינו יוֹנא לזכך א"כ ביונא מחויב לעבוח כן ב"י וכחב הש"ך דאפי' לדעת הב"ח שכתב שהתחתיר בחבות ונשות חפ"ב כמ"ם לעיל ס"ק ד' מ"מ ביוצא לדרך שאני ואין להחמיר כלל : [כא] צריך להבתין . והיינו נמי דוקא לדבר רשום משא"כ בהולך לדבר מצום

שם: יד כ"ן כפ"ב דשכועות לדעם שרי"ף והרמכ"ם: מו סור וכ"כ סמום' שם דף ט"ז כר"ם ורב נחמן וכן כוכיח סרשכ"ה כמ"ה משוניה דהתם (ורחכ"ד והגמ"יי וע"ם): וכהנהח ש"ד כשם סמ"ק דדוקא מו יכתות רף ס"כ וכעירוכין בכדקם עלמה מיד לאחר וסחה חוך

שיעור וסחה אבל לא בדקה חוך

הזמן אם על פי בלאח"כ בדקה עלמה

ומגאה טהורה טמאה דחוקה אורח

בזמנו בא ונפל לארץ ע"כ ולקמן סי'

ק"ל סנ"א נחבאר איזה שיטור וסחה

ע"ם: כד וכן הוא לקמן סימן

קפ"מ . ס"ד וע"ש : בה ומ"מ כו' .

ובח"ח סימן רמ"ו סט"ז כתב הט"ו

מדברי הרמב"ם דלא יבעול לא ביום

יליחם לדרך או ביחם מן הדרך שקשה

לו ועיין בלבוש שם ובחשובת הרב

קל"ב סימן ב' ועיין בפרישה בח"ע

ב'תן כ"ה ס"י ובב"ח שם סעיף ג':

כו המהמיר בו׳ . סמוך נוסתה

ובעט"ז כ' ג"כ כדברי הרב ובח"ח

פתחי תשובה

ראתם כמחכא אינו מצמרף (פנין קכיטות וסת. מ"ד: (מון) בדיקה. סיינו ברוקת חורין יסדקין. מ"ד: (יון) כשיניע דומת. ואם יש לם שעם קכועה ביום סומת א"ע כדיקם רק

אותם כששב ואם אין לם שפה קבוע וכן כשונה כינונית לריכם בדיקה כל סטונה דהיינו שתשים מוך דחוק ויהיה שם כל העודה ונשי דידן אין להם שעה קטועה למ"ש בשם הנה"ל ובמשנית וושחם כ' או ג' ימים המטאר בסשף כ' לריך שיהיה עוך דחוק שם כל כנ' או ג' ימים

קבמ

נקודות הככף

באר הנולה

שכחפתי בשפתי כהן שם וכנה לומר דחשוםתה כיום בתקופת מכם שסיים אינו אלא מ׳ שעות כשבחת לחום פעם שני לא סגי ביום לחיד אלא נריכה לפרום פעה ומהצה הודם היום עד ששה ומחלה בחחלה כלי ,ס יחם וסתה בחוך הנילה כשבחם לחוש שעם שנית שונת הלילה חינו זריך לפרום מתחלת הלילה חלח משפח ומחצה בחחילת לילה עד שנה ומחצה לפני כן החמה שהוא "כ שעות משום דכתקופת סבח כלילם לוה מן סוף היום ומן מחלם סיום ובעה ומחנם במחתיל פחם לפיות לילם כים כאוי להיום עדיין יום בימי ניסן וכן שמה ומחלה שנסוף פלילם הים רחוי להיות יום כימי כיסן ועל דרך זה כימי סמוז . וכן פי' כדריסה בחתלה : וספירוש החרון בדרישה שתשם כדרישה שיקר אין לו רגלים כלל והשמח ניחח מה דאיתא כש"ם ופושקים ושתה אם הוא ביום פורש ממנה כל סיום וכן כלילם כו' דחינסו לא איירי אלא ביום ולילם פכן מן פדין יום ולילם דהייט שמת חכל כתמון שיום וכלילם כתומר אינו מן סדין שהיום לום מן בלילם וְהַלִּילֵה תַן היוָם וְכֹל וֹשְׁ ברור: ונפינם מן היום וכנים כנית: (בפיני סיק י"ב) פני אפילו אם לא בדקה כו'.וים מחפירין כום כמים כטיך סיק כיג פים:

בית לחם יתורה

מדבריהם ומשסק המחבר ובשרפום דקי"ל ווסחום דרכנן: (מעיף י' בדונ"ה) ומ"מ המחמיר וכו' . כמב הש"ך וכח"ח סימן ר"פ כמב המור דלה וצעול לה ביוה דלם יבפול לם ביום יציחה לדרך חו כיחה מן הדרך שקשה לו. ולי נרחה לתרך שלתב מחותני בעל מטרם זקנים בשם מסרש"ל כשהולך ברגליו נדרך או קשה לו ולא ישמש באן איירי כשהוא יושב בקרון או רוכב ואו חייב לפקוד: (שם בדג"ה) דכל מיני קירבה כי'. ואפילו חכוק

גליון מהרש"א

רט"א לא הזכיר תשמיש דוקא הג"ר יהנתן: (ס"ע סשיף י") דררציה לצאת לירך, הרמב"ם פ"ד מא"ב ה"ב השמים זה ותמה תה"ם מוכא בב"י ולכאורה זהראב"ר כס' בעה"נ מובא כב"י נתופעם דוטתות דרבנן ובמקום מצוה לא נזרו והית לרטכ"ם מאי דמקשהו ססחים ע"ב כ' על דמשנה ממוך לומתה א"ה אפילו יבסתו נמי ע"כ דמתמא דש"ם לא מ"ל לדין עת אבל הא ניחא למ"ש דתוסשות נדה ש"ו סוף ע"א יוחנן סבר וסתות דרבנן אבל הרמב"ם הא סבר לפם"ש חב"י קרוב לפוף פי' זה דמפרש דר' יותנן פ"ל ופתות האריית' א"כ בפסחי' על ר"י מקשה שפיר : (פס) אפי' סטיך לוסתה . ובחניע ליל מבילחה ממוך לומתה נ"כ צריך לפקרת ת" כנמת יחזקאל ס"י :

עצי לבונה

משר כנוסת דשמה להו כנופי' כאחם וכוניא דפלמא סכי הוח ע"ם דמחריך ומפלפל הרכה כזה:

מקור מים חיים

שנינם וכוונת כלבוש וכן לשולם ז' ימי נדם וי"ל ימי דבם וכן כל ימים היינו אם ראמה כהם דם מתחוליגי שי כדם ואתרים י"א ימי זיכה וכןכל ימים סיינו אתרי י"א ימי דבם אש מראה כבם מתחיליף מי נדות ואתרים ימי זיכית וכןכל ימים לאפוקי אם לא מראה כהם דם למולם אינם נקראים ימי זיכה דאין זיכה אלא הסמוך לנדות רק כוו.ה כלבוש אש ראמה כסם דם זוה כוור מאד לפנ"ד והתמים על האחרונים שלא הרגישו כדכרי הש"ך בזה: (פי קפ"ד ש"ע פ"י) דריןצה לצאת לרוך צריך לפקוד אשתו אפי ממוך לוומתה. נמשונת כנסת יחוקהל דולם לכקל כיכה דהירע שכילהם סמוך לוסת שוחרם בחשמיש דליל שכילם כוי גם כן פלום כמו יוצה לדרך וכל באתרונים חולקים שליו בספר סדרי שהרם ושלתי וחוות דעת וכללד ראים ברורם לדכרים ז"ל דאסור סמוך לווסת כליל שכילם דהא הראכ"ד כפ' כעל הנשש הקשה אהא דאמרי' בש"ם דנדם פ"ו כההיא דאסיא (יו"ד ה"ב)

ודאי ראתם אסורה עד שישאלנה וכ"ה בתחילה סימן שאח"ז:

קבר (א) ומאחר שעברו כו'. א) קשס מאי קמ"ל דאח"כ

דוקא נאמנת ובלא"ה אינה נאמנת

פשיטא שאינה נאמנת כיון שא"א

שטבלה בתוך אותו זמן וכראה שאפילו

אם ספק לו אם עברו כ"כ ימים

שאפשר שטבלה דהיינו שרגילה ללכוש

לבנים ביום ו' לראייתה ועכשיו א"א

בכך אלא שאם טבלם היחם לריכם

ללבוש לבנים ביום כי והיא אומרת

שעבלה נאמנת כיון שעכ"פ אפשר

א"ל לכמחין כדאיתה בנ"י שם וכ"כ העט"א ופשוט הוא לדבר אט"ג דגם באין יולא לדרך שרי בדברי רילוי כדלעיל סטיף ב' מ"מ הרשות אם הולך לעורך גדול נראה דאין לריך להמחין משום דהנ"י. ביולא לדרך חייב בכך: (מד) יבא עליה וא"צ לשאול. מבואר מפרש כן מש"ם דס"פ הבא טל יבמחו ואין פירושו מחוור וגם כל בנמרא אפילו אשה ילדה דבושה לטבול מטלמה ומבואר טוד דאם הפוסקים לא פירשו כן: ל והגיע שעת וסתה, אכל קודם שעת

וסחם וכן באין לם וסח קודם ל' א"ל שישחלנה : לא וא"צ כו' . בין חם כיא ערם או ישנה בין הענה כין גדולה עוד מהש"ם וכחבו החוספוח דלא לגמרי ישנה אלא אינה ערה כ"כ שיודעת להשיב שהיא טהורה אבל בישנה לגמרי נהי דליכא איסור כדם ת"מ אסור לבא על הישנה כדאיתא בנדרים והביאו האתרונים: לב מוסתות הגוף כו' וכיוצא בה. דברים אלו הם ע"פ מ"ש בב"י אבל באמח דבריו לל"ע דודאי אם יש לה וסת לימים ולוסת מוסתות הגוף חושבת לעולם לוסחה ולא שייך לומר אימור לא כאחם ואין לכיך להום לעונה בינונית כיון דים לה

וסת והכי משמע לקמן סימן קפ"ט

קף קף עלכ: יו מימכה דרב סולה נדה דרב ע"ה נדה דרב יוחכן: יח שם משמיה דרבי יוחכן: ים פס כדמתני רב אבי שם משמים דכב בונא: א ברוימת ספ"ק דנדה סוף

נקודות הכסף

(סימן קפ"ה במ"ו ס"ק א') קשר מאי קמ"ל. (ח קשה דנופח דדינת חשמועיגן דמחת והבעל סומדעליה גם מ"ם ונרחה שחפילו חם ספק כני חמ"ם מסון חש"ם שפשום כוח חינן טנין לקושיתו וק"ל :

בית לחם יהודה

ונשוק דמחמיר לעיל הכ"ח וכאן אין להחמיר כלל וזהו לפי סכרת הכ"ח אכל לפי סברת מ"ז לעיל זמן הדין אסור נ"ל לאסור אף כאן רק ברילוי דברים מתויב לפשים ובסרם דקיימה לן בומנינו כל סדרכים הוי דרך מנום וח"נ לפקוד אותם כמ"ם המור"ם שאפור בחיכוק וניפוק כנ"ל:

עצי לבונה

פבילה ושחר מנות עונה שנתנו חכמים ע"ש שהחריכו

כוה שלח להחל כלל: כזה שלח להקל כלל:
(שו"ע סעף י"ב) כנוכתות
הגוף. נשליך סקל"ב שהקשה
על הבים יוסף ושמ"י שפידש
מ"ש קפילט וכיולל כה היינו
שאכלם שום או פלפל אכל
כשלר ווסקות הגוף היי כימים
לכד וכח"ד מחלק כאם מה שמשהקת הוא מוכרת דהותו יום לחודם בוי כווסם לימים לחוד חבל בחינה פוכרת לום שהים לה כמה כית שלה פיכקה ולם רחתה רק חם מודמן שמסהקת ביים שלח כסדרן בחומו יום לחודש וחרחה חו מוסבת לע"ב דהוי כחין לם ווסת קבוע על יום הרחיה ווסת קבוע עב יום כנוים ושתה לה תסהק בהותו יום כיון דחינה מוכשרת לוה רק בחש סים מפהקת ממיד בחומו יום דוקה וחס"כ חבחה בחומו יום דוקה וחס"כ חבחה מו דינה כימים לחוד ע"ם :

מקור מים חיים

לקמים דכ"ו דכל חימת דסוי סלקת משבילת מלום הות קחוית דמת אמר לם במת דמות עירוך עלתם כך לכי וכבעלי לו ע"ג סופר וסקפס סכתב"ד ז"ל דהת בלילה ע מכחה ולריך לפרום כמוך לווסת ומום כוכית הרחב"ד בספר בעל הנסם דהיכת דקובעת וסת לשעה א"ל לפרוש דקובמי וסת בשבה חיי נקודם משור משור לוחם וכן הרמנ"ן היי הכר"ל כיוסת של קפונת הח" דהר"ל כיוסת של קפונת הח"ל לחוש כ"ו שלה קפונת הר"ל בנוסת של המוכר בכתב"ל גנוסה שוכר בכתב"ל גנוסה שוכר בכתב"ל גנוסה שוכר בכתב"ל בנוסה שוכר בכתב"ל בכתב"ל בנוסה שוכר בכתב"ל בכתב" והרי הכתב"ד גומה מוכר דיולה לדרך חייכם בחשמיש המילו סמוך לווסס וכ"ד רוב סמוסקים ואי ניתא דליל מכילם דינו כיוצא לדרך א"כ מא קשיא להו לכילששנים ז"ל מאי קשיא להו להראשונים ז"ל דהלא שם ילו מכילה הוה וכדקאמר הש"ם ודל אימה דהיי שלהא מענילת מזוה שוהר וכיון דהוי ליל מבילה מוחר נכמון לווהם ומזה מוחר נכמון לווהם ומזה דליל מבילה אין דינו כיולא לדרך ואסור במשמש כנ"ל ברור וסמהני של כל האתרוניי ברור וסמהני של כל האתרוניי רור וסמסני של כל כחתרוני' שום כרנישו ברחים זו

יד אברהם

(פי' קפ"ה סעיף א')האשה שתיא בחוקת ממאה אסור נ לכוא עליה כו' . שיין בבחבים כשם מברי"ו המוענת פל במלה ששכב מתה בנדוחה וכוח חומר לכר"מ חין לפחמינה, וכ"כ סרדג"ז ח"ג סימן ס"ו:

יא [כה] יו אשה שיש לה וסת לימים לבר ל והגיע שעת וכת'[כי]אסור לבא עליה ער (כי) שישאלני ואם אין לה וסת יום ל' לראייתה הוי בהגיע שעת וסתה יי ואם שהתה אחר הוסת שיעור שתספור ותמבול (מז) [ינ] יבא עלי' לא ואיןצריך (יי) לשאול: ים היה לה וסת לימים (מול גשם רשב"ם) ולוסת לב מוסחות הגוף (כ"י נשם הגהום מיי' פ"ד נשם רמכ"ן) [27] כגון קפיצה (כח) וביוצא בה כיון שהוסת תלוי במעשה לג אימור לא (יי) קפצה ולא ראחה לד (בו) אבל הוששת לעונה (יח) בינונית שהיא ל' יום (נ"י נגס רסנ"ח ופור לקמן סי' קס"מ):

קפה דין אשה שאמרה ממאה אני ואחר כך אמרה מהורה אני . יביד' סעיפים: (א) א האשה שהיא בחוקת מכואה אסור לו לבא עליה [6] עד שתאמר לו (א) מבלתי: דגה (א) א [ב] [ב] ומחחר (א) (ב) שעברו ימים שחפשר לה למנוח ולשכול (ב"י) נחמנת [ג] חפילו רוחה בגדיה

ס"ם י"ט וכ"מ בדרישה סימן קפ"ט סטיף כ"ט דביש לה וסח לימים ולוסתוח הגוף שוב אינה חוששת כלל רק לוסתה ע"ש וכ"ש לפי מה שכחב שם בס"ק ל' דעונה בינונית היינו מחדש לחדש א"כ הא כחבו שם הט"ו להדיא דביש לה וסת לימים ולוסת הגוף אין לריך לחוש שוב לוסת סחדם וסכי משמע פשט דברי הפוסקים בסימן קפ"ט דבים לה וסח הגוף לימים ידועים דינה ממש כיש לה וסח לימים בלא וסח הגוף כןמשמע ברשב"א וטור גופים שלא כחבו דין זה אלא גבי ספילה וז"ל דכיון דוסחה חלוי במטשה ואימור לא קפלה ולא ראחה מחמח קפילה א"כ אכי חושש שמא בא החורח בעונה בינונית כו' עכ"ל אלמא דוקא גבי קפילה כיון דהוא חלוי במעשה דידה דאי בעית קפלה ואי בעית לא קפלה אמרינן סכי אבל לא בוסחות סגוף וכן משמע בת"ה ובעור סימן קפ"ע שכתבו מתחלה וסת הקפילות ואח"ב וסחות הגוף ואחר כך כתבו חומרא בוסח הקפיטות מבשאר וסתות שוסת הקפינות בין ישהוא קרוב יותר מעונה בינונית בין שהוא רחוק יותר חוששת לעולם לעונה בינונית כו׳ אלמת דוקת כוסת סקפילות אמרינן הכי ולא בוסחות כגוף ועוד מדכתב כרשב"א בח"ה ומביאו ב"י וכן אם וסת סקפילות מובלע בחוך ימי ספונה ולח קפנה ולח רחתה הרי זה חוששת ליום שפונה עכ"ל משמע להדיח אם קפנה ורחתה חין חוששת ליום העונה כיון דכבר רחתה וכן כתב הב"ח להדיא בסימן קפ"ט סל"ה והוא פשוט ואם כן כשיש לה וסח לוסחוח הגוף ולימים נמי כיון דיש לה וסח ודאי ראחה אמאי חיחוש לטונה בינונית וכן מוכח מדברי הרמב"ן שבהגהת מיי' פ"ד מהל' א"ב וז"ל אשה שיש לה וסח ה"ז מחשב ימי וסחה אם הגיע שעחה הרי היא בחזקת טמאם סים לה וסת הגוף ולא וסת יום קבוע הרי היא טהורה עד העונה כמי שאין לה וסח ע"ב משמע הא אם הים לה וסת הגוף ליום קבוע דינה כיש לה וסח לימים לחוד והב"י כחב וז"ל ומשמע דה"ק (הרמב"ן) אם היה לה וסח הגוף כגון קפילה וכיולא בזה אע"פ שהוח ביום ידוע הואיל ואין לה וסת יום קבוע שלא יהא עמו וסת הגוף כלל הרי היא מהורה עד העונה בינונית וכדברי הרשב"א ואע"פ שהרשב"א לא כתב כן אלא גבי קפילה והרמב"ן כתב כן גבי וסת הגוף וכל א' מוסחות הגוף בכלל נראה דהרשב"א קפילה דנקיט לאו דוקא אלא מד מוסח סגוף נקיט וס"ה לאיזה משאר וסחות הגוף עכ"ל וקבה דא"כ לאיזה לורך כחב הרמב"ן ואין לה וסת יום קבוע פשיטא דביש לה וסח יום קבוע לימים לחוד דח"ל לחוש לעוכה בינוכית ומה עכינו לכאן אטו עד השחא לא ידעיכן לכא ועוד דביש לה ושת לימים לחוד הא כחבו ברישא אשה שיש לה וסת ע"ז מחשב כו' ועוד דברישא נקיט לישנא דהיה לה וסח וכאן נקיט ולא וסת יום קבוע משמע דאוסח הגוף קאי דאינו ליום קבוע ועוד סיכן נזכר בדברי ברמב"ן קפיצה ועוד הרשב"א דוקא קפיצה נקט וכמ"ש לעיל ואולי גם הב"י מודה דבוסחות הגוף אם קבעה לימים דינו כקבעה לימים לחוד ולא מיירי אלא בוסחוח הגוף דבאין פ"י מעשה דידה דומיא דקפילה וכדנקע כיון שהוסח חלוי במעשה אימור לא הפנה ולא ראחה כו' אבל לא בשאר וסחות הגוף כגון פיהוק ועיטוש ודכוחייםו ודוחק דפשט דבריו משמע דבכל וסחות סגוף איירי ועוד לא מלינו בש"ם ופוסקים שום וסת סגוף על ידי מעשה רק קפילה וגם בלשון הפוסקים וט"ו וסת הגוף הוא פיהוק ועיטוש ודכווחייהו כדלקמן סימן קפ"ט ע"ט: לג אימור לא קפצה כו'. וא"ל שישאלנה אפילו לא שההה שיעור שחשפור וחטבול: לד אבל הוששת בוי . ואסור לבא עלים אחר העונה בינונית עד שישאלנה או ששהחה שיעור שחוכל לספור ולטבול :

סומך עלים או וחשחר שעברו בו' . ביינו לאפוקי אם כוא ידוע בודאי שלא עברו כימים אבל איכו יודע אם עברו או לא סומך עלים

דכתיכ ביאור הגר"א

חירושי רע״ק יייי ואו אם רבול לספור המבול. לענ"ד יל באם חיה הוסת המרכב [בה] אשה כי' . כיל וו"ח ואף רבב"ח לש פלייהו אלא כששהתה שיעוד כו' וכמ"ש לקפיצה תים' שם ד"ח אפילו כו' ובוח קיל כותיה דוסתות קיל מדרבן ובר' יותן שם ח"ש לקפיצה היות אפילו כו' ובוח קיל כותיה דוסתות קיל מדרבן ובר' יותן שם ח"ש ואם שההה כי' ודלא כהרמב"ם שבתיר בכל ענן כנ"ל ולעיל הביא דעת חרטב"ם: [ב"] היות לה כי' . שם רב אשי כו' ואף דס"ל ווסתות דאורייתא וב"ש לדידן: [ב"] אבל חוששת כו' . ודלא כתרמב"ם שבתיר בכל ענן כנ"ל ולעיל הביא דעת חרטב"ם: אר"ל וערש"י שם א' ד"ה לא שנו כו': כתובות ע"ב א': [ג] אפילו כו' . חרא"ש שם ותום' שם ד"ה אי קבר [צ] האשת כו' . ל"ב א' פ"ז ב' ושם פ"ז ב' ושם פ"ז ב' אבל ודאי ראתה כו': [ב"] ומאודר כו' . כתובות ע"ב א': [ג] אפילו כו' . חרא"ש שם ותום' שם ד"ה אי

באר היטב

וחף לדכר הרשוח חם הולך לצורך גדול ח"ל להמחין . ש"ך : (מז) לשאול . ספילו חשה ילדה דבושה לסבול מעצמה . והטעם דעבילת שפק מוציה מידי ססק רחיה דוסמות דרבנו אבל אם ודאי ראחה אסורה עד שישאלנה דאין ספק עבילה מוציא יוסחות דבקן מצל עם דומי למחים מחור של שישונה דבן משל משל של מחור מידי ודחי ראחם ב במרא ועיין בסמ"ג דף ל"ז ע"ג דבחב דאסור לאשה לעמוד בימי טומאחה אלא יש לה לעצול מיד וכן כתבו האחרונים: (יז) קפצה. וא"ל שישאלנה אפילו לא שהחה שישור שהשפור וחטבול. ש"ך: (יח) בינונית ואשמור לבא עליה אחר העונה בינונית עד שישאלנה או ששהחה שישור שחובל לספור ולעבול:

לפר (מ) שעברו . היינו לאפוקי אם הוא יודע כודאי שלא עברו הימים אכל אם הבעל אינו יודע אם עברו או לא סומך עליה דכחיב וספרה לה

פתחי תשובה

פתחי תשובה מנה סמוך מים סופר סיי קס"ב פ"ד חשובה מנה סמון לטפילתם ורולם ליסע שם אבים למנות מודקאות כלי לק"ב פ"ד אשה במודת מנה סמון לטפילתם ורולם פ"ד]: (ב"ז) שישאלנה. ואסיי כיא פים ושוככה אלנו מ"ש מין דוקאות בלי (ב"ז) ובידא בה. משמע דכיינו פינון ושישו זרכותיים מפים שביא טפורם. ה"ד : (ב"ח) ובידא בה. משמע דכיינו פינון שישולנה וחוציא ומי"ד שמש דכיינו פינון שישום זרכותיים ונש"ך שתפה פ"ד דרכב"ג מבחלר לקמן מי קפ"ק דיינו כוסת ימים למוד וע"ד מוי ה"ד במהב וכ"ח שמת ב"ד ומי"ד שמהם לה כמב ר"ח שלא פיסתבר וריולא בה ר"ל בנון אכלם שם מוים שלא כילה ולא כמה רא דלשולם מיירי בפיבון ועישוש אלא כגון שבים לם כמב ר"ח שלא פיקם ולא כאם רא אחר במוד שלא מון ב"ד ומי" ה"ד בכחב לא כוי וסח קבות כן לפין אלא לאם רא לא כוי וסח קבות כל מנין שא"ד ואלי למוד ולא לאם רא במוד שלא משברת ואים מור שובה במוד שלא לאם בלי להמדון על"ד:

במל מבלתי. ואשילו שוכנה אלו לא מבי כילה לוון לכנים כיום ו" לכליים לבורן לביד :

במל מבלתי. ואשילו שוכנה אלו לא מבי שלא לכנון לכנים כיום ו" לכליים ביום ו"ל לכליים לאוד ולא לאם "ד"ד:

ובל וב") שעברד. פנה"ם וכתב כמיי אפילו אם רגילם ללכוש לכנים כיום ו' לראייתם ועכלים משברי ביום ו' לראייתם ועכלים ומיא אלא בכך אלא שאם שכלם ביום כ' וכיא אותרם שעכלים מתשום ביון שאששר בכך פיש ותשם התשודם של איסור נדם אם ונסם כנדום לא מקרי חשודם לכפלם ונתמנם אפילו כשעת וסתם ואם בכשלה לבעלם באיסור נדום שוב אינם כאשת ל

בשחר וסחות כגון פיחוק ועימוש ודוחק דסשם דבריו משתע דבכל וסח הגוף חיירי ועוד דוֹח מצינו בש"ם ופוסקים שום וסח המף ע"י מעשה כק קפינה עכ"ל . הנה מ"ש דלא מלינו שום וסח הגוף ע"י מעשה רק קסילה זה ודאי אינו דהם הב"י נמשך בזה אחר הרשב"א והרשב"א חשיב עוד אכילת שום וכיוצא כו כקפילה וכת"ם הב"י לקתן בסי' קפ"ם ובוודחי נחעלם מתנו שם דברי הב"י גם מ"ם דכשם דבריו כו' נס זה חינו דחדרבה כיון שנחב הוסח חלוי במששה חימור

לח קפנה כו' משמע ומבוחר להדיח להיפוך ודברי ב"י נכונים ודו"ם: קפה [ח] עד שתאפר לו מבלתי . ול"ד לדלעיל סי' קפ"ד סעיף י"ח דח"ב לשאול אוחה משום דהמם הוה ס"ם ספק אם ראהה ואח"ל ראחה אימור מכלה משא"כ כאן דודאי ראתה ואין ספק מבילה מוציא מידי ודאי כן הוא בש"ם בפ' כל היד אבל קשה לפמ"ש לעיל כלל נ"ע ס"ק ח' ובקונמרם הספיקות דאף דהיכא דאיכא ס"ם לא מחירין היכא שיש חקנה בשאלה א"ב אמאי מחירין לעיל אף בלא שאלה ואפשר דשאני המם דאיכא עוד חזקה שהייחי בחזקח מהודה וגם מסחמת דרכה לפבול ומ"ת היכת שהית בחזקת פתתה לת סתכינן על זה מפעם דחין ספק מונים מידי ודהי: [ג] ומאחר שעברו ימים שאפשר לה למנות

ומף מם פולך לדגר הרשוח לצורך גדול גרחה דח"ל להמחין. ש"ך: [כב] אסור לבא עליה. נפור איחא הנא מן הדרך וכן השוחה עם אשחו וחגיע שעת וסחם כו' . והוא מלשון המשנה דפ' כל היד וקאמר בש"ם למה ליה למחני הבא מן הדרך סד"ה (פי' דבלה הגיעה שעה וסחה דמוחרת בלה שחלה) ה"מ היכה דחיתה במחה הבל היכה דליחה במחה דלה רמיה הנפשה לבדקה לה קמ"ל והתחבר מקלר שלא כחב דין זה דקודם וסחה לגמרי על כן כחב ג"כ כאן בסחם והכל בכלל: [כג] יבא עליה. אבל מ"ש לא יכא עליה מיד אחר ביאחו מן הדרך דה"ל בנים וחקין כדאיחת בניפין דף ע"ח וכן הות ברמב"ם הובת בפת"ה סי" כיה וע"ל ס"ק י"ח: [כד] כנון קפיצה וביוצא בו. דהיינו אכילת שום ושאר דברים חמים או שאר מעשה שהיא עושה שמקרי ראיה ע"י אונם דהוי כמו קפינה (ש"ל פי' קפ"ם סעיף כ"ג בהג"ה) וזה פשום אבל קביעות וסת ע"י מקרה שאירע בנופה כגון פיהוק ועימוש דלח חלים במעשה דידה ח"כ יש לחוש לימים ולוסת מוסחות הגוף וכמבוחר לקמן כסי' קפ"ע והפ"ך הבין דברי הב"י דקחי אפילו מסיהוק ועישום לכן המריך להשיג עליו ופיים ומולי גם הב"י מודה דבוסחות הנוף כו' ולח מיירי 'חלח בוסת הנוף דבחין ע"י מעשה דומיח דקפינה חבל לח

דרב יהודה קירושין דף פ' וכסוכות דף פיב שיח דבעלה לוקה שלים: ג בעית דשמותל

מרכ כתוכות דףכ"כ ונסשטא:

ר מור בשם הרמנ"ן וכ"כ מר"ן כס"ב נשם הרשכ"ח וכ"כ

כת"ה מהא דפוקימנא ככחובו"

פח דתונותשמשת נדם שמוחוקה נדם בשכנותים וכו' שם דף פ"ב פ"ם אלמא דאשילו באמשלא אינט נאשנם :

נקודות הכסף

(כש"ו סק"ב) הישוג על פשו' רפ"ח כחום דסדכר פסוט דרמ"ח רולם ליישב דחפי (מ

ירש סכשל שרי וכמ"ם כש"ך ס"ק ס' :

שו"ת רמ"א

(בתשובותיו פי' ב') שאלדה פל פשם פחת שילדם שלם

ספמים במודם השמיני ומשפה

שעין הרע גורם לה ורנחה

להסתיר עיבורה מבני בית אשר חתם ושכנותים והשכים בפלכ

עמה שפאתר פמאם אני כסני

כני כיתה כחחילת שיכורה

כדי לססתיר הענין ועכשיו שאלפה אם בעלם מוחר לכוא

פליה חוך אומן ימים בחדרו מאחר שלפי האמת היא קסורה:

נראה אמ"ג דחמרים כפרק סתדיר דף ע"ב ע"א וכסוף קדושין דף פ" ע"א אמר ככ

יבודם כוחופה נדה כשכנופים בעל לוקם ענים משום נרכ

והוסיף הרתב"ן ו"ל הביחו פור י"ד סי'קפ"ס וכ' כוחוקה

נדם בשכנותים חפילו נותנת חתר כך חמשלח לדכרים חינם

נאמנת וכוא יותר גרוע מאילו אמרה טמאה אני לך דמסני

חם נחנה חמחלה לדכריה כרחיתה בכתוכות דכ"ב מ"ח

להם בשכנותים ראתם ודאי וכמו שכתב סרץ וָסמ"מ פרק דֵ' דאיסורי ביאה לדעם סרתב"ן וסמ"מ כתב

שוכו ג"כ דעת סרמכ"ם ולם"ו מספר לדון כנדון זם למיסורת.

מ"ם נרחכ דים לדקדק מדברי ר"י פנמו דשרי דמדקחמר

בעלם לוקם עלים משוסנדם ולם

מחמר דסיח עומס חלקם משום

נדם אם בא בפלם פליה ש"ם דדוקא בפלם שאינו יודם מעומאהם ועסרתם הוא דמסני מעומאהם ועסרתם הוא דמסני

לים חוקת סשכינות אכל לגכי דידה אם יודעת בעלמה שאינם קמאם אלא שהחזיקה

שחינם ככך או שסוחיקה משכינות שלא כדין אינה לוקם משכינות שלא כדין אינה לוקב בנדון זה שתחתלה לא מינים

וס"כ בנדון ופ שמחתלם לפ נפשם אלא באחים שינים דבוי שרי מיפו איכא למימר

דפשיפה דלוקה מחתר דמחוקה פנמס לנדה חלה

דמחוקה שנתם לכל מריד מידי אסינו סכעל דלא עביד מידי וכליל אני עאמין לדבריך

מתרונים מפיה לוקה ורחים לום מסח למפרינן בוף קדומין נ"ם פ"ח ממר לבי חיים בר

אבח ח"ר יוחנן מלקין של כחוקום סוקלין ושורפין של כחוקום וחין שורפין כחרומה כחוקום וחין שורפין כחרומה פל סתוקום פלקין על סתוקום כדר"י דחמר ר"י סוחוקם נדכ בשכנותים בעלם לוקם עלים ושום נדם סוקלין ושורפין על סחוקום כדרכה כר רב הוכת דחתר חים וחשה פינום ותינוקת שנדלו במוך הכים

נסקלין זה על זה ואמר רבי

שמעון כן פוי וכו' מעשם נחשם חתם שכחת לירושלים ומינוק מורכב לם על כחיפם והגדלתו וכא עליה וסכיאום

אדרנם דר"י כולם נכם דנה מבעיה סיה חומה

ה"ז כאמנה וכן כל כיולא בזה ע"כ

וסה"ח ומרדכי בסס ח"ז כחבו

שאמרה סבורה הייתי להיות נדם

אבל עכשיו בדקחי עלמי ומלאתי

שמחמת מכה חו חבורה בא אלי הדם

וכיולה בזה נחמנת: ד רק שהיא

באה ושוכבת כו'. ומ"מ נרחס

דהבעל חייב לשאול אוחה למה היא

בחם אללו כרי אמרם אליו טמאם

אני דלריך להוליא האמחלא מפיה

כו' עד ותו דמהרי"ו לא התיר אלא

באמרה אליו מחחלה מרגשה אנכי

כחב בבני מעייסוחוששת לשינוי וסח

כו'אבל לא באמר' אליו בפירוש טמאה

אני . ב"ח (וכ"כ בס' מעדני מלך דף

ש"ג דמסרי"ו אינו מחיר אלא באמרם

מרגשת כו' אלא דמ"ל להרב דה"ה

הממחלה

מורי זהב

בסעיף ג' והקשם העור וכי עדיף הוחוקה נדה מאומדת בפירוש טמחה חני שמהני שם נחינת חחמלת. וחירן הרשב"ח דמשום בושת

נכך: (ב) חשובה בודאי ממאה. ולא מסני אמחלא אח"כ וכמ"ם דכתיב וספרם לה לעצמה: ב מהורה אני, ודרך שחוק אמרחי דף "א ודף "כ: ב מימר לך חחלה אינה נאמנח . רמב"ם וכ"כ סס"ח: ג ביוצא בזה . לשון רמב"ם כגון שתבעה בשלה ואחותו או אמו עמה בחלר ואמרה עמאה אכי ואח"כ חזרם ואמרם טבורה אני ולא אמרתי לך טמאה אני אלא מפני חחותך ואמך שלא יראו אותנו

מלוכלכים כדם נאמנת לומר בשוק מבחים עברחי או נחעםקחי כנסור וכדומה לזה (ב"י בשם הרא"ם ורבינו ירופם) :

יואם הוחזקה נדה בשכנותיה שראוה לובשת בגדים המיוחרים לימי נדות' (ב) חשובה כודאי (c) (c) adan:

נו י אמרה לבעלה ממאה אני ואחר כך אמרה ב מהורה אני (ד) אינה נאמנת [ד] (60 סום לפחר כדי זכור) (נ"י נעם רבינו ירותם) (ה] *) ואם נחנה (ה) אמתלא לרבריה 🗓 כגון שאומרת שלא אמרה לו כן תחלה אלא מפני שלא היה בה כח לסבול תשמיש או מענה ^(ו) אחרת ג כיוצא בזה נאמנת:

הגה [1] ומכל מקום מי שרולה להחמיר על עלמו שלא להאמין לה מדא מסידום הוא (ב"י) (ז) אבל מדינא נאמנם אפי' בשתיקה אמ"כ [7] כק שהיא בחה ושוכבת אלל (ג) בעלה והוא יודע ומכיר שמה שאמרה חחלה ממחה אני עשמה מחמת קטמה שהיה לו שמה (מהרי"ו סי' כ"ב) וכדומה לזה : ד [ח] אבל אם ראוה

או אונס מקרי שאומרת טמאס אני אבל לעשות מעשה כולי האי ללבוש בגדים של נדם אינה נאמנת לפיכך לא מהני שם אח"כ אמחלא ועי' מ"ש סימן א' סעיף י"ג מה ורמזתיו ג"כ בסי׳ קכ"ז ומלחחי כחוב בשם מהר"ר ליב מפרחג דשחני הוחוקה נדה בשכנותיה דלאו כ"ע ידעי מן האמחלא ואם כן על מה סמכה כשהחזיקה עלמה נגד כולי עלמא משא"כ באומרת לבעלה טמאה אני אפשר שסמכה עלמה שאח"כ תאמר לו את כאמחלא ותירון נכון הוא ולמדחי מזה עוד דאפי' באמרה יש חילוק דאם אמרה בפני רבים שבית שמתב לא מבני אחר כך אמחלא ע"כ כחבו הפוסקים אמרה לבעלה עמאה אני דאין הדין כן אלא

באמרם לבעלם לחוד כן: מעשה

בחשה חחת שילדה שלש פעמים בחודש השמיני וחששה שעין הרע גורם לה ורלחה להסחיר טיבורה באמרה טמאה אני ע"ש) ומשמע מדבריו דאינו חולק על הרב וכ"נ

מבני ביתה ושכנותיה והסכים בעלה שתאמר טמאה אני בחחילת - דודאי מודה הרב דכל מה דאפשר לברורי מברריכן ולא בא אלא לומר שיבורה כדי להסחיר עיבורה ונשאל רמ"א אם בעלה מוחר לבוא דל"ח דשכיבה אלו לאו פלום הוא ולריך מיהן לפרוש ממנה עד שחאמר עלים בסחר והשיב להיחר והאריך בזה בענין נחינת אמחלא בהוחזקה

נדה בשכנותים *) ולפט"ד גראה שאין זה נכנס כלל בכלל הוחזקה נדם כו' כיון דגלחה כן קודם שהוחזקה טצמה לטמאה דעיקר החומרא בהוחזקה נדה להרמב"ן לפי שמעשה לא עבדה בשביל האמחלא כמ"ש ב"י בשם הרשב"א וכאן בטלה חחלה הסוכחה זאת ודבר זה דומה למוסר מודעה על גט ומחנה דאע"ג דעושה מטשה גדול אח"כ אפ"ה כיון שגלה דעהו חחלה שלא יהיה ממש במטשה שיעשה אח"כ לא אאליכן בחר המעשה כ"נ כן הוא ואין חילוק בין גלחה חחלה בפני בעלה לגלחה בפני עדים כיון שבעלה יודע האמח לא אסרה חורה עליו כלל וגם לפי טעם שבחבחי בשם מכר"ל מפראג דאם ידוע לרבים גרע טפי מ"מ ראן שרי דלא מהני שברא זו רק להחזיקה לטמאה נגד בעלה שאין בעלם יכול לסמוך להיחר משא"כ בזה שבעלה הוא יודע שהיא טהורה באמח קודם שהוחזקה נגד הבריות ודאי שרי . ונראה נמי בהא בפרק בחרא דקדושין שוקלין ושורפין על החזקות ומעשה באשה אחת שבאה לירושלים וחינוק מורכב לה על כחיפה והגדילתו ובא עליה וסקלום לא מפני שבנה ודאי היה אלא מפני שכרוך אחריה דהחם נמי אם היחה אומרת בחחלה בשעת ביאתה לירושלים שאין זה בנה בפני שני עדים אלא שהיא חגדל אותו ותחזיקנו בחזקת בנה בפני רבים דודאי לא היו סוקלין אותה אח"כ שאין כאן חזקה כלל כיון שסחרה אותה חחלה ואפילו אמרה אח"כ בפירוש שזה בנה כיון שבישלה חחלה מה שחאמר אח"כ כל זה נראה פשוט וחמה אני על רמ"א שם בחשובה סימן ב' שלא נכנס לדבר זה רק דימה חדבר לנוחנת אמחלא אחר החזקה דאף על גב דלא מהני בהוחזקה נדה להרמב"ן מ"מ כאן הוה אמחלא טובה ומסני ש"ש ולדידי אין כאן חזקה כלל שסיחם רפואה קודם למכה במה שגלתה תחילה לבעלה בשעה שהיחה נאמנת על עלמה שהיחה עהורה כנלש"ד פשוט . עוד ראיתי שם בחשובה הנ"ל שמקשה רמ"א למה אמרו הוחוקה נדה בעלה לוקה ולא אמרו היא לוקה וחירץ שם מה שחירץ ול"ג דרכוחה קמ"ל דחפילו הוא שיש לו לד לסיבוחה במה שלה הגידה לו שהיה נדה כדרך נשים שמגידות לבעליהן יוכל לומר סמכחי על זה

חירושי רע"ק

לקפיצה מכ"ח לכ"ה והבעל שהוו עד שעבר ל"ג רשריא ממשם מ"ם מפק לא ראתה כלל את"ל דראתה שמא קפצה ביום כ"ה וראתה וחגיע עתה זמן מבילה: (סימן קפ"ס- מ"ז מ"ק כ") אבל לעשות מעשה. עי' תשו' מהדימ"ם (ה"א פקס"ם):

פתחי תשובה

כשעת ומחם מסורם אני עד שמשם ששונה אל במחם וכן לומר שענה מלאנם משנת ומחם וכן לומר שענה מאמנה משנת ומחם מסורם אני עד שמשם ששונה אל ביתוח החורף שסעבילה סירחל . ח"ר . ולמשר דבתום שותנין שכר כעד הסעבילה איים לל גיתוח החורף שסעבילה סירחל . ח"ר . ולמשר דבתום שותנין שכר כעד הסעבילה איים כל ו : משות וכמ"ש בש"ד לעיל שי"ד ב"ש ועי בנו"ב מניינל ח" לה"ם כ"ו : מהוב" מחתל וע"י בחורים שתוק ע"ו ובת דלהיו להתר בכני רכים לשל וכל מכן ועש"ח שבתו בל המי להתר לל היב בכיע רבים המתוחל קודם שהחויף של המוב בנדי נדות דמה בדי בנדו בדו בדו בנדי נדות מתני למתל או למכים שבתו בל המי לל היום בביע ביתו להיום לה לל הים למשות בל של שביע לל מים לשל לוב בנדי נדות מתני למתל שכם בכ"ך בסף"ג שמות מכם כא לל הדש מכי על לה לה לו שביע לו בל היום להיום בל של היום בכיע הלחות המשל או ול מכני שביא ברה וכדון לבש בבדי נדות מתני למיל או לל מכני שביא ברה וכדין לבש בבדי נדום למעם הליין בכו"ש בסכב לחייל את לא לו לו מכני שביא נדם וכוקת מ"א מיתן ""ע"ב בה יום ביות וכת של מיתן היום להי מום היות היום שהייק פי" ש"י ו"ד"ם ! וע" עוד כמשר שבוקת והת של היום מה מה מה מה של מיתן היום היום היום ביות בשלה שבתוח שביע בל מום להיום בכו הלחים ביות היום להיום בל היום להיום ברו במשי שבות הוא מה היום היום ביות בשלה של היום בל היום להיום ברו במשי שבות הוא משות היום ביות היום ביות היום ביות היום ביות היום ביות היום ביות היום היום ביות היום ביות היום ביות היום ביות ביות היום לחוד עכ"ל פ"ז. מעשה כחשה חחם שילדה ג"ש בחדש השמיני וחוששה שעין הרע
בריס וה ולאהה להסחיר עיבורה מבני ביחה ושכנוחים והסכים בעלה שהחחר
בריס והיש של במחל המחיר עיבורה מבני ביחה ושכנוחים והסכים בעלה שהחחר
מ"ג [וביח "ה" סי" מ"ז מ"ז מ"ז ומ"ן וע"ן משובת רמ"ח חם בעלה מחחר
בלח החחר והשיב להחיר עיבורה ובחל רמ"ח חם בעלה מחחר
בלח מעליה בסחר והשיב להחיר עיין מ"ז וע"ן חשובת רמ"ח סי" בכ"ל דמיר ול"ן אמרא ואחר של מנוש ביח מחלה מי"ם במחל מי"ן מ"ז וע"ן חשובת רמ"ח מי" ב"ל הממלא מושל שלשים יום מושל האחמל ב"ד במיד וב"ל של שלשים יום מושל האחמל ב"ד במיד וב"ל במשל שלשים יום מושל האחמל הוש המחל הוש האחר מידא בהוש מ"ד ול"ס מ" מ" מלחרי המבעל חייב לשאל אוחר ב"ד בשם רבו ב"ל בשל ב"ד אשם של בעלה בשם רבו ב"ל בשל ב"ד אשם משמים משמים משמים במשלו וכוים ג"ד המילה ולחבר ה"ב מ"ד מלחרי אחרה שמשה במשון וכיום ג"ד יום ושל מיד מש מיד מות ב"ד מות מ"ד מלחרי למרים של ביום מל מיד מלחרי לחרה השל מיד מלחרי לחרה במשה במשלה במשון וכיום ב"ל המדי ונים פודם לא מחשר המבעל מיד בשם בשל ב"ד אשם משמים במשלו ב"ד אשם משמים במשלו של ב"ד אשם משמים החוד לות במלה משלה מום ה"ד ליחים הוד מום הרום לא מיד מום מות המהל לה מתהל הב"ד המדי ב"ד מיד מום מיד של המהל לה המהל לה מתהל הב"ד המיד בשם ב"ד אשם משמים במשלו של ב"ד אשם משמים במשלו ב"ד אשם ב"ד אשם משמים במשלו ב"ד אשם משמים במשלו השל המשלה של המשל המום להמיד למיד משתה לה ב"ד אשם משמים במשלו של ביחים לה מחשר למיד של מום מום מות המת הלה להם מת יום או יותם הודם לא מחשר למיד מת מדים להוד בנות שרול על בך חמ"ג רבשת ב"ד אשם היום לו ב"ד אשם המום לב"ד מי"ד במחל ב"ד אשם המום במשלה משתה ב"ד משתה

דלא כו': [ד] אם הוא כו'. עבא"ח סי' מ"ז ס"ד: [ד] ואם נתנה כו'. שם: [נ] כנון כו'. ירושלמי והביאו תום' שם ד"ה ואפילו כו': [ז] וס"מ כו'. גמ' שם ואפ"ה כו': [ד] אבל אם כו'. עבח"ג וססתמא נותנת אמתלא לדבויה שלא תפסיד כתובתה

כאר הימכ

ביאור הגר"א

לענמה. ש"ך: (ב) מכאה. ולא מהני אמחלא אח"כ כמ"ש בסעיף שאח"ז דהחם לא עשחה מעשה רק שאמרה ממחה אני י"ל משום בושה אמרה כך אבל כאן עשחה מעשה ללבוש בגדים של כדה אינה נאמנת ולא מהני אמקלא אח"כ. רשב"א . ומוהר"ר ליב מפרחג חירן דשחני הוחזקה נדה דלחו כ"ע ידעי מן החמחלח וח"כ על מה סמכה כשהחזיקה עלמה נגד כ"ע . משח"כ בחמרה לבעלה סמחה אני אפשר שסמכה עלמה שאח"כ האמר לו האמהלא וכחב ע"ו ולמדתי מזה דאפילו באמרה יש חילוק דאם אמרה בפני רבים שהיא פמאה לא מהני אח"כ אמחלא מש"ה כתבו הפוסקים חתרה לבעלה ממחה אני דחין הדין כן חלח בחתרה לבעלה לחוד עכ"ל מ"ז . מעשה כחשה חחת שילדה ג"פ בחדש השמיני וחוששת שעין הרע

ולמבול נאמנת . ואם הכעל מסופק אם עברו או לא היא נאמנה ש"ך . וכ׳ המ"ז אפילו אם רגילה ללבוש לבנים ביום ו' לראייתה ועכשיו א"א בכך אלא שאם שבלם סיחה צריכה ללבוש לבנים ביום ה' והיא אומרח שעבלה נאמנה : [ג] אשרה לבעלה מטאה. נראה דלאו דוקא נקט לכטלה אלא שדכר בהווה שאין מדרך גניעות לגלות פותאחה וסהרחה אלא לבעלה וכן שם בש"ם דכחובות ס"ב לא בוזכר לבעלה כלל וכן מוכח שם מחוחו שוגיה דחמרה מקודשת אני וחחר כך אמרה פנויה אני דמשמש שם דאפילו החזיקה את פלמה נגד אחרים נמי דינא

לכים דין וסקלום לה מסנים שבנה ודהי הלה שכרוך החרים

הפחוק שלה יות המות שלה שלה היה היה מותיל לו שום אתפלא ומפנה לא פוי נסקל על החוקם . ושקיל וחדי חובא להחיר לבעל לכא פלים בראיות ברורות אך אין העליון יכול להעלותם רק ראים אתם את מחור יות את החוק היה מותר לשנים שלה החוק היא שלה אתם בחקר שלה החוקה לכולם באחותו ביש היה מותר לשתש עמה אש"ג דאחותו בשנין יצחק אבינו עם רבקה אשחו בשנות לפני ארים אתום בעים אחותי היא ושמש בסקר שלאת היותר לבינו שלה היה מותר לשתש עמה אש"ג דאחותו

(פי ספ"ח בשו"ע סעיף ג') ראב בתנה אפתלא בו'.ולחר ל' יום לא מהני אמחלא (כית שמואל פי' י"ט ס"ק כ'): (פימן קפ"ה ש"ע סעיף כ') ראב הוחוקה נרח בשבנותיח שראוה לובשת. עי' ש"ע חוח"ם פי' פ"ח סעיף ב'

עצי לבונה

דגול מרככה

הכי וכמבואר כא"ה סי' מ"ז וכן משמעות הסוד בחמיהתו על הרתב"ם אף שהוא שנמו כחב אתרה לבעלה אלא דלאו דוקא קאשר וכן דעה הרשב"א כת"ם הב"י וכן משמע בחשובת הרב סי' כ' וכל זה נ"ל סשום ודלא כמ"ש הס"ז בשם גדול אחד דדוקא לבעלה קאמר אבל אמרה כן לאחרים אפילו בפענת אמחלא אינה נאמנת ובאמת זה אינו ומ"ש כן כדי ליישב קושיות וחמיתות הפור על הרתב"ם ככר מילנו הפוסקים בענין לחל ועיין בסמוך ס"ק ו': [7] רק שהיא באה ישובבת אצלו. וכחב הכ"ח דמ"מ נראה דהבעל חייב לשאול אוחה למה היא

גליון מהרש"א

מקור מים חיים

ה משנם שכועות דף י"ד (ורמכ"ם פ"ד דין י"ח): ו מימרל דרכ הונלו משמים

שו"ת רמ"א

ÉSTE

שם דף י"ח ע"ח (ומרדכי):

260

סאמתלא בפירוש וק"ל: דו אינה נאמנת. הטעם כ' בשם סרשב"א וחליתי שינוי בגדים במידי אחרינא קמ"ל דאין זה כלום ולוקה כן דמשום בושם או אוכם מקרי ואמרה טמאה אבל לטשות מטשה כולי כראה לט"דג (ג) החבם גאשן. נראה לי דוקא החכם טלמו כיון סאי ללבוש בגדי כדם אינם לובשת וכן כתב הב"ח ומסיים דהרי הים שהיא סומכת עליו ואשמכח שיקרא משא"כ אם אין החכם לפנינו ועד די כשתאתר לו טמאה אני ולא היה לה ללכוש בגדי נדה ול"ד לדלטיל - אחד מטיד שהחכם אסר לה אינו נאמן דהא אמריכן בפרק ב' דכחובות

> אסור לבני נח כידוע מדכריה' ש"ל אלא ש"מ דמאחר דהוי ליה הכבש כו' דהתם לא היה אפשר לו מתולה כמן שחמר כי התרחי הין ירחת הנהים וגן דהוי שרי וח"כ ה"ם בנדון זה ופוד בענין אחר אבל ככא הים אפשר שתחמר עמחה חני ולח היה לה ללבום בגדי כדה ע"כ וכ"כ בדריםה רמי דקלא ווקף בנדון זה סוף דבריו וו"ל ועוד נראה אסילו משמע מדבריהם דהיכא דלא היה ברמב"ן מודה דמהני לם נסינת חתחלא חע"ג דכ' דלא אפשר לה בע"א נאמנת וכ"כ הרב שהני ביינו דווקא אמהלא דמהני לגבי טמאה אני לך בחשו' סימן כ' על אשה שילדה ג"פ בחדם הח' וחששה שהוא משום עין בה או שאר המתלאות כאלו הרע ורלתה להסתיר עיבורה מבני ומטפס שכחב ב"י דכולי החי ביתה ושכנוחיה ואמרה בפני בני לח סויח שטיח לסחזיק עלמס כין שכנותיה חכל בכהחי

סי' א' סי"ג בעבח שעשה סי' בראש

ביחה שמאה אני כו' דבעלה מוחר לבא עליה כו' דאט"ג דאיתא שם בל' השאלה שבעלה הסכים עמה שתאמר כן ת"מ נראה לפי תסובת הרב אפילו לא ידע בעלה מזה נאמנה ע"ש

גליון מהרש"א בהג"ה: (ש"ע פעיף ד') שהחריך ומסיים ועוד נרחה דבנ"ד קיה משמש עם המהורה ואמרה לו נממאתי ופירש. אבל כדם בתולים אינו כן לקמן פימן קצ"ג דלא כתראב"ד: (שס כהג"ה)

ואינם צריכים כפרת לא הוא ולא היא ע' תום' ביצה דכ"ח ריש ע"ב משמע נ"ב דכ"ח ריש ע"ב משמע נ"ב דמש"ה מקרי שם שינג בנסצא פריפה דלא הוי לו למהר כ"כ לאכול קודם המשם וניתוח ע" ח" נ"ב פ"ת חיו"ר סימן צ"ו אריכות

גוונת דעיקר התמחלת חלוים בתחרים ולת היחם יכולם לעשות בענין תחר בודתי

מסני מ"ם ודוק סיטב :

מקור מים חיים

מם נחמים בלה ממחם המעשם מנו ומסיק דחינס נחמנת וע"ם כשמו וכן מכואר כדכלי מסרם"ח כתוספות כתוכות כ"כ ע"ב כד"ם חורם וחמרם וכו' דכחבו לפרש דברי החוספים למחי דכעי לפרושי חינשריבה המת ה וכי דליכה (משבע מההות דפנויה א.י דם:א אים לם מגו דאי כעי חשרם מכלחי ביום דנחמות חלמה למסקנה הף דחים נם מנו דקבלתי מכל מקום בשינן אתתוח וכנ"ל להוכים מופון מין הכ"י בסימן זם דכתב ע"ד הטור ברס"י זה כחשם שבים כחוקם שמחם אפור לו לכא שלים עד שחאמר לו מכל זי וכתב סכ"י דרקדק רכינו לכתוב עד שחאמר לו מכלתי לומר דהאי עד שחאמר לו סהוכם לאו למימכא שתאמר לו לא הייםי טמאה נחמנת לומד כדבסמוך אלא היינו שאומרת לו פכלמי ופשיטת דעברם עלים שיעור שתובל לספור ולטכול מיירי דמליכ בי טכלם תחי מסני עכ"ל חם כן מוכח דסובר דחף דים מגו דעכלתי מכל מקום אינה נאמנת לומר מסורם חני סיכח שמחם כחוקה שמחם מקודם במגו דעבלתי דחנ"כ חפי בשחומרם לו שהוכם אני נאשנת בתגו דשבלתי ולתם דקדה רבינו לכתוכ דוקא שנלתי א"ו סיכא דבריה ממש חינה נחמנת כ ח חמחלה חף במגו

דעכלתי לבד מב"ד יכולם לחזור אף בלא אמקלא כמבואר בסגבות כרש"א: יד אברהם

(סעיף ג' בחנ"ה) אמרה שלוגי חכם שהר לי כתם זה והחכם מכחישה אינה נאמנת מממש דחס חין סחכם בפנינו כלל וחין מי שיכחים חוחה נחמות וכ"כ הש"ך סי' קס"ח דנחמנת לומר ס החיר לי חכם . נרחף דם זה הקיר ני חבם , נכחה שאצ'ל חכם פלוני התיר לי דסכי קייל גבי בכול כסי שי"ר ספיף ז' ות' ש"ש כס"ו ודלא כמ"ש וש"ך כם' בפ"ו ודלא כמ"ש וש"ך כם' בפ"י ובעתיקו החתרונים הנ"ל ולחה"ם דמשתם מדבריו בל"ל דאורייתא כגון דם שעל סעד כת"ש סי' קש"ג אבל בכתם תמש אפילו כשהחכם תהחישה נחם:ת וכמ"ם סרכ נתסוב' ובס' כרו"ם דוח כסמ"י :

[ט] לובשת בגרים המיוחרים לימי נרותה ואח"כ אמרה מהורה אני [ק] אע"פ שנתנה אמתלא לרבריה ה [י] אינה נאמנת [י] (אמרס פלוני חכם פסר לי כחם [1] והחכם אומר שהיא משקרת (ב) [[ח] החכם (ד) נאמן ושמאה

היא) (ר"ן בשם הרמב"ן ורבינו ירוחם): ההיה משמש עם המהורה (מ) ואמרה לו נממאתי ופירש מיד חייב כרת שיציאתו הנאה לו כביאתו י) כיצד יעשה ינועץ צפרני רגליו בארץ (יא) ושוהה

בלא דישה עד שימות האבר ופורש באבר מת: הגה וימלא פחד ורחת על העבירה שבאה לידו (ב"י בשם סמ"ג) ולא יסמוך עליה רק יסמוך על רגליו וידיו שלא יהנה ממנה [יא] ואם פירש ממנה בקשוי ובשונג שלא ידע שאסור לפרוש ממנה[ע] (יב) יחענה מ'יום ואינן לריכין להיוח רצוסים רק כל שבוע שני ימים כגון שני וחמישי [י] ניג) ובליל החענית אסור ביין וכשר ואם לא יוכל להחענות [יא] ישדה כל יום בממון שיחן לדדקה כפי ערך ממון שיא לו כי עשיר יוץ יוחר קצח חעני ויש להחמיר בחשובתו וכל החרבה לשוב זכות הוא לו (פסקי מהרא"י סי) (יד) והאשה אינה לינה לפרה [יד] ואם שמשה שלא בשעת וסחה ומלאה אחר החשמיש דם אפי' לא בדקה חמילה ואינם לריכים כפרה לא הוא יולא החשמיש דם אפי' מלא על עד שלו מקרי (ה) (שור) אומן (יד) אפי' לא הדקה החילה ואינם לריכים כפרה לא הוא יולא

הית (מרדכי והרח"ם כלל כ"ע בשם מהר"ם) :

אפי׳ ברמב"ן מודם דמסני לם נחינת אמתלא אפ"ג דכ׳ דלא מסני ביינו דוקא אמתלא דמסני גבי טמאם אני לך דסיינו שתאמר שלא סים בם כח או שאר אמחלאות כאלו ומטעם שכתב ב"י דכולי האי לא הוי שטיא להחזיק עצמה נדה בין שכנותיה אבל בכה"ג דטיקר אמחלא חלוי באחרים ולא סיתה יכולה לעשות בע"א בודאי אמרי׳ דמהני אמתלא כזו וכמ"ש הטור דלא גרע מאמרה טמאה אני לך בהדיא כו' ע"ש: ד החכם נאשן. עיין בר"ן שכ' בשם סרמב"ן הטעם שקבל שכן הדין בכל עד מפי עד אם בא הא' וכפר אין השני האומר משמו נאמן ועיין בחשו' הרב ש"ם ס"ו :

דקאמר ואזל ושייליה משמע דאדיכוריה לחוד סמכינן ומ"ש בירושלמי בעדים היינו שאמרה

ועתום' הג"ל ד"ה ואי רלא כו' משמע רכאן אפילו אמתלא לא מהני: [מ] לובשת כי'. ערש"י שם ו"ת הוחוקה כו' וכ' הרשב"א דיראי מעשה לא עברא ועש"ך: "א אמרה פלוני כו'. גמ' שם ואע"פ שבתב הרא"ש שם בשם הירושלםי דוקא בערים וכ"כ הרשב"א חיינו לענין חפסר כתובה. ב"י וכן מבואר בדברי הרא"ש שם שמשום הספר כתובה אכתב ווא היאך יפקיע מסונה כעד אחד אבל הרא"ה התפסר כתובה שכתב מוא היאך יפקיע מסונה כעד אחד אבל הרא"ה והריםב"א כתבו שהרמב"ן חולק על הרשב"א ומאמין לחכם לגמרי וכ' שכ"ם מהגם"

פתחי תשובה

אפילו על כד רחוקה ונפלאה הוי נוגע בעדות מית הכא שהחורה האמינה אנו מה לנו ע"ב

דקאפר האל ושייליה משפע דאריכוריה לחור מסכינן ום שביה שלפי בניים והיני שהם הל לי כן ושאפר לו החכם כן צריך לברר זה אבל אהוראתו כיון דתלתה בדידיה הימבור וכן משפשמה אע"ג דשלא בעדים היתת כיון שרגלים לדבר ע"ש הריפב"א ונבא"ה פי" "דים"ח: [י] ואם פירש מסנה כו". שגנ בכרת ועבגם" שם: [יב] ואם שמשה שלא כו". נמ" שם ואלא בשאין סמוך כו": [יג] אפילו לא כו". כשיפתו במ" קפ"ו ס"א בהג"ה ופי" קפ"ד ס"א בהג"ה וכ"ח במרוכי ריש שבועות ועב":

באר היטב למה את באה אללי הלא אמרת דעמאה את דלריך להוליא האמחלא מסיה . ש"ך :

(דף כ"ב) כל מקום שהאמינה חורה

עד אחד הרי כאן שנים כו' וא"ב ה"כ

אין אוחו כעד נאמן לככחים אוחה

שהיא כשנים וחו דגם לענין זנוח אין

עד א' נאמן לאסרה וה"ה כאן נראה

לי. והך נאמנות דחכם כאן היינו

דוקה לענין היסור אבל לענין ממון

כנון להפשידה כתובתה אין החכש

כאמן יותר משאר עד אחד כן מבואר

מדברי הרח"ש פרק המדיר:

באה אצלו הרי אמרה אליו טמאה אני דצריך להוציא האמחלא מפיה וכחב הש"ך שנם דעת הרב כן הוח ובחמת משמעות לשונו חינו כן: [ה] אע"פ שנתנה אמתלא לדבריה אינה נאמנת. ואם נוחה מתחוה וכעוה ועשות כן ממעם אמחלה סשיפה דנאמנת. פ"ז וכן הסכמת הש"ך בנה"כ: [ו] אינה נאמנת. המעם כחב ב"י בשם הרשב"א דמשום כושת או אונם מקרי ואמרה ממאה אבל לעשות מעשה כולי האי ללכוש בנדי כדה אינה לובשת וכ"כ הכ"ח ומסיים דהרי היה די כשתאמר לו שמאה אני ולא היה לה ללכוש בגדי נדה ול"ד לדלשיל שי' א' בעבח שעשה שימן בראש הכבש וכו' דהחה לא היה אפשר לו בענין אחר אבל הכח היה אפשר שתאמר פמאה אני ולא היה לה ללבוש צגדי נדה ע"כ וכ"כ בדרישה משמע מדבריהם היכא דלא היה אפשר לה בענין אחר נאמנח וכ"ל הרב בחשובה סי' ב' עכ"ל הש"ך אכן בחשובה מהרי"ק בסי' פ"ז מבואר דאף כאמהלא שלא היה מפשר לה לעשות חלת בענין זה דלבישה ג"ב חינה נחמנת ע"ש לכן נ"ל לחלק ולומר בהסעם דדוקא לבישת בגדי נדם לא היחה לובשת לפי שמשיאה לבעלה שם רע בשכנוחיה וכה"ג כחב הלבוש במ"ה סי' קט"ו סעיף כ' ע"ש וק"ל: [ז] והחבם אומר שהיא משקרת . וכחב המ"ז כ"ל דוקח החכם עלמו כיון שהיח סומכח עליו משח"כ בעד חחד שמעיד שחכם חמר לה חינו נחמן עכ"ל ודבריו סשופים וכן מבוחר מדברי הרח"ם כ' שבועה העדות ועיין בסי' קכ"ו דחין עד חחד נחמן בחיסורים: [ח] החבם נאטן. וכחב הט"ז והיינו דוקא לענין איסור אבל לענין ממון כגון להפסיד כחובחה אין החכם נאמן יוחר משאר עד אחד כן מכואר מדברי הרא"ש בפ׳ המדיר עכ"ל וכ"ל הרב בד"מ וכן מוכרח דלא חקשה דברי מור"ם והמחבר אהדדי דכאן פסק מור"ם דהחכם נאמן וכה"ג פסק המחבר בא"ה סי ט"ו סעיף ה' והוח כדעם הרח"ם כשם הרמב"ם כש' שכועם העדות ובח"ה שי קפ"ז שעיף א' פסק להדיא שלא כדעה הרמכ"ם רק דהאשה נאמנת אם לא שיש עדים המכחישין חוחה וכה"ג חקשה דברי הרח"ם עלמו חהדדי דבשבועות פסק כדעם הרמב"ם ובפ' המדיר כהב דהאשה נאמנת אלא ודאי דוקא לענין לאפקועי כחובה אין החכם לבד נאמן וכמ"ם הרא"ם להדיא פ' המדיר וו"ל ומלחא דמסחברא

הוא דהאיך יפקיע ממונא בעד א' אלא נריך שני עדים עכ"ל אבל לענין איסור שלמה ודחי גם סרח"ם סובר דסחכם נחמן אף שרחיתי בתשובת הרב בסי' ס"נ שתסתפק קנת בדברי הרח"ם ס' המדיר גם לענין חיסור אם היא נאמנת אן לא לע"ד נרחה סשום דעת הרח"ש דחינה נחמנת לענין חישור דחל"כ יהיה דברי הרא"ם החורים להדדי וגם הדבר מוכרח בדברי המחבר והרב עלמו וכמ"ם ובחלקת מחוקת בח"ה סי' קמ"ו ס"ק ד' לא הרגיש בחילוק זה על כן מקשה שם דברי הרא"ם אהדדי ומחמים שם על המחבר ולפי מ"ש לא קשה מידי וגם קשה לדבריו אמאי לא הקשה שם דברי המחבר גופיה אהדדי מסי' י"ז סעיף ח' אבל באמח דברי הרח"ם והמחבר ברורים כמ"ם ודוק וכחב הרב בחשובה בסי' ס"ו דלענין איסור דרבנן י"ל דאין החכם הראשון נאמן והוא נגד משמעות הרג כאן דהא כממים דרבנן כמצואר בסי' ק"ל ועמ"ש כלל וסי' ע"ח ס"ק ד': [ע] יתענה מ' יום. ועיין בח"ח סי' חקס"ח דב' או ג' ימים רצופים עם דלילוח חשיב כמ' יום ע"ם ועיין בחשובת מהר"מ מלובלין סימן ב': [י] ובליל התענית אסור ביין ובשר . לכח כה נרחה דהיינו הלילה שלפני יום החענים דסוח נקרח ליל החטנית כי היום הולך אחרי הלילה אכן ראיתי במהרש"ל בפ' אותו ואת בנו סי' ר"ל וו"ל מה שנהגו קלח נשים שאין אוכלין כשר בכ' וה' כשנופלין בו או אינם אוכלין אף הלילה שאחר יום שהוא ליל ג' והוא קלח כמו מינוח בזה שעושין נגד חכמי החלמוד דהלילה הולך אחר היום (ע"ש שמדחיק ליחן פעם למנהגן ודבריו דחוקים וחמוחים והוא נגד השוניא ולי נראת הפעם סשוע דהא איתא שם בחולין דף פ"ג דבקדשים הלילה הולך אחר היום וא"כ זה שהוא במקום תענית כמ"ם מהרש"ל שם ומענית במקום קרבן קאי וק"ל) ויש אינם אוכלין בלילה שלפניו פ"ש שהאריך במעמים וסיים דהיכא שמחענין ראוי לנהוג למאן דאפשר שלא יאכל בשר ולא ישחה יין לפני תענית וגם לאחר התענית וזה כוון הש"ם דאמרו שהושחרו שיניו מפני החענית וידוע שלא הושחרו אלא אם כן שאינם אוכלין בשר ושוחה יין לפני החענית ולחתר החענית עד כחן לפונו ועיין בח"ח בסימן חקנ"ח בהג"ה: [יח] יפדה כל יום בממון. עיין בפסקי מהרח"י שם סימן ס' א שור נשם ר"ח וה"ה בשם סרתכ"ד והרשנ"ן והרשכ"ל וכרכת דתמר כי שנית החים

נטהרות נדם דף ט"ו ע"כ וכן

נסהכרת מדם דף שיו עיינ וכן מסרמפים: ב כדפשט רב יסודה שם י"ב ע"ל: ג בפ"ד מסל' ליסורי כילה והא דמוקי

מפני היסורי ביחה והח דמוקי לה בנתחל באשם שבוקם דלפני תשמיש! דשה: דלפני תשמיש! דשה: ה כדפת הכי"ף והרמב"ן וסרשכ"ל וכרכי תנילא כן אלופיגנום ככיייתל שם דף "אב ע"כ: ושם בס"ר: זשם דף

בפסקיו ספ"ק דנדם: חסם

גליון מהרש"א

(סימן קפ"ו ש"ע סעיף כ') ולדרכוב"ם והרא"ש כל זמן שאין לת ומת צריכת כו'. עי' במ"ו סימן קפ"ד ס"ק י"צ וסימן קפ"ש סק"ח:

מקור מים חיים

(סיטן קש"ר סעיף ב' בתנ"ה)

ואין צריכין לברוק עצמם וכו". עי' נספר ח"ר פכתנ

דלענין פיקר סבדיקס חי לריך לחור הנר לח דברו בום

לריך לחור הכל לח דבלו בזם ממחבר ומוד"ם ז"ל מנינו מסמבר ומוד"ם ז"ל מנינו בזם מדמ"ל בדק מ"ד דבן ומוד"ם כל בדק מ"ד דבן מכוקם שלמני מסמבתים ובין מכוקם שלמד מסמבתים ובין זכריות שיסים לחור סכר במדשים מין והכתמ"ל והכר"ן והכתמ"ל הכר"ן שיכח לחור סכר בחדושים שריך שיכח לחור סכר בחוקם וכן ג"כ בדקם בעד הדוקם וכן ג"כ בדקם כעד הורל בקדם חברים בבין מים בדי בדריכם לבדו במין מחדם שחדם שותם שמדם שליצי גם מחדם שותם שחדם שותם שחדם שותם שחדם שותם בי"ב בין

מחדם קודם חשמים פליגי נם

כן דלדעת סמום" דמצרכי כין תשמיש לתשמיש וח"ל חור סנר משרשי דחש נחבד סעד

כנדיקה שלשני משמיש וריכה

לכדות פעם שנים ובפירוש סשני פירשו דסיינו שנחכד

סשמים נריכס שיהים לחר

סנר מפרש לענין בדיקם דופני

קפו דיני בדיקת אשה בין לפני תשמיש בין

א (א) אשה שיש לה (א) " וסת קבוע אינה צריכה 🛠

תשמיש יואדרבה (י) אין לה לבדוק בפני בעלה

בשעת תשמיש כדי שלא יהא לבו נוקפו

(ב) יוהרמב"ם ז"ל מצריך לבדוק אחר תשמיש

היא בעד אחד והוא בעד אחד ולראות בהם שמא

ראחה דם בשעת תשמיש ולדעתו יהצנועות

בודקות עצמן אף קודם תשמיש (וסכום סולסונס סים

עיקר וכן (מ) נהגו) (רוקת והגהות מיימוני ורוב המורים):

ב (ג) יאם אין לה וסת קבוע א [י] שלש פעמים

תשמיש הוא בער שלו והיא בער שלה ואם הוחזקה

באותם ג"פ שאינה רואה דם מחמת תשמיש שוב

אָינה צריכה בריקה כלל לא לפני תשכיש ולא

לאחר תשמיש יולהרמב״ם יותרא״ש כל זמן

(ג) שאין לה וסת צריכה היא בריקה לעולם קודם

תשמיש ואחר תשמיש יי והרמב"ם מצריך שגם

: הבעל יבדוק עצמו אחר תשמיש

חנה [ד] ומין נריכין לבדוק שלמס אחר כל חשמים וחשמים שעושין

בלילה אחד אלא מקנחין עלמן כל הלילה בעד (ב) (ג) ולמחר לריכין בדיקה ואם מלא דם עמאה (ב"י בשם הרמב"ם פ"ד) [17] קנחה עלמה

הראשונים (ב) צריכין לבדוק קודם תשמיש ואחר

בדיקה כלל לא לפני תשמיש ולא לאחר

לאחר תשמיש. ובו ה' סעיפים:

קפר א נים הראשונים כר . באמח כן הבינו הפוסקים הלא ושלישית כו' ואם יש לה וסת חולה בוסחה עכ"ל הרי שבהלכוח נדה לא המה הרמב"ן והרשב"א והרא"ש והר"ן ושאר פוסקים דברי

> הרחשונים והחריך הרח"ש לסתור דברי סרי"ף והסכים להלכה דלא בעי בדיקה כלל אלא שלא מלאו לבו להקל כגד פו׳ ר״ח וגם הרשב״ח והר״ן כדחקו ליישב דברי הרי"ף ולא מלאו לכם להקל נגדו אע"פ שלענין הדין נראם מדבריהם עיקר להלכה דלא בעי בדיקה כלל לבעלה וגם הב"י וכב"ח כדחקו ליישב דברי הרי"ף דם"ל דלריכה בדיקה גם לפני חשמים ע"ם בדברי כל המפרשים הנזכרים מחוך דבריהם בעלמם שדבריהם דחוקים אכל באמח לא ירדתי לסוף דעח כל חלו כגדולים איך עלה על לבם שדעת הרי"ף לפסוק הלכה כר' חגינא ב"א דאשה שאין לה וסת לריכה כדיקה לבעלה אם כן איך קבע הרי"ף הלכה זו בכחובות ס"פ אלמנה ניזוני' שאין לה שייכוח שם כלל והיה לו לקבוע בהל' נדה כי שם מקומה ועוד שהפי׳ בפירש הרי"ף בכחובות ס"פ אלמנה ניזונית משמש' בעדים ושאם חשמש פעם אחת וב' וג' בעדים נמלא על עד שלה או על שלו בכל פעם ופעם הרי הןעותיה שהוחזקה נדה כל ימיה ותלא בלא כתובה ואם שמשה בב' עדים אחד לו ואחד לם ג"פ ולא

נמלא דם באחד מהם הרי הן חקוניה וברי ביא ככל הנשי' א"ר יודא אמר שמואל הלכה כר"ח ב"א עב"ל. עיקר הפי' הוא שייך לעניןאיסור נדה וא"כ ה"ל לקובעה בהל' נדה ובריש הל' נדה כ' הרי"ן ח"ר כל אשה שאין לה וסח אסורה לשמש אין לה כחובה ולא פירוח כו' דברי ר"מ רחב"א אומר משמשת בב' עדים והן עותי' ותיקוני' וכבר פירשמום בכתובות אמר ר"י אמר שמואל הלכה כרחב"א. ת"ר נישאת וראתה דם מחמת חשמיש משמשח פעם ראשונה שניה

ביאור הגר"א

באר היטב

באר היפוב

(מ) נהגו . המי וכן נהגו קאי ע"ו שא"ל לבדוק היא בעד אחד והוא בעד

מ"ל אבל עכשיו נהגו לבדוק אח עלתן שלא בפני בעלה קודם סשים ומסף יחים ב פני בעלה אותה לבי בי בעד אחד והוא בעד

מ"ל אבל עכשיו נהגו לבדוק אח עלתן שלא בפני בעלה קודם סשים ומסף בי בי בעלה לו ידע ואשבה בי בי בעלה קודם סשים ומסף בי בי בעלה אותה לבי בי בעד אותה בי בי בעד אותה בי בי בעד אותה בי בי בי בעד אותה בי בי בעד אותה בי בי בעד אותה בי בי בי בעד אותה בי בעד אותה בי בי בעד אותה בי בעד אותה בי בי בי בעד בי בי בעד אותה בי בעד אותה בי בעד אותה בי בי בעד אותה בי בי בי בעד בי בעד אותה בי בי בעד בי בעד בי בעד בי בעד בי בעד אותה בי בי בעד בי ב

(י"ד ח"ב)

דמדמי דין זה למחלל שבח בשונג ועיין בח"ח סימן של"ו שכחב הרב בבירור יותר חיך יש לנהוג עיין שם:

כפו [6] אין לה לבדוק בפני בעלה בשעת השמיש . זהיינו לפני סממים חו לאחריו אבל שלא בשעח חשמיש אדרבה כל היד המרכה לבדוק בנשים משובחת וכתבוחר לעיל ד"ם קפ"ד: [ג] ג"ם הראשונים. כן הבינו הפוסקים סרם"ם והרמב"ן והרשב"ח והר"ן ועיין בב"י דבריהם בחורך חכן בספר בעל הנפש להרחב"ד דף ס"ב מבוחר שיש לו פירוש חחר בהבנת כוונת דבריהם וחחריו נמשך הש"ך והחריך להשיג על הפוסקים הנ"ל וחין דבריו מוכרחים וגם לשון הרי"ף אינו סובל פירושו כל כך ובפרפוח מה שסיים הש"ך וכחב וז"ל כיון דדעח כל הפוסקים דאשה שאין לה וסח לא בעי בדיקה כלל לא לפני חשמיש ולא לאחר

כתב הפי' כלל וכתבו בכתובות וכתב וכבר פירשנוה בכתובות ואיפכא סרי"ף דס"ל כפי' השני שסתר רש"י והוח פירוש ר"ח וכלכם כרבי ב"ל למיעבד ועוד יש לדקדק קלח למה כתב וכבר פירשנום בכהובות חנינא בן אנטיגנום דלריכה לבעלה בדיקה ומשמשת בעדים ג"פ הל"ל וכבר פירשנוה שלהי פ' אלמנה ניזונות וע"ק לפי דבריהם מאין

הוליא הרי"ף לפרש משמשת בעדים ב"פ כא פשטא דמילחא משמע לעולם משמשת בעדים מלבד זה יש להקשוח לפי שטחש כמה וכמה קושיות על סרי"ף כמו שהאריכו הפוסקים הנ"ל: אבל החמת יורה דרכו דדעת הרי"ףכדעת כל הפוסקי" דאפילו אשה שאין לה וסת לא בעיא בדיקה לבעלה כלל לא לפני החשמים ולא לאחר החשמיש ולהכי לא כחב הרי"ף בשום מקום בפירום דלריכה בדיקם אדרבם כ' בסל' נדם החמרין והפועלין כו' נשיהן להן בחזקח טהרה וההיא ברייתא דרחב"א בעסוק׳ בטהרות בדוקא היא וכמו שפרש"י וכל הפוסקים אבל לבעלה לא בעיא בדיקה כלל ולכך לא פי׳ הרי״ף דבר בהל' נדה על דברי רחב"ח משום דכיון דהאידנא דליכא טהרות לא בעינן כדיקה כלל מיהו נ"מ בחשם שראתה דם מחמת תשמיש דלריכה בדיקה ג"פ ומשמשת בעדי' וכדקחני בברייתה נשחת ורחתה דם מחמת חשמיש כו' וכתבה הרי"ף מיד בתר סכי אע"פ שסיא ברייחא בסוף נדס סמכה לכאן מפני שהן ענין א' וכדפי'

וסיינו דנקט נשחח ורחתה דם מחמ'

בעד וחבדה לח חשמש עד שחבדות עלמה[ו]הוחיל (ד) וחין לה וסח (שם): חשמיש משמשת פעם ח' ב' ג' משמע דקמייהא לאו ממנינא ביא וכל שלא ראתה מחמת חשמי' א"ל בדיקה כלל (ולשאר הפוסקים דמפרשים ואם יש לה וסת. חולה בוסתה בע"א ומבית' ב"י לקמן סי' קפ"ז חין זה רחיה די"ל רישת נמי בחשה שיש לה וסח סיא ע"ש ודו"ק) ולכך כל סרי"ף וכבר פירשנום בכתובות משום דהכא לענין נדה לא "נ"מ במאי דהלכה כרחב"א רק לענין כחובה נ"מ דהלכה כרחב"א דלא הפסידה כתובתה עד שחשמש ג"פ לאפוקי מדר"מ

ולכך אידושי רע״ק

פתחי תשובה

ספד שלחתר תשמיש כק דנ"מ חם רונס לשמש עוד מיד חתר תשמיש ח"ל כדיקה נפני תשמיש דהבדיקה דלחתר תשמים מולם גם כן לפני תשמים חנל כנחכד לריך כדיקה לפני תשמים ולדעת סרשנ"ח דמ"ל דכדיקה דלפני

משמיש אם נאכר פער אחר משמיש ורולם לשמש פעסשנים לריכה עוד השעם בדיקה לפני משמיש וחמה על המחכר ורפ"ח שהשמיטו כל מחלוקת סכחשונים כזה ומסיים דלענין דינא יש לסקל ולסמוך פ"ד כש"י וחום' דא"ל בדיקס לאור סנר: ולענ"די סקצרם חמם מני מחד על מרן כעל חוות דשת ז"ל כי לעל"ד לח שיין דשת ז"ל כי לעל"ד לח שיין

סימכ כסך פלמה דם דעיקר יסוד שיטת רש"י וחום' דס"ל דסכריקה דלפני קשמים חיצ יקם לאור סנר פיקר דברים בו קם נחוד טכר פיקד וברים-קחי של ספשציות דמיירי מדין בדיקם וכל פושנית במשנה כדין בדיקם לדמת הראשונים סכל מיירי נעסוקם בסרות רק סא דמלרכי בדיקה למני משמיש ביינו

מכח מנו דכעי בדיקם לפסרות חחר סשמש סלריכו חויל כדיקה לפני משמיש לכפלם וכום רפת כש"י והמושפות

דח"ל כדיקם לחור סור חלח יניחו עד למחר כיון דכל יניחו עד נמחל כיון דכנ מלם סכיקם פיח שחולכו חז"ל משום דמנו דכפי נדיקם וכו' וסכי מכוחר כדברי סרמב"ן וסר"ן וסרשכ"ח כדף י"ח ע"ב דום טעמם של רש"י ומוספות וחף עמ"ב כדברי

וסר"ן וסרמכ"ן חולקים של זה וחוברים דחוףסוף סבדיקם דלפני החשמים שהוצרכו חו"ל לכביל בעלם נהי דסחומרה היה רק משום דמחומרה במהרות מכל מקום הבדיקה סיה לכעלה וכל שחינו רואם

קודם חשמים העד אינו בדיקה לבפלם כלל דמאי אהני הרי תשמש עמה כלי בדיקם. תכ"ו תכואר דשיעות רש"י ושם דח"ל בדיקס לחור סוג פיינו כיון דסתיוב סבדיקס סוח כק משום מגו דכעי לעסרות בעי בדיקס לכעלם ולכן א"ל בדיקס לחור סגר וסיינו דכל סמשנם לחור סגר וסיינו דכל סמשנם שמדכרים נשנין כדיקם מיירי רק למסרות וכן סמשלם כדף פ"ז בית שמחי אומרים נריכם

חשמיש (חוץ מהרמב"ם) אלא שלא מלאו לכם להקל נגד דעת הרי"ף וכבר כחבתי דאדרבה בהיפוך הוא דעת הרי"ף עכ"ל ולא ירדתי לסוף דעתו איך נחעלם ממנו דברי הרא"ש והפור שנמשכו אחר דברי ר' מנואל וכחב שלא פלאני לבי להקל כי דברי ר"ח דברי קבלה הן עכ"ל וחחר זה נמשך המחבר ומור"ם להחמיר ולהלריך בדיקה לפני כל חשמיש ולחחר חשמיש אבל לפי דעח הרי"ף היה שגי בבדיקה ג"ם לדעתו וק"ל לכן אין להקל נגד פסק המחבר ומור"ם אבל מ"מ מ"ם הש"ך וכמדומה שכן עמא דבר עכ"ל נ"ל דבמקו' שנהגו להקל איןלהחמי' כי יש להם גדולי סוסקי׳ שיסתכו עליחס וכתבוחר בכ"י וע׳ בש"ך:[ג] שאין לה וסת צריבה בריקה. ע' בחפו' מהר"ם פחדוו"ה סי' כ"ה שמעוברת שמסולקת דמים כ"ע מודו דלא תבדוק אפילו המחמירין באשה שאין לה וסת עכ"ל ועיין לקמן סימן קפ"מ:

כפ"ר: מ מס"ר פו" רמ"ו: י סרמכ"ם עם כפ"ד דין י"ד: י סרמב"ם יים ח"ה ופ"ו:

א כריים א נרה דף פ"ה ופ"ו ב שור ורחב"ד שייו ב"י ופ"ם:

נ בס וכ"כ פמ"ג וסמ"ק

בר"ה כר לדוק דכרייםה שם דף י"ד ע"ב המסניחין נמלה

בית לחם יהודה

(מימן קפ"ד שו"ע פעיף ג') אבל לאחר י"ד ימים כו' .

שסן החר

י"ד ימים שהווסת

262

קפן (א) משמשת נ' פעמים .

ולכך בכתובות פי׳ הרי"ף יפה דברי רחב"ח דנ"מ לענין כתובה והח דלח כ׳ הרי"ף בכתובות דמיירי בחשה שרחתה דם מחמת חשמיש היינו משום דסחם לא מיירי אלא מדין כחובה ואחא לפסוק הלכה כרחב"א אבל ע"כ מיירי ברואה מחמת חשמיש וסמך עלמו בכחובות אמה שחבע ברייחה זו דרחב"ה גבי ברייחה דרחתה דם מחמת השמיש כו' או אפשר דלטנין כתובה שהוא משון מלי הבעל למימר כיון דאין לך וסח איני רולה ליתן לך כתובה ולשמש טמד אלא בעדים שמא תהים רואה דם מחמת תשמיש ומשמש בעדים ג"פ שתהא יולאת שוב מחשש רואה דם

> מחמת תשמיש אבל ודאי אי הבעל לא הפיד משום כחובה לענין איסור נמי לא בעי בדיקה כלל כז נ"ל וזהו ברור ואמת בדעת הרי"ף וע' מה שכ' הב"י בשם הראב"ד בס' בעלי נפש מבואר מדברי הראב"ד שהבין כן דעת הרי"ף ממש כמ"ש אלא שהב"י הביא דברי סראב"ד בקלרה אכל כשחעיין בדברי הראב"ד עלמו בס' בעלי הנפש דף ס"ב ע"ב תמלא מבואר דעת הרי"ף כמ"ש(רק שהחילוק שבין ממוןלחיסור אינו מבואר שם) ומסיק שם להרי"ף הלכה למעשה כסוגיא דשמעתא דכל לבעלה לא בעיא בדיקה ואפילו אשה

> > ברכי יוסף

(מימן קפ"ו שו"ע מעיף א') אשה שראתת דם מחמת תשמיש וכו' . הרדכ"ו נחסו' רפום ווינינית פי' ח"י סמכיך

נליון מהרש"א אינו קבוע דהוה ודאי מפיקא גם נ"מ לחש"ך סימ קבוע א"צ לחוש בימי חנקתה שם.ת' כנסת יחוקאל סי' ל"ב

יקנה שפסקה מלראות ומורב מקור מים חיים

עדים על כל חשמים וחשמים כו' מיירי הכל לפהרות כו' מיירי הכל לפסרות דבחתם שיפת רש"י וסום' סוף פרק קמח דנדה דף י"כ דלכפלה ח"ל בדיקה כלל חף נאשם שאיז לה ווסט דמסרפיי סוף הסוגיה מחן דמתני ו לאור סנר קודם משמי משום דחין לה ווסת שלולה בדיקם לתור הנר דעסוקה לה הזריכו בדיקם לשינות הרמב"ם ז"ל בין כל חשמים וחשמים וס"נ לדידן המנם יחשמים וס"נ לדידן חמנם סיכח שנחבד ובעינן בדיקה

> ולו"ק: יד אכרהם

ששיפא דכעי בדיקה לאור הגר

(סימן קפ"ו סעיף א") אשה שראתה דם מחמת תשמי כו' משמשת נ' פעמים כו' המ"י כפב דחשם שיל וסת סמם הראשון אינו מן המנין לדעת הפושקים דא"ל בדיקה כלו דלם מחוקי' לם כרואה

להחנסג כי יש פנים להחירה לשמש בכל ספס אחר סי"ד ע"י בריקס כדין אשה שאין לה ווסת קבוע וים פנים לומר שלאחר י"ד ימים לעולם כיא חסורה לשמש כדין חשה שים לה ווסת וכל סימים אשר הווסת כא אליה בדילוג

חומת כם חנים בדינוג מוכרם למוכר מחומת במוכר למוכר למוכר מחומת מחר"א ודרך משל וכתב מחר"ם ודרך משל כתב מחר"ם של במוכרים של ומכם במולים מחומת במוכרים או מספתא כתם בעד שלה וכתן או לא מספתא לחרינן בדוק או לא מספתא לחרינן בדוק הים :

כפנין זה ש"ש ושי בשו"ת אור ישראל להרב מהר"ר ישראל ליסבין סימן נ"ם והנמשרומשם כאר"ה לחשוכות קלם אחרונים: חרב שפתי כהן כתכ דאם ראתה דם מחתם השמיש חוך ל"ג (זכר וחוך ש"ו לנקנה לא חשיכא

(פימן קס"ו דיני אשה הרואה לם מחתם תשפים) ומשום יפת נגעו בת מיתו הוה ופח קבוע ע"י מעשה ודינו כופת שררבנן ת' נ"ב חיו"ד פי' נ"ו ובת"ח ישור ביי" ו ובם"ת שלו סי'צ"א ונ"ם לענין קפ"ד מק"ב דגם לומת שאינו

הא לא מתני הא דמיירי הכל בעסוקה בעהרות אבל לבעלה אינ כדיקה מבל התחבר ומורים שהכיחו שיטת ר"ח וסרא"ם החמיר כדבריו דאף כשאינה עסוקה בעהרות בעי בדיקה לבעלם בחשם שחין לה יופת והיינו עם"י סירושו נסוגיא דספ"ק דנדה וכמכואר היטכ א"כ פשיטא דכטי ם מאי אהני בדיקה כלל כיון דמשום בעלם כלחוד הצריכו חו"ל כדיקה וחיינו דם סשיטה דבעי בריקה לחור הנר קודם פשמיש ואין כאן שנין לשיטה רש"י ותוספום דסס מיירי סיכא דהבדיקה סוא רק משום דעסוקה כמסרות לכן לא זכר הרמ"א פלובתא זו דרב"י ותום עם הראשונים בום דאין ותוםיעם הנוטונים כום ינין עניןלדידן והיכא דנאכד העד דאסורה לשמש עד שחבדוק ווס ברור מחד למנ"ד רק בין משמיש לחשמיש לח סנריכו סרמ"א כדיקה כיון דאסילו

מאשה שאינה רואה בפחות מי"ד ימים אחר 🕽 מבילתה אבל לאחר י"ד ימים אין לה קבע עד

פי' עם אותו תשמים שראחה י"ד יום דינה כדין אשה שיש לה וסת:

ד (ז) יש לארם להניח את אשתו שתבדוק בעד שלו מתוך שנאמנת על שלה נאמנת על שלו:

ה אם ראתה רם מחמת תשמיש שלש פעמים רצופים אסורה לשמש לעולם עם אותו בעל ויתבאר בסימן שאחר זה:

: סעיפים וכו יוב אשה הרואה דם מחמת תשמיש . וכו יוד סעיפים אשה (א) שראתה דם מחמ׳ תשמיש א [א] י מיד [ב] [6] בכדי שתושים ידה י לתחת 🛠 "אשה (א) הכר או לתחת הכסת ותמול עד לבדוק בו ותקנח עצמ' (א) (ב) נשמשת ב (6) ג"פ

שאין לה וסת ע"כ ומעחה כיון דדעת כל הפוסקי' דאשה שאין לה וסת לא בעיא בדיקה כלל לפני חשמיש ולאחר תשמיש (חוץ מהרמב"ם שמפרש כל הסוגיא באינה עסוקה בעהרות והוא יחיד נגד כל הפוסקים וגם אין הסוגיא מכרעת כדבריו וגם הרמב"ם גופיה בפי' המשנה בפ"ק דנדה כחב דבאינה עסוקה בעהרות קי"ל דכל לבעלה אין לריכה בדיקה אפילו אין לה וסת ועיין שם) אלא שלא מלאו לבם להקל נגד דעת סרי"ף וכבר נמבאר דאדרבה נהפוך הוא דדעת הרי"ף דכל לבעלה לא בעי' בדיקה כלל וכמו שמוכא הסוגיא פ"ק דנדה וכמה דוכתי א"כ ודחי דהכי קי"ל וכ"כ הג"מ פ"ד מהל' א"ב והמרדכי בשם רשב"ם ור"י וסה"ח וסמ"ג דכל לבעלה לא בעי' בדיקה אפילו אין לה וסח בין קודם חשמיש בין לאחר חשמיש ואפילו רוצה להחמיר על עצמה ולבדוק קודם חשמיש או לאחר חשמיש לא שבקינן דאם כן לבו נוקפו עכ"ל

וכן כחב הרוֹקח ומביאו בית יוסף וכ"כ בש"ד הל' נדה סימן ט"ז בהגבה ש"ד וכן כחב האגור בשם מהרי"ל וכמדומה שכן עמא דבר: קבן א מיד בכדי כו' . כלומר דחם רחחה מיד בשיעור זה חף על גב די"ל דחחר חשמיש רחחה מ"מ כיון דהיחה חייבה חשם תלוי מקרי רואה מחמת חשמיש אבל אחר השיעור הזה שהורה אע"ג די"ל קודם לכן ראחה ילאה מכלל רואה מחמח חשמיש כן משמע בפוסקים אבל אם בדקה מיד אחר חשמיש ולא מלאה כלום ואח"כ ראחה אפילו חוך שיעור זה לא מיקרי רואה מחמח חשמיש וכל זה פשוע וכן ביאר הגחון אמ"ו ז"ל בחשובה בארוכה עיין שם ואני מוסיף דכן משמע להדיא מדברי הראב"ד בס' בעלי הנפש ומביאו ב"י וז"ל הרואה דם מחמת חשמיש כו' חסורה לשמש והוא שבדקה עלמה כדי שתושיט ידה לחחח הכר כלומר בכדי שיהא בעלה באשם חלוי אבל אחר כך הרי סוא כמעת לעת שבנדם שאינה מטמאה בועלה ואינה מוחזקת ברואה מחמת השמיש כו' עכ"ל מבואר להדיא דאע"ג דלא בדקה עדיין כלל מ"מ אחר שיטור דכדי שחושיט ידה אינה מוחזקת ברואה מחמת חשמיש וטוד דהא קאמר הרי הוא כמעל"ט שבנדה כו' והחם מיירי שלא בדקה עדיין דאם בדקה אינה מטמאה למפרע מעל"ע אלא מפקידה לפקידה ולפי זה לדידן דקי"ל דכל סמוך להשמיש מקרי רואה מחמח חשמיש וכמ"ש הרב היינו דוקא בידוע בודאי שראחה סמוך לחשמיש אבל אם במופלג אחר החשמיש בדקה עלמה ומלאה דם אע"ג די"ל דראחה בשעח חשמיש מוחרת וכ"ש באשה שראחה ג"פ בבוקר בליל טבילחה כשקמה ממטחה מלאה על כתונח שלה ריבוי דם שהיא מוחרת . שוב פסק הגאון אמ"ו ז"ל בחשובתו שם דאף אם חשמש אשה זו עוד פעם אחרת או ב' וחמלא מיד בשעת חשמיש מוחרת ולא אמרינן אגלאי מילחא למפרע שביה ג"ב בשעת השמיש אלא ימים בראשונים יפלו ומכאן והלאה חושבנא וכל זה ברור לא הולרכתי לכחבו אלא להוליא מלב סקורא בדברי הרב שחלק על חשובת הגאון אמ"ו ז"ל בענין זה והדבר פשוט דכל היכא דלא מיקרי רואה מחמח חשמיש אפילו ראחה כמה וכמה פטמים מוחרת וכן הוא בדברי האחרונים וכ"כ בחשובת מהר"מ מלובלין סימן כ"ב דאין חילוק בין שמשה ג"פ או מ' ונ' פעמים ע"ש : ב ג"פ ביאור הגר"א

קפן [N] סיר כו'. דאח"כ כיון שפטורים פחסאת ואשם ואין הבעל ממא ע"כ לאו מהמת תשמיש קחשוב: [ב] ככדי כו'. שזהו שיעור אשם ובעלה ממא כמש"ש י"ר ב':

באר הימב

קבו (ח) ג"פ . פי׳ עם הרחשון דהיינו עוד ב"פ וכתב הש"ך חבל חתר השיעור זה שהורה אע"ג די"ל קודם לזה ראחה ינאה מכלל רואה מחמח חשמים אבל אם בדקה מיד אחר חשמים ולא מנאה כלום ואח"כ ראחה אפילו חוך שיעור זה לה מיקרי רוחה מחמח חשמים ולפ"ז לדידן דקי"ל דכל סמוך לחשמים מיקרי כוחה מחמח חשמיש וכמ"ש הרב היינו דוקם בידוע בודחי שרחחה סמוך לחשמים אבל אם במופלג אחר החשמים בדקה.עצמה ומנאה דם אע"ג די"ל דראמה בשעח חשמיש מוחרת וכ"ש באשה שראחה ג"פ בבקר בליל פבילחה כשקמה ממפחה מנאה על כחונת שלה ריבוי דם דמותרת.שוב פסק הנמון אמ"ו ז"ל דחף אם תשמש אשה זו עוד פ"ח או ב"פ וחמלה מיד בשעה השמיש דמוחרת ול"ה דאיגלאי מלחה למפרע שהיה ג"כ בשעה חשמיש אלא ימים ראשונים יפלו ומכאן והלאה חושבנא . והדבר ספום דכל היכא דלם מיקרי רואה מחמח חשמיש אפי' ראחה כמה וכמה פטמים מוחרת וכ"כ בח' מהר"ם מלובלין סי' ק"ב דחין חילוק בין שמשה ג"פ חו

קבן [6] בכדי שתושים ידה לתחת הכר. כן הונים המחבר בכ"י מדברי הרמב"ם ומסוגים דש"ם חבל העור וסמ"ג וסמ"ה כחבו בכדי שחרד מן המטה כל' המשנה דם' כל היד והג"י החריך להחמיה עליהם דהת בש"ם שם מקשה על החי מחני' ולפי המסקנת הם שהחה כשיעור שחרד מן המעה לת מחזקינן ברוחה מחמת חשונים וחין לומר דהם סוברים כרב חשי דמחרן החם אידי וחידי חד שיעורה היה דהה חשיקנה לרב חשי בקושיה עכ"ל לכן לה כחב הב"י כל' הפור וסייעחו אף שהב"י מחרץ לסוף דבריהם מ"מ הוא דבר דחוק בעיכיו לדינה ובאמה חירונו חמוה מחד לדעחי. חדה מ"ש דדעה הרמב"ם דהיכה ששהחה יותר מכדי שחמול עד דחייבת חשם חלוי זה ודחי חינו דהא מבואר שם בש"ם בכריחות פ' ספק אכל דאינו מחויב אשם חלוי אלא מאן דלא בעי חחיכה משחי חחיכות והרמב"ם פסק להדיא בפ"ח מהל" שגנות דבעינו חחיכה משחי חחיכות דוקת דחף דמלשון הרמב"ם בפ' המשניות בפ' כל היד משמע חלת דחשם חלוי חייב מ"מ בפסקיו מבוחר להדיח להיפך וגם בפי' המשניות סיים על הדרך המכואר בכריתות וכוונתו לאוחו מ"ד שסובר דלא בעינן חחיכה משחי חתיכות חבל בחמת לח קי"ל הכי ח"כ גם מ"ש בדברי העור ובמ"ג ח"ח לחמרן כלל וגם כלחו הכי הוח נגד משמעות הסוגיה וכחמה כחנם הרעיש הב"י בכל זה כמ"ם הב"ח כי מעיקרא לא קשה מידי דהסור וסייעתו סוברים דהלכהא כרב אםי דאידי ואידי חד שיעורא היא וכן ראיחי שהרשב"א בחה"א ביח ז' שער ד' דף קט"ט ע"א העחיק להדיא דברי רב אשי לפסק הלכה ואף דבש"ם אסקינא לרב חשי בקושיה מ"מ מדלה קחמר הש"ם חיובחה רק קשיה ע"ב יכול להיוח דהלכחה היה בפרטות דקופיה שבש"ם פס הינה קופיה חוקה כ"כ ע"ש בחום"

מתמא אלא שתוא כ' לשיפתו בס"א: [†] יש לאדם כו'. שלכן תווכר חבדיקה הכל בדידת ברקת ואבד כו' תברוק כו':

קבוע לפ"ו בכדון הכ"ל כיון שנקבע לה וסת קבוע שום ליוכה חושם לוסם שהייו קופט ביידי אפילו לא נפקר עדיין הוסת שחינו קבוע במנולה בסי" קפ"ע בש"ך סק"מ שאפילו לא הגיע עדיין יום ל' כיון שנקבע יום ך' איל לחוש וא"כ שוב א"ל לחוש לוסת החשמיש כלל. ושוב נסתפק עוד לפ"ו באשם שיש לה וסת קבוע כבר אם לאסור אותה מממת רואה מתעת השמיש נסתפק עוד לפ"ו באשם שיש לה וסת קבוע כבר אם לאסור אותה מממת רואה מתעת השמיש

(נטעם סם' כום הוא צ"ם הספק שאלתוב בשמו בסימן קפיע סליב ע"ש) או לא ע"ש וכן הורם כנו"ב חניינא סי' ש"ח הלכה למעשה באשה הרואה מ"ח שלא הים לה וסח אם מקבע

לה וסם קבוע שיהא קבוע לכל השוסקים או היא מותרת לשתם שם בעלה ואם שוב תראה מ"ח פעם ראשון או שעם השני תפרוש ליל שבילה ותשמש בלילה שאח"כ ואם שוב תראה מ"ח תחוור

פתחי תשובה

להדית וכחב וז"ל מי שכחחה דם בשעת חשמים הרי זו מוחרת לשמש כשחמהר פעם שניה ראחה דם בפעם ב' משמשת בפעם ג' ראחה דם הרי זו אסורה לשמש וכו' אבל העור והמחבר שהעחיקו לשון הש"ם נ"ל דדוקא קאמרי משמשח עוד ג"פ בלה בעילה רחשונה ובפרטות המחבר שדרכו להעחיק בכל מקום לשון הרמב"ם וכאן מעחיק לשון הש"ם משמע דדוקא קאמר ואל חחמה על זו שהרי הרחב"ד בספר בעל הנסם דף ס"ב ע"ב כחב כן להדיח וז"ל ועוד חבין וחדע כי לא נחום עליה לרואה דם מחמת חשמיש עד שיולד בה ריעוחא על זה שהרי שנינו כברייתה נשחת ורחתה דם מחמת חשמים משמשת פעם רחשונה שניה ושלישים מכאן ואילך לא חשמש וכו' וקמני וכו' ש"מ דרישא באשה שאין לה ושח עסקינן ואפ"ה קתני נשאת וראחה דם מחמת חשמים משמשת פעם ראשונה שניה ושלישים משמע דקמייהה להו ממנינה הוה הלמה מעיקרה לה בדקה ולה חיישה ואמ"ם שאין לה וסת עכ"ל ובאמח הראב"ד אזיל לשפחו דפסק שם דאפילו אשה שאין לה ושת אינה לריכה בדיקה לבעלה לא לפני חשמיש ולא לאחר חשמיש דאינה חוששת לרואה מחמת תשמיש כל היכא דליכא ריעוחא על כן ראיה קמייתא לאו ממניינא היא אבל הרמב"ם שפסק דאפילו אשה שיש לה וסח לריכה בדיקה אחר חשמים דחיישיכן לרוחה מחמח חשמים על כן פסק דרחיה רחשונה ג"כ ממניינא

הוא והסור שמבואר מדבריו כסימן קפ"ו דבב"פ וראיה ראשונה סגי היינו באשה

שאין לה וסח שססק דלריכה בדיקה אחר חשמיש על כן פסק דגם ראיה ראשונה

ובמ"ם הרא"ם בפ' מי שאחזו וכ"כ בשארים יוסף בנחיב הקושיא כלל כ"ד בשם כמה סופקים ודו"ק: [ג] משמשת שלש פעמים. זהיינו עוד ב"פ כ"כ בפרישה

והט"ז והש"ך וכן מוכח בעור ס"ם קס"ו והרמב"ס בס"ד מהח"ב חיקן זה בלשונו

כַכר דם מחמחו: (ב) ותנשא לאחר

לפי שחין כל חלבעו׳ שוו׳: (ב) ותנשא

לג' . שלא הוחזקה לראוח מחמח כל

האלבעות אלא עד השלישי והא דלא

נאסרה לג'אחר ביאה הראשוולפי שאין

מל שלו אומיום : רשם כבריימא דף ס"ו מ"א : (°) פי' כפול וטירוש מכחול

כית הלל (מימן קפ"ז שו"ע סעיף א') (מים) קפי שו בעניים מחמת תשמיש וכו' אלא תתנרש וכו'. מנה שים (ס מכות הבייום באומי יכולם (קכול

וסנעים שאינם יכולה לפכוי חנה מחחם בעלה כדי שלה יבעל מסרים ורבים . ונרחם דום הדין איירי קודטשנחפשם מקנות הגאון רבינו גרשום

ברכי יוסף רדמ**ים** דכח מן בקורה דם וכתב פרדיק בסנסוחיו וסכרת נכונם מית לסמוך עלים פלכם למצפ ולכן אם ראמם דם מממת משמיש פוך מ' לוכר ומוך ש' לכקכם שממת חשמיש חמ"כ כחמה עוד שמי פעמים מחמם משמיש עדיין לא סוחוקה כיון דהרחשונה אינה מנסרפת וום כרור פכ"ד

גליון מהרש"א

ואח"כ חחלה לראות מחמה תשמיש חתיר בת' שמ"ץ ח"ג סי' ס"ח גמרנשת כאב אבל מה שחיא רואה בעת דיום מרשכ"א שבב"י סס"י ק"ו ועי' ה' נ"ב מ'ת חיו"ר סי' פ"ו: (ש"ע ס"ו) אסורה עיבורה שא"צ לחוש לופת ביון דרואה מחמת תשמיש בחמת ופת היא מותרת בימי עבור וחנקה ופ"ם אינו עוקר ה' נ"ב מיה מימן צ"ב : (פס) אלא ההגרש וחנשא לאחר. משום ס"ם דלמא מן הצדדים ודלמא אין האצבעות בשפע דוראי לאו מותצדרים רק באחר מן הנים ראתה פת נסתפק בת' נ"ב מ"ת וויד רסי' צ'ג: וראתה דם מחמת תשמיש. בת' ג'ב מ'ת חיוד מימן צ'ב צידר אם תג'ם שראתה תיו בליל מבילה (כי עברה דלכתחלה חיח לח תמיד להפתין עד יום שאחריו) דיחיה מותר לשמש ביום כן הצדרים (דהא מה דבותרת לבעל שני הוא נמי כחכת כ' צררים וכ' אין אצבעות שוות כדאי כב"י כאן) ום' דלמא לאו התשמיש לחור גרם כ"א גם חפבילה וכ' אלא תראה ביום קאחר נתיר לה שוב לשמש גם בליל מבילה משום ספק מפיקא דלמא מו הצדדים התשמיש לחוד חיה הנורם וכבר נעקר במה שלא ראתת בתשמיש לחוד (לא בליל פבילה) והוי מים דפתרי דתולוו אפרנו ם' נרם חשני רתפבילה נסי רלמא לחודי' נרם ופרמתו לתתום' נרה כים א' דיה תשב, ויש לדמותו להתום' צ"ע לדמותו משט ב. מסרע גם לצד ניקר היה למפרע התשמיש שביום שאחר הפבילה היתר. גם לצד ס' דתשמיש לחוד גרם ואם לא חיח לה ומת כשראתה גים מחמת תשמיש ואח"כ קבעה הומת מחמת תשמיש שאינו קבוע ע"י ופת קבוע אם כא תשוב לראות מחמת תשפוש סד"ת ונחזור: (ש"ע סעיף ב') ביצדטויכת נישלת שפופרת ובראתה דם כשפע ידוע שפהמקוד תוא וא"מ בריקה ת'נ'ב מת מימו ציב

יד אברחם

מחמת השמים כלה ריעותה מקודם . עוד כ' דאם הכיאות סיו שוות כומן סתודם וכומן של סטבילה חינם חוששם רק לילם כדין וסמ ובשו"ח מודע ניסודס חי" סי' מ"ם וג"ה כמב דסה דחסרינן חשה שרחמה דם מחמה קשמים נים שלה לשמש עוד ז"ה חלה מדרכנן וכ"כ נחשו' סושנ"ה דמה"ח יה

עם הראשון. דסיינו עוד ב' פעמים כ"כ בפריםה וכן הוא מוכח בעור ר"ם קפ"ו: ג רצופים בו'. כלומר כלי הפסק חשמים של היחר בינחים אבל א"ל ג' לילוח רלופים כדלקתן ס"י בהג"ה: דעל עד שלו . דבכה"ג אפי' תואה זמן מופלג אחר כחשמים מקרי רואה מחמח השמיש דע"כ מחמת חשמיש הוא וכן מוכח בפ' כל היד (דף י"ד ע"א) ובפוסקים : ד אלא תחגרש בו'. ולענין כחובה עיין בא"ע סימן קי"ו : ד תתגרש ותנשא לג' כו' . עיין באכיע סימן ט' מ"ש באה: ז וגאסרה על בעלה כו' . ליע אי מחמרינן מה"ט דאין אנו בקיאים לאסרה לכל כעולם היכא שהוחזקה בשלשה

אנשים כן: ת ואין חילוק כו' מיד אם בכל[נ] ג"פ ג (ג)רצופים ראחה דם [ג] (וכ"ם 60 מלחם שגשאה כו'. ע"ל סעיף י"נ דין נ"ם דם 🕇 [ד] על (ב) (ד) עד שלו)(מרדכי וכן כ' ב"י גשם חרומת הדשן בתולה : מן של אבר כוי. כתוב בתשו' משחח בנימין ס"ס מ"ט דה"ה גם בשחר מיני מחכות לחפוקי של עץ דלא דמסרטט ול"ל דה"ה של ברזל דלא דמסרטם ועיין עוד שם כמה חינוקי

וסמ"נ וכן מוכח נש"ם) . (ה) אסורה לשמש עם בעל זה ה אלא (i) תחגרש $(\mathbf{L})^{(i)}$ וחנשא לאחר נשאח לאחר וראתה רם פחמת תשמיש ג"פ רצופים אסורה לשמש גם עם אותו בעל אלא ו תחגרש (ג) ותנשא (ז) לשלישי ואם גם עם השלישי ראתה רם מחמת

כל סכחות שוות ושמא בעילח ראשון היתה בכח מרובה ולא הוחוקה אלא בג' כיאו'לכל א'וא':(ד)עד שתבדוק. תשמיש ג"פ רצופים לא חגשא לאחר אלא אסורה לכל (ד) (ח) עד (ז) שתבדוק: הגה וי"ח שמין חנו (ה) בקימין חיזה מיקרי מחמח חשמיש כי חין בקימין בשיעור הנזכר ולכן כל שרואה ג"ם סמוך לחשמיש מקרי לדידן מחמח חשמיש ז [ה] ונאסרה על בעלה (ב"י בשם הראב"ד שכ"ב בשי"ח) [ד] וחלו ג"ם בריכים להיוח רצופים חבל אם לא היו רצופים על בעלה (ב"י בשם הראב"ח וכ"ב בשם הראב"ח וכ"ב בשם הראב"ח מיתן חתלים מיתן חתלים מיתן חתלים בין אם ראמה ג"ם מיד שנשאה ובין נחקלקלה אח"ב וראמה ג"ם (מרדכי ריש ה"ל ובחשובה הרשב"א סימן החל"מ ובחום") [ר] וכל זה לח מיירי אלא בראחה סמוך לחשמים [ר] אבל אם לא ראחה סמוך לחשמים לא נאסרה על בעלה (ש) ומוחרת

לו לחחר שהרחה חמיד (ב"י בשם סס"ת וסמ"ג ופשוע בש"ם ופוסקים) ודינה כמי שחין לה וסח: ב יביצד בודקת נומלת שפופרת (פירום קנה חלול של שופרת (י) [י] של (י) אבר ופיה (°) רצוף לתוכה ונותנת בתוכה ביאור הגר"א

חוששת רק כמו לוומת שאינו קנוע וכמ'ש כמי"א וערשג"א מי' תתל"ח ותתל"ש: [ד] ואין הילוק כו' . כמ"ש נתוספתא הרי שחיתה נשאת כו' . שם ברשג"א : [ק] וב"ו

[2] וכ"ש אם כו' . דהוא שמא ודאי ובחשאת כשש"ש בשתני א' : [ד] ואלו נ"ם כו' . כם' שם פ"ו א' ואם יש לה וופת כו' וערש"י שם ולקמן ס"א וכ"ש בלא קבעה וופת דאינת

מתחי תשוכת

בפוכ"ם סק"ב שכתב דוקם תחתר המחבר ג"ם שכן דעת סרחב"ד דקמייתה לחו מפנינה סום כיון דמעיקנה לה בדקם ע"ש שכן דעתו כרור לדינה ועיין בום בכו"ם וח"ם סק"ב וכסק קס"ר וכחב"ה ובחב"ה כלל ל"ו ועיין נחשובת ח"ם מ"ם קס"ר שכעב דנרחם שום ג"ב דעת סגחון נו"ב במס"ח מי פ"ו (עת"ש בום לקען ס"ק נ"ח) אך השלמי וס"ץ אין דעתם לסקל סנחון נו"ב במס"ח כו' פ"ו (עמ"ם בוס לקמן ס"ק נ"ח) בום. ו וכן מכיק כנירון דידים (שיונה וקמן ספק"ר) דחילו היה השחלה חתר ב"ש לה הייתי מקיל שלה לניף רחים רחשונה חן מחחר שכבר עברו ג' משמישים בו' ע"ש] : (ב) רצישים עיין ח"ר שכתב דחם ברקם פצמם ב"ש סמוך למשמיש ומצחם דם וחח"ב שמשה לתה פעמים

באר הימב מ' ונ' פעמים ש"ש עכ"ל: (ב) עד . ובכה"ג אפי' מנאה זמן מופלג אחר החשמים

פיקרי רואה מחמח חשמים (ואם בעלה שוחה דם מפי האמה עיין מהר"י עראני י"ד סי' למ"ד): (ג) תתגרש. ולענין כחובה עי' בא"ע סי' קט"ו: (ד) שתברוק. בבדיקח השפופרח המכר בסטיף ב' ועיין בא"ע סימן ע' : (ק) בקיאין. כ' הש"ר ול"ע אי מחתרינן מהאי שעמח דאין אנו בקיאין לאוסרה לכל העולם היכא שהוחזקה בג' חופים כן עכ"ל: (ו) אבר . כחב בח' מ"ב ס"ם מ"מ דה"ה גם

שהחזקה בג' אנחסים כן עכ"ל: (ו) אבד. כתב בח' מ"ב ס"ס מ"ם די"ה גם שיון ח"ד שכת דחם נדקם שמם ביו רג"ם מולחי הם מונולה דים וחות המשום בג' אנחסים כן עכ"ל: (ו) אבד. כתב בח' מ"ב ס"ס מ"ם די"ה גם שיון ח"ד שכת דחם ביו בנ"ם מולחי הם שהיו מיל מי חיק שו חות במונו מיל במוני במ

בכלל וכחן בסימן זה שהעחיק לשון הש"ם משמשת ג"ם היינו בחשה שיש לה וסח דססק הסור בטימן קס"ו דחין לחשם לבדוק כלל על כן בעינן דוקה ג' רחיות בלי רחיה רחשונה וכן מבוחר להדיח מלשון הפור כחן דמיירי בחשה שיש לה וסח כת"ם אם שמשה שמוך לושחם וכו' וזה ג"כ כוונה המחבר כמבואר מדבריו בר"ם ספ"ו דפסק וסחם חחנה כדעת הרמב"ם דחשה שים לח וסח חין לריכה בדיקה כל זה נ"ל פשוט וברור לדינא ותמה אני על הש"ך שבסי' קט"ו חופם טיקר בפסק הראב"ד דאין לריכה שום בדיקה אפילו אין לה וסח אלא היכא דאיכא ריעוחא וכחן כחב נפשיפות דגם כחיה כחשונה בכלל ובדברי הכחב"ד שם מבוחר להדיח דהת כהת חלית ול"ע : [ג] ג"ם רצופים . פי' גלי הפסק חשמים של היחר בנתים חבל ח"ל ג' לילוח רלופים. ש"ך: [ד] על עד שלו . חפי' מנחה ומן

מופלג אחר השמים ש"מ כִיון דומנה בעד שלו על כרחך מחמח חשמים הוח. ש"ך: [6] ונאסרה על בעלה. וכתב הש"ך וז"ל ול"ע חי מתמירין מהחי מעמח לתברה לכל העולם היכח שהוחזקה כן בנ' חנשים עכ"ל ובספר בעל הנסש משמע דחין לחלק: [ו] אבל אם לא ראתה סמוך לתשמיש. וכחב הפדר כשם חביו הגחון ז"ל דחפילו לם בדקם עלמם סמוך לחשמיש עד חח"כ וי"ל דקודם לכן ראחה אפ"ה לא מקרי רואה מחמת השמיש אכל אם בדקה עלמה מיד אחר חשמיש ולא מנאה כלום ואח"כ אסילו סמוך לחשמים בדקם ומנאה דם אפ"ה לא הום כומה מחמת השמים דחי מחמה השמים הום מעיקרה הוה חתי עכ"ל בס"ק א': [1] של אבר. כחב בחשובת מ"ב ס"ם מ"ם דה"ה גם בשתר מיני מתכוח שסיר דמי וזה שחמרו של חבר לחו לחסוקי חלח של ען עכ"ל וכחב הש"ך ול"ל

264

מורי זהב

ומותרת. ולא אמריכן שא אין

האלבעות שוות מכ"ם שחין שפופרת

שוה לאנבע דלחומרא לא אמריכן כן

וכחב רמ"ח בסי' קע"ו סעיף י' שחם

עבר הבעל ובא עליה באיסור ולא

ראחה עדיף עפי מכדיקה דשפופרת

ומסני: (ז) תחת הראשון וכו'.

שלא אמרו שחחגרש מהראשון אלא להקל עליה דהיינו אם תבדוק תחת

הרחשוןשמא תמלא דם בראש המכחול

ותהי' אשורה לכל אדם על כן התירו

לה שתנשא לאחר בלא בדיקה אלא

אחר הג' שבלאו הכי אין לה תקנה

אז תכנים עלמה בספק זה אם תמלא

ואי סכניסה הקיסם לכד לא היחה יודעת אם מהמקור אם מהנדדין

קיסם ארוך . רש"י: ת תום" שם צשם ר"ח כד"ה ותבדוק עלמה ככיאה וכ"כ העור והרא"ש והרמב"ן והרשב"א וש"ם: ושם כפירוש רש" דקדקו כתוסטות כן מתוך

בית הלל

אבל מכשיו שנמסשם המהנות רבינו גרשון הנ"ל שחין לגרם אשה בעל כרחה גם כדיו זה של מכות ופלעים שאינה יכולה למכול חין כופין חוחם לגרם בעל כרמה וראיה לוה מה בכת כנתם הנתים כום מם שכתכ בא"ע בססי' ע"ע בסרישה ובכ"ח וו"ל הרי בפריםה וככ"ה וו"ל הכי זם גיטן וכחוכתן ורפה חת כל זה מדינת דגמרת דלה נחסםם חרם רבי גרשום וש"ש וק"ל ועי מה שנהכי כה"ע סימן ליח וכן נשםה ממשה כק"ק ווילנא בשנת ס"י לפ"ק שינה לפסק דין כמעשה כום ממש מסי הרב בעי חלקם מחוקק בלירוףהרב בעל ברכח פוכח וגם בנירוף חותי וינה תסינו הלכה נמעשה שלה כשינו את האשה לקכל הגע בעל כרחה ורחיתינו מנובלין מתשונת מהר"ם מלובלין סימן א' עיין שם ואף שיש קנת לפקפת שם כחבוכם זו מ"מ נחחך סדין מסינו כנ"ל אך אם ואם מלאנו שאין סכעל מחויב לדור שמה וליחן לה מוונות ושמעתי חחר כך כשנת סי"ר לפ"ק ושבים החבם סנ"ל מק"ק וויטעססק למדינות קייו נסיק נטביק החבם טבינ מק"ק וויטעססק למדינות מחשקווי וסתיכו להבעל לישה אשם אחרת על ידי מאה רבון וכן נשא אשה אחרת:

גליון מהרש"א

(ט"ו ס"ק ו') וכורתרת ולא אפריגן . ונהי דל"ק למה אמורה לרביעי מ"ט אסאי מותרת לשלישי כמ"ש כש"ך יב∶ מ"ק י"ב

מקור מים חיים

(סימן קפ"ו שו"ע סעיף ב') ואם לאו בירוע שהוא מהצדדים לה כיתים לנו כום אי סמכינן דווקא לומר שהיא מן הצדרים לפנין דלא הוי כוחה דם מחמת חשמים חבל מכל מקום שבעה נקיים בשינן או אסשר דאף שנעם נקיים לא בעינן כיון דנחברר שהוא מןהלדדים וכבר נסתפק שהיח מן סלדדים וככר נסתסק כום כעל נודע ביהודם בקמה ביוכם דעם סימן מ"ג ולידד כירוכ דעם סימן מיד וכידה לכלון ולכלון. וסכם לשיטו סמ"ך כמ"ק י"ב שלחתיל כרעת רש"י דלועו מועיל כרעת רש"י דלועו מועיל מכעל הכלומון למלו דכר כדיקה אצל הכעל הכלומון מולו דכר כרוד היה וכידיקה או לא דכר כרוד היה וכידים בידו ומולו לא חיידה בדורה בכעל פתר לת תלמרך בדיקם זו ושמת מחקן ולת חרת זו ושמה מחקן ולה מכח לדי פסק כרת הלמה דבדיקה להו דבר ברור הוא סשיטא דכעי שנעה נקיים: (שם) ורנותרת. עש"ן ס"ק י"ב וכותרת . עש"ן ס"ק י"ב דמפמע דאסי לכעל הג' וכ"מ לעיל סעיף א' בדכרי המחבר וכ"נ מכוחר ס"ק ו' לקמן סמיף ג' וכן הסכמום הפוסקים שכ"ל נ"ל דחף רכש"ך החמיר כס"ק י"ר לכש"ך כרשת רש"ו דחינו מועיל בדיקה אצל בעל סראשון ולדעת רש"י משתע דאפילו לכעל שלישי אינו מועיל בדיקם זו חלח נריכה שחחגרש ומנשל לבעל רביעי וכן מכואר בדברי הרמב"ם פרק ע' מהלכות איפורי כיאה וכפי מה שכיאר ה"ה בטעמו מכואר דלבעל שלישי אינו מוסיל בדיקה כיון דכבר הוחזקה לבעל עלים לינו מושל בדיקם כיון דכבר הוחוקה כבעל זם לסיות רוחם דם מחמת חשמים מכל מקום נראה לי דהש"ך הקיל כום בכעל שלישי כן משמעות לשון הש"ך בוה ועי' מה לובלין סימן ל"כ: ועי' מהר"ם

יד אברתם

מיישים שתראה עוד דהוי וסח החלוי במעשה ולחמקרי קבוע פה"מ . ולפ"ו מפ רחמה מ"ח בחוך מלחם של ימי לידה לח קנעם וכח ולא קאסרם לשתש אחר מלאם . צוס"ר מנדה (דף איא) דאתר האם דלא קנעם מימי שהרם לימי שומאם . ועיין בה' בית מאיר כא"ע חיי קי"ו שחלק פל זם :

חילוקי דינים: י עד מקום שחשמש דש. כתב כהשובת משאת פי' בבדיקת שפופרת הכוכר בסעיף כ': (ה) מכחול. פירוש קיסם בנימין שם שא"ל להכנים השפופרה עם המכחול והמוך רק עד מקום שהיא יכולה ומשערת בעלמה לפי אומד דעתה שהגיע עד ע"כ תכניסגו בשפושרת שמפסיק בין הקיסם ללדדין והמוך הוא מקום שהשמש דש ואשה בעלמה נאמנת ע"ו וא"ל כלל לדחוק השפופרת בשביל שיהא הדם ניכר בו ועוד שלא יסרט ויוצא דם : (ד) מן הצדדין

למקום לר ודוחק וחין לכו לחום שמח לא הכניסה כשיעור דישה דלא ניתנה תורה למלחכי השרת עכ"ל וע"ש שהאריך: יא ואם לאו כו'. משמע דאם לא נמלא על המוך בין שנמלא בלדדי השפופרת בין שלא נמלא עליו כלל מותרח וכן משמע מדברי הפוסקים וכ"כ הכ"ח סוף סעיף כ' וכתב הטעם דאילו היה מן המקור גם עכשיו היה נמלא על ראש המכחול וכן הוא בתשובת מיימו' פ"ד מהל' ח"ב בשם רילב"ח כ"ל דחפילו בדקה עלמה על ידי שפופרח ולא מלאה דש כלל מותרת לשמש אחר כך דלמא נחרפאה שהרי ע"י הכנסת השפופרת רגילה לראות כמו על ידי אלבע כו'

(ה) (יא) מכחול ובראשו מוך (יא) [ח] ומכנסת אותו באותו מקום י [ז] (יב) עד מקום (יג) שחשמש דש נמצא דם על ראשו בידוע שהוא מן המקור (ו') מסורה יא (מו') [יי] ואם לאו בידוע שהוא (ו') מן הצדרין יב (ח) (מוֹ) ומותרת. (נ"י מהרמב"ס) [י] (וחף (יו) בזמן הזה יש לסמוך חבדיקה זו) (טור וכ"י לדעה הרמב"ה והרח"ש ורשב"א ורי"ף וכן כתב הר"ן והר"ם סדומה סימן י') :

ג (ח) "אם רוצה לבדוק עצמה בעודה (ז) תחת הראשון אחר ששמשה שלש יג (פ) (יח) [יח] הרשות (ימ) בירה ומותרת לו [ש] ויש אומרים י שאסורה לראשון מתשמיש שלישי ואילך

אפילו בבדיקה:

חגה יך [י] (ב) [יב] וים (י) לסמוך אסברא ראשונה להקל (טור וב"י בשם הסכמת הפוסקים והנהות מיימוני)

ופשוט הוא: דב וסותרת. משמט אפילו לבעל הג' זכן משמט לעיל סוף סעיף א' בדברי המחבר זכן נראה מבואר מק"ו לקמן סעיף ג' זכן הסכמה הפוסקים: דג הרשות בירה כו'. מיהו אם בדקה לראשון ונמצא על המוך אסורה לכל. כן כחבו הפוסקים: יד ויש לסמוך אסברא בו׳ . ולפעד"ל דאין להורוח בדיקה בבעל הראשון דהא הרמב"ם ורש"י אוסרים ובספרי כתנחי דבהכי יש ליישב מה שהניחו החוספות (דף ס"ו ט"ח) בחימ' אבל אי נימא דמהני בדיקה בבעל הא' א"א ליישב ט"ש וחו דהרי הראב"ד והרמב"ן אוסרים בדיקה בזמן הזה וגם הרשב"א ורבינו ירוחם כתבו דנכון להחמיר כדבריהם גם אם ימלא שם על המוך חהא אסורם לכל העולם ומ"מ הב"ח ומהר"מ מלובלין בחשובות סימן נ"ב ושאר אחרונים

כי . כניל : [1] כד מקום כי . רמב"ם וכמש"ש אין כל האצבעות כר: [7] אם רוצה כו . כן הוכיחו תום שם ד"ה והבדוק מתוספתא וירושלמי: [8] וי"א כי . רש"י שם : [1] ויש

ולכאורם נראם דמפני שפרי הפעם דמשמע פוא דשמא באמת לא יכא דם רק ע"י סשירוט יוצא דם ותמוא על ראשו ונסמא אושם במשם במשם באמת לא יכא חדם רק ע"י סשירוט יוצא דם ותמוא על ראשו ונסמא אושם כמום וא"ב פוא לכן לפקל עלים אבל אם בדקם כשל עלים לא נמאא על ראשו מפני אמים נראם לפת"ש לעיל בק"ז ולקמן ס"ק י"ד וי"ז דאם פואם כזדרי טשפופרת קיל יותר מאם לא מנאה כלל מ"מ בנ"ר לא ניתן לם בקולא של מואם במאם בארום רק דינם כמי שלא מנאה כלל דיושיין דמים שנמאא הוא ע"י הסירוט וצ"ע בי מואם בארום במוא הוא ע"י הסירוט וצ"ע בי מואם בארום במוא בארום במוא ביו ביו בארום במוא ביו בארום ביו בארום בארום בארום ביו בארום (א) ושבנסת אותו. עו" בתוכ"ש בקדק מדכרי בתיכ"ש מתחתלה מכנסת הששומה עד מקום של של מכנסת הששומה עד מקום של של בתיכ"ש בתחתלה מכנסת הששומה עד מקום שהיא יכולה ואח"ב מכנסת הששומה עד במים כשביא מוציאה מחלים מתוכ"ש בעשם וכתכ כש"ע דה"ה כשביא מוציאה. מוציאה תחלם שהגיע שמגיע בשוי לצוארי הרחם וע"ש בעשם וכתכ כש"ע דה"ה כשביא מוציאה. מוציאה תחלם שמנים כמון ננות. המתם לשם בספש הפל נסט דרטי בכיח מוריחם מחתם המכחול מהוד בנות. מוריחם מיל המכחול מהוד במכחול במיל במביח מהוד במכחול במיל במביח במביח

השלמים

דה"ה של בכול דלח דמשרשש שכ"ל ולח ידעתי מחין יצח לו זה דהח בחשובח מ"ב מבוחר להדיח דבכל מיני מחכום שפיר דמי לכד של עץ דמסרם וחף של ברזל יכולין לעשוח חלק בענין שאינו מסרט ושל ען דלא משום דאף אם עושין אוחו חלק מ"מ אין יכול להיוח סיו רצוף לחוכו ומסרם משא"כ במחכות וברזל וכדומה שחפשר להיום פיו רלוף לחוכו וכן משמע במעדני מלך דף רל"ח ע"ב ע"ש ומ"מ כ"ל דהיכה דחפשר בשל הבר יוחר מוב לעשות הבדיקה ע"י שפופרת של הבר דוקה דלה לחנם נקע הש"ם והפוסקים של חבר דוקה והפעם ג"ל משום דמחכוח מזריף זריף וכדמיחת בשבת דף קל"ד ע"ח ותפשר דלת קתי החם תתבר רק משאר מיני מחכות כמו סחם סכין וק"ל: [ח] ומכנסת אותו באותו מקום וכחב הרמב"ם בפ"ד מהח"ב דין כ"ב דמחחלה מכנסת השפופרת עד מקום שיכולה ואח"כ מכנסת המכחול חוך השפופרת ודוחקת אותו עד וכו' ונ"ל דדוקא קאמר וכן משמע בנ"י והמעם דחם חכנים המכחול מיד בלי. שפוסרת חו חפילו עם השפופרת בפעם אחת כשהיה יוצא מלוכלך כדם לא היינו יודעין אם הדם החוא בא מן המקור דאף אם בא מן הלדדים מ"מ בודאי יסלכלך ראש המכחול עם מחיבתה ולכך מכנסת תחלה שפופרת לבד ואח"ב מכנסת המכחול ואם ימלא בו דם ודאי מן המקור הוא ולא מן הלדדים כיון שהשפופרם מפסיק ועיין בחשובת אמונח שמואל סימן ל"ז כ' בשם חכם א' שבחחילה בדק שלא בשפופרת ע"י מוך ועץ כעובי וחורך החבר חולי יהיה דם מן הנד וחו ח"ל חו לבדוק בשפופרת ובחם נמנא בראש המוך אזי לא חועיל הבדיקה לחומרא וחזר ובדק בשפופרח וישר בעיני והגוש עכ"ל ולע"ד היח בדיקה שלח לזוכך דחף שחם הוח מן הלדדין בודחי יהלכלך רחש התכחול וחשכוחי בכדי למה לי וכמ"ש ועוד דחין להרבות בדיקי כל כך שחולי ע"י זה חחקלקל החשה בגושה ע"י התשמוש והבדיקה (ומה"ע מחירין לבעל שני ושלישי בלא בדיקה ולא מחמירין לבדוק עלמה ללאח מידי ספק דכל שאסשר להחיר ולא לבדקה עבדינן וכ"כ ב"י בסי' קל"ו וגם בש"ם וכל הסוסקי לא הוזכה בדיקה זו וגם אסשר שיסול התוך ממנו בחמיבחה באוחו מקום לר ודמוק משא"ב בהכניסה חוך השפוסרת לכן נ"ל דאין להוסיף על הכדיקה) :

בשאר מיני מחכוח 'לאפוקי של עד דלא דמסרטע וכ' הש"ך ול"ל דה"ה של ברזל דלא דמסרטע ועיין עוד שם כמה חילוקי דינים: (ז) טבחול. פי' קישם וכ' בת' מ"ב שם שה"ל להכנים השפופרת עם המכחול והמוך רק עד מקום שהיח יכולה ומשערת בעלתה לפי חומד דעחה שהגיע עד מקום שהשמש דש והחשה בעלמה נאמנת ע"ז וא"ל כלל לדחוק השפופרת למקום לר ודחוק ואין לנו לחוש שמא לא הכניסה כשיעור דישה דלא ניחנה חורה למלאכי השרת עכ"ל : (ח) ושותרת .

משמע אשילו לבעל הג' ואם לא נמנא על המוך בין שומנא בנדדי השפופרת בין שלא נמצא עליו כלל מוחרת . וכחב הש"ז ול"א דאין האובעות שוות מכ"ש שאין השפופרת שוה לאנבע משום דלחומרא ל"א כן וכחב רמ"א בסעיף י' שאם עבר הכעל ובא עליה באיסור ולא ראחה עדיף עפי מבדיקת השפופרת ומהני : (מ) הרשות . מיהו אם בדקה לראשון ונמלא על המוך אשורה לכל . ש"ך : (י) לששוך . והש"ך כחב ג"ל דאין לשורוח בדיקה בבעל הראשון ומ"מ הב"ח

נו"ל ח"ד מ" מ" מ" מ" מ" מון למשום בדיקת ששפות חייל ובל עלים בליטור ולא כאחה עדיף ספי מבדיקת השפוסרת ומהיי :

נדרי השפושה או שלא פניקם וולמי אם מפיל מרכז דים או המויר לפתיא ע"ש כי לרשות בישות בישות המו אם בדקם לראשון ונמלא על המוך אשורה לל " ב"ך :

נלסטי את לח"ד כמם ששים ומאל בגדרין אשורה והישיבון שת שיא רולם מתחת חשור

נלסטי את לח"ד כמם ששים ומאל בגדרין אשורה והישיבון שת שיא רולם מתחת חשור

נעל הצי אלנו בבריקם שלאר בעל הכלשון יו לה שקה בדלקתן סיק "ח" בו"ב מי"ד בסיות לשיש היש בישוח היו לא מנה ב"ח מ" מיהו זה דולה ב"לה מ"ץ בסיות או ב"ל שת" במיד מולח ב"ל מ"ץ בסיות או ב"ל מ"ץ ומיות להביק אתה

משמש ואם על הרוקם שלאר בעל הכלשון יו לה שקה בדלקתן סיק "ח" ב"ל מי"ד בסיות למים לח"ב בסיות היות למים לח"ב בסיות למים ב"ל מ"ץ בסיות למים לח"ב בסיות למים ב"ל מי"ד בסיות ל"ל מים מותר ב"ל מ"ץ במין ל"ל מותר למים ל"ל מים ב"ל מי"ד בסיות ל"ל מי"ד במין ל"ל מים למור למים למים ב"ל מי"ד במין ל"ל מי"ד במין ל"ל מים למור ל"ל ב"ל מי"ד במין ל"ל מייד במים ל"ל ב"ל מי"ד במין ל"ל מייד במים ל"ל מייד במים ל"ל מייד במים ל"ל ב"ל מי"ד במין ל"ל מי"ד במין ל"ל מי"ד במין ל"ל מייד במים ל"ל מייד במים ל"ל מייד מי"ד מייד במים ל"ל מייד מי"ד במים ל"ל מייד מי"ד במים ל"ל מיד מיד במים ל"ל מיד מייד במים ל"ל מיד מיד במים ל"ל מיד מיד במים ל"ל מיד מיד במים ל"ל מיד מיד במים מים ל"ל מיד מיד במים מים ל"ל מיד מיד במים מים מים ל"ל מיד מים מים ל"ל מים ל"ל מים ל"ל מים ל"ל מים ל"ל

[ם] ואם לאו. סי' בין אם נמנא דם על נדדי הפפוסרת או שלא נמנא שום לס חפ"ה מוחר חפילו לבעל הג' פ"ך: [י] ואף בזה"ז יש לסמוך אבריקה . וכחב בחשובת מ"ב סימן מ"ע שחין לריך להכנים רק עד מקום שהיח יכולהו ומשערם עלמה לפי חומד דעחה שהגיעה עד מקום שהשמש דש והחשה בעלמה ודחי דנחמנת על זה וח"ל כלל לדחוק השסוסרת למקום לר ודוחק וחין לנו לחוש שתח לח הכניסה כשיעור דישה דלח ניחנה חורה למלחכי השרח וכחב עוד דיש לעשות השפוסרת כשיעור אבר בינוני וכ"כ במשובת אמונת שמואל סימן נ"ז וז"ל כמדת אבר בינוני כי לא ניתנה חורה למלאכי השרח אסילו אם יהיה עב או דק יותר מהאבר עכ"ל: [יח] הרשות בידה . והא דלא קאמר התנא בדיקה זו לחחר פעם ג' של רחשון עלה מובה קמ"ל דהשחח מוחרם בלח בדיקה לשני מעעם ספק ספיקא שתא לא כא הדם מן המקור . (ואפשר דמטעם זה לא מורכינן בדיקה דבש"ם ממירין אף במקום דאית חקנתא דבדיקה כמבואר בקונטרם הספקות וטמ"ם בסמוך ס"ק ח") ואפי' בא לראפון מן המקור שמא לא יבא לבעל שני מן המקור אבל לבעל ראשון אסור עכ"פ בלא בדיקה כיון דליכא רק חדא ספיקא כ"כ הסמ"ב ולפת"ם הב"ח דכל שבח הדם מן המקור חם כן שוב חין חילוק בין האלבעות וכחום דבכולה מכחה דם לכיכין אנו לומר הא דמחירין לשני בלא בדיק' מטעם דכל שלא הוחזקה לרואה דם מחמת חשמיש ג"פ אמריכן דאין דרך דם לבם מן המקור ע"י חשמיש וכ"כ ב"י ם"ם זה וחלינן לקולם שבם מהלדדים והם דאסרינן לראשון מעעם כיון דעכ"פ הוחזקה אלל בעלה ראשון לראוח מחממ סשמישו אף שבא מן הנדדים ת"מ שמא פעם אחם חראה דם מתקור וחשמש עם בעלה על כן חושה לשני ולפי שחין החובעות שוות חולי לה הרחה כלל חולו ועוד י"ל דלכך אסרינן לבעל ראשון כדי שלא יהו עומדות לעולם בספק איסור וק"ל כנ"ל וכ"ז כתבתי לפי שראיחי בחשובת אמונת שמואל סי' ס"ז כתב שהב"מ שנג כזה דלדבריו קשה למה מחירין לראשון יוחר מהשני (ומלח בבדיקה שם פ"ס פ"ש) ובאמח דברי הב"ח נכונים כמ"ש וק"ל: [יכ] ויש לספוך אסברא ראשונה . וכ"ם הכ"ח ונחשובת מהר"מ מלובלין סימן כ"ב ובחשובת חמונת

מורי זהב

דם ברחם המכחול: (ה) אם שמשה סמוך לוסתה כו'. הב"י החרונים מקילין: בוך ואם הרגישה כו'. נרחה קלח כי חולי ומכם

שמותר כגון אם ראייתה תחלת היום דמוחר כל הלילה שלפניו וכדלעיל שי קפ"ד ס"ב) עכ"ל וקשה לי דהא להכי מוחר כל כלילה שלפניו משום דכיון דוסחה ביום לא חיישינן דחראה בלילם שאין רגילה לראות בלילה א"כ כיון דמקילים מה"ע כ"ש דאין לחלות

להולא בהכי שלא חהא רואה מחמח חשמיש כיון שאינה רגילה לראות אז אלא הכא מיירי שעברה ושמשה א"נ ר"ת מפרש וחם יש לה וסת כרש"י או כהמרדכי אי כמי הכא מיירי

ס"ם זה ט"ם: (מ) ואם דם מטתה משוגה . הפור בשם הרח"ש דמן בקטנה או שלא הביאה סימנים עדיין שא"ל לפרוש ממנה כל שלא קבשחו בג"פ וכדלשיל סימן קפ"ד ס"ג וקאמר סכא דאם נחברר ששמבה סמוך לוסחה דהיינו שרחתה חחר החשמים עוד פעם ח' חו ב' באוחו זמן שנמלא שקבעה וסה בג' פעמים חולה בוסחה ודו"ה: ין באותו מקום כו' . כחב הב"ח דחין פירושו בכל חיזה מקום שבחותו מקום חלה ר"ל בחותו מקום עלמו שמשם יולה הדם יש לה

לברורי לשם מכה ולפיכך אם כדם יולא מן המקור לריך שחדם שיש לה מכה במקור אבל אם אומרה בסחם מכה יש לי אין חולין הדם במכה שיש לם ע"כ : ידן תולין בדם מבתה בו' . כתב הגחון אמ"ו ז"ל בחשו' דאפילו בדקה עלמה בשפופרת ומלאו על המוך חולין במכה והביא ראיות ש"ם וכ"כ הב"ח ס"ם ז' : יה ואם דם מכתה כו' . כתב הרב המניד והר"ן והרשב"ח דוקח שנתברר שהיא משונה הח לתו הכי חולין במכה *) לפי שהאשם בחזקת טהרה עומדת וכן דעת הרא"ש וכ"פ האחרונים דלא כהרמב"ן ומשמע מדברי הרא"ש שא"ל להראוח לחכם אם הוא משונה

בר׳. שכל הפוסקים מסכימים עם תום': [יא] ואם תרגישת כו׳. כן הכריע ריצב"א. חג"ם: [יב] אם שמשה כו׳. כן פי׳ הרמב"ם וש"ם: [יג] אם יש כו׳. כדעת

פתחי תשובה

עכיו ע"ם: (יג) סקום. פ" באוחו מקום עלמו שחבם יא לה מכה הפ"ד פיל כד"ב מולה מו המים באוחו מקום עלמו שחבם יא לה מכה ב"ח" ביל כדי כד"ם שום א" בם הפו"א מכרם ו"ל אם יש לה מכה ב"ח; (יד) סברה. "מילו ברקה עלמה ב"ל בפיל בדקה עלמה ב"ל בפיל בין הבלון "לנו(טן) שאורה. בשנינו אלו בן וממוח כוי ב"ל זו חולם בפיסוקה או בשישום ואל בפשמים ואן זו רואה מ"ל בבשל מביו הבלון "לנו(טן) שאורה. בשנינו אלו בן וממוח כוי ב"ל חולים במרכת ב"חול מכרה ב"חול במכה למיו במכה ב"חול במכה למיו במכה ב"חול במכה ב"חול במכה ב"חול במכה ב"חול במכה למיו במכה למיו במכה ב"חול במכה למיו במכה ב"חול במכה ב"חול במכה ב"חול במכה למיו במכה ב"חול במכה למיו במכה למיו במכה ב"חול במכה למיו במכה ב"חול במכה ב"חול במכה למיו במכה ב"חול ב"חול במכה ב"חול ב"ב במכה ב"חול ב"ב במכה ב"חול ב"ב במכה ב"חול ב"ב במכה ב"חול ב"ח ב"חול ב"

שמואל סימן כ"ז והשיג על הש"ך שמפקפק קנח להחמיר כזה ע"ש: [יג] אם שמשה סמוך לוסתה . דהיינו ביונא לדרך או שעברה ושמשה ובסרישה כתב דמיירי שראתה חחלת היום דמותר כל הלילה שלפניו כדלעיל בסי' קס"ד והצ"ך כחב שליו ז"ל וק"ל דהח להכי מוחר כל הלילה שלפניו כיון דוסחה ביום לח חיישינן דרחחה בלילה ח"כ כיון דמקילין מה"מ כ"ש דחין לחלום לקולה בהכי שלם ההם רוחת מחמה תשמיש כיון שחינה רגילה לרחות אז עכ"ל וחין דבריו מוכרחים דאסשר לותר דמ"מ כיון שאין דרך דם לבא מן המקור ע"י חשמים כת"ם לעיל ס"ק י"א אמרינן דע"י השמיש אקדמה לוסחה קנח וכדי שלא לאסרה על בעלה חלינן להקל במה דחפשר ועיין עוד בש"ך שכחב דמיירי בקסוה ושלח קבעתה הוסת כנ"פ וחת"כ נתברר ששמשה סמוך לוסחה דהיינו שחת"כ נקבע הוסת כמה פעמים עכ"ל: [יד] אנו תולין ראייתה משום וסתה. כן פירשו הרמב"ם והרמב"ל והרפב"ל והטור ל' הברייתל דם' החינוקת אם יש לה וסת מולה בוסתה אבל רש"י סי' ואם יש לה וסת לקלקול זה שאינה רואה כל שמה מחמם חשמים אלא לפרקים חולה בוסחה, ומשמשם בלא בדיקה בין וסם לוסת עכ"ל ובאמת דין זה הוא מוסכם מכל הסוסקים והמחבר שלא העחיק כאן דין זה שהוא נכלל בדברי המחבר בסעיף א' אם בכל ג"פ רצופים וכ"כ בסעיף י"א ועמ"ם בס"ק ג' והמרדכי כתב בשבועות חשה שיש לה ומת זמן קבוע שהיח רומה נדה חולה בופח שיכולה לומר זה הדם שהיא רומה מהור שעדיין לא הגיע וסת עכ"ל המרדכי נרחה מבוחר דדעה המרדכי לפרש הברייחה הכי דחשה שיש לה וסת חולה שלה בשעת וסחה בוסתה אפילו אין לה מכה כלל ואמרינן שוה דם סהור הוא מן הנדדים שהרי עדיין לא הגיע שעת וסתה ומהורה היא וכ"כ הש"ך בם"ק ך' לפרש כן דעת המרדכי וכן מבוחר ומוכח מדעת החתרונים ומלשון המרדכי ודלה כמו פהבין הב"ח ואחריו נמשך הם"ז ומ"מ מבוחר מדצרי פוסקים האסורים והחרונים דחין לסמוך להקל כדברי המרדכי בזה וכ"כ הש"ך ואף דמבוחר מדברי הש"ך שם חע"ג דנריכה לישב שבעה נקיים מ"מ חין להחזיק ברוחה מחמת חשמיש מ"מ נרחה היינו דוקה כשיש לה מכה חנ"ם שחינה מוליחה דם וכמו שסיים הש"ך וכחב וגם בזה כשיש לה מכה וכו' וכן הוא משמעות המחבר והרב בהנ"ה וכ"כ בחשובת ל"ל סימן פ"ו ואסשר דגם המרדכי לא כתב להקל אלא א"כ שתאמר האשה שדם שהיא רואה סהור הוא דסמרינן עליה בכה"ג וכמבואר בלשונו

שכתב יכולה היא שתאמר וכו' אבל אם אינה אומרת כך ודאי דמחזקינן לה ברואה

לפולו וכ"כ מרפנ"ם: ז פט בכרייםה וכפירוש פרמב"ם בפ"ד מסח"ב וכדברי כרמב"ן כסלכותיו וכרשכית בחים ה שם כנריםם וכמ"ש ספור בשם חביו ספור כמ"ש ספור בשם חביו סרח"ש:

נקודות הכסף (סימן קפ"ז בפ"ז ס"ק ח") ובאכת חדא סלתא כו". זה חינו כמו שנפוג ס"קן":

דגול מרבבה (סימן קפ"ו בש"ך ס"ק י"מ) לפי שהאשה נחוקת פחרת שמדת, ופיון לעיל פי' מ' משחרת. ועיין נעינ סיי מי כ"א אחין סומכין על סחוקם נמקום שיכולין לכרר ופא דסומכין כאן עיין במג"א פי' סל"ו מ"ק ד'. וסנס דין פי פל"ו פ"ק ד". ופנס דין וס היא פשוע ברואם מחתם מחתם מחתם מחתם מחתם מחתם מהכי של ברואם בל מחתם מחתם בל ברואם בל מחתם בל ברואם בל ברואם בל מחתם בל ביש "ב" ב"ב בו במים דף בל ברואם בל היא ברם" ד"ם וכיון זכמים דף וזכם ובתו" ד"ם וכיון שכלו וזכם ובתו" ד"ם וכיון שכלו ביש בחתם בישיו בתוחם ועייו במסכת גימיו דף ב' צ"כ כחוסשות ד"ם פ"ח כפוף

סדיכור ופיין סיפכ ככל סתקומות והדכר לריך תלמוד:

חירושי בית מאיר (מימן קפ"ו סמיף ד' בש"ך ס"ק ש"ו) וכשור לי ובר'. כשנשיון בלשון סר"ן נכלכום נדב לק"מ דו"ל וחמרים פיכשו שחם ממוך לופחה שמשה חשפ"י שלח הגיע פריין שעת וסחס פלמס תולה בוכתם לומר שתחמת החשמים הקדים סדם לכת קודם זמנו ולם מחויקים לה ברותה מ"ם. היו שבתב שהתמוש גרם להקדים מה שלת היה בתמת בית תשמיש רלוי לכת ומ"ם לא מקרי רואה מחמת קשמים כינו לום וום נוכם מבל ודמי מם וסמם ביום פשיטא באינם רגילם לראות בלילה וום פשום וכרור וק"ל :

גליון מהרש"א

(ספיף ג' נפג"ס) ואם הרגישת צשר מ', אכל אין דינו כמכה ממש זולת דינו כמכח ממש זולת בכחולה לקמן פי' י"ג בחג"ה נכחורה לקמן שי ית בתניה מי כ"ג: (ש"ן מ"ק י"ר) תלמעד"ב דאין לחודות.בת' אסונת שמואל מי ג"ו תשוב אסונת שמואל מי ג"ו תשוב אטונת שמאל פי ניז השוב על חש"ך: (פ"ז כה"ק מ') וזה דבר שאיןלו ביאור כלל. ווה יכו שאיןלו נישור כללי ת"א הלק יו"ד מימן מ"א: (ש"ך פ"ק ט"ו) וכן ל דהא להבי מותר כו' . ניין פ"ו סק"ו ועי מ"ו מוף מימן דרוב נשים אינן רואות מ"ת ועי ת' צ"צ ספ"ו קיצור תליה בפכה מה שנחלקו בו אחרונים ומת שכולם פורים בי: (ש"ע ספיף כ") אם יש מכת באותו מקום. ואם תיה לח חלי ויבת ליחה מקרים מפתברא למנה לבנה מקודם מסתברא דעלשיו פתנכורת חום ההתעוררות נשתגה למראת אדמומית ומפני תערובות חלבנה משונים מדם חופת ומסתברא שהזיבה סבת המכח להחסיר ולא להקל שחמכת המאחרת סבת הויבת ת' דבר שטואל אבוהב מימן רנ"ד רשומא ושחורים אף שלהרופאים חם דם חנדות פ"מ אין להם דין דס מקור אלא דין מכח ת' דבר שמואל אבוהב מי' ק"א: (30) ואם רם מכתה משתח סרם

בת' צ"א כ' רצור חברת חבם וביא כ' רצור חברם שלמים חולק ובתשובותיו שבו"י ח"נ מיטן ס"ו קשה פשר שתראה ג"פ לחכם אם אמר שהוא אינו כשים..... אח"כ לטמוך על הכרח דירה:

סביא כשם רש"י אם יש וסח לקלקול זה שחינה רואה כל שעה יש לה ויש לסמוך אבדיהה כו' : מז סמוך לוסתה כו' . כ' הפרישה מחמק תשמיש אלא בפרקים חולה בוסחה ומשמשת בלא בדיקה בין סעיף י"א דלאו ברשיעי עסקיכן ולר"ח דמחמיר לעיל סימן קפ"ד ס"י

> מוך [יא] ואם הרגישה (יא) נער וכאג בשעח חשתיש לכ"ע יש לסמוך הכדיקה בבעל הרחשון (שם בהג"ה בשם רילב"ה):

> ד (ח) [יב] (יג) יאם שמשה מז סמור(יג) (כא) לוסתה [יז] אנו תולין ראייתה משום וסתה ולא חשבינן לה רואה מחמת תשמיש:

> ה [יג] ח [יו] אם יש מכה יז (כב) באותו (יג) מקום יח [סי] תולין בדם (יז) מכתה (מ) ימ (כג) [יו] ואם רם מכתה (פו) (כד) משונה מדם ראייתה אינן תולים בדם מכתה:

וסח לוסת ש"כ. וכחב עוד בשם המרדכי וז"ל אשה שיש לה וסח לפרוש ממנה סמוך לוסחה אפילו ביולא לדרך משכחת לה הכא סמוד

קבוע שהיחה רואה נדה חולה בוסחה שיכולה לומר זה הדם שהיחה רוחם טהור שעדיין לא הגיע וסתם עכ"ל . וזה דבר שחין לו ביחור כלל . ובמרדכי עלמו כחוב אחר זה ותולה במכחה כו' והב"י הבין שמלחא באופי נפשם היא *) ובאמת חדמ מילתא היא ור"ל שאם יש לה מכה אע"פ שאין ראוי לחלות בה כ"כ אילו לא היה לה ווסת מ"מ עכשיו שיש לה ווסת חליכן בה וכן מבואר להדיא בפסק מהר"ר איסרלן שהביא ב"י

ססחם חולין לומר שחינם משונה עד שיוודע לנו שכוח משונה ע"ם חכם שיראם שניהם וזם יוכל כל אדם להבחין אם דומין זם לזה כו' והקשה בית יוסף דדברי העור סוחרים זח"ז דתחלה כחב שח"ל לדמותן כלל . וחירץ בפרישה דאם שניהם לפניו לא ניזול לקולא כיון שאפשר

באר הימב

ומהר"ם מלוכלין ופאר אחרונים מקילין עכ"ל: (יא) צער. דנראה קלח כי חולי ומכה יש לה בחוחו מקום ע"ב יש לסמוך חבדיקה : (יב) לוסתה . וחע"ב דחסור לשמש סמוך לוסתה ע"מ תיירי כאן בעברה ושמשה . והסרישה כתב דמשכחת לה אם ראייתה תחלת היום דמותר כל הלילה שלפניו כדלעיל הי' קפ"ד . וש"ך השיב

מליו ע"ם: (יג) מקום. פי' באוחו מקום עלמו שמפם ילא הדם שם יש לה מכה

אבל באר מקום באותו מקום לא מהני . ב"ח : (יד) שבתה . אפילו בדקה עלמה בשפופרת ומלאה על המוך חולין במכה.ב"ח וש"ך כשם אביו הנאון ז"ל:(מו) ששוגה.

ביאור חגר"א

מחמת השמיש אפילו הוא שלא בשעת וסת וחדע שכן הוא דאל"כ חקשה מסוגיא דש"ם דשבועות דף י"ת אלת בשאין סמוך לוסחה וכו' אכניסה אנום הוא וכו' ולדעה המרדכי קשה הלא אינה נעמאת כלל דדם שהור הוא כיון שלא בשעה

וסחה הוא אלא ודאי דמסחמא סמאה היא וכן מוכח בש"ם דנדה דף י"ד וכן המרדכי כתב שם דחשם שיש לה וסח בעי בדיקה אחרי תשמיש ואי אמרת דחלים בדם מהור בדיקה זו למה אלא ודאי כמ"ש ודוק וע' במשובת אמונת שמואל שי' אם וכ"ב וכ"ד שכ" שלספמים יש ללרף וללדד להקל כדפה המרדכי ע"ם: [פו] אם יש מבה באותו מקום. ואפילו אם המכה הוא נכיח הרחם במקור עלמו שמשם נובע הדם נדה מ"מ שהורה היא וחליגן בדם מכחה כמכואר בחשו" מלוכלין סימן קי"ה וככ"ח ועיין בחשובת ל"ל סימן ס"ו: [מז] תולין ברם מבתה' . ואפילו בדקה עלמה בשפופרת ומנאה של התוך חולין במכה. ש"ך וב"ח: [יו] ואם דם מכתה משונה מדם ראייתה. והיינו דוקח שנחברר שהוח משונה כ"כ הסוסקים והובה בש"ם וכחב בחשובה ל"ל סימן פ"ז ולריך דקדוק נדול בבחינות מראה דם שחמנא האשה שחהא שוה כמראיח דם מכחה ולא כדם רחיים נדה אף שכבר ידוע שהוח משונה ונרחה דחין החשה עלמה חהח סומכח על עצמה בזה להכיר הדם במרחיתו נחמר שהית מן מכחה וחף שהרח"ש כחב דכל אדם יכול להבחין את זה וגם האשה נאמנת לומר כזה ראיתי ואבדתיו מ"מ בכה"ג שיש לה מכה בנופה ומרגשת כחב בעומה חע"פ שלא חכיר יפה שנם זו מדם מכחה הוא במעם דמיון מפעה לחלות בדם מכחה ואע"ם שאין ראיה לדבר זכר לדבר מהח דכתב הרח"ם ביבמות ברחהו שנפל למים שחין להם סוף דכיון בכלהה העד חיישינן שלומר בדדמי עכ"ל לבל בלמת משמעות הרל"ם בסרק החינוקות דהיא עלמה ולמנה לענין זה וכן מוכח ג"ל לדעה הסוסקים שהובא בב"י בסימן זה דהל דאשה ולמנה לנמי וזה וכן מוכח ג"ל לדעה הסוסקים שהובא בב"י בסימן זה דהל דאשה ולמנה לומר מכה יש לי היינו דוקא שיודעה שמכחה

מוציאה דם ולה אמרינן דאף שאומרת שמכחה מוציאה דם מ"מ חינה נאמנת שאומרת כך בדדמי כיון שיש לה מכה אלא ודאי דלא חיישינן הכא לבדדמי וממים שחין להם טוף דגבי ענונה חין כחים כלל דשחני החם דמעמת דעד חחד מהימן היינו תשום מילחא דעבידא לגלויי או משום דאשה דייקא ומנסבא אבל בלא"ב

ודתי דלת היה מהימן עד החד מדחורייתת על כן היכי דחיכת למימר בדדמי לת מהימנה ליה משה"כ גבי השה דנהמנה לשנין זה מדחוריי' דכחיב ושפרה לה היה עלמה נחמנה בכל ענין ול"ע למעשה וע"ש ביבמות דף קמ"ו הבעיח להו עד חחד במלחמה (יו"ר ח"ב)

לברורי וכל אדם יוכל לברר אוחו ונכון הוא שכן מלינו ג"כ בסימן א"

(י) אע"ם שאינה יודעת כו' . לא ירדחי לסוף דעת רמ"א בפסקו

לכוונו להפוסקים אחרונים שהוא נמשך אחריהם . בגמרא איתא בפרק

חינוקח ונאמנת אשה לומר מכה יש

לי במקור שממנה דם יוצא והוא מ"ש

בש"ע בסעיף ו' והביח ב"י פלוגתח

נקודות הכסף

(בם"ו מ"ק י')האריך להקפום על כמ"ח ולפונו מגומגם סרכם וכחמם לה קשם פידי דכתפיין בפסקי מחרה"י ירחם דמחחלם כמעשה דאשם שכודקת בתוריסוסדקים חף פ^שם שחינה יורעת שמכתה מוניחס דם מטעם שסיח תרגשת בשעם כדיקם כשמנעם כחומו מקום ססות שפות כותב לה קלם וכשתר תורים ומדקים חינם מרגשת כחב כלל ים הוכחם סמכס כח ולפי סמס זם חולין בלא זה מכל שכן דסבירא ליה דהיכא דאיכא מכה אע"פ שאינה מפי׳ בחשם שחיולה וסת קבוע שפורה וע"כ כחב כש"ע שעיף מוליאה דם דטהורה ובכהאי גוונא אפשר דאף הפוסקים החולקים ו' בספס דים לחלות שממכם שכחוחו לד כח כו' ולח כ' אהמרדכי מודים כיון דאיכא עוד לד היתר שיש לה מכה ועלפי הדברים כחלה הם דברי הרב והב"ח הבין פשט המרדכי דוחולה דסיינו דוקה כחשם שים לם וסת שלה כשעה וסחם. הלה דהח"כ כתכ מסרה"י שם עוד במכחה כו' נקשר אחולה בוסחה והאריך בקושיות ופירוקים וכבר

בית לחם יחודה

(מימן קפ"ו סעיף ח' בחנ"ה) ובל זה כו' . (מש"ך סק"כ פ"ם כום כשם סכ"ח). וכחשר שפדינים סללו לריכין ושכיחין וים מחלוקת גדולות כין מורי פורפות כשחלות וחשוכות העתיק כחן בקיצור דינים ובשחלות וחשובות שלי בסי ום בארכמי על כמה דפים . כפכ הרדכ"ו הרוחה מחמת סשמים אפ"ם שעדיין לא יצא דם מסמכם פשבר שע"י כת דוחק השמש בשנים שפות דש בתתעכם התכם ויולא דם פלכןקרוב הדבר לחלות במכה. כתב באמונת שמואל אשה שראתה דם מחמת חשמיש

נליון מהרש"א (ש"ר ס"ק כ") וכ"ד כו" ניין בספרי שחוכחתי דס"ל לתמרדכי. ויש לצרף דעתו דהיכא דאיכא עוד מגים יון ידעתו היכא דאיכא עוד סגיף ת' אמונת שמואל וחשוב' שבו"ז ה"ג סמימן פ"ח : (בס) אלא דרייק מהמרכי מכת כ"ש דכיון רס"ל דמחוקה איו כו' בריי דםחוקה אין כו'. במררכי לא במפורש ממעם חומה ויכולני לומר עפמ"ש חר"ן ח' נדה בפעמא שחרי"ה רם"ל אין לח ופת צריכה לשמש בערים עד שתוחוק שאינה רואה מחמת תשמיש וכשהוחזקה א"צ עוד עדים ל"ח דמ"ט דלמא תראה היינו כיון רא"ל וסת נראה שענינת שראיותיה באות לה ידי מקרה שקרת לה בקסיצה ואכילה וכיוצא פיכ היישינן דלמא ע"י מקרה תשמיש ג"כ תראה ולפ"ו י"ל דסתם אין לנו לתלות כלל ויותר יש לתלות מהצדדים צ"י חיכוך התשמיש אך כיון דענינה לראות ע"י מקרים דחא אין לה ומת ראיה רחא אין לה ומת רחאית במקרה התשמיש אינו רחוק יותר מראיה ע"י חיכון ומש"ח ביש לה ומת דאין שנינה לראות ע"י מקרח ממילא אין חוששין כלל ממילא אין חוששין כלל שהתשמיש נורם ואין חכרה

סחרתי שם כל דבריו בארוכה ע"ש אלא הדבר ברור שהמרדכי מליין טעם להמיר דחף אח"ל שחין הברייתא וחולה במכתה כו' וכן מוכח בבית יוסף וד"מ ובחשו' מהר"מ ום סוכמה שמן המכה כא כיון פדוו"א סימן ע' וי' ושאר אחרונים והוא פשוט ולפ"ז כראה דאין

> לסבריא אין אורח בא אלא לוסנו וכ"מ קצח בתוספות גדה פ" האשה דף מ' סוף ע"ב ומובא בפ"ז סוי ק"ק ם"ק ל"ם דל"א הזקה אין אורה כו' האי דעריין קשה אורח כו' ואי דעדיין קשה על התוס' דמ"מ נחלה מפעם חוקה של זו שהגיע זמנה דה' אורה בזמנו רצי יייי רח' אורח בזמנו כא היאי אמרי' וכזה י"ל דלעולם אינה תולה כ"א ע"י חוקה דעצמה עי חוקה ה לפי

ולכאורה

הראשונים

בתאי דבא מן הדרך רכבא אחר זטן עונתה בעי בדיקה נם ביש לה ע"כ ל"א חוקה דאורה אינו בא אלא כוטנו ולחר"ן החולק צ"ו (בה' נרת שלח ר"ק ע"ב ד"ה וגרטינן) ע"כ אטרינן ה' דאינו בא ועי' ו"ם קפ"ר חר"ם קפ"ם אבל יל דם"ש הר"ן דביש ופת הח' מסולקת דמים לאו דיש ח' דאין אורת אלא רח' עונה איננה

כיון דיש וסת אחרת ובא כבא תוך העונה: (ש"ו ס"ק ט") דכל חיכא שהשוחש לפנינו ל"א רוב מצויין

מומחין חן . ולמ"ש בגליון לעיל סכ"ח בש"ך ס"ק כ"ד אין ראיה רחכא הא ליכא

וכן כחבו ב"י והאחרונים: ב וב"ז בו'. עיין בספרי שהוכחחי דס"ל לסמרדכי (והשו' מהר"מ דפוס פראג סימן חרנ"ה) דאם יש לה וסח דכל היכא שהשוחט לפנינו לא אמרינן רוב מלויין מומחין הן זמן קבוע בסיא רואה חולה שלא בשעת וסתה בוסתה אפילו אין לה מכם כלל אמריכן שזהו דם טהור בוא מן הלדדים מחמת מיעוך תשמיש

להחיר אלא לבעלה משום דבכמה מקומות חשו חז"ל שלא להוליא

אשה מבעלה ומשום עגונה הקילו הלכך אין להחזיקה ברואה מחמח

חשמיש אבל מ"מ לריכה לישב ז' נקיים דבכה"ג אין לסמוך אהמרדכי

דהא מדברי רש"י נראה שחולק וגם הרמב"ן והרשב"א והרמב"ם

והטור ושאר כל הפוסקים שפירשו ואם יש לה וסח ושמשה סמוך

לוסתה חולין בוסתה אלמא לא שמשה סמוך לוסתה אפילו יש לה וסת

לא חלינן דדם טהור הוא וכ"כ בחשובת מהר"מ פדוואה סי' י' ואשר

מסחפק מעלחך אם יש להקל כדברי המרדכי בפי' ואם יש לה וסח

תולה בוסחה כו' קולא גדולה היא ומי הוא אשר חיילים יגבר להקל

נגד כל הפוסקים האחרים עכ"ל וכן הרב לא סקיל אלא עלא להחזיקה

ברוחה מחמח חשמיש (וגם זה בשים לה מכה חש"פ שחינה מוליחה דם) ומדברי הב"ח נרחה דמחיר בכל ענין ולפעד"ג כמ"ט: בא אף

על פי שאינה יודעת שמכתה מוציאה דם. פירום חפילו חינה

שהרי עדיין לא הגיע וסחה והוכחתי שם שנם מהרח"י בפסקיו סימן מ"ז

סבין כן אלא דדייק מהמרדכי מכח כל שכן דכיון דסבירא ליה דמחזקה אין אורח בא אלא בזמנו מסני דחולין דדם טסור הוא מה שלא היו

הגה ב [יד] וכל זה (כה) באשה שיש לה (כו) וסח קבוע ואז יכולין לחלוח שלא בשעח וסחה במכחה (י) בא [יח] אע"ם [ימ] שאינה יודעה בודאי שמכחה הוליאה (פז) (כז) דם (כך משמע בפסקי מהרא"י

בפי׳ דבר זה הרשב"ח מפרש חפי׳ חם חינה מרגשת ממש הדם שוחת מוסמכה דחיועיניה בין מכחה וח"ח לה לדעת אלא בבדיקת שפופרת כו' אלא הכי קאמר היא עלמה מרגשת במכה ונאמנה לומר מכה יש לי ששם יש דם חולה במכחה שאני אומר ממנה הדם יורד כו' אבל מרדכי והג"ה מיימוניה ס"ל דבעינן שחדע בודאי שיש לה מכה שמוליאה דם ואז מוחר שלא בשעח וסחה דוקא ובפסקי מהרא"י סי' מ"ו הביאו ב"י סוף סי' זה כ' להיתר באשה אחת שבודקת בחורין וסדקין ואינה מוליאה דם רק במקום אחד בלדדין וסוא מה שהעחיק בש"ע כאן בסעיף ז' היינו ביש לה וסח קבוע אז ים לה היחר זה כל שלא הגיע וסחה אבל בענין אחר לא החיר אפילו שלא בשעת וסחה כיון דלהמרדכי בעינן שחדע שוודאי מכחה מוליאה דם ואוחם החשם לא היתה יודעת כן בודאי ובהנ"ה ש"ד העחיק חשובת מהר"י סג"ל באשם שהיחה רואה דם אחר מי רגליה ונלטערה בשעת הטלת מי רגליה והביאה רמ"א בסי' קל"א וכתב שם להחירה בבדיקה שחכנים מוך נקי בפנים העחיקו רמ"א בסימן קצ"א ובמסקנא כתב שם מהר"י סג"ל וז"ל אבל בנדון דידן ליח לה מכה מבוררת ומ"מ בין עונה לעונה נראה לסמוך על החירות דלעיל דבאותה חשובה מיקל שלא בשעת וסחה אפילו אינה מרגשת דמחמת מכה קאתי חלינן בדם מכה למ"ד וסתות דרבנן כו' עכ"ל הרי שלא היקל אלא בהיחרות דלעיל ע"י בדיקה שזכרנו ונראה שלא רצה להקל בלאו הכי כמו אוחה חשובה שהביא שמיקל אפילו אינה מרגשת כו' לפי שההיא חשובה סבירא ליה וסחות דרבנן אבל הוא בעלמו חש למ"ד וסחות דאורייתא כמבואר שם בההיא הג"ה לעיל מיניה ע"ש וא"ב לפי מה דקי"ל להלכה

דוסחות דרבנן כמבוחר בסימן קפ"ד ובכמה דוכחין ים לנו להקל ג"כ יודעת כאן בלא שום בדיקה במוך נקי אפילו באינה מרגשת דדם יולא ממכחה וזהו שכחב רמ"א כאן להקל ביש לה וסת קבוט ושלא בשטח וסתם והוא שלא כדעת מהרא"י שזכרנו שהיה חש לדברי המרדכי דלטיל וקשה תרתי חדא שהרי הש"ע כתב בסעיף ז' אם כל זמן שהיא בודקת כו' והיינו פסק דמהרא"י דלעיל משמע כל שאין מבורר לה במקום אחד מהלדדין אזלינן לחומרא כל שאינה יודעת בודאי שמכחה מוליאה דם וכדעת מסרא"י דלעיל ומסרא"י מיירי ביש לה וסת קבוע כמו שהביא ב"י סוף סי' זה ורמ"א היה לו לכחוב על זה דלא קיימא לן כן לפי פסק שלו אלא בכל גווני שיש לה מכה והוא שלא, בשעת וסתה טהורה וחו קשה דכיון שראה רמ"א דעת מהרא"י וב"י שמחמירין באינה יודעת שמכחה מוליאם דם וכן פסק מהר"י ווייל בתשוב' סימן כ"ם כדברי מהרא"י ומהר"י סג"ל שלריכה בדיקה דוקא מנא ליה להקל נגדם ותו קשה דבד"מ הביא דבריהם דהיינו חחילה העתיק פסק מהרא"י ואח"כ כתב וז"ל וכ"כ הג"ה ש"ד בשם מהר"י סג"ל דכשיש לה וסח חלינן במכה שלא בשעת וסתה אפי׳ אם אינה יודעת שמכתה מוליאה דם עכ"ל והוא נגד עיני המעיין בהג"ה ש"ד שהעחקנו שהלריך דוקא להיתרות דלעיל דהיינו בדיקה במוך נקי כו' וע"כ שכתב כן רמ"א לדידן שקי"ל וסתות דרבכן כמו שזכרנו בסמוך א"כ לא היה לו להסכים דברי מהר"י סג"ל עם דברי מסרא"י לפי דבריו שהרי מבואר שמהרא"י אינו מיקל כי אם ע"י בירור שמולאה דוקא באחד מהלדדין ולא במקום אחר והו המיה לי מאד שהרי בסי' קל"א כתב רמ"א עלמו כדברי מהרא"י ומהר"י סג"ל להחמיר באשה שרואה דם במי רגלים וכחב שהכי נהוג להלריכה בדיקה במוך נקי כו' אבל לא בלאו הכי וכאן הוא מיקל שלא בשעת וסחה בכל ענין אע"פ שאין יודעת שמכחה מוליאה דם וא"ל דדין דהכא באשה שיש לה מכה עדיף מההיה דינא דמולאה במי רגלים זה אינו דבהדיא כחב מהרי"ו בחשו' שם סימן כ"ה במי רגלים וז"ל ונ"ל דעדיף האי מאשה שיש לה מכה באחו מקום כיון שמלטטרת במי רגליה מוכחת מילחת שבת הדם עם מי הרגלים כו' הרי דכתן חמיר עפי וחם כן דברי רמ"ת סוחרים זה חת זה דכיון

(ש"ד סק"ג) משום שנונה תקילו . בלא"ה י"ל רלבעלה דהאיסור רק דכיון דרוחזקה לראות מחמת חשמיש שמא תראה בשעת תשמיש דרוא עניו ומת דרוי רס דרבנו כדב"ל רק דרבנן כדקי

תרא"ש וש"ש ראפילו בוה"ז מומכין ע"ו דלא כהרמב"ן ע"ש: [יד"] וכ"ז כ" וכן כו". עתום' שם פ"ו א' ד"ח ופ"ם כו' ע"ש דרעה תום' דבש"ם א"צ שטרנשת שמסכה באו

לראות מהסמיש שמא הראה בשמת תשמיש דהוא ענין מדרוי רק דרבון כדקיד עתוכי שם מ"ז א" ד"ה ומ"ם כו" ע"ש דרעה תוכי דבש"א שמפנה באו הבל"א מיסל אף בשל הות המרודה במשת תשמיש דהוא ענין ו"ג לא ספנינן:

באינה יודע שסכתה מוציאה דם אף משמנה לוצא דם זה ותנם' ביאר לפי' בעלמא ומ"מ רוב הפוסקים מסבימין לרעת תום' ומיהו כ' בש"ד ראף שלא בשעת ווסתה רואה מתוכסתא בברייתא תע"ל באות כי לא החורה שמפנו יוצא דם זה ותנם' ביאר לפי' בעלמא ומ"ק וכ"ז כו' . ו"ל המרדכו נאמנת אשה לומר כי' דומא-שיורעת שיוצא הדם מן הם אינה תולה שמפנו יוצא דם זה ועש"ח הריע הרב כאן וב"ד כו' ומ"ל כ' כ' . ו"ל המרדכו נאמנת אשה לומר כי' דומא-שיורעת שיוצא הדם מן הממוד מתכוא בכנרים המכח תולה בת האל מספק אינה תולה אבל בשעת ווסתה אפילו יודעת וראי שהדם יוצא מהמכה מסבא בשעה ווסתה אפילו יודעת וראי שהדם יוצא מו המכה אינה תולה בח ראל"ב לא תהיה מסמה לשלם אמנם כתמיה מלפו המשמע מרברי הוצא מהמכה אפילו לשון מה"ח מ"ל ב"ל מו"ל משום דרבו המדבי. דאף שלא בשעת ווסתה אביל לשון מה"ח מ"ל ב"ל מו"ל ב"ל הוצא מהמכה אבל לשון מה"ח מ"ל במכה אשה שליל מהמכה אבל לשון מה"ח מ"ל מממת מרברי הרב משמע מרברי המדבי. דאף שלא בשעת ווסתה אור מכה יוצא דם משמע מוקא יודעת מואה מכה בשלה ואינה תולה בה אבל אם מפקלה אינה הולה אבל בשעת ווסתה אפילו ודעת בודאי שדם יודצא מותכו אושה לומר מכלה הולם אמנם כל תמים שממצא ברביע מושר מדאי שדם יודצא מותלה בא אבל אם מפקלה אינה הולה מות אל אם מפקלה אינה הולה מה אבל שמער מולה בל אם מפקלה אינה הולה בל אבל אם מפקלה אינה הולה מה אבל אם מפקלה אות מורה בל בשנה מהול ב"ב מריים מהבל מחורם מהבל מפקלה אות הולה בל בשע הולה בל אבל בשער וומתה מודאי שדם יוצא מה מדאי שדם יוצא מה מה מודאי שדם יוצא מה מה משלת מולה בל בשת מודאי שדם מהבה משלע אות וודיה מה מולה בל בשער וומה מה ברחמים הבל מחור מהבה מפל המולה בל בשת וומה הם ברבת משמנה מולה בל בשת וומה הם ברבת מיבור ברוב מהבל המקלה בל בתום מת בל בתחים בתוב מה מולה בל בשת הולה בל בשת הולה בל בשת הול בל בתחים בתוב מהבל בתחים בל בתחים בתוב מולה בל בתחים בל בתחים בל המוב בתחים בל בתחים בתחום בל בתחים בתחים בתחום בתחים בתחים בתחום בתחום בתחום בתחום בתחום בתחום בתחו ם המשורים ותולה בסכה אפילו אינה יוידעה שהמכה פוציאה רם דנכתמים הלכו הכמים להקל וסתם סכה לפעמים היא פוציאה רם וחעתיקי הנ"ם פ"א בקוצר ומשמע מדבריו שכל התילוקים הוא בסתם שהמכח מוציא ולא רם זה וגראה שמ"ס הוא במרדבי שהרי כל דבריו הוא דברי מה"ת וכ"ח לשון חרב ומ"ש באשה שי"ל וופת כו' אע"פ כו' אע"פ כו' אע"ג שלא משמע כן התילוקים האם בסוגם שהפכה סוגיא ולא רם הרונה את שמים קוא בסחרני שתיי כל רביי הוא רםי פרות הול השל בששה שייל ווסת כר אנים כר אנים כל את מפע כן מרכז מחרכי של מיש בנם והוא שמים קוא בסחרני של הוסת תולה בחסתה אם יל חומת קולה של בשנת ווסתה בן יל דכת הרב אבל מעסו של הדבין הכרי המרדכי כך רשלא העל הצביר בל היוע שהמבה מיציאה דם אפילו בשנת ווסתה כן יל דכת הרב אבל מעסו של הדבין הכרי המרדכי כך רשלא בשעת ווסתה א"צ לידע שהמכה מוציא הם ח"ל המרדכי ואם י"ל ווסת ומן קבוע שהיא רואה רם תולה בחסתה שיכולה לומר זה הדם שרואה מהור שעריון לא חגיע ווסתה ותולה במכתה שיכולה לומר מן מהרי"א בסי" מ"א שכתב עוד כ' במרדכי כו' ואם י"ל מכנתה שוולה במכתה מיציה וכן חבין מהני"א בסי" מ"א שכתב עוד כ' במרדכי כו' ואם י"ל

כשם הפרישה. ע" כמנ"א סי" ול"ו סק"ד: (ברה) באשח שיש לה ופת קבוע. ע" כם' ולפום ספים לפניו לא ניזול לקולא כיון שאסשר לברורי והסכים עמו המ"ז: (פו) דם. סכים להגאון כים מאיר סיים ברואה מחפם סשמים אבל ח"ח דרורה לישה ז' ירוים ב"ש היינו שלא להחזיקה ברואה מחתח חשמים אכל מ"מ צריכה לישב ז' נקיים כ"מ

דמים כות ומי׳ בסים שכפב דחף דכתב חינו כמכם מיש לשנין ום מסני בכתב ביכה דידשם בודתי שש לב מכב רק שתי אם מיד תם בכל פעם שכותב לם במכם שוניתם דם חו מסמתת

. כמלחמס מסו ודוק: [יח] אע"פ שאינה יורעת שמכתה מוציאה דם המ"ז האריך לחלוק על דין זה והקשה על הרביכמה קושיות ועי' בנה"כ שמחרץ דברי הרב על נכון וחוסם להלכה כדעת הרב והיינו דוקא שלא לאסרה על בעלה

ולהחזיקה ברומה מחמת השמיש מבל מ"מ נריכה לישב שבעה נקיים ונ"כ"בש"ך ם"ק כ' וכ"כ בחשוכה ל"ל סי' פ"ו ועיין בחשובת ח"ש סימן כ"ז: [ימ] שאינה יודעת שמכתה מוציאה דם. פי' אסילי אינה יודעת שדככה של המכה סימן מ"ז וכהנהות ש"ד) כב (שו) [כ] וכן אם אין לה וסה קבוע (כדו) והוא ספק אם הדם כא מן המקור או מן הגדדין חלימן במכם

מכח ספק ספיקא ספק [כא] מן הנדדים או מן המקור ואמ"ל מן המקור שמא הוא מן המכה אבל אם ידוע שבא מן המקור אע"ש שיש לה מכה

במקור חינה חולה במכה כב אם חין לה וסח קבוע כד אלא אם כן

(במי יודעת בודאי [ככ] שמכחה מוציחה (יו) (ד) דם (כן משמע

שיש לה וסם ורוחה שלח בשפת וסתם כספררכי וקחמר דחש"ג דרש"י חולק על סמרדכי פ"ת נוכל לערף ועם המרדני לשמר זדרים כלומר היכא דים לם מכם אש"ם שאינה יודעם אם מוציחה דם מסורה ח"כ דברי רמ"ח וכונים וכוחו הכי נמי לח קשם מידי דחפילו מימח דדעת מכרת יו דלת חלינובעכה כזו סיינו להחויקה שהורה דכהה לה רום לממוך ההתרדכי לתוד חבל לכחזיקה ברוחם מחמם סבמים לה מחוקינן לם כיון דרוחה שלח בשתת וסמם רב לה פכה חפ"ם שחינה יודעת חם מוליחה דם וכמו פחלקחי כום כפ"ך ס"ק כ" וכ"ר ע"ם. וכום מתורן כל ופ"ד מ"ם. ובום מפור] כל מס מפור] כל מס מה הם על רמ"א וגם מם בסקםם על רו מלקמן פי קל"א וגם מם פי קל"א לפי מ"ם ודו"ק מ"ם ודו"ק מ"ם דור"ק מ"ם דור"ק מיל אוד נים היכא דורה יכים לא קלמר מס רי"ל היכא הוא הוא היכא היכא הוא הוא היכא היכא הוא היכא לא קלמר מסרי"ל

בית להם יהודה

פיכף אחר ביאס א' לאחר מכילתה וכן כשנים וכן כנ' וככל פעם ככיחם סרחשונה באתר טכילתם בדקם ומנאם דם ג"פ רלופים כן אמם כי סיחם פרגשת לפר וכחב גדול מחד כשעת משתיש וככל פעם סים סדם סולך ומ ומכיאם סראשונם ומתמעם ווסתה סקכום ככל מדם דיכול לפיות שנתעברם מכיחם ח' וסרם שרחתה הפעם שנים סים בשתת ווסתה שמוך ונרחם דיש לחלות שהיה הדם הווסם ווכו ממחם של ביחר חמואו לה שני גאוני עולם לעכול עוד פעם ח" כי חין כחן ג"פ רנופים וחוי הם פרחם בחותה פעם לריכם בדיקת שפופרת או מחגרש ש"כ פכל לפי מס דכתכ הכ"ח כסימן קפ"ד משמש שחם היח פשוברת חו מולם במכפה אפ"פ שמכחה מוליחס דס. וכחב עוד בחמונת שמוחל שרחוי (בדוק תחום שלא בשפופרם פ"י פוך בבפופרם וכחב כי פרבר זם ישר כעיכין כדי שלת חחסור כחשה לעולם ש"י בדיקם בשמשרת וחולי ממנה לם

נליון מהרש"א

ה' איסה' כלל: (סתיף ס' נסג'ס) תלינן במכח מכח ספק מפיקא. בת' נ'ב כתב דוקא אם המכה במקור אבל במכה שבצדרים לא מועיל במכה שבנוזים לה בע"ת ס"ם חיר"ד פי' מ"א ובט"ת שלו פי' צ' ריש ד"ה והנה: (מס) אם אין לה ומת קבוע אא"כ יודעת בוראי כוי היכא דתליא במכה נסבשופך כקיתון תלינן כה ת' חב" סי' ס"ו : (פס) שמבתר מ" ס": (בס) שמברתה מוציאה דם ואם א"י שמציא דם כ"א ידוע שיש בה דם ע" ת' נ"כ במהדורא תגינא חילד מ"ב ד"ה והנה:

יד אברהם

(סעיף ה' בהג'ה) אם אין לת ומת קבוע והוא מפק אם הדם בא מן המקור או מן הצדדים תלינן בסכה מכו ס"ם ספק מן הצדדין ואת"ל מן המקור שמא הוא מן המכה ואע"פ שא"י שמכתה מוציאה דם . וכרחס לבום מסיר לגפני וח"ל ז' נקיים ועדיםם מים לם וסח קכוע ויודעת שכחם מסמקור שפתכ יודמת שכחם מסמקור שמקבר שמקב כש"ר שאיו לפתויקט ברואט למנין שאין לפתויקט ברואט דס מ"ת. דבכאן שיש ס"ט מדיף דסא מתורין ס"ש בכל אישורין וכ"ת בפ"ר נ"ש קין: וחנת כחתרונים הוכו לסקשום מל הג"ם ולפי דעשי דברי סג"ה נכוני כאשר אבאר. דעם הג"ה נכוני כאשר אבאר. דעם

שכוא חמיר בחיר בלא שום בדיקה בלא בשטח וסחה ובסי' קל"א במי יודעת כלל שדרכה של המלה להוליא דם וע"ל ס"ק כ"ו : בב וכן אם רגלים דקיל טפי כתב דהכי נהוג להחירה ע"י בדיקה דוקא ומו"ח ז"ל אין בו". דין זה הוליא הרב בד"מ מדברי הש"ד סימן ו' וו"ל אשה כחב שיש לפסוק כדברי הג"ה זאת אע"פ שהוא דלא כדעת מהרא"י שיש לה מכה באותו מקום ואינה יודעת אם המכה מוליאה דם אם

ואם יודעת שבא מן כמכה עסורה שתולה במכה אבל בשעת וסחה אט"כ שיודעת שבה מן המכה ממחה דחל"כ אשה שיש לה מכה באוחו מקום לא חהא טמאה לעולם אך כל כתמיה שנמלאו בבגדיה מהורים שתולים במכה אנ"פ שאינה יודעת

חמיד וטוד נראה לע"ד שאם בבעת הכאב מולאה דם מוכחא מילחא אם המכה מוליאה דם שבכחמים הולכין להקל עכ"ל וכתב בד"מ שכן דממנו הוא בא ועל כן מוחר אף אם לאחר שיפסוק הכאב מולאה דם משמע מדבריו ובחב אח"ב וכן משמע מהג"ה מיי' פי"א מהל'א"ב בשם נראה דמהמציח אותו הדם שהיה בשעח הכאב נשאר זה כמ"ש רמ"א - ס"ה והמרדכי דלעיל (שהביא ב"י דבריהם בסימן זה בד"ה אבל הגמי"י בסי' קל"ח ועיין מה שכתבחי שם בחשובה שחלה . ועוד נ"ל אם יש לה כחבו כו") על"ל ולפעד"נ דמשמע ליה להרב הכי מדכתב הש"ד אם מכם ברגילין נפים חחרות לראות דם ממכם כזו אע"פ שוו אינם יודעת מרגבת בעלמה שהדם בא מן הרחם טמאה כו' משמע דוקא כשיודעת שבא מן הרחם דהיינו מן המקור הא לא"ה טהורה אע"פ שאינה

כיון שהרשב"א מיקל בכל ענין וחמיה לי דמה נעשה לדברי מהרא"י - מרגשת בטלמה שהדם בא מן הרחם טמאה ואינה יכולה לחלות במכה

והנ"ה ש"ד ומהרי"ו דלעיל וכ"י בסעיף ז' כחן ודברי רמ"ח עלמו בסי' הנ"ח שזכרנו כי לכל אלו ראוי לכחמיר שלא לכחיר באפה שיש לה מכה ואינה יודעת שמוליאה דם אם לא בדרך שכתב הש"ע סעיף ז' דוקא והם אחרונים שאנו בותים מימיהם

ים יודעת שהמכה מוליאה דם משמע ניה נמי מדכתב סחמא מיירי בין באשה שיש לה וסת קבוע או שאין לה וסת קבוע וע"פ זה כתב וכן משמע בהג"מ ומרדכי דלעיל בדבריהם כדברי הב"ד אבל באמח לא משמע מידי דלא קאמר אם מרגשת בעלמה שהדם בא מן הרחם כו' אלא לאפוקי סיפא דכל כחמי' חולה במכחה חדע דהרי הגמי"י כחבו בשם ס"ה אשה שיש לה מכה באוחו מקום ואינה יודעת אם מכחה מוליאה דם אי לא אם בודקת עצמה באותו מקום ומצאה דם או אם מרגשת כשהדם נופל מהרחם כו' עד מיהו כל כחמיה חולין להקל עכ"ל וכן הוא בס"הח סימן ל"ב ח"כ אדרבה מוכח להדיא מהגמי"י וס"הת איפכא דאפילו אינה מרגשת כשהדם נופל מהרחם אלא שבדקה באוחו מקום מלאה דם טמאה אם אינה יודעת שמכחה מוליאה דם וזה ברור והכי משמע פשע דברי הפוסקים דאפילו בסתמא לריך שחדע שמכחה מוליאה דם וחו קשיא לי על הרב דמאי ספק ספיקא הוא זה הה איכא למימר מיד דלמא דם נדה כה"ג לא מיקרי ס"ס כלל ובמ"ש בדיני ספק ספיקא בדין י"א וי"ג ע"ש שוב מנאחי בחשובת מהר"מ מלובלין סוף סימן קי"א שכתב על הנהוח הרב שיש לפקפק על חלוקי דיניו וכולי האי ואולי כוון 'למה שכתבתי : כג אם אין לה כו' אא"ב יודעת שמכתה מוציאה דם . דחו חט"ש שחין לה וסח קבוע חינה מוחוקת ברוחה מחמת חשמים דמולין במכה וגם היא מהורה וא"ל לישב ז' נקיים כיון דהוא חוך ל' כן נראה דעת הרב: בד אא"ב יודעת בודאי שמבתה מוציאה דם אט"פ שאינה מרגשת עתה שדם זה הוא בא ממכתה (וכן באשה שיש לה וסת ומנאה דם שלא בשעת וסחה אט"ג דלענין רואה מחתח חשמיש סגי אע"פ שאינה יודעת שמכחה מוליאה דם כבבמשה שלא בשעת וסתה דסמכינן בהא אהמרדכי וכמו שנחבאר מ"מ שלא בשעת חשמיש אם בדקה שלמה ומלאה דם או כשמרגשת שהדם נופל מהרחם דבעינן שחדע שמכתה מוליאה דם סגי כשיודעת שדרך מכחה להוליא דם אע"פ שלא סרגיבה עחה בדם זה הוא ממכחה) כן הוכחתי בספרי מדברי התוספות פרק כל היד (דף ט"ז ט"א) ומדברי האגור פרק כל היד ופ׳ תינוקת ומדברי הנסמי"י פי"א מס' א"ב בשם ס"ם והמרדכי ומביאם ב"י ומדברי הש"ד ס"ו ומחשובת מהרי"ל סימן ר"ג הועחק בהג"ה ש"ד סימן ז' וכן כחב בדרישה שי"ד וסוכחתי שם דגם הרשב"א בת"ה מודה לזה דלא האמר אלא שא"ל. שחדע שמרגשה עחה שהדם הוא בא ממכחה אבל

לריכה

ווסת קבוע והוא מפק כו'. דין זה צ'ע הא בסה"ת וכל הפוסקים חג"ל כתבו דוקא שיורעת שיוצא רם כו' בסתמא וגראה שמרברי סה"ת הוציא זה שכתב אשה שי"ל מכה באותו שקום ואינה יודעת אם מוציאה דם או לא אם כודקת עצמה באחו מקום ומצאה דם או אם מרגשת כשנופל הדם טן הרחם ממאה ואינה תולה כמכה דתניא נאמנת כו' משמע דוקא יודעת כו' כנל מדכתב דוקא שבורקת או פרגשת שכא ממקור או ממאה

פתחי תשובה

פתחי תשובה

המכם הוא מ"ד וכ"ב נחשו' כנסת יחוקאל פיי ל"ה ע"ש. [וש" במשו' חמם סופר סי' ק"ם שכ"
דאחר כל הקולות ברואה מחשר השוש להפיכה לבעלה בסשיכת נקיים ש"מ לריך הוא לפרוש
האחר כל הקולות ברואה מתחת חשתיש להפיכה לבעלה בסשיכת נקיים ש"מ לריך הוא לפרוש
ע"ש רכ"ב עיור בכמה השובות ב"ח ור"ח והוא מסק. מש"ד מצלץ על דין זה וש" בסשו יו ברי
ביסודא היי מ"א חשביג עליו והשכים להימ"א דשמר מתירין כאן משום ס"ש ומנה לא חוות
(וכ"ב שם בסי' מ"ז וכן דעת נושה בחשוכת השיב כ" אלישור סי' ב' ע"ש גם בסשובת בכים
אברס י"ד סי' מ"ד וכן "לו וכ"ד כארין לקיים דברי הכימ"א בוה) ואמנה זה בשום חוקת
מסרה אכל אש מתאם נדם ואינע לה כן בימי ליכונם תליון בפלונות אי מתייון ס"ש
מסרה אכל אש מתאם נדם ואינע לה כן בימי ליכונם תליון בפלונות אי מתיין ס"ש
מסרה אכל אש מסרה באל מ"ק כ"ג) ודעת הרבה מהדונים למיל ש"י ד"ד ללא מספי מ"ש
וע"ש בהנ"ה שלפול באל מסרה באל המוח משתע דמ"ש בפנים ואינע לה כן בימי ליבונה ר"ל
אם היא או בחוקה עסדה . וצל"ם דמום משתע דמ"ש בפנים ואינע לה כן בימי ליבונה ב"ל
קודם שסמרם כ" או ד" יומים והרו ב" יומים האשונים אל חלים במכם במדבנן היא פולים בה" בה" בה" במ"ל במכה במ"ש בכר"א הכר"א ביכת ב"ל בן היה דברי
היה אונה"ש בל ה"ל ה"ב לה"ל ב"ל מ"ל בוה ומ" בה" משיל בהרב המדבנן היא מסוכה שעם ס"ם
היא הבב"ל אך כתב דמרמ"א מיורו ביאמה באל מכרשם דמדרבנן היא מסוכה מתשם ס"ם
הכר"א הכיל אך כתב דמרמ"א מבטים באמש באום במם מדביקה או בשמם במים במשם מדם במשם מבמים במשם במים מברם הברביקה או בשפת באת בחום במש

ייםת תולה בוופתה פי' כו' דעריין לא הגיע וופתה ותולה בפכתה כו' אלפא דפ"ל דאין אירה בא אלא בומנו מתני רוחלין במכה מה שאין תולין כל"ז והיינו אע"ג שאין ירוע שהמכה מוציא דם וכנ"ל אבל העיקר שתולה במכחה הוא פיסקא בפ"ע ועתשו' מהר"ם מי' תרכ"ה וכ"כ ש"ך. ועיינתי בב"י מר"ח ואם שמשה כו' ובר"מ פ"ק ג' שנם הם הבינו כן שהוא בפ"ע ע"ש ושם וע"ב צ"ל כפ"ש לעיל שצירף דעת הרשב"א עמו: [מו] וכן אם אין לה

מש"ך. והב"ח מחיר בכל ענין: (יי) דם. דאז אע"ם שאין לה וסח קבוע אינה מוחוקת ברוחה מחמת השמיש דחולין במכה וגם היח מהורה וח"ל לישב ז' נקיים כיון דהוא חוך למ"ד אפילו באינה מרגשת עמה שדם זה הוא בא ממכחה. וכן בחשה שיש לה וכת ומנת דם שלת בשעת וסהה תע"ב דלענין רו הה מחמת תשמים סגי מע"פ שאינה יודעת שמכחה מוליא דם כששמשה שלא בשעת וסהה כמו שנהבאר מ"מ שלה בשעה משמיש אם בדקה עלמה ומלאה דם דבעי' שחדע שמכחה מוליאה דם שני כשיודעת שדרך מכת' להולית דם תע"פ שלת הרגישה עתה שדם זה הות ממכחה . ש"ך . וה"ה חם רגילים הנשים לראוח דם ממכה כזה אע"פ שזו אינה יודעה ים לחלות במכה . מ"ו . אפה פים לה וסת קבוע ונחחדם לה מקרה רעה שרוחה דם דרך שפיכה חיזה ימים אחר שבילהה והרוסחים עובדי כוכבים אומרים שבח לה מכחב ההם יש לסמוך על הרופחים שלח בשעת וסתה . וחין לסמוך פ"ז

שבת לה מכתב ההם יש לסמוך על הרופחים שלת בשעת וסחה, וחין לסמוך ש"ז " בריקה או בשנת חשמים הלחם הלחל המכל יהיול היא שונה בית מיל "ב וכו"ד והיא שונה בית שלת בית שלת היא שונה שלת בית שלת היא שונה בית שלת בית בית שלת בית שלת בית שלת בית שלת בית בית שלת בית של

כ' לה קשה מידי ודו"ק וממ"ש לקמן בסי' ק"ל ס"ק ה' ול"ז ע"ש: [כה] ספק בן הצודרים. הע"ג דהשבר לברר ההי סשק ע"י בדיקה שפופרת ע"מ מחירין בלי בדיקה היכה דהיכה ס"ם וכמ"ש לעיל בם ק י"ה: [כב] שמבתה מוציאה דם. הע"פ שמינה מרגשת עתה שדם זה הוח כה ממכחה ש"ך וכתב הע"ז דהפי סים לינה יודעת שמכחה מוניחה דם מ"מ חם יש לה מכה שרגילין נשים חתרום

להוניה דם ש"ך: [כ] וכן אם אין לה וסת קבוע. כן הוניה הרב כד"מ מהש"ד סימן וי"ו ועיין בש"ך שהשיג על הרב כדין זה וחין דבריו מוכרחים כ"כ מיין בו גם מ"ם מ"ך וו"ל וחו קשים על הרב דעתי ספק בפיקם הוח זה הח איכה למימר מיד דלמה דם נדה הוה וכה"ג לה מקרי ספק ספיקה כלל וכמ"ם בדיני ס"ם בדין י"ח וי"ג ע"ם עכ"ל ולפי מ"ם והוכחתי בקונמרם הספיקוח ס"ק

בשל מנוכת האפיר שינה של המוכ מוכל מכורות של המכרקה באיר מולה דם ממאה את במכפה שוניאה דש . לק"מ לפמ"ש המ" כ"ם ק"ן דה"ט דהום ס' שמא מן הזרדים ולא אתריכן דוב דמים מאה של המקור משום דאיפוע לה רובא כיון דרוב גשים אינן רואוש מ"ם מתפור ע"ש א"ר למ"ו לא ספיר סרכ אלא ברואה שמשת ששא"ר כשבודקת עצמה שלא בשעת משמש ה" שמא מן הצדרים

268

דהלא תהיה עמאה כשלא חרגיש

ם מכרייםה וכר' ספכפת נקודות הכסף

דמסח ממחס חלה כיכם דחסשר למיקם שלם דמלחת קחמר מסרי"ל דוריך בדיקס סלכך כתם דחפשר בכדיקו וכמו שכחב מסרי"ו בחשובי בבדיקם יכניתו כום פנמו בפי' קנ"ת חום ג' בני מכנים מוך נקי כו' משום דחשם יש לם כ' נקבים ח' שיולם משנם כשחן נקבים ח' שיולם משנם כשחן וכום למעה סמוך ליציחתן וא שיולה ממנו דם נדות הוא למעלה כפומק הרבה לחוך הגוף ואם כן אפשר שתכנים מוך נקי לחוך אותו נקכ שכשומק וחשהין ולא ימלא דם על התוך דהתם המכה הוא בכואר לה כמקום מי רגלים אבל סכא המכה במקור א"ב בין שתראה דם מקור בין מתרחה דם מכה לעולם ימנא שתיחה דם מכה נפורם בדיקת דם על סמוך וגם בדיקת שפוסכת לא שייך כאקריון שיש לם מכה"ל להקל כלא בדיקה כ"ש כמיש כיון דלית לה מהם מכורכת ואש"ש דלית לה מהם מכורכת ואש"ש דמהי"ו סיל דעדיף מיש לה מכה מהכי"ל לא ס"ל הכי וכזה ג"כ נסחלקה קושייתו דלעיל פל רמ"ח מסי קל"ח דרמ"ח בם סכים מתחלם דנכחס לסחיר בכל ענין חשי

בחבם שחין לב ובת קבוע וביינו כדעת מכרי"ו דכחב דבמי רגלים עדיף ממכם

יופה קודם בדיקת השפופרת איירי שאט היה לה צפר וכאנ בשנת משמים שרנס ים לחמור חומה משום נדה.

ולריך לומר דגם כרב אלעלמא קאי לומר שביא טמאה ולריכה לישב ז' נקיים: בן אינה תולה בבבתה , אט"פ שיודעת שמכחה מוליאה דם

בית לחם יהודה

בכעלה הרחשון ומ"ם כשם הב"ח להקל במעוברת שיין סב"ח ניטן. כשולם שלי שלון למקנכנים. להיות מסורה לנעלה . כתכ כמשוכת ל"ל אשה שלקחה בחדרי כעום כרסיון קשרי שאחה לחון ומדי נאחה חזיע כמו טיסע דם דמאחר דאין מכה לחלות לתב הנית חושה משים לם. נושת קבוע ובתוך ג' חו ד' ימים לליכונה כחם לה כחב נדול בנוסה ומרגשת כעין

דחם לא כן לא תעמא לעולם אבל אם מרגשת עתה שדם זה כא מו המכה אפילו בשעת וסתה מהורה ולא שייך לומר בכה"ג דחל"כ לא חטמא לטולם

במרדכי ה"נ ובהג"ם סי"א דא"ב ועיין ס"ק כ"ב) בדן [אז] ומ"מ (לא) בטעח (יח) וסחה (לב) או מלי יום לל' יום לל' יום (כג] אינה חולה (ים)במרחה [כד] דאל"כ לא השמא לעולם (ג"ז שם ובב"י בשם סמ"ג וסמ"ק) בן [יז] וכחמים חולה בה (לד) בכל (כ) ענין (במרדכי) :

לריכה שחדע שמכחה מוליחה דם והביח יוסף וד"מ וב"ח הבינו שהרשב"א פליג: בה וט"ם בשעת וסתה בו". הרב העחיק זה מהפוסקים סנ"ל וחינן ענין לכאן דהם מדברים שלא בשעת חשמיש לענין אם לריכה נישב ז' נקיים כמו שנראה מדבריהם בביאור וכמו שכהבתי בספרי

אבל לענין רואה דם מחמת חשמים כשיטא דבשעת וסחה לא הוחוקה להיות רואה דם מחמת חשמיש דנהי דלא תלינן במכה מ"מ חלינן בוסחה

נאמנת אשה לומר מכח יש לי באותו מקים (יא) שהדם יוצא ממנה

ועוד דאם כן תקשי הוכחה זו לרשב"ג פרק כל היד (דף ט"ו ע"א) וכן למאי דמסיק ש"ם התם דכ"ע וסתות דרבנן ואם זו טהורה אפילו בשטח והתה היכי משכחת לה אלא ודאי ש"ם מיירי כשמרגשת עחם שהדם יולא מן המכה וכ"כ תוספות ואגודה שם ושאר כל הפוסקים וכמו שכחבתי בספרי ובית יוסף וד"מ והנהת דרישה כתכו דהרמב"ם והרשב"ח חולקים וז"ח דהע"ג דהרשב"ח חולק ומחיר אפילו בשעת וסחה אע"פ שאינה מרגשת שמכחה עתה מוליאם דם מ"מ כרמב"ם לא העתיק אלא הש"ם פרק כל היד וכמו שפירשו החוספות והפוסקים הש"ם במרגבת שעתה בא דם זה מן המכה כך יש לפרש דברי הרמב"ם אלא דהרשב"א חולק בכיאור ויחיד הוא נגד כל הפוסקים הל"ל: בן ובתמים תואה במבתה בכל ענין . ביאור הגר"א

בספק וכ"כ בתנ"ם אכל בסרדכי השמים זה (ע"כ): [מ"ן וס"ם כר' . חיינו אם אינה יודעת שסטנו יוצא דס זה כנ"ל ועש"ך: [יון וכתסים כר' . בש"ד שם וכסש"ש בסתנ"

לכעלה ע"ם: (יח) וסתה. זה איירי שלא בפעת חבמיש לענין אם זריכים לישב ז' נקיים אבל לענין רואה דם תחמח חשמיש פשימא דבשעת וסתה הוחזקה להיות

שדם זה בא מן המכה אפילו בשעה וסת שהורה ואינה פמאה אלא אם כן לא

לראות דם ממכה כזו ג"כ יש לחלות במכה: [כג] אינה תולה במכתה . בסעיף ד' ש"ך: [כד] ראל"ב לא תמסא לעולם. אבל אם מרגשת עהה ולריכה לישב שבעה נקיים אבל ודאי דלא מחזקינן ברואה מחמח חשמיש כמבואר

או שחורים ונכדקם פ"י אשה ותואה לם כפומק הפרוזדור נקב קמן כתו ראש תחש והכניסה להוכו בגד מקופל דק ולא נכנם בעומק וגם לא מואה עליו רושם דם והעידה החכמה הואת שבדקה ש"א באשה אחרת ומנאה ג"כ אוםו הנקב ותואה ג"כ דם כחוך הנקב וכתב להחירם

בועם חתת הלב ונמשך הכהלב עד ששותת ממנה ליחה כיולחתמן המוכחל והחר זה רוחה למיות וכחר המשות לבריה ע"י זער ודוחק כא לה שעמים רכות דם מאותו מקום וכסדר הזה התמידה שנה א' לסיות רוחה ביעי ליבונס והיא אומרת שמרגשת הליחה והדם זה כא לה מהלדדים שלא כדרך ראיית נדחה ומחדש מוצאה דם דרך הרעי ופסק להתירה לבעלה . מדא דידועה לה שהדה היו לה לה אל מן הלדרים ועוד כיון דיש לה ווסת קבוע המוכח של ממוכח השיש ומרגשת לער יש להקל בוקום . שוד כ' כאשם שיש לה ווסת קבוע ווסחדש לפה וכחד המה ממוכח השיש ומרגשת לער יש להקל בוקום . שוד כ' כאשם שיש לה ווסת קבוע ווסחדש לפה

גליון מהרש"א

מהם ס"ם . כמב במשולם שבום יובר בי הרוש בי היים בי היי

ורדשינ"מ לא מסני ס"ם לדעת י"א לעיל סי' ק"י סעיף ח' כהג"ם. ואני אותר השומע שתע וטעה דכאן גיכא קושיא כלל דסא מכואר לעיל סי' ק"ב דאם אין ידוע בודאי שיכא המסיר לא הרי בדין דשול"מ וכאן נמי מאחר שיש לה מכם בא"מ אינו ידוע כודאי אם לא שנאמר שתמחין עד שיתרסא המכה ושי יימר שימרסא מתחר שים לם מכם כחית חיק ייזור גדוניי חם כה שנותו שמחתין פו שיתושה פתכם ומייתר שיתושה מכל לך אדלקמן כי ק"ל איכא להקבורי המכואר אם כמם פתחים דככחים מקוליון אם ים ספק תאחה שאינה של אדל הדכנון וכא ברשיליש לא מכיני של היי בישור בש"ב וכן איין דאיש ואם שפשורו מים בספל ונתוא דם מספל דתחוכם מעשם ס"ם כמבואר כש"ם נדה דף נ"ע ש"כ ולקמן סי' ק"א כהג"ה ונש"ך אם סק"י והובא גם לפיל בס"ם ק"י בדיני ס"ס אות א'י. מיםו לדעם הפוסקים דדכר שחורו ונאסר את מיקרי דשילים לה" אך סרי דעת כמה פוסקים ומכללם הומנ"ם ביו המ"מ הוי דשילים. ומלאחי בספרו משבכם נו"ב מעוברם ומניקה כונות שיש מקום להקל להבא חוך כ"ד משוכם נו"ב מעוברם ומניקה כונות שיש מקום להקל להבא חוך כ"ד

חודש אם יש ספק ממי נחטבכם אם מישראל או מעובד כוכבים מטעם כ' דרבקן וכתב דלכאורם (א אמרינן בום סד"ר לקולא מאחר שהוא דשיל"מ שאחר כ"ד חודש היא מוחרם אך לשת"ש בצל"ח דהא דדשיל"מ לא בטיל סיינו לשנין אכילה והטעם הוא עד שיאכלנו באיסור ש"י בישול ימחין עד למחר דממ"ר מה שיאכל היום לא יארו לפרף האפט החת כל שהיכלו לויטור ב"י ביטור ימרון עד ימחד דמתיי מם שיחכל היום לח למתר איב הפילה החתב מה שיחכל למתר היב להינה בעל הפל לפנים למוח להיב בעל הפל לפנים ולחות מה ביטור ולכן למתר היב בעל הפל לפנים בעל הפל לפנים למוח להיב מביין ובעול השבי ביכיל מהיר וחות בשבי בשבי בשבי ביטור ביטור ביטור היב בעל היב בעל היב ביטור ביטור ביטור לכם מיים ביטור לבעל היב בעל היב ביטור ביט

קלה

כאלו

נ"ם ב' אם יש כת מכה כו' שלא אמרו תכמים כו': [רְדְן] אם כו'. כמו בכדיקת השפופרת הג"ל: [רַבַּץ] וכ"ש כו'. כמ"ש בסכח אף לדעת המרדכי שמצריך שתרע שמכתה מוציא דם זה מוכיח כמו מכת הירוע כו'. שם: [כ] ויש מי כו'. ירושלמי פ"ז

באר הימב

אינה יודעת שמכחה דרכה להוציא דם . פוסקים . וחוך ג"י הראשונים של ספירת

ספוסקים: י חשונם מהר"ר היסרלן סימן מ"ו: יא פור כשם ספר המרומה וספ"ג וסמ"ק: יב הנהמ"יו שם נס"ר מהא"ב כשם רילכ"ת מסירושלי דנחמן לומר ברופה קמים וה מומחה ובפחמי כו ג' שתמים: ית שם : (°) יד סרמכ"ן מססים דחמתי קמים דרני נדם דף מ"ו) : מו כ"כ סנספ"יי כשם סרמנ"ן וכ"כ סרמב"ן בסלכות נדם שלו : מו סנסמ"יי כפ"ד בשם סר"ת:

נקודות הכסף וחח"כ הביח דעם מסריע דגרם ממכט פ"ם וגם מ"ם והו קשה דבד"ם כו' וכוח נגד שיני הפשיון כסנה ש"ר כו' ליחת לפי מ"ש דע"כ לת הצריך מהרי"ל בדיקה חוח מסעמת דכ' חבל בנ"ד ליח לה מכם מבוררם כו' חבל כשיש לם מכה מגוררת חף פים שחינה שלה כשמת וכחה וכמ"ם סר"ם של שמו . נס פה שהנין

דגול מרבבה (סעיף ו' בחנ"ח) וכן אם אוטרת ברי לי . לני תמם על רמ"ל שכתכ כן נהחלק ומסכי"ן לל כ' זם כק דכך פלפול וזם לפונו שם וקרוב הדבר בפיני בלא כל פני סעמי וכו' פיון שאומרת שתרבשם בעצמם פלא בא הדם שמל נס לפה לכנום בנו כו הלדרין ממקום השמן שנאמנת וכו' וכן נסוף התשובה שם כ' שמל נס לשם נאמנת וכו' :

בית לחם יהודה מקרה רעה שרוחה דם דרך שפיכה חיום ימים חתר עבילתם וסרוסחים פוכדי כוכנים אותרים שכא לם מכאכ סתם חם ים לסמוך תרופתים ופסק דים לסמוך תרופתים וספוסקים דלח רצו לסורום שיסתכו סרופחים ס"ד בתקום דסים חפשר בנדיקם חו יש לחלק בין רופח חי לרופחים סרכה והפשר דים לסמוך הפילו על רופה פובד כוכבים במסלית וא' ישראל מופחם ולריך להיות חצל מסרופחים a)655 מהחכמים שורם סורחה לשחול ולחקור סיפב. פוד שם שחלת ביו כס"ג שהרופחים ונפים אומרים שפתכה הוא מכח סאם וסשיב לפתיר אך שהשני שאלום של אר ובנו הוא דלא שאלום של אר ובנו הוא דלא כמשוכת ל"ל שכחכתי לעיל ולסחזיק כדעם של ל"ל ראיתי במשו' הנחון הגדול המסורסם בדורו חכם לכי זכ"ל בשחלם קלון לכתל בזה"ל מון מפרום מהום מום מום מן מאוצמים משמת אחם אין הם כדי להחיר מראות ממאום מלנו שברי שאם כוא כמקור שממנו כנ סדמים כחים חלה שכוונם פרופחי' פים שנחלשם פחם שלם חו שחיוע כם חיום קלקול עד שחינה כריחם וחוקה בסכעה לכשל המוחרות כתיקנן ולהוליחן בומנן כרחוי ולכן סיח מוליחםן קודם זמנן וכלמי מכושלין כרחוי וחין זפ כדם פכם שסות דם לומס וחכורם וחינו מעיקר דם מתקור חכל זם דם ממקור

מוק כפי קניה : נליון מהרש"א

סוא אלא שלחולשת הפקור או

לסכות התחורע מן התחורעו" שחירע בו סות מולית תם סדם בחוםן תשונס עכ"ל ויפס

כוון ודומה לום כמבחי אם אירע איום כאב ונער ביפי

שבורה יכול לסיות מכח סולד

ביתה לם סכחב סנדול והדם כח מן סמקור ודנת כחשוכה

סב"ח דלשיל שיין באריכום בשו"ח שלי ולכן אין לסמוך על סימר דש"י באיסור

להוריותה ובפרט מש שכתב לממוך הרוסחים ציש בדול מי כשויה שלי ומי פוד

לם' מקור מקומו ממא ת' מחרמ"ל ואמונת שמואל: ואמונת שמואל:

אפילו בפעח וסחם אפילו אינה יודעת שמכחה דרכה להוליא דם כן משמע בדברי הפוסקים ועיין לקמן סימן ק"ך הוף סימן י"א וסימן קצ"ו ס"י ומ"ש שם: בה יש מסתפקים כו'. כתב הב"ח מיהו נרחה דחם רופא זה עשה רפואה זו לחשה א' קודם שהחחוקה ונתרפאם יכולה אשה אחרת לסמוך עליו אף לאחר שנתחזקה בשלש פעמים ומותרת לשמש בפעם רביעית לאחר הרשואה עכ"ל במ אין מתירין בו'. כלומר אין לעשות רפואס זו לכתחלה לסחירה על ידי כך אי נמי שאם נתגרשה ואחר כך עשחה רפואה זו אין מחירין אוחם לינשא אלא שאם

בפירושו : (יב) אם כל זמן כו' . נס [כה] *) (וכן אם מומרת (לו) כרי לי שאין דם זה כא מן המקור נאמנה עשתה רפוחה זו בעודה תחת וטהורה (מהרי"ו טימן כ"ה): בעלה אין מוליאין אוחה מבעלה:

זה נחבחר בקשיף ה' מה שקשה ז (יב) [יח] יאם (לו) כל זמן שהיא כודקת בכל מזה על רמ"ח שם: (יג) אין פתירין אותה ע"י רפואה.פירום חס נתנרשה החורים והסרקים אינה מוצאת כתמים כי אם במקום אחד בצדדין [יו] יש לתלות אבל הין מוציאין אוחה מבעלה :

שממכה שבאותו צד בא [יש] וכל שכן אם מרגשת בשעת בריקה כשנוגעת בצד המקום ההוא כואג לה קצת ובשאר חורין וסדקים איגה מרגשת כאב כלל:

יי אם תרצה להתרפאו׳ צדיך שיהיה קודם שתתחזק אבל לאחר שתתחזק כח [7] יש מסתפקים אם מותר לסמוך על (6) (לח) הרפואה לשמש אח"ב (בְּ) יי ויש מי שמתיר אם אמר לה רופא ישראל נתרפאת (בא) יי ואם תראה על (6) (לח) האשה שפסק דם וסתה וראייתה על ידי הרפואות וניכר שהועילו יש לסמוך אף על עובר כוכבים:

ם יד הפחידות פהאום ונפל ממנה חררת דם ונתרפאת מותרת לבעלה ואם חזרה וראתה מחמת תשמיש אפי׳ פעם אחת בירוע שלא נתרפאת ובזמן הזה (יג) כמ [כח] אין (כנ) מתירין ע"י רפואה זו (כנמנ"ן וכסנ"ד כם' נ"ס) פי ומיהו (למ) אין מוציאין אותה מבעלה אחר רפואה זו עד שתבעל ותחזור לקלקולה (כלכ"ד שם)

י מהרואה דם בשעת תשמיש מותרת לשמש פעם שנית בשתמהר (כב) מיהו (מ) מיחש חיישינן חרא זימנא אחר ראייתה כגון ראחה פעם אחת או פעמים (מא) (כנ) בליל של מבילתה כשתניע מבילה אחרת (מב) (זייכה (פרום) ליל של מבילתה ואין צריך לפרוש (מג) ליל של מבילה שלישית דכל מידי דלא קבעה וסת לא חייש אלא חרא זימנא:

דשבת נאמן הרופא כו' והביאו הרי"ף ורא"ש וש"פ שם וכן ח"ג. חנ"ם: [כ"א] ואם הבאת כו'. כמי בכל וופת שאינו קבוע: תראת כו'. כמי בכל וופת שאינו קבוע: מראת כו'. כמי בהפחידות דס"ם:

אַיממון אַיסור ומכים באשם שיש לה חוקת מסרה ורוב נשים אינן רואום מים וכיל אפי

תורת השלמים

לשון הראב"ד ועיין בב"י: [כם] בליל של מבילתה. כן הוא הגיכסא בכל ספרי הש"ע שבידינו ובחשוב' אמונח שמואל סימן א' וכ"ג כחב דהלשון מגימנס דחיבה של מיותר וכך ה"ל למימר בליל פכילחה ועוד דמשמעות הל' משמע דחף אי קבעה ג"ם אינה חוששת כ"א ליל מבילחה וכן הבין המ"ז בס"ק י"ד והוא פעות מפורסס דמי הניד לנו הנביאות דחימום לילה כאשונה דוקא דלמא מחמת ביאה ראשונה רואה וא"כ אסורה לשמש לעולם ביאה ראשונה כיון שכבר בוחזקה ג"פ בראוה מחמת חשמים ראשון אול בעל זה ואם כן אסורה לו לעולם וכמ"ם הרב בהג"ה והאריך שם בחשוב' אמונת שמואל וכשביל זה מגיה שם הספרים שלפנינו והוסיף היכח שני ג'פ ושכן הוא בספרי הש"ע דפום ויניניא שנת שכ"ז כלי הנהת תור"ם וכן הוא בלשון הנהות מיימוני שהובא בב"י עכ"ל בתילור הנה ודאי יפה עשה שהוסיף חיבח שני כאשר מוכיח מלד הלשון והספרים אבל עיקר הקושי שכהב מי הניד לו הנכיאות וכו' דלמא מחמת כיאה כאשונה רואמ וכשביל זה כחב על הפ"ז בס"ק י"ד שדבריו הם סעות מפורמם ע"ש ולע"ד חין כאן מעות כלל ודבר זה דומה ממש לוסת המורכב דהיינו וסת שנקבע לימים ולקפינות וכה"ג ואם אח"כ הגיע הזמן ולא קפנה או קפנה ולא הגיע אותו זמן חינה חוששת לוסתה כמבוחר לקמן בסימן קפ"ם סעיף י"ח וי"ם ולח אמרינן תי הציד לנו הוכיחות דלמת לימים לחוד חיקבע אף חם לח תקפון וסיהום אלא ודאי דכה"ג אזליק להקל בוסחו' כל שלא ידעיק בודאי דאיקבע וסח לחדא מינייהו וא"כ ה"ה הכא שמשעם קביעות וסת אנו חושים לה כתבואר בחשובה הרשב"א הובא בבית יוסף א"ב אינה נאסרת על בעלה דיכולה לשמש בליל שני לשבילחה ולכן דקדק מהרמ"ח וכתב כל פעם בביחה ראשונה כוונחו שלה נקבע ביפים כלל וכמ"ש הט"ו וכה"ג לריכין לפרש כוומה העמ"ז וק"ל וכן מוכח מדברי הרשב"א וכמ"ש לקמן בס"ק ל"ז וסגהות מיימוני שהביא בביח יוסף שכחב ליל שני של טבילחה ז"ל דלאו דוקא קאמר דה"ה ליל ראשון ועו"ל דלכך נקט ליל שני דבליל מבילה ראשונה בפעם שני אינה חוששה ומוחרת לשמש באחר לילה היכא דלא נקבע עדיין כיון דחייב סדם לפקוד את אשחו באוחו לילה כדאיתה בעור א"ח סימן ר"ת וא"ה סימן כ"ה א"כ חפשר דא"צ לפרוש כמוך לוסחה כלל ומוחרת לשמש באותו לילה (אבל בשפח

חרנים פדס זה כא מן המכה. פ"ך: [כה] וכן אם אומרת ברי לי. כן הוליא הכב כד"מ מ"ם אל"א מתפובת מהרי"ו בסי' כ"ה אבל באמת הרב קילר בהעתקה כי בחשובת מהרי"ו שם אינו מחלים הדבר וכחב וז"ל וה"ג שתא גם האשה נאמנת כשמומרת שודחי לה דהחי דם לא קאתי ממקום שבא דם נדות ולא אשכחן בשום דוכחה בחלמודה בהדיה שהינה נחמנה לומר דלה חתי' מן המחור עכ"ל הרי שמכרי"ו עלמו מסחפק בדבר ואף דלענין דם נדות האשה נאמנה כדילסיק מוספרה לה וכמ"ש מהרי"ו עלמו שם באוחה חשובה מ"מ מסחפק בזה משעם דחולי החשה חינה בקיחה בענין זה או כיון דיש לו חקנה בבדיקה לא סמכיק פליה בכה ג וכן נ"ל קנח מוכח בש"ם דקהני נאמנת האשה לומר מכה יש לי ולא קאמר רבוסא דאף בלא מכה נאמנת ונ"ע אך היכא דאיכא עוד גד להקל אז יש לסמוך עליה ועמ"ש לעיל ס"ק י"ד: [כו] יש לחלות שממבה שבאותו צד וחפילו בחשה שחין לה וסת קבוע כה"נ מהורה וכן משמע מחשובת מהרח"י בסימן מ"ז וכן מבוחר ומשמע מסחימת לשון המחבר וכ"כ הש"ך בספר נה"ב ודלא כמשמעות בעל נמח לדק בסי' פ'ו שהבין דאף בכה"ב אין לחלות במכה אלא ביש לה וסת והיא שלא בשעת וסתה ובאמת זה אינו וק"ל : [כו] יש פסתפקים . ואם רופא זה עשה רפואה זו לאשה אחת קודם שתחחוקה ונתרפאת יכולה חשה חחרת לסמוך עליו חף לחחר שנתחזקה בג"ם ומוהרת לשמש בפעם רביעית לחחר הרפוחה. ב"ח וש"ך עיין בהגה' מיימוני שהובח בב"י: [כח] אין מתירין . כלומר אין לעשות רסואה זו לכחחלה להחיר ע"י כך (א"נ) שאם נתגרשה ואח"כ עשחה רפואה זו אין (מחזירין) אוחה לינשא אלא שאם עשחה רפוחה זו בעודה חחת בעלה חין מוציחין חוחה מבעלה עכ"ל ש"ך הנה מדכחב סל' אין מחזירין אוחה משמע דאבעל שנחגרשה מסנו בשביל זה קאמר דאין מחזירין אוחה וא"כ קשה דאיך שייך לומר בזמן הזה אין מחזירין וכו' הלא בלאו הכי אם מגרש את אשחו בשכיל רואה דם מחמת השמיש אשור להחזירה עולמים אפילו בנחרפאם בודאי וכמביאר בא"ה בש"ע סימן י' ובעור סימן קי"ז ואולי מ"ם נפל בספרי הש"ך ול"ל במקום חיבח מחזירין מחירין דהיינו שאין מחירין אוחה לעלמא ע"פ רפואה זו היכא שכבר הוחזקה אלל שלשה אנשים ג"פ ונתגרשה אבורה לעלמת ובעודה חחת בעלה חין מוניחין ממנו וכן משמעות

ומת לקם לפורה לענמת ובעודה תחת בענה חץ שוכיחין שנה וכן משמעות – מיכ מעקר דת כנפוק סמוך נוסחה כנו ומותרת נשמת במדה (מ"ד בכנ"ה) וכן אם אומרת ברי לי. ע"ת' פני יהושע ה"א ות' כנסת יחוקאל הימן ל"ד: ("ש"מ סעיף ז") בציך המקום תחוא כואב לה קצת - עיין ת' צ"צ ספ"ד: (ש"ע מעיף מ") וישן מי אמר לח. משמע דדעת א" עיקר ומיתו ר"ל בשנים מוסכין עליהם דלאחד תיישינן דאטר בדדמי ועיין נדת כ"ב כ" שאלו לרופאים וי"ל כאן דאפשר בבדיקת שפופרת אין מוסכין גם על כ" רופאים תשובת שבו"י ח"ג סיטן ה"ה.

יד אכרהם

י ומוד דא"ה לבדוק סקרפין ושמה לה ימתו בפים ועוד דברם משונה כוו לה המרום בפסורה והחדום בפכה שבכליות . ועוד דא"ה לבדוק סקרפין ושמה לה ימתו בפים ועוד דברם משונה כוו לה המרוב מסמורה ומר (ב"ד ח"ב)

ליישבן אם לא נאמר שיש כאן ט"ם . תחילה נעתיק דעת מהר"ר יוחנן

בהגהת ש"ד שמשם לוקח דין זה דעת מהר"ר יוחון באשה שראחה

פעם אחת שאחר לידתה ואח"כ שמשה ולא ראתה וכן מנהגה עד ג'

לידות ופסק שם כיוןשכוחזקם בכיאות של היתר בינתיים חיכה למימר

דמה שרחתה פעם אחת אחר הלידה הוא מהמת שהוכו הלדדין מחמת

סלידה והוי ליה כמכה דלשיל סעיף ה' זהו כלל דבריו שם מכמע

דאם לא הוחזקו ביאות היתר בינחיים אלא לא היו רק שלש ביאות

לחוד דהיינו ביאה אחת אחר הלידה וראחה והו לא שמשה כלל עד

אחר לידה ג' וראתה דפשיטא שאסורה ולא אמריכן בזה דכל ראייתה סום מחמת מכח הלדדין אע"ג שכל אחת תכופה ללידה ואם כן ק"ו

סוא אם שמשה וראתה ג' פשמים רלופים אחר לידה אחת דאשורה

עד בדיקחה בשפופרת דהא כאן חמיר עפי בשתי ביאות שאחר ביאה

בראשונה שהם אינם תכופים ללידה ותו משמע אם אירע לה כך

ג"פ אחר לידה דהיינו שבכל פעם אחר לידה ראחה ג' ראופים והיא

נאסרם כמו שאמרנו ועברה ושמשה אחר אותן הג"פ אחר כל לידה

פשיטא שאשורה ככל אשה שראחה

ג"פ רלופים ע"כ ל"ל דמיירי אע"פ

בבינתיים היו ביאות של היתר וזה

מהני בדין באח"כ מ"מ כאן לא מהני

דגם שם לא מהכי אלה דאמריכן מכח

זה דדש הראשון שאחר לידה היה

מחמת הלידה כמבואר שם וזה לא

שייך בליל טכילה וטיין מה שכתבתי

בסעיף י"ח : (מר) או ראתה אהר כל לידה נ"פ בו' . דברי רמ"ח ח"ח

(e) פי׳ חדלפיל קחי שפרשה ליל פכילתה וחח"ב שמשה ולח ל כאלו ראתה בו' . כלומר כאלו עברה וראחה ג' פעמים רצופין כלא (יד) בביאה הראשונה שאחר טביאתה . זה אינה דומה למה שכחב כחםה מ"ת חם חהר כך כחתם למבול בכל פעם וק"ל: לא ואם אירע לה בו" . כלומר ואם אירע לילה דוקא ואח"ב מומרח אבל כאן היכא החשש מחמח ביאה ראשונה 0"1 סקודם כבימה שכליל עבילתה אסורה לה שראחה הכף אחר לידחה ג"פ ראופים ואח"כ עברה ושמשה בינחים באחר הטבילה אט"ש שהוא זמן רב אחר הטבילה אלא דקשה בזה בחלני כחמה גיים רצופים כלי שום שימוש היחו ביניהם כדלעיל בריש הסי' כנלע"ד: (°) סירום שחתר שכחתה ג"ם רצופים חתר סלידה סרסה נדה מעלמה ולא שחלה חת המורם ולח רחתה וכן בלידה ב' וג' כחתה ג"פ

רצופים וחחר כך מכלה ולא

כאתה והוחוקה שלא לכאות כי אם הג"ם כאשונות שאתר כל לידם וכן הוא שם בהנהת

נקודות הכסף המרדבי פליג אהרשב"א ליתא כמ"ם בש"ך ס"ק כ"ד: ליתא במ"ק פ"ו) האריך לרת"! ב"ם פ"ו) האריך (במ"ו פ"ק להופיח שים מ"ם כדכרי רמ"מ והשיג על השפ"ו והלך בדרך סב"ת וכולית מחוך דבריו דברלופים לח תלינן בלידה ואין דכריו נכונים ואין פפק שלא עיין שפיר במקור הדין ומהחלה איביח מלשון רמ"א נופיה שחין הפירוש כדבריו בומים לוכים ממקור סדין ... (א) כשכתב למיאל ברישל ג'י שעמים (א סום נים למסתם סמומי אלא הום ליה לפרושי דהיינו דוקח בחינן כצופים . (ב) דחי בחינן כצופים מחי רבוחת דנ' פעמים דהת מיד שלת רחתה מחר כחיה הכי כחיה ג' לחי כלום הית כמו כאשה רעלמא . (ג) מדקאמר ובינחים לא ראפה משמע דר"ל בין כלידות לא ראמה הא"כ כל"ל וכין בראייות לא ראמה . (ד) מימס על דבריו כיון בכחב רמ"ח והלינן כלידם כמו שחלינן כמכם ור"ל דם שהור הוא וכמו ואכאר לקמן א"ל מה לי ואחב ג' פעמים רלופים או לא. (ס) דאם כדבריו פ"ל לכמ"א לכאר דמ"מ סמוך לנידם אסור לסמש. (ו) דכשכתב וכל זה אם ככר מברה ושמשה בין לידות הרחשונות הל"ל שענרה ושמשה ראיות בראשונות בין ראיות הראשונות . (ז) דבכל הספרים לתוב עברה ושמשם . (ח) דאם כדבריו דעברה ושמשה לא מסני רק אחר לידה רביעית בסמוך לה אם כן גם בדיקת שפופרת וא מהני רק בסמוךללידה רביעית (וכ"כ גם כן איכו גופיה דגם ששוסרת לא מהני בדיקת ששוסרת לא מהני בכס"ב) דהא כל מקום שלריך בריקת שפושרת חש שברה ושמשה הוי כמו בדיקת שסוסרת וא"כ כשכתב רמ"א לא תליכן בלידם אלא לריכם בדיקם שפופרת כום לים לפרושי דדוקה החד לירם לריכה בדיקת שפוסרת . (מ) היתך משכחת לה דתישתרי על ירי בריקת שפופרת כשרחתה ג' פעתים או פעתים אסירה למכ כך וחי מתלד כי היכת דנימת דתכדוק בשפושרם אחר לידה אלא בעל כרחך לריכה להתגרש והיכא קאתר רמ"א אלא לריכה בדיקה מפופרת תולה ודחי הפי' בדברי רמ"ח כמ"ם בם"ך ס"ק ל"ח דמיירי ברישא גם כן בכלופים וכרמשמע גם כן בעט"ו ומה שלא סירש כן ברישא כמו במיפה פיינו משום דטתמה קחתר ופשתע דפיירי ככל ענין קחתר ומסתמו הייני ככל ענין הבל בסיסה הולרך לותר רצוסים דוקה משום דהם לה כן מותרת ותה שלה הסיר ברישה בלה שעשה דתלינן בלידם כמו בדיקת השפופרת היינו כת"ם בש"ך דחורה ושתשה את"כ נ"ם רלופים א"ל והוא

טפיקר דורחי מטעם בדיקם מריבר

שפופרת לתוד לח כוי שרינן תי לח כוי חמרינן לידה כוי

כמכם כיון דחין הבריקת שפופרת הוי סמוך ללידה

ולא כאתה ואח"כ חזכה וכאחה אחר לידחה שלש פעמים רלופים ולא שמשה שוב מוהרח וכן אפילו ראהה אחר כל לידה ולידה שלש פעמים רצופים רק אח"כ בין כל לידה ולידה שמשה בינחים ולא ראתה ואחר לידה ג' או ד' חזרה וראתה ג"פ רלופים ושוב לא שמשה מותרח אבל אם ראתה ג"פ רצופים אחר לידה אסור לה לשמש אחר כך לכחחלה

הגה (°) ואם כאחה ג"ם בכל (כג) (מד) פעם (דד) [ל] בכיאה ראשינה שאחר טבילתה אסורה לכעלה ל (מה) כאלו ראחה ג"פ רלופים שהרי אי אפשר לה לעבול ולשמש עמו שהרי היא רואה כל פעם להופים שהדי מי משפר נה נעבות ונשום שנה שאל יי בי ולם מירע מהיל מה מבילתה (ב) אולם מירע לה [מ] [מ] שמחר מבילתה ה"ל בבילתה המשורה שמחר לידתה (ב]) [מ] מו לה [מ] שרמחה ב"ל בבילתה המשורה שמחר לידתה (ב]) [מ] מו ראחה אחר כל לידה ג' פעמים (") ובינחיים לא ראחה יש שבחבו לחקל (ב"ו) להחירה לבעלה ב"ל פעמים (") ובינחיים לא ראחה שחושהה עדיין מכח (ב"ו) להחירה לבעלה ובדרן מכח הלידה ולכן כואה סמוך ללידה ולא אח"ב וחליכן בלידה כמו שחליכן במכה (הגהוח ש"ד סימן מ"ז וחשובת רבי יומנן) וכל זה אם כבר עברה ופמשה בין לידות הראשונות שהוחזקו

יורה דעה קפז הלכות נדה

טבילה דודאי בלאו הכי א"א למצוא שלש פטמים רצופים שהרי לריכה - הש"ע בהמוך בטנין חשש ראיית ליל טבילה דשמה חלוי החשש באותו

דחין מהירין חלא כבאחר כך עברה ושמשה דהוחזקה ביאות של היחר אחר ביאות של איסור והלינן בהולשת הלידה אע"ג שחזרה אחר כך וראתה ג"פ אחר לידהה ולא כמשה אח"כ אכל אם שמשה אח"כ ולא ראתה אפי' ראתה מחחלה ג' פנמים רלופים שלא בעה לידחה טהורה דעדיף מבדיקח שפופרת כך הם ביאור דברי הרב וכן משמע בעע"ז כדפי' עיין שם והכי מוכח להדיא בהשוב' הר' יוחנן שם שכתב לכאורה משמע מדקאמר בלידה ג' בענין זה בלא שינוי משמע שנם בלידה ג' כו' משמע שהיו כל הלידות שוות ממש ולח בח השוחל לשחול עד חחר לידם ג' ובלידה ג' ע"כ היו רטפים דאל"כ פשיטא דבלא"ה שרי לכ"ע אפילו בלא לידה דהא רלופים דוקא בעינן וכדאיחא בתשובה שם וכדלשיל סעיף ח' ולח היה לריך המשיב שם למלוח טעם היחר לידה ואם כן משמע שנם הג"פ הראשונות היו רלופים ע"ש ודוק והב"ח פירש דעת הרב שראתה אחר הלידה שלש פעמים אבל לא היו רנופים כו' וכחב שכן משמע מחשוב' הר"ר יוחנן לשם ונהפוך הוא וכדפירשי ובלחו הכי נמי חין סברת לומר כן דהת כיון דברי חחר לידה החחרונה אפילו הין רטפים א"כ מה לי שהיו הביאות הראשונות רטופים או לא

דלא מסני לה וכ"ש דבדיקת בפופרת לא מסני דלא מסני חיקון שפופרת או ביאה ולא ראחה אלא במקום שיש חשש באוחה ביאה לאיסור אז אמרינן כיון דנחקנה על ידי שפופרח מה שראתה ע"י השמיש הוא מחמת לדדין כדלעיל משא"כ כאן אף את"ל שניתקנה והוחרה אח"כ היינו עד לידה רביעית אבל אחר שנחחוקה לראוח ג"פ אחר כל לידה לראות ג"פ רלופים ובוה לא מהני לומר הוכו הלדדין לא מהני לה אף אם יבוא טליה באישור אחר אותן הג"פ להחירה אחר לידה רביעית דהא אחחוקה באיסור ג"פ אחר כל לידה בג"פ רלופים ובודאי חראה גם בפעם הרביעית אחר הלידה ג"פ ויהיה ודאי איסור לפנינו וכאן לא שייך לומר כיונשיש בינחיים ביאות של היחר דהא ג"פ רלופים ראת' אחר כל לידה וכוח עכשיו אחר לידחה כמו ליל טבילחה דלעיל אלא אם עבר ובא עלים באיסור אחר לידחה ולא ראחה או מהני ואזלה חזקת איסור לראות אחר לידחה. כל זה נראה ברור ופשוט וגם פסקי רמ"א יורו על זה אלא שקשה בדבריו דמה שכחב או ראחה אחר כל לידה ג"פ כו' דמבמע רצופין דאם לא כן מה זה שכתב אח"כ וכל זה אם כבר עברה ושמשה כו' למה כתב עברה והלא בהיתר שמשה דלא נאשרה כיון שלא ראחה ג"פ רצופין אחר שום לידה אלא ט"כ שראתה שלש פטמים רצופין אחר כל לידה וטל זה קאי אם טברה כו' ואם כן קשה מאי מסיים אח"כ אבל

> ביאור הגר"א חידושי רע״ק

(פ"ך פ"ק ל') כאילן עברה. בת' אמונת שמואל כ' די"ל בפשומו דמשבחת נ' רצופים [כב] כי תליגן כו' . כיון שחויגן שאח"ב אינה רואה ולא גרע מאם י"ל חסת לוה כפ"ש

ישברן ובתרם נעו וערי חדי שכי דוף עדידהו מם נחתם בנילה מישונה? של שבינה חדי שכי דוף עדידהו מם נחתה בניל עילו של בנילה מישונה במוך להות על עבילה קעם רסת לבילה בילו של של של של של משל בילה של בנילה בילות בל בילות בילות בלילת בל בילות בלילות בלילות בל בילות בל בילות בל בל בילות בל בל

וסת ממש ודמי קאסורה וק"ל) כדאמרינן גבי מי שרוצה לצאח לדרך כמבואר לעיל סימן קפ"ד ועיין בפא"ח וא"ה משמע דשקולים ושוים הם ול"ע למעשה: [1] בביאה ראשונה שאחר טבילתה . ואפילו היה ניאחה כלא דם נינחיים כנון שעברה ושמשה בלא מבילה ת"מ כיון שהוחזקה לראות דם ככיאה ראשונה שאחר מבילחה הוי כאלו ראחה ג"פ רנוסים בלי הפסק השמיש בינחיים רק בכל פעם אחר הז' נקיים שכלה וראהה בביאה ראשונה ואסורה כן פירש הפ"ז והש"ך בסוף ספרו בלוח המעוח דברי הרב ועיין באמונה שמואל סימן כ"ג שכחב דכוונת הרב בהנ"ה רלוסים פקנחה עלמה בג' עדים חוך שיעור וסת ושמשה ג"ם בלילה אחד דהוא היחר גמור ולמחר בדקה בעד שלו או שלה שקנחה בשלשה כנ"ל ומצחה על כל חחד מהם דם זו נקרח רצופים עכ"ל ומ"מ לדינת גם דעתו מסכמה דחפילו היה השמיש של היחר בינחיים הוי כרלופים וכמו שהאריך בחשובתו בסימן ה' ע"ש וגדולה מזו כחב שם באשה שרחתה ג"פ בכל פעם בביחה רחשונה שלחחר מבילחה לוסחה אבל בין וסח לוסח כשמבלה אחר מציחת הדם שמשה כמה לילות ולא ראהה ופסק שם גם כן דאוחה אשה אין

לה מקנה אם לא פל ידי בדיקת שפופרת דהיינו קודה חשמיש אחר פבילתה לוסחה (דבין וסח לוסה לא מהני בדיקה כמו דלא מהני השימוש בין וסח לוסח כיון דקבשה הוסת דוקא בביאה ראשונה וק"ל) וכל זה מיירי שלא נקבש הוסת דכיאם בימים שוים בימי החודש או סמוך לעבילה שוים כגון כל שלש שעמים בליל א' או ב' אחר טבילחה וכיון שלא היה הביאום שווח בזמן דאז לא יקבע רק לביחה רחשונה וח"ח לה לשמש לעולם משח"כ חם הביחות והרחיות היו שווח בזמן אז הוי כוסת מורכב ומוחרת לשמש לאחר אוחו זמן אפילו ביאה כחשונה כמ"ם בס"ק כ"ט ודלה כדמשמע בחשובי ה"ש ע"ש: [לה) שראתה ג"פ בביאה ראשונה שאחר לידתה . ופי׳ שחחר כל לידה כחחה פעם חחם מיד בביחה רחשונה ובינתיים שמשה ולא ראחה אפ"ה אי לאו דחלים בחולשם הלידה לא היינו מחירין משעם עברה ושמשה דהוי כבדיקת שפוסרת כיון דלא היה הבדיקה מיד אחר לידה כיון שהוחזקה להיות רואה בציאה ראשונה שאחר לידתה והוה כביתה שחתר שבילתה וכמ"ש בס"ק ל' וכן פיתש הש"ך דברי הרב בנה"ך וחזר קצח ממ"ש כאן נש"ך: [לכ] או ראתה אחר כל לידה. שיין

מכתכם דגם מכיי וש שבוכה במ"ך ס"ק כ"ט אוא דמ"ת מהיו בדיקת שפוסרת או עברה ושמשה דאמר" כיון דהשתה לא חואי מחיין דחשה לא מירי בסשות ואשה בח"ך מ"ק מ"ש מדי בח"ך מ"ק מיש אוא דמ"ת מהיו בדיקת שפוסרת או עברה ושמשה דאמר" כיון דהשתה לא מריי בסשות ואש"ה לריך למעם דגליון בידה דהוי כמו מכה אבל ממעם מכרם ושמשה דא"ב ב"ד דה"ב ה"ב כיאות השבונה אוא מירי בסשות ואש"ה לריך למעם דגליון בידה דהוי כחו מכה אבל מדי בדיקת שפוסרת אב"ם בכיאה בשנה מבירה במשבה אפילו ברחוק מלידה כיון דהשתה לא חואי מליד בכיחות מבירה במו מכה אבל מקום בשברה ובמשה אפילו ברחוק מלידה ביון דהשתה לא מחום אוא להיכה בריי בדיקת שפוסרת אוא דמי לראשה אתר כל מכילה דאע"ג דבינתיים שמשה ולא לאם מחום להיל למינו תבובת מכה"ד ותחו בכוא במב"ם ב"ד משמע ברבייו ע"ל אינו לפניך לשון הב"ה ש"ד למען העמוד על אתתם הדברים. זום לשונו תשובת מה"ד יותון למכד"י הב"ל על אשה שרמות מעוד על אתתם הדברים. זום לשונו תשובת מסה"ד יותון למכד"י הב"ל על אם שרמשה מתחם הממש בובן פפש ג"ד משמע מתחם משמש וכן פפש ג"ד מתחם משמש של ידו משמש במוך לאתר לידתה כשמתה תשמש וכן פפש ג"ד מתחם משמש של ידו משמש בובו בלא באתה הממש בובוב לא באתה יותר (הירוש שלא באום על ידו משמש) ועבלה ובאתה כשפת ששמש במוך לאחר לידתה כשמתה תהמת השמש בובוב לא באתה יותר (הירוש שלא באום משמש) ועבלה ובאתה בשמת שממש במוך לאחר לידתה כשמתה הממש בשמשה אותר (הירוש שלא באום משמש שבמים. על דבר באתה בשמון לאחר לידתה כשמתה הממש בשתם במום משמש בשור של הדו משמש בידו שלה באתה הממש במום הממש בשמום למתח הממש במום במום במתם בממש במום במתם הממש במום במום הממש במום במום במום במום במתחב הממש במום במתחב הממש במום במום במתחב במתחב הממש במום במום במתחב במתחב במתחב במתחב במתחב במתחב במתחב במתחב במתחב הממש במום במתחב במתחב במתחב המתחב במתחב במ טכילפה דלא מהני מה ששברה

מיירי מרלופין ובלבוש כוסיף כאן תיבם וזם לשונו אבל לכתחלה אם לא חליגן בלידה בו'. ג'ל דדוקא ראחה לאחר ל"ג לזכר וס"ו לנקבם ראחם שלש פעמים רטפים כו' ורטנו לומר דקא משמע לן דלא אכל חוך הזמן הזה כיון דמן הדין דם סוהר הוא וכדלקמן סי' קל"ד מלינו חבמיש בינחיים בלא ראהם אלא כשעברם ועשחה כן אבל - נראה דאין להוליא אשה מבעלה בשביל כך דנהי דהחמירו האידנא

רברבי דף ל"ג פ"ח כ' ולי נרחה דדוקה שעברה ושמשה ג' פעמים

ולפעד"כ דדברי הרב ברורים בטעמה דהשמים זה שלה רחהה *) עדיף

מבדיקת שפופרת וכן משמע בחשוב' מיימוני שכבחחי לעיל ס"ק י"ח

דהלבט הוי כשפופרת ע"ש: לד מותרת לבעלה שהרי לא קבעה כו'.

תשום דמטחתה קחתר ותשמע דמיירי בכל ענין ומ"ש הרב בסמוך חבל חם

ראתה ג"ם כלופים כו' תשום דהתם דוקת קאמר דתם לה היו כלופים מוחרת כיון דשמשה בנחיים הלינן מכח חולשת לידחם וק"ל: [לג] אבל אם ראתה

ג"פ רצופים . וכחב הש"ך ונרחה דדוקה רחתה לחחר ל"ב לזכר ום"ו לנקבה

אכל חוך זמן הזה כיון דמן הדין דם שוהר הוא כדלקמן שימן קל"ד דאף דהחמירו

החידנת שלח לבעול על דם שוהר היינו לענתן חבל מ"ח חין חוציחין חשה תבעלה

כשביל זה: [לד] אם עברה ושמשה . משמש דאפילו בפעם אחת סני וכ"כ

הם"ך שכן עיקר ואע"ג דוסח הימים או וסח הגוף שנקבע ג"ם לריך ג"כ עקירה ג"ם מ"מ לא אסרים לה על בעלה כל שנעקר בפעם א' ועוד שאין דרך דם לבא ע"י חשמיש חמיד ועמ"ש לעיל בס"ק י"ב: [לה] שותרת לבעלה שהרי לא

ביאות של היחר אחר ביאות של איסור לב [לג] אבל אם ראחה ג"פ (כד) (שז) רצופין אחר לידה לא חליק בלידה אלא צריכה בדיקח השפופרת (כך משמע שם) לב [בד] תיהו כ"מ שצריכה בדיקה [לד] אם עברה (כה) זשמבה ולה לאחה מותרת דהשתישום שלא ראחה בו עדיף מבדיקה השפופרת כנ"ל (ד"ע) :

יא [כה] יי אשה שראתה מחמת תשמיש ולאחר חצי שנה חזרה וראתה מחמת תשמיש לד (לם) מותרת לבעלה שהרי לא קבעה בג' וסתות

דלפי זם משמע אם כבר ראתה רלופין ג"פ חחר כל לידם מהני לה מה שעברה ושמשה אח"כ ולח דכ"ש הכא ועוד דהכא איכא נמי לד היחר דמחמת חולשת הלידם ראתה בין לידה ללידה בתהיה מותרת אפילו אחר לידה רביעית ראתה דם מחמת תשמיש. נ"ל: אג מיהו כל מקום כו'. ובספר אפי וחלילה לומר כן שהרי הוחזקה בביהות חיסור ג"פ החר כל לידה בלי סחזקת ביאוח כיתר ביניכם ומכר"ר יוחנן לא סתיר לעיל אלא שראת׳ פעם ח' אחר כל לידה ממילא כופסקו ביאות היחר בין הוחן ביאות ברולים לעשות החיבור דסיינו בלירוף של כל אחר לידם לבדדי דהא נודם לידה השניה אין כחן איסור מבח"כ כאן שים ג"פ איסור בהרי

באמת אינו מותר והג"ה זאת אינה

נכונה דא"כ לא היה לו לרמ"א לכתוב אלא אבל באמת אסורה היא

ומה לו להזכיר כאן לא חליכן בלידה

גם למה לו להזכיר אבל אם ראתה ג"פ

רלופים והא לעיל ג"כ מיירי ממנן

ותו דלמה לא כ' לעיל בעיקר הדין

תיבת רלופים והיותר קבה מן הכל

כם רלופים אחר כל לידם ויש איכור אפי' קודם לידם הבנים ולא מהני בזם הוכו הלדדים וא"כ הוחזקה בכך וסום אחר לידחם כליל טבילחה דלעיל ואסורה אחר כך אחר לידחה רביעית ומה שכתב רמ"א אח"כ בסוף דבמרום פלריך בדיקה מסני טברה ושמשה היינו בעברה ושמשה אחר לידה הרביעית וכ"כ בהדיא בד"מ אבל נא מהני לה מה שפימשה ולא ראהה קודה לידה הרביעית שזכרנו וזה ברור לכל

בסי"א ועש"ך: [כַד] מיהו כו' . ע"ל ס"ב עד מקום כו' : [כַה] אשה כו' ואס כו' . רהיינו ששמשה ג"ם כלילה א' ואחר כל תשמיש קנחה עצמה בעד וכשחרית ברקח הג' בם איתם ן ינכן שיים כל יל על פינ עו פקום כוי: נכן האם מין - רחיינו שמשמח גים ביימה איתהור כל תשפים ענדה עצמה בעלי ובשחית ביקה הגר כפידם "עדים מצאה שלים ודברי הרב בדורים . ובת' נו"ב כתב לתרץ די"ל דרא"ד ס"ל כתפור לקמן (מ' קפ"ם) דגם ומת קפיצות צירך שתעקד נ"פ או דס"ל דתשמיש הוי כמו את הגוף דאכלה שום (וכדס"ל להפ"ז סקפ"ז) מש"ה ס"ל דלא נעקר בפעם א' אא"כ שמשה ג'פ והא רמהני שפופרת היינו באמת רק בנמצא מחצד דראית דמן הצדרים דוא אבל בתשמיש דל"ש כן בעי" ג"פ:

פתחי תשובה

של היחר הפ"ה לא מהני כאן. מ"ז: (כד) רצופין. כחב הש"ך כלומר דאם חירע לה שרחחה חיכף חחר לידחה ג' פעמים רצופים וחח"ב עברה ושמשה בנחיים ולם כלמה וחח"ב חזכה וכחתה חחר לידתה ג' פעמים רצופים ולח שימשה שוב מוחרם וכן חפי' ראהה אחר כל לידה ולידה ג"פ רצופים רק אח"כ בין כל לידה ולידה שמשה בנחיים ולח כחחה וחחר לידה ג' חו ד' חזרה וכחחה ג"ם כלופים ושוב לא במשה שותרת אבל אם ראתה ג"פ רצופים אחר לידה אבור לה לשמש אח"כ לכתחלה דאין תחירין אלא כשאח"כ עברה ושמשה דהוחזק ביאוה של היחר ס"ל דְבוּח דחורייהה וכת"ם לעיל בי' קפ"ד כ"ב משמו) לכן כיון שים ספק שמח בפעם ב'

מתר ביתות של תיסור ותלינן בחולפת הלידה תע"ג פתורה תח"ב ורחקה ג"פ החר שרי ובוח דחורייתם וכב של מיסור ותלינן בחולפת הלידה תע"ג פתורה למדה מתחלה ג"פ הלופים שלא בעם לידחה מהורה דעדיף מבדיקה שפופרת כך הם ביתור דברי הרב לידחה ולא שימשה הח"כ ולא כתחה מתחלה ג"פ רצופים שלא בעם לידחה מהורה דעדיף מבדיקה שפופרת כך הם ביתור הרב של ביתור מיצו ביתור הרב של ביתור הרב ביתור הרב של ביתור הרב ביתור הרב של ביתור הרב של ביתור הרב ביתור שכ"ל והט"ז השיב על רמ"ח ומגיה בדבריו ע"ש חבל כנה"כ סותר כל דכריו כאכיכוח וכחב עוד סש"ך דהאי ג"ם רצופים אחר הלידה נ"ל דדוקא ראחה לחחר ל"ג לוכר ום"ו לנקבה אבל חוך הזמן הזה כיון דמן הדין דם טוהר הוא כדלקמן סי' קצ"ד נראה דאין להוליא אשה מבעלה בשביל כך דנהי דהחמירו האידנא שלא לבעול על דם טוהר היינו לעלמן אבל לא להוליאה מבעלה וע"ל סי' ק"ץ כמ"ב . ובח' א"ש שאלה א' כחב הואיל ושגו האחרונים בכיאור הג"ה זו לכן אשרשנה דמיירי שאחר כל לידה ראסה ג"פ מחמת חשמים ראשון שמחר השכילה דהיים שמוך למחר לידחה כששמשה ראהה מחמת חשמים ושוב לא ראסה שום ראים שבלה אחר ראיית חשמים ועבלה ורחהה שנים, מהתה חשמיש וכן פעם ג'.והח"כ פיכסה נדה ורחתה מעומה כדרך נשים ועבלה ווח רחחה יוחר מחמה חשמיש וכן חירע לג' ולדום שחחר כל לידה ראחה ג' פעמים מחחת חשמים ה' שאחר הסבילה והראיות היו רצופין אלא שאחר הראיות ג"פ רצופין שסמוך לכל לידה ראחה אח"כ כשאר נשים שלא מחמח חשמים ופבלה ושמשה ולת רחחה מוחר לשמש חחר שחפבול חחר רחיום הג' שרחתה ג"ש מממח חשמיש דיש לחלות מחמח לידה ובספר הרמ"ח הוא מ"ם וכנ"ל ואם חירע לה שראחה ג"פ בביאה הראשונה שאחר לידחה וראחה אחר כל לידה ג' פעמים כו' וחיבת או הוא מ"ם וא"ל היאדיוכל למשכח ביאת היחר בנהיים דכתב רמ"א דאיירי ששמשה אחר טבינחה באוחו לילה כמה פפמים ובכל חשמים קנחה פלמה בעד מיוחד ובשחרים בדקה הבדים ומצאה פל עד אחד דם ובשאר לא מצאה וכך עשתה ג"פ בכל שבילות וז"ש רמ"ח ואם ראהה ג"פ ופו' כאלו ראהה ג' פעמים רצופים כו' היינו שהוחה עצמה בג' עדים ושמשה ג' פעמים בלילה אחד ולמחר בדקה עצמה ומלאה דם על עד ראשון וע"ז כחב רמ"ח דג"פ אחר כל סבילה הוי רלופים כמו רלופים בג' חשמישים בליל א' דלא כש"ד ש"ק למ"ד . ועיין פוד שם שאלה כ"ג שכחב שיש מקום או ב' פעמים בליל ב' של שבילה וכו' וכ"מ הלפון של מבילה . דלגירסה הש"ע שלפנינו הל"ל בליל מבילה א"ו דאיירי שאחר המבילה בלילה אינה רואה ובליל ב' רואה וא"כ כיון דקבוע פ"א לריכה לחוש לליל שני במבילה ב' עכ"ג : (כה) ושמשה . ובם' אפי רברבי כחב דדוקא שעברה ושמשה נ"פ ואין כן דעח הש"ך אלא כפשמ

בפ"ז מה שהפריך להתמים כאן בדברי סרב והעלה דדעת כרב דפס היו הראיות רצופות אחר הלידות דלה חלים בחולשתה מכח הלידה ונמשך בזה אחר דעת הב"ח וכבר החריך הש"ך מחד בספרו נה"כ להשיג עליו ברחיות ברורות דחף שלש פעמים רלופים מיירי אפ"ה כיון שעברה ושמשה בנחיים או שבדקה עלמה בשפופרת אפילו רחוק מלידה חלינן בחולשת הלידה אבל כלא עברה ושמשה או בדקה עלמה לא חליט בלידה כמ"ם ס"ק א". ומפעם עברה ושמשה לחוד לא הוה שרינן דדלמת קבעה הוסח ללידה וכמ"ש בס"ק ל' ול"א וכך כחוב בחשוב' אמונה שמואל בסימן א' והשיג שם גם כן על הב"ח ופ"ז עיין שם ומסכים עם הש"ך אך שמניה קנח בדברי הרב כאן ובאמח הוא שלא לנורך שכבר נחפרש הכל על נכון וכמו שכחב הש"ך בספרו נה"כ והח דלח כחב הרב כחן חיבח רלופים

נליון מהרש"א

(בש"ד מ"ק ל"ב) עדרות סבדיקת שפופרת . ול"נ דדעת כאסי רכוכני דגם כשפופרת גא מפני רק אם פנאם מן פלד והכיתר הוא משום שיש לה מכה בלודים אכל אם גא תנאה כלל לא מיעקר בפעם אתת ונלפ"ד דדעת פאפי רבובי כדעת הטור שהכיא הש"א בסימן קש"ש ס"ק ל"כ ודוק פוד לע"ד שעם האשי רכוכי

דנול מרבבה

אם ראחה ג"פ רטפים אחר לידה לא חלינן בלידה דהא גם ברישא וכ"ז נראה לי ברור: לב אבל אם ראתה ג"פ רצופים אחר לידה ש"ז): יז פשונם מושנ"ם פי נקודות הכסף ולחתר מבילם ג' שבופיים ממ"כ פירסם נדם ורמתם

שלח לבעול על דם טובר היינו לעלמן

אבל לא להוליאה מבעלה וכה"ג כחבו

הע"ו והפוסקים לקמן סימן ק"ל

סמ"ב גבי כתם דחם השחילתו

ליושבת על דם עוהר תולה בה אפילו

בזמן הזה דאף על פי שהחמירו בעת

ישראל שלא 'לבעול על דם טוסר

לעלמן החמירו אבל לענין שלא חליל

על חברתה לא החמירו עכ"ל ונראה

הורגלה ככח דחיםור'ודה פו לה מיססרה לבעלה הפילו בצ'כיחות של חיסור עד כחן. כו סכית דעת ככינו הניתנ ודבריו בחשוכם חמים בק שזריחל בן כחבר רבי יחיחל וחש"ב דכתב כתשובה ומיהו לח כמסינן פלים חבל רנוסין מיסח בפינן שהרי נשחח לג׳ וראתה רק פעם אחת לא מתסרא וסמכיון אהא דאין כל סכמות שוין עד שתתחוק כשלם כמות דמיכורה וכוח כדין לכעלה ברחשון היכח בהיו ביחות של היחר כנתים דהח נוסים כמי כמים בוטים נפי מין ככ סכמות שוין עד כאן והאריך בתשובה כא חזינן לדככי חזימן כחום של סיסר קודם רכינו חנכחל כיון דכגברה קה וחש"ם שנחתר מכחן הוחוקה בנ' חשמישי דחיםורת כיון ומפים שניהא שנין החקב בג' השמישי דאיסורא כיון דכאי גברא אין כמוחיו שוין לאסור אף על פי שבין ג' דאסורא באחרונס עמיר רבינן דאסורא באחרונס עמיר רבינן הנואל כלא בדיקה ואף מ"פ שהפוסק כפל בחשובה ולא סמכינן פליה היינו פשום שנחוספו בחוקיו של איסור וכיו מתרונים וחיכה לחימר מתר שנתוספו והוחוקו בחום מבל בחי כחות לה נתיר . גברת דחחר שנתוהפו הכחום והומוקו באישור דהיינו אחר לידה א' הזרו זהיו כמום של סיפר כברתשונה קורם שנתעכרם וכן הזרו של היחר בלידם ב' אין חולק לומר שלא נפלם סביאות (לריך לומר סראיות) של משמש כנרס סראיות) סרחיום) של משמיש כנרם כחום , ויש לחלום לסיחר ולח נאמר שיחלוק כ"כ פלר"ח אפי כלה חילוק משם סלים החרם רק שהוער כיון ברוחוק בחותו כח היתר כשכה דם לחתר מכאן כא מן כנדדים ולם מן

וכן אירע לה לג' ולדום בענין זה בלי שינוי ולא בא השואל עד לאחר לידה ג'ש"ב השאלה. ולכלורה היה מכמע מדקומר כלירה ג' בענין זה כלא שינוי משמע שגם כלידם ג' אחר ג' וכחמה מחמת פנמה ומכנה ולת כתקה מחמת תשמים . ועיהו מדברי מהר"י הלוי משפש שהדבר חינו כן דקחמר ברבליו אמר לידם ג' כום כד כפום מממת חבמים חדתי ולח חיחשקר חש"ג דאיכא כו' מכל שקום משילו אי פום המפשה כן הנני המה על מהר"י הלוי אשר מערער כל בר וחף משם שירעמי שלכוב ענותנוחו והסידותו שלח חלי שכל מקום מוכח ש.ח רחם דברי רבינו חננאל שכחב וכקיל יותר ויותר ווה לפונו מפתע בתוספתה שלה כחו משמים לפלריך בדיקת שפופדת אוא כאשה שמיד אחר נשומי

פעומה כדרך נשים ופכלם

ולא כאקה יותר מחמת משמיש

נתקלהל בעלה ג"ם ולא היו לו ביאות של היתר דאפרינן כברייחה כשהה ורחשה מחמת ספמים ה' וכ' וג' משמע דהם

בתקור וכל שכן ככח שים לחלות כמכות כוולדות ונתחלשו וסוכו כאדים

ונכחכו וחיכה למיפר פל ידי משמים עד זמן שנחחוקו ראייתה מכח כלידם יוצא דם

במשמיש ולח דש פמח

פי' והלכך כשהגיע חלי שנה אחר ראיית פעם האחרון ולא ראחה אז

חו לא חיישא כלל וכן הוא בחשובה הרשב"א שהביא בית יוסף וז"ל וחו לא חיישא דכל מידי דלא מיקבע בג' זימנין מיעקר בחדא זימנא לאפוקי

אם ביחה קובעת ביחה לריכה ליעקר ג"פ כדבסמוך אבל ודאי דאפילו

שהוחזקה לראות אחר כל לידה וחליכן

בהוכו הלדדין ונמלא שפיר מסיק

אח"כ אבל אם ראתה ג"פ רצופין אפי"

אחר לידה אחת לריכה שפופרת ולא

מהני לה אם חעבור והשמש באיסור

אח"כ אלא לעניוחשמיש שמכאן ואילך

עד לידה רביעית דהיינו שחחר לידה

שלישית מותרת עד שתגיע לידה

סרביעית ואז אסורה אע"פ ששימשה

בינחייטולא ראמה כי דרכה של אשה

זו לראות דוקא אחר לידתה והוה לה

וסת בזה . גם מו"ח ז"ל כחב דהג"ה

זאת מיירי ברישא באיכן רצופים ולא

ידעחי למה לא הרגים לפרש מ"ש וכל

זה אם עברה דהא אין כאן עברה

וע"כ כמו שהנהחי כן לריך להיוח

מבין ע"כ נרחה שיש כחן ט"ם ול"ל וכ"ז חם כבר שמשה וחיבח

סברה אינו נכון כאן ונמלאו דברי רמ"א ממש כדברי מהר"ר יוחכן

ומ"ש או ראחה אחר כל לידה ג"פ מיירי באינם רלופין ויש ביאוח

היתר ביניהם ועל זה אמר אם שמשה כבר ור"ל בהיתר אז לא אמרי'

ועיקר הדין נחבאר בסייעחה דשמיה בכל פרטיו . ומ"ש מיהו כל מקום

כו' פי' הן כאן בראחה ג"פ דהיינו אחר כל לידה פעם אחת ולא הוחזקה

בביאות היתר בינחיים שלא ראתה ממילא היא כשאר אשה שראתה ג"פ

רלופים ועברה ושמשה אח"כ ולא ראחה מהני לה שלא חחשוש עוד אכל

אי הוחזקה בביאות היתר בינחיים איןכאן חשש וכן אם ראתה ג"פ אחר

לידה בשלש לידוח ועברה ושמש' אחר לידה הרביעית מהני לה אבל

לא מהכי לה מה שעברה ושמשה באיסור בין לידה ללידה כיון דהוקבע

לה וסחות ללידות לריכה חיקון אחר לידה הרביעית דוקא וכן בכל

אשה שראחה דם מחמח השמיש ג"פ שלריכה שפופרה כמ"ש סימן קפ"ו

כ"ש שמהני לה אם עברה ושמשה באיסור והוא סברת רמ"א בד"מ

דברי הרב דבפעם ח' סני לפי טעמו דעדיף מבדיקת שפופרת וק"ל: (כו)חוששת.

כתב הש"ך וכ"ל דה"ה לוסת החדש חוששת כנון אם שמשה פעם ב' במ"ו בניםן

חוששה אח"כ לפ"ן כחייר ואסורה לשמש בפ"ו באייר ואם לא ראחה בפ"ו באייר

חוששת להפלצה חלי שנה ושוב חינה חוששת לע"ו בחדש וה"ה חחר ששמשה פעם

ראשונה חוששת מיד לוסת החדש אבל לוסת ההפלגה א"ל בלא ראיה שניה ועי"ל סי' קפ"ע סי"ע וסכ"ב וכ' הע"ו וח"ל למה חמר בס"י בהג"ה ג"פ חחר עבילחה

והלא בב' פעמים לריכה ג"כ לפרוש בסבילה כמו הכא דהחם קאי לענין לאוסרה

על בעלה ומשום חששה זו דלה הוחזקה בג"פ לה הסרי לה עולמית על בעלה אלא דכל היכא שאפשר לחום לפי שעה חושש כיון שיהיה לה אח"כ היחר עכ"ל: (כו) להשהותה. וכ' נחשו' מהר"ס פדוואה סי' י' דהיכא שנפרדו זה מזה שאינו

לר בשכונחה ח"ל עדים דחין לך סהדי יוחר מזה שמרוחקין הם. וחם לח קיים

272

מחל"ח: ידו גם זה שם פימן חה"מ ודקדק כן מדכרי חה"מ ודקדק כן מדכרי פרמב"ם: (0) דחייכינן שמא יכא עלים דוכשמעבול ליכא אלא איסורא דרבנן קיל לים ואפי למעבד עלם בדאמרינן ספ"ב דכחונות כפנרם חת חבחו עת חובת כשכונותו וכו': ים שם לדעתו: כ כית יוסף מכתוםפחת דפ"ע דנדכ כולן בודקין חוחן בשפופכת

נקודות הכסף

לכעל סורי וסב ולכעל בים חדש שכחבו דבסנסת ש"ד משמע דמיירי באיגן ראוסים מה שחמר כהנהח שיד ושוב נא ראשה ביינו ששמשה ולא ראחה אבל הא ליחא כדפרישים . (ב) מדקאמר אחר כך ולאחר טכילם כו׳ וטכלה ולא : אתה יותר מחמח תשמיש מבמע דעד השחא לא אירע לה שלא ראחה מחשם משמיש רק לחחר ששששה ג' שפמים רצופים חירע לפ כן. (ג) מדקחמר ולח כח פשחת לשחול עד לחחר נידם כ' כו' משמע שחוו כח מיד לחתר לידם רחשונה לח הים מחיר כיון שלח חיו ביחוח של בינחיים חומח דהיו רנופים דחב נח כן סביטח דמוחרת . (ד) כלפון החשובה דמומנת ז (י) כנסו התפוכם ג' לחר ג' הראיות מהמת חשמיש כו' משמע מדוקע השמיש כו' ההאיות דהיינו ילושות דחם לח כן כום ליל למימר מחר בכחיום הוח ודהי ברלופים מיירי וסלקה דעחה משום נ"פ כמילומכ (ס) דקחמר וחע"ם שתפוסק בחב בחבובה ולא סמכי עלים סיינו משום שנתיקפו כחותיו של איסור וכיו אחרונים כו' ואם איחא כוליל משום שהיו ג' פפמים רצופים. (ו) דקחמר חבל החי גברה דחחר שנחוספו סכחות והוחזקו בחימו אחר לידה חומר כו' וחם מישה הלח לח הוחזקו בחימו בידה חחת חלח ודחי שרחשה בידה חחת חלח ודחי שרחשה חחת נים רצופים ז) דקחמר כק שחומר כיון שפוחוק בחוחו כח היחר כשכח דם לחתר מכחן כח מן בלדדים לח מן המקור וכוי שכן שיש לחלוח במשוח מכן פים לחלוח במכום סולדום כו' משמע דכח לומר דכיון דחזרו של היחר אחר לידם כ' אפילו חראה כלידה ב' חליכן כמכם כלידם וח"כ מה לי שחראה ג' פעמים או לח. (ח) מדקחמר למימר על ידי חשמים עד זמן שנחחיקה דהיחה מכח הלידה יולה משם דם בחשמים ולאו דם טמא הוא כו' משפע דאפילו ראמה דם הרכה סעמים על ידי חשמיש כל זמן שלח נתחוקה שחיחה המכם תלינן במכח הלידה וח"כ אפי' רלופים במשמע כל שלא חיחם המכה. (ט) מדקחמר ולח דם טמח כוח כלח חוינן

שהש"ם תולה להקל אסים מכה כו' וידעינן דראויה מכם לידה להוציא דם כו' אלמא דאפי ב' פעמים רלוסים מוחרם כיון דאמריגן דסאי דם מכם כום ומכוכ מגם. מ:מ ובמי כדפריטים וכל זכ ברור ולח סולרכחי להחריך הלה לפי שכנם כל עיקר יסודו שכדבריו משמע בהנחח ש"ד והפליג כדכר ואמר

לססיר כנ"ם וכו' והחרוך בדברי שפחים אך למוחר על

מלכ בקורא בספרו . וגם כי ראימו רכים וגדולים ביקשם לכם לפבין דברי רמיא אלו

מיכ בררתי הכל על וכון וסכלל דג' פעמים חתר כל

לודם דקחמר רמ"ח ברישה

מיירי גם כן כרלוסים ואפילו

סוכרחתי לכחכיך לסוניה

ゆううじ

קבעה בשלשה וסתות שוים או בדילוג מותרת לבעלה בין וסת לוסת כדבסמוך וע"ל סימן קפ"ט מדין הביעות הוסחות בשום או בדילוג לה מיהו חוששת לאחרון כו'. וכ"ל דה"ה לוסח החדש חוששח כגון אם במשה פעם ב' בע"ו בניסן חוששה חח"כ לט"ו בחייר וחסורה לשמש בט"ו בחייר *) וחם לח רפחה בט"ו בחייר חוששת להפלנה חלי שנה ושוב אינה חוששת לט"ו לחודש וה"ה אחר שבמשה פעם ראשונה חוששת מיד לוסת החדש אבל לוסה ההפלגה א"א בלא ראיה שניה והכי אמריכן לקמן סימן קפ"ט סי"ט וסכ"ב גבי וסחוח הגוף ואף ע"ג דהחם לריכה למיחש

לו ולא ילך אצלה אלא בערים : יג (יז) י הבועל את הבתולה כמה פעמים וראתה דם מחמת תשמיש (נג) לעולם מחזקינן שהם לוסחות הגוף אפילו שלא בשעת וסת החדש כגון שפיהקה פעם אחת וראחה לריכה לחוש כשחפהוק עוד פעם שניח באיזה זמן שיהיה שאני החם שהוסח הגוף כא מעלמו אבל בוסח הגוף שבא על ידי אונם כנון קפילה קי"ל ההם בסעיף י"ז דאינה חוששת אלא בשקבעה אותו ביום ידוע ולח כל פעם שחקפון וחשמיש השיב ע"י חונם כמו קפילה וע"ל סימן קפ"ט ס"ק מ"ד: לו ולא ילך בו". וכהוב בחשובת מהר"מ פדווח"ה סימן י' דהיכח שנפרדו זה מזה שחינו דר בשכונחה ח"ל עדים דאין לך סהדי יוחר מזה שמרוחקים הן עיין שם ועיין בא"ע סי' קי"ט ס"ז וכ' עוד שם דאם לא קיים פריה ורביה כופין אוחו להוליא ועיין

בטבילה כמו הכח דהחם קאי לענין לאוסרה על בעלה ומכח חששא זו דלא הוחזקה בג"פ לא אסריכן לה עולמית על בעלה אלא דכל היכא

ונכונה היא: (שון) מיהו חוששת לאחרון בו' . א"ל אמאי אמר בסעיף י"ב בהג"ה ג"פ אחר טבילחה והלא בשחי פעמים לריכה ג"כ לפרש

יורה דעה קפז הלכות נדה

שוים ולא בדילוג (מז) לה [4] מיהו (4) (מח) חושש'

לאחרון פעם א' וכשיגיע חצי שנה מיום ראיית דם

האחרון אסורה עונה אחת ואם קבעה וסת לראיית

דם מחמ' תשמיש שלשה זימני וסת שוה [4] מותרת

(מש) לשמש בין וסת לוסת אַך ימי הוסת פורשת

(לח] עד (נ) שיעקר שלש פעמים:

ים [כו] יה הרואה מחמת תשמיש ג"פ (נא) אסור

עליה [למ] ים אלא א"ב רוצה להשהותה ע"י שליש

(כּב) להְשהותה (°) אָף אם אינו רוצה לבָא

שאפשר לחוש לפי שעה חוששח כיון שיהיה לה אח"כ סיחר כנ"ל וכעין זה זכרחי בסמוך כמ"ש רמ"א: (יז) חבועל את הבתולח. בנ"י למד כפירש"י שם ואם לל וופת כו': [כן] חרואה כו'. כפוש בכתובות כ"ו כ' תנא ואף על פו בן כו' ת"ש סוף פרק ו' וכן כאן רוקא אם קיים פריה ורביה וכן

סים חוך מלחם וח"ב לה כחסה כך ב"ם חתר מלחם מחמם קשמים לה כחסכם עדיין ומוחרם לשמש עוד שעם שלישים חך לה כליל עכילם כך כליל שנים ע"ש: (ברד) חיששת לאחרון . עכם"ע וע" ח"ד שכחב דהה דחינה חוששה לע"ו בסיון . סיינו כשענה ושמשה כע"ו בחייב ולא ראחה דנחעקר בסרכבה אבל כשלא שמשה כלל אסורם (וכמש"ל ס"ק מ"א בשתו לענין ליל שכילה) וא"כ כשאשה רואה ס"א מחמח ששמיש נאסרת לאוחו יום של החודש של ראיה מחמח חשמיש שמוחלם עד אוחו כיום וכמו אשם שניניל לראות ש" קפילה כהפלכה פלונים דאמרינן כך שבעה שאין הקפילה פועלה להפיק דם עד כך וכך ימים ה"ל אין חימום החשמיש אונו עד יום ד' אחר פכילהה ואשפר במחלה קומפו עלכים שבה וסוגלים החשמיש ואחר

פועל פד יום ד' אחר מצילהם ואפצר במתלם קומעו עלכם בכם וסולנים החשבים ואחר מיום משמשים נחכם משמשים ולחר מו בשל מצילה ואם או בלי או ד' או מוחכת שד אותו יום מא אפורם בלי שבילה את מוחב בלי שני בלי מצילה ואם משמשים ועב"ש מיי קפ"ש ס"ק ל"ג וכם"ש מיי קפ"ד סק"ד מהיד של החום כול מוחום כל מיי קפ"ד סק"ד מהיד משמשים ושב"ש משמשים משמשים משמשים משמשים מוחבר ולחת ביום בלי ונחת אך בלי וש לפי הסיד משמשים בלי ונחת מוחות במשק בלי ונחת אותו במשק בלי ונחת אותו במשק בלי ונחת אותו במשל בלי ונחת בלי ונחת בלי ונחת אותו במשק בלי ונחת אותו במשק בלי ונחת אותו במשק בלי ונחת אותו במשק בלי מיי משמשים ולחת במשק בלי ונחת במשק בלי ונחת במשק בלי ונחת במשחשים בלי ונחת בלי ונחת במשחשים בלי ונחת במשחשים בלי ונחת במשחשים בלי ולחת במשחשים בלי ונחת במשחשים בלי ולחת במשחשים בלי ולחת במשחשים בלי ולחת במשחשים בלי ונחת במשחשים בלי ולחת במשחשים בלי ולחת במשחשים בלי ונחת במשחשים בלי ולחת במשחשים בלי משחשים בלי ולחת במשחשים בלי ולחת במשחשים בלי ולחת במשחשים בלי ולחת במשחשים בלי של המשחשים בלי של המשחשים בלי של המשחשים בלי ולחת במשחשים בלי של המשחשים בלי משחשים בלי של המשחשים בל המשחששים בל המשחשים במשחשים בל המשחשים במשחשים במשחשים

קבעה. פי' מש"ה מוחרת אפילו בימי הוסת כיון שלא נקבע ג"פ רק פעם אחת חוששת ואה"כ מוחרת לשמש כ"כ הש"ך וכן מבואר מדברי הרשב"א ול' מחבר כאן סעיף י' ומ"ש המ"ו בום בס"ק מ"ו אינם מובנים לו כי הם אך למוסר: [לו] מיהו חוששת לאחרון פעם אחת. וכסב כש"ך וככסה לי דה"ה לוסם החודש חוששת כגון חם שמשה פעם ב' בע"ו בניםן חוששת חח"כ לפ"ו באייר ואסור לשמש בפ"ו באייר ואס לא ראחה בפ"ו באייר חושפת להפלבה. חלי שנה ושוב אינה חושפת לפ"ו לחדש וה"ה אחר ששמשה פפס ראשונה חושפת מיד לוסם החדש אבל לוסת ההסלגה אינה חוששת דא"א בלא ראיה שניה אבל אינה חוששח לוסח הגוף כשאינה קובעת ביום ידוע דהוי כקפילה כתבואר לקתן

סימן קפ"ם פעיף י"ו עכ"ל: [נו] מותרת לשמש בין ומת לומת. ולם אמריטן כיון דקבעה הוסח ג"פ כגון בביאוח ר"ח או ט"ו יום לחדם א"כ ביאם רחבונה שמר"ח וחילך מו ממ"ו יום וחילך חיקנם ושוב חסורה לשמש . דכיון שנקבע הוסת לימים מיד בעבר חוחו היום מוחרת לשמש כמ"ש לפיל ס"ק כ"ח [לח] ער שיעקר ג"ם. דהיינו שחעבור וחשמש דבלח חשמים לח מעקר משום דדמי לקביעות הקפיצות והימים כמ"ש בם"ק ל"ו בשם הש"ך ואם כן אינו נעקר אמ"כ בכח המקרה והזמן כמכוחר לקמן סימן קפ"ע וע"ם בם"ך ס"ק כ' ול"ד למ"ש בס"ק ל"ד דהכח חינה וחסכת על בעלה וק"ל [לע] אא"ב רוצה לחשהותה ע"י שליש . וכ' בחשוב' מהר"ם פחדווה סימן "י דחם לח קיים פריה ורבים

פכי שרי ביון שפוחוקו אחר בר שרי ביון שפוחוקו אחר כך ניאום של פיחר אם כן חלינן כנדם דדם סופר פוא ממכח פלידה והא דלא מחיר מעשם עברם ושמשם לחוד היינו ששום דיש לוחר דלמא קבשם וסא ללידוח אכל מכל מקום מפרי חם ששמשה אחר כך לוחר דדם

גליון מהרשיא

שים אונה קיבשת וסת: (ש"מ ספיף "ב) דוברעל את הבתולה כ"ם . ע" ת" נ"ב מ"ת חיורד מי" צ"ר: דנמשמים מייםים מולי כאמה גם שמה ע"י משמים ומופהו ש"ו משמ"כ בשלם פשמים לא ממרוק שבכל פשם

דנול מרבבה

מון מן סכמולם וכו' וכחבו

בידל חפר שמוחל נח שנו חלח שלא פסקה מחמם ששמיש וכו'

וכמב ואם אסשר יפשה לה לכינ ביום למפני שפיו משקי לכינ ביום כי משקיום של ברול וכון :

בכונ וכן א עור מדכרי אניו כרא"ם נפסקיו בפ"ב דנדם אהא דאימא שם דף כ' ע"ב כמה אמוכשי דלא חזו דמא משום

דלת בקיתי: ב שם בתשנה לפיש ש"ת וכחבשי וכפירוש

נקודות הכסף

ולמד"כ דלפי דכפרק הכא של יכמהו פסק כנמרא כנטואין ומלקיות כרכי דכתרי זימני

סמועד כרכן שמעון כן גמליחל דבנ' זימני סוי חוקס ולכן

לענין נשומין פסק הספ"ג דמינס מוחכם אלא לשני דכיון שראחה דם מחמת

לפנין נשוחין אכל לפנין וסחות דסיינו בכפל ראשון ושני עצמו לא סוחוקה אלא

ושני ענתו נה פוחוקה הנה בנ' שעמים אלמי לקטלנית דפסקו הטוסקים דאסוכה לשלישי ויש לם כתוכם משני כמו שנתבאר באכן עור סימן

אלא ודאי לענין ממון לא מחוקינן חלח כב' זימני כמו שור המועד ולענין נשוחין מחוקינן כב' זימני כך כחבן

סתוספות וסרח"ם בפרק סכח

על יכמחו וכך כתב עוד פרח"ם בר"פ נערם שנחפחתם

מ"ם אבל באר פוסקים חשבו לפנך נשואין כוסחום כיון דאוסחום קאתי ע"כ כג"ה :

חידושי הגרשוני

(סימן קפ"ח בש"ו ס"ק א') וב"ש הירוק כו'. וכ"ם הלכן שחינו נועה כלל לחדמומית

ותו"ח ז"ל כמכ שמנת ככתכים כשם מסר"י מרגליות שסתשם

בסם מפריי מנגניות מחחפה שילהם ממנה סמיכות לכן ועם לחתר שרחלה כמרתך כמו שמי חו שלש שעות היא טמאה שדרך הדם להחלכן מחמת רחילה . עיין

חשמים ככשל שני

סומוקס

מוקה וכוספות ושוי

כא שם מסח דר

שהוא לם בתולים:

מיני מראות וחכמים החמירו שלא

לטעות בין דם לדם ואסרו כל מראה

הנוטה לאדמימות והכשירו כל מראה

שאין לספקו באדמומית כלל: ב לבן.

וחפילו חינו לכן לגמרי חלח כמרחה

בנד לבן שנפל עליו חבק שחוכחה

לבנוניתו טהורה ודלא כח"ה בסימן

רמ"ו שמגמגם בזה וכל מי ששמעתי

וראיתי נסגו להחיר להדיא בלי שום

נמגום כלל . ב"י ומביאו ד"מ ועב"ח:

ב ירוק בו'. כ' הב"ח דהיינו כשנשחר

ירוק מהחלתו ועד סופו הכל

כשנשתוה לאחר שנתייבש הכתם

דכשנעקר מן סגוף הוא לקה ונעשה

ירוק וכשנתייבש חזר למרחהו קלח

בקצותיו ממאה

החורה אינה טמאה אלא ה'

כל מראה כו׳

דין זם מחוספתה דהיתה כולן לריכין בדיקה בשפופרת חון מן הבחולה בה"ע סימן קנ"ד ס"י : לן ואפילו אם כר . והב"ח חולק ופסק שדמים שסורים ויש לדקדק בזה דכא בחולה נקט בחוספחא ושמא - דאפילו אין לה צער כלל בשטח חשמיש חלינן בדם בחולים אבל בחשובת סיינו כל זמן שסיא בחולם וסיינו לפי מה שאמרו בריש פרק חינוקח משאח בנימין סימן מ"ז האריך ופסק כהרב ע"ש וגם הב"י גופיה כל אחת לפי דינם לא הגיע זמנם לראות עד שחחי' המכה וסיינו כחב בסוף דבריו מסחפינא להקל אלא אם כן יהיו ידים מוכיחות

לשמוחל כל זמן שכרוק מלוי בפה שרואה מחמת תשמיש וליפ הרמב"ם כשמואל פ"ם מכלכות איסורי ביאם ובסגיע זמנה לראות ארבעה לילות ובראתה בבית אביה קודם נשואין בעילת מלום לחוד ותו לח הוה בתולה ואמאי מיתל ב"י בכל הבתולו' ועוד מביא ראים מההיא דפ' תינוקת שמותרת עד שתחי' המכה וכ' אע"פ שלדידן קיימא לן בכולן אין לה אלא בעילת מלום מכל מקום לענין שלא להחזיקה ברוחה דם מחמת חשמים מחזקינו לקדם שהוא מבחולים כיון דרוב נשים חינורוחות מחמת תשמיש ומסיים אלא דמסתפינא להחיר אמ"כ יהיו ידיה מוכיחות שהוא דם בחולים ונראה הא דכתב דמסתפינא היינו מכח מה שזכרתי ולפיכך הלריך ידים מוכיחות כו' והיינו שיש לה קלת לער בביאה וכן כתב מהר"ם מפדוחה שחם חין לה לער כלל

בביאה הרי היא ככל הנשים ואחריו נמשך רמ"ה כחן ומו"ה ז"ל כחב שחין לשמוע לחומרת זו כיון שחין לם ראים דבגמרא אמרינן עד שהחים סמכה וסיינו לשמואל כל זמן שרוחה מחמת תשמיש וכבר כתבנו שחין משם רחיה להגיע זמנה לראות וכ"ש אם ראתה בבית אביה קודם הנשואין שאין שיעורה

אפי׳ לדין המשנה רק בעילת מלוה ממילא אחר כך כלו בחוליה וא"כ מנא לן שחבים שוד אח"כ בחולה כל שאין ידים מוכיחות לזה גם הרמב"ם פרק ה' מהלכות איסורי ביאה כחב הך דרואה מחמת

השמיש דהלינן בבתולים בחוחה שדינה עד שחחיה המכה דוקח: ספר (א) וב"ש הירוק כו'. וכ"ם סלבן שחינה נוטה כלל לחדמימות ומו"ח ז"ל כתב שמלח בכתבים בשם מהר"י מרגלית שהחשה

בהתיא דס"ד: [בז] מי שיוצא כי'. כמ"ש נ"ח כ' ותולה בבנה ובבעלה: [ב] וכן כל כו'. [ב] כל מראה כי'. דמרינא דוקא ד' מיני ארום ועבה"ג: [ב] וכן כל כו'. תוא מראה ה' וממעם הנ"ל: [ג] מראה לכן. שם כ"א א' מ"א ב': [ד] וכן

(כח) צער . והב"ח רולה (החיר אפי' אין לה לער כלל בשעח חשתיש ואין כן דעח

לבדו (א) השעוה . או אחרוג או חלמון בינה כ"כ הפוסקים. ש"ך וכ' הפ"ז דמבואר בב"י דאפי אינו לבן לגמרי אלא כמראה בגד לבן שנשל עליו אבק

באר הימב

בפ"ז והש"ך אוא דם"ל דדברי הרמ"א להלכה עיקר המה ע"ש:

דם בתולים כא עד (נד) שתשמש פעם אחת ולא תראה דם מחמת תשמיש ואם אח"כ תראה שלש פעמים מחמת תשמיש הוחוקה להיות רואה דם מחמת תשמיש:

רצה לן ואפילו אם לא פסקה לראות פעם א' [מ] אם (בה) אין לה (כה) נער כלל בשעת תפתיש [מא] הרי היא ככל הנשים ולא חליק בדם בחולים (חשו' מהר"ם פדוחה סימן י') [כז] מי שיולה דם ממנו דרך פי החמה ושמש החשה חולה בו (ב"י גשם חשובת הרשב"ה) וש"ל םימן ק"ן (סעיף כ'):

יד יי אשה שיש לה מכות ופצעים שאינה יכולה למבול תצא מתחת בעלה כדי שלא יבמל מפריה ורביה:

כפה דיני מראות הדם. יבו ו' סעיפים:

מא [א] [א] כל (א) מראה אדום בין אם היא כהה הרבה או עמוק ממאים [ב] וכן כל מראה שחור ואין מהור [3] אלא [3] מראה ב לבן [ד] (ב) [3] וכן מרא׳ ג ירוק [ה] אפי' כמראה ד (6) (נ) [ו] השעוה או הזהב (א) וכ"ש הירוק ככרתי או כעשבים (מרזכי)

שהים אדום מתחלה ולכן כשיבא מראה ירוק ולבן לפני המורה בעודן לח לח יורה כו דבר עד שנחייבש עכ"ל ואין כוהנין כן וכראה דאחזוקי ריעותא לא מחזקיכן וכדאמריכן בפרק

ונטשה אדום

אלו טרפות גבי מראות הבני מעיים דא"ל לשלקן לראוחן אם נשתנה מראיחם דחחווקי רישוחא לא מחזקינןונתבאר לעיל סי' (ל"ב)[נ"ב]ס"ק ייא וה"ם סכא לכ"ל: ד השעוה . או אחרוג או חלמון בילה כך הוא

בפוסקים

שילאה ממנה סמיבות לבן ועב לאחר שרחלה במרחץ כמו ב' וג' שטוח היא טמאה שדרך הדם להתלבן מחמח רחילה כו' ודברים סמוכים

מראה כו'. במתני' י"ם א' וקי"ל כחכמים ולא כת"ק רתנן בבחירתא כלותייתו ואף עקביא חזר כו שם ושם כ"א א': [ה] אפילו כפראה כו' וכ"ש כו'. עתופ' י"ם ב' ד"ה הירוק כו' ובסוכה ל"א ב' ד"ה הירוק כו' וכחלין מ"ו כ':

פתחי תשוכה

וכוי פסק דרכנן ולקולת עב"ד מ"ש עוד: (בד) שתשפש פ"א. מח"ד שכתב דס"ם חם סחשמים סרחם: בכתב דס"ם חם סחשמים סרחשון כים פלת דם שוב חינם חולם וכן חש לת ביקה מלתם פ"ח נ"כ שוב חינם שולם מ"ש: (בדן) אין לה צפר כלל. וע" בתבו" ווע ביהודם חנינת ס" נ"ב שנשחל כחשם בשעם כלשם שעים לביתו ולה ישמוד ונתנכשה ונשחה לחלמן ורחתם דם מחמת משמיש כמם שמשים כלי שביל שבילם ולה כים לפר כלל בשת חשמיש ופיה אותרם שביתם משמיש במם שמשים בלי שביל שביל ולה כים לפר כלל בשת חשמיש ופיה אותרם שביתם כתולה אם נאמנת כדי לתלות בבחולים וגם אם חולין כיון שלא בים לה לפר כלל והשיב דודאי

דמבואר בב"י דלפי אינו לכן לנמרי אלא כמראה בנד לבן שכשל שליו אבק

במוכ אם מפשים כלל מכיר את מוני ומה לי מכם אחרם לו מכם החולים ומר"ש אם נכ במול הם לחות ביו לו מביל ביו לו ביו לי נין בל היים לו ביו לי נין כל היים לו ביו לי נין בל היים לו ביו לי ביו ביו לי ב

תורת השלמים

כופין תוחו להולים וכבר תבוחר בש"ע בח"ה סימן מ' דבומן הזה נהנו שלם לכוף בעיר כלל בשעת לכוף בעיר כלל בשעת תשמיש . משמע דחם ססקה לרחות פ"ח חפילו חית לה נער בשעת השמיש ה"ל רומה מחמח חשמים ולא חלינן במכה וכ"כ בחשובת אמונה שמואל סימן כ"נ וספפס דסת דנתמנת תשה לומר מכה יש לה בחוך בני מעיה היינו במרגשת לער וכחב בבסנה אף שלח בשעח חשמיש עיין במ"ז סימן קל"ח ס"ק ד' חבל נער וכחב שבשעת חשמים חינו מוכח שממכחה כח חך מ"מ בהרגישה נער וכחב ים לסמוך אכדיקה אכ"ע וכמבואר לעיל סעיף ג' בהג"ה: [מח] הרי היא בכל הגשום . ומבוחר בם"ם פ' החינוקת דים חילוק בין קמנה חו נערה ובונרת בין כנים זמנס לראוח או לה הגיע זמנה לראות ומחבחרו חילוקים אלו בחשו' ב"ב סימן מ"ז וע"ם וע"ל סימן קל"ג:

כם (מ) כל מראה אדום . וז"ל העור דבר חורה ה' דמים עממים בחשה ומו לם וספידנם שנחמעם הבקיפות חזרו לשמפות כל שים בו מרחה

גליון מהרש"א

(ט"ע סי"ג) ער שתשמש פעם אחת ולא תראה דם. ויולדת שטבלה תוךיטי כלאת ושמשה וראתה דם אינו מצפרף דמיםי מהוה לימי מומאה אינה קובעת וסת נדה די"א ועי' ת' נ"ב מ"ת חיו"ד מי' צ': (CP) ואם אח"כ תראה שלש פעמים. יראה רה"ה באינך אופנים דבריש פרק בתרא דנדה כבעל ולא מצא דם וחזר ובעל ומצא דם וכן בונרת ובפסקה פעם צער ואומרת שלא היו הכחת שהנית השמש פעם שאח"כ למקום שלאהיה מגיע מקודם אין דם שבכיאה זו כא לחשבון ראי' מחמת תשמיש ת' באר עשק פימן מ"ם : (סימן קפ"ח ש"ע מעיף פ")

וכן מראה ירוק אפי׳ כמראת. בב"ד וירק את חניפיו שהוריקן כזהב חר"ן האכות נדת ודם ירוק ברויק אפי' בבדיקה יש להקל . מראת

יד אברהם

(סעיף י"ד) אשה שיש לה מכות ופצעים שא"י למכול תצא מתחת בעלה . פ"י דרוקת קודם מקנת כ"ג אכל עכשיו שנחסשם חר"ג שאין מגרשין אשה כע"כ גם כדין זה אין מגרשין כע"כ ונראה דהכה"י אזיל לשעמים ונראה דהכה"י אזיל לשעמים המחם דבנים חות נפשמים בכי לפתם חולי ארוך שיכול וכתובפן דלפי מר"ג א"י ולמר כן ולגרשם בש"כ אליל ללמר כן ולגרשם בש"כ אליל לפת"ם שם סנ"ם דחפי בוס"ו יכול לגרשם כע"כ וכ"כ סח"מ שם פ"ם כחן כשים לם מכות וח"י למבול יכול לגרשם בע"כ דלא גרעמחלחה דבאה"ע ועו: דכיון דח"י לטכול ויכטל מס"ו וגם ישמוד בלה חשם חפשר דכמקום מלום כי בחי כים מודים דלח מיקן ריג ועיין בחים כחי מי ופי'ע :

אדום וכו' וכ"ל דמפעם זם לא העחיק העור והמחבר כילד ינהג החכם עלמו לראות דם נדם דהיינו אם רואין דם בלילה ולעשות צל בידו על הדם כמכואר בסוף פ' כל סיד וכ"כ הרמב"ם פ"ה מהח"ב משום דלדידן אינו פחור אלא מראה לבן וירוק ואם א"ל טיון ודקדוק סיטב כי בקל יכול להבחין כל זה לכן בכל ענין שירנס החכם יוכל לראות כדי למהרה או לשמאה וכ"כ הראב"ד בהשנות בם"ה מהח"ב ע"ם : [ב] אלא מראה לבן . ואסילו אינו לבן לנמרי אלא כמראה בגד לבן שנפל עליו אבק שהוכהה לבנונימו מהורה. ב"י וססכמת האחרונים: [ג] וכן מראה ירוק . כסב הב"ח כשיבה מרחה ירוק ולכן לפני המורה בעודו לח לא יורה בו דבר עד שיחייבש דלפעמים אחר שיחייבש ימנא קנח אדום בקצוחיו פכ"ל והמ"ז והש"ך השינו פליו בחריכות וכחבו דחין נוהגין כן וכנ"ל כחיה מהם דחיהם כים פ"ק דברכות חמר דוד לה חפיד הני כו' וידי מלוכלכות בדם ובשפיר ובשלים כדי לפחר חשה לבעלה הרי להדים דחף כשהום עדיין לח

יכולין לרתוח כדי לפהרה דביבש לא שייך ידי מלוכלכות וק"ל : [ד] השעוה .

(יוד ח״ב)

אשי חתום עליה שבאן דברים אלו מפי מהר"י מרגליה ובגמרא

לקמן בסעיף זה דמחיר בלובן

בסמיכות וסוא עב ולא מחלק בין אם

רחלם בחמין קודם לזה אלא דבר זה

חומרא יתירא היא והמחמיר יחמיר

לעלמו 'ולא יורה כן לאחרים כלל כן

נדאה לע"ד . עוד המליא מו"ח ז"ל

הומרא אחת דכשיבאו מראה ירוק

ולבן לפני המורה בעודו לח לא יורה

בו דבר עד שיחייבש דלפעמים אחר

שיתייבש ימלא אדום בקלותיו ע"כ.

ודבריו תמוסים דא"כ מה זה שאמרו

בסימן קפ"ו באשה שאין לה וסח

שתכדוק עלמה לפני חשמיש מה

חועיל הבדיקה כיון שלריכה להמחין

עד שיתייבש ובפודה לח הינה יודעת כלום לפי דבריו ותו קשה מתלמוד

ערוך שבסוף פרק כל היד מביא

ברייתה שחמרה בפירוש לה יחמר

חכם אלו כים לח כים ודאי טמא אלא

אמרי' אין לו לדיין אלא מה שעיניו

כואות וא"כ ה"ה להיפך אין לו אלא

מה שעיניו רואות כשהוא לח ומנא

לן לחלק מסברא ותו דבסדיא אמרינן

שם רבי ראה דם צלילה ועימא אותו

בתו שפות בד"ם סירוק שם 'מ"ב! : (°) אע"ב דקי"ל בפוסקים וע"ל סימן ל"ח ס"ק א' ב': ה בל"א בלו"א. וכ"ש גרי"ן המוהים הם שלא נמלא בחלמוד ובפוסקים רמז מזה ולאו מר בר רב שהוח כעשבים: ן ע"ל פיפן ק"ץ. ברחש הסימן: ז אין סומבין. כב"ם דמטהרין במיתי בשר ולי וכן אשה זו שמסופקת בדם שלה אין לה לסמוך על חברתה שהראתה לה - אמרינן על מראה שחור שהוא אדום אלא שלקה ואם איתא לשברא זאת נפרחס הדמומים וחיו מנו דמה וא"ל כדם זה שלך הראתי גם אני לפלוני חכם וטהר כן פירש"י – היה לו לומר רבותא טפי דאפי' בלובן אשלח/לפעמים שלקה וכן מבואר ולא מטהריגן אלא לכן ויכוק משום דלים לסו נטים לאדתימות כלל : , ג טור וְכ"כ סרמכ"ם כפ"ה: ד כרייתא שם דחין מחזיקין חומה במשקר' לפי שההורם החמינתה דכחיב וספרה לה וכן חין מחוקיכן חוחה בטועה בדמיונות מן הסתם: ה טור וכ"ב פרסב"ה בת"ה מהא דאיבעיא שם בגמ' כזם טיהר חים פלוני חכם וכו' ולח חיפשח : ו שם דדילמח כי פיכי דלדידן לח איברר לן ולא יכליכן למיקם עלה איםי נמי לא קים לם וסכרם כו' : ז בעיא שם דף כ"ח ע"ב ונשבטח: ח מסקנת בגמרת שם דף כ"ב וכפיי סרת"ם שם כשם רבינו סרא"ם שם נשם רבינו שמשון: ש מור כשם מששם

274

נקודות הכסף

(סי׳ קפ״ה פ״ו סק״נ) אותו שאבדה כו'. לשונו מנומנם וכ"ל פוחו שהיה הומרם עליו כום כחיתי אם פוא יכוק א"כ נס אותו שאבדם הוא ירוק:

חידושי הגרשוני

בתשובת (השם של התשובה סים נמחק בכתבו ולח הים ניבר) חיי דפום פרחג סיי שע"ח וו"ל ועל הכחמים מהכייר שמשוןמשרוויים אום: אותה לכעלה מטעם דשמא בשמם פינהו הדומים היו ופוד דלה ידעינן מסו כמימי כשר ללי . ולני שחומי מן הכ"ר משם וחמיו הכ"ר ימק הכתירו בלי במנום : עוד שם עוד המניח מו"ח ז"ל חומרל מחת דכשיבותו מכחם יכן

ולכן לפני במורם בעודו לח לח בית לחם יהודה

(סימן קפ"ח סעיף ג' בחג"ה) אפילן ראתה דם וכו' . להנ סנ"ח בעינן דנפעת נסילתה (בית כחילון בלקה ולא ראתה שום דם כלל א.א דאח"כ כשהיו בנים החיצון לא היתה פוסקם לראות כל זמן שאוחה חחיכה בכית החיצון

נליון מהרש"א

קאוו"ע וערמונים ע' תשובת עב"ץ סי' מ"ד:נסיח)ואפי יש בו סמיכות דם. כיון דהלובן עיקר משא"כ כשיש קצת לוכן עמו תשובת חב"י ם ס"ח:(בֿ"ן ס"ק נ') ונראה ניין סימן צ"ם פ"ו סק"ה: (שס) ונתבאר לעיל סימן צ"ב . צ"ל נ"ב: (ש"ע סעיף ג') וכן אשה שנעקר מקור שלה . עי' תשובת מהר"ם שלה . עי' תשובת מהר"ם לובלין סיסן רי"א ות' ח"צ ספ"ו ות' שב יעקב חלק י"ר סיפן ל"ו ות' נ"ב מ"ת חוו"ר סימן פ"מ דאם המקור עצמו נופל מכל מקום הדם שכוציא דם מקור הוא וממא ות' סואל אבוחב סימן ק"ת אם האם בצאתה מועת שיפת דם אף דמראיתו משונת מדם

הוסת ואף דחיא זקנה: מקור מים חיים

(סימן קפ"ה מעיף א') אם ש בי סטיכות והוא עב וכו". פט"ז סק"ג ויש מ"ם נדבריו וכל"ל אם אינו לכן לנמרי וכו' יחיכה דחסור חחר הינת ככ"י ס"ם: (שם סעיף ג') הכניםה שפופרת ובו' וכן אשה שנעקר מקור שלה. עש"ך ס"ק ח' הכים להק! כיון דגם דעת התום" כפירש"י פי' דהתום' ס"ל לפרש דהא דמהורה לרכון סיינו בתחיכה עשויה כמיו לכבר דח"ק מטמח דרכם לנחת בשנין זה ורבנן טברי

מב"ג דדם נדום כום מין דכך יד אברהם

(סימן קפ"חסעיף ג' בשו"ע) וכן אשה שנעקר מקור שלה ברי . כס' קמחום ישרח! מתיר חבה שרוחה דם ממקור

ומביאו הב"ח מיהו משמע דאס אומרת דם זה או כתם זה טיהר לי החכם נאמנת והכי אמרינן בפרק המדיר כן משמע לעיל סי' קפ"ה ס"ג בהג"ה: כתבו התוספות ס"פ כל היד דיכול לראות דמי אשהו ומביאו מהרש"ל בסגהותיו וכ"כ האגודה שם: תוכן אשח כו'. כתכ הכ"ח דל"ע לענין מעשה אם יש להקל כיון דגם דעת התום' כפירש"י כו' ע"ש משמע שם דותא כשרואה דם נדוח בחתיכה אבל כשהחתיכות נופלות ממנה בלא דס עהורה: מן אפילו ראתה בו' . כתב הב"ח משמע דס"ל דלא בעינן דבדקה בשעה שנעקרה ולא נהירא אלא דוקא בעינן דכפעת נפילחם לביח כחיצון בדקה ולא ראתה שום דם כלל אלא דלאחר כך כשהיו בכיח החיצון לא היחה פוסקח לראות כל זמן שאותן החתיכות בבית החילון וטיהר רבי שמשון כו" וטיין שם:

י דתליגן כו'. ומחמת מכה הית

[1] (וכן מראה שקורין הן בל"א שלו"א בכלל ירוק הוא) (°) [ז] ב ן אפי" יש בו סמיכות דם והוא עב הרבה [ח] ואפילו הרגישה שנפתח מקורה ובדקה (ד) מיר ומצאה (ה) מראות הללו פהורה. (ד"ע דלם נמ"ה סימן רמ"ו דמנמנס בוה):

הגה וכן טיקר (ב"י וסור) דלח כיש מחמירין למתאה אם יש בו (ב) סמיכות והוא עב (מ"ה סימן רמ"ו) (ואם הרגישה שנפחת מקורה ובדקה מיד ולא מנאה כלום ך ע"ל סימן ק"ץ) :

ב ינאמנת אשה לומר כזה ראיתי ואברתיו ואם הוא מראה לבן (ג) או ירוק מהור [מ] " אבל אם הביאה לפנינו דם והחוקנוהו בממא או אפילו נסתפקנו אם הוא ממא או מהור והיא אומרת הכם פלוני מיהר לי ביוצא בזה (ד) ז [ק] אין (ג) (ו) סומכין עליה:

י הכניסה שפופרת והוציאה בה דם מהורה "וכן אם ראתה דם בחתיכה אפי' היא מבוקעת והדם בבקעים בענין שנוגע בבשרה מהורה (י) כיון שאין דרך לראות כן חווף וכן אשה (ג) שנעקר (ז) מקור שלה וכמין חתיכות בשר נופלים בבית החיצון מהורה:

הגה (ה) ב [יא] אפילו (ד) ראחה דם כל זמן שהחחיכות בכית החיצון עלה עהורה ד דחלינן הדם בחחיכה

וביום ומיהר המחין שעה חחת חור וטימא אמר אוי לי שמא טעיתי ופרכינן שם שמא טעיתי ודאי טעה ופירש"י קא ס"ד דביום טיהר אותו ואה"כ לא חזר וראהו אלא מאליו חזר בו וטימא אוחו דסבר שמא אמש טמא כוא ועכשיו שיבש נשחנה ממראיחו ואלו סיה לח כבחחלתו היה נראה טמא לפיכך חזר בו ממה שטיבר ועל זה אמר כך שמא טעיתי במה שחזרתי וטמאתי הואיל ומראהו עכשיו טהור וע"ב פריך דודאי טעה דתניא לא יאמר חכם כו' הרי לפנינו דלפי זה ראה רבי הדם בלילה כשהוא לח ולא היה אש לראוחו בעודו לח שמא עכפיו נראה לו מהור ולמחר יראה לו טמא כשיחייבש וזסו סברת קיים תף לדברי המסקנת שם אלת פשוט שלת חיישינן לזה דגם בזה אין לדיין אלת מה שעיניו רואות ואין לומר דרבי לת רחה כשהות לח אלא לחומרא אם יראה טמא יטמא אותה אבל לא להיפך לקולא זה אינו דהא אמרינן רבי ראה דם בלילה משמע דראה אותו להורוח בו כדת מה לטבות הן לטהר הן לטמא אותו ותו דרש"י פירש שם דרבי לטעמי דאמרינן רבי בדק לאור הנר ואי סלקא דעתך דלא ראה אלא כדי לבחמיר למה חלאו רש"י בחביה דבדק לאור בנר שביא בדיקב מעלייחא אפילו לקולא וכאן לא בוב אלא לבחמיר אלא ברור שראבו אפילו לקולא אם יהים נראה לו לקולא ולא חש בזה שהיה עדיין לח ועוד ראיה מסי' נ"ב לעיל דכתב העור בנפלה בהמה לאור דאם נשחנה המראה אחר ששלקן טריפה ומ"מ מותר לאכלן ללויין ולא חיישיכן שמא אם שלקן היו משתנים והטטם פירש"י בגמ' דלא מחוקיכן ריטוחא היכא דלא מככרא ריעותא בהדיא וה"ה נמי הכא וק"ו הוא כאן דאין כאן ריעותא כלל בעודו לח ע"כ נראה דלית מאן דחש לאוחה חומרא שלא לראות כשהוא לה: (ב) ספיבות והוא עב.מבואר בב"י(דאסור) [דאפיי] אם אינו לבן לנמרי אלא כמראה בנד לבן שנפל עליו אבק שסוכהם לבנותו מותר דאין שתרורית כזה בא ממראה חדמומית: (ג) או ירוק, פי' *) אוהו שאבדה : (ד) אין סוסרין עליה . לפי שאפשר שיש לה ספק וסברה שהוא טסור כיון פיש ריעותא לפנינו שנם לנו יש ספק: (ה) אפילו ראתה דם. זכו קאי אסיפא דנעקר מקור שלה כו' וכוא מדברי הטור שכתב ולא היחם

חידושי רע"ק

בשסים למ וסים לו מראם ספור ואח"כ כשנמיבש נמנא מראם סמא ספורם ואזלינן משיד בחר יציאם מן סגוף בן לשמא או לטהר ש"ש ושי' במשו' שבוח ישקב ח"ב סי' ע"ד שחוק שליו הם"ם שתין רחייתו מוכרחת גם הת"ד כסכים עם הח"ל כום ועי' כשאילת ח"ה מומ"י ו"ב מכחר דמסחמי למעבד עובדה כדעת הביו ז"ל ודעהו להחמיר דכי היתרת שבין כנים שתר כפי קטר שם חיק מוחוש כנינים לניל למי של מוחי ובדיקה היא קאר כני קטר שם סיק כ' ומנאתו ברינים לניל למי במי לומי והמיא שם קאר לא אורק שבם סיק כ' ומנאתו במי במוחי במו [ול" דסיל למקין והמיא שם סיק ב' ומנאתו שם סיקי בי מוחי במוחי במין במין מוחי במוחי במוח חדומס קטים כמו שיפה חרדל וכחלוק ככות לה כים בדוק וים לספק חם להלוח פרגם? בפראם שמא כפו בפראם ספור או לחלות המראם שמא בדם מאכולת ביון שהוא סחות מבגרים והרגשה במראם שהור לבד וכתב דשהורה דעלינן הרגשה במראה שהור והרם במאכולת ש"ש כלורך וכם בסום רמוב כבם פנאון מוסר"ר מודכי זיל מסיקטין שפקסק בססק ום ועמב"ל פי' ק"ל סק"ו: (ך) מוסכין שליח. שבס"ם מ"ש וכן אשם כו' אין לה לסמוך כל חביקס כו' םי' ק"ל סק"ו: (ר) משפרן שליח. עבריע מ"ש וכן אשם כו' אין לה לסחוף כל חירתה כו' ועי' בס"ט שכ' דאפילו ע: עלמה אינה יכולה לסחוך כזה כגון שיודעת שכזה טיהר לם החכם ולריכה להראות גם עתם לחכם. ועי' בתוח"ש שכ' דאפילו אם היא מביאה דם הראשון ואחרת זה שהוא כום עיהר לי החכם דאו ליכא לשיחש במא טעתה בדמיונות מ"ת אין סומרון עלים ע"ש ומ"ש הכמ"ע יכול לראות דמי אשוע ע"ר כספר חכנת אדם כול לראות סומכון ענים פיש ומיש בנסים יוכו נרחות דמי חשמו ש" בספר חמנות חדם כני מים. שכתב דחם חובע לם שחום בעילם לינו יכול לפורות מחחר דחתחות חיבורת שבו של מבשב בכני מים. וע" בתשר תום יחיר סי קכ"ח: (ז) מקר שלה. עיון מענין זה במשבה בנום ייפור ב"ד ביו ס"ו ונחשף ח"ח ס" ס"ה וח"ב ביו "ה ונחשר צמת לדק ס" ס"ו ונחשובת חיצור ב"ד ביו ס"ו ונחשר שב יופקב ס" ל"ו ונחשר שב יופשע מלק יו"ד המשר מלך ו"ב ובחיום ע"ב יופשע מלק יו"ד המשר ה"ב נים לבכם בקונטדם שחתי דרם בנ"ב במח הצבים בקונטדם שחתי דרם ונכ"ב במח הצוו של "ב ונחשר של היודר ביו היום ביו מדים ביו מדים ביו מדים מחום ביו מדים מחום ביו מדים מים היום ביו מדים ביו מדים מחום ביו מדים ביו מדים מחום ביו מדים מחום ביו מדים מחום ביו מדים מדים ביו מדים מדים ביו מדים ביו מדים ביו מדים מחום ביו מדים מדים ביו מדים מדים ביו מדים מדים ביו מדים ביו מדים ביו מדים ביו מדים ביו מדים ביו מדים מדים ביו וכמשל משל לדק פי ל"ד וכמשל שם וכי קר ל המשל מי וכמשל מסלום לכי חלק יו"ד עמו וחין זה דרך דחיה שחשרה העודה ודגם כהב חשב שחינה מושרם מנח מי כ"ב [ובמשל משל לדק פי ל"ד וכמשל מקב בי מ"ב] ומסלי הדבר זה וכיולא בו לא ניתן רשות לכל פורה לסשוק הדין כוס כ"א ללדולי הדור כפבואר כמשל מושרם מים פ"א לכן לא מבאפי הדבר והיו שבה"ש ביש ע"ז ועח"ד שכתכ דום דוקא כשהחיכה נפלה לבית החילון בשפת וסחם אבל אם נפלם כסל מושרם אבל אם נפלה ביש מייו ועח"ד שכתכ דום דוקא כשהחיכה נפלה לבית החילון בשפת וסחם אבל אם נפלם

או חחרוג או חלמון בינה. ל' פוסקים: [ה] אין סוסבין עליה. לשון הרשב"ם

דילמה כי היכי דלדידן לה היחברה חיהו למי לה קים עליה ולה יכלים למיקם

מליה ומברם כזה היה וחינו עכ"ל והוכח בב"י ולפ"ז נרחה דחם החשה מביחה

דם הראשון ואומרת זה שהוא כזה מיהר לי פלוני חכם דנאמנת דהרי אנו רואין שמינה פועה בדמיונות אך מסוני' דש"ם סוף פ' כל סיד מוכח דאף כם ג מינה

(סימן קפ"ח פ"ז ס"ק מ") כ"ון שצריכה להמתין. לק"מ רמ"ם סועיל אם לא תמצא כלל: [1] וכן מראה כי". כנ"ל וקסש"ש מ"א ג' חמשה דמים כו": [1] ואפילו יש כו".
שקבעה
שקבעה
שקבעה
שלא עם דם ולא דמי למ"ש בר"ם ק"ץ דכאן ההרגשה הוא כשביל הרם זה: [מ] אבל כו". כ"ש ממיפא דנסתפקנו כמש"ו: [י] כיון שאין כו". עברא"ש שם: [יא] אשילו כו".

שהוכחה לבנוניהו מוחד דאין שחרורית כזה בא ממראה אדמומית וכ"ב הש"ך וכ' הב"ח במנא כחוב שהאשה שינאה ממנה סמיכות לבן ועב לאחר שרחנה במרחן כמו כ' וג' שעות היה שמחה שדרך הדם להתלכן תחמת רחילה וכ' כמ"ז שדבריו חמותים הם וחומרת יחירה הית זו שלת מלינו כן בש"ם ופוסקים והמחמיר יחמיר לענמו ולא יורה כן לאחרים כלל . עוד התליא הב"ח חומרא א' דכשיבאו מראה ירוק ולבן לסני המורה בעודו לח לח יורה בו דבר עד שיחייבש דלפעמים חחר שיחייבש ימנה חדום כקלוחיו והשינו עליו המ"ז והש"ד ופסקו דחין נוהגין כן כלל ע"ם (ועיין כס"ז ס"ק א' שכחב דח"כ מה זה שחמרו בסימן קפ"ו בחשה שחין לה וסת שהבדוק עלמה לפני תשמים מה מועיל הבדיקה כיון שלריכה להמחין עד שיחייבש ובעודו לח חינה יודעה כלום עכ"ל . לח הנתי הלח הבדיקה מהני באם שלא מלאה כלום וק"ל): (ב) סומכין . וכן אשה זו שמכופקת בדם שלה חין לה לסמוך על חברתה שהרחתה לה דמה וח"ל כדם זה שלך הרחיתי גם אני לפלוני הכם וטיהר (מיהו אי אומרה דם זה או כהם זה סיבר לי החכם נחתנת וע"ל סיתן קפ"ה ס"ג במג"ה) וכתבו החום' דיכול לרחות דמי חבהו ומביחם מהרם"ל: (ג) שנעקר. כחב הב"ח דנ"ע לענין מעשה הם יש להקל בזה ע"ש: (ד) ראתוה. כ' הב"ח משמע דס"ל דלא בעינן דבדקה בבעה שנעקרה ולא נהירא אלא דוקא בעינן דבשעת נפילחה לביח החיצון בדקה ולא כחתה שום דם כלל חלח דחח"כ כשהיה בבית החיצון לא היחה פוסקת לרחות כל זמן בחוקן החחיכות בבים החילון וטיהר ר"ם וכו' ע"ם ושיין בחשובת מהר"ם מלובלין סימן קי"א והפ"ז השיג על הב"ח בזה וכ' דאין חילוק בין שעת נשילה לחחר נפילה דמה שיעור יש ליחן בזה חימתי מקרי בשעה נפילה או אחריה גם פסק להקל בכאן אפילו היא שעת וסחה דלא אסרה החורה אלא כבהמקור נשאר במקומו והדם יוצא ממיו משא"כ כאן שהמקור עצמו מוליך הדם עמו ואין זה דרך ראיה שאשרה החורה ודלא כהב"ח שכ' שאינם מוחרם אלא

נאמנת דאל"כ אמאי לא מחרן הש"ם החם עוכדא דילח' הכי ונם ל' רש"י שם משמע דכל היכא ההדם לשניעו אין שומכין על נאמנות האשה וצ"ע : [ו] וכן אשה שנעקר שקור שלה . עיין כב"ח שהניח דין זה בל"ע וכתב הש"ך דכשהחחיכות נופלות ממנה בלא דם שהוכה אליב' דכ"ע ובש"ז מבואר דאין להחמיר כלל בדינים אלו וכולע"ד עיקר דאין לאיו מנכק חש"ע דכדתי הוא שמשה רכינו שמשון : י פדי

יצה ממנה צורם כריה כטין קליפות דבסטיף שחתר זה:

יא שי' כסוף הסימן: יב פול פהה דקי"ל כרכי יהושע

בכריים של בני יוסי ברכי יג בשית דרבי יוסי ברכי

מנינה מריה ונפשמה שם דף

כ"כ פ"א: יד מסנה שם דף כ"ל פ"א ופירוש יבחושין כ"א פ"א ופירוש יבחושין

כית שיח ופירום יכמושין ימושין: פו מימרא דרים לקים שם דף כ"ב פ"ב וכס"ק בברייקא שם: פו בפיא שם ולא _נסשמ ולחומרא:

יו פרח"ם שם בשם הפיסוד וכ"כ פרשנ"ה בת"ם: יח שם

יג כפיא

קלח

פוסקת לראות כל זמן שאותן התיכות היו בבית החילון ופי' בית יוסף חחילה דלא פסקה לראות דם ממש ואפים טהורה דתלינוהדם בחתיכה זאת והוקשה לו על זה דאע"ג דלעיל חליכן במכה ה"מ במכה שבלדדין

> דהטור לא מיירי מדם אלא חתיכות קשנות ראחם וסקשה בד"מ על הבית יוסף מה שהחמי' במה שהיחה המכה במקור עלמו והלא אמרי' פרק בתינוקה נאמנת אשם לומר מכה יש לי במקור שממנה יולא דם כו' ע"כ פי' כדבריו הראשונים מ"ה כל מה שהיא רואה אפילו דם גמור אחר שמרגשת שנפל המקור בבית החיצון סיא הולה הדם באותן החתיכות וכך הם דבריו כאן שכתב ומחמח מכה היא וק"ל דא"כ למה אמרו בנמ׳ ובפוסקים העעם לפי שאין דרכה לראות בכך מאי שנא מססיא דסי' קפ"ז סעיף ה' דהקילו במכה בלחו האי טעמא וכ"ל אע"פ שלעכין דין יפה כתב רמ"ח מכל מקום אין טעם שלו מתיישב דהכח החירו חפי' בדם נדה ממש שבא מאוחה חתיכה דהיינו שהדם נדה שיש כאותה חתיכה של המקור בוליכה אוחה חתיכה עמה הדם כדות לבית החיצון חינה חוסרת דלא אסרם תורה אלא כשהמתור נשאר במקומו והדם יולא ממנו מה שאין כן כאן שהמקור עלמו מוליך הדם עמו ואין זה דרך ראייה שאשרה חורה וכך מבואר מדברי ברא"ם שמביה בית יוסף ח"ל וכה דחמרינן שאין זה דם נדה פי' אין דרך דם נדוח לבוח בזה הענין כו' הרי ממש כמו שזכרתי ואין כאן שייכות לדם מכה כלל ולפי זה אפילו הוא בשעת ווסתם מותר זה הדין כיון שראייתה משונה וכן משמע מלשוןרמ"א בסעיף ה'שכתב שם דוקה שלה בשעח וסחה כו' וכאן לא כתב כלום אלא שמו"ת ז"ל כתב דדין זה אינו מותר אלא בין

זו הואיל וידעינן ודאי שנעקר מקורה [1] ומחמח מכה היא (כן משתע בעור ורניט יכוחס והכח"ם): יא [יב] י והוא שהמיל החתיכות במים פושרין ולא נמוחו ודוקא חתיכות קמנות (ו) יב (ח רומיא " דשפופרת (יג) יי אבל חתיבה גדולה ממאה אפילו לא ראתה כלום לפי שאי אפשר לפתיחת הקבר בלא דם אפילו בנפל שלא

נגמרה צורתו: ד " כל (מ) דם היוצא מן האשה [a] בין לח בין יבש ממאה יי ולא עוד אלא אפי יצא ממנה יג צורת בריה כמין קליפות או כמין שערות או כמין יבחושים ארומים (ס) (י) ממאה והוא שיהיו נמוחים [יד] בתוך מעת לעת על ידי ששורים אותם במים שי פושרים (מו ֹ ויהיוֹ המים פושרים יי כל משך מעת לעת שהם בתוכו (מו) " ושיעור החימום כמו מים שנשאבו בקיץ מהנהר (יז) או מהמעין (י) ועמרו בבית שחום הבית מחממתן וכחימום של אלו כך הוא שיעור פושרים בימות החורף יד [יח] (ומחס פושרים אינן חתין יוחר מחמימות הרוק (ב"י בשם רישב"א פ' המפלח) ואם הם קשים כל כך שאינם נמוחים בתוך מעת לעת מהורה יי אפילו הם נמוחים על ידי מיעוך שממעכן בצפרנין [ים] (ואם מעכבן בנפרניו ולא נימוחו מהורם ואין זריך לבדוק ע"י שריה) . (המ"מ פ"ה וכ"כ הכ"י כשם הרשב"א): ה (כ) ים במה רברים אמורים שאם לא נמוחו מהורה בזמן שהם יבשים גמורים שאין עמהם דם כלל מו [10] אכל אם יש עליהם (ז) שום לחלות רם ממאה:

הגה והוא הדין אם נחמעכו או נימוחו קנחן וקנחן לא נימוחו דממאה (פסקי מהרח"י סימן מ"ז) (יא) מיהו נרחה לי דחם בדקה ג"פ כל מה שרמחה ולא נימוהו כלל שוב אינה צריכה לבדוק מה שהיא רואה אח"כ כדכך זה שהרי הוחזקה שדברים אלו אינן דם רק באים ממכה שבנופה מדן [יב] ודוקם כחשה שיש לה (ו) וסח ושלח כשעת וסחה כמו שנתכחר גבי מכה למיל סימן קפ"ו:

ווסת לווסת ועוד חלק על רמ"א והחמיר שלריך שהבדוק עלמה בשעה שנופל המקור לבית החיצון והיא טהורה ואחר כך חראה דם כו' ואיני רוחה שום חילוק בין שעת נפילם לחחר נפילם בזם ותו דמם שיעור יש ליחן בזם חימתי מקרי בשעת נפילם או אחרים והגרחה לע"ד כחבתי:

(ד) דומיא דשפופרת. פירוש דק שבדקין וכמיש סוף הסימן: (ז) שום לחלוח דם כו' . ולא שייך כאן אין דרכה של אשה לראות בכך דכאן ודחי אמרינן כיון דים דם מוכח דגם סנהו הם דם אנ"פ שלא נימוחו ועוד דאפשר דדרכה של אשה לראוח לפעמים כך:

. עיין בחשובות מהר"מ מלוכנין סי' קי"ה: יא והוא שהפיל בו'. כדבסמוך ביולא ממנה לורת ברי' כמין קליפות או שערות כו' ומיהו אפשר דשאני הכא שהיה ניכר בהן שהיו חתיכוח בשר אלא שהיה בתוכן אבל הכא שהמכה היחה במהור עצמו אפשר דטמא ועל כן חזר ופירש – דם עכ"ל ב"י ובד"מ כחב ולפי מה שכ' דמיירי כאן דידוע היה שנעקר

סמקור שלה א"ל גם כאן אין דברי סב"י נכונים דאף בלא בדיקה סיה ידוע שחין זה דם קפוי רק שהמקור נעקר ולא הוצרך להתיר אלא שלא כחמר דזה עלמו דרך רחיה היח כנ"ל עיכ: יב דומיא דשפופרת דק שבדקין . כדלקמן ס"ס זה כ"כ ב"י וד"מ ושאר אחרוני: יג צורת בריה. ואם יש לחום משום ולד פמאה לידה ג"כ משום טומחת נקבה אפילו לא סיחה בחוקת משברה כדלקמן סימן קל"ד ס"ט: יד וסתם פושרים איגן חמין יותר מחמימות הרוק. זכ כלל גדול עכ"ל הריטב"א משמע דבכ"מ שהוזכר בש"ם פושרים היינו כחמימו' סרוק: מון אבל אם יש עליהם כו'. ול"ד לדלעיל סטיף(ב')[ג]דאם ראחה דם בחחיכם אפינו מבוקעת טהורה דהתם הדם הוא בתוך החתיכות אלא שסות בבקעים מה שתין כן הכת שהלחלוח הדם הוא ע"ג החחיכות. כן כ' בספר מעימ שם: מון ודוקא כו". ל"ע דלה נמלה כשום פוסק דמחלק ככח בין שעת וסח חו לח ול"ד לדלעיל סימן קפ"ז ס"ה דהחם כיון דרואה דם להדיא לא חליכן במכחה בשעח וסתה מטעם דאל"כ לא חסיה שמאה לעולם אבל הכא הרי אינה רואה דם אלא דברים יבשים והלכך אפילו בשעת וסחה טהורה ולל"ע שוב מלחחי בספר חפי רברבי דף פים שיב חיל וליג כיון

שעיקר הטעם דאינו דם רק ברים

טהורה אף בשעה וסחה דאף גבי דם

מכם ס"ל לרמב"ם ורשב"ח דשהורה אף בשעת וסחה דקי"ל וסחות דרבון

בכרייתה וכת"ק: יש סרבכ"ם בת"ה וכ"כ ה"ה נבתו בפ"ה: חידושי הנרשוני

יורה כן דבר עד שתמייבט כי לפשמים אחר שתמייבט ימנא אדום בקצומיו פ"כ ודבריו מחודים בקרוטיו של הלכויו כחימן קפ"ו כחשה שחין לה ווחת שחבדוק פנתה לפני חשמים מה מושיל הבדיקה חשמים מה מושיל הבדיקה וכו'. (וכ'ס) אין מכאן ראים כלל דאיכא למימר באתם שם פתנת בכדיקתה מרחה (בן לת סשמש פד שהתייבש ותם מתנה בין קשמיש (תשתים דהיינו מתר תשתים הרחשון דהייני מתר תשתים פרשון ודחי ליכה למיחש למכהם לכן מפני שבית פרחם מלוכלך כורע, וכדי שלה לפשוף לתו"ה ז"ל לטוטם כדכר משים נלע"ד לחלק בין כחם לדם עצמו כי כאשת זה שכיח הרכה מחר שכחם חתר כחמנימתו מחד שכחם חחד כחשריםים נרחה לכן וכקצומיו ירחה חדום וחנו כים רוחה דם מצמו חפשר שנרחה כל קצומיו חדומים וכוס חודה לסו כחיומיו של כמחכר הוה ועיין בסוף סימן ק"ן מ"ם המחכר הום כענין זם ודו"ק:

בית לתם יהורה ופיכר ופ"ו מולק פליו וכתב שחינו כוחה שום חילוק בין בשמם נסילם וחחר נסילם ומו דמה שישור יש ליפן בזה אימתי מקרי כשעת נפילה פו אתרים פכ"ל ול"ב דיפה כוון בכ"ח וכן פכיח כש"ך (דינת ככ"ח דפ"ש דתה שיעור כו' החשה מרגשת פיכף כשפח כתשם מינשם פיקף כשפם נפילה וכודקת גם מ"ם הכ"ח כאן דווקא שלא כשעת ווסם הולק ג"כ הפ"ו וכתב אפילו כשעת ווסם ג"כ (לפ"ד ככ"ת לשעם וושם ביל נופדה כבית דיפס כוון דכשעת ווסם יכול לושר דהדם היא ווסם וכא עם סחמיכה דאוכה כושנו בא דהא עיקר סחעם של דיש

נליון מהרש"א (ש"ע סעיף ה') אבל אם יש עליהם. ואם יש לה כנים תחבך במקום השערות ואס תמצא דם תחלה בתם ס"ם:

מקור מים חיים

לנחם בפנין זה חבל בסלי פלויי גם רכון מסמחין כיון דרם נדום כוח ונוגע ככשרם ולפ"ו בכך פובדה שופקר מקור שלם סיכה דנגע סדם בנשרה שמחה גם לדעם ספו" והכי שכוחר בדברי הב"ח ונעלם שמנו דברי בשל ח"ד פה שכתב לפרש דם"ל להתוש' כיון שהמקור מנדל חמיכה מתרינן דים הוא ולא דם חמיכה ולפ"ו בנעקרה כמקור דבווגלי דם נדם פול ממלום וחינו כן לכמפיין נפום' רק דגם לדעם הפום' דם נדה כוח ומם שטיח מסורה משים דאין דרך לראות כן כמו

יד אברהם

שנפל ונחפשם למסף מכית סחינון שחין דרך רחים בכך וים לסחירם כשרוחה כלי סרגשה וכה"ג כ' בש"ם חוי"ק סרגשה וכה"ג כ' בש"ם חוי"ק בנידון מקור שנעקר לסמיר כתמים דרכון דמלים שכחו ממש שרוחה חינו מתיר גם כסב דלא חשוב מכה מה שנשקר המקור וניחק ממקומו פוד כחב שם דמה בקורין נרירט אין זה כא מן המקור פעיים יולחין נחון וכשיונה כעין כים ויש לה נקכ יש לה דין מכה כחופו מקום

ר"ל לא מבשא מנהר שהוא בלא"ה אינו צונן דרוקא מעיינות צונגין הן ביפות החמה ועברא"ש שם: [ר"] ומתם פרשרין נו'. ממש"ש מאי בינייהו נו': [ר"] ומתם פרשרין נו'. ממש"ש מאי בינייהו נו': [ר"] ומתם פרשרין נו'. ממש"א מילו לרשב"ג ונ"ש לת"ק: [ב"א בר"א כו'. כמ"ש ברש"ה ומפמאין בכ"ש אפי' כו':

פתחי תשובה

באר הישב המוכה לוחם ע"ם; (ה) שמאה. ואם יש לחוש משום ולד שמחה לידה ג"כ שנום ולשם לחוש משום ולד שמחה לידה ג"כ שנום ולשם לחוש משום ולד שמחה לוקם מין קל"ד ס"מ. משלה לכבה אפילו ולא היה בחזקח מעוברת כדלקמן שימן קל"ד ס"מ. משלה במבו מפנה אל לא נמלא בשום מקום ומוכק דמחלק הכל היה שות ומשה בחלים במתו משם של להיש לא ומר שמוא לוחים של היה לא ולא יול ולעיל שימן קפ"ז פ"ח דהחם כיון דרולה דה היה לא הליום לא לא לא יש שור ופי בשמת ומחה משם הלל"ב לל תהיה ממחה לשלה של הליום לא לא יש שור ופי בשמת ומחה משם הלל"ב לל תהיה ממחה לשלה של היה בחלה מיום שיקר ומש נקודו של היה במור הלף גדי דם מהה של לרכנים ובשיל לרמב"ם ורשב"א לקשום במור משום הלוום משלה באלים ועב"ץ היה לא באלים בשנת ומחה הלף גדי דם מהה של לרמב"ם ורשב"א לקשום במור משום הלוום שלה ביו ש"ש שור ביו למור בשלה ומחה הלף בשנת ומחה הלף גדי דם מהה של לרמב"ם ורשב"א לקשום משלה להיי ביו שביש ביו ש" במור ולא לומש שלה ביו ש"ש פור ב"ל מור במור ולא לומש שלה ביו ש"ש פור ב"ל מור ב"ל

ם"ק ח' דעל הרוב בין החחרון פשום יוחר מ"מ כחן על כרחה ל"ל דבין הרחשון ספום יותר דעיקר המבעיא הוא ביבש דלח סשיםא דמשמא: [י] ועמרו בבית .

הר"ם והרח"ם והפור ורי"ף לפפוך עלייהו:[1] ומרומת ככה היא.כ"כ הרב בד"מ לפכם דברי המור והשיג על הב"י שכ' דלח חלינן במכה שבמקור עלמו ועיין בחשוכה מהר"מ מלובלין סימן הי"ח שהחריך לפרש דברי הב"י ע"ש ועיין כלחט תמודות בפ' המפלח שהשיג על הרב וכחב דעיקר המעם של הסור אף דליכה מכה יש להכשיר כיון שחין דרך הדם לבה כדרך זה וכ"כ הפ"ז וכחב הב"ה דדוקה שלא בשעת וסתה אבל בשעת וסתה ממאה ול"ל פשום שזה גם כן דעת הרב דכיון שמדמה דין זה וכ' ומחמח המכה פיח וכבר כ' הרב לעיל בסימן קט"ז ספיף ה' בהב"ה וכשעח וסחה חו מל' יום חינה חולה במכחה דחל"כ לא חיסמא לעולם עכ"ל הרי להדיא דבשעת וסתה אינה תולה במכחה כלל וכ"ז פשום ודלא כמ"ש הפ"ז דמשמעות הרב שכתב כחן בסחם וכסעיף ה' כחב דוקח שלה בשעח וסחה כו' מכלל דכתן חיון חילוק שכ"ל ולה ירדתי לסוף דעתו כלל דלחיזה ענין הולרך הרב לכחוב כחן חילוק זה שכבר כחב דין זה לעיל בהדיח משח"כ כסמוך סעיף ה' דלח ראתה דם כלל רק דברים יבשים מתילא הסברא נחזנת לעהר אותה אם" בשנה וסתה (כמ"ב הש"ך באתח שם בם"ק מ"ו ע"ם) ע"ב אנפריך הרב לאשתועים וסתה (כמ"ב הש"ך באתח שם בם"ק מ"ו ע"ם) דובוא דשפופרת. דהיינו דק דאנש"כ בשנת וסתה ממאה ודו"ק: [ח] דובוא דשפופרת. דהיינו דק פכדקים כתכוחר ס"ם זה: [מ] בין לח בין יבש. עיין כסמ"ע כסימן ע"ב

כמו דתלינן כמכה (במי' הקודם וכ"ש כה"נ: [רב] והוא כו'. כמו במ"ד: [רנ] אבל תתיכה כו'. כמ"ש במ"ו: [רב] בתוך מע"ל. שם בעיא דלא איפשימא ולחומרא: [מו] ויהיו המים כו'. פלונתא שם נ"ו א' ופסקו ר"ה ורא"ש וש"ם כרשב"ג:[מו] ושישור כו'. ממ"ש בחולין נ"ה ב' בקייפא כו' במיתוא כו' אלמא שיין הן: [רו] או מהמעין.

באר הימכ

אמים דנשחבו מהמעיין קחי דחלו מי נהר בנח עמידה בביח הן חמין כ"כ הב"י והוא משמעות השוסקים הראשונים וכ"כ הב"ח והסרישה ואע"ג דבא"ח הלכות פסח סימן חנ"ה מצוחר דמי נהרות קרים הם ומשום הכי חין לריכין העמדה ולינה כלל ומוחר ללום בהם מיד משח"כ מי מעינות חמין הם על כן לריכין העמדה י"ב שעות כדי להקירן שאני התם דקאי אחים שנשאבו בחדש ניסן שהם ימות הנשמים דחו המעיינות רוחחין משח"כ בימות החמה הוח להיפך וכתבוחר בש"ם מססמים דף ל"ד ט"ב ועיין בל"מ שם בנ"י: [יל] אבל אם יש שום לחלוה. ול"ד לדלעיל כ"ב ראתה דם במתיכה אסילו מבוקעים מהורה דהתם סדם הוא בחוך החתיכות אלא שהוא בבקעים משא"כ הכא שלחלות הדם הוא

על גבי המחיכות . פ"ד כפכ המ"מ : [יכ] ורוקא באשה שיש לה וסת . הש"ך השיג על דין זה דכיון דחינה רואה חצח דברים יבשים חפילו בשפה וסחה מהורה וכ"כ בספר אפי רברבי ואששר דגם דעה הרב כן הוא ומ"ש ודוקת בחשה וכו' ושלח בשמח ומחה קחי חמחי שכחב לפני זה דחם בדקה נ' סעמים כו' שוב א"ל לבדוק דהיינו דוקא שלת בשעת וסחה אבל בשעת וסחה בכל ענין

ושין כזה נשות ה"לו כ"ו (מעיף ה" בחג"ה) דיאום ברקה ג"פ שאינן נפוחים שוב א"צ לבדוק כו" באשה שיש לה ופת שלא בשעת. ופתה . עיין כם' חורם יקופיאל שסקשה על סב"ה כאן מסא שכת בכי קפ"ו. דבאשם שש לה וסם הולין במכה וא"כ אפילו יש עליו דם נפי העסר ואעפ"י שא"י שמרתה מוציאם דם וא"י תאי קשיא ליום דהא כבר כתב הש"ץ שם דהרב לא הקיל שלא להכריכה " נקיים:

כ מור כשם כרחב"ר וכים הרשב"ח כמ"ה והכיח רחיום לרכריו וכ"ל מדברי הרמב"ם שם נפ"ה וכן פי' כ"ה שם

דנריו: כא עם נעם פרוים

דשיעור חחיכה גדונס נ אחשרש לן ושעורא דשפוטר ביא נוסם ל

סיכם כש"י כחוך פלפים

276

עונה שכוח שלשים יום חלח זמן סידוע לחוד כיון שיש לה וסת קבוע: (ב) כגון בא' או בה' בו. כן לריך

להיות: (ג) אפילו בפעם אחת כו' זהו בשחר וסחות אבל בוסת הפלגה שמוכר בתחילת סעיף זה לריך ב' פעמים שהרי ראיה הא' אינה מן סמנין: (ד) וסת לשעות. פירום כגון חחר עבילחה או שאר דברים כיולא בזה שרגילה לראות מחמת אותו זמן: (ה) כיון שעברה עונתח מותרת חש"ג דכסי' קפ"ו פסק בחין לה וסת לריכה בדיקה לפני תשמיש *) כאן מיירי שיש לה כבר וסת אלא ששינתה עכשיו בוסת חדשה ולא

וכ"ש ככס"ג דטסורס לכ"ע: יז ויש אומרים שגם לזה צריך ככל (א) חוששת לזמן הירוע. פירוט כל עונות סוסתות בריקה. ובירוטלמי ריש פרק המפלח מוכח להדיא כסברא הראשונה כמ"ש סי' קפ"ד סעיף ב' וא"ל הא כחב בסוף הסעיף קאפי וחמסכי על מה נתחבטו הגדולים בזה גם לישנא דש"ם אי הכי בשביל פעם אחת חוששת דכאן קא משמע לן דאין לריך לחוש לסחם בשלח נימוחו נמי כו' נמי משמע הכי עיין שם :

קפם א חוששת ליום ל' כו'. כיינו לאותו יום החודש

בין וסת קבוע לשחינו קבוע ויתבחר וע"ם: ה' כגון שראתה היום כו' ע"ג 'סוף ד"ה כילד קובעה ביתי

וכמ"ש לקמן ס"ק ל' וכן חוששת לוסת סהפלגה עד שחקבע א' כדינו כדלקמן סעיף כ' וסי"ג בסנ"ה: ב חוששת לזמן הידוע. ואסורה לפמש כל עונה הוסת ע"ד שנתבחר בסי'קפ"ד: ג שמיד שראתה פעס שניח למוף כ' לראים ראשונם חוששת מכאן ואילך (וכן)כשיגיע יום כ' שלישית: ד וכן בראיית הימים כו". כלומר כל חשם כשראחה פעם ראשונה לריכה לחוש פעם שניח לאוחו יום כגון שראתה בחחלה בכ"א בניסולריכה לחוש אח"כ בכ"א באייר ואם אחר כך ראתהופעם שנית לריכה לחוש ג"כ לווסת ההפלגה וכדלקמן סי"ג בסג"ה: ה אלא לענין בו'. וכחב הרחב"ד שיש עוד חילוק לקמן סי"ל וט"ו : ך אינו נעקר אלא בג"ם. וע"ד שיתכחר לקמן: ז ועונה בינונית כו'.ואסורה לבעלה לשלשים עד שחבדות וכדלעיל סי' תפ"ד ס"ע קבעה וסתה כו'. משמע דכד' ראיות קבעה וסת לדילוג והיינו דוקת לדעת הים מחמירין דלקמן סעיף ז' וכ"כ בפריטה סל"ז וכן משמע בתוספות והרא"ש ס"פ האשה גבי מ"ש דל"קרב דרחים רחשונה מן המנין אלא היכא שהראיה הראשונה היתה בט"ו בתודש כיון דרחיותי' למנין ימות החודש אבל אם ראים ראשונה היתה בר"ח ושנים בט"ו לרחים זו ושלישית בט"ז לאותה ראים מודם רב דלא קבעה לה וסת דראיה ראשונה אינה מן סמנין עכ"ל ומביחו ב"י בדף קל"ב

ירוחם כתב שום דעם בחום': כב בים יוסף (ממשמעות הרח"ש ורשב"ח ופוסקים)כיון חחיכה גדולם לא דהוי המנה הים גופה לם אם מב אם דק הלכך אוליגן לחומרא עד שמכא לשיעול דק מן הדקים ובימר מכאן יש לם דין חמיכם מכחן יש לם דין חמיכם גדולה כדלעיל מעיף ג' : נדולה כדלעיל מעיף ג' : א מימרת דר"ל וכו' והות שכת ומצחה כתוך ימי עוכמה ומרח הש"ל ----לראייתה נדה דף מ"ו מ"א: ב סור וכ"כ הרשב"א מחשנה ישה קוכעת לה וסת עד שתכעה לה ג"ח שם דף ס"ג וכ"ר החומפות שם דף ס"ד (וש"ם) כד"ה חיממר כחתם ראין אשה קובעם לם וסת עד נ שם נמשנה סיתה למודה לכחות כו' ושינתה כו' וה ווה אמורים : ד הראכ"ד מעובדה דהכוח איהתח דכל מבילת

תנום וכו' דף ס"ו ע"ה: ה ניינחיו לעיל בסיתן קסיד סעיף ס': ו מסלוגחה דרכ נקודות הכסף (סימן קפ"ם במ"ו ס"ק ה") מירי שיש לה כבר

೯೯೨೦ בעלי

וה חינו למשמע לַמַיִיכי חפי'בתחילת קביעותה הלה י"ל דסחם מיירי שחין לה ושת כלל וכל פעם סיה מוחוקת כריחם חבל כהן יש לם וסת אלא שאינו קבוע :

בית לחם יהודה

סכריע שלא כרברי ב"י דהא למיל כסימן קפ"ז נתכחר דחף אם כמכם כמקור חלינן בם נמלח בוס ששוין כמו במכס יש מילוק בין ווסמ כך כנדון זם וחין להקשות בשימה התם קשמה דהל"ב לה תהים שמחם לעונם משח"כ כחן דחם בלה חמיכה יהיה טמה ו"ה אלא אשילו אינו רואה שכשיו כדרך שאר נשים שפיר יש לומר הוכחה זו דאל"כ כו׳ דסח כתכ כהנש"ר וד"ת הכיח לקתן כסימן קל"ח גבי חשם שרוחה דם כשעם סעלת מי רגלים שנתב ב"ב וכל זה לנשים שהיו להם וומתן ושלח בשעת ווסת דחל"ב וכי לעולם לא מהים שמאה קשה גמי הא י"ל דתהים שמאה אם מראם דם שלא בשעת לרכים כדרך בר"א כו' . ממש"ש נ"ד ב' במתני' אבל הזוכ כו' ואם יכולין כו' משמע דרישא קאמר דאשה זו דחזינן דרואה בכ"ע ואמרינן שם כנמ' אפילו יבש מעיקרו ועוד מדאמרינן שם כ"א א' לא מימא ר"י אלא כי' ואם איתא תבדוק כי' ועוד מרתנן במתני' תפיל למים בסיפא משמע דברישא תמיד פכשיו כשעת לוכים א"כ אם הראה תמיד כן לא אלא כו' ואם איתא תבודק כו' ועוד מרתנן ממתני' תמיל למים בסיפא משמע דברישא בכ"ע מימא ד"י. ת"ח ועוד נ"ל ממש"ש א"ה כי לא נימוחו נמי מדקשב א"ח משמע דביעש הדין כן (וכ"כ סד"ן וכ"ה כמסר האקכול): [כב] וי"א כו'. ממש"ש נ"ד ב' דיצה אה"נ כו' ותו כו' יתיח כו' אלמא חד דינא להו ערא"ש: [כב] אם היא כו' חרא"ש שם ולפתרת הקבר לא חיישינן לדברים קפנים כאלו וכ"כ בח"ה והיאו ראיה מדפריך שם בנס' וליפליג נמי ר"י כו' ולא פריך ארישא כמין קליפה כו' ועתום' שם ד"ה ליפליג כו' וכ' כ"י דשיעור חתיכה קפנה לא ידעינן ומידו כיון דכשפופרת חיינן לכן ד"ה ליפליג כו' וכ' כ"י דשיעור חתיכה קפנה לא ידעינן מידו משוער מצון שפופרת וכ"ב השוםר ונ' ב"י דשופרת עצמה לא ידעינן לכן משרינן קכת דין כו': (ליקוש) אם היא החיכה כו'. שאינו מפורש שיעור השוער החתיכה מ"ב משערינן קמר הפכר ארל רפ"י דאמלות אמרינו איו לופלים הו' (ע"י): תסיה ממחה לעולם וכן מוכח בחשוכת סר"ן גבי חשה שרוחם כמין חול דמשמע שם דחם רוחם גם כשעת ווסת דחם רוחם גם כשעת ווסת כן שמחם ח"כ פים הכח בנעקר החם ונפלו חתיבום בשר כשעם ווסת חו שחין לה ווסם כלל עמחם ודלח כט"ו שכתב חף כשעת ווסת נמנה מה שלחב המור"ם בשניף כ' ודוקה בהשה שיש לם וומת קחי נס חדלעיל בחתיכם כשר וכ"ש הוח דבם׳ לם וופת קחי רואה דם כלל כ׳ דים חילוק בין בעח ווסת וכ"ם כאן שראחה דם ואף כחב כם"ק ט"ו מ"ב יספרן כפנ בטיק פיין מים סמורים דים חילוק בין ווסם כו' ומסיק לבטוף שמנאתי בספר אסי רברכי של ז"ל ול"ב כיון שעיקר הטעם דאינו דם

> מחמם מכם הוי הרין כפו גבי מכם ווה כרור : מקור מים חיים

רק ברים מסורם אף שמת ווסת פ"כ דווקא סתם דלא

ברים וחין שם דם חבל כחן דים שמס דם ועיקר סימר כוא משום דהוי

נמעם בר"ם שהניה הנח"ם כק עיקר החילוק דלהרח"ם בפרי פלויי ג"כ טסורה ולדפח התום' בית שמחה משום דנגם כנשכם ולהכי יש להחמיר במקור שנטקר היכא דדם נוגפ בכשרם וום סשום :

(מיטן קם"ם שו"ע סעיף נ') אם קבעה וופת לשעיה וכו'.

ו וכאו כבד"א שצריך בדיקה בשריה במפלת כמין קליפות ושערות אבל חתיכת דם אע"פ שקשה ואינו נימוח ממאה יז [כב] (ז) [ינ] כא וי"א שנם לזה צריך בדיקה בשריה (כג) כי אם היא חתיכה קמנה כשיעור שפופרת קנה דק שבדקים (ד"ש):

יורה דעה קפח קפט הלכות נדה

קפם דיני אשה שיש לה וסת קבוע ושאין לה וכת קבוע . ובו ל"ר סעיפים:

א כל אשה שאין לה וסת קבוע א [6] * הוששת (6) ליום ל' לראייתה שהיא עונה בינונית לסתם נשים ואם יש לה וסת קבוע לזמן ידוע מב' לכ' או מכ"ה לכ"ה (א) ב [י] חוששת לזמן (י) הירוע:

ב (א) ב ביצד קובעתו כגון שתראה ד' פעמים וביניהם ג' זמנים שוין כגון שראתה היום ולְסוף כִ׳ יום פעם אחרת ועוד [4] לסוף כ׳ יום ועוד לסוף כ׳ יום וזה נקרא וסת ההפלגות ולכך צריכה ד' ראיות שראיה ראשונה אינה מן המגין לפי שאינה בהפלגה [ב] י ואפי קודם שקבעתו שלש פעמים חוששת ג שמיר אחר (ג) שראתה פעם אחת לסוף כ' חוששת מכאן ואילך כשיגיע כ' ד וכן בראיית הימי' שהיא לימי' ירועים לחדש מיר אחר שראתה פעם אחת ליום ירוע לחדש (ב) כגון כ"א או כ"ה בו חוששת לפעם אחרת לזה היום ואסורה לשמש כל אותה העונה והוא הדין לשאר מיני וסת שצריכה לחוש להם כן חוץ מוסת הדילוג וכמו שיתבאר בסימן זה (ד"ע ופשוע) [ג] ולא אמרו שצריך לקיבעם ג"פ ה אלא לענין עקירה שכיון שקבערו בג"פ ון אינו נעקר בפחות סג' פעמים שכל זמן שלא עקרתו ג"פ צריכה לחוש לו אכל ליאסר (ג) אפילו [7] בפעם אחת חוששת לו פעם שניה ומיהו אע"פ שחוששת לו נעקר בפעם אחת [ד] אפילו קבעתו ב' פעמים שאם ראתה ב' פעמים ליום ידוע ובשלישית לא ראתה אינה חוששת לו עוד:

[ה] י אם קבעה (ד) וסת (ז) (א) [ק] [ו] לשעות ולא לימים אינה חוששת אלא שעתה בלבד והוסת הזה הוא נעקר בשעה אחת ואפי' בלא בדיקה:

ד עור יש חילוק בין קבעתו ג' פעמים ללא קבעתו ג' פעמים שהקבוע " אף על פי שעברה עונתה ולא הרגישה אסורה לשמש עד שתכדוק ותמצא מהורה ושלא קבעתו ג"פ אם הגיע זמן הוסת ולא בדקה ולא ראתה (ה) כיון (ס) שעברה עונתה מותרת ז [ו] ועונה בינונית שהיא לל יום [ו] דינה (ב) כוסת קבוע (היפנ"ה)

ה (ז) [ו] פעמים שתהיה ההפלגה שקובעת בהם הוסת בדילוג חיכגון שראתה

סחודש ברילוג כו' משמע דאש ראחה ד' ראיות אפילו אין ראיותים למנין ימות החודש שקבעה וסת לדילוג לרב ולפ"ז לספוסקים בס"ז כשמואל א"כ סכת לא קבעם וסת לדלוגים חלא בה' ראיות וכמ"ם סרמב"ן ומביאו העור כגון שראתה פעם אחת ואח"כ ראתה פעם שנית בכ"ע לראים ראשונה ואח"כ פשם שלישית כל' לראי' ב' ואח"כ כל"א ואח"כ כל"ב דהשתא בראים ג' התחילה לדלג ושם דילוג עליה ולפמ"ש לקמן ס"ח י"טו

בתר הכי שאין האשה קובעת כו' אלמא אין הפרש בין קביעות של למדה זו לקביעות של אחרת שאינה למורה. ת"ה ועתום' דב"ק ל"ו ב' ד"ה יום כו' . ואע"ג דאמר שם ס"ב ב' אמר שמואל הרי אפרו כו' הייגו לרבי וכמ"ש תום' שם ר"ה ליפים כו' וכמש"ש בגם' והא דקאמר שם זו דברי ר"ג כו' זו וסבירא ליה דתא איפליגו שם ס"ד א' רב בגם' והא דקאמר שם זו דברי ר"ג כו' זו וסבירא ליה דתא איפליגו שם ס"ד א' ושמואל ואמר עד שתשלש כו' וכן סתם מתני' שם כרשב"ג ואיפסיק בתריא בפרק הבע"י (ש"ר כ') כרשב"ג בווסתות .ת"ה ועתום' ס"ג ב' ד"ה זו כו' ו"א א' ד"ה קפצה כו' (ע"כ) : (ב) השפילו כו'. גמ' שם אר"ם לא כו' מאי קם"ל כו' ומתני' נוסת הפלנות כפש"ש ל"מ א ב' ומתני' נוסת הפלנות כפש"ש פר"ה ל"מ א' ב' וח"ל לכל חוותות וכפש"ז וכן בראית כו' חוץ מווסת כו' ועתוס' שם ר"ה ואינת כו': [ג] ולא אמרו כו' ומיהו כו'. גמ' שם: [ד] אפילו קבעתו כו'. שם: [ד] אם קבעה כו'. ממש"ש ט"ג תניא כיצר אר"י ימים רשעת ווסת כו' משפע דוקא ימים ושעות וכפש"ש מיום עשרים ליום עשרים כו'. בהא הוא דפליג ו' יתורה על ר"י ימים ושעות וכפש"ש מיום עשרים ליום עשרים כו'. בהא הוא דפליג ו' יתורה על ר"י דוקא וש"ש ס"ו א' לכי והכעלי כו' לפי שהוא קודם השעת שהיתה רגילה בכיאתה דוקא וש"ש ס"ו א' לכי והכעלי כו' לפי שהוא קודם השעת שהיתה רגילה בכיאתה לביתה והפבילה אינה כיום קבוע: [1] ושנה בינונית, מסש"ש ס"ו והוא שבא כו' אלמא אף לאחר שנתה חיישינן בראתה ביון דל"ל ווסת שבינה קביע אינה תוששת מס"ש והוא שבא ומצאה כו' אבל לא לראייתה כיון דל"ל ווסת קבוע: [1] פעמים כו'. עתוס' ס"ר א' ד"ה איתמר כו'. ונראה אף שכתבו תוס' לכ"ע ס"מ לשטואל בעינן ה' וכאן הוא אליבא

מף בשעת וסתה דקי"ל וסתות דרצגן וכ"ש בכה"ג דעהורה לכ"ע פכ"ל: (ז) וי"א. כתב הש"ך דבירושלמי מוכח להדיא כסברא הראשונה וגם לישנא : דש"ם משמע הכי עיין שם

כפסי (א) ליום. סיינו לאוחו יום החדם. ש"ך: (ב) הידוע. וא"ל לחום לסחם עונה שהיא ל' יום אלא זמן הידוע לחוד כיון פיש לה וחם קבוע. ס"ז:

(ב) שראתה. פעם שנים לסוף כ' לראיה ראשונה חושם מכאן ואילך כשיגיע יום כ' שליםי. ש"ך: (ד) לשעות. פי' אחר עבילהה או שאר דברים כיוצא בהן שרגילה בהיקה לפני חשמים כאן מיירי כיוצא בהן שרגילה לראות מחמת אוחו זמן. מ"ז: (ה) שעברה. כחב המ"ז אט"ג דבותון בפ"ו פסק באין לה וחם לכיכה בדיקה לפני חשמים כאן מיירי פים לה כבר וסת אלח ששינחה עכשיו בוסח חדשה ולא קבעתו ג"פ (ובנה"כ כ' דו"א דמשמע דמיירי אפילו בחחלח קביעוחה אלח י"ל דהתם מיירי שאין לה וסח

לפתירת הקבר אבל בפ"ז דאהלות אמרינן אין לנפלים כו' (ע"ב):

רבריך [א] כיצד קובעתו כו' . שתום' ס"ר א' ד"ה אממר כו' ותום' דב"ק ל"ו ב' ד"ה

יום כו' ונ"מ כו' : (ליקום) כיצד כו' . ממ"ש במתני' שם ס"נ ב' היתה למודה

כו' שינתה נ"פ כו' אלמא צריך שתשלש בהפלנות וא"ל למודה שאני א"ב דפריך שם ס"ד

א' איתביה היתה למודה כו' מאי קארי ליה הא ע"כ למודה שאני ממתני' ועוד מדתנן

א' איתביה היתה למודה כו' מאי קארי ליה הא ע"כ למודה שאני ממתני' ועוד מדתנן פתחי תשובה

לבם (א) לשעות ולא ליפים . [עכה"ע ועי' נקשו' ול מניינה סיי קי"ו ובסשו' מחדם שומה סי' כיגן: (ב) כושת קבוע. סיינו לענין זה דוקה דחשורה לשתש עד שתכדוק אכל לענין עקילה מתשקר נפ"א כתו וסם שאינו קבוע. חורם השלמים וחכ"א:

צריכה בדיקה (וכן משמש בלבוש) . אבל אם בדיק בסושרים ולא נמוח דעת הרב גם כן דמהורה היא ועמ"ם לעיל ס"ק ז': [ינ] וי"א שגם לוה . כחב הם"ך דעיקר כסבכה רחשונה וכן הוא דעת המחבר בש"ע שהביא דעה רחשונה בסחם : כפש [1] חוששת ליום ל'. הינו לאוחו יום החדש וכמ"ש לקתן ס"ק ל' וכן חוששת לוסת ההפלבה עד שחקבע אחד כדינו כדלקמן סעיף ב' וסעיף י"ג בהג"ה עכ"ל הש"ך והח דחוששין לוסח ההפלגה היינו ברחהה שחי פעמים דחל"כ לח שייך לומר וסח הפלגה וכ"כ הש"ך עלמו בסימן זה כמה פעמים: [כ] חוששת לזמן הידוע. ואסורה לשמש כמבואר לעיל בסי' קפ"ד: [ג] לסוף ב', פי' אחר ראים ראשונה: [ד] בפעם אחת. ואפי' עונה ביטונית שלם נקבע כק פעם חחת נעקר בפעם חחת וכן משמעות הש"ם והעור

והרשכ"ח וכל הסומקים וכן משמעות המחבר כחן ודלה כעמ"ז שבסעיף י"ג כחב דעונה בינונים הוה כוסח קבוע מתש וחינו נעקר חלח בג"ם ולח דק בזה וכבר השיג גם כן עליו הש"ך בסימן זה ס"ק ל' ע"ם: [ה] וסת לשעות. כגון אחר סכילהם וכיולא כזה ע' כב"י: [ו] דינה בוסת קבוע. דהיימ לענין דין זה דוקה דהסורה לשמש עד שהבדוק הכל לענין עקירה מהעקר בס"ה כמו וסת שחינו קבוע כמבוחר בסעיף ב' ועמ"ע בס"ק ד': [1] פעמים שתהיה הפלבה, כתב הב"י שכן מתבחר מתוך הרשב"ח וכ"כ הרחב"ד בססר בעיי הנפש דף כ"ה ע"ב להדיח וכחב שם וה"ה חם דלגה למפרע כגון לכ"ע וחח"כ לכ"ח וכ"כ הש"ך בשם התוספות וכחב עוד הש"ך דה"ה אם ראחה מחחלה לכ"כ ומח"כ לל"ם ומח"כ לל"ב ומח"כ לל"ו חוששת לל"מ וכן לעולם וזה כוונת המחבר

השתוחל שם דף ס"ד וכשתוחל שרתכ"ם שם כפ"ח וכן תסתכר לרתכ"ן וכ"ל השור

בשמם ושכן מסקנת אביו הכא"ש זיל וכ": דעת הרשב"א

משום דחתרינן בנמרח דבריים כומים דייקה: זמור וכ"כ כ"ם שם בשם ממפרשים: חשם בנמרח דף

ליט פיב וכן משמש בשלונחת דלעיל: ם פור שם וכן כתב

פרשב"ח בשם רבוחיו ומוכח לם מחוקימתח דרב חשי שם

דף י"א ע"א כנון רקפנה כחד כשכתא וכו' והכא לר'ה

קובפת כב"פ כיון שהן כבום: י הוספות שם רים דף ס"ד

דקכיפות פתודם גורם וכ"כ

מפלוגמא דרב ושמואל וש"ם

יא כלישנת דרב ושמותל כמו

שליינתי לפיל ספיף כ' : יב ברייתה שם וכדמשני לס

אליכם דשמואל: יג טור בש

ה"ח והרחב"ר וכ"כ הרשכ"ח בשמם ושים לחום ולהחמיר

עצי לבונה

(פימן קפ"ם סעיף ז' בשו"ע) ומידן אם חיה לה וופת קודם שהתחילה וכו' . עם"ז

פק"ו מ"ם סירום כגון שסיחס רגילם לרחות כסוף כ"ם וכו"

כרא"ש שם בפסקיו בס"ה שסראב"ד הכרי

ל כרב כחיסוי סברי דסכת סלכם כבמותל

בסוף ל"א ואחר כך בסוף ל"ב דבשתי

רחיות הרחשונות כתי ידעינן לדילוג:

(ה) מווסת הקבוע לה . פירום

שُהוחה רגילה לראוח ביום ך' ושינח'

לראות ביום כ"א וכ"ב וכ"ג אף ראיים

כ"ח מן סמנין כיון שנם סיח סיחם

בדרך דילוג שוה כמו האחרים

שאחריה ובאמת אין בזה שום חדוש

ובנמ' לא המרו זה אלא דרך חדוש

על קושיא לשמואל ומכ"מ י"ל דקמ"ל

רבותה דל"ח דחין הרחשונה מן

המנין אלא כשראיית י"ט היא ראיה

חדשה שלא הורגלה מחילה בזה

ובדרישה ר"ל שהדילוג הראשון אין

לריך להיות שוה עם שאר דהיינו אפי^א

בית' רגילה לראות בט"ו ואח"כ ראתה

כ' כ"א כ"ב ואינו נכון כלל דהא בעינן

שיהא בהפלגה עם האחרים משמע

דבשוה בעינן כמשמעות הגמרא בזה

וכן משמעות הטור והשלחן ערוך:

קבמתו ג' פעמים: (ד) ורביעית לשלשים ושנים. זהו כים אומרים שבסעיף ז' אבל לדעה ראשונה דלשם בעינן כאן עוד ראחה בשלשי'

ושלשם: (ד) ומיחו אם היח לה ופת וכו' . פירוש כגון שהיחה רגילה

לראות בסוף כ"ע וראתה אחר כך מאותו זמן בסוף שלשים ואחר כך

דלטנין סדין יש להחמיר כשני הסברוח ה"ה הכא : מ וראתה שנית לסוף ל' בו' . וה"ה דילנה למפרע כגון רחתה שני' לסוף כ"ט ושלישי לסוף כ"ח בכל ענין שהיא משוה דילוגה קבעה וסת כמו כן לדילוג וזם פשוט וכן משמע בחום' פ"ק דנדה ד"ט ע"ב ד"ה פיחחם כו' : י קבעה

> היום מוראתה שנית לסוף ל' ושלישית לל"א (ו) ורביעית לל"ב י (ו) [ח] (ג) קבעה וסת לדילוג של הפלגות יא בין שהרחיקה דילוגה הרבה בין שלא הרחיקה אלא יום אחד קבעה וסת לדילוג השוה יב שבכל ענין שתהא משוה ראייתה קכעה

ו וחו כשם שקובעת וסת בהפלגה מימים שוים ושאינם שוים יג כך קובעת יי בימי (י) החרש (ד) יובימי השבוע שוים ושאינם שוים יד כיצר [9] ראתה ג"פ באחר בשבת [1] או בה' בשבת או באחד בניסן ובאחד באייר ובאחד בסיון או כה׳ כניםן ובה' באייר ובה' בסיון מו קבעה לה וסת באחד בשבת או כה' בו ובאחד בחודש או כה' בו [מ] [אף על פי שאחר מלא ואחר חסר אין מרקרקין בכך:

^[י] "כיצר קובעת בימי החרש בדילוג כגון שראתה במ"ו בניסן ומ"ז באייר וי"ז בסיון לא

קבעה וסת מז (יג) עד שתראה בי"ח (יי) בתמוז שאין ראיה ראשונה מצמרפת יז כיוןשאין ההפלגות שוות (ז) יח [יא] (יו) יו ומיהו אם היה לה ומת קודם שהתחילה ואח"כ שינתה וראתה בדילוג ג' פעמים קבעה וסת בדילוג לפי שאף (יי) הראשונה בדילוג ראתה אותה שרילגה (ה) מוסת הקבוע לה (נמנ"ס ונמנ"ן כשמואל וסוכ לדעם כמ"ב מכל נפרק שור שננח ד' וה' פסק רח"ם כרב וכן הוח ברמזים שם) [יב] יי וי"א שאע"פ שלא ראתה אלא במ"ו בניםן ומ"ז באייר וי"ז בסיון קבעה וסת וחוששת לי"ח בתמוז וי"מ באב

הלכה י"ג בשם ר' אבין וכ"כ הרא"ש פרק האשה דבשפורא תליא מילתא והכי אמרינן בס"פ בנות כוחים דף ל"ח ע"א דשיפורא גרים וכן הוא באגודה שם וכ"כ בחשובת ר"י מינץ סימן ט' ע"ש שהאריך וכן משמע פשע דברי הט"ו והפוסקים ועיין בספר עשרה מאמרות מאמר אם כל מי ה"ב סימן י"ו: ידי כיצד ראתה ג"פ בא' בשבת בו' . פירוש דמראים הראשונה עד השניה לחשבון שוה למשנים לשלישי' כגון שראחה בא' בשבת וחזרם וראחם בג' שבועות בא' בשבת וחזרם וראחם בג' שבועות בא' בשבת קבעם לם וסת בג' שבועות בא' בשבת ואע"ג דאיכן שוות לימות החדש וכן בראחה ג"פ בה' בשבח בומנים שוים קבעה וסח כג"פ. ב"ח ופשוע הוא: בוד קבעה לה וסת בראיותיה. ול"ד לוסת ההפלגה דלעיל ס"ב שלריכה ד' ראיות דכתה אינו חלוי בימי החודש או שבוע ואי אהה יכול לומר בהפלגה כך ימים היא רואה עד שחראם פעם ב' שהרי אין הפלגם הראשונה נודע אלא על ידי זמן שבין ראיה ראשונה לשניה אבל ההא שהוא חלוי בחודש או שבוע בראים ראשונם נמי איכה קביעות זמן שהרי חהה אומר בכך לחודש ראתה. ב"י וכשוט הוא : בדד שתראה בי"ח בתמוז . ואז חקבט וסת בחדשים לדילוג ולריכה לחוש אח"ב לי"ם באב ולכ' באלול וכן לעולם ואין חוששין למה שחודש א' מלא או חסר וכדלעיל: יז ביון שאין בו' . ולא הים בראשונה שם דילוג: יה ושיהו אם חיה לה וסת כו' . ר"ל אפילו וסחם סיה בדילוג מופלג בי"ב בחודש או בי"ג אפל כשלא סים לה וסח קבוע לא סגי כשדילנה מוסתה מופלג רק יהא הדילוג שוה שיהא ד' ראיות כן כחוב בדרישה סי"ב וכן מוכח לכאורה דאי חימא דוקא דהים לם וסח שום לדילוג דהשתם דביינו שוסחם כים בי"ד אם כן פשיטא דהא ה"ל ד' ראיות וגם אפילו באין לה וסח נמי כיון שראחה ד' פעמים בדילוג וכן משמע בסור שכתוב ושמואל סבר שלא קבעה וסחם אלא בד' ראיות כו' ואפי' לשמואל אם היה לה וסח כו' ע"ש אלא שקשה מנין להם זם דהא בש"ס (דף ס"ד ע"ח) לא קאמר אלא כשוסחם היה שוה לדילוגה של עכשיו אבל בשוסחה לא היה שוה י"ל כיון שסירגה לא קבעה וסת כדלקמן סעיף י"ב וכן מוכח לקמן סט"ו דבכה"ג לא קבעה וסת לדילוגין וכמ"ם שם בס"ק מ"ב ע"ש והכי מוכח למי מדברי הרשב"א והמ"ו לקמן סעיף כ"ז ס"ק ס"ח גבי אבל אם פיחתה או הוהירה כו' ע"ש ועיין בחום' כ"ק דנדה ד"ע ע"ב ד"ה פיחתה כו' ודוק היעב לכך נראה דמיירי שוסת' שום לדילוגם וכ"פ סב"ח דברי הטור אלא דאשמטינן רבוחא דאפילו היה לה וסח מקודם סגי בג' ראיות אחר כך לאפוקי הסברא האחרונה דס"ל כרב דקבעה וסח בג' ראיות ולרב אם הים לה וסח מקודם לא סגי בב' ראיות אח"כ וכדאי' בש"ם להדיא אמר לך רב למודה שאני (פרש"י כיון דוסתה קבוע לט"ו שדינן ראים של ט"ו עם ראיות שעברו עליה שהרי בזמנה ראתה ולא סגי צ' ראיות אח"כ וכי אמינא אנא סיכת דרתיית ש"ו היתה החלת רתייתה או שלא היה לה וסת קודם לכן או שהיה לה וסח מיום כ' עכ"ל ר"ל כיון שהיה לה וסח ליום כ' שהיא מאוחר ליום ט"ו א"כ ליכא למימר דנשדי יום ט"ו לוסחם שלאחריו שהרי עדיין לא הגיע וסחם) ואם כן ל"ת כי ביכי דלרב גרע אם בים לה וסת דלח מלטרפינן ראיית סוסח דחסוי ג' ראיות ה"ם לשמואל לא חלטרף דהסרי ד' ראיות ונימא דשדינן ראיית וסח שלם עם ראיות שעברו עלים דליחא כדאיחא בש"ם בברייחא שם דלשמואל מצטרף ראיית ווסחה דחהוי ד' ראיות אבל כשאין לה וסת קבוע לא הולרט הפ"ו להשמיענו

ישמואל וערא"ש שם ועבח"ג: [י] כיצר כו'. כשמואל משום דאמר שם דיקא נמי כו': [י"א] ומיחו כו'. גמ' שם כנ"ל: [י"ב] ו"א כו'. דחלכה כרב באימורי וכ"פ ברא"ש פתחי תשובה

(ב) קבעח . עבכ"ט דכ"ה אם דילנה למסוע ועיי כו"ם שפסקסק כום משום שום מנגד לבעכע ע"ש: (ד) ובימי השבוע . כתב כש"ך רסיינו שיאסם כיום א' כו ולכאורם קשם דכא בכפ"ג איכא נמי הפלנה שום לכ"ב יום ואיכ מאי אינעריך לאשמעון ח"ל דאיכא וסם הפלנה שווים ויי"ל דאי משום וסת השלנה הים זכיך ד' ראיות משא"כ אי נקבע לישי השבוע א"א אלאל ג' ראיות וכ"כ הפנ"י ועס"ש שהתב עוד כ"ע קובא ועי' ח"ד שהתב דאם כבר נקבע והם להפלגה דסיינו שראמה ככר ד' פשמים כך ואו נקבע וסם לספלנות שום לכ"כ יום שוב אינם חוששת רק לספלנם ולא לישי השבוע ונ"ש אם סספיקם או רימקם ראיותים ע"ש ובכך"ש סניח זם כל"ע: (דן) בתמח . עבס"ע ועח"ד דאשילו לא ראמה בי"ע אב ע"ש מששם לך" אלול ע"ש:

נקבע לחחר ג' סעמים דבסעם רחשונה מקרי ח' בשבח, כת"ש הב"י: [י] או

בה' בשבת . זה שלינס פוים: [יל] אע"פ שא' מלא וא' חמר . לסיינו לפי קביעות הב"ד ושיפורת גרים. ש"ך בשם הרשב"ת: [יכ] עד שתראה בי"ח להמוז. וחז יש כתן שלפה דלונים וחוששת לי"ע בתב ולכ' בחלול וכן לעולם:

[ינ] ומיהו אם היה לה וסת . וכסב הכ"ח והע"ז והע"ך דמייני שהוסח שוה

לדילוג כנון שוכחה הוה קבוע בי"ד וקמ"ל דלא חימא חשבינן ראיה ראשונה עם

ראיות שעברו עליה ועדיין לא הוה אלא שלש ראיות קמ"ל דת"ת יש כאן שלש

ראיות בדילוג משא"ל הפוסקים כרב דסגי בשלש ראיות אם היה לה מתחלה וסת

שב"ד שלתפה עושים תסכיתים עתהם לפעלה ע"ש שחופם דעה זו עיקר: (ח) בתשוו. ואז מקבע וסת בחדשים לדילוג ולריכה אח"כ לחוש לי"מ באב ולכ' באלול וכן לעולם . ש"ך: (ע) הראשונה . וסיינו שגם דילוג הראשון היה בדילוג הראשון היה בשום עם שאר הדילוגים כגון שהיחה רגילה לראות ביום עשרים ושימה לראות ביום כ"א וכ"ב וכ"ג דאף ראיית כ"א מן המנין כיון שגם הוא היה בדילוג

באר הימב כלל וכל פעם היא מוחזקת ברואה אבל כאן יש לה וסח אלא שאינו קבוע) : (ו) קבעה . "כ' הע"ז דלדעה רחשונה בם"ז בעינן כחן עוד רחחה בל"ג וכ"פ הש"ך וכ' עוד וה"ה דילגה למפרע כגון רחחה שנית לפוף כ"מ

דרב וכסברא האחרונה שבסעוף ז' וכ"כ כש"ך ע"ש: [ד] כשם כז'. תוס' בד"ה הנ"ל ועבח"ג: [מ] אפ"פ כז'. שם בתוס' וכן הכריח הראב"ד מדקרי דילוג בפלונתא דרכ

ושליפיה לסוף כ"ה בכל ענין שמשוה דילונה קבעה וסח לדילוג וזה סשוע :

(1) החדש. כ' הכא"ה לא להידום החדש ולתקיעת שוסר שלנו אלא למולד הלבנה אבל הש"ך הביא כמה 'סוסקים דעיקר' חלוי בקביעות ב"ד שכל מה

במים בין שהכמיקה דלונה וכו': [מ] קבעה וסת לדילוג . וחושפת מח"כ ליום ל"ג וחח"כ ליום ל"ד וכן לעולם עכ"ל הש"ך וה"ה שיוכל לקבוע הדלוג חלילה בדרך זה כמבוחר בסמוך סעיף ח' וע"ם וכל סעיף זה קחי חליבח די"ח שבסעיף ז' דלדעה דאשונה בעינן הכא ה' כאיות כ"כ הש"ך והע"ז [ם] ראתה ג"פ בא' בשבת. כגון שרמחה כמ' בסכח וחזרה ורמחה מחר נ' שבועות בה' בשכת קבעה לה וסח לה' בשכת לג' שכועות כ"ל הסרישה והב"ת וסם"ך ואין להקשות דא"כ מה אינטריך לאשמעים בזה דהא ג"כ קבעה וסח להפלגות שווים ממש י"ל דחי משום ושה ההפלגה לח היה נקבע חלח חחר רחי" רבישית משום דראיה ראשונה לא מקרי הפלנה כלל משא"כ קביעות ימי השבוע

וסת לדילוג כו' . וחוששת חחר כך ליום ל"ג וחחר כך ליום ל"ד וכן

לעולם: יא בין שהרחיקה דילוגה הרבה. כגון שדלגם מכ"ע לל"א ואחר כך לל"ג ואח"כ לל"ה חוששת שוב לל"ז ואח"כ לל"ט וכן לעולם וכן דעת כרשב"א במשמרת הביה דף קס"ט ע"ב וכ׳ שכ"כ הראשונים ז"ל ודלא כסרא"ם בכ"ה שם: יב שבכל ענין שתהא משוה כו'. לאפוקי דילנס יום ח' וחח"כ ב' ימים חו חיפכח: יג כך קובעת בימי החודש. כתכ הרח"ה בספר ב"ה שם לח לקידוש החודש ולחקיעת שופר שלנו אלא למולד הלבנה לשעם שנראה שראוי לקבוע חודש על פי הראיה אבל סרשב"א במ"ה כתב דודאי שיפורא גרים והכל לימוח החודש מלא וחסר לחדשים ולשנים מעוברות לפי תיקוני ב"ד שכל מה שב"ד שלמטה טושים ב"ד שלמעלה מסכימי' שמהם דכחיב אשר מקראו אותם אשר הקראו אתם במועדם ואף בחידושי סגוף כן וכמו שדרשו ז"ל בלאל גומר עלי קטנם בח ג' שנים ויום א' שנבעלה אין בתוליה חוזרים נמנו ב"ד ועברו השנה בתולי חוזרים הוי לאל גומר עלי עכ"ל והוא

בירושלמי פרק הכודר מן המבושל

ולכחורה חין פירוש לפירושו דסח כחן מיירי שקובעם כימי ולם מייכי כחודם בדילוג בהפלגה בדילוג כלל רק לשיל בפתיף כ' מיירי מום. אך כוונת כט"ו דקאי נמי אדלעיל מ"ש בס"ה דקנעה ווסת לדילוג של הטלגת כד' רחיות וכתב שם כפ"ו בש"ק ו' דוכו כר"ח דנסעיף ו' חבל לדיפה דמשונה כמוכפינן שם שרחתם עוד כל"ג דכעינן חמש כחיות

כזם . לכן פירש המ"ז כחן דברי המחבר דכסב דעם ה' דקוכשם כיפי החודש כדילוג דבעינן שמרחם ג"כ בי"ח

מקור מים חיים מקור כדין מרכרי סרחב"ר בספר כעלי סנסם וכפי סנרחכ כוונפו וכ"נ שהבין סרו"ם ווסת לימים והיינו שראייתה נימים שחינו שוים רק קביעות בשבה היא שום דככל רוחס כפייפס בפפס קבועה כנון כשמה ששיה מן סיום ח"כ שפה זו נחסרה לפולם לשמש ובספם מבוחר כדברי פראב"ד שם דגא אמי שחינו קבישות דימים ושוקרת מרחם שלח סבין כן חלם שרגילם לרחום חחר שמם ידועם כמו סכילם חם כן פשמע שהבין כוונת ברתב"ר והיינו דהשפה גרם (ם שמראם דם מכל מקום חינה תושפת אלא לשפתו ולים אם כן ביינו קביעות ווסת על ידי מעשה ופשיעה דקודם כה הפעשה מ"ל לחום וכחמת גם על רחיות הרחב"ד עמדו הפוסקי" מיצ לחום כום מכך דשמא דמות שירון נגשם כך לכי וסבשלי ש"ג סנסר דשם אין ראים לדינו של הרחב"ד כיון דקביפותם סים של מתשם ושי' בסטר סדרי ססרס סכאריך ליי: מתנסכוונם הראב"ד הוא כתו שנחבתי: (שיע סיו) וויא וכו'. הנה השו"ם השמים דמת ברמכים דדעתו דחף קובתם ווסם לדילוג כגון שרחחם בחמשם משר כששם משר בשבתה משר בשתונה משר מית לריכה לחוש לשתונה עשר וכמו שדקדק בכ"מ בדבריו עד שיפקר פפט ה' וסנס ההחרונים סקשו (מם השמים דפת הרמכ"ם כוס ולענ"ד דעם השו"ם כיון רמכואר כדכרי פרמכיןשפוכא כסנ"ה (ספיף י"נ) דמחחלם עד שחקבע ווסח אחר דסיינו יכם וושת ה... שול אינס הוששת וסילא דקוכפם להפלגה והיכא דקובעת להפלגה שוב אינה תוששם לווסם כחודש וכינ דעתו כיון דקובשת לדילוג שוב חינם חוששת לפווסת החודש בשיים וזם ברור דדעי לפדדי

קנוע במ"ו לה סני בב' רחיים בדינוג סח"כ . כן מבוחר להדים בש"ם פ"ק דנדה (יו"ד ח"ב)

278

(ם) ויש לחוש לדבריהם כו' . יש לחמוה דכא גם לדעה הראשונם

ים חומרא אחת דהייכו אם יש לה חשש שני וסתות דאינו נעקר א'

מהם אלא אם יהיה השני נקבע כמ"ש סעיף י"ג בתחילת ההג"ה

נעקר חשש וסת סשני שיש לם ואינה

חוששת לו עוד ולדעה הרחשונה לא

נקבע עדיין והיא חוששת גם להשני

ע"כ כחב מו"ח ז"ל דלענין זה קיימא

לן כסברא ראשונה דהיינו דקיימא לן

בשניהם להחמיר ונכון סוא ויתכאר

בסעיף י"ג *) ויש לי מקום עיון על

הטור בזה שכ' שהרא"ש פסק כסברא

קתייחא דהיינו כשמואל בגמ' דלא

כרב שהוא כסברא בתרא כאן ובפרק

שור שנגח ד' וה' כ' הרא"ש בדף ח'

דקי"ל כרב בהא ול"ע: (י) ראתה

ג"פ בג' חדשים כו' ַ הוי מלי

למינקט בקיצור כגון ט"ו בסיון ט"ז

בחמוז ואח"כ ט"ו בחב ט"ז אלול קבע

לה וסת אח"ב בהודש א' בחמשה עשר

בו ובשני ט"ז בו וכן לעולם אלא דקמ"ל

רבוחת אפי' אם הדילוג הוא בג'

ימים דהייכו ט"ו ט"ו י"ז אזליכןבתרי'

וחוששת בחודש השלישי ביום י"ז

אט"פ שיש ביכו לבין יום ט"ו ב' ימים

וממילה נדע אם הדילוג הוא ביוחר

משלשה ימי' דהיינו שראתה ד' פטמי'

בד' חדשים שלש פעמים בדילוג

כלבריכם: יד תומפות שם והרא"ם והרשב"ה בשם פירום ר"ח לפלוגחת דרב ושמוחל וחע"ב דרחו פירושו כחבן יוטע ב יינון שרנומן כעבד שסדון כן: מר מור והוא שסוט: מו כרייתא שם דף ס"ד ע"א: יו טור וכ"כ הרשב"א במ"ה ודייק לם מכרייתה דבימם לפודה להיות

נקודות חכסף

(במ"ז ס"ק פ") ויש לי מקום עיון כו' . כנר קדמו סמע"מ מין ברי . ככר קדמו המעימ בזם ורשמחי ג"כ כמרחם מקום שני של הגליון : (בש"ו ס"ק י"א) דרך לי"א כב" . לל דרך ודכלל לכ"ב כלוים הלשונה מו פשנין וכמ"ש כש"ר משק כ"ב. גם בש"ש בש"ח בייד שתהחה עוד במי שלתהחה עוד בח' בחלול חינו נכון דבח רחמם ברים לדילוגין וחם כן לפי דבריו לריכה שקרפה עוד כח' במשרי חכל גם זם חינו וכת"ש שם ע"ש:

עצי לבונה בתמוז ולהך דעה ס"ל להמחבר דגם כהך דסעיף ה' דקובעת ווסח לימים בספלגה בדילוג דבעינן נמי שתרחת ג"כ כל"ג כמ"ם סט"ו למיל דויל כתר פעמת דמ"ם בימי החודש כדילוג פהסלגה בימים בדיליג דשוין המה כוה. ופ"ו כתב המחבר ומיהו אם היה לה ווסם וכו' ור"ל דקאי של שני הדילוגים הנ"ל ואף כהך דספיף כ' סנ"ל דמיירי בימים נהפלגה כדילוג דחם היה לה בדינוג לכ"ע כלח רחיים יום סעיף י"ח דה"ה בנ"פ בב' חדשים ל"ג כלל לכן פירש המ"ו כום כגון שסיפס רגילם לרחות וחחר חלילה נמי הוה וסת קבוע בסוף כ"ט וכו". ור"ל דום החשכון קחי על הך דמעיף ם' דבום כ"ע מודים דבשחי רחיות הרחשונות נפי ידעינן לדילוג ואח"כ פירם הט"ו בסק"ח הך דינא דכאן דסעיף כימי החודם כדילונ היינו שחיתם רגינס לרחום ביום כ' וכו' ועי' כ"ח שפירש דכרי הפור בהן דמעיף ה' דלעיל דמיירי בסים לם ווסת כבר לכן סגי ברביעית ולמיב. אך סמחכר סמך את עצמו לעיל בס"ה על מ"ם כמן כסיו בתי הדעום ובעינן באמס לרעה א' או מו שכים םמרחה נ"ב בל"ג . לה ווסת ככר ולי"ח דכחן לח כטינן ווסם מכבר כלל אלא בניסם שיון פך דכאן והך דלעיל ס"ה ככ"ל מוגמ הפ"ז נום שחוא מפרש כאן ושני בדינים מפיל :

מקור מים חיים כולע"ד: (בשו"ע מעיף י"א) דילגרן פעם אדת וכו". כן כמכן הולשונים דלווסם הדילוג פינם מוששת כל זמן שלת קבעה ווספ וסוכיהו זמת מש"ם ולת כפכו מעם לום ובדכרי הרתב"ד בספר בעל הנסם מלחפי פעם נכון לזה וז"ל ודבר זה מו הדחת וז"ל ודבר זה מן ה הכרענו חוחו כי כל הנקבע בתקומון וסשלישי או פרביעי קובע חומו במקומו חומו יש מן לחום עליו במחלמו דחמרי: החלחו כפופו לפום פליו חבל ווסם בסופו מחיר חת מחלסו כגון ווסם הדילוג שמופו פוחרו כל הרחשונים היחך כים פוסו קל מחמלתו ולמם ברחשונם שַהשלישית ממירנה מומו וחיך שברבישית פחירנה ולכן אני אומר כי ווסת הדילוג אינו חושש לו בחחלה על העתיד מתהכע עליל ודכריו נכון דפת הרמכ"ם ז"ל וכפי מה שדקדק מדבריו ה"כ פרק ח' מהלכות ח'ב דסרמב"ס נים נים פד סברת שכחבו הסוסקים דבווסת הדילוג אינו הושם עד שחקבענם חלח ס"ל דנם ווסת סדילוג חושם לו אחת לדילוגם כמו

שאר ווסחות ולפמ"ם נכון רפת סרמכ"ם ו"ל כוה דאויל

למשמיה דסוכר דגם וומת

הדיטג שנקבע עדיין חוששת הדיטב שנקבם עדיין מושמו ליום הקדום עד שתעקר נפעם אתם וכמו שפוכא לעיל דעתו אם כן לא שייןסנרת הראכ"ד דלא יבים פחלפו חמיר מסוסו

דפשיטא דהוה ליה ד' ראיות ממש . נ"ל : יש ויש לחוש לרבריהם ולהחפיר. כתב סב"ח דהיינו לחוש לחומרא זה וזה והלכך חוששה לוסת דהפלגה שקבע' בב"פ ואמרינן דלא קבעה עדיין וסח הדילוג וכסברא הראשונ' וכדלקמוט"כ ור"ל דחוששה לי"ז בחמוז משוסוסת הפלגות ולי"ח - וא"כ לדעה האחרונה כאן דנקבע בג' פעמים ווסת הדילוג ממילא

בו משום וסת הדילוג ואם נקבע בנ' וכן לעולם (מ) ימו [יז] ויש לחוש לדבריהם ר (י) ויגן יי ראחה ג'פ בג' חרשים בדילוג וחזרה ב הרי זה וסת קבוע לדילוג חלילה כיצד ראתה מ"ו בניםן ומ"ז באייר[ש]וי"ז בסיון וחזרה חלילה וראתה מ"ו בתמוז ומ"ז באב וי"ו באלול ועוד חזרה וראתה מ"ו בתשרי ומ"ז בחשוון וי"ז בכסלו קבעה לה וסת לדילוג חלילה כא (יא) (י) [מי] וחוששת לעולם מ״ו בייון (יָא) וְבא' בניסן ובא' בסִיון (יָא) וְבא' 🔼 [יד] אבל ראתה באחר בניסן ובאחר באייר ובאחר בתמוז ובאחר בסיון לא ראתה לא קבעה לה וסת: ע"ם : בא וחוששת. מ"ו למכח ומ"ז לשבט וי"ז לחדר וכן לעולם וכ' הב"ח

ראיות אינו נטקר אלא בג"פ וכדין וסת הבוע וכ"כ הראב"ד בספר בעלי נפש סוף דף נ"ז וגבי ראיות נקטי הומרה דרב וחומרה דשמוהל וחוששת ברביעי לי"ז דאלו לדעת רב אינה הוששת אלא לי"ח ע"כ: ב ראתה ג"פ כו'. כתב הפריבה סעיף י"ד ולשמוחל בעיכן שתרחה ג"ב בי"ח בתמוז ואח"כ בנ' חדשים שלאחרים ט"ז וי"ז וי"ח וכן כג' חדשים השלישיח כדחי! בחום' לפי'ר"ח כו' וח"כ הטור מיירי הכא לשמואל ביש לה וסת עכ"ד וקשה דפשט דברי הטור משמע דהכא לכ"ע סגי בג"פ בכל ענין וכן משמע בת"ה הקלר דף ס"ד ע"א אלא נרחה כיון דהפוסקים דחו פי' ר"ח ס"ל דהכח בין לרב בין לשמוחל סגי בג"פ דכיון דרחחה ג"פ בט"ו וג"פ בט"ז וג"פ בי"ז ה"ל כראחה ג"פ בימי החודש בשוה דלעיל ס"ו ודוק וכן משמע להדיא בב"ה סי"א כדפי

ר (מו) מי ראתה מיו בניסן ומ"ז באייר וי"ח בסיון כג [ים] לא קבעה וסת כדכיון (יג) שסירגה בחדש השלישי ולא ראתה עד י"ח בו: יא (טוֹ) יי דילגה כה (יוֹ) פעם אחת [יוֹ] [יט] או שתים אינה חוששת לדילוג אע"פ שחוששת לשאר וסתות בפעם אחת אינה חוששת לוסת

לחודש זה ומ"ז לחודש זה וי"ז לחודש זה :

באב כב (יכ) (יי) קבעה לה וסת לר"ח לדילוגים

(י) ולהחמיר:

וראתה באותם דילוגים עצמם אם נהגה כן ג"פ

דג"כ אזליכן בחרי' אלא נקט שלש . הדילוג ער שתקבענו פעמים דבוה הוה שיעור שהוחוקה כגון שרחחה ט"ו בניסן וט"ו בחייר וט"ו בסיון וט"ו בחמוז וט"ו בחב בו וממילה הוח הדין ביוחר מזה. כן נ"ל פשוט: (יא) ובא' באב וט"ז באלול קבעם לה וסחה לדילוג חלילה וחוששת אח"כ לט"ו בחשרי בו' . *) זהו לי"א דסטיף ז' אבל לדעה הראשונה צריכה שתראה עוד

וט"ז בחשוןוט"ו בכסלו וט"ז לטבת וכןלטולם ט"כ וכן מבואר בספר בטלי סנפש והבאחיו לקמן ס"ק ע"ב : כב קבעה לה וסת בו' . גם בכאן פי' הדרישה סט"ו דהיינו לרב או לשמואל בהיה לה וסח מקודם ושינחה וז"א דהכא כיון דראיותיה שוות לעולם בר"ח גם שמואל מודה כדלעיל ס"ו בראחה מר"ח לר"ה ומה לי מר"ח א' לב' או מא' לג' וכ"כ הב"ח דהכת אפילו שמואל מודה וכ"כ הראב"ד בספר בעלי הנפש בהדיא ומביאו ב"י דוהו כוסח הסירוג דסגי בג' ראיות לכ"ע וכדלקמן סעיף י"ב וזה ברור: 🗀 לא קבעה וסת . אפילו להיש מחמירין דבסטיף ז' וכתב הב"ה אפילו חזרה וראתה י"ט בחמח לא קבטה לה וסה לדילוג כיון דאין הדלוגים שוים מיהו נראה כיון דראיית ט"ז באייר מראיית ט"ו בניסן הוי ליה בהפלגה ל"ב יום שוה להפלגת י"א בסיון מט"ז באייר דהוא ג"כ ל"ב יום דניסן מלא ואייר חסר חוששח להפלגה זו וכשתראה בי"ט בחמוז דה"ל נמי הפלגה ל"ב מי"ח בסיון קבעה לה וסת דג' הפלגות שוים דל"ב יום בד' ראיות ע"כ ופשוע הוא: בד כיון שפירנה כו' . אפילו אם היה לה קודם לכן וסת קבוע ליום י"ד לא אמרינן כיון שראחה טחה ביום ט"ו וט"ז דקבעה וסת אלא בעינן שחראה ג' ראיות מלבד ראיה די"ד והלכך זו שסירג' לי"א לא קבעה וסת . סכי מוכח בש"ם דף ס"ד ט"ח: בה פעם א' או ב'. כתב הדרישה סי"ט ר"ל לרב פעם ח' ולשמוחל ב"פ דחלו לרב חם רחחה היום ולסוף

פ"ד דכ"ק: [יוֹן ראתה כו'. תום' ד"ה הנ"ל ור"ח כו': [יוֹן"] ראתה כו'. כמ"ש בפ"ד דב"ק (נ"ו ל") ראה שור נגה שור לא נגה כו' תשם (כ') מימה לוומתות כמ"ש בפלונתא כו' וקבעה כאן בנ"ם כמו שם ועס"ב: [מוֹן ראתה כו'. נמ' שם סירנה ליום כ"ד כו': [מוֹן דילנה כו'. מ' שהיי שם רלנה כבר (מוֹן דילנה כו'. חום' ד"ה ואינה וכמש"ל ס"ב: [יוֹן או שתים. שתרי שם רלנה כבר

(סיפן קסלש ש"ן ס"ק י"ט) שוקב עדן בב"ם. לשון זה חמוה רהא אין ב' הפלנות שות ביון דאייר חסר וניסן מלא. לילשן הב"ח וזכי דוא על מה שכתב הפור דלרבא נקבע הדילונ וחוששת לי"ח בתמון הא דרוצרך לומד דחוששת לי"ח תמון היינו לומר שוות כיון דאייר חסר וניסן מהא זולשן הגדו ואי ווא של של של ביום ואינול לומר בין וקבעה כאן בנ"ם כמו שם ועמ"ב: [מון האחת מ' . גמ' שם סירנה ליום כ"ד כו': נקבע הדילונ והוששת לי"ח בתמו הא דרוצודך לומר דרוששת לי"ח תמוז היינו לומר בי"ו (מון די"ח ומון בל אינה מוששת לי"ח תמוז אף דרוהפלנה מן י"ו אייר עד י"ו (מון די"ח ומון ב"ה ואינה וכמש"ל מ"ב: [יון או שתים . שתיי שם דלנה כבר פיון שוה להפלנה מי"ו מיון ל"ח תמו עב"ל וחיינו דלא חיישינן להפלנה השניה שהיא ל"א יום וא"ב לשמואל דלא קבעה עדיין חוששת לי"ו תמוז הפלנת ל"א ולדידן קי"ל כחומריה דרב ושמואל וצריכה לחוש לי"ו ולי"ח תמוז . ואולם תא בלא"ה חוששת

באר הימכ

פתחי תשוכה (ך) וחוששת . עבס"ם כשם ש"ן דכאן כין לכב כין לשמואל כו' ופי' בספר פוס"ש שכפב שוה כמו האחרים ודלא כהדרישה שכ' שהדילוג הראשון א"ל להיוח שוה עם דאין דבריו מוכרמים הילכך גם כדין זם יש להחתיר ולחוש לחומר שפי הדעום ש"ש : שאר הדילונים ואיכו נכון כלל. כ"כ הט"ז וש"ך : (י) ולהחשיר - כ' הפ"ז ים לחמום דבת גם לדעם הרחשונה יש חומרת א' דהיינו אם יש לה חשש ב' וסמוח דתינו נעקר א' מהם אלא אם יהיה השני נקבע כמ"ש בי החלום ההג"ה וא"כ לדעה האחרונה כאן דנקבע בג"פ וסה הדילוג ממילא נעקר חשש וסה הב' שיש לפ ואינה חוששה לו עוד ולדעה הראשונה לא נקבע עדיין והיא חוששת גם לשני פ"כ כתב הב"ח דלענין זה קי"ל כסברא הראשונה דהיינו בשניחם להחמיר ונכון הוא ויש לי מקום פיון על העור בזה שכ' שהרא"ש ססק כשמואל שהיא סביה קמייחא כאן ובפרק שור שנגח ד' וה' כ' הרא"ש בדף ח' דקי"ל כרב בהא ול"ע עכ"ל: (יא) והוששת. כ' הב"ח דה"ה בג"פ וצ' חדשים חוזר חלילה נמי הוי וסח קבוע כנון שראחה ע"ו בניסן וס"ו באייר וט"ו בסיון וט"ו בחמוז וס"ו באב וט"ו באלול קכטה לה וסחה בדילוג חלילה וחוששת אח"כ לט"ו בהשרי וט"ו בחשון ות"ו בכסלו ומ"ז למבה וכן לעולם וכ' הש"ך דכאן בין לרב בין לשמואל סגי בג"ם דכיון דראחה ג"ם בפ"ו וג"ם במ"ז וג"ם בי"ז ה"ל כראחה ג"פ בימי החדש בשוה ודלא כדרישה דכתב דלשמואל בעינן שחראה ג"ל בי"ח בחמוז ואח"כ בג' חדשים שלאחריה ט"ז וי"ז וי"ח עכ"ל: (יב) סבעה. כחב הס"ז זהו לי"א דסעיף ז' אבל לדטם הרחשונה נריכה שחרחה עוד בחחד בחלול אבל הש"ך ס"ל כיון דהכח רחיוחיה שווח לעולם בר"ח סני בנ"פ לכ"ע (כדלעיל סעיף ו' ברחפה תר"ח לר"ה ומה לי מר"ח א' לצ' או מא' לג' וכ"כ ב"ח) : (יג) שסירגת. כ' הש"ך אפילו היה לה קודם לכן וסח קבוע ליום י"ד לא אמרינן כיון שראחה עמה ביום פ"ו וע"ז דקבעה וסת אלא בעינן שתראה נ' ראיות מלבד ראיה די"ד והלכך זו שסירגה לי"ח לא קבעה לה וסמ וכ' הב"ח אפי' חזרה וראחה י"ע בחמוז לא קבעה לה וסת לדילוג כיון דחין הדילוגים שוים מיהו נרחה כיון דרחיים מ"ז בחייר מרחיים מ"ו בניסן ה"ל בהפלגה ל"ב יום שוה להפלגם י"ח בסיון מט"ז בחייר דהוח ג"ב ל"ב יום דניסן מלח וחייר חסר חושש' להפלגה זו וכשחרחה בי"ע בחמוז דה"ל נמי הפלגה ל"ב יום מי"ח בסיון קבעה לה וסת דג' הפלגוח שווח דל"ב יום בד' רחיות פ"כ: (יד) פעם. כ' הט"ך דמדברי הדרישה משמע דאף ביש לה וסח קבוע במ"ו לחדש וראחה אח"כ במ"ז ובי"ז ס"ל לרב דקבעה וסח לדילוגים ודוקא ביש

דף ס"ד: [יד] ויש לחוש לדבריהם להחמיר. וכמנ הנ"ח והמ"ז והפ"ך דהיינו לחום לחומר שחי הדעות דהיינו שהוששת לי"ו ולי"ח בחמוז וחם נהבע בג"ם אינו נעקר אלא בג"ם וכ"כ הראב"ד בספר בעל הנפש סוף דף ל"ו דמספקא לן מילחם אי המרינן הלכחם כרב בסיסורי או נימם כיון דפליצי ג"כ לענין דינה בזה א"כ הלכחא כשמואל ול"ע שהרא"ש והרשב"א הובא ג"כ בכ"י כחבו שהראב"ד ססק כרב: [מו] וי"ו בסיון. לפי דעה ראשונה שהביא המחבר בסעיף ז' א"כ על כרחך ג"ל דכאן פיירי שהיה לה וסח קבוע מחחלה כדלעיל וכ"כ הפרישה וזה כ"ל כוונח הפור והתחבר שכתב רחחה ג"פ בג' חדשים בדילוג משמע שכל הרחיוח צריכין להיות בדילוג ואם לא היה לה וסת קבוע לא מקרי ראיה ראשונה בדילוג וכמבואר לעיל וח"כ גם בדין זה יש לחום לחומר שחי הדעום וכמ"ם כם"ה י"ד וכש"ך השיג על הפרישה וכחב התשמעות הפור והרשב"א דהכא בין לרב ובין לשמוחל סבי בנ' רחיום עכ"ל וחין דבריו מוכרחין כלל וחין שום משמעות בדבריהם כלל דאפשר לפרש דבריהם כמ"ש ומנין לנו להקל נגד דעה ר"ח שהובא בחום' דנדה דף ס"ד ד"ה אחמר וכו' מבואר להדיא דלשמואל אף בכה"ג בעינן ד' ראיום וכפרפות שדין זה נלמד מדברי ר"ח כמ"ש הרשב"ח בחה"ח דף קע"ד ע"ח:

[עו] וחוששת לעולם . וכחב הב"ח ספיף י"ח דה"ה בנ"ס בב' חדשים וחוזר חלילה נמי הוי וסח קבוע כגון שרחתה מ"ו בניסן וע"ז בחייר ומ"ו בסיון ומ"ז בחמוז ומ"ו בחב ומ"ז בחלול חוששה אח"כ לט"ו בחשרי וט"ז בחשון וכן לעולם כ"כ בספר בעל הנפש להרחב"ד דף ל"ו ע"ח והח דנקעו הפוסקים בנ' חדשים ולח נקפו ב' חדשים (ועמ"ם הב"ח והט"ז ליישב קושיא זו) כ"ל דלרבוחא נקפו דאף שדילוג בפעם הג' ג"פ והוה אמינא שנעקר הקביעות הראשון והוה קביעות לדילוג מחדם וחהה חוששה לי"ח סבה וי"ם בשבם וכן לעולם קמ"ל דחם"ה הכל חדה קביעות הוא דהיינו לדילוג חלילה וק"ל: [יז] קבעה לה וסת. וראים ראשונה מן המנין אליבא דכ"ע וכמ"ש הב"י בשם הבעל הנשש להראב"ד דהוה כוסח השוה וכמבואר בסמוך סעיף י"ב והוא פשוע וכ"כ הש"ך ודלא כפרישה והס"ז: [יח] לא סבעה וסת. כיון שסירנה חפי' להיש מחמירין שבסמיף ז' ומ"מ חושפת לי"ם בחמוז משום דים שתי הפלגות שוות דמפ"ו בניסן עד פ"ז בחייר הוא ל"ב יום וכן מאייר עד י"ח בסיון דניסן מלא ואייר חסר וכשחראה בי"ם בחמוז דהוי נמי הפלגה ל"ב מי"ח בסיון א"כ קבעה לה וסח דהפלגה בג"פ פ"י ד' כחיות . כ"כ הב"ח וט"ך: [יק] או שתים . היינו לדעה כחשונה שהביה קמ

רואס וכו׳ שם: יח הראב׳ד כספר כעלי נסם: יש פור וכ"כ סרחב"ד כספר בעלי ב סר מב"ד בם

מקור מים חיים דאף שנקבע לדילוג מכל מקום הוששת ליום כקדום וכום מיושב יושר דפת כשים שדקדקנו לפיל שהשמים דפת מכ"ם כיון דכל כראשונים מסבימי דבווסם מדילוג פינו מוששת עד שתקנעום ותחילה סיינו שמעם הראפ"ד ומפילה מוכח דלה כבכרם מרמנ"ם דנוסם בדינוג מסיב תחומו וחינה חוששת כלל כן נרחה לפנ"ד: (סקיף י"ב בש"ק) וכת הסירת וכו". פש"ך פ"ק כ"ו שפעלה דחם רחתה כר"ח שכנו חדר ניסן ואחר זה סירגה לראות בראש מדם סיון וכרים אב דנכאם דלב"ע רחים ניסן חינה מן הענין ולה הנעה לה ווסת לסירוגים חלה לר"ח וחש"ג דחתרינן כש"ם דחם כים לכ וסת ליום פשרים ואח"כ כאתה כדילוג פשרים ואחד פשרים ושנים משרים ושלבה מודה שמומל דרמיום מחד ופשרים ממנינה כוה כיינו משום דכתם דלגם מווכת הקבום לה ביום משרים וכחתה ביום פתד ועשרים וח"כ מ"מ שם דילוג פליו משא"כ ככה כגון דקוכעת ווסת מל לר"ת מס כן בר"ח ניסן למו שם סירוב עליו הלח ווסת כשום פוא וכפלתי ממם פל זה כפשיטוה סלכר דכוחלם וכש"ם דבכה קמה דף ל"ו היבעיה לים לסש"ם כס"ג שור שנגת כ' וחו שכם שכם שכם מחי לכך יומה שדינן ליה וחייפד לכולכו יומה חו לשכם בחרת שדינן לים ולת חייעד תלת לשכחום ותלחם במיקו וכן פרמב"ם כפל' נ"מ פ"ו לכן הרמכים בהנ לים פידו כתכ דהוא ששק ואם מתדו בחיקו במלחא דרבנן היי לן למיול להקל דספיקא דרבנן להקל אף כאן יש נילך לקולא בכל לד ולותר דקבשה ווסת לסירוג ולח לכל מודש וח"ל לחום רק משני הדשים לשני חדשים ולח לכל חודש דקח בנמרת מדמה שור לווסם ככל מילי שיין שם: ולפנ"ר י"ל דעם סש"ך לפי מט שכחכתי לעיל שימום כרח"ה ככר"ה דסוכר דלרב דלימודה שחני דסוכל דנרכ דנימודם שחני אם כן כך איכפיא דככא קמא איפשס דמיינן כווסת סקודם ואכטיא דגבא קמא אייל איבא דשמאל דאייני אין מוכרת סברה זו והסספק הם נשדי לקמחי הו לבתרתי ה"כ דעם פש"ך כיון דהפוסקים כשו"ע הששו לדעת רב אם כן ים לומר לשדינן ראים זו ים נותר דקדים החים זו לסירוג ולא קבעם לם ווסת לסירוג רק לשוים דאוליכן לחומרא כרב כיון דסשו"ם מושש לדעת רב וסרמב"ם ז"ל דמבית כע" זו בספק חין רחים דרמנ"ם חייל לקשמים דפוסק כשמחל ולדידים נשתר קך חיבשית בחיקו משח"כ טן היבשים לחיקן מסיכ לדידן דמחמרים גם כן כרכ אם כן לדעם רכ כך אינעיא נסשמא דכוודאי שדינן נמר מס דלמוד מקודם א"כ באופן זה לא קבעה לה ווסת לשירו לק למפרינו דוומת השום וזם נכין: (שם) ווכות הסירונ וכו' ואם לא ראתה בר"ח תפוו אינו הוששת לר"ח אב אע"ם שהם הפלנות שני חרשים וכר . גלע"ד לסיינו דווקא אם כסירוג לראש חודש חינו שוים בספלבותיהם לשני החדשים הקודמים דסיינו שהשני החדשים לסירוג חינו שווים כימים לסשמי רחים שרחשם בשמי החדשים כגון ששני כחדשי ראשונים מלחים והשנים אחרונים חסרים או לחיפך פכל אם שווים כספלגו׳ הימים לשני החדשים הקודעי׳ פשום בלריכם לחום נהי מפעם ווסת הסירוג א"ל לחום פכל יכה לחום מקעם ווסם ספלגה בימים כנלפ"ד פשום מחד ושוב כחימי וחם

במפחרת למשה ובספר חשר:

אם לא שנאמר שבים לב וכת תחלה מכ' לכ' ושינחה וראחה לל' ואח"כ לל"א דזהו ב' דילוגים ואפ"ה לא מיקבע וסת לדילוגים לרב דלא אמר רב דסגי בב' דילוגים אלא כשהןבע"ו ע"ז י"ז דאז ימי החודש

נכרים נורמים שמלטרפים לראיה ט"ו למכין ג' עכ"ל נראה מדבריו דחף ביש לה וכת קבוע בע"ו לחודש ורחתה אח"כ בט"ז י"ז ס"ל לרב דהבעה וסח לדילוגים כיון דימי החודש נכרים ודוקח ביש לה וסה מכ' לכ'ושיכתה בדילוג ס"ל לרב דלח קבעה וסת לדילונים כיון דוסתה לא סים בימי החודש נכרים וליתא דבהדיא משמע בש"ם (דף ס"ד ע"א) גבי אמר לך רב למודה באני דאפילו בים לה וסת ליום פ"ו לתודם שדינו ליום ש"ז לוסח (שלאחריו) [שלפניו] וכו פי׳ רש"י לשם בהדיא ש"ש וע"ל ס"ק י"ח: כן ופת הסירוג כו'. חין ר"ל שראתה בחחילת ראייתה בר"ח ניסן וראים ב' בר"ח סיוווג' בר"ח אב דאם כן פשיטא דקבעה וכח דמכ"ל דוסת כסירוג הוא דלמא וסת השוב הוא שהרי לעולם לא סירגה מיהו י"ל דמ"מ נקרא וסח ססירוג כיון שסתם נשים וסחם מל' לל' אם כן זו שרחתה מב' חדשים לב' חדשים סירגה מדרך שאר הנשים אבל יותר נראה דמיירי אפילו שראתה בחמילת ראייתה בר"ח אדר ואח"כ בר"ח ניסן דאש"נ דהשחא ראחה מחדש לחדש אם שוב ראתה בר"ח סיון ואב קבעה וסת לסירוגים דהשתא חזימ שסירגה מב' חדשים לב' חדשים וכן משמע

באחד באלול: (יב) וסת הסירוג ראיה ראשונה כו' . פי' שסירנה ל"א ולסוף ל"ב אף דאין כאן אלא ב' דילוגים ס"ל דקבעה וסח לדילוגים ראש חדש דהיינו שראחה בר"ח ניסן ובר"ח סיון ובר"ח אב קבעה לה בריח לסירוג שאח"כ אינה חוששת לר"ח אלול אלא לר"ח חשרי וכן לשלם וכאן הוה ר"ח ניסן מן המנין אפילו לדמה קמייחא דסטיף ד'

בהפלגה בדילוג שלריכה לד' ראיות דהתם דחשבינן לימות החודש כמה ים ימים בין ראים בראשונה לשניה שע"י זה יהיה ניכר וסת ההפלגה נמלא הראשונה ושניה שייכי' להדדי דוקם לקבוע וסתה ע"כ חין הראשונה מן המנין כי אין לה לבד שייכוח להפלגה אבל כאן הוי קביטו' לר"ח וכוי ג"כ ר"ח הרחשון מן המנין כי בו לבד יש ג"כ שייכוח הוסח מלד שהוא ר"ח ומה לי שים בין ראיה רחשונה של ר"ח לשנים ושל ר"ח אחד ביניכם או שנים סוף סוף כוסת רוקא בר"ח סוא : (יג) שוה לדילוג. כמ"ם בסעיף י"ח שכוסת הדילוג אינה חושמת עד שתקבענו ג'יפ עיכ אינה חוששת כאן לראם מולם אב : (יוד) חוששת לראש חודש אייר. פי' בסני ימים דר"ח אייר הראשון שהוא יום שלשים לראייתה והיא עונה בינונית למי שחין לה וסת קבוע כדלעיל ועיין בסעיף י"ג : (מוֹר) חוששת ביום ובלילה . אותו שביום אינה נעקר עד שנעקר שלש פעמים ואותו שבלילה נעקר בפעם חחח שלח תרחה בו עד בלילה: (מון) או שתראה הראשונה ביום כו' . כן לריך לכיוה וכן אחר כך או

יב (יב) כו [יח] יה (כ) וסת הסירוג ראיה ראשונה (ז) מן (פו) המנין לרברי הכל ואע'פ שהרחיקה ראיותיה אלא שלענין חשש וסתה בתחלה הוא (יג) שוה לדילוג כז שאינה חושש׳ אלא פריח לר"ח הסמוך לו כגון שראתה בר"ח ניסן (יד) חוששת לר"ח (מי) אייר ואם לא ראתה עד ר"ח סיון חוששת לר"ח תמוז הסמוך לו ואם לא ראתה בר"ח תמוז אינה חוששת ^(ח) לר"ח אב אע"פ שהם הפלנת כ' חרשים כעין ההפלגה הראשונה מפני שהפסקת החדש השני בימלה ראית החודש הראשון וראית החודש השלישי היא התחלת וכת יחוששת לר"ח

: הסמוך ולא יותר

יג יי אין האשה (ם) קובעת לה וסת אפילו ראתה שלשה ר'ח זה אחר זה אלא אם כן יהיו כולם בעונה אחת ביום או בלילה יואם ראתה שלש פעמים ביום והרביעית בלילה או שלש פעמים בלילה והרביעית ביום (מו) כח חוששת ביום ובלילה מפני חשש הוסת הראשון ומפני חשש השני שהוא האחרון ואם ראתה פעמים ביום ופעמים בלילה שלא על הסדר כם (ולה קנעה החד פקן נ"פ) (מז) או שתראה הראשונה ביום וג׳ האחרונות בלילה או הראשונה בלילה והג׳ אחרונות ביום או שלש בזה ושלש כזה חוששת לאחרונה בלבד:

להדיא בספר בעלי הנפש להראב"ד ומביאו ב"י שכחב דבוסת הסירוג אפילן שמואל מודה דקמייתא ממנינא הוא . ח"ש המחבר ראיה סראבונה מן המנין לד"ה ובש"ם גבי אמר לך רב למודה שאני משמע דפלוגחייהו דרב ובמואל לאו דוקא באשם שהחלה ראייחם כן הוא אלא ה"ה באין לה וסת קבוע וכן פירש רש"י עם בהדיא והבאתי לשונו בס"ק י"ח וכ"ג מדברי הע"ו לעיל כ"ו אם כן כי קאמריגן הכא דשמואל מודה דבוסת הסירוג רחים רחשונה מן המנין היינו אפילו לא היהה זאת ראיה ראשונה אלא כל בלא היה לה וסת קודם לכן דדומיא דמאי דקחמר רב מודם לים שמוחל מיכו בסים לה וסח קודם לכן כגון שרחחם בר"ח שבם ובר"ח חדר ובר"ח ניסן וצוב סירנה לרחות בר"ח סיון ובר"ח אב נראם דלכ"ע ראיית ניסן אינם מן סמנין ולא קבעה וסת לסירוגים אלא לראש חודש ואע"ג דאמרינן בש"ס דאם היה לה וסת ליום ך' ואח"כ ראחם בדילוג ליום כ"א וכ"ב וכ"ג מודם במואל דראיית כ"א ממנינא הוא היינו משום דהתם דילגה מוסת הקבוע לה ביום כ' וראחה ביום כ"ה והם כן מ"מ שם דילוג עלה משה"כ ככה דכיון דקבעה וסח מר"ה לר"ח ח"כ בר"ח ניסן לה שם סירוג עלה חלה וסח השוה הוח ודוק: בן שאינה חוששת אלא פר"ח לר"ח - נ"ל הטעם מפום דסתם נשים וסתם כל ל' וביינו כל' חודש וו"ש מפני שהפסקת השני בעלה רחית החדש הרחשון כו' חה רחים למ"ש לקמן ס"ק ל': כח חוששת ביום ובלילה . דוה חה אסורים כדלקמן סעיף י"ד: כמ ולא קבעה אחד מהן ג' פעמים . דאילו קבעה האחרון ג' פעמים היינו מ"ש המחבר אח"כ או שחראה כו' חוששת לאחרונה לכד ואילו קבעה

חידושי רע״ק

ביאור הנר"א

לשבואל לי"ז תפון כיון דראתה י"ז פיון לרינא לחוש פ"א ליום החדש דהיינו י"ז תפון : (ש"ך פ"ק כ"ו) דל בוא ופת חשוה הוא. לא ידעתי פאי קושיא הא פפעם ופת השוח ב"ם: [יה] וופת חפירונ כר . כמש"ל פ"ם ובוה מתורק קושית תום' ר"ה הנ"ל ולפ"ז קשה קבוע לוה החדש דהני וכת קבוע מרכת הסירוג דלוה ראיה ראשונה כן החדש כיון דהיינו ב' הפלנות שוות פנ"ם לנ"ם הא היה רק ב' הפלנות והיה לו רק דין ופת שאינו

פתחי תשוכה

(ד) מן הבצין. פנסים מ"ב מיפו בכים לם וסח קודם לכן כו' ועח"ד שכתב דה"ה לכיקך שרחהה ניסן סיון אכ אלול חשרי חוששת לוסח כשום ואפילו אם כיה מקודם ד' סירוגין מרחשם ניסן שיון אל אלול מפרי מוששת לומת באום ואפילו אם סים מקודם ד' שירוגין ואפיל מדם מיסוב מיסון שיון אל אלול מפרי מוששת לומת באודו ואפיל אם סים מקודם ד' שירוגין ואפיל האם מיסודוג ווקפע מוס בחידוג ווקפע פוד והחתם ססירוג שקבע מוס מחלים ביש לו מדחם מסירוג שקבע מוס מחלים ביש לו מדחם מסירוג שקבע מוששת לכט! ווליד לומת כשלגם בכש"ש לומן ס"ק ל"ג כ' ואין ושם וה מפר עד שלא חדאם בג' סירוגין דסיינו ששם חדשים ע"ש : (הן) א"ח אב . פא"ד ואים ופ מפר עד שלא חדאם בג' סירוגין דסיינו ששם חדשים ע"ש : (הן) א"ח אב . פא"ד ואים ואים במפר עד שלא חדאם בל"ח מלאים ולי מפרים ביש משני שלא מלא מוס במפר עד שלא מוששת לא מוששת לאים מוששת לא מוששת און מוששת לא מוש לא מוששת לא מוש אום לא מוששת לא מוש או בוש או בוששת לא מוש או בלאל המשת הלא מוש לא מוש או בוש או בוששת לא מוש או בוש או בנו ביום או מוש או בוצו או האום בוש או הוא בוש או בוש או בוש או בנו או בוש או בוש או הוא מוש או בוש או בוש או בוש או בוש או בוש הוא או בוש או בוש או בוש או בוש או בוש או בוש או או בוש או

באר הימב

לה וסת מכ' לכ' ושינחה בדילוג ס"ל לרב דלח קצעה וסח לדילוגים וליחח דבהדים משמע בש"ם דאפילו ביש לה וכח ליום פ"ז לחדש שדינן ליום פ"ז לוסה שלפניו וכן פירש"י שם להדים עכ"ל: (מו) המגין. פי' הש"ך כגון שרחתה בתחלה בר"ח חדר וחח"ל בר"ח ניסן דשע"ג דהשמח רחחה מחדש לחדש חם שוב כאתה בכ"ת סיון ואב קבעה לה וסח לסירונים דהשחא חזינן שסירנה מב' חדשים לב' חדשים והפ"ז פי' דהיינו שרחתה בר"ח ניסןובר"ת סיוןובר"ח חב קבעה לם בכ"ח לפירוג שחח"כ חינה חוששת חלה לר"ח חשרי ולה לר"ח חלול וכן לעולם וכחן הוי כ"ח ניסן מן המנין לכ"ע כי כו יש ג"כ שייכוח הוסה מלד שהוא ר"ה וניכר הוח כו' ע"ם ומיהו בהיה לה וסח קודם לכן כגון שרחהה בר"ה שבם ובר"ח אדר ובר"ח גיםן ושוב שירבה לראות בר"ח שיון ובר"ח מב אז ראיים ניםן אינה מן המנין דכיון דקבעה וסח מר"ח לר"ח א"כ בר"ח ניסן לא שם סירוג עלה אלא וסח כשוח הומ: (מי) אייר. מפעם דסחם נשים וסתן כל ל' והיינו כל חדש וכ' המ"ז דהושטה

מחדש לחדש הלא הוא מג' חדשים לג' חדשים ועוד דהוא נגד דברי הש"ע שכחב דסחלם כאייחה לסירוג היה בר"ח ניסן ולפי דבריו לא כאחה כלל בר"ח ניסן . ובחמת בספרי הפ"ך הנדפם בווילמרשדחרף הרגיש המגיה בזה וחיקן וכחב וז"ל ואפי' שראחה בתחלת ראייתה בר"ח אייר עכ"ל אבל נם בזה לא חיקן כלום דא"כ מקשה מהיכי תיתי שיהיה קביעת לסירוגין כיון שלא ראתה רק פעם אחת בסירוג דהלא ראחה ר"ח (ניסן) ואייר וסיון ופעם אחת דילגה לר"ח אב וגם עדיין הוא נגד ל' סש"ע ויוחר חמוה על שני הנירסות איך מסיק הש"ך וכתב מם שוב רמתה בר"ח סיון הא עד הבתמ מיירי שרמתה בסיון לכן כ"ל פיקר כנירסה הספרים ישנים שנדפפו בח"ק קרחקה דחחנת רחייחה בר"ה חדר חד בתקום שכחב וחח"כ בר"ח סיון לריך להניה חיבת ניסן וכו' וח"כ דברי הש"ך

המחבר בסעיף ז' דלים אותרים קבעה וסח בב' דילוגים בג' ראיוח אם לא פהיה לה מתחלה וסח קבום בפ"ו ודלנה לפ"ו ומח"כ לי"ו דמו לכ"ע לא קבעה לה וסת וכמ"ש לעיל ס"ק י"ג וכ"כ הש"ך דלה כמשמעות הדרישה ועיין בחום' דנדה דף ס"ד ע"ל ד"ה וחינה: [כ] וסת הסירוג. כהב הש"ך דלכך נקרה וסמ הסירוג כיון שסתם נשים וסתם מל' לל' ח"כ זו שרחתה מכ' חדשים לכ' חדשים סירנה מדרך שחר נשים . חבל יותר נרחה דמיירי חסי' שרחתה בתחלת רחייתה בר"ח חדר ואח"כ בר"ח סיון דחמ"ג דהשחת רחחה מחדש לחדש חם שוב רחחה בר"ח סיון ואב קבעה וכת לסירונין דהשתא חזינן שסירנה מב' חדשים לב' חדשים עכ"ל הש"ך ובחמח דבריו חמוהים לכחורה כיון שחחלה רחייחה הים בכ"ם חדר וחתר כך בכ"ח פיון וח"כ חיך כתב דהשחח רחתה

(מי' קפ"מ סעיף י"ג בהג"ה) האשר וכי' ראתה באחר באייר וכי', ססכמק כוג באירר וכר' . ססכמת רוב החתרונים דלח כסרמים ז'ל בים חלם דוקח לת החסב ולת מוסטטם המבוחר כנקס"כ דחילו רחמה כנק"ם הרי שינתה הפלמה לי"ב דכיון שינתה הפלמה לי"ב דכיון שלא קבעה וסת להפלגות נעקר בפעם אחד - ונשמע נעקר בפעם חחד . ונסמע מיניה חדא דאם ראחה כר"ח ניםן וח"י כו דהיינו הפלגת ח"י ימים. ושוכ כחתה בכ"ח בו . לשישמו נעקר החשם השלגת מ"ר ימים ואף חם לח חייר שכוח שיעור הפלגה החתרונה אינה וריכה להום לט"ו חייר שהוח שיעור הפלגת ראיות ח"י כ שנעקר כסעם אחד. ישמע מיניה דחילו בקבעה וסח הפלגות משלשים לפלפים ושוב שינחס ג' שפמים לרחות מכ' לכ' שום ודחי השוב קנשקר ג' זימני דמושיל חף

לקניעות וסח. ותרתי הסברות נסתרו מדכרי הרמב"ן וטור וש"ע סעוף י"ד ע"ם מה רמסקו הכרו"ם והס"ע דפי עצי לבונה (סעיף י"נ כהנ"ה) כיצד ראתה באהד בניסן וכו' בו חוששת לאחד באייר וכו'. כאן חוששת גם ליום א' דר"ת אייר וכתב בסתם שונם בינונית וכתב על הכ"ח למם יסתור דברי עלמו וכו' ודבריו המוסים דהכ"ח לשיטחו דס"ל בראהה בראש חודש דאינה לריכה לחום לט'פו מדהפסיקה כאיות כהם חודם אייר בנתיי' כת"ם המ"ז ס"ק י"ה משמו וחולה על רת"א שם ואם כן מכל שכן בראחה בכ' דא"? לחום לעונה בינוניה דהה הראיה בנסיים מססקח וליכא אלא עשרה ימים עד ח אייר ועונה בינונים היא שלפים יום כלנ פססק כחים ביניהם וי"ל דכזה כ"ע מודים דח"ל לחום כק לווסת החודם כיון דרחתם כר"ה ניסן ולח לפונה בינוניה כלל משח"כ לפיל כתכ סב"ח שפיר רחמה למני ימים דרחש חודם חייכ דשם לא היה הססקת חאים דשם לא היה הססקת חאים כלל בינתיים לכן לריכה לחוש גם לעונה בינונית ובזה י"ל מ"ש סש"ך בס"ק ל' דעונה בינונית שלשם יום חיינו מחודם לחודם בין מלח כין חסר וכחשוכה ח"ל השיב עליו מפשם המחבר פ"ר ועונה בינונית דינה כווסת קבוע ולריכם בדיקם, ובווסת קבוע זמיכם כניקם, וכווסת החודש קישל כיון דעכרה עונחה פוחרת בלת בריקה עונטה פומנט ביק בדיקה וכ"כ לפיל סימן קפ"ד ועוד שחר קושיום ע"ש ונ"ל דהש"ך מל סרוב מדבר דדה ודה החה הוא דלפעתים עשכחת זה בלא זם. והיינו ככפ"ג דרחתם כר"ת ניתן ובכ' כו . דחו ה"צ לחום בר"ח חייר לעונם בינונית כיון דכראים מפסקם שרחתה בכ' בו וחינה חוששת רק מחמת ווסת החודש כניל. לכן בזה אם עברה עונחה ולא בדקה א"ע מומרת וגם משכחת פוד סיכי דיש לם ווסח קבוע ושינחם לרחות למון חחר דח"צ להוש ג"כ לשונם בינונים מהרחים שרחתה עבשיו וכיון דיש לה ווסת חתר חבל לווסת החודש חושפת דלמה תקבע ווסת אחר ליתי החודם . וכן ים לסיפך סיכי דרחחה בר"ח מחמת חונם כמו קסילה

נחמת אונם כתו קסילה כיולא בה דאו אינה חוששת

לווסת החורש כלה קסינה כלל כמ"ש לקמן הכל לפונה בינונים מ"מ הנשבה כיון לה ווסת כלל א"ב מודה הש"ר וודחי דים חילוקים ביניהם ומשכחת זה כלח זה .

ובכס"ג דנריכה לחוש לפונה בינתים אם נא בדקה ליום

שלשים אסורה רק על סי סרוג פעה לאחדים וא"ל לחיש

לב' ימים כק לימי החודש בין מלא בין חסר וחוששת יום א' לבד גם משום שונה בינונים

ואו זריכם כאמת בדיקם אח"כ כנ"ל . ומצאחי באחרונים

םדכרו נ"כ מום פים :

הראשון ג' פעמים ולא האחרון היינו מ"ש המחבר מקודם ואם ראחה נ"פ כו' והרביעית כו' חוששת ביום ובלילה כו' וק"ל : ל האשה שראתה כו' . כתב העור ל' הרמב"ן וסת החדש חושעת לו בתחלתו פטם א' אבל וסח הכפלגה א"א להוש לו עד שתראה ראיה שכיה שהרי וסת קבוע וכמ"ש בסעיף י"ב וכיון שהוא פשוע אין לריך לפרשו ומו"ח

להפלגה מל"א לל"א שהרי ראיית ר"ח ניסן ואייר שוות בהפלגה

אינה זודעת לאיזה יום היא מפלגת נמלאת אומר שהרואה ליום ר"ח ניסן חוששת לר"ח אייר ראתה בו הוששח לר"ח סיון ראחה בו הוקבע וסתם לר"ח לא ראחה לר"ח סיון

הגה ל (ימ) [כח] המשה שרחתה חוששת לוסת החדש ולהפלנה עד שחקבע וסח החדש בנ"ם או וסח הפלגה בד"ם או שחעקר א' מהן כילד כחתה בח' בניםן וכ' בו (דן) (ד) חוששח (יו) לחחד בחייר מפני כ"ח ניםן (ידן) לא [כב] רחחה בח' בחייר או לח רחחה בו

ראתה ליום ר"ח ניסן חוששת לראש נעקר וסח של ר"ח וחוששח לב' בסיון אפשר שתראה ותקבע וסת חודש אייר והיינו לב' ימי ראש חודש כמ"ש הוא בעלמו: (יה) ראתה באחד באייר או לא ראתה כו' . נטור נשם סרמב"ן כתוב כחן וחם

. הראבונה בלילה: (יון) הוששת לא' באייר מפני ר"ח ניסן

פשוט שגם כאן חוששת גם ליום א' דראש חודש אייר שהוא יום

שלשים מן הרחיה דרחש חודש ניסן כסחם עונה בינונית לשחין לה

ז"ל כחב כחן מדלח נקע חלח חחד

באייר שמע מיניה שאינה חוששת

ליום א' דראש חודש ולא ידעתי

למה יסחור דברי עלמו שכ' לעיל

לראית ב' בסיון שניסן מלא ואייר חסר ולטולם חוששת חששות כללו לוסת החדש ולהפלגה עד שתקבע אחד מהן ג"פ כדינו כילד ראחה באחד בניסן וך' בו כו' וכחב ב"י דמ"ש דחיישינן שחקבע מל"א לל"א לאו למימרה שה"ל לחוש ליום החר בהרי הין לה וסח קבוע וכל בחין לה וסח קבוע חושבת ליום ל' שהיה עונה בינונית אלה ר"ל שחע"פ שיבה ר"ח ביום ל' לראיה איז לו דיז וסח קבוע אבל יש לו דיז וסח שאינו קבוע לחוש לו מיהא עכ"ל ומביאו ד"מ ר"ל דאם ראחם ביום ב' דסייו אן ביום אחר לריכה לחוש ליום ל' מאוחו ראיה וכ"כ בפרישה שכ"ה וכ"כ ב"ח ש"ש ט"ז דאם ראחה בב' בסיון כשיגיע ר"ח חמוז חוששח ליום ב' דר"ח חמוז משום עונה בינונית שהיא ל' ולב' בחמוז שהיא להפלגה עכ"ל והעט"ז כחב ג"כ כדברי הב"י והוסיף דלריכה לחוש לעונה בינונית אף של פי שלא הראה היום ויום ל' אינו נעקר בפעם אחת באשה שאין לה והת קבוע כמו והת קבוע באשה שיש לה ושת עכ"ל (ואין זם נכון כלל ודוק) ולפ"ז כ"ם דבהחלה ראייתה לריכה לחוש ליום לי וליום בחודש וכן כחוב בפרישה סכ"ג ובב"ה דמ"ש הרואה לר"ח ניסן חוששת לר"ח אייר היינו לב' הימים דר"ח אייר ליום א' דר"ח חובשת לפי שכוא יום ל' לראייתה בהיא טונה בינונית וליום ב' דר"ח חובשת משום ר"ח ע"כ אבל ק"ל ע"ז דאם כן הרמב"ן והרב שבאו לפרש לנו מהו החששוח שלריכה לחוש וכחבו שלעולם לריכה לחוש לוסת החדש ולהפלגה למה לא כחבו ופירשו גם כן שלריכה לחוש לעונה ביכונית ואדרבה מפשע דבריהם שכתבו האשה הוששת לוסת החודש ולהפלגה כו' וכן ממ"ש בסוף וכן היא חוששת לשניהם עד שחקבע אחד מהם כדינו כו' משמע שאינה לריכה לחוש אלא לב' השבוח הללו וחו לא ועוד תימא דודאי סא דאמרינן עונה בינונית היא ל' יום היינו שלריכה לחוש ליום ל"א לראייתה דעונה בינונית היא ל' יום מחחלת ראיה לחחלת ראיה וכ"כ הרשב"א במשמרת הבית דף קס"ו ע"ב וו"ל וסתם נבים חזיין לכוף טונה וכ"כ הרמב"ן ז"ל וו"ל ומלאה אותה בתוך ימי טונתה כמה היא טונה ל' יום מתחלת ראיה לחחלת ראיה אחרת שרוב הנשים כך הן רוחות מל' לל' כו' עכ"ל וכן הביאו הכ"מ פ"ד מהל' א"ב ל' הרמב"ן אהא וכן פירש"י פ' כל היד דט"ו ט"א אהא דכל הנשים בחזקה טהרה לבעליהן והוא שבא ומלאה בחוך ימי טונהה וז"ל בחוך ימי ל' לראיה אבל אחר ל׳ בעים בדיקה הואיל וסתם נשים חזיין לסוף טונה על אלמא דאפילו ביום ל׳ גופיה שרי משום דעונה בינונית היא ל׳ יום א"כ א"ל לחוש אלא ליום ל' מסוף יום כא' שראחה בו דהיינו יום ל"א מחחלה ראייחה וכ"כ כטור לעיל סימן קפ"ד אם שהב ל' יום חשיב כהניע וסחה דסחם טונה ל' יום ואסור לסוף ל' עד שחבדק אלמא דא"ל לחוש אלא ליום ל"א וסכי מוכח נמי מדברי הפוסקים והט"ו לקמן סכ"ז שכחבו דג' פוכות ביכוניות הוא ל' יום ואי איתא לא כ"ל אלא פ"ח אלא ודאי עוכה היא ל' יום מחחלת ראיה להחלת ראיה ודוק וא"כ קשם כמי לאיזה צורך הוצרך הרמב"ן לומר חוששת לר"ח חייר דמשמע משום ר"ח חייר כוא דחוששת כא בלאו הכי חוששת משום עונה בינונית וכמ"ש וכן לאיזם צורך כולרך לומר חוששת לב' בסיון אפשר שהקבע וסח לכפלגה חיפוק ליה דהוא עונה בינונית וחו קשיא עובא לדעת הב"י והפרישה והב"ח דם"ל דכל אשה לריכה לחוש ליום החודש וגם לעונה בינונית א"ב היכי אמרינן דלריכה לחוש לעונה בינונית משום דסתם וסת הוא מל' לל' וסרי כיא לריכה לחוש ליום החדש שראחה בו והוא יום שאח"ב אע"פ שלא ראחה אלא פעם אחת וע"ב הוא משום דסתם נשים דרכן כך לראות באותו יום החדש ואם כן קשיאן סחמי אהדדי ואיך מחפים החבל בשתי ראשים שחאמר דמן הסחם לריכה לחוש ליום החדש שמסחמה חרהם לחוחו יום וחחמר שמן הסחם לריכם לחוש לעונה בינונית וזהו דבר שחין לו שחר כלל חלה נ"ל דהה דחמרינן בש"ס עונה ביכונית ל' יום סייכו מחדש לחדש בין מלא בין חסר וכהאי גוונא אשכחן פובא בש"ם ופוסקים ל' יום שהוא חדש וכן גבי בכור קי"ל לק' סימן ש"ה דאינו נפדה עד שיעברו עליו ל' יום והוא פשוע בש"ם בדוכתי טובי והיינו חדש כדכתב בס' יראים סימן שנ"ג וטעמא דכתיב מבן חדש הפדה והיינו ל' יום כו' והיינו כ"ע י"ב חשל"ג כו' אבל קודם ל' הינו פדוי ש"ש (וע"ל סימן ר"כ ס"ק י"ג) וכן מוכה בס' בעלי נפש לבראב"ד שכתב שבאשה בהחלה וריכה לחוש לוסת החדש ולוסת הכפלגה ולא הזכיר בספרו כלל שלריבה לחוש לעונה בינונית וגם בסוף שער הוסחות מנה בקלרה כל כוכחות הן הקבוע הן שאינו קבוע ולא מנה שונה בינונית כלל וכן הרמב"ם פ"ח מהא"ב ד"ו כחב דכל יום שראחה בו חוששת ליום הבא שלאחריו ולא הזכיר כלל לחוש לעונה בינונית שהוא שלשים יום וכן הרשב"א בח"ה בשער הוסחות כתב כמה פעמים דמי שחין לה וסח קבוע לריכה לחוש לעונה בינונית שהיא ל' יום ולא הזכיר כלל בלריכה לחוש לוסח החדשוכן לקמן סימן קצ"ו (ס"ח) כתב הרמב"ן והט"ו "דבחרשת כשלא הוקבט לה וסח הרי היא בכל הנשים וחוששה מלי יום לל' יום כו' ולא כתבו שלריכה לחוש לעורת החדש אלא ודאי עורה בירוניה היינו מחדש לחדש דגאוחו יום של חדש שראהה בו לריכה לחוש לחדש הכח וחו לא וראים ברורם לדברי ממחי דכהבו בפוסקים והט"ו לקמן סכ"ז דג' עונות הוא צ' יום היינו ממחי דאמרינן בש"ס עונה בינונית היא ל' יום וכדאיתא בב"י וכרמב"ם פ"ד מסל' מעמאי משכב ומושב כ' דג' עונות סיינו ג' חדשים ומביאו ב"י לקמן סוף ד"ה ומ"ש ראתה ג' ראיות מג' עונות מכוונות כו' אלמא דמאי דאמרי׳ עונם בינונית ל' יום היינו חדש ולכך פי' הרמב"ןורש"י דעונה בינונית היא ל' יום מחחלת ראיה לחחלת ראיה אחרת והיינו בסמם חדש דהוא מלא ואה"נ אם החדש חבר הוא כ"ע יום מתחלת ראיה לחחלת ראיה אחרה ולא הוצרבו לפ' זה משום דבתם חדש מלא בוא ועוד כיון דלטולם אינה לריכם לחוש אלא לאוחו יום בחדש אם כן א"ל לדקדק בין מלא וחסר אלא לטולם לאוחו יום בחדש וע"ל ס"ק ל"ג ומ"נ המנא טוד ראיות לדברי : לא ראתה בא' באייר או לא ראתה בו' . ובטור כסס סרמב"ן איתא ואם לא ראתה בא' בא ומשמע להדיא מדכתב ואם לא ראחה ואח"כ כתב ראחה בע' בו או לא ראחה כו' דאם ראחה בראש חדש אייר אינה חוששת לט' בו וכמו

ביאור הנר"א

קשה כו'. רעל" בשם ראב"ר וא"ת מ"ש זו מהפלנה לא דמי כו' ע"ש: [ימ] האשה באר הימב

דחוששת לשני ימים של כ"ה חייר הרחשון שהוח יום ל' לרחייחה והיח פונה ביטנית למי שחין לה וסת קבוע ועיין כסי"ג: (יו) לאחד. כתב המ"ו דהב"ת כחב כאן דאינה חוששת ליום א' דר"ח ולא ידפתי למה יסתור דברי פלמו שכ' לעיל בסי"ב דהוששח לר"ח חייר היינו לב' ימים ר"ח עכ"ל. וש"ך החריך בזה ומסיק דעונה בינונים היינו מחדם לחדם דכמוחו יום של. חדש שראחה בו לריכה לחום לחדם הבם בין שהחדם מלם או חסר ומה שממרו בנמרם דעונה בינונים ל' יום מסחלת כאיה לחחלת כאיה אחרת היינו בסהם חדש דחום מלא וחס"נ אם החדש חסר הוא כ"ע יום מתחלת ראיה לחחלת ראיה אחרת מפילא אין לחוש כאן ביום א' דר"ח אייר משום עונה בינוניה וח"ל בה' שאלה קי"ד חולק על

חידושי רע"ק

רדנין על יום תחדש: (פ"ו ס"ק י"ו) כפתם עונה בינונית . לא זכיתי להבין דהכא

פתחי תשובה

(*) הציששת . פבס"ם בשם מ"ז דגם כאן חושת גם ליום א' דר"ח . וכבר חלקו פליו הס"ם וכח"ד דכאן שראתם בכ' בניסן ליכא חשש עו"ב שכוא משעם הפלגם וכבר הפסיקה בראיים. כ' ולא מיבעיא לרשת הב"ח המוצא בנס"ק ס"ק שאח"ז דבכל וסת הפלגה כשפסקיקה בראים סתשבון מברחים הסמוכם ודחי דחף לענין מו"כ כדין כן חלח חפילו לדעם סע"ו דפליג שם מ"מ בעונם בינונית דסמעם פוח כמ"ם פר"ן משום דכי לעולם לח מרחב ורחי דהחשבון מסכתים הסמוכה לדקו דברי הפליח ש"ש ובפנין הסלונהם שבין הפ"ו והש"ר כפוה בינונים מתי היה דרפת הפי"ו דעו"ב לתו היינו וסת החודש והית יום לי לרתייתה ותם החודש תבר שניםם הם ליום תחד תבל תם החודש מלת חוששת גם ליום בקודה משום מו"ב. ודפם סש"ך דעו"ב לעולם כוא יום כחודם ושישור עו"ב כיינו יום ל"א כסמם חודם דסוא עלא. סכם הח"ב בחבובם סי' קי"ד סאריך להשיג על הש"ך והסכים עם הע"י וכן הסכים הכרחו ועלקי ע"ש ועי' ח"ד שהסכים ג"ב עמבם בכא דעו"ב לאן היינו ושח החודש אמנם לא כדבריהם

נכונים דאע"ג שראתה מחחלה בר"ח אדר ונישן זה אחר זה דראתה מחדש לחדש ואם אחר כך ראתה סיון ואב מנמרפין גם כן ראיה דניםן ויש כאן שלש דילוגין ודוקא שלא היה לה קביעה וסח ג"ם מחדש לחדש אבל אם היה לה קביעה ג"פ מחדם לחדם אז אין מנפרפין ראיה דניסן ולריכה לראות עוד פעם החח בסירוג כדי לקבוש הוסת ועפ"ז יתפרשו הימב דברי הש"ך עיין דבריו בחורך: [כמ] האשה שראתה. כתב הפור לפון הרמב"ן וכת החדש מושפת לו בתתלמו פעם מתם מכל וכת ההפלגה מ"מ לחוש לו עד שתרמה כמיה שניה שהרי אינה יודעם לאיזה יום היא מושלגם נמנא אחה אומר שהרואה ליום כ"ח גיסן חושפת לר"ח אייר כאחה בו חושפת לר"ח פיון כאחה כו הוקבע וסח

לר"ח לא ראתה בר"ח סיון נעקר וסת של ר"ח וחוששת לב' בסיון אפשר שתראם וחקבע וסח להפלגה מל"א לל"א שהרי ראיות ר"ח ניסן ואייר שווים בהפלגה לרמיות ב' בסיון שניסן שלא ואייר חסר עב"ל הטור ומבואר מדברי הב"י והב"ח והפרישה דלעולם חוששת לג' חששות דהיינו לוסת ההפלגה ולחותו יום בחדש שרחתה וליום שלישי מחוחו רחים משום עונה בישנית והש"ך החריך להשיג עליהם דחין חוששין כק לוסת הפלגה ולאוחו יום בחדש וזו היא עונה בינונית בין אם החדם הוא מוח או חפר ע"ם שהחריך ברחיות ברורות: [ככ] ראתה בא' באייר או לא ראתה בו. זעם סכ"מ והסריםם כדעם סכ"י דחם ראסה באחד באייר אינה חוששת לע' בו וכן הוא הסכמה הש"ך ובספרו נה"כ

(במ"ז מ"ק י"ח) רוצה להוכית דאף על גל דראתה בר"ת אייר תוששת לחבעה בו להפלבת עשרים ולא

נתחוורו דבריו דמ"ם דלח

חצינו דרחים שלוחה בשינוי מניפן דרחים שרוטי כשינוי זמן מעקר החשש שהים עלים מחלם כן לאו מילחא כיל דכבא כיון שראתם בר"ח כי שינתם ספלבתם לי"ב דכיון

שלא קנסה וסם להסלגות נעקר בפטם אחת . וע"ש וחו אטו אם תראם כני אומר אני

דחס"ג דבכה"ג לח מקבע וסת שחין כחן ג' כפלנות שוום דכיון דרחסכ בר"ח פקר כוסת של ך' שמסחלם וגם דעת ספריםם כן ע"ש דונ

וחשכה . וע"ם ופוד נכחס

רחים ברוכה ממ"ם בס"ם וה

נפור בנתמם כים נדיו כו לו דק דכסם כוסם כחם כחדם סיח וכוכ גם פכלה ופפריםכ מודים וכמ"ם ספיף (" ל"א ומם שכשינ של כב"ה יפם כוון אך מ"מ דינו אמת ומם שבוכים המל לבפולינים כוכמה

כלל דהסם שים לה יום קבות ליום ך' כלכך אם שיחם כיחם ליום ך' לא פוי אשקילן

דשינתה הפלגתה בתה שרחמה

לחום ו' ימים חחר רחיים יום ו' דהיינו יום ך' מה שחין כן

הכח דלח נקבע לכ וסם בסלגם. וכיון שכל הוכחופיו בסלין הדרן לדינח דחם רחמם בסלין הדרן לדינח דחם רחמם

בר"ח חייר חינה חוששם למ'

נו ולדמשמע מסשם דכרי הרמב"ן ולמ"ם מיסו גוסיה דמ"ש רמ"מ דמס לה למסה דמ"ש רמ"ה

כות דכך רבוסת לה מסישב

מקור מים חיים

נחבחר בספיף זם דלפנין ווסם סדילוג חולינן לחומרת

כום לסיינו שלחתם חמשם

בוס דסיינו שרחפה חמשה עשר ניסן ששם עשר מייר מיין בנס רמהם בר"ה מייר ור"ח סיון דגם ממהב בר"ה מייר ור"ח סיון דגם מביין בנס מכר קבעה להומה מודם לווסת הרוגב ברים דוומת דיונג בדים ממשת שדברי ביים דרבשת משתת שדברי ביים דרבשת משתת שדברי ביים דרבשת משתת שדברי ביים דרבשת משתת שדברי ביים דרבשה

משמע מדכריו היכח דקנפס

מרכעם פעמים בדילוג שוכ

ח"ל למוש לקניפום החודש וכתו שתכוחר ברמ"ח כיון שנקכת חחד כדינו חינו חושש"

לסשני ובספר חוום דעת כשיג

על ספ"ו כום דמורף דכריו דקשית לים מדכרי ספור

דסיכם דרחתה כ"ם בר"ם ופעם השלישי רחתה כ"ה בו

ובנית דחוששת גם לכים בו ואמאי כיון דנקנע באחד אינו חושם שנ לשני פ"כ יצא לכעל ח"ד לחלק דווקא

בוומם סמודם ובוומם בסלגם

אמניינן כן דאם נקבע פא"

אינו תושפת שוב לשני דתרתי

ווסם לספלגט שוב חם מכחם בחודש פכי פומרם מפלגפט

ליפר כתודש שפיר פמרינן שימקייתו שריסם דכח חשם

קובעם לם ווסם במוך ווספ מ"כ ממה על המ"ו דגם אם רחסם כדילוג חרבעם שעשים מכל שקום לריכם לווסם

סתודם שום דגם דילוג כוח בגרמם החודש וכמכואר בפוסקי' וסמסני עליו שנחעלם

מתנו דברי סכית והפכיםם בזם כי שיקר יסודו עדברי הקור דחמת זכיכם לחום לכ"ם לחודם כיון דרחם שלםם ספמים בר"ם אם כן

סוקבע לם ווסת לסתודש וכבר סרגיש בזם באמם הסרישם

והכ"ח דאמאי לריכה (כ"ה כו וכמבו מועם דכפיות כ"מכני לא השיבא דמים נמורם מאה:

שסים ממשיין פתוח והכיח דכריכם בספר נס"כ כסימן

ים וא"כ סשוט מוכח מדברים

דחין לחלק כוה כמו שמחלק המוום דעם כק פיקר העשם דרחיות ר"ח לא חשיכא ראים בתורם מחחר שרחתה מפעיין

דכרי סכית וספרישה

מכנ

(טעיף ינ בחנה ה) שתקבע וופת אחד כדינו פנו"ו פיק י"ס נס"ד ול נתכחר בספיף וס דלע

מפרים

と こり

שהפסיקה בראחה בנחיים ואין כאן

כפלגת טשרים יום אלא הפלגת י"ב

יום ושינחה הפלגה לי"ב ואין לריך

לתום אלא להפלגה ייב יום מראים

א דא' באייר וכדלקמן סעיף י"ד

וחוששת נמי לעשרי' בחייר משוסוסת

החדש ולא' בסיון משום ר"ח אייר

באייר ולא לעשרים בו אבל השתא

שלא ראתה בראש הודש אייר אגלאי

מילחא דראים בעשרים בניסן היא

שיקר וחוששת לט' וכ' בחייר ובד"מ

חלק עליו וכתב מדכתב בסמוך

והוששת לשתיהן עד שתקבע כו' ש"מ

שקודם שתקבע וסת ח' ג' פעמים

חושםת לשחיהן ועוד דקאמר בסמוך

ראחה בט' בו כו' ש"מ אע"ג דראחה

לא ראתה כו' וכחב ב"י משמע שאם ראתה בראש חודש אייר אין לריך

למוש לש' בו ובששם שחלו חזרה לרחות ברחש חודש חייר היינו

אומרים שראיה הראשונה שראחה בראש חודש ניסן היא שיקר וראיה

סשניה בעשרים בו היא תוספת דמים הלכך אינה חוששת לא לפי

שהבין הב"י והרב לטעמיה אזיל שכתב בד"מ דה"ה ראחה כדבסמוך אלא רבותא קאמר דאף על גב דנעקר וסת של ר"ח מכל מקום לריך להום לשני כ"ז שלא נעקר עכ"ל ומביאו המעדני מלך דף רל"ו ע"ב ודלא כהב"ח שכתב שאולי ראה הרב כך כהוב בנוסחאות ישנים בטור עכ"ל . אכל באמה נראה עיקר דאם ראתה בא' באייר א"ל לחוש לט' בו

(ית) (יא) מושפת לפ' באייר שהוא יום כ' פראיית יום כ' שראחה . כחמה במ' בחייר חו לח רחתה חושבה לעשרים בחייר שמח קבעה לה וסת כ' לחדש שהרי ראחה עשרים לחדש ניסן וכן היא חוששת לעולם עד (יב) ניב) שחקבע וסח ח' כדינו דחז חינה חוששח לשני שלח נקבע (ב) או עד שאחד מהן נעקר אז אינה חוששת נו אע"פ שלא נקבע קשם יוו של שתוח מיין לשקה מו פינט מוסמת כו מע פ שנה נקבע בה בלוגין בה של המקב מו מוקב מו מוקב של החשם לוחם הדילוגין עד שחקבענו כילד לך כאחה ש"ו בניסן לך חוששם לש"ו באייר לל כאחה מ"ו בניסן לך חוששם לש"ו באייר לל כאחה מ"ו בו כאחה מ"ו בו לך חוששם ל"ו במחוו וחיירה חוששם (כ) ל"ו בו כלחה י"ו בו חוששם ל"ו בחחוו לוונין ואינה חוששה (כא) לי"ה בו ראחה י"ח בחמוז קבעה לה וסח דילוגין

אבל לוסח כחדש חוששת בין ראתה מקודם או לא ראתה כל שלא שינתה וסתה של החדש וכן כתוב בפרישה סכ"ח וכן כתב הב"ח סט"ו וע"ל ס"ק מ': לב ראתה מ"ו בניםן כו' . הוא דעת סרב בפירוש דברי הרמב"ן והוא נכון אף על פי שאין כן דעת סב"י ושאר אחרונים : לג חוששת לפי"ו באייר . לוסת החדש ומשמע דא"ל למוש לי"ד באייר אף על פי שהוא שלשים יום מראיית ט"ו בניסן ומזה ראיה למ"ש בס"ק ל' דוסח כחדם היינו פונה בינונית: לך חוששת למיז בסיון . לוסת החדם (וגם משום הפלנה) ואינה חוששת לי"ז בו משום וסת הדילוג וגם משום וסח הפלגה ליכא שהרי ניסן מלא ואייר חסר נמלא ט"ז דאייר הוא הפלגת ל"ב מט"ו דניסן וי"ז דסיון הוא הפלגת ל"א מט"ז דאייר ומש"ה אינה חוששת גם כן לי"ח בחמוז שאינה הפלגה ל"א אלא ל"ב מי"ז בסיון ולריכה למום להפלגת האחרון שהוא ל"ח: לה ואינה חוששת לי"ח בו . סיינו לסרמב"ן והיא הסברא סראשונה לעיל ס"ז אכל להי"א שם הבעה כבר וסת הדילוג בשלש ראיות ותוששת כאן לי"ח בהמוז וכמו שמסיים כרב רק י"א כי בדילוג חדש הראים ראשונה מן המנין כו' ולפי זם למיירי הכת בהיה לה וסת קבוע קודם לכן בעיו לחדש דחז לד"ה שדיכן רחים דט"ו דכיסן לוסחם וחיכה מן המכין וכמש"ל

ב' פעמים להפלגת עשרים אפ"ה חוששה לימי החודש ולריכה לחוש לכ' באייר ה"ה כאן אע"פ שראתה בא' באייר לריכה לחוש לט' בו משום ראיית עשרים בניסן והא דנקט לא ראחה בא' באייר נ"ל דלרכוחא קאמר אע"ג דנעקר וסח של ר"ח ניסן מ"מ לריכה לחוש לשני כ"ז שלא נטקר פעם אחת עכ"ל וכונ"ל עיקר ויפה כגיה כאן רמ"א ראתה או לא ראתה כו' דלא מלינו בבום מקום דראי שרואה בשינוי זמן תעקר החשש בהיה עליה תחלה כל זמן שאין לה שינוי קביעות כדין שלו בג"פ או כד' פעמים ותו דאטו אם תראה גם בר"ח אייר וע' בו וכ"ח בו ג"כ לא תקבע וסת להפלגת עשרים מראיית עשרים בניסן זה ודאי בקבעה וסת כיון שיש ג' הפלגות שוות ולא אכפת לן במה שראתה גם בר"ח אייר ואם כן היאך נחיר מכח ראיית ר"ח אייר שלא חחוש כלל לט' בו כיון שאפשר לבא לידי קביעות וסת ובפרישה כחב כזה דאש"פ שאפשר 'לקבוע בזה ווסח להפלגת פשרים מימ אין אנו חושבין לו לכחחלם קודם שראינו ג' הפלגות שוות וקשה דכל שאפשר ודאי אנו חוששין לו שלא יבא לידי כך כמו שמלינו בכל המקומות בסימן זה זולתי בוסת הדלוג שלא חששו לו עד שלא יקבע כת"ש בסעיף י"א ועוד ראיה ברורה ממה שכחב בסוף סי׳ זה בטור בראחה ג' פעמים בר״ח ובפעם השלישית ראחה בכ״ה לחדש ובראש חדש דחושפת ג"כ ליום הקדימה דהיינו לכ"ה שמא וסת

אחר כיא קובעה וכלא בדברים ק"ו דבא בחם ברור לפנינו ג' פעמים בר"ח וכואיסחם עונה בינונית לאשם אפ"ב חוששת גם ליום כ"ם כ"ש כאן דיש ב' ראיות לפכינו האחד כ' בניסן והשני בראש חדש אייר וט"כ לומר שאחת מהן עיקרת והשנית דרך מקרה ומנא לך לומר דראש חדש עיקר ולא לחוש לט' בו אימא לך דראיית כ' בניסן עיקרת ולריכה לחוש לט' באייר דלאו דמא דראש חדש אייר סומק טפי מדם דכ' בניסן ע"כ נראה עיקר כדברי רמ"א דגם בראחה בראש אדש אייר לריכה לחוש לט' וך' באייר אלא דמה שביאר רמ"א דברי הטור במ"ש ואם לא ראתה אמר כן דרך רבותא לא מתיישב לי דא"כ גם אחר כך במ"ש ראתה או לא ראתה בט' היה לו לומר גם כן רבותא זו. ומו"ח ז"ל הפליג לחלוק גם על רמ"א ואמר שטעות גמור כוא בראתה בר"ח אייר לחוש לט' בו מדהפסיקה ראיית ר"ח אייר בנתיים דאם היחה חוששת להפלגת ד' יום לריכה שחחוש כן מן ראיית ר"מ אייר וכמ"ש הטור בסמוך היתה רגילה לראות ביום כ' ושינתה ליום שלשים זה וזה אסורין וכשיגיע יום טשרים לראיית ל' אסורה הרי מבואר שאינה חוששת להפלגת ד' מראיה שקודם ל' אלא חוששת שמא תראה לך' יום מראיית ל' שראתה עכשיו וכדרב כוכא ברים דרב יהושט ס"פ בנות כותים עכ"ל ואני אומר כבוד תכמים ינחלו אבל דבריו אלו כם כשגגם לפני כשליט ואדרבם משם ראים לדעת רמ"א דשם לא מנינן אלא מן ראיית ל' כיון שלא סיתה עכשיו שום ראיה קודם ל' אלא שהיתה ראוים לראות ביום ך' כמתחלם ועכשיו שינחם והמחינה לראות עד ל' ע"כ ס"ל לרב הונא בריה דרב יהושע ס"פ בנוח כוחים דלא מנינן מן שעה שהיחה ראויה לראוח אלא משעה שראחה באמח ולאפוקי מרב פפא דס"ל שמנינן משעה שהיחה ראויה לראות חה פשוט בסוגיא שם גם מלשון רש"י וח"ה הארוך מוכה כן שכתבו שאם חמנה מיום שהיהה ראויה לראות נמלא שהיא מוששת שמא יקדים לבא זמן קלר ממם שראתה עכשיו ואינו בדין שזו שינחה לראק ואנן ניחוש שמא חקרב עכ"ל משמע דאם היחם רואם גם ביום שהיחם רגילם לראות ברי אנו רואין שהיא קרבם לראוח ודאי לריכה לחוש ליום ך' מן ראים של עשרים וגם ליום עשרים מן ראית יום שלשים אם כן גם בזה לריכה לחוש להפלגת עשרים ימים מן יום העשרים באייר ומן ר"ת אייר ע"כ נראה פשוט דאם היתה באמת ראיה גם עכשיו כך' והוסיפה לראות בל' פשיטא דפשיטא דלכ"ע מנינן מראיית ך' לחוש גם להפלגה ך' ממנו ולא אכפח לןכמה שהפסיקה ראית יום ל' ביניהם להקל עליה בשכיל זה *)ע"כ הדבר ברור דמשה אמת ותורתו אמת ודבריו כאן הלכה רווחח בישראל דגם בראחה בר"ח אייר הום כלא ראחה לכל בחששות: (ימי) שתקבע וסת א' כדינו . פירוש והשני לא נקבע והיינו באם וסת סחדם נקבע מחלם כגון ראתם בראש חדש ניסן וראש חדש אייר וי"ד באייר וכ"ל באייר ור"ח סיון סרי סוקבע וסת ר"ח וספלגות לא נקבעו רק ב' פטמים וכן לפטמים וסת הפלגות תחלה כגוןשראתה בר"ח ניסן וי"ד בו וכ"ח בו ובר"ח אייר וי"ב בו דקבעה וסמה להפלגת י"ד יום ווסחוח הר"ח עדיין לא נקבפו וכבר נחבאר בסעיף ז' דלענין וסחוח הדילוג אזלינן לחומרא בזה דהיינו ראחה ט"ו ניסן ט"ז אייר י"ז סיון וגם ראתה בראש חדש אייר וראש חדש סיון דלא אמרינן כבר נקבע. וסתות הדילוג ולא נימוש לוסתות חודש עוד דלקולא לא אמרינן כן אלא בעינן דוקא דילוג בד' פעמים: (ב) או עד שאחד בהן געקר אז אינה כו' . פירום אפילו בפטם אחת שיבוא אותו הוסת ולא תראה הוא 'נעקר כיון שלא סוקבע עדיין' ג"פ וכן ל"ל הגירסא בטור או עד שחיטקר וכמו שהעיד ב"י שראה כן בהלטח כדה להרמב"ן:

רו"ח אייר לשנה בינונית ותפיד

דראתה כך' בניסן פשיפא דא"ד לחנש ביום א' דר'ת אייר לשנה בינו מחשבי' עונה בינונית פראייה האחרונה . ודברי הב"ח נכונים:

ביאור הגר"א בו'. כ'ז כמש"ל ס"ב וכמש"ש במתני' ונס': [ב] ואינה חוששת כו' כיצד ראתה כו'. גמ' שם איתביה היתה למורה כו' ותוס' ד"ה ואינה כו' וכנ"ל:

פתחי תשוכה

ואח"כ שינתם ליום אחר וכ"כ באחרונים: (יא) חרששת . ענס"ע ועי' מ"י שספנים עם סט"ו אך ככומי ופלתי וכם"ט העלו כדעת כש"ך ועח"ד שכפב דאם כיו שתי הפלבות כראשונות סטיח הך ככינתי ופנקף והטיים הענו לדמת משיך ועמיד שלם בינון בילחס בינו המיים ומחיים ולמיים בינון בינות משות המיים בינון בינות ב"כ בכ"ה חושמת גם לפ"ה אף שכבר נקנע הוסת של ר"ח כיון דחשבר שיתקייתו שניסם דסא אשה קובעת וסת כהוך וסת ככסטיף ל"ב וכן סדין בוסת סדילוג ווסת סשום ש"ש:

ותם הי טיים חושתו ביל הי בתנו השפיני כי מינו לסברת התבורה לעיל ש"ז תבל להי"ח שם קבעה כבר וסת הדילוג בג' רחיות וחוששת כתן לי"ת בתמוז וכמו שסיים הרמ"ח דבדילוג חדש י"ח דראיים ראשונה מן המנין ולפ"ז מיירי הכח שהיה לה וסת קבוע קודם לכן בע"ו לחדש דחז לד"ה שדיק ראיה בתמוז וכמו שסיים הרמ"ח דבדילוג חדש י"ח דראיים ראשונה מן המנין ולפ"ז מיירי הכח שהיה לה וסת קבוע קודם לכן בע"ו לחדש דחז לד"ה שדיק ראיה

הש"ך בזה והסכים עם הפוסקים דכ' דעונה בינונית הוא יום ל' לראייתה ע"ס : (יח) חוששת. הכ"ח חולק על הרב ום"ל דחם רחחה בר"ח חייר שוב חינם חוששת לפי בו וכ"כ הש"ך באריכות ומחזיק דבריו בנה"כ ע"ש אבל הפ"ז הסכים לדעת הרב דאף אם רמתה בר"ח נריכה לחום לכל המשפות וסיים הדבר ברור שמשה חמת ותורתו חמת ודבריו כאן הלכה רווחת בישראל ע"ם: (יט) אינה. כתב הפ"ך ומשמע דח"ל לחוש לי"ר בחייר חע"פ שהוח ל' יום מרחיית מ"ו בניסן ומזה רחיה דוסת החדש היינו עונה בינונית: (כ) לי"ו . דמשום וסת הדילוג א"ל לחוש כדלעיל וגם וסת הפלגה ליכא שהרי ניסן מלא ואייר חסר נמלא מ"ז דאייר הוא הפלגח ל"ב מע"ו דניסן וי"ז דסיון הוא הפלגח ל"א מע"ו דאייר ומש"ה אינה חוששת ג"כ לי"ח בחמוז שהינו הפלגח ל"ה אלה ל"ב מי"ז בסיון

בס"ק ל"ב שזה הוא דעת הרב בסי' דברי הרמב"ן והוא נכון אע"פ שאין כן דעת הב"י ושאר אחרונים עכ"ל ולא מנאחי שום חילוק דעות בזה והוא מוסכם מכל מחרונים רק בנדון שלפני זה או עד שה' מהם נעקר וכו' בזה יש חילוק דעות בפירושיהם להרמב"ן עייי בכ"ו וכד"מ וכב"ח וחולי פעות נפל כדפום :

ועיין בפ"ז שמחכיך כזה לקיים דעה הרב וכנ"ל וכן מבוחר להדיח מדברי הרחב"ד כספר בעל הנפם דף נ"ו ע"ה ע"ם: [כנ] ואינה חוששת לוכת הדילוגין ובו' . כינד רחחה מ"ו בניסן כן מבוחר בש"ם ס"פ החפה והיח

הפכמת הפוסקים כחשונים וחתרונים וכמבוחר בב"י לעיל סעיף י"ח והש"ך כ'

פמות מוששין לפיפך דלמה ראיום כ"ם פיקר וראיות סר"ח סג' דמים יסירים ניקוספן כה וכדכרי הפריסה ובב"ת משמע להדים בספ

בכפונס

נייד ח"ב)

(בא) וכןבדרך זה בהפלגה ודילוגין.פירוש שסדילוגין הם שלא לפי ימות החודש כמו שזכרנו ט"ו ט"ו י"ז אלא בדרך הפלגה דהיינו שראחה

עכשיו ראים ראשונה ולסוף עשרים ממנה ראחה שניה כשיגיע כ'

אחר השנייה לריכה לחוש הגיע כ' ולא ראמה אינה חוששת כלל להפלג'

ראתה ראיה שלישית ביום שלאחריו

דהיינו כ"א אחר השניה בשיגיע כ"א

אחר השלישית לריכה לחוש אותו יום

לא ראחה בו אינה חוששת להפלגה

ואם ביום שלאחריו דהוא כ"ב אחר

ראים שלישית ראחה ראיה רביעית

כשיגיע יום כ"ב אחר הרביעית לריכה לחוש לא ראחה בו אינה חוששת כלל

להפלנה ואם ביום שלאחריו שהוא יום

כ"ג אחר הרביעית ראתה ראיה

: (בפ"ז פ"ק ב"ד) ותמהתי על דבריהם כל . לה קשה מידו דמייני כתרתה אחר ... רביייי רבישית סקבע וסת הדילוג

> ברב אינם מוכרחים וק"ל: גליון מהרש"א

(סיתן קס"ט ש"ך ל"ק ("ט) כגון שרבילת להקרים נ" ימים צריך לפרוש אהת יום ע"ין מ"ש ע"ו הנ"ר יהונתן לעיל מימן קפ"ד סק"ה:

ילפי דעד השמח לה נקבע לה

הראוהו קבוע כמו וכח השום דנקבע כבר גם שחר הוכחוחיו

שהוכים דהרמנ"ו חש להחמיר

מקור מים חיים וי"מ דכת דתמריכן כרתיות עשרים וחמפה דמים יחירים בסיון והיינו לשמואל א"נ לרב ובהיה שות דתתוספו בה לתו למימרת לה וסח קודם לכן מעשרים לעשרים אבל כשלא היה לה וסת סגי לרב דבוי בוא מסילה לראיות רים ירחה חלה להפוקי דרהיות רים ירחה לה הוי טפינה בארבע ראיות להפלגה לקבוע וסת בדילוג בהפלגה וכמש"ל סק"ח)אירע לה ראיה ליום כ"ג קבעה לה וסת לדילוג מכאן ואילך אינה הוששת לראיות עשרים וחמשה דמים יחירים כוח דחתוסבו בכ ודלמה ווסם חחר כיח קובעת שכ"ל חלמה דשעמה אלא לדילונם . כ"כ בעור בשם הרמב"ן והוספתי ביאור : כז רק י"א כי בדילוג חדש כו' . ל"ע דהי"ח בדילוג חדש רחים רחשונם מן המנין סוברים גם בדילוג דהפלגה ראשונה מן המנין וכמש"ל ס"ק ח' דחיישיכן להיפוך דלמא ראיום כים עיקר וכַחיות ריח דמים ע"ש ודוק אלא שאין כפלגם נודעת אלא בב' ראיות וכדלעיל ס"ב ואי יפירים כוח דחיתוספו כק דלח בוי רחיות ר"ת ספילה דבוודחי כן כוח אלה דחמרי אפשר בפחות מארבע ראיות אפילו בהפלגות שווח ולל"ע : לת והמשיכה ראייתה שלשה ימים כו'. ומיירי שלחר כך כלתה בר"ח קנעה ווסת: אמנם למיחום כ"ס מושבין דמתריקו דלמח כ"ס מיקר ולפ"ו יצא כמנס לדקו של בעל הע"ז דבודתי חין לחלק בזה בין אם דבודתי חין לחלק בזה בין אם הווחפות שונים ביתי החודש או לוחב בחודש בט"ז באייר ובי"ז בו ומקלת ספרים איחא כן הגירסא בהדיא וכן הוא בטור: למ וכן עיקר . כתוב במעדני מלך דף כל"ו ע"ח חימה דלעיל סימן קפ"ד ס"ד כחב דחשה שמשחני' וסחה להקדים ב' או ג' ימים או לאחר כשמגיע זמן וסחה לריך לפרוש ממנה ב' או ג' ימים לו לווסת כחודש והפלגה רק כדברי בטור טעמח חתרינה איכה במלחה וכדאמרינן ולפ"ו אם רחתה ד"פ בדילוג ולפ"ו אם רחתה ד"פ בדילוג קודם או אחריו ע"כ ונראה ליישב דלעיל אין ר"ל שלריך לפרוש כל סג' ימים דא"כ מה ענין שמשתני' וסחה לכאן אלא ר"ל דהיה לה וסת ואח"כ משחנית וסתה להקדים ב' או ג' ימים אז לריכה לפרוש שוכ אינו מוששת לימי החודש שוכ מינו מוששת כיני סמודם כיון דבוודחי הוקבע לה ווסח הדילוג שוכ חינו חוששת גם קודם הוסת כפי מה שרגילה להקדים כגון שרגילה להקדים ג' הדילוג שוכ חינו חוששת לוושת חתר והה דחשה קובעת לה ווסת כחוך ווסת כמכוחר כסעיף ל"כ שם כבר נקבע לה ווסת חחד ג' פעמים ושוב הפחילה לרחות בפעם חחר וחם רחתה כן שלשם פעתים נקבעת ווסח בתוך ווסת דבוודחי נהי היכה דנקבעה לה ווסת החד הינו חושת לווכת לתר ביינו מה בראשה שרם שנקבעה לה הווחת ואם נקבעה לה הווחת שוב אינו מוששת לראיות אחרות שראתה כחוך ימי קביעות הווסת דחמרינן דרחיות הווסת עיקר ושחר הרחיות נטלה: אמנם ום כודמי היכת דהתחינה לכחום כחיום חדשות חחכ קכיעות סווסת חוששין לווסת אחר וסיינו משנתינו סיתה לימודה לרחות ליום מ"ו ורחתה ביום עשרים וכו' היכח דרחתה שלשה פעמים קניעום ווסת סראבון ולא מקרם וומת הראשון קוכפת ווסת כתוך ווסת וחוששת לשניהם והיינו דינו יספיף ל"כ וזה פשום מחד דסניף כיכ זוט עשום מח ... (סעיף י"ג בחנ"ה) וכן בדרך זה בתפלנה ודלונין כי אין חילוק ביניהם . עי' ש"ך ס"ק ל"ז בעמיק דכלי העול כשם רמכ"ן והוסיף בו כיחור ובנוסחחות הלכות נדה של הרפכ"ן שלפנינו ליתח הכי וסכי חיתה פ"ם דין כ"ב ווסת הדילוג אינו חוססת לו עד שתקבענו כילד ראתה ברית ניםן ולסוףכ" חוששת להפלגה ום עצר יום כ' ולח כחתה אינה חוששם לכפלגם דילנם ביום כ"ח חוששת לו סגיע כ"ח ולח

לם ראים לכ"ב קבעה לה ווסת לדילוג ומכאן ואילך אינה

הפלגה בדילוגים סגי בארבעה טבים וכפי בנוסמלות פלר אמיחיר

אמיתום דכן מכואר כדכריו

שלשים ורחתה שלישים לל"ח ורכיעים לל"כ קבעה לם ווסת לדילוג של השלבום כין

שהרחיקה דילוגה הרכה בין שלא הרחיקה אלא יום א

קובעת לם ווסת לדלוג הכוה

עכ"ל. הרי מכוחר דגם בייםת הפלגם בדילוג סגי בחרכע רחיות וכחמת הטור ז"ל השתיק גם דכרי הרמכ"ן ז"ל

ועמלו הכים והסריםה דהעור

ייכ כחתם עכשיו וכיום

לפרתב"ן דגם בווסת

שלפנינו

מוששת מנה

לדילוגה כרי

כנרתם

ס"ק י"ח: לן וכן בדרך זה בחפלנה ודילוגים כו' . כלומר שדילנה בהפלגה כגון שראחה באחד בניסן ולסוף עשרים חושפת להפלגה זו (דהיינו פ' באייר שהוא הפלגה עשרים מעשרים בניסן מיהו גם לראש חודש אייר חוששת משום וסח החדש) דילגה ליום כ"א (סיינו

> עשרה באייר ובר"ח אייר לא ראתה) חוששת ליום כ"א (היינו ר"ח סיון מיהו גם ליום ך' אייר חוששת שמא תקבע וסת בימי החדש שהרי ראתה ך׳ בכיסן כדלשיל) הגיע יום כ"א ולא רחתה מותרת לשמש (ביו' כ"ב וח"ל לחוש להפלגה בדילוג) דילנה ליום כ"ב הופשת ליום כ"ב (היינו כ"ג בסיון) הגיע כ"ב ולא ראחה מוחרת לשמש(ביום כ"ג לראייתה דהיינו כ"ד

בה"כ מביאו ב"ח סוף סעיף כ'):

יורה דעה קפט הלכות נדה

(כה) עיקר (ניח יוסף בשם הרז"ה והרשב"ח והרח"ש והרחב"ד בם *) לפני הפ"ו וכפ"ך היתה הגירפה והמשיכה לחייתה ג' ימים וכסיון כו' .

לימי החודש וחוששח לי"ם באב (ג"ז ממשמעות הסור) (בא) לן וכן בדרך זה (כב) [כד] בהפלבה ודילובין כי אין חילוק ביניהם לן [כה] כק

י"א כי בדילוג חדש הראיה הראשונה מן (כג) המנין כמו שנחבאר . [בא] ראהה מ"ו בניסן (בב) לח *) והמשיכה ראייתה ד' ימים

וביום מ"ז באייר ראחה והמשיכה ראיימה ג' ימים (כבן) ובסיון החחילה לראות בי"ז בו(בד")י"א שחוששת (כד) לדילוג ולושת שוה שהרי שילשה לראות ג"פ בי"ז לחדש (הפור והרתב"ן) (בד) וי"א שאין כאן וסת שוה כלל [כו] דהולכין תמיד אחר תחילה הראיה לבן וכן

חמישית קבעה לה וסת לדילוג מכחן ואילך לא תיחוש אלא לדילוג ואינה לריכה לחוש ביום כ"ג שיגיע אחר הראיה חמישיח כןכ' העור בשם רמב"ודבעינום' ראיוח והיינו כשמואל שהוזכר לעיל בסעיף ז' לדעה הראשונה שבעינן שחשלש בדילוג וא"ל סא לעיל סגי בארבע ראיות וכאן בעינן ה' דלעיל מיירי בדילוג לפי בחודש ע"ו מ"ז י"ז ממילא ניכר שם יום של ראיה הראשונה מה באין כן כאן אנו מתחילין מן ראייתה ביום עשרים ואין אחה יודע מתי מתחילין העשרים ע"כ לריך לראיה הראשונה שקודם העשרים נמלא אותה ראיה שקודם העשרים ויום העשרים נחשבים ליום אחד כי אין ידוע אחד בלי חבירו נמלא לסברא שניה דלפיל דסגי בט"ו ט"ז י"ז שהוה דברי רב בעינן כהן ארבע ראיום מטעם שאמרנו . וזהו שכתב רמ"ח אחר כך י"ח כי בדילוג החודש הרחיה הרחשונה מן המנין דהיינו דעה האחרונה שבסעיף ז' ולפי זה כאן סגי בארבע ראיות כמו שזכרנו ועיין מה שאכחוב בסמוך במה שכחב רמ"א י"א שחוששת לדילוג מה שנרא' לי בדעת רמב"ן בפסק זה:(בב) והמשיב' ראייתה ג' ימים . בטור כמוב ארבע ימים ובט"ז לחודם אייר כמב שם שנים או ג' ימים ונראה שלרכותא כתב כן דאע"פ שראיית י"ז של פעם הא' וב' לא היה סוף העונה אלא באמלע אפ"ה חשבינן לה לעיקר סעונה וביום י"ו של פעם ג' לא כתב שראתה בי"ו וי"ח כמו שכתב

ימים לריך לפרוש אוחו יום שרגילם להקדים וכדכתב כאן והיינו שכתב בשתי פעמים הראשונים דאז היה פשיעא לקבוע הוסת בי"ז וי"ח כיון יש כחן חסרון ול"ל ובחייר רחחה בט"ז ובסיון וכו' : (כד) י"א שחוששת מים שם פני ימים שוים בכל פעם : (בג) ובסיון התחילה כו' לדילוג כו' . קשה הא זה מדברי הרמב"ן בשור וכבר כתב העור לשיל בשם הרמב"ן דקיימא לן כשמואל דבעינן ארבע ראיות לובת הדילוג וחירך ב"י דהכא מיילי שהיה לה כבר וסת קודם שהתחילה לראות בדילוג ובזה גם שמואל מודה דסגי בשלש ראיות כמ"ש בסעיף ז' והיה לו לרמכ"ן לפרש כן דמיירי באשם שהיחה רגילה לראות מי"ד לי"ד יום ושינתה וראתה בט"ו והמשיכה כו' ובדרישה מביא בשם רש"ל וכ"פ מו"ח ז"ל דמיירי לענין שאם תראם בפעם רביעית בי"ח לחודש ולפי זה מיושב מה שסיים הטור חוששת לימים שהשלישה בהן רוסת הקבוע ולשאר הימים כוסת הדילוג דמשמע דוסת הדילוג אינו קבוע עדיין עכ"ל *) ותמהחי על דבריהם דהיאך כתב שחוששת לשאר הימים כוסת הדילוג דהא כיון שלא נקבע הדילוג כדינו אין חוששין לו כשיניע היום שראוי לראוח לפי דילוגה עד שכבר דילנה ג"פ כדינה דסיינו ארבע ראיוח וכמ"ש בסטיף י"א ואי מיירי כטור שכבר ראחם בפעם כרביעית בי"ח סרי גם וסת הדילוג קבוע כמו וסה כיום י"ז ולמה קראו דוקא לוסת יום י"ז קבוע והנראה לפ"ד דהרתב"ן שלמו אע"ג דכהבו משמו שפוסק כשמואל מ"מ הרמב"ן עלמו מחמיר להלכה כרב דשלש ראיות סגי וכמ"ש בסעיף ז' בסופו וראיה לזה שהרא"ש בפרק האשה שנושה לרכיה כתב שהרמב"ה פסק כשמואל וגם להרמב"ן מסחבר כן הנה לא כחבו שפוסק להלכה כשמואל כדרך שכחבו בדעת ברמב"ם אלא מסתבר ליה כן . אבל להלכה למעשה מחמיר שבג' אסור וכן מוכח מלשון ת"ה הארוך שכחב החילה דעת ר"ח וראב"ד כרב וכתב אח"כ שברמב"ם פסק כשמואל והרמב"ן כתב דהכי מסתפרא ומיהו יש לחוש לדברי הר"ח כו' שכ"ל . ומדכתב ומיהו כו' משמט שהרמב"ן עלמו כ"כ אט"ג דמסחבר ליה כשמואל ומיהו יש להחמיר כרב דאי נימא דהאי ומיהו הוא לשון רשב"א לא היה לו לכחוב ומיהו אלא ויש להחמיר כר"ח אלא ע"כ כדפרי' שהרמב"ן עלמו כחב כן להחמיר למעשה . וא"ל ממ"ש הטור בשם הרמב"ן לעיל מזם חירש לם ראים ביום כ"ג כו' משמש דבעינן ד' ראיות כשמואל וכמו שזכרתי בסמוך לפני זה י"ל דשם קאי לענין קולא שמכאן ואילך לא תיחוש אלא לדיטונה שאם נאמר שקבעה לה וסת הדיטוג בשלש ראיות היה נמשך מזה קולא שלא החוש ליום כ"ג כמ"ש שם ע"כ הצריך שם ד' ראיות דאז דוקא ניזול לקולא משא"כ כאן כשנאמר שבג' ראיות נקבע וסת סדילוג ימשך מזה חומרא שתהים חוששת אח"כ לאוחו דילוג כזם יש לנו להחמיר כרב וכבר כתבחי מזה בסעיף ז' ומ"ש הטור בוסח יום י"ז שחוששת לו כוסה קבוע פירושו ככל פאר וסת של אשה שהוא ביום שוה ולא בדילוג כמ"ש ב"י ולפי דרכו של רש"ל לא היה לו לומר כוסת הקבוע בכ"ף הדמיון כללש"ד: (בה) וי"א שאין שם וסת שוה

ראתה פ"ד בניםן והמשיכה כו". ג"ל פי" קפ"ד פ"ד

שקודם העשרים ויום העשרים נחשבים ליום ח' כי חין ידוע ח' כלי חבירו נמצח לסברת שניה שבסעיף ז' מהני כאן ד' ראיות: (כג) המגין. כ' הש"ך ל"ע דהי"ם דבדילוג חדם כחים כחשונה מן המנין סוברים גם בדילוג דהפלגה כחשונה מן המנין חלם שחין הפלגה נודעת חלם בשתי ראיות וא"ם בפחות מד' ראיוה אפילו בהפלגות שוות ולל"ע: (כד) לדילוג . כתב המ"ז קשה הח זה תדברי הרתב"ן והות פוסק כשמותל דלריך ד' רמיות לוסח הדילוג וכ"י חירן דהכת מיירי שהיה לה כבר וסת קודם שהתחילה לרחות בדילוג וכזה גם שמוחל מודה דסגי בג' כאיות א"כ סיה לו לפרש כן דמיירי באשה שהיהה רגילה לראות מי"ד לי"ד יום ושינחה ורחחה במ"ו והמשיכה כו' ע"כ נ"ל דחע"ג דכחבו בשם הרמכ"ן שפוסק כשמואל מ"מ להלכה מחמיר לרב שבנ' ראיות קבעה : (כה) עיקר . כתב גם' מעדני מלך חימה דלעיל סי' קפ"ד ס"ב כ' דאשה שמשנית וסחה להקדים ב' או ג' ימים או לאחר כשמגיע זמן וסתה לריך לפרוש ממנה ב' או ג' ימים קודם או אחריו ע"כ וכחב הש"ך דנ"ל ליישב דלעיל אינו ר"ל שגריך לפרוש כל הנ' ימים דא"כ מאי ענין שמשחנית וסחה לכאן אלא ר"ל דסים לה וסח ואח"כ נישחנית וסחה להקדים ב' או ג' ימים אז לריכה לפרוש גם קודם הוסח כסי מה שרגילם

דמ"ו דניסן לוסחה וחינה מן המנין עכ"ל הש"ך: (כב) בהפלגה. כלומר שדילנה בהפלגה כגון שראתה בא' בניסן ולסוף כ' חוששת להפלגה זו דהיינו ס"ו בחייר שהוח הפלגם כ' מכ' בניסן מיהו גם לר"ת חייר חוששת משום וסח החדש. דילנה ליום כ"א היינו עשרה באייר ובר"ח אייר לא ראחה חוששת ליום כ"ח דהיינו ר"ח סיון מיהו גם ליום כ' חייר חושפח שמח הקבע ומח בימי החדש שהרי רחחה בכ' בניסן הגיע יום כ"ח ולח רחחה מוחרם לשמש ביום כ"ב וא"ל לחום להפלגה בדילוג . דילנה ליום כ"ב חוששת ליום כ"ב היינו כ"ג בביון הניע כ"ב ולם רחחה תוחרת לשתם ביום כ"ג לרחייתה דהיינו כ"ד בביון והיינו לשמואל א"כ לרב ובהיה לה וסח קודם לכן מכ' לכ' אבל כשלא " היה לה וסת סבי לרב בד' ראיות להפלבה לקבוע וסת בדילוג בהפלבה. אירע לה ראיה ליום כ"ג קבעה לה וסח לדילוג מכחן וחילך חינה חוששת אלח לדילוגה כ"כ הפור בשם הרמב"ן והוספתי ביחור עכ"ל הש"ך וח"ל הח לעיל סגי בד' רחיום וכאן בעיק ה' דלעיל מיירי בדילוג לפי החדש ס"ו מ"ז י"ז ממילא ניכר שם יום של ראיה כאשונה משל"כ כאן אנן מחחילין מן ראיחה ביום עשרים ואין אחה יודע מחי מחחילין העשרים ע"כ נריך לראיה הראשונה שקודם העשרים נמנא אוחה ראיה

השלמים

ומה שרחתה אחר כך דמים יחרים הוא דחתוספו כה וחם כן נקבע לה ומח לדילוג וחוששת י"ח בחמוז ולי"ם בחב וכן לעולם וכה"ג פסק המחבר לעיל סימן קס"ד סעיף ו' וכתב במעדני מלך ד' רל"ו ע"א מימ' דלעיל בסי' קפ"ד ס"ד כהב דחשה שמשחנית וסחה להקדים ב' או ג' ימים או לחחר כשיגיע וסחה לריך לפרוש ממנה ב' או ג' ימים קודם או אחריו שהרי זה סוחר להא דפסק דאין סולכין אלא לאחר החחלם וסח בלבד וכיון שעברה עונה ראשונה ולא ראתה

[כד] בהפלגה ודילונים. פ"ד שנסבחר לפיל ספיף ה': [כה] רְקִי"א. כי כדלוג החודש רחיה ראשונה מן המנין אכל בדילוג ההסלגות על כל סנים ראים ראשונה אינה טן המנין דבכל הפלגה בעינן ד' ראיות אבל מכל מקום למאן דסובר בדילוג החודש דראים ניאשונה אינה מן הפנין א"כ בדילוג דהפלגות בעינן ה' ראיות וכמ"ם לעיל ס"ק ח' וכן כמב הס"ז והט"ך אלת שבש"ך הנית דבני הכב בצ"ע ולעמ"ם ניחל: [כו] דהוכבין תסיד אחר תחלת הראיה. יד [מ] מי היתה רגילה לראות יום עשרים (כו) (יים

אסורים וכשיגיע יום כ' (בז) לראיית (פי) שלשים

אסורה משום וסת הראשון ואם לא תראה בו

חוששת ליום ל' שינתה פעמים ליום ל' זה וזה

אסורים שינתה ג"פ ליום ל' הותר יום כ' ונאסר יום

ל' (כח) מואם לאחר ששינתה פעם או פעמים

ליום ל' [כח] ראתה לסוף כי מא (יג) כי חזר וסת

של כ׳ (כי) למקומו והותר (°) שלשים:

מן (כמ) (כב) [כם] כל שינתה ראיותיה ולא השוה

והשני לל"ב והג' לל"ד מב נעקר וסת הראשון

אותם כגון (כס) ששינתה פעם אחת ליום ל׳

לה בוה וסח (כו) קבוע) ושינחה ליום שלשים זה וזה

כא משנה שם דף ס"ע מ"כ וכריימת שם דף ס"ד פ"ת וע"כ: כב שם מפני שתורת בומנו כת . ") ופירש רש"י משני שתורת ום בתור לשוב ליום פשרים כומן הראשון כא: (°) בעתיד לכא דהא איעקר מינה אף פל גב דקבעתים חבי זימני תעקר בחדם זימנה ובדמוקים רב ספח לתתניקון ופניא כוופים שם): בג פור מחשנה דלפיל ומכרייפא דרחתם יום כ"ח נתודש וכו"

נקודות הכסף (בפ"ו פ"ק כ"ח) לכאורה תוא נגד חש"ם כו". ומסיק דגירסת כרמנ"ן חלוקה נש"ם מגירסת סרח"ם כו' וקשה דהה בסור כ' בסחם דברי סרמכ"ן הוח השיקר כמ"ם בש"ך ס"ק מ' מ"ם הסור וסרמנ"ן וחם לחתר ששימם משם או משפט מוחד שבינסם משם או משם משם או משם משם או משם משם ביל החתר שבינסם ביל למוף ך' אחר שהמשם ביל אחר ל' ואחר ל' ואחר ל' ואחר ל' ואחר משם ביום ל' ואחר משם ב' ואחר יום ך כיון שנת נחסה רק בלישים רחתה חתר לי חלה כן כשרחה לשוף ' חתר רחים דלחתר ל' חור ושת של ך' דלחתר ל' חור ושת של ך'

למקומו וכן פו" הפרושה ע"ם:

חידושי בית מאיר סמ"מ שמכים ספיך סיק מי כום עיקר שמם המים לרמום מיד לחתר ששיותם פעם חו פעמים ליום לי לסוף כי מראיום ספינוי שכוח יום לי מכיון שתור הוסת של הפוגם פשרים למקומו הושר לי . ופוכח פינים כדהקפה לנסשו דספמת דהיתה רגילה במשרים לסבי כות דכותר ל' כח חילו עדיין לח כוקנע עשרים חלח לחתר סשם או פעמים לעשרי שינחה לנ' וכוב מוכה ורחקם בפשרים לח הוחר ל' וש"מ דום לה תשיב מקירם כיון שעדיין לה עכרם כפלבת כ בלא ראיה . אלא פיקר סמפש סכא דאילו ראפה בר"ח אייר שוב לא סימה לריכם לתום למי כו מפני הפלגת כ' של ראיים כ' משני שחשם ספונה חמיד איןלחום אלא לראי באחרונה ולשילו כמקרכה ולשימה ...
ולשילו כמקרכה ולשימה ...
ודלל כמסכממו עם מפישי ...
במבות על מב"ח ללל ...
במבותר במבותר על מב"ח ...
במבותר במבותר במב מב"ן ...
במבותר במבותר במב מב"ן ...
במבותר במבותר ...
במבותר במבותר ...
במבותר במבותר ...
במבותר .. פיין ודוק . ואולם סיכא שחור סוסת למקומו כמו בנידון דשניף י"ד בום הכריע הרמב"ן פ"ו פלכם צ' וכפב לשתורה לרמום ביוש ושפה לכ' אע"ם פסור כוסה למהומו ם שסורם שנריכם לחום ליום ל ממנו רים שפורם שחינם תוששם כלום משעם שחור סושם למקומו נעקר שחינו קבוע ולוס דעתי נוסט שמם חין חסה חומר כן מהח משם זו כל ימים רוחה מכי לכי ועדיין נריכה לתוש לשלשים עכ"ל . וחילו לסכרם הש"ד עכ"ל. וחילו לסכרם פש"ר דחושנ קרבה רחיימה למקירה חף מקודם שכח שעור כו סרתוקה ווח פנרם פלים כלח רחום . אלה שלקכיפום נריך ג'שעמים לפקור ולחשם של פשם חחד די כפשם חחד . ה"ל מה זה שהכריע ברמנ"ן באם אין אתם אומר כן וכו' כא מיד שתראם ד' פעמים כג' בפלגום של כ' מכא זה מעילא פקירות ג' פעמים מעילה פקירום ג' סעמים להפלנת הקביעות של ל' כחילו שברה ולה רחמה ג' סעמים לני . א"ו דלאו מספוא שעמא אסינן עלים אלא בשעם דכל שקבעה קביעום וסם פפלגה

מקור מים חיים סופרים מסרדי דכמן העמיק דסני בארנע ראיום ולקען כלשון סרמכ"ן ויל שספסים מכוחר דלה קנעם לם ווסם ספונם בדלוג הלה בחתם כחיום: אמנם לפי נוסחפות שלפנינו ח"ש וחיו כחן מסיכה דגשני המקומות התנוחתים בדברי המקומות הדווסת הפלכה בדלונים סני בארכם ראיום. וחמיסני שלא סרגישו כזס סאחרונים מנוסחאות סלכום רמכ"ן בנוסחאות בלכום רמכ"ן

. לעיל וע"ל סימן קפ"ט: 🖒 ואם לאחר ששינתה כו' חזר הוכת כו'. דאליכ כיון דשינחם ולא ראחם ביום כ' נעקר חשם יום כך' כיון באף על פי שנ' פטמים לא ראחה ביום טשרים לא נעקר יום כ' כיון שאינו נקבע כבר בנ"פ: (בז) לראיית ל' אסורה . אבל אין מונין שלא ראחה יום ל' שאם אשה מדלגת וסת אחד פעמים וג' פעמים ואינה רואה בנתים לזמן אחר וחוזרת לראות לזמן הוסח לא נעקר

כוסת . כרח"ם. וכן משמע בש"ם ורש"י וכן פי' הדרישה סמ"ח והכ"ח בקונטרם אחרון דברי הטור (שכם כדברי המחבר) ובמ"מ דף רל"ו ע"ב כחב דהטור סובר דלאו דוקא בשלא ראתה בל' השלישית אלא שעדיין לא הגיע אפ"ה כל שחזרה וראחה לעשרי' חזרה לקביעו' הראשון ואינה חוששת לל' ואף על פי שלא נעקר עדיין ע"י שלח רחתה בו חפ"ה זה שרחתה בעשרים שכוא יום קביעות כראשון מחשיב לה לעקירה של ב' ראיות דל' עכ"ל (וכ"ל פפירם בפריםה המ"ח) ופירוש זה ל"ע וע"ק דאם כן אפילו לא היה קבישותא הא' בכ' שקרה וסת כל' דכיון שראתם אח"כ בכ' אם

כן עקרה הפלגתה ושינתה לכ' וא"ל לחוש אלא להפלגת כ' וכדלעיל ס"ק ל"א ובברייתא וש"ם ותוס' לא אמרינן שלריכם לחוש ליום ל' אלא כיכא דלא שינחה הפלגחה לכ' ואע"ג דהרמב"ם פ"ח מהל' א"ב ד"ח כחב נמי ז"ל היה דרכה לראות יום כ' ושינתה ליום כ"ב שניהם אסורים הגיע יום כ' וראחה טהר יום כ"ב שהרי חזרה לוסתה הקבוע ונעקר כ"ב מפני שלא נקבע ג"פ עכ"ל וכ"כ ה"ה שם מיירי בכ' וכ"ב לחדש וכדמיירי החש לעיל מיניה בהדיח הכי והלכך אם לא היה לה מתחלה וסח קבוע ליום כ' לחדש לא היה נעקר כ"ב לחדש במה שרחתה כ' בו וכדלעיל ס"ק ל"ח חבל הט"ו דמיירי בהפלנות שהרי כחבו וכשיניע יום כ' לרחיית ל' כו' וכן מוכח מדכחבו בתר הכי (בסעיף ט"ז) כעקירת וסת הפלגות כן פקירת וסת החדש כו' אלמא דעד השחא צוסח הפלגות מיירי אם כן אפילו לא חזרם לקביעות הראשון רק ששינחה הפלגחה שוב אין לחוש להפלגח ל', נ"ל: מא חזר וסת של כ', ולריכה עוד ג"פ לעקרו ודוקא שלא שינחם לוסת אחר אבל שינחם לוסח אחר כבר נעקר סראשון לנמרי ואם תחזור לראות בו סרי הוא כתחלת וסת דבעינן ג"ס לעקירת הראשון ולקביעות השני והראשון נעשה שני והשני מעשה א' עכ"ל הראב"ד בס' בעלי נפש סוף דף כ"ב והביאו בית יוסף לעיל דף קל"ב ריש ע"ב ופבוט הוא וכן משמע בדברי רש"י וסרח"ם שהבחתי בס"ק שלפני זה: מב נעקר וסת כו' . וח"ת כיון

שרחתה

בו' . אלא וסת סדילוג לחוד: (בו) ויש לה בזה וסת קבוע . ד' יום משעם שהיחם ראויה לראות ליום עברים כיון שלא ראחה

אותו פעם והמתינה עד יום צלבים ועיין מה שכתבתי מזה בסעיף י"ג בחחילתו בדין ראחה באחד באייר או לת כחתה כו' : (בת) ואם לאחר ששינתה כו'. מם דכרי רמב"ן בעור *) לכאורם כוא נגד כחלמוד דהכי איתא בסוף פרק האשה בהיא עושה לרכים היתה למודה לראות יום עשרים ושינתה ליום שלשים זה וזה אסורין הגיע יום ך' ולא ראתה מותרת לשמש עד יום לי הגיע יום לי וראתה הגיע יום כ' ולא ראתה הגיע יום ל' ולא ראתה הגיע יום כ' וראתה הותר יום ל' דאיעקר בחדא זימנא כיון שלא נקבע ג"פ ונאסר יוש ך' פרש"י שהרי למודה בך' ולא עקראו

אלא ב"פ שהרי עקירה האחרונה של עשרים האחרונים שאחר ל' השניים שלא ראחה לאו עקירה היא שהרי לא שינתה ליום כל' ולא ראחה עד יום ך' לחדש כוסחה וכ"כ הרא"ש דאם אשה מדלגת וסחה אפי' ג"פ ואינה רואה בינתים לזמן אחר. וחוזרת לראות. לזמן הוסת לא נערר הוסת בכך עד שתקבע לה וסת עכ"ל . וא"כ קשה על דברי סרמב"ן למה כחב ששינחה פעמים ליום ל' וראחה ביום ך' משמע דעדיין לא עקרה ראייח יום כ' ג' פעמים ובנמרא שזכרנו אמרו אפילו אם עקרה ג"פ ראיית יום ך' וכדפרש"י בהדיא ונראה לחרץ דבנמרא קאי אספלגת החדש דסייט שראייחה היתה חחלה בך' לחדש וכן השימוי לל' הכל בימות החדש נמלא דאע"פ שעברו ג"פ שלא ראחה בך' לחדש כיון שראחה בפעם הרביעית בך' לחדש הוכר שאורה בזמנו כא דזמן וסתם הראשון ניכר ומסויים מימות החדש אבל הרמב"ן כאן העתיק דין זה בוסת הפלגה לימים דהיינו שראייתה תחילה היתה מך' לך' ושינתה לל' וכמ"ש בהדיא כשיגיע יום ל' לראיית ל' כו' נמלא אילו היתה אומרת שעברו עלים ג"פ לי ובפעם השלישית לא ראתה ביום הלי ואח"כ ראתה ביום ך' לא היה מינכר בזה שבחה לוסחה הרחשון מך' לך' שהרי קודם רחיית ך' שעכשיו ראחה לא ראחה כלל רק ביום ל' האמלעיים ויש כאן נ' יום מראיה לראיה דך' שעכשיו ואין כאן היכר הפלגה שהיה לה מחחלה וע"כ היה לריך לומר שרחתה עלשיו ב' רחיות זח"ז וך' ימים ביניהם דבוה מינכר הספלגה הראשונה והרמב"ן לא מיירימוה שתראה עכשיו

ב' ראיות על כן כתב הרמב"ן דין שלו שראתה ביום ך' אחר ראיה שניה ליום הל' ומשם מנכר שפיר ך' יום הפלגה ומכח זה לריכה לחוש מאוחה ראיה של יום ך' כשיגיע עוד ך' יום ממנה ואה"ל אילו ראחה אחר ל' השלישים ב"ב וך' ימים ביניהם הוה ג"ב דינא הכי דחזר הוסח סרתשון למקומו ויש בזה רבוחה דהוחר יום ל' הש"פ שלה נשקר עדיין כיון דעכשיו הזר סוסה כה' למקומו ובח"ה בחרוך דף קע"ד מפרש גם דברי החלמוד דלעיל על וסח הפלגח הימים ומה שחמרו בחלמוד הגיע יום ל' ולא ראחה הגיע יום ד' וראחה הך יום ד' סייע לאחר למ"ד יום שראחה ועיין שם דנ"ל שיש ט"ם בדבריו שכתב שם ותוששת ליום ל' הגיע יום ל' ולא ראחה יום ך' וראחה סוחר יום ל' כו' לריך להגיה יום למ"ד וראחה ונראה שכן היחה גם גירסת הרמב"ן בנמרא ולפי זה באמח אי לא ראחה ג"פ ביום ך' נעקר אפילו אי לא ראחה יום ל' םאחריו וראחה יום ך' שאחר אוחן ל' אבל ברא"ש הגירסא כמו בגמ' שלנו ול"ע על ב"י וש"ע שלא הרגישו בזה : (כמן) שינתה ראיותיה .

ביאור הגר"א

. מינתת כו' . שם פ"ד א' פתבי ראתה כו' פרנה כו' ואוקמיגן הב"ע כגון דרגילה כו' אלפא אנ"ג דה"ל ופת

פתחי תשובה

(ול חור ומת של ב'. מי ש"ךם"ק מ' ומשמע מדכרוו דאש ראפה כ' משמים כיום ל' ושינתם לכ' בעלה הפלגם ל' ומשמע דאפילו דאחה עוד אחר עשרם ימים אחר ראיים כ' בעלה הפלגם

דאל"כ כיון דשינחה ולא ראחה ביום כ' נעקר להקדים עכ"ל: (כו) קבוע. חשם יום כ' כיון שעדיין לה נקבע שלש פעמים: (כו) שלשים. הכל חין בעלה הפלגם ל' ומשפע דהמינו רחה שבה יום כל כיון שעדיין לה נקבע שלש פעמים: (כו) שלשים. הכל חין בעלה המחינה עד יום משעה שהיחה רחייה לרחות ליום כ' כיון שלה רחתה בחום המחינה עד יום ל'. ת"ו: (כח) למקומר. כחב הרח"ש הע"ש שב"ש לה רחתה מחיך לי שהש בנים כ' (כ"ל שב' פעמים רחתה ביום ל' ושוב חורה לרחות ביום כ' כן עי' בנה"כ) לה נשקר יום כ' כון שלה רחתה מחר ל' ושוב חורה לרחות ביום כ' כן עי' בנה"כ) לה נשקר יום כ' כון שלה רחתה יום ל' שהש משה מדלבה ושה ה' שעמים ושלש והינה רומה בנחיים לומן חחר וחוזרת לרמנת לומן הושת לה נעקר הושת ובמ"מ כתב דהמור שובר דלמו דוקה בשלה כחחם בשלשים השלישית אלא שעדיין לא הגיע אפ"ה כל שחזרה וראחה לך' חזרה לקביעות הראשון ואינה חוששת לל' ואע"ם שלא נעקר עדיין ע"י שלא ראחה בו אפ"ה זה שראחה בכ' שהוא יום קביעות הראשון מחשיב לה לעקירה של ב' ראיות דל' ודין זה ל"ע דלא משמע כן בש"ם עכ"ד הש"ך והפ"ז כחב לחרך דיש חילוק בת ימי החודש דמזה מיידי בש"ם אבל המחבר מיירי מהפלגת ימים מיום ל' ליום כ' לכך כתב לאחר ששינתה שעם או סעמיים וכו' ע"ש באריכות: (כמ) ששינתה.

נמנחת מלריכין ללמוד פחחי נדה וימי זיבה ַ פכ"ל פשמע להדיח דבשום פנין אין לחלק וק"ל וע"ל ס"ק כ"ב: [כח] ראתה לסוף ד'. פי' שהחשם זו שהיחם רבילה לרחות לוסת דהשלגה מך' לך' וחת"כ שינחה ולח רחתה עד הפלגה ל' רגילה לרחות לוסת דהשלגה מך' לך' וחח"כ שינחה ולח רחחה עד הפלגח ל' זכן בפעם שנית לח רחחה עדל' וחח"כ כשהגיע לל' לח רחחה רק חחר ל' רחתה פעם אחת וחח"כ ראחה מוסלג מחוחה רחיה ך' חזרה לקביעות הרחשון מע"ג דג"פ למ רמחה ביום ך' למ נעקר יום ך' כיון שלם נקבע יום ל' שמם אשה מדלגה וכח ה' פעמים וג' פעמים ואינו נקבעת ביניהם ליום אחר לא נעקר הוסח הרחשון עד שהקבע לה וסח חחר (כן הוח פשמעות הש"ם ופירוש רש"י והרח"ש וזה כוונה רשב"ח בחה"מ וכ"כ הש"ך בנה"כ ונסחלק חמיסות המ"ז בזה על הב"י וש"ע) ואע"ג דאף אם לא היה הקביעות הא' בכ' נעקר הוסת הל' כיון ששינחה סעם אחח בהפלנה קודם שנקבע כמ"ש הש"ך במ"ק מ' (אך בוסח החדש יש חילוק כמ"ש הש"ך שם) מ"מ אחי לאשמועיון דאף שלא ראחה ג"ם ביום ך' חוזרח לקביעות הראשון ובמ"מ דף רל"ו ע"ב כחב דלאו דוקא כשלא ראחם בשלפים השלישית אלה כשעדיין לה הגיע הפלגה ל' דמיד, אחר הרחיה שנים ביום ל' כמחה בהפלגת כ' חזרה לקביעות הרחשון וחינה חוששת לל' וחע"ם שלח נעקר עדיין ע"י שלא ראסה בו אפ"ה זה שראחה בעשרים שהוא יום קביעות סרחשון מהשיב לה לפקירת של ב' רחיות דל' עכ"ל ועיין בש"ך שהנית פי' זם בקושית: [כפ] שינתה ראיותיה. זה ג"כ קתי מסעיף בקודם זה דהיה לם וסח לכ' ושינחה רתייחה לל' ול"ב ול"ד דליח כתן רק ד' רתיוח שהם ב' דילוגים

מוחרת עכ"ל ועיין בש"ך מ"ם ליישב קושים זו ובחתה לע"ד מעיקרה לק"ת וחין א דומה לא כלל דלעיל מיירי באשה שאין לה ושת קבוע כמבואר בהגהות מיימוני להדים אף בהגיע יום שלשים שהיא עונה בינונים דרכה להקדים ראייתה לגמרי ב' או ג' ימים או לאחר ולסעמים היא רואה בזמן וסתה ולא מיירי בהמשכח הוסת על כן לריכה לפרום בחוחו זמן העונה דחולי חרחה משח"כ כחן שים נה וסת קבוע בדלוג ע"י תחלם כחייתה וחוששת חח"כ לוסת הדלוג וק"ל : [כז] חיתה רגילה לראות יום עשרים. הפור ושאר פוסקים כחבו דמדין החלמוד אין החשה קונעת וכת בימי נדתה ולא בימי זיבתה והאריכו בדינים אלו והמחבר והרב השמימו כל זה היינו מפני שכחב הפור והפובקים בשם הרמב"ם דכיון דהמידנה נהנו להחמיר על עלמן שלה להפרים בין ימי נדה לימי זיבה ה"נ לענין קביעות וסת אין חילוק כל זה פפום וברור וכספר נקודת הכסף בהג"ה השיג על הב"י והרב וכחב דהרמב"ם לא קאמר אלא לחומרא דקבעה ושם אף בימי נדה וכימי זיבה חבל לח להקל דודחי לח יחלוק על החלמוד וכבר נתבחר לעיל בכמה דוכתי דיני חומר וסח שחינו קבוע מקבוע גם מי שחין לה וסת קבוע נריכה לחום לוסת החדש ולהפלנה משח"ל בקבוע והכי משמע מדברי סרשב"ה בחה"ה והה"מ בשם הרמב"ם דלה קחמר שלה להחמיר וה"כ היה לים להמחבר והרב להבית דינים חלו עכ"ל ולע"ד יפה כוון בזה הב"י וחין להחמיר בוסחות דרבון כולי האי בזמן הזה וחדע דהא עיקר הטעם כחב הרשב"א בחה"א והובח גם כן בב"י שכתב וו"ל וחם חתה מחלק להם בין ימי כדה לימי זיבה

284

(ל) ביום (יד) הוסת הראשון חוזר לקביעותו

ממנה שיעקר שיעקר ממנה (6) הראשון וחוששת לו תמיד עד

דבריו אינם נכאין דסשם לשון הטור מוכן לכל מטיין כמהרש"ל ומ"ש חוא דכי היכי דשינפה מיירי בכל לפני זה ואם הפסיקה כו' מיירי דרך זה דעלה קאי לאו מילחא היא דלשון דואם הפסיקה משמע לשון הפסק הפסיקה משתם הכון כלומר שעשתם הססק בין ראיותה היינו שלא נאתה משעבר עלים יום כ׳ ולשון אם פסקם מלראות משמע ל" כמידה וברישא רבוחא קמ"ל ובסיפת רבותת קמ"ל . רבותא קמ"ל דאע"ג דסססיקה דהיינו שלא כאחה אפילו פעם אחת ביום כ' אינה מוששת לעולם וכפיפת רבותת קמ"ל דחפילו פסקם לגמרי ג' עונות חין נעהר פוסם ג' עונות חין נעהר פוסם ג' עונות חין נעקר הוסת הרחשון חם מורם חח"כ ורחתה בוסת הרחשון - ומ"ם וחו דלפי דברי רש"ל יהים מילוק כין הפלגות ימים לחורש כוה והלא בפירוש כ' הטור אחר כך כעקירת וסת הסשלנות כן עקירת וסח החודש כו' לא קשה מידי דוראי לענין עקירה שוין הן דרותי כפנין עקידם שון הן דהיינו כל בעקכתו והספיקה כ' כשום פעם או ששינהם בג' כאיות שוום כי היכי דומת ההפלגות נעקר בכךה"ה וסח החדש נעקר בכך מיהו היכא דהפסיקה ולא ראתה ביום ד' נהי דאינה חובשת לספלנת ך' דהיינו ראיים ש' דהיינו כשמורה וראמה לריבה מיד לחום ליום כ' אכל ליום ניין מווע פיום כיון במספסיקה בג' שונות כיון בסופת נשקר א"כ אש"ם בחוכה וראחה אינה לריכם לחום ליום בין רק כשחורה נתום ליום ך' רק כשתורם ורחתה ביום ך' חו נקבע כוסת הכחבון. כל דכריו שבחי וכום גדהו דכריו שכתב חת"כ כמו שחבחר. ומ"ש ותו דהרי כתב העור ברים בסי' דוסת לענין שחין נעקרין בפחות מג' פעמים כו' לח קשה מידי דורחי חינו נעקר בפחות מן ב' פעמים חבל מכל תקום מינה מושפת לראיית מ" כיון דאין ההפלגות שוות אלא דמ"מ אינו נעקר בפחות מג"פ דהיינו לענין שחין לריך לחוש לוסח החודש וכת"ש מהרש"ל וָה"ה לענין שאש תורה וראמה אחר כד לרוכה מיד לחום ליום ך' משא"כ בפסקה לראוח ג' פעמים ומה בחמר ועוד גרחם להכיח רחים ממ"ם מה הפתוך כול מינה כאים מתש ח"ה הארוך כול אינה כאים דודל בחה"א שם ומאיזה זמן היא מונה הף' מראיית הל' ולא מראיית הך' שהיא (מודה לראות לפי שהאורת לא היה כגיל לכוח בפחות מך' וחילו זו מונה ך' מזמן הך' נמצח כו'. הרי דעיקר טעמו משום דהמורה לה מים רגיל לכח דפאורת לא סים רגיל לכוא ביותר מך' ואם כן זו פלא כאתם ליום ך' אינם חוצצת ליום מ' . ומ"ש וסחילות בחילת סכב לא סבבתו כו' הוא מוכן לפע"ד דכשלמא כוסת החדש אע"ם שלא ראחה כר"ח י"ל מקרם הוא שלא ראתם בר"ח זה אכל בר"ח תרחם כיון שרגילם תהר הרחם כיון שהגינם לרחה מוד בהינם ברינם כיור שהגינם עודם כרולם ביוד חבל כרולם ביוד חבל כרולם ביוד חבל מחד כן דהרי בהסלגות ה" נתולת עלו כל תרחש בהסלגות ך" נתולת עלו כל תרחש הלו שמ"ש שטור כו ות"ש דמנינן הפלגת טשרים מיום ששינתה דהיינו יום ל' ולא יום עשרים שהיתה ראויה לראות וכחב בח"ה הארוך דף קע"ד וו"ל ואלו זו מונה תימה על הש"ש כו' לא דק דהכא כיון שהססיקה ולא ראתה שלש עונות ממילא נעקר לגמרי וסם של ך' ואסילו מראם אחר כך א"ל לחוש ליום ך' כיון שספסיקס ג' עונות וליד לדלקמן סים זה דהחם בימי החודש ל"ל דהך ביום הוסח הראשון פירושו שראח' בשיעור הפלגת הראשון מיום ל"ד שראמה באחרונה כי היכי שיהיה היכר שהוא עדיין בחוך הוסח הראשון: לא נפקר וסתה אלא דביתי סעבור וסנקה לא סיחה לריכם לחום להן דמסולקת דמים היא בימי העכור והנקה הלכך

כשעברן ימי העכור והנקה מיד שחזרה וכחתה לריכה לחוש

לססלגות שביחה רגילם משח"כ הכל ולם כן מ"ש דמ"ש הש"ב ניום הושת כסוף

שראתה פעמים בדילוג כ' ימים ה"ל לחוש ליום ל"ו י"ל שמאחר שלא זה קאי גם כן אאשה שהיחה לה וסת ליום ך' שזכר בסעיף שקודם ראחם בדילוג אלא ב"פ א"ל לחוש כלל שכבר נתבאר שוסח כדילוג כל לזם אלא דשם אמר ששינהם ראייתה לראיות שווח דסוחר יום ד' זמן שלא סוקבע בג"פ אינם חוששת לו כלל . ב"י ומביאו הפרישה סנ"א - ונאסר יום ל' וכאן מיירי בשינתה לאינן שוות הותרה לגמרי כל וסיינו לשמוחלל תכל למחי דחמרינן לעיל ס"ו כרב חם כן ה"ם הכח שלה חזרה ורחחה הח"כ: (ל) ביום הוסת הראשון . כיון דמיירי לריכה לחוש לוסת הדילוג כיון בוְג [י] ואין לה וסת (י) כלל [כג] ואם חזרה לראות

שדילגה ב"פ וכמ"ש בס"ק ח' והב"ח השיג על הב"י וז"ל וב"י כהב כחן שראחה פעמים בדילוג כו' וליחא שחין כאן כ"א ג' ראיות ל' ול"ב ול"ד וחין כחן חלח דילוג חחד כמו

שכחבתי לעיל בדברי הרמב"ן דוסת הפלגה בדילוג לא נקבע אלא בה' ראיות דאף על גב דכאן נמי ביה לה וסח לראות ליום כ' ודילגה לל' אין ראית כ' מן המנין כיון דאינו שום לדילוגים מל' לל"ב לל"ד שהרי דילנה מן כ׳ לל׳ ולריך חתה לה׳ רחיות דל׳ ול"ב ול"ד ול"ו ול"ח חז נהבע הוסח בג' דילוגים שוים ואם כן כשלא ראחה אלא ל' ול"ב ול"ד אין כאן אלא דילוג אחד עכ"ל ודבריו תמוסים שהרי כשראחה ל' ול"ב ול"ד ול"ו יש כאן ה' ראיות כ' ל' ל"ב ל"ד ל"ו וקבעה וסח אף להרמב"ן דפסק כשמואל ולדידן דמחמירין כרב קבעה וסח בראחה לל' ול"ב ול"ד וכדפי׳ דחף על גב דחין רחיים כ׳ מן המנין כיון דחינו שום לדילוגה מכל מקום כיון שהפליגה מכ' לל' אם כן כל שחזרה וראחה אחר כך לל"ב דילנה שלי ימים אם כן הדילוג הא' הוא בל"ב וזם ברור ומכל מקום מוכח להדי' מדברי הדרישה וב"י וב"ח דלעיל דראית ל' לא חשיבא דילוג כלל אף על גב שדילגה מוסחה שהיחה רגילה לראות ליום כ' ודילגה וראתה לל' מכל מקום כיון דאין הדילוג ב' ימים בום לל"ב ולל"ד אין שם דילוג עליו ומכאן סחירה לדברי הפרישם דלעיל סעיף קטן ה' ע"ש ודוק: בוג ואין לה וכת כלל בו'. מיהו חושפת להפלגה אחרונה דהיינו ליום ל"ד וכדלעיל ס"ק ל"ו וכמה דוכתי וכ"כ סב"ח. עוד כחב בב"י ושאר אחרונים דחוששת לעונה בינונית וכבר כתבתי בס"ק ל' דהיינו לימי החדש כגון אם חל יום ל"ד שלה ט"ו בתודם זה חוששת אח"כ ליום ט"ו לחדש וחוששת ג"כ ליום ל"ד והשתח ניחח הח דלח כחבו הע"ו והפוסקי' דמ"מ לריכה לחוש ליום ל"ד להפלגה ולעונה בינוני' מפני שהוא מכלל מש"ל דכל אשם שראתה

בוסת הפלגה לימים לא בימי החדש

כמ"ם לעיל ל"ל דהך ביום הוסת הרחשון פירושו שרחחה בשיעור ספלגת הרחשון מיום ל"ד שרחחה באחרונה כי היכי שיהיה היכר שסוא עדיין בתוך הוסת הראשון:

שלש פעמים (לא) מד (וֹמ) וכרוֹ וה"ה להפסיקה (לא) וה"ה לתפסיקה כו' . בעור לא כתב' לשון וס"ה אלא ואס הפסיקה כו' ופי׳ ב"י דמיירי גם כן מהח דלעיל דהיינו שעברו עלי׳ ג' עונות ג"פ כ' יום שהיחה רגילה לראות בהם ולא ראחה בהם ומ"ש משעברו עליה כ' יום רצונו לומר ג"פ כ' יום הוה מסולקת דמים אינה חוששת אחר כך משמע דחם קודם שעברו עליה ג' עונות של כ' לא הותר לה כל היום כ' שבחוכם אט"פ שלא ראתה ביום כ' השני נאסר' ביום עשרים השלישי וע"כ הוכרח לפרש מ"ש הטור ואם הפסיקה קאי דוקא אעברו ג' שונות ולא ראתה ומ"ש הטור אחר כך חזרה לראח כו' פירושו ביום סוסת כמ"ש כאן בש"ע וכן הביא ב"י לעיל סי' זה ד"ה כ' הראב"ד כו' מ"מ אם חזרה לראות בו ביום אפילו לאחר כמה הפסקות כו' וקשה לי כיון דמוכח כאן דמיירי בהפלגח ימים כמו שכחבתי לעיל היאך חמלא כאן שחזרה לראוח ביום הוסח הא וסת שלה בהפלגה סך ימים חד ראיה מחברתה וכאן לא ראחה זמן רב ואין לך ראים לחשוב ממנם כפלנם ועיין בסוף דיבור זה מם שכחבתי מזם . אבל רש"ל פירש דברי כטור כאן וו"ל מ"ש ואם הפסיק' כו' אני אומר דאין הטעם כאן משום דהיא מסולקת דמים ולא איירי הכא דהפסיק' ג' עונות דוקא אלא אפילו כשהפסיק' פעם אחת לנמרי ולא שינחם ראיותים כלל שוב אינם חוששת לאוחו יום לעולם כדמשמע כלשון להדיא והטעם דאינה חוששת ליום עשרים הכא משום דאין כאן הפלגה של עשרים כיון שהפסיקה ולא ראחה ואם ניחוש ליום עשרים הום הפלגת מ' מראים אחרונה דאין סברא לומר דחשבינן אותו יום שהפסיקה ולא ראחה דהוה מקרה וכאלו ראחה דמי דסוף סוף לא ראמה ולא דמי לשינחה ראייתה ליום אחר כגון

לריכה לחוש לוסת החדש ולהפלנה עד שתקבע וסת כו': מד וה"ה לשלשים לחוששת ליום עשרים הכח אחר ראיית שלשים דהוה זמן להפסיקה הפלגת ראייתה דוסת קבוע כדלעיל אבל באינה רואה כלל לא שייך לומר כלל הפלגה ומש"ה כחב לעיל היכא דשינתה מכ' לל' דכשיגיע יום כ' לראיית ל' אסורם ולא אמרינן דמוששת ליום סטשירי שלאחר ראיית שלשים שהוא יום טשרים לוסת הא' שסרי ראוי לבוא אלמא דמסחבר לן טפי למחלי בראיה מלמיחלי ביום שהיחה ראויה לחלות וכדרב הונא בריה דרב יהושע בסוף פ' בנות כוחים כ"ש היכא דליכא ראיה כלל דלא חליכן במאי דלא בא לעולם ולפיכך אינה חוששת אפילו לעונה ביטונית דהייט שלשים יום לראיה האחרונה דדוקא באשה שאין לה וסח קבוע אמרינן סכי אבל זו שיש לה וסח קבוע אלא שהפסיקה לראות ביום הקבוע אין לנו לחוש כלל ליום ל' מאחר דליכא ריעוחא לפנינו ומ"ש הטור חזרה לראות חוששת כו' מיירי אפילו הפסיקה מלראות בשלש טונות חוששת ליום טשרים דלטולם כל היכא שהפסיקה וחזרה לראות חוזרת לוסח הראשון וחוששת לו מראיה זו אלא דבהפסיקה ג' שונות הוה מסולקת דמים ואינה חוששת אלא ליום טשרים מראיה זו דחלינן דחזרה לוסח הראשון אבל בדלא הפסיקה שלש עוכות וראחה חוששת נמי לשיעור ההפלגה מראייה האחרונה עד ראייה זו שראחה עכשיו כמ"ש הטור לעיל דום וזם אסורים וחוששת ליום עשרים ול' וה"ה למ' ול' דאלו עברו ג' עונות אינה חוששת להפלגה זו כיון דמסולקת מדמים ולא דמי לוסח החדש דאם עבר עליה ר"ח ולא ראחה חוששת לר"ח הבא אחריו עד שיעברו עליה ג' ר"ח זלא תראה דלריך לעקרו ג"פ ואם לאו חלינן דמקרה הים דלא ראתה בר"ח שעבר וחוששח לר"ח הבא אבל בוסח ההפלגה מיד כשהגיע יום כ' והפסיקה ולא ראמה אין כאן וסח לאוחו יום דהפלגה תלויה בראיה שאחריה ראיה זו והיא אינה יודעת לאיזה יום מפלגה ולא כב"י עכ"ל , הגם שאין משיבין את הארי 'וגם מו"ח ז"ל הביא דעתו של רש"ל בזה וקלסיה עם כל זה נ"ל פירושו תמוה. *) חדא דהרי כ' הטור חזרה לראות כו' בין אם פסקה לראות כו' וסרי ע"כ מיירי בספסיקה צ' עוגות וכן הוא משמעות הלשון שכחב בין אם פסקה לראות או שינתה בראיות שאינן שווח כו' דכי היכי דשינחה מיירי בכל הג' טונות ה"נ פסקה לראות וכמו שכתב גם רש"ל בזה ואם כן גם מה שכתב הטור לפני זה אם הפסיקה כו' גם כן מיירי מדרך זם דהא עלה קאי. וחו דלמה כתב הטור הפסיקה ולא ראתה משעבר יום כ' יש כאן תרי שנויים חדא למה אמר הפסיקה שהוא כפל לשון שנית שאמר משעבר יום טשרים ולא אמר לא ראתה ביום משרים אינה חוששת אע"ב דעל ג' טונות קאי דמיירי שלא ראחה ביום עשרים ואחר כך הפסיקה עוד ג' עונוח אחר שעבר יום הכ' ולא ראחה בהם כלל וחו דלפי דברי רש"ל יהיה חילוק בין הפלגח ימים לחודש בזה וכלא בפירוש כתב הטור אחר כך כטקירת וסח ההפלגה כן טקירת וסת החדש משמע דשוין הם לגמרי רק שזו חוששח ליומה וזו לחודש . ומו"ח ז"ל רולה להככים חילוק דרש"ל בלשון זה דזו חוששת ליומה ר"ל דוקא אם תראה ביומה ובוסח החדש לחדש אף אם לא חראה בו ואין פירוש זה לריך סחירה כי אינו במשמעות כלל . חו דסרי כחב הטור בריש הסימן דווסת הפלגה ווסת הימים שוין הם לענין שאין נעקרין בפחוח מג"פ מבואר כי היכי דוסח הימים לא נעקר כשלא חראה בו ה"נ וסח ההפלגה דסת בחדת מחתת מחתינסו. חו נרתם להבית רתים ממ"ש ח"ה התרוך דף קט"ד וז"ל כילד הרי שרתחה ולבסוף טשרים חזרם ורתחה לכשיגיע יום עשרים חוששת לאותו יום. אם חזרה ורתחה הרי זו חוששת ג"ב ליום עשרים אחרים אם רתחה ה"ז וסת קבוע ואם לא נקבע הוסת מחמת שלא רתחה בפעם הג' אז אינה חוששת אחר התחה ה"ז נעקר ושוב אינה חוששת לו עכ"ל. הרי לפניך דדותא אם לא נקבע הוסת מחמת שלא רתחה בפעם הג' אז אינה חוששת אחר כך ליום עשרים אבל אם נקבע ואח"כ לא ראחה ביום עשרים ודאי חוששת לה כשיגיע אח"כ יום עשרים. חו נראה ראים ברורה ממקום שהביא הרב רש"ל לדבריו נראה לע"ד להוכיח משם איפכא דבסוף פרק בנות כוחים קיימא לן כרב הוגא בריה דרב יהושע

ביאור הגר"א

ואס חזרה כר' . כנ"ל סי"ר וכמש"ש שאורח כו' ר"ל שכל שלא קבעה ווסת אחר חחרת בפ"א לווסת הראשון : [בד] וה"ה כו' . ג'כ פרג"ל ועס"ו :

באר הימב פתחי תשובת

ל' כיון שכספלגה השלישות היה פססקם וככר סשיגו עליו סס"ע והת"ד פ"ש: (דך) חומת להלדשם שינחה לכליות שוות דהותר יום כ' ונלשם יום ל' וכלן מייכי דשינתה הראשון חוזר . ונכלה דמייני שכלתה כשיעור הפלגת ופת הראשון מיים ל"ד שכלתה לאינן שווח הוחרה לגמרי כל שלא חזרה וראמה אחר כך : (ל) באל . כחב הש"ך ולמאי דמחמרינן לעיל בס"ז כרב א"כ ה"ה הכא לריכה לחום לוסח הדילוג כיון שדילגה ב"פ וחוששת ליום ל"ו ואפילו לשמואל חוששת מיהו להפלגה אחרונה דהיינו ליום ל"ד. עוד כתב בב"י דחוששת לעונה בינונית דהיינו לימי חודש כגון אם חל יום ל"ד שלה ט"ו בחודש זה חוששת אח"כ ליום מ"ו לחודש וחוששת ג"כ ליום ל"ד עכ"ל: (לא) הראשון. כחב הט"ו כיון דמייכי בושת הפלנות לישים לא

השלמים

לכן אין לה וסת כלל משמ"כ אם שינתה עוד וראחה עוד בל"ו הרי כאן ה' כאיות שהם שלשה דילוגים וקבעה וסח לדילוגים וחוששת אח"כ לל"ח וכן לעולם וכל זה קאי אליכא דדעה ראשונה שהביא המחבר לעיל סעיף ו' דלדעם שנים סני בהפלנה בדילוג בד' ראיות עמ"ם לעיל בס"ק ח' ועיין בש"ך: [ל] ואין

לה וסת כלל . ולריכה לחוש ליום ל"ד להפלגה ולעונה בינונים כמכוחר לעיל ולפי מה שנהבאר לעיל בעיף ז' לריכה לחוש ג"כ לוסת הדילוק וק"ל: [לא] וה"ה להפסיקה מלראות ג' עונות. כן פירש הכ"י ל' הטור ומהרש"ל פירש דברי הפור בדרך חחר בדברים ברורים וכ"כ הב"ח וחף שהדרישה והפ"ז השיגו עליו קמג

קבעה אוחן (לה) (ידו) לימים) (חום׳ וכשב"ה וכ"ח ופשום הוה לקמן

סעיף י"ח) (לב) אינו וסת שמפני (לו) האונם ראתה

(ימ)[לד](ומ"ת (לו)חוששת לו כמו לוסת שחינו קבוע) (הג"ת פ"ח)

[כו] יי קפצה וראתה קפצה וראתה קבעה לה וסת

לימים בלא קפיצות כיצד קפצה בא' בשבת וראתה

דם ולאחר כ' יום קפצה באחד בשבת וראתה דם

ולאחר ישיום קפצה ביום השבת ולא ראתה דם

שם דף פיד ע"ב: כד ג"ו שם מהא דליינתי לעיל: בה לשון הרמכ"ם שם כפ"ח מהל' א"כ דין ה' מכריימה שם דף י"ה ע"ה: כו כדמסרש רב חשי שם כלישות קמת דרב סוות:

נקודות הכסף

הסעיף כוח שלח כדקדוק כו' לה דק דסות כדקדוק זך ונמרן דכיון דססקס מלרחות ג' עונום לה חור וסם כרחבון למקומו עד שתחוור לרחום ביום סוסם טרחשון היינו שתרחה רחים חחם וחח"ב ליום ד'דתו מור וםת סרתשון למקומו לכל דבר וחינה לריכה לחוש לושם החודש דים לו פמר דיני וסם קבום

חידושי בית מאיר אחת וכרי פוחוקם שאינה מסלגת ראייתה יותר מכ' וחיך חשבר לם לחוש לספלבם ל' שהרי הוחוקה שחינה מפלבם יותר מל', והוי מפלגם יותר מכ'. וכוי החשם לגבי כקביפות כתרתי דםתרי ולהכי נעקר משח": כמו בנידון שהתחלמי למשל שראתה ר"ח ניסן וח"י כו וכ"ח כו נהי דבראי' כ"ח הפליגה הן י"א יום ואפשר שתירחה לקרב מימ נמי חפשר דרחים זו תוספת דמים ופוב מחזור ומסליג לה"י יום . ולריכה לתוש אלים כל כמה דולת עבר שעור הסוגת ח"י ולת רתחם. וכל פרוחה עין בעין שהרמנ"ן נמי לת הים לו גירסת הר"ן בהסוגים שלגירשתו לם הים לריך להכריע דינו במסחבר מדעתו שהרי מפורש הוא נקוף פי האשה א"ו שהיה לו נמי גירסת רש"י והמבואר נמי כתרושיו ש"ש ודוק . ולהכי סוכרת להמליחי מדעתו.וכוה חובות נספרות מדפח,ובום א"י מה קשה להס"ש בס"ק יים על השור כמה שפשק דינו דהרמב"ן והוכיח מגירשת נש"י והרא"ש דלא ס"ל הכי דאל'ה ממה נלמד סת"כ דר"ם דמס דנקבע ככ' פעמים נצקר כחדה זימנה כה שם מדוור כ' למקופו הזי למקומו בוי מהחת עקונה ומדביום שלפים לה לה כחתם הוי עקיכה כ'. ולענ"ד לה היה דע"ב לה הכריע הרמב"ןהכי הלה בוסת הכריע הרמב"ןהכי הלה בוסת ספלגום וכרכתוםי שהקכיעות ספלנות עשרים הוא תרחי דסתרי עם אשש הפלגה לי אבל גירשת רש"י והרא"ש הא לא מסשובה אלא ע"י ושת המודש וכוה ודחי חורם קביעות עשרים כחודש חינו סותר כלל החשש של ל' כחודש שהרי אסשר דמקבע לתרוןיים! ולהכי עה דמור ושת כ' לתכומו חינו עקיכה כלל למקומו חינו עקיכה כלל להחשש לי וסחרת חינו חלה ע"י שעבר ל' ולח רחתה דכיינו עקיכה שש חחד ונחסר סכ' סיינו מדחור כ' למקומו, וססור פסק מתם כהרמב"ן ול"ק עליו במידי הלמ שכנים יוסף ז"ל במח"ל מח"ל ממח"ל ממח"ל ממח"ל מכת "כל כמח"ל כמח"ל ככל יוסף משנים של מסף מעור כי כאמת שבק כעור אינו אלא מ"ם לאל מ"ם דכרי כמה בין כתרי כמכ"ן בהלכום . ואדרכא על גירסת הר"ן הוא דקשיא לי מה שהקשם הס"ע הנ"ל על הח"כ. ומה דדחק דחורם קכיפות למקומו נחשב כעקירם סמם אחר . דחוק מאוד בפיני פיין ודום. ובסנ"ל אסשר דיש ליישנ נתי פס שפשק מרמ"ח נהניה עד שתקנע וסת תי כדינו. ועיון הפיי בדית ובשיו חיק יים. ובסים סיק ייד הקצם עליו קושיה הפרשי מרחתם כתוךיפי זיכה. דחסשר דוקה בשני מיני וסת כגון ולסכי כי נקנע אחם החודם נחשב לשרתכ"ן חרחי דשחרי משרה בשרה להינש צריכם למוש לספנים אבל לקבוע וסם מוך וסם ושניהם בתודש כום אף שנקבע אחם ים חשם שחקבע נמי עוד וסמ לה' כחודם וק"ל. ומ"ם שם משמע וכו'. מי סבריחו למשמעות זס ולסקשות סא בד"מ מבואר סבונס כסע"ז סניע!: להפסיקה מלראות שלש עונות . כל שלח שינחה בינחיים בג' ראיות אתרות ואתר כך חזרה לראות ביום הוסת הא' חזרה לקביעותו הא' ולריך ג' פעמים לעקרו: בה ועבר בו' חוששת לר"ח בו'. דוקה ראוים לראות אלא שאין אומרים כן כיון ששינחם לרחק בראיית בכא בושת החודש דינא הכי אבל בוסת ההפלגות כגון שהיחה רגילם לראות ליום ל"ב ואחר כך עברה ולא

ראחה ליום ל"ב א"ל לחוש להפלגח מלראות שלש עונות ואחר כך חזרה לראות ל"ב שהיח' ראויה לראות דהיינו ליום (מו) [לב] ביום (לב) הוסת הראשון: ס"ד לראייתה . כ"כ מהרש"ל והב"ח בי כיוצא בזה דין עקירת וסת ר״ח כיצד היתה סכ"ד ע"ם:בון עברו עליה כו' חזרה רגילה לראות בראשי חדשים מה ועבר עליה בו׳.וס"ה לשינתה ראיותיה ג' פעמים ר״ח ולא ראתה חוששת (ינ) לר״ח עד ימוֹ) שיעברו לראיות שאינן שוות וחזרה וראתה עליה שלשה ר"ח מו עברו עליה שלשה ר"חולא ברחש חודש חזר הוסח למקומו ולריך ג' פעמים לעקרו . ב"י וכחחרונים ראתה אינה חוששת להם חזרה וראתה בר"ח ופשוט סוח: מז אפילו ראתה בו (יו) [לג] חזר הוסת (לד) למקומו: כמה פעמים . בכמה ימים כיון שלא רן [בה] כה כל וסת שנקבע מחמת אונם (כנון שקפום קבעה חוחו לימים ידועים כגון בר"ח ולמסק) בז אפילו ראתה בו כמה פעמים (מס לפ או באחד בשבח כדלקמן סי"ח אינו

יום חזרה וקפלה וראתה לריכה לחוש ולאחר השבת ראתה בלא קפיצה מם הרי לוסת ההפלנה ואם אח"כ תקפוזלסוף בדין עברו ימי עיבור והנקה כו' וז"ל דאל"ב א"א לומר שחוששה ליום - כ' לריכה לחוש לו כל העונה דלא יהא ראתה מכ' לכ' בלא הפיצה צריכה לחוש לכ' וכי בשביל שקפלה מתחילה יגרע הא השתא נמי קפלה בכ' ועוד כיון דע"י קפילה ליום ידוע בנ"פ קבעה וסח כדלקתן סי"ח חם כן בחדת זימנת נמי מיחש חיישה ורתיה לזה מלפיל סימן קפ"ז סי"ת גבי ראחה מחמח חשמים מחצי שנה לחצי שנה דאשורה לשמש כשיגיע חלי שנה מראיית דם האחרון וכן אם הפלה בט"ו בניסן וקפלה בט"ו באייר לריכה לחוש לאוחו יום שבוא לוסת בחדש ע"י הפילה דהא וסח החדש הוא כוסח ההפלגה בכל דבר אבל אם לא תקפוץ אחר כך לאוחו וסת א"ל לחום דמה שראחה מתחילה היה על ידי קפילה ואע"ג דגבי פיהוק אמרינן לקמן דחוששת לוסת החדש אף בלא פיהוק שאני החם כיון דמחחילה ראחה שלא ע"י אונם כן נ"ל ודוק : ממן חרי

וסת: מה ומ"מ חוששת לו: כיון

שאירע כן ג"פ כן כוא בהג"מ ומביאו

ב"י וד"מ`וכ"ל דלא אחא אלא לאפוקי

שא"ל לחוש לכל פעם שחקפון כשלא

אירע כן נ' פעמים אבל לוסת סחדם

ולהפלגה לריכה לחוש אפילו בפעם

אחת כגון שקפלה וראמה ואחר כ'

שמשעברו ימי העיבור והנקה וחראה פעם אחת חוזרת לוסתה אפילו אינה רואה בזמן וסחה עכ"ל וכ"ש הכא דנימא כן דהלא גם כאן הם

להפיצות [כַר] קפצח וראתה כו' . כלישנא בתרא ומפרש דפליג אלישנא קפא אבל כל הפוסקים כתכי דלא פליג אלישנא קפא דבלישנא בתרא מיירי שלא קפצה כלל ביום השבת ומ"ש

פתחי תשובה

כלחרונה, ח"ד: (מד) ביום חופת הראשת . ככלו דמייני כוסם כפלגה פ"ל מיירי שראחה שמי ראיות שיפים מינכר בפלגהה לכ' יום ושי' ח"ד שכתב דחושם להפלגה גדולה של ג' עונות שהפסיקה וגם לעונה כינונים פ"ש: (מד) שיעברו עלית נ' ר"ח. עי' בתח" נודע ציהודה פניינא מי"ד מ"ם פ"ו שנשאל אם עכרו עליה שני ר"ח ולא לאחה ושוב כתעברה ציהודה פניינא מי"ד מ"ם פ"ו שנשאל אם עכרו עליה שני ר"ח ולא לאחה ושוב כתעברה כיהודם מניינת חיד סים פין שנשתו. חם מכדו ענים שני דיה ונת רחשה זשוב מעפרה זוענרו מיו העיבור והנקם ושוב הגיע כ"ח ולא ראהה אם מלפוסם פקירה זו עם שני הפקירות האשונות להיות נחשב פקירה ג"ם והשוב דלפת המחבר לקתן סעיף ל"ד זכן לדעת הכתבר המובא בש"ך שם משוע כיון שלכיכה לחוש גם לעיון עקירה מחשב עקירה וחלפרף עם כ" הראשונות אכל לדעת יש מגדולי במורים שהביא המוך שם לא חשבתת דין זה כלל ולכן בנ"ד

טשרים מזמן העשרים שהיחה ראויה לראות נמלא שהיא חוששת שמא יקדים כאורת לבוא ואינו בדין שזו שינתם לרחק ואנו ניהוש שמת חקרב עכ"ל הרי שהיה מסחבר לחשוב ההפלגה מיום שהיחה

שלשים משמע דאלו לא ראחה כלל היינו חושבים ההפלגה של כ' מיום בהיתה רגילה לראות שלא כדברי רט"ל דלפי דבריו אין לריך לומר כלל משום ריחוק וקירוב אלא שאיו שום אפשר לחשוב הפלגה מזמן שהיהה ראוים לראות ולא ראתם באמח אלא על כרחך שזה אינו והחילוק שחילק הרב בין וסת הפלגת ימים לחדש לענין אם לא ראחה פעם אחת לא הבנחיו כלל דודאי כמו שאם לא ראח' בר"ח אחד שתוששת לר"ח השני שאחריו עד שיטקר ג"פ ס"נ בהפלגת ימים דחטו רחים זו היח גורמת לראייח הפלגה באחריה עד שחאמר כיון שוה בטל ג"כ זה בטל דמנא לן לומר כן דכיון שאין שילוק דמי' באשה זו נאמר מה שלא ראחה פעם א' בהפלגה היה דרך מקרה וממילא יב בה עדיין דמים יחרים ואורח בזמנו יבוא לימי הפלגתו כדרכה ואין להביא ראיה ממ"ש בית יוסף בסוף הסימן

ההפלגה שהיתה למודה לרחות שהרי אין כאן עכשיו שום ראיה שנשער בהפלגה ממנה עכ"ל דהתם כבר מסולקת חשה זו מכל וסחות בשעת עיבורה והנקחה ועכשיו היא כאשה חדשה על כן לריכה לעשוח ההפלגה מחדש מה שאין כן כאן שהיא בחוך עונחה שלא נעקרה ג"פ ודאי שייך ספלנה מיום שהיא ראויה וכאלו ראחה דמי . הלכך כלע"ד כפי׳ הב"י כן עיקר דמיירי הטור בהפסיקה ג' עוכות דוקת אלא שמ"ש העור אחר זה חזרה לראות נראה דנתטין לכל אחד כדינו דסיינו בשינתם ראייתה לריך לומר דחזרה לראות כשיעור הפלגה ראשונה בהיא ך' דהיינו מן ראיית ל"ד ממילא הוי כוסת סראשון ובהפשקה לגמרי די בכך כל אימת שחחזור לראות מכ"מ חחוש ליום ד' בלאחריו והיינו כדעת הרמב"ן דסוף סימן זה שכחב

דברי הרמב"ן וכ"פ בש"ע סוף סימן זה וחם כן חימה על הש"ע שכתב כחן גם בהפסיקה וחח"ב חזרה לרחות ביום הוסח דהח ח"ל לזה כמ"ש הוא עלמו בסוף הסימן וחו דכאן דמיירי בהפלגת ימים א"א להמלא הפלגה רק אחר ב' ראיות על כן נראה דמ"ש הש"ע ביום הוסח בסוף ססעיף הוא שלא בדקדוק וכאשר כתבחי נראה נכון מכל לד בס"ר: (בב) אינו וסת שמפני האוגם ראתה. זה דלא כדטת הטור שפסק אפילו

(בה) כל וומת בו' . כפו' תומ' שם ד"ה אלא כו' וע"ש ס"ג ג' ד"ח אכלה כו' וי"ל כו' וו"ל הבריע הרשב"א בת"ה ע"ש קע"ג א' וכ"ר ר"ח וש"ם אבל דעת הרו"ח ומור כרש"י :

באר הימב

(לב) הוסת. כתב הפ"ז וקפה לי כיון דמיירי כאן בהסלגה ימים וכת"ם לעיל היאך חמצא כאן שחזרה לראוח ביום הוסח הא וסח שלה בהפלגח סך ימים חד כחים מחברחה וכחן לח כחחה זמן כב וחין לך כחים לחשוב ממנה הפלנה וכו' ומסקנתו דבחמת מ"ש הש"ע ביום הוסח הוא שלא בדקדוק עכ"ל ובנה"כ פירם דר"ל שחרחה כחיה ח' וחח"כ כחיה ב' ליום כ' דחו חוזר וסם הרחשון למקומו לכל דבר וח"ל לחום לוסם החדם וים לו שחר דיני וסת הבוע וכל זה ברור עכ"ל: (לג) לר"ח. דוקה הכה כוסת החדש דינה הכי אבל בוסח ההפלגות כגון שהיתה רגילה לראות ליום ל"ב ואח"כ עברה ולא ראתה ליום ל"ב א"ל לחום להפלגה ל"ב שהיחה ראויה לראוח דהיינו ליום ס"ד לכחייחה כ"כ מהרש"ל והכ"ח (וע"ו חולק והשוה דין וסח ההפלנה לדין וסח סחדם לענין זה): (לד) למקומר. וה"ה לפינחה בחיוחים ג"ם לבחיום שחים שווח וחזרה וראחה בר"ח חזר סוסת למקומו ולריכה ג"פ לעקרו.ב"י והאחרונים: (לה) לימים . ידומים כנון בר"ח מו כמ" בשבח כדלקמן סי"ח . ש"ך (נו) האונם. כי המ"ז זה דלא כדעה העור שפסק אפילו לקפילות לחוד יש וסח ובסעיף כ' פסק שסיהוק של אחמול גרס והייגו כדעה הסוד וא"כ דברי הש"ע סוחרים זה חח זה לכחורה ולק"מ דשחני סיהוק דלח מקרי חונם והטעם דפיהוק הוא מלד מבע האשה להיוח כן בשעח ראיייחה ממוחר הליחה שבה משא"כ בקפילה שאינה רק אונם עכ"ל : (לא) הוששת. כיון שאירע כן בנ"ם כ"כ בהג"מ וכ"ל דלח חחת חלח לחפוקי שח"ל לחוש לכל פעם שחקפון כשלח חירע כן ג"ם אבל לוסת החדש ולהפלבה נריכה לחוש אסילו בסעם א' כגון שקפלה וראחה ואחר כ' יום חזרה וקפנה וראחה לריכה לחום לוסח ההפלנה ואם אח"כ חקפוץ לסוף כ' צריכה לחוש לו כל העונה דלא יהא ראחה מכ' לכ' בלא קפיצה וכי

בשביל שקפנה מחחלה יגרע (הא השתא נמי קפנה) ועוד כיון דע"י קסילה ליום ידוע בג"פ קבעה וסח כדלקמן סי"ח א"כ בחדא זימנא נמי מיחש חיישה וראיה

לוה מסי' קפ"ו סי"ל גבי ראחה מחמת השמיש בו' ע"ש ואע"ג דגבי פיהוק אתרינן לקמן דחוששת לוסה החדש אף בלא פיהוק שאני החם כיון דמחחלם ראחם

ראיה ראשונה אימה ומתי שיהיה חוששת וחוזרת מיד לקביעות הראשון כיון שלא נעקר רק סעם אחת משא"כ בעברו עליה ג' עונות לריכה דוקא לחזור ולכאום ביום ד' עלמו וכן פירש הש"ך בנה"כ דברי הש"ע ושלא כמ"ש הפ"ז דברי הש"ע הם שלא בדקדוק ול"ד לדלקמן ס"ם זה במעוברה ומניקה משום דהתם לא נעקר וסחם אלא שהיא מחולקה דמים ע"י העיבור מיד חזרה לקביעות וסחה וק"ל: [לג] חזר הוסת למקומו. כיון שלא נקבע לה וסח אחר בנ"פ: [לד] ומ"ם חוששת לו. כנע לוסח שאינו קבוע מהבואר בהגה' מיימוני שהכים בב"י דהיינו דוקם ברפחה ב' פעמים מכל בשביל פעם מחת פינה חושפם

(יו"ד ח"ב)

עיין בנה"כ שמיישב כל דבריו בסוב סעם זדעה: [לב] ביום הוסת הראשון · פי שתראם ראים אחת ואח"כ ראים לבסוף ך' דכיון שנעקר ולא ראמה ג' עוכות ויום ך' עלמו משח"כ בפסקה ס"א ולא ראחה ביום ד' אף על גב דתו אינה חוששת להפלגת כ' דהא אין כאן הפלגה כיון שלא ראחה כלל ול"ד לוסת חודש דאם עבר עליה ר"ח א' ולא ראחה חוששת לר"ח הכא אחריו עד שיעברו עליה ג' ר"ח משום די"ל מקרה הוא שלא ראתה בר"ח זה וחראה בר"ח אחר כיון שרגילה לראות בר"ח אבל בהפלגה א"א לומר כן דהרי כשתראה לבסוף מ' לא תרחה בהפלגת כ' כ"כ מהרש"ל והכ"ח והש"ך בנה"כ מכל מקום מיד שחרחה שוב

לקפילוח לחוד יש וסת וכן במה שכ' סוף הסעיף דכבר נקבע יום זה

ג' פעמים כו' הוא שלא כדעת הטור שפסק באותו דין שנקבע וסת

") ולכחורה דברי הש"ע סותרים

זה את זה ולק"מ דבאני פיהוק דלא

מיקרי אוכס ואפי' מאן דסבירא ליה

דקפילה לחוד לא קבעה וסת מודה

בפיהוק כמה שכ' סעיף י"ט והטעם

דפיהות הוא מלד עבע האשה להיוח

כן משעת ראייתה ממוחרי הליחה

שכה כמה שכ' ב"י בשם הרשב"א מ"ה

שפיר כמי אמריכן שפיסוק של אחמול

גורם לא' בשכת שתראה שדרך הנשי'

כוא לפעמים כן מה שאין כן בקפילות

שחינן רק חונס: (לג) קול דרך

הגרון מחמת המאכלשאכל:(לד)בפי

כריסה . נגד טכורה ושיפולי מעיה

נבית הרחם: (לה) שבכל פעם כו'

אסורה לשמש. אין להקשות הא גם

שאינה קבוע אשורם לשמש כמה שכ'

בסעיף כ"ו דהכא לא אמר אלא שדבר

זה גורם לאיסור תשמיש וממילא גדע

סחילוק שבין קבוע לחין קבוע שום

לריך עקירם ג' פעמים וזה פעם

המת:(לו) בלא עתו אינה חוששת.

בית יוסף פי' דאינה חוששח כמו וסח

קבוע אבל מ"מ כוסח שאינו קבוע

הוששת כמה שכ' סעיף כ"ו אבל

מהג"ה שאח"ז שכ' ודוקא שקבעה

וסת לשניהם יחד כו' משמע שחולק

על הבית יוסף בזה וה"ל דכאן אינה

חוששת לגמרי כיון שמבורר לכו שחין

חשש בפיסוק זולת הימים מדלא

ראחה שום פעם בפיהוק ביום אחר

ויום זה נקבע לה דוקא לפיהוק דהא

286באר הגולה

פו תימות דרב הונת בס וכדמקרם שם בנמרת : כח כניקנת תחרינת במימרת דרב הונה וכדמסרם רב חשי שם: כם משנה שם דף ס"ג פ"ח: לכטי רש"י שם: לא כפי' החוספות שם: המחבר והרב שהשמיטו דעחם ועוד לב שם כשם הערוך כחדם כו' מחוך מחכל ככד וכ"כ פטור כשם ר"ח: לנ שם כמשום וכיונת בכן ומפרש רכם כר מולת לתמויי שרתשה וכו' שם ע"ב : לד שם במוספות סע"ב וש"פ:לחטור וכ"כ ה"ה בפית בשם כל המפרשים זולם סרמנ"ם: לו פס וכ"ב הרח"ם והרשכ"ח בח"ם וכות גלמד

מדין הקסיצות וציינתיו לעיל נקודות הכסף וכל זה ברור: (במ"ז ס"ק ל"ב) ולכאורה כי . ככר קדמיםו נום בפיר סיק ניע : (הנ"ה) נסג"ם כחבו דרבנ"ח וסעור ובאר פוסקים סוברים כדין סמלמוד אין סאבה קובעת וסת כימי נדחה ולא כימי זיכה כימי כדחה באחד בחודש ובם" בו שהוא מוך כחודש וכם' כו שהוא חוך ימי כדה לראים הראשונה אפי' נהגם כן ג' פעמים לא קכעם וסת לם' בתודש אלא כא' לחדש וכן ראתם כא' בחדש ובט"ו כו (ה"ה י"ח בו פהות עדיין ימי זיבס וכ"כ בפריבה) לא קכמה ומת למ"ו לפי שוחיום ע"ו כחודם כוח פוך יפי זיכתם של כחייתה כחודם כר"ח שרחתה ממעין פחוח כדפרישים אבל ראהה ממשין ההום כנון שראתה כ"ם בכ"ח וכסעם כגי אע"פ פראיים כג' היחה חוך ימי נדות לראיים כ"ה בחודש קובעת כר"ת לפי שפתי כחיות כרחשונות כיו מפעין סחום ורחיית כים כחודש דמים יתרים נתומפו בה ומיהר לכח וחוששת נתי ליום הקדתה שמ וסת חחר סיח קובעת על"ל (וחע"ג דלעיל 'סטיף י"ג קבעה בהנ"ה חתרינן דחם וסת חין הושמת שוב לוסת שחינו קנוע שסים לה שחני שכת דרחיים כ"ח כג' לח משיבת דמים נמורים מחחם שפים ממעין בפחוח . הגב' דרישם וכ"ב כב"ח) וכמחבר והדב כשמיעו כל זה נרחם דסיינו מפני שכחב סטור וספושקים כשם הרמכ"ן דכיון דהתידות נסגו בנות ישרחל להחמיר על עומן שלא להסרים ביןיתי נדם לימי זיבה (כדלעיל ס"ם קס"ג נסור וככ"י ע"ם) אינם חוששת כלל אפילו כדין וסת ם"ם קסיב כפור וככיי ע ש) ה"נ (ענין קנימח וחח חין מילוק לפיכך אם ראחה מט"ו לט"ו קנעה וחת פ"ב . אכל באמת הדבר ברור דסרמב"ולא קחמר חלח לחומרידקנעה וכח אף בימי כדם וימי זיכם אכל לא לסקל דודאי לא יחלק על החלמוד וכבר כתיאר לעיל ככמה דוכחי דינים חומר וסח פאינו קכום מהקכום גם מי שחין לם ומת קנוע נריכה לחום לוסת החודם ולהפלגה משא"כ בקבום כדלעיל סעיף וסכי משמע בדבלי סרפכית בתהית והרב המני דברמב"ן לא קאמר אלא לבחמיר ולא להקל וכן משמע בפרישם סעיף ז"ב דכתב א"ב נם כומן סוס ים להחמיר לקבעו כימי סוכה ונדם ונ"מ לענין עקינה דחף חם נפקר ב"ש לריך לחום להשלישי עכ"ל דמדוקם לישוא יחירא בזמן טום יש לסחמיר כו' גם מדוקם כית לענין עקירה דהות נימ דמומרת ולה נקט נ"מ לשנין קולה הלמה דדוקה להחמיר קי"ל דחין חילות אכל להקל מלילה לכו לחלוק על החלחור וא"כ היה להם להחחבר והרב "ל דאין חילוק אבל להקל

דגול מרבבת

להבית דינים חלו מיית סדין למדנו שנכל מקום שנחמר בכל השימן כזם שקנמה וסם אם כוא להקל סוא דוקא שלא בימי נדה וימי זיבה . שכ"ם :

ש"ך ס"ק ס"ם) ועוד דאע"ם דסברא הוא להקל. נ"ל ועוד דמע"ם דסכרת הוא להחמיל: (שם) דקבעה וסת לימים אם ראתה נ"ל דקנעה וסת לימים למודייםו הם לה כהקם :

נקבע אחד בשבת אחר כ'. אפילו בלא קפילה אבל הרשב"א וט"ו פסקו שחולין ראייח א' בשבת בקפילה של אחמול וקבעה וסת ליום א' ולהפיצה אבל לא לימים לחודייהו וכ"ב הרב המגיד בשם הרמב"ן דמסתכרא כיון דוסחות דרבכן נקטיכן לקולא ומביאו סב"י וחימא על

> שכן ג"כ דעת הראב"ד בס' בעלי הנפש דף נ"ד ריש ע"ב והרח"ם פרק כאשה ועוד דאע"פ דסברא הוא להקל *)מ"מ קולא דאתי לידי חומר' כות דלסברת כרמב"ם דקבעה וסת לימים לחודייהו *) אם ראתה אח"כ ג"פ ביום א' עקרה וסתה אבל לסברת המקילין דכוברים דלח קבעה וכח אלא לימים ולקפילוח לא נעקר הוסת בכך כיון דלא קפלה דהאי דלא ראתה משובדלא קפלה כוא אבל אם תקפוץ לאותו יום חוששת וכדלקמן סכ"ו: נ וחוששת לכל פעם כו'. עד שהקפוץ ג' אומם זמנים ותמלא טהור שחין כוסת נעקר אלא כעין שהוא נקבע. שם ופשוט הוא וחוששת דהכא סיינו כל העונה כיון דקבעה ומת להפילות ולימים כדלקמן סכ"ם: בא דהיינו כו'או כו' או כו' או כו'. שלשחן פיסוק הן כדחיהא בהרא"ש וטוכ: נב שפוציא קול דרך הגרון. מחוך המחכל שחכל: בג מתעמשת דרך משה, ומדברי הרמב"ם בפירוש סמשנה נראה דמחעטשת היינו מלמעלה וכ"כ התוספות אשעורני"ר והיינו מלמעלה כמ"ש בערך עטישותיו תהל אור מחוטמו ובפיו ובלע"ז אשערנוט"ר ע"כ ונראה דלפנין דינא שניהם אמת: בד אלא כשעושה כן הרבה פעמים כו'. דאל"כ אין הוסת נקבע בכך כי זה דרך כל העולם ואין כאן שיכוי : נה ח"ו וכת . ואפילו מאן דסובר לעיל סעיף י"ז דלא קבעה וסת לקפילות לחוד החם ה"ט משו' דעיקר הראיה אינו אלא מחמק אונס משא"כ ככת. רשב"ה ופשוט כוח : בן ודוקא שקבעה וכת לשניהם ביחד. ואז כשהגיע העת ולא באו שניהם ביחד

ליום אחד ולקפיצוח שקפיצה דאחמול גרמה שראחה ביום א' שלאחריו ובסעיף ד' פסק כש"ע שפיהוק של אחמול גרם כו' והיינו כדעת הטור

(ס) (כ) נקבע אחר בשבת אחר כ' [לק] שהרי נודע שהיום גרם לה ולא הקפיצה וכבר נקבע יום זה ג"פ וכן כל כיוצא בזה :

ירן [כז] (כא) פי קפצה ביום ירוע כגון בר"ח או בא׳ בשבת וראתה בו ואירע כן בג' ר"ח או בג' א' בשבת קבעה לה וסתג (כבי) וחוששת לכל פעם שתקפוץ באותו זכן יי ואם אח"כ הגיע א' בשבת ולא קפצה או שקפצה בשני בשבת [יו] אינה חוששת שהרי לא קבעה [4] אלא לקפיצות של

א' בשבת: ים יש קובעת וסת (כג) על ידי מקרים שיארעו בגופה ים כגון שמפהקת נא דהיינו לכאדם שפושם זרועותיו מחמת כובר או לא כאדם שפותח פיו מחמת כובר או ⁴י כאדם גב שמוציא (לג) קול דרך (נס) הגרון וכן אם נג מתעמשת (כח) דרך מטה או חוששת (לד) בפי (מ) כריסה וכשפולי מעיה או שאחזוה צירי הקדחות לי או שראשה ואיבריה כברים עליה בכל א' מאלו אם יארע לה שלשה פעמים וראתה קבעה לה וסת (לה) שבכל פעם שהיא חוששת מהם אסורה לשמש [כמ] לי ומיהו בפיהוק או עימוש של פעם א' אין הוסת נקבע גד אלא כשעושה כן [יֹּי] הרבה פעמי זה אחר זה ואם אירע לה שלשה פעמים שככל פעם עשתה כן הרבה פעמים נה הרי זה (fp) וסת ^{[ל] לה} וכל אלו הוסתות שבגופה אין להם זמן ירוע אלא בכל פעם שיקרה לה זה המקרה הוא וסת [לא] ואם בא וסת הגוף לזמן ירוע כגון מר"ח לר"ח או מכ' יום לכ' יום קבעה לה וסת לומן ולמיחוש

לא החמיר לתח לה דין וסח שאין הוסת ואינה חוששת אלא לשניהם ביחר ואם הגיע העת ולא בא המיחוש או שבא : המיחוש (לו) בלא עתו (מני) [למ] אינה חוששת

הגה בר ודוקם שקבעה לה וסח (בד) לשניהם ביחד אבל מתחילה חוששת לכל א' בפ"ע כי אינה יודעת איזה מהן הקבע וכמו שנחבאר לעיל גבי וטח הדילוג וימים או בהפלגה ובימים וכן יחבאר בסמוך:

ב (לב) ייפיהקה ב' פעמים בר"ח וראתה ואחר כך פיהקה שלא בַר"ח וראתה הוברר הרבר שאין ר"ח גורם נו אלא (ייי) הפיהוק וכן אם בפעם השלישית ראתה בר"ח כלא פיהוק הוברר הרבר שאין הפיהוק גורם גח אלא הר"ח אכל אם פיהקה

שחינו קבוע לח לוסח המקרם ולח לוסח היום אבל כשלא קבעה שניהם ביחד חוששת לכל אחד בפני עלמו כדלקמן סעיף כ"א כן כחב הפרישה ס"ם ג' ובדרישה סנ"ט וכן נראם מדברי ברב: בז אלא הפיהוק. וקבעה וסת לפיסוק לכדו: בה אלא הראש חודש. וקבעה וסת לראש חודש לכדו:

ביאור הנר"א

בנוסחא שלנו בלישנא בתרא ובשבת קפצה ולא הזאי פ"ם הזא ומרברי הרמנ"ם הועתקה אבל ליהא דבכל הנוסחאות דידהו ליתא אלא שהרמב"ם מפרש דלישנא בתרא מיירי נסי כח"ג דלישנא קמא אבל הרא"ש ורשב"א וש"פ כתבו דל"פ הני לישני וכן מתם לקמן ס"כ: [C1] קפצה כי' . שם אלא לקפיצות וכפי' חוס' אף לקפיצות ושם בגם' לא לא קבנה ווסת כל זו"ש ואם אח"כ הגיע כו' ואין הגס' הדר מזה אלא טשום רמילתא

פתחי תשובה

או ברחתם בינתיים דחו ליכה חשם ליום החודש מטעם פו"ב רק מטעם גרתה יום החודש וססלנס פ"ם: (בב) וחויששת לכל מעם שתקפוץ . עד סחקמון ג"ם נחומן ומנים ותמלח מהורם כו' ש"ך ונרחם רחם חח"ב חורם וקסלם בכ"ח ורחתה דחור הוסת למקומו כמו בסעיף שהורה פיז שדף ונדחה דחם חקיב הדוה וקסנה בדרת והחסף הזור הוסת מתוחו כמו בפשיף ש"ו גבי בססקה ג' שונות וחזרה ורחסה ח"ד: (בג) ש"ש מקרים . נכתרת חשיב בומעת דה שמת מחוץ יו שונות וחזרה ורחסה החלה כמין מוגלם והחסים לפי דבחירות והוסת מחוץ יו וחסת במיור ב

דפשימותא היא: [בח] דרך מסה. מור. ותוס' פי' מסעלה: [בח] ומיהו כי'. עתוס' סר'ת מעשמת: [כח] וכל אלו כו'. ר"ל שקובעת אפילו בלא ימים ול"ד לקפיצות שהוא מחמת אונם וראיה ממש"ש היזה למודה כו' ר"א אף ימים ושעות כו' משמע דברישא בלא ימים ולכן ל"פ שם ר"י ור' יהודה וכמש"ל ס"ג ע"ש זגדולה מוו ב' תוס' שם דברישא בלא ימים ולכן ל"פ שם ר"י ור' יהודה וכמש"ל ס"ג ע"ש זגדולה מוו ב' תוס' שם ד"ה אכלה כי' וי"ל כו': [לא] ואם בא כי'. בזה הוא ודאי דומה לקפיצות: [לב] פיתקה

באר הימב שלא ע"י אונס עכ"ל הש"ך: (לח) נקבע. (אסילו בלא קפילה) אבל הרשב"א פסק שחולין רחיים ח' בשבח בקסילה של חהמול וקבעה וסח ליום ח' ולקסילה אבל לא ליתים לחודייהו (וכ"כ הרב המגיד כיון דווסחות דרבטן נקסינן להקל) ומימה על המחבר שהשמיע זה וה"ל לפסוק לקולא בוסחות דרכקן ומ"מ קולא דאסי לידי חומכא הוא דלסבכת המחבר דקבעה וסת לימים לחודייהו אם לא ראחה אחר כן ג"פ ביום א' פקרה וסחה אבל לסברת הרשב"א דלא קבעה וסח אלא לימים ולקפילות לא נעקר הוסת בכך כיון דלא קפנה דהאי דלא ראחה משום דלא קפלה הוא אבל אם חקפון לאוחו יום הוששת וכדלקתן סכ"ו עכ"ל הש"ך: (לט) הגרון . מחוך המאכל שאכלה ובמחעטשת נראה מדברי הרמב"ם צפי' המשנה דהיינו מלמעלה ונראה דלטנין דינא שניהם אמח. ש"ך: (מ) בריםה. נגד מבורה ושיפולי מעיה בבים הרחם וכל זה לריך להיוח הרבה פעתים דאל"ב אין הוסס נקבע בכך כי זה דרך כל העולם ואין כאן שינוי: (מא) וסת . ואשילו מאן דסובר לעיל סי"ז דלא קבעה וסח לקפידה לחוד החם ה"ע משום דעיקר הראיה אינה אלא מחמת אונם משא"כ הכא. רשב"א: (מב) אינה חוששת.

רוששת. ומכל מקום חוששת לעונה בינוניה כמבוחר לעיל כס"ק קפ"ד: [(ז] אלא לקפיצות. ואינו נעקר אא"כ שחקפון ג"פ באוחו יום וחתלא מהורה: [לה] הרבה פעמים זאח"ז . דהיינו שנה או שחים כשנה שרגילה לראות . ב"י כפס הרח"ם והחום': [למ] אינה חוששת . כלל וכלל אפילו לוסח שחינו קבוע ואף על גב דנחבאר בסעיף כ"א דחוששה לוסח שאינו קבוע היינו בלא

וכחב הש"ך והיינו דוקא בוסח הקפילה בלכד אבל בוסח הקפילה בימים ידועים בימי החדם או בהפלגה אף בפעם א' חוששת ועיין בש"כ: [לה] שהרי נורע שהיום גורם. זה הוא לעם הרמנ"ם ורבים חלקו עליו ועיין בש"ך שמחמיה על המחבר והרב שלם כחבו דברי החולקים ועיין בב"י שכחב בשם הרמב"ן שכחב שבפלנו דעחנו מפני דעח הרמב"ם לכן נ"ל שפחם כאן כדבריו: [לו] אינה במעיף "ה: "ה שם ושם וגלמד מהם שנתכלו בוסם הקפינות כי סיכלו דלתבינן לעיל ימים ברמי ולה קפינות להי פשיף י"ז ס"נ לריכה לחוש לפפש י"ז ס"נ לריכה לחוש לפפש לחום ה"ב" ובמ"ש במ"ה לחום פ"ב"י שמי שפיקה לרו כן פ" סב"י שמי שפיקה ורלתה לריכה לחוש ב" מיני ורלתה לריכה לחוש ב" מיני

וספות לפיסוק וליום הקבוע בחדש ולהפלגם הפיהוקיסכמו

שכיחר בסעיף זה : לם סור וכ"ב ברשב"ח בח"ם וכ"ם

ברים פ'ח כשם המשרשים

מ הרח"ם שם בפסקוו כפ"מ דנדם בשם הרחכ"ד וה"ם בפ"ח מהח"ב בשם המפרשים

והרשכ"ח ממשנה שם דף ס"ב

יסודם לא פליגי אלא כוסת סימים ושעות אכל כוסחות

סשומים דגופס כ"ם מודו דחינה חוששם חום כשמת

כושם: מא פור בשם הרשב"ח:

מב סרת"ם כמסקיו פ"ע דינדה בשם סרתכ"ד וסרשב"ה :

נקודות הכסף

(בפ"ח ס"ק ל"ח) קשר וכרי. לח קשה פידי דהכח ודחי חי

בת קשה מידי דככת ודתי חי חי הי המכר לותר שמעוש אלת עד ממספק לכך חמר ותמופה לשמם כלומר לשמש בת שמבדוק כלומר בסתוך תחו המכר זמן מופלג משמש אכל לח שבר זמן מופלג מספים ולה בפנישה אלתר בסיפום ולה בפנישה אלתר בסיפום ולה בפנישה אלתר בסיפום ולה בפנישה אלתר בסיפום ולה בפנישה האלתר בסיפום האלתר בסתום ה

מחלר כסיכוק ולה כרגישה מוסרם כיון שהינו קכוע כדמשמע לקמן ספיף כיו מכל

לפיל ספיף ד' כיון שמלוי בומן אם כן מיד אחר כומן

משילו כסמוך לו כל שלא פרגישה מוסרת דכבר פכר

ופכו דהומן נודע. גם עה שחם

וח"ל דכתם דיתנד וככת לכתחום חין לו ככום דתכ דיעבד ולכתחום שייך ככח:

לשם מיק לים) אין דרלוקו בדברי הרחב"ד נכון דכיון

דחמרי'דינו כוסם סישיסלחוד

אמאי לא פתוש גם כן לפני

ספונה ועוד דלקמן הפוסקים והפור שנתנו לריכה לפרוש

כל כפונה כמו וסם ימים

כמו וסם ימים לחורים משמע רדין וסח ימים לחורים משם יש לו ומור רסא כהלכ"ד כתם ומי קאמר אכל לשני וסם פוסרם ואם בדקם בשע וספס ולא האקם בשע וספס ולא האקם

בשבע וטקס ונח רחקם תוחרם לחחר פוסח כו'משתם דלסני זם קחי דמותרם לחחר בוסם חלח ניל דסחם לח

הוסם אלא גיל דסמט לא קאמר אלא דאשילו יש לה יום

קחמר הנה דחשינו יש ני יום קחמר לחים ו סימנים אבל חין לכ וכם קבוע דסיינו שאירש שמיסקס או עיששם סרכם ראת זם אחאי ולא באחם אם כן יש לם יום קבוע לסיימנים כללו ואחר כדסיסקם שני ראת ואאי וכאחם אחאים שני ראת ואאי וכאחם אחאים

מקור מים חיים (סעיף כ"ג בשו"ב) כל אלו הווסתות וכו' בהג"ה אכלה שום וראתת כו' י"א שקבעה לה ווסת לראות ע"י אכילת

דברים חכים וי"א שכל

ע"ב דחסילו רכי יוסי

קמד

גבי פיהוק דהפיהוק של אחמול גרע

מבקפילה: 🗅 אינה חוששת עוד

דכל וסח שלא נקכע בנ"פ הוא נעקר

בפעם ה' חבל חוששה לר"ח הפילו

בלא פיסוק ומשמע לעונה בינונית

ח"ל לתום דמחדם לחדם סייכו עונה

בינוניה וכן משמע בסעיף שאח"ז

ומוה ראיה גיב למשיל סיק לי:

. אלא נמשכת גם אחר הוסת

לראה כ"ש אם מחחלת גם קודם

הוסת דלריכה לפרוש כל אותה עונה

שלפני הוסת וכל הוסת וכן מוכח

בחה"א ומביאו ב"י ואפשר דהכא

אסור כל העונה גם לאחר הוסח

ול"ע: םב עד סוף עונה א'. יום

או לילה כדלעיל סי' קפ"ד ס"ב ואע"ג

קבוע אלא קודם כקביעות: (לן) שפיהוק של אתמול כו'. עיין מה שכחבתי בסעיף י"ז מזה: (לח) ואסורה לשמש עד שתבדוק. *) קשה הא איתא בסימן זה כעיף ד' באם לא קבעהו ג' פעמים ולא בדקה ולא ראחה כיון שעברה עונחו מותר וא"ל דהחם

דיעבד והכא לכתחלה דהא התם בוסת קבוע אמר ברישא אסורה לשמש עד שחבדוק ממש החי לישנה דהכא ואפילו הכי אמר החם באינה הבוע מוחרת משמע אפילו לכהחלה . ונראם דכאן בפיהוק גרע עפי כיון שדרך הטבע הוא באשה לפהק בשעת ראייתה או סמוך לו הוה ריעוחא לפנינו שהיא טמאה וע"כ חמיר טפי משאר וכת שאינו קבוע ומ"ש בסעיף כ"ו כשם שוסת הימים הקכוע לריך עקירה ג' פעמים ובדיקה כך וסת כנוף כו' משמע דחינו קבוע ליל בדיקם בוסת גוף זה אינו אלא אמר שם בדיקם לרבותה דחע"פ שעקרה ג"כ לריך בדיקה בקבוע ולא נתכוין םם לדיוק: (למ)כל עונת הוסת כו'. משמע לכחורה הח דכ' בסעיף כ"ד אינה חושפת אלא לשעחה וכ"פ רמ"ח סימן קפ"ד סעיף כ' דכוסת סחלוי בשינוי הגוף חינה חוששת רק בשעח וסתה מיירי שלא היה אוחו וסת הגוף לימים רק לפיהוק ועיעוש בלא יום מיוחד אבל זה אינו דהרי ב"י סוף סימן קפ"ד כביא דברי ראב"ד שכ׳ בין שים לה יום קבוע לאוחן סימנים כו' גם כן אין אסורה אלא לשעתם משמע שאין היטק בין קבוע ליום מיוחד חו קבוע לחוד בלבד והך פסק דהכא שאסורה כל סיום כמו בשאר וסת סיום הם גם כן דברי הראב"ד כמ"ש הרא"ש בפ' סאשה שעושה לרכיה ונמלא דדברי סראב"ד סותרים זה את זה וכבר סקשם כן מו"ה ז"ל סוף סימן קפ"ד

והשאירו בחימה ולא קשה מידי דלעיל

נמן שפיהוק של אתמול כו'. ול"ד לדלעיל ס"ם י"ז דאמרינן דסיום גורם ולא קפילה דאתמול דשאני קפילה דמחמת אונש הוא בא כ"כ בדרישה סעיף ם' וגם העט"ז והמעדני מלך סוף דף רל"ד חילקו בזה ועיין במשמרת הבית דקע"ד ע"ח כתב ג"כ דיותר משתבר לומר

> ב' פעמים בר"ח ובפעם הג' פיהקה בכ"מ לחרש ולא ראתה ובר"ח ראתה בלא פיהוק קבעה לה וסת לפיהוק של ר"ח (לז) גם [מ] שפיהוק של (מו) (כה) אתמול גרם לראיה של ר״ח:

בל (לג) ליפיהקה בר"ח וראתה וחזרה ופיהקה בתוך ימי החרש חוששת לאותו הפיהוק (לח) [fo] ואסורה לשמש עד שתבדוק שכל וסת בין של ימים בין של הגוף חוששת לו בפעם אחת ויש לחוש שמא תקבע וסת לפיהוק בלא זמן ירוע ואם בדקה ונמצאת שלא ראתה באינה חוששת עוד לפיהוק גרידא אבל חוששת לראש חדש שמא (מיי) תקבע לראש חרש:

כב יחוכן הרין בימים אם פיהקה היום ופיהקה לסוף ל' אם תפהק אפילו שלא ביום שלשים

חוששת לאותו פיהוק שְבא תקבע לפיהוק גרידא פִיהק׳ בְתוּך שלִשים ולא ראתה אינה צריבה לחוש עוד לפירוק גרירא אבל צריבה לחוש למוף שלשים וכן צריבה לחוש ליום הקבוע בחרש שפיהקה בו שמא תקבע וסת לימים.

בג ים כל אלו הוסתות שנקבעים על ידי מקרה אין אחד קובע עם חבירו אלא כל שפיהקה שלש פעמים וראתה קבעה וסת אבל אם פיחקה פעם אחת ונתעמשה שתי פעמים אין מצמרפים:

הגה [לד] אכלה שום וראחה [מג] אכלה בגל וראחה אכלה פלפלין וראחה יש אומרים שקבעה לה וסח לראוח ע"י כל אכילת (בו) דברים חמים (הרא"ש פרק האשה ומרדכי ריש שבוטוח) [לה] וי"א שכל זה שהראה ע"י מאכל דינו כמו שחראה ע"י קפינה ושאר מעשה שהים עושה שמקרי ראיה ע"י אונם ואינה קובעת וכח אלם עם הימים (ב"י לדעת הרשב"א) [לו] וי"א שדינו כוסת שחראה על ידי מקרה שכגופה וקובעת אותו [מג] אסילו בלם ימים שוים (ב"י כשם מוספות):

בד [לו] [מד] יוכולם אין חוששין להם אלא לשעת' כיצד היחה רגילה לראות עם התחלת הוסת מיד אסורה כל זמן המשכת הוסת היתה רגילה לראות בסופו אינה אסור׳ אלא בְסופו [לח] מיי במה דברים, אמורים בזמן שכל הראיה מובלעת בתוך הוסת אבל אם אין כל הראיה מובלעת כתוך הוסת מא (מי) אלא נמשכת נם אחר הומת אסורה מתחלת הומת סב [מו] עד מוף (מו) עונה אחת

כה כי אם אחד מאלו בא לזמן ידוע אז ודאי [כיו] אסורה (למו) (כיו) כל עונת הוסת כמו וסת ימים גרידא:

לא אמר הראכ"ד דאיןחילוק בין קבוע ביום או לא אלא לענין היתר לפני שעת הוסת דמותר שלא כוסת דימים לחוד בזה מסתברא שאין חשש קודם הוסת הגוף דהא תרוייהו בעינן דסיום וסוסת סגוף דוקא גורמים הראיה ממילא אין חשם קודם סוסת הגוף כלל מחמת כיום ומים כחב שם הראב"ד אבל לפני

חירושי רע"ק

(סעיף כ"ג נהנ"ה) אכלה שום וראתה . בפשופו נראה דדוקא בכה"ג כיון דראתה כג' מינים חריפים אכל אם אכלה ג"ם שים קבעה רק לשום וכמו בשור המועד דשור חמור בג' סינים הריפים אבל אם אבלה נים שים קבמה רק לאוס וכסו בשור הפוער דשור חבור גמל הני מועד לכל . אבל בננח שור נים חוי מועד רק לשורים . וא"כ ממילא גם באכלה ב"פ שום וראתה ואכלה בצל וראתה דלא הוקבע כלל. ולפ"ז קשה לי דרא משמע רכוקלקים בין וכת הגיף דאין א' קבוע ל"י חבידו אבל ברברים חריפים מצרפים כולם וא"כ אמאי נקם אם פיהקה פ"א ונתעששה ב"ם הא כח"ג גם באכילת דברים חריפים לא הוי קבישת כנ"ל ותר"ל למצקם פיהקה פ"א ונתעששה וראתה וראשה ואברית כברים עליה דתיי נ"

קס"ח בי אוי לפורת לראות בהרכבת ימים ומשה כיצד כנון שקפצה כא' כשבת וראתה כל לודה"ל למנקט פיהקה פ"א ונתששה וראתה וראשה ואברית כברים שליח דתני נ' וקפצה בא' בשבת וראתה וראשה ואברית כברים שליח דתני נ' שנינים שונים דלא קבעה וצ"ע:
וראתה כו' ולכן השמיפורו הפוסקים שנכלל בדין קפיצות וסברי כרשב"א דאינו נקבע אלא
ניים כדין קפיצות וגם' לא הזכיר שם אלא לחלק בינם לשאר ווסתות שהוא באחר ובשנים ווהו בשלשת אבל לרידן הכל בשלש דאיפים כרשב"ג בפ' חבע"י א"צ ליח: [ל"ה] וי"א
כ'י בנ"ל דעת הדשב"א וש"פ: [לן] ו"א כ'י . ווים "שם ז"ה אבלה כו' : [ל"ן וכולם כ'י . מתני שם היתה כ'י וע"ל ס"ג: [ל"ן] בד"א כו' . ע"ל ס"י קפ"ד ס"ה וצ"ע (נססר

ע"ד ההנ"ה ודו"ק) שהשיכ עליו דודאי חוששת לנחתלה לומת היום גרידם כמו לוסת שאינו ושלפלין אכל אם אכלה שום ג"ם ולא ראמה נמקר הוסת מכל הדברים כיון דנשקר מין אחד

קבוע שכ"ל (וכנה"כ סירן דהכה ודהי ה"ה לומר שהחוש חלה עד שתפהק וע"ז המר עד שהבדוק ר"ל כסמוך החר הסיהוק הכל הם שבר זמן מה הח"ב ולה הרגישה מוחרת אבל לפיל ביון שחלוי בזמן א"כ אפי' כסמוך אחר הזמן כל שלא הרגישה מוחרת דהזמן גורם וכבר שבר עו"ל): (מו) 'עובה . סי' יום או לילה בדלפיל סי' קפ"ד ס"ב ואע"ג דשם ס"ו אמרינן דאם וסחה נמשך ב' או ג' ימים א"ל לפרוש אלא עונה ראשונה י"ל דס"ם מ"מ אסורה עונה א' וגם נראה דכ"ש אם הראיה מסחלת גם קודם כופח דלריכה לפרום כל חוחה הפונה שלפני הוסת וכל הוסת ואפשר דהכח חסורה כל העונה גם לחחר הוסת ול"ע עכ"ל הש"ך: (מה) בל.

באר הימב

כי' אבל כו'. כמש"ל ס"ז שמפרשים דל"ם הני לישני אהרדי: [לֹגַן פיהקה כו' וכן הדין כו'. כמש"ל ס"ג ברג"ה ועיקר דין וומת נשנית במתני' לענין וומת דניסה: [לִד] אכלה כו'. נפ' שם וכתב כ"י שפרברי הרא"ש ומרדכי משמע דע"י ג' סיני אכילות

קרון אתרום לכם מחורות במותרום המאיש כדברי הנכל ובמרכי משמע לתיפך של" בס" אי"ו כל היום אמרוה לשמש כו' וזה דין באשה שוומתה לימים אבל אשה שוומתה למיפנים אחרים כו' מפחקת מעפשת כו' או באכילת שום או אכלה פלפלין כו' וכ"ה בת"ה

(מד) אתמול. ול"ד לקסילה לעיל סי"ז דאמרינן דהיום גורם דשאני קפילה דמחמח אונם הוא בא . כ"כ בדרישה: (מה) תקבע. כ' הפ"ז קשה הא כחב בם"ד אם לא קבעחו ג"ם ולא בדקה ולא ראחה כיון שעברה עונחה מוחרח וא"ל דהחם דיעבד והכא לכתחילה דהא החם מחלק בין וסח קבוע לאינו קבוע ומשמע הלשון דגם לכחחילה הוא כן ע"ש ונראה דכאן בפיהוק גרע פפי כיון שדרך הוא כך הוי ריעוחה לפנינו שהיא פתחה וע"כ חתיר עפי משחר וסת שאינו

נקבע עדיין לשניהן יחד וכ"כ הדרישה והש"ך והע"ז וכן משמעות הרב כהנ"ה דלה כב"ו ודכריו המוהין ועד"ר: [מ] שפיהוק של אתמול גורם. ול"ד לדלעיל פ"ם י"ז דאמריכן דהיום גורם ולא קפינה דאממול דשאני קפינה דמחמת אונם היא בא כ"כ דרישה סעיף ם' וגם העע"ז והמע"מ פוף דף רל"ח חילקו בזה וטיין במשמרת הבית דף קע"ד ע"ח שמחלק להדיח כה"ב וכ"כ הש"ך והמ"ו וכ"כ בחשובת חום השני סימן י"ד אך שדוחה שם חילוק זה לעיל שלא מלא הדבר בסום ספר ובסימן מ"ו פדחיק מאד בישוב קושיא זו וכחב שנמשך אחר הב"י וליכף לוה דעת הרמב"ם ווה ודחי חינו דלדעת הרמב"ם סשיעה שקבעה הוסת לימים ולא לסיהוק כי לדעתו אין קובעת כלל לפיהוקין וכמ"ם הת"מ פ"ח מהא"ב: [מח] ואסורה לשמש עד שתבדוק. וכחב הכ"ח דהיינו לכחחלה בשעח הוסת אסורה לשמש וצריכה בדיקה כדי להחיר אחר הוסח אע"ג דאם עברה ולא בדקה מוחרת בלה בדיקה מ"מ לכחחלה לריכה לכדוק בשעח וסח כדי שההח מוחרם לחחר שעבר הוסח חבל חם עבר ולח בדקה ודחי פוחרת לחחר הוסח בלח בדיקה אפילו בוסח הגוף (כדמשמע מסעיף כ"ו) עכ"ל הב"ח ועיין בפריש' שכהב כמה פירובים בזה וחופם פירוש זה לעיקר והפ"ז דוחה פירוש זה וחין

יה שתראה ע"י מאכל דינו כמו שתראה ע"י מפיצה וכר". בכ"י דקדק סכרה הואמתדכרי מכצ"ות נס"ח (נסלחמי שלח מושב"ח נספרה שלחי שלח סבית דברי סרתנ"ד נספר בעל סנסם דמסורם לסדית דע"י חלילת שום מיקרי ע"י נעשם ודינו כקספה

ללה קנפס הלה ביתים ידועים וסרו"ם בסשנות חולק פליו וסוכר דכל דבר שסיה עושם לדפסם לסנחם לה מקרי חונם והובעת ווסת לחכילות חריםי גרידה כלה ימים ידומים כמו ווסת הגוף: (סעיף כ"ר בשו"ע) וכולם וכו' אבל אם אין כל הראיה מובלעת בתוך חוומת אלא נמשכת נם אחר חוומת וכר. פשיך אחר חוופת וכו'. פש"ך ס"ק ס"ח נרחס דכ"ם חם מחחלם נסקודם ווסת דלריכה לפרום כל חותה שונה שלפני הווסת וכל הווסת ודכריו חמוסים כפו שחמסו פליו החתרונים ז"ל דכמחי מיירי

ספ"ך חם בווסם בנוף נרידה

מיך שייך לפיסר לפני סווסת דסת חינם יודעת מסי יכח לם

ווסת הנוף וכי בכל יום תחום וחיבווסת סגוףבימים ידומים בלח"ם חפולם כל סיום דלמה יכח לם ווסת סגוף כמבוחר בסטף כ"ם ומיון נס"ב שחולק

סכמב"ד

דבריו מוכרחים ועיין בנס"כ שסירש גם כן בדרך אחר קלת גם השיג על הע"ז וז"ל וגם מה שחמר וז"ל דהחם דיעבד והכח לכחחלה חין לו הכנה כלל דמה דיעבד ולכתחלה שייך הכא עכ"ל בודאי נחעלם ממנו דברי הכ"ח והפרישה וכמ"ם והוח נכון: [מכ] אכלה בצל וראתה וכו' . משמע דג' חכילות חלו ח' מהם קובע את חבירו וכ"כ בית יוסף ועיין בנ"ח שכתב שהפור היה מסתפת בדבר זה לכן השמים דין זה: [מג] אפילו בלא ימים שוים. וכאוי לחום לדברי שניהם להחמיר וע"ל סוף סימן קפ"ד שיש עוד נפקוחת בין שחי הדעות לענין עונה בינונית ועמ"ש שם : [מד] וכולם אין הוששין להם . והיינו דוקח בוסח הבחים פ"י מקרה כמו פיהוק אבל בוסח הקפילות כיון שאינו נקבע אלח עם הימים ודחי דחסורה כל העונה וכמבוחר בספיף כ"ה ועיין בש"כ : [מה] אלא נמשכת גם אחר הוסת. וכ"ם מס ממחלם קודם סוסת דלריכה לפרום כל אוחה עונה שלפני הוסח. ש"ך: [מו] ער סוף עונה ארות. עיין בב"י מה שמחרן כזה דלא חקשה מדלעיל סימן קפ"ר ועיין בכ"ח והש"ך מה שחירן כזה: [מו] אסורה כל עונת רווסת. כ"כ הב"י בשם הרא"ם בשם לברשב"א לחלק ביןרואה ראיה א' מרובה למזלפת ב' וג' ימים כדלעיל

כך תוששת לוסת הגוף בפעם אחת כיצד הית'

. אפילו הביאה שתי שערות (מ)

דאמריכן שומא נינסו ולא סימני

גדלות: (בא) בשלש ראיות כו'.

מכל מקום כל שעדיין לא ראחה ג"פ

לא חוששת כלל אפילו לוסת שאינו

קבוע דבשאר נשים חוששת לו עד

שיעקר לכל הפחות פעם א' גבי זו אינו

כן אלא אמרינן מקרם בעלמא הוא:

(מב) ולא ראתה אינה חוששת

כו'. פירוש אם לא ראמה עד אחר

תשעים יום ואז ראמה אפילו הכי

אינה חוששת שמקרה הוא ואחר

כך כתב ואפילו חזרה לראות

באותן טוכות דים סכרא טפי

שחזרה לוסת הרחשון: (מג) ואפי׳

דבקבוע ליום אסור מן התחלת וסח הגוף עד כלוח אוחה עונה הן

יום כן לילה אבל בוסת כגוף בלא יום קבוע מותר תיכף אחר שכלה

288

מג לפון ספור וסכל מבוחר כוברי שרמכ"ן בסלכוחיו וכדברי פרשב"ח כמ"ם וס"ם דשם ס"ו אמרי' דאם וסחה נמשך ב' או ג' ימים אין לריך לפרוש אלא - סוסת מוחר אבל כאן איירי אחר סוסת הגוף בזה שפיר יש לחלק טונה ראשונה י"ל דם"ם מ"מ אסורה טונה א' ב"י. והב"ח כתב דס"ל כרים פ"ח בשם במסרשים מד מור כשם הרשכ"ה סברייתה שם דף מ' ע"כ : סי' קפ"ד ס"ק ט"זוק' דהא הרשב"א ס"ל דאס וסחה בלילה ונמשרביום וכת הגוף כזה הדבר יש לחלק ביניהם וזה דבר ברור לפי ע"ד: מת כרייםה שם דף ס' פ'ה': מו כים יוסף דסה שומה נינסו כרחיחה שם בכרייחה דף מ"ו צ"ח וכת"ה: מו שם כברייחת כים וכתים: מו שם כלייתה כים לקים משום רבי יכודם רים לקים משום רבי יכודם נשיחם שם: מש כדמפרם רכ גידל המר רכ שם דף י' ש"ח:

> נקודות חכסף לריכה לחום לוסת הקיהות נרידה הכל הכח מיירי שהוהם בוסים כא לומן ידום ונהכם

דחו חמרינן חע"ם שהפיהוק נס כן נקנע דינו כוסת ימים נרידת והיינו שכ' סרת"ש כחן כשם סראכ"ד ומכיחו כ"י ופת סנוף שהוקכע ג' סעמים לומן ידוע כשיניע פוחר יום ספיהוק לריכם לפרום מכשלם כל הפונה כדין וסת לימים לחודייהו שכ"ל ששמש דוקה כו" וכי שניו חינו שדוקיק כו" ולפי מ"ש כוא מדוקיק מיכו מחשו" רשב"א כימן החל"ח והמחקו כש"ע לעיל פי"ו סי"א משמע דאסי בוסח שחינו קבוע לריכה לסרום כל סעונה וכדעת ככ"י וכמ"ם כשפתי כסן ס"ק פ"ח וכו משחם ממשם דברי ושים כחווכן נרחה עיקר לדינח:

מקור מים חיים צל הט"ז בס"ק ל"ט דכל סיום משוכה ומ"ש בום בספר חוות דעם לח הכנחי דכתב דכוונתו מל פונס בינונית לחס ים לם ווסת סגוף קבוע חינם חושפת לעונס בינונית משח"כ כשהרחיה מקודם מחחלם קודם כווסת לריכם לחום לעונה כינונים ולא כבנסי דאם ווסת בגוף חינו לימים ידועים בכל סגוף חינו ניתים יוזמים ככל ענין נריכם לחום לעונם בינונית וכמפורם נם"ך סימן קפ"ר ס"ק ל"ב וחם ווסת סגוף לימים ידועים וחינו סעונה בינונית לגוז בומו שים לם ווסם הגוף מחרכעים לחרכעים חם כן חתחי מחוש למונם ביכונית חף כשפרחים שלה מחחלם קודם הנוסת דמכל עקום ח"ב לחוש לחוחו

כל סיום: כל סיום: (שייך לקסן שו"ע ספקף כ"ח) רבן וקנה כל . משיך ס"ק מיק שכי ודע דככ"מ שנחער בכל הסימן כזם שקבעם לם ווסת חם כוח לסקל דווקת שלח בימי נדם ווינם כדחי ברשב"ה וטור ושחר שושקים שכ"ל . וסנס בספר מ"י חולק כיון דמכוחר כפפם דכתינת בימי זיכה כיון דנשי באידנא אין מונין ימי נדם חיבה ונין ימי נדם חיבם נשתכתם מסם לגמרי וממילה משמם דחף להקל כיון דלח בקיחי בימי נדם וזיכם ע"ם: אמבם בחידושי הר"ן פל נדם נ"ע מלחמי מכוחר כדמת סש"ך דרוקת לכחמיר תחרינן ולת לכקל בשניל זם ותנחתי בפלחי שהרגים כום והביח דעת הר"ן ו"ל הריל ולכחורם כ"ל להוכיח מלבון כרמכ"ן בפנמו כדפת כס"ך דווקת לכתמיר המכי" דקובעם נימי זיכם דסרמנ"ן נהלכוסיו פרק כ' כלכה מ"ו כמב כוכ"ו שכחשירו בנוח ישראל של כלמן שלח יסיו לכיכות למנות ימי סגדות ו"א יום

של אמניו

של אחריו והחזיקו שלמן שומום. יראה לי שכך דינן

ברוסחום שכם קוגעום חוחן

חפילו בהוך ימי כדם וזיכם כגם פלפך שרחתם ח' בחודש

בחודש ב"ם חמה חומר לח

קבעם ווסם ושמח רחיה

כאשונה שנכית מימי ייה היחה ושל שנטה נחודש מחלת נדם וכאוים לווסם היחה

בו ומורס ורחסם כשבעק

הנמשר בו ומכיאו ב"י לעיל סי' הפדד סוף ד"ה ואם כמשך ב' ימים כו' ועוד דחפילו להרח"ש והט"ו שם ס"ה חין לריך לפרוש ביו' חלה כשיעור סנמשך בו וחו לא והכא לריכ' לפרוש עד סוף כל העונה . חשלום דיני קפילה ווכחות הנוף ע"ל סי' קפ"ד ס"ק ל"ב: בנ שלא הגיעה לימי הנעורים כו'. דהיינו בהיחה פחוחה מי"ב ענים ויום אחד כדלקמן סימן ק"ל ס"ב: סך בוסת ההפלנות. וכוח הדין בכל שאר מיני וסחות שנתבארו םה אלא שיש הפרש כו'. כלומר דכגדולה כשקבעה וסת אמרינן לעיל דבעיכן בעקרתו בג"פ והיינו שיגיע זמן וסחה ולא חראה ג"פ אבל קענה א"ל עקירה אלא כיון שעברו עליה ג' עונות בינוניות חזרה לקדמותה ומשכחת לה בוסת החדש בסירוג שראחה מב' חדשים לב' חדשים

דבגדולה שקבעה וסת בעינן שיעבור עליה ג"פ מכ' חדשים לב' חדשים ולא חראה אבל בהענה סגי בצ' יום וכן בוסת החפלגה אם היה לה

ביאור בעל פוסם מחלק כזם וכוכת כתחלונים): [למ] אמילו הביאה כי' וכן כי'. כמש"ש מ" א' דקרום לי"ב שנה שומא נינהו ובלא הביאה אפילו אח"כ קפנה היא ואפילו המילו בת עשרים וכמש"ש מ" ב' וש"מ ודלא כרש"י שם ה' א' ד"ה אין חוששין דבא' מהן כנש"ל וש"ח היקו וליתא רבודייא תניא בחוספתא מ"א משרות השרות. ה"ה. ורש"י ספרש דשם מיירי קורם לי"כ שנה ח"ש רש"י בא' מהן: [מ] אם כדקוח מר'. כמש"ש מ"ו א' הלכתא הוששין כו' וה"מ כו' וה"נ וומהות דרכנן ודוקא בדקוח אבל בלא"ח חזקה כו' כמש"ש ופא"ע מ" על"ו: [מ] היא קובת כו'. שם מ"ב"ר תינוקת כו' שלישית ה"ה כו' ושם י'א' שבין שניה ושלישית כו' אבל לאחר שלישית לד"ח ממאה והיא ככל הנשים: [מב] אלא שיש הפרש כו'. מסמינים שנחחוקם פל ידן נחבעלם כל כחוקה ונשקר הכל פ"ש: (ב"ז) או זמן לברי. פי' בס"ע שכסב כא דאפרינן כותן לגד אינו נעקר פיינו לענין זה דאם סגיע ג'ם סיום ולא פיסקם ולא ראתם מ"מ זריכה לחוש אח"ל אם סגיע טיום ופיסקה אכל מ"מ לענין זה נשקר דא"צ לפרוש כל אותו סיום כל זמן שלא פיסקה מחשש דשמא שספק דהא שכנו ב' ר"ח ולא

יום הקבוע לה וחם ווסת הגוף

לימים בעונב ກ່າວ ວາສ בינונית כלח"ם לרוכם לחום

איצ לפרוש ביום כלל אפילו כשיעור בן מי כשם שחוששת לוסת הימים בפעם אחת

מפהקת פעם א' וראתה כשתפהק פעם אחרת חוששת לו וכשם שוסת הימים שאינו קבוע נעקר בפעם א' שאפילו ראתה שתי פעמים ליום ידוע אם הגיע זמן שלישי ולא ראתה נעקר לגמרי כן הוא וסת הגוף וכשם שוסת הימים הקבוע בג' פעמים צריך עקירה ג' פעמי' ובדיקה כן הוא וסת הקבוע

בגוף ומאימתי עקירתו משיקרה מקרה ולא חראה היה המקרה לומן ירוע אינו נעקר אלא אם כן בא המקרה שלש פעמים בומנו ולא ראתה אבל במקרה לבדו (כו) או זמן לבדו שלא ראתה בהם : אינו נעקר

בז 🕫 חינוקת שלא הגיע זמנה לראות 🕫 והיא קמנה מג [מח] שלא הגיעה לימי (מו) הנעורים (מו) [לש] מי אפילו הביאה שתי שערות וכן אפילו הגיעה לימי הנעורים [מ] אם בדקוה ולא הביאה שתי שערות (מא) היא קובעת וסת כשאר נשים (מא) בשלש ראיות כשאר הוסתות ובארבעה סד כוסת ההפלגות סח (מגן) אלא שיש הפרש בינה לגרולה שאף על פי שהוחוקה רואה וקבעה לה וסת [מס] מי אם פסקה סו ג' עונות (מס) בינוניות מח שהם צ' יום (מב) ולא ראתה אינה חושש' לוסת הא' כלל וחורה לקדמותה (מג) [1] [מג] מס ואפילו

וסחם מל"ה לל"ה בגדולה בעינן שיטברו עליה ג"פ מל"ה לל"ה ולא תראה דהיינו ק"ה ימים ובקטנה סגי בצ' יום וכדמסיים בעעמא לפי שאינם בת דמים נחגלה שדמיה הראשונים מקרם היה והלכך עקירתה בג' עונות בינוניות כהחם נשים לכך נקט שלש עונות בינוניות . וסדרישה סעיף ג"ב כ' שקשה למה נקט שפסקה ג' טוטח בינוניות הל"ל שפסקה ג' טונות מהטונות הרחשונות יהיה מה שיהיה כו' עיין שם שהאריך וכל דבריו אינם לראים בזה דהדבר ברור כדפי' מיהו מה שהבין שם דרישא דהכא בלא חזרה לראות היא הוא נכון וכדפי' והב"מ בקונטרם אחרון כשיג טליו בזה ולפעד"ג כמ"ש מיהו בהפלגה לא שייך לומר שאינה חוששם לוסת הראשון טד שתחזור לראוח אחר צ' כדלקמן ס"ם ומ"ש ואפילו חזרה לראות באותן טונות כו' מכלל דברישא בלא חזרה לראות כלל מיירי משכחה לה בוסת החדש בסירוג וכדפי' א"נ בוסת ההפלגה וכשרחתה אחר צ' יום דההיא ראיה לא חשיבא ראיה כלל דכל ראיה דעלמא דהפלגה א"א בפחות מב' ראיות וכדלעיל רס"ב ולקמן סל"א וסלכך מה שכ' ואפילו חזרה לראות באוחן עזכות כו' אי בהפלנה מיירי ע"כ בחזרה לראות ב' ראיות דההיא חשיבה ראיה א' להפלגה (ואפשר לזה כוון הב"ח במ"ש בסל"ז פי' ל"מ בשלא חזרה לראוח אלא פעם א' כו' אלא אפילו חזרה לראוח פעמים כו' ע"ש) וזה ברור ובדרישה ופרישה שע"ט כחב דמה שכ' אינה חוששת לוסת הרחשון כו' קהי אמ"ש אח"ז ואפילו חזרה לראות דא"ל דלא ראתה כלל דאין לריך לחוש לוסחם פרחשון שפים מר"ח לר"ה או להפלגחם שפים לה מכ' לכ' דח"ב מחי חריא קטנה כל נשים דעלמא נמי עכ"ל וכן כ' בעט"ו וליחא אלא כדפי' ועוד קשה לדבריסם זקנה דלקמן סכ"ח דליכא החם לפרושי הכי דהא מדכהבו הרשב"א והטור בחר הכי חזרה וראאם וגם הפשיקה בדין איזו זקנה כו' בנחיים וגם המחבר עשה סעיף חדש בחזרה וראחה מכלל דבסכ"ח כלא חזרה וראחה מיירי אלא ודאי כדפירשחי: 🏿 ב' עוגות בינוגיות . לאפוקי אם לא פסקם ג' עונות בינוניות אלא שלש טונות קטנות שהיחה רגילה לראות בהן אם היחה אח"כ מוזרת ורואה באוחן שונות קטנות שעם ח' ביתם חוששת לכן ואפילו לא ראחה באוחן שונות אלא שראחה פ"א היחה חוששת לראייתה או לעונה בינונית כשתר נשים מה שאין כן כשפסקה שלש טונות בינוניות דראינו שפסקה ממנה הטבע דשאר נשים אז אמרינן דראיות הראשונות היו מקרים.

שם פ' ב' עברו עליה כו' משא"ב בשאר כל הנשים דלא קו"ל כר"א במתני' דאמר כל אשה כו' וכמש"ש פ' ב' ת"ר מעשה ועשה רכי כר"א כו' משא"ב בתינוקה כו' דאפילו רבנן פודי דלא פריך שם י' א' אלא ססיפא דהניע זפנה לראות איסא סיפא וערש"י שם ד"ה אימא סיפא כו' : [מוֹב] ואפילו חורה לראות באותן כו' . שם י' א' חדר קחורא בו' הדר קחויא כו' וכ' תופ' שם ד"ה קחויא כו' ובר"ה ברוב כו' דאתיא לר' אבל כי הדר קחדא כרי וכי תוםי שם דיה קחדא כרי ובדיה ברוב כו דאויא כרי אבל לדשה"ג עד רביוב כו דאויא כרי אבל לדשה"ג עד רביעה לא הזרח רראיה ראשונה אינה מצמרפת אבל תרשב"א דאלק עליהם וכתב דאתי בין לר' בין לרשב"ג דא"א שכל הסוניא אתי דלא פדלבתא פלונתא דחוקיה ור"י ור"י בן יהוצדק כו' ועתום' שם ד"ח ר' יוחנן כו' ושם ב' ד"ה לפיתיי כו' אלא מ"פא בלבר דהגיע לראות אתיא כר' וכנירקת רוב ספרים שכ" תום' הג"ל וכשדגיע כו'

כתב הפ"ז דהב"ח התשה הא כהב רמ"א ככי" קפיד ס"ב דבוסח החלוי בשינוי הגוף אין חופפח רק בפעח וסחה וכאן פסק דאסורה כל עונח הוסם כמו בפאר וסח ימים ולק"מ דלעיל לא אמר אלא לענין היחר לפני שעח הוסח דמוחר דחרוויים בעינן דהיום ווסח הנוף גורמים הרחיה ממילח חין חשש קורם

וכת הגוף כלל מחמח היום ומ"ה כתב שם אבל לפני הוסח מוחר אבל כאן איירי אחר וסח הגוף בזה שטיר יש לחלק דבקבוע ליום אסור מן החחלת וסח הגוף עד כלום אוחה עונה הן יום הן נילה אבל בוסח הגוף בלא יום קבוע מוחר חיבף אחר שכלה וסח הגוף עב"ל (ובנה"ל מחרץ בע"א עיין שם) : (מה) הגעורים , דהיינו שהיא סחומה מי"ב שנים ויום אחד וכחב המ"ז מ"מ כל שעדיין לא כאחה ג"פ לא חוששת כלל אפי' לוסת שאינו קבוע דשאר נשים חוששת לו עד שיעקר עכ"ם פעם אחת גבי זו אינו כן אלא אמרי' פקרה בעלמא הוא : (ממ) בינוגיות . לאפוקי אם לא פסקה אלא ג' עונות קפנות שהיתם רבילה לראות בהן אם היחה אח"ב החורת ורואה באותן עונות קשנות פעם א' היחה חושת להן ואפי' לא ראתה באותן עונות אלא שראתה פעם א' היחה חושעת רבינה לכחות ככן מט ביננית כשחר ולחום במון שומו קשמים בכל עונות בינוניות דרחינו שפסק מתנה העבע דשחר נשים או חתרים דרחיות הראשונות היו מקרים כ"כ הפרישה משח"כ בגדולה בעיק שקירה בג"פ והפריש שהניע שהניע זמן ומח בינוניות בינוניות שספקה חזרה לקדמותה כ"כ הפרישה משח"כ בגדולה בעיק בעירוג ברחים הבין חדשים לבי חדשים לבי חדשים בגדולה שקבעה מיע שיעבור עליה ג"ע מני חדשים לבי חדשים ובקערה מני משפחה מירוג ברחים מכירוג ברחים מני חדשים לבי חדשים בגדולה שהבים שיעבור עליה ג"ע מני חדשים לבי חדשים ובקערה מני בצ' יום וכן בוסח ההסלגה אם סים לה וסח מל"ם לל"ה בגדולה בעיק שיעברו ג"פ מל"ה לל"ה ולא חראה דהיינו ק"ה ימים ובקטנה סגי בצ' יום עכ"ל הש"ך :

הרחב"ד חכן לעיל בס"ם קפ"ד הביח כב"י בשם הרחב"ד דוסח שבח ע"י מקרה בין שים לה יום קבוע וכו' גם כן אינה אסורה אלא לשעחה ועיין בפ"ז שהאריך לחרץ אבל משמעות ל' סרא"ם והראב"ד בספר בעל הנפש אינו כן וכן השיג עליו כם"רכנה"כ אך שמדחיק שם פאד ליישב דברי הראב"ר אבל באמח יוחר ל"ל דהרא"ם סברת דנפשיה כתב בדין זה דתסור כל העונה (והב"י שכתב) שהרת"ם כ"כ בשם הראב"ד היינו לפי שהרח"ש סיים שם בסוף דבריו וכל זה דקדוק הרחב"ד אבל באתת לא קאי אדין זה רק אשאר דינים שהוזכרו שם בהרא"ם (כמבואר בספר בעל הנפש) והוא שלא כדעה הראב"ד דלעיל והרג שפסק לעיל בסימן קה"ד סעיף כ' דבוסת החלוי בשיטי הגוף אינה חוששת רק בשעת וסחה מיירי שלא

פתחי תשובה

השלמים

כח בזמן ידוע וק"ל: [מח] שלא הגיעה לימי הנעורים. כזלקמן סי' ק"ל סעיף כ' : [מע] אם פסקה ג' עונות. שהס ל' יוס חסילו היחה וסחה וסח הסירוג מב' חדשים לב' חדשים וכן בוסת ההפלגה שהיא מל"ה לל"ה ימים דבנדולה בעיקן שעברו עליה ג"פ מב' חדשים לב' חדשים או ג"פ מל"ה לל"ה משא"כ כאן דסגי בג' שונות בינוניות ואינה חוששת לוסת הראשון דהיינו מב' חדשים לכ' מדפים ולופת הפלנה אם שוב תראה פעם אחת. ש"ך ושאר אחרונים : [ג] ואפי' חזרה לראות באותן עונות. פירום לא מבעיא אם לא מזרה וראחה באומן עונות או לא ראחה כלל (וכמ"ם בם"ק מ"ם) או ראחה סעם אחת דאינה חושטת לקביעות הראשון אלא אפילו חזרה לראות נ"ם בקביעות הראשון אם"ה אינה פריפה: כן ראייה ראשונה. כלומר ראייה אחרונה מג' ראשונות

שראתה קודם שכתחילה לפסוק: כה פיחתה , שראתה ראיה ראשונה

לל"ג ושנייה לל"ב ושלישים לל"ח חו הוחירה כגון רחשונה לל"ח ושנים

לל"ב ושלישית לל"ג . רש"י . ואש"ג דאמריכן לעיל ס"ז בהיה לה וסח

קודם לכן מלטרפת כרחים הרחשונה

שהתחילה לדלג ממנה (ועיין בחום'

פ"ק דנדה סוף דף נו' שמדמים הא

דלעיל לדהכח)שאני הכח כיון דוסתה

לא סיה עוה לדילוג וכמ"ש שם בס"ק

יים: כמו ואינה חוששת כו'. היינו

כשלח חזרה לקביעותה הרחשון

כדלקמו סל"ה: ע לוסתה הראשון .

וכ"ם לוסת אחר וק"ל: עא וקשנה

וזקנה כו'. זם נחבחר לעיל סימן קפ"ד ס"ג וגם הוא בכלל דברי

. הרשב"א והע"ו בסכ"ז וסעיף זה

ודע דבכל מקום שנאמר בכל סימן

זה שקבעה וסתה אם כוא להקל הוא

דוקת שלת בימי נדה וימי זיבה

כדחיתא ברשב"א וטור ושאר פוסקי':

ורביעית

חזרה לראות באותן כו' . הכלל כזה דכיון שהפסיקה בשלש עונות

סלך לו וסת הראשון לגמרי וכאילו היא עדיין לא ראחה מעולם

ולריכה מחדב שלם רחיות כבתחילה שאו הוחוחה ברואה דם ואפילו

אם תפסוק שנים והחזור ולא תראה ג' עונות לא אמרינן שחזרה גם

נ שם מכרייםת : נא שם כשי רש"י : נב שם וכדין שחר נשים דוריכות כוסת ספפונם לי כחיום כדלפיל פעיף ז' וכמו שליינחי שם: גג משנה

באר הגולת

נקודות הכסף (במ"ז ס"ק מ"ג) מ"ב בפו' דברי כרשכ"ח ורכ גידל דבריו נכונים חבל פס שהמלם למנין דינה דחינוקם שרחפה נ' פשמים חושפה שרחפס ג' פשמים חושבת לוסה שחינו קכום חינו כ"ל כלל דח"ב סיחך כהבו סרשב"ם וסטור והמחבר ורמ"ח וספור וסמחבר ולמים כסחמת דתינה חושת נוסת שחינו קבוע כלל חלת נ"ל דכל שקר פלפולו של הדשב"ת תינו אלת להוכית דדין חינוקם שום לפנין מופחה לשחר נשים דרחים רחשונה מנטרפת ונ"מ לפניןוסת קכוע דגם בתיכוק ראים כאשונם פנסרסת אבל כשאין לם וסת קבום אינם חוששת כלל שתם תראם כרמשמע מסשע דכרי ברשב"ח והחתרונים דוכתי וחש"ב דכשרחתה רחים שחם החתם משמח למשרע חכל כל שלח החתם חינם חבל בל שלח החתם חינם מושבת שמת מכחם כיון שלת 63}57 דמינוקת אינה חוששת לושת מקור מים חיים

לולה ב' ונ' ימים והים סרחשונים פוך במונק פפר לרמים שקדמה והשתר רחים לנדם הרו במחרונים קובשן ווסת מן כדין ולה כרחשונים ואם כאתם מנכג בדיו זם סרי פחזרום כנום שבפה וי"ח דבר שכשיו כרי כח למנות שבפה שנשכת מהם לגמרי ולפיכך חפילו רחמה מחמשם עשר לחשב עשר חרבעה פעמים קבתה לה ווסת וכן כל כיולא כום שכ"ל: ודעה פשמש מדכרי סרפב"ן ז"ל דאפילו בוס מכיל: בימי כדום ממש קבעה ווסם אף דלדינת דש"ם לח קכמה כיכא דחויא ממעיין פחוח ולדידןקוכעת מטעם דחייםיכן זיבתט ועמב כיא כמחלם יתי זיכמס וממס טיים פחתום ימי גדס וקסס כיון דמשים פרמכ"ן גלדידן קובעם כימי זיכם גלדידן קובעם כימי ולמ גלדידן קובעם כימי ולמי גלדידן קובעם כימי ולמי ימי נדסם אף לדידן כפו בימי מכמי סב"ם ראמאי כימי מכמי סב"ם ראמאי כימי מכמי סב"ם המיציון אמרם דחיישינן דקחות כחים סיתם כימי זיכתם כני לחום כימי זיכתם מכל מקום כחים שחם"כ לח חשיבת ומוי ממשיין פתוח כיון דלוידן חמבית דכחיות ימי זיכם הוי כמו ימי כדה א"ו שיטום הש"ך דהם מוכרה שיטום סש"ך דקובמת ווסת כימי זיכם סיינו לכחמיר ולם לכקל מס כן לככי קובעת בימי נדם נהכי קובעה ביעי נדס דחיישיגן להחשיר דלמה רחים דחשונה סיחה בימי דבות ואינה קובשת וושם וראים דים לפרם לפון פרמנ"ן פכי דכחתם סוכר גם לדירן פינו קובעם כימי נדפה ממש היכח קונפת כיתי ושט מפט היכה דכרי במעיין פתוח ופסט? דחים לן דפאירוא קונעם כימי זיבה ואין לחלק כין יפי רדום לישי דכה ועו"כ דחלת"ם דאינה קובשת כיתי דחלת"ם דאינה קובשת כיתי ויבה חם כן סיכה נחוים ביום ה' וביום ז' הם כן כתוי היתה בימי ויבה ועתם כות כחחלת רחים לנדתה חכל כוון דסרמב"ןמסיק דכתמת קובמת כימי זיבה ותף לסקל כדמת כימ" מבילת חינם קובעם ניתי נדתם ממש סיכח דברחי׳ כות ממעיין פתוח ולפיכך לת סיים סרמב"ן ז"ל קביפות ק על ימי זיכות ולא על ימי לום סיכי דרחים פנים הוח ממפין פחות וכן סרקב"ח כחס"ח וסקור (א סבין דכרי סרמב"ן ז"ל רק דאין לחלק סאירנא בין ימי נדוח לויבות יקוכפת ווסת כימי זיכום: אמנם חינו מפורש כדבריהם

דקוכעת כתוך ימי נדותה מתם סיכת לחוית ממפיין פחות משמע שהם פירשו דכרי

כסמוך וכסימן הפ"ר כום ואגב אכאר מס דלריך עיון

עכשיו לקדמותה ותלטרך ג' רחיות הזרה לראות באוחן עונות שהיתה למורה (פי' יהוגה) אחרי הפסקם השניה זה אינו דכולי האי לא אמרי׳ אלא הראיה הראשונה לראות בהן אינה חוששת [6] עד שתחזור והקבענו שאחר הפסקה הראשונה מתחיל לה ג' פעמים לפי שאינה בת דמים ונתגלה שדמים להיותה מוחזקת כשחרתה עוד ב' הראשונים מקרה היה [מר] י ראתה ג' ראיות מג' פעמים יהיו אימת שיהיו וממילא יש עונות מכוונות שלא פיחתה ולא הותירה יי נתגלה כאן בני דרכים בג' ראיות שאחר שדילוג הראשון אינו סילוק דמים אלא שינוי ומת הפסקה הראשונה אם הם בדרך שאפשר פתקבע לה וסת דהיינו שיהיו יב לפיכך סו ראיה ראשונה שממנה התחילה (לילג) מכוונים ביום ידוע ג"פ או בהפלגה מצטרפת לנ' ראיות אחרונות ונטצאו ד' ראיות ונ' ארבעה פעמים עם בראיה שלאחר הפלגות ביניהם מצ' לצ' אכל אם סח פיחתה או הפסקה אז קבעה להוסת כשאר נשי' הותירה שלא היו הראיות (י) מכוונות אז אי אפשר וים לה עוד וסח הפלגה אפילו בשחי לראשונות להצמרף ועד שתראה ד' ראיות פעמים אחר ראיב ראשונה שאחר מכוונות אינה קובעת וסת להפלגות: ההפסקה דהייני שחראה אח"כ מלי לני שתי פעמים אז נלרף גם ראיה בח [מה] יי וכן זקנה שעברו עליה שלש עונות סחחרונה שרחחה קודם ההפסקה משהזקינה ולא ראתה הרי זו מסולקת דמים שממנה התחילה לדלג נמלח שיהיו סמ ואינה חוששת ע לוכתה (מ) הראשון (מד) עא (וקענה (גכ) ווקנה ליק מושום כאן ד' ראיות וג' הפלגות ובזה נראה לוסת שאינו קבוע) (ב"י בשם הרשב"א):

לי אפילו אם לא כיה לה וכת קבוע כלל קודם ההפסקה ולא ראחם פעם אחת קודם ההפסקה כיון שכיוונה אח"ב שלש פעמים מצ' לצ' קבעה לה וסח ההפלגה מצ' לצ' וזם פשוט והם כרחיות באחר הספסקה הם בדרך שח"א לעשות מהם וסת קבוע כגון שאין הרחיות מכוונות בשוה אז עכ"פ מהני השלש רחיות שחסים מוחזקח בדם מחוחם שעם ודינם כחשם שחין לם וסח ודינם מבוחר סימן קפ"ז ול"ד למה שכחב הרשב"ח הביחו ב"י בד"ה ומ"ש ואפילו חזרה כו' דקענה וזקנה אינן חוששות כלל לוסת שאינו קבוע ורמ"א מביאו בסעיף כ"ח היינו שלא ראתה ג"פ ממילא אינה מוחזקת בדם משא"כ זו שאמרנו שראהם ג"פ ממילא היא מוחזקת בדם ודאי דינה כגדולה שאין לה ושח קבוט ובטור וש"ט שכחב כאן אינה חוששת טד שחחזור וחקבענו ג' פעמים וכו' מכמע מלשון שחקבענו דדוקה שחראה דרך קביעות וסת בראיות מכוונות וכל שאינו בדרך זה אינה חוששת כלל זה אינו אלא הוא קאי אדלפיל מיניה שהיה לה וסח קבוע חחילה על זה אמר שאינה חוששת לאותו וסח אפילו אם חראה ג"פ אח"כ שלא תקבענו במכוון שלש פעמים אלא תהיה כאשה שאין לה וסת ובח"ה הארוך לא כהב שתקבענו אלא שחראה ג"פ זהיינו כמ"ש ובח"ה הארוך הביאו ב"י ד"ה לשון הרשב"א כתב וז"ל ותרא פעם ראשונה לאותה ראיה ראשונה שראתה לאחר שטברו עליה ג' עוטות דעכשיו יולאות ג' כפלגות שוות מביניהם כו' עכ"ל והוקשה לב"י הא אין כאן רק שלש ראיות ושחי הפלגות ומחוך כך כתב נראה לדחוק ולפרש דראיה ראשונה שראתה לאחר ראייתה שראתה אחר שעברו עליה שלש טונות קרי לה ראשונה וחיזק פירושו דקשה לו טוד בדרב גידל בחרייחא שאמר פעם ראשונה דיה שטהם ושניה מטמאה מטליע והא לרשב"א דם"ל דרב גידל אחי אליבא דהלכחא קשה דפעם הראשונה משמע דהיינו אוחה ראיה ראשונה דמזיא בסוף עונה וקאמר דבראים שנים מטמאה מעח לעת והא לרשב"ג לא נקבע הוסת עד שחראם עוד פעם שלישיח לסוף עונה אלא ע"כ דפעם ראשון קרי לראים שתראה אחר ראים זו דשיילינן עליה הדר חזיא בעונות מאי נמצא דשנים דקאמר היא ג' לרחיית סוף עונה דכיון דקודם לפלפתן רחתה בסוף ג' טונות נמלא כאן ארבע רחיות ושלש הפלגות כו' עכ"ל ואני אפתומם כפעה חדא על רבינו בעל בית יוסף שכלך בדרך זם לומר דגם אחר הפסקה שניה אם הראה כוא כמו אחר הפסקה ראשונה לענין שלא חהיה מוחזקח בדם עד אחר ג' ראיות מן בפסקם שנים ואש כן שנים סום ג' כמ"ש כוא ז"ל אם כן כוויין דברי רב גידל בקמייתא ובכחרייחא בחדא מחתא ולמכ אמר בקמייתא פעם ראשונה ושנייה דים שעחה ובבחרייתא אמר שנים מעמחה מעל"ע אין זה אלא חמהון גדול ותו דהא כחב סרשב"א בסדיא סביאו בית יוסף וז"ל דכל שלא סגיע זמנס לראות אין לה דמים וראים ראשונה שראחה אינה אלא במקרה ואינה ראים להלטרף עד שתחחזק בראיות אחרות הלכך ראים שנים אינה אלא כאחת ואין לה כח להחזיק הראשונה אבל כשחראה עוד פעם שלישית עם השחי ראיות אחרונות תחחזק הראשונה ואלו הב' מגלות על הראים הראשונש שלא היחה במקרה עכ"ל וסך ראשונה פשיעא דקאי על מה שראחם אחר הפסקה ראשוצה דאי אמה שחראה אחריה קשה מאי שנא שחחחזק היא ע"י ראיות שאחריה מראיה שאחר ההפסקה ודאי גם היא מהחזקם על ידי כראיות שאחרים וא"כ למם אמר רב גידל בקמייחא שנים דים שעתם כא לפי' ב"י סום זם שלישית מן ראיים שאחר ספסקם ודינה מטמחה משל"ש דהח מוחזקח היא שלש פעמים אחר הפסקה: אלא הדבר ברור כמ"ש לעיל דבחחר הפסקה שניה לא הוה דינה כאחר ספסקם ראשונם לענין שחלריך אח"כ מחדש עוד ב' ראיות ללרף לה אלא בראים א' אחרת נחחוקה גם כראשונה שראחה אחר סהפסקה ראשונה והיא בחשבון שלש ראיות דהיינו אם יהיו אחריה ב' ראיות יהיו באיזה זמן שיהיו לא מיבפיא אם יהיו במכוון ג"פ מל' לל' דאז יהיה לה וסח קבוע אלח אפילו אם לא יהיו מכוונות הן שהשניה שאחר ההפסקה ראשונה לא חהיה מכוונת אחר צ' והיינו דרב גידל קמייתא הן אם תהים השניה ג"ב אחר צ' אלא שהשלישית לא תהיה אחר צ' אלא כעונה בינונית והייני דרב גידל בתרא אף על גב דאין כאן וסת קבוע מכל מקום מקרי מוחזקה בדם לפנין שחטמא מעל"ע מן הנ' ואילך וע"כ אמר דרב גידל בבחרייתא שניה מטמאה מעל"ע כיון שהיא שלישיה לאוחה שאחר הפסקה ראשונה. וע"כ גם מ"ש הרשב"א וקרי פעם ראשונה כו' מחפרש שפיר דרב גידל הורה לנו שאין מוזרת לחוקת דמים עד שתחזור ותראם עוד שלש ראיות הוקשה לו לרשב"א על זה דהא רב גידל אמר פעם ראשונה כו' ולכאורה קאי על פעם ראשונה ממש היינו קודם ההפסקה וא"כ לריך עוד שחי ראיות לחוד אחריה על זה חירץ דהך פעם ראשונה קאי על אותה שאחר הפסקה וע"כ שפיר מוחזקת לדם בשלש ראיות ועל זה סיים דעכשיו יוצא שלש הפלגות פי' לפי זה שפרשנו דאחר הפסקה קאי מיה ניתא הברייחא דנקמה ג' הפלגות מצ' לצ' דאם היינו מפרשים פעם ראשונה על אוחה שקודם בהפסקה נמלא שאין כאן אלא ג' ראיות ושחי הפלגות מל' לל' אבל השחה ניחא דהוויין שלש הפלגות שווח דסיינו שאנו מלרפין עכשיו גם הראיה שקודם ההפסקה אלא דלענין מוחזקת בדם אין אנו מלרפין אוחה והכל ניחא בס"ד : אגבי בדרך נחני כ' דרך האמת כי אחר כחבי כן ראיחי בספר בדק הבית על חורת הביח כארוך ק"ע כ' ג"כ דפעם ראשונה היינו ראים בראשונה שאחר הפסקה ראשונה ואחר הפסקה שנים מועיל ג"כ ראיה ראשונה שאחריה לענין שאם חראה עוד ראיה שלישיח בקירוב כ"ש דמהני שתפתא מעל"ע כיון דאפילו ריחקם ראים כשלישיח מסני וכ' שהרשב"א הקשה על שימה זו שכחבתי והרשב"א במשמרח הביח החלוגן עליו במה שהמר שהוא כתב אותה השיטה ובאמת הוא עלמו כתב כן בסידור יפה כו' הרי שכיוונתי לדעת הרשב"א ת"ל שהוא עלמו העיד שפי' כן ובאמת הוא ביאור פשוטי במה שזכרתי לעיל והב"י ואחריו מו"ה ז"ל לא יצאו ידי חובת העיון כל הטורך כזה : (בד) וקפנה וזקגה בו' שם וכמש"ל סליג וח"ה לקמנה חקנה כל שלא קבעה וומת ה"ה כמשברת ופניקה כמ"ש מני ר' כר': [מד] ראתה נ' ראיות כר'. שם בנרייתא דוקנה: [מה] וכן זקנה כר'.

עכ"ל : (נא) הראשון . היינו כשלא חזרה לקביעוחה הראשון כדלקמן של"א . שהיה לה ממחלה אלא חהיה כאשה שאין לה וכח ולא דמיא לקמנה וחקבה שהם

הוא וסת שאינו קבוע כלל בראיות שאינן מכוונות אינה חוששה לוסת שאינו קבוע אכל המ"ז כחב דדעת הש"ע איע כן דאף לוסת שאינו קבוע חוששת כל שראחה ג"ם רק לוסת הקבוע הרחשון חינה חוששת עד שתחזור וחקבענו ועיין בספר נה"כ שהשיג עליו: [נג] וזקנה. ע"ל סימן קס"ד סעיף ג' ועיין בס"ך שכחב (יו"ד ח"ב)

אינם מוחזקים בדמים כלל ומ"ש המחבר לפיכך ראיה ראשונה וכו' פשיפא דקאי על מה שרחתה אחר הפסקה ראשונה וכו' ע"ש באריכות והש"ך פירש האי ראיה

ראשונה כלומר ראים אחרונה מג' ראשונות שראתה תודם שהתחילה לפסוק

חוששה כל שלה חזר ונקבע נ"ם נם זה שם: [62] עד שתחוור ותקבענו משמע קנם מהל' שחקבענו דדוקה שחרהה דרך קביעום דהיינו ג"ם בראיות תכוונות וכ"כ הט"ז וכן משמע קנת מלשון הרשב"ת שהובא בב"י דתינוקת ווקנה חינה חוששת לוסת שחינו קצוע כלל משמע חפילו רחתה ג"ם ועדיין

(י) מבווגות . כחב הע"ז ועכ"פ מהני הג' ראיות שחהיה מוחזקת בדם מאוחה

שעה ודינה כדין אשה שאין לה ופח ומ"ם המחבר כל שאין הראיות מכוונות אינה

קובעת משמע דחינה תוששת כלל זה חינו שלח דחינה חוששת לחותו וכת קבוע

(מון כל כך [מון שראויה) בל נה [נג] (שוקנה כל כך [מון שראויה)

ל ^(מה) יי חזרה וראתה דינה כדין תינוקת שלא

לא [מט] יי חזרה לראות בעונות קמנות שהיתה

הראשון אם וסת ההפלגות חזורה לקרמותה אם

תהיה ההפלגה כמו שהיתה למודה תחלה ואם

בשאר הוסתות יי אפי' בפעם אי חוזרת לקדטותה

שהרי נתגלה שרילוג הראשון לא סילוק דמיה הי

אלא מקרה. ובוה חמור דין האקנה מדין הקמנה

שלא הגיע זמנה לראות:

לב [ג] ים פעמי' שהאשה קובעת לה וסת (יג) בתוך

(מז) עב (גא][נס] ורביעית בב׳ לחודש ובר"ח(כח) וכן

בחמישית ובששית הרי קבעה שתי וסתות:

וסת כיצד ראתה שלש פעמים בראש חודש

למורה להיות רואה בהן חזרה לקביעותה

זקנותה (מו) [יר] [מו] ואינה חוששת:

הגיע זמנה לראות:

(פוני) (מה) שקורין לה אימא בפניה מחמת

פירוש כל שלא נקבע עדיין ג"פ ועיין מה שכחבתי בסעיף שקודם לזה : (מה) שקורין לה אמא כו' . בב"י כביא כאן פלונחא בנמר' בסס

ר"י ור"ש וכחב דידוע דסלכה כר"ש דקי"ל טוחיה לנבי רבי יהודה

ופגגם היא דבהדיא אתרינן בעירובין (דף מ"ז) דהלכה כר"י לגבי ר"ם *) גם בסימן קי"ט בב"י דיבור ה [נג] (שוקנה כל כך [מזו] שראויה) המתחיל החשוד כו' כתב כן ואגב

שיעפיה לא דק גם שם אלא דמכל

מקום קי"ל שם כר"ש מדרבא ס"ל

כוותיה ובלאו הכי לא דק הב"י כאן

כי הנדר' יהודה ור"ש לאו חנאי הם

דהא במימר' דגמ' איחנהו בה לא

בברייה' אלא רב יהודה ורבי שמעון

בןלקים הם וכןסוא בת"ה טארוך דף קע"ב: (כזר) ואינה חוששת. בב"י

מביא פלוגת^י דרבי שמואל ור' זירא

בכושה וחינ' מקפדח והרמב"ספסק

כמ"ד אינ' מקפדת ונ"למדברי הטור

והש"ע שכחבו אינה חוששה משמע

דוקא אינה בושה ממילא לא מקרי

זקינה אלא עד שלא תחוש כלל אפילו בדרך בושה היינו לחומרת שחז דוקת

מקרי זקינס: (בוד) ורביעית בב'

לחרש.*) ס"ח בעשרים לחודש וכח

דנקט בדרך זה ולא בדרך דלעיל

דהיינו שראתה ג' פעמים בר"ח ובב'

לחדש דקמ"ל רבותא דאע"ג דראיית

ר"ח כוח קבוע תחילה חימא שאין

לחוש אלא בר"ח לחוד ולא בב'לחודש

שהוא ממעין פחוח קמ"ל דחושפת

לשניהם:(בַּוֹת) ום"ם חוששת כו' ַ

בזה חמול דין מעוברת מדין זקינה

שבסעיף כ"ח וכ' ב"י הטעם שוקינה

אין לה דם בעבע משא"כ מעוברת

שיש לה דם רק שהעובר מעכב וחכף

שם דף ז' ע"ב : נד שם דף ע"ב וכמיתלת דר' שתעון: נה בים יוסף כשם בתוספות:

עב ורביעית בב' לחדש. כן הוא בכל המפרים וכ"כ דרישה ופרישה של"ל בבי"ח ובמקלח ספרי המחבר איחא בהדיא בשני אבל אינו נכון ועוד דכח בב' לחדם כ"ל ב' ימים רלופים דכולכים חמיד חחר חחלת סראים וכדלעיל ס"ם י"ג בסג"ה וסעיקר כמו שהוא ברוב ספרי העור

מקור מים חיים צעיני לי רש"י ז"ל נדם דףל"ם ע"א ד'ם אין זה ווסם לענין דים שפקם או לענין שאם לא בדקה מכים ממחה דמט"ו (מ"ו כור ימי זיבס וכן כל סימים מששלתו שכעה ימי נדום עד שמונם עשר דשלמו יתי זיכה בהדי נדום עכ"ל זהום חתום דמשמע דגס לענין דיה שעתה חינו קוכעת וומת ביתי זיכם ולקמומסיק כב"ם ס"ח דלענין כיון דרמים מסולקים אמרינן דים שעתה וע"ש הגם שדרך רש"י לסרש מחני' למאי דס"ד כידות דרכו בקודם ביינו היכח דסגמרת פלפל על סמשנם אכל הכא דאסיק שם הש"ם כן והכוח מחנימין קשם בעיני ליישב דברי כש"י בוה: מניקמס קובעת נס ווטת ורחייתו מגדם דף י"ח ע"ב דקחמר כש"ם חפ"ב מימי שהרם לימי פופחם לה קבעם ווסת משפע דווקה משום דלימי פהרם לימי פופחה בוה דלא הכפה הא ביפי מניקחה

ני בכרייתה שם : ככרייםה: נח עור וכן כתכ סרשב"ה כת"ם סחרוך ולתד זה מדכמי גבי מינוקת שלח כניע ומנה לרחות הדר קחוים כפונות ולח כפי גבי זקינם אלמת בזקינם דמי הדרת וחזית כפונות חזרם לחוקתם וכוסת ההפלגה קובעת וסת ההפלגה בנ' ראיות : גם טור וכ"כ הרתב"ן בהל' נדם : ם משנה שם דף ז' (וטור נשם הרשב"ח): מא כמותכום משום ר"ת שם דף ח" ע"כ: מב כר' יהודה ור' יוםי ור"ם בכריימת שם דף מ': מג שור בכריימת שם דף מ': מג שור בשם ברבב"ת בשם גדוני המורים: מד שור והרשב"ח נת"ה מדתנן המעוכרת מדתון והתניקה דיין שעתן וכת"ק שם דף ז' פ"ל וכדפרם ככי יומנן להכוא סכא שם דף ע" ע"א: מה מברייחא שם דף נקודות הכסף

מאין קרוע ודוק : (במ"ז מ"ק מ"ה) ככר קדמו הכ"ח נסימן קי"ע : (במ"ז מ"ק מ"ז) המ"ז גורם ככי לחודש ואינו נכון כמ"ב נש"ך מ"ק ע"כ :

קובעת ווחם וסרשכ"ח בחידושיו וכחס"ח כשער סווסמום נסחבע הרכה לדחום למים זו ומימה לי דהוי מלי לדמום כחים זו בסשימות לפת"ם הרשב"ה בעצמו פעם לדעת הרחב"ד דסובר דוה קבשה וומת משום דקי"ל כר"י

נדם דפפוכרת ומיניקות דיין כל ימי שיכורן וכל ימי מניקחן וכיון דדיין שעסן כל ימי עיבורה ומניקחה חשכינן לה

לרפיום מקרס וחינו קבעה וופת אם כן זם סוא אליכא דאמת דססק סראב"ד דדיין

שעתוכל ימי שיכורה ומניקתה וכן פסק סנאב"ד והשגות

פרק ז' מסלכות מו"מ חכל למ"ד דסובר "דווקת ברחים ברחים שנים מעמל מנות לפם כמו כתולם וזקנם מעילה כיון דמעמה מעת לעת לה חשבינן לם לכחים מררות ב לם לרחים מקרים רחוי לקובעו ווסת אם כן אין מקום לראיות פרמכ"ן ז"ל מסוגיה סניל דשם כפוצים אליכם דרב ורב סובר דמכולכו ברחים שנים מעמח לעת ולסכי מניקחה קוכפת ווסח אי לאו

מיתי סהרה פותאם לא קוכעם ווסם אכל

לדידן דקי"ל דמניקס ומפוברת דיין פעתן כל ימי מעוברתן

ומניקהן ממילה השכיכן לפ לכחים מקרם וממילה לה

קנעה ווסח ודו"ק: (סעיף ל"ד בשו"ג) מעוברת יכו"

עברו יפי חעיבור וההנקה

חוורת לוציש לווסתן הראשון. עי' כתשוכת נודע כיהודה

ובב"ח ובעט"ז בעשרי' וכן הוא בספר בעלי נפש דף כ"ו סוף ע"א וז"ל הריני פורט לך בחיום ענין חקבע החשה וסח בתודוסת כגון שקבעה לה וסח ג' פעמים מר"ח לר"ח וברביעית רחתם עשרי׳ בירחא וריש ירחא וכן בחמישי׳ וכששית הרי אשה זו קבעה לב' וסתו' ברים ירחה ובעשרים לירחה והלה ריש ירחת בחוך י"ת לרתיית עשרים חין בכך כלום שהרי הובעת מתחלה ונהי דלכתחלה אינה קובעת וסת בחוך י"א אכל אם נקבע מחחלה כבר זה כשחשלש בכל א' וא' קבעה לה ב'

כקבע ואינו נעקר עד שיעקר ממנה ג"פ עכ"ל וכ' עוד הרחב"ד שם ועוד ים ענין אחר שהיא קובעת וסח בחוך וסת כנון שרחתה ט"ו בחודש זה וט"ז בתודש זה וט"ו בתודש זה וט"ז בתודש וסתות כל חדש וחדש כראוי לו עכ"ל וזה נחבאר לעיל ס"ק כ"א: עב אינה קובעת בו' . כתב הב"ח חימה למה פסק להקל שהרי הטור הביא דעה סרמב"ן להורות חומרא כדבריו עכ"ל ואין זה חימה דהא קיי"ל בח"מ סימן

כ"ה ס"ב דכל מקום שהאחרונים חולקי' על סראשונים קי"ל כסאחרוני' אבל אם דברי בראשונים אינם מפורסמי' אין לריך לפסוק כהאחרוני'

שהרי אפשר לא ידעו דברי הראשונים ואי הוי שמיע להו הוי הדרי (ועיין בתשובת מסר"מ אלשקר סימן ל"ד) וכ"ם סכח שהרשב"ה כחס"ח חולק

בהדיא על הרמב"ן ומביאו ב"י והטור לא ראה חה"א כדמוכח בכמה מקומות

לג [נב] • מעוברת •* לאחר ג' חדשים לעיבורה ומניכה בל כ"ד חדש אחר לידת הולד עג [יי] (כס) אינה קובעת וסת (נג) אפי' (ל) מת הולד או גמלתו דמים מסולקים מהן כל זמן עיבורה וכל

כ"ד חדש (מה) [נד] (ע) (לא) יינומ"מ חוששת לראיה שתראה כדרך שחושש' לוסת שאינו קבוע: לך [נה] ₪ מעובר׳ [נו] משהוכר עוברה [נו] ומניקה כל כ"ר חרש אינה חוששת לוסת הראשון אפילו היה לה וסת קבוע והגיע תוך הזמן הזה

שעברו ימי העיבור חזרה למקומה: אינה צריכה בדיקה ומותרת לבעלה ואפילו (ממו) אינו אלא במקרה.פי'וחח"כ יה שופעו' ורואו' דם כאותן עונו' שהן למודו' לראו' בהן (ממ) אינו אלא (יי) כמקרה

וכמו שכתב גם הב"י בסימן זה וחו דכיון דהראב"ד והריטב"א מסכימים לדעת הרשב"א כדאיתא בכ"י ה"ל הרמב"ן יחיד לגבייהו והו דהריטב"א כחב שכן המנהג ומביחו ב"י ואמרינן כל מקום שהלכה רופפת בידך הלך אחר המנהג וחו דהא קי"ל וסחות דרבנן ואזלי' בהו לקולא בכמה

כו' וכשמואל ור' יוחגן אע"ג דר"י ור"י ור"ש פליני אר"ם כ"ם כיון דר' יוחגן ושמואל סברי כוותיה דר"ם חבי קי"ל וכם ש דאין הולכין אחר פלונתא דתנאי במקום פלונתא דאמוראי וכן ר' יוסי דסתני דאסר משברת ופניקה שעברו כו' לא קי"ל ג"כ כוותיה ואע"ב דתני תנא קמי כו' שם י' ב' וא"ל פתחת כו' הדוא לפרושי דתנא קאתי וכן ס"ל לר' דתני תנא קמי כו' שם י' ב' וא"ל פתחת כו' התוא לפרושי דתנא קאתי וכן ס"ל לר'
יוחנן שם מ' א' וזהו דעת הראב"ד והרמכ"ן חולק עליו וכתב דקבעה ביםי מניקותה ממש"ש
ייא כ' מ"ד תיבדוק דרילמא כו' הניחא כ' והרשב"א דתה ואפר דתהיא אליבא דר'
יהודה ור"י ור"ש דס"ל אטלהו ואנן קי"ל כר"מ וע"ש קע"א ב' שהאריך: [ב[] אפי' כו'
או נפלחו כו'. שם כר"י ור"י ור"ש וכ"ל : [ב[] ומ"מ חוששת כו'. ת"ה בשם הראב"ד
וכ' כפו בי"א יום לר"ם שם ל"ם א' ב' דאמר חוששת אע"ג דלא קבעה והראב"ד אזיל
לשיפתו שפסק כר"מ ופעפו מטש"ש ס"ח ב' א"ל ר"ה ב"ח כי אמרינן כו' ואי אסרינן
דאף לא חיישא לה כמש"מ כ"ש בווסת שאינה קנוע דווסתה דרבון ועוד דאמרינן
דורי פו אחי א לה כמש"מ כ"ש בווסת שאינה קנוע דווסתה דרבון ועוד דאמרינן
דיר פי אחי אר אר כמש"מ כ"ש בווסת שאינה קנוע דווסתה דרבון ועוד דאמרינן
דיר פי אחי אר היי ניל רו' והמיא דשם איו ראיה כיה דמסולמת דמים תלינן בכל דת שם כי אתא רבין וכל כו' וההיא דשם אין ראיה כיון דמסולקה רמים תלינן בכל דון אל"נ שאינה חוששת כלל. ומ"ם כתב אל"נ שכ"נ פיקר יש לתוש לרברי הרג י"ל: [[ה] מעוברת כו', שם מ' א' בעא מיניה כו' ה"נ רמיה כו' משטע רא"צ כלל בדיקה וצינה תששת לו כלל והא דאטרינן בפסחים ע"ב ב' ספוך לוומתה השתא לא קאי אפשוכרת. זרא"ש ות"ה בשם תום' וע"ל דבשלא הוכר עוברה . ת"ה : [[ר] משהוכר כו' . כנ"ל במ"נ: [ר] ומניקה . נלמד ממעוברת וכמש"ל סכ"ח וכנ"ל בסל"ג ח"ש אמילו שופעות כר'

באר חיטב

ש"ך: (גב) בתוך . כ' הראב"ד ועוד ים ענין אחר שהיא קובעת וסת בחוך וסת כגון שרתתה מ"ו בחודש זה וע"ז בחודש זה וע"ו בחדש זה ומ"ז בחדש זה כשחשלש בכל א' וא' קבעה לה ב' וסמות כל חדש וחדש כראוי לו פכ"ל:

במתני ואין חילוק ביניהון אלא בראית שניה כס"ש במל"א וכמש"ש ובמה אמרו כי' כמש"ש י' ב' ל"ש אלא אבתולה ווקנה כו' וא"כ אין ג"ם לענין ווסתות אלא בוקנה כל שהסטיקת פא"ם נ' עונות כמש"ש ב' ב' וברתפלה אין ג"ם כלל אלא בלא חניע לראוה כג"ל

פיסקם וכו' צ'ש וכ"כ כח"ד צ'ש: (בדן) וכן בחמישית וכששית. עי' כתשו' נו"כ חיו"ד ס"ם ס"ח שנסחסק אם סכוונה דוקה וכן כתעישית וכששית דהו סוקנע גם סחדש ג'ם אנל חיכף כרכיפית שראשה בכ' איל לחש לכ' כלל כיון שיש לם וסת קבוע של ר"ח איל לחוש לשאינו קבוע כלל וכדלפיל סעיף ייג בסגם"ם דאם מקבת וסם אחד אינה חוששם לשני או

השלמים

כל שאינה מקסדת וגם הוא מידי דרבט אזליטן לקולא וכ"כ הכסף משנה פ"ד תהל" מסמת משכב ומושב ונרתה שזה ג"ב דעת הטור והמחבר והתי חינה חוששת פירושו שאינה מקפדת וכן משמע מדברי הב"י וכן הלבוש כחב להדיא ואינה מקפדת כל זה נרחה פשום ודנה כמ"ם המ"ז דדעה העור והמחבר לססוק לחומרם כמ"ד כל זה נרחה פשום ודתי חינו משמעות הב"י (וגם חינו בכלל הלשון של חינה מושפת) שחינה בושה דוה ודתי חינו משמעות הב"י (וגם חינו בכלל הלשון של חינה מושפת) והכ"מ דפ"ד מהל" מסמחי מסכב ומושב: [נה] ורביעית בב'. ורביעים בר לחדם הכי נרסי' כ"כ הש"ך: [נו] אינה קובעת וסת . המ"ח מחמיר צוה כדעת הרמב"ן ועיין כש"ך שהאריך לסרש מעם המחכר שפסק להקל וכן עיקר

וז"ל ודע דבכל מקום שנאמר בכל סיפן זה שקבעה וסת אם הוא להקל הוא דוקא שלא ביתי נדה וימי זיבה כדאיאא ברשב"א ופור ושאר פוסקים עכ"ל וכבר כמבחי לעיל ס"ק כ"ז כן כשם ספר נה"כ ודחיחי דבריו ע"ש: [נג] שוקנה כל כך שראויה . וַסע"ם שהיח מקפדה וכן חם חינה כחויה לכחות חע"ם שהיח חינה מקפדח כי לאו בדידה חליא מילחא כמ"ם הב"י כשם הירושלמי: [נד] ואיבה חוששת. בפ"ק דנדה ים פלוגחם בזה דחד חמר כל שחינה בושה וחד חמר כל שחינה מקפדת וחיכה בינייהו בושה וחינה מקפדת ופסק הרשב"ח והרתב"ם ורבינו ירוחם כמ"ד שפינה מקפדת והפעם ג"ל לפי שבירושלמי איחם להדיא כמ"ד (נח) יי עברו יטי העיבור וההנקה חוזרות לחוש

(לב) לוסתן הראשון כיצד היה לה וסת לימים אם

למודה לראשי חדשים עד [0] חוששת לר"ח

ראשון עה [יח] שהיא (יה) פוגעת בו וכן כל כיוצא

שלא הרגישה כ"כ הרב המגיד

בעתקתיו סימן קצ"ב סעיף א' :

(ב) וחכמים גזרו כו' . א"ל הא סוה

בֿפרָ כפיקא ספק אם יצא ממנה או

מטלמא ואת"ל ממנה אימור לאו מן

כמקור אתי וכמו שמצינו בסימן קפ"ז

סעיף ה' י"ל דכיון דרוב דם שיוצח

מהחשה שאין לה מכה אתי ממקור לא

נחשב זה לספק כלל וכיוצא בזה כחבר

כתום' פ"ק דכתוכות דף ט' בפשט

דספק ספיקא שם וא"ל 'ממ"ש רמ"א

ספק ספיקא בסימן קפ"ז סטיף ה'

דכתם יש מכה ואפשר שהיא מן

כלדדים ועל זה קאי הספק ספיקא

ובכסף משנה נתן תירולים:

(ג) שהיא פסאה. שחכי חומר דם

ינא כחרדל ונתקנח או נימוק דהרגשה

מה שהקשיתי מזה על סעיף ע"ו:

ו"א מ"א וכרבי מאיר: מי שם מהך ברייחא דלמיל דמשתע אם עברו ימי הטיבור והכנקה אפילו בראים ראשונה מסמא מעת לעת לכ"ם ועוד מסכרה כשנסתלק הגורם חור כאורח

(מקומו יפיותו : א מיתרא דשמואל מדה דף מיתרא ----א מיתרת השמומת נהה דף
ל"ו ע"כ: ב ממקרת הנמלח
שם ומשוה דף כ"ח פ"כ
שם ומשוה דף כ"ח פ"כ
ה"ה כפ"ט מהא"כ שומת
הרמ"ן והרשב"א (פרש כן כא
דפס רב אפי (בר וירל דכתמים לריכין הפסק שהרם שם דף נ"ג ע"ב : (°) פירוש שלרוכה להמהין המשם ימים: ד מ"ה פו' כמ"ו דודמי ינמ טפת דם כהרדל ונתקנת או נימוק מהא דמקשה אי דארגישה לאחר זמן אמאי פטורים וכו' שם דף נ"ו ש"כ:

בית הלל

(פימן ק"צ שו"ע סעיף א') אָם הרגישה שנפתח מקורה להוציא דם וברקה אח"ב ולא מצאה כלום. עי' לעיל סימן קס"ג ס"ל דל' שם אם כרצישל שנעקר מקורם ויצא לכים שנעקר בחינון פמחב חעים שלח ילח לחון אכל בכאן מיירי שהרגישה שנטחח מקורה להוליה דם ובדקה חחר כך ולה מלחם כנום יש לשמחה דוודהי ילה דם כטיפת חרדל ונחקנה או פימוק לכן כיא טמאכ ומקור דין זה כוא מח"ה ומכיאו בים יוכף בסימן זה והנה ראוי לדרום דין זה ברבים כדי שידעו בכל דין זה כי לחו כולו שלמה דינה גמיכה ובפרט נשים כי מחחר שבודקו' עומם וחינה מנחה כלום סברה שהיה מהורה ובחמת יש לחוש שמת ניפוק תו נחקנת טיפה דם וק"ל :

גליון מהרש"א

(סימן ק"ל ש"ע סעיף ה") דבר תורה כו' וחכמים נזרו על כתם. מיהו בשמשה ואחר כך מצאה כתם והוא יבש שא"א לומר ראוי שתהא מכואה בראוריי דאיפור הרנישה וקסברה דרנשת שטש בדאמרינן ר"ס סדרי מהרה ר"ם קפ"נ: (מס) (אם תרנישה שנפתח מקורה כו' . יש מי שאומר שחיא ממאה דחוקת ראתה כחוקת הופת וע"כ . גסשטרת ופציקה פרארה

עצי לבונה

(סימן קפ"ם שר"ע סעיף לדר) תוששת לרח ראשון שהיא שונעת בו . עש"ך סקע"ם שכתב וסטור כתב במסקנה נגם כרמכין שחינה תוורת עד שתנחם פיח וכו' ולח ידעתי למה סשמים המחבר דעתם וכו' . אכל מדברי הראב"ד שהציא הב"י לא הראב"ד שהציא הב"י לא משמע כן שהרי כסב הכ"י וו"ל הראכ"ר בספר כעלי הנסש חשה שאינם רואה ביתי עיבורם וכימי מניקוחה וחחזור לרחום מפינו מם חורה לווסח ברחשון פ"ל קבשה לה ווסח ויש מי שמושר מפינו לה רחשה חוששה שמושר מפינו לה רחשה חוששה

מקור מים חיים

מהדורת בניינה בימן פ"ו דרשתו דרווקה סיכה שסים לה מתחלה ווסת קבוע בימי מניקתה ופיבורה ח"ל לתום לווסתן כקבוע לכם ומכל מקום אם עברו ימי עיבורה וכבנקה לריכה לתום לווסתו אבל ביכא דלא כיב לם מתחלה ווכת קבוע רק שאינו קבוע ומכל מקום תוששת לו כשהגיע שונות הווסת כיפי שיבור ומניקה אף אח"ל שעברו ימי שיבורה ומניקתה א"ל לתוש לווסת שחיט קבוע שסים כה מקודם עיבורה וההנקה וע"ב בדקדק כן מלפון הרשכ"א בעה"א ומדכרי מרן הב"י ז"ל ועיין שם :

יד אברהם

(סימן ק"צ סעיף א') אם הרגישה שנפתח מקורה כו' ולא מצאה כמס י"א שהיא פמאה . עיין ברדכ"ו ח"ל פי' קמ"ע שחלק על זה :

אפינס מוששת לר"ח ראשון. ואף אס לא ראחם בו מוששת בו'. עיין דוכתי: עד חוששת לר"ח ראשון. ואף אס לא ראחם בו מוששין לר"ח שני וכן לג' שאינו נעקר בפחות מג' פעמים . ב"י והאחרונים קצ (א) עד שתרגיש שיצא דם מבשרה . לפי שנחמר בבשרם ופשוט הוא: עד שהיא פוגעת בו . והטור כ' במסקנח בשם הרמב"ן עד שתרגיש בבשרם פירושו אפילו אם סים רואה טהורה כיון שאינה חוזרת עד שתראה פעם א' ומשחראה פ"א מוזרת לוסחה אפילו

אינה רואה בזמן וסתה ע"כ וכן דעת הראב"ד בספר בעלי נפש ומביאו ב"י ולא ידעתי למה השמיע המחבר דעתם דהא רביסנינהו וגם דעת העור נראה כן ועוד דהח בוסתות דרבנן שומעין להקל: ער א"א לחוש כו' . שהרי אין כחן שום רחיה שנשער בהפלגה ממנה : קצ א ואם הרגישה שנפתח מקורה כו'. עיין לעיל סימן

בזה וכן הרין אם היה לה ומת הגוף או לזמן ידוע אבל אם היה ומתה ומת ההפלגה עו (יי) שתחזור לראות (עו (יי) אי אפשר לחוש עד

חזרה לראות (ג) אפילו פעם א' חוששת יום ההפלגה שהיחה למודה להפליג:

כצ דיני כתמים ובדיקת האשה. ובו נ"ד סעיפים:

א [א] " דבר תורה אין האשה מממאה ולא אסורה לבעלה (א) עד (א) שתרגיש שיצא דם מבשרה (ב) י והכמים (6) גזרו על כתם שנמצא (ב) בגופה או (ב) בבגדיה [6] שהיא ממאה ואסורה י לבעלה אפילו לא הרגישה (ג) ואפי׳ בדקה עצמה ומצאה מהורה (ד) וצריכה הפסק מהרה שתבדוק עצמה ותמצא מהורה ואח"כ תמנה שבעה נקיים דוץ מיום המציאה [ה] (כאלו כאסה (°) ודאי וכמו שימבאר לקמן סימן קל"ו) א י ואם

(ג) שמאה (ד) שנפתח מקורה להוציא דם (ה) וברקה אח"כ (י) ולא מצאה כלום [3] יש מי שאומר (ז) (ג) שהיא ממאה:

חידושי רע"ק

נמש"ש בברייתא לר"מ וכנ"ל: [ה] עברו כו'. ממש"ש כל ימי עיבורן כל ט' וכמש"ש בברייתא לר"מ וכנ"ל: [ה] עברו כל ט' וכמש"ש בל ימי עיבורן כל ט' וכמש"ש ברייתא לר"מ וכנ"ל: [ה] עברו במעוברת כ' ממניברת כ' ממניברת כ' ממניברת כ' ממניברת כ' ובעוברת במעני' ב' ושמי בבתני' מיא א':[ה] וצריבה כו'. נ"ב ב':[ה] כאלו ראתה שלא אמרו כו' ובנמ' נ"ם א' ובתמים עצמו ט': [ב] בנופר א ט'. שם במתני' נ"ו ב' ושמי ברקה כו'. כמש"ש בבתני' מיא א':[ה] וצריבה כו'. נ"ב ב':[ה] כאלו ראתה

פתחי תשובה

י"ג) וא"כ כ"ש במטוברת ומניקה דעדיפי מאשה שיש לה וסת ש"ש: (לב) מיסתן הראשון. עי' במשוי ע"ב מניינא חי"ד פי' ש"ו שכתר דדוקא לוסת בקבוע תוזרת להוש אכל לוסת שאיני קבוע ביון שנמענרה ומסקה דמים שוג אינה לריכה למש לו כלל אחר ההנקה ע"ש: (א) שהרגיש. פמ"ש לעיל ר"ם קס"ג דג' מיני הרגשות יש לענין שמהא מחאה מדאורייתא ע"ש ועי' נס"ש שהניא דכרי מורו במשובה שב ישקב שהחב באשה בדאתה

על כנה בלבד אמרו אלא על כל אדם אלא שדברו חכמים בסוד ע"ב ולכאורה כוא פליאה נשנבה ביאור הגר"א

באר הישב

חוששת לוסת זו: (נה) פוגעת. ואף אם לא ראמה כו חוששת לר"ת שני וכן לני שאינו נעקר בסחות מג"פ והרמב"ן כחב שאינה חוזרת עד שתראה פעם אחם ומשחראה פ"א חוזרת לוסחה אפילו אינה רואה בזמן וסחה וכן דעת הראב"ד ולא ידעתי למה השמים המחבר דעתם דהא רבים נינהו וכוד דבוסחות דרכקן שומעין להקל עכ"ל הש"ך: (נו) שתחזור. שהרי אין כאן שום ראים שנשער בהקלבה ממנה . ש"ך

כצ (מ) גזרו . כחב המ"ז א"ל כא הוי ס"ם ספק אם יצא מתנה או מעלמא ומת"ל ממנה חימור למו מן המקור אחי וכמ"ם בסיי קפ"ז כ"ה י"ל כיון דרוב דם שיולא מהאשה שאין לה מכה אחי ממקור לאו נחשב זה לספק כלל ובסי

השלמים

בא מן המתור לא נחשב זה לספק כלל ואין להקשוח ממ"ש רמ"א ספק שפיקא בסימן קפ"ז סעיף ה' דהחם יש מכה ואפשר שהוא מן הלדדים ועל זה קחי הספק ספיקת עכ"ל דבהמת מדברי רמ"ח לפיל סימן קפ"ז משמע דבפק רחשון הוח שמח בא מן הנדדים ולא מחמת מכה דאל"ב הכל שם חדא ספיקא הוא אי מחמת המכה או לא ואין כאן חרי ספיקות להקל כלל אבל לענ"ד נראה דה"ם דהוי ספק ספיקה משום דחיחרע לן רובה כיון דרוב נשים אינן רוהות מחמת חשמיש ממקור לכן הוה ספק ספיקא גמור (וכה"ג מבואר בש"ס דכחובות דף מ"ז ובב"ב דף ל"ם) ומהאי טעמא חשיב הכא ג"כ ספק ספיקא כיון דרוב נשים מרגישין בעלמן אם כוחות דם איתרע לה רובת והוי ס"ם גמור אי לחו מטעמים שכתב הכ"מ וק"ל: [כ] יש מי שאומר שהיא ממאה. אף שכנ"י לא נמנא מי שחולק בזה מ"מ כ' כלשון ויש מי שאומר לפי שלא מנא הדבר כשום פוסק רק בח"ה לכן כחב בשם ים מי שחומר וכן הוח דרכו בש"ע כמ"ם הסמ"ע כמה פעמים ונרחה דבהני נשים שכן בחזקת מסולקת דמים כגון מעוברת ומניקה דאפילו נפתח מקורה פהורה

ועמ"ם ס"ק ל"ד: [מ] חוששת לר"ח הראשון. ומף מס למ כממה בו מושפמ לכ"מ שני וכן לג' שמיט עוקר בפחות מג"פ. ש"ך בשם ב"י והמתרומים: [נח] שהיא פונעת בו . פסק המחבר כהרשב"א לפי שכחב בב"י שכן משמעות הש"ם מלחה בסעמת ע"ש והש"ך מהמיה על המחבר שפסק כזה להחמיר נגד דעת המור והרמכ"ן שפסקו דחינה חוששת אח"כ ראחה פעם אחת: [נמ] אי אפשר לחוש. כיון

שחין כחן בהפלגה שום רחיה שחשער ממנה ועמ"ש לעיל ס"ק נ"ב: בנ [6] שהיא שמאה. וכחב הרמב"ם בפרק ס' מהח"ב ופומחה זו מספק שמח כחם זה מן החדר הוח בח וכחב הכ"מ קשה לי הח ספק ספיקח הוח יכו"ל לחשרי שפק מגופה ספק שלא מגופה ואח"ל מן גופה שפק מן החדר שפק מן העליה וסהור וי"ל דאש"פ כן החמירו בו חכמים משום דאיפור חמור הוא (וכן משמע צש"ם דנדה דף י"ס פ"ח להחמיר על דברי חורה פירש"י שלח להחל בכדה גמורה) ועי"ל שמאחר שאין לה דבר לחלוח בו החמירו כאלו הוא מגופה ודאי ואין כמן אלא מפק אחד שכ"ל והפ"ז כמב די"ל דכיון דרוב דם שיולא מן האשה

292

ב (ד) [ג] יי לא גזרו בתינוקת שלא הגיע זמנה

אפילו הביאה שתי שערות יוכן אפי' היתה יתירה

מי"ב אם בדקוה ולא הביאה כ' שערות גבין

שהיא בתולה [ק] יבין שהיא בעולה [ז] יואפילו אם

ראתה כבר ב"פ [ח] אבל לאחר שראתה ישלש

פעמים חוששת לכתם:

ב (ה) י היתה שופעת כמה ימים או שהית' מזלפת

אחת עד שתפסיק ד [ו] [מ] "א אבל אם (ג) פסקה

מעט וחזרה וראתה שלש פעטים אפילו ביום א'

הרי זו מוחוקת בדמים וכתמה ממא יי ויש מי

שאומר שאין כתמה ממא אלא א"כ ראתה(ו) דם

שלשה וסתות (ויש להחמיר כסברה הרחשונה) (היה סברת

רש"י ורשב"ה והטור):

ד" תינוקת שלא הגיע זמנה לראות וראתה ג"פ

חוזרת (ז) לקרמותה הוכתמה מהור (י) עד שתחזור

ותראה שלש פעמים:

[יב] כגרים ועוד (מ) פי ושיעור (י) הגרים הוא

ופסקה מלראות שיעור שלש עונות שהם צ' יום

מיף אחר מיף בלא הפסק אינו אלא כראיה

לראות [ו] רהיינו שהיא פחותה ב (נ) [ו] (ח) מי"ב

דאורייתא היא היכא דליכא למחלי במידי אחרינא . חיה מביאו ב"י:

(ד) לא גזרו בתינוקת . *)כ' רש"ל והחידות כל חשה שיש לה בעל

ה מימרה דרב יהודה וכו' שם דף כ' ע"ה: ו טור כשם הרשב"ה: ז מדתנן לענין דיין שעתן חיזו בתולה כל שלח רחתה וכוי שם דף ז' ע"כ לחתה וכין שבר דף נייני מה מתחה וכין עמנים: ה מותרא דעולת א"ר יותנן וכון שם דף יי שיני: ש פור בשם אכין יי ש"ב: ש פור בשם אכין וכרעת ר"ח (והר"ץ) הרשב"ח] והרשב"א: מימרא די עוור וכ"ל מדכר חלקים בר טובים שם : יי עוור וכ"ל מדבר וש"יו וכ"ל התרבר ה"ל מדבר וש"יו וכ"ל התרבר ה"ל מדבר ה"ל מדבר ה"ל מדבר ה"ל התרבר ה"ל סרשכ"ת בפי' כת"ה ממימרת דרב שימי בר חיית שם : דרב שומו בר חייא שם:
יב ברמכ"ש בה"ט מהלכות א"יב
דרב מולדטת וכל כאיה דוסת אחת
מקרי מולסת: יג טור וכ"י
הרשב"א במ"בחיים דמינוקת
שלא הגיע זמכה לראות וכוי
שם דף טי ש"ב אש"ב דרשנית
לעניןדים שטתה ה"ה לכמנים:
לעניןדים שטתה ה"ה לכמנים: יד כרכי חנינה כן הנטיגנום שם במשנה וכדמשכם כב חסדא שם דף כ"ח ע"כ הסכמת ספוס' : מו ממשנה ריש

נקודות הכסף

(סיפן ק"צ בפ"ז ס"ק ר") העתיק דכרי מהרש"ל וכנר הקשיתי עליו בש"ד ס"ק ג' : (בפ"ו ס"ק ה') דכריו דחוקים דהת הט"ו כתבו סתמח כמה ימים ועוד דהחום מעיד ע"ו דה"ל בתהים שופעת כמם ימים כלומר ג' או ד' ימים או אפילו ב' ימים ותחיה:

תורת שלמה ומ"ם: (ב"ע סעיף ה') לא גזרו על הכתם אא"כ יש בו כגרים ועוד. וכנסצא כנה מעוכה בו עיין

גליון מהרש"א

עצי לבונה

לווסת הרחשון ע"ש. הרי שבשתי הסברות חלקו על הרמב"ן שכטברא הראשונה הוא דווקא חזרה לווסת הראשון ולרמב" אפינו לא חזרה לווסת הראשו רק רחחה פ"ח חוששת לוושתם כדעת הי"ח שהכיח העור ולסברא השניה כמב כיון שעברו עליה ימי מניקחה מוזרת לווסת הראשון אפילו לא ראחה כלל והוא כדבריו שכתב

מקור מים חיים

(פימן ק"צ שו"ע סעיף ג') היתה שופעת וכו'. עפ"ז סק"ד ומבית דברי הכ"ת ז"ל והקשה עליו וז"ל וקשה דהח בהדיח אמר בגמרא דשופעת מותר וסוסקת אסור ש"מ דטוסקת קאי אשופעת ולא הבנתו הקושית דהת השים מוקי לם ההית דשופעת היינו מדלפת והןשופעת היינו מדלסת ולכך פוסקת אסור דהא לדעת הכ"ח ג"כ במדלפת אמור היכת דפסקם מעט בנחיים וחשבינן לה לשתי כתיים דהת קשית לדעת הכ"ח ז"ל מחי סריך הש"ם מכלל דשופעת כי נהרא אימא דשופעת מיירי שפוסקת מעט כנתיים ויכול להיות דחיתה ומ"מ תשביט לם לראיה אחת ומצאתי בגליון הב"ח כמב ישן נושן וניכר שחחד מגדולי הדור כמב עליו סגרות פרגיש בקושיה זו על סב"ח חלה דבאמת נרחה דעת הטור דנקט שופעת או מדלפת ה"ם שופעת היינו דשופעת כל ז' ובנתיים הפסיקה ולא לגמרי כפסיקה רק מדלפת בנתיים ומדלפת סיים דכל סו' היא רק מדלפת רק דבגמרת הים סכור דשופעת כל ז' כלי הפסק מדלפת דלפ"ד היה סכור

דמדלפם ה"ה כפוסקת וע"כ שופעת כל ז' זע"כ סריך הש"ם דח"ה דתיה וכן מנחתי כגליון הכ"ת ובספר פלחי שפירשו כך והוא נכון :

, אחד מטיף א' ומה שכתכתי שם : ב מי"ב שנה ויום אחד כן הוא במקנת ספרי הטור וכן הוא בש"ם וכוסקים ופשוט הוא : ג בין שהיא בו'. כתב מסרש"ל והחידות כל חשה שיש לה בעל תוששת החשת לכתחילה לכתמיה חפילו הית קענה דהת אפילו לדם בתולים לכחמיה ואפילו היא קטנה שהרי אפילו לדם בחולים מוכים ז' נקיים מוכין שבעה נקיים ואין להקל מן המנהג עכ"ל : (ה) חיתה שופעת ואין להקל מן המנהג עכ"ל והב"ח כ'

דודאי אין לסקל מן המנהג אבל ראייתו מדם בתולים אינה ראייה דהתם כיון דהדם היא בגופה יש להחמיר טפי מבכחמים ולפעד"נ מדקחמר ש"ם בקטנה שחפי' סדינים שלה מלוכלכי' בדם ולא קאמר רבוחא שאפי' גופה מלוכלך בדם אלמא דוקא בסדינין תלינן להקל אבל לא בנמצא על גופה על"ל וקשה דהא טעמא דשריומא הוא בקטנה שחכמים לא גזרו בה וכדכתב רש"י והרשב"א בת"ה ושאר פוסקים וא"ב אוקמוה אדין תורה דאינה טמאה כיון שלא סרגישה וכן משמע ממ"ש הט"ו דבר תורה אין האשה שמאה עד שתרגיש כו' וחכמי' גזרו על כתם שנמלא בגופ' או בבגדיה כו' ולא גזרו בתינוקת כו' משמע דלא גזרו בחינוקת כלל אפילו בנמלא על גופה והא דקאמר בש"ם סדינים שלה מלוכלכים נראה דה"ה גופה אלא אורחא דמלתא נקט וע"ק דהת קי"ל לקמן סי' קל"ג דהבועל קטנה תפי' לת רתחה דם כלל טמחה ה [יא] יי לא גורו על הכתם אלא אם כן יש בו אבל כ"ל דאין ראיה כלל מדם בתולים

וכמ"ש הרח"ש ר"פ חינוקת גבי דם בחולים וז"ל וכ"ל דעעם חומרא זו לא בשביל שנחום שמא יצא דם מן המקור כו' אלא הטעם משום דבעילת מצוה לכל היא מסורה ואין הכל בקיאין בין קעום לגדולם ובין ראחם ללא ראחם ועוד משום דבחחן יצרו תקפו הלכך הסכימו רבוחיט להשווח כולן עכ"ל ומביאו ב"י והב"ח וְסְדֹרִישְה לֹקמוְסִי׳ קצ"ג מה שחיובן סכא וק"ל וגם מ"ש הב"ח דודחי חין להקל מן המנהג כו' אומר אני שאין בזה מנהג וגם מדברי מהרש"ל גופו נראה שאין מנהג בזה רק בדם בחולים ומשם למד לכאן ועוד דהדבר ידוע דדבר שחינו מלוי חין שייך בו מנהג וכמו שכתבו הרמב"ם והכ"מ סוף פי"ח מהלכות מאכלות אסורות ע"ש וגם אילו היה המנהג כן היה

הרב כוחבו בהג"ה וכ"נ דעת הט"ו ושאר אחרונים שאט"פ שכתבו לקמן סימן קל"ג דאפי' הכועל הקטנה שמאה (וגם הרא"ש ורוב הפוסקים כ"כ ע"ם הש"ם וכדלקמן סימן קל"ג בבית יוסף ע"ש) כתבו כאן דכתמיה טהורים: ד אבל אם פסקה כו' . לא קאי אלא אמולפת אבל בשופעת אפי׳ פסקה מעע וחזרה וראתה והפסיקה כך הרבה פעמים כיון שהיא שופעת אינה אלא ראי׳ אחת דאי אפשר לאשה שופעת כמעין כמה ימים ותחיה ול"ע. ב"ח: הן ובתמה מהור. חפילו חזרה לראות בעונות שהיחה למודה וכדלעיל סימן קפ"ע סכ"ז עד שתראה ג"פ:

חידושי רע״ק

דמתורה ומדמי לו' כסו דאינת חוששת אף למ"ד וסתות דאוריתא ע"ש ולענ"ד יש לחלק ומדברי התפל"ם גבי מעוברת שמרנישה שנפתח מקורת לחוציא חולד מבואר דל"ם כהמנ"י וכ"כ בפשימות כת' נו"ב מ"ת סק"כ: (סטיף ס') אא"ב, יש בו כנרים. ואם חדם נצרר

אף אם לא מנאה כלום וכן יש להוכיח מדברי מהרא"י שהביא בח"ה שם סימן כמ"ז כיון דהרגשה סברא דאורייתא הוה כלפ"ד וסחות דאורייתא דאפילו גדקה ומצאה סהורה סמאה כדאיחא בפרק כל היד עכ"ל ומבואר להדיא בש"ם דנדה דף פ' דאפילו למ"ד וסחום דאורייתא לא בעי בדיקה בימי עיבורן וא"כ ה"ה הכא ודוק הימב וכל זה אם לא מנאה כלום אבל אם מנאה מראה לבן וכיונא צו משאר מראות המהורין אף שהרגישה מהורה בכל ענין במבואר לעיל ריש סי' קפ"ח: [ג] לא גזרו בתינוקת. משמע אפילו א"א למלות בדבר אחר וכ"כ

כו' . בגמ' דנדם איתא חינוקת שלא סגיע זמנה לראות ושופעת כל שבעה אינם אנא כראים אחת פוסקת הוה לה כשתי ראיות אמר רב שימי מזלפת אינה כרואה והא קא חזיא אימא אינה כשופעת אלא כפוסקת ופרכינן מכלל דשופעת כי נהרא פרש"י מכלל דשופנות דחמר לעיל אינה אלא ראיה אחת היינו דשפעה כי נהרא בתמיה כיון דמזלפת אינה חשובה שופעת וא"א להיות כמעין כל שבעה וחיה ומשנינן אלא אימא אינה אלא כשופעת . והנה לפי המסקנא הא דאמר תחילה שופעת כל שבעה היינו מזלפת דהא א"א בשופעת כי נהרא וא"כ לכאורה קשה על העור וחש"ע שכחבו היתה שופעת או מולפת דהא שופעת נמי ע"כ מולפת ומו"ח ז"ל פירש דשופעת היינו ששופעת בהפסק בין זו לזו ואפ"ה חשבינן לה לראים אחת וכן מזלפת טיפין טיפין בלא הפסק ומ"ש אחר כך אבל אם פסקה מעט כו' לא קאי רק אמזלפת

אבל בשופעת אפי׳ פסקה מעט והזרה וראתה והפסיקה כך הרבה פעמים

כיון שהיא שופעת הוי ראיה אחת וצ"ע שכ"ל וקשה דהא בהדיא אמר בגמרא דשופעת מותר ופובקת אסור ש"מ דפוסקת קאי אשופעת ומלבד זה קשה לחלק בהפסקה בין מזלפת טיפין טיפין מהפסקה בין שופעת. ודברי הטור והש"ע הס מתוקנים דודאי שופעת שזכרו כם הוא שופעת ממש כי נהרא בלי הפסק ואט"פ שאמרו בגמ' שהוא א"א הייט כל ז' דלא בחנם כתב רש"י כל ז' אבל העור והש"ע כתבו כמה ימים דסיינו ב' או ג' ימים וזה ודאי

אפשר שתחיה וממלא שכל שיש הפסק בין הראיות הן בין שופעת הן בין מזלפת עיפין נחשב לשתי ראיות. *)כן נ"ל פשוע:(ך) דם ג' וסתות.פי'

ביאור הגר"א

הל"ח ודלא כמשמע קנת מלשון רש"י שם כתחלת פירושו ע"ש: [ד] פי"ב שנה ויום אחר. ש"ם ופוסקים ועיין בח"ה סימן קל"ה: [ה] בין שהיא בעולה. וכחב מהרש"ל והחידות כל חשם שיש לה בעל חוששם לכחמים וחפילו היח קמנה שהרי אפילו לדם בחולים מונה ז' נקיים ואין להקל מן המנהג ועיין בש"ך שהשיב עליו דחין להחתיר אף בזמן הזה בשום ענין בקטנה בכחם שלה אפילו נמצא על בשרה המשמעות הסוסקים: [1] אבל אם פסקה מעצי. בין שהיא מזלפת או שופעה מ"מ כיון שים הפסק מקרי שהי לחיות וכן משמעות הש"ם וכתב הפ"ז ודלף פ"ו דנגעים: מו כם כמשנה:

יו ברויחה שם דף נ"מ ע"ב: יח טור בשם הרמכ"ן וכן כתב הרשכ"ה מדברי הראב"ד בספר

בעלי הנפש מדלא הזכירו פול

של מקום פלוני וכרכי אכהו כל

שיעורי חכמים להחמיר חון

מכנרים של כתמים להרג בם דף נ"ח ע"ב: ים הרבב"ח

לח"ה וכן כתב ה"ה כפ"ט מהל"

והרמכ"ן : ב רמכ"ה שם (והנה"מ בשם רבי שמחה):

בא הרח"ם שם נפסקיו (לדעת

ב"י) משום דהוי כנמעסקה בכממים וכ"כ הרשב"ח

נקודות הכסף

(בשו"ע מעיף ה') נדפס טעות כספרים כ"ד שערות וגם כספרו נדפס נטעות ולא השגיה

לחקן המעוות וכש"ך חקנתיו:

דגול מרבבה

ם לכן דעת "ן ברתנ

3"6

קמז

ג"פ בכל פעם וסת בפני עלמו : (ז) גרים יותר גדול . דאמרינן דאפשר דים כינה יותר גדולה: (ה) אם הרגה פשפש. הוא וואנ"ן . אבל בלאו סכי לא חליק בפשפש בל"ח: (מ) או הריחה ריחו כו'

שכיח משמע דבמקומות השכיחים תלי׳ בהו כמו במאכולת וכ"כ הרשב"א בהדיא הביאו ב"י דאז תולה בפשפש עד כתורמום אלא שהרב ב"י שיכל את ידיו וכ' שיש לפרש דברי הרא"ש מה דכתב הרא"ש לא שכיח הייכו לא שכיח שיהיה כמוך לגוף כ"כ ולא חריח ריחו וכתב אח"כ שיש לדחות לומר כן והביא עוד דברי הרב המגיד שהביא דברי רשב"ח וכתב עליהם שהרמב"ן

כמ' עדשים [יג] (ג' על ג') (מול) ו ושיעור עדשה [י] ב"ד שערות (אגור בשם מהרי"ל ז שהוא ל"ו שערות דן [יד] כמו שהן (ה) קבועות (יא) בגופו של אדם) (תשובת מהרי"ו סימן כ"ב) ם [9] וכל זמן שאין בו כזה השיעור יי אנו תולין לומר (יב) דם כנה הוא אף על פי שלא הרגה כנה אבל כשיש בו כזה השיעור אין תולין בכנה [מו] "בין אם הוא מרובע או אם הוא ארוך "ואם נזדמן לה (ז) גרים יותר גדול מזה השיעור משערין בו:

ר "הא דבעינן שיעורא בין בכתם הנמצא על חלוקה [מ] בין בכתם הנמצא על בשרה י (מז) י וי"א (יג) שלא אמרו (ו) אלא בכתם הנמצא על חלוקה אבל כתם : הנמצא (יד) על בשרה בלבד במקומות שחוששין להם אין לו שיעור ז (ת) יא נין ניין כא אם הרגה יב (י) פשפש (מ) ניתן או הריחה ריחו תולה בו

(שו בתורבום (פילוש מין ממיני הקטניות שהוא מר ובלע"ו לופיל"ו):

פסה דלא כוותיה משום דרא"ש וט"ו לא ס"ל הכי ואינו מוכרח דאפי' יהיה פי' דברי הרא"ש כפי' השני שכ' ב"י מ"מ אפשר דלטנין הסברא מודי' דהיכא שהוא מלוי חולין בו ולא דבר מזה וכ"כ ר' ירוחם נכ"ו ח"ב דאם נתעסקה בפשפש כו' או במקומות שנמלאים הרבה מהם שיש עיירות ומקומות שמלויים לרוב חולים בו עד כתורמוס טכ"ל. וכבר נודט דרבינו ירוחם כתב ספרו ט"פ דברי הרא"ש [וטוד] דבכתמים שומטין להקל: רב פשפש . בל"א וואנץ. פרישה :

וכל הסוניא כווחיה: [לנ] נ' כו' ושיעור כו'. שם בסחני' דננעים: [לד] (ליקום) כמו שהן כו'. מס"ש בח"כ פ' תוריע שער לכן ומחית מה שער לכן סקום ב' שערות אף מחיה סקום ב' שערות כו' הא כיצד כו' (ע"כ): [מן] בין אם כו'. כמש"ש נ"ם א' לא לעלם כו' ומשטע דמסקנא חכי דלא קאמר דלמא: (ליקום) בין אם דוא כו'. דאינו מחלק

לעולם כי ומשסע הספי דלא קאמר דלמא: (כיקים) בין אם ודא כו . דאינו מחפק בניים ועוד דדסי לטכנו שבטפח עשולעני בעל יהיה, ידין אי אין אין יידי בעולם בין ענול למשוך אלא משום דמשוך דם קינוח הוא כמ™ש בתוספתא והביאה הרא"ש שם וכמ"ל א לעולם כי ועדא"ש סוף פרק ח' ובכתם כי '(ע"כ): [מז] י"א כי' . מעמו ממש"ש נ"ח א' מפין כי' ומפרש דבפפין קפנים דומיא דשם נ"פ א' וכן פי' כל המפרשים במ"ש בח"ה בשמם ומפרש הרמב"ם הבעיא אם צורתן מוכחת שאינן כן הגוף וכמ"ש במ"ם הא בלא"ה מסאה אבל הספרשים פי' הבעיא לענין צירוף אם שוח לחלוקה האם עמסרפין וו"ש במ"ח וו"ם דח"מ כי' ודרשב"א כ' דבכ"ע שוח לחלוקה אלא במיפין נדולים כגרים קמיבעיא ליה ומפרש כדברי הרמב"ם אם צורתן מוכחת כנ"ל וזהו סברא האשונה דמ"ח היה כדבריו כו': [דֹן] או כי' ער כו' . נמ' שם: "ראשונה דמ"ח שלא חילקומ"ם מסכים הרשב"א שם לסברא שניה רס"ח למעשה: [דֹן] אם הרגה כי'. עתום' שם ד"ה כדבריו כו': [דֹן] או כי' ער כו' . נמ' שם ב

באר הימב

באר הישב

(ה) קבועות. ר"ל עם החלל שביניהם ולא ממה שהן דבוקין זה אלל זה ממש.

(ה) קבועות. ר"ל עם החלל שביניהם ולא ממה שהן דבוקין זה אלל זה ממש.

משמע כדיעה הראשונה שם וכה"א לקמן ס"ח ולפע"ד אין להקל כלל דבש"ם

משמע כדיעה הראשונה שם וכחן עכ"ל הש"ד: (ו) ששש"ש. חוא וואל"ץ בל"א

משמע כדיעה הראשונה שם וכחן עכ"ל הש"ד: (ו) ששש"ש. חוא וואל"ץ בל"א

משמע כדיעה הראשונה שם וכחן עכ"ל הש"ד: (ו) ששש"ש. חוא וואל"ץ בל"א

משמע בדיעה הראשונה של שבס וכחן עכ"ל הש"ד: (ו) ששש"ש. חוא וואל"ץ בל"א

מדועה הרשב"א דבמקומות שהפשסש והרחש מלויים חולין בהם כתורמום אע"ש שלא

מדועה הרשב"א לשמר של בהיש משיד בדול משערים כו. ולכן מכנ דעתה שמהלאים עוד פולין יותר בדולים מלה וואלים ברוצי באכוע לאו משער בדול שלא הראשונה במיד מלון להוע מוה לאומי שלא בחולים מור במיד משור בדול שלא מולי במיד משיד בדוקהי אחריו ומלאה שישור ואל מו בכנ לקות משליו בל שלאים היש בשיד אלא וואלים ביש לשתר בל על מש משל לדפף הראש שישור בדול של משור לדפף הראש שישר בדול וש"ד בדוקהי אחריו ומלאה שישור אל מש משל לדפף הראש שישור בדול שלא לאומים בל שלא משור בדול שלא הראשונה שלא בדיעה משל החליו ומלאה שישור אל ביש במשליו המולים שור פולן מהים משחת הראשונה שלא בדיע מש הראשונה שלא בדיע משה בשלא הראשונה שלא בדיע משה בדוק של בחלים משור בלון לל מולים ללא משור לאל מול ברכן ועמאו אותם בם לכשלה שלא הראשונה שלא בדיע מול במול הראשונה שלא בדיע מול במול הראשונה שלא בדיע מול בתלא הראשונה שלא בדיע מול במול הראשונה שלא בדיע מול בתלא הראשונה שלא בדיע מול במול הראשונה שלא בדיע מול בתלא הראשונה שלא בדיע מול במול במול הראשונה שלא בדיע מול במול הראשונה שלא בידיע מול במול שלא מול בידיע מול במול במול הראשונה שלא בדיע מול במול לא הראשונה בליה מול במול שלא הראשונה בליא לא מול במול המול מול במול המשלא בידיע מול במול אלא בידיע מול בשלא הראשונה שלא הראשונה בליא להמול בתול המשלא מלון במשים שלא מול לא במשלא מול לא במול במול הלא לול במים בליה מלא בידיע מול במיל במול הלא לול במשור האין לל מידן ופרין שלא שלא לאל הואשונה שלא לאלות במול לא המשלא בידיע מול במול הלא המול בידי להתם בליה לא הפיר ווא בידיע להוא בידיע להוא בידיע להוא בידיע להוא בידיע להוא בידיע להוא בידיע להתם בבידיע להתם בבידיע להתם בבידיע להתם בבידים אלא לאום במלים

ככ"ח ואחריו נמשך הש"ך ואף שבנה"כ השיג על הע"ז בזה מ"מ אין דבריו מוכרמים וברורים כלל וע"ש: [1] כד' שערות . דהיינו ארכה כלמיחות שחי שעכות כחבה כלמיתות שתי שעכות דהיינו למיחות (עיין סרישה דגם יניקת הפערות שבלדדים קאמר) המקומות של שערות עלמן נמלא דע' עדשים שבכל

ତ୍ର ବର ବର ବର ବର

עדשה ד' שערות הם ביחד ל"ו שערות דהיינן ששה שערות על ששה במרובע נמנא שבכל עדשה יש מקום לנמיחות ד' שערות וכן משמע להדיה מלשון הברייתה דחורת כהנים פ' תזריע והוח פי' המשנה פ"ו דנגעים וכמ"ם הרמב"ם שם בפי' המשניות שלו ובפ"א מהלכות סומחת לרעת וכן מבורר שם בכ"מ והדרישה בסימן זה

וזה הוא כוונת הש"ע כאן ושאר כל הפוסקים והארכתי בכל זה לפי שראיתי שבסוף ספר חום השני סימן נ"ז שכחב וז"ל חמן חנינן בריש פ"ו דמסכת נגעים גוסה של בהרח כגרים הקלקלי מרובע מקום הגרים כ' עדשות מקום עדשה ד' שערות נמנה שלשים ושש שערות ע"כ ול"ל דעל כרתך לה בה לומר כמו שיעור המקום שעומדים יחד בנוף חדם דהח חם עומדין במרובע וי"ו שערות בחורך ו' שערות יהיה המקום שסובלין ה' על ה' עדשות שהוח כ"ה עדשות חלח על כרחך ה"ק נמנח אם תחשוב לכל עדשה ד' שערות הם יחד ל"ו אף כי באתח לא יוחר הם מי"ו שערות ד' על ד' והרמב"ם פ"ק דסומחת לרעת כתב נגעי לרעת כגרים וכו' ל"ו שערות שש שערות אורך ושש שערות רוחב וכו' ודוקא מרובע כתבואר שם ברפ"ד ז"ל לרעת הבתים וכו' ובפי"ט מהא"ב גבי כחמי נדה וכו' אבל לא זכר מספר השערות רק הב"י בחב לה בססרו ביו"ד סי' ק"ן ולא הרגים שום פוסק מהחרונים בדבר זה ולע"ד נ' דלריך לפנים ולפני ולפנים עכ"ל חום השני א מבואר מדבריו שהכין דהא אמרינן דעדשה הוא ד' + + +

פנה בנה שערות היינו רק בריות שבין ד' שערות בלח בלח בלח במחת ויניקת השערות עצמם לכן כתב דהם לח יותר מי"ו שערות ד' על ד' לכן מתמיה על רמב"ם וכל האחרונים שלא הרגישו בזה אבל באתח שנג ככל יום הנם לשון המשה אינו מפורש הדבריו וגם החורת כהנים אלא כמ"ע והוא סשום ויחיישב הכל על נכון ווא אין בר בוה און אריך לפנים : [ח] וכל זמן שאין בו בוה

ושיעור עדשה כד' שערות כו' . כנ"ל דלח כמו קנדפס בספרים ושיעור עדשים כ"ד שערות והטעות נפל שהיה כתב ברחשונה כד שערות וסבר המדפים שהוא כ"ד ואינו אלא כד' : ז שהוא ל"ו . כלומר וז"ל כרח"ם שהביח בית יוסף אבל מסתמא לא תלינן ביה משום דלא שהגרים הוא ל"ו שערות דהיינו ו' על ו' לאורך ולרוחב : דו כפו שהם

חידושי רע״ק

ועב במק"א ואם היונו מרדדים הדק הי' בו שיעור גרים ע' בס"מ (מקס"א) ד"ה מיהו יש לפיון: (ש"מ פ"ס") אנו תולין לומר. במראה שהור ממאה אף פחות מגרים. בעל הנפש: (פ"ו) הנמצא על בשרה בלבד.בתפל"מ כ' דבהרנשה גם להרמב"ם בוודאי בע" שישור כגרים ועוד דרסי למכה שבנופה ע"ש ולענ"ד צ"ע לרינא: (ש"ן ססקי"א) שובער להקל.

פתחי תשוכה

קבועים כו' . ר"ל עם החלל שביניהם ולא כמו שהן דבוקים זה אצל זה ממש ועד"ר: מן וכל זמן שאין בו כזה : השיעור . ר"ל שחין כו גרים ועוד י וי"א כו' . והב"ח ס"ם י"ב פסק כהי"ח דלקמן ס"ח ולפע"ד אין להקל כלל דבש"ם (דף נ"ח ע"ח) גבי לח דילמח עביד כרמעה משמע כהרמב"ם *) דאל"כ תקשה מאי איריא החם על בשרו ספק טמח על חלוקו ספק טהור הא על חלוקו נמי כתם ארוך מלערף כדחיתה בברייתה ובט"ו לעיל סעיף ס' ודוק וכ"כ דעת התום' והרח"ם וכ"פ בסג"מ בשם רבי שמחה: יא אם הרגה כו'. ודעת הרשב"א דבמקומות שהפשפש והרחש מלויין חולין בה כתורמום אע"פ שלא הרגה והב"ח

(מימן ק"צ בש"ך ס"ק י') דאל"כ חקשה מאי איריא ההם על בשרו. זכריו ז"ע ניהל שם כנתרל דף נ"ו ע"ב ככר פירשו החילוק שעל כשרה ספק פמח ועל מלוקה ספק מהור הייט מתגור ולמסה ועכרה בשוק של טבחים אי נמי מתגור ולמעלה ואזדקרה נמי מתגור ולמעלה ואזדקרה

גליון מחרש"א

לקמן סעיף כ"ח: (פ"ע ס"ה) שאין בו כזה השיעור אנו תולין וכן לחומרא תולי בכנה לקמן סעיף י"ו: (מס) ואם נזרמן לה נרים יותר נדול. אבל מ"ש ששיעור זגרים כפ' ערשים אין לנו לשש כ"א בעדשים כינונים. ת' מעיל צדקה סימן כ"ו ועפ"ו עלה לו שיעור הכתם כפי תפונה א' שם במרובע וכפי תמונה ה' בעינול ועינול זה מצאתי שהוא מעם יותר מן מפבל כסף של עשרה גדולים פולי"ש הנהונה בינינו ועיין תשובת דבר שמואל אבוהב סיסן נ"א שהאריך

עצי לבונה

(סימן ק"צ שו"ע סעיף ו") וי"א כו' אבל כתם הנמצא לי אבי אבל כיום ובמות על בשרה בלבר אין להם שיעור. עם"ן מק"י דמכים רחים מסם"ם דלמה עביר ככלומה וכו' ב"ל דאו מל נשרם בעינן נמי כגרים וה"כ מה דעביר כרלועה מיירי ע"כ דים כנרים ועוד. וקשה אפי' על חלוקה נמי אפילו באורך מלטרטין לכנרים כמ"ש ס"ו וומלי אירות הססק על כברם וומלי אירות הססק על כברם טמת דתשילו על הלוקה נמי כ"ה . א"ו דעל בשרה לת בשיכן שיעור בהרמב"ם ועי" כמ"ו שהשיג עליו : ועי' כח"ד דלהרמב"ב ה"ה על בערם ישל חלוסה דעמחה בכ"ם אָר כֹסִ"ט כחכ דווקא על כברם לכד הכל כמנה ג"כ על בגדים לכיע תולה במחכולת חם חינה כנרים . ואפי הכתם שכחלוק חינה כנגד הכחם שעל בשרה שדרך כחלוק לכתהפך . וככים כשם תשוכת מעיל נדקה בכתם שחור פחות מכגרים דחין תולין במחכולת שהוח חדום. וכ"ב הרחביד דחינה תולם בהור במאכולת אן במקומות בתלוין פרעושים וכל הסדין יש טיסות שתורים מאלו בוודאי יש לחלות כהם לף דלשנין שבת אין נכלל פרפוש במאכולת פי' סימן שי"ו בא"ח אכל לשנין נדה כתב הסת"ג דתולה במחכולת

מקור מים חיים

(ס"ח בשו"ע) כ"ן שאין בו כוה השיעור אנו תולין לומר דם כינה הוא. עש"ך פ"ק ט' ר'ל שחין כו כגרים ועוד רצונו דלכחורה משמע לשון השו"ע דנקט מחחלה שיעור הגרים ומסיים כל זמן שחין בו כזה השיטור משמע דכשיעור זה טמאה וו"א דאינו טמאה עד שיהיה כגרים ועוד כמו דנקם השו"ע בתחלה לשונו ולזה כתב הש"**ך דכוונת השו"ע שאין** כזה סשיעור עם הועוד והשו"ע לוונתו השיעור עם כועוד ווה כוונת הרמב"ם גם כן בפרק ט' מהלכות א"ב הלכה ו' אחר שכתב שיעור הגרים סיים

השיעור. דהיונו כגרים ועוד: [מ] בין בכתם הגמצא על בשרה. מדהביא הכ"י דעה זו כסחס משמע שכן עיקר כדרט בש"ע וכן מכואר בדבריו בסעיף ח' וכן הכריע הב"ח דחף על בשרה לריך שיעור אך דמיסין טיפין מנסרפין כדבסמוך סעיף ל"ח והוא דעת הרמב"ן והרשב"א והראב"ד והטור ותוספות והש"ך כ' וו"ל ולפעל"ד אין להקל כלל דבש"ם דף כ"ח ע"א גבי דלמא עביד כרצועה משמע כהרמב"ם דחל"כ חקשה מחי חרי׳ החם על בשרו ספק טמח על חלוקה ספק טהור הא על חלוקה נמי כחם ארוך מנטרף כדאיחא בברייחא ובטור לעיל סעיף ה' ודוק וכ"כ החוספות והכח"ם עכ"ל ואין דכריו ברורים ומוכרחים כלל הנה מ"ש שמשמעות הש"ס כהרמב"ם דאל"ב הקשה מאי אריא וכו' אלא לא ידעתי מאי קושיא הא עיקר בריימא זו קאי בעברה בשוק של מבחים או מחגור ולמעלה ולכך דוקה על בשרה סמה משח"כ פל חלוקה וכדחיחה להדיה שם בש"ם דף כ"ז ע"ב רק דמל׳ הברייסת דקסני יחור לשון קאמר דאחת לאחויי סיפין מיפין ועל זה שפיר משני דלמא לאחויי דעביד כרצועה וכן מבואר בספר בעל הנפש להראב"ד והמ"מ פ"ש מהא"ב שהגירסא שלפניהם היה להדיא מאי לאו לאחויי וכן מוכרח כת"ש וכן משמעות הרח"ש ובלח"ה לא קשה מידי דהא הרח"ש שהוא כדעת הרמב"ם (לדעת הפ"ך) כחב ג"כ דהחי שימים דיחוי בעלמם הוח דברצועה חין כו שום לבר חידום ע"ם. וחדרבה משמעות הש"ם לכחורה דלח כרמב"ם וחמיהח לי מובא לפי מ"ם הת"מ צפ"ם מהא"ב דמעם הרמב"ם משום דפחוח מגרים ועוד ספק הוא ועל בערה ספק ממא וא"כ מאי מקשה הש"ם שם בדף נ"ז ע"ב על בערה ספק פמא היכי דמי וכו' הלא יכולין לאוקמי בפשיפות בפחות תכגרים ונ"ע (אכן לפי סעם ההנהות שכתבו הסעם משום דגוף בדוק הוא אצל דם מאכולת לק"מ דמשום דא"כ לא מקרי ספק כלל אלא ודאי פמא הוא) גם מ"ש הש"ך שכן משמעות החוספות והרח"ם הנה בחתת משמעות החוספות והרח"ש להיסך וכמ"ש ג"כ הב"י והב"ח וגם דברי הרח"ם אפשר לפרש כדעת החום' וכמ"ם הב"ח וכן נ"ל עיקר כדי להשווח דעת הפור עם דבריו שנמשך אחריו בכל מקום ואין לזוז מססק הב"ח כי בכחמים שומעים להקל: [י] אם הרגה פשפש. (שקורין בל"א וואמן) או הריחה לריחו חולה בו עד כחורמם ופי' של חורמם מבואר בביצה דף כ"ה בפי' רש"י מין קסנית עגול כמין עדשה ורחב כמעה קסנה ושמעתי מלועז ה" שהוח מה שקורין מורמיזין בלע"ז והוח רחב כמו מפבע שקורין במדינחנו בל"ח הלבין פלין וכחב המ"ז והש"ך דבמקומות שהפשפש והרחש מנוי

(יו"ד ח"ב)

כב ברייתה שם דף נ"ם: כג מור וכ"כ הרשב"ה בסברה

באבונה מסשינות האבלה

בשרב וכני אם מ"נ דדמו לם

דחויה להו מילחה כיה (כשם

רתב"ד): כד ל' הרמב"ם שם דין מ' וכדעת הי"ח דלעיל:

נ"ו ש"ח וכרכי נחמיה במשנה שם דף נ"ע ע"ב ר"ח והרמכ"ם

והרשב"א והרא"ש: כו טור בשם הרמב"ם שם בפ"ט

דגול מרבבה

כמימכת דשמותל שם דף

294

יג דהני סילי בו' . כתב בעט"ז ול"ל אפילו לסברא ראשונה דלעיל ורמב"ם לא חילקו בין שכיח או לא אפשר דס"ל אפי' בשכיח אין חולין ס"ו כו' ווה פשוט וכדחיחה ברשב"ה וטור ובית יוסף ע"ש אלה כ"ל דותא לסברא הראשונה אבל לסברא האחרונה בלי לירוף ממאה בכל שהוא וכדאיתא בב"י ע"ש: יד בתם הגמצא כו' . כתב הכ"ח קשה לפי פשוטן ומשמעותן וכ"כ בד"מ בשם רבינו ירוחם דבשכיחי פשפשים ממ"נ דאם נפרש לשון זה כפי' הב"י כחן דבבשרה חפילו פחות מגרים

טמאה דלא חליכן בכנה קשה על פסק הש"ע דכתב בס"ח די"א כשנמלא על בשרה מלערפין ואח"כ כ' ג' הרמב"ם בשם הדמתים שם בפ"ץ מכרייתא שם דף מ"א ע"ג הרשב"א והכא"ש דבנחמים בחמנים להקל (דלא כרמרין): בז משנה שם דף נ"ז ע"ג בסתם דמחמיר עפי בבשרה דאפילו בטפה אחת טמאה בלי לירוף ואם נפרש ל' הרמב"ם כזה כדמשמע להדיא מדברי הרשב"א במשמרת הבית דלא אמר הרמב"ם שהיא טמאה בכל אלו ש"ש בנמרא וכדכר זה הרגים אלא בדאיכא כגרים ועוד אכל פיפיז לחד מחלמידי : (בשו"ע סעיף י') על בנד צבוע. מתהני שלח הציחו שום חולק קטנים אין מצטרפין אפילו נמצא בבשרה ח"כ הוא מיקל טפי מי"א דלי"א אם יש בכל הטיפין שבכשרה בשם רבינו שמחה ובשם ראב"ן שלא אמרו בגמ' דבר זם אלא כגרים ועוד טמחה ולהרמב"ם חין הפרש בין חלוקה לבשרה וכחן וכחו טיפין קענים חין מלטרפים ועהורה אפילו ים בכולן יותר מכגרים ועוד וגדולים אם יש באחת מהם כנדים ועוד טמאה על"ל ודבריו המוהין

לטהר הבגד שלא יטמא טהרות אכל האשה שמאה לבמלה אבל האשם שמחים מתח אחל המלח לכפלה אפינו עמא בכבדי לכטונין זכיון שגם סרמב"ן מחחיר כתבואר בכ"י קשה להקל ענד שלשה חמורי פולם :

ברכי יוסף (סימן ק"צ מעיף י' ברג"ח) לפיכךתלבש האשה בנרי צבענין וכו' . תמכתי על סכב כום שלת סטגות כהגסום מיימוניות פ"ט דחיסורי ביחה מיימוניות פים נחיסורי ביחה דרין זה חיני אלח לטהרות דווקח ולח לבעלה ועל קחחי רקמן שלח העירו עליו חמהמי ביותר וחלילה לסמוך עליו בזה כרב דוד קורינה בספוך עני כדם כרב דוד קורינהלדי בכבהוייו כ"י. ולי הסדיוע נחלה שאין כאן חימה דהגם דהגמש"יי כתבי זה בשם רבינו שמחה נמשם ראב"ן דאם ניכר. הכחם טמא ומ"מ מהרמב"ם ושאר

גליון מהרש"א

שיעור הגרים: (ב"ע פעיף י') כתם שנמצא על דבר שאינו כו' . בת' ג"ב ח"א חידד סיסן ניב נתן מעם לרבר :(שיך ס"ק מ"ו) על ברסב"ם חל כלים רשם איתא דנייר אינו מכבל פומאת וצ"ע

עצי לבונה

סיא פרעום וכנה . וכמקום דטכיתי סשפשים מסיק הפ"ו וש"ך דתולין כו עד כתורעום ולא יותר אפילו כרגתו כמ"ם הטור וכספר הג"ל כ' דלדידן דקיימת לן בנתעסקת בכגרים יתולה כשני גריסין וח"כ נהרגה פשמש הוי כנחעסקה בכתמים ואף אם יש כתורמום בכתמים ואף אם יש כתורמום ועוד. דתולה לומד דאותו ועוד באות מאכולת. ובא"ד כתורמום באותו כת בתורמום ואפילי מל כתורמום ואפילי הלא בתורמום הלא בתו כהרגם יותר לא פלוג רכמ וכחב המיו דתורמום הוח מעה קמנה וכוודתי חינו גדול כסלם. ושיעור גרים עי' כפרישה דחינו אף כחלי סלע אינו כיא כמני אנבע אנודל הו מעם יותר ע"ם ובחשובת פת"ה ועתש"ל סי' קפ"ו ס"ה מום דחין לתוש לכתם רק כבנדי אשם ולה כבנדי איש. רק כפר שהכיןלכדוק אחר החשמים ופי' במ"י וכחשובות ח"ל סי' הגרים ש"ם . ועו' בתשובות מאיר נתיבים סי' פ' דמסיק למחר מהיכים של עד המסיק בשתר במהיכים סגדוניים כני עישה אך בכיש כתב דאין עישה אך בניש כתב דאין לשתר נגד פול המדומן לו דאין ליתן חורם כיא בידו אלמ כמיש בשו"ע עישה

מקור מים חיים בוכ"ל כים פתוח מזה השיעור

מהורה רעוט גם כן עם הועוד דסיינו שיש פחות פחשת קומוד וסתם הרמכ"ם כוה כלשוט כי סמך על מ"ם פרלכה כ"ג מכגרים אינו מולם וזה פשוט ונסחלק ממיהות הב"ח ז"ל ושיון שם: (מעיף י"א בשו"ע) לא בבל מקום וכו' .

אם אין בכתם במקום אחר כגרים ועוד יי אע"פ שיש שם (פו) מיפין הרבה ממוכין זה לזה עד שאם נצרפם יש בהם יותר מכגרים מהורה שאנו תוליז כל טיפה ומיפה בכנה עד שיהא בו כגרים ועוד במקום אחד [ים] כי [יה] וי"א יג דהני מילי

בשנמצאו על הלוקה אבל אם נמצאו על בשרה (יי) מצמרפין לכגרים ועוד: מיד יד כרמם (יג) הנמצא על בשרה שהוא ארוך כרצועה או עגול (כ) או שהיו טיפין שיפין או שהיה אורך הכתם על רוחב יריכה או שהיה נראה כאילו הוא מממה למעלה הואיל והוא כנגד בית תורפה (פי׳ גיפי הופ והופ כני (פרוה) ממאה ואין אומרים אילו נפף מן הגוף לא היה כזה:

כיון דמרים ולא אמרי' אפשר שהריחה ולאו אדעתא כו' ולענין הלכה

מרחם כיון שהרשב"ח מפרש כן בהדיח להקל ודברי הרח"ש מבוחרים כן

תליכן בהו ובכתמים שומעין להקל

ע"כ (ראה דבמקום דשכיחי טובא

פשפשים יש להקל ולחלות בהן

הכחמים עד כתורמום כנ"ל . ופירוש

תורמום הוא מין קטנית עגולה ורחב

כמעה קעונה . ומבוחר בב"י דבמקום

י (כא) פי כתם שנמצא על (יג) דבר מוד (יז) שאינו מקבל (י) מומאה (יח) לא נזרו ביצד בדקה קרקע עולם (או נים) ביח הכסא שאינו מקבל מומאה) (מרדכי ה"ג בשם סת"ג וסמ"ק) מז או כל דבר שאינו (י) מקבל מומאה וישבה עליו ומצאה בו כתם יוכן כתם שנמצא *) על (כ) בגד צבוע (כא) מהורה . [ה] (לפיקר (כב) מלגם החשה בגדי לבעונין כדי להגילם מכתמים) (הרמב"ם ובגמ' פרק החשה):

יא יי לא בכ"מ שימצא שם כתם ממאה אלא במקום שאפשר שבא שם מן המקור

דסיאך אפשר לומר דהרשב"א הבין בדעת הרמב"ם כן הרי הרמב"ם כחב בפירוש בפ' ההוא לעיל מיניה בדין ו' מה בין כחם הנמנא על בשרם לכתם הנמנא בבגדיה שהכחם הנמנא על בשרה אין לו שיעור כו' (והשיגו הראב"ד שם וכן ר"י והרב המגיד יישב דבריו שם על נכון) וגם היאך אפשר להוליא שום משמעות מל' הרמב"ם זה דאפי' פחות מענרים עמאה הלא לא העתיק אלא לשון הש"ם וכמו שאפשר לפרש לשון הש"ס כן יש לפרש לשון זה ומה שכתב הב"ח דאם נפרש לשון זה כפי פי' בית יוסף כאן דבבשרה אפילו פחות מכגרים טמאה כי' הנה הבית יוסף כאן אחר שהביא לשון הרמב"ם שבסעיף זה הביא ל' הרא"ש וכחב וז"ל ומשמע מלשון הרא"ש דס"ל דכתם שעל בשרה אפילו פחות מכגרים עמאה וכדברי הרמב"ם שכתבתי לעיל כו' והבין הוא דר"ל דהרמב"ם דבסעיף זה וז"א דא"כ מהו שכתבחי לעיל הל"ל שכתבחי בסמוך ועוד מאי וכדברי הרמב"ם כו' דמשמע שדברי הרמב"ם מבוארים יותר מדברי הרא"ש אדרבה דברי הרא"ש מבוארים יותר שכחב דלא תלינן בדם מאכולת והרמב"ם לא העתיק אלא הש"ס אלא מ"ש וכדברי הרמב"ם שכחבתי לעיל ר"ל שסביא לעיל דברי הרמב"ם הכ"ל שכחב בדין ו' דכתם שעל בשרה אין לו שיעור ואם כן אדרבה משמע מדברי הב"י דבדברי הרמב"ם אלו שבסעיף זה אין הכרע וכן הרשב"א במ"ה שם לא כתב דם"ל להרמב"ם דאינה טמאה אלא בכגרים ועוד וכמ"ש הב"ח דהא ודאי ליתא וכמ"ש רק כתב שם שסרמב"ם מפרש גם כן בעיה דפש"ם לה לענין לירוף אלה לענין הי המרינן הילו נעף מן הגוף היה כזה או לה אלה שהרשב"ה עלמו סבירה ליה שם דאינה טמאה אלא כגרים ועוד ע"ש מבואר כך בהדיא אבל בענין השיעור אין בדברי הרמב"ם אלו הכרע כלל ומעתה דברי המחבר ברורים ואין כהם קושיא כלל: מזר שאינו מקבל מומאה בו'. עיין ברמב"ם הל' כלים מה הן הדברים שאין מקבלין טומאה: מז או כל דבר בו'. וכן אפי' מין שהוא מקבל טומאה אלא ששיטורו גרם לו כגון מטלית שאין בו ג' על ג' כדאיתא בש"ם ומביאו ב"י וכ"כ הפוסקים ומבואר

חידושי רע"ק ויש כזה צד חימרא באם מצאה לפעלה מהמנור כתורמים ולממה מהחנור יותר מתורמים עי' סעף י"ו : (ס"ע סעוף י") על בנד צבוע מחורה . אם הוא מנומר צבע על לבן והכתם על הצבע ויוצא על קצותי' על הלבן אם במה שיש על הצבע יוש נו

פתחי תשובה

במולם שלים כשני גרוסין ואיכ בהרגה פשפש דהוי כמו כנמססקם בהממים אם יש לחלות בום אם הים כתורמם ושד ולומר דאותו שוד הוא ממאכולת: (מון) שיפין הדבח. ע" בט' בינת אדם שער ב"ם סי' ע"ו לשנין כתם הנמצא של ביי של נשים שקום התקום התמים אי חוי בטי אותה

תורת השלמים

חולין בה מד כתורתם אמ"ם שלא הרגה כי בכחתים שומעין להקל ועיין עוד דבריהם באורך: [יא] וי"א דה"מ. עיין מ"ש ס"ק ע' : [יב] הגמצא על בשרה. עיין בב"ח מה שהאריך להחמיה על המחצר בזה וכל דבריו אינם אלא דברי שנגה כמ"ש הש"ך ודברי הש"ע פשוטים ווכונים עיין כו: [יג] דבר שאינו מקבל מומאה. 'מפילו מם השיעור גורם להם כגון שהוא פחות מג' על ג' כמבוחרים הדינים חלו בהרמב"ם הלכות כלים וכחבו החוספות והרח"ש

דאם הוא דבר שמקבל סותאח נגעים מקבל ג"כ כחמים אנ"פ באינו מקבל שאר מומחה ועיין בש"ך וח"כ לס"ו חסשר דכבית מקום שמקבל המומחה דנגעי בחים נ"כ מקבל כחמים ועיין גרמג"ם פ"ה מטומחת נרעת: [יד] לפיבך תלבש האשה בגדי צבעונין . הרמכ"ם כחב לפיכך חקנו חכמים שחלכם צבעונין ולפי שהב"י מחמיה על דבריו שכחב לשון חקון והוא לכאורה נגד משמעות הש"ם ואף שהב"י חוזר ומחרן דבריו מ"מ אין דבריו מוכרמים לכן השמיע הרב הלשון

[ים] וי"א כו". כג"ל ס"ר ופסקו הפוסקים תבעיא לחומרא דפשמא דברייתא משמע כל מפק ועוד דברלמא דחינן לה וב"כ בס"מ: [כ] או שהיו כו". לשון הרמב"ם וכמש"ד וא"א אילו כו" וכמש"ל ס"ר: [בא] כתם כו". כר"ג דתרו חכמים כוותיה וכל אמוראי כתתיה שם:

הרגה והב"ח פסק דלא כותיה ואינו מוכרח וכבר נסבאר דבכחמים שומעין להקל

עכ"ל הפ"ך וכ"פ המ"ז וסירוש חורמום הוא מין קטנית עגולה ורחב כמעה קטנה

אין בזה הכרח דאפשר דהאי לשון

אפילו קאי אגודל עצמו דפשיטא הוא

דטמאה אבל גב הרגל לא גרע מלד

חוץ דשוקיה ופרסותיה וכן פי' מו"ח

ז"ל אלא שאין לסקל למטשה כיון שכבר הורה זקן ב"י ורמ"א הביאו

אבל זה נראה להקל באם נמצא על

שאר האזבעות של הרגל חוץ מן הגודל

ואפשר שגם הב"י מודה בו כיון (*

שהוא רחוק מלד פנים: (יב) לשעלה

מאותו מקום כו'. ולח חמרי' שנגעה

ביקים במקור ומידה בא למקום זה

אח"כ בעניעה דאין מחזיקין טומאה

ממקום למקום וכןבסוף הסטי' לענין

שאם א"א לשוא מהמכה כו' לא

מחזקינן טכרה ממקום למקום : (יג) על בשרה וגם על חלוקה . כ"כ בטור בשם רמב"ן דכמולא על

בשרה וחלוקה חלינן במה שיכולה

לתלות וכתוב בב"י בשם הרשב"א בזה

ראי מגופה אתא על בשרה לחוד

איבעי ליה לאשתכוחי. וקשה לכאורה

דהא כתוב בסמוך לעיל שאלו בא מן

כמקור היה נמצא גם על בשרה ולא

קשה מידי דכבר הביא ב"י לעיל בשמו

דהאי על בשרה לחוד איבעי ליה

לאשתכוחי ולא כתבו דרך הוכחה דהא

מפשר גם לדבר שמגוף להמלא על

חלוקם אלא כ"ק לית כאן הוכחם

דמנופה אחי כיון דלא אשחכח על הכשר לחוד: (יד) אבל אם יש מכה בגופה כו' . וכן אם נחעסקס ממש

בידיה בכחמי' תולה אף אם נמלא על

ידיה. טור כפס רשב"ח: (מו) ואם

דתלים בפשפש אין חילות בין ארכו כרחבו או לא: (י) על עקבה ממאה.

שמח נגעה בחותו מקום בישיבתה ופירש בפרישה דהיינו כשישיבתה

כדרך סישמעאלים שמשימין רגליהם חחת עגבותיהם: (יא) וכ"ש

על רגליה ממש . כ"כ ב"י דמשמע לו כן מלשון אפילו ראש גודל אבל

קמח מדברי כתום' ריש דף כ"ח ומדברי הרח"ש פרק החשה שכתבו משתיחת נהי דלא מקבל שומאה מ"מ מקבל שומאת נגעים דכלי שמקבל שומא" נגעים אע"פ שחין מקבל שאר טומאה מקבל כחמים וטמאה : ין ובל שכן על רגליה ממש . וסכ"ח כחב דרוקח גב הרגל שכנגד הרגל חכל בשאר גב הרגל ללד חוץ וכ"ש בנמלא אשאר ראשי ד' אנבעותי' עסורה כו'

ואין דבריו מוכרחים גם בדרישה כ' של"ע בשתר רחשי חלכעות סרגלים כו' פיין שם : יה וכן אם נפצא על ידיה כו' ושמא נגעו כו'. משמע להדיא מדברי הט"ו דאפילו בסתם חיישיכן שמא כגעו וכן דעת ה"ה: ים אבל בו' פהורה חפי' לח עברה בשוק של טבחים שאין במה לתלות כן מוכח מן הש"ם ופוסקים ופשוט סות ולת חיישי׳ שמת הביתחו שם בידים דלא מחזקינן טומאה ממקום למקום כדאיתא בש"ם ופוסקים: שנזדקרה . לשון הטור כגדי ור"ל דהיינו דוקא כשנתהפכה ראשה למעה ורגליה למעלה וכמ"ש הרמב"ה ורש"י והרשב"ם ושחר פוסקים: בא מהחגור. הוא סינר שתוגרות בו הנשים ללגיעות ורש"י והברענורה כתבו בריש פרק הרואה כתם שהחגור כנגד בית התורפה : כב בד"א כו' כלומר בד"א שאינה תולה כשנמלא על בשרה לבד כגון למטה מהחגור הייט כשאין לה לחלות אלא בעסקי הכחמי' או בשוק של עבחים הוא דלא תלינן אכל אם יש מכה כו': כג אבל אם יש מבה בו' . ותוך ג' ימי' רחשונים של ספירת ז' נקיים לא תלינן אפינו במכה כדלקמן סי' קל"ו ס"ק י"ב:

כיצד נמצא (י) על (יי) עקבה ממאה וכן אם נמצא על כל אורך שוקה ופרסותיה מבפנים (בכ) והם המקומות הנרבקים זה בזה בעת שתעמוד [מו] וחדבק רגל ברגל ושוק בשוק וכן אם נכצא על ראש נודל רגליה (יא) יז [מז] (זכ"ם על (יכ) רגלים ממש) (כ"י כשם רשכ"ח) יח כח וכן אם נמצא על יריה אפילו על קשרי אצבעותיה שהידים עסקניות הן (ינ) (בנ) ושמא נגעו באותו מקום ים אבל אם נמצא על שוקיה ועל פרסותיה מצד חוץ או אפילו מהצדדין [כג] יים ואצ"ל (יב) למעלה מאותו מקום (יו) מהורה [יי] לואם יודעת כ שנזדקרה והגביהה רגליה למעלה ממאה בכ"מ שתמצאנו אפי' למעל' בא (מי) מהחגור בין מלפניה בין מלאחריה וכר] אפילו עברה בשוק של מבחים או נחעסקה בכתמים יי ודוקא כשנמצא על בשרה לבד אבל אם נמצא (יג) על בשרה (כד) וגם על (מי) חלוקה אם עברה בשוק של מבחים או נתעסקה בכתמים תולה בו בין שנמצא לממה מהחגור או שהגביהה רגליה ונמצא למעלה מהחנור (הרמכ"ו וישכ"ה) כב בד"א שכשנמצא הכתם על בשרה כלבר אינה תולה כשאין לה לתלות אלא בעסק הכתמים או בשוק של מבחים (יד) כג [יח] לי אכל אם יש (r) (כ^{וֹד)} מבה בגופה שיכולה לתלות בה שאפשר שיבא הדם ממנה תולה בה ומהור' (מו') [יס] (כה] ואם המכה (ייו) בכתפה והכתם על יריכה במקום שאי

חסבה בבתפה בו' . אבל בצוארה איתא בגמ' דלפטמי' תולה בה כגון בלד שמקו' התורפה מכוין נגדו ולפטמי' שוח' צוארה וטפל דם המהם שם:

אפשר לבא מהמכה ממאה: יב * נמצא הכתם (כו) על (יי) חלוקה לממה מהחגור יי או במקום החגור עצמו מכואה לה אפי' נכוצא לצר חוץ (ואין חילוס בין נמוא בחלוק לפניה או מאחריה או מן הגדין מסני

חידושי רע"ק

כשישר הצבע מצרפן לכתם א' אבל אם אין בו כשיעור רק בהצפרפות שעל הצבע מדרה. ת' מעיל צדקת (מס"ב) (וכן אם ראתה כתם לבן ובשני קצותיו מראה אדום חלבן מצרפן להארום שיחיה כתם א' ואס יש באדום יחד שיעור כתם ממאה ע"ש: (ע"ז מס"ק י"ד) אם נמצא על ידיה. מזה משמע דבעברה ונמצא דם על ידיה דאין תעלין. ווקשה לי הא המעם דבבשר לחוד דאין תולין משום הווכתה דהוא מנופה דאלו משלמא עם

פתחי תשוכה

אלא משום דספיקו שמא ובמיפא הסעם דבאודקרותה א"א שתניע על חלקה לבר וזה בלא עברת אבל בעברה דינה כמו למסה מהגור ח"ש בסי"ב ואם כו' וכ' ב"י דלהבי הלקינהו בנם' אב"א כו' על בשרה כו' אב"א כו' ולא כללינהו כחדא משום רברישא נמצא על שניהם לחקל ובסיפא להחסיר: [כַּקְ] ואם המכה כו'. שם נ"ח א' :

ועיין במשוכת אדני פו סי' ך' : (בב) רשמא גנש . וכ' כס"ע דדוקא מן כסחם חיישיען שמא בנשה בידם בתקום דאסשר ליסול דם מן סמקור אבל אם אמרם ברי לי שלא נגעתי באותן המקושים ננטה כידה במקום דאספר ניסוג דם מן כמקור חצב הם חמרה בדי ני שנח נגטו במאוק המקוסת שאששר ליסול שם דם מן המקור נאמנת ולא אחרינן דהר מלחא דלא רמיא. גם נראה דאף לדברי המחמירים כהרחב"ם (לעיל פ"ן) דכתם שעל בשרם א"צ שיעור מ"ח כנמאא על ידים יש למחוך על הפוסקים דאף על שברה לרין שיעור דהא בלא"ה דעת הרשב"א בשם רנו דדוקא כשבדקה עצמה ולא מעלה ידים אח"כ ואף דאנן מחמורין כדעת המ"מ כו' ע"ש והביאו גם כן החכמת אדם שם דין י"ב וכתכ עוד דנראה לו דאם מנאה על גב ידה למעלה מן קשרי האצפשת כמקום שיש שד צד להקל יש לצדר לומר דדוקא עד קשרי אצפשת שמא אבל שאר גב סיד כיון דאפינו שיי שמים הרכה א"א לה ליגע מא מאר של בי בממים ומר"ש שבלא דרקה פמוך

משמע דחף חם נמנח על שוקה ועל פרסוחיה לנד חוץ ג"ב ממחה ובחמח הוא נגד הסברא דמה בכך שמדקרה מ"מ איך אסשר לדם לבא ללד חוץ ודרך הדם להיות שותת ויורד כשמדקרה כמ"ש הרשב"א ענמו כמבואר בב"י ובש"ם פ' הרואה כחם לא

קאמר אלא שאף למעלה מהחגורה פמאה שוב ראישי במקור הדין בל' הרשב"א

בחה"ק בית שביעי ושער רביעי כחב וז"ל בד"ח בשלח מדקרה חבל חם ברי לם

שמדקרם והגביה רגליה למעלה וראשה למפה הרי חזר למעלה כלמפה והרי

מוששת לכחם שנתנא על בשרה בין בגבה בין בכריסה בין בחלוקה עכ"ל הרי להדיא

מבואר מדבריו דלמעלה כלמעה ואינה חוששת רק שכנגד המקור בגבה ובכריסה

משא"כ מן הגדדים לגד חון ליכא למיחש ועל דרך זה יחסקבו דבדי המחבר והפור ומ"ש אסילו למעלה מהחגור וט' הוא פי' של וכל מקום וק"ל זכן מכואר מל' הראב"ד בספר בעל הנפש דף נ"ט ע"ש: [יח] אבל אם יש מכח בגופה. מל' הראב"ד בספר בעל הנפש דף נ"ט ע"ש: [יח] אבל אם יש מכח בגופה. וע"ל סימן קנ"ו סעיף י': [יט] ואם המכח בכתפה. וכן אם המכה בגוארה

בצוחרה חיחת בש"ם דלפעמים חולה בה כגון בלד שתקום החורסה מכוין נגדה דכרים ויודמת שמלל די החים של של של של שתקום החורסה מכוין נגדה ולפעמים שוחה צוחרה וטפל דם המכה שם: (יש) חלוקה. כתב רבינו ירוחם השקים ושל הפרשה בוח שכל דם המכה שם: (יש) חלוקה. כתב רבינו ירוחם השקים ממכה ודאי מציאה דם ויושם שנגשה בודאי במכה בין אם נחשמקם בידים בבשר ודגים שרי של מפרים בלא כשיים שלא דשה בודאי שהיה ידים שלוכלים בדם מ"מ שהורה שדכר ידוע שהנוגע בדם ודאי נדכן בידים ע"ש: (בן) על חלוקה. עי בסדר סדר ס"ם של "הם אשה לשנים וח של זה אם אינה יכלה לתלוח אינה מולה אשי בעליון

באר חימב

ביאור הגר"א

עכ"ל הש"ך: (יא) עקבה. שמא עעה באוחו מקום בישיבחה ופירש בפרישה דהיינו כשישיבתה כדרך הישמעחלים שמשימין רגליהם חחת ענצוחיהם . מ"ז (יב) רגליה . והב"ח כחב דדוקח גב הרגל שכעבד הרגל אבל בשאר גב הרגל ללד חוץ וכ"ש בנמלח חשחר רחשי ד' חלבעוחיה מהורה וכחב הש"ך שחין דבריו מוכרחים גם הדרישה כחב של"ע בשחר רחשי חלבעות הרגלים כו' ע"ש והט"ז כתב דבגב הרגל אין להקל כיון שכבר הורה זקן ב"י ורמ"א הביאו אבל זה נראה להקל בחם נמצח על שחר חוצשות הרגל חוץ תן הנודל וחפשר שגם הרב ב"י מודה בו כיון שהוח רחוק מלד פנים עכ"ל: (יג) ושמא . משמע להדיח מדברי הע"ו דאפילו בסחם חיישינן שמח נגעו. ש"ך: (יד) שהורה. כחב הש"ך אפילו לח עברם בשוק של מבחים שחון לה במה לחלוח ולח חיישינן שנגעה בידיה במקור ומידה בח למקום זה אח"ב בעניעתה דחין מחזיקין עומחה ממקום למקום . כ"מ מש"ם וקוסקים: (מו) מהחגור. הוח סינר שחוגרוח בו הנשים לנניעוח. הרשב"ח: דלית כאן הוכחה דתגופא אחא כיון דלא אשחכא על הבשר (מו) הלוכה . לחוד. פ"ו: (יו) מבה. וחוך ג' ימים ראשונים של ספירת ז' נקיים לא חליכן אפילו במכה כדלקמן סי' קל"ו. ש"ך. וכן אם נמנא על ידיה ממש אם נחעסקה בידיה ממש בכחמים חולה . סור בשם רשב"ה: (יח) בכתפה. כ' המ"ז חבל בצוחרה אימה בש"ם דלפעמים חולה כה כגון בצד שמקום החודפה מכוין נגדה

מקט וטי ורק דרך ענה סובה קאמר שמעשה האשה כדי להצילה מכחמים : [מי] ותרבק רגל ברגל. וזו סירוש של מקום חבק שבש"ם ר"ם הרואה כחם כמ"ש העור והרמב"ם וחיחת עוד שם כש"ם וחבק עלמו כלפנים וכ' הב"י דנרתה דמקום חבק קרי למקום המדובק ממש וחבק עלמו היינו מקום גבול סוף מקום חבק מלד זה ומלד זה שהוא נראה מבפנים ומבחוץ וקאמר דהוי כלפנים ומ"מ ים לחמוה למה לא הזכירו הרמב"ם ורבינו הטור וחבק עלמו כלפנים עכ"ל והוא עלמו השמיפו כחן בש"ע וכחב כלשון הרמב"ס והפור : [מז] וכ"ש על רגליה ממש. הב"ח השיג בזה על הב"י ועיין ש"ך וע"ז שדעחם מסכימים לדעת הב"י אך בנמנא על שאר ראשי אנבעות של רגל כ' הע"ז דיש להקל ואסשר שגם הב"י מודה לזה ואף שבש"ך בשם הדרישה כ' דיש להסחפק בדבר מ"מ אין להחמיר בכחמים כ"כ: [רי] ואם יודעת שנזרקרה. דהיינו כנדי רגליה למעלה ורחשה למעה לכן ממחה בכל מקום שחמלחנו ממשמעות לשון המחבר והפור שכחבו בכל מקום

משפרש שם כגמ' דף ליח שקבם שביד דענע כאותו מקום וכאש נודלה זמנין כשפושעם עביד דמתרמי תחת חותו מקום ודם נוטף פליו : בה ברייתה שם : במ שם כנמ' דף נ"ו מ"ה : ל טור וכ"כ סרשכ"ה כח"ה וכ"ה בפ"ם כשיטיא בחרא מחגור ולמעלה וכגון דחיודקרה שם בנמ' זלא שם בנמ' זלב סור וכ"כ הרשב"א דכיון דלא חליש במידי דאתי מטלמא אלא בדבב בנופה חפשר שלה מדם משם ולה ננגע בחלוקה: לג שם במשנה: לד הרחב"ד בסב"ם דכשסיא שוחה כאם לה מקום סתצורה כנגד כית התורפה: לה טור מסני שעשוי להקסל:

נקודות הכסף (בפ"ז ס"ק י"א) אין דכריו מוכרחים כמ"ם כש"ך ס"ק י"ז:

ברכי יוסף

פוסקים שפסקו כרכי יונתן מוכח דפליגי על רבינו שתחה ורתב"ן וכחמים דרבנן ותש"ה נקם להקל וזה פשום וזה גם כן דעת מכן ודוק כי קלכתי:

גליון מחרש"א בנייר שלנו: (ז"ע סעיף י")) אבל אם יש מכה בגופה יכולה לתלות.ע"ל סוף סעיף י"ת ואף באין ידוע שמכתה מוציאת דם ע' סימן קצ"ו מ" בהג"ת וסי" קפ"ו סעיף ו' בטוף רנ"ה:

עצי לבונה (סיסן ק"צ ש"ע סעיף ו"א) אפילן על קשרי אצבעותית וכו' . עי' בס"ט שכתג חפילו להמתמירים כהרמב"ם דעל בשרה א"ל שיטור מ"מ בנמנא על ידיה יש לסמוך על כפוסקים שמקילין דמן כפחם אין עשרן ליגע שלא כמחכוין וגם כיא מומרא גדולה שאם ממנא מעט דם על קשרי אלפעומים שמסים ממאד מכ"ש בג' ימים סראשונים דלא פלים כלל לכן באין בו בשיעור יש ללדר להקל ועש"ז כשיעור יש ללדר להקל ועש"ז כשיטור יש נכוד נהקג ופפייז סקי"ד מ"ש אם נמנסקם ממש בידים תשלם אף אם נמנא של ידים מיבת אף כוא ע"ם דהא ימו בשרה אינה שלה . רק בנמלא על ידיה ונתעסקה בידיה תולין ועי' בס"ט ובח"ד נשם בפרישה דחם נמנח מל גופה ושל ידיה ונחעשקה בידי חלין אף הדם שבנוסה בדם השסק דמן הידים שנחלכלנו בשסק הדמן הידים שנחלכלנו בשסק הדמן הידים שנת

מקור מים חיים אבל אם נסצא על בשרה ונם

שם כמו שתולה בכפלה וכנה שננטו כנוסה ע"ם:

על חלוק' אם עברה בשוק של מבחים וכו'. סנה מנחתי דכר מאד בתוססות רים פרק הרואה כתם ד"ה ובתגעות ובהיסטות הלך תחרי הרוב דהשיגו של פירוש רש"י ומפרשים בשנין תחר הך ומפרטים בענין אחר סך דמגשת ובריסטות כלך אחרי כרוב דכיינו אם רוב ימים פמחים היכח שמנח: לת"ג דעברה כצוק של שנחים לא חלים כיון דרוב ימים מתאים והוא דין מתודש מאד ותתים גדולה בשיני שלא הביחו דין זה בדברי מרן הב"י והאתרונים ז"ל ואסשר דמסרשי דווקא לענין טומאה כדקאמר נמגטות והיססות הלך חחרי הרוב בוה מחמרים שלח לחלום כשוק של שנחים היכח דרוב יפים שמחים חבל לבשלה בכל פנין תולין אף דרוכ ימים מתאים והוא דתוק בפיני וצריך שיון :

296

בד ועל בשרה . דכיון שנמלא על חלוקה גם כן טהורה :

כה מהחגור ולמעלה מהורה. וגם בכשר לבד מהחגור ולמעלה עהורה כשלא מדקרה אפילו לא עברה בשוק של עבחים כדלעיל אלא דאשמעי׳ סכא בחלוק לבד דאפילו מדקרה טסורה : בו ואפילו לא עברה בו'. כתב הב"ח ס"ח ותימה בעיני למה

פסק לסקל כסברת הרשב"א שהוא יחיד בהוראה זו ע"כ וחימה לחמיהתו דסלא דעת הרמב"ן כהרשב"א וכ"נ דעת ה"ה ודעת ר' ירוחם נכ"ו ח"ב ואם כן אדרבה הרשב"א וסייעתו רובא כיכהו ועוד דבכחמים שומעים לסקל: כז שאילו בא מן המקור בו'. ואף על גב דלמטה מהחגור ולא כזדקרה אפילו על חלוקה לבד טמאה כשלא עברה בשוק של עבחים מדקרה שאני שא"א לדם לטפטף אלא שותת ויורד ונוגע פעמים אף בחלוק ושלא יגע בבשרה א"א הרשב"א כחב ר' ירוחם אהא דנמצא על חלוקה פי'

לו כשינוים קמח שם בגמ' מחגור ולמטה : לז טור כשם מם מחנור ולמעלה: לה שם ם טור והר במינה : (°) וכ' הרשב"א ואין במ"ה : (°) וכ' הרשב"א ואין חוששין שמח נגעה בביח החושה ולחחר כך הביחתו שם דלא מחזקים טומחה מתקום לתקום שם בנת' דף נ"ה ע"ח: כא שם נמשנה מב בית יוסף לדברי הרשב"ח: מג רבינו ירותם : מד טור וכ"כ הרשב"ח וכ"ם הוח כיון דכתמים דרבט ותולין בהן להקל: מה ברייתא שם דף להקל: מה ברייתא שם דף כ"ט ע"א וכפירוש התוספות והרא"ש שם : מו שם בחום' : (°) ואם כתם העליון אדום מהתון שחור חו חיפכח עיין לקמן שעיף כ"ג: מז משנה שם דף ג"ח ע"ב: מח ברייתה שם : מש שם דאמרים שם : ניהו מלמסף מכין רגליה או שנקפלו בגדיה וניחו על החחון: ג ליינחיו לעיל בסעיף י"א: גא שם במשנה:

בית לחם יהודה

(סימן, ק"צ ש"ע סעיף י"ח) ותולה ככל דבר כו' . אשם שמנאה כתם על חלוקה כנגד הטכור והית מהנשים שיש להם ווסת קבוע וכהיום הית מסתסקת שמא הכמס זה היה מצואה של לפור דרור ורגילה למצוא כן על הבגדים שאחר הכביסה משטיחין אוחם לשמש בחלר וום החלוק שמואם עליו סכתם לילה שלפני לבישתה הימה שטוחה בחלר ודומה כתם זה שכהלוה לכתם אחר מצוחת לפור דרור גם קשרקקה על הכחם חלף הלך לו מיד גם לא סיה לובן סביבו כנהוג מותרת לבעלה . ש"ג . וראיתי בספר להם הסנים שכ' קם"ז כוה הלשון בשל"ה נשם ש"ג סימני כתמים קזתם כשרקקה על הכחם חלף הלך לו מיד זהו סימן טהרה וגם נו מיד זהו סימן פהדה כבחין כשחין לוכן סניביו כנהוג בכתמים החסורים עכ"ל ול"נ שח"ו להקל כ"כ בכתמים חדח הא כתכ הש"ג שדומה חדח הא כתכ הש"ג שדומה כתם זה שבחלוק לכתם אחר מנוחת לפור דרור גם כשרקקה על הכתם חלף הלך לו מיד היינו משום דלואת לסור דרור דרכה לילך עם הרוק מיד זהו ג"כ סימן שהוא נואם לפור דרור שזהו פימן שהדמיון כתם זה לכתם א' תנואם לפור דרור הוח חמת וכחמת שהדמיון גם כן ח"ל דבכל מה שיכול לחלות תליכן והחלוק זה היה חולה בתלר קודם לבישתה ושכיחים בתנד קודם נכישתה ושיחים שם לפרים בוודאי מקילין בהם רק שכתב זה ליתר אכל באמת גבי אשה אחרת שמנאה כתם בוודאי הרוק אין צה סימן מה מ"ש שאין לובן סביבותיה זה גם כן אין ראיה דאם כן כל הסברות של הש"ם וש"ע בחנם ועוד הא הש"צ ע"י דוקא ג' חלוקים שהם כתונות התחתונות וכהני איכא למימר שנתקפלו התחתונות אכל במלכושים גמורים פבפרט מלבושים שלנו כראה דאינה חוששת בעניון דליכא למימר במלבושים כאלו שהחפלו ושוב הכיא בשם אא"י במשובת סנים מאירות ח"ב כי' קפ"ג שכתב כן אלא שמחלק בענין אחר דשאני בגדים שלהם שהיו כולם סחומים מבית הצואר עד למטה אבל במלבושי כשים שלנו שכולם

גליון מהרש"א

(מ"ע סעיף י"ו) מצאה כתם למעלה . עיין ת' עבה"ג סימן כ"ג :

מקור מים חיים

(ש"ע סעיף י"ו) מצאה בתם לפעלה מהחגור וכתם למשה ששנו וכו' . מקור דין זה נשמע מברייתא נדה דף נ"ע ע"א היתה עליה דמים למעה ועיפי דמים לתעלה תולין בעליון עד כגרים וכפי' התוס' והרא"ש והסכיתו וְמִימה גדולה כל הראשונים שלח מנחתי דין זה רבנו הגדול הדמב"ם ז"ל ולא ידעתי טעם להשמטתו ובעין משפע נרשם על הך דינא דברייתא הכ"ל מיימון פרק מ' מסלכות א"ב ולא וחמוה לי שלא הרגישו האחרונים וביותר על הנתון מהור"ר ישעיה ברלין ז"ל בהנהותיו חשר כדק בחורין וסדקין כל מקומות הפוסקים למושביהם והמע"ד למושכיהם והמנט"ד מדעת הרמנ"ש דהרמנ"ם ז"ל מפרש הך בריותא כפי' רש"י ביתה עליו טיפי דמים למעה היינו קטנים ושיפי דמים למעלה היונו בדולים והיינו בגרום היונו בדולים והיינו בגרום

שהבגדים תוזרין הנה והנה) (כ"י בשם הראב"ד בם' בע"הג ורשב"א בח"ה) י ואם עברה בשוק של מכחים מהורה י אפילו נמצא לצד פנים כד ועל בשרה יהואם נמצא על חלוקה בלבד כה (כז) מהחנור ולמעלה מהורה אפילו נזדקרה והגביהה רגליה כו ואפילו לא עברה בשוק של מבחים כז שאילו בא מן המקור היה נמצא על בשרה:

יורה רעה קצ הלכות נדה

יו, שנמצא על כח (3) בית יד של חלוקה אם המקום שנמצא בו הרם בבית יד מגיע עד בית תורפה ממאה מאפי אינה יכולה להגיע שם אא"כ תשחה הרבה(בח)ואם אינה יכולה ליגע שם כלל (°) מהורה: יד מי הית' פושטתו ומתכסה בו בלילה בכל מקום שימצא בו ממאה מפני שהוא (מיד) הילך והילד

וכן הדין אם נמצא במעפורת [כו] שמכסה ראשה [כז] או שחוגרת בו (ממנ"ס) מי ואם קשרה בו ראשה הימב וכשנעורה נם כן מצאתו לשור יפה אינה חוששת:

מן ובחו כי שתי נשים שכיסו ראשן בחלוק א׳ [כ] שתיהן מכאות ואם אחת כיסתה והאחרת לא כיסתה אף על פי ששתיהן לכשו החלוק ונמצא הכתם 'למעלה מהחגור אגתה שכיסתה ממאה והאחרת מהורה:

מז [כמ] וכשו שם יש לה מכה כם (מ) בצוארה ונמצא הכתם בחלוק אפילו לממה מהחגור שאי אפשר ליגע שם מהמכה אם פושמתו ומתכסה בו תולה במכתה שאני אומר נתהפך ובא לו שם:

יז [ל] מי מצאה כתם למעלה מהחגור וכתם לממה ממנו ל [כנ] ויודעת שלא (כנ) נזרקרה מהורה (כמ) שאני אומר ל) כמו שהעליון בא מעלמא כך בא התחתון " בד"א כשיש בעליון כגרים ועוד או יותר שודאי מעלמא בא שהרי אין לתלותו בבנה לא אבל אם אין בו כגרים ועוד אין תולין אותו מעלמא דשמא דם כנה הוא ואם יש בתחתון כגרים ועוד שאין לתלות בכנה (°) ממאה: ידן יי כיון שכתמים דרבנן מקילין בהם ותולה בכל דבר ^(לא) שיכולה לתלות כיצד שחטה בהמה חיה או עוף או

נתעסקה בכתמים או ישבה כצד המתעסקים בהם או ייי שעברה בשוק של מבחים ונמצא דם בבגדיה תולה בה ומהורה 👓 אפילו לובשת ג׳ חלוקים זה על זה ונמצא אפילו בתחתון מהורה י אבל אם נמצא על כשרה אינה תולה לב (כי) אלא א"ב יש לה מכה בגופה אז תולה בה אפילו על בשרה אם הוא במקום שאפשר לרם לנפף משם יי ואפילו נתרפאת אם אפשר לה להתגלע ולהוציא דם ע"י חיכוך תולה בה ואע"פ שעכשיו עלה עליה קרום ואינה ממפמפת (תכ"ח ומרזכי וסר"ח וממ"ג):

מתים במות האשה . כן פי' הרשב"א: [כן] או כו' . כן פי' הרמב"ט: [כח] שהי נשם בו'. ע"ל סמ"ח: [כח] אם יש בו' . עתום' נ"ח א' ר"ה וסיכו' וי"ל כיון כו' וכ"כ נשום בו'. ע"ל סמ"ח: [כח] אם יש בו' . עתום' נ"ח א' ר"ה היו בו' וכ"כ בת"ח וכ' וכ"ש הוא לחקל דתולין: [ק] מצאה כו' . עתום' נ"ם א' ו"ה היו בו' וכ"כ

מלוק הבדוק לה כדלקמן ופשוט הוא. ב"י וד"מ: בה בית יד. שקורין בל"א ארבי"ל. הגהת פרישה סכ"ה: כמ בצוארה. היינו בלדדי הלואר

שאו א"א ליגע שם מהמכה אם לא על ידי שפושעתו ומחכסה בו אבל

בלואר ממש בלאו הכי תולה בו כדאיתא בש"ם ופוסקים וכ"כ ב"י

בד"ָה אין מחזיקים כו' : ל ויודעת

שלא נודקרה כו' . ואע"ג דלעיל

סעיף י"ה 'אמרינן שאינה חוששת

שמח מדקרה שחני הכח שיש עוד

ריעותא אחרת בכתם התחתון ואם

היינו תולין לומר לא כזדקרה ומעלמא

אתי ואח"כ נתלה גם הכתם התחחון

בזה לומר כשם שזה מעלמא אתי כן

האחר מעלמא אתי ובבת אחת

נתלכלכו הוי ב' תליות לתולא וכולי

כאי לא מקילינן כ"כ העט"ז:

לא אבל אם אין בו'. דשמת דם

כנה הוא והלכך 'אם יש בתחתון כגרים ועוד עמואה: לב אלא אם

כן יש לה מכה כו' . עיין בתשובת

על חלוקה הית משתכח ווה שייך בכשר שסנוטה בחלוקה אבל על היד לא שייך כן . אבל נאמת במקור הדין בפור כשם רשב"א ליתא כן אלא ונמצאו על ידיה תולין בהן עכ"ל היינו דכיון דנתעסקה בכתמים ונמצא גם על ידיה שידוע שהלכלוך הזה דוא מהעסק בזה היינו דכיון הנתלסקת בכחמים ונמצא גם על ירית שירוע שהלכלוך הזה הוא פתקסק בזה בת"ח וכ" וכ"ש הוא להקל דחולין: [7] מצאה כו' . עחס' נ"ם א' ר"ה היו כו' וכ"ב בתספת מס שנמצא גם על נופה חולין בידית שנעה שם דוה לא מקרי ממקום למקום דהא ידות שעל יריה לכלוך דם דמעלמא. וכן פירש בפרישה וא"ב "ל דבברת ונמצא על יריה תולין אלא דבוה אם נמצא דם גם על גופה אין תולין כיון דהלכלוך שעל יריה ומצ'א על ידיה תולין אלא דבוה אם נמצא דם גם על גופה אין תולין בהם מה שעל גופה ונ"ו צ"ע קצת דמ"מ נימא השעל גופה דות מהלציות לוחיד מעלמא כיון דעברה ממילא הך דם שעל גופה של גופה שהר דרינו כדין הדם שעל ידים. (ש"ע מעיף "ב) שאולך בא מן הפקור. ואם עברו ימים בין האודקרות למציאת כתם "ל דממאה דרלמא באמת היה גם כן על בשרה אלא דנחייבש ותתפרך עי' תוס' ר"פ הרואה כתם וצ"ע לדינא: (מעיף י"ו) אבל אם אין בו כנרים ועוד. ואף לדעת ה"א לעיל ס"ו מ"מ כיון דנאים דלאו מגופה הוא שוב "ל דדם כנה היא ואין ראיה דנתעסקה. אח"ו ראית שכך כתב בהפל"מ וכ" עוד דאם שלמעלה מהתנור בכשרה לחוד ושלמפה ג"כ בבשרה לחוד דתולים וולת אם שלמעלה על חלוקה ובשרה של בשרה לבד. וב"כ בעבה"ג (מפ"ג). וג"ל דאף תוך ג"י לפפורתה תולה תחתון בעליון ניון דהעליון ודאי אינו מניפה ידע" דבא מעלמא הוי כאלו ידענו שנשפך דם על הגולה) על" לקסן סכ"ג. במחכ"ת הגדול דינא דתחם הודע בתעסקה באדום בוה אין תולין בו שחור אבל הכא דלא ידעה משום עסק אלא דמוכח דנתעסקה ולאו אדעתה "ל דתל" כי תיכי דנתעסקה באדום ולאו אדעתה ה"ג נתעסקה באדום ולאו אדעתה ה"ג נתעסקה באדום ולאו הבתובה.

באר הימב

אהא דנמלא על חלוקה פי' חלוק הבדוק לה ופשוט הוא. ב"י וד"מ: (כ) בית יר . שקורין בל"ח חרצי"ל הנהת פרישה: (כח) בצוארה. כתב הש"ך היינו בצדדי הצוחר שחו א"ח ליגע שם מהמכה חם לא ע"י שפושפחו ומחכסה בו אבל בצוחר

דשור וביר שלם שם היי כולם פתוחים מנית באור על ביר של ביר של בלוחר ביר של ביר של היגע שם מהמכה אם לא ע"י שפושסו ומחכסה בו אבל בלוחר האו לובשת ממחנים ולמנה א"א ביחשים ומנית באור על ביר של בנה בשליון וכן בכרים שטחנים במטם של של בעוד שנין שיבה בני של שם בלוחים מות אל ביר של הוא ביר של היי של של בכרים של של ביר של היי של של ביר של היי של של בכרים של של ביר של היי של של בכרים של ביר של היי של של בכרים של ביר של היי של של ביר של ביר של ביר של ביר של היי ביר של ביר של היי של ביר של ביר של היי של ביר ביר של היי של ביר של היי של ביר של היי של ביר של היי של ביר ביר של היי של ביר של היי של היי של ביר של היי של היי של היי של היי של ביר של היי של היי של היי של היי של ביר של היי של היי של היישה של היי של הי

במקום שאי אפשר לנעף משם על ירכה אף אם היא שוחה כגון מן הלדדים וכיולת בו ג"כ דינת הכי חלת דנקע כתפה שהות מילתת דפסיקתת וכן מבותר מדברי הב"י והב"ח ד"ה חין מחזיקין וכו' ועיין בסמוך סעיף ט"ז ס"ק ך' [כ] שתיהן שמאות . הלבוש כתב הטעם וז"ל דהא ודאי ממקור של א' מהן בא וכל אחת עומדת בספק דאורייתא עכ"ל ולא ירדתי לפוף דעתו כלל דהא כחמים דרבנן כמ"ם הוא עלמו בסימן זה כמה פעמים אבל באמח דכל כי האי גוונא שאי אפשר לתלות באחת יותר מחברתה אפילו באיסור דרבון לא מחיריון מסעם ספיקח דרבנן וכה"ג מכוחר בש"ם דססחים דף י' ובי"ד סי' קי"ח לענין שני קדרות של היתר שנפל חיפור לחוך ח' מהן וכ"כ הוח ענמו בסעיף ל"ח (וע"ש בש"ך ס"ק י"ם) וחם יש לחלק בין אם בחות לשאול בבח אחת או לא עיין בס"ק כ"ד:

מחזיקין כו' עכ"ל ובחנם כתב כן דאסשר לומר דהכא מיירי אפילו באמצע צואר מ"מ כיון שמיירי בלילה שהיא ישנה ולא היתה שותה אם כן אי לאו שפושמת ומהכסה לא היה שייך למחלי בצוארה כמו בכחפה וכה"ג כחב הב"ח ס"ק כ"א וזה ב"כ כוונח הב"י שלח כחב כן גבי דין זה כק חח"כ בד"ה חין מחזיקין וק"ל: [ככ] ויורעת שלא נזרקרה. אכל מסחמא אמריגן שמדקרה ולא דמי לדלעיל סעיף י"ל דבעינן דוקל שיודעת שמדקרה חבל משתמל חין הוששין שמל מזדקרה דשמני הכח שיש בה עוד ריעוחה החרם בכחם החהחון הם רצונו לומר לה נזדקרה ומעלמה אחה ואה"כ נחלה גם בכחם החחחון בזה לומר שזה בא מעלמה ודבח אחם נחלכלכו הוי להו שחי חלויוח לקולא וכולי האי לא מקילינן עכ"ל הלבוש: [כג] אלא אם כן יש לה מכה בנופה. וכתב הרב בתשובה פי' נ"ו דחשה שיש לה מכה אך שנמצא עם הכחם מראה לבן או ירוק כיון דמראה לבן וירוק מגופה אחי גם האדום חלינן דמגופה אחא ולא חלינן בדם מכחה ע"ש החשובה באורך והמ"ז ס"ם זה השיג עליו ודעתו להקל בכיולא כזה וכן הסכמת הש"ך

[כמ] אם יש לה מכה בצוארה. כמכ הש"ך היינו בלדדי נוחר שחז חי חסשר ליגע שם מהמכה אם לא ע"י שפושטח ומחכסה בו אבל בצואר ממש בלאו הכי חולה בה (עיין מ"ש ס"ק י"ח) כדחיחת בש"ם וסוסקים וכ"ב ב"י בד"ה חין ויותר מכנכרים או פחות משלים לכל חד האתוראי דאים להו וכיון שפן לא נשמע מברייתא דין חדש שכבר הכיא רכינו דין זה דגרים תולה יותר מגרים אינו תולה כן כ"ל ברור:

חידושי רע"ק

פתחי תשובה

כרב סי' נ"ז מדינים אלו: לג אבל אם היו כו'. נראה דה"ק ולא (מז) אבל אם דרכם להתעסק כו' . דחו הוה כולה מחח כשוק של נודע שנתנא בהן בודאי דם לאחר שהיו עסוקים בדם אבל אם היה עבקים: (יז) שתי נשים שנתעסקו בו' . בחום' פרק סרוחה (דף מדע שהיה נמלא בהם דם אע"ם שעבשיו אין בהם דם חליון שבשעה נ"ח)כתבו בשם רבינו תם דאיירי שנחעסקו זו אחר זו ואם היחה נשאלת שנגעו בהם סיה בהם דם . ב"ח: לד וה"ה כו' . והא דנקע בש"ם הראשונה היינו מטהרין אותה הואיל ונמעסקה ובשביל חברתה אנו מטמאין הראשונה שהיא טהורה ופוסקים בנה ובעלה היינו משום

י<u>ם</u> יי כשם שתולה בה ^(לב) כך תולה בבנה ובבעַל' אם נתעסקו בכתמים או אם יש בהם מכה לפי שדרכם ליגע בה לג "אבל אם היו עסוקים בדם [יד] ולא (יג) נמצא בהם דם אינו תולה בהם יי אא"כ היו עסוקי'ברבר שררכו לינתז כגוןשחים' וכיוצא בה:

הגה לך וכ"ה אם שכבה במסה עם נשים שיש להם מכות בגוסן חולה בהן כמו בבנה ובבעלה (מרדכי ה"ג ובש"ד): ב (לא) יה מי (לג) שרגיל לצאת ממנו דם דרך פי האמה (לד) ובשעת תשמיש נמצא

בעד האשה דם תולה בכעלה: בא יי היכא דאשתכח כתם בשיפולה ומאחורה ומכה איכא מקמא חליא בה דאפשר אדיתבה הך דבתרא אתא לקמה ונמפה בה מההיא מכה: בכתמים בצר המתעסקים בכתמים או אם ישבה בצר המתעסקים בכתמים אינה תולה בהם (לב) יי במה דברים אמורים בעיר שהמבחים או המתעסקים בכתמים יושבים במקום ידוע (מו) אבל אם דרכם (מי) להתעסק כאן וכאן תולין

אפילו מספק שמא נתעסקו במקום שעברה ולא הרגישה: בג ים נתעסקה בדבר אדום ונמצא עליה כתם שחור או איפכא אין תולין בו במה דברים אמורים אדום בשחור ושחור באדום "אכל אדום באדום ושחור בשחור אפילו אם אינו ניכר ממש שדומה לו תולה בו כנון שנתעסקה ^(לג) במי

תלתן או במי בשר או בקילור אדום קצת תולה בו האדום: בד יי נתעסקה בתרנגולת תולה בו אדום ושחור וכרכומי (לד) לפי שדם שחיטה ארום ודם איבריה שחור ודם בני מעיה כרכומי:

בה (יז) • שתי (יה) נשים שנתעסקו בצפור אחר שאיז בו דם אלא כסלע ונסצא יעל כל אחת כסלע [כי] שתיהן ממאות:

בו ולה] מנתעסקה בדם שאי אפשר שיהיה ממנו כתם אלא כגרים ונמצא עליה כשני גריסין הרי זה תולה כגרים בדם שנתעסקה בו וכגרים במאכולת סר אבל אם נמצא הכתם יותר מכשני גריסין מטאה . (רמנ"ס פ"ע ורשנ"ל ורא"ה כב"ה וה"ה) לה ויש (כו) מחמירין ומסמאין ככל זה (הרא"ע והסור) [כו] ומבל מקום נראה דים לסמוך אמקילין בככתמים שומעין להקל:

(ית) [לו] יה נתעסקה בפחות עליה כגרים מכגרים ונמצא

באחת יותר מבחברתה נשאר הדבר כאילו לא היה במה לחלות כלל וגם בדרישה כתב שאין כאן חילוק בין זה אחר זה או בבח אחת אלא שנתן טעם לזה דדוקא במידי דרבנן אמרינן כן וכאן הוי ראיית דם גמור מן החורה ולא דק בזה בתרחי חדא דאף במידי דאורייתא אמרינן כן בפ"ק דפסחים לענין שני שבילין והלך באחד מהן כו' וכן בפרק שני דכחובות לענין היחר אשה לבעלה אמריק סברא זאת והטעם דאוקמא אחזקת ביתר שביתה לפני זה ועוד דכתב דכאן הוי דם גמור מן התורה הא כאן הוי כתם לחוד ואין בו אלא מדרבכן ועוד נתן בדרישה טעם להחמיר כאן אפילו בזו אחר זו דאיכא למימר דמהלפור בא על כל אחת כחלי סלע והחלי השניה היא דם מקורה דכל אחת וגם זה אינו דא"כ אמאי אמרינן בגמרא הטעם בשתי נשים משום דאיכא סלע יחירא ותאי חזית לחלות באחת יותר מבחברתה היה לו לומר דתרווייהו טמאות מכעם שכל אחד יש בָּה חִנִּי מהלפור אָלָא דבר ברור הוא כל שיש לפנינו לחלות בו חלינן לקולא שנחטסקה בכל הסלע כמו בכל מידי שתולין בו לא אמרינן שמא לא בא מדבר שחולין בו רק מקנת ממנו והשאר מן האשה הכי נמי כן הוא בכל אחת מהנהו שחי נשים אלא דכאן האחת מקלקלת לחברחה ואם כן הדרא קשיא לדוכתא מאי שנא מחמץ והעיקר כמ"ש בסמוך דהוה כאן כאילו אין במה לחלוח כלל וע"ב אפילו בזו אחר זו שחיהן טמאות: (יה) בתעסקה בפחות כו' . זהו דברי רשב"א בטור שפוסק לקולא בגמרא דהוה זה בטיא ולא איפשטא ומ"ש אח"כ וכן אם נתעסקה בפחות מכגלים כו' הוא על פי גירסת ב"י בטור בשם רמב"ן כן ונתן טעם להיתר זה דאמרינן שדי הפחות מכגרים של העסק בי מצעי וזיל הכא ליכא שישורא כו' אט"ג דבגמרא דחינו האי סברא היינו בנתעסקה בכגרים ונמלא ב' גריסין ועוד ואין זה נראה דמה לי כגרים ונמלא ב' גריסין

חידושי רע"ק

איתא להדיא במוניא לחדי שנוייא והכי מסקו הרכה פוסקים. אבל הד"ח והרא"ש מסקו רנם הכא אין תולין שתור באדום ודובא מהלוקתם בסור. אבל החיא דלקסן סכ"ג היא ברייתא עדוכה ואין בזה חולק. ועי' בלבוש דפסק כהר"ח והרא"ש: (ט"ע סעיף כ") דרך פי האסה. פי' שלא בשעת המלת מי רגלים כך הוא בסקור הדין בת' הרשב"א שתביא פי האמה. פי שלא בשעת הפלת מי רגים כך הוא במקרי הדין בתי דרשביא שהביא:
הב"ז : (סעיף כ"ג) [כת'לבוקה בדבר אדום. ואם נתעסקה בצבע אדום יש לעיון דלכארה
אמור דאמשר לברר ע"י והעברת ד' ממנים. ואף דא"א בקיאים הני ס' מחמת השרון
יריעה. וע"י מנדת יעקב (מי' זה מ"ק כ"ח) ואף בנאבד יש סקים לאסור כמ"ש כיוצא בזה
בתפל"ט העתקתיו לקמן (ש"ך ס"ק ס"א) וצ"ע. (סעיף כ"ו) (כנר"כ במאבולת. בת' ס"צ
בתפל"ט העתקתיו לקמן (ש"ך ס"ק ס"א) וצ"ע. (סעיף כ"ו) (כנר"כ במאבולת. בת' ס"צ
(ס"כ) כתב דדוקא במאכולת דשכית מובא ונם רגיל להיות כמקום זורמא תלינן דנודמן

המ"ז וכן כראה שיקר דבכחמים שומעין להקל. ועיין מ"ת הפ"ך בסימן קי"ח

ס"ק י"מ: [כו] ומ"ם גראה דיש לסמוך אמקילין. וכן בנתעסקה בפחות תכנרים

ונמנא עליה כגרים ועוד ג"ב יש לסמוך אמקיליןכזה דחד מעמא הוא דמאי לי בנמנא

כגרים ועוד ולא נהעסקה אלא בפחוח מכגרים או נמעסקה בכגרים ונמלא עליה

כשני גריסין דבתרווייהו יוכל לנרף חליו דם מחכולת וחף דכ' הרב סחם בסמוך

דין כ"ז דים מחמירין לה קחי רק החם נחעסקה בסחום מכנרים ונמנה עליה

כשני גריסין אבל בנתלא עליו כגרים ועוד ודאי דדעחו להקל כמו בדין זה וכ"כ

המעדני

(1"T 7"1)

ביאור הגר"א

מורי זתב

גמורה כו' עכ"ל ומו"ח ז"ל העתיק

בזה הואיל שבאין לשאול כאחת שתיהן

טמאות והכי משמע בתוספות עכ"ל

משמע אם באו לשאול זו אחר זו

עהורות ולא נראה לע"ד כן דא"כ הוי

ליה לחלמוד או לפוסקי' לחלק בזה

בהדיא כמו שמלינו שחילקו כן פרק

קמא דפסחים לענין עכבר וחמץ בפיו כו' והביאו בא"ח הלכות פסח . *)

ותו דע"כ לא כתבו התום' שאחת מהן

טבורה אלא הראשונה והיינו אילו

סיתה באה קודם שנודע כלום מן

השניה אבל אחר שנודע ודאי שתיהן

טמאות אפילו בזה אחר זה וכן

ראיתי בת"ה הארוך לענין שלש נשים כמו שהבחתי לקמן שעיף מ"ע

וטעמא דמילתא נראה לי דהכא שאני

מההיא דחמןדבחמן ספק על העכבר

בבית אחר או לא על הוי היתר כמו

שפירש רש"י שם בגמרא אח"כ בסמוך

רק בשני בחים החמירו שע"כ אחד

מקן יש בו חמן בזה מ"מ הקילו בזה

אחר זה כיון דבספק אזליכן לקולא וכן

בשני שבילין דחם יש מחד שספק לו

אם כלך בטמא או לא אזליכן לקולא

דמוקמינן לים אחזקם קמייתא מש"ם

מקילינן גם בשני בני אדם בזה אחר

זה אבל כאן בכחמים שכל שאין בו

לחלות בשום דבר הוי ספיקא טמא

ואין לך סיתר רק אם יש בשום דבר

לתלות שמסתבר שמשם כא הכתם

ומש"ה כחן שיש ב' נשים ויש כחן סלע

יתירא ואין סברא לתלות בעומאה

בתוספתא חביאו הרא"ש שם: [ל] (ליקים) מי שרגיל כו'. כמש"ש ס'י א' הרואה
דם כו' ואם יל מכה כו' ואין לך מכת גדולה מזו לתלות בה. רשב"א. ובתוספתא פ"כ
דוגים ש"ז אדומה מהורה והאשה תנלה כה. בד"ה (ע"כ): [לב] בד"א כו'. ממש"ש
ארנב"י והא דדוקרת כו' ופי' כה"ג: [לג] במי תלתן כו'. מרפלינו ב"ש וב"ה כספ"ב
אלמא אדום היא ותולין כמו בקילור. ראב"ד ורשב"א: [לד] לפי שרם כו'. הרא"ש
שם בשם ו"ה: [לד] נתצסקה כו'. בעיא דר' יומית שם וה"ה בכה"ג וכמש"ש לא כנון
דתוספקה כו' משמש דק בה" בוציא דר' יומית שם וה"ה בכה"ג וכמש"ש לא כנון
דתוספקה כו' משמש התלמן המשמש הולכין בהן להקל וערא"ש שם שפסק להופרא כפשפא דבריתא בפועם כו' ושינויא דחויא כו' ע"ש וו"ש ווש כו': [לן] נתעסקה כו'. תום' שם ר"ה נתעסקה כו' וש"פ וכנ"ל:

באר חיטב

סימן פ"ו : (שם סמיף כ"ד) נתעסכה בתרנטלת חולה בו חיינו בנתעסקח עם כילו עצי לבונה

כאר הגולה

נס"ם מסלכות ח"ב וכן פירש הרשב"ח וכ"כ הטור: גג טור בשם הרמג"ן וכ"כ ה"ה שם נשם : גד כית יוסף:

נה הרשב"ה בחשובותיו . נו הרחב"ד בספר בעלי הגשש :

נז ברייחת שם דף נ"ח ע"כ: נח טור כשם הרמב"ן מהת

נח סור כשם הרמכין מהת דרב אשי שר שיש בה חזירים וכו' שם: גם כרייתא שם דף נ"ע ע"א : ם כרייתא שם דף ל"ת ע"ל מעשה דר"ת ור':

מא מסקנת הנמ' שם דף נ"ט ע"ל חליבת דרכת: מב כרייתת

שם דף נ"ח ע"ב: פג הרשב"א

בס"ה מבעים דרבי ירמיה שם

בחים מכניין דרכי ירויים שם דף ל"ם ע"א ולא נפשטו ופסקום הרמב"ן והרשב"א לקולא משמט שכתב הרמ"א בסג"ם: סד שם בבריימא: סה סור בשם הרשב"א מהא דליינמו בסעיף דלעיל:

נקודות הכסף

(פ"ז סקי"ז) סשינ מל הכ"ח ולפע"ד דברי הב"הנכוניהוכמו

שאבאר ומ"ש הב"ה והכי משמע בתוכשת לא קאי אבאין לשאול בכת אחת מתאות אלא המעיין בב"ח יראה להדיא דקאי אפילו

נתשבקו וא"ז ממאות וו"ל ככ"ח כ' נשים שנחשכקו כו'

ונראם דאתא לאשמעינן אפילו

היכא דלא נמעסקו כלפור כאחד אלא בואיו ואם היחה

נשאלת כראשונה כיינו מטכרי' אותה כואיל ונתעשקה אפ"כ

כיון שכחו לשחול כחחם שתיהן

דף קש"ח ע"ב לאו ראים היא כלל דהרשב"א לטעמיה אזיל

דגם לעיל סי' קי"א אומר אכל למאי דקיי"ל שם לכקל כוא"ו וכמ"ש שם בשפחי ככן סעיף

קטן יש אם כן הוא הדין הכא זום דעת רבוחיט כלרסתים

והרמב"ן שהביח בחה"ח שם ומביחו בית יוסף דף ר"ה ע"ח ד"ה וכחב הרשב"ח יש מרבותי כו' ווה לשוט וחם מחמר מ"ש

ער שחינו כרוק מכח דחק כפ' כחשם שסים עושה נרכים בלש

נשים שלכשו חלוק אחד ונמנא

שליו דם כולן ממאות כבר סירעו רבותיט הנפרחים ז"ל

דהתם נמי כדין היה למהר אם כולן חלח דכיוןדחלויות בחלוק

זה כו"ל ככסית דב" שכילין דתם כתו לשתול ככת ת' שניתן

ממחים בום חחר זה שניםן מחרים ולח נתחוורו דברים

אנו אנלי דאם כן שאלה חלוקב אף לכותית שלא ראתה ואי

נמי רחתה כחם ח'מוחג' נשים

לחתר שחלם נסטר את פחתרות דכא איכא חד מנייבו דאינה

באה לישאל ודברי הרמב"ן ז"ל

קרובים לדכרי התוספות כו' עד כאן לשונו ומם שהקשם בית לחם יהודה נירוף כל הדעות התיר לה משמע תספה א' לכד לא רוב

להמיר לה סייט סעיקר שכתכתי לעיל וזהו רק סניסים

וזהו לכור ואח"כ מנאמי כספר דברי שמואל בסימן, רכ"ז שחולק ג"כ על ש"ג ומסיק מ"ץ

להקל בדבר זה: גליון מהרש"א (שרניל (מ"ע סעיף כ") מי שרניל לצאת ממנו דם . דרך פי האמה ואם נמצא רק בעם שמשתין אין תולין בו דיונ מת' רשב"א בב"י סמי זה ועיין תשובת ניב מית חיו"

דאלו מסתמא דרכן ליגע בה וכ"כ

דרישם: לה ויש מחמירין כו' .

ולדידהו אפילו נחעסקה בכגרים

ונמצא עלים כגרים ועוד עמאם

כדאיתא בדבריהם מן הש"ס להדיא:

(סעיף כ"ז שו"ל) נתעםקה בפחות מכנרים וכו". "על"ז ס"ק י"ח מ"ם ומשו"ה (6 כבתייר רק כנרים מנומלסוח: כנרים ועוד בעינן וכו' כצ"ל :

יד אברהם

(שו"ל מניף כ"ה)שקתי נשים שנתעמקו בצפיר א' שאין בן דם אלא כמלע ונכצא על כל א' כפלע שתידן מכאית. מ"ם ספ"ו לחלק בין כחמים

כם' נה"כ וע"ם: [כד] ולא נמצא בהם דם. ולא נודע שנמנא בהם דם לחתר התעסקס בדם אבל אם היה נודע שהיה נמלא בהם דם אע"ם שעכשיו אין בהם דם תלינן שבשעת שעעה בהם היה בהם דם . ב"ח וש"ך: [כה] שתיהן ממאות . אסילו נחעסקו בזה אחר זה והמעם כמו שנחבתי לעיל ס"ק י"מ וכחב הב"ח דדוקא בכא לישאל בכח אחח אבל בזה אחר זה מטהרין שניהם וכמו בשני שבילין כמכואר בסכחים דף י' והפ"ז האריך להשיג על הב"ח בדין זה ופסק דבכל ענין שתיהן ממאות והש"ך בנה"כ הופס פיקר כדברי הב"ת ודוחה כל דברי

והכא 'אמאי נימא שדי העסק בי

מלעי ומה שילא לו להב"י כן מהרמב"ן

שהביא הטור נוסחא מוטעת מדמנה

לו ומה שלמד כן מהרשב"א אינו נכון

עכ"ד ודברי' ברורי' הס:לק האשה

שגמצאת.כו'. אנ"ג דלעיל סעיף כ"ו

טהורה אפי' אינה מעוכה בו שאני

התם דנתעסקה בכגרים מה שאין כן הכא וה"ה בש"ם: **למו והוא** מקבל

מומאה. אבל אם אינו מקבל טומאם

לו מהורה . היינו כשהעסק שנתעסקה בו שהוא פחות מכגרים הוא כל

כך כמו הועוד כגון שהועוד הוא חלי גרים לריך להיות שנחעסקה בחלי

גרים. כ"ל פשוט : לז וכן אם נתעסקה כו' . והמעדני מלך דף רפ"ו

אע"פ שכתב כבר שהרשב"ח טיהר

בנתעשקה בפחות מגרים ונמלא

כגרים ועוד משום דאפשר לומר

דלהרשב"ח חפשר דנתעסקה כגרים

ונמלא ב' גריסין טמאה דאין לך

לטסר אלא אחר שתאמר שכל העסק

שנתעסקה נדבק בה ולא נשתייר שום

דם באותו ענין שנתעסקם אלא הכל

בא לכאן ומ"ה לא נשתייר רק כגרים

(וכגרים) ועוד בעיכן וזה אינו סברא

טובה כל כך דיוחר יש לד לומר

דנשתייר באואו עסק גם כן קלת ולא

נדבק בה רק גרים פחות משהו וחם

כן יש על חלוקה כגרים ועוד אבל

הרמב"ן טיהר גם בזה דס"ל דכל

העסק דהיינו כגרים נדבק בה ואין

כאן רה כגרים מלומלם ע"כ טכורה

אבל בנחעסקה בפחות מגרים ונמלא

שני גריסין ודחי טמחה היח ולח

אמריכן כלל שדי בי מלעי כן נראה

לע"ד: בטור כתוב בשם הרמב"ן שחין

לסמוך על בדיקת הסימנים אלא

לעסרות אבל לא לבעלה וקשה ממ"ש

רים סימן קפ"ז דטהרת' חמירי

מבעלה ולח קשה מידי לפי מ"ש ב"י

בסי' קל"ח ד"ה כתבו הגהות מיימון

כו' עיין פס: (ים) אם יזדמן שתעבור על המקום. פי' ממקוס

בין רגליה יודמן שם במקום הכתם :

(ב) מאכולת מעוכה כו' . הטעם

שחומו מקום בדוק הוא אלל מאכולת

וע"כ חמול העד מחלוקה דבחלוקה

תלינן במאכולת כל שאין בו כגרים

ועוד אכל עד זה שהיה בדוק לה

קודם הקינוח וקים להו לרבנן דחין

שם מאכולת ודאי דם זה מגופה היא

ומאכולת מעלמא אתא בעוד שהוא

כגופס: (מ) וכן הדין כשבדקה והגיחתו בקופסא כו'. זס דכרי

רשב"א לא בא למעט אם הניחתו

במקום מגולה דטהור אם נמלא

ועוד או פחות מגרים וממלא ב' גריסין גם מ"ש ב"י דמדברי ברשב"א

מראה כן אינ' נראה כן דהא לא טיהר הרשב"א אלא פחו' מגרים ונמלא

גרים ועוד. והעיקר כגירסא בספרים מדוייקים וסרמב"ן טיהר

פר שם כשם הרמב"ן (לדעת ב"י)מהא דליינתי לעילמסעמא דאמרינן שקול דם הטסק שדי בי מלעי זיל הכא ליכא שיעורא וזיל הכח ליכח שיעורת וכו׳ סו כרייחת שם דף נים ע"ה

וכרבי יגאי הרמב"ן והרשב"א איתא נמנא שלים כגרים ושר איתא נמנא שלים כגרים ושר וכו' כ' הרא"ש דס"ם כ' נריסין : מח טור וכ"כ הרשכ"ח כח"ה וסשוט הוח : סמש שם בשם סרמב"ן וכן כי סרשב"א בח"ם מתשנה דא"ל ר"ע שמח יכולה להגלע וכו' ועסרה שם דף נ"ח ע"ב ולא הלריכם להכיא הכחם לפניו ולגלע המכה ולהונית דם משנה דף ס"ח וס"ב : עב לדעת הרמנ"ם שם נפוף פרק ע' והרשנ"ה וה"ם הסימנים במשנה להחירה אסילו לכעלה: עב עוכדת כהסית חיתתת דחתית לקמים דרבי ינתי שם דף נ"ח ע"ה הרשב"ה בח"ח: ער משנה שם דף "ד ע"ח מי משנה שם י"ד ע"ח וברייחל שם : ער דינתוו לנעל כפי קפ"ג : עד כשנהו למי בלישל קמל : דרבי זירת בלישל קמל : עד מברייחל שם :

טהור' כדלעיל ס"י דאין לחלק בין נקודות הכסף ברשנ"ה מכוסים שנה כחסם כחם לדם דכיון דלא הרגישה שיצא לא ירדתי לסוף דעתו דסחם כיון שלא ראתה היאך נחלה מבשרה מהורה מדאורייתא ורבנן הוא בה נם מה שהקשה דהא איכא דגזרו ובדבר שאינו מקבל טומאה לא מנייהו דחינה בחה לישחל יש לומר דאין הכי נמי דלדעת סתוקפות וסייעתם בכהאי גזרו וכן כתב בדרישה סמ"ה: יחומפות ופייעתם ככהלי בלועת גווגא מנסכרין לכל הדא ומדא כיון דלאו כזה אחר זה והא דלא חילקו כש"ם בכך היינו משום דלא אמא (אשמעי) ל אם יודמן שתעבור כו' . ר"ל שיבא מקום בין רגליה נגד אותו מקום וכן כתב בפרישה: מא וכן הדין כשבדקה בו והניחתו בקופסא פיקר דינא דבכתם כולןטמאות ואפשר לזה כיון הרא"ה בבדק בו'. אעד הכדוק לה דלעיל מיניה ככית שהשיג על הרשכ"א כוה קאי ובפרישה שמ"ז כתב דקאי אפילו ומה שחילק בין חמץ ושבילין להך דהכא לא מחוור כפי להך דהכח לח מחוור כפי שחכחר גם מה שהשיג על אטד שאינו בדוק לה כו' ע"ש וקשה דבכס"ג לכ"ע בכל שהוא טהורה דרבנן אמרינן הכי כלי דלא דק יאף במידי דאורייםא אמרינן כן בפסחים לענין שני שכילין יהלך באחד מהן כו' וכן בפ"ב דכמוכות לענין היא אהר כלי. וכדאיתא בש"ם דף י"ד ע"א להדיא דבעינן כגרים ועוד וכן כתבו כל הפוסקים והע"ו בסל"ו וזה פשוע: רפוכות מעוקהית חשה כדי ברי כוא לא דק דהיאך ישלם על כדעת לעת כאיפורא דאוריי הכי והא לא שריק ליה אלא תשום ספיקא לקולא וספק דאוריישא לחומרא כוא ואדרכה כולה סוגיא בפסחים שם מוכח דדוקה בדרבנן שמרינן הכי והכי מוכח שמיכש" שם שפירש ההה הקאמר בשיש נכור אחד של חמן ולפניו כ' בתים בדוקים ואחא עכבר ושקל ולא ידעים אי להאי עייל אי להאי עייל היינו שני שבילין כו' פירש"י וי"ל אם נשאלו כל א' בפני עלמו טהור ואין כ"ד יכולים לממאו כדקו"ל ספק טומאה בדה"ר שהור כן' וגבי בחים בדה"ר שהור כן' וגבי בחים כמי אם כאו לשאול זה לעצעו בפני עלמו אמרים לים זד אי אתה לריך לכדוק לכל חד אי אתה צריך דכיון דבדיקת חתן דככן מלינן לקולת עכ"ל חלמת דדוקת במידי דכבנן חולין להקל משום ספק דכבן להקל משום ספק דרכנן לקולת וכן גבי שבילין דספיקו בקה"ר סקור אבל לא באיסור דאוריימא וכא דמלינן בפ"ב דכתונות לכקל כייט דוקא נשבוים דכקילו בס טובי כדחי' שם כש"ם ולפי זה מוכח דהכח נמי חלינן להקל דכי היכח דכחמן חלינן להקל משום היכח דכחמן חלינן להקל משום

דכדיקת חתך מדרכנן כלומר דמדחורייםה בביסול בעלמה

כצי ורכנוסות דתלרכוה בדיקה ככת נמי מדתורייתת תפיני

אם תמנא כתם בגופה מכורה בד שתרגיש שינא דם מכשרה

דליכא למחלי במידי הלכך היכא

שכחו לשחול כום חח"ו מסורו":

(במ"ו ס"ק "ח) ככר קדמוהו כל כאחרונים כום כמ"ם בש"ך

גורו על הכתם היכח

ע"ב והדרישה והב"ח השיגו ע"ז דליכא מאז דמטהר בהא כיון דאיכא בנתעסחה כגרים ונמצא עליה שני גריסין ודבר זה הוארך הטור לכחוב ביתרון מהעסק שיעור כתס דמ"ש זו מנתעסקה בכגרים ונמצא עליה כב' לו מהורה שאני אומר כתם זה מעסק הכתמים הוא גריסים ועוד דחמרינן בש"ם דלח וכבר היה שם דם מאכולת (פירום דס רינה) שגצמרף אמריכן שדי דם העסק בי מצעי חיל אליו עד שחזר ליותר מכגרים לז [לז] יוכן אם הכא ליכא שיעורא וזיל הכא ליכא נתעסקה בפחות מכנרים ונמצא עליה כשני גריסיז שיעורא אלא היא טמאה וכן כתבו כל (ס) מהורה: הפוסקים והע"ו בסעיף שלפני זה

הגה [כז] וים מחמירין ומטמחין ומכל מקום אם נחעםקה בדם וחינה יודעת בכמה חזליכן לקולת וחמרינן שהיה בדם כשיעור הכחם (בית יוסף וכן כחב הרשב"א ורא"ש ומור ובל"ח כחב דדעת הרב דהכא מחמירין כ"ע וכמ"ש בס"ק ל"ו):

יורה דעה קצ הלכות נרה

בח לח (כה) (לח) יי האשה שמצא' על חלוקה כשני גריסין וכינה (כיי) מעוכה בו מהורה שהגרים הא' ודאי מכינה המעוכה בו והגרים השני אנו תולין אותו בכינה אחרת כיון שאין בו כגרים ועוד: במ יי הרגה פשפש שאנו תולין בו עד כתורמם חזר כתורמם לשיעור הגרים לכל הדינים

שאמרנו: ל מש אינה צריכה להקיף (פי ענין סקפה הוח לדמוח דכר לזכי) הבתם לדבר שהיא תולה בו אלא תולה מן הסתם עד שתדע שזה שחור וזה ארום: לא מצאה כתם ואין לה במה לתלות והדבר מסופק אם הוא דם או צבע מעברת עליו ז' סמנים אם עמר בעיניו הרי זה צבע יא ומהורה [לט] [יט] ואם אינה מעברת עליו ממאה מספק [מ] ועכשיו אין לנו העברת ז' סמנים [י] מפני שאין אנו בקיאים בקצת משמותם:

לב יי האשה שהיתה עוסקת במלאכתה וגמצא דם במקום שעברה על דבר שהיה בדוק לה מתחילה למ [מא] (והוא מקבל טומאה) (ד"ע בד"מ וכ"ה ברא"ם פרק האשה ורשב"ל סוף שער ד' וחוספות ריש דף נ"ח) תחזור

להתעסק כמו שעשתה (ימ) מ [לה] אם (יט) יזרמן שתעבור על המקום שנמצא בו הדם ממאה ואם לאו מהורה:

לג יי האשה שברקה עצמה (לה) בעד (פי׳ סמרטוט מענין וכנגד עדים כל לדקוחיט) הברוק לה ונמצא עליו יד (לו) אפי׳ מיפה כחרדל (מב) בין עגול בין משוך ממאה יה ולא עוד אלא אפילו נמצא על הכתם (ב) [לכ] מאכולת מעוכה ממאה (כא) מא [מג] " וכן הרין כשבדקה בו והניחתו (ל) בקופסא ואחר שעה בדקה אותו ומצאה עליו דם כל שהוא בין משוך בין עגול ממאה:

לאחר זמן עליו דם דוה אינו דפשוע במחניחין בנמצא על עד שלה לאחר זמן דטמא מספק אלא היפוכו דסיפא קאמר דהייט אם הניחחו תחת כר או כסת או טחתו ביריכה וביאור דכריו ביאור הגר"א חידושי רע״ק

לדם שנתנסקה תרמח לכתם א'. אבל בנתנסקה בכ' זפנים בכל פעם ופעם כסלע ומצאה כל. עבה"ג וכנ"ל סנ"ו : [ל] וכן אם כו'. מכה"ג והוא דוה לכ"ע מסאה כמש"ש בנס' ועש"ך: [לח] האשה כרי: מסעה בוח בס' מיד דארמי וה בצד זה: (מ"ו סקכ"ל) דות ששום בשתני'. ככר חמה בוח בס' מ"ם דהתם מידי דבדיקת עצמה בעד היה אח" בעשיו כו'. שרש"י בשבת צ' א' ד"ה שלוף כו' (ול לחימסרש וכרי שלוף כר' (ול לחימסרש וכרי שלוף כר' (ול לחימסרש וכרי שלוף כר' (ול לחימסרש וכרי בעד במש"ש בנס' וכנ"ל: [בר] בין מול למשקר אלא בחא דסל"ד דעול תלינן במאכולת כמש"ש: [בוב] וכן חדין כו'. דל"פ ר' וו"ח אלא בעד שאינו מחיבר השיטרה לדם שנתעסקה ונדמח לכתם א'. אבל בנתעסקת כב' זמנים בכל פעם ופעם כסלע ומצאה כתם ב' סלעים אפשר דאין תולין לחקל לומר דאתרמי זה כצד זה: (מ"ו סקכ"ל) ד'ןך, אינו דפשום במתני'. ככר תמה בוח בס' ס"ם דתתם מיירי דבדיקת עצמה בער היה את"ז

פתחי תשובה

שיין בחשובת מהרי"ש ח"ב סימן למ"ד דה"ה אם אחר כ" אן ג' ימים כמת שרגילה לפלוט מגאה דם ג"ב חולה עו: (כךה) בעד הברוק . ראותי בכתכני סכב הגדול מהר"ר דניאל ז"ל שנסתסק אם בדקה קונת שן העד דואל כמד לא בדקם ובדקה א"ע ממקום הבדוק וכעת נסתסקה שמא נתו מעל ידה ממקום באיע בדוק ומגאה סמות מנגרים מה דינה ודעתו טעה להקל אך אם לא בדקה היעה רק דרך העברה בום שתחת בראי עמש"ל ר"ם קס"ג: (כד) אמילו מישה . [ע" במשובת נהיינא סיי ק"א ובחשובת חמדת שלמם סיי כ"ד מ"ש

שמקום בין רגליה יזדמן שם במקום הכמם. פ"ז: (ל) בקופסא. כחב הש"ך דבכה"ג לכ"ע בכל שהוא עהורה דבעינן כגרים ועוד וכ"כ כל הפוסקים עכ"ל אעד הבדוק לה דלעיל קאי ובפרישה כחב דקאי אפילו אעד שאיט בדוק לה וקשה

המעדני מלך דף רפ"ו ע"ב והוא פשום: [כז] ויש מחמירין ומממאין . המע"מ והדרישה והב"ח והש"ך והמ"ז השינו על הב"י כזה וכחבו דליכח מחן דמעהר בהת ובפור יש טסחת מוספת עיין דבריהם בתורך: [כח] האשה שמצאה על חלוקה. מ"ם הש"ך בזה פ"ק ל"ח וז"ל אט"ג' דלעיל פ"מ כו' הוא טעוח סופר דלא נמנא כלל בסעיף ש' מזה ול"ל סעיף כ"ו וכ"ז וכל דברי הש"ך בזה הס סשוטים ואך למוחר : [כע] ואם אינה מעברת עליו טמאה מספק . כ"כ הרשב"ה והרחב"ד והשינו על הרמב"ם שמשמע מדבריו דמהורה מספיקה והמ"מ צפ"ע מהח"ב כחב דגם דעת הרמב"ם להחמיר מספק דכיון דאפשר לברור אם הוא דם או לבע אין זה נקרא ספק עכ"ל משמע דהיכא דא"א בבדיקה כ"ע מודו דהוי

עצי לבוגה

(סעיף ליג בש"ע) האשה שבדקה עצבה בעד חברוק לה ובו". ר"ל שכוקה ולה והחה כו שום זם מהלכולת

יד אברהם

גליון מהרש"א אבל אם נתעסקה בשרופה לבד אינה תולה כ"א אדום פ"ז סוף סי' זה: (ש"ע סעוף ("א) ועכשון אין לנו. מקור מים חיים

באר הימב

ש"ך: (כי) מהורה. המ"ו והש"ך השינו ע"ו ופסקו דחס נחעסקה בפחוח מכגרים ונמצא עליה כב' גריסים עמאה (דאף דאמרינן דהעסק בא לכאן נשאר

עדיין שיעור כחס) ואף הרמב"ן עלמו לא מיהר אלא בנחעסקה בכברים ונמלא עליה ב' גריסין על"ל: (כח) מעובה . הע"ג דלעיל סכ"ו מהורה אפילו אינה

מעוכה בו שאני החם דנחעםקה בכגרים משא"כ הכא. ש"ך: (כם) יזרמן. פי׳

ספק דרבגן ולקולא וכן הוא דעת הרשב"א והראב"ד וכל זה פשוע להמעייןבדבריהם

(ודלח כב"ח ס"ק ל"ח) והח דבסעיף ל' ח"ל להקיף הכחם היינו כיון שים בדבר

לתלות כה עדיף מספיקה ועיין בקונפרס הספיקות ס"ק מ"ה ובחלק רחשון כלל ל"ח ס"ק ה' : [ל] מפני שאין אנו בקיאין בקצת משמותם. לפי מ"ש כס"ק

כ"ח א"כ נראה דעכשיו כיון שאי אפשר בבדיקה יש להקל בספק אם הוא זבע או

דם אכן הלבוש כחב דיש להחתיר מספק ול"ל דהוי כספק חסרון ידיעה ועיין בח"ר

כלל פ"ה ס"ק מ"ח וכקוממרס הספיקוח ס"ק מ"ג: [לח] אם יזרמן שתעביר על מקום שנמצא בו הרם. סירוש שמכוון מקורה נגד חותו מקוס:

[לכ] מאכולת מעוכה ממאה . שלותו מקום כדוק הוא אנל מאכולת וכודמי

(כש"ע סעיף כ"ח) האשך שמצאה על חלוקה כשני גריסין וכינה מעוכה בו מהורח שהגרים האחד וודאי מכינה המעוכה והגרים השני אנו תולין אותו בכינה אחרת כיון שאין בו כנרים ועוד , כנמלה לוכה

לחמן דהשם בספק נכנס דכות א' מקולון ליחא לדעת הרמב"ם דמחמרר בבית א' וע"כ סעמו של הרמב"ס דמותר שהגרים האודה שמצאה על חולקה כשני גריסין ובינה משכה בי שהורח שהגרים האחד הג' ב" שבילון ברה" אליכא דכ"ע אפילו בוא"ז שנהם סמאים דשאני החם בצ' שבילון דבלד וודאי מבינה המשובה והגרים השני אנו תולין אותו בבינה אחרת ביון שאין בו בגרים ועוד . בגמרא איכא א' וע"ב ספס בכ' שבילון דבלד ה' היו לעמאה גם בשני שביל במשם מסיקא דבדיקם חמן דרצון ע"ב לא מחמירון בכ' בתים . וכן בכל מילי שהחמרו בספיקה לא מדרצון מקולון בשנים בוא"ז ועוד י"ל דטעמו דהרמב"ם דמקלין במחבואם א' אע"ג דבלא"ה מחמירון בספיקה וא"ב ליחא לה"ע שכתב להחמיר בכחמים ביון דבלא מליים בפיקא חבור דלא גרע מחמן ושבויה אלא ב"כ דבתים ספיקא הבור דלא גרע מחמן ושבויה אלא ב"כ דבתום במיקא בחבר היש במיקא בחבר היש ביון בלא מלייב דבתום במיקא בחבר היש במיקא בחבר היש ביון במשום ביון בלא מלא ע"ב דבתום במיקא בחבר היש במביק ליון דעבשי א"א בבריקה ולא מקרי ספק חברון ידעם בכה"ג כמו שמנואר מדגרי האחרונים והוא ביון במיקא ביון במבין לא מה ביון במבין היש במביל ביון במבין באור ביון במבין היש במביל ביון במבין היש במביל ביון במבין היש במביל ביון במבין היש במביל ביון במבין היש ביון במבין במ

דבריו דבנמלא חכף על העד הבדוק פשיטא דטמא ואפילו אם לא נמלא

בדם עד למחר ה"נ דעמה אם היה מונה בנחיים בקופסא ולא הוטח

בירכה משח"כ אם הוטח בירכה דסיפא ובטור כתוב כאן ולמחר

דגול מרבבה

(בש"ד סעיף ל"ר) שנרדינה תחת חבר ולמנ"ד דנג' ימים מתנום של ז' נקיים ממתם

דכת דכתם פתות שברים פכול

בית לחם יחודה

(מעיף ל"ו בחנ"ה) ודוקא בשד בינתי . כח"ם כאלון פי אינו כדוק סיינו שמיא פי אינו כדוק סיינו שמיא

נמים להזגים

ברכי יוסף

(בש"ע לעיל פעיף ל"א)בשני

שאין אנו בקיאים וכו" . וכ"ש שחין לפתוך של הכשים כשום כדיקם כמשמים חו כשמשוף

כחמים כרוק כשרוקקת של

גליון פהרש"א

העברת ז' מבעים ומים בשלמי נכורים חיתו ע"י

סיטנים הטסודים ביר תנשים כשרוקקים של הכתם וחולך לו דהאו בת' דבר שמואל אבוהב פי' רכ"ז: (ט"ך ק"ק

מ"ג) כמה שאין כן ביוכח ושסק הב"ח כה"א הכש"כ

עצי לבתה

כלל אכל אם כדקם פנשם כחלוק שכיא לוכנות ולא כדקם סחלוק מקודם אם כוא כקי מדם מאכולת ואחר בכדיקה

מקור מים חיים

פלונמת כזם והרמב"ם ז"ל ממק להחמיר והרת"ש ומרשב"ת

מסקו לסקל מתשמרכנול פוסרים סלך חחר סמיכל וכ"ש בכתמים דיחלים מסי לסקל ויש לסיין

רמציק מפי נסק ויש לשיון בום נסמ"ש: המשק" הכתאיש בגילה דף "ד" מ"ח דתשת" דכשל שומרים חזליטן לסקל החדיל תלכל חד דד יש לפ החדיל ותומרת מכל לד שבדים לומית הוא יוש" ביש לפי מות ביש לומית ביש לשיון ביש

לחמרת . ולפ"ו יש לפיין דגם כהך דימה דפסקים לכקל יש למלה לד חומרה לפי מס

דחיתה לפיל ספיף י"ז דמנמס כמם למשלם מכחצור וכמב

למפה ממע ניודעת שלח כוכקם

פהורה שאני אומר כמו שהשליון כא משלמא כך כא

כמחמוןוס"ת בשישמיוןכנרים לחלות בכינה אכל אם אין לחלות בכינה אכל אם אין

נוצות כבינט מה נוס מות בגרים ועוד חין חולין חופו מפלמח ושמח דם כינם מות

דסייע גרים בכינה המשכה

וגרים ככינם אחרת אם נמנת בתחתון כחם גרים ועוד ממחם ומם ניזיל לחומרה

בחוסן זה חלים להקל דחלים דכתו דשליון כח משלמח כן

כח המחתון ולפ"ו כיון דים קולח וחומרת ככל לד ל"ש לומר

כום דככל סופרים אולים לקולא ואולים נכל לד לחופרא

ולכתורה חיינו יכולים לחור דוה דעת הרמנ"ם כפ"ע מהלכות א"ב הלכה כ"ג דססק

נוסלת ממקום

מולכם שדרכן הלכים ולהכין

מו מוומנס שם דף ליה ולול. הלמור כר ר' זרוק:מו סרולים מב אם משוך שמאה. דוקא הכא כמבדקה עצמה אמרים הכי אבל בכל שחר כחמים לא מחלקינן בין משוך לעגול דלשולם פחוח מכגרים שהורה מם: שם מיפרת דרב ומישרת דממותל מם דף י"ד פית וכגירסת ר"ח מם בתוספום: וכן הוא בפוסקים: מנ וי"א שאף ענול כו' . ול"ד להניחתו חחת הכר מ מרשב"ח ומרמב"ן וג"כ ס"ם בשמם במרק די מסח"ב : ועני שמ רמב"ח וג"כ ס"ם מצאה עליו דם אפילו כל שהוא או שהניחתו בקופסא כו' והוא דבר שאין וכסת דשם המאכולת מטייה מה שאין כן בירכה ופסק הב"ח כסי"א: מד ממאה כו'. בב"י הבית מחלוקת הפוסקים בזה שקנתם הורו להקל שכרברי רבינו ראוי לסחמיו וכן כחב המור בשם הרח"ש (ורפינו ירומם ורח"ם כב"ם

ות"מ חששו להחמיר לענין מעשה ובספרי כחבחי שנרחם עיקר בש"ם ורכם ירונס וניום ככל דף הפיה): פב בנייחה שם דף יידר פיה ופיב וכרבי סרפב"ם שם וכן כפב הפור בשם חביו כרח"ש: פג מדכרי דלכ"ע (ר"ל אפילו לרבי יוסי) עמאה משום כחם ושכןמוכח להדיה בירושל ר"פ כל היד דאיתא המב א"ל אבא (כלומר רבי יוסי) אמר כחם כו' ע"ע: בה בדקה כו' . דין זה צל"ע ומה שהוליה המחבר כן מרש"י גם כן ל"ע כמו שאבאר דגרסימ בש"ם (פרק כל סיד דף י"ד ע"ח) בדקה עצמה בעד הבדוק לה ועוחתו על ירכה ולמחר מלחה עליו דם טמחה נדם בדקה בעד שאינו כדוק לם וסניחתו בקופסא ולמחר מלאה פליו דם רבי אומר טמאה משום נדה ורבי חייא אומר טמאה משום כחם (ואמריגן בש"ס דאף לרבי אינה טמאה אלא צכגרים ועוד) ופירש רש"י ולמחר מנאם עליו דם על הירך עמאה נדה טומאה ודאית דכיון דהעד בדוק לה שלא היה בו דם קודם בדיקה ודאי מגופה אתי על העד ומשם הומח של ירכה ולא אמרי' דלמא מעלמא

אתי על ירכה וספק טומאה היא.(ועל

לד" ברקה עצמה בעד הבדוק לה ודגיחתו (כב) תחת (לי) הכר או תחת הכסת ^(לי) ולמחר נמצא עליו רם מב אם (גי) משוך ממאה שחזקתו מהקינוח ואם ענול יי ואין בו כגרים ועוד (לח) מהורה שאין זה אלא דם מאכולת (נגן *)שנהרגה תחת הכר:

הגה וה"ה אם הוא יותר מכגרים (כנ) [לד] ויש מקום (לג) (לש) לחלות בו (כף כמו שנחבאר לעיל באיזה דבר חליק כחם):

לה יי ברקה עצמה בער הברוק לה (כד) ומחתו (לי) בירכה [לה] ולמחר נמצא עליו דם אם משוך ממאה אפילו בכל שהוא יואם עגול מהורה אם אין בן כגרים ועוד מג [נו] (מד] מא ויש אומרים שאף ענול ממא בכל שדוא:

לו יי בדקה עצמה בעד שאינו בדוק לה אפילו הניחתו שמור בתיבתה ומצאה עליו דם (מיה) מד ממאה (6.6) [מה] (מ) אם יש בו כגרים ועוד (מור בשם הדח"ש וע"ם)

הנה (בה) ודוקא בעד בינוני דהיינו שאין חזקחו בדוק ולא מלוכלך (ב") אבל אם בדקם עצמה בעד שחזקחו מלוכלך כגון שלקחה עד ממקום שדמים מלויין שם שחזקחו שכבר היו בו כחמים ובדקה עלמה בו ונמלא עליו כחם (כוא) מהורה אפילו יוחר מכגרים (כן משמע מהריסב"א שהביא ב"י):

לו מה ומע מי ברקה עצמה בער שאינו ברוק לה

לו ביאור לפי ע"ד דרישא במה מיירי היכן היה מונח העד ואף לפי מה שתיקנו ב"י דמיירי שהיה מונה במקו' מגולה ולח זו אף זו קחמר מכל מקום אינו מיושב דהא ברישא לא הוזכר כלל באחה מקום הוא מונח שיהא שייך עליו בסיפה לשון או שהניחתו בקופסא ובפרישה כחב דהך או אפי' שהגיחתו בקופסא מיירי בעד שאיטו בדות ודבר זה לא ניתן להכחב דבגמרא איתא להדיא דאפילן רבי דמחמיר ביוחר באיט בדוק ומטמא משום נדה מודה דבעי' כגלים ועוד דוקא ואי לא דמסתפינא להגיה כ"ל דכחי ולמחר דרישה הוה כועות סופר ולריך להיות ומלאה עליו דם אפי' כל שכוא או שכניחתו בקופסא זלמחר כו' ויהיו דבריו מכוונים כדברי סרשב"א שזכרנו ובזם מיושב לי מס שקשה על הטור במ"ש בעד שאין בדוק ולמחר נמלא עליו ולא כחב

סמיך כלומר דברישה בעד הכדוק כחב שאם נמלא למחר ובנחיים היה בקופסא טמא אבל אם אירע כן באיטי

אפילו במונח בקופסא כדאיתא בגמ'

הביאה ב"י לדידי ניחא דאדרישא

בדוק טהור לרשב"א דאילו לגירסא שלפניט קשה כיון שברישא נקט למחר – טד שאיט בדוק פירש"י) ולמחר מצאה עליו דם על העד ואיכא לספוקי לענין עד בדוק ויש מזה שני חלוקות היה לו לומר בסיפא פיפך ג"ב שני

חלוקות לשנין למחר ולשנין בקופסא: (כב) תחת הכר כו' | דאיכא למימר שמאטלת נחמשכה שם: (כג) ויש מקום לתלות בו . משמע כאן דאף בספק שהוא של ידי בדיקה מהני בו לחלות בשום לבר ע"כ נ"ל באשה שרגילה להוליא דם מביח הרעי שלה ע"י איזה סבה ובדקה שלמה אפי' בעד הבדוק ובשעת הבדיקה ענעה גם שם דתולה בש שלא בשעת וסתה דאין כאן ספק דאורייתא כיון שלא הרגישה בדם מן המקור וכמ"ש ב"י כאן בד"ה ומ"מ כו' וז"ל ונ"ל דהיכא דאיכא למיחש שמא בא הדם בעד זה מחמת שנהעסקה סמוך למקום שהעד שם במיני דמים חולין בהם אפילו יוחר מכגרים ועוד דמפני שקנחה לא נניח מלחלות במה שאפשר כיון שלא הרגישה ביליאת הדם מגופה והיינו כל שאינה משוך פו' עכ"ל והכי נמי בהאי דינא שזכרט הוה ממש כן אלא דכאן אפילו משוך טהור כיון שנטשה בקיטח ממקום טהור וכ"ש הוא דזה הוה כמו מכה באוחו מקום דלעיל סימן קפ"ז סעיף ה' ואפילו להי"א דסעיף ל"ה מודה בזה דהחם שאני כמו שיחבאר שם ועיין מה שכחבתי בסעיף ל"ע וכחבתי זאת לפי שראיתי מורה אחד שהורה להאמיר בזה ועראה לי דטעה בדבר פשוע : (בד) ושחתו בירבה בו' . דגם כאן י"ל שמאכולת היחה על ירכה ונחמטכה בהטחה שהשיחה על הירך וה"א כוא הרמב"ם מחמיר בירכה וס"ל דדוקא בכר וכסת שבסטיף הקודם לזה הקילו בעגול ואין בו כגרים ועוד וכדאיחא במתני' פרק כל סיד אבל בירכה לא ול"ל טטמו דס"ל ממה נפשך יש להחמיר אם נמצא דם על הירך איהו לטעמיה איל דכל שנמנא על בשרה לא חלינן במאכולת אפילו בפתוח מגרים כמ"ש לעיל סימן זה סעיף ח' בשם י"א דהוא ג"ב הרמב"ם ואם לא נמצא דחל של הירך הרי הוכחה לפנינו דהדם שעל העד הוא מגופה דאי מהמאכולת שלוחחה על ירכה היה לה להמצא גם על הירך כיון ששם נחמעכה משא"כ אם בא מגופה אפשר שלא נגע בירך באותו חלק שעליו הדם כן נ"ל טעמו והוא נכון מאד. והטור כהב בשם הרא"ש שגם סוא ס"ל בטחתו בירכה אפילו בכל שהוא מדכתב שטמאה משום נדה ותמה הב"י דהא גם בגמרא איתא לשון זה ונ"ל דדייק הטור מדהולרך הרא"ש לכתוב שטמאה משום נדם וכוא דבר שאיט לריך דבשלמא בזמן החלמוד היה נפקא מינה מזה לטנין טומאה וטהרה שיש חומרא בטמאה משום נדה לטמאה משום כתם אכל הרא"ש שאין דרכו להביא אלא דברים הנוהגים עכשיו 'ומאי נפקא' מיניה שטמאה משום נדה או משום כחם אלא ודחי לכוונה זחת שממחה אפילי בכל שהוח. כן נ"ל: (בה) ודוקא בעד בינוגיבו". בת"ה התרוך הביחו ב"י מבוחר חותו שנקרח חינו בדוק סיינו שסיא טוטלתו ממקום מולנע שדרכן של נשים להציע ולסכין לכם עדים ואין מוליכות בשוק ולא מחעשקים בהם בכחמים אבל כשלקחה חלוק מן השוק ואינה יודעת ממי לקחתו אי מעובדת כוכבים או מישראלית נדה או טהורה או שקנחה בעד המזדמן לה בבית בכי

חידושי רע"ק

דתשפיש אבל מציאת תרם על חעד היה מיד אחר שברקה בו: (פסיף ל"ס) מכלא בכל שהיא. ובנמצא בו מאכולת רצופה בזה היא תליא במאכולת: (פ"ז סקכ"ד) ד"כ"ל שפוצא על בשרה. קשה לי תא התם על בשרה לבד הוא דאין תולין אבל בעל בשרה וחלוקה

פתחי תשובה

וכתבחי ואח לפי שראיחי שרוך אחד שהורה להחמיר בזה ול"ל דסשה בדבר השלה שב"ל: (לד) בירבה. דגם כאן "ל שחאבולה היחה על ירכה ונחמשכה בהסחה מידי סטיף אלו נפיק ואין ובשר בדבר סטיף משר בדבר האחד מידי סטיף אלו נפיק ואין לפהר אלא בשישר קטן כדם מאסולם שמוא בושיט או ססים של א פ"מ מידי סטיף אלו נפיק ואין לפהר אלא בשישר המשר בדי מחסים המשר בהסחה מאוים שם ע"ש]: (בוא) שתארה אמילי כו'. ע"י נחשונה ביח אמרים חי"ד סי" מ"ה שכתב דר"ל דוקא שלא בשעת וססה אכל בשעת וסחה חשבין ורשו נמכה שלגוחה ע"ש:

בדוק ועתום' שם ד"ח ולמחר כו' : [בד] וי"א כו' . מדקאמר ממאה נדה . והרמב"מ מדמי לה לתא דמל"ד וע"ש ב' ור' מבר בעינן כו' : [בד] אם יש כו' . שם אי אתה בו' : [בן] בדקה כו' . רש"י ד"ה ולמחר כו' ותום' ד"ה הנ"ל :

באר הימב

וכ"פ הפ"ז וכחב דלח בא המחבר למעם אם הניחחו בתקום מגולה דפהור אם נמנא לאחר זמן עליו דם דזה אינו דפשום במחכי' בנמנא על עד שלה לאחר זמן דעתא מספק אלא היפוכו דסיפא קאתר דהיינו אם הניחתו תחת כר או כסת או מחתו בירכה וביאור דבריו דבנמנא חיכף על העד הבדוק פסיטא דסמאה אלא אפילו לא נתנא הדם עד למחר נמי סמאה אם היה מונח בנחיים בקופסא ולא הומח בירכה משח"כ אם הומח בירכה דסיפא עכ"ל: (לא) הבר . דאיכא למימר שמאכולת נחמעכה שם. מ"ז: (לב) משוך. כתב הש"ך דוקת הכא כשבדקה עצמה אמרינן הכי אבל בכל שאר כחמים לא מחלקינן כין תשוך לעגול דלעולם פחוח מכגרים מיהורה: (נג) לתלות. (משמע כאן דאף בססק מהני בו לחלות בשום דבר) כחב הפ"ז ל"ל באשם שרגילה שיוצא דם מציח הרעי שלה ע"י איזה סבה וכדקה עלמה אפילו בעד הכדוק וכשעת כדיקה ענעה גם שם דחולה בה שלם בשעת וסחה דחין כחן ספק דחורייחם כיון שלם הרגישה בדם מן המקור

המחכולת לחחר שמתמעכה נפלה על העד: [לג] שונהרגה תחת הבר. ודוקת הכם בבדיקה המרינן הכי משח"ב בכחם חך במשוך חלינן במחכולה כמבוחר לפיל: [לד] וייש כוקום לחלות בו . ומש"ה ספק המ"ז בחשה שרגילה להוציח דם מביח הרעי שלה ע"י איזה סיבה ובדקה עומה אסילו בעד הבדוק לה ובשעח בדיקה נוגעת גם שם דתולה כה שלא בשעת וסחה עכ"ל: [לה] ולסחר בסצא

להחמיר כר' חנינה ונחתבם ס"ם למעות משם לום ולפתים ים לומר דם ע דלת שיין כום נומר כשל סופרים חאים להקל כיון דיש קולא וחומרא ככל לד חוך כא ליסא לפמ"ש כמשף י"ו דסרמכ"ס סשמים סקמיף י"ז דכומנים ספמים סק דינת וים נו דכך תמתם כזכ ומיין שם מם שכתבמי ב (סמ"ף ל"ד כשו"ע) בדיקה עצמה בעד הבדוק לה ולוי בחצ"ה וה"ה אם ווא יותר מכגרים ויש מקום לחלות בו וכי' . פפ"ו ס"ק כ"ג דמונית

עליו דם . היינו על העד אכן מפי' רש"י כפרק כל היד מצואר דאף בנמנא גם על ירכה ג"ב ממחם ולח חמרים דמירכה נחלכלך ומדכק בהעד וכן חפילו מחבד העד לנמרי כמ"ע החוספות והרעב"ח ועיין בג"י והמחבר נמשך חחר לשון הרמכ"ם: [לו] וי"א שאף ענול שכוא. וססק הכ"ח כי"ח ועיין בלכוש: סטיף ל"ט: (בו) ומחתו בירכה.

ובוי חרי ספיקי ולקולא חדא דילמא

לא מן העד הוטח על ירכה ואפילן

אם תמלי לומר מן העד כיון שאינו

בדוק לה מקמי הכי הום שם. רש"י:

(בז) וכ"ש אם הניחתו כו'. פי'

ולא 'טחתו בירכה וכן מ"ש אח"כ אבל

אם לא סניחתו כו' קאי ג"כ אלא

טחחו חבל טחחו טהור בכל גווני משום ס"ם כדלעיל : (בה) הרי זה

בחזקת בדוק. זה דעת הרשב"ח

ולבר זכרתי בסעיף ל"ו בשמו מה

נקרת חינו בדוק: (כמן) אבל אם אינו בדוק כו'. ברסב"ת וכטור כ'

דלמא מקמי הכי סום בי'ולהכי לא נקט הכא טחחו בירכה דא"כ הוי להו חרי ספיקי להולח חדא דלמא לאו מן העד הוטח על ירכה ואפי'אח"ל מן העד אחי דילמא כיון דאינו בדוק מקמי הכי הוה עכ"ל.והביא ב"י דברי רש"י אלו דחרי ספיקי סוה ולקולא ועל פי זה כחב דבריו כאן אבל אין מדברי רש"י ראיה כלל מכמה טעמי'

חדא דרש"י לא בא לומר אלא דלהכי לא נקיט הכא טחתו בירכה משום דה"ל חרי ספיקי וח"ב אפילו רבי מודה דעמה" משום כתם ולה משום נדה אבל שחהא מהורה לגמרי א"א כמו שאבאר ועוד דאפ"ח דדעת רש"י דטהורה לגמרי אפשר דס"ל כרשב"א דלקמן בסמוך וכן משמט בח"ה ע"ש ודוק ועוד כ"ל דהיינו לפי מה שפי' סוא דטחתו על ירכה ונמצא דם על ירכה דבכה"ג אפשר דמהורה לגמרי משום דהוי חרי ספיקי ר"ל ס"ם וכמ"ם התום' וז"ל ודוקא בעד הבדוק

לה אבל שאינו בדוק לא הוי ס"ס כדפרש"י עכ"ל דליכ' למימר מיד שמח מהמתקור בא על ירכה דהא מלאה על הירך במקום שאין דם המקור

יכול לפול שם וכדכתבו התום' שם א"כ אני אומר ספק בא מן העד על סירך ספק מטלמח אתי על סירך ואת"ל מן העד בח על הירך דלמח על העד נמי מקמי הכי הוה א"כ הוי ס"ם גמור אבל במצאה על העד לא הוי ס"ם כלל דליכא למימר כמ"ם העט"ז שמא מן הירך שמא אינו מן הירך ואח"ל אינו מן סירך שמא מקודם לכן היה עליו הדם עכ"ל וכ"כ המע"מ סוף דף ער"ה דעל העד נמי איכא ס"ס דדלמא מן ירכה שהיה בה דם מאכולת הוטח על העד ואת"ל כו' ומ"ה אפילו כגרים ועוד עהורה כמ"ם הש"ע עכ"ל דזה אינו ס"ם כלל דהכל א' הוא ומיד איכ' למימר שמא מהמקור כא על העד וכה"ג לא מקרי ס"ס כלל וכמ"ש בדיני ס"ס בדין י"ג ע"ש ודוק ומכ"ש כשטחתו בירכה ונמלא טליה יותר מכגרים דכה"ג ליכא חשש מאכולת כלל וכדאיתא בחום' שם וברשב"א בח"ה וא"ב חימה היאך מהא טהורה בכה"ג דהא כיון דהוא כגרים ועוד ליכא למימר דמן המאכולת שבירכה הוא וכדאיתא בפוסקים להדיא אם כן ליכא הכא אלא חדא ספיקא שמא מקמי הכי הוי על העד או שמא מן הקינוח סוא אם כן ה"ל ספק דאורייתא ועמאה ודמי לבדקה עלמה בעד שאינו בדוק והניחתו בקופסח בסעיף ל"ו דטמחה בכגרים ועוד וה"ה הכח וכל שכן להי"א בסעיף ל"ה דאפילו בכ"ש טמאה בירכה דלא חליכן כלל בירכה אם כן באינו בדוק נמי לא עדיף מהניחחו בקופסא ואף שמדברי הרשב"ח בת"ה משמע דלכחורה דבטחחו בירכה חף בכגרים ועוד חינה טמאה אלא בעד הבדוק דוקא היינו דאזיל לשיטתו דסבירא ליה דקי"ל כרבי יוסי דבעד שחינו בדוק והניחתו בקופסת טהורה לגמרי הפילו בכגרים ועוד דתולין מספק להקל דמקמי הכי הוה אבל לדידן דקי"ל בקופסא טמאה ה"ה הכא וכל זה ברור והיה נ"ל ליישב דברי המחבר דמיירי ג"כ בשנמלא הדם על ירכה אך העט"ז והמ"מ לא כ"כ וכ"נ מדברי סרב והב"ח דמיירי כשנמלא על העד ול"ע: מד מהורח . אפי' יודעה

בבירור דם על העד אחר הבדיקה והיא טמאה מן החורה אבל אנן לא קי"ל כרבי אלא כר' חייא דלא מעמא אלא משום כחם וא"כ היאך נהלוק בינו לכחם גם הטור בשם כרא"ש כחב בהדיא בעד שאינו בדוק דסעי' ל"ו שטמאה כשאר כחם וא"כ ברור הוא שדין קינחם בעד שאינו בדוק ודין מנחם כחם שוין ששניהם טהורים בלקחה מן השוק וכמו שזכרנו בסעיף ל"ז בשם הרשב"ח וזה רחיה ברורה ודין דסטיף ל"ז דהיינו שהוא קנת בחזקת בדוק שמאה אפילו במלאה כתם ועוד ראיה מסוף סי' זה סעיף נ"ד דאינו בדוק לא הוה רק כמו כתם וכמו שכהבתי

חידושי רע"ק תולין וא"ב הכא בשל עד וירך נתלה: (ט"ו סקכ"ט) ואינו בלשון אינו בדוק. כל דברי

הפ"ז הם תבודום בוח דאיך אמשר לומר דכל שלקדתם ממקום מוצגע מקרי בדוק ופמא תא הרשב"א מיקל אף בעד שבדקו בה אם לקדתו ממקום מוצגע ולא ברקתו מעולם רפהורה. אף ביתר מכנרים. אלא העיקר כהב"ח דלא בדקתו מעולם מקרי אינו בדוק ופהור ביתר מכנרים ואף לחרא"ש (מל"ו) דמחמיר היינו בעד שקנחה בה אכל לא בכתם ומכ"ש לרעת חרשב"א דגם בעד פהור ולזה הסכים בתפל"ם:

שהפיחה על הירך וססק הב"ח כהי"א דאף עגול ממאה בכ"ס (דס"ל דל"ד למניחתו סחת הכר דשם מחכולת מנויה משח"כ בירכה): (לה) שהורה. דהוי חרי ספיקי ולקולא חדא דילמא לא מן העד הופח על ירכה ואפילו אם ח"ל מן העד כיון שאיט בדוק לה אימר מקמי הכי הוי שם. כש"י. והש"ך השיג על דין זה דאין זה

[לו] אפילו כגרים ועור מהורה. המעם דהוי ס"ם ספק שמח ככר נחלכלך העד ואח"ל שהעד היה נקי כשלקחה האשה מ"מ שמא בירכה נחלכלכה. והש"ך האריך להשיג על דין זה וכחב דרש"י לא קאמר אלא בנמצא על ירכה אבל באמח ממ"ם התוספות בנדה דף י"ד ד"ה ולמחר משמע דחף בנמנח על העד דינה הכי ומ"ש הש"ך דזה איטו ס"ם כלל דהכל אחד הוא ומיד איכא למימר שמא מהמקור הוא עכ"ל וכה"ג לא מקרי ס"ש כלל וכמ"ש בדיני ס"ם בדין י"ג עכ"ל ולפי מ"ש בקונטרם הספיקוח ס"ק כ' נרחה דחשיב כה"ג שפיר ס"ם כיון דיש שני לדדים להקל ואף לפי מה שהעתיק הש"ך בדיני ספיקות דין י"ג בשם האגור וז"ל מנא הסכין סגום לחחר שחיפה דים ס"ם שמח בענם המסרקה נפנם וחח"ל שלח נפנם במסרקה שמח בפיעום בתרח דפיתן נפצם לח הוי ספק ספיקח כיון שלח חוכל להתהפך ולומר שמא במיעום בחרא נפגם ואח"ל שלא נפגם במיעום בחרא אלא במיעום קמא א"ב ודאי נבלה ולא חוכל לותר שמא במיעום בחרא ואח"ל שלא נסגם במיעום בחרת חימת בענם נפגם דחרווייהו חין חשם פיסור והכל חחד הות ח"ת בענם נסגם או א"ח בתישום בחרא נפגם לכן לא חוכל לומר כך כי לא יקרא ס"ם ולכן

שזכרט פליגי הרשב"א והטור בשם הרא"ש דלהרשב"א טהור ולהרא"ש טמא כשאר כתם וכ"פ כאן בש"ט כהרא"ש אבל כשלקחה מן השוק מודה סרא"ם דטסורה דוה עדיף מעד שאינו בדוק ועיין מה שאכחוב בסמוך

(בו) ומחתו בירכה ואח"כ נמצא עליו דם [לו] אפילו בגרים ועוד (לה) מהורה:

הגה (בן) [מז] וכל שכן אם הניחחו אחר הבדיקה במקום שיש לחלוח הכחם דעהור אפילו ביותר מכגרים (ד"ע וב"י) אבל הניחחו במקום שמין דם שכיח ממחה חם הוח יוחר מכגרים:

לה "ר איזהו עד הבדוק כל שבדקתו בין היא "ר בין חברתה ולא גורע שנכנס' בו כתם ולא העבירתו בשוק של מבחים ולא בצד המתעסקים בכתמים (כח) הרי זה בחזקת (יו) בדוק: לם יי אין האשה ממאה משום כתם שמצאה

בחלוֹקה [לה] אלא אם כן היה בדוק לה קודם שלבשתו (כמ) אבל אם אינו בדוק קודם שלבשתו ולבשתו בלא (לי) בדיקה ומצאה כו כתם כוו מהורה:

בלשון זה אבל אם לתחה חלוק מן סשוק ולבשתו בלא בדיקם כו' וכן נמי כוונת הש"ע כאן במה שכ' אבל אם אינו בדוק כו' ואינו כלשון אינו בדוק שמ׳ בסעי׳ ל״וֹ דטמאה ביש בה כגרים ועוד להחסמיירי שהלגיעתו בחזקת נקי וכמו שזכרתי שם בשם הרשב"א דבזה איירי בגמ' בעד שאינו בדוק ונגררו הפוסקים אחר לשון הגמרא אבל כאן נקט הש"ע לישנא דעלמא אינו בדוק כלומר אין לה שום ידיעה ממנו ולכאורה קשה סדיות אסדדי כאן דברישא אמר דוקא אם סים בדות טמאה אבל בדוק וחינו בדוק דהיינו חוחו שמזכר בסעיף ל"ו טהורה ובסיפה חמר דותה אם לקחם מן כשוק טסורה וזהו לד היותר טוב דוקה וגרחה דמ"ה כחבו כאן ברישא אא"כ היה בדוק לה ולא כחבו אלא א"כ בדקב אותו אלא לסורות שאף אם לא בדקה אותו בבירור רק שסיה לה בחזק׳ בדות דהיינו בחופן שזכרתי בשם הרשב"ח והוא אוחו שנקרא בסעיף ל"ו חינו בדוק בלשון החלמוד נמלא דלענין דינא הוי כך דין דסעיף זה מכוון ממש עם סעיף ל"ן ומו"ח ז"ל הבין דכחי חינו בדוק בוח דומית דסעיף ל"ו וע"כ הוקשה לו מדברי ברח"ש דהיינו סעיף ל"ו חהך דהכח וניחא ליה דשם בדעת הרא"ש דמיירי שקנחה עלמה גרע טפי מהך דהכא דלא קנחם עלמה כלל רת שמלאה כתם . ותשה דהא סעיף זה הוא מדברי הרשב"א ואיהו ס"ל אפילו בעד שאינו בדוק דסעיף ל"ו דטהורה ושם מיירי בקנחה עלמה וחף הרח"ש דמחמיר שם מכל מקום כאן דמיירי בלקחה מן השוק שהוא יותר קל כמו שזכרט ודאי גם הרא"ש מודה כיון שלא מצינו שחולק למה נבדה מלבנו פלוגתא ותו דמה טעם יש לחלק בין קינחה ולא הרגישה דם למלאה כתם בלא קינחה דכא תרוייהו לאו דאורייתא דמן החורה אין האשה טמאה אפילו ראתה טד שתרגיש שילא דם מבשרה כמ"ש ר"ם זה וכל שלא הרגישה וקינחה ולא ראתה על העד ואחר כך מנאה על העד הוה ע"ז דין כתם ועומאחו מדרבנן ואט"ג דם"ל לר' בפ' כל היד בעד שאינו בדוק ומלאה אח"כ דם

> ביאור הגר"א : עסמ"א : וכ"ש כו' - עסמ"א

עליו דטמאה משום נדה היינו משום דכיון דהיה בחוקת בדוק קלח תחלה כמ"ש שם התוספות ורמב"ן בת"ה הארוך הוה לר' כאלו לאתה

ס"ם כלל דמיד איכא למימר שמא מהמקור בא על העד וכה"ג לא מקרי ס"ם כמ"ש בדיני ס"ס בדין י"ג ע"ש שמחריך בזה והניח הדבר בנ"ע: (לו) בדוק. וע"ל סל"ו מה נקרא אינו בדוק: (לו) בדיקה. אסילו יודעה ממי לקחחו כיון

שלא היה בדוק אני אומר כתם זה כבר היה שהכחמים מדבריהם והולכים בהם

לא תוכל להפכו עכ"ל מ"מ אין סחירה מדברי האגור אלו דדוקא כה"ג כחב דתרוייהו אין חשש איסור והכל א' הוא משום דאם אמרינן ואת"ל שלא נפגם במיעום בתרח ח"כ על כרחך כונחו לומר דים חשם חיסור שקודם לכן נפגם וח"כ איך החזור לומר שמח בעלם המפרקת נפגם ח"כ אנו חוזרין לחשש וספק הרחשון . אבל בלאו הכי הוי ספק ספיקא . אף דיוכל לומר מיד שמא בעור נפגמה מ"מ ים שני נדדים לקולא וכדמשמע מדברי האגור שכחב דהוי ס"ם להיפך אך כיון שאין יכולין להסכו כחב דלא הוי ס"ם ולא כמשמעות הש"ך שם ודוק וא"כ הכא איכא ס"ם ספק מהירך נחלכלך ואח"ל שלא נחלכלך מהירך מ"מ שמא ממקום אחר נחלכלך המד כיון שהעד לח היה בדוק ול"ל דכחן חין לריכין להתהפך הספק ספיקח כלל דמחחלה אנו דנין אם נחלכלך העד קודם שנפלחה האשה ואחר כך אני דנין דדלמא אח"ב נחלכלך בירך האשה וק"ל לכן נ"ל פשום דאין לווז מפסק הש"ע ושאר גדולי האחרונים: [לח] אא"ב היה ברוק לה. ואפי עד בינוני שמבואר לעיל בסעיף ל"ו ג"כ מקרי בדוק לענין כחם אם יש בו כגרים ועוד ואינו בדוק היינו שאינו בדוק כלל רק שלקחחו מן השוק וימלא בו שהוא בחזקח מלוכלך.

מתחה תטעם וכי לעולם לח סהים סתחה וכיון דחינה מרגשת עתם שדם זכ מכית הרפני ות"ם הט"ז דאין כאן ספק דאורייתא כיון שלא הרגישה בדם מן המקור לכאורה סחלר פנמו מ"ש בס"ק כ"ט דהיכא דמנאה דם של ידי כדיקות הוי דאורייתא ומטעם דחלינן בהרגשת עד וכבר עמד כזה בפשובות שב ישקב : אמנם היטיב אשר דכר בספר חוום דעם לחלק בזה היכא דליכא לממלי דם משלמא שוב חלים מרגשה של הרגישה בכלו הרגישה בל היכא דאיכא למחלי הדם מעלמא שוב הלא הרגישה בלל הרגישה בכל היכא היכא הרגישה בלל הרגישה בזה הרגישה בלל הרגיש

רש"י שם דף י"ד ע"ה חמימרה דרבי משום דהוי ספק ספיקת זלקולת חדת דלמת תדם שפים ולקולת חדת דלמת תדם שפים כיון שאינו כדוק מקמי סכי הוכ (נעין פיק מיכ) : מר טור כשם הרשנ"א בשם רבושיו במ"ם: פה מהא דלקמן רבושיו במ"ם: פה מהא דלקמן כמשף מ': פו שם וכ"כ

נקודות הכסף (גש"ז פ"ק כ"ז) עיין מה בסקשתי ע"ז בש"ך פ"ק מ"ה :

דגול מרבבה

אף כני ימים הראשונים פוא מסום דאלייב אין שום אשה יכולה להטפר עיין נפימן קל"י כני"ו ה"ק ד' וכמ"ץ מ"ק י"ב אכל לא שמיא בעד שבודקה אששבילה להוכר אין להתיר משבילה להוכר אין להתיר בג' ימים הראשונים:

בית לחם יהודה לכם פדים ואין מוליכות בשוק ולא מחעסקין בכם בכחמים אבל כשלקחו חלוק מן כשוק וא"י ממי לקחם או לקחם מעוכדת כוכבים או מישראלית נדם או עסורה או שקנחה כעד המודמן לה כבים בכי כת וודתי ניכת מתן דמקמת

ברכי יוסף

הכמס וחלף והלך לו וחומרת שוהו סימן שחינו כמס וכמ"ם הרב דבר שמוחל סימן רכ"ו ודלא כסרב שלטי גבורים ע"ם באורך. הג"ה כ"י לאחד קדום:

גליון מהרש"א

לרירן דקי"ל כהרמב"ם בנמצא על בשרה עיין ש"ך לעיל ס"ק יו"ד דיש לנו לפסוק כאן בהישא ועיין בפ"ז כאן:

עצי לבונה

מנאה בו דם פחות מכגרים אינה שמאה דאף על פו אינה ממחה דחף על סי שבדקה חלוקה קודם שלבשה . ולרשב"ח הוי כחוקת כדוק המשכית היי בחוקת בדהן לך כל כדין שאין עליו כמה טיפי דמים ומן הסחם הוא יולא מחוקתו נגד דם מאכולת והוי כעד שחינו כדוק וכל זמן שחין בו כגרים ועוד תלינן כדם מחכולת שהים ככר בחלוק ב"כ בס' ס"ט . וסכל לפי ראות עיני המורה ע"ש. ומ"ש בט"ז סק"כ ומאכולת מעלמא אתי בעוד שהיא בגוסה הות ט"ם . וכנ"ל בעד שהית

מקור מים חיים

מזה בחשה שרגילה להוציח דם מבית הרעי שלה על ידי חיזה סבה ובדקה עומה חסילו כעד הכדוק לה וכשעת הבדיקה נגעה גם שם דמולה כה שלח כשעת ווסת דחין כחן ספק דחרייתה כיון שלה הרגישה בדם מן המקור: ועיין כספר בדם מן המקור: ועיין כספר חוום דעם שהקשו על זה דממנ"ם אי דמי למכה שמוניא' דם בידוע חסילו בשעח ווסח מסורה דלא שייך לומר דאם כן לעולם לא חטמא כן כפונט כמ מפמח כמו שיחו ובסימן קל"ח סק"ז וחי מדמה נמכה בחינה פוניחה מדמה נמכה בחינה פוניחה דם אסילו שלא בשעת וסת אינה תולה כמכואר סימן קפ"ו בס"ו ס"ק ו' וכש"ך ס"ק כ': ולא סגנתי דגריו דהת דדעת סש"ך סיכת דתכה תוציתה דם לת שייך לותר וכי לעולם לה תהיה עמחה סיינו כשמרגשת שדם זה ממכה כה וכמרוצנות פדם זה קפ"ז נש"ך ק"ק כ"ו הכל היכה דהינה מרגשת דעתה וב דם זה מן במקור אף שיודעת שמכהם מוציחה דם מכל מקום כשמח ווסת שמחה משעם זל וכי לעולם לא תכיה שמחה וכמסורש שם בש"ך להדיח חם כולק"מ דרמיח למכה שמוניחה דם כיון שרגילה לסוליה דם מכית סרעי המנם עתה לה

שלה ולכן אם בדקה פלמה ועפה שם בשנת בדיקה שלא

יורה דעה קצ הלכות נדה מורי זהב שפתי כהן

שם זמו ברור ופשוט לפע"ד: (ל) בדקה חלוקה כו'. קשם בדיקם הראשונה למה לי כיון שמלאה עהורה אחר ההפשעה ובדרישה הניחו בנ"ע . ומו"ח ז"ל תירץ דנתכוין לדיוקא דאם לא מלאה טהורה אחר הבדיקה לא מהני לה הבדיקה שקודם ללבישה ואם נחכוין הטור לזה - וכן משמע בטור אבל בלא בדקה חלוקה אלא כשפשטחו לא אנטריך מה לו לטורח הזה הא כתב בהדיא אח"כ כל היכא ששניהם שוין שניהם מ (ל) מז (לח) [לח] יי בדקה חלוקה ופשמחו ומצאה

ממאים . ובפרישה פירש שמואה

עכורה קאי על האשה ולא על החלוק כתם הראשונה מהורה והשניה ממאה: מקילין בכחמים (מ) לחלות בדבר אחר):

ואמרינן כיון שבתחלה בדקה החלוק מא (מח) מח לבשה חלוקה הבדוק לה ופשמתו ואח"כ מלאה היא עלמה טהורה והשאילתו לישראלית מחנדה או לעובדת מוקמינן לה אחזקחה ואע"פ שגם כוכבים (לא) מם ייי שהגיע (יִּי) זמנה לראות וראת׳ השניה מלאתה עצמה טהורה אחר פעם א' אע"פ שאינה רואה בימי השאלת החלוק הפשטתה מ"מ אמרינן כאן נמלא כאן היה ודברים תמוהים כתב דדבר ואחר כך נמצא בו כתם תולה בהן ומהורה פשוט בכל סימן זה דאם שניהם שוים [ממ] [למ] והוא הדין נאם בדקתו והשאילתו להן לא אמרינן כאן נמצא כאן היה . ואח"כ לבשתו היא ומצאה בו כתם שתולה בהן (ייי והנראה לע"ד דברים כהוייתן דהכרח פי׳ רש"י ורמכ"ס ומור) נא י ואפילו היא בספירת שבעה סוא לבדיק' שלפני סלביש' דוה פשוט דהבדיקה שלאחר ההפשטה אינה נקים (וע"ל סי' קצ"ו דבג' ימים הראשונים של ז' נקיים בב [מ] אין מועלת אלא אם תבדוק בכוונה בוב (מם) צא השאילתו (ג) לקמנה(מב) *) שלא ראתה מכוונת לידע הבירור משח"כ חם בדקה דרך העברה בעלמת דכל מילחת דלת רמית עליה דחינש לתו מעולם ולבשתו קמנה זו לאחר שנבעלה (לב) [מכן קודם שחיתה המכה או שהשאילתו אדעתים מ"ם אם לא בדקם החלוק לנערה שלא ראתה ולבשתו תוך ארבעה לילות תחילה קודם ללבישה אין לה שום לבעילתה או שהשאילתו ליושבת (לג) על רם מוהר נג תורה בהן נד [מג] (נא) ואפילו בזמן (מא) הזה בבדיקה שחחר הספשעה ובכה"ג דשתיהן שוות שתיהן טמאות ולא אמרי' הכא כאן נמלא כאן הי' כדמשמע בש"ס(ד' ס' ע'א)גבי מהו דתימא ההיא דאשחכח כחם מקלקל אידך לא קמ"ל 'והכי משמע מהפוסקים והט"ו לקמן סמ"ג גבי שתיהן פמאות שאפינו נמצא הכתם בשניה הראשונה סמאה ולא אמרינן כאן נמצא כאן היה. נ"ל: בת גדה. דוקא נדה ועובדת כוכבים משום שחולין הקלקלה במקולקלת מה שאין כן השאילתו לטהורה דשתיהן טמאות כדלקתן סמ"ג וכן פירש"י במשנה וכשוט הותיכומו שהגיע זמנה לראות. היינו שהגיעה לימי הגעורים לי"ב שנה ויום ח' כדלעיל ס"ב: ב אם בדקתו . כשפשטתו והשחילתו כו': נא ואפילו היא בספירת כו'.

לורך לבדוק אחר ההפשטה דדוקא אם בדקה חלוקה החילה יש לה לידע אם יש שם כתם חסים פמאה נמצא שחבדוק בכונה אבל אם לא בדקה תחלה אין לה סיוק אף אם חמצא אחר ההפשעה כחם כמו שפסק בסעיף שקודם לזה ממילא מה שבודקת אח"ב הוא דרך מקרה בענמא ואין זה מועיל שנאמר הסנייה טמאה וא"ל שהיא טושה בשביל שרול' היא להשאילו לאחרת וחמלא אח"ב כתסשתהיה היא עהור' זה אינו דא"כ יהיו שניהם מהורות כיון שלא נבדק תחילה אימור מתחילם היה עליו וא"כ אין לה צורך לבדיקה שאחר ההפשטה וע"כ כתב הרשב"א והטור אחריו שבדק' חחילה שנמלא שהבדיקה שאחר ההפשט' סיא בכוונה מכוונת . כן נלע"ד ברור : (לא) שהגיע זמנה לראות . היינו בת י"ב שנים והטעם דנדה וכוחית אין בהו קלקול וע"ב תולין בהם ולא לקלקל אשה טהורה וכההיא דסי' קי"ב של איסור באיסור ז"ל ב"י ל"ש היא מהורה לגמרי או בספירת ז' נקיים וכ"כ הרשב"א בח"ה אלל מ"ש-פעמים שהיא חולה בעלמה עכ"ל ולפ"ז למ"ש הרב דבג' ימים במידי דרכנן דתולין הקלקלה במקולקל : (לב) קודם שחיתה חמכ'. הָראָשונים אין חולין ה"ה לקמן סמ"ד בעצמה אִיע חולה אלא שא"ב היה לו להגיה ג"כ' הכי בסמ"ד אלא נראה דהרב אזיל לטעמיה לקמן סימן שבימי חכמי המשנה היתה מוחרת עד' שתחיה המכה של בחולים ובנערה עד ארבעה לילות אחר בעילת מצוה ממילה לא נתקלקלה אם קצ"ו ס"י דכתב דדוקא בדבר אחר אינה חולה ג' ימים הראשונים אבל במכם שבנופה שמוליאה דם תולה בה א"כ ימי נדחה של עצמה ודאי תתלה בה ואפילו בזמן שבועל בעילת מלוה ופורש אפ"ה תולה בה כמכה שבנופה שמוליאה דם דמי אבל לפי מ"ש דאפילו במכה שבנופה לפי שדמים מלויים בה: (לג) על דם מוחר. פירוש יולדת: אינה תולה א"כ בסמ"ד אינה תולה בימים שבנדחה אלא אחר ג' ימים

סראשונים של ז' נקיים ודוק : גב אין מקילין בכתמים כו'. דוקא כשהם יותר מכגרים ועוד אבל בפחות מכן חולין בכינה אפילו חוך ג' כמבואר שם : בג תולה בהן . לפי שכל אלו אין מקלקלן כשתחלה הכתם בהן וכשחתלה בהראשונה הרי אחה מקלקל וכענין שאמרו בב' קופות א' של חולין וה' של תרומה שאני אומר תולין לתוך תולין לפלה ותרומה לתוך חרומה (ונתבאר לעיל סי' קי"א). הרשב"א בת"ה : בד ואפילו בזמן הזה ביאור הגר"א

[מַדְן] לבשה כו'. כן פו' בת"ה: [מַמַן וה"ה כו'. כן פו' רש"י במתני' והרמב"ם: [נ] לקמנה לנערה כו'. כמ"ש ברפ"י: [נאן ואפי' בוה"י. פש"ך והן דברי ת"ה: פתחי תשובה באר הימב

להקל. ש"ך: (לח) בדקה. כמב הש"ך פי' שבדקה אוחו בחחלה ואח"כ לכשמו (מב) שלא דאתה משלם. עי' בדגמ"ר שממה ע"ז דדוקא בנערם בעיע שלא ראפה משלם ואח"כ פשעתו ומלאו טהור והשאילתו לחברתה אבל בלא בדקה חלוקה אלא

כשפשפחו זו לא אופריך לאשמעינן דהראשונה פהורה משום שמנאה אוחו פהור והשאילחו לחברחה הא בלא"ה פהורה כיון שלא בדקה אותו קודם הלבישה וכ"כ המ"ז דלא כדרישה וב"ח שנכנסו בדוחקים: (למ) זמנה. היינו בת י"ב שנים ויום א' ודוקא בנדה או עובדת כוכבים הדין כן משום שחולין הקלקלה במקולקלת משא"כ בהשאילתו למהוכה שתיהן פנאות והאי אם בדקתו כ"ל בשבשפתו . ש"ך: (מ) לתלות. ודוקא כשהם יותר מכגרים ועוד אבל בפחוח מכן חולין בכנה אפי' מוך ג' עכ"ל הש"ך: (מא) הוה. דאין נותנין לשום במולה שנבעלה אלא בעילת מצוה אפ"ה חולה בה וכן יושבת על דם מוהר אפ"ג דבוה"ו ה"ה ככל הנשים

ולקחה מהם ולבשחו אבל ודאי דאין לומר שבעינן שכבר לבשחו שזה אין לה סברא

וטעם כלל ואסשר לומר דלכך אנטריך למינקט וסשטחו דאל"כ למה לה בדיקה כיון שהשתילתו למדה או לעובדת כוכבי' אלא שכבר לכשחו ופשסחו ובדקה חלוקה כדי

לרחות שמהורה הית (ותפשר שזה הפעם של הרשב"ת שכ' על המסני' דפרק החשה

בהא דהשאילה חלוקה לעובדה כוכבי' או לנדה וכו'וז"ל פי' כשלבשחויחלוק הבדוק

לה ופשפחו והשחילה להן עב"ל כוונחו דאי כפי' רש"י וסייעחו קשה למה לה בדיקה כיון שהשאילה להם ולא רנה לפרש בלבשתה שני פעמים לכן סוקי המחני'

בקינור בלבשחה פעם אחת וזו היא בבא ראשונה שכחב המחבר) אבל גם זה אינו

מוכרח כלל דחפשר לומר דלכך בדקחה כדי ללבשתה בעצמה כחשר הוכיח סופה

על מחלחה ואחר כך באחה החשה נדה חו העובדת כוכבים להשאילה ולעולם

שלא לבשחו הודם ול"ע: [ח] אין מקילין בכחמים. שהם יוחר מכגרים: [מא] השאילתו לקפנה, והיינו ג"ל באוחן שני דרכים שנחבארו בסעיף מ"א

שבדקחה חחלה ולבשחה קודם שהשחילתו או אח"כ: [מב] קורם שחית' המבר.

משמע דלאחר שחיחה המכה לא חלינן בה ואף שלריכה ז' נקיים כדין נדה כמבואר לקמן סי' קל"ג מ"מ אין חולין בה ולא אמרי' בכה"ג מולין הקלקלה במקולקל ועי' בסמוך ס"ק מ"ג: [מג] ואפילו בוטן הזה שאין יושבין על הם שוהר. מ"מ כיון שהוא רק חומרא ולעלמן החמירו אבל מ"מ הכרמה חולה בה וכן גבי מ"מ כיון שהוא רק חומרא ולעלמן החמירו אבל מ"מ הכרמה חולה בה וכן גבי

בחולה אמ"צ דבומן הזה אין נוחנין אלא בעילח מנוה בלבד ואו אף אם החלה

(יו"ר ח"ב)

מ"ז ודלא כב"ח: [לח] בדקה חלוקה. כן הוא לשון הטור והא דנקט בדקה ליכא למימר דמ"ח אלטריך לזמר בדקה דאל"כ סשיסא שהיא טהורה אף בלא השאילתו לחברתה . דמ"מ קשה למה לי למחני בדקה אף אם לא בדקה מ"מ כיון שלקחחו מן השוק ושלא היה בחזקת מלוכלך ג"ב הוי כבדוק לענין כחם אם ים בו כגרים ועוד וכמ"ם לעיל ס"ק ל"ז (ואף דעת הב"מ כן הוא דודמי לא יחלוק על המור והרשב"א שכחבו כן להדיא רק שדעתו דאף בחזקתו מלוכלך ממש מ"מ בקנות ובדיקה שמאה מיוחר כגרים ועוד אבל באמח זה אינו וכמ"ש הט"ז בס"ק כ"ט) ול"ל דוקה נקס בדקחו להראות דדוקה כשבדקו פעם שנית כשפשטחו מסורה אבל לא בדקתו פעם ב' אע"ם שבדקתו כשלבשתו (פי' כ"ש כשלא בדקתו ממש חכל מ"מ היה בחזקת בדוק דחל"כ שתיהן מהורות וק"ל) שתיהן סמחות כל זה כ"ל פפום שזה תתיחות הפריפה והב"ח של הפול וכוונח הב"ח בישוב דברי הסור כמ"ם ונסחלק בזה דברי המ"ז והש"ך מה שחירנו בזה ומהמיהים על הב"ח ולפי מה שכחבתי הכל נכון אכן דברי הב"ח בסעיף ל"ח לע"ק לפ"ז: [למ] וה"ה אם בדקתו . כ"כ המור וכן סיכש"י וכ"כ הרמב"ם והוח רבותת יותר מבכת רחשונה דתע"ג דחשתכת הכחם גבי בעלת החלוק שלבשתו אח"כ אעם"כ חולה בהן ועיין בש"ך שכתב בזה אם בדקחו כשפשמחו והשאילתו ובו' עכ"ל משמע מדבריו דבעינן שלבשחו ופשעחו קודם בדיקה ואח"כ השחילמו וחזרה ולבשחו ולא ידעתי לאיזה ענין לריכין לבישה ופשימה פעם הראשון לבבא בה גם היא חקלקל אפ"ה חולה בה שדמיה מנויין יותר בומנים אלו כן מבואר בסור וב"י ושאר אחרונים אבל ז"ע דפשימא דחולין בזמן הזה בבחולה שנבעלה זו וגם הוא נגד משמעות הפור ורש"י והרמב"ם שלא כחבו מזה כלום ואף דהרמב"ם בס"ע עהח"ב כחב הלשון וחזרה ולבשה כוונחו שחחר שהשחילה להם חלוקה חזרה

ממי לקחתו כיון שלא היה בדוק אני אומר כחם זה כבר היה שהכתמים מדבריהם והולכים בהם להקל: מז בדקה חלוקה כו'. פירוש שבדקם אוחו בחחל' ואח"כ לבשחו ואח"כ פשטחו ומלאו טסור והשאילתה לחברתה לאשמעיכן דהראשונה מהורה משום שמנאה אותו טהורה והשאילתו לחברתה כא בלאו סכי מסורה כיון מהורה והשאילה לחברתה ולבשה ומצאה בו שלא בדקה אותו קודם הלבישה וכמ"ם בסעיף שלפני זה וכ"כ

סרשב"א בתה"ק בהדיא שבדקה

מלוקה קודם הלבישה ודעתו כדפי'

מקלקלנה ואם מחלה בזו מקלקלנה מדין ב' קוטות אחת של הולין ואחת של מרומה וכו' זינתיו לשיל בסי' קי"א: והדרישה הניח דבריו בל"ע גם הב"ח נקודות הכסף פירש הא דנקט בדיקה קודם הלביש' לדיוקא דדוקא כשבדקה פעם ב' (במ"ז מ"ק ל") עמ"ש כש"ך ס"ק מ"ז ומראה שא"ל לוה: טסורה אבל לא בדקתו פעם ב' אף רנול מרכבה על פי שבדקתו כשלבשתו שתיהן שלע סעףמינ)שלא ראתה משלם . נס נפור הוח כן חנל טמאות עכ"ל ולפעד"ל כמ"ש גם מ"ש

קנא

הב"ח אע"פ שבדקה אותו כשלבשתו בתולם פי'בתולת דמים בקטנה כו' אינו מכוון דמשמע כ"ם לא ת יערם שלח רחתה מעולם בדקתו כלל וז"א דבלא בדקתו כלל ש"ש וקאי לא ראמה משלם של נערה אבל בקשנה לא איכפת לן אם ראמה בבית שתיהן טהורות דאינה טמאה משום כחם אלא בחלוק הבדוק וכמ"ש אבים וכמבואר בנ' כים פ תינוקת ודברי העו'והש"ע ל"ע: בסעיף שלפני זה גם מ"ש בפרישה דמיירי שלא בדקה פעם שנית החלוק בית לחם יתורה אלא שבדקה את עלמה ונמלא טהורה אט"ג שהשניה בדקה נפשה ומלאה

אפילו משום כתם. וכספר לקע כקמת כתב אשר שמנאכ כקס בעד שלה ומס שוחה כתם בעד שלה ומסק בידם אם הים בדוק או לא מקחמא אמרינן בדוק הים בשם מהר"ר מ"ע מפאנן נראה לי דעם טסור' אפ"ה תוליןבשני' ולא בראשונה דכאן נמלא כאן היה עכ"ד אינו מכוון שכתב מסתמת תמרינן כדי היינו להיות דינה ככתם כגרים ועוד ולה כעד הכדוק שיהיה ממחה כעיפע תרדל וזה ברור:

כאר הגולה

בפ"ט מהא דרב ששם אברייתא בדקה חלוקה והשאילתו

בדקה חלוקה וסשחילתו לחבירתה וכו' שם דף כ"ח

ע"א דלענין טומאת חברתה

מש כדומפים כי של כני עדי רש"י שם דף ס' ע"ח ; ע הרבנ"ח שם משום דלחוקת מהורה היח : צא ברייתת שם ובוין שחולה וכו' וכפי' הרבנ"ח שחם מתלה כוו לפי

נחמנת שבדקה: ממשנה שם דף כיש ע"ב: פש כדמפרש רב שם כפי פיי

בדקה

פו שם וסרמנים

גליון מהרש"א (סעיף מ"ל כהג"ה) וע"ל ס" קצ"ו. סעיף יו"ד ועם"ש בגליון שם: (ש"ע סעיף מ"כ) על דם פותר תולה בהן יאפי' בומה"ז וכן לענין רואה רם מחמת תשמיש תוליןברם מיהר גם בזמח"ו סימן קפ"ו

עצי לבונה

מעוכה וכסירש"י בעד שהיח רנוסה דבנוסה בדוק הוח חנל דלח שמשה קודם שבדקה ח"מ מו הים שמחה ודחי ונ"מ דחכרתה יכולה לחלות בה כת"ש סמ"ג אכל כשהיא סמא" לא נוכל להקל מספק לחלות בה אחרת כיון שאין כרור בהדם כא מגופה והכיא כשם רמב"ן שלף אם כום מקנת א"ע בעד הכדוק אחר משמיש נמי אף פתום מכגרים טמאם ולא חלינן כמאכולת כיון שהש"ו לחם חין מחכולת כח שלים ומ"ם סק"ו ס"ק כ"ח ולח כח למסם מקום מגולה דפטוט במסני' דקשה מספק וכרי חתה שליו . דשם מיירי למי דבדקם מיין ועם מיירי המי דבוקם מנחם עליו דם רק סוח לחתר זמן האחיום חתר השמיש ע"ש. וחינו מוכח משם מידי: (סעיף מ"א בש"ע) וה"ר אם בדקתו והשאילתו וכו'. צמ"ך ס"ק (נ"ג אם בדקמו בשמשתו . ר"ל דלמה כמב כשפשמתו . ר"ל דלמה כמב המחבר דכדקתו . כיון שהשחילתו לנדה ח"ו מיירי שהשחילתו לנדה ח"ו מיירי שלכשתו מתחלם וכדקתו כדי לראות אם סיא מסורם או לאו ומשתע אם לא בדקתו כשפשמת רק הוא לכשה מקודם חלוק הבדוק וכשעת פשימתה לא הבדוק וכשעת פשימתה לא בדקה אותו כלל והשאילתו

מקור מים חיים

ממש דהיינו היכח דהחלוק הוא ממש אינו כדוק כלל כמו לקחתו מן השוק דכום גם בדקה בעד שאינו בדוק גם בדקה בעד שאינו בדוק שסיה בחזקת מלוכלך מהורם וכמבוחר כהג"ה דסעיף ל"ו וה"ל פיירי כחן דחיט בדוק לגמרי וחיט שוים הלשון אינו כדוק דנקע המחבר בסעיף ל"ו אכל אם סיה עד ממולע כיוןדבחופן כזה היכח דבדקה שלמח שמחה בכגרים ועוד וס"ג בחלות מעחה והשיב על הב"ח שהבין דהאי חיכו כדוק הוא דושיא דשמיף ל"ו ועחלק הוא דושיא דשמיף ל"ו ועחלק (לד) אין תולות זו בזו . לפי שאין ידוע בכירור לכעלת הכחם שהכחם ילא ממנה : (לה) חוששת להחמיר . ואע"ג דכתמים

דרבכן וספיקא לקולא מ"מ כאוהוא בא ממעוט ידיעה שאינו יודע להכיר

וכיון דאיכא אינשי טובא דמכירין בזה אין הולכין בספיתא להקל. כן

דמולין הקלקלה במקולקל וכ"ם סר"א והרמב"ן והרא"ם כיון דכתמים דרבק: צג בעיא דכתמים דרבק: צג בעית דר' יוחק וכו' שם ונפשעת: צר הרשב"ה נחה"ק ותוספות דר המקבית נחסיק ותספות דף ס': צה הרח"ש שם והמשב"ל נח"ה וש"ם: צו המשב"ל שם נה"ה תכ"כ רביט ירוחס: צו מור בשם המשב"ל נח"ה מתשנה שם דף מיש ש"ל וכרני תלור בברייתל מ"ש "ל" וכרני תלור בברייתל

גליון מהרש"א

ש"ר ס"ק ל"ב: (2"ר ס"ק ס"א) אלא מיירי שנאבר החלוק דבכה"ג אין להחמיר. ובבקיאה או נסבאינה בקיאה בבקאר א כבב אינו בקאר כיון דמ"מ עדיין אינו אימור דהא אחרים בקיאים הן ובדבר דכ"ע אינם בקיאים ונאבר נסתפק המ"ם בשפתי סי' נינ ס"ק מ'ו וכיכ לבושי שרד (בפתיחה לדיני פריפות תצמות אות מ"ר) פשימא לן דלא מועיל נאבד רכיון דלא תוכל להתיר מכח דספק חסרק ידיעה ל"ם ספק א"כ מיר כשנמצא נאמר כיון מיר כשנמצא נאמר כיון דכ"ע אין בקיאין ואינו חווד להיתרו ע"י זה שנאבר:

עצי לבונה

לנדה ואח"כ מורה ולכשתו הוא ומנחה בו כמש . דכוה חין תולין בנדה שהימה לוכשת בחמוע בין שחי הלכישות שלה דיל חפשר ההיחה עמחה דהיתה עמאה בלבישה רחשונה או באחרונה דלא מקיליטן כ"כ כיון דהיה חלוק כדוק מקודם . רק היכא חלוק כדוק מקודם . רק היכא בשעת והשחילתו לנדה. וחזרה ולבשה היא דלא היה אלא לבישה האחרונה בספק אז מלינןבנדה כמו בהיה לבישה ברחשונה נססק שלא היה בדיקה בשעת פשימהה כשהשאילתו לנדה דתולה בה אכל לא כשהיה אנלה שתי הלבישות מספק אין חליו כנדה כנ"ל. וכום מיושב מה שעתד כמ"ט ש"ז הרי לגישה הראשונה כתאן דליתא כיון דבדקתו אח"כ. די"ל דקמ"ל להיפך דדוקא כדקתו דאל"ה הייתה פתואה בבי לכישות מסשק לו מראשונה אל מאחרונה ווא היחה חולה בנדה שלכשתן באמצע כנ"ל וע"ש מה שהשיג על המ"ל שכתב אם היחה הגדה משוברת שכתב אם היחה הגדה משוברת או מניקה דמכולקת דמים דלא נתלה כה אלא כיון דמ"מ פתוח וחברתה תולה כה ובח"ד כסב דאינה תול כחב דאינה חולה במשוברת ומניקה ע"ש: עור נשתפק הת"ל כאם פברו ז"נ ולא מכלה לפרב ועתה היא ביום ח' אי נימא כיון דפוף סוף לא טכלה וחלים כה א" כיון דעברו ז"נ אינה בחוקת קומאה כלל . ומהשו"ע שכחב לסופרת ז"נ שלא פכלה חולה אין לדייק אבל לא ביום ח' דייל דקמ"ל אף אם סבלם ביום ז' אף דאסורם לשמש שמא תראה וחסתור מ"מ אין לחלות בה אחר הטכילה . ומי בפלחי דחליא בפלוגחא דרמב"ם

והלים בשלכת והכב נהל"ש גוה: (סקף פ"ו בשל"ש) ואינד, בפניעו. עש"ך פ"ק פ"ח שכתג דמיירי שנחגד התנוק. זום החילוק בין רישה מקור מים חיים

דהיכת דבוקה פנחה גרע סהי ומחתה בעד שאינו בדוק משת"כ בנמלת על חלוקה כיון דלת בדקה רק מלתה כתם שסורה בית בחלוק שת שלת בתם בדוה: , ואנו ממה של רבונו ואני המה של רבינן. הפ"ו ו"ל דכוכרי הכ"ח מכוחר להדיח בדברי הרחב"ד בהפר כשה"ל אחר שהביא מחלוקם הפוסקים אם בדקה עצמה בשד שאינו בדוק לה דים בפר שאינו בדוק לה דיש סוברים ושהורה לגמרי כיון דבנמרא מדמה לאשה שעשמה לרכים בספל והתם קי"ל כר"י דעיהורם לגמרי וה"ב בזה מהורה היא והוא ז"ל חולק על זם דאע"ג דבסהיא הלכה כר"י בהא הלכה כרבי משום דקאי

יד אברהם

(סניף מ"ו בשו"ע) חלוק שלבשתו בימי נדת' ונתכבס כי'. כס' כרו"פ כתב דכ"ו דתיכף כשבה החלוק מהכוכם

שאין טוחנין לשום בחולה שנבעלה אלא בעילת מצוה וכדלקתן סימן קל"ג אפ"ה תולה בה לפי שדמים מציים בה וכן היושבת על דם טוהר אע"ג דבומן הזה היא ככל הנשים כדלקמן סי' קל"ד אפ"ה תולה בה לפי שמן סדין היא מסורה ואם חחלה בה איןכאן קלקול ומה שהחמירו שלא לבעול על דם טוהר לעלמוהחמירו אבל לעליו

> שלא תציל חברתה לא החמירו . עור ופוסקים: [ה וחברתה מקולקלת וסתרם כל מה שלפניה:נו בין שהיתה בו". זו ואל"ל זו כלומר אפילו יושבת כבר על הכחם לא אמריכן כיון שאח"כ טולד הספק דניתלי בה ואל"ל אם ראתה כתם בחלוק אתר השאלה שבשעה שמולד בה הספק לא הכירה עדייןכתמה וכ"ה בתה"א סוףד' קע"ע ובתום' דף ס' ריש ע"ב: בון וחזרה ולבשתו.[וה"ה כשלא חזרה ולכשתו] נמי כשלא בדקה הראשונה קודם שפשטתו אלא קמ"ל דאנו"ג שחזרה ולבשתו והחלוק הוא אצל הראשונה אפ"ה השניה ג"כ שמאה א"ג מיירי שהראשונה בדקתו קודם שפשעתו דהשתא אינה שמחור עד שתחזור ותלכשט וק"ל:בת ששתיהן צריכות לחוש. אע"ג דהוי ספק דרבנן מ"מ כיוןדאי תליא בכא מקלקלת מאי חזית דתקלקל להךטפי מהך.רש"י והרשב"ה ושאר פוסקים: בבד לבשה כו'. עד ם"ם מ"ה כפול לקמן סנ"ב: ם ולא בדקתו . כשפשמחו ולבשתו ביתי שהרחה ג"כ בלא בדיקה אבל בדקחה

כתב רשב"ח ודכוותיה מליכן בסימן (לאב"ד וטור בשם י"א וה"ה ור' ירוחם לדעת רמב"ם ורא"ה בב"ה) ל"ח סעיף ג' מה שכתבתי שם בשם צב וכן אם השאילתו (מג) לסופרת ז' שלא מבלה תולה בה ובעלת החלוק מחורה גה וחברתה ששאלתו («יי) מקולקלת: בין שאלה בעלת הבתם גו בין שהיתה יושבת כבר על הבתם קורם שאלה בי [נב] בין שראתה כתם בחלום אחר לאחר ששאלה את זה (לד) אין תולות זו

יורה דעה קצ הלכות נדה

בזו ולא זו בזו ושתיהן צריכות (מנ) לחוש [נג] וכל שכן אם השאילתו לפהירה נז [מד] וחזרה ולבשתו נח (מד) ששתיהן צריכות לחוש (פור וכן מורים נסטיפות כש"ם ופוסקים מובי זימני):

מד נמ [גר] *" לבשה חלוק בימי נרתה סולא בדקתו ולבשתו בימי (ייי) מהרתה ונמצא בו כתם (מד) [ייד] תולה שמימי גדותה הוא

מה יי לבשה חלוק קודם שהיתה מעוברת ואחר שנתעברה לבשתו בלא בדיקה ומצאה עליו כתם תולה בלבישת הימים שלא היתה מעוברת וכן המניקה תולה בעצמה כמו שתולה בחברתה (וכן זקנה סולה בשנמה בימים שלה סיסה זקנה) (נ"י נשם הכשנ"ה): מו חלוק שלבשתה בימי נרתה ונתככם וחזרה ולבשתו בזמן שהיא מהורה. בלא בריקה מ אם נתבכס על ידי ישראלית סא ואינה (מו) בפנינו לשאול סב (מו) חוקה ברקתו בשעת (מו) כיבום ואינה תולה בה ואם היא בפנינו ואומרת שלא ברקתו תולה לומר שמתחילה היה ולא עבר על ידי הכיבוס ואם נתכבס ע"י שפחה או עובדת כוכבים סג (מה) אפילו אינה לפנינו תולה לומר שמתחילה היה מקדיר דהיינו במראיתו אם מקדיר דהיינו מכרת במראיתו אם מקדיר דהיינו [13] שנכנס לתוך הבגר בירוע שקודם כיבוס היה ואם מגליר דהיינו שאינו נכנס לתוך הבגד בירוע שאחר כיבום היה (נה) ואם אינה בקיאה בכך (לה) סד חוששת (מע) להחמיר (דעת הרחב"ד):

קודסימי כדותה ואפ"ה טהור' דחולה בימי נדוחה וכן במטוברת ומניקה דבסטוף שאח"ז מיירי שבדקה בשטה שלבשה אותה קודם ימי טבורה ומניקתה ואחר שנחטברה ולבשה אותו לא בדקה אותו דאי לא בדקה כלל פשיטא דבלאו הכי טהורה כדלעיל סל"ט וק"ל : סא ואינה בפניגו בו' . נראה דגם החלוק אינו בפנינו דאם הוא בפניט חבדוק במקדיר או מגליד ואם אינה בקיאה תחמיר כדלקמן בסמוך אלא מיירי שנאבד החלוק דבכה"ג אין להחמיר כדכחב בפרישה ס"ט וכ"ב הרא"ה בב"ה דף קע"ט ט"ב וקומשמט ברשב"א בח"ה שכתב ואפשר שגם הרב לא אמר אלא בדאפשר למיקם טלה דמלחא ט"ב ומביאו ב"י משמע אבל בנאבד דלא אפשר למיקם עלה דמלחא טהורה מספק דרבט לקולא והכי אמריטן לעיל סימן ל"ח ס"ג דכשחוא לפנינו ואפשר למיקם עלם דמלחא אלא שאינו בקי בשיעורו לא הוי ספק אבל כשנשפך ואי אפשר למיקם עלה דמלחא הוי ספק דרבנן ולקולא ע"ש: סב חזקה בדקתו כו' . דחוקת בנות ישראל בודקות חלוקיםן ושל חברותיםן בשעת כבום כלומר ואם תמלא כתם מגדת לחברתם ובזמן סום לא חזיכן דדרך בנות ישראל בכך ונראה להחמיר : סג אפילו אינה אפגינו כו' . משמע דה"ה אם היא לפניט ואומרת שבדקתו ולא היה בו כתם לא סמכינן על דבריה לא לאיסור ולא להיתר ודנין אותה כאלו אינה לפנינו וכ"כ הב"ח וע"ל סי' הב"ן סס"ק י"ע : סך חוששת להחסיר .

חידושי רע"ק

דכ"ל להקר, ומלות בפנויה לח מידטיח לדעת הלכוש שכתב בפשיטות דאף כשלמו ימי הפירחה כ"ז שלא פכלה חודה כה יינו משם לד אף דעת המל"מ דאתר שבעה אף שלא שכלה פנים חדשות כאו ללאן ואינה חולה כה מ"ש כנ"ד אף דהך פטיה אפשר שלא ראתה זה כמה שבושות ח"ש וא הוי כמו זה אינה אחר ששליו ימי הפירחה מאחר דקיי"ל דבעי מפורים או בתחלה או בסוף אל הוי בכה אחר ששלא דעי שוא מהכי כלא פפירה א"כ אל מכריכה פלל אף קמי שוא גליא דלא ראתה כל זי מ"ש וא מהכי כלא פפירה א"כ ממילא בפטחת שלנו דאין דעתן לפבול ואין סוסרות לכוונת שבעה נקיים מקרי זבה שלא ספרה והוליו בה ע"ש ["דעי בס"ט ובח"ד מענין זה" ב (באד) תולה שמישי גדוחה היא . עי׳ והולין בה ע"ש ב"ד פ"ק נ"א ועי׳ בתשוכת ב"א חי"ד סי׳ מ"ש כזה :

בפילה ראשונה דהא בלא"ה קיי"ל דסמאה כנדה ממש וא"כ סשיפא דהולין הקלקלה

במקולקל ובאמת בהגהת סרישה ראיתי שהרגיש כזה וכחב וז"ל ואע"ג דבלא"ה

היא פתאה מ"מ יכולה לספור ז' נקיים ועכשיו חסהור מנינה עכ"ל ולא ירדתי

לפוף דעהו דהא להדיא כחב הפור והתחבר בפעיף זה דאפילו השאילהו לפופרת ז' נקיים שלח מבלה חולה בה אף שסוחרה מנינה הולין בה כיון שהיא עדיין לח

מבלה מקרי מקולקלה וחולין בה הקלקלה . לכן נ"ל פשום דהשעם הוא דאף

דמסמאינן לה מ"מ לא מקרי מקולקלה לחלות בה כיון דאינה סמאה מדאורייחא

רק מדרבנן והוא סומאח ספק להן אין חולין . (ועיין בב"י ס"ם קל"ג) וכמו דאין

חולין כחם בכחם בסעיף מ"ג ולכן אנסריך לפעם שדמיה מנויין בה יוחר וחפעם

זה לחחר שחיחה המכה חין חולין בה אף בזמן הזה אף שעדיין לא פכלה וק"ל:

[מד] וחזרה ולבשתו . ערמה דהמי וחזרה למו חלבישה קמי דמשמע שני

פעמים דח"ב חרחי למה לי בפעם אחה סגי אלא וחזרה אחלוקה קאי שחזרה

ולקחם ממנה החלוק אחר שהשאילחה לחברהה ולבשהו וה"ה לבשחו מחחלה ועמ"ש ם"ק ל"ם והש"ך מלחיק לפרש בזה ולפי מ"ש ניחח: [מה] תולה שמימי גדות

אפ"ה חולה בה שאין כאן קלקול שלא החמירו שלא לבעול על דם פוהר אלא לענין עלמן אבל לא לענין הצלח חברחה. עור ופוסקים: (מב) מקולקלת . וסתרה כל מה שלפניה: (מג) לחוש. לפי שאינו ידוע בבירור לבעלת הכחם שילה ממנה הכחם: (מד) ששתיהן. הע"ג דהוי ספק דרבנן מ"מ כיון דהי חליה בהה מקלקלם מהי חזיה דחקלקל להך טפי מהך. רש"י והרשב"ה. וה"ה כשלה חזרה ולבשתו נמי כשלה בדקה הרחשונה קודם שפשמתו אלה קמ"ל דחף על גב שחזרה ולבשחו והחלוק הוא אצל הראשונה אפ"ה השניה ג"כ פמאה א"נ מיירי שהראשונה בדקחו קודם שפשעתו דהשתא אינה ממאה עד שחחזור וחלבשנו : (מה) שהרתה. אבל בג' ימים הראשונים של ז' נקיים אינה חולה בימי נידוחה. ש"ך : (מו) בפגינו . כחב ש"ך נראה דגם החלוק אינו בפנינו דאם הוא בפנינו מבדוק במקדיר או מגליד ואם אינה בקיאה תחמיר כדבסמוך אלא מיירי שנאבד החלוק דככה"ג אין להחמיר: (מו) ביבום. דחוקה בנות ישראל בודקות חלוקיהן ושל חברותיה בשעת כבום ואם תמנא כחם מנדת לחברתה ובזה"ז לא חזיט דדרך בנוח ישראל בכך ונרחה להחמיר. ש"ך: (מח) אפילו. משמע דה"ה חם היא לפנינו ואומרת שבדקחו ולא היה בו כתם לא סמכיט של דבריה לא לאיסור ולא להיחר ודנין אוחה כאלו אינה לפנינו. ב"ח וש"ך: (ממ) להחמיר. שאין זה הססק דרבנן דספק הבא ממיעוט הכרה אינו ספק דאם אין זה בקי

הרא . וכחב הש"ך בס"ק נ"ל דבג' ימים רחשונים של ספירה ז' נקיים אין חולין אף בימי נדחה וכן נ"ל עיקר אף שפסק הרב לקמן סימן קנ"ו סעיף י' דמכחה שבגופה חולה אף בג' ימים ראשונים שאני החם דעדיין המכה בגופה מה שאין כן הכח שכבר עברה ימי נדחה והח דלח הגיה הרב כחן כדלעיל שעיף מ"ח משום דכאן לא כחב המחבר כלום מז' נקיים וגם סמך עצמו אלעיל כל זה נ"ל ברור דלא כהש"ך שכחב דדעת הרב דאף בג' ימים ראשונים הולין כמו מכה שבגופה ולענד"נ כמו שכחבחי : [מו] חזכתו בדכתו בשעת כבום . משמע מדברי הסוד והרשב"א שהוא כלשון התחבר דאפינו הכחם לפנינו והוא מקדיר מכל מקום כיון שחזקחו בדוק לא חליכן בלפני כבום דהא דסמכיכן אבדיקה דמקדיר או מגליד הייט אם לא בדקחו בשעת כבום וכן מבואר להדיא מדברי הרשב"א במשמרת הביח דף ק"פ ע"א דרבי ור' אחם לא קאמרי אלא היכי דלא בדקתו ע"ש אכן הש"ך כחב דגם בזה סומכין אבדיקה דמקדיר או מגליד אלא דהכא מיירי בנאבד ונראה דנמשך בזה אחר דעת הרא"ה בכ"ה דף קע"ע ע"ב שמובר כן אבל לע"ד דעת השור רשב"א ואחריהם נמשך המחבר כמ"ם : [מז] ואם אפשר לעמוד על הבירור

קנב

בון יי לבשה חלוק הבדוק לה ופשמתו וכבסתו

כתם אם מגליד בידוע שמהשניה היא והיא ממאה

והראשונה מהורה 🗗 [מי] ואם הוא מקדיר בירוע

והשאילתו לחבירתה סה (י) [מח] ונמצא עליו

כברייחה : אם שם וכרכי : קשם בברייחה רף נית פיה : קש ברשל שם בחים מכל דליינתי לעיל: קב תשנה שם דליינתו לשל: קב משכם אם דף ליש מ"כ: קב אם כמשכם ובדף ליש מ"כ: קב אם כמשכם וככבי נחמים וליבור לשל היישו בשל היישו במשל היישו במותר היישו היישו בשל היישו ב מ"צ: קו לרמסרט לב אמי שם בנמרא דף מ"א מ"א: קו משנה שם: נקוד שם במשנה: קט מור גשם הראב"ד: קי שם במשנה: קיא משנה שם דף מ" מ"ב: קיב פור והרשב"א במ"ש ואתי במק"ש שמאה ב" מולות באחת שהיא ממאה ומכ"ש קיג מור בשם הרמנ"ן מתיתרה דרכ יהודה אמר רג שם וכפי' המוס' שם וכ"כ הרשב"א ור' ירוחם וכ"ל מדברי הרמב"ם כס"ע : קיד שם במשנה וכדעפרש שם ככרייתה : קפר נחבחר דינה לעיל כסימן

נקודות הכסף (בפיז סקרי)ברו ה ט'. ככר כפנתי נסמוך דלא קייל סכי:

עצי לבונה לפיםה . דברישה מיירי בנהבד

דהוי הססק לכל העולם הוי ססק מעליא רק מחמת דהיא ישראלים אינה תולה דאם היה כחם כבר כיחה מנדח חו דהיחה כוכחת יפה. וכסיפת אמר באם סיא לפנינו וטוי במקדיר או טגליד . ובספק הוי ספק חסרון ידיעה ועמש"ל כסימן נ"ג כשם הל"ש כדיני שכירת עלמות מום ע"ש :

סקור מים חיים

רית בשיטתו ושרגינן וטרינן בנמרת הגיבה דרים הלמה כוותיה וטעמא הכככת כוותיה ופשמת דמלו חלוק שאינו כדוק לה דאלו חלוק שאינו כדוק לה כתמה פחוד אבל עד כיון שבדקה בו ידים מוכיחות ניכה! מיהא נכיכה כגרים ועוד לאפורן מדה מאכולת שמא לחמורן שלו עכ"ל הרי מפורש דמחלה פד שאינו כדוק מחלוק שאינו כדוק דכיון שבדקה כו שחינו בדוק דכיון שבדקה כו

דים תוכיתות ניכה ולכן טמה
אפינו כאיטו בדוק והוכה לשן
הראב"ד ו"ל פנ"ל בדברי מדן
הב" בד"ה בדקה כעוד שאינה
בדוק ונפלאתי גם על הכב
פלתי שהחיק בדעת כב"ת
ובאתין להוכית דעתו ועולם ממט לשון הרחב"ד שמפורש וחומר דעם כנ"מ הנ"ל : (בשו"ע סעיף נ"א) כל זה מיירי שלא כרקה שום אחת מהם וכו' . והנה מנאחי דכר מחודם מאד בהלכות הרמכץ ול פיר דין מיה חל שלם נשים שלכשו חלוק אחד או שישכו על סססל אחד זו אחר זו ונמלת עליו דם ירתה לי שאש"ם שבדקה זו עלמה מיד ומלפה טיהור כולן עמאום שהרבר קרוב למלות כה יותר מחברתה שכל כמליתות במקום מציחתן תולין חותן להחמיר עכ"ל . ומלשון הרשב"ה ומור ושו"ע ומחרונים נחתי כלל בסך חילוקא ובכל פנין היכא שאחד בדקם ותנאם מהורה והאחרות לא בדקו כיא מהודה האתונה בני ביים טהורה והבאר שמאות ולריך יייני דלא מלא**תי לאחר** עיון דלא מנאחר מהאחרונים שיביאנ הרמב"ן בום והוסיף בדברי רמב"ן בדין מ"ד בסך דבחחת ראויה והחחת שחיט ראויה דהדין דמולה שאינה ראויה לראות כראויה לראות כמבוחר נשעיף נ"ב כ' סרמב"ן וו"ל בד"ח בומן שישכו וו"ל כד"ה כומן שישכו משולבת או שפלו דרך זו של גב זו אכל שלו דרך מרגלום סמטה ומלאה כתם תחת אחת

סגרתו בארגו עד שלא אפשר לכוה שליו כמם כלל וחוקה: מהאשה וא"י לתלות רק בימי נדתה וכמבואר אכל אם לא היה מוסגר עד שלא יפול בו ספק אולי מעלמא אחא ליכא כאן חלוק כדוק ואינה מטמאה משום כתם וא"כ מצינו לכ"ר חקנה שרוב נשים חינן בודקות חלוקן וסדינן שרם לבישם רק כמו שבחו :

שאין זה כספק דרבנן דספק הבח ממיעום הכרה אינו ספק דאם אין זה בקי ומכיר אחר יכיר . סרשב"א : כוה וגמצא עליו כתם . וא"א לידע הדבר על ידי שחלה כדבסעיף הקודם: סד ואם הוא כו'. וחם חין אבל בסדין התחחון אין חילוק כיון דאין מחהפך כ"ל הטור ורש"ל חלק יכולין לטמוד של הדבר שחיהן שמאות . טור והרשב"א בחה"ק וכחב

העט"ז דהיינו טעמא דטמאות מספק דלא שייך כאן למיזל לקולא מטעמ" דלעיל עכ"ל משמע דס"ל דלא הוי ספק כיון דהוא בא ממישוט הכרה וקשה דבטור ובתה"ק משמע אפילו מאן דחשיב כא דלעיל ספק מודה בהכי אלא נראה דהכא ה"ע דכיון דשתיהן טהורות ואיזלתלות בא' יותר מחברתם מחי חזית דמקלקלת לכך טפי מהך וכדלעיל ס"ק נ"ח וכן כחב בפרישה ספ"ח ולפ"ז 'אפילו 'נאבד דבכה"ג הוי ספק מעליא כדלעיל ס"ק ס"א אפ"ה הכא שחיהן טמאות כיון שאיןלתלות בא' יותר מבחברתה וק"ל: סד סדין העליון כו'. ר"ל למנהג שמניחין ב' סדינין זה על גב זה והוא שוכב ביניהם כדי שלא יתלכלך המטה העליונה משום זיעה. פרישה וכחב בשם מהרש"ל דלא נהירא כלל דהה עינינו רואות דהתחתון ג"כ ממשך וכ"כ הב"ח שעכשיו שעינינו סרואות שסתחתון ג"כ מתספך כולן ממחות: כת מפני שחוא עשוי להתהפך . אכל לגופן אין חוסטין שמא מתהפכנה מתוך שינה להיות משולבות והעיקר לזה מפני שכחמים דרבנן אבל אשה א' שאין לה מונע בכל מקום שימלא דם במעה עמאה שהמטה כולה מקומה ועוד דם זה מהיכן. עכ"ל רשב"ח בת"ה ומביחו כ"י: כמ כיצד אחת כו'. דוקח בהך ענינא אבל יש לה וסת אינה תולה באין לה וסת וכן יש לה וסת ולא הגיע שעת וסתה חינה תולה בהגיע שעת וסתה.פוסקים והגמי"י ומביאם כ"י: ע זקנה שעברו כו' . לעיל סי'

קפ"ע סכ"ע נתבאר איזו זקנה:

המרדכי: (לו) שלש גשים בו'. *) נח"ה החדוך דף קס"ח ע"ב מהיק בזם דאפילו אם אינן באין לשאול לבת אחת אלא בום אחר זה והטעם מראה לי כמו שכתבתי בסימן זה סעיף כ"ה: (לז) סדין העליון

> על זה וכתב דעינינו רוחות שגם התחתון דרכו להתהפך עכ"ל ונראה לי דמכל מקום בכסת שחחת הסדין חין מתהפך כלל:(אח) שלא בדקה. פי' אחר מליאת הכחם: (למ) שאיג' ראויה תולה בראויה. חין ככלל

שמהראשונה היא והיא ממאה והשניה מהורה: מה ב' נשים שלבשו חלוק אחר בדוק ונמצא בו כתם, אם הוא מהחגור ולממה לשתיהן שתיהן ממאות ואם הוא למעלה מהחגור לשתיהן שתיהן מהורו' היתה אחת ארוכ' ואחת קצרה אם הוא מהחנור ולממ' לארוכה כשם שהוא לקצרה שתיהן ממאות ואם הוא מהחגור ולממה לקצרה ולמעלה מהחגור לארוכה קצרה ממאה וארוכה מהורה (ו) (נו) 🕫 במה דברים אמורים כשלא פשמו אותו בלילה לכמות בו את ראשן אבל אם כיסו בו את ראשן שתיהן ממאות כיסתה אחת מהן את ראשה

בוב (לו) [יו] יי שלש נשים שלכשו חלוק אחר או שישבו על ספסל אחר זו אחר (לו) זו ואח"ב נמצא עליו כתם (מ) כולן ממאות פי והוא שיהא הספסל מרבר המקבל מומאה 🕫 במה דברים אמורים בזמן שכולן שוות אכל אם היתה אחת מהן ראויה לראות יותר מחברתה כגון שהיא זקנה או מעוברת או מניקה או שלא ראתה דם מימיה אע"פ שנשואה אותה שאינה ראויה לראות תולה בראויה:

ולא השניה אותה שכיסתה את ראשה ממאה וחבירתה מהורה:

ב 🥫 שלש נשים שישנות בממה אחת פי ומשולבות (פי' תכופות ודנוקות יחד כשליכות ססולם) שרגליהן מעורות זו בזו ונמצא דם תחת אחת מהן כולן ממאות ואם אינן משולבות קיזו בזו ונמצא דם תחת האמצעית כולן ממאות נמצא תחת הפנימית היא והאמצעית ממאה והחיצונה מהורה: נמצא תחת החיצונה היא והאמצעית ממאה והפנימית מהורה יי במה דברים אמורים כשעלו דרך מרגלות הממה אבל אם עלו דרך החיצונה כולן ממאות שאולי דרך עברתה נמף מכעה [נו] פודני מילי כשלא נמצא (כין על (לז) סז סדין (כי) העליון (פור נשס הכל"ש) אבל אם נמצא בו בין כך ובין כד כולן טמאות סח מפני שהוא עשוי להתהפך אילך ואילך:

בא כל זה מיירי שלא בדקה שום אחת מהן או שבדקו שלשתן ומצאו מהורות ץ אבל אם בדקה אחת או שתים ומצאו מהורות הן מהורות והאחרת (לח) שלא בדקה ממאה ואם בדקה גם השלישית ומצאה מהורה כולן ממאות אייואם בדקה אחת ומצאה ממאה האחרות שלא בדקו תולות בה והן מהורות (כי בדקו שתים ומצאו ממאות הן ממאות והג' מהורה מפני שתולה בהן והא דתליגן באותה שמצא ממאה למהר האחרת וכן הא רממהרינן לאותה שמצאה מהורה (נח) פי דוקא שקנחה עצמה בעד שבידה מיד תיכף למציאת הדם אבל אם שהתה כדי שיעור

בדיקה דהיינו כדי שתקנח בחורין ובסדקים אין הבדיקה מועלת לממאה למהר האחרת ולא למתורה למהר עצמה: גב במה דברים אמורים כשכולן שוות ייי אבל אם אחת ראויה לראות יותר מחבירתה (למ) שאינה ראויה תולה בראויה כבי (ע) (מ) כיצד אחת עַ (מן פי זקנה שעברו עליה שלשה עוגות ולא ראתה ביאור הגר"א

כו". תש"ך: [[1] גד"א כו" כנ"ל ספ"ד: [[1] וה"ם כו". כמש"ל פי"ד: [[1] דוקא " בדקתו או בנתכבסה ע"י כותית אבל בנתכבס ע"י ושראלית דחוקתו דברקתו כשעת כיבום בו" לא מרני בדיקה זו כ"כ בתפל"ם בכוונת הש"ך וע" סנ"י וכתפל"ם כתב והאידנא דא"א הקיאים בין סקדיר לפגליד אף נאגד אמור דפיד כשנמצא הכתם נאסרה מ" דהוי ספק דהוי חסרון ידישה וע"י שנאבר אח"כ לא הותרה וע" בפפ"ג כש"ר (פנ"ג סקפ"ד) ובלבושי שרד בפתיחת (אות מ"ד): (סעיף ל"ל) [דוקא שקנתה עצמה בער. נראה דוהו רק במצאת פמאה אם בדקה דלמא לא כא הדם מיד ממש ומש"ה בע"י דוקא קנחה אבל לענין בדקה

כבת אחת אלא בזה אח"ז (וכן בספיף כ"ה נמי דין כן): (נב) העליון . כחב הש"ך כ"ל למנהג שמניחין ב' סדימין זה על גב זה והיא שוכבת ביניהם כדי שלא יתלכלך המפה הפליונה משום זיפה ומהרש"ל וכ"ח כחבו שפכשיו שפינינו רוחות שהחחחון ג"כ מחהשך כולן פתחות וכחב המ"ז ול"ל דמ"מ הכסח שחחת חסדין אין מחדפך כלל: (ע) ביצד. דוקא בהך עניינא אבל יש לה וסח אינה חולה באין לה וסח וכן יש לה וסח ולא הגיע שעה וסחה אינה חולה בהגיע שעה וסחה

כשינה (וזה גרם לו שכתב לעיל בסעיף ש"ו דהוי ספק דאורייתא וע"ש ס"ק י"ש)

בזה בודמי חיט דמבוחר בש"ם וכסימן זה כמה פעמים דחף בישנה כחמה דרבנן

וחולין להקל והפעם דאף בישנה היחה מרגשת וכדחיתא להדיא בריש פרק דנדה

דף ג' פ"ח ישנה נמי חגב לער מיתערה והחי דלה חתנשה לכן חין כחן רק פופחת

כחם ולמפה מהחגורה לשחיהן שחיהן פתחוח: [נח] שלש בשים. ודוקח כבחין לשחול בכח אחח אבל בזה אחר זה שתיהן פהורוח וע"ל ס"ק כ"ד ודלא כפ"ז: [נב] על סדין העליון. דעח הראב"ד הובא בפור וב"י דכל שמצא

על הסדין בין חם הוא עליון או חחחון חיישים שמא נחהפך וכולן סמאוח וכן

פסקן האחרונים מהרש"ל והב"ח והש"ך והס"ז וכחב הס"ז דמ"מ בנמלא על הכסח

שתחת הסדין לת חיישיכן שתת נתהסך וכתב הרשב"ת בח"ה וז"ל תבל לגופן חין חוששין שתח חתהפכנה מחוך שינה להיוח משולבות והעיקר לזה מפני שכחמים

דרבנן אבל אשה אחח שאין לה מונע בכ"מ שמצאה דם כמסה סמאה שהמטה כולה מקומה ועוד דם זה מהיכן עכ"ל:[ע] בדקו שתים.וכ' הכ"י וכרחה דחתי' במכ"ם

אם שחים חולות באחה שנמנאת "ממאה כ"ש שחחלה אחת בשחים דמכ"מ אנפריך

למימר דין זה דלא מימא איפכא דכיוןדשחים ובדקו ומנאו ממאוח דע"ב אחת מהן ממאה דאין הכתם ממנה דאל"כ שתי כתמים ה"ל לאשתכוחי וכיון דאין יכולין

לחלות בשתיהן ניתח דהכתם לח בח מהם כלל רק מהפהורה קמ"ל . ועיין פרישה וכל"ח דף רפ"ע ע"ח ע"ם: [נד] ביצר אחת וקנה. ודוקח בהק שהם בחוקת מסולקים הדם לגמרי לפיכך הולין בהברחה משח"ב בחשה שיש לם וסח חינה חולה

באין לה וסח וכן יש לה וסח ולא הגיע שעח וסחה אין חולין בהגיע שעח וסחה וסך כהכו החום' בנדה דף ס' ע"ב בד"ה עוברה וכ"ל רב"י בשם הגהת מיימוני

ועיין בחוספות רים פרק קמח דנדה דף ה' ע"ח ד"ה הח שחר כו' : [נה] זקנה .

ומכיר אחר יכיר. הרשב"א וע"ל פי' ל"ט ב"ג: (ג) ונמצא. וא"א לידע הדבר ע"י, שאלה כדלפיל ואש אין יכולין לפמוד על הדבר אם מקדיר וכו' שתיהן פמאוח . סור והרשב"ת. וה"ט כיון דשתיהן טהורות וחין לחלות בחחת יותר מהברתה מחי חצים וכו' ולפ"ז אפילו נאבד דבכה"ג הוי ספק מעליא כמ"ש לעיל אפ"ה שחיהן סמאות כיון שאין לחלות בא' יומר מהשניה דלא כלבוש שכתב סמאות מספק עכ"ל הש"ך: (נא) בודן. בת"ה הארוך משיק בזה דאפילו אם אינן באין לשאול

כחפוקי נחבד חו נחכבם החלוק חח"כ דחו כל היכה שחין חוקהו בדוק ע"י הכבום חולין בלפני כיבום דדוקא אם אינה בקיאה מהמירין מבסק משום דהוי ספק חסרון ידיעה ועיין בש"ך דכמב דבזמן הזה לא הזיגן דדרך בנות ישראל בכך לבדוק הכחמים בבעת כיבוס וכתב דה"ה אם העובד כוכבים לפנינו ואומרח שבודקתו לא סמכינן על דבריה וכ"כ הב"ה וע"ל מ"ש במ"י כלל ל"ב : [מח] וגמצא עליו. וכחב הש"ך וז"ל וח"ל לידע הדבר ע"י בחלה כדבסעיף הקודם ובחמח פשם הלשון לא משמע כן דמשמע שהיא לפנינו ושואלה על כהמה מה דינה וגם לא ידעתי מי דוחקו לכל זה הלא אפשר לפרש כסשוטו שהיא לפניגו ואומרת שלא בדקחו בשעת כיבום ע"כ לריכין בדיקה ע"י מקדיר או מגליד וכדלעיל ולפי מ"ם כס"ק מ"ז על כרחך לריכין כחן לפרש כן וק"ל: [מע] ואם הוא מקדיר. וחס נאבד או נהכבם החלוק שהיהן ממהות כיון דחין לחלות בחחת יותר מתברתה כדלמיל בעיף מ"ג כ"כ הש"כ והוא נכון דלא כעמ"ז : [נ] בד"א בשלא פשטו אותו בלילה. האי בד"א קאי אם הוא למעלה מהחגור לשחיהן דשחיהן פהורות ועל זה קהמר בד"ח שלח פשפו וכו' משח"כ חם כיסהה רחשה דחז בכל מקום בימנה ממחה משום דחוזר הילך והילך כמבוחר לעיל פעיף י"ד ומ"ו לכן אם בניהם כיסו ראשן שחיהן ממאוח ואם אחת כיסהה ראשה אוחה שכיסהה סמאה וכל זה פשוע וכן מצואר להדיא גדברי הרשב"א בח"ה הקצר דף ס"ו ע"א ע"ם חכן רחיתי בעם"ו שכהב ז"ל כיסחה חחת מהן בו חח רחשה וכו' חותה שכיסחה ממחה אע"ם שהוא לשחיהן למעה מן החגור חלינן יוחר בראיים הלילה מבראיים היום מפני שאם היחה רואה ביום היחה מרגשת לפיכך חליכן באומה שכסתה בו בלילה דאמרינן שהיא ראחה בשינה ולא הרגישה עכ"ל ולא ירדתי לסוף דעתו דא"כ מטמאינן אותה שכח נדה דאורייחא והא דלא הרגישה משום שראחה

פ"כ ומסיים שם כברייתה כינתים שתיהן ממחות וכן

בספר שני לוחות הברית בשם

שנפי גבורים סימני המחים הלחם כשלקקה על סכמם חלף ובל כשלין לוכן שנים מכנו כנסוג בכחמים באסורים (וצ"ע בזה) עוד שמע התחבר שאם הכתם עוד שמע התחבר שאם הכתם מכיפה אם בעין חוק אדמימות מכופה אם בעין חוק אדמימות מכופה אם בעין חוק אדמימות

מקיפו סביב מטריפין אותו) :

נקודות הכסף

(בפ"ז ס"ק מ') הקשה על הרחב"ד מח"מ סי' ע"ע ומתוך

ההפרד מחים סיי עים ומתוך זם הוליח דחם הוח זמן רב ממחה. לח קרב זה אל זה דהחם המרי' לחו חדעתיה וחפשר דמב"מ חמת שפרעו חבל הכל דמב"מ חמת שפרעו חבל הכל

הַחָ חוַמרת כָרי לי ורמיח עלה יא ואי לאו דודאי קושטא קאמרה איסורא קעבדה ודאי דלא בעי

למיעכד איסורא ובלאו הכי נמי לא דמי מכמה פעמים

וק"ל: (שם ס"ף מ"א) חשינ על השוכת רמ"ה ויש לדחות

כל ראיותיו מיהן דינו מסתבר ודו"ק. כתב רכיכן ירוחם נתיב

מ"ז חלק כ' פשוט הוא כי לעולם אין חוששין למעלה מן התורפה כו' עד אם נמצא הכתם על חלוקה ועל בשרה דלא עברה כשוק של עבחים זלא עברה כשוק של עבחים

מחגורה ולמעה שמחה מחגורה ולמעלה שהורה עד כחן לשונו

על כרחך מיירי בנודקרה וכדמיירי מעיקרא ואסילו הכי

מהורה וכדעת הרטכ"ח דחם לא כן אפילו הכחם על בשרם מהורה וכדמשמע מרים דבריו

וכדמוכת בגמרא ר"ם הרואם

דפרוך ואי מחגור ולמעלה על בשרה אמאי עמא והחנן ראחם דם על בשרה שלא כנגד בים

דם על כשרם שלח כנגד בית סתוקסם מסורים וסיינו ש"כ כלא עברם כשוק של שנחים היא כדמיירי מתגייון דראתם דם כו' . ושד דהא אכחי לא אסיק אדעתים שאי דמשני כגון שעברה כשוק של פכחים ושד דאם אינו של מבחים ושד דאם אינו של הביתו

ואמאי לא משני נמי לשלם מחגור ולמעלה וכשלא עברם

בשוק של מבחים וסלכך של בשרם טמח ושל חלוקם שסורם. ומתניתין חיירי בשברם חלח

ודחי למעלה מן המגור כשלפ נודקרה אחילו לא עבהה בשוק של עבחים ואפילו על בשרה שהורה וכן דעת כל הפוסקים אל ודחי מיירי כשנודקרה נ"ל: אלא ודחי מיירי כשנודקרה נ"ל:

מקור מים חיים

אמשם שאינה כאויה לכאות

א והסמוכה לה פמאה

עא (יו) ואחת ילדה זקנה מהורה וילדה ממאה

אחת מעוברת שהוכר עוברה ואחת שאינה

304קס"ט וליינתיו שם: סמו כפי" רש"י שם ואסילו היא נשואם קרי לם בתולם: קיו הרשב"א בת"ה וכ"כ רבי" ירוחם: סיא שלא נשעת וסחם תלינן בילדם . פרישם: עב אחת בתולת דמים. קיח שם במשנה וכדמשרש שם ואחת בתולת דמים איןתולות זו כזו כדאיתא ברשב"א ומביאו ב"י וכחב

בנתרת: קים עור וכ"כ כרשב"ת נח"ה סחרוך בשם הר"ח דהת דלעיל בסעיף כ' סית ותברותיה הסמוכות לה עמחות דוקת ישנות דמתוך סשינה כם דומקות זו את ז משח"כ בנעורות ויודעות חת מקומן : קב מברייתא שניינתי בסוף זה הסטיף : סבא שם הסעיף: קבא שם ינתיו לעיל סעיף ממשנה ליינחיו לעיל סעיף ג': קכב מגרייתא דב' נשים

ופשוע הוא וה"ה לאחת זקנה וא" מעוברת ולכל שאר אינך ששחיהן אינם ראוים לראות אין תולות זו בזו ושחיהן טמאוח: עד בב"ש . אפילו בפחות מכגרים כדלעיל סל"ג:

מעוברת מעוברת מהורה ושאינה מעוברת ממאה עב אחת בתולת (מ) דמים שי שלא ראתה מעולם ואחת שראתה שלא ראתה מהורה ושראתה ממאה אחת מניקה ואחת שאינה מניקה מניקה מהורה ושאינה מניקה ממאה. זיי וכשם שתולה בחברתה כך תולה בעצמה שאם לכשה חלוק בזמן שאינה מעוברת ואח"כ לבשתו בזמן שהיא מעוברת ונמצא עליו דם תולה בימים הראשונים שלא היתה מעוברת וכן מניקה וזקנה ומחורה מיי ואם היו כולן שוות מניקות או זקנות או עג (ייי) אחת זקנה ואחת מניקה אין תולות זו בזו (מ) [נמ] פים היו שלשתן (ערומות) [ערות] ושוכבות על הממה או יושבות על הספסל כאחת ונמצא דם תחת אחת מהן אפילו תחת האמצעית כיון שכל אחת מכרת מקומה אותה [מ] שתאמר (מ) ברי לי שלא באתי למקום שנמצא הרם מהורה ^{כי} ואם נמצא ביניהן השתים שנמצא ביניהן ממאות והאחרת מהורה יכי ואם עלו דרך החיצונה ונמצא תחת החיצונה כולן ממאות תחת האמצעי' אמצעית ופנימית ממאות והחיצונות מהורה תחת הפנימית היא לבדה ממאה ושתים החיצונות מהורות ^{פכב} ואם היו להן עסק לצד פנים שדרכן לקרב לצד הפנימי כגון שהן טוחנות ברחיים ונמצא דם תחת הפנימית שתים הפנימיות ממאות ואם נמצא תחת החיצונה היא ממאה ופנימית מהורה שאין פנימית דוחקת לבא

לצד החיצונה: בל [ם] יכי הא דאמריגן נמצא דם בחלוק או משה או ספסל כולן שמאות אם נתעסקה אחת בכתמים כולן מהורות שכולן תולות בה והיא תולה בכתמים: [ת] קר אין בכתמים משום וכת כיצד מצאה כתם בר"ח אפילו שלש פעמים לא קבעתו ולא עוקרתו (מא) [מא] [מן חוץ מבתמי עד הבדוק לה שהם מממאים עד בכל שהן והרי הן כראיות לכל דבר (°):

לשכיבתן נמלא הדם ובזמן קלר כזה שפיר יודעת אם נכנסה למקום חברתה כיון דהוא דבר שאינו רגיל קלת אבל אם יש זמן רב אחר שכיבתן למציאת הדם נ"ל דגם החיצונה טמאה מטעם שאמרנו כן נ"ל : (בא) חוץ סבתמי עד חבדוק בו' . הוא דעת הראב"ד ומשמע דדוקא בעד סבדוק דאמרינן עלה בנמרא טמאה משום נדה בזה אמרינן דהוה כראייתה לכל דבר אבל בעד שאינו בדוק אע"ג דגם בן יש איסור כמ"ש בסעיף ל"ו וסיא דעת הראב"ד שהביא ח"ה הארוך בשמו מ"מ אין בו משום נדה רק משום ספק טמאה כמו בכחם ט"כ לא הוה כראיה ממש גם לטנין וסת ומזה ג"ב ראיה למ"ש בסטיף ל"ח דאינו בדוק לא הוי טומאה דאורייחא אט"פ שקנחה טלמה . רש"ל העתיק תשובת מהר"ם וז"ל וטל אשם מוכח שחין דבר פשוט שכתמים טסורין אפי' אם בשטח וסחם לא בדקה עלמה ושוב בדקה ומלאה כתמים על סדינה או על מלוקה טסורה וכ"ש בימי ליבונה דתלינן להקל עכ"ל ויתבאר בסי' קצ"ו אי"ה בסעיף י' מה דינה בשלשה ימים הראשונים : כתב רמ"א בחשובה סי' ל"ו שנשאל על הכחם שמצאה בחלוקה והיה בו יותר מכגרים ועוד אך שהיה לאשה מקום לחלות בו שהיחה בעלת חטטין ומכוח המגועלים בדם והנה זאת האשה היתה רגילה בשעת מליאת הכתם לראות מראה לבן וירוק הכשרים וכל חלוקה היה מלוכלך מכתמים הירוקים והלבנים ההם ובראש כתם א' מן הכתמים ההם היה נמלא המראה האודם הנ"ל ספיב הכתם הלבן כדמות דבר לה המתפשע בבגד וע"כ היה נדוק לעין שהמראה באודם הנ"ל היה קטות הכחם הלבן ושהכל כתם אחד והשיב אט"פ דקי"ל בכחמים להקל מ"מ בכה"ג נראה דטמאה מאחר שאיכא הוכחה שבא ממנם עם הכחם הלבן דהא כחב בח"ה סימן רמ"ז דמראה לבן וירוק למי ממקור באים וא"ב בידוע שנפחח המקור שילא ממנו הלבן א"כ ודאי גם מראה האדום ילא משם מאחר שנדמה הכל לכתם אחד ואפילו לא יהא אלא ספק אם הכל כתם א' או לא נראה דאזליטן לחומרא וראיה מפ' סרואה כתם אמר רבא נמלא עליו מין א' חולה עליה כמה מינים פירש"י חם נמלא עליה דבר הדומה לכחם כגון קילור או שרף ואח"כ מלאה על חלוקה כחם אפילו אין מראיתו דומה לאותו המין תולה בו.מיחיבי נתעסקה באדום איותולה בו שחור נתעסקה שאלי פירש"י כיון דנתעסקה במין אדום סיכי תליכן בים כתם שחור אבל נמצא טלים מין אדום תולם בה כחם שתור דאמרי" כי סיכי דניחי טלים האי מין בדלא ידטה ה"ג האי טלים מין אחר ולא ידעה. איכא דאמרי נתעסקה במין אחד תולה בו כמה מינים. מיתיבי נתעסקה באדום אין תולה בו שחור כי קאמר רבא דאיתעסקה

חירושי רע"ק

וסצאה פחזרת גם ברקת פתני כיון רמצאה פחזרה ידוע דפתחלת חבדיקה שתיה מיר היא כי'. עתום' שם ד"ה ותוא כי': [נמ] חיו שלשתן עיו' כי'. כנ פהדה ובאפת קשח לי כג"ל דלענן מצאה פחזרת סגי בקנחה דלמא בע' בייקח ממש כמו כל בריקות שתם לברר שתיא פחזרת דצריכים בריקה נפורח וצ"ע: (ש"ע סעיף ל"ר) כנ"ל סמ"ב וערש"י מ' א' ר"ה וביושבת כו': [מ] חוץ כו' : ל"ל שקרתו. חיינו לענין דהיה לת ופת קבוע בר"ח ואח"כ נ"ש לא ראתה בר"ח ואלא הוי כלא קבעת ופת אחר דאם אח"כ ראתח מ"א בר"ח חזרת לופתה חראשון. פרישה:

סגסת מיי׳ ומביחו ב"י : (כד) דמים. אפי׳ היא נשואה. רש"י וכ׳ הש"ך בשם הפרישה דבילדה חקנה אפילו הילדה יש לה וסח קבוע ומניאת כחם היא שלא בשעת וסחה חלינן בילדה עכ"ל : (נה) אחת . וה"ה לכל שחר חיקך ששתיהם חין כאוין לכאות אין סולות זו כזו ושחיהן סמאות . ש"ך : (ט) בדי . כתב הפ"ז נרחה דדוקה הם נמנה הדם סמוך לשכיבתן דבומן קלר כזה שפיר יודעת הם מכנסה למקום חברחה כיון דהוא דבר שאינו רגיל קלח אבל אם יש זמן רב אחר שכיבתן לתציחות הדם נ"ל דגם החיצונה מתחה משעם דחתרינן מילחת דלח רמיח עליה דאינם אמר ולאו אדעתיה כמ"ם כח"מ סימן ע"ם סד"א (ובנה"כ השיג עליו וכחב דלה הרב זה"ז מכתה מעמים ע"ם) וכחב עוד המ"ז בשם רש"ל שהעחיק השובת מהר"ם ז"ל ועל חשה מוכח שתין דבר פשום שכתמיה סהורין אפילו אם בשעת וספה לא בדקה עלמה ושוב בדקה ומנאה כחמים על סדינה או על חלוקה מהורה וכ"ם בימי ליבומה דחולין להקל וע"ל סימן קל"ו ס"י וכחב עוד בשם רמ"ח בחשובה סימן ל"ו בחשה שמצחה כחה על חלוקה והיה בעלת חסטין ומכוח התנועלים בדם והיחה רגילה לראות בעת מניאת הכחם מראה לבן וירוק הכשרים וכל חלוקה היה מלא משראות הללו רק שבראש כחם ה' היה נמלא מראה אודם

ע"ל סימן קס"ע ספיף כ"ע : [נו] ואחת ילדה . אפילו אם ים לה וסת והכחם מצאה שלא בשמח וסח חליכן בה . פרישה : [מ] שתאמר ברי לי שלא נגעתי בו. והא דלא אמריגן בכה"ג מלחא דלא רמיא עליה דאינש אמר ולאו אדעסיי היים כיון שהוח זמן קרוב כזה לח חיישים כולי החי כ"כ המ"ז ועי"ל דבכחמים הולכין להקל ועיין בנה"ך שתירן דלא חשדינן שחעבד לאיסורה ובאמח בא"ח סי

נאחת ילדה כו' . אפילן סילדם יש לה וסת קבוע ומציאת כתם זה יש לה וסת ולא הגיע וסתה הגיע וסתה . כ"כ ב"י: היו שלשתן ערו' כו' . בת"ה הארוך כתב דין זה בשם הראב"ד אפי' היא נשואם . רש"י : עב אחת זקנה וא מניקה . או א' זקנה וו"ל מה ששניט נמצא דם חחת אחת מהן היא וחברתה הסמוכה לה שמאות דוקת ישינות דמחוך השינה הם דוחקות זו את זו ונכנסת

למקום חברתה וה"ה אם הם נעורות בכ"מ בהן נודדות ממקום מעמדן ודרכן ליכנס לפנים ממחילחן כגון נשים שטוחטות כו' חבל יושבות חו שוכבות במטה והן נעורות אין לחוש להם להשמטה שאפשר לכל אחת מהן שתדע את מקומה וא"ת ברי לי שלא באתי לכאן עסורה כו' עכ"ל ולא ירדתי לסוף דעתו דמשמע מדבריו דוקא א"ת ברי לי כו' אז טהורה *) והלא אמירה זו איכ' מועילה כלל דהא איתא בח"מ סי' ע"ט סעיף י"א אמר לו מנה הלויתיך בלד עמוד פלוני השיבו לא עברהי בלד עמוד פלוני מעולם ובאו עדים שעבר בלדו אבל לא ראו שהלוהו לא הוחזק כפרן דמלתא דלא רמיא עליה דאינש אמר ולאו אדעתיה והכי נמי נימא כאן בהאי אשה שאומרת לא נכנסתי למקום הפנימית אימא דנכנסה ולאו אדעתה דהא לא רמיא על דעתה בזה כמו ההוא שעבר בלד עמוד פלוני ואין לומר דשאני הכא שאין דרך אשה ערה ליכנס למקום מברתה א"ב אמירתה ברי לי שלא באתי כו' למה לי אפילו אם אינה יודעת מזה לישתרי אלא על כרחך דאמירתה היא

היתרה א"כ קשה מההיא שזכרנו . ונראה לתרץ דשאני הכא כיון דסמוך

כי'. שתום' שם ד"ה ותוא כי': [מ] חיו שלשתן שרו' כו'. כמו כרחיים בנמצא תחת חיצונה כמ"ש לממוח ח"ש ואם נמצא ביניהן חשתים כו': [מ] הא דאמריגן כו'. כנ"ל ממ"ב וערש"י מ' א' ר"ה וביושבת כו': [מ] חוץ כו'. כנ"ל מל"ג:

סביב הכחם הלבן כדמות דבר לת המתפשע בבגד והיה נדמה לעין שהכל כתם א' והשיב אע"ג דקי"ל בכחמים להקל מ"מ בכה"ג טמאה מאחר דאיכא הוכחה שהכחם בא ממנה דהא מראה לבן וירוק נמי מן המקור באים א"כ בידוע שנפחח המקור אמרינן ודאי גם מראה האודם ילא משם מאחר שנראה הכל כחם א' ואפילו היה ספק אם הכל כחם א' ג"ב אזליכן לחומרא והביא ראיות לדבריו אבל הפ"ז חולק עליו וס"ל דעהורה אם לא שנראה לעין שהאודם הוא קן של מראה העהור דהיינו שהוא הולך ומחפשם סביב המראה מהור כעין קו אז ודאי ממאה אבל בלא"ה אלא שהמראה הטהור הוא הולך על מראה האודם ואפשר לחלות האודם במידי ודאי לא יצא מדין שאר כחם ואמרינן דהאודם היה כבר

וחברתם מהורה אף של פי שראויה לראות כמו שבארט עכ"ל וגם כך חילוקא לא וגם כך חילוקא לא בדברי סרשב"א וקוש"ע: אמנם נרחס דמודו נוס סקוש"ע וסמכו פל כתי התושע ושמש של בזם בין ראוים לראות בין שאיש ראוים לראות וכתב שד הרמבץ בדין מ"ד סג"ל וזם

צבי לצדיק (סימן ק"צ בבאר הנולה אות קכ"ד) כתוב במפר שלה כר. נסדרי מסרס נתוך ס"ק ג"ב מכיח כמס ח' ד"ש

הרוה. ול"ל שמם יש עוד קלת סניף להקל יש לסמוך על כדיקה זו וכפרט כשנוסה חל מרחם כרויץ בספק כזם יש לכדוק כרוק :

המ"ז מבואר דאף לענין איסור אמרינן הכי וע"ל כלל וסימן ס"א ס"ק ז' ויו"ד : [נת] אין בכתמים משום וסת . אפילו נישנה ואח"כ נתנא כחס ג"כ אין בג משום וסח כיון דלח הרגישה כמו שהוכחהי לעיל ס"ק כ' ועיין בחשובה חום השני סיתן כ"ד דמשתט מדבריו דחף כה"ג יש כה משום וסח ובחמח זה חינו: [נמ] רורץ מבתמי עד הברוק לה. 'אכל בעד שאינו בדוק לם לא הוה כראיה ממש לענין

ממידי אחרינא וטהורה על"ל (אשה שהיה לה שברון ומאוחו זמן שבא לה השברון

כשבודקת שלמה מולאת חמיד כתמים ומראיהן ירוק רק כשימייבשו יתאדמו קצות הכתם סביביו ולפעמים נשאר ירוק כבתחלה ויש לה וסת קבוע ובלא שעת וסתה

טהגת זה הסדר גם כשהיא מעוברת או מניקה והאשה מרגשת כאב בתוך גופה

וחולה את כל אלה מחמת השבירה חולין במכתה. אבל אם אין לה וסת קבוע

וג"כ אינה מעוברת ואינה מניקה אז אין תולין במכחה . ח' ב"ח סי' ס"ד פ"ם):

ביאור הגר"א

חמרינן אין שונין לקולא אבל לחומרא

שונין והשתח מבוחר שחלתנו דחולינן

לחומרא לא מבעיא ללישנא קמא

דרבא דחליכן מין בשאינו מינו לקולא

כ"ם שמליכן להומרא אלא אפילו

ללישנא בתרא דלא תלינן רק

בנתעסקה בתרנגולת מכל מקום

בנדון דידן כמו נחעסקה בתרעגולת

דמיא דבמקור נמי נמנאים דמים

הרבה עכ"ל בקיצור והנה אף כי

חביבים טלינו דברי רמ"ח ושוחין

אנו בלמא את דבריו ברוב המקומות

קצא א והיא עומדת. כין מקלחת כין שותחת: ב על שפת בתרנגולת דאית בה כמה מיני דמים. הרי קמן דנהעסקה במין א' תולה בו כמה מיני דמים דאמרינן כמו שזה כא מעלמא ה"ה מינים הספל, וק"ז אם שוחת תוך הספל. פרישה וב"ת: ג וי"א אחרים ואוליכן לקולא אנ"ג שאין זה המין בעצמו כ"ש שניזל לחומרא דאפילו כו' . כן נלפע"ד מוכח מהש"ם והירושלמי כהי"א אלו שהם ר"ח לחלות מין אחד בחבירו לומר שכמו שבת מראה הלבן מהמתאר ה"ה וסייעתו (שכל דבריו דברי קבלה) והוא מהש"ם דפרק כל היד דף י"ד ע"ב משמע דר' יוסי גבי עד שחינו מראם אדום כדאיתא באותו פרק כי

כצא דין אשה שמצאה דם בהשתנה. יבו ס"א: א [א] א האשה שהשתינה מים ויצא (א) דם עם מי רגליה בין שהשתינה א והיא (6) עומרת בין שהשתינה והיא יושבת הרי זו מהורה י ואפילו הרגישה גופה ונורעזעה אינה חוששת שהרגשת מי רגליה היא זו שאין מי רגליה מן החרך ודם זה רם מכה הוא בחלחולת (°) או בכוליא: הנה [ב] וי"א דאין להחירה אלא ביושבת והשחינה אבל בעומדת (א) אם מקלחת לחוך הספל ונמנא שם דם מהורה [א] אבל אם

שוחחין ב [ג] על (ג) שפח הספל ונמלא שם דם מחאה דהואיל [והמקור] לר חוזרין לחקור ומביאים דם (המור בשם הרא"ש) ב [ד] וי"א דאפילו ביושבת אין להחיר 🏲 [ג] אלא במקלחת ונמצא הדם חוך הספל קמ"ל דממשנה יחירה דלא אלטריך דאפילו לכתחלה קאמר ע"ש גם

מ"מ דבריו אנו אינם מתקבלים עלינו כאשר נבאר. דמ"ש להחמיר כאולומר כשם שמראה הלובובא מן המקור כך בא מראה האודם וסברתו דמן המקור באים הרבה דמים כמו בחרגנולי א"כ הים לנו לומר אף אם נמצא מראה האודם רחוק מן זה המראה לובן שמה שאנו אומרים בנתעסקה בתרנגולת שבכל מקום שחמלא בחלוקה חולה בדם החרנגולת ה"ה בזה לפי סברא זאת והא ודאי ליתי' דא"כ כל אשה שילא ממנה מראה טהור נימא דכל כתם שלה טמא אפי' ביש במה לחלות ובגמרא ופוסקים לא חילקו בדבר זה וראיה מפורשת מפרק האשה שהיחה עושה 'לרכיה מחני' ג' נשים שהיו ישנות במעה א' ונמנא דם חחח א' מהן כולן טמאות בדקה א' מהן ונמנאת טמאה סיא טמאה וכולן טהורות ואמרי׳ עלה אמר רב והוא שבדקה עלמה כשיעור וסת של מליחת הדם הלכך מחזקינן האי דם בדידה ואינך טהורות הרי לפנינו דעיקר טעם עהרות שאר נשים מכח חזקה דזו שבדקה עלמה ומלאה עמאה אבל בלאו הכי לא הוה חזקה ולפי דברי רמ"א אפי' לא מצאה עצמה טמאה אלא שמצאה מראה לבן זירוק נמי נימא זו הוחזקה מקורה פחוח וכשם שהלובן ממנה ה"נ הדם שנמלא

על במטה משא"ב נשים האתרות שאין מקורן פתוח כלל . ומזה קשה גמי אפילו אם תרלה לומר שלא החמיר אלא באם נמלא מראה אודם ולובן דוקא במקום א' אבל בנמלא במקום אחר אין כאן חזקה כיון שהוא ממקום למקום דהא בכאן במחניחין אזלינן בתר חזקה מדמאאה עלמה טמאה חזקה שגם הדם שנמלא במטה ממנה הוא ואלו בלא מלאה אלא מראה טהור אין אומרים חזקה זו אלא ודאי שאין במראה טהור שום חזקה לומר כשם שזה הוא ממנה כך מראה הטמא. ועוד ראי ממחני' פרק הרואה כתם מטשה באשה אחת שבאתה לפני ר"ע אמרה לו ראיתי כתם א"ל שמא מכה היתה ביך א"ל הן וחייתה א"ל שמא יכולה להתגלע ולהוליא דם טהרה ר"ע כו' ואם איתא דרגילה במראה לובן אין חולים כחם שלה במכה או בשחין היה לו לר"ע לשאול את האשה שמא ראחה מראה לובן או שאר מראה טהור וכ"ח שא"ל לחקור אחר דבר זה' זה ודאי סותר דברי רמ"א שסובר מה שאנו מולאים להקל בלחם כ"ש שאמרי' כן להחמיר וא"ב ה"נ נימי כי היכי ששאל ר"ע אחר דבר שמביא לידי קולא כ"ש שהיה לו לחקור אחר דבר שמביא לידי חומרא אלא ע"כ שאין כאן חומרא לגמרי כיון שיש לחלות הכחם במכה או בשמין דכל שיש לחלות אזלינן לקולא אפילו ברואה ממש כל שיש לה מכה באותו מקום ולא מטמאינן מספק כ"ש בכחם שטל חלוקה ולא אמרו בגמרא שונין לחומרא והיינו הדין הנזכר לטיל סימן זה סטיף ל"ב אלא בדבר שא"א לחלות הדם בשום דבר רק בה אלא שטיקר ההיתר מכח שלא היחה שם בזה אמרינן שתחזור להחטסק אם יודמן וכו' שזהו עיקר גזירת הכחם שהחמירו שכל שאין דבר לחלות צו מטמאינן אותה כיון שגם זאת מן האפשר שהללה שם למה תנלל מחומרת חלמים וזה מפורש בגמ' ס"פ הרואה כתם אמר רבינא לא להקל טל ד"ת אלא להחמיר על ד"ת וכחמים עלמן דרבנן פרש"י דגזור רבנן בכחמים להחמיר על ד"ת שלא להקל בנדה גמורה ומיהו כחמים עלמן דרבנן ואזלינן בהו לקולא וחלי' בכל מידי עכ"ל ומזה הטעם אין להחמיר גם לפי לישנא קמא דרבא דאמר נמלא עליה מין א' חולה בה מינים אחרים שמשם למד רמ"א דכ"ש דנימא כן לחומרא שלא לחלות הכתם בשחין רק במקור הנפתח למראות הטסורות שודאי אין זה דומה לזה דלטנין להלוח ודאי אזלינן לקולא ולא לחומרא כי כן היחה חקנת חכמים להקל לטנין חליה בכל מה שאפשר לחלות אבל בלא לחלות ודאי אזלינן לחומרא שלה יבוח להקל בד"ח . ועוד ג"ל המוה מה שדימה רמ"ח נהעסקה במראות טהורות למיחלי בהו מרחות טמאות כמו בתרנגולת שתולה בו שחור ואדום וכרכומי לפי שדם שחיטתו אדום ודם אברים שחור ודם בני מעיים כרכומי כמ"ש הטור סימן זה וזה טיקר הרבוחא קמ"ל רבא דיש ג' מיני דמים בחרנגולה וכיון שאשה זאת נחעסקה בתרנגולת יכולה לחלות כולהו בה אבל זה פשוט שאם לא נתעסקה אלא בדם בני מעיים שהוא כרכומי אינה יכולה לחלות בו מראה אודם והכא אמאי נימא כיון שהוחזקה במראה טסור הוחזקה נמי במראה סמא אמאי נימא הכי ותו דאם כן אשה שביא רואה מראה טהור נימא שחהיה טמאה דאימר ראחה ג"ב מראה טמא וחיפהו מראה הטהור כמו דחיישינן גבי בעילת מצוה של בחולה שמא ראחה טיפה וחיפהו ש"ז כמ"ש סימן קל"ג וביאר שם בב"י הטעם כיון דרוב נשים יש להם דם בחולים כו' וא"כ ה"נ נימא כיון שהוחזקה זאת שמקורה נפחח למסור כ"נ נפחח לממח וסוח חזקה דהכח כמו רוב דהחם חלה ע"ב דחין פחיחה המקור למרחה טהור כלל חזקה למרחה חודם שניתוש בשבילו וא"כ אין כאן רק כתם בעלמא ואולינן בים לקולא אם יש מידי לחלות בו . אם לא באותו ענין שנשאל רמ"א עליו שהיה נראף

ממידי אחרינא וטהורה כן נראה לע"ד: קצא (א) אם מקלחת לתוך הספל בו'. כן סוה לשון העור ורבים מקשים למה כתב חצל מקלחת לחוך הספל וחצל שותחת כתב על שפת בספל ודוחקים לתרץ. ונ"ל דגה קשה מידי דודהי עיקר החילוק הוא בין מקלחת לשותחת דבמקלחת כיון דנפקי בקילוח כי אורחה לא דחיק לה ולא הדרי מי רגלים למקור ואין דרך דם מקור לצאת עם מי רגלים אבל שותחת איידי דאוקמא אנפשה אפשר דהדר מי

לראות עין שהאודם הוא קן של מראה העוהור דהיינו שהוא הולך ומחפשע סביב המראה העהור כעין קו אז ודאי טמאה אבל בלאו הכי אלא

שהמראה הטהור הוא הולך על מראה האודם והולך עליו ואפשר לחלות האודם במידי. ודאי לא יצא מדין שאר כתם ואמרינן דהאודם היה כבר

כו': [ב] על שמת כו'. לשון המרד ולאו רוקא ועש"ך: [ד] וי"א כו'. עתום' י"ר ב' ד"ה ור"י - מירו כו' ועת"ה קפ"ח:

השלמים

(יו"ד ח"ב)

(מ) עומרת. בין מקלפת בין שוחתת. ש"ך: (ג) שפת. וק"ו אם קצא (א) דם שם מ"ר. פי' נתשונת וטג סכקן פי' ל"ב שסאריך סרבס בפנין זם:

זה ודמי אינו פיין בו גם הב"ח שכחב כן היינו דווכא אלשון הפור והיינו שהיתה

מקלחת ולאחר הקילות היחה שוחחת על שפת הספל ועל זה כ' דהוא קל וחומר אם

היחה שוחחת מחחלה חוך הספל אבל מור"ם שכי שנמנא שם דם משמע שנמנא

על שפח הספל ומס כן לא שייך לומר הקל וחומר ואדרבה יותר יש לפמאתה בחוך הספל משפח הספל כתבוחר בש"ם ופוסקים להדיה: [ב] אלא במקלחת .

פי ויושבת על שפת הספל להוד חבל בנמנא על שפת הספל או יושבת בו באמנע

וסת וכחבו האחרונים בשם מהרש"ל ובחשובת מהר"ם ועל אשה מוכה שחין דבר סשום שכחמיה פהורין אפילו אם בשנת וסחה לא בדקה עצמה ושוב בדקה ומצאה כחמים על מדניה מו על חלוקה מהורה עכ"ל ועיין בחשובה חום השני פימן נ"ז : מצא [6] אבל אם שותתין על שפת הספל . עיין במ"ז שכחב המעם דכתב הפור ופור"ם שפת הספל והות נכון והש"ך כתב ח"ל על שפת הספל וק"ו אם שותתם מוך הספל. פרישה וב"ם עב"ל. הנה מ"ש כן בשם הפרישה

מיל (א) האשה כו'. דכל השקלא ומריא הוא אליבא דר"ם וקי"ל כר' יוסי : כו'. הרא"ש וכפי השני בתום' שם ד"ה האשה. וע"ל דעומרת [ב] וי"א כו'. הרא"ש וכפי

אל' הרמב"ש בפ"ה מהא"ב דין י"ז וכר' יוסי במשנה נדה דף ג"ט מ"ב דאפסיקא שם בנמרא הלכחא כוותים וכן פסק הרחנ"ן בסלכותיו והרשכ"ה: ב מסקנת הגמ' שם דף כ"ו ע"ב : (°) פירום במעי שהשחן עוברת כה :

נליון מהרש"א (מ"ז ס"ק מ"ח) אם לא באותו ענין כו' שהוא הולך מביב ומתפשמ המתור כעין קו. גם כוה דעת ת' מעול צרקה מ"ך להתיר שיל דם מאכולת הי' מעורב בו בעודו לח והמבע דחאה לחלק תאודם לצדרי' דבכתם תלינן גם בחיותר רחוק דאם לא היינו מקילין לא המצא א"א יושבת תוצו בעלה דכל הסרינים והחלוקים מלאים כתמים ע"ש :

מקור מים חיים לשונו וכן יראה לי בחלוק וספסל שישבו עליו זו אחר זו שהראשונות תולות באחרונה חולה בהם אנ"ם שהן ראויות ראות וסיא אינה שהדבר קרוב בה יותר כמו שבארנו עכ"ל - ובזה בודאי וסטור שו"ם דלה חלקו כזה ומשת שרע זכנו נגקו כוו. ומשמע דבכל ענין שאיט ראויה תולה בראויה וצרין שיון הימב: אמנם קשיא לי בדברי הרמב"ן ז"ל בהלכותיו בסימן כ"ש כחב הבחילה הלוקה לנדה ישראלית או לפוכדת כוכבים שהגיע זמנה לכחות וכחתה כבר וחזכה ולבשה חותו קודם בדיקת ונמנא עליה כחם הרי זה הולה ומתה שניה כחם הרי זום הוכם כנדה או בעובדת כוכבים שלכשה עכ"ל ואמאי חתלה בנדה כיון דסחם אשתכת בכה הו"ל למיזיל לחומרא ליזיל כתכ מקום מניחתן כמו כדין דתולה שחינו רחויה ברחויה מכל הטומחה בין ביום השימור חו לובה גדולה בשבעה ימי נקיים וחזרם ולכשה אוחו ק בדיקה ונמצא שליה הרי מולה בה עכ"ל וגם בכחן קביה דהכחם חשתכח גבה למיזיל לחומרת ולח לחלות כזכה וליל דסרמב"ך מחלק כזה וכעת לא נתכרר

לי היעב החילוק וחמהני שלא כאים: להאחד מהאחרונים

להיתי נהחחד מהסמרונים לבאר בזה דעת הרמצ"וובסרט סגאון משנה למלך שהעמיק והרחיב בענינים אלו בסרק ס" מהלכות א"ב : (סימן קצ"א שו"ע סעיף א') האשה שהשתינה מים וכר ואפי הרגישת נופה ונורעועה אינה חוששת שהרגשת פי רגלים הוא וכו' . כן כחכ רגלים הוא וכו' . כן כחב הרתנ"ם כסרק ה' מהלכות ח"ב כמניד דינה זם לרבינו מסוגיה דנדה דף כ"ו וכוונתו דשם מקשה הש"ם לשמוחל למחי דס"ד דסובר בש"ם דבדקם קרקע שולם וישבם שלים ומנאה דם דשכורה אפר' מדרבכן ועל זה מקשה הש"ם מהך משנה ההחשה שששה נרכיה ורחמה דם רמ"ח חם שמדת שמחם וחם יושכת שהורם ומקשה הש"ם ה"ד פי דהרגישה יושבת אמאי מכורה אלא לאו דלא ארגשה וקחני נומדת פמחה ומבני לעולם דחרנשה וחומר סרגשת מי רגלים ומזה יצח להרתב"ם קחפי ברגישה גופה ונודעועה לינה חוששת : ויש לדקדק כזה דהא הא דהכרית הש"ם דמוקי המתניחין דארגם פיינו למאי דס"ד דכים סוכר דשמאל מסכר אסיני מדרבק משא"כ למסקנת כש"ם דמשיק משא"כ למסקנת כש"ם דמשיק דשמאל מודה דמדרבון ממאם אם כן ים לומר דסמשנה מיירי שלא טרגישה ואעסיכ שומדת סמאה אם כן יש לומר דפיכא דברגישה בכל ענין קמחה ונכחה די"ל דעת סרמכ"ם ועתה דייל דעת בכתב"ם נהי דמסקינן דלשמואל פמאה מדרבנן מ"מ פוכרת להמשנה פיירי שהרגישה אף לפי האחה והוא למ"ש הר"ן בחידושיו

בדוק (דלעיל סי' ק"ל סל"ה) מעמא

משום כתם וכן הוא בירושלמי שם

להדית ובש"ם התם מדמה עד שחינו

בדוק לחשה שעושה לרכיה וכ"כ

מרשב"ל בתכ"ל דף קע"ח וסתום'

שם דדמי לסדדי חם כן כח דחמרינן

בש"ם דרבי יוסי מעהר אף לכתחלה

לטכרות קאי דוקא אסיפא ולא

ארישא (דברישא מודה ר"י דאסורה

לכתחלה לטהרות וכן לבעלה) וכן הוא

בתום' שם ובמרדכי פ"ב דשבועות ואגודה פרק האשה ובהגהת ש"ד

סימן ג' וכן מוכח ברש"י במה שפירש

הרשב"א בת"ה שם כתב דפשטא דשמעתא דפרק כל היד משמע כר"ח

אלא שאח"כ חלק עליו והייט לפי מה שפי' הוא דאף לכתחלה ארישא נמי

קאי וז"א גם בב"י דחק לחלק בין עהרות לבעלה (וע"כ כ' בסוף דבריו

שים לדחות דברי ר"ח ולפמ"ם א"א לדחות כלל) וז"א אלא דכי היכי

דלטסרות לכתחלה אסור ה"ה לבעלה ובזה א"ש מה שהקשה הר"ן בחשו'

סימן נ"ד ומביאה הב"י דהיכי אפשר ששמואל ורבי אבא תרווייהו ס"ל

כרבי יוסי ושקלי וטרי אליבא דר"מ כו' ומה שתירן הר"ן דמודה ר'

יוסי בנמלא על שפח הספל לחוד הוא דוחק דהא אינהו לא מיירי כלל

בהכי אלא אע"ג דפסקו כר"י היינו לענין דיעבד במאי דפליג עליה

דר"מ אבל לענין לכתחלה דמודה ליה כל מאי דשייך גבי ר"מ בדיעבד שייך גבי ר"י לענין לכתחלה וכל זה ברור ומדברי האחרונים וגם לקמן

מדברי הרב וכן משמע בעט"ז דמשום חומרא אין לפסוק נגד ר"ח

ולפעד"נ כן בש"ם וירושלמי: ד אלא במקלחת. ולא שותתת ויושבת על

שפת הספל ונמלא דם תוך הספל לחוד דאם איתא דבתר דחמו מיא אתא

(מי' קצ"א מעיף א' בחג"ה) ראם ברקה עצמה ג"פ וכו' . דכרי למ"ל ממוהים בעיני

שסחחיל בכדיקה ג' פעמים

וסיים דחוקה דדם מכם סוח ולדעתי חין ענין זה לוה ושני

גווני יש בבדיקה אם כדקה כפי התנואר כאן ומנאה מון נקי ובבדיקה מנאה דם א"כ מיכח שדם הוא מן הלדדין א"כ למה לן בדיקה ב"ש בסעם

א' סגי שכבר נודע שיש לם בתקום תי רגליםמכה המוציאם

דם אבל מה דבעי במהרי"ל ב'

שממים היינו אם לא מלאה דם

כלל ואז הסעם שכבר נעקר וסחם כזם שהיה לה וסח

במעשה מי רגלים שחמיד עם

מי רגליה סיתה רגילה לראות דם ובוה לריך ג"פ וכן מכואר בסדיא בחשו' מהר"מ שכמרדכי סלכות נדם שעלים רמו

306

רגלי' זו מזו ומשימה את הספל בין רגליה נמלא שיורדין מי רגלים עם כדם לתוךהספל שהוא מכוון שם ולא על שפת הספל אבל בשותחת ושומדת סיינו שסומכת רגליה זו אלל זו ואז א"א לכ לקלח רק שוחחין ממנה

בנחת והספל משימה סמוך לבין רגליה ועל כן שוחתת על שפת השפל כי אז מכוון שפת הספל נגד מקום יציאת מי רגליה. זה כ"ל ברור: אבל על שפת . פירום ויוםכת ובעומדת אפי' חוך הספל סמאה דבעינן חלתא למיבות' יושבת ומקלחת ותוך הספל: (ג) תבנים מוך נקי כו'. בתשובת ר"י ווייל סי' נ"ם מבוחר דחשה יש לה ב' נקבים אחד שיולא ממנה השתן והוא למשה שמוך ליליאה והחחר שיולה ממנו דם נדות שהות

(ב) אבל על שסח הספל ממאה ובעומדת ה (ב) בכל (ג) ענין ממאה (מרדכי ה"ג וב"י בעם הנהות מיימוגי וע"ד וב"ז סימן ק"ל וכן משמע מחשוכת הר"ן ומהר"מ בחשובום פימן חר"ל וחגודה והגהח ש"ד בשם מהר"ם) והכי נהוג. [ה] ודוקה כשנתנה הדם בספל שהיה משחנת שם לחוד דידוע שהוה ממנה הבל אם נמצה בספל שהיש ואשם מעילין שם מים ((ד) [ג]מהורה בכל שנין(פור וסוסקים מהש"ם)[ו] וכל זה אם נמצא דם במקרה אבל אשה שרגילה לראות דם במי רגליה ומרגשת כאב בשעה שמשלת מים כגון החולי שקורין (הארי"ן ווינ"ר) נראה דיש להחיר בכל ענין דהא איכא ידים מוכיחות שיש לה מכה המכאיב אוחה בהשלח מי רגלים ומתנו הדם יוצא ואפילו אם תנאה דם (ג) אחר העלח מי רגלים כשמקנחת עלמה פהורה דמחחר דמרגשת כחב וחינה מולחה דם רק חחר השלח מי רגלים ודאי דם מכה הוא (בהגהח ש"ד בשם מהרי"ל והוא בתשובח מהרי"ל סימן ר"ג שכ"כ נשם מהר"ש וב"י בשם אגור בשם מהר"ש) [1] אך יש מחמירין שלא להחיר ז [7] רק באשה שיש לה וסח (ד) להצריכ' למעלה בעומק הרבה לחוך הגוף עכ"ל: (6) בדיקה (דעח מהרי"ל שם) דהיינו קודם שחשמין חבדוק עצמה הימב בחורין ובסדקין ואם לא חמצא דם (1) [7] חפנים מוך נקי על המקור בפנים וחשחין וחקנח עצמה יפה מפי רגלים

וחולים המוך אם נקיה היא הוכחה גדולה דאין הדם מן המקור (שם ובמהרי"ו) והכי נהוג. (דו) +) ואם בדקה פנמה ג' פעמים בכהאי גוונא ומלאה המוך נקי מוחרת אחר כך (1) בלא בדיקה שלא בשעת וסחה דחזקה דדם מכם הוא מאחר שאינה מונאה אותו רק אחר שהשחינה וכל זה דוקה שמרגשת כאב עם מי רגליה אבל אם אינה מרגשת כאב ובודקת עלמה אחר הפלח מים ומולאה דם אם לא מלאה דם כמי רגליה ודאי פמאה (כן משמע שם ובהגהות מיימוני ובמרדכי שם) אבל אם מנאה דם חורך מי רגליה וגם על העד שבדקה עצמה בו 🎢 יש אומרים דהיא סמאה דלא החירו רק דם שנמגל חוך מי רגלים (מרדכי ה"ל) וי"ח שהיח סהורה דדם שנמנח חולין שעדיין נשחר מחמנית מי רגלים (ב"י ממשמעות הרח"ש והר"ן) (ולסע"ד לא משמע מהרא"ש מידי) ויש (ו) להחמיר מיהו אינה לריכה לבדוק אחר זה ואפילו אם היחה רגילה

וכי לעולם לא חסיה טמאה דהתם בלא בדיק' היא אבל הכא תהיה טמאה בשחמנא דם על המוך ונראה דמהרי"ל ספוקי מספקא ליה אי האי בדיקה חשיבה בדיקה מעליותא וקאמר דבאשה זו שאין לה וסח יש להחמיר עליה ומ"מ קשה מאי קאמר וכי לעולם לא חהיה טמאה הרי חהי' ממאה כשתרה' דם שלה בשנות לרכים . ונראה דמיירי שאינה רואה בשום פעם דם כי אם בשעת לרכיה וכן משמע בלשון השאלה שם סימן ר"ג ובאגור שהביא הב"י שכתב שלא היה לה וסח קבוע אך בכל פעם שראתה ראחה בסימנים כגון מעטשת וחוששת בפי כריסה כו' ועתה נתקלקלה אותה חשה שבשמה שישבה על הספל כו' משמע דר"ל דנחקלקלה שאינה רואה בשום פעם כ"א כשיושבח על הספל לעשות זרכיה כו' ועפ"ז מפרש מ"ש סרב שלא להחיר רק באשה שיש לה וסח ר"ל שרואה אפי' בשעה שאינה עושה זרכיה אפילו אין לה וסח קבוע מ"מ היא רואה לפעמים שלא בשעה לרכיה ולכך בין עונה לעונה מסורה וכדכתב מהרי"ל ואף אם ירלה בעל דין לחלוק על פי' זה אמור לו הנה מהרי"ו בתשובה סי' כ"ה סומך בפשיטות מל בדיקה זו וחשיב לה בדיקה מעליותא ולא הזכיר לחלק בין יש לה וסת או לא (וגם הרב כתב נראה דיש להחיר בכל ענין כו' אך יש כו'):ה י"א שהיא שמאה דלא התירו וכו'. קשה לאיזה צורך כתב כלל האי דינא דהא כבר כתב לעיל דאין להחיר אלא ביושבת ומקלחת והב"י שכתבו היינו לר' יוסי דמטהר בעומדת וא"ל דה"ל ביושבת ומקלחת ואפי' הכי כשנמלא גם על העד טמאה דהא פשיטא דהא אפי' ביושבת על שפת הספל ונמלא דם בשפת הספל וחוך הספל ממאה כ"ש בשנמלא על העד וחוך הספל גם מ"ש הרב ויש להחמיר לפי מ"ש לעיל ס"ק ג' שפירש ר"ח הוא עיקר

רין (דוף הגר"א ביאור הגר"א ביאור הגר"א ביאור הגר"ה: [ד] ורוקא כשנמצא כו'. כמש"ש בנמ' ראפילו ר"מ מורה כזה ואמר שם מ"ר בו' נמש"ש מעף ב': מ"ל מי' קפ"ז מ"ו: [ד] אך יש כו'. ע"ש ס"ה בהג"ה: [ד] תכנים מוך כו'. כמש"ש מעף ב':

בעד הישב במשל היש משל היש היש השל היש היש מוכן היש משל היש היש משל הי

מקשה הש"ם ורבי יוסי בחד ספיקא מסהר ברישא בס"ם מבעי' ומאי קושים הלם לדעת הר"ן וסייעתו לא מסהר רבי יוםי ברישא אלא בנמלא חוך הספל ובסיפא מהורה אפילו בשפת הספל יש לומר דהמקשה סובר דאי מש"ה תני חנא הפשנה יחירה מ"כ מממי לח חני החנה עיקר החילוק שבין רישה לסיסה להדיה וק"ל כה"ג נ"ל ליישב ג"כ מחי שמקשה הב"ח לדעח הרח"ש והתוססות בסעיף ב' והנית כג"ע ולפי מ"ם ניחל: [ר] רק באשה שיש לה וסת. אפילו אין לה וסת הבוע רק בדרכה לרחות לפעמים שלא בשעת נרכיה משא"כ באינה רואה אלא במי רגליה כן פי' הש"ך דברי הרב וכזה מחורן מה שמקשה המ"ז בסימן קפ"ז ס"ק י דברי הרב אהדדי ועיין בספר נה"כ עם שמחלק עוד בכתה חילוסים ועיין

על שפת הספל איבעי ליה לאישתכומי אבל אם נמלא על שפת הספל גם רגלים למקור ומוליאין עמהם דם אלא דבמקלחת א"א אלא כשמרחבת כן טמאה דאמרינן בחר דחמו מיא אחי דם כן משמע בש"ם וכ"כ כר"ן לרבי מאיר ומודה ליה ר"י לטהרות לכחחלה וכן לבעלה וכדפי' בסמוך אכל ביושבת באמלע הספל שמאה והרב הילר במובו: ה בכל ענין

ממאה. אפילו מקלחת לחוך הספל לחוד: ז מחורה בכל ענין . משום דהוי ס"ם דילמא מן האים ואם ת"ל מן האשה שמא לא מן המקור ומשמע דהיינו בנמלא חוך הספל על המים כַדַּלות בפ"ס: ז רק באשה שיש לה וסת כו' . ז"ל מהרי"ל שם וכל זה לנסים שהיו להן וסתות ושלא בשעת וסתה אבל זו שלתבתי עליה דאין לה וסת אם כן יש להחמיר דאם לא כן וכי לעולם לא תהא שמאה כמו שאמרו רז"ל אכן אם יש לה עונה כדרך הנשי' חפי' אין וסתה קבוע כגון שפיחחה או סותירה שלשה יתים או ד' או שבוע או פחות או יותר רק שיהא לה עונה קבועה שרגילה להמחין לכל הפחוח מסוף ראים כך וכך ימים ולפעד"נ לסמוך אחקנחא דלעיל כו' עכ"ל וקשה דאם בדיקה זו חשיבה בדיקה אם כן חָפּילָו חִין לֹה וסח נמי ול"ד למ"ש רז"ל לעיל סי' קפ"ז ס"ה גבי מכה דאל"כ

סלכות נדם שעלים רמו מהרי"ל נתשובתו שם מבוחר להדיח שג"ם שהצריך טוח מטעם עקירת וסת: גליון מהרש"א (סימן קצ"ח סעיף ח' כהג"ה) וכל זה אם נמצא דם במקרה כר' ומרנשת כאב . עיין דיני מסה בקימר בת' צ"צ מפ"ו רק קודם ואתר הפלת מים וגם לא נטצא דם במי רגלים עצמן כ"א אח"כ על העד מטאה ועיין ת' באר עשק סימן ב' : (עס) ודווא בתשובות מהרי"ל סי ר"נ. צ"ל קע"ב ועיין נקה"ב מימן קפ"ו רפעמיה וים' דהוי סחסת אינה מבוררת: (שם) אך יש פחמירין . עיין פ"ו לעיל סימן קפ"ו סק"י : (סס)

> צ' דיית ואף: עצי לבונה

ואם ברקת עצמת ג' פעמים. ע' ח' נו"ב סימן מ"ח ובמהדורא תנינא חיו"ר סימן

(סי' קצ"א סעיף א' בהנ"ה) ובעומדת בכל ענין שמאה וכו' . אכל אס נמלא כססל שהחיש וחשה מסילין שם מים שהחים וחשה מטינין שם מים טסוכה בכל ענין . עש"ף סק"י שכתב המספל . וב"ל דאי על במוך כססל . וב"ל דאי על שסח הססל אין לסשק באיש דרכו לקלח למרחוק ובחוך הססל איבעי לאשמסותי וא"כ וודאי מן האשם בל דלא סיי ס"ס כלל רק מון הססל :

מקור מים חיים

רים סרק הרוחה ובחשו' סימן מ"ט דטעמה דר"מ דמטמה בעומדת משום דהויל ר"מ לסעמים דחייש למיעוט והיכה מיעום לחוש דהדר מי רגלים בחששת דחורייםת חיישינן להכי ולה בדרבנן דחפילו הוי משל המקול אוליטן בדרכנן לקולא דקיי"ל ספיקא דרכנן לקולא מכ"ש סיכא דאיכא לקולא מיש סיכא דאיכא רק מיטוסא א"ו מייכי ז'ל לו'נ דמיכת הכרצים הפרכת הששם האוריתה ומתילה ר"י תטבר בכל ענין ולהכי פסקו הרמ"ה: וש"ע כהך סוגיה ולה נדחם אפי' למסקנה שהלכם כולע"ד: לדתי בתנ"ח) וו"א דאין להתי אלאביושבת והשתינ" וכר,לכד שוסה א וה בייורדה . ובר להך שימה זו גם בשמדת ומקלחת דממסרינן סיינו בשמדת של שסת הספל ונמצא דם כתוך הספל דאל"ם חיישינן בחר דחמת מית חחת דם כמו לר"מ ביושכת ומקלחת דעיקר חשש בחר דחמת מית וכו' סיינו דהרי כמו שותתת כיון דחץ המים יונחים ככח לבסוף דינו כמו שומתת וכיון דלסך דשם גם לר"י דקיי"ל כוותיה מממח בשמדת ושותחת חם כן כא דמסכר בשמדת ותקחת בייט בחופן דמסכר ר"מ יושבת ומקלחת וכיון דבטיק דוקה ביושבת של שפת בספל דוקה ביושבת של שפת בספל ונתצא דם כתוך הספל דאל"ה חיישים כתר דקתו מיא אתי דם כתו כן לר"י דקיי"ל בשושדת ומקלחת בשים גם כן דעומדת ומקלחם שוים לר"ח ביושנת ומקלחת כך הכריח הג"ח מדכרי סרח"ש ז"ל וכמר הוח:

השלמים

ספל ממאה כמבואר כדברי הפוסקים (דהיינו דעה הי"א) וכ"כ הש"ך : [1] שהורה. וכתב הש"ך ומשמע דהיינו במנא חוך הספל על המים כדאיחא בש"ם עכ"ל וכוונחו מדקחני במחני' ונמלא דם על המים אבל באמח אין זה מוכרת כל כך דחסשר דה"ה בנמנח על שסח הספל חלח שדיבר בהווה דכיון דחיכה עוד ספק דלמה מן החים הוה דחף שהוה מן החים הסשר למנוח על שפה הספל דלסטמים אינו מסיל מים למרחוק כל כך וכדמשמע בריש פ' כל היד ולכן אפילו בשפת הספל פהורה דהא דעת כמה גדולי הסוסקים דאפילו כשהיה משחנת לבד שהורה בכל שמין וכדברי המחבר אם כן היכא דאיכא למחלי באים אפשר דאליבא דכולי שלמא מהורה אף בנתלא של שפת הספל ואין להקשות דלפי זה מה

פתחי תשובה

כנכו קרטין עכ"ל: שאלה על אודות

כחשב שיש לה וסת כדרך כל הנשים

ושלא בשעח וסחה מולאה עלמה

בבדיקה שהורה מרחיית דם רק

שמולאם קרטין אדומים כחודו של

מחט ואותן קרטין מקלחן נכלעין

בבגד פשחן ומקלחן אינן נבלעין

וכלקטין מן הפסחן במחט וכשנמלאו

או אותן קרטין אינם חדין כדרך סחול

ומנסגם בשעת וסתה כשפוסק השפעת

בדם ממנה כדרך כל הארץ אז מולאת

כמי שריית בשר ובתוכן ישנן חוחן

קרטין כנ"ל כרבה יותר מזולת זה

והיא אומרת שהרבה פעמים הרגישה

ג'מור אחר מי רגליה אע"פ שאלו הקרטין הנמצאים הם דם גמור

א מיפנה דרכה מים דף כ"ץ פ"ה: ב שם משמים דרכה: ג קור וכ"כ ברשב"ה כח"ם

מדסמם ככל דבריו לרים לישב ז' נקוים דמשמת דלים לישב ז' נקוים דמשמת דלים ושם מדנקם רכל ז' נמוים ואי ושם מדנקם רכל ז' נמוים ואי

חדושי הגרשוני (סימן קצ"א בפ"ז מ"ק ד") ד"דן שאלה על אודות האשח שיש לת ומת כדרך כל שיש לח ופת כדרך כל הנשים וכו' רק שמצאה קרפין ארומים וכו'. תכל סר'ן מיירי מנד סקוקין ענמ כפטואר כדכריו דחין שם דם מליכם כלל ומוסר אסי' לרכי מאיר דאוסר בנמלא דם נחייר דחוכה כמנדה דם כמד הגלים וכן". במחילם מכנדה גל דקדק יפה כי כל דברי סר"ן פובכים אם ים לחוש שבחלך כא מן מסקור או מה של של המקר הו מה של של של של של של של השת וכתבותר בשלום שם ולת כח מק בתקור . וע"ש ורות בח מדברי ב"י מחבי שרנם לכשות דעת בתרכי שרנם לכשות דעת בתרכי שם דעת כרץ וכמעיין כדכרי שם דעת הכדן והמעיין בדכרי

שניסם כמשט שון יראם שםם

חולקים כי המדכי אוסד

וכר"ן מחיר ש"ש. ולריכון

אני לומר שאין כוונת הכד"

ממדרכי כי מתלקותן מכואר

לסשות דעת הכר"ן עם דעם

ממדרכי כי מתלקותן מכואר

באר בי מדעת דנפשיי. ולי

מ"ש כ"י מדעת דנפשיי. ולי

מ"ש כ"י מדעת דנפשיי. ולי

מ"ש כ"י מדעת דנפשיי. ולי

כראה כראו כני מדעתו דנפשיי. ולי נרחה כלחו הני מפמח וכו' דלת מקשי לים מכת דכתכ סמרדכי. הגם שלישנת מכ שכחב המרדכי וכו' אינו דומה לנדון לחשונות כרץ וכו' לם משמע ככי ודוק:

בית לחם יהודה (סימן קצ"א מעיף א' בחג"ה) לשרורה דאין זה דם וכו' · וח"ל להפיל כמים לרחום חם נישותו ודלה ככ"י וד"מ כתב בתשובת חכם כב" ורית. מיד חשב מתחת קושי לידם עלד לם תולי שלח מוכל לסתפבר ומן אז וכלחה חמיד מתר קבילה ב" או ג' ימים מונאם בחלוקה או בבדיקפה כתמים נומין למראה אדמומים וכם כמו חמיכום קטנים כמי תול ולחתר זמן כשמתוינים לכתייבש משתעם משרחונים למראה שהור בסכלית השחרות וכשמשישה בכם מפליו מסבגד כמו חודי מחם ולח נשחר שום רושם כלל מהחצדם רק ככסם לבן ומרגשם כמב

ברכי יוסף (מימן קצ"א סעיף א' ברצ"ה) מדתרה דאין זה דם רבי'. משה שמוחה דם של עד שלה ויש לה שתורים שלה במתורים וא"ל לבדוק אם דם משקים כדסום שנמנא בבנד וכוא פ"ד דדם מתורים משמנה לכמה גוונים . הרב שהוריר ישקב פרוצ"י מהמהכמשובומיו כ"י סי' ל"ח ומי' ח"" סר' ל"ח וער' מ"ם מרב לכר שמולא סי' ע"ל ע"ם: (סימן קצ"ב ש"ע סעיף א') ואפילו ברקה מצפה בשעה תביצה ומצאה מחורה וכר כ"כ הרשכ"ל והפור וכתב מר"ן ככ" והשוט הוא וכו וכתב על זה סרב כנסת כנדונה

גליון מהרש"א (ט"ו ס"ק ד') שאלה על אודות האשה כי קרפין ארומים כתודו של בחפ שיון ת' עבה"ג סיכן כ"ב בקרפין שרופאים אברו שא"א לכאילו לבוא מהמקור אלא מחנירים דקין שמחצדרים והתירת: (OE) תשובה הנח מצינו שני התירים. פיין ת' נ"ב כ"ת חיו"ר פי' צ"פ בנד פשתן האס גם שערות כקרפין דטי וכשטדצות הקרפון גם ביםי נדתה לא

(סימן קל"כ ש"ע מעיף ח") תבלוות לינשא ונחפייםה כו' שבעה נקיים וביום הח" אם תוא קדים תודופה פוכלת אף ביום יפי' גליון ש"ך פי' קצ"ו סק"ם: (OD) שמא מצ"ו חימוד ראתה עיין בביש סימן קיים פיק ינ : (שם) ומונה ז' סמתרת יום התביעה . ולשנין אי צריבת

(ד) קרפון קרפון . כתב מו"ח ז"ל ונראה ודאי דאם אינה רואה דם אין כאן הומרא אלא כך הוא שורש הדין: מב בין וסת שוה בו' וכבר נחבחר ענין קבישות הוסת בסימן קפ"ם עיין שם: י רק וכשממחין אוחן בין האלבעות נמחין ונעשין דם אין חוששין להן דלא קרפיין כו' . אבל אם מלאה דם ג"ב ממאה כדכתב המרדכי וכן המירי מדם ממש שיוצא עם מי רגלים דחלים במכל שבכליות כל שכן מחלק כפ"י בשטיא בחרא דלא כמו שמחלק בשטיא קמא . ד"מ : יא פחורה דאין זה דם כו' . וחין

זריך לספיל מים לראות אם נמוחו

כדלעיל סימן קפ"ח ס"ד דהכא שאני

כיון שהיה רוחה עם מי רגלים חלך

דם או חול דלא כב"י שכ' דסכא

בלאו הכי שרי מטטמא דלעיל סימז

הפ"ח דליתא דסכא ש**רי אפילי בל**א

בדיקה או אפילו כשנימותו במים.

ב"כ בד"מ:

לראות אם בדקה עלמה שלש סעמים ומלאה מהורה שוב אינה לריכה בדיקה (שם במרדכי) ואם אינה רנילה לראוח רק לפרקים קובעת לה וסח אם הוא בדרך קבע מן בין וכח שוה בין וכח דילונין (שם) ואם אינה מוצאה דם אח"כ כשבודקת עצמה י רק (ד) (ז) (ז) קרטין קרסין כמו חול וחלץ חדום ונמלח כזה ג"כ במי רגליה ובשעת וסתה חו לסעמים חחרים רואה דם ממש כשאר נשים ואינה מולאת אותו חול רק אחר מי רגליה יא [ה] שהורה דאינו דם רק חול שדרכו להוולד בכליות (ב"ד בשם משובת הכ"ן):

כצב דיני כלה הנכנסת לחופה. יבי ה' סעיפים:

"תבעוה לינשא ונתפייםה צריכה (א) לישב ז' נקיים (ב) יבין גדולה בין קמנה [א] י ואפי' בדקה עצמה בשעת תביעה ומצאה מהורה (א) (ג) שמא מחמת חימור ראתה מיפת דם כחרדל ולא הרגישה בו יומונה ז' ממחרת יום התביעה

בכתב שהיה לה במקום הכליות אך שוה כמו כי שבועות לא הרגישה בתוחו כתב אך חמיד עדיין מרגשת בכתב בבפנה למפלה מתחתו מתום וכואב לה הרבה ודומה לה כאילו הולך שם שום דבר אנה ואנה והיא מוצאת אותן הקרטין לפעמים מתוך הרגש הכאב ולפטמים אח"כ ג"ל וזה זמן רב מנהגה כן מה משפטה: תשובה הנה מליט ב' סיחירים במקום זה האחד הוא מכח עלמות הקרטין שרגיל לבוא מחמת מכה בכליות כמו שהועתק בב"י סימן קצ"א מחשובת הר"ן אפי' אינה מרגשת כאב והשני מכח מפה שיש לה מכה שמרגשת כאב וזה אפילו בדם גמור וחתלה נדון מהיחר הקרטין מלד עלמן שהב"י הטחיק חשובת הר"ן דמושיל להיחר ואחר כן הקשה מדברי המרדכי פרק שני דשבושית מאשה שמולאה קרטין כמי רגליה כו' דטמאה וחירן שני חירולים האחד דאין היתר אלא דוקא במול ממש אבל המרדכי מיירי כעין חול ולא מול ממש. ועוד תירץ דהמרדכי האוסר מיירי שראתה אח"ב דם גמור והנה לפי החירוץ הראשון אין כאן היתר מחמח הקרטין כי אין כאן חול ממש וסים ראוי לכחמיר כמותו אבל באמת כחירוץ כראשון חלק עליו בד"מ וכן נ"ל כי אין לו שורש ועיקר כי בסריא כחוב במרדכי בחירוץ השני שכל הפלפול שם הגא אם אוסר הדם בעין שמלאה אח"ב ונמלא לפי זה מוכח מדאסר שם מחמת דם בעין אח"ב ש"מ שקרטין שמלאה תחלה אינן אוסרין כן היה נראה לומר לפי סברת הב"י שהקשה כנהו תרי מילי אהדדי והוכרת לכוא לידי חירוץ אבל באמת חימה רבה עליו שאין כאן קושיא כל עיקר דבמרדכי לא מיירי כלל מעטון איסור או היתר הקרטין דאפילו בדם גמור היה היתר כיון שנמלא במי רגליה רק שבא להשמיעט דל"ת כיון שמוחר חוך מי רגליה ה"ה אם נמלא אח"כ דם זה אינו דאין היתר במה שמלאה אח"כ דם גמור *) אבל הר"ן מיירי מלד הקרטין עלמן כמבואר בדבריו דאין שם דם עליהם כלל ומוחר אפי' לרבי מאיר דאישר בנמלא דם במי רגליה. והנם עדיין יש לנו לומר מסברא דשמא הקרטין של כאשם שלפנינו אינן דומין באיזם זד לסקרטין דסר"ן ואין לט ללמוד סיתר משם מ"מ יש לנו עדיין היתר מלד כרגשת ככאב דסא סרגישה בכחב שהיה לה בפנים במקום הכליות ח"כ ודחי משם בחין הקרטין כיון שיש לה וסח כדרך כל הנשים וחם משונה ויש לחלות במכה שבכליות ודאי תליטן שלא בשעת וסתה כמו שפסק בפסקי מהרא"י סימן מ"ז ואף שזה איזה שבועות שלא הרגישה באותו כאב מ"מ כיון שיש לה מכה חליכן בה אף אם הונח לה מעולב כאב אותה מכה מ"מ לא נתקלקל היתר החלוי בהכי דהרבה מכוח ישנן שלפעמים איטן מכאיבים אף שלא נחרפאו לגמרי ואף אם יעלה על לב להחמיר בזה מ"מ הרי לפנינו שהאשה הואת מרגשת חמיד בכאב גדול למעלה מאותו מקום ודאי חלינן בזה ואע"פ שלפעמים מפסיק קנת כרגש אותו כאב וחוזר ובא והיא מולאת הקרטין בכל זמן מ"ת ודאי הכל אחד הוא והוא מתמלי' אותו שבא מחמח הכאב כעין שכחוב בחשובת הר"ן בב"י סימן זה בקרטין שנמנאו במי רגליה וא"ל דהא מביא רמ"א ב' דעות בסימן זה אם נמנא דם בשטח הטלח מי רגליה וגם אח"ב וכחב דיש להחמיר לק"מ דשם מיירי בלא הרגשח כאב רק בהיחר מצד מי רגליה לחוד אבל בסרגשת כאב כבר כתב לעיל מיניה דמותר אף בנמלא גם אחר מי רגלים ואע"פ שהביא שם רמ"א שאין מועיל לה היתר רק על ידי בדיקה ותו דבהדיא כתוב בהגהת שערי דורא וז"ל ואם לעולם אינה רואה רק שהבען כואב לה למעה מעבורה עהורה דנאמנת אשה לומר כו' וכ"כ בב"י סוף סימן זה בשם סאגור דמה שרואה לפעמים בלחי כאב אסורה כל זה לא קשה מידי דכ"ז שאינה מרגשת כאב רק בשעת הטלח מי רגלים אבל בלא מי רגלים אין לה כאב כלל ע"כ אין לה היתר שלא בשעת כאב דאז היא כשאר נשים משא"כ בנדון דידן דברור לה הכאב בכל עת ובכל. שעה נימא ודאי דתמיד הוא מחמח מכה ואט"פ שלפטמים אינה מרגשת בכאב לפי שטה מ"מ אינה נחרפאה שהרי חוזר ונעור המיד אח"כ ונמלא הכל בא מחמת הכאב וזם אפילו בדם גמור וכ"ש שיש לנו לומר מאחר שאינה מולאת רק קרטין והם רגילין להולד מן הכליות ואשה זו הרגישה הרבה פעמים כאב גדול במקום ככליות דיש לנו לומר דגם קרטין אלו הוויין כקרטין דהר"ן דהא יש לה וסת כשאר נשים וחכף שפסקה מלראות דם באין אלו הקרטין ש"מ דמלחה החריתה נינהו:

קצב (א) שמא מחמת חימוד כו' . כתב מרב מנגיד בפרק ע' דסלטת ח"ב דוו מית מדרבנן דסם מתמירו בגזירם זתח ומן מתורם מוחרת גמורם שכדי אפילו ראחה בלא סרגשה מן התורה אינה פמאה כ"ש זו שלא מנאה אפילו כחם כו' עכ"ל ובזה ניחא לי הא דאיחא פ"ק דסוטה גבי חמר וחשב בפחח עינים שנחנה עינים לדברים שאמרה ליהודה עהורה אני מנדה וכן מלינו ברות שנבנסה למעחו של בועז

חידושי רע ק ביאור וער"א

בשתים (מית קל"ב משף בית הי"ב ביל"ד ריבמת (ל"ז ל") ותאמר רבא כ"ל ולא (סיתן קל"ב משף ל") שבוא מחמת חימוד. בג"ש (אה"ע סיק"ש סק"ג) ממתפק בשתים משה משה ו"ג בעת שמהה ע"י נשים פקחת אם רשאי להיות נשהאים משני הליצא ועתים שומה ומפרה ו"ג בעת שמהה ע"י נשים פקחת אם רשאי להיות נשהאים בעת הליצה לא פלתה בעת הליצה לא פלתה בעת הליצה לא פלתה בעת הליצה לא פלתה הי"ב בעת הי"ב בעת הליצה הי"ב בעת הי"ב בעת הליצה הי"ב בעת הליצה הי"ב בעת הליצה הי"ב בעת הי"ב בעת הי"ב בעת הליצה הי"ב בעת הי

פתתי תשובה (ו) קרמין . כתב הש"ך אכל אם מנאה דם ג"כ ממאה ובקרמין לכד א"ל להפיל

פפי ולא מסני כפסק מכרם באופן המבואר שם דאם כל בה"ש לא ספיל מים אין זו מוסת שפסק כיון שלמולם אינו רולה אלו שם מ"ר וסם או מקיל ניום לא מהדי שם שבשניתה פ"ע שלא נשתח מקורה דאיכא חשש דילמא ארגשה ולאו אדשתה דסברה הרגשת מ"ר היא ע"ל סי" קס"ג סק"א.

לתים לראות אם כמוחו וכ"ל הב"ח שאלו הקרמון אמן בין משרט אינט רואה את שחד ולא דומה דיסברה הרגשם שו"ל כיח שלו הקרמון אמן בין משרט אינט רואה את שחד ולא דומה דיסברה הרגשם ש"ל ביח שלו המבר בשלו היו שלו המבר בשלו את בין בין המשרט את היו שלו המבר בשלו היו שלו שלו בין היו מושלו לבן דלא חמירי מדם ממש שולה בשני משלו היו בין שלו משלו בין היו מושלו בין היו משלו שלו שלו בין היו משלו שלו בין היו משלו שלו בין היו משלו בין היו משלו שלו שלו בין היו משלו שלו בין היו משלו בין היו משלו היו שלו בין היו משלו היו שלו בין היו משלו בין היו משלו היו בין היו משלו בין משלו בין היו משלו בין היו משלו בין משלו בין היו שלו בין היו משלו משלו בין היו משלו בין היו משלו לאם מיד שלו שלו בין משלו היו משלו בין היו משלו משלו בין היו משלו בין היו משלו בין משלו משלו בין משלו משלו ביו משלו משלו בין משלו משלו בין משלו משלו בין משלו משלו בין משלו משלו ב

השלמים

קצב [1] שמא מחמת חימוד . פיין כפ"ו ממקפה מחמר פחמרה ליהודה מהורה אני וכן רות שנכנסה למפחו של בועז אחר שפבלה בלי שבעה נקיים וממרן בכמה גווני ולפת"ם לעיל סימן קפ"ג ס"ק ד' דהמשם דבפטים כדם בחשובת ל"ל סימן ל"ב וכמר ששק סימן ב' ועיין בפ"ז ס"ם זה בחשובתו ועמש"ל ם"ה: [ה] מהורה . דאין זה דט ואפילו אם ממוח במים גם כן מהורה ול"ד לדלעיל בסימן קפ"ח דחם נפוח דפמחה דשחני הכח פיון שרוחה עם מי רגליה:

באר הימכ

למים לרחות חם נמוחו וכ"כ הב"ח שחלו הקרמין חע"פ כשממחין חומן בין

שהמליח חומרת זו בימיו קשה מההית

דפרק החולץ רב כי איקלע לדרשיש

אמר מאן בעי' למיהוי איתתא ליומא

ופרכינן עליה והא אמר רבא תבעוה

לינשא "ונתפייסה לריכה לישב כו' מאי

פריך הא נתחדשה חומרא זאת בימי

רבא ונראה לי דבאותה שעה שגזרו

חכמים על הכתמי כדאיתא ריש סימן

ק"ץ ולא התירו בשביל שלא הרגישה

נעשה גם גזירה זאת ואין מועיל לה

מה שלא הרגישה כנ"ל : ועוד נראה

לתרץ דגבי תמר ורות לא היה חשש

שמא תראה מחמת חימוד דמיד

שנתפיים יהודה *)ובועז אז היו עמהם

במעה והוי ליה כמי שיש לו פת בסלו מה שאין כן בשאר כלה : (ב) ואינה

צריכה הפסק כו'. העעם שחינה

מוחזקת בדם דכא לא ודאי ראתם:

(ג) שבעת ימים . במור הביא זה בשם הרשב"א וז"ל לא שתבעוה לינשא

לאחר בנים עשר חודש שזמנה רחוק

אחר שטבלה וקשה הא לריכים שבעה נקיים אחר שנחפייםו ביחד לישא

זה את זו ולפי מה שכתבתי ניחא דעדיין לא היחה גזרה זאת אלא

דל"ע כיון שהיא מדרבנן היכן מלינו שחידשו גזירה זו אי בההיא דרבא

כול נקיים: ה מור כשם אבין הרא"ש בשם גדולי התורים וכ"כ הרשב"א בח"ה והראב"ד והרמב"ן: ו הראב"ד והרמב"ן והרא"ש אלא שלדברי הראב"ד מהח"ב מסקנת סגמתל יבמות דף ל"ו ע"ב: (") טיין בספר שני לוחות הברית שכ' מרוכות על המתחג הרע שכחגו לה די זו שמושיבין את החתן אלל הכלם אלא אף מחבק ומנשק אותה ואני לשינים שכן רואות וכו' לא מיבעיא אם הבתולה לה לכלל בדות הנה עבר להלורייתה וחל חשם בנדתם להחורייתה וחל חשם בנדתם לה תקרב דחסור חשי קריבה ובו' חלה חשור היה עדיין ובו' חלה חשור היה עדיין קמנה בתוקף אהבתו יצרו מתגבר וכו' וכל שכן אם בא לידי קרי וגורם להולאת זרע לבטלם שגדול שוט מכשות ועיין עוד שם דף ק' ע"ח שסוסיר שלח לשכב סחחן חלל הכלם עד ליל שכילה וע"ש: ה מרדכי בפ"ב דשבועות שם דקדק דר"מ מלשון הרשב"ם בעובדה דרבינה שם בנדם דף

דנול מרכבה

(סימן קצ"ב במ"ו ס"ק א') ובוען או חיי עמהם במפח. כדברי המ"ו מוכח כיומח דף יהה ע"ב בתום'ד"ה יחודי הוה מייחדי וכתוספות ישנים כד"ם

בית לחם יהודה

ולער בשעת תשמיש והרופחי יסמילדות של עובדי כוכבים אומרים שהן באים מהאם ויש לצדד להיתר ממה שהכתם הוא כמו חול אך שבחשובת שער אפרים כחב דדוקא ברואה מחמת חשמיש חולין דאל"כ מחמר לעולם משא"ב בשאר נשים ובנידון זה שיש לה היחר ב' או ג' ימים אפשר דמחמרינן ומסיק חלילה לנו להקל באיסור כרח ודיינו אם נקל בשאי אפשר לה בענין אחר הא"כ תתגרש כח לחו הכי חין מקילין : כתב בספר לקט הקמח חשה שמנחה ש"י בדיקה הקמח חשה שמנחה ש"י בדיקה מרחם לבן ועל חוחן לבן הים על הפד כמין קורט חדום יבש והיחה כוצה להרחות לחכם ונחבד חותו הקורם יבש מן העד הורה להתיר מפומחת נדה מכמה שממים ומשמם ס"ם ספק אם מן המקור או מן בידרים ושמא אם היה לפניע כים נימות. תשובת ל"ל וה"ם תם העד עימו נחבר :

ברכי יוסף

וזיל וסשוט סוח חבל בתשובותיו פי' ח' לתוב בשם רחביים שחם חומרת ברי לי וכו מיש וחים מותח בני לני בנסות מיומונית בחשובה בנסות מיומונית בחשובה דשייכו סימן ה' כחוב בשם לסרגיש קלח דמרובב"י בסמוך מיומי סברת ראבייה בסמוך מיומי סברת ראבייה ומנום לכביה מן סהדש: (מעיף ב" בהצ"ח) ואכן לא הבעל במ"ש ובו". מכר"ח ששאל כמ' סם חיי פיטן ד' ושם כמנה דהם מעלם! ימים קודם סתופה לא מהניא וכו' ע"ם וכוונתו לחלוק על מ"ם מתן בב"י להדיא ומור"ם כאן . ולהאשונים שותעין ומול טלקו בדקם שלמה ככל יום: הנשחאין וכו'. מהר"ח ששל מי' ד'. והרב מהר"ח ששל מיר מהר"ח ומול טלקו מיר מהר"ח ומול טלקו נשו"ת מהריט"ן סימן ס"ז המירו בנדחו הכשוחין שעה או שחים ועמ"ש הרב ג"ח תן שחים ופמק הדב כיה בתשובתיו סימן קייח: משוגעת ששמרם ז' נקיים מל ידי סקחות ואח"כ מנדעה יחוב עילום אין לריך עוד לשמור ז' נקיים מעשם חימוד דפה דנדתו הכשואין חומרה בעלמה והכן דלה לוסיף עלה.

נליון מחרש"א

לדומתין סלספור עד יום וו' לראייתה פיין ש"ך סימן קצ"ו מ"ק כ' : (ס"ג נסנ"ס) בוידו בדיעבר אם כו' תוך ז'

קצב א וא"צ הפסק כו'. וסחידנה נסגו לספסיק בטסרה חף לבתולה ובודקים כל ז' נקיים וכ"כ מהרש"ל ומביחו הפרישה וסב"ח וכתב מיסו בדיעבד אפילו לא בדקה אלא פעם החת תוך ז' סגי ופשוט הוא : ב ופיהו צריכה כו' . ז"ל בית יוסף ולדטת כרא"ם דאמר תבטוה לינשא ונתפייםה לריכה לישב שבעה נקיים ורבא הוא

לכתחלה מיהא לריכה לבדוק בכל יום מהז' ומיהו בדיעבד בפעם אחת שבדקה תוך שבעה סגי דלא עדיפא מרואה ודאית עכ"ל. ונראה דר"ל דלא עדיפא מרואה ודאית דס"ל להרא"ש לקמן סימן קצ"ו דסגי בדיעבד בבדקה פעם אחת תוך ז' ולפי זה לדידן דקי"ל התם סעיף ד' דלא סגי אלא בבדקה ביום א' וביום ז' ה"ה הכא אבל אין נראה כן דעת הרב והאחרונים אלא נראה דסבירא ליה דהכה כיון דלה רחתה ודחי עדיף עפי : ג אע"פ שלא נתקרשה עדיין . משמע דכל שכן חס כבר נתקדשה דלריכה לישב ז' נקיים סמוך לחופה וכן הוא בבית יוסף ע"ם: ד וכל חתן כו' . ועכשיו לא נהגו כך ונרחה שסומכין על מה שהשושבינים רגילים להודיע להחתן אם היא

ם מחלה: האע"פ שישבה ז' נקיים ואפילו טבלה וכן הוא במרדכי בשם

דף י"ח) [ח] ודוקא לכתחלה אבל בדיעבד אין להחמיר אם בדקה רק פעם אחח חוך ז' (ב"י) ד וכל חתן (ב) ישאל לכלה קודם שיגע בה אם שמרה שבעה נקיים (הגהח ש"ד): (וֹ) [י] אם רחו (י) הנשואין מחמת איזה סיבה ה אף על פי (י) שישבה שבעה נקיים צריכה לחזור

יורה דעה קצב הלכות נדה

(ב) א [נ] ה (ב) הינה צריכה (b) הפסק מהרה (ב) א (ב) שאף על פי שלא ברקה ביום החביעה להפסיק

במהרה מונה מיום המחרת ז' נקיים ב [ג] יומיהו

צריכה בדיקה תוך ז' [ד] (כל יום לכתחלה (ב"י בשם הכח"ם

וב"ח שג"ל דעח רמב"ן) מיהו בדיעבד אם לא בדקה עצמה [ג] רק פעם

אחת תוך ז' סגי) (כ"י והאחרונים):

ב (ג) [ר] [ה] ישבעת ימים הללו מונים אותה

: לחופה ג [ו] אע"פ שלא נתקרשה עריין

הגה [1] וים (ד) לסמוך העבילה סמוך לבעילת מצוה בכל מה דחפשר (כך משמע במרדכי בשם רשב"ם ור"מ ורוקח בשם חביו ורבוחיו

ובהגהת מיימוני פי"ח דהלכות ח"ב) והמנהג (ה) למצול (°) הכלה (ך) ליל ד' אע"ם שלח תבעל קודם מולחי שבת (מרדכי שם) אצל אין להרחיק הסבילה מן הבעילה יותר מזה ואם לח תבעל במולחי שבת (ה) יש לה

לבדוק עלמה בכל יום עד בעילת מלוה (שם בהג"ה ובתוספות פ"ק דיומח

משעה שהיא סומכת ברעתה ומכינה עצמה

ואינה חומדת בכך כו' ודבר ברור דהרשב"א בעל סברא זאת לא סבירא ליה הא דהביא רמ"א בסמוך שאם לא חבעל "לריכה לבדוק בכל יום שהרי הרשב"א כתב בת"ה הארוך דאפילו תוך שבעה נקיים אינה לריכה בדיקה כ"ש אח"כ אלא ס"ל שאינה לריכה אלא שחשב שבעה נקיים בחזקת שהיא עהורה ולא ס"ל דאח"כ יש עוד חימוד וע"כ קאמר כיון שעל כל פנים לריך שחמנה שבעה נקיים מן החביעה קודם שחנשא אין מועיל לה שחשב שבעה נקיים חכף אע"פ שתנשח אחר שנים עשר חודש דהא עכשיו אין לה שום חימוד עדיין אלא בשעה שחכין עלמה לחופה שאז יש לה חימוד ומה יועילו השבעה נקיים דעכשיו אלא ע"כ משעה שמכינים השכר לצורך החופה או משעה שמודיעין לה ואז מועילין השבעה נקיים אע"פ שישעוד זמן רב להחופה כיון דבשעת התחלת התביעה שאז עיקר החימוד ישבה אחריו שבעה נקיים אח"כ הרי היא כשאר הנשים ואין לה לבדוק כלל . ובדרישה הוקשה לו למה לא אמר הטעם שתחזור ותחמוד לאחר זמן קודם החתונה אלא אמר הטעם שהזמן רחוק ואינה חומדת בכך דנ"מ אם תבטוה לינשא לאחר י"ב חודש והתחילה לספור שבעה נקיים וביום שלש או ארבע לספירתן נתרלו לכנסה לריכה לספור שבעה נקיים מחדש ולא מעת התביעה שהרי מעת התביעה לא היה חמדה ואזה נמי מסיק ואמר שמונין לה מכי רמו שערי כו' שאף שרגילין לעשות חופה ע"ד משל ארבעה שבועות אחר זה מ"מ מונין לה מאוחה שעה דאם הסכימו ביני ביני לעשות חופה מיד אינה לריכה למנות שבעה נקיים חדשים עכ"ל הבין שעל כל פנים לריכה שתשב דוקא קודם החופה סמוך לה שבעה נקיים וע"כ כתב דכוונת הרשב"א כאן שאין מולין משעת התביעה אם תנשא אחר שנים עשל חודש כלומר שאם מונה עכשיו שבעה נקיים ובקוך שבעה נקיים נמלכו לעשות החתונה תיכף לא מועילים אלו השבעה נקיים כיון שלא היה חימוד אלא משעה שמכניסים לחופה ואם התחילו להכין שכר ומנתה שבעה נקיים ויש עוד איזה שבועות להחתונה ונמלכו לעשות אחר השבעה נקיים אינה לריכה מחדש שבעה נקיים ולפי דבריו אם לא הקדימו החתונה ' לריך שבעה נקיים קודם החתונה שנית ולא דק בפירושו זה דלרשב"א אחר שישבה שבעה נקיים משעת החימוד אינה לריכה לשום דבר אח"ב אלא הרי היא ככל הנשים אלא דשאר פוסקים החמירו שתבדוק משעה שמתחילין השבעה נקיים עד שתבעל והיינו לכתחלה כמ"ש רמ"ח: (ד) ליל ד' . כיון דבזמן החלמוד בחולה נישחת ליום הרביעי: (ה) יש לה לבדוק בו'. העעם בב"י דלעולם משתבעוה לינשח עד שתבעל חיכח לספוקי דלמח חזיח מחמת חימוד עכ"ל ומ"מ חין חשש חימוד זה שוה לחשש חימוד דבסטיף א' דהחם בחימוד בשעת התביעה הוא ביותר ע"כ יש לחוש שם אפילו בדיעבד אבל הרשב"א לא ס"ל האי שברא דכל שקרוב לנישואין יש לה חימוד ג"ב אלא לא חשו רק לחימוד של שעת התביעה לחוד והש"ע פסק להחמיר: (ן) אם דחו הגישואין וכו' . לשון המרדכי כן שם אם

חידושי רע"ק ביאור הגר"א

לה וצריכח למנות ז"ג מן אחר חליצה ואילך ת' שער אפרים (מימן ע"ה): משני כה"ג ועבה"ג: [ה] וא"צ הפסק כו' . רלא הוחזקה מעיינה פתוח אלא חששא
דא"צ בעלמא מהמת חיטור לפיפה כחררל: [ג] וכידו צריכה בדיקה כו' . מט"ש ז' נקיים
דבימי רבא עדיין לא משפח הומרא דר"ז כמש"ש היכא ראחמור כו' וע"כ משום שמא תראה באותן הימים משום חימור. הרא"ש וכן מרפריך ביבמות שם על רב ור"ג דקרמי לרגא:
[ד] כל יום לכתחלה מיהו כו' . כמש"ל מ"א דכל יוםא חישינן לחימור ולכך צריך בדיקה כנ"ל: [ד] ורקא לכתחלה כו' . כנ"ל מ"א :

באר הימב

קצב (h) הפסק . והאידנא נהגו להפסיק בעהרה אף לבחולה ובודקים כל ז', נקיים כ"כ מהרש"ל והיינו לכתחילה אבל בדיעבד כו' כמ"ש רמ"א : (כ) ישאל. ועכשיו לא נהגו כך ונראה שסומכין על מה שהשושבינים רגילים להודיע להחחן אם היא טמאה. ש"ך: (ג) שישבה. ואפילו שכלה וכ' הב"ח דהיינו שדחו הנישואין בסחם ולא הסכימו באוחה שעה על איזה זמן יהיו הנישואין דאז חיישינן דלא אסקא אדעמה שתהא מהרת יפה כיון שאינה יודעת קביעות הנישוחין חבל אם הדיחוה מזמן הראשון ובחוחו מעמד הקביעוה לזמן השני כשעדיין עסוקים בחוחו ענין חין ספק דח"ל לחזור ולספור ז' נקיים מחדם

פתחי תשובה

לא סים שם חשש דדוקא בחימוד של נשואין חיישינן ע"ש. ועי' בלל"ח ברכות דף כ"ב מה
שסביא ראים לדברי פ"א אלו . ולדברי הח"ד דדוקא בנישאין איישיען אין ראים מס :

(ד) לסטיך השביאה . עי' בתשו' אבן שסם חי' ע"א דחתן שרולה לבעול בעילת מצוה ביום
תופתו קודם הלילה באור סיום אתר החופה אשור אף בבית אבל השאף דשאר כל אדם מותר
תופתו קודם הלילה באור סיים אתר החופה אשור אף בכית אבל רשי בתשוב בחשבת נו"ב
בנית אפל קי"א שלא התב כן ע"ש : (ד) לשביל הבלה . ע"' באר הטולה מים
בניש של"ם שדיבר מרורות כו' ועי' בסשו' מעיל לדקה פ"י י"ע שכתב ג"ב מרורות על המנהג
בכע הים ולבפוף סעלה דעכ"א אין החיוב להוכיתה בדברים מאחר שאינו מפורש בחוב בחוב
ומנוסם וברור סוא לנו שלא יקבלו אמרי' מוטב שיטיו שוגבין כו' ע"ש באריכה: (ו) הנשואין.
עבר"ע
עבר"ע

ואם בדקם עומם באוחה שעה ומואה מהורה הרי היא מהורה מיהו אם מחוך הקטט נחפרדה החבילה ובאוחו מעמד הסכימה הכלה לישא איש אחר ונכנסה לחופה מיד באוחו היום הדבר פשוט דה"ל חביעה חדשה ממש ואפילו בדקה עלמה ומלאה טהורה לריכה לספור ז' נקיים מחדש דאיכא כאן חימוד חדש מאיש

צריכה ז' הייכו לפי שעכשיו כזבה גדולה שוינהו חכמים על כן אין חילוק בין סטיה ונשומה להזריך ז' נקיים משח"ל מדין חורה אין להזריך ז' נקיים בפנויה רק בנשוחה מפני שרגיל וקן בה לריכה המחנח ז' וח"ל חמר ורוח שהיחה סטיה היחם מוחרת לטבול מיד בחוחה שעה שכחותו זמן עדיין לח שוינהו כזבה גדולה והוא פשוט: [כ] וא"צ הפסק. והאידוא נהגו להפסיק במהרה אף לבחולים ובודקים כל ז' נקיים וכ"כ מהרש"ל הובא בסרישה וב"ח וש"ך ובדיעבד סגי בכדיקת פעם ח' וכמ"ם הרב: [ג] רק פ"א תוך ז'. אף לפי מה דקיי"ל לקמן סי' קל"ו סעיף ד' דלח סגי אלח בבדקה ביום א' וביום ז' שאני החם דודחי רחחה משח"כ הכת דלת רתחה בודתי עדיף ספי כ"כ הל"ח דף רצ"מ ט"ב והש"ך ול"ל פשום דכל זה מיירי בקמנה שלא ראתה מעולם וליכא גבה רק חשם דשמא מחמח חימוד ראחה אבל בגדולה שראחה ואפילו לא ראחה עחה רק זה ימים רבים שראחה מ"מ מסתמח עדיין היח ממחה כמה גמורה דמסתמח לח ספרה ז' נקיים כיון שהיא סטיה אם כן זריכה שבעה כנדה גמורה דאין חילוק בין סטיה לנשואה (כמבוחר לעיל סימן קפ"ג) וחפשר דממעם זה נחפשע המנהג שכחבחי בס"ק ב' בשם מהרש"ל משח"ל בזמן הש"ם אפי' בגדולה אין כאן אלא ספק דמחמת חימוד דמשום ודחי נדה מסחמח מיהרה עלמה חף בפנויה משום מהרוח וק"ל:[ד]שבעת ימים הללו מונים אותם כו' . כל זה הוא מדהרי הרשנ"א נח"ה וכ' הרשנ"א

השלמים

במשמרת הבית דף קס"ז ע"ל וז"ל ומנהג של ישראל חורה היא ובכל מקומוחינו הנהינו להכין סעודות שמחת שבת שלפני השבת נשוחין וזו מקרי תביעה וממנו מונין לו שבעה אלו עד"ל ודבריו הם על פי המנהג שנהגו לכנום בערב שבת ולטבול לעת הכנסת שבת וכמבותר בח"ה סימן ס"ג ולריך לומר דמיד בע"ש הפפור כתו של המלין שמכינים עלמם להסטודה מקרי יום החביטה דאל"כ לא מלינו השבט הקל"ל ועפשיו שנהגו ע"פ הרוב לפבול בליל ששי ל"ל דוום החביעה מקרי שנים ושלשה ימים קודם השבח ע"ד דאמרינן ברש-כחובות שיהם מוכח אדם ג'י מיים; [ה] אם דהי הנישואין מהמת איזה סיבה. משמע דוקם מוכח איזה מיבה. משמע דוקם שנדחו נשוחין ממש חבל אם לא דחו הנשוחין רק שיש חיזה קטע ביניהם מחמת הנדוניה וכן חם דחו זמן רחשון ומיד בחוחו מעמד הסכימו הקביעות לזמן שני חין כחן חימוד חדש וכ"כ הב"ח והסכמח המ"ז והש"ך דלח כשט"ז וכחב שוד בעם"ז אם מחוך הקטטה נחפרדה החבילה ובאוחו מעמד הסכימה הכלה לישא אים אמר ונכנסה לחופה מיד באותו יום הדבר פשום דה"ל חביעה חדשה ואפילו בדקה עצמה ומצאה מהורה צריכה לספור ז' נקיים מחדש ע"כ וכן הסכמות כל האחרונים ואם היה זמן מוגבל לחחונה בר"ח וספרה ז' נקיים וכשהגיע ר"ח לא בא החתן ולמחרתו בא זיר מהחתן דאחיליד ליה אונם בדרך ומיד יום או

ס"ו מ"א וכן סכרים מהרי"ק בשורש קנים : פ סול ול"כ סנשב"א במיה וכפי פירושה הישב"א במיה וכפי פירושה פרשבית בחים וכפי שיושם האחל לרבען יחודי בשנתא הוא אימא לרבען יחודי בשנתא הוא דמייחדי להו הייט דמייחדי להו לכשאה קאמר ולאחר שחשב ז' נקיים איי שלא היי באים עליה לשאם וכו' אלא כאים עליה לשאם וכו' אלא שלא שלא שווא משלא שוולאים

לעולם וכן דעת הרו־ףוהרח"ם נקודות הכסף (מימן קצ"ב במ"ו מ"ק ו") פסק דלה כתשוכת מ"ב וכש"ך סק ז' כתכתי דאין להחתיר בדינים אלו פיין שם : (בפ"ז מ"ק ז') השיג על הח"ם שלא כדת דהכא נמי סתם בני

כנסת הגדולה (סיסן קצ"ב בשו"ע מעיף ר') דוא ישן בין האנשים תהיא ישנה בין הנשים. נ"כ אתר המחסף נראה דאו היא ישנה בין הנשים אותר לפי מס של' מסור בכלכות אבילות סימן מסור בכלכות אבילות סימן שת"ב אבל ראיתי להרא"ש

ברכי יוסף סרכ שכות יעקב ח"ח סימן ס"ו ועמ"ם כחורת השלמים: (סעיף ד' בשר"ע) עבר ים ועתים כוורנו המנהים וכנה וכלי. במקום שנהגו שהחשה נשחת כשהים נדה כ"ש שיכולה לינשא תוך ז' נקיים והמחמיר שלא ישא כשהוא לדה גם בזו ים להחמיה לכתחלה . ומיהו כשים הכרח יש להחיר כו' נקיים דחיפוד יש נהטור כו נקים דושור אפילו (כחתלם וכ"כ הרכ מהריק"ש בלהנחור וכן נראה להקל באלמן או כשוי כמ"ש פהריק"ש זירא שמים לא ישא פד שתשהר בין בנה בין בני נקיים וכן ראוי לעשת למוש לחדם ברמו"ש לחדם ברו לסברת הרמב"ם ולסברת פרן שכתב גבי נדה כשר הדבר וכחימוד כתב שכר וכנם . וכחימוד כתב סרב מהר"י זיון בספר שמרי ישועה כ"י מתשובותיו שער ה' ס' ד' . והסכים עמו הרכ ספובהק משיירי כנסת הגדולה

גליון מהרש"א

סגי. או כיום ראשון מחו' או ביום אחרון מהם עיין סימן קצ"ו ס"ד: (ש"ך ס"ק ו') כתב הב"ח פי' שדחר כו' קכעו ומן לנישואין בוח חיישינן . הוא סובר רמשום חימוד לא חיישינן כלל אלא משום לא אסקא ארפתה ליוחר אבל זה אינו מובן ידהא גם בברקה פים א' תוך ז' פניא ועיין בס"ש רובנליון לקסן בסמוך: (סס ס"ק ז') וברו' משאת בנימין כו' אלא כשלא ברקח. ראו אםרינן רנתייאשה או כשרתי אם ינן נוני אשר אי בשוד הגשואין וכשקבעו מחדש איכא השש חיטוד הה דלא נהג"ה בס"ק שקורם זה כפס"ש שם בגליה :

עצי לבונה

(סיכון קצ"ב מעיף ד' בחצ"ה) אם חיתה מהורה וכו". עס"ו סק"ו דמסיק דמדינה לריכה שימור כזם וכן הכים בשלתי ראיה מהרמב"ם כמש"ל ונם נש"ך סקי"ה משתע דמ"ל דמדינה כוח כן חד מ"ש במשם דכה דלה כעל מחלם היינו פשום המנכג וכו' השיג שליו בפלפי פ"ח כיון דחק ילרו מקסו כ"כ עד שיכול לעצור ח"ש מבלי לעבור מכב של שמות חיך לח ישלר כח סגבורים לכל יבשול ח"ו נדם ואדרכה זה מורם כי אין יצרן מקפו כיון שראיש ששמע למנהג וכו' שיין שם ויצ מפני הפושה דכודם בריות דבעל אוחם דיראו בתולים לכן משמיד איש שלא לבעול אכל ענד איסור נדם ילרו תקפו לודע לבריות . והלואי שיהא מורא שמים כמורה כ"ו כמים רויע שמים כמורה ב"ו כמ"ש רו"ג וח"ש: ופיין בג"ח שסקפם למחי דקיי"ל בבישן קל"ו דלריכה בדיקה פד מקום שהשמש דש. ח"ב חיד יכולה שמחה לבדוק ח"ע כ"כ הלא המחה נעול. וכל הכשים מממחות בבה"ח והייט עד

רשב"ס: ן כשיתפשרו לעשות הנשואין ובו'. כתב הב"ח פי' שדחו הנשואין בסחם ולא הסבימו באוחה שעה על איזה זמן יהיו הנשואין אלא המרו כשיתוועדו יחד לאחר שיתפשרו וישלימו אז יקבעו זמן לנשואין בזה חיישינן דלמא לא אסקא אדעתא שחהא נזהרת יפה

בבדיקחה דמחחר שחינה יודעת קביעות הגשואין אינה חוששת להגך [ו] לחזור ולישב ז' נקיים (ולפכול) ו כשיתפשרו לעשות שבעה נקיים הראשונים אבל אם הנשואין. ז [מ] (אע"פ (ד) שבדקה עלמה חמיד בימים שבינחיים לא מומן קבישוח סרתשון הדחייה מהכי) (מרדכי ה"כ ובמהרי"ק שורש קנ"ט): והקביעו' לזמן השני הכל היה באותו ד (י) י עבר וכנסה תוך זמן זה וכן חתן ה שפירסה מעמד ועסוקים באותו ענין אין ספק כלתו גרה ם קורם שבא עליה לא יתייחד עמה דח"ל לחזור ולספור שבעה נקיים אלא *) הוא ישן בין האנשים והיא ישנה בין הנשים: מחדש ואי בדקה עלמה באותה שעה הגה (ד) יש אומרים אם היחה מהורה כשנשאה ולא בא עליה ופירסה

ומלאה טסורה טהורה היא ודלא כהעט"ז שהחמיר בזה מסברתו בלי ראיה מיהו אם מחוך הקטט נחפרדה החבילה ובאוחו מעמד הסכימה הכלה לישא איש אחר ונכנסה לחופה מיד באותו היום הדבר פשוט דה"ל חביעה חדשה ממש ואפילו בדקה עלמה ומלאה עהורה לריכה לספור ז' נקיים מחדש דאיכא כאן חימוד חדש מחיש חחר ע"כ וכ"כ העט"ז גם בספר מע"מ העחיק דברי העט"ז האחרונים ולא הראשונים: ז אע"פ שבדקה בו' . ובחשובת משחת בנימן סי' מ"ב האריך לחלוק ע"ז וס"ל דא"ל לחזור ולישב ז' נקיים אלא כשלח בדקה עלמה ומסיק לבסוף ומ"מ יש להחמיר כדברי מהרי"ק והרב ומ"מ בכלה שלבשה לבנים וספרה ז' נקיים אדעת הגשואין שהיו מוגבלים לר"ח ניסן וכשהגיע ר"ח ניסן לא בא ולמתרתו בא ליר מהחתן דאתיליד ליה אונסא בדרך ומיד יבא ביום או יומים ועשו החופה ב' או ג' ימים אחר ר"ח ניסן בזה ודאי א"ל ז' נקיים אחרים אפילו לא בדקה עלמה בימים שבינתיים אם לא עברו עליה ז' ימים בלא בדיקה ואפילי סרב ומהרי"ק מודי בזה דמאחר דלא דחו הנשואין אלא שמחמת איזה אונס נתעכב הדבר ודאי לא נחייאשה מן ז' נקיים הראשונים וסמכה דעתה שיבא החתן אתר יום או יומים ורמיא אנפשה ויהבה אדעתה שתהיה נקיה ושלא תבא לידי חשש חימוד עכ"ד ובאמח אין להחמיר בדינים אלו דבלתו הכי הרבה פוסקים סוברים דא"ל ז' נקיים וגם בדיעבד סגי בבדיקה א' תוך ז' לכ"ע וגם כל עיקר דין זה הוא מדבריה': ה שפירסה כלתו כו' . ונתבאר בא"ע ס"ס ס' שהמנהג פשוט לכנוס ולעשות נשוחין אף שהיא נדה: מן קודם שבא עליה בו". אבל בא עלים לא חקיף לים יצרים כ"כ כיון דבעל ומוחר לייחד עמם כדאיחא בע"ם

זם את זו כלל הדברים שאין חשש רק אם השכימו שני הלדדים שלא תסי׳ המתונה בזמן המוגבל כלל ולא הגבילו שום יום אז אף אם יום או יומים יעמוד הדבר ויהיו מפושרים לעשות התתונה חיכף לריכה שבעה נקיים מחדש ומזה דבר במרדכי והש"ע בכאן . וכראה לי עוד באם לא בא החתן ליום המוגבל לחתונה מחמת אונש אשר קרסו בדרך ואחר אותו יום שלח שליח להכלה והתנצל עימו מדוע לא בא גם חמול גם היום דסכלה צריכה לשכעה נקיים מחדש דכיון שלא בא ליום המוגבל ודאי מסופקת בדעתה דכל הדרכים בחזקת סכנה ושמא יש סכנה שלא יבוא כלל ואחר שטדע לה שהוא בא ודאי הוה חימוד חדש וראיתי בחשובת משאת בנימין בזה שאינה לריכה לשבעה נקיים דמימר אמרה מחמת אינם נתעכב וכשיעבור המנים יבוא והגראה בעיני כתבתי *) דודאי היא דואגת על סכנה שלו או שאינו חפץ בה על כן לא בא ביום חתונתו ומשום הכי הוה אחרי כן חימוד חדש כשילא הספק מלבה כן נראה לע"ד : בתוב בלבוש אם נחחלף החתן דהיינו שהחתן הראשון לא רצה להכנים ביום הנשואין והכלה נתרנית לאחר שישאנה וכנסה תיכף לריכה שבעה נקיים מחדש כי נתעורר חימוד חדש וכו' חה דבר פשוט לא ניתן להכחב מרוב פשיטותו אלא שנראה לי דאם אחר ריצי עם התחן השני חזר התחן הראשון ונחרצה עמה צריכה גם כן שבעה נקיים מחדש כיון דאפסקה אחר בינחיים כנ"ל . ואם כבר נעשה המעשה ובא עליה באיסור עמ"ש ס"ם זה: (ז) יש אושרים אם היתה שהורה כו'. בח"ה שם הביא דעת האוסרים כסתם לישנא דחלמודא דאמר שאם בעל א"ל שמירה ויש מחירים דמ"ש החלמוד בעל הייט ראוי לבטול והכריט בעל ח"ה להיחר וראייתו מדמליט בשור המועד דראם שוורים שלש פעמים ולא נגח חזר לחמותו אלמא דלא אמרינן דבהאי זימנא נח יצריה והיום או למחר הדר יצריה הכי נמי בנדון זם ומ"מ המחמיר חע"ב עכ"ל ולע"ד *) שאין הנדון דומה לראיה דמה שהביא ראיה משור המועד אינה ראיה דהא קי"ל פוף פ"ק דבבא קמא דף

סתוספות ביאור הגר"א

[מַ] אנ"פ שנדקה כיף. כמש"ל פ"א הפילו בדקח כו' : [י] עבר כי . כמש"ו וכן חתן כו' וכמ"ש בריש כתובות (ד' מ") ועתופ' דיבמות שם ד"ח יחודי כי (דלו כמ"ע סכופ' ישפס

פתחי תשובה

עבסים סקיב. כשם כית דאם בשנת דתיית הכשואין קבע על זמן אחר ידוע איצ להמתין ז' נקים. וגדולם מזו כתב ככית בתשובה ס' קיית ובתשובת מהרוטין סי' סיין דהיכא דהרחים והקבישת היו בכל ביות מאד בין בדיקת שתרית וערכית אשלו דתה בפתם שתאלה וחזכו נססשרו כיון דבבדיקות בין בשפה דחסקה חדעתה יסם ח"ל לחזור ולמטת שבעה נקיים וחין לכתמיל כ"א במומדת יום או יומים בדיתוי ע"ש והוגא דבריהם בס"ט סק"י והסכים עמהם להחמיר כ"א בעוחדם יום או יומים בדיחוי ע"ש והוגא דבריהם כס"ט סק"י והסכים עמהם. .
ועת"ד שבסב על דברי הב"א הגיל דום דוקא בסקבש על זמן קרוב קבוע דהיען באופן שלו
ונת"ד שבסב על דברי הב"א הגיל דום דוקא בסקבש על זמן קרוב קבוע דהיען באופן שלו
יהבעל הכנת השואון וא"ל הכנה חדשה אבל אם קבעו על זמן קרוק באופן שזריבין (מירמי
שיכרא באסינסא מחדש על הבשואין ודאי זכירם לישב בעם נקיים מחדש מיום שמתילון מחדש
עד אחר י"ב חודש שלא מהא זכירם להמחוץ אח"כ ע"ש. ומ"ש הכב"ק ואם בדקם עצמה
עד אחר י"ב חודש שלא מהא זכירם להמחוץ היום בדיקה דאומה שבי למה כיון דבי"ד לא מחימשה
ע"ש [וח"ש בכה"ע עוד מידו אם מתוך הקשע נתפרדה החבירה ע" בתש" מע" מתוך או אחר
ע"ש [וח"ש בכה"ע עוד מדו אם מתוך הקשע נתפרדה החבירה כ" במש" אחר פונה בי" במש" מורש בי" מתוך האופי בה" עוד מהוא אום בי" בו" מתוך מדיח אם מתוך האופי באר מדים הרבלה כו" ע" בתש" מתוך מדיח אם מתוך האופי בארש בי" בו" מתוך האופי בריים בריים בריים בריים אור בי" בתש" מוד מידו אם מתוך האופי בריים הבי" להיים בריים הרבלה בי" בתוך האופי בריים בריים בריים אור בי" בתוך האופי בריים הוא מתוך האופי בריים בריים בריים בריים בריים בריים של מתוך האופים בריים בריי ס"ם קפ"ד שכתב דאמילו לא סים יאוש וקמנים כלל אלא שנמרטו לסחליף מכן בחבן אחר מים

כיון דחין כחן אלח חיסור דרבנן כ"כ המ"ו ס"ם זה ובס"ם קע"ו ע"ם ובחמת בלח"ה נכחה דלא שייך כאן הבחנה דגם בן הנדה הוא כישראל גמור וכמבוחר בא"ה סימן ז' וכ"ב הש"ך בנה"ב ס"ס קצ"ו וכן נ"ל קצח ראיה ממחניתין פ' ד' אחין דף ל"ג שני אחין שקדשו שחי נשים וכשעת כניסתן לחופה החליפו את של וה לזה הרי אלו חייבין משום א"א ואם היו אחין משום אשת את ואם היתה כדה משום נדה ומפריפין חותן שנשה חדשים שמח מעוברות הן ובניהם ממזרים ובעינן הבחנה בין זרע כשר לזרע פסול שלא יתלו העוברים בבעליהן ע"ב ואם אימת מקשה הלח אף בלח החליפו בעינן הבחנה אם שימשה מדה אלח ודחי דבמדם לח לריכין הבחנה וכן משמעות כל הפוסקים שלח הזכירו הבחנה גבי (י"ד ח"ב)

דחו הגשואין כגון שאין יכולין להתפשר יחד אבי החחן ואבי הכלה או מחמח בנדונית או מחמת בונתות בנשוחין תע"פ שישבה שבעה נקיים לריכה לחזור ולישב שבעה נקיים כשיתפשרו וישלימו יחד ודעתן לעשות הנשוחין כו' עכ"ל לשון זה משמע דהנשוחין היו נדחים מבלי

עשיית מועד אחר לנשואין אלא היו נפרדין זה מזה באופן שלא ידעו אימת יהיו הנשואין וזה היה מדעת שניהם כמשמעו' הלשוןשדחו הנשואין דמשמע שנדחו מלעשות אז הנשואין בעת ההיא על לד הבירור וגם משמע ששניהם הסכימו לכך ע"כ ודאי לא מסקה דעתה שפיר בבדיקתה נמלינו למדין אם חסר א' מסנך תרתי דהיינו שלא

נדחו בבירור רק מלד סילוק הנדוניא לא הושוו ועל כן לא נעשו הנשואין באומו יום וחשבו שעדיין יתפשרו ותהיה הסעודה למחר או אפילו אם החתן גומר ואומר שאינו רוצה לישאנה מחמת שלא סלקה נדונייתו ולד הכלה רודפים אחריו בדין ובפשר לפתוחו עד שנתפתה להם אף ע"פ שזה נמשך יום או יומים לא מקרי זה דחיית הנשואין דהכלה דעתה סומכת תמיד באותו זמן שיתפתה החתן בכך דאי תימא דאף בזה שייך תימוד חדש כשילא הספק מלבה ונעשה ודאי הא גם ביום הנשואין עלמון זמנין הרבה שהחתן מעקש ואומר בפירוש שלא ירלה לישאנה עד לאחר איזה שעות שנעשה שלום ביניהם וכי תלערך הכלה לישב שבעה נקיים מחדש וזה לא נשמע ולא נראה אדרבה מעשה בכל יום שאין משגיחין בזה ואם כן מה לי באותו יום מה לי אם נמשך הקעעה יום או יומים ודאי אין דעת הכלה מסתלקת וסמכה דעתה שיהיו סנשוחין אחר החשוואה. ובלבוש כחב ונ"ל אפי' מתחלה כשדתו החופה מיום הראשון אחר שהכינו לה והחנו מיד וקבעוה ליום אחר מיוחד אפילו לא הרחיקה יום או יומים לריכה לישב ז' נקיים מחדש כיון שהסיחה דעחה מזמן הראשון חוזר החימוד להחעורר פעם שנית סמוך לזמן האחרון עכ"ל ואין דבריו נראין כלל דאף מהרי"ק המחמיר כמו שהעתיק בית יובף לא החמיר אלא מטעם דילמא חזיא ולאו אדעתה כיון שנדתו כנשוחין כו' וזה אינו שייך כאן דהא ודאי ידעה שפיר זמן הנשוחין ובודקת עלמה המיד וכן למה שכחבתי שנמשך ביניהם קטע בסילוק הגדונייא ולד הכלה עוסקים לפשר ולהשווחו ודאי מסקה אדעחה שפיר שזהו דרך העולם וכן מו"ח ז"ל חלק על הלבוש בזה שקבעו זמן אחר ואין נורך שבעם נקיים מחדש אלא כשכושוו יחד שלא לישא

ט"ו סחם שורים בחזקת שימור קיימי כו' נמלא דכל שור שהוא מועד לנגוח הוא משונה מעבע סחם שוורים ומשום הכי כל שאנו רואים שראה שוורים ולא נגח נתבעל שינוי שלו ונעשה כשאר השוורים משא"ה כאן דסתם אדם יצריה חקיף עליה ולא מוקים אנפשיה כמ"ש באר הימב

אחר שכ"ל והע"ז כ' דאם אחר ריצוי עם החתן השני חזר החתן הראשון ומחרנה שמה לריכה ג"כ ז' נקיים מחדש כיון דמפסקה החר בינחיים:(ד)שבדקה.כ' בחשו' תשחת בנימין בכלה שלבשה לבנים וספרה ז' נקיים חדעת הנשוחין שהיו מוגבלים לפ"ח ניסן וכשהגיע ר"ח ניסן לא בא החתן ולמחרתו בא ניר מהחתן דאחיליד ליה אונסא בדרך ומיד יבא ביום או יומים ועשו החופה ב' או ג' ימים אחר כ"ח ניסן בזה ודחי ח"ל ז' נקיים אחרים אפילו לא בדקה עצמה בימים שבינחיים אם לא עברו פליה ז' ימים בלא בדיקה דמאחר דלא דחו הכשואין אלא שמהמת איזה אונס נמעכב הדבר לא נתייאשה מן ז' נקיים הראשונים וסמכה דעתה שיבא החתן אחר יום או יומים ורמיא אנפשה ויהבה אדעתה שחהיה נקיה שלא חבא לידי חשם חימוד עכ"ד והמ"ז חולק ע"ז וכחב דהכלה ודאי מסופקת בדעתה דכל הדרכים בחזקח סכנה ושמא יש סכנה שלא יבא כלל ואחר שנודע לה שהוא בא ודאי הוה חימוד חדש ע"כ והש"ך כ' ובאפת אין להחמיר בדינים אלו דכל עיקר דין זה הוא מדבריהם (ומהרי"ש להלון סימן ס"ו ססק ע"פ הדין אפילו היה הדחין הפשואין ב' או ג' ימים מן זמן המוגבל ליכא למיחש כלל לספור ז' נקיים

> יומים אח"ב יצא וכועשה ונעשה החופה ב' או ג' ימים אחר ר"ח דעת הק"ז דבעיכן ז' כקיים מחדש אכן בחשו' מ"ב סי' מ"ב ססק בסשיפות דח"ל ז' נקיים ואחריו נמשך כש"ך ודבריו מספברים כי עיקר דין זה להצריך ז' נקיים מחדש הוא חופרא בדולה כמו שהחריך בחשובת מ"ב לסחור דברי מהרי"ל ע"ש ועיין בש"ך ס"ק ז' (ומ"מ נכאה לי דלכיכה שתבדוק עלמה באותה שעה שבא הליר ומלאה עלמה מהורה): [1] לחזור ולישב ז' נקיים. ומף שמבלה נריכה ז' נקיים ומכילה שנית כ"ב הפ"ך בשם המרדכי ואם עברה ושמשה 'נריכה להמחין ו' עונות שלימות ואח"כ חמנה יום א' נקי והמצול וכמבואר לקמן ס"ם קג"ו ואין אומרים דלריכה להפרים ממט ב' ימים כדי להבחין בין זרע שכזרע בקדושה לזרע שכזרע שלא בקדושה

כמוספות בפרק קמח דכתובות דף ט' ד"ה מחי לחו כו' וח"ל א"נ כיון

דמחייחד ודאי בא עלים דלא מוקי אינש אנפשיה ואע"ג דגבי יבמה

אמרינן דעד שלשים יום מוקי אנפשיה רוב פעמים לא מוקי אנפשיה אפילו שעה אחת כו' עכ"ל נמנא דהאי חתן שלא בעל הוא נשחנה

מטבע העולם ולא אמריכן שבשביל

שנשתנה שעה אחת או ימים אחדים

יהיה כן לעולם אדרבה אמריכן כל זמן

שאנו רואין שנשמנה הרי נשחנה

ובזמן שאין רואין שנשתנה יחזיר הדבר לטבע האדם שהוא רוב העולם

ואין לך כו אלא חידושו ומחידושו לא

ילפינן חדרבה יש רחיה להיפך ממה

שכתבו החוספות הנ"ל דביבמה עד

שלשים יום מוקי אנפשיה ומו לא הרי

דהוחזק שלשים יום בזה שלא בא עלי׳

ואפילו הכי אמריכן דאח"כ מקיף ליה

ולא מטמיד נפשיה ה"ה נמי הכא

דאין לך בו אלא חידושו על כן כראה

לי כדברי האוסרין כמשמעות לשון

התלמוד דאין היתר רק כשבעל ואין

זה בכלל המחמיר תע"ב אלא דין גמור

סוא שלריך שמירה: (ה) מחזיר גרושתו בו׳ . נראה דאם עבר וכנם

חוך זמן דאין לריך שמירה כיון דכבר

בעלה כשהיתה אשתו בפעם הראשון

לא תקוף יצריה עכשיו כל כך ואין

לריך שמירה כנ"ל: מעשה בחלמנה

אחת שהיה לה זמן מוגבל בתנאים

עם החתן שלה לנשוחין אלא שהחתן

חמר לה שחפשר שיקדים הנשוחין

וכן עשה והיא אמרה שסמכה על זה

י משוכם כמשכ"ן (בשם הלרפתים) : א מימרא דרכ ושמואל נדם ד' ס"ם ע"ב וכברייחה דרבוחינו דהורו וכמט וכר' וכעולה בנת' : ג כפי' רש"י שם וכ"כ סרח"ם שם וכ"כ כר"ן כפ"ב דשכושת ושכןשכת כירושלמי וכן דשת שרחב"ר בסשגות בס"ם מהח"ל וברשב"ה בחיה: בכשנות ד הרח"ם לפסקיו במימרא דרב ושמואל וכ"כ הרשב"א בח"ה לש"ם: ה טור וכ"כ כרשנ"ם בת"ה: ו שם ושם הרח"ש שם בשם רב החי וכיים הרח"ש שם בשם רב החי וכיים הרחב"ב בשם רב החי וכיים שם שכ"כ בסה"ת: חשם ובפסקי הרח"ש בשם הרחב"ד בפירוש דברי רב האי:

> נקודות הכסף לתיש המוספות כיון דמתייחד ודאי כא עלים כו' דהתם כיון שמחרת לו דהא כיסודה קאי במס דמייחד עם ארוסמו וכן ביכתחו כיון שמוסרם לו לא מוקי אנסטים מה שאין כן סכא:

> > ברכי יוסף

ממהר"ר בנימין מעלי סכהן ז"ל ובחשובה לעמרת רחשי חבר, מארי זלה"ה הן לו הובא בקונמרם חיים שאל סימן ז' בקונמרם חיים שאל סימן ז' משבר דאין להמיר אלא דחין לסתיי ה מוכרת וכתכ לשהדכה מונית וניים דחסכימו על ידים רבכן דמחיבחה שכעיר הקודש עיר פו לנו ירושלים תוכביה: (סעיף ה' בשו"ע) בתוויר גרושתו ובו'. מחזיר גרושתו מעוכרת התור הרב מהריק"ם בהגהותיו ובחשובותיו סימן קכ"ה אבל הרב תורח השלמים אסר ועי' להרב מקום שמואל סי' ל"ב ולהרב עדום ביעקב סימן ק"כ ודו"ק: אשה נחעברה מחים והכריחוהן משפנים מחים הסכניתוהן לקחתה לו לחשה אף שהיא מעוברת מתנן לריכה לספור ז' נקיים . שרת מקום שמואל סימן ל"ג וכבר רמותים בסמוך לעיל . ואחר זמן רב בחשכנו משוכות הרדב"ו ח"ג ושם רחיתי בקי' חכ"ג שנשחל על זה והשיב דדבר פשוט הוח דצריכה ז' נקיים ע"ש וק"ק על מהריק"ש מי' קכ"ה שלח הזכיר חשוכה וו הגם דים לחלק קצם כין זו לנדונו דמחזיר גרוסחו (crece מעוברת מקלת טעמים שכחב

יישורות ווקמו שמונים שכונג פ"ש ודוק היטב כי קלרתי : (סימן קצ"נ שו"ע סעיף א') אפילן היא קסנה וכו' . נשל כתולה ומלח דם ולח"כ עצי לבונה

מקום שהשמש דש כין השינים ומכ"ש בכתולה שכבר רחהה חין מוחבת בכדיקה ובכיח חי" בשם מהר"ש ומהריול דחין בבשתיים מעכבין בכך ויכולה בבדות ח"ש ובחשרי כ"ש ממה מיין המיים בחיים בין היינות מיין מ"ז דח"ח כ"כ בלי סשרם בחולים . וע"י סטים קשם מחד והכ"ח מ" כיון דסרכה פוסקים מ"ל דח"ל כ"כ חלח מחכים של החיו כפי כחם . נחוריו וסדקין כפי כחם . ובדיעבד פני לכ"ע חע"פ שחין מקום שהשמש דש לכן הכחילום בודקות ח"ע כפי כח התסשרי וכדיעבד דמי מחחר דמ"ח כענין חחר ע"ש וכס"ט הכיחו :

(סיפון קצ"נ מעיף אי ברוג"ח) רנרבנן לחקל אם לא נפר בישה וכו" . שיין בפלחי דקורא תגר של החתן דעועל פשמים רבות כ"ז שלא תמלא דם של סקדין ומשחק בחינוקם וחין זה בנדר הערחה ורוב נתולום כן כוגרות ודפיםן מועמים וזם מבולר במשנם דאמר ודלמא חיסהו ש"ו ואין סיפר רק בסערם בם ולא מאל

מראה כהן

ממ"ם פי'קנ"ו כו'אכל כא ודאי דנריכם לחזור ולמנות וצ מיום שנתברר לה יום הנשוחין . וכחן דשמשה עם בעלם זריכה פליפות ש"ו כת"ש לקתן סימן קצ"ו ס"ק י"ב:

בש"ס רים כתובות ופוסקים וע"ל סימן במ"ב: י א"צ שימור עוד דהת חינן דלת הקיף יצריה כיון שלת בת עליה עד השתת: יא והמחמיר כו'. ונרחה דהחידנה שהמנהג שלה לבעול רק חחר ב' חו ג' ימים אחר הנשואים אמ"פ שהוא מנהג של שטוח ויש בו איסור מכמה טעמים

ווכון לבטלו מ"מ כיוןשהמנהג כך א"כ אם פירסה נדה ודאי דלריך שימור דהא דלא בעל תחלה היינו משום המנהג וכן נוהגין להלריך שימור בכה"ג: יב ואין לחלק כו' . כלומר דל"ח דבאלמן שבעל כבר לא חקיף ילריה קמ"ל וכן משמע לקמן ר"ם קל"ה דחין חילוק כזה: יג או בתולה בו׳ . כלומר דגם בבחולה אחר שבעל בעילת מלוה מותר לייחד אע"פ שלא ראתה דם נדות דדם בתולים חמיר ליה כמו דם נדות וזה דעת רבינו ירוחם והרח"ש דלח כהרמ"ה וכתב הכרא"ש וכן שמא דבר וכ' ב"י שכן נראה דעת כל הפוסקים שסחמו דבריסם. ולא חילתו בדבר וע"ל סי

מוסרין עלמס לביאה: קצב א ונומר ביאתו. חע"פ מסדם שותת ויורד וה"ה דמותר לו לפרוש באבר חי ואין לריך להמחין עד שימות החבר. כן הסכימו הפוסקים ודלח כהרחב"ד: ב עד יום ח׳. כדין

םמ"כ: יד והמנהג ליקח קטן כו' .

וע"ל סימן שמ"ב כתבתי בשם הב"ח

דל"ל שיודעים טעם ביאה ושאין

נדה לקמן סי' קצ"ו סי"ח:

ליחד שמו ביום כמו בלילה [יא] ואין צריך להיום שמי שמירות רק הוא בין החנשים או היא בין הנשים (פור בשם הרא"ש) ואם אינם ישנים בחדר אחד אינם צריכים שימור כלל (ב" בשם הרא"ש) ו"א דבלילה צריך שחי שמירות וביום מומר להחייחד (הראב"ד) ל" (ז) [ח] והמהג ליקח שמירות וביום מומר להחייחד (הראב"ד) ל" (ז) [ח] (ז) קמן אצל החתן וקפנה אצל הכלה ואין מסיחדין ביום בלא קפן או קפנה:

ה (ח) [מ] ' מחזיר (ס) (ח) גרושתו צריכה לישב שבעה נקיים:

קצג דין דם בתולים . יבו סעיף אחד:

להם אח"כ ל אינה לריכה (ה) שימור עוד (ח"ה סימן רנ"ג והגהום אלפסי) לא [ז] והמחמיר חע"ב (ח"ה שם) לב ואין לחלק בזה בין בחור

(ו) למלמן דֹב מו בחולה למלמנה (ד' ירוחם נחיב כ"ו) יש מומרים שמשורה

א הכונם את הבתולה בועל בעילת מצוה (א) א [א] (א) י ונומר ביאתו ופורש מיד[ב] יאפי׳ היא קפנה שלא (ב) חניע זמנה לראות ולא ראתה [4] י ואפילו ברקה ולא מצאה רם ממאה [6] שמא ראתה מיפת דם כחרדל (C) וחיפהו שכבת זרע: הגה ויש מקילין אם לא ראחה דם (הגהוח מיימוני בשם איכא מ"ד) ונהגו להקל אם לא גמר ביאה רק הערה בה ולא ראחה דם אבל אם צא עליה ביאה ממש לריך לפרום ממנה אע"פ שלא ראחה דם (טור וכ"י בשם רוב הסובקים) וכעל נסש יחוש לעצמו שלח לשחוק בחינוקות . י וצריכה שתפסוק במהרה י ותבדוק כל שבעה (ד) [ד] יולא תתחיל (ג) למנות ב עד יום ה' לשימושה ונוהג עמה בכל דיני נדה לענין הרחקה יי אלא שנדה גמורה אסור לו לישן על מפתה אפי' כשאינ' במפה ווו מותר לו לישן באותה ממה לאחר שעמרה מאצלו ואפי' בסדין שהדם עליו:

וספרה שבעה נקיים וטבלה ובא טלים כ"ל דאט"פ שהאלמנה טשחה שלא כדין כיון שלא היה לה בירור על הקדמת החתונה עד שבא החתן וכנסה תיכף נמלא שבשטה שהתחילה לדעת הבירור נתחדש החימוד ולריכה לחזור ולמנות ז' נקיים מכ"מ כיון שכבר עברה ועשחה כן אין להפרישם מכח זה וראיה ממה שכ' סי' קל"ו סעיף י"ב אם שעתה וטבלה כו' שתמחין ו' שונות ותטבול וכל שכן כאן דחשם חימוד אינו אלא מדרצנן כמ"ש חחילת הסימן ועמ"ש בוף סי' קל"ו :

קצב (א) ונומר ביאתו . פי' באבר חי כך כתב הטור והיינו אש"פ שהיתה רואה דם בשטת אותו תשמיש: (ב) הגיע זמנה לראות ולא ראתה . ובטור כתוב כאן ואפילו היא בוגרת שכלו בחוליה כו' והוקשה לב"י מאי אפילו בוגרת אדרבה בבוגרת יש לחלות טפי בדם נדה כיון שאין לה דם בתולים ונראה דלא קשה מידי דכוונת הטור ללמדנו תרי רבותות האחת אף אם בודאי הוא דם בתולים ולא דם נדה כגון לָא הגיע זמנה ולא ראתה אפ"ה מחמירין דאתי למטעי בין דם לדם ואח"ב קמשמע לן דל"ח דוקא היכא שברור שרואה דם בתולים ראוי להחמיר משום אחי למטעי אבל אם אין ברור שראחה כלל אפילו דם בחולים למה נחמיר בה שנאמר שלריך לפרוש מיד כיון שעדיין לא ברור לן שראתה למה נחמיר בחנם בזה וא"כ כשהיא בוגרת שכלו בחולים שלה לא יפרוש לזה האמר דאפ"ה יחמיר בזה דשמא ראתה והוא לא ידע מזה ואח"כ אמר אפיט אם בודאי הוא שלא ראתה דהיינו שבדקה עלמה מכל מקום חיישינן שחיפהו שכבת זרע והדברים ברורים ולא כמו שכתב מו"ח ז"ל דהיפוך שורות ים כאן אלת הדברים כהלכתן וכסדרן: (ג) וחיפהו שבבת זרע. הת דהולרך כאן לזה ולת אמר כמו שאמר ריש סימן קל"ג לענין חימוד ולא סרגישם בו יש לומר דסחם סיא סולכת אנס ואנס ובודאי אין שייך לבקש בשום מקום אם יצא ממנס דם משא"כ כאן שהיא שוכבת במטה ואפשר לראות אם יש בסדין שתחתיה דם לזה הולרך לומר שמא נחחפה בשכבת זרע ובפרישה דחק עלמו בחנם בזם: (ד) ולא תתחיל למנות עד יום ח' בו'. מלאחי בשם מהר"ל מפראג דאט"פ דהשתא נהוג עלמא דהנדה מתחלח למנות מיום הששי כמבואר סי' קצ"ו מ"מ במחחלת למטוח אחר ביאה ראשונה של בתולים מחחלת למטח מיום ה' וכן הורה הלכה למטשה וטיין הי' קצ"ו סטיף י"א מה שכחבתי בזה :

ביאור הגר"א

מחדש ע"ש וע' בחשובת ש"א סימן ע"ה): (ה) שיסור. דהא חזינן דלא חקיף יצרי' כיון שלא בא עליה עד השתא ומ"ש רמ"א והמחמיר חע"ב כ' הפ"ד דאין זם בכלל המחמיר אלם דין גמור הוא דנריך שמירה והש"ך כחב דהאידוא שהמנהג שלח לבעול רק חחר ב' חו ג' ימים חחר הנשוחין חע"ם שהוח מנהג של שמוח וים בו חיסור ונכון לבעלו מכמה עעמים מ"מ כיון שהמנהג כך ח"כ חם פירם"

מדם ודמי דצריך שימור דהם דלה בעל חחלה היינו משום המההג וכן מהגין להצריך שימור בכה"ג עכ"ל : (ו) לאלפן . דל"ח דבאלמן שבעל כבר לא מקיף יצרי קמ"ל: או בחולה ט' כלותר דגם בצחולה אחר שצעל בעילת מצוה מוחר לייחד אפ"ש שלא ראחה דם בדוו בחולים חמיר ליה כמו דם בדוו . ש"ך : (ז) קשון . כחב הב"ח דצ"ל שיודעים פעם ביאה ושאין מוסרין עצמן לביאה : (ח) גרושרוו . כחב המ"ז נראה דאם עבר וכנם חוך זמן דא"ל שמירה כיון דכבר בעלם כשהיתה חשתו בפעם הרחשונה לא חקיף יצרי׳ עכשיו כ"כ וכתב עוד מעשה באלמנה אחת שהיה לה זמן מוגבל בחנאים עם החתן שלה לנשואין מלח שהחתן אמר לה שחשבר שיקדים הכשוחין וכן משה והים אמרה שסמכה ע"ז וספרה ז' נקיים ושצלה ובח עליה ל"ל דחע"פ שהחלמנה עשחה שלח כדין כיון שלא סים לם בירור על הקדמם החתונה עד שבא החתן וכנסה חיכף נמנא שבשעה שהתחילה לדעת הבירור נחחדש החימוד ולריכה לחזור ולמנוח ז' נקיים מ'מ כיון שכבר עברה ועשתה כן אין להפרישה מכח זה וראיה מסימן קצ"ו סעיף י"ב באם פעחה ומבלה כו' ע"ש עכ"ל :

סצב (ה) וגומר. אע"פ שהדם שוחת ויורד וה"ה דמותר לו לפרוש בחבר תי וא"ל להתתין עד שימות החבר.כן הסכימו הפוסקים ודלח כהכחב"ד עכ"ל הש"ך:(ב)למנות.

בקטנה בחינה מוסרת עלמה לביחה דבמוסרת עלמה לביחה חסור מטעם דחמור לאים א' להתייחד עם שתי נשים משא"כ כאן אפשר דאף במוסרת עצמה לביאנ מוחר דלח חיישיגן שישכב חצלה כיון שחשתו הנכנסת לחופה עמו וחשחו משמרת כמבוחר בח"ע שם חף דים לחלק מ"מ חין רחיה משם וק"ל: [ט] כוחזיר גרושתו צריבה לישב ז"ב. ונראה דס"ם אם גרשה כשהיא מעוברת והחזירה ב"כ לריכה לישב שבעה נקיים דחף דמעוברת היא בחזקת מסולקת מדמים מ"מ חיישינן שמא מחמת חימוד רחחה כמו בקפנה בר"ם זה ומכוחר לעיל ם"ם קפ"ע דקמנה עדיסה ממעוברת ואם עבר וכנסה חוך הזמן כחב המ"ז דאינה לריכה שמירה כיון שכבר בעלם . קצב [6] שמא ראתה מיפת דם כחרדל וחיפהו ש"ו. הח דלח כתב נס כן

כדה רק גבי גר וניורת דים כמה נסקוחות לדינה וכמבוחר כהל' גרים : נו] והמחמיר תע"ב . עיין בט"ז שכחב דמדינה יש נהחמיר והש"ך בנה"כ מפקפק על דבריו ועיין בש"ך שכחב דעכשיו שמנהג. שלא לבעול רק אחר ב' או ג' ימים אט"ש שהוא מנהג של שטוח ונכון לבעלו מ"מ אם פרסה נדה ודאי דצריך שימור דהאי דלא בעל לא משום כבישת יצר הרע אלא מפני המנהג וכן טהגין להצריך שימור: [ח] והמנהג ליקח קטון ובו' קטנה. וכחב בש"ך ש"ל סימן שמ"ב כתבתי בשם הב"ח דל"ל שיודעין מעם ביחה ושחין מוסרין ענמן לביחה פכ"ל ורחיתי בכ"ח שם שלמד דבר זה ממה שחיתה כן בחבן עור סימן כ"ב אבל באמת אין ראיה משם כלל דדוקא להתיחד עם אשה אחרת אסור אא"כ

חידושי רע״ק

ויוושי עק (ט"ז סק"ח) דא"צ שמירה. מרגפם המ"ז וליוא בעבר וכגם ת"ז ולא גקם במשומו רגש כרין אחר ז' נקיים וקודם הביאה פירסה גדה רמותרת ביחור היה נ"ל דחם"ז לא משך על מברתו לחקל רק בוז התוך חו"ג מותר ביחוד כיון דלתרבה פנסקים ל"צ לא"צ בוז מקילים ביחוד אבל במירסה גדה אטור ביחוד אבל התפל"ם כתב על רברי הפ"ז אלו ולפ"ז אם בא עליה פ"א בונות ואח"כ נשאת ופירסה גדה א"צ שמירה וצ"ע לדינא נשמע רס"ל בבותת הפ"ז דהכא אפילו בשירסה גדה א"צ שמירה וכ"כ עוד שם להריא בשם הפ"ז רבמחזיו גרושתו תוך ז"ג או פירסה גדה א"צ שטירה ולענ"ר אין מוכח כן מהמ"ז:

פתחי תשובה

כיון דהממדה התאשונה היה על גוף זה ואין הילה"ר מתגרה מגוף זה לגוף אחר וכיון שנחחלף בגוף אחר היה על גוף זה ואין הילה"ר מתגרה מגוף זה (ד) והמגודג ליקון קפן. עי' בסוף אחר היה מדעה לנמני באר מים חיים סי' ש"ש" של מהג זה שאינו עפ"י הדין ובפרט מה שנהג זאין לוקחים לשמירה לא קטן ולא קטנה רק דאם הכלה שוככת אלל במה הכלה דוה אישור געור ע"ש" ביו ורשתו. עבה"ע בשם ט"ז דאם עבר וכנם כו'

ביותו יש כי כשם ה"ר יוסף): (ולין לחלק כזה כין כחור לחלמן. כן משמע מדצרי החום כיותה יש כו שכ וש"ם ועלמו מדצרי החום היכות מוש שכי ועלמות שם וש"ם ושלם ועלמות מי ושת יש הוא ויש ויש בי עלמות מי ושת א"ש שה בי ורא איש בי אתו. ת"ה והרא"ם מפרש היא מי הא כי וערא"ש שה בי ביאתו. ת"ה והרא"ש וש"ם דלא בהראב"ד ע"ש ושם: [ב] אפילו היא כי '. ערש"י שם ד"ה הלכה כי וכ"כ כל הפוסקים דאטלה מתני קאי והוביאו הרא"ש שם שמואל אסר כל התיא כו "ר ינאי ערק כו" והוכיחו כן מירושלמי והביאו הרא"ש שם שמואל אסר כל התיא כו "ר ינאי ערק כו" ודלא בהרמב"ם ועבב": [ב] ואפילו בדקה כו '. דוראי ראתה כמש"ש ס"ר ב' ראם איתא כו "שאני שמואל כו': [ד] ולא בו". ע"ל פי קצ"ו ס"א: היטב

(סי' קצ"ב פ"ז פ"ק ח') און להפרישם שלשה חדשים מפום סבחנה פבור זה כליל . ורחי

היא לחזור ולמנות הז' נקיים. אחר ד' ימים לשימושה משום

קנו

חידושי הגרשוני

(סימן קצ"ר בפ"ו ס"ק א') ד"ר, ומ"ש מיחו ו"ל שכן כתב הרא"ש שיש חילוק בין רם הראני לגדה וזיבה לא ביים אות חיבת כא דק כלל וכר דהיאך תעשה ז' נסיים כיות שעימי ייד ז' נקיים כיון שארגו דם שהיא רואה באותן הנקיים בועלין עליו ובו'. לא ידעתי מה קאמר אלא מעסה לאותן שנועלין על דם פוהר ולא פשרה ז' נקיים תוך ימי לידה כמה היא פהרתה ודו"ק:

כנסת הנדולה

ז"ל שסבית דברי סרתב"ד ז"ל כסרק ואלו מגלחין וחלק טליו וכסרק קשת דכתובות ולה ובפתק קמת דכתובות ונפלק מינו וניתום התכינה להי ונכלה התכינה לבו לחלק מינו וניתום התכינה לינו מבל המתבר המינו להי בשל המתבר מינו מינו בשל המתבר מינו מינו בשל המתבר מינו מתכינה להיקת משל לכל המתם המלב"ד ו"ל לכין שמטים המלב"ד ו"ל לכין שמטים ישמם כן משמם ומו ברכי משפט המלבות ולמו ברכי ביפוח מלשות המלשות ולמו ברכי ביפוח מלשות המלשות ישנה כין הנשים והוא כין האנשים ולפי דברי הנהומ תיימונים בשם ראבין זיל לריך ארבשה שוערים שנים אצלי ושנים אנלה והמעם שאתרו בנמרה דכתובות וכם' ושני מגלחין היא ישנה בין הנשים והוח בין התנשים ומיפום נשים תקנשים שנים ועוד נתרשם מל כמנהג שנוהגים שחק הכלה ישנה עם הכלה עים:

בית הלל

(מי' קצ"ר ש"ע מ"א) יולדרת אפילו לא ראתה דם ממאה נדה בין ילדה חי בין ילדה מת ואפילו נפל כו'. ע"ל בסימן שס"ט לענין כהן שחסור לשתחוח למת וכו' ונרחם דה"ם לנפל דסיינו כן חרבעים יום שנגמרם נורמש כדחי' בגמרח דפסחים בש"ק דף מ" מ"ח וה"ה כאן המפלח בן ארבעים ויום אחד חשב לוכר ולנקבם עי' ג"י בשם הגמרא ולפ"ו אם הפילה נמי ולר אחר מ"א יום גריכה האשה להמחון מ"א יום גוכר ום"א לנקבה אם ניכר שבית נקבר זוכ פשוע . זכן הורמי כלכה למעשם שלת מתמת דווקת ולד מעלית חיישיען לחומרת שלעו תכל נכפל לת זום חיים חיץ אלת נכפל לת זום חיים חיץ אלת כמו שכתכתי הוא עיקר וק"ל:

ברכי יוסף

בפעם חמרת לח מנח ולה לחמם שום דם וחמר שש שעות בדקה כמוך כחורין ופדקין ודחמם המוך לבוע. מעולם כרב נות ודדים בחשובי כ"י והיא לא נדססה דכיון שראשה כפש הכלה אפילו שלא של ידי בעלה ממחה משום פנרידי בענה פתחה משום הכפה? : וחרב מהר"ד ישושה יוין כספר! ש"ה שעני ישושה כ"י י"ד סימן כ" כמב של משובת הרב היוכר והספים שבות הרב היוכר והספים הכמ"ל והכיחור הכיב ש"ץ דכל חשם מהרש"ל הכיל חושת למשום הכב ש"ץ דכל משם משום מיים לה פנים ומשת בש"ב לה בשל משום מוששת למשור במיים המשל מיים משלחי במיים. אסילו היא קטנה והאריך בזם:

עצי לבונה

דם. אכל לא בגמר ביחם כמ"ש רמ"א ולריך למחות ע"ז ש"ם ועי' במ"י דמה שנוהגין לתכול בקערה ח' אחר בעילה הרחשונה דאסור לפרון גדרן של ראשונים כמ"ש בשו"ע דנוסג פנים בכל דיני נדם ע"ש: הדמים מלויים בהם ותוששים שמא יראו ולא ירגישו וחששה רחוקה היא דאפילו יראו ולא ירגישו מה בכך דם טמור הוא מן החורה עכ"ל עט"ו . ואמר שלפי טעם זה הוא חששה רחוקה אבל בד"מ כחב

בזה מעם שיש בו עיקר דס"ל כר"ח דכחבו הסמ"ג והג"מ (ושאר פוסקי') אנ"ג שכל הגאוני' מולקים עליו נהגו בצרפת להחמיר כר"ח לומר דימי ליד' אין שלין עכ"ל וא"כ לדידן שאין נוהגין בב' טביטת איכ פשוט שלריכה להמחין מלספור ז' נקיים עד חחר ארבעים יום לזכר ושמונים לנקבה ומזה נשתרבב המנהג ולכן אין למחות כלל ביד הנוהגים להחמיר כדעת ר"ת ואע"ג דממעם זה של שתי מבילית אין מילוק בין הוא מוךפ' או אח"כ דלטול' היא בנדתה עד שתהיה במים אפשר דאותן שנהגו מנהג זה להחמיר כאו דברי ר"ת חוך עיקר ימי לידתה דסיינו תוך מ' לזכר ופ' לנקבם אכל לא אח"ב עכ"ל ד"מ וכ"ב סרב בחשובה סימן ל"ד בטבלה ט"ש וכן כחב הב"ח (אלא שכחב נלפט"ד טי

קצד (א) ואם שלמו ז' נקיים בתוך י"ד לנקבה כו'. פירום קצד א יש מקומות שנוהגין כו'. מפני שמול כ"כ קרוב ללידת' ולא ראתם אח"ב עד כלות י"ד לנקיבה דאילו ראתה הרי לריכה לישב ז' נקיים מחדש מחמת אותה ראיה מכח חומרא דר' זירא שהחמירו בטח ישראל על ענמן אפילו רואות עיפח דם כחרדל יושבות ז' נקיים

ואין לומר דברים כום לא החמירו על עלמן כיון שחינו דם נדות ולח זיבות זה אינו דהא כתבו הפוסקים דהייט הטור בשם הרמב"ן וב"י בשם שאר פוסקים שאין בועלין על דם טוהר מכח חומרא דרבי זירא והא כתם הוה אפילו דם עוהר וכ"ע שאיטו ראוי לכדה ולזיבה כמ"ש כרמב"ם פרק ז' וחפ"ם נהגו בו *איסור משום חומרא זאת ק"ו לדם* פמא שהיא רואה בשבוע שני של נקיבה דאע"פ דשטע ראשונה היה בנקיות ועלו למנין ז' נקיים כלריכי' לה מחמח טומחת לידה מכל מחום לריכה אח"ב שנית מחמת ראיה השנים ולא תהא עדיפא מדם טובר . וא"ל ממ"ש הטור ואפילו ילדה נקבה ולא ראתה בז' נקיים הראשונים ועלו

לה לספירת זיבה וראתה בז' ימים

קצד דיני יולדת ומפלת . ובו יד סעיפים: אי יולרת [א] אפילו לא ראתה דם ממאה כנדה [ב] בין ילדה חי בין ילדה מת ואפילו נפל וכמה הם ימי פומאתה [ג] י עכשיו בזמן הזה כל היולדות חשובות יולרות כזוב וצריכות לספור שבעה נקיים נמצאת אומך שיולדת זכר יושבת ז' ללידה וז' לנקיי' לזיבה והיולדת נקבה יושבת שבועים ללידה וז' נקיים לזיבה (ד) יכוי לידה שהם ז' לזכר וי"ר לנקבה אם לא ראתה בהן עולים לספירת זיבתה (א) [ה] יואם (h) שלמו ז' נקיים בתוך י"ד לנקבה הרי זו אסורה (ב) עד (י) ליל מ"ו [ו] יואם מבלה קורם לכן לא עלתה לה מבילה:

דגרה [1] ולאחר ז' לזכר וי"ד לנקבה מוחרת לבעלה מיד מאחר שססרה ז' נקיים ולא חזרה וראתה (ג) מיהו א יש מקומות (ג) (א) שנוהגין שאין טובלין חוך מ' לזכר ושמונים לנקבה (כית יוסף בשם מהרי"ק שהביא החניא ובאגודה פרק ע"פ ובמהרי"ל) [א] ואין להחיר במקום שנהגו

םשניים אינה סוחרת וטובלת לאחר י"ד אפי' לא פסקה עכ"ל הא מיירי - ואולי לא ראה דברי הרב בד"מ ובחשובות) וכאב טוד טעם שהמחמירין

מדכחב ולא פסקה השנית דאפילו פסקה מ"מ הא זריכה לישב ז' נקיים מכח הראיה של שבוע השני וכ"ב ב"י אלא שמו"ח ז"ל כתב דחומרא דר" זירא אינה שייכה אלא בדם הראוי לנדות ולזיבה אבל בדם של שבוע שני של יולדת נקבה לא שייכה תומרא דר' זרא ומ"ה כחב דאף לאותן שאינן בועלין על דם טובר שייך הדין שכחב הטור והרא"ש דמה שהיא רואה בשבוט שני של נקבה אינה סותרת ומועיל לה לעבול אחר השבוע השני של יולדת אט"פ שראתה בשבוע השני כיון שלא ראחה בשבוע הראשונה ודברי תימה כם דאם מועלת חומרא דר' זירא לדם טוסר שהוא אינו שייך לנדות וזיבות ויותר מזה דטהור לגמרי הוא עם כל זה אסור לבעול בדם טוהר מכ"ש לדם של שבוע השני שדם טמא הוא שלריך ז' נקיים חתריו ") ומ"ם מו"ח ז"ל שכ"כ הרח"ש שיש חילוק בין דם הרחוי לנדה וזיבה לח דק כלל שם דשם כחב הרח"ש חילוק זה על דבר חתר וא"ל להאריך בזה למעיין שם בסוף הפרק בנות כוחים אלא דעיקר החילוק הוא במקום שטהגים היתר לבעול על דם עוהר אין שייך חומרא דר' זירא אפינו במה שראחה בשבוע השני דסיאך תעשה ז' נקיים כיון שאותו דם שהיא רואה באוחן הנקיים בועלין עליו אבל במקום שאין טועלין על דם טוהר ברור כשמש שלריכה ז' נקיים על מה שרואה בשבוע השני כמ"ש ב"י ודברי הש"ע כאן אמורים בלא ראתה בשבוע שני אחר שישבה ז' נקיים וכן הוא נכון וברור: (ב) עד ליל פ"ז כו' . בטור כחוב ולריכה לפרוש מבעלה ליל פ"א והיא מימרא בגמרא ויש בה מחלוקת דבה"ג מפרש הטעם משום דנפקא אז מימי טומר לימי טומאה ה"ל כשעת וסחה אבל שאר הפוסקים שהביא ב"י ס"ל לכולהו הטעם דמחוך שהורגלה לשמש כל ימי טוהר ואפילו תראה חיישינן שמא גם עתה תראה ולאו אדעתה לכן יודיענה בעלה שהוא פורש ממנה ליל זו בשביל שכלי ימי טוהר שלה עכ"ל ולפי טעם זה של שאר הפוסקים אין איסור זה אלא במקום שבועלין על דם טוהר אבל לדידן שאין בועלין על דם טוהר כנזכר בסמוך אין איסור בליל מ"א ופ"א משח"כ לפי בעס"ג אין חילוק זו ואפילו לדידן שאין בועלין על דם טובר לריך לפרוש ליל מ"א וכיון שרוב פוסקים ס"ל הטעם משום גזירה שזכרט א"ל לפרוש בליל פ"א ומשום הכי לא הביאו כאן בש"ע וליח מאן דחש לה: (ג) סיהו יש סקוסות שנוהגים בו' . מנסג זה מציע לו שהרמב"ם קרא עליו תגר ואמר שיש איסור לנהוג כן ונמשך לזד מינות כמו שהעחיק ב"י גם שאר דעות שמקיימין אותו ומלינו לו שני טטמים למקיימין אותו. האחד מלד שראו להחמיר באיסור נדם בימים ההם שדמים מטיים באשה במ"ש ב"י בשם הריב"ש שלמד זכות על מנהג זה עוד מציט לספר האגודה פרק ע"פ וז"ל נ"ל דמשום הכי רגילים נשים יולדות להמחין כי יראות פן ישכתו העונה דארבעים לזכר

רגור" א המנא דבות כותים ותלפידיו אטרו כמתו ומר ר"צ גאון וכל בני הישיבה גחלקו עליו כו' המנא אין מבחינות בין שופי לקושי מפק ברת היא כו' ועד הא אר"ו בנות ישראל כו' ביון דר"ו מחמא קאמר אימא למימר דיולדות נפי החשירו כו' וכ"פ ר"י בי יקר כו' מתמא קאמר אפי' ביולדת וכן האלפסי כו' דר"ו אפי' בימי מוהר כו' ע"ש (ע"כ): [ד] ימי ליידה כו'. עתוס' ל"ז א' ד"ח אביי כו' ורב סעדיה כו' וכ"פ כל הגאונים וכל המומקים דלא בר"ת: [ד] ואם כו'. כמ"ש בכתוב: [ד] ואם מבלה כו'. ע" בפטחים צ' ב' (תקנול יכול כו' מהל בנדתה כל שכנה ויולדת לתקם לנדס): [ז] ולאחר כו' מיתו בו'. עש"ז וש"ד.

פתחי תשובה

בעי והמקיל בדבר חלילה להם עליו שום עולש וחין בזה בדורוחיט משום פורץ גדר וכן כחב בחשו' רמ"א סימן ל"ד דנהגו להקל במדינות אלו ביולדם שמובלת

קצד [N] אפילו כו' . גדת פ"ב כ' כרוחות י' א' בלידה יבשתא וש"ם ומפודש
בסתוג: [ב] בין כו' האפילו כו' . פתני ל' א' וש"ם ובת"כ וכר לרבות את
המת א"ל אלא בן פ' בן ח' בן ז' בן ו' בן ה' פנין ח"ל וילדה כל שתלד כו' : [ג] עכשיו
במת א"ל אלא בן פ' בן ח' בן ז' בן ה' שבת כו' וש"ם ממש"ש פ"ו א' מאי אריא כו' וא"א
בות"ו כו' . תום' ל"ו א' דה שבת כו' וש"ם ממש"ש פ"ו א' מאי אריא כו' וא"א לפתיחת הקבר כלא דם כמ⁶" למשת האק"? דקישוי שהור בולד נמני חששו שמא תראה לפתיחת הקבר כלא דם כמ⁶" למשת האק"? דקישוי שהור בולד נמני חששו שמא תראה בשיפוי משהו ועשאותו לכל יולדת יולדות בזוב: (ליקוש) עכשיו בות"ו כו'. ז"ל מרדכי פי' אל"ו תשובת הנאונים ושלשאלתם אשה שילדה בקושי ולא בשופי וראתה דם אם צריכהז' נקיים או לא דבר זה-מהלוקת נאונים פר ר"י נאון חיה אומר שא"צ ז' נקיים

במקום שנוהגין לבעול על דם טוהר מחרי טעמי כמו שאמר ב"י האחד

באר הימב

כתב הפ"ז מנחחי בשם מהר"ל מפרחג דחש"ג דהשחח נהוג עלמח דהנדה מחחלת למנות מיום הששי כמבוחר סימן קל"ו מ"מ במחחלת למנוח חחר ביחה רחשונה של בחולים מחחלת למנוח מיום הי וכן חורה להלכה למעשה וע"ל סימן קל"ו סי"ח מ"ם מזה עכ"ל :

מצד (מ) שלטו . פירש הפ"ז דהיינו שלא ראחה אח"כ עד כלות י"ד לנקבה לחילו ראתה הרי נריכה לישב ז' נקיים מחדש מחמת חותה ראיה דבמקום שאין בועלין על דם טוהר לריכה ז' נקיים על מה שרואה בשבוע שני אלא ל"ל דדברי הש"ע כאן אמורים בלא ראמה בשבוע שני אחר שישבה ז' נקיים וכן הוא נכון וברור עכ"ל: (ב) ליל . במור כחב וזריכה לפרוש מבעלה ליל מ"א לזכר וליל פ"א לנקבה וכ' הע"ז וכיון שרוב הפוסקים ס"ל דהטעם מחוך שהורגל' לפתם עד עתה אפילו תראה חיישינן שמא גם עתה תראה ולאו אדעתה לפ"ז לדידן שאין בועלין על דם מוהר א"ל לפרוש בליל מ"א ופ"א ומש"ה לא הביאו כאן בש"ע ולית מאן דחש לה: (ג) שבוהגין. כתב הכ"ח מי שעובר על המנהג להקל חוך מ' לזכר ום' לנקבה הרי זה פורן גדר ישכנו נחש והשיג עליו המ"ז וכחב שהרמב"ם קרא חגר על מנהג זה ואמר שיש איסור לנהוג כן ונמשך לנד מינות והסכימו עמו כל גדולי הסוראה ואני ראיתי בקהלות קדושות מעשים בכל יום בנשים הרכה כמעט רובן שמקילין בדבר ואינן ממחינין עד פ' לנקבה ובאם מפלח ופל אין שום א' שחמחין פ' יום וחלילה להענישם על זה גם מעיד אני שראיחי גדול א' שנוה לאשחו שהעבול חוך פ' לנקבה ע"כ אומר אני כרחמוא לבא

תשלמים

וז"ל ואט"פ דהשתא נסוג פלמא דהנדה מתחלת למנות מיום ו' לשימושה מ"מ אחר דם בחולים מחחלת למנוח מיום ם' עכ"ל (ואם נבעלה במולאי שבח מחחלה לספור ז' נקיים מיום פ' ואם נבעלה ביום א' בין השמשוה חמנה מיום ו' כיכ ממ"ז סימן קל"ו סעיף כ' ע"ש) ואפשר שמזה נחפשט להם פה המנהג גם כן בקולא זו לאכול בפעם ראשון מקערה א' אכל באמח הוא נגד משמעות ל' סב"י

והש"ע והמחמיר חע"ב: כל החמיר . אנ"ג זכן סדין ככל קצד [6] ואין לדתיר במקום שנהגו להתמיר . אנ"ג זכן סדין ככל

במעם כדלעיל ר"ם קצ"ב גבי דם חימוד י"ל משום דכחן חוי כמו ספק ספיקח ספח שמח לח רחחם וחת"ל רחחם שמח דם בחולים הוח לכך לריכין לבקש טעם וחששת נדולה להחמיר דשמת חיפה ש"ז משח"כ לעיל ועם"ר והע"ז מ"ש בזה ונוסג עמה בכל דיני כדה וז"ל הב"י ואסור לפרון גדרן של ראשונים ולהקל בו אפילו כחום השערה ומי שעושה כן הרי הוא פורן נדר וישכט נחש אכן ראיתי נוהגין שנוחנים להם לאכול יחד בקערה א' אחר בעילת מצוה ולא ידעתי מאין בא להם מנסג זה . גם ספ"ז כחב בשם מהר"ל מפראג לד קולא לסלכה למעשה

ל") וכ' הרמ"ה כתשו' סימן ל"ד נהגו להקל כמדיטת הלו כיולדות שטכלו קודם מ' לזכר

ולו' כפרט שכתבו כמה גדולים ע"ו שקחוב הוא למנהג הלדוקים וע' ברמב"ם בפי"א

בס"ו וכרבי יהודה במשנה שם

סוברים כדעת בה"ג כו' ע"ם: ב אינה חוששת לולד. בין כוח זכר תו ושמונים לנקיבה עכ"ל . ר"ל דהח יש חיסור בליל מ"ח לזכר וליל פ"ח לנקיבה כמו שהעתקתי ריש סי' זה משום הכי החמירו כל ימי טוסר ואי משום טעם זה לא איריא כלל דהא נתבאר שם דא"ל לדידו לפרוש אוחם העונה כל עיקר ומי שאומר שלריך לפרוש מעת הכיא לדידן הוא

דעת יחיד ולא קיימא לן כווחים כלל: עוד ראיתי בד"מ שכתב טעם להמנהג משום שכתבו הפוסקים הביאם כ"י דהיינו הגה' מיימון והמרדכי דר"ח פסק כאביי דסבירא ליה דימי לידה שאין האשה רואה בהם אין עולין לחשבון ז' נקיים שלריכ' למנוח מפני שכל אשה יולדת בזוב ומקרי ימי לידה עד שעה שתטבול דוקח תחלה ע"כ לריכם כל יולדת לר"ת ב' טבילות האחת אחר שבעה לזכר וי"ד לנקבה שחז אחר הטבילה כלו ימי לידה ותתחיל למנות ז' נקיים ותטבול שנית ועל כן נהגו הנשים להמחין עד שיכלו ימי הלידה דהיינו מ' לוכר ושמנים לנקיבה . גם מו"ח ז"ל הביא טעם זה והנך רואה שאין טעם זה לשבח כל עיקר חדא דלא קי"ל כר"ת שפסק כאביי כמו שהביא המרדכי שכל

להחמיר (ריב"ש) אבל במקום שאין מנהג אין להחמיר כלל רק מיד שלא ראתה דם אחר ז' לזכר וי"ד לנקבם וססרה ז' נקיים מוחרת לבעלה (מ"ה סימן רנ"ה) [ח] (°) אבל אם חזרה (ב) וראחה אפילו מסח דם כחרדל ממאה [ט] אע"ג דמדאורייחא דם טהור הוא כבר פשט המנהג בכל

ישראל שאין בועלין על דם מהור (ב"י ואגור ומור וסוסקים בשם הגאונים) ודינו כשאר דם לכל דבר :

ב (י) י המפלת (ג) בתוך מ׳ ב (ג) אינה חוששת (ז) (ד) לולד (יא) י אבל חוששת משום נדה אפירו לא ראתה:

הגה מסני שא"א (ד) לסתיחת הקבר בלה דם [יב] ונפקא מינה דמיד לאחר שספרה ז' נקיים מוחרת ואינה חוששת לולד (ד"ע):

ג [יג] יי המפלת (ה) כמין בהמה חיה ועוף או כמין דגים וחגבים ושקצים ורמשים וכל צורות ולד יי או שפיר או שליא או יחתיכה שקרעוה (ו) ויש בה עצם "י עכשיו שאין אנו בקיאין בצורות ג [יד] חוששת לולד ואם כלו ז' נקיים בתוך י"ד יום אם מבלה קודם ליל מ"ו ד (ו) לא עלתה לה (ה) מבילה:

ד יב ילדה ולד חי ואח"ב הפילה שליא אינה חוששת לולד אחר אלא תולה אותה בולד שילרה כבר ה [3] עד (ו) כ"ג יום [מו] " אבל אם הפילה גפל תחילה אין תולין בו השליא שהפילה אחר כך וחוששת לשליא ליתן לה ימי מומאה של נקבה :

וש"ך: [ה] אכל אם כר. כ' חרי"ף והרמב"ן דלא חלקו כו' ורשב"א כ' דשמא תוציא
ראשו חוץ לפרוודור ויבא הרבר לכלל פעות: [מ] אע"ג כו'. כמ"ש בת"כ על דטי פודה
אע"פ שרואה ובמתני ונמ' במקומות הרבה: [ר] המפלת כר'. ע"ש בגם' חכמים היינו
ת"ק כו': [יא] אכל חוששת כר'. אפילו לנפל כר' יהודה וכר' יהושע שם כ"א דרבא
שם ט"ו (ה') מ"ל כוותייהו אע"ג דרבא בכריתות י' א' אמר דאפשר כר' היינו לפרושי
מילתא דרבן. הרא"ש ורשב"א: [רב] ונ"ם כר'. ר"ל כוח"ו ראין כעלין על ד"ם ועור

פתחי תשובה

להמחין ע"ש: (ב) וראתה - ע" בחשובת נו"ב תניינית חי"ד סוף ס" ל"ו שכתב דחם בחמנם משמיש חמים מתכה לה בחמנם במתכ בחם ב" ל" שכתב בחם משמיש חמים למכום בחבר הי וחף שכבר בהפשט המנהג שחין נועלין על דם מוהר אין לך בו חלא חירושו שלא יבטול אחר שראתם חבל אותם ביאם רשאי לגמור כדרכו וק"ו הוא מדם בחולים ע"ש וע" בנ"ל מ"ש בזה . וע" בש"מ ששובה מאהבם ח"א סי ס"א שנסתפק אם יש להם לבכך על הטבילה שעל דם טומר כיון שאינו

תשוכה מחהכם חיית סיי ס"ח שפסתק חם יש נהם נכרך עו הטבינה שעו דם פוהר כיון סיינו האל מוכהא כמו דאחריון בסוכה דאין מכרכין על ערכה ריון שאינו רק מרה, נכיאים וחדכרי הרמ"א שכתב ודינו כשאר דם לכל דבר משמע דלכייך לברך על הטבילה וכתב שהיע ספיקחו הכת"א שכתב ודינו כשאר דם לכל דבר משמע דלכייך לכך על הטבילה בידיה ע"ש. [ושיין לפני רכו הגאון בעל נודע ביהודה ז'יל ושקיל וכרי צאין ולאו ורפיא בידיה ע"ש. [ושיין במשבת חתם סופר קצ"א שנשאל ג"כ על ענין זה והעלה דלפי מה דקי"ל לכרך על הלל ועל יו"ע כ' דגליות ובפרע על אכילת מרור ועל הדלקת כר ביו"ע כ' וביוה"ים א"כ יש לכרך ג"כ על מכילה של דה טובר דאים בחרי ולאון לך מעשה רב מוח ובעין ראש מאפיל ראאו כיום בידיל ממראה המתירו ע"ש שאפילו רואות שיפת דם כהדדל וכתבו תר"י בכרכו של הייל בידילת של החבר בידילו של המוחלה מורכי במרוב ומ"ש בדרג על היילות של החבר בידילות היום בדרג על היילות של החבר בידילות של החבר בידילות של החבר בידילות של החבר בידילות היום בדרג על היילות של החבר בידילות החבר בידילות בילות החבר בידילות היום בחבר בילות הוא החבר בידילות בילות החבר בידילות היום החבר בידילות היום בדרג על היילות היום ברכב על החבר בידילות הוא החבר בידילות בילות החבר בידילות היום ברכב על היום היום להחבר בידילות הוא הדבר בילות היום ברכב על היום החבר בידילות הוא החבר בידילות הוא החבר בידילות היום ברבר בילות הוא החבר בידילות הוא ברבר בילות הוא החבר בידילות הוא בידיל היום בידילות הוא בידילות הוא בידילות הוא בידילות הוא בידילות הוא בידילות הוא בידיל היום בידיל הוא בידילות הוא בידילות הוא בידיל היום בידילות הוא בידיל הוא בידיל הוא בידיל הוא בידיל בידיל בידיל בידיל בידיל בידיל הוא בידיל בידיל הוא בידיל בי

סמדדל וסדל דמראה טיהורה היא ואפילו הכי הממירו וע"ש ובלי ססק שברכו על שכילפס דלא לישתמיע שום פוסק לומר שלא יברכו אע"ב דמעשה רבה כי האי מנהגא זריך ברכה לכ"ע .

הגאונים בכלל ופרט פסקו כרבא דס"ל ימי לידה הנקיים עולין למספר ז' נקיים וכמ"ש הטור והש"ע סעיף זה ואם כן לית דמשנח בר"ח בדבר זה ותו דאם כן לא מתקנה כלום דכיון דלאביי דר"ת פוסק כוותיה דבהטבילה חליא מילתא א"ב אמ"פ שכלו 'ארבעים דוכר ושמנים דנקבה אכתי

בינו א בינו א : [יות] המפלת כו'. כמש"ש כ"ה א' מעולם לא דכו כו' ושם ב' שיננא כו' שאני שבואל כו' וכ"ש בדורות אלו ואלינ דרגים וחושורי אין בו ספק כלל כ' בח"ח משום דלא בקיאינן בצורות ויש כו' פ"ש: [יוד] חוששת כו' ואם כו'. ו"ל דנ"מ בכח"נ ברה"ג וכמש"ש כ"ב ב' בסחלוקת כו' : דבלא"ה א"א לפתיחת הקבר בלא דם אפילו בכה"ג וכמש"ש כ"ב ב' בסחלוקת כו' : [מו] אבל אם כו'. כ"ו ב' מאי א"ר בשליא א"ל חכי א"ר כו' ופ' הרמב"ם ורשכ"א

באר חימב

קודם ת' יום לזכר כו' וכתב עוד שח"ל לפרוש ליל מ"ח או פ"ח מפעם שכתבתי עכ"ל: (ד) לולד . דחינו נגמר בפחוח ממ' יום חבל חחר מ' יום יש לחום לולד. ש"ך. (ואם הפילה ליום מ' אין לחוש לולד כלל ועיין בת' עה"ג שאלה כ"ם שהוכיח שרתב"ם ורש"י ס"ל דחשביגן מ' יום מיום הטבילה וחין לזוז מדבריהם שאם היחם מעוברת לא היתה רואה דם אח"כ . אך אם שמשה עם בעלה ואת"כ מנאה כחם וטבלה אח"כ אין לסמוך לחשב מיום טבילחה כי כחמים הם דרבנו ואפשר שבא ושבנט וחול מון כמון מושב שיין הדבר לכיך חלמוד ש"ש ומיין במי ש"א שלה ש"א): (ה) שבילה. כמב הש"ך אלא לריכה ז' נקיים אחר ב"ל י"ד יום ומשמע דבמפלח ליכא מאן דמחמיר להלריכה ס"א יום ושבי לה בז' י"ד יום ומשמע דבמפלח ליכא מאן דמחמיר להלריכה ס"א יום ושבי לה בז' נקיים אחר י"ד יום ות"ת נראה דבעל נפש יחמיר לפרוש ממנה ליל מ"א וליל ם"ח משום ספק זכר חו נקבה עכ"ל ולפי מ"ש לעיל בשם המ"ז דבולד מעלי"

החתר וחיל וחיל דחת שום שומן וותר של היי בר מנייר וע"ש ובני מסק שכרו על שבילום דול מו נוכנין לכך בת ל" ולפי מ"ש לעיל במת היי מנות וותר של היי בר מל היי בר מו במת להיי בר מעשם כר בה יה היי מנהבת לירן בכר וחיל של היי בר מה בין מההבת להיי בר מעשם כר בה יי בה היי מנהבת לירן בכר וחיל של היי בר מה בין מההבת להיי בר מעשם כר בה יי בי של בל מעשם בר של הולק בין מההבת להיי בר מו בין מההבת להיי בר מה בין מההבת להיי בר מעשם בר מה מו בין מההבת להיי בר מה בין מההבת להיי בר מה בין מההבת להיי בר מה בין מההבת להיי בין מההבת להיי מו בין מההבת להיי מו בין מההבת להיי מו בין מהחבר מהיי בין מהוב בת בין מהיי בין מההבת להיי מו בין מהוב בת בין מהוב בת בין מחוד להיי מחוד להיי בין מחוד להיי מחוד להיי מחוד להיי מחוד להיי בין מחוד להיי מחוד להיי בין מחוד להיי בין

הדברים שנסט בו איסור אי אחה רשאי להחיר מ"מ אינטריך לאשמועינן הכא דלא מימא דהוה מנהג בסעות וגם רבים קראו חגר על המנהג וקראו מנהג שמוח וכמבותר בב"י לכך חיצטריך לחשמושיגן דחין להחיר ושיין בד"מ ובש"ך ובע"ז סשם סמנהג וסיים המ"ז והמיקל בדבר חלילה לחח עליו שום עונש דחנו רוחין שחין מנהג זה קבוע ואנו רואין בקהלות קדושות מעשה בכל יום בנשים הרבה כמעם רובן שתקילין בדבר ובאם מפלח נפל אין שום אחת שחתחין שמונים יום אלא מובלת כל זמן שתוכל שכ"ל וכן משמשות סרב שלה כתב גם כן מנהג זה בסמוך סעיף ג' אדין דמפוח וכ"כ סש"ך שם ס"ק ד' וז"ל ומשמע דבמפוח ליכא מאן דמחמיר לסצריך פ"ח יום וסגי לה בז' נקיים חחר י"ד יום עכ"ל והנה מ"ם להצריך י"ד יום לא ידעתי למה פסק בפשיטוח נגד דעת רוב הפוסקים "א נקיים אחר והש"ע בסעיף א' וג' דאף הי"ד ימים שלא ראהה בהם עולים לספירת הו' נקיים וכן הוא דעת הרב לאן בהנ"ה דמ"ם הרב וספרה ז' נקיים היינו חוך ז' לזכר מו י"ד לנקבה וכ"ב העם"ז וחף שדעת ר"ת כן הוח מ"ת בחוחן המקומות שאין מהגין להמחין מ' לזכר ופ' לנקבה אין חוששין לדעח ר"ח דאל"ב חלמרך ב' מבילם לדעתו וכתבואר בד"ת מדברי הש"ך עלמו בש"ק א' ול"ע וסיים עוד הש"ך ולענ"ד יחמיר לפרוש ממנם ליל מ"א וליל פ"א במפלח משום ססק זקר או נקבה ועיין במ"ז ס"ק ב' ליח מחן דחם לה: [2] אינה הוששת לולר אבל לאחר מ' חוששת לזכר ולנקבה וכן מבואר בש"ם פ' המפלח דהלכחא כחכמים דיצירת הזכר והנקבה לארבעים וכ"כ הטור אכן בשם הרמב"ם כחב דיצירת הזכר לארבעים מקבה לשממים וכרשב"ג ול"ל דשכת כן משום דבש"ב

נקבה זה וזה אינם נגמרים בפחות ממ' יום . טור וש"ם . 'אבל אחר מ' יום ים לחום לולד: ג חוששת לולד. ומעמחינן לה טומחם נקבה מספק: ד לא עלתה לה מבילה . אלא לריכה ז' נהיים אחר י"ד יום כדלעיל ס"ח ומשמע דבמפלח ליכח

מהא"ב וכי הרב שיו שהטוהגין להקל אין כזה משום פורן גדר: ר משנה שם דף ל' מ"א נכשם הר"א ובח"ה בכשם הר"א והרמב"א ובח"ה מאן דמחמיר להצריכה פ"א יום וסגי לה בז' נהיי אחר י"ד יום וכ"ל מדברי האחרונים ומ"מ נראה דבעל נפש יחמיר לפרוש ממנה ליל מ"א וליל פ"א משום ספק זכר או נקבה : ה עד ב"ג

דף כ"ל ע"ל וכרכי יהוסע בברייחל שם ע"ב דלי אסשר לפתיחת בקבר בלל דם: חשם בתקנה : פ מקנה שם דף כיד עיב ודף כיץ עית : י ברייחת משמיה דרכי בנימין שם דף כ"א ע"ל : יא טור והרשב"א בת"ה ול"כ הראב"ד בספרו נפם וש"ם בשמם יב מימרא דרבה בר בר חגם אמר רבי יוחנן וכו' שם דף כ"ז ע"א: יג מימרא דרב

יוסף וכו' משמיה דרב שם דף בית לחם יהודה

(מימן קצ"ר סעיף כ' בהג"ה) מפני שא"א לפתיחת הקבר בפפני שא א יפתיחת הקבר בלא דם . כתב כשו"ת נחלת שבעה סימן ש' האשה כיון שישבה על התשבר אע"פ שלא כלתה דם דקו"ל סמיחת הקבר כלתה דם דקו"ל סמיחת הקבר על המשבר וחיוםתיחת הקבר בלח דם ולריכה ו"נ ואחר חטהר לבעלה וה"ה שגם בשעה שהמילדת בודקת אומה שתחשוב אותה בדיקה כפתיחת הקבר לטמאה על בעלה עייכ שכך כשים מפולין שהוא מנהג ישראל. ולי נרחה בדין שני שהמילדות בודקות חין להחמיר חדת דלח מלינו בשום פוסק דין זה ועוד דפלוגתא כגמרא דשכת ד' קכ"ט מאימתי סתיחת הקכר תמר משתשב על המשבר אמר משעה שהדם שותת וחד חמר משעה שחכרותיה נושחין חותה וכיב השו"ע בח"ח סימן שיל וכתב שם הט"ז בס"ק ג' דהרי"ף סבר דהלך תרי סימנים דהיינו משבר ומכרומיה נושחין חומם משפני ותפרונים בשחק חומם אינו שישור מבורר לסמוך עליים אתר ירידת הדם וכן קי"ל כהרי"ף עכ"ל אףשתשתע כאן שאף יושכת על המשבר לא

גליון מהרש"א

(סימן קנ"ד ס"ז ס"ק ג') בד"ה שר ראיתי כו' אלא שפו"ח ז"ל כו' ולחפיל עונש סי' קצ"ו כטי שיצרו תקפו לבוא על אשתו תוך ט' לזכר במקום שנהגו איסור אין להענישו גם כתב דבמקום שנהגו לחחמיר גם בנפלים מכל מקום כלא היה ניכר אין מכל בקום בלא והיה בים היה לחומיר פ' יום עוד מספק ובת' ח"צ מימן ה' כתב הרבר ברור שהמפילות אין ממתינות אלא תיכף ומיד שתשהרנה מובלות לאחר ז' נקיים עיין שם שנתן כ' פעמים לשבת וא"צ להמתין מ' יום : (ש"ע סעיף כ') המפלת כתוך מ' למכילחה. (רש"י במתניתין ד"ל סע"א) משמע אף שתוא יותר מן ם' יום מהעת שכא בעלה עלי' קודם שראתה נדה ול (פ"י ח"ב מחל" א"ב) הפילה ביום מ"א מאחר התשפיש ה"ו ספק יולדת הי נ"ל לפרש דלא כרש" ראף דטעוברת בח' מסולסת דמים מכל מקום חיישינן באיפר כרת דלמא זה העיבור הית מן קודם שראתה אבל בת' עבה"ג מימן כ"א מפרש דתרמב"ם ר"ל התשמיש של אחר שראתה ומבלה: (ש"ך סק"ו) לא עלתה לה מבילה אלא כו'.כדלעיל פ"א ותיפח

נחלת צבי

(פי' קצ"ד פעיף א' בהג"ה) אבל אם חזרה וראתה כו'. שיין כפ"ת פק"ב מ"ש כשם משו' נו"ב דחס שימש שמה ביתי טובר וכלתוע תשמים אמרה לו נטמאתי מותר לגמור כיחתו כו' עד וק"ן כוח מדם בחולים ע"ם *) ולע"ד לח זכיתי להבין דבריו דהרי בגמי דנדה דף פים פריך חלח

דכריתוח דף י' מוקי רבח דהוח בתרח סחמח דברייתה כוותי' מכלל דהלכתם הכי (ועפ"ז ישבתי ע"ד הדרשה מה שמקשים החוספות בקידושין דף ל"ד ע"ל ד"ם נברי בשי חיי נשי לת בשי חיי וכו' והת דכתיב כי הית חייך דתשמע חשה נמי חייבת בח"ת מה"ע גברא בעי חיי ע"כ ואם אמרי' דילירת המקבה לשמונים לא סשם מידי דהת חיחת בש"ם ובמדרש דלכך חלה הכחוב החורה בנר ה' נשמח אדם אמר הקב"ה החורה נחנה לארבעים ונשמה נוצרת למ' אם אחה משמר את נרי שנחנה למ' חני משמר את נשמחך וח"ב הנקבה שילירתה לשמונים אינה חייבת בח"ח ממשם כי היא חייך וק"ל) וכן נראה מסוגיא דש"ם ריש סומה וחום' שם בהא דאמרינן מ' יום קודם יצירא סולד בה קול יוצא בח סלוני לסלוני וכחבו סום' שם קודם יצירת הזכר כו' משמע דוקה קודם יצירת הזכר מכריזין מדקהמר מ' יום קודם משא"ל בנקבה דילירתה לשמונים ומשמע דמיד באותה שעה שמזריע הבת קול יוצא וכ"כ הפרישה בס"ק י"ד אך שכחב להיסך וז"ל דהסוגיא זו דסומה משמע להדיח דבת' יום נגמר אסילו הנקבה דחי לפ' הל"ל פ' יום קודם יצירת הולד וא"ל דעיקר ההכרזה הוא על הזכר דו"א וכו' וא"א לומר שמכריזין בן סלוני בשעח יצירחו לבת פלוני שעדיין לא כזרע ונולר וק"ל עכ"ל בודאי נחעלם ממנו דברי ההוספות אלו דמבוארים להיפך ע"ש וכן מוכח שם להדיא בש"ם דאוכר קחי וכדקחמר שם שדה פלוני לפלוני וק"ל ועיין בב"י שכחב שהרמב"ן ג"כ פסק כהחכמים ושסופר מוסעה אסעיה לסור שכחב בשמו להיסך ובב"ח כחב של"ל הרמב"ם במקום רמב"ן ובאמח גם הרמב"ם ססק כחכמים וכמ"ש ג"כ הב"י: [ג] ער ב"ג יום . דסיינו בלא אוחו יום של יליאה השליא . ב"י : ימי לידה קריכן כמבואר במרדבי דכתב כל זמן שלא טבלה ומה לי תוך יום בלא יליאת השליא דהיינו כ"ד יום עם יליאת השליא.ב"י והאחרונים: ן אין תולין אותה בולד. זכר שתלד אח"כ: ז אינה חוששת לולד בו'. ולדידן שחין חנו בקיחים לעולם נוחנים לה ימי טומחם של נקבה רק שכתב שטעם זה מועיל ליישב למקום המחמיר חלא שמו"ח ז"ל כתב כדלעיל ס"ג וכ"כ העמ"ו: דו שומאה של נקבה . מספק: מ אינה טמאה לידה כו'. כלומר מדחורייתה

אינה טמאה לידה אבל מדרבנן טמאה

לידם בילא אבר אחד והחזירו כדלקמן סי"א וטמאה ג"ב נדה אפי' מדאוריי

דאי אפשר לפתיחת הקבר בלא דם

וכ"כ העמ"ז וכן משמע בפוסקים:

י משתצא פרחתו כו'. סיינו

לפמ"ש בכ"מ ובב"ה דרוב פדחתו

ברמב"ם ט"ם כוא אבל בב"י יישב

דבריו וכן הטור כ' רוב פדחחו משמע

דשבירא ליה דפדחתו שבמשנה הייטו

רוב פדחחו וע"ל סי' י"ד ס"ק ח":

יא הוציא חעובר כו". לשון הסור

סוליא ידו או רגלו והחזירו הרי זו

טמאה לידה ואין נוחכין לה ימי

טוסר עד שיולד:

. מיד היא בנדתה כו'

נדה יש לה כדאיחא בפוסקי' ומביאם

כ"י: ב אפי' בדברים . חס מרגילין

לערוה לא ידבר בהן עמה עכ"ל טור:

ג ולא יושיט מידו כו'. אפילו כדכר

כלומר אף בימי לבונה כל דין

ד יי יצאה השליא תחילה ואין תולין אותה (י) בולד שתלד אחר כך אפילו הוא בן קיימא ורוששת לשליא ליתן לה ימי מומאה של נקבה: ן יצאה מקצת שליא ביום ראשון ולא נגמרה יציאתה עד יום כ' חוששת מיום ראשון אבל אינה מונה אלא מיום שני:

ז יי המפלת דמות בהמה חיה ועוף ושליא קשורה בה ז אינה חוששת לולד אחר ואם אינה קשורה בה חוששת לולד (מ) אחר [מו] ואף על פי שהולד תנרמה זכר חוששין ליתן לה ימי ח פומאה של נקבה בשביל השליא:

ד היולדת מוממום או אגדרוגינום נותנין לה ימי 🥂 מומאה של נקבה:

ם יי הרגישה שהפילה ואינה יודעת מה יי אפילו לא היתה בחזקת מעוברת הרי זו ממאה לידה וחוששת שמא נקבה היתה:

י נחתך הולד במעיה ויצא אבר אבר בין שיצא על סדר האברים כגון שיצא הרגל ואחריה השוק וארריה הירך בין שיצא שלא על הסדר מ [יי] אינה ממאה לירה [7] עד שיצא (9) (ח) רובו יי ואם יצא ראשו כולו כאחד הרי זה כרובו

ואם לא נתחתך ויצא כדרכו י יי משתצא (י) פדחתו היו כילוד אף על פי שנחתך אח"כ ולא סוף דבר שיצא לחוץ ממש "אלא אפילו משיצא חוץ לפרוזדור יא יא פי הוציא העובר [ק] את ידו והחזירה אמו (ק) ממאה לידה: יה היתה מקשה לילד (^{מ)} ושמעה קולו של ולד חשוב כילוד שאי אפשר שלא

הוציא ראשו חוץ לפרוזרור: יג י היולדת תאומים ושהה ולד אחר חבירו כגון האחר קודם שקיעת החמה והאחר אחר שקיעת החמה משיצא הראשון ממאה לידה ומונין ימי מומאה משיצא האחרון ואם הראשון ניכר שהוא זכר והשני ניכר שהוא נקבה או שאינו ניכר שני זה

אם הוא זכר או נקבה מונה משיצא השני ימי מומאה לנקבה: יד ייוצא דופן [יח] יי אם לא יצא דם אלא דרך דופן אמו מהורה מלידה ומנדה כצה דברים האסורין בזמן גדותה . יבי י"י סעיפים :

אי הייב אדם לפרוש מאשתו בימי מומאתה עד שתספור ותמבול (א) (מסילו שיסס זמן ארוך ולא פכלה א חמיד היא בנדחה פד (א) שחפכול (כ"י בשם פוסקים) [ב] (א) ב ולא ישרורם ולא

פתחי תשובה

שבעה נקיום והכ' שיהיו לה י"ד יום מיום לנדתה ואחד בלא אידך לא סבי אבל כא פשום

יכל ראש עמה ב (הפילו נדברים) (פור ונ"י נשם רשב"ה מחבות דר"ן) שמא ירגיל לעבירה [1] (ה) י אבל מוחר להתייחד עמה [ד] דכיון שבא עליה פעם א' תו לא הקיף יצריה (ל' שמו)

ב [ה] (ב) י לא יגע בה אפילו באצבע קמנה ג [ו] י ולא (י) יושים מידו לידה שום דבר (ג) ולא יקבלנו מידה שמא

ואל אשה בנדת מומאתה לא תקרב יכול יחבקנה וינשקנה וירב" עמה דברים במלים ת"ל לא הקרב כו': [ג] אבל כו'. פ"ק דכתובות (ו') ומ"ד דמנחדרון (ל"! ל") ופ"ד דמנחדרון (ל"! ל") ופ"ד דמנחדרון (כ"ג כ') ופ"ק דמומה (ו' ל") : [ד] דכיון שבא כו'. כתובות שם: [ד] לא יגע כו'. פ"ק דשבת (י"ג כ') ה"ר כו': [ד] ולא יושים כו'. שתחס' דשבה שם

ילאפוקי נפל דלא כפירש"י שם: [מון] ואת"פ כו' . רש"י שם ד"ח חומר כו' : [ון איגה ממאה כו' . עש"ך וענמ' כ"ח א' ונ' בת"ח דו"ה לכל אבר: [ון אם לא ט' . כר' יודנן מ"א ב' :

יודנן מ"א ב' : [א] ואפילו כו' . עבח"ל מ"ק א' : [ב] ולא ישחוק כו' . באבות דו"נ הה"א

שמנים או אחר שמנים גם רמ"א עלמו בד"מ כתב שאין טעם זה עיקר

ואין להחמיר כלל במתום שלא נהגו כבר להחמיר וכן דבריו כאן בש"ע

והפריז על המדה ואמר שעל מנהג זה

פורן גדר ישכנו נחש ולח ידעתי מי

הכניםו לכך לחזק חותו המנהג

ולהמיל עונש ח"ו כיון שהרמב"ם ראה

המנהג וכחב לבטלו והמגיד משנה

והמרדכי וב"י ומהרי"ק הסכימו לזה

גם הריב"ם רק שכחב שיש קנח ללמוד

זכות לקיימו אבל להטיל עונש על

העובר 'לא עלה על דעת שום ראשון

ואחרון ואנו רואין בקהלות קדושות

מעשים בכל יום בנשים הרבה כמעע

רובן שמקילין בדבר ואינם ממתינים

עד שמנים לנקבה ובאם מפלח נפל אין

שום אחת שתמחין שמונים יום אלא

טובלת כל זמן שתוכל וחלילה להענישם

על זה גם מעיד אני שראיתי גדול א'

שלוה לאשתו שתטבול תוך שמנים

לנקבה ואמר לי הטעם כיון שהחומרא

הוא בשביל פרישות ליל מ"א כמו

שזכרתי בשם הלגודה אמר שיודע

בעלמו להזהר לפרוש אותה עונה וכבר

נחבאר שאין אנו לריכין ליזכר כלל

בעוכות שמונים יום על כן אומר אני

רחמנא לבא בעי וכל הרולה להחמיר

בזה וכווכתו לשמים יש לו לסמוך על

קצת כאחרונים שכתבו לקיים אותו

במנהג אבל המקיל בדבר חלילה לחת

עליו שום עונש ואין בזה בדורותינו

משום פורן נדר דאנו רואין שאין

מנהג זה קבוע לגמרי מוסכם בין הכל

במהומותינו ובודחי רמ"ח לח נחכוין

אלא במקום שהוא מוסכם בין כולם

להחמיר בדבר כן נראה לע"ד . אחרי

כתבי זאת נדפסו תשובות רמ"א

וכתוב שם סימן ל"ד דנהגו להחל

במדינות אלו ביולדות שעובלות קודם הרבעים יום לזכר כו' וכתב עוד שחין

מדיך נפרוש ליל מ"א או פ"א מטעם

בזכרתי:

באר הימב

דהייט כ"ד יום עם יציחת השלית . ב"י והאחרונים : (ז) בולד . סי' ולד זכר.

דהייט כ"ד יום עם יליתם השלית. ב"ד והישב

"דהייט כ"ד יום עם יליתם השלית. ב"ד והתחובר ולו בולד מין ולד זפר.

"דהייט כ"ד יום עם יליתם השלית. ב"ד והתחובר ולו החידור מולה מחובר ולו המחידור ולו השליח ומתחלה של פקבה: (מ) רובו. הייט מדלוריית אל מדרכבן מתחלה לירד אל מתחת במל בשם מותח התלח של פקבה: (מ) רובו. הייט מדלוריית אל מדרכבן מתחלה לירד אל מתחת במל במדר ולו המחידור ולו מתחלה ל"ל במדר אל מתחת במל במדר ולו המחידור ולו במל מדרכבן מתחלה לירד אל מתחת במל במדר ולו המחידור ולו במל מדרכבן מתחלה לירד אל מתחת במל במדר ולו הייט מדלוריית אל מול מדרכבן מתחלה לירד אל מתחת במל במדר ולו המחידור ולו במל מדרכבן מתחלה לירד אל מתחת במל במדר ולו המחידור ולו מתחת במל במדר ולו מתחת במדר במל מתחת במל מתחת במל במדר ולו מתחת במל מתחת במתחת במ

השלמים תורת

קצה [6] אבל מותר להתייחד עמה . ודוקה הם הינה נהפרח שליו רק [7] עד שיצא רובו . ומכוחר מדכרי הפוסקים דהיינו מדחורייחה הכל משום נדה דים היתר לחסורה וחין יצרה מקפו כ"כ משח"כ חם זינח מדרבנן ממחה לידה: [ה] את ידו . לאו דוקא ה"ה אבר אחר:

נהלת צבי מפחם לא יגמור ביאתו ומסני אם כן לכן נוקפו ופורש ש"ש אם כן מכואר דלא אמרינן בוה אין לך כו אלא חידושו רק דמסמבר דכיון דמחמרינן לחבכו בדם במור אף. באותה ביאה הוא כדה גמור לענין, שפרוש עיד אלא דשם

כ"ו ע"ל: יד שם דף כ"ו ע"ל: מו מימרת דשולו למת רבי לועור ב"ק דף י"ל ע"ל וכפירוש רש"י דמיים רחשון ממלם (ידם וליט שום י"ד יום אלא מיום שני דשמא לא יצא רובו אלא ביום שני: מו ברייתה כדם דף כ"ו: יו משנה שם דף כ"ח ע"ב:
יו משנה שם דף כ"ח ע"ה:
יו משנה שם דף כ"ח ע"ה:
יש אוקימחא דנמ' שם: כ ל'
כרמכ"ם בפ"י מהל' אינ ממשנה שם דף כית מית: כא כרכי יותק שם דף כיש פיב: כב שם נמשנה וכנריים' מצא חמו משמים דר' יהושע : מעוכדה דסכוה דחחה לקמיה דרבה נדה דף מ"ב ע"ב: כד מימרה דרב הונה שם דף כ"ח ע"ח: כה היינו סכיח שובדה שליינתי לעיל: והכשכיה כו קול ממשנה דכריתות דף ח' ע"ב: בו משנה כדם דף וכת"ק: בת מימרת יותגן לד"ס ותפרע ב רמכ"ם שם נפרק כ"ח: נ מסקנת הגמ' בכתוכות דף ד

באר הגולה

מקרי שמיחם הקבר י"ל דווקא באיסור שבח שהוא לחומר'אכל לבפלה י"ל אסילו, חד מנהון אבל מ"מ בנמרא אמרו בסחם להחיר ביושבת על המשכר אכל

(מימן קצ"ה פעיף ב' בתנ"ח) וכן על ידי, וריקה מירו לידה ובר. מכפנ"ן בתשונותיו ח"ג סימן נית שרי לוכוק מידו לידם מיש וגם הכל מכריק"ש דרך שתוק: יש נוהגים שחם יתן פוחן יש המכל וכולה וכולה ליתנו לה זורק החסן למעלה וברדתו היא תקבלנו ויש מי שכתב דשרי וכן נרחה לי

גליון מהרש"א דוה נגד הנחת ש"ע פ"א ומצאתי שתמה כן כס' מנה**ת** יעקב בתורת השלמים ובס" בית ישראל על חל" גרה

עצי לבונה

(מים: קצ"ד בשו"ע מעיף י"ד)
ירציא דופן וכו". עיין נפלתי
שהכיח דכרי התו"ש כפ"ח
מבכורות מ"ב דלהרמנ"ם
בפירון המענה עם בסככת חמות פיין שם וכא ניפלם האם כשרה ומאן דמפריף הוי טושה כדבר משנה חלח דעת ברמב"ם דס"ל דווקא ניטל אכל זם כניקב ונלקה בתכלית הכחב לכן שפיר כחב הרמב"ם שם דחמות חבל אם נפלו כל האם יכוללחיות רק הפיג אכמגידים שאח"כ מתעלרת ויולדת דום פקר בממ"ל אם רק קורשים האם ביונא דופן ואם כן זמן מרופה נונ"ל שמיום אאם מרום הוצ"כ שממות ואם נוסלין כל האם אף דה יכול לחיות אך איך אסשר שתחור וחלד כיון דלית לה אם כלל וחלד כיון דלית לה אם כלל האם האם שקר אדכ יש במציחות ביונח דוסן דיכול לחיות חבל לח להולידש"ש ועי׳

מדם דף מ' ע"ה בח מימרת דרבי יותגן לרים ותפרש מעמת דכתיב את מקורה הערה מלחד שאינה עמאה עד שתצא מדום דרך ערוחם שם דף מ"ח ע"ב: א תוספות שכת דף י"ג והרח"ש בסהקיו בסרק ה' דכתוכות וכ"כ סרשב"א ושכן הוא דעת הר"א ודעת כל הגאצים וכן כתב הרתב"ם בפר"א תהא"ב וסמ"ג וסה"ת כמרתה ומאו כי ועל על ע"ב במרתה מכא עד שחבא במים: פ"ח : ד תוס' שם בשכח די"ג מסדר חליהו וכ"כ הרמכ"ם פם פייח והתשנית: השם בית לחם יחודה

חלכנ מין בבותרו ומתר במנט מאימתי פקותה פקבר משמש בחולקין כום הדין של פסוחת הקבר ואין חילוק לאיסור שבת או לשאר דברים סיינו לפנין דם ואפשה לא מלאני לכי ברכי יוסף

בה בים וגם חרב מהריקים כהגהומיו שרי בוריקה כשחינו דרך שתור יד

טטלת אחת עד גמר אכילה ושכוש

גדול הוא דפשימא דחשיב אכילה

עכ"ל והוגה מספר רש"ל אבל מ"מ

משמע דכשמשימין קערה עם החחיכו'

גדולות כדרך שמשימין בקדרה וכל א'

כוטל מן הקערה ומשים לפניו על כלי

מיוחד ואוכל משם אין בזה איסור כיון

דאין האכילה מיד בלקיחתו מקערה

שלוקחם גם היא אלא משחמש בכלי

אחר בינחיים כן נראה לע"ד:

(ג) משיורי מאכל וכו'. כיון

דמדמה מאכל לשתיה משמע לכאורה

שאף מאכל לא תביא לו וכ"כ מו"ח ז"ל

בשם כר"ש מחוסטרייך וק"ל דחמחי

אמרו כל מלאכות עושה לו חוץממזיגת

סכום ולא חשיב תיקון מאכל לפניו

ע"כ נרחם דחכמים שיערו שחין קירוב

כזה רק מעשה עבדות שיש כו טורת

משח"כ במזיגת הכום וכמו שמחלק

בסעיף י"ח לענין הצעת המעה:

(ד) מאבל שלה . ואם ספסיק אחר

בֿיניֹסם מותר כמו בשיורי כום בסמוך

וכן בכל הקולות שישנן שם יש בזה: (ה) והיא מותרת לשתות כו'.

שמות ארוך: ד אא"ב בו' . ואצ"ל שתמור לתכול עמה בתערה ח' כזה קצה (א) לחם או קנקן . נרתה דוקת כשתין תוכלין מתוחו לתם לחם מתר זה מתר זה מעום שינוי. דומית דלעיל סי' פ"ח וחין שוחין מתוחו קנקן דומית דסי' פ"ח וכ"כ בפרישה: כתוכפות וככתוכות דף כ"ה פ"ח מרש"י היה כוהר כום מסדר חליהו וכן כתב הרח"ם ום וש"ם: ו ממשנה שבת דף "א ע"ה לה יחכל הוב פה סובה וכו' הרחב"ד שם בסיחה בהשנתו ושכ"כ רכ חחה וכ"כ ס"ם בפס סרמכ"ן והרשב"ל וכ"כ הר"ןשכן משמע כבריים' בגמ' וכ"כ הנור ופ"ם: ו שם ומס כמס סרמכ"ן וכרשב"ה וש"ם: ח מור כמס סמ"ג וסנמי" נפרק ו"ה כמס רח"ם מתשמשות עוברה דחוה דבי מליכו פ"ק דשכת וליינתיו לפיל וכן כתב התרדכי שם : ם פור וכ"כ הרשב"ח כשם ם כור וכ"כ מרשב"ה כשם הרח"ש כשם רב החי נחון וש"ם מהא דאסורה להצים מסמו וכו' כמו שיחבאר לקמן סעיף ייא מכ"ש לישן או לישב של מנוחה שיש הרגל עבירה

בית לחם יהודה

בדיקות המילדות בוודחי חין בו חיפור ומה שחשיר משום ושים משובות ממדינות פוליו שלה כתו ולה שמעו זחת וכפי דעתיהם הים רוצה להתיר אף ביושכת על סמשבר ואסראי וחת להם קודםשרחיתי התשובה נחלת שבעה מסכרת דלעיל אכל סבדיקות המילדות היה בעיניה' כשחוק וחומרים תיכף כשכחו המילדות כודקות וכשים שלנו שולחין אל המילדות כבעדיין דומה לה שמרגשת ואף שעדיין אינה רולה לישב על המשבר כחלי יום אח"כ

על המשבר כתני יום מחדכ כלע"ד: (פיסן קצ"ח שי"ע סעית ח") לא ישב במסוח הסיוחדת לח . אסור לילן אחרי אשם נדה ולדרום עסרה משום שהוא נדה ולדרום עסרה משום שהוא סמת כמת חסור ליהנות ממעשה ידי חשתו נדה . לדיק המים: כתב במנחת יעקב שמותר לנפת העפר חו הכוצות מעל בגדי אשתו נדה אבל מ"מ לא טוב הדבר לעשות וראוי להחמיר דאולי גם כזה יכח לידי קירוכ דעת והמחמיר תכח עליו כרכה: (שם בחג"ת) ך לישב על ספסל . ועל הקורות מרוכום הנקננות לבנין ושוכבת בזרי ר"ה זו למעלה מזו מוחרין דכוכדן קובעתן וכמחוברין רמיה. כיש:

כרכי יוסף

הסדיום להחיר כיון דחףלורוק מיד ליד שרי הרשב"זומה ריק"ש חנן דחסרינן חסגי לסחמיר כשיסים זורק בהדיח מיד ליד: לישול מידה חינוק שרי כיון דהחי נושה הם עלמו . הכשל"ן במשוכותיו ח"א פינוער ג'ק וסיתן ר"ל: (פעיף ג' בשו"ע) עכור, על השלחן וכר' . וכשולתן גדול עם כל בני הכית י"א דכל גווני שני בני הכית י"א דכל גווני שני וכן נחנו . פרב מהר"י קשמרו וכחיתי בתשובת בכבסותיו הרג מהר"ר ישועה זיין בספרו שערי ישועה כ"י י"ד שער ה' מור"ם בסג"ם ים לחלק דחם חוכל עמם כשפים עבורם בקערם אחת אין זריך סיכר לספסיק ותפני שכל אחד יאכל בקערה א" ואם בימי מהרמה אוכנים כל א" בקערה בפ"פ לריך סיכר לספסים ולדשה מסריק"ם כשולחן שאוכלין שליו כני סבים אין לרין שליו כני כבים אין לרוך ספסק ומדסום ניחם דחסילו סיכח דרגילין כל א' לחכול בימי סטרה כל אחד בקשרם במיש סטרה כל אחד בקשרם

ז וי"א כו' . כתב הכ"ח דחף לסברא זו אינה אלא כשגם בני הבית אוכלי׳ עמרם על שלחן א' ביחד החם כוא דשרי כשהיא איכלת מהקערה שלה אע"פ שאוכלים על מפה אחד בלא שום היכר אבל כשבני הביח אוכלין על שלחן אחר והאיש והאשה אוכלין לבדן על שלחן אחד כ"א מקערה שלו אסור אפילו היה רגיל לאכול עמה בקערה ח' ומשמע בדבריו דה"ק כשחין שם בני בית כלל חסור וחין בבריו מוכרחי': דו י"א שאסור כו'.' לפי שסרב בד"מ כתב דין זה בשם הקונטרם שמלה ע"כ כ' דין זה בשם י"א אבל לפעד"נ דהגמי"י בשם רא"ם ומרדכי (ואגודה ורותח סימן שי"ח) פ"ק דשבת בשם הר"ש שמהם מקור האי דינא דלקמן סטיף ד' דלא ישחה משיורי כום ששחתה שם מוכח להדיה דכ"ש דלא יאכל משיורי מאכל שלה ואדרבה שחיה ולמד מאכילה ע"ם: בי לא ישתה כו'. משמע אט"פ שחזרו ומלאוהו כגון ששחתה היא הלי ואח"כ מלאוסו אסור דמ"מ סוא שומס

ס"ב גבי בשר בחלב: ד או שיאבל כל א' כו' . או שתגלה מעט מן 🔼 בקערה אחת. העתיקו בפרישה ומו"ח ז"ל לשון זה עוד ראיתי

משיורה אבל אם שתחה היא כל הכום ומלאוהו נראה דמותר וכ"מ בב"ח ואע"ג שכ' ב"י ואנו נוהגין מיד להדיח סכום בין שחי' דידי' לשחים דידם ומנהג כשר הוא עכ"ל אנן לא נהגינן

השלחן ותתן קטרה שלה עליו כ"ב הר"ד יונה בספר דרשות הנשים: שטות גדול שמנתחין החיטות קטטת בקטרה אחת הוא טטל אחת והיא יגע בבשרה [ב] (וכן על ידי (ד) זריקה מידו לידה או להיסך אסור)

יורה דעה קצה הלכות נדה

(כ"ז ס"ם קנ"ד. והנחות פ"ד בשם מהר"ם): גילא יאכל עמה [ז] על השלחן ד [ח]י אא"כ יש

ה שום שינוי שיהיה שום דבר מפסיק בין קערה שלו לקערה שלה (א) [י] לחם או קנקן ו או שיאכל כל אחר (ג) [ק] במפה שלו:

דגה ז [ט] וי"א הא דצריכין הססק בין קערה שלו לקערה שלה הייט דוקא כשאינן אוכלין (ב) בקערה אחה כשהיא טהור' אבל אם אוכלין בקערה אחת כפהית מהור' סגי [ה] אם אוכנת(ה)בקערה בפני (ד) עלמה ביצעה מחת בסים שהורי סדי. זהן חם חוכנסון ו)בקערה כער (ד) עמנה וא"פ היכר אחר (הגחוח אשירי בשם ר"י והגחוח אלפסי) וכן נוהגין הן [י] (ה) י"א שאסור לו לאכול (ג) משיורי (ד) (ד) מאכל שלה (מאח בקונסרם דהלכות נדה)כמו שאסור לשתוח משיורי כום שלה וכתו שיחבאר: : מ [ו] " לא ישתה (ו) משיורי כום ששתתה היא הגה אם לא שמשפיק אדם אחר ביניהם (פור בשם פמ"ג) או שהורק מכום זה אל כום אחר אפילו הוחזר לכום ראשון (הנהמי"י בשם רא"ם ורוקה סימן שי"ח ומרדכי ואגודה ס"ק דשבת) ואם שתתה והוא אינו יודע ורונה לשחות מכום שלה אינה נריכה להגיד לו שלא ישחה (שם) (הן) והיא מוחרם לשחות מכום ששחה הוח(ב"ז שם)וחם שחחה מכום(ז)והלכה לה י"ח שמוחר לו לשתוח המוחר דמאחר שכבר הלכה אין כאן חבה(בקונסרם הנ"ל):

ת (ו) י [1] י לא (ו) ישב (ח) בממה המיוחרת לה אפילו (מ) שלא בפניה:

הגה ואסור לישב על ספסל ארוך שמתנדדת ואינה מתוברת לכוחל כשאשתו נדה יושבת עליו (מרדכי ס"ק דעבת בעם לפנח סענח בעם רע"י) ויע מחירים כשלדם אחר מספיק ויושב ביניהם (אגודה פ' החינוקח וח"ה

דסיח לח מרגלח לים לעבירה: (1) לא ישב בממה כו' . משמע אפילי ישינה בעלמא בלא שכיבה דלישיבה

ובכתובות מ"א א" ד"ה מיחלפה כו" אבל הרא"ש כתב דמתנא ד"א ראיה היא מדקאו

באר חימב

(ג) במפה. או שתגלה מעם מן השלחן וחחן קערה שלה עליו וכ' הפ"ז נראה דלחם

וקנקן דוקם כשמין אוכלין ממוחו לחם ואין שוחין ממוחו קנקוהוא דהוי שינוי דומים דסימן פ"ח גבי בשר וחלב:(ד)עצמה.כ' הב"ח דחף למברח זו חינו חלח כשנם בני הבים אוכלים עמהם על שולחן אחד ביחד החם הוא דשרי כשהיא אוכלת מקערה

שלה אע"ם שאוכלים על מפה אחד בלא שום היכר אבל כשבני הבית אוכלים על

שולחן אחר והאיש והאשה אוכלין לבדן על שולחן אחד כל אחד מקערה שלו

אמור אפילו היה רגיל לאכול עמה בקערה אחת ע"כ וכתב הם"ך דמדבריו מפמע כשאין שם בני בית כלל אסור ואין דבריו מוכרחים והע"ז כתב בשם הב"ח וז"ל

כאיתי שטוח גדול שמנחחין חתיכות קטנות בקערה אחת היא נושל אחת והים

נוטלת אחת עד גמר אכילה ושבוש גדול הוא דפשימא דחשיב אנ לה אחת אבל פיש משמע דכשמשימין קערהעם החחיכות גדולות כדרך שמשימין בקדרה וכל א' נוסל מן המערה ומשים לפניו על כלי מיוחד וחוכל משם חין בזה חיסור כיון דחין האכילה מיד בלקיחחו מקטרה שלוקחה גם היא אלא משחמש בכלי אחר בינחיים כל"ל מכ"ל : (ה) י"א . כחב הש"ך לפי שהרב כחב זה בשם הקונערם שמנת לכך כתב דין זה בשם י"ח חבל נ"ל דחדרבה כ"ש הוח מלקמן ס"ד דלח ישחה

משיורי כוס דשמיה מלמד מאכילה וכהב הפ"ז שהב"ח פסק שאף מאכל לא שביא לו מאחר דמדמם מאכל לשחיה אבל לא נהירא דהא אמרו כל מלאכות טושה לו

משמע כל שיש בו לד עבדות שיש בו פורת שרי ומזיגת הכום שאני שהוא דבר 🛨 חיבה לכך מסרוסו מבל כל הקולות שישנן שם [כס"ד בשחיה] יש בזה [במכילה]נ"כ ואם הפסיק א' ביניהם מוחר עכ"ל:(ו)משיורי.משמע אע"פ שחזרו ומלחוהו כנון

הכי: י לא ישב בו'. והב"ח חולק דדוקה לשכב שם ולישן כשפושט בגדיו הוא דאכור אבל ישיבה בטלמא כשהוא לבוש בגדיו אין בו איסור חפילו ביאור הנר"א

חידושי רע"ק

(סימן קנ"ס פעיף ד' כהנ"ס) דכואדוך שכבר חלכה. ואם אח"כ באטצע שחייתו חזרת ובאה לשם ע' תשו' יד אלי (סס"ד) שכתב להתיר וע' במ"ש עליו בספר ברכי יוסף א"א בע"א

ריין ידי שירבי וו שרבו וו שבר וויכור ואם מודה במסצע שתייתו הזרח ובכתובות סיא אי דיה פיחפמא כדי אבל הדא"ש כתג דמתנא ד"א ראיה היא מדקאמה ובאת לשם ע' השלין שנת בל הרחיר וע' כמ"ש עליו בספר כרכי יוסף א"ח שמא הבאת כו' אלמא דיש ליוהר כו' ע"ש ומוינת הכום כ' הרשב"א לא שהיא נותנת מע"א ליועמיד על השלחן אמור וכמ"ש בס"י והאמודאי היו משנים שלא היו משנים בס"י והאמודאי היו משנים שלא היו משנים שלא היו משנים אא"כ כו' וח"ל כמ"ש כשבת וכמש"ש שינוי ליפוש אא"כ כו' . עסש"ל בסי" פ"ח מ"ב דלפ" חשני בתום' ומרכי ראסוד בכב"ח ושכ"א ראב"ת והנמ"ר פ"ח בשבת וכ"ש כאן וכ"כ בהנמ"ר שם הצבי גרבונא אוסרין לגדה לאכול בשלחן בעלה ודרשי אשתך כנפן מורית בירכתי ביתך והכי איתא בשאלחות דר"א אשה דרה אמודה למיכל על פתורא דגברא כדהנן לא ואכל כו' (וע"ל פי' פ"ח ללוקוע ל') (ע"ב): [מ"] י"א כו' - הג"א בשכת שם דוהו הוי שינוי: [י"ן י"א שאסוד כו'. ממ"ש (שכנ מ"ב כ") אכל עמי ושתה עמי ולא הופירו לא ואכל כו' (וע"ל פי' פ"ח ללוקוע ל') (ע"ב): [מ"] י"א כו' - הג"א בשכת שם דוהו הוי שינוי: [י"ן י"א שאסוד כו'. ממ"ש (שבה שה שואחר בכב"ח ושתה עמי ושתה עמי ושתה עמי ווה היידיה היידיה בכב"ח ממ"ב בשכת שם דוהו הוי שינוי: [י"ן י"א שלחר כו'. ממ"ש (שבה שה שות שה באת מור בירכון בירכון בירכון בירכון היידיה שהיידיה בירכון בירכון

פתחי תשוכה

אסור דאז לא שיוך לומר חי נושא את טלמו כמ"ש המג"א בפוי שיח מיק ע' ועיא עיש .
וכמב עוד שם בפוי נ"ח דליגע בבגדיה בעודה לכוסה יש להתרחק אצל כצאינן עלים מוחר
שלא נאסר משכב ומושב שלה אלא לטהרות ע"ש: (ד) וריקה. עי' כשויה שכוף פ' מוחת
יעקב שכמב דאפור לאשה נדם להסיר מכעלה נולה דרך נפיחה ומביא ראים מאמימר דשקיל
נברא בדפא מינים א"ל פסילנא לך לדילא ע"ש ועי' במשי הר הכרמל חידה סי' י"ח שדחה צמות צו מור מינים מיל מילות ליש מילו מל מור לכת כת כת מה ליש מותם הזה והמלם להפתר עדם נה מותם הזה והמלם להתוך בה מילות המלם להתוך בת מלם מהנין שזוקים בדב כלפי משלם ולא לגוכת אשםו כמתכוין לורוק לידה והיא מששת ידה ומתכלשו ויש להקל בני עיש [*אבן בס"ע כתב דאש"ש שיש להקל מעיקר הדין מ"מ אין להחור וכל המחמיר בעינים כחלכה מע"ב ע"ש] : (ה) בקערה בס"ע . עבר"ע ועי' בחשובת משאת בנימין סי' ק"ב בלאמצע החשובה שכתב דאסילו מקערה אחת שרי לאכול אם גם בני הבית אוכלים עשהם ק"ב בלאמצע החשובה שכתב דאסילו מקערה אחת שרי לאכול אם גם בני הבית אוכלים עשהם כאת נחנינה ע"ש: (ד) וחלכה את. עני בנחף יד תניה סי שיד שכתב דחם בחתם באתני מותר לגמור וכן במחד בדחם באתני מילים מותר לגמור וכן במחד בדהיה על כרום במותר מותר לגמור שש: (ד) במחד. עי בספר חכמת אדם כלל ק"ב שכתב דהיה על כרום המיוחדים לה אתור ע"ש: וא"ב נ"ל דרכת דריש על המיוחדים לו אתורה כי אל המותר מילים מיוחדים לו אתור בעלה מיירי באינם מיוחדים לו אי גמו מיירי בלא בפנים מ"ח היא על מטחו נ"ל מיירי שלא בפנים מ"ח היא על מטחו נ"ל דחומרת שלא בפניו זהף דהוא על מטחה אתור בק"ו : (בן) שלא בפניה. נוכאה פשוע דחומרת שלא בפניה וכן נראה מדרי בע"ח בעיר כלל מוחר:

ששמחה היא החצי ומלאוהו אסור דמ"מ הוא שוחה משיורה אבל אם שחחה היא 🕳 הכום ומלאוהו נראה דפוחר ואנ"ג שכ' ב"י שידיחו הכום בין שחיה דידים לשחיה דידה אכן לם נהגינן כן שכ"ל הש"ך (והמחמיר להדיח חמ"כ): (ז) ישב . כחב הפ"ז משמש אפילו ישיבה בעלמא בלא שכיבה נמי אסור ודלא כהב"ח ונראה דכ"ש הוא

שמחסרם לבעלה עולמים אסרו לייחד ודדאיחא בסוסה דף ז' וכ"ם הרמב"ם כח"ק: [ב] וכן ע"י זריקה סידו לידה. אכל על בגדיה משמע דמוחר וכן מוחר לנפות טלם או עפרורים מבגדיה ומ"מ המחמיר חע"ב ובחשובה הארכחי בזה: [ג] לחם או קבקן. והיינו כשמין מוכלין ושוחין ממנו דומיח דפי' ס"ח. כ"כ הפרישה והפ"ז אכל באמח שם מבואר בב"י ונש"ע בהג"ה דגבי קנקן אמ"ם ששותין ממנו אם אין דרכו להיוח על השולחן הוי הססק וכן מכואר לעיל כלל פ"ז דין כ' פ"ם: [ד] במפח שלו . או שחגלה מעם תן השלחן וחחן קערה

שלה עליו . ש"ך נשם דרשות הנשים : [ה] אם אוכלת בקערה בפני עצמה . אבל אסור לאכול מקערה אחת אף שיש בקערה חתיכות קמנות והוא אוכל אחת והיא אוכלת אחת . אבל כשים בקערה חתיכות גדולות וכל א' משים לפנין על כלי מיוחד וחוכל משם חין כזה חיסור כיון דחין המכילה מיד בלקיחתו מקערה . כ"כ הפ"ו: [1] לא ישתה. ואף שחזר ומלמו אבל אם שחחה היא כל הכום ומלאיהו נראה דמוחר. ש"ך: [1] לא ישב בספה המיוחרת לה. וכ"ש לישן עליו . אבל היא משמע מדברי הסוסקים דמוחרת לישן על מסה שלו תשום דהיא

סרגל שבירה והיכא שאין שה אי איט שמהם והיו רגילים גימי סהרם לאכול בקשרה א' זה סלוי במחלוקת ההרב ב"ח ס"ל דלא מהני הססק בין בקשרה שלי ולחבר שלי בקשרה בשיר והיכא שהיו ספשל האור זהו תורף קיצור משובת הרב מהרי זיין ז"ל: כבר כתבנו שהרב מהריק"ש התב שנהנו דכשאומלין אחרים להחיר וכשיהנים האיש והאשה שלי כלל ובישי שהרב במשח חשיוחרת לח וכו' . אכל היא מוסרש מול מחרים שמהם : (פוניף ח' בש"מ) לא ישב במשח חשיוחרת לח וכו' . אכל היא מוסרש גליון מהרש"א

עצי לכונה שתמבול . פפ"ץ סקיא שכתב כלומר אף כישי לבוס. ור"ל דסים ק"ל מאי קמ"ל סא זם מפורש בקרא דרחיב שחגיה וב' דבצ"ל אלא צריבה בקיים ולשבול אחר י"ד יום בדלעיל מ"א :
מסים בנדחם עד שתביא במים נו"כ כלומר אף כישי לבוס דל מאי קמ"ל מאי קמ"ל סא זם מפורש ביתו החיום
מסים בנדחם עד שתביא במים נו"כ כלומר אף כישי לבוס דכתבו המחסות בכתובות דף פ"א זמתר ר"ח ויש היחוד למצול מרו מיום במים במים במים במים בכול מש"ז דסיו נוסגין לו מפור מיום במים במים בכול מנים בכול מש"ז בסי קצ"ז מק"ז דסיו נוסגין ביתום לתבולה כיתום שיום ברא"ש מש"ז במים להבים במים במים בתביד היא בנוסף מסיב במים במים במים במים במים במים ביתו במים במ"ם ביר"ל מסיב במ"ם ביר"ל מסיב במ"ם ביר"ל מסיב במים במ"ם ביר"ל מסיב ב"ב ביר"ל מסיב ביר"ל מסיב ב"ב ביר"ל ביר"ל מסיב ב"ב ביר"ל מסיב ב"ב ביר"ל מסיב ב"ב ביר"ל ביר"ל מסיב ב"ב"ב יתנור: דשבת ונששמל: יא כרייתל נדרים דף כ' ע"ל וכדתמרש רב יוסף שם: יב שור וכ"כ משב"ם בעב"ם דמן העקב

המשכים נפיים דמן העקב נלמוד לכל מקום כמכוסה כה: יג שם וכ"ל מפירוש כש"י בכחונות דף ע"ב ע"ה וקדושין דף פ" ע"ה מכה

וקרושין דף פר פ"ח מכח דכוחוקב נדם בשכטחיה וכו':

דף ס"ד כ"כ: מד מיתרת דרכ הוגת כתוכות דף ס"ת

מ"ח: בז כחיסתה דשמוחל שם: (°) כחיתה' דחביי

נקודות הכסף

(מימן קצ"ה במ"ו ס"ק ו') הישיון על ככ"ח שלח כרת

דעיקר ראיימו מלשון הראביד

כפוף סימן קל"ג ע"ש (וגם כלשון הע"ו פוף סימן קל"ג

דוקא לישן אסור ואם כן מנא

אסור לישב על ספסל

שהביח הרח"ש ומכיחו

משתע כן ברישה עיש)

ארוך כו' לא דק דהתם ארוך כו' לח דק נימנה משום הרהור הוא אלא כיון מיי הגניעה אי

דמתנודדת כוי כנגיעה

נמי כיון דשניהם יושנים עלים ביחד ה"ל כישן עמה במטם דחסור חש"ש שחין נוגעין זו כזו מה שחין כן הכח:

ברכי יוסף

לישן של מעם שלו ודלת כפרכ ק"ז וכן כמכ פרב מורח

ק"ז וכן כתל הרב תורת השלמים : (שם לעיל בהנ"ה)

ארוך וכו' . והספרדים עהגין

פיתר כספסל ' הרב מהריק"ם

בהגהוחיו והוא מדברי מכן בכ"י: ויש מי שכחב דה"ם

בשנלם דהרי פרב חק"ד פשימח נסטסל והוח מסחסק

בעגלה ע"ש ובחשוכת מהרי"ו

בחדושי חנדם חשר שם מחיר במסל ובפנלה וכלכד שיפסיק

פאדם ביניכם ע"ם דף נ"ץ: עצי לבונה אוכלין של שולחן וכו' אפור מסינו סוא רגיל לאכול שמט

ראין דבריו מוכרחים בזה סיכי

דהלו

תא משמיה דרשע שכת

י אכפיא שם בפ״ק

קנח

אמזיג חככום עכ"ל מיהו למ"ש הגמי"י

בשם רא"ת דמזיגה בלא הושטה או

הושטה בלא מזיגה מוחר אפי' בלא

שיטי ה"ה בקערה דליכא אלא הושעה

דשרי וכן למ"ש הרשב"א (והב"י לדעת

ה"ה) דמזיגת יין במים דוקה אסור אבל שאר משקים אי נמי מזיגה מן

הכלי כמו שאנו עושים שרי ה"ה

בקערה אין קפידא ועוד נראה דאפי'

את"ל דנתינת הקערה על השלחן ה"ל

כמזיגת הכום מ"מ אף במזיגת הכום

אין איסור אלא בכוס המיוחד לבעלה

צלבד דאיכא מיבה אכל להביא הקער'

על השלחן שכל בני בית אוכלים ממנה

אין קפידא אע"ג שגם בעלה אוכל

עם בני ביתה מאותה קערה דליכא

הכח חיבה והכי נקטינן אבל להביא

קערה המיוחדת לבעלה אסורה

מביאו בסמוך דאסור לישב על ספסל

ארוך כו' וכ"ש ישיבה במטה שלה

דאיכא כרכור טפי ונראה דכ"ש הוא

שהיא לא תישן במטה שלו דיש טפי

כרהור בשכבה ובקומה אבל ישיבה

בעלמא מוחר לה על מעה שלו דהיא

לא מרגלא ליה כן כ"ל וכגיעה שנוגע

בסדין שכוח מלוכלך בדם חין חיסור

המ"פ שקנת נוסרין מוס ושבוש הוח: (ז) לא יסתכל כו'. והעונש על זה

בנמ׳ דהויין ליה בנים שאינם מהוגני׳:

מצאתי בהג"ה סמ"ק ישובשם מהר"ד

פרן אשה נדה יכולה לשכוב אסדיני

בעלה ומהרות מסדינים ששכב עליהם

איש אחר פן תתעבר משכבת זרע של

אחר ואמאי אינה חוששת פן תחעבר

בנדוחה משכבת זרע של בעלה ויהא

הולד בן הגדה והשיב כיון דאין כאן

ביאת איסור הולד כשר לגמרי אפילו

חתעבר משכבת זרע של אחר כי הלא

בן סירא כשר היה אלא דמשכבת זרע

של אחר קפדינן אהבחגה וגזירה שמא

אפי' בפנים: "א במשה בו'. מיהו במעם של ען אי של בנין מוחר שם עם נמי איכא סדיסור ומלד ההרהור יבוא לידי הרגל עבירה כ"כ ב"י וביש חשתו הוא במטחו ואשתו במטחה וכ"כ הר"מ אלשקר בתשו' סי' נ"א ספרים איתא בטור כאן לא ישכב ומו"ח ז"ל כחב דטעות סופר בגירסא וסוא מפרק הדר דף ס"ג ע"ב הישן בקילעה שאיש ואשתו שם וכו':
יב אע"פ כו'. הואיל והיא מותרת לי לאחר זמן איט בא לידי מכשול: של לא ישב כיון שלטיל סוף סי' קל"ג כ' בטור וש"ע לא יישן *)ולא נראה דהתם קמ"ל דבכלה אפי' שינה עם מותר אבל זה ודאי דגם ישיבה שייך ינ ממזינת חבום כו' . כתב הב"ח בה הרחור דהא כ' המרדבי ורמ"א

יגעו זה בזה (כל זה בח"ה סימן רכ"ח):

הגדו ואפילו ים לכל אחד מלע בפני עצמו (ב"י דגא כר' ירוחם) ואסילו אם שוכבים בב' ממות והממוח (יא) לוגעות זו בזו אמור (מרדכי פ"ק

ז (ז) [יא] יא לא יסתכל [פ] אפילו בעקבה ייולא במקומות המכוסים שבה . [יב] (אכל מוחר להסתכל נה במקומות הגלוים לב אע"פ (ח) שנהנה בראייתה) (ב"י בשם הרמב"ם): " ראוי לה שתייחר לה בגרים לימי נרותה כדי שיחיו שניהם (י) זוכרים חמיד שהיא נדה:

ו (יב) י כל מלאכות שהאשה עושה לבעלה נדה עושה לו (יג) חוץ יג ממזיגת הכום שאסורה למזוג הבום יד [יד] (ס) (יג) (נפניו) (כ"י וכן משמע ממרדכי פ"ק דשבועוי וכ"מ מדנכי הפוסקים) ולהניחו לפניו [מו] על השלחן אא"כ תעשה שום היכר כגון שתניחנו על השלחן "ביד שמאל או תגיחנו על הכר (°) או על הכסת

מ"כ בדרשות מהר"ש מאוסטרייך סימן רנ"א) וכן לא ילך עם אשחו בעגלה אחח או בספינה אחם אם הולך רק דרך שיול כגון לגנות ופרדסים וכיוצא בזה אכל אם הולך מעיר לעיר דשלא כדין ששין הבעלי בחים שמניחין נשוחיקם לישא הקערות לצרכיו תוחר חף על פי שהוא ואשחו הם לבדן ובלבד שישבו בדרך שלם וכיולא בהן על השלחן מידי דהוה

ן [ה] ילא יישן עמה יאבממה (י) אפילו כל אחר בבגדו ואין נוגעין זה כזה :

דשבת בשם הכ"מ):

בימי נרתה להתקשם בימי נרתה 🗗 [יג] בקושי התירו לה אלא כדי (יח) שלא חתגנה על בעלה:

וכדמוכח מתנא דבי אליהו וממ"ש ישא אחותו מאביו כדאיתא ביבמות עכ"ל הועחק מספר מו"ח ז"ל: סה"ת דאף בסושטה בלבד כשאין בו אפילו ביד ימינה: שיטי אסור במאכל ובמשתה ע"כ ולפי אפורה זה משמע דמתמיר ג"כ בשאר משקים: יוד בפגיו . והב"ח כתב דאט"פ שהמזיגה שלא בפניו אם מניחה על השלחן בפניו אסור ואף הגמי"י דדוקא בדאיכא חרוייהו מזיגה והושטה הוא דאוסר מודה בזה ואל"ל כשהוא יודע שהיא מוזגת את הכום דכיון שהניחה על השלחן בפניו חשיב כמזיגה בפניו ג"כ ואסור עכ"ד ואין דבריו מוכרחים גם מדברי הרא"ש פ"ק דכתובות מוכח דשלא בפניו ליכא איסורא כלל ע"ש:

ביאור דגר"א
בנס' שלא לצורך אלא דעל כולן אכר אליהו ו"ל ברוך המקום כי' ושתיה חיינו ששתה (סע"א): (ע"ז סק"ז) הוערת מספר פו"ח ו"ל וע" בב"ש אח"ע (פ"א סק"י):
אחריה וכן באכילח וו"ש במתני (סט"א א") לא יאכל עם הזבה ולא להיסך דהיא מותרת
אחריה וכן באכילח וו"ש במתני (סט"א א"ל א ימתכל כו'. עבת"ה ולא היה גירסתו שם ארשב"ל עקיבה כו'. [ב] אבל כו'. גלמר מתנ"ל דקאמר עקיבה : [יג] בקישי כו'. עבה"ע ובאבות
אחריו וכס"ש בפ"ד בהג"ה: [יא] לא ימתכל כו'. עבת"ה ולא היה גירסתו שם ארשב"ל עקיבה בו"ג (ב"ב) אבל כו' במניו. כ"ש מתצעת תממה : [יוֹד] בסניו. כ"ש מתצעת תממה : [יוֹד] בסניו. כ"ש מתצעת תממה : [יוֹד]

באר הימב

שהיא לא חישן צמפה שלו דיש פסי הרהור בשכבה ובקומה אצל ישיבה כשלמת מותר לה של מסה שלו דהיה לה מרגלה ליה ונגיעה שנוגע בסדין שהוא מלוכלך בדם אין איסור אט"פ שקלת מהרין בזה שבוש הוא וכתב הב"מ נשם סמ"ק ישן דחשה נדה יכולה לשכב חסדיני בעלה ומהרח מסדינים ששכב עליהם אים אחר פן חחעבר משכבח זרע של אחר ואמאי אינה חוששת פן חחעבר בימי נדוסה מש"ו של בעלה ויהא הולד כן הנדה והשיב כיון דאין כאן ביאח איסור הולד כשר לגמרי ואסילו אם חמעצר מש"ז של אחר כי הלא בן סירא כשר היה אלא דמשל אחר קפדינן אהכחנה וגזרה שמא ישא אחוחו מאביו כדאיחא ביבמום שכ"ל : (מ) שונהגה . הואיל והיא מוחרם לו לאחר זמן אינו בא לידי מכשול . ש"ך : (מ) בפניו . והב"ה כחב דאמ"פ שהמזינה שלא בפניו אם מניחה

פתחי תשוכה

(*) אפילו כל אחד בבגרו . ליש אי תותר לשמוע קול זמר שלה מאמר דבגמרא דשכש דף ייג אמר מקים אשה נדה לאשת רשהו רק דיתוד שרי משום דהפורה בעידה פוגה בששנים כדאימא אחר חקים משם נדה לחשת רפשה דק דיחוד של ימוס דיסורים שלים של כלחה דלפור דים במשחים כחיים מספרים ובמספרים במספרים במספרים ודיש של במספרים ודיש במספר המוש וכילב כל משום במספרים ודיש בי כלכות דף כ"ד קול במשם ביום וכתב פרמיש של פירוש לשמש וכילב כל משחים וכילב של של ביום במספר המלשון במספר מקור חיים פירוש לגעיים זו בוו באו . שיין בספר מקור חיים פירש לגעיים זו בוו מספר המלשון במספר מון בוו מספרים וליש משחים במספר המלשון במספר מון בוו מספרים במספר המלשון במספר מחום במספר מולם מספרים במחום במספרים במחום במספרים במספרים במחום במספרים במחום במספרים במחום במספרים במחום במחום במחום במספרים במחום במחום במספרים במחום במספרים במחום במחום במחום במחום במחום במחום במחום במספרים במחום במחום במחום במספרים במחום במחום במחום במספרים במחום במחום במספרים במחום במחום במספרים במחום במספרים במחום במספרים במחום במספרים במחום במספרים במחום במחום במספרים במחום ב לראות זה פנים של זו מותר אלא דמ"מ העולם נוהגים כתתימת לשון רמ"א דבכ"ע שנוגעים זם בזה אסור אבל בהפרש כל שהוא בין מעה למעה מחתר עב"ד ועיין בחכמת אדם כלל קס"ז דין ה' שכתב דאששר דאם המעות מתונבין ככוחל דמוסר ע"ש. ולי נראה דהרמ"א לא אשר דבר זה אלא דוקא כמטות שלהם שלא היה מוקף נסרים למעלה כמו שמשמש לשיל ק"ל ס"ק כ"ה ולקמן סי' ש"א סק"ב ואז כשהיו המטות נוגעות זו כזו היה נראה כמסה אחת דינים סי' כ"א אום מ"ן הכיא כשם ספר שער המים סי' א" שכסב הגם דמהר"ם אלשקר בסי

דחיון דכריו מבנונדם ביל דמסיר דליכה ב"ב כלל י"א דמסיר מסני אם אוכל כ"א לבדו כית דכשהיא שהורה רגיל לאכול שמה כיחד הוי שפיר היכרת רק כשים ג"כ כ"ב חצלו והם תוכלין של שולחן חחר והם לכדן חוכלין של שולחן חחר והם לכדן חוכלין של שולחן חחד מוכלין של שולחן אחר והם לבדן אוכלין של שולחן אחר או אף שאוכלין כ"א לבדו יש כום דרך חיבה מה שאין בני בית אוכלין ג"כ שם של מותן

חברובי דעמל ולופור לף כום להשץ ככל: סק"ג מ"ש משמע לכחורה שחף מחכל לח סכיח לו וכו' ומסיק מחוכר מושביו כוב רק ממשם שבדות שיש בו שורת וכו' אך כש"ך כוקו"ג מביק לפניא קערם כמיוחרת לנעלם אפורם

נחלת צבי

דם לכל דבר יש לחשבו כדם גמור גם לשנין זה שחי לפרוש מיד כחבר מת דסכח לח שייך לכו טקס דמנה ידע שמרהם כחמנת השמיש דדוקה גני דם במצים שייך לבי טקפו כיון דטדחי פרחם משח"כ סכח (וחף דברים נדם דף ג' משמת דאף ככסינ. שייך לכו כוקפו מימ קשם דמניל ללמוד מדם בחולים כיון דספם שייך פפי לחוש לום משם שיש לחוש לום דשתי סכת דסוי מילחת דלת שכית שתרתם כתמופ תשמיש) ושר דסכת לת חיישים תס יסים לבו טקפו ויפרום כל ימי שומר כמ"ם סח"ל בחשוכם ימן ח' מחתר דבימים חלו פון רגילות שתחשברם וחין בוס חשם ביסול פ"ו פ"ש אשר פ"כ לולא דמסחפינא הייתי אומר דים לסחפיר ולריך לפרום מיד בחבר מת ומיהו אם פבר ופירם בחבר חי ים להקל וח"ל כפרה :

לא מרגלא כדועיל לענין שחים וכן יש קלח ראיה מהא דכחבו הפוסקים דהיא מוחרת לשחות כדאמרי' בפ"ק דשבת גבי שובדא דאליהו אכל ושחה עמי ולא אתרה אכלחי עמו ושחיתי עמו (ועיין בכיאורי סמ"ג לאוין למהרש"ל) והחם נמי קאמר וישן עמי ועיין בס"ק ח' אכן הס"ז כמב דאף היא אסורה לישן של מסחו המיוחד לו ואין דבריו מוכרחים כלל וכחב עוד הס"ז מנגיעה שטגע בסדין שהוא מלוכלך בדם אין איסור אמ"פ שקנח נזהרין בזה ושבוש הוא מכ"ל. וכ"כ הדרישה ס"ם קנ"ג ונ"ל קנח ראיה לזה מהא דאיחא במום' סוף ס"ב דנדה דמותר לראות דמי אפתו ומכואר בפ"ם וברמב"ם פ"ה מהא"ב שלוקח המעלים בידו ועושה כל בידו הכי דמוחר ליגע ועיין בדריםה שכחב פעום המנהג מהיכן צא ע"ם: [ח] לא יישן עמה . עיין בכ"ח ומ"ז שהמחיקו בשם ההג"ה באשה נדה יכולה לשכב אסדיני בעל וזהרי מסדינין ששכב עליו איש אחר דאולי מחעבר מש"ז של אחר ואט"ג דהולד כשר שאין כאן ביאת איסור מ"מ יש להקפיד אהכחנה וגזירה שמא ישא אחוחו מאביו משא"כ בנדה דליכא חשם כלל ע"כ ועי' בחלקת מחוקק בח"ה סי' ח' ס"ק ח': [מ] אפילו בעקבה. כן הוח בש"ם פ"ב דנדרים כל המסחכל בעקבה של חשה ה"ל בנים שחינם מהוגנים. חמר ר' יוסף ובחסתו כדה א"ר שמעון בן לקיש עקבה דקתני במקום הסנופת שהוא מכוון נגד עקבה ע"כ וא"כ קשה על הסור שהוא כל' המחבר שכ' דה"ה מקומות המכוסים והלא שם קאמר דוקא עקבה. ומ"ש הנ"י ושאר אחרומים דהפור סובר דכל מקומות המכוסים שבה בכלל מקום החורף וכ"כ הרשב"ה בח"ה דמן העקב נלמד לכל מקום מכופה עכ"ל אבל באמח גם זה חמוה דהא בש"ם מדקדק וקאמר דוקא במקום הפנופת שהוא מכוון עד עקבה וגם ל' אפילו בעקבה שכחב הפור אינו מדוקדה לכחורה. לכן נ"ל סשום דדעת הרשב"ח והטור דריש לקיש לא קאי כלל אמלחא דרב יוסף וחרוייהו פליגא בפירושת דברייתה דרב יוסף מוקי ברייחה בעקבה ממש ובחשחו כדה ורוש לקיש מפרש הברייחה בסחם חשה חפי חינו נדה ומה עקבה מקום הפנופח . נמנא דלרב יוםף עקבה ממש האמר ואפ"ה אסור להסחכל כיון שהוא מקום המכוסה וה"ה לכל המקומות המכוסות וכן מלאחי בספר בעל הנפש להראב"ד דף מ"ם פ"ל שפי' כן הסוגיא דשמעחת ומסיק וכחב וז"ל ונקפיגן כתרוייהו להחמיר דאסור להסתכל בעקב אשתו נדה ומן העקב נלמוד

כל מקום המכוסה שבה ואסור להסחכל במקום הפנוסח אע"פ שאינה נדה עכ"ל . וזה כראה ג"ב דעת הרשב"א והפור נמנא דדבריהם נכונים וברורים ואין אני לריכין לדחוקים של הכ"י והכ"ח והדרישה כזה עיין שם: [י] זוכרים תמיר

שהיא גרה. וכן הוא ל' הפור ולא ידעתי מאין יצא להם פעם זה הלא הפעם מפורש להדיא בש"ם ס"ם אע"ם כדי שלא חחגנה על בעלה וסירש"י בימי מהרה אם לובשת בגדים שלבשתה ביתי נדתה עכ"ל ותמיהא גדולה היא על כל האחרונים שלא הרגישו בזה על הסור ויש כמה נפקוחות לדינא בין השני הספמים ול"ע (וזכירה זו למה דלא נריכין היכר אמ"כ שיש איזה הרגל וחבה וקירוב דעת) וכראה פשום דלכל המעמים אם יש לה בגדים מיוחדים אפי' נאים ומקושמים שמוחרת להלבישם וחע"ג דקחתר שם כש"ם תוחר בלחו' (סי' בגדים ישנים וכלוחים) לחשה שמתכסה בהן בימי ירחה היינו שהבעל חינו מחוייב לחת לה בגדים חשובים להחכסה בהם ביתי נדחה אבל אם יש לה פשיפא דמוחרת להלבישם וזהו בכלל מ"ש בסעיף פ' דהחירו לה להחקשם בימי נדחה והום סשום דַלֹם כמ"ם מהרש"ל בביחורו לסמ"ג לחוין דף פי ש"ח דחין הלכה כר"ש דמחיר להתקשם ומנינו בדברי רבוחינו שלא מחקשם האשה בימי מדחה ויש לה בגדים מיוחדים לנדחה כדלפיל כהל' אישוח על"ל ובאמח כל זה אינו דבגדים מיוחדים לאו מפעם שלא חחקשם הוא ועיין בש"ד שפסק ג"כ שלא חחקשם האשה ועיין ס"ק י"א: [יא] שלא תתגנה על בעלה . ואט"ג דקאמר בש"ם עד שבא ר"ע ולימד א"ב אחה מגנה על בשלם ונמנא בשלה מגרשה ומשמע מדקדוק לשון הש"ם דר"ע אזיל לשיטחו בסוף גימין דאתר אפי' מלא אחרת נאה מתנה יגרשנה ע"כ מחיר כאן להחקשם וא"כ אנן דלא קי"ל לענין גמין כווחיה א"כ יהא אסורה להמקשם ול"ל דהרמב"ם והטור וסייעתם סוברים דאף דר"ע דקאמר הכי אזיל לשיטחו מ"מ אף בלח האי טעמא דיגרשנה מ"מ מוחר להחקשם כדי שלא חחגנה על בעלה וכה"ג מצינו כמה פעמים בש"ם (ועיין בס"ק יו"ד) ועיקר הפעם דנדה לשכעה הוא כדי שלא יהא רגיל וקץ בה וכמ"ש לעיל בסי' הפ"ג ע"ש וס"ל . שוב מנחחי בלחם חמודות כ"פ החינוקת דף ש"ג נו"ג הרגיש ג"כ בזה וחירן דחנו"ג דאנן קי"ל דאסור לגרש במנא אחרת נאה ממנה מ"מ יש לחוש ע"י שחתננה ישים לה 'עלילות דברים עד שיגרשנה עכ"ל : [יב] חוץ ממזיגת הבום . ועי' בכ"ח

םם: יו שם כמימרא דרב הונא: יו שם בתוססות וכ"כ

ים שם והרשב"ה בח"ה : כ כן

העור והרשביה כתיה

316

(ח) אסורה ליצוק לו מים. לכאורה משמע מלשון זה שאסורה ליתן מים בכלי וסוח ירחן חח"ב חבל בחמת חינו כן דום לשון רשב"א אפי׳ כוא רוחץ וכיא מולקח שאילו לרחוץ בידים אפי׳ בלא רחילם

אסור דהא איכא קירוב בשר ואסור ליגע אפי' באלבע קענה עכ"ל יא אסורה להציע ממתו בפניו מו [מו] ודוקא פריסת סדינים והמכסה שהוא דרך חבה יי אבל הצעת הכרים והכסתות שהוא שורח ואינו דרך

> חבה שרי ושלא בפניו הכל מותר יי אפילו הוא יודע שהיא מצעת אותם: יב (ה) י אסורה (י) [יג] ליצוק לו מים לרחוץ פניו יריו מז ורגליו אפילו אינה נוגעת בו יי ואפילו

> הם מים צוננים: יג [יו] כי כשם שאסורה למזוג לו כך הוא אסור למזוג לה יי ולא עוד אלא אפילו לשלוח לה כום של יין אסור לא שנא כום של ברכה לא שנא כום אחר אם הוא מיוחד להיי אבל אם שותים הם מאותו הכום ושתית איהי אבתרייהו (יד) לית

לן בה: יד [יח] מי כל אלו ההרחקות צריך להרחיק בין

בימי גרותה בין בימי ליבונה שהם כל ימי ספירתה יואין חלוק בכל אלו בין רואה ממש למוצאת כתם:

הגה ין וי"ל דאין להחמיר בימי ליבונה בענין איסור אכילה עמה בקערה (הנה במרדכי בשם ראבי"ה) (מ) וכן נוהגין (יא) להקל בזה [יד] וים להחמיר (°):

מו (יש) כי אם הוא חולה ואין לו מי שישמשנו זולתה מותרת לשמשו רק (יג) שתזהר ביותר שתוכל להזהר יח מהרחצת פניו ידיו ורגליו והצעת הממה בפניו:

מן *) [כ] יי אשה חולה והיא גרה ים אסור לבעלה ליגע בה כדי לשמשה כגון להקימה ולהשכיבה ולםמבה [בא] (וי"ה (מו) דהם אין לה מי שישמשנה מוחר בכל (הגהות ש"ד והגהות מרדכי פ"ק דשבת נשם הר"מ) וכן נוהגין אם נריכה הרבה לכך) :

רן (פו) כש (שו) אם בעלה רופא כאסור

לה הדפק: הגה ולפי מה שכמבתי דנוהגין היתר אם לריכה אליו דמשמש לה כ"ש דמותר (יו) למשם לה הדפק אם (יח) אין רופא אחר ולריכה אליו ויש סכנה בחליה (כך דקדק הב"י מלטון הרמב"ן הי' קכ"ז) ועיין בא"ח סימן פ"ח אם מוחר לנדה ליכנס (יש) לביח הכנסה ולהחסלל :

מון ורווקא פריסת סדיגים כו' . עיין בא"ע סי' פ' ס"ח : מז ורגליו כו' . וכ' הר"ר יונה בספר דרשות הנשים דחסור לתת לפני בעלה קיתון של מים וכלים שירחן בהם רגליו מפני שהוא דרך חיבה : יו וי"א כו' . ז"ל ד"מ כין בימי נדותה בין בימי לכונה וכבר נחבחר

מימרא דרב הוכא דלעיל דבהוא רוחן והיא מוזקת ר"ם זה אמנם מנאתי הג"ה במרדכי חיירי דחילו ליגע היח בידו חסילו בלח רחילה חסור ליגע בשם ראבי"ה וז"ל אחר ימי ליבוזליכא הרגל עבירה וטוב לאכול עמה כדי כה אפילו כאובע קטנה וכ"כ ש"ם: כא הרשב"א שם: בב שם ושם: כג שם ושם שתרנה לטבול אם יכולה לטבול ע"כ וע"ז ראיתי מקילים בימי לבונה ואין מברייתה דמסכם כלה פיא המשגר כום של ברכה לחשה וכו' ונדה להא מלחא דמית ול"ש כום של ברכה ול"ש כום ל"ל לסמוךע"ז וראבי"ה הוא יחיד בזה עכ"ל. והב"ח כ' דאף לפי זה טועים כמקילים שכרי לא החיר אלא ביום מס ברשב״ס: הוא. בר שם כנשבים: בה ציינתיו לשיל ברים הסימן: בו שור וכ"כ הרשב"א בת"ה הקלר: ("וב" מהרש"ל שאיסור הז' שחחר ימי ליבון כדי שחחרצה לטבול וגם ליכא הרגל עבירה דאין גמור עושין ושנחקבלו כל הקהלות ונתנו הרם על זה וכן המנתחים בשר לחתיכות לחוש שמא יבא עליה ביום הז' כיון שהיא טובלת לערב וגם זו סברא ואוכלים בקערה אחת קלושה היא ואיןשומעין לימיד להתי' בות נועל מתיכה אתת וכן הית נועלת חתיכה אחת אסור) : איסור המפורסם בכל החיבורים כו שם נשם חביו פרח"ם בחשובה : בח תפ"ד שימן ולכן יש לדרום ברבים דאיסורא הא המוכני . כח שביד סיתן רנ"ל : כפ שם בתיה כשם סימן קנ"ז וכתכ הרב ב"י שנתף מדברי תב"ד שאפילו שנתף מדברי תב"ד שאפילו בשאין רושא זולתו אסור וכן להמב"ש דגניעת ערוה אסור? מו מפורה אייני שיש שיש ביש ביש עבדי הני דאוכלים יחד מקערה א' בימי לבונה ומלאתי בהג"ה ואנשים האוכלים עם נשותיהם בימי ליבונה שלא ירגישו בני הבית שבוש סוא ועוברים על דברי חכמים ונחקבלו כל הקהלות ועשו חרם ע"ז דסר"ח ע"כ וסג"ם זו סיא בסגסח מסרש"ל ומביאו הדרישה וראב"ן כ' בס"ם של"ה ויש נוהגין שלא לאכול עד כלות שבעה נקיים והוא כשר ונאם דשוב ליכא הרגל עבירה אלא סרגל מצום דכיון דמצי למטבל לא שביק היתרא ואכיל איסורא ועי"ש שהחריך: יה מהרחצת פניו כו' אבל מזיגת סכוס אשכחן היתרי טובי כדלעיל ס"ק י"ג. ב"ח . ונרחה דאפי' למ"ש שם דנכון להחמיר הכא במולה שרי: ים אסור לבעלה כו'. דדוקא כשהוא חולה והיא בריאה שרי דכיון דחולה הוא ליכא למיחש להרגל עבירה דאין יצרו מתגבר עליו מפני שתשש כחו אבל כשהיא חולה והוא בריא איכא למיחש להרגל עבירם שמא יתגבר ילרו עליו ויפייסנה. ת"ה: ב אסור למשש

מא מכים דעומת מרום חסורי מן התורה אע"ג שיש בו פקוח נפש אסשר דאסור משום דהוא אביזרא דגיע וציש וכבר פסק רמ"א להיתר: נקודות הכסף (בפ"ז ט"ק ח") כתב להחיר שחרין לו מים ובשפחי כהן כחכמי נשם מהר"ר יום לתסור

כנסת הגדולה (סי' קצ"ח בשו"ע מעיף פ"ז) בו"ח הרדב"ו ח"ח פימן כ' וזיל. אף שכעל החרומות כתב אם האשה חולה ואין לה מי שישמשנה אלא הוא דמחייבים שישמשנה אלא הוא דמחייבים לים לשכור אשה שחשמשנה אכל אם כם יחד במחכואה ואין שם מי שישמשנה אין זה דרכי נועם שינימנה שתמות אלא כוא ישמשנה ומיהו לא ירחץ פניה ורגליה שהם דברום של חבה ביותר ואם מסוכנת של חבה ביותר ואם מסוכנת אנל הרחינה אסשר לו להשליך תום על סניה וידיה ורגליה ואם אי מפשר אלא ברחינה ממם מותר: (שם) אשה שהיא חולה וכו'. גם כן כתכ הרדב"ו סיה כעלה לותן מקיז דם אם חין שש מקיז דם אחר מוחר. אמר המאסף לריך לדעת אם דין המאסף לריך לדעת אם דין

מקיז דם כדינו של הרוסה דכל שחין שם רוסחים חחרים בקיחים כבעלם חעפ"י שיש בקיחים כבעלם חעפ"י שיש דגול מרבבה (סיסן קצ"ה בש"ך ס"ק כ') ראין נראה דוראי אף ואין נראה דוראי אף להרמב"ם ובו' . ועיון בנית שמוחל סי' ך' ס"ק ח':

ברכי יוסף

(מעוף י"ו בשו"ע) אם בעלת רופא וכו'. ממ"ט חני כעניי בקונערם ישיר חוון בכללים מערכת החלףחות ע"ח שרמותי בזם דברי קלת תחרונים ומשם בחר"ה : יש מקומות שנוהגים שהנדם לת מפשה שימוש סבית וכל לרכי הבית מחעכבי' בכל . רבינו מהר"י ן' במשוכות הנדפסום

נליון מהרש"א (מי' קנ"ס מ"ן מק"כ) וכ"כ העמ"ו ואין נראה רודאי . עיין בכ"ש ריש סימן כ' :

פימן קכ"ם:

עצי לבונה

ומהמיר אף בשאר משקים אף בהושמה לבר . ובססר שפרי פכרם כ' שלדן חיסור הושמה אלה כדבר שדרך ליתן מיד ליד. הכל כדבר שחין דרך נימן מיד ליד לדן קטידה מ"ם ושי בס"ם דכתב ג"כ דחין להחמיר בזה דהוו כמזיגם שלה נפניו דשרי ע"ש . ונשם רש"ל כתב אם כיח אינם אוכלם כמאכל שבוא אוכל אסור לאכול על שולחן אי שעשה אין כאן ביכר וזריך שינוי צ"ש:

חידושי רע"ק

בו" . ומיהו אם החולה מסוכן ואין

כתב במשו" באר שבש סי" ש"א: (דך) ליה לו בה. ש" בשאילת יעב"ן ח"א סי" קכ"ו שכתב דראוי להחמיר כדעת השאילתות פ"ש: (מוך) ראם אין לה. וכן ססק בחסו" רדב"ו ח"א סי" ב" וכתב אע"ב דבכל אביזרא דג"ע אחריט ימות ואל יעבור מההיא עובדא דהעלה לבו שינא לא דמי דסתם בא כחולי מחמת העבירה אבל הכא לא כא החולי מחמת העבירה לבו שינא לא דמי דסתם בא כחולי מחמת העבירה אבל הכא לא כא החולי מחמת העבירה

אינו כן דאינו אסור אלא כשהיא מולקת בשעה שהוא רוחן ומ"מ סשום לי דגם זה בכלל החיסור שאם הוא רוחן מכלי שיש בו נקב למטה ובשעת רחיצתו היא מוצקת מים להכלי דגם זה מקרי הרחצה אבל הש"ך כתב בשם הר"ר יונה דאסורה

וש"ך שכחבו דה"ה ליחן הקערה על השולחן אסורה בימי נדחה ודוקא קערה המיוחדת לבעלה לכד הצל לה כשבני בית הוכלים תתנה וכ"ב הבחר שבע דף קי"ב ע"ב והמ"ז כחב מדלח חמרי רק חון ממזיגת הכום ולא חמר גם כן חיקן המאכל אלא ודאי דחכמים ידעו שאין בזה קירוב דעת רק מעשה עבדות: [יג] ליצוק לו מים.ובכלל זה ג"כ שחסורה ליצוק מים כחוך הכיור שיש בו נקב

*) משמע דמותרת לחכין לו מים בכלי

ולות ירחן משם דמדכתב הות רוחן והיא מולקת משמע דבשעת רחילה שלו היא יולקת ולא שהיא מכינה לו תחילה קודם לחילתו ותו דאם תפרש דגם זה חסור קשה מנ"ל לחסור זה דהח כתב חח"כ הוכחה שחין לפרש סרחילה בידה מכח קירוב בשר ש"מ דמיירי כאן במידי דלאו קירוב בשר דהייט שיולקת בשעת רחילה וא"ל דסא גם דבר זה שיולקת בשעה שהוח רוחן ג"כ אסור בלאו חיבה דרחילה אלא מטעם דנוגעת בו על ידי המים הכוזלין מידה לידו י"ל דזהו מגע על ידי דבר אחר שהיא נוגעת בכלי והכלי במים והמים בידו סלקא דעתך דשרי קמ"ל דאסור משום רחילה שמביאה לידי חיבה וכן נ"ל מלשון **התלמוד שאמר בדין זה דהרחלת פניו** ידיו ורגליו אסור ודבר זה שנותנת מים לכלי תחלה בלי יציקה עליו לא מקרי רחיצה כלל והיה לו לומר דנתינת מים להרחלה אסור כמ"ש שם מזיגת הכוס הכי נמי היה לו לומר ונתינח מים מה שחין כן אם יולקת על ידיו מקרי שפיר רחיצם אלא ודאי כדפיר' דחין איסור בנחינת מים לחוד וכ"כ בדריסה ומ"מ פסוט לי דגם זה בכלל האיסור שאם הוא רוחן מכלי שיש בו נקב למטה ובשעת רחילתו היא יולקת מים להכלי דגם זה מקרי הרחלה כל"ל: (מ) וכן נוחגין לחקל. כ' מו"ח ז'ל אין להם על מי שיסמוכו וראוי לדרוש ברבים שאסור וכן כתב בדרישה בשם רש"ל וכ"ל עוד דאפי' יש להחמיר יותר בימי ליבון דאם נתיר לו בחיזה קולח יותר יש חשש

שהיא אינה טמאה כ"כ וכן מלאחי שכתב תה"ה בשם הראב"ד מברא זו: ונוסגים שם רופאים משמע קלח מדברי חשובת הרמב"ן סימן קכ"ז דשרי מפני פיקוח נפש אלא די"ל דלטעמיה אזיל דסבירא ליה דנגיעת נדם אינו אלא מדרבנן אבל להרמב"ם דנגיעת ערוה אסורה מן החורה הכא אט"פ שיש פיקוח נפש אפשר דאסור משום אביזרא דג"ע ול"ע עכ"ל ב"י. וכ"כ העט"ז ") ואין נראה דודאי אף להרמב"ם ליכא איסור דאורייתא אלא כשעושה כן דרך חאוה וחיבת ביאה כמש"ל סי' קנ"ז ס"ק י' מה שאין כן הכא וכן

שיבות לידי ברגל דבר מחחר שרות'

סמנסג פשוט שרופאים ישרחלים ממששים הדפק של אשה אפילו אשת איש או עובדת כוכבים אע"פ שיש רופאים אחרים עובדי כוכבים וכן טושים שאר מיני משמושים ע"פ דרכי הרפואה אלא הדבר פשוט כמ"ש וזה נראה דעת הרב דלעיל בסי' קנ"ז משמע מדבריו כהרמב"ם וכמו

שכחבתי שם בס"ק י' וכאן החיר מישוש הדפק מ"מ באין סכנה אסור לבעלה למשש הדפק כשהיא נדה וכדאיתא בחשובת הרמב"ן ובדברי הרב: ביאור חגר"א

לין סק"כ) לאין נראה דוראי אף להרמב"ם. ע' בם' בית אפרים בקונפרם הראיות (פל"ח ממש"ל ס"ב: [מון ורוקא כו'. עתום' שם ד' ב' ד"ה וחצעת כו': [יון כשם כו'.
את פ")': (סס) לכדאיתא בת' הרמב"ן. וע' בת' ונרדב"ז (סימן ב'):
נלמד מהא דלספה ולא עוד כו': [יון כל אלו כו'. עתום' דשבת שם ד"ת בים כו'
וכנ"ל פ"א: [ימן אם חוא כו'. בלל ס"ב לל מלאכות כו': [כ] אשה כו' אם כו' אפיל בפיקוח נפש אפיר כמ"ש בפ"ב דפסחים (כ"ס ה") בכל מתרפאין חוץ כו' ובקצי אשירה ליכא אלא לאו בעלמא אפילו לאו דנ' עבירות אין מתרפאין בהן ובסנהדריז
ע"ה (ה') בשלמא למ"ד כו' אלמא אפילו לאו דלא תקרבו כה"ג אמוד: [כ"א] וי"א כו'. דהלאו הוא דוקא אם מתכוין בשביל עדוה אבל בלא"ה אינו אלא מדרבגן:

על השלחן בפניו אסור ואנ"ל כשהוא יודע שהיא מוזגח את הכום דכיון שהניחה על השלחן בסניו חשיב כמזיגה בפניו ג"כ ואסור עכ"ד וכחב הש"ך שאין דבריו מוכרחים גם מדברי הרח"ם ס"ק דכחובות משמע דשלת בפניו ליכת חיסורת כלל גם מה שחוסר לה להביח הקערה עם המחכל על השלחן אינו נרחה דהח אף במזיגח הכום אין איסור אלא בכום המיוחד לבעלה בלבד דאיכא חיבה אבל להניח הקערה על השלחן שכל בני ביח אוכלים ממנה אין קפידא אף ע"ג שגם בעלה אוכל עם בני הביח מאוחה קערה דליכא הכא חיבה והכי נקטינן אבל להביא קערה המיוחדת לבעלה אסור דאף בהושמה בלבד אוסר סה"ח כשאין בו שינוי ולפ"ז משמע דמחמיר ג"כ בשאר משקים עכ"ל : (י) ליצוק . כ' המ"ז מלשון זה משמע לכחורה שחשורה ליחן מים בכלי והוח ירחן חח"ב חבל בחמח

לחת לפני בעלה קיחון של מים וכלים שירחן בהם רגליו מפני שהוא דרך חיבה: (יא) להקל. והב"ח כתב שאין להם על מי שיסמוכו להקל וראוי לדרוש שרבים שהוא אסור וכחב המ"ז ול"ל עוד דיש להחמיר יותר בימי ליבון דאם נחיד לו באיזה קולא יותר יש חששא שיצא לידי הרגל דבר מאחר שרואה שהיא אינה שמאה כ"כ וכן מלאחי שכתב חה"ה בשם הראב"ד שברא זו עכ"ל: (יב) שתווהר. אבל מזינת הכוס לחולה לכ"ע שרי. ש"ך:

למטה בשעה שרוחן ממנו חבל מוחרת ליתן מים בכלי והוח ירחן אח"כ. כ"כ הפ"ז

וע' בש"ך שכ' בשם דרשות הנשים לחסור כה"נ:[יד] ויש להחמיר.כל החחרונים סורחים חבר על מנהג זה שהוא מנהג במעוח וכ' הש"ך בשם הרחב"ן שנהגו שלא לחכול עמה עד כלו' ז' נקיים והוא כשר ונאה דשוב ליכא כאן הרגל עבירה חלא הרגל מנוה כיון דיכולה לסבול לא שביק היהירא ואכיל איסורא:[מו] אם בעלה רופא.

בנמרה כעל היה שם דף בעלמת והכי תיחת שם דף ח"יו ע"ח: ב טור וש"ם

ס"ט מ"ח: ב סור וש"ם והרח"ש בססקיו כפ"י דנדה: ג לשון הרשנ"ח בח"ה הקנר:

הטור כ"ל נשם הרח"ם: ה לשון הרשב"ם שם

בת"ה וכיכ סטור בשם אכיו וכסברת ר' כברייתא שם דף

מותר (וכן בעת אחד מהגדולים

בתשובה שהביא הת"ה שם דאפילו

התפללה היא ערבית מותר עי"ש

המחרת וליחא אלא אף בחחלת

קצו (א) ונותגי' לכתחלה ליזתר כו' . רש"ל בתקובה סי' פ"ב

כתב דכיון שנשים שלנו מתחילין למנות

מיום ו' כמ"ש בסעיף י"א פשיעא שיכולה למטח אפילו אחר חפלח

ערבית : (ב) הואיל ולא ראתה רק יום א'. סטעם סוחיל ומעיינה

קנט א בריי מא דרני מאיר נדה דף ל"ג ע"א ד"א יום שפוסקת פו וכו' ואע"ג דרתי לים שם בגמרא כתכ הרא"ש דדיתויא בגמרא כתכ הרא"ש דדיתויא

כבר א כדי שתפסוק במתרה . בין הממשוח: ב רק שחרית כו' . היינו מיום כ' מראיימה ואילך כדלקמן ס"ב : ג מאחר דהקהל כבר עשו כו". אנ"פ שעדיין היא לא החפללה ערבית. ח"ה שם: ד אפילו עשו הקהל שבת. כי ההיא חוספת לא שייך לענין נדה וצריך כ"ד שעות וכן איתא בפרק נערה (דף מ"ז ע"א) בתוספות ד"ה דמסר לה בשבתות ויום טוב וכן יש ראיה מספירת שותר דלא חשבינן ללילה אפילו בע"ם דחוספת שבת דאורייתא וכן מאליל' מנה ופסח וסוכה עכ"ל האגור בשם מהרי"ל משמע מדבריו ומכל הלין ראיות דאע"פ שהתפללה היא ג"כ ומשתה שבת

קצו דיני לבישת הלבון ובדיקתה. יבי י"ג סעיפים: א [א] א שבעת ימים (ח) שהובה סופרת מתחילין ממחרת יום שפסקה בו [ב] י וכך משפמה אם תראה ב' ימים או ג' ופסקה מלראות [ג] בודקת ביום שפסקה א כדי שתפסוק (6) במהר׳ [ד] ובדיק׳ זו תהיה סמוך לבין השמשות (וכן נוסגין לכחחלה ונדיענד אפילו לא בדקה עלמה 🚊 רק שחרית ומנאה עלמה עהורה שגי בכך) (סור

בשם הרשב"ח וב"י אף לפי דברי (הראב"ד)[הרא"ם][ה] י ולעולם ילפור אדם (להחמיר לכתחלה) בתוך ביתו שתתא בודקת ביום הפסק מהרתה במוך דחוק ושיהא שם כל בין השמשות שזו הבדיקה מוציאה מידי כל ספק (יסנ"6 נקס"ק):

הגה י"א אם התפללו התהל ערבית ועוד היום גדול אינה יכולה לבדוק(או)[אי]ללבוש לבנים ולהתחיל ולמנותמיום המחרת ב מחחר (ב) [ב] דהקהל כבר עשו אוחו לילה (ה"ה) [ו] וי"א דמוחר ד" [ג] אפי' עשו הקהל (ג) (א) שבח (אגור בשם מהרי"ל) (א) ומוהגין לכתחלה ליזהר ובדיעבד חין לחום הן ומקלח נשים נוהגום שחם פסקה קודם ברכו וחזרה לרחות כתם חו דם [ד] חוך ימי ספירתה אז מפסיקין אפילו לחחר ברכו אם נחקלקלה סמוך (ד) לערב וחושבים דבר זה לדיעבד וחין למחוח בידם כי כן קבלו מחיזה חכם שהורה להן והוא מנהג וחיקין:

[1] הראתה יום אחד בלבד ופסקה בו ביום צריכה לבדוק עצמה במוך דחוק ושיהא שם כל בין השמשות:

הגה [17] ובדיעבד אם כדקה עצמה [12] סמוך לבין השמשות ומנאה עצמה שהורה אנ"פ שלא היה המוך אצלה כל בין השתשות סגי (פור בשם הרשב"א וה"ה בשם רמב"ן וב"י להרמב"ם וכ"מ בש"ם) אבל בדיקח (ב) שחריח לא מהגי (ב) *) הואיל ולא ראתה ך [ה] רק יום (ה) אחד (°) (רשב"א ורמב"ן בשם י"א וכ"ד רמב"ם פ"ו מהא"ב ובפי׳ משנה מון פ"ד וברטנורה שם):

י ביום שפסקה מלראות ובודקת עצמה כאמור תלבש חלוק (ג) הבדוק לה שאין

ספירתה מפסקת בעהרה אפילו אם ראתה דם סמוך לערב כו' ולפעד"ל דגם להרב אפי' אם ראתה דם סמוך לערב מפסקת (אחר)[קודם]ברכו בתחילת ספירתה וה"ק אפי' פסקה קודם ברכו לא אמרינן כיון דפסקה קודם ברכו א"כ חשיב אחר ברכו לדידה לילה אלא אם נחקלקלה "אח"כ מפסקת אפילו לאחר ברכו והיינו שכחב סרב ובדיעבד אין לחוש ואם סיא רואם דם עד סמוך לערב פשיטא דאין דיעבד גדול מזה ומחחלת להפסיק אחר ברכו ומה שכחב וטהגים לכתחלה ליזכר הייט היכא דאפשר כגון שאינה רואה דם קודם ברכו וק"ל: ד רק יום א'. ומעיינה פחוח וכחוב בספר מעדני מלך דף ש' ע"א וז"ל וא"ת ולדידן מאי נ"מ הא אפילו אשה שרואה כתם נוהגין שלריכה להמתין ה' ימים עם יום שראתה בו ואחר כך תפסוק ותספור ז' נקיים (כדלקמן סי"א) ונ"ל דנ"מ להיכא דחזרה וראתה בחוך ימי הספירה דכיון שלא ראתה רק יום א' בימי הספירה בדיקת שחרית לא מהני

ביד [א] שבעת כו'. פתוס' ל"ג א' ד"ה ואירו כו': [ב] וכך משפמה אם כו'.

"ל"ל לאמקי יום א' כם"ש בס"ב: [ג] בודקת כו'. שם בננו' ס"ם א' וערום'
שם ד"ח וחכא כו': [ד] ובדיקה זו כו'. להחמיר לכתחלה כו' יהודת בפתני' שם
ל"ח א' ח"ש בהנ"ח יכן כו' ובדיעבד כו' דקי"ל כרבנן: [ד] ולעולם כו' ושיהא כו'.
ת"ח. וכמש"ש בנמ' תניא א"ל לר"י אלמלי כו' וכמש"ש ג"נ (") ואמינא להו אנא אלמלי
ב' וא"ל כי קאמרינן כו' ווה א"א אלא כח"ג במך דחוק כו': [ד] ו"א רשתר כו'.
ברו וא"ל כי קאמרינן כו' ווה א"א אלא כח"ג במך דחוק כו': [ד] ו"א רשתר כו'.
עתוס' דכתונות מ"ז א' ד"ה דמפר כו' וכפסחים צ"ם ב' ד"ח עד כו' ובברכות כ"ו ב'
איבעיא להו אומר קדושה כו' אומר תברלת כו' מכלל דלשאר דברים דלא שייך לשבת

קצר (א) בשררה. בין השמשוח וכדיעבד אפי' אם לא בדקה עלמה רק שחרים כו' היינו מיום ב' מראייחה ואילך כדלקמן ס"ב. ש"ך: (ב) דהקהל. אפי' אם היא עדיין לא החפללה ערבית : (ג) שבת . כ' הש"ך דמדברי מהרי"ל משמע דאט"פ שההפללה היא ג"כ וטשחה שבה מוחר אבל הגאון אמ"ו ז"ל כחב דלהרב אם סיא המפללה ערכית אין להקל אפילו דיעבד וכ"נ דעת מהרש"ל בחשובה (ומהחבור שהבחתי מוכח דחף להתקילין היינו עד כ"ד שעות וח"כ כשהיום בדול כ"כ חשבינן יום ולילה שוין. אבל בחר הכי לכ"ע אסור) עכ"ל (ופ"ז כחב בפס רש"ל כיון שנשים שלנו מחחילין למנוח מיום ו' פשימה שיכולה למנוח הפילו החר הפלח ערבית ע"ש): (ד) לערב. כהב הש"ך נ"ל לדעת הרב הפילו הם רחתה דם סמוך לערב מפסקת קודם ברכו במחלת ספירתה והם היא כואה דם עד סמוך לערב פשיפא דאין דיעבד גדול מזה ומהחלח להפסיק

בח"ה) ולפי זה מה שב' כרב דאפי' עשו הקהל שבח ה"ק אפילו עשו ם "ח ע"ב כיון דפסק פסק: (°) פירוש הואיל ומעיינה פתוח עדיין: ו עור כשם אכין הקהל גם כן שבת וגם היא והגאון כנסת הגדולה אמ"ו ז"ל לא כתב כן בתשובה אלא שם כופאים אחכים מוער כתב דלהרב אם התפללה היא ערבית לדעת הרב ז"ל הכא נמי במקיז דם כל שחין שם בקיחים כמוהו מושר חו דילמת כופת חין להקל אפי' דיעבד כדלקמן ס"ס שע"ה וע"ם (וכ"נ דעת מהרש"ל לחוד ומקיז דם לחצד ואמ"פ לחוד ומקיז דם כמצד ונא בכרוסת מפלבים כין כופל במקיז בכרוסת מפלבים כין כופל בכך לכופל שלינו בכן למקיז דם שלינו בכן למקיז דם שלינו בכן ומסתבלה דבמקיז דם חין נחלק בין בכן לשלינו בכן לחלק בין בכן לשלינו בכן לחלק בין בכן לשלינו בכן " בחשובה סימן ע"ב שהבחתי לקמן ס"ק י"ט) ש"מ מבואר מהאגור שהבאחי דאף להמקילים היינו עד כ"ד שעות וא"כ כשהיום גדול כל כך לחלק בין בקי לשאינו בקי דאין קסידא בין בקי לבקי יותר ומיהו אם יש לחוש חשבינן יום ולילה שוים וכמש"ל סי" קפ"ד ס"ק ז' *) אבל בחר סכי לכ"ע שלהיותו בלתי בקי יעשה לב סיזק ובעלה הוא מקיו דם כקי שאין לחום לכך כהא ודאי דמי לדין רפואה: שד כחב סרדב"ו כח"א סימן ד' לענין אמור: הן ומקצת נשים כו' תוך ימי ספירתה כו' . כתב הכ"ח משמע מדבריו דוקא חוך ימי ספירתה אבל בתחילת ספירתה אם ראתה דם דנול מרבכה אחר ברכו אע"פ שעוד היום גדול אינה מפסקת במהרה היום אלא ביום

(פימן קצ"ד בפ"ד מ"ק א") רש"ל בתשובה סימן פ"ב כתב דכיין שנשים שלנו וכו". ככודו של המ"ז במקומו עומד וכאן שגגה היא כידו שהעתיק מייכי שהראים שראתה היתה אחר תפלת ערכית ועוד סים יום ולפנין איתת חלכש לבנים חם יום חמישי לרחייתה שהוח פדיין יום או יום המישי מיום המחרת כיון שהחסללה ערכית כום שפיר כתב מהרש"ל דכיון דנשים שלנו מתחילין מיום וי יש להקל אכל כאן דמיירי בבדיקה של הפסקת עיהרה אין סום הפרש בין נשים שלט לנשים שמחחילין מיום חמישי משם שחת היום המתחנים מיום מחשם: לילה אין יום המתרת עולם לתספר ז' נקיים : (בש"ך מספר ז' נקיים : (בש"ך מב"ד הבריו מתורים לב"ע אסור . דבריו מתורים והדי אסילו לענין איסור סקילם אותה ששה עדיין דיט סקילם אותה ששה עדיין דיט לכתחלה מלאכה עד סמוך לכין סשמשות ולח חמריכן דחשבים יום ולילה שוין ועוד דהרי הלצור הביא ראים ממנם ועומר ואטו בשנח קעיטר שיומו של ערב ססח גדול יסים יונא ידי אכילת מנה בעוד יום גדול וכן כרכת עומר שהיום גדול מחד וחפ"ה חין מברכין עד כלילה ממש אכן נלע"ד שחין לסחמיר בום כלל לכמחלה ופוד כפוף ז' נקיים כיום השפיעי כשפיום קור מסים השורם נמבול עד כמה שעום כלילה ונימא שאומן ששים שייכים להיום אחמהם ולכן נלפ"ד שחף הש"ך לא החפיר אלא כשהמשלוה היא והקהל מרכית ג"כ וקיכלו שכם וגם כום נלפ"ד להקל בדישבד וכ"ד ששום שהוכיר האגור סינו שפום ופניות וכוונפו על פוף היום: (פעיף ב' בהנ"ה) הואיל ולא ראתת רש יום אחד וכר - עלע"ד

רק יום אחד וכר . מע"ד דלחו דוקח כדיקת שחרים חלח בית לחם יהודה

(מימן קצ"י מעיף א' בתנ"ח) אפילו עשר חקרא שבת כו'. כמג מש"ך וחמינו הם מממללם נס סיא ערבית וכ"כ מסרש"ל

עצי לבונה

(סימן קצ"י מעיף א' בדנ"ה) אפילו ששי הקהל שבת עש"ך מק"ד מ"ש דמףלמתקלים היינו עד כ"ד שמות וכו" משמע דר"ל אם סיום גדול א לחר ו' שעות חחר חנות הוי לילם . דאו כלו הכ"ד שמות של יום שמבר ווש"כ אכל כתר הכי לכ"ע אפור סייט אחר ו' שפות הג"ל אך האחרונים חלקו שליו ושי' בפליתי וכמ"י

הראי לאו לילה הוא: [ז] ראתה יום כו' אבל כו'. כחכמים דמתני'. הרמב"ם ויש שפסקו כברייתא ועבת"ה ומ"מ כ' שיש להחמיר: [ד] ובריעגד כו'. דל"ם במתני אלא בשברקה בשחרית ובח"ש לא הפרישה אבל בבח"ש ל"ם וכמש"ש אלמלי כו' אלמא ר"י בשנים בשהיית ובח"ש לא השרישה אבל בהדש ליש וכמשיש אלפלי כן אלמא דיי לא יאיר כח"ג ואהא קאמרי חכמים בשני ועב"י. וצ"ע דא"כ לימדו רבון לנפשייתי בראשון וכ"ד הרמב"ן דוקא כמיך דחק כל בה"ש רק פתום' שם י"ה אמרו כו' נראה שא"צ שכ' וי"ל דלנפשיח כו' ומיהו דעת הרמב"ם נראה כמברא ראשונה שמתם וכתב דבריקת יום ראשון לא מהני ועב"י: [מ] ממוך לבה"ש. דבח"ש עצמו מפק לילה הוא כ"י: יום ראשון לא מהני ועב"י: [מ] ממוך לבה"ש. דבח"ש עצמו מפק לילה הוא כ"י:

הנה"ע ועד דמה בשם רש"ל כו' מי דגנת"ר שהשיג גם עו זה דמהרש"ל מיירי (עש"ף פ"ק מ"ק" שהראיה שראה היתה אתר הפלח ערכית בעוד זום ולענין איתח תלבש לבנים אם ביום ממים לראייהה שיהים עדיין זים או המישי מיום המחרת זה כפג דביון דנשים שלנו מתחילון מיום וי יש להקל אבל כאן דמיירי בגדיקה של הססקת טובר מה כמג דביון דנשים שלנו שאם אחר ממלה ערבית שלני ללל הליבר ונשש חתלה ערבית ביום במשבית השוצים בשיש שיש בדברים באלל מרבכה שכתה בסשבית השוצים שיש בדברים באלל מרבכה שכתה בסשבית השוצים על מדברים איל בדוקה מיום לדיק מ"ש שכתב באשבי ביום אחריות . ע"י בדגול מרבכה שכתב במשבית שחריות אלא כל שהיש קודם מתה קסנה לא מביה ביום לביום לאור ונישו מרבה במשבית להיה. ע"י במשבה משיל לדקה ש"ש שכתב באשבית להיה ע"י במשבה משול לדקה ביום להברות ביום למתחים של ביום לכניב להתחום ביום מתחים שלם של ביותם בלה להמום במתם בסחים אד היותם הכלם לדיכה להמושחים מחדש או משום המשבים במשבים במתחים שלה ביותם הכלם לדיכה להמושחים מחדש או מיושו ומחבה להשם ביום לביום להיום להמושחים מחדש או מיושו החבה בלשם במנים במחים במחים בחומים להמושחים במחים במחים בחומים להבות הכלם להיכה להמושחים מחדש או מיושו השהם בלשם במושה במחים במחים במחים בחומים להיכה להמושחים מחדש את המושחים להמשב להמשב להיכה להמושחים מחדש או מיושו החבה בלשם במושה במחים בחומים להיכה להמושחים במחים בחומים להיכה להתושחים במחים בחומים להיכה להמושחים במחים בחומים להיכה להמושחים במחים בחומים להיכה להמושחים במחים בחומים להיכה להמושחים במחים בחומים במחים בחומים במחים בחומים בחומים בחומים בליברים במחים בחומים בחומים במחים בחומים בחומים בחומים בחומים בחומים במחים בחומים בחומים בחומים בחומים במחים בחומים במומים בחו סכתם לריכה לכתחון מחדש כי ימים וחזרם ולכשה כתונת שלה הככתם בכתה כתחים אך סיפם תגורה מלמעה סינה לכן וכקי מלגונה של אסמול ואחר כ' ימים נודע לה שא"ל להמפין מחדש חתר ברכו ומ"ש ועוהגים לכחחלה ליזהר היינו היכא דאפשר כגון שאינה רואה מכח החשוב של אסמול ואחר ביינו היינו היכא דאפשר כגון שאינה רואה מכח המחשב שהש מכחב האשון ולסוכה מיינו היכא דאפשר כגון שאינה רואה מכח המחשב שהש בשינה שה במיינו שלא האחר בספירה דישו שלא ראחה בחוך לדידן להיכא דמזרה וראחה בחוך ישי הספירה דישו שלא ראחה רק יום א'י היינו שלא ראחה רק יום א'י היינו שלא ראחה רק יום א'י היינו האחר בספירה וום מחשב מיים במותר מביים במיים במיים מותר שכברה של מביים במיים ב

הבית יוסף אזיל לשימחו שכהב על השובת הרעב"ן שבסיתן קכ"ז וז"ל אף דמשמע בדבריו דאם החולי מסוכן ואין שם רופאים אחרים דשרי משום פקוח נפש אלא דאיכא למימר דלטעמיה אזיל דסבר דעניעה מדה אינה אסורה אלא מדרבנן אבל להרמב"ם דנגישת ערוה אסורה מן החורה הכא אע"ם שיש בו פקוח נסם אפשר דאסור משום אביורא דג"ע ול"ע עכ"ל הכ"י והש"ך השיג על הכ"י בזה וכחב ח"ל וחין נרחה דודמי חף לרמב"ם ליכח חיסור דחורייתה אלה כשעושה כן דרך תחוה וחבת ביחה משח"ב הכח וכן המנהג סשום שרופחים ישראלים ממשמשים הדפק של אשה אפי' א"א או עובדה כוכבים אף שיש רופאים עובדי כוכבים אלא הדבר פשום כמ"ש עכ"ל ואין דבריו מוכרחים דמ"מ כיון דלהרמב"ם אסור מדאורייחא כל שנהנה מנגיעחה בקירוב בשר א"כ אפשר דאסור למשש לה הדסק דקרוב הדבר לבוח לידי חיסור דחורייחה וכן משמע בחשובה הרמב"ן עלמו שם דלמחן דחמר דכל קריבה חסור דחורייחה (והוח כדעת הרמב"ם) יש להחמיר בזה גם מ"ם הש"ך וכן המנהג פשום וכו' אין זו ראיה כלל דיוחר יש לחוש באשמן נדה שלבו גם מבאשה אחרת וכמ"ש בחשובת הרשב"א סימן אלף קס"ח ובהג"ה בש"ע בח"ה סימן כ"ח והרב שהכריע שלח כדעם הב"י סומך עלמו על

הנהת ש"ד והנהת מיימוני דמחיר וכמ"ם כד"מ ע"ם: קצר [א] שהובה סופרת . וכומן הוה טלם לוכה שוינהו חלמים אפילו

רוחם מפח דם כחרדל כמכוחר לעיל נסימן קפ"ג: [ג] דהקהל כבר עשו אותו לילה . אף שהיא לא החפולה כן כמב המ"ה וסשום הוא דאם הוא לילה או אפילו ספק לילה ולא בדקה אף שעדיין לא התסללו סיא וסקהל מ"מ אינה יכולה למנוח מיום המחרח כיון שכבר הוא לילה ובעינן שבעה נקיים שלמים וכל יום כ"ד שעות כמצוחר מדברי החגור ומשמעות הפוסקים דחין חילוק בין ממוז ואב או כסליו ומבח דלעולם זריכה לבדוק סמוך לבין השמשות והשיעור מבואר בא"ח סימן רס"א שהוא מהלך אלף וח"ק אמה קודם הלילה ודלא כמשמעות הש"ך סס"ק ד' דים חילוק בין הימים פ"ם: [ג] אפילו עשו הקהל שבת . ואפילו טשתה היא ג"כ שבת וים מתמירון ש"ך וכתב מהרש"ל בתשובה סימן ס"ב דנשים שלנו שמתחילות למנוח מיום וא"ו כמכואר בסטיף י"א פשיטא שיכולה דישים שלנו שמתחילות למנוח מיום וא"ו כמכואר בסטיף י"א פשיטא שיכולה למנות אפילו אחר חפלת ערבית: [ד] תוך ימי ספירתה. אם ראחה דם עד סמוך לערב מפסקה אחר ברכן כ"ל הב"ח. וש"ך כחב שזה ג"ב דעת הרב ואף שאין זה משמעות לשון הרב כלל ודברי הש"ך דחוקים בזה מ"מ ראוי לסמוך על זה ובסרם לדידן כמ"ם ס"ק ג' וק"ל : [ה] רק יום א'. ואף לדידן שמהגין דאף באשה שראחה כחם להמחין ה' ימים ואח"ב מספוק כדלקמן בסעיף י"א מ"מ יש נפקוחת לדידן כגון בכלם דמוחרת מיד שתפסוק לססור שבעם נקיים ועיין בש"ך שכתב בשם המ"מ ופקוחת חתרינת דחם חזרה ורחתה בימי ספירתה (יו"ד ח"ב)

מורי והב

פתוח ביום הסוח: (ג) צריך שיהיו רצופים כו'. בב"י כתוב דחין מזה נפקוחת חלה לדין החלמוד שהיה חילוק בין נדה לזיבה חבל

החידנא אחר חומרא דרבי זירא דכל אשה שרואה אפילו טיפה כחרדל

סרי לריכה לישב ז' נקיים מחמת ראי'

דעכשיו והוא דוחק גדול שיכחוב

הטור דין לפי החלמוד גם בש"ע כחבו בטל ב"י וע"כ שיש בו איזה

נפקותא מיניה ונראה לי דיש בו

נפקוחא אף לדידן לפי מה דקי"ל דאשה שיש לה וסת אינה נריכה

בדיקה כלל כמ"ש ריש סימן קפ"ז

והטעם דחז היא בחזקת עהרה מה

שאין כן כז' כנקיים קי"ל כאן

דלכתחלה לריכה בדיתה והפעם דהיא

בחזקת עמאה עד שינאו הז' נקיים

ע"כ קמ"ל כאן דחזקת טומאה עליה

עד שיכלו ז' רצופין דלא חימא בהגיע

318 באר הגולה

פרח"ם וש"ם: ז מרדכי בשם פרוקת: ח ממשנה שם דף ס"ח ע"ב דלח פליגי תכתי חלל בדיעכד אבל לכתחילה זריכה בריקם כל יום וכ"ב הרח"ם ראחה ולא בדקה עלמה ביום שפסקה מלראות ובדקה לאחר ג' או ד' ימים שלריכה ז' נקיים דהית בחזקת ומלאה עהורה ה"ה בחזקת עמאה עד ממאה כמו לעסרות לאחר שעבלה: י כר"א שם במשנה שפסקה בטהרה כדאיתא בטור וכרב שם דף ס"ט ע"ח ממסקנת הרח"ם שם וכן כתב הרשב"ח בח"ה וש"פייא הרח"ש ורשב"ח ופוסקים: י ולקבוע להן וסתות בו'. ע"ל סי' קפ"ט מקביעות שם בשם הראב"ד וכ"כ הרשב"א: יב טור והרא"ש סוסתות: יא האשה שמרבה כו'. וע"ל סימן קפ"ד ס"ק ד': יב אפי' שם דבריקה תוך ז' בעינן וש"ם דמסינו רב מודה בוה:יג סמ"ג בפוף יום חו' כו' . וה"ה ביום הח' רכיון דלא נתכרר סלכה כדברי מי כאוי להחמיר כדברי רבי מנינא שם וכ"כ בסה"ת (ואגור בשם תוספות פ"ק דכילה והגמ"יי בשם רמצ"ן ורכי שמתה וש"ד סי' י"ח): יד טור סרשכ"ח וסשום הוח מתשנה דלעיל דף מ"ע : שו מימרא דרבא שם דף י"ז ע"א וכשינויא במרא : שה מיתהה דרכת שם דף יין מ"ח וכשונוים בתחם : מו מימרה דשמוחל שם : יו הכח"ש שם בפ"י דנדם והרשב"ח בח"ה ממשמעות הבכשים דרב האה מוכ הונה ם ס דף י"כ ע"ל ום"ם ומימרל שם יף יצ עים ושע ומתמה דרב יהודה וכו' וכדמסרם רב קטינה שם דף כ' ש"ח (וטור ורביבו ירוחם) וש"ם: יח ב"י עשם כן סשרה בין הפוסקים (עשם כן סשרה בין הפוסקים ע"ם): ימ משנה וגמרת שם דף י"ג ע"ב: כ בכרייחת שם דף י"ג ע"ב: כ ככרייתח שם וה"ה וטור: כא שם כמשנה וכדמפרש שם כנמרת: כב טור וכ"כ הרמב"ן בהלכוחיו כג משנה שם ריש ע"ח

> כנסת הגדולה אם מותר למעלה למקש לם הדפק או לא וויל ואימור קריבם ודאי מדרבנן היא דאי

בד מימרת דרבת שם דף ל"ו

מן סמורה אפי' בשאר עריות דגול מרכבה

כל שהיתה הבדיקה קודם מנחה קטנה לא מהני כיום לחשון ועיין ככ"י: (סעיף ד' בשו"ע) וביום חשביעי ואין לחמל. זה דעת הסמ"ג ווה

בית לחם יתודה

ואח"כ כתב כשם אביו אם השפללם ביא ערבית אין להקל אפילו בדיעבד אך מעם שכתב הש"ך בס"ק י"ש משמע שאף

גליון מהרש"א (סימן קל"ו ש"ש סעיף ד') ואין לחקל חוץ מבכלה הנכנסת לחופה דמניא דיעבר בבריקה פ"א ש"ך סי' קצ"ב

עצי לכונה

דלשלם אין בלילה ויום יומר מכ"ד שעת ומה שפלילה קצר היום ארוך מוף סוף הם כ"ד שעת וא"כ פשיטא שהוא פר סיום ולעולם לריכם סמוך לכיה"ם וח"כ מחילם לממך לכיה"ש וח"כ מתילם להמקילים אסילו עשו שקהל שכת בפוד היום גדול כגון כקין ואפילו אחר סשע שפות לחחר חלום סיום מיש יכולם למסוק במהרם קודם בים"ש ושפיר יהיה אותו היום ג"כ כ"ד שמות עד מולאי שכם כות כסות זון כל כל סימים מרון או קוב שרו לבנים מרון או קור: (סעיף ג' בחנ"ח) ולוב שרו לבנים וכל' וכתב כמ" המשם שמת נתלכלן גופס או הלוקה כאיים כמס ומצלא כפוך ז"ל דאין פולין ואף אם פולין אתר ג"י מישישיע לסיפך שמא מראם וממלה כי וכרישנד אם סמרה וממלה כי וכרישנד אם סמרה ז"כ כלא רחילם ולבישה כלל ואח"כ בודקת חלוקם וגוסה ולם נמולה שום כמם מוחרת למבול . ולכפקלם חין לשנות כמוכג אם לם לשמת הדחק בדרך דמין לה כגדים ואין לה פים כלל אף לרחון פניה של ממום וכתב ס"ם כשם מע"מ דמ"מ קינוח בפי' לנקוחם במה דאספר דלא סגי בלא"ה במה התפקר דנה פני בנמ"ד ופשוע דיכולה לרחון פריה של ממר שם מי רגליה כפסיא ע"ש: (פעיף י' בשו"ע) צריך שיחיו רצופים וכו' .

אפילו בדיעבד אבל לא ראתה רק כתם אפשר להקל בין בימי הספירה בין בתחילה ע"כ: ז ומנהג כשר הוא בו'. וע"ל סי' קל"ע ס"ק י"ב מדין לביסת לבנים בסבת ויו"ט וט"ב ואבילות ויוה"כ: ה אלא פעם אחת . חוך הז' נקיים מלבד הבדיק' דהפסק טהרה דלעיל סעיף א' : " לריכה לישב שבעה נקיים אין נפקוחא מדין זה דאע"פ שאינה סוחרת מ בדקה עצמה כו' . וה"ה אם

בו כתם יובלילה תשים סדינים הבדוקים מכתמים ומיום המחרת תתחיל לספור שבעה נקיים: הגה ל ומנהג כשר הוא כשהאשה שושקת במהרה [1] שתרחן ולובשת לבנים אמנם אם לא רחצה רק פניה של מפה די בכך (מרדכי בשם רוקח) וכן נוהגין ואין לשנום אבל בשעם הדחק כגון אשה ההולכה בדרך [1] ואין לה בגדים תוכל לספור ז' נקיים [ח] רק שהחלוק נקי ובדוק מדם (אגור והגהות ש"ד ס"ט י"ט):

די בכל יום מז' (ד) ימי הספירה צריכה להיות בודקת לכתחלה 🎖 פעמים בכל יום אחת שחרית וא' סמוך לבין השמשות (פור נפס פס"ם וע"ם) [יא] ואם

לא בדקה בכל השבעה ח [יב] אלא פעם (י) אחת לא שנא בדקה ביום ראשון של השבעה או ביום השביעי ^[יג] יי או כא' מהאמצעים מאחר שבדקה ביום שקודם השביעי ומצאה מהורה עלו לה [יר] (ה) יי אבל אם לא בדקה בכל הו' וביום השמיני

בדקה ומצאה מהורה אין לה אלא יום ח׳ בלבד ומשלמת עליו [מו] ייוי"א שצריך שתבדוק ביום (ו) ראשון מהשבעה (ז) *) וביום השביעי ואין להקל [מז] וסנדיקס מסיס למור סיום [מ] ולמ למור סגר (ממ"ו נכ"ו וסרעכ"ח במ"ה) ובדיעבד מהגי הפילו לחור הנד (כן משמע בב"י):

ה מ [יי] יי ברקה עצמה ביום (י) שפסקה מלראות [י] ומצאה ממאה וברקה לאחר שלשה או ד' ימים ומצאה מהורה ה"ו בחזקת ממאה עד שתפסוק במהרה שלעולם אינה סופרת עד שתבדוק אם פסקה ואז מונה למחרתו: ן מכל בדיקות אלו בין בדיקת הפסק מהרה בין בדיקת כל השבעה צריכות להיות (יה] בבגד (ימ] פשתן [כ] לבן ישן (כא] מאו בצמר גפן או בצמר לכן נקי ורך (כב) יותכניסנו באותו מקום בעומק (כג) לחורים ולסדקים ולסדק [כד] [יו] עד מקום שהשמש דש ותראה [כה] אם יש בו שום מראה אדמומית ולא שתכניסהו מעם לקנח עצמה אם יקשה בעיניה מאד להכניםו כל כך בעומק (ח) יי לפחות בדיקת של יום הפסק מהרה ובדיקה של יום ראשון מהשבעה (מ) תהיינה עד מקום שהשמש רש:

הגד ואם לא עשחה כן בבדיקה יום ראשון העשה סעם אחת כן מבדיקות שאר הימים (ב"י) מיהו בדיעבד אם לא עשחה כן כלל רק שבדקה עצמה יפה במורין ובשדקין בעומק הישב כפי כחה אע"פ שלא הגיע למקום שהשמש דש סגי לה (ב"י שכ"ד רוב הסוסקים וכן מהרא"י בססקיו סימן ע"ז וב"ח) :

ו ים הסומא בודקת עצמה ומראה לחבירתה: זי הסומא

קי החרשת ששומעת ואינה מרברת או שמדברת ואינה שומעת הרי הן כפקחות יי אבל אם אינה שומעת ואינה מדברת וכן השומה או שנמרפה דעתה מחמת חולי צריכות פקחות לבדוק אותן י ולקבוע להן ומתות כדי שתהיינה מותרות לבעליהן בי הוקבע לָהן וִסת הרי הן כשאר כל הנשים [כי] לא הוקבע להן חוששות משלשים יום לשלשים יום ובודקות על ידי פקחות:

מ' א' (כיז) מהאשה שמרבה לברוק בין בימי ספירתה בין בימים שלא ראתה בהם (יג' הרי זו משובחת אף על פי 🗅 שיש לה וסת קבוע:

י כי השבעה נַקיים (גֹ) צריך שיהיו רצופים שלא תראה דם בהם שאם ראתה דם יב אפילו בסוף יום השביעי

ביאור הגר"א

חירושי רע"ק

באר הימב

פתחי תשובה

ממני נדתה פיון שהוא נג"י ראשונים פ"ש: (ד) יפי הספירה. הגאון הקווש בעל של"ם . בדף ק"א הצריך שבימי ספירם הפקיים שמנם בכל יום וחאמר היום יום כו' כדכתיב וספרה לה. אך במשובת בודע ביסודם סניינא חלק יו"ד סי' קכ"ג חולק עליו ועי' במשובת מהר"ם בדף קדה הכרדן שבמי ספרת הבקום שתנה כבל יום לחתר היום יום כרות בול לבית היום בית היום בל היום בדיקה דיספסק סהרה דלעיל ס"ח (יו) שמסקה. וה"ם לה תל במשובת הודש בשתנה בל היום בל

בשעה השמים וכמבוחר לפיל סימן קפ"ד ועיין בסימן קפ"ז :

אם לא ראמה רק יום א' בדיקת שחרית לא מהני אפילו בדיעבד אבל ראמה רק כחם אפשר להקל בין בימי ספירתה בין בחחלה על"ל : [ו] שהרחץ ולובשת לבגים . סמעם ככל זם דחולי נחלכלך גופה או חלוקם כחיזה כחם וחמצה בחוך כז' נקיים דהו חין חולין כמבוחר בסמוך סעיף יו"ד ולפ"ז חם בדישבד ספרה ז' נקיים בלא רחיצה ולבישה כלל ואח"כ בודקח חלוקה וגופה ולח שום שום כחם מוחרם למטול אך דוכחחלם אין לשנות בחובג לספור ז'י נקיים בלא רחילם ולבישת לבנים אם לא שסיא בדרך וכמו שמסיים סרב: [1] ואין לה בנרים י וס"ה אם אין לה מים כלל פמ"ו: [ח] רק שהחלוק בקי . וגם לריך לפיות כמנין שהכתם ניכר כם משח"כ חלות לבוע: [מ] ולא לאור הבר . והח דחימה בריש פסחים חור הנר יפה לבדיקה וחפי הכסדרם שמורם רב אין לבדום לכחחלה לחור היום וכמבוחר בח"ח סימן חל"ב י"ל דשחני

לענין בדיקח חמץ שצריך לבדוק בחורין ובסדקין במקום שאין אור סיום יכול לשלום משא"כ בנר יוכל לחסש בחורין ובסדקין משא"כ בבדיקת האלוק וסעד וכיוצא בו שיוכל לילך במקום סמגולה לכן טוב יותר לבדוק לאור היום ועוד י"ל דלבע הכחם ניכר יותר ביום מבלילה לחור הנר (משח"כ בחמן שהוח דבר ממש) וזה המעם ג"כ בנגעים שאין רואין אלא ביום ועיין ברמב"ן פ"ם מהל" פומאות נרשת: [י] ומצאה שמאה. בשור כתב רבותת יותר דחסילו לה בדקה שנתה לספסיק במסרה ג"ב דינה סכי וכ"ב הרשב"ה בח"ם וכן סוח להדיה במחני' בפרק החינוקת ולא ידעתי למה שינה המחבר ועיין בענש"ז שכחב כלשון הטור והמחבר [יה] עד מקום שהשמש דש . ועיין נחשוכת משחת נממין סימן מ"מ מענין סנדיקס ונמעדני מלך דף ש"ח מ"ח : [יכ] הרי זו משוברת . וסיינו שלח ש"ח ובכרייחת שם דף ס"ו מ"כ וכח"ק [וגם ר"ש מודם בום]: (°) ממשם שכתכתי למיל בהג"ה סמיף כ':

כנסת הגדולה

נמי ואם אי אתה אומר כן לא שבקת חיי לכל כרים שאסור ליגע ככתו ובאחותו פייב

ינגע בכתו וכתקומו שיב וחימה לי שהרי ברמבים פכיא מהלי איצ וכספר המנוח פי' שמיי כתב דאיסור קריבה מן השורה ומ"ש דאיכ לא שבקת חיי כו' לא קשיא דאשר לחלק

כמו שמחלק כשייך בסימן וה סייק כ' ע"ש ונייל חף שמוחר מן כשורה הוח דבר מגונה

כמ"ש הכפלים במקק הגובר ואולי ג"ל הוא דעת הרב הרב"י כן ע"ש: שידה רדב"ו ח"א סימן כ"ד הקשה למה הנדם אינה מכלכת של ספירת'

דגול מרבבה

לשון הסמ"ג והואיל ולא נחברר הלכה כדברי מי ראוי

לכחמיר כדברי ר' חנינא שלא יהים יותר מחמשה ימים בין בדיקה לבדיקה עכ"ל הסמ"ג ואם כן אפילו לא בדקה ביום

ראבון ובדקם באחד מימים כאמנשיים וגם ביום שבישי גם

הספ"ג מודה שעלו לה וכלבד שמכ"פ ביום שמסקה בדקה

כדי שתפפוק נמסרה: (סעיף י' ברג"ה) ו"א דבנ'

לסהל בתבעום להנשת ונתפיים' ומנאם כחם בג' ימים ראשוני שפרי זו קילא יותר מגעלת כחם שבשלח כחם וריכם הפסק

מסרם וזו א"ל הפסק מסרם:

דלטולם לריכה לישב ז' נקיים סתיך לשבילתה וזה פשוע: יג י"א

דבג' בו' . ז"ל ד"מ במרדכי חם שופרת תוך ז' ימים נקיים מסתברת

בצפור וחינם תוכדת הגל צריכה לידע בודחי שפסק דם המקור לגמרי

לכך לריך שיהא ג' ימים הראשונים

של ספירת נקיים טהורים לגמרי

(ובמרדכי שם חיתח מסט"ח קלרתי) עכ"ל וכן הוח בהגמ"י פ"ע מהח"ב ונ"ל

דהא דלא חלינן במכה בשלשה ימים

סרחשונים דוקח במכה שחינה ידוע

שמוליאה דם דחליכן בה שאר כחם

כדלעיל סי' קפ"ז (ס"ה) וכ"מ מלסון

קד הז' נקיים הרי שבה לחזקח טהרה ואינה צריכה בדיקה אפי' לכחחלה קמ"ל דאפילו אם תראה בסוף הז' נקיים ממש חסתור הכל אם כן עדיין חזקחה הרחשונה עליה ולריכה בדיה' לכתחלה גם בעת ההיח נגני ינוים ואילך הכחמים תגארים אם יש לחלות במכה או בחבורה או כולע"ד: (ד) אבל פחות מכגרים זכו' . בכ"י בסס ח"ה כתב וז"ל

אבל בפחות מלן דאינה לריכה לחלותו בחבורה או מכה אלא בדם מאכולת ודאי תלינן לעולם דאל"כ איןשום אשה יכולה לעהר כדאיתא פרק הרואה דאין לך אשה שאין עליה כמה טיפי דמי של מאכולת של"ל וכ' רמ"א בד"מ דהא דלא חלינן בחבור' ע"כ חומרא בעלמא הוא דאי מדינא מאי איכפת לן באי אפשר לעובר או לא והוכיה

דמדינא חליכן אפילו בשלשה ימים ראשונים דהא אפילו ברואה ממש חלינן במכה שיש לה באותו מקום ומסיק שם כן נ"ל להלכה אבל למטשה יש להחמיר לכתחלה במכה עוברת בימים מועטים דגם זה מיקרי אפשר להיזהר ע"כ ומ"מ כתב כאן להתיר במכה שיודעת ודאי שמוליאה דם ונראה דמה שהביא בד"מ ראיה מרואה ממש לאן ראיה היא דהחם אים לם חזקת עהרה חחלה ואתה בא לעמאוחה על כן חלינן במכה משא"כ כאן שהיא כבר טמאה ואתה לריך לטהרה על כן לריך לך חזקה ברורה לעוברה להוליאה מן החזקה של טומאה התודמת משום הכי בעינן ג' ימים נקיים לגמרי דאז יש חזקה לטהרה בג' ימים אלא דבפחות מכגרים א"א בעולם להזכר בזה לא גזרו רבכן דדבר זה אינו רק מדרבנן כיון שאינה מרגשת ביליאת הדם כדלעיל וכן בההיא דמוכת שחין שהעחקחי בס"ם ק"ן א"א ליזהר ממנה וכן נראה במכה שיש לה בגופה כל שחפשר לה להזהר שלא חלכלך עצמה מדם ולא עשחה כן אין לה לחלות באוחה מכה משא"ב במכה שא"א לה להזהר שפיר חולה בה וגם דברי רמ"א כאן בש"ע יש כוון לזה. ומו"ח ז"ל העתיק בשם בדק הביח לב"י שכתב על ההיא דמוכח שחין בשם הר"ף דבשלשה ימים הראשונים אין חולה בשחין ומסיק מו"ח ז"ל דהכל לפי השחין

והיינו לל"ע מה שכחב ונראה לי דלא חלינן כו' וכ"מ לשון המרדכי כו' אדרבה פשט דברי המרדכי דמכחים כחים לה משמע דבכל מכה איירי ועוד דכא אפילו בנחעסקה בדם לפור לא חלינן בה אע"פ שיש דם לפנינו כל שכן במכה שמוליאה דם ולהרב לריך לחלק דשאני דם לפור שכוא ממקום אחר מה שאין כן מכה שבגופה שאי אפשר ליזהר חה אינו משמע ועוד דהא הם דברי סה"ח והג"מ ופשטן של דברי סה"ח והג"מ משמע דאפיני ממכם שידוע שמוליאה דם לא חלינן דכתבו אם יש לה מכה באותו מקום חולה בה כתמה אפילו אינה יודעת אם היא מוליאה דם או לאו כו' ואם סופרת ז' נקיים כו' לכך לריכה שיהיו שלשה ימים הראשונים של ספירה נקיים לגמרי עכ"ל ומדכתבו ברישא אפי' אינה יודעת שמכחה מוליאה דם משמע דכל שכן כשיודעת ואם כן כיון דרישא בכל גווני סיפא נמי בכל גווני מיירי ועוד מדתלי הפוסקים טעמא שלריכה שחדע בודאי שפסק דם המקור משמע דבג' ימים הראשונים שאינה יודעת בודאי שפסק דם מקורה בכל ענין לא תלינן במכה והכי משמע להדיא בב"ה סימן ק"ל בשם הא"ח וז"ל כחב הר"מ אשה מוכח שחין דבר פשוט הוא שכחמיה טכורים דכיון דשיחני וכיבי שבה ודאי מפקי דמא ונצבעים בֹס סדינים וחלוקה ואפילו בשעת וסחה וכ"ש בימי לבונה חלינן בה והגיה עליו הר"ף וה"מ לאחר שלשה ללבונה אבל חוך שלשה לא חלינן עכ"ל ודברי הר"מ והר"ף אלו הם בחשב"ץ סימן הפ"א אלמא דאט"ג דודאי מפקי דמא לא חלינן חוך שלשה והא א"ל שכהב הרב לחלק בין מעיינה כתום או פתוח ודאי קושעא והכי משמע מדכחבו הפוסקים שלריכה שחדע בודאי שפסק דם מקורה ומ"ש זה אינו דכרי כחבחי לעיל דיש סוברים כו' אינה סתירה "דמ"מ החם אינו ידוע שמעיינה פתוח מה שאין כן הכא ותו דהא החם קי"ל דבשעת וסחה לא חליק במכחה אפילו ידוע שמוליאה דם וכמ"ש שם בס"ק כ"ו ומ"ש הרב היינו הואיל ואיכא למ"ד וסתוח דאורייחא כו' ודאי ליחא דהא ודאי רשב"ג דסובר וסחות דרבנן נמי סבר הכי מטעם ההוכחה דאל"כ לטולם לא חהיה טמאה וכמ"ש שם בס"ק הנ"ל ויוחר ה"ל להרב לומר דאפי' מאן דמחמיר כחם היינו משום דחם לא כן לעולם לא חהים עמאה מה שאין כן הכא אבל כל זה אינו במשמע אלא איפכא מסתברא דהכא כיון דמעיינה פחוח לכ"ע לריכה שחדע בודאי שפסק דם מקורה ומ"ש כן נ"ל ללדד להקל משום דשאר הפוסקים לא חילקו כו' אין זה כדאי להקל דהא

מנעים במ"ז. רעריין לא יצאה מחוקתה ועבפ"א דזבים מתנ" ב" ומרים ברואה כו" ופשמו של ב"ש דנ" ימים חיישינן לא יצאה מחוקתה ועבפ"א דזבים מתנ" ב" ומרים ברואה כו" . כמש"ש נ"ח ב" שאין לך אשה שפחורה כו": [מו] ודוקא כתם שהוא כו" . כמש"ש נ"ח ב" שאין לך אשה שפחורה כו": באר הימב

אם ראחה ולא בדקה עצמה ביום שפסקה מלראות (ולא בדקה) [ובדקה] לאחר ג' או ד' ימים ומנאה מהורה הרי היא בחזקת פמאה עד שפסקה במהרה. עור ורשכ"ח: (מ) סתרד. כ' המ"ז דאף לדידן דמחמרינן אפי' רואה מיפח דם כחרדל צריכה ז' נקיים למחי נ"מ כחב הממבר דין זם דסחרה ונ"ל דים נפקוחת גם מכשיו לפי מה דקי"ל דחשה שיש לה וסח ח"ל כדיקה כלל כמ"ש ר"ם קפ"ו דהיא בחזקת מהרה משא"ב בז' נקיים קי"ל דלכחחלה גריכה בדיקה דהיא בחזקת ממאה עד כלוח הז' נקיים ע"כ קמ"ל כאן דחזקת מומאה עליה עד

(ח) פתרה כל הימים וצריכה לפסוק במהרה ולחזור ולמנות שבעה נקיים:

הגה ינ [כח] *) ים אומרים (י) דבשלפה ימים ראשונים של ימי הספירה (יג) אם מנאה כחם (יב) [יג] אין חולין אוחו להקל כמו שחולין שחר כחמים דג' ימים רחשונים לריכים להיות נקיים לגמרי (°) (מרדכי הל' מדה ובהגהות מיימוני פ"פ דק"ב ומרדכי ות"ה סימן רמ"ס וחבור פ' חיטקח וא"ח ור"ף) אבל אח"כ דינו כשאר כחם וכן נוהנין [בש] ודוקא כחם שהוא יותר מכנרים ועוד (ד) אבל (יג) פחוח מכנרים ועוד חולה

המרדכי דע"ז קאי אבל במכה שידוע שמוליח׳ דם כ"ל דחליכן בה אףבג'ימים הראשוני׳ דהא אפי׳ רואה ממש חליכן לעיל סי' קפ"ז במכה שמוליאה דם כ"ש כחמים דרבנן וא"ל דשאני ברואה ממש דהוא חחלת ראיה ולכך תליכן במכה ואמרי' דמעיינה סתום טדיין ולא ראחה אבל חוך הפירחה שמעיינה פחוח כבר לא חליק במכה כלל זה אינו דהרי כחבתי לעיל סימן קפ"ז דים סוברים בשעת וסחה תליכן במכה הואיל ווסתות דרבכן אם כן כחמים נמי שהן מדרבכן חליכן במכה ואפילו למאן דמהמיר בשעח וסחה היינו הואיל ואיכא למאן דאמר וכתות דאורייתא אבל כתמים שהן דרבנן לכ"ע חלינן במכה שידוע שמוליחה דם כנ"ל ללדד להקל משום דלח חילקו שחר הפוכקים בין כחם שרואה בימי הספירה לשאר כחם אם כן משמע דס"ל דאפי' חוך ג' ימים תליכן כחם בכל מקום שיש לתלוח וכ"ב לעיל סימן ק"ל (סמ"א) בשם ב"י בשם רשב"א דחלינן כחם אף בימי ספירחה ואפשר דכה"ת' והמרדכי לא ההמירו אלא להומרא בשלמא דהרי כחב בח"ה סימן רמ"ט טעמא דלא חליכן בג' ימים הראשונים הואיל ואפשר ליזהר כו' ואם היה אסור מדינא לא שייך לחלק משום שאפשר ליזהר אלא ודאי לא החמירו אלא משום שאפשר ליזהר אבל במקום דאי אפשר ליזהר

ימים ראשונים וכו". ואם
ימים ראשונים וכו". ואם
סופתת נקיים על כמס שמאה
מס מאאר מח"כ כמס בג' ימי'
מין כאה"ע בג"ם
מין באה"ע בג"ם
מין מ"ק ג' וע"ש ול"נ
מין בס"ל ב"ן וע"ש ול"נ
ומי מס"ל ב"ן וע"ש ול"נ
ומי מס"ל ב"ן וע"ש ול"נ
מין מסקל בוה וק"ן שים אין להחמיר ולכן החיר בכחם בפחוח מכגרים ועוד שחלינן בכינה כן נ"ל דאין להחמיר במכה שידוע שמוליאה דם עכ"ל ד"מ וכל דבריו

בית לחם יהודה אם המפללה היא אכל מה שכתב הש"ך להמקילין רק כ"ד שפות תא"כ כשביום גדול כ"כ השכינן יום ולילה שוין אכל בתר הכי לכו"ע אסור עכ"ל . ולי נראה דמשמעות המור"ס משמע אסילו סמוךלערב דכתב כי כסיא התוספת לא שייך לפנין נדם וראים מספרת הפובר דלא חסבים ללילם אסילו בש"ש נתוא דלריך לילם ממש דכא ביפי הספרה ממש דכא ביפי הספרה סיפים ארוכים ובג"ח כחב בוה"ל אם ראחם דם ספוך לפרב משמע ספוך ללילם וכ"כ נסורם השלמים דלה כש"ך פ"ש: (ספיף י' בדג"ח) ה"א דבנ" ראשתים כו'. הש"ר מחריך בכחן ומסיק חפי' חס ידוע לה שמכתה שויחה דם מין תולין בג' ימים לתשונים ודלת כרמית וליכ להלכה כרמ"ח גם ספ"ו ומתשמעות הנ"ח ג"כ כמ"ם

ועוד מף בנ"י הרחשוטים ולח דמיח לחבורה שבנוסה דשוניח נליון מהרש"א

שפית מדכת שחין דסלינן סכתמים שלם תפילן כם כגרים

ופיכשו

ס"ק ב': (ספיף י' נסנס"ה) ו"א דבנ' ימים ראשונים של ימי חסאירה. ואם ברחר ימי הסאירה. ואם ברקת עצמה תרך ה' ימים לשימשה ואחר כך ברקת לספירת וע ומצאה תוך ג' ימים מבריקה שנית שהוא כבר יותר מנ"י לבריקת ראשונת שנטצאה נקי' החטיר נ"כ בת' צ"צ החשיר נ"כ ב'ת' צ"צ סיםן מיה כיון דבריקה

עצי לבונה

שמ"ו מק"ב מה שתירך של קומית ב"י דחף דחינה פותרת מ"ע לריכה ז"ל שחתת תומרת דר"ו ופירן דנ"מ דלח פימח בסצים קן כו"ל כיח שבם לחוקם פסרם וכו". ר"ל וחי חינו פופרם חף דעמחם ברחחה כ"ו שלם רחמה ביום סו' סיח תוורם לחוקם מסרם. וא"ף בריקם ביום הו' דחף דהית בתוקת שתמחם עד שכנו בו"נ בתופו סיום הו' דשכם לחוקת ספרה דח"ל בדיקם . ולכן

פתחי תשוכה

שקונר דקטירם לילה מקרו סטירם למנין זה שאף שבירכה בדיקה ביום ראשון שוג די לה בבדיקה קלה ע"ש באריכות: (י) דבג' יסיש בו'. ואם סופרת נקיים על כמם שתואה אם מאאם אח"כ כתם בג"י

בכתה מקומות מליט כה"ג אפי' היכא שמקלת פוסקים מקילין ושאר פוסקים סחמו דבריהם ואמרינן ילמד הכתום מן המפורש כ"ש הכא שהמפרשים מחמירים ועוד מי לנו גדול מסה"ת ומרדכי והג"ה וכ"ש שגם הר"ף והא"ח וח"ה מסכימים לדבריהם וכ"פ האגודה פרק חיטוקת סי' ל"ט ומ"ש וכ"ל לעיל סי' ק"ל בשם רשב"א סי' י"ל דסרשב"א מיירי אחר שלשה ולא עדיפי דברי הרשב"א מדברי הר"מ שכ' בימי לבוכם חלינן להקל

ביאור הגר"א

[יג] אין רעולין אורנו לדוקל. ספשם שנחוך ג' ימים רחשונים עדיין יש להסתפק אם פסק דם מקור שלה ולחפוקי לחחר ג' כ"כ המרדכי והנהח מיימוני בשם סה"ת ולפ"ז נראם בחשם שמתפסקם בכחמים או שיש לה חבורות ופלעים (והיינו שחינה יודשת שמוליאה דם) ומהיראה שלא חוכל לספור בז' נקיים בנקיות בלא כחם

לדידן שאין הגפים סופרות ז' נקיים עד אחר יום ה' לשמושה וכמבואר בסעיף י"ח ל"ל דים לה הקנה כדרך זה דהיינו מיד שפסק דמה ביום ח' חו ב' לרחייתה חבדוק עצמה סימב כמו שדרך לבדוק לספירת הז' הנקיים ואחר יום ה' לשמשה שמתחיל לספור הז' נקיים כבר עבר הג' ימים שפסק דמה וחולין בכחמה להקל וק"ל בלילה ותחחיל למנוח שבעה נקיים

מז יום ד' הרי לא כלו הו' עונות עד

ליל ד' ב' שעות בה וח"כ חיך תמנה

היום הד' ליום נקי דהא אפשר

שתפלוט באותן ב' שעות של תחלת

סלילה ועדיין השכבת זרע חינו

מסריח וכל יום נקי לריך שיהיה כולו

נקי הן בלילה הן ביום שבו ע"כ לח

תתחיל למטת אלא מיום ה' כל

ששמשה בליל מולאי שבת אלא שיש

עוד חומרא א' דקיינו אם נבעלה

במ"ש בליל' אם נתיר לה למנות מיום

ה' אתי למעעי באם חשמש ביום

סראשון בבין השמשות שלו והיא

תסבור שעדיין יום הוא נמצא שלפי

זה יהיו כלים ו' עונות שלה בסוף

יום ד' ולילה שלאחריו יהיה להתחלת

נקיים כיון שעדיין יום סוא ואכן

חושבין מעת לעת ותתחיל למנוח מיו'

החמישי ובאמת היה אז לילה ולא כלו

ו' עונו' שלה עד תחלת הלילה של יום

ס' ושמא תפלוט ש"ז באותה תחילת

הלילה נמצא שלריכה למכות מיום הו'

והיינו כפי הדרך שכתבתי : (ה) אין שכבת זרע מסריח כו' . פי'

ואחר שכוא מסריה אע"פ שפולטת אותו סרי היא כפולטת מיא בעלמא

וע"כ הלריכו שתמחין ו' עונות שלימות היינו כל עונה היא כשיעור יום

בח כן כתכו התוספות אחל דבשי רמי בר תתא וכו' שם דף ל"ג ע"א ושכ"פ ר"ח וכן כמב הרא"ש שם בשם ס"ר

כנסת הגדולה

משמד ומוצואה המחחר כשפתים כספירת העומר וייל דכיון דחם רוחם סותרת ספירתה כום ברכה לבעלה למסרע ולסיכך לא חברך וכיל כשלמח ספירת העומר ספירה הכרחית וחין לו לסנול ממנה אבל ססירת שבעה נקיים אינה ספירה מכרחית שהרי חם רלחה שלח להזקק לבעלה ושלח להכנם במקדש ושלח לחכול קדשים הרשות בידה ולפיכרתינה מכרכת כו'. אמר המאסף לטעמו השני שנתו מפני שאינה מצוה הכרחים איכא לאקשויי שהרי כמה מצות ים שקן רשות ומכרכין עליהם כגון שחיטה וברכת ברית וכדומה. ואם כונת סרב ז"ל לומר דהנהו אי לא בעי לשחום ולהריח חינו מברך אכל בכרקה האת"ב לא תרצה להוקק לבעלה ואח"ב לא תרצה להוקק לבעלה נמנאת הברכה לבפלה חיקשי מספור בלה ברכה ותוליה כשפתיה ומעומד ומיהו מלחי בהג"ה אשר סביב המרדכי שנדפם בקראקא כתוב בשם ראבי"ה מירוך אחר דלא בקיאינקבמראה דמים ומחומרה בלי זירא מתמרינן ופיים שם וכיון דלא מברכינן לא ספרם עד כאן כוון לחכץ מה שבקשתי ולא מצאחי סעם שבקשתי ולא מצאחי סעם שטקשוני וגח מנחני סעם גדבריו דמשום שחינה מברכת גרבה שהיא מדרבגן תנית מלססור שהיא מדאורייתא דכתיב וספרה לה :

בית לחם יהודה

דם ואפ"ה לא חלים כה ג"י סרחשונים דשחני חבורה חי וכמסלית דחינו מולא דם אלא לפעמים דומיא דמכה כאותו מקום דכתב ספית דנפטמים מוגיא דם אכל מוכת שחין דכל שטב יולא דם רומיא דמאכולת דמלינן בהו אף בג"י ראשונים ומ"מ הכל לפי הענין השחין שכ"ל מדכתב דומית דמכם שכחותו מקום דכתכ סה"ת וסה"ת חיירי במכם שח"י שמוליה דם כמו שהכיה הכ"ח שמונית דם כמו שהכיח הכית הסס"ת ס"ס ק"ן משמע אם כוודאי מוליאה זים דיש למלום ודלא כסברת הש"ך ככ"ח ע"ש ועוד ראים מה שכתב כעבודת ועוד ראים מה שכתב כעבודת הגרשוני ודומה לדין א' מ"ש חוות יאיר אשה שפרסה נדה וחוך ה' לשמושה בדקה א"ע ומנאת שהורה ולבשה לכנים

גליון מהרש"א ראשונה לא חיח מועיל לספיר' אימא לא יהבא דעתה ולא בדקה יפה כחו"ם ום"ם חבקיל כיון דעצם חדין שלא לתלות תוך נ' ימים אינו כ"א חומרא לא חפסיד ותתנו בת' עבה"ג חשיב פליו בסי' ע"ם והוכיח דל"ח שמא לא בדקה יפה אלא בכלה וחדא מראיותיו מסי' זה טעיף א' בתנ"ה ובדיעבד אפילו לא בדקה עצמח רק שחריה כו' ופירשו שבדקה ע"ד לחזור ולבדוק ספוך לבה"ש וסכל סקום ל"ח דלא בדקה יפה :

עצי לבונה

קאמר הפור והמחבר דאם ראדוה דם אסילו ביום הו' דפותרם וסוי כל יום כז' עדיין בחוקת פועאה שמא מראם צוד ומפתור סכל וסוי כחלו מד ומפתור הכנ זהו כיהו לא היו נקיים כלל עדיין ולכיכה בדיקם אף כיום היי חם: בדיקם אף ניום היי חם: במיים הש"ו ולכיכה בדיקה לכתתרם גם מש"ו ולכיכה בדיקה לכתתרם גם "א" ולכילה בדיקה דגם ביום סו' כנ"ל . וכם' דרושת ארי נמקשם בדבריו והבין דלפי חומרת ר"ו א"? בדיקה כו"ב שלה והקשה פליו פ"ם אבל ו"א דגם לחומרת ר"ו לריכם בדיקם בכל יום כמ"ם בשר"ע כיון שהית בחוקת מומחם כמ"ם המ"ו חך שיקר כוונתו דלח נימח בהגיע דלא תלפרך עוד בבדיקה דכבר כנו הז"נ מחמת מקצת היום ככולו ולכך קמ"ל דסוחרם וא"כ אינו נחשב

ופירשו הר"ף לאחר ג' ואפילו יחלוק הרשב"א בזה יחיד הוא נגד כל כני רבוותא בפרט שהן מחמירים ומ"ב ואפשר דלא החמירו אלא לחומרא בעלמא דכא כתב בת"ה סימן רמ"ע כו' לא ידענא מאי הוכחה היא זו דת"ם לא כתב שם אלא דפחות מכגרים ועוד תליכן בכינה הואיל

ושכיח טובא וא"א ליזסר א"כ אין לך חשה שחוכל לספור שבעה נקיים מה שאיז כז במכה אבל ודאי טעמא הוא משום שלריכה בודאי לידע שפסה דם מקורה שוב מלאתי בב"ח ס"ס ק"ז ישכתב באשה שהיא מוכת שחין כיון שסדם יולא חמיד מהשחין שבגופה ונכתם בסדיני' וחלוקה יש לחלות אף בשלשה ימים הראשונים דאל"כ לא תוכל לספור שבעה נקיים לעולם ול"ד לחבורה שבגופה שמוליאה דם ואפילו הכי לא תלי בה ג' ימים הראשונים דשאני חבורה א' שהיה מכוסה באספלנית שאינה מוציאה דם אלא לפטמים דומיא דמכה שבאותו מקום דכתב סה"ח דלפעמים מוליאה דם אבל מוכת שחין דכל שעה יולא ממנה דם דמיא למאכולת דתליכן בה אף בשלשה ימים הרחשונים וכו' ומכל מקום הכל לפי ענין השחין ודוק עכ"ל מבוחר מדבריו דחיולהקל אלח במלחה שיחני וכיבי ודם יולא ממנה חמיד הא לאו הכי אפילו ידוע שמכתה מוליאה דם אין להקל וכ"מ בס' אפי

רברבי שהעתיק כל הדברים שכסי'

זה רק דין זה שכתב הרב דבמכה שמוליאה דם חולין אף בשלשה ימים סראשונים השמיט רק כחב סחמא שאין חולין כחם כגרים ועוד בשום דבר בשלשם ימים הראשונים ע"ש: יד ו' עונות. ועונה הוא י"ב שטות: מו שטא תפלום . ולא תרגיש : מו עד יום ה' . דעד אותו היום חיישינן לכל יום ויום שמא תפלוט או שמא תפלוט כל השלשה ימים: ין מע"ל . כלומר ע"ב שעות: יח וסותרת . כלומר אע"פ ששלמו הו' עונות בתחלת ליל ד' אחר שימושה במ"ש מ"מ כיון שפלטה בתחלת ליל ד' קודם שימושה במ"ש א"כ סותרת אותו יום והיינו כל יום ד' ומתחלת לספור מיום ה': יבש עד יום ו' כו' . וכ' מהרש"ל בתשובה סי' פ"ב דלפי מנהג זה אם ראחה אחר ערבית ביום א' ועדיין הוא יום יכולה ללבוש בגדים נקיים בסוף יום ה' ומונהמיום ו' ואין ספיקא בדבר (ומשמע מדבריו דאע"פ שהחפללה היא גם כן מסרא"ו בתשובה שאין אשה יכולה להפסיק בטהדה אחר שהתפללו

[ל] וה"ה אם ה"לכו". דהא אפילו ברואה ממש, תלינן כמש"ש מ"ז א' ס"ו א' וכנ"ל ס" קפ"ו כ"ש בכתמים דרבנן. ד"מ ע"ש: [לא] הפולמת כו". עתום' ל"ג א' ד"ה רואה כו". והראב"ד הולק עליהם ואמר דוה דוקא לענין פתרות וכמש"ש ל"ז א' רבר הגורם סותר ולבעלה פולמת מותרת וראיה ממש"ש ס"ו כ' אחר המעשה כו" אבל אמרו

פתחי תשובה

כמקום שיש סשסשון אינה יכולה לתלות כשששאון שיכ ועתשיל פי' ק"ץ ס"ק ל"ו בשם דגמ"ר: (יך) ויודעת. עו' כה"ע ועו' כתשובת כרות אברהם חייד פי' כ"ח אות כ"ו דמתי די היו או היו של בשל מו של משל מיו במול היו מיו בא למיים למול מל מת במול בל מיום האפונים כל וכי מת בתלים בתל מניקרת עיש . ועני כתשו' בית אפרים חי"ד פי' מיה באשם שבפפיקה בעיכרה ולפי שהיחה בדרך סשטה חלוקה וביום ששי לספירתה באחה לביחה ומנאה על הלוקה דם אם יכולה לחלות שהדם הנמנא הוא מימי נדחה והחב שאחוו הרב מדובנא לידד להתמיר לפי דעת הש"ך דגם במכה שמ"ד אינה חולה בג' ימים הראשונים וא"ר אם נחלה מימי נדחה ע"כ שהיה עליה גם בג' ימים ראשונים והוא ז"ל פעלה להקל דגם במכה שמ"ד מסתבר להקל . ולחלוש בימי נדחה

כג' מיים משונים והוא "ל כשלה להקל דגם כמכה שב"ד מסקרכ נהקר. והמנות בימי דחם מיישיטן לכל יום ויום שמא חפלום או שמא חפלום כל הג' ימים שדף קמי מכד בשוח ומכ"ל של ו' עונות היא ע"ב שעוח: (יב) בתוך. כלומר אע"ם ששלחו הו' מחיר שרכבת שליו בימי לפני בימים בלחלים ול בימי להב בימי מיי שלים בהחלת ליל ד' אחר שימושה מ"ש בימים בימים והיינו של בימי להם וביינו של משונים מ"ש שהאריך בוה. [ועי' במשו' המושלה והם היינו של בימים בימים לחדות אשה בימי לקיים שלה הגיע וסת שרק זהב (גילדשרני אדער) ומלוקה ופדינים של עורק זהב היו להלות ג"י הדאשונים או דילמא ביון שבימים מושמים יעברו אלו הדמים של עורק זהב אין הפסד שתחתון מלספור והאריך בזה ומסיק מאחר שאין ומת השורק ובר משור משור ובר בימים משל מורק ובר של מורק ובר הממים לו עורק הבר אין הפסד שתחתון מלספור והאריך בזה ומסיק מאחר של ומורץ ובר משיי בימים להלותה משלים בלהל משור של בימים מורק והב בימים מ"ש שור זוב בכויש ומ"ד ומ"ד ומ"ד ומש"ל מי היי בימים מורק והב בימים מ"ח משיל לה בדיקסה שלא מחיר כי מימים התפחות והבר בימים מ"ח משור להבר בימים מושיל בימים מורק והב בימים מ"ח משול לה בדיקסה שלא מחיר בימים מורק והב בימים מ"ח משול לה בדיקסה שלא מחיר בימים מושר מורק והב שלה חולין להלות ב"ר הבימים שלא מחיר בימים מ"ח משול לה בדיקסה שלא מחיר בימים מ"ח משול לה בדיקסה שלא מחיר בימים מ"ח משור בימים מ"ח בימים מ"ח משור לה בדיקסה שלא מחיר בימים מ"ח משור לה בדיקסה שלא מחיר בימים מ"ח משור בימים מ"ח משור לה בדיקסה שלא מחיר בימים מ"ח בימים מ"ח משור לה בדיקסה שלא מחיר בימים מ"ח משור לה בדיקסה שלא מחיר בימים בימים מ"ח בימים מ"ח משור בימים מ"ח משור בימים מ"ח משור בימים מ"ח משור בימים בימים מורק בימים מיים מורק בימים מיים מורק בימים מורק בימים בימים מורק בימים בימים מורק בימים מורק בימים מורק בימים בימים בימים מורק בימים מורק בימים בימים מורק בימים בימים בימים מורק בימים בימ

דחין לחלות במכה הא"כ א"א ליזהר שלא חלכלך אבל אם אסשר ליזהר ולא עשחה כן אין חולין: [מו] ו' עוגות שלישות . כ"כ החום' וְהַרא"ש בפרק בטח כוחים משום דהלכחה כחכמים דפרק ר"ע דשש עונות שלימות בעינן חבל נ"ע על רא"ם דבשבת פרק ר"ע מעחיק בפשימות סחמא דמחני' דסולמה שכבת זרע ביום הג' מהורה ומה יפה עשה הרי"ף שהעתיק הגרסא שניה שבש"ם מניין לפולמת ש"ז שהיא טמאה וכה"ג קשה על האגודה דבשבת ססק להדיא דביום הג' שהורה ובפרק בנות כוחים פסק כהחום' והרח"ש ועוד קשה לי שהרמב"ם בפ"ה מהל' אבות הפומאה פסק דאחר ג' עונות טהורה וכחב עם הכ"מ דססק כר"א דפולמת ביום הג' עהורה וגורם כש"ם דשבת אכל חכמים אומרים שלש עונות והוא ברסת הרשב"א (ול"ע דהרשב"א בתה"א נורם להדיא ו' עובות שלימות וססק כן ואי כוונת הרב ר' שמשון ב"א דהוא הר"ש משאנן הוא ג"כ גורם להיסך כמ"ם בפי' המשניות פ"ח דמקוואות ול"ע) והשחא ניחא שפסק כחכתים עכ"ל הכ"מ שם וח"כ צ"ע על שהשמים לגמרי דעתו בב"י וכחן בש"ע וצ"ע:[מז] עד יום

וק"ל וכה"ג פסק בחשובת ל"ל סימן ס"ה בדברי השואל ומביא שם ראיות ברורום לדבריו ואף שבעל זמח לדק שם מסקפק בזה להחמיר היינו שבדקה שלא במחכוין רק לכבוד שבת וחייש אולי לא בדקה יפה יפה משא"ב אם בדקה במחכוין וע"ש: [יד] ויודעת שמוציאה דם . כס"ך האכיך להשיג על דין זה וכתב דחין להקל אלא אם כן סמכה מוליאה דם המיד ובאמח אין דבריו מוכרחים כלל ובכחמים שומטין להקל כמבואר לעיל סימן ק"ל וכ"כ בחשובה ל"ל סי' ס"ה וז"ל דמאן דמיקל במצחם כחם חוך ג' לז' נקיים לחלות אפי' בפעם כל דהו לא מפסיד כל כך כיון שבלח"ה רבים מקילין בכחמים חוך ג' עכ"ל ול"ל דחם מנחה כחם חוך ג' ימים ראשונים לז' נקיים שלריכה לחזור ולספור ז"ג מחדש וחז חף שרחחה כחם חוך ג' לו׳ נקיים השניים חולין להקל כיון שכבר עברו ג׳ ימים ראשונים ובפעם שניה לא כאחה מגופה ואח"ל שהיה מגופה לא הוחזקה מעינה פחוח בראיים הכתם ועוד דהוי כספק ספיקא ספק אם הכתם ראשון היה מגוסה ואח"ל שהיה

מגופה דלמה הכתם שני לה הויה מגופה ודוק ועיין בט"ז שכחב דדעה הרב

או לילה דהיינו י"ב' שעות וע"כ אם שמשה במ"ש דרך משל ב' שעות בכינה אפילו ג' ימים ראשונים (מ"ה שם) [ל] וה"ה אם היה לה מכה בגופה (ע) [יד] (יד) ויודעת שמוליחה דם חולה בה אפילו ביחר מכגרים ועוד (סברת הרב'וכן משמע לשון המרדכי) אלא שאין מקילין בשלשה ימים הרחשונים לחלוח במכה שחין ידוע שמוניחה דם חו בשחר דברים שחלינן בהם כחם כמבוחר לעיל סימן ה"ל:

יא [לא] כה הפולמת שכבת זרע בימי ספירתה אם הוא תוך יד ו' (י) עונות לשמושה סותרת אותו יום לפיכך המשמשת ממתה וראתה אחר כך ופסק' אינה מתחלת לספור ז' נקיים עד שיעברו עליה [לב] [מי] ו' עונות שלימות מו שמא תפלומ לפיכך אינה מתחלת לספור מז עד יום ה' (יי) לשמושה כגון אם שמשה במוצאי שבת אינה מתחלת לספור ער יום ה' רקי"ל (ה) אין שכבת זרע מסריח ער שיעברו עליו שש עונות שלימות יז מעת לעת ואם שמשה במוצאי שבת ופלמה ליל ד' קורם עת שימושה במוצאי שבת עדיין היא עומדת (ב) בתוך עונה ששית לשמושה יה וסותרת הילכך יום ה׳ יהיה ראשון לספירתה:

הגה וחפסוק יום ד' לעת ערב ויום ה' עולה למנין ויש שכחבו שיש להמתין עוד יום א' דהיינו שלא תתחיל למנות יהן [עו] עד יום סששי והוח יהיה יום רחשון לספירחה דחיישיגן שמח חשמש ביום רחשון בין השמשות ותסבור שהוא יום ואפשר שהוא לילה ואם חחתיל למנות

כי יום החמישי אינו נקי בבירור מהפלטת ש"ז בתחלתו ע"כ החמירו האחרונים בכל אשה המשמשת באיזה יום שיהיה חשבינן לה כאלו שמשה ביום שלאחריו מ"ה אם שמשם במ"ש תמנה מיום הו' כאלו שמשה בסוף יום א' ביןהשמשות שאז היא מוכרחת למנות מיום הששי מכח ספק ונתנו עלים חומרא זו בשימשם כל אותו יום הראשון אפי' חחילת הלילה שלו וכבר כתבתי בסי' קל"ג בשם מהר"ל מפראג שבכלה חחר בעילת מצום תוכל למנות מיום ה' לשימושה ורלונו לומר דלא גזרינן בה שמא תשמש באותו יום בסופו דהיינו ביןהשמשות ונראה טעמו כיון דאיוכאן דם נדה רה דם בחולים לא החמירו בו משום תשמיש בין השמשות אבל אם באמת נבעלה בעילח מלוה בין השמשוח נרחה ודחי דחשביכן לה כחלו נבעלת בלילה שחחר חותו בין השמשות אפילו גבי כלה נמצא שחם נבעלה סכלם ליל מ"ם חמנה מיום חמישי ואם נבעלה בבים"ש של סוף יום

ערבית) אבל לפי מנהג המקומות של הט"ו שלובשים לבנים ביום (א) [ד] לראייתם ומחחילין למנוח מיום ה' ל"ע בדבר כו' ואינו דומה למ"ע הקהל ערבית דשאני הכא שבא לה הסבה מן השמים ואין שייך לומר

וטו הפ כו' הלא"ה אע"ג שפולמת מותר ובפ"ג כ"פ ב' בכ"א תשמש וה"ר יונה הירץ רביום ז' לא סתר פולפת אבל בת"ה מתרו ועברא"ש שם ובת"ח וכתב בת"ה דלכן לא הזכירו הגאונים כלל מזה ומ"ם כ' שיש להחמיר: [לב] ו' עונות. פ"פ דשבת (פ"ו ג') אבל חכ"א כו' אבל נירסת הרמב"ם נ' עונות וכ"כ הרו"ח שם שכן הגי' בספרים המדויקים חכ"א כו' אבל נירסת הרמב"ם נ' עונות וכ"כ הרו"ח שם שכן הגי' בספרים המדויקים

באר הימב

חזקחה הראשונה עליה ולריכה בדיקה לכחחלה גם בעת ההיא עכ"ל: (מ) ויורעת. והם"ך חולק על הרמ"ח בדין זה ופסק דאף ביודעת בודאי שמכחה מוציאה דם אפ"ה אינה מולה בה בג' ימים הראשונים של ז' נקיים וכ"מ מדברי הב"ח דאין להקל אלא דוקא במלאה שחין ודם יולא ממנה חמיד דאז אמרינן אם לא חחלה בו לא חוכל לספור ז' נקיים לעולם הא לא"ה אפילו ידוע שתכחה מוניאה דם אין להקל ע"ש שמחריך בזה בכמה ראיות והט"ז כתב דיש לכוין דברי הרמ"א דמיירי במכה שח"ח לה להזהר שפיר אז חולה בה אבל כל שאפשר לה להזהר ולא עשחה כן אין לה לחלות כלל עב"ל (עיין בה' ג"ל סימן ס"ה ובעה"צ סימן ע"ע): (י) עונות. וכל עונה היא י"ב שעות: (יא) לשמושה. דעד אוחו היום חיישינן לכל יום ויום שמא חפלוע או שמא תפלוע כל הג' ימים יוכה וש"ם: כו כומ"ק:

דגול מרבבת (בש"ך ס"ק כ') שאפיל כלה אינה סיפרת וכו'. חול

כוונתו כבלא היתה נדה קודם לרחים כנון בחולם שרחחם פעם רחשונה ועד עתה היתה

טהורה בעת מיחת בעלה וראתה עתה פעם ראשון אחר כ"ד חודש אבל אם היחה כבר

נדה לח שייך חומרת זו כלל:

בית לחם יהודה

ופרסה סדין לכן לככוד שכם ואחר ה' לשמושה בדקה פנמם ורחזה ולכשה לכנים כדי לספוד ז"ל וחוך ג' לליכונה מלאה

ז"ל וחוך ג' לליכולה מלחה כמם יותר מכגרים והיא היתה

מתעסקת בדמים אם יש לחלות

הכתם בדמים אש"פ שהוא תוך ג' ימים הראשונים מאחר שככר בדקה תוך ה' לשומשה

ולמלחת טהורה והורה להתיר

דכיון דמומרא זו שאין פולין תוך ג"י לא אתמר כנמרא אלא

שהתחרונים החמירו ודחי מחן

שהנחרונים החמירו דרוקי מחן דמיקל בעטם כ"ד לח הססיד אך מטסם רלמא חל עליה הבדיקה הראשונה בחיוב שמא לא בדקה שפיר. בעבודת הגרשוני העלה להחיר ובחוות יאיר העלה להחמיר כ"ב כלקם

הקמת נתנת דעיקר מחמ'דלמת לת בדקה שסיר מבל בשתר דברים יש להקל כת"ש ודתי דברים יש להקל כת"ש ודתי

מאן דמיקל בטעם כל דהו לא ספסיד ודי אי מחמירין בא"י

אם מכחה מוציאה דם אכל אם

בוודחי מוליחה דם יש להקל וכ"כ בתורת השלמים וכתב

שוד דחם מולחה כמם חוך ג' ימים רחשונים לו"נ שלריכה לחזור ולספור ז"ל מחדש וחז השני מולין להקל ועוד כחב השני מולין להקל ועוד כחב בחשה המחעמקת בכתמים חו שיש לה חבורות וסלעים והיינו

שים בחוצית המונים לחיים שלח תוכל לספור ז"ל כנקיות שלח מוכל לספור ז"ל כנקיות גלח כתם לדידן שחין הנשים סופרות ז"ל, עד חתר יום ה'

לשמושה כ"ל דיש לה תקנה בדרך זה להיינו מיד שססק דמה ביום א' או גיום ב'

לראייתם חברוק עלמה היטב כמו שדרך לבדוק לספירת ז"נ ואחר יום ה' לשימושה

שמחחלת לספור ז"נ כבר עבלי

שמחתה נסטור זיינ כבר עברה במחתה בסטור זיינ כבר עברה בכתמים להקל וק"ל וא"ל דאף דמן הדין יפה כוון אכל יש מדון קודם יום ה' לשימושה מבון לא שמשם מברון קודם יום ה' לשימושה ברון איינים השישה באמנים השוו לא שמשם ברון איינים האמנים ה

כמו ששמשה ואפינו כחם משום תקלה ועוד שהיא חהים

רוחם ג"י חו ד"י ולריךלחשוכ התוחר מן ז"נ ויש לפעות לכן כ' המור"ם פתם וכ"ב המרדכי

כחם ג"י מו"נ כנלע"ד :

עצי לבונה

とログ

מיום חמישי יהיה חוך ששה עומות לשמושה על כן יש (יג) להוסיף עוד יום א' דמעהה אי אפשר לבא לידי טעות (ח"ה סימן דמ"ה והאגור בשם

מהרי"ל וש"ד וכן כחב מהרמ"י ומהרי"ק שורש ל"ה) וכן נוהגין בכל מדינות אלו ואין לשנות [לג] ויש נשים שנהגו להחמיר עוד להמחין עד

שבעה ימים (שם בח"ה) (ד) [יז] ואין טעם בדבר והמחמיר יחמיר והמיקל

נשכר להקדים עלמו למלה ויש שכהבו (של) שעכשיו (ז)אין לחלק בין שמשה עם בעלה ב [יח] ללא שמשה בא וכל אשה [יש] שרואה (ה) (שז) אפי' (יד) כחם בב לציכה להמחין ה' ימים עם יום שרואה (ה) (שז) אפי'

ערב וחספור ז' נקיים (שם בח"ם בשם ח"ז ומסרי"ק) וכן נוסגין במדיטח

אלו [ב] ואין לשמות (סס"ת וסמ"ב):

יב (מ) [לד] (יו) יי אם מעתה במנין יום א' ומבלה

א' חמנה מיום ו' כנלע"ד: (ן) ואין טעם בדבר. מו"ח ז"ל הביא טעם לדבר בשם הר"ש מאוסטרייך דכיון דנדה דאורייתא טובלת אחר ז' ימי נדה אף שלא היו נקיים אלא שלריכה שבעה נקיים שמא היא בימי זיבה והיו נוהגים בימים קדמונים לטבול ב' פטמים אחת אחר

> ז' דאורייתא והשניה אחר שבעה סנקיים חכר לאותו דבר נסגו ג"כ להמתין י"ד יום ע"כ ויפה כתב רמ"ח שהמקדים עלמו מקדים למלוה ואין בטעמים כאלה כדי להרחיק טבילח מלום: (ז) אין לחלק בין שמשה בו'. כב"י לא מש לחומרא זאת אלא אם לא שמשה אינה ממתנת כלל אלא דרמ"א מקיים המנהג להחמיר בזה ומו"ח ז"ל כתב שנראה לו להקל כשאין בעלה בעיר דאין להחמיר כל כך ואשתמיטתיה תשובת מהרי"ה שורש

ל"ה שכ' להדיא שנהגו להחמיר אפי' איןבעלה בעיר ומי יחלוק על המנהג אלא דנ"ל קולא אחת בזה (באלמנה)[בכלה] שפירסה נדה סמוך לחופחה ואפילו אחר חופחה קודם שנחייחדה עם חתן שלה אין ממחנת כלל דבוה ודאי לא שייך למכזר לא שמשה אטו שמשה דלא באה עדיין לכלל חשמים כלל עמו ולמה נגזור כזה . כן נ"ל : (ה) אפי בתם . פירוש אשה טהורה שמולאה כחם דינה כרואה ממש'גם לזה אבל אשה שלבשה לבנים ומנחה כחם וחפילו רוחה ממש בחוך ימים הנקיים ח"ל להמחין ו' עונות אלא מונה מחדש שבעה נקיים מיום שתוכל: (מ) אם שעתה במנין יום אחד . פשוט דה"ה נמי שני ימים שתמנה החד הששה

בזה כלל ולא כזכר בשום פוסק קדמון או אחרון מ"מ לא יהא אלא כדברים המוחרים ואחרים נהגו בו איסור כו' ומ"מ בשעח הדחק יש להחיר להכלה שמיד, שתפסות בטהרה תספור ז' נקיים דבהכי עדיף טפי ממה שנוהגין שנשאת כשהיא נדה שהרמב"ם פסק שלא תנשא כלל עד שתטהר יאסנה שניי שנשטון בשטיף מספר ז פין מיים דבנים שריף עפי מנוני שניטגין שנשנית להי של מדקדקים בהכי וכמ"ש הרב בא"ע ש"ם ש"א מ"מ ודאי היכא דאפשר בטהרה טפי עדיף. כן נ"ל: בא ובל אשה שרואה בתם כו'. נראה דבכחם יש להקל היכא דלא שמשה למנות מיום המחרת של מציאת הכחם דהא שמשה גופה גזירה רחוקה היא וגם הב"י כתב דבמקומו לא נהגו בגזרה זו הלכך י"ל דגם הח"ה גופיה שכתבו שעכשיו כו' אחר דין הכחם אלא אחר דין רואה אבל עמ"ז דוכתי לקולא שהרי לא הזכיר שם כחס לא לחביה לו מפת דם כחרדל אבל-כחם לריך כגרים ועוד כדלעיל סימן ק"ל) בין שמשה כ' יש שכחבו שכל אשה אפילו רואה סמה כחרדל (נ"ל להגיה או עפת דם כחרדל אבל-כחם לריך כגרים ועוד כדלעיל סימן ק"ל) בין שמשה בין לא שמשה לריכה להמתין ה' יסים בו'. היינו מחחלתה ומשום טעמא דש"ז אבל אם חוך ימי

ביאור הגר"א

שכ"ל הש"ך: (יג) להוסיף. כחב הט"ז וכ"כ בסי' קל"ו בשם מהר"ל מסרחג שבכלה אחר בשילת תנוה חוכל לתנוח מיום ה' לשמושה ונכאה טעמו כיון דאין כאן דם נדה כק דם בחולים לא החמירו בו משום משמיש בין השמשות אבל אם באמת נבעלה בין השמשות בעילת מצוה נראה ודאי דחשבינן לה כאלו נבעלה בלילם שאחר אוחו בין השמשות אפילו גבי כלה נמוא שאם נכעלה הכלה ליל מ"ש חמנה מיום ה' ואם נבעלה בין השתשות של פוף יום א' המנה מיום ו' כג"ל עכ"ל וכחב מהרש"ל אם ראחה אחר ערבים ביום א' ועדיין הוא יום יכולה ללבוש בגדים נקיים בסוף יום ה' ומונה מיום ו' ואין ספיקא בדבר עכ"ל ומשמע מדבריו דמע"ם שהתפללה היא ג"כ ערבית . ש"ך : (יד) בתם . סי' אשה סהורה שמולאה כחם דינה כרואה ממש גם לזה אבל אשה שלבשה לבנים ומלאה כחם ואפילו רואה ממש בחוך ימי הנקיים א"ל להמחין ו' שונוח אלא חמנה מחדש ז' נקיים מיום שחוכל . מ"ז . וכ' הש"ך נראה דבכחם יש להקל היכא דלא שמשם למנות מיום סמחרת של מציאת הכחם דהא סך דלא שמשם גופה גזרה רחוקה היא סלכך אין להחמיר אלא ברואה ממש אכל לא בכחמים דרבכן דאזליכן בהו לקולה בכמה דוכחי (ועיין בחשו' ש"י בחלק ב' שחלה ע"ז הורה בחשה שקבלה ולה היה בעלה בעיר בליל סבילתה ומלחה כחם דסוסקת בחותו יום ומונה למחרת אט"ג דנוהגין להחמיר מ"מ בכה"ג שלא שמשה ואין בעלה בעיר מודד לחקל בכחמים וכ"ם בחשו' פני יהושע ש"ם י"ב מ"ש) ואפשר לזה לא כחב הרב האי זיש שנחבו עכשיו וכו' אחר דין הכחם אלא אחר דין רואה ומיהו מם שרוצה סב"ח להקל אף ברואה ממש כשאין בעלה בעיר אין דבריו נראין וכן המנהג סשום במדינום אלו להחמיר אסילו אין בעלה בעיר וגדולה מזו נוהגין שאפילו כלה אינה סופרת ז' נקיים עד יום כ' לראייתה אנ"ש שעדיין לא בא החתן לעיר

שה"ל להקדים או לאחר מה שאין כן בהפסקת טהרה כו' . ומ"מ נראה די לנו בזם שנחמיר היכא שהחפללה כבר 'ערבית וטשחם אותו כבר לילה אבל היכא שלא החפללה אפילו החפללו כבר ערבית הקהל לא נחמיר כה"ג לחושבו לילה מאחר שבאה לה הסבה מן השמים כו' עכ"ל

ונרחה דנמשך לדברי מהרח"י דלעיל סעיף א' אבל למש"ל ס"ק ד' דדעח מסרי"ל וסרב בהפסחת טסרה לסקל אפילו החפללה היא וכ"ש הכא וק"ל: ללא שמשה.דלא פלוג רבנווגורי׳ לא שמשה אטו שמשה ואע"ג דשמשה גופה גזירה היא אטו בין השמשות חששת דביה"ש פשוט' הית וחששו בה רבנן טובא בכמה דוכתי . מ"ה . וכ' הב"חמיהו היינו דוקא כשבעלה בעיר אבל כשאין בעלה בעיר יש להקל

ושמשה דמיד שתפסוק בטסרה סמוך לבין השמשות תמנה למחרתו ואע"ג דבת"ה משמע מלשון השאלה שהיה שואל להחמיר אף כשאין בעלה בעיר מכל מקום מלשון החשובה שלא הזכיר שם להחמיר בזה משמע קצח דבהכי יש להקל עכ"ל ואין דבריו נראין דהלא טדע שהשאלות שבת"ה עשה מהרא"י בעל החשובות עצמו ולא ששאלוהו אחרים כמו בפסקי כתביו ועוד דא"כ אמאי לא פשיט מידי אשאלה זו אלא הדבר פשוט כיון דבשאלה משוה להדיא אין בעלה בעיר ללא שמשה א"כ גם בחשובה הוא כן גם בחשובת מהרי"ק סי' ל"ה כחב שהנשים מחמירין אפי' אין בעליהן בעיר וכן המנהג פשוע במדינו'

אלו וגדולה מזו נוהגים *)שאפי' כלה אינה סופרת ז' נקיים עד יום ה' לראייתה אע"פ שעדיין לא בא החתן לעיר אע"פ שלפי דעתי אין להַממיר

וכ"ה בירושלפי שם: [לֹג] ויש נשים שנהנו כו'. כבר הרחיק הרסב"ם וה ונראה שיצא להם המעות פתום' דשבת י'נ ב' ד"ח ביסי כו' ור"ח. כו': [לֹד] אם כו'. כג"ל:

סס"ק כ"ש]: (מון) שעכשיו . עי כשל"ה דף קייא שכתב וו"ל מעשה כא לידי באשה אתמ שהיה יום ד' לנדתם ולא שמשה עם בעלה כלילה שקודם ראייתה והתרתי לה ללכוש לכנים כיום ד' ולהתמיל לספור כיום ה' כי אם היתה מתחלת לספור, כיום ו' אז היה בא ליל שכילה בליל שכת מחתר ידע ומוטב שננית תומרת זו כדי לקרב הטבילה לתפיסה עכ"ל ועיין בס"ע שכתב דנרתה בתולה שרחתה פעה רחשונה או מניקה שהיחה פסורה בעת מיחת בעלה ורחתה עתה פעם רחשון אחר כ"ד חודש אבל אם היחה ככר נדה לא שייך חומרא זו כלל עיש. ועס"ו סוריתי

לנקיים אף בעדיין לא ראתה דעדיין בחוקת ממאה עומדת. ולריכם כדיקם גם בעת ססית כנ"ל כוונתו ועי' בסד"ע וכת"ד שתירנו דיש כיש כום דקיי"ל דאסורה למכול ביום הי שלא השמש ושמא תכאה וספתור וח"כ מחמת חומרת דר"ו חינה חפורה חלת מכתן ולסבא והיתה יכולה למכול כשביעי דמקנת היום ככולו ואף אם חשמש וחראה אמ"כ אינה סותרת להקודמים ולא עבדא איסורא דהא שלמו להו הו"נ לכך כתב שאם תראם בשביעי סותרת כולם א"כ אסורה לעבול ולשמש שמא מכונים למכיר ונשבים זכה מחלים למסיר נסוף ביום פתוך למסים אסורם לשתם מח"ם לבה"ם אסורם לשתם מח"ם

ואם כאחה אחר פרצית ביום א' ועדיין הוא יום יכולה ללבום בגדים נקיים בפוף יום כ' ומונה מיום ו' כ"כ הש"ך ואפילו המפללה היא ג"כ ערבים: [17] ואין מעם ברבר . הב"ח כחב מעם לדבר ועיין במ"ז ועמ"ם לעיל סימן קצ"ד : [יח] ללא שמשה . אפילו בעלה בעיר כ"כ הש"ך והע"ז דלא כב"ח במה הש"ך וגדולה מזו נוהגים שאסילו כלה אינה פוסרה ז' נקיים עד יום ס' לראייתה אע"פ שעדיין לא בא החחן לעיר אע"פ שלסי דעתי אין להחתיר בזה כלל ולא מכר בשום סוסק קדמון או אחרון מ"מ לא יהא אלא כדברים המוחרים ואחרים נהגו בו איסור כו' ומ"מ בשעת הדחק יש להחיר להכלות שמיד שתפסוק בסהרה מספור ז' נקיים דבהכי עדיף מסי ממה שנוהגין שנשאח כשהיא נדה

עכ"ל ונ"ל דהאי בשעה הדחק שנקם הש"ך בלשונו ה"פ כגון שכבר מבחו מבוח וכיולא כזה בענין שא"ל לדחוח הנשואין עד שחמהר דאז עדיף סקי לספור הז' נקיים מיד כדי שלא יהא נשאת כשהיא דה וק"ל ועיין במ"ז ס"ק ז' דמכואר בדבריו דאין להחמיר כלל בכלה אפילו באלמנה אחר חופחה כל שלא כאם עדיין בכלל חשמיש שמו ודין הכלה חחר בשילת חזוה שמ"ש לשיל סימן קנ"ג ובס"ז סימן זם ס"ק ה' : [ימ] שרואה אפילו כתם. אפילו לא שמשה נוהגין להחמיר אע"ם שאינו מן הדין ש"ך וכל זה דוקא מהחלם ראיה אבל אם חוך ימי ספירחה או אחר ה' ימים נחקלקל וחזרה וראחה דם או כתם פוסקת באוחו יום וחונה למחרת . ש"ך והע"ז : [כ] ואין לשנות . וכ' בשל"ם דף ק"א ע"א ז"ל מעשה

("ד ח"ב)

להמתין בו' . דשמא תפלוט בג' ימים שאחר החשמיש וא"ל דאע"ג

מו הכח"ש הכת דציינתי בסעיף כו הכחים חהם דניינתי בסטיף.
"א שם כפסקיו ממשנה דף
פ"ח דמקו אות: (") מטעם
זה נהגו הנשים שלא ילכו
לכים המרחץ בג' ימים אחר
הפעילה משום דרוב נשים יהיו מעוברות אחר טבילתן ולפיכך אילו היו נכנסות למרחן בתוך נ' ימים פרם שיפריח הורע סיו המים מפליטין ממנה כל

א לשון הרמב"ם פ"ד מהח"ב מברייחת שבת דף ס"ד כשם ר"ע ורב התי בתון סי' שלמדנו טבילה לכדה מן המודה בק"ו ממנעה שנאמר והטגע במשכבה ירחן במים ור"ת מפרש שלמדנו מכלי מדין שנחמר שם ארבמי נדה יחחטא ודרשינן בסוף עובד כוכבים כמים שהנדה טוכלת כהן וכו' תוספות כיבמות דף מ"ו ע"ב מוספות כיכתות דף מיז עיב ביתבאר בסי' קצ"ח וקצ"ט: ג יתבאר בסי' קצ"ח וקצ"ט: ג יתבאר בסי' ר"א: ד כ"י כדעת ר"ח שהביא הטור

נקודות הכסף

(סימן קצ"ו בפ"ז ס"ק י"א) ויש לי תמיה כר. לא קשה מידי דהחם כיון שנודע שלא כקדושה לאו ישראל גשור הוא דכמתה דינים חלוק החל הל משתאל כדלקתן סיתן רס"ט אבל אפילו נולד תן הנדה קי"ל דכשר כמו שנתבאר כא"ע סימן ד' סטיף י"ג :

בית הילל

(סיטן קצ"ו מעיף כ' בהנ"ח) וכותרת לשבול בליל שבת וכו' עיין נמ"ה סימן רנ"ה מ"מ החידות נכחה בומנינן דכ"ע זהירין שלא לרחוץ כלל כשבת אפילו לרחוץ כנהר בין כתקום אע"ג דלא מצינו איסור מסורש על זה וכו' מ"מ המנהג הוא ולמנוע וא"כ ליכא למימר שנהאם כמיקר דהא מהכיין להקיר ע"ש זנראה לו דה"ה ביו"ע נמי דיגא הכי אם יכלה למבול קודם יו"ע אסורה למבול קודם יו"ע אסורה למבול ביו"ע חה פשוע :

ברכי יוסף

(סימן קצ"ז סעיף ב' בהנ"ה) זכותרת לסבול ליל שבת וכו'. לבות כנות קובלות בע"ם הן עוד היום גדול וטעות הוא בידם וצריך לעבול בליל שבת וככך כפוד בנים בכת בנים וככל במה בכת וככל כמה וככל מחלים לבוסב במשובותיו דבר שמואל סי' ש"ח וסיתן של"ח ועיין לקמן סימן קל"ט שבת של"ח ועיין לקמן סימן קל"ט שבת שרים מותרת אפינו בכנים חמין וכן מותכת אפינו בכנים חמין וכן המנכה בליוורכו סדב מהר"י המנהג כליוורנו סרב מהר עיית בשורת בית יהודה ח"ב סי" ל"ב ועמ"ש הרב דברי יוסף סימן ס"ד:

נליון מהרש"א

(ס"ע סעיף י"ב) הרי זו פובלת בכל עת . דל"ש כזה סרך בתה ש"ך. סי' קצ"ו סק"ח: (ט"ו ס"ק י"ה) אם נתעברה באיסור כשמבלה

שלא כראוי ציין כוח בב"ש סימן ד' ס"ק ס"ז: (סימן קל"ז מעיף כ' כהג"ח) וכורן רך לפבול ליל שבת ולא יהיו המים חסין כ"א שלארין ואמשר מחרו גם שלארין ואמשר מחרו גם כחמין ממש כנון שתמכול לשמיני דשביעי בחים ושביני קשפיני (רליכא חשש שתבוא לידי 2000) דרבר שהוא משום שבות לא גורו עליו בח"ש ועיין ת' ח"צ פימן י"א :

עצי לבונה

סעיף י"ב בשו"ע) דורי מובלה בכל פמ"ז דמסיק דחם לא הים כעלה אללה הודם למעשה זה לריך להפריש אחר ביאה זו ל' יום וכו' . ועי' כספר דרישת ארי דכתב בטעתה במנין יום א' וסבלה ליל ז' כראוי אף מ ועכנה ניג וי ברמוי תף אם אין בעלה מצוי לה אין למוש להבחנה דמן החרה שפיר עלחה לה עבילה בראחה פ"א דמדינא א"ל אלא ששה ממ"נ. אם היא זכה אינה אלא שומרת יום ואם היא נדה סגי בששה והוא דאסילו בשוסעת כל ז' מובלת לערב וא"כ שפיר מבלה בליל ז' רק מחמם חומרא דר"ו לא הוי

מבילה כלל וצריכה להשלמה

דחיישינן שמא תפלוט גם ביום א" שאחר התשמיש א"כ לא יהיו ז' נקיים רצופים ולא הוי סחירה דלאחר ז' וק"ל ומשמע דהכא לא נהגינן להחמיר משום גזירה דבין השמשות וטובלת מיד אחר ד' ימים ויום א' נקי דהיינו אחר ה' ימים דלא שכיח שתטעה במנין ובמלחא דלא שכיחא לא גזרו רבכן: בד שלאחר ז' בו'. וכב"י כ' בשם הרא"ש דבעבלה ליל ז' ושמשה ביום ז' נמי לאו סתירם היא ועובלת מיד לאחר ז' כיון שפלטה כשהאיר הסמ"ק להרא"ש יש לומר דמה שכ' הסמ"ק סתירה דלאחר ז' לאו סתירה סיא היינו לאחר ליל ז' וע"ש ול"ע

היום ז' וכתב אם צאנו להסכים דברי לדינא דפשט דברי הסמ"ק משמע לאמר ז' דוקא: כה והבי גהוג דכבר נתבאר כו׳ . לא ידענא מאי ענין זה לזה דהתם לא שייך בקיאות כלל וגורינן לא שמשה אטו שמשה ואה"כ דבאשם לא מהכי רחיצה וקינוח דלא עדיף מלא שמשה כלל והתם גזרינן במלחא דשכיח אבל מ"מ כ"מ ברחילה וקינוח בדין שמכר בסעיף הקודם בשכחה יום ח' שלריכה

להמחין ו' עונות דמהני רחילה וקינוח דתמנה מיד אחר שתשלים היום ששכחה ודוק ונראה דגם הרב מודה בזה ומיירי בסחם אשה ומ"מ לענין דינא בלאו הכי כיון דהסמ"ק והג"מ כתבו דאין אנו בקיאין אין להקל לכחחלה וכ"פ הב"ח:

קצו א אם לא יכלה כו'. וכחוב בחשובת מהר"ם מלוכלין סימן

בטור טבילה בזמנה לאו מצוה היא ומ"מ משום פריה ורביה ודאי מצוה היא: (ג) וסותרת אפבול ליל שבת . בטור הביא דעת ר"ח דס"ל

יורה רעה קצו קצו הלכות נרה

שלימות ואחר כך תמנה יום (מי) אחר נקי ותמכול

[לה] אך סתירה כד שלאחר שבעה כגון שלא מבלה

בראוי ושמש' (יא) [ככ] ה"ג(יח) מובלת בכל (פי) עת:

רב [לו] יי האשה ששמשה ממתה וראתה אחר כך

יפה יפה אותו מקום במוך או בכגד להפלים כל

הזרע או תרחוץבמים חמין והם יפלימו כל הזרע(°): הגה וים אומרים [כג] דאין אנו בקיאין בומן סום ואין לסמוך על זם

שאנו נוהגין (יו) להמתין אפילו לא שמשה כלל כדי שלא לחלק בין ספירה

לססירה כ"ש בכסתי גוונת וכל הפורן גדר בדברים חלו בתקום שנהגו

להחמיר ישכנו נחש:

קצו שלא תמבול האשה ביום. יבו ה׳ סעיפים:

אין הנדה והזבה והיולדת עולות מטומאתן * אין

הבא על אחת מהן [א] אלא אם כן (א) י מכלו

בראוי (ב) יבמקוה הראוי:

ב (ב) [ג] י אם בעלה בעיר (א) מצוה למבול בזמנה

הגה (ב) [ד] ומוחרח לפבול (ב) ליל שכח (ר"ח ור' אליה וא"ז ובה"ג וסה"ח וסת"ג בשם ר' שמואל שחנחיג כך בחו) [ב] אם לא (א) יפלה למבול קודם לכן (ב"י ומרדכי בשם כמם רבווחא ע"ם) ודוקא

[4] שלא לבטל מפריה ורביה אפילו לילה אחר:

בלא מבילה שאפילו אחר כמה שנים חייב כרת

ופסקה ודוצה לספור מיום מחרת ראייתה תקנח

(הגהום מיימוני ש"ו וסמ"ק) בה והכי נהוג דהרי כבר נחבחר

[לְדָן] אך כו'. עתום' ל"ו א' ד"ח שבוע כו' וברא"ש שם: [לְדְן] האשת כו'. עתום' מ"א כ' ד"ח פולפת כו' וו"ש כיבמות ס"ש ב' פובלת ואוכלת כו' ושם ק"ח א' ומובלת כו' אבל מ"ש בתי' ראשון ראולא בכרעא לא מהני דשמא אשתיור כמש"ש וכ"ת דלמא כו'. הרא"ש וש"פ: כבר (א) אא"כ פבלו כראוי . כס"ש ביבמות מ"ו ב' וכל דבר שחוצק כו' וערש"י שם

פתחי תשובה

עמו הגאון בעל טדע ביהודה ז"ל שם בפיי ש"א אך כתב דדוקא אם אומרת איני מאמיק אכל אם היא בעצמה מסחסקת יש לה לחוש לדברי מברתה דהיכא דהבע"ד שוחק שחיקה כהודאה ואם האשה מכחשת ששעא שהיא, נאמנת וספרה לה כתיב ואין ע"א נאמן באיסורים היכא שהכנש"ד מכחישו (ובוה אפילו אם היה חשש איפור דאוריימא הדיון כן) ש"ש . [יש" כמשובת מחם סופר סיי קולדו מ"ש בזה] : (ירד) שובלת בכל מת . [ענה"ע כשם ס"ז דהכא מייני כו' וש' במשר חמם סופר סי^ד קס"ח שכתב דמ"ש הע"ז אכל אם לא היה בעלה עמה ז' יום ומשכו אחריו בח"מ וכ"ש באה"ע סי' י"ג דבריהם ממוהים מה שייכום ז' יום לכאן אפילו לא

כצין (ה) יכלה . כתב מהר"מ מלובלין דמי שמבלה בליל ו' ואח"ב מנאה שלא מבלה בראוי כגון שמנאה לכלוך חחם הציפורן מוחרת לפבול ליל שבה כי אנוסה

ומ"מ כמב הדרישה ס"ם זה וז"ל ושמעתי ממורי דחשה לח חכנם חוך ג' ימים

סחר סבילתה למרחן ונ"ל דהוא מה"ם דהא אמרו אין אשה ממעברה אלא סמוך

ספירתה או אחר ה' ימים נתקלקלה וחזרה וראתה דם או כתם עונות עוד ב' ימים אלא דכולי האי לאו אורחה למטעי על כן נקט יום פוסקת באותו יום בטהרה ומונה למחרת וזה פשוט: כג צריבה א': (י) צריבה להמתין ששה עוגות. כי אותן הימים שמפלטת זרע אינן עולין לה לנקיות מ"מ אין להקשות הא איתא בסעיף י' דבעינן שתפלוט ביום סב' מכל מקום סחירה דלאחר ז' לאו סחירה היא י"ל שבטה רצופין וכאן מפסקת בימי פליטת זרט דפליטת שלבת זרט אין ושמשה (י) כג צריכה [60] להמתין ששה עונות

סותר למפרע כדם אלא דאותן ימים עלמן איכן נחשבים לנקיים הכי איתא בנמרת . וא"ל שמא ראתה באותן הששה עונות דם אלא שחיפהו שכבה זרט כדאיתא סי' קל"ג בבעילת מאה דהתם שאני שדמים מצויי' בה מחמת הבעילה: (יא) הרי זו שובלת בכל עת . שהרי היא כבר ספרה שבעה נקיים רק שמחוסרת טבילה *)ויש לי תמים רבם בסעיף זם ממ"ם בא"ע סימן י"ג ס"ם גר ואשתו שנחגיירו מפרישין אותם ל' יום להבחיובין זרע שמרע בקדושה לזרע שמורע שלח בקדושם וב"ל היה לנו להפריש' אחר שבא עליה באיסור כדי להבחין אם נתעברה באיסור כשטבלה שלא כראוי. ול"ל דהכא מיירי באשה שבעלה מצוי לה קודם לזה נמצא שחין שייך כחן הכחנה דומית דחשה שנאנסה תחת בעלה שאינה לריכה להמחין צ' יום אם נבעלה לבעלה תחלה כמ"ם רמ"א שם בח"ע סעיף ו' ולפ"ז אם לא היה בעלה אזלה קודם למעשה זה תוך תשעים יום ממילא לריך להפריש אחר ביאה זו האסורה חשעים יום כן היה נ"ל ול"ע למעשה

אבל מה שכתבתי לטיל בס"ס (קל"ג) [קצ"ב] בעברה על הדין שזריכה ז' נקיים משום חימוד שא"ל להפריש ז'ל אינו דומה כלל לההיא דגר שזכרנו דשם אין כאן אלא איסור דרבנן לחוד כמ"ם ר"ם קל"ב:

קצד (א) מבלו בראוי. בלא חצילה ומקום הראוי היינו שיש שם מ' סאין: (ב) אם בעלה בעיר כו'. זהו אפילו למאן דס"ל

ד"ה הוצץ כו': [ב] במקוה כו'. שם ובמקום שנדה כו' ועתום' שם ד"ה במקום כו': [ג] אם כו'. בנם' מ"ד ב' אשה ש"ל ווסת בעלה כו' ואמר עלה בירושלמי הד"א שאמור לאשה לעמוד במומאתה אלא שפי' כמ"ד מבילה בומנה מצוה ואין הלשון משמע כן ועבה"ג וע' בווהר במבא: [ד] ומוהרת כו'. מתני' מ"ב די"מ (י"ו נ'):

באר הימב

נגזור כזה עכ"ל: (פו) אחד. כ' הש"ך ומשמע דהכא לא נהגינן להחמיר משום גזרה דבין השמשות וטובלת מיד אחר ד' ימים ויום א' נקי דלא שכיח שחטעה במנין ובמלחה דלה שכיחה לה גזרו הבנן וכחב הט"ז וה"ל שמה דלהה בחותן הו' עונות דם אלא שחיפהו ש"ז כמ"ש בסי' קנ"ג בבעילת מלוה דהתם באני שדמים מצויים בה מחמח הבעילה: (מז) עת. שהרי כגר ספרה ז' נקיים חלח שמחוסרח מבילה וים לחמוה ממ"ם בח"ע פי' י"ג' ס"ה גר וחשתו שנתגיירו מפרישין חותן ל' יום להבחין בין זרע שמורע בקדושה לזרע שמורע שלא בקדושה וה"ל היה לנו להפרישה אחר שבא עליה צאיסור כדי להבחין אם נמעברה באיסור כשעבלה שלא כראוי ול"ל דהכא מייכי באשה שבעלה מנוי לה קודם לזה נמנא שלא שייך כאן הבחנה אבל אם לא היה בעלה אצלה קודם למעשה זה חוך ל' יום ממילא לריך הפרשה אחר ביאה זו האסורה צ' יום ול"ע למעשה אבל בעברה על הדין שלריכה ו"נ משום חימוד כמ"ם בם"ם קל"ג אינו דומה כלל לדין זה דעם אין כאן אלא איסור דרבנן לחוד עכ"ל (ובנה"ב חירן דיהחם כיון שנורע שלא בקדושה לאו ישראל גמור הוא דבכמה דינים חלוק הוא מישראל כמ"ש בסי' רס"ם אבל אפילו נולד מן הנדה קי"ל דכשר עכ"ל (ועי' בכיח שמוחל שם ס"ק ע"ו שהרגיש ג"כ כזו) ובכ"י כחב בשם הרח"ם דבמבלה ליל ז' ושמשה ביום ז' נמי לחו סחירה הוח ושובלח מיד לאחר ז' וכחב הש"ך דל"ע לדינא דהוא רלה להשוות דברי הסמ"ק להרא"ש ופשע דברי הסמ"ק משמע לאחר ז' דוקא עכ"ל): (יז) להמחין. כחב הש"ך ואף באשה ששכחה יום אחד דקי"ל בסעיף הקודם שליכה להחחין ו' עונות ג"כ אין להקל לכתחלה לומר דמהני לה רחינה וקנוח כדי שחמנה מיד וכ"פ הב"ח:

לוסחה או אחר טבילחה והמרחן מסלים הזרע ולס"ז צריך ליזהר שג"כ לא מהלך הרבה אחר חשמיש כסברת הרתב"ן עכ"ל ול"ל דהא דלא אזהר מהאי שעמא נמי שלה חכנם למרחן כחשמים שסמוך לוסחה יש לומר משום דסובר ממ"נ הי קבעה לה ופת ויודעת שעת וסתה א"כ אסורה לשמש ואי לא יודעה שעת וסתה ואח"כ ראתה ג"כ מוחרת לרחוץ דאם היתה מעוברת היתה מסולקת דמים וק"ל ולפ"ז אם הוא בכה"ג שמוחר לשמש סמוך לוסחה כדלעיל סי' קפ"ד ג"כ אסורה לרחון מוך ג' לביחה זו או עד שתרחה דם וק"ל ועמ"ש לעיל סי' קס"ד ס"ק ז' דלח

תורת בא לידי באשה אחת שהיה יום ד' למחה אבל לא שמשה עם בעלה בלילה שהודם ראייתה והמרמי לה ללבוש לבנים ביום ד' ולהתחיל לספור ביום ה' ומעמי היה אע"ם שתרומת כדשן החמיר שלא לכחחיל לספור עד יום ו' לראייתה ואנו מחמירין חומרא על חומרא אף שלא שמשה קודם ראייחה מ"מ במעשה זו לא רציתי להחמיר כי הוא חומרא דאחי לידי קולא כי אם הימה מחחלם למנוח ביום ו' אז היה חל ליל מבילחה בליל שבח שאחר י"ע ומועב שיניח חומרת הכ"ל כדי לקרב החפיסה לעבילה וחשבול בליל י"ע עכ"ל וכי"ל אף דאין לשנוח המנהג מ"מ היכא דיש זד להקל בלא שמשה אין להחמיר ובפרטוח שכבר כחבמי לעיל ס"ק ע"ו דמקצח גדולי סוסקים סוברים דחף בשמשה חין סומרח למה שפולמת אחר ג' עומת: [כא] להמתין ו' עונות ויום א' נקי ומובלת מיר אחר ה' ימים. ומדלא כחב הרב גם בכאן גזרה דבין השמשוח כדלעיל סעיף י"ח משמע דהכח לא גזרינן כולי האי משום דהוי מילחא דלא שכיח וכ"כ הש"ך: [כב] דרי זו מובלת בכל עת. הא דלא לריכין הכא להכחות בין זרע שנורע שלח בקדושה עי' בס"ו ועמ"ש לעיל סי' קנ"ב : [כג] דאין אנו בקיאין בוה"ו.

תשלמים

כדרישה וק"ל: קצו [ח] שלא לבמל מפ"ו . אכל בלא מעם זה מבילה בזמנה לאו מצור היא ומה"ש אסור למבול במ"ב וביום הכסורים אפילו הגיע זמן וכמבואר בא"ח סי' חקנ"ד וחרי"ג כיון דחין בסבילה עלמה מלוה רק משום מלוח עונה ובהכך יותי אסור בחשמיש ולפ"ז גם בחל ע' באב בשבח דפסק בהג"ה בא"ח סי' חקל"ד דנוהגין לאסור חשמיש המטה א"כ אסורה לפבול וכ"ה בעולה שבת בשם חשובה

ר"י מברונא ודלא כמ"ש בשל"ה דף ק"א ע"א להתיר מעעם עבילה מנוה ובאמת זה אינו דאין שום מלוה במבילה פלמה וק"ל וכן שמעחי בשם מוח"י הנאון המפורשם מוהר"ר שמעון זג"ל שלח רנה להחיר בכה"ג: [ב] אם לא יכלה לפבול קורם.

לא אמרו דוקא בענין שברור לאשה

מחי יבוא בעלה אלא בכל גווני אפינו אם היתה סבורה שלא יבוא

דעבילה בומנה לאו מצוה אלא כשכעלה כעיר וכת"ש החום כנדם דף ל"ו ע"א וכיומא דף ח' ע"א ומיהושע דמניט שנענם פל שביטל אם ישראל מסרים ורבים לילה אחד וכ עוד ואי היא מתאחרת מלטבול כדי לנטר את בשלה עבירה סית בידה וכשם ספר הזוסר שהחשה שעושה כן גורמת כמה רעות בעולם וע"ם:

נקודות הכסף (סיפון קצ"ו בפ"ז פ"ק ד") האריך (אתמום על רת"א וסנמשכום לדעתו וכשפתי כהן מ"ק ג' חזקתי דברי רת"א אלא שכתכתי בקצרה ועתה מוכרת אני להאריך ולהעתיק מה שאמרתי בססרי ויבחטו דברי וזם לשוני והכית חדש כ' דים להחמיר דחומרא זו היא מדינא על פי הפשם שבמרדכי לדעת מהרי"ו דהעבילה בזמנה מצום פיין שם ולפי עניות דעתי נראה דאין להחמיר כמו שאבאר ונראה לי עיקר דקי"ל שבילה בומנה לחד תנום וכמו שבחבו החוספות פרק המפלם דף ל' ופ"ק דיומח דף מ' ע"א שמעשים ככל יום שאין גך אשה שעוכלת כומנה ולא בותן סבילה שומרת יום נגד יום וזכה וכפרק כחרא דנדה ספק זבות שוינהו סו ביממה דשביעי נטכלינסו ביממא דשביטי משמע שלא היו טובלות ביום שאמר ככית חדש על זה ולפי מניום דעתי אין זו קושים דכיון דהחידנה לכתר חומרה זיכה זהן זמנה לחתר שמרחה עפת דם כחרדל מספור שבעה נקיים חם כן השתח הוח דרמים עלה שתמבול מיד ואם אינה טובלם

לחתר ספירתה מיד שברת דגול בורבבה

(סימן קצ"ז בש"ך ס"ק ב') ונראה דרס סטא הוי לאחר ונר' . משמע מדנקיו דקודס ל"ג לוכר ומ"ו לנקבה מף שראחה דם ולא היה אסשר לה למטח שבעה נקיים כי אם שאירע יום שביעי בע"ש אסור" למבול בליל שבת הואיל ומן הדין דם מהור הוא והיתה יכולה לעבול קודם ואף שאני טהגים להחמיר שלא לסכול על דם טוהר לא מהני לסכול בליל שכח ולענ"ד נרחם למער בכל שלח היחם יכולם למבול קודם אף שכוח פ"י חוחרם שלעו חקרי ומנה דהל"כ אין לך השם פובלות בליל שכח כלל שהרי כל אשה נריכה להמחין שלא לספור שבעה נהיים עד יום ששי לראייתה ואסילו לא שמשה גזירה אמו שמשה וכל הומרות כללו חינן מדין כש"ם כלל ולה משכחם לדידן טבילה כומנה כליל שכם כי הם שראחה באמת דם כל חמשם ימים אבל בלא"ב לא אלא וד**א**י שכל שחינה יכולה למכול קודם אפילו על ידי הומרא שהחמירו הסוסקים מוחרם למכול בליל

בכת:

גליון מהרש"א (פ"ן ס"ק ל") וליכא כלל איפור רחיצה כשבת ו"א דתא קיי"ל דאסור למבול לחקר בשבת ת' חום חשני

עצי לבונה

וסבילה שנית חם הוי מדרבק ודומה לת"ש המ"ו גבי חתוד הומנים למים לפין גבי ממחד כיון דאין כאן אלא איסור דרבנן איי בבמכה כלל ודיני לא שייך כלל אלא במשמה בב' ימים או בלא משמה כלל כק לא עכלה בראר דהוו מאש כק לא עכלה בראר דהוו מאש מה"ם ולריך הבחנה והפליחי כתכ דכתן הוא רפ פגום בעלמת אין לפשום הבחנה בשביל זה ואיד לגר הבחנה בשביל זה ואיד לגר דשם יש דגרים הרכה שיש סבדל בין גל לישראל . והורע הנורע בניותו הוי גר ומסור ליבם לכן זריך עם הבחגם פ"ב אמתש"ל בסימן קו"ב עמ"ב כסימן קנ"ב ממ"ם המ"ז מק"ח מעשה בחלמנס וכו' חין להפרישה מכח זם וכו' דר"ל ג"כ דחיל הכחנה דלה כוו הלה מדרבק כמים בחן הכל מ"מ ז"נ שנים נריכה ממדם פ"ם:

מבילה בזמנה מצוה ומביא ראיה מירושלמי דאמר אשה שיש לה וסת ע"א דמי שטבלה בליל ו' ואחר כך מצאה שלא טבלה כראוי כגון שמנאה לכלוך חחת הלפורן מוחרת לעבול ליל שבת כי אונסא הוא ואין לדמותה ליולדת ש"כ ומי שטבלה בשבת וכשבאתה לביתה מבית הטבילה ראתה ששכחה לחתוך לפורן א' ואין שום לכלוך תחת הלפורן ערתם דאע"ג דהת לצריכה עבילה

אם בעלה בעיר [ה] אבל בלא"ה אסור (כן משמע בח"ה סי' רל"ה) [1] ואם סים (ג) אסשר לה למבול קודם לכן כגון שהיה (ד) ב (ד) [ג] [7] אחר (כ) לידה או שלא סיה בעלה בעיר ובא בערב שבח י"א (ה) שאסורם שנית בכה"ג חומרא בעלמא היא כמ"ם לקמן סי' קצ"ח ס"ק (כ"ה) [ג] מ"מ יש לה לחור ולטבול ולא אמרי לאותו זמן וא"כ מוכח דים איסור לאשה לעמוד בטומאתה בלאו טעמא

דהוי טבילה שאינה של מצוה דהא מדינא כל טבילה שריא בשבח וכמ"ש לקמן בסמוך ואט"ג דנהגינן להחמיר בכה"ג לא נהגו ותו דכיון דכבר נהגו להממיר להצריכה טבילה שנית א"כ טבילה של מצוה היא ותו דראב"ן ס"ל דמדינא הצפורן מעכב והבאחיו סימן קל"ח שם וחו דהא לקמן ס"ק כ"ה נחבאר דאפילו טבילה שלא בזמנה שריא אלא דכחב בת"ל דנהגו להחמיר משום דבש"ם קאמר דלא מחזי כמחקןגברא משום דנראם כמיקר ובזמן הזה שמוסרין להקר מיחזי כמחקן גברא אלמא דטהור מותר לטבול דלא מחזי כמחקן גברא כלל וכן פשוט בש"ם ופוסקים וע"ו בא"ח סי' שכ"ו דאדם טסור מותר לרחון כל נופו ולטבול בשבת (ואפילו מאן דאסר לנדה לטבלה שלא בזמנה ע"כמודה בטהורה כדמוכת בש"ם וכל הפוסקים) א"כ אשה זו מותרח לטכול ממ"כ אם הלפורן מעכב א"כ הוי טבילה בזמנה ללורך מלוה ואם אינו מעכב א"כ טסורה היא ולא מתקן איתחא כלל ומותרת לטבול כן נ"ל ברור דלא כיש מי שרלה להחמיר שלא תטכול עד אחר השבח ועפ"ז נ"ל דה"ה בכל שאר ספק אם טבלה כראוי או לא מותרת לטבול בליל שבת ומטעם זה כ"ל דמי שטבלה ליל ו' ולמחרת מלאה ששכחה לחתוך לפורן אחד דבחשובת מטר"מ מלובלין שם פסק דא"ל טבילה כלל דלא הממירו בכה"ג בדין ששכחה לפורן כיון דעברה עם בעלה לילה אחת ולקמן סי' קצ"ח ס"ק כ"ה כתבתי דאף בלה"ג לריכה עבילה אחרת א"כ נשארם שאלת השואל שם במקומה וז"ל דמאחר שמדין הש"ם והפוסקים א"ל טבילה אחרת בשכחה לפורן א"כ לא הוי אדחי זמנה דעשתה כל מה שבידה לעשות דלא כודע לה איסורא עד למחר או נאמר כ"ם דאסורה. לטבול דאי נתיר לטבול הוי חומרא דאחיא לידי קולא דהא ההיא איתחא עלחה לה טבילה מדינא וא"כ קיימא באיסור רחילה בשבת כשאר כל אדם אך הבתראים החמירו עליה והלריכוה טבילה אחרת ואם נחיר לה טבילה בשבת הוי חומרא דאתיא לידי קולא שנתיר איסור רחילה בשבת עכ"ל ול"נ דאין כאן חומרא דאמיא לידי קולא דאדרבה כשאין לריך טבילה דהלפורן אינו מעכב א"כ טהור" היא וליכא כלל איסור רחינה בשבת בטהורה דלא מיחזי כמתקן וא"כ אשה זו מותרת לפכול בליל שבת ממ"נ וזה ברור וכן הסכים הגחון אמ"ו ז"ל: ב אחר לידה. דוקא כשטובלת אחר לידה ולא ראתה דם ממא אבל אם ראתה דם טמא וזמן טבילחה בליל שבת מותרת לסבול משום דהוי בזמנם כ"כ מהרי"ו בפסקיו סי' ל"ג ומביאו ד"מ *) ונראה

ב' תינה כשבת כו' אלא דתום' שם ד"ה כל כו' כתבו דדוקא ביסיהם לפהרות כו' ומ"ם לא כתבו אלא על יה"כ ופ"ב: [ד] ואם היה כו'. אבל בנם' ד"ם שם משמע אפי' אפשר מדמחלק שם במתני' בין אדם לכלים ובכלים בשא"א מכע"י פובלין כ"ם כמש"ם בגם'

פתחי תשובה

אפשר לומר דבשוגג האמר או אפילו במזיד ובשבת ואין לו מה יאכל ומשום כבוד

שבח כדעת הרא"ש וסייעתו הובא בב"י סי' חקב"ז ולא מטעם של הרשב"א אך

מ"מ דבריו נכונים למעסה דאפילו מבלה בשבת במזיד מוחרת למוצאי שבת כיון דאין זה רק חומרא בעלמא ואף חשש האיסור אינו אלא מדרבגן דמחזי כמחקן לא קיסיק אפילו במזיד לאסור לו לעולם וכמ"ש שם בחשר חוס השני ול"ד למבשל

דאסור לו לעולם דהסם הוא איסור דאורייתא ועוד דהכא גברא לחקוני קא מכוין

לא קנסיט כולי האי וכדאיתא בגיטין דף נ"ד ואט"פ דבפרק ב' דחרומות משנה ג' משמע דמעשר ומכשל שוים הם לענין זה דכללינהו בחדת בבת ותמששר גם כן

לסקוני קה מכוין כמו בחשה זה ודהי חינו וכמ"ש בחשו' חום השני שם וכן נלע"ד

מוכח מדברי הרמב"ם דבפ"ב מהל' שבת במבשל ססק כר' יהודה דמזיד אסור לו

לעולם ושונג אסור לו עד מולאי שבה ובפכ"ג פסק דהמעשר בשבח בשוגג יאכל

מיד ובמצד עד מולחי שכם אלא ודחי כמ"ם (ודברי הרמב"ם אלו חישחמוטי ליה

ולבעל חום' י"מ בסירושו למשנה זו ע"ש) וכ"ש דוה אינו אלא חומרא ומנהג בעלמא

ומכ"ש בי"מ דלא הוזכר כלל בדברי תרומת הדשן והרב ושאר אחרונים לאסור אלא בשבם אבל בי"ט נראה דאין להחסיר כלל כי הבו דלא לוסיף עלה (ועי' בא"ח סי'

חקי"א) ולא ידעתי מאין יצא לבעל חום השני לאסור בי"ם לכתחלה וכחב שם כן בשם ח"ה ושם לא זכר כלל מי"ם וגם לפי הפעם שכחב בח"ה כ"ל דוקא שבת ודוק

ועי׳ בחשו׳ מהר"מ מלובלין סי׳ ג"ג: [ד] אחד לידה. ואם ראחה דם סמא

אבל אם יכולה לסבול קודם ולא סבלה אסורה לסבול אף דאיכא מצות עונה כיון דהיה אפשר למבול קודם שבת והיכא דלא פשעה מותרת למבול ולכן פסק בחשובת מהר"מ מלובלין סי' ע"ח דמי שסבלה בליל ו' ואח"כ מנאה שלא סבלה כראוי כגון שמצאה לכלוך חחת הצפורן מותרת לסבול ליל שבת וכן מי שמבלה בשבת ושכתה לפורן ולכיכה סבילה שנית אם יש החחיו לכלוך או אפי' אין החחיו לכלוך לכיכה מבילה אם אסשר לחחוך פ"י עובד כוכבים והיינו דוקח שלא פ"י כלי דק בידו או בשיניו (כ"כ הש"ך בנה"ך סי' קל"ח וע"ש במ"ז) ואפי' אם שמשה עם בעלה ואחר כך כאחה ששכחה הגפורן (ודעת המ"ז חינו כן דכיון ששתשה ח"ל מבילה וכמבואר בדבריו בסי' קצ"ח וכ"כ בחשו' מהר"מ מנובלין וכ"נ עיקר) מוחרח לחזור ולמבול בליל שכת כ"כ הש"ך ע"ש: [ג] אחר לידה. ואם עברה ומבלה כחב בחשור חום השני פי' ע' דבשוגג מוחרת בכל ענין ובמזיד אסורה לאוחו שבח ואח"כ מוחרח ובי"מ בכל ענין מוחרת הפילו במזיד ע"ב דבריו באורך הנה בודאי מה שתבית שם רחיה מחשו' הרשב"ת סי' חשפ"ה והובת בב"י בטור ח"ח ס"ם תק"ג דבי"ם לא אסריק כלל אם עבר ועבד זו אין ראיה כלל דדברי הרשב"א אינם מוסכמים לדעת רוב הסוסקים וכמבואר ומוכח מדברי הרא"ם ואיכך סוסקים גבי אבעיא זו דעבר ואפה הובא בב"י סי חקר"ב וכ"ם הרמב"ה בפרק כ"ג מהלכות. שבת דהמגביה חרומות ומעשרות בי"ע במזיד לא ישכל עד מולאי י"ע וכ"ל בעולת שבח בסי' חק"ג וכן דעת המרדכי והב"י בסי' חק"ג שפסק להחיר אם עבר ובשל

בעלה מחשב ימי וסחה ובא עליה הדא אמרה שאסור לאשה לעמוד במומאתה שכ"ל וכחב מו"ח ז"ל דאין מזה ראיה די"ל דמש"ה אסור לה לשמוד בשומחתה דשמח יבח עליה בעלה ונ"ל לחרץ דהח דחמרינן בעלה מחשב ימי וסתם ובא עליה

דבעלה אלא משום טבילה בזמנה מצוה ועל זה סומך הכעל ובא עליה דודאי עשמה כדין ולפי זה היה מוחר לטבול בשבח אלא דר"א סבירא לים סלכם טבילה בזמנה לאו מצוה היא מצד הטבילה עצמה אלא מצד פריה ורביה ומש"ה פסק רמ"א דוקא כשבעלה בעיר וכמו שנכחוב בסמוך : (ד) אחר לידה כו' . בח"ם סימן רצ"ם נשחל ביולדת שטבלם לאחר שמונים של נקבה או חוך אותו הזמן והוא בענין שהיתה יכולה לעבול קודם זה שבעה או שמנה ימים מלד הנקיות אלא שברלונה ממתנת לפי שאין בה כח הרבה עדיין יכולה לטבול בשבת אע"פ שאפשר לה לטבול קודם או לא . והשיב דבמרדכי כתב דלא שרינן לטבול בשבח אלא משום טבילה בזמנה מצום וכדון זה לא הוה בזמנה שהרי אפשר לה מקודם ואח"כ כתב אם לא אפשר לה מקודם כגון ע"י אונס י"ל אפי' לר"ת דפסק טבילה בזמנה לאו מצוה מ"מ שרי למטבל משום מצות קיום עונה ואפילו שלא בשעת עונה חשוב מנוה שהאיש משמח את אשתו בתשמיש כדאיתא פרק אלו דברים בפסחים כו' וסיים שם נהגו הנשים ליזהר שלא לעבול בשבת -אלא א"ב בעלה בעיר ולא היה אפשר קודם דבכהאי גוונא הוה טבילת מלוה משום טונה ואט"ג דבפ' שני דביצה אמרינן דכל טמא טובל בשבת משום דנראה כמיקר עלמו האידנא שאני דלא נהיג למיקר עלמו בשבת בשום מים א"ב לא נראה במיקר ע"כ דבריו כרי שלא התיר אלא בלא היה לה לטבול קודם שבת כגון ע"י אונס ובעלה עמה בע"ש ולא ממעט אלא אם אינו בעיר בשעה מבילחה אבל פשוט דזה לא מהני-אם לא בא עד ע"ש והיה לה אפשרות לטבול קודם דלא מהכי לה מה שלא היה בעלה בעיר בחול דמ"מ היה

לה לטבול בחול . ובאגגר ומהרי"ו הביאו ד"מ ומו"ח ז"ל החמירו יוחר

שאפילו אם נאנסה ולא יכלה לטבול קודם שבת ובא בעלה בע"ש לא

תטבול בשבת וראיה שלהם ממרדכי דלעיל והב"י חולק עליהם ומסיק

להקל אפילו באפשר קודם השבת מטעם דנראה כמיקר ודברי ח"ה דלעיל לא הביא כלל וכ' בדרכי משה כיון שנהגו לטבול בשבת ש"מ

דלא קי"ל כהמרדכי א"כ ה"ל למשרי אפי [היחה יכולה לשבול] קודם

לכן מ"מ נראה ליישב המנהג ולומר דכל שלא היחה יכולה לטבול קודם

לכן אפילו ע"י חומרא שנהגו הנשים בעלמןמקרי טבילה בזמנה וטובלת

בשבת אבל במקום דאפשר לא ומ"מ לא נ"ל להאמיר בזו במקום דלא נהגו

להחמיר עכ"ל וכופסק כאן בש"ע דבמנהג תליא מלתא *)ודבריו תמוהים

[77] אכל כלא"ה אסור . דק"ל כמ"ד מכילה בומנה לאו מצוה ועתום' דגדה ל' א' ה"ח וש"מ כו' וביומא ח' א' ז"ה דכ"ע כו' אבל בסוף יומא משמע דאפילו להך ט"ד אס"ה. מותר אפי' ביה"כ ועתום' דשבת קכ"א א' ד"ה ה"ג מו' וכ"ש בשבת כס"ש בי"ט י"ח

באר הימב

דהיינו

דקי"ל טבילה בזמנה לאו מצוה וכמ"ם כל הפוסקים ולכך אין הנשים

טובלות בזמנם כשחין בעלה בעיר

וכן חלמנות ובתולות שהן נדות חין

טובלות כלל בזמנן וכן אפילו לא שמשה אינה טובלת אלא לאחר ה'

וז' כדלעיל סי' שלפגי זה סי"ח אלא דאפילו הכי מותרת לטבול בשבת

וכמ"ש הת"ה סימן רצ"ה והב"י

וכדמוכח בש"ם ופוסקים דחין חיסור

אחר לידה והוא נגד כל הני רבוותא

גם מו"ח ז"ל חולק על רמ"ח בזם

ומחמיר בכל מקום אלא שכחב

דלדברי ח"ה דלעיל משמע דדוקא

כשבעלה בעיר והיה אפשר חודם

אסורה בשבת אבל כשאין בעלה בעיר

ובא בע"ם אף על גב דהיה אפשר

הודם מותרת בשבת לפי שאיז הנשים

טובלות בלא בעלה בעיר והוא שלא

כיון דלהמרדכי והאגור בשם הגדולים ומהרי"ו ומהרי"ל אוסרים

לגמרי למכול בשבח ובת"ה מתיר דוקא כלא היה אפשר תחלה

אבל באפשר אסור אפי' בא בעלה בע"ש למה הקיל רמ"א בזה

במקום שאינו מנהג באם בא בעלה בע"ש אפילו אם היה אפשר וכז

324

דו ברייהא פסמים סוף דף ג' יומא דף ו' ע"א: ו כרבי יומגן ואף רב סדר בים נדה נקודות הכסף

היא של המצום מד כאן לשונו. לא כוון יסה דודאי אין המום' מוכיחים ממה שטובלים לאחר נקיים אלא ממה שתין טוכלים כומנה דהיינו שומרת יום וזכה ונדה וע"ו לא תירוכלום דודחי משום חותרת זירה לה תעבור על המצוה זל הילון מו מעבור על המכום שלא תשבול בומנם ועוד דהא אפשר לה למיעבד תרווייהו . משפר לה למשבר תרווייהן.

וכן משפים בכל יום שאין לך

הכלה בשיר וכן אלמנות

בעלה בשיר וכן אלמנות

בעלה בשיר וכן אלמנות

מלל בזמנן. וכן בכל מדינות

אלו שאפיל (א שמשה אינה

שובלת אלא אלאתר ה' וי' ורמון

שובלת אלא אלאתר ה' ו' ורמון

שובלת אלא אלאתר ה' ו' ורמון שנתבחר בסי' הקודם מעיף י"ח והיח חומרת ימירה וחם איתא היאך חעבור על המלום ולא חעבול בזמנה מכל זה נרחה דקו"ל טבולה בזמנה לחו מצוה ע"ש - אלא דאפי' הכי מוחר לפנול בשבת כמו שכתב המ"ם סי' רנ"ה והבית יוסף דמפ"ב דבילה (דף י"ח) מוכמ דאפי' שלא בומנה מותר לטכול דהפי שנת בומנה מותר נסכונ כבכת דאין איסור בדכר משום בכבת דאין איסור בדכר משום שנהף כמיקר. ודאי דכן שנהף החם דהא ביש סברי החם דהא בשני בכתר אותר ובלים מטבילין בערב שבת אותר אפילו הכי קאמרי ב"ם אותר ואמילו הכי קאמרי ב"ם זמנו וחסינו הכי קחמרי ב"ם אדם בשבח זכן מזכח (סטנ"די כתב הצים אמסי שב"ז כתב הדם טמח מוחר לפצול בשבת מצוחחתו משום שלתאה ממיקר ובט"ם חרי"ב נתב כתב כה"ג שכל היינו שכילון מוכלון כדככן ביה"כ ורכינו חם כתב דאין ביה"כ ורכינו חם כתב דאין ביינו זקאל (מא) דאתר שכילו ביינו זקאל (מא) דאתר שכילו בימנה מזים ואנו מיומאל לו ביותו הקום נחמן דמחר פנינה ביותנה חלום ואנן קיומא לן דלאו מצום הלכך יותאן עד למחר עכ"ל וכפרק ב" דניצם אחרינן חיות בשבת בים"כ לכלומר דלא שייך מיקר לכלומר דלא שייך מיקר דרחיצה אסאר בים"כ איכא למימר אמר רבא מי איכא מידי דכשכת שרי (ולה מחזי כמחקן נברה משום

בית לחם יהודה

(טיכון קצ"ז שושע סעיף ג') אסורה לשבול ביום ז' כו' . (פי' ש"ר סק"ו מ"ש כוס' . ורחיתי בכמס תשוכות גם כל"ק הביא כמה משוכות דלא יסה מעשה זאת אלא סמוך לחשכה ומשחשכה חלך לביחה אף שבטו"ה רצה ללמוד להם היחר למנהג הרע הזה מסני שנוהגת לחמם מים להטילן למקוה ואין להם שעם להיחר בשביל זה נהם קשם נהיתר כשני זה כמו שכתב כמלמו עיש שהוא דוחק גדול ויש לי ללמוד היתר על סמוכב של נשים דהא כימי החורף בוודאי טוכלין סמוך

גליון מהרש"א

(סמיף ג' נהג"ה) וכן נהגו במקצת מקומות . ואם עברה ופבלה בשבת במזיד יש לאסרה בשבת כטו במעשר בשבת במזיד אבל אדרת וביו"ם אין לאסור כלל. ת' הום השני מי' ע' וע"ש ם פינ שוב מנהג מקומות שבליל שבת פובלות קודם לילה קצת: (פס) וכן אלמנה שאמרה לפבול . ע' תשובת שבו"י ח"ג סימן פ"ז וגב"ש פי' פ"ר פ"ק ו': (ש"ן פ"ק ו') כשכע אפילו שהמכול מכוך לחשכה עיין חשובת

מראה כהן

(מימן קצ"ו בפ"ו ס"ק ח") אסורה למבול ביום כו' . שמדם טובלת בליל שמיני שלם אמים שלא היו נקיות כו' כביל או שציל דדין מוכה הוא שוכה מוכלות ביום ז' של שוכם שוכחת כיום ו של הנקיים שלם דרוקא דרה שוכח בניל שמני דרקא דאשים שכל שכת היתים לא היו נקיים אפ"ם סוכלת כשמיני בלילם משום דברידה מליא ביונים דוקא אכל זכם כו' :

דדם טמא הוי לאחר ל"ג לזכר וס"ו לנקבה כדלעיל סימן קל"ד : ב אבל במקום שאין מנהג אין להחמיר כו' . ומכ"ח כתב דים להחמיר דחומרא זו היא מדינא כו' גם טבילה בזמנה מצוה ע"ש שהאריך בדבריו ולא ירדתי לסוף דעתו בכל דבריו אלא הדבר ברור

בדבר משום דנראה כמיקר וכן משמע לקמן סימן קצ"ע ס"ז אלא

שבח"ה כחב דהאידנא נהגו להחמיר ביולדת וכה"ג ודחק בטעם הדבר

וכחב ח"ל וכיון דהמנהג הוא השתא ליזהר ולמנוע להקר בשבת אע"ג

דליכא טשמא בדבר מ"מ ליכא למימר דנראם כמיקר דהא נזהרין להקר

ומוכח מלחא דלמבול קא מכוין ונראה כמתקן ומטטם זה נראה דנהגו

הנשים ליזהר שלא לטבול בשבת אלא א"ב בעלה בעיר ולא היה אפשר לה קודם דבכה"ג הוי מלוה משום עוכה עכ"ל משמע מדבריו דכשאין

בעלה בעיר ובא בע"ם אע"ג דהיה אפשר קודם מכל מקום כיון שלא

פשעה במה שלא עבלה קודם שרי לעבול בשכת וכן הב"י פסק דמותר

לטבול בשבח בכל ענין וכן עיקר לדינא כדפי' הלכך במקום שאין מנסג אין להחמיר וכמ"ם הרב וכן כתב מהר"מ מלובלין בתשן שי כ"ג

וסימן ע"ח ע"ם: ומ"ש אלמנה כו' כתב מהר"מ מלובלין בתשוב' סימן

כ"ג דכלה בחולה שאירע טבילתה ליל שבח נראה להחיר אע"ג דנוהגים

שלא לבטול בשילח מלוה עד אחר שבת משום דשאר מיני קריבות נמי

מצום הן ול"ד לאלמנה דהואיל ואסור לבא עליה ביאה ראשונה מפרישים

אותה מכל שאר קורבות מה שאין כן בבתולה ומ"מ טוב להקדים טבילתה קודם שבת וע"ש שהאריך וכן מהגים : ד ובמקום שנהגו להחמיר בו׳. ל"ע מאי ענין תומרא זו לזו וי"ל דה"ק ובמקום שנהגו

להחמיר שלא לטבול בשבח אלא בזמנה ממש וכן במ"ש מטעם שאין

להרתיק הטבילה מן החפיפה וכן בשבת אינה יכולה מטעם דהוי שלא

בזמנה אין להקל: ה דמאחר בו'. כלומר במ"ם לא תוכל לחוף כיון

דלפירש"י 'ושאר פוסקים לקמן סימן קל"ט ס"ק ו' צריכה לחוף דוקא ביום ואין לתקן שתחוף בע"ש דאין מראיקין החפיפה מן הטבילה היכא דאפשר וכ"פ הב"ח: ך אסורה לטבול כו'. משמע אפילו שתעבול

סמוך להשכה וחבא לביתה משתחשך אסור כדעת רשב"ם וסייעתו

שכתבו הפוסקים שנכון להחמיר כדבריו כתב הב"ח דאפילו ללכת

מביתה לביח העבילה מבע"י אסור והיינו כשהאשה רוחנת וחופפת

בביתה והולכת למקום טבילה אבל כשיש מרחץ ובית הטבילה במקום

פתחי תשובה

עי' בחשו' הוט בשני סי' ע' שכחב דבדיעבד אם מבלה אם בשוגג מותרם מיד ואם במזיד טבלה בליל שבת יש להתמיר לאוסרה בשכת לבעלה וכמ"ש מוחרת ואם הוא כי"ע נראה להלכה דמותרת מיד אבל לא למעשה כי ראוי להתמיר לעושה מזיד משום מגדר מלאא ע"ש זנראה לי דעכ"ע

למבול (שם ובמהרי"ו כפסקיו סימן מ"ח כדעה ב"י) וכן נהגו במקלח מקומות [[ה] אבל במקום (ר) שאין מנהג אין להחמיר [[ז] ובמקום שנהגו להחמיר גם במולאי שבת (ז) לא חסבול הן דמאחר שהיה אפשר לה למצול קודס לכן (ה) אין (ג) מרחיקין המצילה מן החפיפה (אנוד ובמהרי"ל) וכן [י] אמנה שאסורה למצול מצילה ראשונה צליל שבח משום (ד) דאסור לבא עליה ציאסור הל אשונה בשבח אסורה למצול ג"כ במוצאי שבח (מהרי"ל) (ד) ויש מקילין ומחידין למצול במ"ש הואיל שלא מצלה בשבח משום (ה) חשש (ה) איסור (צית יישף):

ג (ה) ז [מ] י אסורה למבול (וֹ) ביום ז׳ [מ] י ואפילו

בדקדוק דודאי לא עלחה כן על דעת ח"ה להתיר בזה אלא כוונתו דבעינן שיהיה בעלה בעיר בשעת מבילחה ואין חילוק בין אם בא בערב שבת או קודם מכל מקום בעינן שיהיה בענין שלא היה אפשר תחילה לעבול בהכי יש לנו לפסוק כדעת ח"ה דדבריו, ממולטים בין המחמירים לנמרי להמיקל לגמרי דהיינו דכל שאפשר לעבול קודם השבת בלא שום אונם ולא עבלה אסורה לשבול בשבת אפילו אם בא הבעל בערב שבת וכל שלא אפשר מחמת איזם אונס כעין ההיא דת"ה שזכרנו יש להתיר לטבול בשבת בכל דוכתי: (ה) אין מרחיקין החפיפה מן הטבילה . פירום שאנו חוסטין לפרש"י שמביא הטור סימן קל"ט שלריכה לחוף ביום קודם טבילחם ולא בלילה וכאן אי אפשר כיון שהוא שבת א"כ לריכה לחוף בערב שבת ויסיה הרחקה בין החפיפה לעבילה אע"פ שפסק לקמן דבדיעבד סגי שתחוף היטב בלילה היינו בחל טבילתה דוקא במ"ש מה שאין כן כאן שפשעה מה שהמחינה עד מונחי שכת: (ו) דאסור לבא עליה ביאה ראשונה בשבת . לפי שקונה אוחה בפיאה זו כדאיתא בא"ה סימן של"ט ובא"ט סי' ס"ג וע"ל אין לעשוח לאלמנה נשואין בשבח כשחל טבילתה בליל שבת ואם טבלה קודם שבת זריך שיבא עליה דוקא בע"ש אחר החוסה ויחוד לתוך הקדר אחד לא מסני לשיבעול אוחה בשבת פעם ראשון כ"כ במרדכי פ' משילין בשם הר"מ וכ"כ במהרי"ל הל' שבה בשם מהר"ם רבו של מהרי"ל דבעינן בעילה גמורה דוקה אף שבספר משחח בנימין סי' ל' כחב דיחוד ג"כ קונה במקום הרחוי לביחה מ"מ יש להחמיר כיון דגדולים חוסרים ויתבחר עוד בח"ע סי' ס"ג: (ז) ויש מקילין ומתירין בו". כ"ל דום קחי דוקא על כא דסמוך לים דסיינו בכונס אלמנה שמן הדין אסורה בשבת ואז היה חל זמן עבילחה והיא לא פשעה במידי אבל בדין שלפני זה דהיינו במקום שנהגו להחמיר אחר לידה או שלא היה בעלה בעיר עד שבח ודאי אסור גם במ"ש כיון שהיה חפשר לה לטבול קודם שבת למה תעבול במולחי שבת ותרחיק התפיפה מן הטבילה בחנם . כן נ"ל : (ת) אסורה למבול ביום כו' . פי' דדיו תורם הוא שנדה שעובלת ביום ז' שלה אע"פ שלא היו נקיות עובלת דוקה

אחד ואשה הולכת מבע"י למרחץ שעה או שתים קודם חשכה ובאה לביחה אחר חשכה אנ"פ שהמרחן וביח הטבילה קרוב וסמוך לביחה אין כאן משום סרך בחה דהבת יודעת שהיא שוהה ברחילה וחפיפה במרחן ואינה טובלת אלא משחשכה עכ"ל מיהו באגור כחוב שהמנהג באשכה לטבול סמוך לחשכה עכ"ל ואפשר דם"ל כר"ח וסייעתו דמותר לטבול סמוך לחשכה רק שחבא לביתה משתחשך וכמדומה לי שכן נוהגים מ"מ יש להחמיר מיהו נראה דהיינו דוקא ביום ה' דאסור משום סרך בתה לחוד ובכה"ג מיקל ר"ח סמוך לחשכה אבל ביום ז' אין לטבול כלל סמוך לחשכה ויש למחוח ביד הטושוח כן:

ביאור הגר"א

("ת ה") כלי שנפסא מע"ש כו" דלא כפ"ש בד"ס ח"ש כאן אבל בסקום כו": [ז] ובסקום שנהנו כו". מס"ש ס"ח א' ל"ק הא דאמשר כו": (וכן הלמנה כו' מסור ס"ב כי"ב "ל") אחרה כו". ס"ד כ"ל ה"ש לרבא כו": "מ"] ואפילו כו". שם כרבי יוהגן ושם אתקין כו" דוקא כה"ב:

באר היטב

ראתה דם פמא דהיינו לאחר ל"ג לזכר ום"ו לנקבה אבל אם ראחה דם פמא וזמן טבילחה בליל שבח מוחרת לסבול משום דהוי בזמנה כ"כ מהרי"ו בססקיו ובשלת היה בעלה בעיר כחב הב"ח דדוקא כשהיה אפשר לה לעבול מקודם שבח וגם בעלה היה בעיר אז אסורה למבול בשבח אבל אם אין בעלה בעיר ובא בע"ש אע"ג דהיה אפשר לה לפבול מקודם (כיון שלא פשעה שלא מבלה קודם לכן) מוחרת לפבול בשבת וכ"ב הש"ך אבל הפ"ז ססק דאין מילוק כלל בין אם היה בעלה בשיר או לא היה אלא שבא בע"ש רק הכל חלוי באם היחה יכולה למבול קודם לכן בלא שום אוכם דאו אסורה למבול בשבת אף שלא בא בעלה עד ע"ש (ובנה"כ האריך בזה והחזיק דבריו שבש"ך ע"ם): (ג) מרחיקין. משום דלריכה לחוף ביום דוקם וכחן מ"א כיון שמוא שבת א"כ לריכה לחוף בע"ם ויהיה הרחקה בין החסיפה למבילה (אע"ג דפסק לקמן דבדיעבד סגי שחחוף היעב בלילה היינו בחל מבילה במ"ם משא"כ כאן שפשעה מה שהמחינה עד מ"ם): (ד) ראשונה. לפי שקונה אוחה בציאה זו כמ"ש בא"ח סי' של"ע ובא"ע סי' ס"ג וע"כ אין לעשות ושואין לאלמנה בשבת כשחל מבילחה בליל שבת ואם מבלה קודם שבת לריך שיבא עליה דוקא בע"ם אחר החופה ויחוד לחוך חדר א' לא מהני כדי שיבעול אוחה כשכח סעם ראשון וכ"כ מהרי"ל דבעיכן בעילה גמורה דוקה אף שבם' משאת בנימין שי' ל' כתב דיחוד ג"כ קונה במקום הראוי לביאה מ"מ כיון דהרבה גדולים אוסרים

מיד אבל לא למעשה כי ראוי להתמיר לעושה מיד משום מגדר מלאל ע"ש ונראה לי דענ"ש מותר אבל לא למעשה כי ראוי להתמיר לעושה מיד אבל לא למעשה כי ראוי להתמיר לעושה מיד אבל לא למעשה כי ראוי להתמיר לעושה מיד אבל לא מעשה בי הג"א ולי בנותר אחר בי הביל החברה לא בי דענ"ש במקוחות שבהו להחשיר במקוחות שבהו להחשיר בבת העמיר במקר להיי בליש בה הב"ל האם עלה במור בי מותר במור לא במקר מתונים על במקר להיי בליש במה מתונים על מותר במיד לא במה מתונים במה מותר משבר במיד לא מותר במה מתונים על מותר במה מתונים במה לא מותר במה מתונים במה למפול בלו ה" במשם מתונים במה למפול בלו ה" במחשה מתונים במה מתונים במתו מתונים במתו מתונים במתונים במתונ ים להחמיר עכ"ל הפ"ז: (ה) איסור. כתב הפ"ז והיינו דוקא בכונס אלמנה שמן הדין אסורה בשבח ואז היה חל סבילחה והיא לא פשעה במידי אבל בדין הנ"ל דהייט במקום שנוהגין להחמיר חחר לידה או שלא היה בעלה בעיר עד שבח ודאי אסור גם במ"ש כיון שהיה אפשר לה למבול קודם שבח אחה חסכול במ"ש וחרחים החסיפה מהפכילה בחנם וכחב מהר"מ מלובלין בחשובה סי' נ"ג דכלה בחולה שאירע מכילחה ליל שכח נראה להחיר אע"ג דטהגים שלא לבעול בעילת מצוה עד אחר שבם משום דשאר מיני קריבות נמי מנוה הן ול"ד לאלמנה דהואיל ואסור לבא עליה ביאה ראשונה מפרישים אוחה מכל שאר קורבות משא"ב בבחולה ומכל מקום טוב להקדים שבילחה קודם שנה וע"ש שהאריך וכן נוהנים. ש"ך: (ו) ביום. כחב הש"ך משמע אפילו שחעבול סמוך לחשכה וחבא לביחה חשהחשך

תורת השלמים

שדבריו נכונים: [1] אלמנה . ודוקא אלמנה דכיון דאסור לבא עלים ביאם רחשונה מפרישין חוחו בכל מיני קרובוח משח"ב בבחולה שחירע מבילחה בליל שבת אף דנוהגין שלח לבעול בעילה רחשונה בשבח מ"מ יש כאן מצוח שמחח חחן וכלה בשאר מיני קירוב וחבוק ונשוק מ"מ פוב להקדים פבילחן קודם כניסח שבת.

דסייט אחר ל"ג לזכר וס"ז לנקבס חמן מבילחס בליל שבם מוחרח למכול דסוי בזמנס. ש"ך בשם מסרי"ל: [ס] אבל בסקום שאין מנהג אין להחמיר. סב"ח מחמיר בדינים אלו ואחריו נמשך סמ"ז אכן סש"ך השיג על הב"ח וגם בנה"ך האריך מאד לדחות כל דברי המ"ז ולקיים דברי הרג שהם כנים וברורים ע"ם

דף פ"ו ע"ב: ז שם תקנחת

יא טור וכ"כ רשנ"ל וש"פ: יב שם כשם הרשנ"ל כשם

נקודות הכסף

קסג

דוקא בלילה דברידה חליא דוקא בימים אבל זבה שהופרת ז' נקיים ז או מ'. או יותר כדמשמע בפוסקים ופשוע הוא: ה סשום סרך בספירה אמרינן מקוח היום ככולו כיון שספרה מקוח יום השביעי בתח . שסברה שאמה עבלה ביום [1'] וחעשה כן גם היא ואפי' אין לה בנקיות טובלת אפילו ביום וילפיכן לה מקרא דואחר תטהר אחר מעשה בת דינא הכי דלא פלוג ופשוט הוא ובחשוב' מהר"מ מלובלין סי' ע"א חטהר אלא שחכמים אסרו לעבול ביום שמא חשמש בעוד יום ואח"כ נסחפק השואל במי שלא עבלה כראוי בענין שלאחר ב' או ג' ימים

> כלומר שהם סופרות ז"כ וא"כ לעולם הום לכל הפחות ח' ימים עם יום סרתיה והיה לה היתר לעבול ביום כיון שכבר כלו ז'ימים אפ"ם לא תטבול ביום ובזה מבוחר דברי הש"ע בכחן *)והטעם משים סרך בחה פי' שבחה תראה שעבלה אמה ביום ח' ותשבור שביום ז' עכלה וחעשה כן גם היא: תצה (א) כל גופה בפעם אחת. לדלשינן וכחן ובא כשמש וטהר מה ביאת שמשו כולו כאחת אף רחילתו טלו כאחת: (ב) ואם דרך בני אדם כו' . נראס ביאור לבון זה דרך בני אדם להקפיד על זה אע"פ שאין רוב בני אדם מקפידין רק קלתן וזו האשה רגילה להקפיד ג"ב על זה בפעמים אחרים רק שעכשיו אינה מקפדת או אפילו אינה מקפדת בשום פעם ורוב בני אדם מקפידים על זה חולץ אבל אם מקצת בני אדם

בו ביום תראה ותסחור למפרע נמלא

שבא עליה באיסור על כן כחב העור

הנשים שלנו אע"פ שהם ספק זבות

מקפידין וזו אינה מקפדת לעולם לא סוה חלינה ועי' מה שכחבחי

כדאיתא בש"ם ופוסקים*) כנ"ל: י אבל לאחר החופה . כלומר אם טובלת אחר החופה אט"פ שהיא טבילה הראשונה לבעלה זה דינה כשלר נשים: יא וכן אם עברה ושבלה בז' כו'. והב"ח פסק להחמיר כמהרי"ל והג"מ והגהת ש"ד בשם מהר"ם דביום ז' לא עלחה לה

ביאור הגר"א

באר הימב אסור: (ז) בתרה. ואפי' אין לה בח דינא הכי דגא פלוג ובחשו' מהר"מ מלוצלין נסחשק השואל במי שלא פבלה כראוי בענין שלאחר ב' או ג"י אריכה לחזור ולמבול אי יכולה למבול ביום ואם נריכה לשמור ז"נ אחרים משום כרך בחה שחאמר שראחה דם וסבלה לאחר ג"ד ומהר"מ לא השיב ע"ז דבר ול"ל דנענין שאלה קדמייחא יש להחמיר לכחחלה ובדיעבד שרי ולענין שחלה חניינא הדבר פשוט דיכולה לטבול לאחר ב' או ג' ימים ולא מצינו גזרה דסרך בחה אלא לענין מפילה ביום ועי"ל סי' קצ"ו סי"ב עכ"ל הש"ך וכתב הב"ח דאפי' ללכת מביתה לבית הפבילה מבע"י אסור והיינו כשהאשה רוחנת וחופפת בביתה והולכת למקום שבילה אבל כשיש מרחן ובים המבילה במקום א' וחשה הולכת מבע"י למרחן שעה או ב' קודם חשכה ובחה לביחה אחר חשכה אע"פ שהמרחן וביח המבילה קרוב וסמוך לביהה חין כאן משום סכך בתה דהבת יודעת שהיא שוהה ברחילה וחפיפה במרחן ואינה סובלת אלא משחשכה עכ"ל מיהו באגור כחב שהמנהג באשכנו לפכול סמוך לחשכה וכחב הש"ך דהיינו שהבא לביתה משחחשך וכמדומה לי שכן נוהגים מ"מ יש להחמיר מיהו נראה דהיינו דוקה ביום ח' דאסור משום סרך בחה לחוד ובכה"ג מיקל ר"ח סמוך לחשכה אבל ביום ז' אין לפבול כלל סמוך לחשכה ויש למחוח ביד העושות כן : (ח) והברות . כתב הש"ך נכתה דהיינו דוקה לדידן שהכלות איכן טובלות בז' וכ"מ במהרי"ל דמיירי בכה"ג אבל במקום שהכלות טובלות בז' או לדידן אם נחקלקלה בימי ספירתה דאז טובלת מיד לאחר ז' אז אינה יכולה למבול ביום דהת ביום ז' לחו משום סכך בחה לחוד מיחסרי אלח משום שמת סראה וחסתור ונמנאה זבה למפרע על"ל ובאמת דבריו חמוהים ול"ע דהא החשם שמא חסתור הוא באוסן זה שחששו חכמים שמא משמש בעוד יום ואח"כ קראה עוד בו ביום וחסמור למפרע ונמנא שבא עליה באיסור וזהו דוקא באשה דעלמא אבל בכלוח לפי מ"ש רמ"ח הטעם שחיכן בחין אצל החתן עד הלילה חזיל ליה החשש הזה ולה שייך גבה כלל וצ"ע ודו"ק: (מ) החופה. כלומר הם טובלח

אם ממתנת מלטבול עד יום ח' זאו מ' אינה יכולה למבול ביום ח [1] (מ) משום סרך (1) בתה (פי' דבוק הבת וקורבתה לעשות כמעשה האם שתמבול ביום כמום ולא חבחין שאתה לאחר שבעה עבלה ולא בשביעי עלמו):

הגה מן [י] (ח) (י) [ח] והכלוח העובלות קודם החופה יכולות לעבול ביום דהח לא בחין אצל החתן עד הלילה י אבל אחר (ע) החופה דינן כשאר נשים (מהרי"ל):

ר [י] י היכא (יא) ראיכא אונס כגון שיראה למבול בלילה מחמת צגה אוף פחד גנבים וכיוצא בו פאו שסוגרין שערי העיר יכולה למבול בשמיני מבעוד יום [יא] (יב) אבל בשביעי ילא תמכול מבעוד יום אף על גב דאיכא אונם:

ה [יב] יא אם עברה ומבלה בח' ביום בלא אוגם אפילו הכי עלתה לה מבילה יאוכן (יג) יב אם (י) עברה ומבלה בז' ביום עלתה לה מבילה: הגה [יג] ומכל מקום לא משמש אפילו בשמיני עד הלילה ומסחיר מבילחה מבעלה עד הלילה (ב"י בשם האגור):

קצה דיני מבילה וחציצתה. ובו מ"ח סעיפים: אריכה שתמבול (א) כל גופה בפעם אחת [א] לפיכך צריך שלא יהיה עליה שום דכר החוצץ יואפילו כל שהוא (ב) [ב] יואם דרך בני אדם א (א) לפעמים להקפיר עליו חוצץ אפילו אם

טבילה ולריכה טבילה בנית בלילה וטוב להחמיר היכא דאפשר כיון שכן גם כן דעת הראב"ד והג"מ והר"א בשם השאילתות : קצח א לפעסים כו' . כיון דאיכא זימנא דמקפדת חולץ לעולם אף על פי דרוב פעמים אינה מקפדת . ב"ח:

דף מין עיצ: ז' עם מקנחת דרב יהודה בפומבדיחת : ח תקנחת דרב חחת בר יעקב בפפונת : פ תקנחת דרבת במחות : י שם בגמרת : זריכה לחזור ולטבול אי יכולה לטבול ביום ואי לריכה לשמור שבעה ימים נקיי' אחרי' משום סרך בתה שתאמר שראתה דם ועבלה לאחר שלשה ימי'

הרמב"ן ועיין כ"י : א כת"כ פרשת אמור סרק ד" יליף לה סכי מדכתיב כי אם ומהר"מ לא השיב לו ע"ז דבר ונ"ל וטהב מה ביאת שמשו כולו כאחת אף ביאתו בתים כולו דלטנין שאלה קדמייתא יש להחמיר כאחת: ב מימרא דרב ילחק וכו' שירובין דף ד' ע"ב נדה דף ס"ז ע"ב: ג הרח"ש שם בססקיו כשם הרחב"ד וכ"כ לכתחלה ובדיעבד שרי ולענין שחלה תניינא הדבר פשוט דיכולה לטבול לאחר ב' או ג' ימים ולא מלינו גזרם דסרך בתה אלא לענין עבילה ביום שנראה כמיקר) וביה"כ אסור אלא הואיל ובשכת שרי ביום וראים ממ"ם הסמ"ק והמחבר ושחר הכפורים כמי שרי (ועיין בנית חדש סי' תקנ"ד סוף סעיף ג') אלא ודאי סבירא אחרונים לעיל סימן קל"ו סי"ב במי שטעחה במנין יכולה לטבול אחר ד' ימים זכן חם לא טבלה כראוי יכולה לים להמור דביה"כ ביוודחיכת נמי איפור רחינה לא לטכול בכל עת ע"ש: מו והכלות אלה מטעם דטבילה בומנה מלוכ מיהו משום כחי טעמה בו' . כראה דהייט דוקא לדידן שהכלות אינן טובלות בז' וכמ"ש בסי קל"ו ס"ק כ' וכ"מ במהרי"ל שם דמיירי בכהאי גוונא אבל במקום שהכלות טובלות בז' או לדידן אם אירע לה עבילה בז' כגון שנתקלקלה

בימי ספירתה דאז עובלת מיד לאחר

ז'אינה יכולה לטבול ביום דהא ביו'זו

(לאו משום סרך בתה לחוד) מיתסרי

(חלא) משום שמא תראה ותסתור כל

מה שלמפרע ונמנאת זבה למפרע

כיון

דגול מרבבה (בש"ר ס"ק ט') כראי' בש"ם ופוסקים כנ"ל . ודבריו ל"ע דהא הסיחר משום שאין מביאין אוחה אנל החתן וא"כ אי אפשר לבוא לכעילת

בית הילל (סעיף ה' בשר"ע) וכן אם עברה ומבלה בו' כיתם עלתה לה פבילה . וכ' מור"ם כהג"ה ומ"מ וכו' מכ"ל .

בית לחם יהורה לחשכה רק בימי הקין בודתי טובלין כ' שעות תו ג' שעות קודם לילה כיון דכתב הש"ך החילו החילו החילונה בסימן קנ"ו שמכוחר מכחנור

ברכי יוסף (סעיף ה' בשר"ע) עברה ופגלה בז' ביום עלתה לה ופגדה ביי ביום עלתה לה פבילה וכו'. ביום ח' יכולות לעכול סמוך לחשכה כיון שחיכן כחות לכיתם עד שתחשך. סרב מסל"ש כן

יד אפרים

(סימן קצ"ו סעיף ג' בתג"ת) שאלה כלה שיום חופתה הוא יום שביעי לראייתה אם יכולה למכול ביום כדי שלא חהיה חופת נדה שאיןלעשות לכתחלה חופת לדה כמבוחר בחה"ע הו' נ"ח שכן דעת הרמב"ם והש"ך כסימן קצ"ו כחב דחע"ג דחכן חין מדקדקין ככך כמכוחר כחס"ע שם מ"מ ודחי היכח דחפשר כנוסרה טפי עדיף ע"ב: תשובה הנה נמ"ם

גליון מהרש"א

עבה"ג סימן כ' : (ש"ע סעיף ג') למבול ביום משום מוך בתה . אף דשמנ"ם בכתוב בגליון לקמן סיה ואסור מחשש, שיבא לשמש וא"כ פרך מגזרה לנזרה משום ח' כרת נורו נלג :(שם כהג'ה) והכלות השובמה קרם החופה ושבלות בלילי שבת אף במקום שנהגו שלא לבשל. ך ססק"ג: (פ"ך ס"ק מ') א משום שמא תראה אלא משום יתסתור. קשה מה בכך כיון דאין באין אל החתן עד הלילה אם תראה ותסתור תודיענו עיין תשובת פנים מאירות ח"ב פ"ד שפיים מאירות ה"ב פיד שמיים דהמיקל לא הפסיד: (ס"ע סעיף ה") אם עברת ושבלה בח' ביום בלא אנס. ואם א"א שתסבול כ"א ביום ח' בעוד שתסבול כ"א ביום ח' בעוד "מיינה" ביום לא מסוך לחשוכה איזה עדיף ע' ת' עבה"נ סיסן כ' וע"ש ראף אם תצמרך לבמל עונה א' מקרי אונם: (שס) (כן אם עברה ומבלה בו' כיום. דהא

עצי לבונה

(סיטן קצ"ח שו"ע סעיף א") לפיבך צריך שלא יהא עליה שום דבר תחוצץ ובני, אף דרכר החוצץ וכול קפירל בלא"ה כפ"ע. אך ר"ל דאם לא סימם לריכה לשכול כפ"ל

מראה כהן

(במ"ז ס"ק ח") *) מלת וסמעם הוא מ"ם ותחתיה ל"ל חות ט' של משום סרך בתה:

(סימן קצ"ו ס"ב כהג"ה) וכךלדרת לסבול ביום. היכא דנוהנין לסבול כלה ביום ז' לא תסבול עד אחד הנץ החסה ובדיעבד משעלה עמוד השחר מהגי כדאיתא במחני' ספ"ב דמנילה ובסור כתב אבל זכה ד"ת סובלת ביום ז' אחר הנץ החסה לשון זה קצת קשה דתא ד"ת אחר שעלה עמוד השחר מותרת לסבול:

חידושי רע״ק

פתחי תשובה עד אחר יציאה מבהכ"כ ביום שכח ואסור לשמש ביום הלא מבואר כסי" שפ"ג דאבל בכל שאר קריבות מותר א"כ ל"ד לאלמכה ובתשו מהר"ם היל ועוד אם לא תעבול ליל שבה גם במו"ש אסור כמניאר בי"ד סיי קציו ולמה נכשל מסו"ר כ"כ עכ"ד ע"ש . ולע"ד ציע מ"ש אם לא כוי גם במ"ש אסור דהא כמב הרמ"א דגם במו"ש לא מטכול דמאתר שהיה אפשר לה למבול קודם כאלה זכן של להזכיות מסשטות הסוגיא כמובן ומ"מ המחמיר מבוא עליו ברכה והמקיל לא הססיד עכ"ל . וע"ש עוד על דברת הרב השואל בישוב שלריכות הגשים ליסע מהלך ג' שעת לסכול יהוופים כד החוד הכותכנים החבש קבר בהפנהי החופים כיינם ותפנון עד שחיים מחקרים חוקם פר הלילה לא מהני בזה ע"ש . ועי' בחשר אא"ז פנים מאירות ח"ד סיי ד' שחלק ג"ד על הש"ך [נעי' בחשובת חחם סופר סי' פנ"ש מ"ש בזים] אך קודם אור הבוקר בודאי אסור במקום שהגג לשבול בז' אף אם הכלה לא הגיע זמנה לראות ע"ש . ועי' בחשר חוש השני סיי סייב : (א) דאיכא אוגם . כתב בספר חמורי דניאל כ"י לכאורה נראה דלא מהני אוגם אלא אם ליא) ואבר אוגם. לפני בשפת והור ידפור לכנותי שנה ידנו שבי וועם הוח הכלוכם לכל הכשים שבעיר: (יב) אבל בשביעי. [עסיש סיק י"ג בשם הב"ח ושי בתשו ח"ש סי' ר"ב מ"ש בוס] : (יב) אם עברה . עבה"ע דיש להמעיר. ורפת בספר תחורי דניאל כ"י אם הוא יום מעוק וכדומה ויש ספק אם עכלה ביום או בלולב או שעכלה בין השתשות אינה זכייבה להמשיר ולשכול שנית ע"כ:

משבים . עי׳ כשו"ח זכרון יוסף חידר סי׳ יודד שכחב דמדת בעיק דוקה שמקבדת לעתים מוומנות כחומה שכתב המידו ס"ק כייג דטבשת מחודקת בחצבע חולן משום דמסירתו

פכ"ל מכר"מ מלובלין כסי' נ"ג וכחב הם"ך וכן נוסגין: [1] משום סרך בתה י שפבורם שחמה עבלה בליל ז' וחעשה כן גם היא אבל ביום ז' איסור גמור הוא כת"ם הסור שאולי תראם והסחור למפרע (ועיין בע"ז ס"ק ח' בפירושו להטור דדבריו חמוהים קנח וג"ע). וכן משמע ומבואר בש"ם וכל הפוסקים אכן ראיתי במסרי"ל רים הלכוח נדם שכחב שאף ביום ז' השעם משום סרך בחה וגם כחב דלדידן שאין כשוחיהן ספק זבוח כו' ודבריו המוחים ול"ע ואולי טעוח כפל בספרים . ולהב הש"ך דהמובלת ביום ח' דאסור משום סרך בחה נוהגין להקל למבול קודם השיכה לק שתבח לביתה משתחשך משח"כ במובלת ביום ז' חין להקל מנח ומבול משחחשך ויש למחוח ביד מי שחין עושין כן וכחב עוד הש"ך דחין חילוק חם יש לם בח חו לח והוח פשוש עכ"ל: [ח] והכלות. וכחב בש"ך חילוק חם ודוקם לדידן שהכלות אינן מובלות בז' אבל במקום שהכלות מובלות בז' לראייתן או לדידן אם אירע לה סבילה בז' כגון שנחקלקלה בימי ספירחה דאז סובלת מיד

אחר החופה אע"ם שהיא טבילה ראשונה לצעלה זה דינה כשאר נשים: (י) עברה. והב"ח פסק להחמיר כמהרי"ל דביום ז' לא עלחה לה טבילה ולריכה שבילה שנית

לחתר ז' חינה יכולה לטכול ביום ז' לחו משום סרך בחה לחוד תיחסרי חלח משום שמא חראה וחסחור כל מה שלמסרע ונמנא זבה למפרע כדאיחא בש"ם ופוסקים עכ"ל ודבריו חמוסים לכאורה כיון דהפעם הוא שלא באין אצל החחן עד הלילם א"כ אף אם תסחור למפרע אין חשם איסור ואפשר לומר דכוונת כש"ך דמ"מ ביום הז' גזרינן דאולי חבא אל החתן ביום משא"כ ביום ח' דהוא רק גזרה משום פרך בחס לח בזריכן כולי סחי גזרס לנזרס וק"ל : [מ] היכא דאיכא אונם ועי' בכאר שבע דף קמ"ז שכחב שאוחן נשים שהגיע עבילחן בליל שבת מובלין בעוד היום גדול מטעם שחינם רוצים לחלל שבת דלא יפס הם עושים וכ"כ בחשר ל"כ סי׳ ס"ו דאפילו מחיראות עלמן כנון שיש עמהן עוד דיורים אחרים חוץ מבני ביתה הם מחביישים וממהרים לפבול בעוד היום גדול למחר ביחחה לביחה

קודם הסעודה כדי שלא ירגישו בהן לא יפה הם עושין וראוי למחוח בהן ולגעור בהן ע"ם עי' בחשו' מהרש"ל סי' ו' ורמ"ח סי' כ"ח:

(יו"ד ה"ב)

(1)

שאין מקפיד משום רוב המקפיד וגזרו

על המיעוט המקפיד גם כן משום

רוב המקפיד אבל במיעוט' ואינו

מקפיד דחרתי לטיבותא לא גזרו כלל

דסום גזירה לגזירה . והא דכ' רמ"א

אחר כך גזירה אטו דברים החוללים

והיינו 'אפילו במיעוט החם האמר

לכתחלה אבל דיעבד לא גזריכן גזירה

לגזירה: (ה) חומי צמר כו'. לפי

שמקפדת להסירם בשעת הפיפה או

רחילה שיכנסו שם המים כיון דאיכא

זימנא דמקפדת חולך לעולם ע"כ אין

לריך כאן שיהיה כן על רובה : (ר) חוטי שער . פי׳ שכרוכים

סביב השערות ולא מהודקים בהם

ע"כ אינם חוללין ויתבאר בסמוך:

(ז) ואם חיו מוזהבות. דמז מקפדת עליהם להסירם וכשאינה מסירם הום

הליצ' וכן במטונפו' מקפדת להסירם:

(ת)שתי שערות כו'.בטור כחוב דין

זה בסימן זה בתי פעמים האחד כאן

והשני של' (רחש) [רוב] השער שנקשר

נימא כו' וכוונתו שמלינו דין זה גם

בגת' שתי פעמים החחד בפרק במה

אשה הכל מודים בשער שאינו חולן

פי' הם כרכה שער רחשה בשער

דעלמא דאינו הולץ לפי באינ' מהדקת

סיטב וסשני בפרק בחרא דנדה

מביאו ב"י דנימה האת הוללת שתים

איני יודע שלשה אינן חוללות וההיא

מיירי לענין שערו' האשה עלמה שאם

פי' שכרוכים .

סרשב"ה בתיים ושיפ: ד משנה שבת דף נ"נ עיה וברוש פיע ומקוחות:ה תוספות שס(ע"ב) [עב"י] וכ"כ הרח"ש:ו מימרח דרב הומה וכדמסרש רב יוסף עשמו שם: ז ברייתה שם זכדמפרש רבינה שם: ח בעיה זרומנת של לבילה שם זי חל בעיה דרב כהגא מרב שם ונפשטא: מ שם במשנה בריש פ"ק דמקואות וכרכי יהודה וכדאי' שם בשבת כבמלא דמודים הכמים לרכי יהודה כחומי שער: י כרכי יוחנן שם נדה דף ס"ו ע"כ: יא הרמכ"ם דף כדו פית בית : יא הרמנים בפרק כ' מהלכות מקוחות : יב הרח"ם בסוף נדה :

נקודות הכסף לתוד לא הוי שרי משום דמכל מחד מחזי כמחקן גברא וכך מקום מחזי כמחקן גברא וכך כחבו החוספות בשבת דף קי"א ע"א וו"ל ואם חאמר וכוקי בך ברייחא דטובלים הרכו כמאן דאמר טבילה בזמנה מצוה ורב כמאן דאמר לאו מצוה ויש לומר משום סבילה בזמנה מצוה לא הנו שריא אישורא מיקונא גברא עכ"ל אלא מבום דרואיל וכשבת בכ"ל חלת מבוס דכותית (הפבת בר" משום שניהה כמיקר ביוה"ב נמי שבי מיים: בשה" שרי אפילו שלא בזמנה וביה"כ ביון האיכא נמי איסור רחיצה לא שרי אלא למ"ד עפילה בימנה מלוח וכן מוכח בחום' החם הואיל בר מחשיקן דלמת החם הואיל בר מחשיקן דלמת

דגול מרכבה

זבה ותעפ"כ לת מלתר לבן של המנחח ישקב לחלוק על הש"ך חף שהרגיש ג"ל בהשגם זו ומ"ח בשמת הדחק נלע"ד להקל אר"ת בשם הדחק נגערד ניקנ הכל בהופן שלה יעמידו החוסה עד : את הסוכבים ממש אכל להעמיד החוסה ביום ולסמוך באין מיחרים אותן עד הלולם לא מהני בזה :

בית הילל

ונרחה דלפי דעת הב"ח שפסק להחמיר דכיום ז' חפי' בדיעבד לה עלחם לה עבילה ולכיכם עבילה שנים ח"ב לפ"ז חוחן הנבים בחל טבילתן יום ז' ערב פבת וטבלה קודם חשכה בליל שבת אזו לא עלתה לה מבילה זכרי מזו לא עלתה לה מבילה זכריכה טבילה שנית בליל שבת זכן שמעתה כשם בעל דורתי הגלון מוהכ"ר יהוש שהיה הלון מוהכ"ר יהוש שהיה הל"ד זר"מ דק"ק קראקא שסחק הלכה למעשה והלריף. טבילה שלית, וזה פשוט :

בית לחם יהודה

אף למקילין היינו עד כ"ד שעות וח"כ כשהיום גדול כ"כ שנות וה"כ כשהיום גדול כ"פ משבינן יום ולולם שוין עכ"ל כחשק ד' נמלא אחר ו' שנות דיע כלולם זו"א חדה להקל לא אחרינן כן ועוד ממ"כ כיון שעהגין שפוסקין ע"ש מעום כמ"ש הד"מ כי כאי מעסט כמ"ש הד"מ כי כאי מוספת לא שיין לענין נדם וחשיב יום והאיך עובלין ביום ולכן אין למעון על שום היותר בעולם אלא ע"ש אומם כמ"ש בעולם אלא ע"ש אומם כמ"ש בש"ע פ"ד :

ברכי יוסף

כרשנ"ן כהשובותיו סי'שכ"ו: אם חין יכולות לחוף כלילה אלה ביום וחוששות שמה יתמחקן בחיום דבר בין חפיפה למבילה יכולות לפבול בח' ביום.הרב מהר"ש הנו' שם פי' שכ"ז.זלי ההדיוט אין להקל:

יד אפרים

קצ"ו כהב הרמ"ה בשם מהרי"ל שהכלות הטוכלות תודם החופה יכולות לטכול ביום דהת לת בחין אצל החתן עד הלילה והש"ך שם החב נראה דהיינו דוקא לדידן שהכלות אינן טובלות ב" וכ"מ במהריצל דמיירי ככה"ג אבל במקום שהכלות טובלות כז' או לדידן אם נחקלקלה בימי ספירתה דאז פובלות מיד אחר ז' אינה יכולה לעבול ביום דהא ביום ז' לאו משום סרך בתה לתוד תחיירא אלא משום שמא מכחה ותסתור ונמנחת זבה למסרע

גליון מהרש"א

ביון שדרך כו' . והיכא דרוב בני אדם אין מקפידים והיא מקפדת כלב"י בשם הרמב"ם ועור דחולן וכ"פ הב"ח וכ"ב בד"מ ולקמן בסי' זה כהבתי דברי המרדכי שכתב בהדיא דחולן עכ"ל. ומראה דהיינו המרדכי דלקמן סי"ד בהג"ה: ג שאינה מהדקן . שלח תהח חונקת עלמה:

ד קטלא . החל"ז בחכ"ד בל"ח : ה חלולין בו', דרפו מרפי טובא ולא מהדקי שפיר ועייל מיא חחותייהו הראב"ד. וק"ק דבא"ח ר"ס ש"ג כחב סתם אם כם מעשה אריגה מוחר שחין להיך להתירה בשעת טבילה ולח מחלק בין עשוים חלולים מעשה רשת אר לא משמע דסבר ליה כהחולקים על הראב"ד ויש ליישב: ן ואם היו כו' . נראה דקאי גם אסעיף שלפני זה וכן הוא בטור ובעט"ז וכ"ל מבואר מדברי כרב בח"ח ר"ס ש"ג: ז ואין חילוק כו' . כלומר בין אם ב' שערות קשורות עם ב' שערות אחרות או שני שערות קשורות בפני עלמן בכל ענין אין חולצין וכן שערה א' שנקשרה אין חילוק ביןשהיא קשורה עם חברחה א' אל א' או שקשורה בפני עלמה בכל ענין חוללת וכדאיתא בב"י בשם כרשב"ח וכר"ן ועב"ח שהחריך: הוא שתחא מקפדת כו'. וס"ס אם דרך רוב בני אדם מקפידין אע"פ שהיא אינה מקפדת וכדלעיל סעיף

בסעיף י"ח: (ג) כיון שדרך רוב בני אדם כו'. בב"י נסחפק אם שאר בני אדם חינם מקפידים וזו מקפדת וכחב בד"מ דבמרדכי כחב בהדית שחולן וכן כתכ מו"ח ז"ל: (ד) ואם הוא חופה רוב הגוף בו' . דדבר תורה אינו חוצץ אלא ברוצו ומקפיד עליו וגזרו רבנן ברובו אינה מקפדת עליו עתה [ג] או אפילו אינה מקפדת

עליו לעולם (ג) ב כיון שדרך (וּ) רוב בני אדם להקפיד עליו חוצץ (ד) ואם הוא חופה רוב הגוף

אפילו אין דרך בני אדם להקפיר בכך חוצץ: הנה [ד] (ב) ולכחמלם לח מספול חפילו בדברים שחים חוולין גורה המו דברים החוצנין (הנהות ש"ד):

די אלו הרברים (ג) שחוצצין (ה) יי חומי (ג) צמר 🗖 וחומי פשתן ורצועות שכורכין בהם השער בראש לא תמבול בהם עד שתרפם [ה] ואם הם בתוך קליעת שערה אינו מועיל בחם רפיון [1] ואם הם כרוכים בשאר מקומות בגוף לא תמבול בהם עד שתרפם י חוץ מאם הם כרוכים בצואר שאינם חוצצין לפי ג שאינה (ג) מהדקן יאבל ד קמלא שהיא רצועה חלקה ורחבה שכורכת סביב צוארה חוצצת מפני שחונקת עצמה בחוזק כדי שיחיה בשרה בולם ותראה בעלת בשר [1] ומתוך שהרצועה חלקה ורחבה אינה מזיקתה (יכ"י): ג [ח] יאם החומין האלו ה (ד) חלולין עשוי מעשה רשת אינם חוצצין (מול נסס לחב"ד):

: שער אינם חוצצין (פ) שער אינם חוצצין

הגה (ז) ר [ט] ואם היו (ו) מוחבות (ד) חוציון דמקפדת עליהם שלא העופס וכן אם היו מפונפים החלה מקפדת עליהם שלא החלכלך מהן במים וחוציון (עור) :

הגה (מ) ז וחין (ז) חילוק בין אם קשר ב' שערות עם שתי שערות או בקבר ב' בערות בפני עלמן (ב"י בשם כפנ"א וכ"ן): ושערה אחת שנקשרה חוצצת ה [י] יי והוא שתהא (ס) מקפדת עליה אבל אם אינה מקפדת עליה עלתה לה מבילה יי עד שיהא [יא] רוב שערה : קשור נימא נימא בפני עצמו

נקשרו רובן אחת אחת אז חולך דוקא ומזה מיירי ההיא דלקמן בטור וכאן מיירי מדבוק שטר דעלמא על שטרה ונפקא מיניה בין הגך תרתי דכאן כל דהוה חזילה אפילו במיעוע הוה חזילה כמו חוטי צמר דסטיף ב' וכמו שכתבתי שם ולהכי לא כתב כאן הטור דבעינן שיהא הרוב שטרה כן כמ"ש לקמן אבל לקמן דמיירי בשערות עלמה שנקשרו לריך דוקא רוב דבלאו הכי אינה מקפדת והב"י כתב על דברי הטור דכאן דמיירי במקפדת הרבה כו' והוא שלא בדקדות כי אין זה שייך כאן אלא לקמן מטעם שזכרתי אבל ודאי לענין המנין הם שוים דכמו שלענין שער עלמה חלוי הדבר היאך נקשרו השערות אם אחת אחת או שתים שחים ה"נ כן הוא אם כרכה חד שער על שערה חולץ והיינו אפילו אם כרכה הרבה שערות סביב זה שלא במקום זה ובכל כריכה הוה חד שער מהטעם דמהדק שפיר אבל אם על כל כריכה לקחה שחי שערות או יותר לא הוה חלילה וזהו שכתב העור כאן בד"א בזמן שהם של שתי שערות פי' כל כריכה כמו שכתבתי . ודברים אלו מכוונים גם בר"ן שהביא ב"י וז"ל מודים בחוטי שער שאינם חוללים פי' דוקח בראשי הבנות הוא שאין שער חולץ לפי שא"א להדקו יפה אבל לקשור נימא אחת בענמה או נימא בחברתה מתהדקות הן דהא אמרינן בפרק בחרא דנדה נימא א' קשורה אוצצת כו' ואפילו לכרוך חופי שער אלו בשערותיה נמי שרי לפי שאי אפשר לחוטי שער הללו שלא יהיו יותר מנימא א' כו' עכ"ל סרי דכתב גם כן דדין סראשון מיירי בכריכה סביב שערה ולקשור נימא א' מיירי משערה עצמה ומ"ש או נימא אחת בחברתה זה מיקרי נמי נימא אחת דמה לי אחת צפני עלמה או עם חברתה וכמ"ש ב"י אח"ב ושפיר פכק כרבי יוחנן שמביא ב"י ובחנם כתב כאן שפסק כרבה בב"ח אלא שאח"כ סיים כר"ן דכאן בכריכת שער דעלמא אין חציצה לפי שאין עושין כריכא זו בנימא א' והטור כ' דאם עשאוה משער אחת הום חלילה ואין חילוק דין ביניסם אלא במציאות סענין ועפ"ז דברי הש"ע מבוארין דמ"ש בסעיף ד' חוטי השער אינם הולצין סיינו בדין הכריכה שזכרנו וגם שם יש חילוק היאך נעשית הכריכה אם משער אחת או יותר ושם הוה חלינה אם נעשית הבריכה משער אחת ואפילו לא הוה רובא ואינה מקפדת דהוה כמו חוטי למר דסעיף ב' דמייא לא עיילי שם עד שתרפם וכאן סעיף ה' מיירי מדין השני דהיינו שערותיה עלמן ואין הילוק בין אם קשר שתי שערות בו'. כל"ל:

הגר"א

ביאור

דמקפרת בשעת לישה וערא"ש פ"י סי' כ"ו וכן חופי צמר ופשחן כתב הרא"ש שם פב"ח רמקפרת בשעת רחיצה וכ"ב כסוף ת"ה ע"ש: [ג] או אפי' כי'. בפ"ש רמקואות במתני' ב' ובח"ם באשה ובמתני' ג' ובח"ם כאיש רא"או אחד כו' מכלל דלת"ק ל"פ בין מקפיד אלא דרך רוב הנשים כי' דוה פלונתייתו וכ"ב כת"ה: [ד] ולכתחלה כי'. עבפש"ו דכ"ף פ"ב א' ובתום' שם ר"ה ושתהא כי': [ה] ואם הם בתוך כו'. הרא"ש רפ"ז דשבת מ"א וכ"ם לישנא דמתני' כו': [ר] ואם הם כו'. בש' שם השתא רך כי' ורוקא בצואר שאינה חונקת כו': [ר] ומתוך כו'. רש"י שם: [ח] אם החומין כו'. כפי' רבותינו ברש"י שם כן פי' רבותינו ברש"י שם

פתחי תשובה

בתחי תשובה כשעת לושה דהרי אם מיקלע לה שיסה ללוש כמה פעמים היום או מחר מסירהו אכל אם אינה מספרת רק פיא לומן מרוכה לא ומ"ש בש"ע אפילו אינה מספרת עליו שהה כו' אינה מספרת רק פיא לומן מרוכה לא ומ"ש בש"ע אפילו אינה מספרת עליו שהה כו' אין עירוש אלא שמקפדת שליו לנסוף לותן רמק אלא פירושו באייה מקפדת עליו שלה לי לובחרא מ"ח מיקסדת פימים סקודם ושלהר העבילה פ"ש ועמש"ל פ"ק י"ג באמו : (ב) ולכתחלה לא הספרל. ע" מ"ע "מש"ל על מקן פ"ק "ל בשם שיבת ליון : (ג) שהוצצין . ע" כחש" פני להיה מעילה באום באלו על לאה שבואה ליומן הספוג בשעת ענילה וכוכ שלה דע בוה כל הברה מ"ש : (ד) הוצצין ענילה וכוכ שלה דע בוה כל בלחב באות ב"א" וו"ל ולמ"ג דמיו עיילי בכו ודה ייק מה שקפדת להמוכ כבר כתב הב"ד המיון מול לש"ד הולן וולף מייר הלא ממופר לבעוכה כוב בשכם הל" הביול מיל בו ולפ"ז הני ויוסד השים אל השיעיל מיל בו ולפ"ז הני ויוסד העשף ב" "ד" הלין חולן מיול לא מיסדק וצ"ל דוקל בדבר שליהה הכוך דמשף ב"ד לאתרין במקפיד או לה מיול ב"ל הול הלא מיה הל המה לה בשל השל הב"ל הול כל מילה הל בשל השל הב"ל הולל הלה בלה ב"ל מול מול לא מיסדק וצ"ל דדוקל בדבר שליה דהוה גוסה לין מקום לותר שחול אל או מולי היל הל אל מיסדק וצ"ל דוקל בדבר שליה הול בולה היש הולק דעת רש"י שיקר והך רוב משום לל מילי מול המשם השום הלילה אל מהיכה חול, דעות רש"ע מול לא לל מעלה שפיר ע"ש ולדביה היל דמוסבות אין הסעם משום הלילה אל מילה שפיר ע"ש ולדביה היל דמוסבות אין הסעם משום הלילה אל שילי . ונ"ל עיקר כהדרישה ופרושה ולל מילדים ופרושה ולל מילד של הכרב ביון דמוא שילי . ונ"ל עיקר כהדרישה ופרושה ולל"

וניה זה לה הרא"ש בשם י"ם דמניםן כו' . ורש"י פו' דמניפן כפשבו וו"ש וכן כו' :
[1] והוא כו' עד שיחא כו' . כנ"ל ס"א וערש"י בעירובין ד' ב' ד"ה רובו כו' וש"ם ואע"ב
[7] והוא כו' עד שיחא כו' . כנ"ל ס"א וערש"י בעירובין ד' ב' ד"ה רובו כו' וש"ם בד"ה ד"ת
כו' וש"ם ס"ם בזה סודים רוב הפוסקים לרש"י דרוב שער בלחוד חוצץ : [1] (ליקום)
הוב שערה . כ"כ הרמב"ם בשם הנאונים והוא חלק עליהם וכתב דראש נחשב עם הנוף
רבוב הנוף דוקא והראב"ד הסכים בהשנת לדברי הנאונים וכן דעת ש"ם ונ"ל ראיה
וברוב הנוף דוקא והראב"ד הסכים בהשנת דברי הנאונים וכן דעת ש"ם ונ"ל ראיה
וברוב הנוף דוקא והראב"ד הסכים בהשנת דברי דבא מספר כו' ומקפר אינו אלא בראש
ודשנרונות דוויו ברו מרספר וש"א לומר כרצארתים ביות דבר בעור ש"ם מוס" ב"א בראש ודאורייתא בעינן רוב ומקפיד וא"א לומר בהצטרפות הגוף דהא קאמר א"נ סאום כו' מכלל

באר הימב

בלילה ועוב להחמיר היכא דאפשר כיון שכן ג"כ דעת הראב"ד ושתר גדולי הפוסקים עכ"ל הש"ך (וכתב בה"י א"כ לפ"ז אותן הנשים שתל עבילתן ביום ז' ע"ש ועבלה קודם חשכה אזי לא עלחה לה טבילה ולריכה טבילה שנית בליל שבת וכן שמעתי נחס הגמון מהור"ר יושע אב"ד דק"ק קראקא שפסק הלכה למעשה והצריך מבילה שנית וכ"כ ב"ש דף קי"ז שעושין שלא כדין למבול בליל שבת בעוד היום גדול וכ"כ בחשי עה"ג שאלה ד' ע"ש):

כוב , והיכא דרוכ בני הדס אין מקפידין והיא מקפדת כתב ב"ד בשם הרמב"ם דחולן וכ"פ הב"ח וד"מ וכתב המ"ז אבל אם היא אינה מקפדת לעולם ורק מקנת בני אדם מקפידין אז לא הוי הציצה: (ב) צמר . לפי שתקפדת להסירן בשעח חסיפה או רחילה שיכנסו שם המים וכיון דחיכא אימנא דמקפדת חולן לעולם - פ"ז: (ג) מהדקן . שלא חהא חונקת עלמם וקמלא היו שקורין האל"ז באל"ד בל"א: (ד) הלולין . כתב הש"ד ק"ק דבא"ח סי' ש"ג ס"א כ' סחם אם הם מעשה אריגה תוחר שח"ל והסירם בשעח עבילה ולא מחלק בין עשוים חלולין מעשה רשה או לאו ויש ליישב עכ"ל : (ה) שער . פי' שכרוכים

בליון מהרש"א

במונים השתות ז' מהודקין בהם ע"ל אינם חולנין. ע"ז: (ו) מוודבות. או

ממונסים דאו מקסדת שליהן להסירן וכתב הש"ך דהג"ה זו קאי גם אסעיף הקודם וכן מוא בטור ולבוש וכ"נ מבואר מדברי הרב בא"ח סי ש"ג עכ"ל: (ז) חילוק.

נקיים ומסנ"פ אי גדה היא

הא עבר יים ז' לראייתה ואי

יבה הא זבה מבילתה ביים: שר מה אל אמת או שקשורה בפ"ע בכל ענין חולות כדאית מב"י בשם הרפב"א והר"ן: (ח) מקפדת. וה"ה אם דרך רוב בני אדם מקפידין אש"ז הא זבה מבילתה ביים:

יג משנה כ' פיען דמקולות: יד שם משנה ג' והטעם לפי שליון אדם מקסיד צליו: שחין חדם מקסיד עליי פו תוספהא דהיא מקפדת שלא מתכנד על בעלה: (") בקורין מתכלהקי"ן או קאלטינט"ם מו שם ממשנה ב' פ"ע דמקוחות: יו תום' אמימכה דמקוחות: יו תום' אמימכה דמר עוקבח נדה דף ס"ו ע"ח: ים שם ית שם נמשנה: כמימרא דמר עוקבא: כ שם בגמרא: כא מימרא דשמואל כב תוספתה פרח"ש שם : כנ שם כמשנה וכני' וגלד שכמכה וכפירוש הרח"ש שם: כד שם משנה ד' וכפי' הרח"ש בפ"י דגדה מהח דרמי כר המח הכי ריכדה דכוסילתה עד ג' יומי וכו' : כה הרח"ם עם : כי עם כתשנה: כז משנה עם כסוף

נקודות הכסף לא היא בשבת דוקא שרי ולא ביוה"כ ומשני לא פלקא דעתך דתלן כל חייבי טכילות טובלין כדרכן וכתכו ההוספות וו"ל

בית הילל (מימן קצ"ח ספיף ו' בהנ"ה) ואותן שיש להם כמין קלישח שערות דבוקית ב בזו ונעשים כלילת ע"י שד וסכנה להסירם לא חייצי . ופי' כלילה הוא מלכון כליל

ברכי יוסף (סימן קצ"ח שו"ע סעיף ו") ובאשה בנשוא' חוצקוכו'. סירום אם הכער נדכק זה כוה

יד אפרים שכ"ל ובמנחת יעקב קמה בזה דהא לפי הטעם שאין באין אלל החתן עד הלילה אין חשש שמת תשחור דחו בחמת לח

גליון מהרש"א (סימן קנ"ח סעיף ו' בהג"ה) נאותן שיש להן כמין קליעות כו' ומכנח להסירם לא חייצי. יש בוה כפה מעמים. א' משום ראינת מקפרת. ב' משום דהוי יותר מנימא אחת כדלעיל סעיף ח'. ג' סשום כיון למהדק פובא זה בזה הוי כבלות וביח הפתדים דלא מסמא וכיון דלא מסמא לא מפני מכנה חוי רביתא וכמו ואין אמו תוצצת עליו כדא'ת בפ' הערל דף ע"ח בניורת שנתניירת.ונים בין הפעסים באם רוב השערות קלועים דלפעם א' תא רובו גם באינו מקפיד הוצץ מדרבנן וע' ת' פנים מאירות ח'ב פי' קפ"ץ ברופא שעושה ע"י סמים ליעות שערה משום רפואת דאי הוא בטיעום דנם במקפיד הוי דק מררכנן סוסכים עליו שורו רפואה: ייין עיק יינ) אלא דובו ומקפיר עליו ובדרבנן חלך כו'. עין מנ"א מימן קס"א מק"א (מ"ע מעיף י') רמירן שעל המכה הצצח יייי (פ"ר ס"ק י"נ) אלא דובו שעל המכה הוצצת, עיין מנ"א סימן קס"ב ס"ק ו"ח וס"ם כאן ס"ק כ"ד ובם' חבמת

עצי לבונה כל גופה או אף אם פיה על אבר א' דבר המונך לא היה אותה העבילה פסולה כלל סיתה משברת הטביל' הדבר החולןמעל חוחו החבר שהיה כו וטוכלת חח"כ חומו החבר לכד לו"ח דוריטר לטכול כל גופה כפ"ח לניכן צריך שלח יהיה על נדבב החונן כלל אף על אבר אחד דאל"כ לא עלמה העבילה כלל ואף על כופה שלא הים כן חנינה לא מהני נמי הפכילם כיון דלח הוי המכילה על כל גופה כפיח דהחנינה אותו האבר מעכב כל הטבילה ולריכה להסיר דבר ההולן מקודם ולהיות העכילה ככל גופה כפ"ל ונמנת חלוי זה כזם . לו"ת ולפיכך וכו' . ספירם כן: (סעיף פ׳ בשו"ע) לפוכך אשת בעלת תמפין צריכה לחוף במים עד שיתרבט עט"ו ס"ק י"ד

והבית כשיל הנ"ה ח' ונרב לגבי שבילה זריכה להסיר. מו"ם הסד"ט עמ"ם הסמ"ק דחין לחסור לטטול חשה שים לה חטעין ברמשה דום פייר (י) בנשואה חוצץ . לפי שהיא מתפדת שלא תתננה על בעלה א' וכן מדמה בנ"י ופשוט הוא : מ אינו חוצץ . לפי שאין אדם מקפיד עליו: י באיש כו' י וכן חשה פנויה חינן מקפידין חבל חשה נשוחה מקפדת שלח תחגנה על בעלה: יא קליעות שערות . היינו

קאלטינ"ש וכן הוא בדרישה ובמעדני מלך סוף דף שט"ו: יב אינו חוצץ. ואין חילוק בכאן בין הוך שלשה ימים או לאחר ג' ימים וכ"כ ב"י והדרישה ועיקר דלח כהב"ח: יג ואם הוא יבש חוצץ כו'. ודעת סרחב"ד וסרשב"ח וכרמב"ם ור"ת וסמ"ג ושחר כמה גאונים דחלילה זו וכן חלילה דבסעיף ח' ע' אינו אלא לעסרות אבל לא לבעלה ומביאם ב"י ותימה שלא הזכיר דעתם כאן ועוד דמידי דרבנן הוח דד"ח חינו חולן חלח רובו ומקפיד עליו ובדרבנן הלך חחר המיקל וכן כ"ל שהוא דעת רבינו ירוחם שכתב לפלוף יבש הולך וזהו שחון לעין משיחחיל להיוח ככחול שבעין חינו חולן וחפילו שע"ג העין ואע"ג לבתוספתא איתא דחולן וכן בש"ם דוקא לעהרות אבל לבעלה לח וכ"כ הרמב"ם וכן עיקר וכן הסכימו רוב הפוסקים דגרסילן ולית הלכתא כו' עכ"ל והב"י כ' עליו נראה שהוח סובר דהח דקחמר ולית הלכתח ככל הני שמעתתא לא קאי אלפלוף שבעין כו' ואיני יודע מי הכריחו לכך

כו' וליחא דקאי אלפלוף שבעין ומ"ש

דלפלוף שהון לעין תולן היינו דכ"ע והביא רש"ל הג"ה אחת וז"ל וגרב לגבי טבילה לריכה להסיר אע"פ מודו בזה משום דבהא לא מיירי מר טוקבא ופשיטא דחולץ לכ"ע וכ"כ הב"י גופיה בכוף ד"ה והראב"ד כ' דגליד כו' וז"ל ומיהו כ"ז בלפלוף שבתוך העין דחילו שחוץ לעין לח חיירי ביה מר עוקבא ואף לבעלה חולץ לד"ה וע"פ הפירושים דלעיל עכ"ל ומ"ש רביט ירוחם יבש דוקח קחי בשטח הסמ"ג והמרדכי דסבירא ליה הכי ע"ש מכל מקום משמע דס"ל לרבינו ירוחם דבתוך העין אפילו יבש אינו הולץ וכן האגודה ושאר

אפשר ודאי כדאי הם כל הנך רבוואתה לכמוך עליהם שפסקו דלעהרה דוקא אתמר ולא לבעלה וגם המחבר גופיה הביא סברתם לקמן כל"ד ול"ט ע"ם ועיין בב"י: יד כחול בו' . לשון בה"ג דף פ"ה ריש ע"ב וכי עבלה לח חישוף משחח ולח תכחול עיניה דחמר שמוחל כוחלת חם לרפוחה סרי זה חולץ ואם בשביל שתראה עיניה פורעת אין חולץ . ושנו חכמים כחול שחוץ מן העין חולץ אמר רבי יהודא כל השמנים אין חוללים חוץ משמן המור ונהגו בנות ישראל בעלמן שחין סכות שמן בשעת טבילה כל עיקר ע"ב : מור בל תוך שלשה ישים בו' . וכן חם הקיזה דם הוך שלשה ימים אינו הולן מכאן ואילך חולך כל זמן שהגלד טליו עד שיתרפא כהוגן כדאיתא בש"ם ט"פ פרש"י ושאר פוסקים : מז ואם אינו גראה כו' . בב"י נסתפק בפי׳ איט נרחה ונרחה לחומרא דהייט כל שהוא שוה לבשר קרי נרחה וכשהוא משוקע הוי איט נרחה ומשמע כל שהוא משוקע שאיט שום לבשר אע"פ שנראה העץ מונח בבשר הפנימי שתחוב בו אינו נראה נויקרי כיון שאינו נראה בשום לבשר וכ"כ העע"ז: יז אינו חוצץ. ואם יש תידושי רע"ק
(פומן ק"ה ט"ז סק"י) דאין ג'ם לדירן , לענ"ד רנ"ם לדירן לענין פכילת נרים : (ס") לפלוף . לפלוף יבש שבחוף החופם לא ניתנה הורה לפלאכי השרת ומח שהוא בחלל הנוף אפילו ראוי לביאח מיס לא בע" אלא במקום שרדכו להיוח טחנלה לפעמים בחלל הנוף אפילו ראוי לביאח מיס לא בע" אלא במקום שרדכו להיוח טחנלה לפעמים

כגון חוף כן וביח הסתרים וקסמים ונכון ליודר מאד על שפת החומם בפנים שלא יהיה בו לפלוף יבש אבל בחלל הפנימי ששימא שאינו מעכב והמחמיר לא הקפיד אלא במד אם דיבמת (עית) בעםר וניך בכרס וניה בוושמא יותבאה ודיבמת במיח דיבמת מתני אי כל ידות הכלים שחכניםן בדרכן כל שלא כדרכן בידות החומם ואן צואה אלא יוצאת קצת לאפוקי הדבקח כנובה החומם או בחלו בפנים מתני אי כל ידות הכלים שחכניםן בדרכן כל שלא כדרכן ומעמא דשלא כדרכן שאלה יוצאת כריין פכ"ל ה' מנום עוויה (פק"ז) (ק"ד (ק"ד) לפלוף כו' א "ד"ה שאלה יוצאת כריין פכ"ל ה' מנום עוויה (פק"ז) (ק"ד (ק"ד) לפלוף כו' ב"ד ה"ד בשה ב"ד"ח שמחץ לעין וכו' וכ"ל בהרא"ש דבר עוקבא קאי על חוץ לשן ככ"ש הב"ד ה"ח שמחץ לעין וכו' וכ"ל בהרא"ש דבר עוקבא קאי על חוץ לשן ככ"ש הב"ד ה"ח שמחץ לעין וכו' וכ"ל בחוץ לעין דקאי רק לפתרות : (פס פוק"ז) (ב"אדן דקאי רק לפתרות : (פס פוק"ז) (ב"אדן בקאי הידוע לפרן הא סברים בידוע לפר הא מותבים בידוע הבי"ד ה"ח שמחץ לעין בוחץ לעין בקולי בפתני דחוצק דוקא יבש ואיך שיוך דקאי רק לפתרות : (פס פוק"ז) (ב"אדן הידוע שור הב"ד ה"ח שמחץ לעין הוותב בידוע הבי"ד ה"ח שמחץ לעין בוחץ לעין דקתני בפתני דחוצק דוקא יבש ואיך שיוך דקאי רק לפתרות בידוע הבידוע לעין בידוע הידוע בידוע הבי"ד ה"ח שמחץ לעין בוחץ לעין במחץ לעין בידוע הבידוע הבי"ד ה"ח שמחץ לעין בוחץ לעין בידות הב"ד ה"ח שמחץ לעין בידוע הבידוע הבידוע בוחף בידוע הבידוע הבידוע בידוע בידוע הבידוע בידוע בידוע בידוע בוחף הב"ד ה"ח שמחץ לעין בידוע בידו

פתחי תשובה כהב"י דהכי מוכח מהמרדכי ברבדא דפוסילתא כו' ועוד ראיה מדין דסעיף כ"ג השירים והגומים כו' ועוד ראיה ברוכה מסעיף מ' או קושרת בנד רפוי כו' (ועוד ראיה ברוכה מסעיף מ' או קושרת בנד רפוי כו' (ועוד ראיה ברוכה מסעיף מ"ו נדה שטבלה בבגדיה מותרת אף דהוא רוב ואפשר נמי מקפיד וחידוש בעיני על הכב שלא הזכיר זה) לכן העיקר בדעת הדרו"ם והכי בקטיע להלכה דכל היכא דעייל מיא אפינו רוב ומקפיד שרי , ומדינא אפינו לכתמלה חושל היכו ברוכה בר חפינו רוב ומקפיד שרי . וחדינת חסינו נכתמנה פוכנת כים נות גוריק רפויון חטו שחן רפויון אול הקום שמניע בו כגון אחזה חברתה וכן בנומי האוון כיון דטריחא לה לסיכון אכל בשאר דוכתי לא גורינן אך נואחר דיש מי שומתיי בכל הרפויין להסיכה יש לנהוג לכחתלה להחמיר בכולם ולהסיכם אבל אם כבר עבלה ודאי דאין להחמיר כלל ודלא כספר בה"י (רובא לקמן סק"י ע"ש) וכתב עוד מאחר דהובחתי דטענוא דעווהבות אינו רק משום דמירתמא אייב ניקת בקרי ערש) זכונ עד נמות דיכתה לשעמה דעומים להי לק שם בפרילה בינעבד כו' ברוח לק לכחלה כמכולה בפעים ל"ח דשעמה דמייכהה אינו פוכל הטבילה בדיעבד כו' וליע כיד לכלכה עביד ע"ש. שוב כאיתי בסיט סדק ידי האייך ג"ב כדה ושם הקסה גייב מהא זכעיף מ"ו הניל אך כלשון אחר שהוא זיל לא הזכיר דהא שם הוי רובא כך דהא שם הוי מקפיד וחירך דייל דמיירי בבגדים הגרועים ופחומים דלא קפדי עליהן ע"ש כנראה שדעעו הגם לדעה רכוסיו של רש" לא חסור סיכא דעייני מיא אלא בנוקסיד אבל באינו מקפיד אם ברום ברום של רש" א חסור סיכא דעייני מיא אלא בנוקסיד אבל באינו מקפיד אם ברו. ומש"ם כמי עוב להקשות מהא דסעיף מ" הג"ל לע"ד חימה לומר כן דודאי אין חילוק בין מעוט המקפיד לרוב שאינו מקפיד אחרי דס"ל לבוחיו של רש"י דהלכתא

ן יי שיער שכנגר הלב ושבזקן הנרבק זה בזה מחמת זיעה חוצץ (ט) יי שבראש ושבבית השחי מ אינו חוצץ ושבאותו מקום ' באיש אינו חוצץ ובאשה (י) [יב] (י) כ בנשואה חוצץ בפנויה אינו חוצץ: הגה [יג] ומומן שם לפן כמין יא פליעום שערום (ה) לבוקום זו בזו (°) ונעשים בלילה על ידי שד וסכנה להסירס (1) לא חייצי (מֹרַדכִי ה"נ בשם ראבי"ה ובאנור ובהנהות ש"ד):

ן [יד] פי לפלוף (פי' לוסם העיו) שחוץ לעין חוצץ י אפי' הוא לח (יא) יי ולפלוף (יא) שבעין יב אינו חוצץ יג יי ואם הוא יבש (יג) חוצק י והוא שהתחיל להוריק (כ"ד התוספות וסמ"ג בשם ר"ת ורמב"ם):

דיד יי כחול שבעין אינו חוצץ ושחוץ לעין חוצץ (יב) ואם היתה פותחת ועוצמת (פירוש וסוגים) עיניה (יג) תריר אף שחוץ לעין אינו חוצץ: בי (מו) כי רם יבש שעל המכה חוצץ (יג) (יו) בי וריר שבתוכה אינו חוצץ יי יצא הריר מתוכה מו כל (ז) תוך ג' ימים לח הוא ואינו חוצץ לאחר מכאן יבש הוא וחוצץ יי לפיכך אשה (יד) (ח) בעלת

הממים צריכה לחוף במים ער שיתרככו: י ס רמיה שעל המכה חוצצת:

יא מבחוץ או קוץ התחוב בבשר אם נראה מבחוץ הוצץ (מוד) מוד ואם אינו גראה יו (פי) אינו חוצץ: לבלובי

לכתחום בכל דבר וכן משמע בכמה דוכתי דלבעלה לכתחלה בעהרות דמי וע"ל סימן קל"ח ס"ק ג' (ופשוע סוא דלכתחלה לריך ליזכר כדכתב הרב

לעיל ס"ח) וחפשר שגם הרח"ש שכתב ונכון להחמיר כפרש"י לכתחלה קחמר ומ"מ נרחה דהיכח דחפשר שתעבול שנית יש להחמיר חבל היכח דלח

וצחב ב"י דלא היה לריך הטור לכתוב דין הפטיה שאינה חולץ דאין נפחם מיניה לדידן ומו"ח ז"ל חיקן אוחו דקמ"ל אם היחה נשואה דומיא דפטים שאין בעלה מקפיד על זה אפ"ה חולך דאזלינן בחר רוב נשואות מה שקורין בל"א מארלע"פ או מארלאקי"ן ובלשון פולין ורוסי"א ועל כן אמר דוקא פנויה אינו חולץ

ולח שום נשוחם: (יא) ולפלוף שבעין בו' . זה דלח כדברי הטור שהקיל בעין לגמרי ובחוץ לעין חילק בין לח ליבש: (יב) ואם היתה פותחת כו' . פירוש שמנהגה כך וכן משמע לשון העור שכתב נפחחות דהיינו שלא בכוונה וכ"כ מו"ח ז"ל ובעור כתב בשם הרמב"ם שפירוש היו עיניה פתוחות נראה לי שהרמב"ם מפרש דבשעת טבילה טשתה כך שפתחה עיניה דזה פשוט שאין אשה שתהא עיניה פחוחות חמיד נמלא ששפיר יש לרמב"ם פירוש שלישי ממ"ש הטור קודם לזה שני פירושים ולא כב"י שכתב שהרמב"ם ס"ל כפירוש קמא בטור וראים לזה שהרי הרמב"ם כתב הח"כ כמוך לזה פתחה עיניה ביותר לא עלתה נה טבילה וזהו ודאי קאי על שעת העבילה : (יג) ורְיר הגליד שבתוכה . פירוש שהוסר מעליה : (יד) בעלת חממין כו'. מבותר ככ"י בשם המרדכי והרח"ם דריבדא דכוסילתא דהיינו דרכן של מהיזי דסלהעלו' גליד הוה דינו כגליד שעל המכה אחר שלשה ימים אבל חוך שלשה ימים אין חולץ כלל .

שטואב לה הרבה ואשתו של מהרר"ק היתה לריכה לשמוד לפניו ערומה שסים רואם שלא היה גרב עלים שלא היה מאמין לה שהיחה מסירה בשקיתה נערה והיה כואב לה וכן עשה השר מקופי לאשתו עכ"ל : (מוד) ואם אינו נראה כו'. בעור סיים ואם עלה עליו קרום של

פוסקים הביאו דעת הגאונים אלו שמתירין לבעלה מיהו כתב רא"מ והסמ"ג והמרדכי דאפילו מ"ד דוקא לעהרות מכל מקום לריך ליזהר לבעלה

דרישא מיקמר לתוד (ע"כ): [יב] בנשואה כו' . כרש"ש בתומפתא הביאה הר"ש ורא"ש שם וש"פ וצ"ע למה פסק כרש"ש והלא קי"ל דאין הלכה כמוחו אלא בכ' דברים כמ"ש בפ"ד דחולין (ע"ה כ') ואפשר שמפרש דרש"ש מפרש דברי תכמיס וצ"ע: [יג] ואותן שר לכו'. כנ"ל מ"ח דשתי שכום שו שיש בשיט ובי להמיך הייתון שייל כו'. כנ"ל מ"ח דשתי שרות אינן תיצצות ועוד כיון דו"א להמירן היינו רביחית כמ"ש בפ"ח ריבמות (ע"מ) בעובר נוכן בכלים תניא בחוכפתא והביאה הר"ש בפ"י דסקואות מתני' א' כל ידות הכלים שחכניםן כדרכן כו' שלא כדרכן ומעסא דשלא כדרכן עתיר להמירן. מרוכי ביוף הלכות נדה ע"ש: [יד] לפלוף כו'. עתומ' מ"ו א' ד"ה לפלוף כו': [מון] דם יבש כו'. תוספתא הביאה הר"ש (כמ"ט) מתני "ר" סם יבש כו'

באר הימב

פהים חינה מקפדה ככם"ח וכן מדמה ככ"י ופשום הוח. ש"ך: (ם) שבראש לפי שחין חדם מקפיד עליו: (י) בנשואה. במקפדה שלח חתננה על בעלה אבל איש וסנוים אינן מקפידין וכחב הב"ח ודוקא פנויה גמוכה אבל אם היחה נשוחה דומית דפנויה כגון שחין בעלה מקפיד ע"ז חפ"ה חולן דחזלינן בחל רוב נשוחות עכ"ל : (יח) שבעין. וחין חילוק בכחן בין חוך ג' ימים חו לחחר ג' ימים. כ"כ ב"י והדרישה ודלח כב"ח עכ"ל הש"ך: (יב) הוצץ. כחב הש"ך וגרחה דהיינו סיכא דאפשר שתעבול שנית יש להחמיר אבל היכא דלא אפשר ודאי כדאי סם רוב גדולי הפוסקים לסמוך עליהם שפסקו דלסהרות דוקת חיהמר ולח לבעלה וגם המתכר גוסיה הבית סברתם לקמן סל"ד ול"ע וע"ש ועיין בב"י עכ"ל : (יג) תדיר . פי׳ שמנהגם כך וכהב בח"ג ונהגו בנוח ישראל בעומן שחין סכוח שמן בשעח מבילה כל עיקר: (יד) וריר. פי' שהוסר הגליד מעליה וכהב הש"ך וכן אם הקיזה דם בחוך ג' ימים אינו חולץ מכאן ואילך חולץ כל זמן שהגלד עליו עד שיתרפה כהוגן: (מו)אינו חוצץ.במור סיים והם עלה עליו קרום של בשר בכל

מקוחות ופי' הדח"ש שם כיון שנרחה מכחון ח"ח שלח הים

מקנתו על הכשר: כח שם במשנם דף פיש: כש שם במשנה כ': ל שם ופירש

םם: לנ תוספתה הביתה

ירוחם דלא כהעור)

יכומם)

הכח"ם שם בפ"י דנדה

לד טור בשם הרמב"ם בפ"ב דמקוחום מהתוספתה פ"ט

ומסיים שם מפני שהם לכלוך הסירות סי' ודרך ב"א להקפיד

עליהם כ"מ שם: לה רמב"ם ד"ב (ורכינו

מימרא דרכ דימי כדמפרש שם מימרא דרכ דימי כדמפרש שם מנחות דף כ"א ע"א וצ"ע על הסת"נ: לו הרא"ש שם בס"י

הקמינ : לו הרחים שם בסייו דנדה וכ"כ הרשביה משום

כשידיו מלוכלכות ומשפשף זו כזו נעשין למין נרגרין של שעורין : לא שם :

בשר בכל ענין אינו חולץ פירוש אפולו אם נראה תחת התרום: (מז) מלמולין שעל הבשר . פירום כשהחדם לש עיסה משפשף 'ידיו או בזו וכופל מהן כמו חוטין ואם כופלין על בשרו חוללין (יז) שרוב בני אומנות כו' . בכ"י ס"ס זה כתב בשם הרוקת וז"ל

יורה דעה קצח הלכות נרה

הוצצין כם נגלר כגליר חוצץ:

יג (מו) יח (מו) י מלמולין שעל 'הבשר חוצצין:

יד מים היון ומים היוצרים ומים דרכים הנמצא

לי ושאר כל המים כשהוא לח אינו חוצץ שהרי הוא

נמחה במים וכשהוא יבש חוצץ (מתכ"ס וסת"ג)

ים [שו] (מיהו אם היא מקפדת אפילו בדבר לח חונץ) (רוקח ומרדכי

הלכות נדה):

מו לי הריו החלב והרבש והרם שרף התאגה

ממיני החלניס) יבשים חוצצין לחים איגם חוצצין

י ושאר כל השרפים אפילו לחים חוצצין:

בון כ [יו] יה דם (יו) שנסרך בבשר אפילו לה חוצץ: יו [יח] יו צבע שצובעות הנשים על פניהן וידיהן

הגה וכן מי (ים) שמומנותו להיות שותם מו קצב וידיו חמיד מלוכלכות

ית (ית) כב (מ) ייי צואה.שתחת הצפורן (ימ) שלא

ם ובצק שתחת הצפורן אפילו כנגר הבשר חוצץ ואי

צובע וידיו צבועות אינו חוצץ:

: (ל") בעם כ"ן

נראה מבחוץ אינו חולץ פשיטא דכ"ש קרם עליה אינו חולץ (וגם

בב"י גופיה מוכח דקרם עדיף מאינו נראה דהא פי' החוספחא מיירי באינו נראה א"כ ס"ל לחכמים דחוץן ואפ"ה קחני בסיפא דבקרם ד"ה

אינו חולץ)(או אפשר שהם מפרשים ואם אינו נראה דמתני דהיינו שקרם

עליה בשר) וכ"ז הוא דלא כב"י ואדרבה לב"י קשה למה לא הזכירו קרם לאשמועי' דאפילו בעץ דחולץ לרבי אינו חולץ בקרם וכדאיתא בחוספחא

וכ"ז כ"ל ברור שוב מלחחי בד"מ שכחב שדברי הב"י מגומגמים בזה דח"כ

ה"ל להרח"ש וסייעתו לחלק בין של מחכת או עץ ע"כ: יה מלמולים

לחימרא . אינו מיבן דתא תב"י מסתפק אם נראה היינו שנראה משוקע או דנראה הייני שוה לבשר וא"כ אם ניזל לחומרא גם סשוקע חוצץ : (סס סקי"ו) רקשה, הא"כ כרבי נמי לא אתי". ככר כתבתי בלליין הב"י דהב"י מ"ל די"ל דחאי דקתני

פתחי תשובה

של מסרדיק היחם צריכה לעמוד לפניו ערומה כו' ואף דאפור להסתבל במקומות המכוסים שבה כדלעיל סי' קציה סיי כבר תירון ע"ז בתסו" נודע ביסודה תניינא חייד סי' קכיב וע"ש בפגה"ה מכן המחבר שכתב דהבא מיירי לאחר עבילה זכן הוא הלשון שלא היה גרב עליה ולא חיישינן שמא נפל במים כיון שדבון כ"כ עד שכואב לה לוסירו ע"ש: (מ) אואה שתחת האשרן. ע" במיא סי' קס"א סק"ה שסתב וו'ל לע"ש שעיש חוץ אפילו כנגד הכשר אין מקפידון ע"ז:

בא (יח) ושער ראשן אינו חוצץ יי וכן מי שהוא

בדם אינו חוצן (דן) שרוב בני אומנוח זו אינן מקפידים (ב"י

כנגד הבשר חוצץ לפ כנגד הבשר אינו חוצץ

ושרף התות ושרף החרוב ושרף השקמה (פי' מיו

שם תמיד אפילו בימות החמה כל אלו חוצצין

נראה אם אשה נגעה ביורה או בקדרה ונחפחמה בבשר מעט זה אינו קפידא יב כי לכלוכי צואה שעל הבשר מחמת זיעה אינם אט"פ שמעט נדבה בבשר עכ"ל ומטעם זה דנתי להתיר באשה שעבלה ומלאה במקום אחד בגופה שחרורית במקום שנגעה בכוחלי ביח המרחץ שהיו שחורים מחמת כשן המרחץ שחינה לריכה עבילה שנית דדמיא להא שָזכרנו והוא ק"ו דהא ידיה לריכין להיות נקיות יותר מגופה שידיה מגולות ממיד והיא מהפדת על נקיוחם יותר מגופה ולא דמיא לדיו שחולץ כמ"ש ריש סעיף ט"ו דהחם ממשה של דיו חוללת משח"כ במרחה שחרורית זה שחיט אלא לכלוך בעלמא וכיוצא בזה כחב ב"י בשם הרשב"ה לחלק בין לבע לדיו כל"ל: (יה) צואה שתחת הצפורן כו' . 'בטור סיים אחר זה ומיהו אין דרך בני אדם להקפיד בכך הלכך מי שחינו מקפיד חינו חולץ עכ"ל וכתב ב"י דקחי גם אבלק וחמה ב"י דהיאך פסק לחלק בכך ובמשנה לא חילקו וע"כ לא הביאו כאן בש"ע ורמ"א בד"מ פירש דקטור מיירי בענין שהוא דבר מועט מאד

שאין מקפידין עליו וכמו שכחבו

סמ"ג וסמ"ק בשם ר"ח דאפילי לואה וכלק אם יש ממנו כ"כ מישוט שאין מקפידין מישוטו שאיט מקפיד אינו חולץ עכ"ל: (יבי) שלא בנגד הבשר חוצץ. כחב ביח יוסף בשם סמ"ג בשם ר"ח שה דוקא בטיט הדומה לבלק שנדבק מאוד כגון טיט של יוצרים אבל לא בעיט אחר וצואה וחדע שהרי תגן במקוואות אלו שאין חוללין לכלוכי לואה שעל בשרו ולואה שחחת הצפירן עכ"ל ולא זכר מזה כאן בש"ע להקל כל כך ומ"מ נראה לי לחרץ בזה מה שהוקשה לרמ"י בלבוש למה אין נזהרין מזה בנסילת ידים ולפי מה שכתבתי ניחא דודאי לענין טבילת ידים שפיר סמכינן על ר"ת דאינו

מולן כו'. פי' כשחדם מגבל טיט חו לש טיסה ומשפשף ידיו זו בזו נופל מהן כמו חוטין חם נופלים של בשרה חולנים . טור : ים סיהו אם בו'.

קאי גם אסעיף שלאח"ז כדאיתא במרדכי שם : ב דם שנפרך בו' . שתחחיל להתייבש ולהדבק קנח שכשחולים בו אגבע נמשך והולך חוט ממנו רש"י במנחות (דף כ"א ע"א) ומשמע דעיקר החילוק הוא בין נסרך או לא אבל אין חילוק בין נסרך בבשר או בד"א וכ"מ בש"ס שם דמשני הא דסריך הא דלא סריך וע"ש ובה"ג (דף פ"ח ע"א) מלאחי אמר רב זו שאמרו חכמים דם לא אינו אולץ לא אמרו אלא בשלא נחבשל אבל נהבשל בחש בין לח בין יבש חולץ ע"כ וחף שלח נמלח כן בש"ם שלנו גם מדלח משני הכי במנחות לח משמע הכי מ"מ דברי בה"ג דברי קבלה סם: בא ושער ראשן . אנ"פ שחופה רוב השער או כולו והרי הוא כגופו של שער שאינו חולץ והשער הוא כגופו של אדם ועוד שהמראה מן הלבע אין בו ממש ואינו דומה לדיו שחולץ דהחם יש ממשוח הדיו כ"כ ר' ירוחם והרמב"ן והרשב"א: בב צואה בו' . עיין בב"י שמחמה על הרשב"ח שדבריו סותרים זח"ז וחילק בדוחק בין נטילה (בח"ח סימן קס"ח ס"ח) לטבילה ע"ש שהחריך וחתריו נמשך העע"ז ובספרי הוכחתי דלק"מ והוא דס"ל להרשב"א והסמ"ג וסמ"ק בשם ר"ח דלואה שאינה לדבקת אילה חוללת כלל והנדבקת חוללת שלא כנגד הבשר וסתם שאה חידושי רע"ק

ופ"ם הוא וצ"ל דם יבש וכ"ה ברא"ש שם סכ"ל: [נוֹלַ] מיתו אם כו' . ממ"ש בספ"ס דתולין מיא יקירי ושכני תתאי כי' ובובחים ע"ת ג' דלי שתוא פלא דוקין כו' וערש" שם ותום' ו"ח דלי בו' ועש"ך: [יֹלַ] דם כו' . מנחות כ"א א': [יֹלַן] צבע כו' . יראיה מארכת

שנין אינו חולן פי' אפילו אם נראה מחת הקרום מ"ז וכחב הש"ך דבב"י נסחפק בפי' אינו נראה ונ"ל לחומרא דהיינו כל שהוא שוה לבשר קרוי נראה וכשהוא משוקע הוי אינו נראה ומשמע אם הוא משוקע אע"פ שנראה העץ מונח בבשר הפנימי שחתוב בו אינו נראה מיקרי כיון שאינו בשוה לבשר וכ"כ הלבוש פכ"ל : (מז) מלמולין . פי' כשאדם מגבל מים או לש עיסה ומשפשף ידיו זו בזן נופל מהן כמו חופין אם נופלים על בשרה חולנים. פור: (יז) שנסרך. שמחחיל להחייבש

גליון מהרש"א

אבל שלא כנכד הכשר בודאי רוב בני אדם מקטידין אשינו בצואה וחוגץ אשים שהוא אינו מקסיד וכמיש ביו"ד סי קציח. [והט"ז כתב דבנס"י יש לשתוך על הר"ח דאין חוצץ דק טיט היולרים ולהדבק קלח שכשחולים בו אלבע נמשך והולך חום ממט רש"י ומשמע דעיקר החילוק הוא בין נסרך או לא אבל אין חילוק בין נסרך בבשר או בד"א ובה"ג מצאחי וז"ל אמר רב זו שאמרו חכמים דם לח אינו חולן לא אמרו אלא בשלא נחבשל אבל נחבשל באש בין לח יבין יבש חולן ע"כ ואף שלא נמצא כן בש"ש שלא מ"מ דברי בה"ג דברי קבלה הם עכ"ל הש"ך: (יח) ושער. מע"פ שחופה רוב השער או כולן והרי הוא כגופו של שער שחינו חולן ועוד שהמראה מן הצבע

אין כו ממש ואינו דומה לדיו שחוצן דהחם יש ממשות הדיו. כ"כ רבינו ירוחם והרמב"א : (יש) שאומבורתו. כתב הב"י בשם הרוקח כראה אם אשר נעטה ביורה או בקדרה ונחסחמה בבשר מעט זה אינו קפידא אע"פ שמעט נדבק בבשר עכ"ל ומפעם זה דנחי להחיר באשה שטבלה ומלאה במקום אחד בגושה שחרורית במקום שנגעה בכוחלי בית המרחץ שהיו שחורים מחמת עשן המרחץ שא"ל סבילה שנית עכ"ל המ"ז (וכחב בה"י ונראה דאם אדם אחד יש לו שחי הש"ך ששנה ברואה דנהג"ה ש"ד כתב להדיא בשם מכריל דליכא למיחש לדר"ש ולא לסרך בחה וכ"ב בססר סדרי שסרה והאריך אא"ז הגאון מסרא"ז זצ"ל הרבה וסיים סוף דבר הכל נשמע שאם כלן הז' נקיים ביום החופה עצמו אין לה לשכול ביום כוון שספים באוסו לעלה אול החמן יש כדבר משום סרך בתה ואפילו אם הוא יום הח' נראה דג"כ שייך סרך בתה אף שיש לחלק כמ"ש במ"ד דביום ח' יש להקל ספי דהוי כגוזרה לגזרה מ"מ אין זה מוכרח שהש"ך כ"כ לפי

עליו קרום של בשר בכל ענין אינו חולץ ע"כ לשון הטור (פירוש אפילו נראה מבחוץ חחת העור) ונ"ל כפירוש החושפחת בנרתה וכמו שפירשו הסה"ת וסמינג והמרדכי 'וגם הרמב"ם והרא"ש ורבי' ירוחם נ"ל שפירשו כן והב"י כתב דס"ל דהתוספתא מיירי באינו נראה ומתני' אתיא כרבי

דכות יחידתה ומ"ה לח מפלגת בין מתכת לשל עץ וקשה דאם כן כרבי נמי לא אתיא דהא רבי מודה דבשל עץ חולץ ומחניחין לא מפלגה בין של עץ או מתכת (וכן לעיל כתב הב"י דח"ח לפרש התוספתה בחינו נרחה מבחוץ דא"כ קמה לה מחני' כיחידאה דהא לא מפלגה בין של מחכות לשל עץ והיינו כרבי לבכולהי לא חייץ כשחינו נרחה מבחוץ עכ"ל והוח גם כן אינו נכון דהא לרבי בשל עץ נמי חייז וה"כ כרבי נמי לה חחיה) ועוד דאם כן הוה ליה להרמב"ם והרא"ש ורבי' ירוחם לאפלוגי בהכי ולכחוב דבשל עץ אפילו אינו נראה חוצץ אלא ודאי סבירא להו דמתניתין אתיא כחכמים ותוספתא מיירי בנרא' הלכך אין חילוק בין של עץ או מחכות אלא דבנראה אפילו של מחכות חולד כחכמי' דתוספתא ובאינו נראם אפי' של עץ אינו חולץ וכמחני' דלא מפלגא בהכי ולזה לא הזכירו הפוסקים חילוק בין עץ או מתכח אלא בין נראם או אינו נראה ומה שלא כתבו הרמב"ם והרא"ש ורבינו ירוחם דבקרם עליה בשר מותר משום דפשוע הוא דהתום׳ לא הולרכה לומר כן אלא משום דמיירי בנרחה ולח חשמועינן דחינו נרחה חינו חולץ חבל חם חינו

חרורות הן ומחדשות אותם ועוד שאין שם ממשות אלא מראיתו: לו מהא דובחים דף נ"ת ע"ב: לח תוספתא הביאה הר"ם והרח"ם עם: לפ בם במשנה דפ"ט דמקוחות: מ עם נקודות הכסה כל חייבי טבילות טוכלין כל חייבי טבינות טוכנין כדרכן היינו דוקא להכך שסוברין טבילה בזמנה מלוה אבל השחא שכל טבילות נשותינו טובלוח שלא בזמנס בית לחם יהודה

(סימן קצ"ח שו"ע סעיף י"נ) כולכולין כי' . (עש"ך מ"ש בשם העו"ר) ולי נרחה גם עה שבאר המורץ על ניתוב בשנה שבארם חופף על בשרו וכראה כהוטין שחור מצואם על בשרו ואפילו אחר המרחץ אם אדם חופף ידין זו בזן אן בשאר מקום נעשין זו חוללין

בית הילל

שהוא נזר ועטרה על ראשו יהטעם כתב במרדכי סוף הלכות נדה וושל כיון דמהדקי טובא זה כזה כוה כבלוע ובים הסתרים דלא מטמא כיון דלא מטמא לא חיילי עוד דקי"ל בי נימין קשורות אינם חוללין אסילו לא חושכת ככלוע ובית הסתרים לא הוי כחתיכה אחת כיון דשלשה נימין חינם חוללין משום דלח מהדקי בהם מיא כ"ם שערות טובת ועוד כיון דלת מצי לנלחןמפני הסכנה הוי רביתת ולה חייצי כדהמרינן בפרק הערל עובר היינו רביחה ואע"כ דלאו ירך אמו עכ"ל: (סעיף י"ו בהנ"ה) וכן מי שאומנותו להיות שוחם או קצב וידיו סלוכלכות בדם תמיד אינו חוצץ יכו' . וכחכ ב"י כסס הרח"ם לכע של יכטין סנשים וכו' כדחמרינן בפרק

ברכי יוסף

מחמת ניעה זכדתנן קלקי בים הסתרים וכו' ועיין בסמוך: אם שכחה להעביר שער בית השבוה ועבלה נהירנת כשילת לחור ספר חדמת קודש ח"ב למורינו הרב החסיד ועניו מהר"ס מזרחי זלה"ה דרתיתי להרב ז"ל דאסר עד שתעביר וחטכול וזו כתו מדקיי"ל חט מקסיד עליו חולן זעתה חין כספר בידי וכו בפרק חני הדל עמדתי על דכריו וכעניותי הי נראה פשוט דמותרת לבעלה ואמר רב הנח"ה שוברת דכל

יד אפרים

תשמש וכתב ליישב בדוחק וכן הקשה בכאר הישב על הש"ך וכשו"ת פמ"א ח"ב משיג נ"כ של הש"ך כזה ופוסק להקל וכן כשו"ח שה"נ סימן כ' כתב על

עצי לבונה

במקומות מועטין שבראשה דכיון שמלטעדה בנשילתה מיקרי מישנו שארו שליון להסיר מכת החדשות מועטין שבראשה דכיון שמלטעדה בנשילתה מקסיר שליו לא שריב בל היד שארם אין ברב"ש במקומות מועטין שבראשה בין בין שמלטעדה בנשילה מקסיר שליו מקסיר עליי מישו שארים מלטער בנשילה ור" במקומות מועטים שליו ולא שריב בין בין מקסיר שליו מקסיר עליו עם לספירו מתחת לער וכ"ז במקומות מועטים שבראש דל מדי בין בין משר בין בין מחדשה אין בין בין מחדשה אין בין בין מחדשה אין בין בין מחדשה מקים בין מחדשה מקים בין מחדשה מחדשה מקים בין מחדשה מחדשה של בין בין מחדשה מחדשה מקים בין מחדשה מחדשה מחדשה מחדשה בין בין מחדשה מח

גדולה ועומרת ליחתך ופורחת ועוברת מכנגד

: הבשר אינה חוצצת

נמשנה כ': מא פרחים: שם ופרשביה נחים ושים: שב מרדכי פינ דשנושות מדין מחך וליינחיו לעיל בסעיף ישה: מג שם בשם החבישה כשם הנאונים ומשמה משום דהלפורן הוי תנוף כחדם וכ"כ כסה"ת: (") שמעתי היינו

נקודות הכסף

אינם טוכלות בים כ פד כאן לשונם ולכאורם קשיא לדברים דהת מהניתין ב"ש וב"ה שלה בומנה סית . ותו דחם כן ל"ל בומנט כיאל. ומו דאם כן ליל לרכא שממא לחלק בין אדם לכלים משום דאדם נראם כמיקר שיפוק לים משום דבאדם שבילה בומנה מצום ותו דבסרק המפלת ויותה שם כתכו בתוסטות דרכי יוסי בר רכי יודה ס"ל דכ"ם וכ"ם רכי יודח פ"ל דב"ש וב"ם מרויים סברי מבילם בומכם מרויים סברי מבילם בומכם מתמיחים מבילם בומכם מתמיחים דכילם ודוחק לומד בכילה ודוחק לומד מל חיים למשחק דכשכת אפי" אל חיים לשתחק דכשכת אפי" של המשרה האישלה לשתח המשרה אפילים או המורים המשלה לשתחה האישלה לשתחה המשלה לשתחה האישלה האישל האישלה האי

שלא בזמנה ואשילו לאו מצום שרי אלא דביום הכשרים לא שרי אלה משום מצום והשתה ניהה כה דכחבו בתוספות כן גכי מכילה דים"כ ולה כתבו כן כתחניתין דכ"ם וכ"ה גבי טבילה דשכת אלא ודאי כדסרישים וכן מוכח מדברי ססים וספת"ג לחוין ס"ס דף כ"כ סוף ע"ב וש"ם שכחבו סחמה בסלכות שכת חדם פמת שלא בומנה אלא שהמרדכי כחב דר"ת שספק סבילה כחב דר"ח שמסק מבילה [בומנה]לאו מצוה אוסר מחוך כך לעכול כשכח (ואחריו נמשך מהרי"ו) ויחיד הוא נגד כל הסוסקים ולא סליק דינא אליבא דהלכחא ודלא כמ"ש לומר בים להמרדכי כח דחמרים כבילה אדם מתח מותר לפכול בשכת סיינו דוקא למ"ד פכילם כומנה מנוה כו' והא ודאי ליתח וכמ"ם ועוד מוכחשכחבו סתוספות כפרק בתכת דנדם במוספות בפרק במדה ודדם והכא"ש שם והסמ"ה לאוין והסגודה ושאר שיסקים כש והסגודה ושאר שיסקים כש ר"מ דאין לחוף בש"ש ולשבול בשבת ששום דהוי חרי קולי שכ"ל ונסבאר לקמן סי' קל"א סטיף ז' מכואר להדיא דמושר למכול בשבח לר"ח וחע"ם שכב"ח כ' דר"ת כ' כן לדברי רבי משולם וליה לא ס"ל אינו מחקבל על הדעת ויותר מסחבר נומר כמ"ם כח"ם דגם המרדכי כשם ר"ח לא איירי אלא כשאין בשלה בעיר עכ"ל ועוד דבפרק כל כחבי דף קכ"א כחבו חום' דגירסת רש"י ור"ח היא א"ז לשכול כו' דאסילי למאן דאמר שבילה בומנה לאו מנוה שרי למכול כדמשמע בסוף מסכת יומה כו' פ"ש הם כן סכירה לים לר"ה דהפילו להו מזום יכול למכול הפילו כים"כ וכן בומנה לחו מנום מותר לקבול כשבת חלה שבח"ה כחב דהחידנה נהגו להחמיר ביולדת וכה"ג ודחק בפעם הדבר וכחב ח"ל דכיון דהמנטג הוא השחא ור דכיון המנוע להקר כשבת אפיב קליכא שממא בדבר מכל מקום ליכא למימר דנראם כמיקר דהא נוהריןלהקר ומוכח שתתא דלפרול קא מכויןונראה כמחקוומפשם זה נהגו הנפים ליוסר שלא למכול בשכת אלא א"כ בעלה בעיר ולא היה אפשר לה קודם דבכה"ג הוי מנוה משום עונה עכ"ל משמע מדבריו דכשאין בעלם בעיר ובא בע"ם אע"ג דהים אפשר

אינה נדבקת אלא דקאמר דכיון דבטאה נדבקת דומיא דבלק חוללת נהגו הנשים להחמיר ליטול לפרניהם בשעת טבילה דשמת יש שם עותה הנדבקת אבל ודאי לענין נטילה לא שייך כאי חומרא ליטול לפרניו נטלה לפרניה קודם טבילה אינה חוללת ובלבד שלא יהא בחוכם טיט בכל נטילה ונטילה קלרתי ודוק: כג גחנו הגשים לישול כו' . ולענין נטילת הצפרנים בחול המועד עיין

בא"ח סימן תקל"ב: כד אם נפוחה בו' . כתב ב"י שזה נלמד מחץ דלעיל סי"א ולפ"ז א"ל שיהא נקרם עור ובשר על הטים אלא כל שהטיט כך בעומק שאינו נראה בשוה לבשר אינו מצלן כדלעיל גבי חן: כה צריכה מבילה אחרת. באמת מומרא זו לא נמלאת בשום פוכק ואדרבה מהמשנה והרבה פוסקים וע"ו נראה מבואר דכל שהלפורן נקי בודאי אינו תולץ אלא ההגהת ש"ד כחב דטוב להחמיר ותטבול שנית משום דא"א שלא יהא בתוכו טיט וע"כ כתב הרב דטהגין להחמיר וכתב מהר"מ מלובלין בתשו

סי' פ"ח דכיון שחין זה מדינה חלה מחומרת כ"ל שלה החמירו אלה כשנמנא ששכחה לפורן א' מיד אחר הטבילה קודם שלנה עם בעלה אבל

אם לא מנאה כ"א עד למחר אין ראוי להחמי׳ שלא חוליא לעז על בעילחם ואפי׳ אם לא מזקקה לבעלה אותו לילה הדבר מכוער וא"ל טבינה אחרת חם לא נמלא שום לכלוך תחתיו עכ"ל מיהו בהראב"ד סימן שכ"ו דף כל ע"ד מלאחי וז"ל לריכה לחתוך לפרני ידיה ורגלים דכיון דעחידם ליטלן חייצי השתא עכ"ל וזהו כעין מ"ש הרב ומאחר דכבר נהגו ליטול הצפרנים כו' לריכה טבילה אחרת כו' משמע דטעמא לאו משום דא"א שלא נשאר טיט תחת הליפורן אלא משום דהלפורן עלמו חוללח וכ"כ הב"ח סי"ע דנ"ל דאפילו ברי לה שלא היה שום טיע כלל יש להחמיר שחטבול פעם שנית שהרי איכא למ"ד אם הגפורן עומדת ליקצן חולץ עכ"ל וא"כ ל"ע בפסק זה שפסק מהר"מ מלובלין ע"ב נראה דהיכא דאפשר

דבו הקיט אפי' לחתכם היא בעומה והכי קי"ל בא"ח סימן חקל"ב בעבילת מצה אליבא דכ"ע כמ"ש שם רמ"א אלא דהמרדכי שהוא חלמיד מהר"מ דהחמיר דאסור לחתוך הצפרנים בחול המועד כי אם על ידי עובדת כוכבים כמ"ש ב"י שם על כן הוורך לחתכם על ידי עובדת טוכבים לפי סברתו ולפי מאי דקי"ל בסימן חקל"ב שם להחיר תוחכין בח"ם בלי שיטי ובשבח ויו"ע לא חחתכם כלל אלא חנקר אוחם היעב

פתחי תשובה

חידושי רע"ק

שדותה לכלק שכרכק מאד אכל לא בפים ארץ]: (י) נשר בידה. ראימי בכתבי הרב הגדול מהרץ רנילל זלל שדמתו להקל במסרי הכללים שאינה בידה. ראימי בכתבי הרב הגדול מהרץ רנילל זלל שדמתו להקל במסרי הכללים שאינה לריכה קבילה אחרת הגם שאינה יודעת אם היה נקי וכתב שאפשר אפילו יודעת שלא היה נקי וכתב שאפשר אפילו יודעת שלא היה נקי א"ל מקידה בכתה בשכת כל ע"י משבר להקשי הי שכתה כבתה כבת כל ע"י משבר המקשה משל מקודות הכתף ליקול בע"י עובד כוכנים בידו או בשינו אף שכתשו א"ל השיג עליו היינו דוקא ליקול ככלי אכל בכה"ג מודה וגם הנהך עלאו פוסקים אכל אין לתמוך למעשה כ"א ביד או בשינו ע"ש: דאפילו בכלי אם בשינו ב"ש:

צפורן א' מיד אחר המבילה קודם שלנה עם בעלה אבל אם לא מנאה פ"א עד למחר אין ראוי להחמיר שלא חוציא לעז על בעילחה ואפילו לא מקקה עם בעלה

באחון לילה מכוער הדבר וא"ל מבילה אחרה אם לא נתנא שום לכלוך החקיו עכ"ל וכחב הש"ך ע"ז ותראה היכא דאפשר לה לחזור ולמבול אפילו לא מנאה עד למחר ואפילו אומרה בדר לי שלא היה שום לכלוך החקיו יש לה לחזור ולמבול משום דהלמורן עלמו חולן אף בלא שום מיש וכמדומה לי שכן טיהגין להורוח אבל היכא האמשר ביו שלא היה שום לכלוך החקיו יש לה לחזור ולמבול שנים דאפשר שנים אחם בלא להחמיר ביון שעבר הלילה והמ"ד כחב שאם כבר שמשה אין לה למבול שנים דאפשר שנים ואם באה להחמיר עליה בסבילה שנים אחה מוציא אמשר או המשברה ואם באה להחמיר עליה בסבילה שנים אחה מוציא לפז על אוחו הולד (וכל זה כשאין צואה או בלק. חחחיו אבל אם יש חחחיו אפילו וחקקה לבעלה לריכה סבילה אחרח לד"ה) וכחב עוד דאם אירע סבילחה בחול המועד כחב המרדכי דלא החחכם בעצמה אלא ע"י שפחה עובדה כוכבים אבל אנן קי"ל בא"ח סי' חקל"ב דמוחרה לחחכם בלי שום שינוי (והמרדכי החמיר ע"י עצמו כ"א ע"י עובדה כוכבים) אבל בשבה ויום סוב נ"ל (אם אירע ששכחם ליטול הצפרנים בשבה וביו"ם לא סאמר לעובד כוכבים שיחחוך לה דכיון שאין מצוה גמורה בנפילח סלפרנים דהת חסשר בניקור תחחם למם נבפל בזה שבוח דשבח דאמירה לעובד כוכבים ועוד שאשה מסייעת ש"י שמסה לה אח ידיה וכאלו היא פושה מלחכה בשבח ויו"ם ע"כ) לח החחכם כלל אף ע"י עובד כוכבים חלח הנקרם הימב ורחיחי מי ששגג בזה ולוה לחחוך ביו"ם ע"י עובד כוכבים ולח כוון נכונם מכ"ל (ובנה"ל בשיג שליו באריכות וסוף דבריו דמותר לוותר לטובד כוכבים ליסלם דלא גזרו משום שבות במקום מלוה וכן פסק מ"א סי' ש"ע דמותר לומר לטובד כוכבים לחחכם דמסייע אין בו ממש ובסשו' ח"ש שאלה ס"ב משיג על הש"ך שבנה"ב והסכים עם הס"ו מאחר שהוא לחומרא) מיהו כיון דאפשר ליטלן שלא בכלי למה

קודם מכל מקום כיון שלא פששה שלא פכלה קודם שרי לפכול וכן הב"י פסק דמותר לפכול בשכת בכל פנין וכן שיקר לדינא וכדסרישית הלכך כמקום שבשלה בשיר וכמו שכתב רמ"א ופ"כ מהר"ש מלובלין בחשיבה סי' ס"ג וסי' ש"א מיין שם שר כאן לשוני בססרי הרי נחברי שדברי רמ"א באן בהג"ה כנים וברורים . פקודי ה' ישרים: (סיסן קצ"א בש"י ח"ק כ"א) אדברין תסודין וכי' . שיין כשפתי כהן סשף קטן כ"ה דלא קשה מייד . גם מה שהוגד לו שגדול אחד השיב במשוכה כדבריו אותו גדול קוא מהר"מ מלובלין וכבר השגםי שליו בשפתי כהן שם

בם הפחת דף ל"ח ש"א רכב של בגדו חולן וחם מוכר רבב סוח חינו חולן על"ל ונכחה דחם חדם חדי ים לן פתי אומנים דהיינו שהוא לובע וסופר שדבק של ידו לבע ודיו שחינו יכול להעבירו הוי ספק אי הוה חלילה או לחו האלים לחומרת משום דחיות בבמרת ברף. כל"ל ו"ל בעי רבת דם ורכב של בגדו מהו וסריך אי

ומ"מ טוב להחמיר וחטבול פעם ב' זהו שלא כנגד הבשר זה שהצפורן עודף על הבשר משום דח"א שלא תהא בתוכם טיט יי ולפי שאינן יכולות לכוין מה נקרא כנגד הבשר עכ"ל ורש"ל העתיק מתשובת מהר"מ בזה דעלתה לה טבילה כל שבודתת או שלא כנגרו כג נהנו הנשים לימול (כ) צפרניהם תחת לפרניה קודם טבילה ואין שם בשעת מבילה: טיט ולואה ומו"ח ז"ל כתב שנראה ים יש אם יש לה נפח על מקום הצפורן ואינה לו אפילו אם ברי לה שלא היה שם יכולה לא לחתוך ולא לחמם כד אם נפוחה לואה תטבול פעם שנית שהרי איכא למאן דס"ל דאם הלפורן עומד ליקלן הוא חולך כו' ולא דמי לשערו' כך שאין (ה) המים שתחת הצפורן נראה : אינו חוצץ הרחש דרוב הנשים חין דרכן ליקלן 🗅 [ים] סי דוקא בצק שתחת הצפורן חוצץ (ב) אבל משח"כ בלפרנים דכולם קוללים הצפורן עצמה אינה חוצצת ואפילו אם היתה והוה חלילה אם לא תקלץ עכ"ל

קולן רק טיט היוצרים וכיוצא כו: (ב) אבל הצפורן עצמה כו' .

לפי שכוח מגוף כחשם ודומם לשערותים: (בא) ומאחר דכבר

גהגו לימול וכו' . בהגה' שערי דורא כתב בלשון זה ואם שכחה ולא

כחבו כאן דאינו אלא מנהג בעלמא הגה מיהו כל זה דוקא שאין נואה או בנק תחחי בשעה שמבלה ליטול הצפרנים ואינו מן הדין ונ"ל (מא) ומאחר דכבר נהגו ליפול הצפרנים אסילו אם צפורן אחמ (ב) (מא) נמאר בידה וסבלה כה (כב) (מא) צריכה סבילה אחרח (°) (מגחות ש"ד) וכן נוהגין : דכל מה שמלינו שלריכה לטבול שנית בשכחה ליטול לפורן הייט כל זמן שלא שמשה עם בעלה קודם שמזכר

*)ודבריו תמוהים דהא כל הפוסקים

לדבר אבל אם אחר ששמשה נזכרת אין להחמיר עליה ולהלריכה עבילה שנית כיון שאין זה אלא חומרא בעלמא ואפילו אם אין ידוע לה שלא היה שם טיט ולואה דמשמע מהגה' ש"ד וחשובת מהר"ם דלעיל שלריכה מדינא סבילה שנית היינו כל זמן שלא שמשה עם בעלה אבל לא אח"כ דהה אפילו אם היה שם לואה מדאוריי' אינו חולץ דרובו ומקפיד בעינן אלא דגזירה דרבנן היא במישוט המקפיד כדאיחא ריש הסימן אם כן הוה כאן ספיקא דרבנן וכ"ם למ"ש בסעיף י"ח בשם סמ"ג ור"ח דדוקא טיט הנדבק בעינן אט"פ שלא פסקו בש"ע להלכה מ"מ כאן שכבר שמשה ואפשר שהיא נחעברה אם באת להחמיר עליה בעבילה שנית אחה מוליא לעוז על אותו הולד וכמו שמלינו בפ"ק דגיטין בלשון זה ואם באת להחמיר עליה אחה מוצא לעז על בנים כן נראה לע"ד ברור ושוב

הוגד לי שגדול אחד השיב בחשובה כמו שכחבתי : וכיון שנחברר לטיל דנסילת ופרנים של האשה אינו אלא מוד המנהג שהחמירו טל עוצמם נ"ל דהא דאיתא במרדכי הלכוח נדה והגהת שטרי דורא מביאו דאם אירט טבילחה בחול המועד נטן הדבר ששפחה טובדת טכבים תגלחם לה דאמירה לעובד כוכבים שבות היא ובמקום מלוה לא גזרו ואם אין לה עובדת כוכבים תנקר היעב בעיע שחחת הלפורן עכ"ל הייע דוקה בחוה"מ אבל בשבת ויו"ע אם אירע ששכחה ליטול הלפרנים לא תאמר לעובדת כוכבים שתחתוך לה דכיון שאין מנוה גמורה בנטילת לפרנים דהת תפשר בניתור תחתם לחוד למה נבעל בזה שבות דתמירה לעובד כוכבים שבות הות וחו דהות חומרת דתחת לתולת שתע"פ שהעובדת כוכבים תוחכת מ"מ תוחם ישראלית מסייטת לה על ידי שמטה לה את "דיה וכאילו היא טושה מלאכה זו שאסורה מדאורייתא בשבת ויו"ט וכההיא שמציט בסימן קפ"א לענין הקפת פיאה שגם הניקף חייב אם סייע בדבר שמעה עלמו אליו להקיפו כו' וזה א"א להשמר ממנו כשחנית להתוך הצפרנים להעובדת כוכבים בלי הטיית הישראלית את ידיה אליה וא"ל דאין הכי נמי שלא תעבול כשאירע כן בשבת ויו"ע זה איט דהא גם בחול המועד החירו על ידי שתנקר הלפרנים ולמה יגרע בשבת ויו"ע מאין לה עובדת טוכבים בחול המועד אלא דבר ברור דבשבת ויו"ע לא תחתכם ע"י עובדת טוכבים אלא תנקרם היטב וחטבול ולא החמיר במרדכי לחתוך על ידי עובדת טוכבים אלא בחול המועד

ביאור הגר"א

שהיה צבות חכלת נארנסן כו' ומתבילין אותו כמ"ש בסוף שקלים ועבה"ג: [ימן] דוקא בצק 🛽 בר"א בשל מחבות זרו דבוי רבנן דאסרי רוצץ דדוקא במתכות ווא דאינו חוצץ וו' מ"ל

אומנות דהיינו שהוא לובע וכופר ודבק על ידו לבע ודיו אזליכן לחומרא ע"ם ועי׳ בש"י שאלה מ"ק): (כ) צפרניהם. ולענין נמילה הלפרנים בחול המועד עיין בא"ה מי' הקל"ב: (כא) השים. כחב הש"ך וא"ל שיהא לקרם עור ובשר על הפים אלא כל שהפים כך בעומק שאינו נראה בשוה לבשר אינו חולן כדלעיל גבי חן וכחב המ"ז בשם רביט חם דאסילו לואה וכנק אם יש ממנו כ"כ מיעום שאין מקפידין מיפוטו שאינו מקפיד אינו חולץ: (כב) צריבה. וכחב מהר"מ מלובלין בחשו' דכיון שאין זה מדינא אלא מחומרא ל"ל שלא החמירו אלא כשנמלא ששכחה

ימי מהרמם ומבורה לא מנאה הקפידה מקום לנוח ושוב מנאחי משובה שלמה להרב המוכה"ק מהר"ר ישומה זיין זלה"ה בשו"ח שמרי ישועה י"ד שער ה' סי" ה' דכשאל על זה וסטלה דכיון דרמלה אוחם יסי יסי וא נשאר שום זיעה ושום דיבוק אינו מולץ וכן מנא בכיאור שכתב הרב ש"ד זלה"ה ריש פישן קל"ש שכ"ד והכי נקסיק ודו"ק

יד אפרים שממן של ששם ברמ"א שאין כאין אול החתן עד הלילה שכתב כן לפי נוסחתו ולפי מ"ש ליתא וגם דשכ"פ זכיך וסמכינן של ר"ם דאינו חוצץ אבל בעבילה נהגו נהחמיר ניסוג העמיים שמני ב לילה מכתב כן לפי נוסחתו ולפי מ"ש ליתא וגם דשכ"פ זכיך פחמים בלילה כמשמעות לשון הרמ"א ולא מתתבכר להקל כשמלך לביתם אתר החושה ולא תצוא של הביל שהוא ליל בלל בשביל והשלא במיע ביון אתר לשל הביל בשביל וה שלא נחצא בכפ"ג שהחושה חשים בלילה אין להקל כיון דלא אשכתן דמיקל מהרי"ל אלא כשלא יבוא עלים החתן כאוש ליל בלל שהוא ליל שלפני החושה אכל אם החושה חשים לשת שרב אין נראה להקל בשביל וה שלא נחצא (יו"ד ח"ב)

מהרא"י בת"ה גבי שחיטה (לעיל

סימן י"ח ס"ק י"ז) ובנה יסודו על דָקדוָק זה על"ל ולא נהירא דדוקא

לעיל גבי שחיטה דאמרינן השוחט

חידושי רע״ק

פתחי תשובה

מביאו רובן חוללת דוקא רובו דרובו

נסדק נמנא דמקום הסדק לר הוא

ואין המים יכולין לבוא באותו הסדק

מה שחין כן חם נפרץ רובו נמלח

שנתרחב מקום הסדק ויכולים מים

לבוח שם והוי רחוי לביחת מים חבל

באבר ובשר המדולדל אפילו נפרץ

רובו אין דרך להניחו כך שהוא תלוי

ועומד דהוה כאב לה הרבה אלא

מחזיקו חמיד אל הגוף כפי מה שיכול'

בל זמן שלא שמשה עם בעלה אבל לא לאחר שכבר שמשה מפני שאפשר שנתעברה ואם וכמדומה לי שכן נוהגים להורות אבל היכא דלא אפשר אין להחמיר באת להחמיר עליה בטבילה בנית אתה מוציא נעו על אותו ולד וכ"כ הרב ט"ו ושכן שמע שהשיב גדול חקד: מד במשנה וב"ח ושאר אחרונים ודלא כמסקנת דף פ"ט דמקוחות תנן נפורן מדולדלת חינו חולן וכתוספתח ב"י: בן פירשה רובה אינ' חוצצת. ונראה דלדידן דנוהגים להלריכה פירשו דחיירי בסירשה רובה: מת תוספתה כתב ככה"ם בפ"י מבילה שנית אם לא חתכה הלפורן ה"ה הכא או אפשר לחלק דכיון דמן אפי' פירשו רובן כיון דלריכין אומן לקטען. ב"ח:פי תוספתא הדין אפילו נשאר לפורן אינו חולץ כל לתכם הר"ם בפ"ע דמקואות כתכה הר"ם בפ"ע דמקואות הסרתב"ה שם: מז מעוכדא כשפחתו של רכי וכו' נדס דף מ"ו ע"ב דאע"ג דלא בעיק מ"ו בינינו מד לאט"ג דלא בעיק שידוע שלת היה שום לותה תחתיו וכדאיתא בפוסקים אלא דנהגו לסחמיר והיינו כשכל הלפורן נשחר בעינן שיהה הסה רחוי להכנים מה שאין כן הכא ודוחק וכ"ש לטעם דהלפורן גופיה מעכב: בח וכן חדין וכו' שם ומנחות דף י"ח ע"ב: מת הרא"ש שם בהלכות מדם באנד כו' . והכ"ח פסק דכחגד בקולר וכ"ל רבינו ירוחם : מם הרחב"ד נספר בעלי הנסש וקשקשים אפילו רפויים חוללים דלא

ש"ם . גם מה שפסק דכשכת תטכול שנית ואשורה לחתוך וכלותי מי כשבת ויום טוב שלוסורט איסורה דחורייחה לרוב דה' המקוף ואחד הניקף במשמע וכדפירש"י בחגו הן הלוקון דף ך' ע"ב דשמעינן לקרא הכי לא תקופו לא תניח

בהמות רבות לריך לבדוק בין כל אחד ואחד שאם לא נעשה כן ובדק באחרונה ונמלא הסבין פגום הרי הכל ספק נבלות ע"כ דייק מהרא"י שם שפיר מלשון זה דאי איתא דאיסורא מטעמה אחרינה שמה יחכל מהן קודם בדיקה אחרונה לא הל"ל הכי ע"ש מבואר כך להדיא אבל הכא אפ"ת דחוב הוא לה היינו טעמא משום שאם מבלה ונמצא שום דבר ביניהם לא עלחה לה טבילה והלכך חיישינן שמא יהא דבר חולץ ביניהם דהא אין לריכה לבדוק אחר העביל אם יש עליה דאף בעץ אינו תוצץ או רקאי על ר' רמחלק בין עץ למתכות וחכמים ס"ל בכל ענין אינו חוצץ ובה דברי הב" שלים יפה וכן מצאתי במדרש"ק: (סטיף כ"נ) ה"לשיר" והנומים. עיין תשובת תשב"ץ (ח"נ מר"פ) שהוכיח רדיקא נזמי אף חוצצים אבל נזמי אן אין חוצצים ועי' בת' ב"ח (חלק ב' סמ"א) שכתב בהיפוך דנומי און אפילו רפתיים חוצצים: (סס"א) שכתב הרפתיים חוצצים: מס"א שכתב הרמ"א דאון אנו (יב) טישהה חצצת . [עי בחשר החם סופר סי' קנ"ה אודות כלוח שטובלוח ושערוחיהן מרכוח ועחידין לקון אחר בעילת מצום וסקפק רכ אחד לחוש שיחוצו כיון שסופן להתבלח וסוא ז"ל כתב דאין כאן לאחר בעילת מצום ומנהג ישראל תורם ביא משום דסא דאמריי בכים כל וכוא ז"ל כתב דאין כאן בית מיחוש ומנהג ישראל תורה היא משום דהא דאמריי ככ"מ כל העומד כו' היינו כשטומד להעשות מיד בלי הססק דבר אחר ביניהם כמ"ש החום' כ"ק דף פ"ן והכא אין השערות עומדות להתגלח עד אחר בעילת מצוה והבעילה מסקת בין העבילה מ"ן והכא אין השערות עומדות להתגלח עד אחר בעילת מצוה והבעילה מסקת בין העבילה

עיילי בהוא מיא שפיר:כבו וקשקשי׳ מעובדא דשפחה סנ"ל (וכפל בו' . היינו לותות שעושים הרופאים הנהות המ"ז ע"ג מכה: ל שאם מבלה כו', כתב (סימן קצ"ח במ"ז מוף ס"ק כ"א) כנ"ל ברור . ועמ"ם מזה עוד נח"ח סי' שכ"ח : הב"ח דמלשון זה משמע שאינו חוב עליה אלא זריכה לחוש לעובתה שאם נקודות הכסף טבלה ונמצא שום דבר ביניהם לא עלתה לה טבילה וכיוצא בזה כתב

הלפורן וסיים ששנג בזה ולוה לחתוך ביום מוכ על ידי עוכדת כוכבים כו' זה שהורה טב הורם וכמו שאבאר. דמה שכתב דכיון דמסייע הוי כאלו עושה מלאכם דומיא דניקף לעיל סי' קס"א. טעה בחרחי . חדא דאפי' חתכם בכלי הוא עלמו ליכא כמן מיסורם דמורייתם כרוכ הסוסקים וכ"ם נעלן בידו דלכ"ע ליכא איסור דאורייתא וכמו שאבאר ועוד דכאן לא שייך מסייע דדוקא בסקפס להקיף אי נמי מדאפקיה כלשון רבים משמע דאחרי אזהר רחמנה ניקף ומקיף עד כהן לשונו חלה דבחינו מסייע סטור משום דהוי לאו שאין כו משםה ובמסייע חייב וכדאי לא שייך לומר דחייב משום מסייע דמסייע אין בו ממש . והכי חיתה נהדיה בם' התוניע

דף ל"ג וכפ"כ דכילה דף כ"כ דמסיים אין בו ממש לענין שכח ומותר אפילו לכתחלה והוא מוסכם מכל הפוסקים פים ואם כן כיון דמ⊒מע מהפוסקים דעכים מנוה היא בנטילת לפרנים וכמו שכתבתי ואמירא לכותי שבות ובמקום מצוה לא גזור כו' דכל שכן לדעת ראב"ד ודעמיה שהבאתי

השפתי כהן ס"ק כ"ה דהלפורן משכב מדינא פשיטא דהוי במקום מלוה ומותר לומר לשובד כוכבים דאפילו 'טוטל וא עצמו הצסרנים ליכא כאן חיסורא דאורייתא דכסרק המזניע אמרינן דלכ"ע הנוטל

לחבירו ליכה הלה ולרכנן אסילו לפצמו ליכא אלא שבות וכן כתבו הפוסקים וכמבואר בטור

ושלתן ערוך בחורת חיים סי' שכ"ח פעיף ל"ח ומה שכתבו שם חם לח פירשו רובן ביד מחר אבל אסור בכלי

חסאת כיים לא סירשו כלל ביד

ברכי יוסף

כי קנרתי : (ש"ע סעיף כ"ג) וראב עורן והקשלאות אם זח רפויים ט'.וכ"כ בסכר מקום שמואל סיי נ"ה דאם ראוי הטכעת מלחה לה ספילה ודלא כס' ניות הלל ועי' גן המלך סימן קכ"ג : (שם סעיף כ"ד) ויש נהגות שלא לאכול בשר וכו' . עמ"ם הדב ט"ז ועמ"ש מכן הב"י סי' קנ"ע כשם ספר החרומה וממ"ג

עצי לכונה

יורה דעה קצח הלכות נדה דאפשר לכ לחזור ולטבול אפילו לא מצאה עד למחר יש לה לחזור ולטבול כן נ"ל ברור *) וראיתי מי ששנג בזה ולוה לחחוך ביו"ט ע"י שובדת כוכבי' ולא כוון נכונה לע"ד: (כב)צפורן המדולדלת. הב"י האריךבדבר כיון שעבר הלילה וע"ל סימן קל"ז ס"ק א': בו חוצצת. היא זה שהוקשה לו מ"ט יש חלילה במיטוט יוחר מברוב ומחוך כך נדחק טלמה משום שפירשה אפי' לא למלא טליה דבר חולץ. ד"מ והטט"ז - לפרש דמיירי שיש איזה דבר חלילה טל אוחו המדולדל והמרדכי כ' וב"י

ככולה אבל מיעוטו אינה חוללת כיון מיעומה (כב) מי צפורן המדולדלת שפירש'(יב) מיעומה דעומדת לפרוש וכבר התחילה לפרוש כו (ע) חוצצת כז פירש׳ (כ) רובה אינ׳ חוצצת: כו' עכ"ל ומ"מ לא נתיישב עדיין למה בב יה אבר ובשר המרולדלים חוצצים. [כא] (מכל לא יהא חליצה באותו מיעוט הנדבק יבלת או יחרת ואיכן מדולדלין איכן חולנים) (ב"י בשם סת"ב עדיין כשנפרש רובו ותו מאי שנא סימן רמ"ה בשם ר"י): מאבר המדולדל ועומד להחחך דהוה בג מי השירים והגזמים והמבעות והקמלאות אם חלילה חפי' בנפרש רובו ומו"ח ז"ל הם (יג) רפויים אינם חוצצים ^(יד) ואם הם נתן טעם לזה לפי שצריך אומן לחתכו (כג) (כי) מהודקים חוצצים כח (מי) וכן הדין באגד ולח ידעתי חילוקו דסוף סוף עומד להחתך הוא והנראה לע"ד לפרש דודאי אין חלילה במה שנדבק עדיין שעל המבה כם (כי) וקשקשים שעל השבר בד (כד) מצריכה לחצוץ שיניה שלא יהא בהם כי לא היה מגולה מעולם שם וכמ"ש דבר חוצץ לַ שאם (כי) מבלה ונמצא שום דבר ב"י בקושייתו אלא על החלק הנפרש דבוק בהם לא לא עלתה לה מבילה (כב) פח ויש אמרינן כן דאם רובו קיים ומיעוטו נוהגות שלא לאכול בשר ביום לכתן לבית המביל'

> רילמא תשתייר מיניה ולאו אדעתה (כה) (כי) ומנהג יפה הוא:

הגה ואין לה לאכול בין הרחינה למבילה (הרא"ש בה"ג) ואין לה לעסוק כל היום קודם המבילה בבלק או בנרות של שעוה שלא ידבק בה (פ"ד) וכן נהגו:

מפני שהוא נכנס בין השינים יותר ממאכל אחר

ואף על פי שבודקות וחוצצות השינים חוששות

בה מש אם לא הריחה (שו) בית הסתדים

להחזית ע"כ אינו ראוי לביאת מים שם כנ"ל לפרש דבר זה בס"ד : (כג) מהודקים חוצצים. וא"ל הא מיטוט שאינו מקפיד הוא פירש הראב"ד לפי שמקפדת להסירו בשעת לישה והוה כההיא דחוטי למר דסעיף ב': (בד) צריבה לחצוץ שיגיה בו' . אט"פ שאין לריך לביאת מים דדרשילן כל בשרו מה בשרו מאבראי אף כל מאבראי מ"מ בעינן שיהא ראוי לביאת מים דכל הראוי לבילה אין בילה מעכבת בו : (כה) ומנהג יפה הוא . ופשוט שאם

שום דבר חולץ אבל בשחיטה לריך הסכין לבדוק אחר סוף השחיטה וכן משמע בב"י דחוב הוא לה וכחב דכן הדין שהרי שיני' מלויים לימצא ביניהם שיורי מאכל ובזה מיושב מה שהקשה הב"ח מנ"ל דחובה הוא דכן בדין וק"ל. וגם בעט"ז כחב ואם בוי"ו ואפי' אמרה אבדוק אחר הטבילה בין השינים חיישיטן שמא חשכה מלבדוק וכה"ג חיישיטן בדוכחי טובי ול"ד לשחיטה דכחם בלאו הכי צריך לבדוק הסכין אחר השחיטה מה שאין כן הכא: לא עלתח בו'. דאט"ג דלא בעינן ביאת מים לבית הסחרים

ביאור הגר"א

כ'. מסי"ח הנ"ל צואה שתחת כו' דוקא הצואת: [כ] רובה. בתוספתא וחביאת הר"ש שם וש"מ וכר' יונתן בן יוסף וס"ל רספרש דברי רבן אבל הרסב"ם פסק כסתני ולא חילק ועב"י שהאריך בוה: [כ] אבל יבלת כו'. בסס"ג תביא ראיה מחנ"ל אבר ולא חילק ועב"י שהאריך בוה: [כ] אבל יבלת כו'. בסס"ג תביא ראיה מחנ"ל אבר הרא"ש וכשר המרולרים שאין תוצצין כני' שלו בתוספתא וכ"ה נ'' הר"ש ות"ה אבל הרא"ש ישיר גורם תוצצין: [כב] (ליקומ) ויש ניהגות שלא כו'. כמ"ש בפ"ח רחדלין (ק"ס לו')

נקיל בכדי אבל שלא בכלי הדבר פשוט דמותר ולית דין לריך בשם שכ"ל ופ"ם) : (כג) חוצצת . כתב הש"ך היינו היא עצמה משום שפירשה אסילו לא נמצא עליה דבר חולץ ובפירשה רובה נרחה דלדידן יש להחמיר ג"ב ולהלריכה מבילה שנית ע"ם: (כד) מהודקים. לפי שמקפדת להסירם בשעת לישה והוה כההית דחומי

ספור וכדמוכח בש"ם אלא משום דנקטו ברישא סירשו רובן מותר לכתחלה נקטו נמי

כוכן מותר לכמחלה נקטו נמי מבוין האיל של הוא ואחרים מירון האיל מירון היינו של החוד מהוא מותר לבמחלה נקטו נמי במים אל או ואחרים מירון או מותר לבמינו ביון או בשינו ביון האיל אתו ואחרים המירון מירון האיל אתו ואחרים מירון האיל מותר במירון מרך במירו במירון האיל מותר במירון במירו במירון במירו בית הילל

מכח הוא חיפוק ליה משום רכב אי מוכר הוא חיפוק ליה משום דם לא לריכא דעביד הא והא אחדה מקסיד אתרתי לא ספיד חיקו שכ"ל. ואנן קיי"ל כל חיקו לחומרא וק"ל: (סעיף ב"נ בשו"ע) המשירים התנושים והשכשת יבי' אם חם רפויין אינם הרצצין ואם הם מהודקים רוצצין וכו'. אכל כא"ח כסימן קס"א ס"ג

יד אפרים ום' במהרייל ומכים ביום ז' שאין להקל אף אם החופה חהים בלילה ובספר דנול מרכבה כתב ב"כ להקשות על

ביון דהאי חומרא אינה אצלה ככל יום ויום כמו נסילת ידים: (ספיף כ"א בשר"ע) פורישה רובה אינה חוצצה.
זהן במהייל ומכ"ש כיון דהאי להקד להקל אף אם המופה המיה כלילה ובספר דגול מרכבה כתב ב"כ להקשות עש"ך מ"ק כ"ו דלרידן דנוסבין להלריבה טכילה שנית וכ"ו להשטם דלפורן גופה משכב ומט"ז הטעם שביין
פירשה מועע למרוכה וכתב בס"מ דלפ"ז נראה היכא דנעקרה הצפורן עלמו ממקום תבורה באצע אפילו שירשה רובה נמי מצון דהא נמי להב הרבה ודרך להחזיקו תמיד אל הגוף ודמי לאבר הפדולדל דחולן וגם למי
הטעם של הפוסקים דפירשה רובה דיכולה להסירו בידים ואינה מסירה ואינה מקפדת עליה ה"ל מישט שאינו מקפיד אכל בפירש מישטו איכא למייר בקדה אלא שא"י להסירו איב מהיע במחום במום מסר גן המלך דאין להחמיר
סירש רובו א"א להסירו בידים מממת הכאב ני"ל דהסדה וחולך: (סעית ב"ב בש"ע) ואים הם מדורקין חוצצין . עט"ז הטעם כשם הרב"ד שמקסדם להסירה בשעת לישה ועין בסדרי טהרה בשם ססר גן המלך דאין להחמיר

כהם מים: נב משנה פוף פה דמקוחות: נג שם כמשנה:

נד מור בשם רשנ"ה דם

בעיכן ביאת מים ותליכן לחומרא אבל

הכח לא בעינוביאת מים (אלא ראוי

לביאת מים)לכך תליכולתולא כדלקמן

סכ"ו וכ"מ בראב"ד וכן מבואר בט"ו

לקמן סימן קל"ט ס"ט: לג תליגן

להולא בו'. ודעת הרוקח חינו כן

שכ' בסימן שי"ט וז"ל מלאתי מעשה

באשה שטבלה ונמלא בשר בין שיניה

והצריכו' מביל' אחרת מההוא עובדא

דמייתי פ"ק דקדושין מעש' בשפחחו

של רבי שעבלה ונמנא לה עלם בין

שיני' והצריכה ר' טבילה אחרת ואפי'

לא ידעינן מתי נכנס בין שיניה

(קודם טבילה או) אחר טבילה הא

אמרי' טבלה ועלתה ונמצא עליה דבר

חולץ אע"פ שנתעסקה באוחו המין כל

היום כולו לא עלתה לה טבילה עכ"ל

ויש להחמי': לד נתנה שערה בפיה.

ולת בתו המי' בשערה (רש"י) [ר"ש]: לה אא"כ רפתח כו' . והב"ח פסק

כהרמב"ם והרמב"ן דאפי' ברפתה לא

שומאה

מורי זהב

דמקוואות האוחז באדם ובכלים

ומטבילן שמאין ואם הדיח ידיו במים

טהורים לפי שהמשקה שעל ידיו

מתחבר למי המקוה ואין כאן חציצה

רבי שמטון אומר ירפה את ידיו כדי

שיבוחו בהם המים ופירשו הרמב"ם

והלמב"ן דת"ח מחמיר טפי מרבי

שמעון דלרבי שמעון סגי ברפוי ידיו

ולת"ק לא סגי משום גזירה שמא לא

ירפה על כן פסק דבעינן הדחת ידיו

תחלה דוקח וכבר כתבתי בסי' ק"כ

סעיף כ' דיכול להדיח ידיו אפילו

במים תלושים דלא כרמ"א שם ומשמע

לפירושם דכל שמדיח ידיו תחלה איז

לריך לרפוי ידיו כלל אפי' אם מהדקם

בכח באדם וכלי הנטבל אין חשש כיון

שכבר נתלכלכו דאי לא תימא הכי

מה מועיל הדחת ידים דגם אחר

ההדחה נגזור שמא יהדקם בכח .

ותו ראיה דהרשב"א בת"ה הארוך

הקשה על פירוש הרמב"ם ורמב"ן

בזה דהח בכמה דוכתי מלינו שחין

לא נהגה כן א"ל לעכב העבילה בשביל זה ובשבת ויו"ע המנהג

שאוכלים בשר רק שחזכר לנקר ביותר אחרי כן: (בד) תליגן לקולא. זם דוקח בבית הסתרים שחין לריך לביחת מים כ"כ הטור סוף סימן

קל"ט: (כז) לא תאחוז בה חברתה. איתא במתני פרק ח'

נוזרין כגון שירים וכזמים שזכר העור בסמוך דמותר ברפיון ותירץ

הרא"ה בבדק הבית דדוקא באוחז באדם וכלים לטבלן יש לחוש שמא

יאחזנו בכח כדי שלא יפול ממנו אבל בשאר דוכתי למה נגזור בהגם א"כ ראיט שאם הדיח ידיו תחלה אין לחוש אח"כ חף אם יהדקם בכח

וסרשב"א פירש דרבי שמעון לחומרא קאמר דהתנא קמא ס"ל דסגי בהדחה לחוד ור"ש ס"ל כיון שעשוי לדחוק ידיו על החדם והכלי שמטביל ליכח חיבור חפילו במשקה טופח ול"ד לרגלי הטובל שעל

הקרקע המקוה שנזכר למעה סעיף ל' דהתם המים מקדימים לרגלים

ועדיין איכא משקה טופח מחובר למקוה אבל כאן סבר ר"ש שדרך האוחז בכלים להטבילן שדוחק ידיו עליהם כדי שלא יפלו מידו וכן

אוחז בחבירו וימנע מהיות המשקה שעל ידיו חיבור כלל ות"ק לא חייש לזה כלל ואיכא משקה טופח חיבור והלכה כת"ק דאין לריך לרפות אבל

אם מרפה פשיטא דמהני ומסיק דאפילו לת"ק מ"מ לריך שלא ידחוק

הרבה בכח כשאוחזו לטבלו כן כחוב בת"ה ובמשמרת הבית שחיבר

הרשב"א עלמו והסכים העור להרשב"א וע"כ פסק כאן בש"ע כמותם

דסגי הן ברפתה הן בהדחת ידיה תחלה ומו"ה ז"ל תמה על שפסק דלא

כרמב"ם ורמב"ן ואין כאן תימה דכדאי הם הרשב"א והטור שנסמוך

עליהם בפרט במלחא דרבנן דמן התורה אין חולץ אלא רובו ומקפיד . והנה יש עוד מחלוקת בין רמב"ם ורמב"ן לבין הרשב"א דלהרמב"ם

ביאור הגר"א

אבל בשר אמור כו' ופי' הרמב"ם משום שנשאר בשר בין השינים וכמ"ש במוש"ע לעיל

לקמן פי' קצ"פ פ"פ) : נ שם: נא שס(וכפול שם פעיף "כ) ופיים שם פואיל וא"ל שיכואו

. יחוי לביחת מים בעיכן: לב עלתה לה מבילה ואינו דומה כו' כתב העט"ז והמעדני מלך דף שט"ו ע"א הטעם דבבית הסחרים כיון שיש לה מקום להשאר שם ולהתדבק בבית קמטיה אמריט ודאי לא היה שם דח"כ למה יפול אחר הטבילה עכ"ל ולחנם דחק דלהכי ל"ד לבדיקת הגוף וחפיפת הרחש דהתם

הַקממים שלה ונמצא בהם רבר חוצץ לא עלתה לה מבילה (כג) יואם לא נמצא עליה רבר חוצץ אף על פי שלא ברקה קורם מבילה לב (ייי) עלתה לה מבילה ^{(כד}] ואינו רומה לבריקת הגוף וחפיפת הראש:

בן [כה] יי אם לא ברקה קורם מבילה בין שיניה ולא בית הסתרים שלה ואחר מבילה נמי לא ברקה ער שנתעסקה בכתמים ובתכשילין ואחר כך ברקה ומצאה עצם בין שיניה או רבר חוצץ בין סתריה (כו) לג הליגן (ש) לקולא ואמרינן רבתר מבילה עיילי בה:

בז לד יי נתנה שערה בפיה או קרצה (יי) שפתותיה או קפצה ירה כענין שלא באו המים בהם לא עלתה לה מבילה:

בת (כז) יי לא תאחוז כה חברתה ביריה בשעת מבילה לה (כו) יי אלא אם כן (י) רפתה ירה כרי שיבואו המים במקום אחיזת יריה לו ואם הריח'

טלחה לה טבילה גזרה אטו לא רפחה ואע"ג דבטלמא לא גזריכן ברפוי הכא שאני דמתוך שהוא בהול ומתפחד פן ישמט מידיו הוא דוחק את ידיו עליו שלא במתכוין ע"כ וכ"כ הרא"ה בס' ב"ה דף ק"ן ע"ב דהכא באוחז בחבירו שחבירו נשען עליו עשוי הוא ומצוי שלא ירפה ושפיר שייך למגזר עכ"ל מיהו בה"ג דפ"ה ע"ב גורם ר"ם חומר עד שירפה ט' והיינו כפי' הרשב"ח דחסיפח פליג ודוק: לך ואם הדיחה בו'. כתב הדרישה מכאן יש היתר גמור שבשעה שהאשה טובלת וחברתה דחפה במים שיכולה לאחזה בידה בשער דחיפה אם הדיחה ידיה במים תחלה וא"ל להפריד ידיה ממנה ולא כמו שנוהגין נשי דידן שמפרידין ידיהם ממנה בשעת דחיפה עכ"ל ולפע"ד אין להורות קולא בדברים שנהגן איסור דהלא במשנה ופוסקים אינו אלא דבדיעבד שרי אבל לכתחלה מאן לימא לן ועוד דבכמה וכמה דברים מחמירים לענין נדה שנה מן הדין והפילו דיעבד כ"ש הכה ועוד שהרי מהר"ר ישרחל ברי"ן חולק ואוסר ככה אף בהדיחה ידיה ואף המשאת בנימין שחולק עליו י"ל דמודה לכתחלה מיהו בחשה שאינה יכולה לעמוד על רגליה פסק בתשובת משאת בנימין שם סימן פ"א דיש נטובלה ע"י שתאחזנה שתי כשים בזרועותיה וידיתו ידיהם תחילה במים עד שיהא טופח על מנח להטפיח אבל אין לה תקנה שישכיצוה על הסדין ויטבילוה דסדין מקבל

וסרמב"ן הוכחתי בסמוך דחפילו אם אוחזו בכח אין חולך כל שהדיח ידיו תחלה וסרשב"א כתב בפירוש דחע"פ שהלכה כת"ק מ"מ לא ידחות סרבה אלא יאחזט כדרך כל האדם ולא חיישינן שיאחז בכח והמרדכי נראה דס"ל ג"כ הכי שכרי פסק שאין להכיח כלי מלא בדלי שיש בו מים ולהטבילו בבור שלובדו של כלי עושה הלינה כמו שהעחקתי בסימן ק"כ סעיף ב' והיינו כדברי הרשב"א דהא כובדו של כלי דומה חידושי רע"ק

בקיאים מה הוא רמוי ואם טסופקת אם, פכלה נמבעת הרפויה ושמשה א"צ למכול שנית. ת' דבר משה (מכ"ח): ("ל"ך מקל"ג) (ל"חבם דחק. וביותר דאם ניפא רבעיא היכחה א"כ במכ"ד הא קכ"פ ליכא הזכתה להקל דהא באמת נמצא הציצה ואף למה רמסיק הש"ך הכא

אבר כשו אשו כי ופי נופנים משום שנשאר כשר בין השינים וכמיש בפוש"ל לציל מ" מ"ם ע"ש (ע"כ): [ב[] ואם לא כי". כהא רשפחת רכי תנ"ל מעמא דומצא עצם הלא"ה לא. שם: [ב[] ואינו דומה כי". ע"ל מי" קצ"ם מ"ח: [ב[]] אם לא כי". עמי" קצ"ם מי"ב: [ב[]]. אא"כ רמתה כי" ואם כו". כת"ק ועבה"ל וכ" בת"ה אבל הרפב"ן קצ"ם סי"ב: [□] אא"כ רפתה כי' ואם כי'. כת"ק ועבח"נ וכ' בת"ה אבל הרפב"ן. לכך תליא לקולא דמשמע דעב"ם בעיא בריקה לבית חפתרים אלא דמהני בדיקה שלאחר.
ב' הפבילה ולא תיישינן דגפל כעליותו דתלינן לקולא ויקשה נ"ב מההוא רפב"ז דהא התם
ב' הפבילה ולא תיישינן דגפל כעליותו דתלינן לקולא ויקשה נ"ב לא חייש לתלוה בנתעסקה אבל ס"ם לא היה בדיקה לבית הסתרים וצ"ע: (ס"ו ס"ק כ"ו) ד"ר ד"רב"ב" ורפב"ן הובחתי.
ליבא כלל בדיקת בית חסתרים רהא באסת מצאה חציצה אלא ריש לתלוה בנתעסקה אבל ס"ם לא היה בדיקה לבית הסתרים וצ"ע: (ס"ו ס"ר, לא יפלו סירו מש"ה לא בזרו שיחדק בכה:
ב'ענ"ד אינו סיבח די"ל דוחו סצוי שלא ירפה מחשש שלא יפלו מסנו אבל אינו פציי לחרקי הרבה דבדיבוק בינוני ג"ב לא יפלו סירו מש"ה לא בזרו שיחדק בכה:

אשר הושם שנעת של שעור חוך עומק הפרידור לגורך רסואה אם חוצן בעבילה וכתב דוה ודאי קרוי מקפיד שהיי הוא מחלבלף חמיד בימי נדחה זוריכה להשיכה בעת שתספוק בעהדה לנקוחה וכן בימי לידה ואולי מעכב גם הבריקה ממיד בשבעה נקיים וצריכה להשיכה וא"ב הוא דבר שמקפיד וחוצן אמנם אף שאמרו בה"ם זכיך להיות ראוי לביאת מים דוקא בביי השתרים אמרו כן אבל במקום הנקרא בלוע א"י. אפינו ראוי לביאת מים ולכן אם אשה ואת מים חוק אם אחרו ביותר של אותרם שהוא ביותר בלוע שם אפינו בעם ביותר כואר לא מקרי בלוע אותרם שהוא כ"כ בעומק עד שאין שהמש מגיע שם אפינו בעם בואר ביאה לא מקרי בלוע אינות של היותר של הואר שהוא ביותר של אותרם ביותר ביותר ביותר ביותר מודים ביותר בו ברבר בורבר בורבר בורבר ביותר ביותר ביותר ביותר בורבר בורב

ססבילה בשביל זה ובשבת ויו"ם המנקג בחוכלים בשר כק שחזהר לנקר ביותר התציקה בשבינ זה ובשבח זין ש התנהב בחובים בשל כץ שחזה ניקה ביתה אח"ב עכ"ל : (כת) עלתה. דהכא לא בעינן ביאה מים אלא כאוי לביאת מים לכך חלי׳ לקולא כדלקמן סכ"ו : (כמ) לקולא . כתב הש"ך דבעל הכוקח חולק ע"ז וססק דנריכה סבילה אחרת ויש להחמיר: (ל) רפתה . והב"ח פסק דאפי׳ ברפחם לא עלחה לה סבילה גזרה אפו לא רפחה אבל הפ"ז פוסק דהעיקר כדעת

באר הימב

נד סור כשם רשב"ח דמארם דמ"ק נמו מודה בהם אלא דאפילו במהדקת נמו שכי ח"ק בהדיחה אם ידיה ור"ש לא שרי אלא במרפה והלכה בח"ק: בית הילל

כתוב בשו"מ זיל צריך להסיר המכפח מפל ידו כשפח נפילה ידים וכחב שם במורשם בהג"ה ואפילו הוא רפוי וכו' ונהגו קצם להקל אם הוא רפוי אבל יש להחמיר כי אין אני בקיאין איזה מקרי רפרי עכיל ונרחה מה שכחב כי אין אנו בקיאין איזה מקרי רפוי הוא לשון ב"י בא"ח בטי קס"א הג"ל וז"ל וכמב עוד בהנהות חשר"י וצריך להסיר הסבעת משל ידו בשתת נט"י וכו' וכדתניה במושמחל דמהולות השירים והנותים והעלעות רפים אינה חוללין חונין פי' מהודקים הוללין וכתב הרח"ש בפרק החינוקת וכו' דמקפדת הים

בית לחם יהודה (ספיף כ"ו) תלינן לקילא . והרוקה מחמיר וגרוכה לסטול שנים וכ"כ השיך להחמי: וְס"וַ כתב דוָה דווקת דמליק לקולת דווקת בבים הסתרים

שח"ל לביחה מים משמע להרל. לכן נרחה לי לכתחילה לגיך להחמיר ובדישבד שרי ואם עברה לילה אחד א"ל לשכול שנית : ברכי יוסף

ועמ"ם כרב דבר משה ח"ה י"ד סימן כ"ו דחכלה מוח עלם אף לפי המנהג מוחרת לשבול

יד אפרים

מל הש"ך דגם ביום דיים שנ השקר דגם כיום זי יש להסרור דרא לא שיין חראר ומסחור וכסב שאשפ"כ לא לאלו לבו של המנחם ישקכ לחלוק של השיך אף שהרגיד בהשבה זו ומ"ח בשעה הרחק נראד להקל אף ביום ז' אבג כאופן שלא ישמידו המוסה מד כאופן שלא ישמידו המוסה מד סכוכבים ממש חבל להשמיד התופה ביום וניסמן מל שאין מייחדין אוחם עד הלילה לא מהני גזה עביע והייט לפי הבנחם שבמהריע מיקל אף שהגעילה מהיה בלילה כיון באין באין עד הלילה ומסרש שמה שאין באין הלילה ומסרש שמה שאין באין עד הלילה הוא מחמת שהחומה או דסברה דנסטיה קחמר דביום ז' דחשם כית משום בעילת זכה יש לחוש פפי מסום כמות של שלין מייחדין עד הלילה דוה כא מהני הק פיוח ח' שאין המשט רק מטוב פיוח ח' שאין המשט רק מטוב סרך בחה אבל ליום ז' לא מהכי

גליון מהרש"א

(ב"מ סער ב"ז)נתנה שערה בפיה אי קרצה שפתותיה. לפירוש א' בהר"ש בהא דקרצה שפתותי ימובא בכ"י צ"ל רהכא מיירי בהו' ראוי צ"ל רהכא מיירי לבא מים לפיה אלא רלא באו דאל"ב בל"ו לא עלתה מבילה משום פיה : (ס"ע שבינו בשנט בייף כיים כלא תאחוז בה הברתה כו'. עי' סימן ק"כ

עצי לבונה

אלא כמי שיש לו מלאכה גרועה שאם ישאר הטבעת בידו יטנפו מאותו ששק יסנפו מחותו עסק הכל מי שמלחכתו כקים חו שחיו לו שלפש שחין לו מלחכה שחין להוב להסירם אע"ב דמיהדקי טובא הן מישושה שאינו מקפיד ואם בן באבה שאין דרכה ללוש שאין דרכה ללוש ק ביושם מחין דישם כנכל מנוש משלי בשמח חוזן לפי משלי העבסה להיי השל מוצחו חוזן לפי שאין מקפידין אלא בשם לבעם חים אתן לפיל דישורים ומסיק המיות לפיל דישורים לא מוצחות מחיץ מודי השתי של המוצחים לא מוצחים של המוצחים לא מוצחים של המוצחים לא מוצחים של המוצחים לא מוצחים השתי של מוצחים המוצחים המ איג מידי משמע שחין לחלה מפציג מיד משמש שחין לחנק הלל שלו במחשם בחין לחנק במחשם במחשם וכדעבד יש להקל בזה ע"ש וככל הב"מ דחון חילוק בין במחלין להן לחנים הקמישות הלשום למול בהן הקמישות לעולם לפויין אין חולוין: לעולם לפויין אין חולוין: לעולם לפויין אין חולוין: לשיף ב"ה בשי"ע) ואינג דומה לבריקת חנוף. ע"

באר הגולת

בת"ה : נו ל' סרשב"א בת"ה

מורה חלא מפין ומקום מים: (°) מדברי ברשב"א בחים ובחשובה סי חחכ"א ובדברי

סראב"ד שהכיח שם והר"ן

הכיחו יותר כחריכות כסי

שבועות מפורש דלה התכ

אל ז בנסרים המיוחדים לכלים

חבל ולח בנסרים העומדין לבנין וכ"נ מדברי המחבר וכת"ם הרמכ"ם ברום מהף הי

מהלי כלים ושם בדין ז' נסרים

סבמרחן וכו' וחכמים במשנה

ספכ"ב דכלים וכ"כ בפ"ו דמקוחות דין ה' המנית טבלה וכו' ובפ"ט דין י' ומ"ם

וכו' וכפיט דין י' ומיש הרשב"ת והעתיקו הרב ביי

שלריך לעשות במקומן מדרגם של אבנים וכו' ה"ם בנסרים העומדים לבנין הרחבים די

אנא עלה טובה קמ"ל לכנות כנין קבוע שיתקיים זמן רב

יורה דעה קצח הלכות נדה י) ועיין לעיל כסי' ק"ך ס"כ" (') שק' רמ"א שם בהג"ה דווקא טומאס ואסור (כדלקמן סטיף ל"א) עכ"ד ע"ם: לז במים בו' . לאדם שאוחז הכלי בכח . ולפ"ז מה דפסק כאן בש"ע כהרשב"א דמהכי דוקא במי מקוה אבל לא במים חלושים כדלעיל סימן ק"כ ס"ב בהג"ה רפתה ואח"ב כחב דמהני אם הדיחה ידיה חחלה אפילו בלא רפחה שלחלח ידו כפי מקוה אכל לא וכ"מ במרדכי סוף ע"ח: לה שופה . ע"מ להטפיח . פרישה וב"ה נ"ל אע"ג דלא רפתה מ"מ לריך שלא תאחוז החברתה בה בכח דאל"כ וכן הוא ברשב"א: למו הרי זה שגוגה . דחיישינן שמא יוליאנה קודם לא מהני הדחה תחלה אלא דלא חיישינן לזה וכמ"ש בסמוך בדברי כמי' פלושים: נה תוספתה בפ"ה במסכת דרך ארן זוטא דמקוואות ופ"ז וכ"כ הרמב"ם שיטבול זה ונמלא טובל במקוה חסר בפ"ח דמקוחות דחיישינן שמח יוליחנה קודם שיטבול זה ונמצח טובל במקוה חסר יריה (כה) לז (מ) במים תחלה שרי שמשקה שהרי חסרו ממנו המים שטפחו בידו של זה . ב"י . אבל הריב"ש סימן שחסהן ממנו המים שנופחו על : (°) שעל יריה חבור למי המקוה (The miles) ידו של זה שהכניסה לכבוש כמ [כו] יה המוכל במקוח, שאין בו אלא מ׳ מאה ע הרחים בסוף נדה

לא תטבול כלל ואפשר דה"נ קאמר כלל כדלקמן ולמאי דכתבתי לקמן אתי שפיר ע"ם: מא ע"ג כלי תפול ממנה: מב ולא ע"ג נסרים .

> וכמ"ם והוכיח הגאון כ"מ מפאדואה בתשובה בסי' ל"א וכן דעת כל הגאונים האחרוני מון ממהר"מ יפה ז"ל: נח שם וכ"כ העור בשם הרחב"ד: נש ממימרת דרנת וכדמפרש

> > ברכי יוסף

ע"ב: (ש"ע סעיף ל"א) ולא ע"ג נטרים וכר. כרג הלכום האריך כרכה כדין זה וכתב עליו מר זהני הרב המסיד בעל הס"ל בהנהותיו כ"י וז"ל עי' ננית יוסף סימן ר"ח דף רל"ד ע"ח שכתנ בשם כרח"ש וו"ל והא דתנן פ"ו השידה והתיכה שכים אין מטכילין בהם אח"כ היו כשפופרת הנאר שאני התם שהים מקיפן וכר הכי כאים לדברי נגד החים נדכרי המחכר כשיחיו המים מקיפים הכלי טובלים בו וכ"ש בנ"ד שאין כאן כלי אלא היקף של לוחות מחברי הרשב"א חכנ קשה מדברי הרשב"א שהביא שם הרב נית יוסף דף לנ"ד ע"ב וז"ל ובאיום פלי אמרו בכני שאינו קבוע כיה קבוע בקרקע בין כך ובין כך איןטוכלים בו גזירה שמא יבא לעבול כמרחלאות שכלי שכ"ל ואפשר דהאי קבוע דקאמר היינו שאין המים מקיפי' אותו עכ"ל מז"ה. ועמ"ש האחקרונים

(שם) לא תעמור על גבי כלי עץ וכו'. חינוקת כת י"ב שנה שעכלה מדם כתוליה ולהיות יד אפרים

מנדפסו חחר זמן מז"ה זלה"ה:

ה זריך לאחר החוסה עד כלילה ולפי מ"ש אין מהרי"ל מיקל בטבילה כיום החופה כלל וא"כ י"ל דאם לא טכלה ביום שלפני החופה שוב לריכה לעבול בלילה בין שחהיה כתופה ביום או בלילה ולפי מנהג מדינות חלו שכלילה שלפני כמופה שעושין כעודה בבית הכלה שקורין תתן מא"ל

נליון מהרש"א

מיב: (מ"ע סעיף ל"ל) און מובלין בכלים לפיכך כו'. ע"ג כלי עץ שמקבלין ופשוםי כלי עץ לרמב"ם מ"מ מרובגן סקבלין פומאה מיהו מררס סקבלין מממא (רמב"ם מ"א

רל"ג כ' דהרמב"ם פי' דאפי' במקוה שיש בה יותר ממ' סחה הרי זה מגונה ומביחו ב"י לקמן סי' ר"ח דף רמ"ו ע"ב: מאם אין שם מים בו'. ג"ע דמשמע בשים שם טיט צריכה להגביה רגליה ויכולה לטבול שם וכסעיף ל"ג פסק בשיש שם טיט דבחין שם טיט חין לריכה להגביה רגליה אבל בשיש שם טיט לא תטבול ס"ק מ"ו דים חילוק בין טיט לטיט אפי׳רחב וקבוע בענין שאין לחוש שמא

יי לא עלתה לה מבילה אבל נותנת היא חבילי זמורות תחת רגליה מפני המימ יים וכן רא תעמוד על גבי כלי חרם ולא על גבי בקעת ותמכול ואף על פי שאין כלי חרם משמא מגבו ולא ראוי למדרם חשש חכמים הוא שמא תפחד שלא תפול ולא

ונמצא טובל במקום חסר שהרי חסרו ממנו המים שטפחו בידו של זה: (ד) מפני שחטים מקדימים. פירוש כשהכניסה רגליה לשם כבר קדמו המים ונגעו כרגליה קודם שהגיעו לריצפה ואותן המים מהוברין למקום כ"ב ב"י בשם הרא"ש משמע מטעם זה דדוקא במי מקוה שהם קדמו לרגליה אבל אם היו רגליה לחות כבר ממים חלושים לא דאל"כ היה לו לומר שכבר רגליה לחות כמ"ש הטור באמת לשון זה אלא ודאי דההכשר הוא כיון דמי מקוה עצמם הם הקדימו ההכשר ולפי מה שכתב כשם המרדכי לעיל בשיש כובד. בכלי הנטבל חוך כלי אחר לא מהגי מה שנחלכלך תחלה במים חלושים אתי שפיר הכא דכיון שעומדת על הרילפה הוה כובד ונתבטל החיבור שע"י משקה טופח ע"ב לריך שמי המקוה עצמה יעשו ההכשר וכמ"ש לעיל סימן ק"כ בשם המרדכי ולרמב"ם ורמב"ן דלעיל דאפילו באוחז בכה אינו חולץ כל שהדיח ידיו תחלה וממילא כ"ה כובד הכלי ג"ל דהכא שנתט הטטם מפני שהמים מקדימים לאו דוקא 'מי מקוה אלא ה"ה שאר מים וכ"כ ח"ה בפירוש כמו שהביא ב"י וז"ל ולפי שהמים מקדימים ולא עוד אלא שיש שם טופח על מנת להטפיח כו' ומש"ה לא כתב הטור רק כיון שמלוחלחות ולא נקט כיון שמי מקוה מקדימים לה דהוא כ"ל בזה כרמב"ם ורמב"ן שזכרנו : (לא) ולא ע"ג גברים בו' . בגמרא איתא אמר רבא אשה לא תעמד על גבי כלי חרס ותטבול סבר רב כהנא למימר טעמא מאי משום גזירת מראלאות פירוש שדרך מראלאות שלהם לישב על גבי אנטבאות של אדמה דדמי

מצומצמין אם אמר לחבירו כבוש ידך עלי

[כח] י אינה צריכה להגביה רגליה בשעת

מבילתה מ אם אין שם מימ אע"פ שדורסת

היה מים במקום שמובלת [לא] לא תעמוד

על הרצפה אין כאן חציצה (ל) מפני (גי) שהמים

לא (כמ) (יח) " אין מובלין בכלים (ל) לפיכך אם

מא על גבי (ז) כלי עץ שמקבלין פומאה מגבן

(°) מב ולא על גבי (יי) (יש') נסרים שראוים (°)

למדרסות ולא על שום כלי הראוי למדרם ותמבול

משום גזירת מרחצאות של כלים עברה ומבלה

מקרימים לרגליה:

במקוה (במ) לם הרי זה (כ) מגונה:

ביאוד ביאוד לחיפך דת"ק מחמיר כו'. ול"ג מכו"ש בפ"ר ריבמות (מ"ו ח") ארפו ליה כו' ובתוספתא השירים כו' כנ"ל ככ"ג אלא רר"ש מהמיר כו': [ב"ז] המיכל כו'. תוספתא הביאה הר"ש מהמירים כו' כנ"ל סכ"ג ואלא רר"ש מהמירים בכה"ג יוע ל פי' ר"א מעיף כ"ב ובכם' ר"א משיר בכ"א בכים מוכשים אבל בכים מרובים ה"ז משיבה: [ב"ה] א"צ כו'. כמ"ש במתני מפ"ז המכיל בו את הממה כו' ומספ"ח הנ"ל: [ב"מ] אין מובלין כו'. כמ"ש בפסחים י"ז ב' רש"א בכלים ממאין כו' ועתום' שם ר"ה א"א כו' וי"ל רגודו כו' ועור במקומות הרבה ומש"ז לפיכך כו': ולא כפירש"י בשבת ס"ה א' ד"ה ומפצי כו'

כתב כס' ממודי דניאל כתכ יד אבל אם קרלה שיניה לא הוי חצילה ש"כ : (ירד) אין שובלין בכלים. עי' כתשף אא"ז פנים מאירות ח"ב סי' מ"ב שנשאל אם מותר לחבר טסין של נחושת בקרקעות המקוח ובכהלים כדי שיחוקן מימיו והשיב לההיר לפי דהני טסין לא מקבלי טומאה קודם שנחתברו למקוח דה"ל כנולמי כלי מתכוח ש"ש באורך: (ירש) נפרים. טומחה קודם שמחברו למקוח דהיב ככוננהי כני ממכוח עם במוך , ציש) נשים ...
שיין באר היטב בשם מהר"ס מונבלין . וטס"ט שכתב דבמקום באין אבנים מצויין אספב למקן
בנסרים שאין כל אחת רחב כ"ב שיהא ראוי למדרם הרגל כ"א ע"י חיבור הרבה נסרים ואז
לא הוי ראוי למדרם קודם שחיברו למקוח כו' ע"ש טוד , (וע" במש" חתם סופר ס"ם
ר"א אודות שבקרקע המקוה הטשוי מבלין לבנים נחנו עליו נסרים עבים כדי שלא יווכו
ר"א אודות שבקרקע המקוה הטשוי משולכות אשה אל אתוחה ע"י ברולים ולוה המורה
המים בין הלבנים ויבלעו כו והנסרים משולכות אשה אל אתוחה ע"י ברולים ולוה המורה
לעשות בהם נקבים כשפופרת הנוד כדי ללאת דברי האמוד בש"ע ומהר"ם לובלין המים בין הנכנים וינענו כו הכפרים משוננות משה ה מתחומה ש" ביויים זהו העורנה מחוד בב"ע ומהר"ם והו העורנה מחוד בב"ע ומהר"ם והו העור כיו לאח דבכי האמוד בב"ע ומהר"ם לובניו הוא זיל כתב לו דאינו נכון ואם כא לחוש להומדת מהרמ"ל מה הועיל כעבותו נקבים וכו מפני זם אינה כאוים למדרם שהנקבים מעעילים לגעל מחורת כלי קיבול אבל לא לגעל מחודת מדרם ואדכה מגרע גרעי ביו בסהל שהרי מכיון שמונחים על לצפת אנכים הרי הנקבים עבוים לקבלה ה"ל כלי קיבול ממש (לע"ד אינו מוכן לפמ"ש הוא זיל עצמו בכ"ר ר"א ויובה קצה לקמן סי' ר"א סק"ה וע"ש בסחץ י"ח) ועוד הא כא (מיח שבמים שבכנסים לחוך הנקבים במבוחר בש"ע סי ר"א ס"ל. (ונם זה אינו מוכן קלתו עי" בעותלין ויפשלו המקום כולו מדינא ממילה במדיע ס" ר"א מ"ש שם כת"א מ"ש שם כת"א מ"ש שם במ"א מ"ש שם במ"א מ"ש שם במ"א מ"ש שם במ"א מו"ש שם במ"א מחוד אני מתה אם בלו להוש להומרת מהרמ"ל אין יקבעו בו ברלים כבי י"חייא האספר לישנו עוש" זין ויובל הלח מכני בהברול מעמיד לוחם כו" (גם ע"יו ויובל היל עלמו בס"ל ר"א ויובל קלת לקתן כ" ר"א ספק"ח) לכן כ"ל דודלי הרולה ברולים מעטם כיון שעשויים מתחלה נשם כנו וכלל ורמק ללא כמק"ח) לכן כ"ל דודלי הכולה מחוד לחומר היל עומח במים אורנה בם בנין אגל ערשי של מעוד לוחם בלקבים שלובה שלום לוחלה בלא חוד במיחה עמוקה והכבים מתהמדות ליד שם לעבול ולקח כמא חלק יד"ד ס" ק"ח תמקור שב"ח בעותלים למכול הום למבול הלחוד במשן המ"ח במשן המ"ח למחן המ"ח בם מתחלות לאיסור ללו המיר מבא"כ סספל דמפורש במבכה פובלת להתור לאחת שבשען המ"ח למפור למפור לוסף דשם יש כמה סכרות להחיר מבא"כ סספל דמפורש במבכר פ"ח דמקואות לאיסור למון

ויפל למה טושין כן והשיב לו בארוכה ועיקר בנינו דהנסרים שלנו במקוה אינם חשובים מיוחדים למדרם הואיל ואין עשויין לעמוד עליהם לעבול כי אדרבה בזה

יולאין מחורם כלי וחשובין כהקרם הבית ובהרע מאחר שנקבעו במכמורות כיון שלא היה מחחלה שם כלי עליהם ע"כ ועוד נראה למנוא היחר אפי' באינם הבועים את משמש אדם יכלים "א דיטקכלין פומאה מח"ת חדושי רשב"א ב"ב דף ס"ו ובטלים פ"ר סוף ה"א פכלים ושין פ" הרטב"ם פ"ה טשנה ה" רסקואות ופ"ש הרא"ש שם ושביהם הובאו בתור"ם שם ב

עצי לבונה

כם"ם דמוכית דאף כמיעום הנוף אם לא שיינה בו דמעכב דהא ביהם"ת הוה מיעוע הגוף ולא מקילין אלה משום דלה כפי ביחת מים ממש כה לה"ה לה חלים לפקל אף דמישום ומקפיד לה הוי חלה מד"ם הפילו הכי החמירו בו וה"ב מ"ש הס"ו ס"ק כ"א והפילו אין ידוע שהיה שם טים ב"ל ספיקה דרבק ובו' ונ"ע דהם מ"מ כיון דע"כ לא שיינה בהם דא"כ ביחה מרגשת שלא חתכם אותו וגם היחה יודעת אם יש להחמיר בלא"ה אף דהוי ספיקא דרכנן מכח דלא עיינה כהם: ועיין כש"ך כ"ק ל"ג כשם הרוקא אף ככית הסתרים אם נמלא דבר חולן אף שנתמסקה אח"ר כל היום דלא שלחם לא שכילה כמו בשאר הגוף ומסיק דנכון להחמיר ואט"ם שהוא ספיקא דרבנן דמלינו בנדה בכמס דבדים שההמידו אפילו בדיעבד כמו שהדמנ"ם ססק בכל פיקר שבש"ם לקולת באיפור דרבון וכלון לא דינה לכקל דפלקא נמי בניקר בובחים דף צ"ח שמסק בכל פיקר שבש"ם לקולת באיפור דרבון וכלון לא דינה לכקל דפלקא נמי בניקר בובחים דף צ"ח שמכר מברפי קפדון ע"ש משום דבטבילה בהמידו יותר והשיג על הש"י דכתב על המ"ח דכ"ל אם הוא טכח ומוכר במבטי בובחים דף צ"ח ובטבילת כדה אוליכן לחומרא ע"ש סק"ז בכן אוליכן לחומרא ע"ש סק"ז מוכח כדברי המ"א וכ"ש הימב"ם פ"ג ממקואות דבטבילה

הרשב"ח וכתב בדרישה מכחן שיש היתר גמור שבשעה שהאשה טובלת והברתה דוחפת אותה במים שיכולה לאחזה בידה בשעת הדחיפה אם סדיחה ידיה תחלה במים וא"ל להפריד ידי' ממנה ולא כמו שטרגין גשי דידן שמפרידין ידיהם מהם בשעת דחיפה וסכורים שחין שום לד היתר שיכולים לאחזה בידים עכ"ל ויפה כתב שהרי משנה שלמה שנינו האוחז באדם כו' ופסקו כן כל הפוסקים ולא חשו שמא תאחז הרבה בכח וכ"ש לפי' רמב"ם ורמב"ןשזכרנו דאפילו אם היא אוחות בכח לא מזיק כלום כל שהדיחה ידיה תחלה: (כה) במים תחלה . פירום אפילו במים תלושים שעכשיו שיתחברו למי מקוה יהיו גם הם כשרים דמשקה טופה הוא חבור ולא כמ"ם רמ"א בסי' ק"כ סעיף ב' דוקא במי מקום וכמו שהוכחתי שם שלא דק בזה : רי זה מגונה . דחייםימן (בם שמח יוציחנה קודם שיטבול זה

רהא משץ מקבל פומאה כמש"ש בפ"ם (פ"ד) וש"ם אלא בפר' תום' שם. ראב"ד תלל סל"ג ופל"ד אבל רש"י בגדה ט"ו א' ר"ה וספצי כ' שעוברית עליהן (וע"ל פוף ס"ק מ"ד): סיג ופניד אבל רש" בגדה ט"א רדה ומסציב כשעוברות עייהן (וע"ל פוף ס"ק מ"ד): [לא] לא תעמוד כו'. ממתגי פ"ח רמקיאות מתני' כ' ובלבר כו' ועד"ש שם לכך צ"ל משמט גוירה כו' וכתב הראב"ר דלחכי קאמר בנדה שם ע"ג כלו חרם כו' משום דלא מממא מגבו וגם אינו מסמא מררס כמ"ש בפ"ם רשבת (פ"ד) וכן סילתא אינו מסמא כלל אבל כלי עץ אפילו מגבו (אן דגר) דחזי למדרס איכא משום נוירת מרחצאות כמו מפסל רמתני' חג"ל וה"ח לנסרים וכיוצא רמתני' הג"ל א"א לאוקמי משום ביעתותא רתא בכלים

באר היטב

המחבר ש"ש: (לא) במים. כתב הש"ך דוקא במי מקוה אבל לא במים חלושין אבל הש"ז כתב דיכולה להדיח ידיה אפילו במים חלושין (שעכשיו שמחוברין למקוה יהיו גם הם כשרים דמשקה טופח הוא חיבור) ודלא כמ"ש הרמ"א בסי' ק"כ ס"ב וכתב עוד דמה שכתב המחבר דמהני רפתה ואח"כ כתב דמהני אם הדיתה ידיה אפי׳ בלה רפתה מ"מ לריך שלה תאחוז בה בכח דאל"כ לה מהני הדחם תחלה חלה דלח חיישינן לזה עכ"ל וכתב הדרישה דים היתר גמור שבשעה שהחשה פובלת וחברתה דוחפה במים שיכולה לאחזה בידיה בשעת דחיפה אם הדיחה ידיה במים תחלה וח"ל להפריד ידיה ממנה ולא כמו שנוהגין ישי דידן שמפרידין ידיבן ממנם בבעם דחיפה וכתב הש"ך שלפע"ד חין להורות קולה בדברים שנהגו חיסור דהלם במשנה ובפוסקים אינו אלא דבדיעבד שרי אבל לכחחלה מאן לימא לן מיסו בהשה שמינה יכולה לעמוד על רגליה פסק בחשו' מ"ב סי' פ"א דיש למבלה ע"י שחחחונה ב' נשים בזרועותיה וידיתו ידיהם תחלה בתים עד שיהת עופח ע"מ להעפית חבל אין לה חקנה שישכבוה על הסדין ויטבלוה דסדין מקבל פומחה ואסור (כדלקמן ספיף ל"ח) עכ"ל: (לב) מגוגה . דחיישינן שמח יוציחנה קודם שישכול זה ומתלח פובל במקוה חסר מה שהסרו המים שמפחה בידו של זה . ב"י: (לג) שהמים . כתב המ"ז דלרמב"ם ורמב"ן דם"ל לעיל דחפי באוחז בכח אינו חוגן כל שהדיח ידיו חחלה ה"כ אין חילוק בכתן אם הם מלוחלחות ממי מקוה או משאר מים חלושין ע"ם וכש"ך כחב דנ"ע דכחן משמע ביש שם טים לריכה להגביה רגליה ויכולה לפכול שם ובסל"ג פסק כשים שם שים לא תטבול כלל ולמאי שכתבתי לקמן דים חילוק בין סים למים אתי שפיר עכ"ל: (לד) כלי . אפילו רחב וקבוע בענין שאין לחוש שמח מפול ממנה . ש"ך: (לה) גםרים. כ' הפ"ז ויש להמוה פובח פל מנהג מדינתנו שעושים נסרים במקוה שתעמוד החשה הסובלת עליה ובלבוש החריך בחמיה זו מחד וכבר קדמוהו בחשובה מוהר"מ פדחוו"ה ששחל ממנו מוהר"ר דוד

החמירו יותר אפי' בנחעסקה באותו המין אחד סבילה ואפי' ליכא אלא מיעועא ואפ"ה החמירו דלא עלחה לם התמירו יותר אסי' בנחטסקה באותו המין אחר תכילה ואסי' ליכא אלא מישועא ואפ"ה החמירו דלא עלחם לפ טפילה מוכח דאין לדמות טבילה לבאר ספיקא דדכנן ע"ב דמאריך עוד כום וביח לחם יהודה כ' בוה דלכהאלה יש להחמיר אפילו בנות הספרים ודדיע כבין ואם עברה לילה אחד אין אריכה לעבול שנית: (שה"ע ספיף יש להחמיר אפילו בנות הספרים ודדיענד שני ואם עברה לילה אחד אין אריכה לעבול שנית: (שה"ע ספיף בכ"ם) הדרי זו חבונה. עש"ך ב"ץ ל"ע אלב הריל"ע כחל מכ מכלומה וקדבים יהיו כבורים דלא בעי מוונה ע"ב הטעם מפני שניאר כמשאל למון ארן מונה א"כ בייד דין זה אף לדיון: (שה"ע טפיף א") אם אין שם מיש. עש"ר במקור דו"א במיש מידי כאן בנות שאינו חולן כלח וא"ב מיש משמד כזה וכן בספר דרישת ארי הקשה כן ודיע: ועש"ו כוף לכו וא"כ נמי א"ל להגביה דגליה כלל ומלאסי בש"ע שעמד כזה וכן בספר דרישת ארי הקשה כן ודיע: ועש"ו כוף ע"כ במה המרכי הילא שו בוכד כללי מלא מכר מה שמלכלך במים תלובים וכן' ע"כ לרין שמי המקוף עצמה ישו בהכשר וכן' וכן הספים הסד"מ וי"ל לאף המ"ל בסים מלובים וכן' וכן הספים הסד"מ וי"ל לאף המ"ל בסים וכן "כן הספים הסד"מ וי"ל לאף המ"ל בסים מכרוב וכן' וכן הספים המדה וי"ל לאף המ"ל לכם ואין אנו בקיאין בוח כחם"ל: ותו די"ל דאף גזרה דמרהלאות אינו

אלא לכתחלה וכמש"ל סימן ר"א ס"ק

ל"ז לדעת הרא"ם וטור ואפילו

להפוסקים דסברי דאפי' בדיעבד

דף ס"ו: מ משונת מרשכ"ת סיי מתכ"ת ושם חיתה בירד כו דרך שליכום סולם של פן

הגהות המ"ז

(בש"ו מ"ק ל"א) והראו לא מממאים מדדם. וכני חיקת גם בכש"י בפרק נמה חשם דף ס"ו מוף פ"א וו"ל וח"ל משום דפשות כוח יכח מכוני מתדרם דלה הוזכרה שהרת בשופי כלי שך אלה למומאת מגע והכל וכו' עכיל :

נקודות הכסף

(במ"ז ס"ק ל"א) החריך לחמום פל מהר"מ פדוחה ולח קשם מידי דחפ"ג דחפי פשוט כלי ען אסור היינו כשראוי למדום קודם קביעתו במקום ומ"ש דמ"מ כרואה יטעם י"ל דכיון דאין שם כלי עליו מתחלה לא יסעם ומם שהקשה מלנור

חידושי הגרשוני

(מימן קצ"ח במ"ז מ"ק ל"א) והיותר תמיה דכתב עליו שם כלי היה תחילה תכשל מכח שחמים צפים עליו וחוה כבנין צפים עליי הייי בכנין רדכר פשום ראפילו בכנין נסור אין בנין מכפל כלי וכו' . כמחילה מככודו לח

כית הילל

להסירו בשעת לישה וכיון שהיא מקסדת כשום פעם אנ"פ שאינה מקסדת בשעת סבילה חיינה עביל ונכחה דאפילו סבטות רפויים לריך יהופכו תכשות ומיים לכך לכסיר בשת נשילה אי משום דלה בקיאון בשיעור כפיון זה ואי משום דלה ליתו להתיר אף במהודקת שכ"ל ב"י וא"כ קשם אם בנס"י שכוא רק מדרבנן משום פרך מרומה הממירו אף ברפוי א"כ כ"ב בשבילה שהיא דאוריימא וא"כ וח כתכו סתם רפוי מותכ ולכן כ"ל שיש להחמיר חסילו בדיעבד חס עכלה לח עלתה לה פבילה וצריכה פבילה אחרת אפילו אם כפבשת כוח רפוים הסכיל׳ זו במכסת רפויה חינה לריכה פבילה אחרת וכמו שכתבו האחרונים ז"ל בס"ך נסג"ס וחחר שכנר נסגו ליסול הנסרנים חפי' אם נפורן אחת נשאר בידה וסבלה צריכה קבילם תחונה. וכתבו פיז דווקת חם ככר שתשם חבל חם שמשם ככר מרכם קבילם חתרת ברוכה קבילה התרת סכילה אחרת וכן נוהגין פכ"ל וכחבו פ"ן דווקא אם לא לינה וריכה מכינה נחות כדי שלא להוציא למו של בדי שלא להוציא ראי בני בעילתה ע"ם ומכ"ם כחן גבי לידון דידן גבי סבמת רפוים אם שמשם כבר שמינה לריכה סכילה אחרת ואף שכעל שין גבי לפורן אסילו שמשה אכל מסר"ם מלובלין וגעל מורי זהב הקילו בזה אבל במבעת זהב הקינו בוט ותנ רטויהליע מודו כאשר כמבחי ופשוט הוא וקיל : (סעיף ליא בשו"ע) אם פבלה ע"ג בשרק) אם שבתה הם השליבות אפילו אם המ מחוברים כו' לא עלתה לה מרולה יכו' . עכל . חכל אנן לא קיצ ככי אלא אסילו מוכלים של גבי אם המים רבים לכחחלה כשליבות אם במקומה.וכ"כ כל המחרונים:

בית לחם יהודה

(ש"ע סעיף ל"א) ולפי זה מקוה בו' קאי אדלעיל ולא פ"ג נסרים . שיך . בכאן כאריכו כל כפוסקים והחחרונים פסקו דלח כשי"ע

ברכי יוסף

המקום שמוק לקחו כסא של ד' רגלים והניתו במקום כדי שחעמוד הנערם פ"ג הכסא וחטבול . יש לגטור בנשים שלא מכלה כדיעבד יש להקל שלא סומרך להסבילה פעם אחרת מורט הרב מהר"א יצמקי זלה"ם בשו"ת זרע אברהם י"ד : סימן כ' ע״ם

יד אפרים

ומביאין כחתן ג"כ לשם שם כנחורים לאחר כספתים מטעודה מייחדין סחתן והכלם בחדר מיוחד מ"מ נכאס דשפיר מובלת ביום דלה שייך כום מרך כמה דחש"ם שמייחדין חותם מ"מ ידוע שהיחוד חינו

ע"ל ס"ק מ"ה: כנג עברה ומבלה ע"ג אלו כו' . והכ"ח חלק על זה דאין נראה להקל כיון דלפרש"י וחוספות לא עלחה לה מבילה אפילו בכ"ה מגזרה דמרהצאות כו' ודבריו תמוהין לי דרש"י וחוס' לא כתבו כן אלא כדס"ד דרב כהנא אבל למסקנא משמע בש"ם דליכא גזירם דמרחלאות בכ"ח וכמ"ש כל הפוסקים

תמבול כראוי מג עברה ומבלה על גבי אלו עלתה לה (ני) מבילה מד ולפי זה י מקוה מה שיש בו (לב) שליבוח (פי' מדונות) של עץ אם מבלה על גבי אם הם מחוברים לכותלי המקוה) (מ) השליבות [לב] (אפילו

שייכא גזרה דמרמלאות היינו בכלי שמקבל טומאה אבל בכלי חרש י"ל דאפילו בש"ד דש"ש לא הוי מיתסר אלא לכתחלה ודו"ק: מד ולפי זה בו'. אלעיל ולא ע"ג נסרים כו' קאי: מה שיש בו שליבות כו' . בעט"ז האריך מאד והחרעם על המקואות שבמדינות אלו שעושין נסרים למטה ומדרגות לעמוד עליהן בשעת טבילה ע"ש וכבר מחו ליה מחה טוכלי בטוכלי במעדני מלך דף מהר"מ פאדוא"ה בתשו' סי' ל"א והעלה טעם ההיתר משום דפשוטי כלי

שי"ז ט"ח והגהת דרישה והב"ח ובעל מגדול דוד וכבר האריך בזה עץ להרבה פוסקים אינו מקבל טומאה אפילו מדרבנן ואפילו הרשב"א

לכלי חרם ואתי למימר עולה בהם הא על גבי סילחא שפיר דמי כלומר על גבי בקעת עבה א"ל רב חנן מנהרדעא התם טעמא משום דבעיתא שלא תפול ולא טבלה שפיר סילתא נמי בטיחא וכתב ב"י בשם הראב"ד דאף לפי המסקנה נשאר קיים הטעם דגזירת מרחלאות מכח המשנה

דאיתא לא יטביל על הספסל ושם א"א לומר הטעם משום ביטתותא דהא בכלים מיירי התם ע"כ כתב דההיא משנה אסרה ג"כ משום גזירת מרחלאות והיינו כל מידי דיש עליה שם כלי אפילו פשומי כלי עץ אסור

לטבול על גבו כיון דבר קיבולי טומאה הוא רק על גבי כלי חרם דאיןשם קבלת טומאה כלל כיון שאין מטמא רק מאוירא וכן סילתא שהיא בקעת עז היה לנו להחיר בא רבא ואמר גם באלה לא תטבול משום ביעתותא ונ"מ בין גזירת מרחלאות לביעתוחא דכל שאסור מטטס גזירת מרחך אסור אפי' דיעבד שהרוא' יטעה לומר שיש היחר לטבול במרחן משא"כ לטעם ביטחוחא הכל יודעים שלריכה לטבול שפיר אלא שיש לחוש לשוגג שמא תפחד ולא תטבול שפיר בזה לא אסרו דיעבד כן נ"ל טעם נפקוחא זה וע"כ כתב הראב"ד כמו שהעתיק כאן בש"ע דבכל מידי שמקבל טומאה אין לטבול בו ונקט נסרים הראויין למדרם כי טומאת מדרם

אינה שייכא אלא בחשב עליה שחהיה למדרס ולפעמים לריך אפילו למעשה כדאיתא ברמב"ם פרק כ"ה דהלכות כלים וכחב שם נסרים של בית המרחן ששגמן אינם מקבלין טומאה שאינן טשויין לישיבה כו' א"כ כ"ש סתם נסרים שמוכרין לבנין *) ידאי לא מטמאים מדרם אלא דס"ל להראב"ד כיון שראויין לטומאת מדרס אם היו מיוחדין לכך לעשות מהם ספסל או כיוצא בו יש לחוש להרואה שיטעה ויאמר בכל נסרים הדין כך אט"פ שיחדום כבר לישיבה ויש בהם טומאת מדרם ומכח זה יטבול במרחצאות זהו כוונת הראב"ד שכתב נסרים הראויין למדרם וכן כ' הריטב"א ובית יוסף מביאו'. ולפי זם יש לתמום טובא על מנהג מדיטחיט שעושים נסרים במקום שתעמוד האשם סטובלת עלים. ובלבוש האריך בחמים זו מאוד וכבר קדמוהו רבנן דהיינו בתשובת מוהר"ר מאיר מפדווא"ה סימן ל"א ששאל ממנו מוהר"ר דוד ויט"ל על מה עושין כן והשיב לו בארוכה ועיקר בניינו דהנסרים שלנו במקוה אינם חשובים מיוחדים למדרם הואיל והן עשוין לשמוד עליהם לעבול כי אדרבה בזה יוצאין מתורת כלי וחשובין כתקרת הבית ובפרט מאחר שנקבטו במסמרות כיון שלא היה תחלה שם כלי טליהם : ועוד נראה כיון שהנסרים אלו נתונים על קורות ומים לפים עליהם הוי כבנין וא"ב אפילו היה כבר כלים מדאורייתא אפילו הכי בעלים עתה כו' *) ודבריו תמוהים מאד דבגמרא לא אמרים דבעל גזירת מרחלאות אלא בסילתא שהיא בקעת עץ ולא בעץ אפילו פשוטי כלי עץ וזו היא עיקר דיוקו של הראב"ד שלמד מזה לכל דבר שראוי לקבלת טומאה ותו דמה זכות למד בזה שלא היה טליו שם כלי תחלה מכל מקום הרואה יטעה וכמה שכתוב לעיל דמש"ה כתב הראב"ד הראויה למדרם *) והיותר תמוה דכתב אפילו היה עליו שם כלי תחלה נתבטל מכח שהמים צפים עליו והוי כבנין דדבר פשוט דאפילו בבנין גמור אין בנין מבטל כלי כדאיתא בלינור שחקקו ולבסוף קבעו דפושל המקום והוא עצמו כתב כן לעיל מיניה בההיא חשוב' ואיך שכתו בכדי דבור . ועוד למד זכות דאנן ס"ל כאותן הסוברים דפשוטי כלי עד אין מקבלין טומאת מדרם זהו טעם נכון כמו שיתבאר אבל לא כשיטת הראב"ד דהוא כתב בפירוש אפי' בפשוטי כלי עץ ודייק לה מדנקט הילחא דוקא ובאמת אין להחלוט על ר"מ בחשו' ההיא כי הוא לא ראה דברי הראב"ד והרשב"א האלו כמ"ש שם הוא בעלמו . ומו"ח ז"ל כתב שכל דברי מהר"מ פדוא"ה הללו הם אמת ומהתימא עליו שכתב הוא שעיקר ההיתר במה שנקבעו הנסרים במסמרות אבל אם לא נקבעו אסור והא מהר"מ כתב בפירוש להחיר אפילו באינם קבועים שכתב שהמים עושים אותן קבועים גם מהר"י כ"ץ מקראקא עסק בהיחר זה מטעם דהוי כלי העשוי לנחת פירוש שלא להשתמש בו רק יהא מונח ואינו מקבל עומאה וה"ל הווין הכך נסרים ולדידיה ג"ל יש היתר אפילו אם אין קבועים במסמרות ועליו יש יותר להפליא דודאי קבלת עומאת מגע אין בכלי העשוי לנחת אבל פומאת מדרם יש בהם כמו שהבאתי בשם הרמב"ם בנסרים של בית המרחץ דאי היו מיוחדים לישיבה ודאי מטמאים מדרם. כלל הדברים לא שקטה דעתי בשום היתר לנסרים שבמקום לפי דעת הראב"ד והרשב"א דלעיל ויפה חמה בעל הלבוש לפי פ"ז אלא דנ"ל מלד אחר שביחר ברור יש לנו דהיינו ששאר פוסקים לא ס"ל כבראב"ד בזה אלא ס"ל דבגמרא דלעיל דאמרו משום גזירת מרחצאות לרבא אין איסור כלל מחמת קבלת טומאה אלא האיסור משום טטמים אחרים מה דלא שייך בנסרים אלו וזה מוכח מדברי רביט שמשון שהביא ב"י סי' זה דהוקשה לו מתני' דמעין שהעבירו ע"ג השוקת פירוש כלי של אבן שקבע שם דפסל למה יגרע מכלי הנטבל בתוך כלי במקוה אם יש בחיצון פה כשפופרת הנוד וניחא ליה דיש חילוק בין כלים חלושים דכשר לטבול בהם כשמחוברים למקום ובין כלים הקבועים שהמעין עברר עליהם דלמא אחי בהו לידי תקלה דפעמים שקובעים אותם במקום מולא המים ואין שם כשפופרת הטד ונמלאו כל המים העוברים טליהם פסולים ויחכן דהייט נמי טעמא דמחניחין דלא יטבול ע"ג ספסל והייטו נמי טעמא דגזרת מרהצאות דלטיל מיירי בחרם הקבוע לעמוד שם מפני הטיט ואסרוהו מטעמא דפרישית ע"כ דבריו בקילור והרא"ש כתב על דברי הר"ש דל"ק מידי דהא דמטבילן אפי' בכלי עלמו ל"ד דהתם הכלי הפנימי עלמו הוא נעבל תוך המקוה כיון דפי החילון כשפופרת אבל כלי המחובר למעין אין להטבילו בחוכו דלמא אתי להטביל בכלי של מ' סחם בלח חבור ש"כ ולריך להבין דעת הרח"ש בחילוק זה ונרחה שדעתו דבכלי חוך כלי שנטבל הכל במקוה אין שייך לגזור שמח יטבול בכלי בלא חבור, כיון שטובל אלו שני הכלים חוך מי מקום כשירה ולא נמשך טעות מזה משא"כ במעיין שנמשך על השוקת שהשוקת המים נמשכים דרך עליו חמיד ולפעמים נפסק החבור של מעין או מקוה ממנו ויטעה הטועה לעבול בו גם בעח ההיא וכ' ב"י שהרא"ש חולק על הר"ש דלהרא"ש אפי' בחלושים לא יטבול ומ"מ הביא הרא"ש בחשוב' דסילון המחובר בקרקעית המקום פי' הר"ש דהגזירה משום דלפעמים יסיו במקום מולא המעין כו" וכחב דבסילון אין שייך גזירה זו ועוד דסחם סילון העשוי למים אין בו לבזבזין והוה פשוטי כלי עץ דלא מקבלי טומא" ואינם פושלים בשאיבה כמון שמביא ב"י בסמוך ונראה באור דבריו חדא דבסילון אין שייך נזירה שמא יטשם במקום מולא המעין ולא היה בו כשפופרת הגוד דהא כל סילון יש בן כשפופרת הנוד ועוד דלא גזרינן שמא יעשנו במקום המעין אלא בכלי גמור דעהרתו חלוי בנקב כבפופרם משח"ב בפשוטי כלי ען שחין מקבל טומאה ש"ב אין חשב שיפסול אם יעשנו במקום מוצא המים והנה הגך נסרים שבמקוה שלנו ברור הוא שאינס גרועים כלל מהך סילון וכי היכי דבסילון ליחא לגזרה של הר"ש כמו שאמרנו ה"נ בהגך נסרים וכן לטעם הרא"ש שאכר חפי' בחלושין שמח יטביל בהם בלח חבור זה חינו שייך חלח בשוקח שחפשר לטבול בו בלח חבור למעיין שחפשר שנשחר בו מים משח"ב בנסרים ופילון דחם אין שם חבור למעין אין שם יועין כנלע"ד ברור וכ"ם למ"ם ב"י במסקנתו על מ"ש העור וא"א הרא"ם לא חילק דכוונתו להרא"ש לא אכפת לן בקבלת טומאה אלא משום פחד לחוד פשיטא שאין חשש בנסרים וכל זה שכתבתי בהיתר הנסרים שייך ג"ב לשליבות של טץ במקוה שיש בכל מדינותיט דוכרון אחד עולה לכאן ולכאן. ומצאחי כחוב למחר"ל מסראג לשון זה דמדריגות של טץ מותרים דכיון דהטטם משום גזירה שמא יסמוך הספסל למקום המעין והמדריגות אין עשוין למעברות המים ע"ב היינו כמו שכתבתי . וע"ב לפי המנהג ודאי לא קי"ל בהך סעיף כש"ע שפסק כהראב"ד דתלה הכל בקבלת טומאה וכלל בו גם פשוטי כלי עץ וכל הראוי למדרם אלא כרביט שמשון והרא"ש דלדידהו היתר גמור בהכך נסרים והוויין ממש כסילון המתובר בקרקע המקוה ומאן דפוסל בנסרים יפסול ג"ב בסילון דהא גם הוא פשוטי כלי עץ ובאמח שניהם כשרים בלי ספק ואף, אם הנסרים מונחים בלי קביעות מסמרות הכל מותר כפסק מהר"מ מפאדוו"ה ומהר"י כ"ן אך לא מטעמייהו אלא כדאמרן: (לב) שליבות של עץ כו׳ . לפי מה שנתבחר לא קי"ל כן אלא גם הם מותרים אני"פ שנשה כבר השליבה וקבעה אח"כ במקום דדין אחד יש להם עם הנסרים דלעיל אך שבזם ראיתי הרבה נכשלים שאין עושין אותם רחבים ד' ויש לחוש לפחד שמא תפול ואסור לכתחלה ע"ב כל הגר"א כיאור

משתעי ועלב צ"ל משום מרחצאות ונ"מ גם בארם דאלו משום בישותא רוקא לכתחלה אבל משום מרחצאות אפילו בריעבר לא מתני וכ"ד הרשב"א וחר"ן אבל דעת הרא"ש והרמב"ם

במסמורום וכו' פ"ם שמחרוך בזה וסיים וכל זה שכתבחי בהיתר היסרים שייך ג"כ לשליבום של פז במקור שיש בכל מדינחים דוכרון א' עולה לכתן ולכתן עכ"ל וכ' מוהר"מ מלובלין בחשו" דודתי חין לשנוח המנהג שלה להוציה לעו על הרחשונים ואעפ"כ בכל זמן שמזדמן לידי שמחקנים או בונין מקוה חדשה אני מנוה חמיד להקנה בדברים שמינם רמוים למדרם כדי שחהת כשרה אליבא דכ"ע עכ"ל :

דמנכא דמרחצאות ליתא כלל למסקנא ומתני' תצ"ל דוקא באחורי כלים דנזרינן אפו תוכו ועברא"ש פוף פ"מ וכלכר שלא כו' ו"מ כו': [לב] ואפילו הם מחובדין כו'. דלא

(לו) מבילה . וכב"ת כ' דחין נרחה להקל כיון דלרש"י וחום' לא עלקה לה פבילה כו' וכ' הש"ך דדבריו הם תמוסין ודברי המחבר עיקר: (מ) השליבות. כתב

המ"ז לפי מה שנחבחר לא קי"ל כן אלא גם הם מוחרים אע"ב שעשה כבר השליבה וקבעה אח"כ במקוה אך שבזה ראימי הרבה נכשלים שאין עושין אוחן רחבים ד' וים לחום לפחד שמח הפול וחסור לכחחלה ע"כ כל מורה ישים לבו על זה:

בהרהעים

וכו' : פא שם נחשו' הרשב"ח יסיים שם שחכלים חינם ייצחי'

מתורת כלים מחמת שהבועים מחתר שמעשי קודם קביעות וכו': מב טיר כשם חשובת

אכיו הרא"ש כלל כ"א דין ג' אביו הרא"ש כלל כ"א דין ג' שנ ממימרא דשמואל בר ר

334

חציצה . הטור כתב ע"ו ולח נהירח

וטעמו משום הקושיה שהקשה הרח"ש

שהביא ב"י דמאי שנא ממתניתין

דהמטביל המטה במים אט"פ שרגליה

שוקעות בעיט עהורה מפני שהמים

מקדימין וסביא ב"י בשם כר"ן תירוץ

אחר דשחני רגלי אדם שיש יותר חשש

בין חנכעותיו דנדבק שם: (לה) תתן

עליו זמורות. וכ"כ לדידן בנסרים

כמו שכתבתי בסמוך: (לון) בשאורגת

בעומדין . כן הוא בגמרא אבל הטור

כתב כמוסקת זיתים ותמה ב"י למה

שינה מלשון הגמ' דמוסק זיתים אמר

בגמרא אלל איש ותירץ מה שתירן וכ"ל

דהטור נסתפק לו כיון דאיתא אלל

נגעים כאורגת ביד ימונה כמו שהביא

ב"י אם דוקא לימין בעיכן שיעור

ולשמחל לא כלום או אורחא דמילתא

נקט ע"כ נקע שיעורא דפסיקא ליה

נבי חים וה"נ בחשם: (לון) וא"צ

להרחיק כו' . בב"י הקש'ה הא כבר

לתן שיעור אחר דהיינו כעורכת כו'

וכ"ל דהעור נגרר אחר לשון הגמרא

שאמר ר"ל לא תטבול אלא דרך גדילחה

פירוש הילוכה כדתנן החיש נרחה

כעודר ומוסק זיתים כו'והיינו דלענין

נגעים אמרינן שיעור הסוא לענין

ראיית כהן ה"כ לענין טבילה אלא דלאו

כל אדם בקי בהגך שיעורים היאך הם

כתן שיעור שישער כל חדם בעלמו

היחך מרוחקים חיבריו קלת כדרך

סילוכו וחידי וחידי חדשיעורת וכן

נמי דעת הטור שאחר שכתב השיעור

המכר בגמרא אמר שכיון שאין כל

חדם יוכל לשער כזה יעעה לומר

מורה ישים לבו על זה: (לג) בקרקעית המבילה . שמשם זוחלין המים לחוץ. וטטם היתר בוה לפי שחין שם פחד לפי שקבוע היח בקרקע וג"כ חיון שם כלי עליה לפסול בשחיבה דחין לו לבזבו וחינו מקבל מים על כן לא הוה רק פשוטי כלי עץ וכמו שכתבתי בסמוך: (לד) משום

(והמחבר) לא מיירי אלא כשהיה סולם זה בשליבות קודם שקבעוה במקום לסים עלים שם כלי מתחלה ואח"ב קבעוה במקוה אבל אם מתחלה עשו במקוה נסרים או מדרגות לעמוד עליהן בשעת עבילה אין שם כלי עליהם אלא שם בנין נקרא עליה' ומוחר לעבול עליהן וכן

כתב הב"ח והמ"ד ע"ש שהארילו בזה (אכן מה שהשיג המ"ד שם עליו וז"ל דלא אסר הרשב"א באותן שליבות אלא בשליבות דוקא שיש לחום שמח תפול מהן כו' שגגה ילאה מלפניו וק"ל) גם בתשובת שַארית יוסף סי' ס' כתב דהרשב"א (והמחבר) מיירי בנסרים ושליבות המשויים למדרם אבל כשלא נעשו רק לעמוד עליהם במים ולטבול אינם ראוי' לטמא מדרם ולכן מוחר לעמוד שם בשעת עבילה ע"כ וכן כ"ל מוכרח דעת המחבר מינים וכיה שכתב בסעיף שאח"ז אם אין להם לבזבזין מותר לשמוד עליו ומה בכך שאין להם לבזבזין הלא הרא"ש בתשו' לא כתב אלא כיון דאין להם לכזכזין והוי פשוטי כלי עץ דלח מקבלי טומח' מות' ומכיחו ב"י וחב חיתח חם כן גם כן בסילוטת חש"ג שאין להם לבזבזין ליתסר (ומה שכ' העט"ז גבי לבזבזין אינו נראה וק"ל) אלא ודאי כדאמרן ולאה מותר בסילונות לפי שלא היה עליהם שם כלי מתחלה שהרי אינו ראוי למדרס רק פשוטי כלי עץ לצורך המקוה וכן כ' בב"ה וז"ל ונראה דאפי' להראב"ד והרשב"א דפסלי בפשוטי כלי עץ שקבע בקרקע התם בנסרים וכיולא בהן שראויים למדרם אבל סילונות איכן ראויים למדרם שרי עכ"ל ולפ"ז מה שכתב המחבר כאן לא עלתה להן טביל' דפשועי כלי' הם קודם שנקבעו במקוה ודוק (ועיין בס"ק שחח"ו יש עוד לד היתר ודוק) ומהר"מ מלובלין בתשו' סי' נ"ז כ' דודחי חין לשנות

המנהג שלא להוליא לעז על הראשונים ואעפ"כ בכל זמן שמזדמן לידי שמתקנים איזה מקוה או בונים חדשה אני מלוה תמיד לחקנה בדברים שאינם ראויים למדרס כדי שתהא כשרה אליבא דכ"ע עכ"ל וט"ש וט"ל סי' ר"ח סי"ב: בזר אם אין לו לבזבז בו'. הטור לח הזכיר תנחי זה והיינן משום דסבירא ליה דהרא"ש בתשובה שם התיר מתרי עעמי חדא דל"ד למעיין שהעביר ע"ג ספסל דהמם מיירי שהעביר המעיין למקוה ע"ג הספסל ופירש ר"ש שגזרו בכלים הקבועים כו' עד והך בזרה לא שייכא הכא ועוד דסחם סילונות אין להם לבזבזין כו' עכ"ל וס"ל לעור דשנייא קמא עיקר כדמשמע פשע לשונו ושנייא בתרא לא כתבו אלא לרווחא דמילתא ולכך אפי' יש להן לבזבזין שרי מיהו הייני

דוקא לשיעת ר"ש והרא"ש אבל הראב"ד והרשב"א והר"ן שאסרו אפילו בכלים תלושים שנתנום למקום א"כ לא שרי הכא מטעמא קמא ולזכ החיר המחבר מטעם שאין לו לבזבזין ודו"ק: בזד י"א. ואע"ג דלעיל סי"ד פסק דחינו חולץ אלא טיט היון ויולרים ודרכים ושאר כל הטיט כשהוא לח אינו חולץ שהרי הוא נמחה במים י"ל דהכא נמי מיירי במקוה שים טיע עבה כמו טיע היון וכ"כ ב"י לדעת רש"י ע"ם (ועד"ר סל"ד) ואפשר ע"ז סמכו עכשיו ועובלין במקוה שיש טיע משום דסתם טיע *) אינו כמו טיע קיון וכמ"ב ב"י בשם הר"ן וגם רוב הפוסקים מתירים לעבול בנמל דסיינו במקום טיע לדחיתה בטור ופוסקים: מה אלא שוחה בו". דבכל אין שיערו חז"ל כשעושה כן יכולים המים לבא בכל מקומות גופה הגלויים הלריכים לביאת מים ושאר מקומות נהראו בית הסתרים שאין לריכין לביאת מים אלא בעינן שיהו ראויים לביאת מים: בומי עלתה לה מבילה בו' . ל"ע בזה וכן הא דעצמה עיניה ביותר לקמן סל"ט דו"א דעלתה לה טבילה אינו אלא למאן דגרים בש"ס ולית הלכתא ככל הני שמטתתא כו' אבל המחבר ע"כ לא ס"ל הכי שהרי פסק לעיל

מבפלי ליה הבנין כמ'ש כב"ב מ'ה ב' ת'ר צינור כו': [לנ] רפשופו כ"ע הם , יר"ל רחוי למדרמה כנ"ל משא"ב, באבנים יכ"ח אבל בלא"ה אל"נ ראמר"נן שם מ"ו א' רמממש מררגנן כבר מ'' בתים' שם כה"ה ישאני כו' וכמ"ק רטכה[(ה' א') יש"ם ויקא ממשמש אדם ימשמשי אדם לאפוקי מילם וכמ"ש בת"כ הביאו תום' שם ישם: [לנ"] וההיה המדרגה כו' . שתים' דעירובין צ"ה ב' ר"ה אי כו': [לה'] טילון כו' . אפילי להראב"ד ראינו חזי למדרם . בר"ה: [לנ"] התן עליי ימיריה . כג"ל מ"א : [לז] "א כו' . רש"י אבל המיסקים חולקים כנ"ל מ"ד ראינו חיצץ יב"י הי' דכאן במים עבה כמי מים

פתחי תשובה

נסמון על סברא חיזונה להתיר ע"ש: (ב) שלא עלחה. עבה"ט מ"ש ואפשר כו' ומ"מ לריכה להגביה רגליה כשפת עבילה בדמשע גש"ך סק"מ נסופו . דגמ"ר . וכ"ה בספרו סשובות נו"ב הניונא ס"ם קל"ו וכתב שם דמה"ע אם יש מקוה אחרת אין לעבול למקוה שיש רפש וסים אף שאינו כמו טיט היון שענ"ם לריכה כשעת עבילה להודקר לקפון באורה בעודה

ממת

(משונה הרשנ"ה) לא עלתה לה מבילה [לג] רפשומי כלי עץ הם 🐃 וצריך לעשות במקומן מדרגה של אבנים ^{[לָבָ} ותהיה המררגה רחבה די מקום הנחת הרגל כרי שיהא בה שיעו' מקוה לבל תפחד ליפול ממנה: לב [לה] סי סילון של עץ הקבוע (לג) (לח) בקרקעית הטבילה מו אם אין לו לבזבז (סירוש מסגרם שלו ליו

לו כים קבול) מותרת לעמוד עליו ולמבול: לג " לא תמבול במקום שיש בקרקעיתו מים (לד) משום חציצה אלא אם כן (לה) [לו] תתן עליו זמורות וכיוצא בהם דבר שאינו מקבל שום מומאה ואם מבלה מז [לז] פי י"א (למ) (ב) שלא עלחי לה מבילה (ראב"ד ורש"י אבל רוב הפוסקים מתירין):

לך ייולא תמבול במקום שיש חשש שיראוה בני אדם מפני שמתוך כך ממהרת למבול ואינה מדקדקת במבילה יי ומיהו בדיעבד עלתה לה מבילה:

לה (לח) מי לא תמבול בקומה זקופה מפני שיש מקומות שמסתתרים בה ואל תשחה הרבה עד שידבקו סתריה זה בזה מה אלא שוחה מעם עד שיהיו סתרי בית הערוה נראים כדרך שנראית לשו בשעה שהיא ייי עורכת ויהיה תחת דדיה נרא׳ [לשו יש כדרך שנראה בשעה שמניקה את בנה ויהיה תחת בית השחי נראה כדרך שנראה (15) כשאורגה בעומדין (לז) [מ] ואינה צריכה להרחיק ירכותיה זו מזו יותר מדאי וגם לא " להרחיק זרועותיה מהגוף יותר מדאי אלא כדרך שהם בעת הילוכה [מא] ואם שינתה כגון ששחתה ביותר או זקפה ביותר מם (מ) עלתה לה מבילה (ערוך וסמ"ג ורשנ"ז ורמב"ס) (לת) יי ויש מי שאומר שלא עלתה:

שלריך להרחיב הירכים הרבה וכן הרחקת הידים מן הגוף יהיה הרבה כדי שילא מידי ספק לזה אמר שח"ל אלא תשער כפי שרגילה בשעת הילוכה ומו"ח ז"ל פירש שבנשים שחלניות מיירי שמגביהין ידיהן על לדיהן ודרך רחוקה היא שיתן התלמוד והפוסקים שיעורא להנשים כאלה שוה דרך בנות ליון שגינה סכתוב: (לח) ויש מי שאומר שלא עלתה לה מבילה . *)ק"ל למס יפסול בדיעבד מחי שנה מסעיף ל' דחמרינן מפני שסמים מקדימין ה"כ נימא הכי דהא הקדימו המים לאותן קמטין קודם שנדבקו על

ידי הזקיפה או השחיה הרבה ויותר קשה לפי דעת העור שאפילו בעיע שברגליה אינו חושש כמו שזכרתי לעיל סעיף ל"ג וי"ל דהכא יש חשש שידבקו הקמטים שהם בגוף למעלה מן המים נמלא שבביאתם למים כבר הם מדובקים ולפ"ז אם הכניסה עלמה עד לוארה במים תחילה הוה שבילה בדיעבד בכל גוונא ונ"ל שנכון לכל אשה שתעשה כן

היון ועכ"י: [לךן] לא הסבול כו'. כן פו' בת"ה מש"ש דרך נדילתח: (לוקום) לא המבול כו'. כן פו' בת"ה מש"ש דרך נדילתח: (לוקום) לא המביל כו'. לשין ת"ה וכשומתו (ע"ל כ"ק מ"ד) ישיפת הראב"ד דר"ל לאחמורי אתא יסייעהא לד' יותנן (ע"ל.): [ל[מ]] בשנה כי'. עתום' שם ""ה ומנוקה כו' בה"ש במתני' שם וש"ם וש"ם וש"כ מה"ק: [מ]] וא"צ כו'. כן פו' הרא"ש מ"ש דרך גדילתה וערש"י שם ד"ה לא המבול כו': (לוקום) וא"צ להרחיק כו'. לשין הרא"ש וכשיפתי דד"ל לאקילי את ומירתו להני מיפרית וכנ"ל (כלוקום שכ"ל מ"ד) ורש"י פו' שם ד"ה לא תפכול אתא ולמירתו להני מיפרית וכנ"ל (כלוקום שכ"לה אין נ"מ בכל וח (ע"כ): [מא] ואם לחיםרא ובשיפתי ד"ל (לות הלבתא כו' ומיהו לדינא אין נ"מ בכל וח (ע"כ):

(לח) בקרקעית . שמשם זוחלין המים לחוץ ומעם היחר כזה לפי שחין שם פחד לפי שקבוע הוא כקרקע וג"כ אין שם כלי עליה לפסול בשאיבה דאין לו לבובז ואינה מקבלת מים ע"כ לא הוה רק פשומי כלי ען . מ"ו: (למ) שלא . כי הש"ך אע"יג דלעיל סי"ד פסק דאינו חולן אלא סים היון וכו' י"ל דהכא נמי

מיירי במקוה שיש כה סים עבה כמו סים היון ואסשר ע"ז סמכו עכשיו שמובלין במקוה שיש סים משום דסחם סים אינו כמו סים היון: (מ) עלתה . כ' הש"ך צ"ע בזה וכן הא דעומה עיניה ביותר בפל"ע די"א דעלתה לה פבילה וזה אינו לפי מ"ש המחבר לעיל גבי כחול וגבי דם שבמכה שחולן והא בא חליא לפי הבירסא בש"ם וכדמוכח מכל הפוסקים עכ"ל והס"ז כ' וקשה לי למה יפסול בדיעבד מ"ש מס"ל דאמרי' מפני שהמים מקדימין ה"נ נימא הכי וי"ל דהכא יש חשש שידבקו הקמטים שהם בגוף למעלה מן המים נמצא שבביאתם למים כבר הם מדובקים ולפ"ז אם הכניסה עצמה עד צוארה במים חחלה הוי עבילה בדיעבד בכל גוונא

ס"ח גבי כחול וסעיף ט' גבי דם שבמכה שחולץ וזה אינו אלא למאן דלא גרם הכי בש"ם דהא בהא חליא וכדמוכה בכל הפוסקים ובב"י ע"ש

ילחק וכפי' רש"י יגרסתו שם ד' ס"ו ידף ס"ו וכ"ל המור בשמו : מד מור: מה שם מתימרא הנ"ל בשם ר"ח וכ"ל המום' שם כשמו וכפי' כ"ה יגירסתו: מו שם וכ"כ הרשב"ה נת"ה ור' ירוחם כלומר שחם סיא יודעת שמבלם כסוכן ישרה ולא חיישונן דלמא אבכ בישתוחה לה מכלה שסיר ולה אדעתה: סו טור וכ"כ הרשכ"א כמים מחימות דריל נדה דף מ"מ מ"ל : מח תומפות שם מתשנה דפ"ב דנגעים יפי עירכת בעורכת פת : ממ כפי התוספות שם מבריית דת"ב וכ"כ הכיש והכשב"ה והכח"ם פא הרמב"ן בתשיבה בשם

גקודות הכסף בחקקו כו' ישל דסכא כיון שהכל סיא כבנין אין שם כלי שליי וכן משמש להדיא בחשר מהכ"מ פרוחה ע"ם וההיתר שהמניח הוח רמותיו בקורה כשפתי כהן סעיף קען מ"ה כמ"ם שם ועי'בפ"ק שחחר זה יש מוד גד היתר ודו"ק ע"ם: (בפ"ו פ"ק ל"ה) ק"ל למה ישמל פו' . לא קשה מידי

חירושי הנרשוני ירד כלל לסבין כוונת מסר"ם ילא דייק בלישנו וז"ל ועוד נראה לומר שהנסרים אלו וכו' חשולים כהכפו בכוחל ובנה שליו כי המים שעולים עליהם הם כבמין עליהם וכו" עכ"ל .

דנול מרכבת (סימן קצ"ח ש"ך ס"ק מ"ו) ארנר כמי מים היון - ועל"פ לריכה להגכיה רגליה בשעת טבילה כדמשמע כש"ך ס"ק מ":

הרי משמע מדבריו שיש חילוק

בית לחם יחודה ומתורון מקום שלנו שעושין שליכום ען ואין כו חשם איסור רק שכל המורח ישים על לכו לראות שיהא כל נסר רחב ד' יבתשובות מסר"ם מלוכליו כ' וחשם"כ בכל זמן שמזדמן לידי שמתקה ן חיוה מקוה תו בינין חדשה חני מטה חמיד לתקנה נדברים שחינם רחוין למדרם כדי שמהא כשרה אליבא דכ"ע לך לחים, בכמה קמלית קטות אך ראיתי בכמה קמלית קטות מכיקו מקוד מורידין כשום מל הגג אי שמיותדין לשלות על הגג אי שליבה למקוה ושומדין על השליבה זו ותובלין הוץ בוודאי השליבה זו ותובלין הוץ בוודאי

ששיבה זו וכוכנין זהן כוודתי הימינים שכתב לפי כל הימינים שכתבו האתרונים נזה נודתי אסור וכולן שיין כזה שאסור וכניםם וודתי כן הגדות: (שם ספיף לינ) בקרקעיתו פים יכי׳. יד אפרים לכיחה רק בכדי לקיים דברי חז"ל חמו' לקדשחשה עדשירחנה ינם שופת לכו כם כה וככה"נ ליכא משום סרך בתה כמ"ע נהגה' ש"ד שהבאתי לעיל אבל ביום החושה נראה שאין להקל

עצי לבונה

(ש"ע סעיף לב) אם אין לר לבובו יכי עש"ך פ"ק מ"ה מ"ש לחלק מכחן דשם כיה עליו שם כלי מחחלה וחחיכ קבעו בעקום מכל סילונית חים רחויין למדרם שרי וכסב בש"ט כמקומות שיש לכם מקוחות של נסרים ודחי דשרי לדידהו הפילו פ"ג סילון שיש להם לבובזין ר"ל דיש היחר הפילן בהיה פליו שם כלי כיון דקבעו בקרקע וכנס עליו דהמים לפין ש"ג הוי ככנין ובעלי הגל קרקע כמש"ל : ימ"ש הע"ו סקל"ה היה לדידן בנסרים היינו נמי אם שעשה כבר השליבה והגעה אח"כ במקוה במש"ל . אך מה שמסיק לעיל סקל"א אף אם מסמרים הכל מיהר ע"ז חולק בש"ם דבעים דווקת שיהיו בשים דכניין והיאו שיה. הנסרים מתוברים וקבומים לכוחני המקום דחל"ה לח הוי קביעות כלל ע"ם: יעש"ך סקמ"ו דרוב הפוסקים מתורין לעכול בנמל וכו' משמע דלכתחלה מותר במקום שאר סיע והראב"ד והר"ן כתכו דשאני רגלי אדם שים חשם שידבק בין אלבעותיו הטיע ומשו"ה כתב הדרישה דבכל טיע חולן מה"מ וגם הלכוש כתב לחוש לדעת הי"ח אלו אפילו כשאר שיע צ"ש בש"ע" (מיקי ל"ה בשו"ע) וישן פי שאושר שלא עלחת. מט"ו ס"ק לית

קסח

בספר בדק הבית דף קכ"ע ע"ח ועלמה עיניה ביותר או פתחה ביותר

אין לחוש לה אלא בקרילת שפתיה לבד עכ"ל וכן מבואר בשאר פוסקים :

נב חלולות. עשויים מעשה רשח

כדלעיל סעיף ג' : נג לא עלתה לה

מבילה כו' . והב"ח פסק בס"ם קל"ט

דעלתה לה עבילה:איתא בש"ם נחנה

תבשיל לבנה לא עלתה לה מכילה וכתבו הע"ו לקמן ס"ס קל"ט :

בד חוצצין . דחש"ג דבית הסתרים

א"ל ביאת מים ראוי לביאת מים

בעיכן: בה י"א שהאשה כו' . מיסו

כל זה אינו מעכב בדיעבד וכן משמע

ככ"ת: בן בבגדיה כו' . נראס דוקא באותן הבגדים שהן רפויין עליה אבל

לא באותן שהן מהודקים. שוב מנאתי

כן ברמב"ן ס"ס שכ"ו דף ס"א ע"א

וז"ל דוקא אשה בבגדיה שהם רחבות

שכך סים מנהג נשים שלהן כמו שעדיין נהגו הנשי של ארץ כנטן אבל

אים בבגדיו שהן קלרי' ודבוקי' לכשר

ולא מצי מיא עייל בהו או אשה בזמן

הזה בבגדים קלרים לא ע"כ:

בן ונדבקין בחוזק בבשר.וסס כל"ח פיל"ן ליי"ז עמ"ז: בה צריך להסירן בו' . משמע כל שלא הסירן אפי

דיעבד

הראב"ד (ודמח ראב"ד מביח כ"י לפיל דף רכ"ח וכ"ד הרכם פוסקים וע" בחוספות דנדה דף ס"ו ופוסקים): עב חשובת (°) פי' חני חמה של ששה מפחים: ענ רבינו ירוחם כשם הגחונים וכשם כל נטרונחי דלה היחמר כה דר"ל שניינהי לעיל חלה לחסוקי שלה הקסל קנחה על קנחה : עד מימכה דעולה קידושין דף כ"ה ע"ה: עה ממשנה כוףם"ח דמקוחות: עו מימרא דר' יוחנן נדם דף יותכן נדם דף ם"ו ע"ב: עו פוסקים כשם רש"י בתשובה הוכיח דרבי יוחגן אנדה קאי ולא כגי' ר"ח ור"ח והרמכ"ס וכ"כ יים היים וההמכים וכיים הרח"ם והמנדכי כשמו : עד הטור כשם חבין הרח"ם וכ"כ הרשב"ח כת"ה: עם כל כו וכחבר כשם הר"מ : והחנור כשם הר"מ מ הרשכ"ח בחשובה הרחב"ד בסבנו"ה החיר המור: פא רמב"ם בפ"ב מהל' מקוחות כפי גירסתו שם כגמ' נדה דף מ"ו וכ"ל התום" שם כנו גדה דף מ"ו וכ"ל התום" שם הרח"ש: (") פירוש סמוך לפכילתה ולחו דוקה בפכילתה כדעת התוסשת שם: פב סרמכ"ם ರಾ כהתוספתה בפ"ח דמקוחות משמים דר"ע מטעם שכתוב וה: פג הרמב"ם שם מהתוספתה שם כר' דבשינן שיהיו רחוים לביחת מים וכר' זיכה וליינתיו לעיל כ"ד: פר כם מהתוספתה כפי הנוכר:פה כל לו: פותוספתה: פו הרמכ"ם כם מהקוספתה כפי נירסתו : פח הר"ם כפ"י דמקולות כפי גירסתו : פם הרמכ"ם כס"ל מהלכות מקולות וכ"כ הרא"ש ממימרל דרב בילה די"ח ע"ל:צ רוקח:

נקודות הכסף פיכושו כמו שכמב לח"ב ומכיחו כית יוסף חה לשונו מפני שהמים מקדמים כלומר דכשתחבה רגליה בעים ככר קדמו המיסונגעו ברגלים

חידושי הנרשוני בין קבעו ככנין ולח כנו עליו ולין קלעו ככנין וכנו עליו. כי 6ס הבעו בבניו ולה בני עליו לא בעל ממנו חורת כלי אם היה עליו עם כלי מדאורייתא אבל אם קבעו

בית לחם יהודה ומיורי שיש פים עבה וכראם דווקא פים עבה אבל מה שיש נוחה חמ"ם שהיח עכם חין לחסור כשביל וה כמקום ולכתחילה נכון לנקות כמקום דהת כתב הכ"ד דרגלי חדם יש יותר חשם כין האוכטותיו דנדכק שם ווס החשם יש ניכ כנואם אכל בדישכד אין לאסרה אכל אם נכנסו לרורות וקסמון כין אנכשתים ודתף חולנין כ"כ הבו"ש סעיף מ"כ:

יד אפרים

חר נלענ"ד במקום שכנשים מקפידות ע"ו ומתכיישות כום שהכלה אינה טהורה לפי שהדבר מסורסם נפת נתינת הקדושין וכחזירתם מהחופה והשמחה הוא להם לחוגה יש

עצי לבונה

דמקשה דנימה דמקדימו המים לחותן קמסים וכו' דם"ל דעדיין מחוכר למקום] ע"י משקה סופח שתחת רגלים משח"ב הכח יש לחוש שע"י סקמעים לא יסיו המים שכתוך כקשטים מתוכרים למקוה כלל מ"ם. וכש"ט כסכים להט"ז ע"ם. וכש"ט כסכים דכל חשה חמשה כן שחשב מחחלה מד נוחרה כמים וחו אף לדעת סשיך לא הפסידה מיהו אם המים הם למעלה שאחר זה א"ל לכל זה וכשאיני כ"כ אפשר דיש לסמוך על וה: תניין ככ"י דחם חין המים ממוקים ממעל למבורה זרת ונופה ככושים בקרקע מפס

וצל"ע: ב שפיר דמי . לשון כה"ג דף כ"ה ע"ב וכדלא נפישי מיא למירמי בהו איתתא כולה קומתה מיגנדרא כביניתא ושפיר דמי וכן כתבו שאר פוסקים: גא י"א כו'. במעדני מלך דף שי"ח ע"א תמה מ"ש מקפצה פיה דסתם וכתב דלא עלתה לה עבילה ולא קשה מידי דאפי' מאן דפליג כאן מודה בקרצה שפתוחיה דמתני' היא וכדאיתא בכל הפוסקים והחילוק כתב הר"ן וז"ל מ"ש מקרצה שפתוחיה דתנן כאילו לא טבלה י"ל דכי עצמה עיניה לא מעכבי קמטים כולי האי שיהיו מעכבים מלבא בהן מים עב"ל ומביאו ב"י לעיל גבי דין דגלד שעל המכה דף רכ"א ע"ב וכ"כ הרא"ה

שעכ"פ יש כזה לד מעליותה אם לן (מב) ינ צדיך שיהיה המקוה גבוה ממעל תשחה הרבה ולאו אדעתה: למכורה (°) (כא) זרת לפחות: (כמ) ונקבו והוציאתן . כלכום כן [מג] "ניש מי שאומר שאע"פ שאין בגובה מי סעתיק ונקבו וילאו חס נכון יותר המקוה לעלות בהם כל נופה אלא אם כן פניה

ונופה כבושים בקרקע ג שפיר רמי . (ושיו לקמן סימן ל"ל סעיף ס"ו נדיני מקוה) : לת ש אינה צריכה לפתוח פיה ברי שיכנסו בה המים שולא תקפוץ אותה יותר מראי ואם קפצה לא עלת' לה מבילה אלא תשיק שפתותי' זו לזו ריבוק בינוני: לם " לא תעצים עיניה ביותר ואל תפתחם כיותר ואם עשתה כן נא (מד) " יש אומרים שלא עלתה לה מבילה. (נ' דעום נפור ופוסקום ענ"ו):

מיי צריך להעמיר על גבה [מה] יהורית גרולה יי יותר מי"ב שנה ויום א' בשעה שהיא מובלת שתראה שלא ישאר משער ראשה צף על פני המים ואם אין לה מי שתעמור על גבה י או שהוא בלילה (כב) תברוך שערה על ראשה [מו] בחומי צמר או ברצועה שבראשה ובלבר שתרפם או בשרשרות של חומים נב חלולות [מז] או קושרת בגד רפוי על שערותיה:

מה (מה) מה המפשלת בנה לאתוריה (°) כשהיא ערומה ומבלה נג (מה) לא עלתה לה מבילה שמא היה מים ברגלי התינוק או ביריו ונרבק באמו וחצץ בשעת מבילה ואחר שעלתה נפל:

בב (ממ) «נכנסו צרורות וקסמים בסרקי רגליה מלממה נד (מג) חוצצים : ביבים אספלנית מלוגמא ורמיה שעל בית הסתרים הוצציןאף על פי שאינם צריבים שיכנסו בהם המים צריכי' שיהיו ראוים ולא יהא בהם רבר חוצץ:

הנה בה [1] יש אותרים שהאשה (תג) לריכה להטיל תים קודם טבילה אם היא לריכה לכך גם לריכה לבדוק עלתה בגדולים ובקסנים שלא חהא לריכה לעצור עצמה ולא יהיו ראויים לביאת מים גם צריכה להסיר צואת החוסם (ש"ד וראב"ן סימן שכ"ו דף ס' ע"ג)

מד יי היתה בה שערה אחת או שתים חוץ למכת ראשה מורבק למכה או שהיו שתי שערות ראשה מורבקות במים או בצואה או שהיו שתי שערות בריסי

עיניה מלממה (למ) ונקבו והוציאתן בריםי עיניה מלמעלה ייוכן אם היו ב' שערות ריםי עיניה של ממה מרובקות בריםי עיניה של מעלה הרי אלו חוצצים:

מה (נא) ש לא תמבול (כג) באבק של רגליה [נב] ואם מבלה יי ש מי שאומר שאינו חוצץ יי ויש מי שאומר שחוצץ אלא אם כן שפשפה או שמבלה בחמין:

בורה (כד) שמבלה נו (ייי) בבגריה מותרת לבעלה:

מין כנים שרבוקים בבשר ונושכים בעור במקום שיער גז ונרבקים בחוזק בבשר גה צריך להסירן ע"י 🕰 שינתה כי' וו"א כו' . עם"ש בפל"ם: [בה] צריך שיתיה כו' . דאל"כ תשתה חרבה וצדיך כררך נדילתה כנ"ל בפל"ה. וע' ביומא ע"ת א' וצ"ל דעד צוארה רוקא א"צ וכ' הבשב"א דו"ש בפפ"ז רפקיאות מקוה שמימיו מרוררין כו': [בה"נ ני יכולה למבול דרך נדילתה ובתוספתא הביאה הר"ש פ"י מתני' ר' הכופת ידיו ודנליו כו' וכ"כ מרכב"ם: [בר"ל "א שלא כו' . עתום' ס"י א' ר"ה פתחה כו' וכ' סם"נ ומרכי דאפי לדעת תום' ח"ם דיעבר אבל לכתחלה אפי' לבעלה ולדעת רש"י אפי' דיעבד ומרכב בה"ל בשלא בו' בכל התחלה אפי' לבעלה ולדעת רש"י אפי' דיעבד

בים זה ומ"ש כאן י"א הוא ולא בתנך משום רדעתו כדעת ר"ף וש"ם אלא דממ"ג בשם רא"ם ומרכי והנ"מ כתבו ראף לדעת רי"ף ומייעתו רווקא כדיעבר אכל לכתחלה אף לבעלה ולכן בריבדא וליפלוף וכחול כ' כלשון הגם' חוצץ ולכל חד כראית ליה לכתחלה או דיעבד אבל בכ"ח ונסל אף לדעת הראב"ד עלתה בריעבד כמש"ל סל"א וסל"ד רבשות בישתות או בושה אם יורעת בעצמה שמבלה שפיר שפיר רפי וכ"ל בת"א אבל כאן כ: "א משום דעת הראב"ר הנ"ל ומ"ש בסל"ה ואם שינתה כו' הוא דעת סמ"ג והערוך אבל כל הפוסקים תלקום עליחם כג'ל ותנא ויש מי שאומר שם ומ"ש בכל"ח ואם קמצה לא כו' הוא לר"ה כי מתני' היא וכמי שהילקוה הפוסקים בין עצמח עיניה לשם אבל לא כו' הוא לר"ה כי מתני' היא וכמי שהילקוה הפוסקים בין עצמח עיניה לשם אבל מה שמתם במפשלת (בסעיף מ"ל) ונתנה תבשיל (בסעף סימן קול") שלא עלהה דברי תמהין ונמשך אחר הרמב"ם והפור בהעתקתו ולא נזכר לתנ"ל ומ"ש בסל"ג ליא שלא מי כפי' תום' וכן פירשי כל הנאונים והפוסקים וכמש"ל מ"א אלא דמ"ם הסבים עמו בפי אוא לרינא כמ"ש בספרו וחביאו ב"י שחילק בין התיא דהמביל את המפה להגרא דנמ"ם הסבים עמו שאני דנכנם לו בין אצגעותיו וכ"ב הר"ל [וכ"ב בת"ה נווד כ' ש"א שה"ח לאדם וההיא שלי המשם שהיא כל "ל"א ממ"ש" ב"ל א שה"ח לעדהם וכ' ומש"ש" . וכ"כ הרא"ש בס"א כל "ל"א ומש"ש שם "א כל ומש"ש "א כל "ל"ב ו"ל" מהדרית נרולה כו' . דברבר לאתחוק אימורא אינו נאמן הקםן אפילו ומדי בר"ב וב"ב לא מדימן כלל : [ב"] בחשי בריבון כמש"ל ס" קב"ז וכ"ג וכל שכן שובר כוכבים דלא מדימן כלל : [ב"] בחשי בריבון כמש"ל מ" קב"ז ו"ב שמות ו", עתום' שם ר"ה נתנה כו' : [ב"] בחשי בכור מוסשבת מ"ה נתנה כו' : [ב"] בחשי בכור מוסשבת מ"ה נתנה כו' : [ב"] בחשם בו' שבולה כו' אוכן מ"ל מכו צדורות וקסמין בסרקי דנליו מלממה דע"א אינו רוץ משני שהוא כבור המתרים הי אומר תוצץ ד" בר' כבור המתרים ו" אומר חוצץ ומשמע דר" צאים ב"חה שובל און ק"ל כרבי וכמ"ם בנדה יה"דה אונו חוצן ומשמע דר" צאול בשימת ריב" אבל אגן ק"ל כרבי וכמ"ם בנדה יה"דה אומר אינו חוצץ ומשמע דר" צאול בשימת ריב" אבל אגן ק"ל כרבי וכמ"ם בנדה אבל כל הפוסקים תולקים עליחם כנ"ל ותוא ויש מי שאומר שם ומ"ש בסל"ח וא כבית המתרים ושם אספלנית כלומא ורפיה שעל בית המתרים ר' אומר הוצץ ד"י בר'
יהורה אומר אינו חוצץ ומשמע דר"ע אזל בשפת ריב"י אבל אגן קילי כבי וכמ"ש בגדת
ס"ז ב' נהי דביאת כו' וכמ"ש בסמ"נ: [3] (ליקום) ו"א כו'. כמ"ש מ"ג א' כני רבא
זנה שנקקרו כו'. ש"ד. וכהנ"ה שם כתב דאין ראיה משם דבעיא דשם הדא משום
מעינות הזנה ולפהרות ואי משום שצריכה לעצור ואין ראוי לביאת מים אין ראיה משם
אלא מקמצה שפתותיה. ומ"מ משמע מדבריו שססכים עמי לדינא וצ"ע דהא מנמ' הנ"ל
מוכח להיפך רוקא לפהרות כנ"ל (ע"כ): [3] (ליקום) לא תפכול כו'. מתנו' כ' ש"מ:
[3] ואם מכלה יש כו'. כני' שלנו בתוספתא רב"ת היו רנליו מלאות אבק וידר ומבל פתחי תשובה

מחת המים קרוב לודתי שתין הנשים נוהרות כום ע"ש: (בא) זרת לפחות. [ע" כתר הגולה שכתב שהות חלי תמה של יו מפתים וע" כססר לנושי שרד שכתב דוה חינו לרוך כ"כ כי מכותר בירוש של שכתב שהות לו להקדק שיהת דוקת בירוש בירוש של המקום רתוי לדקדק שיהת דוקת י"ב גודלון שכות חלי תה ותח"ב מ" גודלין בירוש לכל מורם להשנית ש"ו כי לדעת הש"ץ סקק מ"ע יש כום חשש פסול דישבד וכתב עוד דרתוי לכל מורם להשנית ש"ו כי לדעת הש"ץ סקק מ"ע יש כוה חשש פסול דישבד וכתב שוד דרתוי לכל מורם להשנית ש"ו בירוש הש"ף מ"ע של כו מודים להשנית ש"ו בירוש המש"ץ מ"ע בירוש המש"ץ מ"ע ב"ב החשש פסול דישבד וכתב בירוש המש"ח בירוש בירוש המש"ח בירוש בירוש המש"ח בירוש בירוש המש"ח בירוש בירוש המש"ח בירוש בירוש בירוש המש"ח בירוש ביר שיכ ראוי שיתן לאשה העומדת על הנשים בעת ספילה מדה של עשהה גודלין למען חדע ליחהר בדקר ויזהירנם שאם לא יסים כ"כ מתעל לספורם של הטובלת לא תסבול אא"כ הוכל לשכב מלחה לה סבילה וכחבו הס"ו לקמן ס"ם קצ"מ: (תב) חוצצים. דאט"ג דביח הסחרים א"ז ביאח מים ראוי לביאח מים בטינן. ס"ן: (תג) צרוכה. כ' הט"ך מיהו כל זה אינו מעכב בדיעבד וכ"ח בב"ח: (מד) בבגדוה. כ' הש"ן הט"ך מיהו כל זה אינו מעכב בדיעבד וכ"ח בב"ח: (מד) בבגדוה. כ' הש"ן המו" רבינו שקיבא לאומן הבגדום שהן רפויים עליה אבל לא באומן שהן מהודקים שוב עשחה חיקון זה ועלה להן עלמה לא עלמה העב"ח פי אריה ס" ו' אנאאל ע"ד האנשים אשר קוולותם מלהלים ונשור על האשים אפר לגן שחרי מחוץ במפלין העלה דריון שעשר לעי מרכ בגופו של שער ואינו מחלין של האש וכתב אאין ללמוד מזה שההא אשה שתרת לעבול עם האבק של רגלים ע"ש: (בד) ששבלה בבריה. (עבה"ע מאבק של רגלים ואמין להעם המכ"ם דאלק של רגלים שלינו חולן בדעבד מ"מ בהא המכ"ם שותר מבריש מודה דוב גע יותר מאפק של רגלים ע"ש: (בד) ששבלה בבריה. (עבה"ע

ולת חלכתא אלא פירתא דרי יותנן עצמה כו' וז"ש וכדאב"ל האשה לא כו ומביא ראיה, על דר"י דקלכתא היא אבל הראשונות לא איתמר אלא למהרות וז"ש חוצץ ואינו הוצץ האלה לה כו' אלמא באשה קמיירי והשומע שפע ומפתו וקבעם נם לראשונות באשה וליתא אלא לפלוף ואפילו יבש וכחול אפילו ע"נ העין וריבדא אפילו לאחר נ' אינו חוצץ [במה מתרץ כל קושיות רש"י ברוע" הג"ל תרא כו' ועוד כו' ועוד כו' ומוד כו' ומוד כו' ומוד כו' ומוד כו' ומעם הראב"ר משא"ל בהגך כ"ש במילותיה דר' יותנן רמילתיה דר' לסועיה קאתי כמ"ש הראב"ר המ"ש כי הא דר"ל כו' אין לו שחר למירוחיה הגך מימרות רהא ר"ל לאחמורי קאתי אלא למיוית לר" וולף דואף לאווי ומפר שמולים דר"ל שונו ומסר במ"ל עם הוא ווכר במ"ל מותנה תבשיל לבנה ואילך ואף מיולים דר' וואף מיולים דר' וואף מיולים דר' וואף וואף מיולים דר' וואף וואף מיולים דר' וואף מיולים דר' וואף מיולים דר' וואף וואף מיולים דר' וואף מיולים ב"ל וואף מיולים דר' וואף וואף מיולים ב"ל וואף מיולים דר' וואף מיולים ב"ל וואף מיולים ב"ל וואף מיולים ב"ל ביולים ווור במ"ל מיולים ב"ל ביולים וורה ב"ל מיולים ב"ל וואף מיולים ב"ל היולים ב"ל מיולים ב"ל היולים ב"ל מיולים ב"ל מוולים ב"ל מיולים ב למישת לר"י וכ"ד הרשב"א. אבל הרמב"ם פי" דקאי מנתנה תבשיל לבנה ואילך ואף אמילתא דר' יותנן וחסר שם (נדכרי הרמב"ם) חינת לפלוף וכצ"ל שם שרמישן או לפלוף או כו' וכן סידר שם (נדכרי הרמב"ם) חינת לפלוף וכצ"ל שם שרמישן או לפלוף או כו' וכן לפלוף כו' כוחל לפלוף או כו' והגך דלעיל לא סידר שם ונידסת הרמב"ם ההיא רפשאל כי מנמל כלי הדם אחד מכלה ועלתה כו' ששם שייך מימרא זו ולכן פי" מנתנה תכשיל כי מנמל ה"א דרמ דומל ודאי הילכתא מאנה הדשטואל כפו "שהפשה רש"י חביאו בתום שם. ודעת תום' דקאי מכלי חרם ואילך וקאי נפי אף אני ונר"ח שתחה כו' זכל הר"ח אם כו' ועוד אור"ת דתהיא כו' והתחה כו' וכ"כ הרא"ש בסוף מלח. ומס"ב כשם העווך כ"י אבל הד"ח כי אבל הד"ח כי אבל בלי מהחה כו' וכ"כ הרא"ש בסוף מלח. ומס"ב כשם העווך מהרות ומ"מ כתר הומיף על בדי תום' בל הא דר"ל כו' דודאי מילתיה לענון מהרות החמיף שיש להחמיר כדברי רש"י וכ"ד תום' בד"ח פתחה הג"ל וכן סחם בכמה מקומות הרא"ש שיש להחמיר כדברי רש"י וכ"ד תום' בז"ה מתחה הג"ל וכן סחם בכמה מקומות הרא"ש שיש להחמיר כדברי רש"י וכ"ד תום' בז"ה כ"ד מעליות לחם מקחה הרא"ש היבו לול לאהה שמשה כן שמכ"ם יש בזה כד מעליות לחם הקחה הכה כ"ב" ונ"ל שנכון לכל חשה שחעשה כן שעכ"ם יש בזה נד מעליותה הם חשחה הרבה ולחו חדעתה עכ"ל (ובנה"כ מחרץ דהתם כשחתבה רגליה במים כבר נגעו רגליה במים קודם שהגיעו לפים ואוחן המים מחוברים למקוה והלכך לא הוי חלילה אבל

ומדרכי ואם "לועז ומנט הים ויעבר אבל לכתחלה אפו" לבעלה ולדעה והש"א אפי" דעבר בנמה נמד להעלה ולש"ע הערב בזה גמי לא כמש"ש לא עלתח כו" וכזה תליא גמי פלונתא דמל"ח ועב"ך קע"ב כ"ש שכתב בזה פשמות לניתכת תומ" אוי קאי האי ולית הלכתא וע"ל מ"ח ומ"ם ועש"ך מ"ק מ"מ : (ליקום) ו"א שלא כו". עתומ" שם ד"ה שתחה כו" אבל ר"ת פידש כו" ונ"כ ברו"ף ופר ראכ"ד שלא קאי אלא מיריברא דכוםילתא ולממח ועל הנ" שמעתא דיבדא וליפלוף וכחול ולת חלכתא אלא מילתא דר" ויותן עצמה כו" וו"ש וכדא"ל האשה לא כ" ומביא דאיה ולת חלכתא אלא מילתא דר" ויותן עצמה כו" וו"ש וכדא"ל האשה לא כ" ומביא דאיה ולת חלכתא אלא מילת בר"

הכח ע"י הקתטין לח יהוו המים שבחוך הקתטין תחוברים לתקוה כלל ודו"ק עכ"ל): (מא) לא. והב"ח פסק דעלתה לה מבילה ואיתא בש"ס נתנה תבשיל לבנה לא שלחה לה סבילה וכחבו הס"ו לתמן ס"ס קצ"מ: (מב) חוצצים. דאט"ג דבית הסחרים א"ל ביאת מים ראוי לביאת מים בטינן. ש"ך: (מג) צרובה. כ' הש"ך מיהו כל זה אינו מטכב בדיעבד וכ"מ בכ"ח: (מד) בבגדיה. כ' הש"ך

שתשכול כדרכה שמ"י שחים אולי שתשחה יוחד מדאי ואם אפשר במקום אחרת אין לה למכול במקום שמימים מחודדים אף אם תפכול מ"י שפנים וגופה כבושים בקרקע אולי לא תשפחת יפה ע"ש: (פעיף ם' בשר

באר הגולה

מחמירין כו' . אבל אם אנסה חברתה אותה ועבלה הוה עבילה 'לדברי הכל כי כוונת חברתה הוי שפיר כוונה :

קצמ (א) ובית הסתרים שלה . בטור כחוב קמטים וכל בית

חמין ולגורדן בצפורן [נג] ואם אינו יכול (מה) להסירן

(כה) אינו חוצץ:

בות [גד] זא נדה שמבלה (כו) בלא כוונה (נה) כגון

זו (בו) מותרת לבעלה:

הגה (מ) [גז] ויש מחמירין במו ומלריכין אוהה [(מה)] סבילה אחרם (ב"י נשם רשב"א ור' ירוחם ורוקח והגחות אשיר"י) מ (בח) ויש

(מו) להתמיר לכתחלה . [בח] יש שכחבו שיש לאבה להיוח צלוטה בליל

סבילחה וכן נהגו הנשים להסחיר ליל פבילחן שלא לילך במהומה או בפני

הבריוח שלא ירגישו בהן בני אדם ומי שאינה עושה כן נאמר עליה ארור

שוכב שם בהמה [נמ] ויש לנבים ליזהר כפיולאוח מן המבילה שיפגע בה

חברחה שלא יפגע בה החילה דבר פמא או עובד כוכבים מא ואם פגעו

בה (בש) דברים (מי) אלו אם היא יראח שמים החיור וחטבול (ש"ד

וכל בו ורוקח). ועיין לקמן סוף סי' ר"ח חם מוחר להפיל חמין למקוה

או אם מוחר לכחון אחר הטבילה :

קצם שצריכה האשה לבדוק בית הסתרים

ידיני הפיפה בשבת ובחול. יבו י"ג סעיפים:

איצריכה להדיח בית השחי (א) ובית הסתרים * 🛠

קישה יפה (מ) א [ב] (ב) בולסרוק שער (מ) ראשה יפה

במסרק [ג] שלא תהיינה שערותיה נדבקות זו בזו

(ג) [ר] וכן צריכה האשה י לעיין בעצמה ובבשרה

ובודקת כל גופה ^[ה] סמוך למבירתה שלא יהא

עליה שום דבר מיאום שחוצץ (ד) ב ותחוף כל

(ג) י גופה ותשמוף במים חמין בשעת חפיפת

גופה ושערה:

ביי חפיפה שבמקום שיער לא תהיה במים קרים

שלה במים (ב) [א] (א) (ולח נשחר משקין) (מהרי"ק שורש

שנפלה לתוך המים [גו] או שירדה להקר הרי

סתרי' ותמה בי' יוסף דהא חדא הם ובגמ' אמר רבא קמטים לחוד וד"מ תירדהוא כמ"ש המרדכי בשם רא"ם קמטים היינו תחת אלילי ידי' ותחת בוקה ובית הסתרים היינו לפנים כגון נקבי החוטם ואזנים ולפנים מהשפה עכ"ל . ולשון זה של הטור איתא בגמ' בנדה (דף ס"ו) מיתיבי בי'ההמטי' ובי' הסתרי' כו'*)ותימה על הב"י שראה דברי רבא ולא ראה מיחיבי שאחריו : (ב) ולא בשאר משקין . דכשנשאר לחלוחיתו כחוך הקמט ישאר שם כחם המשקה: . (ב) וכן צריכה האשה לעיין כוֹי (בֹּיִ השלור כתב על דברי הרמב"ן יראה שמחנניר יותר בעיון הגוף כו' באמת דבריו תמוהים שכתב שעיון הראש מתקנת עזרא וזה אינו דודאי עיקר עיון מדאורייתא הוא בראש כמ"ש ב"ו ולריכין דברי הטור לתיקון ונרחם שהוא בדרך זה דעיון הראש ר"ל חפיפת הראש שהוא לנו במקום עיון מדאורייתא ולמד הטור מדברי הַרמב"ן שוכר אצל עיון הגוף סמוך לטבילה ואצל חפיפח הראש לא זכר כן אלא ודאי שגבי חפיפה לא הקפידו שיהיה ממש סמוך לעבילה וכ"כ ב"י בשם כר"ן וז"ל ומשום דחפיפה מדרבנןבעלמא היא מקילין בה כדאמריכן לקמן האשה חופפת בע"ם וטובלת במ"ם כו' עכ"ל .

[1] לפי שמסבכין את השיער אלא במים חמין והטור לא נחכוין לקולא זאת כי זה אין לריך ללמוד מדברי הרמב"ן אלא גמרא ערוכה היא מכל מקום קמ"ל כאן דאף במקום במרחקת כחפיפה מהטבילה עכ"פ העיון לא תרחיק כלל וכמו במסיק ב"י אתר כך בסימן זה: (ד) ותחוף כל גופח. מלפונו מבמע דבעינן תחילה עיון ובדיקה ככל גופה ואח"ב חעשה חפיפה בכל גופה והוא המוה דהמאי לא כגי בחפיפת כל הגוף לחוד דסרי אז בודקת ג"כ דאין לך בדיקה גדולה מזו דאע"פ שאינה רואה במרום שהופפת כגי בסכי דאל"כ היאך תעשה בראשה ובמקומות שא"א לה לראות דהא לא הלריכו בזה שתראה לחברתה אלא דוקא בטבילה אמרו שהעמוד עליה אשה אחרת ולא בחפיפה ועיון אלא דבר פשוט שעל ידי כמשמוש שפיר הוה טיון דבר חורה ומכ"ש לפי חקנת עזרא בחפיפה ושטיפה . ונראה דסיפא הוה כאן פירושא דרישא דמה שכתב חחילה

דיה ושהוא כדי ובנות היה אב כדי המחקי ודה אידיה עד כדי וכי איש במשני וכ"כ הדשב"א וש"פ וכתב שכל נופח צייכה חפשה וכתבו הנו ל שש"ט אם לפי תוס' רגילון חיו בתפיפה והדוצה כל העוף מם"ש ונם צא עלית משכע על הגוף ותלי בתפיפה אם מפוך כו' וכן שם ס"ח א' דורי מם"ש ונם צא עלית משכע על הגוף ותלי בתפיפה אם מפוך כו' וכן שם ס"ח א' דורי חסרת כו' ועי, תוס' דב"ק סד"ח הנ"ל וכנדה סר"ח הנ"ל כתבו ואע"ש שאנו מרפון כו'

חפרת כל דעי תים דבק סדרות כיונגדה טידו חגר טיבו האיש שאט טוטן כי חח"ם ותחוף כל נופל וותשפוף כי ובתחלת כתב לרינא צריכת האשה לעיין כי ואח"כ כתכ לחיניא ותחוף כי וכס"ז: [7] סטוך לפבילה. בנם" שם וא"ר פכלה ועלתת כי! ונירסת הר"ף להיפך לשון א"ר ברישא סאי בינייהו א"ב סטוך לתפיפה מבילה ופי' הר"ג דללישנא בתרא צריכה סטוך וקי"ל כלישנא בהרא וכן פסיק בנם" ס"ח א' והלכתא חיפפת וכפי' השאלתות שם שחסכיטו עסו כל רפוסקים וע"ל ס"ג: [7] לפי שסמבכין. לשון תשור

באר הימב

מנאחי כן בהרמב"ן כו' ע"ש:(מה) להסירן.משמע כל שיכול להסירן אסילו דיעבד חולנין. ש"ך: [(מה) שבילה אחרת. כגל כככה. כ"ח וש"ך]: (מו) להחמיר. מיהו לם אנסה חברחה ואפבלה כונה דחברתה כונה מעליוחא היא לכ"ע הכי אמרי' בש"ם חולין דף ל"ח:(מז)אלו.כגון כלב או חמור או ע"ה או עובד כוכבים אן חזיר או סום אן מצורע וכיוצא בהן כ"כ בש"ד אבל ברוקח וכל בו איחא שאם פגע בה סום מעום והשמש שבניה עותדים נאה בדבורן שומעין ומבינין לותדים חורה ואינם משכחין וממעפין בשינה ולא עוד אלא שאימחן מופלח על הבריות כו' עכ"ל וגרסיכן בססחים האי מאן דפגע באיחתא בעידנא דסלקה מפבילה מלוה אי איהו קדים ומשמש אחדא לים לדידיה רוח זכונים ואי איהי קדמה ומשמשה אחדא לה לדידה רוח זכונים מאי חקנחיה לימא הכי שופך בוז על נדיבים וימעם בחוהו לא דרך והוא בחהלים ק"ז והכי מייחי לה ברוקח אבל בהולדוח אהרן לא ניין מקרא דשופך בוז על כדיבים אלא ומזיח אפיקים רפה באיוב י"ב. נראה שלא היה גורם בש"ם שופך בוז וכו׳ ובילקוע מייחי ש"ם זה בחהלים ובחיות הלכך נמרינהו לחרווייהו עכ"ל הש"ך: כצמי (ח) ראשה. כחב הפ"ך דלפון הרתב"ן הוח כל שער שבה ועכשיו נהגו לסרוה שער רחשן במסרה ושחר שער שבה מסספסח חוחן בידיה יפה יפה

עכ"ל: (ב) גופה. הסכמח הפוסקים דחקנת עזרא אינו אוא בחפיפח שער אוא שנהגו להחמיר לחוף ולהשחמף כל הגוף להכי מקילינן בכמה דברים בחסיפה אבל מה שלריכה לעיין בכל גופה שלא יהא דבר חולן מדאורייחא היא עכ"ל הש"ך:

דיעבד חולצין כיון שיכול להסירן: במ ומצריבין כו' . מיהו אין לה ופירושו שהשערות נקבו וילאו דרך אותו נקב למעלה: (מ) ויש לברך כשתחזור ותטבול . ב"ח : ם זיש להחמיר כו' . כלומר יש להחמיר לכתחלה בתחזור ותטבול בכוונה אם אפשר וכ"כ הב"ח מיהו אם אנהה חברתה ואטבלה כוונה דחברתה כוונה מעליותא היא לכולי עלמא הכי

מתרינן פ"ב דחולין סוף דף ל"ח : סא ואם פנעו בה דברים אלו בו' . כגון כלב או חמור או עם הארץ או עובד כוכבים או חזיר או סום או מלורע וכיולא בהן כן הוא בש"ד סי' כ"ג אבל ברוקח וכל בו איתא שאם פגע בה סוס תעלה וחשמש שבניה עומדין נאה בדבורן שומעים ומבינים לומדי׳ חורה ואינם משכחין וממעטי׳ בשינה ולא עוד אלא שאימחן מוטלת על הבריות כו': גרסינן בפרק ערבי פסחים (דף קי"א ע"א) האי מאן דפגע בחיחחת בעידנת דסלקה מטבילת מצוה אם איהו קדים ומשמש אחדה לים לדידי' רוח זנונית אי איהי קדמה ומשמשה אחדה לה לדידה רוח זנונית מאי תקנתיה לימא הכי שופך בוז על נדיבים ויחעם בחוהו לא דרך ע"כ והוא בתהלים ק"ז והכי מייתי לה ברוקח אבל בעל תולדות אהרן לא ליין מקרא דשופך בוז על נדיבים אלא ומזיח אפיקים רפה באיוב י"ב פסחים קי"א ובחהלים לא ליין כלום נראה שלא היה גורם בש"ם שופך בוז על נדיבים וגו' ובילקוע מייחי ש"ם זה בתהלים ובאיוב הלכך נמרינהו לתרווייםו :

קצם א ולפרוק שער ראשה כו'. לשון הרמב"ם שהביח הטור עזרא וכית דינו תקנו שתהא חופפת בכל מקום שער שבה במים חמים וסורקת אותן או מפספסת

אותן בידיה יפה יפה על"ל וכ"כ הרשב"א בחה"ק ומביאו ב"י מבואר מדבריכם דהא דחקן עזרא שחהא אשה חופפת היינו בכ"מ שער כגון שער בית השחי ובית הערוה לא שער ראשה בלבד וכ"כ ראב"ן סי שכ"ז דף ס' ע"ד וכי חייפת לריכה לחוף כל שער גופה בין דראש בין דשחי בין דבית החורפה ע"כ וכן משמע בר"ן ושאר פוסקים וכ"כ הב"ח סעיף ב' ועכשיו נהגו לסרוק שער ראשן במסרק ושאר שער שבה מפספסת אותן בידים יפה יפה: ב ותחוף כל גופח בו'. הככמת הפוסקים דחקנח עזרא אינו אלא בחפיפת שער אלא שנהגו להחמיר לחוף ולהשתטף כל הגוף להכי מקילינן בכמה דברים בחפיפה אבל מה שלריכה לעיין בכל גופה שלא יהא דבר חולץ מדאורייחא הוא ועיין

שלריכה לעיין בעלמה כו' דהיינו דין חורה וע"ז מסיק אחר כך שחחמיר עליה במקום העיון חעשה חפיפה בכל הגוף ודבר פשוט שאם היא מעיינת

במקוה שיש בו מ' סאה מהור שמשף או שנמל בחמין מסא אבל זו חיא תכוה דלחיפך מיקאה ליח וכן קאמר במיפא קומקום שהוא מלא פחמין והמביל ממא שמשפו או שהמבילו מיקאה ליח וכן קאמר במיפא קומקום שהוא מלא פחמין והמביל ממא שמשפו או שהיהם במתני במתני הג'ל והרמב"ם לא העתיק הא דשמשף כו' באים ובקומקים לא העתיקו כלל לחא רתו-מפתא "ג"ע (ע"כ): [\$\$,] ואם כו'. כיין דביתיה הוא האינה מקפדת: [\$\$,] ואם כו'. כיין המליא רפ"ב דתנית, הוא "כרכ דרב נחמן מ"ל שם כותרית וכן חמוליא רפ"ב דתנית. היה ביו המכ"ל ו"ל" : יני ע (עיב): [פגב] אם כני. כיק דרביתיה הוא הצינה מפדה : [בד] נדה כי. חניין ל"א א' וכרכ דרב נחמן ס"ל שם כוותיה וכן חסיניא רפ"ב דחנינה. רכב"ם וספ"ל נו"ץ : [בד] כנין כי. כר' נון דקי"ל כוותיה כמש"ש א' הלכת כר"ל: [ב"] או כי'. זהו פ"ש ראפילו לרבנן כמש"ש (ל"ח כ'): [ב"ן ויש בו'. הנ"א שם וש"ש דרב ויד" הלכה כר" ועוד דבשל תורח הלך אחר המחביר: [ב"ד] יש שכתבו כו'. כם"ש ברנדת (קולחם ברובין (כ"ס כ") ועהנ"א שם ד"ה וישבו בו': [ב"ח] ויש כו'. כמ"ש בחנדת (קולחם ברוקת (קולחם ברוקת) ברובין וכמטר דרש כ"ל:

קצרת או הריח. שם ועמ"ז: במים לא קאמר מתמא להריח. שם ועמ"ז: [2] ולפרוק כו'. נשקין. ברש שם ב' ד"ה הפיפה כו': (ליקום) ולפרוק כו'. ולשים אנח אלא בראש כמ"ש (טור מ"כ ל' וש"מ) גזיר חופף ומפספם כו'

פתחי תשובה

פתחי תשובה מדי כתב לבים המקדת שליהם : (בה) אנה דרגץ ב כתב בספר ממודי דניאל כ"י נמסב למים מנים בדוקים בשפי להיו להמים : (בך) בא בחוד מניאל כ"י מהלם מפים מתים בדוקים בשפי לרך להסיון דטוי חלילם : (בך) בא בחוד בכתב בספר ממ"ד כ"י אם סים בשל מונה כיל וספרם שבשה עיים ישבלה בכדי שחובל לגע מי מם שסקשם מ"א בספר יום מרוש דף ח" ש"א ומי במשף ידכ"ו במחד דבים לביל השחור לבעלה במחי קושיים וע"א שו במפר יום מרוש דף ח" ש"א ומי במחד ידניאל כ"ן ויש להחמים . עברים מים מ"א יום מתים ביו במחד דרום לא מונה מתרום ביו לבדן ביו לכתך ביו למחד ביו להמוד ביו לה דברים ממחים ע"ב:

לברה (א) ולא בשאר משקון. שמין סקיב ובססר המודי דניהל כ"י כתב לכחורם נכחם מבכרים ול מיש בשאר משקון. שמין מבלר הבסר מבקון לודע ביהודה משר ראשה . עברים של הכר מהרוים ול מיש בשאר משקון. עם להם מותר בשלר מבקון לודע ביהודה ח"ד סיי ל"ג שכתב כחשה שמפופקת הם שיי כיצ שכתב ואף במחב שמפופקת הם שיינה בשערות ביהודה אותר ביהודה הואף במחב ואף ביהודה בשאר ביהודה ביה נתשם שמתופקת הם מיינה כשמרותה כמ הדרי יש שבק ופוריתן ומיכם עפיפה מחדם אחם במקרם המתופק הם שיינה במיינה אחרת משיינה של הדי מדר ודבר שיש לו מתירון אלא שיש שי תר מעצם שכתב לקד בפיי דיש של דובר של לו מתירון אלא שיש שי תר מעצם שכתב לקד בפיי דיש הקד דרכת מש לו מתירון אלא שיש שי תר מעצם שכתב לקד בביי דיש מקד דרכת מש בכיי ביי של הדי ושבת ללה דובר של הדי ושבת ללה שביבה בם בשני עליו דלא ביי מותר מעשם ומי ומ"א מיינה לליש ולא אמרים שם סירכא כקים ואתאי וב"ב כן הוא ל"מוהו י"ל דום דמי למ"ש שם כם! מליו הלל היש אלא אמרים שם המלחם בדי מליו בלא מתוחה לד המיינה של השיש של מתוחה לד השני של השיש של השיש המוחה לד השל מתוחה לד השני משל השיש של המיינה לליום המוחה לד השל השל המוחה לד השל המוחה לד המיינה להמוחה להתוחה מתוחה לד המוחה מתוחה להתוחה מתוחה להתוחה מתוחה להתוחה מתוחה להתוחה מתוחה מתוחה

צא רמב"ם שם ממימות דנדה שנאנסה וסבלה וכרב חולין דף ל"א ע"א : א מימרת דרבת לדם דף ס"ו ע"ב וכדרבי זירת כל סרתוי לבילם זכו': ב ברייתה מתקנת עורת בב"ק דף ס"ב: ג ברייתת ורחן אח בשרו במים שלא יהא יכו' שם ומסיק שם שהוא מדאורייתא : ר מור בשם רבי שמשיה בשם רש"י וכ"כ בשם אבין הרא"ש וכ"כ התום' שם בנדה בד"ה חם מחוך וכו' כתחזור הר"ר שמעים מפרש כשם רש"י וכו': זה מימרת נקודות הכסף קודם שבגיע לפיט כמים מחוברים למקום כו'. וכלכך לא כוי קציצה דמכל מקום המים שברגלים מחוברים למקום שהרי רגלים נוגעות מתקום שהרי רגנים נוצמות בקרקעית התקום אכל הכא ע"י הקמטין לא יחיו המים שכתוך הקמטין מתוברים לתקום כלל ודו"ק: (מיבן קצ"ם בש"יו ס"ק א') ותיכוד, כו' . לא קשה מידי דראם המיתיבי וכדמוכת

חדושי הגרשוגי

בכנין ובנו עליו בפל ממני תורם כלי . אפילו היה עליו שם כלי מדאורייתא והכי מכוחר בפרק כ' דכלים משנה ס' כופח שקכעו בנדבך קבעו ולא בנאו וכו' ע"ש וסדברים ברורים למבין שוהו כונת מהרים ויברו. ולח ידעתי מה כים לו לכמתבר בזם שמחו עיניו מרחות דבריו פשוטים ודו"ק:

יד אפרים להתיר שתמבול ביום קודם החופה כיון דבלא"ה ראוי לעשות נמסרה כמ"ם הש"ך סימן קציג דהכי מדיף מפי וכן הב"ם אך נריכה למבול מנית בלילה כיון דחיכה נסכור רבוותה דס"ל דחפילו סכלה כיום ז' בדיטבד לא שלחה לה סכילה ולדיכה לחזור ולטבול בלילה וכח"ם הש"ך שם וכן דעת מהריץל ג"כ א"כ אין להקל במבילם זו וכן בשו"ת ת"ל מכוחר שכחב על מי שהתיר לסבול בע"ש מבע"י ביום השביעי לאו שפיר עביד אדרבק ולמקנת רבוותא אף בדיעבד לא עלחה לה עבילה כרי וסיים שאין להחיר רק תעבילה כלוכן ליל שבח או בהפצח זילתן כרי ע"ש וכן הוריתי בלכה למעשה אבל היכא שיום התופה הוא יום ח' והשפה לריכה שתמבול ביום קודם התופה אז אינה לריכה לחזור ולפכול שנית בלילה עלתה לה פכילה אך ים להחמיר שלא לעשות החופה מד הלילה ובפרט לפי מנהג מדינות אלו שמיד שתוזרים מן התופה מייחדין אותם כחדר בפ"ע ושייך כום פרך כתה לכן מין לעשות בחופה רק בלילה ומש מחמת חיום כבה וסכרת נכיך לעשותה ביום עכ"ם חץ לייחד אותם אחר התופה עד הלילה כנלפעל"ד כתבתי דברי שיות סק' אפרים זלמן מרגליות:

עצי לבוגה

כים ומשמע אף כום אינו מפכב כדיעבד . כחב בשיט דתף דכהגהת ש"ד י"ל דכטחת כתועם מודה דמשום תלינה הוא מ"מ מהש"ף משמע דאכולא מנהל קאי דאנע מעכב בדיעבד: (סעף מ"ח בחג"ה) ויש לנשים ליוהר שתפגע בה חברתה וכו" עבש"ט מה שהביה בשם הש"ד וכמע"מ ומסיק דעוב שתעשה שפיהן שחבות לקרחמה כשעולה מן המכילה וגם חיגע בה תך מכ"י דבוי ימיב כשמי מכילם לסירום סר"ח שלה יפנם בה תמור או דבר פמא מוכת דח"ל שינם כה וגם ח"ל שיכח לקרחתה דהח ר"י לח היה כולך לקראת סנשים אלא סוי יתינ חשמרי פכילה והכשים בפלותן מן הטבילה מנאו אותו ראשונה שהיה ראי יושב ודי זה אף אם יפנע בה אחר כך דבר סמא עיין שם:

דאמימר שם: י מימדא דרכא שם: ז קור: ח שם כנמדא דף סיח עיא שלח רבין ורבא דף סיח עיא

בתושפות בד"ה כך אמרו כדי לנאת ולקיים דברי רש"י שפי" שם אהא דשלת רבין וכו'

וחמם על עלמך שמושב שתהיה כחפיפה כיום לפי שבלילה

מהרת לביתה וכשחלתות דרב

אתאי כתכ שמוטב שתהיה בכילה סמוך לטבילתה והביאה

משמים דרכי יוחק:

ם בם: אמרו כדי

מורי זהב

לדי שיהיה סמוך לטבילתה ע"כ נהגו

המנהג הכשר כמו שהעתיק כחן

בש"ע: (ן) שצריכ' לחוף ביום. כגון

שתלך בדרך ולא יהיה לה חמין בלילה

או שאר אונם די בהפיפה ביום אפינו

לשַתְּלַתוּת וכן בתִי'ח למוף ביום די

בלילה אפילו לרש"י דלא העמידו

דבריהם אלא אם הוא ע"ל הריוח בלי

מונע ונראה דהא דאמרינן בשעת

הדחק חופפת ביום ברור הוא דבלילה

לריכה עיון ובדיקה בכל גופה קודם

הטבילה ודינה ממש כמו שיתבאר

בכעיף ו' בדין הימים שבין החפיפה

לטבילה: (ז) ותפרוק מעם . נראה

דאף לשאלהות כגי בככי דאע"פ

דלדידהו עיקר המפיפה בלילה וא"כ

לריכה להוף הרבה לכתחלה מ"מ

בר"ן שהביא כ"י : ג ובלע"ז גריד"א . כתב העט"ז דהיינו מה שקורין וכודקת עצמה בשעת החפיפה דיה בכך ואין לריך בדיקה מיוחדת דוקא: (ה) ספוך לפבילתה. בעור הביא מחלוקת רש"י ושאלחות בל"א קרייד"א כו' אבל הפרישה כתב י"א קרייד"א כו' וטעות הוא בידם בזה דלרש"ו מוטב שתהיה החפיפה ביום שלפני טבילחה ולא בלילה לפי וכו' וכן שמעתי מלוטז א' כו' ומיהו משמע בנתר שאנו קורין בל"א שממהרת לביתה ולא חקוף יפה ובשאלחות פי׳ שמוטב שתהיה בלילה זיי"ף מותרת לתוף שאינו מסתבך ואדרבה מנקה הזורמא וכן משמע בפרישה לעיל סי' קל"ה סעיף ט"ז

> [1] הנקרא בערבי מפל (רמנ"ם נפי׳ המשנה פ"ג דכנים) ג [ח] ובלע"ו (ג) גריד"א (ייג"ם) לפי שכחתך י השיער וחוזר ומסתבך ולא באהל לפי שמסבך השיער [מ] ולא בכל דברים המסבכים השיער הגה וכל זה לכתחלה ד אבל אם מפפה בנתר וכיוצא בו וראתה בעלמה באין בערות שלה קבורים ומסוככין(ד)ברי (מהרי"ק בורש קנ"ע)ואשה

וַ וֹ (יא) יי חפיפה צריכה להיות לכתחלה (ה) סמוך למבילתה [יב] *) מוהמנהג הכשר שתתחיל להוף מבעוד יום ועוסקת בחפיפה עד שתחשך ואז תמכול [יג] יוכן מנהג כשר שאף על פי שהפפה ז תשא עמה מסרק לבית (ו) המבילה ותסרוק שם:

מכולה כוגיא דש"ם (נדה דף ס"ז וכ"ח) כדעת רש"י וסייעתו דיותר טוב שהחפיכה תהיה ביום היכא דאפשר וכמ"ש בסכרי עיין שם והלכך אם

חל ליל טבילתה במ"ם או אפילו במולאי יום טוב שחל להיות אחר שבת הוכפת בט"ש וטובלת במ"ש או מולאי יו"ט כיון שאפשר שההפיכה ההיה ביום

בחול אבל היכא דחל ליל טבילתה בליל ג' שאחר יום טוב כגון שחלו להיות שני יו"ט אחר השבת או שחלו להיות שני י"ט של ר"ה או של גליות

ביום ה' ו' וחל ליל טבילתה במ"ש דנמצא יש שלשה ימים בין 'חפיפה לטבילה ובכה"ג לא אפשר שהחפיפה חהיה רתוקה כל כך וכדסבירא להו לרב חסדא ורב יימר דבכה"ג הופכת בליל טבילהם כיון דרהוקה יותר מדאי והיינו דאמרינן בש"ם והלכהא אבה חופכת ביום וכלכהא אבה לא תרוף

אלא בלילה קשיא הלכחא אהלכחא לא קשיא הא דאפשר הא דלא אכשר ע"כ והמך ש"ם אשקלא ועריא דרב הכדא ודרב יימר דלעיל ונ"ל דגם דעת

ד (מז) יי חל מבילתה במוצאי שבת שא"א לחוף מבעוד יום תהוף בליל מבילתה: רגה מומ"מ (ח) (ד) מנהג יפה הוא שתרחן היעב בערב שבת ובמול"ש תחזור וחחוף (ד) ותברוק מעם (עור):

וכן נוהגין וחושבין זה למלוה:ד אבל אם כו' שרי . 'פי' שרי פעם זה כיון דכבר עשתה ואין לריך לחזור ולחוף אבל שתכמוך על זה לחוף שוב

הטור כשם אכיו הרא"ש: ישם בהוסטות וכ"כ הרא"ש: בנתר ואהל ומים קריסלא וכן מבואר יא מסקנת הגמ' עם והלכתה וכו' כה דהפשר הה דלה הפשר ההה קחי וכפי' כש" : במהרי"ת שם דלח התיר חלח ביין ושאר משקים שלא הוזכרו בש"ם נקודות הכסף מלשונו ע"ש וס"ל דנית השתנים הוא פי', דקתטים וכן ופוסקים שמסבכים השער דלירף גם כן הכעם דאין לך אלא מה שאמרו חז"ל והלכך התיר להוף שוב על ידי מכוחר ככשי להדיח יהטור שהוח פוסק לח הל"ל כלישכא בדיקה שבדקה תחילה ג' פעמים שהונו שושק נה הכית כנישלה דברייתה אלה כלישלה דרבה וכן מבואר בכיח שכוולת הכיש כן שלה המיחיבי ואעפיית הקשה על הטור עיש: חבל בנתר וחהל ומים קרים לא עיין שם מבואר כך להדיא וכן משמע מדברי הרב וכה"ג אמריכן לעיל סי כ"ז ס"ק מ"ח דכל מה שאמרו חכמים כנכת הגדולה שהיא ערפה ואינה חיה אפי' אנו רואים שהוא חי טרפה והעט"ז כתב וכל זה לכתחלה אבל אם חפפה כו'

> שרי לפיכך אשה זו הופפת בנתר ואכל כו' ולא דק: ה יש לאשה

> לנבות . בלש פעמים מהרי"ק שם

ובעט"ז כתב ב' או ג"פ ואין להקבות

קסמ

(סימן קצ"ט ספיף ג' כשר"ע)
ודבעדר, הכשר שתתחיל
לחוף פבעור יוס כו' . נ"כ
לחוף פבעור יוס כו' . נ"כ
ממהסף לכחורה נכחה עם
כמכה העור והכ"י לכון שתרחן
כמכהן עומי
ביוס ולה כלילה מפני חשש
ל"ד יהיינו שתמון שתרומה
ליש"ד יהיינו שתמון שתרומה
ליש"ד יהיינו שתמון שתרומה
ליש"ד יהיינו שתמון שתרומה לביתה לא תהוף שפיר ולפ"ו גם מה בכחבו התום' והסמ"ג וכרא"ש במנהג הנשים עכשיו ללכת לתרהץ ביום ולהוף ביוש ולשהות עד הלילה גם המנהג זה מבום חשבת רש"י הוא אכל מהרש"ל בתשובה סי' ו' כתב שלא כתבו הרבנים האלה מנהג כבר כוא אלא מה שבורות עד הלילה אכל מה שהולכות כיום כזה לא דכהו ע"ם : עוד בם מהג"ם מפחדות וכנו תקנו כמקומם שבית המוחץ היה עומד בחלר בית הכנסת ומרגישים בם כל ההמון בכניסתן למרחץ וכשעת טבילתן והלנועות היו כל הרמון מהכייבות והיו מסהיכין זמן טכילהן עד מולחי בכת שילכו סכבים למרחץ בלילה ויהיו חופפות עלמן בלילה וקם חכם אחד ודרש בפני הנשיםשעבירם היא בידם לעשות החפיפה בלילה ורש"ל בתבובה הכוברת ומהר"מ חיבול"ש פי' כ"ח כאריך לכוכית שתיקון מהר"ם מפחדונה ז"ל וכנו הוח תיקון טוב אפינו לפי המנהג שכחבו התום' וכסמ"ג והרה"ם ע"ם:

בית הילל

(סימן קצים שו"ע סעף ר") רול טבילתה במוצאי שבת שאי אפשר לחוף טבעוד יום החוף בליל מבילתה . ונכחה לי דה"ה אם לא היה כעלם בעיר וכח בלילה שלח היתה יודעת שיכח בלילה שמוסרת לחוף בלילה ולטבול וכן הוח הדין כט' כחב כשחל מכילתה כליל יו"ד כחב שהחוף ותמכול בניני ויד" בחב כמתף ותפכנת בליל יו"ד בחב כ"כי בחגודה בהדיח בספרק כ" ג' פפקים דף קל"ו ע"א וע"ב וו"ל ואם איכם ניל ש' בחב או ליל יו"ד כאב ניתות ושובלת ליל ' באם ואם מסבר מרחן ותמנף ערב ש' באב ומשבול ליל מוצאי ש' באב ומשבול ליל מוצאי ש' באב ומשבול ליל מוצאי בהדית דלכתחלה יש לחוף ולשבול כי בחב ויותר סוב מלחוף בערב ש' כאב ולהרחיק התפיסה מהעבילה וכן משמע

ברכי יוסף

(פימן קצ"ם שו"ע סעיף כ') ולא תחוף בנתר יכוי. ומינו מה שאנו קורין לו שאבו"ך ועיין ש"ך ומ"מ גם כשאבו"ך כל המוסיסה גורעת מסני סכריכויו השערות נדכקות זו לזו כאשר שיני כאו ולכן יש לסומיר הנשים על זם ועיין כב"י וכספר החשכ"ן ח"א סיי כ"ה ועיין סוף גמרת דנדה ובערוך ערך ספן הביאה יכול להעבירו ע"י ספון וסירוב שאבו"ן כלע"יו והיא ראיה גמורה דנתר לחו הייני שחט"ן הכד"ק בהגהותיו כ"י . ומ"ם דנתר לחו היים שחבו"ן הם דברים פבוסים ומפורסמים ומדי עברי ראיתי להריב"ב תתוף ביום ובלילה ופשוט הוא:שז ומ"ם מנהג בו'.וכבר כתבתי בסק"ו דכך הוא עיקר הדין שתרחוץ ותחוף היטב בע"ש ותרחוץ ותחוף במ"ש ג"כ

הרמב"ם מחמת הרחק ואע"ג שדש"י לא פי' כן דלא אמשר ט"ם מודה כוה כס"ש תוס' שם מ"ם לפורש"י גראה דמותר כו' אלא כו' וז"ש ובלבר כו' וכמ"ש רש"י בר"ח היאך הרפב"ם מחמת הדחק ואעיג שרש" לא פ" כן ולא אמשי פ"ם סחדה, בזה, כם"ש חום שם מ"ם לפירש"י נראה דמותר כו" אלא כו" ולש ובלבר כו" וכמש רש"י בר"ח היאך כו" וכתבו בתום" שם אפ" כלא אונם: [מ"] (ליקום) חל מבולתה כו". אף לפירש"י וכ"ש לשאילתות ואף שרב דנוא ור"ח מ"ל דכה"ג הופפת בע"ש אין הלכה כמותם וכמ"ש רכין אשה לא תחוף ואף ראמרינן שם רריש מדימר הלכתא כו" לא קי"ל כן וצמו דממקינן החלכתא אשה כו". ת"ת אבל לפר" תום" ד"ה כך אמרו זה רמיומד הלכתא הוא וכנון החלכתא אשה כו". ת"ת אבל לפר" תום" ד"ה כך אמרו זה רמיומד הלכתא הוא וכנון שליל מבילתת ב"ם ח"ש וכרמתדץ רכ יימר רלא אשכתן כח"ל וכמ"ש במולתיה דרב יימר רלמיצאי ב' י"ם כו' ראפשר כו' כיון רלא משכחת להי אלא בחול אפשר דחופפת ולא משום טעמא ררחוק יותר מראי שכתב רש"י בר"ה לבר כו' ירש"י חוצרך לפרש כן

פתתי תשובה

שהתיר אפילו לדעת הנה"כ כו' ט"ש] . ועכ"פ נ"ל כאם מסופקת על העיון לא נתיר מטעם סירכא נקט דאסשר דהע"ז לא אמר אלא בספק דרבע בההיא דההם : (1) מסבך השערות . ע' במש' בשמים ראש סי' רצ"ח : (1") מנהג ישה . ע'' בה"ט ומ"ש בשם פנים מאירות

שהות מדברי הרמכ"מ: [ז] הנקרא בערכי כו'. רמב"ם כפירושו לרפ"ב רכלים: [ד] ובלעו
נירדא. ריכ"ש וב"י: [מ] לא בכ"ד כו'. מוד ופשום הוא דלא כמהרי"ק: [י] יש
לשאול כו'. כי ממכינן אריפאים בוה כמ"ש בפ"נ (כ"נ כ') ותכמים שאלו ליופאים כו'
בזה לא נאמר כנמ' כמים רק מתם בחמין, שם: [יא] חפיפה כו'. כג"ל ובפ' ההאלתות
שם בתום' ס"ח א' ר"ה כך כו' וכ"כ רוב הפוסקים: [יב] והמנהג כו'. לצאת ידי
שני הפירושים מידש"י והשאלתות ועבתום' שם והרא"ש: [יג] וכן מנהג כו'. כנ"ל
א"ב ממוך לתפיפה מכילה החפיפה הוא במטרק כם"ש רש"י בכ"ק כנ"ל: [יד] ובשעת
הדחק כו'. שם כנמ' ל"ק הא ראפשר כו' ופ' הרמכ"ם כפ' השאלתות ראפשר תופפת
בלילה אלא שפי' רלא אפשר מחמת הרחק: [מ] אי שא"א כו'. זתו לפידש"י וכפ'

(2) בריד"א . כתב הלבוש דהיינו מה שאנו קורין כל"א קרייד"א אבל הפרישה שטעות הוא וכן שמעתי מלועו א' כו' ומיהו משמע בנחר שאנו קורין בל"א זיי"ף מנהרת לחוף שאינו מסתבך ואדרכה מנקה הזוהמא וכן נוהגין וחושבין זה למלוה.

ש"ך: (ד) שרי. כ' הש"ך סי' פעם זה שאינה לריכה לחזור ולחוף אבל שתסמוך ע"ז לחוף שוב בנתר וכיולא בו לא וכה"ג אמרינן לעינ סימן נ"ז דכל מה שאמרו חכמים שהיא מרפה אינה חיה אפילו אנו רואים שהוא חי מרפה ודלה כלבום שכתב ואשה זו חוספת וכו' ולא דק עכ"ל: (ה) לנסות. שלש פעמים וא"ל נחזי אנן אי היין מסבך השערות או לא י"ל דאין עבע בערות של כל אדם שוה וכמ"ש חכמי הרופאים וחכמי המהקר. ש"ך: (ו) המבילה ובמדינות אלו נהגו הנשים להשתפף ולחוף ולרחון ולפרוק הכל בבית המרהן סמוך מיד לפבילה ונכון הוא. ש"ך: (ו) ביום. כגון שחלך בדרך ולא ייהיה לה חמין בלילה או בחר חונם ונרחה דהח דחמרינן בשעח הדחק חופפת ביום ברור הוא דבלילה לריכה עיון ובדיקה בכל גופה קודם העבילה . ע"ו: (ח) מנהג . והש"ך כ' דלאו במנהגם חליא אלא כך הוא עיקר הדין שפרחון וחחוף היעב בע"ב והרחון וחחוף במ"ש ג"כ (וכן אם חל י"ע יום ה' ו' או יום ח' ב' וחירע

ומיהו אפילו בחמי חמה סגי יולא תחוף בנתר

בצוי הותם הרופחים שוח תחוף רחשה במים רק ביין [י] ים לבחול לרופאים אם היין (ג) מכבך הבערות ואם אומרים שאינו מכבך ים לסמוך עליהן ואם אין הרופאים בקיאין בדבר ה יש לאשה (ה) נוסות

לעצמה החילה אם היין אינו מסבך השערות (גם זה שם):

רגה [יד] ובשעת הדהק (ד) דן שנריכה לחוף (ז) ביום [מו] או שא"א לה לחוף ביום ולריכה לחוף בלילה יכולה לעשות (בית יוסף בשם הפוכקים ובשם הרמב"ם פ"ב דמקואות) ובלבד שלא המהר לביתה והחוף כראוי :

נחזי אנן אי היין מסבך השער אי לא יש לומר דאין טבע שערות של כל אדם שוה וכמ"ש חכמי הרופאים וחכמי המחקר: ד הפיפה כו'. ול"נ

רש"י כן שפי או"ל הא דאפשר להוף ביום חופפת ביום הא דלא הפבר להוף כגון מולאי יו"ט לא החוף אלא בלילה עכ"ל (וכ"פ בס' יראים ס"ם קצ"ב) ומ"ש כנון מוצחי יו"ט ר"ל של ר"ה וכמך חלטיל דבכה"ג לח הכבר הח להו ככי הכבר להוף בפי"ט ובסכי ניהח בפיר דקיימח כולם סוגיא "דלעיל משה"כ להחום" והכוסקים דלריכים לדחוק דהזלה לה כוגיא דלעיל ותו קבה לדבריהם דהא מבמע החם להדיא מדברי רב הואא ורב הסדא ורב יימר ומרימר בכך היו נוכגות בנות יבראל בזמניהם להוף ביום בע"ש הו עיו"ע ולטבול במ"ש בהרי מביאין ראיה ממנהגם במותר להוף באחד בשבת ולטבול בד' או בה' בשבת אלא דרב הכדא ודעמיה פליגי בהול דאין הפין הפשר והכי קא פסיק החם מרימר הלכתא אם כן היאך נאמר דכוגיא דלקמן דפסיק הלכתא פליגא אכוגיא והלכתא ומנהג דלעיל אלא ודאי כדפריטית זהו נ"ל בש"ם ורש"י אלא שהפוסקים לא פירשו כן ולא כחבו כן בבם רש"י ולא ידעתי מנין להם זה ולענין דינא נראה דבכל ענין יש לה להבתטף ברמין ביום בע"ש וערב יו"ט וגם להוף אז ולחזור ולהשהטף ולהוף בליל טבילתה אם הוא בול וכ"כ הפובקים וכן בחול מנהג כשר שההפיפה תהחיל מבע"י בהפיפחה עד שתחשך וכמ"ש הפוסקי' והע"ו ואע"ג דריכא דהל ליל טבילהה שלבה ימים רהוק כגון שבת ושני יו"ע בכה"ג מסקינן בש"ס דהופפת בליל טבילתה שהוא חול י"ל דה"ק לא די לה בהפיפת ע"ש ועי"ע כיון דרחוק כ"כ אלא נריכה לחוף ג"כ בליל טבילתה וגם בע"ש ועי"ע כיון דחפיפת יום עדיף והכי ניחא למיטבד טפי כיון דנשי דידן הופפות בע"ש וטיו"ט וגם בליל טבילתן 'א"כ אין להקל להן להלק בין רחוק שני ימים או שלשה ימים בלא יבואו לידי טעות וכ"כ בש"ד סי' י' דאף בכה"ג תחוף ג' ימים מקודם ג"כ ואפשר דהייט מדאמרי' בש"ם דרים מרימר הלכתא כרב חסדא כדמחרץ רב יימר והומרי חומרי נקט הומרא דרב הסדא בשלי י"ט שאהר השבת שהופפת בע"ש דיותר טוב לחוף ביום וחומרא דרב יימר שחופפת בליל טבילתה כיון דרחוק כ"כ והיינו שכחוב במרדכי בשבוטות בפ"ב דנדה פסקינן כרב חסדא דאשה חופפת בט"ש וטובלת אפילו בליל ד' כשאירטו שני יו"ט אחר השבת וכ"כ הרא"מ בספרו כרש"י דיותר טוב להוף ביום מבלילה טכ"ל דלכאורה קשיא דהא פסקינן בש"ס כדמתרץ רב יימר אלא ודאי ס"ל כדרב חסדא וכדמהרץ רב יימר היינו כדפי' ולא כפירש"י שם ולישנא כדמתרץ רב יימר אחי שפיר לפי' זה אבל לפי רש"י הל"ל וכרב יימר דהא פליג ודוק ומטעם זה נראה שלא חילקו הפוהקים בין שני יו"ט שחלו להיות אחר השבת שחופפת במולאי יו"ט ובין יו"ט א' שחל להיות אחר השבת כדמחלקינן בש"ם בהכי דכיון דכתבו אף בשאר יו"ע דנכון להחמיר לחוף מעיו"ע וגם במולאי יו"ע א"כ אין חילות ודוק כי כל זה ברור לדעתי שוב מצאתי בתשובת מהרש"ל סי' ו' שהכריע כהחולקים על רש"י בלא טענה מוכרחת והנלפע"ד כתבתי עוד כתב מהרש"ל שם על מה שנהגו מקדם להתחיל להוף ביום ועתה תקנו להוף בלילה ותעסוק בחפיפה דוקא שעה אחת שלא תהא מסומה לביחה שרי אפי׳ לרש"י מאחר דאיכא חשש איסור שלא ירגישו בטבילותיהן וגם לפטמים הלנוטות באות לידי ביטול טבילת מלוה וכ"ב הרב בתשובה סימן כ"א ט"ש שהאריכו בזה: ז תשא עמה מכרק כו'. ובמדינות אלו נוהגות להשתניף ולהוף ולרהוץ ולסרוק הכל בבית המרחץ כמוך מיד לפבילה ונכון הוא : דן שצריכה לחוף ביום . דותא ולא בלילה כגון שאי אפשר שתחוף בלילה מחמת שהעובדי כוכבים יש להם חג באותו הלילה שאינם מניחים להדליק אש בשום בית או איזה אונם אחר וכדאיתא בב"י וכן כשא"א לה לחוףביום מחמת איזה אונם אלא בלילה דוקא אבל כל שאפשר ביום ובלילה

יב לפי' רכ החתי הכה קהי כת דתפשר וכו' : יג מתימרה

דרב הוכל חשה חופסת וכו' וכרב חסדה שם דף ס"ז ע"ב

זכ"כ התתפפות שם זך כן, ע"ל כד"ה והלכחל וש"פ: יד הרל"ש שם: פו הרשב"ל כת"ה וכ"ל הרל"ן: פו הרל"ש שם: יו טור: יח סת"ג

וסה"ת משני המאכל שאכלה

בימים שכנתיים : יש תוספות

שם דף ס"ו ע"ב בד"ה משום סרך נחה וכ"ב הרא"ש שם:

כ פור בשם הרשב"ה בת"ה (ורחב"ד כספר בה"כ): כא שם

לכ"ה : כב שם בח"ה וליינתיו לעיל בסעיף א' : כג טור בשם הראכ"ד בספר בעלי הנפש :

כר מימרא דרבא שם בנדה דף ס"ו ע"ב אם סמוך להפיפה

וכו': כה טור בשם הרשב"ה כת"ה ומחי סמוך בו ביום

בית הילל

מלשון השודע בהגדה שהעתיק דברי החגודה הל"ל בח"ח סי

תקנ"ח סט"ז ע"ם: (בשו"ע סעיף ו') רול ליל סבילתה בטוצאי שבת והוא יוס מוב

שאי אפשר לחוף אז תחוף

בערב שבת. וסנס שמעתי

נשם מ"ו הגחוןמוהר"ר יהושע ז"ל שהיה חב"ד ור"מ דק"ק קרחקה שהיה מוחה לנשים

לטבול בין יו"ט רחשון ליו"ט שני ולח פירשו לי בטעם

ולראה לי הטעם שפסק דלא כשו"ע וכל הסוסקים משום

דכתב כ"ד בסימן זה וז"ל ומשמע שוה שכתב רבינו שחם

חופפת כד' וטוכלת כליל שכת בין לדעת השחלתום כין לדעת רש"י וכו' ודלה החחרה הב"י

י וכו' ודלה כדכתב הרח"ם י פירוש רש"י ז"ל הם חל

ודש במונחי שבת כרחה שלח להחיר לחוף במ"ש למכול במולחי שבח שהרי סירש כקושי החירו לחוף ביום

ולשכול בלילה אלא דהכי עדיף עםי משום דמהומה לביחה

למולחי שכת חסור חף חם חל

כמונהי שכם חשות אף חב ... יו"ט כמ"ם ומוטל שחדתה טכילתה עכ"ל ונמשך אחריו

דסבר רש"י דלמסקנה דהלכתה הוספת והלכתה חינה חוספת

הלכתא כרב חסדא וכדמחרן

רב יימר וזה דוחק לכן סחם רביט דבריו דלא כווחיה עכ"ל

ברכי יוסף

שימן ל"ה שהבית רתיה לדבריו

שלא תחוףכנתר שהוא אהליד"ה

כי כן תרגם רג סעדית גחון אם תכנסי גנתר כתנ טפל

סברתו ולהרשב"ן כפי

בברתו:

עצי לבונה

(סימן קצ"מ בשו"ע סעיף ח')

ושבלה בליל יום אחר וכו'. ושיון כש"ע דכ"ו שלת מכלכ

כשכבר מעלם כיון דבדיעבד כוא הוי כלא אפשר . ולהשאלמות אף אירע אונם אח"ב ובחאת הלילה היתם

מח"כ ובחתת הגינה היתה יכולם לחוף הני סשיעה וא"י לטכול על סחך כחסיסה שעשחה ביום ודווקא אם ככר מכלה אף דהוא ליל שלישי מכלה אף דהוא ליל שלישי

שכלה אף דהוא ליל שלישי לתפיפתה דהא היכי דלא אסשר כיון דחל טבילתם בשלאי יום טוב הראשון שחל

להיום חחר השבת שריח לה

למיתף בע"ם ולמכול במונאי

דיינינן לה כלא אששר אכל אם

אסילו דיעבר לא עלמה לה שבילה דבה"ג לא אשכחן דהמיקו דבמולאי יו"ט שני

שחל חתר השכת כנון דחל יו"ם ביום ח' וכ' חו חפשר לה

למיחף ולתטבל בלילה דהוי

חול ואסילו אונם לא מהני בזה לכמוך של החסיפה שהיה בפרכ

בליל רביפי לחפיפחה

רכינו ירוחם ולפי

338

להמור דים ליזהר בימים שבין

י גם תזהר בו'. קאי אכל מקום שהחפיפה מרוחקת מהטבילה יום או יומים : יא ובשעת מבילה תעיין כו' . המחבר חזיל לשיטתו בב"י אבל ל"נ דגם סטור מודה דחעיין וחבדוק בשעת טבילה אלא דס"ל דכיון דהחפיפה מרוחקת מהמבילה תעיין וחבדוק גם בשעת חפיפה בוא אלא דדרך הנשים שטובלות בליל שבח שאינן וזוח מבית המרחץ דאין להפרידם זה מזה ואפ"ה ס"ל

> החפיפה ועיון הראשון לטבילה שלא ידבק בה שום דבר גם מנתינת תבשיל דשמח לח חעיין עוד בשעת טבילה שתסמוך על עיון הרחשון וכן הרשב"ה והר"ן שכתבו דוקה בשחזרה ועיינה בשעת טביל' כו' משמע דה"ק שעיינה בשעת תפיפה וחזרה ועיינה בשעת טבילחה כו' וכומשמע ממ"ש הרשב"ח ולא עוד אלא אפילו היכא דעיינה קודם טבילה ונתנה תבשיל לבנה וטבלה לא עלתה לה טבילה כ"ש זו שיש כמה עונות בין חפיפתה לעבילתה ושנתעסקה בכמה תבשילים ומיני חלילה שלא עלתה לה טבילה אא"כ עיינה בשעת עבילה ממש עכ"ל ומביאו ב"י וע"כ בעיינה בשעת חפיפה הוא דאל"כ פשיטא דלא עלחה. לה טבילה דתיפוק ליה משום שלא עיינה כלל כדלקתן סטיף ח' ומחי פסקה אלא ודאי סתמא דמלתא בשעת! חפיפה נמי עיינה ודוק וא"כ לכ"ע לריכה לעיין ולבדוק בשעת חפיפה ובשעת עבילה וליזמר בין החפיפה לעבילה מליגע בדברים החוללים (הראוים לידבק כדלקמן סעיף י"ב וכן משמע בב"י ודוק) אם אפשר וכמ"ם סרב וסכי נסוג : יב בית הסתרים כו' ביו"ם. אכל לא כל סגוף עור וב"י וה"ה בשבת מותר לרחוץ בחמין שהוחמו מע"ש פניה ידי' ורגלים או שאר אברים כל שאינה רוחלת כל גופה וכמו שנתבאר בא"ת ר"ם שכ"ו ובתשובת משאת בנימין סי' ס' כ' דאפשר דבחמין שהוחמו ביו"ט אסור לרחוץ שאר אברים חוץ מפניו ידיו ורגליו ומסיק לענין רחיצה ללבון דבין כשבת בין ביו"ט ובין בט' בחב ב"י וכן סתם ופסק כשו"ע אכל כגאון מוכר"ר יהושע ז"ל פסק לחומרא כדעת רש"י ובין ביוה"כ תלבוש ותליע כדרכה כשחר ימות השנה והרחילה לריך לשטות קלת שלא תרחוץ רק באוחו מקום ובין ירכותיה בין בחמין בין בצוכן ובשבת ויו"ט בצוכן אפי' כל גופה ובחמיןדוקה בחותו מקום וביןירכותיה

ודוקה כחמין שהוחמו מע"ש ומעיו"ע סימן כ"ח הביח משם ר"ם גחון שחרגם חם חככםי בנחר בחל גחסול מ"ם שהוח שרם משב ולם"ן חיכה תרי נסחי בשר"ח של רכ סעדיה גחון ולסריב"ש מדמנה לו נוסחה

אבל כמדומה לי שלא נהגו הנשים לרחוץ ולא ללבוש לבנים בשבח ויו"ע ואפשר משום שאין כל אשה יודעת לחלק בין חמין שהוחמו מע"ש ויו"ע או הוחמו, בשבת ויו"ע גם אינה יודעת ליזהר מדין איסור סחיעה והיכא

דנסוג נסוג וסיכא דלא נסוג יש לכתיר להן כמו שכתבתי עכ"ל וטעם זה קלוש הוא ול"ל טעם מנהגן שאין לובשין לבנים בשבת משום שאז סיו לריכין לטבול במוצאי שבת והיו מרחיקין הטבילה מן החפיפה והא ראיה שביו"ט לובשים לבנים ובשבת הוא שנהגו שלא ללכוש ולשניןלבישת לבכים בט"ב טיין בח"ח סימן חקנ"ח ס"ג בהג"ה ולטנין חבילות ט"ל סימן שפ"ח ס"ה בהג"ה : יג ואפילו חפפה סיד כו' . שאני אומר שמת בשטת טבילה סים קשור וטכשיו ניתר תו נישר עם סמסרקת : יד אם בתוך עוגה בו' . ויש פוסקים אין מתלקין בין חוך שונה חלת בין סמוך לטבילה או לא שאם החפיפה סמוך לטבילה אין לריך לחזור ולחוף ולטבול ואם לאו לריכה לחזור ולחוף ולטבול וכן דעת הראב"ד

ייית. (זון זאם אדא כז . שבשנת מכירת על ביינת לוווו ולעין כמסיד בע על.
[ים] וכשעת כו'. דרוקא בחפיפה שרוא מררבון מקלינן אבל בעיוני דהייתא לא מקילנן להרחיק כלל ואמרען שם נתנה תבשיל לבנת כו' וא"א שלא תחן בימים כ"כ תבשיל לבנת ולא מהא אוכלת בידיה אלא ל"כ בחפיפה קאסר. ו"נ ות"ה: [□] ותריח כו' וכן כו'. שזה הכל בכלל עיוני: [□] אפי' בי"ם. כמ"ש בא"ה סי' שכ"ו מ"א בי"ו ומ"ם וכמ"ש בהנ"ה שיכולת לרחוץ כל הנוף במים שהחמים מע"ם לדעת הרי"ף ורמב"ם וכמ"ש

פתחי תשוכה

עי' בתשוכם נודע כיסודה חלק יו"ד סימן ל"ע: (דק) כליל שבת . עי' בתשו" ש"ב גבעה של

מבילחה במולאי שבת או במולאי י"ם חוספת מעי"ם או מערב שבה . ובמ"ש או מוצאי י"ם חוזרין וחוספין ע"ש ס"ק ו' . נדה שחל ליל טבילה במ"ש וביום ו' סיחה עדיין בימי אבלה מוחרת לעשות חפיפה ביום ו' בחמין כדי שחטבול בזמנה לבעלה (סנים מחירות שאלה ח' ע"ש) כחב בה"י אם לח היה בעלה בעיר ובא בלילה שלא היחה יודעת שיכא בלילה מותרת לחוף בלילה ולפבול): (ע) תזהר. זה קאי אכל תקום שהחסיסה מרוחקת מהפבילה יום או יומים. ש"ך: (י) תעיין. כ' הש"ך דלכ"ע צריכה לפיין ולבדוק בשעת חפיסה ובשעת סבילה ולזהר בין החפיפה לסבילה מליגע בדברים החוצנים הראוים לידבק אם אפשר וכמ"ש הרב והכי נהוג : (יא) ותדיח. אבל לא כל הגוף וה"ה בשבת מוחרת לרחון בחמין שהוחמו מע"ם סניה ידיה ורגליה או שאר אברים כל שאינה רוחנת כל גופה וכמ"ם בח"ח ר"ם שכ"ו ובחשו' מ"ב סימן ה' כחב וכמדומה לי שלח נהגו הנשים לרחון ולח ללבום לבנים בשבח וי"ע (וחפשר משום שחין חשה יודעת לחלק בין חמין שהוחמו מע"ם או משי"ם או הוחמו בשבח וי"ם גם אינה יודעת ליזהר מדין בהיפה) עכ"ל ופעם מנהגן שאין לובשין לבנים בשבה משום שאז היו לריכין לפבול במ"ש והיו מרחיקין הסבילה מהחפיפה והא ראיה שבי"ט לובשין לבנים ובשבח הוא שנהגו שלא ללבוש ולענין לבישה לבנים בט"ב עיין בא"ח סי' הקנ"א ס"ג בהג"ה ולפנין אבילות ע"ל סימן שפ"א ס"ה בהג"ה עכ"ל הש"ך: (יכ) עונה . ויש פוסקים איו מחלקין בין חוך עונה אלא בין ממוך לפבילה או לא שאש

מודים כאן דמהגי חפיפה דע"ש ללרף להך חפיפה מועטח דסגי בהכי : (ח) תחוף ביום . גם כזה לריכה להיות נזהרת מלעסות בדברים שמלכרים בסעיף שאחר זה ביתים שבין החפיפה לטבילה דחד טעמא

מד שטובלות ע"כ לא נקט כאן אזכרה זאת: (ב) וכן אם חלו ב' ימים כו׳.בטור כתוב או אם חל יו״ט במול"ם ותמה ב"י דכ"ם הוא מדין סרחשון דב' יו"ט ביום ה' ו' ויש מתרלין דהטור קחמר בסיפח ב' יו"ט ביום ח' ב' וחכתי קשה היינו רישח ובדרישה חירן דחי לחו סיפח הוה אמינא דוקא ברישא שחל יו"ט ה' ו' והטבילה בליל שבת מוחרת לטבול כיון דביו"ט יכולה לחמם קיתון של מים להדיח קמטיה וכמ"ם הטור בסמוךמשח"כ כשחל טבילחה במול"ש דבשבת אסור להדיחם ובמ"ש היא הומה לביחה קמ"ל דאפ"ה מוחר וכזם נחיישב דברישת כתב הטור משום דאפשר לרחוץ ביו"ט משא"כ

הרשב"א ופסקו כאן בש"ע סעיף ח': גם תזהר מחיסור סחיסה שלח חרחון בבגד רק בידיה וכל זה מדינה (יא) ביון שאין צריבי׳ לביאת סים קשה הח מ"מ בעינן רחוי לביחת מים וכ"ש בסעיף י"ב דהקילו בבית הסתרים אפי' בנתלא דבר תולן מ"ם ונראם דכיון שהוא נסתר אין דרך לבוא שם דבר החולן מ"ה אין בזכ

לה מבילה ואם לאו לא עלחה לה טבילה עכ"ל ועעמו כיון דכבר חפפה ובדקם כל גופה ורחשה ביום ד' ומזהרת אח"כ בימים שבנתיים הוה טבילה שפיר . ומו"ח ז"ל כתב דהאי אם לא עיינה שכתב הטור אין פירושו עיון כגוף דזה ודחי לח סום עבילם אלא קאי אעיון יתירה דהייט בין

אלבעותים כו' ודבריו חמוהים דהא הלכה פסוקה היא דבדיעבד מהגי עיון הקדום כמ"ם העור בשם

חופפת ברביעי ולא הזכיר רחילה בסיפה מ"ה כתב שם רוחלת וחופפת בע"ם עכ"ל . לפי דבריו העובלת בליל שבת ויו"ט ביום ו' לריכם לרחוץ קמטיה וסתריה ביו"ט קודם לשבת ודבריו נכונים: (י) גם תזהר כו׳ זם מדברי הטו' וכונהו דאט"ג דעכ"פ צריכה עיון ובדיקה קודם העבילה בגופה ובראשה כדמסיק כאן בש"ע אלא דמכל מקום תהיה נזהרת מדברי חלילה בימים שבנחיים כיון שלח חעשה בשעת העבילה הפיפה אלא הַיא סומכת על החפיפה של יום ד' ובזה ניתקן כל מה שהוקשה לב"י על העור בזה וכתב העור ואם עבלה ולא עיינה בעצמה קודם לכן אם נזכרה להתעסק בדבר החולץ עלתם

ה יי נודמנה לה מבילה (ה) בליל שבת (ת) תחוף

וֹ [יי] "חל ליל מבילתה במוצאי שבת והוא יום מוב שאי אפשר לחוף אז תחוף בערב שבת (מ) וכן אם חלו ב' ימים מובים ביום חמישי וששי וחל ליל מבילחה בליל שבת תחוף ביום רביעי בשבת יי ותקשור שערותיה כדי שלא יתבלבלו:

הגה (י) ד גם (ם) מזהר בימים שבין החפיפה לטבילה מכל טנופח ושלח ידבק בה שום דבר גם מנגיעת תבשילין או מנחינתן לבניה הקסנים חיזהר אם אפשר לה ליזהר אם הם דברים הנדבקים (פור וכן כתב הב"י בשם הרא"ש וסמ"ג וסה"ח) [ידו] ואם אי אסשר לה ליזהר כגון שאין לה מי שיששה במקומה או שלריכה ליגע בהן בשעת אכילה אין לחוש ומ"מ חרחון ידיה כל פעם שלח הבח לידי חלילה: יא [ים] שי ובשעת מבילה (י) תעיון ותבדוק הימב כל גופה ושערות ראשה שלא יהא דבר חוצא (יוֹ) [כֹ] יו ותדיח יב בית הסתרים במים חמים שהוחמו (כא) יואפילו ביום מוב י וכן תחצוץ שיניה במוב בשעת המבילה שלא ישאר פירורין ולא בשר ולא עצם. (ומ"ל סימן קל"ז הס

לא חל מבילחה במול"ם אם חוכל למבול במול"ם): ים במקום שיראות לטבול בלילה אין לחתיר לחוף מערב שבת ולמבול ביום שבת דתרי קולי בהדרי

לא מקיליגן קולא דסרך בתה וקולא דהרחקת חפיפה מטבילה:

ה [כב] כבימי חול (וכל שכן ני"מ) אם חפפה ועיינה עצמה היום ומבלה בליל יום אחר עלתה לה מבילה בריעבר אע"פ שלא היו חפיפה כי ובריקה סמוך למבילה אבל אם לא חפפה כלל לא עלתה לה מבילה אע'פ שעיינה בעצמה בגופה יג ואפילו חפפה מיד אחר המבילה וסרקה במסרק ולא מצאה שום נימא קשור לא עלתה לה מבילה ואין צ"ל אם חפפה במקום שיער ולא עיינה בשאר גופה שלא עלתה לה מבילה כשעיון הגוף הוא דבר תורה: בית הסתרים בל בבית הסתרים ביל בבית הסתרים מיון שאין צריכים לביאת מים אם לא עיינה (יא) אותם קודם לכן ואחר כך עיינה אותם ולא מצאה

בהם שום רבר עלתה לה מכילה: י (כד) כי חפפה ועיינה ומבלה ובעלייתה נמצא

עליה דבר חוצץ יד כה אם בתוך (יכ) עונה

בא"ח סי' תקי"א ס"ב אלא שנטשך כאן אחר דכרי הרא"ש ותפור שהיא כן האומרין וכמש"ש בהנ"ה: [בב] בימי חול כו'. מס"ש ס"ד ב' מבלה ועלתה כו' אם סטוך כו' הא בלא"ה בכ"ע א"צ לסבול ושם ע"ב בעיון דנופה קאמר כנ"ל ס"ד שוה ודאי צריך מטוך לכתחלה ונמצא עליה בנופה משמע כנ"ל וכ"ש בחפיפה דאפי' לכתחלה ש"ד בדלא אפשר כנון "ס פשימא דבריעבד מהני. ת"ה וו"ש חפיפה ובריקה: [ב] בד"א כי'. אפשר כנון "ס פשימא דבריעבד מהני. ת"ה וו"ש חפיפה ובריקה: נראה שלמד משפחה של רבי שנמצא עצם כו' שממחמא לא עיינה קודם ודוקא שנמצא כו': [כַּדַ] חפפה כו' בין כך כו'. רמכ"ם וכגירמא שלנו בלישנא קמא ספוך ובלישנא בתרא באותו היום ומפרש א"צ לתוף ולטכול רא"צ חפיפה אחרת קודם השבילה אבל

ושכ"כ הרו"ה : כי נפיב מהל" מקוחות וכפי גירסתו שם כנמרת כמ"ש הכ"מ שם וב"י : כז טור מדברי הרשב"ח בח"ה וכתב הכ"י וטעתו מדתנית פיק דחולין דף י' מיח מכל ועלה וכו' והוא המוה לעליד דמחדר אמיחרא והכיא כאים לאיסורא ואדרבה ג"ל לדעת הרשב"א דההיא ברייחא לטפרות מיירי וכמים התוסי שם כשם ר"ח דלטסרות החמית יותר מלכעלה וכו' אכל מהלכות מרמב"ה כספ"ב מקוחות מפרשה שהיה לכעלה ופסק כווחים דלא שלחם לם טכילה אא"כ אומרת כרי לי שלא היחה עלי קודם לכן וכ"כ הרשכ"א שם כשם הראב"ד : כח טור ופי הרכ ט"ו שחספה כיום שלפני פניו כגון שחספה כפ"ש וטבלה במ"ש דאי לא חססה כלל הא כחב לעיל בסעיף ח' אפילו עינה וכדקה עלמה מיד אחר הסבילה לא שלחה לה שכילה והרב ב"ח פי׳ כע"ל עי"ש: כמ שם כשם הכחב"ד: ל מימכח דרב נידל למר רל נדם דף פ"ז ע"ל: לא עור וכ"כ הרבכ"ל

לב שם כנמרת: **೯**೮ಗೆ ೧೧ א מור כשם אכיו והראב"ד וכדעת פרי"ף בשם הגאונים אהא דתניא כל המלו' מכרך עליהם עוכר לעשיה א"ר חסדת הון מן הטפילה פסחים דף ז' ע"ב כתב הרי"ף בשמם דלת חמר רב חסדת אלא בטבילה גר בלבד האכתי נברת לה חזי וכ"כ הרמכ"ם בפי"ח מהלכות ברכות : ב שם כשם הרחב"ד ממשנה כרקות דףכ"ב ע"ב: ג ברייחת שם דף כ"ם ע"ב וכי"ת:

פרי חדש

(סימן ר' בשרע טעיף א') כתב הרמנים פי יית מהלכות ברבות וז"ל העושה מוזה ולה ברכות וז"ל העושה מוזה ולח בירך אם מצום שמדיין קיימת מברך אתר עשייתה ואם דבר שעבר הוא אינו מברך כילד שרי בעתעקבילונית ולא כירך ברי בעתעקבילונית ולא כירך זר ומכרך אחר אבל אם שחק בלא מחלם תווכ שנתעטף אבל אם שחם בלא ברכם אים חזור אתר שחים כר אבל הג"א ברים פ"ק דחלין כ' אם לא כירך יכול לברך אחר השחישה ויוצא י"ם

בית הילל

לפירום כרח"ם ורכיט ירוחם וק"ל: (בשר"ע מעיף הא) וקיד: נבשר ש מעיף יהן המין אחד שבילה וכרי. סלי המין אחד שבילה וכרי. סלי כד"ל קלי לם לל מספה סטוד לענילה . וקס כל ממריע לענילה . ולים כל מחדיע כפ"ק דתולין דף יו"ד ע"ח אע"פ שנחעסקם נריכם מכילם אחרת ע"ם משמע איירי דלא חפפה סמורלעכילה דחי חסטכ פמוך לעכילה לא הוי נרוכה עבילה אחרש אם נתפסקה אלא מבילה אחרם הם ממשהקה וודאי מיירי דגא הפפה סמוך למכילה ואפ"ה אפי' שנמעסקה לבירה מבילה אחרם עי' כ"י שכתכ כן לדשת כרמכים ועיין בתוספות פ"ק דתולין שכתכ כמה חירונים וגם בפרק כתישקות כתב התוספות כמה סירולים ועכש"ך שכתב נם כן (פתמיר וק"ל (פימן ר' בש"ע פעיף א')

ואם הם צלולין שברתן ברגליה וסברכת. שין כא"מ סימן ש"ד נהג"ה ווא ואם

ברכי יוסף

(סימן ר' בשו"פ סעף א''
רוברך אשר קרשנו ומ' .
ים מקום שנודע מהני גם
כי ככלה בעבילה ראשוני קודם התופה מכרכת שהתייט וֹמקרו בדבר והנה ממת נכון וידענו כי כמענו ככל חפונות ישרחל לח יש מנהג זם . וגם בעיר כלזו שנהגו לח טדע מי תכם הנהיג כך וידוע שהמחרונים הסכימו לעיל סי׳

עצי לבונה

שכת כמו שכתבתי למיל א"כ אפילו עכלה כדיעכד לא שהרי ע"ם: (פעיף י"ב בשר"ע) אבל בית הפתרים וסי תולין להקל. עיון ש"ך שכחב דכרוקה תולק וכייע אף זכית בספרים קיל לעניג זכ בהשגות ומחלקותם חלוי בגירסא ויש להחמיר כשתי הדשות: מון ואם לאו בו'. פי' אפילו עיינה סמוך לסבילה כיון שלא חפפה סמוך לטבילה צריכה טבילה אחרת וכן משמע מדברי הר"ן שכחב וכי חימא אי בעי עיוני סמוך לעבילה אפי' לא הפפה סמוך לעבילה אמאי צריכה

לחוף ולטבול וסרי עיינה בכל גופה סמוך לטבילה י"ל שמא לא עיינה יפה יפה אבל בחפיפה ליכא למיחש להכי עכ"ל ומביתו ב"י ר"ס זה: מז במה דברים אמורים כו'

והב"ח פסק כסים גדולים שהביח סרשב"ח (ורביט ירוחם נכ"ה ח"ה מביאם ג"ל במסקנתו) וכהרמב"ם דאפי' נתעסקה באותו המין אין תולין להקל עד שתאמר ברי לי שלא היה עלי בשעת טבילה ואני מוסיף שכן דעח הרשב"ח בחדושיו פ"ק דחולין ומביחו ב"י וכן לכולהי שינויי בתום' דתולין (דף י' ע"ל) ובחום' פ' חינוקח (דף ס"ו ע"ב) ובמרדכי ותנודם שם 'משמע שחין 'חילוק בין נתעסקה באותו המין או לא (דלא כמ"ם בדרישה סעיף ט"ז דהעור מחלק בסכי דם"ל כשחר חירולים שכחבו החוספות כו' דחף לשחר חירוצים חין חילוק עי"ם ודוק) ולחד שינויה שכתכו שם דהך דחולין מיירי שלא טבלה סמוך לחפיפה וכ"כ הש"ד סימן י"ג מבואר להדיא שאפילו נחעסקה באוחו המין טמאה עד שחחמר ברי לי שלח היה עלי קודם לכן ואם כן ליכא מאן דמיקל בהא אלא הטור לדעת הרשב"א והרשב"א

גופיה חושש להחמיר ועוד דבדרישה סעיף ט"ז כ' דגם העור שכתב שאני חולה אותו במין שנחעסקה בו ר"ל שאין לריכה טבילה עכ"פ חלא יכולין

לתלות והיינו דוקה כשאומרת ברי לי עכ"ל ולפי זה גם דברי המחבר הפשר להתפרש כן וכן עיקר לדינה :

ולא שיינה נפשה לא עלתה לה טבילה דדמי לנחנה תבשיל לבנה . ב"ה : בא אבל מותרת ללבוש בו" . דלא דמי לנחנה תבשיל שאין רגיעית להיות על הבגדים דבר לח לידבק בעוף החשה. שם :

פתחי תשובה

שאול פי סיש כאשה שיש לה קאלטינשים ששכתה לחוף ביום מוחרת לשכול גלול שכת כיון שאיי לפרוק עומה בדלעת פי קצית פין ע"ש: (ן) ולהדמבים. עי בשאי שב שקב פי מ"ש בין בחמיר כהרמנים ע"ש עוד ועיין שץ:

(א) אחר השבילה. ע"י נחשובת כר הכרמל מ"ד פי ביה שכתב דאף במקום שאין עסגין כן אאא מכרכות קודם השכילה הייע דווקא בחול אבל כשכת בשטובלת יש לאשה עסגין כן אאא מכרכות קודם השכילה הייע דווקא בחול אבל בשכת בשטובלת יש לאשה

חשם אם לא במידי דמוכח כגון בהכיא דסעיף י"ב: (יב) אבל אם לא חפפה קודם מבילה כו'. כן כתב הטור רבים תקשים דהת אפילו לה נמנא כלל דבר חוצץ לא שלחה לה טבילה כשלא חפפה חחילה כמ"ש סעיף ח' וכ"ל לתרץ דג' חלוקות יש בזה דחם חוך העולה שחפפה

טבלה אין לריך עבילה אחרת ואם יש עונה לריכה שבילה אחרת אא"כ יתעסקה אח"כ והיינו שעל כל פנים אין בין חפיפה לעבילה אלא עונה אחת אבל אם יש ביניהם הרבה כגון שחפפה בע"ש ועבלה מול"ש דחפיפה זו לא מיקרי קודם טבילה כלל אלא רחוק ממנה אז לא מהני נחעשקה אח"ל וע"כ כחב בזה לא חפפה קודם טבילה ר"ל אלא רחוק ממנה ברבה כנ"ל :

עוכרתן ברגליה . ז"ע (א) דצה"ח סימן ע"ד פסק בש"ע שהנשים יכולות להתפלל כשהן לבושות החלוק אע"פ שאינן מפסיקות למטה מהלב והם דברי א"ח שמביא ב"י שם ולמה הלריך כאן עכירת המים ובסמוך יתבאר דאפי' מים צלולים סום כלבישת סחלוק: (ב) עד אחר המבילה . עשמייהו דכיון דבטבילת גר אין שייך שיברך קודם הטבילה דעדיין עובד כוכבים הוא לא חילקו

נתעסקה ברברים החוצצין כאו שנחנה לבנה (rp) תבשיל [ל] יי הראוי לירבק בה [לא] לא עלתה לה מבילה כי אפילו אם ברקה מיר אחר מבילה ולא מצאה עליה שום רבר חוצץ שאני אומר בעלייתה מהמים נפל ממנה וצריכה מבילה אחרת:

תנה מיהו אם בדקה עלמה קודם סבילה וראחה שלא נדבק בה שום דבר אינה לריכה טבילה אחרת (הגהות ש"ד ותרדכי וב"י בשם הרשב"א) כא אבל מוחרת ללבוש (יז) בגדיה בין חפיסה למבילה ולא חקח חינוק אצלה (ב"י בשם הרמב"ם וע"ל סימן קנ"ח):

ר אימתי תעשה ברכת המבילה. וכו סעיף אחד:

[א] * כשפושמת מלבושיה [כ] כשעומרת בחלוקה תברך אשר קרשנו במצותיו וצונו על המבילה ותפשום חלוקה והמבול ואם לא ברכה אז [ג] י תברך לאחר שתכנס עד צוארה במים 'ואם הם צלולים (א) עוכרתן בדגליה ומברכת: הנה [ד] וים אומרים שלא תברך (ב) עד (א) אחר הטבילה (מור בשם בעל הלכוח גדולות והוא בה"ג דף ס"ה

ין אבל אם לא בו'. כדי נסבה דכבר נחבחר בסעיף ח' דחם לח חפפה לח עלחה לה עבינה חפיע לח נתלח עליה דבר חולן חלח חיידי דרישא נקיט לה . פרישה . והב"ח כתב דמיירי שחפפה ראשה אבל לא כל גופה דבגופה ליכא אלא מנהג בטלמא כדלטיל סק"ב ואם טבלה בדיטבד טלחה לה טבילה אבל נמצא טליה דבר חוץ אפילו דיטבד לא טלחה לה טבילה אט"פ שנתטסקה באותו המין וכן מחלקין המוס' וכאגודה שם בשם ר"ח דהך דתולין מיירי בשאר מקומות שבגוף שלא חפפה אוחן וקחני החם נמנא עליה דבר חוכן אלמא דוקא נמנא עליה דבר תוצץ כח לחו ככי עלחם לם טבילה ומה שכחב הר"ן ז"ל משמע שדרכן היה לשטוף בחמין וכן כ"ל דחמריכן חם סמוך לחפיפה טבלה ח"ל לחוף ולטבול ואם איחא דלא עבדי חפיפה אלא במקום שער אמאי לא חיישינן שמא לא עיינה יפה בשאר מקומות הגוף כי היכי דחיישינן כשלא ביחה סמוך לעבילה (דלענין עיון) כל שחר מקומות שבגוף דת ודת חחת הית חלת דרכן היה להשתעף כל גופן בחמין עכ"ל ומביתו ב"י ר"ם זה האי אנמלא עליה דבר חולן אבל כשלא נמלא עליה דבר חולן יש לחלק בין הראש לשאר מקומות שבגוף דאע"ג שלא הפפה אותן כיון שעיינה אוחן עלחה לה טבילה בדיעבד: ידו אם לא עיינה . וכ"ש אם לא הספה: ימן תולין להקל . ע"ל סימן קל"ח ס"ק ל"ג כחבתי דהרוקח חולק: ב או שנתנה לבנה תבשיל כו' . וסיכא דהים ביד בנה חבשיל א"נ היה מלוכלך בטיט ולקחה בנה על ידיה ערומה ואתר כך טבלה

שחפפה מבלה אינה צריכה מבילה אחרת מו ואם

לאו צריכה מבילה אחרת:

הגה [בה] אף על פי שהיתה החסיסה סמוך למבילה כגון שחססה ביום

בשס המפנ"ס): (ז) מי ולהרמב"ם בין כך ובין כך צריכה מבילה אחרת אלא שזו אינה צריכה לחזור לחוף וזו

צריכה (וכן דעת רבינו ירוחס):

יא מז (כו) יבמה רברים אמורים בשלא נתעסקה

בין מבילה לבריקה אינה צריכה מבילה אחרת

שאני (יג) תולה אותו במין שנתעסקה בו

(יב) יז (יז) יי אבל אם לא חפפה קורם מבילה אין

תולין בו אף על פי שנתעסקה בו אחר מבילה:

יב [כז] מ בר"א בשאר כל הגוף אבל בית הסתרים

מבילה גם כן לא עיינה עד שנתעסקה בדבר החוצץ

ואחר כך נמצא בהם מאותו המין ים תולין להקל:

יג (כח) י חפפה קורם מבילה ובין חפיפה למבילה

יה אם לא (מי) עיינה אותם קורם מבילה ואחר

באותו המין אחר מבילה אבל אם נתעסקה בו

סמוך לערב ומבלה בתחילת הלילה הואיל והיה בשחי עוגות (ב"י

ביאור היה א"ב כו' לעולם כעי ולבן אמד לחדף וספרש א"ב סמוך להפיפה מבילה כפי' הוס' שם ד"ה א"ב כו' ילענון הפיפה לשפתו הפסק בלשנא בהרא אבל שימת הרי"ף ורא"ש דוקא סמוך ואז א"צ אפי מבילה אחרה וכניוסת חריף להיפך כנ"ל ס"א וספ' וה" שה"א בדוקא סמוך ואז א"צ אפי מבילה אחרה וכניוסת חריף להיפך כנ"ל ס"א וספ' א"ב כי אפי מבילה אבל הרשב"א כתכ כשם הרו"ח מאי סמוך כו ביים ואיני מבין רבריי לחדף ולא לשבול ובלשנא קמא "ד בה"ג ובריף להוף ולא לשבול ובלשנא קמא ל"ג כן. ירבריי המוחים רא"כ הל"ל א"ב כה"ג ובריף על החפיפה אי על הפבילה וקאמר לדוף לפי המפרשים משום דינא דצריכה לחוף דאף על החפיפה אי על הפבילה וקאמר לדוף לפי המפרשים משום דינא דצריכה לחוף דאף בשם הרו"ה]. יראא כניימא שלנו בנמ' למיטמך כו' למיתף כו ר"ל בכ"א מה"ל בשם הרו"ה]. יראל ב"ש בסמין בנמ' למיתף בימשא כו ו"ל ב"ש בסמין הש"ג הרו"ף וכל הפוסקים ל"ג לה וכן בדברי הרמב"ם לא משפע כן וי"ל ד"ש בסמין הש"ג מה ברו"ף וכ"ל מוסק להפיפה משום ביו מבילה הו"ה אם מפוך כי יותא האפר מבילה וווי וותק ביות הי"ף וכל החפיפה ל"ג לה וכן בדברי הרמב"ם לא משפע כן ו"ל בלמיסכן להפיפה מבילה וחו בררך זר ורחוק: [בן כו"א כו'. עתום' שם ד"ה אם מפוך כי יותא דאפר מבילה אם מבלר מפוך להפיפה הלינן מפילה אם מבלר מפול וות מביל המיף להפיפה מביל או הפור כל אוא בעוני בלמא שהוא ד"ה נקם הרשכ"א והפור כהא הי' ימ"מ רבריה צ"ע דבלא הפשת כל בלא"ה צריכה ינקם הרשכ"א והפור כל בלא"ה צריכה

החפיפה היה סמוך לפבילה אין לריכה לחזור לחוף ולפבול ואם לאו לריכה לחזור ולחוף ולסבול וים להחמיר כשתי הדשום עכ"ל ש"ך: (יג) הולה - והש"ך ספק דחין חולין להקל עד שאמרה ברי לי שלא היה עלי בשעח מבילה וכן הוא ממש דעה כל הפוסקים וכן העיקר לדינא וכ"פ הב"ח: (יד) אבל. והא דכת בס"ח דאם לא הפסה לא עלהה לה פבילה אפילו לא נמצא עליה דבר החולץ חירץ הב"ח

דמיירי כאן שחפפה ראשה אבל לא כל גופה דבגופה ליכא אלא מנהגא בעלמא ואם טבלה בדיסבד שלחה לה סבילה אבל נמצא עליה דבר חולץ אסילו דיעבד לא דמייני כחן שחפטה נושם טבל מו כל גופה זכנות מו מהרץ דג' חלוקוח יש בדבר דאם חוך העורה שחפסה פבלה א"ל מבילה אחרם ואם יש עורה לריכה מבילה אחרם אח"ב ומעובה במוש מנחשםקה באומו המין והפ"ז מחרץ דג' חלוקוח יש בדבר דאם חוך העורה שחפסה מבלה א"ל מבילה אחרם אח"ב ומעובה במ"ש דחפיםה אחרם אח"ב נחעםקה אח"ב והיינו שעכ"ש אין בין חפיפה למבילה רק עולה א' אבל אם יש ביניהם הדבה בעוב שבח ומבלה במ"ש דחפיםה זו לא מקרי קודם מבילה כלל אלא רחוק ממנה אז לא מהני נמעסקה אח"ב וע"ב כתב בזה לא חפפה קודם מבילה ר"ל אלא רחוק ממנה הרבה עב"ל: (מו) עיינבה. וכ"ש אם לא חפפה פולין להקל וע"ל ביים ולקחה בביל בשיה ביד בנה חבשיל א" ביים עלוכלך בשים ולקחה בנה על ידה ערומה ואל שליה לא עלהה לה מביל בדמים ולקחה בביל בנה ב"ח (ד) בגריה. דל"ד לוחמה חבשיל לבנה ב"ח (ד) בגריה. דל"ד לוחמה חבשיל לבנה שאין רגילות להיות על הבגדים דבר לח לידבק בגוף החשה. שם:

חק בסעודה דחסור לחדם שיפנה מן העוה"ז צלח ברכה כיון דעבר וחכל החיל וחדחי

אדחי פ"כ כ' הש"ך נסי' י"ט ני"ד דנטרק שלשה שאכלי משמע כדעת הרמב"ס דאמרי

המם אמר רבינא הלכך אפילו גמר מלאכול חוזר ומברך דתניא סבל וטלה אומר אקב"ו על הטבילה ולא היא המם

משיקכת חזי והוחיל וחדחי חדחי ע"כ חלמת דווקת גכי

סכילה ודכופיה משום דלה חזי משיקרה הכל היכה דחזי משיקרה ולה בירך לה יברך משיקרה ולה בירך לה יברך

אח"כ ע"כ בש"ך וכתב בעל סמתבר פרי חדש איני רואה

קושיה להג"ה מכחן דחי הוי משני דשחני ברכת מצות

מברכת הכהכין אחרים היו קשה מברכת הכהכין אחרים היו קשה לים בברייתא דמ"ש מבילה דנקט ליתני להך דינא בכל סמנות דכא בכולה איתים אלא מדנקטים בטבילה שתעינן

דחלוק דין טכילה משאר מצות דשלמא אי גבי סבילה כוונת

אחר טבילה אלא ע"כ דחלוק שבילה משאר מצות דאלו אינך

מנות סוף סוף לכתחלה לריך לכרך עובר לעשייתן חלח דבדיעבד יברך חתר העשיה דבדיעבד

אבל בדין טבילה אף לכתחלה זריך לברך אחר הטבילה זום אינו אלה מטעם משום

אינו אלא מטעם משום דמעיקרא גברא לא חזי. ולהכי

אצטריך כש"ם לשנוי הכי ולתרוצי מתנית' אליבא דאמת.

וכמחי דכתיכנא נדחית הכחיים

שנים שהביח הש"ך וז"ל עוד פהת דגרסינן ברפ"ק דפסחים

כי רב אמרי כל הברכות כולן מברך עליהן עובר לעשייהן חוץ מן כטבילה תל"ם עבל

מייתי מהך ברייחא כו' ע"ם ולפענ"ד דלהכי קמייחי כאים

עבילה אף לכחחלה מצי ברוכי אחר עשייחה דאי

דישבד דווקא מייכי הברייתא

מחי חירים דנקטיה בטבילה

עליהן עובר לעשייתן מברך אחר כך אלא ע"כ מיירי

לכתחלה משח"כ בשחר מצות ועיין בנקודת הכסף סימן

בית הילל

אומר בעלייתו אשר

חכמים בין הטבילות: (ג) מכסית עצמה כו'. בדרישה האריך בדין זה וכ' שהנשי שלנו המברכות על העביל' בעודם במים ערומות ולא מעכרי המים דלאו שפיר עבדי אף שהן מחבקים זרועוחם על גופן דלפי מ"ש מהרמ"י הטעם שלריכים להיות עכוריוכדי שלא יהיו לבן רואיואת ערותן

סי' מסני חבוק זרועותן לספסיק בין לב לערוה אבל באשה אין משום לבן רואה ערותן כיון שערותן למעה מחד וכמ"ם ב"י בשם ח"ח בסי' ע"ד

ע"ב ורש"י ורמב"ן סימן שכ"ח וש"ד) (ב) וכן (א) (ג) נוהגים שלאחר המבילה צעודה עומדת במוך המים (ג) א מכסית עצמה בכגדה או

וז"ל נראה שהנשים יכולות לברך ולהתפלל כשהן לבושות בחלוקן אע"פ שאין מפסיקות למטה מהחזה לפי שערותן למטה מאד ולא בעי "עוחות בקרקע אלא כשהן ערומות כדי שתתכסה ערותן עכ"ל משמע דבנשים סחיסור משום שעומדות ערום בלא כיסוי ערותן ולאו אורח ארעא לעשות כן מפני כבוד השכינה ואם כן מאי מהני חיבוק ידים דאי משום לבן רואות ערותן הא אין לריך באשה הפסקה וע"כ משום כבוד השכינה שלא תעמוד ערום מאי מהני בזה הפסקה בין לב לערוה . זהו תכלית דבריו שם ולעד"ל דהנשים העושות כן בחיבוק ידים הם עושות יפה אפי' לכתחלה ואפי' בלא חיבוק ידים יש להם על מה לסמוך דמ"ש שיש איסור בעמידתה ערומה משום כבוד השכינה הוא תמוח מה לו לבקש טעמים מפני כבוד השכינה והלא איסור דאורייתא מפורש הוא משום לא יראה בך ערות דבר וכמ"ם בקלילת חלה בסי' שכ"ח בי"ד שהאיש אסור לו לקצות חלה ולומר הברכה משום גילוי ערוה ובכל המקומות שאסרו להתפלל כנגד ערות חבירו וה"ה כנגד ערוה שלו אם היא מגולה אע"פ שלבו מכוסה וזהו דבר פשוט אפי' לחיכוקות של בית רבן אלא דנראה פשוט ומוכח דאם האדם עומד תוך המים אפי' הם ללולים אין בזה משום גילוי ערוה ולא כדעת בעל הדרישה שם"ל כל שהמים ללולים הוה כאלו עומדת ערום וראיה מפורשת מס"פ מי שמתו במה דתכן יתכסה במים ויקרא ק"ש פרכינן והא לבו רואה את הערוה ומשנינן במים עכורים לכארעא סמיכתא הם ואי אמרה דללולין הוה משום גילוי ערוה מחי שנא לבו דנקט המקשן דהא פלוגח' בהסוא פירקא אם אסור או מותר ה"ל למפרך והא עובר משום לא ירא" בך שרות דבר דהיינו משום. גילוי שרוה ואפי' אם לבו מכוסה אלא' פשוע דכל שערותו מכוסה במים אע"פ שהם ללולים מכל מקום אין שם גילוי טליהם אט"ג דכשמכוין לראות במים נגד טרותו יכול לראותה מ"מ כיון דבלא מתכוין על אותו מקום לראות דרך המים אין בזה משום גיטי ערום דומה לום ממש מציטו בתוש' דנדרים (דף ל') העתקחי בסי' רי"ז סעיף ל"ו דהדגים שבמים רואין החמה אלא דהחמה לא מקרי רואה אותם כיון שהם מכוסים במים וכן הוא כאן וכ"כ ב"י בא"ח סי' ר"ו בשם הרשב"א וז"ל והלא לבו רואה את הערוה כלומר שלבו עם הערוה בחוך המים אבל לעיניו רואות את הערוה ליכא למיחש דכיון שַעיניו חוץ למים ומסתכל בחוץ אינו רואה את הערוה כו' עכ"ל . הא לך דאפילו ללב רואה אין חשש אא"כ הוא עם הערוה חוך המים וכמשמעות המשנה יתכסה במים אבל אם הלב חוץ למים אין בו חשש . וכן מוכח מדברי ר"ת שהביא ב"י בא"ח סי' ע"ד כשהיה רוחן בחמין צלולין והיה רוצה לשתות היה מכסה בבגד ממטה ללבו כדי שלא יהא לבו רואה את הערוה עב"ל ואי הוויין ללולין בעומד ערום מה חיקן במה שכיסה לבו ובדרישה כתב דר"ת היה יושב בתוך כלי וע"כ אין בו משום גילוי ערוה ואינו נכון כלל דאף ביוסב בכני בגלוי ערוה ודאי איסור גמור הוא כל שאין שם מים דהא הוא עצמו רואה ערוחו וראי' מדאמרינן פ"ק דסוכה סוף דף י' אמר שמואל הישן בכילם ערום והוא גבוה י' יוליא ראשו הון לכילה ויקרא ק"ש דסבר לבו רואה הערום מותר כ"כ התוס' נמלא לדידן אסור והוא ממש ככלי שרחן בו ר"ת אלא ברור דאין שייכות איסור לא יראה בך ערות דבר אלא בשערותו מגולה

פד לואר' במים כמ"ש בש"ד בהל' נדה ואח"כ יחבק בידיו להפסיק שכבר פסק בש"ע בא"ח סי' ע"ד סעיף ל"ו דסוה הפסקה ואותן שעומדות. במים בשעת ברכה ואינן מפסיקין ביִדיהם בין לב לערוה ג"ב יש להם על מִי לסמוך דסיינו על הח"ח שהביח ב"י זכרתיו לעיל דבחשה חין שייך כלל לבה רוחה ערותה כיון שהיח למעה מחד וע"כ חוכל לברך בשיש לה לבוש המכסה אף כשאין הפסקה בין לב לערוה תחת הלבוש ומוקי לה לההיא שאמרו בגמרא דבעינן בשעת הפרשת חלה שיהיו פניה טוחות בקרקע הייט משום גלוי ערוה כשהיא ערומה דדבר פשוט אט"פ שאין באשה משום לבה רואה ערוה אפילו כשהיא טומדת מ"מ יש גלוי ערוה בעומדת כדאיתא בפ"ק דסוטה (דף ה') האשה נסקלת כשהיא מכוסה מלפניה ואחריה לרבי יהודה מפני שכולה ערוה ופרש"י

באינו במים אז אסור כל שקורא כנגדה אא"כ במהפך פניו כמבואר

בש"ע בא"ח סי' ע"ה אבל אם הוא תוך המים אין בו משום גלוי ערום

וסום כמו מספך פנים רק שיש איסור משום לבו רואם הערום . ודמיא

למי שכיסה טלמו בלבוש ולא הפסיק בין לבו לטרוחו וא"כ אשה הטובלת

ועומדת במים אחר הטבילה ודאי מהני ההפסק שהיא עושה בידיה

בין לבם לערותה כמ"ש בש"ע בא"מ סי' ע"ד היתר גמור ולכאורה היה

יותר טוב שלא יכנוס לבה במים כדי שלא יהיו לבה וערותה בתוך המים

וכעין שזכרתי בשם הרשב"א אלא דיותר יש לניעות שתהא כולה מכוסה

מכסית עצמה בבגדה כו'. ועכשיו נהגו שלח לכסות עלמה כלל ולברך וקרא עליהם נתגר הדרישה דאפי' חיבוק זרועותיה לא מהגי אלא להפסיק שלא יהא לבן רואה את הערוה אבל באשה לא שייך לבן רוחה חת הערוה כמ"ם הח"ח וז"ל נרחה שהנשים יכולות

לברך ולהתפלל כשהן לבושות בחלוקן אע"פ שאינן מפסיקוח למטה מן החזה לפי שערותן למעם מחד וחין לבן רואה ערוה ולא בעי עוחות

בקרקע אלא כשסן ערומות כדי שתתכסה ערותן עכ"ל ומביאו ב"י בא"ח סי' ע"ד ופסקו בש"ע שם סעיף ד' (וכ"ל דעת הרב שם וכ"כ העע"ז שם בסתם) ואם כן לריך שיהיו המים עכורים דמים ללולים כמי שאינם דמי על"ד וגם הב"ח בקונערם אחרון השיג על הא"ח מהש"ם דפ' מי שמתו (דף כ"ד ע"ח) גבי עגבות והעלה דבחשה שייך נמי טעמח דלבן רואם ערום ום"ע דספוסקים דכתבו הכא דלריך שיהיו המים עכורים וחבות זרועותיה לא הוי הפסק כלל ואם כן לריך שיהיו המים עכורים או שחלבש חלוקה ולשים ידה על החלוק למעה מלבה דחז הוי הפסק ושארי ליה מאריה להדרישה שנסמך להקל על מ"ש הא"ח דמשמעות הש"ס וכל הפוסקים דלא כווחיה עכ"ד ואענה אני חלקי דודאי נשי דידן נשים חכמניות הן ולדקניות הן דמה שדחה הב"ח דברי סא"ח מהש"ם דפ' מי שמתו וכתב על הדרישה שארי ליה מאריה כו' בתפלל על אחרים והוא צריך לאוחו דבר כי איך יעלה על הדעת דהך דהאשה יושבת וקוצה לה חלתה ערומה (אבל עומדת לא וכן האיש לא משום דאף ביושב אין ערותו מכוסה)טעמא משום לבה רואה את הערו' וליכ' טעמא אחרינא במלחא א"כ בסוףמי שמחו הביאו בחום' והפוסקי' מחלוקת אי קי"ל לבו רואה את הערוה אסור או מותר וכחבו דרש"י וקלת פוסקים פסקו דמותר כת"ק די"א בברייתא והא תנן בפ"ב דחלה דחסור לברך ערום משום לבו רואם את הערוה וכן בפ"ק דתרומות דתנן הערום לא יתרום ומפרש טעמא בירושלמי מפני שאינו יכול לברך ערום ואי ס"ד דעעמא משום לכו רואה את הערוה כמו שעלה על דעת הב"ח היכן יחכן לפסוק לבו רואה את הערוה מותר והלא תרתי סתמי דמתני דאסור אע"ג דבברייתא ש"ל לח"ק דמותר ה"ל סתם מתני' ומחלוקת דברייתא דהלכה כסתם מתני' וכ"ש סכא דאיכא תרי סחמת אלא ודאי סך דחלה ותרומה טעמא לאו משום לבו רואה את הערוה אלא דאפי' לבו מכוסה אסור משום גילוי ערוה כדאמרי' בס"פ מי שמחו ולא יראה בך טרות דבר אמר רחמנא ונ"ל דבמים צלולים ליכא משום גילוי ערוה והכי מוכח בש"ם ס"פ מי שמחו דפריך אהא דחנן בירד לטבול יחכסה במים ויקרא והרי לבו רואה את הערוה אמר רבי אליעזר במים עכורים שנו דדמיא כארעא סמיכתא ע"כ והשתא אי ס"ד דמים ללולים לא חשיבי כיסוי ערוה למה ליה לאהדורי אפירכא אחריני ולאקשויי וסרי לבו רואה את הערוה דלאו קושיא מעליותא היא דאיכא לשנויי תסבר לבו רואה את הערוה מותר וכתנא דברייתא תקשי ליה בפשיטות מינים וביה דקתני יתכסה במים ויקרא ומאי מהני כיסוי אלא פשיטא ליה דכבוי מהני אפי׳ במים צלולים דמכל מקום ליכא משום ולא יראה בך ערות דבר כיון שעיניו חוץ למים אבל משום לבו רואה את הערוה פריך שפיר כיון דלבו ברשות א' עם הערוה ונ"ל ראי לדברי ממ"ש הרשב"א בחידושיו וז"ל והלא לבו רואה את הערוה כלומר שהוא עם הערוה בתוךהמים אבל לעיניו רואות את הערוה ליכא למיחש דכיון בעיניו חוץ למים ומסחכל בחוץ אינו רואה את הערוה ואוקימנא בעכורים הראב"ד ז"ל עכ"ל וכ"ב הר"ר יונה ז"ל ומביאם ב"י בא"ח סי' ע"ד והכי מוכח נמי החם בש"ס דגרסינן ח"ר מים ללולים ישב בהן עד טארו וקורא וי"א עוכרן ברגליו וח"ק והרי לבו רואם את סערום קסבר לבו רואם את הערום מותר ע"כ סרי דלת"ק אט"ג דלבו רואה את הערוה מותר ישב בהן עד נוארו ויקרא משום ולא יראה בך ערוח דבר ואפ"ה מהני ללולים ניחא השחא דחנא ברא לא פליג אתרתי סתמא דתרומה וחלה וניחא נמי השתא הא דכתב רבי' יונה בשם רבני לרפת אירד לטבול דתיבוק זרושותיו מהני דהקשה בדרישה דסוף סוף הערוה מגולה ועוד אמאי לא משני ש"ס הכי וע"כ הוצרך לדקוק דרבי' יונה קאי ארוחן בכלי ועם כל זם לפירושו מאי דפריך והלא לבו רואה את הערוה לאו קושיא היא דחיבוק מהני אלא דעיקר

הו מים עכורים שחיון חבריו נרחים בהם מותר לקרות והות בחוכן וכו'. ואם חיון לבו במוכן וכו'. ואם חיון לבו במים אף בצלולין שרי דברי במים אף בצלולין שרי דברי הדיון כן לענין עפילה לפי הדיון כן לענין עפילה לפי ברי מור"ם ז"ל בהב"ב בא"ח מרוז בכ"ל ש"א ותדל :

ברכי יוסף כ"ח שלא יברכו שהחיינו על מצות כיסוי ע"ש באורך וכעת לא נמצא כתוב מנהג זה כשום ספר רק כיוצח כה נשמע שנהגו הנשים לברך שהחיינו בהדלקת הנר ליו"ט והרב שאלת יעב"ן ח"א סימן ק"ז בעלה דמנהג זה חין לו שורש יד מ"ם וחין ספר המוכר בידי לע"ע וכן חני חומר במנהג זה דיודיעום שחין לככך וימחו כידן:

עצי לבונה

אם לא עיינה קודם הטבילה ואח"כ לא מואה שום דבר דעלתה לה טבילה כמ"ש דענתה כה שפינה כמ"ם בסד"ע. והמעם כמ"ם המ"ז סקי"א כיון שהוא נסחר אין דרך (בוא שם דבר החוצך או כמיש כש"ע דוה המעם אינו מספיק לבין השניים דוהו נמי זקרי בית הסתרים ושם כו מקרי כינו הפתי החוצן אלא הטעם דשאני בהס"מ כיון א"ל נמי לעיין מן הפורה . וגם מוכל לסמוך על הבדיקה בלאתר המבילה דאפילו אי אשתני ולא בדקה עלתה לה טבילה כזה ורכא לזריזות בעלמא אתר דחדיה במים ודרך עלה סובה שאם המנאל אחר העבילה (השלה עבילתה הואיל והדיחה קודה . ומשו"ה אם עבלה אף דלא הדיחה אם

פתחי תשובה

קושיתו דהערוה מגולה ועומדה והאי קושיא אחריתא וכ"ם לא קשיא

לנהוג כן לבקד חדר העובה במושבה במושב

קעא

לא עמוא עלים דבר חולך דעלתה לה עכילה כח"ש נקי" קנ"ח סכ"ה וכש"ך שם סקל"כ וכן בנענא ונחשמקה באותו וכן בנפנח השנים סדב המין דמולין בו. פים סדב להרוקה לחלק דבנמנות בשר בר בין שבילם בר בין שבילם בריב שבילם בריב שבילם היים ביים שבילם היים שבילם היים שבילם היים שבילם היים שבילם היים ביים שבילם היים היים שבילם היים ביים שבילם היים שבילם היים שבילם היים ש שנים דהלריכה רבי פכילה אחרה מהסוא שובדא דפ"ק חתרת מההוח שובדת דפ"ק דקדושין חצ"ם. שנמעסקם כאותו במינול שלתה לב ספילה דום קאי נמי אבית הסתרים כמ"ש שם בש"ץ סקל"ב ומסיק שם דיש להחמיר ע"ש דרוקל בלא תצאה כלל היא דרוקל דלא שינה קודם המבילה כלל דעלתה לה הפכילה לכ"ש: והרי לבו רואה את הערוה ולפי מ"ש ניחא דבמים לנולים ליכא משום גילוי ערוה והא דלא משני ש"ם הכי היינו משום דש"ם פריך אתנא דמתניתין דקתני יתכסה במים ויקרא דמשמע דכסוי דמים הוי תקנתא ותו לא לריך תקנתא אחריתא והרי לבו רואה את הערוה וליכא תקנתא בהא וליכא לשנויא בחובק זרועוסא דאם כן ה"ל להחגא לפרושי דמיירי בהכי ומדנקט סתמח יתכסה במים משמע דבה לומר דבמים בלחוד סגי ואין להקשות על החנא גופיה אמאי לא נקיט חקנחא דחיבוק יש לומר דחדה מנייסו נקיט הי נמי דבמים נמי הוי תקנחה לגלוי שרום מה שאין כן בחיבוק והלכך נקע תקנחא דשוה לתרווייםו ודוק והשחא אתי שפיר הא דכתב הרב בא"ח סי' ע"ד סעיף ב' ואם אין לבו חוך המים רק למעלם מן סמים אף בצלולים שרי ע"ב הוצרך הדרישה לדחוק עצמו ולפרש דמיירי שרוחן בכלי דליכא גלוי ערום וז"א במשמע ועוד דהא הרשב"א והראב"ד והר"ד יונה (והרב הוליא דין זה מהם כמ"ש הדרישה גופיה) מיירי להדיא בירד לטבול אלא ודחי כדפרישית דכיון שעיניו חוץ למים ומסתכל בחוץ ליכא משום גלוי ערוה (ואע"ג דבערוה בעששית חמרים החם בס"פ מי שמחו שחסור לקרות ק"ש כנגדה הא מפרש התם טעמא ולא יראה בך ערות דבר אמר רחמנא והא קמחחזיא) והשחא בע"כ מ"ש הראב"ד כאן דעוכרחן ברגלים לאו טעמא הוא משום גלוי ערוחה וכמ"ם הדרישה דהא כיון שעיניהַ חוץ למים אף במים ללוגים שרי וכמ"ש הראב"ד גופיה אלא טעמח כמ"ם בעט"ו והנ"י והב"ח משום לבה רוחה חת הערום והיינו דכתב הראב"ד סתמא דתעכור המים דאי ס"ל טעמא אחרינא ה"ל לפרושי אלא ס"ל הך טעמא דס"פ מי שמתו דעוכרן משום לבו לואה את הערוה ומעתה נסחלקה חלונת הדרישה שהחרעה על המחבר והרב שקלרו כחן ובח"ח דבריהם ונחנו טעות ומכשול למעיינים בקיטור דבריהם אם כוונו למ"ש עכ"ל דודאי אם כווט למ"ש הם קלרו דבריהם אבל למ"ש כל הדברים פשוטים וברורים וסלקא לן השתא דהראב"ד (וסייעתו) דהכא דכתב דלריך שתעכור המים חולק אהא"ח וסייט דכתב המהבר בא"ח דברי הא"ח בשם יש מי שאומר וא"ב הגי נשי דידן אם אינן נביאות הן בטח נביאות הן דם"ל כהא"ח והלכך מברכות במים ללולים שעיניהם חוץ למים ומנהגן תורה היא:

שבית הבושת שלה נראית מלפניה ומאחריה ועל כן בעינן בגמרא ס"פ מי שמתו לענון חלה שתהא יושבת ואפי' ביושבת לא סגי מפני העגבות שלה שמגולות על כן הצריכו שפניה טוחות בקרקע פי' דבוקות מחד בקרקע שאפי' טגבותיה יהיו מכוסות וא"כ באשה העומדת ויש לה לבוש סמכסה שרוחה ועגבותיה אף שאין הפסק בין לבה לערוחה אין איסור לדשה זאת של א"ח שהביא ב"י ומו"ח ז"ל ס"ל דבעומדת אין שום איסור משום גלוי ערוה לדעת הא"ח הנ"ל וא"ל לפניה טוחות בקרקע אלא לכסות עגבותיה ועל כן הוקשה לו למאי דס"ד בגמרא שם פרק מי שמחו דבעגבות אין בהם משום ערום למה לריכה להיות יושבת הלא בטומדת ג"כ אין איסור כיון שאין לבה רואה טרותה וט"כ דחה דעת הא"ח מן ססלכה ולא בק בזה דודאי איסור גלוי ערוה יש בה אף בשומדה וכמו שזכרנו אלה קמ"ל בעל ח"ח דכל שנחכסה הערוה וענבות ע"י לבום אנ"פ שאין הפסק בין לבלערוה אפ"ה שרי כמו ביושבת ופניה טוחות בקרקע כיון שערותה למעה מאד אין כאן איסור משום לבה רואה את הערוה ונהאה בהור דגם הרא"ש ס"ל כמו הא"ח שהרי כתב סטור סימן זה משמו וז"ל וכ"כ א"א הרא"ש ז"ל כשפושטת מלצושיה כשעומדת בחלוקה תברך ותפשוט חלוקה ותטבל עכ"ל הרי שלא חש אלא לגלוי ערום לחוד אבל כשלובשת חלות די בכך אנ"פ שאין הפסק בין לבה לערוה שכן דרך הסולכים בחלוק שהרי לא הצריך שיהיה אזור להפסיק אלא ברור דטבירא ליה כא"ח דלעיל שאין באשה משום לבה רואה ערוה וכזה מיושב לשון הטור שהאריך בדברי הרא"ש ולא כחב בקילור וכ"כ א"א הרא"ש ז"ל כדרכו אלא דבר ברור כיון דלעיל מיניה כתב דברי הראב"ד דס"ל שתברך קודם טבילה ואם לא ברכה קודם טבילה לריכה לעכר המים והיינו ע"כ משום לבה רואה ערוחה דלא ס"ל כא"ח דלעיל וכתב העור שכ"כ הרא"ש לענין שתברך קודם עבילה סבירא ליה כהראב"ד דלא כר"י ובה"ג שכתבו שתברך אתר העבילה אבל במה שכתב הראב"ד שלריכה לעכר המים בזה לא ס"ל להרא"ש כן אלא די בכך שבעוד מלוקה עליה חברך ולא חיישינן ללבה רואה ערוחה וא"כ כיון שהא"מ והרא"ש ס"ל כן דבאשה אין שייך לבה רואה ערותה וכבר פסק, כן בש"ע בא"ח סי' ע"ד מי ימחה ביד שום אשה שתסמוך על זה וכל שהיא במים אפילו [הם ללולים] ממילא נחכסה ערוחה ועגבותיה כאילו היה עליה לבוש מלפניה ומאחריה ואין בה משום גילוי

ערוה כמו שהוכחנו לעיל לה אכפה לן בלבה רואה ערותה אבל מ"מ ט"ל היותר טוב העשה בחבוק ידים להפסיק בין לבה לערותה והיא בחוך המים ילאה ידי חובתה לד"ה ואט"ג שרמ"א כתב כאן שנוהגים לכסות בברדה או בחלוקה אפשר שבימיו נהגו כן אבל מכשיו לא נהגו כן כמו שהעיד בעל הדרישה אלא שכתב שלא יפה הם עושים וגם אנו שמענו שהנשים אינן נזהרין אפי' בחיבות ידים בהפסק בין לב לערום ונראה שגם זה אליבא דהלכתא אלא שלכתחלה יש לעשות חבוק ידים כמו שאמרט דאין פקפוק על זה כנלע"ד

באר מטלה

א לשון כרמב"ם כפי"ת מכח"כ: ב ניינתיו לפיל ריש סי' קנ"ו

יורה דעה רא הלכות מקואות שפתי כחן מורי זהב

רא בבי סקוה כו' . היינו מי גשמים שנקוו לגומא ואע"ש שאינן מים חיים שאין לריך מים חיים אלא לזב (דכחיב ביה מים חיים) ולא לנדה ולזבה . טור ופוסקים . אבל הבאדות שנובטים הם מטיין גמור (לכל דבר) כמ"ש מהרי"ק והב"י בשם ח"ה ובחשובת סרמב"ן סימן רל"א ט"ש : 🗖 או סעיין כו' . כחב ב"י משמט שאם המים משוכים כגון מעיין שהוא זואל ואין בשום מקום ממט מ' סאה אבל כשחלרף כל סמים שמתחלה ועד סוף הם מ' סאה טובלין בכל מקום ממנו שגוף הנעבל מתכסה בו בין אדם בין כלי עכ"ל והביא ראיות ומביאו ד"מ ופשום סוא: גַ מ׳ סאה כו׳. אכל אס

הלכות מקואות

רא דיני המקוח ומימיו. יבי ע"ה סעיפים:

א אין האשה עולה ממומאתה ברחיצה 🛠 🔼

שבעולם עדיין היא במומאתה וחייבים עליה כרת

יעד שתמכול כל גופה (ג] בבת אחת א (ד] במי

(ל) מקוה (א) ב [ה] או מעיין [ו] ישיש בהם גמ'

סאה (א) [1] ושיעורה אמה על אמה על רום שלש

אמות [ח] במרובע (ג) [מ] י באמה בת ששה מפחי' [י] וחצי אצבע [יא] יואם הוא

רחב יותר ד ואינו גבוה כל כך ה כשר אם יכולה להתכסות כל גופה בהן בבת אחת

יוצריך שיעלה בתשבורת ו (ב) מ"ד אלף וקי"ה אצבעות בגודל ועוד חצי אצבע

במרחץ [ב] [(א)] ואפילו עלו עליה כל מימות

חסר כל שהוא פסול . ב"י. ופשום כות ותפי גופה קמן שמחכשה בפחות מת' שאה אין טביל' עולה בי

עד ביהא מ' סאה.טור והפוסקים: ד ואינו נבוח כ"כ כו". ע"ל סימן קצ"ח סעיף ל"ו ל"ו ולקמן סעיף ס"ו: ה כשר . כשיש בין סכל מ׳ סחס: ן פ"ד אלף וקי"ח אצבעות

בו" .כ"כ בב"ה ובב"י כתב מ"ח חלף ותע"ב אלבעו' והחשבון ההוא מכוון באמה בת ו' מפחים שהוא כ"ד אלבעות שאמה על אמה היינו כ"ד אנבער על כ"ד אנבעות הוא תהע"ו אלבשת וברום ג' אמות היינו ע"ב

אצבעות ע"ב פעמים חקע"ו עולה מ"א אלף הע"ב וכאן כ' דבריו ע"פ מ"ש הרשב"א דבעינן אמה שוחקת שהיא יתרה על העוצב חזי אובע שאמה

ביאור הגר"א בגירי הקיקע וכתבו כמפרי הפבע שכמה משמים מצאו רגים כתוך גורות כים מכונסים ושר כתבו שהגידו בתוכן דנים ועשו בהם סימנים במבשת כסף ומצאום בנהרות וכמת מעשים כזה ורשב"א בריש שער י' הביא ראיות אחרות בשם ר"ת וגם המה איגן מוכרחין

ביאון

אין כו'. פ'א התענית (י"ג ח") ונדה ס"ו ב': [ב] ואפילו עלו כו'. פ"ג הברכות (כ"ל") מח מ' מאת בפבילה כו' ש"א דשבת (יד" ה"): [ג] בכת התבית ת"ל פ"ג אחת. ה"ב פ"ג אחת. ה"ב פ"ג הור: [ד] במי מקוה. ע" מוף ע"ז וש"מ: (ליקום) במי מקוה. רא"צ מים חיים הזובה שלו ב מכי מקוה. רא"צ חיים הזובה אינה מענה מים חיים והביאו רש"י ותוס' בשבת ס"ה כ' ותוס' בבכורות נ"ה כ' ור"ש בפ"ד דוכים וש"פ וכתוספתא פ"א דמנילה אין בין זב לוכה אלא שהזב מען מים חיים כו': [ר] או מעיין. בה"כ אך מעיין ובור מקוה חיים כו': [ר] שש כו'. תנה בח"כ שם אמר דמעיין ממהר בכ"ש ומקוה בט' מאח והביאו למתר בכ"ש ומן ברפ"ה שהמעיין ממהר דמעיין ממהר בכ"ש ומקוח בט' מאח המציא לאה. ואור'י כו'. אבל חוא"ש בשם ר"י בתב רוקא לכלים בכ"ש אבל לאדם כמ' מאח אלא. ואור'י כו'. אבל חוא"ש בשם ר"י בתב רוקא לכלים בכ"ש אבל לאדם כמ' מאח מקרשית תוס' דפסרוים ה"ל וכ"ב הראב"ד ותחוס' דפסרוים י"ו ב' ד"ה מקרשית תוס' דפסרוים ה"ל וכ"כ הר"ש בפ"ח מתג' ב' ואי הוז אמריגן כו' אבל כתב מקרשית תוס' דפסרוים ה"ל ו"ל און ראייהו של ר"י מובנת כלל דאמו שאובים לא יובלו לילך בנודי הקרקע וחובה מילונות של מים שהעלך בתוך הבוד והבור לא נתמלא והמים חנטי

סייט בו'. סייט (א) או בעיין בו'.

בכל שהוא לדברי הכל כמ"ש הטור: [(א)]ואפי' עלו עליה כל מימות כו'.

זה לי הרמב"ם ובטור כחוב או עלו כו'

ולריך ליישב דה"ק ל"מ אם רחלה

במרחץ ובידיה רחנה עלמה בכל גופה

אלא אפילו עלו עליה דרך שפיכה דוה

מועיל לענין ט' קבין השייכים לתפלה

לאדם אבל לכלים מסהר מעיין

באר היטב

רא (מ) מקוה . היינו מי גשמים שנקוו לגומה וחע"פ שהינן מים חיים שה"ל. מים חיים אלא לזב ולא למיה ולזבה עור ופוכקים אבל הבארוח שנובעים הם מעיין גמור לפל דבר. כ"כ מהרי"ק והרמב"ן בחשובה: (ב) באמה. בחשוי

משם ראה להיפך רספחר ביותיין אף לאדם וה"ח לפוד בנ"ש וכמ"ש הריב"ש דמשמא בסמין מפוזר בוועלן משא"כ במקיו המשר דמשים במשים במשים במשים במשר במקיו המשר ביותין ושר מביא ראיה ממ"ש ביומא 2 בחדי ומשר ביותי ושר מביא ראיה ממ"ש ביומא 2 בחדי (מ"ה לו") כיון שמציע לפהח ב"ד כ" וקשה להולמו דאפו מקודם א"י להפניל נו הא כל המעין מחובר כאחד אלא משום שיהא יכולין להתכסות בהן (ע"כ): [ז] ושישרה כו": במ"ק דעירוכין (ד" כ" י"ד כ") וש"מ: [ה] במיובע. כן משמע בעירוכין י"ד ב": במשמע בעירוכין י"ד ב": במשת בעירוכין י"ד ב": באמה בת כו". כן משמע בפ"י דפסחים ק"מ א": [ז] וחדי אצגע. כרבא בעירובין כ" ב": [י] ואם רחב כו". ע" ביומא ע"ח א" ובזה מתודץ קושית תוספות בעירובין כ" ב":

מצשה כזה וושביא בריש ששר זי הני א איה הוו הרשבה זי ונוס המיה אנן פורחין וכתב שם שהראכ"ר ורמכ"ם חולקים וס"ם כתב שיש להחסיר בשל תורה: (ליקום) או מניין כו'. עבח"ה בשם ר"ח ראיח מפתני ו' פ"ה נל כו' וכבר תי' דאמר ט' סאה כרי לתתכמות בו האדם ועמ"ו ס"ק ו' וקט"ל רצריך לתתכסות כולו כאחת בתוך הגל ואדרבת משם ראיה להיפך רמפחר ביוחלין אף לאדם וה"ח לפדר בב"ש וכמ"ש הריב"ש דמעמא

מי מפוי מפוי מפו אמת . פי' כמשב"ן חיא פי' קכ"ע ועוד מפי' קסיב עד פי' קם"ו כמקום ענול או כעשויה בחחונה הגי כדור לחלק להואים אין משערים אותן ע"ב דרכי במהנדסים: (ב) מ"ד אלף. עי ש"ן ועי' בחבו' דרכי נופם סי כ"ם מ"ש כום:

הרי"ן סימן ע"ה כחב דחורך ב' מנעלים מחדם בינוני היינו 'חמה וע"ש וכחב המ"ז וכל זה לחדם אבל לכלים מטהר מעיין בכ"ש לדברי הכל וכ"כ הסור

דבעיק אמה שוחקות וכו". כבר הקדימו בזם מהרי"ם ז"ל בחלק כ" כוף כי" י"ט מ"ש כחורך ונמן סימן מ"ו בין ד"ם לד"ם חם לח מדת לשמר יפה בשוחקום מחשוב כשובות ד"ם לפהרה להוציה מדש

כוככים דף פ"כ וספ"ק דחגיגה : ד רשב"ץ כשם כרחב"ד דכפים חמם שוחקם וכ' כרשב"ה שהשוחקת יחיכם מל העונה חני חובת מתשנה ם' פי"ו דכלים: ה רביע ירוחם: ו הוא לפי חשבון ירוחם: ו הות לפי חשבון תמה בת ו' שפחים וחצי מצבע

יש מי שכסב דמקומות שיש יש מי שכסב דמקומות שיש מכלון ומכלון ומשמידין שטף כמים וקוו וקיימי או הוניאו מחינה של קנים או מוצאת

ברכי יוסף

(סימן ר"א בשר"ע סעיף א") לפיטן רא בשיני טעיף אין מ"ר אלף יקי"ח אצבעות בגדל ועוד חצי אצבע וכו' . בגדל ועוד חצי אצבע וכו' . לאו דווקא חלי ללכע אלא חלי אנכע פחות חלי רכיע דוק ומשכה. הרד"ק בהגמוחיו והים בקי מחד בחכמת

גליון מהרש"א (סי' ריא דים כמקום ומימיו) ער קינמרט שהרים בן חביב בת' גינת ורדים ה'א חיו"ר כלל ג' סימן ד' וע' לעיל מי' קצ"ח סל"א בדין שליבות של קביו טרא ברין שהיבות שק מקוה או ממין שיש בהם מ' מאה. עי' ת' מחרי"ם חלק ב' תלק יו"ד מימן י"ח ד"ח איברא ראיה דמעיין א"ם בכ"ש לארם כתוי"ש פ"ה מ"ר

מראת כהן (ס' ר"א בש"ך סק"ו) אלף וסי"ח אצבעות כו'. כתב דבריו ע"ם מ"ש הרשב"ה

שהוח ב"ד חלבשות וחלי חלכם דחו יש בחמה של חמה ח"ר חלבשות וכרום ג' חמות מ"ד

דק הרב בסמינית החובע ולחותרת: ו משנה פוף פ"ק

דמקוחות: n מור וכ"כ המום

מבת דף כ"ה ע"ב וכן נרחה מדברי סרמב"ם בפ"ט מהלכות

מתוחות וש"ם וסעמת דתלחת מקוחות וש"ם וסעמת דתלחת משום דמעיין נקרה ככל ענין בין בזחלין בין בחשבורן הכל מקום חינו נקרה אלה בחשבורן

כדכתיב יקוו התים אל מקונ אחד וכסמי גוונת מפרשי

י שם מהא דאבוה דשמואל שם

ברכי יוסף

התשבורת כנרתה משפרו בית דוד.שוב רחיתי דמפורש בבתר

הגולה ע"ש ועיין כתשולש בכחר הגולה ע"ש ועיין כתשולות מהרימ"ט ז"ל ובסכר חבלי רוכל סי' ל"ב ונ"ג והרשב"ן ה"ל סי' י"ז וח"ג סי' ל"ג ל"ד

ל"ה: דווקא חשכון אלכעות ולא לשער כאוקאש ודלא כמ"ש

הרב בית דוד סי' ק"ב כמו הרב בית דוד סי' ק"ב כמו הכתבתי בעניותי בקונסרס

חיים שאל סימן ע"ד אות ח"י ואחר ומן לב האיר ממור"מ אור חורה שלימה מקו"ל אכקת

רוכל משובות מרן הקדום זלה"ה ותחום תכני שם כסימן ג"ן שכתכ וויל ומ"מ תון לנו לסמוך על המשקל במקום שיקים סותר למדה כי המדם

היא פיקר ויתר תקועה עכי וש"ם בחורך כל התשובה וסי" נ"ב ע"ש: שם חות י"ע

נ"ב ע"ם: שם אות י"ע כתכתי אני הדל שאם המקום מקום ועקום ואי אפשר לעמוך

מכדיל מכוכה עשרה אנכעות

מקום דכתיב בקרת:

חלקים שמינית חוצע

טטפין דפסלי זוחלין ברבייתן ומפקי'

להו מתורת צוחליוומים שאובי' דפסלי

המקוה לגמרי ואפ"ה אם היה כבר

מקום של מ' סחם ונפלו לחוכם חפי'

אלף סאין שאובין בבת אחת לא

יפסלוהו כמ"ם בסימן זה סעיף ט"ו

במקוה ובמעינן חפי' כל שהוח וחירן

שם בת"ה דכחב הרא"ם דהטעם שאין

שאובין פוסלין המקוה דהוי כאילו

מרעו בחוכה והרי הם כמחוברים

וכשרים ע"כ ניחא הקושיא דעיקר

פסול שחובין הוא דהויין כתלושין ע"י

אדם ולכך מהני בהו זריעה ויתחשבו

מחוברים אבל פסול דנוטפים שאינם

מעהרים בזחילה אינו מטעם שהם

חלושים דהא מקוה שלימה מנועפים

כשרה ואפ"ה אין מעהרים ע"י זחילה

סלכךלא מסני בסו זריעם שנזרעו במי׳

יורה דעה רא הלכות מקואות

טל אמה הוא כ"ד אצבעות וחלי על כ"ד אצבעות וחלי שהוא ח"ר הכא לא מהני : (ב) באשבורן. פי' שהם קבועים וקיימים בבור או ע"י גדר שעושה סביבם ואו הם זוחלין פסולין דכחיב אך מעיין ודרשי אלבעות ורביע וברום ג' אמות היינו ע"ג אלבעות וחלי ע"ג וחלי פעמים ח"ר ורכיע עולה מ"ד חלף קי"ח וחלי חלכט פחות חלי רביע חלבט ודוק מעיין מסהר בזוחלין וחין מקוה מטהרת בזוחלין: (ג) ואם רבו הנומפין ואין דפריו שבכ"י סוחרים למ"ש כאן בש"ע דבכ"י איירי באצבעות על הזוחלין כו' . כחוב בח"ם סי' רל"ד שמעתי מקשים מאי שנא

שוחקות שהם מ"א אלף תע"ב ולכך לא זכר החלי אנבע אבל כאן מיירי באלבעות שולבות שהם מ"ד אלף קי"ח אבל מ"מ הכל עולה לשיעור מ' סאה לא פחות ולא יותר וכדאמריכן בס"פ ערבי פסחים (ק"ט)רביעית של חורה אנבעיים על אלבעיים ברום אנבעיים וחלי חלבע וחומש חלבע כו' כדחנן מי מהוה אמה על אמה ברום ג' אמו' ושיערו חכמים מ' סאה כו' ואמה ואנבעות דנקע כחם איירי בשוחקות שהן מ' סחה. וכמע"מ דף ש"ד ע"ב כתב שבב"י לא עיין בדיוק לחשוב גם החלי חלבע יחירה שבחמה שוחקת ואל תחמה שהרי כן מצינו לרש"י ורשב"ם וגם החום' והרי"ף בפרק ערבי פסחים כשעמדו כולם למנין ומספר שיעור רביעית כום שהוליחו

סרמב"ם ס"ע דין י"ד מהא הלפנה דשמאל עביד מקוחות הדלפוה דשמאל עביד מקוחות הלכתהים וכו' שבת שם ע"ה וכל דמן במשכה כי פ"ה דמקוחות סעיד רבי זדוק על הועסים הקוחלין שרכו על הנועסים וכו' הוא לכסשרן לזכים חבל לענין אשבורן מהני אם מתלה על מולה כיש וכיי בשם הרא"ד בסקר בעלי הנשן ל מחשבון של המקוה מ' סאה לא

המנא בשום אחד מחשבונם שהשגיחו על חני אנבע שבמדה היתירה אבל יש לי לומר דהתם שאני שתכלית חשבונם הוא למצוא רביעית כוס דאינו אלא מדרבנן לפיכך לא היה להם לחוש לאלבע היתירה עכ"ל ותימה דהת קאמר רביעית של תורה כו' ועוד לדבריו דהכא בעינן חזי אלבע יחירה א"כ יהיו יותר ב' אלפים תרמ"ו אלבעות שהוא שולה לב' סאה ומחלה ולוג וחלי לוג בקירוב אם כן שישר מקום יסים מ"ב סאם וחלי לוג ובש"ס וכל הפוסקים לא הוזכר רק מ' סאה וכן בפ"ק דעירובין (דף י"ד ע"ב) אמרינן ים שעשה שלמה היה מחזיק ק"ן מקום עסרה מדכחיב אלפים בח יכיל ובח הוה ג' סאין ואם איתא לא כוי לה אפילו ק"מ מקוואות אלא נקוט האי כללא בידך דחמה ואלבעות שבש"ם ופוסקים בענין זה איירי בשוחקות ועל זה כתב הרשב"א שהן יתירות חלי אלבע על העולבות וכשחעשה מהן עולבות יעלו מ"ד חלף קי"ח אלבעות וכמ"ם המחבר הלכך חנן חשבינן לכולי עולבות ובעינן מ"ד אלף קי"ח אלבעות וכן הסכים הגאון אמ"ו ז"ל וכל זם ברור ועיין בתשובת מבי"ע חלק ב' סי' קמ"ג דף ס"ח ס"ע . ובתשובת מהרי"ו סי' ע"ה כתב דאורך ב' מנעלים מאדם בינוני היינו על עשרה אלבעות בגולה עשרה וימלאן מ"ד סטמים וטוד וישליכום למקוח ועי"ז מתכרר שששעור שהיה קודם אמה וע"ש וע"ל ר"ם רע"ב כתבתי בשם הרמב"ם אגודל כמה הוא: ן אף כו' . וכ"ש בחשבורן : ה באשבורן . פי' שהן מכונסין ועומדין מתכבר שששעות ששה התכנים הים כדין והסכימו הכנים ז"ל ע"ש ודוק כי קצרתי : (סעיף ב' בחג"ה) אבל על ידי וחילת ששילין וכו' -במקום א' במקום וכיולא בו אבל לא כשמן זוחלין: מ אם חם לחוד אבל אם הם עם המעיין יחבאר דינו לפנינו: י מתערבים עם הנומפים כו' . משמע אפי' אין הזוחלין רובא רק הם שוה בשוה כל שאין הנוטפים רובא הרי הכל כמעיין וכ"כ ב"י בשם הראב"ד בספר בעלי הנפש דלענין חשבורן חפילו מחזה על מחזה נמי לא בעי וכן עיקר דחנן בפ"ק דמקוחות למעלה מהן מי מעיין שמימיו מועטין שרבה עליו מים שתובים שוה למתוה לטהר בחשבורן ש"מ עכ"ל חבל

נליון מהרש"א דמקואות (ר"ח וכו) מדתני גבי גל שנתלש מן הים (והים הא מעיין הוא) ובו מ' מאה ונפל ע"י האדם פהורים ועם"ש בנליוןתוי"ם ש"ב מ"ה דמקואות ותמת התוים על הסוברים רא"צ ם' סאה ואולי ל רמצר שנפסק הגל מהים ראוי שיחית דינו כמקוה ומצד שע"י לא נח ולא פסק חיותא ראוי שיהיה כסעיין ע' תוי"ם שם דיבור שלפני ע" תורים שם דיבון שקבר זה ע"כ צ"ל מ' מאה כסקה ומשהר בזוחלין כסעיין: (מ"ך ס"ק ו') אבל כאן מיירי נאצבעות עוצבות שהם מ"ר אלף. וסימן על עוצבות בין דם לדם ל"ל לום סמא צריך מ"ד אלף ולשוחקות הסימן יש אם לספורת ו"ל למה יש אם לססורת ר"ל למה שמסרו לנו תו"ל שצריך שיהיו שוחקות צדיך רק מ"א אלף: (5"ע קעיף כ") מֵי שה אקר (עשפיף כ) מי מיין מסהרין אף בזוחלין מן חמת נחלי עפר (רכרים לב כ"ד) רטב"ם ובתו"ם ל"ב כ"ד) רמב"ם ובתו"ם ספ"א דמקואות: (30 כהג"ם) פורון ש מקום עמוק שמתכנמים בו המים ונקרא אשבודן. בתו"מ בשם רש" פרק כל שנה שההא לשון שבירה שמשתברת הקרקע ונאספים הבים שם: (3"ע יסט וכן אם רכו מי נשנים כי אלא באשבורן . ע" ש"ך ס"ק מ"ב:(ני"ו ס"ק ג") ולכך מהני כדע :ריעה ויתחשבו

מראה כהן

מומחה שכשל. ונשל שרמו כום הישה דקרת דבי ישלת תמך דבי לתשפש כלומר שישלת החשבון מדע בין ד"ם לד"ם שפחל מ"די חלף. וכ"ל לרמו שוד דבין ד"ם לר"ם

(ד'ע נכ"ה) (יב) וצריך שיהיה החריץ שבו המים (ג) גדול יותר משיעור זה כדי שכשתבנם המובלת ויפחתו המים ישארו שם מ' סאה (מוס' פ' ערני פסמיס): ב [יג] ימי מעיין ממהרין ז [יד] האף בזוחלין גפייום זוחלין נמשכים והולכים וחינן מכונסים) בוי בשבוים אין

מפודרין אלא (ב) ח (י) באשבורן (סירום מקום עמוק שמחכנסים בו המים ונקרא אשבורן) [מד] (אבל על ידי זחילה פסולין מן החורה (ב"י בשם מהרי"ק שורש קמ"ו וח"ה סימן רכ"ד) 🔼 אם הם לחוד בלח משיון) [מז] ב היו הזורחלין מן המעיין י (ד) מתערבי׳ עם הנומפי׳ שהם מי גשמים יא הרי (ז) הכַל כמעיין לכל דבר (ג) ואם רבו הנומפים על הזוחלין וכן אם רבו מי גשמים על מי הנהר אינם מטהרים בזוחלין אלא באשבורן [יי] לפיכך צריך להקיף מפץ (פי' כשיו מחללח) וכיוצא בו באותו הגהר המעורב יב עד (ה) שיקוו המים וימבול בהם:

זוחלין דלה מסני אלה לשוויי תלוש למחובר ע"כ ומו"ח ז"ל חירץ קושיא דח"ה דשאני שאובין שהם כשרים מן החורה כמבואר לקמן בסי' זה משח"כ בפסול נוטפין שהוא מן כתורה וחמיה לי אכנך תירולים דהא בהדיא חנן בפ"ה דמקואות מעיין שהוא משוך כנדל והמשיכו הרי הוא כמו שהיה וזה קאי אנוטפין שריבה בו המעיין כמ"ש ב"י בשם הר"ן כאן וגם הראב"ד שנביאגו בסמוך א"כ חזינן דאף בנוטפין מסני סכשר המעיין ומלבד זה ג"כ חמים לי מה חילוק בין זה לזה מה לי שהחלוש נששה ש"י זה כמחובר או המחובר נעשה מחובר כמוהו ונלט"ד לכאורה דקושיא מעיקרא ליתא דהא כתב בית יוסף בשם הראב"ד ד"ה ובמה שרצה מהרי"ק שהקשה ממחכי'. דנדל שזכרתי דמשמע אף אם ריבה נועפין על הזוחלין כשר אהא דאמריכן בנהר פרת שמא ילבו הנוטפין על האוחלין דש"מ דרבוי כוטפין פוסל והא פרת מעיין משוך הוא ותירן דנהר פרת כשמגיע לבבל הוא כלה בקין ובימות הנשמים הנשמים רבין עליו וממשיכין אותו ע"ב הוה כאילו היה המשיין עומד ואינו זוחל דאיתא בסיפא דמחני' דנדל דבוה כבריבה נושפין אינו מטהר בוחילה ומוה דן סרחב"ד דבכל סנסרות שמחמשעים בקין ובימות הגשמים מושכין וששין נחלים חילך וחילך דשם לא מעסרים בזוחלין וא"כ אין כאן קושיא של ח"ה דבאמת אי סוה מעיקרא כאן זוחלין ועכשיו נחרבו שם טעפין ה"כ דמהכי כיון שמעיין מושך הוא אלא דקשה עדיין ממה דאיתא בסעיף ח' הולם לו מותר מטעם שהמים המוטעין מטהרין הפסולין המרוכים כמו שכתבתי שם בשם הרא"ש וכן מסעיף י' מעיין שהמשיכו לבריכה שיש בה נוטפין דחשוב כמטיין ואמאי לא נימא גם באן שהזוחלין יטהרו הנוטפין ואחר הטיון כ"ל לחרץ דהכא פסול מטעמא דחיישינן שהפשרת שלגים וגשמים יורדין ממקום גבוה שאצל

צ"ע שבספר בעלי הנפש שלפנינו דף ס"ו ע"א איתא איפכא וז"ל ומסתברא דמתני' עיקר דבעינן רוב מים חיים והסיא דאמרי' שנוא ירבו הנועפים על הזוחלים לרווחת דמלחת קאמרינן ח"כ כיון דח"ת לנמנם בעינן רובה זוחלין וכלישנה קמה מסחבר דבעינן רובה דכשרות ממשנה מקוחות ומשמעתת דיבמות פרק הערל כדבעינן למימר קמן עכ"ל וצ"ע לדינה דהה נושפין מדחורייתה פסולים ועיין בפ"ב דחולין סוף דף כ"ה וכ"ט גבי מחלה על מחלה כרוב: יא הרי הבל כמעיין . משמע אפילו אותן מקומות שלא היה הנהר הולך בהן מתחלתו הרי הן כמעיין וכ"ב הר" בשם הרמב"ם (דלח כמ"ש בד"מ דהרמב"ם ,ם"ל כמהרי"ק דלקמן) וכחב ח"ל ומיהו ההדותח דר"ח בר לדוק (שהעיד על הזוחנין שרבו על הטוטפין דכשרים ומעוהרים בזוחלין) אפילו לפי שיטה זו (דברמב"ם) ודאי משמע דאפילו אמקום שנחרחב הנהר קאי דל"ל דאריבה במקום משך סנבר קאי דא"כ פשיטא וכי ג' טפין יפסנו בנהר זה טכ"ל אבל מהרי"ק כתב בשורש קט"ו דאפינו הזוחלין רוב אינן מטהרין אלא במקום שהיה מסלך שם בתחלתו וכן מדומה אני שפסק סראב"ד במלכות מקום שיסד עכ"ל וב"י דחם דבריו דדעת סראב"ד איפכח וחין זו סשגה שהרי כחב וכן מדומם אני כו' וכן האמת שהראב"ד בספר בעלי נפש דף ס"ו ע"א מביא איכא מ"ד דס"ל הכי ולא הוה בריר ליה למהרי"ק אי היאב"ד חולק אי לא תו כתב ב"י ומדברי רביט שמשון והרא"ש בפ"ה דמקואות ומדברי המרדכי פ"ב דשבועות יש להוכיח ג"ב דכהר"ן ס"ל ודלא כמסרי"ק שהרי כחבו כו' עד מקמי רבינו ירוחם ומהרי"ק ז"ל עכ"ל ונמשך חמריו המע"מ דף שי"ח ע"ח ולא הבנחי דבר דחדרבה מדברי הר"ש והרא"ש ומרדכי אלו יש להוכיח דכמהרי"ק ס"ל ולא כהר"ן דאי כהר"ן מאי השיא להו פשיטא הא כבר חירן הר"ן דאשמועינן דאפילו במקום שלא הים מהלך בחחלתו מטהר בזוחלין אלא ודאי כמהרי"קים"ל דאט"פ דזוחלין רובא אינו מטהר במקום שלא הים מהלך בחחלתו ונראה ראף לסברת כ"ת וסייעתו דלקתן דמתירין אפילו ברוב נוטפים היינו במקום שהיה מהלך בתחלתו אבל במקום שנחרמב אף ר"ח מודה אפילו הזוחלין רבו וכן משמע לסדים ברביט ירומם: יב עד שיכוו המים בו". ומשמע דכ"ם אם סים כאן גומא ונחמלאם מגשמים אע"פ שנוחני

ד"ה שמא כו': [מון אבל ע" כו'. מת"כ הג"ל: [מון היו הווחלין כי' ואם רבו כו'. סתגי' ה' דפ"ה ובשכת וככורות ונדה שם ופסק ר"ח והרמג"ם וש"ש כרב וכאבוה דשמאל ואף שמואל כיון דפלינ דירית אדידית הלכה למעשה אתא לאשמעינן כמ"ש בפ"ח דשבת (נ"ד ה") ועבר"נ דנדרים מ' -כ' וכרא"ש בנדה שם ס"י ועבח"ג: ["ז"ן לפיכך כו' . כן פו' מש"ש ומסגד ביומי תשרי דאף בתשרי איכא למיחש שמא ירבו ובנימן הית עשה כאר הימב

(ג) באשבורן. פי' שהם מכונסים כמקוה או על ידי גדר סכיגם: (ד) דבל. כמב הש"ך משמע אפי' אומן מקושות שלא הים הנהר הולך בהן מחחלתו הכי הן כמעיין מיהו זה ל"ע חם בעינן דוקח רוב מים חיים חו חפילו חם חין הזוחלין רק שוה בשום כל שאין הנושפים רובא הוי ג"כ הכל כמעיין ול"ע לדינא

בפסתים ק"מ ב' ד"ח אמתא וכ"ם בריכ"ש שימן רצ"ב ברברי השואל בשם ועספות:
[יב] וצדיך (שוטים) כי'. תום' שם ד"ח ברום כי': [יב] מי מעיק כי'. ת"כ והביאו
רש"י העם' בשבת שם ובבכורות ומ"י דגדה וכ"ם בנם' שם ושם ובמ"ק דסקואות מתני'
ו'לפשלת מען כי' לפחר באשבון כי' ובמ"ח מתני ו' ר"א כל כ' ושם מעני ה' ו'למעלה מתן כו' לפוחר באשבורן כו' וכפ"ה מתני' וי' רי"א כל כו' ושם מתני' ה' הזרחלין כר': ["ד"] אף בזוחלין . תום' בשבת שם ד"ח שמשא כר' וכ"ש כו' ובבכורות שם פתחי תשובה

(ג) גרול יחשר . שי' במשר ממול נדקה סו' ליש שכמב דבמו מקום צרוך שיהא החרון גדול כ"כ בענין שכשיכנס אדם למוכה לפעל לא ישפכו מן המים תוצה ולא כלום ואף אם יהיה בתוכה אלף סאין וא מסני לם (אף דמדכרי המחבר לא משמע הכי לשיפתו אזיל לקמן ס"י והא דלא סגים הרמיא מידי משום דלא מסורש בדברי המחבר להדיא וכהאי גווני מצינו בכ"מ) כמ"ש כנים המשת תירי ששם דות מפרם בדברי המהגר בבייו וניון בנ"מן בכ"מן המו מפרם בדברי המהגר בבייון ול"ע ודינת לקמת היד בש בהחתיר לכתחלה אף אם ישארו מ"ם עד הסדק לכתום המקב דלא להמני וחלין המו של החתיר בשלה היד שלהו מ"ם עד הסדק לכתום המקב דלא ליהוי וחלין ומ"ש והלין ומיון בפ"ב דחולין סוף דף כ"ח וכ"ע בכי מחתה ליהוי וחלין ומיון ומ"ש בי להחתיר אף דיעבד והיה כל התמיר שמהי מתחה בכוד עכ"ל : (ה) שיקוו . ומשמע דכ"ש אם היה כאן גומא וממנאאה המקום גבוה כ"ב של אלא יהיו וחלין הוו דול היה דרון דותא אם המים וואים מעושה במיו המו אם במיו וחלין הוו שוב או המיו המו וחלין ביו וחלים של מחתר בשל המו וחלין מש"ב ביו המים למקומה לא ווחלין הן משאר אם שב אוה אוה ווחלין ע"ש ע" בנודע ביהודה תניינא חלק ו"ד כוף סיי קל"ז : (ד) מחשרבים עם הנוששין . אם כשינא הטובל ימורו המים למקומה לאו זוחלין הן משאר אם שב אינם הוורין ודאי הוו זוחלין ע"ש ע" בנודע ביהודה תניינא חלק ו"ד כוף סיי קל"ז : (ד) מחשרבים עם הנוששין .

בנישטרים קידה שכום לומיד חלף קי"ת הצכעות . וע"ם עוד כמהרי"ש דנקן סימן לחשכון שוחקות יש ה"ס למסורת שבוח מ"ח חלף ע"ש : (סעוף ב' בהנ"ה) פורוש סקים עמוק שסתכנסין בו הסים ונקרא אשבורן . ע"

קעב

הגה (ך) וכן יכון להורות (ו) ולהחמיר (מהרי"ק וח"ה שם ושאר אחרוני'

מחירים יב (ה) למכול בנהרות כל השנה אף (ז) בשעת הנשמים והפשרת

שלגים יד ורבו הנוספים על הזוחלין משום דעיקר גידול המהר הוח ממקום מקורו (עור בשם ר"ח וצ"י בשם רש"י וסה"ח וסמ"ג) וכן נהגו

בתבנ ויש להחמיר כשעה הר"ם ורא"ש וסייעתם) [ידו] אכל יש

מורי זהב

קשפרם דרך ירידתו אינו חבור וי"ל

דוקא למעלה אין לטבול כו' עכ"ל ע"כ

הכא נמי יש חשש שמא למעלה הוה

כולו מי גשמים ולא מהכי חבור

דלמטה למי שעובל למעלה: (T) וכן גכון לחורות ולהחמיר כו' . *) פי'

למבול בנסרות מטעם שמא ירבו שם

מי גשמים והפשרת שלגים ואלו אין

מעהרין רק כשהם קבועים במקום

א וסיינו באשבורן שכוא לשון קערם

וכל נסר הוא זוחל וזחילה אינו מהני

דק המעיין הוא ממקום מקורו כי

נהרא מכיפי' מחברך שאין לך טיפה

יורד מלמעלה שאין באים כנגדה שחי

טיפות מלמטה מן התרום: (ה)במקוה

ב"א סאה . כרב כ' כן עו"פ שיעתו

בב"י וחמה על דברי המור שכ' סחם

אין להאמין לעובד כוכבים משמע אפילו ביש כ"א סאין והרא"ש כחב

בחשוב' דביש כ"א סאין חליא מילחא

ובאמת לא דק סרב ב"י בזם דודאי

האמח לא מהימנינן לעובד כוכבים

אפילו במידי דהוא ספיקא דרבנן

כדחשכחן בכמה דוכתי בחלמוד כ"ש

כאן דיש הנאה לעובד כוכבים אם

היא מלאה דנועל שכירות על כן לא

מסימנינן ליה כלל אפי' במלאה היכא

שים חשם שנחסרה אלא דבחשובת

כרא"ש מיירי שאיןהעובד כוכבי' יכול

לשפוך שם אלא דרך (בנין) [גגין]נמלא

דהוה שחיבה שהמשיכוה וכשר חם

יש רוב מים כשרים דהיינו כ"א סאין

וכדאיתא לקמן סעיף מ"ד וזה מבואר

בחשו' הרח"ש שם שהביח ב"י ממילח

שמא חמבול באוחו מקום מדרון ושם אין חיבור לכזוחלין הנמשכים

למטה מן המעיין ונמצא שטובלת במקום פסול בזוחלין ויש רחיה לזה

ממ"ש המרדכי הלכוח נדה וז"ל ראבי"ה הקשה היאך טובלין בנהר והלא

וכפי' כרמב"ם: יא כמשנה ז' פ"ה רמקוחות וככמה דוכחו במשנה ותלמוד וכח"כ יליף לם מדכחיב אך משין ובור מקום מדכחיב אך משין ובור מקום מים מה משין בידי שמים אף מקום כידי שמים: יב סור כשם חשו' אביו כרא'ש ככלל כשם חשו' אביו כרא'ש ככלל יד משנה ח' פ"ח דפרם ומשנה ד' פ"ה דמקולות וכרכי יוסי שם הפכמת הפוסקים : בר משנה ו' פ"ה דמקוחות :

כנסת הגדולה

וסעמידו שפף המים כפר לפכול כו לדעת ר"י אכל הר"ש תקאן במבוכה הנוכרת כ' שאין זה חמת וכל זה חינו מועיל לדפת ר"י חם לח שיפשה היקף גמור ויש מי שכתב דחיפור ום מדרכנן נסתם נהרות משום לזירת הכדלית של גשמים אבל אם יתכרר ודאי שהנהר הוא רובו של גשמים איסורו איסור חורם ואם שכלו בו דרךוחילתו לא שלחם לו שכילה אפילו מן השרה לרכ ולאכוה דשמאל השרט מכן התוכום דשתחת המסר לפכול כנהר נילום בכאלי"ג דכיון דשלוגחא דרבוימא הוא הוא ספק דאורייתא ולמומרא אכל הר"ש

מקום של גשמים שהוא בחוך המרחץ ומימיו הולכים ומחמשטים בשנים או שלשה

ברכי יוסף

אלבשות בכל יום והריקוהן ובדקוכו יפה יפה וחין שם נקב לח בקרקע ולח בלדדין זה המקום כשר וחין לו דין כי מלבתננו מחום המרחן. הרב כנה"ב בחשובותיו נפי חיי ען הדעת כי' קל"ח: (סעיף נ' בהנ"ה) ואם כל נספיף כי בהניה) ואם כל הסקיה היא שאובין פסול מן התורה יכו'. הכל מהל"ר יוסף ז' לאילת ז"ל בתשונה הוכלה בתשוכות מכן כספר לכקת רוכל סימן כ"ד לזה לכקת מקום המת לף שלינו שהמשיכוה ועוד הכשיר בגלגל ששוי בכלים בנקב כל שהוא וכו' ומרן הקדום שם סי' נ"ה דתה כל דבריו ופסל המקום ע"ם כמורך וכרותב ועיין כתשולות כרדכ"ו דפוס ווניליא סימן פ"ה שהאריך וכחב כל הסברות בענין מים באוכים ומסיק דלריך לחקן סמקום לדעת כל הסוסקים לכתתלם דאיסור ככת הוא לכחתלה וחיפה וכדישבד ים לסמוך היכת מים שחוכין שהמשיכום עדש ועמ"ש הככ המכי"ע במקור של הכח בה"א סיתן שת"ח ועמ"ש הרב מהר"ם מביב בתשו' בנגת ודרים דף קל"מ ע"ב וע"ד ועמ"כ יר יו מהר"י ו' מיגם כחשו' הנדפסות הדשות מעתה סימן מ"ע: (סעיף ד' בשו"ע) מקוף שהיא של עובר טובים וכו'. מקום שהית נובות העוכד כוכנים וחין

נליון מהרש"א

מתוברים. רהא אפילו מן מומאתן ממחרים בזריעה הרא"ש פ' מרוכה ריש פי'נ': (ש"ע מטוף ג') שאנו דרות כחלושים על ירי אדם וע' פ"ו מק"ג: (ש"ך פ"ק י"ט) ב"ב מדר"ק שודש י"ט) ב"ב מדר"ק י"ט) כ"כ מהרי"ק שורש קמ"ו יפשום הוא . כמכואר במה" יפשים זהא. כמבואר במה"ע מ"ז מ"ב ואף למ"ש בח"מ שם היינו ממה"ח נגד ממל"ח אבל נגד עד כשר לא כראיתא שם מי"ז מל"ר וע"ש בתלהת ש"ע מוף מעיף ל"ז ועי' ש"ך לעיל מצ"ח מק"ב:

מראה כחן

מני"מ ספ"ת דמככות 653 רש"י ססמים מ"ב לשון חשכורן שבירה שמשתבר הקרקע ונאספים המים שם עכ"ל : ל) (בפ"ו מק"ר) וכן נכון להורות ולחחמיר כו" . וכל נסר הוא זומל וומילה אינו מהני רק המעיין הוא מפקום מקורו . כ"ל דנ"ל אינו מהני רק במעיין . וכוח סוף ס"ק ד' וחמ"ו נ"ל ס"ק (ה) וכום ליון על לסון רמ"ח דעיקר גידול כנהר הוא ממקום גידול כנהר הוא ממקום הוא ממקום מקורו ועו"ב כי נהרא מכיפיה מתכרך כו' וכמ"ש גם הש"ך כם"ק י"ר:

שפח הנכר ובזה אין חבור דקי"ל קטפרם אינו חבור וא"ל חישינן לחוכה מבין ההרים כיון שעכשיו הם באשבורן מכונסים ועומדים בגומה מותר לטבול בחוכה והרי הוא כמקוה וכן משמע בטור ופוסקים בכמה דוכחי:יג למכול בנהרות כל השנה. אפי' דרך זחילתן שאין עשוי כמין מקוה בנהר:יד ורבו חגומפים כו'.כלומר חש"ג שרוחיןבעין שרבו

הנומפין על הזוחלין שיש בנהר עשר ידות ממה שהי' בתחילה אפ"ה מוחר משום שאין לך טפה יורד מלמעלה שחין חהום עולה לקרחתו ב' עפוח ונמלא פיקר רבויין ממקורן . כ"כ הפוסקי' : מון במקום שאין מקוח. חבל במקום שיש מקום חין למבול בנכרות אלא בזמן שהנהר קטן מאד שחו מותר וכן כחוב בעט"ו וכן כחבו סר"ן ושחר פוסקים: מזן אא"ב כו". והב"ח כ'דהיינו דוקא בנעול במפתח אבל באינו נעול כיון דהעובדי כוכבי׳ יכולים ליכנם לחוכו וליטול מים משם כל לרכיבן ולחזור ולמלחוחו חין להאמינו לעובד כוכבים אפי' המקוה שלם דחיישינן שמא יחזור וימלאנו וכמו שכחב הטור עכ"ד ומשמע דלח חיישי' שנטלו משם מים והחליפו אלא כשנהגה בחליפין (וכדלעיל סי' קי"ח ס"י) כגון שהמים שבמקוה סרוחים ומחיירא שלא יפסיד שסרו שלא יטכלו בו הנשים וכדאיתא בתשובת כרח"ש או כמ"ש הב"י שמא זילפום כדי להוריקה מן המים המלוכלכי' ומלאוה מים נקיי' לרחוץ גופם עכ"ל הא לאו הכילא חיישי שמח כוון להכשיל וכ"כ ב"י: יז יש תמיד במקוה כ"א סאה. חין כוונת המחבר משו'ספק דרבנן לקולא שהרי איהו סובר לקמן סעיףכ"ג דאפי'כולו שחוב חינו חלא דרבנן חלא מיירי במקוה נעולה שאין יכולין להכנים לחוכה מים אלא בהמשכה דרך הגג

והלכך כשיש בו כ"א סאה אינו נפסל

הפרישה

במים שחובי' כיון שהומשכו כדלקמן סעיף מ"ד וכן הוא בחשובת הרא"ש להדיא מביאו ב"י והרב אזיל לשיפתו דלקמן ספיף מ"ו דהמשכה חינה מועלח אלא ע"ג קרקע והלכך הכא בגג פוסלת המשכה ולכך הולרך לעעם ספק דרבון לקולת ולכך הלריך שיהת ידוע שיש שם כ"ת סחין חמיד ודוק : ידו מקוח כו' . ע"ל סעיף ס"ט וס"ק קמ"ח: ים וכ"ש אם הישראל לפגינו כו'. וחין סומכין על סעובד כוכבים שחומרין בהיפך חו שחומרין שנחקנה בענין

אחר אע"פ שהן מסיחין לפי חומן כ"כ מהרי"ק שורש קע"ו ופשוט הוא: ב ובו מ' סאה . ואע"ג דמעיין סגי לכלים ממחים בכל שהוח היינו במקום חבור המעיין אבל הכא שנחלש הגל לריך מ' באה דכל שאינו

ברוב המקומות בול במקום שאין מקוה ואין למחות ביד הנוהגין להקל כי ים להם על מי שיסמוכו (מהרי"ק ובח"ה שם ומהרי"ו סימן ע' וב"ז סימן קנ"ד) [ימ] מיהו יש ליזהר מלטבול בנהר המחהוה לגמרי ע"י גשמים וכשחין בשמים סוסק לנמדי אף על פי ששחר נהרוח שופכים לחוכו בשעת הנשמים ומחהוה על ידן מ"מ הואיל ופוסק לגמרי בשעה שאין גשמים אסור לסבול בו דרך זחילתו עד שיקוו המים שבחוכו (שם במהרי"ק) [ב] אבל במהר שאינו פוסק אע"פ שבשעח הגשמים מחרחב ומחסשע על כל גדוחיו מוחד לפבול בו בכל מקום (ב"י לדעת המרדכי והחשיר"י והחוספ") לפי סברת המקילין ולסי מה שנהגו: ג" ארבעים מאה שאמרן צריך שלא יהיו שאובים

שאם הם שאובים פסולים

הנה [בא] ואם כל המקוה היא שאובין (ו) פסול מן החורה וספיקא לחומרת אבל אם רוב המקום כשר והמועם הוא שאובין אינו אלא מדרבנן וספיקא לקולא (עור בשם הרא"ש ור"ש והרבה פוסקים): ד (כב) יי מקוה שהיא של עובר כוכביי (כג) ומקבל מכנו שכר אין להאמין לעובד כוכבים עליו בוז " אא"כ יז יש (פמיד) (ה) במקוה כ"א סאה: הגה [כד] דמאחר דרובי כשר (ח) ספיקו לקולא יה מקוה שהיחה חסרה לפנינו ובא ומנאה מלאה (ב"ר בשם חשובת רשב"ץ) ולא ידעני מי מילא אוחה אי היחה כבר רובה בהכשר דהיינו שהיו בה כ"א סאין אזליכן לקולא ואם לא היה רובה בהכשר דעכשיו איכא ספיקא דאורייחא אי יש לחוש שעובד פוכבים מילחה כדי לרחוץ בה פסולה (כך משמע בחוספחא) [בה] ואם לאו דודאי ישראל מילא אוחה כדי לפבול בה כשרה (רשב"ן שם) דרוב המצויין אצל מקוה ועושין כדי להכשירה בקיאין הן ופודאי בהכשר מילא אומה ירא [כו] וכל שכן אם הישראל (ט) לפנינו יאומר שבהכשר מילא אומה דנאמן (מהרי"ק שורש קט"ו ודלא כרשב"ן) מאחר שבידו לחקנה וכהאי גוונא שד אחד נאמן באיסורין (שם עד"מ) בדלעיל סימן קכ"ז ועיין עוד לקמן סוף הסימן בדין ססק שחובים: ה (כוז יו כל הימים יש להם דין מעיין למהר בזחיל׳ (ו) הילכך "גל שנתלש מהים כ ובו מ' סאה ונפל על האדם או על (י) הבלים עלתה להם מבילה

איוחשש רק באין שם כ"א סאין כשרי' אבל סעור מיירי דיכול סעובד כוכבים לשפוך שם כלא המשכה ואז יש פסול אפי' במלאה רק חסר סאה אחת מ"ה אין להאמין לו כלל שיש חשם שהיא נחסרה אפילו כאה א' והעור למד דין שלו מחשובת אביו ושפיר דק בדבר וכן יראה הלכה למעשה ודברים אלו שכחב כאן הש"ע דחין חשש רק בחם חין שם כ"ח סחין הם שלח בדקדוק וגם מו"ח ז"ל כתב כמ"ם: (ו) הלכך גל שנתלש כו' . פי' דמעהר בזוחלים כמעיין וא"ל כיון דהוב במעיין ואפ"ה בעינן מ' סאה א"כ קשה ארמב"ם וברתב"ד שכתב העור משמם ר"ם זה דמעיין מעהר בכל שהוח תפילו

אלכ

משיין ממש אינו מטכר בכל שהוא ובתוי"ט פ"ה ממקואות הניח בצ"ע ובב"א פירש בע"א ולקמן השיף נ"ו ה"ק קר"ב דמיחי דבריו גם דברי

חידושי רע"ק

כמקוה ומוחר לפבול בחוכה . ש"ך: (ו) ולההכמיר . פי' לפבול בנהרוח מפשם [עש"ר פק"י ופי' בחשונה חחם פופר פ"ח בי"ל מ"ש כזה] : (ו) ולההכמיר . פי' לפבול בנהרוח מפשם במשונה ומוחל לין משהרין דק כשהם קבועים במשונה ומוחל מי"ל בשה"ריך כזה] : (ו) שמול שה"ח . עי' בחש"ר דרכ"ז החדשות במקום א' והיינו באשבורן וכל נהר הוא זוחל וזחיל אינו מהני רק מן המטיין וכחב בח"ה שמעתי מקשים מ"ש נוספין דפסלן זוחלין ברבייתן ומפקי להו מתורת זוחלין ומים שאובין דפסלי המקוח לגמרי ואפ"ה אם היה כבר מקוח שלם של מ' סאה ונסלו לחוכו אסילו אלף סאין שאובין בבם א' לא ססלוהו ומירץ המ"ז דהכא ססול מטעם דחיישיען שהפשרת שלגים וגשמים יולדין ממקום גבוה שאצל שסח הנסר ובזה אין חיבור דקי"ל קספרם אינו חיבור וא"כ היישינן שמא חטבול באותו מקום מדרון ושם אין חיבור להזוחלין הנמשכים למטה מן המעיין ונמלא שסובלה במקוה ססול בזוחלין טכ"ל: (r) בשעת אפילו דרך זמילתן שאין טשוי כמין מקוה בנהר אני"פ שרבו וכו' משום שאין לך טסה יורד מלמעלה שאין ההום עולה לקראתו ססהיים ונפצא עיקר לבויין מתקורן מיהו בתקום שיש מקום אין לפבול בנהרות אלא ביתון שהנהר קפן שאז תותר. ש"ך: (ח) ספיקו, כ' הש"ך אין כונת התחבר משום ספק דרבנן
מתקורן מיהו בתקום שיש מקום אין לפבול בנהרות אלא ביתו שהנהר קפן שאז תותר. ש"ך: (ח) ספיקו אין כונת התחבר משום ספק דרבנן
ולקולא שהרי איהו סובר לקתן סכ"ג דאסילו כולו שאוב אינו אלא דרבנן אלא מיירי בתקוה נעול שאין יכולין להכנים לחובה מים אלא בהמשכה דרך הגג והלכך
כיון שיש בו כ"א סאה אינו נפסל בתים שאובים כיון שהותשכו כדלקתן סמ"ד והרב אינו לשפתו דלקתן סמ"ד דהמשכה אינה מועלה אלא ע"ב קרקע הלכך
הכל בג שוסלה התשכה ולכך הוצרך לפעם ספק דרבנן לקולא וה"ב המ"ד האמין לעובד כוכבים אפילו במידי דהוא שפיק להינו ביון דהעובד
הכל עובד כוכבים הלכך מ"ש בש"ע כאן דאון המש כן אינו שום כ"א סאין הוא שלא בדקדות וכ"ב הב"ח דרות בנשות במפחת אבל באינו עול ביון דהעובד כוכבים יכול ליכנם לחוכו וליסול מים משם ולחזור ולמלאותו אין להאמינו לעובד כוכבים אסילו המקום שלם דחיישינן שמא יחזור וימלאנו ע"כ. וכחב הש"ך ומשמע דלא חיישינן שנפלו משם מים והחליפו אלא כשנהנה בחליפין וכדלעיל סימן קי"ח ס"י כגון שהמים שבמקוה סרוחים ומתיירא שלא יססיד שכרו או להוריקה ממים המלוכלכים ולמלאומה מים נקיים לרחוץ גופם הא לא"ח לא חיישינן שמא כוון להכשיל עכ"ל (כחב מהריב"ל ח"ב סימן ס"ע וז"ל הך דינא אינו אלא במקוה מי הצמוככם המתנותם עם ליותן בופם בת החם כת התיקון שמח כחן המצפינ עב ל (כתוב בתאיב כל חב בת היו בשל הינה שחם מחובון השחיבה חינה שחם מחובון השחיבה חינה שחם מחובון השחיבה חינה שחם מחובון השחיבה מוכם שחם מחובון השחיבה מתניין ולא יש המפחם מ"ב ולי מי ה' . ובכנה"ג בשם מוכו הרב כהב שחם היה המפחם ע"ש חלוקי דינים ועיין במהר"ג בשם מוכו הרב כהב שחם היה המפחם ביד ישראל אלא שבאוחו יום נשבר הדלח שחתום אין לחוש דבאוחו יום זילף את המקום ומילא דמירחת ע"ש): (מ) לפגינו . ואין סומכין על העובדי כוכבים שחומרים בהיפך או שאומרים שנחקנה בענין אחר אע"ש שהם מסל"ת כ"כ מהרי"ק: (י) הבלים . אש"ג דמעיין לכלים טמאים פני בכ"ש היינו במקום חבור המעיין

שו לשון הרמב"ם שם כספ"ם מהתוספתה הובאה כחולין דף ל"א ע"ב וכתכה הר"ש בפ"ד

דמקולות: יז מור וכחירות רש"י שם כחולין: יח משנה ה' פ"ד, דמהואום ובכחה

רש"י שם כחולין: יח משנה ל"ל"ד. המקואת וכממ דוכתי: יש לשון הרמנ"ם דוכתי: יש לשון הרמנ"ם כס"ד המקואות דין ד' מהחוספתא קספילון המחלק מים וכו' וכרכי אלעזר כרכי יוסי שם: כ' הכ"מ שם

דככלי עך דשיעור מהרתן ככמוניה רמון הוי מסי שוכה

מכשפופרת הנחד דמכשיר בים

בת"ה במשנה סוףפ"ד דמקוחות

וכלי מרם הוח דשישורו כמוליה זית ושישור כשפופרת

שהוא מילתא דפסיקא: (ז) כשהוא באויר . דלריך שיכח דומוח דמעיין ומקוה שאין דרכן להיות באויר רש"י: צריך שלא יהיו כ' סאה של (דו מקוח בוי. ה"ה של מעיין שכ"כ העור ובלבר הזה שוה מעיין למקוה: (מ) נקב המטהרו. פי' שע"י נקב כזה נתבטל שם כלי ממט וחינו מקבל טומאה ושיעורו הוא כמוליא זיה והוא

הפרישה אינן עולין יפה ולשון הלכך דחקו אבל לא קשה מידי דהלכך אדם *)די"ל,"הא מ"מ בעינן לדעתם שכל גוףהאדם יחכסה באותו מעייל קאי אוחילה דיש לו דין ים למסר בזחולה: כא צריך שלא יהיו כמ"ש שם ב"י ושיעור זה דמ' סאה הוא שיעור שיחכסה בו אפילי כו'. לפיכך גיגית שקבעוה בארץ ונחמלאת ממי גשמים אין טובלים גוף היותר גדול כדאיחא בגמרא ורחן את כל בשרו במים מים שכל בה כיון שהיה שם כלי עליה הודם שהבעוה עכ"ל פור ומשמע אם לא גופו עולה בהם וכמה הם מ' סאה וע"ב נקע התנא כאן מ' סאה

היה עליה שם כלי קודם שקבעוה כגון שקבעו עד או אכן ואח"כ חקקו כשל וכן הוא במשנה ובאשר"י ופוסקים ומכיחם ב"י : כב ונקבו כו'. דוקח בשוליה בעינן שחינה יכולה להבל מים כל שהוא אבל נקבה מן הלד אפילו כשפופרת הכוד וגבוה מעט מן השולים ומקבל מן הנקב ולמט' הלח מים פסולה כדמוכ' במשכ' והפוסקים וכן הוא לקמן סעיף מ': בג נקב המשהרו מידי שומאה. והיינו במוליא זית שהוא פחות

הנוד שיין לקמן בסשיף מ׳ נקודות הכמת (מימן ר"א במ"ז מ"ק ו') דו"ל כו'. זה דוחק וכם"ך ס"ק כ' כתבתי בש"ח ע"ב:

כנסת הגדולה

מְקַמֹן במשו' הנוכרת כ' דמפי' נתַברר בודמי שהנהר הוא רובו של גשמים אין איסורו אלא מדרכנן גזירה משום חרדלית של גשמים ולפיכך החיר לטכול בכאלי"ג של נילום שאף אם נאמר שאין גידולה אלא מימי נשמים לית דחש ביה לגזירת חרדלית של גשמים דקלא אית להו וכולהו אינשי ונשי טליא וטלייתה סכרו וגמירי דמימיו פרין ורכון מחליהן מברכתו סל יעקכ:

ברכי יוסף

לחום שיסתפק ממנו לגיכו ואחר כך ימלאנו כמפתח אחד סגי אף דלית ליה לעוכד כוכנים הנאה מיניה וכשם כוכנים הנאה מיניה וכשם בחותם א'. הרב הגדול מהר"ם ''חביכ ז"ל בעל גע פשוע וכו' יחסיב זית כעל גם פשוח וכו בתשוכותיו כתיבת יד סי' כ"ד ושמ"ש הרשב"א בתשובותיו הנדפסות מחדש ח"ג סימן דר"ך הביאה מרן בכ"י דרך קלרה ובתשובות מהרימ"ע ו"ד : סימן ח"י

נליון מהרש"א

(ש"ע סעיף ו') הלוקה כלי גרול. משא"כ בעשוי מנסרים גרול. משא"ג בעשוי שנה וע נקבעים בנוף הקרקע רזה בנו חבור אבנים לקסן נכ"כ בת' אהל יעקב: (עס) וקב עו בארץ ועשהו סקוח ה"ז כשר. ואם קבעו בתחתית המקיה מם של נחושת לחמם המים בהיסק אש פתחתיו אית ביה השש אימור. ת' רבר שמואל אבוהב מימן ש"י:

עצי לבונה

(סיפן ר"א בשר"ע פעיף ו') תלוכת כלי גדול וכו' וגקבו נקב 'חספהרי וכו' . מש"ך ס"קכ"ב שכתב דוקה כשוליו ס"ק כ"ב שכחב דוקא כשוליו אכל נקבה מן הלד אסילי כשפה"ל ומקבל מוסנקב ולמטה קצח מים פסולה וכ"ב בס"ק שם כלי מחמת כהקב שבודו (מיון שתקבל מיים מן הכקב מנות (מכול כליון מכול כליון מכול כליון מכול כליון מכול כליון מכול כליון המיים מן הכקב שכי כיון מכול בליים מיים וק המיים מיים קרים מיים ביים כיון המיים מיים ביים כיון מיים במצ"ח שם מיים ביים כיון מיים דבמצ"ח שם מיים ביים כיון מיים דבמצ"ח שם מיים ביים לו מיים מטוחלתה ביים מיים מטוחלתה ביים מיים מטוחלתה ביים ומיים מטוחלתה ביים מטוחלת ביים מטוחל שם כלי מחמת כנקב שבזדו משלה אותה מעושאתה כגון כלי הפיוחד לאוכלין דשיעורו כמוציא זית. אכל כלי שניקב נקב המעלה אותו מטומאתו כבון שניקב כמוזיא זית או שמיוחד למשקין ששיעורו כב"ת אפור ליטול ממנו דהוי וליטול דרך פיו אוסר אפילו בשבירה בלא טהר מטומאתו ע"ם. ול"כ לכלורה מ"ם ממקוה דפסקו כאן כל הסוסקים כיון שמקבל מים מן הכוכב ולמעם לא נהבעל ממנו כלי אסילו גיקב כשפה"כ דהוח גדול ממוליח זים . וגבי נט"י כתב המ"ח דהוי שכר כלי אפילו דרך כנקב . ונ"ל דם"ל דנט"י חמירא מטומאם שלמעלם הוי שבר כ**ל**י פסול לנטיי אף דרך סנקב אף דלענין טומאה עדיין כלי סף כמכואר במהניסין דכלים. וכחן במקום דיטו כמו לפנין טומחם כיון דמקבל מים

מי אבל אם המביל בגל (ז) כשהוא באויד סודם שיפול על הארץ אע"פ שיש בו מ׳ מאה (כח] יאו שורק כלים באמצעית הגל שהוא עשוי ככיפה לא עלתה להם מבילה:

ן (ח) כא [כמ] ייי צריך שלא יהיו מ' סאה (ז') של (מ') מקוה בתוך הכלי (ח') שאין מובלים בכלים: ז (ל) (מ) ים הלוקח כלי גרול (י) כגון חבית גרולה או עריבה גדולה כב ונקבו (מ) כג (יא) נקב

(יב) ב הממהרן [לא] (וי"מ דבעי' נקב כשסופרם הנוד (פור והרמ"ש במשובה) וכן יש להחמיר) (יב) וקבעו בארץ

משפופרת הגוד ב"י ולקמן סעיף מ' נתבאר שפ"ה כמה הוא: ודע ששם בסמוך כתב הרמב"ם השוקת שבסלע אינו פוסל את המקוה לפי שאינו כלי אבל כלי שחברו בסלע פוסל את המקוה אע"פ שחברו בסיד נקבו מלמטה או מן הגד כשפופרת הנוד כשרה ואין פיסלת את המקוה עכ"ל . וחילק הב"ו דהא דמגריך (הכא) [החס] כשפופרת הגוד ולא סגי ליה בכמוליא זית היינו משום דהתם חבר הכלי בסלע בעודו שלם משא"כ הכא שנקבו ואח"כ קבעו על"ל ולפ"ז מ"ש הרב וי"א כו' אינו מדוקדק שהרי הרא"ש ועור מיירי בקבעוהו שלם ואפשר דבנקבו ואח"כ קבעו מודה לדינא להרמב"ם אבל נראה דהרב סבירא ליה כאידך שטיא דב"י דהחם בכלי אבנים מיירי דומיא דשוקה דלא שייך לשער בהו בכדי טהרה שאינם מקבלים טומאה א"ל בשוקה שבסלע שאני סי' ט"ש וכן משמעות הב"י גופיה דס"ל אירך שטיא עיקר דכתב אח"כ על הטור ואי כהרמב"ם ס"ל הא איהו סבר דבכ"ח כמוליא זיח טובלין בחוכו ואלו הטור מצריך כשפופרת הנאד לגיגית סתם אפילו כ"ח ע"כ ומאי קושיא הא י"ל הטור

ביאור חגר"א

חידושי רע"ק

באר הימב

אבל הכא שנהלש הגל לריך מ' סאה. ש"ך: (יא) מקודה. וה"ה של מעיין שבדבר זה שוה מעיין למקוה כ"כ הפור לפיכך גיגית שקבעוה בארץ ונחתלאת ממי גשמים אין פובלין בה כיון שהיה שם כלי עליה קודם שקבעוה ומשמע. אם לא היה שם פתחי תשובה

שי באר היטב בשם שיך ועי' בהשובות ר' חיים שבתי חייג סי' סי' ס"ם: (ן) של מקוה כ"א דף כ"א מיצג מה שהקשה שי כתו השל בשם יך ועי בנושורות די חיים שכתי היג כדל דף כ"א דף כ"א דף כ"א היה שכתי הלכונית דר מיצג מה שהקשה ולכונית הכ"ל דף כ"א דמנות של דרון לנוז מפשק הטור לת שביר לשנול בחוב בשל בירוב המשקה לה לה בירוב בהוצול בחוב בהוצול בירוב בהוצול בחוב בהוצול בחוב בהוצול בחוב בהוצול בירוב בהוצול בחוב בהוצול בחוב בהוצול בחוב בהוצול בחוב בהוצול בהוצול בהוצול בחוב בהוצול בהוצול בהוצול בחוב בהוצול בהוצול

קעג

פחות משפופרת הגוד ועי' בסעיף מ' דין נקב בלדיו: (י) בסיד מיירי כשקבעוה שלם אלא ודאי אין חילוק ודוק ומ"מ ל"ע דמשמע ובבנין. פי' בלרורות וכיולא בהן כעין בנין לא חשיב כלי כלל ע"כ דס"ל להמחבר דנקב כל שהוא לא סגי כלל מדינא ולקמן ריש סעיף מ' דס"ל להמחבר דנקב כל שהוא לא סגי כלל מדינא ולקמן ריש סעיף מ' כתב כלי שניתב בשוליו אפי' כל שכוח אינו חשוב כלי לפסול המתוה ואפשר דבריו שבכחן כם ע"פ מ"ש שם אח"כ ומ"מ אין להקל לעשוח

מקום לכחחל' בכלי כזם ור"ל אלא בעי' כנקב המטהרו ודוחה: כד הרי זה כשר. אף להטביל בתוכו : כה בסיד ובבנין בו' . כלומר תרתי בעיכן חדא שיהא ניקב נקב המטהרו ועוד לריך שיקבע בארואו שיהא בו הוכחה שהוא דבר של בנין ולא דבר של כלי ומ"ה אם פקקו כסיד וכבנין כלומר בצרורות וכיולא בהן כעין בניולא חשיב כלי כלל ולפיכך אינו פוכל את המקוה (כלומר שהמים שבתוט יחשט מים שחובים) וה"ה דכשר לטבול בו אבל כשנסחמו בסיד או בגפסית לבד כיון דאין דרך בניובחלו לבדם בלח חבנים חו לרורות עדיין שם כלי עליו ופוסל את המקוה וכ"ש שאסור להטביל בתוכו ובתר הכי קאמר דאע"פ שלא קבעו בארץ דהיינו קבורה בארץוגם לא בנאו אלא שהושיבו על הארץ ומירחו כשר אפי' הושיבו ע"ג סיד וגפסית כיון שלסיד וגפסית על הארץ הם עומדין כארעא סמיכתא דמיא וכל שמירח הלדדים בטיט חשיב כקטוע וכשר ב"י אבל סרא"ש וסר"ש והרשב"א יש להם שטה אחרת בפירוש

סיד וגפסית ומביאם ב"י וכחבו הט"ו

לקמן סעיף מ' ע"ש: בו מעיין בו'.פי' דחם מעייומקלח לחוך הכלי(חפי' הוא חלוש) ויוצאים לחוץ ממנו פסולים לעבול בהן דמה שבחוך הכלי פשיטא פסול ומה שלחוץ נמי פסול דמיד שעברו בכלי נעשו שאובים וכחב הב"ח סעיף י"ג דל"ש כשהכלי שלם כלא שום נקב והמעיין מקלח לחוך הכלי וכשנחמלא הכלי יוצאים אח"כ מפה הכלי ולחוץ ל"ש שיש נקב בנדו של כלי וממנו מקלחים לחוץ נקראו מים שאובים דלא נתבטל שם כלי מחמח הנהב שמלדו כיון שמקבל מים מן הנקב ולמטה חבל נקב

בשולי מכלי כשפופרת הנחד אז ודאי דנתבעל שם כלי ושרי לטבול אף בחוך הכלי כמו שנתבאר במקום דבדבר זה שוה מעיין ומקום עכ"ל ופשוט הוא: בז ואם הסעיין כו'. פי' רוב המעיין עובר לחוך הכלי וקלחו עובר ומקלח אלל שפח הכלי כיון שמעט מימי המעיין לא עברו חוך הכלי כלל הן מעלין את המים המרובים ומעהרין את השאובים ואע"פ שחחרים ומחערבים טלם יש להם דין מעיין (ועיין ב"י מ"ש לדעת רשב"א וכבר מחו לים אמוחא הר"ד יוסף טיילאק והב"ח אך מ"ש הב"ח על הב"י והחזיק דבריו מלשון תשובת הרשב"א כו' ועובר על גביו ולחוץ טובלין וכמו ששנינו כו' וחימה גדולה כו' שגגה יצאה מלפניו דחיבת ולחוץ נמשך לחיבת טובלים והוא כדעת בית יוסף דלא כב"ח שהבין דולחוץ נמשך למשלה ולכן שרח בחגם להגיה בדברי הרשב"א וזה ברור ואין לורךלהאריך כאן בדברי' אלו כיון שלשנין הדין המחבר גופיה פסק דבעינן מקלח של שפח הכלי וק"ל) וכחב הב"ח מיהו מה שמתיר הרשב"א לשבול חוך הכלי כשיש מ' באה ביניהם דין חדש הוא משמע הכי מהפוסקים אלא תוך הכלי לעולם פכול אם לא ניקב בשוליו אפי' יש מ' כאה בין המעיין לכלי וגם מלשון (*) כרא"ש גופיה נראה דלא פסיק לים האי דינא ע"כ: בתב הב"י בשם המרדכי בשם רבי יואל ובשם הרוקח דאמת המים שהמשיכוה דרך חריץ בקרקע אל גינית גדולה מחזקח יותר ממ' סאם ושקע הגינית בקרקע אכור לטבול בחוך הגיגית ע' אע"פ שמי הגינית שהן שאובין מתוברים אל האמה ע"כ ופשוע הוא דאם יש בשולי הגינית נקב כשפופרת הנוד דכשר: כה ואם השהו על צדו . לשון ר' שמשון דבפיו למעלה כיון שהמים לפים על גביו הוי חיבור בכל שהוא אבל (*) הרשב"ח שכתב בלשון חסשר לומר כליל. (פראה כחן): ביאור הגר"א חידושי רע"ק

פתחי תשובה דמשמעות הפרישה אינו כן לכן לכחהלה או כדיעבד במקום דליכא הפסד כ"ב יש לפוציאו דעשות לו נקב בפלוש אכל היבא דאיכא טרחא או הפימ יש להפיר ע"ש שהאריך בזה ומיי ולששות לו נקב בתלוש אכל היכא דאיכא שנתחא או הפ"מ יש להתינ פ"ש שהארין בוה ועיי במש" רכיני עקיבא או היב" מוני במש" רכיני עקיבא או מיי ליש דדעתו ג"ב בסשיעות דמהני בקיבה בעודו קבוע בקדש או רכינו מקיבא אוני מקיבא אוני בין במש" בוה אין דעשו כן דכיון דכבר קבה של כל הלוקש אוני המיבו לארץ לא אבד שתו אלא שביי והנקב מקרי כלי ספול ושוב בשנחת מוני בליות כלי אך כתב דוא במיבו לכלי בעודו שלה דבשידו תצורו לא הושיל כלוה התבור להיות כלי אך כתב דוא במיבו לבי אחר כך וחור וסתמו הוא כמשיקרא להיותו כלי מקרקע לכעל שם כלי קודם שתברו יא דכיון דבשעת חיבור לא הים עליו שם כלי וכבר במוכר אכל אם ניקב הכלי קודם שתברו יא דכיון דבשעת חיבור לא הים עליו הם כלי וכבר כתכול ממני שם כלי פוד לא דכיון דבשעת חיבור לא הים עליו שם כלי וכבר נכתול ממני שם כל יכור בבר להבשף חקקו . אתנם מיא לשכול בתוכר אסור כך דמים בעמשים דרך כלי כזם כשרים (כאשר כתבחי בשתו לשיל היו על בתול לאו לא לא לא לא לא לא לא לא בשל היום שלהך ששות במים לח"ב רולים להוציא הכלי מילון כשום בתקם בתוך במים אחר דום שות שלרך לשות במים אחר בלי ולא מבית בליא מבית במום אחר דום שות שלרן משות במים אחר דיון שתויאו מבית הראש לא משר של במים שם כלי בהלא לאלתא קמייתא והיי שם כלי בהלא מבלים לחוד שעשה בום שיש בהדרא לאתתא קמייתא והיי שהכלי שם כלי בהלא בעלים אור שהבלי שכביע מיש שם כלי בהלא לאנתא קמייתא והיי שם כלי בהלוש דלא כעורה אחד ששפה ביו שבהלי

המים היולחים משום שחיבה כמו בכלים שחחת הלינור בסעיף מ"ח ע"ש): (פז) ולתוכו . פי' שהיו מי המעיין נופלים מקוחן ע"ג בפח הכלי ומקוחן לחוך הכלי וכתב הכ"ח מיהו מה שמחיר הרשב"א לפבול חוך הכלי כשים סאה ביניהם דין חדש הוא ולא משמע הכי מן הפוסקים אלא חוך הכלי לעולם פסול וכחב ב"י בשם הרוקח דאמת המים שהמשיכן דרך חריץ בקרקע אל גינית גדולה מחזקה יותר ממ' סאה ושקע הגיגיח בקרקע אסור למבול בחוך הגיגיח אמ"ם שמי הגיגית שהן שאובים מחוברים אל האמה ע"ב ופשום הוא דאם יש בשולי הגיגית נקב כשפ"ה דכשר ש"ך, וכחב הע"ז דמ"ש המחבר שמקלח לחוך כלי נראה דהאי כלי נעשה מדעת שם כמ"ש בסמ"א בכלים שמחת הציער דדוקת מדעת אדם בעיכן וא"ל יתכשרו גם מה שבחוך הכלי משום השקה שמי המעיין מטהר אותם דכאן יש חשש שמא יפבול בחוך כלי שאינו מחובר למעיין: (יז) גבגםים. /כי היכי דהטומאה לא ירדה אלא דרך שם ה"ג נכנסת הטהרה דרך שם. כ"פ רש": (יח) צדו. דאם הנקב למעלה אז המים בחוך הכלי הגוגעים

ועשרו מקוה כד ה"ז כשר ייוכן אם פקק הנקב (י) בסיד (יי) ובבנין אינו פוסל והמים הנקוים בתוכו מקוה כשר י סתמו בסיד (יא) או בגפסית עריין הוא פוסל את המקוה עד שיקבענו בארץ או יבנה [לב] יי ואם (יב) הוליכו על גבי הארץ ועל : גבי הסיד ומירה במימ (יג) מן הצדדין ה"ז (יז) כשר הנה [לג] מוחר לעשוחו על הגג וכלבד שלא יהיה חוך כלי או אכן אחת (לד] שחקקו ולבסוף קבעו אבל חבור אבנים הרבה לא מקרי

כלי (משובת הרשב"ה סימן ח"ת): ויד) כו (לה) מעיין יי שמקלח לתוך כלי פסול למבול בין במים שבתוך הכלי (מו) בין (°) לאחר (פי) (יג) שיצאו מהכלי כז יי ואם המעיין מקלח (מו)על שפת הכלי(מי)ולתוכו תוך הכלי אסור לטבול וחוצה לו מותר אפילו אם המים שבתוכו מרובין: מ (לו) כי כלי ממא שנתן בתוכו כלים אחרים והמביל הכל עלתה להם מבילה אף על פי שפי הכלי צר ביותר (יז) שהרי המים (יי) נכנסים לו ומתוך שעלתה מבילה לכלי הגרול עלתה מבילה לכלים שבתוכו (יח) כה [לז] יי ואם המהו על (יח) צדו והמביל לא עלתה להם מבילה עד שיהיה

על שפת הכלי מטחר כל המים בכל שהוא אע"פ שמי הכלי הם מרובים מ"מ כל המים הם מחוברים למעיין ע"י המים המעוטים הנופלי' על שפח הכלי ונטהרים אע"פ שכבר נפסלו בשאיבה כשעברו דרך הכלי כ"כ הרא"ם ועי' מ"ש בסעיףב' דל"ח מכאן על המם: (יז) שהרי המים נכנסין לו . דכי היכי דהטומחה לח ידדה אלא דרך שם הכי נמי נכנכת הטהרה דרך שם . כן פי' רש"י: יה) ואם המהו על צדו כו'. דחם הנקב למעלה הו' לפין המים

כשרה חפילו לכחחלם . ב"י : (יא) או בגפסית . הוא ג"כ כמין סיד ולכן יותר מסיד . טרוך : (יב) הוליכו על גבי הארץ. פירש ב"י

שע"י כגרירה נדבק שם מן הקרקע : (יג) מן הצדדים . פי' סביבות

סגקב: (יד) סעיין שסקלה לתוך

שם דחל"כ לח היה פוסל המים

סיולאי' משו' שאיבה דהא כ' בסעיף

מ"א בכלים שתחת הצינור דדוקא

מדעת אדם בעינן וא"ל יתכברו גם

מה שבתוך הכלי משום השקה שמי

המעיין ממהר אותם כמו אחר זה

דכחן ים חשם שמח יטבול בחוך כלי

שאינו מחובר למעיין כמ"ש בשם הרא"ש בסי' קצ"ח סעיף ל"א:

. בין לאחר שיצאו מהכלי (מזר)

אבל כשיש נקב כשפופרת הנוד

בשולים נראה דאינה פסולה . רש"ל :

(טוז) על שפת הכלי ולתוכו. פי'

שהיו מי המעיין טפלים מקצחן ע"ג

שפת הכלי ומקנתן לתוך הכלי כשרים

המים היולאי' מן הכלי אע"פ שאסור

להטביל בחוכו לפי שהמעיין שנופל

כשטות מלח תו שיש נקב בלדו

. נרחה דהחי כלי נעשה מדעת

על גביו הום חיבור בכל שהוא מה שאין כן מן הגד אין מתחבר כ"כ: לבריכת

באר הימב

מה שכחוב שם אח"כ ומכל מקום אין להקל לעשות מקוה לכחחלה בכלי כזה ור"ל אלא בעיקן כנקב המסהרו ודוחק עכ"ל : (יג) ובבנין. פי' בצרורות וכיוצא בהן כעין בנין לא חשיב ככלי כלל וכשרה אפי' לכחחלה. ב"י. וגפסית הוא ג"כ כמין סיד ולכן יוחר מסיד . ערוך : (יד) בשר . אף להטביל בהוכו דכיון שהסיד וגפבית על החרץ הם עומדין כחרעה במיכחה דמיה וכל שמירה הנדדים בטים חשיב כקבוע וכשר. ש"ך: (מו) שיצאו. דמיד שעברו בכלי נעשו שאובים וכחב הב"ח דל"ש כשהכלי שלם כלא שום נקב והמעיין מקלח לחוך הכלי וכשנחמלה הכלי יולחים הח"כ מפי הכלי ולחוץ ול"ש שיש נקב בגדו של כלי וממנו מקלמים לחון נקרחו מים שחובים דלח נתבטל שם כלי מחמת הנקב שבלדו כיון שמקבל מים מן הנקב ולמעה אבל נקב בשולי הכלי כשם"ה אז ודאי דנתבמל שם כלי ושרי לעבול אף בחוך הכלי כמ"ש במקוה דבדבר זה שוה מעיין ומקוה עכ"ל (וכחב ע"ז דכל זה איירי דהכלי נעשה מדעח אבל שלא מדעת אינו פוסל

בא שם ברתכ"ם דמפרש התוספחת דחרתי בעינן חדת שיהת ניקב נקב המסהרו ועוד לריך שיקבע כארן דומית דקסטילון וכו' או שיסיה כו הוכחה שהוא דבר של בנין וכו' ומ"ה קתני שאם פקק בסיד וכבנין כלומר בצרורות וכיוצא בסן כניולא חשיב כלי כלל וה"ה דכשר לפכול כו משא"כ כשסתמו בסיד אי נגססית לגד כיון דחין דרך נגססית לגד כיון דחין דרך ננין נאלו לגדם בלא אכנים או נרורות נמנא חסר א' מסתנאי הגרוכין לבנין כ"מ וכ"י ושיין בסעיף מ' : כב שם ופי נסעיף שנסחם כנכב מחמח שנהום הגקב מחונת מה שנדגק בחותה גרירה וכשמירה אח"כ שביבות הנקב הוי במקום דו של ודי נכוכה הוו בוכורו: כג משנה ריש פ"ה דמקוחות: (°) פי' כשהות מלח חו שיש נקב כלדו וחם ניקב בשולי הכלי בשחים הכלי כשפופרת הנוד שרי לסבול אף כחוך הכלי כח"ם

רש"ל: כר שם במשנה ספ"ה הפי' סרמב"ם שיהיה שופע על

השוקת קנתם ילך לתוך השוקת וקנתם על שפת השוקת הכה

המים היולחים מן השוקת כשרים והם מי מעיין וחע"ם

שילך של נבי השפה דבר מושש

ופירש הרח"ש שכל המים מחוברים למעיין ע"י המים המעועים שנופלים על שפת

ופירם הרח"ם שכל

הכלו: כה מימרא דרבא תגינה דף כ"כ ע"א : כו רמב"ם בפ"ג מהלכות ברכי יוסף

(סעיף ז' בשר"ע) ועושאו מקח הרי זה כשר וכו' קר הם דכרי הרמנ"ם בחיכורו פ"ו דמקוחות וכתכ עליו הכתב"ד שתינו מתוור להטכיל בתוכו עד שיהיו המים שבתוכן מעורבין עם המקום גרתה מדבריו דמשמע לים דמ"ש ועשאו מקום ה"ז כשר היינו אשילו להעכיל כשר היינו משינו נהפנינ נמוכו וכן הכיאו ככב כית יושף והכב ש"ך ולקוצר דעתי אין הדבר כן שהרי שיעור המקום מ' כאה וכלי המחזיק המקום מ' כאה וכלי המחזיק ת'סמה בלח שהם כוריים ביבש טהור ועומד הוא ככל מקום שהוא ואם איתא דהרמב"ם מיירו בכלי גדול כזה ולעשות בו מקום להטביל בו מאי האמר ונקבו נקב המשהכו הח שהור ושותד בלח נקב כלל לכן נרחה דמים ועשחו מקום היינו בהקום לחוכו מי גבמים וקחשר והרי זה כשר להמשיכו למקוה ואינו פוכל אוחו ויביד עליו רעו דמסיים סתמו בסיד וכו' עדיין פוסל המקום וגם כתחלת דבריו לא איירי מלא בָסיסול המקוה ויש לי כאיות להחזיק כמעוז רכינו הגדול הרמכים וחכמיל . והמדקדק ירחה דמדברי הרמכים עוד באותו פרק מוכח הכי. שהרי בסעיף ו' כתב סשידה והחיבה שבים אין מעבילין בהם אא"ב ומתובריו לים כשפושרת הנאד לת וכמ"ש התוי"ע דפ"ה דתקוחות וכ"ש חש חינו על דאין מטכילין כו ועוד דאפילו לשיעת הרב כ"י וכפי דבריו גם בכית לא הכשיר הרתב"ם אלא בכלי גדול ודומים דקסטלין הכל כלי ען שהורה חכם הי לישרחל שנחישבו בעיר נחשולי דיינה ולה מהה כוחם בישרחנ ושמ"ש בכבי וכדק הכים. כללת דמלחת חינו רות למעשה להמכיל בכלים אפילו נקוכים כשפופרת הנחד חלה אם הם בתוך הים והמיקל עתיד ליתן את הדין , הרד"ק

מראה כהן

בהגסותיו ועוד האריך: (סעיף ח' בשר"ע) ואם המעיין מקלח על שמת הבלי נו'. מרן הנ"י הביא סויכות

(בשיר סיק כינ) ולקכון ריש סעיף מ' כתב כיני שניקב בשוליו אפילי כל שדווא אינו חשוב כלי לפסול

בס"ד דל"ק מידי*): (ב) יש לה דין סעיין . בטור כתב כל דין מעיין

ופשוט שמטכר אפי' בזוחלין ואיתא

במשנה פרק ה' דמקוחות מעיין

שהוא משוך ריבה עליו והמשיכו הרי

הוא כמו שהיה היה עומד וריבה

והמשיכו שוה למקוה לטהר באשבורן

ולמעיין להטביל בו כל שהוא הרי

לפנינו שים חילוק בין מעיין משוך

שחו הוה רבוי מי גשמים או שאובין

שעליו כמעיין לכל דבר שבעולם ובין

מעיין עומד שלא הי' מתחילה משוך

כלל או אחר הרבוי הוי כמקוה לענין

חשבורן ודין זה שמשךהמעיין לבריכה

דיש לבהיכה כל דין מעיין צ"ל

דהמעיין היה משוך תחילה אלא

שעכשיו הושיף המשכתו להבריכה

אבל אם היה המעיין עומד תחילה

והמשיכו לבריכה או שריבה עליו

מים שאובים אע"פ שמהני ההמשכה

לטהר השאוביןלטבול בהם מ"מ לענין

זחילה לא מהכי ולא מטהר אלה

באשבורן וכשעבר עלים מי מעיין חזרו מי הבריכה לטהר אף בזוחלין

מקוחות דין כ"ו מהמוששחה פ"ה: כו שם בנמ' דחגינה : כם הרח"ם נסוף נדה וש"פ ופי לטהר בכל שהוא וכווחלין ומ"מ עדיין הם פסולים לוכים וכו' שם כמשנם: ל הרשב"ח בח"ה (כשער המים):לא משנה כ' פ"ה דמקומות וכפירוש הרמכ"ם והרח"ם וכרבי יוסי

נקודות הכסף (במ"ז ס"ק י"מ) נמטך למ"ט בלוח ג' וע"פ זה כתב דברו לקמן לוח כ"ב ועמ"ש בש"ך והול נכון :

דגול מרבבה (מימן ר"א כש"ך מ"ק ל") מ"מ הא ס"ל רבכה"ג ובו' . דכרי הש"ך לדעתי תמוהים שתם מיירי נסעיף כ"ה שאם מיירי בסעיף נ"ה במפיינות ממש א"כ השאוב בלחמני מה הני ואפילו אין כאן אלא אחד כשר ואי שאוב הרי המעיין מטהר בכל שהו אבל מהרי"ק דמוקי בנפסק המעיין אף שיש לי דין מעיין המעיין אף שיש לי דין מעיין

ברכי יוסף

שהים לו עם הרב הגדול מהר"י עאייטאנאק ז"ל ואחר משמרתי אעמודה וכו׳ ע"ם וכחשוניותיו מרן ספר חבקת רוכל סימן ן' הכיח חשובת יי עמייעחנחק כלה ובסי נ"א מרן כמעט הודה לדבריו ונתן לו את השבח והרב ונתן לו חת השכח והרב גבריחל חליה בחשובה סובחה גבריחל חליה בחשובה בבויית מלן הכוכר סי כיין כתב שדעתו נוטה כמרן זיל חכל הרב ש"ך חלק על מרן ע"ם ונחשובות מהר"ם ן תביב כססר גנת ורדים דף תביב בססד גנת ורדים דף קל"ה ש"ב ומ"ש מרן בכ"י קודם לוה בפירוש דברי הרח"ש והטור. בספר המגיד משטרדם כמ"ב דף ל"ו דסום משטרדם במניד ב"ד ל"ו דסום שלם הרח"ש נמרן וכחב הנסק על דבריו ע"ם וכחחרונים:

גליון כזרוש"א נע"י סק"ל למהר באשבורן ולטען להסביל בו . ע" מ"ש ברין זה בכ"מ פ"ש מהלי מקואות הי"א : (ש"ן מקל"ע) יש לה רין פעיין בו' ובכלים בכל שרוא. יותר ה"ל לכתוב זה על בהנת ש"ע מעוב ו"א

זה על הנהת ש"ע מעיף י"א רהכא סתימת הלשון כל"ו משמע כן ושם הוא הירוש ושבורן דינו כמקוה ומ"מ לכ"ש דינו כמעיון: (ש"ע סעיף י"א) מקוח מים שאובים כי של מעיין משהרין, דפמיל שאובים מחמת דהוה כתלושין עתה הוה כאלו נזרעו בתוכה ועי' פ"ז פ"ק נ':(שס) בין קרפו צ' סעיף פ' בחנ"ח: (ש ע' סעיף מ' בחנ"ח: (טס כסג"ה) [מ"ם אין למבול בי רק באשבורן . ולא כתב רשוה למעיין לפתר בכ"ש בראיתא במתנ" מ"א מ"ו רמקואות כיון רפסק ריש מי' זה דלאדס גם מעיון בעי מ' מאה וכן פסק לענין מבילת כלים הגיקחין מן העובר כוכנים וע"כ אין דין מעיין בכ"ש רק לשבילת כלים משאר מומאה אשר אינו משאר מומאה אשר אינו נוהג בותנינו: (ט"ך מ"ק ("ה) אבל אם קצתו אצל שפת הכלים. ק"ק לחבין למח ל"ג

מראה כהן

חמקוה כי . ככר כתבר כל המחרונים ז"ל בזה דבמ"ק מי החתרונים ז"ל בזה דבמ"ק מי דוקא לפסול המים שיבואו מח"כ למקוה פ"י כלי זה אז מכול במון הכלי שכוא אבל לפכל כתוך הכלי שלאו ודאי לפכל כתוך הכלי שלאו ודאי בשי נהב המטרכו דרונים נסכת כתון הכני מנמו זרחי
בעי נקב המטהרו דהיינו
כעי נקב המטהרו דהיינו
וכשפ"ה בכלי מד וכמ"ם
בנח"ה בכלי ען וכמ"ם
בנח"ה בלי מוך נעינן
דרק מיברו לקרקע ועי'
בנחיד מהר מיברו לקרקע ועי' דף פ"כ פ"ג ע"כ וחכמדל רגפסף הקילות מהמעיין ראל"כ לא היה לה רין מקוה בו' . הנה דברי הנסח דריםה חמוה מחד לכחורה וסוחר לד' הפרישה עלמו דלעיל בהרי לכאורה ע"כ נ"ל לפ"ז דגם

בשהעכירו עדג כלים חין דיכו

במקום אלא בשהוססק אבל אם

כשמטהו של לדהו אין מתחבר למעלה אלא מן הלד לכך בעי שפופרת (ימו) לבריכת מים בו' . ב"י שהיא מליאה גשמים שאין משהרין אלא הגחד עכ"ל ר"ל דמלריך שיהח הכלי נסבל בחוך המקום ומי המקום יהיו על גבי הכלי א"כ כשפיו למעלה אז המים בחוך הכלי הטגעים באילו הן מעיין ובפרישה הקשה מכאן על סעיף ב' דאם רבו נופפין למקוה מחחברים למקוה ויש להם דין מקוה ומכסים על הכלי מה שאין על הזוחלין דפסול ומחוך כך נכנם לדוחקים גדולים ואני כחבתי שם

כן כשמתחברים מן הלד שחז מים שעל גבי כלים לא נחשבו כמי מקוה רח מן הגד מה ששוה למי מקוה נחשב למי מקום כך פי' הגאון אמ"ו זל"ל והעט"ז פי' בע"ח והוא מגומגם ע"ם וע"ל סי' ר"ב ס"ג: במן יש לה דין מעיין . למסר בין בזוחלים בין באשכורן וכלים בכל שהוא: ד להיות לה דין מקוה . שאינה מטסרת אלא במ' סאה ובאשבורן . טור . כתב מסרי"ק שורש קט"ו וקל"ו דדוקה היכא דנהו המים במקוה וכבר נעשו אשבורן אבל היכא דאכתי לא נחו ועדיין זוחלין אע"פשסופסקו מסמעיין דין מעיין עליקם דלא פסק עדיין חיותן כיון דווחלין וראיה מגל שנחלש (לעיל סעיף ה') ואע"ג דכאן דין מקום עליהן היינו משום שהבריכה מלאה מים אבל אם הבריכה היתה ריקנית ונתמלאה מהמעיין אע"פ שהופסק המעיין דיןמעיין עליו עכ"ד אבל דעת הראב"ד שהביא שם דבכל

ענין דין מקוה עליו וכן דעת הרשב"ח

בשער המים שהבית ב"י דתעפ"כ דין מקוה עליו וכן משמע פשט המשנה והפוסקים דחין חילוק וכן מוכח בפרישה שפירש דברי העור בבריכה ריקנית ומגל אין ראיה דשאני החם שהגל נחלש מעצמו וחיותו רב וגם נחלם מהים גופיה וגם כן דרך זחילתו אף שנחלש משא"כ הכא גם מה שהביא מהרי"ק שם ראיה דאל"כ חקשי למאן דפושל (לקמן סעיף נ') בילאו דרך סדק הך משנה דג' מקואות (דלקמן סעיף נ"ה) דהא החם המים יצאו על שפת המקום אלא ודאי התם מיירי במעיין שלופסק עכ"ד ומביאו ב"י לקמן רים דף רמ"ח חיני מכיר רחיה זו מכמה טעמים . חדא דים לומר דסתם מיירי דסג' מקואות מעיינות הן דמטהרין בזוחלין מדע דכה אף למכרי"ק דמוקי לה בפסק המעיין *)מ"מ הא ס"ל דכה"ג מעיין גמור הוא א"כ הגי ג' מקואות מעיינות הן ועוד והוא העיקר

לרעת הראב"ד רפסק" כיותיה כסיםן קצ"ה (סל"א) וצע"ל: (ט"ך סק"ל) ואנ"ג" רכאן דין פקוח שליהן. כפי העתקת הש"ך אינו סיבן רחא הכא דיררו כבר נוד אבל באמת הש"ך קיצר בות דמבואר במהר"ק שם שהוכיה למאן דפוסל לקמן (סעיף ג') א"כ מוכח מההיא דלקמן (סב"ח) דהוא מתני עריכה ראף אחר שנות שם מעיון עליהם ולוח ע"כ מיירי הכא

פתחי תשובה

שתחר תשובה שהכלי שלם כו' ושי' נחשו' נו"ב חניינה חלק יו"ד סי' קליט שרב אחד רום לחסור במקום שמשם כם"ב וכדי שלא להוציא למי חסש למצא היחר ע"פ דביי בשיך במיץ כיו בשם הראביד שהמשם ביו וכדי שלא להוציא למי חסש למצא היחר ע"פ דביי בשיך במיץ כיו בשם הראביד שהמשם בשל מא חוק הקילות הכא יודר מחוף כלי כולו ונעשה ככל שאובים וסטולה ואפילו הוציא שהכני מכלו הם בנדתן וכל מה ששמשו ביה באיסור ויטבלו מחה מחדש. וע"ש בסי "ק"מ דאם במקום הזה שנמשבו בי במים כלפים מעל הצינית היה מקום חפירה בקרקע והיה מעיין על שלא שלא היה בו אפילו כ' מאה ומחים בלפים השליו לא מסל באאיבה ומסכר בכ"ש ע"ש בית וכדאי כם אחן בפוסקים למתון עיהן שמעיין לא מסל באאיבה ומסבר בכ"ש ע"ש: (יד") להיות לה דין מקוח. [עבה"ע ובש"ך מקיל ועי במאיבה ומכי כיו שקב ע"ש: (יד") להיות לה דין מקוח. [עבה"ע ובש"ר מקול בעלו כ' הוחילות מקום הבניסה ממעיין ומקום סיניאה מ"מ שם מעיין שלה אך אין להקל עד הראביד. ועב"ש כ"א שוקבו בוחילות מתוחים מוצלים בו כלא קקות אין להמור לצוור דילמא פסקה וחילם ולאו אדעתים כיון דלו יהא דאיפסקה ולאו אדעתיה באים המכ"ד הבמבר לא מהול אל לובר ביים ומילה ולאו אדעתיה

כאילו הן מעיין ובפרישה הקשה מכאן על סעיף ב' דאם רבו נוטפין

יורה דעה רא הלכות מקואות

פיו רחב כשפופרת הנאר יי וכן אם היה הכלי מהור ונתן לתוכו כלים מכאים והמבילן לא עלתה להם מבילה ער שיהיה פיו רחב כשפופרת הנאר: הגה [לח] ומותר לסבול כלים כסל או בשק דכיון דאיט מחזיק מים עדיף עפי מניקב כשפופרת הנחד (בית יוסף בשם משנה ופירש כ"ם פ"ו דמקוחות ורמב"ם פ"ו):

מעיין שהמשיכו (ים) לבריכת מים שהם נקוים ב ועומרים (ב) כמ יש לה רין (יש) מעיין ואם הפסיק ראש הקילוח חזר ל (יד) להיות לה לא רין (כ) מקוה ואם חזר והמשיך קילוח המעיין: (בא) [למ] (מ) יש חזרה לרין מעיין: יא (מ) למקוה מים שאובים שהמשיכו עליו מי מעיין אפילו מי המעיין מועמים המועמים של

מעיין ממהרין את השאובים המרובין בין קרמו מי מעיין לשאובים בין קרמו שאובים למעיין: הגה כמו שימכחר למפה (כב) לב [מא] ומכל מקום חין לפכול כו לב רק (כב) במשכורן דלח עדיף מנהרות שרכו הנוספים על ביוחלין (מהרי"ק):

יב לד יי מעיין שהעבירו (כג) לה על גבי אחורי כלים והמשיכו למקום אחר לו (כי) חזר להיות

באשבורן כי הוא עלמו לא היה זוחל מחילם. זה נראה לי ברור:(בא) חזרה לדין מעיין. כאן לא כתב הטור לשון כל דין מעיין כי לזבים ומלורעים לא הוי מעיין כבתחילה לענין מים חיים דבעינן בהו כמ"ם ב"י: (כב) ומ"ם אין למבול בו רק באשבורן. זה מיירי ע"כ שהמעיין היה עומד בלי זחילה תחילה דחה לא כן מוחר אף בזוחלין כדאיתא במשנה שהבאתי לפני זה אלא דמ"ש כאן דלא עדיף מנכרות שרבו על הנוטפין כו' הוא חמוה דההיא דנהרות על כרחך טעמא אחרינא אית ביה לאיסור דאם לא כן תקשה ההית דנהרות על מעיין (*) שהמשיכו לבריכה שנזכר בסעיף י' כמה שכחוב שם וע"כ לריכין לחלק כמו שכתבתי בסעיף ב' לעיל ע"ש: על גבי אחורי כלים . נראה דוה מיירי שהמעיין עובר כולו

(*) שמקלח על שפח הכלי שנוכר בסעיף ח' כליל . (מ"ב): דסחם אין כאן זוחלין כלל דלא שייך זוחלין אלא כשזוחלין מעלמם וכן בסדק המים זוחלין מעלמן דרך הסדק והולכין ושוב אינם שבים ללכת אבל אותם שינאו על שפח המקוה מכח אדם העובל שמתוך כך נחמלאו ויצאו על שפחם וכשינא הטובל משם יחזרו המים למקומם הראשון ודאי דבכה"ג לאו זוחלין הן וכך הוא במשובת הריב"ש ריש סימן רל"ב להדיא דמייתי התם הך דג' מקואות וכתב דאין נקראין זוחלין אע"פ שלא ישארו המים במקו' שמטביל בו אלא הרי הוא נקרא אשבורן כיון שמן המקוה בא ואליו הם שבים אלא שנפחתו בהכרח מחמת אדם או דבר אחר שבחוך המקוה כו' עכ"ל וכ"ב הרב לקמן ס"ל אפי' גבי סדק במקוה דהיכא דשכים וחוזרים שם לא מיקרי זוחלין ועוד דהתם המקואות מתערבות זו אל זו מכח סמים שיצאו על שפחם ואין כאן זוחלין אלא עירוב מקואות כוא כלכך בעיקר דכשבופבק המעיין אין שם מעיין עליו אף בזוחלין אלא דין נוטפים יש לו: לא דין מקוה בו'. הקשה הפרישה סעיף כ"א מ"ש מטבילה בנהרות בעת הגשמים דפוסל ר"י (והרמב"ם וסייעתו לעיל ס"ב) הא גם שם נמשך עם מי המקום ולמה לא יהיה למי הגשמים חורת מקוה כמו כאן כו' ותירוצו דחוק ורתוק אבל לא קשה מידי דסתם לא פסיל אלא למכר דרך זחילתן אכל באשבורן מותר דלא יהא אלא כולו מי גשמים וזה פשוט: לב ומ"ם בו". בספר מט"מ תמה דאמאי בסעיף י' בהונשך המטיין מטהר בזוחלין ול"ל דסתם מיירי בשלא רבו הנוטפים וק"ל: לג רק באשבורן כו'. ולפי זה ל"ל דלעיל סעיף ח' דאם מקלח על שפח הכלי מוחר חולה לה אפי' המים שבתוכה מרובים היינו דוקא באשבורן אבל פשע הדברים שם נראין שדין מעיין טפיף יו דינום מוקנו של פנה טכני מותג מונים ואפשר לחלק דשאני החם כיון דהמים עצמן שבחוך הכלי הן גם כן מהמעיין וגם עמם המעיין מקלה לחוכן והם מחוברים למעיין מה שאין כן הכא ודוק: לד מעיין בו'. כחוב בהגהח דרישה צ"ל דנפסק הקילוח מהמעיין דאל"כ לא היה לה דין מקוה אל דין מעיין ולא נהירא דאפי' לא נפסק הקילוח דין מקוה יש לה (כיון שהעבירו על גבי אמורי כלים הוי בהפסיקו) כדמשמע בפוסקים ועיין בב"י סי' קצ"ח: לד, על גבי אחורי כלים בו'. דוקא כשכל המעיין מקלח על גבי כלים אבל אם קצחו אלל שפת הכלים יש לו דין מעיין במכ"ש דמקלח לכלים גופיה דלעיל ס"ח וכ"ב הב"ח: לד חזר לחיות בו'. כחוב בחוספת יו"ע פרק ה' משנם ב'

ו' ה' תניא כו' קומקמום שהוא כו' המהו כו': [לח] ומותר כו'. מתנו' שם אם היה כו': [למ] חזרה כו'. דל"ק אלא לזכון כו': [מ] מקוה כו'. כמ"ש ברפ"ה שהמעיון כו' וכנ"ל מ"ח ובפ"א מתנו' ז' למעלה מהן מעיון כו' ח"ש בין כו' בין כו': [מא] ומ"מ אין כו'. ש"ש א"ז חניא כו' וכאן לר"ח פסול אף ל"ם דמ"ב רבאן ל"

באר הימב

למקוה מתחברים למקוה ויש להם דין מקוה משח"כ כשמחחברים מן כלד שחז מים שע"ג כלים לא נחשבו כמי מקום רק מן הגד מה ששוה למי מקוה נחשב למי מקוה. ש"ך בשם אביו הגאון: (ים) מעיק . למהר בין באוחלין בין באשבורן ובכלים בכ"ם וכ' המ"ז דל"ל דהמעיין היה משוך חחלה מלח שעכשיו הוסיף המשכחו לבריכה אבל אם היה המטיין עומד חחילה והמשיכו לבריכה או שריבם עליו מים שחובין אע"ם שמהגי ההמשכה למהר השחובין לפבול בהס מ"מ למנין זחילה לא מהר ולא מסהר אלא באשבורן כי הוא עלמו לא היה זוחל חחילה. זה ל"ל ברור עכ"ל : (כ) מקוד. שאינה ממהרת אלא במ' סאה ובאשבורן. פור. וכ' הש"ך דנ"ל אט"ב דעדיין לא נחו המים ועדיין זוחלין רק שהוססק המעיין מין שוב שם מעוין עליו אלא דין נוספים יש לו והקשה הסרישה מ"ש מסבילה במהרום בעת הגשמים דפוסל בס"ב הא גם שם נמשך עם מי המקוה ולמה לא יהים

למי הגשמים חורם מקום כמו כאן וחירן הש"ך דהחם לא ססיל אלא למהר דרך זחילהן אבל באשבורן מותר דלא יהא אלא טולה מי גשמים חה פשום עכ"ל: (כא) חזורה. מ"מ אין דינו כמעיין לכל דבר כי לזבים ולמצורעים לא סוי מעיין כבהחילם לענין מים חיים דבעינן בהו . כ"כ ב"י: (כג) באשבורן . כתב הש"ך והא דכתב לעיל ס"ח דאם מקלת על שפת הכלי מותר חולה לה אסי' המים שבתוכה מרובים אפשר לחלק דשאני התם כיון דהמים עלמן שבתוך הכלי הן ג"ב מהמעיין וגם עתה המעיין מקוח לחוכן והן מחוברים למעיין משח"ב הכח עכ"ל וכתב המ"ז דמ"ם הרב דחין לסבול בו רק בחשבורן פיירי ע"כ הן ג כ מהמניין וגם שמש המניין מקום מווכן זהן מחוכים מפרין מפונים המניין היה עומד בלי זמילה חחלה דחל" כמותר חחד בהמניין היה עומד בלי זמילה חחלה דחל" כמותר חחד בהמניין היה עומד בלי זמילה חחלה דחל" במותר חחד במותר מותר מחדר במותר מחדר במותר מותר במותר מותר במותר מותר במותר במות אפי׳ למקוה משום דהוייתן ע"י מהרה בעינן ובהגהת פרישה כתב דהכח בכל ענין שרי כיון דמעיין הוא . מיהו לקמן סמ"ע הביא המחבר יש מי שאינו מחלק מראה לי דסכא נמי מיירי בענין דבלאן אלו הכלים היו המים עוברים

יש לו דין מקוה אא"ב יורד בקילוח בלא הפסק:

ם (מד) (מי) ומעין כל שהוא יבול לשאוב בל

של גבי חחורי כלים וחין עובר כלל על לדדיו דחם לח כן ודחי היה על הכל דין מעיין כמו בדין דמעיין מקלח על שפת הכלי שנוכר בסעיף ח' והטעם דהוה כאן כמקום אע"פ שאין כאן שאובין דהא אין עוברין תוך הכלי ורבי יהודה ס"ל באמת במשנם דהוי כמעיין אלא שרבי יוסי

> שהכלי מפסיק בין המעיין להמים סיורדים מן על גביו של אחורי כלים נפסק שם מעיין ממנו ולא יטבול על גבי חחורי כלים ממש דשם חין שום כפסק והיה ראוי להיות שם אפי' דין מעיין מ"מ פסלו לגמרי לטבול שם מטעם גזירה שמא יטבול תוך כלי וראיתי בפרישה דרך הג"ה וז"ל ל"ל דנפסק הקילוח מהמעיין דהם לא כן לא סיה לה דין מקו' אלא מעיין עכ"ל והוא טעות גמור דאם כן היאך אמר רבי יסודם בזם דסום מעיין: (בד) למקום המגמף. פי' שרמקו' המנעף או מעיין כמו שהזכיר בסעיף שקודם לוה וכאן אמר שרולה לעשוחו שיסח זוחל:(בה) בעלי אנוז. פירוש הירוקי'הם אינם ככלי לענין טומאה: (כו) והם כשרים. פירוש שכשרותם שוה כמו שמקוה ההכשר לענין טביל' ודוקא באשבורן ה"ה נמי במעיין כל שהוא ההכשר כןאבל לענין זחילה ודאי אין כאן דין מעיין כיוןשמחחילה היה המעיין עומד ולה מושך וכמו שמפורש

במשנה בסעיף י' ובד"מ יליף לה

יג [מכ] יב מעין שיורר מהחר מיפין מיפין בהפסק יך " נומפין שעשאן זוחלין לח כגון שסמך (בד) למקום המנמף מבלא של חרם חלקה והרי המים זוחלים ויורדים עליה הרי הם (כי) בשרים ובל דבר שמקבל מומאה ואפי מדברי סופרי איןמזחילין בו לי וזוחלין שקלחן (בה) בעלי (כי) אגוז למ' בשרים: מן [מג] יה מקוה שיש בו ארבעים (מו) מאה מה שירצה ליתן לתובה (כו) מא והם בשרים מב אע"פ שהם (כיי) רבים על המים שהיו בתובה תחלה. (ואין חילוק בין קדם המעין לשאובין או לא כמו שנחבאר מנ (מה) וע"ל סעיף מ' דים (כם) חולקין) (ב"י בשם חשובח רחב"ן סימן לל"ה) [מו] אבל בל זמן שאין במקוה מ' סאה [מז] אפילו אם אינו חסר אלא כל שהוא ל אם נפלו לתוכו מד ג' לוגים מים שאובים פסלוהו לא שנא שאבן בכלי (כז) מה לא שנא מו ל סוחט (י) בסותו והגביהו והמים שבה נופלין ממקומות הַרבה (ימנ״ס פ"ה) ובן המערה (°) מהצרצור וממיל ממקומות מדין נהר שנועפין רבו על הזוחלין

ברים הסימן וכבר כחבתי בסעיף י"א שאין ללמוד כן משם : (בז) ל"ש סוחם כסותו . לכאורה משמע דדוקא סוחע בכוונה אבל

ס"ל דסום כמקום ונראם טעמו כיון לו דין מקוה לז ובלבר שלא ימבול על (מי) אחורי בלים ממש:

דאי לא חימא סכי יכיו נפסלין אפילי למקום משום דהוויחן ע"י טסרם בעינן וכת"ש סרח"ש (לקתן סעיף ל"כ) גבי זקפם לידוח עב"ל ולה ידעתי מדברי ברח"ם רחים דלה קאמר ברח"ם בכי אלה במי גשמים אבל לה במעיין שבמשיכו לא ישבול על (מד) אחורי כדלקמן סעיף מ"ע וכ"כ בהגבת פרישה סעיף מ' דהכא בכל ענין שרי כיון דמעיין הוא מיהו לקמן סעיף מ"ם הביה המחבר יש מי שחינו מחלק נכך: לז ובלבד שלא ימכול כו'

דגזריכן אטו תוך הכלי. הרא"ש. ולעיל סימן קל"ח הביא הטור וב"י בשם הראב"ד ושאר פוסקים דדוקא בכליי המקבלים טומאה שייכא הך גזירה משח"כ בכלי חרס וכיוצא בו שאינו מקבל טומאה והשיג הב"י שם על הטור במה שכתב וא"א הרא"ש ז"ל לא חילק בזה ולי נראה דסבירא ליה להטור לדעת הרא"ש דדוקא לכתחלה גזר רבי יוסי אבל לא בדיעבד ואפילו בכלי חרם גזר לכתחלה דלמא אתי למיטבל חוך הכלי דאי איתא דסבירא לים לסרא"ש לחלק הסכי סום לים לכתוב דטעמא דרבי יוסי כיון דהוא כלי שמקבל טומאה גזר אטו חוכו ומדכ' סחמא דרבי יוסי גזר אטו חוך הכלי אלמא דבכל כלי' גזר וגם באמת אין טעם נכון לחלק ולומר דבכלי עץ

איכא גזירה דמרחצאות ולא בכלי

חרם דמה ענין קבלת טומאה לגזירה דמרתאאו' ואם היה הרח"ש מחלק בזה ה"ל להזכירו אלא ודאי אינו מחלק בזה וסחמא קאמר דרבי יוסי גזר אטו חוך כלי והיינו בכל כלים מיהו היינו דוקא לכחחלה אבל בדיעבד שרי דהא לא אסרינן בש"ס (ולעיל

סימן קצ"ח כל"א) אפי' בבקטח אלא משום. בעתותא _אלמא דבדיטבד שרי וגם במימרא דרבא כחב הרא"ש אשה לא חטמוד על גבי בלי או בקטח שץ וחטבול משום בעתוחא והשמיט כלי חרם ואם איחא דם"ל לחלק לא סוה ליה להשמיט דנשמע מינה כדכתב הראב"ד דדוקא בכלי חרם ליכא גזרה דמרחנאות אלא ודאי איט מחלק ורבי יוסי מיירי לכחתלה והייט שכחב הטור כאן בסחם ובלבד שלא יטבול של גבי אחורי כלים משמע דמיירי אפי' בכלי חרס וסייט לכחחלה ולפ"ז היה נראה בכל כלים להקל בדיעבד אך כיון דדעת הראב"ד והרשב"א וסר"ן ומביאם ב"י לעיל סימן קצ"ח לחסור אף דיעבד בשחר אחורי כלים וכן נחבאר לעיל סי' קצ"ח סעיף ל"א אין להקל אבל בכלי חרם יש להקל בדיעבד דבין למר ובין למר שרי כנ"ל: לח כגון שסבך למקום מעיין המנפף כו' הרי הן כשרים. ושם זוחלין עליהן דהוי כיורד בקיטח בלי הפסק וע"ל סעיף מ"ח ס"ק ק"ג: לט כשרים. שחין עלי החגוז שהוח לובע חשוב ככלים. שם: ט ומעיין כו'. או מעיין כל שהוח וכחב ב"י בשם השו' הרמב"ן סימן רל"ח דמעיין כל שהוח חע"פ שהוח שומד כגון מקוחות חלו שמימיהם ממקורות של מעיין חף ע"פ שמימיו מועטין אינו נפסל ברביית מים שאובין וכן משמע מדברי שאר פוסקים: מא והם כשרים בו'. ואם סלכו אותן המים שהשליכו במעיין למתום חסר שלא סיה בו כלום יש מחירים ג"כ לטבול בו עכ"ל רבינו 'ירוחם ומביאו ב"י ומשמע דיש אוסרים והלכך טוב להחמיר מיהו נראם דדוקה במקוד הכר שלה היה בו כלים חבל במקום חסר כל שהוה יותר ונשאר שם כ"ה סחין הינו פוסל המקוה לכ"ע דרובה בהמשכה כשרה כדלקמן סעיף מ"ד: מב אע"פ שהן רבים בו' . וכחב ב"י בשם הרמב"ם והרה"ש מיהו נחבטל מהמעיין דין זוחלין אלה מעהר באשבורן דוקה וכיב בית לדעת הטור וכ"כ בד"מ לדעת הטור ומביאו בהגבת דרישה סעיף כ"ה וכבר ביאר זה הרב בסעיף י"א ומ"מ מבואר דדין מטיין טליו לטבילת כלים בכל שהוא והמחבר לא ביאר זה דהוי מטיין לטבילת כלים בכל שהוא וכן בכמה מקומות בסימן זה כגון בסטיף ב וסעיף ה' וסעיף י' וי"א ושאר מהומות היה לו לבאר ולא ביאר והייט משום דכיון דטומאה וטהרה אינו נוהג בינינו לא שייכא טבילת כלים האידוא ובכלים הנקחים מן העובדי כוכבים באמח קי"ל דלריך ג"ב מ' סאה כמו אדם כמו שנחבאר בריש סי' ק"כ ע"ש: בגג וע"ל סעיף מ' בו'. כלומר דשם נחבאר דיש תולקין דבמעיין כל שהוא שאין בו מ' סאה פוסלח בו שאיבה וע"ש : בוד ג' לוגין בו' . ובין בחחילה (כלומר שהיו מים שאובין בחחלם בגומא ואח"כ מי המקוה) ובין בכוף (שנפלו המים שאובים אחר מי המקוה)אינו נפסל אלא בג' לוגין כ"כ ב"י בשם הפוסקי' וכן פסקו האתרונים: מה ל"ש סוחם כסותו 'והגביהו כו' . כלומר שהמתוה חסרה אז מ' 'סאה שמוצא כשטובל בה כסותו והגביהו נעשו המים שבכסותו שאובים ופוסלים המקוה שחסרה אם יש בה מים ג' לוגין אבל כשלא הגביה הכסוח כיון שהמים שבכסות באים ממקוה זו ועדיין מהוברים לה לא נעשו שאובין: בזר סוחמ כסותו כו' . ב"י בשם חשובת הרמב"ן סימן רל"א בשם הראב"ד דטעמא כיון שהמים יורדים

חירושי רע״ק

פתחי תשובה

קי"כ (בכדיט סיק ס"א) דבכית שם שמי דפוח כזה אך באמח דעת האוסר חמוה כו' (סיום דבריו יובא להמן סביב). ועי במשוי חישם מי"ד בי"ד עשד המקום שניק מחם ועמדם צל דבריו יובא להמן סביב). ועי במשוי חישם מי"ד במיד מתקום שניק ואחה ועמדם צל הכיד בעתקום שניק ועמדים אובים אל מייד בעתקום שנים להבאר וכרם במי ממי כלל וסיה באר בעתקום שנים להבאר וכרם המייד מקום מורובים של בעתקים של הבתקום בי"ד בש הוכרי ביב מעשה של בעתקים אחד מהם משליכים שלובים אל הבתקה (ע"ש כםי" רי"ד דשם הוכרם ביב מעולות של נכרים ע"ש השעם משליכים שלובים אל הבתקה (ע"ש כםי" רי"ד במשבה ע"י מינות מלן בתקה להבים של מייד באים כ"ל וליו מלן החש למיש בשיך של מייד השנים בליל וליו מלן החש למיש בשיך של מייד משנים משליל ושור מלון החש למיש בשיך של מייד השנים ביל וליו מלן החש למיש בשיך מלא מרודדים שתמעול ושוב מנקם מקום כולן שלוב והיב כל להכשירו בי ויובור למיין בי בום מלאה ולא היה כבי"ל כולו מיין ולא היה כמוקים אלא מרודדים בבד"ם כו' ולא היה בתקום הול של שכם בל להם של ביה בל להם של ביה בל להם של ביה בל להם של בתקום הולא מרודדים בבד"ם כו' ולא היה בתקום כולן שלוב והיב כל להכשירו ביה בלא מב"ל בל בל מיין בל בום מלאת הלא מקום להשון (בכילו בלים מלאם הבל בשיין (בכילו בלים בקי ביק ולא מקום למנין (בכילו בלים בקי ריק) אבל הכל ולא מקום למשין (בכילו ג"כ בפיל כי"ל) אבל הכל ולא מקום למשין (בכילו בפיל בכ"ם כי"ל) אבל הכל ולא מקום למעין (בכילו ג"ב בפיל כי"ל) אבל הכל ולא מקוד למעיין (הכיאו ג"כ כסי' דיט וכתב דהוא מאד חמוה וע"ש כסים רייאא אכל הכא בעובדא דא שטיהר השאובין חמלה במעיין ושוב נבעו להמקוד איט ענין להנ"ל . ומ"מ כ"מ היכא שמוברו אליו יחדו היינו שהמקוד מלא שאובים ורצה לחברו אל המעיין וגם המעיין איט

מכיפיה מיבריך רל"ל אלא במי נשמים: [מוב מעון כו'. שם מתני' ח' חווחלין כו'
ובפי' חרמב"ם שם הרבאו הרא"ש נ"ב בטיא: [מוב מעון כו'. מתני' ח' חווחלין כו'
ובפי' חרמב"ם שם הרבאו הרא"ש נ"ב בטיא: [מוב מעור כו'. מתני' ו' ש"ב ורפ"נ
ומתני' ר' פ"ר ומתני' ח' פ"ו ותוספתא ונמ' בכסח מקומת: [מוד] וסעין
כו'. כנ"ל מ"א: [מוד] וע"ל ס"ם כו'. כנ"ל ס"א דאין המעין מפהר בכ"ש אלא לכלים לא לאדם ועברא"ש פ"ו רב"ק ס"ג ו"ל דהא דמעין מפחר בכ"ש היינו כו': [מון] אכל
יכו'. משניות הנ"ל יברייתות בכסה מקימות וחביאן הר"ש שם ושם: [מון] אפילו אם כו'. מתני' כ' פ"ו (תוספתא הביאה הר"ש פ"א מתני' ה' וש"ם: באר הימב בכך עכ"ל: (כד) אהורי . דגזרינן ספו חוף הכלי ומן הדין היה נכחה להקל בכל הכלים בדישבד אך כיון דדעת הראב"ד והרשב"א והר"ן לאסור אף דיעבד בשאר אחורי כלים אין להקל אבל בכלי חרם יש להקל בדישבד לכ"ע עכ"ל הש"ך: (כה) בשרים . ושם זוחלין פליהם דהוי כיולד בקילוח בלי הפסק :

ביאור הגר"א

(כו) אגוו .` הירוקים שאין עלה האגוז בהוא נובע חשוב ככלים: (כו) ושעיין פי' או מעיין כ"ש אע"ס שהוא עומד כגון מקואוס אלו שמימיהם ממקורוס ש חו מעיין כ"ם הע"ם שהוא עומד כגון מקואות אלו שמימיהם ממקורות של מעיין יכול לשאוב וכו' והם כשרים היינו דוקא' באשבורן אבל לענין זחילה ודאי אין כאן דין מעיין כיון שמחחלה היה המעיין עומד ולא מושך . ט"ז. וכ' הש"ך בשם ר' ירוחם דאם הלכו אותן המים שכשליכו במעיין למקוה חסר שלא היה בו כלום יש מחירים ג"כ למבול בו ומשמע דיש אוסרים והלכך מוב להחמיר מיהו נראה דדוקה בתקוח חסר שלה היה בו כלום אבל במקוד חסר כ"ש או יוהר ונשאר שם כ"א סאה איט פוסל המקוה לכ"ע דרובה בהמשכה כשרה עכ"ל: (כת) רבים. וכחבו הרתב"ם והרא"ש תיהו נחבפל תהתעיין דין זוחלין אלא מטהר באשבורן דוקא ות"מ מבואר דדין מעיין עליו לפבילח כלים בכ"ש והמחבר לא ביאר דין זה משום דכיון דמותאה ומהרה אינו נוהג בינינו לא שייכא

סבילת כלים האידנא ובכלים הנקחים מעובדי כוכבים באמח קי"ל דלריך ג"כ מ' סאה כמו אדם כמ"ש בר"ם ק"ך ע"ש עכ"ל הש"ך: (כש) חולקין . וס"ל דבמעיין כ"ש שאין בו מ' סאה פוסלח בו שאיבה: (ל) בסותו . סי' סש"ך

בא ממטיין אם הוספא אין דינו כמשיין אכל הא ליתא שהרי הפרישה עצטו פרש דברי הפור אף בבריכה ריקנית כמ"ש השץ לעיל ודלא כמהר"ק. וצ"ע. וכשהדאתי דבר זה לפני שרי ורכי הרב המולהה שבה אדמורה בדרה משקה בהוא ותוצה בשלה המאור הצדול הו"ב. המפורסם מו"ה ישקב ג"י שקאוגא שנני במרחב דעמו והנמתו הגדולה ל"כ הוא יוסיף לתמום שלי כי אמנה אם הרגשתי בוה הפרישה משף ם" ביה בהוא הוא בור בישה שהי ביון בשביין הוא בור. עמ"ש מ"ב המנה הפרישה ספוף ס" דרבא בכל שנין שדי כיון דשביין הוא בור. עמ"ש משקה היה להג יותר היה לו להרגיש כי דברי הגדו הפרישה סופר א"ש כזה בשלשה מקושות ויכואר להלן אי"ה כשם מו"ה הרב כל ב"ר "ל"ה "א"ץ וב"ב בהגדת פרישה ספיף ס" דרבא בכל שנין שדי כיון דשביין הוא בור. עמ"ש

מם: לב שם ממשנה סי: לב שם במשנה וכפי' הרמה"ם בפ"כן דמקוחות דין י"ד וכרכי יוסי שם במשנה דחופר במסג בשנים דחופר נמקל שהוח פשופי כלי פן כיון שמקכל פומחה מדרבנן : לד רמב"ם שם חשים ב' רמב"ם שם משנה ד' ז" דעדיות: לה כרמב"ם וסר"ם שם מתשנה ז' פ"ק דתקומות וממשנה ג' פ"ם והמרדכי כסרק כ' דשבושום : לו כעדות הגרדי במשנה ב' ס"ק דפדיות וחכמים כמשנה דף פ"ב דמקוחת : לו שם משנה ג' פ"ג וכחכמים : (°) פי' כלי חרם ומשוי בפיו

דגול מרכבה

לסהר בזוחלין מ"ע אין לו דין משיין למהר בכל שהוא ובעינן ארכשים סאה דומיא דגל בנחלם דסשיףה' שאף שמעהר בוחילה אפ"ה בשינן ארבשים

ברכי יוסף

(סעיף פ"ו בשו"ג) ומעייון כל שהוא יכול לשאוב כל סה שירצה וכו", עמ"ש בשו"ח מרן הוא ספר אבקת רוכל סי' ס' ע"ש: מקיה ששטחיותו רחב הרכה פד שחי חסשר למכול כו בשום לד אפילן שתשפח האשה עלמה עליו יכול להכשירו על ידי רבוי מים שאובין הרב מהר"א הלוי ז"ל כשו"ח בנת ורדים ידד כלל ד' סו' א':

גליון מהרש"א

נמי שפה אפו תוך הכלי יעמ"ש בזה בגליון הכ"ם פ"א סמקואות פוף ה"א: (ש"ך ם"ק מ"כ) והמחבר לא ביאר זה רהוי מעיין לטכילת כלים . רהא כפ"א רמקראות החני שוה למקוה לשהר באשכורן ולמעיין לפרור בכל שתוא ועכ"ם לכלים מועיל כ"ש באשכורן. ועם"ש כגליון הנחח ש"ע לקמן סעיף מ': (שם פ"ק מ"ג)רשם בחכאר כו' פיסלת בו שאיכה. עמ"ש

עצי לבונה מבנקב ולמעה ולא נמבעל שם

כלי ממט אפילו כנקב בדול כשפ"ה: ועיין בפ"י שם שהאריך בדברי המ"א הנ"ל המחרין בדברי המייח הרב ולא כשיר מכאן כלל. אך להייא כאן דאפי' ניקב בשליה בשינן נקב כשס"ם והש"ך סקכ"ב ולקמן סשיף מ' א"כ משמע דאף שקוה תשירא משומחה להיפך . ועיין בם' בני חיית בסוף החשובה שלו וח"כ ליש דנימח אף בנקבה מן הגד כשפ"ה דלח הוי שם כלי מלייםן וליהוי דינו כמן בנפ"י עכ"ש כום . ונ"ל דגבי מקוה הוי כלי ודינו כמו נכי טומאס רק מהמירין עוד משום דחין טובלין בכלים ומשום בזירם מרחלחות לכן אף בניקב בבולין כפינן כשפ"ה ומן הגד לא מהגי כשפ"ה ודיט כמו גבי טומחה. וגבי נט"י החמירו יוחר וגני מפומחם להיפך דחף בניקב מן כנד פסול לנט"י כיון דהרי פוחאה עדיין כלי הוא ומנאחי בס' הגאון מהר"א מווילנא ז"ל וכפי המשמיות שלו למס' סרה ס"ה מ"ו דמכשיר אף בנט"י אף למשלה שלא דרך הנקב סיכא שלא ממומחת דמקבל מים מן הניקב ולמסה הוי כלי כמו גבי מי חסחת ש"ם . ול"ט דלח השירו האתרונים בכ"ז לחלק מדיני מקום דהכח :

מראה כחן

לא כומסק כמעיין ס"ל דאף ע"ג כלים ה"כ עדיין כמעיין וא"כ תקשי לדידיה כא דבס"ק י' קאמר להדיא דאף בשלם העכירו ע"ג כלים רק בהססק לבד חור להיות לו דין מקום ומאי איכא בין העבירו ע"ג כלים ללא העבירו וע"כ ל"ל דאה"נ דדינא דלעיל לא איירי רק בבריכה שאינ' באה ממעיין עלמו אכל כשכאה ממפיין סיצ כמהרי"ק ז"ל דכס"ק ל' דאף בבהופסק דט כמעיין ורק בשהעבירו ע"ג כלים דאו אסי׳

כשין רשת: אח שם משנה ר' ושם כתוספתא: אש שם משנם ד': מ שם: (") משום דומו לוג לכל כלי אר דנפל דאקא

דגול מרכבה

דחף מעיון נפסל בשחיכה בפחות מחרבשים סחה לקמן ם"מ בהג"ה חי חפשר דסרו

ברכי יוסף

סקואית שבמלריסשהם נובעים יש להם דין מעיין אך מקואות

שלמה להרב הגדול מהר"ם ן

הכיב ושל הפליא עלה הגדי

תושיה על תשוכת הרב מהר"א

כלוי הנזכר ואנב עמד ככמה

גכרווהה

מקוחות ותשובת החחרונים

במקוה רוויגו אשר שלשה

העלה מעעמים חדשים להכשיר

בחורך:

גליון מחרש"א

הנהענרה"ם וכיונה

מקוחות שבמורים

בדיני

ים לנו לבחמיר כסחם

שככולחק

348

אם לא נתכוין לזה וממילא נסחט לא פסול כיון דכסות אינו כלי דסוא נקוב ברבם אבל באמת אינו כן דהא התחיל בלשון נפלו לחוכו משמע ממילא כדדייקינן בפא"ע נפלה סכין ושחעה כו' ועלה קאי האי סוחט כסוחו ותו דהא אמר תחלה ל"ש שאבן בכלי דבזה פשיטא דפסול

הרבה לתוכו [מח] או שזרקם ייי בחפניו ואפי' נפלו

בו לי משני כלים או משלשה מז מזה מעם ומזה

מעם (6) מצמרפין [מם] כמה דברים אמורים

שמתחיל [ג] מכלי הב' עד שלא פסק מהכלי ראשון

(מו) אבל אם פסק הראשון קודם שהתחיל השני אין

מצטרפין ואם התחיל הב' עד שלא פסק (הראשון)

[נא](°)רוקא משלשה כלים מח יי אבל (נג) מר׳ אין

מצמרפין מם [גב] כי בר"א שמארבעה אין מצמרפין

שלא היה דעתו מתחלה ליתן כל השלשה לוגין

אבל אם מתחלה היה דעתו ליתן כל השלשה

לוגין אפילו אם לא נתן אלא מעם מעם מכמה

כלים עד שהשלים לג' לוגין פסול:

חגרה (בר) [גג] ואם העביר ג' לוגין בידיו ב ע"ג (לג) קרקע בא או שנחזו מרגלי בהמה כשר (טור) וי"א דרגלי הבהמה כדין רגל אדם

ובשניהן אינו כשר אלא בהעביר על גב הרחע דהוי כהמשכה אבל לא בנסזו

(כ"ם פ"ב דמקוחום ורמב"ם פ"ה) ועיין לקמן בסימן זה בעיף ל"ט:

מו מהספוג שבלועין בו ג' לוגין וכשנפל למקוה בתערבו המים הבלועים עם מי המקוה [גד] וכן

דלי שפיו צר ובו ג' לוגין מים שאובין ונפל למקוה

ולא יצאו כל המים שבתוכו אלא נתערבו עם מי

המקוה לא פסלוהו שלא אמרו אלא שלשה לוגין

שנפלו ונתערבו כולם עם מי המקוה:

רן מי מים שאובים נב שהיו (ני) בצד המקוה אע"פ

שהמים נוגעים במי המקוה לא פסלוהו:

אפי' שלא במחכוין דוהו שאובין גמורין וממילא ה"ה בכסותו דהא בחדא מחתא מחתינהו ותו דדין זה נלמד מהתוספתא שהביא הר"ש פרק ב' דמקואות וז"ל הטביל בו את הסגום פי׳ בגד עבה חבו ממנו ג' לוגין במקוה כשר עקרו מחוכו פוסל ור"ם מכשיר עד שיתכוין לחלוש פי' לתלישת המים וע"כ לא הוי שאוביווהנה אמרה בהדיא וזבו ממנו ג' לוגין משמע אפילו ממילא בלא כוונת האדסוה"נ בהאי סוחט כסותו וכן במ"ש אח"כ או שזרקן בחפניו סום פירושו סכי וכ"כ בהדיא סעיף ל"ע בסימן זה שכל שע"י אדם אפי זילף כידיו ורגליו ואפי' עובר במים וכזדלפו מאליהם ברגליו למקוה פכלוהו עכ"ל והוא דברי רשב"א בת"ה מביא ב"י לק' וכןמבואר כוונת חשובה להרמב"ן שימן רל"א הביאו ב"י כחן וז"ל ורחיתי להרחב"ד שכתב שכל מה שבא על ידי אדם למקום שלא בהמשכה בין כלי מנוקב כו' פוסל המקוה כו' וסיים וכיון שכן אף הכלי הנקוב כל שנופל מחוך ידו של אדם הדולהו למקום פסל את כמקום ולא אמרו שאינו פוסל אלא

כשנופלים ממילא מכלי נקוב למקום כו' עכ"ל הרי שאין מחלק אלא בין נופל ממילא לנופל ע"י אדם אבל בנופל ע"י הדם גופיה לא מהלק בין נפל במחכוין לאין מחכוין והיינו כדעת הרשב"ה שוכרנו ותו דההיה חשובה להרמב"ן קחי שם חמ"ש שם לעיל מזה שמי ברולה לנקות המקוה וחושב שמא יחזרו המים למקוה יטשה נקב בדלי וכמ"ש להמן העיף מ' ועל זה דחי לה החם בההיא חשו' ואמר שלא מהגי נקב כיון שבא ע"י אדם וכמו שזכרנו בשם הראב"ד וע"כ אמר שם כל שנופל מתוך ידו של אדם הדולהו ר"ל מי שדולה ומנקה את המקוה לא הרויח כלום במה שמנקב הדלי ואם כן סרי לפנינן דאט"פ שרמים היולאין מדלי בשעה שדולה לנקוחו לא ניחא לים להדולה בכך שיחזרו שמה ממה שדלה אפ"ה פסיל לים כיון שע"י אדם נעשה א"כ מוכח להדיא דלאו ברלון האדם חליא מילחא ומו"ח ז"ל הביא השובה זו ופירש בה דלא פסיל אלא באם ניחא ליה לאדם שיחזרו המים נמקום אבל אם לא ניחא ליה נעשה כנפל ממילא ולא דק בחשובה עלמה שם אלה בב"י בהביאה אלא ביש לעיין במה שכחב בית יוסף בבם הרחב"ד בספר בעלי הנפש דחיכת למתן דחמר כל היכת דשקיל להו ורמי להו למקום הפי' בהפניו פסול ומביא שם לפרש אליבים ססיא דר' יוסי בחוספחא שחמר זילף בידיו וברגליו שלשם לוגין למקום פסול ואח"כ אומר בם לגיון הטובר ממקום למקום חילפו בידיה' ורגליהם לא פסלי המקום וחירץ על זה דרבי יוםי מיירי שזילף בכוונה למקום וססים דלגיון סום שלם בכוונם. ונראם דודחי לא קי"ל כמותו בום דבח ברבב"ח וברמב"ן שהביהו דעה זו שכל שעל ידי אדם לא איכפח לן בכלי ואפ"ה לא כתבו בזה כמותו דבעיכן כוונה אלא אפילי בלא בום כוונה פוסל על ידי אדם והיא הלכה פסוקה בהי' זה סעיף. מ' וחין לזוח ממנה ועיין בסמוך אחר זה: (בח) ואם העביר ב' לוגין כו' . זכו מדברי העור וסרא"ם וכוא על פי החוספתא הביאה ב"י וז"ל רבי יוסי אומר זילף בידיו ורגליו ג' לוגין למקוה פסל הוליכו עם הקרקע כשר לגיון העובר ממקום למקום וזילפו בידיהם וברגליהם שלשה לוגין למקוה כשר ולא עוד אלא אפילו עשו מקוה בתחילה כשר פי' שלכתחלה יכול לעשוח כל המקוה בדרך זה וקשה בהך הוספחא

לו. שם וכפי' הראב"ד והפור . והרסב"ם פי' שנתכרין לרבות סי המקוה : [1] ואם העביר כו' . תוספתא הכיאה הר"ש בפתגי' פ' פ"ב וכפי' הרא"ש שם סוף ס"ב לנוון העביר כו' . תוספתא הכיאה הר"ש שם כתב וזולפו כו' עם הקרקע קאמר ור"ל הוא הול בו' ואם כו' אבל הר"ש שם כתב וזולפו כו' עם הקרקע קאמר ור"ל ראסיפא קאי על הנליכן כו' וכן בלניון ובהמה וו"ש י"א כו' ורעת הראב"א כבו" שם : כבו" שם : כדעת הרא"ש ומור וכמ"ש בסל"ם : [12] וכן רלי בו' . לומב"ם בפו" שם :

באר הימכ

כשמובל בו כסוחו והנביהו נעשו המים שבכסוחו שחובים ופוסלים המתנה שחסרה אם יש כה מים ג' לוגין אבל כשלא הנביה הכסוח כיון שהמים שבכסות באים ממקוה זו ועדיין מחוברים לה לא נעשו שאובים ודין זה הוא אפילו נכחם שלה בכוונה כל שבה ע"י חדם וכ"כ המ"ז ודלה כהב"ח דבעי כוונה וח"ל ממ"ש לקמן ס"מ דהשואב מקוה ויכא שמא יחזכו מהכלי שמוניאין בו מים ג' לוגין למקוה אחר שחסרו מארבעים סאה ויססלוה יקוב הכלי בשוליו ואז לא יחשבו

סמים שאובין ומה בכך ס"ם ע"י אדם אפי' ממילא פסול י"ל דשאני החם כיון דשואב המים משם א"כ ודאי לא ניחא ליה שיפלו המים לשם דהא אדרבה שותב חוסם משם והוי ממילת וכחב כלבום י"ת דוקת כשובין מעצמן מחוך הכסוח למקוה לת מיקרי שתובין אבל אם סחטן בידיו אע"פ שהכסוח עדיין מקצחו בחוך המקום הוי שאובין ופסולין ובמעדני מלך כחב שלא ידע מאן נינהו י"א אלו ול"נ שמדברי הרוקח הוא שכחב סחע בידים ממנו נראה מדבריו שאף ע"פ שלא העלוהו כיון שינאו המים ממנו ע"י סחימה פוסלים המקוה ער"ל: (לא) סציפורפין. וכ' רש"י דעכ"פ בעינן לוג מכל כלי אבל פחוח מלוג לא: (לב) סר' · אפי' נפל מכולם יחד שהרי חין מגיע לוג לכל כלי : (לג) קרקע . שלח הגביה החים מע"ג הקרקע חלח המשיכם ע"ג קרקע ממקום זה למקום זה עד המקוה חו מרגלי בהמה אף ע"ש שלח הומשכו ע"ג קרקע ול' הע"ז דמ"ש רמ"ח ובשניהם חינו כשל חלח בהעביר וכו' מיירי אם כל המקוה נעשה כך ע"ש : (לד) בצד .

למקום מתוך ידי אָדם . ע"פ זה חירן הא דלעיל סעיף ז' בכלי שניקב בשוליה אינו פוסל את המקוה וכסות דהכא ככלי מנוקב הוא וכחב וכיון שכן אף בכלי הנקוב כל שנפל מחוך ידו של אדם הדולהו למקוה פיסל את המקוה ולא אמרו שאינו פוסל אלא כשנופלין ממילא מכלי

לונ מכל כלי אכל ביותר מג' דלא ממי לוג לכל כלי לא פנסרכי ובסלי בים יוסף בשם נקוב למקוה דכיון שיצא בנקיבתו ישמת לי הפקר נית יהם כמס רש"י והחלמיד: מא שם הסכמת ספוסקים: מב שם במשנה: מג משנה ד' פ"ז דמקוחות ובפירום החל"ם הדמנ"ם ז"ע: מד רמב"ם הבינו מהלכות מקוחות דין "ל למקוה כשר עכ"ל וכתב הכ"ח סכ"א ונ"ל מדקדוק לשוט דדוקא כשהאד' מכוין לדלותו להפילו למקוה התם ממשנה," פ"ו דמקוחות החביק הוא דפסלי אבל אם נפלו מידו שלא בכוונה הוה באילו נפל ממילא שלא סאה אפילו לכלים כמ"ם הפ"ד לשיל ס"ק ך' ולפרש כוונת הש"ך דמוקי לה במשיטום דהייט אליבא דיהמחשורים ע"י חדם וחינן פוסלין כו' וע"פ זה דחק ליישב הסוח דמסלק חת העים ללדדין כו' ולי סים נראם איפכא מדקדוק לשונו דכל שבא מיד אדם אפילו שלא בכוונה פוסל ודוקא נפלו ק"מ כטבים מי משאה וכי קד ג' מקוחות היח משנם נ' הוח דכרי הרח"ם והרי הרח"ם ס"ל דמעיין כל בהוח הרח"ם ס"ל דמעיין כל בהוח ממילא מכלי נקוב למקוה כשר וכן משמע לכאורה בספר בעלי הנפש להראב"ד דף ס"ט ע"א ואתיא ליה אינו נפסל בשאיכה ועיין כאר הכולה אות זיח ועיין לקמן בש"ך ס"ק קכיצ : המם ההיא דהמסלק את העיע ללדדין כפשטיה ע"ש ומביתו ב"י לקמן בסמוך אך קשה דהא כתב העור והרב ושחר פוסקים לקמן סוף סעיף מ' דהשואב מקוה וירא שמא יחזרו מהכלי שמוליאין בו מים מקוה של מי גשמים. הרב מהר"א הלוי שם סימן ג' ושם סי' די אחה מולא משובה שלשה לוגין למקוה אחר שחסרו ארבעים סאה ויפסלוהו יקוב הכלי בשוליו ואו לא יחשבו מים שאובים ומם בכך סוף סוף ע"י אדם אפילו ממילא פסול וי"ל דשאני החם כיון דשואב כמים משם אם כן ודאי לא ניחא ליה שיפלו המים לשם דהא

כשובין מעלמןמחוך הכסות למקום לא מקרי שאובין אבל אם ההטובידיו אט"פ שהכסות עדיין מקלתו בחוך המקום הוי שאובין ובפסולין כו' ובמעדני מלך דף ש"ז כחב דלא ידע מאן נינהו י"א אלו והבין שכוון להרמב"ן בשם הראב"ד דלעיל שמביא ב"י בסוף דף רל"ז ולכן השיג עליו שהרי סברתם הפוכה ול"נ שכוון להרוקה שמביה ב"י לקתן ס"ם זם דף רמ"י ריש ט"ד וז"ל ומשמע דעקרו סיינו שבעלוהו מחוכו אבל הרוקח כתב עקרו מתוכו פי' סחט בידים ממנו ע"כ נרחה מדבריו שאע"פ שלא העלוהו כיוןשילאו המים ממנו ע"י כחיטה פוסלים המקוה עכ"ל ב"י ועיין לקמן סעיף ס"ג: מזה מעם כו'. וכחב רש"י וראב"ד דעכ"פ בעינן לוג מכל כלי אבל פחוח מלוג לא ומביאו ב"י וד"מ: מדת אבל מד' אין מצטרפין. אפילו נפל מכלס ביחד שהרי אין מגיע לוג לכל כלי: ממ בד"א כו'. זהו פי' המשנה בד"ח שלח נתכוין לרבות כו' אבל הרמב"ם וב"י פירבו נתכוין שכבהוא מטיל אותן מים שאובים למקום הם על דעת לרבות מי המקום שיהיו בו מים בשופי ולא יחסר ע"י טבילות שיטבלו בו אז מלטרפים וכן פי' הר"ר טובדיה מברטנורה וכ"כ בעל הוי"ט והב"ח כחב דהר"ד עובדיה מברטנורה פי' נתכוין לרבות אכלים ח"א ואולי ספר אחר היה לפנין וכשם הרשב"א בשער המים הביא הב"י בד"א שנפלו שם שלא במחכוין אבל אם נחנם שם במחכוין אפינו מעשר כלים ואפילו זמן מרובה מלטרפים ופסלוהו ט"כ: ב ע"ג קרקע. שלא הגביה המים מטל גבי בקרקע אלה המשיכם על גבי קרקע ממקום זה למקום זה עד המקום: נא או שנתזו מרגלי הבחמה . אט"פ שלא הומשכו על גבי קרקע: נב שהיו בצד המקוה כר . אכל היו השאובים באמצע פוסלים

קשח רחא ביים. צ' בפ"ו ס"ק כ"ו יס"ק פ"ו: מראה כהן בפו"ה כס"ק דלעיל. כי אדוני המפורסם ההכם הכולל כקש"ח מהור"ר יעקב ג"י מקאיינא הרחה לי בשמק חכמתו הרחה כי דכדי הגהת הבדולה כי דכדי הגהת הברישה שככהן הוח סוחר חת עלמו בשלשה מקומות כסימן זה ואכאר דברי מורי נ"י בקוצר . הנה הפרישה חירן כחן לפי מה שנרחה מדבר הש"ר דמש"ה כשר הכח עכ"פ למקום אף דמיירי בענין דכלאו אלו הכלים לא היו המים מוברין למקום חצ"ה אין פוסלין לנמרי משום הוויה ע"י טומאה דסכא כיון הוא שרי כדלקמן ס"ק מ"ט כלומר כדברי דבמחובר למשיין חינו נפסל משום הוויות טומאה ומשמע מפוט כוויות שמקק שם מעיין ממטו כ"ה כמקום כיון דמ"מ העכירו ע"ג כלים והוא נע"ג לדברי הפרישה עלמו דמתרפ היכי איירי הכא אם לא נפסק המעיין הרי פ"ל כפ"ק דלעיל דאפילו העבירו ע"ב כלים אם דחפיתו העפירו עיב כנים חם לא נפסק המטיין דינו כמטיין עדיין וע"כ דאיירי הכא רק כשנכסק הקילוח וכמש"ל וא"כ כדק"ל דככה"ג שנססק המטיין כדק"ל דככה"ג שנססק המטיין לגמרי משום הווי ומחה שהרי דכר הפרישה שלמו להמן כם קדה כש"ך דכנפסק הקילוח שכא מתשיין פסולין לגמרי אף לדברי הרא"ש ו"ל ש"ש ולפ"ג.

מכ"ד מו"ר כונ כ"ג נ"י

יורה דעה רא הלכות מקואות

מתורת כלי ונופלים ממנו ממילא

מהרח"ש על מקוה סופיאה ומשוכות האחרונים על אדרכה שואב אותם משם והוי ממילא ודו"ק: כתב העט"ז י"ה דוקא 7~)31 כמעיין וגם מקוחות כולחק בכם כמעייותם חפורים כנד הנהר ורואים החלחול שבאים מן הנהר לחפירה ע"ש בנליין שם דהייני לפכילת אדם אף שיש ם' סאה אכל כלים ממחר כשחוא באשבורן בכ"ש: (ש"ן ס"ק מ"ו) אך קשה רהא כתבו המור והרב.

ביקור (מתן) או שדרקם בחפניו. בתוספתא שם והכיאה הר"ש מתני' ם' פ"כ וכן היה ריא זילן כי וכמתני' ו' פ"כ זיה תולש כי ומשם בתוספתא הביאה הר"ש שם תניא בתוספתא ההיא היה כי וכמתני' ו' משם במתני' בר"א כי שם במתני' בר"א כי משם במתני' בר"א כי משכולה בתני קאי: [נ] פכלי הנ' כי'. ה"ל דוקא פכ' כלים אבל מכלי א' בכ"ע מצפרפין. ראב"ד וכ"ש במתני' מכלי א' כי' מצפרפין. ראב"ד וכ"ש במתני מכלי א' כי' וע"ש שם ר"ה וחכמים פוסלין כי' ותוס' בתפורה "ב ב' ר"ה יוסף כו': [נ] בר"א וער"ש שם ר"ה וחכמים פוסלין כי' ותוס' בתפורה "ב ב' ר"ה יוסף כו': [נה] בר"א

פתחי תשובה

ממוק כ"ח מרודד חיכה כ" סברות הרח"ה לחיסור כודהי יש לנדף גם סברת רבינו ירוחם (שבדן הר") ואבל אם פסק (שבדן הר") ואבל אם פסק (שבדן הר") ואבל אם מסק (שבדן הר") ואבל אם מסק הראשין . [ע" נהש" חסב סופר ס"ם רש"ו שרב אחד הקשה לו חסך דג' נומות שבתקום דפסקו רתר"ם ש"ה מ"ש מג' לוגין מים שאובין כג' כלים שפסק חתד עד שלה התחיל השני ששים סבור הוא בי"ל הגוחה לדולם שהיא התקום שבתובו כג' נמווות הוא המחברם שאים שחוב ב"ל ממווות הוא המחברם פושם אומם כלי א' ופשוט דככלי אחד שיש בחוכו ג' תוכיות המשויות לקכלם ושפך מתנו למקוה שאין משגיח אי ססק חוך א' קודם שהתחיל השני כיון שהכלי גדאל מגרסם וה"ג ליש

כמים שתובין מישלין

יח ישתי בריכות זו למעלה מזו וכותל ביניהן ישתי בריכות

מלאה שאובין ונקב ביניהם (כמ) אם יש כנגר

(לה) הנקב שלשה לוגין מים שאובין נפסלה כמה

יהא בנקב ויהיה בו שלשה לוגין נד א' (°) משלש

מאות ועשרים לכריכה:

ים " כ' מקואות שאין בשום אחת מחן מ' סאד

ב' המקואו' הרי אלו כשרי' מפני שלא נקרא על א'

מהם שם פיסול אבל מקוה שאין בו מ' סאה שנפלו

לתוכןג' לוגין מים שאובין ואח"כ נחלק לשני' וריבה

מים כשרים על כל אחת מהם (ל) הרי אלו פסולין:

מי בור שהוא מלא מים שאובי' (לא) נה(") והאמה

נו ער שיתחשב (לב) שלא (יו) נשארו מהשאובים

שהיו בבור שלשה לוגין:

נכנסת לו ויוצאת ממנו לעולם הוא (יו) בפיסולו

ונפל לזה לוג ומחצה ולזה לוג ומחצה ונתערבו

ואחת מהן נג מלאה מים כשרים (°) וחבירתי

קעה

שכתרתן וכו' : מה שם דין י"כ מתשנה כוף פ"ו דמקוחום וכרכי יוכי שם וכבר נתכחר שאין כמים שאיבין פושני אלא כשאין בכשרים מ' פאם (°) פי' פחות מת' סחב רחם יש בו מ' סחל לעולנו חים נפפל : (") פי' שהבריכה של מ' סחלה שחובין היח חחקים לוגין לפי משכון כפחה ו' שכין וסקב ד' לוגין נמנה ה" משיך הוא ג' לוגין כו ג"פ משך החת ב' טנין כי בש ש"ך הוא ממק"ם: מי שם מס מרך כ' דין כ' ממשכה כלי דין ו' ממשכה ב' ס"ג דמקואות: (") פי" אל מי בשמר חלות ש משיין אפילי בשמר חלות ש משיין אפילי

כנ שכוח ממסרים חק כשאובים כדלעיל סעיף י"א וכדלקמן בסג"ם : מח שם שו"ת מבי"מ

שאלה כס"ג החכסס"ר חלמור יוחחי ינ"ו רחים כסכך בענין כמקום שנתלח חסר וכמנת שסים חכו חמה וכ" שלישים שסם ליח נודלים שלישים שסם ליח נודלים ועמקו אמה ושני שלישים שהם ומלת בודלים ופשים תשכון ומלת שחשר כמקום שליש אמה רוחב בשמק שני שלישי למה . עוד כתנת שמנית הגודלים הצריכים לשיעור מ' סאם ויעלו באורך וכרוחב ובעומק ק"כ ובמקום סום לא נמצאו אלא מאם באופן שחשרו משרים ש"כ וכנה כתמרון כ' לערך ק"כ הוא שמצים וחסרון שליש אמה רוחב וחסרון שליש חמה רוחב בשומק כ' שלישים בפרך חשה על חמה ברום שלם חמות הוא חלק אחד מי"ג חלקים וחלי שבשיעור מ' סאם שהם אמם של אמה ברום ג' אמות שהרי כשנחלק כל אמה על אמה לשלישים בכמו זו הצורה *)

ש פי שלישים שליש של שליש בכל אמה על אמה ג' ספמים מ' כם כ"ו חסר ג' חלקים מאלו סכ"ו שהם ערך א' לי"ג ומצי כיון שכם שליש רומב פל ב' שלשים פומק וכם כ' שלישים פחלו ככ'ז ובחשכון מנודלים והחסרון הות שתום ולפי החשת חיט חסר כי חש ידו בודלים שהרי אמם וכ' שלישים כם מ' בודלים ואמם פומק כם מ'נמלת ק"ד גודלים ואינו חבר אלא י"ו וכוא כתב כ' מפני מעום שנפל קודם בנודלין של אמה וכ' שלישים שאמר שהם ל"ח והם מי ואמינו שאינו חסר כי אם י"ו וכות יותר מחלק חתד מי"ב וחצי חין קושי כוה כי חינו שולה ויוכד חשכון ד' בודלים מונה כחורך ונו. ד שכרי ורותב ועומק כפי וכרי חמה של חמה המרך שכרי חמם שלים מקום כרוחב וכחורך והשומק הם כרוחב וכחורת והשומק הם ע"ל וג' חמות על חמם שה מיצר זר המות על חמה שהם שב שעור מקום הם ק"כ והים כחו לפי כפכן להיום ג'ים מיצר שהם כרום שהם שהוא שישור מקום הם קפיא כחוק ורותב ועותק ואם כן אין ורותב ועותק ואם כן אין החים ביינות האפצעות ברוחב וחורך ושומק חבל במדידם הרחשונה חם חין במקום כי חם חמה וב' שלישי ברוחב אמה ועומק אמה וב' שלישים נמלא חסר שליש אמה

דגול מרבבה

(בש"ך ס"ק ג"ב) ועי' לקמן סעיף ג"ה . לא ידעתי משם ראיה וכרי שם לא נפקלו סשני מקוואות הכשרים וכמ"ש הש"ך בענמו נס"ק קכ"א ועיין כט"ו ס"ק ו' ואם טונת כש"ך הוא ממה שהולרכו הפוסקים שם לימן מעם לפי שהוא נ"י היו נפסלים ג"יכ אין ראים דשם יורדים כמים אח"כ למן דשם יורדים כמים אח"כ למן המקום ממש אכל הדין דין אמת ומפורש ברמבים ובסירוש המשנה פירש הסעם דכשהם באמצע מקרי שנפלר לפרי

את המקום שם *) ועיין לקמן סעיף נ"ה: גג מלאה בו' . ויש בה פחות מארבעים סאה אבל אם היה עם ארבעים סאה כל מים שבעולם לה יפסלוה: בד א' משלש מאות ועשרים לבריכה . הם הכריכה ארבעים סאם חסר כל שכוא . היתה עשרים סאה לריך להיות הנקב

א' מק"ם לבריכה לא וחשוב לפי חשבון זה שהסחה ו' קבים והקב ד' לונין מס: נה והאמה נכנסת כו'. פי' כר"ם דהייט אמה של מי גשמים ופירש ב"י דאלו מעיין היה מטהר השתובים שבבור בכל שהוא כדלעיל סעיף י"א וכן כתב בשם הראב"ד ומיירי שחיןבחמה מ' סחה דח"כ הרי סבור נטבר בהשקה כדלקמן סעיף כ"ב וכ"כ בתום' יו"ט פרק ג' משנה ג' בשם הרח"ש והר"ש וע"ל סעיף ס' : נן עד שיתחשב כו'. מדקתני עד שיתחשב ולא קחני עד שילאו מילואיהן (כדהחני לקמן סעיף כ"ח כ"ב) משמע שהמים הנפים ויונחים משלם לא נחשרה אותם כולם מן כראשונים (דהייט מילואיהן) כמו שחשבנו לקמן אלא לפי חשבון המים שהיו בבור והמי׳ היורדים בחוכו הם יונאים אי נמי מחנה על מחנה מפני שסמי׳ היורדי׳ לבור באחרונה תרובי׳

מקוה שנפל לתוכו מים שאובים ונפסל ואחר לנאת יותר מן הראשונים וכן שנינו כו' עכ"ל הראב"ד שהביא ב"י לעיל דף רל"ז ע"ב ור"ל דעד שיתחשב תומרא הוא דלא סגי בעד שילאו מילוחיהן אלא לעולם רוחין שיצהו ג"כ מן האמה והייטי לפי חשבון וא"כ לפי חשבון לעולם חומרא הוא וכמ"ש כראב"ד א"נ מחלה על מחלה כו' לפעמים הוא להקל יותר מלפי חשבון ולפעמים הוא להחמיר אם מי האמה הם מרובים ממי הבור כגון שיש בבור מ' לוגין ומי האמה ק"כ לוגין ויצאו פ' לוגין א"כ לפי חשבון יצאו מי סאמה ג' חלקים דהייט ם' לוגין ומי הבור יצאו כ' לוגין ונשארו כ' לוגין אבל במחצה על מחצה ילתו כל מי הבור נמצח מחלה על מחלה הוא להקל וכשמי הבור הם מרובין ח"כ לפי חשבון ילאו ס' לוגין מי הבור ולא נשארו רק ס' לוגין ובמחלה על מחלה לא יצאו רק מ' לוגין ונשארו פ' לוגין וכראה דאזליכן הכא והכא לתומרא ודוק וכתב עוד הראב"ד שם וא"ת מ"ש הכא דהשבינן למים הצפים ויוצאים לפי חשבון ולקמן חשבינן לכל הפסולים שהם לפים ויולאים תחלה התם כולהו כשרים ובג' לוגין שאובין סוא דאפסילי אבל הכא כולהו פכולים ומשום ככי אזלינן בכו לפי חשבון עכ"ל פי' מחי שנא הכא דלא סגי בכדי מילואיהן אלא מחמרינן ולעולם רואין ג"כ שילאו מן הכשרים לפי החשבון ולקמן אמרינן דאם נפלו ג' לוגין לבור שחין בו מ' סחם וחח"כ ירדו מי גשמים חפילו כמה חמרי דהמ' סאה שנפסלו מתחלה יצאו ואמאי לא אמרי'נמי דמי גשמים שירדו לבסוף ילאו ג"כ לפי חשבון ומחרץ החם כולהו כשרים הוו אלא שנפסלי בג' לוגין ומוסדין הוי סגי לשער בכדי משבון עד ג' עוגין אלא דלחומר׳

דהא אמר ר' יוסי זילוף פוסל ומשמע שאין כאן מחלוקת כלל ופירש הרא"ש דסיפא דלגיון ושיירא מיירי ברגלי הבהמות דוקא ועל פי זה חילתו הרא"ש והעור בין אדם לבהמה וסבירא להו דסך זילוף דפסיל ר' יוסי היינו שזילף מן המים שבקרקע שאינם שאובים ואע"פ שידיו

ורגליו אינס כלים לפסול משום שאובין וכן כסותו ששאב מהן מ"מ פסול כיון שיולא מתחת יד האדם לא אכפת לן בכלי וכמו שזכרתי תודם לזה מ"ה כחב הטור שהעביר שלשה לוגין על גבי הקרקע דכשר אבל ניתזו מרגליהם בלא הולכת קרקע אינו כשר אלא בבהמה והראב"ד בספר בעלי סנפש הביאו ב"י הביא דעה זאת דכל שע"י אדם פוסל אפילו בלא כלי דרחה חותו ממתכיתין דסילון וכתב דלעולם כל שלא נתקבל בכלי אע"פ שבא מחוך ידיו למקום מטבילין בו טד מחלה ור' יוסי דפוסל בזילוף בידיו ורגליו מיירי שזילף ממים שאובין וא"ח מאי קמ"ל דילמי הא קמ"ל דאע"ג דלא אתי מהכלי לא חשביכן להו כשאובין הנמשכין דרך הקרקע שהם כשרים אלא כיון שבאים מידיו למקוה פוסלים והקשה על זה דהא בעל מדרש חכמים מה מעיין בידי

שמים אף מקוה כו' דהא כלי לא כתוב באוריי' ולמה התירו בתוספתא לעשות כל המקוד לכתחלה בדרך זה ותירן מסתברת דהת דהתירו בסיפח דתוספתח לעשות כל המקוה מזה קחי חהולכין עם הקרקע שחמר בתוספתא קודם לזה והא אתי לאבמועינן דאע"ג דשאובה שהמשיכוה כולה אין טובלין בה הכח כיון דלא היו שאובין מעיקרא שהרי ברגליהם ובידיהם הביחום מן הנהר דרך עברחן עושין מהן מקום לכהחלה כסקו של דבר כל שלא נחקבל בכלי אע"ג שבאו מחוך ידיו למקום מטבילין בו עד מחלה וממחלה ואילך אין מטבילין בו אלא אם כן הולכים עם הקרקע דמהני בהו אפילו רובא כמתניתין דלגיון עכ"ל אף שאין זה לשונו ממש מ"מ זהו כוונתו מבואר מזה דכיון דלהראב"ד כל שזילף ממים שאינם שאובין אין בו כסול רק שאם רוב המקוה נעשה כן יש פיסול מלד שלא נעשה בידי שמים דרוב המקום לריך להיות על ידי שמים ע"כ כדי לבעל גם פיסול זה הלריכו בסיפה דחוספחא שיוליכנו עם הקרקע.מוצח שחין כאן פסול לגמרי פסול שחובין חין כאן כיון שלא היו בכלי ופכול שלא על ידי שמים אין כאן כיון שהוליכם עם הקרקע ולדידיה אין חילוק בין אדם לבהמה דבכל מקום כשר כל שלא היו בכלי ויד אדם לא פוסל מידי אבל להרא"ש והטור וחשובה להרמב"ן דלעיל ותורת הבית דלעיל דסבירא להו דכל שמתחת ידיו של אדם יש פסול אפי' בלא שאיבה בכלי אם כן אף אם הוליכם עם הקרקע לא מהני אלא אם רוב המקום בהכשר בלאו הכי דזה הוה כמו שחר שתובים שנמשכו שרין שלהם דלח מהני המשכה חלח חם כן יש רוב המקוה בהכשר והר"ש בפירוש המשניות מקוחות פרק ב' הביח

תוספתא זו דרבי יוסי אומר זילוף כו' שזכרתי לעיל וכתב בלשון זה לגיון העובר כו' וזילפו בידיהם וברגליהם שלשה לוגין למקוה כשר עם הקרקע קאמר עכ"ל מבואר מפירושו דאיהו גם כן לא מחלק בין אדם לבהמה כמו הראב"ד ול"ל גם לדידיה דאין פיסול ביוצא מתחת אדם בלא כלי דאי סום פסול אמאי מוחר בסיפא לטשות ממט מקוה לכחחלה אפילו אם הוא על ידי המשכה לא היה לן להחיר כמו בשאובין גמורין שאין מועיל המשכה ברובה של מקוה ובב"י כתב לפי' ר"ש דהאי תוספתא דס"ל שאובה שהומשכה אפי' כולה כשירה ואם כן ליתא להאי תוספתא הבין הרב דסיפא דהנא אפי' עשו מקום בחחילם כשר מיירי גם כן שממים שאובין זילפו וכוא תמום דאמאי טקי אוחם דלא כסלכתא כא לכראב"ד הילכחא היא כמו שוכרנו ואם כן גם להר"ם נימא כן דם"ל דאין זילוף פוסל אלא המים שאובים וסיפא מיירי מאינן שאובין זכמ"ם הראב"ד ותו דאי מוקי לה סר"ש לתוס' דס"ל שאובה שהמשיטוה כולה כשרה למה אמר בעל התוספחא דין זה בהא דזינוף בידים ורגלים טפי היה נו לומר כן בשאובין גמורים בכלי על כן נראה דגם הר"ש סבירא ליה כהראב"ד ואם כן ליכא למאן דאמר דגם בבהמות יאסור זיטף רגליהם דלהרא"ש והטור מוחר בבהמה ולהר"ש והראב"ד גם באדם מוחר אם לא שזילפו ממים שאובים בכלי ורמ"א כחב כאן וי"א דגם ברגלי בהמה כדין רגל אדם והייט דטח כרא"ש ולפי מה שכהבט אין זה שום דעה אלא דיש לפרש דמה שכחב ובשניהם אינו כשר אלא בסעביר כו' מיירי אם כל המקוה נעשם כך אבל דברי הבית יוסף אי אפשר ליישב כן לפי ט"ד: (במן) אם יש בגגד הגקב בו' . פי' אם בעליון יש מקום כשר חסר ג' לוגין ובתחתון מקום של מים שאובין ויש נקב בעליון שמשם זבים המים לתחתון וכ"ש אם הוא להיפך דפסול והשיעור של נקב אחד מש"ך לבריכם פירוש דהבריכה של מ' סאה באובין היא חחק"ם לוגין לפי חשבון הסאה ששה קבין והקב ד' לוגין נמנא אחד מש"ך הוא ג' לוגין כי ג' פעמים ש"ך הוא חתק"ם: (ל) חרי אלו פסולין . שכל המקום שלה נפסלם במים שחובין וכחלו כל מימיו נשחבו בכלי : .(לא) והאסה נכנסת לו . פי' מרדלית של גסמים דחלו נובעים חפילו כל שהוח מסהר המקום השחובה : (לב) שלא גשארו מהשאובים בו'. מדלח קחמר כחן עד שילאו מילוחיהן כמו שאמר בסעיף כ"ב משמע שהמים הלפים היולאים משם לא נחשב אוחן כולן מהראשונים כמ"ש בסעיף כ"ב אלא לפי חשבון המים שהיו בבור והמים היורדים בחוכם כם יולאין א"ל מחלה על מחלה מפני שהמים היורדים לבור באחרונה קרובים ללאח יוחר מן הראשונים שהיו בבור אבל בסטיף כ"ב חשביגן כדי שיצאו מילואו ועוד פירוש מלא שיעור המים שהיו בבור קודם שנפלו בו השלשה לוגין ועוד דבר מוטע כדי שיחמעסו הג' לוגין כל שהוא ואט"פ שהמים שלפין ויולאין מן הבור מעורבים הם יולאים וכשיולאים מ' סאה יש בהן מן הראשונים שנפלו ויש בהן מן

אבל אם היו השאובים באמנע פוסלים את המקוה וע"ל סנ"ה . ש"ך: (לה) הגקב . פי' אם בעליון יש מקוה כשר חסר ג' לוגין ובחחחון מקוה של מים שחובים ויש נקב בעליון שמשם ובים המים לחחחון וכ"ש חם הוח להיפך דפסול . מ"ז : (נו) בפיסולו . ומיירי שאין באמה מ' סאה דאל"כ הרי הבור נטהר בהשקה. ש"ך : (מ) בשארו . כמב הש"ד משמע שהמים סלפים ויולחים משם לא נחשוב אותם כולם מן סראשונים דסיינו מילואיהן אלא לפי חשבון פמים שהיו בבור והמים היורדים בחורו הם יונאים דהיינו אם מי האמה הם מרובין ה"כ לפי חשבון כגון שיש בכור מ' לוגין ומי החמה ק"כ לוגין וילחו פ' לוגין חשביקן שיצחו מהחמה ב' חלקים דהיימו ש' לוגין ומי הבור יצחו כ' לוגין

וכשארו כ' לובין והראב"ד כחב דיש לשער מחודה על מחודה ומלא הוא להקל וכשמי הבור הם מרובים א"כ לפי חשבון ינחו ש' לוגין מי הבור ולח נשחרו רק ש' לובין ובמחצה על מחצה לא יצאו כק ת' לובין ונשארו ס' לובין ונכאה דאולינן הכא

והכא לחומרא וא"ח מ"ש הכא דחשבינן למים הלפים ויולאים לפי חשבון ולקתן חשבינן לכל בססולים שהם נפים ויוצחים חחלה החם כולהו כשרים ובג' לוגין שאובין הוא דאיפסלו ומן הדין הוי סגי לשער בכדי חשבון עד ג' לוגין אלא דלחומרא בעי בכדי מילואו ועוד דהיינו מ' סאה והלכך רואין שלא ילאו רק המים שנפסלו ולה משערינן לפי חשבון לומר שינהו ג"כ מי הגשמים הכשרים שירדו לבסוף אבל הכא המים שבבור מתחלה כולן שאובין היו והלכך לא סגי

(יו"ד חיב)

מחלה ועוד דכר מועט כדי למפט מג' לוגיווחע"פ שהמים

שלפין ויולחין מן סבור משורבים כם מן כרחשונים

פנפסלו ויש כהן מן הכשרים שיורדים כסוף: נא משנה ה'

פ"ו דמקוחות וכת"ק וכ"פ רתכ"ם שם כפ"ו וש"פ: גב שם

משנה כ': נג שם משנה ג' משמיה דרבי יוסי וליכא מאן

דפליג מלה דלכעל לית כה פתשל הרמנ"ם שם וש"ם: בר שם משנה כ': נה שם: נו כדעת הרא"ש והעוספות

ני כועת ההחים והמספות ביבמות דף פ"ב דהל דלתריק שם עד רובו קלו למי פירות דהחמירו חבמים במי פירות דלת חזי לפכילם כלל : דלת חזי לפכילם כלל :

נה של וכתיו בסעיף דלעיל : נה של וכר"י וכתש"ל: נש שם

שהיין והמוהל הם מגוף הפרי

שו"ת מבי"ם

רוחב בעומק או אורך כ' שלישים והם ב' חלקים מכ"ז אחד שי"ג וחלי כמו שכחבתי

והמקום חמר וספול . ומה שתמר הדיין שישקלו כפי מה שכתב הרמב"ם ו"ל בשיעור

רכיעית הלוג ועלה שיעור מ' סאה קל"ח משקלות וח' אוקיות חלבי"ש שהם קס"ו שאמ"ש ובתקום הנו' נמוא

ר"כ משקל הלכי"ש שהם שלש מחות שחמי"ש וחם היו מדייקים יותר בשיעור הדייקים היו מולחים עוד הלשתוי"ש היו מולחים עוד

כ' חוקיום על קס"ו משקלות למ' סחה לדעת הרמב"ם ז"ל

לבד מה שעולים הקירטין לבד מה שעולים הקירטין שהרביעית הוא כ"ו דרה"ם ועוד ד' קורע ולפי מה שהכיא בעל כסתור ופרח פי"ו

ודוח לפי חשכון שכתכ הרב

ז"ל בהלכום עירובין שהרביעים בית י"ז דיכר ותני והדיכר בות מחקל כפי שהבית בעל

קירט נהלקישעל י"ו שהדכה"ם

הית י"ו קירע הם כ"ו דרה"ם תי"ו קירע כשתרו ל' קירע

יותר ננית עתה הקירטין נמנא ד' רביע ות ק"ד דרה"ם והוא לוג והקב שהוא ד' לוגין הם

תי"ו דרה"ם שהם ח' אוקיות שאמי'ש ני"ו דרהם והשאם

שהן ששה קבין היה ו' פעמים ת' אוקיות שהם מ"ח והם ד'

רכולין

לין שחמי"ש והי"ו דרה"ם פעמים הם ל"ו שהם כ'

י"ו פעמס וקני

כ"א שאין הפיסול רק מחמת נפילת

השאובין הוי דינם כמו בסעיף כ"ב

אלא דממה שכתב ב"י בשם הרמב"ם

לא משמע כן על כן לריך לומר דכיון

דלא היו תחילה רק כ' סאה כשרים

סום כחלו כולן שחובין: (לג) והרי

מראיהן מראה יין כו' . נקט בריכח

יין וכסיפא חלב לפי שברישא האי

אשונה מראה המים ומצוי כן ביין

אדום שמהפך המראה אפילו במעט

יין וכן כתב כ"י לקמן בשם התום

דדוקת יין חדום משנה המרחה ולח

לבן משא"כ בסיפא שהמים נשארו

במראיתן וכן הוא מלוי בחלב מעט

כנ"ל: (לד) מי כבשים כו' . דהנהו

כלהו מיח בעלמח הם ע"כ פוסלים כמו מים שחובים: (לה) מי צבע

כו". דאין בהם ממש רק שריית

הסמנים בלבד וכן בהדחת כלים:

(לו) אבל המקוח השלם כו'. לפון

אבל אינו מיושב לכאורה דהא אדרבה

משום דדין מים הוה עליהם משום

הכי אין פוסלין בשלם ויש לומר דהוי

אמינא דלחומרא נחנו לו דין מים

אבל לא לקולא קמ"ל בין לחומרא בין לקולא וא"כ שפיר קאמר אבל כו

כלומר דחומרא הראשונה לחוד יש בו

הכשרים היורדים בסוף אפילו הכי כשינאו משם ת' סאה ועוד כשר

סואיל ולא נפסלו אלא מחמת ג' לוגין מים שאובין מה שאין כן בכאן

שכל המקוה היה מים שאובין כל זה מדברי הראב"ד שמביא בית יוסף

350

ממשנה נ' דק"ג: מש שם וכמלקים כסכמת הפוסקים: ג משנה ריש פ"ג דמקוחות במלכקים בסכמת הפוסקים (") פי בשישר מים שהיו ני (") פי בשישר מים שהיו ני ממלה ופוד דכר מושע כדי בעי בכדי מילואו ועוד דהיינו מ' סאה והלכך רואין שלא ילאו רק המים שנפסט ולא משערינן לפי חשבון לומר שיצאו ג"ב מי הגשמים הכשרים שירדו לבסוף אבל הכא המים שבבור מתחלה כולן שאובים היו והלכך לא סגי לומר כשילאו כ"כ סרבה כמו שהיו בבור שכל מה שהיו בבור ילאו אלא לעולם אמרי' דלפי חשכון

ילאו ג"כ מי האמה ודוק וכך הם דברי כרב סס"ק כ"ב: בז היה המקוה כו' . ומיירי במקוה שאינה מחזקת רק מ' סאה הלכך אמרינן שהמים הבאים עליו דוחי' את המי שבתוכו אבל אם היתה מחזקת יותר שנפסלו והמיסהכאי' עליו ג"כ וק"ל: בתב האגודה בריש מקוואות מכאן היה נ"ל כשמנקין מקום ונפסל בג' לוגין מים שאובין אם יוליאו ממנו שנפלו לתוכו הג' לוגין שהוא כשר אבללא ראיתי רבותי נוהגין כןושמא יש לחלק בין יצאו המים מאליו ובין היכא שדלו והוליאו ממכו ודנתי לפני רבותי להכשירו אם לא שהוציאו כל המים וינגע המקום בסדינים או בחול או ינקבו הכלים שדולין בו לבטלו מחורת כלי עיין בסמ"ג וכסמ"ק ויש שהורו שמעיין חינו נפשל בג' לוגין מים שאובי' והאריכו בראיות ולא ראיתי רבים נוהגין כן והשלימוהו כו' . בכחן אפי' המקום גדולה מאד כשר דאע"פ שהפחות מג' לוגין כשארו בתוכו מ"מ לא נפסלה אלא שלא הכשירוה והלכך אמריכן דהפחות מג' לוגין כמחן דליתנהו דמי והמי גשמים שאח"כ מכשירין אותו וכן כוונת ב"י ג"כ והכ"ח בסעיף כ"ז כתב עליו ולא דק כו' ולבריו ממוסין: במן לא פסלוהו כו׳ . ודוקא במים כשרים אבל במים טמאי׳ כל שחשר מסמקוה יותר מקורטוב שהוא משקל דינר כ' סרמב"ם דפסלוהו אא"כ רבו עליו הולקים דבכל ענין פחות מב' לוגין אין פוסלין המקוה כמבואר בב"י בדברי כרח"ם דדוקה כשלה שינו מראה המקום אבל אם שינו מראיו

[[] היה המקוה כו'. ער"ש א' ה' נפלו לתוכן שלשת לונין מים שאובין כו' ופסולין לחקחת עליה; כו' : [[] עד שירכו כו' או כו' . אין ג'ים בין רבו לשמפו אלא לענין מים ממאים. לתלה כו' דפליגי ב"ש וב"ח ור"ש אכל לענין מקוה אין מהלוקת כלל : [[] ודוקא כו' . כו"ל מ"כ : [[] אין כו' . כת"ק יכרב וכמסקנא דנמ' רבכות ד' א' : [[] אכל במ"כ כו' . כמש"ש מתני' ח' פ"י היה בעליון כו' . הרא"ש וש"פ דלא כתומב"ם שמפרש במים כו' . כמש"ש

פתחי תשובה ומה שהשתים השים דין זה בודאי יש לתמום צ"ש]: (ידן אש בשמים. מיין בתשי' רביט עקיבא איגר סי' רכ"א אות ט' וסי' רכ"ב אות כ"ה מ"ש כזה: (ידן) עד שלם בשר. עבה"ע ועי' בדגול מרגבה שכתב דבב"י תכואר שפעתו של הקמב"ם משני מתאית העין שיאתרו

מתיקה ושבותר בסוקה ד' טיו ע"ב כו' ותה שהקשו הוסי שם מהת דמי לכע חון סופלון בשינוי מתיקה ושבותר בסוקה ד' טיו ע"ב כו' ותה שהקשו הוסי שם מהת דמי לכע חון סופלון בשינוי

מרחה כראה לחרץ דהחם המים שנמן לא נשתנו כלל רק המי זכע שנשל לחרץ גרחו לשנח וזכעת לית כיה מתחא אבל נתאכמו ע"י האור המים של המקוד עומם נשתנו ע"ד האור המים של המקוד עומם נשתנו ע"ד החל המתנו שני האור וזה שנין מור מאד עכ"ל ולענ"ד הוא חומרא גדולה ולא שמענו ואת מעולם ומש"ם דסועה שם אין הכרו כי בששע לשון הגמרא שם מה מים שלא נשתנו אין הכוונה כלל דאם נשתע כ"ה מים שלא דספס מים לא נשתנו דוגמת מה שאמר ג"כ במס" מ"א ל"ו ע"ב מה מים שלא ספולים אלא דספס מים לא נשתנ דוגמת מה שאמר ג"כ במס" מ"א ל"ו ע"ב מה מים שלא

מזה אפשר שנשארו שם המים מעט יוחר ממה שהיו בו בשנה ש"כ וע"ל סעיף מ' בסג"ס: נח היה המקוה כו' פחות מג' לוגין אח"כ מי גשנני' מיסו הראב"ד והר"ש ב"ם וכן נרחם דעת העור והמחבר: ם יין כו' לא פסלוהו. ומפורם

לוקיות פהות ד' ו' דרה"ם נמנאו מ' סאד מ' פעמים ד' דגול מרבבה

למקול: (מש"ך ס"ק ס"ג) מ"ם איןראוי לחכנים הראש בין המחלוקת ע"ב. וככ"י מכולר שעונו של הרמנ"ם תפני מראים העין ביאמרו שכולו הוא שאוב ולש"ו נלע"ד דמקום שכוח מעיין כנוכע ליכח חשם שידוע שמעיין זה חין דכבו לפסוק :

ברכי יוסף

(סעיף כ"ב בשו"ע) ונפלו לחובו ג' לונין מים פסלותו וכו' . לסילו יכדו לתליו כמה שיעורי מקוחות פסול עד שיצח ממנו וכו". מרן בתשובה סימן מי אם ספק ג' לוגין כשר דפסול ג' לוגין מדרכנן לדברי כל הפוכקים ומכ"ש שיכא דאיכא מרי הפיקי. מרן במשובה סימן ס"א

יד אברהם

(טיַפון ר"א בשר"ע טעיף כ"ד) נסימן ז"א בשרת טעין כדר) מתמכ"ם דשכר פוסל וחם מתמכ"ם דשכר פוסל וחם מתוכו לח הרחה גם הכם"מ מקוחות שמק כוה והוח מבוחר בעירובין (דף כ"ע ע"ב) וע"ש בריטכ"ח שהוכיח דתמד שהחמין אינו פוסל את המקום היינו שאין מנטרף מים המים שבו פיחד של הבין המים שבו פיחד למנין כמו חמד שלה כני לוגין כמו חמד שלה למנין כני לוגין כני מוד שלה למנין כני לוגין מים שבו פוסל :

ורמ"א הביאם ג"כ בסמוך שלחב ודוקא כג' לוגין כו' וא"כ הך דסעיף כך ריבה עליו מים כשרים עד שנמצאו הכשרים מ' מאה הרי הוא בפיסולו עד שיצאו כל המים שהיו בתוכו ויפחתו השאובים פחות מג' לוגין יי וכן אם עשה מקוה שיש בו ארבעים סאה מים כשרים ועירבו עם המקוה הזה הפסול מהרו אלו את אלו (וס"ה במעיין כל שהוא שהמשיך אלו השאובין נשהרו כמו שנתבאר לעיל): בב נו [נה]י היה (לי) המקוה חסר ג' לוגין ונפלו לו ג' לוגין מים שאובים לעולם הוא בפיסולו [נו] עד שירבו עליו מי גשמים או שישמפו עליו מים כשרי׳ עד כדי שנשער שנפלו עליו(°)כמלואןהראשון ועוד שהמים הבאים עליו רוחין את המים שבתוכו ומוציאין אותן גח היה המקוה פחות ואפי קורטוב ונפלו עליו מים שאובין פחות מג' לוגין והשלימוהו נמ לא (מ) פסלוהו ולא הכשירוהו כיצד הרי הוא בפיסולו עד שירדו עליו מי גשמים או שישמפו כשיעור המים שהיה חסר נפלו עליו מי גשמים כשיעורן הרי זה כשר היה חסר אפי' קורפוב וגפלו

> עד שיצא ממנו מילואו ועוד: הגה [נו] ודוקא בג' לוגין שאובין מכשרינן בכהאי נוונא אבל אם היחה כולה שמובה אפי' נתן עליה עד שיצחו כדי מילואה ועוד לא מהני אלא מחשבין המים היוצאין לפי ערך הכשרים והפסולים (ב"י בשם הראב"ד): כג (נח) יא אין ג' לוגין פוסלין אלא אם כן יהיו של מים ומראיהן מראה מים לפיכך ג' לוגין מים

> לתוכו שלשה לוגין מים פסלוהו והרי הוא בפיסולו

שנפל לתוכן ם יין (לג) והרי (a) מראיהן מראה יין שנפלו למקוה לא פסלוהו וכן שלשה לוגין חסרים כל שהוא שנפל לתוכן מעם חלב והשלימותו לג' לוגין ונפלו למקוה חסר לא פסלוהו:

בד (לד) יב מי כבשים ומי שלקות ותמד שלא החמיץ וכן יי מי (מh) צבע פוסלין המקוה בג' לוגין יי אבל כל שאר המשקין ומי פירות ומוריים ותמד משהחמיץ סא אין פוסלין מקוה החסר בג' לוגין וגם אין משלימין אותו להכשירו שאם היה בו סב (מנ) ל"מ סאין ונפל לתוכו סאה אחת מאלו אין משלימין אותו יה אבל אם יש בו מ' סאה ונפל לתוכו סאה אחת מאלו ונשל מתוכן סאה אחרת כשר "אפי' עשה כן עד ("") "מ פעמים סג [גמ] אָבל במים שאובים שנפלו סאה למ' סאה כשרים ונמל מתוכן סאה אחרת ונפל לתוכן סאה מים כשרים אפילו עשה כן יח) עד עולם (מג) כשר :

בה (לה) [ס] יי מי צבע יש להם דין מים לפסול את המקוה החסר בג' לוגין אע"פ שמשונים מראיהן ממראה המים (לו) (סא) ייי אבל המקוה השלם אע"פ שנפלו בו מי צבע ושינו (מי) מראיו סד לא נפסל ים וכן אם הריח בו כלים ונשתנה מראין או ששרה בו סמנים או אוכלין ונשתנה מראיו לא נפסל (מפנ"ד וישנ"א) סה (יש) • אבל אם

פסלוהו ופשוט הוא עכ"ל ב"י וכ"כ הטט"ז ופשוט הוא דאפילו יש במקוה מ' סאם ונשחנה מראיו פסול כדלקתן סטיף כ"ה כ"ו ; כא אין פוסלין כוי. והרמב"ם פ"ז כתב השכר בהדי סנך דפוסלין ולא מעלין ומביאו ב"י: סב ל"מ סאין. והוא הדין חסר קורטוב אין משלימין אלא דחשתעינן דחפי חשר שחם של פושלין: סג אבל במים שאובים בו'. ודעת הרמב"ם דבמים שחובים עד רובו דוקח כשר וכן הביח הב"י הרשב"ן שכ"ב בשם הרחב"ד וכ' חש"פ שהחתרונים הסכימו להכשיר *) מ"מ חין רחוי להכנים הרחש בין המחלוקת ע"כ: סד לא גפסל. מפני שחין בה מגוף שכ"ב בשם הרחב"ד וכ' אנ"פ שהחתרונים הסכימו להכשיר *) מ"מ חין רחוי להכנים הרחש ביו המחלוקת ע"כ: סד לא גפסל. מפני שחין בה מגוף הדבר המשנה את מרחיו וכן מי הלבע חין בהם כי אם שריים שמתנים וחין לשינוי מרחה שיעור אלא אפי' נשמע מרחיו מלוג אחד פסול עכ"ל ראב"ד ומביאו ב"י וכ"כ העע"ז: סד אבל בו' יין בו'. אפילו שלא בשאובין לגון שנמשך לחוכו יין מן הגת ומוחל מלוג אחד פסול עכ"ל ראב"ד ומביאו ב"י וכ"כ העע"ז: סד אבל בו' יין כו'. אפילו שלא בשאובין לגון שנמשך לחוכו יין מן הגת ומוחל

הגר"א

נתן מהה מ' אמים שאובין שכן מוכיות ההיא דיבמות שם וכפו שהקשה בתום' שם ד"ה נתן כו' ודחקו כזה הרבת וכתני' הנ"ל תי' בכ"ם דדוקא נפל פפול ברובו אבל ידדו מאליו כשר ל"ש. אבל פשמא דמתני' משמע כפי' הרא"ש ור"ש ותום': [מ] מי צבע כו'. כר"י מדפריך טיניה בפ"ק דמכות (ג' כ') ופ"ג דעירובין: [מא] אבל המקוח

לומר כשינאו כ"כ הרבה כמו שהיה בבור שכל מה שהיה בבור ינאו אלא לשולם אמריגן דלפי חשבון ינאו ג"כ מי האמה עכ"ל : (לח) המקוח. כחב הש"ך ומיירי במקוה שאינה מחזקח רק מ' סאה הלכך אמרינן שהמים הבאים עליו דוחין את המים שבתוכו אבל אם היתה תחזקת יותר מזה אפשר שנשארו שם המים שנפסלו והמים הבחים עליו ג"כ וכחב החגודה מכחן היה ו"ל כשמנקין מקוה ונססל בג' לוגין מים שחובים אם יוליאו ממנו מעט יוחר ממה שהים בו בשעה שנפלו לחוכו הג' לוגין שהוא כשר אבל לא ראיתי רבוחי שנהגו כן ושמא ים לחלק בין יצאו המים מאליו ובין היכא שדלו והוליאו ממנו ודנחי לפני רבותי להבשירו אם לא שהוליאו כל המים ויעבו המקוה בסדינים או בחול או ינקבו הכלים שדולין בו לבסלו מחורת כלי ויש שהורו שהמעיין אינו נפסל בג' לוגין מים שחובין והחריכו ברחיות ולח רחיתי רבים נוהגים כן עכ"ל וע"ל סעיף מ' בהג"ה : (למ) פסליהו . ומשמע מדברי המחבר דחין חילוק בין מים כשרים מו סממים בכל ענין סחות מג' לוגין אין פוסלין המקוה כדעת סרמב"ד והר"ם

ודלת כהרמב"ם דמחלק . ש"ך: (מ) מראיהן . ומבותר בהרת"ש דדוקת כשלת שינו מרתה המקוה חבל הם שינו מרתי ופשוט הות עכ"ל ב"י וחפיי יש במקוה מ' פחה ונשתנו מרתיו ספול . ש"ך: (מת) צבע . וכן בהדחת כלים . מ"ז: (מב) ל"ש . וה"ה חסר קורטוב חין משלימין חלת דתשמעיקן דתפי' חסר סתה חין פוסלין . ש"ך: (מג) כשר . ודעת הרמב"ם דבמים שתובים עד רובו דוקת כשר ותף ע"פ שהתחרונים הסכימו להכשיר מ"ת חין רתוי להכנים הרחש בין המחלוקת . כ"כ הב"י : (מד) מראיו . מפני שחין בה מנוף הדבר המשנה את מרתיו וכן מי זבע חין בהם כי אם שריית סממנים

נפל לתובו (מה) יין (לז) או מודהל (פי׳ המים היונחים מהימים

בהמילח מעינה הזיחים ויש נהן נחצוחי שמן) רשינו כוראיו

סו מכמות שהיה נפסל כיצד יעשה (לח) אם הוא

חסר יכתין לו עד שירדו גשמים ויתמלא ויחזרו

מראיו למראה מים ואם יש בו מ' סאה שאינו נפסל

עוד בשאיבה ימלא בכתף ויתן לתוכו עד שיחזרו

מראיו למראה המים:

בו מי בו מ׳ סאה ונפל לתוכו יין וגשתנה מראיו

בז יים מקוה שנשתנו מראה מימיו מחמת עצמו ולא

של חציו כז אם (מי) אין בו מראה מים מ' סאה

באר הגולה

קעו

מתש: מא שם משנה ד" (ורמנ"ם ורחכ"ד ור"ש): שב רמב"ם סוף פ"ו מהלכום את הכלים וליינתיו בסעיף כ"ה: מג הראב"ד גספר כשלי כנסם: סד תוספתה וכחבב כנס: סד מוססמת וכחבה בריש כסרק ז' דמקוחת ופי' הר"ש דאיירי דות שינו מרתיה: (°) פירוש לתקוה תחרת כדי להכשירו וחיני מולה לו ההשקה אלת תם השיקו וחברו אל מקוה המים: מת משוה ריש פ"ז דמקוחת מת משוה ריש פ"ז דמקוחת וכת"ק: מר שם במשנה העידו מכשי מידנה וכו": מו מור מדברי היים מרה"ם וסודר מדברי הציו סרח"ם וסובר דח"ה לותר דעושון מסים הנרוק מקום שלם מהא דסוכם דף י"ש ע"ב טיט הברוק יוכית שמנמרף למי סאה ואין שובלון נו בח שם מהתוספתת מודב רכי יכודה שהוא מביא מים סגרוק וכו' וכ"כ הראב"ר בספר כפלי הנסש : מש תוספ" דמהרות והביחה הרח"ש כלל ל"ח מי' כ' בשם התוספתת ב' כשם התוספתת : ים פירום שמשה קרח: (°) ע משמע שם ברברי הרח"ם דפירושו כשר לטבול בו שהוא מקום כשר וכן פו' ממ"ג ורביט ירוחם: עא משנה י' פ"ב דמקוחות וככבי יהושע: עב מסקנת הגמרת זכחים דף כ"ב מ"ח וכל הני שיפורי דפליגי תנחי במחניחיון בכח פליגי דמר סבר בהחי שותם ומר סבר בהחי שותם כריש שם בפי' המשנה וכ"כ החום' בספ"ק דסוכה דף י"ט פ"כ והכמ"ם בסוף נדה וכ"ג מדברי סרמכ"ם בפרק ח' מכלכות מקוחות: עו שם מסח דספ"ק לסוכה שליינתי לעיל : עד רמב"ם כפ"ח מהא דובחים שם ולפירש רש"י שם : עה שם ותשירוש רש"י שם : עד ברייהל ב"ק דף ס"ו ע"ל וב"ב דף ס"ר ע"ב: צו מתשנם

שו"ת מבי"מ כסלין כב ק"ם וח' שפחים ב' אוקיות כם כ' אוקיות שפם ששה רסלין וח' אוקיות נסיר ב' דרב"ם לכל כ' אוקיות כם ק"ם דרב"ם בבם ג' אוקיות ה' דרב"ם בשלבו ב' אוקיות היותו ה' דרב"ב באורוניות ב פחות י' דרה"ם והקירטין הם ב' לכל רביעית ס"ד לקב שפ"ד לפחה שהם כ"ד פעמים ליו והם כ"ד דרה"ם לכל באד מ' פעמים כ"ד הם תתק"ם דרה"סהם י"ט אוקיאה ועשרה דרה"ם שהם רעל וה' לוקות וי׳ דרה"ם אלא שהם לא חשבו לקירטין כמו שלא חשם עליהם הרב ז"ל בהקדמת מנחות שכתב שהרביעית היא כ"ו דרכומנים מלרים וגרגריי לא מששתי להם והם כ"ו

ברבי יוסף

(סעיף כ"ז בשו"ז) מקוה שנשתנו פראה סימיו מחמת פצמו וכו'. כתב מרן בב"י דלח גרע ממימי זבע וכו' וחשי למי המחת מחמת פלת שר כמ"ש הרמנ"ם פ"ו ופ"ם: דפרה : נשחגו מחמת מקומן כמקוה כשרים . ועמ"ש אני בפניי נספר הקפן ברכי יוסף ה'ח סי' ק"ס חות ג' ש"ש: (ספיף ל" בש"ע) השלנ וחברד ובי' . כתכ מהריק"ש יות היי וכר כתל מהרק"ם בהגרומיו לכשיסשר וכן מוכמ מהכ"ד והביאו הש"ד. ויש לפרגים על מדן שהייל לפרש כאן כשו"ע ולא לפתום. וכבר עמד על זה פרב כנס"ג כחן כשו"ם ותת נפחום. וכבר כתשוכת א"ח ח"ב סיר ב"ם וע"ש מה שהארוך ושם כתכ דמ"ש הרב סרישה בדין זם אל רבי אלישור אסר אפינו אבל רבי אליפור אסר אפילו הוסשרו מ"ם הוא ול"ל אם לא הוסשרו עיש והיה ערם ראות הוסשרו עיש והיה ערם ראות דכרי תשובת הרב כנה"ג שעמדט לענין מעשה המרחי שעמו של כערין מעשה המדפו לפני מי שגדול שהוא מיים כפרישה ואחר זמן רב ראיחי שכוונחי לדכרי הרב ז"ל שמח לכי ויגל :

גליון מהרש"א

(ש"ע סעיף ל') אבל השלנ והברד והכפור והמלח ובפ"י מפומאת אוכלין פסק דמלח הוה מי פורות ואינו מכשיר ת' נ"ב מ"ת הא"ת סי' נ"ו: (סעיף ("ג) כל שתחלת ברויהו מן המים. עי גליון מביח הכך שלא מתוך כלים. הראב"ד ושם: 🗗 מכפות שהיה. אט"ג שלא נשחנה למראה יין פסול כיון שנשחנה ממראה מים שהיה בחחלה . הראב"ד: מז אם אין בו כו' . אבל נשאר כו מ' סאם מרחם מים טובל בחוחן מ' סחם שמרחיהן מים: סה איגן פוסלין.

דסרי כוח כחילו כולו יין ושוב חין נפסל בג' לוגין מים : סמ והשלים המקוה כו'. ודעת סרתכ"ד דהיין שנפל בתחלה ג"ב מנטרף להשלים והב"י כ' שמדברי הר"ש והרמב"ם נראה שאיט מלטרף וכ"נ דעת הרב: ע אבל השלג כו' . דדוקא כשנתט למקוה בעודו שלג אבל אם נימוח ונעשה מים קודם שנחנו למקוה כרי הוא כשאר מים ופוסל המקוה וכן הוא בב"י ופשוט הוא: עא ולא עוד כו' . עיין כב"י שכחב שדעת כל הפוסקי' שמוחר למכול בשלג אם יש בו כדי מ' סאם ומסקיק ומ"מ אין להקל לעשות מעשה באיסורא דאוריי' נגד ה"ר אליעזר ורבי שמחם ומיהו לטבול ידיו בשלג לחכול חם אין לו מים כיון דנטילת ידים דרבנן נרחה דשפיר יש לסמוך על דברי ה"ר שמריה כיון דפשע דברי המשנה והפוסקים מסייעים ליה וכתב דמ"ם הרמב"ם אפי הביא מ' כאה שלג בתחלה והגיחם בעוקא וריסקו שם הרי זה מקום שלם וכשר האי וריסקו ר"ל מעך חללו עכ"ד (וכ"כ הב"ח שדעת הרמב"ם שמותר לעבול בשלג כמות שהוא) ול"ע שבא"ח סי' ק"ס כ' דר"ל ריכקן עד שנעשו מים דוקא וע"כ כחב בש"ע שם סעיף י"ב השלג והברד והכפור כו' אם ריסקן עד שנעשו מים נוטלין מהם וטובלין כו' והדברים סותרים זה את זה ול"ע ונענין דינא ל"ע דמ"ם הב"י שדעת הפוסקים שמותר ליחא דהא דעת הראב"ד ורש"י לאסור ומביאם הב"י והב"ח גם ברז"ה אושר ומביאו הב"י והרמב"ם כ"ל ג"כ דאוסר דהאי וריסקו היינו עד שנעשו מים והיינו דכתב וריסקו בסיפא ולא כתב כן ברישא גבי מעלין אלא ס"ל כהראב"ד ורש"י דלענין אשלומי דוקא משלים כמות שהוה אבל בכולו שלג לא וכ"כ הרמב"ם פכ"א מהלכות שבת אין

מרסקין את השלג כדי שיזובו מימיו

דירושי רע"ק (6"מ) דיראב"ר דפת הראב"ר ורש" לאמר. וע"ב בעל הנפש להראב"ר דס"ל דאף. כשרסק השלג אח"כ ונימוח אינו כשר רק לצרף לרוב מים דכשנפל לא היה עליו שם מים וע"ש

פתחי תשובה

אבל לא חומרא שנים: (לו) או מוהל. פירוש במוכל כיולא מביח ככד בתחילת טעינת סויתים וכוח כמים (שבת דף קמ"ד) והמעם ביין ומוכל זה שהם גוף הפרי ויש שם ממש: (לח) אם הוא חסר יסתין! קשה הא בלאו הכי לריך להמחין בשביל שאין שם ארבעים סאה ונראה דאחי למשטי שלא יכשירט על ידי

המשכה כי יש לחוש שמא לא יחזור למראה הכשר עד שמשך כל כך הרבה עד שיהיו רובן על ידי המשכה כי כמים כבאים דוחין אח מה שהיו כבר כדלעיל ובסמוך יתבאר דרובו ע"י המשכה פסול משח"כ ע"י גשמים שיוכל להמתין כמו שירצה עד שיחזור למראה כשר כנ"ל: (למן) חיה שאוב והשיקו. פי' טהרו ע"י השקה שחיבר אלין מקום כשר או מעיין: (ב) יפער חללו . פי' שיהח נכבש יחל וקשה כדי שלא יחסור ממט כשיהיה נימוח. כתב הרא"ם הביתו ב"י: ושיתמלא לדעת . פירום שׁהמיעי שם יהיה לדעת אבל א"ל

בח יי אין שינוי מראה פוסל אלא במי גשמים שיתכוין ליתנם למקוה וכן פירש

שנעשו מקוה (כ) אבל מעיין אינו נפסל בשינוי מראה (ממנ"ס ומכנ"מ נשער המים) ולא עוד אלא אפילו המקוה שנפסל אם המשיך אליו מי מעיין המעיין מטהר אותו אפילו לא חזרו למראיהן (לשו ושכ"ח שס):

הרי זה לא ימבול בו:

נפל כו דבר הרי זה כשר:

כם [סב] סר נפלו לו, שלשה לוגין יין כאילו לא נפל (ומוסר לפכול) בין במקום היין בין במקום המים (לם) היה שאוב (°) והשיקו השיק במקום היין זה וזה לא מיהר השיק במקום המים מקום המים מהר מקום היין לא מהר:

רנה מקוה חסר שנפל שם יין ונשחנה מראהן ונסל שם ג' לונין מים (מו) שאובין בוח אינן פוסלין וכשחור במן והשלים המקוה במים כשרים וחזרה למראה מים כשרה (ב"י בשם ההוספחת בשם הרחב"ד): ל אין שאיבה פוסלת ארא במים ע ייי אכל (יייו) השלג והברך והכפור והמלח והמים

שהוא עב קצת אפי' יש בו רכות שיכולין להריקו מכלי אל כלי אין שאיבה פוסלת בהן שאם שאב מאלו למקוה החסר לא פסלוהו עא (כא) ולא עוד אלא (₪) אפילו עשה כל המקוה מסשלג או מכפור או ברד שהביאו [סג] מובכלי ועשה מהן מקוה (כב) כשר

הגה [סד] וכשמשער שיעור המקוה בשלג (ב) עב (ג) ימעך חללו חחילה (ב"ד בשם הרחב"ד והרח"ש וכ"ב הרמב"ם) ואז מותר לפבול כו כמוח שהוא (מרדכי ס"פ במה פומנין בשם ר' שמריה) [סד] ויש מחמירין לפבול ככל אלה עד שנימוחו ונעשו מים (שם במרדכי בשם הר"ר שמחה והר"ח מביהם) ועוב להחמיר לכמחלם (ב"י ועיין בח"ח סימן ק"ם: מקור שאוב (°) על (d) שהגליד מהור משום מים שאובים נימוחו 🗈 🖰 עד יבשר להקוות:

לב יי מקוה שיש בו מ' סאה מים ומים רך יי שהפרה שוחה ושותה ממנו אם המים צפים ע"ג רמים יכולין למבול אפילו במים אין המים צפים על גבי המים אין מובלין במקום המים אבל במים מובלין אפי׳ אין בו מ׳ סאה " אלא ע"י המים: לג יד כל שתחלת ברייתו מן המים כגון יבחושים אדומים משבילין בו יה ומשבילין בעינו של דג גדול שנימוק שומן עינו בחורו:

לד אין הכלי חשוב לפסול המים שבו משום שאיבה ש אלא אם כן הוא ראוי לקבל קודם שיקבענו (מא) עה [סו] "ושיתמלא (יג) לדעת ואז פוסל [סו] בין וכוא ש"ם סוף פרק במה טומנין אלמא דריסוק דשלג היינו שנעשה מים וגם סרא"ש אפשר דם"ל כן דלא כתב דמהני אע"פ שלא נימוח אלא לענין

השלמה וכ"כ בחידושי האגור בשם הרא"ש ולא תמצא בשום פוסק מפורש דעלתה טבילה בכולו שלג זולחי ה"ר שמריה דמיקל וכבר חלקו עליו הבאים

אחריו כדאיתא במרדכי וכן פסק הבית חדש לאסור שוב מצאחי במהרי"ל בהלכות טבילה וז"ל אמר מהר"י כג"ל דאיתמר בש"ם שאחד היה כופה את

אשתו לעבול בכרי של שלג בימות הגשמים וכן הלכה עכ"ל ונראה דדברים אלו לאו דסמכא נינהו וניכר שאיזה תלמיד מבהיל כתבן שכתב דאתמר

בש"ם ואינו בש"ם אלא המעשה הוא במרדכי כוף פרק במה טומנין שבא לפני ר"ש והורה כן להתיר וכבר חלקו עליו חביריו וגם ר"ש נופיה חזר בו כדאיתא במרדכי שם ע"ש: עב ימער חללו . שנשער לכשימוח ויהיה מים דכשיהיה מים לא יהיה כל כך כמו שהוא עכשיו: עג שהגליד . פי' שהקרים מימיו מחמת הקור: עד כשר להקוות . כלומר שחזרו להיות כמו מי גשמים ומוחר לטבול בהן: עד ושיתמלא לדעת. ב"ל שיתמלא ביאור הגרא

כו'. שם בדברי ר' יומי: [DD] נפלו לו כו' סקוה חסר כו'. ער'ש ו' ד' תניא כו': (ש"מ) התא"מ) התאב"ד ווש" לאמר. וע' בעל הנפש להדאב"ד רסל דאף
[DE] בכלי. ער'ש שם ומודה ר' כו': [DT] ושסמער כו' ואז כו'. שהו פלונהא כשרסק השלג אח"כ ונימוח אינו כשר רק לצוף לרוב סים רכשנפל לא היה עליו שם מים וע"ש

דת"ק ור" שם בתוספתא הג"ל בר"ש עינולי שלג כו' וקאמר עינולי רצריך שיהא נכבש

יחד שלא יחסר סמנו השיעור כשימוח. הרא"ש פ"ח: [DT] ויש כו'. דמפ' דאיירי בנימוח אכל ההיא תוספתא פשמע כסברא ראשונה וכ"ב ב" ואף שיש לחלק בין השלמה
לכולו וכמו בפים דערוק פ"ם ל"ג: [DT] ושיתמלא לדעה. סמתני' ז' פ"ב וגמ' שבת פ"חוד כו': ב"ם דערוק פ"ם ל"ג: [DT] ושיתמלא לדעה. סמתני' ז' פ"ב וגמ' שבת פ"ח ב"ב ב"ח שור כו': עהום' שם ר"ח אחד כו':

באר הימב

ואין לשינוי מראה שיעור אלא אפי' נשתנו מראיו מלוג א' פסול עכ"ל הראב"ד: (מה) יין . אפי׳ שלא בשאובין כגון שמשך לחוכו יין מן סגח ומוהל מבית סבד שלא מחוך כלים ואפי' לא נשחנה למראה היין כיון שנשחנה ממראה מים בסים בחחום נססו והמעם ביין ומוהל זה שהם גוף הפרי ויש בהם ממש . הראב"ד שם : (מו) אין . אבל אם נשאר בו מ' סמה מראה מים טובל באוהן מ' סאה שמראיהן מים: (מז) שאובין . דהרי הוא כאילו כולו יין ושוב איע נפסל בנ' לוגין מים וכשחזר והשלים וכו' דעת הראב"ד דהיין שנפל בתחלה ג"כ מצמרף להשלים והב"י כמב שמדברי הר"ש והרמב"ם נרחה שחינו מצמרף וכ"נ דעת הרב עכ"ל הש"ך: (מת) השלג. דוקה כשנתנו למקוה בעודו שלג אבל אם נימוח ומעשה מים קודם שנחנו למקוה הרי הוא כשאר מים ופוסל המקוה וסשום הוח. ב"ך: (ממ) אפילו . והש"ך חולק ע"ו ומביח כמה רחיום

ל פיל דמקוחות: שה משנה שם ברים הפרק: עם לפי התוספות שבת.דף פייו: מ שם

352

בפרישה והוא פשוע : (מב) בלי גדול . פירוש שלפנין הבלה טומאה ילא בזה מחורת כלי וכן בקטן מ"מ כאן פסול לענין שאובין : (מנג) או כפאה על פיה פוסלת. בטור כתוב אפילו אין לה שפה כלל פוסלת כיון שמקבלת טומאה פירוש ובעיק שתהים הוויות המקום

על ידי טסרה ודוקא בממשיך ממי גשמים חבל בממשיך ממעיין חד מקוה מבואר לקמן דלא פסול אלא בכלי שים לו בית קיבול עיין בסעיף מ"ח שכתב כן לחד דעה . וקשה שכיון שאין לה שפה הוה פשוטי כלי עץ ואינו מקבל טומאה וחירץ ב"י דמדרבנן מקבל טומאה ורבים מתרנים דמיירי בכלי ען שייחדו כך לאיזה קשמים . וכוס מתורץ מ"ם בסעיף ל"ו דמותר לששות מקום ע"י לינורות כו' ולפירוש ב"י קשם כא ליכור לא עדיף מפשוטי כלי עץ דמקבל טומחה מדרכנן: (בוד) אם היא של עץ. פי' וראוי לחקוק בה יותר הוה כאילו הקק כבר מה שאין כן בשל חרם: (מה) אין המים הנמשכים כו'. לפי שהמים שבכלים אלו מתערבים עם היולאים דרך הנקבים שים בהם: . וכבר נתבאר שיש חולקין (בור) לארכיו אבל לא בעינן שיחמלא לדעת לשפכו למקור . פרישה וע"ל סעיף מ"ח : עו אבל אם אין חמים כו' פוסלת . כיון שמקכלת טומחס משום דמונייתו על ידי טהרה בעינן וכ' הפרישה וב"ה דאע"ג *)דפשוטי כלי עץ הוא מ"מ כיון דמקבל טומאה מדרבכן פוסלת ובהגהה דרישה

חלק על זה דלקמן סעיף מ"ח משמע דדוקה המקבל טומחה מדחורייתה פוסלת וכן מסיק בב"ח דהכא מיירי בדף שעורכת עליה האשה פת א"ל יחדו למלאכה דהשתא אפי' אין לה שפה מקבל טומא' עכ"ל וכ"פ העט"ז דבטבלא שיש לה שפות מיירי שאיט פשוטי כלי עץ ומקבל טומא' ולפי זה לריך לומר כא דאמריכן לעיל סעיף י"ד ואפי' מקבל טומאה מדברי סופרים אין מוחילין בו וחילה שאני וְדו״ק: על ואם חקק בו גומא כו׳. אין להקשות דנהי דהוי שאובים מ"מ סרי הם באים למקוה בהמשכה ושאינה שהמשיכוה כשרה כדלקמן סמ"ד ודוחק לומר דמיירי דחקק הגומא סמוך למקוה בענין דליכא המשכה ועוד דסילון שהוא לר מכאן ומכאן כו' משמע אפי' הסילון ארוך כמה וי"ל דהכא מיירי שבא להביא מים למקוה שאין בה רוב מים כשרי' דשחיבה שהמשיכוה חינה כשרה אלא כשים במקום רוב מים כשרים כדלקמן וק"ל: עדו סילון כו'. ע"ל סעיף מ"ח: עם ורחב כו" כלומר אע"פ שהוא רחב באמלע לא חשיב לקבלה כל זמן שלא חקק לקבל בו לרורות. ר"ם: בו ואם המים באים כו' בגלגל כו' . ז"ל ד"מ כתכ המרדכי על הגלגל המגלגל מים ובגלגל קבועים כלים קטנים נקובי׳ כשוכם משקה וכשהגלגל מתגלגל מתמלאים הכלים קטנים ושופכים ט' כ' הרוקח דמוחר לטכול בענין ההוא אפי' אין כאן שיעור מקוה דכיוןשהמים עולים חמיד הוי חיבור אע"ג דאין סכלים נקובים כשפופרת הכאד כיון דהמים לפים על פני הדולה מכאן ומכאן הוי חיבור ואיכן פסולים משום שנשחבו בכלים דהרי הכלים נקובים ככונם משקה עכ"ל ולבי מהסם עכ"ל המרדכי וכתב ב"י דכל המפרשים חולקים על היתר זה

אם הוא (מב) יי כלי גדול יי המחזיק ארבעים מאה בלח שהם כוריים ביבש בין אם הוא כלי קמן ביותר ואפי׳ הם כלי (יי) גללים כלי אבנים כלי ארמה: לה י המניח מבלא תחת הצנור אצל המקוה כרי שיפלו ממנה המים למקוח אם יש יש לה ר'שפות שראויה לקבל המים פוסלת ואם לאו אינה פוסלת זקפה על צרה לירוח אפייש לה שפות אינה פוסלת כיון שאינה עומרת בענין שראויה לקבל "יוכגון שהמים ראוים לבא למקוה זולתה עו אבל אם אין המים ראוים לבא למקוח זולתה אפי' זקפה על צרה (מג) או כפאה על פיה (יי) פוסלת:

לו יי צינור שאין לו ד' שפות אינו חשוב כלי וראוי להביא על ירו מים למקוה עז ואם חקק בו גומא א' קמנה קורם שקבעו (מר) אם היא של (יי) עץ אפילו אין הגומא מחזקת אלא כל שהוא נעשת כולה על ירה כלי וכל חמים שעוברין עליו חשובין שאובים ואם הוא של חרש °י אין החקיקה

פוסלתו אלא אָם כָן תיא מחזקת רביעית ואם נפלו צרורות או עפר בגומא יי אינו חשוב סתימה לבמלו מתורת קבלה אלא אם כן יהיו מהורקים לתוכה. עח יי סילון שהוא צר מכאן ומכאן עם ורחב באמצע אינו חשוב קבלה לפסול בו המקוה: הגה ולכן מותר לששות מקווחות ע"י (בג) לנורות וסלונות של ען שמביחין מים מן הנהר חו שחר מעיין חל המקוה

(מכדכי דקדושין בשם הר"ר שמריה ור"ן ה"נ וחשובת כח"ש וכן הוא דעת העור ורמב"ם) או לינורות של הגבות (מהרי"ק שורש ל"ד) ולא חיישינן שמא נעשה בהן גומא מכח לחלוחית ומקבלים [סח] דלא מיקרו קבלה אף אם היה בהן גומא (כד) הואיל ולא עשאו אדם בכונה (שם פעמא דהר"ש) ב וחים המים באים אל הצינור על ידי כלים הקבועים בכן גומא (כד) הואיל ולא עשאו אדם בכונה (שם פעמא דהר"ש) בא מים המים באים אל הצינור על ידי כלים הקבועים בבלגל והם נקובים בדרך שלא מקרי כלי מוחר לעבול בהן אם יש מ' שאה במקוה(מרדכי הלכוח נדה בשם רוקח)אבל אם אין בה מ' שאה אין לעבול שם (כה) דלא מקרי (נו) חבור לנהר ע"י זה ועי בא"ח סי קר"ש (ב"ד ס"ס זה ולא כרוקח): לו "י רעפים שמכסין בהן הגגות אף על פי שיש בהן גומות וחקקים אינן פוסלין המקוה לפי שלא נעשו לקבל בהם:

לה יי המניח (יי) שק או קופה תחת הצנור (מה) פא אין המים הנמשכין מהן פיסלין את המקוה:

לם [סיים] ייוה שאמרו שכל שאינו עשוי לקבל את המים אינו פוסל את המקוח לא אמרו אלא כשנפלו מתוכן למקוה מעצמן אבל אם נתנם אדם למקוה הרי זה פוסל שכל על ירי אדם אפילו זילף ביריו וברגליו ואפי׳ עובר במים ונזרלפו מאליהם ברגליו למקוה פסלותו . בר"א כשנזרלפו ברגליו אבל אם תיה רוכב על גבי בהמה ונורלפו מים ברגלי הבהמה לא פסלותו אע"פ שע"י בהמה שהוא רוכב עליה נזדלפו אין זה כמולף ברגליו (מו) פב (וכנר נמנחר דים חולקין ועיין לעיל סעיף ס"ו): בן [ע] יכלי שניקב בשוליו בג (כו) אפילו כל שהוא אינו חשוב כלי לפסול המקוה

דלח הוי חיבור בכה"ג לענין מקוה אע"ג דהמים לפים למעלה ע"ג הדולה כו' עכ"ל ד"מ ודברים אלו מבוארים בב"י ס"ס זה ומבואר שם דאם הכלים נקובים כשפופרת הנחד פשיטא דהיי חיבור אלא דהתם לא הוי נקובים רק ככונם משקה ופשוע הוא כדלקמן סעיף נ"ב ומעחה יש לחמוה על הרב שהעתיק דברים אלו שאינם אלא למ"ד שכלי שניקב ככונם משקה לא חשיב כלי אבל הרב הא כתב לעיל סעיף ז' דבעינן נקב כשפופרת סנאד וכן לקמן סעיף מ' סחם כדברי הט"ו וא"כ כיון דנקובים כאן בדרך שלא מיקרי כלי *) הוי חבור ג"כ וצל"ע: פא אין בו'. אט"פ שאין בהם נקה אחד כשפופרת הנחד כיון שיש נקבים הרבה וחין מחזיקין מים לא חשיבי בית קבול ליחשב כשחובין עכ"ל עט"ז והוצרך לזה אפי' להביא מים על ידיהם נכתחלה למקום דחשיב כה"ג כשפופרת הנחד כדלעיל סעיף ט' אבל לענין שלא לפסול המקום אפילו בנקב כל שהוא סגי כדלקמן סעיף מ' : פב וכבר נתבאר. לעיל סוף סעיף ט"ו בסג"ה דים חולקין: פג אפילו כל שהוא.ע"ל סעיף ז' ועיין בתשובת מהר"ש מלובלין סי' ס' ועיין ביאור חגר"א

בס"ו: [מַת] דלא סקרי כו' - כמש"ש במחגי' מפני שלא נעשה לקבלה ובמ"ש במל"ו: [מַמַ] וה כו' - ע"ל ממ"ו: [ע] כלי כו' , ע' כ"ו מש"ל בס"ו: פתחי תשובה באר חימב

לספכו למקוה. סריפה: (נג) גללים. אע"פ שלענין קכלת טומאה אין תורת כלי עליהן וכן בכלי קסן ובדול מ"מ פסול לענין שחובין . מ"ז : (נד) פוסלת . כיון שמקבלת סומאה משום דהוייתו ע"י טהרה בעינן וכתב הפרישה אע"ב דפשוטי כלי עץ נינהו מ"מ כיון דמקבל טומאה מדרבנן סוסלת ובהבהת דרישה חולק ע"ז דלקמן סמ"ח משמע דדוקה המקבל טומהה מדחורייהה פוסלח וכן מסיק בב"ח דהכח מיירי בדף שעורכת עלים החשה פת ח"נ יחדו למלחכה דהשתח אין לה שסה מקבלת פומאה ולפ"ז ל"ל הא דאמריכן לעיל סי"ד ואפי! מקבל מומחה מדרבנן אין מזחילין בו זחילה שאני עכ"ל הש"ך: ' (נה) עץ . פי' ורחוי לחקוק בה יותר הוה כאלו חקק כבר משא"כ בשל חרם . מ"ז וכ' הש"ך א"ל נהי דהוי שחובים מ"מ הרי הם בחים למקוח בהמשכה ושחובה שהמשיכוה כשרה כדלקמן סמ"ד וי"ל דהכא מיירי שכא להכיא המים למקוה שאין בה רוב מים כשרים אלא כיון שהצמר הוי כלי הרי הם באים למקוה מן סכלי שלא בהמשכה כ"כ בנה"כ ע"ם: (נו) חבור . כתב הש"ך ויש לתמוה על הרב שהעתיק דברים אלו שחינם אלא למ"ד שכלי שניקב ככונם משקה לא השיב כלי אבל הרב שכחב לטיל ס"ז דבעיגן נקב כשפ"ה וא"כ כיון דנקובים כאן בדרך שלא מקרי כלי סוי חיבור ג"כ ול"ע: (מ) שק. אמ"פ שאין בהם נקב במקום א' כשפ"ה

(כב) צינורות וסילונות . שי, בחשף נינ מ"ח חלק ויד סיי קלין שכתב דיש להחמיר שלריך להיות במקום מ" סאה כיון שאין המפיין כולך כלא"ה שתה שיש וכאמת לשון הרמ"א בסוף סספיף שכתב דלא מקרי חיבור לנסר ע"ז משמע דבום א"ז שיפא במקום מ"ש: (כד) הואיל ולא עשאו אדם במאבה. לע" היטע בהגבות מרדכי דקדושין סי' חק"מ ובמהריק בורש נ"ו וכב" ילא בשאו אדם במאבה. לעד מנייל סיים ממול דלא ששאו אדם במורה. לעד ביהודה תנייל סיים ממן ממ"ב בהג"ה מכ"ח שם עיי בחשי חתם סופר מין במקרא ובמשל מין ממן במורה במולי מור במולי במולי במולי במולי במולי במול במולי במרה וגם אפשר לוותר דלות הוב מסוקים מיד ובמול במולי הבול הוב מולים במולים במול ייצ וכרתנ"ם פי ייצר משיאה וברש"מ מ"ד פ"ב דסרה וגם חסשה נותר דגדונה רוג הספקים יודן למעיטה סגעשה מאליה בתאוש שפוסל ולא פליגי אהמררכי אלא מה שמשה ש"י רקבון מים אחרי שקבשן ומעשה דקבעו ולבסוף חקקו כשר. וסיים שם דלואת ידי כל הספיקות ישציה של מתכוח דלא שליש בהו ריבאא וכן הוא פס"ש דמיין רק ההשושה של מתכוח יובר של יבואו המים להמקום ש"י דבר המקבל פומאה ע"ם המכואר בש"ש סשיף ל"ה ומ"ח ע"ש ושה בסי ר"ב. כמב וח"ל אודות חיקון המקוה ליח שב מיים לעשות מקוה ע"י מי גשמים דהוא לשר וישר לכ"ע בלא פקפוק ע"י סילונות של מחכוח מהגגים אך סמון למקוה יעשה ליינו של עץ לשר וישר לכ"ע בלא פקפוק ע"י סילונות של מחכוח מהגגים אל המוך למקוה כישה ליינו של מל סני מגל שלג וכסור יכולים למלאות בכתף שלג וקרת ואח"ב כשיופשר יהים מקום כשר ומה טוב אם יטשו שתי תסירות סמורות זו לזו ורמתולה שביניהם פרולה למעלה שכאוסן שאם תהיה אתת מלחה הממלח הלחרת ע"י פירלה בר"ל . ואז לפולם לא יחסר המוג דכיון שנחגולא אחת מהם בהיחר ע"י מי גשמים או שלג אז מתלאים לה מים בכתף בכלים דשוב אינה נפסלת ע"י מים שאוכים (כדלעיל ספריו) וכל מה ששופכין לתוכה נעשה הכל כמקוה כשר . וכשחחמלא על כל גרותיה חתמלא גם תברמה ע"י פירנה שבימהם וכשתהיה גם השניה מלאה אזי אם ירנו לנקות

אחר מהם יריקו המים ממנה וינקו אותה ואח"כ ישסכו מים בכתף להמלאה עד שחחמלא הריקנית אחר מהם יריקו המים ממנה וינקן אחה ואח"ב ישפכן מים בכתף להמלחה עד שחתמלא הריקנית
ואחר מהם יריקו המים ממנה וינקו אחה ואח"ב ישפכן מים בכתף להמולח הריקנית
ואחר מהממלא הריקנים יריקו השנים וינקו בם אחום ויוחיר לששך בכתף לחשובה וכן עושים פה במקוה הגדולה (הוחכר שם בפי' רי"ב והצאחיו (שול סט"ז ע"ש) והוא עלה מוכה חוברה אין בהיים ירידו בפי' רי"ד: (בד") דלא מקרי היבור לעהר. עש"ץ בק"פ בפופו שכתב דלא קשה מוכה מקום מים של ממולח בשיר של מערכים וק"ו בזה שב"ד וב"ב בספרו תשובה מניינא שי קליו וכתב שם תמקום מים של מערכים וק"ו בזה שב"ד וב"ב בספרו תשובה מניינא שי "קליו וכתב שם תמקום מים באופין שום מים לאים למעוב המקום פשום במתשיכים מים באים למקום חוך המים וחלים שמהברין ומשהרו השאובים אלם הקנים גבוחים והם שופקום ממעלה למעה המקום פסולה מ"ב" ובית במים ולא מי מעיין והיינו טעמא דקר דינא בושל האין המולדים משרבים לא ממל בש"ש אורכם קי"ל גוד אחת לב"ע (ע"ש בסי' ר"י מום) רק הרמצ"ם הוא דפסק בהמשפתא והבו דלא לוסיף אלא במי גשמים ולא במשה עש"ב לעול הוצמ"ר ב"ש ב"ד לעול הדבמ"ר ב"ש. ב"ש"ל בש"ג לעול הדבמ"ר בוא במרכים מול און בטחלים מתברים כו' ובסי' ר"ש בם כתב שבם הנאוא שהוה"ד ולת מרגליות וול השיג על הדבמ"ר כזה ע"ב ונם בסי' ר"י : (בר) אפילי ב"ש בש בהנאות שב"ך לעול

במשפה כ' וחיירי כלכור שקבעו ולכסוף חקקו. הר"ש: פא שם לפי' הר"ש והתוספות שם בככח קמה ובכבה בתרה: פב הרח"ם בסוף נדה משום דבעינן הויה ש"י מהרה ממשנה ה' פרק ה' וכרבי יוםי שם: פג משנה ג' פ"ד דמקומות וכפי' הרח"ם שם: פר שם וכתיק: במשנה : פר שם במשנה ומפרש שם במשנה שלא נעשה לקבלה זפי' כרמב"ם שם שהיה הכוונה שלת המים מן מקום הלר בחוזק וכ"ל בחבורו רים פ"ז: פז רשכ"ל בשער המים במוף ת"ה: פח רמכ"ם שם מתשנה ה' פ"ו דמקוחות: בפהרשנ"ה שם וכ"כ הרחב"ד: צ תוספתה לפי פי' הר"ם

שו"ת מבי"ם

דרה"ם שכ' הכפתור ופרת והד' קירטין אכל בלא הקירטין יש ה' אוקיות פתות י' דרה"ם פל הקס"ו רשלין ששקלו ומפני שדקדקו הם באוקיות ומשקל מלכי"ש הים ראוי שידקדקו באוקיות ג"כ במשקל שאמי"ש. ועיקרא דדינא פרכא לשפר סמ' סאה כמשקל ולא במדה

דגול מרבבה

(כש"ך ס"ק ע"ו) המשומי בלי עץ הוא . על לשון העור ממהו שהעור כ' אפילי אין לה שפח כלל לה שסה כנג . (בש"ך ס"ק פ") קרי חבור גם כן וצל"ע. ולענ"ד נראה דלא קשה מידי ועיון לקמן סעיף ס' מכואר שאין המחלין מערכין וק"ן נה :

בית חילל

(סיטן ר"א מעיף ל"י בתנ"ח) או צינורית שעל הנגות מהר"ק שורש ג"ד. ול"ל מוכם ל"ו וו"ל וחולם כי פשט המנהג בכל תסולות ישראל לעשות מקוחות ע"י סגי מרזיבות המקלחות מים

בית לחם יהודה (סיטן ר"א מעיף ל"ר בהנ"ה) כתב מנחת יעקב נהר סמוך לעיר שוב ממנו המים לנהר אחר ונמשך עדי סילון למקום ולאותו סילון יש לו כ' ברוילים קבועים ומהברוילים יולאין המים למקוה וססק א' אם במקום שאי אסשר למים לבוא זולת הסילון ססול כי כוי מים נופלים להדיא מדבר המקבל טומאה ועוד לתב כי

ברכי יוסף

(סעיף ל"ז כתג"ה) על ירי כלים הקבועים כגלנל וכו' . בשנת הש"ם עשו בעיר רוויבו באופן זה אדם דולה מים מקים מזופן וז מום דולם מים מן בכלר בכלי נקוב מתחחיו נקבים דקים שכלרוסן היה כספ"ם וכלדם הדולם שופך הדלי בלטור של עץ ראשו אי ע"ב פי בלר וראשו אחר ע"ב התקום ועל דבר זה בדולים כלחמו כל רכו איטליא הללו אוסרין והללו מכשירין ונדפסו שלשה ספרים מקום ישרחל משבית מלחמות פלגי מים וכחבו שרבני ופת הרב מהר"ם גלחנטי הוקן ובית דינו פסלוהו ועד חחרן הרב מהר"ם ן' חביב בתקובתו הרמח"ה בספר גנת ורדים י"ד כלל א' סי' ד' דן להכשיר מקוה הכוכרת עדם דף קל"ט:

נליון מהרש"א

לקמן מעיף ג"ב: (ע"ו ס"ק מ"ב) וקשה שביון שאין לה כו' ותורץ כ"י דמדרבנן -ע" מוכה ה' ע"א בתום' מיף ד"ה מסניתו: (סעיף נ"ו בכנ"ם) ולכן מותר לעשות מקואות כר' ומילונות של מקואית פירוש משייי וכן בהלכות מקואות ריש פרק ו' מ"ש בין שהיה של מתנוח כין של חרם הביאו הב" עלת קפ"ד ע"ר ה"ח ומ"ש צינור אך עלת קפ"ם מיא ובב"י שם כתב דמתכות לא ובב" שם כחב דשונהו. דמשוםן סקבלין מימאה נם בא"ל בית קיבול פוסל: (סמיף א"/בלי שניקב בשוליו אפילו כ"ש. מ" ש"ך לעיל

והרא"ש: צא מור כשם אכיו הרא"ש: בתשובה: צב שם בתוססחא ובתשנה ז' פ"ץ דתקואות: צב רמב"ם בפ"ח

מה"ת וסי שם וחיט בנודל: צד סר"ש בספ"ק דקהרות: צח שם בחוססמת: צו שם

בה שם כתושמת הייצו שם נעיין לעיל סעיף ז' ולריך לחלק לענ"ד לומר שככחן חיירי

שלא עשאו כעין כנין

צו הרח"ם בפוף מסכח נד והמרדכי כפ"ב דשבועות צח שם וכ"כ עוד הרח"

בתשוכה שכן דן לפני ר"ש והודה לו וכ"כ הרשב"א כשעו

איט כלי וכדכתבנו גם לדעת הטור

לעיל סעיף ט"ו על כן ל"ל דכאן מיירי

שלח נשפך מכלי זה על ידי חדם

האוחזו אלא מניחו סמוך למקוה

וסמים בחים מן זה הכלי למקוה

וממשיך המים דרך עליו למקוה

דמותר מן הדין אפי' בנקוב כל שהוא

בשוליו מ"מ לכתחלה לא יששה כן

אלא א"כ ניקב בשוליו כשפופרת הנוד

אך קשה במה שכחב בסמוך הרונה

לשחוב מים מהמקוה לנקוחה כו'

יקוב הכלי בשוליו מה מהכי הנקב

הא מ"מ בא ע"י אדם למקוה ובזה

פוסל אפי' בלא כלי ומטעס זה כתב

באמת בתשובה להרמב"ן סימן רל"א

הבאתיו לעיל סעיף ט"ו דאין מועיל

תיקון נקיבת סדלי כשרולם לנקות

סמקוה ולא ראיתי שום מפרש או

פיסק שירגיש בזה אלא כולם כאחד חמקו שיעשו תיקון זה של נקיכת

פירוש וס"ל דגם גבי בהמה פוסל כמו באדם ועיין מ"ש בסעיף ט"ו :

(בז) ולהביא מים על ידי כלי מנוקב כזה . משמנו דוקא כזה שהוא

מנוקב כל שכוח אבל אם הוא כשפופרת הנוד מביא אפי' לכתחלה

וקשה הא בסעיף שקודם זה כחב דכל שהוא על ידי אדם פוסל אפי'

בחשובת מבי"ע חלק א' סימן ש"א דף קל"ג ובחשובת ז' לב חלק ג' סימן ע': פד יש להחמיר לנקוב הכלי בו' . כתב הב"ח סנהגו לנקבו ככונס משקה וע"ל ס"ק נ"ו מ"ש בשם האגודה: פה ונפלו שם ני לוגין . אחר שחסר סמעיין מתי סאה : פו אם אפשר לפקוק נקבי הנכיעה ולנקוחם כקלות כדרך

שלא ישארו שם ג' לוגין כלל של מים **כראשונים שנפסלו טוב להחמיר כו'** וכתב הכ"ח ס"ם מ"ה דמותר לפקוק נקבי הגביעה אפי' במסלנית המקבל טומאה אפי' למאן דאוסר לקמן סעיף

ביי ומב"מ אין להקל לעשות מקוח (m) לכתחלה (בו) ולחביא מים בכלי מנוקב כוח בי ואם הנקב (כז) בצדרין אינו במל מתורת כלי עד שיהא ברוחב הנקב כשפופרת הנאד שהוא כשתי אצבעות [עא] ב ראשונים מהארבע שכפס היד מתהפכות

בחלל הנקב בריוח בין שהוא מרובע [עג] ייבין שהוא עגול ייויהא קרוב לשוליו שאינו יכול לקבל שום מים ממנו ולממה אבל אם מקבל שום מים לממה ממנו לא נחבמל מתורת כלי דואם עירב סיד וצרורות וסתם בהם הנקב לא חשיב סתימה להחזירי לתורת כלי או אם הושיבו על גבי הארץ ואפי' על גבי סיד וגפסים לא חשיב סתימה אבל אם עירב סיר וגפסים וסתמו חשוב סתימה " הילכך הרוצה לשאוב מים מהמקוה לנקותו וירא שמא יחזרו מהכלי שמוציאין בו המים ג' לוגין למקוה אחר שחסרו מ' סאה ויפסלוהו (ש') יקוב הכלי בשוליו כל שהוא ואז לא יחשבו המים שבו שאובין [ענ] יי ואם הם מים נובעים אין צריך לכך כי המעין אינו נפסל בשאיבה: הנה ומכל מקום נהגו להחמיר גם במעין (מרדכי ה"ל בשם השחילתות ומהרי"ק של"ה וח"ה סימן רל"ח) כי יש חולקין אפי' במעין ואומרים דשאיבה פוסלה ולכן לכחלה פד יש להחמיר (עיין ס"ק פ"ו) (ס) לנקוב הכלי ששואבין בו אף במעין ואם לא עשו כן ושאבו בכלי שלם פד (סא) ונסלו שם שלשה לוגין שאובין ונפסלה המקום ורוצין לנקוחה ולהכשירה (בה) פד אם אפשר (סג) לפקוק נקבי הנביעה בקלוח טוב להחמיר ולעשוח כן

הדלי ובתשובה להרמב"ן הנ"ל לא הוטחקה התשובה בשלמותה בסופה רק אחר קושיא זו לא כ' כלום וכתב המטחיק לא מלאחי יוחר מחשובה זו שכ"ל ומשמע שלא העחיק' כולה על כןנראה לע"ד לחרץ בזה ">דכל שניקב הדלי אין חשש מחמח שבא מוידי אדם דכיוןשהמים שבדלי נשפכים המיד מִמנו לחוך הבאר דרך הלקב. הוה כאילו לא הופסקו והוה חבור. ואט"ג שכבר כ' רמ"א בסוף סעיף ל"ט דלא מיקרי חבור לנהר ע"י זה דהחם קאי לענין שע"י נילוק חבור . נחשב מה שיש למסה בנהר כאילו הוא למעלה במקום שטובל שם לענין ארבטים סאה זה לא אמרינן דהוה גוד אסיק ולא אמרינן לים משא"כ כאן אי חשבינן להגיצוק חבור דהיינו כאלו היה הגיצוק למטה ולא נעשה שאוב מעולם זה נקרא גוד אחית ואמרינן ליה והכי אמרינן להדיא בפ"ב דחגיגה ע"כ לא פליגי אלא בגוד אסיק אבל בגוד אחים לכ"ע אמרינן והייט בין לר"מ בין לרבי יהודה והייט טעמא דפסק הטור לקמן בסימן זה במקוה מכוונת דאם רגלי הראשון כוגטות במים טלחה טבילה גם לשני דאמרינן גוד אחית במים שטל גוף הראשון וָהוֹה כאילו דבוק במקום וְהִיינו כרבי יהודה דש"ל גוד אחית ואפי' לרמב"ם שמביא ב"י לקמן דפסק, דלא כרבי יהודה אלא כרבק דלא סבירא להו גוד החית וכ"פ בש"ע לקמן סעיף ס"ב מ"מ י"ל דוקא בחסר המקום מארבעים סאם ע"י טבילת הראשון שיהו איסור דאורייחא מה שאין בן כאן לענין שאוב דהוה מדרבט עד רובא איכא למימר דגם הרמב"ם ס"ל לקולא דאמרינן גוד אחית ואם כן ליכא הפסקה כלל ותו נראה דאפי' רבנן דפליגי עלים דר' יהודה וסבירא להו דלא אמרינן גוד אחית היינו לענין שאתה לריך לומר שהמים העליונים הם ממש למעה דבלאו סעליונים אין למטה ארבטים סאה ויש כאן איסור ברור ואחה בא לחקנו והא לא אמרינן מה שאין כן אם יש למטה שיטור מקוה רק שיש פסול משום שאובים הבאים מלמעלה ע"י האדם הדולה לזה אמרינן דאין שם שאובים עליהם כיון דלא הופסקו מעולם לא באו לכלל פיסול זנמלא שלא היה מעולם פסול וראיה ברורה לזה דהא רבנן דפליגי על ר' יהודה וס"ל דלא עלחה טבילה לשני מטעם דלא אמרינן גוד אחית אבל המקום עלמה לית בה פיסול שאובין ואמאי לא נימא דהמים שעל גוף הראשון נטשו שאובין כמו ההיא דסעיף שקודם לזה ה"ג נימא כאן דהא אפשר שנפלו ג' לוגין מן הראשון שעלה מן המים וכי חימא דאי אפשר שיהיה בגופו שלשה לוגין כו' דהא חניא בחוספתא הביאה ר"ש פרק ב' דמקואות סין ברחשו ג' לוגין כו' אלא ע"כ דלענין שיסא זה שאובין כ"ע מודים דלא הוה כיון דלא הופסקו עדיין ואין להקשות א"כ לא נלערך לנקיבת דלי כלל ונאמר דהמים שבו לא נפסלו כיון שהם דבוקים ע"י מה שנשפך מהם ממעל לו זה לא אמרינן דאין כאן בירור שלא סופסקו דשמא בעודו מעלה הדלי מן המקוה הופסק קנת ולא נשפך ממט לחוך המקוה ואח"כ נשפך מה שאין כן אם הוא נקוב וזב חמיד דרך הנקב נמלא שלא היה כאן פסול מעולם ואין להקשות מבגד עבה דסעיף ס"ג דאם אינו נוגע במים שנעשה שאוב מהמים שירדו כו' ואמאי לא נימא דלא הופסקו מן הנהר דשתני החם דהמים נבלעים בחוכו ואינם הולכים משם עד שיסחוט אוחם משום הכי אין להם חיבור עם מי הנהר מה שאין כן בדלי מנוקב שכל המים שבתוכם הולכים ממילא ממנו דרך הנקב על כן הוה ליה חבור עם אותן שלמטה כיון דהם נוזלים ובחשובה לרמב"ן סי' רל"ה הביה קושיה של בגד עבה ולה נמצא שם חירוך כי חסר בהעחק כמוזכר שם שחסר שם התשובה. כנ"ל דבר נחה ומחקבל וחף שבחשובה להרמב"ן דלטיל לא השיב על קושייתו מ"מ אפשר שבסוף היה משיב כדברי אלא שנחסר ההעחק כמו שזכרנו ואיך שיהיה אמרתי אולי מקום הניחו לי בזה בס"ד : ולפי זה מותר אף אם אדם שואב בכלי מנוקב כנוד ושופך המים למקוה ושפיר כתב הטור שאין להביא מים בכלי כזה דמשמע אבל נקב כנוד מוחר אפי׳ אם אדם עושה כן ע"י שאיבה: אך קשה עדיין הא אפי׳ הוה בשפופרת הנוד ולא הוי שאובים אף שהוא על ידי אדם וכדפירשנו מ"מ קשה היאך יעשה כל המקוה לכתחלה ע"י כלי זה דהא מ"מ לא נעשה ע"י שמים ואגן בעינן דומיא דמעיין וכזו הקשה הראב"ד לעיל סעיף ט"ו בדין דאם העביר ג' לוגין כו' ועל כן מסיק שם הראב"ד דאין להחיר רק עד מחלה וממחלה ואילך לריך שימשכם ע"ג קרקע וכאן אמרינן שיעשה כל המקוה מזה על כן לריכין לומר גם כאן דמיירי שמביאם ע"י המשכה למקוה ודין המשכה מבואר בסעיף מ"ו על מה חסיה ואע"ג דבהמשכה פוסל. ברוב וכאן עושה כל המקוה כן החס שאני שממשיך בשאוב אבל אין כאן שאיבה כיון דלא נפסק מן המחובר אלא שלריך חיקון דלא יהא פסול כיון דלא נטשה ע"י שמים בזה מהני אפי' הומשכה טולה בדרך זה וכדאמרינן בחוספתא שהבאחי בשם

הראב"ד בסעיף ע"ו דלעשו' כל המקום כשר בהמשיך על גבי קרקע כל שאין שם פסול שאובי' וס"ל כאן דמותר כיון דלאו כלי הוא וקמ"ל אף אם כל המקום נעשה על ידי זה דפסול בשאובין כמו שיחבאר לקמן אבל כאן כיון דלאו כלי הוא כיון דניקב כשפופרס טד ולא הפסיק מן הבאר מוחר אפי' ברמשכה כל המקוה ובדיעבד אפי' לא ניקב אלא כל שהוא שהמים זבין דרך שם והיינו עכ"פ בעדשה במ"ע ב"י בשם מהרי"ק: (בוד) אם אפשר לפקוק

ביאור

ראשונים כו' . עו"ש ו'ז תנא כו' : (ליקום) ראשונים . פי' אצבע הממוך לנודל (ליקום) ראשונים כו' . תרשה הביאה הר"ש מתנו' ז' פ"ר תניא שתו כו' והוא אצבע כמ"ש בפ"ג

באר הימב

כיון שיש נקבים הרבה ואין מחזיקין מים לא השיבי בית קבול ליחשב כשאובין

כ"כ הלבוש: (נח) לכתחלה. כחב המ"ז משמע אבל אם הוא כשפ"ה מביא אפי' לכתחלה וקשה דבסעיף הקודם כחב דכל שהוא ני"י אדם פוסל אפי' אינו

כלי ול"ל דכאן מיירי שלא נשפך מכלי זה ע"י אדם האוחזו אלא מניחו סמוך למקום והמים באים מן זה הכלי למקוה דמוחר מן הדין אסי' בנקב כ"ש בשוליו

דמנחות (מ"ל כ') וכמ"ש הר"ש שם וחשתא האצכת כו' ודברי הרסב"ם לא משמע כן ועב"י (ע"ב) בין שהוא כו' . דקתני חוזרות למקומן : [עב] ואם הם כו' . פתחי תשובה

ס"ק כ"ג שסקשה דום סותר לת"ש לשיל ס"ו דשם פ"ל להתחבר דבשי נקב המעסרו וודחק ליישב דשם איירי לענין לכתחלה ע"ש ובאמת יש טוד סתירה דשם המתיק דעת הרמב"ם ליישל דשם אירי לפנין לכתחלה ע"ש וכאותה יש עוד סחירה דשם העחיק דעת הרמב"ם בפשימה האפילו נקב כדש לל מסכי אא"ה קפע כארן או מעשה בנין וכאן העתיק פינות מרב"ם וכרא"ש דאפילו נקב כדש לא מסכי אא"ה קפע כארן או מעשה בנין וכאן העתיק פינות מרב וכרא"ש דאפילו נקב כדש לא ושיל מירון השיץ ועוד יש איזם סתירות ומנאחי במשי מאר לל מעי קבעו בארן ובזה לא יושיל מירון השיץ ועוד יש איזם סתירות ומנאחי במשי מאר בהול בתוכו וכאן איירי לענין לפסול המים היוצאים מכל זו והמחבר הכריע כן מסכרא דנסטי לדלעין לעבול מחום דכול החוריות אורייתא משש לדעת הכתמ"ם דעני נקב המעסרו זום קבעו בארן דלעין לעבול מחום יוצאים מכל זו למקום מדון שאבין ניון דלהבה פוסקים שאבין דרבע בום סמכים על שימה מר"ש והחואים משלי אפין מאר לל קבעו ואף דלשיטת הר"ש וסתא"ש המהי משל אותיל א קבעו ואף דלשיטת הר"ש וסתא"ש החוא משל אותיל המחימת בשל היו להול לקב ואדב וחל"ב ברקדום נקצ לעיל פ"ד בי בין דדוקה כמיד ובנת יחד נאו מל אכל בני ודע וחבר אל בנסיית הבע ומיות הלא בנו היו באות באיר בין במין הוו באר במין בעם ואך דע במין הוו באום לה בנין בון באום מושב ליים והיו באום לליים בין בין בון הוו באום והיו באום מושב ליים בין במין הווא לא המי בין היו באום מושב ל"כ ברקדום נקצ לעיל פ"ב כה דכנית השל בסיד אוב מות הבש וביש וכ"ב כספר באר ישקב למלך בהכי ע"ש : [ונחשוי אם כסיד ובנים מים ליים בכיד הוב אות במ"ק פ"ע על הרב ע"ש וכ"כ כספר באר ישקב לחלק בהכי ע"ש : [ונחשוי אם ספ"י במ"ץ פ"ע בו"ף מ"ע במ"ק פ"ע על הרב ע"ש וכ"כ כספר באר ישקב לחלק מכיד ע"ש : [ונחשוי ל"ע" :

מ"ת לכחחלה לא יעשה כן אא"כ ניקב בשוליו כשפ"ה : (נמ) יקוב . הקשה סש"ז מאי מהני נקב הא מ"ת כא ע"י אדם למקום ובזה פוסל אפי' בלא/כני וחירן דכל שניקב הדלי חין השם מחמח שבח 'ע"י חדם דכיון שהמים שבדלי נשפכים תמיד ממנו לחוך הבאר דרך הנקב הוי כאילו לא הופסקו והוה חיבור ואע"ג שכ' רמ"א בס"ם ל"מ דלא מיקרי חיבור לנהר ע"י זה דהחם קאי לענין שע"י ניצוק חיבור נחשב עה שיש למעה בנהר כחלו הוא למעלה במקוה שעובל שם לענין מ' סאה זם לא אמריכן דהוי גוד אסיק משא"כ כאן חשביכן כאילו הוי הנילוק לתקה ולא נששה שאוב מעולם זה נקרח גוד חמים ומתניק של היה. מוחר אף אם אדם שואב בכלי מנוקב כשפ"ה ושופך המים למקוה דהיינו בדרך המשכה מוחר לעשוח כן אפילו כל המקום לכחחלה ובדיעבד אפי' לא ניקב אלא כ"ש שהמים זבין דרך שם והיינו עכ"פ בכעדשם עכ"ל : (ס) לנקוב . ונהג בנקבו בכונס משקה . צ"ח : (סא) וגפלו . אחר שחסר המעיין ממ' סאה : (סב) לפקוק . בדרך שלא ישארו שם ג' לוגין כלל של מים הראשונים שנפסלו וכ' הניצוק למפה ולא נעשה שאוב מעולם זה נקרא גוד אחית ואמריכן ליה ולפ"ז

סמים בסת"ם ורבילו ירוחם: שו"ת מכי"ם

שכרי חלמים שיערו מ' סאר כמדים שאמרו שכם אמה עי אפים כרום ג' אמות וכם מן המפה ברום כ' המוח ובם מק המורה כמו שדרשו של הכחוב כל בשרו מים שכל בשרו עולם בסן דהיינו אמה של אמה ברום ג' אמוח והם מ' סאה ברום ג' אמוח והם מ' סאה מרבי שסמים זהוי מן החורה ואם נסמוך של המשקל לפי

נקודות תכסף (בש"ו פ"ק מ"ו) פאריך לתרץ אמאי לא נפסל כיון דכא ע"י אדם ועיין בש"ך ס"ק מ"ו דלק"מ :

בית הילל

מן הגנות וכו' . ומ"מ אני טופג שלא למשוח המרזיבות ע"נ חטיפה פן תשחר בו חיזה שיתעלבו שם המים אלא אני נוהג ליקח שני נסרים משופים סישב ולהדביקם זו לזו בשוליה כמין חומר וגם אני חומר להגבים ראש אני חומר להגבים ראש הלינור החתד חומה שחין ללד המקוה ולהשפיל הראש שכצר המקוה כדי שירדו המים

בית לחם יהודה במקום שיש לסילון כלי בית קיכול הודם שנהבע המהיה קודם בנקבע פסול והגם שברור לנו שהברול משני השנט פלחדה שנקברה הספימי נעשה לחדה שנקבנ לפילון אם חינו מתוכר לסילון כלל רק מתוכר לקרקע ואין לם דין בית קיבול שכ"ז נידד להחמיר ובמתובר צידד להקל האנית וכנותוכן יידו בספר הן משעט שהכרול הפנישי אינו דבוק לסילון כלל ודבוק וקבוע בקרקע וכתב עוד דבחומת סמקוה ג"כ אין להחמיר שכלי

גליון מהרש"א

יין ביינו שר כל מלין (מס לכ"ל ומלק מלין (מס לכ"ל ומלק מלין מתרים נס במעיין. עי'ת' מתרים תלק ב' חלק יי"ר סימן י"ה והשתא הדתינאי (מס) כי יש חולקין אפי' במעיין . וחאי דפרק א' מ"ז דמקואית למעלה מהם מעיין שמימיו מועמין ורבו עליו מים שאובין שוה לסקוה למחר באשבורן שוה כסקוי באשבון ב ולמעיין למהר בכ"ש חיינו לכלים דביון דמעיין כלש מסתרס הוה כמקוח שלמ ואין כל מ"ש פוסלים אותו אבל לאדם דבעי ארבעי סאה אדן שם סקיה עליו לנבי אדן שם סקיה עליו לכבי אדם אם שהוא מעייו חלכר אדם אף שהוא מציין חלכך מ"ש פוסלין אותו לארם (מהרי"ק בב"י עלה קפ"ג ע"ר ד"ה והמרדכי) ור"ל דלאדם אינו ממחר גם באשבורן אף בם' סאה דהא נפסלו דאלו ככ"ש בלא"ה אינו מפהר לאדם להר"י (ש"ך ס"ק פ"ג) וער' בח' מהר"ם מלובלין סימן ס' משמע דנם בניקכ כשפה"נ ג"כ לכתחלה אמור דלא כהמ"ו מרלא שאל איך היה מנוקב אף דגם בהי' מ' הכי הוה וכ"ם הפרשיש גם דיענד אסור במנוקב זולת עיבאו המים מעצמן לחכלי לא ע"י תפיסת יד לאדם והרברים ארוכים וע' בספר משבית מלחמות ובת' נינת ורדים ח"א בח' יו"ר כלל ד' סיפן ד': (מ"ו ס"ק מ"ז) אך קשה במח שכתב בסמוך. עי ש"ף ס"ק מ"ז: (20) ואע"נ שבבי כ' רמ"א במוף משף ל"מ. צ"ל ל"ז: (20) ככלש בית יוסף כ' לסתום בדבר המקבל טומאה שאני הכא שהסחימ' אינו אלא לנגב

באו הגולה

בו'. בחשובת הרח"ש כלל ל' סי' ד' כתוב דיכול לפקוק אפי' כדבר המקבל טומאם דדוקא הבאת המים למקום בעילן ע"י דבר שאין מקבל טומאם כדלעיל סעיף ל"ם אבל מניעת המים שלא יצאו מהמקום לא איכפת לן בה ובסעיף כ' מביח שתי דעות בזה : (ממן) המניח כלים

תחת חצנור . 'אפי' כלי גמור דלא חשיב שתובין כל שלה בתו המים שם לדמח כדלעיל סעיף ל"ד: (ג) ובלבד שישבור את הכלי . פי' וא טפלים מאליהן למקוה : (גא) הסייד . פי' שסד את הבור בשיש וסביא את הטים בעלין ושכתו בבור:(בב)ודרי העציץ יש בו רוב המקוח . ולח חשיב שחובין כמים שבחוכן כיון שמתובריןלמקום סרי זה ישכור סעלין אבל לא יהפכט כמו בסעיף מ"א מ"ב דכאן חשיב תפיסת יד אדם מפי מהחם: (נג) כדי לחסמן . שיבלטו המים בחוך דופני הקנקנים שלא יבלעו סיין שינתן לחוכן: (נד) ולא נשאר שם מים כלל. הטעם דהא לא כוון שיכנסו המים לתוכן משח"כ בסייד דשם נחשב יותר תפיסת יד אדם כמ"ם בסמוך משום הכי לריך עם שיהיה גם במקוה מים זולת מה שבעלין: (נה) עד שיהיו מחצה על מחצה . בטור כתוב דחם

פה אבל אם יש (סג) פורח נדול כדבר או בדיעבד שלא נשו כן בה (כה) יש לסמוך אמקילין דסוברין (כש) דאין שאיבה סוסלת במעין (מהרי"ק שורם ל"ה) כי כן שיקר ואסילו במקום שאין בה מעין אם אין הכלי גדול כל כך שבודתי יפלו שם ג' לוגין שאובין אלא שיש לחום שמא נפלו כזה אחר זה וכיולא בזה אזלינן לקולא [עד] דססיקא דנ' לוגין שאובין הוי ספיקא דרבנן ואין לחוש כדיטבד (מהרי"ק שורש ג"ו והנהוח סמ"ק):

מא (מט) [עה] ים המניח כלים פט חחת (סי) הצנור צ לקבל מימיו שיפלו מהם לתוך המקוה י אם הניחם בשעת קשור עבים וקודם שנתפזרו העבים ירדו גשמים ונתמלאו צא חשובים לדעת והוו שאובין 🕫 אכל אם לא נתקשרו העבים בשעת שהניחם ואח"כ נתקשרו ונתכולאו או אפי' הניחן בשעת קישור העבים (°) ונתפורו ונשארו שם עד שהזרו ונתקשרו וירדו גשמים ונתמלאו צב לא חשיבי (סס) לדעת צג ואינם פוסלין (ג) די ובלבד שישבור את הכלי או יהפכנו בענין שלא יגביהנו מעל הארץ שאם מגביהו מן הארץ עם המים

חשובין שאובין ופוסלים את המקוה: בראש הגג לנגכם וירדו ₪ בראש הגג לנגכם עליהם גשמים ונתמלאו צד ד אע"פ שהיא

עונת גשמים הרי זה ישבור הקנקנים או יכפם והמים שהיו בקנקנים כשרים למבול בהם ואע"פ שכל המים האלו היו בכלים שהרי לא מילאן בידו אבל אם הגביה הקנקנים ועירם הרי כל המים שבהם שאובים:

בוג צה (סו) (נא) יי הסייר ששכח עציץ במקוה ונחמלא מים אע"פ שלא נשאר במקוה אלא מעם (גב) והרי העציץ יש בו רוב המקוה הרי זה (ס) ישבור העציץ במקומו ונמצא המקוה כולו כשר ^{פי} וכן המסדר את הקנקנים בתוך המקוה (נג) כדי (סח) לחסמן ונחמלאו מים אף על פי שבלע המקוה את מימיו (נד) ולא נשאר שם מים כלל אלא מים שבתוך הקנקנים הרי זה ישבור את הקנקנים והמים הנקוים מהם מקוה (פיי) כשר:

בוד [עו] יי אין המים שאובים פוסלים את המקוה בג' לוגין עד שיפלו לתוך המקוה מהכלי אבל אם נגררו המים השאובי׳ חוץ למקוח ונמשכו וירדו למקוח אינם פוסלי את המקוה (נת) צו ער שיהיו מחצה (u) על מחצה אבל אם היו רוב מהכשרי

בכל ענין הוי לדעת ובחלר בשעת קישור עבים ולא גתפזרו אפי' שכחן שם הוי לדעת אבל אם הניחם בשעת קישור עבים וחזרו ונתפזרו וכ"ש הניחם בחצר בשעח פיזור עבים כשרים ועיין ב"י שביאר טעמו על יכון וכדבריו מוכח בפירוש המשנה להרמב"ם גם לדבריו אתי שפיר כא דאמרינן בש"ס ספ"ק דשבת (דף ט"ז ט"ב) ולרכי יוסי דאמר מחלוקת טדיין במקומה עומדת בצרי לכו חדא כו' גם מאי דקאמר התם(דף י"ז ט"ב) הניחא לרבי מחיר אלא לר' יוסי כו' אי הכי לרבי מאיר נמי כו' והב"ח פירוש אחר וכתב שפירוש הב"י רחוק ונהפוך הוא גם לא כהד"ר אברלם בנו של הרמב"ם שמביאו הכסף משנה שפירש פירוש אחר רחוק ולדידיה פסק הרמב"ם כרבי יוסי ובהדיא מוכח בפירוש המשנה פ"ד דמקוחות ופ"ק דשבת דפסק כרבי מחיר ע"ש וכתב הב"ח הטעם משום דחע"ג דקיימה לן ר"מ ורבי יוסי הלכה כרבי יוסי הני מילי היכח דפליגי אליבא דנפשייהו אבל הכא דפליגי אליבא דב"ש וב"ה לא ול"ע דבכמה דוכחי משמע דבכל גווני קי"ל כרבי יוסי אלא נראה לי משום דבירושלמי פרק קמא דשבת חשיב הך דהלגור מי"ח דבר והיינו פרבי מאיר וגם פשטא דסוגיא בש"ם בי"ח דבר רסיטא כרבי מאיר ע"ש ודוק: צד אע"פ שהיא עונת גשמים . ונחמלאו מים אנ"פ שהניחם בשנת קישור עבים ולא נחפורו וירדו גשמים הרי זה ישבור כו' . כ"כ העט"ז ורנה לומר כיון שהעלם לנגבם חשיבי שלא לדעת שהרי לא הניחם שם בשביל שירדו גשמים לחוכן אלא לנגבן : צה הסייד שישבח כו' . כתב העפ"ז כי סייד שסד את הבור בטיט והביא הטיט בטליץ ושכח העליץ בבור ונחמלא הטליץ מים ממי גשמים כו' עד וכ"ש בהניחם בשעת פיאר עבים דמוכחא מלחא שלא היחה שם מחשבה כלל הלכך שרי אפי' לכפות עכ"ל ודברים אלו מבוארים בב"י: צו עד שיהיו מחצה על מחצה . וכ"ש רוב שאובים

ביאור ביאור (עדן רספיקא רג' כו'. מתני' ג' פ"ב: [עדן חטניח כו'. לשון הפור וס"ל דה"ק בשטח קישור עבים זהו מניח ובשעת פיוור נקרא שוכח אפי' לא שכחן כלל ופליגי בשנתקשור כ' והכל בשלא שכחן ורחוק. אבל רש"י פי' שם הכל בששבחן ורחוק. אבל רש"י פי' שם הכל בששבחן וישה אחרת לרטב"ם ונ"ש בפי ומסק כו"ם אבל השור מסק כר"ו וכ"ש באן בש"ע רו"ם ור"ה הלכה כר"י ופעםו של הרמב"ם דסוגיא דגם' שם כר"ם רקאטר ואירך כו' ואמריגן שם י"ב ב' א"ה לר"ם כו' אכלים וכלים כו' ונראה דאולי לשיפתיותו ועדום' שם י"ד ב' ד"ה אלא כו' אור"י כו' אלא נקם משקין (כו') ולכן חשיב להו לורותי אבל לר"ם רח"ל דאפי לפמא אוכלין ווא מדרבנן כמ"ש בפסחים מ"ד ב' מ"ז א' א"כ כהדא חשוב להו ור' יוםי

תי גשמים ככ"ל: צג זאינם פוסלים .

וכ"ש הניחם בחור שלא תחת הלנור

בשעת קישור עבים ואח"ב נתפזרו

דאין פוסלין אבל דעת סרמב"ן

דבמניחן תחת כלנור בכל עת וזמן

צם משכה ריש ס"ד התקוחות וחייו בלינור שקבו ולכסוף חקקו: כלינור שקבו ולכסוף חקקו: כלינור שקבו ולכסוף מקרו: כלינור שקב של דכב לחי שכת דף פ"ד בי קא שם וככ"ה מדליין מילו מדליקת הרח"ש וכנינו ירוחס וכ"ד המור: (") אמ"ד הבמשה הען דכ"ה מתירין בשוכח דוקא סביבא להו כשוכה ביל כדון דנתפורו בשוכח ביל כדון דנתפורו המור בשום מנסילת הבים מפים והיי בשוכת: מב שם המקום ע"כ וכן משמע מדברי מהרש"ל שהביא בדרישה לקמן סטיף נ"ה: פז אבל אם יש . כדבר שום דוחק עד שיבח הדבר לידי דיחוי שלח תוכל החשה לטבול עד שתחעכב ותדחה מבילתה חין ראני כלל שחחעכב מלטבול כו' . מהרי"ה שם וכ"כ סעמ"ז: פה יש לסמוך כו". בש"ע נרשם כחן וכןלקמן מהרי"ק שורש נ"ה כ"ו ובאמח דמהרי"ק מחמיר יותר אפי' בספיקא והיכא דים ספיקא כ' המים והוי כשוכת: קב שם ממשכה ז' פ"ב דמקוחות שם לסמוך חסמקילין חם יש טורח ממשכה ז' פינ דמקומות והכיתו המחבר בסעיף שחחר זה: שו רמנים בפ"ד חהית ממשנה הכיל : קד כדרכי יהושע שה כמשלה ובח"ל וליף בדבר ע"ם אלא הרב כחב דבריו ע"פ סברת רוב הפוסקים והב"י שמקילין וכעין מ"ש מהרי"ק בספיקא כחב לה מקרא מעיין מה מעיין בידי הרב בודאי ובספיקא התיר לגמרי שמים אף מקוה נידי שמים לאפוקי אם מילא ככחפו ועשה בדיעבד כדעת ססמ"ק ורוב הפוסקי' מחשקי חם מיכח ככוונו ועשה מקום אי מה משיין שאין בו קנקנים בראש הגג, וכו' מ"ל גדר: קה לשון רמב"ם שם גדר: מה לשון רמב"ם שם גדר מיכה משקבו אי שם וכרבי נרושת שת ער"ב בראש וגם מהרי"ה גופי' בשורש נ"ה כחב כן אלא שאחר כך בשורש נ"ו החמיר ע"ם: פַּמַ החת הצנור. שקבעו הושע שם וכ"כ הרח"ש ומשמע ולבסוף חקקו. רש"י וע"ל סעיף ל"ו: להו דלא הכשיר רבי יהושע אלא בשיש שם מעט מים משום צ לקבל סימיו . של הלנור שיכחו המה בקים שם ומש מיים משום החשוב הסיסת ידי האדם יוחר מחשוב שם אבל לא יכסה כיון מחשוב שם אבל לא יכסה כיון שכוא בחוך כבור גרע ססי לתוכו מהגשמי' ומהנגור ירדו להכלי' ומסכלים למקום: צא חשובים לדעת כו' . דכיון שהניחם בשעת וכן לקמן נסבר קנקנים בחוך המקום: קו הרמנ"ם שם ממשנה שם: קח לשון הרמנ"ם שם מברייתה דר"ה ב" קישור עבים ושוב לא נחפורו לא אסח דעתו מינייהו: צב לא חשיבי תמנכה דף ו"ב ע"ל ודל כי הל דלתי רבין למר ר' יותנן שם ע"ב וכיב החוספות שם לרעת כו'. הקשה בהנהת דרישה א"כ למה פסלינן לעיל סעיף ח' וכרא"ם נמוף נדה וש"ם שד פירשו שם צמוספות בשם רבי שמאל דאיירי רבי יזמנן ששובאל באיירי רבי יזמנן במעיין מה שילאו חוץ מהכלי ואפשר דלעיל איירי שהכלי כתמלא מדעת עכ"ל ולי נראה דדוקא במי גשמים י"ל דהוי שלא מדעת דהא לאו בדידיה שו"ת מבי"מ חליא מלחא רק כאשר ירד הגשם מן מה ששקלו קס"ו רפלין שאתי למ' סאם ומנאו שהים מכיל השתים אבל במעיין כל שהונח הכלי בענין שהמעיין עובר לחוכו לעולם חשיב לדעת שהרי בהכרח המעיין עובר עליו ומפני כך לא נאמרו דברי אלו בשום מקום גבי מעיין רק גבי

המקום ההוא שלש מאות שאמי עם היותו חסר ב' שלישין מעי שלישין שכאמה כמו שכתכנו למעלה אם כן בסחות מחמה על חמה ברום במחות מתוחה של תמש מדם ב' אתום יהיו יותר מקס"ו ורעלין שנם מ' סאם במשקל יהי יכולין לעבול בקן והרי בית הילל

כשמף גדול וכתרולם גדולם לתקום ולא יחעכבו כלינור ולא יבא להתלחות ולהרקיב עכ"ל. כנה מה שהפינה ונהיקב הגלון מהרי"ק ששש המהיג לפשות מקולות מן הגגות בכל ישראל הנה אדרנה שכבר ששוע המנהג שלא לפשות מקוחות מן הגגוח ע"י גשמים ולח רחיתי כשום מקום בכל מדינות פולין וליטא וגם באשכנו לא שמעתי שיש

בית לחם יחודה זה איכו נעשה כלל לקבלה זהמים יכולין לכא זולמו זזה לא מקרי הוויימו על ידי דבר המקבל טומאה ובלאו האי המקבל שומחכי ובלחו החי מחכת חי בכול קבוע יכוליו המים לגוח ח"כ פשיטה דחין להחמיר וכ"ש חם במקום הום משפע ע"י ישראל כי בוודחי עשה ע"ם הורחת חכם . וכתב הרים"ץ מקום, שעניינו שעל סנסר יש גלגל גדול הנעשם בחרץ מוגרמ"ה נקרה כלשון מרכי נשור"ה ככלי עץ קטנים קבופים כו שמחגלגל ודולה מן כנכר ושופך חוד סילח של ען ארוך שאין לו כיח קיבול

נליון מחרש"א

בשם מתרוק. ד"ה ומכ"מ וע" בר"ח שאח"ז בסמוך בב": (ש"ן סקל"ז) בשביל שירדו נשמים לחובן אלא לנבן. וכ"ח בהרע"ב ריש מ"ז) אונם פוטלין את המקוח עד שיהיו מחצה על מחצה, ויומא בממלים את מחצה, ויומא בממלים את המקוח עד שיודי מחצה על מחצה, ודוקא בסמול מחמת שאובין אבל מכול מהמת שלא נששה כידי שמים כדעיל המשכח אפילו לכל המכחה פ"ו מוף ס"ק מ"ז ולהרי"ף

מראה כהן (במ"ז ס"ף נ"ג)ורדר העציץ

יש בו רוב המקרה ולא חשיב שאובין חמים. ליל לח קשיב שאובין וישכר וכ"ה בכח"ש: (שם) ביון שמחיברין למקוה. בכח"ש ליחת כן לפנינו

תשלשת הכתני' והתוספתא יהנס' ואף שססק להא רגם' צריך להא רתוספתא רקס"ל אל"ג

כאר הימכ

וכ' הב"ח דמוחר לפקוק אפילו במעלנית המקבל עומאה אפי' למאן דאוטר לקמן ס"נ שאני הכא שהפחימה אינו אלא לנגב המקוה דלא כע"ז שכוובר דמאן דאוטר כס"ל חומר גם כחן וכן דשח מהכש"ל הוח כהנ"ח: (סג) שורח. ויבח הדבר לידי דיתוי שלא תוכל האשה למבול עד שהתעכב וחדחה מבילחה: (סד) הצגור . שקבעו ולבסוף חקקו (לקבל מימיו של סלמור שיבוחו לחוכו מהנשמים ומהלמר ירדו לפלי ומהכלים למקוה) רש": (סה) לדעת . הקשה בהנחת דרישם למם שסלים לעיל ס"ת במעיין מה שילאו חוץ לכלי ומפשר דלעיל מיירי שהכלי הממלח מדעח פ"כ ולי נרחה דדוקה במי נשמים י"ל דהוי שלה מדעה דהה לחו בדידים חלים מילחם חבל במעיין כל שהוכח הכלי בענין שהתעיין עובר לחוכו לעולם חשיב לדעת שהרי בהכרח המעיין עובר עליו עכ"ל הע"ך: (סו) השייר. פי שםד מת הכור בפים והכיח מת הפים בפנין ושכחו בכור. פ"ו : (מו) ישבור . מבל לא יהפכנו כמו נסמ"א ומ"ב דכאן חשיב הפיסח יד אדם ספי מהחם. פ"ז: (פת) לחסמן . פי' שיבלעו המים בחוך דופני הקנקנים שלה יבלעו היין שינתן לחוכן: (סמ) בשר. והממס דהת לת כוון שיכנטו המים לחוכן משת"כ בסייד שכחו נמוכה ני נוגין שחוכין שכם כים במוכה מ' מחם ונפסגה ושוב נבקע הפעיין מתחמיו דעם מושב יותר חפיסת יד אדם מש"ה לריך שם שיהיה גם במקום מים זולם מה שבפצין: (מ) על מרוצה. וכ"ם רוב שאוכין שפוסלין בממשכה וכתב הב"ח בשם הראב"ד דהיינו דוקא שהמשיך בכוונה אבל שלא בכוונה אםי' כולו בהמשכה קעח

הרי המקוה כשר כיצד מקוהשיש כו כ' סאה ומשהו

מים כשרי' והיה ממלא ושואב חוץ למקוה והמים

נמשכים ויורדים למקוה בין שהיו נמשכים על גבי

קרקע או בתוך הסילון כיוצא בו צז (של) מרברים

שאינם פוסלים את המקוה הרי הוא כשר ואפילו

השלימו לאלף סאין שהשאובה שהמשיכוה כשרה

אם היה שם רוב מ' סאה מן הכשר ייוכן גג(נו)שהיה

בראשו כ' סאה ומשהו מי גשמי' ומילא בכתפו ונתז

לתוכו פחות מכן צח שנמצא הכל (שנ) פסול ופתח

הצנור ונמשכו הכל למקום אחד הרי זה מקוה כשר

[עי] שהשאובה שהמשיכוה כולה כשרה הואיל ויש

שם רוב מהכשר:

הגה צחו אבל אם המשיך (עג) תחילה מים ססולים ואח"כ הביא עליהם רוב מים כשרים לא מהגי (דקדק הב"י מדברי הרמב"ס) :

מה (עח) ישיעור המשכה זו אין פחות מְג' מפחי'

מו (עם) פיי אין המשכה מועלת אלא על גבי קרקע

(עד) בתלוש אבל אם המשיך על גבי כלים אפי' כלי

גללים וכיוצא בהם לא הוי המשכה (פרחב"ד):

הגה וי"ה דאין המשכה מועלם אלא דוקא על גבי קרקע הראוי לבלוע

שכן על גבי דף או כלי אנ"ם שאינו סוסל המקוה לא מהני (ב"י בשם מרדכי ס"ב דשבועות שכ"כ בשם הרוקת) (א) ועוב להחמיר לכתחלה :

מן (נז) קא [פ] פי מקוה שנובע ונתייבש בקיץ

ונתכולא המקוה מתחת הקרקע מאותם מים שאובי׳

: המקוה קב כשר כאלו הוא (פיי) נובע

מח קג [פא] פי הבא להמשיך מים למקיה צריך

גשמים שרוצה להמשיכ' למקום אחר לעשות מקוה

(נת) קד (לא) לא יאחז (ש) בידו דף ויעבירם עליו

שלא יהא בדבר המקבל מומאה ^{(פב'}) כנוז מי

והיה בור רחוק ממנו קצת ומלאוהו מים שאוביי

או על גבי צנור קשלא היה עליו שם כלי

בה אבל אם המשיך על גבי רלפת אבנים שאין ראוי לבלוע בה וכל

מ' קאה: כם שם מהתוספתא פיר: קי כל כו בתשוכת ר"י וכ"פ בהנכות סמ"ג והריב"ש בחשובה: קיא מדברי הרמב"ם בחיד וכרבי יוםי משנה ה' בשרך וכנכי יושי משנה הי פשר דמקוחות וציינמיו לעיל בשניף ליהוקיב שור כשסאביו הרא"ש בתשוכה: קיג לי העור מדברי אביו הרא"ש בשוף

שו"ת מבי"ם

אמרו בפי' מים שכל גופו עולה בהם והם אמה על אמה שתכם ככם והם חמים על נתח דכפחות מום חין כל גופו שולם כהן וחיכו עולה לו סכילם כלל מן החורה וכמו בהקשה להם שכשיעור מים כאלו אי אפשר שכל גופו יכא עולם בהן והרב בעל מ"מ כתב בהלכות עירובין ס"ח

דגול מרבבה

(בש"ך ס"ק ק") אם הוא כלי המקבל מומאה פומל . לא ידעתי לוה ציור שלא יהיה עליו שם כלי כמלוש ויקבל

בית הילל

כשום מקום לששות מקוחות ע"י גשמים אך בק"ק האתכורג נוהגין כן לעשות ע"י גשמים וכאמת כשהייתי שם אב"ד ור"מ כמה שנים ודרשמי וחקרתי שם על ידי מי נתיסד מנהג זה והגידו לי שאיזה לומדים שכאו מן הגולה ק"ק וילנא בשנת תט"ו לס"ק וכאר לק"ק האמכורג וקכטו מנהג זם ואני לא מחיתי במנהג זה

בית לחם יהודה

ומשילון הולכון כמים דרך מתזכות לתרמואות ולכבשיר כתקום שושין שטקבין כל כלי עץ הקבועים כגלגל בכונס תשקה גם כל אותן התקומות שהולך כהם המים למקום אין שהולך כהם המים למקום אין להם כים קיבול כי כשקתות שעוברין בהם המים כולן הן נקובות והמקום הוא מבנין

ברכי יוסף

(סעיף ס"ד בשו"ע) מקודן שיש בו עשרים סאת ומשתו מים כשרים והיה ממלא ושואב חוץ למקוה והמים נמשכים וכו'. מקוס שהיו ט כ"ל שאין והמשיכו לחוכו עד מ' ואח"כ הסר י"ע בשנת הדחק יכול להמשיך ולהשלימן פעם אחרת. ואם אשבר לגאם ידי כל הסברום הוא הנכון . הרשב"ן נחשובי ח"ג סי' י"כ ופת"ם לעיל סעיף ב' בהג"ה: במקום שנהגו שלא להשלים במקום שנהגו שלא להשלים פ"י המשכה כיון שידעו אבומיהם ודאי דהמשכה שריא וכחמירו של עלמם חייבים כבנים לנכוג כמנכג אכותם. של שנמם הפנים ננכוג למנטג חכותם . מרשב"ן במשושתיו ה'א סימן צריך שלא יחיה בדכר מסקבל שושאה וכו' . גג

גליון מהרש"א

תור"ש גם לכולו שאוב מועיל תריש גם לטיו שהבעות המשכה. הרין פיב דשבועות הלטות נדה דיה מלא חין וחיכא דלית ביה מ' מאת כר': (כ"ן סק ג"ע) שונפלך עליהם מי גשמים יותר מכ' מאין לא מהני אפי'. עי' ב" עלה קפ"ח ד"א קרוב למופ ע"ב ועי בתר"ש פ"ב מ"ן דמקואות: (ש"ע מעיף מ"ן) יסקאהת: (שיע טעיף מין) אין המשכה מועלת כו' עי' ש"ך ס"ק ע"ז: (ש"ע סעיף נו"ח) הבא להמשוך מים לסקיה צריך שלא בו'. ולרטב"ם דוקא לזבים דבעי מים חיים צריך הויח במהרת

מראה כהן

בדברי כ' יהושם רק בדברי כי אליעזר אך הב"י העתיק פי אליעזר אך סב"י סעהיק כן דברי הרא"ש ז'ל וצ"ע כי לגירסא דידן אין מקום כלל למה שחידש הכ"י כזה וכמ"ש בפ"ו פ"ק כ"ר וכבחה־ג חום ק"ה: (בשו"ע סעיף מ"ד) ליצד מקוה שיש בו לשרים סאה ומשהו מים כשרים. מרש"י נויר ל"ם סוף ע"ח דמשמע דמעיקר הדין כפי כ' סחה ורכיעים מים כשרים ולכתר דכטלום רכון בפיק דוקה כיה שהם מים כשרים פיש ולים:

שפוסלים בהמשכה וכתב הב"ח סעיף כ"ו בשם הראב"ד דהיינו דוקא המשיך בטונה אבל שלא בטונה אפילי טלו בהמשכה כשרה ע"ש וע"ל סוף סעיף ט"ו : צו מדברים שאינם פוסלים כו' . ואנן לא נהגינן הכי אלא בעיכן המשכה על גבי קרקע שראני לבלוע כדלחמן סעיף

מ"ו וכ"כ כב"ח: צדן שנמצא הכל פסול. כיון שמילה בכתפיו להדיה לחוך המקום ולא המשיך תחלה אפילו כבי אם פתח אח"כ הלנור כו' כשרה : צמ אבל כו'. פי' שסמשיך תחלם מים שאובים למקוה ואינם כ' סאין ואחר כך הביאטליהם רוב מים כשרי כלומר 'שנפלו עליהם מי גשמים יותר מכ' סאין לא מסני אפי' אם פחח אח"כ הצנור ונמשכו הכל למקום אחד דלא אמרינן שאובה שהמשיכוה כולה כשרה אלא כשהיה שם בתחלה רוב מים כשרים: ק שלא היה עליו שם כלי בתלוש. כלומר חע"פ שהן כלים שאינן פוסלים את המקוד אינם מכשירין את השאובים לחשוב אותם כנמשכים אלא כשלא היה עליה שם כלי בתלוש ומיירי כאו שהיו המים ראויים לבא למקוה זולת הכלי זה אבל אם לא היו ראויים לבא זולחם אפי׳ לא היה עליו שם כלי בחלוש *) אם הוא כלי המקבל טומאה פוסל דהוויתו על ידי טהרה בעינן כדלקמן סעיף . דוקה מ"ח: כא מקוה שנובע כו' נובע ומטעמא דלקמן אבל אם היה מקוה של מימי גשמים ונתייבשה לח וכ"כ הב"ח: קב כשר בו' . כ' הב"ח דהיינו דוקח למ"ד לעיל סעיף מ' דמעיין איט נפסל בשאיבה אבל לדידן דמחמרינן התם ה"ם הכח עכ"ל ולפעד"כ דהכח טעמח חחרינה איכא כדכתב הרא"ש (שממט מקור דין זה) בחשובה כלל 'ל"א דין י"א וז"ל לפי שרוב תגבורת המים כוא ממקום נביעתו וכן באר מים

חיים נביעתו כוא מגידין כמחפשטין לכאן ולכאן דרך חחת הקרקע ואף גם זאת כזמן החום והשרב שגידיהן נצמתים ואין במימיהן למלאות הבאר מ"מ לא אפסק לחלוחית הגידים ומים נשתר בהם חלת שהן מועמים ואינם מספיקים למלחות הבתר מ"מ כשבאין עליהם מים והוסיפו מהם מים מעלמם נמלא שנשהרה אותה שאיבה ברבייה והמשכה עכ"ל ומביאו ב"י ואם כן אין לריך לטעם כאחד שכחב הרא"ש שם וז"ל ועוד שדבר ידוע שאי אפשר שישארו אותן הגידים בלא מים כלל וכיון שיש בהן מים קלת יש עליהם חורת מעיין ומעיין אינו נפסל בשאיבה ע"כ וגם בתשובת הרא"ש נרא" מבואר שטעם הראשון הוא עיקר וכל החשובה שם בנוים על טעם זה ונראה דאפי' מאן דאמר שאובה שהמשיכוה כולה פסולה מודה הכא משני טעמים הנ"ל ואפילו מאן דפוסל שאיבה במעיין אפיט ס"ל גם כן שאיבה שהמשיכוה כולה פסולה אפי' חימה דהכא אין רוב המים מעיקר הנביטה י"ל דמודה הכא כיון דאיכא הרחי לטיבוחא שאובה שהמשיכוה ומטיין וכן נראה דעת הרב והעט"ז דהכא לכולי שלמא כשר :

כת הבא להמשיך סים . אפילו כשרים לריך שלא יהא כו' ומיירי שהוא בענין שאין המים ראויין לבא למקום זולת ע"י המשכם זו בכלי שמקבל טומאה סלבך אע"פ שהוא כלי שאינו עשוי לקבלה כיון שהוא מקבל טומאה פוסלת אבל אם המים ראויין לבא זולתו אינה פוסלת אח"ב נעשה לקבלה כדלעיל סעיף ל"ה : כד לא יאחז בידו דף כו' . כיון שהאדם מקבל טומאה אבל הדף פשושי כלי ען הוא ואינו מקבל חידושי רע״ק ביאור הגר"א

הידושי דעיק (ס"ל מקל") וכתב הב"ח מכ"ז בשם הראב"ד. הכא ומיורי ובאים מכלי פשימא וכולל בהמשבה פטול והראב"ד כתב רק בצאים ע"י אדם כלא כלים בזה כשר אפילו כולו בהמשבה פטול והראב"ד כתב רק בצאים ע"י אדם כלא כלים בזה כשר אפילו כולו בהמשבה (ס"ס קל"ט) ואח"ל הביא עליהם רוב מים כשרים. משמע הרווקא כה"ג מי נשמים מהני ראין עליהם דין שאובים משש לרון בזה ג' לינים מים שאובים דפוסלים המקיה כיון דהמשיבוה לא מקרי שאובין ממש אלא דאין מצפרעים וצריך שיעור מקוח מבלעדה וכםי שמפורש כן דעה מהר"ר שמואל דקיבל מרבותיו בתום" תפורת (ד"ב) ואף לאידף פירוש" מ"מ לי לא נחלקו בדין זה וצ"ע לדינא: (ס"ס פק"ק) אם הוא ואף לאידף פירוש" מ"מ לי לא נחלקו בדין זה וצ"ע לדינא: (ס"ס פק"ק) אם הוא בכלי הרבות ברום במים וכה" וומי וכתי הראש

. זבחים כ"ה ב': [פב"] כגון כו' לא יאחו כו'. מתני' ה' פ"ה וכר' יופי וכפי' חרא"ש פתחי תשובה

ועלו המים עד שהיה בתוכה כמה שעמים ארבעים מאם . ועלה על דעת השואל לספול דמלבון הכת"א משמע שהשאיבה אים שומלת במעיין שקדעו להשאיבין אבל שאובין שקדעו להמעיין משור ומ"ש ההאיבה אים החבר לעיל סי"א בין קדעו בו׳ שם פיירי בעעיין שווחל למעלם אין הילוק אבל במעיין הנובע מתחתים יש לחלק ואם קדעו שאובין אין כה במעיין בווחל להעלם להבשירם . והוא ז"ל השיב לו דו"א ולא מתכיון הרמ"א לכך ונ"מ מים מאובין אין כהשובות להבשירם בין היל הוא היל הובל באובים שווחל בשישול לה דמעיין לא מספל באאובים מ"ע העותקות להערכ"ן סיי לל"א הובל בב"א בין בור המים המשוע להיה דמעיין לא נספל באאובים מ"מ המשונה באובים מ"מ היים בין היים בין ביו ביו ביו ביו ביו ביו לאוכה להמשונה להיים ספירוסחת כלמב"ן סיי ללא הזכת כב" בקיפול אין וששימו שיי היייין מו נטסב במחבים את ב כתב דאניים שנלאה יותר שאין הספש בין קום משיין נספל בשאיבה ע"כ אי ליכא בישול פ"ו זגם לא הואאם מרובה של סצבור רק משום שוקח המחמיר חע"ב ע"ש]: (ל) ושוב להחמיר. [ע" במשר ח"ם ס"ם רי"ד מ"ש בום]: (לא) לא יאחז בירו. [ע" באה"ע מ"ש והקשם

שלח היה שם מחחלה רוב מים כשרים . ש"ך : (עד) בתלוש . כ' הש"ך ומיירי כאן שהיו המים ראוים לבוא למקוה זולם הכלי זה אבל אם לא סיו ראוים לבוא זולהם אפי׳ לא היה עליו שם כלי בחלוש אם הוא כלי המקבל שומאם פוסל (דהווייתו ע"י שהרה בעיק) כדלקתן שמ"ח: (עה) נובע. כתב הב"ח דהיינו דוקא למ"ד לעיל ס"ת דמעיין אינו נפסל בשאיבה אבל לדידן דמחתרינן החם ה"ה סכא עכ"ל אבל המ"ז והש"ך חולקין עליו וס"ל דכאן כשר לכ"ע שהדבר ידוע שא"א שישארו אוחן הגידין בלא מים כלל וכיון דלא איפסק לחלותים הגידין ונשאר בסם מים קנת נמנה שניסרה אותה שאיבה ברבייה והמשכה וכל זה בסקום המבע דוקה אבל אם הים מקוה של מי גשמים ונחייבשה לא מהני: (עו) בירו .

אין כו אלא כ' סאין ושאב כ' סאין אפילו על ידי המשכה פסול נראה ברור דפסול זה סוה כמו פיסול שאיבה דאם נפלו ג' לוגין שאובין דאין חקנה רק אחר שילאו הראשונים כמ"ש בסעיף כ"ב ול"ד לסעיף כ"ה דאם השואב באמלע דהחיצונים נשארו כמו שהיו ולא נפסלו

> מהשוחב שבחמנע דהתם ההמשכה היא בהיתר אלא שפסולים מחמת שאין בהם ת' סאם כיון שאינם מלטרפי' עם האמלעי השאוב משא"כ כאן שהומשכה באיסור כיון שאין רוב כשרים כן כ"ל ולא ידענא מה חשב בפרישה להכשיר כאן באם יקוה על זה מי גשמים דזה אינו לפי ע"ד: (נו) שהיה בראשו עשרים סאה ומשהו. כל"ל: (נז) מקוח שנובע כו'. בתשובת סרא"ש כלל ל"א דין י"א כתב הטעם לזה דכמו שמצינו לעיל סעיף ב' למאן דמתיר לטכול בנהר משום דעיקר גידול הנהר ממקום מקורו ה"ל בזה שהבאר מקום נביעתו מגידי האדמה שמתפשטים לכאן ולכאן דרך תחמ הקרקע ואע"פ שבותן החום הגידי' נלמחים וחין שם מים שיוכלו למלאות הבאר מ"מ לא כלה לחלוחית הגידים אלא שהן מועטין וכשבאים עליהם מים הן מי גשמים הן מי שאובין שנשפכו לחוך הבאר האחרת והוסיפו הגידים מעצמן מים נמצא שנסהרו השאובים ברבייה והמשכה. ועוד שח"ח שישחרו הגידים בלי מים וכיון שיש בהם קצת מים יש עליהם חורת מעיין וריבה עליו שאובים דמומר עכ"ל . ולפי ב' טעמים אלו אין הדין כן באם היו במקוה מי גשמים חחלה ונחייבשו דלא מחכשר על ידי המים שאובין שמבור האחרת דאפי' לטעם הא' אין כאן היתר דדוקא בנכיעה שיש צגידין שהית בקרקע לעולם ממקום זה לח נפסק ובזה י"ל שכל שבא מים ממחום אחר גם המקור שלמטה נחברך

וניתוסף משח"ל במי גשמים שנבלעו שבזה אפשר שכלו לגמרי מחמת החום ונמנא שאין כאן אלא השאובין שנמשכו לחוד ופסול ומ"ה כחבו בטור והש"ע כאן מקום הנובע וכ"כ מו"ח ז"ל וכחב עוד ולמה שאנו מחמירין בסטיף מ' בהג"ה אפי' במעיין פוסל שלשה לוגין שאובין לא קי"ל ככך פסקא דכאן שכוא מדברי הרא"ש והרא"ש ס"ל אין שאובין פוסלין במעיין ואני תומר דלפי טעם הראשון שכ' הרא"ש מותר לכ"ע במעיין דכיון שהגידים מוסיפין פעמים מים יותר ממה שמקבלים כיון שיש עלשיו לפניט מ' סאה הרי הרוב מכשרים והמטע נכשר גם כן על ידי המשכה וכן הוא במשנה בהדיא פרק ד' דמקואות מים שאובין ומי גשמים שנתערבו בחלר אם רוב מן ההכשר כשר כו' ע"כ אין בזה פקפוק: (נה) לא יאחז בידו בו'. שהאדם מקבל טומאה אבל הדף

דכבר נפסל והוי כשאוכים כולה אפ"ה מהגי המשכה וכמש"ל שהשאובה שהמשיכות כולת כי' והחיא דסתני' מפרש אימתי בזמן שכתעובין כו' לאפוקי אם ירדו השאובין קודם ומ"ש היו מקלחין כו' פי' שלא בהמשכה כלל וו"ש בחנ"ה אבל אם המשיך כו' : [עץ] שהשאובה שהמשיכוה כולה כו' . כן ספרש מ"ש בחנ"ה אבל אם המשיך כו' : והוא תמות דשם הוא אליבא דרבנן ובכ"ל מכשרי והוא כתב אליבא דראב"י וע"י וכ"מ שדחק עצמי אבל נירסא אחרת ה"ל בנס' ראב"י הוא דתניא ראב"י כו' ברביה ובהמשכה וכן כי אתא רבין אר"י שאומן כו' וערמב"ם בפי' למתני' ד' פ"ד . וו"ף וחרבה פוסף מסקו כרבן ובנירסא דין דאף כולה כשר בהמשבה ושרוב"ש ס' קכ"ה וש בוח שיפות אחרות עתום' שם : [ער] שינור כ' . דפתת מכאן כלבור דמ' . ריב"ש שם : [ער] אין כו' . ל"ל מל"ה ולקם מס"ח : [5] מקה כו' . עמ"ו: [6] הבא כו'

באר הימב

כפרה וע"ל ס"ם פ"ו . ש"ך: (עא) מדבדים . כמב הש"ד ואמן לא נהגינן הכי

אלם בעיכן המשכה ע"ג קרקע שראוי לבלוע כדלקמן סמ"ו וכ"כ הב"ח וכחב

במ"ז דחם אין כחן חלח מחום אין לו חקנה רק אחר שילאו הראשונים כמ"ם בסכ"ב ודלא כפרישה דמכשיר כאן באם יקוה ע"ז גשמים דזה אינו לפע"ד עכ"ל : (עב) פסול . כיון שמילה בכחסיו להדיה לחוך המקוה ולה המשיך

החלם אפ"ה אם פחח וכו' כשרה: (עג) תהלה. פי' שהמשיך מחלה מים

שאובין למקוה ואינם כ' סאין ואח"כ הביא פליהם רוב מים כשרים כלומר

שנפלו עליהן תי נשמים יותר תכ' סחין לא מהני אסי' סהח את"כ הלנור מפני

דכבר נפסל והוי כשאובים כולה אפ"ה מהגי, המשכה וכמש"ד שהשאובה שהמשיכות כולה בו' וחהיא דמתני' מפרש אימתי בזמן שמתערבין בו' לאפומי אמ ירדי השטיריי בידי

356

סמים נקראים עליהם שם זוחלין

לטהר אף בזוחלין אבל מ"מ נוטפים

מיקרי ומטסרין בחשבורן. כ"ל:

קרו מסשיך ממעין כוי . ודוקה

בעודם מחוברים למעיין או למקוה

הכשרה אבל אם נפסק קילוח המושך בסילון פסולה אח"כ ד"מ עכ"ל הגה׳

פרישה ועיינתי בד"מ ולא הביא אלא

תשו' הרא"ש שמביא בב"י וז"ל אע"ג

דהווייתן ע"י טומאה כשר כיון דמי

מקום מחוברים למעיין או למקום

אחר שהוא כשר דמקוה שכולו שאוב

נטהר בהשקה כדחנן בפ' ז' דמקוחות

מטסרין את המקואות העליון מן

התחתון והרחוק מן הקרוב כילד מביח

סילון של חרס או של אבר ומושכו

ומשיקו אפי׳ כשערה ודיו עכ"ל ומשמע

לים להגהת הפרישה דמחובר עדיין

ואינו מוכרח די"ל דלא בא אלא ללמדנו

דהשקה מועיל גמי גבי סילון וא"כ כי

סיכי דמהני השקה אפילו נפסק אח"כ

כדלקמן סעיף נ"ב *)ה"ה הכא ואע"ג

דיש לחלק ולומר דסילון גרע מפי מ"מ

אינו מוכרח ודו"ק: כן דחשבינן בו'. ול"ד לממשיך מים מן המעיין לכלי שנפסלו אפילו היולאים חוץ לכלי

לעיל סעיף ח' ולא מהני להם חיבורם דהתם הכלי יש לו בית קיבול זנפסלו משום שחובים משח"כ הכח דליכח

[אלא]משום דבר המקבל טומאה שפיר

מסני לים השקם. ב"י והאחרונים:

כן של מי גשמים. לחפוקי מעיין

כללקמן: כות וכל זה דוקא כו׳

העתיק המחבר ל' הרמב"ם דאפילו בדבר המקבל טומאה מדברי סופרי' אין מזחילים בו וצ"ע עכ"ל . ול"ל דזחילה שחני כיון דחינו חלח טיפין

טיפין ועוד יש לומר דהחם לא קאמר אלא דאין מזחילין בו ר"ל שיהא

סשקה ולא הבנתי חילוק זה דכיון שע"י חבור הוה השקה לא איכפת לן במה שהם שאובין דכל שאובין מטהרון בהשקם ולעיל סעיף ח' כתבתי דלק"מ התם דהטעם משום גזירה וכ"כ ב"י בעלמו בסוף סימן זה דיבור המתחיל ואם מטביל בו יורה דלרמב"ם מהני חבור למעיין אפי' אם המקוד חוך כלי אלא דלהרא"ש כחב דלא מהני ולע"ד נראה דגם להרא"ש מהני מן הדין וכמ"ש בטל אגב קרקע ועמ"ם בסעיף כ"ז: (מא) ויש מי שמתיר כו'. הוא

אלא יניח הרף בקרקע ויסיר ידו משם בפרם יעברו המים עליו (פג) וכן סילון של ייי מחכת אסור להמשיך בו מים למקוח שמקבל מומאה והוא שיהיו המים נופלי להריא מרבר המקבל מומאה לתוך המקוה [פד] שי אבל אם נופלים על שפתו בחוץ ונמשכין לתוכו (לב) או שמחבר לפי הסילון של אבר צנור קמן [פה] של עץ או של חרם שהמים מקלחין ממנה למקוה כשר [פו] ייי *) ואם הסילוןשל מתכת (לג) מחובר לקרקע אפי מקלח להדיא לתוך המקוה כשר שהרי אינו מקבל מומאה לפי שהוא במל אגב קרקע. [פו] (ואין חילוק בין אם ממון חחת הקרקע או לא) (כחב הב"י שכן משמע מחשובת הרח"ש וחשובת רמב"ן ורשב"ח

ומרדכי בשם הרח"מ ור"ש בר"ב): ממ ^{[פח] מי} במה דברי׳ אמורי׳ בממשיך מי גשמי׳ בעלמא אבל אם קה ממשיך ממעין או ממקוה אפי' על ידי דבר המקבל מומאה כשר

קוֹ (שֹׁ) דחשבינן לזה המקוה שממשיך המים לתוכו (גַּם) כאילו הוא מחובר למעין או למקוה שממשיך המים משם (ם) [פש] ייח ויש מי שאינו מחלק בכך:

ב [צ] כש מקוה קז של מי גשמים שנפרץ אחר מכתליו והמים יוצאים דרך הסרק אם ישארו בו מ' סאה אחר שיצאו קצתן שעד הסרק כשר ואם לאו פסול משום רהוי ליה ווחלין ואין מקוח ממחר בווחלין:

הגה [צא] ויש מחמירין אפילו אם ישארו מ' סאה עד הסדק ויש לחוש לדבריהם לכחחלה לסחום הסדק (פור בשם י"א ור"ש וב"י בשם המרדכי) כות [צב] וכל זה דוקא במקום שאינה באה ממעין אבל אם היא (לד) באה (עת) ממעין אין לחוש לוחילתה (ב"י 'נשם מהרי"ק שורש קנ"ו) [צג] ואין יציאת המים קרוי זוחלין אלא כשאין מוזרין למקוה אבל כשיוצאין מעם וחוזרין שם לא מקרי זחילה (ריב"ש סימן רצ"ב). [צד] ואם בא לסתום הסדק כדי שישארו בו מ' סאה 🕫 לא יסתום אותו בידו ולא בכל דבר ^(לה) המקבל מומאה (מא) [צה] קנא ויש מי (שנ) שמחיר לסחום בכל דבר שמקבל מומאה: נא [צי] פני ניקב המקוה ומימיו נוטפים מעם מעם (לו) או נבלעים בקרקע מעם מעם כשר לפי שאין זחילתן ניכרת:

ביאור הגר"א

באר הימב

חידושי רע"ק

פתחי תשובה

ברא וצבע סייד הסדר הסדר הסדר הסדר במשחבר לפי הסדל מות בל המשור להיום במסך כל המשור הסדר הסדר הסדר המשור הסדר הסדר המשור הסדר הסדר המשור הסדר הסדר המשור המשור הסדר המשור המ מ" דבר המקבר מומחה השיר זאם נקחו העדות חבים כי חדר יון עום נושב והשירו זה בנות של מותחה השיר במשר היינה ניקו בכר ידדה שים פנבלים חלק מיות יש להקל ניין שמקקה לא נפרץ ובלעים בקרקע משם משע לא מקרי זוחלין בכסעיף שאח" אין הנשרים גיין והוא ז'יל בשל ליים לא מנישם המסול שעמוד לבא לא מקרו זה הוויית ע"ד דבר המקבל מומחה ע"ד בבר הי"ח אודות מקום של מי גשמים העבודה בניגית שמונה בקרקע בהלכה לך נקובה בשלים להוציא משם המים לנקותה והברוא מנחשם הנביי בנותה של הי"ד שברול א" הקשם ע"ד מביע במוכה דף יו"ד בשירם עליו לדונא ששם המים לנקותה והברוא מנחשם המשורה בניגית שמונים בקרקע בהלכה להוציא משם המים לנקותה והברוא מנחשם המשור הביע המשרה המשרה המשרה המשורה במים המים במוכלע מבין רופת אמנים ממוכי במוכה והשר להוציא משם מביל במוכים המשרה המ

מה : קיר שם פי' אע"ם שאין לי בית קבול כיון דמקבל מומאה וכ"ב הרשב"א כמשובה והמרדכי כפ"ב דשבועות כשם רח"ם: קמו שם מדברי חביו הכח"ם שם ונחשובה מהח דונחים דף כ"ה ע"ב : קשו שם ושם וניתר שם ולח עוד אלא אפילו מחובר לדבר המחובר לקרקע כגון טבעת שבדלת איט מקבל טומאם וכדאיתא בכרייתא ומייתי לה בשבת דף כ"ח ע"ב וחמשנה בסי"ח דכלים: קיו שם מדברי הכח"ש בסוף נדה מדברי הכח"ש בסוף נדה ממשנה מ' פ"ו דמקוחות כיון דחין לו בית קבול ומשמע מדברי הרח"ם דמסרש דבסילון מוכלי הכחים דמפלם דבפינון מלום אייני: קיה הכתפ"א מלום אייני: קיה הכתפ"א בסינו להכתפ"ץ בסינו להכתפ"ץ המחובר לקרקע אייני: קים הכחים המחובר לקרקע אייני: בסינו הכא"מ המחובר לקרקע אייני: הכא"מ הכחים המחובר לקרקע אייני: הכא"מ המחובר המקואות נועפים שעשאן דמי מושפים שעשאן בסינו מינים מינים אייני מינים מינים מינים הכינו במחובר בסינו מינים מינים מינים במחום במח ירומם: קבא שם לשם אבין הרא״ש קבא שם כשם מממנה ממשנה ספ"ה מעכילין במרדלית וכו" ומודים שהוא גודר בכלים: קבב הרשב"א בשער המים בסוף ת"ה:

שו"ת מבי"מ

ששיעור המשקין והמאכלין הנמדדים לא נחבאר משקלם בגמרא שאין כל הדברים השווים בכמות שוים במשקל אלא שהנאונים דקדקו בזה מדעתם ולקתו הכינונים וכוונתם כזה להיות נקלה יותר ידיעת המשקל מידיעת המדות ע"כ נכחה כי כדבר שים קפירה במדינה כמו כמי כוכנ סהם שהמתי שהם המהם על המהם ברום ג' המוח כדי שיהים כל גומו עולם בהן לה נסמוך אלא על המדידה ומה שכתב הרב ז"ל שיעור

דגול מרבכת

(בשו"ע סעיף מ"ח) ואם תבישות מטיף מה) ואם החילון של מחכת מחובר לקרקת. ומפולם בהשוכח הרא"ם דהיינו בנעשה הסילון מתחלתו על דעת לקבעו המה על בקיע. ולכן אני חמה על החיש שמתם הדברים ולא פירש בהדיח שנעשה מתחלה לכך ואם כי יש לדחוק קצח בדברי הרא"ש אכל סשוט מל כל לי לי לי מוש מכל פסום מהיד כן כן וע' כמודע כיהודם מישן ל"ד : מי"ד הוף סישן ל"ד הכא. (בש"ך ס"ק ק"ר) ה"ד הכא. ועיין לקמן בס"ק קידב מ"ש כשם רביע ירותם :

בית הילל

מחמת שכבר נהגו כמה שנים קודם שכחתי לשם וחמרתי מחמת שנהגו כן לא חבשל מיהגם כדי שלא להוציא לעו על כנים וכנות שנולדן עד סנה. וגם שהגחון מהרי"ק כ' שנתפשט המוסג במדינתו

בית לתם יהודה

לכנים המקום כשר לכיע . ובהיותי בק"ק החלדי כשעת הדפשת שפרי עטרת לכי ורלם סיים הלין לחד לעשום מקום ע"י המים הזבין ע"י עמודין של עד חלולין וסכאם לי (הקונ"ך שטי"ק) היינו שעומדין ששה ממודין חלולין בנהר ועיי הגלגל שופכון מאליהן המים אל תוך הכלי והוא מה שנקרא

ברכי יוסף

מקוה שיש לו ב'זמורות א' לכא מים למקוה ואחד לילך לבור וכשכונים שיחולת כננור המחר ובחים סותמין כל המים למקום וסחמו הזכוי במעלת שיש כו ג' על ג' שראוי לקבל טומאם. בדבר זה נשאל עטרת ראשי מורי

נליון מהרש"א

לא לפהרת פמאים ב"י ד"ה והרמב"ם וחביא הב"י ראיה פדלא חני האי דנתן ידו או (המובא בנמרא זבחים כ"ת ב") כ"א במטכת פרה לא במסכת מקואות ובת' להרב רבי אלתנה דיין דק' ברלין כתבתי (מימן ר"ו) דודאי מודה הרמב"טדשיהיה לו תורת מעיין למהר שלא באשכורן נס כן בעי הוויה

טומאה מן התורה והקשה המעדני מלך דף שי"א ע"ב דלפיל סעיף י"ד פשוטי כלי עץ ואינו מקבל טומאה : (במן) כאילו הוא מחובר למעין . שנעותר בהשקה וכחב בית יוסף ולא דמי לממשך מים מהמעיין לכלי בסעיף ח' דלא מהני חבור מעיין שאני החם דהוי כלי שיש לו בית קיבול ונפסלו משום שאובין אבל כאן אין לו בית קיבול

אע"ג שמקבל טומאה שפיר הוה בסעיף ח': (ם) ויש מי שאינו מחלק. הוא הרשב"א בב"י ום"ל דלא החירו במשנה להמשיךע"י של מתכות אלא כשהסילון מחובר בקרקע שהוא

יורה דעה רא הלכות מקואות

קעט

מורי זהב

אין בכלל זה אם היה חסר והכשירו

ע"י עירוב עם המקוה שיש בה מ'

סאה ונסתם הנקב דפשיעא דפסול

כיון שעכשיו אין בו שיעור:

(םנ) בפסול שאיבה שהוא

מדרבנן. פירוש ברוב המקוה כשר

ומיעוסו שחוב כמ"ם רמ"ח בסעיף

ג': (סד) שנסרק מצר זה לצר

זה בו'-יש בוס מחלוקת דדעת הרח"ש והטור דמ"ש במחני לשתי מצטרף

בכל שהוא דהייט ברוחב ונראה

הטעם דהא דבעינן נקב כשפופרת

הנוד בסמוך להכשיר מקוה חסר

הוא מטעם שעל ידי נקב זה דיש שם

חיבור יהיה כל המקוה כשר אפילו

במקום שחין שם חיבור דהיינו כל

המהוה משח"כ כחן דכל המקוה היח

מחוברת למקוה הכשר על ידי הסדק

שמחפשט מקנה אל קנה ואע"פ

שמחחבר ע"י סדק בעלמא מלטרף

כיון שכל המקוה יש לה עכ"פ חיבור

אבל אם נסדק מלמעלה למטה אז אין

חיבור רק נגד אותו הסדק ומי שעומד

חוץ ממקום הסדק אינו עומד במקום

החיבור וזהו שאמרנו דלריך חיבור

כשפופרת הנוד כיון שעל ידי חיבור

מקום אחד תלטרך להכשיר כל השאר

אבל דעת הרמב"ם היא להיפך כמ"ש

בית יוסף דברוחב לריך כשפופרת

הטד ומ"ש מתניתין לשתי מנטרף בכל

שכוח היינו בחורך מלמטה למעלה

המקוה שלא יבאו המים לשם *) ואיני מכיר חילוק זה דהא גם כאן אין

טושה כן אלא שלא יזובו המים דלך שם:(סב) נשאר לעולם בחבשירו.

קבג מבוכה ז' פ"ר דמקולות:
קבר שישורו ממודש לשיל
סטיף מ': (") וה"מ להכשיר
הכל לססול מקוה המסר ש"י
השקח מים שלובים לריך
שיסיה כנגד הנקב ג' לוגין
מים שלובים כדלשיל בסטיף
"מ"ר מדיר הדיר "ח: קכה טור מדכרי חביו הרח"ם בחשוכה מדין ג' מקוחות וכו' סביחו המחבר כפעיף ניים וליינתיו שם: קבו שם במשנה: קבו שם וכת"ק הרמב"ם בפיח מה"מ וכייכ הרח"ם: הכח שם במשנה ומפרש שם הפעם במשנה ומפרש שם הפעם מפני שהוא מן התורה כלומר שעיקר טבילה היא מן התורה: מרת בחרכה: קכם המרדכי בפ"ב דשבועות בשם ראבידה ממשנה ה' ש"ו דמקואות השידה והחיבה וכו' אם היה שק וכו': קל שם חם היה שק וכו': קל שם ממימרת דרבת חביבה דף כ"ב ע"ח וכפירוש רש" שם כחום': סלא הרשב"ח בשער התים בסוף ת"ה ומפרש המעם לפ שהשאוב איש פוסל אלא מדבריהם והם הקילו בו כך : קלב משנה ט' פ"ז דמקוחות

שו"ת מבי"מ סרכישיות במשקל לא כתכו אלא לדברים שלא הזכירו בהן מדידה שלשחר דברים הלריכין רביעית חמרו ז"ל שהיא במים שמכיל הותן הזכעים על הזכעים ברום הזכעים וחזי אנכע וחומש אנכע כמו שאמר רב חסדא בגמרא רביעית כל תורה אלבעים על אלבעים וכו' ובגודל כדתניא ורחץ את בשרו במים כמי מקוה

נקודות הכסף (בפ"ז ס"ק ס"א) ואוני מכיר חילוק זת כו' . החילוק פשוט דהחם עדיין אין כאומקוף אלא שרונה לפקוק ונגבה אכל הכא רוצה להכשיר המקום וק"ל: (בש"רס"ק ל"ו)אין לחקשות כי וידל דהבא מיירי בו'. משכתו חחר לשון ברחיש שכתב וכל כמים העוכרים על סגומה הוי שחוכים כו' ומביחו

רגול מרבבה (בש"ע סעיף ג"ב) אם יש נקביםדקים ובו'.(ע' בחשוכת ה"ל קי' מ' שחולק על זה):

בית הילל

שַהים דר שם על כן הנחתי להם המנהג כי כדאי כוא לסמוך עליו הנחון מהרי"ק בזה שכבר עשהו חבל חלילם וחלילה לעשות כן כמקום אחר אפילו במקום שיש איזה דוחק לפבות מקום כנסוג באיום כוצאה מרוכה ואין להאריך בזם יותר:

בית לחם יהודה

בתדינות חשכנו פלומים וחום כלי יש בו נקב גדול והנקב ששוי כחמים הכלי וממחלם הוכרתו לפשות נקב זה כדי שיזוכ המים הנותרין להנהר ועד הנקב יש חלל גדול באותו כלי ומקכלין הפלומסי" מה שעומדין בחגר אוחן כליי עוד למעלה ושופכין לכלי

ברכי יוסף

הרב זיל והשיב בחשובה ב"י דלכתחלה יש לחוש שלח לסייע גדבר המקבל טומחה אכן אם כבר נעשה ויש עורת ומן מם כמו משבי הים חדת זיכולו גשמים אין להממיין עד המקום כשר. וכבר זם שנים אירע מעשם כזה ונשאחי אירע מעשם כזה ונשאחי ונחתי עם הרב המובהק ונתחי עם הרב המוכהק כתהר"ם מזרחי ז"ל והסכים עמדי להחיר עכ"ד מורי הרב ז"ל בסוף משוכתו:

גליון מהרש"א

על ידי מהרה ואם כן אכתי קשת לשון מתניתין במסכת מקואות: (ש"ע סעיף נ"כ) אפילן דבר שהוא מנריית בתשובתי לח"א ם" אייזיק קארא כתבתי דאין זת כבריות דלעיל סעיף לדג דחתם יצירתם מן המים ממש והכא סיירי ביצירתם מתרי התבת שיידי ביצירתם מתרקק וגדלים במים עיין שם: (עס) אם יש נקנים רקים הרכה מצמרפין . בת' ח"צ פימן מ' מפספם בוני במקמק בות:

הרא"ם שהבאחי בסטיף מ' וכ' מו"ח ז"ל דלעיל גבי הנקת המקוה כ"ע לכאורה משמע דר"ל דאם באה ממעיין אע"פ שהופסק המעיין דין מודים שפוקקקין הנקבים בדבר המקבל טומאה שלא כא אלא לנגב מעיין עליה לטהר בזוחלין כדאיתא במהרי"ק דאי בא לאפוקי אם הוא מעיין עדיין פשיטא וכן משמע הלשון באה ממעיין אבל בס"ק ל' הקשיחי על דברי מהרי"ק דכשהופסק המעיין שוב אין שם מעיין עליו וא"כ י"ל דמיירי הכח דעדיין בח ממעיין

ושלא תאמר כיון דבמקום הוא במקום מכונם ניחום לזחילוחה קמ"ל: קם מקוה פסול . דוקה הפסול מדאורייתא בעי כשפופרת הגוד אכל הפסול מדרבנן סגי בכשערה כדלקמן ם מיף כ"ג: כן וקילוח המים כו". כלומר לאפוקי מאותןפוסקים דסברי דסגי שהנקב יהא כשפופרת הגוד אע"פ שאין קילוח המים גדול כל כך אלא בעינן שקילוח המים יהא כשפופרת הנוד: כןיא ולאחר שנתערב הפסול כו'. כ' הכ"ח דוקא בעירב הפסול עם שאיט פסול הוא דנשאר בהכשרו לעולם אבל בעירב החסר עם השלם כיון שנסחם הנקב והרי הוא חסר לפנינו מה מועיל לו מה שהיה מעורב מתחלה עם השלם כיון שהוא עכשיו חסר דלא יהא אלא שלימה ונחסרה וכן מוכח מהלשון דברישא הזכיר חסר ופסול וכאן לא הזכיר אלא פסול ע"כ וכ"כ בפרישה בשם מהרש"ל וכן מכואר בתשובת הרא"ש כלל ל"א דין כ' ודברים פשומי' הם: קיב לעולם בהכשרו כו'. ורכיט ירוחם כ' שנסחפקו המפרשים אם נשאר השחוב בהכשרו חו כיון שנסתם הנקב חוזר לפסולו כבתחלה ומביחו ב"י וד"מ וטוב להחמיר לכתחלה:

נב (צו) יי הבא לערב קם מקוה פסול או חסר עם מקוה כשר להכשירו או ששניהם חסרים ובא לערבם להכשירם צריך שיהא נקב שביניהם רחב (כ) קכר כשפופרת הנאד (°) קי (צח](וקילוח המים יהיה כרוחב הכקב) (ריב"ם סימן רל"ב בשם ה' מהמפרשים וכן כחב הביח יוםף) קיא (צמן ייתולאחר שנתערב הפסול עם הכשר אפי׳ רגע (סב) גשאר קיב (לו) לעולם (60) בהכשרו אפי נסתם הנקב אח"ב פי כל שיעמוד כשפופרת הנאר ממעמו ליי אפילו דבר שהוא מבריית המים 🦇 ספק אם הנקב רחב כשפופרת הנאד אם לאו פסול 🗝 *)אם יש (לח) נקבים דקים הרבה מצמרפין לכשפופרת הנאד אם המקוה הא' שלם והב' חסר רצה [כן] ומוחר לחפור מקוה בנד הנהר ולטבול בה אנ"ם שחין כה מ' סאה דהא ארעא חלחולי מסחלחלת קיר והואיל והוא סמוך (פב) לנהר ואט רואין החלחולים שביניהם שהמים באין תן הנהר דרך החלחול דהיינו מנקבים דקים שבקרקע הוי חבור (מרדכי ה"ג בשם ראבי"ה): יל אבל אם שניהם חסרים אין הנקבים הדקים מצמרפין לכשפופרת הנאר [קא] (וס"ה אם חלק מקוה נסל או בשק אם אין שיעור מקוה כלד אחד פסול):

בג (קב) 🕬 הבא להכשיר קיד מקוה שאוב ממקוה שלם שאינו שאוב אף על פי שאינו משיקו אלא קטו כשערה קטו כשר ואפילו איןמי ההשקה רואין פני האויר:

הגה ודוקה (םנ) בססול שהיבה שהיה מדרבנן אבל בססול דחורייתה בעינן כשפופרת הנאד (מ"ה ור"ש במקוחות) כמו שנמבאר וחפילו בפסול שחיבה כן דן יש (פג) חולקין (טור והרח"ש) (לש) וכןרחוי להורות:

נד ייי כותל שבין כ' מקואות (סד) שנסדק [קג] מצד

קיג והואיל והוא סמוך לנהר . נראה טעמו דכל שנפרץ הכוחל לארכו הוה כאלו נפל כל הכוחל כיון או אלל המקוה שלם בכדי שאנו רואין החלחול אבל כשחופר בסמוך שאין לו קיום באמצע משא"כ לרוחב דעל כל פנים יש לו קיום גם לחלק זה לזה ב' או ג' הפירות שכולם חסרים ואין באחד מהן מ' סאה אע"פ שניכר דארעא חלחולי מחלחלת והחלחול מפעפע מזה לזה לא הוי שלמעלה.

חיבור . שם : קיד מקוה שאוב כו' . דהא דבעינן כשפופרת הנוד היינו דוקא להכשיר מקוה חסר מן השלם אבל להכשיר מקוה שאוב בו' שאינו שאוב אנ"פ שאינו משיקן אלא כשערה כשר לפי ששאוב אינו פוסל אלא מדבריהם הקילו בכך . שם : קמו בשערה . פי' כחוט השערה: קבוד בשר. בב"ח חמה דלעיל סעיף ז' בעי כמוליא זית וכן לעיל סעיף מ' לא כגי בנקב כשערה להביא מים על ידו לכתחלה וכאן מכשיר בלקב כשערה כדעת הרשב"א ול"ע עכ"ל ולא ידענא מאי קושיא דהא הרשב"א גופיה בתשובה ס"ל בדינא דלעיל דבעינן שפופרת הטד ומביאו ב"י לעיל דף רל"ד ע"ב בארוכה אלא ודאי זריך להלק דשאני הכא כיון דיש כאן מקוה שלימה אלא שהיא שאובה ויש מקום שלימה בזדה הלכך סגי בכשטרה לעירוב מקואות הואיל והשאובה מדבריהם ודוק: כקיד יש חולקין כו'. לטעמייהו אזלי דם"ל לעיל סעיף ג' כולו שאוב פסול מדאורייתא ולפ"ז היכא דהמקוה היחה רובה כשרה ומקאחה שאובה כגון שנפלו לחוכו ג' לוגין מים שאובים סגי לכ"ע בכשטרה ובהכי ל"ל לחרץ מה שחמה הכ"ח של סברת הרח"ם וסיישחו דמלרכי נקב כשפופרת הנוד דהא חנן מעהרין את המקואות העליון מן התחחון כו' ומשיקו אפילו כשערה ודחק ליישב דהרא"ש נמי מודה דסגי בשערה אלא דהחמיר לגזור שאוב אטו שאינו שאוב עכ"ל ולפי מה שהחבחי לק"מ דהרא"ש מוקי להך כשהמקוה העליון פסול רק מדרבנן ומ"ש הרא"ש בחשובה ראיה לדין מעיין הנמשך דרך סילון דלעיל סטיף מ"ט דכשר ממחני' דלטיל (והכאחיו לטיל ס"ק ק"ד) לאו למימרא דבכולו שאוב כגי כשערה אלא מביא ראיה דאט"ג שנמשך דרך סילון שמקבל טומאה מהני ליה השקה כמבואר שם בחשובה

פתחי תשובה

בשרן של ככוך מורכו הרב התסיד מהורית משונם סייבוש הנו זיי במקום העומדת בכד הההד הידוע בודאי שהמים שבמקום טבשים מהההר ההוא כי ממיד שום גובה מי הכהר וגובה מי המה המקום וכיא איני שהולכו להקנה והיו מיקים המים מתנה בכל בוקר כדי לששת מלאכמם שם והמים היו נובשים לה מהנהר כל היום זשי"א לא היה בערב כתוכה עדיין מים ורלו חכמי עירו להחיר למבול במוכם עיש הש"ע והבסת רמ"א שבלאן והוא ז"ל אסר וילא הדבר כליסור שלא לעבול גם כ"א שאין בח מיש ואפילו בדיעבד לא עלחם לה טבילא הב"א ורמ"א זו ב- המוסקים הלאת הוא מארכבה פעמים. א' כי דיע של המרדכי אף שהבילא ב"י ורמ"א זו בר הפוסקים פליגי עליה . כ' כי המרדכי למעמיה דפסק דמעין מטרג בכ"ש משא"כ לרידן אין הפוסקים פליגי עליה . כ' כי המרדכי למעמיה דפסק דמעין מטרג בכ"ש משא"כ לרידן אין מקום לדין זה . ג' דאמילו הרמ"א שביא דין זה דמתדכי כמעון לנהר התנה בו תמלו שהוא שוא בי ומלו שהוא שובע מרנהר כי מעיד שום בגובה למי המכר מ"מ לא מהמי. דלרו שיהא לאם לשילם דוהא

באר הימב

הנקבים בדבר המקבל פומאה שלא בא אלא לענב המקוף שלא יבואו המים לשם ואינו מכיר חילוק זה דהא גם כאן אינו עופה אלא שלא יזובו המים דרך שם עכ"ל הט"ז (וע"ל מ"ש בס"ק ס"ג) : (ס) בשפופרת . כחב הש"ך ודוקא מקוה הפסול מדאורייתא אבל הפסול מדרבנן סגי בכשערה כדלקמן סנ"ג : (פא) בהבשרו . כחב רבינו ירוחם שנסחסקו המפרשים אם נשאר השאוב בהכשרו או כיון שנסחם הנקב חוזר לפסולו כבתחלה ופוב להחמיר לכתחלה וכחב הב"ח דחין בכלל הכשר זה חם עירב מקוה החסר עם השלם כיון שנסחם הנקב הרי הוא מסר לפנינו מה מועיל לו שהיה מעורב בחחלה עם השלם (כיון פהות עכשיו חסר) וכ"כ מהרש"ל וכ"מ בחשו' הרח"ש ודברים פשוטים הם עכ"ל הש"ך: (פב) לצרת . וה"ה אצל המקוח שלם כדי שאנו רואין החלחול אבל כשחופר בסמוך זה לזה ב' או ג' הפירוח שכולם חסרים ואין בהחד מהם מ' פחה אע"ם שניכר דחרעה חלחולי מחלחלת והחלחול מפעפע מזה לזה לה הוי חיבור . ש"ך: (פג) הולקין . כתב הש"ך דופעמייהו חזוי דס"ל לעיל בס"ג דכולו שחוב פסול מדחורייתה לס"ז היכת דהמקוה היתה רובת כשרה ומקצתה

שלמעלה מהסדק מחמת החלה שלמעה על כן לריך דוקה כשפושרת המוד

וכאן בש"ע לא נקט רק כלשון המשנה וע"כ לענין הפירוש יש להחמיר

וכפי פירום פרתכים ופרים והכחים שפי לשתי ברוחב ופי' לפרב מלממלה למטה : קלג שם משנה ג' מ קלר תוססתא וכתבה בפ"ז דמקולום ופירש והשיקוט דמחמת שירדו הפוכלים לתוכה יהלגיכום המים של בניחם: (°) פירום המים של נביחם: והלגיכום המים של שחוב שהיו לבנים: קלח לשון הרמב"ם ריש פ"ו דמקוחות: קלד שם

שו"ת מבי"מ את כל בשרו במים מים שכל בנים כהן וכמה הן אמה ברום ג' א רו חברים ושיערו חכמים מי מקוה מ' באה וכמו שהביא הרי"ף ז"ל במדידה והכי משמע דדרשי מקרא מים שכל גופו עולה בהן וכמה הן אמה על אמס וכו'והדר אמרינן ושיערו חכמים מי מקום מ' סחם דקפדינן חמדת חמה על חמם שיהא כל גופו עולה בהן חלה ששיערו חכמים כי במ' סחם יחמלה שיעור זם וחס יתמלת יותר או בסתום וחס יחמנת יותר תו כפועם לפי המשקל לא קפדים אלא בכי המשקל לא שילוי בין אלא משקל יש שילוי בין המקל יין לא השום לו בכמום שהרי מדה מהילם עשרה משקל יין לא משרל מו השום כי אם חשעה תריל מן השמן כי אם חשעה תריל מן השמן כי אם חשעה הריל מון השתל מרושה אלאלים מה מהביל מרושה אלאלים מה מהביל מרושה מהביל מרושה מהביל מרושה מהביל הריבות המשקל מה מהביל מרושה בהות המשקל בין את הביל מרושה בהות המשקל בין את המשקל לא המשקל בין את המשקל ב כמו שהביא הכפסור ואפילו במים יש חילוק במשקל זו מזו כ"ש בשאר דברים המחולקין יותר זו מזו והרב ממולקין יותר זו מזו והרב
ז"ל פ"ד מהלכות מקוחות כתב
דין תורה ט" שנחתר במקוח
מים מ"מ כי" שנחתר במקוח
להעלות בהן מבילה לכל בוף
להעלות בהן מבילה לכל בוף האדם בכם אחם ושיערו הלמים אמה על אמה וכן" ואחר כך כחב ושיעור זה מ" ואחר משמע דעשי קפדי" סחה משמע דטפי הפדי' אשיעור מדידה דאמה על אמה מן המ' כחה דמשקל דחלו במדה בחשה של חשה וכו' איכא מ' כאה כדמפרט הרי"ף זיל שם והמשקל אים מדוקדק במים כמו המדקדקים במים קלים וחדים ויש כבדים וכמי

נקודות הכסף ב"י חבל בחמת הוח לחו דוקח חלא כל הלער חשוב כלי ע"י אותם הגומות וכמ"ש העור וכן משמע להדית בב"ת שכן כוונת הרח"ש וח"כ לריך לפרש דמיירי שכח להכיח מים למקום שאין בה רוב מים כשרין אלא כיון שהלטר הוי כלי הרי הם בחים למקוה מן הכלי שלח בהמשכה וקיל :

בית לחם יהודה

חר למעלה ממנה המים מה שבכלי רחשון והיותר מים עד שמגיע לנקב יופדין למעה אל הנהר וכך סם בפלומפין מוליכון המים למשלה עכ"ם שלם מאות אמה ומשם יורדין המים בכל המבואות של השיר ורלה לעשות מקוה ממים זה ולא התרחי מכתה סעמים חדא דהנקב מה שיש בכלי רחשון חינו נקב דכח יש בים קיבול עד שתבים לנקב כמה סחין ועוד בכלי שני ושלישי חין במם נקב כלל וחין להחריך במנט רק אחלט אחד רוצה להתיר בלאיות אוייקונפורנים. אח"ז כא שחלט זו שנפורנים. המטורסט מהור"ד דוו אב"ד דק"ק פראג והורש לאשור דקיק פרלג והורפ נמטור והארכתי בתשובה זו כמס דפין ומוף דברי אף אם כיו בכלים כולן נקובים כשמומרת במלד אין להחיר למשות במלד אין להחיר למשות המקוה ע"י הפלומ"פ ע"י אדם פשיטא דאסור אלא אפי' ע"י הגלגל כי יש כמה וכמה הגנגל כי יש כמה וכמה ריעותות כזס: (מעוף נ"ו בהג"ה) ולכן כלי המינח בצר המקוח. מקוה שממיו באר מת ההר תחת הקרקע כלים מן ההר תחת הקרקע דרך חבית מטקבת שני נקבים זה כנגד זה והוי ג"כ נקובות בתחתיכם וטדע שיש תדשות שאינם מנוקבות אלא סמוך לפיהם גם לפעמים מפסיקין העובדי כוכבים קילוח המפי העובדי כוכבים קינוח המעיין בשריבת מים מחביות אלו המקום כשר אם היה בו כבר מ' ולחין מן המים שיורדין לו ולריך שיהיה בו רושם יזה. מהר"ם מעראני:

יורה דעה רא הלכות מקואות דזהו כונתו ואה"נ לכל חד כדאית ליה לפסול דרבנן בכשערה ולדאוריי' כשפופרת כנוד כנ"ל: כןיח לשתי מצמרף כו'. ונחלקו המפרשים איזה מקרי שתי ואיזה ערב ולכך כתב הב"ח דלענין מעשה אין להם הכשר אא"כ יש נקב כשפופרת הנוד במקום א' בין בזו בין

בזו: כים ואם נפרץ הכותל למעלה כו'. וה"ה היכא דלא נפרן אלא שהמים הולכין מזה לזה למעלה מן הכותל ורואים האויר בעי כקליפת השום ולא סגי בטופח על מנת להעפיח כדכתב הריב"ש בשם הרמ"ה וספר המלות והרמב"ם וכ"פ הב"י והב"ח: כןב הוכשרו שלשתן . אף השחוב ומיירי שהמים שינחו חזרו למקומן דאל"כ הרי הן כזוחלין ולא עלתה להן עבילה כשהמקוחות הם ממי גשמים ומיירי בשלח חסר בשעת יציאת מים על שפתם כלום מהמים כגון שכותלי המקוה גבוהים דאל"כ ודאי דלא עלתה להם טבילה והמקואות לא הוכשרו אף אם הם מעיינות שהרי הם חסרים כל זה נתבאר מתשובת הריב"ש מיהן נראה דוקח הכא שאין במקוה רק ך' סאה בעינן שיהזרו למקומם אבל אם הם ממ' סאה לא בעינן שאף יותר כשווחלין לחוץ נשחרו מ' סחם ולח מקרי זוחלין כיון שמחמת אדם הטובל בהם יונחים לחוץ וחפי' למחן דפוסל לעיל סעיף נ' בילאו דרך סדק אפי' נשארו מ' סאה מודה הכא דדוקא החם בילאו מעלמן שלא בשעת טבילה פוסל אבל הכא שהוא מתוך הטבילה לא וכן משמע קצת מחשו" ריב"ש שם דלא כנראה מחשר מהרי"ק ם"ם קנ"ז לפסול בכה"ג עיין שם: כא היו מחוברים ביחד כו' . ואפי' נתחבר האמנעי לשאוב קודם שנתחבר לכשר לא נפשל בכך שחרי נתחבר גם לכשר קודם שירדו

השאובים לחוכן וחדע שהוא כך שהרי אף כשהשאוב באמלע לא נפסלו הכשרים במה שנתחברו לשאוב על שפתו ושוב ירדו מן השחוב לחוכו והיינו טעמח לפי שעל ידי תערובות ובהמשכה ירדו לתוכן. הרח"ש: מכב אפילו אדומים. המים של כשר והלבינום המים של שחוב שהיו לבנים. ר"ש ול"ע לעיל סעיף נ"ה: קבג ובלבד שלא יעקור כו'. דחם נעקר הגל לח היה מעמר דחין

מקוה

זה לצר זה אפילו כל שהוא קיח (פיו) לשתי מצמרף לערב שני המקואות להכשירם ואם לערב אינם מצטרפי' עד שיהא במקום אחד כשפופרת הנאד (סה) לוְים ואם (פּי) נפרץ הכוחל למעלה זה לזה על רום כקליפת השום ועל רוחב כשפופרת הנאד כשר: הגה [קד] וה"ה אם היה גל של עפר בין ב' המקוחות אם נעל מגובה הגל מעט עד שמקלחין זה לזה כרוחב שסופרת הנחד ברום קליפת השום סגי דלא בעינן כמלא שפופרת הנאד אלא בנקב (מרדכי ה"נ): בה פלי שלשה מקואות שיש בשנים מהם בכל אחר עשרי׳ מאה מים כשרי׳ ובאחר מהם עשרי׳ מאה מים שאובין ועומרין זה בצר זה (סו) אם השאוב מן הצד וירדו שלשה ומבלו בהן ומתוך כך נתמלאו ויצאו על שפתם ונתערבו יחד (בז) קב (פי) הוכשרו שלשתם כיון שפעם אחת קבא היו מחוברים ביחר מ' מאה מים כשרים ואותם (סח) שמבלו (מ) בהם (יי) מהורי'(םם) ואם השאוב באמצע שאיןשני הכשרי' יכולין להתערב אלא על ידו לא הוכשרו אלא נשארו כמו שהיו תחלה ואותם שמבלו בהם לא נמהרו: **בן** קלי שני מקואות של כ' כ' סאה אחר שאוב ואחר

במות שהיו: נז יה כל המעורב למקוה הרי הוא כמקוה וממבילין בו יה גומות הסמוכות לפי המקוה ומקום רגלי פרסות בהמה שהיו בהם מים מעורבים עם מי המקוה [קה] כשפופרת הנאד ממבילין בהם:

בשר ידרו שנים (ע) (פס) והשיקום ומבלו בהם

עא) קכב אפילו (°) ארומים והלבינום או לבנים

והארימום המקואות (עב) כמות שהיו והמובלים

הגה [קו] ולכן כלי המונח כלד המקום (דוג) מנענע בידו המקום כדי שיעשה גל כמים ויעבור על גבי הכלי ועולה לו הפבילה למקום (כן משמע בס"ו דמקואות לדעת המפרשים):

ולא נפלו מהכלי לכשרים ומה שנתערב ממנו עם כל אחד נתבעל ברוב קודם שירדו למקוה ומים שאובים שנתבעלו חוץ למקוה אין פוסלין כו' עכ"ל ולריך עיון לפרש דבריו במ"ש נחבטלו ברוב מנלן זה . ובפרישה כתוב דהמים יוצאים מכל אחד בשוה ושאובין שיוצאים מתחלק חליין לכאן וחליין לכאן והיינו ברוב ע"כ ולא דק דהא גם בסעיף שאחר זה בב' מקוחות שהוח מתוספתה הביחה הר"ש שם וכתב ג"כ שם וז"ל

וכיון שנחבסלו ברוב הכשרים קודם שבאו לתוך המקוה כדפרישי" במחניחין עכ"ל הרי שגם כאן כחב שבטל ברוב ונראה לי פירוש דברי הר"ש בדרך זה החילה אמר שהשאובין שבאין לכשר דרך המשכה אינן פוסלין ואם חמלי לומר שהוא באופן שאין שם היתר המשכה כגון שאין שם שלשה טפחים מ"מ יש היחר דהא המים שיולאין בשנה שעובלין חוזרין למקומן וכן אלו ולא אמרינן שהוחלפו זה בזה דהא כל א' דוחה את חבירו סטיף נ"ה: (עג) סגעגע בידו . כן הוא במשנה ס"פ ז' דמקואות מוליך ומביא במים כו' וקשה הא אמרינן בסטיף מ"ח לא יאחזנו בידו כו' ולהרח"ם דמחלק שם בין ממשיך ממי גשמים לממשיך ממעיין או מקוה כמו שכחבתי סעיף מ"ע ניחא הכא אלא להרשב"א דאוסר שם כמ"ש שם בשם יש מי שאינו מחלק בכך קשה וכי יחלוק על המשנה דהכא ונראה לי דאפילו הרשב"א דאוסר שם אינו אלא אם ממשיך בדבר המקבל טומאה ובמקום שלא היו שם מים תחלה אלא ע"י המשכה שממשיך עכשיו ועושה מלאכה במקום ההוא משא"כ כאן הוא משים ידיו תוך המעיין או מקוה עלמו וע"י ניענוע שם ממילא הולכין המים חוץ למקומם לא הוה המשכה ע"י דבר המקבל עומאה ולפי זה אתי שפיר מ"ש אח"כ ובלבד שלא יעקור סגל וכתב כרא"ש שאם עקר סיה לריך להיות מ' סאה וקשה הא לא מהני אפילו מ' סאה כיון שבאים ע"י דבר המקבל טומאה ולפי מה שכתבתי ניחא ובפרישה כ' בזה שאם עקר ואפשר לומר דאפילו היה בהם מ' סאה לא נעהר כיון שבאין ע"י דבר המקבל טומאה ואמ"ג דלעיל שרי בממשיך מקוה שאני החם דה"ל כמחובר למקוה עכ"ל ודברי חימה הם דהרי כתב הרא"ש בפי' שהיה לריך מ' משמע דמ' סאה מהני ולפמ"ש ניחא הכל בס"ד:(עד) שלא יעקור הגל בו'.דאו לא היה מטהר (אם) [אלא] אין בו מ' סאה אם מיד א' מחובר ביאור הגר"א

הראב"ד: [קד] וה"ה אם כו'. כנ"ל מפתני ח' פ"ח רפרה: [קד] כשפ"ה. תוספתא חביאה הר"ש שם תניא בתוספתא נמסיות כו': [קד] ולכן כו'. פתני פתחי תשובה באר חימב

אשיג כשפושקו שפה א' נורשו והוכשרו השאונים (שנהים למיל סיק פיא ותיש שם) מים כיון שהשישור משוח ותוומוס והדבר נמסי לנשים שניתלים ככל לילה הכמים ושופים לחים כיון שהשישור משוח החיבו בא המים והמפים לחים המים ויש משוח המים וושפים שהחים בשנת העבילה יפחמו הכקב אין למסור זה להבשים שבאורך הזמן יולולו נפתיחה והוה שובדא בקהלה א' הקשובה לכאן והיה מכשל רב ש"ב חבם שחורים . (בנה"ט ובש"ו מכשל רב ש"ב חבם שחורים .

וה"ם אם לא נפכץ אלא שהמים הולכים מזם לזה למעלה מן הכוחל ורואים האויר בעי כקליפת השום ולה כני בסופת ע"מ להספית כ"כ הריב"ש ושאר פוסקים: (פו) הוכשרו. בחב הע"ז אין הכוונה שהם כשרים למכול בהם כמות שהם שהרי אין בכל א' מהם שיעור מ' סאה שהרי הוססקו אח"כ זה מזה אלא ר"ל שהשאובים נסהרו ונעשו ע"י השקה זו כמי נשמים כיון שמן מ' סאה נעשה להם השקם ואם ימל אח"כ מי נשמים על השאוב עד מ' סאה יהיו כשרים למבילה וכ' הש"ך ואפי' נתחבר האמצעי לשאוב קודם שנחחבר אל. הכשר לא נפשל בכך שהרי נחחברו גם לכשר קודם שירדו השאובין לחוכן כ"כ הרא"ש: (סו) שהורים. כחב הש"ך ומיירי שהתים שיצאו הזכו למקומן דאל"כ הכי הן כזוחלין ולא עלחה להן שבילה ומיירי ב"ב בשלא חסר כלום מהמים בשעה שיצאו של שפחם כגון שכוחלי המקוה נבוחים דאל"כ ודאי דלא עלחה להן טבילה והמקואות לא הוכשרו שהרי הם חסרים מיהו בפתח חופה כמס נפתח כל מחם בעינן שיחורו למקומן אבל אם הם יוחר ממ' סאין לא בעינן שאף כשוחלין לחוץ נשארו מ' סאה ולא מקרי זוחלין כיון שמחמת אדם הפובל בק יוצאים לחוץ ואפי' למאן דפוסל בס"ג ביצאו דרך סדק אפי' נשארו מ' סאה מודה הכא דדוקא החם ביצאו מעצמן שלא בשעת מבילה סום לאבל הכא דדוקא החם ביצאו מעצמן שלא בשעת מבילה סום לא המים של גביהן וכחב הש"ך דצ"ע לעיל סנ"ה: (פט) יעקור.

כתרווייהו דבין בחורך בין ברוחב לריך כשפופרת הגוד: (םה) ואם נפרץ הבותל כו'. דכיון שמגולה למעלה ורוחה את האויר א"ל כשפופרת סגוד: (כון) אם השאוב מן הצד בו' . לפי שלשנתערצו שנים הכשרים נעשו כמקו'אחת של מ' סאה והוכשר השחוב שנתחבר להם וחפילו נתחבר

האמנע לשאוב שאנלו קודם שנתחבר לכשר לא נפסל בכך שהרי נתחבר גם לכשר חודם שירדו השחובים לתוכו : (בז) הוכשרו שלשתן . אין הכוונה שהם כשרים לעבול בהם כמות שכם שהרי אין בכל אחד מהם כשיעור ארבעים סאה שהרי הופסקו אח"כ זה מזה אלא רצונו לומ' שהשאוב מעהרו ונעשו ע"י השקה זו כמי גשמים כיון שמן מ' סחה נעשו להם השקה ואם ימלא אח"כ מי גשמים על השחוב עד מ' סחה יהיו כשרים לעבילה וגם קמשמע לן שהכשרים לא נפסלו על ידי ירידת מי השאובין לתוכם ע"כ אמר הוכשרו שלשתן שיש בהם לד כשרות משח"כ בסיפח שהשאוב נשאר בפיסולו ולא יועיל להשתות עליו מי גשמים וכ"כ בריב"ם הביחו ב"י: (סח) שמבלו בהם מהורים . שהמים היולחים חין נוזלים אלא חוזרים לאחוריהם : . ואם השאוב באמצע (בם) שאו יש הפסק בין הכשרים אינם מתערבים יחד ונשחרו כמו שהיו

להקוות עליה' דדרך המשכה נתערבו

הכשרים ולא נפסלו מן השאוב שחרי

דרך המשכה בא ממנו עליהם ועל כן

הם טהורים אחר שיתמלאו עד מ^י

סאה והשאוב נשאר בפיסולו ולא

מהני לו אם יתמלא עוד ממי גשמי': וזח לשון הר"ש ואע"פ שמימי השאוב

מתערבים עם כל אחד לא מפשלי

אלא שהיא שאוכה וים מקוח שלימה בנדה הלכך סגי בכשערה לעירוב מקואות

הואיל שהוא מדבריהם על"ל: (פד) לשתי. כחבו המ"ז והש"ך דים מחלוקת בין הפוסקים חיזה מקרי שחי וחיזה ערב והלכך לענין מעשה יש לסחתיר כחרווייהו דבין בחורך בין ברוחב לריך שם"ה ול"ם הב"ח: (פה) גפרץ.

שם וכפי פירושו בפי' המשנה שם: קלם ל' הרמב"ם שם מהתוספתת כפ"ז דמקותות וכתכמים וש"ל דלתכמים חין

וכחכמים וש"ל דלחכמים אין קטפרם לעוכ קטפרם לעולם חיבוד לערב בתקאות אפילו בנד אחים עד"ל עד"ל דבינור אחים לא פליגי הוא איים עד"ל הרים ודבי יהודם: "בל ירום איים עד"ל בתקאות ודבי יהודם: "ב" ירום בתקאות באחר בתקאות המאף המקוואות במתקאות המאף התקוואות בתקאות בתקאות המהתה בתקאות המהתה המהלא התקבובה.

מ רמכ"ם כפ"ח מהתוםפתח

רים פ"ו רמקולות: קבאתוםפת" לתבם ר"ם בפ"ו דמקולות וכפירום הרל"ם בסוף נדה

דהמים נחזין לחון בקסילתו:

קחב שם בתוססתה ומטעם שכתב הכח"ש בסוףנדה וביחר

הריב"ם דבריו בחשובה אכל הרמב"ם בפ"א מה"מ כחב

להתום׳ סתם יאסילו במקום גדולה וכמים הכ"מ כשכ

הריכ"ש בחשובה שרבינו מפרש

שלא יהפוזלתוכו מפני הרואים

שסטרים שאינו מחכרין אלא להקר וכן הטובל פעמים

קמג משנה ג' פ"ז דמקוחות וכח"ק וכלישנא קמא דרבי נחמן וכנ' דמטומאה לשהרה

המתן דטר ווקותותי פניגים ד"ם ממת הגינה דף י"ם ע"ח וכך פסק הכתכ"ם כפיכום המשנה ובחיבורו בסכק בנוכר וכ"ם הראב"ץ בססר בעלי הכסש: קשר שם בתשנה:

לפיל החלים דומה להא דלפיל מאמ"ם שהע"ם שרגליו של ראשון נוגשת במים דלא מהני דשאני כגד עכה שהוא כולם

הרבה מן המים ולוה כשקותו הוא במים הרי הוא כאילי כל

המים הכלושים ככנד כקלתו של מעלה נוגשים כמים

שכקלתו שכתוך המים והרי כל המים משורכין למקום.

מפירום דכרי רח"ם כסוף נדה

דמקוחות: קשו שם מהתוספת'

קמח לפון הסור ופי' הכ"י דו"ל דחיט מנומנס לגמרי

אלא שיש בו מעם יותר ממ' סאה לכן אינו נחסר כשמעלהו

דרך שוליו מחמת המים

מכתוספתת

ממשנה כוף פ"ה: קלו שם ממשנה ריש פ"ו: קלח שם ממשנה הנוכרת וכר" יהודה

(לעיל כעיף ה') משום דהים לח חשיב כמעיין חלח לעוכר בזוחלים אבל לא לעוהר בכל שהוא כדפי' לשם אבל מעיין ממש דמטהר בכל שהוא בכלי אפי' נעקר הגל מהמעיין ונפל על הכלי מטהר בכל שהוא נ"ל פשוט עכ"ל ב"ח בס"ס זה וקשה על דבריו דכת דין זה לקוח מהרח"ש סוף נדה שכ' שם ובלבד שלא יתלוש מגל דאז לא היה מעהר אם אין בו נו' סאה עכ"ל ומביאו ב"י וכ"כ ר' ירוחם נכ"ו סוף ה"ה וא"כ ע"כ ל"ל דבמעיין איירי דאי במקוה אפי' יש מ' סאה מחי הוי כיון דהוי זוחלים כשנחלש ותו דחי במקום מיירי ח"כ קשיח דלעיל מיניה הביא הרא"ש מתניחין דגל שנחלש ובו מ' סאה ונפל על האדם ועל הכלים עהורים וכ' האי סתמא כר׳ יוסי (דַסַ"ל יש דין מעיין עליו ומעסר בזוחלין) דגל שנחלש משמע אף מן הים אלמא דמעהר בזוחלין עכ"ל ואם איחא הא אפי בגל שנחלש מהמקוה ס"ל הכח דמטכר בזוחלין אלא ודאי כרא"ש האמר הכא דאפי' במעיין לא יחלוש דאו לא יעוכר אם אין בו מ' סאב והיינו טעמא דלא סגי במעיין בכל שהוא אלא בגוף המעיין אבל כל שנחלש נהי דמטהר בזוחלים מ"מ לא מטסר בכל שהוא כשנחלש ודוחק לומר דמ"ם כרא"ם אם אין בו מ' סאם קאי אאדם דכא לא הזכיר שם אדם כלל אלא אמחט שהיא נחונה במעלת המערה קאי החם ואע"ג דרבי' ירוחם כתב שם פי' וכן הדין לטבילח אדם ודאי דכן הדין לטבילח אדם דמותר לעבול בגל שיש בו מ' סאה אבל לומר דהרא"ש מיירי באדם דוקא זה אינו במשמע אלא נרא' דאף בכלים לריך בגל שנחלש מסמעיין מ' סאה כן נרחה לי ובחו"ע סוף פרקז' דמקוחות השיג על הרח"ש דאפי' יש בו מ' סאה מ"מ מהוה ע"י דבר המקבל טומאה וכ"כ בפרישה

ם [קי] מש ני גומות קכח שבנחל התחתונה ועליונה של כ' מאה והאמצעית של מ' ושמף קכם של גשמים עובר בתוך הנחל אע"פ שהוא נבנס לתוכן ויוצא מתוכן אין זה עירוב ואין ממבילין אלא באמצעית שאין הנזחלין(ע) (°) מערבים אא"ב עמרו: פאמת המים [קח] פי הכופת ידיו ורגליו וישב לו באמת המים אם נכנסו מים דרך כולו מהור:

סב [קמ] מיי מקוה שיש בו מ' מאה מצומצמות הארם המובל בתוכו קל לא יקפוץ לתוכו שלא יחסרו המים בקפיצתו בתוכו (עו) שבי ולא ימבול בו (ע) פעמי' זה אתר זה [קי] פי מבלו בו שנים זה אתר זה (עז) קלא אע"פ שרגליו של ראשון נוגעות במים : השני בפומאתו שהרי חסרו המים מארבעים סאה סג קלב ייי המביל בו בגר עבה שהמים נבלעים בתוכו (°) כל זמן שהבגד נוגע במקוה הוא כשר [קיא] אף על פי שזבו ממנו שלשה לוגין למקוה [קיב] יפיה העלהו ממנו פסול שנעשה שאוב מהמים שירדו מהבגד לתוכו [קיג] פיואם ממביל בו יורה או, שאר כלים מורידן לתובו (ער) דרך (ד) פיהן קלג שלא ינתזו המים כשמכניסן לתוכו ונמצא שהוא חסר פייומעלהו דרך שוליו פיי כדי שלא

ישאר בו מהמים ויחסר מהמקוה: הגה כל המים שבכלי וגם שהמים שבכלי יהיו שאובים ואם יסלו אח"כ למקום (זה) יפסלו אותה מאחר שלא נשאר בה כשיעור מקום (מלפון הרמב"ס):

סך 🗝 הממביל כר או כסת במקוה שיש בו מ' סאה מכוונות כיון שהגביה שפתותיה מהמים נסצאות הַמים שבתוכן שאובין כיצד יעשה מטבילן ומעלן קלד דרך שוליהן 4 אבל (עמ) הקופה

דאפשר לומר כן ומיהו דעת סרא"ם דוחקים בפירוש דברי העור בזה: (עם) חקופה בו' • שהן מטקבין והמים שבהם לא נעשו שאובין נראה דלא מיקרי מהוה ע"י דבר המקבל טומאה אלא כשנוגע המים

שממט נעשה המקוה ועוברים ובאים ע"י דבר המקבל טומאה אבל הכא נסי דהחדם מביא ומוליך במקום ומחוך כך נחלש הגל מ"מ הגל נחלש מהמקוה גופיה ובמקום חלישחו אין שם ידי אדם ודוק: קבד חורי המערה כו'. פי' מערה הוא מקוה שכך היו עיקר מקואות שלהם במערות: כבל שהוא. לפי שהן נחשבין מכלל המקוה: כבי עוקה. הוא חפירה שחחת המקוה: כבי משבילין בהם. דע דבכל מקום שמעבילין במקוה חסר בלד שלם לריך שיהא עכ"פ גוף הגטבל שלה ומחכסה במים בבח אחת ובכלים אע"פ שמחכסין כולם במים כגון מחטין ולגורות שהן קטנים לא סגי בפתות מרביעית כן מוכח בש"ם ופוסקים ופשוע המים בבח אחת ובכלים אע"פ שמחכסין כולם במים כגון ממטין ולגורות שהן קטנים לא סגי בפתות מערב אף בזוחלין: כל לא יקפוץ הוא של בשים בנ" ביותא גשמים בו'. דוקא גשמים אבי הצייה שמא חסרו המים בראשונה: לתובו כו'. ע"ל סי' קצ"ח של"ע ולא יטבול בו פעמים כו' דשמא בראשונה לא טבל כהוגן על סמך השניה שמא חסרו המים בראשונה: קלא אע"פ שרגליו בו' . ולא דמי לבגד דבסעיף שאחר זה דכל זמן שנוגע בו חשיב נמי מקום שהבגד עב הוא בולע מהמים הרבה ואינו כמו האדם שאין המים בלוטים בעלם חלקיו אלא בשטח גופו וטופח ט"מ להטפיח איט חבור. ריב"ש: כלב הטביל בו בו'. ע"ל ס"ק מ"ז: קדנ שלא ינתוו כו' . ור"ש פירש הטעם מפני שהמים מקלחים לכלי וטושים מים שבחוכה שחובים! וכחב ב"י דחפשר לפי זה אף דרך לדן לא יטבילן רק דרך פיהן מיהו בדיעבד נראה שאין לחוש: קלד דרך שוליהן בו'. דהשתא המים שבאים לתוכן לא מפסט משום

הגר"א ביאור

מחלוקת כו' ומסק הרמב"מ כלישנא קמא משום רפ"ל כר' פרת וכ"ש לכעלה כמ"ש בפ"ב דהולין ל"א א' ורוקא לענין כוונה רהולין א"ב כוונה: [קיא] אלים שזכו בו'. ער"ש ב'י תניא כו' המלדו כו'.שם:[קיב] ואם ב'י תניא כו' המכיל כו':[קיב] העלדו כו'.שם בחוספתא הכ"ם בסתני' שם:[קיב] ואם פתחי תשובה

מפ"ז: [קו] ג' נומות כו' . ש"ש ו' ח' ועמש"ל ס"נ: [קון] הכופת כו' . ש"ש ו' ד':[קונ] מקוה כו' ולא כו'-ער"ש ו' ו' וערא"ש מכ"א ועיל מי' קצ"ח מכ"ם: [קו] מכלו כו' . 'מחגי' שם ופסק חרמב"ם כת"ק ואפי' ר"י מורה כאן כמ"ש בספ"כ דחנינת ' אר"נ באר הימב

דחם נעקר הגל לא סיה מסהר דאין מקום מסהר בזוחלין אלא באשבורן ואם

ס"ק ס"ם ועי' משונת ח"ם סי' ר"ם נאריכות ושם תמוא פירוש שני ספופים אלו נ"ם ונ"ו

נעקר לא הוי באשבורן מיהו דוקא במקוה שאינו נובע אלא נקוו מי גשמים בגומא אבל מקוה שנובע מים חיים דקי"ל דמסהר בזוחלין ובכ"ש אפי' נעקר הגל היה מסהר הכלי בכ"ש דלכלים לא בעינן מ' סאה כ"כ סב"ח והפ"ז אבל הש"ך חולק על זם ופסק דאף במעיין לריך מ' סאם אפי' לכלים דלא אמרו דסגי בכ"ם אלא בגוף המעיין במקומו אכל כל שנהלש נהי דמסהר בזוחלין מ"מ לא מסהר בכ"ש ובחו"ם פ"ו למקוחות השיג על הרח"ש דחסי" יש בו מ' סחה מ"מ מהוה ט"י דבר המקבל מומחה ט"כ ומיהו דעת הרח"ש נרחה דלח מיקרי מהוה ע"י דבר המקבל פומחה חלה כשנוגע סמים שממנו נעשה המקוה ועוברים ובחים ע"י דבר המקבל טומחה חבל הכח נהי דהחדם מוליך ומביח במקוה ומחוך כך באחלין. פ"ך: (ע) פעמים. דפתח ברחשונה לה מבל כהוגן על סמך השניה ובשניה שתה חסרו המים ברחשונה חבל המובל פעם החח מחר למבול כהוגן. מ"ז: (גד) פירון. ור"ש פירש הטעם מפני שהמים מקלחין לכלי ועושין מים שבחוכה שהובים וכחב ב"ד דהפשר נפ"ז אף דרך גדן לה יסבילן רק דרך פירן מיהו בדיעבד נרחה שהין לחוש. ש"ך: (גה) יפסליו. כחב הט"ז דרמ"ה אחי להשמועינן אף שנחמלאו אחר כך ממי בשתים אינו מועיל דהמים שבכלים פוסלין

דרן שוניו מחמת המים שטופחין כיורה בפנים ובחוץ: קסט לשון הרמכים כפ"ה מה"מ ממשנה ו' פ"ו דמקוחות: קג שם במשנה דמקוחות: שו"ת מבי"מ מקוה אמרינן דפים הנירוק מנסרף למי סאה וכ' הרמב"ם זיל פ"ח שים רך שהפרה שוחה ושוחה ממנו הרי זה נמדד עם המהוה וטים זה כמותו מעט ומשקלו הרכה ואי אולים בתר משקל באמה על אמה ברום כ' אמות הוי סגי מחה כרום כי מתחה בין יסבי אלא ודאי דמדת אמה של אלא ודאי דמדת אמה של ובבליר מהאי שדם לא סליק מבליר מהאי שדם לא סליק סלה במשלן הזה בים מים מי הוא זהי ששונה בים משון בר נמח זיל חשוכת קס"ו כתב וזיל ואם כן מה שכתב ששיעור מקוה יפחות מג' חמות חלק מכייו אינו נודק ויכוא לידי איסור כרת וישתקע הדבר ולא יאתר ש"כ משתם דכשישור המדה קפדים וכשיכן אתה על אתה כרום ג' וככליר מהני לא שלחם לה מכילה ואם כן במקוח זה שחסר בו כ' חלקים מפי באמה והם כ' חלקים מכ"ז שבשיעור מקיה והוא כפל מכ"ז שכחב הר"ש ז"ל הוי חסר ואין סובלין ואין מסכילין כו כלל כדאמרינן ואסילו שיכיל בו מים הרבם יותר ממ' סאס במשקל לא אולינן כחר משקל אלא במדם כדאמרינן ואינו משער איך אסשר שימנאו ש' משקל שאמי במקום הזה החסר כמדה אחד מיצג וחלי ממדת אמה על המים עכורים ומלחים עפר וחשבתי ללמד איזה זכות למקום הזה לומר שאפשר שהיא שלם בשיעור אמה על אמה ברום ג' אמות ממה שכתבת שמדדתם קנה כ' גודלים וכ"ח גודלים ולקחתם החצי שהוא כ"ד וכן ראוי לעשות אכל כיון שהיה החילוק כ"ל מכ"מ לכ" אסשר שלא זמלמתם המרה אחר כן בכ"ד ואם אמדדו עוד כדיוק והיה נעצא אנכע

למקוה כ"כ כרא"ש ול"ל דשם נעשה אשבורן דאל"כ לא מסני מ' סאה מקוה נעסר בזוחלים אלא באשבורן ואם נעקר לא הוי באשבורן מיהו ודוקא נקט כאן מקוה דאילו מטיין מטכר ככל שהוא לכלים לדברי דוקא במקוה שאינו נובט אלא נקוו מי גשמים בגומא אבל מקוה שטבט הכל כמ"ש בסטיף א' וכאן מיירי במחט: (עד.) מעורבים עם בי מים חיים דקי"ל דמטהר בזוחלים ובכל שהוא אלא בכל שהוא כצ"ל: (עד) ולא ישבול בו פעבים ובו'. מטהר בכל שהוא בכל שהוא כצ"ל: (עד) ולא ישבול בו פעבים ובו'. מן הים דבעינן מ' סחה אף לכלים

נה קבד אי חורי (י) המערה וסרקי המערה ממבילין בהם אף על פי שאין המים שבהם (עה) מעורבים עם מי המקוהן אלא וקבה בכל שהוא: נמ קכו פלח עוקה (פי חפירה) שבתוך המקוה אם היתה הקרקע המברלת בין העוקה ובין המקוה בריאה ויבולה להעמיר את עצמה אין ממבילין במים שבעוקה עד שיהיו מעורבין עם המקוה כשפופרת הנאד ואם אינה יבולה להעמיד את עצמה אפילו אינם מעורבים אלא בבל שהוא (מ) ממבילין בהם :

דשמא בראשונה לא טבל כהוגן שסמך על השניה ובשניה יש לחוש שמא מסרו המים אבל העובל פעם אחת

נוסר לטבול כחוגן: (עו) אע"פ שרגליו של ראשון . הקשה ריב"ם מ"ם מבגד עבה בסעיף אחר זה וחירץ שבבגד בלוע המים הרבה ואינו כמו אדם שאין המים בלועים בעצם חלקיו אלא בשטח גופו וטופח ע"מ להטפיח לא הוה . חבור ואין מזה קושיא על מה שכתבתי בסעיף מ' דבגד עבה גרע טפי דשם חילקנו בין בגד ובין כלי נקוב דיש בכלי ג"כ 'סרבח מים ובזה עדיף כלי מבגד כיון דמים שבבגד הם בלועים והבגד הוא נחלש מן המים משח"כ כאן לענין חילוק שבין אדם לבגד גרע עפי אדם שמקלחו במים כי אין עליו רק טופח להטפיח והטור פסק כאן דמהני הטבילה להשני כל שרגלי הראשון כוגעות במים וסייכו כרבי יהודה בגמרא ואפשר שטעמו שמדמה לבגד עבה ולית ליה חירולא דריב"ש כ"כ מו"ח ז"ל: (עה) דרך פיהן. עמ"ם סימן ר"ב סעיף ו' : ום"ש בהג"ה כל המים שבכלי כו' האריך רמ"א בדברי אלו דרך ביאור על לשון העור לתרץ מה שהקשה ב"י על הטור שכתב כדי שלא ישאר בו מהמים ויחסר מהמקוה כא בלאו כבי חסר מה שהוא על סגוף היורה כמו בסעיף ס"ב גבי אדם ועל כן חירן רמ"א בזה דבודאי כל אדם לא יטבול אחר זה עד שיחמלא ממי גשמים אלא דהאי שנשחר בכלי יחזירט לחוך המקוה כדי למלאות בעודו במים ואפשר שיהיה קלת נתלש מן המים בשפחו למעלה כת"ם בסעיף ס"ד ונמגא שפסל

המקוה מחמת שלשה לוגין שחובין

כיון שהמקוה מלומלמת ושוב לא יועיל

מילוי מי גשמים אלא עד שילא ממנו

מילואו ועוד כמ"ם סעיף כ"ב וחיישיכן

שהטובל לא ירגיש בזה ויטבול בו אחר

שירדו גשמים וזה נראה לי נכון מאד

ובודאי נתכוין רמ"א לזה דלא כראיתי

כיון שלפעמים מוחזק להיות חסר

חיישינו שמא היה חסר בשעת טבילה.

שם וכ"כ העט"ז וכן מוכח מדברי

כלל. שם. כלומר שהרי שלם לפפיכו

דהת חיכת למימר העמד

שאוצים כשנופלין למקוה לפי שכשעדיין הכלי במקוה לא נשאבו מאחר שהמים מעורבים דרך הנקבים: (ב) אבל בכלים. לא דהוויות המקוה לא יהיה על פי דבר המקבל עומאה כדלעיל סעיף ל"ה: (בא) הרי זה כשר. הטעם דספק מים שאובין ספיקא דרבנן דמן החורה אין פסול אלא ברובא שאוב כמ"ש רמ"א בסעיף ג'

וזהו הטעם בסעיף שאחר זה שכתב שיש לו במה יחלה וסיינו דוקא במידי דרכנן וכמ"ם בסעיף קי"א דינים כלומה לזה : (פב) מפני שזה ספק בו". פי' ספק דרבנן ועוד נכלל בום שיש לה חזקת כשרות תחלה: (פנ) שהפסול מוכיח. נחנו טעס שלא תקשה נוקמי המקוה בחזקת כשרות כמו שחמרו במקום שסניחו ריקן בסעיף ס"ט דכאן אין למקוה

(יי) והשק ממבילן ומעלן כדרכן ואינו חושש : סה [קיר] ייי מקוה קלה שרוא (יי) מוחזק להיות מימיו מתמעמים ולעמוד על פחות ממ׳ סאה (ומבוס כו) צריכה לחזור ולטבול כל זמן שלא ידענו בודאי שבשעה שמבלה היה בו מ' סאה אבל אם לא הוחזק להיות מימיו מתמעשים כל כך שיעמרו על פחות מארבעים סאה אע"פ שפעמים שמימיו עולין ופעמים מתמעמין קלו אינה צריכה לחזור ולמבול [קשו] (מא) ומכל מקום קלו כשר הרבר

(מ) לעיין קורם מבילה אם יש בו ארבעים סאה (ושיו לקמו סעיף ש"ל): סו קיי מקוה שמימיו מתפשמין ואינו יכול להתכסות בו נותן בו מצד קלה אחר [קמו] פני אבנים או חבילי עצים כדי שיקבצו מימיו אל מקום אחד ויעלו בענין שיוכל להתכסות בו קלם [קיז] יני ובלבד שלא (יני) יחלקו כל המקוה (פ) קב [קיח] שיה אבל (ק) בכלים פסול:

הגדו [קיש] ואפי' אם יכולה להחכשות במים אם אין המים עמוקים עד עכורה (°) ולמעלה ממנו זרת לא תעכול בה לכתחלה שמא לא תעבול יפה (ב"י בסימן קל"ת בשם חשובת הרשב"א וכ"כ רשב"ד) מיהו אם אין מקום אחרת וא"א לחקן (בוב) אפילו צריכה להשחשח על פניה מחמח שאין המים עמוקים אם מחכסה גופה בדרך זה בפעם אחח טובלה שם (חשובת הרשב"ה סימן תתי"ה) וע"ל סימן קל"ח:

לו פים שאובים מהור כיצד מקוה שנסתפק אם נפלו לו מים שאובים או לא 🖸 נפלו ואפי׳ ירע בוראי שנפלו ספק יש בהם ג׳ לוגין ספק איןבהם ואפי׳ ירע בוראי שיש בהם ג'לוגין ספק שהיה במקוח שנפלו בו מ' סאה ספק לא היה(פא)היו(קא) כשר: סח ייי ב׳ מקואות אחד יש בו מ׳ סאה ואחד אין בו נפלו ג׳ לוגין מים שאובין לאחד מהם ואינו יודע לאיזו מהם נפלו קמא ספקו (קי) מהור מפני שיש לו במה יתלה היו (מג) שניהם פחותים ממי סאה ונפלו לאחר מהם ואין ידוע לאיזה מהם *) כל אחר משניהם פסול קמב שאין לו במה (קנ) יתלה:

סמ [קב] מיי מקוה שהניחו ריקן ובא ומצאו מלא כשר (פב) מפגי שזה ספק מים שאובין לכוקוה קבוב (ועיין לעיל רים סימן זה מה שכתכתי כזה) :

ע קמד מש צנור שמקלח למקוה והמכתשת נתונה בצדו ספק מהצנור למקוה ספק מהמכתשת למקוה הרי זה פסול (°) מפני (פג) שהפסול מוכיח ואם יש

טומאה וקשה דאם כן הוה ליה לחלק בין עלים ואבנים לדבר המקבל טומאה גם במע"מ דף שי"ג ע"א נראה כן ע"כ כחב דנ"ע מהא דלעיל פעיף נ' דמבטלין האחילה על ידי כלים ואין שנין הוייחו ש"י טומאה לכאן דהא המקום כשרה בלאו הכי אלא רוצה שיפהתו מימיו ועדיף טפי ממבטלין הזחילה דלשיל דהחם אי לאו הכלי סיה נפסל בזחילה לגמרי משא"ב הכא ועוד דהא כתב הרשב"ן כדאיתא בפרק חומר בקדש ושם ליתא כאי מילתא כלל ועיקר מילחא דהווייתו ע"י מהרה הוא בפרק ב' דובחום אלא נראה דהכי קאמר הרשב"ן דוקא עלים ואבנים משום שיש בהן כשפופרת הנוד אבל לא בלים דסחמא אין בהם כשפ"ה דאי יש בהן בשפ"ה אין שם כלי עליו אט"פ שיש בהן נקבים הרבה כדאיתא בכרק חומר בקדש דמקוה שחלקו בכל וגרגוחני אנ"פ שיש בן הרבה נקבים דקים אין מנטרף אלא דלפי זה ל' המחבר מגומנם ול"ל דחנא סיפא לגלויי רישא וה"ק ובלבד שלא יחלקו כל המקום דהיינו שיהא נקב כשפ"ה אבל בכלים שאין בהם נקב כשפ"ה פכול ודוק: המור כתב כאן דין דכלי שמונח בלד המקוה דמוליך ומביא הגל עליו כו' וכחוב בספר מעד"מ דף שי"ד ע"א חמיהה פליאה בעיני שהש"ע הבמיע לדין זה וגם רמ"י ז"ל לא הזכירו עכ"ל ופליאה נשגבה בעיני דחישתמיטתים דברי הרב ורמ"י ז"ל לעיל סעיף ל"ז שהזכירוהו שם בפירוש ע"ש: כמא ספקו פהור. דוקא כשהיה רוב מים כשרים במקוה דחל"כ ה"ל ספיקא דאורייחא לדידן דקי"ל כולו שאוב אסור מדאורייתא ובדאורייתא לא אמרינן שאנן האמר בדלעיל סימן קי"א : קמב שאין לו במה יתלה . דמאי חזית לפסול את זה ולהכשיר את זה אימא איפכא והלכך שניהם פסולים לפי שאין לחלות באחד יותר מבחברתה והכי אמרינן לעיל סי' ק"ל ס"ק כ"ח לענין כחם וסי' קי"א ס"ק י"א לענין ב' קדרות ע"ש: כומג וע"ל ד"ם זה. סעיף ד': כומד צנור כו'. כחב בעט"ז ג"ל שזם כחב במחבר לפי סברת ברמב"ם דס"ל אפילו כולו שאוב דרבנן לכך מיקל אם יש בו רובו מים כשרים אבל אט דקי"ל כולו שאוב אסור מדאורייתא כדלעיל סעיף ג' אפילו ברוב מים כשרים פסלינן כה"ג שהפכול מוכיח עליו נ"ל עכ"ל ותימה דהשתמיטתיה דברי ר' שמשון פ"ב דמקוחות משנה כ' ודברי החוספות פרק המוכר חת הבית (דף ס"ה ע"ב) והרח"ש פרק מרובה והר"ן פ"ב דשבועות שהביחו חדרבה רחים מזה דכולו שחוב אסור מדחורייתה שכחבו וז"ל וההיא דתוספות דמקוה שהניתו ריקן הדרבה מהחם משמע דכולו שחוב מדחורייתה מפני שום ספק מים שחובים וחזקה מקוחות מן הכשרות פי' העושה מקוה כדי לטבול בו עושהו חם כן חינו ממלחהו מים שחובים חלח במים כשרים לטבול ומשמע דוקא משום חזקה הוא דכשר הא לא"ה פסול חדע (דכולו שאוב אסורה מדאורייתא) דקחני סיפא עטר המקלח מים למקום ומכחשת נחונה בלדו ספק מן הלנור למקום ספק מן המכחשת למקום פסול מפני שהפכול מוכיח ואם יש בו רוב מים כשרים כשר מפני שזה ספק מים שאובים למקוה ומדמכשרינן כשיש בו רוב מים מספק וכשאין בו רוב מים פסלינן מספק מפני שאין כאן חזקת המקואות

ביאור הגר"א

המקום מחמח ג' לוגין שאובין כיון שהמקום מלומלם ושוב לא מהני מילוי גשמים אלה עד שיגא ממנו מילואו ועוד כמ"ם סכ"ב וחיישינן שהסובל לא ירבים בזה ויסבול בו אחר שירדו גשמים עכ"ל חבל כשמעלהו ומהספך דרך שוליו מו לא מיקרי מים שבחוכן שאובין שאינן מחקבלין בחוכו . כ"כ החוי"ט: (15) והשק . שהן תנוקבים והמים שבהם לח נעשין שחובין (מחחר שהמים מעורבים דרך הנקבים) . פ"ו : (נו) מוחוק . מפ"ם שעכביו לאחר העבילה הוא שלם לפנינו

אבל אם חסר עכשיו הע"ם שאינו מוחזק להתחעם מח' כאה לא עלחה לה מבילה דהעמד סמא על חזקתו עכ"ל הש"ך: (לח) לעיין. שאין סומכין על החזקוח במקום שאפשר להחברר: (גע) ירולקו. אבל בשיש ביניהם נקב כשפ"ה כשר אפילו אם מחלק: (ק) בבלים. והפעם משום דחוויימן ע"י דבר המקבל מומאה כ"כ הע"ז והלבוש אבל הש"ך השיג ע"ז וכחב דהעעם הוא דבענים ואבנים יש בחן כשפ"ה אבל כלים מסחמא אין בהן כשפ"ה דאי יש בהן אין שם כלי עליו אף ע"י נקבים דקים הרבה כמו של וגרגוהני ודברי המחבר זריך לפרש כן ובלבד שלה יחלקו כל המקוה דהיינו שיהא נקב כשפ"ה אבל בכלים שאין בהם נקב כשם"ה פסול עכ"ל: (קא) בשר. דספק מים שאובין הוא ספיקא דרבנן דתן החורה אין פסול אלא ברובה שאוב כמ"ע רמ"א בס"ג: ע"ו: (קב) שודוד. דוקא כשהיה רוב מים כשרים במקוה דאל"כ ה"ל ספיקא דאורייתא וע"ל סימן קי"א. ש"ך: (קב) יתלדה. דמאי חזיח הלכך שניהם פסולים דאין לחלות בא'

כי פיו: קנא הר"ן בתשובה שחלה פי מ"ג: קנב משנה וכשמעלהו ונחהפך דרך שוליו חו לא מיקרי מים שבחוכן שאובין פוףפ"ז דמקוחות:קנג בפירוש ר"ם שם: קנד שם: קנה רשנ"ן בחשובם מכח שאינם מחקבלין בחוכו כן כחוב בחוי"ט והטט"ז טרבב בכאן הדברים וקלקל השור"ה מחמת כי נוסחת מוטעת היה לפניו עי"ש: קלה שהוא מוחזק לחיות כו'. אנ"פ שעכשיו הוא שלם לפנינו מ"מ

דחגיגה דף כ"ב ע"א ("וכן כחב סרב ב"י לעיל בש"ע בסי קנ"ח סעיף ל"ו וע"ם) : קנו לבון הרמב"ם רים ס"י דמקוחות ממשנה ג' פיב דמקוחות: קנו שם ממשנה סנוכרת: קנה שם מהתוסשחת פ"ל המקוחות: קנש שם מהתוספתת: (°) פירוש כיון

המחבר: כולן אינה צריכה לחזור ולמבול . שו"ת מבי"מ יוחר בעומק וברוחב ובחורך היה המקוח שלם כשיעור אמה על חזקתו וכא לא אתייליד ריעותא על אמה כרום ג' כי החסרון הוא חלק אחד מי"ג וחלי תבל חם חסר עכשיו לא עלחם לו ואם כן ממ' שאה יחסרו כמו טבילה דהעמד טמא על חזקתו ג' פאין שהם י"ח קבין רפ"ח רביעיות ושמח אובע על עומק כדלקמן סעיף ע"ח ועיין בתשובת ז' לב ח"ג סימן ע"ח: כקלן בשר הדבר כו' . שחין סומכין על החזקום ורוחב ואורך יעלה לכמו מלשת אלסים וחקדן אזבעות וים בהם ליתן לרפית רביעות "א אנבעות סמות הומש שכוא במקום שחפשר להתברר. שם. וכיולח שיעור חלבעים על חלבעים ברום חלבעים וחלי חלבע בזה נחבחר לעיל ריש סי' ח' בהג"ה וחותש ואם היה נתוא כך שהוא קרוב לותוא סיה טוב שלא לחלות טעות בזה בראשוניי די"א דאיוסומכין לכתחלה על החזקה במקום דיכולים לבררו : כולה אחד אבנים חבילי עצים וקנים . שכמים בחיקנו אותו המקום ואפ"ם הים לרוך חיקוןלעתיד ושיהים שביניהם לא חשיבי הפסק ומלטרפים במקוה שיעור יותר מאמה על אמה ברום ג' אמות כדי גוף הנטבל כמו שכתבת ורחי למ׳ סחה:כולט ובלבר שלא יחלקו כל המקוח . דח"כ כוה ליה כמקוה שהביה ה"ר שמעון ז"ל כחשו שחלקו בסל וגרגותני דהעוכל שם לא קכ"ע שכתב כן רבי יהונחן בפירוש הלכות שכועות לרי"ף עלתה לו טכילה. ר"ש ור"ל כשחין ביניחם נקב כשפופרת הגוד כדלעיל אמה על אמה ברום ג' שנומנם סטיף כ"ב אבל בשיש נקב כשפופרת בחוכו הוח משופע קות כענין הכוד כשר: קב אבל בכלים פסול. הטוכל מן המקוו המים לאימנם א לשון הב"י וכתב הרשב"ן בחשובה המקוה כמו שהבית הריב"ם דוקא בענים או אבנים אבל בכלים ו"ל בתשובת רל"ב וגם כי כדין עשית וכירחת שמים פכול כדאיתא בפרק חומר בקודש לחוש על איסור חמור כזה כי עכ"ל ולריך ליתן טעם מ"ש עלים כפי מה שמדדת היה חסר ואבנים או כלים ובעט"ז כתב הטעם ואפ"ה הים ראוי להודיע להם כלשון רכה כדי שיקבלו תוכחה משום דהווייתן על ידי דבר המתבל לומר כפירום שכל חשה שמכלה בהן בעלה הוא בועל נדה כן אין כדול הזה מי שיוכל להוכות את הדברים בפירוש בפרט על מה שטבר אלא להוחירם לעתיד בנועם מילין כדי שיהכלו חוכחה כי הם כני אכרהם ילחק ויעקב ולא יעיזן פניהם כנבד מנהיבי הדור המוכיחים אותם ומקובי" אותם ליראת כ' כי כלנו פרבים זה לזה וחני בטוח בצדקת החכם הדון יצ"ו שיחקן הדבר לעחיד אם לשעבר היה שלה מדעוצר כי הוא מוחזק ביראת חטא בדברים קלים כ"ש באיסור ממור כום ועל כ"ח להחקרב אניו ולהם ב"ח להחקרב אי ילהשתיע לאזכו ונהשתיע לחונו הדכרים ולהלריכין חקון ולעשוח כל דבר החדרה כדי בישמעו רבריכם וכן חברנו החכם כה"ר משה ינ"ו ראוי לו להתנהג עמו בנחם ולכבדו ולהדרו ובוה לא ילא שום משפט מעוקל כי ישרים דרכי ב' ושלומכם יפרא ויסגא נאום הצעיר המבי"מ: כוס המקום שיש בגבהו אמה וכ' שלישים וארכו אמה וכ' שלישים ורחכו חמה הם מ׳ אנכעות גוכה על מ׳ אם ל"ז סחים כמו שכתכנו למעלה יגיע לכל סחה חובע אחד גובה בחורך ת' וכוחב כדר ועוד חלק אחד מי"ב שבחלכע שנחלק כג' החלכעות לכ' חלקים הם ל"ו חלקים יגיע לכל חלכע הלק ח' מי"ב מחלכע חקד ומכל כ"ו סחם מחלכע חקד ומכל כ"ו סחם וכשיושיף חוכע בגוכה בכל השמח הם מי של כ"ד והם תחק"ם חובשת וכשנוסיף אזכני בחורך הם ג"ב חתק"ם וכשנוסיף חובש של רוחב יהים

דגול מרכבה

שמהו מהאוכר והגובה מ' על מ' והם אלף וח"ר הם שלשת

אלפים וחה"ך יתרים לג' סאין שהם י"ח קבין והם רפ"ח רביעיות י"ח אלבעות פחות

(בשרע מעוף ס"ח) כל אחד משניחם פסול . עיון סעיף ע"ג וכט"ך ס"ק קמ"ח וע' כנודע ציכודה סימן ס"ה :

פתחי תשוכה

חידושי בע"ק

כדברים נכונים מחד] : (באא) ומים כשר הרבר. מי' במג"א סימן מ' ס"ק י"א : (באב) אפילו צרוכה לחשתפה. [עי' בספר לבובי שרד חות ר"א שכתכ מלפון זה משמע דמכ"ש אפילו צרוכה לחשתפה דמוכלת בו אף שאין שם זרת ממעל לעבורה וכנון שתפנול כאלכסון רדף השוכב בשפוע באופן שמשה לשופה לי אף אין אין אין החבריא שהוכא לפנוח לבין החבריא שהוכא כבין שהי כך שהיא כמעט מהנמנע וכסרט לנשים שדעתן קלה זכן מכואר מלשון הרשביא שהוכא בכ"י דאם אין גבוה לסחות עד חזי החזה אין טוכלין כו אא"ב שוטח כל גופו בקרקע כוי ע"ש ופמש"ל סי קל"ח סעיף ל"ו כד"ה זרת]: (באג) שניהם פחותים. עי' בחשף נודע כיהודה

と思り

לדידן דקי"ל כולו שאוב אסור

מדחוריי'ואדרבה להרמב"ם וסייעתו

דם"ל כולו שחוב כשר מדחורייתה

קשיא הך תוספתא (ואע"פ שהב"י לא הביא דברי הפוסקים הג"ל אין

בכך כלום דאטו כי רוכלא ליחשב

וליאל להעתיק כל דברי הפוסקים)

ומצאתי שכ' בכסף משנה ח"ל וקשה

אמאי פסול במכחשת בלדו הא ספק

מים שאובים הוא וי"ל דלא הוכשרו

מים שאובים מספק אלא כשהיה שם

מקוה מים ונסתפק אם נפלו בו מים

שחובי׳ אבל אם היה ריקן ונמצא מלא

אינו בכלל זה כו' ועוד י"ל דמכחשת

בלדו שאני מפני שהפסול הוא בעין

וכדקתני מפני שהפסול מוכיח כו

עכ"ל וחירון רחשון לח נסירח דמה

חילוק יש כוף סוף הכא והכא ספיקא

הוא וגם מדברי כל הפוסקים

כנ"ל ושאר פוסקים גבי דילא דכולו

שאובאי הוה מדאורייתא או מדרבנן

והביאו חוספתא זו דמקוה שהניתו

ריקן כו' וגם הפוסקים הסוברים כולו שאוב מדרבנן הביאו רחים

מחוספחת זו ע"ש מכוחר להדיח

מדברי כל הפוסקים דאין לחלק בהכי

אבל התירון השני אפשר לישבו

דמיירי שהפסול מוכיח יותר מהכשר

כגון שהמכחשת קרובה יותר להמקוה

מהלנור או שהוא בענין שקל יותר

לבא מהכחשת משיבא מהלטור וכה"ג

ודוק: קמה כין בנה"ר כו'.

כלומר אע"ב דבעלמא קי"ל ספק

טומאה ברה"ר שהור הכת אמרינן העמד טמא על חוקתו: קבור ב'

מקואות בו'. כל הסעיף מיירי

כשים רובה מים כשרים במקום דחז

ליכא אלא דרבנן אבל בדאורייתא לא

אמריכן שאני אומר כמ"ש לעיל סימו

קי"א ס"ק י"ד ע"ם: קמו א

שאוב בו'. וה"ה כל שחר מיני פסול

תולין שנפל בפסול: קבח לכתחלה.

אבל בדיעבד עלחה לו עבילה כיון

החום' פרק המוכר את הבית והר"ש

פרק שני דמקואות דכולו שאוב

מדחורייתה ומדרבנן ברובו וכמ"ם זכחבתי זאת לפי שבלבוש הביח כאן

דָברי סש"ע וכ' עליו וז"ל וכ"ל שכ"כ

לפי סברת הרמב"ם דס"ל אפילו כולו

שתוב דרבנן לכך מיקל אם יש בו רוב

מים כשרים אבל אנו שכבר כתבנו

בסעיף ג' דקיימא לן כולו שאוב

דאורייתא אפילו ברוב מים כשרים

פסליכן כה"ג שהפסול מוכיח עליו

נרחם לי עכ"ל ושגנה גדולה שגג בוק

דודאי אין חולק על דין זה דהא חוס'

הביאו כל הפוסקים ואדרבה מזה

למדו דכולו שאוב דאורייתא גם לא

נחכוין בפירוש מה שאמרו מפני

שהפסול מוכיח עליו וכבר כתבנו

(פה) ואפילו מבל . פירום דעוד

מציט 'ספק אחר אפילו אם ודאי טבל

מ"מ יש ספק אם טבל בארבעים סאה

דהייטו שהיה מקוה לפניט ונמלא

חסר ואין אנו יודעין אם בשעת

טבילה היה חסר או היה שלם ואח"כ נחסר כ"כ הר"ש ריש פרק שני

דמקואות ונראה מזה דאם היה לפנינו

מלא אלא שיש ספק שמא היה חסר בשעת עבילה הא לא חיישינן כיוןשאין

אנו יודעין שדרכה להתמעט וקשה

על זה מ"ם ב"י בשם הר"ן בדיבור

המתחיל כתב הר"ן וז"ל מקום שהוחזק

להיות בו ארבעים סאה ועבלו נשים

בתוכו ולמחרתו נמדד ונמלא שיעור

מכוון הדבר פשוט שאינה לריכה לחזור

ולעבול דסעמד המקוה על חוקחה כיוודלא אחייליד בה ריעותא כו' עכ"ל

משמע דבעינן דוקא הוחזקה מתחילה בכשרות ול"ל דתר"ן כתב כן לרווחא

דמלתה כנ"ל: (בו) לפי שהטמא

בחוקתו כו'. 'הולרך לוה אע"ג

דספיקה דאורייתה לחומרה אפי' בלה

חזקה לריעותא לפי שכאן מיירי אפילו

בטמא טומאה דרבנן הכי איחא להדיא

במתני' פרק ב' דמקואות דסבירא

לים לר"י כן: (פז) שני מקואות

בסמוך בשם סר"ש:

חזקת כשרות שיש לחלות תחלתה בפסול כמו בהכשר כן כתב ר"ש פ'

כ' למקותת: (פד) שהרי יש שם מקוה כשר קבוע. פירוש דמן

החורה אין פסול אלא בכולו שאוב אבל ברובו שאוב כשר ומדרבנן

פסול ואפילו בשלשה לוגין ע"כ לא החמירו בספיקו כאן ומזה למדו

דסתתמשת כלדו אמ"ג דספק הוא לא הכשירו בו ובשחדנ כשל אט"ש שהמיסול בעין כשר תפני שיש שם רוב מקום קבוע כשר): קש שם חדבי ויום: פ"ב דמקואות וכרבי יום: קשא שם ממשנה הנוברת: קשה שומפחא פ"ב דמקואות: מסג שם וכרכי יוסי : קשר רמכ"ם כפ"י מה"מ חילק כין ארן העתים לא"י ממשנה רים פ"ח דמקוחות וכתכ בכ"מ וכב"י דמשמע שחין זה בכ"מ ובב"י דמשמע שאין זה אל בומן שהיי ישראל יושבים אל מומן שהיי ישראל יושבים על אדמתן וכו' וכן משמע אל הדמתן וכו' וכן משמע להדמתן וכו' בסה כ"מ וכתכ בשומסת כשם כ"ש וכתכ בשמם ביורת בשם משוש בזירת מיצוב וכבוף מק"ק ורמעיתן מ"ו איכל ובא שאובין פי' אילימא במתין[פרילה במתין פר'ל ב"ב ב"א שאיבי ובברכות מי איכל ובא שאיבי ובברכות דף כ"ב ע"א א"ל א"ל רבא וכי יובברכות שבילה בחמין ואט"ג דמנן משיכים מתמין לו חמין ובו' אסטים מתמין לו חמין ובו' אסטנים מחמין לו חמין וכו' י'ל כחה דברים החירו במקדש

בנבולין מדרבגן:

שו'ת מביש חותם לכל רכיעיות כחשכון מצבעים על מצבעים ברום מצבעים וחצי וחומש מצבע יגיע לכל מחה רביעיות ח"ם אלכשיות כאופן שכפחות מג' מלפים וד' אלכעות - מספיק לרפ"ח רביעיות שמן ג' כאין החשרים וחשכון אחר בקירוב יותר נקל החוספת של אנבש בגובה מכיל האה א' עם חלק אחד מי"כ מאנבע אחר וכן אחלבע שהושלעו באורך יכיל מחלה אחרת וכחלכם שנוסיף על הרוחב שעולה אלף וחדי יש לפחה החחרת ולחלקים החתרים לכל חלכם והם גוכה החתרים לכל חלכם והם גוכה ב' חלקים מי"ב בחובע והוחר יותר משליש מחות חלכעות שהם עשירית הג' חלפים וחם כן אם יתורו למדוד מקוה זם וימנא כו לוגע דחוף מקוח ום עשירים יותר בגובם ואורך מחורה יכיל במקוח זה מ' מאם ויותר ומפני שלמעלה לא כל תחורמי לכארו היער כדרך כל תחורמי לכארו היער כדי שיהיה נראה וניכר לעין כל כי תושכנא בעלמא הוא . ולחב הריב"ם חשוב' רנ"כ על מקוב שבעורה מושכין לו מעין עיטט ולא היו המים נפסקים כו' חמים שפוסקים וחוזכים ומושכים ומים לריך תקום חמה על

דנול מרבבה (בשו"ע סעיף ע"ג) לא ימכול בשום אחד מהם לכתחלה . וחם נתתנות חתר מהם והשני לת מתמלת ליש חם תשלין פנ" לוגין כחותה שלת נחתלת חו דלמת כיון שקודם שנחתלת ככר החוקנו שניהם בחוקת מסולים שוב לת ילתו מידי פסול ודומה למה שמכוחר נסימן קי"ח סעיף ו' וכחך סעיף עדג יש לחלק וליע:

בית לחם יהודה (סעיף ע"ה בהנ"ה) ווש מקילין ומתירין להפיל חמין במקוה כו'. כ' נתשוכות חכם נכי מ' י'א שחוולנשים למכול בחמין כליל שבח ולא בערב שכח שהחל יום השכיעי שלהם אלא תשבילנה בזונן ליל שבת או בהסגת לינתן בלכד עד. שלא יקרא עליהם שנה יקדם עניהם שם חמין חז
ידחה למולחי שכת וחם ח"ח
בכל פלחור יחירו לכן למכול
בכן השמשום ולא מבאנה
בכן השמשום ולא מבאנה
לכתיהן עד בלילה ויותר מזה
אין בידיע להחיר לכן כלל
עדל עדל בידיע להחיר לכן כלל
עדל עדל בידיע להחיר לא שיוברים
למולאי שכם צ"ל במקום שאין
בכל של אנו אני שייבנים
להמתיר שלא לעבול בשכת אה
להמתיר שלא לעבול בשכת אה
להמתיר שלא לעבול בשכת אה
להמתיר שלא לעבול שתודם עייו יכולם לפכול מקודם עיין יכולם לפכול מקודם עיין במול"ש הכל במול"ש החור כ"ה בנידון זה כחשר שחוכל לעבול בנידון זה בחשר מחוכל לעבול בנידון ולח שבלה אחורה לעבול בנידון מולח שבלה אחורה לעבול בנידון מחמים:

גליון מהרשיא (מ"ו ס"ק ס"ו) לפי שכאן מיירי אפ'י כממא מומאה דרבנן.עי'מל"ם פ"י ממקואות שתמה רהא מבואר ברמב ס דווקא בפוטאה דאורייתא עי' גליון לעיל פ"ס ק"י בש"ך דיני ס"מ אות כ": כשרות שהפסול מוכיח שהמכחשת נתונה בלדו ויכולני לומר שנפל למכתשת כמו שנפל למקוה ואם כן הפסול מוכיח כמו הכשר אלמא מקמי דהוי רוב מקוה הוי שחיבה מדחורייתא וססלינן מספק ולאחר שיש רוב הוי דרבנן ומכשרינן מספק עכ"ל הרא"ש וכ"כ הפוסקים סנ"ל הרי להדיא אדרבה דתושפתא זו אזלא

> במקוה (קד) רובו מים כשרים הרי זה כשר שזה ספק מים שאובין (פד) [קרא] שחרי יש שם מקוה כשר קבוע: עא [קכב] פי ממא שירד למבול ספק מכל ספק

> לא מבל (פה) ואפי׳ מבל ספק יש בו ארבעים סאה ספק אין בו שני מקואות אחר יש בו ארבעים סאה ואחר אין בו מכל באחר מהם ואין ידוע באיזה מהם ממא (פו) (מד) לפי (קי) שהממא בחזקתו עד שיורע שמבל כראוי פיי וכן מקוה שגמרד וגמצא חסר קמה בין שהיה המקוה ברשות הרבים בין שהיה ברשות היחיד כל המהרות שנעשו על גביו למפרע ממאות ער שיורע זמן שנמדד בו והיה שלם (ועיין לעיל סעיף ס"ה):

> עב (פו) קמו [קכג] פינ ב' מקואות (פו) שאין בתם ארבעים סאה ונפלו שלשה לוגין לתוך אחר מהם וידוע לאיזה מהם נפלו ואח"ב נפלו שניים ואין ירוע לאיזה מהם נפלו הריני יכול לתלות ולומר למקום שנפלו ראשונים נפלו שניים אבל אם בראשונים לא נודע לאיזה מהם נפלו ובשגיים נודע לאיוה מהם נפלו אין יכול לתלות ולומר למקום שנפלו שניים נפלו הראשונים אחר יש בו ארבעים סאה ואחר אין בו הריני אומר לתוך של ארבעים נפלו קמז אחר שאוב ואחר שאינו שאוב הריני

> עג [קכר] פסי שני מקואות שאין בהם ארבעים סאה וגפלו שלשה לוגין לתוך אחר מהן ואין ירוע לאיזה מהם גפלו ואחר כך ירדו גשמים ונתמלאו (מה) *)לא ימבול בשום אחר מהם קבח (קי)לכתחל': עד קמט פיי כל המקואות הנמצאות קנ (פי)פסולין

> עה יש מי שאוסר להמיל יורה מלאה (פת) מים חמין לתוך המקוח לחממו וכן למלאת מקוה מים חמין ולחברו לנהר בשפופרת הנאר:

יש להחמיר אם לא במקום שנהגו להקל אז אין למחוח בידן (בנימין זאב) [קבו] ובחמי טבריא מוסר לכולי עלמא (מרדכי בסוף שבועוח) [קבו] ולאחר הטבילה במי מקוה כשרים מוחרת ליכנס למרחץ כדי

אומר לתוך של שאוב (קי) נפלו: שחוקתם שאובים: הגה [קבה] ויש מקילין ומחירין להשיל חמין למקוה כדי לחממו (הגהוח מרדכי דהל מדה כשם ראבי"ה וריב"א) (מו) ומכל מקום

בכשרו' נטשה אבל הכא לא ידעינן כלל אם נטשה לשם מקוה או לא נ"ל:כקב פסולין שחזקתן בו'.ונראה דהא דפסול הכא היינו בשנראה שנטשו ע"י

מרחגאות שתעבול בהם:

ב' ג' ותוס' פ"ד דב"ב וע"ל פ"ד: [קכא] שהרי יש כו'. לשון הרמב"ם ולא כדברי
הפוסקים ספני שכולו שאוב דאוריותא 'ופב"ם שם: [קכב] פסא שידד כו'. כת"ק
דבראוריותא ספיקו מסא וכ"פ הרמב"ם להדיא כת"ק פ"ש: '[קכב] ב' סקואות כו'. ער"ש
ב' ג' תניא בתוספתא כו': [קבד] ב' סקאות כו'. תוספתא 'ע"ש: [קבה] ויש סקילין
כו'. ער"ש ' ד' תניא בתוספתא כו' שפשף או שטבל בחסין פודור וכנ"ל מי'
קצ"ח מסלת ועתוס' דנית ס"ד ב' ד"ד אם. ופודו לפי ר"ח אין ראית שפי כו'. וסברא

ראשונת דחקו ופי' ההיא דתוספתא הנ"ל בחמי מברית והוא דוחק [ולא משמע כן דהא באר היטב

יוחר מחבירו וע"ל סי' ק"ץ וסי' קי"ל . ש"ך : (קד) רובו . כתב הלבוש שהמחבר כ"כ לפי סברח הרמב"ס דס"ל אפילו כולו שאוב דרבנן לכך מיקל אם יש בו רוב מים כשכים אבל אנן דקי"ל כולו שאוב אפור מדאורייתא לעיל ס"ב אפילו ברוב מים כשרים פסליכן כה"ג שהפסול מוכיח עליו עכ"ל, והמ"ז והש"ך השינו עליו וכחבו ששנג בזה דודאי אין חולק על דין זה אפי' לדידן אם-יש בו רוב מים כשרים כשר ע"ש שהאריכו בדבריהם: (קה) שהשמא. מיירי אפילו בטמח מומחה דרבנן דאל"ה תיפוק ליה דספיקא דאוריית' לחומרא ולמה לי הטעם דחוקה. מ"ז: (קו) שאין. בכל הספיף מיירי שים רוב מים כשרים דה"ל ספק דרבנן. מ"ז וש"ך: (קז) גפלו. וה"ם כל שחר מיני פסול חולין שנפל בפסול ש"ך: (קח) לבתחלה . מכל בדיעבד פלחה לו סבילה כיון שירדו גשמים חח"כ . ש"ך : (הט) פסולים. כחב הס"ך ול"ד לדלעיל סעיף ס"ט דהחם היינו טעמא כיון

דלכתחילה

שירדו אח"כ גשמים: קמני בל כו' בו' . בכל שעיף זה ג"ב הטעם דספקח ג' לוגין הוה ספק דרבנן ודומה - פסולים ולא דמי לדלעיל סעיף ל"ע דהתם היינו טעמא משום שחזקח לדינים אלו לתוב בסימן קי"א: (פה) מים חמין. משום גזירת מקואות כשרות ופי' הרא"ש (ופוסל) העושה מקוה כדי לטבול בו עושהו (אלא)א"כ עשאו בכשרות והבאתיו בס"ק קמ"ד כלומר כיוןדלכתחלה היה מקול כשרה א"כ גם עחה. שנעשה לשם מקוה נעשה וכיון שכן מסחמא

מתחיל שם היו רגליז כו' במקדה כו'] וראייתם מפלק דתענית ("ג א") שתום" שם ד"ה מבילה כו' אלמא דפעמא משום שאובין היא וכ"ה בנם' שם שאובין נינדו אלא שפי" כשאבין נינדו אלא שפי" כשאבין נינדו והוא דחוק מאד ואע"נ דמשכתת שבילה בחמין כה"נ מ"ם הוא בררך רחוקה ולומר דחנא דמאמר כל חייבי שבילות מובלין כו' קמ"ל כה"נ ונס חיה והוק להם בכה"ג אבל כה"ג אבל כה"ג אבל כה"ג אבל כה"ג אבל כה"ג אבל ב" ולאהו כו' אכל כו'. מפ"ק רשבת ה"ר א' והבא ראשו כו' שבתחלה כו' לא אלו מפאריון אלא כו' משא"כ להויע אבל כבר חלקו עליו דנוירת דשם שבתחלה כו' לא אלו מפארין אלא מ"

פתחי תשובה

חלק יו"ד פי" פ"ה שכתב דמיירי ע"כ בירדו אח"ב גשמים ונתמלאו דאליכ בלא"ה פסול דהרי חלק יודר סי' סדה שכתב דמיירי ע"ב בירדו אח"ב גשמים ונתמלאו דארים כלאדם סטול דהרי מפרים הם וכן דיל בסעיף ע"ב ביכלו אחדים גברים סדק קיח גם ע"ב כנממלאו שוב שניסם מיירי ולפדי לדכרי בש"ך בסעיף ע"ב הוכלו בכה"ע סדק קיח גם כאן בדישבד כשר ע"ב הוכל בבה"ע סדק קיח גם כאן בדישבד כשר ע"ב הוכל בבה"ע סדק קיח גם כאן בדישבד כשר ע"ב בוכל מהקד להוכיום לחומרא אשלים בלא חזקה לריעותא לפי שכאן עייר אמילו בעמא שומאה דרבען הכי אימא להדיא במתניתין ע"ב וע"ב עשי בשמבי לתלך פ"י מא" מקואת ריש דין ו" שכתב בדרבים הללו הם שלא בשבתה דהרי גם סרמב"ם כתב כלשן הזה איםו פסק בפירוש כח"ד מיל מצמבר שהעתיק לשוע מיירי דוקא בעומאה לאורייתא וגם בתמבר שהעתיק לשוע מיירי דוקא בעומאה לאורייתא ומ"ב על הדבים במ"ך ע"ה בוכל וע"ב במ"ב ע"ב מ"ב" ע"ה ב"ל ועיר בשער מ"ב בכ"י דסרמב"ם מקא דרבן שלא מי"ב בעל מקואות בכללי ספיקא דרבן כלל א" מ"ש בוה . וכתב עוד המ"מ שם דהף מהלך דבימה דרבים בחוד ע"ד במ"ל דרבים בחוד ע"ד במ"ל דרבים מקוא במ"ב על בלל בלם הטומלה אם שהוא מ"ש כנון כני דבימה דרבים מהור המ"מ שם החל הרבע סבים מהור דום בעוד מד"ם כנון כני בכלי הכנום הוויר ביום בר"ב מ"ל דבימה דרבים לאור ב"ב ביום הורבים בחוד ביום מ"ד ב"ב ביום הורבים בר"ב ב"ל דרבים מה ביום הורבים במ"ב ב"ל דרבים מה ביום הורבים בחוד ברבים ל דרבים סבור הורב ביום ב"ל דבים ל דרבים מה ביו הביום ב"ל ביום ל דרבים מה"ל בבים מהור ב"ל במה ב"ל במה מד"ם בהור ב" דבמתה דרכנן ספירן סהור דוקא בולד הטומאה אבל באב הטומאה אף שהוא מד"ש כגון כו' דעי עוד במלית פ"ד תהלכות בכורות הלכה א' בסוף הפסק אחר שלשא ונמן בהלכה העלה דלא אמרינן ספק דרכנן לקולא אלא היכא שנששה שום דבר המחירו רק שיש ש' אם נעשה בומן

(יו"ד ח"ב)

מבחוץ בו' . זה כתב הב"י בסי' ק"ך

בשם הרא"ש ומשמע דבפנים הוה

חלילה ומ"מ דוקא אם הוא בדרך

שמקפידין עליו וכמ"ש בש"ע כימן

הַטשָׁם כיון שלא ישאירו כן שלריך

לחלצן משם ולחקנן כראוי ע"כ הוי

היד כמילי אחריכא לגבי הכלי וחולץ:

וגשברו כו' בטור כחוב שנשבר

לחוך הקתא ונראה פירושו שהקתא

הוא משל מתכוח כמו הכלי עלמו

והקתא הוא חלול זמכנים בתוכה

היד של עץ או מין אחר ונשבר היד

בתוך הקתא בחללו נמלא שילטרך

להוציאו ולחקנו מחדם על כן הוה

סיד חלילה לטבילת הכלי: (1) אם

פיו צר קצת כו'. במשנה כתוב

סחם שחין מטבילין כלי דרך פיו

ופירש הר"ש כל כלי שבתחילת

הכנסתו במים כופהו על פיו אין

המים נכנסים לתוכו לעולם ואפיל**ו**

מכניסו לתוכו כולו עכ"ל וב"י חידש מסברא דנפשיה שבכלי רחב נכנסין

המים לחוכו ועל כן חילק כאן בש"ע

בין לר. ומו"ח ז"ל חלק עליו ואמר

שבדות ומנוסה הוא שכל כלי אפינו

רחב אין המים נכנסין עד שולי הכלי

מבפנים מחמת החויר שבתוכו

והאמת הוא כן אלא שבכלי רחב ואין

בו חלל גדול כמו קערות וכיוצא בהם

נכנסים לתוכן ובזה לדקו *) דברי

הב"י ולפי זה אתי שפיר מ"ש בסימו

ר"א סעיף ס"ג דאם מטביל במקוה

מלומלם את היורה ושאר כלים

מטבילן דרך פיו וכאן כתב שבדרך

פיו אין כאן טבילה ולפי מ"ש ניחא

דסיורה אפשר שהוא רחב מאד

ועוד י"ל דלעיל לא אמר ממש דרך

פיו אלא בחוך המים מהפכו קצת:

(ז) ולכן לא יתחוב הסכינים כו'.

זהו מלברי המרדכי סוף עבודת

כוכבים והבאתיו בסי' ק"ך סעיף ב'

בט'יף י"ג לענין חלודה :

שהכניסם שלא כדרכן .

דב א הזפת והמור בכלי זכוכית

דה"ק אפילו זפת ומור שאין חולצין

בשאר כלים שדרך לזפתן בכלי זכוכית

חוללין וכ"ש שאר דברים דחוללין בכל

הכלים דפשיטא דחוללין בכלי זכוכית

ומביאה ב"י וכתב הב"ח דהכי נהיגי

עלמא להחמיר ולא כהעט"ז שהעתיק

לפון סטור: ב בגמי או במשיחה

בר". שאין זה חיקון יפה אלא חיקון

עראי ובודאי אין דעתו להניחו שם

אכל אם דבקה בשרף שהוא דיבוק

ותיקון עוב על דעת להניחו שם

חיקנה לפיכך אינה חוצצת עכ"ל עע"ז:

ג צר קצת כו' . וסב"ח כתב דחפילו

פיו רחב לא עלתה לו טבילה : ד אם

יש בו'. היינו כשהחילון טהור אבל

כשהחילון לריך גם כןטבילה אפי' אין

בפיו כשפ"ה מותר דמיגו דסלקא

טבילה לחיצון סלקא נמי לפנימי

בחוט וכס"ג בדבר הרפוי . או"ה כלל

האו"ה שם דין צ"ה דוקא כלים שמלאו

מקודם דמתוך שהוא מלא מכביד על

כו' . כתב הסמ"ג בשם ר"י

בגומות וחפירות שבשדה וכיולא בהן שנחמלאו ע"י גשמים ולא ע"י אדם

אדם והלכך פסול משום ספק אבל אם נראה שנששה בידי שמים כגון רב (א) אלו חוצצין בבלים. חלוי בקפידא של אדם כדלעיל סי' קל"מ שניף א' והוא מדרבכן והייכו או ברובו של כלי אע"ג דאין מקפיד עליו או במיעוטו המקפיד כ"פ הר"ש פ"ע דמקואות וכמ"ש בסעיף ב' :

כשרים כ"ל: קנא יש אוסרים כו' . שלא יאמרו המרחן הוא מטהרה כמו הטבילה ויטהרו במרחץ לחוד: (ב) והמור פי' בערוך ל' מור ואסלות: (ג) שחרורית הדבוק ביורה.

יורה דעה רא רב הלכות מקואות

א (א) אלו חוצצין בכלים אי הופת (ב) והמור [א] (יש' מפרש החמר ויש מפרש המסמיכ"ו או המוסק"ו) בכלי (מ) זכוכית בין מבפנים בין מבחוץ:

אינו חוצץ אא"כ היה חופה את רובו. (למכ"ס פ"ג): הגה (ג) [ג] שחכורים הדבוק ביורה (ג) מכחוץ הוי כדופן הכלי ודרכו בכך וחינו חולן (ב"י ס"ם ק"כ בשם הכח"ש):

ד (ר) יכל ירות הכלים שנשתברו כגון יר המגל והסבין אם משמשין מעין מלאכתן ראשונה אין

(וֹ) [וֹ] יי אם פיו ג (י) צר קצת ולא הפך פיו למעלה לא עלתה לו מבילה לפי שלא יגיעו המים

הנה [1] מומר לשבול כלי בחוך כלי ד אם יש בפי (ו) החיצון כשפופרת המד (טור) [ה] ויזהר שכלי הפנימי יהת רפוי בחוך כלי החיצון (מרדכי סוף עבודת כוכבים) (ד) [ש] ולכן דן לא (ז) יחחוב סכינים חוך דלי וישבלם כי לא מעלה עבילה בראשם (או"ה כלל נ"ח) וכן אם סכלי הסנימי ך סוא כבד ומונח מוך החיצון לא מעלה לו עבילה במקום שמונח ועיין לעיל סי׳ ר"ח סעיף ס׳

פכלי שצר מכאן ומכאן ורחב באמצע אין המים באים לו לכל צר עד שימהו על צרו:

הז (ח) יכל כלי (ח) שפיו צר [י] (יותר משפופרת המד) צריך להשהותו במים עד שיתמלא או ימלאנו

ניא] יי ירות הכלים שהם ארוכות ועתיד לקוצצן (יי) ממביל (מי) עד מקום שעתיר לקוצצן ודיו:

נכנסין לו מיד לריך להשכוחו או למלאותו תחלה ופשוט הוא. עיין לעיל בלי שפיו צר יותר משפופרת כו' . כן צ"ל : (מ") עד מקום שעתיד סי' ק"כ מטבילת כלים : לקרץ בו'.ולא הוה מקום חתך חליצה לפי שהוא בית הסחרים ואינו תילן:

שמחמם עצמה (מרדכי) אָבל לחזור ולרחוץ אח"כ רוגא (קי) יש אוסרים מרדכי בשם רשנ"ס) וכן נהגו:

: חוצצין ואם לאו חוצצין

קודם שיכניסנו למקוה . (מו"ה פס):

אינו אלא לתרומה שיחא מטא לתרומה מד"ם אבל מכילתו עלתה לו אף לתרומה שאם שהה כמה ימים א"צ הערב שמש וכן מהור כו" וכ"ש לבעלה דבעלה חולין הוא כמ"ש בפ"ב דחולין (ל"ל ל") לעון מונח שהוא מהמעלות שנורו רבגן לתרומה כמ"ש בפ"ב דחולין (ל"ל ל") בפ"ב דתניגה ע"ש:

בפיב דחצינה ע"ש:

[א] "מ החמר כ"ר. ערפכ"ם בפ" שם בקצת הנום" כו" ח"ל הערוך בערך מר בפ"ם דמקואות ואלו ועצין כ" א"ד החמר כמי והחמר היה להם לחומר וא"ד המור כמו מור ואהלות וא"ד מור ססתכי כמ"ש בתוספתא חמור והקומום וחביאה הנ"ד המור במו מור ואהלות וא"ד מור שנתונה כו" המוד והקומום כו": [ב] כ"ד הר"ש שם מתנ" ו" תניא בתוספתא מבעת שנתונה כו" המוד והקומום כו": [ב] כ"ד רב [א] אם החמר כי׳. שדרך כי . מתני מפ"ם וכם באדם ומשם ילפינן את בשרו כו : [ג] שחררית כי . הדרף כי . מתני מפ"ם לא יוםבול את הקומנה כו יומב בפי שם וכתב הרא"ש נפי הרא"ש בשתני כ' פ"ם לא ישבול את הקומקום כי וערסב"ם בפי שם וכתב הרא"ש נפי שם פי הרבכ"ם כי וכן מסתבר רלא קאי אשחרורית כו כמ"ש כאן ופשמא דמתני שם פי מתני ד' חיו רגליו לא משמע כפי הרמב"ם וכן דברי תתוספתא ותביאה הר"ש פ"ף מתני ד' חיו רגליו מלאים אבק כי קומקום כי ואין להקל: [ד] כל ידות כי מגל כי . תוספתא ותביאה

דלכתחלה היה מקוה כשר א"כ גם עחה שנעשה לשם מקוה נעשה וכיון שכן מסחמא בכשרות נעשה חבל הכח לא ידעינן כלל אם נעשה לשם מקוה או לא גם נראה דהת דפסול הכת היינו בשנרתה שנעשה ע"י חדם הלכך פסול משום ספק תבל אם נראה שנעשה בידי שמים כגון בגומא וחסירות שבשדה וכיונא בהן שנחמלאו ע"י גשמים ולא ע"י אדם כשרים עכ"ל: (קי) יש אוסרים. שלא יאמרו המרחן הוא מעסרה כמו העבילה ויעהרו במרחץ לחוד עכ"ל הש"ך:

(א) זכובית. כחב הסמ"ג דכ"ש שאר דברים דחוללין בכל הכלים פשיטא דחופנין בכלי זכוכית וכחב הב"ח דהכי נהיגא עלמא להחמיר ודלא כלבוש : (כ) מברוץ . ומשמע דבפנים הוי חלילה ומ"מ דוקא אם הוא בדרך שמקפידין עליו כמ"ש נסי ק"כ סי"ג . פ"ז : (ג) וגשברו . במור כחב שנשכר לחוך הקחא ופי׳ המ"ז שהקחת הות משל מחכות כמו הכלי עלמו והקחת הות חלול ומכנים בחוכו היד של עץ או מין אחר ונשבר היד בחוך הקחא בחללו נמצא שיצערך להוציאו לחקט מחדש ע"כ הוי היד חציצה לפבילח הכלי עכ"ל: (ד) בשרף. שהוא דיבוק וחיקון מוב על דעח להניחו שם חקנה לפיכך אינה חולצת משח"כ

רב דיני דברים החוצצים במבילת כלים. ובו מ' סעיפים: ב (ב] בכל דבר שדרך להקפיד עליו חוצץ ואם לאו ג' ידות הכלים שאינן עומדים להיות קבועים כנון (ד) שהכניםן שלא כדרכן או שלא הכניםם כולם או שהכניסם כולם (ה) (ג) ונשכרו חוצצין: ת מגל שנשברה ירו מן השפה ולפנים אינה חוצצת מפני שהיא כבית הסתרים ימן השפה ולחוץ אם משמשת מעין מלאכתה אינה חוצצת ואם לאו חוצצת סירגה בבגמי או במשיחה הרי זו חוצצת דבקה (ז) בשרף אינה חוצצת:

ל ^[ה] כלי שכפה פיו לממה והכניסו למים לשוליו אפילו אם מכניםו כולו למים:

ובסי'. קל"ח סעיף כ"ח ושם ביחרתי דין חלילה מחמח כובד הכלי: (דו)כל

תיש יש פרק לי מתני' א' תניא בתוספתא כו': [ה] כלי כו'. שם מתני' א' וער"ש
שם: [ר] אם פיו צר קצת. כ"כ כ"י ונראה שקשה לו ההיא רחוספתא והביאה הר"ש
מתני' ו' פ"ז המכיל בו כו' כיצר כו' וכנ"ל פי' ר"א מעיף ס"ג וליתא דשם מיירי במשהי
לגררין מעם וירוע הוא דאפי' רחב אינו נכנס בו המים ועם"ו: [ר] מותר כו'. רפ"ג
דתנינה דרוקא לקרש גזרו רבנן אבל לא לתרומה וכ"ש לדולין: [ר] ויזהר כו'. לשון
המניגה ידוקא לקרש גזרו רבנן אבל לא לתרומה וכ"ש לדולין: [ר] ויזהר כו'. לשון המרהכי סוף ע"ז גם הורו שיש לארם ליוהר אם ימביל לוכוכית מא מים ויתנהו ברלי הלא מים ויתנהו ברלי בלא מים והרלי שקעי בבור שלא יושיבהו על שליו כן יחיה הציצה מפני כוברו של כלי וחציץ כראמרינן שם דרוקא לקדש אלא כלי . ואע"ג דאמרינן שם דרוקא לקדש אלא כלי לקדש לא כמש"ש מאי איכא בין דרבא כל לא וכ"ש לחולץ ולרבא דק"ל כוותיה אפי לקדש לא כמש"ש מאי איכא בין דרבא כל ה"ם בכלים שהם קלים ועדש"י שם ד"ה לחבר. ולענין בנידו כו' וע"ל סי ק"ב ס"ב ובש"ז שם (ועמ"ב לכינו של כס"ק ז'): [מ] ולכן לא כר'. זהו משום דוה נרע מידות הכלים שאיגן עומרין בו' דס"ג: [י] יותר משפ"ה. ל"ד ועש"ך ונמ"ש בחנינה שם מנו דמלקא כו': [יא] ידות כו'. מתני ה' מ"י וכת"ק:

בגמי או במשיחה . כ"כ הלבוש: (ה) צר . והב"ח כ' דחפי' פיו רחב לח עלחה

לו טבילה אבל אם הוא כלי רחב ואין בו חלל גדול כמו קערוח וכיוצא בהם כחב הפ"ז דלכ"ע מהני מכילה: (ו) החיצון. כ' הש"ך היינו כשהחינון מהור חבל כשהחיצון זריך ג"כ טבילה אפילו אין בפיו כשפ"ה מוחר דמנו דסלקא טבילה לחיצון סלקא נמי לסנימי כדלעיל סימן ר"א ס"ע : (ז) יתרוב . אלא יקשרם בחום וכה"ג בדבר הרפוי כ"כ או"ה וכחב עוד דוקם כלים שמלאו מקודם דמחוך שפום מלא מכביד על דופניו וחולן אבל כלי כק אין לחום דא"א שלא יבאו שם מים אד יוהר שלא יושיב כלים הרבה בכלי להמבילם יחד אפילו הם דקים אא"כ שלא ישבו זה ע"ג זה ככלי העומד על שוליו או על סיו אבל להכיח זה אצל זה בדלי אפילו כלים הרבה יחד מותר לכתחלה אפילו יפלו זה ע"ג זה בכאר ואין לחוש דמחוך שמחגלגלין הנה והנה נוגעים המים ע"פ כולה עכ"ל:(ח) שפיר צר'. וחפי רחב יוחר משפ"ה אם הוא בענין שאין המים נכנסין לו מיד צריך להשהוחו או למלאוחו חחלה ופשום הוא וע"ל סי' ק"כ מעבילת כלים עכ"ל הש"ך: (מ) סטביל. כתב המ"ז ולא הום מקום חתך חלילה לפי שהוא בית הסתרים ואינו חולץ: פים דמקותום מפני שהן חלקים וחין חדם מקפיד על עים ודבר חחב הנדבק בהם לפי שנופל מחליו והני הוא דמרכקי טוכא וקסיד שכת דף מ"ו שכת דף ע"ו ע"כ: ב מימרת דרב יצחק עירוכין דף ד' ע"ב וסוכם דף ו': ב משכה היד זף וו במשנה לים קד למקוחות וכסירוש הל"ם והרח"ם: די תוססחת: חשם: וכך פי' פל"ש שם: זשם במשנה וכסי' הל"ש: חשית יוסף : פ שם במשנה : י ברח"ש בסוף נדה ממשנה י ברח"ש בסוף סמכרת: יא משנה ה' פ"ו דמקוחות וכחיק ומסרש בחולין- דף פייב ופ"ג דכל כחולין דף ש"כ וע"ג דכנ העומד ליחמך כחתוךדמי וכ' בכח"ם בפוף כדה דלה הוי מקום חתך חלינה דבכית הסתרים דכלי לא חיישיכן

לחלילה מהחומפחת:

שו"ת מבי"ם

אמה ברום ג' כדי שיהיה כל גופו עולה בהן ע"כ משמע בהדיא דאפילו היו במקוח כל המים הלריכין לו בעינן שיעור אתה על אתה ברום ג' א"כ בל"ד אי ליכא שיעור זה במדה המקוה פסול וכמו שבארתי למעלה וכשלהי מתני' דשכת תנן ומודרין את סמקום ושי' אם יש בו אתם על אמם ברום ג' אמות. כדלעיל סי' ר"ח סעיף ט' : ה לא יתחוב סכינים כו' . אלח יקשרס שת ממנה בכום ב' תחות. נגמו הצביר הסב"ם: אמם.
על אמה בכום כ' הם כ"ד.
גודלון על כ"ד גודלון כרום
ע"ל בודלון של אמה היא כת
ששם טפחים וכל מפח די
בודלון מנו שה' הרמנים ז"ל
האמה משת של מו מו שה' הרמנים ז"ל כ"ח דין ל"ו: ן הוא כבד כו' . לשון ס"ה מהלכות שכת ואמות אלו סם אמות שוחקות כרכה פ"ק דעירוכין דאמר אחד זה ואחר דופניו וחולץ אבל כלי רק אין לחום זה באמה בה ו' אלא הללי דאי אפשר שלא יבוא שמה מים אך שוחקות וכללו עלכות ווכ ווכ יזהר שלא יושיב כלים הרבה בכלי להחמיר כמו שכתב הרב ז"ל פט"ו והכא גבי מקום להטבילם יחד אפי' הם רקים אא"כ שוחקות הוי חומרא ויחרון סשוחק על העלכ כחב הרשב"א זיל יראה לי שהוא חלי אלכע שלא ישכו זה ע"ג זה ככלי העומד על שוליו או על פיו אבל להניח זה אצל לאמה וכשיעור גודל כחב ס"ע זה בדלי אפי' כלים הרבה יחד מותר מהלכות ס"ת שדקדק כו ומנאו רוחב ו' שעורות בינוניות זו לכתחלם אפי' יפלו זה ע"ג זה בבאר כלד זו כדומק וכן כחורך כ' שעורות כריות וכמרדכי כתכ ואין לחום דמחוך שמחגלגלין סנה בשם ר"ב שלריך לשער במקום רוחב סגודל ולא מראשו שהוא והנה נוגעים המים ע"פ כולם עד כתן: ז כל כלי שפיו צר יותר קלר וכבית יוסף הכית כשם מהר"י ן' חכיב ז"ל ששמע על משפ"ח כו'. כל"ל וכן הוח בעמ"ז מעם שיעור כמלח קשר גודל ואשמעינן דאע"ג דאין בפיו כשפ"ה כי יש כאורך קשר גודל יותר מב' אנכטות ואינו שולה לג' מהני כשממלאו או משההו במים אנכעות ווס ששמע פיר זייל דאש"ג דבעלמא לא סוי חבור רק שהוא מוכן מדכרי הרב רביט יונה ז"ל שכתב באגרת כשפ"ה לכלי גופא סגי בכל שהוא המשוכה שלמיךשירחיק החוטין כדלעיל סי' ר"א ס"ע וכ"כ האו"ה כלל משפת הטלים מזה ומזה קשר גודל ויוחר שיהיה כתוך ג' כ"ח דין ל"ג מיהו אפי רחב יותר לוכנות נכחס שחורך קשר גודל סוח יותר מג' חובשת וחינו עולם לג' כמעע וכל כן משפ"ה אם הוא בענין שאין המים צריך להזהר והמניחות חינו מסכים לזם כי חין אורך קשר גודל עולה לכ' גודלים וכ"ש במקום רוחב בנודל כמו שכתב במרדכי ונס לא יסכים לרוחב ז' שעורות או חורך כ' שכחב הרמב"ם ז"ל ומלא קשר גודל הוא מעם מחלכע וחלי כשנמדוד האנכע והוא הגודל כשיעור עובי ז' שעורות או אורך שתים כמו שכתב הרב ז"ל ועל וה השיעור דקדקתי ומדדתי שיעור עפת השלוח לכם וממנו מקחו מדם החמם ומנחתי שיעור זו מכוון לגודל שהוח גודל חדם ביכוני ומפני שחמות אלו לריכין להיות שוחקום לחומרא כמו שכחבחי למעלה לריך להוסיף חלי חלבע לכל אמה כמו שכחב הרשכ"א ז"ל כי חלו האמום שמדינו הם במפחים דחוקות ודכוקות זו לזו וכשיםיו מרווחות חסים

האמה יתרה חני אובע כדברי סרשכ"א ז"ל. נאום חצעיר מבי"מ : נקודות הכסף

(סימן ד"ב במ"ו מ"ק נ') (בזר צדקו כר . ז"ת דהת כתב תם פין נר קנת ותם תיתת תפי'טיו כתב הרבה ועוך דגם זם בדוק שאינו דאפולו התב הרבה אין המים עוכרים נשולין כשמניתו על פיו :

בסקום שאין הנשים יכולות לפבול בתחלת חלילה מחסת שהסבילה היא חוץ לעיר והדלת נגעלת משר העיר מיד בתחלת הלילה חכם א' הורה להתיר שיתיו מובלות כיום השביעי סמוך לחשיכה

בעוברת או מינקת משט לסוף ג' לראיימה ואסשר דלא במיא בדיקה ככל פעם שמשמש אפילו להאמרים במעוברת או מינקת משט לסוף ג' לראיימה ואסשר דלא במיא בדיקה ככל פעם שמשמש אפילו להוכת וא"כ אשר מינקת שמואה דם על עד שלם אחר מעשה ולא בדקה עלמה קודם באין להוכת הקור להבר אין בהיה עלמה להדם באין להפרה (מהדר"ם מדואה ב"ם): בדיון מקוה שבוא משוק ולרין להססיק בנסרים הקורשים בגנין לעמוד עליו הרי זה כשר וע"ב וכ"כ שארית יוסף סי "מ' וממר"ם מלובלין סימן ל" וכתב שעונ לחש להחול במחלה ב"פ ואם כיא שנוג לחש להחול במחלה ב"מ ואם כיא להמר של המחלה מחוץ במחלים ביץ למר"ם ביא לוכתי של מר מלולים ממשון שאינו שופק מחמי עבריה ובקרקפים וכ"ב וכ"ל מחמר של לילה ועשו המפוסה והמבילה בלילה לעבות יסה עשו וע"ב וכ"ל מהר"ש מתרך של להוא במוך במול למחום הכקב בדבר המקבל עומאה - (שם י"ד קל"ח): בעצרון תקנה אוכלים ועם בלילה ועשו המפוסה והמבילה בלילה לעבות יסה עשו וע"ב וכ"ל בי"ל מהר"ש אוכלים מיום כ"א ולא השלה במהלה בלילה ועם מהיל בלילה ועם מהלה של המביל בילה לעבר בלילה ועם מהלה לילה לעבר בלילה ועם מהלה בלילה ועם מהלה בלילה ועם מובלה בלילה ועם מהלה בלילה ועם בלילה בלילה בלילה בלילה בלילה משום מהלה בלילה ועם מהלה בלילה בלילה ועם מהלה בלילה ועם מהלה בלילה ועם מהלה בלילה בל מה של לי בשותה את היא לא היא לב ח"צ מ"): פשקורה אחד של משון שלפעונים מימיו מתאששין פתות ממ" פאה ואהה שמדת כהם להאות אם כל גופה שנה כנים אם יש להחשיר בדבר · (שם ש"א): עול מקום שהיה איכו אתה ושני בלישות והחבר אחה ושמקו אתה וכ" שלישים הכי זה מסר ופסול · ואופן מדידתו ושיהים כמדם ובמדת האתה והשפח והגודל . (מהרר"ם טראני היא זה שלישם ליירי זה מהו רשת בייר להוא שיירים ודיים לחוף הנותם משהף השק להוא מה מה מה מה מה מה מ זה והיו ג"ה נקונות המתחינה ונודע שם חדבות באינה מוקבות אלא ממוך לפיסם י גם לפעמים מפסיקים העוברי טוכבים קילות המשיין בבאיבת מים מתביות איו המקום כשר אם היו בו ככר מ' האם לה נון איים שירונ לו ולכיך שיהים בו כוב מ"ל ע"א) : מעיין שארכו כ' אשת ורביע ונתבו אמה וחליי ינבים כו כומה להם ומשיית כשר (בארית יותף ע"ו) :

דאיכא לפיחוש שמא נודקרה ולאו אדעתאי ודרך כלל העלה לתחתון בעליון ולומר כשם מעוכני כוכנים קינות המעיין בסויכת מים מחביות הודי שלא קפצה כיון שמצינו דם לממה במקום שהיינו מממאין אותה אלא במקום דליכא ספקא כלל שהעליון בא מעלמא משא"כ ינכון למס לוס וע"ש. (שם דלים לוס וע"ש. (שם דלים לוס וע"ש. (שם דלים לוס מות האלא במקום דליכא ספקא כלל שהעליון בא מעלמא משא"כ בשנמצא דם למעלה לא היישינן מן המתם דלמא קפצה וכו' ע"ש נכר הדין וחי ודרך האלה שמצאה כתם הוד נ' לספירתה אכל היה לאחר נ' שפסק דם המקור שהא כי בדקה את עצמה מהורה ואעפ"כ לא היתה יכולה לתתחיל ולספור ז' נקיים משום גזירה שטא תפלים וכתב לו חסיו כי זה בדור הוא דכיון שחזמרא וברב האלה המשירו נים לא התמידו נכך ורבים מהאחרונים לא התמידו וברך הישים המקור שלא מועיל הך בדיקה שבת אלא שהאחרונים המיחור נכך ורבים מהאחרונים לא התמידו תוך ה' לשימושה מסתברא לומר שלא מועיל הך בדיקה שלא בדקה את עבס ביום ז' וביום מתקדם ליבונה כיון שאו היה עדיון תוך ה' לשימושה מסתברא להעל ע"ש י (שם ע"ש): אשה שחיה לה וומת קבדו ונתקלקל באופן זה דהיין עדר מיים של ביאה א' וב' שמת מסב להות לאחר מבילתה הון במי הלות ולא היתה רואה ומן במיאה וכן בניאה הדם של ביאה א' וב' שמת כם בעלה היתה וחברת מבילתה ומן במיח השונה והם לראות ע"ש י (אמות שמואל א'): אשה שמשת עם בעלה הות לאחר מבילתה ומן במיח השונה וחברה ומרות מבילתה ומב בביאה ראשונה ותכה בשות וחזרה לראות ע"ש י (אמות שמואל א'): אשה שמשת שם במה לילות ולא החר מבילתה ומן במיחה ומבילתה המלה במיאה אחר ביאה אחר בביאה והאום בביאה האובר בביאה בביאה ביאה האובר בביאה ביאה אונה ותכה בנות השמשת שם בילתה בביאה האובר בביאה היום בביאה בדור מיא ביות בביאה ותור בביאה היום בביאה היום בביאה היום בביאה האובר בביאה בביאה בביאה בביאה בביאה בביאה בביאה בביאה ביום בביאה בביא יישיקן רכם האת ודעת או בעול היישים רכם בינות בי

באיםן שתבא לבית אחר חשיכה ולא שיהיו פובלות ביום השמיני בשד היום גדול במקום דשליחי ביה והמחבר החזיק בהוראת החכם מאחר שהורה דעת ר"ת שפעם החומרא הוא משום פרך בתה לכן בקצת מקומות שילמדו את נשותיהם שידליקו נד שבת בברנה קצת מבעוד יום קרוב ללכתן לבית המבילה בדי שלא יהיו צרובות לעשות אתר הדלקה מלאכה נמורה כי אם הפיפה ומכילה ע"ש כי מוב לעשות. (עבודת דגרשוני כ'): יבאך דין אשה שהפילה ליום מ' אם חוששין לולד או לא. ואם היא משאה לידה או לא: וכתב דאין לחוש לולד כלל כם"ש במשנה כפי': אך נשא ונתן אם יש לחשוב חם"י מיום שירדה למדר עצמה לבעלה כי המור כתב ח"ל אין האשה ממאח לידה עד שתנמר צורת תולד ואין צורתי נגמרת אלא למ"א לזכר וב" לפיכך אם יודעת בכירור שהפילה תוך הזמן הזה פהורה מפוטאת. לירה עב"ל ויש להמתפק אם זה מה שראתה נדה כורם שירדה לפהר עצמה הוא בירור נמור שלא נתעברה סקידם לכן דאם נתעברה שוב לא תראה נרה וא"כ מפילא מוכח שולר זה עדיין איננו כן מ"י או נאכר אף גם שהאמת הוא שהאשה משברת דפית מסתלקין אין שנית שתחתור ותראת לאחר שקברה הריון מ"ם אין זה בירור שיש לסטוך עליו לענין איטור כרת. והוכיח שהרסב"ם ורש"י ס"ל דמחשבינן מ"י מיום הסבילה ואין לזוז מדבריהם ויש לסטוך ולומר שאם היתה מעוברת לא היתה הואה דם אח"ב י אך אם שמשה עם בעלה ואה"כ, מצאה כתם ומבלה אח"כ אין לסמוך ולחשוב מיום מבילתה כי מדרבנן ואמשר שבא מסקים אחר את גם שנא מפני לא מוכחא מלתא כל כך לומר אלו נתעברה כבר לא מצאה כתם ולססוך ע"ז במקום איסור כרת וסיים רבריו כי עדיין הרבר צריך תלמוד עיין שם י (שם כ"א): בענין אשה שאינה יכולה להפהר לבעלה זה כמה שנים של צער מחמת שבכל זמן שהיא בודקת את בענין אשה שאינה יטיה החברה רפעה זה כפת שנים של צער מחמת שבכר זמן שהוא בדיקת את עצמה היא מוצאת על העד קרמין אדומים ומובלעים בבנד וקמנים כמו מיפון של זכוב ובדוחק שהען שולם בהם בין בימי עיבורה או ימי יניקה וביני ביני אע"פ שיש לה ומת קבוע כשאר כל הנשים ואין לה שום צער ולא כאב לא חלי ולא מרנשת שום דבר לתלות כו . אך מקרוב עלה לה קצת צער בנבח ואין לה שום צער ולא כאב לא חלי ולא מרנשת שום דבר לתלות בי אין להם קשר ושייטת כלל זה עם בנד הבליות והרופא אמר שאין לתלות אלו המיפין ככאב הכליות ביר אין להם קשר ושייטת כלל זה עם ה. אך הרופא עצמו ריפא אותה בדבריו מצד אחר ואמר שגם מן המקור נמי אי אפשר שיהיו קרמין שיפין כאלו ובפרס בשעת עיבורה אלא שדעתו דוא שהפיפין האלו הם באים מן הצדרים שיש עם גירין קשנים רקים כחום השערה הרבה מאד ולפעסים כשהאינה מרובה בדמים אלו קמנים רקים כחום השערה הרבה מאד ולפעסים כשהאינה מרובה בדמים אלו הגידין קסנים טושענים ומלאים רם הרבה וכשהותה בודקת את עצמה כבד ודותקת בנידין האלו איו היו נפתחים ומוציאין פופין ומלאים רם הרבה וכשהותה בדרי ברופא אלו האחרונים שיש בהם די והותר להתיר את האשה נשא ולמון אל שלו שלו למטוך על דברי להקל או לא וסוף דכר הראה פנים להחמיר ולהקל וכתב שאק"פ שאין לסמוך על דברי הדופא שאמר שאין מיפין אלו מן המקור מ"ט כיון שיש להו וכת קבוע מהני לסמוך על דברי מחוד או אחר באין אורה בא אלא בזמנו וכל זה הוא אפילו לרעת המפרשי דברי המדרכי דתרתי בעינן שיש לה מסרוב להומות קבוע יומר"ש לפי דעת המפרשים דעת המדכי דממנון אהא דקי"ל דאורת מכר כל דהו ויש לה ומת קבוע ומכ"ש לפי דעת המפרשים דעת המדכי הממנון אהא דקי"ל דאורת מאחר דאין אורת בא אלא בומנו וכל זה הוא אפילו לרעת המפרשי דברי המרדכי דתרתי בעינן שיש לה מכה כל דרו ויש לה ומת קבועי ומכ"ש לפי דעת המפרשים דעת המדכי דממכינן אהא דק"ל דאורת מכה כל דיהו להעיד להאשה הואת אכן לא מסך על דעתו אם לא בהמכמת זנמנו בא אפילו באין לה מכה כלל דיש להתיר להאשה הואת אכן לא מסך על דעתו אם לא במים בא דרגנן ע"ש ופסף מהרא"י מ"זו ומ"ש הב"ח מ' קש"ו מ"ר ע"ש. ומ"ז פ" עצ"א. (שם כ"ב): במשפתה לעיקר האו לעיקר הדין כמשמעות ליכון המור מסיפת אם מדקרה אם לאו אם תולין החתון בעליון ואמר כשם שהעליון בא ממקום אחר כיון שבכתם העליון לית ביה מפיקא כלל עכת מעלמא אמרינן כשם וכו' משא"כ אם אינה יודעת שלא נודקרה אוי שו מכח העליון מקיא קצת ולא אמרינן כשם וכו' משא"כ אם אינה יודעת שלא נודקרה אוי שו מכח המליון מקיאן קצת ולא אמרינן כשם וכו' משא"כ אם שונו על אור ביה מלא אמרינן כשם וכו' משא"כ אל מידקרה ולאו ארעתאי ורדך כלל העלה לעיון זה לתלות תחתון בעליון ולומר כשם יותיינו ממסאין אתת יוכ' צוו ער מדום במסום עווינו ממסאין אתת יוכ' צוו ער ביו אנו שתהיה יודעת בודאי שלא מקצה כיון שמצונו דם למסח במסום עווינו ממסאין אתת יוכ' צור על בירי אנו שתהיה יודעת בודאי שלא מקצה כיון שמצונו דם למסח במסום עווינו ממסאין אתת יוכ' אנו שתהיה יודעת בודאי שלא מקצה כיון עוצדוני אנו שתהיה יודעת בודאי שלא מקצה כיון עמצונו דם למסח במסום עווינו ממסאין אתת יוכ' אנו שתהיה יודעת בודאי שלא מצורה כיון עמצונו דם למסח במסום שהיו אורת ביכין אנו שתהיה יודעת בודאי שלא מקצה כיון שמצינו דם למסח במסום שווינו ממסח ביכים אנה יודעה בודאי שלא מקצה כיון שמצינו דם למכח במסום שהיו אורת ביכין אנו שתהיה יודעת בודאי שלא ביכין ביכין אנו ביכים אורי ביכין אנו ביכים אור ביכין אור ביכין אורת ביכים אורת ביכים אור ביכים אורת ביכים אוריכו ביכים ביכים אור ביכים אור ביכים אור ביכים שלא ביכים אור ביכים אור ביכים אור ביכים אור ביכים אור ביכים אור ביכים אורים ביכים שלא ביכים אור ביכים אור ביכים אורה ביכים אור ביכים אור ביכים אורים ביכים אוריב ביכים אורים ביכים אורת ביכים אור ביכים אורים ביכים אורים ביכים אורים ביכים אורים ביכים אורים ביכים שלורים ביכים ביכים אורים ביכים ביכים

אשל אברהם

סינה מב"ר וכן בדקה במוך ופעמים מנאה ופעמים לא ראתה אותן קרסין - ובידה כתב מרופא א"נ שהקרטין הנה מהכליות ש"ה והעלה כעל שב יעקב בתשונה סימן ל"ח - אף דבא" עבודת הגרשוני מס ק להתיר ולממוך ארופא זכן מדברי מרדכי (עי' סי' קפ"ו באחרונים) דמחיר בין וסח לוסח אפילו בליכא נערא סמכים ארופא . אמנם סבאון הניע שדא ביה נרבא מחומרת דר' זירא ושארי הוכחות וראיות בקוריות עד כי כראה בעליל המנט הבחון הכייל שרח ביים דרבת מוחמינו דרי זירת ושחרי הוכחות ורחיות ברוריות עד כי כרחה בעניל דבודאי חכמינו יודעו בברור שדם כזה כא ען המקור - וכן עסיק אסברת מתרכי להחיר מטעש דיש לה ווסח לחודא ע"ש ונפרט גדולי פוסקים מסרשים דבריסם לענין רואה מחמת חשמיש דוקא דמליטן הראיה במיעוך תשמיש אנל לא להחירה להדיא - וכן פשוט הוא דכתבים מטמאים אף ביש וסת וע"ש. אך כתב דוה אירע לסעמים כאותן קרטין הכייל ואח"ב נמצא שהיו לה כנים הדבוקים כעור (עיון ש"ע סימן קנ"ח סימן מ"ז) שפטנים החותן קנטין הציל וחתים ממנו שנהי ככם המניקה כבוד פשחן קלה חות קבית חית מדין במית בית לרחוך המה המינה במ וכש"י הנות בדיקה נדבק דם או קרטין בהעד : והכחיבה לזה מקח כבד פשחן קלח לחם ללחול המה להיה מהדיקה במה להיה מהדיק קרטין בעלמא (ועיין ט"ז) הרגילים ממכוח הכליות ועיין בכ"י מ"ש בתשוי הר"ן דליעתו אפילו באינה מרגשת כאב כאב חלינן בים : (דלא כדברי הנאון ח"ל בחשובת סימן ע"ג) - ולדינא מסיק הואיל דאינה מרגשת כאב (עת פניאת הקרטין והוי רק מדרכנן ונמלא ספק זה שמא נימוח הוי ספק דרבן ומוחר (עיין ט"ז סיי ק"ץ ס"ק ק"ג) ומרשי כאך דלי כאל באל הלא מתקור כלל: וסיים דבריו שכבר ילא ממנו הדבר להתיר בהצערף שארי באנות בברטת הראב ללי כאל נאשלו בהרושה לאו שמואה מד לבני נחלונו ההרושה להיו מדים שלרי גלונים בקפון הפיל בלי כאב ואפילו בבקרגשה אוא שמנאם חוד לוכן ותלינו הפרגשה בלובן פ"ש . והגלון מוכ"ר שמואל שאטין ז"ל הסכים ניש לם ושת זוב ממנם ליחם לבנם ומפתם לרובא לבדוק ומואה מוך הליקה סיסות קטנות אדומות ולפשמים כממים גדולים ורוב סעמים ליחם לבנה לחודא ורופא אמר – הדם כא בליחה פיסות קטנות אדומות ולפשמים כתמים גדולים ורוב פשמים ליחה לגבה לחודא ורופא אחיל כל הדם כא בליחה פיסות דבר חריף ובשר רך מאד באותו מקום ורבל נשגם - דיש לפשון ארופא אמילו כלא כאב מהיאיחה כי כי הוא דבר חריף ובשר רך מאד באותו מקום ובקל נשגם - דיש לפשון ארופא אמילו כלא כאב מהיאיחה בי כי מו מנהם וע"ש. יוהגאון מוחה־ל ממין סכיא ראיות שאין בשרי רופאים שוכרחים ואין להחיר ב"א בס"ש ע"ש דהמיר הגאון בעל ש"א אםם זו ובסרש שתאה ג"ב מול אדום י וסיים דעלים בין ושם לוסח מקול להפכוק בטהכה בעודה האון בעל ש"א אםם זו ובסרש מתאה ב"א במדון כלל יועל פשך ביוף סכיא מסכול יושוב לא מבדון כל מדוק ביל בוף מולה פל המדון כלל מדוק בי בוף מכול משכי בי בדקה ומאה פל המדין ביון ביות לוסח להחיר ביות שורה בימי שבור של הדו הוא משים לביד לבוף לביד לבוף וכלאה מינו חולן והוי בנוף של בהד וראיה מסרוכת שמיניו ביו פרנילה אף שהים מתכלת וארגמן וחולעת שיש דודאי אינו מולן רוף בנוף של הדו ראיה מסרוכת שמיניו ביו פרנילה אף שהים מתכלת וארגמן וחולעת שיש שכתם ברא"ש ורשב"א בצבע אין כו ממש וכאום לאווים למים ווידים שחורות משרף והסירה לפנול משש שכתם ברא"ש ורשב"א בצבע אין כו ממש וכאם לאווים לחים והים בלא לשנה של ביות משקה של הדב"א בצביעו בסוסףם אורנה לו הואים מקדת וע" בנימין ואב סימן להמירה דודאי מקבר א אורות בון בב"א בצביעו בסוסףם אובל או היום במלים ביות משקר וע" בנימין ואב סימן קר"א ותשוב א" איום מקבר מון אב סימן להפילה דודאי מקבר א אורות בוו ובסרט לפי מ"ש הכדב"ז דבשיעו בסוסףם אובר א" איום סתבים לא מהיה או משפה א" לחוד ב"א בשל המכיע משפם א" לחוד לי האיש שקר וע" בנימין ואב סימן קר"א ותשוב ב"" ב

שיון חשובת שב יעקב סי' מ"ד דסעלם אף דשווים נפשים תמיכם דאסורא - מ"מ לענין ממון הואיל והחורם האמינה מחויב ליותן לה כחובה וחוספת בשינדשנה . וס"ש דינים המסתעפים מזה כפטיש יפוצן סלע : (סיפן ק"צ פעיף א') את הרגישה - הממפטת ומכחה הרגישה שהוח ממנה מי רגלים - ואיא לה לבדוק בעת ההיא שהיתה בנהייכ וכןשכתה אח"כ עד לילה וראתה אח"כ ככחונת כתה קטן סחות משיעור העלה כמשובה ש"י סי, מ"ד דשהורה דהיא מילחא דשכיחא כנשים ליתו ממנה מ"ר ע"י שיעוש - ול"ר לדינא דש"ע שהא מ"ר היא ומכ"ש בנ"ד בסרט בסחות מכגרים וע"ש עוד הרכה ראיות: (סתיף ו") אין לו שיעור - הנה הכ"י והרב אינם מכריעים בין הדעות רק על סי כללא שכידינו דכ"מ שכתב דעה א' בסתם והחולק בשם י"א העיקר כסכרת ראשונה שיון שייך סס"י רמ"ב והנה סעמו דהרמב"ם שהמתיר על בשרה תראמרינן על בשרה סמת י וכתב כב"ת דכל סחות משיעור ספיקה הות . לך כנחון כעל שב ישקב בח' סי' מ"ג דחה רחים של מדקריך כש"ם ה"ד אי מחגור ולמטה על חלוקה אמאי שהור ואי למעלה על בשרה כו' ולא קמשני בסשיטות דאיירי בסחום מכגרים ע"ש עד דמסיק דאתר עיון יש קצח ראיה להרמב"ש מש"ם גוסא וכ"ב הנאון מוה"א ברודא וציל וסיום דבריו לכאורה דלא כרמב"ש ומ"א אני רגיל להסמיר ע"ש:

(פישן קצ"א פתיף א' ברנ"דה) ביפי תגליות - אשה שהיה לה וכח קבוע וא"א למהר שתואם ממיד על פד בכדוק קרטין שהורים כמפי זכוב ואינם נבלשים בכבד רק נלקטים במחט ואינה מתגשת כאב - וכמה פשנים

רעתו שהיה מורה לתחמיר כיון ראם לא היתה יכולה לספוד ו"ג חיישינן דלמא לא ברקה שפיר כ"ש ראיותיו לחששא זו ומתר מתירות המורח להקל ע"שי (צמח צרק ס"ה): דרובצלות גמורח בהכחשה והומה ונויפת לאותן שאמרו עליו כי הוא הורה להתיר לנשים שיהיו פובלות בשביעי בעור היום גרול כי שקר ענו בו וחלילה לו להקל ברבר כזה שאסרו חכמים למכול ביום ז' ולכתחילה אין מי שחורה להקל שנתקלקלה בשעת לירתה ונשאר לה באותו סקום בלימת בשר חי כמו חלחולת מצר שמאל באופן שיכולה למשמש אותה בלימה ולה וסת קבוע ומרגשת לעולם כאב וכשהיא בודקת את עצמה מוצאת דם דוקא בצד שמאל ולא בצדדים אחרים ומראית הרם אינו אדום ממש אלא כמי שריית בשר ולפעמים ע"י דפואות אין אותה בליפה מתפשטת למפה אלא חוזרת למעלה ואינה רואה דם בבדיקתה אך אחר חדש ימים שתתרפא יבא עליה חולי ותחזור הכליפה לקילקולה. הוכיח והעלה רזו וראי נקראת מכח באותו מקום יהיה כמו שיחית מכה מיתקרי ולכן בירר מתוך רובן של הרברים שנאמרו במכה באותו מקום כמ"ש בב"י ובבעל הג"ה מי' קפ"ו וקפ"ז וקצ"א והמפרשים האחרונים עיין בהם דאיש לדרכו פנו לחקל ולתחמיר אסף המוכיר זכר שם מח שחעלה מתוך רבריהם בחיתר מכה שבאו"ם ע"ש פרם הדברים דרך כלל בקצרה ראשה נאמנת לומר מכה יש לי כא"מ אפילו בבית הרחם עצמח ששם מקור נגיעת רם הנרה ותלינן במכתה בזח האופן אם יש לח ומת קבוע תולה שלא בשעת ומתה במכתה כשהיא יודעת וראי שמכתת מוציאה דם אע"פ שאינה יודעת שרם זה עצמו הוא ממכתה - ואם אין לה וסת קבוע או יש לה וס"ק ותוא בשעת וסתה צריכה שתדע שרם זה עצמו מסכחה הוא אבל אם אינה מרגשת ויורעת בוראי שרם זה עצמו הוא מסכתה לא תלינן בסכתה כיון שבשעת וחתה הוא דאל"כ לא תממא לעולם יועור יש צד אחר להתיר באשה שיש לה וס"ק שלא בשעה וסתה אפילו היכא שאינה יורעת שמכתה מוציאה רם אם הוא בענין שמרנשת כאב המיר במקום א' באותו מקום ושם באותו צד במקום שמרנשת כאב מוצאת רם שלא בשעת וסתה ובצדרין אחרים בכל החורים וחסרקין שבח אינה מרגשת כאב ואינה רואה רם ותמיד הוא כן אזי יש לתלות שהרם הוא בא מהסכה שבאותו צד וכמ"ש מהראי" פי" מ"ז והש"ע קפ"ז מע"ז ויש להתירח שלא בשעת וכתה ומהאי כללא כליל ותני היתר לאשה זו לחיות מותרת לבעלה שלא בשעת ופתה כיון שתהיה יודעת בוודאי שככתה טוציאה דם אף שאותו רם שהיא רואה שלא בשעת וסתה אינה יודעת בכירור שהוא דם עצמו של המכה ס"מ היינו שתהיה יורעת שמכתה מוציאה דם ויהיו בה שאר התנאים והאופנים שנזכרו בשאלה ובכללא דמילתא אך ורק צריך לחיות בעינא פקיחא ועינא ראשנחותא על מראה הדם שתמצא שיהיה שוה במראיתו לדם מכתה ולא למראה דם נדתת ועל דבר זה אין לנו לסמוך עליה כל שקר אלא תחלה תראה לחכם דם סכתה ודם נדתה כדי שיביר שנוי מראה שבין זה לזה ואח"כ בכל פעם שתמצא רם שלא בשעת וסחה כאמור מצר שמאלי ובכאב שם ולא במקום מצר אחר תביא הדם לחכם העיר או לארם אתר שנתן לו רשות כדי שיכחון בין דם פמא לדם פהור ע"ש פעמא דמילתא דבהאי דינא דרמא דידה לא מהימנינן לה טשום דבנקל תוכל למעות ולדמות מה שלא יהיה ע"ש והר"מ מלובלין קי"א ומשאת בנימין מ"מ ובשו"ת חב"ה פ"ח ושער אפרים מ' ע"ש. וברב"ש ע"א בדין אשה שיש לה חולי מחורים ברחמה וראתה דם בבריקתה שמומל עליה חובת כובר החקירות והבריקות הנצרכות לירע ולהודיע ולהורע אם הרם שראתה בא מן תמחורים או ממקור דמיה כפי המבע וכל פפק שיהיח לה תלך בו להחמיר כי בנפשה דברה תורה ובפרט בשעת ופתה ועל כעל התוראה מופל להודיעה ולהוהירה וללמדה חומר הענין והבדיקות הנצרכות לרעת מקור הרט אם הוא פחור או פמא ע"ש ומ"ש בסי' פ"ו במה שנשאל על אשה שנעקרה האם שלה ומתוך מישוש היד להחזירה אל מקומה הרגישה כאב נדול ומצאה רם בער הברוק לה דנתקשה על מקרה זה איך יוכל להיות והסביר לו פנים ותלה בו לחקל על האופן האמור ע"ש ובסי' רנ"ו בדין אשה שנויבק כה תחלואי בעלה חבורות פשע תמוזקי רע ועי"ו נחקלקלו חדרי במנה להיות רואה דם פעמים הרבה מחמת חתשמיש ואינה מיענת וראי שיש לה מכה באותו מקום ולא כאב תהירי - פסק כה להחמיר ככל ספיקא ראורייתא לחומרא ואם חוחוקה האשה ג'ם רצופות זו לזו להיות רואה מחמת תשמיש מראה הרם ההוא הרי זו אסורה לבעלה כי חולאים אלו הן תחת סוג בעל ראתן שכופין אותו לגרש שלים ובשי ק"ע שהתיור ב"כ באשה שלקתה בחדרי בפנה ברפיון קשרי האם ויציאתה לחדן בובר צאה תיוע כמו מפת דם דמאתר ראין מכח לתלות יש לאמור אותה משום נדת ע"ש ' (שם פ"ץ): לפן שעה הורה שלא להתיר לבעלה את האשה שטרנשת כאב קודם חמלת מי רגליה וכן נסי מרגשת אחד נמד חפלחת אך בשעת הפלת המים אין לח כאב ובתוך המים לא נמצא דם כל עיקר ובעד שחיא מתקנחת בורואה דם תפיד וכשבדקה עצמה במוך כם"ש החג"ה מימן קצ"א לא מצאה דם אע"ם כן אין להתירת עד הזמן שהרופא יגיד למורים אם נשהגה עליה לפובה ע"י רפואות וכיוצא דבלאו הכי לפי סברת האחרונים אין לנו להתיר אלא ברגילה לראות דם בתוך מי רגליה כתוך המפל (ויש לה כאב בעת המלחה שחוא העיקר אם בדקה עצמה תחלה ע"י מוך נקי) (ויש לה ופת וראתה שלא כשעת ופת) אוי יש להתירה אפילו שתמצא רם על העד אחר גמד הפלת המים ואמרינן דלאו רם דמקור הוא דאין דרכו לצאת מעורב עם מ"ר אבל באופן זה שאינה רואה רם בתוך מ"ר בספל ונם אינה סרגשת כאב בשעת הפלת המ"ר ממש אין בידינו להתירה ויש לחוש שמא דם מקור הוא וכו' ע"ש ובשו"ת הב"ח פ"ר בדין אשה שחיח לת שברון ומאותו זמן שבא לה השנרון בשנודקת עצמה מוצאת תמיד בתמים לחים במראה ירוק כששה או כחלמון הכיצה או כזהב ולפעמים ירוק ככרתי ויש לה ומת קבוע • (שם צ"ב): יבאך דין אשה שמצאה ע"י בדיקה מראת לכן ועל אותו לכן היח על העד כמין קורם אדום יכש והיתה רוצה להראות לחכם ונאכר אותו הקורם יבש מן העד הורה לתתירה מפומאת נדה מכמה פעמים ומפעם ס"ם ספק אם מן המקור או מן הצדרים ושמא אם היה לפנינו היה ניסוח וכו' וכתשובה שלי במעשה רומה לזה שהיח שנאבר הער עצמו כשהיתה באה לשאול ונשאלתי על הרין ואף שצדרתי הרבה צדדים להקל במענת. נרולה חוקה שהיתה בכשרות וכת קבוע והיה המעשה בימים הראשונים וע"ם דבריה סמכתי מאחר שחיתה כאה לשאול וכיוצא מפענות שפען המחבר לא טלאני לבי להתירה וצרפתי עםי לפעלת אחובי החכם השלם כפח"ר שכואל די קוספא נ"ע כי היכי דליספית ליח שינא מכשורא וחסדי ה" אוכיר שאח"כ האשת עצמה נמצאת מעוברת ושמחתי שמחה דגה ע"ש. (שם קס"ו): יבאר דין בתולה שנשאת בבנרותה ואינה פוסקת לראות מחמת תשמיש ימים רבים ואינה מרנשת שום צער בשעת תשמיש גם אין לה ומת קבוע הנה אחר ביאור מוגיית ר"ם התינוקת וכל דברי הפוסקים העלה לתקל ולומר רכל ראיכא למתלי' בדם מכת בתולים תלינן והא הכא מאחר שלא פסקת מלראות שום פעם מחמת תשמיש יש לומר דעדיין לא חייתה חמכה ע"ש באורך ביאור הדין ופרמיו ובשער אפרים ע"ד. (שו"ת בית חדש פ"ג): אימרת שהיה לה וסת קכוע ובתיך ג' או ד' ימים ללבונה בא לה לכאב גדול בנופה ומרגשת כעין בועה תהת הלב ונמשך הכאב עד ששותת ממנה ליחה כיוצאה מן המורסא ואחר זה רואה לפרקים קצת דם ובעשיית צרכיה ע"י צער ורוחק בא לה פעמים רבות רם מאותו מקום וכסדר הזה התמירה שנה א' להיות רואה כימי ליבונה והיא אומרת שמרגשת דהליחה והדם זה כא לה מהצרדים שלא כדרך ראיית נרתה וסחדש מוציאה דם דרך חרעי . הורה לתתירה לבעלה חדא כיון שדם זח ידוע לאשת ראינו בא אלא מהצדרין א"כ מהמכה הוא בא ועוד דכיון דיש לה ופת קבוע תלינן במכה ועוד לא שמר האינו בא אלא פותנון אל טומר ווא או האינו האינו בא לא המינו בא אלא פותנון של שלה התסירו על עצמן התירה מכת התירה מכת מפק מפיקא ע"ש. (שם פ"ה): רבאך כתנת הא רא"ר וירא בנות ישראל התסירו על עצמן שאפילו רואות פיפת רם כתרדל יושבות עליו ו"נ ע"ש ח"ב. (חלק"ם כ"ב): יבאך ל' הרמכ"ם והרב המגיר פ"ר טחל' איסורי ביאה ל"ח טי שראתה רם בשעה תשפיש הרי זו מותרת לשמש כשתפהור פעם שניה וכו' כיש בקונטרם אחרון מת"ב. (הרש"ך י"ר): עוך יבאר להרסג"ם 6"ה וה"ח הנו' ל"ה הפילה כמין קליפה במין שערה כמין עפר וכו' ל"ש. (שם פ"ו):

רבנים קרמונים מאיפליא כשהיתה בפילואה של תורה נחלקו פ"ז מצר א" לאסור ועשרת להחיר בענין סקדת א" שהמים היו נמשכין להויכו ע"י צנור של עץ מנוקב וממוך לאותו מקוה באר מים נובעים אשר **משם שואבים** מים בכלי מנוקב בשוליו בכמה ובמה נקבים ובצר הבלי ג"כ נקב כשמופרת הנאד ומחכלי משפרן לצגור הנו' ובררך שיפוע יורדין המים מן הצגור לנוקה א' תחת הרצפה ונמשכין תחתיה כמו אסה ויותר ויורדין לתוך חמקות זהו תמצית ועיקר המעשה בשאלה שנתארכו עלית רבריהם הללו אוסרין וחללו מתירין עיין בהם ובשמותיהם ובספריהם שלשה המה נסראו בשם משבית מלחמות פלני פים מקוח ישראל: אישה שיש לה ומת קבוע ושלא בשעת ומתה מצאח קרטין ארומים ואומרת כי תמיר עדיין מרגשה כאב בכפנה למעלה מאותו מקום ורומה לה כאלו חלך שם שום רבר ע"ש כי צדר להתיר לא מצד הקרפין כי שמא הקרפין שלפניו אינם דיומין לקרפין שרתיר הר"ן אלא מצד הכאב דהא הרגישה הרבה פעסים כאב בכליות ועדיין היא מרגשת כאב בבפן א"כ שלא בשעת ווסתה תלינן בכאב הכליות ע"ש ועבורת הגרשוני כ"ב י ועיין בדב"ש של"א ושל"ו ברין אשה שהפילה שתי פעמים רצופים מחמת הולשת השררה ורואה לפעמים בתמים גדולים מגרים ולפעמים קפנים כחררל שכתב לתחמיד אפילו בספקו (פורי זחב קצ"א): אלכבר אחת שהיח לה זמן מונבל בתנאי עם החתן שלה לנישואין אלא שהחתן א"ל שאפשר שיקרים הנישואין וכן עשה והיא אמרה שסמכת על זה וספרה ז"נ **השבלה ובא עליה העלה אע"פ שהאלמנה עשתה שלא כדין כיון שלא היה לח בירור על הקדמת החתונת** עד שבא החתן וכנסה תכף נמצא שבשעה שתחולה לדעת הבירור נתחדש החימור וצריכה לחזור ילמנות ז"ג מ"ם כיון שבבר עברת ועשתה כן אין להפריש' מכח זה וראיה ממ"ש מי' קצ"ו מ' י"ב אם ששתה ופבלה וכו' שתבתין ששה שונות ותפבול וכ"ש כאן רחשש חימוד אינו אלא דרבנן כמ"ש בתחילת הסי' ע"ש וררב"ז רס"ג החצריך למחויר נרושתו שלא לכנס עמה לחופה ער שתמפור שבעה נקים הכבר ראיתי שנבתב בא"ה הל' איסורי ביאה. (שם קצ"ב): נהך סמוך לעיר שזב מפני הפים לנחר אחר ונמשך ע"י מילון למקוה ולאותו מילון יש לו ב' בדולים קבועים ומחברולים יוצאים חמים למקוה גשאו ונהנו ברבר הלכח ויש מי שצדר וחורה כי במקום שא"א למים לבא זולת הסילון פסול כי דוו מים מפלין להריא מדבר המקכל מומאה ועור כתב כי במקום שיש לסילון כלי בית קבול קודם שנקבע המקוח מסיל והנם שברוד לן שהברול הפניםי נעשה לאחר שנקבע לסילון אם אינו מחובר לסילון כלל רק מחובר לקרקת ואין לה דין בית קבול עכ"ו צדר להחמיר ובמחבר צדר לחקל הן משעם שהברול הפגימי אינו דבוק לסילון כלל ורבוק וקבוע בקרקע וכתב עוד דבחומת חמקוה נ"כ אין להחמיר שכלי זה אינו נעשת כלל לקבלה והמים יכולים לבא זולתו וזה לא מקרי הווייתה ע"י רבר המקבל פומאה ובלאו האי מתכת א ברזל קבוע יכולין המים לבא אם כן פשיפא ראין לתתמיר וכ"ש אם חמקוה חזה נעשה ע"י ישראל כי בודאי קשו אותו בכשרות ע"ם חוראת הכם שביםיו נעשה ע"ש כי האריכו למעניתם י (מנחת יעקב נ"ד): אם סותר לנפח העפר או תנוצות שעל בנדי אשתו נרה . חעלה כי זה נקרא כח שאין בו מפש ואיני דומה לוורק סירו לידה. דאסור רהתם שאני דכיון דהוריקה הוא לידה ממש איכא למיחש מפי לקירוב בשר משא"כ הכא אבל ט"מ"לא פוכ הדבר לעשות וראוי להחמיר ראולי גם בזה יבא לידי קירוכ דעת התמחמיר תעב"ם י (שם י"ג): יורד, רהא רכתב מוהריק"א סימן קצ"ב מ"ג ראם גרחו הגישואין לאיוה סיבת שצריכה לחזור ולמנות ו"ג חיינו דוקא שנדחו שבעה ימים אך אם לא נדחו רק יום א"ד וה' ימים לית לן בה ואינה צריכה למנות מאחר שבדקח פ"א בכל השבעה בדיקח יפה מני וכם"ש מרן מיהריק"א לית לן בה ואינה צריכה לפנות מאחד שברקה מ"א בכל השבעה בריקה יפה סגי וכמ"ש סרן סוהריק"א במ" עצ"ז ע"ש וררב"ז ורס"ג על סגורשת שחזרה לבעלה שצריכת לספור ז"ג ובמ"ז עצ"ב ובס" נשאל דור נ"מ כ"י ובשו"ח הב"ח קו"ח דכתב דרוקא חיכא שנרחו הנישואין כל עיקר או נתחלף החתן אוי צריכה למעה ז"ג אחרים כשחזרו ונתמשרו אכן היכא דהדחויה היתה מיר תוך כדי דיבור אין לחוש ע"ש ושער אפרים ע"ה ברין אשה שהיתה זקוקה ליבם ולא היה רוצה לחלוץ לח ולבסוף נתרצה וחלץ ובו ביום ששתה שירוך והיתה רוצה לחלוץ לח ולבסוף נתרצה וחלץ ובו ביום עשתה שירוך והיתה רוצה למחר להכנס לחופה באמרה שספרה ז"ג קורם החליצה ושעניים שעל שערים שעל הצובה אחר לה לפבול והצריכה שתמבה תחלה ז"ג מחדש ע"שי (תרים"ץ מ"ן): בקון שעניים שעל העור יש גלג גדול הנעשה בארצות תוגרמ"א ונקרא בלשון ערבי נשר"א בכלי עץ קפנים קבועים בו שנה שתור יש גלג גדול הנעשה בארצות תוגרמ"א ונקרא בלשון ערבי נשר"א בכלי עץ קפנים קבועים בו שמאהולגל ויילה מו הובר ושומד תור סילו של עץ ארור שאיו לובית קיבול ומהסילו הולכים המים שמאהולגל ויילה מו הובר ושומד תור סילו של עץ ארור שאיו לובית קיבול ומהסילו הולכים המים שמתגלגל ורולה מן הנהר ושופר תוך סילון של עץ ארוך שאין לו בית קיבול ומהסילון הולכים המים דרך מרובות למרחצאות ולהכשיר המקות עשין שנוקבין כל כלי העץ הקבועים בנלגל בכונס משקח גם כל אותם המקומות שהולך בהם המים למקוח אין להם בית קיבול כי השקתות שעוברות בהם חמים בולם הם נקובות ותמקוה הוא מבנין לבנים ובו מובלין העלה דתמקוח בשרואין לפקסק כו אליבא ויכ"ע וכל שהנקב למסח בכל שחוא מני ומה גם בנרון זת שאינו מקלה להויא מן הכלים למקוה אלא תחת הקרקע ומשם ימשך דבכה"ג וראי עדיף מפי ע"שיוברב"ש ר"מ ברין מים הנובעים ומבצבצים ועולין טאליהן מקרקעית המקוח אם יש לו דין מעין להכשירו בשיעוד כל שהוא וחשיב דודאי דין מעין יש להם וכתב דירא שמים יצא ידי כולם לשאוב המים מן הנחר אי מן מעין אחר על ידי כלי נקוב בתחתיתו נקב קפן דוקא שיתיה שעודו בכתם משקה ובי ימיל המים לתוך המקרה עד שישלים הכשר שיעודו וכמ"ש בעל ההנ"ח במי' ק"א מ"מ י (שם ר"י): יורך להתיד לאיש ואשתו נדה שיכולין לשבת על הקודות ארוטת הנקצצות לבנין ושוכבות בצדי ד"ה זו למעלה מזו דכובדן קובעתן וכמחוברין דמי ע"ש ח"ב. (נחלת שבעה ז'): ירוויק לממאה לבעלה האשח כיון שישבה על המשבר אע"פ שלא ראתה דם רהקי"ל פתיחת הקבר משתשב על המשבר ואין פתיחת חקבר בלא דם ומהכא נפיק ליה דינא רבא שנם משעה שהמילדת בודקת אותה שתחשב אותה בדיקת כפתיחת הקבר לפמאה על בעלה והעיד כי כך נשים צרסניות מפולין חעידו שהוא מנהג ישראל קרושים הם להחזיק אותה לפפאה וצריכה לפפור ז"נ ואחר תמחר ע"י מבילה ע"ש (שם מ"): ופרש ענין בריקת הכלות שאנו מחויקין אותן לספק זבות וסצרכינן להו ספירה וסבילה היכי משכחת להו בריקה וכו' ע"ש י (שם ס'): אשה שנהגה ליתרון הכשר וסדת חסירות למכול לבעלה שתי פעמים רצופים וחנה פעם א' אחר שמכלח נפתפקת בהיותה בבית שכסרומה לה שבפעם השנית דיו קצת משערות ראשה חוץ למים ומנהג זה היתה נורנת מחמת כי אמה ג"כ היתה נוהנת כן הודה שתשאל על גדרה ויתידו לה ג' חוץ מבעלה או שלבעלה יתירו לו ג' על שלא הפר לה ותכף ומיד יפר לה ואם לא ידע מנחנה יפר לה בשנח ששטע דהו"ל יום שומעו בדברים שיש בחם שינוי נפש ובזה אינה צריכה עוד למכול והספק של חשערות אלו היתה מאותן הנשים שסובלות פעם אחת ודאי שהיתה צדיכה לחזור ולשבול דהו"ל ספק איסור בראורייתא וכבר הוחזקה לאיסורא וכו' ע"ש. שור כתב שבשכת ויו"ם עכ"פ אסורה לפכול ב"פ חנם ואם אומרת שכך נהנו אמה וחמותה תליגן להחמיר יאלו הפוכלות ב"ם חן מברכות בין מבילה א' לב' מפני ספק זמן הברכה כמ"ש הש"ע פי' ור' ע"ש י (חות יאיד קפ"א): ראובן ושמעון שנטע אתם רחל אשת יעקב ודינה בתה וכשבאו לבית חסכם כדי לחבריה סמנו א"ל ראובן כי רחל היא אשתו ושמעון אמר על דינה שהיא בתו והמוכם הרגיש ולא האמין ולפיכך א"ל או שישבסו על כן היות רבריחם אפת או שינשקו זה את רחל שאופר עליה שהיא אשתו וזה לרינה שאומר עליה שהיא בתו ופענו לו שתיו גרות והוא שאל שישבעו לו על כך והם א"ל שהנשים תשבענה ואו הוא שאל שות ג"כ ישבע וזיות אשתו ווח ישבע שהיא בתו וסוף רבר נתפשרו ובא לעמוד של שיקר הדין והורה בו פנים של היתר אך ססיק בנרין זה לאיסור נישוק והיבוק ושבועת שאא מאחר דתהלתת בפשיעה באו בערכה על הסוכם אך ברבר אילו באמת היה המעשה חוה עם אשתו גרה והמוכסן לא היה מאמינו יוכל לעשות חדא מתרתי אנוס כמוף מתמת המוכם ע"שי (שם קפ"ב): צרךי והורה לכתחילה להחמיר ברין אשה שפרסה גדה ותוך ה' לשמושה בדקה את עצמה ונמצאת מוזורה ולבשה לכנים ופרסה סדינים לבנים לכבור שבת ואחר ה' לשמושה בדקה עצמה ורחצה ולבשה לכניםכרי לספור ז' נקיים ותוך נ' ללבונה מצאה כתם יותר מכנרים והיא היתה מתעסקת ברמים אם יש לתלות הכתם ברמים אצ"ם שהוא תוך ג' ללבונה מאחר שבבר בדמה תוך ה' לשטושה ונמצאת מהורה ויש מי שהורה להתיר סכח רהאי דינא ראין הנלין הכתם בדמים שנתפסקה תוך ג"י ראשונים של ו' נקיים אינו רין נמרא אלא הומרות האחרונים ולא בהסכמת כולם ולכן כתב לו המחבר רהמיקל לא הסטיר אבל הוא נלח

אשל אברהם

ועיין ח"מ סימן סמיץ וכשיך לפיל סימן נ"ו ס"ק נ"א ומים הכחב"ד. ככר סירו כ"י כטוב יסשם חשו" שכ ימקב סי' מ"ז :

(פיפן ר"א פעיף ל") רעשה פוק ססף כשר. במשובת בניל פיות ת"ב הקשם לדעת על מה שם" כשרע אורת חיים פי" ק"ם פעיף י"ב דעראין דבריו פוסרים אהדדי וחירן גדול א" דשם מייר סרב לפנין פנילת ידים וכאן פכילות הגוף ואפילו עלא ריסוק מהני - אך סר"ם הנ"ל דחה פירץ זם דהלא ודאי דעכילם ידים ביא מדרכנן וקיל עסי ע"ם ובסי" ע"צ באריכום: בישר סיי ניתר - ולבוש ושרושה - ותיים לממשה סיים להתורה דהוי תוחרה דהחי לודי קולה דרשתחתין מד כי יספור הלפש שתה ינוע בשלה לידי פומחת קרי דרס"ג כ' הכד המדת היחים דות יחתיר הדם שלבעול בלילות ההתכרים ע"ם מקובלים והכל לפי מה שהוא חדם ע"ש: (סעיף ל"ז) וגוקפה בבושים בקרקע ששיר ביתי - ווילש להתחלם וברישבר בשינים ממשל למבורה זרת שלחם לב פייו משובת ב"י סיינו ס"ל :

רמי - וירצט לכפתלם וכדיפבד כשינים ממשל למבורם זרת שלחם לם פיין חשובת ב"י סימן ק"ל : (פיסן קצ"ם סעיף י") ולדקיבור שבין כך ובין כך צריכה פבילה . אף שלא סכרים סרב כמ"א מום לכים קשם מי שתצלק :

(סיכון קבז פעיף א) (א) אם הוא בירו עש"ך ס"ק ה' דמי שחמר לתבירו על יין מבושל שלו שהיס הציפול ה"ל וכו' משמע מדבריו דלדעה הפור והרח"ב דבידו הייט בידו לשמרו ומשעם דהוי כבעלים הפילו נחן לו לשמור יין מבושל שלה היה בידו לנסך מעולם ואותר שנחנסך קודם שנמסר לידו דנאמן מטעם דבידו הוי כבעלים ובעלים ודאי דנאמנין אפי' כשאומרים על יין מבושל שנתנסך קודם שבא לידם וה"ג השומר הוי כבעלים מתש וכ"כ הח"ל בשו"ח סימן ע"ח ע"ש ולבבי לא כן ידמה דהא גבי להחיר בדבר שבידו כחב ג"כ הרה"ם המעם חשום דהוי כבעלים וגבי להחיר מוכח בהדיח מש"ם ופוכקים דבעיק שיהיה בידו לעשות כמו שחומר וכן גבי חיבור משמע בכל הפובקים דבעיק שיהיה בידו לעשות כמו שלומר . לכן כ"ל דבעינן דוקה שיהיה בידו לעבות כמו שלומר והה שכתב הפור דבידו לשמרו בא למעם דאסי' אם בידו לעשות ולנסך כל שלא מסרוהו הבעלים בידו אינו נאמן דעיקר הטעם דבידו הוי כבעלים הוא מטעם שכתב הפ"י כניטין דף נ"ד דכיון שהכעלים מסרוהו ביד מי שיכול לאושרו הרי הצעלים הימנוהו על שלהן שיהיה כמו שיאמר כמו בשליש בח"מ שימן נ"ו ע"ש מש"ה בעינן הרוייהו דכשלא משרוהו הבעלים לידו אף שבידו לנסך הרי לא הימנוהו הבעלים וכן כבמשרו הבעלים ליד מי שאין בידו לאושרו גם כן לא הימנוהו הבעלים וזהו כשאומר לאיכור אבל באומר להחיר כשבידו להחיר בלבד סגי אף שלא מסרו הבעלים לידו כדמוכח בס"ם האשה רבה דאמר אי הורם משלו על חבירו א"ל וכו' אף שלא נעשה שומר וכן מעשים בכל יום שמאמינין למי שאומר שנשחש לכל אדם - ולולי דבריהם היה אפשר לומר בפעם דנאמן בדבר שבידו דכיון דבדבר דלא אהחזיק פ"א נאמן רק נגד החזקה הינו נאמן וכיון שבידו לשנות החזקה הוי החזקה כתזקה העשויה להשתנות דלא הוי חזקה - ובזה א"ש גם כן דברי החומי בקדושין דף ס"ד בד"ה נאמן לנדרים שכחבו דכיון שבוכו ליגדל הוי כדבר שבידו וכר שהוא המוה ולמ"ש ה"ש דכופו ליגדל הוי ג"כ חוקה עשויה להשהנותי ודע דדכר שבידו חלוק דיט מדבר דלח אתחזיק דבדבר שלא אתחזיק כבהעיד ע"א שהוא אכור ובא א' והכלו היו לוקין ע"י כמ"ש הרמב"ם בפט"ו מהל' סנהדרין וכשמעיד נגד החזקה בדבר שבידו אין לוקין דאפי' אב שנאמן לאכור בהו מן התורה אין כוקלין ע"י כיון שמעיד נגד המזקה וכמ"ם הפ"י בקו"א בקידושין כ"ג ע"ם ועמ"ש לקמן סי' קפ"ה :

שם) (שם) (ב) אם הבעל מבחישויעש"ך ס"ק ו' דמותר לכל העולם וכו'ימה מאד חמוה לי מ"ם המחבר לעיל סיל"ע סעי' י"ז הקונה ריאה והמר שמצא בה סירכ' במקום שהוא ערים' והמוכר אמר שהיחה במקום שהוא כשרה כיון שבאו בניהם בב"א לב"ד אין כאן עדות וכו' - וכתב הש"ך שם ס"ק מ"א דבוא"ז ה"ל דברי האומר טריפה כב' וכו' - והוא המהון גדול כיון דנשחשה הוחרה ובהמה זו בחזקת היהר עומדה ע"ח בהכחשת בעל דבר מי מהימן רק בדבר בבידו פליגי ההום' והרחב"ד הוכח בש"ך ס"ק ג' חבל בלח"ה הין ע"ח נחמן בהכחשח בעלים כדמוכח כש"ם ופוכקים וגם על פעיף מ"ז שם קצה לי מ"ש בחומר הבודק שלח כסדרן היחה וח" מכחיבו דמעמידין הבהמה בחזקת היתר ע"ש י והדברים המוהין דכיון דהבהמה בחזקת היתר עומדם ע"כ הל דהכודק נאמן אף דע"א אינו נאמן נגד חזקה הוא מפעם שכתב הש"ז שם ם"ק י"ם דע"א נאמן בדבר המסור לידו וכיון דהוי כדבר שבידו מאי מהני הבחשת אחר הא בדבר שבידו אפילו הכחשת בעלים לא מהלי כ"ש הכחשת אחר ומחוך כך נראה לי דודאי לא הוה זה דבר שבידו דבידו היינו דוקא שבידו לעשות שיהי׳ האמת כמו שאומר כגון בעל שאומר גרשתי שבידו לגרש וכן בהומר נהנסך יינך בבידו לנסך כמ"ם מרשב"ח בקידושין דף ס"ג וע"ש שכחב דלחו מטעם מנו הוח דהוי כמו במקום חזקה חבל בודק שהמר טריפה חין בידו לטשוח טריפה החר שחישה ואפילו להטריף בשקר חפשר שחין בידו כי אפשר שיהיה ניכר לרואים והא דנאמן הבודק או הקונה ריחה לומר שמלא כה פריפות בסי' ל"ע סעיף מ"ז וי"ז הנ"ל נרחה דהא דאין ע"א נאמן במקום חזקה הוא דוקא נגד חזקה מבוררת כגון לומר נהנסך יינך שהיין מיה לו חזקה מבוררת להיתר ואז הינו נאמן רק מבום שתיקת הבעלים דהוי כהוראה מש"ה כשהבעלים מכחישין מותר לכל אדם אבל לומר שהבתמה עריפה שלא היה לה חוקה מבוררת להתיר כמ"ש ההוספות חולין דף י"א נאמן ע"א דהוי כמעיד בדבר דלא אתחזק היחירא ואפילו הבעלים מפחישין אפור לשאר הנשים שאינן מכחישין בברי כיון דהאיסור לאו מפעם הודאת בעלים הוא רק מפעם נאמנות העד המכינן אמאן דאתי להכ"ד מקודם ואין הבעלים נאמנין בזה יותר משאר בני אדם - ובהכי ניתא מה דמעשים בכל יום כבבא אחד ואומר במלא נקב בדקין או שאר שריפות ואושרין הבשר לכל הקונים ואין מלמדין אותו לומר איני מאמינך ואדרבה הב"ד מבריזין שהוא טריפה וע"כ נראה שהוה משעם שכתבתי ומ"מ נראה דאין המוכר לריך להחזיר הדמים ע"ם ע"ח דנהי דנהמן לחסור מ"מ הינו נחמן נגד להוציח ממון כמ"ם הרח"ם בבי פלוני חכם טיהר

לי את הכהם הוכא במ"ז הימן קפ"ו ח"ק נ' : (שם) (ג) אע"פ שמבחישו אהר וכו' עם"ך ח"ק י"ב עד והא אפי' בא"א קיי"ל וכו' תמיה לי הא שם לא אמרינן רק דלא חלא אכל לכחחלה ודאי דאסורה מדינא לכחחלה ואין ב"ד מניחין אוחו רק שאין מוליאין אוחה מבעלה כשניסח כמו בחרי וחרי שם וא"ב ה"ל דאבורה ולכחחילה אפילו להאומר ברי . ומה ששיים גם כן דבדיעבד אין להחמיר להעד עצמו לא ידעחי מה מקרי דיעבד: (ד) בוהני . עש"ך ב"ק י"ג . ועיין בנה"כ שמיישב דמיירי לענין שמוחר לכל העולם אבר בשאין מכחישו אחר אבור מטעם דשמא כשיבאו בעלים יודו לדבריו עכ"ד וקיימתיה מסברא :

(שם) (הן) ויש מי שכתוב דע"א בהכחשה וכו' יעט"דמ"ק י"ד ומה שחמה על העט"ז) דלמה לא יחשב העד שאומר לא נחנסך ג"כ כשנים וכו' היינו כשבאו בב"א אבל בזא"ז הראשון נאמן כמו שביים הש"ך ומ"ש לחרץ מהא דאבם חלוי משום דאפילו לבו נוקפו מביא א"ח המוה לי דודחי גם בחישורין כשלבו נוקפר חסור מספק וכיון דמחייבין חוחו ח"ח כששוחק לשניהם ע"כ ג"ל דשתיקתו הוה כהודחה שהוא מסופק גם באיסורין יש לאסור ומירושלמי שהביא אין בו שום ראיה דשם החשה אומרת ברי שלא נהקדשה ואין לבה נוקפה י ולפנין קושיחו. נראה דדעה זו סובר כדעת הראב"ד בפ"ח מהל' שגנות דמיירי שעד אחד מעיד על חחיכה מב' חחיכות שאכל ושהיה חלב וה' אומר שהיה שומן דאסי' מסלקין דברי העדים מביה על ספק שלו ה"ח י ומ"ש בכלו בזה"ז ונפסק הדין ע"פ עדותן כמ"ש לקמן וכו' י המיה לי דלקמן כהב בעצמו דוקה במח וכו' משמע דבאיסורין לא בעינן נפסק הדין י ומ"ש בהיכא דלא גלי קרא רק מסברא או מהקנח

חכמים כגון חהיכה ספק חלב או מחנכך ייכך וכו' חמיה לי דהא חחיכה ם' חלב ילפיק מקרא דחו הודע בר"ם החשה חדע דהה מביה הרכן ומהכל ומ"ש בעד הומר מה דדוקה כשחומר כן בפני ב"ד דהה קיי"ל ניסח שלה ע"ם כ"ד חלה וכו' · חמוה מחד דחדרבה הדין מבוחר בחה"ע סי' י"ז סעיף כ"מ דאפי' ניסח בלא ברשות ב"ד ואפילו בא ע"א אח"כ ואמר לא מח לא קצא ע"ש - ולא יכולהי להלום דבריו כלל אם לא שם"ם הוא וכל"ל דוסא כשאומר בפני ב"ד והלכך כל כמה וכו' וכוונהו דעכ"פ בעינן לכחחלה רשוח ב"ד:

ובעיק" הדין נראה דבחחיכה ס' חלב או בנחנסך יינך והלה שוחק כ"ע מודו דהראשון נאמן כשבאו זא"ו דהא פסק הרמב"ם בס' ס"ו מסנהדרין דאיכור שהוחזק ע"פ ע"א היו לוקין עליו וכיון דכבר נעשה חזקה אלימח' למלקוח ומיחח ב"ד בדיבורו שוב אין העד הב' נאמן להוצים מחזקה אלימח' כזו דהא אפילו בע"א ההומר מח בעלה כמב רש"י ביבמוח ר"פ האשה רבה דאין העד הב' נהמן מבום דכבר ינהה מחזקהה ע"ם הפ"א מכ"ש נגד חזקה אלימחה כזו ואפי' לדעם הבוברים בע"א נהמן בהיבורין אפילו להוליא מחזקה מ"מ בחזקה אלימחא כזו שלוקין ועושין על ידו ודהי דאין עולה על הדעח שע"א יהיה נאמן לומר שבקר הוא ולבעל המלקוח ומיחח ב"ד ע"ם ע"ח וכן בהלה שותק זהוח מטעם הודחת הבעלים ודחי דחין חחר יכול להכחיש הבעלים · והל"י שהביח הש"ך דם"ל דבחיכורין חפילו בחו בזח"ז דמהני הכחשת עד הב' נרחה דמיירי בהע' הח' העיד להוליה מחזקה והנ"י לשיטתיה שכתב הש"ך בבמו כם"ק פ"ז דנהמן אך מ"מ לא מהגי הגדהו לח'קוח כבמעיד נגד ההיקה דהפי' אב דהימניה בחמנא אין כוק!ין ע"י כיון במעיד נגד החזקה כמבואר בקידובין ס"ג וכמ"ש הפ"י בקו"א בם מש"ה מהני הכחשם העד הב' דאף שינא מהזקהו ע"פ עדום הראשון הא ע"א נאמן נגד החזקה דהא האחד גם כן העיד להוציא מחוקה אמנם בבהו בב"א יש חילוק דבחחיכה ס' הלב ש' בומן מכלקין עדוהן ונשאר החחיכה בסכק ובסימן ל"ע סעיף י"ז גבי הקונה ריאה אף דע"א מהימן לומר עריפה דהוי כלא איהחזק מ"מ לשבלו בב"א במשלקין עדוהן הוי כבהמה שלא נבדקה הרילה דאמרים. נשחשה הוחרה כמבואר שם י ובנתנסך יינך והלה בוהק הליא בפלוגהא בהביא הרב כיון דים לומר שבוהק לפניהם מהמח שמכוכק וכשאין הבעלים לפנינו גם כן יש לומר אולי יבואו ויודו כמ"ש הנה"כ אבל כשמטיד בדבר שבידו נגד החזקה דג"כ אין לוקין ע"י כמו שהארכהי בבי' קש"ה פליני הבש"ל וב"ח עם המהרי"ק לעיל בכימן א' שעיף י"ד ובש"ך ב"ק מ"א דרש"ל וב"ח דאסרי החם ם"ל דבידו הוא מעשם מגו וכחנך דעות שהביא הש"ך בס"ק ח' ומש"ה פבקו דמהני הכחשם הב' וולאיה לזה מקידושין דף ס"ד דקאמר ההם ור"ל כבר מה לי לשקר כהזקה דמי ולא אתי הב' וולאיה לזה מיזקה לנמרי ובירש"י בד"ה ור"ל וז"ל ומיהו הי לא הדר ביה הוי שריא דנהי דלא חוקה ועקרה הזקה לנמרי ופירש"י בד"ה ור"ל וז"ל ומיהו הי לא הדר ביה הוי שריא דנהי דלא עקרה חזקה לגמרי חורועי מיהו היהרעי וכל כמה דלח הכחשו דיבורת קמה מהימן דחין הדם חופא ולא לו כו' אלמא דכבכא דבידו לא מהני כק לאוכועי הזקה כאשונה ומש"ה עד הב' ג"כ יכול להכהים דלא הוי כמעיד נגד החזקה כיון דלא נעשה חזקה להיפך רק שהיהרע חזקה רהשונה ואפי׳ לר׳ התם דם"ל מה לי לבקר כעדים דמי היינו בבמעיד בדבר שעדיין בידו משח"ב בשוחע שאינו רק מבום בהיה בידו ומהרי"ק ס"ל דפעם דבידו הוא מבום דהוי כבעלים עליו ומש"ה פסק דאין ע"א שאינו בידו נאמן להכחים הבעלים כמו שפכק המחבר כאן דאפילו הבעלים אינן יכולין להכחיש למי שהוא בידו מש"ה פכק דאפי׳ כב"א הבוחש כאמן דהבוחש הוי כבעלים ממש ואין עד נאמן להכחיש הפעלים כשאינו בידו ולענין אם העד כבמעיד יכול לחזור כו ולומר מבודה הייחי אף שכהב הב"י בח"מ סי' כ"ט והביהו הח"מ והב"ש בהה"ע כי' י"ז דעד שלא נהקרה עדותן בב"ד יכולין לחזור בהן ומבנחקרה עדוהן אינן יכולין לחזור ע"ש מ"מ כבהעיד בדבר שהוא בידו עדיין לההיר אין יכול לחזור בו אפי' העיד הוץ לב"ד כדמוכח בקידובין ס"ד לר' דקיי"ל כווהיה כמבוחר גהה"ע בי קל"ז הבלכשמעיד בדבר שהיה בידו דליכה בוב למימר מה לי לבקר הו כשמעיד לאיסור אפי' בדבר שבידו דליכח מגו משום דחייב לשלם כמ"ש הרח"ש ואינו נחמן רק משעם דהוי כבעלים יכול לחזור בו וכן בנתנסך יינך וחלה בוהק להנך דס"ל דהעעם מצום דהוי כהודאת הבעלים נראה דאין העד יכול לחזור בו כיון שכבר הודו הבעלי' חזרח העד לא מעל' ולא מוכיד:

(סעיף ב) (ן) שמפסיד כל שברויק"ל כיון שאמר פנתנקדבפשיטתו הרי הייב לפי דבריו לשלם כל היין למאן דמ"ל דמין השומר יכול לומר הרי שלך לפניך וא"כ אפי' נושה בחום יהיה נהמן כיון שמשסיד לשום כל דמי היין וכן בפ"ח בגיפין נ"ד שחמר שלח עיבד הגוילים לשמה חייב לכלם כל דמי הגוילים - ונראה להלק דהנה מבוחר בש"ם וכל הבוכקים דכל היכא דחיכא שני הודהות דסהרי מהדדי אזליטן בתר הודאת ההובע כמו בעענו היטין והודה בשעורים ובכמה דוכהי ולזה מפשיד השכר הף שלא נאמין לו של היין ויהיה היין כשר מ"מ פפור מלשלם השכר פעולה כיון שהשומר שהוא התובע מודה שהינו מגיע לו שכר פעולה ואף אם בעל היין מהחישו בברי ואומר שלא נחנשך היין דאז ודאי שהיין כשר אפ"ה פעור מלשלם שכר פעולה ושייך שפיר לומר מהוך שנאמן להשביד שכרו נאמן לאבור כיון דלהשפיד שכרו ודאי דנאמן משא"כ לענין השלומי דמי היין בהינו מהמין לו על היין והיין כשר לה משלם לו דמי היין לה שייך לומר מהוך שנהמן לשלם דמי היין דהה הינו משלם רק כשהיין הסור: (שם) (ד) ששעה הפועל' עט"ו ס"ק ד' עד שהין לו חזקה החילה להחיר בבירורי כוולהו שהין לו חזקה מבוררתי הבל המוה לי דהת בש"ע להב זה בנחוסך יינך שהיין יש לו חזקה מבוררת להכשיר : ועיקר קושייהו לק"מ דש"ה דהוי דבר שבערוה ובעים עדות דוקה רק היא אפורה מפעם שוויא אנפשם ח"ד מה שאין כן בהיכורי דכהוכחה בעלמא סגי כמ"ש הש"ו בעצמו בסימן ס"ח ס"ק ב':

(סעיף ג) (ה) ע"א נאמן באיבורין להתיריעש"ך ס"ק כ"ג כוונהו דע"ח מועיל להתיר בלא איההזק כשהיה אשור משפק משא"ב לאישור לא מנינו שיהיה מועיל ולפמ"ש בס"ק א' דלחיבור חינו נהמן עד דעלמה אף שהוה בידו עד שיהיה שומר ג"כ ולהחיר אף עד דעלמה נהמן כשהרה בידו עד שיהיה שומר ג"כ ולהחיר אף עד דעלמה נהמן להחיר ולה להיסור: (שם) (מו) בשור שאינה בשוקרת בידו יש לפכש בסשיפות דעד דעלמה נהמן להחיר ולה להיסור: (שם) (מו) בשור שאינה שנוקר עם") בידו שהיה עם"ו ס"ק ו' עד ה"י לנקר כו' י קשהלי דהה מחמינים לכל הדם שנשחם אף שח"י לשחום וע"כ כיון שבידו להוליכו למומחה הוי בידו:

(שב) (ד) קבן אין לו דין עד י עם"ך כ"ק ל"ח עד ול"מ להיכח דחומר ידעת רגלים לדבר כו' עד דסעד נחמן בלה שחיקת הבע"ד כו' והוח חימה דהה בידעת רגלים לדבר בעינן שחיקת הבע"ד כמבוחר בבימן זה י וחפשר דע"ם הוח וצריך להיוח ונסקת מינה להיכח דחתר מכחיבו:

קנמ [8] אסרותו משום גזירה שמא ילמור ממעשיו י ובח"ח ליכא למיחם להכי ש"ך י ולעבד כנעני אסור ועיין ביאורים מ"ק כ': [7] בכל ענין י משום שא"א לנו להשהכר בשום מו"מ רק עמים וליכא למינזר בזה פפי משאר מו"מ י מור : [7] להחמיר י עיין שפתי כהן דבמומר לתעימים שלא ינא מן הכלל יש להחמיר עפי י ועיין השעם בכיאורים פ"ק ג':

הלכות ריבית קנט

ביאורים

קנם (א) דבר תורה - עם"ו ס"ק א' שהקשה על העור שכהב עעם ההיחר נעובר כוכבי׳ משו' דחין מצווה להחיוחו (ש׳ לפרנסי) דהא גר חושב אף דמצווה להחיוחו (ש׳ לפרנסו) מוח׳ מבו' קרם דם: הקח מההו דמשמע דווקה מהחיך וכו' ומירוצו דחוקיולפענ"ד נרחה דודהי בעובד כוכבים בלאו האי פעמא דאין מלווה להחיותו ג"ל מוחר משום קרא דמאחו דמשמע מ אחיך

כהן דבחומר להכעים שלא יצא מן הכלל יש להחאיר עפי י ועיין השעם בביאורים ש"ק ג': פוכבים בלאו האי מעתא אבו מנותר משום לריביה ולריך עיון דהא קיי"ל דעשאים כנכרים ווכלל אחיף הוא וא"א למעש מותר רק משי"לאין מלווה להחיוחו (פי"ל פרושה עדי"ל דעשאים כנכרים ווכלל אחיף הוא וא"א למעש מותר רק משי"לאין מלווה להחיוחו (פי"ל פרושה) לכך כתב השור המנור המותר משום שלה לי מיש בי (בו לחוד לשובד בוכבים ולעבד בוכבים ולעבד בנכני אסור דבלל אחיף הוא דגמר לה להמיחו במבואה בכתב"ש הלבה י" ע"ש בי (ג) שוב להחמיר י עש"ך ס"ק ל" שבהב דבמותר להבעים שלא ילא מן הכלל שוין מ"ת הכל יש להחמיר פפי דהדבה בוכן כהנו עםם היחר הלוואת לעובד בוכבים ולעבד בוכבים ולהחמיר מפי הרבה פוכקים כהנו עםם היחר הלוואת לעובד בוכבים דל"ל לשמור ממוע והתרדי פפי להרחמיר י עש"ק ו"ק ל" שבהב דבמותר מבום דל"ל לשמור ממוע והתרדי פרי להוח בכל מקום מותר להכעים שלא ילא מותר מדום דלא שוין מ"ת הכל שוין להחמיר פפי דהדבה פוכקים כהנו עםם היחר הלוואת ביו בעובד בוכבים משל"כ במותר שלא הבלל היום להחמיר בילא מהיר להוח ליום ביל מיום במתר בילא מהרלל ה"ל לשמור ממוע דלא שייך לוחר דילמא כפיק מינים זרשא מעלה כיון שהחבר בין העובד בוכבים משל"כ במותר מחום דלץ מותר הוח ביל המותר שלא המותר בלל וחי אחיך אך שב נושל המותר בלל וחי אחיך אך שב נושל בכלל וחי אחיך הוח בלל החיר בוכבים יש לק וברים האותר בולל אחיר בולל אחיר בולל וחתר הוא בער מותר בשל הוח להור בול הוח בריו מותרים יש להם דהן עובד כוכבים יש לק וגריעי מעומרים כא בגם אפינו בההית היש להבית דין עובד כוכבים יש לק וגריעי מעומרים כא בגם אפילו בהי המול ומנא ליה להובית דין עובד כוכבים יש לק וגריעי מעומרים כא בגם אפילו בהי הבל להב און שבד כוכבים יש לק וגריעי מעומרים כא בגם מביל בלל הל בל הבית דין עובד כוכבים אלק וגריעי מעומרים כא בגם אפילו בהי מום להו להבית דין עובד כוכבים אלק וגריעי מעומרים בא בגם אפילו בהיה הוח להבל התוב הברים הברים המותר בהיה אפולו בול המותר בהיה אברים המותר בלל הוח הברים הברים הוח בבים אבים אפילו בתותר בהיה הברים הוח בהיה בהיה הברים הבים להוח ברים הברים הברים הבים להוח ברים הברים הברים הבים להוח ברים בל בלח שבים להוח ברים הברים הברים הברים הברים הברים הברים במותר במותר בבים הבל הברים הברים ביום בל הברים הברים הברים הברים בל הברים בכלם הברים במותר

גמורים ומשמע אפילו לקולא עשאום כנכרים ואם כן מוחר אפילו ללוח מחן . ש"ך ועים בַיאורים ס"ק ד' ואם לקת רבית ונעשה הלוה מומר אם חייב להחזיר עיין שימן קס"א [ר] שאסור י עש"ך דקראים שבזה"ז דין עובדי כוכבים יש להן שקולקלו מעשיהן ומ"ש ללווח מהן יש לאכור ועיין ביאורים ס"ק ה' : [ר] אסור י אפילו למאן דמחיר להלווח למומר

היינו דוקח במומר שיודע רבונו ומהכוין למרוד בו אבל זה שנחגדל בין העובדי כוכבים הוי

כשוגג והש"ך מסיק דמוהר כמו בקראים י ומומר שיש לו בן מהעובדת כוכבים הבן כמוהו

איזהו נשך י ועיין בסימן קנ"א סעיף א' דאפילו בכה"ג אסור והלוה מ"מ עובר אלאו דלפני עור אף במקום שהים מלוה לאחר אותן המעות אם לא היה הוא הלוה י ועיין ביאורים ס"ק א':

מום לפני ברבית דרבנן : ומראם דה"ה העדים אינן עוברין ברבית דרבנן כן משום לפני [ב] אבל ברבית דרבנן : [מדעתו : והא דמבואר בח"מ סימן כל"ב במצא יחרון בכדי

שאין הדעח טועה דא"ל להחזירן היינו בפרעון חוב של מכר ומ"ש שם בין בהלואה היינו שהלוה מצא יחרון בדמי ההלואה - ועיין ביאורים ס"ק ב' דדוקא לכתחילה אסור לקבל כשנותן

לו יותר חבל כשכבר קיבל ומנא יחרון אין זריך להחזיר: [ד] בכה"ג . כשנותן סחם ואינו אותר בשבר מעותיך: [ד] לקבלו . אפילו ברבית דרבנן ובמקום דמועלת מחילה הוא אפילו ברבית דמורייתא : [ד] בשביל שילווהו . ואף דבם"ד מבואר דאפילו בסחם אסור שאני

ביאורים ס"ק ג' דמיירי שנתן לו הממנה ואומר אם חרצה חגויני לכשאצפרך אבל אם מהנה כן בתנאי גמור שאינו נותן לו המתנה רק בשביל שילויהו וכשלא ילוה לו יתהייב להחזיר לו

סמחנה אז כשמלום לו בשביל זה כודאי הוי רכים קצונה: [ז] מרובה. ואפילו היה רגיל מקודם במתנה מרובה אסור ודוקא בסמוך להלואה אבל במופלגת הרבה אין לחוש אפי' במתנה

מרובה בסתם ובפירוש אפילו במחנה מועצית ומופלגת הרבה אסור וכשלא היה רגיל מקודם אפילו בסחם אסור וכל מה שידוע שבלא"ה לא היה עושה לרכלל הוי כמחנה מרובה והכל לפי

הכא שהוא קודם להלוואה אינו אסור אלא במפרש ולא הוי רק א"ר י ט"ז וש"ך י

קם [8] והעדים עוברים יוה"ה הסופר עובר והסרסור וכל מי שמסייע כדבר עובר משום לפני עור בו' ובמקום שאף בלא הם ג"כ היה מלוה לא שייך לאו דלפני עור · הוספ' פ'

ודינו כעוכד כוכבים ש"ך:

חוות דעת הלכות רבית קנט קם אפילו קודם גזירה דהיינו בזמן המשנה היה על הכוחיים דין מומרים דהא כפרו בדברי חז"ל ואפיקורסים הן וכדין לדוקים בזמנינו כמבואר בסימן רס"ץ סעיף מ"ז שהלדוקים בזמן הזה דאין מודים בעירוב ובכל מקום אמריט דלא מהימני רק בכתיבי ואחזיקו והאוכל פח כותי

ככותים קודם גזרה והלדוקים כזמן הזה ודחי דין מומרים עליהם וגם בעירובין מבוחר במשנה כתוכל בשר חזיר וכל גם שיש עליו עד כוחי פסול ותפילו להחזיק לת מהימני רק בג"ג דהיה כשר קודם גזירה הוא דוקא כשחתם ישראל לכסוף ומטעם דודאי כוחי חבר היה וכמומר בקבלת דכרי חברות סגי כמבואר בהלכות גרים וכיון דבזה"ץ אפילו בכוחי חבר פסול ע"כ דששהום כטובדי כוכבים גמורים דאי רק דין מומרים עליהם לחומרא היה לה להיות מגורשת לחומרא בכוחי חבר כמו בקודם. גזירה דג"כ היה עליהם דין מומרים ואפ"ה מהני בכותי חבר אלא ודאי דאפילו לקולא אפקוהו מדין מומר ועשאום כעובדי כוכבים ולא סגי בקבלת דברי חברות ובענין גירום דוקה ולא מהני חבר • אמנם מ"מ קשיא לי דברי הש"ך כיון דמדאורייתא יש לָהֶן דִין מומרים וישראל מעליא הוא וקידושיו קידושין וכן לכל מילי מומר דין ישראל יש לו א"כ אף דחכמים עשאום כעובדי כוכבים מ"מ וכי יש כח בידם לעקור דבר מן החורה בקום ועשה כמבואר בכמה דוכתי דאין כח ביד חכמים לעקור דבר מן המורה בקום ועשה רק בשב ואל העשה אלא ודאי דרק מדרכנן הם כעובדי כוכבים ולחומרא ולא לקולא י והא דמקשה מגע שחחם עליו ע"כ לק"מ דהח לח נזכר שם שהוח הינו גע חו גע בעל דליהוי משמע שהוח מדחורייחה כמבוחר ברמב"ם וחפשר דבחמת חינו פסוג רק מדרבק וכן משמע בחולין דף ו' דקאמר מאי כעובדי כוכבים גמורין לבעל רשוח ואי כדברי הש"ך היה לו לומר רבוחא גדולה דאפילו נגד מילי דאורייחא הן כעובדי כוכבים גמורין כגון לקדש ולהושיט לו איסורין ובעי גירוח אלא ודאי דרק מדרבנן עשאום כעובדי כוכבים ולהכי מקשה מאי מרבה עוד במה דסאמר גמורים וסאמר לכל כשות אבל נגד מילי דהורייתא ודאי לא : (דק) הקראים · עש"ְד ס"ק ו' עד שהם כעובדי כוכבים גמורים ומ"מ נראה דאסור ללווח מהן כיון דמומר אף עד אלף דור דין מומר יש לו ואסור להושיע לו איסורים ומאן עקר מהן דין מומרים ונהן עלייהו דין עובדי כוכבים נהי דבכוחיים מותר משום דחכמים עשחום כעובדי כוכבים הם היה כח בידם לעקור דבר מן ההורה אבל אנו אין לנו כח בודאי לעקור אפילו אות אחת מהתורה וגם בכוחיים בחבתי לעיל ליש לסקפק מכ"ש בקראים ולכן נראה דאסור ללוות מהן ברבית:

הענין ולפי מה שניכר בדעם המשלח: [ה] מליהגות • שכיון שנהנה בלח רשוחו נרחה במצמי מכי אם בת ברבון אינו עובר אלא ששום לפיציעי ל במשלי למלך פ"ד מחלכו" משר בכ"ה הערב ע"ש מ"מ הלוה עובר ממיד אף במקום שאף אם הוא לה הלכם ב"ש מרכב ע"ש מ"מ הלוה עובר ממיד אף במקום שאף אם הוא לא מלוה הלכם ב"ש שכתב ע"ש מ"מ אינו עובר על שביי על לפני עוברי עוברי דנהרא וישראל אחד רוצה להושיע לו דמ"מ אשור לכל ישראל להושיע לו ישראל בבנים דרבון אי משר מימא דלהור מו בכן איכורה כ"א במלוה או נימא כיולה שבר מו מלוה מדמין להו משל"כ בלוה דאינו עובר רק בלאו דלא חשיף אשתר בר מילוד מדמים להושיל לאושו לא שור שאחר בלא נדרא רבה מלוש דה מורכה ביו מילוש דה בר מילוש במחרים בר מילוש בת מולוש במחרים בר מילוש בת מולוש בת מולוש בת מולוש בת מילוש בת מולוש ב דקלוק דינו מקמלוה והעדים י וקלח יש להביא ראיה מהא דבני רב עיליש דף ס"ע דאמרינן החם רב עיליש גברא רבה ואיסורא לאינשי לא הוה ספי משמע דבלאו גברא רבה חלינן לשערא באיסור וכמבואר לקמן סימן קט"ז ולא אמרינן חזקה על העדים שעשו כהוגן ולא עבדי איסורא אלא ודאי דליכא איסור גבי עדים ואי משום דמ"מ איכא איסור דלפני עור גבי עדים זה אינו רק שאומר לו הריני טוחן לך מתנה ואם חרצה תלויני לכשאצמרך ודומיא דמתנה מרובה שכתב דהוי כפירש לו ובמתנה מרובה בשלא פירש ודאי דאף אם לא ילוה מוחלש לו המחלה וה"ר בפירש מיירי בכה"ג אבל באמת כשנותן לו ומפרש שאינו נותן לו רק בשביל שילוהו רבית קצוצה הוא וכדכתיבנא כגלע"ד · ומ"ש הש"ך בס"ק י' דאפילו אחר הפירעון כשתתכוין הלוה לשם רבית אפיל בסתם אסור תמוה דנראה דלדעת הרא"ש דפליג אהרחב"ם ס"ל דבעינן פירש בשביל שהלויהו דוקא מותר בסתם אפילו במחכוין : (ד) או את בגו · הגה לפי מ"ש הרשב"א בסשבה סי' תשל"מ דמותר ללוה לפרוע חוב של המלוח כיון דמותר במודר הנאה מטעם דפריעת חוב לא חשיב הנאה ולדבריו מותר ללמוד בנו דהא זה ג"ב מותר במודר הנאה כמבואר לקמן סימן רכ"א . וצריכין לומר דהכך פוסקים פליגי אהרשב"א וטעם מחלוקתן נראה דהרשב"א ס"ל דאינו אשור ברבים דרבט כ"א במקום דאיכא נשך ותרבית ושורע חובו דדמי למבריח ארי דלא חשיב הנאה דהם מוחר במודה הנחם שביד מת שב מי ושכם מתוקקן נרסה דית בי דחים ושרה דרכן כת במקום דחיכת ושר דות מוכנית חדי דרח משיב החדב הדהם מוחר במודה הנחם לת חשב מדי החדב בשביל החלוחה הוי כשך בלת חיבים דמוחר ישר שבוחקים סבירת להו דכל דחיכת ושך בשביל החלוחה הוי כשך בלת מתבים משבים בי הוי משבים בשביל החלוחה משביל החלוחה חשב משבים בשביל החלוחה משבים בשביל החלוחה משבים בשביל החלוחה משבים בשביל משבים במשבים בשביל מחבר משביל בשביל מחבר משביל בשביל החלוחה משביל משביל בשביל משביל בשביל מוחר במשביל בשביל מוחר במשביל בשביל בשב מראה לי דמאן דאוסר בפיוס סובר כיון דאסור ללוה לעשוח שום הנאה למלוה אפי' קודם ההלואה בדבר ששום כשף משום רביח מוקדמת וה"ל הפיוס שוה כסף הוא להמלוה והלום עושה הפיוס בשביל ההלואה אסור ואף דרבים מוקדמת אינו אסור רמ מדרבת וברבית דרבת אין הלוה עושה איסור רק משום לפני עור ובפיוס אין המלוח יודע כלל מזה ולא שייך כלל הלאו דלפני עור ס"ל להנך פוסקים כמאן דס"ל במ"מ סימן ל"ד סעיף י' דאף הלוה עובר והמהירין ס"ל דהלוה אינו עובר ברבית דרבנן מש"ה מתירין אפילו בפיום אבל לחזור וליקח מהלוה אסור אפילו להש"ך:ומ"מ נראה דאיע אכור רק כשלוקח מהלוח קודם ההלואה דמז כשנושל ההלואה מחמח השכר שנחן נשלו מש"ה אסור אבל אם קיבל ההלואה ואח"כ מחזיר הדינר מרצונו למי שנחן גראה דמוחר כיון דבשנת ההגואה לא היה סרך רבים ואחר שנעשה ההלואה שוב אין המור שייך בנוה והלוה אינו עובר ארישור דרבען רק אלשני עור וכו' וכאן לא שייך לפ"ע י וכראה דאשילו אם כוחן לא השכר באישור הרבעת ההגואה לא היה סרך רבים ואחר שנעשה ההלואה אין הם שכר הערמת רבית ואף דבשעת נחינת החות הוא של הלוה דהא אם לא ילוה יצערך למחזיר לו וחרי שקיל המלוה מעור של הלוה בשכר השחדלות י וכן מוכח בהדיא בקידושין דף י' בחום' ד"ה מעורה של הלוה בשכר השחדלות י וכן מוכח בהדיא בקידושין דף י' בחום' ד"ה מעורה של הלוה בשכר השחדלות י וכן מוכח בקידושין דף י' בחום' ד"ה הלוות לה היון וחוי כנותן מעות הלוה למשקבל י נכאה דוקא בכרית דרבע אור לא ילוה יצערך להחזיר לו היון וחוי כנותן מעות הלוה למשקבל י נכאה דוקא בכרית דרבע הלוה לא ילוה יצערך להחזיר לו היון וחוי כנותן מעות הלוה למשקבל י נכאה דוקא בכרית דרבע הלוות לא ילוה יצערך להחזיר לו היון וחוי כנותן מעות הלוה למשלבה לא הלוות המשחד המשחד המשחד הלוות המשחד הלוה עובר רק משום לפני עור כו' והכא המלוה אינו יודע ולא עביד אישור כלל מ"מ. הלוה גורם שיעשה המלוה אישור בשוגג כיון דאם ידע היה איסור בזה - אבל אם אומר לחבירו הילך. זון בעד השחדלותך לבקש הלוחה ואף מש לא תמלא מי שילוה לו יוחלש לך הזוז בעד שכר ערחתך רשתי אותן פלוני מדעת עלמו ליומן למתלה שילוה דהוי בנותן מעות עלמו: הן שמותר לישראל לובור לחבירו ישראל בו' עיין טורי זהב כ"ק י"א שסתר דין זה מכה תמיהות ובש"ך ובנקודת הכסף והמשה למלך קיימו זה ע"ש בדבריהם ז"ל שהסכימו עם הרב י ולפענ"ד המוה מאד דין זה דממ"ל במאי מיירי אי בשמדליה שם הלוה שפלוני הוא הלוה ממה השלית בכך כמ"ש הש"ך לקמן סימן קש"ש והאחריות של ממה הלוה ממה והאחריות על דרבית קאולה הוא אף דלכ"ע אין שליתות לעובד כוכבים מדאורייתא כמבואר בס"ם קס"ש ומ"ש השלים החוב של החום מהוב של החום מחום ברבית והאחריות על השל הרבית קאולה הוא אף דלכ"ע אין שליתות לעובד כוכבים מדאורייתא כמבואר בס"ם קס"ש ומ"ש דכשההחריות על הישראל דרבים קצולה הוא כמבואר בסימן קש"ע סעיף כ"ד ועיין בט"ז שם ס"ק ל"ב אף דאין שליחוח לעובד כוכבים ומ"ש הא דאין שליחוח לעובד כוכבים מאים שליחוח לד"ע ועוד הימה דאטו בעיק ברביה שיהיה ההלואה מיד ליד שיהיה מוחר כשהוא ע"י מי שאינו בר שליחות בשלמא בקידושין וגירושין דבעיק מיד ליד ההא עלי גיטך מע"ג קרקע לאו כלום הוא תש"ה בשלח ע"י מי שאינו ברשיה מוחר כשהוא ע"י מי שאינו ברדי ביון דודאי אם הניח המעות על הקרקע והלוה נעלן מע"ג קרקע וודאי ר"ק היא ואם כן הכי מע עם מי שאינו בשלח ע"י מי שאינו בדר במשנה במדי בכל ק"ח סימן י"א למאן דמהיר בשליח עובד כוכבים משום דאין שליחות לעובד כוכבים כתב וז"ל אף אני אוסיף לדבריהם שאם יחן הרבית ע"ב קרקע שיהי וב"ל אף אני אוסיף לדבריהם שאם יחן הרבית ע"ב מלחדנו וכו" שלחיון לשמע ואילו היה זה מוחר לא היה שוחק הש"ם מללחדנו וכו" קרקע שיהיה מוהר שהרי גבי גם פני גישך מע"ג קרקע חינו כנום שחינו מידן זומ חיד שנוחן ומין שנו הדברים דחור שביו ע"י השליח אדרבה יותר עדיף ליתן הלוה בעלמו של יום אור השליח אדרבה יותר עדיף ליתן הלוה בעלמו של יום אחר ללוח הימנו וכן כשאינו מוכיר השליח שם הלוה כל ולוה הדבים כיון שהוא לא נחשב ללוה רק השליח עם הלוה על הדרף השליח שם הלוה על הקרן והרבים שאמר להמלוה שפלוני שלחו ללוח הימנו וכן כשאינו מוכיר השליח שם הלוה על הרבים עלמו דהוי כ"ק וכמ"ש אכן כשמוכיר השליח שם הלוה על הרבים כגון שרחבון עשה ללוח מוחד לשבה לוחר לעובד כוכבים לוה לי מפלוני ישראל ברבים הרבים כוכבים לוה לי מפלוני ישראל ברבים הרבים כוכבים לוה לי מפלוני ישראל ברבים הרבים ליום בשמעובד כוכבים לוח בשם שהעובד כוכבים לוח בשם עלמו היום הלוח שהיום בשחור ליום ליום בשלום בשה לוחר לוחר לעובד כוכבים לוח ליום בשחור ליום ליום בשחור ליום ליום בשחור ליום ליום בשחור ליום לוחר ליום בשחור ליום ליום בשחור ליום ליום בשחור ליום ליום בשחור הרביל היום ליום בשחור ליום ליום בשחור ליום ליום בשחור הרבים לוח בשחור ליום ליום בשחור ליום בשחור ליום ליום בשחור ליום בשחור ליום בשחור ליום ליום בשחור ליום בשחור ליום ליום בשחור ליום ליום ליום בשחור ליום ליום ליום בשחור ליום בשחור ליום ליום בשחור ליום ליום ליום ליום לוחר ליום בשחור ליום ליום בשחור ליום בשחור ליום בשחור ליום ליום המוחד בשחור ליום בשחור ליום בשחור ליום ליום בשחור ליום בשחור ליום בשחור ליום בשחור ליום בשחור ליום בשחור בשחור ליום בשחור ליום בשחור ליום בשחור בשחור ליום בשחור בשח וקיי"ל דאפילו אם השליח לא הזכיר שם המשלח הקנין נחפם על המשלח ונחחייב המשלח בעשיים השליח ואם כן מיכף כשקיבל העובד כוכבים השליח החייב עלמו ברבים נחחייב חיכף המשלח בטשיית השליח ואם כן למאן דס"ל יש שליחות לעובד כוכבים הלוה עביד אישורא כיון דשלית כמותו פי השליח כפיו של משלח וחיובו של השליח כתיובו של משלח וחי ממש כלוה ישרחל ששינה עלמו בבגדי עובד כוכבים ולוה ברביח כיון דשלוחו כמומו אף שלא הודיעו שם המשלח ולמחן דס"ל דאין שליחוח לעובד כוכבים אפילו לחומרא מכל מקום בעינן משכיון דבלם משכון מיחזי כרבית משעם שרישראל יכוף להעובד כוכבים והעובד כוכבים יכוף לישראל הב' וכמבורר שם בסימן ש' ולפ"ז מוחר גם כן ע"י שליח ישראל באופן שכחבתי דחיינו שמזכיר שם המשלח על הקרן לא על הרביח דהיינו כח' שאמר לחבירו לוה לי מעות ברבית והשליח אמר למלוה הלום לפלוני ואני אתן הרבית דהמלוה ודאי לא עביד אישורא דהוי כאותר הילך זוז וסלום לפלוני דמוחר רק שיש לחבור מלד הלוה כיון דשלוחו כמושו ונחחייב המשלח מיכף בעשיים השליח שם החשלה על הרבית כמו בשלים של הודיע שם המשלח במחבר בשלים של החבים במושלה מיים נגד המשלח וכמ"ש לעיל גבי עובד כוכבים מ"מ מוחר משעם דאין שלד"ע יוחוי מחש כמו שליח עובד כוכבים דיון דאין שליחות במ"מ בימן קפ"ב דהמעשה קיים נגד המשלח וכמ"ש לעיל גבי עובד כוכבים מ"מ מוחר משעם דאין שלד"ע יוחוי מחש כמו שליח עובד כוכבים כיון דאין שליחות לעובד כוכבים מתיר ר"ם אפילו לכתחילה שיעשה הלוה שליח ללות ברבית כמבואר בשימן קש"ח סעיף ח' וכהב בתשובת הרא"ש העעם דכיון דלא נעשה הישראל לוה כלל בקבלה השליח

הטובד כוכבים ולא נחחייב כלל בקלילח השליח מסעם דאין שליחוח לטובד כוכבים וה"ל לענין ישראל כיון דאין שלד"ע הרי ממש כשולח עם מי שאיטו בגדר שליחוח ולא מחחייב כלל הלוה בקלילח השליח כתו שלא מחחייב ע"י שליח עם מי שאיטו בגדר שליחוח ולא מחחייב ע"י שליח עובד בוכבים כיון דבחרווייהו מיעם רחמנא משליחוח ואם כן חיפף בשקיבל השליח המעוח והזכיר לו שם המשלח על הקרן ושם עלמו על הדביח ואם כו חיפף בשקים להוה בקרן והשליח בכביח אפילו מאשו המעוח ביד השליח וליכא איסורים בלו אח"כ כשנוםל הלוה המאה מהד דהא השליח כבר מחוייב ושומד הוא ליחן לו הדביח אף אם מאמו בדרו וליון זה רביח הבא מיד לוה למלוח וכאן אף בלא משכון שרי אף דגבי עובד כוכבים בפיק משחי בדאו ואין זה רביח הבא מיד לוה למלוח וכאן אף בלא משכון שרי אף דגבי עובד כוכבים כפיק מיחוד בשלוחו של מלוה דהאי ר"ק כמו שאבאר והוי כרביח הבא מיד לוה למלוה משא"כ הכא שיראה שעל הקרן כופה להישראל הב' בלבד וא"י לכפוח לעובד כוכבים כך בהבדיח וזהו כוונח של הקרן כופה להישראל הב' בלבד וא"י לכפוח לעובד כוכבים כך בהבדיח וזהו כוונח המדרי והרמ"א דמש"ה א מודים עומם אהגד דינים דמוחר לוחר הילד זון והלוה י' דינרין לפלורי המדרי והרמ"א דמש"ה בי ידינו עלמם אהגד דינים דמוחר לוחר הילד זון והלוה י' דינרין לפלורי המדרי והרמ"א דמש"ה ציינו עלמם אהגד דינים דמוחר לוחר הילד זון והלוה י' דינרין לפלורי

כפומך על ההלוחה: [מ] במתגבה יוכן ללוום מהן חסור: [י] את בגוי וחף דבמודר ההלחה מוחר מ"ח הכא כיון דהלום מחסר עצמו בשביל ההלוחה הוי כושך כלא מרכים דאסור וה"ה פריעת חוב ומבריח ארי אסור מהאי טעמא ועיין ביאורים ט"ק ד': [יא] הירך ווז מכל כשאומר לו כל חן עלא יחן לך הלום מעות אמן לך דינר בחודש איסור גמור ועיין בסימן ק"ע ובמ"ש שם ט"ק ו': [יב] מהלוה יומכ"ש שלא יקדים הלוה דרך שכירות שמשחדל לו הלואה וחוד ועיון בלוחר ומון למלוה ואסילו פחום או יומר דרבים גמור היא ומ"מ אינו רק א"ר ועיין ביאורים ט"ק ו': [יב] יפייסגו יוחש"ך מסיק דמוחר לפייסו ולדכריו אף לומר פלוני יוח בשבילי ואסילו לומר הלויני מנח וטול דינר מיד ראובן שאמר ליחן לו במתנה מוחר כיון שלא זכה בו עדיין י אבל לחזור וליקח מחלוה אף להש"ך אסור ודוקא כשלוקח מהלום קודם ההלואם אבל אם כבר קיבל החלות ואח"ב מחזיר הדינר מראטו למי שנתן להתלוה מוחר לקבלו ועיין ביאורים ס"ק ו': [יד] לך ד' דיגרין י הטעם כיון שהמלוה רולה בהוחת הפליח הרי הוח מהנה

מהנה המרדכי והרמ"ח דמש"ה ציינו עצמה אהגך דינים דמוחר לוחר הילך זוז והלוה י' דינרין לפלוני וע"ז כחבו דמוחר אפילו פ"ד שליחוח דהיינו לוחר לישראל לך ולוה לי מפלוני ישראל בריביח דמוחר כשמזכיר שם הלוה על הקרן ולא על הרביח ולא אחרינן כיון דשלוחו כמוחו אף כשלא הודיע שם המשלח הרי הלוה עביד איסור לזה כחב דאין שלד"ע והוי ממש כמו בשליח עובד כוכבים ולא נתחייב הלוה בקציצח השליח הרביח רק בהקרן נתחייב הלוה דהא הודיע שם הלוה על הקרן גם ליכא איסור בנוף הקרן ואף אם נאוסו המעוח ביד השליח נחחייב הלוה בקרן והשליח ברביח וליכא איסורא כשנוסל הלוה המעוח אף שמחייב עלמו בהרביח נגד השליח בהרבים שהבטיח השליח להמלוה לא להמלוה מחייב עלמו דהא אין להמלוה הנאה מזה דהא המלוה כבר יש לו הרביח מהשליח ואין זה רביח הבא מיד לוה למלוה ולא דמעיף "ג שלא יחזור ויקחנו דאחר שנעשיח ההלואה מוחר וכמש"ל. אמנם כ"ל דאף כשחירי השליח שם הלוה על הקרן והרביח דלא הוי ר"ק כיון דאין שלדעין קצילה בשעח מחן מעוח כמבואר בסי' קס"ו סטוף ב' והכא חיבף בבוא ההלואה ליד השליח מחשב המשלח אסילו נאנסו ביד השליח ובקצילם הרביח לא נתחייב המשלח כיון דאין שלד"ע וא"כ אף דאח"כ כשחפר השליח בס" קס"י סעיף ב' והכא חיכף בבוא ההלואה ליד השליח מחייב המשלח אסילו מאמו ביד השליח ובקנינה הרביח לא מחייב משלח כיון דאין שלד"ע וא"ל אף דאמ"כ כשמסר השליח המעוח ליד הלוה וחייב עצמו הלוה ברביח מ"מ לא הוי קלינה בשעם מתן מעוח דמ"ח חיוב הקרן היה בשעה שליח והרביח כשבא לידו רק איסור דרבן איכא והוה דווקא כשהא שליח וחייב עצמו הלוה ברביח מ"א אפילו אם המלו הניח מתוח וקנץ דמ" כל מי שילוה לומן שלווי בכך פלוני היי כדבר דקייני דמיו המבואר בח"מ היא אפילו אם המלו הביח מתוח וקנץ דמ" כל מי שילוה לומן שלווי בכן ב"מ חיכף כשנסלן הלוה מחחייב ברביח כעושל דבר העוחד להשביר והוי קולה בשטח מתן מעוח וכמו בעושה שליח על לוה לשליח מעוח ובלוה שמשה שליח לשנד כוכנים מותר כתבואר שם סעיף ע" וכיון דיש חילות כין שליח של לוה לשליח של מוה בלוח מעתח וכלוה שמשה שליח דשם אחר ברביח וחיים מרכחיו מה שאין כן הכא דבעיון קצילה וקליה שלו מעכל מתודר המאה לא תשה חדר המאה לא תשה מדודר המאה לא תשה המדוד המאה לא תשה מדודר המאה לא תשה מדודר המשר ב"ש המדוד היין המדוד בלוח הביח מ"א לא נוסף משליחות היה כלאה להתחיר גם בגוומא שכחבים המולה בלן ב"א השליח שלה בלן לא דקסור מדור המשר ע"ש המלות בלך והוא השליך של הקלן והרביח אסור במדוד המולה להקל ב"ל ומדי להביח לא הקל בל התחיך בלא וברכיח אחרים ב"ק ח" כך דבמהר"ץ התשה שבר ע"ש המלוה בל למור ולא לתחון הרוא בעלים ידועים לאו בכלל אחוך הוא וברכיח אחרך לעל וברכיח אחרך למנון והעיקה לא וברכיח אחריך בלא וברכיח אחריך לא וברכים אחריך בלא וברכיח אחריך לא וברכיח אחריך לא וברכיח אחריך ביום המאל בלא לתחוך מולה בכלל אחוך הוא וברכיח אחריך לא וברכיח להבל לתחוך הוא וברכיח אחריך לא וברכיח לאחר לא המקל דרשה במום במום ברכים מחור ביום מתום בדקם מתור המבים ומדמה אותו לחיק מתור לחיים בהוה ולקם שכחה ופיאה במום בידים מעות בדקם מעום בדקם מתום בתום המום לתוך ב"ד מהלי מולך ב"ד מהלי מום במום וביא המום להוים בהובים המום ביאם במה וביאם במה בידים מעום בידים מעות בידים מעות בידים מעום בידים מעות בידים מעות בידים מעות בידים מעות בידים מעות במום במום בידים מות במיים ומדום בידים מעום בידים מעות בידים מעות בידים מעות בידים מעות בידים מעות בידים הובים בידים מעות בידים מעות בידים בידי להם בענים ידועים רעהו מקרי והיל מקרי חחיך נענין רכית: והמפנה נמנף שיד מהר רמיימו וחירן דעשות למוץ מתוכן בחוק בדים זכט תנק שיד מתוך מדום וחירן שם בהרבה ראיות מפוסקים ראפילו מזיק בידים מעות זדקה ספור מטעם דהוי כממון שאין לו חובעים ומדמה אוחו למזיק מתונת כהונה ולפש שכחה ופיאה המבואר בחולין דף ק"ל מי ומרי" מי"ל במד במיל ואכן פשור כמבואר שם בחולין וחמיה לי דהא אמריק במרין דף ו' באומר סלע זו לנדקה זו משחמש בה כי היכא דלחייב באחריות ופירש"י דכיון דמשחמש בה הוי כשולה יד בפקדון וקמה ליה ברשוחיה לענין אחריות אמא דאם י" שליה שלהריות באחריות מרש במאכלו ודומק לומר דחיי שלו אחריות באחריות באחריות באחריות באחריות המיש במולי מול דומי באחריות למיים בדרו אפשר לומר דבעה"ב האחריות באחריות באוריות באחריות באחריות באוריות באחריות באוריות באחריות באחריות באוריות באחריות באורים באחריות באורים באחריות באורים באחריות באורים דלה אתר שלי מחייב משום דכחיב ונחן את הערכך חולין הוא בידך עד שעת נחינה ליד הגובר ע"ש ברש"י כיון דחין ערכין קדושין עד שעת נחינה מש"ה אפילו באומר זו לא יצא ידי נדרו עדיין אלחה אע"ג דאתר זו ולא אתר עלי יש עליו חיוב הגוף דאלה"ה מה בכך דחולין הן בידו מ"ת מאיזה זד יש עליו חיוב הגוף הא לא אמר עלי יש עליו חיוב הגוף באומר זו יש עליו ג"כ חיוב הגוף רק בהקדש באומר זו כיון דנחשש בהקדש ובי גוא דרחמנא איתא כדאתר החם הוי ככבר סילק חובו ומש"ה נמי בצדקה כשאמר זו כיון שיש עליו חיוב הגוף כאומר זו וכל זמן שלא בא ליד גיזבר לא זכו בה עניים דהא מוחר לשנוחו לא הוי ככבר שילק חובו ומש"ה חייב באחריות כיון דאכחי לא נסקע ממנו חיובה דגוסה שיש עליו אסי' באוחר זו כמ"ש משא"כ כשבא ליד גיזבר הוי כאילו כבר בא ליד עניים דמה"ש אסור לשנוחה כדאמר החם וכיון דהוי כאילו בא לידם כבר הוי ככבר סילק חוב ופטור מהאחריות (אמנם מדברי רש"י בערכין לא משמע כן וגם יש מקום לדחות מהא דערכין להמטיין): אך מ"מ קשה לי בהא שכתב המשל"מ. בפעם דבעינן קרא דלשמור לפפור נדקה משומרים ולא קאמר הפעם משום דהוי ממון שאין לו חובעים דאפילו. פזיק פפור וכחב משום דהמסקיד מיוחד אי לאו קרא דלשמור ה"א דהמסקיד חשיב בע"ד לחובעו וממון שיש לו חובעין הוא ובנימוק"י ס' הגוזל ומאכיל מבואר דין זה ביוחר שכחב גבי ארנקי דסדיון שבויים דהיכא דנתן לו הצדקה לשמור ולהחזיר ולא לחלק לעניים דחייב באחריות וכמזיק והוא מסעם דהמסקיד חשוב בע"ד לחובעו וממון שיל"ח הוא והדברים חמוהין בעיני יפראן שברים למ"ב ובחרומה אפי אם בא אחד וגולו מהבעלים א"ל לשלם להבעלים רכמים זהאר ולמ"ד שובח הנאה מחו כבואר ומחוש שיע שאר האוכים למוני מדים בשנגלו מהפפקד המאר מתוך בכי המשל"מ שכתב דבואל מאדם מיוחד חייב אף בממון שאל"ח דלת גבע מגזלו מידי בעלים וכיון דמדמי לדקה למחנות כהונה ג"כ אין לחייבו יותר מדמי ע"ה כמו במ"כ י ויותר תמוהין דברי המשל"מ שכתב דבואל מאדם מיוחד חייב אף בממון שאל"ח והוא מפוה מהא דקדושין דף הג"ל לכן נראה לעניות דעתי דלא דמי לדקה למ"כ ולקש שכתה ופיאה דשם לא זכו בהו הבהנים ועניים עדיין ולא נעשה ממון שלהן וממון זה אין לו בעלים והוא משלה בעלים כלל ולא דמי גדקה למ"כ ולקש שכתה והגזלן פפור כיון דאין לממון החוא בעלים להפריש מתות אלו כמ"ש הר"ן בחולין שם ומש"ה המזיק והגזלן פפור כיון דאין לממון החוא בעלים כלל המי גם כן למלוח הכחובה בחורה כיון דרחמנא לא הסיל שיעבוד הגוף על הבעלי משא"כ לדקה שבא ליד גזבר דהוי כנתן ליד עניים ממש דיד הגזבר כיד עניים ממש כמבואר בב"מ דף י"א גבי עישור שאני מחיד למוד ונעשה ממוןעניים והגוזל או מזיק ממון זה כגוזל ומוץ ממון שיש לו בעלים כיון שכבר זכו בקן עניים אף שאין הבעלים מבוררין ודמי לא' שזיכה ע"י אחר לא' מעשרה שאחרנה אחר כך דהגוזל זה הוי בגוזל ממון שיש לו בעלים כיון שכבר זכו בקן עניים אף שאין הבעלים דבולן דרבים שמיה גזלן ועוד נראה מעם לחלק דהא כמבו החום' והר"ן בחולין דף ק"ל שם דאף אותן המחון באן בהן סובת הנאה לבעלים מ"ת הברירה בידו שלא ליתן למי שיבא ראשון והא דאין בו סובת הנאה לבעלים הוא רק לענין אם כבר לקח דא"ל להחזיר והוכיחו זה דאי מחויב ליתן למי שיבא ראשון ממון שיש לו תובעין הוא י ולפ"ז כשהוא ביד גובר ודאי דמחוייב לימן לכל מי שדינו ליסול ראשון די מחסורו כמבואר לקמן סי' ר"נ והביח דין כופין להגזבר אין לו בו טובת הגאה כמבואר בסי' רכ"ז סטיף ו' כממון שיש לו חובטין דמי ומ"מ מדין שומרים ממססינן להו דבטיס כי יחן איש לשמור בטילן שיהיה בשטח קבלח השמירה בטל ידוט אבל מגזל ומזיק לא מיסטי' רחמנא י ונראה דה"ה בחרומה אם זיכה אוחו ע"י הית מרין שתוים מתממן כהנים והגוזל ומזיק חייב לשלם והה דמשמע מדברי הנימוק"י גבי הרגף דפדיון שבוים בהגוזל ומחכיל דמפילו מזיק פעור שם מיירי שלה מסרו לו להיום גזבר הקר הפקידו בידו להמזיר לו ולה זכו בו עניים וחייב לשלם והה דמשמע מדברי הנימוק"י גבי הרגף דפדיון שבוים בהגוזל ומחכיל דמפילו מזיק פעור שם הרגים בני הרגים כיון דלה זכו בהן עדיין ועד המפקיד גם כן פעור מקרה דלשמע ובי הרגים בלוגם מיירי ומבוחר המקרה בשני בו עניים ולה זכו בלי במיק ביים החדש בכבר זכו בעיים נרחה דה"ה לענין רבית קריון בים החדש במקרים הראש במוחרים ונרחה דה"ה בחור משום מבוחרים הראש במוחרים ונרחה במוח מון מעות שם המלוח לו עם שלוחו וכחן לה היה קצולה מעות שניים ליהובי בשני החדש בשני החדש בשני החדש בשני המוח שלה בפני המלוה ותלץ בפני החרים הראש בשני המוח שלה בפני המלוה ותלץ בפני החרים הראש בשני המלור הרץ בפני החרים הראש בשני המלוח הראש בשני המלוח שלה בפני המלור הרץ בפני החרים הראש בשני המלוח הראש במני המלוח הראש בשני המלוח הראש במני המלוח הראש בשני המלוח שלה בפני המלוח הראש בשני המלוח הראש במוח המלוח ביו המלוח בני המוח הראש במוח כססך ליתן אותן הגאן ברצים לחביר ישחקע הדבר דשאני הכא דהקנין סירות גופיה אסור להלוות ברבית כיון דהק"ם שוה כסף היא קריט בהקנין פירות גופיה הכא דהקנין פירות גופיה אסור להלוות ברבית כיון דהק"ם שוה כסף היא קריט בהקנין פירות גופיה הכא דבכה"ג כשמלוה הדבר כסף מכחם ומדבית ליה מכל דבר אסר ישר וכל דבר ששוה כסף ומלוה אותן ברבית היא אוצאה בדיינין ושאר ביכורים דבעינן קנין גוף הקרקע ילכן נראה דבכה"ג כשמלוה הדבר שיש לו בים ק"פ ומלוה אותן בבעות אות בינון דאף בפירות גופייהו שייך רבית י ואסשר דמוהרי"ם מיירי בנתן להקדש הקרן ולא שייר לעצמו רשות כלל להלוותן דבר שכה באידה שנות במתנה דאפילו ליתן לו דבר כך שההלא היות הבהלאה יתן לו מהשכר ששה למאה או יותר והמוחר להקדש ובכה"ג אפילו לתבירו מוחר כיון שנתן לו גוף המעות במתנה דאפילו ליתן לו דבר קצוב לשנה מוחר כמבוחר בסימן קע"ז סעיף י"ג מכ"ש כשחותר שיחן לו מהסירות ואף שהגזבר מלוה אותן בריבית למאן דמחיר הקדש ברבית מה לי בכך הא בכל מנין שהקדש משחכר מחויב ליחן לו אבל אם יש לו שוחפות עם הקדש למחלה בהפירות אחור לקבל רבית מחלקו י עוד כתב המשל"ת דאם כבר קיבל הגובר רבית קלולה דאינו חייב להחזיר ביון דחיבף שבא ליד הגובר זכו במים והיי כהגיע לידן י לא הבינותי הא זכייה מפעם שליחות וכיון דהרבית איסורא את ביה שב אחרים דאין שלד"ע י וכ"ב הב"י בשם הגה"ת והבעה"ח דחייב להחזיר רק מכח מה שבחב דהעניים יבולין לומר קים לו כהרשב"א דהקדש עניים מותר בר"ק אפשר דהדין עמו כיון דהרבה פופקים ס"ל דמותר ר"ק בהקדש עניים : (א) ברבית דרבבן שרי עש"ך ס"ק שכחב דהעניים יכולין לומר קים לו כהרשב"א דהקדש עניים מותר בר"ק אפשר דהדין עמו כיון דהרבה פוען החנה בקרוב לשכר ע"ש בע"ו ס"ק י"ו שאני החם דברבית קצולה הרי כ"ח אם פוען המקבל לא קבלתי אלא פלגא באגר ופלגא בהססד כו' ולא דמי להא דפעיף י"ע דאמרים דהוי כאלו החנה בקרוב לשכר ע"ש בע"ו ס"ק י"ו שאני החם דברבית קצולה הרי כמלו לא הסנה כלל ולא היה כאן סובת יחתי בשנת ופילת המעות ואחרונים בל השות ב"ד ודעת ב"ד מן הסחם על קרוב לשכר משא"ב הכא דאתריכן דהאפוסרושות ששה כן בתה שהההם כלל ולא היה כאן סובת יחתי בשנת החות בשנת החות בשל המנה לו משל בקרוב לשכר ונתן בשללא באבר לשובת יחתי כי היכי דלא כלל כלי זוזי דיחתי ומש"ה היי חלא המלח מו שיקה אותן בקרו לשכר ונתן בשללא באבר לשובת יחתי כי היכי דלא כלית שבו המלח המלח מו שיקה משל מת שיקה מת הש"ד באמן בקרו לשכר ונתן בשלל לחתי במשפון כיון דלים להו במשכון לה שיעבוד זהו דוקא כשמ"א ש"א ש"א ש"א ב"ק קם"ג בחב הש"ץ דלא מעניק ליחתי במשפון בסירשון דמיא : (דב) הירום באשן בש"א ש"א ש"א ב"ק ל" מחתה ע"א דמה"ת היה השבר והאוב ידוע כמסוסקין בסירשון דמיא : (דב) הירום באשן בש"א ש"א ש"א ב"ק ל" מחתה ע"א דמה"ת היה השלה החנה שיתן לו הקצונה מן הריות שירוית - ועיין היים ביותו שללה הור כאלו החנה שיתן לו הקצונה מן הריות שירוית - ועיין היים האף שהמום בלוצה הור כאלו החנה שיתן לו הקצונה מן הריות שירוית - ועיין היים היום ב"א מתום ב"א היה ביותו שירוית ב"א היה בשנים ב"א היה בשלה ביותו שללה החנה שיתן לו המום ב"א מום ב"א מתום אמנס

אמנם אם נחברר בעדים שהוא מעות יחומים חייב ליתן לו דאף שאפוסרופום עשה כל המעות מלוה שהרי לא הפנה בפלגא פקדון ומבואר בח"מ סימן קפ"ב דבלא הודיע שהוא שליח דהמקח קיים אם כן ה"נ יאמר הלוה שנקנה לו כל המעות בהלוואה כיון שלא הודיעו וא"ל ליתן השכר ממנו ז"ח כמ"ם בחי' לח"מ שם ע"ם: (רך) חייב ליתן להם · עש"ך פ"ק ל"ח שהביח בשם מהר"ח ששון שחסי' לח ימול הוח שום ריוח שימן הכל ליחומים כו' ע"ש ומעמו דם"ל דהוי כאלו התנה שיחן לו מהריות שירוית כך הקצילה זהמומר יהיה שלו דבכה"ג גם כן שרי להחנות כשל יחומים וכן משמע במרדכי הביאו המ"ז כ"ק י"ג וו"ל דהוי כאלו החנה שיחן לו תן הריות שיסים לו סיפוק לצורכו ושם קצן על הסיפוק וה"ה בכל קציצה וחולק אהט"ז ס"ק י"ז דס"ל דהוי כאלו התנה בפלגה באגר ולפ"ד הש"ך אם החגי הריוח הוא יותר מהקצינה א"ל ליתן לו רָק הַקִּצִינָה מִשִּאִ"כ להט"ז לריך ליתן החצי הריוח דוקה נמצה כשהחצי רִיוח הוא פחוח מהקצינה לקם"ח הוא גריעותא להיחומים שאין למיך ליתן רק התפי ריונו ולהר"א שבון יש מעלה להיחומים שלין למיך ליתן רק התפי ריות ולהר"א שבון יש מעלה להיחומים שלריך ליתן הקדילה הוא פתוח הוא להיבך שלהמ"ז הוא מעלה להיחומים שלריך ליתן הקדילה וכשהקדילה הוא פתוח הוא להיבך שלהש" - שמ"ז ס"ק י"ח הספש דהוי כגואל ומאכיל את בניו דספורין משלם וכו" וא"ל כיון דהוי כאלו לא החנה הספש דהוי כגואל ומאכיל את בניו דספורין משלם וכו" וא"ל כיון דהוי כאלו לא החנה כלל ברבית קצולה כמו שכתב הע"ז בש"ץ א"ל הרבית שנתן הלוה לא הרי רק כרבית המדבר בה"ל היולים של או במום במב מאוחרם דהח הקנינה שלו לאו כלום הוא ובלא"ה אינו חייב להחזיר זה אינו כמו שכחב לעיל בס"ק י' דכל שקצן הלוה בשעח הלואה ונחן אדעחת דקנינה רביח קצונה הוא ומהאי טעמא נראה דה"ה בשליח שצוה לו המשלח ליחן המעוח בפלגא באגר והשליח הלוה ברביח קצוצה חייב להחזיר הרביח שלקח ולא אמריט כיון דהשליח לא היה יכול לעשות כל המעות מלוה דאין אדם מקנה דבר שאינו שלו וקנינחו לאו כלום הוא לא הוי רק כרבית מאוחרת דהם הכם ביתומים החפוטרופום הוי ג"כ רק שליח להעלוחן בעיסקה וחפ"ה הרביח שנחן הלוה הוי דינו כר"ק ועש"ך ס"ק ל"ב שהביח בשם הבעה"ח שיולחה בדיינים. וקשה לי במה שניין עלמו חדברי המחבר דמשמע אפילו ביחומים קטנים דאסשר דלא פליג הבעה"ח רק ביחומים עלמו חדברי גדולים ומטעם שכחב שם דלא דמי לגוזל ומאכיל את בניו אבל ביחומים קטנים שפטכן הרשב"א מסעם אחר אסשר שמודה הבעה"ח: (מוד) אלא בראיהי והיו מכין אוחו עד שחלא נפשו להחזיר וזהו דוקא אחר שקיבל לענין הכפיה להחזיר ולא הודיע בשעם הלואה שהוא של יחומים אבל כשאומר בשעת הלואה שהוא של יחומים נאמן ואין לב"ד עלני כלום כמבואר לעיל בסעיף ג' החולה מעוחיו בנכרי שהקב"ה יסרע ממנו ואם יש לו דלה"ם אף כשכבר קיבל נאמן במנו אבל מעוחיו בנכרי שהקב"ה יסרע ממנו ואם יש למן יימר דמחייבי ליח רבנן וכמו בלמעלה למ"ד בב"ב דף כ' ע"ם: (יו) שכל מלחכה - עיין ע"ז ס"ק כ"ב שהקשה מהח דסימן קע"ב דמוחר לומר לכשחמכור לח חמכור חלח לי בשוויי ומסיק דמוחר גם כחן - ולפעד"ל עיקר כהרב והמחבר ולא דמי כלל להא דסימן קע"ב דשם מיידי שנחן לו הדמים בתנאי מכירה שאם ירנה למוכרם יהיה השדה שלו במכירה : ועיין ברמב"ם ס"ז מהל מלוה ובראב"ד שם שכחב דמיירי במעכשיו וכן כחב המ"מ שם וכן מוכח מדברי הנימוקים שהביא הב"י שכחב במכרה לאחר דקנה קמח ואסילו אי נימח דלח מיירי במעכשיו ע"כ מיירי בדחמר ליה לכשחמכור יהיה שלך בשווין ונחן לו המעוח בחנאי מכירה כדמוכח בחום' ב"מ דף ס"ה בד"ה לא חמכרה דמקשו מהא דחון אם אי אחה נותן לי מכאן ועד ג' שנים ושם הכסף ניתן במנאי מכירה אף לס"ד דלא מיירי במעכשיו דהא פליגי החם באסמכחה אי קניא אלמא דקנין גמור איכא כמו בכל מכירה על קנאי בלא מעכשיו ומש"ה מוחר כיון דבשעה שמקיים חנאו ומוכר לו לא היה כאן הלואה מעולם רק מכירה אבל הכא דליכא לד מכירה ומחנה עמו חנאי בשכר הלואה שאותו תנאי הוא שוה כסף שבודאי היה נותן פרוטה למי שנחתייב לו בתנאי כזה כמו חנאי דתרומות או מעשרות או תנאי שכל מלאכם שתבא לידו דהכא שבודאי המלוה היה נותן סרומה בעד התחייבות כזה והוא מחנה עמו בשכר ההלואה ולמאן דאמר שהוא ממון הוי רבית קנונה כן נראה לי פשוע :

ססא (א) כל דבר י עט"ז ס"ק א' ולכאורה דבריו חמוהין מרישא לסיפא י דמה שהקשה דלא שייך צזה לשון שאלה דזה שאומר שלא יחזירו בעין הוי מכירה וכו' וע"כ כוונהו דבכה"ג א"ל מיעוע כלל כיון דהוי מכירה ורביח אינו אסור כ"א בהלואה ולא במכירה ומה שהקשה דלא מיעוע כל כיון דהוי מכירה ורביח אינו אסור כ"א בהלואה ולא במכירה ומה אין נופל לשון שאלה וממוד להולאה כמו מעוח אין נופל צון שאלה וממוד להולאה כמו מכירה ומוכר לשון שאלה וממוד להולאה במעוח הוי הלואה ואסור ובקרקע כשנוחן לו רשוח להולאה הוה הלויני עבד ואחזור לך שנים גם כן הוי כמכר ומותר אפילו אי לא מיעעיי קרא דאלח"ה לא מקשה כלום דהא אינעריך למעוטי באומר לשון הלואה י והוא חמום לכאורה דמה נשחנה כשמלוה עבד אחד בשנים מסאה בסאמים דהוי ר"ק וכן הדין בכל שאר מעלעלין דהוי ר"ק ולדבריו גם בזה נאמר כשנחן לו הסאה חיטין או שאר מעלעלין להוליאן דהוי כמכר ומוחר י ולדבריו גם בזה נאמר כשנות לו הסאה חיטין או שאר מעלעלין להוליאן דהוי כמכר ומוחר בם מה שחירץ על הטור דמ"מ מדרבק אסור קשה דאם כן לריך מיעוע שלא יהיה אסור מדאורייתא . גם מ"ש בשטר דכשמלוה לו השטר מלוה לו הממון קשה כיון שהמלוה אינו ערב לו בסף הכחוב בשטר וגם הלום כמכירה כמו במבדים שכחב בט"ז דהוי כמכירה : יהיה כהלואת ממון ואדרבה חשוב מפי כמכירה כמו בעבדים שכחב בט"ז דהוי כמכירה :

מהנה למלוה בשליחותו · ס"ז וש"ך : [תור] שלחן אביו · משמע דתרווייהו בעיק גדול ואינו סמוך ש"ך - וכתב הס"ז דכסמוך אסור אפילו בגדול ובקסן אסור אפילו אינו סמוך ואף דבב"מ משמע דקמן וחינו סמוך מקרי גדול היינו לענין מציחה שחין ידו כיד אביו אבל כחן הוי כמלו קבלו האב כיון שאם אין לבן האב חייב לפרנסו : [בון] דאבור למלוה ליקח : ואם אומר לחבירו הילך זוז בעד שכר שרחתך לבקש לי הלואה ואף אם לא חמצא מי שילוני יוחלש לך בעד שכר סרחתך מותר להשליח ליתן להמלוה זוז דהוי כנותן מעוח עלמו ועיין ביאורים ס"ק ז': [יון דיש מפקפקין בהיתר זה · הלכוש והט"ז השינו על דין זה וכחבו שחיסור גמור הוח . והש"ך בנקה"כ הסכים עם הרב וכמב דהכי נקטיט ודוקה כששולה ע"י ישראל חבל ע"י עובד כוכבים למ"ד יש שליחות לעובד כוכבים לחומרת חסור דחין שייך בעובד כוכבים לומר חין שליח לדבר עבירה שלעובד כוכבים ליח ביה מיסורא ועיין ביאורים ס"ק ח' שנראם עיקר דחין סיחר רק כשמזכיר השליח שם הלוה על הקרן ואינו מזכירו על הרביח כגון שאומר השליח הלוה לפלוני ואני אתן הרבית אבל כשמזכיר שם הלוה על התרן והרבית הוי רבית דרבת ודותא כשהלוה עושה שליח אבל כשהמלוה עושה שליח להלווח מעוחיו ברביח רביח קנולה הוא ומ"ש הרב עשה שטר לאו דוקא אלא כל שמזכיר שם הלוה על הקרן והרביח אסור ועיין ביאורים ם"ק ט': [ירה] רומשי מלגו דהיינו ק' בק"ך ודוקה ששניהם ח"ח: [יהד] רבית דרבנן מותר במעות של יתומים: עיין במל"מ פ"ד מהל' מלוה הלכה י"ד שהחריך הרכה בדין זהי והעולה מדבריו שם דדוקה שבשעת החנהי הום חבק רבים חבל רבים מחוחרם וכדומה שחלו היה מחנה חחלה על רביח זה היה רביח קנולה אף לגבי יחומים לא הוחר כיון שאטור לב"ד להחנות על רבית כזה ולחו דוקת יחומים ה"ה מעוח מי שנשחמה והריוח שעלה אחר שהגדילו היחומים ונשחפה השוטה אף שהוא רבית דרבנן אסור לקבל ואפוטרופום שהלוה מעוח יחומים ולא החנה ברביח כלל דאפ"ה חייב ליחן מן הריוח שהרויח כמו באחני בר"ק לקמן דב"ד אבוהן דיחמי וכאלו הוחנו דמי ואם אביו של היחום הלוה ברביח דרבנן באיסור ואח"כ מח הניח בצ"ע אם יחן מן הרגיח להיתום אפילו שאביו הלוה ג"כ בקרוב לשכר - וגזבר שהלוה מעוח הקדש עניים בל"ק גם כן חייב הלוה ליחן מן הריוח שהרויח כמו במעוח יחומים ואם לקח הגזבר ר"ק ועדיין ביד הגזבר מחלוקת בין הפוסקים אם חייב להחזיר: [ב] במעות של מסיק דמעות אלמנה אין לה דין יחומים בזה כיון שהיא מתעסקה בשלה כשאר נשים: [בא] של הקדש עניים · הרבה פוסקים מחירין אפילו ברביח קצוצה לכן אם כבר קיבל הגזבר הרביח יכולין העניים לומר קים לי כהמחירין ואין חייב להחזירו ובמעות שמוקדש לעניים שיהיה הקרן קיים לעולם רק הפירוח יחן לעניים גם כן לסור ברביח קלולה . וחם הקדים מעות מהיום ולחחר מיחה דהיינו שיהיה הקרן לחחר מוחו לעניים וכל ימי חייו יהיה הפירות שלו אסור להלוותן אפילו באבק רבית ואם התנה שיתן לו הגובר מהפירות ששה למאה או יותר כל ימי חייו מוחר להלוומן ברבים דרבק אבל אם החנה שיהיה הפירוח למחלה או לשליש אסור ועיין ביאורים ס"ק י': [בב] נוהגין: והש"ך העיד שהמנהג להלווח אף מעוח יחומים ע"ד היחר דווקא:[בב] לעסוק בסעותיו: וה"ה לגדול שמח אביו ואינו יכול להחעסק בשלו חשוב כיחום אבל מי שאין אביו רולה לפרנסו ולעסוק בלרכיו אין לו דין יחום ואם מען המקבל לא קבלתי רק פלגא באגרא ופלגא בהפסד ולא רחוק מהפסד והיה הפסד המקבל נאמן כשיש לו מגו אבל כשיש ליחום משכון טענינן ליחמי שהיה רחוק מהפסד:[בד] גאמן בלא שבועה · המ"ז וש"ך חמהו ע"ז דאין ליחום שום מעלה בזה משאר ב"א רק בין ביחומים בין שאר ב"א כשטוטן קודם הפירטון במלום כשמר אף כשטוטן המלום שלא קיבל כלל רביח אין זריך לישבע קודם הפירעון אפילו אמר אישתבע לי רק אחר הפירעון נשבע היסח וכשהמלוה מודה שנעשה ברביח שטר זה רק שטוען שבהיחר נעשה נשבע בנק"ח קודם הסירעון וכשטוען כן החר הסירעון הוא להיפך דכשטוען שלא קיבל נשבע היסח וכשטוען שבהיחר קיבל אינו נשבע כלל דחזקה לא שביק היחירא ואכיל איסורא ועיין ביאורים ס"ק י"ב דהדין עם הרב דיחום פעור מלישבע בכל ענין: [ברד] נשל לחלקו ב"ב ריוחי דמה שנעשה באיסור הוה כאלו לא החנה כלום ואמריגן לטובת היתומים דהוה כאלו החנה בקרוב לשכר ורחוק להפסד ולדעת המ"ז הוה כאלו המנה בשלגא רווחא ולטולם נומן לו חזי ריוח בין שהוא יוחר מהקזיזה בין פחוח והש"ך בשם מוהר"א ששון כחב דהוי כאלו המנו שיתן לו סך הקציצה מהריוח שירויח והמומר יהיה שלו ולעולם נחן לו סך הקציצה מהרויח בין שהוא יוחר מהחצי ריוח או פחוח ודוקא שהודיע להלוה בשטח הלוחה שמעות יחומין הן חבל כשלח הודיע בשטח הלוחה שהיח מעות יחומים א"ל להחמין לו וח"ל ליתן לו וחם נתברר בעדים שהוח מעום יחומים חייב ליתן לו ועיין ביחורים ם"ק י"ג : [בר] פטורים מלשלם · והבעה"ח כחב דיונאח בדיינים וח"ח שליח שלא נחן לו המשלח רשות לקנץ רק להעלותן בעיסקא והשלית קנץ שלא מדעת המלוה חייב להחזיר הרבים שקיבל ועיין ביאורים ס"ק ע"ו : [בז] נאסן לומר - אפילו כבר גבה וחייב להחזיר אם הוא ר"ק - ודוקא כשא"י שהוא אפוטרופום אבל כשידוע שהוא אפוטרופום של יחומים נאמן י והא דאינו נאמן כאן מטעם חזקה לא שביק היחירא כדלקמן סימן קס"ם סעיף כ"ה שאני הכא שנחברר שהלוה ברבים רק שאומר שהוא מעוח של יחומים לריך ראיה ש"ך י וכחב הפ"ז דנגד היחומים נאמן האפוטרופוס כל זמן שהוא מוחזק בשבועה לומר שהרביח בא להם והם מפסידין. מה שהחזיר זה הרבים י וכ"ז דוקא אם לא הודיע בשעח הלואה שהוא של יהומים אינו נאמן וחייב להחזיר והיו מכין אוחו עד שיחזיר אבל בשעח הלואה כשאומר שהוא מעוח יחומים ומלוה אבל אם הלוה הוא בע"מ ומלוה לו ע"מ שיעשה לו מלאכה בזול פשימא דהוי ר"ק כיון דקצבן לחם לו ומכ"ם לדידן דקי"ל אשילו בחצר דהו כ"ק - ש"ך - והט"ז חולק אדין שכחב המחבר וכ' דהיחר גמור הוא ומביא ראיה מהא דש" קע"ב שעיף ד' דאש אומר לכשחמכור לא חמכור אלא לי בשויהן דמוחר - ועיין ביאורים ש"ק י"ז שהעיקר כהרב :

קסא [א] אכור ללרות בתוספת יוסיינו דוקם מין אחד כגון סאה חימין בסאמים אבל אמר לו הלויני סאה חימין ואשלם לך כך וכך מעות לומן פ' או סאחים דוקן לזמן פ' לא הוי רבית קצוצה יוכן אפילו חימין בחימין כשאמר לו לפון מכירה לא הוי ר"ק י ובקרקע מסקנת הפוסקים דהוי ר"ק י והיינו בהלואת פירות המתוברים בקרקע י' נסנים ב"א ובעבדים לא משבתת רבית קצוצה י וכן בכל דבר שאין מינו ושומתו שוה וידוע וצריך שומא בשנת הלואה ובשעת פירעון דהוי מכירה י ודעת רוב הפוסקים דהכל חלוי בלשון וכשאותר בלשון הלואה הוי ר"ק ובלשון מכירה הוי א"ר י ושטרות כשמלוה לו שער אחד שישלם לו ב' או כשאין היו ר"ק מכירה שו א"ר השטרות במשלוה לו מער אחד שישלם לו ב' או כשאין כ"א מקבל אחריות על שסרו לא הוי רק מ"ר דכתליפ"ן דמי וכשמקבל כ"א אחריות על שסרו לא הוי רק מ"ר דכתליפ"ן דמי וכשמקבל כ"א אחריות על

ועוד יותר דכינכר הרבית לעין כל שנומל וחות ממה שהחירהו והם שכתב השורה והם שכתב בשנים במוכל במוכל של המוכה להלו מל במוכל במול במוכל במולל במוכל ב

חילוק

כיון שחמר לשון הלוחת חבור י וחפשר דלדבריו ה"ם חם חמר הלוה לי חפץ

סלוני להוציתו וחשלם לך מעות לומ"פ והוח יותר משויו דחבור מדחורייחת וגזה"כ הוח שחיסור

חלוי בלשון אמנם מדברי החום' והרא"ש דלא מני לאשכוחי רביח בקרקע רק בפירוח המחוברין בקרקע משמע בקרקע כיון דחינו מינו ושומחו ידוע וה"ה בשחר מינין כל שחין מינן שוין ואין שומתן ידוע ולריך שומא כשעת הלואה ופירעון לא הוי רביח דאורייתא וכדכתיבנא עוד כתבו סמו' גוונא אוחרי ברביח בקרקע כגון שהלוהו שדה שאם שמפה נהר יפרע לו שדה וחלי

בכתובות דף מ"ז בד"ה אחיה שימה שימה ע"ש ולפ"ז משכחת לה ג"ב בעבדים אבל חמוה

לי דבריהם ז'ל כיון דלא כחבו בסשיפות שהלוהו שדה להוציאה בשדה וחצי משמע דבכה"ג

יגרשנה מיד חייב ליחן ההוססה וה"ג דכווחיה - וגם אין הדבר זריך לרחיה כלל דאם שואל

אפי' מסלפלין להחזיר לו בפין כמו שהלוהו ולא יוחר רק שמחחייב עצמו כשיהיה אונם שישלם לו יותר דמוחר אפי' מדרכנן דזה לא הוי אגר נטר רק כעין קנם י ונראה בכונה דברי החום' שאין כונחם שהחחייבות בעדה וחצי לא היה רק אם ישמענה נהר דוה בודאי מוחג

וכדכמיבנא כק כונחם היא באם הלוה לו שדה לאמ"ם שישלם לו שדה וחלי אח"כ דסיינו

שיחזיר לו אומה שדה ועוד חלי משלו באגר נער רק דהיה קשה להם דהא כיון דחוזר בעין

לא הוי הלואה רק שאלה לזה כחבו דקיבל עליו אפי' אחריוח של שפיפת נהר - וכיון דקיי"ל

בסי' קע"ז דבתקבל ל"ב דהוי כתלוה וכשקולץ רבית דהוי ר"ק אפי' כשתחזירם בעין ע"ש וה"נ תחש בזה : וכוונת התוס' בת"ם דיפרע לו שדה וחלי דהיינו כשתשלם לו כפי שהיה שה בשעת

הלואה דזה הוי כקבלת אונסא וזולא והא דמבואר בב"מ דף ס"ם והובא בסי' קע"ו סעיף ד'

דכשלא עשאה דמים רק לאחר מיחה דמוחר היינו דוקא כשאינו מקבל עליו רק לשלם כפי מה שחהיה שוה בשעח מיחה אבל כשמקבל עליו לשלם יכשויין בשעח הקבלה אסור כמבואר שם

בהג"ה וכחן חפשר כ"ע מודו כיון דמחייב עלמו ביוחר ממה שמקבל (ועכ"ז ל"ע בדבריהם)

והא דלא כחבו בפשימות לאשכוחי רבית בקרקע ובעבדים כגון שקיבל עליו אחריות דאונסא וזולא דהוי ל"ב והוי ר"ק דו"א דכיון דעשאו דמים הוי כהלואת מעות י ומה שהקשה הט"ז על רבינו העור מהא דוכש עמו כו' - לא שהיה עולה על דעהו דבוכשעתי אסור מדאורייחא דהא ודאי ליחא דכל חוב הבא מחמת מכר ושפירות שלא כדרך הלואה לא הוי רק מדרבנן רק כוונת הקושיא הוא מה"ח יאסר אפילו מדרבט כיון שהתורה החירה בעבדים ועל זה חירץ

דבעבדים גופייהו אסור מדרבטן וכמו בשבועה דאף שהחורה מיעטי' חייב מדרבט ומ"ש הט"ז

בשטר וחמהחי לעיל בדבריו - נראה ליישב דבריו דהט"ז סובר דודאי אין כוונח ב"י ללייר

במלוה לו שמר של ראובן ואינו מקבל עליו אחריות ושיפרע לו שמר של שמעון בלי קבלת

ליכת רבים וכדכתיבנת מה"ח יהיה זה חמור כשמחייב עלמו בשדה וחלי כשישמפנה מהמחחייב שלמו בפירשון שדה וחלי בשיוליאן: ועוד חימה דבכה"ג נראה אפי' במשלשלין כה"ג מוחר אפי' מדרבכן דאין כאן אגר נשר כלל דהא אפי' אם יששפנה נהר חיכף מחייב לשלם לו השדה וחלי וכעין שכחבו הסוסקים גבי הוספח שליש דכחובה דלא הוי רבים כיון דאפי' אם

סטר של ס' ששלם לו ק"כ הוי ר"ק ועיין ביאורים ס"ק א' מבואר תכל באריכוה : [ב] שוציאין אפילו הב"ד רוצין להודקק חין מוליחין ואפילו היה הרבים מעיקרא פרוסה והחזיר סהוח משוה פרומה אין מוציאין אותו ועיין ביאורים ט"ק ב' : [ג] תפם - ובמקום שים מחלוקת הסוסקים אי הי ר"ק או אבק רבית אין מוציאין אם חפם : [ד"] אטרו דא"ר - כתב הכ"י דא"ל בשמר מנכינן לים ולא מבבינן לים דשמר העומד לגבות לאו כגבוי דמי : [ד] בריין ישראל שטעה - היינו בדבר משנה חבל בשיקול הדעה מה שעשרי עשוי כמ"ש בביחורים ס"ק ג' ע"ש [ר] יוצאה בדיינין - ולזה אם המלוה חובש משוחיו שיחזור לו חוך זמנו מחמח שיהיה אסור לו ליקח הרבים חייב להחזיר לו ואם נעשה הלוה מומר לעבודה כוכבים אחר שקיבל המלוה הרבים אין חייב להחי' לו ועיין ביחורי ס"ק ה':[7] שהיו בופין ומבין- דוקא אם חבעו ולזה אם הלום חייב לאחריני והנוסה שלו בא לקחת הר"ק מהמלום אין כופין להמלום ליחן - מ"ז : [7] לגבסיו -לקח ר"ק בע"כ של הלוה : [תז] על חצירו · עיין סימן קס"ו ועמ"ש בביחורים ס"ק ז' · [י] הבגים · דאמר קרא אל הקח מאפו לדידים אזהר רקמנא ולא לבריה : [יא] תשובה · שחז חייבים להחזיר משום כבוד אביהם: [יב] בוקבלין - ומ"מ לני"ש הם חייבים להחזיר רק שחין מקבלין ואם עומד במרדו מוליחין ממנו בע"ב: [יב] צריך להחזיר לו - הכלי דוקא דלם לימרו גלימה דמיכסי בים דריבימה סים ואם נחרלה הלוה ליקח הדינר רשאי וכן הדין אם קצן לו בסחם ליתן חפץ פלוני בעד ריבית שאם הוא דבר מסוים חייב להחזיר לו החסץ ואם חינו מסויים מחזיר שיווי החסץ שהיה שוה בשעח נחינה ואסילו החל אחר כך מחוייב להמזר מה שהיה שוה בשעת נחינה ולא סני בהחזרת החפץ ועיין ביאורים ס"ק י' [יד] כל הריגר - ולא יכול לומר שכרתי ביוקר שהייתי סבור בכא לי בריות מכח הרבית ועכשיו שלריך אני להחזיר כדאבר כ"ע הוא דאגרנא דיכול לומר מבריה וקבליח וה"ה אם קנה ממנו חפץ או קרקט בהרבים : מ"ז : וכחב ב"י ואם אומר אחן לך י"ב דינרים ריצים ע"מ שחצירי שאינה נשכרת אלא בי' חשכור אוחי בי"ב דכי מפקיט מיניה לא מפחיט אלא י' דהא בעיקר החנמי לא היה יכול לקבל זה כ"א דמי שכירות הבית שאינה נשכרת אלא בטשרהיש"ך: [אַר] ניבר י מיירי שכהב הקרן כפ"ע והרכיח בפ"ע וגבי אפילו ממשעבדי והעדים לא נסכלו דלה חשימון להינשי בלה דמי משמע להו ש"ך: [מדן יקרע : והפילו מפורם בו ר"ק חיישיק לב"ד טועין שיגבו הרביח חה קהי הרישה הבל כשלה נכתב בשער כק הקרן סשיעה דלה יקרעש : ש"ך: [יז] הקרן : דגזרינן שמה יבבה הרביח בחורת קרן והיכה דהלוה מודה י"ה דגובה והלוה הין זריך ליתן שום דבר מהריוח חלה שרהוי לקונטו ליתן מהריוח לעניי : העירים"ך - ודברי הפ"ז ס"ק ז' ח' עיין בביאורים ט"ק י"א

קסב [א] סאה בסאה - ואינו הצא מדרבנן ואם הוא דרך מקח שמוכר לו סחה לשלם לו לזמן שרעון סאה אחרם חחחיה דהוא קרוב לשקר ולהפסד דאפילו בהלואה אינו אלא מדרבנן ממילה בדרך מקח מוחר לגמרי : מ"ז: בשני מינין למכור לו סאה חמין לשלם לו סאה דוחן או שעורים אז באוחן ב' מינים ששוין בדמיהן בשעח ססיקה מוחר ובאוחן שאין דמיהן שוין אסור ועיין ביאורים פ"ק א' ועיין ביאורים פ"ק ה' דבדרך מקח אפילו מחנה שאם

אחריות דזה ודאי סיתר גמור הוא מדאו' דזה הוי כמכירה גמורה וכמחליף שער בשער דמי ועדיף מהלואת עבד בעבד ועוד דאפשר ששטר של שמעון אף שהוא מסך יוהר גרוע משטר של כאובן הפחום ואפילו שפר מאדם אחד אין שוה חמיד בשומחו וע"כ כוונת הב"י הוא כאם מלוה לו שפר של מאה לגבוחו לעלמו ושישלם לו מאה ועשרים מזומן וע"דשפיר כחב הט"ז דזה הוי רבית גמור דהא ודאי נותן לו יותר ממה שהלוהו דהא שטר של מאה ודאי דאינו שוה יותר ממאה ונותן באבר נסר ק"ך וכן כשמקבל כ"א אחריות על שטרו ג"כ הוי רבית גמור כנ"ל בכונת דברי המ"ז : ובעיקר הדין אי שייך רבית בקרקע והאה כדעת הסוברים דיש רבית בקרקע והי בקרקע אי בקרקע דמי לענין הרבה דברים ולא מבעיא ליה גם כן לענין רבית באם הלוה לו סאה חטין שזרען בקרקע אי בקרקע מיו ש"ך מ"ק ג' דאף שהדיינין רוצין להודקק אין מוציון אותו וגם אפילו התחילו אין בומרין ולכאורה מאחים שרעות בקרקע אלא ודאי דיש דבית בקרקע: (ב) אבראל בומרין שיין ש"ך מ"ק ג' דאף שהדיינין רוצין להודקק אין מוצי אותו וגם אפילו התחילו אין בומרין ולכאורה קשה כיון דמסיק בס"ק ה' דרביח אסור בקרקע אלמא דלא ס"ל הכלל ופרט שכחב הפור הביאו הס"ז בס"ק א' א"כ אפילו בסיום חש"פ אסור מדאורייחא דהא מחד כלל ופרט מייחי לה הסור א"כ מ"ש שגזל - ונראה דשאני גזל דנחהינין לנכסי/ ומש"ה מוציאין אפילו בסחוח מש"פ משא"כ ברביח דאין יורדין לנכסיו רק שהיו מכין אוחו כדלקמן סטיף ה' וסחוח מש"ם כחצי בחייו: (ה) יוצאה בדייגים י ועיין במשנה למלך פ"ח מהג' מלוה הלכה ה' שכתב דמה"ם אם רצה המלוה לחבוע מעוחיו חוך זמנו ואומר לא הלויחיך רק אדעחא דרבית וכיון דאסור לי ליקח הרבים חחזיר לי מעוחי שחחוייב להחזיר ע"ש שמביח חשובה ב"י שחולק על זה והדין עמו דלא שייך לומר בכאן מקח שנעשה באיסור כ"א כהאי דח"מ סימן ר"ח במוסיף בשווי המקח בשביל המחנת מעות כגון דחמר אם מעכשיו בפחות ואם לאחר זמן ביוחר שיש כאן פסיקה במכירה של היחר ג"ב ונחקיים בשער של היחר ואם לא אמר מעכשיו בפחות רק שיש שער קבוע בפחוח דלה היה פסיקה בשער של היחר יבואר בסימן קע"ה אבל בתקום דליכא פסיקה של היחר כלל כגון הכא שהקוה לו המעוח לזמן כדי שיחן לו אגר נער וכיון דאגר נער אסור לו ודאי גם הקנין לזמן במעוח בסל ולא אמרי שיהיה המעוח בחנם זמן מחמח שאגר נער אסור דהא לא נחן לו המעוח רק בעד זה דמי לאומר הרי לך עלה באחמרן אף דהביאה אסורה ודמי דלת אמריט שיהיה הסלה במחנה בידה מחמח שהמקח הוא בעד האיסור וא"א לו לקיים הדבר מחמח האיסור ואף דהיא אומרת אנא הא סאימנ' קיים חנאך ובעל אומי אפ"ה כיון דח"א לו לקיים הגאו מחמת החיסור לריכה להחזיר הסלה כמבוא' במס' ע"ו ריק פרק השוכר אה הפועל וכן בודאי אם יחן אחד חסץ לחבירו בשכירות שיעשה לו מלאכה אסורה בגון לחרוש בשבה ולא חרש ודאי דינמרך להחזיר לו החפץ ול"ד לחחוה ע"מ שכחוב בחורה שהחנאי בשל ומעשה קיים דוה דוקא אם נחן לו בחחוה על מנח שחעשה דבר אבור שתנאה בשלמה הוה הז כשמחנה של מה שכחוב בחורה בשל החואי משום דכל חומי מהיכן נמריטן לה מחומי בני גד ובני ראובן הבל כשמחן זה בעד זה בודחי כשחינו נומן לו אף שהוא משום חיסור נריך להחזיר לו ודחיה ממקדש חחוחו ומחחק הג"ל - וחם נחן לחחד ר"ק ונעשה הלוה מומר לעבודת כוכבים חח"כ יש בו מקום טיון אם נחמר כיון דעשה דוחי אחיך לא שייך במוחר לעבודת כוכבים פטור (כל' שאין מצווה שוד לפריפו) או דילמא כיון דאמריט בחמורה דף ה' נבי מידי דאמר רחמנא לא חעביד אי עביד לא מהגי ומסיק דברבים קצולה פליגי ואף דמסיק שם דבקראי פליני מ"ח משמע דלרבא בלאו הרא ג"ב חייב להחזיר מסעם דלא מהני אא"כ כבר היה ממון הלוה קודם שנעשה מומר ואף שנעשה מומר אכור להחזיק ממון מומר לעצמו אמנם נראה כיון דלא בעי לרבא קרא למה לי משמע דגילה רחמנת דרק משום המשה חייב להחזר וחדע דהה הבנים אינן חייבין להחזיר ואילו היה מפעם דלה מהני אף הבנים היו חייבין להחזיר וחדע דהה הבנים אינן חייבין להחזיר ואילו היה מפעם דלה מהני אף הבנים היו חייבין להחזיר וחדע דהה הביד מולה ב"כ מ"ע מבוחר לקמן סי' רמ"ח ס"ה דיורדין לנכפין אפשר שהוא מפעם שכחבו החוספות בכחובות דף מ"ע בד"ה אפשר ששו הב"ד יורדין יו ואף דבלדקה שה הב"ד מוליאין כדי למפרישו מאיסורה משא"כ ברים שהלוים בכר עבר ועל החזרה ליכה כי אם עשה: (ד) על חצירו י להו דופה דבהלווה לה היו רביה פנולה משא"מ בשאר משום משאר משום משאר משום באות ועם"י קס"ו: (ד) דבר מסויים י עש"ך ס"ק נ"ח ורישומו בכאן הוא מ"ס ומקומו על חלירו באירו משום בית ועס"י קס"ו: (ד) דבר מסויים י עש"ך מ"ק ל"ח ורישומו בכאן הוא מ"ס ומקומו הרארי ל"ל על דבר משוים המחכר בסעיף ז' גבי עושה חשובה מעלמו אבל הבנים אינן מחוייבין להחזיר אפילו הן בעין כדקחני בברייתא בהדיא וכן הוא בש"ם ופוסקים וכן הוא בפרישה ע"ש : (ואחר כהבי זאת מלאחי בקונטרם אחרון מהש"ך לספרו נקודות הכסף שהגיה כן בעלמו) : (מן) ה' מדות י ואף דהמקח קיים מ"מ מחויב להחזיר ה' מדות כדי שלא יהנה מהעבירה שקיבל הרביח לא היה מקבל הרביח לא היה מבע לו היאה ממקח זה כך מחמם הרביח בא לידי הנאה מהמחח זה לכן לריך להחזיר ה' מדום כדי שלא יהנה בו מבואר בשימה שקיבל הרביח לא היה מבנים לא היה מגיע לו הנאה ממקח זה כך מחמם הרביח בא לידי הנאה מהמחח זה לכן לריך להחזיר ה' מדום כדי שלא יהנה וכן מבואר בשימה מקובנת לב"מ בפ' א"ג: (ד) גלימא או בלי . לכאורה נראה דוקא שהיה חייב לו דינר של רביח דהים כאן ססיקה על הכלי רק שהססיקה חיים בעד דינר של רביח המקח קיים וימן לו דינר של היחר אבל מם אחר לו הלויני לומן פירטון ואחן לך חפן זה דהיינו שקצן עמו ליחן לו חפץ בעד האגר נמר שאין כאן ססיקה בדחים ידועים כלל חייב להחזיר לו החפץ אפילו היחד האגר נפנים או בשאר קנינים שנקנה גול בהו שוב א"ל להחזיר רק דחים בעלמא אינו דבר מסוים אמגם אחר העיון נכאה דאין לריך ליתן לו רק שיווי החפץ דהא אפילו בגול גמור כשנאו ביאה קונים שנקנה גול בהו שוב א"ל להחזיר רק דחים בעלמא שיווי הגזילה וברבים בודחי קנה קנין גמור לקדש בו אח האשם. ולכל דבר כמו בגזילה ביאוש וכדומה רק שמושל שליו להשיב משום ששה דוחי אחיך ודחי דתהגי השבה דמיהן כמו בהשבח בזינה שיש ג"כ מ"ע שליו להשיב ומהני השבח דמים אחר שקולו ביאוש ולפ"ז נראה דאם נחן לו החפן שקלן ברביח ואח"ב היול החפץ קודם שהחזיר דלא סגי בהשבח החפץ רק בהשר ביאוש ולפ"ז נראה דאם נחן לו החפץ שקלן ברביח ואח"ב היול החפץ האולה בשקנאה ביאוש קודם ההשבה: (א) רק השרן . עם"ז מ"ח מ"ח ובדף האחרון ביאר דבריו וקייתתים החים בעוה"י משבר שיש בו רביח מפעם דלא חשימון לאינשי בלא דמי משמע בעוה"י משבראי אך בשם קילר ולא ביאר דבריו על הכנון - וכוונה דבריו דמובר דאף שכתבו החום' דעדים לא נפסלו בשטר שיש בו רביח מפעם דלא חשימון לאינשי בלא דמי משמע בעוה"י משבר שיש בו רביח מפעם דלא חשימון לאינשי בלא דמי משמע בעוה"י משבר שיש בו רביח מפעם דלא חשימון לאינשי בלא דמי משמע בעוה"י משמע החום ביאוש ביאו ביאוש להו ת"מ כשכלל הקרן עם הרביח נססלו כיון שחסשר לבח לידי חקלה שהב"ד לח ידעו ויגבו ג"כ הרביח והוי כמו בחחמו על שמר מוקדם שופסלו מסח"כ בשער שמפורש הקרן והרביח ולח עברו כ"ח חלמו דלח חשימון ולח משמע לחישי חיסורת בהרי כמ"ש החום' ועם"ו מפרש דברי הרב בהג"ה דמיירי שמפורש הקרן צפ"ע וחרבית בפ"ע דחו לא נפסלו העדים כנ"ל : ומ"ש עוד הרב שלא כחוב בשמר רק הקרן פירש המ"ז בס"ק ח' דמיירי שהכל כלל בחורת קרן דהיינו שכלל הקרן עם הרבית רק שעידי השמר לא ידעו שג"כ לא נסמלו העדים ועדים אחרים מעידין שיש רבית בחוך השמר ולא ניתא ליה לסרש המ"ך דארישא קאי - ומ"ש המ"ז בס"ק ז' דאל"כ ר"ל דאם לא בהרך גווני שנייר הרב שכלל הקרן עם הרבית ועדי השמר ידעו מזה

וכגוונת שטיים המחבר העדים פסולין ממעם הנ"ל דיכול לבח לידי חקלה שינבו הב"ד הרביח שבשמר וע"ז בחמת שיים המחבר דחינו גובה אפילו הקרן ועם"ק ע" בפורי זהב:

ספב (א) באה בסאה י עם"ז מ"ק מ" דרך מקח מוחד דהיינו אם מוכר לו סחד חתין שישלם לו למן פרעון סחד החתיה דמוחר וכן" ע"ם י ולכחורה קשה דמית"נ אי

יצא השעד אפי' דרך בלוחה מוחר בדלקתן כ"ג וחי לה יצא השער אפי' במעות מזומן אפור לפסוק על חימין בדלקתן פי' קע"ה דכיון שמוברין לו חימין ופוסק בדמיהן על חימין
שנים הרי של ו דמא של וה שמכר על כמו במער ב" דמהני בשיח לו מעם אפן לפי זה בשני מינין כגון במובר סחד היינו של מחד שמורים אפור בשל הייל השער אף שברוב פעמים דמיהן שוה כיון דאין לו שעורין וגם לא יצא השער כמו בפיסוק במעות דאסור - אמנם לפענ"ר נראם דגם בשני מינין מותר כשויין ברוב פעמים דהא קי"ל דלוקח בהקדמת משת דמסור כשלה יצה השער כדלקתן בסי' קע"ה הבל בלוקת בהתחנת מעות סירות לזמן מותר בלה יצה סשער הפילו ביותר כל שחינו מעלהו הרבה כמבוחר בסי' קע"ג סעיף ה' חה פשום מסברה דכל שחינו מעלהו הרבה כגון שמוכר לו דבר ששוה י' בי"ב ובשמה הפירעון הואל ועמד על הי' דמותר לקבל י"ב הף שבשעה הפירעון ניכר שמעלהו הרבה מ"ת כיון שבשעה הפירעון לא סים ניכר שמעלהו הרבה מוחר מפעם כיון דבשעה פסיקה אינו ניכר שבשביל המחנה לוקח סך זה ואמרינן שאם היה לוקחו במזומן לא היה מוכרו לו ג"כ רק בעד סך זה וראיה לזה דאלח"ה היה אפור למכור בהמחנה כשלא יצא השער מחשש שמא יזול הרבה כמו דחיישינן במוכר בהקדמת מעום לשמא יחיקר אלא ודאי דהעיקר מלוי בשעח פסיקה אם ניכר שמעלהו הרבה או לא ומש"ה בנידון דידן דמיינו למכור סאה חיסין ולססוק בדמיהן על שטורין ג"כ מוחר כיון דרוב סעמים דמיהן שירן דהיינו בעשרה זהובים לא השבינן אוחו לקונה השעורין קודם שצא השער רק השבינן אוחו למוכר החסין בהמחנה לות"פ בעד השעורין דמוחר דלמאי ניחוש לה לשמא ימייקר השעורין ויעמדו על י"ב הא מאחר לססוק על החיסין בהמחנה על הי"ב ואין לחום דילמא ימייקרו הרבה והוי כמעלהו הרבה דו"א דכל שבשעת פסיקה אינו ניכר שמעלהו הרבה מוחר וכמש"ל ועבמ"ש הנימוק"י פ" הזהב גבי אי א"ל מארנקי ישנה דאם הבטיח לו חיסין לחום דילמא ימייקרו הרבה והוי כמעלהו הרבה דו"א דכל שבשעת פסיקה אינו ניכר שמעלהו הרבה מוחר וכמש"ל ועבמ"ש הנימוק"י פ" הזהב גבי אי א"ל מארנקי ישנה דאם הבטיח לו חיסין בעד מבירם מסלסלין דנחחייב ליחן לו החיסין אבל במוכר חיסין ושוסק בדמיהן על דוחן דידוע לכל שהדוחן יקרים הרבה מדמי החיטין דאסור דהוי כמעלהו הרבה כיון במערה הרבה מיין בב"י בסי' קע"ג וביאורים עם דהעיקר חלוי במעלהו הרבה לפי רוב. (חוות דעת) ח"ב במעלהו הרבה מח"ב

השנים ע"ם: (ב) שיעשנו דמים: ואז אפי׳ החלו נומן דמיהן דהוי כמאן דאוזיף זוזי כמבואר נרש"י בבכל מציעל דף מ"ס כד"ה והוא קנן כו' ע"ם: (ב) דבוה"ו משבע של זהבי עמ"ז ס"ק ב' המעם אמנם מבואר בפסקי מהרא"י דזה המעם הוא למאן דמחיר ללווח כשיש לו מעות אבל הש"ך שכחב בס"ק ה' לחיסור ביש לו מעוח הוגרך לפעם אחר כמ"ש בס"ק ד' ולסי כל הטעמים אפור נחושת בנחושת אכן המנהג להחיר ואפשר דחשבינן להמטבעות לדידן כינא לומר נעשה ומש"ה אסור: (ה) מתנה שאם יתייקרו · נראה דוקה כשהום בדרך הלוחה אסור להיוח קרוב לשכר ורחוק להפסד · ואפשר דבכה"ג אפילו היסורה דאורייחה היח ביה דהת ודתי כשמחנה המלוה עם הלוה שיקבל עליו דבר שיש בו הנחה ש"פ להמלוה שחשה היחה מחקדשת בהנחה כזן כגון דבר עלי לשלטון ודחי דרבים קלולה היא וה"ל אם אומר המלום ללוה שבשכר הלואה יקבל עליו אחריות זולא או שאר אחריות משלשלין של המלוה נראה דר"ק היא כיון דודאי הים סמלום נוחן פרועה בעד קבלח אחריום כזה והלה עושה זה בשכר הלואה ר"ק הים וכן אשה נראה דמחקדשת כשמקדשה בהנאה כזו ול"ד לחלנני מן האונס המבואר בסי קט"ג ס"ד דשם לא הוי רק כהקדמת מעות וכמכירה דמי כמבואר בפ"ז ס"ק ו' אבל בהלואה גמורה ודחי דר"ק היא כשאומר בשכר הלואה חצילני מן האוכם דאפי הברחח ארי אסור מדאורייחא כשאומר לו הבריח ארי בשכר הלואה ועיין במשל"מ פ"ה מהלכוח מלוה הלכה י"ו אבל במכירה נראה דהיחר גמור הוא לומר הריני מוכר לך חימין בשוויהן ופוסק בדמיהן על יין או על חיפין אחרים ומקבל עליו כשיוקרו יחן לו חיפין ואם יזולו יחן דמיהן דהא כחב הגימוק"י בהא דאמר בש"ם מה לי דמיהן מה לי הן דהיינו דאשמועינן כשנתן לו חיפין בשויין ובא לפסוק באוחן חיפין יין מוחר כאילו נחן לו דמי החיפין שהן המעוח ול"ח כי שרי לססוק על שער שבשוק ה"מ כשבא במעוח דמצי למיזבן בהו בשוקא אבל בפירוח לא דדילא לא מזבני להו הני פירי קמ"ל דכי היכי דפוסקין על שער שבשוק במעוח ה"ל פוסקין בפירוח עכ"ל הנימוק"י
ועיין בצ"י שהלכה פסוקה הוא וכיון דקיי"ל בסי' קע"ה סעיף ז' דיכול לפסוק במעוח אפי'
בשער הגבוה דהיינו שאם יוזלו שיחן לו כשער הזול ה"ל ודאי דאם בא בפירוח מוחר דמה לי
דמיהן מה לי הן כמ"ש הנימוק"י וא"ל דחיטין בחיטין בחיטין דק חיסי ידבו וחיטי של ז"א
דהא מכואר בס"ו דאפילו מעוח מוחר לקבל אף דווחי יהב וזוזי שקל ואף דברי ב"ש שם מרא דהך דינם מיירי במכירה ע"ם עם מיירי שהחנה שחם יחייקרו שיהיה הלוחה ולח בח בחיטין דרך מכירה לפסוק וכיון שיש לד הלוחה אסור בקרוב לשכר אבל במקום שאין שום לד הלוחה רק מכירה מוחר בקרוב לשכר ורחוק מהפסד כמ"ם הנמוק"י דגבי אי חקפה ברשוחך דדוקה כשיש לד הלוחה חסור בקרוב לשכר חבל במכירה גמורה מוחר בקרוב לשכר ע"ש וה"נ דכווחיה: (ך) עד שעת היוקר - עש"ך ס"ק י"ח - וחף דבח"מ סימן ע"ד בש"ך ס"ק י"ח דמסיק דחפי׳ בכה"ג יכול לכופו לקבל קודם הזמן מ"מ קודם שעבר החשש מודה דח"י לכופו וכיון דבשעת הלוחה היה החשש הוי כמחונה שלח יקבל עד שיעבור החשש וכל שיש קביעות זמן בהלוחה אסור דלח הוי שוב כחומר עד שיבח בני: (ד) סאה בסאה לורע - עט"ז ס"ק ו' עד דהוי כחילו החנה שימול המקבל סחה רחשונה משלו - לכחורה משמע מדבריו דחם מחחייב עצמו לשלם לו הסחה אף אם לח יעשה השדה שום סירות דחסור אבל באמח אף בזה מוחר דהא חוכר ג"כ מקבל ע"ע סך קלוב חפי' חין פירוח בשדם וח"כ בודחי דג"כ יכול לחקור ולומר סך כזה אמן לך דבר קנוב והמוחר חקבל מהשדה שליש או רביע וא"כ ה"נ אמריכן דהוי כאלו החנה בתנאי כזה וכ"כ השיטה מקובנת: (ה) יברר המלוה. עט"ז מ"ק ז' וכש"ך סי' קס"ט ס"ק פ' שהקשו מכאן להא דסי' קס"מ י וחירונס דחוק דמה שחי' הט"ז דשם הרבה היחרים מצויים וכאן כיון דאין היחר רק ביש לו או בשער ומצוי הוא ששניהם אוכם וכו' חמוה דהא מועיל ג"ב שיתן לו המלוה דבר מועם כדלעיל סעיף ב' וגם אינו מלוי שלא יהיה להמלוה ולא להלוה אפי' חמה אחת - וגם מה שחי' הש"ך שם מ"ק פ' דהכה לה שייך הסברה דחזקה לה שביק היתירא משום דלא פ"ד שיחייקרו החיפין גם כן חמוה דאם כן כשמפורש בשער אף אם יחייקר דבשעת כחיבה עביד ליה שומת וחסילו ברבית דרבנן עובר משעת כחיבה 'ועיין במשל"מ פ"ד מהלכוח מלוה הלכה א' א"כ שייך גם כן החזקה דלא שביק היחירא ועוד דהא חזקה דלא שביק היחירא לא מהני להוציא דא"כ אפי' במלום ע"פ יהיה נאמן - ולפעד"ג דלק"מ דש"ה בסי' קס"ט שכחב בשטר סחם שחייב ק"ך זהוכים רק שמלוה מודה שנכלל בחוכו כ' של

יעבור ע"ז שמחוייב ליתן לו סחורה שרולה לפסוק עמו אפילו בפחוח מכפי הצער ואפילו לדעח המ"ז שם מוחר כיון שלא אמר לו הלויני וגם ל"ד להא דלכשיהיה לי דמים אחזיר לך שכחבחי רבית רק שנעשה בהיתר התלוה נאמן דשטר ועדים תפייעין ליה שחייב לו ק"ך כיון שכחוב בשטר סתם שחייב לו ק"ך ועוד דחזקה על העדים שעשו כהוגן דבכלול קרן עם הרביח העדים פסולין כמ"ש בט"ז סי' קס"א ס"ק ז' ח' ועמ"ש שם ס"ק י"א משא"כ הכא דמיירי שכחב הרביח בסי' בשפר שכ' שהלוה לו סאה טיטין והחנה לשלם לו סאה חיטין דבכחוב בסחם שחייב לו כך חיטין באמח המלוה נאמן כמ"ש הש"ך ס"ק י"ג וכיון שכחב בהדיא הרביח בשטר הוי כמ"ש בשטר הקרן בס"ע ודדאי לא מהימן המלוה לומר על הרביח שבהיחר נעשה כיון דאין השטר והעדים מסייעין ע"ז וה"ר דכווחיה וגם אין העדים נפסלין כשמפורש בשטר הרביח דאיסורא לעדים לא משמע להו כמבואר בע"ז סימן קס"א ס"ק ז' חל וכמ"ש שם ס"ק י"א ע"ש וטוד דשם נאמן המלוה במגו דהיה אומר אין כאן רביא כלל בשטר רק דשבוטה מ"מ בטי משום דמגו לאפטורי משבוטה לא אמריכן משא"ב הכא ליכא מגו ככ"ל בס"ד: (מי) ישובע - עש"ך. ס"ק י"ג שכ' דאם טוטן המלוה, עהה הלויחיך או שלא נחייקר מעולם דנאמן - והפעם נראה לי דאזליטן בכל מקום בחר השחא דומה קצח להא דמבואר בח"מ סימן מ"ב סי"ד כשמוטן שהמסבע היה

פטיה ללווח עלים וכו' וא"כ בפוסק על הפירוח נמי נימא הכי דהא כחבו החום' בדף ס"ג בד"ח כשמשך ובדף ס"ד בד"ה האי קרוב לשכר דכשפוסק על היטין שיש לו שיכול ג"כ לאוכלן ולמוכרן דלא הוי רק לענין היאר פיסוק ולא לקנוח ממש וא"כ אכל זהב חהב שנוחן יכולין לומר דזו הסאה שיש לו חהיה חקחיה וזהב אחד נוקק על פירוח שבשוק וזו פנויה לפסוק עליה פעם אחרת ונ"ל דדוקם בהלוסות סלה בסחה שחינו מקנה לו מדעתו דהם בהלוחה מקבלה רק שחכמים חשבוהו כחילו הים נחלפת למלוה לומר שברשוחו נחייקר מש"ה יכול ללווח עליה כמה פעמים משם"ב כשמקה לו בלשון קנין נחשבת כמים בשוחו ע"י קנין וח"י לפסוק עליה ולמוכרה במשמה לחד כמה פעמים אבל שלה במעמד ה" דרכול לפסוק ליה כמה פעמים במה שיכול לפסוק עליה לפסוק שליה ולמוכרה במשמה אחד - ונכחה ב"ד דכון למ מהני יש לו בלה ידיעה הפוסק כמו שמהני בסחה שכתב הש"ו בכחה שכתב הש"ו מפעם דמעוח קני למי שפרע בשער גדול וברשוחו נחייקר ומלוה חינו קונה וחפיי נמחן דסינ מנוה קונה מיש נענין יגיחם השער נח מנאי עדי בינו שעין בינו בעני ישי אחנים לא היה ברשוחו וכן מוכח ג"ב דבכל הסוגיא שם היה הסבבה ממעם קנין מהא דמוכים מר' ינאי והוא שיש לו ואי היה סובר המעם שפוסקין על שער שבשוח מסום דרבה ור"י דמאי אהנים לא היה יכול לקנוח בהיני ושילי כמ"ש הפ"י ולהכי כחבו החום' שם המעם בהא דפוסקין על גנין להוכיח דבעיק יש שפרע ולהכי לא היה קשה לו אברייהא דר' אושעיא דאין לו אסור ממסני' דילא השער דידע לחלק בין מלוה לאוזי משום דמלוה לא קנה וכמש"ל אבל בהא דאתר רב השער שכשוק ופירש"י וחום' דאפי' בשער קטן קאתר וע"ב שער קטן אינו קונה למ"ש דאי קונה ודאי דעומר דברשוחו אחייקר ואין לומר דרבא למד זה דשער קטן קנה כמ"ש הפוסקין על שער שכשוק ופירש"י וחום' דאפי' בשער קטן קאתר וע"ב שער קטן אינו קונה למ"ש דאי קונה ודאי דעומר דברשוחו אחייקר ואין לומר דרבא למד זה דשער קטן אינו קונה למ"ש דאי קונה ודאי דעומר דברשוחו אחייקר ואין לומר דרבא למד זה דשער המא

יחייקרו שיחן לו חיפים או יין שפסק עליו ואם יודלו יחן מעוח כשער של עכשיו דמוחר: [ב] היוצא · לחסוקי מסבע שנפסל : [ג] שיעשגו רמים · וחז חסילו החל נוסן דמיהן : [ד] משבע · עיין ביחורים ס"ק ג' שכחבחי דהתיהג להסיר חסילו בנחשח : [ד] במה סאין - דבשביל כל סחה אנו רוחין סחה שלו כחלו נחלמח מיד למלוה וכחבו המ"ז והש"ך דלכתחלה בעינן שידעו שניהם שיש לו אבל בדיעבד אפילו לא ידעו מוחר כיון שיש לו דהקנו לו חז"ל משח"ב ביצח השער דסעיף ג' לח שייך לומר שנקנו לו דהח של חחרים קן דמש"ה בעינן ידיעה דוקה חבל בשלח ידעו חסור ליהן חס נחייקרו : [ר] ילווְתוּ - והק"ץ כחב דוקם מס לוה לו ככר בדרך היחר יכול להלווח עליו כמה סחין כיון שיש לו ככר חכל להלווח לו עכשיו חין היחר שיחן לו במחנה ועיין העעם בביחורים ס"ק ד': [ז] שער בשום ואף שלין לו מעוח דיכול ליקח באשרתי וחף שבמקומות שסביבוחיו לא יצא השער וסומכין על מקום שיצא השער: [ה] וידוע לשגיהם דעח הש"ז דבעיק ידיעה והש"ך כהב דבדיעבד מקום על ידע מנחר כיון שילם השער ולה נעשה חיסור בהלוחה זו: [25] אישת שירצה הפילו קדע לו זמן . מיהו בחומר לה הקבל הפילעון קודם הזמן הסור כדמסיק הבל ואפילו קבע לו זמן . מיהו בחומר לה הקבל הפילעון קודם הזמן החול בדמי לה המר כך לה הקבל עד ביש וו הפילו בה מיחון החיסור דדמי להלווני עד הגורן וה"ה כשקבע הזמן מחמח חשש הזמן וחפילו השום ביחון החומר הדין מכוחר בח"מ להלווני עד האונו יכול לפני הפילעון קודם היות היותר השום ביחו הדין מבחר בח"מ משע"ד דאינו יכול לכני לקבל הפילעון קודם החומר השום ביחוד הדין מבחר בח"מ מומע מ"ד דאינו יכול לכני לקבל הפילעון קודם החומר הזמן אפילו בסחם הוי כאלו אמר לא אקבל פירטון קודם הזמן לאסור: [יא] כבר ירד -הטעם דעיקר ההיחר בארים הוא משום דה"ל כאלו החנה שיטול הבעה"ב סאה ראשונה משדה שלו וזה שייך דווקא בחחילה ירידתו דנוכל לומר אדעחא דהכי נחית אבל אם כבר מוחזק בה ומלוה לזורכו הוי כחחר וחסור וכמקום שהמנהג שהחרים נוחן הזרע וכשלח יחן יכול הבעה"ב לסלקו והוי כחחלה ירידהו אבל במקום שהבעה"ב נותן הזרע רק שהארים נחן חן שלו על הקרקע ומווחר שיחן הוא הזרע אז אם הוא קודם שירד הרי אדעהא דהכי נחיח אבל אם כבר יכד כשחר חריסין וחח"כ נחרפה לשנות שיחן הוח הזרע ח"י ללוות כיון שחין הבעה"ב יכול לסלקו אף כשלא יחן שהרי ירד בסחם ואם הארים נחחייב בחיוב גמור שאם לא יחן יסחלק אע"פ שכבר ירד נמלא דעכשיו הוי כנחיח מחדש ומוחר ט"ז - ועיין ביאורים ס"ק ז' דבמקום שמוחר דאפילו אם מחנה שישלם לו הסחה אפילו אם לא יעשה השדה שום סירות דגם כן מוחר: [יב] ישבע הלוה י ודוקא שידוע שהלוה לו בזמן הזול או שנזכר בשער זמן ההלואה דניכר הרביח בשער נריך לברר ההיחר דהמע"ה אבל אם המלוה עוען עחה הלויחיך או דלח נזכר בשער רק פ' חייב לפ' מחה סחין לשלם לזמן פ' וטוען המלוה שחין זה על ידי הלואה רק שקניחי ממנו נאמן וכן אם כחב נאמנוח בשטר על כל ענייני החוב נאמן המלוה וטיין ביאורים מ"ק ח' יישוב על קושית הש"ר והט"ז מסימן קס"ע סעיף כ"ה : [17] הקניתי -הט"ז הקשה מ"ש מפרוזבול דמהני בלא ידיעת הלוה י ועיין ביאורים ס"ק י' : [17] בסאה דורון - וה"ה לשאר ב' מינים ואף על גב דסאה בסאה מוחר בשער שבשוק בסעיף ג' בשני מינים אסור והא דמוחר בסימן קט"ג סעיף ב' לפסוק בדמי חיטין על יין דהתם מכירה הוא ודרך למכור כדי להרויח משא"ב הכא בהלוואה שאסור להרויח בפירעון הלוואחו :

קסג [*] יש לו חימין - דוכי בהו האי מהשחא וברשוחו נחייקר ולא סגי ביש לו מעם כמו "בסחה בסחה דסימן קס"ב דהחם אנו חושבין הטיפה כאלו נחלטה למלוה ולאחר שלוה ים לו שני טיסוח מלוה עליה ב' טיפוח וכן לעולם משח"ב כחן במכירה דחין שייך לומר כן ודוקח יש לו שני טיסוח מלוה עליה ב' עיפוח וכן לעולם משח"ב ה' דשלה במעמד החד יכול ללוות על מעם שיש לו כמה פעמים הסילו מחיש החד - וגם מבוחר שם דכשקול בהנחת ללוות על מעם שיש לו כמה פעמים הסילו מחיש החד - וגם מבוחר שם דכשקול בהנחת מחילה מלוה דמהני אפילו יש לו מעות משלו ואם לא קנה בהנאת מחילת מלוה שניהם יכולין לחזור בהם ועיין ביחורים ס"ק ב' : [ב] אסור · אבל כשנותן לו מעות על חיטין ליתן לו כשער של עכשיו מוחר וע"ל סימן קע"ה · ודוקא כפי השער ולא בזול יוחר ש"ך · ולפי שבעו"ה כוב העולם אין נזהרין בזה ונוחנין מעוח על חבואה וסחורה אף שאין לו להמקבל יוחר בזול מהשער וסומכין על מה שכוחבין בשטר שהודה שיש לו וכצר נחבחר בט"ז סימן קס"ח דהודחה בשקר לה מהני וקשה לפרוש חוחן מזה נרחה להמניה היחר שחיקף כשבה המקבל לקבל מעוח ולפסוק על פירות יחמר לו הנותן מנה חין לי סחורה במנה יש לי בסחורה שחין שומחו ידוע וימכר לו בהמחנה ביוחר משויו דמוחר וחפילו לדעח המ"ז בס"ק ו' כיון שלח חמר לו מחחילה הלויני ואחר כך יחזור ויקח ממנו בל' ויפסוקדעמו באוחן הצ' על סירוח סחורה שירנה המקבל כסי השער דמוחר כיון שמקבל הפירוח כמבוחר בסעיף ג' ויהים לו חוחו הריוח שירנם בהיחר או שיעשה כמ"ם המ"ז בשם הלבוש שיקנה ממנו שאר איזה פחורה שיש לו בזול ואם

שם כיון דלא מהני החזרת דמים כל"ל: [ב] הרי זה מוחר י וללוות ע"מ שאם לא תשלם לימן שרעון מתן, לי פירות כל משנה כשער של עכשיו אפור כיון דהפסיקא תחמת ההלואה קאחי אבל אם אומר הריני נותן לך מעות על פירות שחתן לי כל השנה כשער של עכשיו אלא שאני מותן לך ברירה אם חרצה חחזיר לי מעוחי עד זמן פלוני דשרי ול"ד להא דלכשיהיו לי דמים מחזיר לך ברירה אם חרצה חחזיר לי מעוחי עד זמן פלוני דשרי ול"ד להא דלכשיהיו לי דמים אחזיר לך בח"מ סי' ר"מ דאסור דהחם אוכל הפירות מיד - ט"ז - ועיין מדין פוסק מחיםין על יין בסימן קע"ח סעיף ו' ואם אמר לו אם לא חשלם לזמ"פ מחויב אחה חיכף ליחן לי פירות כשער של עכשיו מוחר ועיין ביאורים ס"ק ד' : [ד] וגתן לו ח"מין - דוקא משך החיםין או קנה בקנין ובלא"ה נראה כרבית בכל ענין אפילו אמר לו הלויני חימין וגם פורע לבסוף או קנה בקנין ובלא"ה נראה כרבית בכל ענין אפילו אמר לו הלויני חימין וגם פורע לבסוף בפירות והיכא דאתני לפורעו בפירות אם מוחר לפורעו במעות חליא בפלוגתא דר"ה ורשב"י בסימן קע"ה. ש"ך. ודוקא שאמר חיפין במנה אבל אם אמר לו סמם אלוה לך חיפין שחחזיר לי מישין בהיתר דים לו או בינא השער מותר לשלם הן או דמיהן ועיין ביאורים ם"ק ה' : [ה] ועדיין הם שוין כאה · אבל כשהואו מותר · ואם היו מעיקרא שוין רק ז' ומכרן במחה וחזר ולקחן בצ' הוי רביח גמור כיון שאמר לו הלויני מנה וגם חזר ולקחן בצ' ועיין ביתורים ס"ק ז': [ד] רבית גמור · היינו כעין רביח גמור ודוקא שכשעה אחח נעשה כן אבל אם לאחר שעה מוכרן בצ' היחר נמור הוא ודומה למ"ש בסימן קע"ד סעיף ב' והש"ך

בנה"כ אוסר אפילו לאחר שעה כיון דאמר לו הלויני משא"כ בסימן קע"ד דהיה דרך מכירה: קסד [8] יחזיר וישביר · ואסילו שהתה זמן רב בידו וכחב בשטר ששהתה בידו ואם שכר משמע דעת המחבר דר"ק היא : [ב] במשכנתא דטורא · דהיינו שהשכין לו באופן שלא ינפרך לפדות אלא יאכל הפירות כנגד כל חובו דבוה אין שם הלוואה עליו רק שכירות: [ג] ומוחר לחזור ולהשביר · ואפילו לא נחים המלוה לחוך המשכנחת ש"ך ובנה"כ - והמ"ו אוסר כל שלא החזיק המלוה בחוך השדה - והמחבר קאי לפי דיעה ראשונה שבסעיף ח' דחוסר אפילו במשכנתא דסורא מ"מ באפסקיה אחר שרי אבל בסחם משכנחא אפילו אפבקיה אחר אפור: [ד] ולהתגות · ופשום דגם כאן נריך שיקנה הלוחח בק"ג הביח כדרך שהשכירות נקנה דאם לא כן ה"ל הלואה ואפור: [ד] צריך להחזיר · מפני שיהיה סבור שנחלם לו וכשנודע לו שלא קנאה מוציאה מידו דהוי מחילה בטעות אבל חוך שלש שנים לא הוי טעות שהרי היה בידו להחזיר המעות למלוה ועיין לקמן סימן קע"ד ובח"מ סימן

קסה [8] המטבע בענין שחייב ליתן מטבע היוצא · ועיין כח"מ סי' ע"ז :. [ב] והוסיפו · שעשאוה כצד במשקל ודוקא שהמטבע הראשון נפסל לנמרי אבל אם רק פיחתו המלך מכמות שהיה כגון שהיה הדינר זהב כ"ה דינרין וסיחתו והעמידו על ך' נותן לו מסבט שהלויהו וכן אם הוקרה המסבע על ידי המלך מכל מקום נותן לו המסבע שהלויהו ואפילו חנחי אינו מועיל להחטח שאם יזול שיחן לו המטבט כשער של עכשיו אפילו בסחורה אסור לשלם כשיווי השער הראשון של המעבע ואם עשאו דמים כגון שכחב בשער שהלוה לו כך וכן דינרי זהב שכל דינרי זהב הוא כ"ה דינרים הוי כהלויהו דינרי כסף ואזליכן בחרוייהו ואם הוזלו הפירות מחמת שהוזל המסבע מנכה לו שיעור מה דזילו פירי מחמת זה ועיין כ"ז בביאורים ס"ק 6' : [1] כגבה לו · ואם לא ניכה י"א דהוי ר"ק וי"א דהוי אבק רביח וכשמנכה מנכה ע כל המוספת ועיין ביאורים ס"ק ב': [ד] התוספת · דהיעו שהואו מחמת שבא הרבה תכואה לשוק: [ה] חמישתו - דאם יחזרו לנסכא יפחות חומש מחמת ההיחוך ושכר הצורף ואין משגיחין רק על שיווי הכסף אף שמחמת המעבע הוא שוח יותר הכפל על שיווי הכסף: [7] כל התוספת - ולא סגי בנכוי עד חומש דכיון דמנכה מנכה הכל כמו בח"מ בסימן רכ"ע ע"ם יפ"ז: [ד] ופחתו מכעו · ול"ד בדרך הלוואה ה"ה בדרך מו"מ ואין חילוק בין הוסיפו או פיתחו במשקל או שנעשה שינוי לענין עירוב נחושת ועיין ביאורים פ"ק ד' דדוקא בהוקרו הפירות מחמת הפחת משלים לו אבל בפחות לענין נככא א"ל להשלים לו: [ד] אאושנים . היינו ששואלים לשנים זה שלא בפני זה במסלפ"ת: [מ] בח"מ םי' ע"ד - ואף החולקים שם מודים כאן דעניני מטבעות דינם כעניני מכם ובמכם אמרינן דינא דמלכוחא דינא שאין מסק מלכות גדול מוה:

קבו [8] פלאכה . דוקח הני שהן דברים של פרהסיח אבל להשחיל כליו או בהמחו מוחר אם היה משחילו בלח"ה כשעושה חוחו מדעת הלוה ואסור לכבד המלוה במנוה כגון ל**קרוח בחו**רה או לקנוח לו גלילה דמאחר שאוושא מילחא דמי לפרהסיא אם לא שידוע לכל דלחו מחמח הלוחה קעביד ובמקבל עיסקה הפשר דמוחר ועיין ביחורים סעיף קטן ח' [ב] רלא עביר לסיגר י וגם החזר לח קיימה לחגרה הפ"ה הוי חבק רביה ובמקום דבלחו הלואה היה לכיך להעלות שכר משום דהלוהו ועביד איסורא לא הורע כחו ואפילו אמר דור בתצירי דעמיה אלגרא ואם אחר שהלויהו א"ל דור בחלירי חנם הוי א"ר כיון שלא אמר בשכר הלואה הוי א"ר אסילו בקיימא לאגרא כיון שלא קצץ עמו ואם דר פטור מלהעלות שכר ואסילו בחלר דלא קיימא לאגרא אם הוא במקום שהיה חייב לו שכר אף אם לא הלויהו וכגון שא"ל לא או שחסרו הלוה דבר מועם או שגלה דעתו לשלם כמבואר בש"ע ח"מ סימן שם"ג וכל כה"ג מוציאין ממנו ואפילו פרט ולא חבטו יכול לחובטו בדין לעולם משום דלא מחל לו כיון דלא פירש א"נ אפילו פירש מחילה בסטוח הוא וצ"ע בפירוש ובסור משמע דלאחר שהלויהו אפילו א"ל דור בחנם בשביל מעוחיך הוי א"ר ול"ל דהטור מיירי כשכבר הרויח לו זמן והב"י מיירי שלא הרויח לו זמן וכל יומא ויומא זימניה הלכך אם אמר בשכר הלואה הוי ר" לתבעו אימת שירנה מיהו היכא שא"ל בשעה שמרויה לו זמן דור בחנם אע"ם שלא א"ל בשכר הלואה הוי ר"ק למ"ר דלא בעינן קלן בשעח מחן מעות ואם דר בה שלא מדעת בעלים לכשידעו הגיחו לו השכר מחמח הלואה הוי אבק רביח עכ"ל הש"ך: [1] הוי א"ר · ודעת הרמב"ם דבאותר הלויני אפילו בלא קיימא לאגרא הוי ר"ק וססיקא דדינא הוא והמע"ה · ש"ף · ועיין ביאורים ס"ק ג' דבאומר סחם הלויני ודור בחצירי אף הרמב"ם מודה דהוי אבק רביח רק כשאומר הלויני ע"מ שחדור בחצירי מנס או שאמר בשכר הלואה הוי ר"ק דהוי כמשכירו עכשיו

מהח דר' ינחי דזה ח"ח לומר לפמ"ם החום' שם בד"ה וסוסקין דחין שייך כלל ללמוד דין קנין מזה ע"ש וע"ב צ"ל דרבה ס"ל דלה בעי דין קנין לרביח דברבים הקילו ועשו שחינו זוכה כזוכה כמ"ם הראב"ד דלהכי מקשה מהח דחין לו חסור דנהי דמלוה לח קנה הח לח בעיק דין קנין לרבית לרבא ומחרץ החם הלואה ולא הקילו בהלואה כ"כ ומש"ה הוצרך רבה ור"י לומר מאי אהגיח ליה לשער קפן דלא קני למ"ש משא"כ לעיל כחבו החוס' הטעם על מחני' דמיירי בשער גדול : ולפמ"ש שניהם יכולין לחזור בהם וגם הלוקח יכול לחזור ולחבוע מעוחיו אף שלא הגיע הזמן שפסק עמו כיון שלה נקנה המקח כק שלענין רביח החירו וכמ"ש יכול הלוקח לומר כיון שבכלות הזמן אחה חוכל לחזור מהמקח גם אני יכול לחזור מהזמן שפסקח וח"ל כיון דאגר נפר דהך מקח מוחר הוי כשכירוח דח"י לחזור בהן ז"ח דחגר נפר בפירום חסרו ונחנו ע"ז דין מכר בסחם ושניהן יכולין לחזור בהן ופשוט : (ב) ואם לאו אסוריפס"ז ס"ק ד' דתחיר בים נו מעוח משלו והש"ך בס"ק א' אוסר ופעם מחלוקתן נראה דהמחירין ס"ל דעיקר פעם ההיחר ביש לו הוא מפעם כיון דקנה ליה למ"ש וסברי דמלוה קונה או דמיירי בהגאת מחילה מלוה מש"ה מהני ג"ב כשיש לו מעוח שלו דהח כל הקנינים מועילים בילח השער למ"ש כמבוחר בח"מ סי' כ"מ רק כל זמן שחין לו מעום השער לא מהגי מידי כיון שחין יכול לקנוח לא חשיבי ברשוחו (ובח"מ סי' ר"ט שם דקוסק דמהגי אף שאר קנינים בפוסק על השער מיירי שיש לו מעוח משלו) אבל כשים לו מעוח משלו דמהני לענין קנין ברשוחו נחייקר ומוחר לענין רבית והאוסרין ס"ל כהרחב"ד דמלוה לא קני רק שלענין רבית העמידו החכמים החימין ברשותו ומש"ה בעינן יש לו חיטין דוקא ולא מהגי מעוח וכשפוסק במעוח ביצא השער מהגי מעעם דמאי אהניח לי שאמרו רבה ורב יוסף ואפילו בשער קטן דלא קני לים וכמ"ש בס"ק הקודם ולפ"ז נראה דבקונה בהנאת מחילת מלוה בשער גדול דקני למ"ש דמהני יש לו מעום משלו דחשיב ברשוחו ע"מ מה שיש לו מעום משלו ויכול לקנוח וקני ליה וברשוחו נחייקר אבל כשאין לו מעום משלו אף דכל הקנינים מהני ביצא השער כמבואר בח"מ סי' ר"ע מ"מ נראה דבאין לו מעוח אפילו משלו יניאם השער לא מהני מידי כיון שאין בידו במה יקנה לא חשיבי ברשוחו ואף שיכול ליקח באשראי לא מיחשב לענין קנין ברשוחו: (ד) יש לו יין יעם"ז ס"ק ה' - הנה מ"ש בשם הנימוק"י יחבאר בס"ב קע"ה י ומ"ש עוד בשם בה"ב דאסור ללווח ולהחמוח אם לא חשלם לי עד זמן פירעון שחחן לי פירוח כשער של עכשיו דחסור כו' - מיירי שחמר חם לח חשלם לי בניםן חחן לי כל השנה כשער של עכשיו דחז כיון שהססיקה מחחיל אחר שנעשה הלואה אסור אבל כשאומר אם לא חשלם לי לזמ"ם חתן לי חיכף פירוח כשער של עכשיו מוחר דאפילו בהלוהו מנה ואמר אם לא חחן לי לזמ"פ חחן לי ר' מוחר כשמחן לו פירוה כמבוחר בסי' קע"ו סעיף י"ד כיון דכל החיוב ננמר נשטה א' וה"נ דכוומיה: (ה) חישין במנה · נראה דוקא כשאמר מיפין במנה שזקף עליו חוב של מנה והוא לא נחן במעמד ההוא רק ל' הוו הערמת רבית כשנותן לו מעות אף שהחנה לחח לו פירוח עש"ך ס"ק ו' אכל אם אמר כך וכך חיטין אלוה לך שחשלם לי חיטין בהיתר דים לו או שינא השער וחזר ולקחן בל' מותר לשלם הן או דמיהן דבהלואת כאה בכאה כ"ע מודו דמוחר לשלם דמיהן וכיון דלא עשה עליו חוב רק מחיפין וגם יש עליו אחריות זולה מוחר: (ך) ועדיין שוין. ואף דמבואר בסימן קס"ו דאסור למלוח לשכור בפחוח ומשמע דה"ה למכור בפחוח דאסור וכ"כ הפ"י בסוגיא דיין אין לו וא"כ הא עביד איסורא במה שמוכר לו בפחוח י זה אינו דדווקא בחוב של הלואה אסור אבל כאן כיון דהוא חוב של מכר מוחר כיון דאפילו ליתן לו יותר מותר כמבואר בס"ם ק"ם סעיף ד' ע"ש: (ן) שוין מאהיעמ"ז ס"ק ו' עד כיון שאמ' לו מחלה הלויניינרא' דוקא דומיא דהכא שמכר לו ביוחר משניו וחזר ולקחו בל' הוי רבית גמור דהוי דומיא הא דמבואר בסי' קס"ד וכמ"ש הב"י הסעם דאיגלאי מילחא דמעיקרא אדעתא דהכי עביד ומכר לו ביותר משויו כדי שיחזור וימכור לו בל' אבל כשאין חוזר ולוקח ממנו בצ' אף שאמר לו חחלה הלויני מותר לומר איני רוצה להלווח ואם חרצה קבל ממני סחורה בהקפה כשהוא באופן המבואר בסימן קע"ב וכן הוא כוונת הנה"כ בס"ם קס"ד ס"ק א' ע"ש וכן מוכח מדברי החום' שהביא הב"י שכחבו דרביח גמור הוא ולא הערמח רביח ולא כחבו דבזה אפילו לא חזר ולקחן אסור משמע דחד דינא אים להו ואין הפרש ביניהם רק דזה הוי הערמת כבית וזה הוא לבית גמור ועיקר האיסור הוא משום דחזר ולקחן ומטעם דאיגלאי מילחא דמעיקרא אדעתא דהכי עביד כנ"ל:

קסד (א) במשבנתא הסורא י קסה לי .דהא התחבר סחם בסימן קע"ב דלא שרי כלל שום משכנחא רק משכנחא דסורא וכאן משמע מדבריו דרק לחזור ולהשכיר אסור בסחם משכנתה: (ב) אם בא אחר י עמ"ז ס"ק ד' עד הימה קנחה וכו' לה הכנתי קושיתו דודהי כשמשכי' מכחו לאחר אין הכין וחזקה גדולה מזו ואכילח האחר הוי ממש כאכילת עלמו: : כשתשכי' מכחו לאחר אין הכין וחזקה גדולה מזו ואכילח האחר הוי ממש כאכילח עלמו : מסבע היולא כו'י והיינו דוקא שהתנה לחת לו מטבע והמסבע הראשונה נססלה לגמרי שאז אין

שם מטבע עליו כלל והוא התנה לחת מטבע אבל אם רק פיחחו המלך מכמות שהיחה כגון שהיה הדינר זהב כ"ה דינרים והעמידו המלך על עשרים ודחי דחין משלם לו רק המעבע שהלוה לו דהם עדיין שם מסבע עליו כק שהוזל כמו בסחה בסחה והוזל שחינו נוחן לו כק סחה שהלויהו אף שהוזל וכ"ה בחשובת לחם רב סימן י' ע"ש י וכן אם הוקר המשבע ע"י שהעלהו המלך להמסבע מחויב לשלם לו המסבע שהלוה אף שהוקר מחמח שהעלהו המלך דאין במסבע משום הלוחם סחה בסחה דהה לוין על שער שבשוק וחין לך ילה השער גדול משער של המסבע קודם שהעלהו המלך: וכרחה דבהות המטבע של המלך אפילו חנחי שיחן לו המטבע וישלם לו כפי שער של עכשיו חינו מועיל דהה סחה בסחה חסור להחנוח שחם יוזל שיחן לו כשער של עכשיו כדלעיל סימן קס"ב סעיף ב' בהג"ה (אכן מדברי החוס' ב"מ דף מ"ז ד"ה למו"מ כחבו וז"ל שאם מכר לו חפן בכ"ד איסרין כשהיה כ"ד בדינר ואח"כ זל והיה ל"ב בדינר א"י לסטור שלמו בכ"ד ולומר הדינר הוא דאייקר והאיסרים עמדו במקומם אלא יאן לו דינר כסף או ל"ב איסרין עכ"ל משמע דבהוזל הייב להשלים והוא חמוה לכאוכה דמ"ש מאם מכר לו חפץ שיחן לו חיטין והואו דודחי חינו נוחן לו יוחר ממה שהחנה וחסשר דמיירי החום' בהחנה לחח לו מסבע

ביתורים טק בי דבוחות במום הגריבי זרוב ממנירי שף התפים מדרה דרות והבל בית דקם חירות בתקום במוך במוחר במציר שוני במלוח במור במציר של המוחר במציר של המציר של

ברשיעי כו' אלא א"ל הלוני ודור בחלירי דבלא"ה אינו משכירו לאחרים עכ"ל רק דברמב"ם כחב שהחנה וא"ל הלויני ע"מ שחדור בחלירי וכ"כ הבעה"ח בהדיא וזה הוי כפירש בשכר הלואה

ואין כאן מחלוקת: [ד] אלא א"ר - דלא הוי ר"ק רק כשקונן בשעה הלואה מדבחיב לא חתן והסכמה הפוסקים דהוי ר"ק ש"ך: [ד] בשעה שמרויה - אבל כשכבר הרויח זמן וא"ל אח"כ דור בחלרי חנם כשכר הלואה אסור והוי א"ר: [ד] דישגביגן - דדוקא וא"ל אח"כ דור בחלרי חנם בשכר הלואה אסור והוי א"ר: [ד] דישגביגן - דדוקא

במשכנמא דהוי ברשוח המלוה והלוה עליה מהחלה לא מנכים ליה כדלקמן סימן קע"ב סעיף א'

בהג"ה מה שחין כן הכח : ש"ך: [7] לשובת חסלות : חבל חם בנה החורבה לזורך הבעלים

הקרן רק ע"פ עדים ידועים ודוקא עדים שיש להן קנת ידיעה במו"מ אבל ליחד עדים שאין להן ידיעה כלל אפור אבל בריוח אפור לכחוב שלא יהיה נאמן כ"א ע"פ עדים רק מחוייב

לסמוך על שבועתו וכ"ז בעיסקא אבל בר"ק שיש היחר כשמקבל עליו המלוה כל האחריות כמבואר בסי קע"ז אסור לכחוב שלא יהיה נאמן כ"א ע"פ עדים - ש"ך : [ב] התגה עמר בתחלה - ובדרישה כתב דדוקא בעיסקא לריך להחנות אבל הכא אפילו הנאי א"ג דכשעוסק

אין כאן הלוחה והוי רק כמו רבית מוקדמת ומחוחרת מש"ה חפילו כלח תנחי סגי בכ"ש

שחייב הלוה למלוה סחורה שיש לו עכשיו בביחו ומוכרו לו בזול ואם יעבור ע"ז שחייב לשלם לו סך הרבה והוא שידע שיש לו הטחורה ויקנה לו בקנין: והס"ז אוסר כיון שא"ל מקודם הלויני

ועיין ביחורים שדין זה חמוה וע"ש הישוב וחסור ליחן להמקבל דבר מועם כדי שיקבל עליו כל החחריות ודלא כהדרישה וכחב הלבוש להחציא היחר להחלוין ברבית שיכחוב

קסו [א] באחריות המלוה - ויכול לכמוכ נשמר העיסקה שלה יהיה נחמן בהססד

לסור דמיד נחחייב לפלם ודר בו בשכר המחנה מעוח ועיין לקמן סי' קע"ב סעיף ו'

דהוי ר"ק לכ"ע וחין כאן מחלוקה: (ד) דלא קצץ יוה"ה בחוב של מכר כשקנן בשעה שמרויח לו זמן דהוי ר"ק כיון דחשה מהקדשה בזה כמ"ש הנח"מ פ"ה מהלכות הישוח הלכה פ"ו דהרווחת זמן הוי כנתינת עכשיו ואם כן בחוב של מכר כנתינת מחדש דמית בשעה שמרוית זמן והוי ל"ק: (ה) המעות בדרך מתנה - ולכחורה קשה דהת ודחי דחסור לומר אתן לך מנה במחנה ע"מ שחחן לי לומ"ם מחתים דהח חפי' בשושבינות חי לחו מעמח דחמר בב"מ היה בו משום רבית אף דאמר בלשון מחנה וזה הוי ר"ק וה"ה דאסור לומר חן לי מנה במחנה ואחן לך לזמ"פ פירוח יותר משויו ומזונות ששוין הרבה יותר מהמעות שהלוהו כפירות יותר משווין דמי דאסור כמ"ש ונראה כיון דאם לא יצטרך לו מזונוה כגון שימוח או באופן אחר יפסר הוי כקונה דבר על הספק בין רב בין מעם דמוחר כיון דקרוב לפכר ולהפסד אבל אם מתחייב עלמו לזונו זמן ידוע ואף אם ימוח מחויב לפלם דמי מזונות ליורפים ומזונות פוין הרבה מהמעות שקיבל חסור:

ס"ח בהג"ה יחסור מה"ם דהחחריות טושה חוחו הלוחה וגם מ"ש דמטוח דלהוצחה ניתן גריעי קשה כיון דמוליאו ללורך בעל המעוח מאי גריעוחא איכא הא ודאי דמותר לקבל מעוח בפקדון ולעסוק בו למובת בעל התעוח ולקבל כל האחריות כמבואר בסימן קע"ז ס"א בהג"ה והכא בהסלגה פקדון ההוצאה לגרכו סוא וה"ל להיוח מוחר כמו בקבלח האחריות בכל הפקדון אבל באמח אחר העיון לק"מ דודאי אחריות משוה המעוח מלוה רק כל שאין לו שום צורך להמקבל לא הוי הלואה היכולה אינו רק כל שהוא לצורך הלוה ומש"ה בהת דפימן קע"ו שלא היה בו שום צורך להלוה לא הוי המעוח הלואה משא"כ הכא שיש צורך להמקבל בקבלת המעוח דהא שול הריוח שיהיה אחר שיהיה שני שנים לעצמו ואלו לא היה נומן לו לצורך זה לא היה מחעסק בהפלגה פקדון ומשום לרכו הוא מקבלו וכיון דמשום לרכו הוא מקבלו גם מקבל אחריות מלוה גמורה היא ומפעם זה אסור לקבל אחריות בכל עיסקא שהוא פלגא פקדון וכן בכל מקום שים לורך בקבלת המעות להמקבל אסור לקבל אחריות כשים איזה הנאה להמלוה דמחמת שהוח לצרכו גם מקבל אחריות נעשה מלוה וההנחה שמקבל המלוה הוי רבית י עוד כחב הט"ז והשיג על העס"ז עד שמחנה עמו שיהיה באחריות המלוה עד שיהיו שני מנים כו' משמע מדבריו שקורא האי דהכא קלולה והוא חמוה בעיני דבח"ה מבואר דוקא בקולץ עמו שימן לו בך וכך בין יהיה ריוח בין לא יהיה דהוי ר"ק רק שההיחר הוא משום שהמלוה מקבל עליו כל האחריום וכדלקמן בסימן קע"ז אז לא מהני חנאי שלא יהא נאמן על ההפסד אבל הכא שאינו קולן ליחן לו שני מנים רק כשיהיה ריוח יקח נראה דמועיל חנאי כמו בכל עיסקא אף שנחפשר עמו על דבר קנוץ כמבואר בסי' קע"ז בט"ז ס"ק י"ב עוד כחב בשם העט"ז היחר למכור שחורה בזול ואם יעבור ע"ז שיחן ריות והשיג עליו והנה"ב יישב השגחו ומ"מ נ"ל חמוה היתר זה דהא מבואר בסי' קע"ד דאם אמר לכשיהיו לי מעות אחזיר לך דהוי ר"ק ואפי' אם רק המנהג הוא להחזיר ע"ם ומכ"ם אם מוכר לו ואומר לכשיהיו לי דמים אחזיר לך יוחר מהסך בקבלתי דר"ק היא וה"ג כיון שא"י לכופו לעולם על קיום המקח רק על הרבית ר"ק היא ול"ד לסימן קע"ז סעיף י"ח דיכול להחנות כן דש"ה דיכול לכוסו על קיום המקח דחין הקנם מבמל הקנין כתבוחר בח"מ סימן י"ב סעיף פ' משח"כ הכח דעיקר כוונחם רק על הרביח חדע דהח פעמים קיום המקח טוב יוחר לפני המלוה מהרבית ואפ"ה אינו כופהו וגם המנהג כך שא"י כופו נראה זדתי דדמי לסי' קע"ד דהוי ר"ק והג"ל בחשובה סימן י' כחב בהדיח דח"י לכופו של קיום המקח דהמקח לא היה רק בשביל היחר סיסוק הרבית ע"ש ולא כיון יסה דאדרבה כיון דח"י לכופו בקיום המתח דמי להת דםי' קע"ד בחומר לכשיהיו לי דמים חחזיר לך דהוי ר"ק ומנאחי בחשובת מהרי"ט ח"א סימן כ"ד שכתב בהדיא כן ונהנחי מאד: (ב) ואם התגה עסו-

קבו (א) עד שיריו שני פנים · מפ"ז ס"ק ח' עד אחריות המעות עליו חוי לנמרי כאלו הלום כו' לכאורה הן משולני הבנה דאם כן במחנה ש"ח להיות כשוא דפימן קע"ז

ואין היחר כשאתר לו מקודם הלויני רק שימכור לו סחורה בזול בלי שום חנאי ואחר שטה חוזר ומוכר לו כמבוחר לקמן סי' קע"ד חבל כשלה חמר לו מקודם הלויני מנה חפילו בחנחי מוחר והגה"כ מחיר אפילו אמר לו הלויני מנה ועיין ביאורים ס"ק א' שדין זה חמוה ויש בו משום ר"ק: [1] וה"ה איפבא - ואם בא לחזור אחר שכלה זמן הה!ואה קודם שמחחיל הזמן שמגיע הריוח להמלוה לריך ליתן חלי הריוח להנוחן מזמן ההלוחה ובשפרי עיסקת דידן שמפשרין שלמן על כ' למסה לשנה יכול לעשות בענין שכתב המחבר כאן דעד ך' למאה יהיה הכל פקדון וחז אף שנשבע שלח הרויח רק כפי שנחפשר עמו לריך ליתן הכל לנוחן אבל בסחם שטר עיסקה חינו נוחן רק החלי ביוח לנוחן ועיין ביחורים ס"ק ג' : קסר כסמ [א] אעלה לו · וכ"ם ואני אעלה לך והמעם דבשליחותו הוא נוחן להעובד כוכבים לאותר אלויך מנה על מנח שחתן הרבית להעובד כוכבים ואפילו אין המלוה חייב לעובר כוכבים כיון דגשכר הלוחה נותן לעובד כוכבים הרבית ע"כ הרבית ע"כ המלוה הוי ר"ק: [ב] בלא רבית. כיון דגשכר שנתן המעות למבירו היה חתריות המעות עליו היו כהלווה לו מעוחיו : [ג] קרן ורבית אסור - כיון דקיבל מיד ישראל נרחה כנתן לעובד כוכבים בשליחותו וחין שליחות לעובד כוכבים ומשמע דלה הוי ר"ק מיחזי כרבית ודוקה יצחו מידו דרך פקדון שרי כדלקמן סעיף ג' בהג"ה: [ך] הישראל הראשון י ואפילו אם האר שקיבל העובד כוכבים מישראל הה' ונחן להב' אמר לישראל הה' מהיה במקומי לקבל קרן ורבים מהישראל הב' וכן עשה הישראל הח' מוחר ואפילו לה פירש העובד כוכבים שפטר הראשון דמסחמה פטר ונחחייב לו השני ומוחר: [ד] הגיחם על גבי קרקע י כחב הש"ך דצ"ל והפטר דקיי"ל בח"מ סימן ק"ך דהמטוח באחריוחו כשלא אמר והפטר והט"ז מחלק דאם טומד שם הראשון צ"ל והפטר דאל"ה יכול להיוח שהראשון יחזור ויקחם אבל אם הלך משם ונסחלק אל"ל והסטר והוא דחוק ועיין ביאורים ס"ק ג' דכשאומר ואני אעלה לך דהיינו שהישראל מקבל הרבית ל"ל והפטר וכשאותר ואני אטלה לו דהיינו שהעובד כוכבים מחנה בעלמו ומקבל הרבית בעצמו כו' אצ"ל והפער: [ר] שותר · והע"ז והפ"ך השיגו על הרב בזה וכתבו דלאו הלכתא הוא ועיין ביאורים ס"ק ד' דמיירי שקצן עם העובד כוכבים שלא בפני סישראל האי מש"ה שרי : [ד] ודוקא י ואם נעשה בכוונה לחלות בהערמה מעותיו ביד חמוה לי דין זה דנראה דאף דבעיםקא מומר צדבר מועם הוא משום שחלק המלוה ופקדון

ממורב ועוסק בשלו ושל חברו ביחה ואמרינן בש"ם גביל לחורה כו' אבל ודאי דאסור לומוך מנה ע"מ שחהיה משרת בחנות שלי בחנם או בפחות כמו בהלויני ודור בחלירי דהוי ר"ק משוחה בשלו ושל חברו ביחה ואמרינן בש"ם גביל לחורה כו' אבל ודאי דאסור לומוך מנה ע"מ החהיה משרת במימן קט"ד ואפי' בשכירות בפחות ר"ק היא כשאותר הלויני כמו באל ממכור אלא לי בדמים הללו בסימן קט"ד שם ס"ק כ"ע דמאן דס"ל דל"א היא הוא מעשם דס"ל דל"א ברבית דמאן דס"ל דל"א ברבית דמאן דס"ל דל"א ברבית דמאוריים הוי ר"ק מה לי שכירות בפחות או מכירה בפחות וכיון דבשכירות קרקע בפחות ר"ק היא ה"ה שכירות גוחו בפחות ה"כ הלא דרבית מוקדמת וחלותרת בפולא ללווה לל הוא ללוה לך מנה בתנאי שההיה משרתי בפחות הא"כ בר"ק היא דרב ממא לפאורה ללאורה להפקרון ביחד היו ממש כאומר ההיה משרתי בשכר הלואסך ומה שהוליאו או ביחד היו ממש כאומר ההיה משרתי בשכר הלואסך ומה שהוליאו או ביחד היו ממש כאומר הביות הביה משרתי בשרה החול הוא ביחד היו ממש כאומר המותר ההיה משרתי בשר החולים ביחד היו ממש כאומר המותר ההיה משרתי בשר החולים ביחד היו ממש באומר היו משוחה היו משר היו משוחה היו ממש באומר הוא הרוב הוא ביחד היו ממש באומר הוא ביחד היו משר היו משר היו משר היו משר היו משר החול הוא ביחד היו ממשר במותרו משוח היו משר היו בשר היו משר היו בשל היו משר היו היו משר ה שמוכר ביותר משויו ועש"ך סימן סע"ג ס"ק ו' וכן בהת דהתמרין מעלין במקום היותר כבמקום הזול הוי דרך מכירה כמו בפוסק על הפירוח ואפי' בזול הרבה אינו רק מדרבט דדרך מכירה הים אבל הכא דהוא הלואה ור"ק מנין להקל ועוד דשם הלוקח טורח במכירת הסחורה כדי להמניא לעצמו מעוח להלואה ובזה אין איסור כמ"ש הט"ו בסימן קע"ג ס"ק כ"ד ע"ש משא"כ הכא שעוסק זמן כב בשביל ההלואה ר"ק היא לכן נראה כיון דסתם עיסקא הוא לעסוק בחלק המלוה והפקדון ביחד מש"ה יכול להחנות עמו ולומר לא נחלוק שיהיה העסק עד זמן פלוני הריוח וההיזק שלך ואח"ב הריות וההיזק שלי כי מה הפרש יש לך בין שמעסוק ביחד ונחלק הריות ובין העסק בזמן : (ב) וה"ה איפהא קשה לי דהא מבואר בח"מ בסימן קע"ו סעיף א' דמי שהלוה ואמר אח"ב יהיה בידך למתאית שכר דחייב באחריות כמו בתחלה ואף דמיירי הכא שהחנה מתחלה כך מ"מ קשה הא אין אדם זוכה בשלו לאחר וכיון שהמעות מלוח מקודם נעשה שלו ובמה יצה המעום מרשוחו אם לה שפרעו או שמזכהו ע"י החר או שקונה בשבילו דהוי כזכי ע"י החר דהמוכר זוכה במעום בשבילו ומקייהו לו זזה הוי כפירעון ממש וצ"ל דמיירי שנחפשרו בחופן חלוקת הריוח שיוחלם וכמ"ש. בס"ק ב' י ויש לעיין כיון דקיי"ל בסי' קע"ז סעיף ל"ו דהמקבל יבול לחזור בו כדין פועל-בכה"ג דנקע הרב אם בה לחזור אחר שכלה זמן ההלוחה ומחמיל זמן הפקדון היאך נידייניה להחי דינה דכשיחזור בו יהיה הפסד גדול למלוה שיהים מטוחיו בסילות בחנם וכראה כיון שכתבתי דעיקר הפשר היה בעד מה שהיה מחויב לעסוק בחלק הפקדון בזמן הראשון ליחן הריוח להנוסן שיטול חצי הריוח לעצמו בעד זה שיעסוק בכל המעוח בשביל הנוחן אח"ב והוי כנוסן החצי הריוח של זמן הראשון בשכר החעסקות של זמן שאח"ב לכן כשבא לחזור בו מחוייב להחזיר החצי ריוח של הזמן הראשון ושטרי עיסקא דידן שמפשרין עצמן על כ' למאה לשנה וכיוצא יכול לעשות אופן הפשר כמ"ש המחבר כאן דהיינו שיחעסק בו לריוח המלום עד שיהיה כ' למחם יותר ואח"כ כשיהיו מהמחה ק"כ יחזרו כל הק"כ מלוה ואז כשישבע שלא הרויח רק עשרים למאה ילפרך ליהן הכל לנוחן אבל בסחם עסקא מליע דהיה

הפשר על פלגא באגר וא"ל ליתן תתה שהרויח להנוחן רק החלי ספח קשמ (א) מה שנתן לעובד כובבים מפקינן - קאי אפילו אכחב ישראל הב' שמר נשמו לעובד כוכבים ואף דמכואר בח"מ סימן ס"ו דבמוכר שמ"ח וכחב לו שמרא בשמיה דאיט יכול למחול ומשמע דנקנה לו מדאורייחא דבמכירה שהוא מדרבען יכול למחול וכיון דהחוב נקנה להטובד כוכבים מדאורייחא הרי הרביח הטולה בכל יומא ויומא לעובד כוכבים הוא

עולה ומה"ח ינטרך הישראל להחזיר הרביח זה אינו כיון דהישראל קלן עמו זמן אף שנקנה החוב לעובד כוכבים א"י לבעל השכירות שהוא לזמן כמו בשכירות מעלעלין לזמן דאף שמוכרין בחוך הזמן אין הלוקת יכול לבעל השכירות וכיון דקצילת הזמן קיים בשביל הישראל הוי כנוסן הרבית בשביל הישראל האי . עמ"ז ס"ק ג' ויש שם ט'ם וכנ"ל הרבים לישראל עכ"ל ואח"כ ז"ל בדבר ברור עד וכן מוכח ואח"כ ז"ל אלא העיקר כמ"ם מו"ח עד אבל בטור ואח"כ ז"ל ובהגהה שם עד ודבר ברור ואח"כ ז"ל וכן מוכח ואח"כ בשיפא עד אלא העיקר אח"כ ג"ל אבל בטור וכו' כג"ל: (ג) הגירום ע"ג קרקעי עט"ז ס"ק ז' וש"ך ס"ק ז' שממהו על זה דהא בש"ם מכואר דבעינן שיאמר והפסר כמצואר בח"מ סימן ק"ךי ולסענ"ד נראה ליישב בסשיטות דהא הסמ"ע שם בס"ק א' כתב לחלק בין זרוק לי חובי לשלח לי ביד חש"ו דכשאומר זרוק מסתמא זרוק ושמור קאמר וכו' ע"ש ואם כן נראה דאם זרקן ושומרו דנפטר מליתן הרבים דהא כשורקו הוי כסירעון רק דחמרינן דכוונחו היה שיזרק וישמרט חה מועיל לענין אחרין' אבל לענין שיסטר מליחן הרבי'ודאי דנסטר זעוד דאגר נטל כשכירות מטלטלין דמי' ובשכירות מטלטלין אחרין לו שלח יעשה מלחכה עוד ודחי דנפטר מליחן השכירות וח"ב ה"ל דנפטר כיון שליוה שלח יעסוק עוד בהמעוח רק להניחם והשחח ח"ש דבש"ם נקט לישנח דוחלי אעלה לך ומסחמת גם בסיפח כשהעתידו מיירי שהישראל מקבל בעצמן הרבית כו' לכך בעינן והסטר דכשחינו חומר והסטר כוון דהמעוח בחחריות הישראל הוי כמעוח של ישראל וכיון שהישראל מקבל הרביח ממעוחיו ודחי דחסור משח"כ בש"ע דנקט לישנא דואני אעלה לו שנותן הרבית לעובד כוכבים א"ל לומר והפטר דהמשל"מ בפ"ה מהל' מלוה כתב דכשאותר ואני אעלה לו דאינו אסור רק אם הישראל חייב רבית והישראל הב' נותן הרבית' בעד חוב של הישראל הא' אבל כשחישראל הא' אינו חייב חותר ע"ש ונראה דאף דהמחבר כחב דאפילו אינו חייב דאסור מ"מ בא"ל הניחם על גבי קרקע והעובד פוכבים מחנה עמו על קרן ורביח אף המחבר מודה דמוחר כיון שהנכרי מחנה על רבית והשראל כבר הניח על גבי קרקע ונסחלק ודאי דאין כאן דין ערב ואין לישראל שום הנאם מהרבית מה"ח יהיה אסור בשלחא כשהישראל מחנה חן לעובד כוכבים הוא מדין ערב וכן אפילו כשהעובד כוכבים מחנה והישראל נפסר מחוב הרבית שהוא חייב לעובד כוכבים אסור כל זמן שהמעות באחריותו נחשב מעוחיו של ישראל ומשחכר במעוחיו שנסשר מחוב הרביח שחייב לעובד כוכבים באלר נשר מעוחיו ואשור אבל כשהעובד כוכבים מחנה אין לישראל שום הגאה מזה ודאי דמוחר

כשהעובד כוכבים מתנה ומקבל בעלמו כן נרחה לי ברור אכונם הסור דנקט שניהם שכתב אטלה לו וכ"ש אעלה לך ולא נקש והפסר נ"ל או דהאי דינא דהניח' ע"ג קרקע לא קאי רק אהא דואני אעלה לו או של"ל כמ"ש הש"ך שם "ס בסור ובטורים ישנים היה כחוב והססר ובש"ע הדברים כפשטן כמ"ש יודברי הט"ז ס"ק ג' קשיין לכאורה שכחב דלא נחכוונו לפטור מהאחריות והוא המוה דאם הוא באחריות הישראל ודאי הפורים שנים כ"ג ובכמה דוכתי ונ"ל דדוקה כשעדיין מונה ע"ג קרקע חייב בחתריות מעעם שכתב הסמ"ע ס" ק"ך שם דורוק ושמור קחמר אבל חחר שלוה לישראל הב' ליפלם יפסר הא' מחחריות שכלחה שמירתו רק כשל נסחלק משם שיכול לחזור וליפלם חסור מעעם מיחזי כרבית משח"כ כשנסחלק וע"ל ס"ק ח': (ך) הישראל הב' לא עשה הלואה - עמ"ז ס"ק ה' מח"ד ס"ק ס' במיחזי כאלו הישראל הלה מעוחיו חדעת קלינת העוכדי ה' וש"ך ס"ק ס' דמיחזי כאלו הישראל הלה מעוחיו חדעת קלינת העוכדי ה' וש"ד ס"ק ס' דמיחזי כאלו הישראל הלה מעוחיו חדעת קלינת העוכדי ה' וש"ד ס"ק ס' דמיחזי כאלו הישראל הלה מעוחיו חדעת קלינת העוכדי פוכבים שתצץ בפניו וחדעתת ההכי נתן לו חבל הכת מיירי שתצץ עם העובד כוכבים רבית שלא בפני הישראל הה א"כ מה בכך דמיחזי כישראל שמלוה מעושיו לישראל הב" הא אפילו היה במתח הישראל המ' מנוה מעוהיו והלוה הבסיח לעובד כוכבים רביח כדי שיאמר לישראל להלווח לו גם כן מוחר דאסילו בישראל כה"ג מוחר לומר הילך זוז ואמור לפלוני שילויני כמבואר בסי' ק"ם סעיף ש"ז ע"ש י והמפרשים דין זה שהוא מהגה"מ ובהגה"מ הפירוש בודאי כמ"ז הס"ז. בס"ק ה' דאין הפסר אלא אחר הנחינה משא"ב הכא דהעובד כוכבים אמר בפירוש הנה אחריות המעות

(ה) ויש סקילין י עש"ך ס"ק ס"ז הפעם דאין שליחות לעובד כוכבים י חמיה לי דמה שייך לזה אין שליחות לעובד כוכבים דהא העובד כוכבים ודאי דנפטר מחובו כשאמר לו הישרחל חן הלווחחי לפלוני דדוקה באומר זרוק ש"ג קרקע ל"ל והסטר הבל בחן לפלוני אל"ל והספר כמבוחר בפמ"ע סימן ק"ך דחפילו בחומר שלח לי חובי ע"י עובד כוסבים וחש"ו דלחו בני שליחות נינהו נפסר מחובו כמבותר בח"מ סימן קכ"ח וכיון דע"י הישראל הב' פסרו לעובד כוכבים הוי הישראל הב' כערב בשעה מחן מעוח כמו בסטרו ע"פ ובודחי אם אמר אחד לחבירו פטור ללוה שלך ואחחייב אני לך ובעד מה שחמחין לי אחן לך בכל שבוע כך וכך דר"ק הוא וה"ל הוי ממש דכווחיה כיון שעל ידי קצינת הרבית שקנן עם הישראל הא' נוה להעובד כוכבים ליתן לו דמי חובו ומחמת זה נספר העובד כוכבים הוי כערב כיון דפוערו ע"פ ונחחייב ליחן לו בקרן ורביח ואגר נפר הוא ואף שיש לחלק ולומר דאף שנסטר העובד כוכבים מ"מ לח זכה הישראל בהמעות כיון שהעובד כוכבים לח יכול לזכוח במעוחיו להישרא! על ידי הישראל הב' כמ"ש החום' בב"מ דף ע"א יכול העובד טוכבים לחזור וליפלם כיון שלא זכה בו המלוה וכמו באומר הניחם על גבי קרקע והפסר דאף שהלוה נסטר כשחינו חוזר ונוטלן מ"מ אם רוצה יכול לחזור וליפלן כיון שלה זכה בו המלוה כמ"ש הריפב"ה בקידושין ע"ש וה"ל דכווחיה וכיון שכן קלילת המלוה לחו כלום כיון שחין ברשותו להמחין לו כלל דמי חובו דהה העובד כוכבים יכול לחובעו אימה שירנה וליפול מעוחיו מ"מ דברי החום' גם כן קשה להולמן שכחבו דאף שעשה הישראל הא' שליח להישראל הב' לקבל מעוחיו מן העובד כוכבים דאין זוכה לו כיון שאין העובד כוכבים יכול לזכוח וכו' ע"ש והדבר קשה דהא באומר לעובד כוכבים מן לפלוני ואחחייב אני לך נחחייב מדין ערב ואין העובד כוכבים יכול להבוע המקבל כיון שנחנו לו אדעחה שלה לחזור ולחובעו רק אדעה חיוב ישראל הב' והכי נמי באומר מן לפלוני והספר ועוד דכיון שהעובד כוכבים נפפר בכך מה"ח לא יהיה הישראל יכול לזכום בשביל הישראל הא' אם לא שנאמר דלענין שלא יהיה הנוחן יכול לחזור בו מקרי חופש לבעל חוב במקום שחב לאחרים כמבואר בגיטין ד' י"א ול"ל זכה ועובד כוכבים אף שאומר זכה לאו בר זיכוי הוא מ"מ קשה אהרב בהג"ה כיון דהישראל הב' נמחייב מחמח שפטרו ע"ם ודאי יש איסור ליטול רבית ממנו לכן נכחה דמיירי שהישראל הח' לא עשה כלל קצינה עם הצ' רק העובד כוכבים עשה ההלואה והקציצה בשליחות ישראל הא' ודמיא למי שצוה לעובד כוכבים לעשוה קנין לקנוח קרקע בכסף דמי חובו דלח קנה ה"נ לא קנה המלוה השעבוד הגוף והאגר נטר מחמה

עובד כוכבים להלווחן לישראל בכל ענין אסור · ש"ך: [ד] בשליחות · היינו אחר שכבר לוה העובד כוכבים לצרכו עשאו שליח להלווחן לישראל אבל אם כשעח נחינה המעוח עשאו שליח להלוותן לישרא! אסור ועיין ביאורים ס"ק ו' : [מד] דמיחזי ברבית ואפ"ה לא אסור אלא כשהלוה בשליחות הא' דאם לא כן לא מיחזי כרבית שהעובד כוכבים לגורך עלמו לוה ש"ך: [ר] ולא עשה בשליחות . כלומר או לא עשה . ועיין ביאורים ס"ק ז' : [ר] ולא עשה בשליחות לעובד כוכבים לחומרא והיש מקילין ס"ל דאסילו [ר] ומרעת ישראל . דיש שליחות לעובד כוכבים לחומרא והיש מקילין ס"ל דאסילו לחומרת אין שליחוח לעובד כוכבים • והסור הביא הגהמ"י שסובר דמ"מ בפיכן שיהיה לו משכון כתו בסעיף ה' בהג"ה ואם הישראל הב' אמר שבשליחות הא' מקבלם אסור דשלית של ישראל הוא ודוקא שהישראל הראשון טשאו שליח דאל"ב אינו נטשה שליח שלא מדעחו ש"ך ועיין ביחורים סק"ח דחין היחר רק חם העובד כוכבים עשה קנינה אבל חם הישראל הח" ועיין ביחודים סק מ דמין היתר דק מם המוכן שכבים משני קרים מכל מם כם כוכבים משה עשם קלילה עם הב' דמי חום עם והעובד כוכבים עוסנ לו ע"פ אחור: [יב] המלוה מותר ליקח הרבית. ואסילו מביא עדים שאותן מחעות עלתן מקיבל מישראל הא' נמן להב' ואפילו לא היה לו משכון שהעובד כוכבים לריך המעוח עלתן ביאורים מ"ק מ': [ינ] ויש שקילין משום י אפילו אם ידע ודוקא לכוף להישראל ועיין ביאורים מ"ק מ': [ינ] ויש שקילין משום י אפילו אם ידע ודוקא אריים ביאורים מידע הביבות מבות מבותר מביבות מבות מביבות אם הוא בענין דלא מיחזי כרביח כדלעיל סעיף ה׳ דהיינו שיש לעוכד כוכבים משכון מהישראל י ש"ך ומיירי שלא מסר העובד כוכבים המשכון להישראל המלוה אבל כשמסרו יבואר אי"ה בסעיף ט' ומיירי נמי שהעובד כוכבים לא הזכיר שם משלחו אבל כשאמר לו שישראל פלוני שלחו ללווח ממנו רבים קצוצה הוא ועיין ביאורים ס"ק י' : [יד] ולוה מישראל ברבית סותר · אפילו למלוה אפילו ידע שבשביל ישראל הוא דכיון דשני שליחוחיה לא הוי שליח · ואם נאנסו המטוח קודם שהגיע ליך הישראל הלוה פטור מלימן הרבית ואפילו יש לו משכון ועיין ביפורים ס"ק י"ה: [מדן] לא יאמינו - ומוחר ליקח קרן ורבים מישראל הוחיל ולח ידע המלוה החלה ואף שנודע לו אח"כ אמריע מסחמא אקני ליה המשכון לעובד כוכבים וללוות לעצמו ולחזור ולהלווח לו אבל אם יודע מחחלה אסור דים לחום שמא לא הקנה המשכון לעובד כוכבים ומיירי כאן גם כן שלא הזכיר העובד כוכבים שם המשלח רק לוה בשם עצמו וכדלעיל ס"ק י"ג: [מון] ומפקירם . שישחמש בו או ימכרס ויחחייב להחזירם הן או דמיהן: [יו] הרשות בידו - ודוקה שהישראל נחנו מחחלה להשכינם אכל אם השחיל כליו לעוכד קצינת העובד כוכבים שעשה בשליחות הישראל דחין שליחות לעובד כוכבים וגם לא ספרו ע"פ הישראל ול"ד לסעיף כ"ג דבאחריות ישראל אסור דשם לא נעשה המעות של עובד כוכבים

כלל משא"ב כאן דהמעות נעשה של עובד כוכבים כשלוה לצרכו ואף שתמרו לישראל יכול לחזור וליטלו כיון שאין שליחות לעובד כוכבים ועדיין המעות של עובד כוכבים היא מש"ה מוחר אבל אם הישראל הא' עשה קציצה עם הישראל הצ' כדי שיאמר להעובד כוכבים ליתן לו דמי חובו ועשה כן ואמר להעובד כוכבים אדעת קציצה זה לימנו להישראל נוסנו להישראל ע"ם דהעובד כוכבים נפטר כשנומנו לידו והישראל הב' נחחייב מטעם ערב כיון שפושרו ע"פ נראה דיש איסור רבית כן נראה לי י ומה שהביא הש"ך בס"ק ס"ז בשם ח"ר דכשאומר העובד כוכבים זכה דאסור החום׳ פליגי בהדיא כזה שם בד"ה סיפא לחומרא וכחבו דאין העובד כוכבים יכול לזכוא ונראה דלא קיי"ל כח"ר שהביא הש"ך מדלא הכיאן המחבר ודו"ק: (מ) הסלוה בסמוך אבל הכא מיירי שלא מסר העובד כוכבים משכון לישראל והא שכחב הש"ך במ"ק י"ח דמיירי בענין דלא מיחזי כרבית כדלעיל בסעיף ה' וזה ע"כ במשכון הוא כמכואר בסעיף ה' היינו שהעובד כוכבים יש לו משכונו של ישראל חחם ידו ולא מסרו לישראל אבל אם מסרו לישראל אסור כשיש עדים וכמו שיבואר בסעיף ע' בפעם הדבר ומכח טעם דהישראל היה כופה המבואר בסעיף ה' אין אכור רק לכחחילה אבל לא בדיעבד וכן הביא הב"י בשם חשובת רש"י דהמחמיר ליקח רבית בענין זה הוי חסיד שועה ע"ש: (י) ויש סקילין · משום דאין שליחות לעוכד כוכבים מיירי שהעוכד כוכבים לא הזכיר שם משלחו רק לוה בשמו דאז כיון שלא הודיעו שהוא שליא הדין בין הישראל והעובד כוכבים כמבואר בח"מ סי' קש"ג מש"ה המלוה מואר והלוה עושה איסור לדעת המחבר דיש שליחות לעובד כוכבים דהמשלח נאחייב בעשיית השליא שליאותיה אף שלא הזכיר שם משלאו כמבואר בח"מ שם ועשיית השליא נחשב המשלה ויד השליח כיד המשלח אבל כשהזכיר העובד כוכבים שם המשלח ולוה בשם הישראל פ' דאז נסטר השליח כמ"ש הש"ך בס"ק ל"ד והישראל ודאי נחחייב כשהגיע המעוח לידו דאף דאין שליחות לעובד כוכבים דהעובד כוכבים מעשה קוף ואנשבא עביד ורבית קנונה הוא לכ"ע דהא האחריות על הישראל ודמיא להא דסעיף כ"א במ"ז ס"ק ל"ב וכ"כ בחשובת הרא"ש כלל כ"ת ס"י י"א בהדיא ע"ש: (רא) ולוה סישראל ברבית סותר · הב"י הביא בשם בעה"ת בלוה ששלח לעובד כוכבים ללוות מעות מישראל על משכון ונאוסו התעות קודם שהגיע ליד ישראל דאין הישראל חייב באופשין ע"ש: ולפענ"ד חמוהין דבריו דבריו שנחן לעובד כוכבים משכונו ללווח עליו אפי' ידע המלוה שהוא של ישראל הוי כאומר שלה לי ע"י עובד כוכבים כמ"ש הסום' בב"ק דף ק"ד בד"ה רבש החל דכשנותן לו הפונדיון דהוי כסומר בפניו שלה ע"ש וה"נ כשנותן המשכון בידו - ועיינחי בבעה"ח שהוא מרה דהאי דינא וכתב זה על הדין המבואר צסעיף זה דהיינו באומר לו ללווח מעובד כוכבים ולוה מישראל ששינה בהשליחוח ובדין זה האמת כדבריו דודאי אם אחד שולח חפץ למכור וזוה למכור לזה במקום שכיוון לקפידא ולא למכאה מקום והשליח שינה ומכר לאחר המקח בעל וממילה כשנאנסו המעוח ביד השליח מחוייב המוכר להחזיר החפץ לבעלים רק שמחזיר לו הדמים משום חקנה כדין לוקח מגזלן ומש"ה כאן נמי כיון שצוה לו להלווח מעובד כוכבים וכודאי כיון לקפידה שלא ללווח מישראל דאיסורא לא ניחא ליה למיעבד ונחכסל השיעבוד מהמשכון מש"ה כחב הבעה"ח שם שפיר דבלא ידע שמחוייב להחזיר הדמים משום חק"ה כמו בגכב והשכין בח"מ סימן ש"מ ובידע שהוא של ישראל שכחב דלא שייך חקנ"ה אף דמני לומר סברחי שהקניתי משכונך לעובד כוכבים נראה מעמו כיון דהמלוה עביד איסורא בידע לדעת כעה"ח שם לא עשו הק"ה בעושה איסור ואין להקשוח אמאי חייב להחזיר אף הרביח הא לא עשו חק"ה ברביח כמבואר בח"מ שם ז"א דכיון שקבל אחר כך המעוח ונחרלה בהלוואה וברביח אסילו לא הודיעו שלוה מישראל נהי דהעובד כוכבים שינה מעיקרא ונעשה כגזלן מכל מקום הוי כחוזר ולוה מעוחיו ברביח לישראל ונחחייב ברביח להעובדי כוכבים משום הכי חייב להחזיר הרביח לישראל שהעובד כוכבים המלוה שלא חייב עצמו נגדו ולס"ז אם נאנסו המעוח מהעובד כוכבים קודם שהגיע ליד ישראל דאז כיון שישראל מחוייב להחזיר הדמים רק משום חק"ה כמה שבנה" מבנה"ח פטור מליחן הרביח דלא עשו חק"ה ברביח כמבואר בח"מ שם : (רב) ועדים לא יובל להביא • דברים מחוייב להחזיר הדמים רק משום חק"ה כמה בבעה"ח פטור מליחן הרביח דלא עשו חק"ה ברביח מחוייב להחזיר הדמים רק שהניהו לעובד כוכבים כמ"ש הש"ך בס"ק ך' אפילו מביא עדים מוחר ואם אין חולין שהקניהו לעובד כוכבים כמ"ש הש"ך בס"ק ך' אפילו מביא עדים מחור ואם אין חולין שהקניהו לעובד כוכבים במשוח לאח"ב המעוח לעומו ודברי הש"ך חמוהין ביותר שכתב המעם דמסחמת אקני ליה דהא מוכר מה בכך עגול אח"ב המעוח לעלמו ודברי הש"ך חמוהין ביותר שכתב המעם דמסחמת אקני לעובד כוכבים המעוח לל המוד כוכבים לוה בשליחות ישראל מישראל מישראל במ"ק ח"ר כך דעיקר האו מוכר ליקח רביה כיותר של העובד כוכבים ודמי לסטיף כ"א וכ"ז וכמש"ל בס"ק ח"ר כך דעיקר האיסור הכא משום שהיה על ידי משכון שביותר מוכר ליקח רבית כיותר המעוח על העובד כוכבים ודמי לסטיף כ"א וכ"ז וכמש"ל בס"ק ח"ר כד דעיקר האיסור של המעום להישור מוכר ביותר המעוח של העובד כוכבים ודמי לסטיף כ"א וכ"ז וכמש"ל בס"ק ח"ר כדי ביותר המלוח של המעוח של המעוח ביותר המעוח של המעובד כוכבים ודמי לסטיף כ"א וכ"ז וכמש"ל בס"ק ח"ר ביותר המלוח של המשרה של המעוח ביותר המעוח של המעוח ביותר המעוח בלל המשרה המצוח המלוח המעוח במל המשרה המעוח בלל המשר מותר ביותר המעוח בלל המשר מותר ביותר המעוח בלל המשר מותר ביותר המעוח של המשר ביותר המעוח בלל משרים מותר ליקח ביותר המעוח של המשר ביותר המעוח של המשר ביותר המשרה ביותר המעוח של המשר מותר ליקח ביותר המעוח של המשר מותר ליקח ביותר ביותר המשר המוד המשר ביותר ביותר המשרה ביותר המשר המשר ביותר ביותר ביותר המשר המשר המשר המשר המשר ביותר המשר המשר המשר ביותר ביותר ביותר המשר ביותר ב וכשמתן העובד כוכבים בשעת ההלוחה משכונו של ישרחל אף שהעובד כוכבים בשם עלמו לוה מ"מ כיון דהמשכון של ישראל הוי כישרחל ע"ק שאסור ליקת הרבית מהע"ק וה"ל אסור ליקת הרבית מהמשכון של ישראל ואין לזה היתר רק מעעם שכמב הש"ך בט"ק ך' דאקני ליה הישראל להעובד כוכבים המשפון והוי כמשכונו של שובד כוכבים והשחא א"ש הכל דאי איכא עדים שאותן המעות בעצמם נתן להמלום אף דהישראל מסהמת היה במחשבתו להקנות לעובד כוכבים מ"מ העובדי כוכבים ודאי לא נחכוין לקנותו ואדעתא דשליחות עביד דהוכיח סופו על תחילתו דהא מסר המשוח לישראל הה' ואף שלא הזכיר שם המשלח כמו כל שליח שעושה שליחותו אף שלא הזכיר שם המשלח דהוי שליח וכיון שהעובד כוכבים לא נחכוין לקנוח המשכון לעצמו משכונו של שראל הה' ואסור ליקח הרביח מהמשכון אבל כשהעובד כוכבים קיבל המעוח לעצמו הרי נחכוין להלווח המעוח לעצמו של משכונו ונחכוין לשעבד המשכון שלע כשהיה להקנח מהמשכון ואף דהעובד כוכבים קיבל המעוח לעצמו הרי החברו לעצמו ויכול לקבל הרביח מהמשכון ואף דהעובד כוכבים לא ידע שהקנה לו היה להקנח למוח המעוח לצורך עצמו כמו בכחב הרא"ש והעובד כוכבים והעובד כוכבים גם כן נחכוין לקנוחו וללווח עליו לצורך עצמו כיון דהישראל היה נחכוין להקנוח לעובד כוכבים והעובד כוכבים והעובד כוכבים המעוד להיוח לבתחילה יהינו היום משכון מ"מ אין כאן גאל כיון דהישראל היה נחכוין להקנוח לעובד כוכבים והעובד כוכבים והעובד היינו שהעובד כוכבים ילוה המעוח בשם עלמו דכשמזכיד הישראל שם המשלח רביח קלולה היא כמו שכחוב בש"קי' וגם לריך להקנוח לעובד כוכבים המשלח שילוה המעוח לעלמו ואח"כ יחזור וילוה לסישראל כמ"ש הרח"ש דחם לח יקנה ליה חשור ליקח הרבים מהחשכון החי בע"ק כמ"ש בס"ק י"ב והח דבעיק לפעם דחין שליחות הוח משום הלוה דהמלוה ודחי לא עבוד חיסורת כיון דהחתריות על העובד כוכבים מחתת שלוה בשם עלמו וכמו בסעיף כ"ח וכ"ז : ועמ"ש לעיל סימן ק"ם בביחורים ס"ק ח': (יד) אם הישראל פוריהו : משמע דרק משום חיסור חסור פון ההתנה ל להבוע הרבית מהשראל ומש"ה סיים דאם האחריות גם על העובד כוכבים דמותר ומשתע דיכול לגבות הרבית מהמשכון וקשה דהא מבואר בחושן משפש סימן רל"ו בסמ"ע ס"ק ס"ו דדעת הרא"ש והעור דעובד כוכבים שלקה מישראל קרקע בחובו ומכרו לישראל שנותן דמי חובו ובכה"ג נראה דכ"ע מודי' בזה כמבואר שם בס"ש בהג"ה בעובד כוכבים שמשכן קרקע לישראל ומכרה בפחות משוויה ע"ש וא"כ מה"ת יחתייב הישראל ליתן יותר מדמי חוצו וגם משום תק"ה אינו מחוייב ליתן הרכיח כמבואר בח"מ סימן של"ו דלא עשו תק"ה ברכיח וא"ל דכאן מיירי התתרם בשווים משורם כשל מולי של התוצ לי של המולה במיירי בחוב של ברביח - וביישוב זה נראה דהנה הב"י בס"ם ק"ם הביא בשם הגרת"י דהתעכב דמי שכירום חבירו אחישראל היה חייב להעובד כוכבים נ"כ ברביח דבמהרי"ק מבואר דמיירי בחוב שלא ברביח - וביישוב זה נראה דהנה הב"י במי אל במי אדם בואה ליחן ויהיה בידו מכאן ועד עשר שנים וכו' והשיג עליון הב"י מפעם דבשכירות יש ג"כ איסור רביח דמייב ליחן מה שהיה יכול להרווית והביא ראיה מהא דריש מכוח דאומדין כמה אדם רולה ליחן ויהיה בידו מכאן ועד עשר שנים וכו' והשיג עליו הב"י מפעם דבשכירות יש ג"כ איסור רביח ע"ם בב"י וח"כ בעובד כוכבים דרבית מוחר בהו ובגדל וחזיק דינייהו כמו בישראל ואם כן המעכב מעוח עובד כוכבים בידו נראה דחייב ליחן לו מדינא מה שאומדין כמו בישראל כשמעכב דבר שרבית מוחר בו וא"כ הרי ישראל חייב רבית לעובד כוכבים מדינא מש"ה הישראל התלוה עומד במקומו לקבל הרבית כמ"ש הטור בשם הרא"ש גבי משכוט של ישראל ביד עובד כוכבים וכן שוכח מדברי העור שהביח רחיה לדין זה ממה שהחיר הרח"ש משכונו של ישרחל ביד עובד כוכבים ושם כחב הרח"ש הפעם משום דהישרחל חייב רביח לעובד כוכבים והישרחל הב' עומד כמקומו לקבל הרבית משמע דגם הכא יש חיוב על הישראל ליתן רבית לעובד כוכבים דאלח"ה אין ראיה משם אכן אם הישראל לוה מעובד כוכבים והעובד כוכבים לא לוה מישראל והעובד כוכבים חובע בעלמו לישראל לדינינו בעד תה שעיכב המעום בידו יוחר מהזמן פוערין אוחו דבדיניהם דייניט ליה כמבואר בירושלמי בעובד כוכבים וישראל שבאו לדין שאם אחה יכול לזכוחו בדיניהם אותרים לו כך דיניכם אבל כשהעובד כוכבים משכן המשכון של ישראל לישראל אחר מחוייב הישראל לימן הרביח מה שהעובד כוכבים ניזק על ידו דגם בדיניהם כך הוא ולפ"ז ה"צ הישראל ליהן כק מה שאומדין הרביח מה שדרך העולם ליחן כת"ש הנהמ"י הנ"ל ואם העובד כוכבים הבמיח רביח הרצה על התשכון יוחר מהאומד ה"צ הישראל להחזיר המוחר חיצ הישרת כל שלוח דחשור לקבל ממנו הרביח יכול המלוח לותר לא אתן לך לפדוח המשכון עד שיבור העוד בוכבים כמו בסעיף י"ג וכן משמע בש"ך ס"ק כ"ה שכתב דחם השבד כוכבים פודיהו אליי שהישרת החיב נותן הרביח יכול המלוח לתו בשופפני עסקים דלתה לו להישרת להיה העודד כוכבים לפדוח ישדה הוא בעלמו ויופסד אלא ודחי דחין השרתל לכופים פודיהו אליי שהישרת לל החיב נותן הרביח שרי כלום ולדיך ליתן לישרתל לפלחו כמבותר בסעיף י"א בהג"ה ואו אין הישרתל לכיך ליתן הרביח היותר בכי של הייותר המשל"ת בפ"ח מהל ליתן הרביח המוליה כלום ולדיך ליתן לשליד נחשים בכי המשל"ת בפ"ח מהל ליתן הרביח המולים למשריד בחום המשל"ת בפ"ח מהל ליתן הרביח המולים למשריד ברום ביותר הרום בשל של המשריד ברום ביותר הרום ביותר ב כלל דדוקה במבטל כיסו שלם השחמש בו ולה נהנה ממנו פטור דהה דין התבטל כיסו נלמד מהם דהמקבל שדה והובירה ומזה למדו ג"כ למגרש חבירו בביחו וסגרו ובזה דוקה כשלה השחמש בו אבל אם נשחמש או נהגה בו ודמי דחייב לשלם מה שהיה שוה לשכר דאפילו גברא דלא עביד למיגר הדר בחזר דקיימא לאגרא חייב ליחן מה שהיה שוה לשכר ולזה מביא רחייה מחא דמכות דמשות כקיימי להגרה חשיבי דהלח"ה לה גרע מחלו נסלו המשות בידו והחזיקו זמן שמשידין דלה היו משלמין דודהי אם היו משידין על הזכד דלה קיימה להגרה שמושפר להייה חדם שהיים ממשות בהמשות הוי כדר בהזכר דקיימה להגרה שחוש להגרה החייב לשלם חסרוטו אף שלה הרוים משלמין כיון שלה זממו והזיק וכהשר זמם המת להגרה החייב לשלם חסרוטו אף שלה הרוים כמו בגברה דלה שביד למיגר והה דלה להחייב הבהמ"י ליהן רק הריות המשם דמבוחר בח"מ סי שם"ג בחוקף ססינתו של חבירו ומשה בו מלחכה דה"ל לשלם שכר דדוקה בקרקע שהייה כמו בגברה דלה שביד למיגר והא דלה חייב הגהמ"י ליהן רק הריות הוה משלם דמבוחר בח"מ היה לו להיות פטור רק משום דמחלק שם דדוקה במשות דמשלטלין הן הפי' השיבי כקיימי להגרה היה לו להיות פטור רק משום דמחלק שם דדוקה בנחית הדשלח למחלה במחלם בחדות דעת) ה"ב במחם

בסתם חלינן דנחים חדעתה דחגרה [א] ומש"ה פסק בחמת בסי' רל"ב סעיף ז' בהג"ה דחם חמר בפירוש שמחעסק בו לנוכך עלמו שח"ל ליקן הריוח והוח משעם דהוי כנחים חדעהם דגולנותם אבל בסחם לא חשבינן ליה דנחים אדעתא דגולנותא ות"מ אינו חייב ליחן כשלא הרויח דא"מ לומר דנחים אדעתה דאגרם דהם אסור לישראל לימן אגר נשר ממעום ולה חשבינן ליה רק לנחים אדעתה להחעסק בו לנורך חביבו כי היכי דלה יהיה כנחים אדעתה דגולנוחה ומש"ה אינו חייב ליחן רק כשהרויח אבל במקום שאגר נפר מוחר כמו במעכב דמי שכירוח לדעה הנהמ"י או במעות עובד כוכבים ודאי דחשבינן ליה לנחית אדעתת דאגרא ומחוייב ליתן שכר אמילו לא הרויח כמה שאומדין כמה אדם רונה ליתן ויהיה בידו כל"ל : (מדף) אבל לא יובל לובות . עפ"ז מ"ק י"ד שחמה על הב"ח דמה מועיל שיחבע הישראל כו' ואני תמה על חמיהתו דכיון שהזכיר שם המשלחו שהעובד כוכבים פ' לוה ממנו נפטר השליח כמ"ש הש"ך בס"ק ל"ד ומ"ש הט"ז דמיירי שאומר הגני מוכם שיהיה שלך עד שיחן לך העובד כוכבי' קרן ורביח חמוה לי דלפ"ז ל"ל שהחנה עמו דכל זמן שלא יתן לו העובד כוכבים דוקא ואף אם ירלה הוא בעלמו ליחן לא יהיה פליו חיוב להחזיר דמי החנה ג"כ שיהיה הום בעומו ג"כ יכול לפדוחו בקרן ורבים דמי לחומר לכשיהיו לי דמים אחזיר לך ועכל"ל שחלה החנחי דוקא בפדייח העובד כוכבים וח"כ קשה מה שםיים המרדכי שם שחייב ליחן לפדוחו לבעליו הח נחן לו במחנה גמורה ולח נחקיים החנמי לכן נרחה דהטיקר כמ"ש הרג בד"מ דס"ל דיש זכיה לטובד כוכבים: (מזד) ע"י אחר • טש"ך ס"ק כ"ם עד מיד אני חייב להחזיר המשכון מוחר חמיה לי כיון דלא קנה העובד כוכבים המשכון והמשכון של ישראל הוי הישראל כערב קבלן דאסור וראיה לזה דהא כשנמן הישראל להעובד כוכבים בעלמו דאז ודאי נחחייב העובד כוכבים חיכף כשקיבלו בהחזרח המשכון ואפ"ה הולרכו לשעם משום דודחי הקנהו לו משמע דאם לא הקנה לו אסור וגם הלשון חתוה י ונראה כוונהו שאומר העובד כוכבים לראובן אן המשכון שלך לעובד כוכבים פלוני והקנה חוחו לחוחו עובד כוכבים בעלמו והוא יקנה אח המשכון במשיכה בשביל עלמו כדי שילוה לנרכו מעוח מישראל וכשממסרנו בידו אני חייב להחזיר לך המשכון מפעם ערב מוחר ואפילו אמר לו סחם חליק דדעחיה אהיחירא ומסחמא מקנה להעובד כוכבים המקבל בעלמו והטובד כוכבים הא' מקבל רק לערב: (דן) לאו בע"ד דידי את י לכאורה קשה דהח משועבד לו מדינת דר"ל כיון, דהעובד כוכבים חייב להחזיכו לישראל והישראל להעובד כוכבים י ואסשר כיון דביש לו ובמקום פסידה כ"ע מדוד דלא שייך שיעבודא דר"ן כמ"ש הש"ך בח"מ סימן פ"ו ס"ק ועוד נראה דלה שייך כאן שיעבודא דר"ן דר"ן דמ"ח חיים און העובד כוכבים נותן התעוח כל המשכון קני לו לרבית שיעלה עליו מכאן ולהבא אין הישראל חייב כלל להעובד כוכבים : אך הא קשיא לי דממ"נ במאי מיירי אם השאיל לו הישראל להשכינו לזמן וכלה הזמן אפילו אם אינו אנם יכול לכוסו מן הדין דהא אפילו בישראל כה"ג אם ראובן השאיל חפץ לשמעון להשחמש בו או להשכינו לזמן ידוע ושמעון השאילו או השכינו ללוי וכלה הזמן ודחי על כחובן להוניחו או לפדומו מלוי וחין לוי יכול לומר לחו בע"ד דידי אח דכיון שכלה הזמן מה שמנית שמעון החפץ אתר הזמן ח"י לוי כגזלן וכ"ז שהגזילה בעין חייב להחזיר רק במשכון חייב להחזיר דמיו מפני חק"ה וחי מיירי שנחן לו רשוח להשפינו אף לעולם אם ירצה א"ב אפילו באנם מה"ח היה יוכל לכופו דהא אקני להעובד כוכבים לגמרי אף אם יעלה הרביח נגד כל דמי שיווי המשכון לכן נראה דודאי אם השאיל לזמן יכול הישראל להוציאו בכלוח הומן כמ"ם הש"ך בס"ק ל"ח בהשחילו לפי שעה דמה לי השחילו לפי שעה חו השחילו לזמן דאחר הזמן הוי כגזלן רק דמיירי בהשאילו להשכינו סחם ולא סירש זמן דדמי להא דמבואר בח"מ סימן ס' סעיף ג' בהג"ה בקיבל עליו לזונו סחס דכל זמן שלריך משמע ומש"ה בחינו אנם חלינן דמסחמת זריך ליה ולת מחזקינן ליה בגזלן אבל באנם מחזקינן ליה בגזלן: (יד) ואם העובד כוכבים יכוף - נראה דדוקה שהשראל כוסה לעובד כוכבים לחח לו רביח ונסן לו משלו או אם העובד כוכבים יכוף אם ראובן אח"כ לסלק לו מה לו להשראל בכך אבל אם העובד כוכבים כוסה אח ראוכן שיחן רביח לשמעון נראה דלריך שמעון להחזיר לרחובן כיון דהעובד כוכבים כגזלן נגד רחובן מה בכך שהעובד כוכבים חייב לפמעון וכי אם עובד כוכבים אחד יהיה בע"ח ליפראל ויגזול מישראל אחר ויתן לזה שהוא חייב לו ודחי דינטרך הישראל להחזיר לישראל האחר כיון שהגזילה בעין ח"י דהוי כגזל וסרע חובו דחייב להחזיר בלא דמים כמבואר בחושן משפט סימן שנ"ו ומכ"ש כשכוסה הישראל הב' לימן מיד ליד לישראל הא' ודאי דאסור לו לקבלם ואם נפל חייב להחזיר וה"ג דכווחיה לא מיבעיה אם כפה העובד כוכבים לישראל ליחן הרביח מיד ליד לישראל הח' דאסור לקבלם ואם נסל חייב להחזיר רק אפילו אם נסל הטובד כוכבים בידו מראובן ונחן לשמעון כשידוע שזהו הממון שנפל מראובן חייב להחזירו אמנם אם ראובן נשא ונהן בהמעוח דאז חייב מדינא ליחן הרביח לישראל כמ"ש לעיל בביאורים ס"ק ד':(רתד) על משבוגוי עש"ך ס"ק ל"ד עד או שהעמידו אנל עובד כוכבים וכו'י הכוונה ברבריו דאף שמקודם לא הזכיר לו שם העובד כוכבים דנחחייב השליח כמו שחצחר לקמן מ"מ כשהעמידו חח"כ חגל העובד כוכבים וחמר חן לזה נפטר השליח דדוקא בעובד כוכבים לישראל בעינן נשא ונחן ביד כמבואר לעיל סעיף א' ב' מטעם דחין שליחות חבל בישראל לישראל דיש שליחות נפער כשמנוה ליחן לעובד כוכבים ומשמע דבהנך גווני דהיינו כשמזכיר לו שם העובד כוכבים או שהעמידו אלל העובד כוכבים אין צריך שיאמר לו היה שלוחי כיון שכחב שאין שום אחריות על השליח ליכא שום איסור וכמ"ם הב"י בשם הר"ן באומר לא יהיה לך עסק עמי ועיין במ"ש בס"ק שאח"ו: (ב) אתה תהיה שלוחי . עש"ך ס"ק ל' ואם לא עשה כן אסור ועיין בחשובת הרא"ש דהוי ר"ק . ותשמע מדבריו דהמלוה יכול לחבוע להשליח וא"י לחבוע כלל העוכד כוכבים מחמח דאין שליחות לעובד כוכבים והוי ישראל השליח לוה ממש דחי לא היה יכול לחבוע השליח לא הוי תבים קצוצה דלת אסרה חורה רק רבים הבא מלוה למלוה וכ"כ הב"י בהדיא דאם אמר לו השליח דחין לו עסק עמך דמוחר דלא אסרה חורה רק רביח הבא מלוה למלוה והוא חמוה דבשלמה נגד המשלה יש לחלק בין יש שליחות לחין שליחות דביש שליחות נקנה ההלווחה להמשלח בתבלח השליח ונחחייב המשלח במעשה השליח משא"כ באין שליחוח אבל לחיובי שליח אין סברא כלל לחייבו מחמח שאין שליחוח כיון דהודיעו לו המשלח ולא רלה לחייב עלמו רק להמשלח מה בכך דחין שליחוח והמשלח לא קנה מ"מ הוא לא התחייב עלמו ואם נדחוק ונאמר כיון דחדעחם דהלוחה קיבלם והמלוה נחן חדעחם שיהיה המעום הלווחה וח"ח שיהיה ההלווחה להמשלח מחמח שאין שליחות ע"כ היחה כוונתם שיהיה השליח הלוה משא"כ במקום שיש שליחות כיון דהמשלח נעשה הלוה חין לו עסק עם השליח הנה מלבד שחין זה מן הסברא לחייב השליח כשבא ללוות בשם המשלח הוא מבואר להיסך בח"מ פו' קכ"א דאפי' באמר שלח ע"י עובד כוכבים דלאו בר שליחות הוא כיון שהגיע ליד עובד כוכבים הוי באחריות המשלח ומשמע שם בסעיף ב' דאפי׳ בשליח שעשאו בעדים מהכי אפי׳ במי שאינו בר שליחות שכחב שם בסעיף ב' וז"ל אפי׳ לא אמר לשליח אמור לפלוני שישלח ע"י וכו' משמע דאשליח דסעיף א' קאי דמיירי אפילו בעובד בוכבים וכן כחבו החוספות בב"ק דף ק"ד בד"ה רבה וז"ל דמה לי אם אמר בפניו שלח ע"י או אמר לו פלא בסניו ואף שהחוספות מחלקין שם היינו למאן דלא פ"ל שליח שעשאו בעדים אבל לדידן דקיימא לן דהוי שליח משמע דהוי כאלו אמר בפניו שלח דמהני אפילו בעובד כוכבים וקפן ושליח דהלוואה ושליח דפירעון חד דינא אים להו כמבואר בח"מ דף ז"ע וכן הוא בח"מ שם בש"ך ם"ק מ"ב ובסמ"ע ס"ק ל"ג · ועוד קשה דכיון שאמר לו הוי שלוחי להלווח לעובד כוכבים למה הולרך שוב לומר שיהיה על אחריותו דכשאומר לו הוי שלוחי תמילא אין לו רק אחריות של שליח דאחריות כי החי מותר כמו שהבאר לקמן י ועוד קשה למה הלריכו שיקבל אחריות מהמשכון ויותר קשה למה הלריכו אחריות בשמח פדיי' כיון שכבר

עלה הרביח על העובד כוכבים מה איסור יש שוב בקבלה האחריות של הישראל · לכן נראה דודאי אם מזכיר השליח שם העובד כוכבים שעובר כוכבים פלוני לוה ממנו ודאי אין על סשליח שום תביעה אף שאין שליחות לעובד כוכבים כיון שלא כצה ליכנם בחיוב ומעשה קוף וחינסבה מביד לחמטויי המעוח מזה לזה וכמ"ם הש"ך ס"ק ל"ד בהדיה דבמזכיר שם העובד כוכבים דמוחר רק דהכא מיירי שלא הזכיר השליח שם העובד כוכבים המשלח דאז כיון שלא רלה להזכיר השליח שם הלוה ודתי הכנים עלמו שכל החביעות שיהיה להמלוה שיהיה עמו דהא אין המלוה מכיר שום אדם ולא יכול להיות לו עסק רק עמו וע"כ היתה כוונחו שיהיה העסק ביניהם ואסשר דלכך כחב המחבר בחושן משסט סימן קפ"ב ול"ל אבל אם לא הודיעו שהוא שלוחו של פלוני דבעינן דוקא שיודיעו שם המשלח למען דעה עם מי שיהיה לו עסק ושענות ואף אם שם לאו דוקא ובהודיעו שהוא שליח לבד סגי מ"מ הכא בהלואה נראה דכשאינו מזכיר שם המשלח ודאי היה דעם שניהם שיהיה השליח הבע"ד דאל"כ הניח מעותיו על קרן הזבי דאח מי יחבע דבשלמא במכירה נסחלק העסק מביניהם אחר המכירה משא"כ בהלוחה וכן כשיחבד המשכון והמעום מחחם יד השלים חף שחיוב חחריום מדינה על הלוה המשלח מ"מ למי יחבע כיון שלא הזכירו וכן ההחראה שנריך בעל המשכון לעשוח קודם מכירת המשכון ושתר תביעות ודתי היה דעתם שיהיה השלית בע"ד וכן בישרתל השלית לישראל כה"ג השליח יש לו דין בע"ד כשלא הזכיר שם המשלח וכן מבואר בהג"ה סעיף י"ד דים חילוק בין הזכיר שם העובד כוכבים או לא וכן מוכח בש"ך ס"ק ל"ד דדוקא כשמזכיר שם העובד כוכבים נסטר משמע דכשאינו מזכיר שם העובד כוכבים נחחייב הוא והשליח בע"ד הוח והח שכחב הרח"ש בעעם החיסור משום שחין שליחוח לעובד כוכבים הוח מסעם דאם היה שליחות אף שהשליח נשחעבד להיות בע"ד מ"מ כיון דיש שליחות נקנה חיכף ההלוחה להמשלח ונעשה המשלח הלוה והשלים חף שיכול לחובעו גם כן חין לו רק דין ערב ומוחר לישראל כהיוח ערב כשנותן המשכון כמ"ם הש"ך בס"ק מ"ם משח"כ כשחין שליחוח דלא נעשה המשלח לוה כלל והשליח לוה ממש מש"ה כחב דהוי ר"ק ומש"ה הצריך לומר היה שלוחי כדי שיהיה העובד כוכבים לוה והשליח אף שיכול לחובעו כיון שלא הזכיר שמו אינו אלא ערב ול"ל לו גם כן בפירוש שיהיה באחריוחו דאם לא אמר כך אסור אף דאמר הוה שלוחי אמרינן דלא היה כוונחו רק שיעשה העובד כוכבים לוה כשיקבל המעוח משלוחו ומ"מ כיון שלא הזכיר שם המשלח נכנם השליח להיות בע"ד משעה שקיבל המעוח עד הפירעון וכיון דחין על העובד כוכבים שום חיוב רק משעה שמקבל ההלווחה עד שעה שמוסר המשכון דהעובד כוכבים גם כן דעחו כך כשאינו מלוה להשליח להזכיר שמו שיהיה השלית בע"ד ביניהם וחיכף כשמוסר להשליח המשכון הוי כמוסרו ליד המלוה נגד העובד כוכבים וכשנחבד המשכון מהשליח הוי כנחבד מהמלוה וכן מיכף כשמוסר הפירטון להשליח הוי כמוסר פירטון למלוה וכשהשליח מחחייב עלמו במקום שחין חיוב על העובד כוכבים חין על השליח דין ערב רק דין לוה דכשים על השליח חיוב קודם שנעשה העובד כוככים לוה הרי נעשה לוה סודם העובד כוכבים וקנה המעוח לעלמו וכן בשעח הפירעון כשנעשה סירעון מהעובד כוכבים כשהגיע ליד השליח ולהמלוה לא נחשב פירפון הוה השליח כלוה מישראל ומלוה לעובד כוכבים מש"ה בעינן שלא יהיה על השליח שום חיוב יוחר ממה שיש לו על העובד כוכבים דאו אין על השליח רק דין ערב אבל כשיש על השליח חיוב במקום שאין חיוב על העובד כוכבים לא הוי כערב ואסור ומה שסיים שלריך לומר לו ומהא שלוחי להחזיר לו המשכון הוא רק להודיעו בשעת הלואה שכשימסור לו המשכון בשעת פירעון שאינו מוסר לו המשכון כדרך מלוה ללוה בשעת הפירעון ואינו רק שלוחו ונראה דכאן א"ל לומר לו אחריות כיון שהוא אחר הפירעון ואין על השליח חיוב אחריום מדינה להעובד כוכבים אף שנחרנה שיהיה השליח בע"ד ביניהם כיון דאסילו נאבד מהמלוה אחר הפירטון אין על המלוה רק דין ש"ח ואחריות של ש"ח מוחר השליח לקבן : (בא) באחריותו יודוקא אחריום יוחר מדינו אסור לתכל אבל אחריות של ש"ח אם הוא ש"ח ואחריות של שומר שכר אם הוא ש"ש מוחר לתכל וראיה מדברי הטור שאחר שהביא דברי הרא"ש הללו כחב ומדברי הרמ"ה יראה שלריך שלא יהים המעום באחריום השליח אבל על המשכון אין לחוש וכו' משמע דלא פליני הרא"ש והרמ"ה רק באחריות המשכון אבל באחריות המעות לא פליגי שלדברי הרמ"ה שם כתב להדיא דאחריות של ש"ח בש"ח וש"ש בש"ש מוחר: (בב) לא מהגי · עש"ך ס"ק מ' שכחב בשם מהרש"ל דבמצרר בעדים שאסור ע"ש · וברש"ל הביא מקודם דברי הרא"ש בעעם דלא מהצי עדים כיון שא"א לברר דאפי' יביא עדים שהמשכון שלו אימר מכרו קודם ואפי' נעלו מביחו לפני העדים באומר העובדי כוכבים נחנו לו להשכינו זה זמן רב ואח"כ כתב הרש"ל שאפשר שיהיה בירור כגון שאמר בשטח הלואה לפני עדים זה המשכון שלי ואני משקר בכיון לפני המלוה לומר שהוח של עובד כוכבים כדי להלוות ברבית ללרכי ח"ל משכפת לה שמביח עדים שחפן זה שחלו מפלוני ישרחל ע"ש - והנה בנדון הב' הוא סשום כשאותו פלוני יכול להוציא בדין החפץ כגון שהוח בחופן המבוחר בחושן משפט סי' שנ"ו חבל בנידון הח' שכחב חמוה לי דחין זה בירור דאסשר אמר שקר לסני עדים כדי ליקח לעצמו הרביח ולענין ליקח רביח מיד הלוה אסור כשמברר שההלואה היחה ללרכו ומשכחת לה בפשיטות כגון שמברר בעדים שקיבל המעות הלווחה חיכף לעלמו ומשח ומון עם המעוח לנורכו כגון שמחן חוחן המעוח להעדים בחורת שוחסות לעשוח שוחסות עמהם חו שהלך עם המעוח למדה"י עם העדים ועסק בהמעוח לנורכו דאז בודאי אסור לקבל הרבית מישראל כיון דהשליח נריך להיות שליח להולכה של הישראל כמ"ש בריש הסעיף וקודם שהגיע המעוח להעובד כוכבים לא קנה העובד כוכבים והן ברשוח ישראל הח" וכשנושלן השליח לצורכו הרי הוא כגוזלו מישראל ונששה לוה של הישראל והוי כרבים הבא מיד לוה למלוה אמנם יכול הישראל הא' לומר איני מקבל ממך הרבים אבל איני מחזיר לך המשכון כי חושש אני לדכריך שהמשכון של פובד כוכבים הוא רק אמה גזלם המעום. ועל המשכון א"י לברר שהוא שלו כמ"ש הרא"ש והן הן דברי הרא"ש עוד כחב הש"ך בשם מהרש"ל באשה הנו"נ שהשכינה דלא מהני הודאחה [ב] והוא חמוח דהא מבואר בחושן משפם סי' נ"ו סעיף ה' ובחה"ע סי' קס"ה דחשה הגו"ננחמנה לומר על חסץ שבידה שהוח של אחרים ואפי׳ לדעח הש"ך דפליג שם בח"מ נראה דדווקא כשהחפן ח"י ומשום חזקה כל מה שח"י הוא של בעל אבל אם כבר החזירה לפלוני לא מהני החזקה דכל מה שה"י של בעל להוציא ואם האשה מכרה החפץ כשם אחר ומסרה ליד הלוקח ודאי דלא היה הבעל יכול להוניא ה"ה בהשפינה • ומ"ש הש"ך כשהבטל מברר ג"כ קשה להבין דהאיך אפשר לברר אימר כבר מכר החפץ לעובד כוכבים כת"ש הרא"ש או היא בעצמה מכרה דהא נו"ג יש לה רשות למכור - גם מ"ם דנשבע כשח"י לברך התוה דחנן סהדי שהמלוה ח"י מחשש דחימר מכרו או מכרה כנ"ל : (כג) אלא בסלוה על המשכון י עש"ך ס"ק מ"ג ויש שם מ"ס וג"ל ולא אחי אלא לאטיקי וכוונחו דלח חיתה שהרב בה למעם דדוקה במשכון יש היחר דו"ה דחסי' בלה משכון יש היחר כמ"ש בש"ק נ"ד רק הרב לה אחי רק לאפוקי בלה משכון כשאומר לה הלויחי ובה לומר דלה מהני במקום שאומר לא הלויחי לעובד כוכבים רק במשכון: (בד) נקרא רשע - עש"ך ס"ק מ"ה עד דלא נקרא רשע חמיה לי דאפי' גזלן הוא כיון שהמלוה לא רצה להלווח לו רק עשאו שליח להלוותן לעובד כוכבים ברביח וכשנוסלן השליח ומוליאן לצרכו הוי שואל שלא מדעח דהוי נזלן: (בדה) זבה הלוה בסה שקצב עם העובד כוכבים ביותר: קשה לי כיון דחין היחר רק שיהיה שליח של המלוה כמבואר בסעיף י"ג ובשליח מבואר בח"מ סי' קס"ג דהריות לבעל המעוח וכן בסימן קפ"ה שם מבואר דדוקא שאמר לו המואר יהא שלך אבל כשלא אמר לו כך המוחר לבעל החפץ ובודאי הדין ג"כ אפילו כשכיחש השליח חחילה כגון שכא ואתר פלוני רוצה ליחן לך בעד חפץ זה כך ונחן לו למכרו ואח"כ נהברר שנתן לו יוחר דהתוחר למשלח

חנהות והשנות רעיק

סי' קס"ח וקס"ם בביאורים [א] קרוב לפוף סקי"ד ומש"ם פסק באממ כפיי ו" בסג"ה : שם לא כוכר מילוק זם רק בסחם פקדון אבל הכונים כיס והוא מעכב אותו משתם שם דאף
בנספס לצורך עלתו חייב ליתן הריות - אמנם סים אפשר לעפר בדרך זם דאף דנחים אדעתא דגיונותא מ"ח זרין ליתן מם שסרות דסוי כגוול מעולעין ומשכיות לאחרים דהשם כר"מ כסב דכיינו אם פדיין סשכירות וא גא ליד כגולן אבל אם כא השכירות לא בל השכירות לא גא ליד כגול אבל השכירות לא בל השכירות לאחרים בל מברל בשרה של היו בל האחר לדון בו דון הודאת בשל רות בל היינו שמברר שהוא של ו וכום בודאי לא מהני הודאתה לדון בו דון הודאת בשל רות השכיר האתת אתם והאחרים לה אתם האחרים להות של בעלם פשימא דלא מהיי הודאתה :

כשלא המר לו המוחר שלך ונראה דהכא שאני כיון שהוא הלואה ולא הזכיר שמו ודאי נתן לו במופן זה שיהיה הוא הבע"ד ואמירת את תהיה שלותי שיהיה העובד כוכבים לוה כמ"ש לעיל בס"ק ך' וכל התביעות הוח על השליח להכי נחשב השליח הלוה מישראל ומלוה נגד העובד כוכבים להכי זכה השליח בהמותר ולפ"ז' כשהמלוה עשחו שליח מעיקרא ללווח לעובד כוכבים פלוגי המוהר להמשלח: (בן) לא יפרע הלוה מכיסון י היינו בשהעובד כוכבים אלם אבל אם פשע השליח ונהן להעובד כוכבים המשכון קודם שקיבל המעוח ומחמת זה אינו נותן לו הדבית חייב השליח להחזיר לו הרביח: (בן) וייא דצריך הלוה לפרוע מכיסו · עפ"ז ס"ק ב' שכחב הסעם בחיוב הרביח מסעם גרמה בניזקין י והוה חמוה דה"כ חפי' הוליה המשכון בלה רבית באלמותו יתחייב השליח מטעם גרמא בניזקין ועוד דאין זה גרמא כמה שלא הודיע לו דהא אין ההיוק נעשה מיד ולא כרי היויקא וגם אין היוק בגוף הדבר רק בהריוח ועוד בלא ידע מה"ח יחחייב המלוה כשלא ידע השליח שהוא אלם להחזיר לו המשכון כשהעובד כוכבים אלם וכי אם אחד יהיה שליח בין ישראל לעובד כוכבים לקנות או למכור ואחר שיהיה החפץ כבר ביד הישראל יעליל העובד כוכבים על השליח ויכופו שיחזיר לו החפץ או הדמים ודאי שאין הישראל חייב להחזיר לו דאין המשלח חייב להציל השליח מהעלילה ושיעבוד המשכון כמכירה דמי לכן נרחה דהעיקר כמעם המבוחר בהג"ח הביחו הש"ך ס"ק מ"ו משום דידע ומחיל והוי כנתרנה להלוות בלא רבית ולפי פעם זה העיקר חלוי בידיעת המלוה שהוא אלם וכשלא ידע המלוה אף שהלוה ג"ב לא ידע חייב ליתן לו הרבית וכן עיקר שאין לנו להמנים מלבינו סברות שלם שיערום הקדמונים ז"ל: (בה) אם הוביר לו שם העובר בובבים · עש"ך ס"ק מ"ז דמסיק דהעיקר חלוי באם הכיר המלוה שהוא אלם ומסעם דידע ומחיל · ולפ"ז אין חילוק בין אמר לו אחה חהיה שלוחי או לא שהחחיל ברים דבריו דבהכיר שהוא חלם אפי' לא המר אהה חהיה שלוחי חייב להחזיר בלא רביח דהא ידע ומחיל ובלא הכיר שהוא אלם אפי' אמר אינו חייב להחזיר בלא רבית דמה לו למלוה בעלילת השלית כמ"ש לעיל בס"ק הקודם אמנם אם נחרגה המלוה וציוה להשליח שלא להזכיר שם המלוה להעובד כוכבים ושהשליח יעשה עלמו בע"ד נגד העובד כוככים ודחי דחייב המלוה להחזיר המשכון בלא רבית כדי להליל השליח כמבואר בח"מ סימן קל"א גבי אמר לי' ערביני דחייב אסילו בעלילה שעושה העובד כוכבים מטעם דעובד כוכבים דרכו להעליל וה"נ דכווחיה כיון שע"פ ליווי המלוה עשה השליח עלמו בע"ד אמנם נראין לי דבריהם דוחק לסרש כן בדברי המחבר דהעיקר חסר מן הספר דהיה לו להמחבר לכחוב דבעינן דוקח שהכירו שהוא אלם · ואילולי דבריהם היה ל"ל דמיירי כשכבר הוציא העובד כוכבים המשכון בלא רביח יש חילוק בין הזכיר לו שם העובד כוכבים או לא דבלא הזכיר שם העובד כוכבים השליח הוא בע"ד נגד כל החביטוח כמ"ם לעיל ס"ק כ' ועם"ך ס"ק מ"ם דיכול לומר בפירום אני אפרע קרן ורבית ודין לוה ממש יש לו עלה השליח וכשהוניה העובד כוכבים המשכון בחלמותו הוי המשכון מיד המלוה ואם היה חובע להעובד כוכבים בדינינו אפי' כשהיה נאנם המשכון שלא מחמתו היה העובד כוכבים חייב לשלם הקרן והרבית והשליח כשלא הזכיר שם העובד כוכבים הרי הוא כערב על כל החביעות שיש לו על העובד כוכבים מש"ה חייב השליח ימשום רבית ליכא בערבות השליח כשערב בעד מה שיארע איזה אונם במשכון דהוי כערב ונותן לו משכון של עובד כוכבים דשרי כמבואר בסי' ק"ע וליכא איסור רבית רק כשהשלית חייב עלמו בשעה שחין חיוב על המשכון כגון קודם שקיבל העובד כוכבים המעוח או אחר הפירטון ואחריות כזה לריך המלוה לקבל על עלמו כמבואר בסטיף י"ג. חדט דהא מבואר שם ובדברי כל הפובקים דאם לא אמר לו שיהיה באחריות אף שאמר לו חהיה שלוחי כל האחריות על השליח ולוה ממש הוא וכמ"ש לעיל בס"ק כ' אם לא שהזכיר לו שם העובד כוכבים וכמ"ם הש"ך בס"ק ל"ד וכיון שחינו מוזכר בסעיף י"ג בדברי המחבר שיהיה באחריוחו רק בהולכה ובהבאה דאו אין חיוב על העובד כוכבים אסור להשליח להחחייב בזה משמע דעגד כל התביעות שיש על העובד כוכבים כשהמשכון ח"י הוא על השליח כשלא הזכיר שם העובד כוכבים א"כ ה"ה באונסין שיהיה במשכון דממה שלא ספרו מה"ח נפסר וכזה פליני המחבר והרב דהמחבר ס"ל דכשתקבל המשכון נחרלה שיהיה כל התביעות על המשכון לבד ואין על השליח שם לוה רק בשעה שלה יהיה המשכון ח"ר דהיינו בהולכה והבאה וכשפוערו מזה נפער מהכל והרב ס"ל דכשלה הזכיר שם הטובד כוכבים הוי השליח בע"ד וערב על כל החביעות שיהיה לו על העובד כוכבים וא"כ אף שפוערו מאחריות של הולכה והובאה דמזה נריך לפסרו כמ"ם לעיל ס"ק ך' אבל מבאר המביעום שא"ל לפסרו שאין בו איסור רבית לא פסרו ומש"ה חייב השליח כשנאנם המשכון ומכ"ש באונש הבא מחמח העובד כוכבים דערב גמור הוא השליות כשאינו רוצה להזכיר שם העובד כוכבים מה שאין כן כשמזכיר שם העובד כוכבים נפמר השליח מערבות ומהחריות כמ"ש הש"ד ס"ק ל': (במ) תחילת הלוואה · עש"ך ס"ק מ"ם שכחב וז"ל ואע"ג דמוחר לישראל להיוח ע"ק כשיש משכון וכו' · מה שקשה מזה על מ"ש מים שכחב ח"ל וחשיה דמוחה בשרחה נהיות עדק כשיש משכון וברי - נוס שקשה מוזי של מי ב בסי ק"ע סק ח' דבשערב לו בעד הקרן והרביח דאסור אפי כשיש משכון כחבחי שם ס"ק ח' ב וכו' יוכלאה דדוקא כשליוה החלוה להשליח שלא להזכיר שמו להעובד כוכבים רק שיעשה השליח עצמו בע"ד נגד העובד כוכבים דדמי להא דמבואר בח"מ סימן קל"א דחייב אפי בעלילה וכמ"ש לעיל בס"ק כ"ה אבל כשצוה להשליח להזכיר שם המלוה א"ל לחוש דהא מבואר ש בסימן קפ"ח סעיף ו' דמי שהגיע לו היוק מחמח שליחות שלאו דאין המשלח חייב בנוקו בסימן קפ"ח סעיף ו' דמי שהגיע לו היוק מחמח שליחות שלחו דאין המשלח חייב בנוקו וכמה שכתוב בם"ק כ"ז ואם השליח לא כזה להזכיר שם העובד כוכבים ודאי דא"ל לחוש דהשליח נעשה ערב וכח"ם לעיל בם"ק ך" ובס"ק כ"ז: (לא) אם אחריות המעות על השליח ברולכה עיין בביח יוסף שכתב המעם תשום דמחמת קבלת אחריות יותר מדינו מוחר לו להוליאם ונעשה לוה ומשום הכי אסור וחמוהין לי הרבה דבריו חדא דמנין לנו דמחמח שמחנה באחריות יותר מדינו שיהיה מותר להוציאם ועוד דמכל מקום כשלא הוציאם ונחנם לעובד כוכבים בשליחותו ודאי דנפשר מהישראל הא' מהיכי חיחא יאסר דהא דמי לגמרי להא דסימן קע"ו סעיף א' בהנ"ה דמוחר אפילו קיבל עליו כל האחריות כשעושה לצורך בעל התמון ואין להתקבל כו הכאה של כלום ומה לי כשמצוה לו

לעובד כוכבים או נחנו לו להשכינם לפי שעה ויחזירם לו הוי העובד כוכבים שהשכינם לישראל לזמן גזלן ולריך הישראל הכ' להחזירם בחנם לרחשון ועיין בסעיף י"ח בהג"ה והלמוד משם לכמן : [יה] אם הישראל בודיהו · אכל אם העובד כוכבים פודיהו מוחר ליקח הרביח אסילו אם הישראל החייב יתן הרבית ואם העובד כוכבים הבסיח רבית הרבה יותר מהראוי אין יכול לגבות רבים מהמשכון רק מה שאומדין מה שדרך ליתן הרבים ולא יותר מהראוי ואם כא הישראל לפדוח המשכון יכול המלוה לומר לא אחן לך עד שיבא העובד כוכבים לפדותו וחם העובד כוכבים חנם מחויב ליחן להישראל לפדותו וספור מליחן הרביח ולדעת המקילין דלעיל מותר ש"ך : ועיין ביחורים ס"ק י"ד : [רַקַן] לא ירע שהרי חין כחן זד שליחוח : [כ] לקבל סיר הראשון : וחס כבר חייב לעובד כוכבים קרן ורבית יכול לקבל מיד הישראל הרבית בחיים בכל הרבית בחותה שהקהח וחס לקבל מיד הישראל הרבית בחותה שה ההקהח וחס הקנה במכר גמור לישראל אחר אסור מדינא והוי אבק רבית והכא מיירי שהקנהו לו בהורת ש"ש - ואם אמר בלשון הודאה שמודה שהוא של עובד כוכבים הש"ך בנה"ל מחיר והט"ז כחב דלא מהני הודאת שקר להפקיע האיסור וכן עיקר י עוד כתב המ"ז היתר לותר הריני נותן לך משכון זה במתנה על תנאי שאם יתן לך עובד כוכבים קרן ורבית תחזור לי דמוחר ועיין ביאורים דדוקא כשחולה התנאי רק בעובד כוכבים אבל. אם אמר שנם אם הוא בעצמו יתן קרן ורביח שיחזור לו דחסור : [כנ] אבל אם אינו · וחס השחיל לפי שעה והוח משכנו לומן חרוך הוי כגולן · וה"ה חס השחיל לומן ידוע וכלה הזמן ובש"ע מיירי שהשחיל לו סחם או יש חילות בין אנם לאינו אנם: [בר] בלא רבית. היינו דגם מעיקרא היה בחזקח אנם אבל כשנתקלקל אח"כ חייב ליתן לו הרבים עד ההיא שעתא: [בר] למלוה קרן ורבית · אפילו שהה הישראל לפדוח צריך ליחן לו פל הרביח לפי שעד שעה שחקבל החלוה מעוחיו הרי הוא כמכורה לו: [ברן יבוף את ראובן · אפילו המשכון לא היה שוה יכול ליקח גם הרְביח שעולה אחר המכירה ולא דמי לסימן ק"ע שכחב רמ"א אבל לא הרביח מה שיעלה עליו מכאן ואילך דשם הישראל משלם לו הרביח בעד העובד כוכבים והכא העובד כוכבים משלם מ"ז ועיין ביאורים מ"ק י"ח דנראה דדוקא אם העובד כוכבים כבר פרע מעוח שלו לישראל ואח"כ אף אם יכוף את ראובן אין בכך כלום אבל אם העובד כוכבים כפה את ראובן ליתן דבית לישראל או אפילו אם העובד כוכבים נסל בידו מראובן רבית ונתן לישראל וידוע שהן מעום ראובן חייב להחזיר רק אם ראובן נשא ונחן בהמעום חייב ליסן רבים להישראל : [בד] ברבית על משבונו - ודוקא כשאינו מזכיר לו שם העובד כוכבים אז ז"ל לו אתם חהיה שלוחי אבל כשמזכיר להמלוה שם העובד כוכבים שאמר לו שעובד טכבים פלוני לוה ממנו או אפילו לא הזכיר לו בשעת הלואה ואח"כ העמידו אצל העובד כוכבים ואמר לו המלוה חן לזה נפער השליח מהאחריות ומוחר לקבל הרבית מהעובד כוכבים אפילו ע"י הישראל אסילו בלא משכון וחכ"ש במשכון ואפילו אם המלוה אינו קולץ בעלמו הרביח עם העובד כוכבים רק שאמר להשליח כמה שחקח מן העובד כוכבים אן לי מוחר ואם אינו מאמינו כמה שלקח מן העובד כוכבים נשבע כדין שליח הנושא ונותן בנכסי חבירו ועיון בח"מ סי' צ"ג ואם 'אמר' כל זמן שמעוחי ביד העובד כוכבים מחן לי דינר בחודש אסור והא דמוחר לקבל הרבית מיד הישראל אף דאין שליחות לטובד כוכבים הוא מפעם דנעשה שלוחו של ישראל להלוותן לטובד כוכבים ולהביא לו משכונו ואפילו אם פדאו השליח במעוחיו ונמן למלוה קרן ורביח מוחר כיון דלא לוה הוא כק שליח ולא אסרה חורה רק רביח הבא מן הלוה למלוה ועיין ביאורים ס"ק י"ע וך' : [כך] והוא שיאמר · ואם לא עשה כן הוי ר"ק ועיין ביאורים מ"ק ך' · והב"ח כחב דוקא לכתחלה אסור אבל בדיעבד אמרינן דמסהמא דעחו להיחר ונעשה שלוחו של ישראל ולכן אפילו במניח לו משכונו ואמר זהו משכונו של עובד כוכבים או שאומר אני מזכה לך חחחיו דעובד כוכבים וזכייה לאו דוקא דאין זכייה לעובד כוכבים רק שמקנה להמובד כוכבים בהודחה שמודה שהוח של עובד כוכבים מוחר ש"ך והמ"ז בס"ק י"ד חולק ע"ז וע"ל ש"ק כ"ב - וחם השליח כופר שלח חמר לו שהוח של עובד כוכבים חו שלח זיכהו לו ישבע המלוה ויפפר מלהחזיר המשכון עד שיתן הרבית: ש"ך: [במ] באחריותו: דוקא אחריות יותר מדינו אסור השליח לקבל עליו אבל אחריות של ש"ח אם הוא ש"ח ושל ש"ש אם הוא ש"ש מוחר ועיין ביאורים ס"ק כ"א: [7] ואם גתן לעובר בובבים - כלומר דוקא כש מסר ש"ש מוחר ועיין ביאורים ס"ק כ"א: [7] ואם גתן לעובר בובבים - כלומר דוקא כש מסר המלוה המעות להשליח להלווח המעות לעובד כוכבים ולהביא משכונו דנעשה שלוחו של ישראל המלוח המעות לעובד כוכבים ולהביא משכונו דנעשה שלוחו של ישראל המלוח המעות להשליח להביא משכונו דנעשה שלוחו של ישראל זריך המלוה לקבל אחריות המשכון אבל היכא שלא נעשה שלוחו של ישראל כגון שהעובד כוכבים נתן המשכון להשליח שילוה מעוח מהישראל בלא שליחות המלוה א"ל השליח לחזור ולהביא המשכון כדי שיהיה על הישרטל אחריות מהולכת המשכון: [לא] תהיה שלוחי להחזיר - וכזה א"ל לומר לו באחריות ועיין ביאורים ס"ק ך' : [לב] סאמיגך - אסילו שכועה א"ל: [לג] אם ירצה לישבע - ודוקא שמסר להמלוה המשכון: [לד] ואפילו עדים - ואם עדים מעידים שהחפץ הוא של ישראל אחר אז מוציא הישראל החחר החפץ וא"ל ליחן הרבית ואם העדים מעידים שנפל המשכון מביחו ואמר לפניהם שישקר במחכוין להמלוה לומר שהמשכון של עובד כוכבים כדי להלוות ברבים לצרכו לא מהגי דאימר נחן לו העובד כוכבים המשכון להשכינו זה זמן רב והוא אמר שקר לפני העדים כדי לגזול לעלמו הרבים ואפילו אם מביא עדים שהיה המשכון שלו אמרינן אימר מכרו לעובד כוכבים אבל אם מביא עדים שהישראל קיבל חיכף המעוח ללרכו והוליאן אסור לקבל הרביח מישראל אבל אין לריך להחזיר המשכון כיון שא"י לברר שהמשכון שלו ועיין כ"ז במ"ש בביאורים ס"ק כ"ב ואשה הנושחת ונוחנת בבית שהשכינה וחמרה שהוח של עובד כוכבים לח מהגי הודחתה ש"ך ועיין ביאורים שהוא חמוה ועיין עוד בש"ך שכתב שאם אין יכול לברר שנשבע וגם ע"ז חמהתי

בביחורים להוציה המעות על היוה עסק הו ענ הלוחת עובד כוכבים בשלמה החריות חוב אסור לקבל דחין זה בגדר שמירת שוחל ול"ד למחנה ש"ח להיות כשוחלר שם בהב"ה הבל אחריות ששייך בגדר שמירת שוחל דמי ממש להחם ומה"ח יחשר יותר קשה מה שאסור לש"ח לקבל עליו אחריות של שומר שכר ומה"ח לא יוכל המקבל לומר הריני כאלו החקבלחי שכרי לכן עשייר שמיר שכר ומה"ח ביניהם וכעין דמיירי בסעיף י"ב דאו אסור וכמו נכחה דמיירי שלא הזכיר לו שם עובד כוכבים וגם השליח אינו רוצה להזכיר לו שם העובד כוכבים ומקבל על עצמו שהוא יהיה הבע"ד ביניהם וכעין דמיירי בסעיף י"ב דאו אסור וכמו שביארתי שם בס"ק כ' וכן משמע בסור דהך דינא והך דסעיף י"ג בחד גוונא מיירי שכחב הרמ"ה דהוא מרא דהך דינא פליג אהרא"ש דהוא מרא דסעיף י"ג בענין קבלח אחריות על המשכון ע"ש משמע דבחד גוונא מיירי דהיינו כשלא הזכיר לו שם העובד כוכבים דבהזכיר לו שם העובד כוכבים מחיר הרא"ש אפילו בקבלח אחריות על המעוח כמ"ש הש"ך בס"ק ל"ד -מתפתן של מחומ לבח בב"י . אכן מ"מ אף לפי מעם הב"י. שבחב משום דמוחר לו להוליא המעוח לפ"ו אם הטוכז בוכנים מנות בפירוש שלא להוליא המעוח ודאי דמוחר . וגם נראה דדוקא בלא משכון אסור אבל במשכון אף לפי הב"י מוחר דהא מבואר בשעיף י"ח דמוחר ליקח מעוח על משכון של עובד כוכבים שיש לו שיקח הרבית שיעלה עליו ואסילו לקבל אחריות המשכון ואסילו בסחם ע"ש בהג"ה ועש"ך ס"ק ל"ז וא"ב בוודאי ה"ה דמוחר ג"כ לפלק בע"ח שלו במשכון של עובד כוכבים שלא יחיה לו שום עסק עם העובד כוכבים ושיקח הרבית המשכון אסילו בסחם ע"ש בהג"ה ועש"ך ס"ק ל"ז וא"ב בוודאי ה"ה דמוחר ג"כ לפלק בע"ח שלו במשכון של עובד כוכבים שלא יחיה לו שום עסק עם העובד כוכבים ושיקח הרבית דרב פפח וכו' ע"ם י וחין רחייה זו מוכרחת דשם חיכה הפסד קרן שחם היה להן מעות והיו לוקחין עכשיו היין שיהיה עליהם חתריות חומה עד ניסן היו לוקחין בפחות כשער של עכשיו ומחמת התגר נער מוסיפין אף שמקבלין עליהן חומה זוולה עד ניסן · אכן בחמת ה"ל רחיה והדין סשוע דהם זכות הרבית שיש לו על המשכון שוה למכור לחתר ביותר

בביאורים: [לרן] נודע · כלומר שאם המלוה יודע בבירור אסור אע"פ שמן הדין אין הב"ד יכול לכוסו כיון דא"י הלוה לבדר מ"מ כשהמלוה יודע בבירור אסור: [לר] רשע · והש"ך כמב דלא נקרא רשע ועיין. ביאורים שמוא ממיה דהוי אפי' גזלן: [לֹד] ובה הלוה

במה שקצב י לוקח כשלה הזכיר שם העובד כוכבים אכל הזכיר שם העובד כוכבים דופער השליח במ"ם הש"ך ס"ק ל"ד חזי המוחר להמשלח ועיין ביתורים ס"ק כ"ה: [לח] לא יפרע הלוה : וְאֹם חושדו שַקיבל יותר תעובד כוכבים היה מחרים עליו כיון שאינו טוענו, ודאי - ואם פשע השליח ונחן להעובד כוכבים המשכון תודם שקיבל המעות ומחמם זה חינו נוחן לו הרבים חייב השליח ועיין ביחורים ס"ק כ"ו : [למן] דצריך הלוה לפרוע לו סביסו

והב"ח כתב שחין כתן מחלוקת דתם העובד כוכבים הוצית המשכון בחלמותו בלת רבית ספור השליח אבל כשעדיין לת הוצית ועובד כוכבים כופה להשליח להחזיר לו המשכון בלת רבית ח"ב

המלוה להחזיר המשכון עד שיחן השליח הרביח ואם הזכיר שם העובד כוכבים והכיר שהות אלם לריך להחזיר בלא רבית דידע ומחיל · אם לוה לו המלוה שיעשה השליח עלמו בע"ד

נגד העובד כוכבים חייב להחזיר התסכון כלא רביח ועיין כיאורים ס"ק כ"ז והמ"ז כתב

בחבמו - ודוקה בנח משכון חבל במשכון מוחר כשמוסר לו המשכון וחפילו בלח משכון.
אם החנה עמו שלא נהיה להשליח רשות בהמעות להולאן מוחר ועיין ביאורים פ"ק ל"א:
[מג] על המשבון בלבד - היינו שלא יסבע להשליח מדין לוה ולדעת הר"ן אף מדין ע"ק:
זכיך שלא יחבענו - ש"ץ: [מד] מותר לשליח - ול"ד לדלעיל מעיף א' דהתם הישראל
ללורך עמומ לוה מחחלה - עוד דמה מומך העובד כוכבים על המשכון לבד: [מד] דמבה יני
הקהל - עיין ביאורים ס"ק ל"ג: [מד] הרבית - פי' אוחו הרבית שפורעין מרווחים
הוא חל על האחרים להשליחי מ"ז: [מד] הריני מוכר - ולקבל ממנו יותר מחם המעובד
הוא חל על האחרים להשליחי מ"ז: יוניון ביאורים מ"ח ל"ד - ולקבל ממנו יותר מחם המעובד
כוכבים חייד לו ה"ה כוא יוניון ביאורים מ"ח ל"ד - ולקבל ממנו יותר מחם

כוכבים חייב לו כ"ק הוח . מ"ז : ועיין ביחורים ס"ק ל"ד: [בה] להחויר - וחם חח"כ

יאמר הח" שלי הוא והחזיר לי בחנם ישבע הב" שכך אמר לו הרחשון ואינו מחזיר לו המשכון

לעולם - ש"ך : [מומץ] התנו - המ"ז חולק אזה מסעם דהוי כאומר לכשיחיו לי דמים אחזיכ לך דאין כאן מכר והוי רביח - והש"ך כמב דסמכו עצמם אמ"ש הרא"ש דמשכונו של עובד כוכבים ביד ישראל דמוחר למשכנו לישראל אחר כיון דלא קניא ליה אם לא שאמר לו העובד

כוכבים עכשיו דאז הוי דעחיה לשקועי דאז אין היתר כי אם דרך מכירה ואז אסור להחנות: [1] ירצו - וצזה צ"ל צפי' דרך מכירה - ש"ך - ואסור לקבל אחריות מהחוב ועיין ביאורים ס"ק ל"ז : [13] אשראי - סי' שט"ח של עובד כוכבים או בע"פ : [15] תפשור - ואס

הלוה חזר וגבה החוב מהעובד כוכבים חייב להחזיר להמלוה - ועיין ביחורים ס"ק ל"ע : [נג] תחבולת . כיון שקצן רביח בין יהן העובד כוכבים או לא ואין הימר ללווח על משכון

של שובד כוכבים רק שהעובד כוכבים בעלמו יתן הרבית ודוקא כשלא אמר העובד כוכבים

לישראל מעכשיו דלא קניא ליה אבל בדרך מפירה ובמקום שמוחר אפילו אם העובד כוכבים חייב להישראל הא' ק' והוא לוה עליו מישראל הב' חמשים ג"כ מוחר : מ"ן : [בד'] להלוות

עליו • ואט"ג דבסטיף ז' כתב דוקא שהמלוה לא ידט שבשביל ישראל כו' הכא שאני שידוע שהשוך • ואיד לבסטיף ז' כתב דוקא שהמלוה לא ידט שבשביל ישראל כו'ד ללטיל סטיף ז' דאס שהעובד כוכבים לנורך עלמו לוה: [בר] מישראל הראשון • ול"ד לדלטיל סטיף ז' דאס ישראל מחכון ולוה עליו מיחזי דלוה ללורך ישראל או מיה מחסכנו דמ"כ ודאי לא הקויהו לו אפר מכל איכל למימר הקניהו לו :

[בד] באחריות • פירוש לענין שאם יפסד החוב יסרע הוא לישראל אבל לא סגי בקבלת אחריות שמירה אפי' של שואל הואיל ולא נעשה עליהן לזה מעתה וכשהן באחריות ישראל הוי ר"ק: [בד] אסור לו • ג"כ ז"ל האחריות בדרך הג"ל ואם אמר לעובד כוכבים אלוה המעות

לישראל פלוני ברבית ואם לא המצא לו נכסים אני אפרע לך מוחר כדין ערב ואם אמר אלוה אותן לישראל ברצית ואם יפסדו החובות יהיו לעלתך אך אם יארע בהם חקלה קודם שאלוה אותן

הרי הן לעצמו מוחר דאין זה אלה שומר וכ"ז אסור משום מראית עין: [בה] כראית העין

וגם בפתדון אסור משום מראים עין אע"פ שאינו באחריותו ואם מפורסם לרבים שאומנחם בכך מותר הא לא"ה אפילו מודיע ללוה ולעדים שהם של עובד כוכבים אסור: [במ] נבסיו

דוקא על כל נכסיו אבל אם לא נעשה אסוטרופום רק להלוות מעוחיו אסור כמו בהילך שכרך ואם מפורסם לרבים מותר וכשישראל נעשה אסוטרופום לעובד כוכבים הוי ר"ק: [ם] עובד

בוכבים . וה"ה שאר היחר מטעם לא שביק היחירא ואכיל איסורא ובודחי בדרך היחר עשה :

[08] שאינו יודע י וה"ה כסלתר להד"ם נשבע היסת: [02] בהיתר י היינו שמפרש ההיתר היקר היינו שמפרש ההיתר היקר היה וגריך הדיין לתקור לותו ולם ירלה שלינו ברור ישביענויט"ז: [02] שמר ביד המלוה י ודוקל שמודה שיש צו ריבית רק שטוען שבהיתר נעשה נשבע ונוטל לזכל אם ביד המלוה עומד בשטרו ואומר שלין צו רבית כלל ל"ל לישבע קודם הפירעון רק היסת אחר המלוה עומד בשטרו ואומר שלין צו רבית כלל ל"ל לישבע קודם הפירעון רק היסת אחר

הפירעון : [בד] קרן ורבית מותר י מיירו כשעובד כוכנים סומד על המשכון לבד שהוא מום

להה דסימן קש"ב שם דבשוין מוחר דשם לה אמר רק לכשחרנה למוכרן הבל כשמחנה שיהיה מחזייב למכור בשכר הלווחה הף בשוייהן הסור והוא סשום וליקח פחוח מהסך שיש לו על העובד כוכבים וליחן לו כל הרביח פשימה דשרי: (כדן) ובמאן דא"ל דמי יואף דהרמ"ה בח"מ בסי' רג"ג ססק כמהר"ם במרדכי דח"י להקנוח חוב של עובד כוכבים היינו כשאינו מוסר לו המשכון אבל כשמוסר לו המשכון יכול להקנוחו כ"ב הב"י והר"ם: (כ"ף) ואם התגו . עס"ז ס"ק כ"ו עד סילוק וכו' . כלומר וסילוק מועיל בדבשלב"ל שלא יזכה בו כמ"ש הס"ז בח"מ סימן ר"נ ומכ"ש הכח דדעה העובד כוכבים להתנוח המשכון לבעל המעוח שירנה להמחין לו והא דהמחבר כחב שיחמר לו הריני מוכר היינו משום הקרן דבלא לשון מכירה לא נקגה לו הקרן והוי כהלואה וכשמשלק עימו מהרביח הוי כאגר נפר של הקרן אבל בהרביה א"ל רק לסלק שלמו כיון דהקרן לחו הלווחה גביה הוח ושיין ש"ך ס"ק ו"ז שמחלק בין חמר לו מעכשיו ע"ש הנה כשחמר מעכשיו אף כלח נזקוף חפור דאף שלח נקנה לו הרבית עדיין מ"מ כשיגיע הזמן ולא יסדה יוקנה לו אף הרביח שיעלה למפרע מש"ה לריך מכירה גמורה בכל המשכון (דן) דד"ת מעות קונות י ואף דהרמ"ח ספק בח"מ סימן רנ"ג סעיף כ' דחין חוב של עובד כוכבים נחפם בשום קנין וכ"כ הב"י והד"מ דדוקא מסירת המשכון מהגי ולא שאר קנינים - מראה דם"ל דדוקא אובו שעל המשכון אינו נחסם בקנין אבל המשכון גופיה יכול להקנוח כת"ם הש"ך ס"ק ס' והוא מוחר מפעם שכחב הרא"ם דהעובד כוכבים אצל מי שתוצא המשכון הוא פודהו וכאן אף שתוצאו ברשות הלוה הוי כתוצאו ברשות התלוה כיון שהקניהו לו והוי כנסקד שלו י ואם מוחר המוכר לקבל אחריות מהחוב של טובד כוכבים שתכר הביא הב"י שחי דעות והביא בשם הר"ן דמותר · ואני בעניותי איני מבין דברי הר"ן דהא אסילו אם היה החוב של עובד כוכבים מעולם של שמעון וראובן היה מקבל עליו כל אחריות היה אסור כמקבל נחן ברזל המצוחר בסי' קע"ז ול"ד להח שכחב בהג"ה שם דחם חין למקבל ריוח כלל דמוחר דשם ליכא הנאה כלל להמתבל משא"כ הכא שהמקבל יש לו כיוח מהמעות שמקבל ול"ד ג"כ להא דסימן קע"ג סעיף י"מ דמוחר להח כ' ליפרין למי שיבטיח ק' שיש לו בספינה דשם אפילו נאמר שנטשה מה שבספינה מלוה עלין מחמת האחריות מ"מ הא אינו נותן עבור המלוה דכשמחזיר המלוה דהיינו כשכלה האחריות אינו מחזיר רק קרנו אבל כשמקבל עד שיהיה ריות ונותן הקרן והריות להנותן אסור דקבלת אחריות משוהו מלוה והריות שנותן הוי רבית רק במקום שחין הנחה כלל להמקבל מוחר והכח יש הנחה למקבל ועוד דחפי' במקום שחין הנחה למקבל לא מחיר בחג"ה שם רק משום דהוי כמחנה ש"ח להיוח כשואל משא"כ אחריות חוב אינו שמירת שואל וכן בכל המכירות אסור לקבל אחריות רק אחריות דאחי מחמתיה כגון מנגזל ובע"ח אבל אחריות דלאו מחמחיה כגון נפילה ושריפה הוי השבח רבים · ואח"כ מלאמי במהרי"ם סי' שאומר ג"כ י ומ"ש שם מהרי"ם דגם אחריות ממזויף ופרוע אסור לקבל הדין מבואר בח"מ סי' ס"ז סעיף ל"ד דהוי מקח טעות ואינו מחזיר רק הדמים שקיבל אמנם יש להביח ראיה לדברי הר"ן מהח דגיטין דף ע"ג בהחי דובין ארעה לחבריה וקיבל עליו כל אונסא דמחיליד אלמא דמוחר לקבל במכירה כל אחריוח אף שלא מחמח הגביינא : (דה) קצרת מפקפקין - הוא מהרי"ף ומהר"ם במרדכי דם"ל דלא מהגי קנין במשכון של עובד כוכבים והיינו דוקא כשהישראל חוזר בו קודם שגבה הלוקח הרביח אבל כשכבר גבה מוחר כמבואר בח"מ סי' ס"ן סעיף י"ז בהג"ה במכר לו שט"ח בלא כו"מ דמהני כשגבה ומסחמא אף שהוא על זמן רב ולא אמרי' כיון שלא קנה זוזי הלואה גביה אלא ודאי כל שנעשה בענין מכירה אף שלא נמקיים בקנין ואין הלוקח רוצה להיות ממחוסרי אמנה ורוצה לקיים המקח מואר וכן מוכח מהא דמבואר בב"מ גבי הולך לחלוב עיזיו דמותר אף שיכול לחזור בו דהוי דשלב"ל כמ"ש השיטה מקובנת שם וכן מוכח בכמה דוכחי רק במקום שנחבשל המכר כמו במוכר שדה וכמנא שאינו שלו בב"מ דף י"ד שייך רבית דאמרינן כיון שקרקע אין לו אבל כשמקיים המקח ליכא תפום רבית והא דבפוסק על הפירות שכתבו התום' בכ"ת דף ס"ג העעם דקני ליה לתי שפרע משמע דאי לא הוי ביה קנין דהיה אסור משום רבית אף שמקיים המקח היינו משום דשם עדיין אחריותו על המקבל ויש עליו חיוב הגוף להעמידו דמיא להלואה אבל במוכר דבר ידוט ואין אחריוחו עליו ומקיים התקח מוחר רק כשחזר בו מפקפק המהרי"ק ומהר"ם כמבואר בב"י: (אם") וברובות של אשראי עש"ך ס"ק ס"א פי' שט"ה שיש לו על העובד כוכבים משמע דשט"ח של עובד כוכבים אינו נקנה בכו"מ - אבל בחוץ משפע סימן ס"ו סעיף ל"ב בהג"ה משמע דיכול להקנוחו בכו"מ . בש"ך שם ס"ק ק"ו משמע דמחלק בין מהנח ש"מ דלא קנה בשט"ה של עובד כוכבים כו"מ מהני ולא משמע כן במרדכי . וגם סוחר דברי עלמו שבכחן ואפשר דמיירי החם בהג"ה כשחומר אחה חפטור כמו הכא ולפ"ז מוכח הספק שנסתפקנו בס"ק מ': (בץ) אתה תפשור · נסתפקחי אם הלוה חזר בו והוליא המעוה בעצמו אם חייב להחזיר המוחר מדמים שקיבל אם נאמר דהוי כזוכה מהפקר · ונראה דחייב להחזיר דלכאורה קשה הלשון שכתב שיאמר אחה הפפור ואני קונה כל מה שאוכל להוליא דכשפוטרו ה"ל לקנות ממנו כדי להוציח וכך היה לו לומר אני נותן לך כך וכך כדי שחפטור. לכן נראה דהנה הרא"ש פ' הגוזל הביח הירושלתי דישראל ועובב כוכבים שבאו לדין דאם חוכל לזכותו בדיניהם אתור לו כך דיניכם ואם אתה יכול לזכותו בדינינו א"ל כך דינינו ובדיניהם יכולין למכור ג"ב חוב של אשראי רק כל זמן שהחוב של ישראל הא" בדינינו אסור ליקח מטעם רבית לכך חומר לו אתה הספור העובד כוכבים הזכות שיש לך בדינינו ואני קונה ממך כל מה שאני יכול להוציא בדיניהם וכיון שהישראל הב' יש לו זכוה להוציא מהעובד כוכבים בדיניהם ודאי דשום אדם אסור לזכות וגזל גמור הוא ויוצאה בדיינים כיון דְדִינא דאוריי׳ כך הוא שהשראל יש לו זכות של דיניהם המוציאו ממנו הוי גזל : (אבולת רשעים י טש"ך ס"ק ס"ד עד אבל כשהוא ברשות עובד כוכבים בכל ענין שרי וכו' חמיה לי דודמי

או שאומר לעובד בוכבים איני משחעבד לך כלל אלא יהיה אחריותך על המשכון לבד הא בלאו הכי לא עדיף מאילו נחן המשכון להשכיפו אנל עובד כוכבים ברבית דאסור : קע [א] יתבע את הערב יול"מ הלוהו ק' נק"ן אלח אפילו החנה לחת לו כך וכך עם ך כל יו מי מו העובד כוכבים רבית או לא רבית קצולה הוא ואין היחר רק שהעובד.
כוכבים בעצמו יתן הרבית ומעעם שכתב הרא"ש הביאו הש"ך בס"ק ל"ד אבל בכה"ג ר"ק היא : (מוב) ביד עובד כוכבים מותד י עש"ך ס"ק ס"ו ואפילו אם הלוה העובד כוכבים לישראל ברבים י משמע דכ"ש אם הלוה בלא רבית וחמיה לי כיון שלא היה רשות להשכינו ברבית הוי השבין דלא עשו הקנת השוק ברבית ואינו חייב להחזיר הרבית כמבואר בח"מ סימן ברבית היו אינו חייב להחזיר הרבית כמבואר בח"מ סימן שנתו רשע מ"מ מה"ח נאמין למלוה וכי אם החבע אשה לראובן בהלואה והוא מכחים אותה ומודה שנתחייב לה מחמת אחנן באופן שפער מחמת קים ליה בדרבה או טענה אחרת כיולת בזה האם נאמר כיון דאין משים עלמו רשע וסענתו שקר סענת האשה בהלואה אמת זה ודאי דבר שא"א לאומרו וה"נ דכוותיה ועוד דאפילו אם יודה בסענה אחרת שיתחייב בו דמי לסוענו חסים והודה לו בשטורין משח"ב ההם שסוטן על מטוח ידועין שהלה טוטן בעיסקה נחתי לך והפלגה פקדון הוא והפירוח שלי והלה טוטן שכולן הלואה נינהו והן שלי רק שהבסחחי ליחן לך רבים קצוצה וסטנה לויחי המטוח כסוטן לקוח הוי כסוטן על חפן פקדון הוא בידך והלה טוטן לקוח הוא בידי מחמת איסור כגון שנחת לי באחנן נראה כיון דאין אדם משים עלמו

קרבים קנוכה ושענם עריםי המעום בעוען נקום הוי בעוען על השירום שהיה על החפץ דכשנוף החפץ יולא מחייו וגם כל השירום הן שלו ה"ג דכוומיה דכשמוען הלואה הן בידי כעוען לקוח באה בשלים הוי בעוען לקוח באישור ואינו ואמן ומבואר בשי' רל"ב בח"מ דבשחמש בפקדון במקום שאסור להשתמש ואינו ואמן לומר לעלמי עסקחי וה"ג הרי מודה שלא רלה המסקיד שיהיה המעום בלא ריוח בידו וכיון שהקרן יולא מח"י גם השירות מוליא מידו כן ל"ל :

בקע (א) א"צ לתת לו . עס"ז ס"ק ג' שמי שהחנה עם חבירו באם לא שלם חובו לזמן שירשן שילוה ברבית שא"ל ליחן הרביח וכו' . ואם היה לו משכון והחנה ששהכינו לעובד כרבית כשלא ישלם לומ"פ מוחר כמבואר בסג' הקודם סעיף כ"ו . עוד כתב בשוחפול שי שיחסום שליה שבתר ונראה שת"מ ברמ"ג ורמ"ג אסור לכתחלה ואם פרע האחד הכל א"ז חבירו ליתן לו הרבית שפרע כמבואר בסג' הקודם סעיף כ"ו . עוד כתב בשוחפול לוה לאורך השוחפות ובין לוה הנותן ולכאורה מתוחין דהא אף כשהמקבל לוח היי כלום החל אינה ביותו וכשים המול היות ברמ"ג החייר שהמחבל לוח שלא בודינים שמחב לאום ברבית למנה הנותן ולכאורה מתוחין דהא אף כשהמקבל לוח שלא בודינים שלא בדיום שלא היותו המשוח ביות להיות ברונים באום בחיירי שהמחבל לוה שלא בדיום שחם באו להיות ברמי היות ברמ"ג בות ברבית באות היות וכשלה ביות ברבית ברא ברונות וכשלה ביות ברא הביות ברא ברונות וכשלה ביות ברא ברונות וכשלה ביות ברא ברונות ברא ברונות וכשלה ביות ברבית ברא ברונות וכשלה ברא ברונות וכשלה ברא ברונות וכא ברבית ברא ברונות וכשלה ברא ברונות וכשלה ברא ברונות ברא ברונות וכשלה ברא ברונות וכשלה ברא ברונות ברונות ברא ברונות ברא ברונות ברא ברונות ברונות ברונות ברונות ברונו מקצם לשוחפן דהא הריות וההיזק מהחלי הוא להנוהן ונכאה דמיירי שהמקבל לוה שלא בידיעת שוחפו דאז לא נשחעבד הנותן לשלם מביחו ומ"מ נופל ריוח דאפילו נשא ונחן במעוח עלמו או במעות אחרים מחוייב ליהן חלק לחבירו כמבואר בסימן קע"ז סעיף כ"ם וכאן שלוה לצורך שוחפות ונמכוין לזכוח לשוחפו בהריות בכל גוונא נופל חבירו חלקו והא דמחוייב למלאות ההיזכן מממון השוחפות היינו משום דשותף המוציא הוצאות כיורד ברשות דמי ונוסל הוצאה שיעור שבת כמבואר בח"מ סימן קע"ח וה"ל הדבית שנותן לצורך סובת השוחפות הוי כתוציא הוצאות דמה לי

אם שוכר סועלים לצורך השוחסות או שוכר מעוח לצורך השוחסות ונועל הוצאה כשיעור השבח

שהשביח המעות וכיון שא"ל לשלם לא מקרן השוחפות ולא מביחו רק מהשבח שהשביח לא נעשה

לוה כלל משח"כ המקבל שחייב לשלם מביחו כל הסך שקיבל מהנוחן דודחי הנוחן הודיעו שהמעוח הללו לוה ברבית לצורך השוחפות דחם לא הודיעו ונחן סחם המעות להחעסק ודאי דח"ל המקבל ליחן הרבית ולפי זה כשהמקבל לוה בידיעה הנוחן שאז חייב לשלם מביתו אפור

כחב דלדעת רש"י מותר ליחן שכר להיות ע"ק ותמוה מחד דחפילו לומר היה ע"ק בעדי וחשלם לך מה שתפסיד בשבילי חסור כ"ש שירוית וחנה השכל שיגזור כן דללוות ק' מהעובד כוכבים

ולהבפיח ליחן עוד כ' להעובד כוכבים והישראל יהיה ע"ק אסור וליחן הג' לישראל יהיה

מוחר ומסברא נראה דאסור כיון דהחנה עמו שיהיה קבלן לזמן וקודם הזמן אין הקבלן יכול לחובעו ולכופו לפוערו מהקבלנות עד הזמן כמבואר בח"מ סימן קל"א סעיף ד' בהג"ה וכיון

דהבלן הוי כמלוה לדעת רש"י חגר נפר גמור הוא י וביותר חימה על הנקה"כ שמחיר אפילו ליחן שפר ואפשר דמיירי שאמר ליחן שכר שישחדל לו הלוואה בין שילפרך להיוח ע"ק בעדו בין שלא יצפרך היינו אפילו כשילוה לו בלא ע"ק מחוייב ליחן לו שכר פרחו בזה מחירין הפ"ז

והש"ך כמ"ש בשימה מקובנת לתניטת דף ס"ם גבי שרי לומר הילך זוז ואמור לפלוני שילוה

ע"ש - וכחב שם דדוקא כשמקדים לו השכר מוחר אבל ליחן לו אח"כ אסור : (🛋) לא ידחגו י

אף שכחב הש"ך דאפי' ע"ק אסור וא"כ היה זריך להחנות שלא יחבענו חחלה כמו ברישא .

זה אינו דדוקא כשהעובד כוכבים הוא המלוה דחובע בדיניהם הערב חחלה לריך להחנות עמו שלא יחבענו חחלה משא"כ כשישראל הוא המלוה בלא"ה זכיך לחבוע הלוה חחלה בדינינו כיון שלא נעשה רק ערב בעלמת רק שהחשש הוא כיון שהלוה עובד כוכבים בודחי ידחה

להערב בדיניהם והוי כמקבל להיות ערב שלוף דוץ ומשום הכי נריך להחנות עם העובד

כוכבים שלא ידחנו וממילא לא יחים דינו רק כערב גרידא כיון שהשכאל לריך לדון עלמו בדין

ישראל לחבוע להלוה חחילה: (1) בעד הקרן - י עם"ז ס"ק ה' - ועיין נה"כ מה שהשיג עליו: (7) בעד הרבית ולא בעד הקרן - עם"ז ס"ק ו' - ועמ"ש לקתן בניחורים ס"ק ו' : עמ"ם לקתן בניחורים ס"ק ו' : עמ"ב הלא בעד הקרן - עם"ך ס"ק ה' דמיירי בקנו מידו דהוי כערב שלא בשנח מ"ת וכו' ואף דאגר נסר כשכירות ממלפלין דמי ובודאי הערב בעד שכירות ממלפלין דמי ובודאי הערב בעד שכירות ממלפלין נחחייב

בלא קנין יש לחלק דשכירות מסלסלין כמוחזק בידו דמי דהא בכור נוסל סי שנים בפרה

מושכרת כמבואר בבחרת דף קכ"ד ובח"מ שימן רע"ח משא"כ ברביח דלה חשיב מוחזק דהת אין הבכור נופל סי שנים ברבית כמבואר בש"ם שם וה"ה אם נששה ערב בעד הקרן והרבית א"ל לשלם הרביח כשלא קנו מידן דנגד הרביח הוי כערב שלא בשעח מ"מ י ומה שסיים הש"ך היכת דוקף שכתב הרב וכו' נרחה שכוונתו על מ"ש הרב בהג"ה דהיינו שפסרו חחר שזקף

דאז ודאי "הוי כשעת מ"מ כיון שהלה כבר נתחייב בקרן ורבית והוא פסרו על פיו וכן בערב שלוף דוץ דהוי כפסר הלוה כיון שא"י לחבוע שוב להלוה הוי כשעת מ"מ אבל בערב בעלמא

אפי' בזקיפה הוי כערב שלא בשעח מ"מ על הרביח: (ך) ישראל ערב - עש"ך ס"ק ו' עד

כוכבים דבהזכיר שם העובד כוכבים נפטר כמ"ש הש"ך בסי' הקודם מ"ק ל"ד: (ז) ודוקא בלא משכון עש"ך ס"ק ו' שדבריו אין לו הבנה י ונתאה כוונהו דדוקא כשא"ל כ"ז משנוחי עובד עובד כוכבים אתן לך דינר בחודש ואין לו רשות כלל לחבוע לעובד כוכבים

דחז הוי הישרחל כערב שלוף דון חסור חבל במקום שהלוה לעובד כוכבים לזמן חפי' חמר

שכ"ז שהמעות יהיה ביד העובד כוכבים יתן דינר בחודש מותר כיון שמ"מ יכול לחבוע להעובד כוכבים בכלוח הזמן אינו רק ערב בעלמא וכמ"ם הש"ך בס"ק א': (ד) נוהן לו משבון עיין ש"ך ס"ק ח' דכשערב לו בעד הקרן והרביח דחסור וכו' ולכחורה קשה מחה על מ"ש הש"ך בסי' הקודם ס"ק מ"ע · וג"ל דמיירי הכח שהמשכון חינו שוה רק הקרן וחז חסור כשערב בעד הקרן והרביח אבל במשכון טוב מוחר כמ"ש הש"ך שם ואף דבישראל שלוה

מטובד כוכבים לישראל על משכון לריך שלא יסמוך העובד כוכבים על השליח אף מדין ע"ק כמ"ש הש"ך בסי' הקודם ס"ק ל"ב ש"ה דהעובד כוכבים אף שיש משכון בידו אסשר שיחבע

השליח ולח ירצה לגבות מהמשכון אבל הישראל ודחי דיגבה מהמשכון ולח יחבע השליח:

מם לא שהמשבון · עם"ו ס"ק ח' שכחב דמיירי בלא קנין · ולכאורה קשה הא דמסיק הכב ואף וקף הקרן דאפי' לא היה המשכון שוה דחייב הא כיון דמיירי בלא קנין אין לו להסחייב

רק במה שהוציא על פיו - וצ"ל דמה שמסיק הרב אפי' לא היו שוה מוסב על הא דמסיים אלא פער את הערב דנתחייב מסעם שפסר הערב טוד אפשר לומר דנתחייב בכל כשרוניא

משכון על פיו אסילו אינו שוה כל חובו כמו בהחזיר שפר על פיו דנחחייב בכל החוב ואין

שמין שיווי השער לומר הרי לא הוציא על פיו כי אם שיווי השמר רק נחחייב בכל החוב ה"כ כשהחזיר משכון על פיו וכמו בשעה מ"מ אם אומר מן לפלוני חפץ זה בעד עשרה זהובים ואכי ערב והחפץ אינו שוה רק חמשה דודאי נחחייב ככל העשרה מסעם דלדידיה היה

ואפי׳ לא היה ערב כלל אסור וכו' ע"ם · נראה דהיינו דוקא כשלא הזכיר לו שם

רבית לחודם מותר: [ב] א"צ לתת רבית יוס"ה מי שיחחייב כחם שלח ישלם חובו לזמן פירעון שישלם כל היזיקות והמלוה הוצרך ללוות ברבית בזמן סירעון א"ל הלוה להחזיר הרבית אפי' החנה בפירוש ואפילו נחן כבר מפקיט מיניה אבל כשנחן לו משכון ולוה לו להשכינו ברביח כשיגיע הזמן מוחר וכן שני שוחפין אסור לא' מהן ללווח ברביח מעובד כוכבים וליחנו בשוחסות דהוי כמלוה לחברו ברבית רק יחחמו שניהם על השער ולא יכחבו ע"ק בשער ובמקבל עיסקא כשלוה מעובד כוכבים שלא בידיעת הנותן מוחר לחת רבית מהשוחפות אבל כשלוה בידיעת שוחפו אסור וכן הנוחן אסור לחת רבית מהשוחפות עיין ביאורים ס"ק א' : [ג] כבר פרע · הט"ז מסיק בערב שלוף דון דמוניאין מידו וליחן לאחד שכר להיוח ע"ה בעדו ללוות מישראל בחנם אם נוחן לו שכר שישחדל לו ההלוחה ואף אם לא יהיה ע"ק מוחר השכר אף שהוגרך להיוח ע"ק בעדו ודוקא שהקדים לו השכר אבל לחת אח"כ אסור ועיין ביאורים ש"ק א' • וליחן שכר שיהיה ע"ק בעדו בעד סחורה שקונה יש הקנה שיאמר הערב להמוכר אני הוא הקונה וליחן לו שפר ואח"ב הוא נוחן להלוקח בחורת מקם מחדש ע"ז: [ד] להיות לו ערב · כי בדיניהם הלוה דוחה המלוה להערב והוי כחילו העובד כוכבים הלוה לערב והערב להלוה וחפי' חינו ערב שלוף דוך חסור דנמלח שממונו של מלוה מחרבה אצל הקבלן מישראל וישראל שקיל רביח אבל בס"א בישראל הלוה מעובד בוכבים אע"ם שממונו של מלוה מחרבה אצל הקבלן ליח לן בה דהא העובד כוכבים שקיל הרביח ושרי לדעת הי"ח שם: [ה] בעד הקרן · המ"ז חולק ע"ז ובנה"כ הסכים עם הרב ומסחבר כדבריו : [ר] ולקת סירו · ובזה אפילו לא נששה ערב כלל אסור כיון דאין שליחות לעובד כוכבים הישראל הלוקח המעוח הוי הלוה ואסור ומ"מ הא דאסור כשלוקח הישראל המעות אפילו אינו ערב רק בעד הקרן היינו כשהישראל נותן אח"כ הרביח אבל אם העובד כוכבים נוחן הרביח שרי: [1] בלא משכון - והמ"ז כמה דבלת משכון אפי׳ אינו העובד כוכבים נוחן הרביח שרי: [1] בלא משכון - והמ"ז כמב דבלת משכון אפי׳ אינו ערב לו רק בעד הרביח אפור דהוי כאומר כ"ז שמעוחיך ביד עובד כוכבים אני נוחן לך ערכ בחודם לאסור והצ"ך השיב עליו וכוונח השבה עיין ביאורים ס"ק ו' ומסיים בנה"כ וכן המנהג סשוט ליחן משכון של עובד כוכבים ולהיוח ערב בעד הרביח וחם המשכון עוב ושוה הקרן והרבית אפילו להיות ערב בעד הקרן והרבית מותר ועיין ביאורים ס"ק' ח' ולמכור משכון של עובד כוכבים שת"י לתבירו אסור להיות ערב בעד הרבית דהוי כקרוב לשכר ורחוק מהססד ודוקא דרך מכירה אבל בסחם שמוחר מטעם שהוא משכונא של עובד כוכבים ולא נקנה להישראל אפי' ישראל הנותן הרבית שרי וכן היכא שמוכרו לו אין איסור רק להיות ערב אבל היכא שלא נעשה ערב והמלוה מחרצה אח"כ להחזירו לו מוחר ליחן הרביח וע"ל בסימן הקודם י ש"ך י ובערבות על הרכית בעינן קנין ואפי' בערב בעד הקרן והרבית א"ל לחת הרבית אם לא בקנו מידו דוגד הרבית הוי כערב שלא בשעת ת"מ אם לא שפער הלוה על פִיו או בערב שלף דון דהוי כסטר הלוה לא בעי קנין ועיין ביאורים ס"ק ח' : [ה] צריך לשלם • וא"ל להצוע לא הלוה ולא הערב עובד כוכבים ובמשכון אפילו לא קנו מידו לריך לשלם כיון דעל פיו החזיר המשכון ואפילו לא היה המשכון שוה כל חובו ועיין ביאורים ש"ק ע' י מיהו בסער הערב ל"ע אי בעי קנין די"ל דוקא בפער הלוה שלא ישאר לו שום עסק עמו רק עם הערב משא"כ כשפטר הערב ועדיין יש לו עסק עם הלוה הרי לא נפטר לגמרי מיהו כ"ז בסתם ערב אבל בע"ק דינו כלוה עלמו והוי כפסר הלוה: [2] מכאן ואילך · הס"ז כחב דבקנו מידו חייב לשלם אף הרביח שיעלה והש"ך כחב דפסור וכן עיקר :

קעא [א] ורבית · אפילו רבית שעלה משנהגייר דמשעה שוקפה ה"ל כולו קרן אבל אקפה אחד שנה מהנייר אינו גובה ואף דמדינא יכול לגבות הרבית שעלה קודם שנחגייר אינו גובה ואף דמדינא יכול לגבות הרבית שעלה קודם שנחגייר חכמים חקנו לילך אחר הזקיפה : [ב] ווקף עליו · ואם לא זוקף ולא וחוב להחמיר :

קעב [א] משבנתא דסורא - העעם דבמשכנחת דסורת חין חחריות התלוה עליו ואם שמפה נהר אינו גובה משאר נכסים וא"י לכופו לפרוע חובו לא מזו ולא משאר נכסים משא"כ במשכנחא סחם שהאחריות עליו ואם רצה חובע חובו ואם שפפה נהר גובה משאר נכסים : מועם - אפי' פחוח מכדי שיעור שדה אחוזה שהוא לזרע חומר שעורים סלע ופונדיון בנה - ומ"ש המחבר לכן אם המנה כלומר אפילו המנה: [ג] ראין חילוק . אינו מדוקדק דבלח נכייחה יש חילוק דבמסלקי הוי רביח קנולה ובלח מסלקי הוי ח"ר · ש"ך · ובכיח בכל גוונה לה הוי רק ח"ר וחפילו חמר לה בעינה דחיכול עוד פירוח ברביח לה מנכינן ליה בבית י וכן אם מקבל פיסקא השכין בית ונחסשר כפד הפיסקא שידור הגוחן בבית וטוען אחר כך שלא הרויח א"ל ליתן לו שכר דמחמת המשכנחא נששה הבית כלא קיימא לפגרא דפפור מליתן השכר ומ"מ נ"עי אמנם אם השכירו לאחר וקיבל השכר דמי לשדה ממש ועיין ביאורים ם"ק ב' : [7] לסלק - ואפילו יש כח ביד המלוה לגבוח חובו שרי בנכייחא ועם"ז הוא המנהג ש"ך : ודוקא בנכייחא שמנכה מחובו מוחר אבל ליחן שכירוח מכיסו דבר מועט אסור המנהג ש"ך : ודוקא בנכייחא שמנכה מחובו מוחר אבל ליחן שכירוח מכיסו דבר מועם אסור ועיין ביאורים ס"ק ג' : [7] בין שדה לבית : ולאפוקי מדעח רש"י ועיין ביאורים ס"ק

שוה עשרה ה"נ במשכון כיון שלא רצה להחזיר רק כשנחערב לו בסד כל חובו וגם ללוה לא היה מחזיר רק כשהיה משלם לו כל חובו כל"ל לפרש דעת הט"ז אבל יוחר נראה דמיירי בקט מידו ומסעם איסור רבים אינו נוסן לו מה שיעלה ובהחזיר משכון חייב מסעם שחובם חשכונו ממנו ולא נעשה לוה על המעוח כלל רק על המשכון ובזקף ליכא איסור רבים כלל ותה שהקשה הט"ז דפסר לערב גם כן ישלם הרציח שיעלה דהא הערב ג"ל היה חייב לשלם הרציח שיעלה לא ק"מ דבספר לערב הוי בספר ללוח ושוב נעשה הוא הלוה והרציח שועלה לא ק"מ דבספר לערב הוי בספר ללוח ושוב נעשה הוא הלוה והרציח שיעלה משום דעובד כוכבים באגר נער ודאי דאסור ורציח גמור הוא ועיין במרדכי שכחב דמינו נותן הרציח שיעלה משום דעובד כוכבים באגר נער ודאי דאסור ורציח בחלו ועיין במרדכי שכחב דמינו נותן הרציח שיעלה משום דמוב במרדכי שלה משום דמוב המשום המשום במרדכי שלה משום דמוב במרדכי שלה משום דמוב במרדכי שלה משום דמוב במרדכי שלה משום במרדכי שלה משום במרדכי של הישראל במרדכי שלה משום במרדכי במרדכי במרדכי במרדכי המשום במרדכי במרדכי המודר מותרכי במרדכי המודרכי במרדכי המודרכי שני הישרתה ככנ שבות בחגר מקר ודחי דחסור ורכיים גנות שיח ושיין בעורוני שכחב דענט מודיו מעום משום ושבי בובבים בת של בנות היו מחום למוד ביד התלוה לכופו אף שביד הקלב (א) במשכתו דבוראי מפיד מ"ק א" מד דאם שמסה נהר כו' וממש"ל מ"ק א' ומש"ך מ"ק א' שיש שם ס"ק וכ"ל דכל היכא שאין ביד התלוה לכופו אף שביד הלו הפילו אפילו אם ביד האין חילובי מש"ך כ"ק ז' עד דבתסלקו הוי ר"קי ומילה לפעל"ד בדוקא בשה החזיק בו במשכון רק שהחוספות הקשו שם וכי משום בב"מ דף מ"ד ד"ה ולא ישכיר כתבו בשם כ"מ לחלק בין לחום עליו או לא דבלוה עליו בלא"ה לא היה הלוה יכול למשכי שובה החזיק בו במשכון רק שהחוספות הקשו שם וכי משום שם כי משום במשכון ירקבו הפירות כו' וזה לא שה הדפירות גדלין מעומן יכול הלה לומר מכור להיה הפירות ובה בחוב אל בהיה בלה ביד להיום ביד השום ביד השום בחום ביד השום ביד החום בלא ביד להיום ביד השום ביד החום בלא ביד להיום ביד החום בלא ביד להיום ביד היום בלא ביד להיום ביד ביד להיום ביד לחום ביד להיום לאגרא שאם הלוה ורנה להשכירו לאחרים יכול הלה לעכב עליו ולאחר אין אני רונה למבור משכון שח"י לאחרים שקשה עליו להוציא ממנו כמו במשכון משלשלין שאין הלוה יכול לכופו שישכיר המשכון לאחרים והכי לא חסר הלוה כלל ור"ק אינו כ"א בדאיכא נשך וחרבית והוא סשומ וכן מוכח ברש"י שם בד"ה קמ"ל שכחב ומכאן יש ללמוד כו' וחמהו המפרשים אמאי לא ביי שלמו אחרים והכי לא קשה לאברא כמ"ש מש"ה ליין שלמו אהש"ש דאמר קמ"ל דאפילו דלא ביי שלמו אהש"ש דאמר קמ"ל דאפילו דלא קיימת לתגרת חסור וכחב שפיר דמכחן יש ללמוד וכו' וחפי' בלח נכייחת היה חסשר ליחן שעם דלח הוי רביח כיון שח"ח להלוה להשכירו לחחרים מספם הג"ל וגם להסגיר הביה יכול המלוה למדר חייב החסור ביו של"ח להיות מוחזק בו כ"ח כשלדור בו והגחה ממילח קחחים דחסור מיה חסבר מיהיה חסור להיות מוחזק בו כ"ח כשלדור בו והגחה ממילח קחחים דחסור היהיה חסור להיות מוחזק בו כ"ח כשלדור בו והגחה ממילח קחחים דחסור היהיה חסור להלוח על משכון מף שיש הגחה למלוה להחלות בו כעין הם דמרים הוי במילח בו כעין הם דמים הנחה הביח הויים מחסבר מיים משכון מ"י המלוח מ"ח מלח למלוח בו כעין הם דרים הנית הפים החסבר מור מביח המשכון מ"י ברחה דמם דר בו המי הביח הוי מילי דפרהסיח אסור מדרבון בלח נכייחת - ולס"ז, נרחה דמם דר בו חפי' אמר לו לח בעילח דהיכול עוד סירותי ברבית שכתב הרת"א אח"כ דמוכינן ליה זהו דוקא בשדה אבל לא בבית דלאו מידי אפסדיה ואדרבה עשה לו סובה שאילו לא היה דר כו היה נחרב דשאיה יוכת שער - וכן נראה במקבל עיסקא והשפין לו ביח ונחפשר עמו שידור בחוכו בעד פשר העיסקא ואח"כ פוען שלא הרויח שמ"מ א"ל ליחן לו שכר דהוי כהלוהו ודר בחוכו בעד פשר העיסקא ואח"כ פוען שלא הרויח שמ"מ א"ל ליחן לו שכר דהוי כהלוהו ודר בחוכו בעד פשר העיסקא ואח"כ פוען שלא הרויח שמ"מ א"ל ניחן לו שכר דהוי כהלוהו ודר בחוכו בעד פשר העיסקא ואח"כ פוען שלא הרויח שמ"מ א"ל ניחן לו שכר דהוי כהלוח ודר בחוכו בעד פשר העיסקא ואח"כ פוען שלא הרויח שמ"מ א"ל ניחן לו שכר דהוי כהלוח ודר בחוכו בעד פשר העיסקא ואחר בחוכו בעד פשר העיסקא ואחר בתוכון בעד פשר העיסקא ואחר בתוכון בעד פשר העיסקא והיב בתוכון בעד פשר העיסקא והיב בתוכון בעד פשר העיסקא והיב בתוכון ב שבר כמבואר לעיל סי' קס"ו והוא לא הבסיח ליתן שכירות רק הריות שיהיה ואם לא יהיה ריות ממילא אינו חייב ליתן דהה לא חייב עצמו ליתן מעות בעד השכירות רק הריות שיהיה ואם לא יהיה ריות ממילא אינו חייב ליתן דהה לא חייב עצמו ליתן מעות בעד השכירות רק הריות שיהיה ומ"מ צ"ע בדין זה דאפשר כיון שגילה דעחו ליחן שכר חייב בכל השכר - אמנם אם השכירו המלוה לאחרים וקיבל שכר ודאי דחייב להחזיר השכר לבעלים להך דעה דם"ל - דמשכנחא בלא נכייחה הוי ר"ק ולמחן דם"ל דמשכנחה כזביני דמי הוי ח"ר יובזה מיושב קושים החום' שם שהקשו מבחי ערי חומה דרבים גמורה היה ולסמ"ש לק"מ דשם החירה החורה הפי להשכירה ולקבל שכר מחחרים והפי להשכירה הוה ובמשלפלין כה"ג ודהי דלה שייך שברה זו ולקבל שכר מחחרים והפי להשכירה להמוכר עצמו וזה ודהי ר"ק היה הבל לידור בעצמו לכ"ע לה הוי רק הבק היים להבל היים במלח וב כיון דאפשר שיהיה המשכון ח"י בלי שישהמש בו וחלוי בפלוגחא אי משכנחא כזביני דמי או לא : (ב) בגבייתא י ודוקא שינכה לו מחובו מוחר אבל נחן לו שכר מושם מכיסו בכל שנה אסור דחדעחת דהכי נחן לו שיחיה שלו אפילו יחרע חונס ע"ש והכח כיון דוחן לו אדעתה דהלוחה ומשכנחת הוי כחלו המעוח עדיין ח"י ואפשר דמה"ע קרי למשכנחת דסורת משכנחת ולה שכירות כדי שיהיה כידון כחילו המעוח ח"י ולקמן כחבחי עוד פעם בזה וכן מוכח מכחובות דף צ"ה גבי החי דמשכן פרדיסת לחברי וקש לחמש שנין וכחבו לו פירפת חלמת דמתוייב להחזיר שכרו כשחירע חומם ולה חמרים דהוי כהקדים לו שכרו יולפ"ז נרחה דחם החנה שתפילו יפול וישרוף שישסיד דמי הגכייחת דחםי לרש"י שרי ובסרע לפח"ש בס"ק ב' דביח עדיף משדה ע"ש: [7] בותב לו אחריות י עש"ך ס"ק ז' וע"ז ס"ק ד' שדחקו עצמם בפירושו וגם בחיבת מיד שכחב השור ולפענ"ד חפשר לפרש בפשיטות דהה חף חם יפול הביח חו ישרוף נהי דחייב להחזיר שכרו מ"מ בודחי דחיינו שאם יסול או יושרף שיופרע מיד משאר החייב להחזיר שכרו מ"מ בודחי דחיינו שאם יסול או יושרף שיופרע מיד משאר החייב להחזיר שכרו מ"מ מותייב לשלם חובו קודם הזמן סירעון שקבע ולזה כחבר דחים בחוב בשביל החבר מנוחיו שכחב השור החיינו מלשאח ולחת ממהם כמו מכרו אפילו קודם הזמ"ם הרי מוכח שרק בשביל החבר מנוחיו למנוין בס דברי הש"ך חמוהין שחי' דכשיתקלקל המשכון מיד של משכון אחר ומשמע מדבריו דחף שמפטיד שפירש הב"י ומדוקדק לשון מיד שכחב הטור - ודברי הע"ז שם חמוהין מאד למעיין - גם דברי הש"ך חמוהין ביד הב"י ומדוקדק לשון מיד שכחב הטור - ודברי הע"ז שם חמוהין מאד למעיין - גם דברי הש"ך החורת דעת)

ד' דחם מחנה דחפילו אם יפול או ישרוף שיססיד כנכייתא דחפילו רש"י מודה דמוחר: [ר] אחריות על שאר נבסיו : פי' שמיחד לו היכף כיח אחר שאם יפול או ישרוף זה ידור

בבים אחר בנכייחא או שמחנה עמו שאם יסול או ישרוף שינבה חובו חיכף משאר נכסים אף חודם

דמוחר כגון בנכייחה בחחרה דמסלקי הפילו מיחה לה מנכינן ליה פד דמייחי אוזי ובשלים זימנה וזה חובל חחר הזמן כמו בחחלה זה מוחר חפיי לח חמר כל זמן שחמשוך משכונה זו

בידך בין בחתרת דמסלקי ובין לת מסלקי וחם תמר במר דשלים זימנים תמרת וחייתי זוזי לת אכיל וצריך לילך לב"ד לגבות חובו ובאתרת דלת מסלקי ובמקום דהוי א"ר אף שמוחם

לא מצי לפלק ליה לגמרי כיון שקטי לו רק שיימים ליה כל הפירוח ואוכל שמקה הנעשה באיפור המקח קיים כשער של היחר: [27] לשוברה י ודוקא שהחזיק כבר המלוה בשדה ע"ז והש"ך בסימן קש"ד חולק וס"ל דמומר אפי לא החזיק וצריך שלא יחנה כך כשעת הלואה

וכ"ז במשכנחא דסורא אבל שאר משכונא אפילו אפסקיה אחר אסור - ואם החנה הוי ר"ק ואם בעה"ב דר בו ואדם אחר מחחייב למלוה בדבר קלוב בכל שנה אז אם אותו אחר עושה

בלה ידיעה המלוה מוחר דהוי כחומר הילך ד' זחי וחומיה לפלניה מנה וחם עושה כן בשליחום בלה ידיעה המלוה מוחר דהוי כחומר הילך ד' זחי וחומיה לפניה מהיחר במשכנחה דסורה הלוה הוי ר"ק לכ"ע: [י] מבפילה או שריפה · כיון דעיקר ההיחר במשכנחה דסורה יוחר משלר משכונות הוה מחמת שקיבל עליו החריות וכשהחתיות בעל חין כהן היחר לדעם יוחר משלר משכונות הוה מחמת שקיבל עליו החריות וכשהחתיות בעל חין כהן היחר לדעם

המחבר ועיין ביאורים ס"קי' מה פים לחמוה בדין זה: [רא] אינה נפרית להצאין . חיבה אינה נמחק ול"ל נפדים לחלאין דהייט דהמלוה מחוייב לקבל מעוח לחלאין ות"מ יאכל המלוה כל הפירוח עד שיחן כולה - ש"ך: [רב] בחוב קדום · דבמה קני פריםי אין כאן נסכא אין כאן ודוקא בשאינו אומר רק לשון משכון אבל אם אומר למלוה חחזיק בשדה וחקנה

בחוקה להיות קנוי לפירותיה והחזיק כן מותר בנכייתה כ"ש במשכנתה דסורה וכן הם עשו קנין או שפר מחדש מותר ועיין ביחורים פ"ק י"ה : [יב] מנהג · ול"ע דהב"י לה כחב

כן אלא במשכנחא דסורא אבל לא בנכייחא דדי להמחירין בנכייחא והבו דלא לוסיף עליה: ש"ך :

[רך] הולכין · ובמקום שנוהגין שאם לא יסדנה לזמן ידוע כגון בחחלת שנה שוב לא יסדנו אוחו שנה מחלוקה הפוסקים אי הוה אחרא דמסלקי או לא ורוב הסוסקים סבירא להו דהוה כאחרא דמל מסלקי : [ראר] ברסים אלו · בדמי ההלואה או שיוסיף מעט ומ"מ שוה יוחר אבל כשאינו שוה יוחר ואפי אמר בדמים אלו מוחר ומכל מקום יש להחמיר כשאמר יוחר אבל כשאינו שוה יותר ואפי אמר בדמים אלו מוחר ומכל מקום יש להחמיר כשאמר

בדמים אלו והאי אסור הוא א"ר אפילו הואל אחר כך ואם אמר מעכשיו מוחר ועיין ביאורים

ם"ק י"ב: [מז] בשווי י וחפי החל חח"כ וים למשכונת זו דין משכון להיות דוחה התלכן וחין בו משס כבית ים"ז: [יז] שיחזיר לו · חפילו היה ביד הקונה לפדותו לפי שבדיניהם הרי הוח מתורה לו עד שיהיה נפרע ולה יפה כוחו מכח העובד כוכבים וכשפודה הרי הוח כתור מוכרו לו ע"ך: [יד] מותר דדמי למשכנתה דסורה: [יב] רתת שם הרי הוח מור מוכרו לו מ"ך: [יד] מותר דדמי למשכנתה דסורה:

ואסור ללווח מנה על מנח שיפרע הלוה מם מאוחו מנה אבל מוחר לומר אם חרויח חפרע המם חאלה והמוחר יהיה שלך: [כ] גם השברי כתב המ"ז דדוקא כשקיבל עליו אחריות :
והש"ד בנה"כ כתב דאפי לא קיבל עליו אחריות :
קעג [א] המובר עשיר י ואפיל הלוקח רוצה ג"כ להניחו עד שעם היוקר אסור:
[ב] למוברו ביוקר י ואין בו דין אומאה ועיין ביאורים ס"ק א": [ג] לי מיד י ואינו רק

א"ר כיון שהוא דרך מקח ודוקא בכה"ג אבל אם היה סבור שהוא במזומן ואמר לו הלוקח

בהקפה אני רולה יכול לחזור בו ולומר אפי' חחן מיד איני רולה רק י"ב ועיין ביאורים ס"ק ב' : [ד] מעלהו הרבה · דוקא בסך גדול פאינו ראוי להיוח כך בזמן ההוא לפי רוב השנים וכן הא דאסור בינא השער היינו בשער גדול שאינו ראוי להשתנות ועיין ביאורים ס"ק ג' ובקרקעות מוחר בכל גוונה כיון שחין בה דין הונחה חלה אם כן המר בפירוש אם

מעכשיו בפחוח: ש"ך ובפחוח משיעור אונאה לא מקרי מעלהו הרבה ומוחר: [ד] ה"ז

חוות דעת הלכות רבית קעב קעג הכרייחת מ"מ כיון שמיחד לו משכון חיכף תסור וח"כ חמוה מ"ש בס"ק י"ח וז"ל וחע"ג די"ל שלא יצמרך לבית וכו' מאי קשיא ליה הא מ"מיש לו משכון דהא אם יפול ויושרף ג"כ מפסיד הנכייתה וחס"ה חסור מחמח שיש לו משכון חחר ול"ל בכוונה הש"ך שמיחד לו ביח אחר שכשיפול זה ידור תיכף בביח האחר בנכייחא מש"ה אסור כיון דאין לו הפסד בנכייחא לפולם ולזה מקשה הש"ך שפיר בס"ק י"א דהא מ"מ יש לו הפטד בנכייחא כשלא ילטרך וכו' ואין להקשות דלמה ליה להרב לומר כשכותב לו אמריות הא אפי' מתוכה שלא יהיה לו הפסד בנכייתא אסור כיון דליכא תיוהא זה אינו דקמ"ל דאפי' בזה שמיחד לו בית אחר לידור בנכייחת ועדיין איכה חיוהה שמה ישרפו כולם חם"ה חסור ומכ"ש היכה דמקבל עליו חחריות **מדמי הנכייהה מכל וכל ואפשר שזהו ג"כ רלון הט"ז ש"ק ב' ודו"ק : (ויש ט"ם בט"ז שם ול"ל** ואעם"כ השכנים מעכבין וכו'): (ך) אם אפר י עש"ך פ"ק ע"ו עד וי"א דוקא בב"ד י ולבי מגמנם בה דכיון דרביח אינו אלא בשנותן מדעת וכאן שמוחה אפי שלא בב"ד אין זה רבים אלא גא וכן משמע בפי קפ"א פעי' ז' י והח"ר שמביא הב"י אפשר דקאי אאמר אפר וחייתי זוזי שכתב הרשב"ח דקחי חמשלם זימניה דמהני ג"כ מחחה כמ"ש הנימוק"י וע"ז כסבו דבעינן ב"ד אבל במתום שאסור והוא מוחה לא מסחבר כלל דבעי ב"ד: (ז) אפי באתרא דלא מסלקי - עש"ך ס"ק י"ז שהקשה מחושן המשפט סי' ע"ד וכו' ואין להקשוח אימא דמיירי התם שנעשה המשכונא בהיחר דלא מנכינן - היכא דמיחה כמ"ש הש"ך בח"מ ס"ק מ"ז דו"ח דהם המחבר ס"ל דחין שום היחר למשכנתא רק משכנחא דסורא כמ"ש המחבר כאן ואפ"ה פסק שם דאם רולה אינו מקבל המעות וכו' והרב הסכים עמו שם אלמא דאפילו במקום שאסור לא מהני מחאחו - אמנם מה שכחב שם הראב"ד חמיה לי שלא מנאחי כן לא בדברי הראב"ד שהביא הב"י ולא בדברי הרשב"א שהביא הנימוק"י שיהיה נזכר בדבריהם כלל שבמקום שאסור משום אבק רבית שלא יהיה יוכל למחוח ולא ינכו לו מה שאכל מטעם כיון דלא מסלקי הוי כזביני וככבר סילק לו בסעח מעשה דמיא ואפוקי מיניה הוא כשמוחה אין זה במשמעות דבריהם כלל ע"ש בדבריהם ז"ל · ומ"ש עוד הש"ך בשם הבעה"ח דלסלוקי לגמרי א"ח · עיין בזה במשנה למלך פרק ח' מהל' מלוה הלכה י"ד מ"ש בזה: (ד) סגבין לו עש"ך ס"ק י"ד עד באחרא דלא מסלקי ושלים זימניה והיינו במקום דמוחר וכו'י ונראה דה"ה באחרא דמשלקי בנכייחא יש חילוק דבחוך הזמן שקבע פרעון אפי' אמר אערח ואייתי זוזי אכיל עד דמייחי זוזי ופרע לי כמ"ש הרשב"א הביאו הנימוקים ובשלים זימניה בשאמר אסרת ואייתי זוזי הרי אינו רוצה להמשיך המשכונא על פיסוק הראשון ושלים זימניה והמלוה יכול לגבות שוב חובו בב"ד לח אכיל וזריך המלוה לגבות חובו בב"ד כשמוחה מאכילה ובד"מ אום י"ח כסב דבאחרם דמסלקי אין חילוס בין שלים זימניה או לא משמע מדבריו דאפי' לא שלים זימניה כי אמר אטרח לא אכיל והוא חמוה דהנימוק"י כמב להיפך בשם הרשב"א : לחזור ולהשבירה • עט"ו ס"ק ז' והסיחר בזה כו' כוונתו דהסיחר במה שמחיר המחבר באם אדם אחר שכרה הוא דוקא בהחזיק וכי' וכ"כ בסי' קס"ד ובש"ך שם ס"ק ד' חולק אזה וכן כתב בנקה"כ בסי' קס"ד שם ע"ש: (ד) אחריות מגפילה או שריפה - דין זה חמוה מאד דאף שכחב הרמב"ן הביאו המ"ז בס"ק א' דשטפה נהר אינו גובה וכו' היינו כעין שמפה נהר המבואר במציעה דף ק"ט דהיינו שמחמת זה אין השדה עושה פירוח עד זמן מרובה כמו שפירש"י שם ובזה הדין בכל שוכר וחוכר שאין מנכה לו מחכירו כמבואר בח"מ בסימן ש"ך כיון שאין הקילקול בגוף השדה רק בהסירות מזלא דהשוכר גרם אבל כשמחקלקל גוף המשכון דהדין בכל שוכר וחוכר לנכוח מחכירו כמבואר בח"מ סי' שי"ב וכן מבוחר שם דהדין כן בשוכר ביח ונפל חו נשרף חף במשכון הדין כן ורחיה ברורה לזה מכחובות דף ל"ה דמעשים בכל יום בהאי גברא דמשכון פרדיסא וקש לחמש שנין דכתבו לו מירסא ע"ש צרש"י וא"ל דהחם קאי למאן דמתיר משכונא סחם בצ"מ דהא מעשים בכל יום קאמר ולהמחבר כיון דאין שום משכונא מוחרת רק משכנחא דסורא ע"כ במשכנחא דסורא הוא כיון דמעשים בכל יום קאמר ואפ"ה כחבו לו עירפא וצ"ע לחלק בין עובדא דכחובות סנ"ל ובין הח דב"מ במבוחר שם דין חחר בהחי גברה דמשכן פרדיסה וקש ע"ש ועמ"ש סוף סי' קט"ד ואין לחלק דקש דהיינו שהזקין שאני דאיגלי מלחא למפרט דמטיקרא בטטוח היה שא"כ לא פשים כלל החם בכתובות אהא דבעו בנשתדפו ע"ש: (רא) בחוב קדום היינו בלא קנין אבל אם עשו קנין או שטר מחדש מהני אפי' בחוב קדום כמבואר בח"מ סימן ס' סעיף ז' וכסת"ע שם: (יב) בדמים אלו יוחס חתר מעכשיו דעת התוספות דף ס"ח בד"ה לח ממכרם והרא"ש שם והמרדכי הביאו הב"י דמוחר ודעת הראב"ד וה"ה דהכור באומר מעכשיו וכיון דהחום' רבי' נינחו והמרדכי והרא"ש בחראי נינהו נראה דהילכחא כווהייהו י וא"ל כיון דמיירי בלח חמר מעכשיו ח"כ לח קני ליה כלל כמבוחר בח"מ סימן ר"ו זה חינו כיון

מותר י ואם אמר אלויך מנה על מנם שחקנה ממני מחורה ביוחר משוויה יש מחלוקח אי הוי
כ"ק או א"ר : ש"ך : [ר] על המובר י ואחריות מחמה גזירת מלך יכול לקבל עליו אפילו
אחריות השבח ועיין ביאורים ש"ק ה' : [ד] אחריות י דאל"ב אין כאן מכר רק הלואה
אחריות השבח ועיין ביאורים ש"ק ה' : [ד] אחריות רק מדמים שמקבל אין חילוק בין מוכר
מקלה חובו או כול : [ח] פרוע י או שמרפו באחריות דפרוע א"ל להחזיר רק דמים בקיבל ובהחריות מריפה מחזיר אף השכח ועיין ביאורים ב"ק ו' : [15] לאומנות - פי' דאמר ע"מ כן אני מלוה אוחך נחחייב באגר נפר בחנאי זה כמו בשוכר מפלעלין והחחייב עצמו בשכירתן באיזה חנאי דנחחייב בהחנאי או בשויו כמבואר בח"מ חי' של"ב סעיף ד' בהג"ה ה"ג בשכירות מעוח רק משום איסורא אסור דהוי ג"א ברבית והוי א"ר ואם מכרה לאחר ביותר מדמים הללו אפילו אמר מעכשיו א"ל לקיים חנאו דההנאי לא הים רק אם ימכור כרלונו והכא זוזי אנסורהו כמבואר שם בח"מ ומכ"ש אם לא רצה למכור רק מחמח שהגיע הומ"ש ולא היה לו לשלם ושמו הב"ד השדה והגבהו למלוה דאין לך אונס גדול מזה שהב"ד אנסוהו ומכרוהו והתנאי לא היה כ"א כשימכור מדעח כמ"ש הסמ"ע בח"מ סי' ר"ו ס"ק ג' וגם אין לזה מכיכה רק שומח דהדרח וחין זה בגדר מנחו כל ומכ"ש כשהב"ד לח שמו רק מקלה שדה דחין זה בגדר חנחו דהוח החנה על מכירה כך שומח דהדרח וחין זה בגדר מנחו כל ומכ"ש בפהב"ד לח שמו רק מקלה שדה דחיי הלווחה ע"ש יוהל דבדמים הלוו חותר הם החוספות במניעת דף מ"ה ד"ה לה ממכרם במה שהקשו על רש"י שכהב בדמים הלו שיוםיף מעם על דמי הלווחה ע"ש יוהל המוחד הם המשות מכירה ולה הלווחה ובשעם פסיקה לה היה שוה אליין כדלעיל בסי "ק"מ סעיף כ"ה יוהל דבשוייהן מוחר הם הוקר המחר ול"ד לפוסק על השירות דמינו מוחר כשנחייקר רק מסעם דקני ליה למי שפרע והכה לה קיי של מהלי הל מלו מהלי המוחד ומחר בשנחייקר רק מסעם דקני ליה למי שפרע והכה לה קיי הלו מהלי הבדמים הלווחה לוה בלווחה לוה דחלה הם מכירות המחר מעוכדו דשהני החס דמוקד המוחד בשני המחר משות המחר בשנח במחר מחוד במחר המחר בשנח המחר למחר למחר המחר במחר מוחר במוחד מהמחר במחר מוחר במוחד מהמחר במחר מהווח במחר מוחד למוחד במחר מהווח במחר במחר מהווח במוחד במחר מהווח במחר במחר מהווח במחר מהווח במחר במוחד במחר מהווח במחר במחר מהווח במחר במוח מהווח במחר במחר במחר מהווח במחר לום מכירם כק שומא דסדרא ואין זה בגדר מנאו כלל ומכ"ש בשהב"ד לא שמו רק מקצח שדם דאין זה בגדר מנאו דהוא החנה על מכירם כל השדה ולא על מקצחו - ובזה נחיישב קושיים

דהת לריכין לישום ג"כ החוב כמה הוח שוה כסי מה שהוח כגון חם הוח גברת אלמת חו שחין לו נכסים כמבוחר בח"מ סי' ס"ו סעיף ל"ב ול"ד החי שומח להח דריש מכוח דף ג' דשם ח"ל שומא לאחריות החוב דהא העדים היו רוצים לחייב להוציא המעות מתחה יד הלוה משא"כ הכא לריך ג"כ שומא לאחריות החוב דהא מקבל שער חוב בעד החשץ ובמוכר שער חוב אין בו דין אומה כתבואר בח"מ ה"נ אין דין אומה כשנותן חפץ בעד שט"ח שהאומה היה בשומת החוב שאין בו דין אומה וקלת ראיה לזה מדברי הרשב"ם דב"ב דף פ"ג בד"ה דלוזלי בשכירות ו"ל דזו לא דמי למו"ת דאית ביה אומה וביעול מקח וכו' ועש"ך ס"ק ג' שכתב דאם אמר באייר חתן לי כשער של אייר דמוחר וכו' ומסעיף י"ד בהג"ה מוכח דאסור של אמר האיר חתן לי כשר דדוקא בכה"ג כיון דבשעה שחתם בידו ליתן מיד עשרה כיון שאומר לו שחדיה השער בשעה שחתם משמע דאם אמר בשנה שחשלם אסור: (ב) תתן לי כשר דדוקא בכה"ג כיון דבשעה שחתם בידו ליתן מיד עשרה כיון שאומר לו מחוב ליתוח וסבר המוכר שהוא במוחו ואמר בעשרה ואמר הלוקח בהקפה אני דולה לקנות יכול המוכר לומר אני ואסי אם מחום מדומן ואמר בעשרה ואמר הלוקח בהקפה אני הרבים למנות כני ואסי אם החתר מור של מדומן ואמר בעשרה ואמר הלוקח בהקפה אני הרבים למנות כני החבר בידור בידור בידור בידור המוכר לומר אני הואם בידור בי כיון שבשעה גמר המקח אין לו שום ברירה ליחן י' אפי' מיד ועיין בב"י שהביא קצח פוסקים דמוחר לומר אפי' אם מעכשיו קודם גמר מקח ובכה"ג אפשר דכ"ע מודים : (1) סעלהו הרבה י היינו שאין ראוי להיות בהזמן שקבע לפירעון כפי הסך שקצב עמו לפי רוב השנים · אבל אם לפי רוב השנים ראוי להיות כך מותר במצואר בב"י בשם בעה"ת שבתב בהדים כן אהאי דינא ושקד ידוב פפא דאסור אף שמכר לו כשער שדרו באותו זמן כמו שפירש"י שם היינו דווקא ביצא השער עכשיו ושער ידוע רגיל למשוך עובא אדל לא יצא שער שדרכו להשחמות אין ושקד בכה"ג גואםי יצא השער שאינו רגיל למשוך עובא לא מיחשב שער ומותר כמכואר בצ"י בשם רשב"א גבי משבע בדלולונ"ה ע"ש וכן כתב הרג ברגיל להשחמת כשבאים שרים לעיר קרקע ע"ש ולכחורה לא דמי דאחריות קרקע הוא מנגול ובע"ח דאחי מחמחיה אבל גזירת השר ודאי דלא חל על המוכר אפי' בקרקע ונראה מעם הרשב"א דהא מבואר בגיטין דיכול לקבל בתכירת קרקט כל אונסא דמיסיליד ט"ש הרי מבואר דיכול לקבל במכר אחריות אפי׳ שלא מחממיה ויליף מזה ג"כ דיכול לקבל אחריות אופין אף במבירה שט"ח רק אחריות כשהלוה לא ירצה ליחן שיפרע הוא אסור לקבל דזה לא הוי מכר כלל כיון דעיקר גביים החוב חל עליו הוי הלואה גמורה כמ"ש המהרי"ע - ועוד דמבואר בסעיף י"ג דמוחר למכור בחנאי דאי חקפה ברשותך ואי יוקרא או זולא ברשוהי כיון דחקפה קילקול דלא שכיח הוא כמ"ש החוססות וה"נ להא דמיא דאם יעני או יעשיר הוי כאחריות יוקרא וזולא וגזירת מלך הוי באחריות חקיסה דלא שכיח אמנם לפי טעם זה אפור לקבל אחריות השכח כמו החם רק להחזיר דמים שקיבל ומרשב"א שם משמע דיכול לקבל כל דמי השט"ח אפי הרבית אם הוא שט"ח של עובד כוכבים ומדמה אותו לאחריות קרקע והוא מסעם שכחבתו לעיל : (ך) פרוע או שטרפו בע"ה - הני שני מיני אחריות לא דמי להדדי דבאחריות של בע"ח לריך לשלם אף השבח אבל בנמצא פרוע א"צ להחזיר רק דמים שנתן כמבואר בח"מ סימן ס"ו ובש"ך ס"ק קי"א קי"צ : (ד) שיבשידונו הלוה - עיין בב"י הסעם ודוקא המוכר אסור לקבל אחריות אבל המוסר להבסיחו בערבון או במשכון : (ד) שקול עלי י והשעם דוה הוי כעושה אותו שלית לסלק כל חובו משא"כ באומר מלפני הוי כשוכרו לפיים להשר במה שיוכל ואפי בפחוח : (מ) ולי גראה מדברי האשר"י - עמ"ז ס"ק שין שהשינו על הרב דהא במין שיהיה לו כל מה שפסק וכו' ולסענ"ד נראה דיש הוכחה ברורה לדברי המום' דהא קשה למה להו לדמוח דין זה לפאה בסאה

מחימון הוי מקבלי ודוקא קלקול דשכיח כמו חימון דשכיח כמ"ש החום' שם כד"ה שדי ליה אבל קלקול דלא שכיח מוחר משעם דכיון דקיבל שליו זולא קרוב לזה ולזה כמ"ש החום' שם בד"ה האי קרוב עיין מהר"ם שף והפני יהושע שם י ומ"ש עוד קלקול של כל יינוח . דקדק ובחב כל יינוח אבל אם מתקלקל רק מדא חינות זכיון ליחן לו מחיין עוד שנואר לו וק מוכח מחוספות ד"ה החי הרוב לשכר שכחבו וז"ל ופוסק על הגדיש חיכח למימר דחם מחקלקל כל הגדים אינו נותן לו אחרות וכן משמע לקמן דקאמר מיינקרא דחלא משמע דקילחול אחר בר מחימון הוי מקבלי עכ"ל הרי דכחבו בהדיח דדוקח שנחקלקל כל הגדיש וח"כ ביין בפיק שיחקלקל כל היין והסעם כיון דפוסק עמו על כל הגדים או כל היין הפירות שכחוך הגדים או היין שבין הפירות שכחוך הגדים או היין שבין היינות הוי כפירות שחיק מבוררין דומיה לשוסק על השער שכחבו החוספות שם להיון העם משח"כ בשנחקלקל כל הגדים או כל היין דהוי בפירות מבוררין כיון שלא קנה רק מאומר ולפירושם לשיל להא דקאמר דמבחרי להו בקבת והולדך לומר המעם דמעיקרא דחלת החוספות היינו שהיה מבחרי היין שאף אם היה קלקול בכל היין היו מקבלין אחר זמן השוק ואף שתדברי רש"י שם לא משמע כן מ"מ מדברי הפוסקים משמע כהמום' דוק בש"ם ומוספות שם: (ירן) על סגת שיתן יין מוב · עש"ך ס"ק כ"ד עד דלא שרי לקמן סי' קע"ה אלא לפסוק בשער של עכשיו או כשער הזול וכו' • נראה דמקשה כן לשיפח הפרישה שכחב כן בסי' קע"ה אבל אמן קיי"ל דיכול לססוק כשער הגכוה דהיינו שאם יוזל ימן לו כשער הזול ואם יוקר שימן לו כשער של עכשיו כתבוחר בפוסקים וח"כ חין סחירה על הראיה של הפרישה אבל באמת לפמ"ש הנמוק"י בד"ה האי קרוב לשכר וז"ל כיון דע"ז ממש נחן לו נמצא דאי הקפה נחבסל המקח והוי הלוחה ומה שמשחכר חם נחייקר הוי חבר נמר ליה דבשלמת חי לח הוי חביח ידום ה"ל כפוסק על הסירות אלו נגנב או נפסד חייב המוכר באחריות וכו' א"כ לא הוי בישול מקח והלווחה אלא מכר ולא שייך למיסר מפעם קרוב לשכר דהא דחניא קרוב לשכר ורחוק להפסד רשע בענין הלואה היא ובחבית ידוע מיירי שהרי אין אחריות המקח עליו אלא אדרבא נחבטל נמצא שלא היו המעוח מכר אלא הלואה וקירוב השכר רבים הוא עכ"ל הרי כ' בהדיא דלא שייך קרוב לשכר כי אם בדחיכא נד ביסול מקח שיהיה לסעמים מעוח הלוואה ונראה דמה"ט מוחר לפסוק כשער הגבוה דהיינו שאם יוזל שיחן כשער הזול ואם יחייקר שיחן כשער של עכשיו ולא אסור חשום קרוב לשכר כיון דאין כאן ביטול מקח כלל כמ"ש הנימוק"י ואני אוסיף חבלין לדבריו דהא כיון דים לו מוחר לקנות שוה מנה בפרוסה ובודאי דמוחר להתנות דחם יתייקר ויעמוד על מחתים שיתן הלוקח מחה דהח התנחי דחם יחייקר המוכר הוא א"ב ה"ג כשמחנה בהיפך ולומר אני קונה אוח ו במאה ואם יוזל ויעמוד על חמשים שאחן רק חמשים דג"כ מוחר דמאי א"ל הרי רחוק מהפסד מאחריות הזול והלא לא יהא רק כקונה אוחו חיכף בחמשים דג"כ מוחר וכי משום שנחן יוחר אם לא החל יהיה אסור ואין איפור רק במקום דמחנה לד שיהיה בעול מקח והלואה - וזהו כוונח הג"א שכחב בהא דפוסק בשער הגבוה דאינו אסור מעעם קרוב לשכר משום שהפירות אינם מבוררין עכ"ד וא"א להלום כלל הסברא דכיון שכל הסירות שבעולם הוזלו מה הפרש יש בין מבוררין בשלמא סברת החוספום שחילקו לענין אחריות בין מבוררין או לא א"ש דכיון שאינן מבוררין לאו שלו נאבד אבל לטנין זול הוא משולל הבנה לחלק בין מבוררין או לא 'ולדברי הנימוק"י ה"ש דבאים מבוררין אין כאן ביפול מקח לעולם דלעולם מחוייב ליחן לו פירוח כעין שקנה ממנו או כשער זה או כשער הזול משא"כ בהבים ירוע כשמחנה אי חקפה ברשוחך מחנה על ביפול מקח והדמים חוזכין והן הלווחה למפרע ולפ"ז אפשר דחין כאן מחלוקה בין הפרישה להש"ך דודחי לומר אי זולא ברשוחך שיש כאן ביפול מקח והלואה קירוב השכר רביח הוא אבל לומר אי זולא יהיה כשער הזול מוחר כיון דליכא לד ביסול מקח והלואה כמ"ש הנימוק"י. ומכח השברא הנ"ל שכתבחי דלח יהם אלה קונה אותו חיבף כשער הזול ומה בכך שמתנה שאם יהייקר שיתן יותר וכמב"ל ואפשר להעמיד כן בדברי הש"ך במ"ש דלא שרי אלא כשער של עכשיו או כשער הזול כוונחו דשם לעולם מקח הוא דהא אף כשהואל שניהם א"י לחזור מהמקח משא"כ לקבל אחריום דחקפה וזולא דהיינו לומר אי הקפה וזולא ברשותי דהיינו שיהבפל המקח וזוזי ליהוי הלואה דאיכא לד הלואה קירוב השכר רבית הוא י ואילולי דתשתפינא מרבווהא הייתי אומר פי' אחר בש"ם דממנו מקורא דהאי דינא דפעיף זה ולא קשה כלל מהא דמותר לפכוק כשיש לו ושאר קושיות החום' ג"כ ל"ק דהני רבק דיהבי זוזי אחתרא במשרי ומבחרי לסו בעבה לא היה יין לבעה"ב כלל דהא לא נזכר לא בש"ס ולא בהרמב"ס ושאר פוסקים שהיה להן יין רק שהיו טומנין להן מעות בחשרי שהוא זמן הבניר כמ"ש המום' רים פרק חזקת וכן הוא הלשון ברמב"ם ומחבר מותר להקדים מעות על יין בשעת הבניר וחתי שפיר מה בדקדקו בש"ם ופוסקים לומר בחשרי שהוא זמן הבציר להורות דמיירי באין להן יין רק ענבים בבנרן כי זמן הבחות והבדים הוא אחר חשרי ומיירי דומיא דפרדיםא בכבא מליעא דף ע"ג שכחבו החוספות שם דף ם"ד בד"ה מה שעיזי חולבות דמיירי כך וכך הינין יין שיהיה לו מאוחו פרדם מכור לך דרב אסר ושמואל שרי אף דודאי אסור לפסוק איין כשאין לו רק אכומר של ענבים וכשענבים עדיין בפרדם ודאי דאסור לפסוק מ"מ שרי החם שמואל כיון דאינו נוהן לו יין רק מהנך ענבים שהיה לו בשעת פסיקה ולא מאחרות כמו בדלועין דלעיל במ"ש הע"ז בש"ק י"ג והש"ך בס"ק כ' משמ"כ בפוסק על יין דנחחייב אף ליתן תהשוק ורב דאסר החם וקו"ל כן אף שנותן לו רק מהנך שהיו בשעת פעוק הוא מעעם שכהב הרמב"ם והרב המניד בס"ח מהל' מלוה דל"ד לדלוטין דשם אין המוכר חבר במה שמבהה אצלו משא"כ בפררם יש עבודה והביאוחיו לעיל בס"ק י"ד רק דמטעם זה אין אפור רק בקונה יין כשהענבים עדיין בפרדש כדאמר התם פרדיסא רב אסר וע"ש בחום' בכתבו דמיירי שלא יצא הפירא עדיין כלל אבל כשענבים כבר בלורין ואינו מחוסר רק דריכה ודהי דמוחר לקנוה היין שילא מחותן הענבים דהא לא קאסר רק פרדיםא ולא ענבים וא"ל לראיה ומ"מ אכור לקבל שום אחריות בקנין זה דהא אפי' קונה עגל בקנין גמור שממילה קה רבו אסור כשמקבל אחריות כמבוחר לעיל בסעיף י"ג והוה מפעם דַכשמקבל החריות הרי המוכר חטר בשהייתו חלו ועמש"ל - ומהחי שעמה היה פ"ד בש"ם לאסור בהני רבק דיהבי אזי אחמרא ומבחרי בעבח ביון דאהריות החימון היה על המוכרים וכמו בעובל דלעיל דחשור, לקבל חחריות וע"ד קחמר הש"ם דמעיקרת דחלת חלת וחלק זה חשוב החריות כלל דחין כהן הפסד בשהיה שחפי' אם היה מושכו הלוקח חיכף לרשוהו היה מחזיר לו כשנעשה חומץ משום דמעיקרת דחלת חלת ולה קשה שוב קושיה ההום' שהקשו דלמה לים הטעם דמעיקרא הלא הא מותר לפסוק איין הביאם הט"ז ס"ק י"ז וגם מה שהקשו הא בלח"ה כיון דמקבל עליו זולא קרוב לזה ולזה הוא דמטעמים אלו אינו מוחר לפסוק רק כשיש לו ין או כומר של עובים כדאמר החם אבל על העובים הבצורין ודאי דאסור לפסוק כשמקבל עליו. שום אחריות וכמו בעגל דלעיל רק אחריות חימוץ מוחר מסעם הנ"ל דמעיקרא דחלא חלא ולא קשיא ג"ב קושית הש"ך בס"ק כ"ו ושתר קושיות להמעיין י ומה שהקשו החום' דלמה להש"ם לומר גבי אי חקפה כיון דמקבל עליו זולא קרוב לזה ולוה הח בלא"ה הוי ביטול מקח מטעם דמעיקרא דחלא חלא כמו בדף ע"ג ע"ם י גם יש ליישב דכשחוזר מחמת ביסול מקח המקח ברשותו לענין גניבה וחבידה עד שיחזירנו להמוכר כמבוחר בח"מ סימן רל"ב וכן כשנשחמש חחר שנודע המום המקח קיים וגם המעוח שביד התוכר לאו הלואה נינהו משא"כ כשמתנה בחנאי אי מקפה ברשותך והבישול מקח מלד החנאי ואדעתא דהכי מקדים לו התעוח שיהיה המעוח הלואה בחקיפה ובמקום דאיכא גד ביסול מקח והלואה ובמקום הלואה קירוב השכר רבית הוא קמ"ל דאפ"ה מוחר מסעם כיון דמקבל עליו קרוב לזה ולזה הוא : (יבד) ובן סותר · עש"ך ס"ק כ"ו שפי' ההפרש שבין שני הדינים שכחב המחבר ופירושו דחוק · ולפעד"ג דיש חילוק גדול בכל אחד דברין השני אינו מוחר לומר רק אם יחמין ברשותך דהיינו שיחזיר הדמים אבל ליתן יין אחר פוב בניסן אף שיחייקר אסור כיון שלא קנה רק חבית ידוע וכ"כ בהג"א גבי אי חקסה ע"ם משא"כ ברישא שנוחן לו מעוח איין סחם ונעשה מקנח מקולקל יכול להחנוח איין פוב והמובחר שבכל יינוח שלו וכשנחחמן כל היינוח אף שמעיקרא דחלא חלא גם כן א"ה להחנוח שיחן לו יין אחר כוג מכשוק כשיחייקר כיון דמעיקרא דחלא חלא הרי לא היה לו כלל יין ואסור לססוק ובמקלה יין מקולקל אפי' בקלקול אחר דלאו מימוץ יכול ליחן יין פוב מבין היינוח שלו כמבואר

הא ש"ם ערוכה הוא דמוחר לפסוק ביש לו נמציעא ס"ב בהא דר"ג דקיראה דקאמר אימנייהו שרי ועוד חמיה גדולה על הש"ם גופיה דהא בהא דר"ג דקאמר איהנייהו שרי מקשה הש"ם פשיעא וח"כ ה"נ כיון דמיירי הכח ג"כ דיש לו פרוסטוח קשה ג"כ פשיטח ועוד דלמה נקס במחניחין בחמריו חובעין חוםו בשוק הח אפי' לזמן מרובה מוחר לססוק ביש לו לזה נרחה להרב דדוקח בסוסק לזמן בפינן ים לו הכל אבל באינו קוצב לו זמן רק שמקבל בשוק ואומר כא לביחי ואמן לך מוחר אפי' ים לו מעם דהא בדולה מזו כחב הב"י בשם רשב"א דאם אחר חן לי מאה ובא לביחי ואחן לך מאה ועשרים דמוחר מחמח דאינו הוצב לו זמן נהי דפליגי אהרשב"א מ"מ ודאי הוא קיל לענין זה מקולב זמן שבאינו קולב זמן לא גרע תסאה בסאה דסגי ביש לו מעם ועיין בפ"י דף ס"ב שכתב דבפוסק ולא קבע זמן דעדיף מסאה בסאה ואפי' ליח ליה כלל שרי ודעם הרב דעכ"פ לא גרע מסאה בסאה וסגי ביש לו מעם - וכראה דוהו ג"כ כוונה החום' שכחבו בהא דקיראה פי' לזמן פלוני שתמה עליהם המ"ז כאן י ולפמ"ש אתי שפיר דאיחנייהו משמע שיש לו הכל וע"ז כהבו דדוקה לזמן פלוני דבהינו קובע זמן מוחר במעם כדמוכח מהך ברייחה וחדע דקיל דהה מעיקרה ס"ד לומר דהפילו במעוח כה"ג מוחר הי מסבע נקנה בחליפין ובקובע זמן במעוח ודחי דר"ק היה ומש"ה קיל נמי לענין זה ולהכי נקטי המחבר והרב דוקה לשון זה דחובע בשוק וחומר בה לביחי כן נרחה לי אך מי יבה להקל אחר דברי האחרונים: (י) אבל בעות בבעות : עש"ך ס"ק ע"ז דאפי' שאינן טבועות וכן פירות האחרונים: (י) אבל בעות בבעות : בסירום אסור ואם עשו ק"ם נראה דמוחר דדרך מו"מ הוא כדמוכה בדברי רש"י בכ"מ מ"ו דאפילו אי היה מטבע במטבע אם היה מטבע נעשה ונקנה בחליפין היה מוחר רק משום דאין מסבע נקנה בחליפין אסור וכן בפירוח בפירוח אסור אף דנקנין בחליפין מ"מ אינן נעשין חליסין ול"ד למו"מ אבל אם ששו ק"ם דנקנין בק"ם ודרך מו"מ גמור קן וגם לא אמר לשון הלוואה רק תן ואני אתן מותר - ומ"ש עוד הש"ך דבדרך הלואה אפי' פירות בפירות של ב' מינים אסור מ"מ מעות שאינן סבועות במעות שאינן עבועות כפירות של מין א' הן רק דינר במעות אסור כלשון הלוואה: (רא) אין שוטהו ידוע - עמ"ז ס"ק י"ב עד ובודאי לפי מי' המוספות ים לחרן זה וכו' כוונחו דים לומר דרוקת בפירות ששומתן ידוע אסור קודם שיצא השער משום דאחר שיצא השער ויחייקר יהיה ניכר הרביח משא"כ בערשא דר"ג מיירי שחין שומחן ידוע דלעולם לח יהיה ניכר הרביח ומ"ם בסוף דבריו ע"כ כח ללמדנו חיפכח וכו' כוונחו לחרץ הקושיא שהקשה מקודם דלמה נקט ר"נ ביצא השער בד' ופסק בה' הא אפי' קודם שינא השער אסור וע"ז אמר דבא ללמדינו איפכא דיש רבוחא במה שאמר ה' אט"ג דיהיה אז שער הזול ובזה מוחר אם פסק על הפירוח וכאן אפי' בזה אסור וכוונחו דבקודם שילא השער מוחר כשלא נחייקר אח"כ משא"כ בה' בזואא דאסור אפילו הוזל · אכן הוא דרך דחוק מאד דמה"ח יהיה אסור כשהוזל אחר כך ליחן ה' בזוזא כפי השער אוחו פעם כיון דהפסיקה היה באיסור ונחבפל המקח כיון דלא היה קנין רק למי שפרע כמבואר בסי' קע"ה סעיף ח' ואינו מחוייב לו רק מעוח מה"מ לא יהן לו איזה שום שירצה בעד חובו מה בכך שכבר היה פסיקה בחיסור עליו כיון שכבר נחבעל הקנין ועכשיו מוכר לו מחדש כפי שויין ועיין ש"ך ס"ק י"ז דכי שריק בחין שומחן ידוע אפי' בחין לו נמי ביצא השער דדוקה הוח כוונחו דים חילוק בין דבר ששומחו ידוע לכל העולם כמו דגן וחיטין שיכולין לשחול לכל חדם כמה השער וח"צ לרחות הדבר ההוח כלל משח"כ בדבר שחין שומחו ידוע כגון בהמוח שיש להן שער אך לריכין לראות אם הם כפי אותן שבשער וכן שאר סחורות ביוצא בהן וא"א להודיע השער בלהי שיראה הדבר אז אין הרביח ידוע לכל העולם אף ששומעין הדבר : ועיין נה"כ שכחב דלפי מה שכחב בש"ך ס"ק י"ז לא קשה כלל קושיח הט"ז עכ"ד י ולא כחב תירוצו בביאור הנכון י ורצונו נראה דמה שהקשה הט"ז אמאי לא מקשו מהא דאין פוסקון ולפת"ם בפ"ך לא קשיא דקודם שינא השער אין כאן שום קנין והוי כדבר שאינו ברשוחו ול"ד למכשא דקנין נמור הוא משא"כ בינא השער דהוי כדבר שברשוחו והוי קנין כמבואר בחושן משפט סי' ר"ט משא"כ מרב נחמן דקיראה מקשו שפיר דכיון דבקיראה מיירי שינח השער והוי כיש לו וחופם כו קנין היהלו להיום מוחר כמו בערשח וע"ז מהרצין דבשומחו ידוע אף בפרשא אסור . אכן דבריו דחוקים מאד וגם העיקר חסר מדברי הרב בהיה לו לבאר דמיירי ביצא השער ולפעד"נ לפרש דברי הרב בענין אחר דכבר כחבחי בסי' קס"ם ס"ק ל"ח דדוקא פוסק על הפירות שהחוב על הגוף להעמידו דמיא להלוואה ואינו מוחר רק במקום דקני ליה למי שפרע אבל במוכר דבר ידוע והינו מקבל חוב על עצמו אף שלא נהקיים בשום קנין ונחייקר אחר כך מוחר לקיים המכורה ורחיה לזה מהמוכר שפ"ח בלא כתיבה ומסירה המבואר בסו' ס"ו סעיף י"ז בהג"ה ומאי שמיט ואכיל בדשלב"ל וכן מהא דהולך למלוב עיזיו דסעיף ט' והוא בב"מ ד' מ"ד שכתב השיטה מקובנת דאף דלא קט ליה מ"מ מוחר לקיים המקח א"כ י"ל דהכא נמי מיירי בכה"ג שאינו פוסק ומקבל על עלמו להיוח הדבר חוב עליו רק שמוכר לו דבר ידוע כשיגיע לידו וכשלא יגיע לידו יחזיר הדמים דאז מוחר כשחין שומחו ידוע כמו במוכר דשלב"ל הל"ל דדרך מו"מ מותר כשחין עליו שום חיוב הגוף משא"כ בשומתו ידוע דאסור דאפי' בטרשא דמכירה גמורה אסור בשומתו ידוע כמ"ש התום' ובזה א"ש הא דקבע הש"ע דין זה כאן דבכל הפי' איירי בכיולא בזה בסעיפים הפמוכים ודמים לדלוטין וחלב דמיירי בכיוצה בזה הבל לדבריהה דבסוסק איירי היה לו להרב לקבוע חילוק זה בסי קע"ה דשם טיקר דין כסיקה פירות ולכחוב דבדבר שחין שומחו ידוע מוחר וגם דברי החום' אפשר לישב כך שהוכיהו דר"נ דקיראה ג"כ מיירי בענין הנ"ל דחי בפוסק ומקבל ע"ע קשה קושית המ"ז דהא אפי' בלא יצא השער אסור בליתנייהו מחשש שמא יתייקנ מכ"ש במוזיל גביה בבירור אלא ודאי דתיירי בכה"ג ותשום הכי נקט לקיראה דהיינו לאוחו המיוחד לעשות שעוה ונהן לו על השעוה שיגיע לידו דחי בפוסק היה לו לומר הפוסק על השעוה ומקשו שפיר ממרשא דמכירה משא"כ פוסק על הפירות דמקבל ע"ע להלואה דמיא זכמ"ש לעיל: (יב) בשיהיו בגי אמה · ול"ד להא דמי קע"ה דמחוסר מלאכה אינו פוסק ואיכא מ"ד בש"ם דמחוסר מלאכה בידי שמים אינו פוסק דשם מיירי שמקבל על עלמו ליחן פירוח בלא חסרון מלאכה משא"כ הכא דמיירי שמוכר הן עלמן וברשוחו הא רבו מוחר **(דב)** להלוב עיזיו · כתב בשיפה מקובלת דאף דלא קנה מ"מ מותר כיון דדרך מו"מ היא ועמ^הם לעיל בס"ק י"ח: (יד) פירי פרדם · עמ"ז ס"ק ס"ו עד כן כתב המגיד משנה וכו' וז"ל המ"מ לפי שבפרדם יש עבודה והרי המוכר חסר בכך ועוד שחין דרך ליקח פירי פרדם קודם שיגמרו ודרך ליקח קשואין וכו' ולפ"ז הא דאסור ליקא פירי פרדם אפי' ליקח כמוח שהן טכשיו וכל אחריות יהיה על הלוקה אסור דהא רישא מיירי דומיא דסיפא דעגל בזול דהיינו שלוקחו עכשיו וכל אחריות יהיה על הלוקח כדמסיק המס וה"ל מיירי בפרדם רק בפרדם אפ"ה אסור כיון דבפרדם יש עבודה והמוכר חסר עד הזמן וגם אין דרך לקנות כך אסור ולפ"ז בקונה פירי פרדם שהוח יעבוד בעלמו מוהר כיון שחין המוכר חסר בכך וכמו שסיים הרמב"ם בקשואין פ"ם הלכה י' וז"ל כיון שאין בו הפסד ולא חסרון על המוכר וכן בעגל שהולרך לטעם שהמיחה מלויה חדיר היינו משום שהמוכר חסר שלריך ליחן מזונות ולפרוח בהם עד שיגדלו אבל כשלקתן והעירחא והמזונות יהיה על הלוקח בלאו האי פעמא מוחר ופשוע: (אד"כ הפך - והא דלא מהני כן בפרדם דמעיף י' להסוך בהן להיוח כקונה י נראה דבדבר שהמוכר חסר בו במה שמשהה אללו לא מהני זה חדע דהא קונה עגל אף שקונה כל הגוף ומכירה גמורה מעכשיו הוא מ"מ אי לאו טעמא דנפיש פסידייהו דאמר בש"ם דהיינו שהמיחה מצויה בעגל חדיר כמבואר לעיל היה אסור אלמא דבדבר שיש פסידא במה שמשהה אגלו לא מהגי במה שקונה הגוף ובעגל יש פסידא כמ"ש לעיל בס"ק י"ד משא"כ בזמורות מיהו בהג"א גבי מה שכוורתי רודה כתב דאף שלא נחכרין לקנות הדקל לפירות רק שמחזיק בדקל לקנות הפירות מותר ובפרדם מיירי שאינו מחזיק כו מזה משמע דמהגי בפרדם היפוך או מחזיק בפרדם לקנות הפירות: (许) להוסיף להן בשברן - נראה דמיירי שים שער ידוע לפועלין אבל אם אין השער של שכירות פועלים ידוע והוא בתחלה שכירות הוי כמוכר בערשא דשרי א"נ מיירי שמוסיפין להן אח"כ כדי שימחינו ההוא בתחלה שכירות הוי כמוכר בערשא דשרי א"נ מיירי שמוסיפין להן אח"כ כדי שימחינו הבכירות אז גריכין לסייע: (ין) שותר להקדים - עט"ז ס"ק י"ז עד דקלקול אחר בר

שנתן לו עכשיו ר' שיכנם התחיו לאומנות המלך ששוה ש' אסור דמשום דמקדים לו המעות פורע בשבילו יותר: [י] עזר י פי' אורנד"י בלשון פולין: [יא] לשולחבי י ודוקא שולתי דאורתיה בהכי אבל אינש אחרינא אסור עד דאמר ליה בפירוש דרך מו"מ ש"ך: [יב] שיש לו י דמעות שאינן עבועות הוי כפירות וכיון דיש לו מותר: [יב] והוא הבבון המ"ז והש"ד חולקין ע"ז כיון דדמי לפוסק על הפירות בעינן שיש לו הכל י עוד

כחב הע"ז מה שנוהגין לפשות היחר שהלוה מוכר לו סך כסף ומודה שיש לו ובחמת חין לו

סבועות שהוא מין אחר אבל מעות במעות שאינן סבועות וכן פירות בסירות דה"ל הלוואה לא שרי אלא סאה בסאה ולא עודף ואם אחר הלוה לי אסי' סירות בסירות של שני מינים לא שרי אלא סאה בסאה ולא עודף ואם אחר

סאה בסאה אסור כת"ש ס"ס קס"ב דאסור ללווח סאה חיטין בסאה דוחן אפילו יש לו (מדר) ברשות סובר - כיון לקני למי שפרע הוי לענין רבית כקנין גמול: [מדר] הקפה -אבל פקדון מוחר: [רר] אין לו - הפ"ז חולק כזה ומסיק דאסור והש"ך כתב דמיירי ביצא

השער לק שהן דברים שחין שותחן ידוע לשומא לק לריכין לראות הדבר מותר ועיין ביאורים

ס"ק י"ח שכהבחי דדוקה בפוסק ומקבל חוב על עלמו להעמידו אסור בחין לו אבל במוכר דבר ידוע לכשיגיע לידו ואם לא יגיע לידו יחזיר הדמים אף שלא נקנה כקנין מוחר לקיים

המקח כשחין שומחן ידוע : [רה] דלועין - ודוקה שיחן לו הני דלועין שהיו בשעה פיסוק אבל החרוח לה : [ימ] אסור - דלה דמי לדלועין דהכה מה שגדל הח"ב הינו גדל מכח

מה שהיה בהמה בשטח מכר דכי שקלה להאי אחי אחרינא : [ב] הפרדם - ולא דמי למשכנחא

דסורא דהחם קונה קרקע לפירוחיה אבל פרדם אינו זוכה בשום דבר וזוזי הלוואה נינהו ודוקא כשהמוכר עובד הפרדם שיש חסרון למוכר במה שמשהה אותו אבל אם הלוקח עובד אותו

מוחר ואם מחזיק בגוף הפרדם לקנוח הפירוח יש להסתפק ועיין ביאורים ס"ק ט"ו: [בא] יין

שוב בגיםן י ודוקת שלם נחקלקל כל היין שלו רק מקלחן ונותן לו יין טוב מבין היינות

שלו אבל ליחן לו יין אחר סוב כשנחקלקל כל היין אסור ואין חילוק בין נחחמן לקלקול אחר

ועיין ביאורים ס"ק י"ז י וניסן דקאמר לאו דוקא ומיירי שלא ילא השער : [כב] ברשות הסובר - נאין מילוק בין משכו לרשוחו או לא ודוקא להסנות בכשות המוכר דהיינו שיחזיר

הדמים אבל להחנות שיתן יין אחר טוב אסור כשקונה חבית ידוע והא דאסור להבל זולא היינו לומר אי זולא בכשומך שיחזיר הדמים אבל לומר אי זולא כשער הזול מוחר וכן ברישא

ועיון ביאורים פ"ק י"ח ואם קתה יין על סמך ענבים הבצורות שיש לו ושיחן לו רק מאותן ענבים שיש לו אסור לקבל רק אחריות חימון ולח שאר קלקול ועיין כ"ז ביאורים ס"ק י"ח : [כג] אשור . דהוי קרוב לשכר ורחוק להפסד : [כד] של יין עש"ך שמ"ם יש בסעיף זה והאי שאם לא מצא למוכרה צ"ל אחר שוף דין הב" אחר מיבח מוחר אע"פ שאם אבדה או

נגנבה תהיה ברשות לוקח שחם לא מנא למוכרה וכו' אבל ברישא לא שרי אלא מעעם דאבידה ושבירה באחריות הלוקח אבל לא היה יכול להחזירה למוכר כשלא היה מוכרה ועיין ביאורים ם"ק כ"א שכתבחי דהעיקר דברישא מיירי שהתנה עד הקין דהיינו שיהיה המעות ההלואה בידו עד הקין אף שימכרנה מיד ואו אסור עד שיקבל המוכר אתריות ובסיפא מיירי שהתנה

שחיכף שימכרנה יחזיר המעות ולח יהיה המעות הלוחה בידו כלל לכך מוחר חע"פ שהחחריות על הלוקח ואָם מכרה בפחות משחים והפסיד כתב הט"ז דמחוייב להשלים ועיין ביאורים ס"ק

כ"ב דכתבתי דברישת חינו מחייב לשלם רק שוויו שבשעת מכירה ובסיפת מחוייב לשלם מה

שיסים שום בשעת הקין: [בה] ואוליבנה : ותפי' גם המוכר היה בדעתו להוליכה לשם

ואפי' אמר מיד שאמכרנה אפרעך וכוונחו להחראות בו ועיין מ"ש בביאורים הפעם בס"ק כ"ג : [בר] שבר שרחו - הב"י כחב דבעינן שכר פרחו משלם - והט"ז חולק וכתב דבדבר מועע סני : [בר] המכם - סירוש בחזרתו דאם לא כן מה הנאה יש לו : [בר] באחריות -

ואם נותן לו שכר שירחה על ההבאה שרי אפי' בלה אחריות ואדם חשוב שמקבל אחריות ונותן

ג"כ שכר פירחת ג"כ מותר ושכר החתרים יש מחלוקת הפוסקים אי לריך ליחן ואם שוכרין

חמרין ודאי לריך ליתן ואם שוכרין החמרים בשביל סחורות שלהן וא"ל להוסיף בשביל סחורה זו אין לריך ליחן ועיין ביאורים ס"ק כ"ה: [במ] אסור - אע"ם שמקבל עליו אחריות כל ימי משך מהלך הספינה והוי א"ר - ועיין ביאורים ס"ק כ"ז: [ל] נהגו בישי רש"י - ואם מכרן במפינה והוי א"ר - ועיין ביאורים ס"ק כ"ז: [ל] נהגו בישי החול גם במקומו ואם מוכרן במקום היריד ומוכרח ליקח הסחורה בכואו לביחו מוחר ואפי' הוא גם במקומו

וע"ז חולק המ"ז דמה מהני הודאחו לשקר להפקיע איסור : [יד] דינר במעות

בחוספות דמציעה דף ס"ד בד"ה האי קרוב שכתבו וז"ל וביש לו דמותר אם היה מתקלקל כל הגדים וכו' עד דקלקול אחר דלאו חימון היה מקבלו וכו' ועל כרחך זכיך לומר דקלקול אחר מכל היין הוי מקבלו ולא ממקצח כמו בגדיש י ולפי זה חמוהין דברי הע"ז ס"ק י"ז אחר מכל היין הוי מקבלו ולא ממקצח כמו בגדיש י ולפי זה חמוהין דברי הע"ז ס"ק י"ז שכחב דקלקול אחר דלאו חימון היה מקבלו כיון שהמחבר ע"כ מיירי שלא נחחמן רק מקצחן דהה כתב ליתן לו יין עוב דוה אסור אם נהחמנו כולן כמש"ל ובמקצחן אפילו בקלקול אחר א"ל המוכר לקבל עליו וכמ"ש וזהו שכחב המחבר וכן דהיינו בחבים ידוע שאסור להתנוח איין סוב מ"מ מוחר לומר אם יחמין ברשוקך דהיינו שיחזיר הדמים והוא מטעם כיון דמקבל זולם קרוב לזה ולזה הוח כדחמר בש"ם וברור: (ב) ואם יחמיץ - עמ"ז ס"ק י"ח כיון שבחר 'לו אותו חבית וכו' חמוהי: דבריו דהא מ"מ קשה מהא דב"ב שהביאו חוספות ומבואר בחו"מ סי' רל"ב דמני אמר ליה הא המרך הא קנקנך וכאן דקבע לו זמן דמי לאומר למקפה ועמש"ל בס"ק י"ח באריכוח חי' אחר על קושית המוספות ודו"ק: (בא) רובית של יין עש"ך כ"ע עד וכל זה איננו שוה לי וכו' ע"ש שחירולו בדוחק כי דין זה לפי מה שכחב הוא אין לו שורש בש"ס להיתר וידוע דהרמב"ס אינו כותב דבר מסברתו . לכן נראה דהעיקר כמ"ם הפרישה והבחר דבריו דברים שמחנה עד הקין דהיינו שיחזיק המעות בהלוחה בידו עד הקין אף שימכרנה קודם ומש"ה חינו מוחר רק כשמקבל עליו אחריות עד המכירה ובקבלת אחריות מוחר דדמיא ממש להא דמבואר לעיל בסי קס"ז שאומר שיהיה המעות פקדון בידו עד שיהיו שני מנים ואח"כ יהיה המעות הלואה עד הזמן דבלא אחריות אסור כמ"ם הט"ז שם ס"ק א" וה"נ ממש להא דמיא דאומר פעד שימכרנה בשחים יהיו המעוח פחדון ואח"כ יהיה הלואה ובלא אחריות אסור דל"ד למחנה ש"ח להיות כשואל כיון שיש הלואה לבסוף כמ"ב המ"ז שם וע"ש בביחורים ובסיפא מיירי שלא ההנה עתו שיהיה המעוח הלואה בידו אח"כ רק שאמר לו היחר על שחים שלך גשכר פיפול המכירה וחיכף כשימכרנה יחזיר המעות וחין כחן הלוחה כלל רק שליח בשכר ובודפי דמוחר להיום שליח בשכר להחנות להיום כשואל כמו שתחנה ש"ח או ש"ש להיוח כשואל כמ"ש הש"ך ס"ק ל"א - והא דמבואר במ"ז ס"ק כ"ב דאפי' מחזיר המטוח מיד כשמוכרה אסור יבואר לקמן ס"ק כ"ג בס"ד: (בב) עד הקיץ' טט"ז ס"ק ך' עד שני דרכים · הה' שהמוכר מקבל עליו כל האחריות עד שימכרנה וכו' · נראה לי דים כאן ש"מ וכל"ל עד שימכרנה עד הקין וכו' יוכוונה דבריו כמ"ם הב"ח הביאו הש"ך דברישה אחר הקין הוא ברשוחו לגמרי הן לענין החריות הן שלה יהיה יכול לחזור בו משא"כ בסיפא יכול להחזיר חמיד כמו שסיים הט"ז - אמנם אין לדין זה שורש בש"ם והוא דחוק והעיקר כמש"ל בדברי הפרישה : ומ"ש הט"ז דאם מכרה בפחוח משחים והפסיד בה דמחוייב לשלם שנים ולדבריו לעולם יכולין לכוון להחיר סרשא שיאמר לו אין אני מצוה למכור בפחוח מסך כזה ביותר גדול ומחמח שינטרך למעוח בודתי ימכור חוחו בסחוח וילטרך ליחן כפוזה משן כדם כיתן. בדוד ומנומה שינטרן למסור בחלה ימכת טוסו בפחום למסור בקין בפחוח משחים והוא מכרה בפחוח דודחי אינו משלם רק כמו ששוה דלא גרע מגולן אמנם בסופא שנוהן לו שכר על סיפול המכירה הוי כפועל ומחוייב לשלם כפי מה ששוה למסור בקין כמבוחר בח"ת סי' קע"ו סעיף י"ר בהג"ה וע"ש בחידושי דשוחף ופועל מחוייצים לשלם השבח שהיה יכול להשביח וכמבואר שם ובסימן ש"ו סעיף ג' אבל יותר מזה אסור לו לשלם: (בנ) ואמברנה שם - עט"ז פ"ק כ"ב וחפילו חומר מיד כשחמכור חפרעך וכוונחו להחרחות לאסור ע"ש י והמעם דאסור אף דאין כאן הלוואה כלל נראה דהוא מטעם דמבואר בסי' קע"ו סעיף א' בהג"ה דאפילו שכרו להתראות בו ומקבל עליו כל האחריות דאסור וכן בספינה אסור לקבל אגרא ופגרא ע"ש וה"ג כיון דלריך להתראות בו ומורת בשביל זה בהליכה הוי כשוכר להתראות בו וכשמקבל אחריות אסור והא דמשמע בסור דאפי' נותן שכר טירתא אסור דהא כחב אהא דברשות לוקח מוסר דנוחן לו שכר טרחו ומשמע דאפ"ה ברשות מובר אסור והטור תוקי להא דברשום מוכר בפורע מיד - וקשה להבין טעם הדבר - לכן נראה דהעיקר כהפ"ז מ"ק כ"ד דהשכר פירחא הוא רק דבר מועם ומש"ה אפור לקבל אחריות דמה שהשכר פירחא שוה יותר היי כנותן בשביל שלריך המעות להתראות בו ואסור ליתן שכר כשתקבל כל האחריות כל"ל ועמ"ש לקתן ס"ק כ"ו: (כך) לימן פלוני עש"ך ס"ק ל"א עד וגם לקבל עליו דשרי וכו' נראה דדוקא כשאין להמקבל שום הנאה מותר דדמיא להא דשי קע"ו מעיף א' בהג"ה אבל כשיש להתקבל הנאה כגון להתראות בו או לגלוי חרעא הוי קע"ו מעיף א' בהג"ה אבל כשיש להתקבל הנאה כגון להתראות בו או לגלוי חרעא הוי הטורח שלהן כנוהן שכירוח עבור זה ושוכר אסור לקבל כל האחריות כמבואר סי' קע"ו סעיף א': (בה) שיהיה באחריות יעמ"ז ס"ק כ"ו דא"ל ליסן לו שכר פירחא משום פעמא דגלוי מרעת - ובב"י מבית פלוגמת אם לריך ליתן שכר החמרים ונרחה דוהו בחמרים שלהן אבל אם נריכין לשכור חמרים ודתי דלריך ליתן וכשאינו נותן הוי רבית קצולה אמנם אם שוברין החמרים בשביל מחורה שלהן בהליכה הוי כחמרים שלהן כיון שלריכין ליתן בעד ההליכה לבד ג"כ כל השכר: (בן) ויש פהירין י עם"ז ס"ק כ"ח עד דשם חין גילוי חרעת באמח וכו' י משמע מדבריו דבסעיף ס"ו אפי' נוחן לו שכר טרחו וסורע מיד כשימכור ואינו משמש במטוח אפ"ה אסור י נראה דהיינו דוקא כשנוחן לו דבר מועט בעד שכר מרחו אסור ומטעם שכתבחי לעיל ס"ק כ"ג אבל כשנותן לו כל השכר מוחר כשסורע מיד דהא מוחר לשליח

ומטעם שכתבחי נטינ סיק כ"ג חבל כשנחן נו ככ השכר מוחר כשנת מוחר בשות מוחר בשנת השירום שהביחם אחורים - מוכר נמ
בשכר להחנות שיסיה כשואל כמש"ל: (בן) אחריות שפינה - עם"ז סיק ל' דלח הוי רק
הכל דשמח שלים הלוקח המעוח וקנה השדה למסרע ומולח מה שאכל הוא בשני המעוח
הכק רבית - ואם קיבל עליו כל האחריות מגניבה ואבדה יש מחירין בסימן קע"ו סעיף ש" האלל בין אמר לשון הלוואה ובין אמר לשון שכירות ולם"ז יש לישב דברי הלכוש
בכב"ה ויש לחלק בין אמר לשון הלוואה ובין אמר לשון שכירות ולם"ז יש לישב דברי הלכוש
מיירי שמוכר לו במקום היריד ומוכרה לו כד בואו לביתו ואס"ח מואר מחור וחלם"ה מוחר ואף דמקום היריד הוא מוחר השל ביתו ואס"ח מוחר ואף דמקום היריד הוא מוחר הלמור ביותר כיון שהאחריות על המוכר מיד במוחר למור ביותר כיון שהאחריות על המוכר מיד בואו לביתו אלם הוא ביותר מוחר ואף דמקום היריד הוא מקום האל ושומחו ידוע שם אפ"ה מוחר למכור ביותר כיון שהאחריות על המוכר מד ביותר מוחר ודיים של הביתו אלא מוחר ודיים של ביתו אלא מוחר ודיים של הבלואה וכו' ע"ש ואף אם הוא כשבא לביתו מוחר הידוד הוא ביתו הבלואה ביתו המוחר ביותר ביותר מוחר ודיים של הביתו אלא מוחר ודיים להשלול ביתו אלא מוחר ודיים להבלואה ביתו המוחר ביותר מוחר הידוד הוא מוחר ביותר מוחר ודיים ביותר ביותר מוחר ודיים של בתוח לידות מוחר ביותר ביותר ביותר מוחר ביותר בותר ביותר מוחר ביותר ביותר ביותר ביותר מוחר ביותר ביו

קודם בואו לביתו - ועיין ביאורים ס"ק כ"ח : קעד [א] רבית קצוצה - ולדעם האומרים דמשכנתא בלא נכייחא הוי אבק רבית ה"ה הכח ש"ך וחם חמר ע"מ שחחזיר כשיהיה לי דמים מוחר ועיין ביחורים ס"ק ח' וע"ש באם קבע זמן הדין: [ב] אינו תנאי ועיין בח"מ סימן כ"ז איזה מנטל המקח ומשם מלמוד לכאן: [נ] מעכשיו וה"ה קונה מסו והחזיר ואיזוי נשאר מלוה אלל הלוקח ש"ך: [ד] ששר ע"ו בקנין ודוקא דלא אמר מעכשיו רק שהיה היוב בעלמא אבל אם אמר מעכשיו [ד] ששר ע"ו בקנין ודוקא דלא אמר מעכשיו היוב בעלמא אבל אם אמר מעכשיו אסור הלוקח שהוא עכשיו המוכר לאכול הפירוח עד שיחנה בנכייהא - ועיין ביאורים ס"ק ב': [ר] וצריך להחוירה בכחן אף למחן דם"ל תשכנחת בלת נכייתת הוי תבק רבית מ"מ מוליחין ממנו הסירות שחכל משום דהוי מחילה בסעות: [ד] שגיהם אסורים - מוכר למ

שבשעת מכירה היה התכירה על מקום היוקר הוי כדבר שחין שותחו ידוע דלא מיחזי כאבר נער:

קעד (א) לכשיהיו לי דמים - בחושן משפע סימן ר"ו סטיף ה' כחב דאם החנה שיחזיר המקח בזמן פלוני או כשיחן המעום דהמקח קיים ויחזיר כמו שהחנה ובסטיף ו'
העתיק דין שבכאן וכחב הסמ"ע ס"ק י"א דבסטיף ה' מיירי שהחנה עמו שיחזיר כשיחן המעום בזמן פלוני דוקא ולא קודם לכן ובזה מוסר לאכול הפירום דהוי כמחנה ע"מ להחזיר בדמן
פלוני וכו' ע"ש - ולדבריו מוסר לאכול הפירוח בקובע זמן - ולפי ענ"ד הדברים חמוהין דאי דמי למחנה ע"מ להחזיר אם בחים ולי בסימן רמ"א סעיף ו' דמחנה ש"מ להחזיר בין מיד בין לזמן קצוב דהוי מחנה - ועוד להכל הוי כקביעה זמן דמה לי אם חלה בירידה גשמים או בהוייח - דמים והכל חלה החנאי לכשיהיו לו דמים והוי כחלה בירידת בשתים . לכן נראה לפט"ד לחלק בחופן אחר דהרא"ש בסוכה מ"א והרשב"א בחידושיו שם בדף מ"ו כחב דמתנה ע"מ להחזיר מחנה הלופה היא רק שעל המקבל חיוב לקיים התנאי מש"ה בלשון ע"מ המקח קיים ומוחר לאכול הפירוח אבל בסעיף ו' שם וכאן דאמר סחם לכשיהיו לי מעוח החזיר לי דמי לאומר וחחזירם לי דלא הוי מקח כלל והמעוח הלואה ואסור לאכל הפירוח ואין להקשוח דמ"מ יהיה כמו מכירה לומן דמוחר לאכול הפירוח כמבואר בח"מ סימן רי"ב דמה לי אם אומר קרקע זו מכור לך עד שירדו גשמים או עד שאלך למקום פלוני או עד שיהיו לי דמים דזה אינו דמכירה לזמן אינו פוחר רק כשנותן מעות דמי המכירה שיהיה המעוח למוכר לחלומין אבל כשמחוייב המוכר להחזיר כל הדמים שקיבל הרי המעוח בהלואה שישיו לי נויש זוט עיש דמפינה למן סיע שמו כן כשמשן מעום דמי המפירה שיהיה המעום נמוכר נחנופין חבל כשמחוייב המוכר נהחזיר כל הדמים שקיבל הרי המעום בהלוחה במוך הבל בחות בשמחיר במוך במוך במוך במוך להקנות בקנין מחדש בשמח חזרה כחוזר ומוכרו לו דמי דע"מ קנין גמור הוח וכ"כ בחשובת לכי הפי"ז ש"ק ה' ובחנחי דע"מ חדרבה כשמחזיר' נחקיים הקנין למסרע כמבוחר בח"ח סי' חרל"ח גבי חחרוג וח"ל בהם דמנילה ס' בני העיר בהה דחין מוכרין ביה"כ חלא ש"ח ולמ"ד זד חחד ברבית חסור ע"ח חין להקשות ימכרו בחלחי דע"מ חסבר נמור הוח והחנחי הוח במוכר לחכול הפירות במוח להכור לו כן יש ליזהר בחות שקבה כבר הוי כחודר ומוכר לו שכה מוכשיו וחס כחבו מעכשיו לכן יש ליזהר בחות השנה בכר הוי כחוד ומוכר לו שכה וכו' שלח יכתבו מעכשיו להכור לו כן יש ליזהר בחות השנה במות במה וכו' שלח יכתבו מעכשיו לחס כחבו מעכשיו לרך לכחוב בכריחם במבוחבין מעל"ד חחד שמה וכו' שלח יכתבו מעכשיו לחס כחבו מעכשיו לרך לכחוב בכריחם בחות השנה בחות המור במות משלה בחות משלה ביו מות בשיח במותבין מעל"ד חחד שמה וכו' שלח יכתבו מעכשיו לחס כחבו מעכשיו לרך לכחוב בכריחם במבוחבין מעל"ד מחד במה הביום משלה בתוך שמום במבו מעכשיו לחס כחבו מעכשיו לחסב במבות מעל"ד מחד במותבים מור במותב מוח מורה בחות משלח ביות מעלה במותבים מור מור מות מותבים מחולה בתוחה במותב מבותבים במותבים מור במותבים מותור שאבר בי מודים מותבים מותבים מותבים מותבים מותבים מותבים מותבים במותבים מותבים במותבים מותבים במותבים מותבים מותבים מותבים מותבים מותבים מותבים במותבים במותבים מותבים מותבים מותבים מותבים מותבים במותבים במותבים מותבים מותבים מותבים מותבים מותבים במותבים מותבים מותבים מותבים מותבים מו כב ביות שאבל - פפ"ז ס"ק ג' דמ"מ ממעם מחילה בשנות יוצא ודוקא בשליח היו שנות דמחמת שאמר אחת הבירים וכו' סבר דלא הוי חנאי במור לבל בהא דסעיף א' שהחנה בהאלי במור לבשיהיו לי דמים אחזיר אין כאן מעות דתולי במור החלי במור לבשיהיו לי דמים אחזיר אין כאן מעות דתולי במור הוא וכן כתב השני יהושע: (ך) אימול הן הפירות י לכאורה חמור ברים הללו כמו שתמהו החום' בדף ס"ג בד"ה רבית פ"מ להחזיר ח"ל דמה רבית המוף מתולים לו כל הפירות נהי דבתולי המוכר נוכל לומר כתושפות שם שמצריכו לשלם דמי המקח מקודם ואם לא יכול לפרוע לו יהיה השדה המוכר וכל לומר בתולים הוא של של ליכול לפרוע לו יהיה השדה המוכר וכל ליחוד החומנים המולי ביות המולים לא יכול לפרוע לו יהיה השדה המוכר וכל ליחוד המוכר משוסעם בידו אף שכבר דמי הפירוח עולין נגד כל המעוח המגיע מהלוקח והן ח"י המוכר אבל כשהלוקח אוכל הפירוח ומחנה שישלם להעוכר דמי הפירוח כשלא יקיים החגאי קשה קושים הסום' דמה רבים הוא זה ונכאה דמ"ל להטור והרב דטעם האישור ברבים ע"מ להחזיר ביון דמחנה שישלם חובו מחילה ואח"כ ישלם דמי הפירוח כמ"ש החום' הרי מחזיק המלוה בידו דמי הפירוח ומשחמש בהן בחנם כל זמן שאין זה משלם חובו ודימה אוחה הנימוק"י לאומר חן לי רבים כל זמן שאין להלוה ואחזיר לך כשחשלם לי שאסור דיש הנאה למלוה בשמש עם דמי הרבים וה"נ כן הוא שלשעמים דמי הפירוח שח"י המלוה עולין כפליים כשיעור חובו והוא משמש במעום כל זמן שאין להלוה מעוח אחרים לשלם חובו אבל כשמחנה ליכוח מחובו אין סברא

ואצ'ל הוא דמה"ח נאסר לעסום הפסד למלוה וסובה ללוה בשביל רביח רק דהש"ם קמ"ל דאפיי משלשין מוחר אף שהלה זריך לשלם חובו קודם שיוציא מיד השליש הפירוח ואם איט יכול לסרוע יהא השדה משוקע בידו עם הדמי פירוח המושלשין ואיכא הפסד ללוה וריוח למלוה ואש"ה מוחר אבל בהא שיהיה אפור כשיאמר אשלם לך מוכיח הנימוק"י שפיר דאי ש"ד דאפיי לומר אשלם לך הפירוח מוחר דהיינו שהוא ישלם חובו חחלה א"כ אמאי נקם משלשין הא אפיי הוא ח"י המלוה באופן זה מוחר ומכ"ש כשהוא ביד שליש באופן זה אלא ודאי דאסור כשהוא

ביד המלום באופן זה רק שיהיה ביד שליש ולכך נקט משלשין ומוכיח הנימוק"י שפיר כן נלענ"ד ברור לולי דברי הט"ז ז"ל: (דן) סוציאין סשבו - לדעת הש"ך ש"ק א" אין מוניחין מתנו דהוי אכק רבים: (ד) ובין ולא איצשריבו - ואף דמבואר בח"מ סי' רמ"ו סטיף י"ז דא"ל

לשלם הסירות דוקא במתנה אבל במכר כיון דנחחייב להחזיר המעות ומעות הוי כיאואה גבי' הוי הפירות כרבית לכן אסור - ובדברי הפ"ז ס"ק ד' עיון מ"ש יישוב לעיל ס"ק ד' בביאורים: (ד) סגפילה או שריפה - עש"ך ס"ק י"א עד משא"כ במשכנחא - לא הבינוחי וכי תשום שינוי סלשון ישנה הדין ובחשכנחא דפורא ג"כ כלה הלואה וקם על שכירות דהא א"י לתובעו בשום סעם חובו ואיזה הלואה הוא זה ונראה דל"מ בין משכנתא לשכירות דבמשכנחא הוי

המעום הלואה והנכייחא עד דשלים דמי חובו הוי כפירשון ואם הלוה ימכור השדה לעובד כוכבים כענין המבואר בח"מ סימן שי"ב בסעיף ב' שהשקיע שכירות הראשון הרי קילקל בעלמו הפירשון שמסר לו וגובה ממשועבדים מזמן הלואה דאחריות דנסשיה מי לא קיבל עליה וכיון דעדיין שם הלואה עליו אסור לקבל אחריות משא"ב בשוכר שממכר הוא ליומא ואין עליו שום חיוב כלל ואם קילקל יש לו דין גזלן אינו מחחייב רק משעה שגזלו אכן כבר כחבתי בסי' קע"ב ס"ק י' דמוכח מהש"ם שנם במשכנחא אחריות מנפילה ושריפה על בעל הקרקע ע"ש: קע"ב ס"ק י' דמוכח מהש"ם של שה י ואין ללמוד מכאן לקונה דבר ידוע המחוסר ג' מלאכות

לומר דהוי דבר שלה בא לעולם כיון דמחושר ג' מלאכוח דדוקא לענין פוסק על שירוח שבשוק להמחייב עלמו ליתן אפי' מן השוק כיון דמותן פירוח שיש לו לא דמי לפירוח שבשוק במחרון ג' מלאכוח השיצי כאין לו ואסור לפסוק אבל בקונה דבר ידוע בחסרון ג' מלאכוח במחרון ג' מלאכוח המוייב לעשוח אותן הג' מלאכוח לא הוי כדשלב"ל דהא אפי' קונה דקל באופן שהמוכר מחוייב לעשוח אותן הג' מלאכוח לא הוי כדשלב"ל דהא אפי' קונה דקל

לפירותיו מהגי ועוד ראיה מדברי החום' דף ם"ד בד"ה מה שעיזי דדוקה בפרדם שלה יצה

עדיין הפירא לא קנה אבל כשינא הפירא וכן בשאר דברים שחשב שם בש"ם אף שתחוסרין הרבה מלאכות ובידי שמים קונם ואפי' לשתואל דפ"ל מחוסר בידי שמים אינו פוסק אלא ודאי דלא דמי אהדדי אח"כ מנאחי בחשובת האלשיך סי' קל"ו שכתב בהדיא כן והנאני : (ב) כך דכך דון דכוי החישין - הפני ימושע בחידושיו ממה דהא האי דינא למד הנימוק"י מהא דמוקי להא הש"ם בלוקת בהלואתו דהיינו שותף המלוה ובמסני' קחני בהדיא הכי חיסך

טשויות עלי בל' דינר והרי לך אללי בהן יין אלמת דוה לת חשיב זקיפה - ונרתה ליישב דוקיפה

לא חלה רק במלוה ולא בלוה מש"ה כאן כתב הרב שהמלוה אומר כך וכך הן דמי החיסין אן לי בהן יין חשיב זקיפה משא"כ במחניתין שהלוה אומר כך הרי חיטך עשויות עלי בל' דינר לא חשיב זקיפה שאין ביד הלוה לזקוף במלוה: (1) בשער הזול י עם"ז ס"ק ס" עד שחבית ידוע ומבורר הפברא זו אינה מובנת וממש"ל סי קט"ג ס"ק י"ח בשם הנימוק"י הפי' דהיינו ידוע ומבורר הפברא זו אינה מובנת וממש"ל סי קט"ג ס"ק י"ח בשם הנימוק"י הפי' דהיינו

דוקא כשחומר אי מקפה ברשוחך דהיינו שיהיה ביסול מקח וזוזי להוי הלואה אסור בקרוב

לשכר חבל היכח דלעולם הוח קנין חו כשער של עכשיו חו כשער הזול במו"מ לח חסרו קרוב לשכר ועיין שם שכחבתי בחריכות ועיין בתוספות בגיסין דף ל' בד"ה הח קמ"ל דחינו נותן

לו כשער הזול רק כשחומר כן כשעה שהוזלו ולח כשחומר כן כשהוקרו חחר שהוזלו: (ך) סקבל סי שפרע - עש"ך ס"ק י"ב דחם היה קנין גמור שקונה לגמרי - וסוחר דברי עלחו שכחב

בש"ע ח"מ סימו ר"מ ס"ק י"ג דשום קנין לא קני בפוסק על השער רק למי שפרע ע"ש · ובעיקר הקושיא שם נראה לפענ"ד דלא קשה כלל דפוסק על השער לא קני רק בפוסק על יין

סחם אבל ביין זה ואינו ברשוחו לא קנה דמי יימר דמזבני ליה ניהליה כמו שמחלק לב"מ דף ע"ג ובכה"ג מיירי בח"מ פי' ל"ט סעיף ה' ובסעיף ו' מיירי הפוסק על יין סחם דיכול לפסוק אשער שבשוק ולא קשה שוב קושית הסמ"ע שם דס"ק כ"ג ע"ש ודו"ק:
קעו (א) להתלמר בהן . עש"ך ס"ק א' דאס הוליאן דאסור וכו' . ולא מבעיא השכר שנחתייב אחר שהוליאן דאסור ואף דנחתייב חידף בכל השכירות דהא אפי' אם הוא השכר

כונה להחזיר בחמוע השבוע היה מחוייב בכל השכר מ"מ חשור כיון דקיי"ל דישנה לשכירות

מחחלה ועד סוף ואסור חלימן השכר שעלה כזמן שנעשה הלואה רק אפי' השכירות שעלה קודם שהוליאן נראה דאסור כיון שנעשה שעה אחת חלוה שיחזי כחקבל שכר הלואה וכן משחע חלשון הפוסקים שלא חילקו: (ב) יש שתירין אפי' כו' - הנה בריב"ש הביאו הב"י משחע דאפי' לא קיבל המקצת אחריות רק קודם שיוליאן דלא הוי רק א"ר וכן כחב הנימוק"י בפי' דברי

החום' דף ס"ע דמיירי שלה קיבל רק עד שיוליהם ומסעם דכל השכר שמקבל הוא רק על אותה שעה ע"ש : ולפ"ז היה נראה לכאורה דבקבלת כל האחריות דמותר אפי' לא קיבל האחריות

רק קודם שיוליאן דהא הביא דברי התוספות הנ"ל והנימוק"י פי' דבריהן דמיירי בקודם שיוליאן : מכל מקום נראה מדברי הת"ה שכתב שמקבל אחריות כשתקבל מוליאן תשמע דגם שאכל הוא כשביל המעות שהיה לו כיד המוכר: [ז] אשלם י היינו שזה מחוייב לשלם חובו החלה ואמ"כ ישלם הפירות י ועיין ביאורים ס"ק ד': [דן] כוציאין ממנו י ולהש"ך אין מוליאין ועיין ביאורים ס"ק ה': [מן] למיכל פירות י היינו משנה שנולד הספק י ות"ש אסי' בהנאי היינו בהנאי דאשלם ולא בהנאי דאיכה: [י] טותר י הסעם שלא היה כאן הלואה מעולם ול"ד למוכר ולמר לכשיחיו לי מעות החדר לי דאסור דהתם נחבעל המכירה למפרע משא"כ כאן דלא בעל שם שכירות על אתן ימים שדר בהן בחורת שכירות דכל שנה היה שכירות בפני עצמה י ש"ו: [יא] ובדרך זה - מה שאין כן במשכנחא דלעיל פימן קע"ב סעיף ג' ש"ך ועיין ביאורים ס"ק ז':

קעה [א] שבמרינה פי עיר גדולה והמעם דמ"ל מילו היה מעום כידי הייםי לוקח כזול וחשבין לוחת כול ומביק אותו כללו כבר קנה ללוקח וכיון דהוי קנין למי שסרע אף שנחייקר כרחת לוקח נחייקר: [ר] ומשיצא - ואם ילא השטר בכרך פוסקין כל העיירות הסמוכות שירות מתוכה ואם מתוכה ולכן מחר עיר היותר גדולה שמסחסקין מתנה ואם מסחסקין בכמה עיירות מתוכות הולכן אחר עיר היותר גדולה שמסחסקין לישן לא נקרא שער קבוע שעתיד להיות שוין אי בל" משערים אלו או מחות גדולה שמחסקין לישן לא נקרא שער קבוע שעתיד להיות שוין אי במא"כ כאן דלקוטות יש להן מתיד שער אחר ע"כ פוסק עם כל אחד בשער שלו [ר] לב"ה - אף שיתן לו משל לקוטות ד' בסלע התחת אמר ע"ד שיר בי היהי אל מותר למסוק עם ב"ה שיתן לו ג באלע . מ"ז יש"ך: המסחמת ב"ה שפרע הדוקף בשיות בל בר ידוע אף שמחוסר ג' ובידי שתים לת חשיב כדשלב"ל - משירי ליורים מ"ק א' : [ר] בר וכך הן דמי כו' וזרוץ מהמולה אותר כן אמר לה בלי בהן יון מותר ועיין ביאורים מ"ק א' : [ר] בר וכך הן דמי כו' ודוקל בהתלוה אותר כן אמר כן הבל אם ועיין ביאורים מ"ק ה' : [ר] אחור י אפי' ילא השער אח"כ ים לו יין כדלעיל מיתן קס"ג : [רא] מי שברע י ואפילו בשאר קנינים אים מעותר לק למ"ב ויון מותר ועיין ביאורים מ"ק ה' דלא קשב ההל שברע י ואפילו בשאר קנינים אים מועיל רק למ"ב ועיין ביאורים מ"ק ל' דלא קשם הא שברע י ואפילו בשאר קנינים אים מועיל רק למ"ב ועיין ביאורים מ"ק ה' דלא קשבה הא שברע י ואפילו בשאר קנינים אים מועיל רק למ"ב ועיין ביאורים מ"ק ל' דלא קשם ההא מון קרוב לשכר ורחוק להפסד ע"ש:

קעו [א] בעין י ואם הוציא המטוח אנ"ם שבא לידו אותן המטוח אפור ואפילו השכר בעיל החלמד אבל שכרן השכר בעילה הוציא אסור ועיין ביאורים ס"ק א' דדוקא בשכרן להחלמד אבל שכרן להוציאן אפילו לא הוציאן אסור דמלוה להוצאה ניתנה: [ב] יש מחידין י ודוקא כשמקבל אחריות אפילו אחר שהוציאן י עיין ביאורים ס"ק צ' יותה שכחב הרב להוציאן בשכרן הוא אחריות אפילו אחר שהוציאן יועיין ביאורים ס"ק צ' ם"ם ול"ל לשוכרן להוציאן ועיין עוד בסיתן קע"ז ס"ק ט' אימת אסור אסי' קיבל כל אחריות: [1] בלים . דאין השכר אלא משום שאף אם יופחת הכלי יכול להחזיר כשהן בעין ומוחר אפילו אם קיבל אחריות כשואל רק כשהקלקול של הכלי מחמח המלאכה נריך שיהיה על המקבל וכלים שחין בהם פחת כגון כום ועבעת חבור כשנותן לו רשות להוציחן ועיין ביחורים ש"ק ג': [ד] בלים כאלו - ויכול לקצל חפילו מחריות כשוחל כיון דכל זמן שהוח בעין ברשות בעלים לזולה : [ה] בשעת שבירה · וחם החנה מעיקרה שישלם לו כשעת נחינה ופסק דמים אסור לקבל שניהם אמנם הברירה בידו או לקבל כשטת נחינה ולא יקבל השכר או לקבל רק כשעת שבירה ולקבל השכר: [ר] ברמים ול"ד לל"ב דריש סימן קע"ז דהכח אחריות הזולא כל זמן שהוא בעין על הגוחן וגם הפחח שנפחח הכלי על הנוחן משא"כ החם דהוא לנמכי באחריות המקבל וגם ליכא המם קלקול מלאכה בהנאחן: [7] בגוף - והוי כמשכיר לו ספינה משובחת בסך יוהר משאר ספינות : [7] מותר - לפי ששכירות אינה משחלמת אלא לבסוף נמצא מה שפוחת לו השתא מוזיל גביה וכ"ז כשנכנס חיכף להקרקע דאל"ה אסור כמו בסועל דסעיף ח' ובמגיד משנה כחב דל"ד לפועל דפועל ואינו משחעבד מהשחא אבל שכירות קרקע זוכה בה מיד מש"ה אפילו אינו נכנם מיד שרי : [2] כבר נתחייב - והוה כ"ק לדעת האומר דלא
בעינן קלינה בשעת מתן מעות ועיין ביאורים ס"ק ו' : [י] סימן קע"ג שעיף שזי - וה"ה אם
במחייב לחבירו מת נה יכול להתנות שאם לא יסרע עד יום פלוני שיושיף על כל ליערא ד' פשימין בחודש ומ"ם כאן קודם הנישואין היינו בשנת כחיבת החנאים כיון דעד אוחו פעם אין שום חיוב עליו גם הרבית בכלל התחנה אבל אם בתנאים לא נכחב רק חיוב הנדן ובשעת חתונה שמסלקהנדונים כוחב שיתן לו רווחים אין היתר בזה כיון שבפעם ההום יש עליו חיוב לתח לו כך הנדן או הקנם ולריך לעשות היתר על הרווחים וגם בשעת התנאים פוב לעשות הכל קרן ויכחוב שאבי הכלה התחייב עלמו ליחן בשנה ראשונה כך ובשניה כך • מ"ו:

קעד [2] אשור י ולא מהני לימן שכר כפועל בעל דשעיף ג' י דהכא כולי מלוה
ואם כבר נמן לו מקנה בחורם רבית מנכיען ליה אקרנא ולא אמריע בני הא שלוקי בלא זוזי
אפוקי מיניה הוא דלא אמריע הכי אלא במשכנאל בשימן קע"ב י ואם פשק דמי הואן וגם
אפוקי מיניה הוא דלא אמריע הכי אלא במשכנאל בשימן קע"ב י ואם פשק דמי הואן וגם
דמי השבח שימן דבר קצוב בין יהיה ריות או לא יהיה הוי ר"ק ול"ד לאן ה"ה סחורה אחרת רק
מפני שרוב המקבלים היו נוהגין כן בנאן לכן נקרא צ"ב ואם אחריות אונשין וגניבה ואבידה
על הנותן ואחריות זולא על המקבל מותר אסילו קלץ השבח בין יהיה ריות או לא י ואם רק
אונשים לחוד על הנותן או גניבה ואבידה לחוד הוי א"ר ואפילו קצץ השבח י ואם אחריות
אונשים על המקבל וזולא על המותן אשור ואם אונשל זוולא על הנותן וניבה ואבידה על המקבל

אוסים על המקבל חולא על הגומן אסור ואם אונסא חולא על הנוקן וגיניה ואבידה על המקבל אח"ים החתרות עליו וגם הסברא שכחב במינית שקידב מטיף י"ג דבעין שקיבל אחריות כל משך מהלך הספינה ונראה מדבריו שם דאם לא קיבל אחריות כל משך מהלך הספינה ונראה מדבריו שם דאם לא קיבל אחריות כל משך מהלך הספינה ונראה מדבריו שם דאם לא קיבל אחריות כל משך מהלין משר במ"ש לקמן סי"ע בצילורים מ"ע ביותר שב"ח ב"ע הי"ג דבעין שקיבל אחריות עליו ועיין עוד גמ"ש לקמן סי"ע הציאוריים של משר במיניתר שב"ח ב"ע ה" לי דין הכלים כמו במשחת לשול המחלך כמינה המולץ אחריות במינית במינית במינית למור לה הוליאן במור מלון במחל להוליאן במחלים מדברי המחלים מותר כמ"ש החום" של "מ"ע בצילורים ש"ע לאחריות פחם מתחת מלאכה יהיה על המשביר במבואה במער של הוליאן במחלים מדברי ועש"ו ש"ע ה"ע בי אותר הבין שאל מותר רק שאחריות פחם מתחת מלאכה יהיה על המשביר במבעת שבירה ועש"ו ש"ע היותר במינית מותר לקבל שכר במתחירה בעין ביון במקבל שבירה ועש"ח ש"ע מבעת שבירה ועש"ח "ע"ע ב"ע מותר לקבל שכר במתחירה בעין ביון במקבל שבירה ועש"ח ש"ע משר בעותר מותר לקבל שכר במתחירה בעין במשה בלואה וע"א משר במור מבל והם משר במור ומ"א משר במור העלה למכרע א"מ מחרי לקבל שכר במתחירה בעין במשה בלואה וע"א מסיים הלואה וע"א משר במור וב"א במשה במור היותר לקבל שכר ביון במחליב שבירה במור וב"א המור בעותר במור וב"א במור ב"א מור לקבל שכר ביון במחליב שבירה במור ומ"א במשה במור השלה במור ומ"א מחרי בשירות הוא במשה במור המור במשה במור ומ"א במשר במור ומ"א במשה על האתרות מותר בסירות אף שמבירה במינות הוא במור במור השלה במילה לאבל המור במור במ"א במור במ"א מור במור במ"א במור במ"א משר במור במ"א במור במ"א מור במור מ"א במור במ"א משר במור מור במור במ"א במור במ"א משר במ"א מור במ"א משר במ"א משר במ"א במור במ"א במור במ"א במור במ"א משלה במים מתור במ"א שמסר במ"א במילה מולות במור במ"א במור במ"א שמבר במ"א שמבר במ"א שמסר במ"א במקב באין שומח ידון מור במ"א במילה לאור מותר במ"א שמבר במ"א מ"א במ"א ביון במור במ"א מ"א ביו ב"א במור במ"א מור במ"א במילה לאו מור במ"א במילה במור במ"א במור במ"א במ"א במ"א במ"א במ"א להב אין מותר במ"ל במ"א במור במ"א במור של במור במ"א במור במ"א במור במ"א במור במ"א במור במ"א במ"א במור במ"א במור במ"א במ"א במ"א במור במ"א במור במ"א במ"א במ"א

על גופו יש נותר דפועל דמי לחוב על גופו יותם בשליחה בחומר בח"מ סיי שייב דחף חם נפי דחייב להעמיד לו ביח והוי כמקבל חוב על גופו שמפור :

קעד (א) או הוולו או גטרפו י ואם אחריות אונסין וגניבה ואבידה על הגוחן אף שאחריות זולא על התקבל מוחר ואם רק מקוח אחריות על המשכיר יש מחירין
ואבידה לבד היי אבק רבית ואפי' קילן השבר בין יהיה ריות או לא יהיה דהא אפי' בשכר מעות להוליאן דודאי אחריות דזולא על השוכר לפ"י אם כל האחריות ואולא אלמא דמרוייה ובעיכן ואם
ובמקלת אחריות היי אבק רבית ממנואר כפ"י קע"ו סעיף א' בהג"ה והבא מחיי ליכל במי מע"ו סעיף א' בהג"ה והבא מחיי ליכל פחת מתחת מלאכה כמ"ש הש"ך סק"ה ע"ש ובדבר
אחריות זולא על הגוחן ואחריות אונסין על המקבל אסור מדרבן כמו בשיכר מעות להחלמד דסי' קע"ו סעיף א' בהג"ה והכא מחי ליכל פחת מתחת מלאכה כמ"ש הש"ך סק"ה ע"ש ובדבר
אחריות זולא על הגוחן ואחריות אונסין חולא על העותן רק אחריות גיבה ואבידה על המקבל מותר כדין שוכר: (ב) בפועל בשל . עם"ז מ"ק ג' עד דבאבת הקילו ודארה מתחת מלאכה מותר ואם להום אולא על העותן רק אחריות גיבה ואבידה על התקבה הבא גבי רבית מאי כפ"ב דאין לותר דהיה מפשקא לסתחל דב"ם להיה להידה היה ששימא להי רק דהיה לו לחבץ בחיים לא לתיד מידה להום להום מתאה לב"ב להיו מלאה במיל הום ביש להום להיה מח"ת הך הא לו בעיל מינה א"ב היה לו להקשה בלא בני בשבת אבידה הא לא בפיל נותר דלאן באם ביוך לו שלם לו בעד ערתו דהשתא בשל דמלים לו בעד מת"ת בל בעל מיבה האביר הבים אל השל בהשבת אבידה א"ל לפרש בך דמח"ת לו בשל דמליםלא דמ"ב פריך ומ"ש וחמרי וכו' מוסב על דברי הרש"ל המקשה והמ"ז לא פ"ל כשים הרש"ל דמליםלא דפ"ב פריך ומ"ש וחמרי וכו' מתפשה ומ"ש דין רבית מרון הבשת אביר הבשל המקבר המ"ח לא פ"ל בשרת מרשה לו בעל מרום להיום להובר מה"ת לא של בשל מתחת הרש"ל המקשה והמ"ז לא פ"ל כשים הרש"ל לא פ"ב לרבעת הרש"ל דמליםלא דמ"ב פריך ומ"ש מוכר מרש"ל לא בשל ממרו ההשתא הרש"ב והיים מרשה הרש"ל לא פ"ל בשל מתיים וכו לא בשל מתיה באום המ"ח לא פ"ל בשל מתיים וכ"ש דין בותר המש"ל לא פ"ל הביה מ"ח לא בשל המשלה המ"ח לא השבת אבירה המ"ח לא של בשל מתוך המשלה המ"ח לא של בים מרחו השתא המ"ח לא פ"ל בשל מת"מ לא בשל המ"ח לא המ"ח לא בשל בים מרון המשלה המ"ח לא פ"ל בשל מת"ח לא בשל המ"ח לא בי"ל המ"ח לא מ"ח לה"ם לה"ח לא בשל המ"ח לא בשל במ"ח לה בשל המ"ח לא מ"ל בשל

מוחר לנמרי ועיין ביחורים ס"ק א': [ב] הלוואה בללי אלא שליחוחיה דבעל השחורה קעביד : [ב] בפועל בשל - המ"ו העלה דאם הוא אדם במל לנמרי שמין כמה אדם שחוא בסל מכל מלאכה רוצה לעשות מלאכה כזו וצעל מלאכה שמין כמה היה רוצה ליטול שישב בטל ממלאכתו הראשונה ועכ"ם שיהיה לו פחות מכפי שומא של אדם בסל ועיין ביאורים ס"ק ב' מת הכול שהוא . אפילו דינר לאלף ואפי׳ אינו ממין זה הטסק כיון שאינו מבעל מטקוו מפני מעוח של זה: [ה] שלישי . משמע שאם אין לו עסק אחר עד שיחן להתקבל חרי חילתי באגר וחילאם בהפסד ועיון לקמן סעיף ד׳ . והב"ח ססק דאף אם ססק עמו בדינר חילאה באגר וחילאה בהפסד ועיון לקמן סעיף ד׳ . והב"ח הסק דאף אם ססק עמו בדינר מתחלה לא מהגי אם לא שהמקבל ג"כ מתרלה: [ד] דאוגסין - ואפי׳ בעסקא שהוא בעין ושייך ביה יוסרא וזולא מחוייב הנוסן לקבל אחריות ומכ"ש בנחן לו מעוח לעיסקא ואע"ג דהחנה שיהיה חילחא בהססד מ"מ הוי פלגא מלוה ופלגא פקדון ומה שהמחעסק טעל יוחר בריות הוי שכר פרתו : [7] בשותפות · ותולקים הריות והספסד כמו שירצו וחין בו משום רבית · ודוקח לענין שח"ל לימן להממעסק שיהיה בריות יותר מהפסד משום שכר טירחת חבי אסור להתחעסק לקבל יוחר בהפסד מבריוח ועיין ביאורים ס"ק ד': [דק] לא רצה - כלומר שהברירה בידו או ליחן לו שכרו כפועל בסל או ליחן חרי חילחי באגר וחילחא בהפסד כחקנת מכמים ורוב פוסקים חולקים וס"ל דסגי בחרי חילחי באגר וחילחא בהפסד ואם כבר פרע לו ולא חבט ממנו שכר טירחא ועכשיו רולה לנכות לו מחובו שחייב לו ממקום אחר א"י לנכוח לו דכיון שלא חבט ממנו בשטח פירטון מחל לו ולצי"ש חייב להחזיר וטיין ביחורים מ"ק ה' : [מן כש"ש - ודוקה שנחן לו שכר סירחה שוה פרוסה - געיין ביחורים מ"ק ה' : וחם הלוה לו וחם"כ המר יהיו בידך למחלים שכר המחעסק חייב בהונסין וקיין מהני וכן אם המר קנה בחורה בחובי ויהיה בידך למחלים שכר לה בעי קנין ודוקה בסחורום שהן כבר ח"י בעין לריך קנין ועיין בביחורים · ובעיסקה שיש להתקבל הנחה מחלק הפקדון של הנותן כי מחמת שיש לו ממון הרבה יכול לקנות מחורה מובה או בזול יוחר או שעי"ז תחמעם ההולהה וזריך המו"מ על חלקו א"ל ליתן לו שכר שירחה מ"ז · ועיין מ"ש ביאורים שיש לפקסק בזה אמנם בעיסקא דידן שמפשרין ענמן עם המקבל שאף אם יהיה ריוח הרבה לא יחן דק הקצבה להוי כאומר מוחר שליש בשכרך דא"ל ליחן לו שכר טירחא וטיין ביאורים: [י] ואם ישנה - דוקא ברביח דרבק שרי בכה"ג ולא ברביח דאורייחא דסעיף ו' - ש"ך: [יא] בנולן : מחחר שחכוין לסובח הבירו שירוים הרכה : [יב] לעצמו - לוקח כשחומר בשעה שמשנה אבל אח"כ אינו נאמן דמוקמינן ליה בחזקת כשרות עד עכשיו: [י] וקצץ -דוקא המקבל אסור לקנוח חלק הריוח מן הניתן אבל הנוחן ודאי מוחר לקנוח חלק הריוח מן סמקבל - ועיסקא דידן שמפסרין עלמן שאם ירויח אפילו הרבה שימן רק הקלצה ואם לא ירוים כפי הקצה לא יתן והספסד על שניהן היתר הוא: [ד] כל האחריות היינו בין דאומסין בין דגניבה ואפגר | ברבית קצוצה · וסט"ך חולק וס"ל דמותר היינו בין דאומסין בין דגניבה ואפיר | מברבית קצוצה · וסט"ך חולק וס"ל דמותר כק דאומר להמנות שלא יהיה נאמן בהפסד ועיין ביאורים ס"ק מ' שכסבחי דבלקון הלואה אסור ובלקון שכירות מותר כמו בסימן קע"ד סעיף א' בהג"ה: [מן"] קצרו - פי' אומסין לבד או גניבה ואבידה לבד: [ד] ועשו קצבה יומ"מ חלי אחריות שאר מבל על הנוחן : [ירן] עלה למה שנתן יואם הוא יומר א"ל ליחן רק הקובה וא"ל שבועה י דהא אין [רה] עלה למה שגתן י וחם הוח יותר ח"ל ניתן עלה למה שגתן י וחם הוח יותר ח"ל מועם ולחים משנה ודחי מ"ז יותר המיד מועד מלוב והלום מוצע למועה אפילו מוען מחלוב ודחי מ"ץ י"ב : [כה] נאמן י וחם לבר המלך יות פלוגמא בין הפוסקים אי הוי ל"ק או א"ר: מ"ץ י"ב : [כה] נאמן י והמ"ץ י"ב והמ"ץ י"ב והמ"ץ י"ב והמ"ץ יותר אול מין האומגות יותר מה שלינו חוב ברור אבל בחוב ברור מסור ב"ב ויש הולקין י והמברא האשונה עיקר: [כה] ויש הולקין י והמברא האשונה עיקר: [כה] ויש מתירין י אין כאן מחלוקה ליה מנו ללה"ל"ם או פרעתי נגון מלוה ע"פ א"ל: [כה] ויש מתירין י אין כאן מחלוקה במור י ביתר להד"ל הבית במור י דגם המחבר מודה לזה י וה"ה איפכא שנוסן פירוח ומקבל מעוח: [כה] רבית גפור י פי' ר"ק ובשאר היחירים וכוחב לכל שבוע הט"ז אוסר והש"ך בנה"כ מחיר: [כר] וקנו -בענין דלא הוי אסמכחא ואפילו אם אומר שאם לא יוסן לחני שנה יחן בכלות השנה קי בענין דלא הוי אסמכחא ואפילו אם אומר שאם לא יוסן לחני שנה יחן בכלות השנה קי זהוצים מוחר ש"ו וש"ך: [כר] היותה לו י נגד כל המעוח כדלעיל סימן קט"ג : [בת] הפקיד י ואם סלוה לחבירו ואח"כ אמר יהיה בידך למחלים שכר חייב באונסין כמו בתחלם והריות שלו ואם טוחן מעלמו מותר ליקח ועיין ביאורים דיש לפקפק בזה : [201] רבית . כיון דלא נמנו לה בחורת מלוה ולא שייך קרוב לשכר ורחוק להספד רשע רק כשהחנה בכך : [7] בכלל הקרן . פי' והמוחר ע"ז הוא הכיות וחולקין וכ' ב"י אם

פ"ז מקשה דבהדים כתב הרח"ש דבח"ר הקילו · ומ"ש עוד להשוות דברי הב"י והעור והן מחוסרין הכנה · לכחורה נרחה כוונתו דחף שהב"י סבר דשמין כמה בעל מלחכה רולה להיום יושב ובפל מ"ת באדם בפל ודאי דלריכין שומא כמה אדם בפל רוצה לעשוח מלאכה כזו דאי פהוח מזכה אין אנו יודעין שיעורו וא"כ לפ"ז בבעל מלאכה דשמין לפי סי' הב"י כמה בעל מלאכה רוצה להיום יושב ובפל הייט אם סך השומא זו עולה יוחר מכפי השומא של אדם בפל שיעשה מלאכה כזו אז טוסן, לו אוסו השומא של בעל מלאכה שרוצה להיום יושב ובפל אבל אם היה לו פלחכה קלה ושכר מועם וזו מלחכה כבידה היא שאז שומת ביטול מלחכחו הראשונה היא מועם ושכר עשיית מלאכה זו היא הרבה אפי' באדם בפל כיון שהוא כבידה אז בודאי נוחן לו שכר מלחכה זו כפי שומח חדם בפל דמה"ח יגרע בעל מלחכה מחדם בעל דהא בחדם בכן לוגמרי היה שמין בשומא זו כמ"ש י וזהו שכחב המ"ז דאפי' לר"מ דמיקל וכו' לא מיקל הלל בכעל מלאכה שלא יחשוב לפי מלאכחו שכבר עסק (כוונחו שא"ל לשלם לו שכר ביטול מלאכחו הראשונה) אבל מ"מ לא מיקל ממה שאדם בעל נושל (ר"ל דעב"ם אין לו ליטול סחום ממה שאדם בפל נופל כק אם מה שבעל מלאכה רולה להיוח יושב ובעל הוא יוחר נועל יוחר ופחום ממה שחדם בעל נועל ודחי דחינו מועיל) וזהו שסיים אלח - דחם הוח בעל מלחכה וביעולו לנמרי הוא יותר מאדם בפל לעשות מלאכה זו בזו מחמיר הפור ליתן לו אותו היות כו' נראה דכנ"ל מחמיר גם הטור ור"ל דאם השומא מחמח שהוא כשל מלאכה ובטולו טולה יוחר משומא של חדם בפל לפשות מלחכה זו בזו מחמיר גם הפור ליהן לו חוחו היוק רק שהפור קחמר דרך כלל דעכ"פ משומה כמה חדם בעל רוצה לעשוח מלחכה זו לה יפחוח לעולם וחפי' בחדם בעל לגמרי או שט"ם הוא מ"ש מחמיר הטור ול"ל מחמיר הב"י ודוק י וטעם מחלוקת הטור וב"י נראה לענ"ד דאזלי למעמייהו ויש לכל א' הוכחה מהש"ם לפי שימחו דהא בש"ם אמרינן דאי אים ליה בהמה לדידיה דסגי בדבר מועם משום דגביל לחורא גביל לחורי ואי כסי! הב"י דא"ל לשלם לו רק שכר ביטול מלאכחו הראשונה שמבטל מחמת העסק מטעם שכחב הרי דהמושיב חבירו בחנות לא יעסוק באותנחו ועל טורח מלאכה דהאידנא א"ל לשלם לו כלל לפיי הב"י דהא אוחדון אותו ביושר בדייל לוברי להיי היישר החידות אותו היישר בדייל לשלם לו כלל לפיי הב"י דהא אומדין אומו ביושב ובעל לגמרי לפי פי' הכ"י אם כן מאי מהני הך סברא דגביל לתורת נביל לתורי נהי דתין לו פורת במל חכה זו מ"מ הת מבעל ממלחכה רחשונה דמשום תורת דידיה היה יכול לעשוח גם מלאכה הראשונה אש היה רוצה משא"כ בשביל חורא - דעסקא א"א לו לעשו' מלאכמו הראשול ועיקר המשלומין אינו בשביל סרמו דהשחא רק בשביל ביסול מלאכמו והיאך מועיל לזה סברא דגביל לחורא לכך הונרך לפרש דעיקר השומא על סירחת עשק זה דהיינו באדם בטל שרולה לעשות שרחא כזו ואז שייך שפיר הסברא דגביל לחורא דכיון דשוב אין לו סורח אין לו שומא ופטור תלשלם וסגי בדבר מועם והב"י אזיל לשיטחו שפסק כהפוסקים דאפי ים לו עסק אחר שאינו ממין זה העסק דג"כ סגי בדבר מועם ולכאורה קשה אזה דהא בש"ם אמרו הטעם משום דגביל לחורא וכו' וכשאינו ממין זה העםק לא שייך סברא זו ועכל"ל דסבירא להו כקושית החוספות דף ס"ט בד"ה דאתרי אינשי דהא בכל עיסקא שייך לומר סברא דגביל להורא דהא עוסק בפלגא מלוה דידיה ולא ס"ל מירוצא דהחוספות שכתבו הטעם כיון דא"צ למרוח בבהמה של שותפוח כל יום דכ"א עוסק ביומו ע"ם והפוסקים לא ס"ל בהא כווחייהו דהכותן יכול לומר מ"מ אפילו אי לא היה פקדון דידי גבך מ"מ הייחי לריך לעסוק בכל יום משום מלוה דידך ומה חיכפה לך בפקדון דידי ומפרשי בש"ם הכי דכיון דגביל לחורה וכו' א"כ בכל עיסקא אין לו פורח בחלק המלוה כמ"ש החום' רק דעיקר החש'ומים משום ביפול מלאכחו הראשונה וכמ"ש הרי"ף משום להעוסק בחנוח אל יעסוק כאומנוחו ולזה אין איסור רק כשחינו עוסק רק בשל שוחפות ולח בשום עסק חחר משח"כ כשיש לו ג"כ תורח לדידיה כיון דעוסק ג"כ בחחריכי לא מיחזי כביסל מלאכה כל כך ולא מיחזי שוב כרבית ולפ"ז אין חילוק בין אם הוא ממין זה העסק או ממין אחר וכ"כ הש"ך בהדיא הטעם כיון שאינו מבטל מעסקיו מפני מעוהיו של זה ע"ש ומזה מוכיח הב"י פירושו דעיקר החשלומין הוא על ביטול מלאכתו. הראשונה ומש"ה אין חילוק ביש לו עסק אחר בין הוא ממין זה העסק או לא דאין איסור כי אם כשמבטל ממלאכחו מכל וכל אבל אם נאמר דהחשלומין הוא על טורח מלאכה זו וכפירום הטור קשה מה מועיל עסק אחר שאין ממין זה העסק כיון שמ"מ לא כחמעם טרסהו במלחכה זו כן נרחה לי בדעתם ודו"ק: (ב) יש לו עסק - עט"ז ס"ק ה' עד נהוא סובר דירויח הרבה וכו' מזה משמע דלא מועיל זה כשתהנה עמו רק כשעדיין אינו כשמתנה עמו רק כשעדיין אינו ידוע הריוח אבל אחר שידוע שך הריוח ודאי דאינו מועילמה שנותן לו חרי חילחי באגר כשאינו עולה לכדי שכר פועל בפל וכן משמע מדשיים דהטור מפרש שפוסק חחילה קודם שמחעסק ולאו דוקא קודם שמחעסק רק הכוונה קודם שעלה הריוח ולא ידוע רווחא עדיין

שמת או יד יותר את היה היה של היה מל היה מל

כאן במלוה דהוי ר"ק משא"כ כהא דסי' קע"ו דמיירי דאמר בלשון שכירות שהשכיר לו המעוח ונם קיבל עליו כל החחריות הואשל הנותן לנמרי דהא שלו הן ומיירי שחתר לו שחף שיולחין יהיה ברשוחו רק שהריות יהיה שייך להמקבל ואו אינו יוצא לרשות המקבל עד דקביל פליד המקבל אונסא וזולא ובמקצת אחריות הוי א"ר אבל בהלואה דנשבה של המקבל לחלומין אפור אף שקיבל עליו המקבל אונסא וזולא וא"ש גם דברי הריב"ש דאסור דמיירי בהלואה וגם לקי פקיפנ שנדי המפכר לחבמה וחומה לכי בל לפני האל ש משבה . מש"ז ס"ק י"ד פי' המחבר ססק כדברה : מש"ז ס"ק י"ד פי' הכל מלום והוי ר"ק לקצח דעות בסי' קס"ו וכו' : ולכאורה תמוחין דבריו דא"כ הוי ר"ק לכל הדעות דלא דמי כלל לסי' קס"ו דכאן הוי בשעת מ"מ דהאי עיסקא פלגא פקדון ודמי למאן דאית ליה פקדון גבי תבריה ומלוה אותו ברבית דר"ק היא י וגם מנין לו להחיר מחסם למאן דאית ליה פקדון גבי תבריה ומלוה אותו ברבית דר"ק היא י וגם מנין לו להחיר מחסם שמעיקרה בהחירה חתי לידיה הה כיון דקנאו להיות שלו ולהתחייב בחחריות דמי לשינה זעשה לעצמו המבואר בסעיף ה' בהג"ה דאסור ליחן אפי' מהריוח ונראה דודאי הכא מיירי שאחריות מחלי הסקדון הוא על הנותן רק שקילב עמו השכר אף אם לא יהיה ריות וכ"כ מהרי"ק בשורש קי"ט בהדיא וז"ל מבואר לכל מבין דמיירי שחלי אחריות על המלוה וכ"כ הש"ך בס"ק כ"ב ע"ש ומש"ה חייב ליתן אם עולה סך הקצבה כסך החצי ריוח דהא לא פסרו מחולי הראשון רק אדרבה חייב עצמו בחיוב יוחר מחולו הראשון ליחן אפי' לא יהיה ריוח והפי חנאה דאחני באיסורא בפל ונשאר חנאי הראשון קיים ומ"מ אם עולה החלי ריוח יותר מהסך שקלב עמו פסור מליחן יותר דהא מחל לו המוחר: (יא) אם רוצי ריורו . עש"ך ש"ק כ"ג דאין משביעין אוחו ולכאורה קשה דהא כל מחעסק כשל חבירו משביעין אוחו אפי' בסענח ספק כמבואר בח"מ סי' ל"ג ע"ם - ועל המרדכי לא קשה דאיהו ס"ל הובא בח"מ שם דאין משביעין למחעסק אבל לדידן קשה ואפשר דכיון שקילב עמו ונחן לו כשוח אף להוליאן ביליאוחיו ולא לעסוק ביק לפובח השוחסות לא נקרא מחעסק בשל חבירו כלל ובדברי הב"ך ס"ק ס"ג יש מ"ם וכבר חיקן בעלמו בספרו נקה"כ שכל"ל וכיינו כשהמלה סוען אח הלוה אבל כשלוה מוען אח המלוה ספור וכו':
(בלוה מוען אח המלוה על מה שכבר לקח נ"ל דאסילו מוען ודאי המלוה ספור וכו':
(ב) היהום נאמן י עמ"ז מ"ק י"ד ועמש"ל מי' ק"ם ס"ק י"ב: (רב) שמלוה ברבית בעש"ך ה"ק כ"ז ועמש"ל מי' קס"ע: (רד) במתנה גמורה י עמש"ל מי' קס"ו מ"ק ה': (בון) בועכשיו ולומן העיבוב · חמנם מדברי החום׳ ב"מ דף ס"ה בד"ה לח חמכרם מוכה דס"ל לחמור ואפי ר"ק היח שהקשו אהת דלכשתמכור לח חמכור חלה לי בדמים הללו דחסור ממחניחין דאם לא חחן לי מכאן ועד ג' שנים יהיה שלי וחירנו כיון שיכול למכור כשהגים הזמן לאחר נגד חוב המלוה ולהנית לעצמו המוחר וכשהוא מניח לו כולה אינו שושה משום רבית אלא מילחא בעלמא עבד כו' ואה שייך במשכון אבל בלא משכון דמוכרח הוא לפשוח כן לפעמים כגון שאין לו מעות לזמן אסור לדבריהם כמו בחנאי דלכשיהיו לי דמים וגם הסברא נוחנת כך דודחי אם חומר ע"מ כן מלוה אני חומך שחתחייב לי בחיזה חנחי סך כך וכך כגון לכשירדו גשמים או אם תעשה כך והחנאי ההוא שוה פרועה והוא מחחייב עצעו בחנאי זה באגר נער דר"ק הוא כמו בחנאי דלכשיהיו לי דמים דהוי ר"ק למאן דם"ל לד אחד ברבים הוי ר"ק וכן הוא כוונח החום' בקושייתם לסעו"ד ומה לי חנאי דאם יהיה לי מחון לאמ"פ או שאר תנאי כיון שאין ביד הלוה לבעלו דאולי לא יחיה לו דמים והראיה שהביאו העוסקים ממי שהחפים שמרו אין ראיה לכאורה די"ל דשם מיירי שלא הרויח לו זמן בשביל כך רק שעשו כן בשביל סיכת דבר חחר חבל כשעושה כן בשעת הלוחה חו בשעה שתרויח לו זמן בשביל החגר נטר מתחייב טלמו בחנחי זה והמנחי שוה פרומה הוי מפשר דחבור: (מזן) על המשכון. עש"ך ס"ק ל"ה עד משכון מפלפלין ופעם לזה נראה כיון דהיה הברירה בידו כשהגיע הזמן למכור לאחר נגד חובו וליקח לעצמו המוחר כמ"ש החום' בב"מ דף ס"ה ד"ה לא המכרם וכשמנית אוחו למלוה והוי כנותן מחנה מרובה שמבואר בסי' ק"ם דאסור משא"כ בקרקע דאין אומאה לתחו לחוד כרבים וכעין שמחלק הש"ר קס"י קע"ג ס"ק צ' : (יד) בעבורה ק' זהובים י חמוה לי דהא מבואר בסי' קע"ב באומר לכשיהיו לי דמים אחזיר לך דאסור דלאו מכירה הוא וא"כ בודאי אם אומר לכשיהיו לי דמים אחזיר לך יותר ממה שנחתי לך דלאו מכירה הוא וא"כ בודאי אם אומר לכשיהיו לי דמים אחזיר לך יותר ממה שנחתי לך דאסור וא"כ הכא שאין ביד הלוקח לכופו על קיום המקח אפי' אם נחייקר ועמד על מאחים כיון שהחנה רק על דמים הוי ממש כאומר לכשיהיו לי דמים וכ"ל המהרי"ש ח"ח סי' כ"ד על היחר מכירה המשכנות דהוא גם כן כה"ג דהוי ר"ק והא דאמרים בש"ם דעושין אמנה בדמים אפשר דשם ביד הנותן לכופו על קיום המקח ונרחה דהכח נמי יכול לכוסו על קיום המקח דהה מבוחר בח"מ סימן י"ב סעיף י" שאם רונה לשלם הקום ולא לקיים הפשר שאין בדבריו כלום אלמא דאין הקנם מבעל הקנין ועוד דאפשר לומר דהכא חזיק דעיקר כוונחו על קיום המקח והתכחי של הקנם הוא רק לקיים המקח שקונם עצמו לחזק דבריו אבל במכירח משכטת שכ' מהדי"ם וכיוצא בזה דחזים דעיקר כוונחו של ביפול המקח וליתן הרבית דמי

היחם הפיסקה בחיפור שמכר לו חיפין בפחוח מהשער כדי שיחן לו מעוח וגם לה נחן לו שכרו כסועל בפל לא יפול ריוח כלל דאם היה נותן בהיחר רק שלא הבקיח לו שכרו היה נותן לו שכרו אח"כ ואם הבפיח ליתן לו שכרו כק שהחנה באיסור היה נוסל חלי הריוח ממה שהיה ריוח ביותר מהשער דהה המתח קיים בשער של היחר אף שנעשה בחיסור: [א] שקנאה י דזה מקרי הפסד מכיסו כיון שיכול למוכרה ביוקר: [אב] מעכב : המעם דבשנה ראשונה יש טיסול מרובה לפי שהוא דקה וצריך להכניסה ולהוציאה ויש סברא להיפך שבשנה שנים יש טיסול מרובה שצריכה מזונות הרבה ע"כ כל אחד מעכב על חבירו ע"ז וכחב עוד במי שמקבל עיסקת מחבירו על זמן ונחפשר על רווחים ונמשך המעוח בידו אחר הזמן דההיחר נמשך גם אח"כ וחייב ליחן רווחים של זמן שהמעוח בידו אם לא שהודיעו שאינו רוצה לקבלם עוד בעיסקא א"ל ליחן שוב ועיין ביאורים ס"קי כ"ה דדוקא הודיעו מהני אבל אתר בפני ב"ד שלעצמו עסק ואסילו חילק בפניהם לא מהני עד שישנה וכחב עוד שא"ל ליחן ריוח מן הריוח אם לא שכחב בסמר בהדיא שכ"ו שיהא מעוכב בידו אפילו מקנח מהפירעון קיבל עליו להמעסק חייב ליחן ריוח מן הריוח : [לָב] לא יצרף - ואפילו החנה שלא יחן רק אם יהיה ריות ואפילו כתב בלפון עיסקת חסור ואם הנית השמ"ח ביד שליש חו ליכא למיחש למידי ושרי ש"ך: [לד] אות' מלוה : הפי' הקרן לבדו וחין מוניחין ממנו ריוח בע"כ חבל חם המקבל בעלמו רולה ליחן שרי לקבל ואם החנה בע"פ בפני עדים חשבינן כאלו מפורש בשמר ומוציאין ממנן בע"כ - ש"ך : [לדה] רגין אותו - היינו וי"ו של ובהססד וי"ו מחלקת היא כמו או בהפסד ולא מהכי ליתן לו שכר כפ"ב ליון דכתב בשטר מיחזי שפי כריבית ובאיניש אחרינא אי יהיב כבר מדעמיה פלגא רווחא לא מפקינן מיניה דה"ל אבק רביח אבל באדם גדול אי נמן רווחא מדעחו ועדיין קרנו בידו מנכינן ליה ועיין ביאורים ס"ק כ"ג: [7] שני שלישים-כלומר אם ההפסד כ"ד זהובים אמרינן אילו היה זה הסך ריוח היה המקבל נוטל י"ב עכשין מקבל היזק ח' וכן לפ"ם חמיד כגון רביע באגר למקבל אמריגן אם יהיה היזק יקבל המקבל ב' שלישים ממה שהיה נופל אם היה ריוח סך כזה דהיינו ד' ואי כחב ג' חלקים באגר להמקבל יבה היזק על המקבל י"ב זהובים: [ר] לא ישול בלום · הפעם שהרי שכרו היה במה שירוית וברי לא הרוית אבל אם החנה למחלית שכר והספד נופל שכרו כפועל בעל וח"ה אם שירוית וברי לא הרוית אבל אם החנה למחלית שבר והספד נופל שכרו כפועל בעל וח"ה אם סתנה כדינר סגי : [לה] דברים אחרים י שלא יחכשל מהעשק : [לְבַּיֹן להוציא י דוקה שלה שינה אבל אם שינה שא"ל להחעסה בדבר פלוני ונחעסה בדבר אחר ואחר בסירוש לעצמי אני קונה מחחצה מלוה בפני עדים הכל לעצמו וכדלעיל סעיף ל' ובח"מ סימן קס"ג : [2] נומלין - ואסי' מיחומים קמנים כשנחקבל העדוח בחיי אביהן - ש"ך: [27] חייב לשלם - הנוחן הראשון ואם אין לו כל זמן שהחפן בעין חייב להחזיר המקבל מחנה אפי' הב' והג' וא"ל ליחן לו דמי שויו דלא עשו חק"ה במחנה ואם אינו בעין אין התקבל חייב ובנה"כ כחב דחייב דהוי כגזל ולא נחייאשו ובא אחר ואכלו דרמ"ג ורמ"ג ואפילו לא ידע שהוא גזול ועיין ביאורים ס"ק כ"ז ואם הפסידו הבקבל מחנה שלא ידע שהוא גזול שפטור וכן כשאכלו אינו חייב לשלם רק דמי בשר בזול נאפשר שפטור מהכל . ואם מכר בזול כדי להבריח העסק מהנוחן דינו כלקח מגוב שעשו חק"ה ואם ידע שהוא משל עסק הוי כקוה מגוב מסורסם וכ"ז דחיכה עדים וראה דחי לה פענינן ליה להוח למקבל מחנה הב' ועיין ביאורים שם: [מב] לפי תנאם י וכמלא המקבל מרויח שהרי בהפסד בא פליו פחום ממה שמגיע בריוח: [מב] הודיעו י כלומר שהודיעו מההפסד וא"ל לא אעסוק עד שהקבל עליך שמסלוג בריוח ולא יהיה הריוח משועבד לקרן הרשוח בידו: [מד] לומן · אבל אי לא קבע זמן מצי למימר הב לי פלגא רוחאי ופלגא קרנא והכלא שיין בח"מ סימן קע"ו מדינים אלו: בשלו . כלומר בחלק מלוה שלו חיפין ובחלק סקדון של חבירו שעורים וכן שחר שני מינים אלא יהיה הכל בשה : [כוד] לעצפו - ממעוח אחרים שאיכן דמי השוחפות אוהו המין וכ"ש מין אחר ול"ד לסעיף כ"ע בחנות משום דבחנות מחוייב לישב כל היום להתעסק בשלו ולם לבעל בעסק אחר משא"כ הכא : [כוד] בפגי עצפן - דשמא מה שקנה לעלמו אינו משובח כ"כ כמו השוחפות ונמלא חבירו נפסד בכך והיכא דאיכא ספיקא דדינא אי הוי ר"ק הו א"ר הוי ספק ממון ואינו חייב להחזיר ש"ך ועי' בחשובת הרא"ש כלל פ"ח סימן באחד שנתן לחבירו מעות לקנות סחורה על חלי ריות ולהביחו להנותן והביחו להנותן ומכרו הנותן מל יד על יד ותובע המקבל ריות מכפי המכירה שמכר על יד על יד והנותן טוען שחין לו ליתן ריות אלא מה שעלה בהם כשהבאת הפתורה לפי חשבון אם היו נמכרים אז ומפיק שלאחר שפסק שליחותו והחזיר הקרן לבעלים אם נחעכב השלית ולא חבע חלקו מן הריות והבעלים נחעסקו בפרקמטיה שלהם ומכרו והרויחו אין לשליח חלק לא בריוח ולא בהפסד כי עיקר התרן הוא של הבעלי/ואין לשליח אלא שליש הריוח מה שהרויחו בשעה שהחזיר התרן לבעלים עכ"ל:

שלם המשובה של היו למשוב משלם המשוב המשוב

קתג [א] באוגם • פירוש על ידי קפילה • ברלון פי' כפי סבע האשה • ע"ז:

בן שהורגיש • עיון ביאורים בסימן קפ"ז ס"ק י"א שג' מיני הרגעות יש • א' שמסתת
מקורה ב' מודעזע גופה • ג' כשמרגעת שדפר לת זג מתנה בפנים והיינו מדאורייתא אבל
מקורה ב' מודעזע גופה • ג' כשמרגעת שדפר ואם הדביקה אפילו בלא הרגשה הוא דאורייתא
מדרבען שמאה אפילו בלא הרגשה ואם מלא מד כב בבדיקה אפילו בלא הרגשה הוא קינחה ענמה
דלימר עעתה בהרגשת עד אבל בקינות אינו אלא מדרבען כשלא הרגישה ואם קינחה ענמה
במוך שישור וסח שמתבאר שיעורו לקתן בחימן ק"ל סעיף נ"א סמוך להעלת מי רבלים או
ולפי פחום: [ד] בקיים • מדבבען • אבל מדאורייתא א"ל ז' נתחים אלא זכה גדולה:
קפר [א] משלשים יום • ובחלת הלאיתה כ"ז שלא נתחוקה שאין לה וסת או עברה
נסתם ולא לאסד אינה תושעה כח יום ל' ובתור ל' מסרי שלא בשעת וסתה ואין לה וסת לדי בריכה

וסתה ולא כאחה אינה חוששת רק יום לי ובתוך לי מקרי שלא בשעת וסתה ואין לריכה בדיקה אבל כשמחחוקה באין לה וסת לריכה לעולם בדיקה עיין ביאורים מ"ק ח": [ב] בא עליה בין ערה בין ישיגה - כשאינה ישינה לגמרי רק שאינה ערה כ"ל שחוכל להשיב שהיא מהורה דבישינה לגמרי אסור לכא עליה כדאימא בנדרים · מ"ז : [ג] צריבה · ואין לה לבדוקי ש"ך: [ד] עונה · היינו מדרבון דוסחוח דרבון : [ה] משאר קורבות · משמע אפילו מיבוק וניסוק סרי מיהו המחמיר הע"ב והמ"ז אוסר מדינה: [ר] אותו יום כולו כחב הש"ך דאם אין לה שעה קבועה ביום שפעמים רואה במחלחה ופעמים באמנעיחה היי כל היום שעת וסחה ולריפים לסרוש בלילה שלפניו משום עונה הסמוכה לוסח ובהגה"ה כ' שהנשים בזמן הזה אין להם שעה קבוע ולריכה לפרוש כל היום וכל הלילה שלפניו ועיין ביחורים : [7] בשינוי הנוף · דחו חין לריכה לפרום חלם זמן הוסח חם חינו כח לזמן ידוע כדלקמן סימן קפ"ע סעיף כ"ד וכ"ה : [7] ואשה שמשנית וסתה · פירום כגון שיש לה וסח קבוע מב' בירחה ושינחה להקדים ורחחה בריש ירחה ובב' בירחה לריכה לחוש לשניהם כיון שב' בירחת היה מקודם חחלת הוסח תף שהות עתה בחמנע הוסת לא חבד מעלחו וכן אם שינחה להיות מאחרת וסתה ועיין ביאורים ס"ק ד' ומש"ה כל שמשנית וסחה מעלח ומ חדמת ולפעמים מחרת שחות המים שהן עלים ווחד של שנוחה מחל מקדמת ולפעמים מחרת שחות המים שהן על מוד המוך הוחם היו מקודם מחלת לפעמים מחות לריכה למים ולדעת הש"ך בש"ק ז' לריכה לפרוש גם כן עולה חחת קודם משום עולה המשוכה לוחת: [מן] לישי הגעורים - שיינו "ב שנים ויום ח': [ר] ולא משום עולה המשלה פי' או לה הביאה: [רא] בשבוך לוסחה וחשיל בשעת וסחה: [רא] בהגץ החשה ומעלות הסחל על היום וחשיל ביום ולעלה שלפניו ולדעת המחבר אם ועיין ביאורים: [רא] ביום וכן משקיעה החשה או מחלב או מחבר אונה מחתבה אל מחבר האונה אחתבה אל מחברה אל מחבר האונה אחתבה אל מחבר האונה אחתבה אל מחברה אל מחבר האונה אחתבה אל מחבר האונה אחתבה אל מחברה אל מחברה אל מחברה אל מחבר האונה אחתבה אל מחבר האונה אחתבה אל מחברה אל מחבר האונה אחתבה אל מחבר האונה אחתבה אל מחברה אל מחבר האונה אחתב האונה אחתב האונה אחתבה אל מחבר האונה אחתב האונה אחת החתב האונה אחתב האונה אתתב האונה אחתב האונה אחתב האונה את האונה את האונה את האונה את האו רגילה לראות בין השתשות ולא קים לן אי קודם שקיעת החמה או אחר כך אינה אפורה אלא בלילה : [ירד] וביום בשיעור הגמשך . דבתר התחלת הוסח אילינן . ואם רגילה לראות מקודם הלילה עד הלילה אסורה ביום ובלילה כשיעור הנמשך ולפי מה שכחבתי בסעיף ב' בהכן החמה אסורה כל הלילה ויום שלפניו וביום כשיעור הנמשך בו ובקודם הלילה אסורה כל היום והלילה שלפניו ובלילה של אחריו כשיעור הנמשך: [מזר] לפרושי ולא דמי לסעיף ה' דלריכה לפרוש ביום כשיעור הנמשך דהקם ההמשך הוא דבר מועט וחשיב מעין הוסח עלמו ודוקא בשופעה אבל בפוסקת לריכא לחוש לכל הג' ימים · וכ"ז כשהימים שבחחלת ראיימה אינן וסת והימים שראתה בכן בחוך נדוח נעשו וסח כגון שראתה ב' פעמים בר"ח וכ"ה לחודש ובפעם הג' חואי בה' ובר"ח לא חואי אז בפוסקת חוששח לה' בירחת משום וסח קבוע ובשופעת אינה חוששת אבל כשהימים שבחתלת ראייתה הן וסח שוב אינה חוששת להראיות שבחוך נדחה וכן כשהראיות שבחוך נדחה לא הוקבע עדיין אינה חוששת כלל אף שלשאר וסת שאינה קבוע חושםה מכל מקום היום שבחוך נדחה כל שלא הוקבע אינה חוששת ולא לעונה בינונית ממנה ועיין ביאורים: [בזן] עובר - ואם ראחה פעם אחת בימי עיבורה חוששת רק לוסת הרחשונה חינה חינה חוששת: [רז] משהוכר עוברה: עיין בסימן קפ"ע שיעור סכרת עוברה : [יר] כ"ר הדשים · ואין חודש מעיבור עולה למנין ש"ך: [יבין סבור לובתה · וה"ה בשעת וסתה כמ"ש הש"ך: [כ] אינה חוששת · הן לענין שמוחרת אסילו בשעת וסתה לשמש הן לענין שחין נריכה בדיקה בשעת וסתה : [בא] צריבה בדיקה י כמו שחר נשים בסעיף מ' וה"ה שחסורה לשמש חפילו בשעת חרדה משום דחימת בשעת חשמיש יצא הפחד מלבה פ"ו וגם אם ראחה במחבא אינו מלפרף לענין קביעות וסח ועיין ביאורים: בשיגיע בריכות בדיקה - גדיקת חורין וסדקים עיין בסימן קל"ו : [בג] בשיגיע [הובת - ואם יש לה שעה קבוע ביום הוסח אינה נריכה בדיקה רק אותה השעה ואם אין לה שעה קבוע וכן בעורה בינונית לריכה בדיקה כל העורה דהיינו שהשים מוך דחוק שיהא שם כל העורה וושי דידן אין להם שעה קבוע כמו שכחבחי בשם נה"כ ולריכין בדיקה כל העורה ובמשנית וסחם ב' או ג' ימים המבואר בסעיף כ' לריך שחהיה מוך דחוק בין עיניה כל כג' ימים כשעת וסתה דמיין ולכיך ללמוד זה חוך ביחו ועיין בביחורים: [כך] ולא
הרגישה י ואם בדקה ונאבד העד אסורה ומכ"ש אם השליכה או פשעה באביה העד
אסורה ועיין ביאורים: [כך] בלא בריקה · ואם היה עדיין חוך השיעור שנהבאר
בסימן ק"ל סמוף ל"א סמוך לשעת וסתה אף דיעה ראשונה ודבעי בדיקה: [כר] בדיקה · ואם עבר ג"פ יום וסחה ולא בדקה ולא הרגישה לא מיעקר וסחה אם לא שבדקה ולא ראחה

סוכעת

ולא לזכה כנ"ל ליישב דברי הרמצ"ם:

המוני של היישב דברי הרמצ"ם:

המוני של היישב בכל הריים בל של בשלם בל המוני במון בל המוני במון בל המוני במון בל המוני במים להמוני בל המוני בל המוני בל בל המוני בל המוני בל המוני בל המוני בל המוני בל המוני בל בל המוני בל בל המוני בל

סוכעת לה וסת לריש ירתה כיון דב' שעתים הראשונים הוחזק ממעיין סחום וכחב שם דלרחייה כ"ב ג"כ קובעת וחת ויש לה שני וסחות ע"ש י ה"כ הם משנית וסחה להקדים כגון שהיה לה סתבית וחתה לירתה וחתה להקדים כגון שהיה לה סתבית וחתה לירתה וחתה וראסה ג"ש בב' לירתה ובג' לירתה וחזבה וראסה ג"ש בריש בריתה ובג' לירתה בב' משנית וחת בגן שהיה לה וסת קבוע בריש ירתה ואח"כ ראתה ב"ש בכ' בירתה דלה נעקר הוסת דריש ירתה עדיין דליין הוסת קבוע בריש הוסחונים הוחזק ממעין סחום כמ"ש בעל הנפש בהדיה ואח"כ ראתה ב"ש היון שמשנית וסתה בריש ירתה ובצ' בירתה דלה נקבעו שני הוסחות דב' בירתה ב"ש היון שמשנית וסתה מעתים הוחזק ממעין סחום כמ"ש בעל הנפש בהדיה ואח"כ ראתה ב"ש היון שמשנית וסתה סעתים מקדתה ופעתים מאחרת חיישים שמה היה בלופן ששלשחן היון שמשנית וסתה שבתוך אלו הב' ב' יתים הראה ובגוף אלו הימים אין לה זמן קבוע היה הקבעו ומסה שבחוך אלו הב' ג' יתים הראה ובגוף אלו הימים אין לה זמן קבוע וסת הן ולריך לסרוש בכולן ומכח זה מעלית דין חדש באים שהחוקה שליכה מספקת לספור ז' אחת למו הול היון שלים בל הג' ימים בלי ראייה ה"כ כל הג' ימים פעתים ולחד זה (ספרי שברין לכיכה מוך דחוק ברחמה ושייו דיה לחדש בלים היום מחדשה בורה ב"ל היות ולת המים למים למים ב"ל ב"ל מוד ומים במה ושייו ויה בה אלה הומים הוב ב"ל להייה א"כ בל הג' ימים בעוים ולחד זה (מב" הברין לריכה מוך דחוק ברחמה ושיהיו ידיה בירה ביר בירת בירתה בירת בירתה בוליו מיום בה בירת בירתה בירת בירתה בליון מיום ב"ל בירת בירת בירת בירת בירת בירתה בירת בירתה בליון מיום ב"ל ב"ל הוא היו בירת בירת בירת בירת בירת בירתה בירת בירת בירתה בירת בירתה בירת בירת בירתה בירת בירת בירת בירתה בירתה בירת בירתה בירת בירתה בירת בירתה בירת בירתה בירת בירת בירת בירת בירתה בירת בירתה בירת בירתה בירת בירתה בירת בירת בירתה בירת בירתה בירת בירתה בירת בירתה בירתה בירתה בירת בירתה בירת בירת בירתה בירת בירתה בירתה

לא פעמים ולמד זה (מסי' קפ"מ "ס"ם) לפי דבריו ז"ל בזה דא"כ אם אין לה קבע על עשרים יום בכה"ג לריכה שחהיה ידיה בין עיניה כל הך' יום דמה לי על ז' וחמוהין דבריו ז"ל בזה דא"כ אם אין לה קבע על עשרים יום בכה"ג לריכה שחהיה ידיה בין עיניה כל הך' יום דמה לי על ז' או ך' ימים ואין הדעות מבע על עשרים יום בכה"ג לריכה שחהיה ידיה בין עיניה כל הך' יום דמה לי על ז' או ך' ימים ואין הדעות שבים חברי חברי היום בכה"ל האהה באוחם דילוגים עלמן לה הוה קבעה לה וסח משמע שאם לא ראתה באוחם דילוגים עלמן לא הוה קבעה לה וסח שביח ראים מסי" ספ"ר שעיף ג' שאר החם להוחזקה בודאי שלא חראה באותן י"ד ימים משא"כ בנידון דידן שלא הוחזק יום אחד מאוחן הז' ימים שהראה בו בודאי ואפי' סיה לה יום אחד ושת קבוע בודחי בין חופן הימים ולח הימה יודעם חיום מיחה מוחרה צכל חופן הימים משום דוסמות דרבנן מכ"ש בהחי גונה לכן דין הנ"ל שכחב הרב המוה ולח מחתה שום פוסק לומר כן והפירוש הוא ברור כמו שכחבהיו והוא חופי וביודעה חובים וביודעה חופי וביודעה חופי וביודעה חופי וביודעה הוא ברוך בהגץ החמה ובו' וואף שבכל דרב שתלוי ביום ובלילה חשבין יום משעח עמוד השחר בתורוב החתה הרב החמים והגץ החמה ווביודעה של היום המשום הוא המשום המ גורם הראייה וא"כ אפשר דאחר שקיעה החמה חשיב לילה לענין זה אף קודם נ"ה י ובש"ך ס"ק י"ג מיירי שראחה בין השתשות ומסופקת בין קודם שקיעה לאחר שקיעה כמו בהכן החמה: (ך) ביום. כחב הש"ך ס"ק י"ד דלפי מ"ש ס"ק ז' אסורה ביום ובלילה ואף דכאן יש שעה קבוע וכתב בעצמו שם דאין צריך לחוש רק העונה נראה שסמך עצמו על מ"ש בנה"כ דגשים צוה"ז אין להן שעה קבוע ולא רצה להחמיר משום סברם הא"ז לאסור היום והלילה והיום שלפניו דלא רצה להחמיר כולי האי משום ספק י עוד כחב בס"ק י"א הסעם דהא דאינה אשורה רק ביום בהתשיכה ראיותיה דחש אף להראיות שבחוך ימי נדוחה אף שהימים שהן בתחילת ראייתה הן וסת קבוע לדילוג נראה דסבירא ליה כיון דיותר שכית וסת השוה מוסת הדילוג על כן חש לשניהם מה שאין כן כששניהם וסחות שוות ועוד נראה כיון - דשם מיירי שלא ראתה בדילוג רק ג"פ ולהחמיר חיישיכן למאן דפסק כשמואל דבעיכן ד' ראיות לדילוג כמבואר בסי' קס"ע סעיף ז' וטיין פ"ז ס"ז משום הכי כתב דחוששת גם להימים שבחוך נדוחה דאימר הלכה כשמואל ואז הימים של מחלת הראייה לא לקבעו וזריכה לחוש גם להימים שהם בחוך נדוחה אבל כשימי החחלת הראייה הן וסם שוה קבוע אז ודאי אינה חוששת להראיות שבתוך ידוחה כנ"ל ובשופעת דלא שייך חששא דהרמב"ן כיון דהכל ראייה אחת כמ"ש הראב"ד בספר בעל הנסש אפילו כשימי החחלת הראיות אינן וסת והימים שבחוך דוחה הוקבע אפ"ה אינה חוששת כנ"ל: (ד) צריבה בדיקה - בע"ז ס"ק י"א כמצ לחרץ קושית הב"י שהקשה הא בש"ם מדמה משוברת למחבא וחירץ משום דנגד החשמים חיישינן שמא באמצע החשמים יצא הפחד מלבה וכו' שוחא למכן הרב מ"ז לא ידענא דמשמע שבא לחרץ גם דברי הרב שהזכירו כריש דבריו והרב בהג"ה כחב אבל לכחחלה לריכה בדיקה וע"כ א"א לסרש דברי הרב בענין חשמיש דא"כ בדיקה מאי מהני דילמא בשעת בדיקה עדיין לא יצא הפחד מלבה ובשעת חשמיש יצאו ע"כ בדיקה דכ' הרמ"א היא לענין אחר ראשה שיש לה וסת לריכה בדיקה בשעת וסמה אפילו אינה רולה לשמש כמבואר בס"ט ועגד זה חילוק של הרב בין מעוברת למחבא אינו מעלה ארוכה והנה להמליץ בעד הס"ז ל"ל דלא בא לחרן רק דברי השוד שכחב סחם חוששת ומפרש המ"ז דמיירי רק לענין חשמיש אכן גם בהטור משמש דחייבה בבדיקה לכחחלה בשעת וסחה משום חשש דשמה חרשה וחפול לארן וז"ל הטור עבר היום ולא בדקה פהורה משמע דלכחתלה בעי בדיקה בשעת וסחה ובמעוברת כחב דאין זריכה בדיקה אפי לכתחלה ובזה אינו מועיל מקול מחתה במחבה הבין המוע מתקי בדיקה אפי לכתחלה ובזה אינו מועיל מילוק המקול בדיקה משמע דלכחתלה לריכה בדיקה אינו בדיקה הוא לא בדקה במחבה מידי במחני ר"מ אומר אם היחה במחבה והגיע שעת וסחה ולא בדקה מחר במחבה אינו דייל בעם שכחב הר"ן בחידושים שם ע"ש בעי בדיקה או לא דזה אינו דייל כעו שכחב הר"ן גרו הושים שם ע"ש בריקה הוא לא בדיקה או לא בין בין מירושים שם ע"ש בריקה או לא בדיקה או לא בין בין מורושים שם מ"ש ברין הוא לא בין בין וגם וראה דהא שכחב המור מעוברת לא בעי בדיקה לכחלה לא ומור בדיקה הוא שלין להוכיח מירון הדיה שעתה אלמא כחיים המורים לא הינה לרומה להורה בעי בדיקה לא הוא היותר האיים מקרים היא ואינה ראויה לתוש לה ומש"ה כחב בריקה מה שאין כן ענין מרוב דאף דמסולק דמים בתוך לא מור בדיקה הוא שלין בן לענין מחבה דאף דמסולק דמים בתוך לא מינו בריקה אור הוא בדיקה להורה בתוך הוא הוא הוא בריקה הוא בריקה בתוך לא הוא בריקה הוא בתוך בתוך לא הוא בתוך בתוך בתוך הוא הוא בתוך הוא הוא הוא הוא בדיקה הוא בתוך בתוך הוא הוא בדיקה הוא הוא הוא הוא הוא בתוך הוא הוא הוא בתוך הוא בתוך הוא הוא בתוך הוא בתוך הוא הוא בתוך הוא בתוך הוא הוא בתוך הוא הוא בתוך הוא בתוך הוא בתוך הוא הוא בתוך הוא בתוך הוא בתוך הוא הוא בתוך הוא בתוך הוא הוא בתוך הוא בתוך הוא בתוף הוא בתוך היא לא מצינו בגוה שההא דיה שעחא ואדרבה חשוב במתני' ד' נשים דדיין שעתן ולא חשיב מחבא בהדייהו ועוד דימי זיבה לכ"ע היא מסולקה דמים ואינה כאויה לקבוע וסח ולערין שאר דברים ואפילו הכי מטמא מעם לעת כמבואר (דף לע) ע"ש מכל שכן במחבא דרק ר"מ אמרם במחני' שם מכל שכן דלא הוי מסולקת דמים לענין דיה שעחא ודי אם נחשוב הא דמחבא מסולקת דמים כמו בימי זיבה לענין שאין מצמרף ראיוח מחבא לקביעת וסת כמו שכתב הר"ן בחידושין לנדה שם ואף דמשמע שם דבמחבא אפילו בדקה ומצאה סהורה יש לומר דהייט דאם בדקה עלמה זמן רב אחר הוסת ומלאה טמאה אינה חושת לוסחה ואינה טמאה משעת וסחה אבל חושת לראייחה להיות מעמא מעת לעת דבשאר נשים חושת לוסחה ולינה טמאה משעת וסחה אבל חושת לראייחה להיות מעמא מעת לעת דבשאר נשים חושת לוסחה ולראייחה שיון נדה מ"ו שמני זון כל נהוו אופנו וונחים עמנים היים וועשנו זושנה חדים שמחה השנה בלחייתה להיים מעות הכחר נפים חששה מקום ארוריית וונחים שמוני בח"ח חדים בלחייתה להיים בלחייתה ביים בלחייתה ביים בלחייתה בריקה בלחייתה ביים בלחייתה בלחייתה ביים בלחייתה ביים בלחייתה ביים בלחיית בלחייתה ביים בלחיית בלחייתה ביים בלחיית בלחיית בלחיית בלחיית בלחיית בלחיית בלחייתה בלחיית בל ין ולא בדקה נסתפקחי אם עברה עליה ג"ש יום הוסח ולא הרגישה אם נעקר הוסת בכך - וכן אם באמצע הג"ע לא בדקה עומה ביום הוסח ואח"כ בדקה עצמ' ביום הוסח הד' וראחה אם מנערפי אם נימא דהוי כהפסקה בין הג"פ כיון שלא בדקה בנחיים דהא סומכין על מה שלא הרגישה להעירה לבעלה ה"ג יש לסמוך לענין עקירת הוסח או לא ונראה דלא נעסק ולא נחקלקל הרגשה וחשו לדילמת דאה בגוף הדין הא דשהורים בלא בדיקה יש לעיין כיון דחייבו חז"ל בדיקה בשעם וסחה ולא סמכו אבירור דהרגשה וחשו לדילמת ראחה בלא בדיקה יש לעיין כיון דחייבו חז"ל בדיקה בשעם וסחה אל סמכו אבירות ליש ביש הרחם לא מוקמי דם רק שום חומרא בדקה עלמה מוחרה בלא בדיקה ממלי היא מכין של מוש בדיקה ממום שמא האחרה בדיקה משום שמא האחרה דקדשים חשו ע"ש ומטעם זה לא בעי בדיקה כשעבר וסחה דאמרים בדיקה ומרץ בדיקה משום שמא ראחה דקדשים חשו ע"ש ומטעם זה לא בעי בדיקה כשעבר וסחה דאמרים בדיקרו למה לה "א ימי הוה דם ודאי כבר נפל לארץ ובדיקה שוב הוי כבדיקה משום שמא ראחה דקדשים חשו ע"ש ומטעם זה לא בעי בדיקה כשעבר וסחה דאמרים בדיקה לא מורץ בדיקה השום שמא ראחה עכשיו ולא משום שעת וסחה ואיבה הייבה כה ולפי זה נרחה דאם לא עבר שיעור וסח כמבואר בסימן ק"ל סמיף ל"א סמוך לוסחה חייבה בבדיקה דאימר הדם עדיין בגווה דבכי האי שיעור א הדם שוהה לבא כמבואר בנדה (דף ס' ע"ב) אבל לענין עקירה וקלקול הוסת לא סמכיען על הא דלא ארגשה דודאי אמרינן מכח חוקה דוסחות שראתה אפילו בלא הרגשה חדע דהא למ"ד לוסחה אלמא דמוחר בליל מבילה כמוך לוסחה עב"ל . וסעות בדול נזרקה לפניו דהל" מפרש סמנך לוסחה דהיינו סמוך לוסח מבילחה ולא סמוך לוסח ראייחס ע"ש . ועוד דהתם ביוצא לדרך מיירי דהדרך מוכרח משא"כ בליל סבילה כשאינו יוצא לדרך מנין לו ומה שהביא ראיה מהא דשנה רשבון שמוחר בליל סבילה אין דומה לראייה דשם מעם ההיחר משום דאין אשה מחסברת רק סמוך לפבילה ומשום פו"ר אבל פמוך לוסתה דאינה מוחרת ביוצא לדרך רק משום דאשה משחוקתת לבעלה משא"כ בליל פבילה ליכול למחר ולשמש לכן נראה דאין להקל כלל דאסילו ביוצא לדרך רוב הפוסקים חולקת ואם ניקום וניקיל בליל פבילה כנ"ל: (דד) עד שישאלנה־ואסילו אם היא ערה ע"ש ברש"י וחוספות שכתבו כן בהדיא: (אדן) מוסתות הגוף הש"ר בפ"ל ביוצא לדרך רוב הפוסקים חולקת ואם ניקום וניקיל בליל פבילה כנ"ל: (דד) עד שישאלנה־ואסילו אם היא ערה ע"ש ברש"ר דהא ע"כ בקפיצה ליום ידוע אין מכונה שנים הידוע קופצת החולה ביטנים כמבואר בסי' קפ"מ י ולפעל"ד דאא קשם מידי דהא ע"כ בקפיצה ליום ידוע אין מכונה שנים הידוע קושה ביטנים כמבואר בסי' קפ"מ י ולפעל"ד דאה ע"כ בקפיצה ליום ידוע אין מכונה שנים הידוע היא ביטנים ביטנים כמבואר בסי' קפ"מ י ולפעל"ד הא ע"כ בקפיצה ליום ידוע אין מכונה ביטנים כמבואר ביטנים כמבואר ביטנים ביטנים לבעלה של הידוע היום ביטנים המשום ביטנים בי

בודמי דהא מדעתה המ קסלה וע"כ הכונה הוא דאף שהיה לה כמה ר"ח שלא הפנה ולא ראמה והיה לה כמה קפיצות שלה בר"ח וגם כן לה ראחה רק שקבעה לה ושה שאם הקפוץ בר"ח שודחי הרחה שכן אירע לה ג"פ בג' ר"ח שקפלה וראחה אף שאלו הג'ר"ח היה שלא כסדרן מ"מ מקרי וסח **קבוע . לענין זה שנריכה לחוש לקפילח ר"ח וכה"ג מיירי בוסח הגוף כגון שהיה לה כמה ר"ח שלא** סיהקה ולא כאחה רק שכן אירע לה ג"פ בר"ח שלא כסדרן שפיהקה וראחה ופיהקה כמה פעמים שלח בר"ח ולח רחחה דחז לח הוי וסח קבוע רק לענין זה שחינה לריכה לחוש רק לפיהוק של ר"ח אבל לר"ח לחוד ודמי דא"ל לחוש שמא מפהק בר"ח וחראה דהא אלו הג' ר"א היה שלא כסדרן וכן לפיהק גרידא א"ל לחוש דהא פיהקה כמה פעמים שלא בר"ח ולא ראחה וכל"ל בוסח הקפילה ומש"ה צריכה לחום לעונה בינונית דהא אין לה שום וסת קבוע על יום הראייה ועיין לקמן בסימן

קם"ע סעיף כ"ד ובמ"ם שם ליישב בזה סחירת דברי הראב"ד ז"ל ע"ם : קפה (א) שעברו - מנה אפה החשודה עי איסור נדה לכאורה כיון דעיקר נאמנות באיסורין מנדה ילפינן דכחיב וספרה לה כמ"ש החוספה גיפין דף ג' ובאיפורין קיי"ל דכל החשוד על הדבר לא דנו ולא מעידו וגם קיימא לן בסי' קי"ם דחשוד על החמור חשור על הקל במין איסור אחד א"ר א"א שונחה חיאסר לכל אדם דהא לא מהימנא אנדוח והנה שלא בשעח וסחה או שאין לה וסח קבוע קודם שהגיע העונה בינונית דאפילו ישינה מותר לא גריכין לאמירה רידה וודאי דמוחר דלא דמי לחשוד המטיד שלריכין לעדות דידיה אבל בשעת וסת היאך נאמנח לומר טהורה אני נהי דלגבי טבילה נאמנת לומר שטבלה כיון דאינה חשודה רק לחיאבון וכיון דמקוה לסניה אין זו חיאבון - אמנם לענין עבילה בימוח החורף כיון דערחא גדולה היא אפשר דלא מהימנא דהוי כבדיקח הסכין כסי ב' ע"ש - אבל לומר שהורה אני היאך נאמנח

[לֹן] לא קפצה יוח"ל שישחלנה אפילו לא שהחה שיעור שתוכל לספור ולטבול : [לז] אבל הוששת י ואסור לכא עליה עד שישחלנה או ששהחה שיעור שתוכל לספור ולעבול : קפה [א] מבלתי - ואסילו שוככח אצלו לא מהני עד שחאמר לו בסירוש שכלחי כן מוכח מחוספות : [ב] שעברו · ואס א"י אם עברו ג"כ סומך עליה ואפילו אם היחה רגילה ללבוש ביום ו' לראייחה ועכשיו א"א בכך אלא שאם מבלה היחה לריכה ללבוש לבנים ביום ה' והיא אמרה שמבלה נאמנת כיון שאפשר בכך י והאשה החשודה על איסור נדוח אם זינחה בנדוח לא מקרי חשודה לגבי בעלה ונאמנת אפילו בשעת וסחה · ואם הכשילה לבעלה באיסור נדוח שוב אינה נאמנה לומר בשעת וסחה מהורה אני עד שחעשה חשובה אבל שלא בשמת וסתה וכן לומר שמבלה נאמנה אם לא בימות החורף שהמכילה מירחא ועיין ביאורים: [2] בוראי ממאה - ולח מהני חמחלה דמעשה לה עבדה משום החמחלה רשב"ה וחסילו יש לה מגו דעבלהי ובשם מהר"ל מפרחג כחב כיון דהחזיקה עלמה בפני רבים ולזה כחב דהפילו אתרה בפני רבים לא מהני האמחלא ועיין ע"ז באשה שהגידה האמחלא קודם שהוחזקה עלמה בלבישת בגדי נדות דמהני כיון שהודיעה האמחלא קודם ועיין ש"ך שכתב דאם לא היה אפשר לה מנומח האמחלא רק ללבוש בגדי נדוח דמהני אמחלא וא"כ באמחלא דמלא חבורות ופלעים אח"כ מהני לש"ך וע"ש דאפילו לא ידע הבעל האמחלא דמוחר כיון שלא היה אסשר בענין אחר ועיין ביאורים דים לנמנס כזה: [T] אינה נאמגת · ואפילו יש לה מנו דטבלהי ועיין ביאורים: [T] ושוכבת אצלו · עיין ש"ך דלריך לקאול אוחה דכעינן שחאמר האמחלא בפירוש: [ד] החבם נאמן · והוא הדין בכל עד מפי עד כשחולה עדוחו בחבירו וחבירו מכחישו המכחישו נאמן ועיין ביאורים והוכחתי בפרטי דינים אלו אימתי נאמן ואימחי אינו נאמן ואם עד אחר הכחישה ואמר שהחכם אסר לה היא נאמנה ולענין כחובה עיין

ואפי' פנויה שזינתה היאסר לכל בעל בשעם וסתה או בעונה בינונים ולא חהיה נאמנת באמירחה בח"ה: [ו] נועץ - והוא הדין כששימש סמוך לוסח בשוגג ומזכר באמלע חשמיש לריך ג"כ טהורה אני דהא חשודה בנדוח דרוב המאוח איק טובלתי. ולכן נראה כיון דקי"ל בסוטה דף ז' לפרוש בחבר מת י ודוקה כשמולאה דם באמלע חשמיש אבל אם אמרה מרגשת אני אינו לריך דחף דמהימן חנדה שהיח בכרת לח מהימן חסוטה שהוח בלחו משום מים גנובים ימחקו ומטעם זה נראה דאינו דומה חיאבון דאיש אחר לחיאבון דבעל בשעה שהיא נדה דנהי דחשודה אבעל אחר משום מים גנוכים שהוא חיאבון גדול לא חשודה אנדה נגד בעלה שיש לה היחר והוי פה בסלו ע"ש בסוטה אך במשמשחו נדה קשה כיון שחשודה ג"כ לגבי בעל . והנה גבי פלוני חכם טיהר לי כחם לא תשה דחשיד אדרבנן לא חשיד אדאורייחא אך בלבשה בגדי נדוח קשה דהא חשודה אדאורייחא ולפי מאי דמשמע בט"ז סימן קי"ט ס"ק ג' דחשוד הוי כמוחזק לכך וע"ש צחידושי בסימן קי"ע א"ם י אבל דברי המ"ך עם בס"ק י"ח ובהג"ה בסימן ב' סעיף ו' לא משמע כן ע"ש י נראה שבחשודה אאיסור נדות לגבי בעלה בדאורייחה אינה נאמנח לומר עהורה אני בשעם וסתה או בשעם עונה בינונים עד שמעשה חשובה כדחזי : וראיחי בב"י בח"מ סימן ע"א שכתב בשם חשובה אשכנזים שהביא ראיה על הא דהוחזק כפרן דבעל הנאמנות מהא דאם אמרה פלוני חכם סיהר לי הכחם ואישתכת שיקרא והא הכא דמדאורייחא מהימנת וכיון דמשקרא חו לא מהימנא ומפסדת כהובחה עכ"ל ע"ש משמע מדבריו דבטל נאמנות דידה ושוב לא מהימנה אנדוח זה מבואר הביפול דהא עוצרה על דת לריכה התראה אלמא דמוחלה לו ועוד דמכל חשוד באיסורין דאינו נאמן היה לו להביא ראיה לכ"ל שעיקר ראייחו הוא והסכימה עם הבעל שחלבש בגדי נדוח ופלפל הרמ"א באורך אי מהני לה אמהלא י וכחב המ"ז שלא היה לריך לכל הפילסולים כיון דאמרה האמחלא קודם המעשה ודמי למוסר מודעה אגיםי ומביא ראיה מהא דסוקלין על החזקה בהא דאשה ובנה שהיו בירושלים שבא עליה וסקלום דשם בודאי אם גילחה מקודם לפני עדים שאינו בנה דודאי לא היה סוקלין ע"ש בפ"ז ולכאורה ודאי הוזרך הרמ"א לכל הפילפולים דבשלמא באשה ובנה הנ"ל אם גילחה מקודם לפני עדים ודאי דעדים יכולין להכחיש החזקה ומוחרח לו בפרהסיא משא"כ במעשה שהביא הרמ"א דודאי אם בא עליה בעלה בפרהסי' דהי' לוקין עליה משום נדה דהוחזק נדה בשכנוחיה וחין הבעל והאשה נאמנין לסעור עומן ממלקוח על ידי נחינת האמחלא וכיון שאסורה בפרחסיא אסורה גם כן בצינעא דאפי' דברים במסרו מכמים מפני מראית העין אפי' בחדרי חדרים אסור כמ"ם הרמ"א עצמו שם משום הכי הוכרח הרמ"א להביא ראיות דמהימנא אחמתלא אפי' אחר כך בכדי לחחירה אפילו בפרהסיא וכראה דהמ"ן לא חש לקושים הרמ"א מהא דכל שאמרו חכמים מפני מראיה עין דדוקא במה שעשו חז"ל לאיסור משום מראיה עין וכיון דנאסר אפילו בחדרי חדרים אסור מה שאין כן הכא דלא טשו הדבר לאיסור רק שהיה מלקין אותן משום דלא מהימני נגד עדים מוחרין באין רואה וראיה מכריתוח "ב באמרו לו שנים נממאת דאמר כב יוסף דמוחר לאכול העהרום שנגע בהן בינו לבין שלמו ואף דאי אכלן בפרהסיה ודאי דהיו מלקין אוחו ע"פ העדים ובודאי רב יוסף לא פליג על הא שאסרו חכמים מפני מראית העין אלא ודאי הוא מעעם החילות הנ"ל ואף רבנן שם לא
פליגי רק לענין קרבן ע"ש: (1) איגה באשבת . נסתפקהי אם עברו עלים ימים שראין לספור ולסבול ויש לה מגו דעבלתי ואמרה לא פבלהי עהורה הייחי אם ואמנת בלא אמחלא ממעם
מגו ואחר העיון ל"ל דאינה נאמנת וראיה לוה מכחובות (דף כ"ב) באמרה אשם איש אני וחזרה ואמרה פריה מנו דאינה נאמנת לה מגו דמת בעלי דהא לא פסלה אדם
ידוע ולהך דעה דסבירא ליה בש"ע אבן העזר סי' קי"ב דאפי' נתגרשתי נאמנת יש לה מגו דנחנת באם היחה מקודם גם כן גרושה דלא פסלה נפשה מכחונה אלמא דאינה נאמנת בלא
ידוע ולהך דעה דסבירא ליה בש"ע אבן העזר סי' קי"ב דאפי' נתגרשתי נאמנת יש לה מגו דנחנת באם היחה מקודם גם כן גרושה דלא פסלה מש"ב אמסלא אפילו היכא דאיכא מגו ואין לחלק ולומר דשאני גבי אשה איש דשויחה אנפשה החיכה דאיסורא ואפי' אי אמו עדים דמשקרת אסורה כדמוכח בי"ד סי' ב' דגבי שויא אנפשה חחיכה דאיסורא לא מהני עדים משום הכי לא מהימנא במגו דמגו לא עדיף מעדים מה שאין כן בסמאה אני לך דלא מנית לפניה אנפשיה חחיכה דאיסורא כיון דמשעובדת לכעל כמ"ש הר"ן סוף נדרים גבי פמאה אני לך דונות ואלו הוי אחי עדים היחה מותרת לבעל לכאורה ומגו דידה הוי כעדים דום אינו דלענין נדה מנית לשויה אנפשה חתיכה דאיסורא כמו שנתבאר לקמן נדנים בבי תמונה מבי על והוח ותנה כך לשחול אותה דבעינן שחאמר החמהלה בסירוש וכו' פי' לדבריו דהרב הוצרך להשמיענו דלא חימא דשכיבה אצלו לאו כלום הוא ואסור לשאול אותה אבל נדש ולומר לה אולי מהורה אתה דבעינן שחאמר האמחלה בסירוש : (ה) איבה באשבת האחם לכל נדה ולומר לה אולי מהורה אתה ומעיתה בכדי להרגילה אצלו קמשמע לן דכאן מוחר לשאול אותה אבל מ"מ בעינן שתאמר הממחלה בסירוש : (ה) איבה באשבת בש"ך פ"ק ס" כמב לחלק בין הך דהכל ובין עבח שעשה סימן בראש הכבש דסי' א' והוא דחוק וכן המ"ו בסי' א' דחק ליישב זה והגלע"ד בכיאור הדברים ונעחיק מקור הדין איחה בכחיד ב"ב בעם מינים שתואל מרב אמרה לבעל שמאה אני וחזרה ואמרה שהורה אני מאי א"ל אף בזו אם נחנה אמחלת לדבריה נאמנת וכחבו החום' וז"ל האי בעיא היא אי חומרה ואמרה שהורה אני מאי א"ל אף בזו אם נחנה אמחלת לדבריה נאמנת וכחבו החום' וז"ל האי בעיא היא אים מועיל האמחלת דאין לפרש אי זריכה אמחלא מדקאמר אף בזו וכחב המהרש"א דמהאי דאשמ היש אני ליכא למיפשט דהחם אפשר לברורי האמחלא דידה וכמטשה שהיה שמביא שם מה שאין כן בסהורה אני דליכא לכרורי אמתלא דידה ולמאי דבעי לכרושי דהאי בעיא היא אי זריכה אמתלא ליכא למסשע מהא דהכא אית לה מגו דטבלהי עכ"ל המהרש"א ז"ל י והדותה בדבריו מבואר דודאי גם בסמאה אני לעד א' דלא מהכי אמסלא להיוח חוזר ומגיד כמבואר בח"מ סי' כ"ט גבי עד א' לסבועה דאינו חוזר ומגיד אפילו באמחלא וכו בעד סוטה וא"כ נראה דה"ה בעד אחד באיסורין כיון דהימניה רסממא אינו יכול להיום חוזר ומגיד אפילו באמחלא דמאי שנא מעד א' לשבועה דאינו חוזר ומגיד אפי' באמחלא או מעד א' בסועה דבחרווייהו הימנוהו רחמנא י ועוד ראיה דבעד א' באיסורין אינו חוזר ומגיד אפינו באמהלא מהא דכתב הרמב"ם בפ' ט"ז מסנהדרין דאמר עד א' חלב כליוח הוא זה ובא א' ואכלו דלוקה ואי היה מועיל אמחלא לחזור ולהגיד לא היינו מלקין דהחראת ספק"היא כמו שהוכיח הרמ"א בחשובה סימן ב' דאינו מועיל אמחלא בהוחזקה נדה מהא דהיה לוקין עליה ע"ש אלמא דכל היכא דלוקין לא מהני אמקלא לחזור ולהגיד ופיין בשו"ח חום השני סימן י"ג ולזה בעי הש"ם שפיר גבי פמחה חני לך אי מהני אמחלא ולא הוי מני למיפשע מהא דפנויה אני דשאני החם גבי אשח חיש דלדידה לא הימנא רחמנא ואינה אסורה רק מטעם שויא אנפשה חתיכה דאיסורא כמבואר בקידושין דף ס"ג הנ"ל ונגד שויא אנפשה חתיכה דאיסורא מהני אמחלא אבל בטמאה אני דנדה דהימנה רחמנא דעיקר נאמטה באיסורין מנדה ילפינן היה סברת הבעל האיבעיא דלא ליהני אמחלא כמו בכל מקום דהימנה רחמנא לעד אחד כגון בסוטה ובשבועה כנ"ל ופשיע ליה דאף בזו אם נחנה אמחלא לדבריה נחמנת והטעם לזם נרחה דחף דבכל מקום לח מהני אמחלא לעד אחד במקום דהימניה רחמנא הכא נאמן דהר"ן הובא דבריו בש"ע אבן העזר (סימן י"ז סעיף ח' עיין בבית שמואל ובחלקת מחוקק שם) דעד אחד במיתח הבעל אף דמהימן מדאורייתה אפילו חוץ לביח דין אם אמר אחר כך מבודה הייחי נאמן ומביא ראיה מהחוספתא הובא בחופן משפש בב"י סימן כ"ע עדים שאמרו לאיסור ולהיחר לממא ולעהר עד שלא נחקרו עדותן בב"ד יכולין לומר מבודין היינו כו' והוא מטעם דאם לא יגיד דילפינן מיניה דכיון שהגיד שוב אינו חוזר ומגיד כב"ד כחיב ואם כן נראה הא דכחב הרמב"ם צפ' ט"ז מסנהדרין דהיה לוקין על איסור שהוחזק בעד אחד היינו כשהעיד כב"ד דאין יכול לחזור צו אבל כשהגיד חוץ לב"ר אף דנאמן מ"מ כיון די"ל מבודה הייתי הוי החראת ספק ואין לוקין כמ"ש הרמ"א בחשובה סימן ב' הנ"ל ואם כן גבי עמאה אני כיון שלא אמרה בב"ד אם היו דנין ע"ז מעעם נאמנות באיסורין אפילו מבודה הייתי בלא אמחלא היתה יכולה לומר כמו בכל עד באיסורין דמנדה ילפינן דיכולה לומר מבודה הייתי רק כיון דכממאה אני איכא גם כן סברא דשויא אנפשיה חתיכה דאיסורא זריכה אמחלה ולמחי דבעי החום' לפרושי דהחיבעים היח אם זריכה חמחלה גם כן לה הוי מני למיסשם מהה דסטיה דשהי גבי ה"ח דמניח לשוים חנפשה חחיכה דחיסורה דחינה משועבדה לשום אדם משח"ב בשמחה חני דנדה דמשעבדה לבעלה היה סברת בעל החיבעי דלה מניח לשוים אנסשה חחיכה דחיסורה כמ"ש הר"ן בנדרים גבי שמחה אני דונות ואנו מוכרחין לדון ע"ז מכח נאמטות דעד אחד באיסורין ועד אחד באיסורין כל שלא אמר בפני ב"ד יכולה לותר מבודה הייתי בלא אמחלא ואם כן גם היא אין לריכה אמחלא ופשיע לו דגם בזו לריכה אמחלא דלענין מדה מציח לשויא אנפשיה חחיכה דאיסורא ושאני גבי שמאה אני דזנומ דאוסרה עלמה אבעל לעולם ולא הימנה רחמנה בזה נגד בעלה לא מליח גם כן לשויא אנסשיה חחיכה דאיסורא דחחיכה דאיסורא הות מפעם חדם נחמן ע"ע וכיון שמשועבדת לבעל חין זה נחמן ע"ע ומשח"כ בסמחה חני דנדה דהימנה רחמנת נגד הבעל והיחה נחמנת בשעת חמירתה נגד הבעל היחה גם כן נחמנת על עלמה לעשות אנסשה החיכה דאיסורה ולה מיעקר החיכה דאיסורה דידה עד שחחמר המחלה יהיונה לנו מזה דהמחלה אינו מועיל רק נגד שוים אנפשיה החיכה דאיסורה משח"כ בדבר שהוה מעעם נהממות הנוגע להחרינה אז ודאי דהשילו המחלה אינו מועיל או דאין לריך המחלה יובהבי ניחה לי מחי דקשיה לי בס"ז ס"ק ב' במ"ש בשם מהר"ל מפרחג דבאמרה כן בפני רבים

דלא מהכי אמחלא וקשיא ליה מהא דכתובות דף כ"ב במפשה שהיה דאמרה נחקדשתי בפני רבים ואסילו הכי היה מועיל לה אמחלא ולפת"ש אחי שפיר דשאני החם גבי נחקדשתי דלא הימנה רחשנת רק דתיסורת מפעם שנית מנסשה חתיכה דתיסורת לת החזיקוה הרבים בחשת איש דלת הימנות הרבים דלת נחשרה על החתרים משום איהור חשת חיים רק אנפשה חיסורת היה דרביעה ולא נעשית בחזקת אשת איש משא"כ בנדה דהימנא רחמנא והימנוהו רבים והוחזקה לנדה ביניהם על פי הנאמנות דהימנה רחמנא דמה לי אם הוחזקה על פי שנים או על פי עד אחר דהימנים רחמנה ככל מקום שהימניה רחמנה עד החד הרי כאן שנים היוצה מזה דהמחלה לה מהני רק נגד שוים הנפשיה חחיכה דהיסורה אבל במקום שהוח מלד נהמנוח או דיכול לומר מבודה בייתי בלא אמחלא או דאסילו אמחלא אינו מועיל ולפ"ז לא קשה שוב קושיה הש"ך והס"ז דהוחזקה לדה בשכנוחיה ע"ב לאו מטעם שויא אנפשיה החיבה דאיסורא היא דמטעם זה אינו לוקה כדמוכח מקדושין דף ס"ג ברש"י ד"ה לדידה לא הימנה וע"כ מטעם נאמנות דהימנה רחמנא וכל שנעשית חזקה על פי עדוחה הוי כהגידה בפני ב"ד ואינה יכולה לותר שוב מבודה הייתי אפילו בלא טעם דשויא אנסשב ח"ד דאלו היתה יכולה לקלקל הגדתה באמירם מבודה הייתי ודאי דלא היה בעלה לוקה ע"י דמטעם ח"ד אין לוקין וגם כל זמן שיכולה לחזור מהגדתה לא נגמר עדות׳ ואין לוקין וכמ"ש בשם הרמ"ח לפיל וכיון דנגמר הנאמנות דידה למלקוח ואינה יכולה לומר מכודה הייתי אף אמחלא אינו מועיל וכמ"ש לפיל משא"כ בפבח דהבהמה יש לה חזקת היחר דנשחמה הוחרה ועד אחד אינו נאמן במקום החזקה והפבח דנאמן כחב הנו"ז בסימן ל"ע שהוא נאמן מפעם שהוא בידו ע"ש והפ"י בקו"א כחב דהא שכחב הרמב"ם דהיה לוקין על איפור שהוחזק בעד אחד אוא דוקא בדבר דלא איתחזק לא איסור ולא היתר אבל כשמעיד נגד חזקה היתר אף דמהימן מכל מקום לא לקי ומוכח שם דאפילו בדבר שכידו הדין כן ומכ"ש לפי מ"ש הם"י בגיטין דבידו מהים פטעם דבעלים מהימנים על עצמן לאסור שלהן כמו בשליש דהימניה שיהיה כך אם יאמר כך אף אם ישקר ע"ש וע"כ הטעם דכמו שאדם יכול להשוות חתיכה דאיסורא הסשי בריקון לפירו מהיתן שעשם דבערים מהחתים של שלפי של מוכח מהא שכתב הרא"ש בניסין הטעם דלאמן בדבר שבידו דהוא מסעם דהוי כבעלים עליו והא דבעלים לאמנין על שלהן כחב רש"י ביבמוח ר"פ האשה רבה הטעם מסברא דאם כן אין לך אדם מהאכסן אלל חבירו ובחולין כחב הטעם מקרא דושחט ולאיסור לא מליט למילף מהיחר כמ"ש הפ"י וע"כ הא דלאמן לאסרי בדבר שבידו הוא מטעם הנ"ל דיכולין להשוח ח"ד בדבר שהוא שלהן אכל העולם וכיון דמטעם שויא ח"ד עש בה מועיל אמחלא ועיין עוד בקידושין ס"ג דאמר החם בידו כי מזקה דמים וכו' מוכח דיכול להכחיש דבריו הראשונים אכל במקום שנעשה כבר חזקה למלקות ודאי דאין יכול להכחיש דבריו ואין זה צריך לראיה כלל ונמצא דין דהכא רחוק מהך דינא דעבח כרחוק

מזרח ממערב וזה ברור בעיני וים אחי בזה אריכות דברים וגם לבאר המחלוקת בין הפוסקים

בהת דם"ת גבי סבת שתת שלת כשתע כרתוי ותין כתן מקומו: (ך) החבם נאכון עיין בתשובת רמ"ת סי' ס"ו שכתב ז"ל דהת דכתב הרת"ש גבי פלוני חיקן לי הכרי והות מכחישו

דהמכחים נאמן היינו דוקא בכדי שיש לו חזקח איסור טבל אבל היכא דלא איחחזיק איסור

מהימניה ועוד חילוק דדוקה בכרי שחינו של החשה ולכן לה מהימנה על הכרי יוחר מהחכם הבל בדבר שהוא של בעלים אין החכם נאמן להכחים וכחב ע"ז וז"ל ואף דהר"ן פ' שבועה העדות בפרק המדיר כחב דכעד מפי עד כשהאחר מכחישו האחר נאמן מכל מקום נראה דבדבר שהוא

של בעלים אינו נאתן עכ"ל בשינוי לשון קנת ולכאורה תיתה עליו דהא גבי פלוני חכם שיהר לי הכחם החכם נאמן אף דהיא בעלים על עצמה וגם לא היה לה חזקת איסור דהא מדלא חילתו הפוסקים משמע דחפי' לא אתחזיק כלל שהיה לה כחם החכם נאמן להכחישה ועיין לפרום באבר מת דתימור הרגעת שמש הות אם לא שאמרה מרגשת אני בבירור שהוא הרגעת דם עיין ביאורים פימן ק"ל פ"ק א' :

קפו [א] צריכה היא בדיקה לעולם קורם · עיון ביאורים אם הבדיקה לריכה לאור הנר דוקא ואם היא נריכה בדיקה בין השמים לחשמים וחש"ך פסק דא"ל בדיקה וסיים וכן עמא דבר ועיין ביאורים שנראה דמ"מ לריכה קינוח ולהשהות בעד על בוסה כשיעור וכח המבוחר בסימן ק"ל סעיף ל"ח ולמחר חשיין בו וזה יכול כל חדם לעשוח ורחוי לעשוח כן לחוש לדברי ר"ח ולרוב הסוסקים והמחבר והרמ"ח הסכימו ומי יבח אחריהן להקל והקינות לכיך להיות בשעה שחינה שוכבת הסכקיד: [ב] קינחה עצמה בער ואבדה -עיין ביחורים פירוש: [ג] אשה · עיין ביחורים · וחם החייליד ריעומה שרחתה פעם חחת בליל השמיש עיין ביחורים כחן ובחידושי שי' קפ"ו : קפז [א] אם בבל ג"ם רצופים · פי' עם הרחשון חבל חחר שיעור זה וכן לדעת

ברמ"א שאוסר בסמוך לחשמים דוקה סמוך אבל אם בתופלג מחשמים מנאה דם אף שים לומר

שרממה

בסי' קכ"ז בס"ז ס"קז' מה שחמה עוד עליו לכן נראה דהרמ"א לא כחב זה רק באומרת בהיא יודעת שנחקן הכרי רק שחולה בפלונית באמרה שהוא היה המחקן וכיון שעל גוף הדבר היא מעידה נאמנת בדבר שהוא שלה שכיון שתרווייהו מכחישין עלמן בגוף הדבר הכל מעידה באמנים במה שכיון של מנק לו בדבר שאין לו חזקת איפור המחיר נאמן אבל פלוני חכם סיהר לי וכיוצא בזה שאינה יודעת ואינה מעידה כלל בהיתר גוף הדבר רק מפי החכם שאו כיון שהית אינה מעידה על היתר גוף הדבר ותכם על גוף הדבר מעיד שתסור התכם נחמן שחין שום חדם מכחישו לומר שהות מותר רק על גוף התכם מעידה ועוד אף תם נחמין לה שהתכם אתר לה מקודם שמותר או פחימן הוא פכשיו הוא חוזר ומגיד וכבר בארתי לעיל שכל זמן שלא הוגד לפני ב"ד חוזר ומגיד ועוד דנאמן במגו דאי בשי אמר מבודה הייחי או סעימי ול"ק שוב קושית הפ"ז בס" קב"ז ודו"ק: (ד) גועץ צפרגיו ובו' · נראה דה"ה אם שימש סמוך לוסחה ומזכר באמלט חשמיש דוריך גם כן לפרוש ממנה באבר מת ביון דאסורה בחשמיש הפרישה מובר מי גם כן אסור: (הן) והאשה אינה צריכה כפרה י תמוח לי דסא בשבועות (דף ימ) מוקי להא דנמוא על שלו סמחין וחייבין בקרבן כשלא סמוך לוסחה ואפרישה ולפי דברי הדב מיקשי סיאך מנית מוקמית לה אסרישה הא חייבין קחני דמשמע שניהם חייבים ואי אפרישה הא היא לא חייבת ואא כלום דהא אסי׳ כפרה היא חייבין קחני דמשמע שניהם חייבים ואי אפרישה הא היא לא כלום דהא אסי׳ כפרה היא חייבין קחני דמשמע שניהם חייבים ואי אפרישה הא הייבין שהות בלא דישה כך היא זריכה לשכוב בלי ניענוע גופה וכשהיא פורשת ממנו בעוד האבר חי וכשם שהוא זריך לשהות בלא דישה כך היא זריכה לשכוב בלי ניענוע גופה וכשהיא פורשת ממנו בעוד האבר הידיה היא חייבים ואל הוא ולהישך הוא חייבים ואי הידיה היא הייבים ואי ולהישך הוא חייב ולא היא ואם שניהם מראונם פורשים עצמן זה מזה שניהם חייבין דחרוויהו עבדי איסורא והרב בהג"ה מיירי כשפירש ממנה בעל כרחה דאז האשה אינה צריכה כפרה: קפו (א) והרמב"ם ז"ל מצריך בריקה · הראב"ד חמה מאד על דברי הרמב"ם והקשה דהא רב יהודה שהוא זדיק שאין כמוחו מנע את רבי זירא מטעם שלא יהא לבו נוקפו

ופורש ובאמת הוא המהון גדול וליישב זה נעחיק מקור הדברים בנדה (דף מ"ב) ח"ר אשה שאין לה וסת אסורה לשמש ובו' רבי חנינא בן אנטיגנוס אומר משמשת בשני עדים הן עווסיה הן
הקוני' אמר שמואל הלכה ברחב"א ובמאי אי בעסוקה בעהרות הא אמר שמאל חדא זימנא ואי באינה עשוקה הא אמר כל לבעלה לא בעי בדיקה דאמר ר"ז אר"א בכי ירמיה אמר שמאל אשה
שאין לה וסת אסורה לשמש עד שתבדוק ואוקימנא בעסוקה בעהרות מאן דמתני הא עב"ל הש"מ ופי' ר"ח כפי' הב' שבתב רש"י דלעולם בשאירה עבוקה ודקא קשיא לא מתני הא עב"ל הש"מ ופי' ר"ח כפי' הב' שבתב בשאירה עבוקה ודקא קשיא היה לא מתני הא עב"ל הש"מ ופי' ר"ח בפי' הב' שבתב בשאירה בשאירה בעודה הא אוני הא לא מתני הא עב"ל היו בשאר בשאיר בשאיר בשאיר בעודה הא בעודה בשאיר הא לא מתני הא עב"ל היו בעודה באור בשאיר בעודה בשאיר בעודה הא בעודה בעודה הא בעודה ההיה בעודה הא ביו היה ביו המינום הא בעודה הא בעודה הא בעודה בעודה הא בעודה הא בעודה הא בעודה הא בעודה הא בעודה הא בעדיה הא בעודה הא ביו ביו הא בעודה הא בעדיה הא בעודה הא בעדיה הא בעודה הא בעודה הא בעדיה הא בעודה הא בעדיה הא בעודה הא בעדיה הא בידיה הא בעדיה הא בידיה הא בעדיה הא בעדיה הא בעדיה הא בעדיה הא בעדיה הא בעדי שהין כי יושר משות של התוכלו והליבה דשמות והגם רש" ז"ל משבו לטועה משום דה"ל הדר"י דהה איהו גופיה אתר דשחילה עטוקה לה בעי בדיקה אתר ההה בש" ז"ל משבו לטועה משום דה"ל החר" הדר" הדר איהו גופיה אתר דשחילה עטוק בדבריהם ומפע"ד מקום עליו כל הפוסקים הרשב"ל והרתה"ק והרת"ש והר"ח והרתב"ם והר"ח טועים בדבר פשוט שתחי של לבי לטיין בדבריהם ומפע"ד שרחון הדברים למי שאתרן דהה עם לפי רש"י קשה עכ"פ אהתמשן דאמהי שבק הא דר"י ולא מקשה מדר"י ואדי גופיה ופריך מר' זירא ועדיפה ה"ל להקשוח מר"י גופיה לק נראה שרחון הדברים למי שאתרן דהה עם לפי רש"י קשה עכ"פ אהתמשן דאמהי שבק הא דר"י ולא מקשה מדר"י ולא מקשה ופריך מר' זירא ועדיפה ה"ל להקשוח מר"י גופיה לק בעדים הן עווחיה דהיינו לחייבן בקרבן ואם כן על כרחך הך דמשמשם בעדים היינו בקינוח דבבדיקה אינן חייבין קרבן למאי דקיימא לן דבעים חחיכה משחי חחיכות עיין נדה דף י"ד כם מתרי הם וכפי" ל"ח וחם כן נמחי דקי"ל כר"ח בן הנפיגלום בעי בדיקה קינוח על כל פנים ובזה מיושב ב"כ מהם דמוע ר"י חם ר" זיכח מבבדוק דשם זוקו ותבווע בי יקים ווסקין מנעו דבבדיקה כזו ודאי דיסיה לבו נוקסו חבל מחמח קינוח לבד ודאי דלו לי היה לבו נוקסו וכן החם בדף י"ב לא אחר שחקרת עלות שחקרה במהרוח ומיירי בקינוח לבד וכן כל המחניחין שם בשיעורם דאות יום ואחר זמן מ"ש ואם כן יש לומר מהניחין דדרך בנוח יבראל משמשה וכו' (בדף י"ד) מיירי אסילו באינה עסוקה במהרוח ומיירי בקינוח לבד וכן כל המחניחין שם בשיעורם דאות יום ואחר זמן משל הבדבריו לחתר מקוחת עלמה (בפ"ד מהל' א"ב) אכן הקינוח בדבריו במה שחיבה שחלים מחיבות הוא המוחד בדבריו בהר שחלים מחיבות הוא הוא בית התחום מבדה לדיכה לחתר מהוא הוא הוא דבר הבעל השם לא מוחד בלאחת של הוא הוא באחר במוחד בהי"ף הן הן דברי הבעל נפש להראב"ד לחום במוחד מהל בית התחום בדר בשירום המוחד בראש מוחד במוחד משל לה ומח אין בדיקה כן בשלד בה רישוח שם אחר שראחה מהוא המוחד במוחד להיוחד מהוא מוחד בתוח מוחד במוחד מהוא מהוא מוחד במוחד מהוא מוחד במוחד המוחד במוחד מהוא מוחד במוחד מהוא מוחד במוחד מהוא מוחד בתוח מוחד במוחד מוחד במוחד הוא התוחום המוחד במוחד מוחד במוחד הוא המוחד מוחד במוחד הוא המוחד במוחד הוא המוחד במוחד הוא המוחד בלי מתוח מוחד בלא מתוחום להוא מוחד במוחד הוא המוחד הוא המוחד במוחד הוא המוחד המוחד הוא המוחד המוחד הוא המוחד הוא המוחד המוחד הוא המוחד הוא המוחד הוא המוחד המוחד הוא המוחד הוא המוחד המוחד הוא המוחד בליל חשמים חף שאינה יודעת אם הראיה מחמת חשמים שלא בדקה עצמה סמוך לחשמיש רק במופלג מהחשמים דאו קמייחא לאו ממניינא הוא אפילו הכי ריעוחא מיקרי וצריכה בדיקה ג"פ שוב י ומזה מביא הראיזה שלו מהש"ש דאשה שאין לה וסה אין לריכה בדיקה דהא בש"ם דקחני נשאח וראחה דם מחמת חשמשת סעם א' וכ' וג' על כרחי' באשה שאין לה וסת מיירי דהם בתר הכי קחני ואם יש לה וסח חולה בוסחה משמע דמעיקרא באין לה וסח מיירי אפילו הכי קחני משמשה סעם א' ב' ג' אלמא דקמייחא לאו ממניינא הוא משום דלא כמבוחר בסי' קפ"מ וחפילו בוכת גמור מכל שכן בוסח מרמת חשמיש דכחרילת פלפלין דמי כמ"ם החוס' דף ס"ו בד"ה ונחמנת מכ"ש שראוי שחשקר בפעם חחח ול"ל דסובר דכיון דחשה זו אין לה וסח חיישינן שפי דהר"ן בשבועות כחב וז"ל דכיון שאין לה וסח נרחה מעניינה שהמקריים גורמים לה כחכילות וקסילות משום הכי חיישינן שמקרה החשמיש ג"כ תגרום לה משום הכי כיון שהים אשה שמין לה וסת ומיחליד בה ריעוחם חיישיק ספי ובעי ג"כ ג"ס דוקם שחצם רישוחם זו - ולפ"ז נרחה דמשה שיש לה וסת דודחי אם נולד בה רישוחם שוב בעי בדיקה אחר משמיש דהה סחמה קחני נשאח וראחה מחמח חשמיש משמשת פעם א' ב' וג' והיינו דבעי בדיקה כמו שפירש הראב"ד דמשום הכי קמייתא לאו ממנינה כיון דלא בעי בדיקה ומייכי אפילו ביש לה וסם . אמנם נראה לי דבאשה שיש לה וסח דאין בה חשש שעלולה למקריים אם ראחה פעם אחת בליל חשמיש ואחייליד בה ריעוחא מ"מ נעקר בפעם אחת וכיון דבדקה סעם אחת ולא מנאה שוב אינה חוששת דה הרו"ף דמביא הא דאשה שאין לה וסח סבר הראב"ד והש"ך דמיירי דראתה דם פעם אחת דאיהיליד בה ריעוחא ולהכי בעי בדיקא ג"פ אלמא דדוקא באין לה וסת בעי בדיקא ג"פ וזהו ההפרש בין יש לה וסח בין אין לה וסח . היוצא מזה דאשה שאין לה וסח לא בעי בדיקה אם אחייליד בה ריעוחא שמצאה פעם אחת דם בליל חשמיש אסילו בעיפלג מהתשמים בעי בדיקה ג"ם דוקא אח"כ שחחוק באינה רואה דם מחמת השמיש אבל באשה שיש לה וסח אם נחייליד בה ריעוחא אינה גריכא בדיקה רק פעם אחח אח"כ ואם לא מצאה שוב אינה גריכה בדיקה " אך בעיקר דברי הש"ך שכ' להלכה דאינה גריכה בדיקה משום דעיקר החומרא היא משום דלא מלאו לבם להקל נגד הרי"ף וחרלים המחבר והרמ"א פסקו דלעולם גריכה בדיקה ואסילו קודם חשמיש וכיון דכולם ומכללם המחבר והרמ"א פסקו להחמיר שיקר החומרא שהחמיר הרא"ש משום שלא מלאו לכם להקל נגד דברי הר"ח חדע דהא פסקו דלעולם גריכה בדיקה ואסילו קודם חשמים וכיון דכולם ומכללם המחבר ומרמ"א פסף לאור הנר לא דברו בה המחבר ומור"ם כלל וגם האחרונים לא הזכירו מאומה ומלינו פלובחא בין ולריבה קינוח עכ"פ וכמ"ש א" מי ימלא לבו להקל - אמנם בעיקר בדיקה אי גריכה לאור הנר לא דברו בה המחבר ומור"ם כלל וגם האחרונים לא הזכירו מאומה ומלינו פלובחא הקדמונים דרש"י וחום' בדף מ"ו סבירת להו דבין הבדיקה שלפני חשמיש ובין שלחתר חשמיש אינן לריכוח שיהיו לחור הנר ע"ש והרשב"ל והר"ן והרמב"ן בחידושיהם כולם סבירת להו דבדיקה דלפני תשמיש לריך שיהיה לאור הגר דוקא וכן גבי בדקה ונאבד העד דלריכה לבדוק מחדש קודם חשמיש פליגי ג"כ דלדעת התום' דמצריך בדיקה בין חשמיש וא"ל לאור הגר מסרשי דאם נאבד העד בגדיקה שלפני חשמיש לריכה לבדוק פעם שנית ובפי' הב' פירשו דהיינו שנאבד העד שלאתר חשמיש רק דנ"מ בין חשמיש דהג' אם בדקה עצמה אחר חשמיש ורוצה לשמש מיד דאי אינה גריכה בדיקה מחדש לפני חשמיש כיון דמשמשת מיד אחר בדיקה שלאחר חשמיש אבל בנאבד גריכה בדיקה מחדש לפני חשמיש לאור הגר כמבואר בדיקה שלאחר חשמיש אבל בנאבד גריכה בדיקה מחדש לפני חשמיש כיון דמשמשת מיד אחר בדיקה לאור הגר מסרש הא דנאבד העד לענין בין חשמיש דסבירא להו להרשב"א לבין חשמיש לחשמיש לחשמיש השני והרב בהג"ה כחב הדברים הן בענין בדיקה לפני חשמיש לאור אול בדיקה לפני חשמיש השני והרב בהג"ה כחב הדברים הן בענין בדיקה לפני חשמיש לאור הדיקה לפני חשמיש השני והרב בהג"ה כחב הדברים הן בענין בדיקה לפני חשמיש לאור הנד והן לענין נאבד העד סחם ולא סירש הדברים ולריך עיון למה - ונראה לענין דינא כיון דרוב הפוסקים סוברים דאף אשה שאין לה וסת אינה לריכה בדיקה אף מי שרוצה להחמיר ולבדוק כדמי הם רש"י וחום' לממוך עליהם ואין להחמיר ולבדוק לאור הנר: (ב) דינה בדין אשה שיש לה ובת · מאוד לכי מגמנם בדין זה דאי נימא דמחמת שהוחוקה שלפה פעמים מאינה רואה בימים אלו הוה דינה בימים אלו כאשה שיש לה וסח ושלא בשעח וסחה אם כן אשה שהיה רואה חמיד אחר שלשים יום ואחר שלשים יום און לה וסח פעמים מקדמת שמיד מחר בימים אלו הוה דינה בימים אלו כאשה שיש לה וסח שמיד שמינה חושם לעונה בימינית ההא אירה דמולת מכל הפוסקים ועש"ך סימו קפ"ם ס"ק ל' ובח"ם שם ועוד כיון דהר"ן הובא דבריו בב"י סימן קפ"ו בטעם אשה שאין לה וסח וז"ל כיון דנראה מעניינה שמקריים גורמין לראייהה בקסיצות ואכילות יש לחוש גם כן שמקרה מימוד השמיש יגרום הדם ואם כן נראה דכל שאין לה יום החודש קבוע או הפלגה קבועה נראה לומר שמקריים גורמין לראייתא וחיישיט מקרה תימוד התשמיש וע"כ לריך לומר דשברת המ"ה היא דהרי איתחוק ג"פ שבמותן י"ד יום אינה עלולה למקריים והוא דחוק חדא דהא הרשב"א בתה"א דף קט"ח כתב דלענין זה שנאמר שלא מראה שלא בשעמ וסח לא אמרים אחרים מחוד דום מנים דושה שלא בשעמ וסחה ועוד דהא היא בשי בדיקה לעולם אחרים הוא בשעח וסחה ועוד דהא היא בשי בדיקה לעולם אחרים ההא דמשמא מעם לעם שלא בשעח וסחה יועוד דהא היא בשי בדיקה לעולם לדעה הרא"ש ולה אמרים כיון שלה ראתה ג"פ בשעת תשמיש הרי איתחזקה דהמקרה דחשמיש אינו גורם הדם אלה ודאי דסברי כהרשב"ה דלענין שלה תראה לה אמרים חזקה זו ועוד יש קצח ראיה ממה שהקשה הש"ם נדה דף ל"ם אר"מ דבמי זיבה חשמש ע"כ לנפרך לומר דדעת המקשה היא דר"מ אינו אוסר אשה שאין לה וסח רק אם לא עברו עליה ג"פ שלא ראחה בליל סבילה סבילה דאלו באם היא שוהה קצח יעים בין סבילה לראיה בלאו הכי קשה דבימים אלו חשמש אלה ע"כ דהאה סובר דר"מ אין אום' רק בשלא עברו עליה ג"ש שלא ראחה בליל סבילה דוקה וזה מבוח' הדוחק י ומה שמביה ראיה ממהרי"ל דמחי בכהאי גונה בין עונה לעונה כמבוחר בסימן קג"ח ובהג"ה לפעל"ד אין ראיה משם דשם היה ראויה לשהרה בלח"ה דהם מהברה ע"י בדיקה המוך דאיה לה מכה רק דממאה משום וכי לעולם לא חהיה שמאה וכיון דממחאים לה באוחן ימים שהיא דרכה לראוח שוב לא שיך האי סברא דוכי לא חהיה שמאה וכיון דממחאים אוחה בימים אלו:
דסגי במה שמסמאים אוחה ביום ל' עד הסברא דוכי לא חממא לעולם והכי נמי סגי במה שמטמאים אוחה בימים אלו:
קפו (א) בכדי שתושים י והנה הב"י הקשה על הסור שכחב בכדי שחרד מהא שכחב הרשב"א וז"ל דלא מציט בדיקה לחיוב חסאה אם לא בקנוח והקשה על עצמו הרשב"א מהא

דאיחה פחן כל היד כדי שהושים לחחח הכר וחפול עד וחבדום וחירן שחבדום ידינו שחקנה עיין בב"י ואין שום הבנה לדבריו לא בקושי' ולא בהחירון ע"ש ונראה ליישב דבריו ונסרש

חוות דעת הלכות נדה קפז שראהה בשעת חשמיש מוחרת וכן אם בדקה עלמה חיכף ולא מלאה דם האחר כך מלאה דם אפילו בהוך שיעור זה לא הוי רואה דם מחמת חשמיש ומוחרת ומ"מ נראה דאם ראחה בליל חשתיש ג"ם אפילו במוסלג משיעור זה אסורה שוב בפעם ד' לשמש שני חשמישין בלילה אחד משום עונה הסמוכה לוסח עד שחעקר ג"פ דהיינו שחשמש ג"פ ולח חרחה ועיין סי' קס"ו מ"ש דאם ראחה פעם אחת בליל חשמיש מחוייבת שוב בדיקה אחר חשמיש כיון דאחייליד לה ריעותא פעם אחת ואס היא אשה שאין לה וסת "לריכה ג"פ בדיקה שתתחזק באינה רואח מחמת השמים וביש לה וסת בפעם אחת שלא ראתה מחמת חשמים נחחוקה ואם בין הג"ם שימשה ולא בדקה עמה ואחר כך שימשה פעם אחת ובדקה ומצאה דם מורף לג' פעמים ואפורה וכל היכא דלא הוי רואה מחמת חשמיש אפילו ראתה כמה פעמים מוחרת : [ב] עד שלו : ואפילו מופלג מההשמיש: [1] אסורה : אפי' בימי עיבור והנקה וכן אם ראחה ג"פ בימי עיבור והנקה אסורה: [7] בקיאין : כחב הש"ף ג"ע אם הוחוקה בג' אנשים אם לאחרה עיבור והנקה אסורה: [7] מבחול : הוא קיסם וכחב המשאת בנימין שאין גריכה לדחוק השפופרת במקום לר ודוחק וחין לחוש שמח לח הכניסה כשיעור דישה רק משערה בעצמה לפי חומד דעתה עד מקום שהשמש דש והחשה בעצמה נחמנת ע"ז: [ה] ואסורה • וחסי בדקה שוב אח"ל ונמלא בלדדין אסורה ואם עברה ושימשה ג"פ ולא מלאה דם הוחרה אבל אם בדקה עלמה חחת הבעל הראשון ומלאה על ראש המוך ואח"כ בדקה עלמה בששוסרת ולא מלאה דם על ראשו מוחרת לצעל הב' ואסורה לבעל הא' ועיין ביאורים : [ד] וסותרת אסילו לבעל השלישי לעולם אפילו מוצאת דם חמיד בשעת השמיש מוחרת בלי שום בדיקה בשפופרת בין שנמצא בלדדי השפופרת בין שלא נמצא כלל אבל ז' נקיים צריכה חמיד אחר כל דם שמולחת בשעת חשמיש ואסילו על הדם שמולחה בלדדי השפופרת לריכה ז' נקיים ובדיקה שפופרת נריכה להיות דוקא שלא בימי עיבור והנקה וכשבדקה עצמה בימי עיבור והנקה לא מהני להתירה רק בימי עיבור ולא בשאר ימים: [7] הרשות בידה י ואם מנאה על ראש המוך אסורה לכל ועיין בס"ק ח' שאם בדקה אחר כך טוד פעם אחת ולא מאאה דמותרת לישא לבעל השני : [ה] ויש לשמוך - והש"ך מחמיר : [1] סמוך לוסתה - וכן אם ראתה אח"כ ג"פ באומו יום החודש שראתה מקודם בשעה חשמיש ראתה עכשיו שלא מחמת חשמיש חולה ראייה זו בוסח כיון שנקבע אחר כך וסח ליום החודשי ש"ך ועיין ביאורים: [ד] באותו מקום י ודוקא כשיודעת שהמכה במקור אז חולה במכחה אבל אם ססק לה אם המכה במקור או בלדדין אינה חולה אפילו במכה שידוע שמוציאה דם - אכן זה דוקא במרגשת שהדם בא מתקורה אבל ברואה שלא בהרגשה ואפילו ע"י בדיקה חולה במכה שידוע שמוציאה דם אפילו אם המכה בודאי בלדדין ועיין ביאורים: [יא] תולין בדם מבתה י ואפילו בדקה עלמה בשפוסרת ומלאה על ראש המוך חולין במכה ואפילו אם היא בספירת ז' נקיים חולין במכה רק בחופן שהיה לה הפסק טהרה ויום אחד נקי בבדיקה על כל פנים בעים ועיין ביאורים וככאב ודחי דאינה חולה עד שנחברר לה בודחי שכאב זה בר דמים הוא כמ"ש בסימן קל"א ועיין ביחורים : [יב] ששוגה · כהב הפ"ז דכששניהם לפנינו לריכה בדיקה אם הוא משונה אבל כשאינו לפנינו קולין מן הסחם לומר שאינה משונה עד שיחברר שהוא משונה ועיין ביאורים דנראה דדוקה בראחה אחר חשמיש אין לריך בדיקה אם הוא משונה אבל בראחה שלא בשעח השמיש לריכה בדיקה אם הוא משונה אם לא ומדם ראייתה שכתב הש"ע כוונתו מדם שהיא רוחה עכשיו כשעת חשמים שו"ח ח"ל סימן נ"ו: [יג] שלא בשעת וסתה במכתה • המ"ז והם"ך חולקין על זה רק ברוחה דם מחמח חשמים לענין שלח לחשרה לבעלה לעולם חולין במכה שאינה ידוע במוניאה דם שלא בשעת וסחה כיון דרואה דם מחמת חשמים אינה אלא מדרבכן דהוי כמו וסחות דקיימא לן שהוא מדרבכן ואם אין לה וסח רק שאינה רואה תמיד רק חחר י"ד יום חחר רחיימה כמו בסימן קפ"ו מעיף ג' נרחה ג"כ דחולה בחוחן י"ד במכה אף שמ"י שמוליאה דם לענין רואה דם מחמת חשמיש שלא לאשרה על בעלה לעולם וע"ש בסימן קפ"ו במ"ש שם שיש לפקפק אדין זה אבל לענין נקיים אינה חולה כיון שהוא דאורייחא אפילו אינה יכולה ליעהר לבעלה לעולם עד שחדע שמכמה מוליאה דם י ואם חיכף כשמקום מכה מחחיל להכחיב מולחת דם מוכח מילחת שמהמכה בת והוי כידוע שהמכה מוליתה דם וע"כ מותר אף אם גם לאחר שיפסוק הדם מולאמ דם נראה דמתמלית אותו הכאב בא הדם ט"ז ועיין ביאורים · ואם יש לה מכה שרגילין שאר הנשים לראות דם ממכה כזו מותר אפילו אם היח א"י שמוניאה דם : [יד] מכח ם"ם : דוקא שראמה בבירור שלא בהרגשה ואז מותרת ואפילו הוא ספק אם המכה בלדדין אבל כשמולאת דם ע"י בדיקה או חשמיש דאיכא ספק הרגשה משום הרגשת עד ושמש לא מועיל ספק ספיקא כזו ואינה חולה במכה באינה יודעת שמולילה דם למנם לין על אבה זו חיוב בדיקם שלא חממא עלמה במום וחמחין עד שחרגים וחממא ועין ביאורים: [27] שמבחה מוציאה דם י ודוקא כשידעו שהמכה במקור וכנ"ל בס"ק י"ב ואן מהורה אפילו בספירת ז' נקיים ועיין ביאורים ס"ק ע"ז: [27] ומ"מ בשעת וחתה ואפילו ברואה ממש בלא הרגשה שמאה - אבל אם מרגשת שדם זה באה מהמכה וחתה ואפילו ברואה ממש בלא הרגשה שמאה - אבל אם מרגשת שדם זה באה מהמכה מהורה אפילו בשעת וסחה ואם ראתה מחמת חשמיש ומרגשת שדם זה בא ממכחה עתה אפילו דם מכחה משונה מדם ראייתה חולה במכחה דאימר שמש עכרן י ולענין לאומרה לבעלה משום רואה דם מחממ חשמיש ודאי דחולה משום שעת וסחה - ש"ך ועיין ביאורים : [17] או שלי יום לל' יום י ואפילו אם לא כאתה ביום הל' מ"מ בכאייה הראשונה שרואה אחר יום הל' טמחה ודע דחחר שטמחה משום נדה חינה עולה מטומחחה עד שיהיה לה בדיקה והפסק טהרה

מקודם דברי הרשב"א שהקשה אהא דשיעור וסח מהא דסרק כל היד דשם מיירי בשיעור דאחר זמן ול"ל דקושיים הרשב"ח היח כיון דשיעור דחחר זמן היח בכדי שחושים וחבדות משמע דכשהעד בידה וחבדוק הוי שיעור וסח חם כן משכמח לה בדיקה כשיעור וסח ומחרץ דבדיקה היינו קינוח וזה מקשה הב"י בקושי השנייה דנהי דס"ל להטור דהלכחת כרב חשי דחידי ואידי חד שיעורא הוא מ"מ בשלמא אי הוה אמריגן דשיעורא דמחנימין דאחר זמן הוא כדי שחרד מן המטה וחבדוק כמ"ם הר"ן בחידושיו בדף י"ד אפשר לומר דהטור דלא נקט שיטור דחיבדוק משמע שמצאה מיד אחד שחרד דהיינו בקינוח נוכל לומר בכשיעור זה חיוב חטאח נמי איכא ומחניחין פליגא אברייחא דנקע שיעורה דאות יום לעד שעומד בלד המשקוף דהא בברייחא קחני שיעורא דחחר זמן בכדי שחרד וחבדוק משמע דבכדי שחרד וחקוח חיוב חמחת חיכא לזה מקשו מהרשב"ה שסובר דשיעור דחחר זמן הוא בכדי שחרד וחקנח דליכה חטחת ועל זה מחרץ קושייתו השנייה דבחיוב אשם חלוי גם כן רואה מחמת חשמיש מקרי ועל קושיא הראשונה שהקשה דהם קיי"ל כרב מסדם דבכדי שתרד שיעורה רבה הים לם חירן כלום ולזה פסק בש"ע דהשיעור הוא בכדי שחושיע וסמוך אחירונא שכחב בב"י דבחיוב אשם חלוי גם כן הוי כוחה מחמח השמישי אך קשה דהת רוחה מחמח השמיש לענין לחומרה חבעל לעולם הוי כמו וסחות כמ"ש החום' דף ס"י ד"ה ולחמנה ובסימן קפ"ד כתב בספק קודם הגן החמה כיון דוסחות דרבק הוי ספק דרבנן ומוחר כל הלילה ע"ש והכי נמי כיון דלה הוי רק ספיקה חי כאחה מחמת חשמים דהא אינה חייבת כק אשם חלוי אם כן הוי ספק אי החשמים הני וסה והוי ספק דרבנן ונראה דכאן שאני כיון דעיקר הספק נולד בדאורייתא . והחמרנו עליו לחייבו אשם חלוי לכן אף אם בא אח"כ לידי ספק דרפנן אסור מה- שאין כן החם דלא היה שפק רק מחתם וסחות דרבנן ואין להקשות דמהיכא חיחי יחחייב אשם חלוי כיון דיכולין לותר דאחר משמיש הוי נוקמה אחזקה דגופה ונאמר דאחר השמיש הוי כמו שהקשו החום' כיש נדה וכחבו דהא דמחזקינן למפרע הוא כק מדרצנן וכו' דכל כמה דחיכא לאחורי החזקה דגופה מאחרינן י ונראה כיון דהחום' בנדה דף ס' בד"ה כחבו העעם דחייב חעאת אף דיכול להיוח שהיה אחר חשמיש משום דרוב פעמים בא מקודם הכי נמי בשעורה דאחר זמן גם כן רוב פעמים בא מקודם רק שאין הרוב חשוב כל כך דאוקי מיעום לגבי חזקה והוי פלגא ופלגא דומים שכתבו החוספות בדף י"ח בד"ה למעוטי ע"ם · ודע דאף דאם ראחה אחר שיעור וסח לא נחשבת לרואה מחמח חשמיש מ"מ נראה דאם ראחה ג"פ בליל חשמיש מופלג מחשמיש אסורה בפעם ד' לשמש שני תשמישין בלילה אחד משום עונה הסמוכה לוסת עד שחיעקר ג"פ דהא כחבו החום' בנדה דף ס"ו בד"ה ונאמנת דחשמיש כאכילת פלפלין דמי ומבואר בסימן קפ"ט סעיף כ"ד דכל שאין הראיה מובלעת בתוך הוסת דאסורה כל אוחה העונה שאחר הוסת ואפילו הרז"ה שמבית הב"י דפליג וסובר כיון שתחלת הרחיה מובלעת בחוך הוסת דחינה תסורה כל העונה דבתר חתלת הראיה אזלינן ע"ש מודה בהיכא שכל הראיה הוא אתר הוסת דאסורה כל העונה ואין להקשות דהת בסעיף כ"ד שם מבוחר דהיכא שאין הראיה מובלעת דחסורה מחחלת הוסח אם כן חהיה אסורה גם כן מחחלת החשמיש ומכ"ש לדעת העור דסבירא ליה דאפילו לקפילות קבעה וסח ועיין בסימן קפ"ע סעיף כ"ד די"ל דלח החמירו במקום עיגון משום עונה הסמוכה לוסת ודוקא רואה בשעת תשמים דהיא אסורה משום שעת וסחה אסורה אבל משום עונה הסמוכה לוסח לא החמירו כל כך דאפילו ביוצא לדרך החירו וכל שכן במקום עיגון : (ב) ג"פ ובו' רצ ופים . כבר כחבתי בסימן קפ"ו דאס ראמה פעם אחת אפילו במוסלג מהחשמים אפילו אין ידוע אם היה מחמת חשמים הרי אחייליד בה ריעוחא ושוב לריכה בדיקה ג"פ שחנה מספק רוחה דם מחמת חשמים חהו דוקה בחשה שחין לה וסח חבל בחשה שיש לה וסת אף דאתייליד בה ריעותא אינה לריכה בדיקה רק פעם אחת וכשלא ראתה סעם אחת שוב אינה צריכה בדיקה והנה אם בדקה עצמה ב' פעמים סמוך לחשמיש וראחה ואח"כ שמשה כמה פעמים בלא בדיקה כלל ואח"כ בדקה עלמה חיכף אחר חשמים פעם אחת ומלאה דם נראה דהוי כג' פעמים רלופין והוחזקה זו להיוח רואה דם מחמת השמיש דדוקא כשבדקה באמנע הג"ם ולא כאחה אז הימים הראשונים יפלו ומכאן ואילך חושבנא אבל כשלא בדקה בינחיים מלפרפין אפי' הראיות הרחוקות · וראיה לזה שכבר הוכחתי בסי' קפ"ד דמחמת שלא בדקה עלמה לא נחקלקל וסחה בכך מכ"ש כאן דאין ראים כלל מדלא ארגשה דאימור הרגשת שמש עלמה לא נחקלקל וסחה בכך מכ"ש כאן דאין הוח כנ"ל ברור: (ב) אסורה לשמשי המה בנידון הרוחה דם מחמת שימוש יש לי כמה ספיקות וגמגומים ומחוך כך נחחדש לי הרבה דינים כחשר יצוחר בעזה"י ח' כיון שהחום' בנדה ס"ו ד"ה ונחמנת כחבו דרוחה מחמת חשמיש וסת גרוע הוא משחר וסחות וכחכילת מלסלין דמיא א"ב בימי עיבור והנקה לישתרי דאסי' לוסח גמור אינה חוששת בימים אלו ואי משום דילמא מקלקלה ליה בשאר ימים אם כן המקשה בנדה ל"ם אר"מ דבימי זיבה לישתרי ליקשי ארבנן ארוחה דם מחמת השמיש וכן אם ראחה בימי עיבור והנקה ג"פ מחמת חשמים כיון דחין קובעת וסת ביתי עיבור כתבוחר בסי' קפ"ם סעיף ל"ג לישחרי לדעת הט"ז בס"ק ט"ז י ב' הח החום' בנדה ט"ז ד"ה לח יבשל כחבו הטעם שנריכה בדיקה לפני השמים דחייםינן למקרה חימוד החשמים ואם כן היאך מועיל לה בדיקת השפופרת דהא בשפופרת ודאי דליכא חימוד כל כך ואימר וסת של מימוד הוא · ג' כיון דכחבו פוסקים דאםי לא ראמה כלל בשפופרת מוחרת היאך נעקר וסחשל ג' פעמים במה שלא ראמה פעם אחת ובסעיף י"א כתב המחבר דבעינן עקירה ג' פעמים - ד' קושית הב"י היאך מועיל בדיקה שסופרת הח חין כל החלבעות שוות וחפילו חבדיקת שפופרת שבודקת חתר בעל הג' דכבר

מחותה לכל החלבטות ולכל הכחות מ"מ קשה דנראה גבי נגח שור חמור גמל אף דהוחזק לכל החלבטות ולכל הכחות מ"מ קשה דנראה גמל אף דהוחזק לכל המינין מ"מ נראה דאם ראה לכל הכחות מ"מ קשה דנראה בא שהוחזק בו והכא נמי נראה מסברא דאינו נעקר החזקה על ידי האלבע שאינו שוה מהאלבע שהוחזק בו הכא נמי בראה מסברא דמי ממש לאלבע אחר כך מין אחר ולא בדיקה נהי דאיכא מ"ם כמו שכתב הב"י מכל מקום הא במקום דאיכא לברורי אסור אפי' בס"ם וכאן אסשר לברורי שני הספיקות שליע שוחות והרבה כחות משתנות ו' קושית הרא"ש על רש"י דאוסר בדיקה לבעל הא' (ע"ש ברא"ש דף ס"י) ז' אתאי לא השמיסנו המסיקות שליעו שוות והרבה כחות משתנות ו' קושית הרא"ש על רש"י דאוסר בדיקה לבעל הא' (ע"ש ברא"ש דף ס"י) ז' אתאי לא השמיסנו ואמר לא נמצא על ראשו בידוע שהוא מהלדדין ומשמע דאין חילוק כלל בין לא נמצא כלל ובין נמצא לפדין ולכאורה חילוק גדול ביניהם דאם לא נמצא כלל היא מטעם דאמריט דנחרשאת כמ"ש הש"ד בס"ק י"א וא"כ אם חזרה וראחה ג"פ נריכה בדיקה מחדש שהרי חזרה לחוליה . וכן הדם שהיא רואה במשמישים שאח"כ נריכה ז' נקיים משא"כ באם מנאה בזדרים דאן אסרי מת שתן הוא לו היה מורה ורחתה ג"פ מהרות לבעלה וגם א"ל נקיים דאין שום סברא לומר כשהיה כן אלף פעמים אחר כל ג"ש בדיקה שפופרת ולא מנאה דם שתאתר בל פעם שנתרפאת החורה לו חורה והוא תמוה לעין כל שהוא בנדיקה שבי של היים בל שבה במקור לא שייך לומר רשיים לא בעתר הוא הוא תמוה לעין כל שהוא נגד הש"מ ועוד הרבה גמגמים למעיין לכן נראה ביישוב זה דהיה בש"ם אמרו דההיא דאמים לקמיה די ואתר לאבדי המקור לא שייך לומר אול בעתר הדום מרוח ביישוב זה בהיה בש"ם אמרו דההיא דאמים לקמיה די ואתר לאבדי ואתר לאבדי בעתר הוא בעתר הדום החור ביישוב או בעתר הוא בעתר השתלא מתרה הרדו היישוב של הוא בעתר הדום ביישוב או בעתר הוא בעתר המשתים לאביר החורה ביישוב לאום לאביר השתלא מתרה הרדו היישוב הוא בעתר הוא בתות הוא בתות הוא בעתר הוא בתות הוא בת לשאר מקרי המשפיש ויש לומר שהיה קים להו לאז"ל דכשהיא מחמה חולי לא שייך לומר אין כל אזבעות שווח כמ"ש הב"ח וכשמכניסה שום דבר להמקור מחויב לנאת דם שהמקור מחמתה אבל בדש שבח מהמקור מחמח וסח של חימוד או מקרה החשמים ודחי דשייך לומר אין כל אצבעות שוות דהחימוד ומקרי חשמים אינו שוה לכל האנשים ונראה ג"כ דאין סברא כלל לומר דנתרפאת כשל הפתקת מתומה שם כל מנור מו התקף השבת של הים בשל המלח מל מתו בידוע שהוא מגדים ולא אמרו כלל דנתרפאת דלא כמ"ש הש"ך והשחא א"ש הכל דאתר ג"פ אסורה לבעל הא" אף דבתולי המלאה ונופנת איכא ספק זדרן כמ"ש הר"ן בחי" מ"מ איכא ס"ס להחמיר ספק וסת ואח"ל מחמת חולי אימר ממקור ולבעל שני מוחרת ממעט שכתב הב"י דארל ס"ס להקל וכוונתו דאימר מחמת חולי ומודדין היא ואח"ל מהמקור אימר מחמת וסת היה ונגד הבעל הב" לאו וסת היא כל דאין כל האזבעות שווח לגבי וסת כמש"ל ואחר שנחחוקה לכל האלבעות וכחות דנששה ושת לכל איכא ש"ם להחמיר דאימר מחמת וסת ואימר מחמת חולי שבמקור וכשבדקה בשפוסרת ולא מנאה דם או מנאה בלדדים איכא הוכחה ברוכה דאם היא מחממ חולי ודאי לאו מהמקור היא דאי מהמקור היה מחוייב הדם לנאת ע"י כל דבר שתכנים להמקור וכמ"ם לעיל ומחוייב להיות על ראש המוך דהא ממקור אתי הדם אלם ודחי דחם היא מחמת חולי ודאי דבגדדין היא ואף דלא נמנא כלל מ"מ אמריט דבגדדין היא והא דלא הוגיא בשפופרת דם הוא משום דלגבי גדדין אין שייך לומר אין כל האגבעות שוות כמ"ש התה"א ואף שכבר איתחזקה לכל אגבעות וכחות מ"מ אפשר שאין השפופרת שוה כלל לאגבע ולא נשאר רק חשש הוסת שאינו נעקר בבדיקת שפופרת לא מיבעיא בפעם אחת דאין וסת נעקר בפעם אחם אלא אפי' בכמה פעמים אינו נעקר וכמו שאבאר ומ"מ מוחדם כיון דושחות דרבק ואיכא עוד משק לדדין ובמקום עיגון החירו בספק וסה ומה"ע אסור רש"י לבעל הא' ע"י בדיקה מחשש שפק וסה כיון דליכא עיגון אבל כשנמצא של ראש המוך הרי רואין שדרכה של אשה זו לראוח ע"י דבר שהוא כעין חשמיש ומסחמא כל התשמישין היה הדם מהמקור מיי בדיקם מחשם שפק ושה כיון דניכו שיגון הכנ שמנתנה על לחם המדוך של להי שו אורכים של השמים ידבל הנחם של המשיב המשיב הלי מהחשב חולי המ"ד מהמקור כיון דלה מלחה בשפושרת וכמ"ש למייל מ"ש מיישיען לושה או מחויםיען שמם בשפש הח"ה לה היש שזה למקרה המשמיש והיבדיקות של אח"כ לא היו שווין להמקרה וכח"ש לשיל מ"ש מיישיען לושה של מקרה המשמיש וחיישיען שמא בשפש הא" הים שזה למקרה המשמיש והיום אחשב או במחים בשפושרת מה שאין דרכה של אשה לראות כך וגם ראתה במשמישין חולין שאשה או יש משפושרת להקל כלל כי אינו בגדר אחד כלל ברוב שממים רק להחמיר כיון שרואין שאשה או מביאין ראיה מהשמושרת להקל כלל ביו המדיקות שפושרת שאח"ב להקל ולשקור הושת אדר לאין מביאין ראיה מרשושר החשמיש ואין שומבין של הברואה מחשב אחדים במשמיש ואח"ב להקל ולשקור הושת אדר המשמיש ואים ברואה מהשמיש ואח"ב להקל ולשקור הושת הבדיקות שפושרת שאח"ב להקל ולשקור הושת הבדיקות שפושרת שאח"ב להקל ולשקור הושת הבדיקות שפושרת שאח"ב להקל ולשקור הושת הבדיקות שפושרת של המשמיש היו בגדיקות שפושרת שהח"ב להקל ולשקור הושת המשמיש החיישים המשמיש הוא המשמיש המשמיש החיישים המשמיש החיים הוא המשמיש הוא המשמיש המשמים המשמיש המשמים המשמיש המשמיש המשמיש המשמיש המשמיש

שהינו משונה עד שידוע ע"ש חכם וכל זמן שהן לפנינו לריכין לבדוק אם היא משונה וכשאינן לפנינו א"צ עכ"ל ובש"ך מיקל יוחר ע"ש מאד חמוה לי דין זה דהוה קשה בכאן דהא כאן מיירי אפילו ברואה דם בשעח חשמיש ובנדה י"א אמריט דבחולה שדמיה פהורין א"ל בדיקה מהר חשמים אף דהיא נריכה בדיקה שחרית וערבית משום דאימר נשחנו מראה דמים ולחד מירוצה בחום' דף ס"ה בד"ה וכולן ששופעות צריכה בדיקה הפילו נבעלה מ"ת החר השמיש א"ל בדיקה משום דאמרינן אימר השמש עכרן ומשמע דאפילו בהגיעה זמנה לראום וראחה דנותנין לה כל הלילה דהא היא ג"כ בכלל בחולה שדמיה טהורין חלינן לקולא בעכירה שמש ובכל איזה ענין שנשתנה מראית הדם מהורה דחלינן בעכירת השמש דאלו האי גוונא שחשמא בשינוי מרחית הדם היחה לריכה בדיקה בשביל זה והכח חמרינן דחם חוח משונה דחינה חולה לם אמרים שמש עכרן וח"ל דשם לם אמרים אימר שמש עכרן רק לענין בדיקה דח"ל בדיקה לכחחלה משום דחיכת ס"ם אימר לא נשחנו ואח"ל דנשחנו אימר שמש עכרן אבל באמח אם רואין שנשחנו ממחה ולח ממכינן חשברת דשמש עכרן דהת כש"י כחב שם בהדיח דחשילו בשחנו מושר ל"ל דמכח בחולים היה קים להו לרו"ל דגם עכשיו מוליחה דם בחוך השיעור שנחנו לה חז"ל מפח"כ במכה שחף שידוע שמוליחה דם מ"ת חינה יודעה חם עכשיו מוליחה דם ואם כן הרי הדברים ק"ו אם במכח בחולים דחולין בעכירת השמש ומפהרין ואפ"ה שלא בשעת תפתיש גריכה בדיקה אם נשחנו מראים דמיה הכא דאמרינן בהדיא בש"ם דנדה ם"ו דחסילו לחחר השמיש חיישינן ולח חלינן בעכירה השמש וחפילו בדיעבד חסרינן מכ"ש דבעינן בדיקה לכחחלה ועיינחי ברח"ם דף ס"ו שמתנו מקור הדין כחב וז"ל דלעולם עד שחחחזק באלבעות ובכחות חלינן לקולה משמע מדברין בהדים דדוקה נגד לחוסרה לבעלה לעולם משום רואה דם מחמח חשמים דהוא רק מדרבק וחולין לקולא באלבעות וכחוח חולין ג"כ כזה משמע דלענין נקיים דאורייחא לריכין בדיקה ולא חלינן לקולא חדע דהא ע"י בדיקח שפופרה מחירין לבעל דחולין בלדים ונקיים לריכה כמ"ש לעיל לכ"נ דגם כאן הא דאינה לריכה בדיקה אם נשחנה מראית הדמים אפילו לענין נקיים רק באחר חשמיש דאז אם חמלא יש עוד ספק דאימר שמש עכרן והוי ס"ם כמש"ל אבל במצאה דם שלא בשעח חשמיש קולא גדולה היא להקל שלא בבדיקה לענין נקיים כל"ל יאכן בגוולא שכחב הש"ך ס"ק כ"ו שמרגשת גדולה היא להקל שלא בבדיקה לענין נקיים כל"ל יאכן בגוולא שכחב הש"ך ס"ק כ"ו שמרגשת שדם זה כא מהמכה ודאי דעדיף ממכח בחולים וחולין בשעם חשמיש ואפילו נשמנו מראים דמים בעכירת שמש : (ך) וכ"ו באשה בו' הש"ך נש"ק ך' כחב נשם המרדכי דאפילו אין לה מכה מהורה שלא בשעה וסחה כשרואה בשעח תשמיש דאמרינן דדם לדדין הוא והוא חמיה לעין כל דהא בשבועות דף י"א מוקי להא דנמצא על עד שלו חייב בקרבן שלא בשעח וסחה ועוד הם חשה שיש לה וסח לריכה לשמש בעדים (נדה דף י"ח) ולדבריו שימוש למה לה לכן נלפ"ד דודאי אמ"ל בכוונה המרדכי דמחמה חזקה דוסחות נאמר דודאי האי דם לדדין היא דהא חזקה דוסמות דרבנן היא והיאך ניטהר מחמת חזקה דרבנן דם דאורייהא דהא רוב דם היא בודחי מן המקור לענין חיוב קרבן כנדה דף י"ח לכ"נ דהמרדכי לח מפהר רק בחחחזקה לרחוח מחמם חשמיש דהנה כבר כחבחי בסימן קס"ג בדעח הרמכ"ס דחולה פחחי נדס וזיב" שהן דאורייחא בוסחות דרבנן וכחבתי דוקא לענין שנאמר שלעולם תראה בשעת וסחה אשרים דוסחות דרבט דחזקה העשויה להשתנות היא אבל אם ראמה בשעת וסחה אמרינן שחמת חזקה דג"פ שהיא דאורייחא דמחמח גרם הוסח היא ע"ש ואם כן כשנחחזקה לראות בשעת חשמיש אמריגן מחמח חזקה דג"פ שהיא דאורייחא שהדם כודאי מחמח גרמח החשמיש כא והגה הר"ן כחב בחשה שאין לה וסח הטעם שהיא אסורה לר"מ משום דנראה מענינה שהמקריים גורמין לה כקפיצות ואכילות חיישינן שמקרה החשמיש גם כן יגרום לה ובחשה שיש לה וסח לא חיישים למקרה החשמיש וסובר המרדכי דהש"ם דקחמר וחם יש לה וסח דחולה בוסחה הוח תשום דקים להו לחז"ל דרוב נשים שיש להן וסח חינה עלולה למקרה החשמיש וכיון דחחחוקה דהחשמיש גרם לה אמרינן דודאי דם לדדין הוא רק באשה שאין לה וסח דעלולה למקריים חלינן בחשמיש אבל בפעם אחת שראתה בשעת חשמיש ודאי דהדם פתא מדאורייתא דלא חלינן כלל דהחשמיש גדם הדם רק בשימי וסח ויומא הוא דקא גרם דוסחות דרבק ורוב דם מהמקור ומוסחות דרבון אין להביא ראיה שלא ראחה שכשיו ובזה אסשר ליישב דברי הרב בהג"ה דמיירי ג"כ ברואה דם מחמח חשמים ומתיר אפילו נגד נקיים כיון דהמרדכי מחירה אפילו בלא מכה והרשב"ה מחיר במכה שחינו ידוע שמוליחה דם חפילו שלה כשעה חשמיש מש"ה צירף הרמ"ה שני הדעות להחירה במכה בשעת חשמיש כנ"ל ויוחר נראה דאפילו המרדכי לא החירה בלא נקיים רק גבי שלא לאסרה לבעלה לעולם דכיון שבאנו לאסרה על בעלה לעולם ע"כ באט לומר דמחתח השמיש הוא מש"ה אמריט לאו ממקור אלא מהלדדים דאשה שיש לה וסח אינה עלולה למקרים משא"כ לענין מהרח הדם אמרינן דלמא לאו מחמה חשמיש הוא כלל רק ששנהה וסחה דהת וסחות דרבנן כל"ל: (ז) אע"ם שא"י ובו' י פמ"ז ס"ק י' ודבריו לריכין ביחור בהרבה מקומות ותבתרם לפי קם שכלי הנה מה שכתב בשם המרדכי והגה"מ דבפינן שחדע שמכחם מוליאה דם ואז מוחרה שלא בשעה וסחה דוקא ל' זה אינו במרדכי והפ"ז הוסיפו ולשונו אינו מדוקדק דכשיודעה שהמכה מוליחה דם מוחרה אפילו אין לה וסת רק באשה שיש לה וסת אסורה ביום הוסח ואין לה וסח אסורה ביום ל' כדמסיים הרב בהג"ה וכן נריך לכוין דברי המ"ז ומה שהקשה המ"ז מהש"ע סעיף ז' הגה מדברי הע"ז משמע שסובר דמיירי בסעיף ז' ביודעה שיש לה מכה - וכ"כ הגאון מהרי"ח בם' נודע ביהודא - ואי חקשה כיון דמיירי בסעיף ז׳ שמונאח שם באותו מקום דם ח"ל הוי כיודעה שמכחה מוניאה דם י"ל דמיירי שאינה יודעה איה תקום המכה או שיודעת מקום המכה ואינה מולאת דם במקום המכה רק למסה כענד מקום המכה חמיד דאי כשמוליאה חמיד במקום המכה הוי כיודע' שהמכה מוליאה דם רק דמיירי שאינה מוצאח דם במקום המכה רק למפה ממקום המכח ויש הוכחה דע"כ ממכה הוא דאי מהמקור היה לו להמלא גם על מקום אחר אלא ודאי דמהמכה שכנגד אוחו מקום צא סדם - והפ"ז יש לו הוכחה דבסעיף ז' מיירי דיש לה מכה דחי חפי' בחין לה מכה מוחרת מחמת הוכחה דאינה מולאת דם רק במקום אחד ואפי' שלא בכאב כמבואר שם קשה הא דםי' קנ"א ומבואר בש"ם דבמולאת דם חמיד במי רגלים דממאה אפי' כשאינה מולאת בבדיקת כל החורין ואפי' מרגשח כאב מחמת שדם המקור יכול לבא שם בדרך רחוק מכל שכן כשמוצאח דם במקום שדם המקור יכול לבא שם בסשום דאינו מועיל הוכחה זו אלא ודאי דמיירי שם במכה ולזה מקשה משם דמנריך אף שלא בשפח וסחה להוכחה זו י עוד כחב בשם מהרי"ל וז"ל שלא בשעם וסחה וכו' עד למ"ד וסחום דרבנן י ולכאורה הוא המוה דאדרבה נהפוך הוא דלמ"ד וסחום דאורייחא יוחר יש ליטהר שלא בשעם וסחה מחמם החזקה ומהרי"ל עלמו היה אפשר לומר דט"ם הוא שם וכל"ל אפי' למ"ד וסחום דרבט אמכה המ"ז שהלה החיחר בוסחות דרבט דוקא הוא חמום דנהפוך הוא כנ"ל - נ"ל בכוונה הש"ז דמעם מהרי"ל הוא כיון דמחמת שהחשה הזחח חינה רוחה בשום פעם רק חחר הפלח מי נגלים כמ"ש הש"ך בסי' קל"מ בס"ק ז' וחשיב לה וסת קבוע שם במהרי"ל שוסחה תמיד אחר השלה מי רגלים ומה"ב מלריך לה בדיקה חמיד אחר העלח מי רגלים עד שהעקר ג"ם ע"ש במהרי"ל ובסיתן קנ"ח בהג"ה בסוסו ומבואר נדה דף ס"ז דלמ"ד וסחוח דאורייחא אפי' רואה מחמח מכה ממאה ומשום הכי חש דחפי' חם יחברר עכשיו על ידי בדיקה שיש לה מכה מ"מ במחי נחברר שנם קודם הבדיקה היה לה מכה זו ואפשר שנקבע לה וסח מקודם של זה שחראה בשעה המלח מי רגלים ואו שמאה אסילו נולד לה מכה אח"כ ובפרט לפמ"ם הש"ך שאינה רואה בשום פעם רק אחר השלח מי רגלים א"כ נהי דהרבה פעמים הדם שאחר מי רגלים מחמח מכה היא מ"מ בודחי חיקבע לה וסח רחייהה ג"כ אחר מי רגלים רק שחינה יודעה לחיזה פעם נקבע לה וסת כאייחה אם לפעם עשירי או לפעם השלשים דודתי אם אשה חקבע לה וסת שחראה אחר שתחלכל עשרה או מאה פעמים פלפלין ודאי דהוי לה וסח קבוע לזה וה"נ בודחי שיש לה וסת מורכב לימים ולהטלח מי רגלים דהא חזינן שאינה רואה בשום פעם רק אחר הטלח מי רגלים על כרחך המי רגלים הן הרכבה לוסח לימים או לשאר דברים וכל"ל וסח הראשון לחוד ודאי נעקר דהא אם לא חטיל מי רגלים באוחו היום לא חראה דהא אינה רואה כי אם אחר הסלח מי רגלים כמ"ם הפ"ך שם ובודחי וסח מורכב יש לה וכיון דוסחות דחורייחה אסילו (דוות דעת)

שנה שהוא מטעם וכת בעינן עברה ושימשה ג"ם וכודתי דלת מהני הפי' שתבדוק עלמה אלף פעמים אלמת דחין רחיה מהשפופרם רק להוצים מחשם חולי הממלח' ונופצח ולה נגד עקירם וסח - ולפמ"ש דחינה מוחרת במנחה הדם בלדדי השפופרת רק מטעם דוסחות דרבנן ומהירין מסעם בפק לדדין א"כ לפ"ז לריכה נקיים דנגד נקיים היא ם' דאורייחא ואדרבה רוב דם מהמתור ואף שמלאה הדם בצידי השפופרת אין ראיה שדם זה דם לדדין הוא דהא דם הנמצא בפרוזדור חייבין עליו דאימר הדם זה היה בפרוזדור שירד מן המקור כבר לפרוזדור ומלאה אוחו בשפופרת ועוד היעלה על הדעת שאם הכנים אשה שפופרת פעם אחת למקור וחמלא דם בלדדין שלא חיחוש שוב לדם שחמלא בחשמישין ובדיקוח דהא הכנסח מוך ג"כ לשפופרת ועוד אפי' באשה שיודעין בודאי שהיה לה מכה בזדדין ודאי דחושפח לדם שחראה אם לא שיודעת שעדיין מכה זו בקרבה דאמו מכה אינה עשויה להחרפאות וה"נ דכווחים ובודחי צריכה נקיים על כל דם שהמצח בחשמישים ובשפופרה ושפיר כייל הש"ם וקתני לא נמצא על ראשו בידוע שהיא מהלדדין פי' דאם היא מחמח חולי ודאי דהיא וקרני מה בל בל בל בל היה לא האים הלא החלם של החלם על ראשו בידוע שלאו מחמת חולי במקור הוא דא"כ היה לאשתכוחי בראשו וכיון דלאו חולי הממלאה ונופלת היא מוחרם לבעלה לעולם ומפעם שכתבתי אבל על הדם גופיה שתנאה בשפופרת יש לומר דדם של וסח הוא שירד מהמקור ונחעכב בכוחלי ביה"ר ולפמ"ש נראה דאם עברה ושימשה ג"פ ולא מלאה דם דיצאה ג"כ מחשש וכח דנעקר וסחה ומוחרת וכן נראה דאם בדקה עלמה חחח הבעל ה" ומנאה על ראש המוך דג"ב נאסרה לכל העולם כמ"ש הש"ך ס"ק י"ג מ"מ אם בדקה אח"כ עוד ש"א בשפופרה ולא מנאה דמחשש חולי ינאה כיון דלא מנאה עכשיו מוחרה להיכשא לבעל שני כיון דלבעל הא' אינה אסורה רק מחשש וסח במ"ש לעיל ולגבי בעל לא נחשיב זה לוסח דנגד זסח אמרינן אין כל אזכעות שווח ולא קשה ג"כ מה שהקשיחי בקושיא הא' דיש לומר דהא קיש להו לחז"ל דכל שהוא מחשש חולי אין חילוק בין ימי עיבור לשאר ימים דכל אימח שמכניסה למקור בחולי הכ"ל מחוייב לנאח דם מ"מ נראה דאין לה לבדוק עלמה בימי עיבור והנקה דהין ראיה כ"כ משעה שהיא מסולקה דמים ואח"כ בא לידי ס' נודע ביהודה ונפה בהרבה דברים מדברי והמעיין יבחר ובזה נסחר מה שהמניא הגאון הג"ל היחר לרוחה מחמח חשמיש כשלח היה לה וסח וחח"ב נקבע לה וסח ונסחפק בחשה שיש לה וסח קבוע אם לאסור אוחה מחמה רואה מחמח חשמיש והביא ראיה מסי' קפ"ע סעיף י"ג ומש"ך שם ס"ק מ' דחשה שיש לה וסה קבוע אינה חוששה לוסה שאינו קבוע ולפענ"ד חלילה לסמוך ע"ז נגד סחימח הש"ם והפוסקים חדא דכבר העליחי דלאו מסעם וסח לחודיה נאסרה רק מטעם חשש חולי הממלאה ונוסלה דאפי' בימי עיבור והנקה שאינה חוששת לוסח חוששה ברואה מחמח חשמיש וגם במ"ש דחשה שיש לה וכח קבוע א"ח לוסח שאינו קבוע כחבתי בסי' קס"ע דליחת וע"ם בביתורים וממילת נסתר דין שלו י ויש לסמוך - עש"ך ס"ק י"ד עד דבהכי יש ליישב מה שהניתו החוספות בתימה בדף ס"ו - ולכחורה חינו ענין זה לזה ונראה בכוונהו דיש לחמוה בדבריהם חדא דשינו מלשון הש"ם דבש"ם קאמר בביאה ראשונה דהיינו אחר ביאה ראשונה כמו שפי' רש"י שם והחוספות נקטו בלשונם ביאה שניה וגם יש לחמוה על חמיהחם דמבוחר בב"ק דף ל"ו דנגח שור חמור גמל דנעשה מועד לכל הרי דבחמורים שהוא מין שני אינו משלם נ"ש עד שינח חמור ג' אף דנגח כבר ג' שורים ובגמלים משלם ג"ש בגמל שני ובש"ם מדמה וסחות לשור המוטד וא"ל תקשה הש"ס שפיר דבביאה ראשונה של בעל ג' נאסרה כיון דהוחזק לג' אזבעוח דאפילו אם לא היה רק ג' ביאוח מג' אנשים ג"כ הוחזקה כמו בנבח שור חמור גמל משח"כ כבעל שני ודחי דבעינן ג"פ נגדו כמו במועד למין ב' בעינן ג"פ וע"כ צ"ל דהחום' מפרשי קושים הש"ם דמקשה דחבדוק עלמה בביחה רחשונה של בעל ג' דהיינו קודם ביחה רחשונה כיון שכבר איהחזקה בב' אלבעות וכשחבדוק עלמה בשפופרת דדמית ג"כ לתובע והמנת על רחשו יחברר שהוחזקה לכל התובעות ועיקר עעם ההיהר ובעל הב' והג' כחב הב"י דהוא מטעם ס"ם וכל ס"ם דחיכא לברורי שני הספיקוח חייב לברורי כמבואר בסי' ק"י ולזה מקשו החום' שפיר דבבעל שני ג"כ קשה בביאה שניה שכבר היה לה ב' ביאוח מכ' אנשים וכשחבדוק עוד בשפוסרח דדמיא ג"כ לאזבע חחברר ג"כ שהוחזק' כמו בשור חמור - גמל וזהו לדברי החום' דמשוה שסופרה לאצבע דהא מחירין לבעל סא' אבל לפי' רש"י דאוסר דלא משוה שפופרה לאגבע והב"י כחב דיוחר אמרינן אין כל האלבעות שווח להקל מלהחמיר וכיון דלרש"י אפי' להקל לא מיקרי בירור משפוסרה לאלבע כ"ש להחמיר: סמוך לוסמה - עם"ו ס"ק ח' עד דחם יש לה וסח לקלקול זה וכו' ובזה אסילו בדיקה שפוסרה לא מהני דשפופרה לא הוי בירור רק נגד חשש חולי ולא נגד וסח ורמש"ל וכן מבואר בסעיף "א דבעינן עקירה ג"פ: וסמה - עש"ך ס"ק ט"ו עד דהכא מיירי בקסנה וכו' וקשה דהא אפילו בגדולה משכחת לה כגון שראחה אח"כ ב"ש באוחו יום החודש שלא מחמת חשמיש באוחו יום החודש שראחה מעיקרא בשעח חשמיש: (ד) באותו ביקום · עש"ך ס"ק י"ז אין חולין הדם במכה וכו' והטעם דאיכא ס"ם להחמיר אימר ליכא מכה במקור ואח"ל איכא אימר הדם לאו ממכה אחי ואם אינה מרגשת שהדם בא מהמקור נראה דמוחר אפי' בספק אם המכה במקורה דהא איכא ס"ס כמ"ש הרב בהג"ה ספק מן הגדדים ואת"ל מהמקור אימר המכה במקור ומהמכה בא הדם · אבל אם המכה בודאי בלדדין שוב ליכא פ"ם דכשאאה חאמר מן המתור שוב ליכא למימר אימר מהמכה דהא מכה במקור ליכא י אכן נראה דמ"מ טהורה אם ידוע שהמכה מוליאה דם דכיון דלא הרגישה וליכא אפי' ספק הרגשה דהא שלא על ידי בדיקה ושלא בשעח חשמיש ראתה דדין כחם יש לה דחולה בכל ענין בכל מה שיכולה לחלוח ואם מצאה ע"י בדיקה נראה לפמ"ש הע"ו בסי' ק"ל ס"ק כ"ג באשה שרגילה להוציא דם מביח הריעי וכתב דהיכא דאיכא למיחש שמא בא הדם בעד זה מחמח שנחעסקה סמוך למקום שהעד בם במיני דמים חולין בהם וכו' א"כ ה"ה הכא דחולין דהא נחעסקה בעד במקום שהמכה שם או בכמוך שיכול דם המכה לבא שם והוי כעד שאינו בדוק וכ"ש היא מהם דרגילה להמוא דם בביח הריעי · והש"ך לא מזכיך שחהיה ידוע שהמכה במקור רק באם מרגשת ממש שנפמח מקורה כו"ל : (ה) ואם דם בבתה כו" · דוקא שנחברר שהיא משונה הח לאו הכי חולין לפי שהחשה בחזקת שהורה עומדת נ"ל דחפי' חם היא באמנע ז' נקיים אחר ספירוח ג' ימים ג"ב הוי חזקה סהרה דעומדה בחזקה שהפהר לאוחו יום דומיא דאמרי' ביבמות דף ל"ל חשה זו בחזקת סיתר לשוק וחף שהספק חירע בחיי הבעל וכ"כ הב"י בשם הרמב"ן בסי' קנ"ו כד"ה ומ"ש ותכניסהו לחורין דבז' נקיים בחזקת טהרה היא וכו' וגם איכא חזקה דגוסא דאשה בחזקת אינה רואה טומדת ולא אתרי' חזקת טומאה רק אם הספק בטבילה דלח מטהרינן אוהה מחמם ספק סהרה משא"כ הכא י וראיה לזה מנזיר דף ס"ו דאמר רבא לא חימא כפק חזאי אלא ודחי חזאי ספק מחמח ש"ז ספק מחמח ראיה ופירשו החוספוח כגון שבדק ומגא על בגדיו ש"ז וזיבה ולא נודע"אם בא הש"ז לבדו והזיבה לבדו ויסחיר ז' או באו ביחד וכו' מצמע דאם הוא ספק ש"ז או זיבה דאפי' נזקק לטומאה טהור וכ"ם במכה המוניאם דם דהוה כספת חזמי דמותרת רק שלריכה שחהיה לה הפסק שהרה ויום אחד נקי בגדיקה עכ"פ כמבואר בסימן קל"ו י אח"כ בא לידי ספר נודע ביהודה שהביא בשם נאון מהר"ח בדברי והוא ז"ל סחר כאייתו שם אמנם כאיה דידי נכאה שהוא בכוכי ומה שהביא כאיה לסתור מחוספוח דובחים (דף כ"מ) אין משם ראיה למעיין דשם לענין שיהיה קרוי דבר שהופשר מיירי וכם"ק מ"ח החמיר יוחר דחפי' במכה שידוע שמוליחה דם חינה חולה בספירם ז' נקיים מסחימת דברי כל הפוסקים שלא חילקו לא נראה כן וכן מוכח מהד"מ בעור בסימן קצ"ו שכחב לחלק מהח דחולה במכה משום דהיא ראיה ראשונה משא"כ בג' ימים הראשונים דמעיינה פחוח ע"ש ולא חילק משום דבחוקת טומאה היא משמע דאחר ג' ימים הראשונים חולה כל"ל וכתב עוד לענין אשה שמוליאה קרטין וז"ל כיון דעכ"ם ילאה אשה זו מחזקה ביון שמוליאה קרטין הנה כעין סברא זו כחב החבואה שום בסי' פ"ט גבי שנרוניא שכיח ע"ש ובחידושיו לעיל בסי' נ' השנחי עליו כזה באורך והכאחי ראיה מהם דמוכח ען דאמרי'שם אוקי אחזקה אף דינאח מחזקת כל הנשים דהם בחזקת פחתן סחום וזו פחחה פתוח וא"פ נימא ג"כ שנבעלה ע"ש באורך: משונה מדם ראייה' - והמ"ז בס"ק פ' כחב בשם העור בשם הרא"ש דמן הסחם חולין לומר

מחמת מכה סמחה כנ"ל וכודחי דחין לסהר רק למ"ד וסחות דרבון י עוד כתב הט"ז בסוף דבריו דחם בשעת הכחב מולחת דם מוכחת מילחת דממנו בת וכו' - הנה דבריו לכחורה מרססן חיגרי דהא עיקר קושיחו על הרמ"א הוא מסי' קל"א דשם איכא כאב וכאב עדיף ממכה ואפי' הכי לריכה בדיקה כמבואר בסי' קל"א וזה היה עיקר קושייתו על הרמ"א ואם כן לדידיה נמי מקשה מהחם דהח בפי' קנ"ח מיירי דבשעת הכחב מוציחה דם וחפילו הכי לריכה בדיקה כמבוחה שם ונרחה כוונחו כיון שיש לה מכה ובשעה שהמכה מחחיל להכחיב יולא דם אז איכא הוכחה דממנו הוא בא כיון דאיכא חרתי מכה וכאב ובשעה שמחחיל להכאיכ מקום המכה הדם שותח ויורד הוי כהוכחה ברורה מה שאין כן מכאב לחוד כנ"ל לפכש דבריו -והנה הנה"ך יישב קושיותיו ע"ש אכן מה שיישב מה שהקשה הס"ז מחרי"ל סג"ל וז"ל דשאני החם דאסשר צבדיקה משא"כ הכא דאי אפשר בבדיקה קשה לי דברשב"א בתה"א מוכח כהדיא דאסשר בבדיקה שכחב וז"ל דאי אפשר לידע זה כי אם בשפופרת ע"ש אלמא דכשפופרת אפשר לבדוק אם המכה מוליאה דם והיינו שחכנים השפופרת עם המוך לכל החורין ולא תמלא דם רק כשחגע במקום המכה ממלא דם אז יחברר שממכה מוליאה דם - אכן לפענ"ד נראה דלא קשה כלל אמהרי"ל כג"ל דשאני המס דליכא מכה רק כאב "ואף דהפ"ז הביא בשם מהרי"ו דכאב עדיף ממכה נראה דאין כוונה מהרי"ו לומר כלל דכאב יהיה עדיף ממכה דאין זה שום סברא כלל דעינינו רואות ההיפך דמכה דרכה להגלע ולהוציא דם וליחה משא"כ כאב דהרבה כאבים שחינן בני דמים רק כוונת המהרי"ו הוא דקאי אמ"ש שם מקודם שהאשה חבדוק עלמה במוך נקי ושוב חסיה מהורה לעולם בלא בדיקת המוך ירלה ליישב שלא חקשה דמאי מהני הבדיקה בסעם אחת שלא חמלא על המוך מ"מ במה חדע אח"כ כשהמלא עוד דם במי רגלים שאין זה דם המקור לזה אמר כיון שבדקה עלמה פעם אחת בעת הכאב ונתברר לה שאין זה דם המקור רק הדם כא מחמת הכאב וכיון שנתכלר שהכאב כל דמים הוא עדיף ממכה כיון שנראה לחוש שהכאב הוא נער כל כך עד שנער זה בר דמים הוא אין לחוש שוב בכל פעם שמרגשת כאב ונער זה ועדיף ממכה אבל סחם כאב שאינו ידוע אם מוציא דם ודאי גרע ממכה חה מבוחר לחוש וכ"כ הגחון ח"ל בחשובה סי' מ"ו ע"ש כנ"ל ברור ומ"מ כיון שהט"ז והש"ך מסכימים שחין לסמוך על דברי הרכ בהג"ק זו נרחה להחמיר כנ"ל ברור: (ד) ואת"ל סן המקור וכו' - הש"ך ס"ק כ"ב הבין בכוונת רת"א דאפילו במצאה דם בבדיקה מחורה מטעם פ"ם ומחוך כך השיג עליו והוכיח דמולאת בבדיקה טמחה דחין כאן פ"ם כמבואר בכללי ס"ם בדין י"א וי"ג י ובעניותי אין אני מבין דבריו ז"ל דהיאך יעלה על הדעת דדעת רמ"א דאפילו נמצא דם בבדיקה מהורה מטעם ספק ספיקא אף דאיכא ספק הרגשה דאימר הרגשה עד הוא כמבואר בריש פרק הרו אה כחם דא"כ אף במוצאת בשעת משמיש לפהר מהטעם ס"ט דאפילו הרגשה איכא ספק לדדין דאימר הרגשת שמש הוא כדאיתא ריש פרק הרואה כתם כמו ספק הרגשת עד בכדיקה ובהדיח כתב הש"ך בס"ק כ' דברוחה בשעת חשמיש חינה מוחרת שדעת רמ"ח רק לישב תחת בעלה אכל נגד נקיים לריכה ואפילו לישב תחת בעלה בעינן שתהיה אשה שיש לה וסת ושלא בשעת וסתה דוקא וכאן מתיר הרמ"א במוצאת בבדיקה אפילו נגד נקיים ואפילו באין לה וסח כלל י ועוד קשה דהא הנך סוסקים דסכרי דבעינן שחדע

וום א' מהז' נקיים ותמלא נקי מדם דוקא ועיין ביאורים בסימן קל"ו: [יה] ובתמים תולה . אפילו בשעת וסמיהם"ך: [ימ] ברי לי שאין י עיין ביאורים: [כ] כל זמן שהיא בודקת . מיירי שיש לה מכה רק שאינה יודעם אם מוליאה דם : ולדעת המ"ו במ"ק י' הדון זה דוקא ביש ראתה בליל שכילה בלא תשמים כלל א"ל לסרום ועיין ביאורים: [בד] ליל של שבילה שלישית י היינו כשעברה ושימשה בליל טבילה שניה דנעקר הוסת בהרכבה אבל כשלא שימשה בליל מבילה שניה אסורה דכל וסח אינו נעקר רק כעין שנקבע וא"ב כשראחה בליל מבילה אחר השמיש אסורה לעולם לשמש בליל מבילה אם לא שעברה ושימשה ולא ראחה חזרה להחירה ואם ראחה בליל שני של מבילה אחר חשמים דעת הגהת"י שאסורה חמיד בליל ב' ועיין ביאורים שיש לגמגם בזה ואם ראחה בליל ג' או ד' של מבילה לה"ע א"? לחוש אח"כ, ודע דלא מועיל בדיקח שפופרת להחירה בליל פבילה ועיין כל זה בכיחורים: [ברו] בל פעם בביאה ראשונה - עיין ט"ו חפילו היה מופלג מליל פכילה קבעה וסת לכיחה רחשונה שלחתר פכילה ואפילו עברה ושימשה קודם העבילה ולא ראחה הבעה וסח אסורה לעבול ולשמש ולדעת הש"ד נרחה דמוחרת וכן עיקר וחם רחתה ג"ם בליל טבילה חו ליום ידוע בחודש ולח היה ביחת הימר בינחיים אסורה ככל רואה דם מחמח חשמיש ואינה חולה בליל פבילה או ביום החודש דלא כמ"י ועיין ביאורים: [בר] להקל ולהתירה י עם"ו שכתב דוקא כשלא ראחה מחממ השמיש רק פעם אחת אחר כל לידה לא מנערפין אותן הג' פעמים שראמה אחר ג' לידוח השמיש רק פעם אחת אחר כל לידה לא מנערפין אותן הג' פעמים שראמה אחר ג' לידוח לוסת כיון שהיו ביאות של היתר בינתיים אבל אם ראתה בשלשה לידות אחר כל לידה ג"ם אזי אסורה אחר לידה ד' אף שהיו ביאות של היחר בינחיים כיון דהוחזקה כל פעם באיסור אם לא שהיה לה בדיקת שפופרת או שעברה ושימשה אחר לידה ד' ועיין ביאורים דבראה דלפי דעתו שמחזיק וסח לראייה שאחר לידה דאף שפופרת אי עברה ושימשה גם כן לא מהני עד שיעקר ג"פ כמו בסעיף י"ח . אמנס הש"ך חלק אכל דבריו וסובר שמוחרת אפילו ראתה אחר כל לידה ג"פ כיון שהיו ביאות של היחר בינחיים אבל נקיים ודאי לריכה ואינה חולה במכת לידה עוד כתב הש"ך דחם רחתה ג' פעמים מחתח תשמיש בחוך ל"ג לזכר ומ"ו לנקיבה דמותרה לבעלה ועיין ביחורים: (בד) חוששת לאחרון - וחם לא רחהה פ"א מו לא חיישא ועיין ביאורים שאסי לא שימשה כלל אחר חלי שנה רק סעם א' ג"ב לא חיישא וכתב הש"ך דתף לוסח החודש חוששת כגון שראחה סעם ראשונה בר"ח חוששת לר"ח ואם עברה ושימשה סעם ב' בכחם חודם ולח כחחה מוחרת ועיין ביחורים: [בה] אלא בערים - וחם חינו דר בשכונתה אין לריך עדים ואם לא קיים סריה ורביה כוסין אותו להוציאים"ך ועיין ביאורים:

אסורה דאין כאן שום ססק כלל רק ודאי כנ"ל רק כוונה הרמ"א למעוסי שאם ודאי ראחה בלא הרגשה כיון דמדרבנן היא טהורה מטעם ס"ס והא דלא כתב מטעם ספק דרבנן הוא ממעם דרנה להשוותו ממש לכחם אף שהיא רואה ממש מ"מ כיון דאיכא עוד ספק נדדין הוה ממש ככחם דאיכא ביה ג"כ ספק מעלמא דחולה במכה בכל ענין כיון דאיכא עוד ספק נדדין ולא קשה שוב קושים הש"ך דמבואר שם דבדרבט לא בעיט כלל ס"ם - ועוד דדמי ממש לכחם כמ"ש לעיל דחולה במכה בכל ענין ולזה אפי' איכא ספק אם המכה בלדדין טהורה כיון דבודאי לא ארגשה אבל בבדיקה או בשעת השמיש דאיכה מפק הרגשה אפורה עד שחדע שהתכה מוניאה דה וחכית הרמ"א דינו מהש"ך ולש"א נראה דאשה שיש לה מכה שאינה יודעה שמוניאה הרמ"א דינו מהש"ץ ולש"א נראה דאשה שיש לה מכה שאינה יודעה שמוניאה בשעת ופחה ואפי' ברואה ממש שלא בהרגש ממאה ולה מקשה הל לשאה בשעת ופחה ואפי' ברואה ממש שלא בהרגש ממאה ולא מקשה הל לל שייך כאן לומר שברה דאימר דם מכה היא מרגש דלא פלוג ברואה ממש כיון דאף במרגשת (א) אין כאן הרגשה ברורה דאימר דם מכה היא מרגשת לא מונשם בשעת ופחרים היא מרגשת הרגשת היא מרגשת לפולם דאם מפהר אותה ראיה אין לה שוב עונה בינונית כלל דהא עונה בינונית דוקא מראיית דם מנינין וסשוע : (יא) אינה תולה במבתה. הש"ך בס"ק כ"ו הכיא כשם הרשב"א דמטהר אפי' בשנת וסחה וכדי ליישב דבריו שלא הקשה טליו הקושיא דוכי לא חטמא לעולם נראם דהנה שלשה מיני הרגשות באשה כמו שיחבאר בסי' ק"ל אי"ה. א' אם מרגשת שמדוע בוסה כמ"ם הרמב"ם בס"ה מהל' ח"ב הל' י"ז . ב' כשמרגשת שנפחח מקורה כמבוחר בכל הפוסקים ב' כשמרגשה שדבר לח זב ממקורה כמו שיחבחר בסי' ק"ל והנה בהרגשת סחיחת התקור וזיבת ו' וראיה מנדה ס"ו מהאי איהחא דכל אימת דהוה סלסא מסבילת מצוה וכו' ע"ש ועיין בריש שי קפ"ע בע"ז ס"ק ד' ובמ"ש בביאורים דאלח"ה לא היה להש"ע לכתוב רק סחם הרואה בליל סבילה לריכה לפרוש בליל שבילה שניה וגם לא היה לו לכתוב כלל דין זה כאן בסי' קפ"ו גבי רואה דם בשעת חשמיש רק בסי' קפ"ע גבי חשמא דוסחות אלא ודאי דלעבילה לחוד לא חיישא דכקפילה דמית דלא חיישא בפעם אחת כמבואר בסי' קפ"ע ולעבילה ולחשמיש חיישא דהוי כמו וסת המורכב לקפילה וימים דחיישא בפעם אחת כמבואר בסי' קפ"ע ולעבילה ולחשמיש חיישא החייש המורכב לקפילה וימים דחיישא בפעם אחת בתפילה דמיה דאי תשמים למים היישי היה לה קביעה וסת לפבילה ולחשמיש אטו וסת שקבע מתמת שני אופון הוי קביעת וסח אחמחים וכל שבג"פ לא הוי וסח קבוע לא חיישינן בפעם אחת אלא ודאי דחשמיש כאכילח פלפלין דמיא כמ"ש החום' נדה ס"ו משום הכי חיישא ג"כ להרכבה והא דלא חייש' להשמיש לבד בפעם אחת הוא מטעם שכתב הע"ז בס"ק ט"ז משום דלא מפקינן לה מבעלה משום חשש דופת שאינו קבוע משא"כ בליל טבילה דאין כאן רק חשש לענין יום ושת בלבד חיישא יולפ"ז נראה דאפילו לא ראחה בשנה חשמיש ממש רק שראחה בלום של הקפיצה ואכילת פלפלין מולה בשנה השמיש זמן רב דלכל ושת הן לקפיצה הן לאכילת פלפלין הוי ושת כשראחה באותה עונה של הקפיצה ואכילת פלפלין הג"ה מ"י והגיה בליל טבילה דהמחבר ס"ל בסימן קפ"ש סעיף י"ז דלא אמריט קפיזה דאחמול גורס וטבילה דמיא כקפיזה ומש"ה לא אמריט ב"כ שבילה דאחמול גורם המב"ה מ"י אפשר דס"ל דאישא ג"כ לראיה שניה של טבילה אסשר ס"ל כהקד טוסקים שהביא הש"ך שם דאמריט קפיזה דאחמול גרם - ולפ"ז בראחה ליל ג' או ליל ד' אחר טבילה לא חיישא אפילו לדעח הג"ה ודמי דרולי האי ודאי לא אמריגן דמשבילה אום הפילה הנפקים פהפיח הם ך שם דמותיק קטינה דמות הוא בניתוחה בינ בינ בינה של מקריים הוסתות הגוף מיום הראייה ולא חשיב הפלגה הו של מקריים הוסתות הגוף מיום הראייה ולא חשיב הפלגה מיום הפכילה אל ודאי דכמופלג מהספילה לא מלטרפין הספילה להוסח וכן נראה דהוסתות וחשיב הפלגה לא המשביעה השמיש רק בליל ב' ראה דלא חיישא אפי לדעת הבישה של מבילה לא מהיישה בלל ב' אוע דבחשא של מבילה לא מהיי בדיקה שפוסרת דכל שאירה משעם חששא הממלחה ומוסלת מתשם המשביעה בעיק עקידה ב"ש במילחה במני בפיל בליל א' חיישא לליל ב' י ודע דבחשא של מבילה לא המילה בשל משביעה המשביעה משמר שבילתה במני המ"ז בס"ק י"ח וי"ל זה אינו דומה למ"ש הש" בשל מבילה דעם המוש אף אל היה חשמיש התב בשל מבילה דעם המוש אף אל היה חשמיש היתר בכמוך בעיץ משביעה המשביעה במנית בליל מבילה היה ממוש אף אל היה חשמיש היתר בכמוך בעיל מבילה דעם הלור בליל מבילה דעם הלור המשש בלילה בליל היה של היה המביעה הלולה בלילה בלילה בליל מבילה בליל מבילה בלילה בינחיים דאינה אסורה רק בליל סבילה ומוחרת בימים אחרים והמניא מה דאם ראחה ג' פעמים רגופין ביום ידוע בחודש מחמח חשמיש דאינה אסורה רק לאוחו יום הידוע וחלילה מלומר כן ביום ידוע בחודש מחמח חשמיש דהש"ש נדה דף ם"ו בהא דאמר המם ואם יש לה ושם ידבר ולא יאמר להמניא קולא אשר לא אשחמים שום פוסק קדמון ואחרון לומר כך ואם כדבריו לא היו מחחבפים בפירושא דהש"ש נדה דף ם"ו בהא דאמר המם ואם יש לה ושם חולה בוסחה והיה להם לפרש כפשוטו שאם יש לה ושם לראיות אלו הג"פ שראחה לוסח שוה דחולה בוסחה ולא במחמח חשמיש ועוד שהמ"ז הכיא בס"ק ח' דברי רש"י דאם אינה רואה כל שעה מחמח חשמיש רק לפרקים חולה בוסחה משמע דוקה שהיו לה חשמישין של היתר בינחיים אז חולה בוסחה ומשמשת בין וסח לוסח אבל בשלה שימשה כלל בינחיים אסורה וחולה רק במחמת השמיש דבכל דואה מחמה. השמיש לאו מטעם וסת אסורה רק דחיישיען לה לחולי הממלאה ונופצת כך היה קים לחז"ל דיותר מסתבר להחזיקה בחולי הממלאה ונופצת מלחלות כוסת וכוונת דברי הפ"ז הם כפשופו כיון דודאי מיירי הש"ש שהיה לה תשמישין של היחר בינחיים כמו שמסיים הפ"ז משום הכי כתב דכאן לא מיירי שהיו הג"פ בליל מבילה והיו תשמישין של היחר בינחיים ודאי דלא היחה אסובה כין בליל מבילה רק ביון שאלו הג"פ לא היו בליל מבילה ראשונה שאחר המבילה דאז ניכר דהוסת הוא ביאה ראשונה שאחר מבילה ושוב אי הסיר בינחיים ודאי דלא היחה אסובה רק ביון שאלו הג"פ לא היו בליל מבילה וכאחה וכו' כוונחו דהמחבר אשמעיק דאפי' ראחה ג' פעמים בליל מבילה לא מצמרפי' הסבילה אספילה אספילה לברם כלל רק חליץ במשמיש לחוד כאלו לא היה מבילה ולאה להספיל המבילה ולאמר שהשבילה גברם ונאיר אוחה בליל כ' לזה אמר דהוי כאלו עברה וראחה בלא שום מבילה ולא השביק המבילה לגרם כלל רק חליץ במשמיש לחוד כאלו לא היה מבילה ולאה

מד שחשמש י ולכן אם החשמיש הראשון היה כלא דם או שלא בדקה עלמה פעם לחם שוב אינה חולה עיין ביאורים:

מפאל של ליים מונם כל מראה - מן החורה אינם מטמאים רק ה' מיני דמים וחכמים החמידו לפתאום כל מראה טפה לאדום או לפחור: [ב] לבן - ואסילו אינו לבן לגמרי רק כמתאם כל שנפל עליו אבק והוכהה מראים לבנינותו: [ב] ירוק - כתב הב"ח שאם לאחר סנתייבש נעשה אדום בקצותיו דממאה י ולכן כשיכא מראה ירוק או לכן לפני המורה בעודו לח לא יורה עד שיחייבש והמ"ז והש"ך חלקו עליו דאחזיק ריעוחה לא מחזקינן ומשמע מדבריהם דאם כבר נחייבש ונעשה אדום דממאה אף שהיה לבן בשעח יליאה מן הגוף והח"ל בחשובה חלק שליהם וסובר דחזלים חמיד בחר יציאה מן הגוף הן לשמח הן לשהר: [ד] השעוה . או האחרוג או חלמון ביצה : ש"ך: [ד] וברקה סיד וסצאה . הינו בחוך שיעור וסח ועיין ביאורים : [ר] אין סוסבין . וכן אשה שמסופקת בדם שלה אינה יכולה לסמוך אחברתה ביאורים : שחומרת בדם כיונח בזה עיהר לי פלוני חכם מיהו חם חומרת דם זה עיהר לי פלוני חכם נאמנת והכעל יכול לראות דתי חשתו י ש"ך: [7] ואפילו ראתה דם י וכתב הט"ז דאסילו בשעת וסתה עהורה דלא אסרה חורה רק כשהמקור במקומה והדם יוצא ממנו משא"כ כשהמקור הוליך הדם עמו זה לא אסרה חורה ודוקא כשהחתיכה נפלה לבית החילון בשעת וסחה אבל אם החחיכה נפלה לבית החילון קודם ובשעת וסתה רחתה דם שמחה ועיין ביחורים - ובש"ך ס"ק ח' החמיר בזה כשם הב"ח אף אם רואה דם נדוח בחתיכה שנעקר ממקורה בשעת וסתה אבל כשהחתיכות נופלות ממנה בלא דם שהורה לכ"ע : [ה] ולא גיפוחו · והש"ך מיקל בנעקר מקורה אפילו בלא כדיקה כיון שידוע שנעקר מקורה · ובענין החולי הנקרא פאר פאל דהיינו שהמקור ירד לפרוזרור החמירו החחרונים ונרחה דדינה כמכה שחין ידוע חם מוליחה דם : [10] שמאה · ואם יש לחוש משום ולד שמאה גם כן ימי טומאה של נקבה אפילו לא הימה בחזקת מעוברת : [1] לחלוח רם · ולא דמי לדלעיל סעיף כ' דשם הדם בבקעים אכל

סחם וכחב ג"פ בביחה רחשונה שחחר מבילחה דמשמע אפילו היו בימים שווין כגון בליל א' או כ' של סבילה ג"כ הדין כן ולא כהמ"י והש"ך לא רצה לפרש כדברי המ"ו שהיו ביאוח של היחר בינחיים נרחה דלא ס"ל בהא כהס"ו לנרף הסבילה להחשמים לוסת המורכב כיון שיהיה מוסלג וסבילה כקפילה דמיא לא חזיא לאלמרופי כמ"ם לעיל בס"ק ס"ו ע"ם ובן נראה עיקר וכן מוכח מדברי כל הפוסקים להמעיין: (ירד) ואם אירע לדו מש"ך ס"ק ל"א והסי' בדברי הש"ע לפי כוונחו הוא שאם אירע לה שראחה ג' פעמים בביאה ראשונה שאחר לידחה בדברי הש"ע לפי כוונחו הוא שאם אירע לה שראחה ג' פעמים בביאה ראשונה שאחר לידחה מוחרת אחר לידה השנים אף אם ג"כ ראחה ג' פעמים כיון שעברה ושימשה והיה לה חשמישין של היתר בינחיים כמו שמסיים בהג"ה ומ"ש בהג"ה או שראחה אחר כל לידה ג"פ היינו שאירע לה ג"פ אחר ג' לידוח והפעם דביאות של היחר מגלין שהוכו הצדדין מחמת לידה ונראה דאם בביאה ראשונה שאחר הלידה לא ראתה רק אח"ב ראתה ג"ם לא חליקן שוב במכח הלידה דאלו היה מחמח מכח הלידה אף בפעם א' היה לה לראוח דם כנ"ל ודע דכל זה הוא רק לענין שלח להחזיקה ברוחה מחמת חשמיש אבל נקיים ודחי צריכה וכן מוכח בחשובת הר"ר יוחנן שם בהדים: (למו) ראתה ג"פ י עש"ז ס"ק ט"ו ומשמע מדבריו דחף דחולה וסחה בכיחה רחשונה שאהר לידתה דוקא מכל מקום עברה ושימשה או שפופרת מהני להחיר ע"ש והוא חימה מאד דכל שאינה מטעם חששת ממלאה ונופנת רק מטעם וכת בעינן עקירה ג"ם דוקא וכמבואר בסטיף י"ח גבי רוחה לחלי שנה ובדיקת שפוסרת לח מהגי כלל כמ"ש לעיל ס"ק ג' וס"ק ט"ו ע"ש: (ב) ג"פ רצופין אחר לידה לא תלינן בלידה י כתב הש"ך ס"ק ל"ב דחם רחתה בתוך ל"ג לזכר וס"ו לנקבה כיון דמן הדין דם מהור היא אין להוליאה מבעלה דנהי דהחמירו וכו' ודברים אלו ח"א להולמן כלל דהא קיימא לן כרב נדה דף ל"ה דמעין א' החורה פימאחו והחורה שיהרחו א"ל מה בכך שהדם רחמנא שיהרחו שכשיו מכל מקום אחר שראחה ג"פ נחברר שממלחה ונופלת הית וחרתה גם חחר כך מחמח חשמיש בימים שרחמנת שימחתו וחין ראיה כלל מהא דחולין בה הכחם דשם הפעם משום דלא מקלקלה לה מן הדין ואין לומר הסעם משום דרוחה מחמת חשמיש נחסרה מחמת וסת ובנדה י"ח חמרינן דמימי סהרה לימי

פומאה לא קבעה דזה אינו דהא בימי מניקה ג"כ לא קבעה וכת כמבואר בסי' קס"ט ואפי' הכי חיישא ברואה מחמח חשמיש כדמוכח כן - וכן בימי שיבורה ובשאר ימים שאינה חוששת לוסת חוששת לרואה מחמח חשמיש משום חשש הממלאה וטיפנה כמ"ש לעיל ס"ק ג' וליישב דברי הש"ך גראה דהנה יש להקשוח על הא דאסריק רואה מחמח חשמיש כיון שכחב הר"ן דחולי הממלחה ונופצת הוה ספק השקול אי החולה במקור או מהלדדין והש"ך מוכיח דס"ל דרואה מחמת חשמיש הוא מכלל וסחות דרבגן וכיון דספיקא היא הוי ספיקא דרבגן וכעין זה קשה בספר נודע ביהודה סי' נ"ו וע"ש וע"כ נ"ל הסעם כיון דעיקר הספק בהא דאי דם הוא מהמקור או מהגדרין נוגע לדאורייאא לבעל ולקודש ונגד זה משווינן אומו לדם נדה ודאי וכללה הוח בסיי ק"י דכל דהססק נולד בדחורייחה אך דע"י גלגול בח לדרבן חוסרים חותו ובהיוח כן יפה כתב הש"ך דבדם סהור דחו חין הססק לענין דם כלל רק נגד אם להחזיקה הכוחה מתחם המתחם דאז לא נחעקר בהרכבה ודאי דאסורה לעולם לפי שעם הש"ך: (בב) האררון · כחב הש"ך דה"ה לוסת החודש כגון אם שימשה ע"ו בניסן חוששת לס"ו באייר ואם לא ראחה אינה חוששת לס"ו בסיון והיינו כשעברה ושימשה בס"ו באייר ולא ראחה דנחעקר בהרכבה אבל כשלא שימשה כלל אפורה כדלעיל בס"ק כ"א וא"כ כשאשה כס"ו באייר ולא ראחה דנחעקר בהרכבה אבל בשמש מאסרה לאוחו יום החודש לעולם ואם ראמה שתי פעמים מחמח חשמיש נאסרה ליום החודש של ראייה שנייה ולהפלגח יום לעולם כל ימיה עד שעברה ושימשה ולא ראמה דנחעקר בהרכבה וכמו בליל סבילה בס"ק י"ו: (בג) עד שיעקר ג"פ : הנה אם עברה עליה רק פעם אחת ולא ראחה ג"כ חו לא חיישא דנחבטל ההפלגה לדעת הט"ך בסן" קפ"ע ס"ק מ"ה וכדלעיל בס"ק כ"א כק דנ"מ לענין אם חזרה וראחה דחיישא שוב לחלי שנה אחר ראייה זו וכשנעקר ג"פ שוב אינה חוששת כלל והוא שנחעקר בהרכבה: (כך) אשור להשהותה - הנה בהרשב"א ובשאר פוסקים דימו זה לגרושה ולשבויה ולבי מגמגם בזה דשאני גרושה ושבויה דאין לה היחר ולא הוי פת בסלו אבלו וד דמהני לה רפואה כמבואר בסעיף ח' לא ידענא אם היא עוסקת ברפואות על ידי רופא ישראל שיאמר שירששש פעם אחת. וכן אם החשמיש הראשון היה בלא דם שוב על ידי רופא ישראל שיאמר שירשה את מחלי לא תהא כשאר חולה דאם לא בדקה עומה פעם אחת דג"כ שוב אינה חולה דלף מדר מדים לא ע"ב דאמרינן החם שאינה לריכה להיות בודקת אינה חולה דקי"א ע"ב דאמרינן החם שאינה לריכה להיות בודקת אינה חולה דקי"א מונא ביהונות בידקת אינה חולה די "א מונא ביהונות בידקת אינה חולה די "א מונא ביהונות בידקת אינה חולה די "א מונא ביהונות בידקת אונה ביהונות בידקת אונה ביהונות בידקת אונה בידקת ביהונות בידקת אונה בידקת ביהונות בידקת אונה בידקת ביהונות בידקת בידים בידיקה בלו בידיקה ביד אחר השמיש וקשה דהבדוק מחשש דאימר חפסוק שעם אחת מחמה חשמיש דאינה חולה כדקאמר החם אלא ע"ב דאף אם אינה בודקת אינה חולה וא"ב הבדיקה אינה רק לחקומא דידה ומשום זה לא שייך לחייבה בבדיקה י וכל קושים הש"ם אינה רק אם נאמר דהבדיקה היא לחומרא דידה כעין הקושיא דחבדוק אימר נשחנו מראיח דמיה או משום שמא חקבע לה וסת דהנהו בדיקות לחומרא דידה הן משא"כ בדיקה זו לקולא דידה היא ולא שייך להקשוח ממנה ככ"ל ברור:

כם ושם יכול מראה : בפ"ז ס"ק א' הביא בשם הב"ח דבמראה לבן לא יורה עד שיחייבש ימלא אדום בקצוחיו וחמה עליו ונלסע"ד ליישב כל חמיהוחיו דמה שחמה מהא דסי' קפ"ו דבעי בדיקה לפני חשמיש לא קשה כל דהא לא בעי בדיקה לאור הגר רק שחבדוק ולא חעיין בו עד למחר ובלבד שחהא מוכיחה קיים כמ"ש שם ועוד דהחם היא רק חומרא בעולה הבדיקה וכל מה דאשבר לחקוני מחקנין מה שאין כן כאן דמחירין אוחה לבעלה : וגם מה שהקשה מהא דאמר לא יאמר החכם אלו היה לח שהיו מה שמא לא קשה גם כן דשמני החם דליכא לברורי מה שאין כן הכא דאיכא לברורי מהיכא חיחי נחיר מספיקא גם מה שהקשה מסימן נ"ב אין ראיה דכשלמא החם כיון דנשחפה בחזקת היחר שומדת אין לנו להוציאה מחזקחה משא"כ הכא כיון דארגשה ורוב דמים שמאים באשה חדע דאם ארגשה ולא מצאה כלום שמאה באשה ומשום הכי צריכין בירור להוציא מהרוב כנ"ל ליישב חמיהוחיו והגה זה פשום דחם בעודו לח היה ממת ונשחנה ביובש למרחה שהורה דממחה כדמוכת בש"ם שם להדים בהת דר' דחמר בלילה לח חותי שפיר מותי שפיר אף דנשחנה ביום למרחה רק דלפי' הר"י שהביאו הרא"ש אפ"ה טהורה משום דאין דרך אשה לראוח כך וכיון דלהחושפות והרא"ש לא ס"ל פעם זה משום הכי יש להחמיר אמנם כן קשה כיון דהרב בהג"ה פסק דאפילו ברואה דם גמור שהור הוא במקור שנעקר דמחמת מכה הוא מכ"ש כשדם בבקעה ול"ל דלא מחמיר רק בשעת וסתה דאז לא חלינן במכה כמ"ש הט"ק ה' רק לפעם הרא"ש אפילו הכי פרותם לם המ"ש המ"ז שם משום דחין דרך לרחות בכך וכיון שרש"י וחוספות לא ש"ל מעם זה יש להחמיר בשעת וסהה כנ"ל . ומיים הש"ך דאפילו הב"ח אינו מחמיר רק כשרואה דם אבל כשהתחיבות נופלות בלא דם ודאי מהורה וכחב המ"ז דאפילו בשעת וסחה מותרת והמעם דאפילו דם נדות מתש כגון בשעת וסחה מוחרת מחוב המ"ז דאפילו בשעת וסחה מותרת והמעם דאפילו דם נדות מתש כגון בשעת וסחה מוחרת המשום דלא אפרה תורה אלא כשהתקור נשאר במקומה והדם יולא ממנו משא"כ כאן שהמקור עלמו מוליך הדם עמו ואין זה דרך ראיה שאסרה חורה עכ"ל הפ"ז ונראה דדוקא כשנפלה החחיכה בבים החילון בשעח וסחה דאז לא חיישים שהדם הלך מקודם או אחר כך דמוקמינן להאשה בחזקת שהרה ואמרינן עחה בא הדם בעת נפילח החחיכה והחחיכה הוליכה דם ועהורה היא . אבל אם החחיכה מונחת כבר בבית החיצון קודם שעת וסחה וחדם הולך בשעת וסחה מממה מסעם דחם כן לח חהיה ממחה לעולם כל זמן שהחחיכה חהיה בביח החיצון וחיישינן דלמח הדם יורד מהמקור עכשיו ולח הוליכתו הגומיכה קדם שנת וסחם החדם הכן בשתח וכנה שתחם המשם הים כל במקומו · אך קשה על הפ"ז דאם כן אמאי לא הגיה הרב גם כן מהא דסיים בש"ע דאם היתה חחיכה גדולה דפמאה כלל דאמו כשנעקר מקצח מהמקור לא נשאר שום מקור ודמים כלל במקומו · אך קשה על הפ"ז דאם כן אמאי לא הגיה הרב גם כן מהא דסיים בש"ע דאם שמעם דא"א לפחיחת הקבר בלא דם דלדעת הרב בהג"ה הפי מה שפי להמיכה ביון בהחחיכה האייכה הדים בבקעה שמאה מפעם דא"א לפחיחת הקבר בלא דם וכן הקשה בב"י ג"כ מהא דשפופרת דהא יסחה המקור מחמת השפופרת ע"ש וכתב דמיירי גם כן בשטפרת קמן ובחחיכה קשוב הדם בבקעה שמאה מפעם דא"א לפחיחת הקבר בלא דם וכן הקשה בב"י ג"כ מהא דשפופרת דהא יסחה המקור מחמת השפופרת ע"ש וכתב ע"ש : ולבי מגמגם בה דמה בכך דא"א בלא דם הא דם לפנינו וחלינן שהדם ירד דרך השפופרת או דרך הבקעים שבחחיכה וכיון שדם זה טיהרה רחמנא מהיכא שיחי ניחוש לדם אחר ונחזיקה בסמאה הא אשה זו בחזקת שהורה עומדת והש"ס מיירי בחסיכה שאין עליה דם כלל אז אמרי' כיון דא"א לפחיחת הקבר בלא דם ודאי דם היה ונחנגב וכן לדעת רש"י דסובר דדם שבבקעים ודאי דם חתיכה היא ולא דם נדות איכא למימר מסחמא גם עליה היה דם ונחקנח כיון שא"א לפחיחת הקבר בלא דם נדות אבל לדעת הרא"ש דהדם שבבקעים דם נדות רק שרחמנא שיהרה מהיכא חיתי ניחוש טוד לדם נדות ומנין לו להמחבר זה ואמאי לא נוקמא האשה בחזקת סהרה לומר דהיינו הרם שיאא ש"י פתיחת הקבר ויצא ע"י שפופרת והבקעים שרחמנא שיהרה מהיכא חיתי ניחוש טוד לדם נדות ומנין לו להמחבר זה ואמאי לא נוקמא האשה בחזקת שהרה לומר דהיינו הרם שיאא ש"י פתיחת הקבר ויצא ע"י שפופרת והבקעים שבחחיכה דעהור אפי' הדם נדוח ונראה דאף המחבר חזר בו שלא כחב דבעינן שיהא השפוסרת דק שבדקים אלא ודאי דגם בשפוסרת גדול חלינן הדם שיצא בפחיחת המקור יצא דרך השפוסרת ובתחיכה ולרוך לומד לדעתם דסברי דבשעת פחיתת המקור קודם נפילת התחיכה גם כן מחוייב הדם לבא ובזה א"ש גם דברי המ"ז: (ד) צורת בריה י הנה הרא"ש במשובה המשח להרשב"א כיון דבש"ם אמרו על דין זה ששאלו חכמים לרופאים ואמרו מכה יש לה במעיה וכו' וא"כ אסילו נימוחו ג"כ סהורה דהא אפי' דם גמור חולה במכה י והמהר"ם מלובלין בחשובה דברים כאלו ומשום הכי החירו ע"י בדיקה דאם לא נימוחו חלים בנידול המכה כמו דחלים בחחיכה שלא נימוח בנידול המקור אליבא דרבם וכשנימוח לה חלים בנידול המכה וכמו דלא חלים רם דמעם הרמ"ח הוא כיון דובדק ג' שעמים ולא נחמחו הרי נחברר שאשה זו מכה יש לה במעים כמאמר הרופאים וחלינן שכל זמן שמשלח כעין שערוח אלו שעדיין מכה זו בקרבה וכעין שכחב בבימן קצ"ח להחיר על ידי בדיקה ג' פעמים שלח חהיה לריכה בדיקה שוב לעולם והכח ממי דכווחיה וכיון דחתרים דיש לה מכה משום הכי חתרים דחין לריכה בדיקה דחף חם אלו יחתחה לדם מ"ת הח הכת"ח ס"ל בסימן לדוע חם מוציחה דם וסומכת על זה לענין דלח סהיה לריכה אולי יחתחה לדם מ"ת הח הכת"ח ס"ל בסימן קפ"ז סעיף ה' דבחשה שיש לה וסח חולה שלח בשעת וסחה חף במכה שחין ידוע חם מוציחה דם וסומכת על זה לענין דלח סהיה לריכה בדיקה וכל זמן שאינה מסלה שערות כאלו אינה חולה בדם דאין לה ראיה על המכה יוכן אפילו אם מפלח כעין שערות ויש עליהן לחלוחית דם ממאה מהמעם שכחבתי בס"ק ו' ולא סמך על זה רק לענין בדיקה דהוי ספק ספיקא לקולא אימר לא יתמחו כלל ואם חמני לומר יחמחו אימר מהמכה קאחי : קפש (א) אם קבעה וטת לשיבות י פי' כגון שראחה כמה פעמים בימים שאים שוין כגון א' בניסן וד' אייר וח' סיון דהדין שחוששת לאחרון שבהן דהיינו לח' חמח עונם

שלימה כמו שחוששם לוסח שחינו קבוע כמבואר בסימן זה כמה ספמים וע"ו כחב המחבר דאם בכל סעם שראחה בימים אלו ראחה חמיד בשנה אחם כגון בשנה ו' מהיום דאו אינה

הכא מייכי דדם על גביהם: [רא] ושלא בשעת ומהה י והש"ך מיקל אפילו בשעת וסחה כיון דלא שייך המעם המוזכר בפי קפ"ז שהכי חהיה ממאה בפתראה דם גמור ועיין ביאורים שיש לפקפ בזה: [רב] וי"א שגם לוה י והש"ך פוסק כדעה ראשונה:

קפם [א] ליום ל' י היינו ליום החודש ז"ב ועיין ביאורים ש"ק י"ב והעיקר כדעת הע"ז והח"ל דחושת ליום ל' גם כן ע"ם: [ב] "הידוע י אלסורה לשתש כל העונה כמ"ב בפי' קפ"ד ואיכה לכיכה לתוש לעונה ביעונית ואם יש לה ומת הגוף קבוע אם הומת מוד במיי קפ"ד ואיכה להיום לעונה ביעונית ואם המתחבות המעורה באינה בחודש מודכה ליווד ביעונית ואם המתחבות המעורה המעורה במיחה מודבה בחודה ביעונית ואם המתחבות המעורה במיחה מודבה במיחה במיחה ביעונית ואם המתחבות המעורה במיחה ביעונית ואם המתחבות המעורה במיחה מודבה ביעונית ואם המתחבות המעורה במיחה ביעונית ואם המתחבות המעורה במיחה במיחה ביעונית ביעונית היום בחוד ביעונית המודבה ביעונית ביעונית ואם המתחבות המעורה ביעונית המודבה ביעונית המודבה ביעונית ביעונית המעורה ביעונית המודבה מובלע בסוף הסיסוק מוחרת לעונה בינונית ואם הוא בתחלחו או משנמשך ראייחה גם אחר הפיסוק אסורה לעולה בינונית ועמ"ש סעיף כ"ד בביאורים: [ג] אפילו · ובוסח הפלגות אינה חוששת עד אחר ב' ראיות וחוששת לוסת החודש ולהפלגה עד שיקבע אחד כדלקתן סעיף י"ג: [7] לשעות - פי' פראחה ג"פ בימים שאינן שוין דהדין דחוששח לאחרון שבהם כמו בשעיף "ג ואם כל אותן הג' פעמים ראתה בשעה ידוע אינה חוששת רק שעתה כשיש לה שעה קבוע לרחייתה וה"ה בוסת הקפינות או אחר פבילתה ג"כ אינה אסורה רק שעתה כמיש לה שעה קבוע לראייחה כיון דוסח שאינו קבוע הוא ועיין ביאורים: [ה] ורביעית · ולדעה קמייחא בסעיף ז' בעינן שחראה עוד חמישיח לל"ג ואז חוששת לל"ד וה"ה אם דילנה למפרע כגון שניה לכ"ע וג' לכ"ח וה"ה אם כל דילוג לב' ימים כנון ל' ול"ג ול"ה ש"ך : [ר] משוה · ואם דילנה יום א' ואח"כ כ' ימים לא קבעה וסת: [ד] בימי החורש ' והיינו לחיקון בים דין דשיפורה גרים: [דן] באחר בשבת · כגון שרחחה היום ולפוף ג' שבועות ג"כ רחחה בה' כשבת וכן בפעם הג' וחם כבר נקבע וסת להפלגה דהיינו שרחחה כבר ד"פ כך וחז נקבע וסח להפלגות שוות לכ"ב יום שוב אינה חוששת רק להפלגה ולא לימי השבוע ול"מ אם הפסיקה או ריחקה ראיותי' ועיין ביאורים : [1] קבעה וסת · ולא דמי לוסת הפלגות דכעינן ד' כאיות דהתם אי אפשר לומר כך וכך ימים עד שתראה פעם ב' אכל הכא שחלוי ביום החודש בראייה ראשונה גמי איכא קביעות זמן שהרי אתה אומר בכך לחודש ראייתה : [ד] בי"ח בתסוו - וחוששת לי"ע אב ולך' אלול ואפילו לא ראהה בי"ע אב חוששת לך' אלול ועיין ביאורים ואין מדקדקין בין חודם מלא לחסר: [יצו] וסת: ודוקא שיהיה וסח לדילוגה כגון בהיה לה וסת לך' וראמה כ"א וכ"ב: [יב] ויש לחוש ולהחמיר: היינו כב' הסברות וחוששת לי"ז בממוז משום וסת הפלגה ולי"ת משום וסת הדילוג וכן אם היה לה משש ב' 'וסחום שהדין כשנקבע א' מהן נעקר השני חוששם לחומרא לשני הסברות · מ"ז וש"ך : [רג] וחושישה לעולם יוה"ה בג"פ בב' חדשים כגון מ"ו בניסן ומ"ז באייר ומ"ז בסיון ומ"ז בהמוז וש"ו באב ומ"ז באלול קבעה לה וסח לדילוג חלילה לב' חדשים : [יד] קבעה · כ' המ"ז דוהו להי"א דסעיף ז' אבל לדעה ראשונה זכיכה שחראה עוד א' במשרי · והש"ך כחב דכאן כולי עלמא מודו דסגי בג' ראיות דהוי כוסת הסירוג דסעיף י"ב וכן עיקר [אור] שבירגה יואפילו חזרה וראחה בי"ע חמוז לא קבעה וכח לדילוג אבל קבעה וכח להפלגה ל"ב יום דכיון שהיה לה ג' הפלגות שוות מל"ב יום דניםן מלח וחייר חסר: [מד] או שתים . מיירי שהיה לה וסה קבוע דחז לח קבעה וסת בשני דילוגים אפילו לרכ: [יז] הסידוג -וחין וסת זה נעקר עד שלח תרחה בג' סירוגין דהיינו ששה חדשים ועיין ביחורים ואם רחחה שבע אדר ניסן סיון אב אינה הוששה לוסח הדילוג רק לוסח השני וה"ה להיפך שראחה ניסן סיון אב אלל משכי חוששה לוסח השוח ועיין ביאורים: [ירד] דוששת לר"ח - היינו לג' מיס דר"ח הא' משוס עונה בינונית מ"ז ועיין סעיף י"ג בהג"ה ובמ"ש שם: [ירד] בישלה ימים דר"ח הא' משוס שונה בינונית מ"ז ועיין סעיף ו"ג בהג"ה ובמ"ש שם: [ירד] בישלה אום שייך בחדשי החורף שאין כאן הפלגות שוות אכל בחדשי החמה שהן חמיד שוים א' מלא וא' חסר והפלגותיהן חמיד שוין בימים חופשת לוסת הפלגה מם' יום ובחדשים שחינן שוין חופשת להפלגה אחרונה ועיין ביאורים: [ב] חוששת לוסת החורש · עש"ך שכחב דהא דקיי"ל בסימן קפ"ד ובסימן זה דחוששת לעונה בינונית היינו יום החודש והיא היא רק ב' שעמים יש ביום החודש א' מסעם גרמא יום החודש ב' מסעם עונה בינונית שהוא מטעם הפלגה ונ"מ באם ראמה בנחיים או שיש לה וסת אחר קבוע דאז אינה חוששת ליום החודש מפעם עונה בינונית רק מטעם יום החודש ומוחרת בעברה וסחה ולא בדקה כיון שאינו קבוע ואם אין לה וסת ולא ראמה בנחיים אז החשש הוא ביום החודש גם משום טונה בינונית ודינו כדין וסח קבוע כדלעיל · והמ"ז כתב דתוששת ליום החודש וגם ליום ל' שהוא שונה בינונית ועיין ביאורים שכתבתי דהעיקר דעונה בינונית הוא יום ל"א: [ב] לא' באייר - כמב הפ"ז דחוששת גם ליום א' דר"ח אייר משום עונה בינונית ועיין ביחורים דכהן שרחתה בך' בניםן ליכה חשש דעונה בינונית : חוששת לש' באייר . הש"ך חולק ום"ל דחינה חוששת כיון שרחתה בר"ח הייר ורחתה בם' בו שהיו שני הפלגות הראשונות בלי הפסקה בינחיים ובאמצע הפלגה השלישית הפסיקה כגון שראחה בר"ח ניסן ובך' בו ובע' באייר ובך' בו ובכ"ע בו כולי עלמא מודו דקבעה לה וסח מד' לך' ואם הפסיקה באמצע הפלגה ראשונה כגון שראחה בר"ח ניסן ובי' בו ובך' בו ובכ' באייר ובכ"ע באייר כולי עלמא מודו דלא קבעה וסח רק כשהססיקה בהפלגה האמנעית פליג הרב בהג"ה והש"ך והמ"ז סכקו כרב ועיין ביאורים: [כב] שהוא יום. וחושחת ג"פ להפלגה י"ב יום משום הפלגה שהיה לה מך' ניסן עד ר"ח איירי ש"ך: [כב] ש-קבע -ודוקה בחשם דוסת החודש וחשם דוסת הפלגה אז כשנקבע וסח א' שוב אינה חוששת לשני כיון לאי אפשר שיהקיימו שניהם וכן לשני וסחוח של הפלגה אינה חוששת דאי אפשר שיחקיימו שניהם אבל כששניהם הם חששת דוסת החודש כגון ראתה בכ"ח וכ"ח וכ"ה לחודש וכ"ת קינתם הכי בפשנים שם החומת יחות של כ"ח כיון שמפשר שיחקיימו שניהם וכן הדין במסח הדילוג ווסת השוה ועיין ביחורים: [כד] לי"ח י היינו לסברא הראשונה דסעיף ז' מבל להי"א שם קבעה ושח הדילוג בג"ם אם לא שהיה לה וסת קבוע מקודם לע"ו דאו ראייה אבל להי"א שם קבעה ושח הדילוג בג"ם אם לא ש"ו אינה מן המנין לד"ה : [בה] בהפלגה ודילוגין - כגון שראתה כא' צניסן וך' בי חששת לט' באייר משום הפלגה וגם לר"ח אייר חוששת משום וסת החודש דילגה ליום כ"א סיינו עשרה באייר ובר"ח אייר לא ראחה חוששת ליום כ"א דהיינו ר"ת סיון והוששת גם לכ"א אייר משום וסת החודש הגיע יום כ"א ולא ראתה מותרת לשמש יום כ"ב דילגה ליום כ"ב חוששת ליום כ"ב דהיינו כ"ג בסיון הגיע כ"ב ולא ראתה מוחרת ביום כ"ג דהיינו כ"ד בסיון וחיינו לשמואל או לרב ובהיה לה וסח מקודם מך' לך' וראחה בנ"פ קבעה לה וסח לדילוג ואינה חוששם אלא לדילוגה • ש"ך: [בר] וכן עיקר - עיין בסימן קפ"ד סעיף ג' ביארחי דין זה על נכון: [בר] למקומו • הטעם דאף שאשה מדלגת פעמים ושלש כל שלא קבעה והה אחר כשחזר וראחה בזמן הוסח חזר הוסח למקומו ועיין ביאורים מ"ש על הש"ך: [בר] בלכי אחר כשחזר וראחה בזמן הוסח חזר הוסח למקומו ועיין ביאורים מ"ש על הש"ך: [בר] ולמאי דאמריגן לעיל בס"ז כרב לריכה לחוש לוסת הדילוג ואפילו לדעה קמייחא חוששה מיהה ליום ל"ד משום חשש דהסלגה אחרונה וגם חוששת לעונה בינונית וליום החודש של הראייה האמצעית: [במ] הראשון י ול"ל דמיירי שראחה בשיעור הפלגה הוסח הראשון מיום ל"ד שראחה באחרונה : [7] ביום הוסת הראשון י הכא דמיירי כוסח הפלגה מיירי ע"ב

חוששת לח' תמוז רק בשעה ו' ולא שונה שליתה דבכהאי גוונא אף רבי יודא דפליג עליה דר"י נדה ט"ו מודה דאחיא קביעוחיה דשעה ועקרה ליה ליום שאינו קבוע ועיין בבעה"נ להרחב"ד שכחב בהדיח כן ע"ש בבעה"ל שמביח רחיה מהחי חיחחת דהוה סלקה מעבילת מנוה הוה חזיא דמא דאמר לה לכי והבעלי לו על גבי הנהר אף דהוה לה וסח קבוע ליל עבילה אפי' הכי לא אסרה כל העולה וע"כ הפעם תשום דעבילה כקפיצה דמיא דהוה כוסת שאינו קבוע ומשום הכי אינה חוששת אלא שעתה ולה היה שעה קבוע לראות בשעה שבאה לעיר משום הכי החירה קודם וזה כוונת הע"ז בס"ק ד' ג"כ שכחב כגון אחר שבילחה וכיולא פי' דכל וסת שחינו קבוע חינו חוששת אלה שעתה כשהשעה נקבע ג"פ ולזה שסיר מסיים המחבר דהוסת הזה נעקר בשעה אחת אסי' בלא בדיקה דהיינו כיון שעברה שעתה ולא בדקה ולא הרגישה מוחרת כדין וסת שאינו קבוע והטעם פשוט דנהי דהשעה קבוע דביום שתראה ודאי לא מראה רק בשעה זו מכל מקום היום אינו קבוע שחראה בשעה זו ביום זה דוקא והוי כשלר וסה שלינו קבוע דמוחרת בלח בדיקה ונעקר בפעם חחת כמו בסעיף ד' : (ב') ביון שעברה עובתה - המ"ז ס"ק ה' הקשה הא אשה שאין לה וסח גריכה בדיקה לעולם ולפת"ש ' קפ"ו דבאין לה וסח אין זריבה בדיקה לאור הגר ולא בחורין וסדקין לא קשה מידי דכאן לריכה בדיקה לאור הנר וחורין וסדקין דוקא ונקה"כ חירן דכאן מיירי ביש לה וסם ואינו קבוע נראה כוונחו דמיירי באופן שנחבאר בסי' קס"י סעיף ג' ע"ש ומיירי שראחה פעם אחת קודם הי"ד יום ודוק - ולפי חירוץ הפ"ז ל"ל הא דאמר ועונה בינונית דינה כוסת מיירי גם כן שיש לה וסח רק שעברה וסחה ולא ראחה דאז חוששת ליום ל' מהראייה שעברה כמ"ש כאן: (ג) בגון שראתה היום · עש"ך ס"ק ח' והנה הרא"ש דף ס"ד כחב וז"ל דרב לא אמר דסגי בג' רק כשהוא לימי החודש אכל בהפלגה בעינן ד' וכן מוכח בפ' שור שנגח דמדמה נגח פ"ו כחודש ופ"ז בחודש לפלוגחה דהכה והן משוללי הבנה ונרחה דהרח"ם כא לאפוקי מהרמב"ן שכחב בחמשה שיטוח דפלוגחייהו בהפלגוח דהיינו בחדשים שווין ע"ש ולזה מביא ראיה דע"כ הכא ביום החודש מיירי דהא מדמה נגיחות לפלוגתא דהכח ובנגיחות ודאי דבהפלגות סגי לכולי עלמא בג' כדמוכח מהא דראה שור נגח שור לא נגח כמ"ם הרשב"ה בחה"ה במעם הדבר וכן צבעל הנפש להרחב"ד ועיין בב"י שהביחו שם וכ"כ כל הפוסקים כנ"ל כוונמו: (ד) ובימי השבועי כחב הש"ך דהיינו שראחה ביום א' ולבסוף ג' שבועות חזרה וראתה ביום א' וכו' ואף דבכה"ג איכא נמי הפלגה שוה לק"ב יום וחשבינן חוחה לוסת הפלגה בנדה דף ל"ע ע"ב ונרחה דמיירי הכח שלח נקבע לה וסח הפלגה כגון שראחה באמנע הפלגה שלישית דאז נחבטל וסת הפלגה כמבואר לקמן סעיף 🗥 ד דאז חולה וסחה בימות השבוע דוסת השבוע לא נתבעל אפי' כאתה בינחיים כמו בוסח הסירוג ליום החודש לקמן בסעיף ח' ע"ש וכיון דלא נקבע וסח הפלגה וסח השבוע איקבע משום הכי תולה בוסת השבוע אבל בשכבר נקבע וסת הפלגה כגון שלא הססיקה בראייה בנחיים אינה חולה כלל בוסת ליום השבוע רק בוסת הפלגה כדמוכח שם - ואם אחר שנקבע להפלגה הרחיקה ראיותיה מונה הפלגתה מיום הראייה השנייה ואינה חוששת כלל לוסת השבוע ולומר כיון שנקבע ג"כ לימות השבוע בסירוג ובוסת הסירוג אף שהרחיקה ראיותיה חוששת לאוחו יום הראוי לראות כמ"ש בס"ק י"ע ע"ש בכאן לא חיישינן לאה כיון שלבר נקבע והת הפלגה אינה חולה רק בוסח הפלגה ולח בוסח השבוע כלל דהח הרמב"ן בחידושיו סובר דחין לחום לשום וסת רק להסלגה ונהי דאנן קי"ל דקובעת וסה אף לימי השבוע היינו במקום דא"א למחלי בהפלגה אבל במקום דאפשר למחלי בהפלגה אינה הולה רק בהפלגה דאלח"ה לא משכחת וסה הפלגה שלא יהיה ג"כ וסת השבוע או בשוה או בדילוג דאם וסתה מח' ימים לח' ימים והמחלת ראייתה היה דרך משל ביום א' הרי וסתה בימי השבוע שוין ואם וסחה מס' ימים לפ' ימים הרי וסחה בימי השבוע בדילוג ליום א' ואם וסחה לי' ימים הם בדילוג לשני ימים ימים הרי בימי השכוע ואם לי"א ימים הם בדילוג שלשה ימים ואם וסחה לי"ב ימים הם בדילוג שלשה ימים למפרע ואם וסחה לי"ג ימים הם בדילוג ב' ימים למפרע ואם וסחה לי"ד ימים הם בדילוג יום אחד למפרע וממנו חקיש אל השאר ג"כ וא"כ לא משכחת כלל הדינים המבוארים בסעיף פ"ז ולענין אם ריחקה ראיותיה או קירצה ראיותיה דהא לריכה לחוש לאותו יום משום וסה דימי השבוע א"ו כדאמרן דכל שכבר נקבע משום הפלגה אין לחוש לימי השבוע כלל רק במקום שנקבע וסת השבוע וסת הפלגה לא נקבע אז חוששת לוסת השבוע: (ה) עד שתראה בי בתפוו - וחוששת לי"ם אב וך' אלול ואם לא ראתה בי"ם אב אסילו הכי חוששת לך' אלול כמכואר ככמה"ל להראב"ד דף י' ע"ד גבי וגיחות ע"ש: (ן) מוסת הקבוע לה: עש"ח ס"ק י"ח דלרב לא מצטרף ולשמואל מצטרף י אין להקשות דהא בבבא קמא דף ל"ו איבעיא היא אם נגח שבת שבת ושבת ח' בשבת וב' בשבת ע"ש י ואמאי לא חלה אותו בסלוגחא דהכא דלרב לא מצמרף ולשמואל מצמרף והנה הרא"ה בב"ה בחה"א כחב באמח דלרב גם שם לא מצמרף אבל אי אפשר לומר כך דהח גבי נגח ט"ו וי"ו חלה אוחו בפלוגהא דרב ושמואל ולענין האיבעיא לא חלה אוחו בסלוגחא ש"מ דהאיבעיא הוא אליבא דכ"ע · לכן נראה דלא דמי כלל דשאני הכא דבוסח השני רוצין לעקור הוסח הסדור כבר דע"י הוסח הא' נאסרה יום ש"ו וכשנשרף המ"ו לי"ו וי"ז הומר הט"ו ונאסר יום הדילוג והיאך נצרף מה דסירכיה נקס ואחא לוסת הדילוג בכדי לקלקל אוחה משא"ל בנגיחות דמחמת הצירוף בשבת לא' בשבת אין רצוננו לקלקל אוחו ממועד לסבחוח מה דבירכיה נקט ואחא אדרכה מחמת הצירוף אנו רוצין להחזיקו מועד לכל ימי השבת וכן משמואל דסבירא ליה דמנטרף אין ראייה דכאן בוסחות מחמת ג' ראיות האחרונות נחחזקה דחזקה בג' זימני סגי והראייה ראשונה לא נצטרף להחזקה כלל רק דבעיק ראייה ראשונה שיהא מינכר דילוג משא"כ בנגיחות דבעינן לירוף הנגיחה דשבת לחזקה וסשום והנה הרמב"ן בחמש שיטוח כחב דבראחה ד' פטמים למ"ו דלא מלרסיגן ראייה בתרייתה של הוסת לוסת הדילוג ע"שי נראה דחזיל לסיטתיה דס"ל דב הפלגה ג"ל סגי בג'

ראיות וסלוגחא דרב ושמואל מיירי בוסח הפלגות ע"ש וצריכין הראייה. בחרייחא לענין החזקה משום הכי כתב דלא מלטרף - מה שאין כן לדידן דם"ל דבטינן ד' ראיות ולא לריכין ראיה ראשונה להחזיקה רק להיות מינכר דילוגה ומחתת הראיה של וסת הקבוע לה ג"ב מינכר דילוגה ואפי' מוסת שנקבע ד"פ אמנס דעת החוס' נראה דס"ל דכוסת הפלגה סגי מג' ראיות כדעת הרא"ה והרמב"ן 'ובהפלגה לדילוג ס"ל דבעינן ד' ראיות והנה מהחוספות דף ס"ד בד"ה איתמר אין ראים כ"כ דאף שבהתחלת דבריהם תשמע קלח כך שכתבו דבהתובשות וף על פד ה נדיתתר ראייה הים מהמנין ואם נאתר דבריה משמע קלח כך שכתבו דבהתובה מהמנין עדיין הים מחלוקת דלרב סבי בד' ולשמולל בעינן ה' כמ"ש הש"ך בס"ק ח' וגם אין להם חירוץ אמתי שרנו ליישב דאמאי לא נקש הפלוגחא בוסח הפלגה לדילוג מכל מקום מקושייחם שהקשו מהא דראה שור נגח משמע להיסוך דס"ל דאף בהפלגות שווח בעינן ד' יש ליישב · אמנם מדברי החום' בנדה ש' ד"ה פתחה שהקשו דהא לרב קבעה וסת לדילוג וחירנו דבדילוג להפלגה כ"ע מודו ע"ם מוכח בהדיא דאי לא תימא הכי קשה דהא כש"ם אמרו שם בהדיא כי כיוונה קבעה

לה וסח ואם כן ממ"ג אי חשבינן ראיה ראשונה שלפני הל' יום א"כ בהסלגה לדילוג ג"כ קבטה. וסח לרב ואי לא חשבים הראייה ראשונה ועיין ברשב"א בחה"א שפלפל בזה אף בהסלגוד. לה וסח וחם כן ממ"ג אי חשבינן רחיה רחשונה שנפני הני יום ח"כ בהפננה לדינוג ג"ב קבעה וסח לרב נחי לה חשבינן הרחיה בחשונה שנפני הני יום ח"כ בהפננה לדינוג ג"ב קבעה וסח לה בדינוג בעינן ד' והטעם הוא בתמ"ץ בהסלגה אלא ודאי דהחום' מ"ל דבהפלגות שווח סג יוהפלגה בדינוג בעינן ד' והטעם הוא בתמ"ץ ה"א ושיין ביאורים במ"ק ה" מדי בראייה שנייה ניכר וסחה משא"ב בהפלגה לדינוג ול דכה מדי בישור לא היכר וסחה עד ראייה ג' ואינו לדעו המנין אפי' לדעה בחלמו בישור לא משרי במעיף ד' לא זבר מדה מדי דעות לענין דינוג להפלגות מחמר ה"ש מוסח הפלגות אוחם בהחלמו בעירן שחראה בישור לעני במוסה דעות לענין דינוג להפלגות וגם לא מחלק בחירונו רק מוסח הפלגות אוחם בדינוג וגם סוחה בתוכלגה בדינוג וע"כ מ"ם יש בדבריו דבסעיף ד' לא זבר מדה לה במירו לל מבי לים נכאה דביל אפי' לדעת המחבר בסעיף א' בהפלגה שליכיבה ד' ראיות וכוונתו בתירונו נראה דשאני בהפלגה שהפלגה שלפרי גורמה הכלאות שלחר ג' הפיסון דמה לי שהגורמין הן פיסוקין אוח שלחר ג' הבוסח לחדשם ויום החודש הוא בגורם אחריה המשור במירוג לי למיות שאחר ג' הגורמים ההיינו שאחר ב' הפסלגה שלי במירונ במירונ במופסת לחדשם ויום החודש הוא הגורם אף הכאייה ראשונה שלה הביא להיום שלחרי ב"ן בהפפלגה שלהיים הראשונה במירונ המלגה שלהיים הראשונה לא הביל במחקה ביו להיום הפלאים הראשונה לא בכלגיה שלה במירונ במופסת לחדשם ויום החודש הוא הגורם אף הראייה ראשונה ב"ל נדה דף מ"ד ובשלר פוסקים מה שמילן בן נעיחות לוסתות חלמת המוכל בה בי"מ ולאות הפוסבים אי סגי בצ' ראיות או לא עייו בכמב"ז ב" שישות והרא"ח בהפלגות איכל גב כו מחלותה הפוסבים אי סגי בצ' ראיות או לא עייו בכמב"ז ב" שישות והכרא"ח בחב"א ולבבי הכל לפי דעת המ"ד ובהפלגות אים ביום מוחלתה בחב"א היום במב"א מישות והרא"מ במב"א מישות והרא"ח בחב"א ועל זה בחב"א מוכר בתונה בחב"א מוכר בתב"ז בישות והכרא"ה בחב"א ועל זה בחב"א וול שב בחב"א וול ביה בחב"א וול בברב המול הוב בחב"א מולב בחב"א הוב בחב"א מולב בחב"א הובי הבה המ"א היום במולה בחב"א מובר בחב"א הוב במב"א וול בברב המולה בחב"א הובי המבי בהמולה הוב במב"א מולב בחב"א הוב בחב"א הובי במב"א הבחב"א הוב במב"א הובי בהב"א הובי בהב"א הובי בהב"א הוב בחב"א הוב במב"א הוב במב"א הובי בהב"א הובי בהב"א הובי הבוב במב"א הוב בהב"א הובי הבהב בהב"א הוב במב"א הובי הבב במב"א בי" במב"א בהב"א הש"ע במה שכתב לדברי הכל לפי דעת המ"ז דהיינו דבהפלגות איכא גם כן מחלוקת הפוסקים אי סגי בג' ראיות אל עיין ברמב"ן בה' שיטות והרא"ה בתה"א ועל זה כתב הש"ע לדברי הכל דאפי' הך דעה דסבירא לה דבהפלגה בעינן ד' ראיות מ"מ מודה דבוסת הסירוג סגי בג' ממעם הל"ל אבל מאן דסבירא ליה בסעיף ז' דגוסת הדילוג אף דחופסת לחדשים מכל מקום לא סגי בג' אף שהיו כאן ג' גורמים דבוסת הדילוג ג"כ יום החודש גורם ואפי' הכי בעינן ד' ומ"ל להס"ז דלהך דעה בעינן ג"ל ד' ראיות וכ"ל החוספות בצא קמא דף ל"ו דאפי' בניחות כשמסרג לימים בעינן ד' ומה לי בשמסרג לימים או לחדשים משום הכי כתבי הט"ז כמ"ק י"א דלדעה קמייחא שכסעיף ז' בעינן שחראה עוד א' בחשרי כל"ל בכוומו: (מ) לרברי וה ל-

ראיוחיה ומקשה הש"ם אלא הא דאתר ר"ל אין אשה קובעם ופת בימי נדוחה ור"י אמר קובעת ה"ד לאו כגון דחואי ריש ירחא ובה' בירחא והשחא חואי בה' בירחא ובריש ירחא לא חואי אלמא מריש ירחא מנינן א"ל לא כנון דחואי בריש ירחא וריש ירחא וכ"ה בירח' וריש ירחא דאמרינן דמים יחירים הוא דאחוספו כה עכ"ל הש"ם וכחב הרמב"ן בחמש שיטוח ח"ל וקשה מאי מקשה הא נדה ופחחה לכ"ע מכ"ז מניק ועוד דילמא משום ב' זימני קמאי קרי לה ימי נדוח' וחירן דקושים הש"ם הכי הוח דריש ירחה וריש ירחה דנקם לאו בוסח של יום החדש מייבי רק בוסח הפלגה של ל' יום וכיון דחומי גם בה' בירחת ומם' בירחת לריש ירתח ליכת רק הפלגה של כ"ה יום ואפ"ה מנינן מריש ירחא וחשביט ההפלג' מל' יום וע"כ ל"ל הפעם כיון דבהפלג' הג' היה הפלגה של ל' יום איגלאי מילחא למפרע דגם הפלגוח קמייחוח של היה וכחיית ה' ביכחת לת מספקה ובזה מייתי כ"ם שייעתת למלחיה דתם יש לה וסה לכ"ב יום והכחיקה כחיוחיה לכ"ז דמונין מכ"ב ולח חמרינן דנהי שכחתה גם בכ"ב מ"מ כיון שראח' גם בכ"ז יש לה למנות ההפלגה מיום הכ"ז ועל זה מייחי סייעחא מהכא דכמו שראיים ה' בירחת לת תפסקת כן רחיית כ"ז גם כן לת תפסקת ומכ"ב מנינן ועל זה משיב ר"ה בריה דר"י לא כגון כו' היינו שמקודם סחר דינו דהיינו באם היה הפסקה בהפלגות ראשונות ודאי דלא חשבים בהססקה מהפלגה הראיי הראשונה דוה נקרא ממעין פחוח כיון שהיא הססקה בהסלגות הראיי' הראשונה רק דמיירי בריש ירחא וריש ירחא וכ"ה בירחא וריש ירחא דההססק' היה בהפלגה שלישית אז בתר רובא תמא שדינן לה וזה נקרא ממעין שחום והוי גילוי מילחא טים ביטפנם על השלישית שראיית ההפסק' לא הוי רק חוספת דמים ולענין דינא דר"פ ממילא ליכא סייעחא דש"ה דראתה גם ביום הראויה לראות בו דהייט בריש ירחא משא"ב בדינא דר"פ דלא חואי ביום הראוי' לראות אינה חוששת רק ליום הראיה וה"ה דהוי מני למדחי דר"פ דלא חואי ביום הראוי' לראות אינה חוששת רק ליום הראיה וה"ה דהוי מני למדחי מכח זה סייעחת דר"פ אפילו אי נימת דמיירי בחזתי ריש ירחת וה' בירחת רק משום דפליג גם אדין זה דר"ם מש"ה סחם מקודם דינו עכ"ל בשינוי לשון וחוספה ביאור והר"ן בחידושיו כ' וז"ל וקשה דהיאך מוכח מכאן דכדמעיקכא נקסיק הא אפילו אי חימא כדלקמי' נקסיק הכי כאוי' היא לכאות בריש ירתא דבכך הוחזקה לראות אתר כאיית ה' בירתא בריש ירתא ומחלוקת ר"פ ור"ה אינו רק אם נאמר דבי הדרן נקטי' אם היא מופלגת בכעין הפלג' שהיחה הגילה בו בחתלה וכאן הא הימה רגילה כך לראות אחר ה' בירתא בריש ירתא וחירן דמיירי כגון שהוחזקה כבר בהרצה פעמים לראות מריש ירחא וריש ירחא וכוונחו על וסח הפלג' של ל' יום ואחר שהוחזק' ראחה ב"פ גם בה' בירחא ומנינן מריש ירחא ואינה מוששח כלל לה' בירחא ואי כדלקמן נקסינן מה' בירחא יש לה למנוח עכ"ל בשינוי לשון לפרש דבריהם ופוכח מדבריהם דהש"ם בוכת הפלגות מייכי ובהיות כן מוכח דאם היה הפסקה בהפלגה ראשונה אף שבהפלגות האחרונים היה בלי הפסק' לא אמריק מחמח הפלגוח השניות איגלאי מילחא דנאייה הפסקוח חוספת דוה הוי ממעין פחוח דלא קבעה דהלכח' כר"ה בריה דר"י אבל כשהיה ההפסקה בהפלנה שלישית חשבינן ראיית ההפסק' לחוספת וקובעת וסת לשיעור ימי ההפלנה קמייתא והנה הראב"ד בס' בעל הנפש כחב הפעם משום בחר רובא קמא שדינן להו משמע דאם הססיקה בהפלגה האמנעית כגון ראחה בא' בניסן ובכ' בו ובר"ח אייר ובס' באייר ובכ"מ בו דג"כ לא קבעה וסח להפלגה כ' כיון דליכא רובא דנימא דשדינן להו בחר רובא ומדברי הרמ"ח מוכח דקבעה בכהחי גוונה דכחב דחושפה לפ' בחייר חלמה דקובעה בכהחי גוונה דכל שמינה קובעת בסופו ודמי דמין חוששת לו בחחלתו והיולא מזה עיין בחידושים: (בוד) עד שתקבע וסת א' כדינו י חמיה לי דהא בהדיא כ' הפור הביאו המ"ז בס"ק י"ח ברחחה ג"פ בר"ח ובפעם הג' רחחה בכ"ה בחודש ובר"ח דחוששת גם לכ"ה י וכ"כ בבה"נ להראב"ד אלמא דאסי' נקבע א' כדינו חוששת גם להשני ודברי הרב כאן הן ג"כ דברי העור וסחכי אהדדי לכן נילל דדוקם כששני הוסחות הן מחמת גרמה יום החודש כגון בי"ח ובכ"ה כחודש דחו חפשר שיחקיימו שני הוסחות דהא חשה קובעת וסח בחוך וסח כמבואר בסעיף ל"ב מש"ה חוששת אולי יחקיימו שניהם משח"כ ביש לה וסח קבוע להפלגה אינה חוששת שוב לווסח אחר שאינו קבוע דהא א"א שיחקיימו שניהם דאם חראה עוד באמצע הפלגוח בע"כ יחבטל ההסלגות ואין חושסת לוסת שחינו קבוע לומר אולי יתכטל הקבוע ויחקיים מה שאינו קבוע וכן כיש לה וסח החודש קבוע חינה חוששת ליום חחר שרחתה כו רק משום וסח החודש ולא משום הפלגה מסעם הנ"ל שא"א שיחקיימו שניהם ואמרי' דודאי ידחה מה שאינו קבום ודוקה היחה למודה להיות רוחה בהפלגת יום פ"ו ושינחה ליוםך" חוששת מפעם דכיון שחט רואין ששינתה ולא ראחה בוטח הקבוע חיישינן אולי וסח אחר קובעת אבל בלא שינחה וראחה גם ביום הקבוע לא חיישי' למה שאינו קבוע ולומר אולי יחבפל הקבוע ובהיות כן חמוהין דברי סמ"ז בס"ק י"מ לענין וסח בדילוג דמשמע מדבריו דאם היה לה דילוג ד"פ כגון ראחה בס"ז כיסן וי"ו אייר וי"ז סיון וי"ח חמוז ונס רחתה בר"ח סיון ובר"ח חמוז דחינה חוששח לר"ח חב כיון שכבר נקרא וסח הדילוג והוא חמוה מאד דהא וסת הדילוג הות ג"כ משום גרמח יום החודש כמבואר בכל הפוסקים ואפשר שיחקיימו שניהם ודאי דחוששח להשני אף שלא נקבע כמו בר"ח ור"ח וכ"ה ור"ח וכמבואר בסעיף י"ב ואפשר כוונה המ"ז במה שכחב דלא ניחוש לוסח החודש היינו ליום החודש שראחה באחרונה דהיינו באם ראחה ס"ו ניסן וי"ו אייר וי"ז לוסח החודש היינו ליום החודש שראחה באחרונה דהיינו באם ראחה ס"ו ניסן וי"ו אייר וי"ז סיון דחו אם סיה נקבע וסח הדילוג לח היחה חוששת כק לי"ח חמוז ולח לי"ז חמוז וכשלח נקבע חוששח לי"ז חמוז: (מון) ובן עיקר : עש"ך ס"ק ל"ט ועיין מה שכחבחי בביחור הדברים בסי קפ"ד : חמנם הרחב"ד בבעה"נ ס"ל להיפך דבשופעח חיישה לכל ימי הרחייה ונכיך ליישב קושית ב"י בסי' קס"ד אדבריו מהא דנדה דף י"א דאמר החס דלר"ל ניחא ולדבריו אכחי חקשה דנדה חבדות עלמה אולי היא שופעת ונראה ליישב דמתניחין דהחם באשה שיש לה וסח קאי כדקתני החם אע"ם שאמרו דיה שעתה ומיירי דיום הוסח היא בחחלה נדתה ומש"ה אינה לריכה בדיקה דהרשכ"א בחה"א כ' המעם דהא דנשופעת חוששת לכל הימים הוא מטעם לפי שאין ידוע אם עיקר הוסח בחחלחו והשאר ספילה או עיקר הוסח בסופו וחחלם הרחיה טפילה משום דמים יחירים דחחוספו בה מקדים הוסח לבוח משח"כ אם יש לה וסח קבוע והגיע בסחלת כאייתה ודאי דאין לה לחוש לכל ימי הראייה דודאי החחלה היא עיקר והשאר חוספת דמים היא ונראה שזהו כוונת רש"י נדה ד' י"א בד"ה ממעין סהום לפי הגרסא שמביא ב"י בפור וז"ל ומיירי בחחלת נדה דהא לא מפליג בה מידי אלא סחמא סחני חוץ מן הגדה ואף שהרש"ל מחקו ולפי מ"ש א"ש דהיה קשה לרש"י קושית ב"י דהא נדה ג"כ לריכה בדיקה משום ספק שופעת אי נמי משום המעם שכתב הרתב"ד הביאוחיו בסי' קפ"ד משום דלפעמים מקדמת ולפעמים מאחרת ע"ש י ולזה חירץ רש"י דמיירי בחחלת נדה פי' שיום הנסת הקבוע דמיירי מיניה מחניחין ע"כ מיירי שהגיע בתחלת נדוחה דחז חין שום חשש דחי בסחם נדה היה לו לחלק בין שופעת או פוסקת או בין אם הימים שהן עחה באמלע הוסת ואם הוא בחחלת הוסת וכמ"ש בסי' קפ"ד אלא ודאי דמיירי שיום הוסת הקבוע הוא כחחלת ידוחה . אמנם אנן קיי"ל כהפור ובפוסקת חיישה לכל ימי הראייה ובשופעת לא חיישה רק לחחלת הראייה ובאשה שיש לה וסת אינה חוששת להראיות שבחוך ימי נדוחה שהחחילו ביום הוסח הקבוע לה דודחי יום הוסת היה מעיקר נדוחה והשחד טפילה וכמו שביחרהי בסימן קפ"ד: (יד) ואם לאחר ששינתה · עם"ו ם"ק כ"ד וכל מ"ש הן דברי הר"ן והרמב"ן בחי'י אמנס' אפשר ליישב שלא יהיה ס"ם ברשב"א דאפשר דס"ל כמ"ש הרמב"ן בחמש שיטוח וו"ל דחף דקדלקתי' מנים מ"מ חם חזרה ורחמה למנין הרחויה לרחיים מחרונה לך' יום חוזרח לוסחות דרגלים לדבר ע"ש - ועיקר כמ"ש הט"ז שהוח דעת הר"ן והרמב"ן ע"ש: (ירד) הזר הוםת י עש"ך פ"ק מ' וכוונתו שהש"ך מסרש דעיקר הרבוחת שהשמיענו המחבר הות מה שחזר הוסח של ך' למקומו · חמנס המ"ח דף רצ"ו שהביח הש"ך מסרש דעיקר הרבוחה שהשמיענו המחבר הוח במה שהוחר יום ל' מחמח שחזר הוסח של ך' למקומו וע"ו סיים שפיר זה ג"ע דלדעת הש"ך צלה הפעם דחזר הוסח של ך' למקומו הוחר שלשים וכמו שהקשה הקושיה השניה דלדעת הש"ך צלה הפעם דחזר הוסח של ך' למקומו הוחר שלשים וכמו שהקשה הקושיה השניה ע"ש · אמנס באמח נ"ל דבריו חמוהין דמשמע מדבריו דאם ראחה ב' פעמים ביום ל' ושינחה לך' בפלה הפלגח ל' נמשמע דאפי' ראחה עוד אחר י' ימים אחר ראיית ך' יום בפלה הפלגח ל' כיון שבהפלגה השלישית היה הפסקה וזה ודאי אינו כדמוכח נדה ד' מ"ע גבי חזאי ריב (חוות דעת)

והנה כוסח הסירוג שנקבע כגון שראחה בניסן וכסיון וכאב ואח"ב לא ראחה ג' חדשים רצופים דהיינו אלו חשרי חשוון אפי' הכי חוששה לכסליו ולא דמי לוסה הסלגה שכתב הש"ך בס"ק מ"ה דאמרינן דנחבטל ההפלגה מכל מקום הכא לא אמרינן דנחבטל סירוגה כמו במועד לסירונין דאמרים ביום שמועד לו תשלם נ"ש אף שסירג כמה ימים אם לא שהפסיקה ג' סירונין אז הדין כמו בסעיף ט"ו והסעם פשוט דבשלמא גבי הפלגוח שהפלגה של כך וכך ימים גורם הראייה כיון שנחבעל ההפלגה נחבעל הגורם מה שאין כן בוסח הסירוג דאף שהפסיקה מכל מקום כיון שתופסת לחדשים ויום החודש הוא גורם לא נחבשל הגורם ע"י הפסקות : (י) ואע"פ שהריקה - עם"ך מ"ק כ"ו שכ' דאם ראחה שבט אדר ניסן וסירגה לראות בסיון וכחב דרחיים ניסן חינה מן המנין עיין מ"ש בביחורים ס"ק ו' דלח דמי לחיבעים דבבח קמח דף ל"ד ונראה דאפילו ראחה ניסן סיון אב אלול משרי דמלרפינן ראייה אב לוסח הסדור לכל החדשים אף דאנו רולין להחזיקה על ידי הוסח הב' יוחר מהוסח הא' מ"מ לא דמי לאיבעי' דהחם דודאי אין לקלקל מה דסרכי' נקט ואחי דהיינו וסח הסדור דשם ג"כ אין האיבעי' לקלקל מה שננח שור שור שור רק לקלקל שור חמור גמל וה"נ לא איבעי' לן החם נגח שור שור שור שור לח נגח שור נגח וכו' משום דלעולם חין מקלקלין מה דמרכיה נקט וחחחי כנ"ל וחפילו אם היה מקודם ד' סירוגין ואח"כ חזרה וראתה שלשה חדשים על הסדר נעקר וסח הסירוג ונקבע וסת הסדור ועיקר דין וסח הסירוג נלמד מהא דוסח השבוע האמור בש"ם המבואר בסעיף ל' דודאי מסעם סירוג הוא עש"ך ס"ק י"ד ומה לי סירוג לשבועות או לחדשים : בסעיף ל' דודאי מסעם סירוג הוא עש"ך ס"ק י"ד ומה לי הפלגות שווח בינחיים כגון שב' (יא) ספני שהפסקת החודש השבי - ודוקא שלא הי' הפלגות שווח בינחיים כגון שב' חדשים הרחשונים היו מלחים ובב' השניים היה חחד חסר וחחד מלח משום הכי חינה חוששת ליום החודש אבל חוששת ליום שלאחריו מפני שמוא שוה להפלגה שראמה בראשונה שחוששת לפעם אחת אבל כשכל החדשים שווין שאז ההפלגה בימים ג"כ שווין ודאי חוששת לר"ח הב' מסני ההפלגה ולפ"ז לא דק המחבר בלשונו שנקט הליור בחדשי החמה שהן חמיד שוה בחשוון וכסליו סים לו למינקם: (רב) האשה שראתה תוששת לוסת החודש · עש"ך ס"ק ל' סהחריך דעונה בינונים יום החודש והנחון חכם גבי בשחלות וחשובות סימן קי"ד השיגו וחורף קושייחו דלדברי הש"ך דחין חופטין החבל בב' רחשין לותר דסחם נשים חזיין לעונה בינונית וסחם נשים חזיין ליום החודש אלא ודחי דחין כחן רק וסח אחד ועונה לעונה בינונית וסחם נשים חזיין בינונים הוא יום החודש חה א"א כלל דהא לגבי ופת החודש פסק בסימן זה פעיף ד' דכשאינו קבוע עברה ולא בדקה מוחרת בלא בדיקה ובעונה ביטנית פסק בסימן קפ"ד דלריכה בדיקה י ועוד הקשה דהה הרשב"ה מביה שני רחיות על עונה בינונית על וסח החודש ולדברי הש"ך טורח שני ראיות למס - והנה קושיות אלו יש ליישב דבקושיא הראשונה י"ל דהא דפסק דבוסח החודש שחינו קבוע אין לריכה בדיקה מיירי בענין שכחב המ"ז שם ס"ק ה' שיש לה כבר וסח קבוע אלח ששינחה עכשיו כוסת החודש שלח קבעחו ג"פ דחף חשה שיש לה וסח לריכה לחוש לוסח שאינו קבוע כמ"ם הטור הביאו הט"ז בס"ק י"ח לענין אם ראחה בר"ח ור"ח וכ"ה לחודש כו' ע"ם דחו חינה לריכה לחום מפעם עונה בינונים רק מעעם יום החודש מש"ה ה"ל בדיקה כיון שחינו קבוע מה שא"כ בשחין לה וסה כלל דאז אילרכא לחוש מסעם עונה בינוניה ודינו כוסח קבוע וצריכה בדיקה ומסעם שכ' הר"ן על עונה בינוניח משום דוכי לעולם לא חראה ומספס זה הולרך הרשב"ח להביח שני ראיות דהיינו ליום החודש שאינו קבוע אף במקום דלא שייך עונה בינונית כגון בים לה וסח חחר קבוע וכן הולרך להביח רחיה במקום דשייך עעם דעוכה בינונים כגון באין לה וסח שההיה אסורה מטעם עונה בינונים דהוי דינו כוסח קבוע כדמוכח מהרשב"א שהביא ראיה שבעונה בינונית אסור לבא עליה עד שישאלנה כמו בוסח קבוע והוא מטעם שכחב הר"ן חשום דוכי לעולם לא חראה. אך הא קשה לי דנהי דאמר בש"ם ל' יום יכול לפרש דכוונחם על חודש דסחם חודש הוח ל' יום אבל חיך יפרנם הח דחיכה למ"ד נדה דף ע' דעונה בינונית כ"ג יום מטעם דלא חשיב ימי פומאה ע"ש אלמא דימים קחשיב ולא חודש דלפעמים כך ולפעמים כך על כן נראה ברור כדעת הע"ז והח"ל דיום ל' לאו היינו יום החודש ולענין קושית הש"ך דמה שהקשה דהרמב"ן והרב שרלו לפרש לנו החששות אמאי לא סירשו החשש דעונה בינונית ועוד הקשה דאמאי הולרך לומר דחוששת לר"ח אייר משום וסח החודש הא בלא"ה חוששת לר"ח אייר משום עונה בינונית לק"מ דהא הם איירי שראתה צר"ח ניסן וך' בו דאז נחבסל בר"ח אייר החשש דעונה בינונית דהוא מפעם דוכי לעולם לא חראה דהא כבר ראחה בך' ניסן (ועיין מה שאכחוב לקמן ש"ק י"ג) ולא קשה גם כן קושיא הא' שהקשה דהרמב"ן והרב רצו לבאר בהנך גווני דחוששה לשניהם בין לא ראמה בין ראחה ועונה בינונית נחבטל כשראחה בינחיים חדע דהח לא חשיב גם כן שחוששת לי' באייר כשראחה בר"ח תייר משום ההפלגה שהיה לה מך' ניסן לר"ח אייר אלא ודאי דהוא מטעם כיון דלא יכול לחשוב זה רק בראחה בר"ח אייר והוא לא חשיב רק מה דלריכה לחוש בין ראחה בין לא ראחה וגם מה שהקשה דהיאך נחפום החבל בשני ראשין גם כן לק"מ לא מיבעי' אם נאמר דעונה בינונית הוא יום ל"א לראייתה בודאי לק"מ דסחם נשים חזיין מחמת גרמת יום החודש וכשעבר יום החודש ולא ראחה לריכה לחוש ליום ל"א משום עונה בינונית שהוא מעעם שכחב פר"ן דוכי לעולם לא חראה ואפילו אם נאמר דעונה בינונית הוא יום ל' להאייחה גם כן לק"מ דיש לומר דהכי קים להו לחז"ל דאיכא נשי דוסחייהו מחמח גרמת יום החודש ואיכא נשי דוסתייהו מחמח גרמח יום הפלגה חדע דהה מהחי פעתה דחוששה לשניהם כמ"ש הרב כאן וכוב המפליגין אין מפליגין יוחר מל' יום ומשום הכי חוששת ליום החודש ולעוכה ביכוכית שהוא מטעם הפלגה כנ"ל אמנם בהא שכתב הש"ך דעונה ביטנית הוא תיום ל"א נראה עיקר כדבריו ומה שהקשה הח"ל דחכמים אמרו ל' יום ולא ל"א לק"מ דודאי אם היו אומרים דחושמת ליום ל' היה משמע דהחששא ביום ל' אבל באמת אישכא מלינו בנדה דף ע' דעונה בינונית הימים שאינה חוששת בהן לראיה קחשיב דהא פליגי החם דחד אמר ל' יום וחד אמר כ"ג יום וקאמר החם דמר חשיב ימי עומאה וימי עהרה ומר חשיב רק ימי עהרה אלמא דהימים שאין חוששה בהן קחשיב וחמילא ביום ל"א היא חושבה ואדרכה משם ראיה לדבריו דכיון דמ"ד כ"ב יום הוא מטעם דחשיב רק ימי סהרה ואם נאמר דביום ל' דרכה לראוח לא נשאר בימי מהרה רק כ"ב יום דביום ל' כבר היא ממאה אלא ודאי דל' יום מחחילת ראיה לחחילת ראיה קחשיב ובזה נסחלק גם כן קושיח הח"ל שהקשה על הש"ך דמי לחשך לחשב יום הרחשון של הכתיה ולא יום הב' דהת בש"ם הכי קחשיב כיון דחשיב ימי טומאה וימי טהרה אלמת דחשיב יום הראשון ולא יום האחרון רג"ל ומה שהמה הש"ך על העע"ז שכ' דיום ל' אינו נעקר בפעם אחת יפה חמה דממיד היא חוששת ליום ל' אפילו אם עקרתו הרבה פעמים ולא ראחה בו : (יג) דוששת לא' באייר י כחב המ"ז כפ"ק י"ז דפשום דגם כחן חוששת ליום ח' דכ"ח חייר משום עונה בינונית עד לא ידעחי למה יסחור דברי עלמו כו' מאד חמהחי דבכאן מיירי שרחת' גם בכ' בניסן ודחי דלדקו דברי הב"ח דחין חשש לעוכה בינונים רק לחחר ל' יום מרחייה הסמוכה דהיינו שחספור ל' יום מכ' ניסן ולח מבעיח לדעת הב"ח הביחו הע"ז בס"ק כ' דככל וסת הפלגה כשהפסיקה ברחיי' הוי החשבון מהרחיי' הסמוכה ודחי דחף לענין עונס בינונים הדין כן רק אסילו לדעח הע"ז דפליג שם מ"מ בעונה בינונים דהסעם הוא כמו שכחב הר"ן לשולם לא תראה ודאי דחשבון מהראיי׳ הסמוכ׳ וזה פשום וא"ל לפנים ולדקו דברי הב"ח: (יד) ראת' בא' איירי עט"ז ס"ק י"ח ודכריו יש בהוְקנח מקוםי ההבנה וחבחרם לפענ"ד בקולר דדעת הכ"י הוח דכל שיש חשש שני וסחות דהיינו וסת הפלגה וסת החודש וסת חחד נקבט בב' פעמים ווסח האחר לא נקבע רק פעם אחת אינה חוששת רק להוסח שנקבע בשחי ספתים ודוקא כשלשניהם יש קביעות שוה חוששת לשניהם אבל כשא' נקבע ביוחר הוא העיקר ואינה חוששה שוב לשני וכדי שלא יקשה עליו מדברי הפור הביאו המ"ז שכחב באם ראחה בר"ח ור"ח וכ"ח וכ"ח בחודש ור"ח דחוששת גם לכ"ה בחודש יחבלת בסמוך אי"ה והרב כאן ובד"מ חולק עליו וסובר דכל זמן שלא נקבע א' כדינו חוששת לשניהם אף שוסת אחד נקבע יוחר עוד חלק הע"ז עם הב"ח שהב"ח סובר בוסת הפלגה וקירב' ראיוחי שמונין ימי הפלג' מיום הראייה השנייה והע"ז סובר דמונין לשניהם וכדי לבאר מחלוקתן אעחיק הא דאמרו בנדם ל"ם גבי מהלוקת דר"ם ור"ה בריה דר"י בענין חי נקסינן כדמעיקרא או כדלקעיה בהרחיקה

ירחת וריש ירחת וכ"ה בירחת וריש ירחת ועיין בר"ן וברמב"ן בחי' דמיירי בוסח הסלגות וכ"כ

שראתה שתי ראיות שיהיה מינכר הפלגתה לכ' יום ועיין ביאורים שכחבתי דחוששת להפלגה גדולה של ג' עונות שהפסיקה וגם לעונה בינונית ואם לא הפסיקה רק עונה אתת מונה הפלגתה מיום שהיחה ראויה לראות ע"זי והש"ך חולק וסובר דשוב בעלה הפלגחה עד שחראה פעם א' דחו שוב חוששח לשיעור הפלבה הרחשונה עד שחעבור עליה ג' עונות וחז חינה חוששת עד שיחזור הוסמ ולכן כוסם ההפלגה כשהפסיקה ג' עונות אינו חוזר הוסת למקומו עד שתראה ב"ם כשיעור הסלגה הראשונה הקבוע לה ואז חזר הוסת למקומו : [לא] למקומו · וה"ה לשינחה ראייתה לראיות שאינן שוות וחזרה וראתה בר"ח חזר הוסת למקו. ו ואפילו יש לה שני וסחות והפסיקה וסח א' ג' עונות וחזרה וראחה ביום הוסח גם כן חזר הוסח למקומו : [ב] ומ"ש חוששת לו . כיון שראחה ג"ש אבל לוסח החודש ולהפלגה זריכה לחוש אף בפעם א' כגון שקפנה וראתה ולסוף ך' חזרה וראתה ע"י קפינה אם אחר כך תחזור וחקפוץ לִסוף כ' חוששת וכן אם קפנה בר"ח חוששת בר"ח שני כשחקפוץ אבל לוסח החדש גרידא אין נריך לחום אבל מטעם עונה בינונית לריכה לחום דהיינו כשאין לה וסת ולא ראתה בינתיים ואם יש לה שעה קבוע אחר הקפילה לראות בו אינה חוששת אלא שעתה ועיין ביאורים: [12] יום א' בשבת י ואם כל הג"ם ראחה ביום הקפינה רק בפעם ד' ראחה ביום שלאחר הקפינה לדעת המחבר בסעיף י"ע אמרינן ג"כ איגלי מילחא דיומא קא גרים ולדעת הרב שם לא קבעה רק להרכבה והש"ך הביא בשם העור דאמרינן קפינה דאחמול גרם וקבעה בהרכבה דוקא ולא נעקר עד שחקפון אומן ג' זמנים ולא חראה ואם חזרה וראחה ביום הוסח על ידי קפיצה חזר הוסמ למקומו כדלעיל סעיף ט"ו ואם כל הג"פ או אפילו ב"פ מאותן הג' ראחה ביום שאחר הקפילה לא אחריטן קסילה דאחמול גרם רק יומא דגרים כיון שהיה בהפלגות שוות או בימים שווין ואם קפלה שלא בימים ידועים וראחה ג"פ ביום שאחר הקפילה אינה אסורה רק ביום שאחר הקפיצה ומוחרת ביום הקפיצה וכן להיפוך אם היו הראיות ביום הקפיצה אינה חוששת ביום שלאחר הקפיצה לומר קפיצה דאחמול גרם הראייה בין שהיה הקפיצה בימים ידועים בין שלא היה בימים ידועים: [אד] והושבת לכל פעם י ובוסח הפלגה אסילו ראחה בינתיים בלא קפיצה ג"כ מ"מ מונה הפלגהה מיום הקפיצה דוקא ואין הוסח נעקר עד שיעקר בהרכבה דוקא : [אד] לשניהם ביתר יוא אינה חוששת לא לוסח היום גרידא בלפף בהצוף גרידה אפילו כדין וסח שאינו קבוע ועיין ביאורים שכתבתי דודאי חוששם לכתחילה וסק היום כמו בסעי ביאונים שכתבתי דודאי חוששם לכתחילה וסק היום כמו בסעיף כ"ה רק לנמין אם עבר הוסת היום ולא גם המיחוש אינה חוששם: [לר] הפידוק - וקבעה וסח לפיחוק לבד וכן להיפך קבעה וסח לכ"ח לבד : [לר] עד [לר] אתמול יול"ד לקפיצה לעיל סעיף י"ז דשאני החם דמחמת אונם הוא גם : [לר] עד שתברוק - ואף דכשאר וסת שאינו קבוע מוחרת לשמש כלא בדיקה כשעבר ושתה כתבואר מעיף ד' מ"מ בפיהוק חמיר טפי שדרך החשה לפהק בשעם רחיה י ט"ו: [למן דברים חשים י ואם אכלה שאר דברים חמים ולא ראחה לא נעקר וסחה מאכילת שום וצללים ופלפלין אבל אם נעקר מאכילח שום נעקר מכל הדברים ועיין ביאורים: [ב] אלא בסופו · ואפילו לעולה בינונית אינה אסורה ואם הוסת במחלמו אסורה לעונה בינונים מחשם שמא חסהק ועיין ביאורים: [מא] כל עונת הוסת . עמ"ז שכתב דוקא אחר הוסת אסורם אבל לפני הוסת "ך בנה"כ אוסר אפילו לפני וסחה ולאחר ועיין ביאורים דנראה דאסורה בין לפני הוסת ובין לאחר הוטח רק כשאין לה קבע שתפחק בר"ח רק שנקבע לה שאם תפחק בר"ח רואה כגון שפיהקה בג' כ"ח שלא כסדרן וראחה אז מוחרת קודם הפיהוק כיון שאין לה קבע שתפהק בר"ח: [מב] במקרה לברו · והיינו שאם עבר עליה ג' ימים הקבוע ולא פיהקה ולא האחה מ"מ אם פיהקה אח"ב באוחו יום חוששת אבל כל זמן שלא פיהקה ודאי דשוב אינה חוששת כיון שכבר עבר אומו יום ג"פ ולא פיהקה ולא האחה: [באן] הנעורים -שהיא פחוחה מי"ב שנים ויום אחד ולוסח שאינה קבוע אינה חוששת כלל : (באך] ביגונית -לאפוקי אם לא פסקה אלא ג' עונות קטנות שהיחה למודה לראות וראתה את"כ חוששת לראייחה ולעונה בינונית וכן להיסך אם עונות שהיתה למודה לראות בהן הן גדולות כגון מל"ה לל"ה או וסת החודש בסירוג או בגדולה בעינן שיעבור עליה ג' עונות שהיחה למודה ובקענה סני בצ' יום · ש"ך: [בוה] מכווגות · ועכ"ם מהני ג' ראיום אף שאינן מכוונום להחזיקה ברואה ודינה כדין אשה שחין לה וסח ומכוונות לא בעינן רק לענין קביעות וסחים"ז: [בור] ראייה ראשונה : פירוש ראייה אחרונה מהג' ראיות ראשונה : פירוש ראייה אחרונה מהג' ראיות ראשונה [מן] לוסתה הראשון • היינו שלא מזרה לקביעותה הראשון כדלקתן סעיף ל"ח והיינו בהיתה למודה לראות בעונות גדולות יותר מהשיעור עונה בינונית . ש"ך ועיין ביאורים : מת בב' לחורש - בעשרים לחודש גרסיטן י מ"ז וש"ך ועיין ביחורים : [ראמ] מת הולר - וחסילו הסילה רוח ועיין ביחורים : [נ] לראיה שתראה י אפילו לא רחחה רק

הראב"ד בחזאי ר"ח ור"ח וכ"ה נתודם ור"ח דקבעה לה וסת לר"ח מטעם דבתר רובא קמא שדינן לה וכן מוכח בנדה דף י"ח דממעין סתום בעי בדיקה והיינו בחזחי רים ירחה ורים ירחא וכ"ה בירחא וריש ירחא דבעי בדיקה בריש ירחא כיון דיכולה לקבוע וסח בר"ח משום דהוי ממעין סתום ע"ש י גם מ"ש דהרמב"ם מיירי בוסת החודש חמוה דח"כ אמאי הוחר כ"כ הה יש לחוש לקביעה וסח בתוך וסח בוסח החודש כמ"ש הס"ז ס"ק י"ח בשמו ע"ש ועיין ביאורים ס"ק מ"ו:(רבץ) והותר ל"יואין חוששין לקביעה וסח בחוך וסה מטעם שכתבתו ביאורים ס"ק ע"ו: (כ) וה"ה לפסקה: עע"ו ס"ק ל"א וכבר השינו הש"ך בס"ק מ"ה וססק כהרש"ל וכ"כ הרמב"ן בהלכוחיו פ"ו הלכה ד' בהדית ע"ש ומה שהבית לחיה מח"ה חרוך ד' קע"ד אין ראיה דאם לא נקבע נעקר לגמרי ואפי' ראחה אח"כ איפה חוששת שוב ליום ך' כיון שנעקר משא"כ כשנקבע ולא ראמה פ"א כשחזרה וראמה חוששמ שוב ליום ך' הקבוע וכ"כ הרמב"ן שם פ"ו הלכה ד' בהדיא ומ"ש בשם רש"ל דאפי' לעונה בינונים אינה תושת ומבואר בר"ן וברי"ף בהדיא להיפוך שכתב דאפי' אשה שישלה וסת ועבר וסחה ולא ראחה חוששת לעונה בינונים משום דוכי לעולם לא חראה ע"ש וכן מוכח מהמ"ז עלמו בס"ק ה' · גם מה שכחב בשם מהרש"ל דבהססיקה ג' עונות דאינה חוששת לשיעור ההפלגה של ג' עונות שהיחה רגילה לראות הוא חמוה דמהיכי תיתי לא תיחוש דילמא שינחה להפלגה גדולה ד"מ אם היחה רגילה לראות למ"ו יום ועכשיו שינתה למ"ה יום וכי בג"פ ט"ו יום נעשה בחזקת מסולקת דמים ואפי' בג"ם ל' יום לא נעשה בחזקה מסולקת דמים רק בזקנא כמבואר בסעיף כ"ח דלא קיי"ל כר"א נדה דף י"א אבל בג' עונות קטנות כעין וסת שהיתה רגילה לראות אפי'ר"א מודה דלח נעשה בחזקת מסולקת דמים רק דחזקת יום הוסח נחקלקל כשעבר עליה ג"פ יום וסחה ולא ראסה עד שחזרה וראתה ביום וסחה ולהפלגה גדולה ודאי דלריכה לחוש ועיין בראב"ד בספר בעל הנפש . גם מ"ש המ"ז דבהפסיקה ג' עונות וראתה שחושטח ליום ך' מבואר ברמב"ן פ"ה סלכה ה' להיפוך דבעינן דוקא כ' ראיות שתחזור לוסחה דוקא ואין ראיה כלל ממעוברת דלא נחקלקל וסחה כיון שלא היחה ראויה לראות משא"ב בהפסיקה ג' עונוס שנחקלקל וסחה לריכה שחחזור לוסחה דוקא וזה ברור: (בא) חזר הוסת · ונראה דאסי' בתתקקת ובתוף מיכים בתוחות מושמים ולו והפסיקה ומת ח' ב' עונות וחזרה ומלחה ג"ל מזר הוסת לתקומו: (בב) ומ"ם הוששת לו י ועיין בסעיף ג' עונות וחזרה ורחשה ג'ל מזר הוסת לתקומו: (בב) ומ"ם הוששת הלו י ועיין בסעיף ג' מ"ש שם דתם יש לה שעה קבוע תחר הקפינה שתרתה דתים החשת העה דתחים קבועותיה דעעה יש לה שתרתה דתותה בשתה השתיחות החשתה השתיחות המתיחות השתיחות השתיח ועקר לה לוסח שאינו קבוע וע"ם ועיין ש"ך ס"ק מ"ח שכתב דא"ל לחוש לוסח החודש בלא קפיצה ולכאורה קשה כיון דלדבריו וסת החודש הוא מטעם עונה בינונית כמ"ש בס"ק ל' מחיכי חיתי לא מהא נריכה לחוש כיון דעבר עליה חודש שלם בלא ראיות ודאי שנריכה לחוש מטעם דוכי לעולם לא תראה כמ"ם הר"ן בטעם החשש דעונה בינונית ונראה דמיירי ביש לה וסח קבוע או שרחחה בינחיים דאז ליכא חשש ליום החודש מטעם עונה בינונית רק מטעם גרמח יום החודש וכזה כתב שפיר דחין לריך לחוש אכל במקום דהחשש הוא מפעם עונה בינונית כגון שחין לה וסח וגם לא ראמה בינתיים ודחי דלריכה לחוש כנ"ל : (בנ) הרי נקבע א' בשבת אחר כ' י נסתפתתי כאם כאתה ג"פ כיום הקפילה וכפעם . קפנה בשבת ולא ראתה ובא' בשבת ראתה בלא הפינה אי אמרינן הוברר הדבר דיומא קא גרים ונכחה דחליא בפלוגחא שהביא המ"ז ס"ק ל"ו דלדעת המחבר דחוששת אפי' אחר שנקבע ג"פ בהרכבה חולי יומא בלבד קא גרים נראה דאפי' בפעם הד' הוברר הדבר - אמנם לדעת הרב שכתב הט"ז שם דהוי כי חזקה שאינו רק ע"י הרכבה לא אמרינן שוב ע"י פ"א איגלאי מילחא דיומא קא גרים ועש"ך ס"ק מ"ע שהביא בשם הרשב"א והמ"ו שפסקו דאמרינן קשלה דאחמול קח ברים ויש שם ט"ם בט"ך וכל"ל דלסברת הרמב"ן דקובעת וסת לימים לחודייהו אם לח ראחה ובו' מ"מ נראה דאם כל הג"פ ראחה ביום הקפיצה דאינה חוששת ליום שלאחר הקפיצה ולומר אולי קפילה דאחמול חגרום הראייה דלא יהא אלא שיש לה שעה קבוע דאינה חוששת רק לאוחה שעה וראיה מסי' קפ"ז בראתה ליל מבילה דמותרת ליל שני של מבילחה ואם כל הג"פ קפנה ביום שקודם הראייה ולא היו ההפלגות שוות קבעה לה וסת לכך ואינה אכורה אלא ביום שלאחר הקפילה ומוחרת ביום הקפילה ועיין במנחת יעקב סימן קפ"ז סעיף י' שהביח בשם הגה"מ הלחה ג"פ בליל ב' של מבילה מוחרת בליל מבילה זה פשוט ודוקא השראחה ב' פעמים ביום הקפילה ובפעם ג' ראחה ביום שלאחר הקפילה אז חליטן בקפילה דאחמול כיון דב"פ הראשונים היו ביום הקפילה משח"ב כשכל הג"פ היו ביום הקפילה או ביום שלאחריו אינה אסורה אלא בכעין בנקבע י ואס היו כל הג"פ בהפלגוח שווח ובכל הג"פ קפנה ביום שחודם הראייה קבעה וסח לימים לחודייהו ולא חליט בקפינה דאחמול דדוקא באם ראחה ב"פ ביום הקפינה חליטן ראייה ג' בקפינה דאחמול כיון דבב' פעמים הראשונים כל יומא דלא קפנה לא

לרב פפח ע"ם:

קצ (א) עד שתרגיש י ואם בדקה עלמה ומלאה דם פמאה אפילו בלא הרגשה מדחורייתה דחמרינן דודהי הרגשה רק שפעתה וחלחה בהרגשת עד כמ"ש הרמב"ם בפ"ש מהל' א"ב וכן מוסכם מכל האחרונים ודע דשלשה מיני הרגשה הם - אחד כשמרנשה שנזדעזע גופה כמ"ם הרמב"ם בפ"ה מהל' א"ב הלכה י"ר וז"ל אט"ם שהרגים גופה ומדעזעה אלמא דזה מקרי הרגשה ועיין כסי' קפ"ז במה שיישכחי מכח זה דברי הרשב"ח · ב' כשמרגשת שנסחח מקורה כמבוחר כחן ובסי' קפ"ז והשלישיח נמלח בשו"ח החחרונים כשתרגשת שדבר לח זב ממנה אמנם נראה דבעינן שתרגיש שזב ממקורה דאם לא הרגישה שזב ממקורה רק שמרגשת שזב בפרוזדור נראה דמהורה כיון שבשעה שנפל מהמקור לפרוזדור לא הרגישה ורחמנא שהרי' להדם שבא כלא הרגשה מאין יחחיל הטומאה בפרוזדור - והנה מהרא"י שהביא הגאון מהרי"ח בספרו גודע ביהודה מהא דדם הנמצא בסרוזדור שחזקחו מהמקור ומזה מביא ראיה דהרגשת דבר לח זב מקרי הרגשה דאי לא הוי הרגשה רק במרגשת שנפחח מקורה א"כ חקשי לשמואל דממ"נ אי הרגישה בפחיחת המקור אז ודחי מהמקור ואי לא הרגישה מה בכך שהוא מהמקור הא שמואל סבר דשלא בהרגשה 'טהורה עכ"ל י ומשמע מדבריו דאפי' במרגשת שדבר לח זב בפרוזדור אפי׳ לא הרגישה בשעה שזב ממקורה ג"כ מקרי הרגשה והוא חמוה אמנם ראיה זו יש לדחות די"ל דמיירי בדחרנשה ובחמת מש"ה תני שחזקתו מהמקור והת דמוכית מזה בהש"ם דרוב וקרוב הלך אחר הרוב היינו לפי המסקנא דהרגשת עד הוא וגם י"ל דמיירי בדלא ארגשה ונפקא מינה בהא דחזקתו מהמקור לענין טהרות דטמאה אפי' בלא הרגשה משום דמקור מקומו שמא ומש"ה טחם וחנה שחזקתו מהמקור דהיינו דבהרגשה שמחה אפי' לבטל ובדלה ארגשה שמחה על כל סנים לטהרות משום דחזקתו מהמקור משה"כ מהנך מחניחין דמוחבים מינייהו לשמואל דקהני סחם סמאה דמשמע כל טומאות גדה מקשה שסיד אכן יש להכיא ראיה שהרגשת דבר לח זב ממקורה הוא הוי הרגשה מעומאת מעת לעת דריש נדה דאמרים החם העעם משום דאימר כוחלי בית הרחם העמידוהו ואי ם"ד דלא הוי הרגשה רק במרגשת שנפחת מקורה א"כ קשה מכחן לשמוחל ממה נפשך חי במרגשת שנפתח מקורה עכשיו היחך שייך לומר שדם זה יוצח מאחמול הא עכשיו הוא שנסחח מקורה ואי בלא הרגישה פהורה לגמרי אלא ודאי דהרגשת דבר לח זב ג"כ מקרי הרגשה ויש לומר דמיירי שמרגשת עכשיו שדבר לח זב ממנה ואחי שפיר דעמאה מעם לעם דאפשר שחחמול היה ג"כ זב רק שהיחה סבורה הרגשח מי רגלים היא חבל באם לא הרגישה זיבת הדבר לח רק למעה בפרוזדור ויודעת בבירור דלא הרגישה בשעת זיבחו מהמקור נראה דמהורה ובזה נראה ליישב קושים החוספות דריש פרק הרואה כתם שהקשו אמאי לה מקשי מכמה משניות דפרק כה סימן ופרק דם הנדה דמיירי מכחמים וחירנו בדוחק דמשניות האלו מיירי בכחמים שעל חלוקה מזמן ארוך יש לומר שארגשה ושכחה מה שאין כן ממחניתין דהכא דמיירי מכחמים שבכשרה דאין רגילוח לשהוח כחם בלא דעחה שלא ייבש ויפול ע"ם ולפענ"ד נראה ליישב בפשיטות דהנה אף לפי חירון התום' שכחבו דבבשרה מהורה יש לתמוה מהא דסומאם מעם לעת ואמרינן החם בדף ג' הטעם דאימר כוחלי בית הרחם העמידוהו ואימר הרגשת מי רגלים היא וא"כ קשה אשמואל דאמר פהורה כשלא הרגישה עכשיו מה בכך דלא הרגישה עכשיו אימר האי דם מאחמול יצא וכוחלי ביה"ר העמידוהו והרגישה וסברה הרגשת מי רגלים היא כמו דמטמאינן כל רואה דם מעת לעת אף דלא הרגישה אחמול מהאי טעמא ולכאורה קושיא חמורה היא עד מאד ועכנ"ל לפי הס"ד לשמואל דלא חיישים לסומאת מעת לעת רק היכא דהרגישה על כל סנים עכשיו כיון דעכשיו היא ודאי שמאה ליכא למימר בה חזקה דמעיקרא כיון דאיכא למימר הרי דם לפניך כדאמר החם בדף ב' כלותר כיון דעכשיו היא ודאי ממאה דהא בהרגשה חזיחיה אמרינן כתו שהיא עכשיו סמאה כן היחה קודם מעח לעת ע"ש ברש"י והאי דם מעיקרא גם כן אחי בהרגשה וכוחלי בית הרחם העמידוהו ושברה הרגשת מ"ר היא כדאמר החם משא"כ כשגם עכשיו לא הרגישה דליכה למיתר דכמו שעכשיו היה פתחה בודהי כן היחה מקודם דהה אף שכשיו לה הרגישה וחזקה דמעיקרת דחמרינן ההם בריש נדה ודחי סובה היה והמריק מכח חזקה דמעיקרת עכשיו אתי דם וכיון דלא הרגישה שהורה ולא חלינן בהרגשת מי רגלים דאתמול תכח חזקה דמעיקרא כיון דליכא חזקה הכי דם לפניך המנגדת לזה דהיינו הכי פתאה לפניך וחילוק זה ברור : וראיה לזה מנדה דף מ"ד דאם נמנא על שלה אוחיום טמאין וחייבין בקרבן ואחר אחר פסורין ובועלה מהור והפעם דחוחיום חייבין בקרבן דחלינן בהרגשת שמש כדחמר ריש סרק הרואה כחם מכח חזקה לדם שבא בהרגשה כמ"ש הרמב"ם בפ"ע מהל' א"ב ואחר זמן סמחין מססק אף שודחי רחתה משום דלא ארגשה ולא חלינן דהדם בשעת חשמים אתי בשעת הרגשת שמש דחזקה לדם שבח בהרגשה וע"כ משום חזקה דמעיקרה המרינן השתח החי דם והשחח לא ארגשה הכא נמי דכוותיה ולפ"ז לא קשה שוב מהמשניות דמיירי בכחמים שבחלוקה והחי דם ודחי דמגופה חתי כדחמר החם נדה דף ג' ממעם משום דכנסור לח נחעםקה בשוק

סעם אחה חוששם לוסם החודש וה"ה לעונה בינונים מאוסה ראייה שראהה ולדעם הש"ך עונה בינונים היא וסם החודש: [13] שופעת י ואינה חוששם היינו כמו לוסם קבוע ואין לריכה בדיקה בעברה וסחה כדלעיל אבל חוששת כמו לוסם שאינו קבוע כדלעיל סעיף ל"ג: [13] פוגעת י והרמב"ן כהב שאינה חוזרם עד שחראה פעם א' ואינו יודע למה השמים דעם ועד דבוסחות דרבנן שומעין להקל י ש"ך:

קצ [3] עד שתרגיש י היינו שהרגישה שמדעוע נוסה או שנפחת מקורה או שזכ דבר לח בפנים ואם מאחה בצדיקה ממאה דאורייתא אסילו לא הרגישה ובקימה הוי דרבנן

דבר לח בפנים ואם מצאה בבדיקה ממאה דאורייחא אסילו לא הרגישה ובקינחה הוי דרבנן בלה הרגישה אם לה שקינחה עצמה סמוך לחשמיש או למי רגלים או לבדיקה בחוך שיעור וסח המבואר בסעיף נ"א ועיין ביאורים ס"ק א' : [ב] שגפתח מקורה · ואסילו בדקה עצמה בחוך שיעור וסת ומנאה מהורה ממאה אם לא שמנאה מראוח סהורות כמבואר בסימן קפ"ח ואם בדקה עלמה בעד שאינו בדוק סמוך להרגשה ומלאה מראות שהורות ומראות שתאוח עיין סוף הסימן בביאורים שהוכחחי שהיא ממאה : [ג] מייב שנה ויום אחר · עש"ך שכן הלכה דלא כהב"ח ועיין ביאורים דאין מסהרין כחתים רק במקום דאיכא למימר עברה בשוק של שבחים ולאו אדעחיה אבל אי ודאי אחי מגוסה רק שלא הרגישה טמאה דלא כמו שמשמע של שבחים ונחו הדעייה הבל חי ודחי חתי מגוסה רק שלה הרגישה שתחה דלה כמו שתחתת מדלברי הש"ך: [ד] אם פסקה י עש"ך שלחב דדוקה במולפת מהני פסקה הבל בשופעת הפילו בפסקה הינו שלה כלחיה החת ומ"ז למב דדוקה במולפת מהני פסקה הינו לא כלחיה החת ומ"ז למב דהין לחלק: [ד] שהן קבועין - אפילו מוכה למודה עת שתחות ומתחק ג"ם י ש"ך: [ד] שהן קבועין - לה לומר עם החלל שביניהן ולא כמו שק חי אלל זה י ש"ך: [ד] אע"פ שלא הדדה וכן אפילו לומר עם החלל שביניהן ולא כמו שק ה': [ד] וי"א - וש"ף הביא לאיה לפסוק כהי"א מהש"ם ועיין ביאורים מה שיש לפסף על ראייתו: [ה] פששישי ובמקום דשליחי מולה אפילו לא הרוב וכו אמלי הפוד ברבה בתו בוארולה ומולל או ארכו ברבה בתו בוארולה מולה בו אפילו או ארכו ברבה בתו בוארולה מולה בו אפילו או ארכו ברבה בתו בוארולה מולה בו אפילו או ארכו ברבה בתו בוארולה ומולה אפילו לא הרגה וכן אפילו הרגה הרבה כמו במאכולת וחולה בו אפילו אין ארכו כרחכו: [ד] רהגי מילי - ולסברת התחרונה דסעיף ו' אפילו בלח נירוף ממחה · ש"ך : [יא] מצשרפין - ותפילו רחוקין הרבה דמין חולין בבשרה בשרה מתכולת דלח שבית: [יב] מקבל שומאה · וה"ה דבר המקבל עומחת נגעים כגון בגד שחין בו רק שלש אזבעות על שלש אזבעות שחין מקבל רק טומאח נגעים ולא שאר טומאות וכן כוחל המקבל טומאח נגעי בהים מקבל כהמים ג"כ ועיין ברמכ"ס במיזה כוחל ובמיזה מקום מסמח נגעי במים: [רה] צבוע · ואם חזי גרים על מקום לבוע וחזי גרים על מקום הלבן שמחה וכן אם חזי גרים יש לו מראה שהורה והחזי מראה שמאה וניכר שהכל כתם אחד שמאה י ובחשובת האחרונים מקילין עד שיהיה באדום מרחה טמחה וניכר שהכל כחם חחד שמחה י ובחשובה ההחרונים מקינין עד שיהיה בחדום שעור גרים חוץ מקום הלבן דוקה י חמנם החדום שעל שהי מקומות הלבנים מלטרפין אף שמקום הלבני מפסיק כיון שנם עליו יש דם ועיין ביחורים: [רד] עקיבה י דשתה נגעה בחוח מקום בשעת ישיבתה כדרך הישמעהלים שמשימין רגליהם חחם ענבוחיהם: [רד] על דרגיה י דוקה גב הרגל שכנד הרגל חבל גב הרגל ללד חון וכ"ש בשחר רחש ד' מצבעותיה שמורה ול"ע ש"ך: [רד] וששא גגעו י חיים או מכחר מחדים שמח מכן ממח ממקום מקום: [רד] שהורה י ולא חיישיק שמח הביאחו שם בידים דלא חשוקין טומחה ממקום למקום: [יר] שנזרקרה - שנתהפכה רחשה למעה ורגליה למעלה: [יר] מהחגור - מחוגרת נגד יים החורפה: [כ] על בשרה בלבד אינה חולה - ואם נמעסקה ממש בידים בכהמים וכמלא על ידים חולה אפילו נמלא גם על בשרה כיון שנמלא על ידיה ועיין ביאורים: בא] חלוקה - כיון דליכה הוכחה דמגופה אחי כיון דלה אישחכה על בשרה לחוד : בב שבה - וחוך הג' ימים הראשונים של הז' נקיים לא חלינן אפילו במכה : [בג] חלוקה י אחד אבל בשני מינין כגון שתחחון אדום והעליון שחור או כשאין כל החלוק בדוק אינה חולה התחחון בעליון יוכן אם נחעםקה בכגרים ועוד מתאה שאני אומר ודאי העליון בא מהעסק והתחתון מגופה ועיין ביאורים: [כז] אם אין בו בגרים ועוד - ואם הוא על בסרה ובפחות מכנרים ועוד אם חולה התחתון בעליון עיין ביאורים: [כד] ג' חלוקים - כתב בתסו' מכגרים ועוד אם חולה התחתון בעליון עיין ביאורים: [כד] ג' חלוקים - כתב בתסו' רמ"א ח"ג סימן קפ"ג דדוקא בימיהם שהיו כל הבגדים פהוחים מבית הצואר עד למטה אבל במלכושים שלנו אין חשם כשנמלא ככנד העליון וכן במטה שלנו : [במי] בבנה ובעלה . והיינו בנמגא על חלוקה דבבשרה אינה חולה והפרישה מהיר אפילו בבשרה ועיין ביאורים: [5] נמצא · אבל אם מודע שממלא בהן דם אנ"פ שעכשיו אין בהן דם חולין דבשנה שננעו היה בהן דם · ש"ץ : [5] להתעשק · דאז היי בולה כשוק של מבחים : [5] שתי נשים שנתעסקו · אפילו באו לשאו אח"ז : מ"ז וכן עיקר: [5] ויש מחמירין · ולדידהו נשים שנתעסקו · אפילו באו למאו אח"ז : מ"ז וכן עיקר: [5] ויש מחמירין · ולדידהו הס"ז התעסקה בענרים ועוד מתאה · ש"ץ : [5] כשני גריסין מהורה · והס"ז וש"ך וחסרים בנתעסקה בענרים ועולאה עליה כשני גריסין : [5] יודמן · פי מקום שבין רגליה חדמן שם במקום הכתם: [7] בקופסא · וה"ה הניחתו במקום מגולה כללשלא העבירתו בשוק של מבחים מתחה ע"ז ועיין ביחורים ודוקח בעד הבדוק לה מ"ז דלח כהפרישה: [דו] תחת הכר . דמיכא למימר מאכולת נחמעכה שם וכן אם בדקה עצמה בחלוקה ולא בדקה החלוק קודם אף שבדקה כשעת לבישה סהורה : [א] אם משוך י דוקא כשבדקה ינצמה אבל בשאר כסמים אפילו משוך שהורה בסחום מכגרים וטמאה דקאמר היינו מדאורייחא :כן בעגול ויש בו כגרים גם כן טמאה מדאורייחא : [לא] שקום לתלות · ודוקא בעגול ואם נחעסקה בעד ודרך קינוח אפילו משוך חולה ועפ"ו באשה שהיחה רגילה להוליא דם מכית הרעי ובשעת בדיקה נגעה שם דתולה שלת בשעת וסתה ועיין ביתורים שיש לתלות אפילו בבעת וסחה: [מן ושחתו בירבה : במקום שחין דם המקור יכול ליפול שם ועיין ביחורים : [21%] משוך שמאה - מדאורייהא ובמקום שדם המקור יכול ליפול שם אינה ממאה רק מומאח כחם מדרבק ואם נמנא על הירך ולא על העד והעד לפנינו עסורה ואם נמנא על העד ולא נמלא על הירך וכן אם נמלא בירכה והעד נאבד סמאה ועיין ביאורים: [מב] בגרים ואם יש בו כנרים שמאה נדה: [מנ] וי"א שאף ענול ממאה י ופסק הנ"ח כה"א : ואם יש בו כנרים ועוד י ואפילו הוא משוך ואם הרגישה ובדקה עלמה בעד שאינו בדוק גמור ומנאה מראות שמאות ומראות שהורות שמאה ועיין ביאורים: [בור] בעד בינוני -היינו שנשלחו ממקום מולנע שדרכן של נשים להצניע ולהכין להם עדים אכל לקחה מן השוק ואין ידוע ממי לקחסו או קינחה עלמה בעד המזדמן לה כביח ודאי ליכא מאן דמסמא אפילו משום כמם - מ"ז : [בור] ומחתו בירבה - דהוי פ"ם שמא לא מן העד הומח על ירכה ואח"ל מן העד אימר מקמי הכי הוי על העד ודוקא במקום שאין דם המקור יכול ליפול שם אבל במקום שדם המקור יכול ליפול שם פמאה והש"ך חולק על המחבר ופוסק דפמאה דאין כאן מ"ם דמיד יש לומר שמא ממקורה בא הדם על העד אבל בנמצא הדם על ירכה במקום שחין

והחיד לה עברה וחי לפשר ג"כ לומר חזקה דמעיקרה השחה הוא דאחי דם בלה הרגשה דהה עם ביו אינה לשוםה החי הדאחר החם לדה דמעיקרה חוקה דמעיקרה השחה הוא דאחי דם בלה הרגשה דהה עשביו אינה לבושה בחלוקה וע"כ אי הדם מגושה אחי ודאי דהוא זמן רב וירולין מתחה מוקה דמעיקרה השחה הוא דחואי והשחה הוא לומר השחה הוא בשרה היו דואי דחוא זמן רב משח"כ מרמש מואל לחלק כן בין הא דמחורה כלא הרגשה ובין מתאחה לומר השחה היא שוב למתריכן מכח חזקה דמעיקרה השחה הוא דחואי והשחא הוא להרגשה דהא על כרחך הוא שברה שמואל לחלק כן בין הא דמחורה כלא הרגשה ובין מתאחה משח לעיל והא דמסמאיטן לחלוקה עד שעם כיבום ולא עד שעם פשיסה מכח חזקה דמעיקרא זה אינו כיון דעל כל פנים ממאה היא שוב איכא למימר חזקה מבשח מכן ברגע זו איחרע אסרינן למפרע כנ"ל ברור ודוקי ודע דבשעה חשתים היא שה אספרין ומחוד למחד להחוד להחוד החוד להיון לחוד להחוד להחוד החודה מתחוד להחוד החודה מתחוד לוחיב להבין החוד החודה מתחוד לוחיב להבין החוד החודה מתוך לוחים במאין וחייבין בקרבן מאי לאו סמוך לוחקה והחיל לחלק המני בלובה להוד האורים החוד להיו מבים במוך לוחים האחד האורים במאין וחייבין בקרבן מאי לאו סמוך לוחקה והיו לא בשלה מחוד לוחים במאין וחייבין בקרבן מאי לאו סמוך לוחקה והיו לא בשלה מחוד לוחים במאין וחייבין בקרבן מאי לאו סמוך לוחקה בחוד מחוד לוחים החודה מתחוך לוחתה במשף ההאשה הוא הוא לאון ברגשה מתוך לוחתה החודה מתוך לוחתה במשף המאבה האור במשף המאבה האור במשף המאבה האור במשף המאבה לא בישור וחת אמה ומואר במשף ביא מתור המון לשיעור וחת מצאה המואה בישור וחת אמה ומואה דבמו המוד למתים הרגשה מון הרגשה אף שקימה שמואר שרות המוד להמריון הרגשה מו הרגשה אף שקימה שמאר המתוך לשיעור וחת מתורה מתחוד המחוד המודר המוד ברשות היום המולה במשף ביו הוא מבות הוא בשות הוא הוא הוא בון המתוך הנום המוד המודה וחתורה מתורה מתורה מתוך במשף במוד המודר המתוך של למתרים המתור המתוך במתור המתוך המתוך במתור המתוך במתור המתוך במתוך המתור המתוך המתוך המתור המתוך המתוך המתוך המתור המתוך המתור המתוך המתוך

אחד דשמאה - ובחשובה אחרונים נמלא דאינו מלשרף מקום הלבוע עם מקום הלבן אבל שני מקומות לבנים מלשרפים אף שמססיק מקום לבוע ולפענ"ד נראה כמ"ש: (י) שכה בגופה י עפ"ז ס"ק י"ד שכחב דאס' נחעסקה ממש בידיה חולה אם נמצא על ידיה כצ"ל וחיבח אף ם"ם וכ"ה בסור וברשב"ח הבבשרה אינו חולה רק כיון שנחשסקה בידיה ונמנא על ידיה חולין אפילו בבשרה · ואם נמנא גם על שאר גופה וגם על ידיה ג"כ חולה כמו בבנה ובבעלה בסעיף י"ם וע"ש בביחורים שהכחמי דברי הפרישה: (יא) בא מעלמא - והיינו בחלוק שהיה גדוק לה וכיון דאשחכח כתם הרי נמברר שעברה במקום כחמים ולאו אדעחה ודוקא ששני הכחתים הן מתין אחד אבל בשני מינים כגון שהעליון שחור והחחחון אדום אינו חולה כמבואר ברא"ם פרק הרואה כחם ואם נחעסקה בכחם כגרים ועוד ונמנא למעלה וגם למסה ממאה דחלינן הכחם שלמעלה בהעסק ושלמעה במקור כמו שחולין באם למעלה היא פחוח שתהה יושיק יהכנה בתחלה בשפק השתחם בתקור כתו שתורן בתם יותר לא נחשפק בתחור דהא בלפור יותר לא נחשפק בתחברי נדם דף כ': (יב) אין בו בגרים יואם היא על בשרה לכאורה יש קולא להרמב"ם כדאמרי נדם דף כ': ידבירא אין בו בגרים יואם היא על בשרה לכאורה יש קולא להרמב"ם בסעיף ג' דסבירא ליה דאפילו פחוח מגרים אינו חולה בתאכולח ושהורם ול"ע : (יב) תולה בבנה ובבעלה י והיינו בנמנא על חלוקה דבנמנא על בשרה לחוד אינה חולה דמבנה ותבעלה הוי כמו מעלמה דמתרינן אי מהם חמי על חלוקה איבעי ליה לחשבותי והפרישה כחב המפילה בבדה הוי כמו מעלמה דמתרינן אי מהם חמי על חלוקה איבעי ליה לחשבותי והפרישה כחב דמפיל בבשרה חולה בבנה ובעלה וצ"ע: (רך) שתיהן שמאות י עט"ו ס"ק י"ז ודבריו יש בהן קנח מקושי הבנה ולכחורה היה נרחה לפרש דבריו בהחילוק דגבי שני בחים חין הביח השני הל וכן בשני שבילין מחמח זה שנכם השני בשביל השני לוכתר השפק מספק מלל הרחשון וח"צ לחשביר בשלה שנם להשני אירע ספק כזה כיון השני לוכתר המשלה השני אירע הפק כזה כיון שאינו מגדיל הספק ומשום הכי אף שהזכיר בשאלחו גם השני הוי כאלו לא הזכירו כיון שלא היה לריך להזכירו מה שאין כן הכא שלריכה להזכיר בשאלתה שגם השניה נחעסקה בלפור זה ושגם עליה נמנא לכלוך זה שמחמת זה נעשה ונחגדל הספק והוי כאלו באו שניהם לשאול מתכם קשה על זה מהא דכתובות דף כ"ז גבי אם היה במחבואה אחת דעיקר השפק מחמת שהיה הרבה כהנות ומחבואה אחת ואפי' הכי מדמה ליה הש"ם החם לשני שבילין וגם שם הוא ממש כגוונה שכחב המ"ז שכל שחין מחבוחה לחלוח כו ספיקו טמה רק כשיש במה לחלוח וחין סברה לחלות בהחח יוחר מחברתה - לכן נראה לפרש דבריו דבשני שבילין או בשני בחים מוחר בספק השקול כגון בספק על רק בשני בני אדם עמאין משום דלא ליהוי מילי דרבכן כי חוכא כמ"ם החוספות נדה דף ס' משום הכי בזא"ז שהור מה שאין כן בכחם דבספק נהעסקה שמאה אף דהוי ספק השקול רק בודאי נחעסקה חולין נראה. הטעם אף דרוב דם מהמקור כמבואר נדה י"ד משום דים סברא לחלות הדם בהעסק יותר מבגופה משום דלא ארגשה ומשום סכי בשחי נשים דודחי חדה חזיה בלה הרגשה ה"כ עסק החשה ההחרה מגדיל הספק ועושה הספק השקול כספק נחעסקה ומשום הכי שמחה כן נ"ל לדחוק ולפרש דבריו: (מזך) שאכולת. מעובה • עמ"ז ש"ק כ' שכתב ומחכולת מעלמה אחי בעד שהיה רצופה כל"ל וח"ל דילמה נפלה מאכולת עם הדם מעלמא דזה אינו דאמרינן ודאי במקום שנרלפה נשאר וכיון בכאן ודאי לא נרצפה כמ"ש החום' דהמאכולת אינה מחקרבת סמוך לרחם שיהיה השמש יכול להרציפה ודאי הדם מגופה: (מדד) בקופכא · עמ"ז ס"ק כ"א שכתב דה"ה הניחתו במקום מגולה וזה פשום במתניחין בנמצא על שלה לאחר זמן דטמאין מחסק וכו' עכ"ל מאד חמוהין דבריו דשם הפי' שהבדיקה שבדקה עלמה היה אחר זמן דהיינו אחר האוחיום ומיירי שאחר הבדיקה ראתה מיד או הניחתו בקופסא ואי כוונחו משום דקאי ארישא דמתניחין דקתני דרך בנוח ישראל משמשוח בעדים דהיינו שמשמשות בעדים עד למחר כמו שפי' רש"י בדף מ"ז ומ"מ קשה דילתא מיירי בהניחחו בקופסא ועוד דא"כ היה לו להביא ג"כ ראיה מנמצא על שלו או על שלה אוחיים והוא חמוה וח"מ דינו אמת וכ"כ הב"י וכן מבואר בפעיף ל"א דכ"ז שלא גודע שהעבירתו בשוק של מבחים הרי היא בחזקה בדוק: (דן) בגרים יואס יש בו כגרים ממאה מדם כדלקמן גבי מחתו בירכה: (דך) מקום לתלות יוגם כן יש חילון בין משוך לעגול כמ"ש הכדלקמן גבי מחתו בירכה: (דך) מקום לתלות יוגם כן יש חילון אפילו במשוך כמ"ש כמ"ש ה"ר יואס משפקה בהעד דרך קינות במקום שהדמים מלוין חולין אפילו במשוך כמ"ש הש"ר ומ"ע ה"ר מ"ו ב"ו שלא הרגיבה לכאורה החום דהם ישן דטן כצ וחש שם די די די לורים בס"ק כ"ז ע"ש י עוד כחב הט"ז באשה שהרגילה להוצים הם מביח הרעי שאינה עמאה רק בשעח וסחה ודבריו חמוהין דממה נפשך אי זמי למקה שמוציאה דם בידוע אפילו בשעח וסחה עהורה דהא לא שייך לומר דא"כ לא חממא לעולם כמו שהקשה הש"ך בסימן קפ"ח ס"ק ע"ז ובסי' קצ"א ס"ק ז' ואי חדמה אוחה למכה שאינו ידוע שמוציאה דם אפילו שלא בשעח וסחה אינה חולה כמבואר בסי' בכ"ז בע"ז בע"ז ב"ק י' ובש"ך מ"ק ך' ע"ם ועוד דמהיכי חיתי לא יהא לו דין מכה שידוע שמוליאה דם דמ"ם מהא דטעיף ד' דמי שרגיל לנחת מתנו דם דכך פי החמה וחף דבמכה שחיחה חמרינן בנדה דף נ"ח דאם יכולה לגלע להוציא דם דעהורה משום דדם אמר רחמנא ולא כחם משמע דבדם גמור אינה מולה אף שיכולה להגלע היינו דוקא במכה שחיתה דלא שכיח שחגלע מש"ה אינה חולה רק בכחם אבל דבר שרגיל להוליא דם דינו כמכה שידוע שמוליאה דם וא"ב אפי' בשעח וסחה חולה בה כיון דלא שייך לומר א"כ לא חטמא לעולם דהא חהיה. טמאה כשחרגיש או כשחבדוק וחחכוין שלא הגע בביח הרעי: (יטן) ושרתו - המחבר קינר ועיין ברשב"א ובר"ן וברחב"ן בחי ומוכח מדבריהם דחם ומנא על הירך ולא על העד והעד לפנינו דמהורה דחם ומנא הירך ולא על העד והעד לפנינו דמהורה דאי מעד אחי אף על העד איבעי ליה לאשחכוחי דמן העד לא יכול להחקוח הדם דלא כדמשמע מהגליון הוספות נדה י"ד ואם נמנא על העד משמע מסחימה דברי הש"ע דאפילו לא נמצא על הירך עגול מהור ולא אמרינן אי מהמאכולה אחי אף על הירך בעי לאשחכותי דבבשרה יכול לההקנח דלא כהרמב"ן והר"ן ואם נאבד העד אפי' נמצא בירכה ממאה כמ"ש הסום' נדה י"ד: (ב) בירכה · כחבו החום' נדה דף י"ד דמיירי במקום שחין דם המקור יכול ליפול שם ונראה כוונחם דמבואר במחניחין דאם נמצא על שלה אוחיום דסמאין וחייבין בקרבן ולחחר זמן ממחין מספק ופי' רש"י דמטמחין שניהם מספק וחף דהחשה ודחי רחחה ואפי' הכי חינה טמחה רק מספק וט"ב צ"ל הטעם דבנמנא חוחיום כיון דחיכא למימר הרגשת שמש הוא כדאיתא נדה דף נ"ש חלינן הרגשה בדם דרוב דם בא בהרגשה כמ"ש הרמב"ם משא"כ בנמצא אחר זמן דאמרינן מכח חזקה דמעיקרא דעכשיו בא הדם ולא בשעת חשתבש ועכשיו הא לא ארגשה מש"ה אינה עמאה רק ככאם דהיא טומאת ספק וזהו כוונת החום' דרבי סבירא ליה דפתאה נדה ע"כ בתקום שאין דם התקור יכול ליפול שם מש"ה ס"ל דפתאה נדה כיון דפ"ל דחזקח דם מהמחור כמו שפירש"י שם ובודאי ממחורה ומן העד אחי הדם וכיון דמן העד אחי הרי הדם בשעח בדיקה היה דחיה הרגשת עד והוי כמו נמצא על שלו או אוחיום דמה לי סמוך לבדיקה או סמוך לחשמיש משא"כ כשנמצא במקום שדם המקור יכול ליסול שם אינה ממאה רק כחם דנהי דמשום רוב דם מהמקור אמרינן דממקורה אתי מ"ב מחמת חזקה דגופה אמרינן עכשיו נפל הדם ממקורה כמו בנמנא על שלה לאחר זמן דאינה פמאה רק כחם אף דודאי ממקורה אחי דהא קינחה עצמה באוחו מקום בעד הבדוק כן הוא ברור בכוונת דברי החום' דלה כמו שכחב מהר"ת לובלין בחידושיו שם ע"ש ול"מ בין פמחה נדה לפמחה כחם עיין בם"ק כ"ב: (בא) בגרים - וחם יש בו כגרים ממחה נדה כדחמרי' נדה י"ד וע"ם במהרש"ח שהקשה כיון דבעינן גרים ח"כ עשימו כמם כדחמר שם בחר הכי גבי עד שחינו בדוק ועוד קשה לי כיון דירכה חינה בדוקה היח וחפ"ה חם מחחו על ירכה ונתוא עליה דם עמחה נדה ח"כ משמע דחם בדקה עומה בעד ומחחו על עד שחיט בדוק ונתצא דם על העד שאינו בדוק דג"כ עמאה נדה אם נאבד העד הבדוק כמו בירכה דהא ירכה ג"כ אינה בדיקה ולכאורה היא חמוה דאם בדקה מחחלה בעד שאינו בדוק אינה פמאה רק כמס ואם בדקה מהחלה בעד הכדוק ועחחו על שאינו בדוק ממאה נדה אבל באמח הדברים ברורים אחר העיון דבבשרה לא חליען בדם מעלמא כדאמר בר"ש הרואה כחם משום

ממחה ודחתרים חימר עם ירידת העד לבין השיניים דחיכה עדיין הרגשה עד ירד הדם לבין השיניים דעמה ולחו דוקה שיעור דחוחיום רק הפי שיעור דחתר זמן דחייבה השיניים דעמה ולחו גם כן סמאה מספק מדאורייחא אבל אחר אחר שהורה דלגבי בעלה לא אמרינן כוחלי ביה"ר העמידוהו חדע דהה אינה מקולקלם למניקה משום גזירם מעם לעם: (ב) וחכמים גזרו י עם"ז וקושיםו אינו מוכן דספק מעלמא אינו ספק כדאמר נדה דף ג' כיון דבשוק של טבחים לא עברה האי דם ודאי מגופה וגם ספק לדדין אינו ספק דחזקת דמים מן המקור דהא דם הגמצא בפרוזדור חיבין עליו על ביאת מקדש והא דבסימן קפ"ז מחשיב ליה לספק שם טעמא הגמצא בפרוזדור חיבין עליו על ביאת מקדש והא דבסימן הפ"ז מחשיב ליה לספק אחרינא איכא במילחא כמו שכחבתי שם ע"ם: (ג) שנפתח מקורה · הנה בד"ת חמה על ראיים הח"ב בסי' קפ"ח ע"ש שהביא מנדה דף נ"ז דהא שם בהרגשה עם מציאת הדם מיירי ע"ם בד"מ סי' קס"ח וכראה דראיים הח"ה היא דהנה בוסחות אף למ"ד דהיא דאורייםא מ"מ ליכא אלא ספק אפי' בדקה אח"כ ומנאה ממאה כמ"ם רש"י בדף מ"ו בד"ה דאוריי' ועוד בהדית מתריכן נדה דף ע"ו גבי בדקה ומנחה שמחה דחוששח לוסחה משמע דחפילו לעהרות דלא בעינן הרגשה דהא מקור מקומו ממא אסי' הכי אינה חוששת רק לוסחה אלמא דוסחות אף למ"ד שהיא דאורייתא אינו אלא ספק כמ"ש רש"י ואלו בהרגשה עם מניאת הדם אח"כ טמאה. ודאי בשעת הרגשה כדמוכח מנדה נ"ז דאמר אי דארגשה לאחר זמן אמאי פטורין מקרבן אלמא דפמאה ודאי משעם הרגשה דהא חייבת קרבן ודאי וכיון דהרגשה עם מליאת הדם אחר כך חמור מוסחות עם מליאת הדם אח"כ ואפי' למ"ד וסחות דאורייהא דוסחות עם מליאח הדם אח"כ אינה פמאה משטח וסחה רק מספק ובהרגשה עם מליאת הדם פמאה ודאי משעת הרגשה וחייבת קרבן וכיון דבוסחות הקלה אתרינן דלמ"ד וסחות דאורייםא אפי' בדקה ומנאה עהורה ממאה כ"ש בהרגשה החמורה דאפי' בדקה ומנאה שהורה ממאה - אמנם אם בדקה עלמה חוך שיעור וסח סמוך להרגשה ומלחה עהורה עהורה דדיו לבח מן הדין להיוח כנדון דגבי וסחות למאן דאמר וסחות דאורייחא אמריק בנדה דף פ"ז דבחוך שיעור וסח בבדקה ומנאה פהורה דפהורה והרמב"ם בפ"ע מהל' א"ב פסק כרב בנדה דף ס' ואמרינן החם דרב ס"ל כרב פדא דס"ל דכל שבעלה בחטאת טהרוחיה טמאות ודאות אלמא דבשיעור וסח על כרחך שוהה הדם לבא וא"כ כיון דבדקה עלמה בחוך שיעור וסח ומלאה דעהורה ודאי דעטורה ואין להקשוח הא לא משכחת בדיקה כשיעור וסת כדאמרינן דף י"ב זה אינו דשם הכי אמרינן כיון דשהחה שיעור בדיקה אמרינן אימר אחר כך בא הדם אבל כאן כיון שהכניסה העד בחוך שיעור וסח אמרינן אי איתא דהוי דם היחה מולאה חיכף בבדיקהה בודאי דהאי דם להיכן הלך דהא העד היה בגופה מהחחלת שיעור וסח עד אחר בדיקחה אמנם מדברי הח"ה והש"ע סימן קפ"ח מוכח דאפילו בדקה חוך שיטור וסח ומלאה שהורה טמאה שכמב דאם בדקה מיד ומלאה מראוח סהורות דעהורה וכחבתי שם ובסוף סי' זה דהאי מיד שיעור וסח ח"כ מוכח דבלה מצחה כלל ממחה אפי׳ בחוך שיעור וסח ועל כרחך צ"ל דקיי"ל כרב נחמן בר יצחק בנדה דף ט"ז דמוקי פלוגחייהו בוסחות דאורייחא ולא בבדקה בחוך שיעור וסח ע"ם: (ך) בין שהוא : עם"ך דמשמע מדבריו דחפי' חמי ודחי מגוסה כל שהוח בהרגשה כיון דכל שלח בהרגשה חינו רק מדרבנן ובקטנה לח גזרו וכחב שכן משמע ברש"י ע"ש י והנה ברש"י שם נדה דף ה' שכחב בהדיא להיפך וז"ל רש"י שם מלוכלכין בדם ולא ידעינן אי אחי מגופה או לא אין חוששין לה ואפי' אין לה במה לחלוח דבשוק של שבחים לא עברה איכא למימר עברה ולאו אדעת' משמע דבודאי מגופה רק שלא הרגישה שמאה וכן מוכח מהש"ם נדה ס"ה גבי וכולן שהיו שופטוח מחוך ד' לילוח לאחר ד' לילוח וכו' ע"ש וט"ב מיירי בלא הרגישה דאי בהרגישה שנפחח מקורה ודאי דסמאה דאפילו במכה מהצדדי והרגישה שנפחח מקורה עמאה כמבואר בסי' קפ"ז ודם בחולין מהלדדין כדאמר החם וע"כ בלא הרגישה מיירי ואפילו הכי כשהוא אחר ד' לילוח עמאה ואפי' בחינוקח שלא הגיע זמנה לראוח אלמא דאינו שהור בחינוקת רק כשיש לותר עברה ולאו אדעחה אבל כשודאי אחי מגופה רק שלא הרגישה ממחה וק"ל: (ה) אע"פ שלא הרגה · ובהרגה הרבה מחכולות פליגי החוספות והרח"ש דהחום' בדף כ"ת בד"ה ובדבריו כחבו דחולה כפי מה שהרגה והרח"ש כחב דלח פלוג רבק בין הרגה הרבה או לא ומדברי הש"ע דלא חילק משמע דקיימא לן כהרא"ש: (ד) על בשרה בלבד י נראה דה"ה על כשרה ועל חלוקה דעמאה בכל שהוא להרמב"ם וראייה מהע"ז לקמן ס"ק ט"ד שכחב וז"ל דחם נמצא גם על הירך איהו לטעמיה אזיל דמטמא בכל שהוא אף דשם נמנא גם על העד ע"ם בביאורים ועוד דהא המעם דבבשרה כחב הרשב"א בחה"א כיון דבבשרה אישהכח ומבשרה קא חזיא רגלים לדבר [א] אם כן מה בכך שנמגא גם על חלוקה נ"ל: (ד) עד בתורמום י לכאורה קשה דהא מבואר לקמן סעיף כ"ז דאם נחעסק' בלפור שיש בו דם כסלע דחולה עד כסלע וכגרים אם כן אם הרגה פשפש חחלה גם כן עד כחורמום וכנרים י ובחרנה מאכולת לא קשה דחחלה עד כשני גריסין כמו בנחעסקה בזפור שיש בו כגרים דחולה בו כשני גריסין דז"א דהא המעם בחליה עד כגרים אפילו לא הרגה הוא משום דהוי קים להו לחז"ל דודמי הרגה מאכולת ואם כן אפי' יודעת שהרגה מאכולת אמריט דהיא היא המאכול' שהרגה בהן שהיה קים להו לחז"ל ואסילו הרגה הרבה לא פלוג רבנן כמ"ש הרא"ש משא"כ בפשפש דלא שכיח הוי דינו כהרגה לפור לכאורה ונראה כיון דלרבי חנינא בן אנטיגנוס בדף נ"א דעיקר דין כחם הוא כחורמום דהולה בפשפש ודאי דין פשפש כדין מאכינות בין הכרב ובין לא הרגה ומין כחם הוא כחורמום דהולה בפשפש ודאי דין פשפש כדין מאכינות בין הרגה ובין לא הרגה ומהסעם הנ"ל ובמקום דשכיחי פשפשין אפי רבנן מודו לרחב"א ובודאי הוי גם כן הדין כמו במאכולת לרבנן דלא חלינן רק בחורמום משום הכי אפי במקום דלא שכיח לא חלינן במקום דשכיח וממה שחלין לרחב"א ואפי׳ הרגה פשפשין לא פלוג רבכן וכנ"ל: (ד) שאינו מקבל שובאה החב בעל נודע ביהודה כחב מעם לזה רבכן וכנ"ל: (ד) שאינו מקבל שובאה החב בעל נודע ביהודה כחב וז"ל דהנה על כל כחם קשה הא איכא ספק מעלמא והני ספק דרבנן דבלא הרגשה אינו אלא מדרבת ועל כרחך ג"ל כיון דלטהרוח דממחה בלח הרגשה משום דמקור מקומו שמח הוי ספק דאורייחא ומחליטין שהדם ממנה מש"ה טמאה אפי' לבעלה י אלא דאכחי קשה הא אפי' נגד טהרוח איכא ס"ם ספק מעלמא ואח"ל מגופה אימר נפל מאוחו מקום לארן ולא נגע בבשרה כלל והוי טומאת בית הסחרים דלא מטמא ול"ל כיון שעל הבגד שמקבל טומאה ליכא רק ספק אחד ומשמחין אוחו משום הכי משמחין גם האשה ומשום הכי בדבר שחינו מקבל שומח' שהורה עכ"ל י והוא חמוה שובא • חדא דא"כ באם ידוע שלא בא מעלמא כגון בדקה קרקע עולם דודאי לא אחי הדם מעלמא וליכא ספק תהיה ממאה ובחדיא אמר שמואל בנדה ג"ז דפהורה גם בעיקר קושייהו שהקשה הא ספק דרבנן הוא לא קשה כלל כיון דבשוק של שבחים לא עברה ודאי מגופה הוא כדאמריק בנדה דף ג' . וגם מה שחירץ משום דמקור מקומו שמא מ"כ מקשה לימא מגן כחמים דלא כר' דסבירא ליה מקור מקומו שהור ועוד דאם כן אם חמנא כתם בספירת ז' נקיים דבלחו הכי פמחה למהרוח לח הפמח גם מה שכחב הפעם כיון דהבגד ממא קשה הא בעינן רביעים כדאיחא ש' דם הנדה רק שהחוספות בדף מ"ז כתבו דהלכה למשה מסיני שהאשה שתאה אף דהוי בים הסחרים ואף דהוי פחום מרביעים וכיון דלדעחו אין הדם מממא בביח הסחרים ה"נ לא חפמא בפחוח מרביעית י ועוד דנהי דהבגד אינו מקבל סומאה מ"מ הרי עדיין איכא דין על הדם אם הוא מסמא וכיון דמחליטין שהדם **מ**פמא דהוא ספק דאורייתא נסמא גם האשה " ועיקר הסעם כמ"ש החוספות בדף ל"ח כיון דהבגד אינו תקבל סומאה גם עליה לא גזרו ועיין ש"ך דאם מקבל סומאת נגעים דמקבל סומחת כחמים והפעם משום דלח פלוג רבק בדבר המקבל טומחה. ולפ"ז חם היחה ישנה על הכוחל וחלאה דם מחאה כיון שהכוחל מקבל שוחאה נגשי בחים יוג' על ג' היינו שלש אל הכוחל וחלאה נגשים ב"ל בע"ז בענין ששובה מקום הלבון שוחאה נגשים ב"ל בע"ז בענין ששובה מקום הלבוע וחלי ברים על מקום הלבן שחא כתבואר בסוף סי' ק"ל בע"ז בענין ששובה הרמ"א כיון שרואין שהכל כחם אחד ובודאי מגופה אםי כיון דא"א לסלוח במאכואה בהמ"ל כיון שרואין שהכל כחם אחד ובודאי מגופה אםי כיון דא"א לסלוח במאכואה בהרב"ד ברים על נרחה דחם החלי מהכחם כגרים יש לו מרחה מהורה וחליה מרחה שמחה וניכר שהוח כחם

מעלמא אהי על חלוקה איבעי ליה לאשתכוחי מש"ה אם פחתו בירכה ויש עליה דם כגרים ועוד דנפיק מחשש מאכולת פמאה נדה כיון דליכא לספוקי בדם מעלמא ודאי מגופה אחי וגם הרגישה בהרגשת העד ותליכן ההרגשה בדם כמו דאתריכן נדה דף כ"ח גבי הניחתו תחת הכר דמתאה נדה כשיש יותר מכגרים משום דגם שם אינו מלוי דם מעלמא רק דם מאכולת וה"נ דכווחיה משא"כ בעד שאינו בדוק דחשש דם מאכולת שוה לחשש דם מעלמא לגבי עד שחינו בדוק ומשני ליה רבי דמחכולה שכיח ספי חפי' לגבי עד שחינו בדוק ולפ"ז חם בדקה עלמה בעד הבדוק ומחחו ע"ג עד שאינו בדוק ומלאה עליו דם הדין הוא כמו בבדקה עלמה בעד שאינו בדוק ומחחו ע"ג עד שאינו בדוק ומתבואר בסעיף ל"ו: (בב) אפי' עגול שמאה · עפ"ז ס"ק כ"ד ודבריו הם מקושי הבנה ונראה לפרש דהנה ע"כ הא דמחמיר הרמב"ם בבשרה אפי' בפחוח מכגרים אין המעם משום דבבשרה לא שכיחי מאכולת דבנדה דף מ"ד אמרינן דרק אוחו מקום בדוק הוא אצל מאכולת משמע דבשאר בשרה תצוי מאכולה ועוד דהחוש מכחיש וע"כ הפעם כמ"ש הרשב"א בחה"א משום דכיון דבבשרה אישחכת. ומבשרה קא חזיא חליטן בבשרה דרגלים לדבר ולפ"ז יפה כחב המ"ז דממ"ג אם נמלא של הירך דם חלינן בבשרה משום שמם הג"ל כיון דבבשרה חישתכח וכו' ואם לא נמנא רק על העד דשוב ליכא הוכחה זו מ"מ הרי איכא הוכחה אחרת כמ"ם הפ"ז דאי מהמאכולת גם על הירך היה לו להמצא כנ"ל בכוונת הפ"ז אמנם קשה לי דהא כאן מיירי דנמנא על הירך במקום שאין דם המקור יכול ליפול כמ"ם לעיל וא"כ לא שייך סברת הרשב"א הג"ל לומר כיון דבבשרה אישחכת רגלים לדבר דהא לא מליט לומר רק שמהעד בא הדם והוי כמו שנמלא על העד דליכא רגלים לדבר גם מ"ש לחרץ דברי המור שהוכיח מדברי הרא"ש שכחב שמאה גדה מה שאין ג"מ קשה דהא ג"מ סובא לענין אין חולין כמס בכמס ולענין קביעת וסח שאין קביעת וסח לכמס: (בנ) אלא אם יש בו בגרים ועוד יואסי אם הוא משוך ול"ד להא דסעיף ל"ג דעמא במשוך דשאני החם דבדקה עלמה בעד הבדוק ושוב מילחת דרמית עליה הות מש"ה לת חיישינן לעסק שתעשה במשוך מה שאין כן בעד שאינו בדוק דהעסק דמעיקרא דמילחא לא רמיא עליה הוא מש"ה מקילין אפילו במשוך ואם בדקה עלמה בעד שאינו בדוק בשעת הרגשה ומלאה מראות פהורות ומראות שמאות שמאה לא חליט ההרגשה במראות העהורות והשמאות תחתת העד שאינו בדוק כמו שהוכחתי בסוף הסימן בתשובת הרב רמ"א שהכיא הס"ז: (כד) בגרים ועוד -עש"ך ס"ק מ"ד שכתב שקנתם הורו להקל והש"ך החמיר והנה המקילין הם הרשב"א ולכאורה ראיית הרשב"א בתה"א ברורה דהא בש"ם נדה י"ד מדמה לה לאשה שמלאה דם במי רגליה דשם קיימא לן דמהורה והיאך נחשום החבל בצ' ראשין וביותר חמוה דעת הרמב"ם דכאן פסק דממחה נדה ושם פסק דסהורה חבל חחר העיון נרחה ליישב דהנה יש להבין במה דהש"ם מדמה להו להדדי דהח שם עיקר סלונחייהו חי חמרינן הדור מי רגלים למקור כמ"ש הר"ן ובעותדת ושותחת דם"ל לרבי יוםי גם כן דיכול ליהדר מי רגליה למקור באמח שמא כמ"ב הרח"ם וע"כ ל"ל דהש"ם מדמה מי רגלים הבחין למקור לעד בינוני שנכנם למקור כיון שהמי רגלים לה היו בדוקין מקודם מדם וגם חינן מוחזקין בדם מעלמן ומבוחר מדברי הכ"ח שהביחו המ"ז בס"ק כ"מ והש"ך בכחן דחף דעל ידי בדיקה בפד בינוני היא פמחה כחם מ"מ בכחם הנמצא בחלוק בינוני היא טהורה לגמרי דמחחיגן חד דרגא מבדיקה לכחם והפעם פשוש דכיון דע"י בדיקה דייניגן ליה בספק מגופה ספק מעלמא א"כ בכחם דהוא שלא בהרגשה אינו אלא ספק מדרבנן ומהורה מה שאין כן אם אמרינן על ידי בדיקה בעד בינוני היא סמאה נדה דהדי בודחי מגופה בכחם היא עמחה מדרבק כיון דודחי מגופה הוא רק שהיה שלא בהרגשה . ובזה א"ש הדמיון דר' דמטמא כר"מ סבירא ליה דר"מ מסמא משום דהדור מי רגלים למקנר ומי רגלים כעד בינוני דמי וע"כ ם"ל לר"מ ג"כ בעד בינוני דסמחה נדה ומקשה הש"ם סמ ר"ת משום כחם קאמר ומשני אכן משום נדה קאמרים דבמ"ר איכא ג"כ הרגשה כמו בבדיסה הרגשת עד ור' יוםי ע"כ כר' חיים ס"ל דנהי דמשהר משום דלם חיישים להדור מי רגלים למקור מ"מ הא הש"ם מקשה שם בר"פ הרואה כמם לר"מ וניחוש דילמא בתר דחמו מיא אחי דם וכחבו החוספות שם בד"ה דילמה דהיינו דבתר דחמו מיא נפל דם כסשוטו ממקור לחוך מי רגלים דבשעת העלת מי רגלים אין יכול דם המקור לירד דנסתם המקור ע"ש ומשני

מאין דם המקור יכא ליפול שם והעד נאבד אפשר מותר אפילו להש"ך תפעם פ"ם ולריך עיון: [מה] אם אינו בדוק -עם"ו שכחב דהחי חינו בדוק לח דמי לחינו בדוק דסטיף ל"ו דהיינו עד בינוני דבעד בינוני ממאה ג"כ משום כחם דאין לחלק בין שנמצא כחם בין שנמצא בכדיקה רק הכא באינו בדוק לגמרי ולקחחו מן השוק והב"ח וש"ך חולקין וס"ל דבעד וחלוק בינוני אינה מעמאה משום כחם רק דוקא בחלוק שהיה לה פעם א' בדוקה דאו אינה יוצאם מחזקח בדוק עד שהעבירתו בשוק של סבחים יוכן אם לכשמו אחר הכיבום כלא בדיקה חבדוק במקדיר או במגליד כדלקמן סעיף מ"ז ואם אינה בקיאה חחמיר: [ממ] בדקה חלוקה יעיין ביאורים דלמה נקט בדקה חלוק: [1] שהגיע ושנה י היינו בח י"ב שנה ויום א' ודוקא בנדה ועובדת כוכבים שהן בלח"ה בחזקת מקולקלין אבל השחילתו מהוכה שתיהן ממאות ואם הנדה ועובדת כוכבים הן מעוברות או מניקות אינה חולה בהן : [נא] אם בדקתו · כשפשטחו והשאילתו : [נב] לתלות ודוקא כשהיה יותר מגריש אבל בפחוח חולה במאכולם אפילו בג' ימים הרחשונים: [בב] ואפילו בוה"ו . שחין נוחנין לשום בחולה שנבעלה רק בעילח מנוה וכן יושבת על דם פוהר בזה"ז הן ככל אנשים אפ"ה חולה בהן שלא החתירו רק לעומו אבל לא לענין הצלח חברתה ומש"ה הבחולה והיושבת על דם סוהר עמאין והיא מוחרת וכ"כ הרשב"א בהדיא: [בד] לסופרת ז' ז דוקא כשלא עבר ז' ימים מיום ראייתה שפחוח מעינה ג"כ אבל כשכבר עבר ז' ימים מיום ראייתה שיש לומר שכבר נסחם מעינה אף שעדיין לא ספרה ו' נקיים ומכ"ש כשכבר ספרה רק שלא שבלה אף שעדיין מקולקלח כיון שכבר נסחם מעינה אינה חולה וכן באוחה שלא ראתה רק ראייה אחת אינה חולה אפילו בשני שלה ודוקא סופרת ז' חולה בנדה וכן טהורה חולה בסופרת ז' אבל סופרת ז' בסופרת ו' אינה חולה ועיין ביאורים : [בר] מקולקלת י וסתרה כל מה שלפניה : [בר] ששתיהן י וה"ה כשלא חזרה ולכסתו כשלא בדקה הראשונה קודם שפשמחו אלא קמ"ל דאע"ג שחזרה ולכשה והחלוק הוא אצל הראשונה אפ"ה השנייה ג"כ סמאה אי נמי מיירי שהראשונה בדקתו קודם שפשטחו דהשחא אינה טמאה עד שמחזור וחלבשנו: [1] ביםי שהרתה - ובג' ימים הרחשונים של ז' נקיים חינה חונה בימי נדמה י ש"ך: [1] קודם שהיתה שעוברת י ומיירי שבדקה עלמה קודם ימי עיבורה דבלא נדמה י ש"ך: [1] בפניגו י כתב הש"ך דמיירי שנם החלוק אינו בפנינו זהם היה בפנינו תבדוף עיקריר או במגליד ואם אינה בקיאה חחמיר: [3] ביבום י רוכזה" זה את חזינן דרך בנות שכחל בכך ונכחה להחמיר י ש"ך: [3] אפילו י וה"ה אם היא לפנינו אין סומרין על דברים לא לאיסור ואל להיחר יש"ך: [3] אפילו י וה"ה אם היא לפנינו אין סומרין על דברים לא לאיסור ואל להיחר יש"ך: המבי חולב היים ברבי י ובאים ניים בי מיים מובה מיולה במו שבי למול שמחזור ותלבשנו : [בד] ביסי מהרתה - וכג' ימים הרחשונים של ז' נקיים אינה חולה בימי ידיעה לא שמיה חסרון: [סר] וגמצא · ואפילו נאבד דהוי ספק מעליא כמו שכ' לעיל אפילו הכי שחיהן שמאוח כיון שאין לחלוח באחח יוחר מהשניה: [סרף] בולן שמאות · אפילו כא לשאול בוא"ז: [סרה] העליון · כחב הש"ך כ"ל למנהג שמניחין ב' סדינין והיא שוכבת ביניהן ומהרש"ל וב"ח כתבו שעכשיו עינינו רוחות שהתחתון ג"כ מתהפך כולן מתחות ומ"מ הכסת שתחת הסדין חין מתחפך כל!: [כן היבף למציאת הדם י ודוקח שבדקה עצמה בעודה לבושה בחלוק חו בעודה במשה ולפ"ז בוח"ז לא מהגי בדיקה רק מהאחרונה ולדעת הרמב"ם הוכא בכ"י אין חילוק בין בכ"א בין בוא"ו: [מן] כיצר · אבל ים לה וסח אינה חולה באין לה וסח וכן לא הגיע שעח וסחה אינה חולה בהגיע שעח וסחה: [מה] דסים · אפילו היה כשוחה ובילדה וחקנה אפילו הילדה לא הגיע שעמ וסחה תליכן כילדה: [כתק] ברי - כחב פס"ד דאם יש זמן כב אחר השכיבה למניאת הדם דגם החילונה עמאה דמילחא דלא רמיא שליה דחינש חמרה ולחו חדעתה ובנקה"ב חלק עליו - המ"ז הביח תשובת הרמ"ח בחשה שהיתה בעלת הפטין והיתה רגילה לראות בעת מליאת הכחם מראות לבנות וירוקות וכל חלוקה היה מלא ממראות הללו רק שבראש כתם אחד היה נמנא מראה אודם שביב הכתם הלבן כדמות דבר לח המחפשע והשיב רמ"ח דאפילו אינו ניכר שהכל כחם אחד עמאה כיון שמראה הלבן וירוק ממקור אחי ידוע שנפחח המקור וחולין גם המראה אדום במקור והמ"ז חולק ומחיר רק כשנראה לעין שהאודם הוא קו של המראה לבן שהולך ומתפשם סביב המראה מהור כעין קו אז ממאה אבל בלאו הכי אפשר לחלות האודם במידי אחרינא ומהורה וזה דוקא כשלא הרגישה אבל

ביושבת על שפת הספל וכו' וא"כ קשה לר' יוםי דמפהר בכל ענין קושית הש"ם דילמא בהר כשהרגישה דחמו מיא אחי דם וע"כ "צ"ל כיון דמי רגלים כעד בינוני דמיין ובחר דחמו מיא שוב ליכא הרגשת מי רגלים הוי כנמצא כחם על חלוק בינוני וס"ל כר' חייא דבבדיקה בעד בינוני אינ' ממאה רק גבי כמס ומש"ה כחם מהורה לגמרי ושפיר קא מדמה הש"ם ולפ"ז אתי שפיר דכאן בבדיקה פוסק המחבר דממאה כחם ושם דליכא הרגשה רק חשש בחר דחמו מיא מפהר לגמרי דככחם ומלוק בינוני דמי - ובעומדה ושוחחה מפתא הרא"ש דאיכא הרגשה מי רגלי' וכבדיק' דמיאי והרמצ"ם דמממא בכאן משום נדה ושם מסהר לגמרי נראה דמש"ה שינה בכוון מלשון המשנה וכחב ו"ל האשה שהעילה מים וינא דם עם מי רגלים דמשמע שידוע לה שיצא הדם עם מי רגלים דליכא חשש שיצא הדם בחר דחמו מיא ובאמח אם מנאה דם סחם חוך מי רגלי מודה הרמב"ם דעמאה כחם כנ"ל ברור: (בדן) ושחתו בידבה י ודוקא בתקום שאין דם המקור יכול ליפול שם אבל במקום שדם המקור יכול ליפול שמאה ממה נפשך דאי מהעד אתי הוד וממאה ואי בירכה הי כנמא על ירכה במקום שדם המקור יכול ליפול דשמאה וטחשו בירכה לאו דוקא והוא הדין בשאר מקום מגולה כמ"ש החום' נדה דף י"ד בד"ה ולמחר מס בדים ברקין מכל שכן יוחר מגרים וליכא רק חשש דם מעלמא ויוחר אין שכיח דם מעלמא על ירכה מבשאר מקום מגולה משעם דאי על חלוקה איבעי ליה לאישמכוחי כדאמר החם ברוש ברקין מכל שכן יחת מגרים וניכח דק חשם דם משנתח דיחר הין טביר זם משנתו על רכם מבשת מקום מנוכם נשעם זרו משנתו אור של מחקף הרכם ידי החבר כדבריו דאם נאמר דבסומאם כחם בשאר מקום שלין דם שכיח בירה משקם הניחר במותאם כחם בשאר מקום שלין דם שכיח בירה שלי מחבר שליו מחשב בירה משקם הול בירון שהראשונה והג' שכבה עליו אלם בירה בשחתו בירכה וא"כ קשה הא דעם בירה של בירון שהראשונה והג' שכבה עליו אלם בירון מחוד בירה של בירון בירה בירון מחוד בירה משקם בירון בירה מחוד בירה משקם בירון בירון בירון מחוד בירה משקם בירון בירון מחוד בירון מחוד בירון בירון בירון מחוד צרכיה ולזה קאמר הש"ך דבשלמא להרשב"א דמדמ' לגמרי בדקה בעד שאינו בדוק לאשה שעשמה גרכיה משום הכי משהר בש"ם כמו שמבואר שם בר"פ האשה דאיש ואשה שעשו צרכיהם דמהורה מפעם ס"ם ה"ג טהור משא"כ להראב"ד דס"ל דמעלינן חד דרגא מהתם אפשר דעמאה ומ"ש עוד הש"ך דרש"י מיירי בנמצא על ירכה כונחו וחיירי בנאבד העד דאי העד לפנינו אם נמצא גם על העד ממאה מטעם העד ואי לא נמצא עליו בלאו הכי טהורה כמ"ש לעיל: (בד) אינו בדוק - עם"ז ס"ק כ"ש שכחב דאם ראחה חיכף אחר הבדיקה בעד ומצאה דם עליו ממאה ומשמע אפי' לא הרגישה ולכאורה דבריו סוחדין דמקודם כחב דאינו אלא מדרבנן כיון שלא הרגישה וכ"ב בס"ק כ"ג ע"ש וכראה כונחו דכל שהדם ודאי מגופה היא ודאי דאורייחא דחלינן שהרגישה והיא פעתה ותלחה בהרגשת עד דחזקה לדם שבא בהרגשה כמ"ש הרמב"ם בפ"ש מהג' א"ב גבי דם המצא בפרוזדור ע"ש וכן מבואר ברשב"א ושאר פוסקים אבל כשיש ספק בדם אי מעלמא אחי אי מגופה חליש מדאורייתא הדם מעצמה ובהרגשה אמריש דהרגשה עד הוא כמו שיש לה מכה במקור דשהורה אפי' במרגשה כשידוע שהמכה מוציאה דם והרגשה חליש שהים מחממת דם המהכה כיון שהממה במקור ומחמת דם המכה ג"כ מרגשת בפתיחת המקור כתבואר בסי' קפ"ז הכא מי חולין ההרגשה בעד ואמריק הרגשת עד היא דכל שיש לחלות באיזה דבר בדה במולח חולין מדאורייתא רק שממאה כחם כמו שאר כתמים דרבנן משום הפעם דבופור לא נחעסק' כדאתר בדף ג' וח"ל דמתאה כחם והוא ברוכ במ של לה לחלות באיזה דבר ההרגשה והדם במעלח דחלין מדאורייתא : (בדיקת חברתה במשיחו - הש"ד חמה דבדיקה הראשונה למה לי וחירון הס"ז דחוק דודאי מועיל בדיקת חברתה כמבואר במעיף ל"ח ולפענ"ד נראה בסשיטות בדף ג' וח"ל בהחליל ושנים חלין בה לענין דינא ופי' המום ל"ח ולפענ"ד נראה בסשיטות בדף ממחלין שניהם אדין זה מ"ש מהא דמניא שניהם ביו הוא כי חומל מ"ש המום' ה"ל הכל כיון ששואלת לענין אימור ולענין דינא וכיון שהראשונה חיבה בכיבום אם המחל המני של ליהוי כתרתי דמתרי הואי כי חומל מ"ש המום' ב"ל הכל ביון ששואלה מענין אימור וכיון שהראשונה הייבה בכיבום אם החלים בהיים ברוכה להרוכ ברוכה ברוכה להרוכה ברוכה ברוכה ברוכה להרוכה להרוכה להרוכה ברוכה להרוכה ברוכה פסוק שהיה הוי כתרתי דסתרי ולזה פירשו החום' ג"כ בברייתה דתיירי שנחעסקו שניהם בזה אחר זה דהכה ג"כ נולד ספק חיסור קודם דספק דינה נולד אח"כ כשלבשה השניי' וא"כ פובא אתי לאשמעינן דאע"ג דבדקה קודם הלבישה דאז איכא חרחי דסחרי כיון דהיא חייבת בכיבוס וע"כ דנין שהכחם ממנה אחר הלבישה דבדקחו מקודם ואם נסהר אוחם הוי מרמי דסמרי ואם"ה מעהרין כסירוצ' דהש"ם משח"ב כשלת בדקה מקודם דאו ליכה חרתי דסחרי אף אם מחייבין אותה בכיבום דאפשר לומר דמשום דממרינן מקמי הכי הוי דם חייבת בכיבום וליכה מרחי דסתרי וליכה שום חידוש ומשום הכי השמעים דחף בכה"ג דחיכה חרחי דסתרי מהורה ולחפוקי מדעת המקשן שם ופובה השמעים ופשום : (במי) והשאילתו לגדה · לבחר דינים אלו נקדים הח דנדה דף ם' דח"ר סולה בשומרת יום כנגד יום וב' שלה · ופירוש רש"י וז"ל ואנו"ג בלה הוחזקה רוחה היום כיון דמעינה פחוח חולה בה ואפ"ג דמקלקל לה ולריכה לשמור יום המחרת כו' עד הואיל ועכשיו פמאה היא עכ"ל וחחה עליו החשנה לחלך בפ"ם מהלכוח א"ב דהא בש"ם מדחה לזה פחא ופהור שהלכו בצ' שבילין אף דלא שייך שם מעין פחוח אלחא דאף במקום דלא שייך מעין פחוח חולין הקלקלה בחקולהל ועוד לחה ליה לרש"י לוחר שר הטעמים וכל דבריו דחוקין . והגלע"ד דודאי לא שייך לוחר סברת חולין הקלקלה במקולקל דג' נשים שלבשו חלוק מ' דכולן מתאוח הוא משעם כיון דע"כ לריך לקלקל היי כמו בשני שכילין דמשמחין כולן והקשה הרשב"א דא"כ לדבריהם כשהאחם אין זריכה לשאלה כגון שראחה כחם אח"כ או שהיא שובדש כוכבים אף שלא דאמה נפהר את האחרות ולזה כ' הוא ז"ל דכל שלא נזדמן מקרה ידוש שילא מחזקה בדוק כגון שוק של מפחים אינו יוצא מחזקה בדוק ומשום הכי בג' נשים כולן מולין בה הקלקלה בכדי שלא חקלקל שאלה השניה ולפ"ז אחר שעברו הז' נקיים רק שלא פבלה לכבר נמחם מעינה חינה חולה בה ובהיות כן נדוח דידן שהן ספק זכוח ולא ראחה הק פעם א' אפי' ביום ז' חינה חולה בה דממה נפשך כבר עברו ימי זיבה דאם בימי זיבה היא בשומרת יום סבי ואי נדה היא בז' ימים עם יום הראייה סבי ואף דאק מחמירין מ"מ (חוות דעת)

הרי כבר נסחם מעינה כנ"ל ברור י ודלא כהמשנה למלך וכן אפי' ביום שני אינה חולה כי שמא זיבה היא וכשומרת יום כנגד יום נסחם מעינה: (ל) אם השאילתו לפופרת ז'-עיין פ"ק כ"ע דדוקא כקידוע שהיא באמלע הספירה אבל כשיש ססק אם עברו ימי זיבתה

כגון שלא ראחה רק פעם א' ויש ספק אולי בימי זיבה היא ובשומרת יום נסחם מעינה אינה

מולה י וגם דוקא סופרת ז' חולה בלדה וכן טהורה גמורה חולה בסופרת ז' אבל סופרת ז' בסופרת ו' מספקא להו לתוספות בנדה דף ס' בד"ה חולה בשומרת יום אם תולה בה ובנדה

בסופרת ו' מספקת נהו נחוספות בנדה דף ט כז ה שונה כנ"ל : (לא) תולה בהן י והבחולה שהיא מעוברת או מניקה שנסחלקו דמיה ג"כ אינה חולה כנ"ל : (לב) לבעלת הכתם -והיושבה על דם פוהר עמאות והיא פהורה כ"כ הרשב"א בהדיא : (לב) לבעלת הכתם -ואף דגם באיסור דרבנן אמרינן שאני אומר כמבואר לעיל פו' קי"ב שאני הכל דריון שאינו

ידוע אם מעינה פתוח לא יצא החלוק מחזקת בדוק כמ"ש לעיל: (אב) ואינה בפנינו

עש"ך דמיירי שגם החלוק אינו בפנינו והוא מדברי המשמרת הבית בתה"א דף ק"פ וז"ל הכל חלוי במקדיר או במגליד ואפי' בכיבסחו היא או ישראלית וכו' ע"ש: (לד") ע"י שפתה · נראה דמיירי שכיבסחו בבית ישראל דאי כיבסחו בביתה נראה דאפי' מגליד אין להחלוק חוקת בדוק

כיון שהיה בכיח הנכרית כל"ל: (כה) ג' נשים י עמ"ו ס"ק ל"ו במ"ם לחלק בין שני שכילין והוח דחוק והחילוק ברור כמ"ם הרשב"ל בחה"ל דחין החלוק יצאה מחזקת בדוק בלבישת אשה

עד ביזדמן להחלוק מקרה ידוע ומש"ה אפי' כשחברחה א"ל לשחלה כגון שהיא עובדה כוכבים שלא ראחה ג"כ עמאה דלא כנקה"כ: (לף) תיכף לסציאת הרם י והרא"ש בנדה דף ס' חולק ע"ז וז"ל דאפי' בדקה עלמה כשיעור וסח של שליאת הדם אין ראיה שנחלה דם המליאה בה

דשמא ילא כבר מאחת מהן י ואני תמה דהא הטעם ברור דכיון דס"ל כבר פדא דודאי קודם

שיעור וסח היחה גם כן נדה מהיכי חיחי לא יחלו בה כמו שחולין בנדה דהא חולין הקלקלה במקולקל ואין מקלקלין אוחה יוחר כלל דהא בלאו הכי היחה ממאה בודאי משעח מציאה לבר פדא וגם כל רואה מעמא למפרע מעח לעת אך בכדקה בחוך שיעור וסח ומצאה עהורה צ'ער

והרז"ה באמת חולק על זה והרא"ה בב"ה כחב הטעם דאנו חושבין הכחם כאלו עחה נפל

בשטח מליאה ולזה כחב דבעינן דוקא שבדקה עלמה בעודה על המטה או בעודה לבושה בחלוק

כשהרגישה שמאה ולא חליטן ההרגשה במראות המהורות והאודם במכה ואפילו בדקה עצמה בעד שאינו בדוק בשעת הרגשה שמאה ועיין ביאורים :

קצא [א] עומרת · בין מקלחת בין שוחחת: [ב] תוך הספל · הכל אם נמלא על שפת הספל שמאה ועיין ביאורים ואפילו ביושבת ונמלא הדם רק על השפה ולא בחוכו מטמח הר"ן : [ג] שפת י וק"ו כחוך הספל יש"ך : [ד] בכל ענין י דבעינן ג' לפיבוחה יושבת ומקלחת חוך הספל ודוקה בספל בדוק מעיקרה אבל בספל בינוני טהוכה ומיירי בנמלה דם במקרה אבל במוצא דם חמיד יבואר לקמן ועיין ביאורים ס"ק ד' : [ה] שהורה דחיכה ס"ם שמח מהחיש והח"ל מהחשה שמח חינו מהמקור ומשמע דמיירי בנמלח חוך הספל ם"ך ועיין ביאורים ס"ק ה' : [1] בשמקנחת עצמה י היינו אפילו מנאה בכדיקה כמכואר בחשובת מהרי"ל ואם רחלה אותו מקום אחר הפלח מי רגלים ואח"כ מלאה דם בבדיקה עמאה ועיין ביאורים ס"ק ו' : [7] ויש מחמירין · היינו אפילו לא נמגא הדם במ"ר ולא על עד הבדיקה עיין ביאורים ס"ק ו' : [7] באשה שיש לה וסת · פי' דוקא כסאינה רואה הבדיקה עיין ביאורים ס"ק ו' : [7] בשום פעם רק אחר העלח מי רגלים אבל אם לפעמים היא רואה שלא בשעח צרכיה אפילו אין לה וסת מותרת ואם היה לה וסת מקודם מותרת שלא בשעת וסתה אפילו אינה רואה בשום סעם רק אחר עשיית לרכיה כיון שנתברר ע"י בדיקת המוך נקי שמכה יש לה במקור הוי הדין כמו במכה בסימן קפ"ו דמומרת שלא בשעת וסחה או אפילו לא היה לה וסת קבוע רק שיש לה שונה קבוע שרגילה להמחין לכל הפחוח מסוף רחיה כך וכך ימים מוחרת בין עונה לעונה ש"ך ועיין ביאורים ס"ק ח' דיש להחמיר אפילו אם היא רואה לפעמים שלא בשעת צרכיה רק כים לה וסת ושלה בשעת וסתה או בין עונה לעונה וע"י בדיקת המוך נקי: [1] פוך נקי ואין למדין מזה לענין אחר כגון לאשה שמולאה חמיד בלד א' למטה דם אינו מועיל שחכנים מוך נקי בעומק ואח"ב חבדוק עלמה ואם מ"מ חמלא דם למטה ואח"כ חוליא המוך ואם יהיה אז יש הוכחה דלמטה מהפדדין כא אין לסמוך אבדיקה זו כק ביש לה ג"כ כאב או מכה שאינה יודעת שמוליאה דם ואז מועיל בדיקה זו דע"י בדיקה זו הוי כדין המבואר בסי' קפ"ז סעיף ז' כאם אינה מולאה דם חמיד רק מלד א' דמהני ביש לה כאב או מכה שאינה ידועה שמוליאה דם ועיין ביאורים ס"ק ח': [ה] ג"פ - וכשאינה מולאת דם רק במי רגלים ולא משכודקת עלמה סגי בפעם אחת: [מ] דהיא משאה - ולא מהני לה בדיקת ימוך נקי: [רשי קרשין: וא"ל להעיל מים לחוכן לראות אם נימוחו אפי' נימוחו בין אלבעות אבל אם מלאה דם מלאה דם

כואה

ולפי זה בישבו על הססט זה אחר זה לא מהרי בדיקה בחוך שעור וסח חק מהאחרונה שמויאה בישב להיה למ"ש בסטיף ל"ח והוא מעותבם הרבה להמשיון. עוד הביא שהיה שהביה של "ח"ח החל מנותנם הרבה להמשיון עוד הביא השלח וביש המשור למ"ש בסטיף ל"ח והוא מעותבם הרבה להמשיון עוד הביא השלח לבנות ויורוקות וכל חלוקה מה ביצ בשם אחרונה בעלה המשיון והיהה בגילה ללאות מדאות לבנות ויורוקות וכל חלוקה בהרגישה של לחוב לחלום לחלום להמשיון יורוקות וכל חלוקה ההם והיה סביב כחם אחד מראה אורי והיא שהוא המשור להמשיון והיהה בגילה למחת מדאות לבנות ויורוקות וכל חלוקה מו היא להיי כודוע שמתסקה במקור והם"א חלק מלאה אורי והיא משתח ההם והיה סביב כחם אחד מדאה מלאה אורי והיא משתח המשור את מתחקה במקור והם"א חלק מלאה אורי והיא משתח המשור להמשיו אורי והיא משתח המשור להמשור להמשור

כמו להכא דאמרינן שם דודאי אינה חולה ע"ש בחום' ד"ה כאן למפרע כנ"ל: קצא (א) לתוך הספל יעט"ו ס"ק א' והירונו דחוק מאד ולפענ"ד נראה ליישב דהנה החוספות והרא"ש כתבו אהא דמקשה הש"ס ודילמא בתר דחמו מיא אחי דם דהיינו דבחר דחמו מיא רק היא שוחחת ויש לנו לממאוחה ע"ש ולפי פירושם קשני ג"ב אר"י דמעמא בעומדת ושוחחת ובמקלחת מעהר כמו שפסק הרב כאן ואמאי מעהר בעומדת ומקלחת ניחוש דבחר דחמו מיא שוחחת היא ובעומדת ושוחחת מטמא א"כ גם בעומדת ומקלחת ליטמא דהא בחר דחמו מיא שוחחת היא וע"כ לריך לומר דר"י במתני' קאי אמאי דאמר ר"מ דמיירי בנמצא חוך הספל וכזה מטהר רבי יהודה בנמנא בחוך הספל אז ודאי בשנה שהיחה מקלחת נפל הדם דבשעת הקילות נופל למרחוק דאי בחר דחמו מיא דאז היא שוחחת ומחמת ששוחתת הדם נופל סמוך למקום עמידתה דהיינו על שפח הספל ועל שפחו איבעי ליה לאישחכוחי וכ"ב הר"ן בחשובה סימן מ"ס בהדיא דאפילו ביושבה ומקלחת ונמצא דם רק על שפחו דספל סמאה משום חששא בחר דחמו מיא וא"כ מכ"ש שומדת ומקלחת ונמצא הדם רק על שפת הספל והשתא אתי שפיר דבמקלחת נקט דוקא לחוך הספל דבנמצא על שפת הספל ממאה מטעם הל"ל ובשותחת נקט על שפת הספל דאז אורחא דמילחת שיהיה הדם נמנא על שפחו ואם נמנא בחוך הספל מ"מ טמאה די"ל דהמים העבירו הדם מעל שפחו לחוך הספל והנה ביושבת ומקלחת ולא נמנא הדם רק על שפת הספל ולא בתוכו מטמח הר"ן שם אף שגם הוח מטהר ביושבת ושוחחח מ"מ מטמח אפילו במקלחת כשלה הדם רק על שפחו ולא בחוכו משום דאיכא הוכחה שבודתי ממקור אחי דאי ממקום המי בחורו מעמה הרן שם שף פגם הוח מעודה בינם החוחה מו מעמת העירו בתוקנות כשנת הנתו היים לץ עד שנחו זמו היים הרח"ב מדורה בהם מחות הוחות המו לו להדם לירד לחוך הספל ע"ש וח"כ נרחה דמספר דגם הרח"ש מודה בהם משום הוכחה זו ולח מסהר רק ביועבת ושוחתה דליכה הוכחה: (ב) על שפת י עש"ך ס"ק ג' שחורו חוד הספל עיין פירושו בג"ח הוח דחון: (ב) וי"א דאפילו ובו' · עש"ך ס"ק ג' שחורים המים פירוש המו הוח המים ביוע משחר המש"ם ושיין ביחוש ב"ח הוח דמו הוח המש"מ וו : (ד) ובעומדת בכל ענין משאה י ודוקח שהספל היה בדוק אבל כשהוח רק בינוני שהורה דבש"ם מהי וו בעומדת בכל ענין משחרה משום ס"מ וה"ל לה דמי ועוד דדמי ממש לחשו השהעילו שמחורה משום מ"מ וה"ל לה דמי מושל משחר בעומדת לד"ה החוד המולה בינוני למי מפל בינוני או מ"ר בינוני שו מולה בעומדת לד"ח בינוני מולה במו מה מולה בינוני למיל ומשר בינוני למיל המולה להו מילי בינוני מולה משום ההדרי למקור בונונים י ודע דכאן מיירי דוקה בממלה להו בינוני ממות המו המוך בינוני מולה במולה להו משלה בעומדת להו במולה להו המילה להו במולה להו במולה להו משחר במולה למולה במולה להו משור המולה להו משחר המולה להו במולה משחר המולה להו משחר המולה במולה בתוחה הולה המולה להו משחר המולה להו משחר המולה להו משחר המולה ביותו המולה הוו מולה במולה משחר המולה במולה משחר המולה במולה מולה משחר המולה במולה במולה במולה במולה במולה משחר המולה משחר המולה במולה משחר המולה במולה משחר המולה במולה במולה במולה במולה במולה משחר במולה במולה במולה משחר המולה במולה משחר המולה במולה במולה במולה המולה להולה במולה במולה מתוחה במולה מולה במולה מולח מולה במולה סמיד במי רגלים אפילו כשיושבת ומקלחת דאו המי רגלים מוחזקין בדם דהא אפילו ביושבת דלא הדרי מי רגלים למקור קא חזיא דמא יהבאר לקמן בביאורים: (ד) שאיש ואשה י עש"ך ס"ח ו' דהיינו בנמגא חוך הספל כוונתו דבנמגא על שפח הספל יש הוכחה דמן האשה בא בשנה ששוהחת ונוסל על שפתו דאי מן האיש הא אין דרכו רק לקלח ובחוך הספל ה"ל לאישחכוחי ובמחניחין גבי איש ואשה קחני ונמלא על המים ושינה מלשון הרישא להורות דין זה : (ך) בשמקנרות עצמה · היינו כשבודקה עלמה ומולאת דם על עד הכדוק כמבואר בחשובת מהרי"ל ע"ם משום דדם מכה היא דאף דהמכה אינו רק במקום המי רגלים ולא במקור והיא מוצאח דם במקור ואין לומר הטעם דאמרינן דהמי רגלים בשעה שחזרו למקור אייתי הדם ממקומן שים בו מכה להמקור דזה אינו דא"כ יושבה ומזנקת דלא חיישיט לומר דהדרי למקור כמבואר לעיל מאי איכא למימר ועוד אפילו בעומדה אין שום סברא להלוח לקולא מכח זה דאפילו לעיל לענין לחומרא איכא שלוגחא אי חיישינן לזה ואשילו למאן דמחמיר שם אין שום סברא ללמוד קולא מחומרא אלא השעם דחלילן שנחלכלך עד הבדיקה בשעת הכנסה מחמצית הדם הנשאר ממי רגלים שנחלכלך כל מקום בית התורף כמו ברגילה להוציא דם מבית הרעי שהביא הט"ז בסימן ק"ל ס"ק כ"ג אבל אם רחלה אותו מקום היעב מדם או שהכניסה המוך קודם שהשתינה ואחר כך רחזה אותו מקום והוציאו ומנאה דם עליו סמאה דמסעם דהדרי מי רגלים למקור ואייחי דם ממקומן שיש בו מכה להמקור ודחי דאין מחירין דאין למדין מחמור להקל ופשוט: (ז) ויש מרוטירין - לדעתם אפילו לא מנאה על עד הבדיקה רק שמונאת ממיד במי רגלים ג"כ טמאה עד שתבדוק בדיקה שמסיים בהג"ה דהייט שתכנים מוך נקי וכו' כמבואר בתשובת מהרי"ל ולכאורה סחסירין - נדעחם הפינו גל מנחה ענ עד הגדיקה רק שמונחת חמיד במי רגנים ג"כ עמהה עד שחבדוק בדיקה שמסיים בהג"ה דהייט שחבים מוך נקי וכו' כמבוחר בחשובת ממדיל ולכחורה
קשה דהא בנדה דף י"ד אמריטן הטעם דהמי רגלים דהדרי למקור הוי כעד דינוני ע"ש בש"ש וא"כ כשיושבת ומקלח ואפילו הכי קא חזיא בהסים המיא יושבת ומקלחת כמו על ידי בדיקת מוך נקי המבואר בהג"ה וכיון שנחברר שהמי רגלים מחחקין בדם א"כ אפילו הדרי המי רגלים למקור הי בעד החיץ שחקרו מלוכלף דלא חיישיטן לה ונראה דשעם המחמירין דס"ל דאף כשיושבת לפעמים הדרי מי רגלים למקור רק דלא מממאיטן דב במקומן מאיזה מכם שיש שם כיון דלסעמים
שיהיו חוזרין למקור בשעם שיושבת ומקלחת כמ"ש הכ"ן בחידיםיו אבל לא מהכי לברי מכח שושבת במיד ב"ל מין בשקשה דהא אפילו באין לה וסת חסיה ספורה כיון
אף בשעה שיוש לה וסת - עש"ך ס"ק מקור למקומ למקור ומש"ה הלריך בדיקת מוך כי כ"ל דעתם: (ה") רק באשה שיש לה וסת - עש"ך ס"ק ו' שהקשה דהא אפילו באין לה וסת הסיה ממאה באחמל של הוכי למלו בלין לה מקר באולם ואם לן הדרא
הסברא דוכי לעולם לא חסיה שמאה דהא חסיה שמאה בשחמלא על המוך דם ולכאורה קשה דה הכברא ולפענ"ד לא קשה כל דהביקה לאחר בדיקה לאחר בדיקה לאחר בדיקה לאר לה מסיה ממאה להחיר להבול היה לה שלה ביות למוך לה להכיה ממאה באול לאון בעל נודע ביהודה שהקשה היק הרב זה בתפוח לולים לא חסיה ממאה להורה לאו ביות ביות לותר דבלאת ה"ק הרב דדוקא ביש לה וסת א"ל בדיקה לאר בדיקה מעליות היה כל הוח של היא לכלורה להורה לשו החיר כה בלשה שיש לה וסת אסורה נעל זה ממה הש"ד הירד ללאו בדימה מעליות לאון היתר כה בלשה שיש לה וסת אסורה נעל זה ממה הש"ד הירד ללאו בדימה מעליות לאו היתר כה בלשה שיש לה וסיו להיו היה כה לאו היות היר כה בלשה שיש לה וחוד להיות היה כה בלשה היא להורה לות היה כה בלשה היא להול היות היה כה בלשה שיש לה וסת א"ל בדימה למול מול מלות היה כה בלשה שיש לה וסת ל"ל בדימה למול מול מלות היה כה בלשה שיש לה וחוד לאו היהת הלא היו היה כה בלשה היא להול היה כה בלשה הוא הליו היהת כה בלשה בלשה באשה השיב לה וחוד בלות היה מה בשלם הוא המיו הבל היו להות היה היה בהיה להות היה בלשה הוא הלא היה בלה בלה הלשה בלשה בלשה בלה היה בלשה בלשה המות המה בלה המה בלשה בלשה בלה המות המות הובל הוא המות המה לה בלשה בלה המה בלות היה בלות היה בל המה בל היה בלה בלה בלה המה בל המות המה צריכה בדיקה לעולם וע"י בדיקה לעולם מוחרת דמשמעות לשונו הוא דאין היהר רק באשה שיש לה וסת ואין לה וסח אסורה ועל זה חמה הש"ך וחירץ דלאו בדיקה מעליותא היא ולכאורה קשה דמהיכי חיתי לומר דהבדיקה זו לאו מעליוחא היא הא בדיקה זו מוזכר בש"ם גבי רואה מחתת חשמיש שבודקת עלמה בשפופרת וכתבו הפוסקים דאפי' במוך לכד היחה יכולה לבדיק רק משום שלא תקלקל עצמה ע"ש וכשלא נמצא על החקר מותרח אלמא דבדיקה מעליותא היא ומהיכי תיתי לא נתירה כאן ולכן נראה דם"ל להש"ך דבדיקה זו לא מהני רק לענין עקירת וסת כגון בצרותה מחמת השמיש להחירה לשמש ע"י בדיקה זו ולא ניחוש עוד שחקאה מחמת שראתה כך ג"פ כיון דאינו רק ממעם וסת ווסתות דרבכן וכיון דרוב פעמים א"א לה לראות בלא מציאת דם על החוד סמכים ש"ז נגד וסחות דרבט אבל להחיר הדם לא סמכיטן ש"ז אף ברואה מחמח תשמיש כמ"ש וה"נ לא סמכיט של זה לסחור הסברא דוכי לטולם לא חהיה שמאה כיון דאפשר דאף ברחם שתרד הדם דרך חורין וסדקין למטה ולא יגע בהמוך ולא מהני בדיקה זו רק לענין עקירת וסת שהוא דרבנן וכמו שיבואר לקמן וכן להתיר הדם שמצא כמי רגלים שאין בי רק טומאת כחם שהוא מדרבנן וכן להתיר הדם שנמצא על העד אחר העלת מי רגלים משום דהוי כעד שחזקתו מלוכלך שנחלכלך ממי רגלים כמ"ש לעיל אבל להחיר הדם דאורייתא ע"י בדיקה זו ודאי דלא כמו שיחבאר לקמן עוד וכן אין בדיקה זו כדאי לשחור הסברא דוכי לא העמא לעולם : ומקשה הש"ך דהא מ"מ אפשריות הוא שחעמא כשחראה שלא בשעת עשיית צרכים ותירץ דמיירי שאינו רואה כשום פעם רק אחר עביית צרכיה וכסיום דבריו נראה דיש טעות סופר שסיים דלכך בין עונה לעונה סהורה וכו' והוא תמוה דהא כשרואה גם שלא בשעת עשיית צרכיה היא פהורה אפי׳ שלא בשטח בין עונה לעולה כיון דאפשר לה שמשמא כשהראה שלא בשטח טשייח צרכיה ולא שייך הסברא דוכי לא חסמא לעולם כמו שהקשה הש"ך לעיל לכן נראה דים כאן מ"ם וכצ"ל ומהרי"ל מיירי שאינה רואה רק אחר עשיית זרכיה ולכך בין עונה לעוכה עהורה כמ"ש מהרי"ל דודאי באשה שחיה לה וסת מקודם ונחקלקלה עכשיו ורואה חמיד אחר עשיית זרכיה מ"מ שהורה שלא בשעת וסתה כמו ברואה המיד מחמח מכה בסי' קפ"ז שטהורה שלא בשעת וסתה שהיה לה מקודם דהא נחברר ע"י בדיקת המוך נקי שכהב הרמ"א דמחמת מכה שבמקום המי רגלים היא רואה וכן בהיה לה עונה ידועה כאשה שיש לה וסת דמי כמ"ש מהרי"ל רק באשה שאין לה וסת דהיינו שלא היה לה וסת ידועה קודם אינה שהורה כמ"ב מהרי"ל רק באשה שאין לה וסת דהיינו שלא היה לה וסת ידועה קודם אינה שהורה כמ"ב

חולק עליו וחוסר וכן עמח דבר - חמנס נרחה דמהני בדיקה שכחבחי בס"ק ז' ע"ש ב בצב [א] ז' נקיים - פיין ביאורים שכחבחי דדוקא בחימוד של נישואין חיישיק: ב] הפשק מהרה יוסחידנת נהגו להפסיק במהרה אף לכתחלה ובודקת כל ז' נקיים וזהו לכחחלה אבל בדיעבד הדין כמ"ם רמ"א: [ג] וסבינה עצמה לחופה י היינו משעה שמכינה עלמה לחופה השכר או משפה שמודיע החחן שחכין השכר או שהוא מכין בעלמו השכר אבל בהודיע לה זמן הנשוחין שיהיה אחר זמן רב לה מהני אפילו ספרה ז' נקיים והקדימו הנישוחין מיכף להו' נקיים בישוחין בדיעבד אין להחסיר - אם בדקה רק פעם אחת חוד ז' ואם עכר עליה ז' ימים בלה בדיקה משמע מהש"ך ס"ק ז' דאסורה ועיין ביאורים: [ה] ישאל -ועכשיו לא נהנו כך וסומכין על מה שרגילין להודיע להחתן אם היא ממאה: [ר] שישבה ז' נקיים ואפילו שבלה - וכחב המ"ז דאם בשעח דחיים הישואין קבעו על זמן אחר ידוע כשהיו עסוקין באוחו ענין ובדקה עלמה באוחה שעה ומלאה מהורה א"ל לחזור ולספור ז' נקיים ועיין ביאורים דדוקא אם קבעו על זמן קרוב' אבל לזמן רחוק באופן שלריכה למירמי שיכרא באסינחא מחדש לריכה לספור ז' נקיים מחדש מיד שמחחילין לחזור ולהכין - עוד כחב הפ"ז דוקא שהסכימו שניהן על דחיים הנישואין אבל אם רק לד אחד דחו הנשואין ואפילו אמר שאינו רולה לישאנה כלל ולד הב" רודפין אחריו עד שנחפשרו אע"פ שנמשך יום או יומים לא מקרי דחיית הנישוחין ואם הסכימה הכלה באוחו מעמד לישא איש אחר אפילו נכנסה לחופה מיד עם סחים אחר לריכה ז' נקיים מחדש דחיכת חימוד חדש מחים אחר ותפילו חזר החתן הרחשון ונחרצה עמה כיון דאפסקה אחר צריכה ז' נקיים מחדש אפילו אם היה צד החחן מרדפין אחריה בשעה שנסרלה עם השני מ"ז ועיין ביאורים: [ץ] שבדקה · וחם אירע להחחן אונם בדרך ולא בא על יום המוגבל לנישואין ונחעכב יום או יומים להמ"ז לריכה לספור מחדש דאינה סומכח דעמה שכל הדרכים בחזקמ סכנה והש"ך חולק וסובר דא"ל וסיים דאין להחמיר דעיקר דין זה מדבריהם רק באופן שלא עבר עליה ז' ימים בלא בדיקה י ש"ך: [ה] שישור י ובפ"ז מצריך. שימור מדינא וגם הש"ך כ' שהאידנא דאין בועלין עד אחר ב' וג' ימים אחר החופה אף שהוא מנהג של שטוח ורחוי לבפלו מ"מ ודחי דלריך שימור דהח דלה בעל חחלה היינו משום המנהג: [1] קטן אצל החרון - כחב הש"ך של"ל יודעין פעם ביחה ופחין מוסרין עלמן לביחה ועיין ציחורים: [י] ברושהו - כחב הש"ז דלענין שימור ח"ל כיון דלח חקיף ילריה כ"כ וכחב עוד מעשה בחלמנה אחח שהיה לה זמן מוגבל לנישואין כק שהחתן אמר לה שאפשר שיקדים הניבוחין וכן עשה והיא אמרה שסמכה ע"ז וספרה ז' נקיים ועבלה ובא עליה נ"ל דאף על פי שטשחה שלא כדין כיון שלא היה לה בירור על הקדמת יום הנישואין וכשנחברר לה נחחדש החימוד ולריכה לחזור ולמנות ז' נקיים מ"מ כיון דכבר עברה ועשחה כן חין להפרישה מפעם זה ב' חדשים משום הבחנה וראיה מסימן קנ"ו באם פעחה ומבלה :

ג"כ טמח' ש"ך ועיין ס"ז שהתיר כמוצחת קרטין בכדיקה כשהיתה מרגשת כחב בכליות והחכם לכי

קצג [א] וגומר . אנ"פ שהדם שוחת ויורד ומוחר לו לפרוש בחבר חי חבל חח"כ שוב לא יגע בה כנדה ולא יישן עמה באותו הלילה ולריך ליחד לכתחלה מפה מיוחדת משום זה : [ב] לפנות י וכחב הפ"ז דאף דנהגו האידנא להחחיל מיום הו' כמבואר בפי' קל"ו מ"מ כאן

מתחלת מיום ה' ועיין כי' קג"ו סעיף י"ח מ"ש מזה : קצד [8] אפילו לא ראהה - וחשה שישנה על המשבר ופסקו ממנה התבלים והלירים פסק בחשובה נחלה שבמה דלריכה למנות ז"ל ועיין ביאוכבי ופסף מחדם יש להחיר: [ב] שלבו - היינו שלא ראחה עד י"ד לנקבה דאלו ראחה לריכה ז' נקיים מחדש - פ"ז: [ב] ליל מ"ו : בסור כחב לריכה לפרוש ליל מ"א וליל פ"א ומ"ז כחב דהאידוא שאין בועלין על דם טוהר אינה לריכה לפרוש: [7] שנוהגין י והפ"ז והש"ך כחבו דא"ל לנהוג כן [ה] בחוך מ' - בחשובת עבודת הגרשוני פסק דבחוך מ' למבילתה ג"כ אינה חוששת מפעם דודמי לא נחשברה מקודם מדראחה נדוח אח"כ ושיין ביאורים ס"ק ב' דיש להחמיר בכהאי גוולא: [ר] ב"ג יום - חוץ מיום יציאה השליא:[ר] בולר - פירוש ולד זכר:[ר] אחר -ולדידן שחין חנו בקיחין לעולם נוחנין לה ימי פומחה של נקבה : ש"ך : [2] אינה קשורה בג י ודוקם כשילה כל השליח חבל כשלח ילח רק מקוח שליח שהורה ועיין ביחורים ס"ק ג': [י] רובו . היינו מדחורייחה אבל מדרבק פמחה לידה אם יצה אבר והחזירו מטמחה ג"כ משום כדה משום דמ"א לפחיחה הקבר בלא דם: [יא] פרחתו - היינו רוב פדחחו - ש"ך: [יב] טמאה - לשון העור ואין נוחנין לה ימי פוחר עד שיולד ולדידן אין נפקוחא בזה שאין בועלין על דם פוהר בלאו הכי :

כומלין על יום שות לכלו הכל מהול לכן במהול לכן : [ב] או שתגלה מעם מהשלחן ותתן קערה שלה עליו - וכלה דלחם וקנקן שחין לוכלין ושוחין מהן הוא דהוי שינוי דומיא דסימן פ"ח גבי בשר בחלב : [ג] עצמה - ומה שמנחחין הבשר לחמיכות והוא נועל אחת והיא א' ודאי דהוי כאוכל עמה בקערה אחת ואסור אבל מה שנופל חתיכה גדולה מהקערה ושם לפניו בכלי מיוחד אין בזה איסור כיון דאין הלקיחה סמוך לאכילה: [ד] י"א שאבור • כחב הע"ז דמ"ת מוחרת להביח מחכל לפניו חף דבשמיה חסור והש"ך מחמיר רק להביא קערה שכל בני הבית אוכלין ממנה מוחר וא"כ להושים לו חחיכת בשר מהקערה להגיח לפניו על המעליר גם כן אסור לדבריו: [ד] משיורי אנ"פ שמלאוהו אח"כ דמ"מ הוא שוחה משיורים אצל אם שחחה כולה א"ל להדיח בינחיים: [ד] לישב . משמע אפילו בלא שכיבה והב"ח כחב דדוקא לשכב שם ולפשוט בגדיו אסור אבל ישיבה בעלמא מוחר אפילו בפניה וגם היא אסורה לישן במסה שלו דיש הרהור בשכבה ובקומה אבל מוחרת לישן אסדינים שלו ואינה חוששת שמא המעבר מש"ז של בעל דאף אם ממעבר יהיה הולד כשר כיון דאין כאן ביאה איסור אבל צריכה ליזהר שלא מישן אסדינים של איש אחר שמא מחעבר מש"ז של איש ואיכא משום הנחנה : [7] בממה - נראה במפה של עץ או של בנין מוחר היא במפחו והוא במטחה • ש"ך : [ה] בפגיו • אפילו כשהמזינה היא שלא בפניו אסורה להניחה לפניו ב"ח נמטחה י ש"ך : [ח] בפניו י מפינו כשתורנט בית שנת כפני תשורט כא הי מפני כל של המש"ך כתב דאפילו לתח לפניו כל מי מים שיכחון בהם רגליו אסור: [ר] להקל י והש"ך ומ"ו אוסרין: [רא] שתוהר י אבל מזיגה הכום לחולה שרי לכ"ע " ש"ך: [רב] אסור לבעלה י דוקא כשחו א מזיגה הכום לחולה שרי לכ"ע "ד"ן ורב] אסור לבעלה ידוקא מתכב י לרו שליו ויפייסנה אבל כשהוא חולה והיא בריאה מומר: [רב] אסור לחישים שמא יחנבר יצרו עליו ויפייסנה אבל כשהוא חולה והיא בריאה מומר: [רב] אסור לחישים

לפתם לא מחמדה עוד כחב בשם הדרישה שהקשה דלמה לא אתר הטעם שחתזור וחאמוד וכו' - הנה הפ"ד הבין בכוונה הדרישה שיש לה חמיד מיום החביעה עד שעת הנישואין ולזה מקשה הדרישה על הרשב"ח דלמה לו הטעם דלח מחמדה השחח הח בלח"ה לריכה ז' נקיים שמוך לבעילה דוקח וחפילו הודיע לה בשעה שיכרח בחסינחת מכל מקום לריכה שבעה נקיים סמוך לבעילה דוקא וע"ז חירן דנפקא מינה אם הקדימו הנישואין בחוך הספירות שבעה נקיים שאז אם הודיע לה מכי רמו שיכרא מהני כיון דהז' נקיים היה סמוך לבעילה אבל באחר י"ב לא מהני אפילו הקדימו החופה כמוך להשבעה נקיים: (ד) אבל בדיעבד אין להחשיר · והנה אם עבר עליה אחר הז' נקיים ז' ימים בלא בדיקה לבאורה מוכח מהש"ך ס"ק ז' דאסורה עיין שם שכחב זה בשם מ"ב ולכחורה נרחה סעמו כיון דהרח"ש כחב דחוששין חמיד עד הנשוחין לחימוד הוי הדין כמו בספירח נקיים של זבה שמעינה פחוח שחינה יונחת מחשש ראים עד שיהיה לה בדיקה עב"ש פ"א בהז' נקיים דאז פוקמיק אחזקה שלא ראחה בכל ז' והכא נפי דכווחה כיון דאף לאחר הנקיים יש חשש החימוד צריכה להחחזק בכל ז' אבל יותר מרחה דדוקה שם שחירם הוכן להחתן שלה כה אז החתיר מסברה דכיון שעבר עליו ז' ימים בלה בדיקה ניכר שתחישה מהישואין הבל בכל השה הפילו עבר עליה ז' ימים בלה בדיקה מיכר שתחישה שה הישואין הבל בכל החתן המונה להחתן שלה החתיר הישואין הבל"ז מ"ק ג' מסיק דהם בשנה דחיים הגישואין הבנ"ז מ"ק ג' מסיק דהם בשנה דחיים הגישואין הבנ"ז מ"ק ג' מסיק דהם בשנה דחיים הגישואין המונה הרשואין המונה מדשה הבל אם קבעו על זמן החוב שבריבין למירמי שיכרה בהשואין וה"ל הכנה חדשה הבל אם קבעו על זמן קרוב קבוע דהיינו בהופן שלה נחבע הכנו הרשואין וה"ל הכנה חדשה הבל אם קבעו על זמן קרוב קבוע דהיינו בהופן שלה נחבע הכישואין וה"ל הכנה חדשה הבל אם הביעו על זמן קרוב קבוע דהיינו בהופן שלה נחבע הכנו הרשואין וה"ל הכנה חדשה הבל אם הביעו על זמן בחוב שבריבין למירמי שיכרה בהשואין הבל בעם המונה בהיינו בהופן הבל הבל הביעות היים בלה ביעות הביעות הבל הבל הביעות ה על הנישואין שנקבעו מחדש נראה דודאי לריכה לישב ז' נקיים מחדש מיום שמחחילין למירמי שיכרא באסינח' על הנישואין שנקבעו שני אין שום סברא דאם קבעו הנישואין שחדש עד אחר י"ב חודש שלא חהיה צריכה להמחין אח"כ ופשום עוד כחב הע"ז דאם כבר נחרנה עם חתן שני אף שחזרה ונחרנה עם החתן הלאשון דצריכה להמחין ז' נקיים כיון דאספסה אחר וכו' ומיורי שבשעם הרטוי עם החחן כשני היה צד החחן הראשון רודפין אחריה דכלא"ה אפילו לא אפסקה אחר נריכה ז' נקיים מחדש כמ"ש לעיל: (ד) בשית שירו - בש"ך פק"ו חיישיקן דלמא לא אסקה אדעתה שתהא חהרת יפה בגדיקתה כו' הלשון שמצה דהא אסילו עברו עליה כבר ז' ימים דאו שוב מוחרת בלא בדיקה בדיעבד כמ"ש הרב בהג"ה לעיל ואפ"ה לריכה ז' ימים דאו שוב מוחרת בלא בדיקה באוחה שנה בדיקה זו מה טיבה כיון דלא אלא שיקר הסעם הוא דנהטורר לה חימוד חדש דאפילו בדיקה לא מהגי ועיין פי' בשו"ח מ"ב י עוד בחב הש"ך ואי בדקה עצמה באוחה שנה כו' לא ידעתי בדיקה זו מה טיבה כיון דלא ימעורר חימוד חדש וכן פמח דבר שח"ל בדיקה כשהיה בחוחו מעמד: (ד) אף על פי שברקה · בש"ך ס"ק ז' אם לא עבר עליה ז' ימים בלא בדיקה כו' עמ"ש לעיל ב הג"ה ס"ק ב' · קצד (א) יולדת טו' · במשובת נ"ש פוסק באשה שישבה על. המשבר ופסקו החבלים ולירים דלריכה ז"ל משום הא דאמר בשבת מאימתי מחללין עליה שבח משעה פחיחת הקבר

רואה רק אחר משייח צרכיה כיון שאין לה זמן מחי שחסמאנה כג"ל לפרש דברי הש"ך י אמנם המוה לי דאפילו באשה שאין לה ושח אמאי חהיה שמאה לעולם הא סגי כשנסמאנה מל יום לל' יום כתבואר לעיל פי' קפ"ז גבי אשה שיש לה מכה בסעיף ה' בהג"ה ע"ש לכן ל"ל לפרש דברי הרב בהג"ה דהנה נראה ברור דאם היה לה מכה שידוע ע"פ רופאים שאין המכה ההיא מוציאה דם רק מל' יום לל' יום והוסת קבוע שהיה לה מקודם ג"כ היה באוחו יום רק שלפעמים שינחה וסחה בחיזה פעם החם חמור נחתר לפהר גם הדם שתרחה בשפח וסחה כיון שאפשר לה לפמאות כשתראה שלא בשעת ושתה כיון דהמכה ודאי לא יוציא הדם באותו פעם ודחי דלח וישחקע הדבר דודחי חתרינן מחתה חזקח וסה הקבוע שלח חשנה וסחה וחם נפהר שנח נסחה מחתה התכה לח חסתה לעולם והתרדכי הביחו הש"ך בסי' קפ"ז ס"ק ך' משוה ליה לחזקה דוסחות חזקה גמורה אף להקל ע"ש מכל שכן להחתיר ומש"ה בנידון דידן שהיח רואה חתיד בשעח עשיית לרכיה ותהרי"ל משוה לה לוסח קבוע דהה לריכה בדיקה עד שמעקר ג"פ כתכוחר שם וכחן בהג"ה ח"נ ודחי דכשנפהר הדם שצח חחר הפלח תי רגלים הוי כמו שמסהרין שעת וסחה דודאי לא משהרין אוחה מכח שברא דוכי לא חסמא לעולם והבדיקה דמוך נקי שהזכיר הרב אינה בדיקה שובה רק לענין עקירת וסח ולא לפהר שעת וסת ולסמור סברא דלא תסמא לעולם כמ"ש לעיל ואמרינן אסטר דוסת גמור הוא ולא הראה לעולם רק אחר עשיית צרכיה וכשנשהר אותו הפעם אפשר דלא חשמא לעולם ולא קשה שוב דנפתאנה ביום שלשים דוה אינו מועיל רק לאשה שאין לה וסח ולא נגד לפהר שעה וסח לאשה שיש לה וסת וזה פשום ומהרי"ל חשב לזה שעת וסת כנ"ל ברור ולפמ"ש נסתר דברי הרב בעל נודע ביהודה בנידון אשה שמולאת חמיד למעה במקום א' והשיב להכנים מוך נקי במקור ואח"כ חבדוק למטה באוחו מקום ואם עדיין חמלא דם חוליא המוך וכשיהיה נקי או יש הוכחה שהדם מן הלדדים ולפמ"ש הש"ך דבדיקה זו לאו בדיקה מעליותא היא אין לסתוך על בדיקה זו דאף שהמוך נקי יש לותר שהדם ירד דרך חורין וסדקין ולא יגע בהמוך וראיה לזה דהא באין לה כאב לא סמכינן אבדיקה זו כמו שסיים הרמ"א כן לעיל סי' קס"ו ג"כ לא סמכינן אבדיקת שפופרת להחיר הדם כמ"ש לעיל ועוד ראים ברורה לפענ"ד שאפשר לדם לזוב דרך סדק ולא ינטבע המוך אף שהמוך ברחם מנדה דף ג' דמקשה הש"ם משמשת במוך מאי איכא למיתר ומשני מוך אגב זיעה מיכוין כוין וע"כ א"א לומר דמיירי בנמלא הדם על המוך דכשנמלא על המוך מאי משני מוך אגב זיעה מיכוין פי' והוי אחי מעיקרא הא כשנהדבק הדם במוך ודחי דח"ח שוב לירד ועוד דכשנמנה על המוך לה גרע מכחם הגמנה בבגד אלה ודחי דמיירי שלה נמנה הדם על המוך רק ראחה ממש ואפי' הכי מקשה לשחאי ממשמשה במוך וע"כ ג"ל שהדם ילא דרך סדק והתוך דוחק בשר הקמש אחד על חבירו והמוך בינחיים ואינו נוגע במוך דאלח"ה א"כ אפי' משמשת במוך י"ל אי איחא דהוי דם הוי יולד עד המוך והיה סמוך נלעבע אלא ודאי דאפשר להדם להיות בסדק ולא יגע בהמוך והא דמבואר בסי' קל"ו כשבודקת במוך דחוק כל בית הכחם שבדיקה זו מוליאה מידי כל ספק שם מיירי שמניהה חוץ לרחם ג"ל מוך הרבה ומבחוץ ודחי דיכולה לכסוח כל ביח החורפה שבוודחי אם הדם הים נופל אפי' אם היה יורד דרך סדקין מ"ת כמוך שבחוץ היה לו להתנא דם וגם מהחלה בודקת עצמה בכל הסדקין והחורין אבל כשהמוך ברחמה והמוך מחכוין ברהמה כמבואר כש"ם ודאי דלא נסחמו בהמוך כל החורין וסדקין ויכול הדם לירד דרך הסדק שלא יגע בהמוך לכן נראה דאין בדיקה זו מועלת להחיר דם הנמלא בפרוזדור שחייבין עליו כרח נ"ל - אכן באם ים לה כאב או מכה רק שאינה יודעת אם מוליאה דם נראק דמהני בדיקה זו שכחב הגאון הכ"ל דהוי ממש דומית שכתב הרב בהג"ה בסי' קפ"ו סעיף ז' בתם חינת מולחת כחמים רק בצד א' וה"ג הוי ממש דכווחה רק דבעינן שחבדוק עצמה הרבה פעמים ולא תמצא רק למפה או: (ם) י"א שהיא מסאה · עש"ך ס"ק ח' שהקשה דלחיזה לורך כתב זה ולפעל"ד נכחה דלח קשה כלל דשה מיירי בשנמלח הדם במקורה כמו שסיים שם בהג"ה דחיישינן בחר דחמו מיח צחו חזרו המי רגלים למקור וחייחי דם וכמקום המי רגלים חין שום מכה ודם כלל דמי רגלים שנכנסן למקור כעד בינוני שנכנם למקור דמי כדמדמה להו הש"ם נדה י"ד הבל הכא מיירי שים לה חולי שרואה ממיד במי רגלים ואפילו כשהיא יושבת ומזנהת דאז ודאי דלא חזרן המי רגלים למקור דהא מסהרינן להדם שמולאה בשעה שיושבת וחזנקת וחולין הדם במי רגלים וא"כ הרי המי רגלים מוחזקין בדם עלמן וא"כ אפי' במקום דחייפינן שהמי רגלים חזרו למקור ת"ת ודאי דלא דמי לעד בינוני רק לעד שחזקתו מלוכלך דעהורה אפילו נמלא עליו דם וה"ל התי רגלים מוחזקין בדם מעלמן כעד בחזקחו מלוכלך דמי וקמ"ל דחפי' הכי סמחה מסעם שכחבחי לעיל בסק"ז ועוד י"ל דקמ"ל דכחן חינו מועיל בדיקח מוך נקי המבוחר לעיל כיון דבלח כחב קח חזיה: (ד) חול ורוציץ · עפ"ז שהביח שחלה בענין הקרפין וכבר השיגו הגחון

חכם זכי בחשובותיו שימן ועיקר כדבריו וכן עמח דבר: קצב (א) הבעוה לינשא בו' י שיין ס"ו ש"ק א' שהקשה מחמר ורוח וחירונו דחוק דאין שום מברא לחלק בין לזמן מוטם לזמן מרוכה ולפענ"ד נראה פשום דלא חשו חז"ל רק בחימוד של ניצוחין שחימוד גדול יש במה שיקרא לה שם נשוחה שיוחר ממה שהחיש רולה לישת תשה רוצה לינשת דמב למיחב מן דו אבל לביחה של זנות חין לה חימוד רק כמו חימוד של כל ביאה וחדע דהא פילגש אין לו בה קידושין כלל וכי זכיכה לכל ביאה וביאה ז' נקיים וזהו שאמרו בש"ם הבעוה לינשא ולפי זה נ"ל דאין זריך לבדוק עלמה אפי' לדעה ההג"ה סעיף ב' רק עד שעת נישואין אבל אחר הנישואין אם לא בעל חירף א"ל בדיקה בימים שבין הנישוחין להבעילה ועוד נרחה דחף דלח קיימח לן כהגמ"ל שכחב דמועיל בדיקה מ"מ נרחה דאם היה לו מוך דחוק ברחמה כל שעח החביעה ודאי דלה חיישינן דאי הוי דם על המוך איבעי ליה לאישחכוחי וא"כ אפשר דחמר ורוח נמי היה להם מוך דחוק מקודם: (ב) כל יום - זהן דעת הכל"ם שכ' דכל שקרובה לשוחין יותר לבה הומה ומשחעה ומחמדה ומשום הבי כחב דבעי בדיקה כל הימים ע"ש י ולכאורה קשה דלפי סברא זו היחה לריכה שיהא לה מוך דחוק כל הז' ימים דהא יש לחוש כל שנה שמא מראה ומלשון הרב משמע דא"ל בדיקה רק פעם א' בכל יום ונראה הטעם דכמו בכל אשה כשטופרת ז' נקיים דבעיק שחהיה לה בכל יום בדיקה פ"ה משום דמעינה פחוח וחיישים שמה רחחה ולה בעי בדיקה כל שעה רק כיון שבדקה פעם אחת בהיום אוקמינן שוב כל היום בחזקת שלא ראתה וה"נ כן הוא דלא חשו בהו יוחר ממה שחשו בספירת זיבה ומשום הכי לא בעי בדיקה בכל בין השמשות בכל יום דהא

והתני

ביאורים ס"ק ב' דלדיקן יש להחמיר ולריכה בדיקה כל בין השמשות ביום הפסקת שהכתה אפילו מיים ב' מתחייתה ואילך: [ב] דהקהל - אפילו אם היא עדיין לא התפללה ערבית: [ב] שבתי מדברי מהרי"ל משמע דאפילו התפללה היא גם כן והש"ך כמב דלהרב אם התפללה היא עם כן יהש"ך כמב דלהרב אם התפללה היא ערבית אין להקל אפילו דעבד : [ד] לערב - ואם ראתה עד ממוך לערב פשיעה דאין דישה בדין מוספקת אחר ברנו - ומ"ש וכן נוהגין לכתחלה ליוהר היינו היכא דאפשר

כגון שלא ראתה קודם ברכו : [7] ספוך לבין השמשות יועיין ביאורים דים להחמיר במוך דחוק כל בין השמשות אפילו מיום ב' מראייתה : [7] אחד - ומעינה פחוח ונסקא מינה לדידן בראחה בימי הספירה אבל אם לא ראחה רק כתם אפשר להקל בין בימי הספירה בין

במחלה: [1] אחת י חוך הז' נקיים מלבד הבדיקה דהפסק מהרה: [17] שפסקה י וה"ה אם ראחה ולא בדקה עצמה ביום שססקה מלראות ובדקה עצמה אחר ג' או ד' ימים ומצאה מהורה הרי היא בחוקת ממאה: [2] להוסיף י ובכלה אחר בעילת מצוה מסחלת למנות מיום ה' אבל אם שמשה ביה"ש מהחלת למנות מיום ו' וכמב רש"ל דאם ראחה אחר ערבית

ועדיין הוא יום מונין מיום ו' ואפילו התפללה גם כן ערבית באותו פעם: [י] בתם · אשה מהורה שמנחה כמם אבל בחוך הז' נקיים אפילו רואה ממש אין זריך להמחין אלא מחחיל למנות ז' נקיים מיום שחוכל י והש"ך מיקל בכחם אם לא שמשה וכן בכלה יש להחיר בשעת

הדחק שמיד שחפסוק בעהרה חספור ז' נקיים וכן באלמנה שפירסה נדה אסילו אחר חופחם קודם שנחידה עם החחן: [יא] אחד - והכא לא זריכה רק ד' ימים ויום א' להשלום הנקיים וספבול ולא בוריכן משום בים"ש כדלעיל משום דלא שכיח: [יב] שלאחר ז' - ובב"י הנקיים וחסבול ולא בוריכן משום בים"ש כדלעיל משום דלא שכיח:

כמב דאפילו שמשה ביום ז' ג"כ לאו סתירה היא ול"ע י ש"ך :

וקסני שלה מאימתי פתיחת הקבר משעה שישבה על המשבר וא"א לפתיחת הקבר בלא דם ע"ש ולענ"ד לא נראה כן דאם כן הא דאמרינן בסוף הסימןביונא דוסן דעהורה מנדה וכי מיירי צלא ישבה על המשבר כלל אלא ודאי נראה דהא דאמרינן דא"א לפחיחת הקבר בלא דם סיינו דוקם כשהפילה חיזה דבר דנפחת הקבר כ"כ עד שילא ממנה אז אמרינן דא"א בלא דם אבל כשנסחה הקבר ולה ינה ממנה אף דם אינה ולה והין ראיה ממה שחשובה חולה לומר שינה גם כן ממנה דם : (ב) השפלת בתוך ש' בחשובת עצודת הגרשוני שסק דבחוך מ' לפבילתה אינה חוששה לולד ואין חוששת שמא מקודם לכן נחעברה מדראתה נדוח אח"כ ומעוברת של המה מים המפח על נהירת דודתי חוך ג' חדשים לעיבורה היול החם קובעת כמבותר מפיי קס"ם אלמת דמני לרחות בחירה בו ובו' . בסי' קס"ם אלמת דמני לרחות בחורה בו ובו' . וואם אינה קשורה בו ובו' . וואף על גב דבסעיף ו' מבותר דחושת הפילו במקלת שלים היינו משום דחין מקלת שלים בלח ולד כמבואר בב"ק דף י"ה וליכה הלה הדה ספיקה ע"ם חבל הם היה הפשר למקנח שליה בלה ולד מבואר שם דהיא טהורה כיון דאיכא ס"ם והכא דאיכא ספק אם יש כלל ולד בהשליא ועיין נדה דף כ"ו ודמי דטתורה בתקלת שלים והוח סשוט: (ד) הרגישה שהפילה ובו'י והוח הדין הפילו מסופקה בזמן וחינה יודעה מתי הפילה דמיכה ספיקה מובח חפילו הכי חוששת לכל שפק כמו שמבו החום' בנדה דף כ"ע בד"ה השב לזכר דבטועה מתחירון בכתה ספיקוח ע"ש: קצו (א) ובדיעבד אפי' לא בדקה עצמה רק שחרית ובו'י משמע מדבריו דמפילו לחחה כל הג' ימים וניום השלישי ג"כ רחתה בשתרית וחיכף חח"כ פסקה ובדקה דמפילו לחחה כל הג' ימים וניום השלישי ג"כ רחתה בשתרית וחיכף חח"כ פסקה ובדקה דמפילו החושה של היים וניום השלישי ג"כ החתה בשתרית וחיכף חח"כ פסקה ובדקה

שלמה שחרית ומנאה מהורה ג"כ מהני ז והנה מדברי החום' נדה דף פ"ח ע"ב בד"ה אמרו ליה מוכח בהדית דבשחרים יום שרחחה לא מהני הפרשה לק בין השמשות ע"ש ולכאורה הוכחה ברורה היא וכ"ה בהדים ברש"י דף נ"ג בד"ם לם מהם בחזקת טומחה ע"ש ומהחימה שלח הביאו סברחם יעוד כיון דאק לא בקיאיק בדם ולא בימי נדם וזיבה איכא לספוקי שמא הוא יום ראשון דכ"ע מודו דלא מהני בדיקת שחרית כמבואר בסעיף ב' וא"ל דממ"ל אם הב' ראיות הראשונים לא היו דם ממא הרי אין לריכה גם על ראיה ג' ז' נקיים דזה אינו דהא ברשב"א

הביאו ב"י כתב דמשום ספק נדה לריכה הפסק מהרה ע"ש ולא אתרינן ממ"ג אי נדה היא הרי לא לריך ז' נקיים: (ב) ובדיעבד אם בדקה עצמה ספוך לביה"ש ובו' י עין בכ"י הפעם דהא מהני בדיקה מן המנחה ולמעלה ע"ש : ולפעל"ד נראה מוכרי החום' הנ"ל שהבאתי לעיל ס"ק א' דביום א' לא מהני בדיקה סמוך לבין השמשוח דהא החום' כתבו דביום שכאתה בו אפילו בז' לא מהני בדיקה רק מן המנחה ולמעלה וא"ב קשה אהא דאמר ר' בראשון לא שאלחי ומעיתי וכו' הא בהדיל אמר ר' יוםי דף נ"ג דבכל יום שראחה בו לא מהני בדיקת שחרים ומכ"ש ביום הראשון ממש וע"כ צ"ל דבראשון שלא שחלתי' דקחמר היינו אם מהני שום בדיקה קחמר בראשון אפי' מן המנחה ולמעלה דבדיקת שחרית אפי' בז' שראחה בו שחרים לא ודאי דבראשון אפילו מן המנחה ולמעלה לא מהני ולפ"ז לדידן דבכל הז' ימים היא בספק ראשון צריכה בדיקה כל בין השמשות בהפסקת טהרה כנ"ל : (ב) וביום השמיגי׳ היינו ביום השמיני אחר הפסק מהרה דכיון שיחדה אלו הז' ימים לנקיים בעינן שיחיה בהם בדיקה עכ"פ יום אחד מאוחן הימים דאז הם מהורין וספורין ומשמע מדברי הש"ם נדה ש"ע דכל שלא בדקה עצמה אף שלא הרגישה שמאה מדאורייתא דימי נקיים 'ספורין ובדוקין בעינן מדמוקי לה הש"ם לברייתא דיום אחד יותא בשאותרת ספרתי ואיני יודע כמה ספרתי והיינו שבדקה עצמה כמו שפי' רש"י שם משמע הא כל שלא בדקה עצמה א"ל מבילה אסי' למ"ד עבילה בזמנה מצוה ואי מדאורייתא דז' נקיים אפי' בלא בדיקה אמאי לא תיבעי סבילה כיון דמדאורייחא שבילה בזמנה אלא ודאי דמדאורייחא ספורין ובדוקין בעינן וכן משמע מדברי הפוסקים הביאן ב"י בסי' זה שכחבו גבי בדיקח חורין וסדקין בז' נקיים דיש איסור כרם אלמא דסיא דאורייחא ולפ"ז נראה במכ"ש דאם בבירור ראחה דם בלא הרגשה בז' נקיים דטוחרת דהרי אינן בדוקין דהא ראחה דם דא שהגריך ראמנא היא ששום דם שלא בהרגשה דלדם שבא בהרגשה אין לריכה בדיקה ועוד דדם שלא בהרגשה עמא לשהרוח משום דמקור מקומו שמא והוי מומאה מפסקת ביניהן ולא קרינן בהו ואחר תעהר שלא חהא סומאה מפסקת ביניהן וגם לא הויין נקיים ובדוקין ואנן מקיים ובדוקין וספורין בעינן ועוד דבדף מ"ב אמרינן כיון דמשמא בפנים כבחוץ רואה הויא וה"ג הא מטמא בפנים כבחוץ ואי הקשה א"ב דם טהור נמי חסחור בזיבה מהאי טעמא ז"א דדם טהור לא הטמא משום מקור מקומו טמא כמ"ש בחשוב' וכן בדם קושי כמ"ש הר"ן בנדה דף ל"ה דעכ"פ אינו עולה ובהכי ניתא לן מאי דקאמר בנדה דף כ"ח במסניחין גבי מעשה באשה אחת שבאתה לפני כ"ע ואמרה לו ראיחי כחם שאמר כ"ע לחלמידיו דם אמר רחמנא ולא כחם דקשה אמאי לא אמר להו מקרא דבבשרה עד שחרגיש בכשרה כדאמר שמואל בדף נ"ז דאפילו בדם גמור מהור בלא הרגשה ול"ל קרא דדם אמר רחמנא אלא ודאי דקרא דדם אמר רחמנא אלא ודאי דקרא דדם אמר רחמנא אלא ודאי דקרא דדם אמר רחמנא ולא מסט בלא מהגי מה שראחה שלא בהרגשה ואיצטריך ליה לומר דדם אמר רחמנא ולא כמס דלא אש דראמני מה שראחה שלא בהרגשה ואיצטריך ליה לומר דדם אמר רחמנא ולא כמס דלא אש בראמני מה שראחה שלא בהרגשה ואיצטריך ליה לומר דדם אמר רחמנא ולא כמס דלא מלד לה מכה אפילו ידוע שמוניאה דם וא"א לה לבדוק אפילו פעם אחח שלא המנא דם בספירת ז' נקיים שמאה דהא מאוחן הימים שיחדה לנקיים אן ספורין ובדוקין בעינן וזו לא יהא אלא שלא נבדקה דממאה אבל אם נבדקה פעם אחת ביום אחד מאותן הימים שיחדה לנקיים בשחרית ומנאה שהורה שוב מוקמינן כל הימים בחזקת בדוקין ושהורה וחולה כל הדמים הימנאים אח"כ במכה וכן נריכה היא שיהיה לה הפסק סהרה בבדיקת מוך כדין וכן נראה לכאורה הדין באשה ביש לה מכה שידוע שמוליאה דם ביום הוסת באשרה שיש לה וסח או ביום ל' באשה שאין לה וסח שאינה חולה במכחה כמבואר לעיל סי' קפ"ז שאינה יוצאת מפותאתה עד שיהיה לה עכ"פ פעם א' ולא חראה בבדיקה שמעלה לה במקום הפסק עהרה ובדיקת נקיים מדם ביום אחד מהנקיים שחעלה לה במקום מהרה ספורין ובדוקין כנ"ל דבהקר בדיקם דוקא בעיק ומה פכך שחולה במכחה הל הנותף משפי ודאי דוקא בעיק וכל עלה ובדקה מחשלה לה במקום מחיר מחשלה במכחה רק בחולת דאיים דוקא בעיק וכל עלה בבדקה מחשלה ולא מהכי לה הספירה כמבואר כאן ומכין למו להחיר את זו והב"י כתב על בדיקה זו שהיא באיסור כרת ובש"ם לא אמרי וחולה במכחה רק בחולת ראייתה דאז אם לא נבדקה מחלה ואז מה בכך שחולה במכחה הל מ"מ בדיקה מחלה ולא בדקה מחלה ואז מה בכך שחולה במכחה הל מ"מ בדיקה להפסקת סברה ולא בדקה מחלה ואז מה בכך שחולה במכחה הל מ"מ בדיקה להפסקת מבולה ובמ"ב בל"ל בחלה מולח שהור ללא בדיקה אחת מעום המתוך בדיקה לחל מבולה במלחה כלל דוסחות היא מחלה ולא בדיקה אחת מעם הפסק מהרה ולא המולחה כלל דוסחות היא ובדיקה מולח מעום המולח המולחה לא בדיקה אחת מעם הפסק מהרה ולאחת מעום בקיים ובלא"ה עמלה לעולם וכהי דלענין בדיקת שכל בדיקה אחת מעם הפסק מהרה ולאחת מעום בקיים ובלא"ה מתלה בלעלם וכהי דלענין בדיקת מכול לאו במולח הלא מולח בתר בדיקה במלח ברול ביות ברכב ברול בתוך ברול ברול ברול ברול ברולה בתר ברול ברול ברול ברול בתולח ברול ברול ברולה בתר ברול ברולה ברול ברולה בתר ברול ברולה ברול ברולה בתר ברול ברולה ברול ברולה ברול ברולה ברול ברולה ברול ברולה ברול ברולה ברולה ברול ברולה ברול ברולה ברול ברולה ברול ברולה ברול ברולה ברולה ברול ברולה ברול ברולה ברולה ברולה ברול ברולה ב דרבטן והרשב"א אפי' בשעת ושתה משהרה ואפי' אח"ל. ראחה אימר בימי נדה היא ולא בימי זיבה ולא בעי נקיים דספס שהוא לכל העולם לא הוו ספק חסרון ידיעה כמבואר בסי' ל"ע בש"ז מ"ק ו' ומ"ם זו מחספך וספק אחד מחיר יותר מחבירו מ"מ לענין הפסק סהרה דאפי' נדה בעי בדיקה הפסק שהרה כמבואר נדה דף ס"ח ליכא ס"ם ולענין בדיקה נקיים קשה ג"כ להמוך על מ"ם זו מחספך וספק אחד מחיר יותר מחבירו מ"מ לענין בססק סהרה דאפי' נדה בעי בדיקה הפסק שהרה בימי נדה כל מחבר במי הוא משם במי לא חרים במים במי מ"ח במים ודי לשומה של מנותר במים מותר במים במים במים במים להם להחריך ושממאה אונה עולה מעומה של במים בחירה במים מחבר במים במים מחבר במים מחבר במים במים במים במים במים במים מחבר במים במים מחבר במים מום מחבר במים מום מחבר במים מח חזקת פומאה והוכיח זה דאלח"ה א"ב משלחת פומאה מעת לעת למכרע או מבקידה לחולין כגון יולדה שעלה אחר ימי לידה ולמחר ראחה ניחוש לדם שיצה. מאחמול לביח החילון וכוחלי ביה"ר העמידוהו והדם שמא וכן האשה שמאה משום טומאת משא דם הגדה והטבילה נהי דעלחה לה לטהרה לבעלה מ"מ שמאה היא טומאת ערב והוי כטובל ושרן בידו ועוד זבה שספרה ז' נקיים ועצלה ולמחר באחה דמתחלת לספור ז' ימי נדה לדינא דש"ם אחאי ניחוש שמא הדם יצא מאחמול לבית החיצון וכוחלי בית הרמם העמידוהו וסחרה ועדיין זבה היא אלה ודאי דאפי' במקום חזקה טומאה לא אמרינן כוחלי בית הרחם מוקמי לדם ואין לומר דכיון שטבלה כבר קודם שנולד הספק הרי היא בחזקה טומאה לא אמרינן כוחלי בית הרחם מוקמי לדם ואין לומר דכיון שטבלה כבר קודם שנולד הספק הרי היא בחזקה שמה של חזקחו והכא נמי דכווחים עכ"ל הסבילה אם היא כדין אמרינן העמד טמא על חזקחו והכא נמי דכווחים עכ"ל במינוי לשון י וכל דבריו ז"ל איש נוחין לי דמאי דמדמה ליה למקום שנמדד אחר הטבילה לפענ"ד לא דמי כלל דשאני גבי מקוה דהספק הוא במעשה המכשיר דודאי מוקמיק ליה אחזקה מה בשינוי לשון י וכל דבריו ז"ל איש נוחין לי דמאי דמדמה ליה למקום שנמדד אחר הטבילה לפענ"ד לא דמי כלל דשאני גבי מקוה דהספק הוא במעשה המכשיר דודאי מוקמיק ליה אחזקה מה שאין כן כשמלד הספק בגוף האדם וראיה לזה דהא כל ספק בשחיטה אמרינן בסמה בחזקה איטור עומדת ובספק שהה או דרם וכן בנמלא הסכין פגום ולא ידעינן אי בעור אי במפרקה אסורה דהוי ספק בשחיטה כמבואר חולין י"א ואלו גבי ישב לו קוץ בוושט אמריכן נשחשה הוחרה כמבואר בחולין מ"ג וביבמות ל"א שהקשו החוספות דנימא הושחשה הוחרה ע"ש בדבריהם וכן מוכח גש"ש שם דמדמה לה המם לספק דרוסה ולשאר ססיקות ע"ש ואף אם ודאי ניקב הוושט הוי נבילה ולא מהייל השחיטה ולא אמריכן דשאני החם דספק בשחיטה הוא אלא ודאי כשנולד הספק במעשה המכשיר מעעם שכהב הרשב"ח ביבמות ל"ח כיון שיש ספק במעשה המכשיר יש לנו לומר שמח נעשה בה המעשה החוח והרי מתה לפניך משח"כ כשמעשה המכשיר נעשה בבירור כדינו רק שנולד ספק אם נולד בה מעשה המעריף מוקמיק אחזקה שלא נולד המעשה ההיא והכא נמי דכווחה דמקוה שנמגא חשר לשכין פגום דמיא דמדמה ליה בחולין י"א לשפק בשחיטה אבל כשנולד ספק באדם אי נעמא קודם ולא מהניא ליה טבילה אי לא לנמגא ספק בושת אי ניקב ולא מהניא ליה שחיסה דמיא דאמריגן נשחשה הוחרה והכא נמי יש לנו לומר נסבלה הוחרה וגם מה שהקשה מיולדת לא ידענא כלל דמאי שיישא דטומאח יולדת לטומאת משא דדם נדה אשו אם יולד ליולדת ספק מגע טומאת מה נסבלה הא ודאי דלא דכשם שאין מחזיקין מאיסור לאיסור כך אין מחזיקין מסומאה ועוד דכל טומאות כשעת מצילאן כמו במחפ סמאה שנמגא חלודה וה"ל כיון שיש עכשיו על הדם
דין דם סוהר לא מחזיקין ליה בטומאה מיהו זה יש לחות דשם הסעם מוסד דמוקמים הספרות אחזקחייהו כמ"ש החוספות נדה ב' בד"ה כל הטומאה ע"ש ועוד נראה דלא דמי
כלל דשאני הכא גבי יולדת וזבה שספרה ז' נקיים דכל אשה עומדת בחזקת שאינה רואה ובחק שחפרה לאותו זמן כמו שהארכתי בזה בסימן קפ"ז וה"ל בנקיים כשנבדקה יום אחז
שוב כל היים בחזקם מהרה כל של נבדקים דכל אשה עומדת בחזיקה הראשונה של ניקים רב בנדקים הספר כל שלא נבדקה בחזיקת רואה בעי בדיקה מדאוריימא וכן בבדיקם הפסק טהרה אמרינן דהיא זכה ודאי כשלא בדקה ענמה בנדה ס"ח ואמרינן כוחלי בים הרחם העמידוהו ועוד בעינן בדיקה שחהא מחמח בדיקה זו בחזקח בדיקה כל ימי הנקיים דאו אמריט כמו שלא היה דם בשעה בדיקה כן היה כל הז' נקיים אבל אי לא מבדוק בחורין וסדקין רק בקינוח ושחשהה העד על גוסה שיעורא המבואר בנדה דף ס' ע"ב דבכדי האי שישורת שוהה הדם לכת ונתמר מכח הוכחה שכודתי בחתלת בדיקה לת היה דם כלל בבית החינון דתי היו היה הדם בת כיון דשמה העד על גופה והדם תינו שוהה יותר דיותר משישור זה פוחלי בית הרחם לא מוקמי דם מ"מ הא דמיא לחזקה שלא נתבררה בשעתה שכתבו החום' בכמה דוכתי דלא היי חזקה ומש"ה בעיא בדיקה חורין שתהיה חזקה מבוררת בשעתה ועוד קשה לדבריו שתתי בינו הרחם לו מותף להיות מותף במה הצביעה בשמה שכובו היות החשים להיות משום דבותל בית הדחם לא מוקתי דם אם כן אתאי לא אישתיע חוד לותר דמשמשה בבי יולדת שלאחר למחרם כלות יום הלידה וזכם אחר כלות הז' נקיים דאינה חושש למפרע משום דבותלי בית הדחם לא מוקתי בים אם היות להיות המותף היות מחשב משוך השוכבת אפרקיד דליכא למימר צבו אי אימא דבות הוי אחי כדאמר נדה דף ג' דחשילו ביתי שוסר ממאה וכן שבוחרת היו נקיים כל שלא היה לה בדיקה בכלות ימי נדחה הצבות היות במשמשה שלא ודאי כדאמרן גם מ"ש דנהי דהאשה סהורה ולא מישתא מהדם משום חוקת שהרה מ"מ חוקת האשר האומי להוו וועיל להדם והדם יהים שתא שכ"ש לא ידשול מושתא הדם החוקת שהרה מ"מ חוקת שהרה האשר האומי ביות מותף שלא היותר האומי ביותר המותר ה רק לענין לפמח פהרום והסהרום שיגעו בהדם הרי יש להן חזקח פהרה וחינן יכולין להיפתחות מהדם כמו שהחשה חינה מישמח' מהדם גם מה שהוכיח דחינה חוששת למפרע מהח דמבקשח לישב של דם סוהר לח בעי בדיקה וחי חוששם למפרע חבעי בדיקה שתם חרמה למחרם ולח חחוש חינ לפעל"ד שכבר הוכחחי בפוף סימן קס"ז דלח נקם החנת חיוב הבדיקה שהיח משום לסרומה ומה שכתב לדהות ראיים הרשב"א מהא דאמרו הוי וסת שאמרו לקינות ולא לבדיקה דשם מיירי בשעת חשמיש דשוכבה אפרקיד דליכא למימר ביה אי איהא דהוי דם מעיקרא הוי אחי גם כן לא ישרו דבריו בעיני דעיקר ראיית הרשב"א מהלשון דאנו בדיקה חניען חה קינות מקרי כדאמריען וסת שאמרו לקינות ולא לבדיקה אלמא דבדיקה אינו הקינות ומה שהביא ראים מסרתב"ם בפ"ד מהל' א"ב שכתב לשון קינוח אין ראייה כלל דשם מיירי בבדיקה שלפני החשמיש ואינה עסוקה בסרות דשם ודאי לא בעי רק קינוח פיון שיש לה חזקח מהרה כמ"ש בסי' קפ"ו ע"ש ונראה שזהו גם כן כוונם הראב"ד שהוכיה מהא דאתר רבין שהבטה אין לך בדיקה גדולה מזו דנבדיקה כל דהו סגי וזה גם כן מיירי בבדיקה שלפני החשמיש אבל בבדיקה הפשמ ובדיקח נקיים כתב הוא בעינו שחסים עד מקום שהשמש דש כמו שהעחיק הכ"י לשונו וכן הרמב"ם כתב בכל בדיקח אלו לשון בדיקה דוקא ולכן אין לוזו מססק הש"ע דבעי בדיקח מרין וסדקין דוקא: (דך) אפילו בסוף יום השביעי י פפ"י ס"ק ג' ולפענ"ד נראה דהפור בא להשמיענו דמהאי פעמא אסורה לפבול ולשמש ביום הז' משום החשש דשמא חראה וחסחור ואסורה למפרע משח"ר אם לא היה עליה רק חומרא דר"ן לא היתה אסורה רק להבא ולא למסרע והיתה מוחרת לשבול ולשמש ביום ז' דמקלה היום ככולו לענין ספירת ז' נקיים: (ך) דבג' יסים הראשונים · הפער דאז שעינה פחות ולפ"ז לדידן דהתחלת למטח שיום ז' יכולה היא להספיק בעהרה קודה בכדי שיהא יום ראשון של הספירות נקיים אחר הג' ימים של ראייתה למען פוכל לחלות : בליק חלבות גרה

אמרי ברוך על ספר חוות דעת

סיכון קים (חשמפות פיק ח") שנפתפק בעת"ב נוציה אם רץ מכל כנון בנ' קופות כלי נ"ב לא יתכן לפי זה מה מה שכתב תרמב"ם בפרק י"ב מהלכות מעשר הלכה י"ו על דין זה בוה"ל והיא שלא ידאי בעשה קנוצא כמ שבארנו ע"ב כוננתו על פ"ש בהלכה י בתפרן שהתם ההגרה לקונים ילא ידאר בעושה קטניא כפס שכארנו ע"ב כוינתו על כ"ש בתוכח" ביספרין שוצים החברה לקונים ילא לבעה"ב ורע דאם נאמר דוב באיסורין יש לחלק בהגדת א' בין שהוא דרך אמירה בלמא שלא בב"ד ובין כשאמר דרך ערות [ויעיון בספר זה לקמן סי' קפ"ה] יש מקום ליישב המחירה שברברי הרמב"ם שבריש פ"ב מהלכות מששר מיירי מאמטיה שלא כירך עדות ובדין י"ז כתב מוח הלשון השוד שהעיד על של אחרים זכן לשונו בפרק י"א מחלכות ערות חלכה ח" לשיכך החשור כי יוש לו לדון בו ולהעיר בו לאחרים זכם מלשון תרמב"ם שם כיצד נאמן ע"ה לומר פירות פ" מחוקנים הם נראה שלא כדברי המחבר שהבעה"ב בעצמו ממופק:

סימן קכד (חשמפת פ"ק א") כדמוכת בפרק האשה רבה ראמר אי תודם משלו על חבירו ט' י נ"ב מרברי הרא"ש בדין י"א מנואר דמה שאמרו ביבמות משום דבידו לחקן אין תפי" סרין מנו ראמו בשופמני עסקינן שיתרום משלו על של תכירו אלא כיון שבידו לתקן הוי בבעלים סדין מנו דאטו בשופטני עסקנין שיתרום משלו על של חבירו אלא כיון שבידו לתקן הוי בבעלים כו' יעו"ש י הרי שלא נחית הרא"ש כלל למ"ש המחבר חזת בשיטתו: (ס"ק הנ"ל) ולולי דבריהם בי" יעו"ש י הרי שלא נחית הרא"ש כלל למ"ש המחבר חזת בשיטתו: (ס"ק הנ"ל) ולולי דבריהם שבידו פועל לגרוע החזקת דאימרא: (ס"ק הנ"ל) כחזקה העשויה להשתנות דלא הוי חזקה כו' "מ"ל מחוורין דבריו רחוקת העשוי להשתנות לא מקרי אלא כשהשינוי עשוי לביא ממילא כמו במקרה שירוע שררכת שיחמרו מימיו ואף חזקה מו מעי למראו יעו"ש: (מ"ס ומינן כן דאולינן בתחור מקר: (ס"ק הנ"ל) ונות א"ש נ"כ דברי התום' בקרושין כו' י נ"ב יעוין תוספות נישין דף ל"ד דאסקעינהו דבתבי בחדי בתוב ברא"ש כלל כ' מי' י"ם מסים להריא בוה"ל דע"א לא הוה זה דבר שבירו ני" נ"כ" בע"ל ע"ש: (שם) במ"ש התום' חולין דף "א נאמן ע"א כו' נ"ב ומה יאמר לשימת התילקים ומוברים שם דכיון דהולכין אתר רוב חיי חוקת דאתי מכח רובא יואף שעב"ו הצריכו הכמים בריקת ושראה וכ"ו שלא נבדקה לא מוקסינן אחזקה ולכך יש מחמירין באבר הריאת עב"ז ניון שנמבר הבשר בוודאי כבר ה' בדיקת ומיר אוב שבודק השותם ואומד באבר בתשות מחוקת הוא בהיתר אמנם מדברי מהר"ם בתש' מיומוני להלכות אישות באבר מצא ברה הריאת עודת מחוקת הוא בהיתר אמנם מדברי מהר"ם בתש' מיומוני להלכות אישת מ" ג' יע"ש י"ל דבכת" לא ורי כמעד ננד חזקה דתא לדברי הער שאמר שמצא סירכא בוורא לא נבדקה הריאה אותום מחום וא"כ לפ"ד הער שמצה שמצא סירכא בוורא לא נבדקה הריאה את הנודק חיה פושע בהוצאת פריפה מת"י בחוקת כשר וא"כ לפ"ד הער שאמר שמצא סירכא בוורא לא נבדקה הריאה או הנודק חיה פושע בהוצאת פריפה מת"י בחוקת כשר וא"כ לפ"ד העד שאמר לא נבדקה הריאה או הכודק חיה פושע בהוצאת פריפה כת"י בחוקת כשר וא"כ לפ"ד שמצה סירכא לא היה לבהמה זו חוקת היתר: (שם) כשבא אחד ואמר שמצא נקכ ברקין או שאר מריפות ואוסרין הצשר כו' : נ"ב צ"ע דהא בנקב ברקין אף חו"ל לא הוצרט בריקה והיי חוקה אלימהא נשחמה בחוקת דיתר עומרת רק לפי מברת מהר"מ שהבאתי לעיל בנליון י"ל דבכה"נ לא הני כסעיד למתור החוקה דתא לפ"ד העד לא היה לבהמה זו חוקת כשרות שחימות וחוקת דמעיקרא לא חיח לבחמה זו חוקת כשרות שחימות וחוקת דמעיקרא

תי כמעיד לפתור החוקה דמא לפ"ד העד לא היח לבתמה זו חוקה כשרות שחימות וחוקת דמעיקרא רמי לפתור החוקה דמא לפיד העד לא היח לבתמה זו חוקה כשרות שיון בחשות לירה היי חוקה שאינה מכודרת אף שחיה י"ב חידש:

מיכון כוני (בארים ס"ק ג') דלא שייך לומר דלמא ופין מיניה זרא מכליא כו'. נ"ב יעיון בחשות הראב"ד מהלכות קבודת כוכבים דין ה': (שם) דגם משר להאבון מין קב"ש:

מין מצוה כ'י (בי עיין ימון קב"ש:

מפארת למשה אמנם ברא"ש משפע דמ"ל רלא היו מאוחרת ביון שנוחן בעת הפירעון ואף לשופת הפיסקים דחוי רבית מאוחרת חיינו היבא שהיתרון היא לבסוף כנוונא דרביני אם בני ששולח הלוה להפלוח הירן עם דמי הסך היתרון היא לבסוף כנוונא דרביני אם בני ששולח הלוה להפלוח הירן עם דמי הסך היתרון שמבליע בחשבון בכ"א לא מקרי בשם רבית מאוחרת יודברי הנ"ל מתלכנים להמעין בדברי הרא"ש והב"י ובאס"ו על מעשה דרכינא הנ"ל מאום הוב"א כמור מאורת הירון שמבליע מרבית מאוחרת יו כל מא מרי בשם רבית מאוחרת היו לא נורבא במור מאורת מאורת היו המלא נורא לא"א הרא"ש ו"ל דהא מור מרבית מאוחרת היו כו לה מור ביון מור און הור לא מרא מראי מלות מלות ולות דין כרמ"ם לא נתבאר הפ שפשר מלות ולות דין ברמ"ם מכואר נפ"ר מאולות מלות ולות דין ברמ"ם ממור בלהמות מלות ולות דין ברמ"ם ממור בלהמור ל"ל הא ברצ מרבית מאורת היו לא הרא"ש ו"ל דהא ברמ"ם לא נתבאר הם שפשר מלותויר בחא ברם"ם מכואר נפ"ר מהלכות מלות ולות דין ברמ"ם מהא דמי ברמ"ם מהא דמי ורב בעת שבא לירו שיש יותרון : (שם ס"ק ח") וכן קשה דמ"ש מחא דמי יו"ר המחבר דכיון דאין שלד"ע אין כאן התחלות שימה דמעשה השליח לא סדגי כללי מ"ם צ"ע כיון דהלות שם בפי השליה שיאמר להכלות שימן לו רוותים אף ראין דין שליחית לא גרע מאילו דהלוה שם בפי השליה שיאטר להמלוה שיהן לו רוותים אף ראין דין שליחית לא גרע סאילר הודעו דברים אלו בסכתב שפל תנאי זה יקח בסנו דסי ההלוואת שיהן לו רבית וח"ל שימה במנו דסי ההלוואת שיהן לו רבית וח"ל שימה במנו דסי מו דברים אלו בסכתב סקיי) וכבר סתר הטל"ם שם דבריו ומסתבר כדבריו דכיון שאין שים זכנת לבעל נמורה ווי רק ק"ש כמו הנותן לבנו מהיים ולאחר מיתה ואף דהכא הבעל מעות שהקרישם אין זכות והוי רק ק"ש כמו הנותן לבנו מהיים ולאחר מיתה ואף דהכא הבעל מעות שהקרישם אין לו וליורשיו זכות בה ובתפירות מ"ש בט לעניים אין קנין הגוף כיון דלעולם לא יהית להמקריש מלחם לים יחייהם יו המס"ג יש ג"כ לרחות דהכא איקלש קנין הגוף כיון דלעולם לא יהית להמקריש במקום לוכות בנוף ווחי כליפא לבעל מעות כלל על גוף הקרן: (שם ס"ק י"ב) דמה"ח היהו שפוד באלו ותר כשאר בני אדם כי' י"ב קישוי הש"ך איתא דגם באחר ליכא שבועה ככה"ג שפוען של לו וראי בשמודה שלקח ובראית א כיון ביל מים מים קס"ש דאם יש שפר ביד הטלוה נשגע תומל הוא בשמודה שלקח רבית רק סיון שהיה בהיתר והמ"ו לא נחת לותר מותר לימול לובית ליכול: ביד הטלוה נשגע תומל האור צריך לישבע כן יותריב היחים לישבע בשבא ליפול: ביד הטלוה ובא המיש הלוה ודאי תביעת כי' י נ"ב ישין בכלבו דף צ"ה ע"ב ד"ה ואם לתח בית כי' ב"א מ"ו ב"ה ואם לקח רבית כי' ב"א מ"ו ב"ה ואם לקח רבית כי' אבל אחר פיתת הלוה ודאי תביעת כי' י נ"ב ישין בכלבו דף צ"ה ע"ב ד"ה ואם לקח רבית כי' אבל אחר פיתת הלוה ודאי תביעת כי' י נ"ב צ"ון בכלבו דף צ"ה ע"ב ד"ה ואם לקח רבית כי' ו"ב אולן דרבית הווין שם ס"ק ו') ועל התורה ליכא בי אם עשה י ב"ב צ"ש לפי הסבואה ביפוקים דלאוין דרבית הווין לשם ס"ק ו') ועל התורה ליכא בי אם עשה י ב"ב צ"ש לפי הסבוקים דלאוין דרבית הווין

אבל אחה פיתת הלוה וראי תביעת כי "נ"ב ע"ו בכלבו דף צ"ה כ"ב ד"ה ואם לקת רבית כוי:
(שם סס"ק ו") ועל החזרה ליכא בי אם עשה י נ"ב צ"ע לפי הסבואר בפוסקים דלאוין דרבית תווין
ניתקין לעשה הרי קיום העשה מנתק הלאיון:
כ"ב"ן כסב (ביאורים ס"ק ח") ונם מה שחי" הש"ך שם ס"ק פ" הרבא כלינ"ב סברת הש"ך סבוארת
המש"ח הרא"ש הרא"ש כל ק"ח מימן ז' שמטנו מקור דין זה והש"ך בצצמו כ' לקטן שכן
חוא בשו"ח, הרא"ש ופור מטיף הרא"ש בתשובה הנא"ל בוח"ל דלא ס"ד שיקירו הנאקשיש ביה
שייקרין הנאקשיש בשעת הלואה ואם יוקירו מצי לנבות חוב כדי שיעור המסבע תיוצא בסרינה
בלא אימור ולא רמי לפרומול כלל פנ"ל "וממילא נשמע מדכרי הרא"ש דהמא שיש שפר מפורש
בלא אימור ולא רמי לפרומול כלל פנ"ל "וממילא נשמע מדכרי הרא"ש דהמא שיש שפר מפורש בי אף אם יתייקרי שייך באכת חסברא דלא שביק היתירא: (שם) נעוד דחוקה על העדים שעשו בי אף אם יתייקרי שייך באכת חסברא דלא שביק היתירא: (שם) נעוד דחוקה על העדים שעשו כחלבן קבו לבית: כחגן דבכלול קרן כל י ג'ב י"ל שלא ידעו שנכלל בו רבית: משא"ב בסכירה דביון שכתב כל י ג"ב צ"ע לפי השעם כרש"

כלכן כיאורים מיק א') משא"ב מכנרה דביון שנתב כו" ו"ב צ"ע לפי ושעם כרש"א ושאר פוסקים דמשום דקני לזה לענין מי שפרע הוי בכלל זביני ומי שפרע ליכא רק על כמה שהוה לו בעת יסים דקני לזה לענין מי שפרע הוי בכלל זביני ומי שפרע ליכא רק על כמה שהוה לו בעת קבלה המשות לפ"ד הספ"ע כחו"ם מימן ד"ם מ"ק ליכא מי שפרע וצ"ע לרפתו הא רלא היי רבית בפסיקה זו היינו משום דיכול ליטר מח אהנית ליה כו" אמנם מדעת הש"ך שם נשטע דהיכא דליכא משום דכית אף באין לו ואינו מצוי בשוק מקבל מי שפרע (ולרעתי הש"ך שם נשטע דהיכא דליכא משום דכית אף באין לו ואינו מצוי בשוק מקבל מי שפרע (ולרעתי תלוי זה במחלוקת הקדמונים המוצא באמ"ז לב"ם דף מ"ב ע"ב לרידן דפסקינן כר"ד דמעות קינות הלות הקדמונים המוצא באמ"ז לב"ם דף מ"ב ע"ב לרידן דפסקינן כר"ד דמעות קינות ד"ת אם יש משרע היכם הראדרייתא ליכא קנין ויע"ש בנמ"ז ד"ה דברים ואיכא וכו"):

סיכון כסה (כתירושים ס"ק מ") ואף התולקים שם סורים כאן כו"י נ"ב צ"ע דהא מדבדי רמב"ן מבוק כסבע חדשה שיהיה נקרא טובת המלך:

האף שנם בכה"נ פוסף הימב"ן דרס"ד הוא משום דאויל לשיפתיה שסותר דעת המחלקים ברין

דרס"ד ומחלים שם לדינא דבכל דין המלכות דין המלך רין והפקירו הפקר:

סיכון ל"ב"ר (כיאורים מ"ק ד") מ"מ כאן מיירי שהמלך נור לשלם מממבע החדשים כר" ג"ב יעוין

סיכון של הרמב"ן בכתות גות"ל ולענין תוסים על המסבע משנור המלך שיהיה

סיבון (כן) (ביאורים ספק ור) בפנה"ת גות"ל ולפנין היסיפי על המסבע משנור הסלך שיהיח מעה זה נפרע נסקום מנה של מפניל בפנה"ת גות"ל ולפנין היסיפי על המסבע משנור הסלך שיהיח הוח שלא ברצון בעלים היא נסרע ואימלא דינו של מלכות אינו בכלל רבית אלא בכלל נול אלא מחוז שלא ברצון בעלים היא נסרע ואימלא דינו של מלכות אינו בכלל רבית אלא בכלל נול אלא משרינו של מלכות דין והפקידו הסקיד ואין כאן גל ואין כאן רבית וסידג אין מלכות עפשיו נוהגין לפחוח מסבע חדש שלו יש היא לא לתעלות עב"ל י הורה בוה שאף בנוונא שאין רווח למלך של מסבע ראשון ג"כ אין שום מזבה למלך עב"ז כיון שות רצינו הסקידו הסקיד מדים שלו יש הוסבע למילו אף שאין צורך למלכות דינו דין הראש דבריו שם שסיירי במלך ששינה ססבע ופחח מסבה הרבה ונור עליו שיהא זה המסבע וב"א כמקים ראשון כפריעת דוב וכ"כ שאף להאוסרים דלא אחרינן דינא דמלכותא דינא אלא במסך המלך לצורכו כו" עב"ז בעסקי מסבע שאין לך עסק מלכות גדול מזה שהם בעלי הססבע וב"כ המלך לצורכו כו" עב"ז בעסקי מסבע שאין לך עסק מלכות גדול מזה שהם בעלי הססבע וב"כ בעלי מסבע כו"כ ל הדיות שלהם כו" ינ"ש החדין הזה שזה לדין הקרקע שסעלה בעיסקא כו"ל מילה שלו מינור שהלחין יוכרות לשלם ססבע בכר בסקים מנה של מסבע לא בעסקי הסלך לצורכי דהא מסנת בב"ר דו"מ דינא אף לשיםת הציברים לא אפרינן דינא אלא בעסקי הסלך לצורכי דהא כות של מסבע קלה שיצה ראשן שאין בזה צורן האלחין יוכרות לשלם ססבע בכנה בסקים מנה של מסבע קלה שיצה ראשן שאין בזה צור אמרינן דינא דמלכותא דינא דע לפי שיבו הרמב"ן רבל רבי אמרינן דינא דמלות בו"ן נאורים מבאר בסי קש"ר כ"ב (בארים שלא בר"ן וה דוא מבואר בי" עו"ן ש"ח מלי לצורכי ה"ב יפון במרכי פרק א"ו כ"מן ל"ו מ"ד משון ב"ן מ"ד מים ל"ו מ"ד מים ב"ו מ"ד מות היתר זה דהא מבואר בי"ן נה דניאת דאף נעיסף מ"ד מ"ד מות ה"ד רון א"ד מים ל"ו ה"ד מות ה"ד ה"ו הדוא מבואר בי"ן מור מות ב"ב יציון ברודכי פרק א"נ רין ש"ד מש מדצאת דין זה דניאת דאף בעיסף מ"ד ב"ב ושרים ב"ב ב"ח מות ב"ב ב"ב "ב"ן מות ב"ב ב"ב ב"ב "ל"ן מ"ד מ"ד מ"ד ב"ב "ב"ן מ"ד ב"ב "ב"ד מות ה"ב ב"ב "ב"ם ה"ד"ו מה דו"ב ב"ב "ב"ב ה"ב "ב"ם ה"ב"ב ה"ב ב"ב "ב"ב ה"ב"ב "ב"ב ה"ב"ב ה"ב"ב ה"ב"ב ה"ב"ב "ב"ב "ב"ב ה"ב"ב ה"ב"ב ה"ב"ב ה"ב"ב ה"ב"ב ה"ב"ב ה"ב"ב ה"ב"ב ה"ב"ב

ולא ספעם שכתב הנצובר ובאפת פעמר לא אבין כלל מכפה מעפים: (שם) ואפרינן בש"ם נכיל לתורא כו' אבל וראי ראפוד כו' ו"ב לכאורה צ"ע לפי דעת החום' דף ס"ם ע"א ר"ה ראפרינן וביארתי לפמן: (שם) משא"ב תכא שעוסק זמן רב בשביל ההלוואה ר"ק תיא נ"ב כוונתו דשם עושה מהפתורה מעות ופורח זה היא גם לשובת עצמו ודסי לפי שדורש סחבירו הלואת סעות ומשובו אין לי מעות רק סחורת אם תמכור הסחורת אלוה לך דמים ואמר הדורש דמים להלואה אני אמכור הסחורה כדי להעמידה על מעות שהפורה הוא להנאת הצריך להמעות רק שיש מוכה מזת גם לנותן הסחורה אכל כאן כמחעסק שמירה לפניו המחורה עבור בעל המעות ומתעמק עד בעד שכר עסק הספק רייות שיש לו שיטל להיות זו עודף בעוד שיהית הלפק בעד הנותן ואחריותו וברברי הרסב"ן הנ"ל כמוליך הבילה שמחשב סוק ריות כזה לשסר הפורח והמעות דאנ". דאפשר דלא רוות פאי שרי רפורת הוא שמא ירווית ושרי בכה"ל הואל ואינה עכשיו הלוואה כמברת הרמב"ן ו ול"ר למותר שליש שאינו מועיל אליבא דשמיאל רק בקצץ לו דינד דתתם שמיר פלגא מלוה א אמנם לולי דברי הרמב"ן נ"ל דהא אף ההיתר בטתם עיסקא שמותר ברכר מועם בשכר מברת יא משל היותר בכתם עיסקא שמותר ברכר מועם בשכר מברת יא משל היותר בל היותר המברת היותר הלווא דל"ל בהמם של היותר בל היותר בל היותר המברת היותר הלווא דל"ל בהמם של היותר אל היותר המברת היותר הלווא בל"ל הוותר בל"ל אוותר בל"ל בתמה ביותר ביתר היותר הלווא דל"ל בהמם של היותר אל היותר היותר הלווא הל"ל בהמם היותר היו רק של העיסקא לא שייך הסברא זו צ"ל דעל"ו אינו רק כאבק רבית י וכן סצאהי סבואר יא בחי' תרים:"א לב"ם רף ס"ם כיון שבלא"ח היה צורך לו המרח להציי שלי טלקה נחלואה י י"ל סתחלה הוא סקרון שייך נביל לתורא סטים דנם או יכול להרווית היינו המותר סעית חסך כ י"ל מתחלה הוא פקרון רב"יל מתחנה הוא פקרון שייך נגיל נחורא סטים דגם או ישל לואדוית היינו הפותו סעית השך השייך להנותן וסטילא לא הני רק אבק רבית ופהגי רבר סועם לשכר עמלו יעיון ש"ך ס" קמ"י מ"ק מ": (שם ס"ק רנ"ל) כי מה הפרש יש לך בין שתוסוק ביותר כו' נ"ב רפרש גרול ובאן צריך להתעסק עד שירוית עבור חנותן הטך שקוצב ויכול להיות שיוסשך כל הוסן עד הגעת חיוב הפרעון ויכול לתיות נ"כ שירוית זה ביסים אחדים יס"מ זכות הניתן שוה יותר במה שיש לו קצבה תפרטון ויכול לחיות ניכ שירוית זה ביסים אחדים י ס"מ זכות הניתן שהה יתר במה שיש לי קצכה שש לי קצכה שש לי קצכה שלר שקר שינות המחקם קברון י משא"כ בפלגא מלוח ופלגא פקרון שאין להיותן עליו כלל נגד הפקבל: (שם ס"ק ני) רהא מבואר בח"ם בסי קע"ו מעיף א' רמי שהלוה ואסר כו' עליו כלל נגד הפקבל: (שם ס"ק ני) רהא מבואר בח"ם בסיי תע"ו מעיף א' רמי שהלוה ואטר כו' עלי ב"ע ב"ע דשאני הלואה שלהעה להוצאה וכבר חיה השפתו של הלוח ולכך המקדש מקו" מדוף לפ"ר י מקרשת משא"כ בעיסקא אף החצ"י שהוא חלואה לא לחצאה ניתנה ימיון מימון של מקר במיול המימון והעיסקא שבא מסנו המיד בעין ורוא בחוקת הנותן ואין נעשה משלמין אצל בניו של המקבל ושפיר יכול להתנות תחלה דכשיכלה הימן שקבע להלואה יהות התחלות העיסקא לצורך הנותן בי ככל מקום שהשעות הוא בחוקת הנותן קיימי ג

סיכון קסדו קסט (באורים ס"ק י"א) ואין להקשות אסאי חייב לתחזיר אף הרבית כו' ו"ב מרייו שם סכואר דהיכא דנודע את הרבית לא חוכיר כלל בעת"ח שם לחייבא ואדרכא סראש מברייו שם סכואר דהיכא דנודע את הרבר בעדים שהמשכון הוא של ישראל אחור לישראל לימול מסנו הרבית: (שם ס"ק י"ד) והא דלא חייב הנח"מ ליתן הריות כו' ו"ב חילוק רב בין הנישאים: ומש"ה מס"ר צ"ב ומש"ד בסימן רצ"ב סניף ו' בהנח"ה כו' ו"צ"ע דחיכא ששעכב אחרי תביא החוקת נילן הוא וישיאן יש"ש ב"ק פ"מ דין יו"ד: (שם ס"ק כ"ב) דאששר אמר שקר לפני עדים כרי ליקת לעצמו הרבית כו' : נ"ב לכאורה עכ"ף א שייך לומר חודאות בע"ד כה שאמר מעת ממדת המשכון כיון שמכרו מה שהוריע לפני זה שאמר כן לעומה: (שם) ואפילו לדעת מות מוד מד"ב ב"ע תיכא שיש להבלע עדים שהוא שלו מח"ח תהא האשה האשה לומר שובים להמשלי האו היא האשה לומר מודים המאו ביות היא המישה ואחר מודים ומריים ומידים ואות ביותר מודים ומח"ח מודים ואחרים לומר שובים להמשלי האו היא המשה נאסנת לומר שהבעל סכר אתו חפץ לפלוני הא לא נרע סכלים העשויים להשאיל דאין הכוחוק נאסן לומר שקנאם סכ"ש האשת בנכסי בעלה שבידה תסיד וכשם שאינה נאסנת לומר שהבעל נתנם לה במתנה כך אינה נאמנת לומר שמברה לאחרים אם הבעל מכחישה: (שם מ"ק ל"ג) ונ"ל ליתן מעם אחר כמביאר בח"מ כו"י נ"ב לדבריו היה אמור חיכא דהלואה היא אחר שנעשתה השומא : גם האר בכבר היום להיום השומא והגבלי עד המילוק ליד הגפרי המלוח לא שייך מעמו: (שם) וחרשב"א ברוחים שנצמחיו מום השומא והגבלי עד המילוק ליד הגפרי המלוח לא שייך מעמו: (שם) להך אומר לו אתה דאומר אויל לשימתיה שמבירא ליה כו' נ"ב צ"ע במ"ז שם: (שם מ"מ ס") לכך אומר לו אתה תפסדר העובר כוכבים כו' נ"ב לפי"ז היה ראוי שתחלה יקצה ממנו החוב ואח"כ יספור הראשון תמסדה המוכדו כוכבים כו ינב לפריז היה ראוי שתחלה יקצה ספטי חחוב ואחים: פסור הראשון הזכות שיש לו שוד על הגכרי בדיננו אבל הפסור בתחלה קידם הקנין אין לו שחר כיון רעדיין לא נקנה תחוב לאחר וכל תחצב שיוך לו לנבות כדיני ישראל ובריני א"ה אין שייך לשין פשור מזכות שיש בדיננו ראם יש בספור זה מחילת מלות ספור חנברי מכל וכל אם אין בספור ות מחילת מלוה לשאר הנכרי חייב ויכול לחבוע גם בדיננו והלא אף תחיוב בדיניתם יכולים

לחייבו בדיננו מצר דיניהם : סיכון קעב (באורים ס"ק י"ד) דהא מבואר בחושן משפט סי שם"נ כו' . נ"ב דבהריא אית' שם בסעוף יו"ד שיתבע מהגולנין מה שנתן לו ולהנגול צדיך תשוכר לשלם כל השבר

בסעק ו"די שיתבע מתגולנין מה שנתן לו ולתגזה צדיך חשוכר לשלם כל השנו ליתן:
הראוי ליתן:
סיכון קעב (חירושים סיק י"ח) ולדברי הנישוק"י דבכאן מבוררין אין כאן בישול סקה כו"י נ"ב אין
לשון תנ"א סובל פירושו דרא לדעת הנ"י ניקר השכם דריכא דבשום צד לא תחיי הלואת
רק מבירה אין שייך רכית משא"כ באי תקפת כרשיתך וכו" שאם באמת תחמיץ תחייה חלואה ולאותו
הלואה היה לו אנד נסר כי בעת קכלות המעות התחייב לנגדי בזכות הקרוב לשכר והוי כמי שאומר
הלואה היה לו אנד נסר כי בעת קכלות המעות שרש לי בדבר מה יומה שמואנו התום" בסברא
זו צ"ל רט"ל כיין דאם יומה באמת באותו זכית לא יתיה למפרע הלואת התא כשיתייקר שאו הזכות
זו צ"ל רט"ל כיין דאם יומה באמת באותו זכית לא למברע איו זו בובר רבית שאינו רס אם משכתת לחלוקח תהא הסכירה קייםת ולא תהי' הלואה כלל למפרע אין זוה בנדר רבית שאינו רק אם משכחת שניהם יחד ההלואה והרבית אבל כמתנה אי תקפה כו' אם ישוב למפרע להלואה לא יהית

שנהם יחד התלואה ותרבית - אבל במתנה אי תקפה כו' אם ישוב למפרע להלואה לא יהית בית ואם יחיקר שאו השוכר נותן הספות תהיה השכירה למפרע ולא הלואה לכך הוצרטו בתוס' לחידוצם לחלק בין היכא שסכורר לאינו מבורר רק באם יש אופן אחד שיהיה הסקח בפל וישוב הלואה ובין אם בשני הצרחים תשאר הסכורה לתקם ולא ישוב לחלואה בשום אופן מהתנאי שביניחם סיבן אם בשני הצרחים מיק פ') בחא דר"ג דקיראת רקאסר אתנהו שרי מ'' ו"ב ל"ר לחכא סיכן כ"גורים מ"ק א') וכ"ב בתשובת לחם רב סיפן ד"ב כל' י נ"ב וכן הוא בשר"ת פנ"י חיו"ד מ"ר ויצ"ן שות מהרי"ם ח"א סיכן כ"ב: (שם מ"ק ר') כתירוץ התום' שם שסצריכו לשלם דמי הסקום פאם מירי ו"א בשר"ת פנ"י משבר בש המובא באם התוכל במיותו יחזור לו שבצא בשם התוכל התוכל לו לא מלכן בתור ומה להמוצה ב"ש משרת ולהתאת בר ו וו"א כשו להמוכר משרשה מה שהלה שאל לו ואת"כ כתבו וא"ת להם להמוכר מפרתא ולהתאת בר וו"א כתבו וי"א מהבו ו"א משרת הלהתאת בר וו"א תהבו ו"א מהבו ו"א משרת המשתה שהכל יואת"כ כתבו וא"ת להמונה להמוצה ב"מור הלהמוצה ב"ו ו"א כתבו וי"א מהם להמוכר מפרתא ולהתאת בר וו"א מה בו ו"א מה בר וו"א מהם ו"א משרת התוצה בה בי וו"א מה מה להמוצה בה ב"א מה בר וו"א מה בר וו"א מה בר וו"א משרת בר וו"א מה בר וו"א מה בר וו"א משכר כי שלרת ולהתאת בר וו"א מה בר וו"א מה בר וו"א מה בר וו"א מהם בר וו"א מה בר וו"א מה בר וו"א מה בר וו"א מהם להמוצה בר וו"א מה בר וו"א כשישיר מת שאכל י ואח"כ כתבו וא"ת למה לתם לתפובי מפרתא ולהתעת כך י וע"ו כתבו וי"ל מפני שהליקה רוצה למבב שלא יהיה משת מציים אצל מיכר כו' יפו"ש הרי שנם התום' במ"ש נתכוני מפני שהלקתו רוצה למבכ שלא יהיה משת מצוים אצל שכר כו "אוש וווי שגם ואנים בם ששנונוג דבוצד זה מקרי רבית ע"מ להחויר מחמת שאינו מנכה מן רמי המקח יומה שהיחיםי החום לפשנא הבום לפשנא והמים לפשנא ווכל לפרוע תהא הכל משקעת אינו רק להמביר למה באתת התנה המוכר כן : (שם) וה"נ כ"ח שלפעמים רם השירות שה"י המלוח עולין כפלים כו"י נ"ב אינו צריך לזה דאף דבר משעש היו לפרו יל מנת להחזיר עליו י מדעש היי לקיותול רבית ועל מנת לתחויר כיון שאינו מגצה מהחוב שם רבית על מנת לתחויר

סיכון קעדה (באורים ס"ק ז') כמבואר בסי' רכ"ו פעיף ל"ג כו'. נ"ב צ"ע דלכאורת קשת מאי בכך שנה"ב שאין בו דין אונאה ס"ם כיון ששומתו ידוע הרי הרבית נראה וניכר הוא יו"ל דבאפת רין וה אינו אלא בקרקע שפובר ביוקר וכדברי התום' ב"ב ט"א ע"ב ד"ה ש"מ

רנא יו"ל דכאמת דין זה איני אלא בקרקע שמוכר ביוקר יובדברי היומ' ב"ב מא ע"ב ד"ה ש"מ
רנני קרקע לא שייך הורעות דמים לא משעם דאין אוגאה לקרקע דהא גם בעבדים אין להם
אינאת מנות"כ ושייך שפיר חודעות רמים רק דמצר דמעמים קונה אדם קרקע נותן הרבת יוהר
סימן קעו (באורים פ"ק כ") משא"כ כשיש לו נ"כ תודא לדידית כו" י נ"ב אמתי אינו מובן
חלוקי בין אית לית עסק אחר או רק עיפקא זו י דהא בשניהם יש לו עסק לצרכד
ואף אם יש לו עסק אחר הבחירה מדצונו בכל עת שירצה ישוב למלאכת אומנתו. אבל שצר הלק
הפקרון אנור לישב בתנות ולא לעסק במלאכה כפי" האלפסי: (שם פ"ק פ"ו) והתנאי ההוא שות
מידות ב" ע"ר ב"צ"ע לפ"ו מהא דקאמר הנסוא פ"ה ע"ב משכן לו כית כו" רלא בר"י ראי ר"י
האמר צ"ר בר"ר ב" ע"ר ב"ל לא מדי מותר נו"ש: ומשר הנסוא פ"ה ע"ב משכן לו כית כו" רלא בר"י ראי ר"י הפקרון אנו ל כישב בחנות ווא לנסוק במואבה כפי" האלפסי: (שם ס"ק פ"ד) והתנאי החוא שות פרושה כו" זי ג'נ צ"ע לפי"ו מהא דקאטר הנמרא מ"ה ע"ב משכן לו כית כו" רלא כר"י וראי ר"י האטר צד א" ברבית מותר וע"ש: וקשה דהא איכא לחלק דע"כ לא אמר ר"י דצד א" ברבית מותר אלא בוושה לחבירו מנה ועשה לו שדהו מכר רשם דאי רק צד א" דצד המכר אינו בא לידי רבית. אבל כאן במשכן לו בית שיש בודאי כאן חלאה והצד א" ברבית מה שמתנה באם ירצה לטברו לא יוסבור א"א לו בדמים הללו חכות תנאי זה אף שהוא מפק י שוה עכ"פ פרופת והרי לקד מיד בודאי רבית פרופה על הלואתו לו דמחמת שמלוה לו מתחייב לו בתנאי על מפק זכות ואתו המפק נחשב כאלו נתן לו פרופה. אבל כמשכן לו בית אף שיש כאן נחינה וואית מצד מפק ואתו המפק נחשב כאלו נתן לו פרופה. אבל כמשכן לו בית אף שיש כאן נחינה וואית מצד מפק ואתו

אמרי ברוך על ספר חוות דעת

זכות מ"מ ליכא למחשב" לרבית דהא יבול לדיות שלא ופרנו ותחים המכירת למפרע ולא חיה חלואה כלל ובאין חלואה כלל אין שם רבית י ומלבד זה חלילה להיות כרוחה דשת הקרמונים ח"ה תר" מינאש והרשכ"א והריב"ש ופיינתם יום ש המחכר הוה דתפברא נותנת שלא כרבריהם דודאי אם אניר ל"ם כן אני מלוח לך שתתחייב לי באיוה תנאי כך כך וכך וכו' ליתא דיטאני תכא דלא נתבוון זה לשום אגר אלא שיפרעני בומנו ואם לא שיפתלק ממנו לגמרי אנר נפור דהא אם יפרע בומנו לא ישינ רק דובר וכן מבואר בחדיא בלשון הרשב"א תמובא באם"ו ב"מ דף ס"ה. משא"כ במלוה לחבירו ומתנה בתנאי שאינו לגדר הפרטן כומנו רק לומת להמלוה בוכות מח דאותו ותתנאי דוא באגר על ההלואה משא"ב הכא. ח"ל הרשב"א הנ"ל רכללא דרביתא כל אגר גמר ליה אמור כו' - אבל במוני ליכא אנר נפר ליה כלל לא קודם הזמן שקבע לו ולא לאחר בן ולא נתכוון זה אלא שיפרענו בומנו ואם לא שיםתלק ממנו לנמרי כו' עכ"ל יובשו"ת מהרלנ"ח פו' ק"ר מביא נס שו"ת הרופב"א שמסכים לרברי חרשב"א ומתיר אפי לכתחלה ומוכיח כן משו"ת הרא"ש כלל ע"ב דין ו' וכן דעת חבעה"ת והר"י כמוכא בב"י ולכאירה צ"ע דהא הרא"ש בפ' א"נ רין כ"ה מקשח ג"ל קושית התוספת שבד"ה לא תמכרם י ומתרץ כתרוצם שם ולא מתרץ בפשיפות כדברי תרשב"א ש דבכח"נ לא הוי אנר נפר גראה מזה לכאורה שאינו סובר כדעתם י ומרבריו בתשובה תנ"ל גראה שדעתו כדעת הרשב"א כמ"ש מהרלנ"ח והא בתשובתי שם על השאלה מי שחייב א"ע כאס לא יפרע לונונו יפרע כך וכך סמון לקנם לא גחית השואל וגם הרא"ש בתשובתו ומפלפל רק ברין אסמכתא ואי לא הי' אסמכתא היה מחויב ליתן הקנס חוי דאינו מחשב בכה"ג לרבית: (שם פ"ק י"ח בסופו) ומ"מ אם עשו שימתין לו הקגם היתר גמור הואי נ"ב כהתנה רק המתנת הקנם לבד גם חב"ה מודה דאין שם רבית כיון שאינו ממתין לחקרן:

סיכון לפד (באורים פ"ק ג') ומ"ם נראה ליהן שעם כיון דהכמים אסרו כו' נ"ב גם בפפר סדרי מהרה כ' כן : (שם סם"ק ו') וצ'ל כמעם הט"ו פ"ק ו' י נ"ב יעוין בהשנות הרו"ה על בעל הנפש אות ג' שפחלים דאין לאטיר כלל מטפק י ואפשר לומר שמברתו כיון דאף בוסתית ודאי אין הפרישה רק מספק דשמא תראה ע"ב לא דיינין בוה דין איתחוק והמעיין היוםב שם בדברי הרו"ה במ"ש תחלה אם יש מפק בדבר אין זו דנילה לראות בהנץ החמה ואין לנו קביעות וסת ממפק אם לא בדבר ברור עכ"ל יראה שמלבד ס' דרבנן בלא"ה ג"ב דעתו לחקל מחמת נות וסת מספק אם לא ברבר ברור עב"ל' יראת שמלבד ס' דרגנן ביה ווי בייה להקל: דאין נקרא וסת רק ברבר ברור ובסוף דבריו כ' ועוד כו' ומתות דרגנן וספק דבריהם להקל: "" מיים שייותה תיאמר לכל אדם כו' נ"ב יעון שו"ת

סיבון קפה (באורים סיק א') א"ב אשת איש שונתח תיאסר לכל אדם כו' נ"ב יעון שו"ת הרא"ש סי' ל"ב סי' ח' ובגד"ת שער ב"ו ח"ב ד"ב ובב"י חו"ם סי' ע"א וצ"ע בנוונת תשו' אשכנוית שהביא בב?י שם ע"ש: (שם) רהא עוברת על דת צריכה ההראה אלמא דמותרת נ"ב י"ל דבעל אותה תשובה סבר כדקת רש"י שמניא הכ"ש בסי' ספ"י ס"ק י"ו דגעוברת בהכשלה לבעל א"צ התראה יו ועינון בשר"ח הרא"ש שצינתה מ"ש ווש רוצים לומר כו' אפא' למ"ד מוכר לד"א כו' שניאה שדעת היש רוצין כו' היה להפסיד כתובתן אף בלא התראה ופצד שנהשדודו מוכר לד"א כו' שניאה שדעת היש רוצין כו' היה להפסיד כתובתן אף בלא התראה ופצד שנהשדודו הכב"ל בעליהן יושין לשון שו"ח סיימוני פכ"ה להלכות אישות סי' י"ו שכ' בוה"ל דאפ"י אטרו יונבים בעוד לינות לינות לשות שהות מיינות שבירות המות השות שהיה מיית המות ביית המיים ביית המיים ביית המיים המיי המיים המתרש"א דמתאי ראשת איש אני ליכא לממשם כו'י נ"ב קושי תמתרש"א חקשו הקדמונים הרשב"א והרימב"א והרא"ה המוכא באס"ז והרא"ש : (שם) דה"ה כעד אחד באיסורין כיון דהימניה רהמנא כו' - ניב ליד דלשבועה בעינן ער כשר מעאיב בע"א באיפורין שנאמן אף אשה או קרוכים ובמם:"ת וכדברי אלה יש סטך מדברי הרופב"א לכתובות דף כ"ח ע"ב ד"ח ורב חייאי וישיו לעון הרופב"א שמביא בש"ך יו"ד מ' קכ"ו סטוך לסוף סעיף י: (שס) ועוד ראית כו' מדא דכתב הרמב"ם כו' . נ"ב לא משמע כן מלשון הרמב"ם בפ"ג מהלמת שנגות שכ' בזה"ל אמר לו ע"א כו' . ויעוין במ"מ מהלמת נוירות דין י": (שס) כמו שהוכיח חרמ"א בתשובה כו' . נ"ב ליתא כן בחשובת הרמ"א: והרמב"ם פוסק כר"י דה"ם שמיה התראה כמבואה בפי"ו מחלמת סנדהרין . וישין מ"ם בפ"ה מהלכות שבועית הלכה ב' וכמלחכות שם י וכלא"ה יש עיון בזה אם כה"ג מיקר התראת ספקי אבל דברי הרמ"א בחא דסוקלין על חזקה דבנה היה סורכב על כתפה ראם חיה מועיל אמתלא ופתנה לא הית פקלין להמחזיק שיורע בעצמי האמת: (שם) רשאני גבי א"א דמצי לשוויא אנפתה כו' נ"ב לא מחוור כלל דהא לפי רבריה עתה היתה פחורה וכשקר אמרה שממיה היא. א"כ היתה משועברת או לבעלה ולא חיה בידה למשוי נפשה אימורא לבעלה אף על זמן מועם שא"א אומר של חבידו על חבירו ודרך כלל חמעיין בתה"א בית ויין שער ב' דף כס"ח ע"א ידאה שלא נחבון כלל למ"ש המחבר הזה: (שם) דהימנת רחמנא דמח לי אם הוחוקה על פי שנים או של תוחות בכל כל של המוכר ומהו. לכל החובר פלפול הש"ך בכו' קב"ו ס"ק י"ד וישין לשון הרא"ש בפ' אלו סנלחין שטובא בב"ח על יו"ד סי' הג"ל שכ' בדין ל"ב דהא דע"א נאמן באיסורין ה"ם לסמוך עליו לחתיר לנסרי מוספרה לה לעצמה אבל להחטיר לא כו' יעו"ש י הרי דמוספרה לה לא שטעינן רק מה שהפני רחמנא שניתרה לבעלה אבל באומרת פמאה אף בלא נאמנת מה"ת יחיה בעלה מותר לשמש ממח כיון ראשה עלולה לראות והיא אומרת שראתה ויעוין בסוף חיבור זה: סיכון קפז (באורים ס"ק נ") ד' קושיות הב"י היאך מועיל כו" : ג"ב במ"א הארכתי בזה וברתי

ששון ליינות בדיקה דוא בפוך פגעת האשה לפקור וכדאי בחלכות נדה להרפב"ן והתשפיפרת אינו רק להגין על הסוך בכל פה ראפשר שוצל הפוך פגעתה בצדרים עכ"ם עד פקום שהשטש דש שער אותו מקום יכולה להכנים השפופרת והפוך דוחקת משם ואילך עד הפקור: (שם) פ"ם אמרינן דבצדרין הוא והא דלא הוציא בשפופרת דם פו"י נ"ב הרכר ששום ראם בא מן הצרדים היינו מחמת דוחק הצדרים שמוציא דם נחיכוך דישת אבר ואין מהעמדת שפופרת חיכוך ככו בדישת האבר וכשם שאין מוציאים ע"י בריקת עד בצדדים כך אין גניעת תשופפית בצדדים נורם דם רק חיכוך דחיקות תיטש בדישה נורם דם מן הצדדים: (שם מפ"ק ז') והיינו שתכנים חשפופרת עם המיך כו' נ'ב לפ"ד הח"צ במי' מ"ו אין לבדוק ע"י מוך אם הרם הוא מהמכה כשהמכה במקור ולא בצדדים אף לפי דעת הפליתי שכ' שנם במקור עצמו יש מציאת בדיקה החוש מעיד שקשה מאד בדיקה זו ואינו אלא אפשרות רדוקה מאד שתרגיש המיך להוך פנימית המקרו ולבדוק שם בהמוך בכל חדרון ומרקין ושיצא המוך נקי . גם הבדיקה בהעמדת השפיפרת עד תמנה המוזכר בשו"ת ח"צ רחוק שיחיה להכנים השפופרת להוך המקור ולצדדו שמת אל מקום הצובה : ולמי המבואר בפליתי אף לבדוק וק לידע אם מכת זו מוציאה דם : א"א וק כשטכנסת פנס א" עד המנה מוציאה דם ושוב מכנסת מוך אחר וממתו לצרדים אחרים בהורים ומדקים ואינה מוצא דם והיא עצמה הבדיקה המבוררת לא זולתה: (שם ס'ק ח') רק כוונת תרמ"א למעופי כו' נ"ב לפי"ו צ"ע לפרש כ"ש הרכ"א אבל אם ידוע שבא כן המקור דבלא הרנשה ובלא בדיקת ער היאך הדע שבא כן המקור ידע שבמנ"י ריש סי' ק"צ כ' בוה"ל אבל לענ"ד נרא' דה"ם דהוי ס"ם כשום ראיתרע לן רובא כיון דרוב נשים אינם רואות ס"ת ממקור לכן הוי מ"ם נמור עכ"ל ולכאורה דבריו אינם מובנים רא"ב אמאי במשמש עם מהורה וראתה מיר אותיום יש חיוב המאח. הרי דלא השבינן הך ספיקא דדלמא מן הצדדים בא אף שהדם כא בשעת תשמיש ואפשר בוונת חמנ"י באשר אנאר דכל פתם ראית באשה מחויקינן נסתמא שנא מן המקיר ואף שמודכן נמקרה פ"א שבא דם כשעת תשמיש סחוקינן ראיה א' ככל כתם ראיות שבא מהמקור דמה"ת לספוקי בצדדים מחמת כח התשמיש דהא כל פתם נשים אין התשמיש נורם ראיה מן הצרדים י אבל גמשמשת נ' פעמים ורואת דם נראה לעין דנשתנה אשה זו משאר נשים במה שלנבה גורם התשטיש ביאת דם רק שאינו יודעת איזה דם נורם התשמיש אם מן הצדרים או מן המקור ע"כ הוי כספק השקול דמה דדיינין ליוב שרונם באו מן המקוד לא מצינו אלא בראי' תנא מאליו כדרך ראיות סחם של כל תנשים משא"כ בזו שהוחוקה לראות מ"ת. יאף אם לא נאמר שהרם בא מהמקיר חדי לא כא מעצטו רק מחמת כת התשמיש ובכח זה יכול להיות שתהיה הרם מן הצרדים מבר פגישת השמש וחיכוך בצדרי הפתוצרה ושפיר חד כספק חשקיל וארדכא קצת יותר גראה שחיכוך התשטיש פוצא דם פהצדדים

במקום פגיעת חשמש בדישתו מלחחזים שנרם יציאת דם ממקור עכ"ם יש לפרף חם' כק הצרדים ולהחשיב לס"ם עם הם' פן המכה: (שם ס"ף כ') דבלי הספק גולד בראורייתא אף דע"י גלגול בא לדרבגן בו' י ג"ב י"ל דבגוונא דהבא ל"ר לרין גלגול דהא כאן י"ל לדון מיר על ב' דברים לענון מוכאת נדה ולענין לאוסרה תמיד על בעלה בראשון יש סד"א ולענין אסורא לבעלת יש סד"ר י משא"כ לעיל בסי ק"י ס"ט שהגלנול הוא מחמת דבר א' שאמרנו תחלה סחמת מד"א ואח"ב נתערב בתערובות שיש כו דין בימול מדאוריתא רק מדרבגן אינו בפל אמרי כיון דאמרנו תחלה משום סד"א דינו לאימור זה כראוריתא גם לכל מה שיתנלגל בנה ולכך אף בתערובת אומרים ולא דייניגן כמיפקע מספק אימור דאורייתא כיון דהפקעה אינו באה רק מצר גלנול מעשה אחרי שככר אמרנו אותו המפק משא"ב חקא דתיכף לנו לדין למה שיש בוה מ' אימור דאוריותא תאפר ולמה שאין בזה דק ספיקא דרבנן לא נשוי עליה אימור יעון חולין ד' מ' ע"א תנא נכילה מממא וברש"י ד"ה מ"ם בחופת איסור כו' י גם יש מפוכין לדברי ממה שפוסק התה"ר סי' ע"ם רכשהנברי מביא ביצה ביו"ם אחר שבת אוסרים הביצה ביו"ם א' ולא סמבינן על תנכרי ספל"ת שנולד פורם שכת כיון דהוא סד"א דשמא גולדה בשבת שלפני יום א' דיו"ש וביו"ש שני סבכינן אדברי הנכרי וכעין זה כתבתי בנליון הפש"נ סי' כ"ם ס"ק א' ובכמה מקומות דדבר שיש בו דרבנן ונולד בו ספק מה שנוגע לאיסור תורה ספיקא להחמיר ולדרבנן ספק לתקל אמנם מדברי חב"י כי' פ"ג ר"ה מש"ד אפילו כולם סלוחים ביחר וסדברי הפרישה שם ס"ס ח' נראה דאם נטלה דג מהוד עם תתיכות ממאים אסורים ממ' המחורים מצד התיכות שאנו אומרים מספק ע"כ אין להתיר רק כשיש מפק אם נמלחו ביחד אבל בכריתי כתכ ח"ל מ"ם לא אמרינן לאסור חתיכה שיש בו קשקשים שנטלחו עם התיכות ממאים ולאמור דלא כרירא לן דממאים אינון עכ"ל. אולם יש נכנום בדברי תכריתי במה שפיים שם ואיכא ספיקא פוכא דברים אלו אך למותר דאם חדין כדבריו הראשונים דכל התיכות דנים ממאים שאינו אמור רק מספק אינו אומר חדג המהור רק כשידע שנמלח עמו יחד ממעם דציר אינו אלא מדרבנן מפיקו לחקל הרי חותרי אף חיכא דליכא רק מפק אחד וישין בד"ן לאלפסי פ"ה דע"ר ר"ח ואם יש ציר מונא בב"י מי פ"ג ובקיצור בש"ך ס"ק כ"ג יעיין וישין בד"ן לאלפסי פ"ה דע"ר ר"ח ואם יש ציר מונא בב"י מי פ"ג ובקיצור בש"ך ס"ק כ"ג יעיין בתה"ד פי' פפ"ח המוגא ביו"ר פי' נ"ז וכש"ך שם פ"ק נ"א ישי"ש:

סיכון קפרו (נאורים ספ"ף א') וחדין עם כמו שחרין במראה אדום שנהפך ללבן כיובש כו' . נ"ב הח"צ נעצמו לא לפר סרין זה יובאמת יש לרחות רשאני התם כשהיה בהחלה אדום ואח"כ נשתנה דבכח"ג אמרי' דמראת אודם שהיה בו עברה וכ"כ רש"י שם בד"ה מפכח ולכך אינה נראית עור ארמופית על הלחות שיצא סגופה בהער אבל כשחיה פתחלה לבן ואח"ב ארום אין לתלות שעברה המראח הלובן ראכתי לפנינו אודם באותו לחלוחית ואין רגלים לומר ממה נתחדש מראה אדום על אותו עד ומכתמא דמראה זו של אודם היה פמין ומכומה בתוך המראה לובן שתליו וכשנתיובטה ועברה מראה עליונה הלבנה נתנלה האודם אך מה"צ צידר מסכרא דנפשיה שיש לחלות שהאויר והבנד נורמים שיתאדם הלובן ויעוין בשו"ח שבות יעקב ח"ב סי ע"ר שחולק עליו:

סיכון קפם (חרושים ספ'ק ל"ח) שדרך האשה לפחק בשעה דאית פ"ז נ"ב ישין ד"ס ק"צ שהרגשת הזדעוות הגוף היי חרגשה:

סיכון קצ (באורים ס'ק ח') א"כ תקשת ליסא תגן כתמים כו' . נ"ב קושי' זו קשה גם לפ"ד חר"ן בחרושיו דף ג"ז ר"ת מורה שמואל: (שם מ"ק י"ד) ולכאורה דףה נראה לפרש רבריו בהחלוק דנבי שני בהים כו' נ"ב גם בתפארת למשה כחב כן : (שם מ"ק כ"ו) ולכאורה דבריו פותרים דמקודם כתב כו' : נ"ב ישון כשב ישקב פי' ל"ו : (שם ס"ק כ"ח) דודאי סועיל בריקת חברתה כמבוצה בספיף ל"ח. נ"ב המ"ו לא אמר רק פל הבריקה לאחר לבישת חינא שלא בריקת קודם לבישה חינא בצרכת לבדיקה אחר לבישה ו"ל שלא בוקה רק ע"ר מקרה אבל חינא שברקת הראשונה קודם לבישה בודאי דקרקה באותו כדיקה דאם המצא אח"ו בעת לבישתה תממא וכ"ב אם בדקתה בכוונה לצורך הברחה ותו ל"ק מסעיף ל"ה י וישין נדה דף נ"ח ע"ב רש"י ד"ה שתיהן ממאים ולפ"ד רש"י שם כלא"ה מיושב רברי חש"ע דקמ"ל דלא תמעו כסכרת המקשין שם למסא גם את הראשונה ראימו לא בדקה יפה אחר הלבישה ומסאה משום כתם בחלוק הלבישה לת קודם לבישתה ונראה שהש"ך נתכוון לוה וצ"ק אם לא בדקה תחלה קודם לבישה דק אחר הלבישה לא מצאה: (שם מ"ק כ"ם) ולא דמי לב' שבילין כמ"ש הרשב"א כו' . נ"ב ליתא כן ברשב"א ימ" שנה וו (שם סיק כיש) יה אים שביין כמיש הרשביה כל נדון בחרכרין ב' שניין נימ" של בחר"א רף קפ"ח ע"ב וגבוכו האחרונים בפעטו של חרשב"א למה לא נדין בחרכרין ב' שכיין נימ"ש שום שאם בצו בוא"ו שניהם מחורים יעון לעיל ס"ק י"ד שמסיים בעצמו שדבריו דרוקים במ"ש שום להסביר חירוץ המ"ו ולפי מה שמתרץ הפליתי בס"ק י"נ דעת הרשב"א נשאר קושי' המל"ם על רש"י דכסו ב' שבילין וב' ב"א א' מחרור וא' ממא אף בבאו שניהן לפני חמורה בכ"א ממחרין המהור ותולה הפומאה בפמא כ"כ נימא תכא:

סיכון קצ (חרושים סיק י"ם) מהחנור ולממה שדונרת ננד כית דתורפה . נ"ב לא דק בלשונו יפון ברש"י וברפנירא ' ובודאי כוונתם כסבואר ברשב"א דהאן שכיח מאד שוגיע הלוק 'שתי' לכקום התורפה ויעו"ש בתוי"ם:

ע"י שתי לפקם התורפה ועו"ש בחו"ש:

סיכון קצא (נאורים ט"ק ח") ואפ"ה מקשה לשמאי ממשמשת במוך וע"כ צ"לכו' י נ"ב "ל במוך
שאינו לבן ונקי ויעוין נדה ד' ה' ע"א: (שם) כמבואר בש"ם הדאי דלא נמתמו
בחמוך כל חזווין מ" י נ"ב צ"ע דהא אמרי בנמ' ומודה רבי כמוך דחוק:
סיכון קצד (נאורים מ"ק א") ולענ"ד לא נראה דא"כ הא דאפרינן במוף המימן כו' י נ"ב כבר
סינוא דומן יש לדחות ולומר דביוצא דומן חזי כאינלאי שלא נמתח הקבר דמ"ת לחזש למה"ק
אם לא בא ללידה דרך שם: (שם ס"ק ה") כמביאר בדולין מ"נ וביבמות ל"א שהקשו תחום' דנימא
אם לא בא ללידה דרך שם: (שם ס"ק ה") כמביאר בדולין מ"נ וביבמות ל"א שהקשו תחום' דנימא
הושתפה החורת אין שם בדבריהם כו' - נ"ב יעוין בפליתי מ' ל"נ ס"ק "ד שמביא מרברי התום' האלו דא" להיפך מדלא הקשו כפ" א"פ רק מם" דרומה יאבל נדכדי התומ" התם בינמות ממיימי בתרוצם וכן ההיא דישב לו קיק ויפון בפס"ג סי' ל"נ מ"ק י" דבמ"ש שהעיר בוה על הפליתי וסברת המחבר כאן יש לדהות רשאני גבי צרת ערוה דאף ע"י הס" שנגם עכ"פ לא נעקר למפרע החזקה שהיה לצרת הערוח שתהא משתרי לגלמא בסיתת בגלה רק מגת שורק הנם פ' קרוב להערות ואמרי' עליך לחביא ראיה שנהכפלה מעתה החוקה אבל כראית אחר תמבילה צפוחית הפ' אלמפרע דילמא בעת שחחוקנו שיועיל לה שגילת כבר תעקר דוה ובשעות תחוקנו והרי ככו בכקוה שצ"י החסרון אה"כ מספקינן אלמפרע ואמרי' שנשעות היה מה שסברנו שבסקרה זו יש פהרה להממא וב"ש בשחיפה אין אנו סותרים החוקה כלל דהחוקה היה תמיד שיש לבחמה זו היתר כשתשחם כדין ועתה יש לנו כ' אם נשחשה כדין דילפא שהה או דרם ולא היה חזקה שתשחם כראוי שיהית ספק זו כעקירות חוקה משא"כ חיכא שבנוף מעשה שהימה ליכא ס' שנעשה במצותו האין הס' רק מהסת שמא ניקכ תושם ואין מועיל עוד לבהמה זו שחיפה הה הוא נגד חוקה שהחקנו קורם צמיחות הס' נחוקת רוב הבהמות שמועיל בהם שהיפה: אבל כאשה בכל ז' ימי ספירה אין צמיחות הם נחוקה דוב הבחמות שסועיל בהם שחיפה י אבל כאשה בכל ז' יסי ספירה אין להחלים לה חוקה שבודאי יצאנו כל אותן ז' יסי נקיים ותפהר ע"י הפבילה כשהשבול בכלות ז' רק כשמובלת יש לה חוקה ע"ם אותה פבילה ועתה אנו דנין שהחוקה זו היתה בפעות כנ"ל. כ"ד. בתבתי אף לפי סברת המחבר : אבל לעיל בכללי ס"ם כתבתי בנליון ראף היכא שיש ם" על בקב כתבתי אף לפי סברת המחבר " אבל לעיל בכללי ס"ס כתבתי נגליון דאף היכא שיש ס" של בקב שלא בקב שלא בקב משלא בקם מחדבת הי מפק במעשה המכשיר: (שם) דמרמח לה התם לפפק דרומה וויל דמדרך ק"ז אולא הקדשיא בנ" י נ"ב מקשינו שם לעילא דמכשיר בישב לה קוץ מ"ש סם' דרומה : וי"ל דמדרך ק"ז אולא הקדשיא: סיכן כ"לן כ"לן (בחרשים מ"ק י") והש"ך מקיל בכתם אם לא שטשה וכן בכלה כ" י נ"ב הש"ך אינו מקיל נגר חמנהג רק מפעם שלא יהיה הופת נדה ובמעום שכנר הכין צורכי חתתונה : ולו"ג מ"ש בשעת הדחק ואין ללמוד מזה באם פרמה נדה אחר החופה י ובמ"ז מ"ק ו" מקיל במ"ז מ"ק ו" מקיל במ"ז מ"ק ו" הוא דמן הוא לא דק בלשונו וישיין בכנ"י הלכוה נדה מ" קצ"ו מ"ק ו"ח:

-+>>o¢:2:3:3:2:0:0:0:--

ספר מחצית השקל על הלכות נדה

פירוש רתב ונחמד להשכיל כל דברי חש"ך החתומים. גם יפיץ אור על פני דברי המחבר והרמא והמ"ו. ומגלה תעלומות כוונותיהם אשר היו סתומים וחתומים עד כה:

ברו הגאון רבינו שמואל קעלין הלוי זלה"ה אב"ר דק"ק באסקוויץ בן לאותו צדיק הגאון המובהק כמו"ה נמע הלוי וצ"ל בעהמ"ם מתצית השקל על שו"ע או"ח:

דאשונה בחוך ז' ימי נדה וחזרה וראחה בה' באייר ובה' בסיון שהיה ראוי לקבוע לה וסחה בה' בחדש מחחר ברחמה ג' פעמים בה' בחדש חבל מחחר שרחיה הרחשונה בה' בניסן הוי בחוך ז' ימי נדה והוחוק אז מעינה להיום פהוח שהרי כאחה גם בר"ח ניסן אינה קובעת וסת דאמרינן מעין נדות הפתוח לה גרם ראייתה בה' בניסן אבל כשמעינה סתום קובעת וסת בימי נדה כגון שרחחה ב' סעמים בר"ח ובשלישית רחחה בכ"ה לחדש ובר"ח קובעת ובת בר"ח אף שראיה שלישית של ר"ה היחה ביתי נדה מחחר שלא ראחה קודם לזה בשני כאיות הראשונות בימי נדתה אלא היה מעינה סחום אתרינן שעכשיו ג"כ עיקר ראיחה

בר"ח ודמים יחרים שנחוספו בה גרמו להקדים רחיחה לכ"ה בחדש ואף שהרמב"ם כ' דז' ימי נדה הם הנקרחים ימי נדהה בין רחחה נהם דם חו לח רחחה ולמה נקרמים ימי נדה מפני שהם כאוים לנדה וכן הי"א יום שאחר ז' ימי נדה הם הנקראים ימי זיבה בין ראהה בהם דם או לא ולמה נקראים ימי זיבה משני שהם ראוים לזיכה ומ'כ ה"נ חמרינן מין החשה קובמת וסת כימי נדה דלשמת הרמב"ם חמרינן פירושו בימים הראוים לודהה אפילו לא ראחה מקודם וחקשה לשמחו איך משכחח לה שהקבע וכח דהת חמיד הוי ימי נדה וימי זיכה מיהו כזה גם הרמב"ם מודה כמ"ש בהדים (כי"ם מהל' א"ב) דלא אמרינן אין האשה קובעת וסת בימי נדה כק כשמשינה פתוח וא"כ משכחת לה שתקבע וסם בימי נדה כשמעינה שחום וכנ"ל לרש"י: אבן בהא דחמרים חין החשה סובעת וכת בימי זיבה לא בעיכן מעינה פתוח והפעם לחלק דבשלמא הא דאין קובעת וסם בימי נדה הפעם הוא דאו חולין ראיחה במה שהיא בימי נדה והרגילה לראות ומש"ה היינו דוקם במעינה פחוח חבל בימי זיכה המעם דמז הים מסולקם דמים וחינה רגילה לראות ומש"ה אף שראחה אינו רק מקרה בפלמא ואין ראיה זו מסייעת לקבוע וסת ומש"ה אדרכה כשמעינה סתום עפי עדיף סברא (וכן הוא בכ"א פימן קפ"ח בעיף ל"ם ע"ש): מיהו בהאי דחין המשה קובעת וסת כימי זיכה יש חילוק בפירושו כין רש"י להרמב"ם דלרש"י שאין ימי זיבה אלא בי"א הסמוכים לו' שראחה בהם נדוח ביפי זיבה כילד לא

משכחת לה אלא כגון שראתה בר"ח וחזרה וראתה במ"ו כו ועוד לכוף ע"ו יום פעם ב' ועוד לפ"ו יום פעם ג' דהוי ד' ראיות ובינם ג' זמנים דהיינו ומת הפלגה (כמ"ם סימן קפ"ם) אפ"ה אינה קובעת וסת כי ראי' הא' שהיה לסוף מ"ו יום היחה עומדת בי"ל ימי זיבה אבל לדרמב"ם הא דאין קובעת וסה בימי זיבה לא בעינן שיהיו הי"א סמוכים לז' שראחה בהם נדות משכחת לה בימי זיבה כילד יותר בנקל והוח כגון שראחה לפני

בנה פ"ח ושוב לח כחחה ועוד החחילה לרחות שנה שניה ורחחה ג"פ בה' לחדש שהיה ראוי לקבוע וסחה בה' בחדם אכן מאחר שלהרמב"ם לאחר שראחה לפני שנה עריכה שחספור מאז לפולם ז' ימי נדה ואחריהן י"א ואחריהן ז' ואחריהן י"א וא"כ כשראחה חחלח שנה שניה בה' בחדש הראיה הראשונה היה בחוך הי"ם יום הראוים לזיבה אף שאינה סמוכה לז' שרחתה בהם נדות שוב חין כחיה זחת מסייע להן לשני כחיות החתרות לקבוע וסתה בה' למרש דבימי זיבה אין קובעת וסח אף ממעין סחום וכניל: וזה שתכוה הש"ך על העם"ז שבסי' זה המחיק דברי הרמב"ם ובסימן קפ"ם סעיף ל"ב כ' בימי זיבה כילד כגון שרחחה בר"ח כו' וכיינו כדעת רש"י דחלו לדעת הרמב"ם הוי מני למנקם בימי זיבה כינד יותר בנקל וכל"ל . דם דכל הל"ל הוא פד"ח שלריכה ליזהר בפנין ז' יפי נדם וי"א יפי זיבה והכי הון עבדי בטח ישראל כל זמן דהוי בקיאין רבנן בחזוחא דדמא דהוי יכלו לסרושי כין דם פמח לדם פהור חבל השחם דחין בקיפין בחזוחם דדמם וחזו נפי דנפי לא ידעו מחקון וסחום אי פומדום בז' ימי נדה או בי"א ימי זיבה החקין רבי לעם שבשדום (פירש רש" מקום שאינן בני חורה) ראתה יום א' משב ששה וששה דקאמרינן נקיים בעינן והפעם דחרי חששת מיכח חדת שמת מכחה ביום ח' דם פסור ותחזור ותרחה ביום ז' דם פמח ותתחיל למנות ז' ימי נדה מיום א' ותפבול ביום ז' לאורחם ובאמח רפיחה ביום א' הוי דם פהור ומן הדין לכיכה למנות ז' ימי כדה מיום ז' וחילך ומכיון דמקון רבגן שחשב ז' נקיים על כל דם מלבד ביום שראחה ליכא למיחש כלל דממ"נ אם כים ראייחה ביום דם מהור אין כאן דם פמח כלל שהרי שוב לא ראחה בו' ימים שאחר יום א' ואם היה דם פמא הם שבלה ביום ז' לתורחת ושהורה . עוד תשם תחר היה תם לם תשב ו' נקיים והות על כל דם שתכתה שתם תכתה ביום א' אפילו דם פמא וחעמוד בעשירי או ביום האחרון מן הי"ם יום דלם בעינן לכל היותר עפי משומרת יום כנגד יום וכשתתאור ותרפה ביום י"ב שחז שומדת בז' ימי נדה לריכה למטח ז' ימי כדה מיום י"ב וחילך והני כשי כיון דלח ידעי בחקון וכת כברה שבראיה ראשונה עמדה בז' ימי נדה וחחחיל למנוח מראיה ראשונה ואילך וחסבול ביום ז' לאורחא . אבל מכיון דבעיגן שחשב ו' נקיים מלבד כיום שרפחה ליכם למיחש כלל דממ"ל אם עמדה ביום א' בא' מימי זיכה מן הי"ם יום הם סגי לה בשותרת יום כנגד יום והית המתינה ביותר עד יום ז' ולת כתחה בתוחן ז' ימים ומם טמדה בחוך ימי נדה נפי סבי לה בהכי ומני לקבלה ביום ז' לאורחם וכן אם ראחה ב' יפים חשב ו' נקיים מלבד חוחן ב' יתים והיינו ג"ב ממעם הכ"ל כחחה ג' חשב ז' נקיים דשמם פמדם בחוך ישה ימי זיבה וכיון שרחתה בהן ג' ימים נפשית זכה נדולה ובפינן ז' נקיים מון מיום פססקה בו והיינו חומלה דרבי והחר חומלה דרבי הוסיסו שד חומלה דרבי זירת כדממרים בר"ם חינוקת ממר ר"ז בנות ישראל החמירו על עלמן שחפילו רוסות עפם דם כתרדל יושכוח פליו ז' נקיים וחמרינן (ריש מ' חין עומדין) דהם דר"ז כלכה פסוקה הית וכתבו הרמב"ן והר"ן הסמם שהחמירו כר"ז ולח שני בתקנחת דרבי כדי שיהיו בכל זמן מוכין מכין מ' ולמ ישט מנהגן בין רחיה ח' לג' ימים דהרי כשרחחה ב' ונפשה זבה בדולה והחחילה לספור ז' נקיים וראחה בז' נקיים מפח דם כחרדל ודחי לריכה לישב עליו ז' נקיים דהרי סחרה כל הענין ונשי דידן דאין בקיאין בין החלח הראיה לסחירת סספירה ויבא הדבר לכלל שעות תש"ם לא פליג לעשום כל דם שחראה כאלי היא סוסרם לישב שליו יל נקיים ע"כ תוכן דכרי כב"י ע"ם:,

סימן קפד

מ"ק ב' א' כו' אם לא קבעה ומת כו' דאם קבעה ומת אחר נעקר הפחם ומם ל' יום. ובחוך ל' עקרי כו' ר"ל ומוחר לכא עלים ואינה לריכה בדיקם אבל ספלחי בהל' נדה שלו תולק עליו דח"ב הח דחק בכל הש"ם ופוסקים ולקשן סימן קפ"ו בחשה שחין לה וסת דבעי בדיקה חיך משכחת לה הח בחין לה וסת ווסתה כל ל' יום ואין לומר דעוקרה לסחם וסח (דהיינו עונה בינונית) שעברו ג' זמנים ולה ראחה בעונה בינונים א"ב ממ"ל אם עוקרה לעונה בינונים לג' ראיום אחרות שוין הרי סבעה וםת לרחיה ההים וחיך קרים לה חין לה וסח וחם שקרחו לג' רחיום בלחי שרין עדיין עונה ביטנים במקומה עומדה כמ"ם לקמן סיתן קפ"מ בפחר וכח הקבוע וכ"ם בשונה ביטנים חם

סימן קפג

בהג"ה ואין חילוק כו' וסיים שם הריב"ם שמפעם זה לא חקנו פכילה לפנויה כדי שלא יבוטן לידי מכשול בהסחלק ממנה חיסור נדה החמור: ס"ק ב' והוא שהרגים כדלקמן סימן ק"ל דחכמים גזרו על כהם שנמלא בגופה או בבגדיה שהיא עמאה אט"פ שלח הרגישה . ואט"ג דלקמן גבי כחם בעינן שיהח כשיעור גרים ועוד והכח טמחה בספח דם כחרדל. י"ל דלח לריכין לגרים ועוד רק להולים מספק מחכולת דכ"ז שחין בו כזה הפיעור אין חולין לומר דם כנה הוא . אבל אלו היינו יודעים בודאי שמגופה הוא סוי אמריט דפתאה היא אפילו בכ"ם אע"ג דלא הרגיפה אלמא דמדרבט ממאה אפילו בכ"ם אט"ג דלא הרגישה וע' בשו"ח שב יעקב שחולק הנאון המחבר ההוא עם הגאון מוה' גבריאל בפי׳ דברי השים פ׳ הרוחה כהם ונ"מ רבחי לדינת והות דתמרינן בם (דף נ"ז ב׳) אמר שמואל בדקה קרקע עולם ויבבה עליו ומנאה דם עליו סהורה שנא' בבשרה כד שחרגיש בכשרה ח"ב עד שהיה נחון מחת הכר ונמלא עליו דם אם ענול מהור ואם משוך עמא היכי דמי אי דהרגישה שגול אמאי שהור אלא לאו דלה ארגישה וקחני משוך שמא לא לעולם דארנישה ואימא הרגשת עד היא חשוך ודאי מנופה אחי ענול מהור עכ"ד הש"ם. ויש לסרש בכ' אוסנים. אופן א' דהא דאמרינן לעולם דארגיבה כלומר שהיא אומרט כן דהרגישה ומש"ה משוך דודאי דם בדיקה הוא וגם הרגישה פמאה אכל עגול מהור הע"ב דחומרת שהרגישה המרים דפעות הוח בידה דחימור הרגבת עד הוח והיח סברה דהרגשת דם הוא דהא ודאי אין זה דם בדיקה דדרך קינוח להיות משוך.ולפ"ז כבאמרה דידעה שלח הרגישה חפילו משוך שהור. וחוסן הב' דהח דחמרינן לעולם דהרגישה לח שהיח אומרם כן אלא דהיא אומרם דלא הרגישה ואה"ה משוך פמא דאמרינן פשות הוא בידה . סים סברה דהרנשתה הים הרנשת הפנד . ומש"ה אמרה דלה הרגישה ובאמת הוא הרגשת דם וכיון דמשוך ודמי דם בדיקה הוא ופתחה אבל עגול פהור דאין זה דם בדיקה דדרך קנוח להיוח משוך.וכשני הפירובי' הנ"ל פליני הגאונים הנ"ל ולפ"ז בכל בדיקה שבדקה ומצאה דם או שפנחה עומה אחר השתיש ומנאה דם כלא הרגשה כלל אם הוי חשש איסור דאורייחא מו לא חליא בכ' פירושים הג"ל דלפי' קמא ליכא אישור דאורייחא כיון דאמרה דלא פרגישה ולפי' בחרת הוי חשם חיסור דמורייתת דמימור הרגשת העד העעה מוחה לומר דלת סרגישה ובאמת הרגישה הרגשת דם ע"ש וע' פ"ז ס"ק כ"ג משמע דס"ל כפי' קמא הנ"ל ע"ש: ס"ק ד' ז' נקיים כו' זבה גדולה כו' לידי טעוה כו' כאשר יהבאר בסמוך הארכתי קלח כו' ר"ל אף שאינו נהוג בזמן הזה: מקור ויפוד כל"ל: בבאור הדינים כו' ר"ל

מה דהוה שלא אליבא דהלכתא אבל כבר השינו עליו כל הסוסקים כו' שהדין חורה כך הוא מבעה שהחשה מחחלת לכחות דם מתחלה הם ז' ימי נדה ובחותו ז' ימים בין חם לח מראה רק ראיה ראשונה ובין בחסיה שופעת כל ג' רק שתפסיק בפסרה ביום ז' קודם בין השמשות כובלת בליל ח' ופהורה ומיום ז' וחילך עד י"ח יום נקרחים ימי זיבה ומשפסה בהן אם ראחה יום א' בלבד אף שחפסים בפהרם אסורה לפכול בלילם אלא משמרה כל הלילה שאח"כ אם לא חראה הקבול למחר אחר הנץ החמה וזו היא שנקראת שומרת יום כנגד יום שפרי נריכה להמחין עד הנץ החמה ומקלח יום ככולו ומ"מ חבורה לשמש כל היום שמת תכתה ותפתור מבילתה ונמנת ממחה למפרע ונמנת שבעל זבה ומש"ה חשרו חכמים אף התבילה כל היום דאם חתבול חיישיט שתה חשמש אלא משמרח כל היום אם לא הראה חמבול בלילה ואפילו ראחה גם ביום הב' גם זו בכלל שומרח יום כנגד יום סים שמן הדין פובלת ביום הג' חתר הגן החמה וחשורה לשמש כל היום דחם חתבול חייבינן שמה חשמש הלה ממחנח כל כיום אם לה חראה חעצול בלילה הבל אם כחחה גם ביום הפליפי נעפים זבה גדולה ולח הפהר עד שיהיו לה ז' נקיים חוץ מיום שפסקה בו ומן הדין סובלת ביום ז' אחר כנן החמה אלא שאסרוה לשמש כל פיום שמא חראה ומסחור ואסרו חז"ל אף הסבילה אמו שימוש ולא הסבול עד יום ח' וכנ"ל ביום ב' של שומרת יום כננד יום ואם לא ראחה בכל הי"א יום עד יום האחרון פליגי ב"ש וב"ה (נדה פ"ה ב") כ"ם ס"ל גם יום י"ה בעי שמור ביום כ' וב"ה ס"ל דלה בעי שמור מן התורה ואם ראתה ביום עשירי דאין לו צרוף לזבה גדולה שאין מלפרף עמו רק יום י"א דהוי לי' חרי פליגי ר"י ור"ל (ע"ב כ') ר"י אפר עשירי בעי שמור ור"ל אפר עשירי לא בעי שמור והלכחת כר"י . וכנה אליבת דכ"ע תם רתחה ג' ימים בי"ת ימי זיבה וגם ספרה ז' נקיים בתוך הי"ח יום כשחוזרת לראות בז' ימים שאתר הי"א היא נדה אלא דבשני דינים כללו שיחבאר פליני רש"י והרמב"ס דעת הרמב"ס דאם לא היה לה ז' נקיים בהוך הי"ח יום כשבת היום י"ב שהות רתשון לשבעה ימי נדה שוב חינה לריכה שבעה נקיים [הג"ה ח"ו דהרמב"ם יסבור כן דלח בעים חו ז' נקיים אלח כוונח הרמב"ם הוח דימי נדה שחינה רוחה בהן עולין לז' נקיים חבל בימים שרוחה בהן בז' ימים חלו

אחר האבות אינן עולין לז' נקיים וגם אינן סותרין דאינו סותר רק ביתי זיבות ובדברי רבינו יונה שהביא נפל ש"ם צאמה ופמקום שכחב שם אינה סופרת אלא ז' יפים עם ימי הרחיה ג"ל חינה סוחרה חלח מונה ז' ימים לבד ימי הרחיה כג"ל וכן במעחי מפי מר אחי הנחון מום' בצלאל הבהן זג"ל שהניה כן נדברי רבינו יונה ז"ל] . [ע"כ הנ"ה מהרב הגדול מוה' שלמה הכהן נ"י מ"ן דפ"ק ווילנה] מלח חפילו חם הרחה דם חין לה דין זבה כ"ח דין נדה ומשפטה כנ"ל שחפילו שופעה כל ז' רק שחפטות בסהרה יום ז' קודם בים"ם פובלת ליל ח' ופהורה (וכן כחב רבינו יונה בשמו פ' חין שומדין) וחם היה לה ז' נקיים בפוך הי"ח ימים וחח"כ בז'יימי גדה שחתר הי"ח יום מימי זיבה לח מרחה כלל בשחוזכם מח"כ לכחות בחוך י"ח השני חין לה דין נדה כ"ח דין זיבה הוחיל והיחה כאוי לזיבה ומשפמה כנ"ל ברואהי יום א' היא שומרם יום כנגד יום וכן בשני ימים

בוא"ו נעשיה זכה נדולם:

אבל דעת רש"י (וכל הפוסקים השיגו על הלמנ"ם) דאם משכו ימי זיבה שלא היה לה ז' נקיים בתצך הי"ח יום עד חדם חו שנה מינה תוזרת לחחלת נדות עד שחשב ז' נקיים ישבה ז' נפיים ורחתה חז הני חחלם נדוח גם ס"ל אם הוה לה שבעה נקיים בחוך הי"ח יום ואח"כ בז' ימי נדום שמחר הי"ח ימי זיבה לח רחחה כלל בשחוזרת חח"כ לרפוח בחוך הי"א יום השנים אין לה דין זיבה דאין ימי זיבה אלא בי"א יום הסמוכים לז' שראחה בהם נדות חבל מחחר שלם כחחה בהם נדוח בו׳ שלפני הי"ם חין לה עכשיו דין זבה כ"ח דין נדם אם לם ראחם בחוך הי"ם יום וראחם אח"כ בז' ימי נדה שאחר הי"ח יום לכ"ע יש לם דין נדה אף שאין הז' ימי נדה סמוכים לי"ם שראחה בהם זיבה וזה שהשיג הש"ך על פעפ"ז בהעחיק ל' הרמב"ם והרי כל הפוסקים השינו עליו

ותיבה שהעש"ו גופל כ' דכל דלתרינן לין כלשה קובעת ווכת בימי נדה היינו דוקל

במעין פחוח כלומר חם כחתה בר"ח ניםן וחזרה ורחחה בה' בניםן דהוי כחים

עקרמו לג' ראיום בלתי שוין שסכרא ספי לומר עדיין טונה בינונים במקומה עומדת דהואיל שאין לה קביעום לראיה אנו אומרים דרך נשים לה כרוב נשים והדר' קושיא לדוכתה אין לה וסח היכי משכחת לה ולכן הסכים דמ"ש העור וסחם וסח מל' יום היינו להחמיר ים לעונה בינונים דין וסה לא להקל ולהחיר באין לה וסת חוך ל' יום היינו בלי בדיקה ע"ש: ס"ק ד' ואינה כו' היינו להרמב"ס כו' דלשון המחבר הוח לשון הרמב"ם ומדכ' וחינה לריכה בדיקה לפני חשמיש משמע דחינם לריכה בדיקה שבל אם חרלה להחמיר ולבדוק רשחי ודוקא לפני חשמיש שבל לאחר חשמיש לריכה בדיקה ע"ו כ' הש"ך היינו להרמב"ם כנ"ל וע' פלחי שרמו כחן למ"ש סימן קס"ו דיוצא לנו משם לדינא דדוקה אם האשה מעצמה מחמרת על עצמה אינה רשאי דברואה אשחו בודקת חושב שבודאי הרגישה דמל"כ למה בודקת עלמה ולבו נוקפו ופורש אבל אם הבעל מחמיר ע"ע ומלוה לאשתו שחהיה בודקת פשימה דליכה כהן חשש לבו נוקפו מחמת שבודקת דהרי מצוה לה לבדוק ע"כ רשהי הבעל להחמיר על עצמו ע"ש: ס"ק ה' צריך כו' מדרבע כו' הע"ג דבנמ' מייםי לה מקרה כדחניה (דף ס"ג ב') והזרחם הח ב"י מטומהחם מכהן ה"ר ירמיה הזהרה לבני ישראל שיפרשו מנשוחיהן סמוך לוסהן אפ"ה לדעת הפוסקים דהוא מדרבכן ס"ל דקרא אסמכחא בעלמא הוא ונקסינן כוומייהו : [הג"ה . ועי' בכינה אדם שכ' דל"ל דבר חדש דפרישה מחשמים בשעת הווסת דתוכייתת הות תף למ"ד דווסתות דרבנן וכבר קדמו בזה בנו"ב מהדו"ק בסי' נ"ה ומטעם דשמא מת לא חיישינן אבל לשמא ימוח חיישינן ע"ם ומשמע שם דאפילו הפרישה בעונה הסמוכה לווסח הוי דאורייחא וזה חמוה דהא אפילו למ"ד דווסחות דאורייתה ואם לה בדקה בשעת הווסת טמאה מ"ת זה מודה דלה בעי בדיקה בכל העונה הסמוכה אלמא דחזקה דאורה בזמנו בא אינו אלא בשעם הווסח בוסא. אכן באמח בעיקר הדבר כבר קדמם בזה הרא"ה בספר בדק הביח ב"ז שער ב' וע"ם דמחלק בין העונה שאחר הווסח להעונה שקודם הווסה אמנס הרשב"א ז"ל השיג עליו בזה ע"ש . ע"כ טג"ה מהרב הגדול וכו' מוהר"ר שלמה הכהן נ"י מ"ן דפ"ק]: ס"ק ו' ולא כו' וכן משמעות הפוסקים כל"ל: דהמחמר כחלה כו' ועיין מ"ז סק"ג שחסור מן הדין: ס"ק ז' אותו כו' בימי ניסן שוה שחזי יום ולילה שוין (כח"י) והוי יום או לילה י"ב שעות אבל בימי מתו ועבת לה משערינן ביום או בלילה דבחמון הלילה קצרה ובסבת היום קצר הוא ומשערינן בחני יום וחני לילה דהוי בכל עה יצ"ש. ומבואר בש"ם ס' חינוקת כו' איחא התם כאתה ועודה בבים אביה (קאי אתנוקת שהגיע' זמנה לכאות וניסח וכבר כאחה ועודה בבים אביה עד אימהי חולין בדם במולים שמוחר לשמש אפילו רואה דם דאמרינן דם בחולים הוא) בה"א כל הלילה שלה ונותנין לה עונה שלימה וכמה עונה יום או לילה ביומי ניםן וחשרי וחלי יום וחלי לילה ביומי חמוז וטבח עכ"ל הגמרא וכיון דאמריגן החם לשון עונה והכל נמי לשון עונה משחמת פירושו שום וכי היכי דהתם מפרש הש"ם להת' עונה בהדית הכי ה"כ הת דתמרינן זריך לפרוש מתשחו שמוך לוסחה שחמת כפירושו דהתם דפ'

סימקס דסיינו כאביאסף: ותמה המ"ו ס"ק פ' לדברי האביאסף דעונה ר"ל י"ב שנות האיך מחשיב י"ב שנות אם תחשוב משעה שרגילה לראות הי"ב שעות למפרע א"כ כשתראה מתחלת היום מהיה גם הלילה שלפני אסוכה ותהיה מוחרת לאחר אוחה שעה באותו יום עלמו וזהו נגד הסברת בלילה שלת רתהה חהיה תסורה וביום שרותה חהיה מוחרת ותם חחשוב משעה שרגילה לרתות ותילך י"ב שעות ת"כ כשרגילה לרתות בסוף היום חהיה הפרישה בלילם שלחחריו וחהיה מוחרת לפני חותה שעה בחותו יום עלמו והוי נגד הסברת כג"ל בחוחה לילה שאחרי' אסורה וביום שראחה חהיה מוחרת ואם חחשוב ששה שעות למפרע וששה להבא עדיין לא עלחה ארוכה שאם רגילה לראום בתחלה היום לא חהיה אסורה כל היום כק עד ו' שעות וזה ודאי אינו שהרי אפורה כל היום דקי"ל כר' יהודה בגמ' וכן בפוסקים ע"כ מוכן דכריו: ועיין בנה"ב שמיכן דכונת האביאסף כך היא דאם וסתה ביום א"כ ביומי טבת שהיום אינו אלא ע' שעות כשבא לחוש פעם שניה לא סגי ביום לחוד (כדעת המ"ז) אלא לריכין לפרוש שעה ומחלה קודם היום עד שעה ומחלה חוך הלילה דחוי י"ב שעות בין הכל וחם וסתה תוך הלילה כשבת לחוש סעם ב' בעומת הלילה חינו לריך לפרוש מתחלם הלילה אלא משעה ומחלה חוך הלילה עד שעה ומחלה קודם אור היום שהוא י"ב שעות משום דבחקופת מבח כלילה לוה מן סוף היום ומחחלת היום דהיינו שעה ומחלה שממחיל עמה להיום לילה היה ראוי להיום יום ביותי ניםן וכן שעה בסוף הלילה היה ראוי להיות יום ביומי ניסן ועל דרך זם בימי חמוז היום לום מסוף הלילה ומחחלם לילה ומש"ה כשווסתה ביום בכל פעם לריכה לפרוש משעה ו' אחר חלוח יום עד סוף שנה ו' אחר חנות לילה דהיינו כל היום וכשראתה בלילה בכל שעם לריכה לפרוש משעם ו' אחר חנות יום עד סוף שעה ו' אחר חגות לילה דהיינו כל הלילה עכ"ל ע"ש :

שעות זמניות כו' הלשון לאו דוקה דשעות זמניות גבי ק"ש כ"ל נמשך זמנו דהה דאמרינן גבי ק"ם עד ג' שעות ביום חינו שעות השוחה חלח לפעמים חם פחוחים משעות השואה כגון בימוח החורף או יחרים משעום השואה כגון בימוח הקין דבכל פעם חשביכן היום מעמוד השהר עד לאח הכוכבים ורביע מהיום היינו זמן ק"ש וכן לענין אכילח חמן זמנו עד רביע היום בין שהוא אכוך או קלר ולא ההיה בשעות השואה . אבל הנך י"ב שעות אדרבא שעות השואה קאמרינן אלא ר"ל במ"ש הש"ך שעות זמניות כמ"ש לעיל בשם הנה"כ לחרץ קושית הע"ז וכן פי' בנה"כ בהדית לבריו שבש"ך מ"ם שעות זמניום ומ"מ מין לגו שייכו' לחמץ וק"ם : נ"ל לדעת הרתב"ן כו' כל לחרץ קושית הרב"י דהא"ז הוא נגד הש"ם דאמרינן בהדיא בש"ם דא"ל לפרוש עונה אחרת רק אותה עונה בלבד כמו שיחבאר בסמוך: לעולם בתחלתו או לעולם באמנעיתו או לעולם בסופו כו' כנ"ל: להוליא מן הש"ם כו

וכחב בנה"כ שכחן קלר ובחר שם כונחו דהכי מוכח בש"ם (ס"ג ב') ממחי דקחמר חמחי דפסק רבח כר"י דחם רוחה בחחלת היום חו בחמלע היום לריכה לפרוש כל היום ובשוף הלילה ומי אמר רבא הכי והחניא והזרחם את ב"י משומאחם מכאן א"ר אזהרה לבני ישראל שיפרשו מנשוחיהן סמוך לוסתן וכמה אמר רבא עונה מאי לאו עונה אחרת (פירש" אם וסחה ביום אסורה ביום כולו והלילה שלפניו) ומשני לא אוחה עונה ומכאן היחה קושים הרב"י על המ"ז דפסק כס"ד דש"ם דקאמר ממי לאו עונה מחרח והא מסקינן לא אוחה עונה וחירן הש"ך דבש"ם מיירי שיש לה וסח קבוע לשעוח והא"ז מיירי באין לה וסח קבוע לשעות ואותו החלוק מוכח מש"ם שם מניה וביה דקשה על המקשה מה"ח ס"ד לומר דעונה אחרת דהא רבא עונה קאמר וא"כ הוי ליה למימר חרחי עונות ומה ראה על ככה להבין זה בדברי רבא ולהקשות ממנו קושיא אלה ודאי ס"ל להש"ם דאם אין לה שעה קבועה ביום מקרי כל היום וסחה ולריך לפרוש עונה אחת כמוך לוסחה ומסחתא מיירי בכל ענין בין יש לה שעה קבועה ביום או לא וא"כ ע"כ כאין לה שעה קבועה מיירי בעונה אחרת וא"כ מאי לאו דהאי עונה היינו עונה אחרת אפילו ביש לה ש"ק דהיה נראה להמקשה דוחק לחלק חיבת עונה דקאמר רבת תסיר הקשה דברי רבא אהדדי ומשני לא אוקה עונה כלומר הא דקאמר עונה ר"ל כל חד כדאיחא באין לה שעה קבועה ביום בעינן אחרת וביש לה שעה ארו וקתת מונטר כ כל הו כונות הלכה ככ"ד דסני בלוחה עונה ביש לה שעום קבועום ביום ע"ש : ם"ק ה' אבל כו' . אם אינו כא לחתן ידוע דלא שייך לותר שחפרוש עונה קודם לכן דמי ידעה עונה קודם לכן שחחעשש או שאר שנוי סגוף דכוחי' אכל אם שנוי הגוף כא לזמן ידוע יתבאר דינו בסמוך בסוף הסימן : ס"ל י"א ולא כו' כלותר או כו' דבחד מינייהו הוי סגי שאם לא הגיעה לימי הנעורים אף שהביאה סימנים לא מהני דאמריכן שומא נינהו ואפילן הגיעה לימי הנעורים כשלא הביאה סימנים עדיין קסנה היא וחשבינן ראיחה מקרה וא"ל לחוש לפעם אחת כמו בשאר נשים עד שתתחוק בג' פעמים: ם"ק י"ג אינה כו' וח"ל לפרום כף ר"ל דל"ק מחי חזיח שחינה חמורה חלח ביום נהי דמהחי שעמא אינה אסורה בשניהם מ"מ נימא אישכא דאינה אסורה אלא בלילם

אלכן כתב דמ"ת כיון שאשילו נימא שראחה קודם הגן החמה גם היום בנדחה משא"כ

הלילה הוא בססק אם מתאה כלל דשתא רחקה אחר הוץ החתה וכיון דספי החזקה ביום מבלילה אינה אסורה אלא ביום: אלא בלילה כו' שהלילה הוא ודאי בימי נדמה משא"כ היום הוא בספק : ס"ק י"ד אלא כו' ולפמ"ם לעיל סק"ז כו' ר"ל שהסכים עם הא"ז ומקשין העולם הח בש"ך גופה סק"ו מוקי לדברי הח"ו דוקה בחין לה וסח קבוע לשעוח אבל בים לה וסח קבוע ביום סני באותה עונה והכת הא יש לה שעה קבועה ביום לרתוח בהנץ החמה אלא דלא קים לן שפיר אי קודם הנץ החמה או אחריו א"כ מאי שייכוס להאי דח"ו להכם וי"ל ע"פ מ"ם בנה"כ להקשום על מ"ם סט"ך סק"ו דהח"ו מיירי בחין לה וסס קבוע לשעות אמאי כתב הא"ז סתם ולא סירש דבריו דמיירי בהכי וחירן דהאידנא כל סנפים אין להם וסח קבוע לפעוח ומש"ה לא הולכך לפרש דהיינו דוקא באין לה וסח קבוע לשעוח דהא כל הנפים בזה"ז אינם על דרך אחד אלא כולם אין וסחן קבוע לשעוח ע"כ חוכן דבריו. ולפ"ז אומה שרגילה לראות בהנץ החמה לאחר שראחה פעם ראשונה בהגץ החמה כשהגיע אוחו היום היה לריך לפרוש ביום ובלילה שלפניו דכיון דכל הנשים אין וסחן קבוע לשעות משתמא לא חהיה אשה זו משונה מכל הנשים ובעינן עונה אחרת וכן בפעם הג' היה לריך לסרוש ממנה עונה אחרת דהיינו לילה שלסניה דאכתי מי ידעינן שהקבע וסח' לשעות ומש"ה אף שלחחר פעם הג' ראינו שקבעה וסת לשעות מסחמת עבדו חז"ל לה פלוג ואמרו כיון שהולרך לפרוש מתנה עונה עד לחחר פעם הג' גם משם וחילך לריך לפרוש נ"כ עונה אחרת ומ"ש כ"ם הכח אף שלריך לדחוק ולדמות הכח להחם ר"ל הוחיל ויש כחן לחוש לסברת הכ"ח דססק בלח"ה לחסור ביום ובלילה: ם"ק מ"ן אסורה כו' עד הלילה כו' ר"ל עד ועד בכלל שראחה גם בלילה: כל היום כו' ר"ל כל היום שלפניו וגם כחן של' ולפת"ש סק"ו קשה כמו שמקשין בס"ק שלשני זה אלא שגם תירוצי שכחבתי בס"ק שלפ"ז יבא ע"נ ג"כ ודוק ם"ק מ"ו א"צ כו' כשיעור הנמשך כו' ר"ל וא"כ ה"ג הוי ליה למימר דלריכה לפרוש כל הג' ימים: ראיה מרובה כו' ר"ל מ"מ ראיה אחרת היא ולריכה סרישה כשיעור הנמשך בו אבל בכאן בג' ימים א"א שחהיה הכל ראיה אחת אלא הראיה שראחה בראשונה כו': והפרישה כו' משמע דחירוץ אחר הוא ולפי הנראה הב"ח והפרישה לדבר א' נתכוננו ול"ע לחלק ביניהם לפי הבנח הש"ך דחירוץ אחר הוא: ס"ק י"ן משהובר כו' שיעור הכרח כו' אחר ג' חדשים לעבורה: ס"ק י"ת כ"ד כו' בא"ע סימן ג' ס"א כנ"ל ור"ל דשם מכולר דלא ישא אדם מעוברה חבירו או מינקם חבירו עד שיהיה הולד שחי שנים ואמריק שם דחדש העבור אין עולה מן המנין כ"ד חדש אלא אם נחעבר השנה לריך להמחין עד שיהם סולד כ"ה חדש וה"ג לענין מה שמ"ל לפרוש סמוך לוסחה בימי מניקחה הוחיל ומסולקת דמים אם נמעברה השנה היא מסולקת דמים כ"ה חדש משנולד הולד. סלא המחבר שם אדרבא כ' וחדש העבור עולה למנין רק הרמ"א שם כ' וי"א דלכחחלה יחום אפילו לחדם העבור ואיך כ' הש"ך סחם וע' בא"ע דאין חדם העבור עולה למנין וכ' בפלחי שמנה בש"ך הישנים ד"ק שכחב וז"ל ע' בה"ע שי"ג ש"ה די"ה דחין חדש העבור עולה למנין וכיון לדעת רמ"א שם וסיים הפלחי ובאמת נראה אף למ"ד שם דאין חדש העבור עולה למנין מודה הכח דעולה למנין דמ"ד שם דחין עולה למנין הוח הח"ה וראייחו מדחנן פ' מי שחחזו כמה היח מינקת צ' שנים ע' ברש"י ובפ' אע"פ נקש חנח כ"ד חדש מסחמת ב' הלשונות לחומרת נקש וחות דחת דנקע ב' שנים חתי לאפוקי חדש העבור דלא חשבינן לי' למנין כ"ד חדש אלה ב' שנים מיום ליום בעינן ונקע נמי כ"ד חדש דב' שנים נמי הוה מליכן לפרושי לפי מנין שנות העולה ולהשלים כשהגיע ר"ה ע"ב דבריו : אלמא דבל ראייתו הוא מדחנן פ' מי שאחזו מינקח ב' שנים וא"ב הכא מודה דהא מעמח דאמרינן שהמינקח מסולקה דמים פליגי ר"ח ורצגן ר"ח ס"ל העעם לפי

שהדם נעכר ונעשה חלב והני קולא וחומרא להאי טעמא קולא שאפילו מניקחו ה' שנים דין מינקס יש לה וחומכל דחם מת הולד חוך כ"ד חדש הכי הים כשלר נשים דכיון שלינה מניקה חוזר הדם לקדמותו . ורבנן פ"ל הטעם דאברים מחפרתין בשעח לידה ודמה מסחלק ואין נפשה חוזרה עד כ"ד חדם וגם להאי קולא וחומרא איכא להיפך מת"ש לטעמא דר"ח דלרבנן ל"ש מח הולד חוך כ"ד חדש היח מסולקח דמים חבל הוי חומרת דלחתר כ"ד חדש אפילו מינקח דינה כשאר נשים דכבר דמה חזר לה והכי קי"ל בש"ע כרבק כמ"ש ואפילו מת הולד וא"כ הכא דלא נזכר כלל בשום דוכחא שנה רק כ"ד חדש א"כ הוי הלשון כ"ד חדש דוקה דהפילו השנה מעוברת אין לה דין מניקה יותר מכ"ד חדש ע"ש: ס"ק י"ש א"צ כו' ד' פעמים כו' ר"ל בוסת הפלגה שאינה קובעת בפחות מד' סעמים

שוסת הפלנה היינו כגון שראחה היום ולסוף כ' יום פעם אחרת ועוד לסוף כ' ימים ועוד לסוף כ' ולכך לריכה ד' ראיות שראי' א' אינה מן המנין לפי שאינה בהסלגה אבל בקובעת וסת ליום ידוע בחדש בג' כאיות סגי כגון שראחה ג' פעמים בה' לחדש קובעת וסת בה' לחדש: וכונת המהרש"ל דלה קאמרי הי"ה א"ל לסרוש סמוך לוסת אלה באוחו וסת שהיה קבוע לה קודם שהגיע ימי עבורה וימי פניקחה

והשעם כשהגיע ימי עכורה וימי מניקחה נעקר חוחו וסח לפי שחז היא מסולקה דמים אבל אם קבעה וסח בימי עבורה או בימי מניקחה בעלמו הן וסח הפלבה

בד' פעמים או יום ידוע לחדש בג' פעמים זריך לפרוש סמוך לוסחה וע"ז כ' הש"ך וע' לקמן סימן קפ"ע סעיף ל"ג ר"ל דיש שם מחלוקת הפוסקים, דעת קלת הפוסקים דיש לו דין וסת קבוע שחינו נעקר אלא בנ' פעמים אכל אנן קי"ל שם דחוששת כדרך שחוששת שאר אשה שאינה מפוברת או מינקת לוסת שאינו קבוע אבל אין לו דין וסת קבוע אף בקבעתו בג' סעמים הואיל והיא מעוברת או מינקת נעקר בפעם א' ע"ם:

ם"ק כ' סמוך כו' חבל בזמן וסח כו' וחפ"ג שכ' המחבר להדיח חפילו בחוך וסח בלח בדיקה הלא הפרישה חבר ספרו על העור ובטור לא כ' רק שא"ל לפרוש סמוך

לוסחה וע"ז כ' הפרישה משמע דוקת כו' : וכויהו אין זה כו' זהו מדברי הפרישה פלמו וע"ז כ' הש"ך וכ"ל מת"ש המחבר והעט"ז : ואפילו בתוך וסחה כו' ר"ל דמהיכי חיחי נחמר שהתחבר חולק של השור . מבחמה גם דעה השור כן ומ"ם ה"ל לפרוש סמוך כו' סמוך בין גבי מינקת ומעוברת ובין גבי קעוה אין זה דוקא מטעם שכ' הסרישה דנקט איידי דרישא הואיל שכ' ברישא דשאר נשים אפילו סמוך אסור כחב גם בהני דא"ל לפרוש כמוך כו' וה"ה אסילו בחוך וסחה מוחרת:

ם"ק ב"א אבל כו' ול"ד למעוברת וכו' דאמרינן בפ"ק דנדה (מ' א') בפיא מני' האי סבח מכ"י הניע עם וסח' בימי עבורה ולח בדקה למ"ד וסחות דחורייחת מחי כיון דוסחות דאורייחת בעי בדיקה או דלמא כיון דדמים מסולקין לא בעי בדיקה א"ל חמיתום כ"מ אותר אם היחה במחבא והגיע שעת וסחה ולא בדקה מהורה שחרדה מסלקת דמים וכ"מ ע"כ ס"ל וסחות דחורייםה כמ"ש החום' ד"ה הה ליכה והפ"ה כיון דחיכה חרדה דדמים מסולקין ולם בעי בדיקה ה"ל המטוברת דמים מסולקין ולה בעי בדיקה ע"כ וכיון דמדין היחה במחבם פשטינן למעוברת אמחי כ' בסמוך במעוברם אפילו לכחחלם אין זריכם בדיקה ע"ז כחב ול"ד למעוברת כו': אבל אם היחה במחבא כו' והש"ם דפשט מעוברת מדין מחבוחה היינו מכח כ"ם דהת היחה במחבותה גרע ממעוברת ותפ"ה תמכינן החם הגיע שעת וסתה ולח בדקה עהורה כ"ע במעוברת ולמד העור חלוק זה דמחבא לכתחלה צריך בדיקה דהא לכאורה אף במעוברת הול"ל דלכחחלה צריכה בדיקה דהא לא בעיא האי סכם מר"י אלם בדיעבד מדקאמר הגיע וסחה בימי עבורה ולא בדקה מאי ולא אמר הגיע וסחה בימי עבורה חוששה לוסחה או לא וכן נמי במאי דפשם לי' ר"י הניחוה כולה לישנא דברייתת בדיעבד קחני תשמע אבל לכחחלה לריכה בדיקה אלא שדעח הפור דע"כ לא איבעי לן המי מיבעים ופשעים דבדיעבד מהורה אלה למ"ד וסמוח דחורייחה חבל למ"ד וסמוח

דרבנן לכחחלה נמי אינה חוששת ומשברא ידעינן לה ולא איצטרך למבעיא : ומש"ה מסתבר ליה להמור דדוקה במעוכרת דחזיקן דכל מעוברת מסולקה דמים המרים דלמ"ד וסחות דרבנן לכתחלה נמי אינה חוששת אבל היתה במחבא דלא ברור לן שחהפ מסולקת דמים אסילו למ"ד וסמות דרבנן מסתיין דנימא בה דהיכי דעבר יום וסתה ולא השקל

ס"ק א' ומאחר כו' לה לעצמה . וכ' המ"ז סק"א שאשילו אם ספקלו אם ענרו כ"כ ימים שאפשר למבלה (דלקמן סימן קל"ו יחבאר שכל אשה אפילו לא דאחה רק ראיה אחם לריכה שחמחין ה' ימים ואח"כ לספור ז' נקיים אכן אם היא רגילה לראום גם ביום ו' אי אפשר לה להתחיל למנות ז"נ כי אם מיום ז') וא"ב אם היא רגילה ללבוש לבנים ביום ו' לראיחה וסובלת לאחר י"ג לראיחה ובפעם כואת א"א בכך אלא שאם סבלה היחה לריכה ללבוש לבנים ביום ה' ושבלה לאחר י"ב לראיחה אפ"ה כיון שהיא אומרם שטבלה נאמנת כיון שעכ"ם אפשר בכך : ב"ק ד' רק כו' וחו דמהרי"ו כו' שדין זה שכ' מור"ם נובע ממהרי"ו והוא לא החיר בבאה ושוכבת אצל בעלה אלא באומרת אליו מהחלה וחוששת כו' כלותר וחושש אני לשנוי וסה : ומשמע מדבריו דאינו חולק כו' ר"ל הב"ח אינו חולק. על הרב דם"ל דה"ה באומרת עמאה אני מהגי שוכבה אצלו ולא כ' הב"ח וחו דמהרי"ו לא החיר כו' אלא להוסיף ראיה דלריך להוליא האמחלא מפין דהא מהרי"ו לא מחיר כו' אבל לא באתרה אליו בפירוש טמאה אני לך וא"כ נהי דס"ל להרב דה"ה באומרה שמאה מהני שוכבת ודאי דעכ"פ לריכה להוליא האמחלא מפיה וע"ז כחב וכ"נ דודאי מודה הרב כו' ולזה שכ' הב"ח דלריכה להוליה האתחלם מפיה ודאי דגם הרב מודה דכל מחי וכו' : ולריך מיד לפרוש כו' כצ"ל ור"ל דח"ל לפרוש ממנה חבל מ"מ לריך שחולים החמשלה מפיה : ס"ק ה' אינה כו' והטעם כו' בא לחרן קושיים השור שכ' וז"ל וחימה הוא וכי עדיף הוחזקה לדה בשכנוסיה [מאמרה בפירוש ממחה אני ומה שחי' הפ"ז בשם ה"ר ליב מפראג כבר השיגו] בם' מל"י דהא אמרינן כחובות פ' ב' באשה שאמרה אשח איש אני ואח"כ הלכה וקדשה עלמה ואמרה אמחלא שמחחלה, קפלו עליה אנשים שאינם מהוגנים ואמרה א"א אני אבל באמת פנוי' אני ואמרו שם דנאמנת דנתנה אמחלא וק' הם גם שם חיכה סברת [הע"ז בשם הגמון הנ"ל] דהם מחחלה אמרה א"א ובאמחלה שאמרה אח"כ לא ידעי ביה רבים והוי ליה למימר דלא מהני לכן מחוור הטעם שכ' הרב"י בשם הרשב"א דמשום בושה מקרי ואמרה כו' ולהאי שעמא אפי' אמרה בפני רבים שמאה אני מהני אמחלא: בראש הכבש כו' שיהיה נכמה ערפה ונם מתר פהית ערפה ומח"כ מתר שנשר הית

ולה חמר כן חלה כדי שלה יקחו חוחו וישחר לו ליקח ממנו בשר כיון שנחן אמחלא לדבריו נאמן והא המם נ"כ עשה מעשה ואפ"ה מהני האמחלא. ע"ז כחב דהחם לא היה אספר כו' דאמו יקח חוף בידו להשמיע לכל שהיא ערסה וכיון שרנה שישאר לו ליקח לו בשר הולרך לעשות מעשה דהיינו לעשות סימן בכבש שיהיה סרסה אבל הכא היה אפשר כו' דבעלה תוחר כו' ר"ל שאע"פ שעשחה מעשה הא לא היה אפשר לה בענין אחר מאחר שרנחה להסחיר עיבורה מבני ביחה ומשכנותיה: שבעלה הסכים כו' והיה' אפשר לומר דוקא החם החיר הרב בחשו' הואיל ואמרה האשה כן לבעלה חחלה . עז"כ מ"מ כראה לפי חשו' הרב כו' : אפילו הרמב"ן ס"ל . שהוא בעל דין זה דהוחזקה נדה בשכנוחיה לא מהני אתמלא והע"ז בס"ק ב' כ' דאפילו היכא דאסשר לה בלא מעשה דאמרינן דלא מהני האמחלא בלובשת בגדי נדות מיהו אם אמרה כן לבעלה חחלה שחלבוש בגדי נדות אע"ג שהית עהורה מחמת הכרח ומפעם החמחלה שלה ודחי חין זה בכלל הוחזקה נדה שהיחה רפוחה קודם למכה במה שגלחה תחלה לבעלה בשעה שהיחה נחמנת על עלמה שהיח עהורה ושעם הרקב"ה שתעשה לה עבדה בשביל המחלה לה שייך כן דדבר זה דומה למוסר מודעה על גם ומחנה אע"ג דעושה מעשה גדול אח"כ אס"ה כיון שנלה דעחו חחלה שלא יהיה מתש במעשה שיעשה אח"כ לא אולינן בחר המעשה. ה"נ כן הוא ע"ש:

החבם כו' עיין בר"ן כו' ר"ל הא קי"ל כל מקום שהאמינה החורה פ"א הרי כחן שנים וה"נ הרי החמינה החורה דכחיב וספרה לה לעצמה וח"כ היח כשנים ואמאי אמריכן דהחכם נאתן הו"ל למימר דאין דבריו של א' במקום שנים ע"ז כ' עיין בר"ן כו' : אם בא סרחשון וכפר כו' כפיל

אין השני כו' נאמן כו' מאחר שכל סמיכוח השני על הראשון שאומר משמו והראשון מכחישו אבל אם אין החכם לפנינו ועד אחד מעיד שהחכם אסר לה אינו נאמן דהיא נאמנת יוחר . דכ"ת שהאתינה החורה עד אחד הרי כאן שנים ואין דבריו של אחד במקום שנים . וכתב המ"ז ס"ק ג' דגם תה שהחכם נאתן הוא רק לענין איסור דווקא אבל לא לענין מתון כגון להססידה כחובתה שכבר שמשה עם בעלה וקי"ל משמשתו נדה יולאת בלא כחובה . לענין זה חין החכם נחמן יוחר משחר ע"ח כן מוכח מדברי הרח"ש כו':

בהג"ה יחשנה מ' יום כו' כגון ב' וה' כו'. וע' בח"ח סימן הקל"ח דיכול לדחותם עד ימות החורף שהיום קלר והיינו דוקח שהזתן מועם עד ימוח החורף ע"ם במ"ח ס"ח י"ג : ובליל החענים אסור ביין ובשר כ' ביש"ש יש נוהגין בלילה שלאחריהם שלא לאכול בשר ויין . ולכאורה היה נראה שלא לעשות כן משום חשם מינות דהם קי"ל בכל דוכחת היום הולך תחר הלילה שלפניו כדכתיב ויהי ערב ויהי בקר יום תחד ותין הלילה הולך אחר היום . ומ"מ יש לומר המעם שלהם שדיני ממונות דנין ביום ונומרין בלילה וח"כ גם לילה שלחתריו יש לה קלת שייכוח אל היום . וכ' המ"ח סוף הל' תענית דלא הבין כונחו דהא משמע מדברי היש"ש דהא דמחענה בכ' וה' המעם הוא משני שהם ימי דין והקב"ה דן בהם אף ד"מ אם יפסיד אדם או ירוית ומחמה היכי רמיזה ואדרבא קי"ל חדם נידון בכל יום ומה שמהענים בב' וה' היינו משום שהם ימי רצון . לכן חין פעם להחשנות בלילה שאחריהם דכבר פנה יום אלא כחוקן שנוהגין להחשנות מבשר ויין בלילה שלסניו אכן המנ"י כתב לקיים פעם המנהג בלילה שלאחריו דהא התענית במקום הקרבן ובקדשים הלילה הולך מחד היום כדמלינן בחודה דנמכלת ליום ולילה דהיינו ביום שחישחה ובלילה שלחחריו וכן בשחר קרבנות ולכן יש לנהוג חומרה בשניהם בלילה שלפניו ושלחחריו ע"ש ועיין בח"ח סימן של"ד בכ"ז סקל"ב: יסדה כל יום בממון כו' ר"ל כמ"ש בח"ח סי' של"ה לענין חלול שבח דיהן במקום חטחת ח"י פשוסים ללדקה וחם יכנה לפדוח החשנית יתן בעד כל יום י"ב פשוטים ללדקה. מיהו חין זה קלבה שוה לכל חדם אלה היינו בעני ועשיר יהן יוחר מעני כמ"ש כהן יפדה כל יום בממון שיהן לדקה כפי ערך שים לו כי עשיר יהן יוחר:

סימן קפ"ו

בהג"ה ס"א וסברת רתשונה הית עיקר ועמש"ל סימן קפ"ד כשם הסלהי דתם הכנל לוה לה לה לכות לבות והקו ופורש הכנל לוה לה לה לה להים לה להבין הכל למימר לבו נוקפו ופורש כיון שעשתה כן ע"ש לווי הבעל : סעיף ב' להבין דברי השיע והש"ך כתן לרוך להציע מקור הדין מהש"ש דע"ק דנדה דף י"ג במתניתון תיחש שמעים לדרכם להיום בודקה שתרים מחור הדין מהש"ש דע"ה דער הביל לוור החברה החב וביה"ם שחרית להכשיר מהרות של לילה וערבית להכשיר מהרות של יום דכל חשה שרוחם דם מעמחה למפרע כל העהרות שנחעסקה בהן חוך מע"ל אלה שמפקידה לפקידה ממעעם על יד מע"ל כגון בדקה עלמה שחרים ומנחה פהורה לא מפמחה כל העהרות שנחעכקה בהן באוחו מע"ל אלא הנך טהרוח דמבדיקה שחרית ואילך מטמאין והיינו מסקידה לסקידה ובדיקת שחדית וכיה"ם הג"ל לחדה בדיקה נחשבת דתרווייהו להכשיר מהרות נינהו כו' ועוד בדיקה ה' בשעה שהיא עוברת לשתש את ביחה עם בעלה אר"י אחר שחואל ל"ש (הא דלריכה בדיקה לפעלה) אלא באשה עשוקה בסהרות דמנו דכעי בדיקה לסהרות (לאחר משמיש שמא ראחה לאחר משמיש מחמת המשמיש) בעי נמי בדיקה לכעלה (לפני חשמיש) אבל אינה עסוקה בסהרוח לא בעי בדיקה מאי קמ"ל תנינא כל הנשים בחזקת סהרה לבעליהן (ומחניהין דקבעי בדיקה ע"ב מחראת דמחני' דהכא בעסוקה בעהרות והחם בשאינה עסוקה בעהרוח) אי ממחני' הזה אמינא ה"מ ביש לה ושת (הוא דאינה עסוקה בשאינה ש לם בעי בדיקה) מו אימא (המס) א"ר זירא א"ר אבה כר ירמיה אמר שמוא! אשה שחין לה וסח אסורה לשמש עד שחבדוק ואוקימנא בעסוקה במהרוח [והיינו מהא דסריך ר"ו לר' אבא בר ירמיה (שם ד' י"ב ע"א) אין לה ווסח בעיא בדיקה יש לה ווסח לא בעי

בדקה שמותרת ולא אמרינובה אינה חוששת אפי' לכתחלה אלא לכתחלה מיהו זריכה כדיקה ע"כ יציחה לדרך עצמו אבל בלילה שלפניו אינו קשה לו . והכא דאמרינן דצריך לפקוד אשחו כשרוצה לנאת לדרך היינו בלילה שלסניו: ופיין בסרישה כו' שחירץ דלא אמרינן שקשה לו אלם ביוצם ברגליו לדרך שלריך כח יוחר והכח מיירי ברוכב חו בהולך על עגלה דחינו קשה לו . המ"ח שם ס"ק כ' תירץ דהרמב"ם קחמר מדרך הרפוחה ובגמ' חמרינן מלד הדין כלומר מלד הדין לריך לפקוד לחשמו ביום יציחה לדרך אפילו בחשמיש מיהו כיון שקשה לו לח יבעול אלח זריך לפייסה בדברי רנוי עד שחמחול לו דחם יכול לפייסה עד שתמחול לו שפיר דמי . ובם' חורחות חיים כ' בשם ח"ח דהרמב"ם הכי קחמר דהש"ם לח קאמר דלריך לפקוד את אשחו כיום לאחו לדרך ואפילו בחשמיש אלא בזמניהם שהיו גבורי כח אבל בימים של הרמב"ם שכבר ירדה חולשה לעולם וכ"ש בזמנינו לא יבעול ביום יליאה לדרך מפני שקשה לו ע"ש : ס"ק כ"ו המרגמיר כו' ובעפ"ז כ' כו' וכח"מ כי' כ"מ ספ"ו כו' כנ"ל: דבלילה כו'דהעפ"ז הוח הלבוש שחולק בין יום יניחה לדרך ללילה שלפניו כמ"ש לפני זה: סוחרים וח"ז כו' דכחב שם מצוה לבעול אפילו, סמוך לוסקה וכאן הוח כת ש נעני הם: יותרים ות ד כן לכתר עם מחם לכפור מפין בתון לפתרה לכתן צריך כו' כדחיחה בנ"י שם כו' ר"ל דבהחי דינה דיולה לדרך לריך לפקוד הח אשחו הפילו סמוך לושתה רוב הפושקים משרשים דושת נדות קאמר והנ"י מפרש דר"ל ושת שבילחה (דפי' וסת זמן) וכגון שאשתו כדה והטבול חוך עוכה אחת קאמר דלריך להמחין וכיוןש דאמרינן החם בש"ם וה"מ לדכר הרשות אכל לדבר תלוה לא לדעת רוב הפוסקים ה"ק כמ"ש הרב ואם הולך לדבר מנוה א"נ להמחין : בושום דרג"י מפרט כו' כנ"ל וע' פלחי שכתב דאם נודמן שנמשך זמן סבילחה כ"כ עד

טמוך לוסת נדחה אע"ם שבעלה רוצה לגאת לדרך תוך עונה אחת לסבילחה רשאי וא"ז להמחין על מבילחה דממ"ג אם חפרש כפירוש הנ"י דסמוך לוסח טבילחה קאמר דלריך להמתין אין כאן היחר ליוצא לדרך לשמש עמה סמוך לוסת נדחה וא"כ לא יועיל מה שימחין ואם חפרש הסוגיא כסי' רוב הפוסקים דסמוך לוסה נדחה קאמר וא"כ יש כאן היחר ליוצא לדרך לשמש סמוך לוסח נדחה אכן לדידהו אין כאן חיוב כלל להמחין על פבילחה אם יוצא לדרך והיא נדה אפילו חוך עונה לפבילהה ומש"ה כחב דאסור להמחין על מבילחה ולבטול פמוך לוסחה אפילו הטבול חוך עונה א' ע"ם:

ראף שהמ"י (סי קפ"ז) כהב אם ליל טבילחה סמוך לוסחה החירו לו לסמש דהא חייב אדם לפקוד אשתו בליל מבילחה גם חייב לפקדה כשיולא לדרך ום"ל דשקולים הם וכי היכי דהחירו לו ביוצא לדרך לפקדה אפילו סמוך לוסחה ה"נ החירו לפקדה בליל מבילהה אפילו סמוך לוסחה אלא שסיים בסוף וצ"ע לדינא אבל הפלחי חולק דלא מצינו קולה בליל סבילהה רק ילפינן מהנמרה דברכוה דהוי בכלל טונח אשחו כמו טונה ח"ח בליל שבח וא"כ אף בליל שבח יהיה הדין כן אלא ודאי דליחא לדבר המנ"י וא"כ לפת"ש המנ"י להחיר בליל עבילהה סמוך לוטחה א"כ אזדא ליי הממ"ג שכחב הסלחי שאם חסרש כפי' הנ"י לריך להתחין וגם יועיל מה שימחין דהא בליל פבילחה מוחר סמוך לוסחה אלא שהסלתי לשטחו אזיל אכן אחר העיון שבוש הוא דמהיכי מייסים לה דבליל מוחר סמוך לוסחה מיוצא לדרך שהחירו אפילו סמוך לוסחה וכיון דלס"ד דהפחא חסרש הסוגים כפי׳ הנ"י חין כחן היחר ליוצם לדרך לשמש עמה סמוך לוסח נדוח גם בליל טבילחה אחור שמוך לוחה וא"כ לא יועיל מה שימחין והדרא הממ"ג שכ' הפלחי למקומו והמנ"י שהחיר היינו לפי מחי דקי"ל כפי רוב הפוסקים : [הנ"ה ומיהו מה שכ' הפלמי דאפילו אם רולה להמחין אסור לו להמחין זה אינו אלא לשיסחו דם"ל דאסור לשמש בליל טבילה בטמוך לוסחה אבל לדעה המנ"י מאי איסור יש בזה אם ימחין ודו"ק. ע"כ הנ"ה מהנ"ל]: והגיע כו' קודם וכו' והיכו לפי שפחו (בט"ק ב') דגם לקולת מתרינן סחם וסת ל' יום ועמים שם : כ"ק ל"א וא"צ כו' ערה חו ישנה כין קפנה בין

בדולה כו' ר"ל לא מבעיא גדולה דמוחר אלא אסילו קסנה סי' אשה ילדה דבושה לסכול מעצמה הו"ח דחסור לבת עליה עד שישחלנה דילדה מסחמת חינה עובלת כל זמן שלח יצום הבעל קמ"ל דחפ"ה מוחר: ם"ק ל"ב בוסרות כין מוסחום הגוף כו' ר"ל שאינם מולין במעשה דידה אלא המעשה בא ממילא כגון שמפהקת או מחעטשת בשעת וסחה מוששה לעולם לוסקה דכי היכי דביש לה וסת לימים לחוד חוששת לעולם לוסקה וא"ל לחוש לעונה בינונית דלא אתריכן אימור לא ראתה דחזקה אורח בזמנו בא ה"נ אפילו ביש לה וסח לימים ולוסח מוסחום הגוף לא שייך לומר אימר לא ראחה דכיון דאורח בזמנו בא ודאי כשהגיע אותו היום פיהקם וראתה וחוששת רק לוסתה וא"ל לחוש לעונה בינונית : דוא ב' שם הפור כו' א"ל לחום שוב לוסת החדם כו' ולפי' הנ"ל וסת החדם היינו

עונה בינונים: משמע הא חם כו' והש"ך מפרש מ"ש הרמב"ן היה לה וכח הנוף ולא וסח יום קבוע שאוחו וכת הנוף אינו ליום קבוע ומש"ה קאמר דהרי טהורה עד העונה בינונית דליכא למימר דלריכא לפרוש עונה סמוך לוסת הגוף שלה כיון שאינו כא לזמן קבוע מי ידעה מקמי הכי חוך עונה שחחעסש וחראה וע"ז כ' משמע הא אם כו' הואיל ואין לה כו' שלא יהיה לה כו' דהב"י תפרש מ"ש הרמב"ן היה לה וסח הגוף ולא וסה יום קבוע לבד בלא יום קבוע לבד בלא שנוי הגוף בהדיה: דויכן גזכר גדברי הרמב"ן כו' ר"ל כיון שהרשב"ח הזכיר קסילה ח' ש"ד דהרמב"ן והרשב"ח' בחדם שסחם חזלי גם הרמב"ן הוי להזכיר קפילה: וכמו שכחבחי לפיל כו' דהואיל וחלוי במעשה דידה אחרינן איחר לא קפנה ולא ראחה אבל בוסח הנוף דממילא הזקה אורת בזמנו בא וסיהקה וראהה או נתעסשה וראחה וכדומה: ולא מיירי

המחבר במ"ם ולוסח מוסחות הגוף כנון קפינה וכיונא בה אלא בוסחות הגוף כו' : קפיצה כו' ר"ל וא"כ מאי כיולא בה. וכ' במנחם יעקב דאשחתטחי' להש"ך הרב סימן קפ"ם סעיף כ"ב בהנ"ה אכלה שום וראחה פלפלין וראחה דהוי נמי וסח ספוף המלוי במעשה וא"כ שפיר כ' המחבר כגון קפלה וכיולא בו . אבל בוסח הגוף דתמילא גם דעת המחבר שאם קבעה לימים דינו כקבעה לימים לחוד ע"ש : ס"ק ל"ג אישר וכו' וא"ל שישאלנה כו' אם רצה לבא עלים לאחר ושת הקפיצה :

סימן קפ״ה

מחבר כ"א החשה כו' עד שהחתר לו טבלתי וחין להקשוח ממ"ש בסי' שלפני זה בסי"ם דחם שהחה מחר הוסח שיעור שחספור וחסבול [יכח עליה וח"ל לשחול והכא בשהחה מייכי] דבלא שהחה אינה נאמנת (כמ"ש הרב בהג"ה) ואס"ה כתב דאסור לבת עליה עד שתחמר לו מבלחי . די"ל דהחם לת ודתי הות שלחחה והוי ס"ם ספק ראחה ספק לא ראחה ואח"ל ראחה איתור סבלה . אבל הכא דודאי ראחה ולא הוי רק חדא ששיקא איתור סבלה מש"ה לריך שישאלנה (כ"ה בש"ם דף ט"ו ב') . וכ' בתנ"י דמהכח מוכח דבם"ם חפילו חיכח לברורי . דחל"ב חכתי חקשי חדלעיל בסי' שלפני זה סי"א אמאי בא עליה וא"ל שישאלנה נהי דהוי ס"ס הא איכא לברורי שיכול לשאול אוחה אלא ודאי דא"ל לברורי . ולריך ישוב להפוסקים סימן ק"ו דס"ס דאיכא לברורי צריך לברורי וע׳ סלחי :

בדיקס (פי' בחמיה) א"ל וכו' ופריך רבא ולימא ליה יש לה ושח למהרוח בעי בדיקה וכו' ומדלח אמר ליה הכי ש"מ דקסבר שמואל דכל לבעלה לא בעי בדיקה אסי' באשה שחין לה ווסח] . חו מיחת החם ח"ר חשה שחין לה וסת חסורה לשמש וחין לה לא כחובה ולא פירוח כו' דברי ר"ח כ"ח בן אנסיגנום חומר משמשת בשני עדים (פי' סדין) הן שווחי' הן חיקוני' כפי' הרח"ם והמרדכי וכן משמע מרש"י דמשמשת בכ' עדים היינו ח' לפני חשמים וח' לחתר חשמים והן עווחי' היינו בעד שחתר חשמים חם רחתה דרחינו שראחה דם תחמה חשמיש והן חיקוני' היינו אוחו שלפני חשמיש דלחחר שבדקה בעד ולא כאמה אותו העד חקנה ומהיכה לשמש : אכ"י אמר שמואל הלכה ככחב"א ופריך הש"ם במחי אי בעסוקה בעהרוח הא אמר שמואל חדה זמנה (היינו הך מימרת דר' הכה בר ירמיה א"ם דמייתי) ואי בשאינה עסוקה במהרות (קאמר דהלכה כרחב"א דבעי בדיקה) הא אמר שמואל לבעלה לא בעי בדיקה דאר"ז א"ר אבא בר ירמיה א"ש אשה שאין לה וסח אסורה לשמש עד שהבדוק ואוקימנא בעטוקה במהרות דוקא אבל אינה עסוקה ל"ב בדיקה לבעלה ומשני מאן דמחני הא לא מחני הא ופי' יש"י לעולם בעטוקה בעהרות ודקשיא לך חרתי למה לי . ר"י דמהני הא דהלכחה כר"ח ב"א לא מחני הא דר"א בר ירמים ור' אבא לא מחני הא דר"י כלומר כיון דלא אמרן חד אמורא לחרווייהו ליכא למפרך חרחי למה לי. ואי קשיא לך הא כ"י גופא משמי' דשמואל נמי כבר אמרה דהא אמר לעיל אמהני' דקהני ובשעה שהיא עוברת לשמש את ביחה ל"ש אלא בעסוקה בעהרות כו' לאו פירכה היא דר"י לא אשמעיקן החם בעסוקה בעהרות דבעי בדיקה דמחני' היא . אלא דמתהני' סוי שמעיק בין עסוקה ובין אינה עסוקה ואתי ר"י משמי' דסמואל לאשמעיק דשאינה עבוקה לא בעי בדיקה . אבל בעסוקה דבעי בדיקה מבואר במחניסין ואכחי לא ידעינן אי הלכתא היא ואשמעינן הכא דהלכה כרחב"א וכאותה משנה דעסוקה בעהרום דבעי בדיקה ולפ"ז כשאינה עסוקה בעהרות אפילו אין לה וסת כו' לבעלה ל"ב בדיקה:
ולית דמפרשי מאן דמתני הא לא תתני הא . לעולם בשאינה עסוקה בעהרות קאתר הלכהא
כרחב"א דבעי בדיקה . ודקשיא לך הא דר"א בר ירמיה אהא דר"י לאו קושיא היא דר"א
ור"י פליגי אליבה דשתואל וכ' רש"י ז"ל על אח דמפרשי הר"ל עועים בדבר דא"כ קשיא
ור"י פליגי אליבה דא שתואל וכ' רש"י ז"ל על אחד דמפרשי הר"ל עועים בדבר דא"כ קשיא דר"י הדר"י דהה איהו גוסה קאמר אמחני ל"ש אלה בעסוקה בעהרות אכל כשאינה עסוקה ל"ב בדיקה וע"ב אסילו באין לה וסת קאמר דאל"ב מאי קמ"ל וכנ"ל אבל הר"ח פי כפי הב' שסחר רש"י ומה שהקשה רש"י על אוחו פי' דא"כ קשיא דר"י ס"ל דאמוראי נינהו אליבא דר"י ופסק ר"ח כאוחו אמורא אליבא דר"י דפסק הלכחא כר"ח ב"ה וח"כ אפילו בשחינה עסוקה כל שחין לה וסח נריכה בדיקה לעולם קודם חשמיש וחחר חשמיש. והרי"ף יש לו דרך אחרת (לפי הבנת הפוסקים) דס"ל בפי' הסוגיא כפי' ר"ח דבאינה עסוקה בטהרוח קאמר ר"י א"ש הלכה כרחג"א דבעי בדיקה אלא שאין הפי' בדברי רחב"ם משמשת בעדים עולמית אלא ב"פ וגם אין הפי' משמשת בעדים א' לפני חשמיש וא' לחחר חשמיש כנ"ל אלא לאחר חשמיש אחד לו וחחד לה והן עווחי שחם חראה ג"ם מחמח חשמיש חלא בלא כחובה ואם באוחן ג"פ לא חראה דם מחמת חשמים הן מיקוני" שהיא לאחר ג"פ בחזקה שלא חראה כשאר כל הנשים וא"ל בדיקה כלל לא לפני חשמיש ולא לא"ח והק' הרא"ש על הרי"ף דאם כדבריו דמשמשת בעדים א' לו וא' לם לאחר חשמים א"ב עיקר הבדיקה לא הזכיר רחב"א אבר אחה לשמש אפילו בבדיקה שמא הראה בשעת חשמים ורחב"א לא חיים להא ומ"מ בדיקה דלפני השמים שידע שהיא שמא הראה בשעת חשמים ורחב"א לא חיים להא ומ"מ בדיקה דלפני השמים שידע שהיא פה;רם היא המחירה לשמש והיה לו להזכירה ועד קשה לפי" הרי"ף מאי פריך אי בעסוקה בפהרות הא אחר שלא לאחה הא אר"ז א"ד אהל בכיר מה א"ם אשם שאין לם וסח אסורה לשמש עד שחבדוק הא לעיל קאמר בדיקה שלפני חשמיש והכא כחב"ח חייכי בכדיקה שלחחר תשמיש והוצרך שמוחל למימר חרחי דכל חד מינייהו חי הוי אמר לחוד לא הוי ידעינן אידך בדיקה דקאמר במימרא האחרה וגם הא דקאמר אי בשאינה עסוקה במהרות הא קאמר שמואל כל לבעלה ל"ב בדיקה דהא אוקימנא להא דר"א בר ירמיה ח"ם בשפוקה בשהרות דוקת ג"כ לק"ת דדילמת לעיל קחמר דלפני השמים ל"ב בדיקה אבל הכא דרחב"א בבדיקה שלאחר חשמיש מיירי ועלה קאמר ר"י א"ש דהכי הלכתא . ועוד חימה היא מה יועיל אם שמשה ג"פ בלא דם להיוחה ככל השים בשלמא אם מנאם דם ג"ם אחר חשמים איכא למימר זו האשה הוחזקה להיוח כואה מחמח חשמיש וצוב אינם כאוי' לשמש אבל הוחזקה לא מהני להחירה דהא אשה שאין לה וסת שאשורה לשמש היינו כיון שחין לה זמן קבוע לרחיים' חיישינן שמח חפרום נדה מחחיו ומה יועיל זה מה ששמשה ג"פ בלח דם לעולם איכח למיחש עהה חרחה כיון שחין לה וסח ולכן הסכים דלח כפי' הרי"ף ולולח פי' הר"ח סים ג"ל עיקר סירש"י דסוגיח דסמעחין בעסוקה במסרום עסקינן אבל כל שאינה עסוקה א"ל בדיקה לבעלה אפילו אין לה וסח אלא שלא מלאו לכו להקל הואיל ור"ח כל דבריו דברי קבלה הם . ולכן כל אשה שאין לה וסח

אבל הב"י מיישב דנכי הכי"ף מכל קושיים הכח"ש הל"ל . הקושים מה מועיל חם שמשה ג"פ צלא דם מחרן הר"ן דודאי אין אשה רואה דם בלא סבה הגורם לכך אלא דבים לה וסת לימים או וסת הגוף ידעים הגורם לכך וכשאין לה וסת לא ידעים מה הוא הגורם וכל מקרה שאירע לה יש לחוש שע"י חראה דם וא"כ בשעח חשמיש דאין כחן שום גורם כק שים לחום שמה אף מחמה חמום ההשמים זה יהיה גורם לה שחרחה מש"ה גריכה בדיקה ג"פ וכיון ששמשה ג"פ בלא דם ואין מקרה החשמיש גורם לה לראות דם וכשעת תשמים אין כאן גורם אחר וליכא למיחש שחראה דם בשעת תשמיש מהיכי מימי נאסר לה החשמים (נאף דאכחי קשה אמאי א"ב בדיקה לפני חשמים מאותן ב"פ נאילך וכמ"ם בש"ע . דהא עכ"פ איכא למיחש שמא כבר ראחה ביום דאז הרבה גורמים יכולין להיות בדבר מאחר שאין לה וסח קבוע . די"ל הא מקרה החשמים הוא גורם נדול שהכי גורם לה חימום וכח מכח כל הגוף וחפ"ה כחינו ששמשה ג"ם בלח דם כ"ם דאינה לכיכה למיחש למהרים אחרים) וקושיא א' אמאי לא סוכיר רחב"א טבדיקה שלפני תשמיש כחב הב"י דלא הולרך להזכירו . דמאחר שכחב ומשמשת בעדים והיינו בדיקה שאחר חשמים הוי בדיקה שלפני חשמים דפשים דכל שלריכה בדיקה בסוף שמא כאחה מחמם חשמים כ"ש שלריכה בדיקה החלה שמא ממאה ולפ"ז נס'קושיא ב' לק"מ דסריך הם"ם שפיר אי בעפוקה בטהרות הא אמר שמואל חדא זמנא כלומר לא הוי ליה לשמואל למימר רק האי מימרא דהלכחה כרחב"א דנריכה בדיקה לחחר השמיש והוי כ"ש לפני חשמיש ואי באינה עבוקה בעהרות קאמר הלכה כרחב"א דלריכה בדיקה אף לאחר חשמים הא א"ם לעיל כל לבעלה ל"ב בדיקה אפילו לסני השמים שכ"ד ב"י . ועל פי זה כשכתש בש"ע דעת הכי"ף כ' דלכיכה לבדוק ג"ם המשנים גם לפני השמיש: ועתה נכא לכתר דבר" בש"ע ודברי הש"ך מ"ש הש"ע לריבין כו' לשון לריכין לא קאי רק על אחר משמיש אכל קודם חשמיש א"ל הבעל לבדוק רק האשה . דלמאי לריך בדיקהו . ומ"ש ולהרמב"ם והרא"ש כו' היינו שמח ר"ח . ומ"ש בהנה וא"ל לבדוק כו' . כהב הפלמי דודאי ולהרמב"ם והרא"ש כו' היינו שמח ר"ח . ומ"ש בהנה וא"ל לבדוק כו' . כהב הפלמי דודאי קינות בעי אחר כל תשתיש ותשתיש וכמשמעות הלשון אלא מקנחין עלמן כל הלילה כו' .. אלא ר"ל דאם לא היה לה כר א"ל לבדוק אחר כל חשמיש וחשמיש כק מקנחין עלמן אחר כל חשמיש ואפילו באוחו עד עלמו שקנחה אחר חשמיש הראשון יכול לקנח אחר חשמיש

נריכה בדיקה לעולם לפני חבמים ולחחר חשמים :

הג' ולמחר לכיכון לבדוק כל ח' עד שלהם:

הג' ומחר לכיכון לבדוק כל ח' עד שלהם:

שרך ש"קא" ג"פ כו' ומלכמת כרחב"ה כו' ום"ל דקי"ל כמהי המורה חליבה דר"י דחמר

מלכתת כרחב"ה דלדיכה בדיקה לבעלה הסילו הינה עסוקה בסהרות והבדיקה

ה"ל להיות לעולם כת משמשת בעדים ג"ם כו': ולה מלחו לכם נגדו כו' ר"ל גם נגד

הכי"ף דמלכיך בדיקה נ"פ הרתשונים: כל המפרשים הגוכרים שכתה מחוך דבריהם כו'

כל"ל: הוי ליה לקבוע בהל' נדה כו' ר"ל לה הו"ל לקבוע בכתובות כך בהל' נדה : וכתב

וככר פירשנה כו' וכ' בהל' נדה וככר סירשנה כל"ל: נשיהן להן בחוקת עהרם כו' וח"ל

בדיקה ומדכתב סתמת משמע דתפילו בחין לה וסת קמתר: ומיהו כ"מ כו' ר"ל וח"ל לחיזה

נוכך הבים כלל הם דר"ח ב"ם והם דר"י ה"ש דחמר הלכחם ככחב"ם כיון דחין נ"מ לדידן דהסידום ליכם מהכום ע"ז כחב ומיהו נ"מ כו' : דנריבה בדיקה ג"פ כו' ר"ל נהי דלא ס"ל כר"ח דאשה שאין לה ומח חיכף מן הנשואין ואילך לא חשמש אלא בכדיקה קודם חשמיש ולאחר חשמיש דהא לפי' הש"ך ס"ל להרי"ף כפי' רש"י מ"מ מסברא היה נ"ל דאם ראחה פ"א לאחר השמים משמשת בעדים דהיינו משמשת בעד א' לו וא' לה והן טווחי" וחקוני" כמ"ש הרי"ף בס"פ אלמנא ניזונים: מיד בחר הכי כו' ר"ל בחר החי דרחב"א שהיא בס"ק דנדה כחב הרי"ף ברייתא דנדה וראמה דם מחמת חשמים כו' אנו"ם שהוא ברייחא סוף נדה : שהן ענין א' כו' דאתי לגלוי דמתי דקתני בברייחא משמשת פעם ראשונה ר"ל משמשת בעדים כדאמר רחב"א : והיינו דנקע כו' . ר"ל מביא ראיה דחשה שאין לה וסח ג"כ לא בעי בדיקה לבעלה מדקחני משמשת פעם א' ב' ג': משמע דקמייחא כו'. ר"ל הא כבר ראתה פ"א דם מחמש השמיש וה"ל למימר דשני בצ' פעמים דחם חרחה עוד ב"פ דם מ"ח חום בלח כחובה ומדכ' דנעי בלח"ה ג"פ משמע דקמייחם כו' וכל שלא ראחה כו' הוא טעם להא דקמייתא לאו ממניגא דכל שלא ראהה מ"ה א"ב בדיקה כול דבשלמה אי אמריכן דאשה שאין לה וסח בעי בדיקה לבעלה קודם חשמיש והחל משמיש ה"כ ודתי מה שמנחה דם הית מחמת משמיש . וחקשה אחתי קמייחת לתו ממניכא היא אבל כיון דאמרינן דאשה שאין לה וסח א"ל בדיקה כלל לא קודם חשמיש ולא לאחר חשמיש ודאי ניחא היא דקמייחא לא ממנינא היא דכיון שלא בדקה מיד אחר סשמיש מאן יימר דמחמת סשמיש כאתה דילמא אחר סשמיש כאתה מש"ה בלא האי ראיה לריך ג"פ ע"י בדיקה שלחחר השמיש מיד (ועי' לקמן בסי' קפ"ז סק"ב מש"כ בשם הפלחי דעיקר הרחיה הוא על הבדיקה דלסני חשמים דלא 'לריך ע"ש ודו"ק]: וא"ח דלתא לעולם אשה שאין לה וסת לריכה בדיקה והא דראי' קמייתא לאו ממנינא משום דהכא מיירי ביש לה וסת . הא ליחא דמדכתב בסיפא דברייתא ואם יש לה וסת חולה בוסחה ומס' המכדכי דה"ק אם יש לה ושת לראות בר"ח ושמשה באמלע חדש וראחה דם תחמת חשמים סולה בוסחה כלומר שודאי לא תראה דם אלא בר"ח כדרכה . דחזקה אורח בזמנו בא ומה שראחה מחמח חשמיש באמלע החדש היה כק מקרה בעלמא ולא חיישינן לה רואה מחתח השתיש עכ"ם מדסיפה כיש לה וסת ע"כ רישה מיירי בחין לה וסח ואפ"ה המרינן דקמייחה לאו ממנינה היה אלמה דחסילו השה שחין לה וסח א"ל בדיקה לבעלה וע"ז כ' הש"ך ולשחר הפוסקים דמפרשים אם יש לה וסח חולה בוסחה בענין אחר כו' ר"ל דרש"י אם יש לה וסח לקלקול זה פחינה רואה כל שעה מחמם השמיש חלא לסרקים כגון למשל כשמשמשם בר"ח כאחה דם חולה בוסחה ואסורה לשמש בר"ח אבל באמצע החדש מותרמ . והרמב"ם מפרש (והות מ"ש בש"ע סימן קפ"ד ס"ד) דה"ק תס יש לה וסה ושתשה סמוך לוסתה (ותע"ג דתפורת הות כדלעיל סימן קפ"ד כבר הירן הש"ך זה סימן קפ"ז ס"ק ס"ז) חולה בוסחה. כלומר אנו חולין ראיחה משום וסהה ולא חשבינן לה רואה מ"ח וא"כ אין ראים דהא לעולם י"ל באשה שאין לה וסת דבעי בדיקה והא דקמייחא לאו ממנינא היא משום דאיירי באשה שיש לה ומח שלא בשעה וסתה דודאי לא בעי בדיקה והשחת ליכת למידק מדסיפת ביש לה ושת מכלל דרישת באין לה ושה . רישת נמי ביש לה וסת וסיסה ענין וסת החר קחמר דלפי' רש"י ר"ל שיש לה וסת לקלקול זה ולפי' רמב"ם

כ"ל ששמשם סמוך לוסהה ובכה"ג דוקא לא אייכי רישא : בתב הרי"ף כול . חוזר אדלעיל של זכ"ל להרי"ף כרש"י וא"כ מה"ש לא כ' הרי"ף פי" דברי רחב"א הכא בהל' נדה רס כחב וכבר פירשה בכחובות אע"ג דאיפכא הוה ליה למעבד ולקבוע בהל' נדה כנ"ל . ומה"ע נמי ניחא מה שדייק הכי"ף וכ' וכבר פירשחי בכחובות ולא כ' וכבר פירשתי בפ' אלמנה ניזונת דרלה להורוח 'לנו דעיקר נפקוחא הוא לענין כחובה דהכא לענין נדה לא נ"מ במאי דהלכחא כרחב"א דאיהו בעסוקה בעהרות קאמר דהלכתא כרתב"א והאידנא ליכא שהרות ולבעלה לא בעי בדיקה ואע"ג דג"מ ג"כ כאן באם ראחם דם מ"ח שתשמש ג"פ בעדים ואם באוחן ג"פ ראחם דם מ"ח אסורה מ"מ עיקר הנסקוחא לענין כחוכה . דלא אפסדה כו' כחוכחה עד שחשתש כו' כל"ל . לחפוקי מר"מ כו' מקלם לקלה דר"מ ס"ל בחשה שחין לה וסח חע"ג שלח רחחה עדיין בשום פעם מחמח השמיש חלח בלח כחובה וחנן בכה"ג לח מלרכינן חפילו בדיקה אלא אפילו ראחה דם מ"ח לא אפסד' כחובתה מיד עד שהשמש ג"פ וחמלא בכל סעם דם מ"ח. והא דלא כ' הרי"ף בכחובות כו' כ"ל כשלמא בהל' נדה שפמך לכאן ברייחא דסוף נדם ח"ר ניסת ורחתה דם מ"ח כו' חלמת דלת נ"מ במתי דהלכחת כרחב"ת רק לשנין אם רואה מ"ח אבל בכתובות שלא הביא ברייתא זו הו"ל לפרש דמיירי באשה כו' מיירי רק לענין דין כחובה כו' כ"ל הלח במה שלח פי' שם דמיירי ברוחה מ"ח לח נחן לנו מקום לשעוח לענין בחובה כק נחן לנו מקום לשעוח לענין נדה דנימח כתו בהבינו הפוסקים בדבריו דאפילו בלא ראחה מ"ח לריכה בדיקה ג"פ הראשונים בשעה שאין לה וסת ולא חם הרי"ף לכך דהא החם לא מיירי אלא מדין כהובה ובם אין מקום לעעות אלא לענין הלכוח נדה והא ודאי לא יפסוק דיני נדה מהל' כחובה אלא מהל' נדה וסמך הרי"ף עלמו שבהל' נדה סמך ברייחה דרוחה מ"ח לכהן ונדע דמיירי ברוחה מ"ח דוקה : אן אפשר כו' כ"ל די"ל דמה"ע לה כהב הרי"ף בכהובות דמיירי ברוחה מ"ח משום קם לענין כחובה וכו'. דאין לה וסח אפילו עדיין לא כאהה דם מ"ח: לענין אסור כו' ומש"ה בהל' נדה במך ברייחא זו דרואה דם מ"ח וכו' לכאן להורוח דלענין איפור לא בעי בדיקה אא"כ כאחה דם מ"ח:

ודע דאין לומר כונת הש"ך דרחב"ה גופה לה קהמר משמשת בעדים רק כשרחתה דם מ"ח ועלה האמר ר"י א"ש הלכה כרחב"א וכפסק הרי"ף . דא"כ הדרא הושית הרא"ש מסוגית הש"ם לדוכתה דמחי פריך הש"ם וחי בשחינה עסוקה בעהרות הח ח"ש כלילבעלה ל"ב בדיקה ותחי קושים שחני הכם הוחיל ורחתה מ"ח מש"ה לריכה בדיקה ג"ם חלם כונת הש"ך כמש"ל וכ"ב בספר בע"נ להרחב"ד וז"ל וכל זה שפי' הרב (ר"ל הרי"ף) ע"פ הלורך הנכוג הוא ולא ש"פ שוגיא כי הסוגיא בלא ראחה מ"ח איירי וכאשה שפוקה בשהרות וג' עדים היינו א' לפני השתיש וא' לאחר חשמיש קאמר עווחי' אם חראה וחיקוני' אם לא הראה כו' ולפי' הסוגיא אינו ר"ל שחהיה מוחזק' בג"פ וחהי' כשאר כל הנשים אלא לעולם היא לריכה בדיקה לפני חשמיש ולא"ח כ"ז שחהיה עשוק' בעהרוח אלא חקוני' פירושו שוה עם המכוון האמחי שלדברי רמב"א מיירי באינו רואה מ"ח והרי"ף קאמר ברואה מ"ת ורחב"א ס"ל משמשה בעדים לעולם והרי"ף משמשה בעדים קאמר ורחב"א ס"ל משמשת בעדים א' לפני חשמיש וא' לא"ח והרי"ף קאמר משמשת בעדים לא"ח א' לו וא' לה אבל קודם חשמים א"ל בדיקה הואיל והאידנא ליכא מהרוח רק אחר חשמים צריכה בדיקה הואיל וכבר ראחה דם מחמח חשמים שמא גם עתה חראה ורחב"א ם"ל הן עוומי וחקוני לפי שעה נסרי"ף קחמר עווחי וחקוני לעולם וחין זה חימה שכן דרכו של הרי"ף מכיח לשון הנמר א ולם כוונה אחרת ע"ם הנחוג וסמך ענין על הדומה לו והארכתי בזה הואיל והפלחי דעה אחרה עמו בכוונה הש"ך וכמדומה שכן עמא דבר וע' בם' מנחה יעקב והפלחי שלה נראה להם פי' הש"ר בדברי הרי"ף ומ"ש הש"ך שכן עמא דבר כ' הפלחי לה ידעהי חיך שייך מנהג בדבר דלה שכיח כי רוב נשים אע"פ שחין להם וסת ליום עונה מיוחדת מ"מ חינם רוחים כ"ח לזמן מוגבל ד"מ שחינה רוחה בפחוח מי"ד יום אחר סבילחה ולאחר י"ד יום אין לה קביעות גמור פעמים מקדמת ופעמים מאחרת וכבר כחבו הפוסקים וכ"ל בש"ע ס"ג שעד י"ד ימים דינה כדין אשה שיש לה וסח ואינה לריכם בדיקם . ובימים שהיא נבוכה לבד היא בנדר אין לה וסח ובזו באמח כ"ע נוהגים

השקל

בפ"ח מ"מ חוכל לפשות בחופן זה שמחחלה לא יהיה המכחול וכראש המוך בולם קלק מהשפופרם וליכא למיחש שחגע בלדדין ולאחר שכבר הכניסה השפופרת אז חוחבת המכחול הרחק יותר עד שהיה בולם קנת לחון מהשפופרת ע"ש: ס"ק מ" של כו' דה"ה נם בשאר כו' אכל בתנ"י כתב דמסחמא לא לחנם נקע הש"ם של אבר אלא ודאי דדוקא של הבר כנים : ס"ק י"א ואם כו' בין שנפלא בלדדין כו' ל"ל לא מבעיא בשנתלא הדם בצדדין בשפוסכת דידוע שהוא מן כצדדין דודאי מוחרם אלא אפילו לא נמצא עליו דם כלל דסד"א הואיל וכבר ראחה דם בשעת חשמיש הרבה פעתים ועתה ע"ז השפופרת לא ראחם ודאי אין זה בדיקה גמורה ואסורה אלא אפ"ה מוחרם דאמרינן מסחמת כבר נחרפאה: ס"ק י"ב סותרת כו' בדברי המחבר כו' ר"ל מדכחיב גבי בעל ראשון החברש כו' וכן גכי בפל שני כ' מחגרש וחנשה לג' והח"כ כ' והם גם עם הג' כחחה כו' לח הנשא לאחר אלא אסורה עד שתבדוק משמע דלאחר שחבדוק מוחרם אפילו לבעל הג' דאי מ"ד אפילו כשתבדוק אסורה לג' אלא הנשא לאחר ג"כ הוי לי' להזכיר גירושין והכי הו"ל למימר חתנכש ולא חנשא אפילו לאמר פד שחבדוק אלא ודאי דלאחר הבדיקה מוחרת אפילו לבעל הנ' : מק"ו לקמן ס"ג כו' ר"ל לדיעה קמייחה שהפילו לבעל הרחשון מוחרת בבדיקה הוי ק"ו ואף לחי"ה שחולקין הייע דוקה בבעל הרחשון וכ' דיש לה חזקה לינשה לחתר לח סמכינן חבדיקה אבל אם גם עם הצ' רחתה דמו לים לה חקומה גם ה"ח מודים דמהני חקנה זו ומה לי בעל הג' או אחר כיון דחו מהני הבדיקה כך לי בעל הג' כמו אחר ומוחקת בדיקה אפילו לבעל הג' לכ"ע : ס"ק י"ג הרשות בידה כו' אסורה לכל כו' ולא אמרינן ככא אין כל אנבעות שווח כדאמרינן בבעל א' וב' דהחם הוי ס"ם שמח מסנדדין וחח"ל מן המקור חין כל חובטוח שוין חבל בכדיקת השפופרת ונמלח דם שהנימו החום' דף ט"ו בחימה ודבריו סחומים דהכי אמריכן בש"ם אר"ל לר"י וחבדוק עצמה בביאה שלישיח של בעל הא' א"ל לפי שאין כל אזבעוח שווח א"ל וחבדוק עצמה בכיחה כתשונה של בעל הג' ח"ל לפי שתין כל הכחות שוין ושי' רש"י דקושית הרחשונה היתה להקל וז"ל וחבדות בכיחה ג' של בעל הח" כלומר מביחה שלישית של בעל הח" ואילך השמש פ"י בדיקה ולמה חחגרש ומשני לפי שאין כל אלבעות שווין ופי' רש"י ז"ל ושמא בבעל חחר לח חוצרך בדיקה ומועב שחחגרש וחחוקן ולח חבח לידי כרח (ר"ל שחין הבדיקה בדיקה גמוכה) הלכך מחנכשת עד שחוחוק בג' אוכעות (כ"ל דאו אין בריכה שלא חהיה מסוכה לכן שריכן ש"י בריקה) וקושים שניה של ר"ל ומבדוק בכימה רחשונה של בעל ג' פירש"י לחומרא וז"ל משבא עליה פעם א' לא חשמש שנים בל"ב ביאה א' חוקה שהרי החזקה בג' מלבעות ומשנינן אין חזקת ביאה א' חזקה דאין כל הכחות שוין ושתא בעילה זו היה בכח מרובה הלכך עד שתבדוק בג' ביאות לכ"א וא' והכר הבעי בדיקה לביאה רבישית של בעל שלישי עכ"ל :

אבל ההום׳ שם בד"ה וחבדוק כחבו בשם ר"ח דפירכה קמייחה הוי כמו פירכה ב׳ ב"כ לחומרת אמתי אמרינן לחחר ביחה ג' של בעל הרחשון החגרש וחנשת לחחר הול"ל דמסור גם לשני אא"כ חבדוק החלה ומשני לפי שאין כל האלבעות שוות ושריא לשני כלח בדיקה חבל חם היח רוצה לבדות ח"ע מוחרת בבדיקה חפילו לבעל הח' דהבדיקה הואח בדיקח גמורה היא דלא כרש"ר דמ"ל שאין הבדיקה בדיקה גמורה ולא מהני רק לאחר ביאה ג' של בעל ג' לאוסרה לכ"ע ע"ש והם הב' דעות שהביא התחבר דעה אי שהביא בפחם היא דעת כ"ה ודעת הי"א היא דעת כש"י ז"ל ואח"כ כתכו החום' ד"ה ומבדוק עלמה ח"ל וחימא למאי דלא ידע שמיא דאין כל הכוחום שוין לפרוך דחבדוק עלמה בביאה שנייה של בעל ב' דלענין אלבע שלו אין לומר דאין כל אלבעות שוין דהרי כבר רחתם פעם ח' ע"י בעילתו ומשום חוקח כחוח חין להחירה שהרי הוחוקה בג' כחוח של בעל הרחשון וחין להחירה חלה מסעם דחין כל הכחוח שיין וחין חזקה כח של ח' מועלה לשני וחכחי לה ידעינן הך שעתה עכ"ל . ולכחורה חין לקושיה זו ענין להך מחלוקה דרש"י ור"ח הם מהני בדיקה שפוסרה להחירה ע"י לבעל הרחשון מו לה ודעה חמ"ר נכמה דכן הוא כונה הש"ך דהנה גם הרא"ש הקשה על רש"י וז"ל ומשמע מפירושו שאשרו לראשון מחשמיש ג' ואילך אפילו בבדיקה שלא חהיה בשנגח כרת וק' דא"כ דיש חשש בבדיקה זו ואסרים לראשון על ידי בדיקה זו א"כ למה נחיר אוחה לבעל שלישי בסעם לבישית ע"י בדיקה ופירכה קמייחה היה לחומרה דומיה דחידך פירכה עכ"ל :

והבה לכאורה ים לישב קושים הרא"ם על רש"י דהנה הב"י הקשה ח"ל ואיכא לפידק כשלא נפנא דס על ראש העכחול אמאי אמרינן דמוטרם הא איכא למיחש שמא לא נמנם דם על כחשו של מכחול מפני שלח הים עב כמו השמש שחין כל פובעות שיין חו מסני שלם הכניסחו בכח שחין כל הכחוח שוין - ויש לומר דלה חמרים חין כל הלבשוח שיון או אין כל סכחות שוין אלא להקל ולא להחמיר ושעתא משום דרוב נשים אין רואות דם מ"ח הלכך מאי דמני למחלי בה להחירה שלא להוליאה מכלל שאר נשים חליון כיון דאיכא רגלים לדבר שהרי בדקה ולא מנאה דם על ראשו של מכחול עכ"ל והנה קוי הב"י לכלורה לק"מ דמעמל מלי מחירין לוחה לפני לע"פ שכבר הוחוקה לראשון וכן לשלישי לע"פ שהוחוקה לד' ולב' ולב' משום דלין כל אנבעוח שיין ולהכי לשריכן אוחה לאחר ביאה ג' של בעל ג' לפי שכבר הוחוקה לכל אנבעוח ולכל הכחום וא"כ מהאי שעמל גושל ביאה ג' של בעל ג' לפי שכבר הוחוקה לכל אנבעוח ולכל הכחום וא"כ מהאי שעמל גושל מהכי בדיקת שפוסרת דכיון דכבר הוחזקה לכל המצבעות ולכל הכחות גם ע"י השפופרת הוי לה לכחות דם ממיי השפופרת הוי לה לכחות דם מאם ודרץ העודה הוי לה לכחות דם מאם ודרץ העודה הכמ"ב ב"כ דודמי אין חשש מיסור בבדיקה . ואין לותר דגם לכחשון חהיה מוחרת על ידי בדיקה עשום דיש למחר ביחה ג' של בעל ג' דכבר הוחזקה לכל המצבעות ולכל בדיקה משום דיש לותר דוקם למחר ביחה ג' של בעל ג' דכבר הוחזקה לכל המצבעות ולכל הכחום והפילו הכי לא כאחם ש"י השפוסרת ודחי כבר נחרפלה ובדיקה גמורה היא משא"כ לאחר ביאה ג' של בעל הראשון לא מהני בדיקה שפוסרת כקושית ב"י דמה שלא נמנא דם על ראש המכחול י"ל מסני שאין כל אלבעות ואין כל הכחום שוין דהא אז אכחי לא הוחזקה לכל המלכעות לכל השחות ויש לכוין דבר זה בשנוים דר"י ספירכה קתייחה לפי שחין כל חובשות שוין כלומר דמחי קושים למה חחברש חשתש ע"י בדיקה עם הכעל הרחשון דלא מסני הבדיקה בבעל. הא' שאין כל אלבעות שוין כלומר כקושית הב"י הל"ל ולפ"ז יש לתרך קושים המום' די"ל דגם לר"ל אסקא אדעתיה הא סברא דאין כל הכתום שווח אלא שלח היתה סברא זו ברורה לו לא היה נראה להחירה מה"ם אחר ביאה א' של בעל ג' ולהכנים בספק כרח כיון שים חקנה בבדיקה ומש"ה פריך שפיר וחבדוק בביחה ח" של בעל ג' דנהי כשחמנה דם על רחש המכחול חהיה הסורה לכ"ע מ"מ כשלה חמנה דם על רחש המכחול מהא מוחרת לשמש עוד עם בעל הג' בלי שום ספק דממ"ג אי אין כל הכחום שוין כלה בדיקה זו מוחרם לשמש עוד ב"ם עם בעל הנ' כדמשני לי' כ"י בחמח וחי כל הכחום שוין א"כ בדיקה נתורה היא שהרי הוחזקה לכל האגבעות ואע"ג דלא הוחזקה לכל הכחום הא לם"ד דהשחא כל הכחום שוין מ"מ כבר שניא לי' אפירכא קמייחא אין כל האלבעות שוין וידע דהסברת זו סברת ברורה הית וח"ב ות מהני בדיקת השפופרת מהתי מעמח דחין כל האנכעות שוין דהח בבעל השני עדיין לח הוחוקה לכל הצכעות וכיון שלח סכוים בבדיקה זו דגם לחחר הבדיקה כשלח חמנח דם על המכחול עדיין חנערך לסמוך אסברת דחין כל הכחוח שוין וחדרבה ע"י בדיקה גרע דשתח חמום דם על כחש המכחול ומהא אסורה ומקולקלת אכ"ע משום הכי עדיף מפי שלת חבדוק וסומכת מיד אסכרת דחין כל הכחוח שוין לשמש עם השני עוד כ"ם חבל בבעל הג' שחרויית בכדיקת שפופרת כנ"ל (כיון דכבר הוחזקה לכל האובעות ולכל הכחות דהא אסילו בבעל הראשון מהני ואת

לבדוק וכל המרכה לבדוק היא משובחה ואין להקל נגד הרב וש"ע ז"ל עכח"ד ע"ם . וכ' בס' מנ"י בשם חשו' מהכ"ם פדווחם דחפילו לדעת כ"ח שחשה שחין לה וסת לריכה בדיקה לעולם בין לפני חשמים בין לא"מ מודה במעוברת ותניקה אפילו באותן נשים שאין להם וסת מ"ל בדיקה כלל הואיל והפה מסולקות דמים ע"ם :

סימן קפ"ז

מתבר פ"א אשה כו' מיד בכדי כו' ר"ל לא בכדי שחרד מן המטה ליפול עד אלא בכדי שחושים ידה כו' ועודה במסה: ומ"ם וחסול עד לבדוק בו וחקנח עלמה אין השיטור בכדי שחבדות בחורין ובשדקים אלח בכדי שחקנת לחוד ובהאי שעורא זוטא סמוך לחשמים דוקה מקרי רוחה מ"ח כמ"ם בש"ך בסק"ה: ומ"ש משמשח ג"פ כו' דעח רש"י ורשב"ה דהה חליה בפלוגהה דר' ורשב"ג דלר' דהמר בחרחי זימני הוי חזקה משמשת ב"פ וסו לא ולרשב"ג דאמר בסלח זימני הוי חזקה משמשת ג"פ וקי"ל כיבמוח (דף ס"ד) הל' כרשב"ג בוסחות לדעת רש"י ורשב"א דהא דרואה מ"ת בכלל וסחות הוא ומש"ה ג"ב קי"ל כרשב"ג אכן החום' ס"ל דלא בכלל וסח הוא ולא קאמר הלכה כרשב"ג בוסחות רק לענין קביעת וסח דלח קבעה וסח רק בג' פעמים מיהו בההית דרותה מ"ת אסילו ר' מודה דלח הוי חזקה בב' זימני דכיון דרוב נשים חין דרכן לרחות מ"ח גם זו שרחתה לם הוי חוקה בב' פעמים ע"ש: בהג"ה ואין חלוק כו' והיינו הכא לענין איסור אבל לענין כתובה ים חלום שאם ראתה ג"פ מיד שנשאה הוה מקח מעות דהרי היא בעלת מום וחצא בלא כחובה אבל אם נחקלקלה אח"כ מצין אמרה ליי נסתחפה שדך ולריך שיחן לה כחובה:

ס"ק א' מיד בשיעור זה כו' דמלינו פ' כל היד דף ד' ע"ב ב' זמנים בנמלא דם על עד ב' זמנים במלא דם על עד שלה . הא' אוחיום והב' אחר זמן והב' אחר אוחו יום . (פירש"י מיד אחר בעילה ר"ל שקמחה עלמה מיד כשפירש הבעל ולא שהחה וחלאה דם) חייבין בקרבן העאם דודאי שמשה נדה לאחר זמן פי' לאחר אומיום ואיזו אחר זמן פי' ראב"ן כדי שחושים ידה כו' והיינו הך שעורם המוזכר בש"ם דחפשר לחחר השמיש רחחה חין חייבין חסתת כק אשם חלוי דמ"מ בספק עותדת שמה בשעה חשמיש כחתה וחחר אחר היינו אחר זמן שהות חחר מוחיום אפילו מתפם חלוי פטורין רק מטמחה פהרוח למסרע מע"ל . ולענין אשה שרחחה דם מ"ח לחוםר' לבעלה קחמר דבהך שעורה כדי שחושים ידה כוי מקרי רוחה מ"ח . ופ"ז כ' הש"ך כלומר כו' אע"ג די"ל קודם כו' דהה לענין סהרות בחמת מסמחה למפרע מע"ל מ"מ ילהה מכלל כו' : אבל אם בדקה כו' חוך שיעור זה כו' דין זה חינו בתניחות לדעת התחבר דתת"נ חם כוונת הש"ך כת"ם חם בדקה כו' בדיקה בחורין וסדקין וא"כ כבר עבר סאי שיעורא בכדי שהושיט ידה וכו' דהוא רק לקנוח כנ"ל ואיך כתב ואח"כ ראתה אסילו חוך שיעור זה ואסילו אח"ל דמ"ש בש"ך אבל אם בדקה כו' אינו כ"ל בחורין וסדקין רק שקנחה פלמה מ"מ כיון דזה גופא הוא השיעור לענין רואה מ"ח איך כ' ואח"כ ראחה אפילו חוך שיעור זה הא כיון שקנחה עלמה אחר חשמיש ולא מלאה כששוב ראחה אח"ב כבר הוא לאחר השיעור ומאי איריא בבדקה עלמה חחלה ולא מנאה אפילו לא בדקה עד אחר השיעור הזה ואז מנאה ג"ב לא מקרי רואה מ"ח ולא נ"ם בהחי דינם כק לדעת כמ"ם שכ' דלדידן חתר השיעור בזה ג"ב מקרי רוחה מ"ת כל שרחתה סמוך לתשמיש דדוקא אם במופלג אחר חשמיש ראחה לא נאסרה על בעלה וקאמר הש"ך דומנין אפילו ראחה סמוך לחשמיש לא נאסרה על בעלה כגון אם בדקה עצמה מיד אחר חשמים ולם מנחה כלום וחח"כ כחחה אפילו הוך שיעור זה כלומר חוך שיעור דמקרי כוחה מ"ח לדעם רמ"ם מ"מ כיון שבדקה חחלה ולח מנחה כלום חו לח מקרי חח"כ רוחה מ"ח: ואינה מוחזקת כו' רק מסמאה סהרות למפרש מע"ל כנ"ל: מכואר להדיא כו' דהח כ' חבל חת"כ כו' ומשמע שלח בדקה עומה עד חח"כ:

היינו דוקא כו' ר"ל אפילו לדידן נ"מ במ"ם מחלה והוח דהיינו דוקם כו' אבל אם במופלג כו' . אף שלא בדקה עצמה סחלה מיד אחר חשמיש וחלאה עצמה סהורה מאחר שבמופלג כו' מוחרת כו'. דהא במופלג הרבה אחר חשמיש מואה דם: פעם אחרת או ב' כו' ר"ל פעם אחרת כשכבר ראתה ג"פ מ"ת ואסורה לבעלה אלא ימים הראשונים יפלו דלח מקרי רוחה מ"ח הואיל ובמופלג אחר חשמיש ראחה מכאן ואילך חושכנא ס"ק ב' ג"ם כו' מוד צ' פעמים כו' . עיון כס' בעלי הופש להרחב"ר שהביח רחים דאשה שאין לה ושת א"ל בדיקה לבעלה מהא דחמיא ראחה דם מ"ח משמשח פעם ראשונה שנים ושלישית כו' . ואם יש לה וסם חולה בוסחה . ומדקתני סיפא ואם יש לה וסח מכלל דרישא באין לה וסח מיירי אפ"ה קאמר דקמייחא לא ממנינא אלמא דאשה שאין לם וסח ס"ל בדיקה לבעלה וסי' הפלחי כוונת הרסב"ד דהוכחחו דכל לבעלה ל"ב בדיקה מכני השמיש ואפילו באין לה וסת דאי ס"ד דבעי בדיקה לפני תשמיש א"כ גם בחשמים סראשון מחחר שבדקה עלמס קודם חשמיש ולח מלחה דם ובשעח חשמיש רחתה ודחי מ"ח ראסה והל"ל דמני בנ"ם עם הראשון אלא ודאי דא"ל כדיקה לפני חשמים ומש"ה ראי הראשונה אינה מנפרפת דמאן יימר שראחה מ"ח דומא קורם ששמשה כבר היחה טפאה אבל כשראחה פ"א בשעת תשמיש מכאן והלאה היא מחוייבת לבדוק עלמה חמיד קודם חשמיש כיון דחזינן דחיתרע ומנחה פ"ח דם ח"ח ולכך נריכה לבדוק כל פעם וח"כ כשנמנח פעם שני אחר חשמים הרי ברור לנו שמחמת תשמיש רחתה וחסורה לבעלה חבל רחיה ח' חינה מלפרפת דאתרינן פקודם ראחה . (ולאפוקי מדעת המנ"י שפי' דברי הראב"ד אבדיקה שלאחר השמיש וליחא דא"י לא בעי בדיקה לא"ח אכחי ק' אמאי אין ראיה א' מנשרפת דליכה למימר שמה החר השמיש רחקה דהה בברייחה קחני רחחה דם מחמח חשמיש והיינו ע"כ בחוך שיעור כדי שחושים ידה וכו' ח"כ חזיק דרחחה הדם מ"ח חלח ודחי כנ"ל) ולפ"ז למחי דקי"ל בחין לה וסת ח"ל - בדיקה לסני חשמיש מסחברה דרחיה קחייחה לחו מפנינת היח דחמריון מקודם רחתה ומ"מ הניח דין זה בנ"ע ע"ם הפעם: ס"ק ג' רצופים כו' כדלקמן סעיף ו' בהג"ה כנ"ל: ס"ק ו' חתנכש כו' עיין בח"ע סימן פ' ד"ל בחשה שנשחם לחחד ומח. לשני ומח קי"ל כרבי דחרי זימני הוי ולח הוי הוחזקה קסלנית וכ' שם סימן ח' בהנה י"ח דה"ה חשה שנחגרשה ב"פ מין לישח חותה חבל י"ח מיחה דוקת וכן עיקר עכ"ל ה"כ מ"ם המחבר כמן מחגרש וחנשת למחר ניסת וראחה כו' חחגרש וחנשת לג' כו' חלוי במחלוקה דשם דלי"ה כיון דנחברשה ב"ם לה חנשת לג' וחין להקשוח למוסן י"ם הם הך לישנה גופה קחני בברייחה (ס"ו ה') די"ל דחינהו מוקתי הך ברייחה כרשב"ג דחמר בני זמני הוי חוקם ועדיין מוחרם לג' ולה כחבו לה חושה לג' כק למחי דקי"ל ככ' דבתרי זמני הוי חזקה: ס"ק ז' ובאסרה כו' לכל העולם כו' די"ל דוקח גבי ראשון דיש לה תקנה לינשח לכ' וכן גבי שני עדיין יש לה תקנה לינשח לג' אסרינן לה אפילו רחתה חתר חשמים לחתר שיעור כדי שחושים ידה כו' אבל כשכבר ניסח לג' וגם עם הג' כחחה ג"פ רנופים דמוב חין לה מחנה וחחמור לכל העולם חפשר דמוקמי לה חדין הש"ם כל שלח רלחה חלל הג' חשים חלל כל ח' ג"פ רעופים סמוף לחשמים בכדי שיעורת שחושים חינה חשורה : ס"ק דו' ואין כו' דין בחולה ר"ל חיך משכחת לה מיד שישורת דמהיה רוחה מ"ח הם חלינן בדם בחולים ע"ו כ' עיין לקמן סי"ב כו' עד חימתי חלינן בדם בחולים

מחבר ס"ב כיצד כו' וסיה כלוף לחוכה כו' סי' כפול לחוכה : ומ"ם ונוחנת כחוכו מכחול כו' עם"ז שק"ה וע' מנ"י שחשילו חכניסו בשמופרת הם מ"מ לכיך שיהיה המכחול ובראשו מוך בולם קלר מראש השפוסרת שיגיע הרם עליו וא"ח אכחי איכא למיחש שתת כשהכניסה השפופרת ננעה ברתש התכחול בנדרין מש"ה כתב דוריך תחלה להכנים השפופרת בלח המכחול וימוך וחת"כ חקח המכחול וברחשו המוך וחוחבם חוחו לחוך השסופרת עד שיהים קלח בולם לחוץ מהשסופרת וח"ב ודחי ליכח למיתר שננעה במכחול והמוך בלדדין כיון שהשפופרת מפסיק או אפילו תכנים השפופרת ובחוכו המכחול והמוך

הבדיקה

הבדיקה) פריך שפיר וחבדוק ושניא לי' ר"י דסברא ברורה היא דאין כל הכוחות שווין ומ"ל בדיקה ומחורץ קושית החום' מיהו הניחה לשימת רש"י דחסורה לבעל הרחשון והשני לחחר ג"פ אפילו בבדיקה אבל לשימת ר"ח דמוחרת לבעל הראשון בבדיקה ליכה לחרוני קושית הב"י כנ"ל כיון דכבר הוחוקה לכל המובעות ולכל הכוחות . דהת מפילו בבעל קובים הבניי ככיכ כיון דכבר הוחוקה נכנ המנפעות ונכנ הכוחות. דהם חפיכו כפענ הכלשון מהני זאת הבדיקה ואז עדיין לא הוחוקה לכל האלפשות או לכל הכוחות - וקושית הב"י להיכן אולא. אלא וודאי צ"ל כחירון הב"י דלא אמרינן אין כל האלצעות או כל הכוחות שווין כך לקולא ולא לוחומרא וא"כ הדרא קושית החום' לדוכתא אמאי לא פריך וחבדוק בביאה א" של בעל שני . ואי משום דבבעל שני אפילו ניתא דכל הכוחות שווין לפרום ממנה מחשמים סמוך לווסחה אפילו ביוגא לדרך והא דאמרינן בש"ם ביוצא לדרך שצריך לפקוד אשחו אפילו סמוך לווסחה היינו בחיבוק ונישוק . אכל לא בחשמיש . איך משכחת שמשה סמוך לווסחה בהיחר ע"ז כחב משכחת לה כו' כגון אם כו': שלא חהיה רואה מ"ח כו' . ר"ל אלא ראייתה משום ווסחם כיון שאינה רגילה כו' : שעברה ושמשם כו' . כ"ל באיסור: כרש"י כו' כ"ל שפירש הא דאמרינן בבריימא ואם יש לה ווסח חולה בווסמה כלומר שיש ווסת לקלקולה שאינה רואה כל שעה מחמח חשמיש רק לפרקים חולה בווסחה כנותר שיש ווסת נקנקונה שחיבה רוחה כנ שנה תחמת השתיש רק נפרקים סונה בנוסחה ואינו אחר לשתש עמה אלא באוחו פרק אבל מוחרת לשתש בין הפרקים כת"ש בבש"ע סימן "א : או כתרדכי כו' ר"ל שביבש אה דאמרינן בכרייחא אם יש לה ווסת משלשים לשלשים ושמשה בחוך ל' בווסת ואמרינן שבהי דם שהור הוא מן האדרים מחמת מישוך השמיש דהא חוקה הוא אוכח הוא אוכה עדיין לא הגיע ווסתה וכת"ש בש"ך מק"ב באקר השמיש דהא חוקה הוא אוכח בשנה שלא הגיע לעכרות או הגיע' רק לא הביאה באחות ווסתה וכת"ש בש"ר כו' בעם ל' סבי כנון שחזכה ושמשה שוד פ"א באחות וחף כר' בשור שלא הרומה בג' מתחים ומחובה נתאחה דת ואחר החובה בהי מתחים להחוב בת"ח ואח"ב באחם בהי מתחים והחובה בהי מתחים והאו"ב באחם (דהה ה"ל לפרום ממנה כל שלה קבעתה בג' פטמים) וחזרה וראחה דם מ"ח ואח"כ ראחה עוד פ"ח באומו זמן בלא חשמיש או ב' פעמים דלפעמים סגי בפ"א ולפעמים בריבה ב' פעמים חולה בווסחם ר"ל מחחר שקבעה ווסחה בחוחה זמן ח"כ למפרע שמשה סמוך לווסחה ואין ראייחה מ"ח שבאוחו פעם מנערף לג"ם לחשבה רואה מ"ח אלא חולה ראייחה משום ווסחה ובנידון זה אף שלמפרע נמברר ששמשה סמוך לווסחה מ"מ בהיחר גמור היה ועיין בספר מנחח יעקב ופליחי שהסכימו לחירון הפרישה דמשכחת לה טמוך לווסחה שמוחר כגון אם ראייחה מהחלה היום דמוחר כל הלילה שלפניו דבכלל הפרישה סמוך לווסחה ליכא הואיל זהיא עונה אחרם ואינה רגילה לראוח בלילה מיהו הייע לקולא להחירה בלילה שלפניו אבל לא לחותרא שחהיה בכלל רואה דם מ"ח דאף דאינו עולה לראיה בלילה שלפניו מ"מ היח מוחרת וחולין רחייחה בווסתה דחפשר הקדימה עלמה בפעם הזחח בראיים ווסמה וראחה בלילה שלפניו ולא חשבינן לה רואה מ"ת ונסחפק שם הפליחי באשה שאין לה ווסח דקי"ל דחושבה לעונה בינונים אם שמשה סמוך לעונה בינונים וראחה מ"ח אם גם זו בכלל הא דאם יש לה וכת חולין בווסחה דהא באשה שאין לה ווכת היינו ווסחה או דלמא דווקא בווסח קבוע אמרינן דחולה בווסחה אבל לא בעונה בינונים דהא
דחושקן לעונה בינונים הוא לחומרא אבל לא לקולא ע"ם: ס"ק י"ח תולין כו' חולין
דמושקן לעונה בינונים כע"י בדיקה זו שהדם מן המקור אפילו הכי חולין במכה כיון
במכה כו' אף שיודעים ע"י בדיקה זו שהדם מן המקור אפילו הכי חולין במכה כיון שיודעת שיש לה מכה במקור :

ם"ק י"ם ואם כו' שה"ל להרחות כו' הלה היה נחמנה על כך (ועיין בהשו' ל"ל ספ"ו) באשה שידוע הוא שדם מכחה משונה הוא מדם נדחה שאם הדם שהיא רואה מ"מ אינו שוה לדם מכחה ודאי דם נדחה היא דאין לנו לחלוח בדם מכחה דהא משונה הוא ואם דם החבמים שוה לדם מכחה ודאי דם (ווסתה) [מכחה] היא וכסחמא אין חולין דם חשמים בדם מכה גם אין האשה נאמנה לומר שהוא כמראה דם מכחה דהואיל ויודעת שיש לה מכה סומכח עליו ומקילה לומר כן אלא זריך להראות לחכם והחכם זריך דקדוק גדול בבחינת מראה דם שחמלא האשה שהיא כמראה דם מכחה ולא כראיית נדחה וכחב עליו בחשובת ח"ל סימן נ"ז הרב בעל ל"ל ז"ל הבין דמחי דחמרינן בברייחה דף ס"ו ואם דם מכחה משונה מדם רחייתה אין חולין בדם מכחה דהאי ראייתה דקאמר היינו נדחה וא"כ הברייחם גוסם מיירי בנידון זה שדם מכחה משונה מדם נדחה וקחתר הברייחם גופם דאם ראחה דם מ"ח אין חולין בסחם בדם מכחה ועלה כחבו הפוסקים דוקא שנחברר שדם מכחה משונה מדם נדחה אבל מסחמא חלינן לומר שדם מכחה ודם נדחה ודם חשמישה כולן שווין וחולין במכה ובזה כחב גם הרא"ש דהאשה בעלמה נאמל שכל דמיה שווים וא"ל להראוח לחכם עכ"ם לפ"ז כשדם מכחה משונה מדם נדחה מבואר להדיא בברייחה דחין חולין דם חשמים כדם מכחה בסהם עד שחדע שהיא כמרחה דם מכחה ועסי"ז ס"ל ג"כ לבעל הל"ל מסברה הפילו החשה הומרח בבירור שהוח דם מכחה חינה נאמנת אלא לריכה להראות לחכם אבל הר"ן הוכיח בראיות ברורות דאין הפי' כן בברייחא אלא האי כאייחה אהך כאייחה שהיא כואה מ"ח קאי וא"כ ה"פ דברייחא ואם דם מכחה משונה מדם שרחחה מ"ח אין חולין כדם מכחה ולא מיירי כלל מדם נדחה אם משונה מדם מכחה או לא ועלה כחבו הפוסקים דדוקא שנחברר שדם מכחה משונה מדם חשמיש אבל בסחם חולין במכה והוסיף הרא"ם שא"ל להראות לחכם אלא היא עלמה נאמנת שדם חשמישה כדם מכחה ח"כ כיון שלא מוכר בברייחת ובפוסקים חילות זה אחה למד דלפי מה שהסכימו הפוסקים דמן הסחם היא חולה בדם מכחה א"כ אף שיודעת שדם מכחה משונה מדם ובח נדחה כיון שחדם שהיא מולאם בשעת חשמים שום לדם מכחה אף היא יכולה לסמוך על ראייתה ולא מחזקינן לה לא במשקרת ולא בפועה אלא נאמנת ואנו חולין אפילו בכה"ג דם חשמים בדם מכחה וע"ם:

הגהת רמ"א בסעיף זה חוכן דכריו כך הוא אם ידוע שהדם הוא מן המקור ואינה יודעם בודחי שמכחה שבמקור מוליחה דם חין לחלוח במכה אלא אם יש

לה וסת הבוע ושמשה שלה בשעה וסה דהו יש לגרף סברת המרדכי (כמ"ש בש"ך) הבל אם אין לה ומח קבוע בעינן חדא מחרחי או שהוא ספק אם הדם כא מהמקור דאו חליגן במכחה מכח ס"ם או אם ידוע שהדם בא מן המקור צריך שחהיה יודעת ג"כ

בודחי שמכחה מוליחה דם:

ס"ק ב' וב"ז כו' דס"ל להתרדכי כו' דז"ל התרדכי אשה שיש לה וסח קבוע שהיא כוחה נדה תולה בוסחה (כ"ל אם שמשה שלא בשעה וסחה ומלאה דם) שיכולה לומר זה הדם שהים רואה פהור שעדיין לא הגיע וסמה (וכחב המרדכי מיד אח"ז) וחולה במכחה כו' עכ"ל והבין הב"ח וגם הע"ז סק"ח פשע המרדכי דהחי וחולה במכחה נקשר עם חולה בוסחה וחדה מלחה היה דר"ל שחם יש לה מכה הע"ם שחינה יודעת בודאי שמכחה מוליאה דם דאלו לא היה לה וסח לא היה דאוי לה לחלות בה כ"כ מ"ת מכשיו שיש לה וסת ושמשה שלא בשעת וסחה תולין בה אבל דעת הש"ך שהמרדכי במ"ם וחולין בתכחה מליין חברייחת שכחבה וחולין במכחה וקתי חברייחת חבל ביש לה וסח ושתשה שלה בשעח וסח ומנחה דם אפילו אין לה מכה כלל ס"ל להתרדכי דחולה בוסחה ומוחרה : וז"ש הש"ך עי' בספרי שהוכחחי דם"ל להתרדכי כו' שגם מהרא"י בססקיו וכו' דמיירי ביש לה מכה שאינו יודעת בודאי שמוליאה דם וכו' דאם יש לה וסח ושמשה שלה בשעת וסחה ומנחה דם חולין במכחה ומבים רחיה ממרדכי הנ"ל ומשמע לכחורה שגם מהרח"י הבין הסשם של המרדכי כדעה הב"ח דהמרדכי גופיה תיירי דוקה שים לה מכה מ"ז כ' הש"ך דודחי גם המהרח"י הבין שהמרדכי כחב דבריו אסילו באין לה מכה כלל אלא דמהרח"י דייק דינו מהמרדכי מכח כ"ש כו' : מהני דחולין כו' . אסילו באין לה מכה: הם דברי הרב כו' . שאינו פוסק כשימת המרדכי אלא ס"ל דבכה"ג אפשר

אף הכוסקי' החולקי' אמרדכי מודים כיון דאיכא עוד זד היחר דיש לה מכה : ולפ"ז כו' ר"ל כיון דהמירא דהרב דמלרף סברת המרדכי ג"כ לפ"ז כו' : אלא לבעלה כו' ולא חשבינן לה רואה מ"ת : מדברי רש"י כו' דהא פירש בברייחא דאם יש לה וסת סולין בוסהה פי' אחר דלא פהמרדכי והובא בס"ק ט"ו : אלמא לא כו' ר"ל דהא ביש לה וסת לגדהה מפכשי הברייחא ואפ"ה דוקא בשמשה סמוך לוסמה קאמריגן דמולין בוסחה אלמא לא כו' : וכן הרב כו' ר"ל ומה"ע יש לומר דכן הרב וכו': וגם זה כו' דאלו על סברת המרדכי לחוד לא סמכינן כלל אסילו שלא להוציאה מבעלה : כ"ק ב"א אע"פ כו' יודעם כלל כו' דלא חימא פי' שיודעת במכהה שמוציאה דם אלא שאינה יודעה אם עכשיו הולים דם עו"כ פי' חפילו אינה יודעה כלל : ס"ק ב"ב וכן כו' שבח מן המכה כו' ר"ל שמכחה מוליאה דם וכתב בד"מ שכן משמע מדבריו כו' ר"ל שכל דברי הרב בהגה מבוארים בש"ד להדיח חכל דין זה שחינה יודעת חם הדם בח מהמקור חמ"ם שחינה יודעת שמכחה מוליאה דם חולין במכה מכח ס"ם ולא כתב בש"ד להדיא מש"ה כחב בד"מ דמ"מ משמע כן מדברי הש"ד להחיר [ותשמע ליה נמי וכו' ר"ל דאף די"ל דמיירי דווקא] (דדלמא מיירי) ביש לה וסת קבוע ושתשה שלה בשעת וסחה דלה סמכינן הס"ס לחוד כ"ה בצרוף

סברת המרדכי הכ"ל עז"כ ומשמע לי' נמי כו' אלא לאפוקי כו' ר"ל לעולם גם בסחם שאינו יודע אם הדם כא מהמקור עמאה אם אינו יודע שמכחה מוליאה דם . והא דכחב הש"ד אם מרגשת בעלמה שהדם בא מן הרחם ממאה לא משום דיוקא נקטי אלא לרבוחא דסיפא דאפילו בכה"ג כל כחמי סולין במכחס דהא בכחמי אינה מרגשת כלל וחולין בכחמי נהקנ: כשהדש נושג מייאנים כו' כ"ל אין חולין במכחס: דאסילו אינה מרגשת בעלמה כו' מדכתב אם בדקה עלמה ומלאה דם או אם מרגשת כשהדם נופל מהרחם כו' אלמא דמעיקרא האמר אפילו באינה מרגשת כו' אלא שבדקה כו' כ"ל ויכול להיום מן הלדדין אפ"ה ממאה אם אינה יודעה שמכחה מוציאה דם: דמסילו בסחם כו' שאינה יודעת שהדם בא מן המקור וכה"ג: לא מקרי ס"ם, דודאי אם האמר שפק מהנדדין או מהמקור שמא הוא ממכה הוי ס"ם אבל אפכא לא מצים לומר שפק מהמכה או מהמקור ואח"ל מהמקור כו' דמאי אים לך למימר אק"ל כיון שחאמר לאו דם מכה הוא מהמתור ודאי ממאה ולזאח הקשה על הש"ך דסוחר א"ע שכ' סימן ק"י בכללי ס"ס דין י"ד וע"ו וז"ל יש להקשוח דהא כ' הרשב"א כו' דכנמלא לסורן של ארי יושבה לו בגבו וספק אם נכנס ארי או לא מוחר מטעם ס"ם ספק לא נכנס ואח"ל נכנס שמח נפורן זה לח מיד חרי הוא אלא בכוחל נחחכך עכ"ל והא אינו מחהפך דל"ל אח"ל מן ארי שמא לא נכנס וחי' שם עפמ"ש בחשו' מ"ע דהא דבעינן ס"ם שמההפך היינו היכא שלא הוברר איזה ספק נולד ראשון ויכול אחה להמחיל באיזה לד שחרצה אז בהכרח בעינן שיחהפכו דאי לא מאי חזית למפחת בהדין ספק דאידך גיסא נפחח במכרי' דליהא לאחרינא בהדיה והו"ל חד משק אצל הכא כשחרנה לומר זה מיד ארי הוא א"כ חחפום שבודאי נכנס ע"כ מתחלה לריך לדין אם נכנס כלל אי לא ואח"ל נכנס שתא לא דרס ולסורן זה מהכוחל הוא וכיון דהספק הא" הוא שמא לא נכנס א"א בענין אחר מקרי שפיר מ"ם אף שלא חוכל להפכו עכח"ד ע"ם וא"כ גם כאן לא בעינן שיחהפך דה"ל א"א להחחיל במידך גיםת דכשחרנה לומר שמח דם זה מן המכה שבמקור ח"כ חחפום שבודחי מן המקור וחיך חחפום בחחלה שבודחי מן המקור. ע"כ מחחלה חחם לריך לדון חם הדם מהמקור או מהגדדין ואת"ל מן המקור שמא מן המכה והוי שפיר ס"ם אך שאינו מהספך עכח"ד: אבל הפלתי כהב דאין מקום לקושיא של הש"י דאין כוונח הש"ך להקשוח משעם שאינו מחספך אלא כונחו דשם ספק חד הוא דמה לו אם בא מן הלדדין או מה מכל הם מו משק מחספר אלא כונחו דשם ספק חד הוא דמה לו אם בא מן הלדדין או מתכה כל דם שאינו מן המקור מהור. ע"כ הכל ספק אחד הוא כאוחו שאמרו שם אונם חד הוא : אכונם גם קו' זו לק"ת דהא מבואר בדיני ס"ם בספקי מהרא"י דהיכא דספק א' מחיר יוחר מחבירו לא מקרי שם ס' חד הוא וה"ג ספק א' מחיר יוחר מחבירו למחי דקי"ל מקור מקומו ממח שחם הדם מן המכה שבמקור אף שהחשה שהורה מ"מ סדם שנגע בהתקור פתח ותשתח פהרוח משח"כ חי חתרינן שהדם בח מן הצדדין ח"כ לח היה הדם במקור ואף הדם אינו ממא ולא משמאה כלל. וא"כ שפק זה דשמא הוא מן המכה אינו כססק שמא הוא מן הנדדין דספק הב' מוסיף להחיר אפילו טהרוח ולכ"ע לא הוי ס' אחד והוי ס"ם גמורה ע"ש שנט לדינא הסכים עם הרמ"א: ס"ק ב"ג אם כו' חוך כו' לאפוקי יום ל' כמ"ם הרב בסגה דיום ל' אינו חולה במכחה:

ם"ק ב"ד אלא כו' וכן בחשה שיש לה וסח כו' ר"ל דלכחורה במחי דקמ"ל הש"ך דסגי ביודעה שמכחה מוליחה דם אע"ם שאינה מרגשה עחה שדם זה כא ממכחה לא ג"מ באשה שיש לה וסת דבשלמא באשה שאין לה וסת שאם אינה יודעה שמכחה מוליחה דם אינה חולה בתכחה אא"כ יודעת שמכחת מוליאה דם . וקמ"ל הש"ך דסגי ביודעת שמכחה מוניחה דם אע"פ שאינה מרגשה עחה. אבל באשה שיש לה וסח ושמשה שלת בשעת וסחה ומנחה דם אפילו חינה יודעה אם מכחה מוליחה דם חולה במכחה דסמכים בהא אמרדכי וכנ"ל: ולא נ"ת בדברי הש"ך לענין אשה שיש לה וסח עז"כ דנ"ת גם באשה שיש לה וסח דבעים שחדע כו' ר"ל לפמ"ש לעיל סק"כ דלא סמכים אמרדכי בם כחשם ביש לה מכם רק שחינה יודעת חם מוניחה דם) רק שלח להחזיקה ברוחה דם מ"ת ולהוניחה מבעלה חבל מ"ת וריכה לישב ז' נקיים עד שחדע שמכת' מוניחה דם וחז אפילו ז' נקיים לא תומרך לישב כמ"ש שקכ"ג גם בזה אמרינן דסני כשיודעת כו' שהרשב"א פליג כו' . וס"ל שא"ל שחדע כלל שמכחה מוליאה דם ואפ"ה חולה במכח' והא ליחא אלא כונח הרשב"א אפ"ם שאינה מרגשה עחה וכנ"ל : ס"ק ב"ה ומ"מ כו' מהשוסקים כו' ר"ל בס"ק כ"ב : אכל לענין רואה כו' ר"ל אכל הרב דקאי אדלעיל שלא דבר בכל כר דינ בסיק כ"ב : חבר לערין רוחה כרי "ד" חבר הדב זקחי מדעניים עת דבו ככל הסי מז' נקיים אלא לענין רוחה כרי : אלמעלה קאי . וכדמסיים בסעמא דאל"כ לא מת ממא לעולם דום איט שיוך רק לענין ז' נקיים אבל לענין רואה מ"ח לא היו שייך הא מעמא כלל : ס"ק ב"ר איגה כרי אפילו בשעח וסחה טהורה כו' ר"ל ואינה צריכה לעב ז' נקיים . ועוד דא"כ כו' ר"ל דאם אימה לחלק חילוק בין מרנשם עחה או לא מ"כ הקפי כו' : לרשב"ג כו' וכן למאי דמהם אימה לאתרין היום היום הרואה דם מחמח החפם כו' : לרשב"ג בי וכן וכן למאי דמה מחבר ביו אלא אמניין בריכונו החבר בחבר בחבר לולא אמניין בריכונו הדבר בחבר בריכונו החבר בריכונו בל החבר בריכונו בריכונו החבר מכה אפילו בחוך ימי נדה (דהיינו בשעת וחתה) עהורה (ולא אמרינן דם נדה הוא אלא חלים במכחה דברי רשב"ג רבי אומר אם יש לה וסח קבוע וראחה בשעח וסחה אפילו מחמח מכה חייםינן שמח עפח דם נדה מעורבת בו) מחי לחו בהח קמיסלגי דמר סבר (כ"ל כבי סבר) וסחות דחורייתה וחיישינן שמה מפת דם נדה מפורבת בו) ומר סבר (היינו רשב"ג) ווסחות דרבנן (והולכין בספקו להקל) אתר רבינא לא דכ"ע סברי וסחות דרבנן והכא במקור מקומו שמא קמיפלגי רשב"ג סובר אשה סהורה ודם שמא דקאחי דרך מקור וא"ל רבי אי חייפים לוסה אשה נפי פמאה ואי לא חיישת לוסת מקור מקומו מהור הוא (דרשב"ב דייק בלשונו וקחמר פהורה דהייע החשה דוקח חבל הדם חף שהוח דם מכחה כיון שעבר דרך המקור נפתח ומעפה מהרוח וכה רבי להקל על דברי רשב"ג וה"ק הם ים לה ומת כלומר מם אחה אומר לשמאה מפני ומה חוששה לומחה והיה לך לממאה מומחת שבעה כדין נדה והוחיל וחינך חושם לכך שהרי חת חומר מהורה משום נדה שוב תינה שמחה חפילו לדם שלה) עכ"ל הש"ם וח"ל למחי דם"ד דהש"ם ס"ל לרשב"ג דחשה מהורה ולמסקוח הש"ם כ"ע ס"ל הכי וק' להפוסקים הנ"ל דס"ל הוכחה זו דבשעת וסחה אינה תולה במכחה דאל"ב לא חפמא לעולם אמחי קאמר רשב"ג לפי הס"ד ולמסקנא אליבא דכ"ע דאפילו בשעח וסחה חולה במכחה אלא ודאי הש"ס מיירי כשמרגשת כו' סרמב"ם והרשב"ל חולקים ושחירים אפילו בשעת וסתה אע"פ שאינה מרגשת עתה שהדם

יולה מהמכה ועו"כ הש"ך וו"ה דאע"ג כו' מעיף ו' בדברי הרב וכן חם כו' נחמנת ועסורה עיין במנ"י שהמה למה מחלים רמ"ה שנהמנה חבל מקורו מחשו' מהרי"ו סימן כ"ה והוח גופי' לח המרו בהחלם כ"ח לצרוף עם שחר סברוח ע"ם :

סעיף ז' אם כו' ים לחלום שממכה כו' עמ"ו סק"י שחמה על המחבר דהה מקור דין

המורכב כגון קסמם ביום ידוע וראחה בו כגון בר"ח ואירע כן בג' ר"ח שאם קסלה באמצע הזמן אינו רואה וכן אם בר"ח אינה קוסלת ג"ב אינה דואם אלא כשקופלת בר"ח רואה קבעה לה וסח לקסילת של ר"ח ואינה חוששת לקסילת של יום אחר ולאחר סעם הראשון שקפנה בר'ח וראחה נריכה לחוש לר"ח הבא וה"נ החשמיש בליל סבילה דומה להופנת ביום ידות ולחחר פ"ה חושפת כשחגיע ליל מבילה שנית וחם רחחה ג"פ כל סעם בחשמים שבליל סבילה קבעה וסח לחשמים של מבילה אבל לא לחשמיש של לילה אחרה ומש"ה מוחרה לבעלה רק שחפרוש בליל עבילחה דוקא אבל הפלחי דחה דבריו וססכים לבעל

מיית לפנים לק פתערום כליל שבינסם דוקט חבל הפנים, דחם לכלין וכפים לבעל ח"ק ל"א ואם כו' וחח"ל עברה ופמשה כו' ב"ל שלח שחלה לחכם חם מוחרם מוצרה ושמשם כו' ולח שמשה כו' ב"ל חלה בחה לחכם מה דונה קי"ל דמוחכת כואיל ואחר לידה הראשונה הוחזקה ביאוח של היחר (פי' שלא ראחה בהם דם) אחר ביאוח של איטור אין זה אלא מכח לידחה שהוכו הנדדים וגם פחה אחר לידם בני׳ מוחרת אפ"ם שראחה ג"ם רטופים ולא הוחזקה אחר לידה זו ביאות של היחר :

אפילו ראתה כו' מ"ם בחחלת הס"ק כלותר כו' הוח פירום למ"ם הרב וחם חירע לה שראחה ג"ם בביאה ראשונה שאחר לידחה ואמ"ו כחב הש"ך וכן אשילו ראחה הוא פי' למ"ש הרב או ראחה אחר לידה ג"פ אבל אם פו' אחר לידה כו' ר"ל אחר לידה הראשונה ולא הוחזקה ביאוח של היחר אחר ביאוח של שיסור ובאה לשאול למכם אזי אסוד לה לשתם אח"ב כו' : אבל אם שתשה אח"ב כו' הוא פי' למ"ש הרב בהגה מיהו כל תקום שלריכה כו' והכי מוכח להדיא בחשובה כו' ר"ל דהאי דינא שכ' הרב נובע מחשו' הר"ר יוחק ובא להוכיח דאפילו אם בלידה הראשונה ג"כ ראחה ג"פ רצופים אפ"ה כיון שהוחזקה ביאות של היתר אחר ביאות של איסור מותרת דלא כהב"ת וכמ"ש סק"ו: משמע שהיו כל כו' הם דברי הש"ך דמשמע מתשובת הר"ר יותנן שהיו כל הלידות כו' . דבלא"ה כו' ר"ל בלח"ה פעמח דהוחזקה ביחוח של היחר חחר ביחוח של חיסור וחלינן בלידה בלח"ה כו' שנם הג"פ כו' ואפ"ה מחיר מהמי פעמה כו' . אבל לה היו רלופים כו' ר"ל בלידוח הרחשונים אבל כשהיו רצופים גם בלידות הראשונות אף שהוחזקו ביאות של היחר אח"כ לא מהני ואסורה כשעתה אחר לידה זו ראחה ג"ם רצוסים כו' ונהפוך הוא כו' דמשמע שם שהיו כל הלידות שוים בכל פעם ג"פ ראופים ואפ"ה מוחרת דהא כיון דשרי כו' מספם

דתלוי בלידה הואיל והוחזקה ביאום של היחר א"כ מה לי שהיו כו' : ס"ק ל"ב אבל כו' היינו לעומן כו' ר"ל שחהם נריכה ז"ג : גני כחם כו' דקי"ל השחילה חלוקה לחברתה ואח"כ נמצא בה כחם אם חברתה נדה והים מסורה חלים הקלקלה במקולקל אבל אם שניהם היו בחזקת מהורות נפמאו שניהם פ"י הכחם דלא ידעים מהי מנייהו הוי ומאי אולמא דהאי מהאי וכיון דחדא ודאי ממאה מספים' מממאה לשניהם ונחבאר שם דאם השאילתו ליושבת על דם סוהר ונמלא בה כחם אמריק ג"כ דהיא פהורה וחולה בחברחה דלא מקלקלה לחברחה בכך הואיל ויושכח על דם עוהר : ואפילו בזה"ז דינה הכי דאע"פ שהחמירו כו' דכ"ש הכח דחיכה חקנה עגונות שלח להוניחה מבעלה שלח להחמיר. ועיין סלחי שחולק דהם אחרים דף י"א דרב ולוי פליגי בדה פוהר לוי אחר ב' מעיכוח הם נסחח הסמה ונסחם המהור (חוך ז' לוכר וי"ד לנקבה) ולבסוף ז' לוכר וי"ד לנקבה נסתם העתח ונסתח המהור . ורב חמר דם הבח חוך ז' ללידה ודם הבח לחחר ז' בין חוך ימי טוהר בין לחחר כלוח ימי הטוהר מעין חחד הוא רק דבימי הטוהר החורה טהרחו וקי"ל כרב . וא"כ בשלמא למ"ד ב' מעינוח הם ובחוך ימי טוהר שהוח המעין השהור ע"כ שפיר י"ל כסברת הש"ך דנהי דמחמרים גם באוחו מעין היינו לעלמן אבל לא להוציאה מבעלה דאימר לא הוחזקה אשה זו להיוח רואה מ"ם רק ממעין הסהור אבל לא ממעין הפמא. אבל למאי דקי"ל כרב דמעין אחד הוא החורה פמאחו ובזמן זה החורה פהרחו א"כ פאחר שאנו רואין שהוחזקה אשה זו להיוח רואה דם מ"ח נהי דעכשיו בימי סוהר הדם סהור הוא הא כיון דמעין א' הוא גם לאח"כ כשיכלו ימי הפוהר חראה דם מ"ח ואו יהיה הדם פתח מש"ה ודחי חסורה לבעלה כל שלח הוחזקה ביחוח של היחר אחר ביחוח של איסור ואפילו בחוך ימי פוהר דהיינו ל"ג לזכר וס"ו לנקבה ע"ש: ס"ק ל"ג סיהו כו' ושמשה ג"ם כו' כ"ל ובכל הג"פ לא ראחה כו' מדיף מבדיקה שפופרה כו' כ"ל והא בשפוסרה א"ל ג"פ א"כ ה"ג נחשמיש א' שלא ראחה מוחרה :

סעיף י"א אשה כו' אך ימי הוסת פורשת עד שיעקר ג"פ. דע שלדעת הרב מ"ש והסלחי שהבאשי בסעיף י' בראחה ג"ס מחמת חשמיש בליל מבילהה דלא דמי לוסח הפורכב ממקרה והזמן סלא חליק ראייחה בחד גורם לחוד וא"כ החם דהחשמיש הראשון בליל מבילחה חיכף הוא של איסור הלינן ססי בחשמיש מבליל מבילה אבל הכא דאינה בואה מ"ח אלא מחלי שנה לחלי שנה וקבעה וסח לכך ודאי א"א לחלוח בחשמים אלה בזמן והמריק דחלינן בזמן לחוד : ומ"ם נעקר בג"פ גם כן בזמן לחוד דסיינו שהם עברו עליה ג' חלי שנה ולה רחהה אף שלה שמשה בחותו סעם כיון שקובעת וסת לראות באוחו זמן ועברו עלי' ג' זמנים כללו ולא ראחה נעקר כוסת . אבל לדעה כש"ו והמנ"י דדמי לוסת העורכב ואמרינן דום וזה גורם סראים החשמיש והומן . ואינה אסורה רק בליל מבילה ולא בליל שלאחריו דהוי חד גורם החשמים ולא הזמן וה"כ ה"ג כשקובעת וכת לרשות מחלי לחלי שנה דם מ"ח חמריגן דתרווייהו שהצורמים א"כ אינו נעקר בג"ם בזמן לחוד דאימור מש"ה לא ראחה הואיל ולא שמשה בזמן ההוא ולם סיה הגורם הב' חלם ודחי פירושו עד שיעקר בג"ם שחירע הומן ושמשה דהוו ב' הגורפים יחד ואס"ה לא כאחה אז נעקר הוסמ . וא"ח הם אמרינן דיפי הוסח סורשת והיכי חפלא שאירע הזמן ושמשה די"ל אה"ג דלא משכחת לה בהיתר אלא באיפור כשמברה

ושמשה ג"ם כשאירע הזמן ואעם"כ לא כאחה נעקר הוסח ע"ם : מותרת כו' כ"ל מ"ם המחבר מוחרת לבעלה שהרי לח קבעה עי מפי חירים לא קבעה אפילו קבעה מוחרח לשמש בין וסח לוסת כמ"ש בסוף הסעיף וכשעת הוסת אפילו בחדם זימנה חוששת ועו"כ פי' כו': ס"ק ל"דו מידו כו' ושוב חינה כו' שכרי לה ראהם בפ"ו באייר: וס"ה אחר כו' בא לחרץ דברי עלמו שכתב כגון אם שמשה פעם צ' בם"ו בניסן כו' דהת גם בשמשה פ"ח במ"ו בניסן דינת הכי דתוששת במ"ו בחייר . מז"כ דה"ה אחר ששמשה פעם א' בפ"ו בניסן חוששת מידי דהוי אוסח החדש והא דנקם סעם ב' משום סיפה וחם לה כחתה בפ"ו בחייר חוששת להפלבה כו' דהיינו דוקה החר שמם ב' ולח אחר פעם ח' דאין הפלגה כלח ב' ראיוח : לריכה לחוש כשחסהק כו' וח"ב ה"נ הול"ל דלריכה לחום בחת כפחשמם עוד יהיה בחיוה פעם שיהיה החזור ותרפה דם וחתםר לבעלה עז"כ שאני החם כו': מענמו כו' כ"ל הפיסוק בא מענמו וחיישיק כשהפסק עוד סעם ב' חחזור וחראה דם אבל בוסח הגוף כו': ס"ק ל"ו וא כו' נו" בא"ע סימן קנ"ד ר"ל בזה"ז לא נהגו לכוף כלל להוציאה משום ס"ו והש"ך הום מצי להביא ראים מסי ה' שכחב ג"כ כנ"ל דבום"ז לה נהנו לכוף בעניני זווגים ע"ש: ס"ק ל"ו ואפילו כו' וססק כהרב כו' דהה נחנו חז"ל שיעור לחלות בדם בחולים בניסח ורפחה בעודה בביח הביח רק לילה הרחשונה מו למחי דקי"ל רק ביחה הרחשונה ונהי לענין להוציחה מבעלה משום רוחה מ"ח לח נחנו שיעורם זופה הרל מ"מ לח מקילים פסי ממ"ם הרב דחסילו חם לח פסקה לראות פ"א אם אין לה נער כלל בשעם חשמים הוחזקה להיות רואה מ"ח ע"ם: סעיף י"ד אשה כו' שאינה יכולה לפבול כו' מחמת שהמים מזיקין לשכות ופצעים:

סימן קפ״ה

ם"ק א' כל כו' אלא כו' המובא בש"ם הובא בב"י סימן קפ"ג וחכמים החתירו כר שגם בימי האמוראי' שוב לא היו בקיאין בכך: ס"ק ב' לבן שהוכהם לבינוחו כו' דכיון דאמריון במכאה שחור דממאה דהא שחור אדום הוא אלא שלקה וא"כ כל שנוסה לשחרות אסרו ג"כ חז"ל כמו שאסרו כל מראם הנוסה לאדמיתוח וסד"א דכאי מראה

זה מה"ה והח"ה לא ספך ע"ז לחוד אלא מיירי שם ביש לה וסח קבוע ושמשה שלא בשפח וטחה ומנאה דם דבלא"ה לשיטח המרדכי מוחרת כדלעיל סעיף כ' מש"ה אף דלא קי"ל כוחי' מ"ת פלפרף סברת המרדכי וסברא זו שאינה מולאה כהמים כ"א במקום א' מהנדדים ויש לחלות שממכחה שבאותו נד בא אבל באשה שאין לה וסת לסמוך סברה זו בלבד לה תלינו וח"כ למה סחם המחבר דמשמע מסחימה לשונו דהפילו בהין לה וסת יש לסמוך ע"ו אמנט הש"ך בנה"כ חירן לחד חירון בשלמא הח"ה שם דמיירי לענין אם לריכה לישב ז' נקיים בזה כ"ע מודו דחין להחירה בלח ז' נקיים ע"פ טברח זו לחוד חם לח בצירוף סברת המרדכי ביש לה וסח אבל המחבר דקאי אדלעיל מיני' ומיירי ברואה דס מ"ח דאין להוציא אשה מבעלה כה"ג ס"ל דיש לסמוך גם על סברא זו בלבד דבכמה מקומוח חשו חז"ל שלא להוציא אשה מבעלה ומשום עבונא הקילו הלכך אין להחזיקה

בכואה מ"ח אלא יש לחלוח שממכה שבאוחה לד בא אפילו באין לה וסח ע"ש: אם כו' שפסק דם וסחה כו' כ"ל מחמת חולי ואח"כ ע"י כפואות חזכה לראות דם וםת א"כ ניכר שהועילו הרפואות ויש לסמוך גם בזה ארופא עובד כוכבים שלא תראה עוד מ"ח

ם"ק ב"דו יש כו' קודם שהתחוקה כו' דחשה זו מוחרת לסמוך על הרפוחה לשמש חח"כ יכולה כו' אף לחתר שנתחוקה כו'. כ"ל ואף דשתני חוקה חשה שלח נחחותה שלא היחה לריכה רפואה דבלא"ה מוחרת לשמש עד שחחחוק אבל לעולם יש לומר דלם הועילו הרפוחות וא"כ לחשה זו שנתחזקה ולכיכה כשוחה י"ל דחין לסמוך עליו אפ"ה ס"ל להב"ח דגם בזו שלא נחחוקה מה שלא ראחה משם ולהלאה חולין ברפואחו וסומכמ עליו גם אוחה שנתחוקה ע"ש: "ם"ק ב"מ אין כו' להחירה ע"י כך כו' אבל בדיעבד אם משחה רפואה זו אין להוציאה מבעלה אחר הרפואה עד שחבעל וחחזור לקלקול: אין מחירין אוחה לינשא כו'. ופי' המנ"י דבריו אינו ר"ל שאין מחירין אוחה לחזור ולינשא לאוחו בעל שגירשה דחקשי מאי אריא בזה"ז הואיל ואין לה בקיאין בחרדה הזאת הא אפילו בזמן הש"ם שהיו בקיאין בחרדה הזאת ג"כ אסורה לחזור ולינשא לאוחו בעל שגרשה משום קלקולה (פי' שאם היתה מוחרת לחזור לו לאחר זמן דחנשא לאחר וחחרפא ע"י חרדה יאמר המגרש אלו הייתי יודע שכן לא הייתי מגרשה נמלא הגם בסל ובניו של שני ממזרים לכן מחנים עמו בשעח ברושין הני יודע באפילו חחרפא אח"כ אפור להחזירה ואם מ"מ מגרשה הרי אנו רואין שגרשה אפילו אם תחרפא וחו לא מני לקלקלה אח"כ) אלא כ"ל אין מחירין אוחה להנשא לאחר והיינו אחר שכבר נשאח לשלשה וראחה אלל כ"א ג"פ אין מחירין אוחה לינשה לד' אפילו ע"י רפואת החרדה דאלו מקמי הכי הא אמרינן א' דבלם רפוחה זו מוחרת לחחר: כ"ק ל' כחלו כו' . כלומר כחלו עברה כו' ר"ל מ"ש מור"ם כאלו ראחה ג"פ רצופים מאי קאמר. אי כונחו ג' חשמישים רצופים ובהיהר דהיינו משמיש לאחר שמשהר וחפבול היינו קמייחא ראחה ג"פ כל סעם בכיאה ראשונה שאחר טבילחה אלא ודאי כונחן שאלו ראחה ג"פ רצופים בלא טבילה בנחיים ואיך משכחת לה דהא אסורה לאחר שראחה פ"א מ"ח עד שחשבול . עו"כ הש"ך כלומר כאלו פברה (סי' עברה ושמשה באיסור) וראחה ג"ס רגופים בלא סבילה כו' . ובעל משי א"ש כחב דמשכחת לה בהיהר ע"ס מ"ש לעיל הימן קפ"ו ס"ב בהגה דאין זריכה בדיקה בין כל חשמיש שעושה בלילה אחת אלא מקנחין עצמן אחר כל חשמיש בעד ולמחר צריכה בדיקה ואם מנאה דם פמאה וא"כ תשכחת ששמשה בלילה א' ג"פ ולא בדקה ענמה אחר כל השמיש אלא קנחה עלמה אחר כל חשמים בעד והיה לה ג' עדים מג' חשמישין ולמחר בדקה ומנאה על כל ג' עדים דם א"כ מוכחה מלחה דאותו לילה ראחה ג"פ רצופים דם מ"ה ואפילו הכי לא שמשה באיסור ע"ש וע' בע"ז סקי"ד וכונחו לחרץ דהא כ' המחבר כשחגיע עבילה אחרת נריכה לפרוש ליל של עבילחה כו' משמע דה"ה שקבעה וסח בכך שראהה ג"פ בליל טבילחה א"ל לפרוש רק ליל טבילחה אכל מ"מ אינה אסורה לכעלה שהרי מוהרח לבעלה לאחר ליל מבילחה שאנו חולין ראייתה בזמן דהיינו בליל מבילחה ולא בחשמיש וא"כ הרב שכ' ואם ראחה ג"פ כו' אפורה לבעלה כו' ע"כ פליג אמחבר והו"ל למכחב בלשון י"ה עו"כ הע"ו דלה פליני אלה זה אינו דומה למ"ש הש"ע בסמוך בענין חשש ראייחה ליל מבילחה דשם חלוי החשש באוחה לילה דוקא ואח"כ מוחרת אבל הרב בהגה שכתב ראתה ג"ם כו' בביאה א' שאחר מבילחה כו' ר"ל שלא היחה הביאה בליל מבילחה דוקא כגון שלא בא בעלה באוחו הלילה או לשבה אחרת ולא היחה ביאה הראשונה שאחר המבילה בזמנים שוים בענין שתקבע וסח החדש או וסח הסלנה דג"כ לא היחה אסורה לגמרי כמ"ם בסי"ה דבכה"ג מוחרח לשמש בין וסח לוסח אלא לא היו הג"ם בזמנים שוים א"כ לא אפשר לחלות הסבה של ראייתה רק מחמת ביאה ואסורה לבעלה לגמרי כאלו ראחה ג"ם רצופים בלא פבילה בנחיים (והיינו באיסור לפי' הש"ך או אפילו בהיחר לפי' ח"ם הנ"ל) אלא דלפ"ז קשה על הרב בהגה מאי קמ"ל פשיטא כיון שאין לחלות ראייתה רק ע"י ביאה ודאי אטורה כה"ג כאלו ראחה ג"פ רצופים וחירץ דקמ"ל שאטורה לבעלה אע"פ שבנחיים היו ביאוח של היחר כלוער ביאוח שלא ראחה בהם דם ואין להקשוח היכי חמנה הא כיון שראחה פ"א בביאה א' שאחר הטבילה הולרכה לחזור ולפהר עלמה בו"נ וסבילה ואם אח"כ בביאה הראשונה שאחר הסבילה לא ראחה אין זה הנידון שכחב הרב שראחה ג"פ רצופים בביאה הראשונה שאחר הסבילה די"ל כמ"ש המנ"י דמשכחח לה בעברה ושמשה באיסור קודם שחפהר וחסבול ולא ראחה דם באוחה ביאה א"נ כמ"ש הפלחי שבאוחו לילה שהיחה הביאה ראשונה שאחר פבילחה שמשה ג"פ ולא בדקה עלמה לאור הנר בנחיים רק קנחה עלמה אחר כל השמיש בעד דוה שרי כמ"ש סימן קפ"ו ם"ב בהגם רק שתבדום העד למחר ומיירי שעד הח' הגיחתו חחח הכר או הכסח וידוע לה שאוחו עד הוא הראשון וכשבדקה למחר את הצ' עדים מלאה על הראשון דם ולא על השני אחרים הרי שמשה בהיחר והים בנחיים ביאות שלא ראחה בהם דם אפ"ה אפורה אע"ג שלא היו אותן הביאות שראתה בהן דם רצופים דמ"מ כיון שבכל פעם בביאה א' שאחר מבילה רואה דם הרי א"א לה למבול ולשמש עמו ואסורה עכח"ד המ"ז ס"ק הנ"ל :

והרב א"ש כשיג על מה דמשמע מהמחבר וכ"כ המ"ז פ"ק הג"ל להדיא דאם היחה הביאה בליל סבילה פנסה וראחה דם מ"ח חליק דלילה הוא שהוא שמוך לסבילחה גורם וא"כ בפ"א חוששת וכשתגיע ליל מבילה השניה לריכה לסרוש אוחה הלילה ואם קבעה וסח קבוע ואינו נעקר כ"א בג"ם אבל מ"מ אינה אסורה לבעלה בכך דא"ל לפרוש רק ליל מבילחה ולא בלילה שלאחריו . וחמה הרב א"ש מי נביא הגיד להם זה לחלות בזמן שהוא הליל שבילה דהא יותר יש לחלות ולומר דהחשמיש גורם הדם הואיל וחשמיש עלול להזיל דם ממקור' וא"כ הכי הול"ל דפ"א א"ל פרישה כשהגים ליל סבילה שניה דכיון דהחשמים הוא הגורם הא אמרים בס"א באשה הרואה מ"ה משמשח ג"פ ולאחר שראחה ג"פ כל שעם בביאה של ליל פבילתה הוחזקה להיות רואה מ"ח ואסורה לבעלה לגמרי ולכן הסכים בעל א"ם דבאמת הדין כן הוא ודברי התחבר לריכין הגה דבלא"ה הלשון בליל של טבילמה קשה דחיבת של מיוחר ולא הול"ל רק בליל טבילהה . אלא ודאי דכל"ל אם ראחה פ"א או ב"פ בליל שני של מבילחה כשחגיע מבילה אחרה לריכה לסרוש ליל שני של מבילחה וא"ל לפרוש ליל השני של המבילה השלישית כל"ל. וא"ב אין כאן רואה מ"ח דהא החשמים חיכף בליל העבילה הוא של היחר רק בלילה שאחר ליל עבילחה היא רואה וא"א לה לחלות כ"ח במקרה הזמן ומש"ה לחחר פעם ח" חוששת כשחגיע טכילה חחרת לחזור ולפרוש ליל שני של עבילה וחם קבעה בג"פ הני ופת קבוע . ולפ"ז דברי הרב בהגה שכ' ואם ראתה בג"ם כל פעם בכיאה ראשונה אחר מבילחה אסורה לבעלה כו' הם כפשמן דבין אם היחה הביאה א' שאחר הסבילה זמן רב אחר הסבילה או בליל סבילחה עלמה בכל שנין חלינן ברואה מ"ח ולא במקרה שבילה ואסורה לבעלה ואפ"ה אינו כוחר מ"ם המחבר לא מיירי בהכי אלא בנדון אחר שבליל המבילה אינו רואה עד ליל שני אחר

הפבילה דע"כ חלינן במקרה הזמן ומוחרת ע"י שחפרים כפיגים הזמן עכח"ד : וכדי שלא חהי' הקושי' חמי' כ"כ על הפ"ז מיישב המנ"י דפ"ל להמ"ז דהוי כוסח

מחצית בגד לבן שיפול עלים חבק שהוכחה לבנינותו היה נועה לשחרירות קמ"ל דלח מקרי נועה לשחריכות וטחוכה : ס"ק ה' ירוק כו' גבי מראית הבני מעים כו' ונחבחר לעיל סימן נ"ב כו' כל"ל ור"ל בעוף שנמל לחור ונחמרו בני מעיו ונשחנו הלב וקורקבן וכבד שדרכן להיוח אדומים והוריקו או המעים שדרכן להיוח ירוקין והאדימו במשהו מהן שנשחנו פרסה דסופן לינקב ואם לא נשחנו אברים אלו ואירש ששלקו ומשחנין פרסה דאיהגלי בהיחייהו ומ"מ ליים באום בארים אלו ואירש ששלקו ומשחנין פרסה דאיהגלי בהיחייהו ומ"מ מוחר לחכלן ללוין וחין חושבין שמח חם היו שולקין היו משחנין דחחותי ריעוחה לח מחזקינן - וה"ה כחן יכול המורה להורום היחר כעודו לח ולח חיישינן שמח ישמנה לחחר שיחייבם מה"מ דחחזוקי ריעוחה לה מחזקים וכ"כ גם המ"ז דלה כהב"ח. והוסיף המ"ז עוד כחיות בכוכות להיתר ע"ם . ומשמע מדבריהם נהי דלח תחוקינן ריעותה חבל הם באמת נשחנה לאחר שנחייבש ממאה . אבל הגאון ח"ל בחשובה סימן מ"ו חולק אפילו בכה"ג וכחב דלא מבעיא לדעת הש"ך והמ"ז דמתיכין להוכוח היחר במראה ירוק בעודו לח לדידהו ודחי מוכח דחפילו אם נשחנה לאחר שנחייבש מהורה דהא אחריון ביבמוח מ"פ יש מוחרות דף ס"ז ע"ב א"ל ר"י מדאשקראא לרבא לא נעשה המחים כמיים לענין יבום מק"ו (פי' דהא קי"ל אם מח אחיו ויש לו בן אין אשחו זקוקה ליבם ואף לענין יבום מק"ו (פי' דהא קי"ל אם מח אחיו ויש לו בן אין אשחו זקוקה ליבם ואף שמח הבן אח"כ הוה ליה כחי לענין דאינה זקוקה שוב ליבס ע"ז פריך דלה נעשה חמים כחיים אלה חחזור לזקיקחה אם ימוח בנה לאחר זמן) ומדי במקום שנעשה ולד מן הראשו בולד מן השני לפוסלה מן החרומה (דבח כהן שנשאח לישראל לא חאכל בחרומה הראשו כולד מן השני לפוסלה מן החרומה (דבח כהן שנשאח לישראל לא חאכל בחרומה הראשו לורע אין לה ושבה אל ביח אכים במאח בחחלה ומח ולה הימנו בן ולא חאכל בחרומה וקי"ל דא"ם בשלח בחחלה ומח ולה הימנו בן ואח"ב ניכח לישראל אחר ומח ואין לה ממנו בן אע"ב דמן השני אין לה בן עשו ולד מן הראשון כולד מן השני לפוסלה מן החרומה) לא פשו מחים כחיים (דהא אפילו ביש לה ולד הימנו דחמריגן לח החכל היינו כל זמן שהוח חי חבל חם חח"כ מח בנה חוזרת לבית חביה) מקום שלא עשו ולד מן הראשון כולד מן השני לסטרה מן היבום (שאם ניסח מחחלה לראובן ומח ויש לה הימנו כן ואח"ב ניסח לשמעון ומח בלא בנים אפ"ה זקוקה ליבום לאחיו של שמעון ולא נפסרה מהיכום בשביל הולד מן הראשון) אינו דין שלא נעשה מחים כחיים א"ל כו' דרכיה דרכי נועם וכל נחיבוחיה שלום פי' רש"י שהיה לה כן ולא כזקקה ליבום וניסח לסוק ומח בנה אם חאמר חחוש הרי חעננה על בעלה הלכך ע"כ בן אין לה כשעת מיחה קאמר והרי יש לה עכ"ל אף אנו נאמר דם דאם איחא דהום לבן או ירוק כשנחייבש ונעשה אדום בקלחי' ממאה . אין כאן דרכי נועם שהרי אחה מחירה במרחות הללו לשמש חת ביתה וזו הולכה ומשמשת ומהעברת ולחתר כן חמלא דם בקנות הכחמי' המהורים והרי שמשו בחיסור והולידו בן נדה חין זה דרכי נועם. חלח חסילו לשיפה הב"ח שחוסר להורות עד שיחייבש וח"כ שפיר י"ל דחם נשחנה חחר שנחייבש שהיה מתחה וליכח בזה משום דרכיה דרכי נועם כיון שחין מחירין לה לשתש קודם שנחייבש חפ"ה ליחה לדברי הב"ח דהה הב"ח דימה דבר זה למחי דחמרים/ פחור חדום הוא אלא שלקה ומל"ל לבדות מלבו לקוים שלא נזכרו בגמ' גם כל הלקוים שהוזכרו בגמ' היינו בעוד הדם חוך הגוף אבל כשהמראה עם נאחו מן הגוף פהור אלא שנשחנה אח"כ על הבגד שנוי אויר עם הבגד גרמו לו לההאדם דעימינו רואות כשינית בגד פשחן על הברזל וישהה שם יעשה כחם ירוק כזהב ולפעמים נוטה לאדמימות אף שהברזל אינו לא אדום זלא ירוק כשיחחבר עם הפשחן יולד משניהם לבע חדש נושה לאדמימות אף זה כן ע"י התחברות הליחות עם הפשחן ושנוי האויר גרמו לו להחאדם ועהור עכ"ד: [הג"ה ועי' בשו"ח חכם לבי שכ' וכן כחב ז"ל בטעם שחין בגדים לבועים מטמחים בנגעים שחח הלבע הוליד בו כיעור אף שאין הלבע דומה לכיעור ההוא וכו' ע"ש ול"ל דאפשר דהיינו נמי פעמח דקי"ל דבגד לבוע חינו מפחח משום כחם וכמו דמכוחר בסימן ק"ל סעיף י' משום דחליט דהלבע גרם למראה אדמומית וכיון שכחמים דרבנן חולין להקל . ע"כ הג"ה מהרב הגדול וכו' מהוכ"ר שלמה הבהן נ"י מ"ן דפ"ק ווילנא] ועי' פלחי שדחה ראיות הש"ך וע"ז מסימן נ"ב דשאני בני מעים שאין כאן ריעותא ושנוי כלל משא"כ כאן דהרי דם לבן לפניך וזה בא מהמקור כמו זה וא"כ ראונו בנסהח מקורה ויצא דם אלא דהתורה התירה דם כזה על"ם איכא ריעותא דים לחום דלאחר שיתייבש יתגלה בהייתה וגם כל כאיות המ"ז והמכ"י מנמ' דכאו הדם בעודו לח ומיהכו במכאה לבן ויכוק ים לדחוח דבומנס שהיו בקיחין במרחות הדמים להבחין ולהכיר היו יכולין לרחות בלח כמו ביבש אכל אנן דלא בקיאין להבדיל בין דם לדם אפשר דכל מה שיש לחוש להחמיר חיישים וסיים וז"ל אבל מ"מ כיון דאין להב"ח כאיוח הנ"ל להחמיר דבר שלא נמצא בסוסקים ומ"מ הכל לפי ראות עיני המורה וכן חבין את אשר לפניך ולא יהיה דעתך קלה באיסור כרת עכ"ל. ודבר נפלא על שלא הביא חשובה ח"ל הנ"ל שהרי בסימן קפ"ז ס"ק ה' סבים חשובה זו . וגם מה זחם החבונה חשר לו להבין בענין זה וכחב עוד הע"ז בסק"ח נשם הב"ח שכ' בשם הר"י מרגליות בחשה שינחה ממנה חחיכה לבן ועב לחחר שרחלה במרחן כמו ב' וג' שעות היא ממאה שדרך הדם להחלבן מחמת רחילה ושמה"ע נוהגות הנשים שלא לרחוץ בעת לבונה שע"י המרחץ אפילו אם מראה חחיכות לבן ועב חסיה ממאה וסוחרת הז' נקיים אבל המ"ז חולק שלא נמנא בש"ם ופוסקים רמז מזה ולאו מר

ולא יורה לאחרים כלל ע"ם: ם"ק ד' השעוה כו' ועי' לעיל סימן ל"ח כו' דים עוד מראות גע"ל כגון כיפות או כנף של מול מלח מול כנון כיפות או כנף של מול מול אוכם: מ"ק ה' בלא כו' וכ"ב בין כו' ע"כ ל"ל שלא היה כחוב בנסתחות הש"ך בש"ע מ"ם לפנינו וכ"ם הירוק ככרחי או כעשבים דאל"כ מה מוסיף על דברי הש"ע : ס"ק ד' על כו' בראש הסימן ר"ל שהיא טמאה שאני אומר דם ילא כחרדל ונחקנח או נאבד היינו היכא דליכא למחלי במידי פחרינת משח"כ בנידון דידן שכ' המחבר הרגישה שנפחח מקורה וכדקה מיד ומנתה

מראות הללו דחיכא למחלי ההרגשה שהיחה מאוחן מראוח מש"ה פהורה :

בר רב אשי חחים עליה שבאו דברים אלו מפי מהר"י מרגליות לכן המחמיר יחמיר לעלמו

סעיף ב' נאמנת כו' אכל אם הכיאה לפנינו כו' אין סומכין עליו הוא אבעיא דלא אסשיעה בש"ם נדה דף כ' ע"ב הבעיה להו כזה עיהר חיש פלוני חכם מהו כני והי"ל לחומרא דלא מבעיא כשהחזיקה בטמא והיא אומרת חכם פלוגי טיהר לי כיולא בזה ודאי משקרא אלא אפילו נשחפקנו אם הוא שמא או שהור גם כן אין סומכין עלי׳ דהח ספק שלנו חם הוח נוסה לחדמימות חו לח מש"ה חמרינן דלמח כי היכי דלדידן איכם ספיקא איהי ומי לא קים לה וסברה דדמי לדם זה שטיהר פלוני חכם ובאמת אינו

דומה שמוחו דם לא היה נוסה לאדמימות ודם זה נוסה לאדמימות מש"ה אין סומכין עליה: ס"ק ז אין כו' חין לה לסמוך דוספרה לה לעצמה משמע נאמנת ולא על חברתה כן סי' רש"י כו' ר"ל על האי אבעיא הנ"ל כזה פיסר לי פלוני חכם מהו פירש"י מהו שתסמוך עליה חברתה שהראתה דמה לזו ואמרה לה כדם זה שלך הראחי גם אני לפלוני מכם וסיהר וכ' הב"ח ואין להקשות על רש"י מאן דוחקו לפרש כן ולא פי' האבעיא כהי"ח די"ל דהוקשה לרש"י אי ב"ד דהאבעית היח כשהביחה דם לפנינו לשחול עליו והחזקנום בפמח או נסחפקנו פליה והיא אומרח חכם פלוני פיהר לי כזה א"כ למה באה לשתול עליו לחכם הלא ככר הגיד לה אוחו החכם שהיא אומרת משמו שדם כזה סהור אבל לפי' בש"י נימא דבאמת אותה אשה אין בה שאלה אלא אומרת כן לאשה אחרת שהראחה לם דם כזה מיהו לא פליגי הי"א עם כש"י רק בסי' האבעיא אבל לדינא לא פליגי אסרדי אלא שניהם אמת הדין היולא מפי הי"א וכן הדין היולא מפי' כש"י : מיהו כו' נאמנה כו' כ"ל לגבי בעלה בפ' המדיר כו' דאמרינן שם משמשחו נדה יולאת בלא כחובה וסכיך הש"ם אי דידע שהיא נדה היכי שימש אי דלא ידע נסמך עלה שאינה נדה דכחיב וספרה לה לעצמה ומשני כגון דאמרה סלוני חכם סיהר לי את הכחם ושאלינטו לחכם ואפתכת שקרת דחינה נחמנת והוי משמשחו נדה והחי דינה מבוחר לעיל סימן קפ"ה ס"ג בהנ"ה כאם אומרת פלוני חכם פיהר לי את הכחם והחכם אומר שמשקרת שהחכם נאמן

השקל היכ משמע כל שהחכם אינו לפנינו ומכחישה נאמנה לומר לבעלה דם או כחם זה סיסר לי חכם : ס"ק דו" וכן אשה כו' דגם דעת החום' כפי' כש"י בו' דאיחא דף כ"א ע"ב ראחם דם בשפופרת (לגון שהכניסה שפופרת עד המקור ויצא דם דרך השפופרת ולא נגע בכשרה) מהורה. בכשרה אמר רחמנא ולא בשפוסרת. ליתא שפוסרת חגאי היא דחניא המפלח חחיכה אע"ם שמלחה דם אם אין עמה דם אחר שהורה שר"א אומר (הכי מחרצין שם בברייחא) בכשרה ולא בשקיר (עור הולד קודם שגברא בחוכו עלמוח וכשר) ולא בחחיכה . וְחַכ"ח חֹין זה דם נדה חלח דם חחיכה ופריך הש"ם ח"ק נמי פהור מפהר חלח דפלוי פלויי (שהחחיכה מבוקעת והדם בבקעים) איכא בינייהו ח"ק סבר האי דם שבחחיכה דם נדה הוא אלא שנזרח הכחוב הוא שהוא מהור דכחיב צבשרה ולא בשסיר ולא בחחיכה וה"ה לראחה דם בשפופרת שפהורה מה"מ וה"מ היכי דשיע החתיכה והדם שבחוכה לא נגע בכשרה אבל סלוי פואה דבבשרה קרינן ביה שהרי נגע הדם בבשרה ואחי רבנן למימר אע"ג דנגע בבשרה דפלוי סלויי אין זה דם נדה אלא דם חחיכה הא דם נדה ודאי ממא אסילו בספוסרה . אמר אביי בספופרה דכ"ע לא פליגי דסהורה כי פליגי בחחיכה מ"ם דרכה של אשה לראות דם בחחיכה ומ"ם אין דרכה של אשה לראות דם בחתיכה פי' רש"י אהא דקאמר אביי כי סליגי בחתיכה כלומר ודפלוי פלויי ח"ק סבר דם נדה הוא אלא החורה החירתו בחהיכה דכחיב בכשרה כו' והיינו היכא דשיע אבל פלוי פלויי בכשרה קריטן ביה ועמאה וחכמים כוברים אפילו פלוי פלויי מהורה דאין זה דם נדה דאין דרכה של אשה לראוח דם בחסיכה וכחבו החום' דא"כ השחא אין דרכה של אשה לראוח דם בחסיכה פירוש שאינו דם נדוק לא הוי כההיא דאין דרכה לראוח דם בשפוסרת וכו' והרח"ש הוסיף להקשוח דהול"ל אין זה דם נדה כדאמר מעיקרא . ועוד קשה כיון דאביי לח בא לחדש בדבריו אלא דבשפוסרת לא פליגי ופליגי בחחיכה כדסליגי מעיקרא אם כן לא הוה זריך למימר רק אלא בשפוסרת כ"ע לא סליגי כי סליגי בחחיכה וכו' וכ' החום' וז"ל וים לפרם דפליני בחהיכה העשוי' כמין שפופרח והוי חגינה בין דם לבשר (כ"ל שהחחיכה מפסיק) דח"ק מטמח דדרכה לראוח בענין זה ורבנן סברי דאע"ג דדם גדות הוא אין דרכה לראות בענין זה ואין זה דם נדות דקאמרי רבנן הכי פירושו דאין זה דם נדות שפתאו הכחוב אבל בפלוי פלויי גם רבנן מממאים כיון דדם נדות הוא ונוגע בבשרה עכ"ל וכזה מיושבים כל התושיות הל"ל דהולרך לשנוח מלשון המשנה דהח לריכין לדחוק בל" המשנה דה"ם אין זה דם נדות שממא הכחוב וגם לריך לאסוקי במלחא במאי סליבי בחחיכה כיון דלא סליבי השמא במאי דהוי פליבי מעיקרא לדעה המקשה. וגם הוי סאי דאין זריכה לראוח דם בחחיכה כהאי דאין דרכה לראוח בשפופרח . אבל הרא"ש בשם הר"ד שתשון מקולי כ' דהא דאמר הש"ם והכא בחחיכה קמפלבי ר"ל דפלוי פלויי ולא כפיי רש"י דפליגי אי דם נדה הוא אלא פליגי ח"ק וחכמים בפעמא דקרא דדרשיק בבשרה ולה בשפוסרת ח"ק סבר דממעטינן שפופרת מטעם הססקה וכן חחיכה היכי דחין הדם נוגע בבשרו חבל פלוי פלויי שפיר קרי בכשרה ורבע סברי עעמח דממעטינן שפוסרה משום דחין דרכה של אשה לרחות כך וכן חתיכה נמי אפילו פלויי דהוי דם נדה ודם נגע בבשרה אם"ה מהורה כיון שלא ראחה כדרך שהנשים רגילין לראות שאין דרך הגשים לכחות כך והם דהחמרי כבנן אין זה דם נדה הפי' אין דרך דם נדה רגיל לבה בזה הענין: ולפ"ן מיושב ג"כ כל הקושיות הכ"ל שהקשיתי כמ"ם בסמוך לסי' החום' וכן עשה ר"ם מעשה בחשה שנעקר מקור שלה וכמין חחיכה בשר היה נופל לה בביח החיצון וטיהר אוחה לבעלה כיון דאין דרך נשים לראוח כך וכן ססק בש"ע כר"ש וע"ו כ' הב"ח דצ"ע לענין מעשה דר"ש ססק כן ע"פ פירושו וא"כ למאי דכ' חכמים אפילו הוי דס נדה וגם נוגע בכשרה מהורה כשחין דרך הנשים לרחוח כך. חבל לסירושה דמעמה דחכמים בסלוי פלויי דמהוכה שאין זה דם נדה אלא דם חתיכה א"כ היכר דידעינן שדם נדה הוא

אפילו לפי' רם"י וחום' ע"ם: ס"ק מ' אפירו כו' דלח בעי בדיקה כו' . ר"ל חלח חפילו חם נשעה ופילחה לבית החיצון ראחה דם ג"כ מהורה ועז"כ הכ"ח ולא גהירא כו'. ועמ"ז ססק"ה שמסכים לרמ"א דאין חלוק בין שעח נסילה לאחר נפילה שאפילו אם בשעח נפילה לביח החיצון ראחה דם ג"כ מהורה וא"ב לא בעיק בדיקה בשעח נפילה דבכל ענין מהורה וכ' עוד שם דמה שמסיים הרמ"א ומחמח מכה הוא ר"ל וחלינן במכה אין פעם שלו מחיישב דדין זה איננו לכאן אלא כבר נחבאר סימן קפ"ג דאם יש לה מכה המוציאה דם חולין סדם במכה ובאמת הכא החירו אפילו כדם נדה ממש שבא מאוחה החחיכה דהיינו שדם נדה שיש באוחה החביכה של המקור שנבקע ונפל הוליכה אוחה חחיכה עמה הדם נדה שבחוכה לבית החיצון אפ"ה אין אוסרת מפעם המבואר בגמ' ובפוסקים לפי שאין דרכה לראות בכך ונתבאר שם דדעת הב"ח שאין להחיר בדין זה אשה שנעקר מקור שלה אלא בים לה וסת ושלא בשעת וסחה אבל בשעת וסחה או באשה שאין לה וסת אין להתירה בכה"ג וכמ"ם רמ"ם בסמוך סוף ס"ה ומעעם שיחבאר שם . והוא חולק עליו מדכ' רמ"א כן בסוף ס"ה ולא מקודם בסעים הם כאן לענין אשה שנעקר מקורה אלא ודאי דהכא אפילו היא בשעח וסחם מוחרת לפי שאין דרכט לראות כך אבל המנ"י מסכים בזה להבא דגם כאן לא החירו אלא כיש לה וסח ושלא בשעח וסחם וח"ש כמ"א כן בסס"ה ולא להבא דגם כאן לא החירו אלא ביש לה וסח ושלא בשעח וסחם וח"ש כמ"א כן בסס"ה ולא כ' כן בסעיף זה לק"מ דבס"ה אינטריך לאשמעינן חילות זה אבל כאן כיון שכחב ומחמם מכה הוא סמך אדאיחא סימן קפ"ו ס"ס בהג"ה דאין חולין במכה אלא באשה שיש לה וסת ושלא בשעה וסחה ולא הולרך להשמיענו חלוק זה כאן בסעיף זה ע"ם: "

כנדון המעשה דר"ם שנעקר המקור שלה אפילו רבנן מודו דעמאה ועל פי" רש"י קשה כל הקושיות הנ"ל ומסתבר ספי לפסוק כהר"ם הח גם דעת החום' כפי' רש"י ועדיפת מיני' דלכ"ע אי פלוי פלויי פתח דדם נדה הוא ונונע בבשרה ולא פליגי אלא בחחיכה כמין שפוסרת ולשיטת החום' לא קשה ג"כ קושיות הנ"ל א"כ ג"ע לענין מעשה אם יש

להקל כהר"ש בחשה שנעקר מקור שלה : חבל כשהחמיכות כו' בלח דם פהורה ר"ל

לדע שהמערני מלך הקשה על הרח"ש ופור שכחבו וכן עשה כ"ש מעשה בחשה שנעקר מקור שלה כלי משמע דה"ק וכן חומר שכחבו בדברי הש"ם ועשה מעשה מתשה להחיר משח"כ לפי' רש"י וחום' לא היחה שהוכה וזה חימא דהא אף לפי' רש"י וחום' להחיר בהר"ב בה"ג בדאים להדיא דף מ"א אחר ר"ל כל מתור שנעקר ונסל לארן שמאה כו' למאי אי לימא לפומאות ז' (כדין נדה) דם אמר רחמנא ולא חחיכה אלא לפומאת ערב (מפני שנגעה בו ביליחחו) אלמח דחשה שנעקר מקור שלה פהורה לכ"ע וגם על הר"ם קשה למה לכיך לחלות פעמח שחין דרך נשים לרחות כך חיסות ליה דם חמר רחמנת ולח חתיכה (ע"ש מה שחירץ) אכן בפלחי כ' דחין הפי' כדברי הר"ש כמו שהבים הב"י והפור שהם הבינו דר"ל שהמקור שלה נעקר מקוחו ונשל מן המקור חחיכת בשר נרקב לפרוזדור ואיננו כן דבכה"ג אה"ל דלכ"ע שהורה כדאמרינן דף מ"ח דם אמר רחמנא ולא חתיכה אלא הנדון דהר"ש ה"נ כמו ששכיחי כעה בנשים חולי שבירה ונקרא בל"א (פאר פוילם) והות כי הרחם עומד למעלה מסרוזדור וכחשר נחלשה החשה וניחקו מיחרוחיה קנח מהרחם נשתרבב ויורד למעה בביח החילון דהייע בחוך הרחם שמשם הדם יולא מחם בחוך הסרוזדור ומ"ש הר"ש שנעקר עד שהחחיכה הימנו נשתרבב ונפ! למעה בביח החילון אבל היה הכל בחבור א' עם הרחם ולא שנעקר ונפרד ממנו רק קלת מן הרחם דהיינו מקום פה הכחם נשחרבב וירד למעה בבית החיצון ומשם זב הדם וח"ב חין כאן חחיכות רק יולא מהרחם ומ"מ כל זמן שלא חזרה לבריחוחה כל דם שחראה משם טיהר ר"ש דאין דרך ראיה בכך אלא דרך הראיה מן הרחם והרחם עומד במקומו למעלה מהפרוזדור אבל שיהם הכחם מחפשם למעה ומשם יזוב הדם חין דכך כחיה בכך וח"כ לכש"י והחום' ודחי דבכה"ג מפחה וח"ם דכחבו הכח"ם והטור דהחי דינה דהר"ם דוקה לפי שירושו קחמר ומ"ם וכמין חתיכת כשר היה נפל לה בבית החילון לאו דוקא אלא ג"ל חתיכם וכו' וא"ב אשה כזאח לרש"י וחום' אין לה חקנה הואיל וא"א להיום לה ז' נקיים כק חגא מבעלה ולדעח ר"ש מוחרת לבעלה כי אין דרך ראיה בכך וסיים הפלחי וז"ל ומצינו חקנה למחומד

לאתותך (לסמוך אכר"ש) ואף כי יש יפקפק בזה כי מי יאמר באיסור נדה איסור ממור למתוקך אכר"ש) ואף כי יש יפקפק בזה כי מי יאמר באיסור נדה איסור ממור לסמוך אהר"ש במקום דרש"י וחוב' חולקין (וכמ"ש הש"ך ס"ק שלפני זה בשם הב"ח) מ"מ. נתחי אל לבי לשהר אשה כזו בבודקת ומנאה בלי הרגשה הואיל וגלא הא כבר כחבתי לפיל פימן קפ"ג דנעיק מה"ח דוקא הרגשה גמורה אפילו בבדיקה כו' וסמכת בלירוף שניהם והוא במקום פיגון והקלח כו' עכ"ל וכראה דאין להחיר אלא בלירוף עוד סברא דנעינן אשה שיש לה וסה ושלא בשעת וסתה :

ם"ק י"א תוא כו' כמין קליפות כו' דכעינן ג"כ בדיקה ע"י ששורין אותו במים ואם כמותו פמחה דהת דם הוא ואם לא נמות מהורה דהא בשר הוא וה"נ כן הוא: ניכר בסן כו' וא"כ א"ב בדיקם לידע ע"י בדיקה כשלא נמוחו להם בשר ההא ניכר בהן כו': ובד"מ כתב כו' ר"ל ומה דמספקא להב"י וכתב בדרך אפשר פשימא ליה להד"מ וכו': ולפת"ש כו' י ולא הולרך להחיר כו' ר"ל כיון דאין בהם דם רק בשר המקור פשימא דמוחרת עז"כ ולח הוצרך כו' : דרך ראיה הוא כו' במה שראתה דם בשהחתיכות בצבה החינון : ס"ק ד"ב דומיא כו' ר"ל עדיין נחת דבריך לשיעורין דהה ים כמה מיני שפוסרת גדולים וקפנים עז"כ דר"ל דק כו' : ס"ק י"ד וסתה כו' דבכ"מ כו' "ל בכדיקת הריאה סימן ל"ו ס"ד וס"ו : ס"ק ס"ו ודוקא כו' סימן קפ"ו מה' כו' דאפילו ים לה מכם שיודעת בה שמוניתם דם חין חולין דם ראייתה בדם מכתה אלא שלא בשעת וסח: דסתם כיון כו' . אלא דברים יבשים כו' דליכא למימר א"כ לא תהיה ממאה לעולם דהא ההיה פמחה כפתרפה חותן הקליפות פעם חתרת ויהיו נמוחים חו כפתרחה דם : וכ"ם בכה"ג כו' ר"ל חף דלח קי"ל בדם מכה כהרמב"ם והרשב"ח מ"מ בכה"ג דהכח שהורה לכ"ע . ועי' נמנ"י שכ' על קושים הש"ך ההש"ך הבין דרמ"ל במ"ש ודוקל בלשה שיש לה וסת ושלל בשעם וסחה קלי על העילה לוחן קליפות ושערות במים ולל נמוחו דעהורה דהיינו דוקם בחבה שיש לה וסה ושלם בשנים וסחה וע"ז היטב חשר התשה דכחן לח שייך א"כ לא הפמא לעולם דהא אם חפיל במים פעם אחרת ויהיו נמוחים חהיה פמאה אכן כונח רמ"ם אינו כן אלא קאי אדסמוך לי' כשבדקה ג"פ כל מה שכאחה ולא נמוחו דשוב מ"ל בדיקה מה שהית רותה מח"כ בדרך זה וע"ו שפיר קחמר ודוקת בחשה שים לה וסת ושלה בשעת וסתה חבל בשעת וסת ממחה דחל"כ לא חהיה מתחה לעולם דהא כ"פ שחרמה בדרך זה פהורה ומ"ל בדיקה . מכל הפלחי השיג על המל"י דודמי גם הש"ך הבין בכונס רמ"א כמ"ש המנ"י דקאי אדסמוך ליה ואפ"ה שפיר הקשה דהכא לא שייך א"כ לא חסמא לעולם דנהי דלא העמא כשלא חראה אלא דברים יבשים מ"מ כשחראה דם מפמא ומירן הפלחי קושית הש"ך דאין הפעם כדברי הרמ"א דנשעת וסחה פמאה משום דאל"כ לא סה"ל לכחוב דדוקא באשה שיש לה וסח ופלם בשעם וסתה מהורה דהה אף באין לה וסח וראתה אותן דברים יבשים בחוך פהורה לפי עעם זה וכמ"ם סימן קכ"ז סס"ה . אלא הטעם כדברי הרמ"א דלא רלה רמ"ם לסמוך על חזקה זו וחמר הואיל ולח נמחו ג"פ לעולם לח נמוחים כי חם בנירוף סברת המרדכי דם"ל בחשה שיש לה וסת ושלת בשעת וסתה חמכינן מסחמת היא מהורה דחורת בזמנו בא ואין זה הדם אלא בער בעלמא אבל באין לה וסח וכ"ם ביע לה וסת כבעת וסחה דתין כתן כק חוקה זו דתתחוק בג"פ שלה נמוחו וע"ו לחוד לח סמך רמ"ח להחיר וז"ש כמ"ש גבי מכה לעיל כו' ר"ל דגם גבי מכה כפחינה יודעת בודחי שמוליחה דם אין חולץ במכה כי אם בצרוף סברת המרדכי דהיינו באשה שיש לה וסת ושלא בשעת וסמה ומהמי פעמא בעים הכא נמי דוקה אשה שיש לה וסת ושלא בפעח וסתה וא"ם ם"ם י"ן וי"א כו' על מה כו' ר"ל דהם כל מה דחיחה בירושלמי וחין סלמוד שלנו מולק עליו נריכין לפסוק כוחי': נמי משמע הכי כו' ר"ל דחיחה בגמ' דף כ'ב בעם מיני' ריב"ח מר"ח דם יבש מהו וכו' כי יזוב זוב דמה חורחה דמילחה הוא ולעולם אפילו יבש נמי וכו' בלח ונעשה יבש לא קמבעיא לי כי קמבעיא לי כיבש מעיקרא (כגון שינם מנופה חתיכה של דם יבש) אמר ליה תניתוה המפלח כמין קליפות כמין שערות כמין עפר כמין יבחופים חדומים חפיל למים חם נמוחו פמחה חלמה חש"ג דכי חזיה יבם כעפר אפ"ה מפאה א"ה אפילו בלא נמוחו נמי אמר רבא כי לא נמוחו ברי' בפ ע היא (ולם דם) והוקש' להש"ך לישנה דח"ה דהחי קושים קשה שמחניחין בלח"ה מ"ש נמוחו ומ"ש לא נפוחו אלא ודאי כסברת הראשונה דבחחיכת דם אנ"פ שקשה ואינו נמוח ממאה וא"ש לישנת [דת"ה דעל המשנה גופת] לת קשים מ"ש נמוחו ומ"ש לת נמוחו דהוי ידע מחירולת כי לת נמוחו בכיה בפני עלמה תבל השחת דפשם לי" דם יבש מדין המפלח כמין קליפוח

סימן קפש

הבין כיב"ח דמדמה דם יבש למפלח כמין קליפוח לגמרי דה"ג אי לא נמוחו עהורה

וקפים ליה שפיר מדם יבש מ"ה בשלם נמוחו נמי דהכם ליכם למימר ברי' בפ"ע הים

ומשני החם במפלת כמין קליפות איכא למימר בריה בפ"ע היא וכוונת החרצן לומר דהכא

באתת אפילו לא נמוחו ממאה דלא סשפחי לך מהחם רק יבש ממאה ולא דאית לי לנמור לנמרי דם יכש מדין המפלח כמין קליפוש לחלק בין נמוח או לא נמוח אלמא מוכח כסברא הראשונה

מיהו חירון זה חלישנא דח"ה יש לפקפק קלח בשנוי לפון דש"ם דעיקר חסר מן הספר ודוק:

ס"ק א" חוששת כו' יום החדש כו' כגון אם ראהה במ"ו לחדש זה חוששם למ"ו בחדש הבא בין אם החדש חבר או מלא : לוחח הפלבה כו' כדלקתן שעיף ב' בחדש החדש החדש חבר או מלא : לוחח הפלבה כו' כדלקתן שעיף ב' בכ"א באייר החד הפלבה של ל"א יום ולריכה לחוש לכ"ב בסיון דהוא יום ל"א מכאיה הבא באייר דהוי הפלבה של ל"א יום ולריכה לחוש לכ"ב בסיון דהוא יום ל"א מכאיה השניה דהא אייר חבר : מ"ק ג' שביר כו' מכאן ואילך כשיביע יום כ' שנים כו' : מחבר דבריו טובעים מהכאב"ד בם' בעלי הנש וכאון משבילת מלום הוא האי אחת אחת אחת לקמי דר"י דכל איתח דהוה סלקא מעבילת מלום הוה הפי איתח אחת אחת מיכך עלחה בך (פי' בנוח עירך שהיו מקנאות בך בחכה שבירך לבעלך נמנו לך עין הרע) לכי והבעלי לו על גבי הנהר (קודם שחבא לעיר ולא הוכל למעל לשעתה בלבד ומש"ה החיכ לה ע"ב הנהר קודם שחבא לעיר דאי הוחת אלא לשעתה בלבד ומש"ה החיכ לה ע"ב הנהר קודם שמבא לעיר דאי הדיון שאר וסת וחוששת אלא לשעתה בלבד ומש"ה החיכ לה מ"ב הנהר קודם שמבא לעיר דאי מ"ד דדינה בדין שאר וסת וחוששת הוא הוא מעקר בשעה אחת ר"ל דאם הגיע ג"ש דעכלה ולא ראחה באישון לילה מוחרת בשעם הלא נעקר בשעם האם כ"ל דאם הגיע ג"ש דעכלה ולא ראחה במושה אי אכל מ"ב והמלה ובא חברים שונח ולא הבישה בחות לבוע איש מעברה שונה ה"א הביק שהרה לחות למתר במעם אי אכל מ"ש חברים שונחה ולא הכרביד ואו להראב"ד היה בחות בות בנות לבעות ואמאי א"ל בדיקם דהם משום המרכל און הראב"ד הלאיה לאוך בלא הבים בדיך בדיקה שהיה לאון מהראב"ד הליה לזה דלא יהים בדיך בדיקה עמה"ד הבלחה בילו בלא הבים בדיקה שונה הב"ב בינונ בלא הואחר ה"א

וכיים והדברים לרכין בחור וחלמור פ"ם:

ס"ק ד' ועונה כו' כדלעיל סימן קפ"ד ס"ם כל"ל: ס"ק ה" כגון כו' וסח לדילוג כו'

לדמת סים מתמירין כו' דלמתיינן בפ"ם דף כ"ד ע"ח התתר רחחה בפ"ו לחדם
זה ומ"ז לחדם זה וי"ז לחדם זה רב חתר קבעה וחה לדלוג (וחסורה בי"ח לחדם רביעי
זכין לחדם חתיםי וכן לעולם) ושמוחל חתר עד בחשלם בדילוג (ויום ע"ו חינו מן המנין
שהוח החלח רחייתה וחין עליו שם דילוג) ובפ' שור שנה ד' וה' דף ל"ז ע"ב התריון
נכת שור ע"ד בחדם זה וי"ז בחדם זה וי"ז בחדם זה חלים בפלונתח דרב ושתוחל פנ"ל
לרב בנ' נגיחות מעשה מועד לדילוג ומשלם נוק שלם בשלישים ושתוחל חתר עד שננח
רביעים בי"ח בחדם רביעי דקתיים לחו מתניול הוח וידוע דקי"ל הלכחל כוחי' דרב
במיסורה וכשמחל בדינה ומ"ב ככל דפלונחייהו בתרוויהו כן גבי מיסור והן בני מתון
ובשיע למססק הלכחה או כדב בתרווייהו או כשתוחל דהם בהת חלית יש לשחול כהםי

מינייהו קי"ל ונחלקו הפוסקים יש פוסקים כשמואל והוא דעה א' שכ' המחבר בס"ז ויש פוסקים כרכ והיינו הי"א שנס"ז בוסת החדש בדילוג וא"כ הכא בוסת הסלבה בדילוג שכ' המחבר דכד' ראיות קבעה וסת לדילוג היינו דוקא להיש מחמירין קבעה וסת בד' שכ' המחבר דכד' ראיות קבעה וסת לדילוג היינו דוקא להיש מחמירין קבעה וסת בד' ראיות ועז"כ וכן משמע בתוס' והרא"ש כו': אינה מן הממן כו' לפי שאינה בהפלגה אפילו בד' ראיות לא הוי אלא ב' דילוגין דהא לא התחילה לדלג עד ראיה ב' א"כ הכל לא כו': ולפמ"ש כו' ה"ה הכא וא"ב בד' ראיות בהסלגה כנידון המחבר מחמרינן כרב לא כו': ולפמ"ש כו' ה"ה הכא וא"ב בד' ראיות בהסלגה כנידון המחבר מחמרינן כרב וחששת לל"ג הבא ואח"כ לל"ד וכן לעולם וגם אים נעקר בסחות מג"פ כדין וסח קבוע וגם מחמרינן כשמואל דלא קבעה עדיין וסח הדילוג וחוששת ב"כ לל"ב הבא משום הפלגה

מתרונה שהיחה לל"ב :

ם"ק פו' וראתה כו' כמו כן לדלוג כו' למסרע: דף י"ם ע"ב ד"ה פיחחה כו' דחמרים התם ת"ר זקנה שעברו עליה ג' עונות ורחחה דיה שעחה (דכל הנשים הרוחות דם מעתחות למפרע מע"ל ותפקידה לפקידה וח"ב חשה שהיה לה וסת מל' לל' ושררו עלים ג' עונות דהיינו ל' יום שלא ראתה בנתיים עד אח"כ הרי זה סימן שהיא ספוך לזקנחה ומסחלקין דמיה ואמרינן שאינה מפמאה למסרט אלא דיה שטחה ועוד עברו עליה ג' עונות וראמה דיה שעתה ועוד עברו עליה ג' עונות וראמה הרי היא ככל הנשים ומפמחה מע"ל ומפקידה לפקידה (דכיון שרחחה כך ג"פ חין זה סלוק דמים חלח שנוי וסח) ולה שכונה (שרחחה ג' רחיות הללו ג"פ ביום צ' או ביום צ"א) הלא שפחהה והוחיר' (פי׳ רש"י פיחחה כגון ראשונה לנ"א ושניה לנ"ב ושלישים לנ"ג דמש"ה מפחאה מע"ב) אבל כוונה קבעה וסח ודייה שעחה (דנהי דהרי היא ככל הנשים גם בכל הנשים ביש לה וסת קבוע דיין פעתן) ומני כ' דוסא היא (דס"ל באפה פים לה וסת דייה פעתה דאתרינן אורת בזמנו בא ובודאי לא ראחה למפרע) והקפו החום' שם ד"ה פיחחה הא גם בפיחחה והוחירה לרב דם"ל דבג' רחיות קבעה וסת הדילוג ח"ב חמחי מפתחה למפרע מע"ל הא קבעה וכת הדלוג ותדנו הא הכא הוי וסח הפלגה ובוסת הפלנה מודה רב דלח קבעה וסח לדלוג חלה בד' רחיות עבח"ד והבין הש"ך דקושיים החום' היחה מחרווהו דהיינו גם אפיחתה דקבעה גם כן וסח הדלוג למפרע א"ל מוכח דה"ם דלגה למחרע קבעה כמו כן וסח לדלוג ועיין פלחי שדחה ראיות הש"ך יכ' דקושיית הסום' לא קאי דק על הוחידה ולא על פיחתה (וכן משמעות לשין הסום' למעיין שם) וא"ב לא משמע מידי וגם לם מסחבר לומר כן דה"ה דינה למסרע דבשלחה בהוחירה כנידון דהמחבר דחמרינן חוששת חח"כ ליום ג' וחמ"כ ליום ד' וכן לעולם שמבע החשה הוח כך למעם כדמים וכן הולך וחסור עד שלכסוף רוחה פ"ח בשנה וח' לשבוע וח' ליובל חבל בדלנה מסרע מי ניתה דקבעה וסח כתו כן לדלוג חוששם הח"כ לכ"ו וכן לכ"ה וכן לעולם מקרבה כחיוחי׳ עד שלבסוף חרחה היום ולמחר יהיה לה עוד וכת וחין לדבר פוף וח"ב חשה זו חסיה בכל ימיה בחזקה רואה י ואין לומר הא פעם אחד הססוק פלראות וא"כ שוב ים רחמה במחרה יום רחייחה וכן בפעם שני כשחראם והססוק חח"ב וכן בפעם הג' בשחראה והספוק חח"ב יום ה' ח"ב ג' פעמים וח רחהה במחרת יום רחייחה ונעקר הוסה ע"ז כהב הפלחי ולכסוף יהיה הוסח נעסר ולריכה לחזור ולהוסיף לראוח מיום א" לב' ולג' מ'כ הרי הוסת משונה הולך וחסור והולך ומהגבר וזה לא שמענו בפבע בלל עכ"ל מיהו על דבריו קשה מליל שלריכה אח"כ לחזור ולהושיף לראוח מיום א' לב' ולנ'

וכן לעולם הרי עברה הוסת הדלוג שלה והרי היה חבה שחין לה וסת ע"ש : י"ב שבכל כו' דלנה פ"ח יום ח' וחח"כ כ' ימים כו' כל"ל ור"ל דבכה"ג חין סדלונין שוין : ם"ק י"ג כך כו' אלא למולד הלבנה כו' ר"ל דודמי אין עבע הנשים להיות כרוכים אחר הכ"ד כילד יקראו שם לחדש ואו ביום ההוא יאב דכ נדחה הנא למולד הלכנה שע"י שנוי עחים גורם ראייה וסהה : מקראו אחם כו' דחסר ו' כתיב התם וקרים ביה אתם במועדם ופלא מאמר דדוקא לענין קביעות המועדות חליא בב"ד ולא בחדושי הגוף עז"כ ואף בחדושי כגוף כן כו': כ"ק י"ד כיצד כו' פי כו' דמובן הפבוע שרחתה ג' שכועות זה חתר זה כח' בשבת קבעה וחת לח' בשבת חיב וסתם לכחום כל שבוע כם' בשבח וחהיה ממחה לעולם שקודם שחמהר מרחי' רחשונה חוזכם לרחות פעם ג' כו' פי' כו' : בג' שבועות כח' בשבת כו' וכ"כ המנ"י וחין להקשות ח"כ בלח"ה חוששת כל פעם בג' שכועות בח' בשבח משום הפלגה ליום כ"ב ומחי ג'ת במחי דהוי וסח השבוע וחירץ דג"מ שאלו לענין הפלגה לא קבעה וסח אלח בד' ראיות וכזה סגי בג' כאיות . והשלחי כתב עוד כ"מ אם קודם שחקבע וסמה בכך חחזר לראוח ב' ימים מקודם דהיינו שמחחיל לראוה בשבוע ג' ביום ו' וחראה ביום ו' וביום ז' וביום א' הבח דחלו בהפלנה קודם בחקבע וסחה נעקר בפ"ח והכח הח עקרה הפלנחה מכ' משח"כ בוסח השבוע דחע"ג שהחחילה לרחות ביום ו' הח כחחה גם כן ביום ח' ח"כ וסח השבוע במקומה עומדת וקובעת אוחה . ולכך מסופק הפלחי אם חראה ד' וה' סעמים בכל יום א' בשבוע ג' שיש כאן לומר שקבעה וסח השבוע וכן י"ל שקבעה וסת הפלבה מכ"ב לכ"ב במה נימא שקבעה דבשלמא בנידון הנ"ל שאם אחה עושה אוחה וסת הפונה הת בשלה הפלנחה משא"כ בושת השבוע והוי ושת השבוע אבל הכא בין אם עושין אוחה וסח הפלגה או וסח הסבוע בכל ענין קביעוח וסח יש כאן ספק במאי נימא בקבעה דאם קבעה וסח הפלגה ע"י כך א"כ כשיארע ג"פ שחחזור לראות ב' ימים מקודם דהייע ע"ש ושבח ויום א' שאחריו דשנחה הפלגחה מכ' לכ' א"כ עקרה וסה מכ"ב ונקבע בכ' מבח"כ אם אחה עופה אותה ומה השבוע אפינו בכה"ג הופת במקומה עומדת דהא גם ביום ל' רחתה והניח בל"ע ע"ם:

ב"ק מ"ו קבעה כו' ולח כו' כיון שחין הפלגום ברחיות כו . חין זה לשון המתבר אלח הש"ך קילר והחליף לשונו : ס"ק ו"ו ביון כו' ולח היו כו' ר"ל כיון שחין הפלגות שות אלח בדלוג ולח היה ברחשונה שום דלוג חין רחים הרחשונה מושרסת: ס"ק י"דו ומיהו כו' חו בי"ג כו' כ"ל ולח היה שום לשתר הדלוגין דרלגה יום ח' והדלוג ס"ק י"דו ומיהו כו' חו בי"ג כו' כ"ל ולח היה שום לשתר הדלוגין דרלגה יום ח' והדלוג מהוכה הוא ב' או ג' ימים ומיהו אפ"ה מנערפים לג' דלוגין לקבוע וסת מכל כשלם כו' הדלוג שוה כ"ל שמיה וסחה בי"ד במדר ודלנה לפ"ו בניסן דשוה סדלוג והוסת לפאר הדלוגין וכן מוכח כו' דוסת קבוע לא בעינן פיהיה שוה להדלוג דהפתא : ואפילו לפמואל כו' כ"ל ואי פ"ד דוסת שוה לדלוג דהפתא קאמר מאי רבוחא דאפילו דהא הוי ג' דלונים נמורים: דהא כש"ם לא קאמר כו' דפריך הש"ם לשמואל דאמר עד שתשלש בדלוגין מיתיכי ראחה יום כ"מ בחדש זה ויום כ"ב בחדש זה ויוב כ"נ בחדם זה קבעה לה וסח (קחני מיהת קבעה לה וסח בנ' רחיות כרב) ומשני חמר לך שמואל הב"ע כגון דרגילה למח"י ביום כ' ושנחה ליום כ"א (דהוי ג' דילונין) א"כ בש"ם לא קאמר כו' : מוכח לקמן ספ"ו כו' וכמ"ם בס בס"ק מ"כ כו' דהמחבר כסב בס שינתם ראיומי ולא השווה אוחם כגון שהיה לה וסח קבוע ליום כ' ושנתה סעם אחד ליום ל' והב' לל"ב והג' לל"ד נעקר הווסח הראשון ואין לה ווסח כלל ולא קבעה ווסה הדילוג וקשה הא אפילו לשמואל הוי קובעה ווסה הדילוג דהא הוי ג' דלוגים עם הדילוג מהווסת וחי משום דלם היה שוה לדילוג דהשתם הם בווסת קבוע לם בעינן שוה לדילוג דהשתח אלח ודחי דאסילו בווסח קבוע בעינן שום לדילוג דהשחא : להתן סכ"ז כו' . בקענה שלה הגיעה לימי הנעורים דהם רחסה פ"ה חינה תושפה כל זמן שלה קבעה נ"ם מיהו אפילו קבעה אם פסקה ג' עונות בינונית שהם ל' יום ולא ראחה אינה חוששת כל זמן דרחינו שפסק ממנה הפצע דשאר נשים או אמרינן דראיות הראשונות הוי מקרה ואם כאחם אח"כ אינה חושפת לווסח בראשון כלל וחוזכה לקדמוחה דאינה חושפם פיא ואם אירע לה כך ג"ם שראחה מצ' לצ' נחגלה שדילוג הא' . אינו פילוק דמים אלא פינוי

וסת בד"ח שכוונה ראיותה חבל פיחתה חו הוחירה פיחחה פי' שרחחה לל"ג ושני' לליב

ושלישים לג"ם או הוחירה כגון ראשונה לג"א כ' לג"ב ג' לג"ג אינה קובעה ווסם להפלגום וקשם אמאי לא קבעה ווסח לדילוג דהם דלגה מווסח הקבועה לה לג"א ומל"ם לג"ב

ממלית

ומל"ב לל"ג ואם כן אפילו לשמואל קבעה וסת הדילוג דהא יש כאן ג' דילוגים אלא ע"כ כ"ל כיון דוסמה לא היה פוה לדילוג דהשחא אין דילוג הראשון מלטרף אלמא דאסילו בוסח קבוע בעיק שוה לדילוג דהשחח : אלח דאשמעיק רבוחח כו' כ"ל דהשחח הדרח קושיח הכ"ל לדוכתי' סשימה וגם מאי אריה יש לה וסח קבוע אפילו באין לה וסח קבוע נמי עו"כ דאדרכה נקט יש לה וסח קבוע לרבוחא דאפילו היה כו' : וכדאיתא בש"ם להדיא כו' דפריך הש"ם על רב איהביה היתה למודה להיות רואה יום ט"ו (פי' וסת קבוע ליום מ"ו) ושינחה ליום מ"ז זה וזה חסור שינחה ליום י"ז הוחר י"ן ונחשר פ"ן וי"ז (דיום ם"ו שהיא וסח קבוע אינו נעקר בפחוח מג"פ אבל יום י"ו שלה קבעחו אלא פ"א נעקר ג"כ בפ"ח) שינחה ליום י"ח הוחרו כולן (דנעקר גם פ"ו) שהרי עקרחו ג"פ וחין חסור אלא מי"ח ואילך (שהרי שילשה בדילוג וקבעה לה וסח בדילוג וחוששח לי"ט הכא) קשיא לרב דהת קחני שינתה לי"ז נאסר פ"ו וי"ז ואמאי לא אמרינן דאינה חוששת אלא מי"ז ואילך דהא דלגה ב"פ וקבעה וסת הדילוג לרב אלא ודאי בעינן שחשלש בדילוג ומשני לך רב למודה שאני פי' רש"י כו' : שלא היה כו' : שלא היה לה וסת כו' אבל וסת קבוע י"ל שדנין ראיית ע"ו להוסת קבוע שלפניו: דשמואל מלערף כו' דהא הש"ס משני על מה דפריך לשמואל הב"ע דרגילה למחזי ביום כ' ושינמה ליום כ"א דהוי ד' ראיות עם ראיות ווסתה אלמת דלשמואל מנטרף כו' : אבל כשאין כו' ר"ל ולסי"ז לא קשה נמי מאי אריא ביש לה וסת אסילו אין לה וסת נמי דכשאין לה וסת כו' : ם"ק י"ם ויש כו' לי"ז בחמוז משום כו' דדילמה קי"ל כשמוהל עד שחשלם בדילוג ועדיין לא היו רק ב' דילוגין ולא קבעה עדיין וסת הדילוג צריכה להוש לי"ז בחמוז פשום הפלגם ל"א שהוא הפלגה אחרונה . שהרי ראתה בע"ז באייר וי"ז בכיון .

ואייר חסר נשאר מאייר עד יום ראייחה י"ד ימים אם חלטרף לזה עוד י"ז ימים מסיון הרי ל"א ומו' כסיון עד י"ז בחמוז ג"כ ל"א יום שהרי סיון מלא וחוששת גם לי"ח בו משום דדילמא קי"ל כרב דקבעה וסח צב' דילוגין: ואם נקבע כו' ר"ל וכיון דמהמריכן לרב ח"כ נקבע וסת דילוג בחוקן ג' ראיות מט"ו י"ו י"ו ואיננו נעקר אלא בג"פ וכדין כו' ראתה כו' כדחיתה בחום' לפי' כ"ח דפלוגחה דרב ושמוחל בכה"ג כנון שראהה בפ"ו בניסן י"ו באייר וי"ז בסיון וכן ראמה בפ"ו בחמוז י"ו באב וי"ז בחלול ועוד רחסה בט"ו חברי י"ו בחשוון וי"ז בכסליו לרב חוששת מכחן וחילך ע"ו להדש זה וי"ו לחדש שלאחריו וי"ז לחדש השלישי . ולשמואל לריכה שחשלש בדילוג שחכאה להדם ד' יום י"ח . ובג' הדשים שאחריהן יום י"ו וי"ז וי"ח וכן בג' שאחריהן י"ו וי"ז י"ח דראיה של יום ע"ו בחדש הראשון לא היה ממנינה דלא היה עליה שום דילוג משא"ב בג' חדשים שתחתיהן . וכן בפעם ג' לא בעי אפילו לשמואל רק ג' ראיות דבהם גם על ראיה הראשונה שם דילוג שהרי דלגה מרחי' י"ח של הדש שלפניו אע"ג דאין דילוג זה שוה לדילוגים החחרים שהרי דילוגה זה היה מראיית י"ח של חדש שלפניו לפ"ו בחדש זה שהיה הדילוג ג' ימים למפרע מ"מ על הראשונה שם דילוג שהרי דילגה מוסתה ומנערף לשמואל לג' דילוגים : דחו פי' ר"ח כו' . ר"ל א"כ לא נזכר מזה דבר בגמרא וס"ל מסברא דהכא בין לרב כו' ליה ככלמה כו' כ"ל ומין זה ווסם הדילוג מומ ווסם החודש שהיח רומה בפעם א' בג' חדשים בע"ו והיינו בחודש הג' מראייחה בע"ו ופ"א בג' חדשים רואה

לע"ז בחודש הג' לראייתה בט"ז ופ"א בנ' חדשים רואה בי"ז לחודש הג' לראייתה בי"ז . וכן חושח בדרך זה לעולם ועיין במכ"י שמסכים עם הפרישה דלשמואל בכה"ג בעינן עד שחשלש דילוגין דהיינו שחראה ג"כ בי"ח ממוז אם לא ביש לה ווסח קבוע :

ם"ק ב"א וחוששת כו' וכסב הב"ח כו' וה"פ כו' והיינו מ"ש הש"ך ס"ק שלפני זה

שאני וכמ"ש לעיל ס"ק י"ח: ס"ק כ"ה פ"א כו' אם ראהה היום ולבסוף ל' ולסוף ל"א ולסוף ל"ב כצ"ל: אם לא שנאמר כו' דגם לרב קאמר דאפילו בפעם ב' אינה חוששת וכנון שהיה לה ובת כו' : דלא אמר רב כו' ולא מני למימר דבלא"ה לא קבעה ובח הדילוג בכך משום דלח היה הדילוגין שוין דהדרישה לשימתו חזיל דם"ל בוסח הקבוע לח בעינן שוה לדילוג וכמ"ש בש"ך ס"ק י"ח משמו מיהו הש"ך שם חולק וס"ל דגם בוסח הקבוע בעינן שוה לדילוג ולדידיה 'אה"נ דהכא בלא"ה לא קבעה וסת הדילוג : אלא בשהן בע"ו כו' אפילו אם היה לה וסח לע"ו מנערף ראיות ע"ו דחהוי ג' ראיות וס"ל להדרישה דלא אמרינן בש"ם לרב למודה שאני רק בדילוג של הפלגוח והטעם לחלק ביניהם כמ"ם דוסת החודש בדילוג עדיף מהפלגות בדילוג דימי החודש ניכרים כו' : וכן סי' רש"י לשם להדיא כו' עיקר ראיות הש"ך מרש"י דמדברי הש"ם אין ראי' (העהקתי בס"ק י"ת עם הפי' וכאן אכיאנו בקצרה) ח"ל איתיביה היחה למודה להיות רואה יום ש"ו ושנחה ליום פ"ז זה וזה אפורין שינתה ליום י"ז הותר יום פ"ז ונאסר ע"ו וי"ז שינתה ליום י"ח הוחרו כולן ואינו אסור אלא מי"ח ואילך וקשיא לרב אמר לך רב למודה שאני טכ"ל הגמכת והיכת כמיות דכ"ל היחה למודה להיות כותה יום ע"ו לחודש וכן ע"ז וי"ז וי"ח דדלמת כ"ל יום ט"ו מרתייחה דהיינו הפלגה ט"ו וכן ט"ו י"ו וי"ח כולהו בהפלגה קחמר וא"כ ע"ז קאמר אמר לך רב למודה שאני אבל לעולם בוסת החדש בדילוג לא אמרינן למודה כמ"ם הדרישה אלא ודאי דראיות הש"ך מרש"י שכהב אהא דא"ל רב למודה שאני וז"ל וכי אמינא אנא היכא דראיית פ"ן היחה החלח ראייתה או שלא היה לה וסת מיום כ' עכ"ל הובא בס"ק י"ח ולשימת הדרישה קשה דהא בפלוגהא דרב ושמואל נקמו להדים רחחה בפ"ן בחודש זה וח"ב עדיפם מניה הו"ל לרש"י לומר דרב נמי מיירי כלמודה אלא דהוא בוסח החודש בדילוג קאמר ומש"ה אפילו למודה קאמר כיון דימי החודש ניכרים והחם בברייחה בהפלגה בדילוג חמר לך כב למודה שחני מוח ודחי דחין מילוק וגם בוסת החודש בדילוג ס"ל לרב למודה שאני :

ס"ק ב"ל ווסת כו' דלמל ווסת השוה כו' שראחה מב' חדשים לכ' חדשים: אבל יותר נראה כו' דעדיין קשם מאי קמ"ל אף דשפיר נקרא וסת הסירוג מ"מ מה לי שראחה מחודש א' לב' או מא' לג' פשיטא דקבעה וסת לכך עו"כ אבל יותר נראה כו' דאע"ג דהשתא ראחה כו'. אפ"ה לא שדינן כאיות ניסן אשלפניו ולא הוי בוסת הסירוג שאח"כ רק ב' ראיות דהא לא היה לה וסת קבוע מחודש לחודש מקודם לכן. הלכך שדינן ראיית ניסן לראיות שאח"כ וחוי ג' ראיות דקבעה בין הדם וסת הסירוג . וכן משמע להדיא כם' בע"ג כו' דאפילו היה לה וסת מקודם לכן רק שלא היה קבוע אס"ה קבעה להדיא כם' בע"ג כו' דאפילו היה לה וסת הסירוג בג' ראיות עם הא':

רו"ש המחבר כו' לד"ה כו' . ל"ל נ"כ דאפילו שמואל דס"ל בוסת הדילוג אין ראיה ראשונה מן המנין מודה בוסת הסירוג דראיה א' מן המנין : אלא ה"ה באין לה וכת קבוע כו' דכן משמעות הלשון אמר לך רב למודה שאני . דהיינו בהיה לה וסת קבוע לפ"ו שדיגן ראיות לוסחה אבל באינה למודה דהיינו אף שהיה לה וסת רק אינו

קבוע . ראיה ראשונה מן המנין לרב והיינו בוסח הדילוג וכיון דשמואל מודה לרב בוסס הסירוג מסחמא דומיא דקאמר רב בוסח הדילוג מודה שמואל בוסח הסירוג א"כ ממילא מחדה כל אתריק הכא דממיא דמיא דקאמר רב בוסח הדילוג מודה שמואל בוסח הסירוג א"כ ממילא ליין וכח החודש הקבוע לה מקודה דהא לא שינחה עדיין ראיוחי' רק ב"פ וסח הקבוע אינו נעקר רק בנ"פ - ועיין פלחי דהא לא שינחה עדיין ראיוחי' רק ב"פ וסח הקבוע אינו נעקר רק בנ"פ - ועיין פלחי שחולק על הש"ך במה שהחלים בהיה לה וסח קבוע מקודה דלא קבעה וסח הסירוג דהא אתרין בב"ק דף ל"ז ע"ב נגח שור ה' בשבח וע"ש ושבח ואח"כ בכל השבוע לא נגח שד שבח וכן בסח הלחריו לא נגח עד שבח מהו הא שבח קמייתא בחר ה' בשבח וע"ש שדין ליה ואייעד לבוסו יותא אחריו אוא אחריני חיקו ע"כ וכיון דש"ם שם מדמה שור דברא בחועד שדין ליה ואייעד ולא ליומא אחריני חיקו ע"כ וכיון דש"ם שם מדמה שור המועד בראות הוא דורא להייעד ולא ליומא אחריני חיקו ע"כ וכיון דש"ם שם מדמה שור בהחוע בראה בחועד בר"ח שבם ובר"ח שב וכרים שבעי וכר"ח אד ובר"ח אב מריבה לראות בר"ח שון ובר"ח אב מהיו בחיקו והא בחיקו והא בחיקו ההא בחיקו הוא במריה שהיות ולא כל חודש מה"ב ל" שלילך לקולא ולותר דקבעה וסח הסירוג ולא כל חודש מה"ב יש לילך לקולא ולותר דקבעה וסח הסירוג ולא כל חודש מה"ד ע"ש של להוש מה" מד"מים לב" חדשים לל חדשים ולא כל חודש עכ"ד ע"ש:

ס"ק כ"ז שאיגה כו' למ"ש לקטן דוסת החודש וטוכה בינוכיח חדש מלחא היא שהרי כתב כאן בדרך שלילה שאינה חוששת אלא מכ"ח לר"ח הסטוך לו :

ס"ק כ"מ ולא כו' דאלו קבעה כו' ר"ל לתה הוסיף הרת"א ה' היבוח אלו ולא קבעה כו' אחד מהן ג' פעתים על דברי המחבר עז"ב דהוכרח לכך דאלו קבעה כו' ועיין פלחי שבחב מסברא כלא כאיה דהא דאמרינן בסעיף זה דאם קבעה וסח ליום אינה חוששת בלילה וכן להיסך היינו בענין וסח דזה חליא בלמודה לראות ביום או בלילה אבל בעונה בינונית דאמרינן דרך נשים לראות מל' לל' זה אינו חלוי ביום או בלילה הבל בעונה בינונית דאמרינן דרך נשים לראות מל' לל' זה אינו חלוי ביום או בלילה ביום אחדה בר' ביום אחדה בר' ביום אחדה בר"ח מחודש ולהשלגה עד כר כל"ל : מ"ק ל' האשדה כו' שניסן מלא כו' ר"ל כיון שבאחה בר"ח ניסן וחודה בר"ח אייר הוי עם ימי ראיות הפלבות ל"א ואח"ב אייר חסר שדאתה בר"ח מון וחוששת בו מום הפלבות ל"א שהרי כבר ראתה ב"א בסיון וחוששת בו כו' וכמ"ש רמ"א בהג"ה : אלא מה שכ' נעקר הוסת של ל"א כילד ראתה ב"ל ביון דמסקינן דחוששת בם לעונה בינונית ליום ל' איך כתב השור לא ראתה בר"ח סיוו (לא הוששת בם לעונה בינונית ליום ל' איך כתב השור לא ראתה בר"ח מיון נעקר הוסת של ר"ח וחוששת בב"ל בסיון בו' דמשמע ששוב כתב המשר לר"ח חמנו אפילו ראתה בכ' בסיון וקשה אמאי הא כשכאחה בב' בסיון מ"ל שלעב"ל כלאו מושלת בענקר בסח של ר"ח חמנו אפילו ראתה בר"ח מתו אבילו כדין וסת קבוע שאינו נעקר בפחות חברש בלא כלא כקבע מהחלה באחר הבר"ח מתו מושתה בר"ח מתו מושם בר"ח מון ואף דמ"מ חוששת בר"ח מתו וראתה בח"ח מתו מוהם בלות לאות והלחם את"כ הוששת בל לו רק דין וסת שלול שלאהר בר"ח מתו וראתה בי"ח מתו וראתה בר"ח מתו משחם בונה לו שלחריו לו לוכן לאוכל בדין כל מלאה בר"ח מתו וראתה בי"ם ל' שלחריו בי שונים מוים לאין לו רק דין וסת שליו לו כל מלחה בר"ח מתו מלאמריו בי ביונית לאיים ביום ל' שלחריו ב' שלחריו בי שלבריום ב"ל מלה בר"ח מושם בר"ח מצו האחרים לו שלחריו ב' שלחריו להלים לאחריו ב' שלחרים ל" שלחריו ב' שלחריו ב' שלחרים להיום לאחריו ב' שלחרים ל" שלחרים ל" שלחרים בר"ח מושבת בר"ח מבו האלול שלמחריו בי

שהיא להפלגה כו' ר"ל הפלגות ל"א שהשלגות ב' פעמים מר"ח ניסן ליום כ' דר"ח אייר ומיום ב' דר"ח אייר לכ' בסיון : אעפ"י שלא חראה היום כו' ר"ל ביום ל' אפ"ה לריכה לחום מהיום ל' הבח עד שיעקר בנ"פ דיום ל' אינו נעקר בפ"א אלא כל אימת שחרחה חוששת ליום ל' מאוחו ראיה אבל אינה חוששת ליום טונה שכבר עבר ולא ראהה בו : וליום ב' דר"ח משום ר"ח כו' דאלו יום א' דר"ח הוא שייך לחדש שעבר להשלים החמרון וא"ל לחוש בו משום וסח החדש רק ליום ב' דר"ח ליום ל"א לכאייתה כו' היינו שיהיה בין ב' ימי הראיות כ"ע יום : לסוף עונה כו' תשמע ליה להש"ך לישנא דסוף דהיינו לאחר ל' : ובוצא אותה כו' דאמרינן בסרק כל היד דף ש"ו הבאים מן הדרך נשיהם להם בחוקח פהרם חמר ר"ל והוא שבא ומנאה בחוך יתי פונחה פי' דלחחר בעברו ימי עונחה ודחי בחזקת פמחה היה דחורת בזמנו כא וע"ז כחב הרמב"ן וז"ל ומלא אותה בחוך כו' : מחחלה כאיה לחחלה כאיה אחרת כו' לפון זה משמע ליה נמי שנריכה לחום ביום ל"א לראייתה: אלמא דאסילו כו' מדכתב רש"י אבל אחר ל' בפי בדיקה משמע דאסילו כו': ארכזא דא"צ לחום כו' פלשון לסוף ל': לא הוי ליה סי' כו' כ"ל דלקמן יסבחר בזקנה שעברו עליה ג' עונות שהזקינה ולא ראחה ה"ז תסולקת דמים וג' עונות בינונית הם ל' יום ואם אתה אומר דעונה בינונית היא ביום ל' וא"כ עונה הראשונה הוי ל' יום עם ב' ימי הראיות אבל עונה שניה הוי רק כ"ע יום דיום ל' שלפנים עולה לכאן ולכאן ומצורף גם לעונם שנים דהא עונה בינונים היא ל' יום עם הראי' הא' וכן העונה שלישית הוי נמי רק כ"ע יום מהאי טעמא ולא הוי לים אלא ש"ח ואין להקשות ח"כ חיקשי דהוי ל"א דהא לדידיה עונה בינונית הוי ל"א יום עם ב' הרמיות והוי עונה רחשונה ל"ח יום ועונה שני' ושלישים כ"ח ל' יום דהוי ל"ח עם יום הראיו' הראשון דהיינו יום ל"ח שלפני' וא"כ הוי מפי מג' יום די"ל לפי מאי דמסים הש"ך דעונה בינונים היינו מחודש לחודש בין מלא ובין חסר ואם החודש חפר הוי ל' יום ה"כ שפיר הוד ג' עונות בינונית ל' יום כגון ניסן חייר פיון דניסן מלח הוי עונה בינונית ל"ח יום וחייר חסר הוי ל' יום עם יום הרחיה הח' דמיינו כ"מ יום סיון מלח הדר הוי למ"ד יום עם יום ל' שלפניו דהיינו ל' יום והוי בצירוף צ' יום לח סחות ולח יוחר אבל לשיעהם דעונה בינונים היא ביום ל"א אין מקום לקושיא זו : הוצרך הרמב"ן כו' חוששת לר"ח אייר כו' דחשבינן מן יום ב' דר"ח דיום א' דר"ח שייך לחודש שלפניו להשלים החסרון ומשמע משום וסת החדש הוא דהוששמ ליה וע"ז קשה הא בלא"ה חוששת לו משום עונה בינונים דהם הוי יום ל"א וכן לאיזה צורך כו' . והרי היא צריכה כו' ב"ל וגם היא לריכה כו' :

ודהו דבר שאין לו שחר כו' אבל האחרונים השינו על קושיא זו דליחא דהא אחרינן האשה חוששת לוסח החדש ולהפלנה כנון ראהה בר"ח ניסן ובר"ח אייר דראהה באחרו יום לחדש וגם הפליגה לל"א חוששם לחרוייהו דהייגו בר"ח טיון חוששם משום וסח החדש ולב' בסיון משום וסח הפלגה ל"א ול"ל דלא הוי מחפים החבל בשני ראשים במה שחוששת לל' וסחות דסחם נשים חזיין בחרוייהו כלומר יש מהן דוסקן לראות ביום החדש ויש מהן מקן דוסקן לראות בהסלגה וא"כ אשר כזו שלא קבעה וסח לג' שעמים חוששת לתרוייהו וה"ל דפוחה דכל השתמח שרירן וקיימין יש מהכשים רואות ביום החדש וש מהן החשים ממלחה ביום ל"א מהוש ממלח הראה בעורה בימנים לא לאתם ביום ל"א חוששת לחרוייהו . דהיינו ביום ל"א חוששת ממלח חדיה מהק החושש מאת הראה בעורה בימנים לא ראש ביום ל"א חוששת מדש במוח ל"א והיינו ל"ל ול חדש במלחה חוששת היינו מדש כמו שהוא מלא או חסר ובכל פעם באוחו יום החדש בראהה חוששת להחדש בהא בלחר וביום ל"א כי היכי דגבי בכור ל" יום היינו מדש כמו שהוא מלא או חסר ובכל פעם באוחו יום החדש בראהה חוששת להחדש בהאהר מוששת להחדש הבאורה מוששה להחדש הבורים לא חופר מודה החדש בימנים ואל זרו מתר בימנים ואל חופר מחדש האל חושה החדש האלחריו ומוד החדש שהאהר חוששת החדש בהמרה לפני זה הזכירו וסת החדש ולא עונה בימנית ולא מרם החדש . אלא ודאי הרויהו חדא מלחא היא :

אבל הגאון ח"ל בחשר החריך בזה ודחה כל רמיות הש"ך וגם על מה שבנה יסודו .
דהיינו מדפירם רש"י והרמב"ן דעונה הוא ל' יום מתחלת רמיה לתחלת רמיה לתחלת דעונה הוא ל' יום מתחלת דעונה בינונית הוי יום ל"א לפי שהבין לרש"ר עד ל" יום בלא יום הראיה הראובוה. ועם יום הראיה שניה דהיינו ליום ל"א : דהשיב על דד דמאי אולמא אומה בינונית הוי בלא הראיה שניה דהיינו ליום ל"א : דהשיב על הראיה שניה דהיינו ליום בלא הראיה שניה דהיינו ליום בלא הראי מונה בלאור א' מונה בלאור איינו היינו ליום בלאור איינו היינו ליום בלאור איינו היינו היינו ליום בלאור איינו ליום בלאור איינו היינו ליום בלאור איינו היינו ליום בלאור איינו היינו ליום בלאור איינו היינו ליום בלאור איינו ליום בלאור איינו היינו ליום בלאור איינו ליום בלאור איינו היינו ליום בלאור איינו היינו ליום בלאור איינו ליום בלאור איינו בלאור איינו היינו ליום בלאור איינו היינו היינו ליום בלאור איינו היינו ה

יום הרחיה הרחשונה. ועם יום הרחיה שניה דהיינו ניום נ"ח: והשיב עדיי דמחי חונמא דיום ראיה א' מיום ראיה ב' ולדעה הש"ך דר"ל לבד מיום הראיה א' מסחמא ר"ל גם לבד מיום הראיה ב' וא"כ עונה בינונים היא ביום ל"ב. וכיון שהש"ך מודה דא"א לומר בעונה בינונית ביום ל"ב. עכנ"ל דר"ל ל' יום בלירוף ימי הראיות והוי עונה ביטנית רק ששעתה ההפלגה כי השחח מקשה בסינטן חחר מתם שהקשה לפיל דלפיל הקשה החל מפילו לח הים לה קביעוח החלי בכ' דינח הכי והשחח מקשה נהי נתי דנקם בהיה לה וסח קבוע ליום כ' ממחי הולכך לומר דלחחר ששנחה פעמים ליום ל' רחחה לשון הח חפיי לח חזרה לקביעוח הרחשון רק לחחר ששנחה פעמים ליום ל' רחהה ליום מ"ז וח"ז לח חזרה לקביעוח הרחשון רק לחחר ששנחה פעמים ליום ל' רחהה ליום מ"ז וח"ז נה כן חתריק הכי דעקרה הפלגח ל' ושנחה למ"ז וח"ז לחוש החל להמלגח מ"ז וחיץ למחן בהיה לה מקודם וסח קבוע ליום כ' לחמת עום כ' למקועו דוה פשיפת שהרי רק ב"פ לח רחחה ביום כ' דחל לחחר ביום כ' החל לחחר ביחים ליום ל' רחה ביום ב' חלים ל' לח רחה לחוף כ' חלח שנם לכן למקועו חלא מ"ז לש"ה נקש ל" לח לחה לחחר ביחים ל' כיון שלח להיה כמים לה וסח קבוע ליום ל' לח לחהה לשוף כ' חלח ביום ל' כיון שלח רחה בהים לה וסח קבוע ליום כ' מחדר וו השחח ודחי "ל דמש"ה נקש בהים לה וסח קבוע ליום כ' מחדר וח ביח להיום ל' כיון שלח לחחר ביחים ל' כיון בלח לחחר ביחים ל' כיון בלח לחחר ביחים ל' כיון בלח לחחר מעם ל' לשוף כ' חור וסח של כ' למקועו ועיין פלחי שדחה פי' הש"ך והסכים לפי' מעדני מלך שכן משמע פשטוח השו"ע והחריך עוד ברחיות ומנכי לח מעחיק מדבריו רק מחי מעדני מלך שכן משמע פשטוח השו"ע והחריך עוד ברחיות ומנכי לח מעחיק מדבריו רק מחי מדינו כ' בין בלח ביש להיום כ' ביון בלח לחחר מעדני מלך שכן משמע פשטוח השו"ע והחריך עוד ברחיות ומנכי לח מעחיק מדבריו רק מחי

דהש"ך הקשה א"כ אסילו לא סיה קביעות הראשון בכ' עקרה וסח הל' דכיון שראחה אח"כ ב"פ א"כ עקרה ההפלנה של ל' ושנחה לכ' וא"ל לחוש אלא להפלנה כ' כו' ועו"כ הפלחי אף שלענין זה האמת עם הש'ך דא"ל לחוש י' ימים אחר ראיים כ' משום השלגם ל' שהרי אין זה רק הפלגם י' מראיים כ' אבל מ"מ לריכה לחום ליום ל' שאחר ראיים כ' משום הפלגם ל' אף שבנחיים שנחה הפלגם ל' לכ' וראים מסוף פ' בנום כוחים דף ל"ם דאמרינן אין אשה הובעת וכח בימי זיבחה א"ר ספא כו' מקבע לא קבעה (בחוך ימי זיבה דהקבע ג' זמנים למעקרי' דבחדא זימנא הוא דעבר ליה) מיחוש מהו דנימוש לה (ולה חשמש באוחו היום שכיח רגילה לראום אף שהוא בחוך הימים הראויים לויבה דשמא מרמה) ממר כ"פ נחזי אנן דמנן היחה לפודה להיות רוחה ליום מ"ו ושנחם ליום כ' זה וזה אסורין ואר"י ה"ש ל"ש אלא פ"ו לפבילהה (אבל מ"ו לראייתה דביפי זיבתה קאי לא קבעה והיכי קחני היחה למודה להיות רואה ליום ש"ו דמשמע שהיה לה וסת קבוע ליום מ"ו חלח ודחי דהחי מ"ו היינו לעבילחה לפוף ז' ימי נדה) שהן כ"ב לרחיימה (דכבר שלמו ימי זיבה ליום י"ח) ושנחה ליום כ"ו (דהא קחני ושנחה ליום כ' דסיינו כ' לסבילחה דומיא דמ"ו והיינו כ"ו לראייתה) דכי הדרי ואמי כ"ב קיימי לה בחוך ימי זיבמה וקתני זה וזה אסורין אלמא דחיישינן לה וקסבר ר"פ כ"ב מכ"כ מונין כו' דהאי כ"ב שאסורה אף ששנחה לכ"ז משום וסח הקבוע לה מקודם לכ"ב אינו ר"ל כ"ב לראיים כ"ז אלא כ"ב מיום כ"ב דהיינו יום שהיחה ראויה לראוח בו ודלגחו לכ"ז והוא ה' ימים מקודם ומיום כאיים כ"ז לא הוי אלא י"ז ימים ובחוך ימי זיכה הוא ואפ"ה אפורה אלמא אע"ב דאין אפה קובעת וסח בזיבתה מיהו חייש לה) א"ל ר"ה ברי' לר"ם ממחי דלפח כ"ה מכ"ז מנינין כו' (כלומר לעולם בחוך ימי זיבה חפילו מיחש לח חיישם והך כ"ב מכ"ז מנינין דכבר שלמו ימי זיבה לסוף י"ח מראייהה) עכח"ד הנמרח שם ולריך ליתן פעם לסברת ר"ם דם"ל כ"ב מכ"ב מנינין והיינו דחמרינן אשה זו ביון שקבעה וסת לכ"ב אף שפעם א' לא ראחה לכ"ב לא נעקר הוסח ואמרינן בראוים לראוח לשוף כ"ב מיום כ"ב העבר שלח רחתה בו חלח שחשה זו הקדימה לרחות י"ז ימים מקודם וחמרינן דמקרה הוא דלפעמים בחוספת דמים מקדמת לראות אבל מ"מ הראה בזמנה ג"ב דהיא ליום כ"ב מכ"ב הראשון שהיחה ראויה לרשוח בו . ולפ"ז אף דאגן קי"ל כר"ה ברי' דר"י דיום כ"ב מיום כ"ז מנינין דהיינו מיום הנאיה ולא מיום שהיחה כאויה לכאוח וכמ"ם ירום כב מיום כד מניכן לסיינו מיום מנים לחוקה בין כ"פ לר"ה חלה אתריכן בס"ק מ"מ הבו דלה להוסיף עלה ולמה נעשה פלוגהם רחוקה בין כ"פ לר"ה חלה אתריכן דלענין עקירת וסח אף ר"ה פודה דאמריכן הך סברא דדמים יחרים אחוספו בה וא"כ בנידון דידן שלאחר שראחה פעמים לסוף ל' חורה וראחה לפוף כ' נהי דלק"ע לא אמריכן שלביכה לחוש י' ימים אחר ראיית כ' משום הפלגה שהרי אין זה רק הפלגם י' מראיים כ' מ"מ לריכה לחוש ליום ל' שאחר ראיית כ' משום הפלגת דל' ואפי' לר"ה דהא לא מיום שהיתה דמויה לראות מניגן אלא מיום כ' שבאמת ראחה בו ואף שבנחיים שנתה הפלגהה מל' לכ' לא מקרה בזה הפלגה ל' דאמרים דמים יחרים דאחרבי' בה ודרך מקרה בתוספות דמים הקדימה לראות כך אבל בשביל זה לא מקרה בזה חששא של הוסת דל' דממרינן מ"ם אח"כ חשוב וחכמה בזמנה דהיינו לסוף ל' לרמיים כ' הג"ל ואף דלר"ה וקי"ל כוחי לא ס"ל סברת דמי יחרים אחוספו בה היינו לפנין דלא מנינן מיום שהיחה ראוים לרשות אלא מראים האמחים אבל לענין עקירת וסת מודה וכנ"ל וא"כ גם קושיים הש"ך מתורץ דאי לא הוי לה וסת קבוע לכ"א היחה נריכה לחוש ליום ל' מראיית כ' אבל השהם דהיה לה מקודם וסח קבוע לכ' אמרינן דישראהה ביום כ' חזרה לקביעות כ' ונות : ונעקר יום ל' דא"ל לחוש ליום ל' מראיית כ' ודוק : ס"ק מ"א חזר כו' אכל שנהם לוסח אחר ששנחה ג'פ ליום ל' נעקר יום כ' ונקבע

ב"פ דהם השתח בוסח הפלבה קיימינן וכשהססיקה מלרחות ג' עונוס וחח"ב חזרה לרחות פ"ח עדיין לא חזרה לרחות ביום הוסח הראשון דהא הוא הפלגח כ' והיא עדיין לא כלאות ביום הוסח הראשון דהא הוא הפלגח כ' והיא עדיין לא מזרה לראות ביום הוסח הראשון דהא הוא הפלגח כ' והיא עדיין לא מזרה ותחרה לראות ב"ם לסף כ' דאז הוי חזרה לראות ביום הוסח הראשון ואמרינן דחזרה לקביעות הראשון וכמו שיתבאר עוד בס"ק שאח"ז: ס"ק מ"ה ועבר כו' דינא הכי כו' שאפילו לא ראקה בר"ח אחד אף על פי כן חוששח לר"ח שני כל זמן שלא נעקר בג"ם אבל בוסח הפלגה כו' : א"ז לחוש להפלגוה ל"ב כו' דכבר בעלה הפלגה ל"ב והוי ס"ד דבשלח כשעבר עליו ר"ח אחד ולא ראקה אפילו חראה ביום אחר צריכה לחוש גם לר"ח הבא דשמא חראה גם בר"ח ההא

ביום ל". וכן הסכים הפלחי ובפרש שחולק הט"ך על כל גדולי הפוסקים שלפניו דהיינו הב"י וד"ם והפנישה והעע"ז והכ"ח גם הט"ז בס"ק י"ד הולך בשיטחם לכן הטיקר כווחייהו : רא"ב אשה בחחלת ראיה כל זמן שלא נקבע לה וסח זריכה לחוש ליום ל" משום טונה ביטנית וכשהחדש מלא חוששת גם ליום ל"א דהיינו אותו יום החדש שראחה משום וסת החדש עיי"ש :

ם"ק ל"א ראתה כו' בשם הלמב"ן כו' דדברי מור"ם נובטים מדברי הפור בשם הרמב"ן י ומש"ה הקשה עליו דהם בפור בשם הרמב"ן כו': וחח"כ כחב רחהה כו' ר"ל דחין לומר דהרמב"ן לא דקדק בלשונו אלא כ' לא ראחה וה"ה ראחה דהא אח"כ כחב בס' בו או לא ראחה וא"כ ה"נ הל"ל ראחה באחד באייר או לא ראחה אלא ודאי דמ"ש

סרמב"ן ואם לא כאחה דוקא הוא דאם כאחה בר"ח כו' והרב לפעמיה כ"ל דמ"מ לק"מ על הרב שכ' ג"כ רחהה בח' בחייר חו לח רחתה דלפעמיה חזיל כו' : דה"ה ראחה כו' כלומר הרמב"ן דכ' לא ראחה אה"ג דה"ה ראחה כו' : דנעקר וסת כו' דלאחר שראחה כב' בניסן וכ' בו יש לחוש שחראה בא' באייר והיא וסת החדש או פחרחה בפי בחייר והיא הפלגח כ' ופד"א שאם הגיע א' באייר ולא ראחה דנימא כי היבי דנעקר בזה וסח החדש נעקר ג"כ וסח ההפלגה של כ' שראחה ואינה חוששח לפ' באייר קמ"ל דאע"פ דנעקר וסת כו' : ודלא בהב"ח כו' דלפני הג"ח לא היה ספר ד"מ ובדה פעם מלבו דמש"ה כחב הרב רחחה א' באייר או לא רחחה אע"ג דבספרי הטור שלפנינו לא כחוב כן אולי ראה הרב כך כחוב בנוסחאות ישנות בסור ובאמח א"ל לזה שגם בנוסחאות הסור שלפני הרב היה כחוב כמו לפנינו אלא הרב אזיל לפטמיה בד"מ דהפור והרמב"ן נקפו לם ראחה לרבוחת וה"ה ראחה גם כן חוששם לפ' בחייר: נראה עיקר כו' ר"ל כהכ": ושינהה הפלגה לי"ב כו' ר"ל כיון שלא קבעה עדיין וסת הפלגה לכ' נעקר בס"א וחוששת לי"ב באייר להפלגה אחרונה ששינתה הפלגות כ' להפלגות י"ב דהיינו מכ' בניכן לא' באייר וא"ל לחוש אלא להפלגות י"ב כו' : אבל לוסת החדש כו' ר"ל אבל במה שכתב ראחה בפ' בו או לא ראחה חוששת לכ' באייר א"ש דלוסת החדש כו' : כל שלא שינחה כו' ר"ל דהא עדיין לא עבר יום כ' באייר ולא ראחה וניתא אע"ג שראתה בא' באייר הראה גם ביום כ' בו ולא נעקר עדיין וכח החדש אכל להפלנה אט"ג שעדיין לא הגיע פ' באייר ולא ראחה מ"מ מה שראחה בא' באייר כבר בישלה הפלגות כ' ושנחה לי"ב ועם"ז ס"ק י"ח שהסכים עם הרב בהג"ה דחין הרחיה שרחחה בא' באייר מבשל להפלגה קשייחל דכ' דהוחיל דחזינן ששנחה לקרב רחיוםי' מכ' לי"ב אמרינן דמים יהרים הוא דאחוספו ואין זה אלא חוספות דמים בעלתא אבל פ"מ אורח בזמנו בא בהפלגה הקבוע לכ' בלי בעול כלל מהך ראיה שבנחיים והעל"י הסכים עם ספ"ז מכל הפלחי מככים עם הב"ך ע"ש : ס"ק ל"ג חוששת כו' דא"נ לחוש כו' וא"כ לשיעת הר"ן והפלחי דוכת החדש לאו היינו

היינו בדילוג חדש ולח ברילוג של הסלגה: אפי בהפלגות שווח כו' ר"ל אם כונח מור"ם דמש"ה נקם בדילוג חודש הראיה א' מן המנין מחמת שאין הפלגה נודעת אלא בכ' ראיום א"כ מאי אריא דנחב זה גבי הפלגה בדילוג הא גם בהפלגוה שוח אין קביעות וסת בפחות מד' ראיום מה"ם דראיה א' אינה מן המנין שאין הפלגה נודעת אלא בב' ראיום: ס"ל ל"ח והמשיבה כו' ג' ימים כו' לפי הנהם הש"ך כל"ל בדברי הב לחת בפחות ב"ז במיון והמשיכה לאייהם ג' ימים דהיינו ש"ז י"ז וביון ומאה בי"ז גו לאיב ראים הדילוג מ"ז נמיון לאחה בי"ז גו לאיב ראסה והמשיכה לאייהה ב' ימים דהיינו ש"ז י"ז ובסיון ראחה בי"ז גו לאדע מחל"ב בדילוג מ"ז בחדש וו"ז בחדש זה ווי ובסיון באחה בי"ז גו לאדע מחל"ב בדילוג מ"ז בחדש הי"ז והדשים וו"ז בחדש החל לאחה ב"ש ב"ז לאדע מחל"ב בהפולה כו' להייע לי"ז בתמו משם ומת השולה ולי"ח בתמוז משום ומת הדילוג וי"ל ההשולה כו' (להייע לי"ז בתמו משום ומת השולה ולי"ח בתמוז משום ומת הדילוג וי"ל מתון מת השולה וליכה מושמה כך להקדים ב' מו ג' ימים ב' א לריכה לפרוש כו' וכלן כו' וכלן כו' וכלן כו' כלן מה בדלוג אם שומה כך להקדים ב' או ג' ימים מקודם רק כשיגיע הוסת: מה ענין שמשחנים כו' הכה בלרון לשה שומהה כך להקדים ב' או ג' ימים בוא להוכין כי הוסת קבוע ומת במולה וליות השום בילוגה בוח אבורין כי הוסת קבוע ומת כו שמל ג"כ בו מקבע ומת : אותו מושבת בם כן שמל ג"כ בו מקבע ומת : אותו היום שבגילה כו' ולאות יום ששנחה לואות הושה ברוב לה לו מות היום שבנילה כו' ומ"כ כו' ומלן מיום שבנילה כו' ומ"כ כו' ומלן היום שבנילה כו' ומ"כ כו' ומ"כ במו מל מות ברבילה כו' ומ"כ בם לם אמת דלריכה לפרוש כל הג' רק אותו היום שבנילה כיים ברבילה כו' ומ"כ בבילה ב"ב ל"ב"ב ב"ב ליום ברבילה כו' ומ"כ בתול מת ברבילה כו' ומ"כ בי בים בל מת הבילה ביום ברבילה כו' ומ"כ בי הום שבנילה ביום ברבילה כו' מלח ביום ברבילה כו' ומלום היום שבנילה ביום הבילה ביום הבילה ביום ברבילה כו' ומ"כ ביום בבילה ביום הבילה ביום ברבילה ביום ברבילה כו' מלום ברבילה ביום ביום ברבילה ביום ברבילה ברבילה ברבילה ברבילה ברבילה ברבילה ביו

להקדים: והיינו כו' ועיין לעיל סימן קפ"ז שלא יהיו דבריו סוחרים זא"ז:

מ"ק מ' ואם לאחר כו' שג"פ לא ראחה כו' דעה הש"ך בפי' דברי הש"ע שלאחר

מקבעה וסח לכ' שנחה ולא ראחה ביום כ' שלאחריו עד יום ל' ואחר כך מראייה.

ל' ג"כ לא ראחה ב' פעמים ביום כ' שאחריו מיהו גם ביום ל' שאחריו לא ראחה עד

יום ל"ב או ל"ג ואחר ראיה זו ראחה ביום כ' שאחריו. וזה מ"ש המחבר ואם לאחר

ששנחה פעמים ליום ל' ראחה ליום כ' חזר וסח שליום כ' למקומו והוחר ל' ועז"כ הש"ך

שאל"פ שג' פעמים לא ראחה ביום כ' כו': כיון שלא ראחה יום ל' כו' רלה לומר בפעם

בג' דאלו ראחה יום ל' בפעם הג' נקבע וסח של ל' ונעקר וסח של כ' ואפי חזרה

וראחה אח"כ לסוף כ' הכי היא כחחלת ופח של ל' ונעקר וסח של כ' ואפי חזרה

בג"ש לא ראחה ביום כ' אם חזרם לראות ליום כ' חזר הוסח למקומו: וע"ז כתב שאה

האשה מדלגם כו' ואינה רואה בנחים לוחן אחר כצ"ל ור"ל לג' זמנים שוים שהיא קביעה

וסח: לא נעקר הוסם כו' אלא אדבא חזר וסח הקביעות למקומו: כל שחזרה וראחה

לכ' כו' ר"ל לאחר שראהה שנית ביום ל' חזרה וראחה היום כ' מראיית ל' חזרה לקביעה

הראפון בו': ופי' זה ל"ע. לא בנאר דבריו על מה פירוש זה ל"ע: אלא להפלגת כ' מפום השלנח כ' כו'

הראפון בו': ופי' זה ל"ע. לא בנמיא דאין לריך למוש י' ימים אחר כאיית כ' משום השלנח כ' כו'

שדיין לא נעקר וסח של ר"ח בנ"פ אבל כל שהיה לה וסח קבוע להפלנה ל"ב ולא ראחה פ"ח לל"ב ח"ל לחום לספלנת ל"ב מיום שהיחה ראויה לראות דהיינו ליום ס"ד לראייתה דהת קי"ל כר"ה בס"ם בנות כוחים דלא מניק מיום שהיחה ראויה לראות אלא מיום שרחחה בחמח ומחז לחו הסגלת ל"ב חיכא אלא הסלגת ס"ד וחינה חוששת לו . מיהו אם אח"ב ראתה בס"ד או בס"ה מבואר במהרש"ל שם דמיכף חזרה לוסתה לחוש ליום ל"ב מרחייחה אבל אם הפסיקה ג"פ והוא הרידון שכסוף הסעיף שלפני זה והיינו שלא ראחה ג"פ ל"ב דהיינו ל"ו יום אז אח"כ כשחוזרת ביום ל"ו לראות אינה הוששת ליום ל"ב מכחייחה חיכף אחר ראיה ראשונה דנעקר במה שפסקה ג"פ ל"ב אא"כ השוב וחראה ראיה ב" ביום ל"ב בהפלגה מכוונת לוסתה אשר היה לה מקודם אז גם בהפסקה ג"ם חזרה לקביפוח הראשון וכמ"ש בס"ק שלסני זה . ועמ"ז סקל"א שהאריך כזה וחלק על מהרש"ל אבל הב"ח והנה"ר והמל"ז והפלחי כולם הסכיחו למהרש"ל וכנ"ל ע"ש :

ם"ק מ"ח ומ"מ כו' לחלי שנה דאסורה לשמש כו' אע"ם שלא אירע כן ג"פ והא חשמים כקפלה דמי שמסני אונס ראחה ואס"ה אסורה לשמש אע"פ שלא אירע כן ג"פ **אלא ודאי דוס**ת החדש ולהפלגה בהדיא חוששת אפילו בס"א : אף בלא פיהוק כו" והו"ל למימר דאינה חוששת מה"ע דמה שראחה מתחלה בחותו יום לחדש הוה ע"י חונם כו' כ"ל דהחם אין הפיהוק גורם הדם אלא הדם גורם הפיהוק שע"י הדם נתעורר ללאת הית מפהקה מש"ה הוששת לוטח החדש חף כלה פיהוק דשתה חחזור וחרתה בחוחו יום לחדם וחף שחינה מפהקח שמח עחה חין רחיחת הדם כמו מחז וחינו גורם פיהוק להשה **אבל הכח גב**י קפינה דאמרים ע"י הנועות ויגעות הקפינה בא הדם וכיון שהקפינה גורם להדם לבא מש"ה אם לא הקפון אח"כ באומו יום לחדש או להפלגה א"ל לחוש דמה שראתה מהחלה היה ע"י קבינחה : ב"ק מ"ב הרי כו' ועוד מע"פ דפכרת היח שלת להקל כו' ר"ל אף אח"ל לדעה המחבר והרב דם"ל דסברא היא שלא להקל כרשב"א והעור ומצ"ה השמיפו דעתם קבה דאכתי למה השמיפו דעתם דהא כין להרמב"ם בין להרשב"א והעור דכל חד קולה בדבר ה' וחומרת בדבר החד הוא ואם דעה המחבר והרב להחמיר הו"ל ל**הביח גם דע**ת הרשב"ח והפור ושיש להחמיר כחומרת שניהם : חם לא ראתה אח"כ ג"פ ביום א' כו' כנ"ל ור"ל אף שלח קפנה אפ"ה עקרה וסח ואנ"ל לחוש ליום א' אפילו כשמקפון: לה נעקר הוסח בכך כו' ר"ל בימים בלה קפינה כגון דלה קפנה : ש"ק ב' ורושבית כו' כיון דקבעה וסח לקפינות ולימים טו' משח"ב כשלה קבעה וסח

הבוף לימים א"ל לפרום אלא זמן הוסח כמ"ם סימן קפ"ר ס"ק ל"כ ולקמן פי' זה: ס"ק ג"ה ה"ד כו' לקפילות לחוד כו' אם לא קבעה אוהן לימים : משא"כ הכא כו' דהראיה אינה מחמת אונם אלא הראיה אצלה כדרך כל הושים רק שבאשה זו רחיחת דם שלה גורם לה פיהוק ומש"ה קבעה וסם לפיהוק ודכווחיה גרידה בלה ימים בהדייהו : מ"ק ג"ר ודוקא כו' חבל כשלה קבעה כו' ר"ל כ"ו שלה נקבע שניהם ביחד : ס"ק 'נ"מ שפיהוק כו' ול"ד לדלעיל ס"ם י"ז כו' דחמרינן כו' ר"ל המחבר דלח ס"ל כסיפה הרשב"ה אלה כהרמב"ם דלה חליק רחיה של היום בקשינה דחחמול ומ"ש הכה בפיסוק דמלים כחים של היום בפיחוק דחתמול ועז"כ דשחני קפילה כו' : דיוחר מסחברה כו' ועי' פלחי שכחב סברא נכונה לחלק ביניהם כנ"ל דבשלמא פיהוק בא ע"י רחיחת הדם שנתעורר לנחת ולשעמים הרחיחה מרובה עד שמקדים הפיהוק לבח מע"ל ומש"ה חמרינן

דכהי' של היום והפיהוק דחתול הדח בחידך מישך שייך משח"כ קפילה דחתרינן ע"י מנועות ויגיעות הקפילה בא הדם וכל זמן שמרוחק היגיעה והתנועה וינות העבע יותר ינותו הדמים ויחזרו לאיתנם השקע ובעת א"כ איך אפשר שביום השבת קפלה וא ילא הדמים ממקומן ובנוח מע"ל יזובו הדמים אדרבא כפי הרחוק ימנע הדמים לנאה ולבא אלא ודאי שהיום גורם לראיה של יום א' ולא הקפינה דאחמול וק"ל :

סעיף ב"ג בה:ה חכלה שום כו' חבילם דברים כו' ועי' מכ"י שכחב דמשמעות הלשון שמצטרפין כל אוהן אכילות יחד . ול"ד למ"ש המהבר דפיהוק ועיפוש אינן מצפרפין דהכא כל אוחן אבילות חדא מלחא הן דכולן דברים חמים וקבעה וסח לראיה ע"י אכילת דברים חמים . מיהו הב"ח כחב שהטור נסתפק בדין זה לנרף אכילות אהדדי ע"ם : סעיף כ"ד כחבר עם המחלח הוסת כו' ר"ל דלשיל סי"ט נחבאר דפיהוק ועיטוש של פ"א אין הוסת קובע אלא כשעשתה כן הרכה פעמים ואם כן אם מפהקת כל שעם כמו שעה ורגילה לראות עם החחלת הפיהוק מיד אסור כל זמן המשכת הפיהוק .

סיחה רגילה לראוח בסוף הפהוק אינה אסוכה אלא בסופו: ם"ק מ"א אלא כו' חומו עונם שלפני הוסח כו' מקשין העולם דממ"ג במחי חיירי חי בוסח הנוף הבח לומן ידוע הלא מדכחב המחבר בסעיף שחח"ז אם ח' מאלו בא לאמן ידוע משמע הא מעיקרא איירי באינו לומן ידוע (והפלהי כתב דחייה אחרה דח"ב פשיפח דנריכה לפרוש כל העונה של הוסח הן מקודם הן שלהח"כ) וחי מיירי בוסח הבוף לחוד שחינו כח לזמן ידוע חיך כחב דלריך לפרוש כל חוחה העונה שלפני הוסח היזה היא נכיתה אימת יקרה לה העינוש והפיהוק וא"כ לעולם חהיה אמורה כר"ת דאשה שאין לה וחם חלא כלא כחובה והוא דבר שאין לו שחר וצ"ע: ס"ק ס"ב עד כוי דמ"ל להכתב"א כו שמתנו מקור דין זה: למולפה כו' דשם אינו לאים אחת אלא הראיה שראחה ברחשונה הים חחלם הוסה עד סוף עונה חחת : ח"ל לפרוש ביום ר"ל ולם ס"ל דרחיה ה' מרוכה הים : ועוד דחפילו כו' ר"ל אלה העיקר כחירוץ הב"י דבכל דוכתי חסרו חז"ל עונה חתת ומש"ה אם וסתה נמשך כ' או ג' ימים אע"ג דא"ל לפרום אלא עונה ראשונה סוף סוף הא מ"מ אסורה עונה אחם וכן אם וסחה בלילה ונמשך ביום אפילו להרשב"א דא"ל לפרוש ביום כלל אפילו כשיעור הנמשך צו ס"ם הא מ"מ אסורה עונה א" דלילה ותם"ה גם כחן חסורה מחחלת הוסח עד סוף עונה ח' : ס"ק ס"דו אלא כו' ל"ל בדרישה ופרישה הבין דמ"ם חס פסקה ב' עונות בינונות שהן ז' יום חיינו שפסקה עלפה עונת מהשועת הרחשונות ושהיה לה וסת מל' לל' ונקע בכה"ג משום דסחם נשים חזיין מל' לל' דהם היינו מעמח דכל אשה שאין לה וסח לכיכה לחוש לעונה בינונים ואורחה דמלחה נקש אבל אה"ג אם היה וסחה מן מ' יום למ' יום לכיכה שחפסוק ק"ב יום דהיינו ג' עונות מהעונות במשונה שלה (ולשיטתו מה שיש הסרש בין קסנה לגדולה יתבלר בסמון) אבל הש"ך לא ס"ל הכי ומש"ה כתב כלומר כו' לפי שאינה בת, דמים כו' : והלכך עוקרתה כו' כל"ל : לכך נקט ג' עונות ביטנית כו' י"ל לא כדו"ם דמורתא דמלחא נקס וכנ"ל אלא לכך נקט ג' עונות ביטנית כו' ר"ל לא כדו"ם דמורתא דמלחא נקס וכנ"ל אלא לכך נקט ג' עונות ביטנית דקטכה אסילו היו עונות שלה הרכה יותר מל' יום סגי בנ' עונות

והדרישה כו' לפי שיפתו דאוכחם דמלמם נקם כחב שעדיין קשה למה ליה למנקם שפסקה ג' עונות בינונית: מיהו בהפלגה לח שייך כו' ר"ל מחי חריח קפנה הם אפילו נדולה שהיה לה וכח מל"ה לל"ה ופסקה לי יום אפ"ג שעדיין לא נעקר וסחה של ל"ה מ"מ כל זמן שלא חזרה וראחה פעם א' אחר צ' איך אפשר לומר שהחום לוסחה אימם פיה וסתה אז ביום ק"ה דהוי יום ל"ה מיום שהיחה כאויה לכאות בו הא קי"ל בסימן זה ם"ק מ"ד דח"ל לחוש להפלגה מיום שהיסה ראויה לראות בו אלא מיום שראחה כבר אא"ב חזרה לראום אחר ל' יום שייך לומר דחוששת לוסחה דהיינו מיום ל"ה לראייתה : בוסח החדם בסירוג כו' דבגדולה שפסקה צ' יום דלה עקרה וסח הסירוג שלה דהה רק פ"ח לא ראחה לב' חדשים ולא נעקר כי אם בג' שעמים וחוששת לר"ח הכא אבל כקפנה שפשקה נ' יום אינה חוששת לר"ח הבא משום ופת וכשראתה אחר נ' יום כו' דבגדולה לא נשקר וכח שלה עד שיעברו עליה ג"ם ל"ה דהיינו ק"ה ימים ולא הראה וכיון דעדיין לא עברו עליה רק ז' יום נריכה לחום ליום ל"ב מראייחה אבל בקטנה כל שעברו עליה צ' יום אינה נריכה לחום ליום ל"ה מראייחה אלא שלא הקשה לך היכא מני לאוקמי כשראחם אחר ל' יום הא מדכחב ואפילו חזרה לראוח כו' מכלל דבלא חזרה לראוח מיירי עו"כ דבספלנה ההיא ראיה חדא לא חשיבא ראיה כלל ומקרי לא חזרה לראות דכל ראיה

ביטנית שהן ל' יום :

דעלמא כו' וכדרישה סע"ט כהב דמ"ש כו' בזה הולך לשיטחו שנסעיף נ"ב דמ"ש אם ספקה ג' עונות בינונית שהן ל' יום כו' דחורתה דמלחה וקט חבל הה"ג בעילן שחססות ג' עונות מהעונות הרחשונות יהיה מה שיהיה הבל במה שכחב בם' נ"ב דברישה צלה חורה לרחות מייכי חזר בו בסעיף ע"ע וכחב דמ"ש כו' קאי אח"ש אח"ז ואסילו חזרה לראות ואין כאן רבותא בקענה תה דשני בגדולה רק בחזרה לראות דאין לומר דמייכי ברישא דלא ראחה כלל דא"ל כו' : דעלמא נמי כו' והיינו כמ"ש דאזיל לשיעחיה בזה דאורתא דמלחא נקט : וליהא אלא כדפרישית כו' דבלא חזרה לראוה מיירי והיינו בוסת הסירוג לא ראחה כלל ובוסת הסלגה לל"ה לא ראמה רק פ"א דבגדולה עדיין חוששה לוסת אבל בקסנה סגי בצ' וכנ"ל : וע"ק לדבריהם כו' דמ"ש אינה חוששת לוסת הראשון כו' קאי אמ"ש אח"ז ואפילו חזרה לראות זקנה דלקמן כו': מכלל דעד כאן כלם חזרה כו' וא"ב הקפה קופים הדו"ם על זקנה חלא ודאי כמ"ש הש"ך דא"ש אף בזקנה:

שלשה עונות כו' עונות קענות שהיחה רגילה כו' אף ע"ג דנעקר וחת בכך דהם חפילו גדולה עקרה וסח בכה"ג מ"מ אם היחה אח"ב חוזרת כו' סיחם הוששת לם וכו' כ"ל היחם חוזרת לקביעתה הרחשון כמו בגדולה: הים מקדים כו' ומש"ה אפילו חזיכה לרחום בחותן עונות שהיחה למודה לרחום בהן חינה חוששת עד

שתחזור והקבע ג"פ ועם"ז ס"ק מ"ג דמ"ש הפור והמחבר עד שחחזור ותקבענו ג"פ ברחיות מכוונות אינה חוששה כלל דו"א כמו שנתבאר אלא קאי אדלעיל מיניה שהיה לה וסח קבוע מחלה וקאמר שאינה חוזרת לקביעה וסחה אא"ב חראה דרך קביעות וסחה בראיות מכוונות אבל שם חראה נ"ם בראיות שאינן מכוונות אין לה וסח קבוע אלא מסיה כאשה שאין לה וסה הבל חוששת בג"פ אפילו ברמיות שאינן מכוונוה . ואנ"ג דלעיל סימן קס"ד ס"ג נחבחר בקטנה כ"ז שלח קבעה בג"פ ברחיות מכוונות חינה חושפת לוסמה שחני החם דכ"ו שלה קבעתה כג"פ ברחיות מכוונות המריגן דמסולקה דמים וחותן רחיות מקריות הן וא"ל להפרים שמוך לוסחה אבל הכא שכבר היה לה פ"א וסח קבוע אלא שפסקה ג' עונות בינונית שהן צ' ימים וחזרה לקדמותה א"כ צ"ל שחזרה וראהה ג"ם אפילו בראיום שאינן מכוונות איגלאי מלחא דלאו משולקת דמים היא וחוששת עכ"ם כדין אשה שאין לה וסח אלח שאינה קובעח וסת כ"ח בג"פ בראיות מכוונות עכת"ד . חבל הנה"ב והמנ"י והסלחי כולם חולקים על הי"ח ום"ל כפשטוח לפון הש"ע דכ"ו שלח חזרה וראחה ג"ש בראיות מכוונות ל"מ דלח הוי וסת קבוע אלה אפילו לחוש אינה חוששח דעכשיו לאחר שפסקה צ' יום חוזכה להיות כבחתלה והוי בחזקת מסולקה דמים כל זמן שלח קובעה בג"פ בראיות מכוונות ע"ם

ם"ק ס"ו ראיה כו' כגון שרחתה מהחלה מכ' לכ' ואח"כ פסקה צ' יום ורחתה ביום לשמוק מנטבף לג' ראוה אח"ב ב"פ ביום ל"א דכאים אחרונה שראחה קודם שהחחילה לשמוק מנטבף לג' ראיום אהרונום של ל"א והוי ד' ראיוח וג' הפלגוח ביניהם :

ס"ק ס"ח פיחתה כו' ושלישים לצ"ג כו' והיינו לשמואל דבעי שהשלש בדילוג אכל למאי דמחמרינן לעיל כרב ה"ה הכא זריכה לחוש לוסמ הדילוג כיון שדלגה ב"פ .

ועז"ב אע"ב דאמריכן לעיל כ"ל דגם לשמואל הול"ל דקבעה וסח הדילוג דהא הוי שלשם דלוגים הדילוג הראשון מה שדלגה מוסחה שהים לה לב' עד יום ל"א ודילוג ב' מל"ה לל"ב ודילוג הג' מל"ב לל"ב דהא לשמואל הדילוג מהוסה מלערף לשאר הדילוגין כדאמריכן בפעם הרחשון רחתה בר"ח ולה רחתה מקודם לכן בכ"ה לחודש וחח"ב רחתה עוד ב"פ בר"ח אף שרחתה מקודם לזה בכ"ה לחודש קובעה וסח לר"ח דבתר התחלה אזלינן וכיון שבסעם הרחשון לת היה מעינה פחות קובעת וכת בכך דתה שרחתה בב' רחיות החתרות בפשפט לוה בכ"ה לחדם דמים יחרים נחוספו בה ומיחר לבה . וכן בימי זיבחה כגון מכלחה בכ"ח וחזרה ולחדם דמים יחרים נחוספו בה ומיחר לבה . וכן בימי זיבחה כגון מכלחה בכ"ח וחזרה וכאחה במ"ו דהו"ל בחוך י"א ימי זיבה ואחר כך כאחה עוד ב"פ בט"ו בחודם אף שלא כאחה מקודם בכ"ח אפ"ה אינה קובעת וסח לפ"ו בחודש דהכליה הראשונה בס"ו ולא כאחה מקודם בכ"ח הראשונה בס"ו ולא כאחה מקודם צר"ח אף שב' ראיוה האהרוח שהיו בע"ו ראחה כל פעם מקודם צר"ח אפ"ה קובעה וסח לפ"ר דבחר ההחחלה אזליכן וראיה הראשונה לא היחה בימי זיבחה . מיהו היינו לדינא דבמרא שהיחה מונה ימי נדה וימי זיבה אבל לפי מה שחקנו אח"כ (שלא חבא אשה לידי טעות ולא חלטכך למנות ימי נדה וימי זיבה) שבכל ענין שחהיה כואה סיפח דם כחרדל מהיה יושבת עליה שבעה נקיים א"כ בכל ענין 'קובעת וסת ומש"ה לא נכתב בש"ע האי דינא דאין אשה קובעת בימי נדה וימי זיבה . ועז"כ הש"ך (ובנה"כ באר דבריו יותר) ודע דבכ"מ כו' כלומר דאיך אפשר לעקור האי דינא דאין אשה קובעה וסח ביפי נדה וזיבה אלא ודאי דלא אחרינן האי דינא דקובעה וסח בכל ענין אלא לחומרא שלא יהא נעקר אלא כג"פ כדין אשה שיש לה וסת קבוע אכל לא להקל שאינה חוששת כי אם לוסחה כדי וסח קבוע דאלו בוסח שאינה קבוע חוששת לוסח החודש ולהפלגה הא ודאי ליחא אלה לחותרא וה בזר"י ביתר נוכד אינה אין לחומרת גם בזה"ז בימי נדה וזיבה חין חשה קובעה וסח וסיים בנה"כ וח"כ היה לו להרב והמחבר להביא הדינים האלו: מ"מ הדין למדנו שבכ"מ שנאמר בסימן זה שקבעה וסת אם הוא להקל הוא דוקא שלא בימ"ר וזיבה עכ"ל . אבל בס' מנ"י השינו דא"כ מה הועילו חכפים בתקנתן שהחמירו כל החומרות הנ"ל (כמ"ש סימן קפ"ד) שלא חלטרך אשה למטח ימי נדה וימי זיבה והח חכתי חלעורך למנוח כדי שחם תקבע וסת ויהיה בחוך ימי נדה לה יהם לו דין וסח קבוע לחקל אלח ודחי דנם לחקל הוי החידנה דאשה קובעת וסח בימ"נ וזיבה ואי משום קושיא הג"ל דאיך אפשר לעקור דין החלמוד הא קי"ל וסחות דרבת והם אמרו והם אמרו . אכל הפלחי כ' דבמי' הר"ן ם"פ בנות כוחים כ' סברת הש"ך

בנה"כ וגם סברת המנ"י המורה שם והנית הדין בצ"ע ע"ם: סעיף ב"ע . איזו כו' שראויה שקורין לה כו' ר"ל דלאו בדעתה חליא מלחא אלה אפילו היא מקסדת על כך אלא שראויה להיות אינה מקסדת לפי שנוחים דנשים כמוחה אינן מקפידות נקרחת זקנה . ודע דבנמרא דף ע' ע"ב איחא פלונחא דר"ז ופמואל בר"י חד אמר כל שאינה מקפדה וח"א כל שאינה בושה מאי בינייהו א"ב בושה ואינם מקפדת (למ"ד כל שאינה מקפדת מקרי זקנה ולמ"ד כל שאינה בושה לא מקרי זקנה) ופסק הפ"ז בס"ק מ"ו להחמיר דבעינן שחהם זקנה כ"כ שראויה להיוח אינה מקפדה ואינה בושה וכמ"ד כל שאינה בושה: אבל השג"י כמב דאדרבא מלשון הפור משמע שפסקו כמ"ד אינה מקפדה שכחבו ואינה חוששה ולא כחבו שאינה בושה וכן ססק גם הרמב"ם מש"ה כ' דסני בזקנה כ"כ שראויה שקורין לה אמא בסניה מחמם זקנחה ואינה

מוששת דהיינו אינה מקפדת דבזה מקרי זקנה אפילו ראויה להיות בושה ע"ם: סעיף ל"א לא חזרה כו' ובזה חמיר דין הזקנה כו' כ"ל דבקטנה נמבאר לפיל סטיף כ"ז דאסילו חזרה לראות באומן עונות שהיחה למודה לראות בהן אינה חוששה עד שחחזור וחקבע ג"פ אכל בזקנה שחזרה לראות בעונות שהיחה למודה לראות בהם אפילו בפעם אחת (דהיינו בוסח הסלגה בשחי ראיות דהוי הפלגה א' או בשאר וסחות בראי' א')

מורה לקביעות הכחשון: ס"ק ע"ב ורביעית כו' אבל אינו נכון כו' כ"ל דאין דרך אם לבאוח כך: אחר חחלת כו' ולא שוי רק וסח אחד: ובעם"ז בששרים כו' רק שתחוך שהיה כחוב בכ' כ"ח פעה המדפים וכחב בכ' במקום בכ' דאוחיות אלו בקל יוכל לפעות ביניהם : בחוך י"ח כו' דהוי יתי זיבחה וחין חשה קובעת וסת ביתי זיבחה עז"כ חין בכך כלום כו' : קבעתו תחמלה כו' רלה לומר שהרי רחתה ג"ם בר"ח ולא רחתה מקודם בכ' לחדש

חקשי על הי"ה דנקעי גם שופעת הם א"ה לה לחיות אלה ודה דר"ל שופעת ע"י בפסק נ"כ אינו אלא כאיה אחת והקשה הפ"ז הא לס"ד דמקשה פאי דקחני שופעת כ"ל שופעת ממש ופש"ה קחני פוסקת הוי לי' ב' רחיות (דלח כמ"ש הב"ח) וכיון דלדעת המקשה מוכרת שסדין לן הוא דהא לא פריך אלא מי קא חיי אבל דינא דסיפא דפוסקת הרי אחי לים שפיר מנלן שהמחרץ חולם עליו בזה ושלפי האתם אין הדין כן (כן הוא כונה הם"ז בקושיםו מיהו אין זה קושיא כלל דמה לו למקשן להקשוח אמאי פסקה הו"ל בב' ראיום הא בשופעת ממש אפילו פסקה אינו אלא ראיה אחם עפי עדיף להקשוח דלא משכחם להפי דינה כלל דמי קם חיי) אכן בלא"ה מנ"ל לחלק בין שופעה למזלפח דבשופעה אפילו בהפסק אינו אלא בראיה אחם ואי משום קושייתו י"ל דהא דאמרו בנתרא דא"א הוא רק בשופעת שבעה ימים חבל המ"ו שכתבו כמה ימים י"ל דהיינו ב' חג שלשה ימים וזה ודחי מפשר שתחיה ומש"ה מסיק המ"ז שכל שיש הפסק בין הכחיות בין בשופעת בין בתולפת נחשב לב' רחיות וכן השבים עמו בס' מנ"י לאפוקי פדעת הנה"ב שחולק עליו ע"ש:

תינוקת כו' כיון שהן ז' יום אפילו עונות שלה ממ' יום למ' יום כיון שפסקה מראיות ז' יום סגי כיון שאינה כה דמים נתגלה שדמיה הראשונים מקרה הוא והלכך עוקרת' ב' ג' עונות בינונית כסתם נפים וכמ"פ בסי' קפ"ע ס"ק ס"ד ע"ם : סעיף ה' ס"ק ח' כמו כו' ועד"ר ר"ל דהא מה"ע בעינן עם החלל שביניהם דהיינו מקום יניקת השערות ח"ב בעינן נמי חלי יניקת השער מלד השני מקלם מזה ומקלם מזה לארבע קצותיהם ומאחר שהשעור גרים כמ"ם בש"ם קשה לשער יש לחקור שעור אחר שקל לשער עו וכחב בחשובה חכם לבי סימן ס"ז ח"ל ואם הרלה לשער כגרים של סול הדבר ברור שהוא המין הנקרא בל"ה בונין ויש בכאן גם בארצנו מהם ב' מינים הא' נקרא סירקשי בונין והן אוחן שחין מגדלין חולעים במחובר כלל וכלל ואוחו לבד הים אוכל מורי זקני הנאון בעל שער אפרים תכל מיני קשניות שטולם יש בהם חשש מולעים חוץ מזה ועוד מין ב' הנקרה נרויסי באנין ובהם חולעים מנויים כדאיתא בסימן ס"ד חולעים הנמצאים בפולין כו' חה המין הגרים שלו דהיינו מחציחו לאחר שיחלק לב' כמו שהוא דרך נידולו ב' חלקים כל א' לעצמו במקום שהוא מחובר לחבירו דומה למרובע ובו יש לשער לפע"ד הלכה למעשה עכ"ל ועיין בשו"ח מעיל לדקה ששיער על פי הנדסה מ"מ עדשים ע"פ למודי אקלידם והוא שעור גדול קרוב למעבע כסף הנקרא בלשון אשכח זילבר גראשן אבל הפלחי השיג דלקתן סכ"ז כחב נהעסקה בדם שא"א שיהיה משנו כחם אלא כגרים ונמלא עליו כב' גריסין ה"ז חולה כגרים בדם שנחעסקה בו: וכגרים במאכולה כו' ובסכ"ה ב' נפים שנחעסקו בלפור אחד שאין בו דם אלא כסלע ונמצא על כל אחה כסלע שחיהן שמאוה ולפ"ז ג"ל "דחלי סלע הוא יוהר גדול מכברים דאל"כ בכ' נשים שנהעסקו בלפור נמי נימא בכל הדא וחדה חלי שלע הוא מדם לפור וחלי שלע ממאכולה אלא ע"כ דחלי שלע הוא יותר מכגרים וידוע דשלע הוא שלים טפח ופפח הוי ד' אגורלים ה"כ סלע דהוח שליש עפח הוי אנודל ושליש חגודל וחלי סלע דהוה חלי שליש עפח הוי הלי אנודל ואם כן שעור גרים דהוה קען מזם אינו יוחר גדול באורך ורוחב כי אם חלי אנודל (ויש רולים לומר דמ"ש בס"ק כ"ה ונמלא על כל א' כסלע היינו דם אבל מקום הכחם כחספם הרבה שכן דרך דם מחספם בצנד פשחן כמו דיו הניתן על נייר שתורין בל"ח פלום סחפיר וחין הלשון משתע כן) חלח שיש לדקדק במ"ש הפלחי דשעור הגרים הוח חלי חנודל בחורך ורוחב דהשלע הוח ענול חלח רחבו בחמיע וכן חרכו בחמיע הוח שליש שפח וח"כ חלי סלע דהוא חלי שליש שפח היינו גם כן בדרך זה ולא באורך וברוחב היניה חקיש לשעור גרים דיוחר קפן ואינו כי אם חלי אגודל דהיינו ג"כ בדרך זה ולא באורך וברוחב דהא לא מוכה כק דגרים הוא פחות מחלי שלע אבל לא בכמה הוא פחות ואפשר דבמעם כ"ש הוא פחות דהיינו חלי סלע הוי חלי אגודל ושישים אגודל ברים הוא חלי אגודל ושביפים אגודל אלא דהיינו דוקא בענול ולא באורך ורוחב ומאחר שחום המקיף את המרובע אינו יוחר מחום הפקיף את בענול רביעים דהם אם חקח רלועה רחבה מפח וחקיף אוחה בענול יהיה ענול שלשה מפחים שכל שיש ברחבו שפח יש בהקיפו שלשה שפחים ואם העשהו מרובע להיום שפח על מפח יהיה חום המקיפו ד' מסחים וח"כ כיון דשעור הגרים בענול הוא חלי אנודל ושביעית אנודל אם מעשהו מרובע לאוחו ענול עלמו יחסר מממו באורך ורוחב רביעים מחלי אגודל ושביעים אגודל עולה החסרון קרוב לשביעים אגודל וישאר חלי אגודל מרובע דהיינו באורך ורוחב

ווים הפלחי לערך חלי אנודל: טעיף ו' כדי להכין המחלוקה שבסעיף זה ושבסמוך ס"ח ודברי הש"ך גריך להציע מקור הדין חנים בברייחה דף נ"ם כחם חרוך מנפרף (לגרים ועוד) ספין מפין חין מלטרף ובדף נ"ח בעי כ' ירמיה ספין ספין מחי ח"ם על בשרו ספק טמח ספק סהור פמח על בשרה מהו לחו כה"ג ודחי דלמח דעביד כרצועה עכ"ל הש"ם והנה דעה הפוסקים דמאי דאמרינן לא דלמא דעביד כרלועה הוא דחוי בעלמא וא"כ קי"ל כפשיפות הש"ם אלא שדעת הרמב"ם דכתם הנמלא על בשרה אין לו שעור ועמא וכחב צמ"מ המעם דהה מהי דאמריקן שעורה דכתם כגרים ועוד הוא משום דכל זמן שאין בוזה השעור חין חולין לומר שהוח דם מאכולה ואע"ב דאינו רק ספק אפ"ה הולין להקל והיינו רק בכחם על חלוקה דעל חלוקה ספיקה פהור כדמתרים בברייחה אבל בכחם על בשרה דאתרינן כברייתה שספיקה שמה ה"כ ה"כ שפיקה שמה ושמחה בכ"ש והרחב"ד השיג עליו דהה ע"כ מחי דבעי רכי ירמיה ספין מפין מחי ולח פשע מברייתה דקחני ספין מפין חין ממקרפין היינו משום דברייחה מיירי בספין מפין פל חלוקה והכח קמבעי ליה בספין מפין על בשרה בכ"ש ממחה : והמ"מ מפין על בשרה בכ"ש ממחה : והמ"מ מירן דמ"ל להרמב"ם ה"ל זכרן כלל דעל בשרה בכ"ש ממחה : והמ"מ מירן דמ"ל להרמב"ם ה"ל בשפין מפין נרע שחלו נסף מן הנוף לח הוי כזה ולח קמבעים ליה לענין לרוף אלח חי קמחה כה"ג דהוי שנוי לורה או נישא דודאי מעלמא ולא מנוסא וקסשים מברייהא דעל בשרה כו' דכה"ג לאו שנוי גורה הוא והיינו המחלוקם שבסעיף זה . דיעה א' היא דעם הרחב"ד שהשיג על הרמב"ם ולא ס"ל דעל בשרה בכ"ש ממאם והי"א היא דעת הרמב"ם ועם"ו יתכאר התחלוקת שבס"ח דהי"א שם היא דעת הראב"ד דמש"ה לא פשים ר"י אבעיתו מברייחה דקחגי ספין שפין הין מנסרפין דהברייחה בנחלה על חלוקה מיירי וקמבעיה לר"י בנמלח על בשרה חי מנפרף ופשים ליה דמלפרפין מכיון שהפשיפות עקר וכנ"ל וחש"ה החילוק תבוחר בין נמלחו על חלוקה דחין מנפרטין ונמלם על בשרה דמלרפין חבל דעת הרשב"ת דכי היכי בחלוקת מפין מסין אין מלמרסין ה"נ בכשרה ומחי דמבעיה לר"י מפין מהו לחו לשנין לרוף קמבעי לים דאסילו כל מפה בפ"ע הוי כגרים ועוד מספקה ליה הי ממחה דהה הוי שנוי צורה אי המריגן חלו נמף מן הגוף לה הוי בזה או לא וכמ"ם המ"מ לדעת הרמב"ם [והא דלא פשם ליה מברייחא דאמרה] מפין אין מצמרפין ומשמע דוקא הואיל וליכא בכל חדא שעור נרים ועוד רק על ידי צרוף קחני אין מנסרסין אבל אם בכל אחת בפ"ע איכא כשעור סמאה וחירן הרשב"א דמברייחא ליכא למפשם דו"ל שמני החם בבבדי פשמן דדרך הכחונת שהולך וחוזר מנה ומנה וחין במפין מפין משום שנוי נורה מכל בבשרה י"ל דמסין מפין ודמי הוי שנוי נורה וקפשים ליה דגם בבשרה לה הוי שמוי לורה. ולפ"ז חין שום חילוק בין חלוקה לבשרה רק למחי דמ"ד דבחלוקה זדחי לה הוי שמוי לורה ובבשרה קמבעיה ליה אבל למסקנה בשניהם בעי כשעור גרים ועוד וגם אפילו בבשרה ספין ספין חין תמסרפין ובחרווייהו לה הוי שנוי לורה והיינו דעה ה' שבסמוך מ"ח :

ס"ק ל ויש אומרים כו' כהי"ה דלקמן . והיינו דלה כהרמב"ם אלה גם בכשרה בעי שעור גרים ועוד רק דבזה חמיר ספי בבשרה דספין ספין מנפרסין : אין להקל כלל נגד דעם הרמב"ם כו' כדאיתא בברייתא כו' דקחני להדיא כחם ארוך מן כהקל כגל גלי לעם של מכן כני לדעם הפשפן דפשים מפין מפין מלפרסין מלפרסין השה מיירי בחלוקה וחין לומר נהי דלדעם הפשפן דפשים מפין מיירי בחלוקה וקשה מברייחה דלעיל דקהר עיפין עיפין חין מלפרסין חלה ודחי דלעיל מיירי בחלוקה והשה מברייחה דלעיל דקהר עיפין מיפין הין מלפרסים

דכבר קבעה מתחלה וסת לר"ח ונהי דלכתחלה כו' : ס"ק ע"ג אינה כו' להורות חומרת כו' דמשה קובעה וסת בימי סבורה ומניקחה : קי"ל כתחרונים כו' אף שידוע שהראשונים היו יותר גדולים מהתחרונים ת"ת כיון שידעו דברי הרתשונים ותפ"ה חלקו עליהם מסחמת מעמס ונמוקס עמס וקי"ל כחחרונים כו': וכ"ם הכח שהרשב"ח כו' כ"ל שהרשב"ח הוח אחרון נגד הרמב"ן פו"כ והפור לא ראה חה"א כו' . ואפשר אלו ראה חה"א היה מסכים להרשב"ח דלח כהרמב"ן. וחזלינן בהו לקולח כו' ומש"ה פסק נמי לקולח דחין חשה קובעת וסם ביתי עבורה ומניקחה כהרעב"ה:

סעיף ל"ד מעוברת ט' חינו אלה במקרה כו' . וכתב הפ"ז ס"ק מ"ב וז"ל אינו אלח במקרה פי' ואח"כ חינה מוסשת לוסת זו עכ"ל וכתב הפלחי ול"ל דתיירי דלם רחמה ג"ם בחוחה עונה שהיחה למודה לרחות חבל ברחחה ג"פ הח כחב המחבר נסוף סל"ב ומ"מ הוששת כדרך שחוששת לוסח שלינו קבוע לוך דיה אינו אלת בראחה ג"פ אבל בפ"א או ב"פ אינה חוששת כלל וכ' עוד הסלחי וז"ל אלא שדברי הע"ו בס"ק מ"ח חמוהים דמשתע מדבריו שהבין כה דקהתר חושבה מיירי לחחר שעברו ימי מניקה ולח חוכל לירד לסוף דעחו בזה כלל עכ"ל ובחתה אין כהן רק סעות המדפים שליין לדברי המ"ז שלח גמקומם . דמקום דברי הע"ז אלו ראוים להיות מצויינים בסעיף ל"ד עמ"ם המחבר בסוף ספעיף עברו ימי עבור והנקה חוזכת לחום לוסת הרחשון כינד כו' חוששה לר"ח רחשון שהיא פונטח בו כו' ועז"כ המ"ז בזה חמור דין מעוברת מדין זקנה שבסעיף כ"ח ר"ל דבותנה כחב בסג"א דאינה חוזרת לקביעתה הראשון אא"כ חזרה לראות פ"א בעונה שהיחה למודה לראות דהיינו בוסה הפלגה ב' ראיות ובשאר וסחות בראיה אחת אבל בפעוברת לחתר שעברו ימי העבור והנקה אף שלא ראחה עדיין פ"א בעונום שהיחה לפודה לראות מארה לקביעתה הראשון דהוששה לר"ח הראשון שהיא פוגעת בו וכן בושם הפלגה בראיה אהם תוששם ליום הפלגה שהיחה למודה להפליג ומש"ה נמי א"ש מ"ש המ"ז אח"ז וכתב הב"ר הפמס שזקנה אין לה דם בטבע כו' ר"ל ומש"ה אינה מוזרח לקביעחה הראשון אא"כ ראחה פ"א בעונה שהיחה למודה לראות משא"כ מעוברת שיש לה דם רק שהעובר מעכב וחיכף שעברו ימי העבור והנקה חוזרה לקביעתה הראשון אף שעדיין לא ראתה פ"א בעונות שהיחה למודה לראות ע"ש:

ס"ק ע"ד חוששת כו' שחינו עיקר כו' חט"ם שלח רחחה ב' שנים משך ימי עכורה ומניקתה חין זה עקירה חלח סילוק דמים ועכשיו שעברו ימי העבור והנקה שהורה לדמיה חוזרה לקביעהה וחינו נעקר כו' : ס"ק ע"ד שהיא כו' ומשחרה ב"ל כו' כ"ל דמ"מ חמור דין מעוברת מדין זקנה לענין זה דהזקנה הפילו חזרה לרחות חינה חוזרת לקביעתה הח' אח"כ רחתה פ"ח בעונות שהיתה למודה לרחות חבל מעוברת שעברו ימי העבור והנקה משתרמה ס"ח אפילו שלא בזמן ומחה הראשון חזרה לקביעתה הראשון כנון אם ומחה בר"ח וראחה עכשיו בי' לחודש חוששת לר"ה שיבא :

סימן ק"צ

מחבר סעיף א' . דבר חורה כו' היא מימרא דשמואל נדה דף נ"ז ע"ב בדקה קרקע שולם וישבה עליו ומלאה דם עליה עהורה שנאמר בבשרה (דם יהיה זובה בבשרה) פד שחרגים בכשרה וגם מדרכנן פסורה חנ"ם שחו"ל בזרו על הכחם שהמלח שהיח ממחה אפילו לא הרגישה שאני כחם זה דקרקע עולה הוא דבר שאינו מקבל שומאה וכל דבר שאינו מקבל שומאה אינו מקבל כחמים כמו שכחוב בסעיף מ' : ואם הרגישה כו' יש מי שאותר כו' אף באין שום חולק על דין זה כחב המחבר בשם יש מי שאותר כו' שכן דרכו במקום שמולה חדום דין בפוסק החד ולה הוכירוהו שהר פוסקים לכהוב בלפון יש מי שהומר ועי' במנ"י שכ' דמעוברה ומניקה הם הרגישה שנפחה מקורה ובדקה אח"כ ולה מנאה כלום טהוכה דהא היש מי שאומר הוא הח"ה וכאיימו דהא קי"ל הכנשה הוי דאורייחא ואמרינן בנדה דף ס' דלמ"ד וסחות דאורייחא אם בשעח וסחה לא בדקה ואפינו בדקה אח"ב ונפנאת שהורה אפ"ה שמאה כיון דוסתות דאורייתא אמריק ודאי בשפת וסחה אורח בזמנו בא ונהי דקי"ל וסחות דרבק ומש"ה אפילו לא בדקה עלתה כשעת וסהה אם אח"כ בדקה עלמה ונמלאת מהורה הרי היא מהורה מ"מ אם הרגישה שנפחם מקורה דהוי לדידן כמו גבי וסח למ"ד דוסחות דאורייחת ואמרינן אף שבדקה אחר כך ולא מנאה כלום שמאה שאני אומר בשטח הרגשת דם יצא כחרדל ונתקנת ונימוק עכה"ד הח"ה ולפ"ז כיון דאפילו למ"ד וסחות דאורייתא מעוברת או מניקה א"ל בדיקה בשעח וסחן דתסולקת דתים ה"ג לדידן בשעוברת או מניקה אפילו הרגישה שנפחח מקורה כיון דבחזקת מפולקת דפים ודמי ההרגשה ממרחה מהור הוח או מדבר חחר וכיון שבדקה ולא פנאה כלום סהורה ע"ם: [הנ"ה ועיין בגליון בחידושי הגאון מוהרע"א ז"ל שכ' דמדברי החסארת למשה משמע דחולק ע"ז . וכ"כ המ"ב ע"ש ולענין אם בדקה מיד כשיפור וסח לאחר שהרגישה ולא תנאה כלום עי' בחו"ד ובנו"ב מ"ח סיתן קי"ע דְג"כ ממאה אמנם דעת הפלחי אינו כן ועי' בפ"ח י ע"כ הג"ה מהרב הגדול וכו' מהור"ר שלמה : הכהן כ"י מ"ן דפה ווילכא]

ם"ק אי ואם כו' ע"ל סימן קפ"ח כו' דחם הרגישה שנפחח מקורה ובדקה מיד ומנחה מרחה ירוק חי לבן שהור ועדיף מחלו לח מצחה כלום דהם בכה"ג יש לחלות הסרגשה במרחות חחרות שמצחה: ס"ק ג' בין כו' שיש לה בעל כו' והיינו דלח כהמחבר בין שהיח בעולה כו' : אפילו לדם בחולים כו' ר"ל אפילו בקעוה : דהדם הוח בגופה כ"ל אפ"ג דדם בחולים פהוד עבדו חז"ל לא פלוג הואיל והדם הוא בגופה משא"כ בכחמים הנמנאים על בגדיה דבלא"ה הרי ספק שמא לא מגופה באו אין קשנה אפילו יש לה בעל לריכה לחוש להם: ולפע"ד כו' ר"ל דחילוק זה בין גופה לבגדיה מוכח מדקממר הש"ם כו' : אבל לא בנמלא על גופה כו' ר"ל וא"כ אין מדם בחולים ראיה דהמם הדם הוא בנופה : וקשה כו' גם הש"ך מסיק לבסוף דלא כמהרש"ל מיהו לאו מפעם הב"ח אלא מפעם שנחבאר ועל פעם שרלה לחלק בין גופה לבגדים עז"ל הש"ך וקשה כו' : אדין תורה דאינה שמאה כו' כ"ל אפילו בנמנא על גופה : משמע דלא נזרו כו' דמסחמא מ"ם דלא גזרו בחינוקת אכולא תלחא דלעיל קאי דהיינו גם על נמצא בגופה: אפילו לא ראתה כו' ר"ל והכא ליכא למימר כמ"ם הב"ח דבדם בחולים כיון שהדם בגופה יש להחמיר פפי דהא לא ראמה דם כלל ואפ"ה ממאה : משא"כ הכא כו' כ"ל איך אפשר לדמוח כחמים דקפנה ודם בחולים בקשנה הא שעם חומרת בחולים שכ' הרא"ש לא שייך הכא גבי כחמים: רק בדם בחולים כו' ר"ל דמ"ש רש"ל ואין להקל מהמנהג קאי אדהחם אדם בחולים : דדבר שחיט תלוי כו' וה"נ כחם בקפנה דבר שחינו מלוי הוא : כחבו כאן

דבכהפים כו' אלמא דלא תלינן דין כחמים בקפנה בדין דם בחולים בקפנה וכנ"ל : ס"ק ד' אבל כו' דא"א לאשה שופעת כו' ר"ל ואי ס"ד דבשופעת גם כן אם פסקה מעם וחזכה וכאחה הוי לה ב' כאיוה וא"כ פ"ם הפור והמחבר דהיתה שופעה כמה ימים אינו אלא כראיה אחח היינו דוקא בלא פפקה בנחיים וזה אינו בפציאות דמ"ח לחשה שופעת כו' - ועט"ז סק"ה שחולק על הכ"ח דרחים הב"ח שח"ח לחשה שופעת כמעין כמה ימים וחחי' היא מש"ם נדה דף נ' ע"ב דאתרינן שם חינוקת שלא הגיע זמנה לראוח שופעח כל ז' אינו אלא ראיה אחת ססקה הו"ל ב' ראיות א"ר שימא בר חמא מזלפת אינה ככואה ופריך והא קחזיא אינה כשופעת אלא כפוסקת (והוי ליה ראיות פובא והוחזקה רואה וחוששת לפשא מפ"ל כשתפסוק וחחזור וחראה) וסריך מכלל דשופטח דאמר לפיל אינו אלא ראיה אחם היינו דשופטם כי נהרא (דהא ליכא למימר זולפת כיון דהשחא מאפח חינה כשופעת) וח"ח להיות שופעת כל ז' כמעין וחחי' ומשני חיפח חינו חלח כשוספת כלומר וח"כ שוספת דאמר לעיל כ"ל מזלפת טיף סיף דאלו שוסעת ממש כלי הספק כל שבעה ימים פי קמ חיי ומזה היא כאית הב"ח דשופעת הוי ע"י הפסק דאל"כ

ואפ"ה קתני כחם ארוך מנערף מוכח שפיר דעל חלוקה נמי כחם ארוך מנערף אבל לפי מאי דדתי השתח דנם בכשרה מפין אין מלפרפין ומחי דקתני על בשרה ספק שמא מיירי בעביד כרצועה גם הברייהם קמייחם מלינו לחוקמת בנמלת על בשרה ותפ"ה קחני עסין חין מלפרפין ומש"ה קחני נמי כחם ארוך מלפרף אבל לעולם בחלוקה כחם ארוך חין מלפרף וח"כ אחי שפיר בחידך ברייחא על חלוקה ספק סהור אט"ג דעביד כרלועה וי"ל דם"ל לם"ך דלח משמע דסליגי הסשטן והדחיין כק לענין מסין אבל לא לענין כחם אכוך בחלוקה וכיון דלשטח הפשטן טפין מלטרפין ע"כ מוכח בברייחה דקחני שפין הין מלטרף מיירי בחלוקה ואט"ה קחני כחם ארוך מלטרף א"כ גם הדחיין אט"ג דלדידיה לא שוכמ' מלחת נמי ס"ל דגם בחלוקה כחם תרוך מלמרף דהת משמע דלת פליגי בהת מלחת וח"כ שפיר הקשה הש"ך על הדחיין דדתי לת דלמת דעביד כרלועה תממי קסני על מלוקה ספקה שהור הא על חלוקה נמי כחם ארוך מנמרף אלא ע"ב נ"ל כדעת הרמב"ם דעל בשרה בכ"ש ממחה ולח מלעים ליה מפין מסין מהו רק לענין חי הוה שנוי לורה וקח סשים ליה מהחם דקחני על בשרה ספק ממח מחי לחו כה"ג חלמה לחו שנוי לורה הוח ולפ"ז שסיר דחי לים דלמא דעביד כרלועה כלומר לעולם ססין הוה שנוי לוכה וברייחא קמ"ל בטביד כרצועה דלא הוי שנוי צורה ודוקא על חלוקה ספקה עהור דחלינן במאכולת אכל בכשרה ססיקה שמה דמיירי בפחוח משעור גרים ועוד ומש"ה בחלוקה ססקה עהור דחלינן במאכולת אבל בבשרה ספקה עמא דעל בשרה לא חלינן במאכולת ואין לו שעור ופי' במנ"י שהשיג עליו דהח בלח"ה סשה חהך סוגיה דקחמר מחי לחו כה"ג ודחי לח דעביד כרלועה הח בדף כ"ז ע"ב חמריכן דהחי ברייחה דקחני על בשרה ספקה ממח על חלוקה ספקה מהוד מיירי בכחם שנמלא עליה מחגור ולמטה וכגון שעברה בשוק של מבחים פל בשרה דמנופה אחים דחי מעלמם אחי על חלוקה מבעים ליה לאשחכוחי. ספיקה ממם על חלוקה דמעלמא אחי דאי מגופה אחי על בשרה מבעי ליה לאשחכוחי עהור ול"ל כמ"ש דקושיית סגמרא מכח יחוד לשון דלא הוי ליה למיתר רק על בשרה פפקה עמא על חלוקה ספקה מהור חלח ודחי חש"ב דעיקר הברייחה מיירי כדחמרינן בדף נ"ז בכחם שממלה מחבור ולמסה וכגון שעברה בשוק של שבחים מ"מ מדהחריך בלשון וקתני על בשרה ספק ממה לחחוי עוד כה"ג עסין ספין וח"כ שפיר דחי הש"ם לה דלמה דעביד כרלועה כלומר דחחו לחחויי דכחם ארוך מלטרף וחה"נ דבין בבשרה ובין בחלוקה מלטרף והם דקתני סיסם על חלוקה ספק עהור לא קאי רק על מאי דמיירי מיניה עיקר הברייתא בעברה בשוק של מבחים דחולה כחמה בזה חבל לא קאי על מאי דאתי לאחויי ברישא בחריכות לשונו . וחין להקשות חם כן חריכות לשון דבסיפת למה לי ולת הול"ל כק על חלוקה ספיקה טהור די"ל חיידי דרישת דבעי לחתויי דעביד כרצועה מתח והוצרך להחריך ולומר ספק סהור ספק פמא פתא חני נמי בסיפא על חלוקה כו' וא"כ ל"ק על ואדרבה על הרמב"ם קשה דלדידיה למה לש"ם לשנויי דעביד כרלועה וברייתה קמ"ל דבכה"ג לאו שנוי לוכה הוא הא הוי מצי לשנויי בפשימות דעיקר הברייתא בעברה בשות של מבחים ואריכות לפון כא להפמיענו דברי הרמב"ם עלמו דעל בפרה לא בעי פעור ואע"ג דאיכא למחלי במאכולת ספקו סמה אבל על חלוקה כי ליכה שעורה דגרים ועוד חלים במאכולת וספהו מהור דהם המ"מ כ' דמעמו של הרמב"ם דכתם הנמנה על בברה הין לו שעור

ס"ס י"א אם הרגם כו' דברי הרא"ש כו' דבדף נ"ח ע"ב איחא בגמרא פלוגחא דרכי הנינה בן הנטיגנום ורבנן כמה שעור כחם לרחב"ה שעורו כגרים ועוד דפחות מזה חלינן במהכולה הבל כגרים ועוד ליכה חו למהלי בדם מהכולה הבל לרבק חף ביוחר מגרים ועוד חולה בפספם עד כחורמום וקי"ל כרחב"ה כמ"ם ס"ה וכחב הרסב"ה דבמקומות שהפששש והרחש מצויים גם לחג"א מודה דחלינן בפשפש עד כתורמום דהוי כנחעשקה בכחמים דחולה בהם אם הכחם אינו יותר משעור דם העסק. והרא"ש כחב וז"ל חם הרגה פשפש חולה בפשפש עד כחורמם חבל משחמח לח חלינן בים משום דלח שכיח עכ"ל ומסחפק הב"ר בכוונת הרח"ם דים לפרשו בב' הופנים. הופן ח' י"ל דהרח"ם פליג על הרשב"ח וס"ל דודתי רחב"ח ורבון ליכח לחוקמי במקומות שחין פשפשים מצויין ואפ"ה האמר רחב"א דאינו חולה בפשפש עז"ר הרא"ש המעם דלא חלינן ביה תשום דלא שכיח כלומר אף דשכיחי פשפשין מ"מ לא שכיח שיהיה הפשפש קרוב כ"כ ולא חריח ריח אלח ודחי דמגופה הוא ומ"מ של הרשב"א לא קשה קושיא הג"ל כיון דמוקי פלוגחייהו במקומות שחין סשפשין מלויין מ"ם דרבנן דחולין בסשפש דים לומר לשפחו דנ' חלוקים ים דסיכת שחין הפשפשין מנויים כלל גם רבק מודים דלת חליון בפשפש והיכת דשכית לגמרי כזה כהב הרשב"א דגם רחב"א מודה דחולה בסשפש ופלוגחייהו דרחב"א ורבנן הוי היכת דשכיח ולח שכיח: וחוסן הב' דדברי הרח"ש כסשועו דלח חלינן בפשפש משום דלח שכיח אבל היכא דשכיח הרבה חליכן וא"כ. דברי הרא"ש הם ממש דברי הרשב"א ועפ"ז משיג הש"ך על הב"ח דפסק דלה כהרשב"ה משום דהרה"ש והטור לה ס"ל הכי דליחה לה מיבעיה הם חסכם דברי הכח"ם במ"ם דלח שכיח כפי' הכ' דלח שכיח סשפשין משמע אבל היכא דשכיח נס רמב"א מודה דחולה בפשפש א"כ אדרבה סרי כ' הרא"ש כהרשב"א אלא אפילו יהיו דברי הרח"ש כפי' ח' שכ' הג"י (ומ"ש הש"ך דחפילו יהיה פי' דברי הרח"ש כפי' השני שכ' הג"י כו' הום לאו דוקם אלא כונחו דאפילו יהיה פי' דברי הרא"ש כפי' האחר שכ' הב"י כו' ר"ל פי' הא' שכ' הב"י) דמ"ש הרא"ש משום דלא שכיח היינו דלא שכיח שיבא הפשפש קרוב לבשרה ולא הריח ריחו וא"כ י"ל דהרא"ש פליג על הרשב"א ופ"ל דחפילו היכח דשכיחי פשפשין לגמרי ס"ל לרחב"ח דחינו סולה נסשפש מה"ם מ"מ חינו מוכרת די"ל דגם הרח"ם מוקי פלוגחייהו דרחב"ה ורבנן בשכיח ולח שכיה כהרשב"ה יהוקפה להרא"ש טעמא מאי לרחב"א אינו חולה בסשפש וכ' טעם זה דלא שכיח שיבא הפשפש כ"כ קרוב לבשר ולא חריח ריח אבל משכיח לנמרי לא דבר הרא"ש כלום ווהי דלפ"ז אינו מכוחר להדיח בהרח"ם דם"ל כהרשב"ח כמו לסיי השני מ"מ גם ההיפך חינו מבוחר בו וי"ל דמודה הרח"ם בשכיח לגמרי דחולה בפשפש ולח תשנחיק החם בפטמח דלם שכיח שיבם כו' ולם תכיח כיחו . ולס"ז כיון דלפי' הכ' מבוחר ג"כ להדים כהכשב"ם ולפי' כא' אינו מבואר להיפך א"כ ודאי קי"ל כהרשב"א: ע"פ דברי הרא"ש כו' אלמא דגם דפח סרח"ם כהרשב"ח דבמקומות שהפשפשין פלויין חליכן בהם :

הוא מברייתא דהכא וכנ"ל ול"ע:

ם"ק י"ב עיין בם' מג"י שכתב ששמע מלועו א' ששעור כתורמום הוא כמו שאנו קורין בל"א אני שכתב ששמע מלועו א' בדה"מ כו' אפילו לסברא דגם בכתם המצא מל בשרה בפי שעורא מ"מ מודים דלענין זה המור אם נמצא על בשרה דבבבה עפין מפרן מנשרפין : לסברא אחרונה כו' ר"ל דלסברא האחרונה שהיא דעם הרמב"ם הא דמבעיא בש"ם פפין מהו הייע מי נימא דהוי שנוי צורה ואלו נסף מן הגוף לא היה כזם או לא אבל למאי דמסקיע דלא שני צורה הוא א"צ לצרוף העפין דהא בכ"ש על בשרה מאם וא לא לצרוף העפין דהא בכ"ש על בשרה ממאם הו"כ איך לשון מנסרף לכנרים ועוד דהא בלא זרוף ממחה בר"ש אלא ודאי דקאי לשברה מין מפין מלחרף לברים ועוד : שברה מין מפין מלחרף לברים ועוד : שברה מין מפין מלחרף לברים ועוד : ש"ק י"ד ברוש כו' לשון הרמב"ם . בפי' הכ"י כאן כו' ר"ל אי ם"ל להמחבר וכשסחו בכ"ש ממחה והיינו כפי מה בב"ד דמלשון הרמב"ם זה למוד דבשרה אפילו בכ"ש ממחה והיינו כפי מה בב"ד דמלשון הרמב"ם זה למוד דבשרה אפילו בכ"ש ממחה והיינו כפי מה

בב"י דמלשון הרמב"ם זה נלמוד דבשרה אפילו בכ"ש ממאה והיינו כפי מם מהפין הב"ח פר"ח פר"ח במינו כפי מם מתירין יותר מדעה א' ולפ"ה לא כתכו רק דעל בשרה ספין מפין מלערפין משמע אבל מ"א מחמירין יותר מדעה א' ולפ"ה לא כתכו רק דעל בשרה ספין מפין מלערפין משמע אבל מ"א מ"א לדיך שעור כנרים ועוד גם בנמלא על בשרה ואח"ב כ" לשון הרמב"ם כו' : אלא בדאיכא כו' כ"ל בכל שפה בפני שלמה וקמ"ל דלאו שנוי צורה הוא : א"ב הוא מיקל כו' כ"ל נמה פתב לשון הרמב"ם שבבעיף זה בשחש ולא בלשון י"א : וגדולים ה"ל מפין גדולים : וגם איך אפשר כו' הול"ל שכתבתי בשחק ועוד כו' כנ"ל: דלא חלינן בדם מאפולת כו' כ"ל בבשרה וא"ב ממילא ושמע דבבשרה אפילו שחוח מגרים ועוד ממאה : מ"כ מארבה משמע כו' דהיא גושא קשיא למה כ' הב"י וכדברי הרמב"ם שבהבקי לעיל ומ"כ אדרבה משמע כו' דהיא גושא קשיא למה כ' הב"י וכדברי הרמב"ם שבהבקי לעיל

ס"ק מ"ז או כו' ג' על ג' כו' כ"ל הפעום דלה חזי' אף לעניים ואינו מקבל מות מותה ואינו מקבל במים: משחים מיל בדף נ"ח איחא ההיא אחתם דחשתכת לה דמה במשתית' (פי' רש"י שהית מסכה חורי לחרוג וומלא דם על השתי) אחיא לחמיה דרבי ינאי אמר איזל וחיחי פי' רפ"י כדרך שעשחה עד עכשיו שהלכה ושבה אי מתרמי שחכווי המכך כא בין רגלים כנגד אותו מקום ממאה. והקשו החוסשת הם שתי אינו מקבל מומאה דלאו בגד הוא ואינו מקבל כתמים ואפילו חיזל ומיקי מהים מהורה . ועז"כ החום' משחיחת ניהו כו' : שכל במקבל פומחת נגעים כו' כנ"ל ושיין במנ"י שכ' דלפ"ו ל"ע חם מנחה חשה דם חו כחם על הכוחל בחופן שידוע לה שהוח מגוסה כיון דכוחל מקבל סומחת נגעים מקבל נמי כחמים 'ופחחה ופי' סלחי שכחב חמח שחום" וכמ"ש כחבו כהש"ך הבל הרו"ה והר"ן והרשב"א כחבו דמשחיה' הוי כלי אורב ואם כן קושית החום" משיקרא ליחא דכלי מקבל שומאה הוא ולפ"ז מולן להוליא שכל שמקבל מומאת נגפים אף שאינו מקבל שום מומאה מקבל כחמים גם לא מסחכר האי דינא דהם החום' עם נחנו מעם דלכך מהרו חז"ל כחם בדבר שחינו מקבל מומחה דהוחיל ובגד שהכחם עליו מהור אף על האשה לא גזרו טומאה דכחמים דרבק הם אמרו והם אמרו ח"כ מ"ל חם הבגד מממח בנגעים כיון דהבגד מהור חית לן למימר הוחיל והבגד שהכחם מליו מהור אף האשה מהורה ולכן פסק בכוחל הבנין אינו מממא את האשה אף דמממא בננעים דלא כהמנ"י ע"ש. אבל בחשר מעיל לדקה כתב גם כן כהש"ך שכתב שם בענין שאלה מ׳ שהיחה אשה מניקה את בנה ובנה היה שוכב בערישה והיא סיחה שוחם ומניקה ואחר כך נמנא דם על עריבה אם האשה ממאה משום כחם וקמגעיא ליה להשואל אי הוי כלי מקבל פומאה ומקבל נמי כחמים או לא וכחב שם דאפילו אי לא הוי כלי פ"מ כיון דחזי לתדרם ומשמח במדרש הזב אף בחינו תקבל שומחה מקבל נמי כחמים חלמח דחפי חם גם כומאה נגעים לא מקבל רק שמטמא במדרם וזב דבר המקבל סומאה מקרי לענין שיקבל כחמים והוא דוא כהפלחי : [הג"ה ולעל"ד החם שאני דמקבל שומאת מדרם ומשנה ערובה שנינו בנדה מ"ע דכל המעמח מדרם מעמח ממח מח ופירש רש"י. שם דה"ה לכל העומחות ומ"כ הוי דבר המקבל טומאה ממש ונטמא מחמה הכחם וגם הפלחי מודה בזה ולא דמי לפומחת נגעים כלל ע"כ הג"ה מהרב הגדול וכו' מהור"ר שולמה הבהן נ"י מ"ן . וכחב עוד בחשו' מעיל לדקה בענין כחם שנמלח בבגד לבוע דגם בום לה בזרו חז"ל ומסורה כמ"ם בש"ע חם סים הבגד קו ה' לכוע וקו ה' לכן ונמלה כחם על קו הלבן ובקו הלבוע שאלו אלא שהכחם בקו לבן לבד לא היה בו כשעור גרים ועוד אלא בצירוף מה שנכנס מהכחם לקו הלבוע וכ' דבכה"ג עהורה אף שלכאורם הים נכחה דממחה דהח מעמח דפחות מגרים ועוד פהורה דחלינן במחכולת הח חי ידשים בודחי דמגופה הוא אפילו בפחות מגרים ועוד שמאה וכיון שבנידון שלפנינו ליכא למחלי במאכולת מאחר שבלרוף כל הכהם יחד הוא יוחר מכנרים ודאי דמנופה הוא ואם כן נהי. דחלק הכחם שבקו הזבוע אינו משמח אוחה מ"מ חלק הכחם שבקו הלבן משמא אוחה אף שהוא קחוח מגרים דהא ידוע לה שהיא מגופה אעפ"כ פהורה דחז"ל עבדו לא פלוג בחקנתן מאחר דע"ם הרוב איכא למחלי במאכולת ופחוח מנרים מהורה גם היכא דודאי מגופה סום לא גזרו על פחות מגרים מיהו אם הכחם החחיל מקו הלבן ועבר הדרך בקו כלבוע עד שחזר ונכנס בקו הלבן השני בלרוף ב' חלקי הכחם שבשני קוי סלבן מלרפין יחד לכנרים ועוד וממחה ע"ם:

ם"ק י"ז וב"ש כו' כנגד אגודל אבל כו' כל"ל וכ"ל דאגודל לפעמים כנגד אוחו מקום וכ"ם גב הרגל שנבד האגודל שהוא משוך יותר לפני' ומחקרב לכא נגד אותר מקום אבל בשאר גב הרגל שנבד שאר ראשי ד' אנכעות שהורה: שנ"ע בשאר כו' ועפ"ז

ם"ק י"ח וכן הסכים עמו המנ"י דבנמלא אשאר ראשי ד' אלבעות פהורה ע"ש : ם"ק ב"ב בד"א כו' על בשרה לכד כו' משעה דאי מעלמא משוק של מבחים הוא על חלוקה כו': אבל אם יש מכה כו' זהואיל והמכה בנוסה אפשר נסף מדם

המכה על גופה ולא על חלוקה : ס"ק כד ועל כו' על חלוקה ג"כ כו' אף שלא נמנא על חלוקה כק לגד פנים מ"מ חו ל"ל אם איחא דמשוק של טבחים הוא על הלוקה מבעיא ליה לחשתכותי דהה עכ"פ ומנח על תלוקה גם כן ומה שלח ומנח כק ללד פנים הלח בזדיה מחרין הנה והנה : ס"ק ב"ז שאלו כו' דלמפה מחגור כו' ר"ל דהא למעלה פהחגור במדקרה כלמטה מהחגור ולא מדקרה דמי ולמטה מהחגור ולא מדקרה אפילו וכו' : שא"ח לדם למפסף כו' ר"ל בשלתה למטה מהחגור שאפשר לדם למטפסף יכול להיוח שלה שחיית לדם נפספף ברי לינ כשנתם נמשי מיתבות שחפשר כדים נונשטקף יבול נטיתו שתח נגע רק בחלוקה אבל בנודקרה שא"א לדם למפשף כרי: ס"ק ל" ויודעת כרי שאינה חוששת כרי כ"ל ו"ו וא"ב לתם בעיון הכא יודעת שלא נודקרה הא מן הסחם אתריון שלא מודקרה עו"ב שאינ ברי כ"ל בא"ב ברי סיון ל"ו. מדינים אלו הובא במ"ז סוף הסיות באם החת שהיחה בעלה חטעין ומכוח המועלון בדם וכל הלוקה במ"ז סוף הסיות במש"ז הוף הסיות במ"ז הוא המועלון בדם וכל הלוקה היה מלוכלך בכהמים שהיחה יכולה למלוח הכחמים בשחין וחמפין שלה חך כיון דמלחה בחלוקה גם כחמים ירוקי' ולבנים וברחש כחם א' הכחמים הלבנים היה נמוא מראה אודם סביב מכחם סלבן כדמות דבר לח שמחסשם בבנד וכחב הרב בחשו' דפמאה דהם כ' בח"ה ומבוחר סימן קפ"ח סט"ח דחם הרגישה שנפחח מקורה ובדקה פיד ומנחה מרחה ירוק או לבן דמהורה דחלים ההרגשה במרחה שהור חלמת דמרחה לבן וירוק נמי מן המקור אחי וח"ב בנ"ד כיון דהמרחה לבן ודמי לת משחין וחטפין אלם מגופה ודמי גם המקור אחי וח"ב בנ"ד כיון דהמרחה לבן ודמי לא משחין וחטפין אלם מגופה ודמי גם החודם שםביבו יצח מן המקור ועמחה ורחייתו מהח דחמרינן דף נ"ע ע"ח חמר רבח נפצח שליה מין א' חולה בו כמה פינים (פירש רש"י נמצא שליה מין א' מדבר הדופה לכחם כגון קילור או שרף ואח"כ מנאה על חלוקה כחם אפילו אין מראיחו דומם לאוהו מין חולה בו והחום' מפרשים נמנא עליו שמנאה מין א' למעלה מהחגור חולה בו כעה מינים שלממה מהחגור משום שכמו שהעליון ודחי מעלמת חחי כן התחחון מעלמת חחי) מיחיבי נחעסקה בחדום אין חולין בו שחור נחעסקה שאני (פירש רש"י דכיון שנחעסקה במין אדום האיך חולין בו כמם שחור אבל נמנא עליה מין אדום דהיינו שלא ידעה משום פסק חולה בו כחם פחור ואמרים כי סיכי דנחן עליה האי מין בדלא ידעה ה"נ הוי עלים מינא אחרינא ולא ידעה) איכא דאתרי אמר רבא נחעסקה בתין א' חולה בו כמה מינים מיחיבי נחעסקה בחדום אין חולין בו שחור כי קאמר דאחעסקה בחרעולת דאיה בה כמה מיני דמים (כת"ם בסכ"ד) וח"כ ללישנה קמה בין לפי' כש"י ובין לפי' החוספתה מבוחר חם נפנח עליה מין ח' פידוע שבח תעלמה המרינן כמו שיה כה מעלמה כן שחר הכחמים דמספקה לן אי מעלמה אהי ואפילו ללשנה בחרה דלה מיקל כ"כ ולה חלים מין בשח"מ רק במקום שנמנא מינים הרבה כמו בחרנגולה מ"מ הרי קמן דאם נחציםקה במין א' חולה בו כמה מינים דאמרינן כמו שוה מעלמא בא ה"ה מינא אחרינא ואולינן ביה לחולה כ"ם שניול לחומרה לחלום מין ה' בחבירו לותר שכמו שוה מרחה כלבן בם מן

ומש"ם הם אמרו שיממה כתה והם אמרו ג"כ דברים שחינם מקבלים פומחה חין מקבל כתם אבל במציחות דם דמתהה מדאורייתה חין לחלק בין דבר המקבל פומחה חו שחים

רק מדרכנן ושייך לומר כם אמרו והם אמרו דכיון דלא הרגישה כו':
במחבר סעיף ל"ג האשה כו' מאכולם מעוכה שמאה דאמרון בש"ם דף י"ד ע"א וניחוש
במח דם מאכולם הוא אמר ר"ז אומו מקום בדוק הוא אלל מאכולם (דודמי
מאכולם והדם שעל העד ודאי מגושה אמי) וא"ד דחוק הוא אלל מאכולם (שאין
מאכולם יכולה ליכום שם) מאי בינייהו א"ב דאשהכת מאכולה רצושה (מעוכה על העד)
להך לישנא דאמר בדוק הוא הא מעלמא אמי וכיון דקים להו לרבנן דאין שם מאכולה
ודאי מאכולה זו לאחר הקינות מעלמא אמי והדם שעל העד ודאי מגושה אמי) להך לישנא
דאמר דחוק הוא אמרינן דבאמת בשביל שנכנסה המאכולת לשם והמקום דחוק לה
נתמעכה וי"ל דדם שעל העד דם מאכולת הוא וקי"ל כלישנא קמא דר"ז דאותו מקום בדוק

פקבל פומחה וכז"כ דליחת וחין לחלק בין כחם לדם זה דגם בדם בכה"ג סינה פתפה

סוא ומש"ה כ' המחבר דאפילו נמצא על הכחם שבעד מאכולה מעוכה עמאה : ם"ק מ"א לכן כו' זכעי כגרים ועוד כו' זכיון דהעד אינד בדוק כל כמה דליכא כנרים ועוד איכא לספוקי בדם מאכולת קודם בדיקה: כ"ק כו"ב אם משוך כו' כשכדקה עלמה כו' ר"ל והניחתן תחת הכר או הכסת ולא ראחה על העד מיד עד למחר ולמחר נמצא שלים דם אז יש לחלק בכך אבל בכל שאר כהמים שבחלוקה לא שחלקיק ועם"ו ס"ק כ"ג שכחב כיון דמדברי המחבר והרב משמע דחף בספק שהוא ע"י כדיקס מהני בו לחלום בשום דבר ולם"ז באשם שרגילה להוציא דם מביח הרפי שלה ע"י איזה סבה (כנון מה שקורין בילדני חדר) ובדקה עלמה חפילו בעד הכדוק ובשעח הבדיקה נגעה נס שם לחולה בה שלת הרגישה בדם מהחקור ואפילו משוך סהודה כיון שנעשה מחקום מהור דלה כמורה ה' שמעה בזה לפסוק חומרה עכח"ד . ומ"ש שלה בשעת ושחה כו' סיינו מפום דאם גם בפעת וסתה היינו תולין בכך מ"כ אפה זו לא תפעא לעולם דבכל פעם כשבודקת עלמה הוי סחמת דמלחת שנוגעת גם שם הוחיל והוח שמוך לחוחו מקום ומסים חולם בו גם י"ל דשלח בשנת וסתה יש לנרף סברת המרדכי שנסי' קס"ז דכיון דמורח בומנו בא ודאי אין זה דם מהמקור אלא מבים הרחם מן הלדדין מחמם מיעוך חשמים נם מ"ש דחין כהן ספק דחורייהה כיון שלה הרגישה בדם מן המקור נ"ל דם ל כמ"ד שכחבתי בסימן קפ"ג דחסילו ספק שע"י הבדיקה כל שלח הרגישה לח הוי רק ספק דרבנן מיהו גם מחן דם"ל החם בספק שע"י בדיקה דהוי ספק דחורייחה ע"כ מודה לדינה של המ"ז דהה ינה לו כן מדברי המחבר והרב . ודברי המחבר גמרה ערוכה היה הלם ודחי גם הם מודים לדינים אלו רק דלא פ"ל המעם כמ"ם המ"ו דמש"ה גם בספק שש"י בדיקה חולין הוחיל והוי ג"כ רק מדרבנן כשלח הרגישה דליחח חלח חפ"ג דהוי ספקה דחורייחה חפ"ה חולין במנוי כשים לחלוח בשום דבר: ס"ב וי"א כו' הכר והכסח כו' דגם הי"ח מודים דחם עבול וחין בו כגרים ועוד

ס"ק כז"ג וי"א כו' הכר והכסס כו' דגם הי"ח מודים דחם עבול וחין בו כגרים ומוד מהודה דשתני הסס דשם המתכולת מצווית תשת"כ בירכה חין לומר שתתכולת היחה על ירכה ונחמעכה על הירך דחין מתכולת מצוי בירכה. ופסק הב"ח כהי"ח וצ"ל דהב"ח ולח מ"ל כהע"ז דסע"ז להבע"ז כתב עעם הי"ח והוא הרמב"ם דחיל לשימהו דס"ל בכתם של בברה ול חלון במתכולת על בברה ול חליון במתכולת על בדיקה הוא מצויה דסי מביר הבדוק לה ומחחה בירכה ולמתר ומצא עליה דעד ולח מגוסם ענול ממחה בכ"ש ממ"ל הם על הירך די"ל הדט שעל העד ולח מגוסם ע"י בדיקה הוא אלא מהמחה בהשיחה על הירך הא גם על העד אי בא מירך אם כן בל"ה בדיקה הוא אלא מהמחה בהשיחה על הירך הא בשני ולם על המלא כאן דם על הירך היי הוכתה לפטח לכנינו דהדם שעל ירכה דעל בברה א"ל שיעור ואם לה בל בל הירך באומו מקום הירך כיון ששם נהמעק בהי"ח בשליו היה לה להמלא בם על מעל בשרה בעיון בכלה מ"ל בשיח במ"ז במק"י בשמו והיינו דאל הכתעה במ"ז. שלל ודתי דהב"ח לל מ"ל מעם דהי"א כמ"ש המ"ז אלא השעם משום דודתי מגוסה המ"ז. אלא השעם משום דודתי מגוסה הם לו מלל ודתי דהב"ח לל מ"ל מער בירכה דחין מתכולת מנירכה דחין מתכולת מנירכה דחין מתכולת מנירכה בלין מתכולת מנירכה דחין מתכולת מנירכה דחין מתכולת מנירכה דחין מתכולת מנירכה דחין מתכולה בבירכה דחין מתכולה בבירה בלין מתכולה בבירכה בחין מתכולה בבירה ביון בברה בליון המום דודתי מודה בבירם ביון מתכולה בבירכה בחין מתכולה בבירם ביום הוא מנות בבירם ביום ביום הוא להיות בבירם הוא בבירם הוא מות בבירם הוא בבירם הוא בבירם הבירם בבירם ביום בבירם הוא בבירם הוא בבירם הוא בבירם בב

ס"ק מ"ד ממאה כו' שקנחם הורו להקל כו' דבם' כל הדם דף י"ח ע"ח חניה בדקם פלמה בעד שחינו בדוק לה והניחתו בקופסת ולמחר תנחה עליו דם רבי חומר ממאה משום נדה כלומר פומאה ודאית ורבי חייא אומר עפאה משום כתם כלומר פומאת ספק וחולין לסהרות שנעה כהן ואח"ב הובא שם פלונהא אחרת ג"ב בעד שאינו כדוק והגיחהו בקופסה ולמחר מנהה עליו דם דר' מעמה וכ"י מעהר וח"ר זירה כשעמה ר' כר"ע וכשפהר רבי לעלמו סיהר (כלותר לפפתיה אזיל) דחניא האשה שהיחה עושה לרכיה וכאחם דם כ"ם חומר חם עומדת פמחה (כיון דרחיק לה עומח הדר מי רגלים למקור וחייתי דם) יושבת מסורה (דממקום מי רגלים הוא ואין שמא אלא דם מן המקור ומדקאמר כ"מ עומדת ממאה אע"ג דאיכא לספוקי במקום מי רגלים כיון דרגלים לדכר דדחק לס עלמה וחזקת דפים מן המקור מפתה ה"ג כיון דחזקת דמים שם לה מספקיגן ופמחה) ר"י אומר בין כך וכין כך מהורה (מש"ה נמי קמפהר הכא) ודעת המחבר כהפוסקים דהכם ממחה בכברים ועוד ואע"ב דכסימן קנ"א כאשה שעשתה נרכיה וראתה דם קי"ל כר"י דעהורה שחני הכח בעד כיון שבדקה בו ידים מוכיחות נינהו דמגושה הוח וגרע מחשם שעשתה לרכים וכאחה דם ואש"ג דהש"ם מדמה עד שאינו בדוק לאשה שעשחה לרכים סייע לומר דלר"מ דמפתח משום נדה בחשה שמשחה לרכיה כ"ש בעד שחינו בדוק דגרע ור"ח פ"ל בחשה שעשחה לרכיה כר"י דמסמת רק הכת בעד שחינו בדוק דגרע ממתה משום כחם עב"ם ור"י דתיק! פפי וגם בעד שחינו בדוק פיהר לנתרי לעלמו סיהר ולח כ"ל דהכם נחתינן דרגה וחק קי"ל כר"ח ועז"כ הם"ך דהכ"י הבים מחלוקת הפוסקים כזה שקנתם הוכו להקל והיינו הרשב"ה דם"ל דדתי לנתרי עד שחינו בדוק עם חשה שעשחה צרביה וכ' כר"מ ור"ח דמפמח הכח מפום כחם גם בחשה שפשחה צרכיה ורחחה דם מסמת משום כתם וכיון דחק קי"ל שם כר"י דמעהר לגמרי ה"נ דמהורה לגמרי אפילו אם ים בו כנרים ועוד אלא שמ"מ חשו להחמיר לענין מעשה . ועו"כ הש"ך ובספרי כחבתי שמראה שיקר בש"ם כו' ר"ל דבין לדעת המחבר וסייעתו ובין לדעת הרשב"ה וסייעתו סכא בעד שאינו בדוק ג' מחלוקת ים בדבר דלר"מ ממאה כדה ולר"ח ממאה משום כחם ולר"י שהורה לנמרי הלכך נרמה יותר שמה שר"י מעוסר ר"ל משום נדה חבל מ"מ מודה שמשחה משום כחם ולח הוי כק ב' מחלוקת דר"ת ור"י ס"ל כהדדי וגם בחשה שמשחה לרכיה לח קחמר ר"י דעהורה רק משום נדה חבל מ"מ עמחה משום כחם (כדעת כר"ח) וכמ"ם הפ"ך סי' קנ"ח סק"ג וכן הוח להדיח בירושלמי וח"כ לכ"ע בעד שחינו בדוק סמחה משום כחם כנרים ועוד : [ה:"ה ומה שהוםיף הרמ"ל לדברי המחבר וכחב לינה פמלה אלא ולכאורה לפון המחבר מדוקדק יוחר דהא העיקר צא לאפמעים חומרא דבכגרים ועוד טמאה וכהרמב"ם והרא"ם ודלא כהרשב"א דמטהר לנמרי דפסק כרצי יוםי וכתבואר כב"י אבל בפחות מכנכים ועוד לא מלינו לכאורה לשום פוסק דמטמא דאף דרבי סבר דספאה כדם מ"מ לא קי"ל כווחיה ונכאה דרבינו הרמ"א ז"ל כוון בזם אגב אוכחיה להולית מדברי הרז"ה ז"ל בהשנוחיו על ספר בעלי הנפש להראב"ד ז"ל בשער הכחמים שדעתו בס דבמפוך לפילו ככ"ם ממל וכמו בעד שלינו בדוק והניחתו חחת הכר לו חחת הכסת וע"ם טעמו ונימוקו וקמ"ל הרמ"ח דחינה טמחה לעולם חלח בכגרים ועוד ור"ל דחפילו במשוך בעינן בכגרים ועוד ודלם כהרו"ה . ע"כ הג"ה מהרב הגדול וכו' מוהר"ר שלמה הכהן כ"י מ"ן דפ"ק ווילנמ]:

ס"ק מ"ה בדקה כו' ולמ אמרים כו' וספק שומאה הוא כו' כדין כחם הלוא שמאה נדה שומאה ודאים: איכא לספוקי כו' ר"ל ופליני בי' רבי ור"ח אם שמאה נדה או שמאה כחם ולהכי לא נקע כו' ד"ל בסיפא גבי עד שאינו בדוק לא נקע פחתה

המקור ה"ה שמרהם חדום בח מן המקור דנמקור נמי נמנה דתים הרבה כמו בחרנגולה ולה מצעיה בנידון הג"ל שהחודם סביבו ונדמה למרחה עין שהכל הוח רחיה חחם ודחי סמח אלם אשילו החדום הוא למעלה על הירוק או הלבן דחינו רק ספק חזלינן לחומרת וסמחה כדמוכח מהרחי' הנ"ל. אבל הפ"ז טוף הסימן כחב דחין זה כ"ש דכחמי' דרבנן ודוקם להקל חליק חד כמם בחידך אבל לח להחמיר ופביח ראיות דלא כהרמ"ח (וכחב בנה"כ וז"ל השיג על חשו רמ"ח ויש לדחות כל רחיותיו מיהו דינו מסחבר עכ"ל) וסיים המ"ז דמודה כוא באותו ענין שנשאל רמ"א עליו שהיה נראה למראה עין שהאודם הוא סוף של מרחם הסהור דהיינו שהולך ומחפשם סביב המרחה הסהור כעין קו ודחי מחח וחין חולק ומחיר רק בשהחודם הוא על הלכן או חחח הלכן ע"ש . ועיין בחשובת מעיל לדקה שנשאל אם אין בקו חדום מסביב הלבן כנרים ועוד אם יש גם כן לממא הואיל ונכאה לעין שהכל הוא כאים אחת וא"כ ודאי האדום הוא ג"כ מהמקור ולא מהאכולת וממאה אפילו בסחות מגרים ועוד או לא והשיב שנחשונת הרמ"ה הנ"ל בופא מכואר להדים בסוף הסי' דבפתות מגרים ועוד אפילו בכה"ג מהורה דבמאכולת שהוא שכיח מפי אף בכה"ב חלינן ואף שי"ל דהרמ"ה בחשו' שם קאי אנידון השני . שהאדום על הלכן דלשימהו אפילו בזה פתחה ועו"כ דבסחות מכנרים ועוד חולין בתחכולת דשכיח שפי אכל כשהחודם סביב הלבן נראה לפין שהכל הוא ראיה א' גם בפחות מגרים ועוד ממאה וא"כ למאי דקי"ל כהפ"ז אין חילוק דכשהאדום הוא על הלכן אפילו ביותר מכגרים ועוד פהורה כיון שים מקום לחלות במה שהחשה היא בעלם חספין ואם האודם סביבו אפילו הוא בפחוח מגרים ועוד ממחה מ"ת ר"ל לכעל חשו' מעיל לדקה דגם בחודם סביבו בסחות מגרים ועוד מהורה דגם ע"ז קאי שם כתשו' רמ"א להתיר בפחום מגרים דמאכולה שכיח טובא והולין בה מימ . וכחב עוד בחשר מ"ל דהיינו דוקה שידוע לה שדם המכחה לכן הוח מגופה כגון שכבר הרגישה פ"ח שנפחה מקורה ובדקה מיד ומנחה מרחה לכן ושני מרחוח סלבנות שום זם כזה אבל באין ידוע לה אם המראה לכן מגופה או לא או אפילו אם האדום הוא סביב הלכן וגם הוא כנרים ועוד אפ"ה עהורה דאימור המראה לכן גופא מעלפת חתי מים בחשו' מ"ל על ב' הדינים הנ"ל שהות חומר להקל רק להלכה ולח למעשה עד שיסכימו פמו בפלי הוראה על כך ע"ם:

ס"ק ל"ג אבל כו' דם"ק לה נודע כו' ר"ל פתכשיו חין בהם דם וגם לה נודע בודחי שנתנה בהם דם לחתר שהיו עסוקים בדם ומש"ה הינו חולה בהם חבל הם הים נודע כו' : היה בהם דם כו' ומה שעתה הין בהם דם היינו לפי שנתקנחה מהם : ס"ק ל"ד וה"ה כו' היינו משום כו' כ"ל דחורתה דמלתה נקש :

מחבר מעיף כ"ג נתעסקה כו' או כמי כשר או בקינור כו' כנ"ל: מב"ד נתעסקה כו' מדום שחור וכרכומי כו' עפ"ז מוף הסימן דפשוט דהם לא נמעסקה אלא כדם כני מעיים שהול כרכומי שאינה יכולה לחלות כו מראה אדום ושחור

נתפסקה סנח בדם בני מעיים שהום כרכומי שפינה יכונה נחנות בו מרחה חדום ושחור ולח אמריטן דחולה בו גם מראה אדום ושחור רק כשנהעסקה בכל החרנגולת ולא במקום מיוחד בחרנגולת :

סעיף כ"ה ב' נפים כו' שחיהן פתאוח עמ"ז ס"ק "ז פכחב דהב"ח הביל בשם החום' דדין זה היינו דין דשני שבילין (בפ"ק דפסחים) א' מתא וא' מחור וחלך בשל מהן וא"י באיזה מהן הלך הו"ל ספק מומאה ברה"ר דספקו מהור ואם היו שנים א' הלך בשביל זה וא' הביד זה וא' באיזה מהן הלך אם באו לשאול הלך בשביל זה וא' המיד מהן א'י באיזה מהן הלך אם באו לשאול בא"ח שניהם מהורים דלכל א' היו ליה שסק מומאה ברה"ר דספקו מהור אבל אם באו לשאול כאחת שניהם ממאים וחש"ה נמי דמסורים דהא חד ודאי מחל ומאי לשאול כאחת שניהם ממאים וחש"ה נמי דמסורים דהא חד ודאי מחל ומאי מחיק ממאוח אבל הפ"ז חולק דלא דמי לב' מחיין ממאוח אבל הפ"ז חולק דלא דמי לב' מחל ואל ב" דמה מחברה בחורה ב"ל המא לולמי דחל מחברה בר"ל אלו בב"ל מאל וב"ל בא"ל מאל ואו מבר"ל אנו למתוך לברה במחברה באל ממאל בב"ל מואל ואלו מתוך להו מתבריה לליבו למתו מתבריה לריבו להוח בכחם בכל מדי דשיך אנו הכא למנין כתם לא היו מפקו מהור אלא בהקילו חו"ל לחלות הכחם בכל מדי דשיך לחלות בו וא"ב הכא בני מים שנחעסקו בדם כשלע ומנא על כל אחת כבוע שא"ל לחלות בו וא"ב הכא בני מים שנחעסקו בדם כשלע ומנא על כל אחת כבוע שא"ל לחלות במיד שקב ממאות בוח ממאות בשל לחלות במיד שקם ממאות ביו מפק מלות במיד שקל לחלות במיד שקל לחלות במיד של לחלות במיד שקל לחלות במיד שקל לחלות במיד שהקל לחלות במיד שקל לחלות במיד שלין לחלות בשים שמחק ממאות. ועיין בנה"ב שהסכים עם הב"ח ע"ש ב

ס"ק ל"ה ויש כו' מן הש"ם להדים. דמחלוקת המחבר והרב הוא במלי דאימת בנמרם דף נ'ש כ"ל מ"ל בעי ר' ירמיה נחטסקה בכנרים וומלא עליה גרים ועוד מהו ומעסקה במנרים וומלא עלי ב' גריםין ועוד. אי הכי מאי למיתרא (סירש רש"י הא אסילו חלינן הגרים ועוד מהו ומאלא עלי' ב' גריםין ועוד. אי הכי מאי למיתרא (סירש רש"י הא אסילו חלינן הגרים כלפור אכחי של ליה גרים ועוד) מהו דחימא שקיל כגרים דם לפור ושדי בי מלעי וזיל הכא ליכא שיעורא וזיל הכא ליכא שעורא ב' להבעיא דלא אישורא בעל לבעיא דלא אישורא בעל לבעיא דלא אישורא בעל לבעיא דלא אישורא בעל לבעיא דלא אישורא ומש"ה מליך המשטח הו"ל אבעיא דלא אישורא ומש"ה המל הכא ברביים ומב"ה כהב הש"ך דליש מחמירין לאו דוקא בנידון שכחב שהחבר שנחעסקה בכגרים ונמלא עליה ב' גריםין ממאה אלא לדידהו אפילו נתעסקה הבנרים ונמלא עליה ב' גריםין ממאה אלא לדידהו אפילו נתעסקה הבנרים ומולא עלי גרים ועוד. מיהו גם ע"ש הש"ך נתעסקה בכגרים המלא הלי גרים ועוד. מיהו גם ע"ש הש"ך נתעסקה בכגרים המל הלעיא ומולא עליה בלל האבעיא וכמש"כ במעיף שאח"ז בהעיף שאח"ז בהנרים ומולא עליה בכל האבעיא לקולא ומש"ה בכורים ומולא עליה בילו החבעיף באחום מכגרים ומולא עליה בילו החבברי והרב בסעיף שאח"ז במעסקה בסחום מכגרים ומולא עליה בילו וחוד המחבר אויל לשעויה דפסק האבעיא לקולא ומש"ה כה"ג שהורה ולדעת ברים ועוד דהתובר אויל לשעויה דפסק האבעיא לקולא ומש"ה כה"ג שהורה ולדעה כגרים ועוד דהתובר אויל לשעויה דפסק האבעיא לקולא ומש"ה כה"ג שהורה ולדעה

כרב דפסק החבעים לחומרם מש"ה כה"ג פמחה : ם"ק ל"ו מהורה כו' שנחעסקה נחלי גרים כו' כ"ל וחולין חלי גרים בדם העסק וגרים סמומר בדם המחכולה חבל חם נחעסקה ברביע גרים והכחם כגרים ומחונה שאם חולין רביע גרים בדם העסק עדיין נשאר יותר מגרים. דליכא למחלי במאכולת וסמאם: [הג"ה וג"ל כוונח הש"ך לסי מש"כ בס"ק ל"ו בשם המע"מ והב"ח אבל לפי דעת המחבר בעלמו גם ככה"ג פהורה מידי דהוה בנחפסקה בפחום מכנרים ונמלא עליה שני גריסין ודו"ק עכ"ל הנ"ה מהרב הגדול וכו' מהוכ"ר שלמה הבהן נ"י מ"ן דפה ווילוא]: ם"ק ל"ו וכן כו' השינו על זה כו' ר"ל דמ"ש המחבר וכן אם נחעסקה בפחוח מכנכים ונמנא עלים כ' גריסין פסורה אזיל לפעמיה בב"י שילא לו כן מהרמב"ן שהכים ספור ואע"ג שדם העסק הוא פחות מגרים וא"כ עדיין נשאר יותר מכגרים דליכא למחלי במחכולת והול"ל דטמחה חפ"ה פהורה דשדי דם העסק בי תועי זיל הכח ליכח שיעורח וזיל הכח ליכח שיעורה וחע"ג דלח קחמרינן הכח בש"ם רק לסד"ח חבל לח שיהיה החמת כן היינו בנחעסקה בגרים ונמלח עליה כב' גריסין ועוד חבל בנחעסקה בפחוח מכנרים ונמנה עלים כב' גריסין גם לפי החמת המרינן חוחה סברה וחף שחין סברה לחלק הודחק סב"י לחלק מסני שמלא כן בפור בשם הרמב"ן . אבל המע"מ והדרישה והב"ח השינו ע"ז האשת כו' דלעיל סכ"ז כו' משח"כ הכח כו' כ"ל דלח נחעפקה בדם כלל וחם סיינו חולים כב' כנים ח"כ גם כשהוח ב' גריסין יכולין לחלוח בג' כנים וחין לדבר פוף וחין לך כחם שימתם לכן חין חולין רק בכנה אחת אח"כ כנה מעוכה בה מז תולץ בשני כנים דבכנה מחת חולין הוחיל וכנה מעוכה בה והוי ליה כנחעםקה

כדם כשטור כנה ובכנה אחת בלא"ה חולין כיון שאינו כגרים ועוד מה שנשאר לאחר שחולין ככנה המעוכה והו"ל ככל כתם דעלמא שאין בו כגרים ועוד : ס"ק ל"א והוא כו' כדלעיל כו' דכל שאיט מקבל סומאה אינו מקבל כתם ואף דשאגי כתם יהוי רק מדרבנן

בירכה

השקל סשמלה כו' ר"ל שלבשה גם השנים החלוק ונמצא בו הכחם ולא נודע ממי הוא ואחר כר לבפה הפני' עוד חלוק אחר שנולך כה ובחברהה הספק א"ב כ"ש חוא דאינו מולה בה שבשעה שנולד כו' : ס"ק ס' ולא כו' דאי לא כו' סשיעא כו' כ"ל מאי אינטריך לפעם דחולה בימי נדחה וכן במטוברת ומניקת חולה בלבישת הימים שלא היתה מטוברת ומינקם הם בלם"ה מהורה וכדלעיל של"ם דכחם שנמלא בחלום שחינו בדוק מהור שאני אומר כחם זם כבר היה כו' : ס"ק ס"א ואיבו כו' כיון במקדיר כו' והשיג בם' מל"י דאסילו החלוק לפנינו והוא מקדיר מ"מ כיון שחזקחו בדוק ליכא למחלי בלפני הכבום דהא דסמכינן אבדיקה דמקדיר או מגליד היינו אם לא בדקחו בשעת כבום אבל הפלפי כחב דגם הש"ך מודה לזה וסעות המדפיסים כאן שליינו דברי הש"ך שלא במקומה דמקומ' עמ"ם המחבר ואם הוא לפנינו ואמר' שלא בדקחו חול' לומר שמחחלם היה ולא עבר ע"י הכבום נ"ל דהחלוק אינו לפנינו דאל"כ אמאי מקילין בפשימות לומר שמחחלה היה ולא בדקינן במקדיר או במגליד ואט"ג דהמחבר גופיה כחב אח"כ ואם אפשר לטמוד של הברור כו' מכלל דמעקר' א"א לעמוד על הברור שאין החלוק לפנינו מ"מ קמ"ל הש"ך דמ"ש אח"כ ואם אששר לעמוד כו' לא על אם נחככם ע"י נכרית או שפחה לחוד קאי אלה גם הדלעיל מיניה בישרחלית שהיה בפנינו וחומרת שלה בדקתו כו' אלה שהקשה הפלחי על מה שהסכים בסל"מ כהב"ח דחלות שעל בשרה אחר כביסה קודם בדיקה עד שאינו בדוק מקרי וכחמים שהורים אמאי לא בעינן למבדק במקדיר או במגליד כמו הכא וחירץ דכחן מיירי חיכף בבח החלוק מהכובש לבשחו או סגרחו בחרגו עד שלח חפשר לכם עליה כחם כלל וח"ב ודחי תהחשה חתי כק ספק הוח חולי היה עליו קודם הכביסה ובזו שפיר חולה במקדיר או תגליד אבל לעיל בסל⁶ם מיירי שלא לבשחו מיד וגם לא סגרתו בארגז מיד שנוכל לומר מעלמא הוי הכחם ומש"ה בכל ענין מהור: שנם הרב לא אמר כו' קחי על דברי עלמו במ"ם בסח"ה והשיג עליו הרח"ה בכדק הבי' וחזר הרשב"ח במ"ה להליל עלמו מהשגוחיו וכחב כאלו אדם אחר מיישב כן דברי ח"ה : [הג"ה במח"כ לפון זה שהביה הש"ך הוא לשון הרשב"ה בספר ת"ה עלמו ולה במשתרת הביח ומש"כ שגם הרב כוון על הרחב"ד בם' בעלי הנסש וזה ברור . ע"כ הנ"ה מהרב הגדול וכו' מוהר"ר שלמה הבהן נ"י מ"ן דפה ווילנה) :

ם"ק ס"ב חוקה כו' וצוה"ו לא כו' בנוח ישראל בכך כו' לבדוק הכתמים בשנת כבום

והים נרחה להקל גם בישראלית ואינו לפנינו וגם החלוק אינו לפנינו לחלות שתחחלה היה ועז"כ הב"ך דאעפ"כ נראה להחמיר: ס"ק ס"ר ואם הוא כו' מפעמא דלמיל כו' דחם חין זה בקי ותכיר אחר יכיר: ומיעום הכרה כו' ולפי מעם זה בנחבד החלוק דהוי ספק מעליא אולינן לקולא: ס"ק ס"ז סדין כו' שהתחחון ג"כ כו' ועמ"ו ס"ק ל"ד וו"ל ונ"ל דמ"מ בכסת שתחת הסדין חין מחהסך כלל: ס"ק ס"מ ביצד כו' יש לה וסח כו' ר"ל ולח הגיע שעת וסתה די"ל חזקה חורת בזמנו בא והרי פדיין לא הגיע וסקה אס"ה אינה חולה באין כו' : ס"ק ע"ג עיין ש"ו ס"ק מ' שהקשה על מ"ש המחבר היו שלשהן ערות אותה שחאמר ברי לי שלא באמי למקום שנמצא הדם שהורה . וקשה מהם דמיהם בח"מ סימן ע"ם סי"ל חמר לו מנה הלויחיך בלד עמוד פלוני השיבו לא שברחי בלד פמוד פלוני משלם ובאו שדים שעבר בלדו אבל לא ראוסו שהלוהו לא הוחזק כפרן דמלחא דלא רמיה עלי' דאינש לאו אדעתי' . וה"נ מי קא ידעה מעיקרא שימנא הדם באוחו מקום שלא הכנס לשם וא"כ השחא אע"ג דאמרה ברי לי שלא באחי לפס לימור דנכנסה ולאו חדעתה דהא לא רמיא עלה אדעתה בזה . וחירן המ"ז דוקא החם דהוי זמן רב משעת ההלוחה עד עתה חמרינן מלחח דלא רמיא עליה דאינש לאו חדעתיה אבל הכח כיון דסמוך לשכיבה נמנח הרם וחומרת ברי לי שלח בחתי למקום הדם שהורה דבומן קצר כזה שפיר יודעה אם נכנסה למקום חברתה כיון דהוח דבר ולפ"ו אם יש זמן רב אחר שביבחן למניאה הדם גם החיצונה פמאם שאינו רגיל קנה . . אבל הנה"כ ושאר אחרונים דדשי להחי דח"מ ואמרינן מלחה דלה רמיה כו' עכח"ד . חולקי' עליו וקושייתו מח"מ חירן בנה"כ דהחם חמרינן לחו חדעתי' ומ"מ חסשר להיום שפרעו אבל הכא אי לאו דודאי קופטא קאמר' איסורא קעבדה וכיון דהיא אומרח ברי לי דאנא לא בעינא למעבד איסורא רמיא עלה וקופטא קאמר' ענ"ד ע"ט:

[אמר המניה . ראיתי להסחפת בהא דאיתה בסעיף כ' דג' נשים שהיו ישנום במפה אחת ומשולבות ונמלא דם החת אחת מהן כולן שמחות דהיאך הדין אם לא נמלא דם מחתיהן כק דנמלה דם על חלוק של אחת מהן מהחגור ולמעה מהו אם נימה כיון דמשולבות חל הספק על כולן או דלמא דלא מחזקיטן עומאה מאשה אחת על חברתה ובפרע דבכחמים שומעין להקל וכן אחרינן בנדה דף נ"ח גבי כחמים ומי תחזקינן פומאה מחקום לפקום וכו' ועיין בחום' שם ואף דמסקים דשאני כאש בודלה דעביד דמחרמי וא"כ ה"ג כית דמשולגות עביד דמהרמי דיצה הדם נמי מחידך מ"מ מחשה חחת על הכרחה י"ל דחף דהיכה דעביד דמהרמי לה חיישינן ועוד די"ל דחם היחה דבה הדם מחחרות הו"ל למצוא גם על חלוקן וכן מצינו הך סברא בר"פ הרואה כחם בענין אם נמצא על הבחר ולא על החלוק ועברה בשוק של סבחים ע"ש ול"ע בזה וכן יש להשחפק לאירך גיסא בבדקה אחם מהן וומנאח שמאה דקי"ל דאחרות חולום בה דאפשר דאם ומנא על החלוק שלם כאחם נדה אינה יכולה לחלום בנדה דאם איחא דהאי דם מנדה אחי גם של החלוק של הנדה הו"ל למצוח והרבה יש לדבר בו וחכמ"ל ודע דנ"ל דלדעת הרמב"ם דבכסמי בשר טמה אף בפחות מכגרים והובה דעהו לעיל בשו"ע סעיף ו' בשם י"ה המעם פשום דבכחסי בשר לא שייך סברת הנמרא דאין לך אשה שמהורה לבעלה משום דאין לך סדין שמוא מלוכלך כדם מחכולת וח"כ ילא דין חדש לדעת הרמב"ם דחם בדקה החלוק ממאכולת ואח"כ מנאה כחם שליו שמא אף בסחות מכנרים ונ"ל עוד דבנ' ימים הרחשונים דלה חלים בנחעסקה בנפור רק בפחוח מכנרים דחליט בדם מחכולת החם חליט וכמבוחר בסימן קנ"י סטיף י' נ"ל דבמנחה כחם על הגוף חף בפחוח מכגרים לא חלינן אף לדידן דלא קי"ל כהרתב"ם ונ"כ מפעם הג"ל ודו"ק. ועוד ים להסחפק בהרגה פשפש דמבוחר בפעיף ז' דחולה בו עד כחורמום אם חולה בו אפילו הרנה הפששש על דבר אחר ולא על החלוק דהוי כמו בנהעסקה בדמים דחולה בהם דאמרינן דהיד נחלכלך בדם הפשפש ואחר כך נגעה בגוף או בחלוק או דלמא דלא דמי לנחעסקה בדמים די"ל דגוף החלוק נחלכלך בעם העסק אבל בסשפש דלא שייך זה רק דיש לחלות דהיד נחלכלך בדם הפשפש וחזרה ונגעה בגופה או בחלוקה ואפשר דוה לא אמרינן. דהא קי"ל דאין מחזיקין מהרם ממקום למקום נם בכחמים דחם יש לה מכם בכחפה שינו חולה בה וכמו דחיתה בסעיף י"ה וחינה חולה רק בהרגה כל אוחו החלוק שמנאה הדם פליו דאו חלים דהיינו הדם של הפשפש וצ"ם גם בזה ועוד ראוי להסחשק לפי דעח הרמ"א ז"ל בהג"ה סעיף כ"ו דנהעסקה בכגרים ונמלא עלים שני גריטין או אפילו כגרים ועוד עמאה אם נחעסקה בשני גריטין באמח אך דנחעםקה זה אחר זה מהו דאסשר דלא חלינן דיודמנו שני הגריסין במקום אחד כמו דלא חלינן בגרים ספני במחכולת וע"כ דמפום הך מעמח הוח ול"ע במפרשים וחולי דמעם אחר ים ודע עוד דבדין המוכר בסעיף י"ע דחולה בכנה ובכעלה כחב המור והפו"ע הפשם לפי שדרכם לינע בה וח"כ משמע דאפילו אם אינו ידוע בבירור שנגעו בה גם כן סליע לפי פדרכם ליגע חמרינן דמסהמח נגעו בה ולחו חדעחת חכן כש"י ז"ל פירש כדף י"ע ע"א אם יש בהן מכה שמא נפף עליה כששוכבין יחד עכ"ל ומשמע דבנגיעה לא סלים רק בשכיבה ובס משמע קלת דרוקה אם ידוע ששכבו יחד ונראה דמר אתר חדה ומר אמר חדא ולא פליני דרש"י ז"ל מפרש דמייכי בכחמי הבשר וקאי ארישא דמיירי ברואה כחם על כשרה וככר ידוע מן הש"ם והפוסקים דבכחמי הבשר לא חליט אם עברה בשוק של פבחים דאם איחת על חלוקה נמי מיבעי ליה לאשחכוחי דכיון דהדם בא מכחוץ היפי אפשר דנגע בבשר ולא בחלוק ולכן סירש רש"י דמיירי ששכבו יחד ונדבק בה כשהיא ערומה [וחספר דוה רב"י מודה דסלים דמסחמל שכבו יחד] לכל הפוש"ע מיירי בממלח

בירכה דומיה דרישה גכי עד הבדוק דה"כ כו! : דם"ל כהרשב"ה כו' דם"ל דלר"י דמטהר לגמרי בחשה שנשחה לרכיה ורחחה דם גם בעד שחינו בדוק והניחחו בקוססת בסעיף שלפני זה עהורה לגמרי דהת הש"ם מדמי להו מהדדי וקי"ל כר"י וא"כ גם רש"י ש"ל כהרשב"ם ולא גרע שחחה בירכה מהניחחו בקוססא ומש"ה ס"ל דמהורה לגמרי אף שרש"י כ' כן לחרץ הברייתה דלה נקם סיפה דומיה דרישה וברייחה גבי הניחחו בקופסה לה נוכר דעה ר"י כלל אלה ר' ס"ל דעמחה נדה ולר"ח עמחה כחם חבל לחרוייהו ודאי שינה פהורה לגמרי י"ל דבאמה אין כונת רש"י דברייחה ס"ל דסהורה לגמרי אלא דלהכי לא נקם הברייחה גם בסיפה בעד שחינו בדוק שחחה בירכה דבכה"ג דהו"ל חרי ספיקי גם כ' מודה דמתאה משום כחם ולא משום נדה אלא רש"י אליבא דנפשי' דפסק ככ' דגבי הניחתו בקופסת מהורה לנתרי וכ"ש במחתה בירכה ומש"ה דעת רש"י דמטורה לנתרי ח"כ לדידן בסעיף שלפני זה הניחתו בקוססת דמתת משום כתם מו"ל להרב"י הכת בסחתה בירכה דשהורה לגמרי : ועוד י"ל כו' חפילו אה"ל שדעת רש"י דאפילו לר' דמתתה נדה ולר"ת דשמאה כחם בהניחתו בקופסא מודה הכא בשחחה בירכה דעהורה לגמרי אכחי חקשי על המחבר דרש"ר לא כחב כן אלא בעחחה על ירכה ונמצא דם על ירכה דהא בא להרץ אמאי לא נקט בסיפא סחחה על ירכה דומיא דרישא וברישא פירש כש"י להדיא דר"ל ונמלח דם על ירכה ובכה"ג אפשר דמהורה לגמרי כו' : ודוקא בעד כו' העמידו דבריהם על הא דבדקה עלמה בעד הבדוק לה ופחתה בירכה כו' מתחה נדה ע"ז כחבו החום ודוקא בפד כו' : הוי ס"ם כפי' רש"י כו' אלמא דמ"ש רש"י מרי ספיקי ג"כ ר"ל ס"ם ואע"ג דלכאורה לאו ס"ס הוא דהא אינו מחהפך דלאחר שחאמר דלמא כיון דאינו בדוק מקמי הכי הוי על העד תו ליכא למימר ואח"ל מגוסה בא על העד דלמא מעלמא אתי על ירכה דכיון דמגוסה אתי על העד שוב אין כאן ספק להק! דהא עמאה משום דם דמגוסה דאחי על העד מיהו מ"מ יש לקיים הם"ם דהא כ' הש"ך סימן ק"י בכללי פ"ם דלם בעינן בס"ם שחחהסך רק היכח שחטשר להחחיל הס"ם בחיוה לד שחרלה חבל היכח דְא"ם להחחיל הס"ם רק בלד א' הוי שפיר ס"ם וא"כ הכא דנמלא על ירכה לריכין אנו לדין מקודם חאין בא על ירכה וא"ל לדין מיד על העד דהא נמלא עחה על ירכה וא"כ לריך מיד לדין מחין בא על ירכה והוי שפיר ס"ם: ומיד איכא למימר שמה כו' ר"ל ובכה"ג היכא שאפשר להתחיל הס"ם באיזה ספק שנרצה אם אין הס"ם מתהסך לא מקרי כלל ס"ם והכח אין הס"ם מחהפך דלחחר שנחמר ספק מן המקור בח על העד ודחי סמחה: ומכ"ש בעחחה בירכה כו' ר"ל לח מבעים דלח מקרי ם"ם מסעם שחינו מחהסך חלח דלח הוי ם"ם כלל דליכה הכח רק ספק ח' דהך ספק דלמח מן ירכה שהיה בה דם מחכולת הומח על העד ודחי ליחת דהת כשפחתו כו' : ח"כ בחינו בדוק כו' ר"ל ופחחו בירכם נמי לא עדיף כו' והיה כ"ל לישב כל"ל: לישב דברי המחבר כו' ר"ל שלא יוקשו כל הקושיות

הנ"ל אבל גם בזה הישוב לא ימורצו כל הקושיות הנ"ל רק קצחן ודו"ק : מ"ק מ"ר טהורה כו' ככר היה כו' ועם"ז ס"ק כ"פ דיש ג' מיני עדים. עד הבדוק ממש שהיה לו בדיקה מתחלה ועד הממולע שלא בדקתו מחהלה וגם אין חוקתו מלוכלך שלקחחו ממקום מולנע ועד שחזקתו מלוכלך שלקחחו מן השוק ממקום מלוכלך והבין הע"ז בפי' דברי המחבר בסעיף ל"מ במ"ם אין האשה ממאה משום כחם שמנאה בחלוקה אא"כ היה בדוק לה קודם שלבשחו דר"ל אפילו עד או חלוק הממולע ג"כ מקרי בדוק לה לענין שחהיה 'פמאה ומ"ש אינו בדוק כו' ר"ל שאינו בדוק כלל רק שלקחתו מן השוק וכיוצא בו שהוא בחוקח מלוכלך ואע"ג דבסעיף ל"ו כ' בדקה עלמה בעד שאינו בדוק לה כו' ופי' הרב בהנה כ"ל עד בינוני אלמא בעד המחולט שאינו בדוק קרי ליה י"ל בסל"ו נקם לישנה דגמרה ובלשון הגמ' עד הממולע שחינו כדוק בדוק קרי ליה נמלה דלענין דינה הך דשעיף זה מכוון ממש עם סל"ו אכל הב"ח כחב דהאי בדוק ושאינו בדוק דשעיף זה הוא דומיא דסעיף ל"ו אלא שבסב"ו בבדיקה שקנחה עלמה גם בעד הממולע סמאה בכגרים ועוד מבל הכח בחל"ם שלה קנחה עלפה רק מנחה כחם חינה שמחה רק בעד הבדוק ממש אבל עד הממולע שאינו בדוק קרי ליה וקאמר המחבר שאם מלאה בו כחם עהורם וססכים עמו הסלתי וז"ל ודברי הב"ת ברורים ומעחה מלינו לאחוחינו בנוח ישראל חקנה גדולה בעסקי כחמיהן שרוב נשים חין בודקות חלוק וסדין שרם לבישה רק לוכשים כשבחים מכובס וא"כ כל כחמיהן אף כגרים סהור דליכא כאן חלוק הבדוק כלל עכ"ל . וגם בש"ך

בם"ק שחח"ו משמע דם"ל כהב"ח כמו שיחבחר שם : ס"ק מ"ז בדקה כו' חבל לח בדקה כו' ר"ל קופית הדריפה שהקשה בדיקה הרחשונה למה לי כיון שמנחה מהורה חחר הפשפה די בזו עז"כ חבל בלח בדיקה כו': הח בלח"ה כו' ר"ל אפילו מנאה כחם מהורה כיון שלא בדקה אוחו קודם הלבישה אף שנעלחו ממקום מולנע אם"ה עד שחינו כדוק מקרי וטהורה : גם הב"ח פירש כו' כ"ל גם הוא רצה לחרן קושית הדרישה : ואע"ג דהשנים כו' וא"כ מאי אולמי' דהראשונה מן השניה לומר הרחשונה מהורה והשניה פמחה חפ"ה חולין כו' : דכחן נמלח כו' ר"ל ולפ"ז שפיר לריכין לבדיקה ראשונה דאי לאו הכי גם השניה מהורה דאינה שמאה משום כחם אלא בחלוק הבדוק: ס"ק פו"ח בדה כו' הקלקלה במקולקלה כו' והפעם דבהשאילה לישראלית בעינן שתחים נדם ובנכרית אפילו אינה רואה עתה בימי השאלה אם רק הגיע אונה לרחות ורחסה חולה בה הוא משום דישראליה כל שעם לחחר שעברו ימי נדחה עובלת ומקנחת מדמים ומש"ם אין חברקה תולה בה אא"ב היא עתה בנדתה אבל נכרית דלא מבלה כל ימים והיא בחזפת מפונפת בדמים ומש"ה אף שאינה רואה עהה אלא הגיע זמנה לרחות וראחה פ"א תולה בה שכחם החלוק מהדם שעל בשרה מאו שראחה פ"א : ס"ק נ"א ואפילו כו' חולה בעלמה כו' כנון לכפה חלוק בימי נדחה ולא בדקחו כפספעחו ולבשתו אח"כ בימי מסרחה ונמלח בו כחס חולה שמימי נדחה היא (כמ"ם

כסמ"ד) וכ' הרשב"ה דל"ש היה מהורה לגמרי הו בספירה ז"נ חולה בעלמה וחם כן גם לפנין זה לחלוח בנדה או נכרים ל"ם סהורה לגמרי או בספירה ז"נ חולה בהם: ימי נדתה של פצחה ודאי כמכה שמוליאה דם דעדיין המכה בגופה משא"כ הכא שכבר עברו ימי נדמה : ס"ק ג"ג הולה כו' וחתד של חרומה ולפניהם כ' סחין ח' של חרומה וח' של חולין ונשחר החולין בהימר משח"כ השחילתה למסורה דשחיהן ממחות כדלקמן סמ"ג מפני שזה דומה לסמה א' של תרומה שנפל לתוך צ' קופות ששניהם של חולין וחין ידוע לחיזה מהן נפל דשחיהן חסורות דלתוך א' מהם ודאי מהאי וה"נ מאי חזית דמקלקלת להך ספי ואמרינן דשחיהן ממאות : ס"ק ב"ד ואפילו בזה"ו כו' שבימי חכמי המשיה היחה קטנה מוחרת עד שחתי המכה של בחולי והנערה עד ארבעה לילוח אחר בעילת מצוה ומפ"ה ודחי חולה בה כל אוחו הופן דלא יקלקלה אם נחלה בה אלא אפילו בזה"ז פאין כו' אפ"ה מולה בה כל אומו הופן לפי שדמי' מצויין בה ופי' במו"י פ"ק מ"ג שכחב צ"ע פשימת דתולין בזה"ז בבחולה שנבעלה בעילה ראשונה דהם בלח"ה קי"ל דעתחה כנדה ממש וא"כ פשימא דחולין הקלקלה במקולקל וחירץ דכמו דאין חולין בכחם דכיון דפומאת כחמים אינו מדאורייהא כק חומרא דרבק לא מקרי מקולקלה להלוח בה ה"כ הם דפירם לחחר בעילת מנוה מחמח דם בחולים חינו כק חומרם דרבנן ולם מקרי מקולקלח למלות בה ולכן מינפרך לפעם שדמים מלוים בה יותר חוך תוחו הזמן הנ"ל : היא ככל הנשים כו' ואם תחלה בה גם היא החקלקל והאי מעמא לפי שדמים מנויין בה נמי ליכח למימר הכח דהח חין הדמים מלויין כל משך זמן ימי שהרה ועז"כ דחם"ה חולה בה כיון שמן הדין כו'

רעיין במשנה למלך שהכיח פוסקים לכחן ולכחן חם פברו ז' ימי ספירה ולח סבלה בערב וכעת הית ביום ת' חי גם כן חולין בה דפוף פוף לת מבלה והית ממחה או כיון דכבר עברו ז"נ וכל רגע זמנה הוא לפבול אינה בחוקת פתאה כלל ולא שייך להלוח בה: ס"ק ב"ר בין כו' ככר על הכמס קודם ששחלה מחברחה חלוק זה שומות בו הכחם אחר שלכשתו ונסחסקנו ממי משחיהן הכסס לא אמרינן כו' : בהלוק אחר

של החלוק והלכך חלינן בעישה ומי חה נ"ל ברור להלכה. שוב רחיחי להחוח דעת שנחב להסתפת בזה בם"ק י"ג דבנמנא על בשרה אינה חולה בבנה ובבעלה דאם איחא נס על חלוקה מיבעי לה לאשתכוחי ושוב הביא מהשרישה דכ' דאין חילוק ונשאר בל"ע אמנם לפי מ"ש הדבר מבואר בד' רש"י ז"ל דאם שכבו יחד בודאי חולין גם בכחמי בשר דבכה"ג לא קשיח המחי לה נמלה כלל על החלוק וכמ"ש בעו"ה . והרבה יש לפלפל בזה ולה בחחי רק לעורר לב המעיין . ע"כ הג"ה מהרב הגדול וכו' מוהר"ר שלכוח הכהן ל"י מ"ז דפה ווילוה] :

סימן קצ'א

להבין דברי הש"ע והש"ך לריך אני להלים מקור הדין וג' שפוח שיש כאן . והוא דאיחה בדף נ"ע האשה שהיחה עושה לרכיה וראחה דם ר"מ אומר אם עומדת ממאה (דאיידי דרחיק לה עלמא דמעומד השחינה הדר מי רגלים למקור ואחי דם) יושבח טהורה רבי יוסי אומר בין כך ובין כך טהורה ופריך הש"ם מ"ש עומדח דאמריגן מי רגלים הדר למקור וחייתי דם (חפ"ג דביושבת רוח לה פלמה ס"ד השתה דבתניתין חיירי בין במזנקת בין בשוחחת וכשוחתה לסילו יושבת ליידי דמוקתא אנפשה ליכא למימר הדר מי רגלים לתקור וליימי דם) אתר שמולל במזנקת (מקלחת דכיון דנפק כקלות כי אורחא לא דחיקא לה ולא הדר מי רגלים למקור) מזנקת נמי דלמא בתר דתמו מיא מתי דם (במזנקת בחר דחתו מים מ'ם שלם ההיה שוחחת ומו הדר מי רגלים ומתי דם) ה"ר הבה ביושכה על שפה הספל ומזנקה להוך הספל ונמצא דם בחוך הספל דחי אתרת בהר דחמו מיא אחי על שפת הספל אבעיא ליה לאשתכוחי אמר שמואל הלכה כר"י עכ"ל הגמ' . והנה דעת רש"י והרמב"ם דעומדת א"א לה לזנק אלא לעולם שוחחת וא"כ ר"י דאתר בין יושבח בין עומדה פהורה ע"כ אפילו בחרחי לריעוחא דהיינו עומדת ושוחתת מסהרי כיון דממהרי בעומדת ועומדה לעולם שוחתת והיינו חרחי לריעוחא . וכיון דאפסוק הלכחא כר"י מש"ה אפילו בעומדה ושוחחת מהורה . אכל החוספות והרא"ש הקשו ע"ז דחי איחה דעומדת לעולם שוחחת אמחי נקם כלל עומדת לה ליחני אלה יושבת ולכלוג בין מזנקח ושוחחת מזנקת פסורה שוחחת פמחה . לכן כתבו דגם פומדת אפשר לזכק והשתח ח"ש דלח מפליג ביושבת גופח וחני דממחה בשותחת משום דכח לחשמעיקן דעומדת עמאה אפילו מזנקת אם כן י"ל דלא פליג ר"י על ר"מ רק בחדא לריעוחא דביינו בעומדה ומזנקה או יושבת ושוחחת דמעמא ר"מ דבעי חרתי למעליותא יושבת ומזנקת ע"ז פליג ר"י וקחמר בין עומדה (ר"ל מזנקה) ובין יושבח (ר"ל אפילו שוחחה) מהורה אבל בחרחי לריעוהא דהיינו עומדה ושוחחה גם ר"י פודה דסמאה וא"כ גם לרידן אף דקי"ל בחרחי לריטוחה דהיינו עומדת וקוחחת גם כ"י מודה דמתחה וח"כ גם לדידן קף דקי"ל 'כר"י מ"מ בעומדת ושוחחת עמחה דבהא גם כ"י מודה . ודעת כ"מ היא שיסה ג' דלא קאמר כ"י בין כך ובין כך עהורה אלא משום נדה אבל מ"מ מודה לר"מ דפתאה משום כתם אסילו בחדא לריעוחא ובעי דוקא חרחי למעליוחא כדס"ל לר"מ ודעת המחבר היא כדעת רש"י והרמב"ם והי"ח הח' שכחב מור"ם הוח דעת החוספות והרח"ש והי"ח הב' שכתב מור"ם הוח דעת ר"ח . ומעתה גם דברי הש"ך יבוחו על נכון ומ"ש בדברי תור"ם הוחיל והמקור לר כו' מ"ם הוח ול"ל הוחיל והמקום לר כו' :

ם"ק ב' על כו' בפרישה וכ"ח. בפרישה לא נמנא דבר רק כב"ח וכונח הב"ח והש"ך לחרץ קושית על לשון העור ועור"ם שכחבו ברישת חם מקלחת לחוך כספל כו' וסיימו אבל אם שותחת על שפת הספל כו' למה כחבו אלל מקלחת לחוך הספל ואלל שוחתם כחבו על שפת הסשל וע"ו מירלו דנקע אלל שוהחת על שפת הספל לרבוחא זהא זרך האשה כשמקלחת מי רגלים שומדת על שפת הספל ומקלחת לחוך הספל שהקלות הולך למרחוק קצת ואם היחה עומדת בחוך הספל ומקלחת היה הקלות הולך חוץ לספל עשא"ב שוחחת אדרבא אינה שוחדת על שפח הספל פן יהיו המי רגלים שוחחין חוץ לספל אלל רגליה אלא שוחדת ושוחחת לחוך הספל וא"כ הא דנקטי אכל אם שוחחת על שפח הספל בודאי לא היחה שוחחת מחחלה דא"כ לא היחה עומדת על שטח השפל אלא באמנע הספל אלא מחחלה סיחם מקלחת לחוך הספל ע"כ עמדם על שפת הספל רק בחר דחתו מית היחה שוחחת על שפת סספל וקאמר דאפ"ה סמאס אע"ג דלם היחה שוחחת כ"א בסוף מ"מ מקרי ב' לרישוחא עומדת ושומתת ממחה וק"ו הם שוחתת חוך הספל דהיינו שהיחה שוחתת מחחלה ועד סוף שומדת ושוחתת ממחה בחות משפע דר"י כו' דחתרים שם הניח בדקה עומד בעד שחינו בדוק ב" וי"א כו' משמע דר"י כו' דחתרים שם הניח בדקה עומה בעד שחינו בדוק

והניחתו בקופסת ולמחר תנחה עליו דם רבי אותר ממחה נדה ורבי חיים חומר ממחה כתם עוד חיתה שם בהם מלחה גוסה פלוגחה בברייחה החרם בזה"ל כ' מסמה ורכי יוסי מפהר ואמר ר"ו כשבימא כ' ככ"מ וכשפיבר ר"י לעלפו פהר דחניא האשה שהיחה טושה צרכיה וראחה דם רמ"א שופדת ממאה יושנת פהורה ר"י אומר כין כך ובין כך מהורה ומשמע שם דר"י גבי עד שאין בדוק לא מטהר רק משום נדה ומ"מ מודה דעתאה משום כחם דאל"כ לריך לעשוח שלש מהלוקוח בדבר דר' מטמא משום נדה ור"ח מעמא משום כחם ור"י מטהר לגמרי מש"ה יותר משמע דר"י לא מטטר רק משום נדה אבל מ"מ מודה דפמאה משום כחם ואם כן כ"י וכ"ח כהדדי ס"ל ואין כאן אלה ב' מחלוקת כ"מ משום נדה וכ"י וכ"ת חרוייהו כ"ל דממחה משום כחם (וכ"ה בירושלמי הכיחו הש"ך סימן ק"ל ס"ק מ"ד): ונש"ם החם כו' היינו הח דר"י הנ"ל דחתר כשטימה ר' כר"מ ור"י לעלפו מטסר והביה כה דפליגי ר"מ ור"י בחשה שמשחה לרכיה. וכיון דהש"ם מדמה עד שחינו בדוק לחשה שעשחה לרכיה ובעד שחינו בדוק ר"י מפעח משום כחם ודחי גם בחשה שעשחה לרכיה חשום כחם ולח קחמר שהורה חלא דעהורה משום נדם חבל מ"מ אסורה משום כחם והייני כדעה ר"ח: א"ב הא דאמרים בש"ם כו' דסיפא דמתניחין חנן אים ואשה שפשו לרכיהן לחוך הספל ונמלא דם על המים כ"י מעהר ור"ם מעמם שחין דרך חים לחולית דם חלת חזקת דמים פן החשה ושריך הש"ם ור"י בחד ספקת ממסר בס"ם מבעים (כלומר כיון דממהר כ"י ברישם בחשה לחודה דלה הוי חלה חד ססק דלמה לה הדור מי רגלים למקור וממקום מכה בחו כ"ם דממהר בסיםה בחים וחשה דחיכת כמת להקל דלמת מתים ותח"ל דמינה חתי דלמת לת הדור מי רגלים למקור וממקום מכה בתו ולת תילמריך לתשמשים דמפהר ר"י בסיפת) ומשני מהו דחימת ה"מ דיעבד תבל לכחתלה לת קמ"ל (פירש רש"י דיעבד כיון שנתעסקה בסהרות ר"ל דלגבי בעלה מתי לכתחלה ודיעבד איכה אבל לכתחלה אמרינן לה אל מחעסק קמ"ל ממשנה יחירה דלא אנערך דאפילו לכחחלה קאמר פכ"ל). ולפי המובן הסשום הכי קאמר דהא שה דאמר ר"י ברישת דסהורה היינו אם כבר נמעסקה בסהרות תוחן מהרות מהורין אבל לכתחלה אתרים לם אל חחעסקי וכן לבעלה גם כן אסורה קמ"ל בסיפא מתפנה יחירה דמאי דאתר ברישת דמהוכה כ"ל למהרות הסילו לכתחלה וא"ב כ"ם דמוחרם לבעלה דהה סהרוח חמירם מבעלם כדחמרינן בנדה דף י"ב (הבחחי הסוגים סימן קפ"ו) ולס"ז מכוחר להדים דלח כר"ם דם"ל מסילו לבעלה ממחה משום כמם . חכן לדעת ר"ה ז"ל הח דחמריכן מהו דחימה הנ"מ דיפנד כו' ה"ק דחי לה ילפינן הך דחים וחשה בסיפה אלה בק"ו מרושה ה"ם הנ"מ דישבד הכל לכתחלה לה כמו ברושה דדיו לבה מן הדין להיוח כנדון קמ"ל בפיסה הואיל והוי ס"ם דאפילו לכתחלה מסהר רבי יוסי למהרוח וכ"ש לכשלה הבל ברושה גם המפקנת כך סות דלכחחלה תפורה למהרות וכן לבעלה משום כחם וזה שכתב הש"ך ת"כ הא דאמרינן בש"ם כו' : וכן מוכח כו' ר"ל דהא מ"ם רפ"י דמתשנה יחירה קאי אסיפא שהיא המשנה יחירה וא"כ גם מ"ש רש"י דאפילו לכהחלה קאמר ר"ל בפיפא דעלה קאי דחי ר"ל אפילו ברישא לכמחלה קאמר היה לו לרש"י לפרש בהדיא דאפילו לכמחלה קאמר

ברישל אלא ודאי דלא קאי רם אסיסא :
בב"י כו' ר"ל דגם הב"י ס"ל כהרשב"א דאף לכתחלה ארישל ממי קאי לכן הקשם
של הר"ח דם"צ דממאה משום כחם לבעלה ואם כן כ"ש דאפורה לכתחלה למהרות

ודחק לחלק בין מהרוח לבעלה דחף ע"ב דלענין בדיקה מחתירין למהרוח שפי מלבעלה בענין זה יש להחמיר לבעלה ספי אלא ה"נ מחמירין למהרוח ספי אלא דהר"ח ס"ל דאסילו לכחתלה אסיפא דוקא קאי אבל ברישא מודה ר"י דאסורה לכחתלה לפהרוח וכי היכי דלשהרות לכחתלה אסור ה"נ לבעלה: דהיכי אפשר כו' כנ"ל: ששמואל ור"א כו' דשמותל מוקי לה במזנקס ור"ה ביושבת על שפח הספל ומזנקס בחוך הספל כנ"ל: וכ"ז אליבה דר"מ דלר"י בכל ענין סהורה והיכי אפשר דתרווייהו שקלי וערי אליבה דר"מ מפכו זיל מ דנר. כפני ערן שהוכם והפים ומנו מקר ומנו מקר ומני מל ביושבת על שפח הספל לחוד כו' כ"ל ביושבת על שפח הספל ומוזנקת לחוך הספל ורמל דר דבתר הספל והמל דרגלים לדבר דבתר דחמו עיל כשהיחה על שפת הספל ולא בחוך הספל דרגלים לדבר דבתר דחמו עיל כשהיחה שוחתת על שפת הספל לחי דתל דלי לל"ה בחוך הספל ומי מיבעי ליה לששמכותי ואם כן יש ענין לאקומחייהו גם אליבא דהלכחה דמוקי שמואל למחניםין במזנקת וכדמפרש כ"א ביושבת על שפח הספל ומזנקת בחוך הספל לחוד דאפילו לר"י דקי"ל כוחי' שמאה. ומז"כ הש"ך יהוא דוחק דהם אינהו לא מיירי כלל בהכי ולא אחו אלא לחרולי מאי דפריך הש"ם והיינו לר"מ דלר"י לא ק"מ אלא ודאי לא פליג ר"י שליה דר"מ כ"א לענין שהרוח ובדיענד אכל בשהרוח לכחחלה וכן לבעלה מודה ר"י לר"מ וא"כ כל מה שים להקשוח ולחרץ בדברי ר"מ גם לר"י שייך לענין לכחחלה וכן לבעלה וחם כן שמוחל ור"ם לריכין לחקומחייהו בין לר"י ובין לר"מ ושקלי ופרי חליבם דהלכחת : ולפענ"ל כו' מלד הדין ולח משום חומרה:

ם"ק ד' אלא כו' ויושבח כו' ר"ל אפילו מקלחת אין לה להחירה אלא ביושבת כו' : בקתו החלמו הספל כו' בין שוחהת בין מקלחת ונמנא דם במקום ישיבחה באמנע הספל דאפשר בת במחו מיא אחי דם ממלח: מ"ק ה' מקלחת למוך הספל לחוד ה"ל מקלחת למוך הספל לחוד אפים מחל לריעומא איכא דעומדת ממלחת לר"מ וכן לר"י למהרות לכחולה ולבעלה: מ"ק ן' מהורה כו' משממע דהיינו ממלח לר"מ וכן לר"י למהרות לכחולה ולבעלה: מ"ק ן' מהורה כו' משממע דהיינו כו' וכוונחו מדקחני בסיפא דמתניחין בדין זה דאיש ואשה שעשו לרכיסט לחוך הספל ונמלא דם על המים כו' משמע דוקא ככה"ג מהורה אבל בס' מנ"י השיג עליו מ"ש לחוך הספל כיון דפעמה הוה משום ס"ם וגם בנמנה על שפח הספל היכה החי ם"ם דלמה מן החים הוח (אף שהוח מן החים חסשר להחולת על שפח השפל דלפעמים חינו פשיל מים למרחוק כ"כ) וחח"ל מן החשה שמח חינו מן המקור ולכך חשילו בשפח הסשל מהורה אלא שדברה המשנה בהווה ומש"ה נקטינן חוך הססל על המים ע"ש . והסלחי גם הוא חולק על הש"ך והוכיח דלא כהש"ך דהא ודאי ביושבת גם הש"ך מוד' דאפילו נמנא בשפח הספל שהורה . דלא גרע שעומדת דאפילו נמנא חוך הספל על המים ש"מ חדא לריטוחה הוי והפ"ה מהורה דהה בין בעומדה בין ביושבה קחני בסיפה דפהורה מדתני סחם ולה פליג בינייהו וכיון דעומדה חדה לריטוחה הוי ומהורה ה"ה כיושבה הפילו על שפח הססל נפי לא הוה אלא חדא לרישוחא . וא"ב ע"ב דהאי דחרי במחניחין חוך סספל על המים גבי יושבה לאו דוקא הוא דהא אסילו בשפח הספל מהורה ואם כן שוב

אין ראיה מלשון המשנה דאיכא למימר גם בעומדה הלשון לאו דוקא ואסילו פומדת ונמלא

בשפח הספל גם כן מהורה משום כפק ספיקה כשתים והשה מפילין שם מים : ע"ש בהג"ה רמ"ה אך יש מחמירין כו' שיש לה וסח ולהצריכה בדיקה כו' כנ"ל : עוד שם קודם שחשתין חבדוק כו' היינו עצה מובה לדידה באם לא תעשה כן כשחכנים מוך נקי של המקור בפנים וחמלא עליו דם אפשר דאינו מן המקור אלא המוך נתלכלך מדם המכה היולא עם מי רגלים וחחקלקל בכדי והיינו פעמא ג"כ שחקוח עלמה יסה ממי רגלים וחמלא המוך כו' דאל"כ י"ל דאין הדם שנמוך מהמקור אלא בדרך הולאחו מן המקור נחלכלך בדם המכה היולא עם מי רגלים אבל כשבודקח עלמה קודם שחשחין בחורין וסדקין היפב ולם נמלח דם וגם פחר שחכנים המוך על המקור בפנים וחשחין חחלה קודם שחוליה המוך וחקנה עלמה יפה פמי רגלים וחמלה עלמה נקי מדם ואח"ב חולים המוך אם חמנה עליו דם ודחי מהמקור הוא ואם יהיה המוך נקי הוכחם בדולה דחין הדם מהמקור אלא מהמכה ומש"ה לא נפנא דם על המוך דהרי קנחה עלמה מקודם יפה ממי רגלים: עוד שם אכל אם פינה מרגשת כאב ובודקת עלמה כו' כל"ל : [הנה"ה ומש"כ הרמ"א עוד שם דגם אפילו במלאה דם חוך מי רגליה וגם על העד שבדקה עלמה כו פהורם כל דעפ"ו יש לפרש במאי דהגן ברישא במשנה שם וראחה דם ולח קחני ונמצח דם על המים וכמו דחנן בסיפה משום דקמ"ל דחסילו כחחה גם כן דם תמש על ידי בדיקה ואף על פי כן הים פהורה משום דחולין דהוא מחמנית מי רגלים כיון דנמנא דם על המים גם כן משח"כ בסיפא דלא מלא למנקת האי רבותא דבכה"ג הא ליכא ס"ם ובסיפא כל ענמו לא חני לה אלא לאשמעינן דאשילו בש"ם מקמא ר"ש ובמנאה דם על העד ג"כ הא ליכא ס"ם והלכך לא חני וראחם דם בסיפא ודו"ק ומסולק בזה קושים הס"ם שם והוכל בגליון המשניום להגרש"ל ז"ל פ"ש . ומיהו לדעה הראשונה שכחב הרמ"ה ז"ל דחם מנחה דם גם על העד ממחה ע"כ חנו לריכים לחי' של הנחון בעל פ"ם ז"ל שם בחידוד הלכוח משום דברישה בידוע שמן החשה הוה לכך נקם ורחחה דם פ"ם ודו"ק . פ"כ הנה"ה מהרב הגדול וכו' מהור"ר שלמה הכהן נ"י מ"ן דפ"ק ווילנח] : ס"ק ז' רק כו' כך וכך יפים מיהו לפענד"ג כו' כג"ל ר"ל ובחופן שנהבחר בסימן קפ"ז פ"ג וו"ל חשה שחינה רוחה בסחות מי"ד יום חתר מבילחה חבל לחתר י"ד יום אין לה קביטוח עד י"ד יום דינה כדין אשה שיש לה וסח . ועו"כ לפענ"ד נכאה לסחוך אחקנתא דלעיל כ"ל עד י"ד יום שדינה כדין אשה שיש לה וסח יש לפתוך אבדיקה זו : לעיל סימן הפ"ז ס"ה גבי מכה כו' ברוחס דס מחמת חשמים שחס יש מכה בחוחר מקום חולין במכחה וכחב שם בהג"ה דהיינו דוקה ביש לה וסח ושלה בשנת וסחה חבל באשה שאין לה וסם אין חולין במכה שאל"כ לא מממא לעולם וה"ג דכווחים. ועז"כ בשלמא כמם כלא בדיקה חולין במכחה ומש"ה באשה שאין לה וסם אין חולין מה"מ דמ"ב לא הספתא לעולם אבל הכא דלריכה בדיקה גם באין לה וסת י"ל דמהני בדיקה ולא שייך לומר דח"כ לא חפמא לעולם דהא חהיה כמאם כו' : וקאמר דבאשה כו' ר"ל והשחא שפיר קאמר וכי לעולם לא חהיה ממאה דאפילו כשינא דם מהמקור אפשר שלא ימנא על המוך דהא הבדיקה לא הוי בדיקה מעליא אכל ביש לה וסח ושלא בשעה וסחה דלא שייך האי סברא דא"כ לא חסמא לעולם בהרי בשעח וסחה חהיה ספאה מש"ה שלא בשעח וסתה מהורה דהרי מרגשת כאב בשעה שמפלח מי רגליה מוכחם מלחם דיש לה מכה אלה שמ"מ זכיכה בדיקה לחומרה שמל ימנת דם על המוך וחהיה ממחה אכל לקולה כשלא חמלא דם על המוך מחהיה ממחה אכל לקולה כשלא חמלא דם על המוך לאו הבדיקה לחוד המכינן אלא משום דמרבשת כאב המלי במלה כנ"ל : קשה מאי קאמר כו' ד"ל נוס באין לה ושת נימא דמהני בדיקה דמאי קאמר כו' : שכתב שלא היה כו' ד"ל אותה אשה משחה קודם שנתקלקלה כך כים דרכם שלא היה כו' :

באשה שיש לה וסת כו' כ"ל דלפי הג"ל קשה מפי פרים כשיש לה וסת קבוע הם מפילו חין לה וסת קבוע חם הים רומה גם בשעה שחינה עושה נרכיה מחורם בבדיחה דליכא למימר דכי לא חממא לשלם ועו"כ דבאמה אין כונח מור"ם במ"ם שים לה וסח דהיינו וסח קבוע אלח ל"ל כו' . וגם הרג כ"כ אך יש כו' משמע שהעיקר להחיר בכל פנין אך יש מחמירין א"כ בלרוף סברות אלו ודאי יש להחיר עכ"פ באשה שרואם נס בשעח שחינה עושה לרכיה חפילו חין לה וסח קבוע ע"י בדיקה זו שכחב תור"ם :

ס"ק ח' י"א כו' אלא ביוסכת ומקלחת כו' שהכי כמב והכי נהוג כדפת ר"ח דלדידים אסילו לא מנאה דם כק במי רגליה אין להחירה אלא ביופכח על שבח הספל ובמקלחם לחוך הספל לחוד אכל בלא"ה ממאה וכ"ש הכא דמנאה גם על העד שבדקה עומה כו דמתחה: והב"י כו' ר"ל בחבורו על המור : היינו לר"י כו' הלשון לחו דוקח דהח כדמה כ"י פסקו כל הפוסקים כיון דאססקא הלכחת בש"ם כוומיה אלא כ"ל דהב"י לא כחב כן רק להסוסקים דס"ל דר"י מסהר בטומדת אבל לא לשיסם כ"מ דס"ל דר"י לא מסהר רק משום

נדה לבל פ"מ ממחה משום כחם: מ"ק " רק כו' בשנויח בחרה כו' שדין זה שכחב מור"ם בקרמין דמסורה סוח מחשובת הכ"ן והעתיקו הב"י והקשם מדברי המרדכי פ"ב דשבועות שכחב בחשב משולחת במי רגליה כמו קרפין כמין חול ממחה וחירן כ' חירולים סח' דחין היחר אלה דוקה במי רגליה כמו קרפין כמין חול ממחה וחירן כ' חירולים סח' דחין היחר אלה דוקה בחול ממש הצל המרדכי מיירי בעין חול ולא חול ממש ועוד מיירי שמלחה דם כלל אבל במרדכי מיירי שמלחה דם כלל אבל במרדכי מיירי שמלחה דם כלל אבל המרדכי מיירי שמלחה דם ג"כ ומש"ה ממחה . והכריע הד"מ כחירן הב' של הב"י דלחירון הח' שכחב דבנידון הר"ן הוו חול ממש זה חינו דהרי גם הר"ן כחב בלשונו כעין חול ע"ש : מ"ק י"א שהורה כו' וח"ל להטיל למים כו' כל"ל : כדלעיל סימן קפ"ח כו' בילח ממנה כמין קליסום כמין שערות או כמין יבחושין אדומים חמיל למים פושרין מוכה כמין קליסום כמין שערות או כמין יבחושין אדומים חמיל למים פושרין מוכה כמין קליסום כמין שערות או כמין יבחושין אדומים חמיל למים פושרין

מחצית

אם נמוחו בחוך המים הוא דם וטמאה ואם לא נמוחו שהורה: דהכא שאני כו' ר"ל לאיזה לולך מפיל למים שאם נמוחו חהיה פמאה הלא הכא אפילו נמוחו פהורה דאין זה רק ימו זה אולן מפיל נמים שמם למות וחום עם מי רגליה: בלח"ה שרי כו' מבחב מחום שהדכרו להוולד בכליות כיון שהיא רואה עם מי רגליה: בלח"ה שרי כו' ר"ל שכחב על חשובה הר"ן שהחיר מפעם דאין זה דם רק חול שדרכו להוולד בכליות דהא גלח"ה שרי בדלעיל סימן קפ"ח בילא ממנה כמין קליפות או שטרות ועז"כ דליחא דשם א שרי בדלעיל שתטיל למים וכשלא נמותו הח"ן מעל"ע והכא בנידון הר"ן שרי אפילו בלא בדיקה או אפילו בשמחו במים מפעם הר"ן וח"ש דרולד הר"ל לפעם שלו: עם"ז בדיקה או אפילו בשמחו במים מפעם הר"ן וח"ש דרולד הר"ל לפעם שלו: שם"ז בריקה או אפילו בלא הרולד הר"ל היו או הרולד הרולד הרולד הרולד הרולד הרולד הר"ל הרולד ס"ק ד' בחשה שיש לה ומח כדרך כל הנשים ושלח בשעח וסח מונחח עלמה בבדיקה מהורה מראיית דם רק מולאת קרטין אדומים כחודו של מחט וגם בשעת וסחה כשפוסק השפעה דם ממנה כדרך כל הארץ אזי מולאה כמי שרייה בשר ובחוכו יש אוהן קרטין הכ"ל הרבה והיא אותרת שהרבה סטמים הרגישה כאב במקום הכליות אך זה כמו ט' שבועות לא הרגישה אוחו כאב אבל עדיין מרגשת כאב בבפנה למעלה מאוחו מקום ומולאת אותן הקרטין לפעמים מחוך הרגש הכאב ולפעמים אחר כך . זה משסעה להחירה בשני החירים . הא' מכם מ"ש בחשו' הר"ן והביאו מור"ם בהגם דאשה שמואאת קרטין סהורה אפילו אינה מרגשה כאב דענמות הקרטין רגילין לבא מחמה מכה שבכליות ואסילו אח"ל שמא הקרטין של האשה שלפנינו אינם דומים באיזה לד לקרטין דהר"ן ואין לנו ללמוד היחר משם מ"מ יש לנו עדיין היחר מוד הרגשת הכחב אפילו בדם גמור דכיון דמרגשת כתב איכא ידים מוכיחות שיש לה מכה המכאיב אומה ומאחר שיש לה וסח כדרך כל סנשים וזה שמולחת שלה כשעה וסח הוה משונה ויש לחלות במכה ודהי חלינן שלה בשעת יספרים וה"ש שלח מלחה דם רק כרטין די"ל דהוי כקרטין של חשו' הר"ן דמוחרח וכ"ש שלח מלחה דם רק כרטין די"ל דהוי כקרטין של חשו' הר"ן דמוחרח וכ"ש שכן פסק בפסקי מהרח"י סימן מ"ז עכח"ד אבל הח"ל בחשל מימן ע"ג חולק על הט"ז דכל היחרים שלו ליחליים אלו מיהיחר מחשו' הר"ן ליחל דלח מיורי הר"ן אלח בקרטין היונחים עם מי רגלים דכיון שחינה רוחה חוחן אלח בשעת העלח מי רגלים ודחי חינן דם רק חול שדרכו לחוולד בכליום אכל בנידון הע"ז שהיא מוצאה אותן הקרמין בבדיקה שלח בשעח הפלח מי רגלים דומה להח דסימן קפ"ח ביוצח ממנה כמין קליפוח חו שערומ דחשיל למים פושרים ואם נמוחו בחוך מע"ל פמאה וגם היחר השני ליחא דאטו משום דמרגשת כאב נימא דיש לה מכה הלא כל אשם הרואה בכאב היא רואה ולא כחב בהגהח ש"ע ובמור"ם דאם מרגשת כאב איכא ידים מוכיחות דיש לה מכה בהארין ווינד שאין הדם בא אלא אחר מי רגלים והיא מרגשת כאב בשעח הפלח מי רגלים ודאי יש לה מכה המכאיב אוחה בהשלח מי רגלים וממנה הדם יולא ואף כזם לא הוחר רק בבדיקה. ומ"ש שכ"כ בפסקי מהרא"י הרואה שם יראה דאין ענין נידון מהרא"י לנידון שלנו דשם מייכי כשבודקת עלמה אינה מולאת בשום מקום דבר מאותן הכחמים והשערות רק במקום א' מן הגד וח"כ יש הוכחה בחינו מן החדר שהחדר (הוח המקור) הוח בחמנע וחוי לן למימר דשרי אפילו כלי הרגשה כחב בגדדין וע"ז כחב שיש כחן עוד מניף לגרף שמרגשה כאב כשהיא נוגעה במקום ההוא מן הצד שמשם הדם בא אבל אלו מנאה בפעם אחם גם בלד אחר לא היה מהרא"י מחירה דכאב אינה כמכה ולא חלינן במכה עד שנדע בבירור שיש לה מכה וכ"ש בנידון הנזכר שכשעת וסחה כשפוסק השפעת דם ממנה אז מנאה כתי שריים כשר וכחוכן גם כן הקרעין דכיון שאנו יודעין שהדם היולא ממנה ודאי מן המקור בא א"כ הדבר ברור שהקרטין היולאים ממנה מהמקור הם יולאין א"כ גם הקרטין שמולחה בשעה בדיקה שלה בשעה וסחה גם כן הם מן המקור וסמחה . ועיין בחשו" שב יעקב שרוצה ליישב דברי המ"ז הבל הפלחי הסכים עם הח"צ ע"ם :

סימן קצ"ב

סעיף א' חבעוה כו' ולח הרגישה כו כו' עמ"ז סק"ח בשם הרב המגיד דוהו מדרבק דמן החורה אפילו ודחי ראחה כיון שלא הרגישה בו פהורה כדלעיל 'ן וכ"ש שלא מנאה אפילו כחם אלא ודאי דרבנן הם שהחמירו על כך דהם גזרו על הכחתים שפתחה אע"ם שלח הרגישה ומש"ה נתי הכח אף שלח תנחה חפילו כחם החמירו שמא מחמח חמוד ראחה פסח דם כחרדל ולא הרגישה בו ונאבד ממנה · וכזה מיישב הע"ז הא דאיהא כסוטה דף ו' ע"א גבי חמר וחשב בפתח עינים ר"ש בר נחמני אמר שנמנה עיניה לדבריה כשחבעה אמר לה שמא בוים את אמרה ליה גיור' אני שמא אשת איש את א"ל סנוים אני כו' שמא ממאה את אמרה לו מהורה אני מנדה. וקשם נהי דמהורה היא מנדה הא לריכה לישב שבעה נקיים אחר שנחפייםו ביחד לישא זא"ז ואיך כת עליה יהודה מיד כשחבעה [ודמי מה שהקשה הפ"ז מבועז ורוח כחב הפלחי דלח ידע מה קשיא ליה הת לא מנינו שבא עליה כלל אדרבא זהו חוקפו של בועז אף שרוח טבלה מקודם שנכנסה למטחו של בועז אפ"ה לא בעלה] ולפי הנ"ל ניחא דכיון שהוא רק חומרת דרבנן בימי יהודה עדיין לא היה החשש שמת תראה מחמח חמוד ועוד חירן הע"ז דכיון דבשעה שנתפיים יהודה ובועז היו אז עמהם במסה והוי ליה כמו שיש לו פח בסלן משא"כ בשאר כלה עכ"ל ולפ"ז ה"ה בכה"ג שמיד בשעת חביעה היו שניהם במעה א"ל ז"נ אבל האחרונים חלקו עליו בזה דליחא ואף בכה"ג לריכה ז"ל דהקושיא יש לחרץ. כחירון המ' : [הנח"ה ולעו"ד נרמה דהרמ"ה בבד"ה והרשב"מ במשמרת הביח בכיח הנשים בשער א' פליגי בדין זה דהנה הרא"ה סבירא ליה שם דשבעה נקיים קודם הקידושין לאו כלום הוא דעדיין לא סמכה דמקה ע"ש והרשב"א ז"ל שם השיג עליו דא"כ במלח קידושי ביאה אכן לסברת הפ"ז דהיכא דסיא עמו במפה וסה בסגו לא שייך חיתוד לק"מ מקידושי ביאה וסשוט דהרא"ה ס"ל ג"ל כהס"ז כזה אס הרשב"א דהקשה עליו מקידושי ביחה ע"כ דלח ס"ל כהע"ז בזה חכן בלח"ה יש ליישב דברי הרח"ה מקידושי ביחה כיון דם"ל דחין החמוד בה כק לחחר קידושין דהו סמכה דעחה חין כהן חשש בשמח הכיחה דהם קי"ל דגמר ביחה קונה וחולי דמקשה דכיון דמ"מ ילסרך לפרוש בחבר מח חסור לכחחלה לקדם כביחה דשמח יפרום בחבר חי ומיהו הח בלח"ה חשור לקדם בביחה משום פריצוחת ולק"מ ודוק י ע"כ הג"ה מהרב הגדול וכו' מהר"ר שלשה הבהן נ"י מ"ץ מווילנח]: וא"ל הפסק מהרה כו' הטעם דאע"ג דאשה הרואה דם לריכה בדיקה סמוך לביה"ש ביום שפוסקם מלראוח כדי שתפסוק בסהרה כדלקתן סימן קצ"ו היינו משום דמעיינה פחוח וכל זמן שלא בדקה עצמה שחדע בודאי ששוב אינה רואה היא בחזקת רואה אבל הכא בכלה דחין הז"ל רק משום חמוד וחין מעיינה פחוח חין לחוש רק בשעח הביעה שמח מחמח חמוד רחתה אבל אחר כך מסחמה לח רחחה עוד ומש"ה חינה לריכה הפסק מהרה: ומיהו לריכה בדיקה חוך ז' בכל יום כו' וכחב הרח"ש אע"ג דחין מעיינה פחוח והוי לן למימר דשוב לא ראחה ולא הצמרך בדיקה כדאמרים בסמוך דמה"מ א"ל הפסק מהרה מ"מ צריכה בדיקה דכל יום ויום שמחקרב יוחר זמן הכשואין יש אמוד חדש ויש לחוש שמא מחמת חמוד ראחה אלא דאין החמוד כ"כ גדול כמו בשמת החביעה דנימא ראחה ולאו

מדעתה ומהני בדיקה ועכ"ם לריכה בדיקה מה"ע :

ס"ק א' וא"צ כו' אף לבחולה ר"ל אף לכלה שא"ל שבעה נקיים רק משום חשם ממוד:
מיהו בדיעבד כו' וכת"ם גם הרב: ס"ק ב' ומיהו כו' אבל אין נראה כן
כו' שהרי כחב למען סימן קל"ו דלא סבי אלא בבדיקה ביום א' וביום ז' וכאן כחב
דסבי בבדיקה פ"א חוך ז"ב: דלא ראחה ודאי כו' כ"ל שאני החם דודאי ראחה ומעיינה
פחוח מש"ם אפילו בדיעבד לא סבי אלא בבדיקה ביום א' וכיום ז' משא"ב הכא דלא
ראחה בודאי רק לריכה ז"ל משום חשש חמוד עדיף פסי דסני בדיעבד בבדקה עאמה
פ"א חוך ז' . ועיין במנ"י של כ"ז נאחר מדין הש"ם וכפי מה שהיו בזמן הש"ם דמשום
ודאי נדם סהרו עלמן אף בפנויות משום סהרות ואין כאן אלא ספק דמתמת חמוד או אפילו
ודאי נדם סהרו עלמן אף בפנויות משום סהרות ואין כאן אלא ספק דמתמת חמוד לא אפילו
בזה"ז בקשנה שלא ראתה מעולם וליכא גבה רק חשש דשמא מחמת חמוד ראחה אבל
בגדולה בזה"ז דאפילו לא ראתה עתה רק זה ימים רבים שראחה מ"מ עדיין היא ממחה
בגדולה בזה"ז דאפילו לא כאתה עתה רק זה ימים רבים שראחה מ"מ עדיין היא ממחה
בנדולה בוה"ז דאפילו לא כאתה שחה רק זה ימים רבים שראחה מ"מ עדיין היא ממחה
דלא סבי אלא בבדיקה יום א' ויום ז' ולריכה ג"כ הפסק מהרה כנדה גמוכה ואפשר
דמעשם זה נחסשם המתהג שכחב הש"ל במת"א אלא שלפ"ז גם לעיון דיעבד לא
דמעשם זה נחסשם המתהג שכחב הם"ל במת דביה"ו גם בדיעבד לא קילא ע"ש]:
קיל משאר נדה [וע"ש בס"ד להאחת דביה"ו גם בדיעבד לא קילא ע"ש]:

סעיף ב' ברג"ה. והמנהג למבול הכלה ביום ד' כו' עפ"ז סק"ד שמנהג זה נשאר מזמן השים המים המום ב"ם דאז במולה נישאה ביום ד' ומיתה מתחלה לספור ז"י מיום ד' בשבוע שלפני הנפואין והיה יום ג' כשבוע שלאחריו יום ז' והיו מובלין אותה בליל ד' שלמחרה יהיה הנשואין ונשאר אותו המנהג לשבול גם עתה הכלה בליל ד' אע"פ שלא תבעל עד יהיה הנשואין ונשאר אותו המנהג לשבול גם עתה הכלה בליל ד' אע"פ שלא תבעל עד מו"ש יש לה לבדוק עלמה בכל יום מן העבילה עד הבעילה דמאי שלא ועז"כ אח"כ דהיינו לכתחלה אבל בדיעבד אפילו לא בדקה עלמה אחר השבילה כלל וגם קודם העבילה בחוך הז"ג לא אבל בדיעבד אפילו לא בדקה עלמה אחר השבילה כלל וגם קודם העבילה בחוך הז"ג לא

בדקה עלמה רק פ"ח חין להחמיר : ס"ק ה" אע"ם כו' חסילו עבלה כו' כ"ל דלח חימה דמור"ם הוסיף חיבה ולמבול להורוח לנו דמיירי שמחחלה בז"נ הראשונים לא מבלה אבל מבלה א"ל ז"ג קת"ל דאפילו עבלה לריכה ז"נ תחדש וז"ש מור"ם סיבח ולטכול אדרבא בא לומר דאע"ם שמבלה בז' הראשונים אפ"ה לכיכה ז"נ ומבילה מחדש: ב"ק ג' בשיתפשרו כו' דלמא לא אסקא אדעתה שחהיה נזהרת כו' ר"ל ומש"ה אפילו בדקה עלמה חמיד בימים שבנחיים לא מהני דלמא לא אסקא אדעתה שחהא כו': חמוד חדש מאיש אחר כו' והמ"ז ססכ"ו הוסיף דחם חתר הכלוי עם החתן הב' חזר כו החתן הרחשון ונחרלם עמה לריכה ג"כ ז"נ מחדש אף דלגבי דידיה כבר היו לה ז"נ קודם הקסטה כיון דאססקה אחר בנחיים הו"ל השתא גבי דידיה גוסא חמוד חדש ולריכה ז"נ מחדש: העם"ז האחרונים כו' ר"ל במה שססק כהב"ח בדין הב' אם מחמח הקטט נחסרדה החבילה : ולם הרחשונים כר' היינו מה שחולק על הב"ח בדין הא' בנדחם זמן הא' וקבעו זמן אחר מיד בחוחו מעמד חלח ס"ל להמע"מ גם בדין הח' כהב"ח: ס"ק ז' אע"ם כו' לחלוק ע"ז כו' דדברי הרב נובעים ממהרי"ק שהביח רחיה לדבריו מהמרדכי וכחב שם בחשו' מ"ב דכל כחיות המרדכי דחויות ע"ש ומסברת נכחה דלת כמהרי"ק דזיל בחר מעמת שלריכה שבעה נקיים מחדש כשנחפשרו לעשות הנשוחין משום דכשדחו חחלה הנשוחין הסיחה דעחה ונחיאשה מז"נ הראשונים ולא יהבה אדעחה שתהיה נקיה משא"כ כשבודתח טלמה חמיד בימים שבנחיים הרו שינינו רולות דלא נחיאשה מז"ל הראשונים ומש"ה חולק ע"ז ום"ל כו': מהרי"ק והרב כו' ר"ל וגם הרב הביאו ומחמיר כדכריו: בזה ודאי א"ז וכ"ל כו' ועיון במנח"י ו"ל ומ"מ נ"ל דלריכה בדיקה שחבדוק עלמה באוחה שעה שבא א"ז ז"ג כו' ועיון במנח"י ו"ל ומ"מ נ"ל דלריכה הציר ומנחה ענמה מהורה עכ"ל וטעמו דחו הוח קנח חמוד חדש ויש לחוש שמח רחחה במוחה שעה : ובממח חין להחמיר כו' מף שהע"ז ס"ק ו' מחמיר בזה בנה"כ חוזר וויער מח דבריו שבכמן דמין להחמיר כזה : וסוברים דמ"ל ז"נ כו' . הוח הרשב"ח דם"ל הם דחמרינן חבעוה להנשת ונחפייםה לריכה לישב ז"נ ר"ל לריכה להמחין שבעה ימים חוץ מיום החביעה דשתה כיחה ביום החביעה מחמח חמוד הכל לה שחהיה לריכה בדיקה חוך הו' דהא אין מעיינה סחוח ואע"ם שהרא"ש מחמיר דכל יום שנחקרב יוחר לנשואין נפוסף אללה חמוד ויש לחוש שמא חראה הרשב"א לא ס"ל האי סברא : חוך ז' כו' ר"ל למוסף מהמי לקמן סימן קצ"ו דלח סגי אלה בבדיקה ביום ה' וביום ז' וכמש"ל סק"ב ועי' סלחי דמ"ש המ"ב והש"ך דה"ל שבעה נקיים אחרים אם לא עברו עליה ז' ימים בלא בדיקה והרב מ"ב בחשו' שם כפל הדברים חואי זה שהחנה אין מובן דגבול הימים אלו מה פיבם ממ"נ אם אחה עושה לזה הביאה של החחן חביעה חדשה אם לא עבר אפילו יום ח' הכי כאן חביעה חדשה וחמוד חדש ואם אמרינן דלא נחייאשה מחביעה כאשונה כסברת המ"ב והש"ך ח"כ אף דעברו ז"י ולח בדקה עלמה מ"מ הח כבר מנחה שבעה ימים בזמן הרחשון ומה הכדל יש אם עברו ו' ימים ולא בדקה ונישאת חיכף דמותרת ואם עברו עליה ז' ימים ולח בדקה בחסורה להכשת מ"ם זה מזה ע"ם:

ם"ק ח" ששירםה ומהבחר בלה"ע וכו' דלח כהמתכ"ם שפסק שלח חנשת עד שחשרה:

ס"ק ו"א והבוחמיר כו' חסור מכמה פעמים כו' שיכול לבח לידי קשוי

לדעח והולחת "ו"ל: היינו תשום התנבג כו' ועיין פלחי שכחב וו"ל ושגנה פלסה הקולמם

דחם חין ינרו חקפו כ"כ עוד שיוכל לעלור עלמו תכלי לעבור מוהג של ששוח חיך לח

דמם חין ינרו חקפו כ"כ עוד שיוכל לעלור עלמו תכלי לעבור מוהג של ששוח חיך לח

דכרי חו"ל כי רחינו ששתע למוהג וחין משק שחלמוד מועה הוסיף כן כי שפחי כהן ישתנ לחלת בין בחור לחלתן חו בחול לחלתו הו בחול לחלתו חו בחול לחלתו הביל מיהים בל עליה מוחר לחלתו שו בחול לחלתו של החייחד עתה והלחחר שבה לחלק בין בחור לחלתן המוחל המים בלח עליה לח יחייחד עתה וחלתו קודם שבה לחלק בין בחור לחלתן המוחל הבין בחור לחלתן בחלתו הברוחה בין בחור לחלתן המרכוייהו קודם שבה עליה לח יחייחד עתה וקמ"ל דלח מיתה להחייחד עתה קת"ל דלח ומוחר להחלתו שבעל כבר חשור הרשונה חו ליכח מקף יצרו וחשילו לבה על חשה זו ומוחר להחלתו בתל בלחלת הוה החלון לחלק וחלר כך כמ"ק י"ג מפרש המ"ך רבוחה דסים החלונה לחלתה הבחלתו בה לבתייחד עתה הת"ל דלח מיתה לחלך בין בחול בחלתה שלה ובחלים ומוחר לבל עליה מוחר להחייחד מתה התמ"ל דלח מיתה לחום ביות בעילה המור וגם בבולים ומוחר לבל מיחש שיבה עליה חוליכה בחלה בחלים החלים כולי החי וכר בחולים בחלים בולים בולים בולים בולים בולי החלי לכם במולים בולי החלי לכם במולים בולי החלי וכרין שליה מיות לוב בבשלה חרב כיול בולה הולים ביולי בולה בבולה חרב כי!

שמירה אפילו לאחר שיבא עליה קמ"ל דגם בבחולה אחר כו':

מוכ"ם והמבהג כו' ודע דהמנהג להחמיר כנ' דעוח שכחב מור"ם ומש"ה ססק
מור"ם והמנהג ליקח קמן אלל החמן וקפנה אלל הכלה ר"ל בלילה לריך כ'
שמירות ומסיים ואין מחייחדין ביום בלא קמן או קשנה אלל הכלה כ"ל בלילה לריך כ'
שני בקמן או קשנה: שיודעים עעם ביאה כו' דאל"כ לא הוי שמירה כלל: ושאין מוסרים
שניתם לביאה כו' דבר זה למד הב"ח ממ"ש הש"ע סימן כ"ב ס"ה דלא יחייחד איש א'
אסילו עם כ' נשים דשמא ישתה שניהם אבל מותר להחייחד עם אשם שיש עמה חינוקת
אח סודה ושיפתה גם הקפנה לא חיישין דאינה מוסרת עלמה לביאה שליה מונה לפניה לפי שהיא מגלה
אח סודה ושיפתה גם הקפנה לא חיישין דאינה מוסרת עלמה לביאה ומש"ה בעיק גם כן
קמנה חיודעת מעם ביאה ואינה מוסרת עלמה לביאה אניהם אם לא שאחת היא
דדוקא החם בא"ע דהוי חרוייהו נשים דעלמא חיישין שיפתה שניהם אם לא שאחת היא
קמנה דיודעת מעם ביאה ואינה מוסרת עלמה לביאה אבל הכא אף במוסרת עלמה לביאה
מוחרת דלא חיישין שישכב גם אצלה ולא חגלה הסוד דהא שכב גם עמה דכיון דאשתו
מוחרת דלא חיישין שישכב גם אצלה ולא חגלה הסוד דהא שכב גם עמה דכיון דאשתו
מכנסת לחופה עמו ואשחו משמרחו כמ"ש בא"ע ס"ג וכיון שלא יכול לבא מל ההא חדים מכם מם מלח המלח השלה משחרו גם של הכל לא יכול לבא מל הכא אף

ליל מ"ח ופ"ח . חבל בה"ג מפרש השעם משום דנפקח אז מימי פוהר לימי פומחה והו"ל כשעת וסתה ואם כן התחמירין סוברים כדעת בה"ג שלריך לפרוש מתנה ליל ת"א ופ"א אפילו לדידן וחוששין שמא ישכח לפרוש ממנה מש"ה מחמירין שלא למכול כד אחר שיעבור אוחו העונה דליל מ"א ופ"א: [הג"הה ולפי פעם זה יכולה לספור שבעה נקיים בחוך תלאוח רק דלם חסבול פד ליל פ"ב ואספר דתפו"ה לא הזכיר הרמ"א ז"ל בהג"ה בפירוש דלריכה שבעה נקיים אחר מלאות דוקא משום דלא ברירא ליה איזה פעם הוא עיקר ולפיכך הניחו בסחימות ודו"ק . אתנם באתח בד"מ לא הזכיר שעם הזה כלל וכן בחשובותיו בסימן ל"ד כחב דכל הפוסקים ז"ל דתו לפי׳ ה"ג ולכן בזה"ו דחין כועלין על דם שובר ליכא למיחש לזה כלל ע"ש . וא"כ ע"כ שיקר החשש הוא משום הבכתה כ"ח ז"ל ולפיכך צריכה למנום שבעה נקיים אחר מלאוח דוקא וכ"ה בד"מ ובש"ך להדיא אכן במקומות שלה נהגו להחמיר בימי מוהר הם לה רחחה מ"מ בליל פ"ה לריך לפרוש לדעה הב"ח משום דים לחום לדעת בה"ב אכן מדברי הר"ב בתשובה משמע שא"ל לחום לוה לדידן שחין בועלין על דם סוהר ונהרח נהרח ופשפיה ע"ש . ע"כ הג"הה מהרג הנדול וכו' מהור"ר שלמה הכהן נ"י מ"ן דפה ווילנא]: ועמ"ז ס"ק ב' שהב"ח כהב על מנהג זה וכל הפורץ גדר שלא לעשוח כן ישכנו נחש והפ"ז חולק עליו שהרי הרמב"ס קורא חגר על תנהג זה שהוא מנהג לדוקים פהם סוברים פמה שאמרה חורה חשב כדמי פהרה כ"ל שאפילו לא תראה דם תהא יושבת ולא תמבול כמו אם ראמה דם והדבר מבואר שחז"ל מפרשים בהיפך דקרא דחשב כו' היינו לומר שכל דמים שרואה בחוך ל"ג לזכר ום"ו לנקבה מהורה ע"כ כחב הרתב"ם שיש אסור לנהוג כן . רק בד"מ כחב שיש קלח ללתד נמקבם שהתים על כינוב יאומב שיש משתי היא בין בין בין במקרת כדרת חז"ל הזוח וליהן שעם להמנהג לבל יהים מהב לדוקים כי גם הם דורשים המקרת כדרת חז"ל אלת שחחמירין במה שהם אין מובלין חוף ש' לוכר ופ' לנקבה משעם שכחב בד"ח אבל להפיל עונש על העובר לא עלה על דעח שום ראשון ואחרון . וכ"כ הפלחי . והוסיף ובפרם בדורות הללו שיש לחוש לכמה פבירות פרילות והרהור פבירה וקושי לדפח או קרי ר"ל בעו"ה . וחדרכת הכי עדיף ספי להיות פובלת חחר שבפה לזכר וי"ד לנקבה כשספרה ז"נ כי כעת לרוב חולשת הלידה רוב נשים אחר העבילה הראשונה שאחר לידה פולאים

בהות ד' שבועות מחר הלידה ע"ש: ס"ק ב' אינה כו' אחר מ' יום יש לחוש ר"ל ולא סני בסטירת ז"נ אח"כ הוא אחר י"ד יום דים לחום לנקבה שיתי פומחתה הוא י"ד יום דלא קי"ל כרבי ישמעאל דחתר בפ' המפלח (דף ו' ע"ח) שהזכר למ"ח והנקבה לפ"ח וחם כן הכך מ' ימים חין להוש לנקבה דיחיד הוא וקי"ל כחכמים דאמרו אחד בריים הזכר ואחד בריים הנקבה זה וזה לת"ח ועיין בחשו' עה"ג מהיכן לחשוב המ' יום ודעתו שם בסימן כ"ח דחשבינן חוחם מליל הסבילה וחם מליל הטבילה לח סים מ' יום חינה סמחה לידה וחין לומר דלמח מסכילה שלפני זה נחעברה דחזקה אלו היחה פעוברת לא היחה אח"כ רואה דם דמפוברת הים והפלחי חולק עליו דהם עבידם חשה לראום חוך ימי עבורה פד שלשה חדשים שהוכר עוברה וחין לומר דלכך חמרינן עד שהוכר עוברה חבל קודם לכן מושפח לופה הרחשון משום דמנא ידעינן דמעוברת היא אבל באמח מעוברת חיבף היא בחזקה שאינה רואה האי ליחת דמוכת כש"ם (ע"ש רחייתו) דעד שלשה חדשים שלולה לרחת דם וח"כ חיך נסמוך להקל ולומר דהולד לה בר מ' הוא דלמא מסבילה שלסני זה נמעברה. אלה ודאי שנ"ל שנדע בברור דלמו מ' יום הוא כגון שלא היה הכפל זמן רב קודם לידה כביחו ומאז שכא

דם ומה לו לבעל להכנים עלמו בספק אסור אם הוא דם הלדדין או מן המקור הלא יוחד שוב לבעול אז בחוך ימי שוהר שאז אפילו הוא ממקור סהורה מדאורייחא ויולא מידי ספק . וסיים וז"ל לכן עמד הגאון ח"ל בהמכורג ואחריו בפראג ואני פה ק"ק מיך

ובעלנו את המנסג שאין לו עיקר ושורש וימחרנו לנשים למבול תיכף בעמדן והליכחן לבהכ"נ

מלע בפור זכון ע"יום הוח : ב"ק ג' דוששת כו' ומפמחין כו' כ"ל ונ"מ דחינה מוחרת לחחר ז"נ עד לחחר י"ד יום דמפמחין כו' : ם"ק ד' לא כו' ומשפת דמפלח כו' כ"ל הוחיל ולח כחב הרמ"ח דים מקומות מחמירין להגריכה כ"ח יום משמע דמפלח כו' : מחר י"ד יום כו' ועיין במנ"י שהקשה למה מלריך ז"נ חחר י"ד יום הלח נתבחר בם"ח ובס"ג דימי נדה עולין לספור זיבחה ואם כן בספרה ז"ג חוך הי"ד יום פובלת ליל ס"ו ומוחרת עכ"ד . ולק"ת דהרי גם בתחלת הס"ק כתב לא עלחה לה מבילה אלא שלריכה ז"ג אחר הי"ד יום כחב כדלעיל בעיף א' ושם מבואר להיפוך אלא ודאי דלשון המחבר שבסעיף א' נקם שכחב והיולדת נקבה יושבת שבועיים ללידה וז"ג לזיבה וסמך עצמו על מה שעירש המחבר דכריו מיד וכחב ימי לידה שלין לססירח זיבחה וממילא הדע שכן גם כן כוונח הש"ך דמש"ה כחב כדלשיל ש"א וא"כ גם מ"ש אחר כך ומשמע דמסלח כו' וסגי לה בז"נ אחר הי"ד יום לישנה דם"ה נקם ופירושו גם כן כדברי המחבר בהחי לישנה בם"ה [חתר המניה דבריו ז"ל צ"ע לפענ"ד דהה לשון זה שכחב הש"ך ליחה במחבר לפיל ולה שייך כלל לותר דלשון המחבר נקם אכן שפי נ"ל לותר דט"ם נפל בש"ך וצ"ל אחר י"ד יום וכמש"כ לעיל בסק"ה המחבר נקם אכן שפי נ"ל לותר דט"ם נפל בש"ך וצ"ל אחר י"ד יום וכמש"כ לעיל בסק"ה כצ"ל וכ"ל לפי דעת הרמ"א לעיל שיש מקומות וכו' גם כאן במפלח נהי דלא זכיך להחמיר להלריך מ' יום מ"ת לריך לחום לדעח ר"ח דהנקיים יהיו חחר י"ד יום דוקח ושוב ראיתי להם"מ בד"ה עוד כחב בפ"ז שישב כעין זה וע"ם. פ"כ הג"הה מהרב הגדול וכו' מהור"ר שלשה הבהן נ"י מ"ך דפה ווילנה]: דבעל נפש יחמיר כו' ר"ל דדעח בה"ג שנם לדידן שאין בועין על דם סוהר לריך לפרוש ממנה בזכר בליל מ"א ובנקבה בליל פ"ח דהו"ל כשעח וסחה הוחיל ונסקה חז מיתי מוהר לימי סומחה וחם כן בחשלח דחיכת ססק זכר ספק נקבה יחתיר כו' חבל הפ"ז סק"ב כחב מחחר שרוב הפוסקים חולקים על בה"ג ונמנו מעם אחר להא דאמרינן כש"ם שלריך לפרוש מאשמו ליל פ"א ום"א והיינו משום דהורגלה לשמש ימי פוהר ואפילו ראחה חוששין שמא גם פחה חראה ולאו אדפחה ולכן יודיענה בעלה שהוא פורש מחנה ליל ס"א בשביל שכלו ימי סוהר שלה. ולפי דעה רוב הפוסקים לדידן שחין בועלים על דם עותר ליכח החי חששת וחין צריך לפרוש מענם ליל פ"ח ומ"ח ה"כ לא קי"ל כהבה"ג נגד רוב הפוסקים החולקים עליו וע"כ צ"ל דליח מחן ליל פ"ח ומ"ח ה"כ החי דלים מחן בש"ע אפילו בשם י"א וכ"כ המנ"י דליח מחן דחש לה ע"ש: דחש לה שהינה כו ל"ל היונה כו"ל היונה כו"ל היונה בה והולד הנדמה זכר מ"מ נותנים לה ימי ס"ק ז' אינה כו' ר"ל ואי האם קשורה בה והולד הנדמה זכר מ"מ נותנים לה ימי מומחה של נקבה שחין חנו בקיחים בנורות כדלעיל ס"ג : ס"ק י' משתצא

כו' פ"ם הוא כו' . לבפרק המפלח חני ינא כדרכו משינא רוב ראשו (ר"ל הרי הוא כילוד) איזה רוב ראשו משילא סדחחו ואם כן קשה על הרמב"ם שכחב דמשילא רוב פדחחו הוא כילוד דהא מפשפה דפחניתין משמע דכל פדחחו הוא רוב ראשו ע"כ דפ"ם הוא ברמב"ם ול"ל משילת פדחחו והיינו כל פדחחו ומשום הכח גם בחבורו בש"ע כחב משילת סדחתו . אבל בב"י מיישב דבריו . שהרמב"ם ס"ל שאינו נקרא ראש אלא הגולגולת לבד לא מקום העינים והסה והלחיים ואי אמרם משילא כל הסדחת נגפר והא ודאי לא פדחתו בלבד קאמר אלא פדחחו עם הגולגולה וכדאיחה בירושלמי חם כן היינו כל ראשו וחיך קרי ליה מחניתין דוב דחשו חלח ודחי כ"ל דוב סדחחו ומחניחין הכי קחמר חיזהו רוב רחשו משילת רוב פדחחו שחיבת רוב הנוכר בחתלה מושך עלמו וחחר עמו . וכונת המשנם להודיענו דרחם חינו נקרם חלם הגולגולם לבד שנמלם שהוח נגמר בסוף הסדחם דחל"ב מחי אינסרך למידע איזם רוב ראשו אמו אק לא ידעינן לשערי' חלא ודאי לכך אמרינן להודיענו כנ"ל עכת"ד: בתשובת ג"ש הורה כחשה שכח חבל לה כי מלחו ימיה ללדת וישבה על המשבר ואחר כך פסק הצירים והחבלים והולכת וכרסה בין שניה זה כתה יחים דמ"ת אסורה לבעלה ולריכה ז"ל דהא קי"ל לענין חלול שכח יולדת משנסחת המקור תוחר לחלל שכח בשבילה . ופליגי אמוראי בש"ם מאומת פתיחח הקבר וקי"ל בא"ח סיתן ש"ל כמאן דאמר משטה שיושבח על המשבר הוי פתיחח הקבר וכיון דקי"ל אי אפשר לפתיחם הקבר כלח ודם לכך חמורה בנידון שלפנינו שכבר ישבה על המשבר ע"ש ; אבל הפרתי חולק ודוחה כאייתו דבאמת האשה היושבת על המשבר יש כאן ספק אולי הוא העם

במוסרה שלמה לביחה מותר : אבל הפלתי מיישב דברי הב"ח דהת מבוחר בח"ע שם דבלילם חפילו בעיר בעי ג' (כי קחי שם אהא דחשה א' מחייחדה עם צ' אנשים דהיינו ביום אבל בלילה בעי ג' דשמא ישן אחד מהם וישאר השני עתה לכד משא"כ בג' אף שישן א' מהם ישארו ב') וא"כ בבעל ואשחו פס איש ואשה דעלמא אע"ג דביום מוחרין להחייחד דאשה בעלה משמרחה ובעל אשחו משמרחו והבעל והאשה שומרים להאיש והאשה דעלמא מ"מ בלילה אסור כה"ג דשמא ישן הבעל ויפחה האיש דעלמא לב' הנשים וא"כ ה"ה הכא ודהי דכבעל ליכם חשם כיון דחשתו משמרמו והפילו בלילה לה חיישינן שמה חישן השתו מ"מ יהיה הקטן ער אבל הכא מיחדין קטן עם הכעל ואומו קטן גם כן איירי דידע טעם ביאה במ"ש הב"ח להדיא והיינו שהוא בן ה' שנים ויום אחד וא"כ אף הוא אסור להחייחד וא"כ אם חהיה הקפנה בגדר מוסרת עלמה לביאה הרי הקטן מחייחד עם הקפנה והכלה והבעל אינו רק שומר א' ובלילה לא סגי בשומר א' דבמא ישן הבעל ולכך מנריך שאוחה קשנה והפעל של לק שומה לו הפינים כל לגבי הקמן עם הכלה ב' שומרים הקמנה והבעל ודוק:

סעיף ה' מחזיר גרושתו כו' עש"ו שק"ח דאם עבר וכנסם חוך הזמן אע"ג דבס"ד מסקיף ה' מחזיר גרושתו א"ל שמירה דכיון דכבר בעלה מסקיף יצרי עכשיו כ"ב וא"ל שמירה דכיון דכבר בעלה כשהיחה אשמו בעם הראשון חו לא הקיף יצרי עכשיו כ"ב וא"ל שמירה ועי במנח"ד ה"ה את מחתה מעוד

שכחב דה"ה אם גירשה כשהיחה מעוברת והחזירה גם כן לריכה לישב ז"ג שמא מחמת חמוד ראהה דם דאף דמעוברת היא בחזקת מסולקת דמים הא מבואר לעיל סוף סימן קפ"ע דקטנה היא יותר מסולקת דתים תמעוברת ואפילו הכי כהב בריש סימן זה תבעוה לינשא ונחפייסה לריכה לישב שבעה נקיים בין קפנה בין גדולה כו' דמ"מ חיישינן דשמח מחמת ממוד רחתה וכ"ש במעוברת וק"ל פ"ש :

סימן קצ"ג

מחבר הבוגם כו' וחפהו כו' פפ"ז סק"ז: בהג"ה ונהגו להקל כו' עיין שלחי שכחב וז"ל ומזה בעו"ה פשפה הקולא ובעו"ה נמסרה לנשים אשר החתן בועל הכלה סטמים רבות יום או יומים כל זמן שלא נמצא על סדינם דם ומשחק בחינוקם ואין זה בגדר הערה בה שבועל אוחה פעמים רבוח ואין מציאוח הדם ראיה לזה כלל כמבואר לעיל דלמא חפהו ש"ו וכדומה ובפרס רוב בחולות הן בוגרות ודמיהן מושטין ולכן יש ליחן לב ע"ז ולמחוח כי בוגרוח הדין מבואר בתשנה להדיא לאסור עכ"ל

ס"ק ב' ער כו' כדין נדה כו' ואפילו לדין שכחב מור"ם בסימן קנ"ו סי"א בהנ"ה דנדה מחחלם למנוח מיום הששי מ'מ הכא מחחלם למנוח לאחר ביאה ראשונה של בחולים גם לדידן תיום ה' דפעם המכואר שם לא שייך הכא כאשר יחבאר בסימן קל"ו באריכות כ"כ המ"ז כאן ולקמן סימן קצ"ו בשם מהר"ל מפראג:

סימן קצד

סעיף א' יולדת כו' עכשיו בזה"ז כו' שהדין חורה יולדת זכר יש לה שבעה ימי פותחה ופובלת ליל ח' ופהוכה וחחר כך יש לה ל"ג ימי פוהר שחפילו כחחם בהם דם סהורה והנקבה יש לה י"ד ימי פומחה ום"ו ימי פוהר . מיהו הח דעובלח חחר ז' לזכר וי"ד לנקבה והיא פהורה היינו ביולדת פלא בימי זיבה אבל ביולדת חוך י"א ימי זיבה אינה פהורה אפילו אחר ז' לזכר וי"ד לנקבה עד שתשפור ז"נ ומאחר דבזה"ז יש לנו חומרא דר"ז שכל אשה הרואה אפילו ספח דם כחרדל זריכה לספור ז"נ שלא חסעה בין ימי כדה לימי זיבה כדלעיל סימן קפ"ג ה"כ עכשיו בזה"ז כל היולדת חשובות כו': ימי לידה כו' עולים לספירת זיבתה כו' הוא פלוגחא דאניי ורבא בכדה דף ל"ז אביי אמר אינה שולה ורבא אחר שולה ופסק ר"ח כאביי דימי לידה אינם עולים לספירח זיבחה ואפ"ג דקי"ל אביי ורבא הלכה כרבא היינו לבר מיט"ל קג"ם וס"ל לר"ח שהלמ"ד שביע"ל הייט כך פלוגחא דימי לידה וא"כ הלכחא כאביי אבל רוב הפוסקים פסקו כרבא דהל' שביפ"ל היינו לחי העומד מחליו בס"ק דעירובין ולח פלונחח דימי לידה והדריגן לכללה דהלכחת כרבת לגבי תביי וכן ססק גם כן המחבר : עוד שם וחם שלמו כו' דחלו בחוך ז' לזכר לא משכחת כה"ג מיהו גם בזכר ל"ת דימי לידה עולין לספירת זיבתה שא"ל אחר שבעה ימי לידה למנוח כל הז"נ בשלימות רק מה שחסר לה עדיין ממנין ז' . ועם"ז סק"ח שהעור כתב ואם היא יולדת נקבה והז' ימים הראשונים היו נקיים ועלו לה לססירת זיבחם ובז' יתים השניים ראחה 'אינה סותרת ז"נ שלה וטובלת לאחר י"ד סהורה וכחב הב"ח ואע"ג דקי"ל כל אשה שרואה מפח דם כחרדל לריכה לישב ז"ג וא"כ מה שראחה בז' ימים סשניים אפילו תיתא דאינה סוחרת ז"ל הראשונים הלא על אוחה ראיה גופא צריכה ש בעה נקיים י"ל דחומרא דר"ז אינה אלא בדם הראוי לנדוח ולזיבוח אבל בדם של שבוע כ' ביולדה נקבה שחינה גורם לה נדות ולה זיבות לה שייך בי' חומרה דר"ז ומפיק וכחב שדין הסור הוה הפילו לדידן שחינן בועלין על דם טוהר הבל הס"ז וכן הפלחי חמהו עליו דלדידן דחין בועלין על דם סוהר ח"כ חם ביום ס"ו שהוח רחשון לימי סוהר רחחה לכיכה ז"ג שע"ג 'דמן החורה היא עהורה לגמרי ובהקדימה לראות חוך י"ד לנקבה אף שחין הדם גורם לח מדות ולח זיבות ת"מ עכ"פ בהחי שעתח היח פמחה מדחורייתח לם הנטרך ז"נ על רחייחה אלח ודחי שהטור לח כחב כן רק למנהג המקומות שבועלין על דם פוחר דחו טובלת לחחר י"ד חף שלח היו לה ז"ל על רחיחה שבז' יתים השניים מט"ו וחילך דלח בעיכן שיהיו נקיים כיון שחוחו הדם שהיח רוחה מט"ו וחילך בועלין עליו חבל לדידן דחין על דם סוהר הדבר ברור שלריך הז"נ על מה שרחתה בשבוע השניה עליו חבל לדידן דחין על דם סוהר הדבר ברור שלריך הז"נ של מה שרחתה ע"ם: [וע"ם שכתב עוד דאף להבועלין על דם סוהר מ"מ נריכה להמחין ז' ימים אחר י"ד יום ומובלת ליל כ"ב רק דחינן לריכין שיהיו נקיים דחף חם רוחה בהן הוי כנקיים כיון שהוח דם טוהר חבל מ"ת לריכה להמחין ז' ימים. וזהו שכתב הטור ושובלת לחחר י"ד אפילו לא ססקס ומצמע דז' ימים מיהו לריך רק דלא בעינן שחססוק מן הדם דאפילו אם היא רואה לאחר י"ד מ"מ עולה לה לנקיים ומסיים ואף זה ל"ע דמנ"ל להטור הא די"ל דכיון דחקנו חז"ל דפל כל רחיה בעינן שבפה נקיים בעינן שבעה נקיים מחש ע"ם . וכן דעת הרמב"ן באמת שהובא בסור כאן . ע"כ הג"הה מהרב הגדול וכו' מהור"ר שלכה הכהן כ"י פ"ן דפה ווילנה]:

ויש כו' דם פהור כו' שהרי היא בחוך ימי פוהר והדם פהור מן החורה לגמרי: דם"ל דר"ת כו' כל"ל ור"ל דססק כאביי דימי לידה אין מולין לספירת זיבמה כו': בכ' מבילות כו' דהב"י כתב לשיטת ר"ת דיתי לידה חין עולין לספירת זיבתה לריכם ב' מבילות הא' לאחר שישברו ימי לידם ז' לזכר וי"ד דנקבה ואינם תהורה עדיין באותה מבילה אלא שאם אם לא היה מועיל לם לססירת ז"נ שלה דחף למחר שבעה לזכר וי"ד לנקבה כל זמן שלא טבלה ימי לידה מקרי וחינה עולה ומש"ה לריכה סבילה לחחר שבעה לזכר וי"ד לנקבה דחז לח מקרי חו ימי לידה אחר המבילה ומהני לה הספירת ז"ג ולאחריהם לריכה מבילה שנית לפהרה לבעלה ום"כ לדידן שחין נוסגין במבילה לחחר שבעה לזכר וי"ד לנקבה ועדיין מקרי ימי לידה גם חחר לדיד להקבה ועדיין מקרי ימי לידה גם חחר כך פשוע שלריכה להמחין כו' : דלעולם היח כו' ר"ל חם כן גם לחחר מ' ום' מקרי ימי לידה ולח עלו לספירם ז"ל וחבי היח עדיין עמחה וע"ז כתב חשבר דחום כו' : אבל לח מח"כ כו' דחו לח הוי ימי לידה כ"כ ועולה לספירת זיבתה אף שלח סבלה עדיין כדעת כה"ג כו' דחתרים בש"ם בפסחים קי"ג דוריך לפרוש מחשחו ליל מ"ח ופ"ח ודעת רוב הפוסקים שהטעם שמחוך שהורגלה לשמש כל ימי מוהר ואפילו רחתה דם חיישים שמח גם עחה הרחה ולחו חדשהה שתסבור שעדיין היח בחוך ימי פוהר לכן לריך בעלה לפרוש ממנה ליל זו ומודיעה שהוח בשביל שכלו ימי סוהר ולפי סעם זה היינו דוקח במקום שבועלין על דם מוהר חבל לדידן שחין בועלין על דם פוהר חין זריך לפרוש מתנה

מחצית

במנ"י במוף הספר ובחשו" סימן י"ג פס מוחר לנסוח מבנד חשחו נדם פסרורים חו נולה והעלה דים להחמיר דהא קי"ל פחו כגופיה ואע"ג דנגיעה ממש לא הוי הא בהג"ה אוסר אפילו לזכוק מידו לידה דג"כ לא הוי נגיעה ממש ואין לומר דהחם איכא למיחש עפי לקירוב בשר שזורק מידו לידה ממש והוי קירוב הדעת אבל כאן שהוא רק להעביר העפרוריות או הנולה מבגדה לא הוי קירוב הדעת כ"כ דהא מוכח דגם כה"ג הוי קירוב הדעת מהא דאיחה ס' שני דייני גזירות אמימר הוי קא יחיב ודאין דינא פרח גדפא ארישי' (פירוש פכח לו נולה על רחשו) אחי האי גברם שקלה א"ל מאי עבידחיך אמר ליה דינא איח לי אמר ליה ססילנא לך לדינא עד כאן הכי דהוי קירוב הדעם בכה"ג יוחר לכן התחמיר חע"ב עכח"ד : אבל הפלחי דחה ראייחו דאם כן אף ליחן מחוה לאזחו בעם נדחה יהא אסור דכה"ג ודאי דפסול לדינא באם נחן מחנה לדיין נהא ודאי ליחא. אלא ודאי שאין אסור אפילו קירוב הדעח רק קירוב הדעח בדברים המביאים לידי קורבה דג"ע דלימא במחנה וליכת כמי במסרים נוצה מבגד חשחו ע"כ חין להחמיר דלת חוסיסו סן חגרעו ח"ו וכתב עוד שם ואני ראיחי נוהגין שזורקין דבר כלפי מעלה ולא לנוכם אשחו במחכון לזרות לידה רק זורקה פלפי מעלה והיא פושעת ידה ומקכלה זו לא הוי כזורק מידו לידה ונוהגין בו היחר ויש להקל עכח"ד ע"ם:

ם"ק ד' אא"ב כו' בזמ"ז אע"פ כו' ועם"ז סק"ב דהיינו דוקם שמנחם חחיכום קפנום בקערה מחם והוא אוכל מחם והיא אוכלת אחם אבל בחחיכום גדולום כדרך שמשימין בקדרה לכשל ואחר הכשול משימין אוחן בקערה וכל אחד נועל מן הקערה ומשים לפניו על כלי מיוחד ואוכל משם בזה אין איסור כיון דאין האכילה מיד בלקיחה מן הקערה אלא משחמשין בכלי אחר בנחיים

ם"ק ה" שום כו' סימן פ"ח כו' ומם"ה הח דקחמר לחם חו קנקן היינו דוקח כשחין אוכלין מאוחו הלחם ואין שוחין מאוחו קנקן או אפילו שוחין מאוחו קנקן אם אין דרכו להיוח על השלחן ועכשיו הוא על השלחן הוי שנוי ומוחר וכמ"ש שימן פ"א בהג"ה : ם"ק ז' וו"א כו' החם הוא דשרי כו' דאו אין האשה כ"א כאחד מכני הכיח: ומשמע מדבריו דה"ה כשאין כ"ל. ר"ל דאו אין החבה נכרח כ"ב אפיח אסור כמו ביש שם ב"ב והאיש והאשה אוכלין לבדם על שלחן אחד: ס"ק ח' ו"א כו' דהג"מ בשם רא"ם ומרדכי כו' כל"ל:דכ"ם דלח יחכל כו' ומ"מ בחופן דמוחר בשמיה וכמ"ש בסמוך מוחר גם בחבילה: סעיף ד' בהג"ה והים מוחרת כו' והפעם דהום מרגיל לה והים לם מרגלם ליה לעבירה : ס"ק מ' לא כו' נרחה דמוחר כו' וחין חוששין להמעם שבשולי הכלי : ס"ק ר לא כו' והב"ח חולק כו' חבל המ"ז ס"ק ו' חולק על הב"ח ומסכים לדבכי הש"ע וכחב עוד שם ונרחה דכ"ש שהיח לה חישן במשה שלו. דיש שפי הרהור בשכבה ובקומה אלא דבהא מלחא קיל לגבי דידה מדידיה דלדידיה אסילו (יש) ..ישיבה אסור וגבי דידה ישיבה מוחר לה על מעה שלו דהא לא מרגילה ליה . וכחב עוד שם ונגיעה שהוא נוגע בסדין שהוא מלוכלך בדם אין אפור אף שקנח נוהרין בוה שבוש הוא ועיין מנחם יעקב: ובתב בתשובת נ"ם אע"ם פכסב מור"ם בהנ"ה דאסור ליפב על ספסל ארוך שמחנודד ואינו מחובר לכוחל כו' אבל על דכר שיש לו כובד כנון העורות שמניחין ברחוכ שאין יכולין לעלעלן מוחר לישב עם אשחו נדה אפילו בלא הפסק אדם ביניהם אף שאינם

מחוברים לכותל דכבדו קבעחו והביח כחים בפירום הוש בירים חוף מחוברים למות דכבדו קבעחו והביח כחוף הביח כמין חדר קטן מ"ם במחה כו' במטחה כו' ר"ל שעושין מקרשים בחוף הביח כמין חדר קטן מ"ם מחון שם מקום רק לכ' מעומיםם וחותו חדר קטן קורא מעם של ען ומ"ש או של בנין ר"ל ג"כ על דרך זה: דף ם"ג ע"ב הישן כו' הכי איחא החם אחר רב ברונא אחר רב כל הישן בקלעא שאיש ואשחו ישנים בה עליו הכחוב אוחר נשי עתי חגרשון מבים הענוגיה וח"ר יוסף חפילו בחשמו נדה (כלומר שחסורים בחשמים מ"מ מדברים זה עם זה והוא להם לחענוג וכשאחר ישן שם הם בושים מפניו) עכ"ל הגמרא . וקלעא היינו מדר קמן הכ"ל ואיירי אפילו באשחו נדה אלמא דמוחרין שם הוא במסחו והיא במטחה : ס"ק י"ב אע"פ כו' אינו כא כו' עס"ו ז"ש ז"א שכחב כשם הגהה סמ"ק דאשם נדם יכולה לשכב אסדיני בעלה אכל לא אסדינין ששכב עליהן איש אחר ולא ממעם פן מתעבר מש"ז של אחר ויהיה הולד בן ממזר דא"כ נדה אסדיני בעלה נמי ליחסר פן מחעבר בנדחה מש"ו של בעלה ויהיה הולד בן הנדה אלא ודאי כיון דאין כאן ביאת איסור הולד כשר לנמרי אסילו החעבר מש"ז של אחר וכן סירא יוכיח שהיה בנו של ירמיה ואמו נחעברה

באמבסי וכשר היה אלא דמש"ז של אחר קסדינן אהבחנה והוי האיסור משום גזרה שמא ישת אחוחו מאבין כלומד שמא חחעבר מזרע של אוחו האחר וחלד בן ואוחו הבן ישא הכח של אותו האחר והיה באמח אחותו מאביו משא"כ בנדה דליכא חשש כלל מוחרת אסדיני בעלה : סעיף ה' ראוי לה כו' כדי שיהיו שניהם זוכרים כו' עיין במנ"י שהקשה על הי"ח למה כחבו פעם חחר ממה שמפורש להדיח בש"ם פוף פרק חע"פ והוח כדי שלח מחגנה על בעלה פירוש רש"י ביתי טהרחה אם לוכשת בגדים שלבשה ביתי נדה פ"ש:

סעיף מ' בקושי כו' שלא חחננה על בעלה . ועיין מנ"י שכחב ואע"ג דדין זה שכחב נאתר בש"ע משמי דר"ע וי"ל דר"ע אויל לשמחיה בסוף גימין דאתר אשילו מנא אחרת נאה הימנה מוחר לגרשה ע"כ מחיר כאן להחקשע שלא החננה על בעלה ויגרשנה .

אבל אנן הא קי"ל דאסור לגרשה במצא אחרת נאה הימנה אם כן י"ל דלא החירו לם להחקשם וחירן דחנן מדר"ע ג'מוד לדידן דגם לדידן ח"מ יש חשש ע"י שחחננה ישים לה עלילות דברים עד שינרשנה ע"כ בודתי החירו לה חז"ל להחקשע ביפי נדחה שלם חחבנה טל בעלה עכח"ד ע"ם : ס"ק י"ג ממזיגת כו' לישה הקערוה כו' כנ"ל : כמו שאנו עושין כו' שאין מוזגין היין במים רק מה שמוזגין לחוך הכום אין קרוי מזיגם הכום ושרי ה"ה בקעצה כו': ולפ"ז משמע דמחמיר כו' ר"ל דהא הכיא מהחלה ב' פעמים להחיר הכאח הקערם על השלחן הח' דהוי הושפה כלי מזיגה ועוד דלא אסרו מזיגת הכום רק ביין ולא בשאר משקין וכיון דמוכח מחד"א וסה"ח דאסורה להביא קערה המיוחדה לבעלה וכחבר דחף בהפסה בלי מזינה חסור ממילם משמע דמחמירין גם כן בשחר משקין דמל"כ הו"ל להחיר משעם צ' הג"ל : ס"ק י"ד בפניו כי' וחף הגמ"יי דוקם כ' ד"ל וחף הנ"מ אף דס"ל דדוקה כו' : מודם בוס כו' דהא חסובה למרווייהו מזינה והושפה רק פחהיה המזינה שלא בפניו מ"מ אסור הואיל והיחה ההושמה בפניו: ליכא איפורא כלל פתף המדינה שלה בעלי היה מסור מחלי בהושם בלי מזיגה י"ל דהחם חומרת בעלמת והכת מדינת קחמר דחינו חסור אלת ח"ב היו שניהם לפניו : ס"ק מ"ר ורוקא כוי בח"ע ס"ם פ"ר דשם נחבתר מלחכות שחשה עושה לבעלה וחפילו היו לה כמה שפחות דחינה מושה שום מלחכה מ"מ זריכה למזוג לו חח הכום להליע לו המשה ולרחון לו פניו ורגליו וכחב שם ס"ח בהג"ה דבכה"ג אינה מנעה לו משחו רק בפריסת סדינים והמכסה שהוא דרך חבה אבל לא הצעת כרים וכסחות שהוא עורח ובכלל מלאכה וכיון דכנדה לא אסרו שלשה דברים הנ"ל רק משום חבה מש"ה גם כן מחלק לענין הלעת המפה בין פריסת סדינים והמכסה להצעת כרים וכסחות : ס"ק ש"ז ורגליו כו' לפני בעלה כו' חבל הש"ז סק"ח חולק דאין אשור אלא שכשעת רחילה שלו היא יולקת אבל לא כשהיא מכנח לו מים קודם בחילחו . ואין לומר אם כן פשיפת הות דאמור כלת מעם דחבה דהם מגמת בו ע"י המים שהוא רוחן בהם י"ל דוהו מנע ע"י דבר אחר שהיא נוגעת בכלי והכלי בפים והמים בידו . א"נ כגון שהיה רוחן מכלי שיש בו נקב לממה וכשעת רחילתו היא יולקת מים להכלי נמלא דאינה נוגעת בו ע"י המים שחרי אינה יולקח מים להדיא על גופו רק לחוך המים שבגופו רוחן בהם וסד"א דשרי קמ"ל שאסור משום שמבים לידי חבה אכל כשהיא מכינה בחחלה קודם רחילחו מוחר: ס"ק י"ז וי"א כו' ר"ל דגם אליכא דראכי"ה שלה כדין עושין ומועין המקילין כו': אלה דביום הז' כו' אכל לה בשחר ימי לבונה: חרם ע"ז דהר"ח כו' הוא ר"ח דברי הר"ח: עד כלוח דהיינו שכבר עבר יום הז': לה שביק כו' וגם ע"ז יש חולקים: ם"ק י"ח מרחצת כו' אכל מזיגה כו' ר"ל הא דנקם הנהו חרמי הרחלה סניו ידיו ורגליו והלעח המשה ושבק מזיגת הכום משום דמלחם דמסיקם

שמלד או לא כי לפעמים הוא רק צירים ומבלים ואין בהם לידה כק חבלי שוא וכאב בעלמא ואם כן לשנין חלול שבח דעל .ספק נסשות גם כן מחללין שכח והכא נמי מאן מפים כיון דדרך החשה אם יבא חבל לה ויושבת על המשכר שחלד ואם כן הוי ספק פחיחת הקבר ואמרינן דמחללין שבח. ואף אני אומר דבאוחם שעה יש לבעל להזהר בה דהוי ספק פחיחת הקבר ומספיקה מהמרינן אבל כאשר ראינו כי ססקו הצירים ועמדה מהמשבר ולא ילדה אילואי מלחם 'למפרע דר'ת כאב בעלמם הוי ולא היה סמיחם הקבר כלל דלא שכיח שיפחת ויהיה חזור ונסחם מבלי לידה אלא ודאי שלא היה סמיחם הקבר כלל ופשיעא דעהורה אכן כ"ה המנהג בכ"מ מיהו במקום שנהגו איסור בזה יש להנית מנהגם כי הוא חומרא שיש כה קנח פעם ומקום לסמוך עכח"ד ע"ש: [הגה"ה בשו"ע בסימן זה סעיף ג' כחב וז"ל המסלח כמין בהמה חיה ועוף או כמין דגים וחגבים וכו' . עכשיו שאין אנו בקיאים בלורות חושפת לוולד וכו'. וכ"כ הטור וכחב הב"י דכ"כ הרחב"ד וחרמב"ן והרשב"ח ז"ל ונס דעת הרמב"ם י"ל כן ודלח כה"ה בדעתו ז"ל ע"ש בב"י . ונ"ל דגם מד' הרח"ש ז"ל מוכח כן דהחידנה חין אנו בקיחים בצורוח הוולד ואף בהמסלת כמין דגים וחגבים ממחה לידה וחף דלח הזכיר שם בספקיו רק דחין אנו בקיחין בדורות הללו בגווני שפיר ושליא וכו' מ"מ מוכרח הוא דם"ל דגם בהמפלח כמין דגים וחגבים ממאה לידה מדהעחיק לפתשנה דהתפלת כמין דגים וחגבים דחם יש עמהם דם ממחה וחי לחו שהוכה וחף דהתשנה הוח דלא כהלכחה דה חוף במשנה הוח דלא כהלכחה דה חוף החשנה בנמרא שם דמחניחין רבנן היא דם"ל דאפשר לפחיחם הקבר בלה דם ואנן הא קי"ל כר"י דא"ח וכמו שכחב הרא"ש בריש המפלח מהך דאמרינן בניה דף ם"ו דחדבריה רבא לרב שמואל ודרש וכו' ע"ש וע"כ משום דבלא"ה אין ל"מ להלכה עכשיו בדין זה משום דהאידום דחן אנו בקיאין בצורות הוולד היא פתחה לידה בלא"ה [ומשמע בשו"ע דלעולם היא פתחה י"ד משום ססק נקבה משום דאין אנו בקיאין להכיר גם בזה ובפרט במפלח כמין דגים וחגבים אכן מד' העור לא משמע כן ע"ש ול"ע בזה] והרמב"ם בפ' ה' מהלכות חיסורי ביחה דהעתיק למשנה הלזו לשיעתו חזיל דסבירה ליה באמת כרבנן דאסשר לפחיחת הקבר בלא דם ועיין שם בה"ה טעמו או משום דם"ל דיחיד ורבים הלכה כרבים או משום דרבי סחם בסיפא כרבנן [ועיין בחוספח יו"ע סוף ס"ק דעבודת כוכבים ודו"ק] אכן עדיין ז"ע דמאי יענה רבינו להסוגיא דפרק חינוקח דף ס"ו דחדבריה רבח לרב שמוחל ודרש וכו' קסבר דחי חסשר לסחיחת הקבר בלח דם ומסובים זו המציחו כל הראשונים ז"ל להלכה כרבי יהודה דא"א וה"ה ז"ל הביא גם כן לסוגיא הלזו שם ולח כחב שום חירון לזה אליכא דרבינו ז"ל אכן לענ"ד נראה דרבינו אזיל בשימח דב אחאי גאון ול"ל בשחילמות בם' תוכיע שאילמת פ"ה דהכרית שם מסוגיא דכריחות דף י"ד דלא אמרינן דא"א רק בנמר צורחים דוולד אבל במסלח ליום מ' לא אמרינן הכי ואעפ"כ הכיח שם להסוגיה דפרק חינוקת הנ"ל וע"כ דמפרש שם דמיירי בנפל דנגמר גורחו ונ"ל דכ"ה גם כן דעח הרמב"ם ז"ל דההוא דרבא הו"ל מיירי בנסל גמור שנגמרה לורחו אבל בחחיכה או במסלח כמין דגים וחגבים בוודאי הלכה כרבנן משום דרבים נינהו ובאמת שהרבה יש לחמוה על הראב"ד ז"ל בספר בעלי הנסש והביאו גם כן הרשב"א ז"ל בחורם הביח הארוך בשער ו' שהשיג על השאילחות מהך דהמפלח חחיכה דם"ל לר"י דא"א וכן מברייחא דהסילה וחינה יודעת מה הסילה דמעמת כבי יהושע משום דח"ח וכו' [והרח"ה בספר בדק הבית שם וכן הרז"ה ז"ל בהשגוחיו שם הוצרכו לדחוק דעשי עדיף חחיכה לחחר מ' חו ספילם רוח לחחר מ' מוולד גמור קודם מ' יום ובאמח שזם דוחק ועוד דסחמא קחני דהמפלח חחיכה ומשמע אפילו קודם מ' יום] ול"ע דמאי קושיא דמנ"ל באמח דהלכה כר"י ורבי יהושע בזה דלמה בחמח הלכה כח"ק דמחניחין וכרייחה דיחיד ורבים הלכה כרבים דהת כל עיקר רחיות הרתשונים ז"ל דהלכה כרבי יהודה וכרבי יהושע בזה הוא מהך דרבא דפ' חינוקת אכן לפי דעת השאילחות בעלמו אינו ראיה מהך דהתם מידי דרבא ע"כ מיירי בנסל גמור שננמר צורחו דהה דעה הראב"ד דהקשה מזה על דין דהמפלח ביום מ' ע"כ דסבירה ליה דהמפלח חחיכה או הפילה רוח דמי להמפלח ביום מ' וא"כ לפי דעה השאילתות גם בהמפלת תחיכה ובהפילה רות גם כן קי"ל כרבנן דחתשר לפחיחת הקבר כלת דם והחמת דלפי מה שנרחה מד' הרחב"ד בהשגוחיו שם דגרים במשנה חיפכח-דרבנן סברי דאי אפשר לפחיחה הקבר בלא דם וכמו שכחב ה"ה שם ניחא דמקשה מדברי רבנן דוודאי הלכה כרכים אבל לסי מה דנראה בספר בעלי הנפש דגרים כגי' דילן דרבי יהודה סות דסבר הכי הדבר נע"ג ונם מה שהקשה הרח"ש בריש פרק המפלח מהח דדרש רבח יפה העיר עליו כספר העמק שחלה להגמב"ד דווחלזין מחור"ד נפתלי צבי יהודה ברל כ"י דוודתי לסי דעת השתילתות י"ל דרבת מיירי שם בנפל גמור שכבר נגמר גורתו והבית ראים לזה מד' רבה עלמו יעו"ם היטב ועכ"פ הרמב"ם ז"ל בוודאי דסבירה ליה לחלק בזה ומה דלת הבית לדינו של רבת ר"ם חינוקת היינו משום דהתידנת דקי"ל כרבי זירת דבנות ישראל החמירו על עלמן וכו' אין נ"ם בדין זה כלל וכמו שאמר בגמרא שם והגם דרבא סשיבו דקאמינא לך איסורא ואח אמרח מנהגא מ"מ האידנא גם דינו של כ"ז שווינן שלן כאיסור כידוע וא"ב זכינו לדין דג' שיסוח ים כדבר א' שיסוח הראב"ד והרשב"א והרא"ם דלעולם קיי"ל ככ"י דא"ח ואף בהמסלח ליום מ' [וים לחמוה על המור ז"ל שלח הביח דין בהמסלח ליום מ' דפמחה נדה לכה"פ ונ"ע חכן בשו"ע הובח זה בסעיף ב'] כ' שימח הרמב"ם דקי"ל כרבנן דחפשר לפה"ק וכו' גבי חחיכה ובהמפלח כמין דגים וחגבים ובהפילה רוח וכ"ם בהפילה לוום מ' לבד מהסילה נפל גמור שנגמרה לורחו ג' שיפה הרו"ה והרח"ה ז"ל דם"ל לחלק בין חחיכה להפילה ביום מ' ודעת השחילחות בעלמו חינו מבורר בזה אי דם"ל גם כן כהרמב"ם או דם"ל כדעת הרו"ה והרא"ה ו"ל ודע דנראה לי דלפי מה דקי"ל דח"ח לסה"ק נראה דאסילו אם כדקה מיד סוך שיעור ווסח ולא מנאה דם אעפ"כ ממאה כיון דנחשב לוודאי דהא אמרינן בנמרא דמביאה קרבן ונאכל ולהיסך בהפילה חחיכה הפנה כשיעור החיכה הענה דק שבדקים דמפורש בשו"ע בס"ם קס"ח דלה חיישינן לדם ואף דוודאי הרגישה דנסחח מקורה וכהרגישה דנסחח מקורה קי"ל בשו"ע שם וכסימן ק"נ דמפחה נדה משום דח"ח לפה"ק בלח דם ש"ה דחלינן סחיחת המקור בהחחיכה שהפילה ודמי לבדקה ומצחה מכחה שהוכה דקיי"ל שם דלח חיישינן חו לדם שמח וחפשר דח"ל בדיקה כלל אחר דם ממא וצ"ע כזה . אבל בהרגישה שנסחת מקורה ולא מנאה דבר גרע ועממה כדה והרמב"ה ז"ל מודה כזה בהא הרגשה דאורייתא וכמו שהוכיח הח"ה בסימן כמ"ו ומ"ם בס"ח כסימן זה בס"ח ד' בשם שו"ח חשובה מחהבה שהבים שם חשובה מסגחון בעל נו"ב ז"ל דמה שאמרו אין פחיחם הקבר כלא דם סיינו אם הקבר נפחח וילא ממנו דכר גום וכו' אבל בלא יצא דבר לא אתרינן וכו' . הנה במח"כ לא העתיק כהוגן ונחן מכשול גדול למעיינים בהעתקח דין זה דודאי דבהרגישה שנסתח מקורה ואף דלא מנחם דבר ממחה נדה והבח עליה הוח בכרח וחפילו בדקה חיכף ולח מנחה דם וכמו שפשק הנו"ב בעלמו במהד"ח בחלק יו"ד סימן קי"ם והובח בפ"ח עלמו בסימן ק"ל ס"ק ז' ע"ם אכן הנו"ב שם מיירי בחשה שחחזוה חבלי לידה אבל לא הרגישה שנסחח מקורה כלל ע"ש חיםב אבל בהרגישה שנסחת מקורה ואפילו לא מנאה דבר שמאה נדה בוודאי ונכאה דאף הכרתי ופלתי בספר הסחרת ישרחל והס"ט בסימן ק"ל דמ"ל דמהני בדיקה כשיעור ווסת וכמו דמהני למ"ד ווסחות דאורייתה והובה בס"ח שם מ"מ נראה דדוקה שלה הרגישה רק שנפחת מקורה בלבד אבל בהרגישה זיבת דבר לח בוודאי לא מהני בדיקה דע"ב היה דם ונאבד בעח סבדיקה כן כ"ל ודו"ק. ע"כ הג"ה מהרב הגדול וכו' מהור"ר שלמה הבהן נ"י מ"ן דפה ווילנה]: ם"ק י"א הוציא כו' לפון הפור כו' ר"ל דלח חימח מ"ם המחבר הוליח העובר חם ידו כו' דוקת עו"כ לפון הפור כו' :

סימן קצה

ס"ק ב' אפילו כו' אם מרגילין כו' זאין הכונה שלא ידכר עמה כלל אלא דברים שמרגילין כו' : ס"ק ג' ולא ט' שהוא ארוך שאינו נוגע בה בידו . ועיין

87

ס"ק פו' בדקה כו' ולא בדקה עצמה כו' קמ"ל רבוחא פפי ממ"ש המחבר דהמחבר לא כחב רק אלא אם בדקה עצמה כיום שפסקה מלראות ומנאה סמאה והש"ך כחב דאפילו לא מנאה סמאה רק שלא בדקה עצמה ג"כ אם חמנא סהורה ובדקה לאחר

השקל

נ' או ד' ימים כו' עד שפסקה בסהרה כו' ע"י בדיקה:
מחבר סעיף ו' כל כו' עד מקום שהשמש דש כו' עיין חשובת מהרש"ל לענין בדיקת
ההכלה קודם התחונה איך חוכל הבדיקה להיות עד מקום שהשמש דש הלא עדיין
פחחה סמום וכחב שם דיכול להיות ע"י העייה ועיין בחשובת חינוך ב"י דהא אין אנו

בקיחון בהסייה אלה העיקר דסומכין בכלה על מ"ש מור"ם בהג"ה מיהו בדיעבד אם לה עשחה כלל רק שבדקה עצמה ישה כו" שני לה יעו"ש שהאריבו בזה: מ"ק י"א האשה כו" סימן קפ"ח דשם כתב דהיינו דוקא שלא בשעח חשמיש אבל בשעח חשמיש אדרבא אין לה לבדוק בשני הבעל שלא יהא לבו נוקשו וסוכש אא"כ הבעל בעצמו צוח עליה שתבדוק כתב שם השלחי דמוחרת לבדוק ע"ש:

לה לבדוק בפני הבעל שלא יהא לבו נוקפו ופורש אא"כ הבעל בעלמו לוה עלים שחבדוק כחב שם הפלחי דמוחרת לבדוק ע"ש : מחבר מעוף ו' הא"נ כו' מחרה כל הימים כו' . עם"ז מק"ג שהקשה הח לדידן השחם דמיח לן קומרת דר"ז שכל חשה שרוחה אפילו מפח דם כחרדל גריכה לישב ז"נ מחי נ"מ בהחי דינה דחמרה שבוחרה כל הימים ולריכה לחזור ולמנות ז"נ הה הפילו אי לא הוה שתרם נריכה לישב ז"נ מחמח הראיה של עכשיו . וחירץ דהא קי"ל באשה שים לה וסח ח"ל בדיקה שלה בשעת וסחה חפילו לכתחלה רק היה משובחת כמ"ש בשעיף שלפני זה אבל בחוך סשירת ז"ג כחב בס"ד דנריכה לכחחלה בדיקה סעמים בכל יום שחרית וערבית והפעם משום דחו מעינה פחוח וח"ב חי הוי חמרינן דלח סחרה כלובימים שלמסרע אף שמ"מ היחה לריכה למנוח ז"נ מחמח ראיה של עכשיו הוי אמרים דא"נ בדיקה חוך הו"נ דבו"נ של עכשיו לא הוחזקה להיות מעינה פחוח מאחר שמראיה ראשונה כבר הוא לאחר ז"נ (שאינן רצופים) קמ"ל דחזקת פופאה פליה עד שיכלו הז"נ רצופים ומש"ה אפילו חראה בסוף הז"ג חסחור הכל ועדיין חוקהה הראשונה דמעין פחוח עליה גם בז"ג דהשתח ולריכה בדיקה לכחחלה סעמים בכל יום גם בעת ההיח : בהג"ה י"ח כו' דג' ימים הרחשונים כו' כל"ל : ס"ק י"ג י"א כו' במרדכי אם כו' ר"ל איחא אם כו' זימים הרחשונים כו' כל"ל : לכך כו' ג"י הרחשונים כו' שאינה יודעת בודאי במסק דם מקורה כי או מעינה פחוח: כדלעיל פימן קס"ו ס"ה כו' ר"ל פס"ה בהג"ה כחב שם רמ"א וכחמיה חולה בה בכל ענין דהיינו אפילו במכה שאינה יודעת שמוציאה דם ועז"כ המרדכי דבג"י הרחשונים של ספירת הז"ג שין חולין במכה כזו . וכמ"ם מלשון המרדכי כנ"ל : רופה ממש כו' ר"ל רוחה דם מחמת השמיש חם יש לה מכה שידום שמוליחה דם חולין כה כ"ם כחמים כו' : כשפח וסחה כו' והד"מ סובר כשפח וסחה ג"כ מעיינה פחוח מקרי ואפ"ה ים סוברים דגם בשעת וסחה כו' וכן נ"ל לנדד כו' כל"ל . ואפשר דסה"ח והמרדכי כו' שכחבו כן להדיח דלם חלינן בג' ימים הרחשונים הוח מח"ה וכחב המעם דנשלמה בשהר כחם יכולה להזהר שלה חעבור בשוק של סבחים ולה החעסק בנפור וכדומה לכך לא חלינן בהם בג' ימים הראשונים אבל בכחם פחוח מכגרים אינה יכולה להזכר שאין לך חלות או סדין שאין עליו כמה ססין של דם מן מאכולת מש"ה חלינן במאכולת גם בג' ימים הראשונים: ואם היה אסור מדינא כו' אלא ודאי לא החמירו כו' ר"ל אז גם הסה"ח והמרדכי לא החמירו אלא לחומרא בפלמא ומש"ה כתב בח"ה דודאי לא החמירו כו' : א"כ כ"ל דאין להחמיר כו' כל"ל ור"ל כיון דמסקיק דהוא רק חומרא בפלמא שה דלא חליק בנ"י הראשונים ע"כ י"ל דאין להחמיר כו' : חולה בה כתמים כו' היינו כשמלאה הכחם והיא מהורה מקודם : ואם סופרת ז"ל כי כמו שכתבתי בתחלת הס"ק זה : סיפא נמי בכל כו' ר"ל אפילו במכה שידוע שמוליאה דם אפ"ה לא חליק בג"י הרמשונים . דחע"ג דודמי כו' וגם כשיחני וכיבי הם כגופה אם"ה לא חלים בהן חוך ג' ימים והחי אפשר לומר שכחב הרב כו' על הרחיה שכחב דהח אפילו רוחה ממש חלינן לעיל סימן קפ"ז במכה שמוניאה דם וכ"ם כהמים דרבק בדרך א"ל לחלק דהחם מעיינה סתום חבל ככח מעיינה סתוח החי ח"ל ודחי קושמא דמילחת הכי הות : מדכתבו הפוסקים שלריכה כו' ר"ל אם כן הרי כתבו הפוסקים כן להדיא דבנ"י הראשונים משום דמעיינה פתוח הוא לא חלינן: ומ"ש ז"א כו' כל"ל . דהא החם קי"ל כו' כ"ל באמח דלא כאותן ים סוכרים אלא דבשעת וסחה כו' : רשב"ג כו' נמי סובר הכי כו' דבשעת וסחה לא חליגן במכה אפילו ידום שמוליאה דם ולדידיה ל"ל דמחמיר משום דאיכא מ"ד וסחות דמורייםם דחין זה סוגים בדברי החנחים וחמורחים רק בדברי הפוסקים אלא ודחי רשב"ג סבר הכי שמעם ההוכחה כו' : משח"כ הכח כו' ר"ל אפילו חלינן כו בימי ססירחה במכה שידוע שמוליאה דם כיון דבשעת וסתה לא תלינן בה תו ל"ל א"כ לעולם לא תהיה עמאה דהכא כו' לכ"ע כו' ולא חליון בנ"י הראשונים אשילו במכה שידוע שמוליאה דם : ואמרי ילמד הסחום כו' : שהמפרשים מחתירין כו' ר"ל אוחן שסירשו דבריהם להדיא הם מחתירין כ"ם דלם אמרינן דאינך פוסקים שסחמו דבריהם פליני עלה אלא ילמד סחום מן המפורש: מי לנו גדול כו' ד"ל ומה זה שכחב הרב לכן י"ל ללדד משום דשתר פוסקים לא חלקו כו' הח רובן ככולן חילהו בכך דמי לנו גדול כו' אכל ודחי שעמא הוא כו' ר"ל ולפולם דינת הות ולת חומרת ועם"ז סק"ד שכחב דגם הרב עלמו לת כוון במ"ש דחולין בג"י הראשונים במכה שידום שמוליאה דם דהיינו בכל מכה אפילו אפשר לה להזהר שהרי בד"מ כחב להדים דים להחמיר לכחחלה במכה עוברח בימים פפעם דגם זה מקרי חסשר להזהר (שיכולה להמחין אותן ימים מועטין) אלמא דמכה שאסשר לה להזהר שלא חחלכלך עלמה מדם חינה חולה בה רק במכה שחי חפשר להזהר וכן כונחו גם כן כחן בש"ע עכח"ד אם כן דעת הב"ח והמ"ו והש"ך בנ' ימים הרחשונים אין חולין במכה אפילו יודעת שמוליחה דם (אם לח שח"ח לה להזהר) אבל במל"י ובחשובת פנים מחירות כתבו דיש לחלות ולהקל אף בג' ימים הראשונים במכה שידוע שמוליאה דם ולכן פסק בחשו' שמ"א בענין שנשאל עליו באשה שלבשה בימי ססירחה חלוק שלבשה בימי נדחה ולא בדקה אח החלוק. רק בדקה אח גוסה בכל פעם (כמבואר בס"ד) ומלאה סהורה וביום הז' מז"ג שלה מנחה כחם בחלוקה ויש לחלוח הכחם שהיה כבר בחלוק מימי נדחה חלח שנסחפק השומל הוחיל וחנן הכחמים מפמחין למפרע עד שעח בדיקה (שבדקה אז ומלאה פהורה) או פד שעת כיבום וחם כן הכח דנח היחה בדיקה בחלוק הכחם תכמח למפרע ג' ימים הרחשונים מספירתה ובנ"י הרחשונים חין חולין בכחם להקל וח"כ ה"נ חין חולין חף שהוח ביום ז' דהוי ליה כחלו נמנח בחוך ג"י הרחשונים הוחיל וכחמים מסמחין למפרע וזה ילא ראשונה מבעל סמ"א להחיר דבסימן ק"ץ סמ"ד כחב לכשה חלוק בימי נדחה ולא בדקחה ולבשחה בימי סהרחה ונמלא בו כחם חולה שמימי נדחה הוא והקשה שם הש"ך בס"ק נ"ח דהוי לים להרב להגיה דבנ"י הראשונים של ז"נ אינה חולה שמימי נדחה הוא וכמו שהגיה שם לפ"ז כסמ"א וחירן אלא נראה דהרב אזיל לסעמיה דלקמן סימן קל"ו כחב דדוקא בדבר אחר אינה חולה חוך ג"י הראשונים אבל במכה שבגוסה שמוליחה דם חולה בה וח"ב יתי נדחה של עצמה כמכה שבנוסה שמוליחה דם דמי אבל לפמ"ם שם דאפילו במכה שבנוסה אינה חולה א"ב אינה חולה גם כן בימי נדחה אלח אחר ג' ימים הראשונים של ז"ג עכ"ל ומאחר שהסכים הבעל פמ"ח כהרב דבמכה שבגופה שפוליאה דם חולה אף בג"י הראשונים אם כן הכא נמי בימי ורחה של עלמה חולה אף בג' ימים הראשונים ומש"ם בנידון השאלה הג"ל אפ"ח, דהוי כאלו מלאם הכחם בחוך ג' ימים הראשונים מ"מ חולה בנידוק של עלמה ואינה סוחרת (ועיין במנח"י סימן ק"ל שם) מיהו עוד נידון אחר נשאל לפניו שלבשה האשה בסטירחה חלום של בעלה מה שהיה מסיר מעליו והשליך לבגדים המוכנים ליחן לכובם ולא בדקה החלוק כלל כל הימים רק גופה כדקה ומנחה טהורה וביום הז' מז"ג מנחה כחם בחלוקה דחין להחיר ע"ם שריוחה הנ"ל דבכה"ג הינה חולה בעלמה וחין חולין בג"י הרחשונים והכח כנ' ימים הראשונים דמי הואיל וכחמים מסמאין למסרע . והשיב אחר כך היחר אחד על

דפפיקה נקם והני חרתי הרחלה פניו כו' והלפה המפה בכל פנין חבורים חבל מזיבה הכום

סימן קציו

דהם הכחוב דלה חקרבו קשי על כל סרשת עריות ושפיר הביה הש"ך רחיה מהתנהג דכל שחינו נוגע בערוה דרך חחוה וחיבה ליכה חיסור דחורייתה ובחתח שבתנ"י עלמו משמע

דמודה בזה להש"ך דמה"ח אינו אסור רק דרך חיבה רק דכ' דאפשר דמ"מ באשחו נדה יש להחמיר שפי דקרוב לבוא לידי איפור דאורייהא אך אין הדבר פוכרת לאפור זה במקום סכנה כיון דאינו אלא משם דרבץ ודו"ק.ע"כ הג"ם מהרב הגדול מהור"ר שלושה הבדון נ"י מ"ן דסה ווילנא]:

סיק ב' רק כו' סייע מיום כ' כו' אכל אם לא ראחה רק ביום א' אפילו בדיעבד לח פני בכדיקת שתכיח אח"כ בדקה עלמה סמוך לביה"ש ומלחה מהורה כדלקמן ס"ב : ס"ק ג' מאחר כו' אע"פ שעדיין כו' ר"ל לא מבעיא אם החפללה היא ג"כ דהוי חרחי דסתרי שהרי ככר עשחה לילה בחפלח ערבית וחחזור וחעשה יום לענין הכסק סהרה אז ודאי אינה יכולה להפסיק אחר ערביח אלא אע"פ שעדיין היא לא המפללה מאחר דהקהל כבר עשו אוחו לילה היא נגררת אחר הקהל: ס"ק ד' אפילו כו' שבת כו' כיל לח מבעים בחול ודחי יש לעשוחו יום הוחיל ועוד היום גדול ויכולה להפסיק אפילו אחר ערבים אלא אפילו בשבח דהוי לילה לענין עשיית מלאכה בשבח ושד"א דהוי נמי לילה לפנין הססק פהרה קמ"ל דלא: והפעם כי האי חום' כו' . בפ' נערה בחום' כו' דאמרים שם דמעשה ידיה של הכח לאב ובעי למילף לה בנערה מהא דוכי רחמנא לחב למוסרה לחופה והיכי מלי מסר לה הח קח מבפלה פמעשה ידיה חלח ודחי שמעשה ידים לאב ודחי החם דלמא דמסר לה בשבחות וי"ם דלא מגפל ממעשה ידיה והקשו החום' היכי מני חפר דקרת חיירי בפסר לה בשבח ויו"ם הת חין נושחין חשה בשבח ויו"ם וחירנו די"ל דמסר אוחה בחוספת שבת וי"ם דלה מבסלה ממעשה ידיה וחע"ם דלענין היסור מלחכה מחשב לילה מ"ת נחשב יום לענין שתוחר ליכנם חותה לחופה דהחי חוספה שכח לה שייך רק לענין איסור מלחכה וחו לח : אפילו במ"ם כו' ר"ל עד לחח הכוכבים : מלה ועסח וסוכה כו' לכל הני בפי צ"ה אלפא דהאי חוספח לא שייך רק לענין איסור מלאכה : ולפ"ז מ"ש הרב כו' ר"ל ולא נקם רבוחא ספי האפילו החסללה היא ג"ב ועשחה שנח מוחר ועז"ב דאין הכי נמי קאמר אפילו כו': בחר הכי כו' כגון בקין שהיום גדול לערך כ' שעות אפ"ה אחר שעה ו' מחלוח היום חשבינן לילה ושוב חינה יכולה לפסוק בעהרה . מבל המנ"י והפלחי חולקים פליו דלח מסחבר לומר כן שהרי פוד היום גדול ומ"ם החנור וגריך כ"ד שעוח ודחי כונחו עד סוף היום שהרי מביח רחיה מספירת העומר ושם חפילו יהיה היום חרוך כ' שעות אין סופרין כק בלילה מלאת הכוכבים לכן הפכימו דלא כהש"ך שלא לעולם חשבים הלילה מנ"ה בין בחמוז וחב בין בכסלו ומבח ש"ם . ועמ"ז ס"ק ח' שהעחיק חשובח רש"ל בקנרה ונתן מכשול למפיינים דים לפטוח ולומר דקחי חהפסק סהרה שיכולה להפסיק חחר מפלח ערבית אם עדיין יום ובאתח לא כחב כן מהרש"ל רק לענין חשבון הה' ימים ושתמהנק קודם שמחתלת למנות הז"ג כנון אם ראחה ביום א' לאחר ערבית ועדיין הוא יום אם נתחוב אותו לילה הוי שבח יום ו' ואינה מתחלת לספור הז"ג עד יום השבת וכיון דמדינת ה"ל להמחין כק ה' ימים תלה שנשים שלנו מחחילות למנות מיום ו' לה מחמרינן כולי החי וחושבין חוח עדיין ליום והוי ע"ש יום ו' ומחחלם הו"ל מע"ש וכן הביתו הש"ך סקי"ם כ"ל ביתו הש"ק הי ומקצתו כו' חוך ימי ספירה כו' מסממות הל' שככר משכה חיזה ימים מהו"ל וחח"ל נחקלקלה ובזה כחב הרב דלם עדיין יום הוא מפסקה אז אפילו לאחר נרכה ועז"כ הב"ח משמע מדכריו כו' : דגם להרב כו' מספקת אחר ברכו התחלה ספירה כל"ל ור"ל מ"ם חוך ימי ססירחה אין הכונה שכבר שפרה איזה ימים ונחקלקלה הלא ר"ל שפשקה קודם ברכו ואחר ברכו חזרה וראחה דם ואמריק דאם עדיין יום הוא אף שכבר הוא אחר ברבו חוזכת ומפסקת מחדש וא"כ גם להרב אף בחחלת ספירתה מפסקת בסהרה אפילו לאחר ברכו כשעדיין יום הוא דנדון זה היינו בחחלת ספירתה וחת דנקם סרת"ת בכה"ג שכבר פסקה קודם ברכו ולת נקט כפשטת שעדיין לם ססקה ובחה שחה לחחר ברכו לפסוק ועדיין יום הוח מוחרח לססוק . ועז"כ דנקם הכי לרבוחה וה"ק אפילו פסקה קודם כו' לדידה לילה שהרי מהחי טעמה ססקה קודם ברכו ולת המחינה עד לחחר ברכו דחשיב חח"כ לילה וא"כ אם חחר ברכו מחקלקלה סד"א שאף שעדיין יום הוא שוב אינה יכולה לפסוק בסהרה שכבר עשחה לילה קמ"ל דליחא וכ"ש אם לא ססקה קודם ברכו ובאה מחה לססוק אחר ברכו ועדיין יום הוא דפוסקה: גדול מזה כו' ר"ל ומש"ה משמע דחף בחחלת שפירחה מספקת אפילו לאחר ברכו : היכי דאסשר כו' דמו מפסיק קודם ברכו ופ' ממח"י שכחב וו"ל מף שדברי הש"ך דחוקים כזה בכונח הרב מ"מ ראוי לסמוך ע"ו פ"ש: ס"ק ו' רק כו' ומח"כ חססוק כו' ר"ל כיון דאסילו לח ראתה כק יום א' אינה פוסקת בעהרה עד יום ה' לראייתה דחו לא הוי מעינה פחוח ומהני בדיעבד בדיקה שחרים חם כן לח נ"ם לדידן בהחי דינם מידי ע"ז חירץ ול"ל כו': בחוך ימי הספירה כו' ר"ל דח"ל להמחין כלל חלח פוסקח במהרה בחוחו יום ומהחלת לספור ז"נ ממחרת יום כחייתה ובכה"ג חמרינן דכיון שלח כחתה כק יום ח'י בדיקת שחרית לא מהני אפילו בדיעבד משא"כ בראחה ב' או ג' ימים מהני בדיעבד בדיקת שתרים: מסשר להקל כו' ר"ל דמהני בדיקה שחרים בדיעבד אטילו לא ראחה כחם רק יום א' ביתי הספירה דכחם לאו מעינה סחוח הוא :

מחבר סעיף ג' ביום כו' חלבוש חלוק הכדוק כו' זכן מ"ש בהג"ה שחרחן ולובשח לכנים ככל זה הפעם דאלו נחלכלך גופה או חלוקה באיזו כמם ונמלא כחוך ג' הראשונים דאז אין חולין כמבואר בסמוך ס"ק ז' ועלה פובה לדידה קא יהיב: עוד שם בהג"ה אכל בשעת הדחק כו' ואין לה בגדים כו' כחב המנ"י וה"ה אם אין לה מים כלל עם"ז ענ"ל והוא במ"ז לקתן סימן שכ"א סק"ב להדיא דתה דאמרינן אפילו לא ראלה רק פניה שלמסה סבי אכן בשעת הדחק שאין לה מים כלל סבי אפילו כלא רחילה רק שהחלוק נקי ובדוק מדם:

השקל

ם"ק מ"ן שמא כו' ולח חרגים כו' ר"ל נהי דלרחות דם בלח הרגשה לח חיישינן פ"מ חיישיגן שמח הפלים ש"ז דע"כ סוחרת חוחו יום והים לח חרגים ולחו חדעתה וחמנה גם אוחו יום במנין הו"נ: ם"ק י"ח וסותרת כו' אחר ששמשה במ"ש כו' ד"מ הממט במ"ם שנה במוך הלילה נשלמו הו' עונות בליל ד' שעה חוך הלילה והים הפליע הש"ז בחחלת ליל ד' קודם עת שמושה במ"ש דפותרת כל יום ד' וחינה יכולם להחתיל לספור עד יום ה': ם"ק י"ם ואין ססיקם בדבר כו' הוחיל ובלם"ם חומרם הוח שלם להתחיל לספור עד יום ו' לרחייתה: צ"ע בדבר כו' חם עדיין נחשב יום להיום לוכשח לבנים ביום ד' ולהחחיל למנוח מיום ה': בהפסקת מהרה כו' ר"ל שהיה לה להקדים להפסיק בעהרה קודם ערבית: ומ"ת נראה כו' אפילו אח"ל דלפי המנהג הי"א מחמירין לחשבו לילה די לנו בזה כו': מאחר שבא לה כנ"ל: לדברי מהרא"י דלעיל כו' שאינה יכולה להפסיק במהרה אחר שהחפלל הקהל ערבית ונסקפק בכה"ג שבא לה הוספה מן השמים ולמנהג הי"א אבל לפת"ס סק"ב כו' : ס"ק ב' ללא כו' כשבעלה בעיר כו' דמשכחת לה ששמשה גזרינן לא שמשה אמו שמשה אבל כשאין כו': ולא ששאלוהו אחרים כמו בפסקי' וכחבי' כל"ל ור"ל אם היה השואל אדם אחר היה מסחבר להחמיר אף כשאין בעלה בעיר אבל לבעל הח"ה כיון שלא הזכיר בחשובה להחמיר אף כשאין בעלה בעיר ודאי גם מסקנחו כן היא ועוד דאף אם היה השואל אדם אחר אם איחא דבחשו' דעת הח"ה להקל אמאי לא פשיע כו' : שאפילו כלה כו' כ"ל שא"ל ז"ל רק משום חמוד ולא באה מהקף מממי כח בשים כו . ב מפים כני : מפי עדיף כו' ה"ל לספור הז"ג מיד לכלל חשמיש מעולם אפ"ה אינה סוסרח ז"ל כו' : מפי עדיף כו' ר"ל לספור הז"ג מיד ולהיוח הנשואין במהרה מלהמחין ה' ימים קודם שחחחיל ועי"ז יהיה הגשואין כשהיא נדה : דע' מברח"י שכחב ו"ל נ"ל דהאי בשעח הדחק שנקע הש"ך בלשונו הסי' כיון שכבר מבחו מבוח וכיולה בזה בענין שה"ה לדחוח הנשוחין עד שחמהר דהו עדיף מפי לססור הז"נ מיד כדי שלא יהיה נשאח כשהיא נדה אבל בלא"ה נריכה לקיים שניהם להתחין ה' ימים קודם בפירח הז"ל וגם שלא חהיה נשאח עד אחר שחמהר על"ל . ועמ"ז סק"ז שחולק דחין להחמיר כלל בכלה להמחין ה' ימים קודם ססירח הז"ל ול"ת בכלה בחולה דלם בחה מעולם לכלל חשמים ודחי ליכם למגזר לה שמשה חמו שמשה הלה הפילו פלמנה ולא מבעיא אם פירסה נדה סמוך לחופחה אלא אפילו אחר חופחה קודם שנחייחדה עם החסן אינה ממחנת כלל וסופרת ז"ג מיד שחפסוק בטהרה ע"ש ועיין בחשר' מעיל לדקה באשה לאחר שספרה ז"נ ועבלה כדין ראחה דם לאחר שחזרה מביח העבילה לביחה חודם שנוקקה לבעלה ופסק דסופרת ז"נ מיד שתפסוק בסהרה סמוך לבה"ש תתחיל למנות למחרת ולא גזרינו בכה"ג לא שמשה דמלחא דלא שכיחא היא שתראה אשה דם בחזירחה מבים ססבילה לביחה והנשים באתח אתרו שאירע להם כך משום דרחצו קודם מכילחן בחמין שהיה חם מאד וכיון דלא שכיח לא גזרי כיה רבנן ע"ש ועיין בשל"ה דף ק"א אשה אחם שהיה יום ד' לראייחה ביום ה' ובשבוע שאחריה היה ביום ה' וביום ו' יו"ע והיא לא שמשה עם בעלה בלילה שקודם ראייחה והחיר לה ללכוש לבנים ביום ד' לראייתה ולהתחיל לספור מיום ה' לרחייחה חעפ"י שח"ה ומור"ם בהג"ה החמירו שלח להחחיל לספור עד יום ו' לרחייחה ואף בנידון הנ"ל שלח שמשה עם בעלה בליל שקודם רחייחה דגם בזה אנו מחמירין וגזרינן לא שמשה אפו שמשה מ"מ בנידון שלפנינו דהוי חומרא דאתי לידי קולא שאם מחחלה לספור ביום ה' לראייחה דהיינו ביום ו' איבע לה המבילה בשבוע שלאחריו ליל ו' שהוא יום שני של י"ם ולא יהיה החפיפה מרוחק מן הפבילה רק יום א' שהרי חפפה ביום ד' בעי"ע סמוך לערב אבל אם נחמיר שלא להחל לספור עד יום ו' לראייחה דהיינו ביום השבח ואו יארע לה המבילה בליל שבח בשבוע שאחריו יהיה המבילה מרוחק מהחפיפה ב' ימים ומועב שננים החותרת הנ"ל להושיף יום ה' חלה חחתיל לתנות מיום ה' לרחייחה כדי לקרב החפיפה להמבילה יוחר וחקיל בליל ב' דיו"ם דכל תה דמלינו לקרב החפיפה לטבילה עדיף ע"ש ועט"ז ססק"ה בשם מהר"ל מפראג שבכלה אחר בעילה מלוה דלריכה ז"ל כדלעיל סימן קל"ג הוכל למנוח מיום ה' לשמושה וח"ל להוסיף עוד יום ה' כשחר נשים דהח הפעם דתחמירין משום חשש השמיש דבה"ש והיינו בנשים דעלמה דיש כהן דם נדה הכל ככלה לחחר בעילה מנוה דחין כהן דם נדה רק דם בחולים אע"ג דמחמרינן בי' מ"מ לא החמירו בו משום חשש השמיש בה"ש מ"מ אם באמח נבעלה בעילח מלוה בה"ש נראה ודאי דחשבינן לה כאלו נכעלה בלילה שאחר אוחו בה"ש ואם נבעלת בה"ש של סוף יום א' חמנה הו"נ מיום ו' ע"ש:

ם"ק ב"א ובל כו' אלה אחר דין רוחה כו' קודם שכחב וכל אשה שרוחה אפילו כחם כו' אלמה דבכתם דעתו להקל דלה נגזר לה שמשה אמו שמשה :

ם"ק ב"ג צריבה כו' סחירה דלחתר ז' כו' ר"ל כיון שהשלימה יום א' נקי אתר השמיש כנר היה לה ז"ג ואע"ג שתפלום ביום הב' מ"מ סחירה דלחתר ז' כו' : משמע דהכא כו' מדלא הגיה רמ"א גם כאן שלריכה להתחין עוד יום א' משום חשמיש ביה"ש משמע דהכא כו': אחר ד' כל"ל: ויום א' נקי כו' להשלים היום שחשר לה מז"ג: פ"ק ב"ד שלאחר כו' כיון שפלשה כשהאיר היום כו' דקי"ל זבה מלד הדין פובלח פ"ק ב"ד שלאחר כו' כיון שפלשה בשהאיר היום כו' דקי"ל זבה מלד הדין פובלח ביום א מהי

ביום ז' כשהחיר היום דמקנחו ככולו אבל אמרו חז"ל דלא חמבול ביום ז' שמא יבא עלים גם כן ביום ז' ואח"כ באוחו יום חראה דם וחסחור לספירח כל הז"ל ונחלא שבעל זכה ומש"ה הואיל ומקנח היום ככולו בפכלה ליל ז' ושמשה ביום ז' לאחר שהאיר היום שה"ה לה לפלום הש"ז עד לחחר שהחיר היום ושוב חינה סוחרם וחש"ב שחם כחחה דם סוחרת היינו לפי שסוחרת למסרע כל הז"ג אכל בסולמת ש"ז שאינה סומרת כק שאותו יום אינו עולה לה וכיון שמקלח היום ככולו כבר היה לה ז"נ קודם פליפה ושני לם בהכי רק הואיל והסבילה היחה שלא כדין לריכה טבילה אחרת ומש"ה טובלת מיד לאחר ז' : להסכים דברי הסמ"ק כו' שהם כדברי המחבר דמשמע מלשונו שכחב אך סחירה שלאחר ז' כו' אבל סחירה ביום ז' גופא הוי פחירה דלא כהרא"ם . ועז"כ אם באנו להסכים דברי סמ"ק כו' . ועמ"ז סקי"ל שהקפה אסעיף זה ממ"ש בא"ע סימן י"ג ס"ב גר ואשחו שנחגיירו מפרישין אוחם ל' יום להבחין צין זרע שנזרע בקדושה לזרע שנזרע שלא בקדושה וה"נ היה לנו להפרים צ' יום אחר שבא עליה באיסור כדי להבחין אם נחעבר' באיסור והולד בן הנדם או לא וחירן דכאן לא שייך הבחנה שאפילו חמחין צ' יום ויהיה במיסוד והותי כן מנים מו כם ינורן זכתן מו עדן שבמים כובב בעילות בסיחר (דס"ל כמ"ם הסלתי סיחן קל"ד דמעוברת כל זמן שלא הוכר עוברה אינה מסולקת דמים ואם כן ים לומר מף שרחחה דם בנחים מ"מ היחה מעוברת קודם זה והלך חתר רוב בעילות שבהיחר ואין הולד בן הנדה) ולפ"ז אם לא היה בעלה עמה קודם למעשה חוך צ' יום מפרישים אותם לאחר ביאה זו האסורה צ' יום דבכה"ג יהיה הבחינה אם נחעברה פאיסור מאחר מקודם לכן ודחי לח נחעברה ול"ע למעשה עכח"ד. חבל הנה"כ והפלחי חלקו פליו דג'ח דמי למ"ם בח"ע בגר ואשחו שנחגיירו דהחם לריך הכחנה דהמרע בניוחן הוא א"י והמדע בגירוחן הוא ישראל ויש דברים הרבה שיש הכדל בין גר לישראל ואיכא לפיחש דנפיק מיניה חורבת כגון שימוח אחיו שנזרע בקדושה בלא בנים ואם לא היה הבחנה ויסברו שגם הוח נזרע בקדושה וייבם חח חשח חחיו חו יפערנה בחלילה בעקום שיש עוד אחים המורעים בקדום' זולתו ואם הוא מורע בניוחן הוא גר ואסור ליבט ואינה פופרה לשוק ע"י חלילתו משא"כ כאן אפילו בן הנדה אינו רק פגום בפלמא ולא נסק

מינים חורכא א"ל לשמח הבחנם ע"ם:

מינים חורכא א"ל לשמח הבחנם ע"ז שאין אנו בקיאין
ב"ה והבי כו' לא שייך בקיאות כו' ר"ל וחאי ראים מהחם ע"ז שאין אנו בקיאין
בכך: ואה"ל דבאשה כו' ר"ל אמנם יש ק"ו באופן אחר ממ"ש רמ"א דבאשה
כו': מ"ש ל"ש כו' אי ילפיק הק"ו על דרך שכתב רמ"א או ע"ד שכתב הש"ך: דמהני רחיצה
כו' ר"ל דלפי מ"ש רמ"א הק"ו על זה דא"א בקיאין אם כן גם בהא דשכתה יום א' זכיכם
להמחין ו' שומח ולא פהני הרחילה וקנות אבל אי נימא דאנו בקיאין רק דלא עדיף

שאלות הנ"ל ואליבא דכ"ע ע"ם מ"ש הרמב"ם דהא דאין הכחמים מטמאין למפרע עד שעם הבדיקה או עד שעם כבום; היינו דוקא למהרוח אבל לא לבעלה ואם כן כיון דלבעלה אין הכחם מסמא למפרע ולא נמנא עד אחר ג' ימים הראשונים חולין בכל סדברים שחולין בהם כחם כתבוחר לעיל סימן ק"ל. וח"ח בשלמח בנידון הח' חולין בעצמה חבל בנידון הב' י"ל דשמח בבעלה חין חולין כלל מ"מ י"ל כיון דכבר היה מושלך כין הבנדים המוכנים ליחן לכוכם מקרי חלוק שחינו, בדוק ומכוחר בסימן ק"ל סל"ע דחם לבשה חלוק שמינו בדוק בלא בדיקה ומנאה בו כחם עהורה שאני אומר כחם זה כבר היה שנכחם בדם בחיזה מקום מהמקומות חשר היה מונח שם ע"ש . ועיין כב"ש ח"ע סים שנכתם בנט בנהיום מתון בי"ד שם הביח בהג"ה סיתן קל"ו מ"ש הגמ"י ובמרדכי דלח חלינן כחם בג' ימים הרחשונים של ז"ג (משום דחז מעינה פחוח) וכו' ולכחורה נרחם דבנ' ימים הרחשונים של ז' נקיים של הפלה לא מחמירי' חומרא זו דהא כאן י"ל דלח הי' כלל דם מן המקור וכן בעלח הכחם שלא ראחה דם אין להחמיר חומרא זו וחולין בכל דבר אפילו בג' ימים הראשונים של ז"נ . אלא שבח"ה סימן רמ"מ כחב דכחם פחוח מכגרים חולין ומחכולה אפילו חוך ג' ימים הנקיים דחל"כ אין שום אשה יכולה לפהר לכעלה דחין לך סדין שחין עליו דם מחכולה מזה משמע דבעלה כהם חין חולה בג' ימים הרחשונים אם היה יותר מכגרים ועוד דאל"כ אין כחב דאין לך אשה שיכולה לעהר לבעלה דהא בסעם הב' (דהיינו לאחר שמנאה הכחם חוך ג"י הראשונים) היא בעלח כחם ואז היא יכולה לחלות במאכולת ואם כן לאחר שיעברו עליהם ג' ימים חחזור למנוח ז"נ וחעהר דגם בחוך ג' ימים הראשונים מן הכחם חהיה חולה (כשחחזור וחמנא כחם) אבל ג' ימים הראשונים אחר שראחה דם מנ"ל דיכולה לחלות כדם מאכולה אע"כ דם"ל ג' ימים הרחשונים של בעלח כחם ושל מי שרחחה דם הם שוין וחם רחחה דם חינה חולה בג"י הראשונים אז אפילו בעלם הכחם אינה חולה (וא"כ שפיר כחב הח"ה שאין לך אשה שיכולה לפהר לבעלה דלעולם חוך ג' ימים מאוחו כחם חחזור וחמלא כחם ממאכולח ואם אפילו במאכולה אין חולין חוך ג' ימים לעולם לא חוכל לפהר לבעלה) מיהו י"ל דהח"ה ש"ל אשה שראחה פ"א דם מקור והחחלה לספור ז"נ ואח"ב מנאה כחם והחחילה לספור עוד ז' נקיים ומנאה כחם אז הכל דין אחד כיון שבחחלה היה נפחק המקור אבל הכלה או בעלח כחם מפיקרא (שמחחלה לא ראחה דם רק מנאה כחם שמעולם בימי מומחסה זחת לא היה מעיכה סחות) י"ל דחולין בכל דבר והמחה"ג מוה' ליב לחנש ז"ל שהיה פב"ד בת"ק פינטשוב השיב לי חשובה אחם באריכות ודעתו היה להחמיר תשום לא שלים שב"ל הב"ש אבל במל"י כ' וז"ל וכ"ל דאם מנאה כחם חוך ג' ימים הראשונים לז"נ שלריכה לחזור ולספור ז' נקיים מחדש ואז אפילו ראחה כחם חוך ג' ימים לז' נקיים השניים חולין להקל כיון שכבר עברו ג' ימים הראשונים ובפעם שניה לא ראחה מגופה (כ"ל שמח לח כחתה מגופה) וחח"ל שמח היה מגופה לח הוחזקה מעינה פחוח בכחיים הכחם ועוד דהוי ס"ם ספק אם הכחם הראשון היה מגופה ואח"ל שהיה מגופה דלמא השני חינו מנוסה עכ"ל של המנח"י דמיקל אסילו ראחה דם מקור ומנאה כחם בחוך ג"י הרחשונים של ז"נ . דמגי אם החזור וחספור ז"נ מחדש ואז אף שראחה כחם חוך ג"י לז"נ השניים חולין להקל ח"כ לריך ישוב הב"ש הי"ל מחה"ד דמוכח דבכה"ג שמחחלה היה נפחח מקורה עכ"ש חין להקל כנ"ל . כחב בחשרי 2"ל שימן ס"ה חשה שפרסה נדה ביום ד' (מכוחר בסמוך דחינה לובשח לבנים עד יום ה' לרחייחה שלמחרת ביום ו' חחחיל לספור ז"ג וא"ב היה מהראוי שאוחה אשה חלבש לבנים ביום א') והיא לכשה לבנים ביום ו' ונס פרסה סדינים לבנים לכבוד השבח ובדקה עומה לעח ערב ומנחה מהורה וביום א' לבשה לבנים אחר שרחנה ובדקה א"ע כדין כל הנשים שרונין לססור ז"כ גם בדקה הסדין והיו הכל נקיים והחחילה ביום ב' לספור ז"נ אח"כ חוך ג' לז"ג שלה אחר שהיחה בודקח עלמה ומצאה מהורה היחה מחעסקח בדמים ומצאה אח"כ כחם יוחר מכגרים ועוד ודעת השואל שם להקל דאף שאין להקל חוך ג"י הראשונים של ספירת ו"ג היינו שעדיין מעינה פחוח כל ג' ימים משעה שפוסקת מלראות אכל בנידון דידן כבר עברו ג' ימים משפסקה לראוח מיום ו' אע"פ שיום השבח ויום הא' לא עלו לה לספירח ז"ל היינו משום שהוא חוך ה' לשמושה וחיישינן לפולמה ש"ז (כאשר יחבאר בסמוך סי"ה) אבל לענין זה כבר עלו לחלוח כחם זה בדם שנחעסקה דליכא למיחש שמא לא פסק דם מקור שלה . אבל הבעל צ"ל בחשו' כחב ודאי מאן דמיקל לא הפסיד כ"כ אבל מ"מ אי קמאי דידי הוי קאחי האי טובדא לא הייחי מיקל משום דהך בדיקה שבדקה עלמה ביום ו' כיון שהיה עדיין חוך ה' לשמושה חיישינן שמא לא בדקה שפיר בחורין ובסדקין כראוי לססירת ז"נ דכיון שחז לח היחה יכולה להחחיל לספור שבעה נקיים על ידי חוחה בדיקה כיון דכחוך ה' לפתושה היה ולא בדקה עצמה אלא לנקיות בעלמא לכבוד שבח ולא רמיא עליה לבדוק בחורין ובסדקין אפילו אם אמרה השחא דהיחה בודקת בחורין ובסדקין לא מהני דמלחא דלם רמים עליה דחינש חמר ולמו חדעחיה סבורה היחה שבדקה בחורין ובסדקין ולם דקדקה בכך כיון דלם היהה לריכה עכח"ד ועפ"ז כחב כמנח"י וז"ל חשה שמחעסקמ בכחמים ומחייראה שלא חוכל לספור ז"נ בנקיות בלא כחם (דאף שהיא יכולה לחלות בעסק שנמעסקה מ"ת בג' ימים הראשונים אין חולין) לדידן שאין הנשים סופרין ז"נ עד אחר יום ה' לשמועה כנ"ל יש לומר דיש לה חקנה בדרך זה דהיינו מיד שפסק דמה ביום א' או ב' לראיתה חבדוק עצמה היטב (בחורין ובסדקין) כמו שצריך לבדוק לסקירת שבעה א' או ב' לראיתה חבדוק שצמה היטב (בחורין ובסדקין) נקיים ואחר יום ה' לשמושה שחקחיל לספור הז"ג כבר עבר הג"י שפסק דם גדחה וחולין בכחמה להקל (אף, שהוא בחוך הג"י הראשונים של ז"ג) וכה"ב פסק השואל בחשו' ל"ל שם סימן ה' . ואף שבעל הג"ל (בנידון דשם) מפקפק להחתיר היינו שלא במחכוון רק לכבוד שבת וחייש אולי לא בדקה יסה משא"ר אם בדקה בתחכוון (שעי"כ חוכל לחלוח בנ"י הרחשונים של הז"ג) וכדיקה הימב כדינא ודאי מהני ע"ש עכ"ל: [אמר המניה כבר כתבחי לעיל בסימן ק"ל בהג"ה דבכחמי בשר אסשר דאף בפחוח מכגרים אינה חולה בחוך ג"י ע"ם וע"ד שכחבתי שם למסחפק בנחעםקה בשני גריסין בוה חחר זה ונתוח עליה בשני גריסין ביתים שחולין בעסק אי חלינן דמחרמי זה כלד זה . הנה כעם ראימי דבחידושי הגרע"א ז"ל הביא דין זה בפשיפות דאין חולין ודוקא במאכולה חולין וכו' ע"ם . ומ"ש שם בחידושי הגרע"א דאם עברה בשוק של עבחים גם בנמצא על ידיה לחוד חולין ודלא כהע"ז שם בס"ק י"ד והעיר שם דא"כ אפילו נמצא על גופה ועל ידיה למה לא נימא דמה שעל גופה הוא מהלכלוך שלפנינו על הידים וכו' נ"ל דיש ליישב דאסשר דהא דקי"ל בעברה בשוק של טבחים ונמצא דם על החלוק ועל הגוף שחולין היינו בעברה במקום דחום באוסן שא"א שלא נמלכלך בגדיה כדם ולכן חלינן הדם שעל הגוף שכא מדם שעל החלוק משום דכיון דהחלוק ודאי נחלכלך בדם דבכחמים מחזיקין עהרה ממקום למקום אבל הידים דחינו מוכרח דנגעו בדם ולריך לחלוח חרי זימני דחימור דהדם שעל היד הות תדם של מכחים ודח שעל הגוף נחלכלך מדם שעל הידים וכולי האי לא חלינן דהכו דלא לוסיף שלה ודו"ק. ומ"ם בסימן קצ"ב ע"ד הס"ו שה דהיכא דים לו פח בסלו לא חיישינן לחימוד וכמכתי דנכאה דהרשב"א והרא"ה ז"ל סליגי בזה ע"ש . הנה מנאחי דקלח מזה העיר גם בס"מ שם ע"ש. ע"כ הג"ה מהרב הגדול מוה' שולמה הכהן ל"י מ"ן דפה]: מחבר סעיף י"א הפולפה כו' דחתרינן כש"ם דף ל"ג כעי רכי חייה הפולפת ש"ו (דקי"ל שהיא סמאה) אי ניפא דהוי ליה כרואה דם וסוחרם הז"נ אי משום

לקריל שהיח ממחם) חי ניתח דהוי כיה כלחה דם ומוחלת החיל הי מבוט
דמונעת במוחלת ש"ז וחינה סוחרת כלל וקי"ל דהוי כרוחה (דם וסוחרת) וחס"ה חינה
סוחרת כל הז"ל להלריכה מחדש למנוח כמו ברוחה דם חלה חוחו יום כלבד סוחרת שחינו
עולה לה למנין ז"ל והיינו דוקח אם פלסה קודם שהסרית חבל אחר שמסרית הו"ל כמים
בעלמא ומהורה . מיהו בזה פליני רבי ישמעאל ור"ע ורבק בשבה דף ס"ו חימת הש"ז
מסרית לחתר תשמיש וקי"ל כרבנן דחין ש"ז מסרית עד שיעברו עליו ו' עונות שלימות
ועפ"ז הם דברי הש"מ

השכול

יכולה לסבול מקודם דלאו סבילה בזמנה היא אסור לסבול בליל שבח: אלא אחר ה' וז' ימים כדלפיל כו' כל"ל. ור"ל דלריכה להפחין ה' ימים ומיום ו' לראייחה מחחלה לספור הז' נקיים ואנ"ג דהסעם שלריכה להמחין ה' ימים משום שמא חסלום ש"ז לא שייך בלא שמשה אפ"ה מחתרינן ונזרינן לא שמשה אמו שמשה ואם איחא דמבילה בופנה מנוכ לא הוי ליה להחמיר בלא שמשה מאחר שפ"י החומרא אנו מבפלין הפבילה בזמנה א"נ אסשר לקיים שניהם על ידי מבילה ב"ם והיה להם לחקן שחמבול פעם א' . בזמנה בסוף ז' לראייתה ולאחר י"ב יפים לראייחה דהיינו ה' וז' נקיים מפבול פעם שנית לבעלה שלא ודאי דמבילה בזמנה לאו מלוה וע"ז כ' אלא דאפ"ה מוחכם כו': דנראה כו' ולא מחזי כמחקן . להחמיר ביולדת אם היחה יכולה לפבול מקודם ולא פבלה מחמח תולשה : משום עונה כו' הכי להדים דחף דקיי"ל שבילה בזמנה לחו מלוה הים חפ"ה מם זמן שבילחה בליל שבח שלח פשעה במה שלח סבלה מקודם מוחרח לסבול כשבעלה בעיר משום מנוח עונה אבל כשהיחה יכולה למבול מקודם מחמירין שלא חסבול דהאידנא ליכא למימר נראה כו' וכיון דחומרת בפלמת הית אחי שפיר מ"ש הרב ובמקום שחין מנהג חין להחמיר: משמע מדבריו כו' ר"ל ולח זו בלבד דמשמע דלח כהב"ח שמחמיר חלח דמשמע גם כן מח"ם עוד קולא יותר מח"ש הרב דאלו הרב בהג"ה כתב אם היחה יכולה לפבול מקודם אפילו לא היה בעלה בעיר כי לא כא עד ערב שבח אס"ה אסורה לסבול אבל מדברי הח"ה שם משמע דכשאין בעלה בעיר כו' : כיון שלא סשעה כו' לאסוקה יולדת שסשעה במה שלא סבלה קודם דבעלה היה בעיר ועיין מ"ז ס"ק ד' שהסכים עם הב"ח אבל בנה"כ חזר והסכים. לדבריו שככאן והיינו כמ"ש הרב : ומ"ש וכן אלמנה כו' כחב מהר"מ מלובלין כו' כל"ל : דבלה בתולה כו' . חחלה דע לך מ"ש כרב וכן אלמנה כו' דאסור לכא פליה ביאה

הרחשונה בשבת כו' דקי"ל חוסה קונה ומש"ה החופה בשבת חסורה דחין קונין קנין בשבת ובחופה יש חלוק בין בחולה לחלמנה דחוסת בחולה סגי ביחוד הרחוי לביחה וע"כ מוחר לבא עליה ביאה הראשונה בשבח שכבר קנה אוחה ע"י חוסה בע"ש אבל באלמנה לא סגי יחוד הראוי לביאה רק בעינן ביאה ממש ולכן כל שלא בעל מקודם שבח אשור לבא עליה ביחה רחשונה בשבח דהחי ביחה קונה חוחה והוי ליה קונה קנין בשבח ח"ב גם בסבילה אסורה כליל שבח מחחר שאסור לגח עליה ומשום הכי אסורה לסבול גם כן במ"ש שלח לסרחיק החפיפה מהעבילה . גם דע לך דמ"ש סרב ויש מקילין ומחירין לפבול במ"ש כחב הפ"ז בס"ק ה' דזה קאי רק אדסמוך ליה בכונס אלמנה שהיה חל זמן סבילחה בליל שבח אלא שאסורה לסבול בליל שבח מאחר שאסור לכא עליה זכיון שהיא לא סשעה מידי מוחרת לפבול במולחי שבת . אבל בנידון שלפני זה דהיינו במקום שנהגו להחמיר אם היחה אחר לידה או שלא היה בעלה בעיר עד שבח ממעם שהיחה יכולה לסבול מקודם ודאי נם במ"ם אסורה לפבול כיון שהפשר לה למבול קודם שבה למה נחיר לה לפבול במולחי שבח ולהרחיק הסבילה מן החסיסה בחנם : נמי כו' הן כו' ורחיה מדאמרינן ביבפוח דף ם"ב חייב אדם לפקוד את אשתו כשיוגא לדרך ואמרינן החם לא נצרכה אלא אפילו סמוך לוסחה ודעת כ"ח דחשמיש לא הוחר לו סמוך לוסחה אפילו יוצא לדרך רק שאר מיני קורבות ואע"ג דהטעם במה שלריך לסקידה משום שמשה משתוקקת לכעלה כשיולא לדרך אפ"ה סגי בשאר מיני קורבות אלמא דגם בזה משמחה והוי מצוה: ולא דמי לאלמנה כו' ור"ל לפ"ז גם באלמנה הו"ל להחיר סבילה ראשונה כשבת אע"ג שאסור לכא פליה ביאה הראשונה בשבח כיון דשאר מיני קורבות נפי מנוה הן . ופ"ז פתרץ דהחם באלפנה הואיל ואסור לבא עליה מלד הדין לא החירו המבילה משום שאר קורבות דנזרינן אפו ביאה שיבת גם כן שליה אבל בבחולה ליח לן בה למיגזר שמת יבת ג"כ שליה דגם ביתה ליכת פיבורת וליכא רק מנהג בעלמא שלא לבעול בעילה סמוה רק אחר שבח :

ובמקום כו' מחי ענין כו' כ"ל הח אם לח היו נוהנין להחמיר כליל שכח ואפ"ה לא סבלה בליל שבח כ"ש שאסור לה למבול במ"ש דאין מרחיקין החסיסה מן המבילה מאחר שהיחה יכולה לסבול מקודם לכן: וי"ל דהכי האחר כו' ר"ל דאין כונח הרב במקום דנהגו להחמיר בליל שבח גם במ"ש לא חסבול אלא כל זה שייך להדדי וסיים דבריו במ"ש וכן אלמנה כו': וה"ק כו' וכן כמ"ש כו' ר"ל גם במ"ש מחמירין שלא וסיים דבריו במ"ש וכן אלמנה כו': וה"ק כו' וכן כמ"ש כו' ר"ל גם במ"ש מחמירין שלא מספול אם היחה יכולה קודם לכן משעם שאין מרחיקין כו' וכן באלמנה כו' דבשבת אינה יכולה לסבול משום דהוי שלא בזמנה אין להקל במ"ש כצ"ל. ור"ל במקום שנהגו להחמיר בליל שבת ונם במ"ש כנ"ל אם כן בכונם אלמנה דאין יכולה למבול בשפח שאסור לבא עליה ביאה ראשונה בשבח. ומ"ש מסעם דהוי שלא בזמנה אמ"ג דחו סבילחה בליל שכח היינו משום דלדידן דקי"ל סבילה בזמנה לאו מלוה היא אין מעלה בסבילה בזמנה אלא משום דאיבי לא פשעה מידי תוחרת לסבול משום מצוח עונה וכיון דבאלמנה אסור לבא עליה ביאה ראשונה בשבת וליכא מצוח עונה כשלא בזמנה דמי: א"כ גם במ"ש אין להקל שחמבול דאין מרחיקין הסבילה מן החפיפה : ס"ק ה' רמאחר כו' דוקא ביום כו' ולא בלילה לפי שממהרת לטיחה ולא חרחן יפה וביום א"א שחרחן משום שהוא שבח : היכא דאפשר כו' לאפוקי אם חל מבילחה במ"ש יחבאר לקמן סימן קנ"ם ס"ד בהג"ה שחרחן

למפטר כו למפון מם מג שבינום כמ ימכות נקטן סיטן קרע כד ל בהג ם שמרתן בחבר סעיף ג' אסורה למבול ביום כו' הדין חורם בנדה (שכתב בסיטן קפ"ג בין לא כמהה רק ביום ראשון ובין ראתה כל ז' ופסקה קודם כלילה סובלת בליל ח' ומחרה) סבילתה דוקל בליל ח' ולא ביום ז' דשבעה ימים בנדתק כחיב אבל בובה שלריכה שבעה נקיים כיון שספרה מקלח היום ז' בנקיות פובלח חפילו ביום דמקלח סיום ככולו אלא שחז"ל אמרו לזכה למכול ביום שמא השמש ג"כ ביום ואחר כך כו ביום הראה וחסחור למפרע נמלא שבא עליה באיסור . אבל הנשים שלנו לפי החומרא דר"ז שאסילו ראחה ספח דם כחרדל יושבח שבעה נקיים ודאי משום חשש נדה היחה יכולה לסבול ביום ז' שהרי הוח לכל הפחוח יום ח' עד יום רחייחה כיון שנריכה שבעה נקיים אינה יכולה למנוח יום ראייחה בכלל הז' נקיים שהרי יום ראייחה אינו נקי אלא לפי שהנשים שלע הן ספק זבות אסורה לפבול ביום ז' מדרבק וכנ"ל מש"ה גם נשי דידן אסורות לפבול ביום ז': אפילו כו' עד יום ח' או פ' כו' דבכה"ג ליכא למיחש שמא חשמש גם כן באוחו יום ואח"כ חראה וחסחור דביום ח' או מ' אינם סוחרח כיון שכבר עברו הז' נקיים בנקיות אפ"ה אינה יכולה למבול ביום משום סרך בחה :

ס"ק ו' אסורה כו' כדעת רשב"ם כו' דר"ת סובר דביום ח' מוחרת לפבול סמוך לחשיכה ולא חבא לביחם עד שחחשך. אבל רשב"ם חולק דגם בכה"ג איכא סרך בחה דמאחר שבחה רואה שהיא באה לביחה מיד שחחשך ויודעת שבודאי מבילחה היה ביום חסבור מה לי למבול ביום חלי שעה סמוך ללילה או בחלי היום וחסבול הבח ביום ז' בעוד היום גדול מש"ה גם בכה"ג לסור ועיקר כדעת רשב"ם: ותופפת בביתה כו' ואיכא משום סרך בחת שסוברת אם לא היחם אמה סובלת עד כלילה מה לה לילך מבעוד יום הרבה לבית הסבילה אלא ודאי שסובלת מבע"י ויש לחוש שנם היא חסבול ביום ז' מבע"י : וסמוך לביחה כו' ולא סוברת שאמה תפבול ביום מדהלכה לשם זמן רב קודם חשכה דהבח יודעת כו' - עיין כאר שבע שנשאל על מה שנוהגים הנשים לקבול בליל שבח בעוד היום גדול ונוחנים הסעם שאינם רונים לחלל שכח במבילהן שניהגים לחמם מים ולסטילן במקום ומחמח שים אסור לרחון כל נופו בחמין אפילו הוחמו מע"ם מש"ם מקדימין שלא לסבול משחחשך ועוד שלא יבואו לזלזל בק"ש ומשחחשך בסלסול הנרוח והשיב שעושין שלא כדין . והל"ל בחשובחו סימן ס"ו כחב דמנהג שמוח זה נהגו בעלמן משום לניעות דבנות ישראל לנועות הן ומסחירין ליל סבילתן שלא ירנישו בהן בני אדם כמ"ש בסימן הל"ח בסוף הסי' בהג"ה ובקין שממהרין לבח מביהכ"נ שפועדין פעודת שבח לפעמים קודם הלילה שעה או יותר ואיכא הרגשה לבני ביחה אם אין האשה בביחה ומכ"ש כשיש עמהן עוד דיורין אחרים חוץ מבני בים ומחביישין וממהרין למבול בעוד היום גדול למהר ביאחה לביחה קודם הסעודה כדי שלא ירגישו בהן . מיהו יסיה הסעם שלהן מה שיהיה בין כך וכין כך מוהג גרוע הום ודבר פשום דמכור גפור הום ורפוי לבעל המוהג הזה

מלה שמשה דגוריגן אפו שמשה וה"כ בשכחה יום ה" דלה גזריגן לה שמשה אפו שמשה גם סרחינה והקנות י"ל דמהני דחמנה מיד אחר סרחינה והקנות וחשלים היום ששכחה דגם הרב כו' אמ"ם שכחב דאין אנו בקיאין ברחילה וקנוח מודה הכא בשכחה יום א' דמהני לה הרחילה וקנות ולא כתב כן רק בסחם אשה ששמשה מטחה וראחה אח"כ וסשקה דלריכה להמחין קודם שחחחיל למנות הז' נקיים כמ"ש בסי"א ועז"כ דלא מהני לה הרחילה וקנוח דה"ח בקיחין: אין להקל לכחחלה כו' לסחוך ארחילה וקנוח אפילו שכחה יום א'. וכחב במ"א הל' יה"כ סיתן חר"ו סק"ח במה שנוהגים לעבול עיו"כ משום קרי ולפ"ו אשה ששמשה חוך ג"י לרכה לכבד ביחה שלא חפלוע ש"ז ביוה"כ והוא שלא היר משוך לפבילתה או מחוך לוסחה דבאותן שעוח רגילות להחעבר ויש לחוש שחשחים שלא היה סמוך לעבילתה או מחוך לוסחה דבאותן שעוח רגילות להחעבר ויש לחוש מחשחים זרע ההריון ערה"ד. ועיין בפלחי שכחב על המ"א שהיה חמנו להמעל מ"ש כחל בש"ע סי"ג דחם היא רולה לספור ממחרת יום ראייחה חקנח כו' או חרחן במים חמים והם יפליפו כל הזרע ולא אסרו משום השחתת זרע ע"ש. אבל אמ"ו אמר דלא נעלם מהרב מ"א דברי הש"ע דהא הפלמי עלמו כתב טעם על הא דהכא למה באמת לא אסרו משום השחחת זרע (דגם הנשים מלווין על השחחת זרע) וחירץ דאף דג"י לקליעה מ"מ רוב הזרש הראוי להריון נקלם חיכף ומישומא הוא דאיקלום אחר ב' או ג' ימים וידוש דמה שקלם כבר לא יועיל רחינה וקנוח להעבירו שכבר קלפו האם ואינו מועיל להפלים רק מה שלא נקלם עדיין ואין כאן השחחת זרע כי זה שלא נקלם כבר על הרוב לא יהיה נקים שוד רק מיעום הוא שנקלם אחר כ' או ג' ימים ולהאי מיעוטא לא חשםו עכח"ד ולפ"ז י"ל הסעם למה בחמח לח חששו בזה לחסור משום המיעום שנקלם חחר ב' חו ג' ימים היינו הואיל ואיכא מנוח פו"ר בתה שא"ל להמחין כ"כ וא"כ נהי דהוחר הכא משום מלוח פו"ר מ"מ החם בעיו"ר דלא הוי הסבילה רק מנהג בעלמא מנ"ל להחיר לה דהא איכה מיעוסה שנקלם החר ב' הו ג' ימים וחית בי' משום השחחת זרע וח"ש דברי המ"ה שם :

קצו סימן

סעיף א' עם"ו סק"ח: סעיף ב' אם כו' שלח יכמל מפו"ר כדמלינו ביהושע שנענש על שבסל אח ישראל מסו"ר לילה אחת: אם כו' ואין לדפותה ליולדת כו' כ"ל שהיתה יכולה לפכול קודם זה מלד

סנקיות אלא שברלונה מתחנת יותר לפי שאין בה עדיין כח הרבה (חיינו מ"ש הרב כאן שהיחה אחר לידה) ומש"ה אסורה למבול בסבח הואיל והיה אפשר לה לפבול מקודם אבל בנידון זה שבאמת סבלה בליל ו' אלא שמיאה אח"כ לכלוך חחת הופורן שנריכה לחזור ולשבול ח"כ חונם הוח ודמי לחם לח יכולה לשבול מקודם לכן שמוחרח לשבול ביום שבח : יש לה לחזור ולפבול כו' בליל שבח (ובפנין הנפורן ששכחה לחתוך שזריכה להסירו קודם שחשבול שנים בחיזה חופן חוכל להסיר בשבח יחבחר לקמן סימן קל"ח ס"ק כ"ה מחלוקה הס"ז ונה"כ): ח"כ סבילה של פצור כו' שלח לבסל מפו"ר דהח כיון שחם לח חסבול שנים אסורה לו בליל שבח עד אחר שחקבול שניח: וחו דהראב"ן כו' משום דט"ל דאם הלפורן שומד לקלן הוא חולן ולא דמי לשערות הראש דרוב הנשים אין דרכן לקלן קודם הטבילה משח"ב בנסרנים דכולן קולנין והוי חלינה אם לא חקנן ואם כן לאו חומרא היא אלא מדינת ובודתי מוחרת לטבול בליל שבח : דהת לקמן סק"ב נחבתר כל"ל : דתפילו טבילה שלם בזמנה כו' חין זה מה שדחה כבר דהם מדינה כל עבילה שרי בשבם כו' דהחם כ"ל כל סבילה אסילו אינה של תלוה כלל וכאן ר"ל מבילה של מלוה אלא דהוי שלא בזמנו שהיחה יכולה לסבול מקודם דמדינא שרי אלא דכחב כו' : משום דבש"ם כו' במם' בילה שהחם יכונם מפור מקור של היות של המו זכונ כן יימו המעם מפום דמחזי כמחקן מפרף הש"מ לחד מעתח הפעם מפום דמחזי כמחקן מפריך הש"מ שה ש"ה אדם נות מחזי כמחקן (והו"ל למימר דולדם פתח יהו ימו לפבול בפבח ו"ם מהאי מעתם) ומשני משום דבאדם לא מחזי כמחקן מפום דולדם כל מחזי במחקן בפבח ו"ם מהאי בשבח ו"ם בחוי במחקן מפום דולדם בחדי במחקן מהו י"ם החדי במחקן מחוי במחקן מפום דולדם בחדי במחקן מחוי במחקן משני משום במחקן מחוי במחקן מפום במחקן מחוי במחקן מחוי במחקן מחוים במחקים כו' ומש"ה אפילו טבלה סבילה של מצוה רק שהיא שלא בזמנו נהוג להחמיר דהשחא מחזי כמחקן: מודה במהורה כו' דמחחר שהיח מהורה מעיקרא ליח בה משום דמחזי כמחקן: דה"ה בכל שאר ספק כו' מוחרת לסכול מסעם מס"ג: כיון דעברה עם בעלה כו' ר"ל לא מבעיא כששמשה עם בעלה ושמא נחעברה באוחו הלילה ואם באח להחמיר עליה במבילה שנים אחה מוליא לעז על הולד שיאמרו כן הנדה הוא שהרי כשנחעברה עמו עדיין היחה בנדחה מחחר שהולרכה סבילה שנים ואפילו לא שמשה עם בעלה מ"מ יש חשש דלעז שלא ידעו הבריות ויסברו ששמשה באותו לילה וגם נמעברה באותו לילה ואף שלא נחעברה עד יומים או ימים אח"כ א"א לכוון ימי העבור בלמלום ויסעו לומר שנחעברה בַלִיל סבילה הראשונה והולד בן הנדה מאחר שהולרכה טבילה שנית וכיון שהטבילה בשכחה לחחוך לפורן אחד בל"ז היא חומרא בעלמא מש"ה בכה"ג אין להחמיר: דלא כודע לה כו' ומוחרת בליל שבת : כ"ש דאסור כו' ר"ל אדרבא הואיל והטבילה האחרת היא רק חומרא בעלמא כ"ם דאסורה . ואם עברה ופבלה בליל שבת בנידון שאסורה לשבול כחב במנ"י בשם חשובת חום השני דבשוגג מוחרה מיד ובמזיד אסורה לאוחו שבח ובמ"ש מוחרת בלא טבילה אחרת. ולא דמי למבשל בשבח דבמזיד קי"ל ככ"י דאסור לו לעולם מוחרת בלא טבילה אחרת. ולא דמי למבשל בשבח דבמזיד קי"ל ככ"י דאסור לו לעולם ובשוגג אסור עד מ"ש וא"כ ה"ל הנל"ל דבשוגג אסורה עד מ"ש ובמזיד אסורה ע"י אוחס טבילה עולמית עד שחסבול סבילה אחרת . דשאני החם דהוה איסור דאורייחא אבל הכא אפילו איסור דרבק ליכא אלא הותרא ומנהג בעלמא כמ"ש הח"ה ע"ש:

ם"ק ב' אחר כו' ל"ג לוכר היינו ל"ג ימי פוהר לכד הז' ימי טומחה דהוי עם ימי מומחה לחחר מ' לזכר וכן בנקבה לחחר ט"ו ימי מוהר לבד י"ד ימי פומחה דהוי לחחר פ' ימים ללידחה . ונכחה דכוונת המהרי"ו על חומן מקומות שבועלין על דם פוהר מש"ה כחב כשמובלח אחר לידם ולא ראחה דם פמא כלומר אותן העבילות שמובלח אחר ז' לזכר וי"ד לנקבה שלאחר אוחה מבילה אפילו רואה דם מהורה היא ואם לא מבלה מיד אחר ז' לזכר וי"ד לנקבה שוב אינה יכולה למבול בליל שבח מאחר שהיחה יכולה לפבול מקודם ולה פבלה. והח"כ כחב אבל אם ראחה דם פפא כו' כלומר אם כבר עברן מ' לזכר ופ' לנקבה וראחה אח"ב שאז כבר סטקו ימי טוהר והדם שראחה דם פמא הוא וזמן טבילחה בליל שבח שלא סיחה אפשר לסבול מקודם מחמח שלא שלמו הז' נקיים מקודם מוחרה לסבול . אבל לדידן שאין בועלין על דם טוהר וגם בחוך ימי הטומאה אם ראחה ספח דם כחרדל לריכה שבעה נקיים א"ל מה הפרש יש בין לא ראחה דם שמא דהיינו חוך ימי הפוהר לראסה דם סמא דהיינו אחר כלוח ימי פוהר דמתה נפשך אם לא שלפו הז' נקיים עד ליל שבת גם בחוך ימי סוהר הוי לן למיתר דמוחרת לסבול מחמר שלח הים חסשר לה לפבול מקודם חי משום דמוחרת לו קודם ליל שבת וחין החסור רק חומרא בעלמא מה בכך סוף סוף לא סשעה כי לא היחה יכולה לפבול קודם : [הג"ה ואדרכא כיון דמנד דין חורה חינה מחוייבת לטכול אין כאן איסור מחקן כל כך וכל עיקר איסורא בזה הום משום דמחזי כמחקן וכמו דמכוחר בכילה דף י"ח ובחוך ימי מוהר חין כחן מחקן כ"כ וכן אמריכן שם בגמ' בהדיא דבולד הטומאה מטבילין אוחו ביו"ט הרי דבאיסור דרבנן לא הוי מחקן ובזה ים ליישב חמיהח הגאון בעל ס"ם ז"ל בחידוד הלכוח דף כ"ם על הא דאמרימן שם דמתבילין אוחה נ"ה סבילות אליבא דב"ש וחמה ע"ז דהלא ב"ש ס"ל דאף מבילח אדם אסור בשבח וא"כ ליכא נ"ה דהא בכל השבחות שבינתים אינה יכולה לעבול אכן באמח לק"ת דהא החם גם לאחר הסבילה אסורה לשתש ואינה סובלת רק משום ספק סבילה פאמנס ובפס"ג אין כאן מחקן כלל . ע"כ הנ"ה מהרב הגדול וכו' מהו' שלכוה הבהן הנ"ל] יהיה מלד הדין או מלד חומרא ובודאי פוחרת לסבול ליל שבת . ואם היחה יכולה לסבול מקודם ולא סבלה גם אחר ימי הסומאה הדין שאסורה לסבול בליל שבח . אלא ודאי

כדאמרן י ועיין דגול מרבצה : ס"ק ג' אבל כו' גם טבילה בומנה מנוה כו' ר"ל דלא החירו לה לפבול בליל שבח רק משום דעבילה בזמנה מעוה דהיינו כשומן עבילחה בליל שבח אבל אם היחה

מהן ובאשר שנאמר לבעל עבודת הגרשוני בקהלחו שהבעל ז"ל בעת שהיה להם לתורה החיר להם . ע"כ כחב לו חמיו הבעל 2"ל ואי ניחא ליה למעכ"ח יכול לנווח על השמש שיהיה מכריז ביום השבח שיהיו מהרין בכך וכי הגידו שקר בשמי שהחרחי להם ח"ו וחיסור גמור הוא עכ"ל : ם"ק ז' או כו' דסד"א אם התחינה יום א' או יומים יותר מז' נקיים שלה ליכא סרך בחה משום שנם בחה ודאי יודעת שכבר הוא לאחר ז"ג שלה ומשום הכי פובלת ביום קמ"ל דלח פלוג: מ"ק דו" משום כו' מבלה ביום כו' ר"ל ביום ז' ביום כו' ז אסילו חין לה בת כו' דליכה משום סרך בתה הפ"ה לה תמכול ביום גם ביום ח' דלה פלוג: הי יכולה למבול ביום כו' די"ל דבכה"ג ליכה משום סרך בתה שתבא על האמת מאחר שבעבילתה הראשונה עבלה בלילה מסחמא היחה אמה אז ראויה לפבול דהיינו שהיה בליל ח' דאל"כ לא היחה טובלא ובינחיים ודאי לא חזרה וראחה שא"כ לא היה אפשר לה לפבול אחר ב"י אלא ודאי שהסבילה היחה שלא כהוגן מחמת ששכחה לחחוך לפורן ולח נודע לה עד עחה דמש"ה לריכה לחזור ולעכול וכיון שהיח חחר ז' **טובלח ביום ולא חבא בחה לכלל פעוח: ואם זריכה לישב שבעה נקיים כו' ר"ל אח"ל** דגם כם"ג איכא פרך בחה ה"נ צריכה לשמור כו' : ומהר"ם לא השיב כו' ר"ל דאזילילשטחו דפסק דח"ל כלל לחזור ולשכול בשכחה לפורן וחין שום לכלוך חחח הלפורן בכה"ג שכבר לנתה עם בעלה לילה אחת וא"ב אין כאן מקום ספק אבל הש"ך שחלק עליו בסימן קג"ח ס"ק כ"ה ומצריכה לחזור ולסבול הדרן בו ספקוח הל"ל למקומן וע"ז כחב הש"ך וי"ל דלענין כו': להחמיר לכחחלה כו' שלא חמבול ביום: ולא מצינו כו' ר"ל דאין לנו לבדוח גזרות מלבנו במה שלא מצינו כו': יכולה למבול בכל עת כה" ר"ל אמאי לא אמרינן דצריכה ז"ל אחרים משום סרך בחה אלא ודאי דלא אמריט גזרה משום סרך בחה רק לענין טבילה ביום : ס"ק ש' והבלות כו' אין טובלח בז' כו' שאינה סופרת ז"נ עד יום ה' לראייחה וכמ"ש סימן קנ"ו ס"ק י"ש וליכה חיסור בשבילה ביום רק משום סרך בחה מש"ה הקילו בכלה : דאז 'טובלח מיד כו' אסילו בנשים דעלמא וכמ"ש בסימן קל"ו ס"ק כ"ב אינה יכולה לסבול ביום כו' ועיין במנחם יעקב שחמה על הש"ך בוס לסל בנוכס דסרך בחה אין מקום להקל בכלוח אף שאין לה בח דהא אפילו באין לה בח דינא הכי משום לא סלוג וכמ"ש בסק"ח אלא מעם הקילו בכלה דשורש האיסור שגזרו על העבילה ביום הז' והיינו משום שמח חרחה וחסחור ונמנח שבעל זכה לח שייך ככלה שחין בחין אלל החתן עד הלילה ולא חשתש עתו ביום א"כ אף אם תראה באוחו היום וחסחור למסרע אין איסור בזה ומש"ה גם אם אירע לה העבילה בז' הוי ליה למימר דעובלה ביום כיון דהכח לח שייך מעמח דשמח חרחה וחסחור וכחב במנ"י וז"ל וחפשר לומר דכונת הש"ך דמ"מ ביום ז' גורינן דחולי חבח חלל החחן ביום משח"ב יום ח' דהוח כק גורה ישון יות ביוט די גורין דטוני תפני תנו האמן ביוט משת כיוט הי ייטות וכן בתם משום מקום ביוט הי ייטות וכן בתם כתב מהמי מעמח למחי דקי"ל דמבילת כלות מותר אף ביום גם אם סובלת ביום ז' לח תפסיד ע"ם: ס"ק י' אבל כו' אפ"פ כו' ואע"פ בלו בחין אל החתן עד הלילה כיון שהיא אחר החופה דינה כשאר אשה : ס"ק י"א וכן עלתה לה מבילה כו' אפילו בדיעבד: [הג"ה החופה דינה כשאר אשה : ס"ק י"א וכן עלתה לה מבילה כו' אפילו בדיעבד: [הג"ה וע"י בפ"ח סק"ז שכתב בשם המ"ב בסימן קי"ז דבכלה אפשר להקם מחתוף בלילה וחמכול וכו' אתנם המעיין עם בנו"ב יראה דמשמע דאינו מחיר בכלה רק במו"ש דא"א לחוף ביום אבל בחול אין להקל אפילו בכלה ע"ש · ע"ב הג"ה מהרב וכו' מהו' שולמה הכהן ל":] :

סימן קצח

מחבר מעיף א' לריכה כו' כל גופה כו' עמ"ז מ"ק ח' ול"ע: לפיכך לכיך כו' ר"ל אם לא היחה לריכה למבול כל גופה בפ"א הוא הדין אם ומלא דגר חולן על ידה א"ל להחזיר ולטכול רק אח ידה אבל מאחר שלריכה לטבול כל גופה בפ"א לפיכך

ידה א"ל להחזיר ולטבול רק אח ידה אבל מאחר שלריבה לשבול כל גוסה בפ"א לפיכך מ"ל להחזיר ולטבול רק אח ידה אבל מאחר שלריבה לשבול כל גוסה בפ"א לפיכך מ"ל לפעמים כו' דליכל זימנל דמקפדח כו' וגים דרך ב"א לפעמים להקפיד חולן נשלום כו' דליכל זימנל דמקפדח כו' וגים דרך ב"א לפעמים להקפיד מליו חולן ולשלים מ"ל נוס"ק ב' דמ"ש המחבר אם דרך ב"א להקפיד עליו חולן י"ל להקפיד ע"ז בפעם אחרם אע"ש שרוב פעמים אינה מקפידון לספמים וזו האשה גם כן רגילה מולן שכן משמע מלשונו דכתב בסמוך כיון שדרך רוב ב"א כו' נכאן לא כתב לשן רוב כת אם דרך ב"א: מ"ל ב"ל ב' ביון כו' דלקמן סי"ד בהג"ה שהמחבר כהב שם מים בסחוא לא אינו חולן שברי הוא נמחם במים וכתב ע"ז בהג"ה שהמחבר כהב שם מים לה היא מקפדה אפיל בדבר לה חולן ולפ"ז יש כאן ג' חלוקים דבכל חד חולן. שאם דרך ב"א לפעמים מקפדה בטיע לה בכיון שהיא מקפדה חולן ולפ"ז יש כאן ג' חלוקים דבכל חד חולן. שאם דרך ב"א לפעמים ברוב פעמים ליינה מקפדה וגם עתה אינה מקפדה וגם עתה לשע"ב שרוב פעמים ליינה מקפדה וגם עתה לינה מקפדה וגם שחל מקפידין והיא אם היא אינה מקפדה וגם בשנת מפידין והיא מקפידין והיא אם רוב ב"א לינה מקפדה לונה לה מולי מקפדה וב"ל היב לה מבוב משנים והיא מיהו במלה בל הדברים שלריכה להשרכם בשנת מבילה אמורה ללאה בהם בשנת ומקשים ליה לה להוג המתר לה מביל הוג הלחות באינו חולן אין בו ג"כ להבר במה להבירם משום מכילה והוא מיוח להוג הלמתר של לור בלי ומשכעיא ליה אם מתוכר לאחר במלי בלור בליו בלאר בלי הול איו בלור לור בליו ומלחל לה בלור בליו ומלחל הול לור בלור למור באינו חולן אין בו ג"כ הכל בארוג לחוד חולן ואמור לאחת בו לכ"ה וכאל מכך בדוקא אם הם חלולין ג"כ חבל בארוג לחוד דולון ואמור לאחם בו לכ"ה וכאל מכך ב"ו המלב"ד דבעיון שהיו חלולין ג"כ ולם למני במעשה אריגה לכד וע"ז כתר בש"ך הכתום להוב"ד הבעין שהיו חלולין ג"כ ולא מני במעשה אריגה לכד וע"ז כתב בש"ך המתבר כהראב"ד דבעיון שהיו חלולין ג"כ ולא מעוב לתיב לבי לכי"ד וכת"א להכוב לב"ד המתבר כהראב"ד דבעיון שהיו חלולין ג"כ ולא מוב ב"ל המתבה לכר ול"ד הכל לכר ול"ד הכלב"ד המעשה להיב הלולים ב"ל לכ"ד הב"ד הכלב"ד הבעיון שהיו חלולין ג"כ ולל"ד בלל מוב במשם הריבה לבי לב"ד הכ"ד הלול בלב"ד הב"ד הכלב"ד הבעין שהיו וולולין ג"כ ולל"ד בלל ב"ד במשם הריבה הב"ד הב"ד הב"ד הב"ד הבעים הבעים הב"ד הב"ד הב"ד הב"ד הב"ד הב"ד ה

וק"ק דבח"ח כו': אריגה כו' ר"ל מוחר לנאח בהם לר"ה: סעיף ד' בהגה ואם היו מוחבות כו' הוא דעת רבוחיו של רש"י לאסוקי מרש"י ז"ל שסובר דאין חניגה אלא בדבר המהודק בגוסה דלא מני מיא למיעל חחוחייהו אבל רבוחיו סוברים דאפילו מני מיא למיעל חחוחייהו אם מקסדת עליהם להסירם אז

מחבר" מעיף ה' כ' שערות כו' שחהיה מקסדת כו' ר"ל דאז הוי מעוע המקפיד ומולצין מדכנן: מעיף ה' כ' שערות כו' שחהיה מקסדת כו' ר"ל דאז הוי מעוע המקפיד הרמב"ם שסוכר החשבינן לראשר וגופו של אדם כחדל אם כן אפילו רוב שער קשור אינה מתפדה ביו דומלצין מדכנן: עד שיהיה רוב שערה קשור כו' היא דעת הגאונים לאפוקי מדעת אינה מתפדת הוי מעוע שאינו מקפיד לגבי כל הגוף ואינו חולן . אבל הגאונים סברי החשבין לראשו של אדם בפ"ע וגופו בפ"ע וא"כ רוב שער קשור היי ליה רוב שנף אם מקפיד וחולן ולפ"ו אם גוסה מלוכלך בנימין דלגבי הגוף לחוד הוי ליה רוב הגוף אבל אם נופף כל מד מלוף ביו ליה מעוע ב"כ מחשיב דוב הלהרמב"ם לא סוי הגוף ופסף המחבר כרבאונים שכן הרב מסייע להם מן הכחוב ע"ב מחשיב רוב דהא הוי רוב מקפידון כו' וכתב הב"י דאל היה לכיך להפור לכחוב דין דאיש ופטיה דלא היה לדוך ליח לן מהרות ולא סוי ליה למים למאל דין דאשה פואה אל מול מעור הלל מוי לה למים למים ופטיה אבל למי תק למהרות ולדידן ליח לן מהרות לא חוי ליה למבית הכתב דמש"ה כחבר כיון דמש"ה בכשוחה אלא מוכב ברל דנשוחה להל מנה ברל דנשוחה בפירוש והוי דומיא דפנוחה אכל העור חולן משום בפירוש והוי דומיא דפנוחה אינו חולן מש"ה כתב בליש ופניה דאינו חולן ואשתעינן בפירוש והוי דומיא דפנוחה אינו חולן מש"ה כתב בליש ופניה דאינו חולן ואשתעינן בפירוש והוי דומיא הפניה אינו דומיא דפנוחה בל למול דומיה דפניה במים מפודה בנשוחה הלו בשלה מקפיד מ"ו אפ"ה מכון האול היו לום לאו אינו חולן . אלא מ"כ דבנשוחה בכל ענין חולן וזה לא נשתם אלא מכח מ"ש וחלם לאו אינו חולן . אלא מ"כ דבנשוחה בכל ענין חולן וזה לא נשתם אלא מכח מ"ש

הפור דין דאיש ופנויה וא"ש מה שהוצרך לכתבו : ס"ק י"א קרועות כו' דע דמ"ש הרב בהג"ה הוא מהמרדכי בשם הראבי"ה ונתן ד'

מעמים לדבר - הא' כיון דמהדקי פובא זה בזה היי ככלוע וביח הסחרים דלא מסמא וכיון דלא מסמא לא חייצי. ועוד אפילו לא אשנה ליה כביח הסחרים ולא הוי כמחיכה אחם מ"ע לא חייצי דמצי מיא עייל בהו דכיון דקי"ל כב' וג' נימין קשורין אינם חוצים משום דלם שהדקי ועייל בהו מיא כ"ש שערות פובא. והג' דמה"ס שאינה יכולה לגלחן דהוי סכנה הוי רביתה ולא חייצי . (דאמרינן בפ' הערל פובר היינו רביחי') . והד' שאינה יכולה לגלחן משום סכנה אינה מקפדת עליהם ולא חיילי עכח"ד - ולבאורה למעם הד' אין דין זה רק אם הקאלמנ"ם על מעוע הראש אבל אם הם על רוב הראש לא מהני מה שחינה מקסדת למחי דקי"ל כהנחונים דחשבינן לרחש בפני פצמו דהוי ליה רובו שחינו מקסיד דחולן מיהו מ"מ גם בכה"ג לא חייצי מג' מעמים הראפונים ועיין בחשובת פ"מ שנשחל על חשה חחת שהיה לה מין חולי וחמרו הרופחים שרפוחחה לעשוח לפנמה סקאלטנ"ם ע"י שחשחק בשמים היטצ וחפזרם על שערוח ראשה ועי"ו יסחבכו השערוח ויבוחו הקחלפנ"ם חי חמריכן דגם בכה"ג לח חייצי והשיב דודחי פעם הח' של המרדכי דהוי בית הסתרים לא שייך הכא דהא גם בית הסתרים עכ"ם בעי שיהיה ראוי לביאת מים והכא אין ראוי לביאת מים מחמת שחיקת הבשמים הדק היתב המהודק בשערות וגם מעם הב' דחם ב' נימין קשורים חינו חולן דעייל בהו מיח כ"ש שערות טובה ליחה הכת דבכה"ג לא מני עייל בהו מיא מחתח שחיקם הבשמים המדובק בשערות (ומשמע שם דמעם הג' שייך גם בכה"ג משום דהיינו רביתי') ועעם הד' משום דאינה יכולה לנלחן משום מכנה אינה מקפדת עליהן ולא חייצי ג"כ י"ל דהיינו דוקא אם כבר יש לה הקאלמנ"ם אבל לעשוחן לענמה פ"י חחבולה באופן שלא היה לה מקודם נהי דאם האמח כדברי הרופאים דיהיה לה חרופה לחולי שלה אינה מקפדה עליהם מ"מ אם היחה יודעת שלא יהיה חרופה למכחה בודאי היחה מקפדת עליהם א"כ היינו לריכים לסמוך על דברי הרופאים בזה ולריכים אנו לומר דאם היה לאשה חולי כזו והיה רופא מומחה מגיד לה שחי אפשר לה להרפחות חלח ע"י עשיית הקחלענ"ם חלו לח היהה מקפדת עליהם וגם ממנה נלמד לשאר נשים ואמרינן דלא מקפדת ולא חיילי. מיהו היינו דוקא לעשות לעומה הקחלמו"ם על מעום הרחש דגם חם מקפדת הוי מעום המקשיד דלח חיין רק מדרבנן והשחת דמספקת לן בגווה וגם כבר ראינו באשה חחת שחירע לה כך ולא הימה מקפדת סומכין ע"ו להקל בדרבנן חבל לעשוח לעלמה הקחלמנ"ם על רוב הרחש דחם מקפדם הוי ליה רוב ומקפיד מדאורייחא חולנין והוי ליה ספק דאורייחא ולא סומכין אהג"ל ואסור ע"ש: [הגהה מש"כ הנאון המחבר ז"ל כאן דהמרדכי כחב גם פעם ד' דלא חיין בקליעות משום דכיון דאיכא סכנה להסירם הוי תעום שאינו מקטיד דהא אדרבה מקסדח שלא להסירם מחמח סכנה הנה דבריו חמוהים במח"כ דהא במרדכי ליחא מעם זה כלל רק דהלבוש כחב מעם זה וכמו שהובא בס"מ ובחשובוח הגאון מוהרע"א ז"ל בסי' ם' ואדרבה הגרע"א ז"ל שם כחב דמדכ' המרדכי במעם הג' משום דאיכא סכנה להסירם היינו רביחיה משמע דבמקום דלא שייך היינו רביחיה כגון אם נוחנת איזה דבר על גוסה או דנוחנת פבעת ברחם ע"ם לווי הרושאים אף דאיכא סכנה להסירו אינו מועיל כיון דלא שייך לומר היינו רביחיה אך דאח"כ חזר ודחה די"ל דהמרדכי מיירי דרוב שער קלועות דלה מהני סברה דחינה מקפדה ע"ם . ומ"מ לענין דינה מסכים שם לסברת הלבוש דבמקום שאומרים הרופאים דאיכא סכנה אם חסירם והיה במעום גופה אינו חולץ וכן הוכיח שם מד' הסמ"ק שהובא בב"י וכן העלה הם"מ בס"ק כ"ו דנתקום סכנה גמורה מקרי אינה מקסדה וכחב עוד שם הגרע"א ז"ל דאין להקשוח מחץ של מחכח דקיי"ל כרבע דחולן אם נראה מבחון וכמו שנספק להלכה בשו"ע פעיף י"א ואף דהר"ש והמרדכי שם כחבו בטעמו של רבי דס"ל שם בחוססחת דחינו חולן משום דחיכת סכנה להוליתו דשתני החם דהסכנה אינה אלא להוציאו בבח אחת בחוזק היד אבל בהמשך זמן יש חקנה להוציאו לרכך הבשר סביבו ולהוליאו בנחח אחח אחח היום מעם ולמחר מעם ולפיכך קיי"ל דחולץ כ"כ שם הגאון הנ"ל וע"פ דבריו נ"ל ליישב חמיהח הרב המאוה"ג המסורסם וכו' מו"ם אלי אליעזר כ"י מ"ן דס"ק שהעיר על דברי הלבום מהט"ם דשבח דף ק"כ ע"ב דמקשה שם הבמ' חליצה חיפוק לי משום דיו ואף דהחם ומי אינו יכול להסיר הדיו בשום אופן מחמח איסור לאו של מחיקה השם וא"כ הוי מישוטו שאינו מקפיד ויפה העיר לכפתרה [ואין להחטקש ולומר דקושים הגמ' הוא על וחסברא שמקודם דכיון דבלא"ה איכא חגיפה מחסח הדיו אין קפידא בגמי דהוי כחלילה על חלילה ולא קשיא וחסברא וכו' דהא ליחא דמלבד דאין הסברא פשופה כ"כ דחין פופל חלילה ע"ג חלילה עוד בלח"ה לח שייך להקשות כן דחפו הגמי הות תלומנס ממש כמדם השם ועוד דמ"ת הגמי חולן על הרווח שבין פוח לחוח וחדע דמל"כ למה לא מוקים באמח בדיו יבש ולא חקשה חו מנמי אלא ודאי דהא ליחא כלל ודו"ק] אכן לפי הנ"ל לק"מ דכיון דמסיק הש"ם דנרמא שרי שפיר מקרי מקפיד דהא מ"מ יכול להסיר הדיו על ידי גרם מעם מעם ודמי ממש לחן הנ"ל ואדרבה משם יש ראיה קנת לדעת הלבוש מדלא מקשה הש"ס חיכף על הברייחא דהיכי טובל דהא חדיו חוי חצינה אלא ע"כ כדברי הלבום רק אח"ב לאחר דמסקים דובשם שרי ששיר מקשה הגיצה חיפוק לי' משום דיו וסשוע הוא ודע דנראה לי ברור דהם שהחירו הגאונים הכ"ל במקום סכנה סיינו אם הסכנה הוא לעולם אף שלא בשעח הפכילה אבל אם ססכנה הוא אינה אלל בשעח סבילה ואח"כ עובר הסכנה בודחי חולן ורחיה גדולה לזה מהא דאמרינן בזבחים י"ם דחלמוד ערוך בידינו דחפילין חוללות גבי בגדי כהונה [ועי' שם בחום' ד"ם חסילין דפוסל מסעם חלינה ולא משום יתור בנדים] ואף דמנות הפילין כל היום ומקפיד שלא להפיר פעליו מחמת דמועל עליו חיוב מ"ע של הנחת הפילין וח"כ לכחורה הוי מיעוע שחינו מקפיד וגבי בגדי כהונה נמי מיעום שאינו מקסיד אינו חולן וכמו שמבואר בס"ם כס"ק ו"ב אלא ודאי דנהי דאינו מקפיד בשעח עבודה מ"מ מקפיד להסירה בעם שלריך לפנוח או בלילה דאסילו למ"ד דלילה זמן הסילין מ"מ לריך לחלוץ כלילה דשתא ישן בהם כדאיחא במנחום דף ל"ו פ"ש והלכך חולן. וחגב חורחיה רחיםי להחעורר על דברי הנחון בעל שבוח יעקב חים סימן ס"ע והכיאו הש"ע שם של שם דכיון שאין שבוח במקדש אינו פוסל חלילה בכהן במקדש רק ברובו המקפיד ע"ש ואני ממה דמה יענה הגאון הג"ל להא דאמרים בובחים הג"ל דססילין של יד חוצנות ואף דהוי מישום המקפיד וכן אמרים שם שוד כינה מהו שמשון מחה לא חבשי לך דוודאי חייצא וכו' ואף דג"ב אינו אלא מישום המקפיד ולכן דברי בכאון הל"ל לומ"ג מיציר הדה ליושר ח"ב הי"ה מחבר זהי מתוכים לשלמה הדבו ב"י מ"ל מ"ל דמה מוללא -ומנות רבת ליישב ע"כ הנ"ה מהרב וכו' מהור"ר שלמה הבהן ל"י מ"ן דטיק ווילנא] : ס"ק י"ב אינו כו' וחין חילוק בכחן כו' ל"ל דלח מחלקין בכחן כדלקמן ס"מ בריר היולח מן המכה בין חוך ג' חו לחתר ג' רק בין לח לח יבם : ס"ק י"ג ואם כו' ודעת הרחב"ד כו' כל"ל : דכם"ח כו' גבי כחול ובס"מ בכי ילח

ס"ק י"ב איש כרי וחין חימן ככחן כרי לכל ולח מוכן ככחן כדפקטן שם בדרך בי"ל י"ג ואם כני וחים החלמ"ד כו' כל"ל: דבם"ח כו' גבי כחול ובס"ם גבי ילח החיבון המבה מינו החלב מדרך בב"ח כו' גבי כחול ובס"ם גבי ילח חחם כן חפילו מישום המקפיד חינו חלא למהרוח כו' חלא רובו כו' והגי כולש מישום החחם כל חינו חלא למהרוח כו' חלא רובו כו' והגי כולש מישוםי הוחם כן חפיל ולי המביל בי"ל מהחים במקילין דבדבען הלך מייני הכי ריבדא דכוסילהא עד חלאה יומין לא חיילי מכלון וחילך חיילי והייע דין דס"ע דמחלק בילא המוכה בין חוף ג' או לאחר ג' ולא מבשים לפי" הכא"ש בי" החיים דין משפכם האי ריבדא דכוסילהא עד חלאה ג' ולא מבשים לפי" הכא"ש בי"ח החוף בי"ל המלך בי"ל מתוכה בין חוף ג' או לאחר ג' ולא מבשים ונשבה גליד אל היל מקום דס מתוכה בין חוף ג' לאחר ג' ע"מ מיניה כוחד ג"כ לריר היולא מהמכה לפעום גליד ובו מחלף ביון ב"ל לאחר ג' מ"מ מיניה כוחד לפלוף שבפין דרוקא הבי הוחם בי"ל בי היולא היו מימרא דשמואל כחול שבחון לעין אפילו לח חולן והוח דין דסשיף ז' ובחר הכי הוו מימרא דשמואל כחול שבפון העין אינו חולן ושעל העין אם היה עיניה פורחות פי" בוחת מתברתו וחים ב"" פוחחת ועולמם חדיר אפילו על גבי העין אינו חולן לפי שפחיחתו מעבירתו וחים כב" פוחחת ועולמה חדיר אפילו על בלחה כיום המחר כי היו מתרל דעות מתרה כ" יוחן מחתה פיניה כיוחר או עלמה עיניה ביוחר (שמ"י פחיחה ביוחר נקמסה חוף העין וחין בו ממש והוא דין דס"ח . עוד אמריון שם אמר כ" יוחן מחתה פיניה ביוחר נקמסה חוף העין וחיו פו וחים וחים והיה שלה) לא עלחם לה מבילה . אח"ז כתב במקלת מפרים ולים ביוחר נקמסה חוף העין וחים והיו היוה מלים) לא עלחם לה עלמה לה במקלת מפרים ולים ביוחר ניוחר ביוחר נקמסה מוך העין וחים והיה שלהם להיה שלה ביוחר ביוחר

כלכמא

השקל

ומצאה כנופה שחרות במקום שנגעה בכוחלי בית המרחץ שהיו שחורות מחמת כשן המרחץ שחינה לריכה פבילה שנית דדמי להם דלבע דגם מרחה שחרות זו חינה חלח לכלוך בעלמח ואין בו ממש ואינו דומה לדיו שחולן דים בו מפשות:

ם"ק כ"ב צואה כו' סוחרין זח"ז כו' ר"ל דהח קי"ל דכרים שחולנין בסבילה חולן בנס"י וכחן כ' הרשב"ח בצוחה שחחת הנסורן שלח כנגד הבשר חולנין ובנס"י

כתב סתם לואה שתחת הלפורן אינו חולן דמשמע אפילו שלא כנגד הבשר גם כן אינו חולן: דש"ל להרשב"א כשמ"ג כנ"ל : אלא דקאמר כו' ר"ל דלפ"ז למה הולרכו הנשים ליפול לפרניהם בשעת מבילה נהי שאין יכולה להחבונן תה נקרא נגד הבשר או שלא כנגדו הלא שהם לואה אינה נדבקת ואינה חוללת עז"כ אלא דקאתר כו' : דומיא דבלק חוללת כו' ר"ל לא כנגד הבשר : נהנו הנשים להחמיר כו' לפי שחין יכולין לכוון: לח שייך החי חומרת כו' ר"ל ודאי מלחת דמדינת אין לחלק בין הכח להחם אע"ג דקשה ליטול הצפרנים בכל נסילה ונטילה אכן מאחר דרוב צואה אינה נדבקת ואינה חוצנת כלל והאי הפשא דשמת יש שם צוחה הנדבקת היא חומרא בעלתא אין להחמיר בנסילה ליסול הצפרנים בכל נמילה ונמילה ס"ק ב"ג בהגו כו' בא"ח סיתן חקל"ב ס"א בהנה דלעורך פעוח סבילה נופלין כדרכן בחול: ם"ק כ"ד אם כו' דלעיל כו' דחם חינה נרחה חינה חולן: שהמים כל כך בעומק שחינו כו' כל"ל: כדלעיל גבי חץ כו' כמ"ב בס"ק מ"ז: ס"ק ב"ה צריבה כו' שלח חונים לפו כו' ביארתי דבריו בסימן קל"ו סוף ס"ק מ' : מיהו בהראב"ד כו' ר"ל דברי מהר"ם מלובלין א"ם לפעם שכחב בהנה ש"ד משום שא"א שלא יהיה בחוכה פים דהוא רק חומרא בעלמת חין להחמיר כלנחה עם בעלה מיהו בהרתב"ד כו': משמע דפעמת לחו כו' דלפעם אם שח"א שלא יהיה בחוכה שים לא חליא במאי דכבר נהגו ניסול הנפרנים אלא ודאי כ"ל דהלפורן עלמו חולן כמ"ם הרחב"ד וחע"ג דשערות הרחש חין חולנין שחני לפרנים דכל הנשים קולצין והוי חלילה אם לא הקלץ ומש"ה כתב הרמ"א ומאחר דכבר נהגו לישול הלפרנים דום גורם להיות הלפורן חולץ: וא"כ ל"ע כו' נ"ל מאחר דלדעת הראב"ד הלפורן חולן וח"כ ודחי לחו חותכם הוח חלם מדינם לריכה שבילה חחרת וח"כ ל"ע : וע"ל סיתן קל"ו כו' ר"ל אם אירע כן בשבח דהיינו שעבלה בליל ו' ולמחרת תנאה ששכחה לחחור פורן ה' דלפי מסקנח הש"ך כחן דלריכה לחזור ולסכול מוחרם לסכול בליל שבח ממ"נ וע"ם . ועם"ז ס"ק כ"ח חם חירע לה ליל טבילהם בליל סבח ויו"מ ושכחה ליטול הצפרנים בחול אי מוחרין לחהכן ע"י נכרי דלא זו לבד דלא הוי רק חד שבוח אלא אפילו חשש איםור דאורייחא יש בדבר כדאמרינן בסימן קפ"ם לפנין הקפה הפאה שגם הניקף חייב אם סייע בדבר שהפה עלמו אליו להקיפו אלמא דמסייע יש בו ממש והכי א"א להשמר כשתנית לחתוך את הלסוכן מהעובד כוכבים כלי הסיים הישראלים את ידיה אליה ולבשל העונה גם כן אין סברא אלא תנקר המים היפב מחחם הלסורן אפ"ג דלא ספכים אניקור היפב אלא נהנו הנשים ליטול הצפרנים בשפח טבילה מ"ח בכה"ג דלא אפשר בט"א שרי וראיה מהמרדכי דלשפחיה שאושר ליפול הנפרנים אפילו בחה"ת כהב להחיר בנקור ואף דאנן לא קי"ל כוחיה בחה"ת אלא נועלת כדרכה בחול ת"מ נלמד מדבריו לענין שבח ויום טוב דגם לדידן הנטילה אסורה סתכינן אניקור הישב הסים שחחח הצפורן עכח"ד . אכל הש"ך בנה"כ חולק על הפ"ז דגם כשמשה הישראלית ידיה להעובד כוכנים לית ביה איסורא דאורייתא דתסייע אין בו ממש כדאיתא בפ' העלניע דף ג' ובבילה דף כ"ב ואין ראים מהקפה דגם הניקף חייב דשהני הקפה כדפי' בפ' אלו הן הלוקין מדאפקי' רחמנת בל' רבים וכ' לם חקיפו משמש דחחרוייהו מזהר רחמנת ממקיף וניקף והם דחינו חייב אמ"כ סייע בדבר שמסה עלמו אליו להקיבו משום דאע"ג דגם אניקף אזהר רחמנת מ"מ הוי לאו שאין כו מעשה דאין לוקין עליו משא"כ במסייע חייב דהוי לאו שיש בו מעשה אם כן דוקא בסקבה דבפירום אזהר רחמנא גם לניקף רק דהוי לאו שאין בו מעשה מש"ה מהני סיוע דניקף להיוח לאו שיש בו מעשה אבל היכא דלא אזהר רחמנא אין לחייבו משום סברת מסייע לחוד דמסייע אין בו ממש גם אפילו מעל הישראלים עלמה הלפרנים ליכא איסור דאורייתא דבפ' המלניע הנן הנושל לסורן לחבירו שלא בכלי ליכא רק שבות ולרבט אפילו לענמו בכה"ג ליכא רק שבות וכ"כ הסוסקים בש"ע א"ח סיתן שכ"ח ואסילו בכלי לא הוי איסור דאורייחא ואע"ג דאתריט בס' התצניע דבכלי מודים חכמים לכ"א דחייב הא כחבו החום' שם דפהניחין אחיא כר"י דמלאכה שאינה צריכה לגופה חייב דהא נסילת הצפרנים מלאכה שאינה צריכה לגופה היא וחייב וא"כ למאי דפסקו רוב הפוסקים כר"ש דמלאכה שה"ל לגופה פטור אפילו נוסלן הישראל עלמו בכלי לתי איסור דחורייחה הוה א"כ כ"ש כשחגים לחחוך הנסורן מנכרי הוי שבוח דשבוח וכיון דלא במכינן השחא אניקור וכדמשמע מהפוסקים דעכ"פ מנוה הוא בנפילה הנסרנים דאי אפשר שלא ישאר שם קנח פים וכ"ש לדעת הראב"ד דהנסורן תעכב מדינא פשיפא דהוי מנוה ושבות דשבות במקום מנוה שרי . גם בלא"ה ים שוסקים דאפילו מלאכה דאורייחא מוחר ע"י עובד כוכבים במקום מלוה כמ"ם באו"ה סימן רע"ו ס"ב בסגם אלא כיון דאפשר ליפלן שלא בכלי לתה חקח בכלי אבל שלא בכלי ע"י עובד כוכבים הדבר פשום דמוחר עכח"ד. ועיין חשובה ח"ל סימן ס"ב שמסכים עס ספ"ז ומ"מ בזם מודה להפ"ך דראיים המ"ז מהקפה ליחה חלה גם כשממה הישרחלים ידים לעובד כוכבים ליח בזה חיסור דחורייחה [חך מש"כ הש"ך דחפילו מחכם בכלי הוא בעלתו לית כזה חיסור דאורייחא] לרוב הפוסקים דססקו כר"ם דמלאכה שאינה לריכה לגופה פטור ליחח דהריב"ם בחשובה סימן של"ד הובח במ"ח סימן ש"ג כחב דחפילו למ"ד מלאכה שה"ל לנוסה פטור הנושל לפרנים חייב משום גווז אע"ג דלא לריך ללפרנים . דכל מלאכת שבת ממשכן נמרינן ובמשכן היו גווזין עורות מחשים אע"פ שלא היו זריכין להצמר והיחה הגויזה עצמה מלאכה ה"ג הגשילה עצמה ה"א מלאכה וכן דעת הפוסקים דלח כחום' הג"ל דתוקי למחניחין דפ' המלגיע והש"ם שם כר"י דלפי' הל"ל לח לריכין למדחי סחם מחניחין וחלמוד פרוך מהלכחה דגם לר"ם ה"ש גם מ"ש דבלה"ה יש פוסקים דמלחכה גמורה מוחר לעובד כוכבים במקום מלוה כפ"ש סימן רע"ו ס'ב בהג"ה ליהח דהת בחתת רפ"ח שם כחב ויש להחתיר בתקום שחין לורך גדול דהת רוב הפוסקים חולקין של סברת זו עכ"ד : ומשמע מדבריו פס דחפילו שלח בכלי על ידי עובד כוכבים חסור חלח סנקר היפב מפים שחחת הנפורן וכמ"ש הפ"ז עיין במ"ח ר"ש ש"ת במ"ח שם במ"ש בזה : ס"ק ב"ד הוצצת כו' ודלם כמסקנת הב"י כו' ר"ל שהוקשה להב"י מ"ם יש חנינה

כפירשה מיעוסה יותר משירשה רובא ומסקנחו שם דהלפורן עלמו אינו חולך אבל תשמעות הלשון חוללח לא משמע הכי ומש"ה כהב הש"ך ושייעתו דחוללח היא עלמה משום שפירשה הפילו לה נמלה דבר חולן ולענין קושיים הב"י מ"ם יש חלילה במיטום יוחר מברוב חירן הט"ו בש"ק כ"ב דודהי הין חלילה במה שנדבק פדיין פחינו רחוי שם לביחת מים כי לח היה מנולה מעולם שם רק בחלק הלפורן שסירש דשם לפעמים מנולה והוי לי' כבית הסתרים דבעי ראוי לביאת מים ומש"ה אם רובו קיים ומעופו נסדק דמקום הסדק לר הוא ואין המים יכולין לבא באוחו מקום הסדק הוי חלינה אבל בפירשה רובה שנחרחב מקום הסדק ויכולין המים לבא שמה הוי ליה ראוי לביאת מים י ובזה אחי שפיר מ"ש בספיף שאח"ז אבר ובשר המדולדל אפילו פירש רובי חולן דאין דרך להניח כך חלוי ועומד דהיה כוחב לה הרבה חלח מחזיקחו בחוזק חל הנוף כסי מה שיכולה

להחזיק ע"כ אפילו פירש רובא אין ראוי לביאח מים ומש"ה בכל ענין חולנין: ם"ק כ"ו פירשה כו' ה"ה הכח כו' דחי חכשר שנח יהיה בחוכה טים: חולן כל שידוע בו' כנ"ל: משח"כ הכח כו' שכבר פירשו רובה: וכ"ש לפעם דהלפורן פלמה כו' כיון דעתידה ליפלן חולן השתח כ"ש כשפירש רובן דודחי עתיד ליפלן וחיין מפי

דלריכה טבילה שניח מחבר סעיף ב"ג השירים והקפלאות כו' אפ"ג דבס"ב קאתר פחם דקפלא הוצצת

היינו קסלא שחונקת עלמה בה בחוזק כדי שתראה בעלה בשר דודאי מיהדק אבל הכא מיירי בקעלאות שלובשין לחכשים ומחלק בין רפוין לההודקין עיין מ"ז ס"ק כ"ג : ס"ק ר' שאם כו' על דקדוק כזה כו' כל"ל וכ"ל דקי"ל השוחם בסכין וומלאת סגומה שחיממו

סלכמם פכל הכך שמעחחה דכי חחמר הנך למהרוח אבל לבעלה מסורה כי הא דאמר ר"ל המשה לא המבול אלא דרך גדילתה . ורש"י בחשובה כתכ דל"ג לה דמה ענין ר"ל להך דלפיל והקשה פוד קופי פ"ש בחום' ד"ה שחמה כו' לכן שיפת רש"י דכל הגך שמעתתה הלכחם מינסו וכן פסק בש"ע חבל הרחב"ד וסייעחו חקיימין הגירסח ומפרשי הכי דג' שמועות הבמשונה נאמרו בסחם והשומע פעה והזכיר אוחה על סבילת אשה ובאו בעלי סגפרא ואמרו דליח סלכחא ככל סני שמעחחא לענין אשה דלא אחמר אלא לעהרוח אבל מיפרא דר"י בפחחם ועצמה עיניה ביוחר לא עלחה טבילה גם לענין אשה אחמר והלכחא כוחים דר"ל שתר גם כן כר"י אשם לא מעכול אלא דרך גדילחה וה"ק ולית הלכחא ככל הני שמעת שה דהיינו הני ג' שמעת חא דרתי כר אבא ודשמואל ודר"ע . דלא אחמר הני ג' שמטחתה הלם לענין טהרוח הבל לבעלה שפיר דמי . הלה כי הה דר"ל וממילה הה דר"י מחקיימה מדר"ל דדמי להה דר"ל : לה קחי על לפלוף שבעין כו' ר"ל מדכחב ברים דבריו לפלוף יבש חולץ פ"ב פובר דהה דקהמר וליח הלכחה ככל הני שמעחחה לה קחי על מימרת דמר עוקבת בלפלוף שבפין וע"ו הקשה הכ"י ומיני יודע מי הכריחו לר"ח לכך ועז"כ שם"ך וליחת דקמי אלסלוף שבפין כ"ל דודתי גם אמימרת דמר עוקבת בלפלוף שבעין קמי של דקאמר ולים הלכחם . מיםו היינו דוקם אמאי דאיירי בים מר עוקבא והוא לפלוף שבחוך העין דמחלק בין לח ליבש ליח הלכחא כוחיה אלא גם יבש אינו חולץ אבל לפלוף מיהו היינו דוקם ממחי דחיירי ביה מר עוקבח והוח שחוץ לעין דלח מיירי פיניה מ"ע ע"ז ליח מחן דפליג וכ"ע ס"ל דחולץ ורי"ו הוח בלפלוף שחוץ לעין קחמר דחולן: דחלו שחוץ לעין כו'. חלמה הע"ג שלשיםח הרחב"ד קחי דגרים מלון כשן קבמת למון. יומו שנון נשין חולן: ומ"ם יבש דוקה כו' הע"ב דבש"ע וליה הלכחה הס"ה קחמר דלפלוף שחון לעין חולן: ומ"ם יבש דוקה כו' הע"ב דבש"ע כתב לפלוף שחון לעין הפילו לה חולן עו"ב דרי" קהי בשיעה הסמ"ג כדכחב הרב לעיל שו' דהשרלו במעום וחינו מקפיד יש ליוהר לכחחלה: והסשר שגם הרח"ש כו' שייך עוד לקושיא שהקשה למה לא פסק כהראב"ד וסייעהו ובפרע שכל יסודו של המחבר הוא על הרא"ש שכתב ונכון להחמיר כפירש"י ואפשר שגם הרא"ש ס"ל דהעיקר כהראב"ד וסייעהו דלא אחמר הני שמשחחת אלת לפהרות אלת דלבעלה לכחתלה כפהרות דמי ח"ש ונכון להחמיר כפירש"י ם"ם י"ד בחול כו' דאמר שמואל כו' ושנו חכמים כו' הם ראיות להא דלא תכחול עיניה: לכ"י כו' כוח דחיה דלם חשוף משחם: שיניו פרועות פי' גלויום:

ס"ק מ"ו בולו פס"י פירש"י כו' ר"ל לחסוקי לפי' הרח"ם שכתב במ"ק י"ג ליחה לדין ם"ק מ"ו כולו פפ"י פירפדי כו' רד נחפוקי נפי יהרע ש שבעל כפיק יהינה מחתכה לחתר זה כש"ב היוצה מהמכה לחתר שמיינש ונעשה גליד מש"ה כחל כדחמרינן בש"ם פט"י פי' רש"י : ש"ק מ"ו ואם כו' שמיינש ונעשה גליד מש"ה דייל נרחה היינו שהחן כולם לחוץ מהבשר וחינו נרחה היינו שהחן כולם לחוץ מהבשר וחינו נרחה היינו שהחן שום לבשר . א"ל ייל דכל שהוא שוה לבשר הרי נראה דאי אסשר שלא יהיה מקצח על סבשר וחולן וכשהוא משוקע הוי אינו נראה וע"ז כחב הש"ך ונראה להומרא:

ם"ם י"ו אינו כו' שפי' החוספחה בנרחה כו' דדין זה שכחב בש"ע לחלק בחן בין נרחה הוא מבנה בסוף מקואות ובחוספחא חניא הכנים לו הן ביריכו ד' אומר אינו חולן וחכ"ם חולן בד"ם (קמי על ד') בשל מחכוח מבל בשל ען הר"ז חולן דבשל מחכוח עייל עית ספי משל ען שחין המחכות נדבק כ"כי עם הבשר ח"נ בשל מחכות חיכה שכנה מקפיד עליו הוא דאינו חולן ואם קרם עליו עור למעלה בסי כשפוליאו ודבר שאינו הכל פודים שחינו חולן וס"ל להש"ך דפי' החושפחת בנרתה ומחלק ר' בין מחכום לשל ען ופליבי רבטן שליה ום"ל דבחרוייהו נרחה חולן וח"ב מהניחין דלח מחלק בין מחכוח לשל עד איירי כהבט דר' דלדידהו בין של ען או מחכוח בנרחה חולן ובאינו נרחה גם כן אין חילוק ובתכווייהו מינו מולן: והב"י כתב דם"ל כו' להרמב"ם והרמ"ש ורי"ו מיירי במינו נרמה כו' דר' מחלק דכם הכוח אינו חולן ובשל עץ חולן ורכנן ם 'ל דכתרווייהו חולן וא"כ מהניחין דקאמר ואם אינו נראה פינו חולן כרבכן ודאי לא אחיה ואפילו אי אחיא כר' ג"ב ג"ל הא דקסבר באינו נראה דאינו חולן מיירי בשל מחכות דבשל ען גם לר' חולן ויוחר קשה על לשון הב"י שכתב ומתמי' חחית כר' דהות יחידתה מש"ה לא מיפלגי בין מחכות לשל ען דחדרבה מסכרת דנסטיה דפירש החוספתת נשנ שן : וכן לפיל כהב הב"י דת"ת כו' ר"ל חתלה כתב מסכרת דנסטיה דפירש החוספתת בנרתה ותחית כרבנן דת"ת כו' : דהת לכ' נמי בשל ען תרין וח"כ כו' כצ"ל : דת"כ הוי לים להרמב"ם כו' ר"ל תם תיחת כהב"י דהרמב"ם והרת"ש ור"י מסרשים התוספתת דפיירי בחינו ורתה ימודי לחוס מסרשים החוססחת דמיירי בחינו נכחה ומוקי למחניחין דקחני בחינו נכחה דחינו מולן כב' ופסקו ככ' וכסחמת דמחניתין ח"כ תמתי העתיקו לפון המשנה כהווייתו הוי להו לחסלוגי בהכי ולכחוב כו': דבקרם עליה כו' כ"ל דהח רבון מודו בזה דחינו חולץ לפשום הוא כו' וא"ח איך אספר לומר דפפיפא להפוסקים דבר שלא היה פפום להתנאים שהרי החוספחת הולרך להשמיעט דין זה עז"כ דהחוספחת לת הולככה כו': פשיפת דכ"ש וכו' מ"כ מחתר שכבר כהב הרמב"ם והרח"ש ורי"ו דחינו נרחה דחינו חולן שוב לת הוצרכו לכסוב כא דקרם עליו בשר דאינו חולן דכ"ש הוא : שהט מסרשים ואם כו' ובבא זו דמינו פונץ בחמת כחבוהו : למה לא הזכירו קרם כו' ר"ל לבד הקושיא הג"ל למה לא הזכירו דבשל עץ אפילו א"נ חולץ קשה עור למה לא הזכירו הא דקרם עליה בשר אינו חולן להשמיענו דאפילו בען כו' :

מיק ב' דם כו' או בד"א כו' כגון שנסרך בעלם ולא בכשר: בש"ם שם דחשני כו' אבא דפריך המם ארב דימי דקאמר דם לח אינו חולן וברייחא קחני דם לח סופן ומשני כם דחתריכן דם לח חופן היינו דסריך והח דחתריכן חינו חופן דלח סריך ומדלם משני דחרוייהו בדסריך והא דסריך בכשר והא דסריך כד"ה אלא ודאי שאין הילוק ובכל ענין שנשרך חולץ: גם מדלא משני כו' ר"ל מדלא משני הא דאמרינן דם לח אינו חולץ בדלא נסבשל והא דאמרינן חולץ בדנחבשל אלא ודאי שאין חילוק כו': דברי מבלה כם וח"כ בנסבשל חפילו לח נסרך חתרינן דחולן: [הג"ה כונת הש"ך בדבור הזם להוציח מדברי הטמ"ג שהובח בכ"י כחן שנרחה שמפרש דדוקח שנסרך בכשר תשום דעל דרך בני פדם להקפיד והח דלח חינו חוצן היינו על הבגד דוקה והוכיח כן הרמב"ם ובחמת שכן משמע ברמב"ם ברפ"ב מהל' מקוחות וע"ש בכ"מ וע"ו כחב דמן הש"ם לה משמע כן ובחמת שהשמ"ג בעומו כתב דמהש"ם דובחים ל"ה משמע שנם על הבשר חינו חולן חם הוח לח ע"ש וע"ע הימב בשו"ח שבו"י סימן ס"ם והובח כם"ם כחן כם"ק נ"ב ודו"ק. פ"כ הנ"ה מהרב הנדול מוה' שלמה הבהן נ"י מ"ן בווילנח]: בהנ"ה וכן כו' שרוב בני אומנוח כו' ר"ל אמחי לח אמרינן במלה דעתו אל רוב ב"ח שמקפידין עז"כ שרוב בני אומנחו לח הוי ג"כ מקפידין ולח

לומר בסלה דעתן אגל ב"ה : [הג"ה עי' בשבו"י סימן ס"ם שהשיג על דברי הרב בהנ"ה פנו מהם"ם דפסחים ס"ה ובזכחים ל"ה דמוכרת משם דדוקת בכנדו חינו הולן במכם אבל של הבשר חולן וכן הרמב"ם והרשב"א והרא"ש העתיקו זה דוקא בגנד והא דנובת שהווכר בד' כתחבר חפשר דשחני לבע דלח מחים כ"כ כמו דם ע"ש והוכח בהינור צפ"ם כמן . אכן לענ"ד נראה דכל דבריו חמוסים בזה במח"ב דאם איחא דם"ל להרשב"א והרח"ש דחינו נוהג דק בבנד א"כ לחיזה ענין הביאו כלל להמימרא דרבא דובחים דהם המצרות לת שייך סבילות בגדים כלל דהת סומתה וסהרה חינו נוהג החידנת בעו"ה וע"כ ס"ל דחין חילוק בזה בין בנד לבשר ונם מש"כ דחסשה דשמני לבע וכו' במח"כ נרחה דלא פיין בדברי הרשב"א והרא"ש דהוליאו דין דלבע מהך דין דעבח אלמא דש"ל דשוין הם ופ"כ דס"ל דאין חילוק בזה בין דם שעל הבשר לדם שעל הבגד וגם במו"ה ביח ו' שער ה' סבית סרשב"ה מיתרה זו לענין נמ"י וע"כ דם"ל דחין חילות כלל וגם הם"ע דחה לבריו מ<mark>סעם סחר ע"ם . ודע דלשון הרפ"ח כהג"ה שכחב מי שחומנחו להיוח שוחמ וכו</mark>' צפ"ק דהלא מיירי לפנין סבילת כדה והו"ל לומר מי שחומנחה להיות שוחסת וכו' וכ"ה הלפון בחמם ברבינו ירוחם שם ומ"ע בר"י דכ' דמי שחומנום בכך חינו פוסל חלילה גם הס מתלח דם על כלים שלו ונ"מ לענין מבילח כלים חדשים וכו' וחמהני שלח הוכח זה הכל זה בל החמרונים ז"ל , ע"כ כנ"ה מהרב הגדול מוה' שלמה הבהן נ"י מ"ן דסה ווילנה] : ס"ק כ"א ושער כו' פין בו מתש כו' מפ"ז ס"ק י"ו שמה"מ ססק להקל בחשה שמבלה

שחימחו פסולה דשתה בעור נפנתה וכחב הרי"ף והרמב"ה השוחם בהתוח רבוח לריך לבדוק בין כל ה' וה' שהם לה יעשה כן ובדק בהחרונה ונתוח הסכין פנותה הרי הכל פסק נכלה . ודן מהרמ"י בח"ה מדכתב שאם לא יעשה כו' בשי"ן ולא כתב ואם בוא"ו אלח ודתי דלח חובה הוא עליו רק הוא דרך עלה סובה דעוב לו לבדוק בין כל בהמה שאם לא יבדוק הסכין עד האחרותה שמא ימלא הסכין סגום ויהיה הכל ספק נבלה . אבל אם אומר שאינו אושש בכך א"ל לבדוק בין כל א' וא' וא"כ ה"ל מדכתב שאם עבלה בשי"ן ולא כתב ואם בוא"ו אינו רק עלה עובה דעוב לה לחלון שיניה שאם חמלא לאחר מבילה שום דבר דבוק ביניהם חלטרך לחזור ולמבול חבל חם היח חומרת שפינה רולה למצון שיניה ואם המצא לאחר מבילה שום דבר דבוק בשיניה חמבול שנים הרשוח בידה : דיים מהרח"י שם שפיר כו' הח מלחת פשיעת ליה להש"ך בשחיעה דחי לה הוי החם רק מעמה דיהיה הכל ססק נבלוח אם כן מאן דלה חיים לפסידה דיליה ואינו רולה לבדוק עד אחר שמשחוט האחרונה רשאי דלא חיישינן שמא ישכח לבדוק הסכין אחר שחיטה האחרונה דהא בכל פעם כשישתום זכיך לבדוק אחר השחישה ולא נשחשק מהרא"י שם רק די"ל פעם אחר דתש"ה זכיך לבדוק בין כל או"א שאם לא יבדוק הסכין עד אחר שחישת האחרונה שמא יאכל מהכאשונה קודם בדיקת הסכין מאחר ששוהה הרבה בין שמיעה הראשונה לבדיקת הסכין ולפעם זה אפילו אם יאמר שאינו חושם לפסידא דיליה אפ"ה צריך לבדוק הסכין מיד בין כל א' וא' כיון שיש כאן חשש איסור א"כ לא כחב מהרא"י הוכחתו כק לסחור מעם שני דאם איתא דהמעם שלריך לבדוק בין כל א' וא' דשמא יאכל מהם קודם בדיקת האחרונה לא הוי ליה להרי"ף והרמב"ם לומר שאם לא כו' דהא לאו מהחי שפתח לכיך לבדוק בין כל ח' וח' רק קמ"ל עוד דין חחר דחם לח נפשה כן ובדק בחחרונה ונמלח הסכין פגום הוי הכל ספק נבלה וחם כן לח הוי ליה למיחר שחם כו' בשי"ן רק ואם כו' בוח"ו. אלא ודחי דלא חיישינן שמא יאכל מהם קודם בדיקה האחרונה ואין כאן סעם אחר רק משום שמא ימצא אח"כ אם הסכין פגום יהיה הכל ספק נגלות ואתי שפיר שכתב שאם כשי"ן שהוא נחינה טעם וא"כ כיון שאין כאן טעם אחר רק דשמא ימנא הסכין פגום אחר שחימה אחרונה אם הוא רולה להכנים עלמו בספק איסור רשאי אבל הכח דודחי ליכח פעמה אחרינה בהא דנריכה לחנון שניה רק משום שמא חמלא לאחר הטבילה שום דבר דבוק בהן וחלטרך לחזור ולטבול ואפ"ה יש סברת לומר דחוב מוח לה שאפילו אם אומרת שאינה רוצה לחצוץ שיניה ואם חמצא לאחר הטבילה שום דבר דבוק בהם תפבול שנית חין שומעין לה והיינו משום דיש לחום שמח יהיה שום דבר דבוק האתר המבילה והיא לא ידעה ולא חבדוק בשיניה אם שום דבר דבוק בהם כיון דאין אשה אחר המבילה והיא לא ידעה ולא חבדוק בשיניה אם שום דבר דבוק בהם כיון דאין אשה צריכה לבדוק אחר המבילה אם ש עלים הא דבר חולן ומאחר שזה הוא הספק אין מלפון שאם בשיין שום הוכחה דבין אם הא דצריכה לחלון שיניה הוא דק עלה פובה בין אם הוא חובה א"ש לשון שאם בשי"ן לתח טעם אדלעיל מיניה דהא אין טעה אחר בדבר רק זה בלבד ולפ"ז מסחבר לומר דחובה הוא מהאי שעמא דחיישינן שמא חשכח מלבדוק אחר המבילה אם שום דבר בשיניה . אלו הם חמצים דברי הש"ך כי הש"ך קיצר בדבר : וכ' דכן בדין כו' כל"ל : ובזה מיושב כו' דכן בדין כו' ר"ל דס"ל להב"י כן מסברא דנפשיה דכן בדין שהרי שיניה מצויים להתצא ביניהם שיוכי תאכל: ואם כו' כ"ל משמעות הלשון זה ודאי חובה הוא ולא עצם עוכה : ב"ק ר"ב עלתה כו' העשם כו' ר"ל מ"ש מכדיקת הנוף וחפיפת הראש שאם לא בדקה קודם שכילה אפילו לא נמוא שליה דבר הווץ אחר השבילה אס"ה לא עלחה לה מכילה דשתא היה שם בשעה טבילה דבר חולן ונפל מעליה לאחר טבילה ואף שכחב התחבר ואינו דומה לבדיקה הגוף כו' עדיין לא ביאר המעם וע"ז כחב העם"ז והמ"מ

המעם: וחליכן לחומרה כו' אם יש לנו ספק חליכן לחומרא : סעיף ב"ו אם כו' תליע לקולא כו' אע"ג דאמרינן בחולין דף ו' ע"א שבל ועלה ונמלא שלין דבר חולן אע"פ שנחעסק באוחו המין כל היום כולו (לאחר המבילה) לא עלתה לו עבילה עד שיחתר ברי לי שלח היה עלי מקודם לכן . חלמח דהלינן לחומרת . כתב הראב"ד דשאני החם דמיירי במקומות הנלוים דבעיגן ביאת מים להכי חלינן ביה לחומרא אבל הכא דלה בעינן ביאח מים רק ראוי לביאח מים חלינן לקולא ואמרינן

דבתר מבילה עיילה בה: ם"ק ל"ג תלינן כו' וחפילו לח ידעינן כו' ודחי חין זה מוכה מעובדה דמייהי פ"ק דקדושין דהתם י"ל דמיירי שלא נחעסקה אח"כ בכחמים ובחבשילין ומוכחא מילחה דקודם מבילה נכנם לה העום בין שיניה חלה כחב כן מפעם הרחיה דבסמוך הח אמרינן כו' וחף שיש לחלק כפ"ש הרחב"ד דשחני בנדם דבעינן ביחם מים ממש חבל

בים הסחרים דסני בראוי לביאח מים חלינן להקל הרוקח לא ס"ל לחלק בהא : וים להחתיר. ולפ"ז שיש להחתיר כדעת הרוקת אם כן בסעיף שלפני זה לם בדקה בביה הסתרים קודם הטנילה ואחר הטבילה לא נחוא עליה דבר חולן שכחב המחבר דעלחה לה טבילה ואינו דומה לבדיקת הנוף כו' ומסקנת הש"ך בס"ק שלפני זה דהטעם הוא כמ"ש הראב"ד דבים הסחרים דסגי בראוי לביאח מים חולין בססקו להקל א"כ לדעם הרוקח שחולק על סברהו כאן ממילא בס"ק שלפ"ז ג"כ הולק דלא עלהה לה טבילה כמו בגדיקת

הגוף וגם שם יש להחמיר כדעת הרוקת: מחבר סעיף כ"ח לא כו' אא"כ רפתה כו' דאיתא במהניחין פ"ח דמקואות האוחז באדם ובכלים ומטכילן ממאים ואם הדית את ידיו במים קודם אחיזה פהורין

למי המקוה ושוב חין כחן חלילה) כ"ש חומר ירפה חם (לפי שהמשקה שעל ידיו מחחבר ידיו (כדי שינה בהם המים) והלכה כמ"ק ופי' הרשב"ה דר"ש אסיפה פליג ולחומרה קחי דהת"ק פ"ל דסגי בהדחה לחוד ור"ש פ"ל דלה סגי בהדחה לחוד אלה בעיגן שירפה הח ידין כדי שיבוחו בהם המים ולפ"ז חם מרפה חת ידיו עדיף מהדחה ולמחי דקי"ל כח"ק

פני הן ברסתה הן בהדיתה ידיה מחלה וכן ססק התחבר בש"ע : ל"ה אא"ב כו' כהרמב'ם והרמב"ן כו' שסירשו דר"ש ארישא פליג ולקולא קאי דח"ק קחמר האוחז באדם ובכלים ומטבילן שתחים משמע דאפילו תרפה אח ידיו קחמר דגורינן חסו שמח לא ירפה את ידיו וע"ו פליג ר"ש וקחמר ירפה את ידיו ולא בזריטן ולס"ז למאי דקו"ל כמ"ק לא סגי ברפיון ידים אלא בעיק הדחה במים החלה וססק הב"ח ההרמב"ם והרמב"ן דאפילו כו' : ואט"ג דבעלמא בו' ר"ל דבסכ"ג גבי השירים והנומים כו' לא בזריטן ברפוי הכא שאני כו' : וחיינו ידי הרשב"א כו' דלפירש השירים והנומים כו' לא בזריטן ברפוי הכא שאני כו' : וחיינו ידי הרמב"ם והרמב"ן דר"ם חרישה קאי ולקולם דמני במרפה את ידיו לא שייך לישנא עד שירסה את ידיו. וע' מ"ז ס"ק כ"ז דלפי' הרשב"א דפליני ח"ק ור"ש אי סני בהדחת ידיו לחוד היינו ברפוי וחינו רשוי דר"ם ס"ל הוחיל וחם מהדק ידיו בכח בחדם וככלי הנעבל לא מהני הדחת ידיו תחלה דליכא למימר שהמשקה שעל הידים מחחבר למי המקוה דע"י ההידוק ככח מונע מהיוח המשקה שעל ידיו מחובר כלל מש"ה נמי ברפוי וחינו רפוי דהוי המשפה שעל ידיו חבור לפי המקוה אפ"ה לא מהני הדחה משום גזרה דגזרינן רפוי ואינו רפוי שמח יהדק חת ידיו בכח וח"ק פ"ל לח נזרינן ומש"ה ברפוי וחינו רפוי פגי בהדחה . אבל גם הח"ק מודה דאם באמח מהדקח את ידיה בכח לא מהני הדחה ומש"ה אף למחי דקי"ל כת"ק וסי' הרשב"ח דסגי הן ברסמה הן בהדחה גם בהדחה בעינן עכ"פ רפוי ואיט רפוי ומש"ה הדחה מועיל ע"ש

ס"ק ל"ו ואם כו' דחפה במים כו' כנון בילדה שמחפחדת לפבול ובשביל זה חברחה דחפחה במים כו' : כ"ש הכח כו' דכ"ו שלח פבלה כהוגן היא בנדחה : מיהו בחשה כו' דחין לך דיעבד גדול מזה וכדיעבד ודחי שרי בהדחם ידים החלה : ס"ק ר"ז במים לח נמים חלושים כו' ועיין פ"ז ס"ק כ"ח דרומו לעיין סיתן ק"כ ם"ק ד' לחלוק של הנהח רמ"ח עם דחפילו במים חלושים שני שעכשיו שיחחברו

למי המקום יהיו גם הם כשרים: ס"ק ל"ם הרי זה מגונה כו' במקום חסר כו' כל"ל: שהרי חסרו כו' וכן הקופן למקוה שאין בו אלא מ' סאה מנומנשות הרי זה מגונה שע"י קפילתו לחוך המים נחזין התים לחוץ ערם שיחכםה במים כל נופו ונמנח שמבל בתקוה חבר :

דהרמב"ם פי' כו' ר"ל הא דחניא בחוספתה הקופן למקור הרי זה מגונה דאפילו במקוה כו': הרי זה מגונה כו' לפי שהקופן למקוה כו' (וכן באומר לחבירו כבוש ידך עלי במקוה) אף אם מחכוון לפכול הרי אנו בוברים שאינו מחכוון אלא להקר ואם אח"ב נגם בתרומה וקדשים והם יודעים שהיה פמא ואהני ליה מבילה כזו בלי מונה יהיו סוברים דגם לתרומה וקדשים לח בעי כוונה בטכילה כמו בחולין ונסק מיניה חורבא לרומים מש"ה ה"ז מגונה . אלא שקשה לכאורה לאיזה גורך הביא הש"ך דכרי הריב"ש אלו כאן דלח ג"מ מידי לדידן דהח בעו"ה אין לנו הרומה וקדשים ול"ל (לנו קולח) [דבח להורות בו קולה בזה] דלהחי שעמה שלחב הריב"ש כשם הרמב"ם חין הגו מוכרחין שוב לשעם החר ונשחרה סברה החיצונה דלה חיישינן בכבוש ידך שמה יוליחנה קודם שישבול זה וכן בקופן למקוה שמת ע"י קפילחו יהיו המים נחזין לחוך וח"ב לדידן דחזדת לי' פעמת דנפק מיניה חורבה לרוחים לענין חרומה דהה צעו"ה לית לן חרומה וקדשים הפילו במקוה מלומלמת מוחר לקפוץ לחוכה או לומר לחבירו כבוש ידך עלי : [הנ"ה עי' בס"ע בס"ק נ"ע דכ' די"ל דנ"מ כד' הריב"ם אלו שהכיא הש"ך לענין חומרא נמי לפי דעת הרמ"א ז"ל בסג"ה בסוף השימן שהביא דעת הפוסקים דס"ל דגם בעבילת ידה לבעלה בעי כוונה וא"כ נ"מ באמח גם לענין חותרא גם בזמן הזה ע"ם אכן לענ"ד נראה דדברי הגאון המחבר בעל מחלים השקל בכאן יוחר נכונים בזה דכיון דהרמ"א מסיק שם דיש להחמיר לכחחלה ומשמע מחלים הדין סמך על דעה הפוסקים המקילין וא"כ לא שייך להחמיר כ"כ כזה משום הששא דרואים ודו"ק ומ"מ ל"ע כזה. ע"כ הנ"ה מהרב וכו' מוה' שלטה הבהן נ"י מ"ן דס"ק]: והביחו ב"י לקמן סימן ר"ח דף קע"ח ע"ח בד"ה מקוה כו' כן הוח בעורים דפום פ"פ: ס"ק מ" אם כו' דים חילוק בין טיע לשיע כו' ר"ל דוקח בטים עבה כמו טיע היון חסור חבל טוכלין במקוה שיש בה סחם טיע שחינו כמו טיע היון ע"כ י"ל

דהכא מיירי בסתם פים שאינו כמו פים היון דנריכה להגביה רגליה אבל יכולה לפבול שם : בוחבר סעיף ל"א אין סובלין כו' דחמרים נש"ם דף מ"ז ע"ב חמר רבח חשם לה סעמוד על גבי כלי חרם וחטבול סבר ר"פ למימר שעמח מחי משום גזירום מרחולות (פירש"י שדרך מרחולות לישב ע"ג החושבתות של חדמה דדתי לכ"ח וחחי למימר מבילה עולה כהן) הא ע"ג סילחא (בקעת עבה) שפיר דמי א"ל רב חון מנהרדעה החם טעתה מאי (אבל) משום דבעיהא (שלא תשול ולא טבלה שפיר) סילחא למי בעיתא על"ד הנמרא . ולמובן הפשוט למסקנא לא קיימא הך גזירת דמרחלאוה ולא הוי רק טעמא דבעיתה דמשום בזירות מרחלחות הפילו בדיעבד לה עלהה לה טבילה . אכן הוכיח דע"כ גם לפי המסקנא אמריגן גזירה דמרחנאות מדחגן פ"ק דמקואות במעין שהעבירו ע"ג הספסל כו' כ"י אומר הרי סוא כמקוה ובלבד שלא חסכול ע"ג הסשסל הרי הוא כמקוה ובלבד שלא חסבול פ"ג הספסל וסחם ליכח לחיפר שעמח משום דבעיחה דהה לחו בחדם עבקינן אלה בכלי כדמשחע לישנה שלה ימבול דלה שייך בהו טעמה דבעיחה הלה ודהי כל שהוה רחוי למדרם כספסל וכן שאר כלים שמקבלין פותאה כלל לא חטמוד שליהם לשבול משום גזירת שרחלאות ולא חקשה מהגמ' דלעיל דחחם מיירי על גבי כלי חרם דחין שם קבלה מומחה כלל כיון שאינו מטמא מגבו אלא מאוירו היה לנו להחיר בא רבא ואמר דאפילו של גבי כלי חרם אסור וסבר ר"כ למימר דגם בכלי חרם הטעם משום גזרה דמרהנאות אע"ג דבכלי חרם אינו מסמא מגבו מ"מ איכא גזירות מרהלאות באופן אחר וכמ"ם רש"י שדרך מרחלאות לישב על גבי הצמבחות של אדמה דדמי לכלי חרם כו' הא על גבי סילחה שפיר דתי וע"ז מסיק הש"ם דבכלי חרם ליכא שעמא דגזירת מרחלאות רק שעמה משום דבעיחא י ואם כן גם על גבי סילחה (חסור) אע"ג דליח בה טעמה משום גזרה מרחלחות [מ"מ חסור] משום מעמת דבעיתת וחם כן בכלי עץ או שאר כלים דבר קבולי טומאה נינהו וחים ביה גזרת מרחלאות אפילו בדיעבד לא מהני לה טבילה אבל בכלי חרם וסילתא דלים בהו תשום מרחצאות רק משום בעיתא עלחה לה טבילה בדיעבד . וכן הסק פה בש"ע . ומ"ש אבל כותנת היא חבילי זמורות משום דכה"ג ליכא גזרת תרחלאות משום דלאו בר קבולי פותאה ניכהו וגם כחבים הם וליכה שעמה דבשיחה . ומ"ם דסשוטי כלי עץ הם כו' ל"ל ומקבלים סומחה מדרבק לדעם קנת פוסקים : [הג"ה ועי' בביחורי הגר"ח ז"ל כחן ס"ק ל"ג דסי' מפום דחזי למדרסות וע"ע כש"ע בס"ק ס"ד דכ' באמת דלפון התחבר תנותנם ע"ם היעב

ע"כ הנ"ה כומהר"ש הכהן נ"י הנ"נ] ם"ק כו"ג עברה כו' מנורה דמרחלחות ע"ד שכתב רש"י שדרך מרחלחות לישב על נבי ספסלים של אדמה דדמי לכלי חרם ואחי למימר סבילה עולה בהם וכיון דגם בכ"ח איכא גזירה דמרחנאות גם בכ"ח אפילו דיעבד לא עלחה לה סבילה : דבס"ד דר"כ כו' דסבר למימר דטעמה משום גזרום מרחנהום ומהי בזירום מרחנהום שייך ככלי חרם ופרפוה רפ"י ותוספות כו' אבל לפי המסקנה דמסיק רב חנן מנהרדעה שעמה פפוס דבעיחה משמע בש"ם כו' : אינו אלא לכתחלה כו' הא דקאמר ר"י וכלבד שלא יסכול על גבי הספסל כ"ל ג"כ דוקה לכסחלה: דאפילו כס"ד דש"ס כו' ר"ל לא מבעים למסקנא דליחם נזירה דמרחנאות כלל בכלי חרם אלה אפילו לדם"ד דש"ם דהוי בכ"ח ג"כ מעמה דמרחנאות לא מחסר מהאי טעמא אלא לכחחלה: ב"ק כו"ד ולפ"ז כו' אדסמיך לי' שכחב על גבי כלי חרם או על גבי בקעת דאסור מטעמא דבעיחא לא מני קאי דהא מקוה שיש כו שליכות של עון כו' לחו משום דבעיתם חסור דחפילו רחבות ד' חוסר בשל עון משום גזרה דמרחנאות אלא ודאי אדלעיל ולא על גבי נסרים קאי דאסור משום בזרה דמרחנאום ע"ז קחמר ולפ"ז מקוה שים בו שליבוח של ען כו' הסור ג"כ מה"ם:

ם"ק כו"ה שיש כו' חפילו מדרבנן כו' ר"ל וח"ל כיון דלחו בר קבולי מומחה נינסו ליח ביה גורה דמרחלחות: הרשב"ח והמחבר כו' שחשרו כה"ג לם מיירי כו' ואח"כ קבעוה במקוה כו' ר"ל דחו לא בעיל שם כלי מיניה ע"י שקבעוה במקוה ואים ביה בזרה דמרחלאות: אבל אם מחחלה כו' אלא שם בנין כו' ר"ל לכ"ע לאו בר סבולי מומאה נינהו וליה בהו נזרה דמרחנאות - ועמ"ו ב"ק ל"ח שדחה היחר הש"ך דהח כחב הראב"ד והמחבר ולא ע"ג נסרים שרארין למדרסום ומדנקעו האי לישנא ולם כמבו ולא על גבי נסרים שמסמאין מדרם אלא ודאי צ"ל דכונמם דמחחר דעומאת מדרם אינו אלא בחשב עליו שחהיה למדרם ולפעמים לריך אפילו למעשה וסד"א דהם דאסריטן על גבי נסרים היינו דוקא כשכבר חשב עליו או עשה מעשה דאז מעמאין מדרם וגזרים בסו גזרת מרחנאות אבל אם עדיין מחוסר מחשבה או מעשה דלא מסמאין מדרס לית בהו גזרת תרחואות ומותר . להכי נקטו נסרים שראוין למדרם וקמ"ל כיון שראוין לפושאת מדרם אחר המחשבה או המעשה גם מקודם יש איסור לעמוד עליהם בשטח סבילה והמשם אפ"נ דלאו בר קבולי שומאה הוא אכתי יש לחוש למראית העין שהרואה ישפה ויאמר שכבר חישב עליהם או עבה גו מעשה ויאמר בכל הנסרים הדין כן שהוחר לעמוד עליהם ומכח זה ימבול ג"כ. במרחלאות מש"ה כיון שראוי למדרם אסרו אש"ג דאכחי לאו בר קבולי פומחה נינהו ולפ"ז נדחה היחר זה הוחיל ומחחלה עשו המדרגות לעתוד עליהם בשעת שבילה מעולם לא היה עליהם שם כלי רק בנין דת"ת אסור תפני מראית העין דהרואה יאמר שהיה סולם זה בשליבות קודם שקבעוהו במקוה ויאמרו בכל השליבות הדין כן ובאמה בשליבות שנעשו מקודם שקבעוהו במקוה דהיה עליהם שם כלי אסור לעמור עליהם משום הכי אסור בכל ענין . ע"כ הסכים להיחר הראשון שכתב הש"ך בשמם דסשוטי כלי ען אינו מקבל מומאה אפילו מדרבנן להרבה סוסקים וע"ש . אבל בחשונת פ"מ סימן קל"ח כחב דהרחב"ד והמחבר במ"ם ולה ע"ג וסרים שרחוי למדרסוח לח כוונו כת"ש הפ"ז אלא אדרבא כונתם כזה להקל מכח דמוכח מכמה משניוח במש" כלים (ע"ש הרחיות בגוף החשובה) דחם יש בעובי הנשר מפח חזי לישיבה ומעמח מדרם אבל כשלין בטוביו פפח דלא חזי לישיבה שהיושב עליו כיושב על גבי קרקע אינו ממחא מדרם . א"כ זה שכחב ולא על גבי נסרים שראויין לחדרם כ"ל שעוביין פסח דהן סחאין מדרם אבל כשאין ראויים למדרם שעוביין פחוח מעפח ליח בהו גזרח מרחלאות ומוחר לעמוד עליהם וא"כ אזדא ליה חומרת הפ"ז לחום למכאית עין ולאסור אפילו בנסרים

דמידי ומידי חד שיעורם נינהו ומחלה נקם לשון הנמרא אלא דלאו כל אדם בקי בהגך שיעורי החיך הם מש"ה חזר ונחן שיעורת הוא שישער כל חדם בעלמו חיד מרוחקים חבריו הנח בעם הליכחו: וים מי שמותר שלה פלחה ועם"ו פ"ק ל"ח שהקשה למה יספל בדיעבד נימא גם כן שהמים מקדימין לאוחן קמטים קודם שידבקו פל ידי הזקיפה או השחייה הרבה כדלעיל סעיף. פ' וחירן הכא יש חשם שידנקו הקמפים שהם בגוף למעלה מן המים ע"י הזקיפה או השחייה הרבה נמנא שבכיאתה למים כבר הם מדובקין ולפ"ז אם הכנישה עלמה עד צומרה במים חחלה קודם שחזקף או חשחה הוי מכילה בדיעבד לכ"ע לכן נכון

לכל השה שחעשה כן דיש בזה לד מעליותה אם חשחה הרבה ולאו הדעתה : ס"ק מ"ח אלא כו' דבכל אלו כו' כ"ל אע"ג דביה השחרים ה"ל ביחה מים רק ראוי לביאח מים מ"מ הני לאו ביח הסחרים נינהו דלסעמים גלוין כגון סחת דדיה בשעה שתניקה את בנה וסחת כית השחי כשאורנת בעומדין וגם בעת הליכה לכן בעי גם כן [דבעת שתקבול חהיה שוחה מעש] דבכל אלו שערו כו' : ושאר מקומות כו' שחין המים יכולים לבא שם חותן מקומוה חינו גלוין בשום פפם ונקראים בית הסחרים שחין כו' : ס"ק מ"מ עלתה כו' די"ח דעלחה לה עבילה כו' ר"ל דמש"ה כ' שם י"ח שלח עלחה לה פבילה משום די"ח דעלחה לה מבילה וקשה דו"ח חלח למחן כו' : דהח בהח חליח כו' ר"ל דחמרינן דף ס"ג חמר רכח הני ריבדי דכוסלחה היינו דס שבמכה עד הלח יומי לה חייצי מכחן וחילך חייצי חמר רבי טוקבה לפלוף שבעין לח הינו חודן יבש חודן כו' אמר שמואל כחול שבעין חינו חודן שעל העין חודן כו' אר"י פחחה עיניה ביותר או פנמה פיניה ביותר לא שלחה לה עבילה . אח"ז כחל במקלח ססרים ולים הלכחא ככל הני שמעתחת דכי אחמר הני למהרוח אבל לבעלה פהורה כי הא דאמר ר"ל אשה לא חפבול אלא דרך גדילתה ורש"י לא גרם לה לכן לשימת רש"י כל הני שמעתחת הלכחת מנהו וכבר הבית הש"ך בס"ק י"ג סוסקים דגרים לה ומפרשים הכי ולית הלכחת כו' קתי תפימרת דרבת ודר"ע ודשמותל מהנך מלח מימרי תפר ולית הלכחת דכי תחמר למהרות אבל לא לבעלה אבל מימרא דר"י גם לבעלה אחמר והלכחא הוא דמפייע ליה ר"ל כי הם דאמר ר"ל כו' ור"ל ולים הלכחם כו' אלח כר"י דאמר כי הם דאמר כ"ל כו' וגם לאוחן פוסקים בהא דר"י ור"ל אם פחחה או עלמה עימה ביותר או ששחחה ביותר חו זקטה ביוהר לח שלהה לה סבילה מיהו יש פוסקים דגרסי וליח הלכחה כו' ומסרשים דקחי נמי חמימרת דר"י וה"ק ולית הלכתה כהני שמעחתה כי חתמר לפהרות אבל לה לבעלה כי הא דאמר ר"ל אשה 'לא מסבול אלא דרך גדילתה והיה ידוע להם דלא אמר ר"ל הכי כה לפהרות ולא לבעלה ומינה מייתי ראיה דגם כל הני שמעתחת י"ל דלא אחתר רק למהרות ולא לבעלה ולפ"ז גם מיתרא דר"י ור"ל לא אחמר לבעלה ועלחה לה פבילה והן אוחן הי"ם שבסעיף זה וסל"ם דעלמה לה מבילה ומש"ה מקשה מש"ך על המחבר מאחר דשסק לעיל ס"ו להיך מימרי דמר עוקבא ודשמואל ודרבא גם לבעלה ולא כחב שם י"ם אמאי כחב בפ"ז ובפל"ם אוחן י"א דעלחה לה מבילה דהוי ליה ג"כ לפחום כפימה

רש"י דלא עלמה לה פבילה כדסמם בס"ז ח' פ' יע"ש: סעיף ל"ז צריך כו' זכח לפחוח כו' בבחה"נ פירש חלי חמה של ששה מפחים מיהו כיון דדברי המחבר הם חשונת הרשב"ם וכתב הרשב"ם בחשובה מחרת לריך שיהים המקוה גבום עד חלי החזה ל"ל מידי ומידי חד שיעורם דחל"כ דברי הכשב"ם

סומרים וח"ו: ס"ק ג"א מ"ש מקפונה פו' קחי חעלמה עיניה ביותר : סעיף מ' צריך כו' שלח ישחר משער רחשה כו' כ"ל דחלו שחר חבריה מרגשה בהן חם נשחר חחד מהם חוץ למים אבל כזה א"א שחרגיש בעצמה אם נשאר משער רחשה לף על שני המים י ועיין חשו' מו"י אם אירע לה ספק בדבר זה שהיא עסתפקח למחר פבילהה חם נשחר משער רחשה כף על פני התים חוגלא לריכה לחזור ולפבול דהם אם כשאר משערה לף על פני המים מדאורייתה לא עלהה לה עבילה והוי שד"א דאולים ביה לחומרא ע"ם: "ם"ק ג"ג לא כו' והב"ח פסק כו' דע דאין הב"ח חולק על הפחבר אלא בסחם דלא ידעינן אם היה סטים ברגלי התינוק או לא דל"ח שמא היה הסים ברגלי לה בסחם דלה ידעים ' אם היה הפים ברגלי החינוק או לה דל"ח שמה היה הפים ברגלי החינוק אבל אם ידוע לנו שהחינוק מלוכלך בפים ולקחחו על ידיה ערומה ואח"ב פבלה גם הב"ח מודה דלה עלחה לה עבילה וכמ"ש הש"ך בשמו פיתן קצ"ש ס"ק כ' : חבשיל לבנה כו' בין חפיפה לפבילה

סעיף מ"ד היתה כו' חון למכה כאשה מיהדק למכה כו' כנ"ל וכ"ל שראש השער בפוף עד למכה ונדבה בה:

סעיף כז"ה לא חסכול בחבק שפל רגלים כו' הסעם כשרגליה מלח חבק ומפכילהן במים החבק שעל הרגלים נששה שיש וחולן וס"ל לדעה חחח דנהי דלכתחלה יש ליזהר מלסבול באבק שעל רגליה שפני חשפה זו מ"מ היכה דעבר ה וסבלה מהורה דסחם מים פעבירין מת החבק וחמ"ם שחינם חמין חבל השני' סובר מפני הששח זו אפילו בדיעבד לא מהכי מבילה בכה"ג אא"כ שפשפה האבק מרגלים על ידי שפשוף או

שפבלה בחתין שהחתין מעבירין הלכלוך כחלו שפשפה עיין בכ"י : ס"ק ג"ח צריך כו' משמע כו' מדכחב ואם אינה יכולה להפירן אינו מולן הא יכול

להסירן ולא הסירם אפילו כו' : סעיף מיח נדה שמכלה כו' דנרסינן נפ"ב דחולין דף ל"א אחמר מדם שנאנסה ומכלה (ומפרש הש"ם החם דר"ל כה"ג שנפלה לחוך המים או שירדה להקר) אר"י אמר רב שהורה לבעלה דחולין לא בעי כוונה ואסורה לאכול בחרומה דחרומה בעי

כוונה וכ"י אומר אף לבעלה אינה מהורה דגם לחולין בפי כוונה וססקו הרמכ"ם ור"ח כרב והיינו דעת המחבר (ועיין ב"י סעם הפוסקים כרב) והיש מחמיבין שהביא הרב בהג"ם פסקו כר"י דקי"ל רב ור"י הלכם כר"י ומש"ה מנריכין פבילה פחרם:

ומצריבין כו' אין לה לבכך דלמנין טבילה מחמירין ככ"י להגריכה שבילה אחרת מספק אבל לענין ברכה אדרבא ספק ברטוח להקל ואין לברך: נים ומצריכיו כו' ס"ק ס' חיש כו' לכולי עלמה ר"ל בהה גם ר"י מודה דחין צריך פצילה החרח : ס"ק ס' חיש כו' לכולי עלמה ר"ל בהה גם ר"י מודה דחין צריך פצילה החרח : בשינה כו' וכן הוח בש"ד כו' דגם סוט ממנינה הבלים ק"ז כו' והמטטין בשינה כו' וכן הסום ממעם נשינה : והוח בחהלים ק"ז כו' דהחי קרח למיב בחהלים ק"ז וגם בחיוב י"ב אלח שבחהלים כחיב שוסך בוז על נדיצים ויהעם בתוחו לא דרך ובאיוב כחיב שופך בוז על נדיבים ומזיח אפיקים רפה והגירסא שלפנינו כש"ע דלימה קרה דכתיב בתהלים ק"ז : בעל חולדות ההרן כו' המניין על הפסוקים שבתורה וכחב הנדכשים בש"ם חיזהו מקומן בש"ם לח ליין בחהלים על מקרח דשופך כו' : בחיוב י"ב פסחים קי"א כו' ר"ל שם ליין שסחים קי"ם : שלא היה גורם בש"ם שושך כו' דהיינו מקרא זההיים ק"ז אלא גורם כש"ם פסוק דאיוב : לחרווייהו כו' ר"ל לכ' הפסוקים שבחהלים ושכאיוב :

סימן קצמ

מחבר סעיף א' צריכה כו' ולח בשחר משקים המעם כחוב בפ"ז פק"ב דכשנשחר לחלוחיה בחוך [הקתם] ישאר שם כחם המשקה : ס"ם א' ולסרוק כו' פורת ובית דינו הקנו כו' דמדתורייתה חינה נריכה תטיפה רק לעיין בכל גופה שלח יהיה עליה חלילה חלה שעורה וכ"ד חקנו כו' **לריכה** ס"ם ב' והחוף כו' אלא כחפיפת שער כו' ולא שחחוף כל גופה אף שלא במקום שער ס"ק בי והגדון? כו מנו כחפיםם כיו למו שנתון יש בים מן מנו בתקום שער וכמ"ש בס"ק ה': ס"ק ג' ובלע"ו כו' ומיהו משמע כו' כ"ל מע"ג דקרייד הם מחקך השער ומוזר ומסהבך חלוי במחלוקה עם"ז וסריפה הכל בנהר מקורין דיף בו"ה כו': ס"ק ד" אבל כו' פי' שרי פעם זה כל"ל : שחסמוך פ"ז כו' ל"ל דחף [דביין ושחר משקים אם] עשחה כן נ"פ ולא היו השערות מסיכנין סומכת על נסיון זה לחוף ביין מ"מ בנחר וחהל ומים קרים לת מהיו נסיון אפילו נ' שעמים וטי"כ דלה החיד

שלה עשה בהן מעשה ולה חישב עליהם שיהיו למדרם מפני הרוחה שיעעה שנעשה בהם מחשבה או מעשה דמאחר שלא כוונו הראב"ד והמחבר לזה אין לנו לבדוח תלבנו חששות רחוקות וא"כ היהר השני חוזר וניער ונ"כ לפ"ז א"ל לאומן היחרים וכלא"ה המנהג עולה כהוגן דהם פושין פחחלה הנסרים והשליבות שאין כהם עובי מפח ואין משמאין מדרם וחין פקפוק כלל לממוד עליהם בשעת עבילה ע"ם: בחותן שליבות כו' ר"ל שהן רחבות דליכח לתיחם לבעיחה אלה בשליבות שאין רחבים ד' הוא דאמר דוקא דיש לחוש: שננה ינאה כן' דהא מה שאמר הרשב"א בשליבות של עז הוא מטעם גירת מכחגאות ואם כן אכילו רחבים ד' דליכא ביעוחוחא אסור: השליבות העשויין למדרם כו' שהיה עליהם שם כלי פסחלה קודם שקבעוהו במקוה : אין ראוין כו' דאין שם כלי עליהם לק שם בנין כו' : בסעיף שאח"ז כו' אסרינן של ען הקבוע בקרקעית העבילה אם אין להם כו' : ואם אימא כו' ר"ל דאין חיטוק בין אם היה עליו שם כלי מחחלה או לא א"כ גם בסילונות אע"פ שחין להם לבובוין ליחסר כמו בשליבות דהוי גם כן פשוטי כלי עץ ואפ"ה קאמר דלה עלחה לה מכילה . אלא ודאי שלא אסרו הרשב"א והמחבר אלא כשהיה סולם זה בשליבות קודם שקבעוהו במקוה משום שהיה עליו שם כלי מחחלה ולזה מוחר בסילונות : אבל כילונות אין כו' כ"ל שלא היה עליהם כם כלי מחחלה רק נעשה מחחלה לצורך המקוה והוי עליהן שם בנין : קודם שקבעוהו כו' ר"ל שהיה סולם זה בשליבוח קודם שקבעו במקוה

דסים עליהן שם כלי מחחלה : מחבר מעיף ל"ב שילון של ען כו' ככר הענהי סוגית הש"מ ודעת הרחב"ד דמחלק בין כלי חרם לשאר כלים כספיף שלפני זה . ועחה אליע עוד המלפרך פה כדי להבין דברי הש"ך . דהר"ש הקשה אמהני דאמר ר"י וכלכד שלא לסבול על גבי הספסל למה יגרע מכלי הנטבל בתוך כלי במקוה שאם יש בפה החיצון שפופרח הנאד מוחר דע"י שפה החינון בשפופרת הנחד יש חבור לתים שבכלי החינון ע"י המקוה והוי ליה בכלי הסנימי כאלו שכלו במקוה עלמה וה"נ המים שע"ג הספסל כיון דמחוברים למעין ליחכשרו . וחירן דים חילוק בין כלים חלושין למחוברין דספסל הוחיל וקבעורו למקום גזרו במים הנגרים ע"ג שלח ישכלו בהם משום דלפעמים קובעין חוחם במקום פולח המעין ואין שם כשפופרת הנאד ונמלא כל המים העוברים על גבי פסולים משום מים שאובין ואסרו בכל ענין דלא ליחו בהו לידי חקלה. אבל כלי בחוך כלי ליכא למגזר שמא יקבעום למקום מוצא המים ולא יהיה כפפופרת הנאד פתוח דהא הכלי חלום ואין לו קביעות כלל במקוה עכת"ד : אבל הרא"ש לא חילק בין כלי חרש לשאר כלים ולא בין כלים חלושין לתחוברים . וראיית הראב"ד תמשנה פ"ה דתקואות דאמר ר"י ובלבד שלא חמבול על גבי הספסל דע"כ צ"ל הטעם משום גזרה דמרחגאות דהא החם ליכא טעם דבעיחא וגם קושים הכ"ש מ"ם מכלי בחוך כלי שבעבורה הוצרך לחלק בין כלים הלושין למחוברין . כ"ז אינו מוכרח דמאי דאמר ר"י וכלבד שלא הספול על גבי הסססל היינו משום גזרה שמא ישבול בחוך כלי שחין לו חבור במקוה ואש"ג דמוחר לסבול במקוה כלי הוך כלי ולא גזרינן שמא יסבול בכלי שחין לו חבור למקוה דשחני כלי בחוך כלי דמיירי שכלי החיצון גם כן טמא ותפסר שניהם בבה אחת וא"כ לא שייך למגזר שתא יטבול בכלי בלא חבור לתקום דמהיכן ימשוך לו מעוה זה תחחר שמוכל שני הכלים חוך המתוח כשרה חבל במעין שהעבירו על גבי הספסל שהמים נמשכין דרך הספסל חמיד ולפעמים נפסק החבור של המעין ממנו ויםעה בסועה לפבול על נכו גם בעת ההיא [הג"ה זה ל"ע דבהדיא עכואר בש"ם בחגינה (קף כ"ב) דאסילו בכלי סהור מסבילין אם יש בסי החילון כשפופרת הנאד וכ"כ בש"ך לקמן בסימן ר"ב ס"ק ד' וט"כ ל"ל דדוקא ע"ג ספסל אסור הואיל שכל מי המטין עוברין ע"פ וכמש"כ הב"י בדרך הב' לדעת הרח"ש ולדרך הרחשון שכחב הב"י דהרח"ש חוסר בכל גווני וחפילו בחחורי הכלים משום בזירה דחוך הכלים 2"ע טובה דמ"ש מכלי חוך כלי דמוחר ומנוה ליישב . ע"כ הנ"ה מהרב הנדול וכו' מהו' שלכוה הבהן נ"י מ"ן דפה ווילנה] : ועיין בעור וב"י כזה שכחב ב' דרכים בכונה הרמ"ם דלה מחלק בכל הנ"ל . לדרך החחד ם"ל להרא"ם בין בכלי חרם בין בשאר כלים בין מחוברים בין חלושים אסור לעמוד או לעבול כלי במקום אפילו על גבי אחורי הכלי הרל שמא ישבול בחוך הכלי ואפילו בדיעבד לא מהני שבילה (והא דהוצרך הש"ם אהא דאשה לא העמוד על גבי כלי חרם וחשבול לומר טעמת דבעיחת ולח קחמר מעם הנ"ל דמיירי בכ"ח מנוקב ש"ם בב"י) ולדרך הב' ם"ל להרא"ש דבכולהו לא איכסת לן בקבלת הפוסאה וגם לא נזריט בהן שמא יטבול בחוך מכלי רק משום חשש בעיחא לחוד אסור והיכא דליכא חשש בעיחא שרי ושאני בספסל אש"ג דליכת ביה תשום בעיחת החם לחוד הות דתוסר הרח"ם הותיל וכל פי המעיין . טוברין ע"ג הספסל ע"ש בנ"י שהאריך. ודין זה דסילון נובע מחשובת הרא"ש. וכתכ המחבר דוקת דתין לו לבזבז מותר לעמוד עליו ולפכול והפור לת הזכיר הנתי זה ומבותר בפ"ך פ"ק מ"ו מחלקותס. ודע דחשם בעיחה ודחי לה שייך הכא לפי שהסילון הוה קבוע בקרהע : ס"ק מ"ר כו' והך גורה לה שייך הכה כו' ר"ל גורח [הר"ש] דלפעמים קובעין הוחה במקום מולה מים וחין שם כשפ"ה ונמלה כל המים עוברין ע"ג הסילון לה

שייך בסילון דהח כל סילון יש בו כשם"ה וכ"כ המ"ו ס"ק ל"ח: חין להם לבובזין כו' ר"ל והוי סשומי כלי עץ דלח מקבלי טומחה וגרע סטי משחר סשוטי כלי עץ כמ"ש הש"ך בס"ק שלפ"ז דלא היה עליו שם כלי מעולם אין נפסלין להיוח מים שאובים . מיהו יש לדקדק דהם מכח דהחי דינה הום הכח"ש ונהי דהגזיכה דהר"ש לח שייך הכח הח חיהו גופת מפעם חחר חוסר בספסל . וליל לא מבעיא לחד פי׳ של הב"י דהרא"ש החיר בכל הכלים היכח דליכה בעיחה מש"ה שפיר החיר הרח"ש (ול"ד לספסל כו' דשהני ספסל סי׳ שַסרטים חוסר ככל גווני היינו מטעמת דשמת ישבול חוך הכלי חבל הכת כסילון א"מ שכל מי המשין שוברין פ"ג הסססל למקום שמשכין שם כמ"ם בכ"י ע"ש) ואפילו לאותו לפבול בו כשחין לו חבור להמפין דחם חין לו חבור להמפיין חין לו מים כלל: ולכן אפילו כו' שכי מפעמא קמא : אפילו בכלים חלושין כו' דכל דבר המקבל פומאה גזרו בו משום גזרה דמרמלאות וכן ססק המחבר בסימן ל"א א"כ לא שרי הכא מסעמא קמא דלא שייך הכא גזרה דהר"ש דמ"מ לחסרי משום גזרה דמרחלאות ולכן החנה המחבר אם אין לו לבזבוין כו' כלותר דחם יש לבזבוין דהוי ליה כיח קבול ובר קבולי סותחה הום חים בים בזרה דמרחנטות חבל בחין לו לבזבוין מוחר לכ"ע לעמוד עליו ולפבול כת"ש בב"ה וז"ל ונראה אפילו להראב"ד והרשב"א דפסלו בפשופי כלי ען שקבען בקרקע החם בנסרים וכיולה בו שראוי למדרם הכל סילונים הינם רחוים למדרם שרי עכ"ל הביחו הש"ך בם"ק שלפני זה ופירש דבריו דסילונות גרע שלח היה עליהם שם כלי מתחלה רק שם ברן שמחחלם נעשו ללוכך המקוה ממעם שאין לו לבזבזין כו' כל"ל : סעיף ל"ג ל"ר מקוכם ממימרא פ' החינוקה אשה לא חסבול בנמל פי' רש"י

מקום. שהספינות נקבעות מפני שמעלה פים וחולן ברגליה ולפ"ז אפילו ברימבד לא עלמה לה מבילה אבל הרא"ש שם הקשה מ"ש מתחני' דהמעביל את המעה אע"ג שרגליה שוקעות בטים סהורה מפני שהמים מקדימים לסים (פירוש שהמים מקדימין לידבק ברגלי המסה קודם שהגיע למים ולוחן מים מחוברין למקום הלכך לח הוי חלילה) וה"ל המים מקדימין. וחירן הר"ן דשאני מסה דליכת סדקים אבל באדם חולן לפי שהמים נכנם לו בין התלצבעות ונדחק שם פ"כ. ומה שהקשה ע"ז הכ"י דלפי המעם שמים מקדימין אין לחלק י"ל כיון שהמקום דחוק אין המים מקדימין ב"כ ור"ח סירש דלח הפכול בנמל מפני שרוב ב"ח מלויין שם והים כושה וממהרח לפבול וחינה מדקדה בפבילה ולפ"ז בדיעבד חם הים יודעת בעלמה שפבלה כהוגן עלפה לה פבילה וא"כ פל"ג הוא מימרא הנ"ל ע"פ פי' רש"י ופל"ד הוא מיתרא הג"ל ע"פ פי' ר"ה . ומ"ם אח"כ חתן עליו זמורות כו' עמ"ו ס"ק ל"ה דה"ה לדידן נסרים: ס"ק כו"ז ומ"ש אח"ב י"א כו' וגם רוב הפוסקים מחירין למפרשי הסוגיא כפי' ר"ח

מחבר סעיף ל"ה לא כו' נשעה שהים עורכה כו' מלם כדרך שהם בשעה הליכה כו' והקשה הב"י הת כבר נתן שיעור תחר דהיינו כעורכת ותירן הפ"ז בס"ק ל"ז

כו' : אבל בנהר ואהל כו' ר"ל דמפורש בש"ם שמשככין השער לחכי לא מהני אפילו נסיון ב"פ רק שרי פעם זה שח"ל לחאר ולחוף הוחיל ובסעם זה רוחה בעלמה שחין שערוח שלה קשורין ומסובכין כו': מפילג אגו רוחין שהוח חי מרפה כו' דחין לך אלח מה שחמרו חז"ל אע"ם שכוח הי ע"ם נם הוא מבל עכ"פ פרסה הוא: לפיכך אשה זו כוי ר"ל דסומכין פל הנסיון להיות תופסת גם מכחן וחילך בנחר וחהל:

ייש כו' נחזי חנן כו' ר"ל ולחחר שנדע ע"ם הנסיון דיין חינו מסבך יש להחיר לכל הנפים לתוף ביין: י"ל דחין העבע כו' ומש"ה דוקח חומה חשה שנסחם פצמה ג"ש וחין סיין מסבך שערוחים יש להחיר חבל חין לנו כח להחיר לכל הנשים לחוף ביין בסם יכבך היין השערות דחין מבע כו' :

בוחבר מעיף ג' חפיפה כו' דאתרים כש"ם דף ס"ח ע"ם והלכחם חשה חופפח כיום ופובלה בלילה והלכחה חשה לה חחוף חלה בלילה קשיה הלכחה שהלכתה לם קשים כה דמששר כה דלה הפשר . וס"ל לרש"י דתוקב שיהים החסיפה ביום שלפני מבילחם ולא בלילם דאי תוספת בלילה של פכילחה אימור לא חייפה יפה מחוך שמהומה לביחה ממהרת לפבילמה ומפרש הש"ם הכי הא דקאמר אשה חוספת ביום ועובלת פלילם סיינו סיכא דפספר לחוף ביום כגון בימי חול והא דאמריק והלכחא אפה לא חחוף אלא בלילה היינו בדלא אסשר לתוף ביום כגון שאירע מבילחה במ"ש חוססת בלילה במ"ש שבל השאלתות כתב דמועב שיביה בחסיפה בלילה כדי שיהיה סמוך לעבילתה ומפרש דברי פם"ם סבי כח דקחמר חשה לח מחוף חלח בלילה ביינו היכח דחפשר להיות החסיפה בלילה סמוך לסבילחה והא דקאמר תוספת ביום ומובלת בלילה היינו היכא דלא אפשר פגון שחל מבילחה בליל שכת דח"ה לחוף בליל הסמוך לשבילה חופפת ביום וסובלת בלילה שמ"ם כחום' מתר שכחבו דעה רש"י ושמלחות כחבו וז"ל ומיהו לפי מנהג הנשים עכשיו ששורין במרמץ עד הלילם מותר למוף ביום אף לשאלחות ואינו אסור אלא לחוף מבע"י ולנאת ממרחץ מבע"י אבל בשהחה עד סלילה חפיסה אריכחא היא שכל שעה עוסקת פחפיסת גופה ושערה וחע"ב ועוד יש מחמירין חע"פ שחופפת נושחות עמהן מכרק יפורקוח שמתן בכיח המבילה עכ"ל ודברי הש"ם הנ"ל הן הם ג"כ דברי המחבר ללחת פליבה דכ"ע בין לרש"י בין לשחלחוח: ברג"ה וכשעת הדחק כו' דהח חמרינן בש"ם

הא דאפשר הא דלא אפשר אלמא היכא דלא אפשר שרי לכ"ע : מעיף ד' חל כו' במ"ש כו' ר"ל לשאלאום כך הוא עיקר הדין שמחוף בליל סבילה ולדעם כש"י כה"ג לא אסשר מקרי : חל כו' והי כו' אם חלו כ' יו"ם כו' דין זה הוא ע"פ פירש המום' אליבא

דרש"י . דהחום' שם בד"ה כך הקשו פל פי' רש"י מסוגיה שבדף שלפניו דפתרינן החם חר"ה חשה חופפת בח" בשבת ופובלת בשלישי בשבת שכן חשה הופפת בע"ם וסובלה במ"ם (דאין יכולה לחוף כשבה ודנין אסשר משאי אפשר) אשה חופסת בא' ששבת וסובלת בד' בשבח שכן משה חופסת בע"ש וסובלת בסולחי י"ס שחל להיות אחר בשבם דהיינו ליל ב' חשה חופפה בח' בשבה ועובלה בה' בשבה שכן חשה חופשה בערב שבח וסובלת במולחי יו"ע של כ"ה שחל להיות חתר שבח דהיינו ליל ג' . ורב חסדת אמר כולסו המריען שכן לה המריען היכה דהגיע ליל מבילהה במ"ש חופפת בע"ש ואם הגיע מבילחם ביו"ע לחר השבח תו צמולחי יו"ע שני של ר"ה חחר השבח חוספת פתי בע"ם אבל אין ללמוד מזם להיכא דמובלה בליל חול שחהים מוחרה ג"ב להרחים פהפיסה פן הסבילה (דסין דנין אסשר משחי אסשר) ור"י אמר אפילו שכן ג"כ אמרינן לבד מאשה מוססה בא' כשבח (דרחוק יוחר מדחי ואסילו שעמא דשכן ל"ל דאסילו במולחי יום פוב שני של ר"ה שלמתר השבה אסורה לחוף בע"ש ומוסב שהחוף בליל סבילחה) דרש מרימר הלכחם כר"ם וכדמחרן כ"י (פי' רש"י חומרם דר"ח וחומרם דר"י דמע"פ במולמי יו"ם של ר"ה שמתר השבת דמ"ם לחוף ביום דהוי יו"ע מפ"ה מסורה לחוף מע"ש וחחוף ליל מכילחה) היוצא מזה דגם למאי דססק הלכחא כר"ח כדמחרץ ר"י מ"מ אשה חופסח שע"ם ומוכלה צמ"ם וכן חופשה בע"ם ומוכלה בתוי"מ שחחר השבה ולפירש"י שמפרש הח דאמרינן כם דאסשר כם דלם חפשר דמאי דקאמר כם דלם מפשר כגון שפובלה במ"ש דאז לא החוף אלא בלילה א"כ לא קאי הא דססקינן הלכחא כר"ח וכדמחרן ר"י דאחריק פכה"ג חוססת בע"ש וטובלת במ"ש וחירצו החום' דאיכא לאוקמי ססק דלעיל שליל תבילחה במ"ם והוא י"ם-שא"א לה לחוף ביום וגם לא בלילה אז ודאי חחוף בע"ש ולא הססיד פונחה וגם משכחה דפוחר להרחיק מהספילה ה' ימים כגון שחלו כ' יו"ם ביום ה' וביום כ' וסבילחה בליל כ' או חלו כ' יו"ע ביום ה' וביום ו' וסבילחה כליל שכח דפוחרם להרמים החסיפה מהסבילה ד' ימים הואיל ואינה יכולה לחוף בליל טבילחה ולא ביום שלפני סבילחה עכח"ד ולפי"ז ילה להמחבר דין דסעיף ו' ומעחה יובנו דברי הש"ך: ס"ק ד' תפיפה כו' כדעה רש"י כו' הבל לה כפי' ההוספה אליבה דרש"י כי דברי כש"ם יחסרשו בענין אחר וע"י כן הדינין יחחלפו רק לענין הסברא ס"ל

להש"ך כדעם רש"י כו' : מו מפילו במיו"מ כו' בחוסן שחין החפיפה מרוחק רק ב' ימים כנון שחלו כ' יו"מ ביום שבח וביום ח' וליל עבילחם במיו"ע דהיינו בליל ב' חוספת בע"ם והוח דלח כדעת המחבר ס"ד : וכדם"ל לר"ח ור"י. כו' ע"ם הוח דהח ר"ח ס"ל בכה"ג מופפת מע"ם דהם קאמר כולהו אמרינן שכן לא אמרינן א"ו דל"ל וכדסבירא לן לר"ח ולר"י כו' ור"ל וכדסבירא לן כר"ח וכר"י דסיינו חומרא דתרווייהו וחומרא דר"י הוא דככה"ב שים ג' ימים בין חפיפה להמבילה לל חתוף מע"ם או מעיו"ע אלא חופפח בליל עבילחה כו': והיינו דאמרים כש"ם כלכחת חשה חופפת ביום ומובלת כלילה והלכחת חשה לת חחוף שלח בלילה קשיח כו' כג"ל: הם דחפשר הח דלה חפשר כו' וס"ל דה"פ הח דחפשר חפי' חל סבילחה צמו"ם חד במיו"ם שם חין החפיפה מרוחק מהטבילה רק ב' ימים מקרי חפשר ולריכה להיוח חופפם ביום דהיינו בפ"ש וטובלה בלילה היינו במו"ש הח דלה חששר כלומר שהחפיפה מרוחק פהסבילה ג' ימים דבכה"ג לח חסשר שהחסיסה חהי' מרוחק מהשבילה. כ"כ כהח אמרינן הלכחח אם כל מחוף מלם בלילה: וסתך ש"ם אשקלה ומריה כו' בזה מבים כחים לפירושו דלפי' החוספת דר"ל הם דלם אפשר כגון שחל טבילחה במ"ש הוי ליה להש"ס לפרושי הכא בהדיא דהשחא דתאמר סחמא נותן מקום לסעות שאפשר לפרושי כפי' הש"ך אבל לפירוש הש"ך לק"מ אמאי פחמר סחמת ונותן מקום למעות שחסשר לפרושי כפי' החושפת והו"ל לפרושי הכי בהדים הא דלא אפשר כגון שיש ג"י כין חפיפה למבילה דסמך שם אשקלא ופריא דר"ח ודר"י לעיל שמסורש שם הילוק זה דב' או ג' ימים: כגון מיו"ע כו' מדלא מפרש רש"י כגון מו"ש א"ו פ"ל כפי הש"ך דבכה"ג אסשר מקרי ואע"ג דלפי הש"ך גם במיו"מ אפשר מקרי של אם אין סחסיפה מרוחק מהסכילה רק ב' ימים עו"כ ומ"ש כגון מיו"כ ר"ל של ר"ם דהוי כ' יפים וחל אחר השכח דחו כין חפיפה לפכילה ג"י דמקרי לא פסשר ופה שסחם רש"י ולה סירש כן להדיה פו"כ וסתך הדלעיל כלומר השקלה וסרים דר"ח ודר" דלפיל ומשם מיע שכן כוומת כש"י דבכה"ג הוי לח חספר : דלריכין לדחום דמאלה לה כו' דהם מחי דקממר בסוגים דלמיל שכן משה חופפת בע"ש ומוכלת במין"ם שחל להיוח חתר השבח ותשתע דכולהו חמורחי מודו בזה וגט למחי דססק הלכחח פר"ח וכדשתרן ל"י סרי דינה סכי פולה לה לפי סוגיה דלקתן דקחמר הה דלה הפשר דלפירושם ביימ כגון שפכילחם במ"ש ועלם קחמר לה חחוף חלה בלילה וחע"ב דסוביה דלעיל קאפר הלכתא כר"ח וכדמחרן ר"י והיכי נימא דאולה וזריכין לדחוק כמ"ם החום' דמוקתי ספק דלפיל חם ליל פכילחה במ"ש והוח יו"ש וכנ"ל משח"כ לסירוש הש"ך הני מלכמת דהכת למחי דמשגי כש"ם הת דמסשר דלת חפשר עם ההלכתת בסוגית דלעיל מולים בקנה אחד : מביאים ראיה ממנהגא כו' דקאמר שכן אשה חופפת בע"ש ופובלת במ"ם ועוד שחר שכן דקחתר החם וקשה היכי חיחה הכי ח"ו מביחים רחיה ממנהגה: ולפבול בדי או בה' בשבה כו' כנ"ל : אלא דר"ח כו' והכי קא ססק כו' ר"ל אכל לכ"פ מודי למנהגה דהכי הוי ה"כ חיך נחתר כו' וחע"ג דר"י פליג במולחי פני יו"ע פל ר"ם

שחחר השבח דחסורה לחוף מע"ש חלח חחוף כליל עבילחה וחע"ב דמוהגח הוי מע"ם גם בכה"ג מדקאמר ר"ה אשה חופפח בא' בשבת וסובלח בה' בשבת שכן אשם מופפת בע"ם ופובלת במולחי ב' יו"ם של ר"ה שחחר השכח אלמת דמנהגת הכי הוי וחפ"ה שליג ר"י י"ל דהת לת שכיח להיות ב' יו"ם של ר"ה ביום מ' וב' רודמן לם מבילחה בליל ג' שהוא מולאי הה' אלא מקרה הוא אם מדתן ובדבר דלא שכיח לא שייך מנהג ואחי שפיר דלא סליג ר"י אמנהגא אבל להיום אשה חופפת בע"ם ועובלת במ"ם בזה ודחי שייך מנהג דהה שכיח הוח ומקשה הש"ך שפיר חיף נחמר כו' ולענין דינה [רש"י]: דינה [רכ" יש לה להשחשף בחמין ביום] בע"ש ובחו"ש וכו' ד"ל ללחח ידי שיעת [רש"י]: בכה"ג מסקינן בש"ם כו' ר"ל בכה"ג אף לשיעת רש"י מקרי לא חשבר וחוססת בליל עבילחה בכה"ג מחוד וקאי אמ"ש חתלה דלכ"ע. יש לה לחוף בע"ש ובעיו"ש וגם בליל עבילחה דלכחורה לחוד ואף בכה"ג שים ג' ימים בין חפיפה למבילה מ"ל לחוף בע"ם ושהוא ג"י מקודם ע"ו כחב (ים) דה"ק לח די כו' : כיון דרחוק כו' דחי כשחין מרוחק החסיסה מהשבילה כק יום ח' או ב' ימים סגי בחסיסה ע"ם ועיו"ש לחוד (כל"ל שישם הש"ך) וע"ו קחמר הש"ם הח דלח חסשר שיש ג' ימים ביניהם דבכה"ג לח סגי בחסיסה ע"ש ועיו"ש לחוד כיון דרחוק כ"כ כו' : וגם בע"ם ויו"מ וח"כ לדידן דגם ברחוק יום ח' חו ב' ימים חוספת בע"ם ועיו"ם וגם בליל מבילחה אם כן אין חילוק בין ב"י או ג"י וא"ב דסחם חחלה וכחב דבכ"ע יש לה לחוף בע"ש ועיו"ע וגם בליל עבילתה : וכדמחרן ר"י וחומרי חומרי נקט כו' ר"ל אבל לא כפי' רש"י שפירש חומרי חומרי דר"ח דשכן לא אמרים וחומרי דר"י לא חחוף ג' ימים מקודם אפילו בב' יו"ע של ר"ה באחר שבח אלא חחוף בליל מבילחה דלפי' רש"י ר"ל חומרי חומרי בב' דרכים אבל הש"ך מפרש לה דבחדם מלחמ חומרי חומרי דר"ח כו' : דהכי פסקינן בש"ם כדמחרץ ר"י כו' ולפירש"י ר"ל דפין הלכה כר"ח רק במאי דאתר שכן לא אמריגן אבל במאי דס"ל באי אסשר חוססח ג' ימים מקודם ליח הלכחת כוחיה אלת כדמחרן גד"י דבכה"ג חחוף בליל פבילחה וסות דלא כמ"ם המרדבי או ס"ל הא דקאמר הש"ם והלכחא כר"ח וכדמשרך ר"י היינו כפירוש הש"ך ואם כן שפיר כתב המרדכי בפ"ב דנדה פסקינן כר"ח דאשה חופפת בע"ש כו' דהיינו חומרי דר"ח ור"ל חופפח גם בע"ש : דהא פליג כו' אבל לפי' הש"ך א"ש לישנא וכדמחרן ר"י די"ל דגם ר"י מודה לר"ח דחוספת בע"ש ואינו אלא כדמחרן דברי ר"ח לסרש דבריו דבכה"ג דרחוק כ"כ לח סגי בחפיפה ע"ש ועיו"ם לחוד אלח לריכה שחחוף גם בליל מבילחה כדמחלקינן בש"ם בהכי כו' ודחי לפירוש החום' אליבא דרש"י לא מחלק הש"ם ביניהם דבין בב' יו"מ חו יו"מ חחר השבח חו פחם מ"ש בכולהו לח חפשר מקרי וחופפח בליל מבילחה אלא ר"ל כדמחלקינן בש"ם לפי' הש"ך דמפרש הא דאפשר כגון במ"ש או יו"ם א' אחר השבח הא דלה אסשר כנון בב' יו"ם אחר השבח והפוסקים לא חלקו ביניהם כדמחלקינן בש"ם בהכי והיינו משום כיון דכחבו אף וכו': שרי אפילו לרש"י כו' דהא בכה"ג שקבעו לה זמן שהעסוק בחפיפה דוקה שעה החם הזלה לה חששה דרש"י הימר לה חייפה שפיר מחוך שמהומה לביחה וחמהר לפבול . אמנם אפ"ה של סברא אאת לחודא לה הוי סתכינן דחפשר דרש"י חוסר החסיפה בלילה בכ"ע משום לה שלוג רק נירף עוד סברא אחרת להחיר החסיפה כה"ג בלילה מאחר שע"י החפיפה ביום סיכא חשש איפור שלא כו': ם"ק מ' ומ"ם כו' עיקר הדין כו' ואעם"ל פני במו"ש כשחחור וחחוף וחסרום מעב כמ"ש בהג"ה דהם כחב המ"ז ה"ק ד' וו"ל וחסרום מעם נראה דאף לשחלחום סגי בהכי דאע"פ דלדידהו עיקר התפיסה בלילה ואם כן זריכה לחוף הרבה לכתחלה מ"מ פודה [כמן] דמהני חפיפה דע"ם ללרף להך חפיפה חועטה דבגי בהכי עכ"ל ומ"כ גם

לצרף להך חפיפה מועמת דסגי בהכי כמ"ם: סעיף ו' בהג"ה גם כו' או כו' שנריכה ליגע בהן נשעה אכילה שח"ל לאכול בכף או בסכין בלי נגיעה במאכל

לפמ"ם הם"ך דכך הוח עיקר הדין להיוח חופסח בע"ם וגם במו"ם מ"מ מהני חפיפה דע"ם

ם"ק י"א ובשעת כו' . המחבר אזיל לשימחו בכ"י כו' ר"ל כמה שהשמים מ"ש בהנ"ה וגם חזהר בימים כו' והם דברי הפור וכחב שליו הג"י נרמה מדברי המור דמ"ל שח"ל אפילו שיון בשעת סבילה כי העיון הוא רק בשעת חפיסה בע"ש או בעיו"ע דאל"כ לאיזה עורך כחב הזהירות הלא מעיין וחבדוק היסב כל גושה ושערות ראשה בשעח טבילה ואם חתלא על עלמה דבר חולן הנדבק בה תנגיעת חבשילין חשירנו אלה ודהי דס"ל דהעיון הוא ג"כ בשפה החפיפה ושוב א"ל עיון בשפח סבילה ותש"ה כחב הטור שחזהר בימים שבין החפיפה לעכילה מנניעח חבשילין וכדומה שלא ידבק כה שום דבר ולאו אדעקא . והקשה הב"י הא גופא קשיא אמאי נימא שא"ז העיון להיוח בשעח מבילה הא אפילו החפיפה לריכם להיות סמוך לפכילתה אלא דהיכא דלא אסשר לריכין להרחיק תן הסבילה מ"מ העיון דיכול להיוח גם בשבת ויו"ם ויכול להיוח שמון לסבילחה לא הו"ל להחירו להרחיקה מהטבילה לכן כחב הב"י שבאמח לריך להיוח העיון שמוך לפבילחה בכל ענין וחין לריך בזהירוח מנגיעה חבשילין . וזה שהשמים המחבר מ"ש בהג"ה גם חזהר כו' רק כתב ובשעח העבילה חעיין ותכרוק כו' דתו ליכח חששח וח"ל בזהירוח. וע"ז כחב הש"ך ולי נראה דגם הסור כו' ונראה דגם מור"ם בהג"ה ס"ל כמ"ם הש"ך דהא לא הגיה כלום אמ"ם התחבר ובשעת טכילה חעיין וחבדוק כו' ואפילו הכי כחב דברי הפור בהנהתו שחזהר בימים שבין החפיפה כו' א"ו דם"ל ככש"ך. וכן הרשב"א והר"ן שכחכו שמהם הביא הב"י ראיה לסברחו דלריך להיות הפיון ספוך לסבילתה דוקא אפילו כשהחפיפה מרוחקת ולפי מ"ש הש"ך דס"ל להסור דלריך להיוח העיון בשעח חפיפה וגם בשעה מכילה לא מבעיא דאין סחירה לזה ממ"ש הרשב"א והר"ן אלא אדרבא משמעות לשונם הוא כך שכחבו דוקא כשחזרה ועיינה כו' : ולא עוד כו' הם דברי הרשב"א דאל"כ פשימא כו' דהא מ"ש שלא עלחה לה טבילה כשלא עיינה בשעת סבילה קאמר ואי ס"ד גם כשעת חפיפה לא עיינה פשיסא דלא כו' : ומאי סספא כו' כ"ל ואי ם"ד דא"ל שיון בשעת חסיפה קשיא מאי פסקא דסחס הרשב"א דבריו אלא סוס ליה לפרשי בהדים דמיירי בהכי שעיינה בשעח חפיפה אלא ודאי שגם בשעח חפיפס צריכה לעיין וע"כ סחמא דמלחא בשעה חסיסה נמי עיינה כדינה וא"ם דסחס הרשב"ם דבריו דסתמת כפירושו: בשעת חפיסה נמי חינה כו' כל"ל: הרחוי לדבק כו' לחפוקי פת וכדומה מדברים שחינן נדבקין שח"ל ליזהר ליגע בהן וע"ו כחב וכן משמע בב"י ר"ל דהזהירות הוח דוקא בדברים הנדבקין אבל בפי' המור אדרבא כחב דלח כהב"י :

בית כוי לח כל הגוף כוי כב"ה דמחירין להחם חמין ביו"ם לרגליו חבל לח לכל גופו והטעם דחמין לרחון פניו ידיו ורגליו הוח שוה לכל נפש וחוחר לחממו בי"ם הבל חמין לרחון בהן כל גופו אינו אלא למעוננים והוי כמוגמר דחבור ביו"ם דכחיב אך אשר יאכל לכל נסש כו' דבר השום לכל נסש דוקא מוחר ביו"ם: בין בחמין בין בצונן כו' ביה"כ ובמ"ב דגם רחילה בצונן אסור לזה כחב ובשכח ויו"ם כו' ודוקת כו' מע"ם ועיו"ע כו' ותע"ג דחינה רוחנת כק בחותו מקום ובין ירכותיה תם"ם בחמין שהוחמו ביו"ם אסור לרחוץ שאר אברים חוץ מפניה ידיה ורגליה ואם כן אותו מקום ובין ירכוחיה בכלל שאר אברים הוא ואסור בחמין שהוחמו ביום סוב: שאו היא לריכה כו' דהת ביום שלובשת לבנים ופוסקת במהרה ומתחלת למנות שבעה נקיים מיום שאחריו וא"ב אם בשבת היחה לוכשת לבנים היחה מתחלת למנות שבעה נקיים מיום [א"] והיחה צריכה לסבול כו' והיו מרוחקין ואין להרחיק החפיסה מן הסבילה היכי דסספר: והא רחים כו' א"ל דאם פעם המנהג כמ"ם המ"ב גם ביו"ם לא היה להם ללבוש לבנים אלא

ודאי פעמם כפ'ם הש"ך דלא שייך ביו"ע כשחל בימי חול : מחבר סעיף ז' במקום כו' אין להחיר כו' ניום שכח כו' ר"ל אע"ג דנסיפן קל"ו ס"ד כחב היכא דאיכא אונם כגון שיכאה למכול כלילה מחמח לינה או סחד גנבים כו' או שסונרין שערי סעיר יכולה לסכול בשמיני מכע"י מ"מ אין להחיד בכה"ב

כשיום כ' פגבת לסכול ביום השכם משום הרחקת החסיפה מהשבילה כמ"ש ס"ו דחרי קולי אסדדי ט' קולא סרך בחה כו' . עי' סימן קנ"ז ס"ג ובש"ך סק"ח :

סעיף ח' ביםי כו' וחצ"ל כו' . כ"ל דהח חפיפה אינה דבר חורה אלח מחקנת עזרא ואפ"ה לא עלחה לה עבילה כשלא חססה ואם כן אצ"ל כו' :

בר"א כו' כיון שח"ל כו' וחע"ג דמ"מ בעי רחוי לכיחח מים כיון דלח בעי ביאח מים ממש חליק בספיקא להקל דגם בשעח מבילה לא היה עלים שום דבר חולן סבל במקומום הגלוים דבעי ביסת מים ממש תלינן בספיקה להחמיר שמה סים עלים דבר חולן בשעת עבילה ובעליחה נפל ממנה . א"ל דוקא במקומות הגלוים מיכם לספוקי בהכי שמם היה עליה דבר חולן ובשעח העליה נפל ממנה שבל בכיח הסתרים ודאי דלא היה שום דבר חולן דאלשב למה נפל לאחר הטבילה דהא יש לו פקום להשחר שם ולהתדכק בקמעי' כ"כ הש"ך בסימן קל"ח ס"ק ל"ב ועע"ז ס"ק י"ח

ס"ק י"ד אם כו' סמוך למכילמה כו' ואפילו היה כשהי עונות שתפפה ביום סמוך לערב ומבלה בתחלת הלילה ח"ל לחזור ולפבול : ואם לאו כו" שאין החפיפה

סמוך או שהוא סמוך אבל הוא כשתי שונות נריכה לחזור ולשכול : ס"ק מ"ו ואם כו' וכ"ח חיבעי עיונה כו' דהר"ן שם הוכיח דגריכה עיון סמוך לפבילה וע"ו כחב חה"כ וכ"ח חי בעי עיונה כו': המחי גריכה לחוף כו' כ"ל לחזור ולחוף ולמבול : ס"ק מ"ו בסה כו' והב"ח ססק כו' דהה המחבר כחב בר"ה שיש חלוק בין חוך העונה לחתר העונה כלה נחעסקה באוחו המין לחתר העבילה אכל בנחעסקה אשילו לאחר עונה שחפפה סבלה א"ל עבילה אחרת שאנו חולין את דבר החולן בעין שנחעסקה וע"ז כהב הש"ך והב"ח פסק כו' דאפילו נחעסקה כו' אין חולין כו' כלו' אם הוא לא"ע ולא עדיף עלה נחעסקה: וכן לכולהו שנוי בחוסמת כו'. דאמרינן בנדה דף ש"ו ע"ב אמר רבם עבלה ועלחה ונמלא עליה דבר חולן אם סמוך לחפיפה סבלה א"ל לחזור לחוף ולעבול ואם לאו זריכה לחוף ולעבול וכחבו החום' ד"ה אם יכולה והא דאמר ס"ק דחולין סבל ועלה ונמצח עליו דבר חולן אסילו נחעסק באוחו המין כל היום כולו (לחתר שבילה) לא שלחה לו שבילה עד שיחמר ברי לי שלא חיה עלי מקודם לכן . החם קנמת עבינה) לם שנהם לו פרים על שימת ברי לי שנם שים על תורום לכן . החם בשלם מבל מתוך לחפיפה חש"ב דהחם לת תפליב (כ"ל והוי קלת דוחק לותר דמיירי דוקם בשלת תבלה מתוך לחפיפה ותוד חותר כ"ח דההים דחולין לתהיות לתפים ותוד מתוכילה והכל איירי לבעלה ושוב פי' כ"ח דחסיפה לת שייר אלת ברתש והך דחולין איירי בשלר הגוף דליכה חשיפה לדנה מתוך לחוף ולהשת שייר אלת מכהל אינה להוף ליו שלת מכהל אלה לביל לדינה חקום עודם בחפיפה אינה סום ברחש ובכ"מ שער ולפ"ז כחולין דחיירי בנוף שח"ל חסיסה ומחחר שלם חססה כלל כשנתנא על גופה דבר חולן לא עלחה לה סבילה עב"ל). ולפ"ז כיון דלשנויא קמא שכחבו החוספות דהך דחולין מיידי שלא סכלה סמוך לחפיפה ומש"ה לא שלחה לה שכילה אף בנסעסקה באותו המין מוכח להריא דמין לחלק בין נחעסקה או לא ואף לחירון הב" דשאני הסוא דחולין דמיירי למהרוח ומחמירין מפי דמה"ם החם אשילו מבלה סמוך לחפיפה לא פלחה לה סבילה אבל לבעלה דאמרינן אם סמוך לחפיפה עבלה א"ל לחוף ולסבול דלכאורה י"ל דה"ה נמי אפילו לא סבלה סמוך לחסיפה בנחעסקה באותו המין חולין בו ופלחה לם סכילם וכן גם לחירון הג' יש לחלק בכך ושאני האי דחולין דמייכי בגוף שמ"ל לחסיסה דהואיל ולא היחה חסיסה כלל מש"ה אפילו נחעסקה באוחו המין לא מהני אבל כשפכ"ם חפפה אפילו לא היחה החפיפה סמוך לפבילה מהני נחעסקה באוחו המין אולם כיון דלשנויים קמם דחום' מוכח דחין לחלק בכך כלל בין נחעםקה חו לם ובחינה שנויים נהי דחין מוכרח וחים לן למיתר מחחר שהחלוק נסחר לפי חירוץ הח' מסחמם שלר החירונים לא פליצי אחירוץ הח' לדינח וגם חינהו ס"ל דחין לחלק כין נחעסקה באותו המין או לא דלם כהתחבר : ולחד שנויא כו' משרש דבריו הראשונים שסחם וא"כ ליכא מאן דמיקל כו' דמסתמא שאר ההירולים לא פליגי אהירוץ הא' לדינא : דברי המחבר אסשר להתפרש כן כו' . דה"ק בד"ח שאם הוא לאחר העונה דלריכה (לפבול בו) [פבילה אחרת] בודאי היינו דוקא שלא נחעשקה באוחו המין אחר השבילה אכל אם נחעשקה בו בין שבילה לבדיקה משכחת לה דא"ל שבילה אחרת שאני חולה אוחה במין שוחעשקה בו כגון אם אומרת ברי לי שלא היה עלי בשעת סבילה משא"כ אם לא נחעסקה לא חלית אחרה ברי לי [כיון] שהוא לאחר עונה אכל גם בנחעסקה כשאינה אומרת ברי לי לא עלחה לה עכילה :

ס"ק יין אבל כו׳ אכל נמנא כו׳ כ"ל (אע"ב דאם סכלה כלא חשיפה הנוף עלחה לה מכילה בדישבד כשלא כמצא שלים דבר פולץ) [דבאם לא חפיסה סמוך למכילה שלחם לה מכילם בדישבד כשלא מצא שלים דבר חולץ אבל אם שבלה בלא חפיפה כלל] גרע מאם חספה ונמצא עליה דבר חוצן דהחם אפילו אם לאחר שונה שחספה מבלה אבל נחעםהה בתוחו המין חולה כו חבל בכה"ג ששבלה כלח חפיםת הגוף חם נתוח על גופה דבר חולו אפ"ג שנחעסקה באותו חפין אפילו בדיעבד לא עלחה לה סבילה: וכן מחלקין החוסשות והלגודה כו' מכיל הלים דבתכלה בלל שפיפת הגוף שלחה לה מכילה בדימבד: בשם ר"מ כו' כול חירון הג' הל"ל: לשבוף בחמין כו' ר"ל על כל הגוף: כשלל היחה שמוך למבילתה כו' דאשילו שיינה שמוך למכילתה אם לל תספה שמוך למכילה לריכה לחוף ולפבול מחל לא עיינה יפה כמ"ם בס"ק מ"ו ואם כן אפילו מפפה סמוך לפבילה אי ס"ד דלמ מבדא אפיפה אלא במקום שער אכחי הוי ליה למיחש שתא לא עיינה יפה בשאר תקומות שכנוף וחפיסה לא היה שם והו"ל למימר דוריכה מבילה אחרת דאין להקל לענין עיון בשאר מקומות שבגוף לומר דלא חיישינן החם שמא לא עיינה יפה כמו במקום שער דלשנין שיון כו': ומביאו ב"י כו' ר"ל אלמא דאם לא חפסה כשאר מקומות שכנוף אסילו בדיעבד לם מלחה לה מכילה דהם קושיים הר"ן כך היחה ובשביל זה הוכיח שדרכן היה להשתמף כל גופן בחמין ע"ז כחב קאי אנמלא כו' ועם"ז ס"ק י"ב לחרץ קושיים הפרישה והב"ח דג' חלוקים ים מוך שונה ואחר פונה ואחר אחר ומחחלה כמב בם"י דאם בחוך שונה שחספה מבלה א"ל מבילה אחרת אבל אם היא לאחר עונה נריכה מבילה אחרת ואח"כ בס"אם דחם נחעסקה באותו הפין אחר פבילה אפילו הוא לאחר עונה א"ל פבילה אחרם דמנן חולין במין שנחעסקה בו ומח"כ כחב אם לא חפסה קודם עבילה כו' אינו ר"ל שלא חפסה כלל אלא שלא חססה קודם עבילה אלא רחוק ממנה הרבה כנון שחספה בע"ע ושבלה במ"ש דחסיםה זו לא מקרי קודם עבילה כלל אלא החוץ ממנה והיינו אחר אחר ושבלה במ"ש דבכה"ג אפילו נחעסקה באוחו המין לא מהגי ע"ש:

אם כו' וכ"ם כ"ל אם פיינה ולא חספה וכ"ם הוא דעיון דאורייחא והחפיפה אינו דאורייתא רק תחקנח עזרא כנ"ל בריש הסימן: ס"ק י"מ תולין כו" דסרוקח חולק וס"ל דגם בבים הסתרים חע"ג דח"ל ביחח מים רק דחוי לביחח מים מולין בספיקת להחמיר: ס"ק ב' או כו' דהיה ביד בנה כו' ח"נ היה מלוכלך בפים כו' אבל בסחמה דלה ידעים שהיה ביד כנה תכשיל או שהיה מלוכלך במים ולקחחו על ידם שרומה בין חסיפה לסבילה עלחה לה שכילה להכ"ח (דלא כהמחבר סימן קל"ח סעיף מ"ח וכמ"ם נט"ן שם ס"ק נ"נ) דבסחתם ול חיישין שמח היה מלוכלך במיע וכיונא בו : ס"ק כ"א אבל כו' דכר וח לידבק כו' וכנים וסרעושים אין נדבקין בנוף וחמים נכנסים בסם ולח מייצי ע"כ לפון ד"ע מ"ע :

סימן

דע דשחלוקת המחבר והרב סיא מחלוקת רש"י והרי"ף בש"ק דסשחים אהא דחגיא כל התצות מברך עליהם עובר לעשייתן חתר רב חסדה חוץ ען התבילה תשום דמכחי גברת לת תזי ופי' רפ"י כיון דתיכת גר שתינו יכול לומר תשר קדשנו בפלופיו ולונו קודם

מכילה דמל ולה סבל כחלו לה מל וחי הססר לו לברך חלח חחר המבילה להכי הקנו בכל חייבי סבילוח לברך אחר הסבילה וראים מנוסח הגרכה שפברכין פל השכילה לפי שהוא לאחר עשייחה דאי שאר חייבי סכילות מברכין קודם הפכילה פתלי אינם מברכין למכול כלמ"ד שהוא נוסח הברכה שמברכין מודם פסבילה אבל הדי"ף כפס סגומנים כ' דלמ אמר ר"ח לברך אחר הסבילה אלא בסבילם גר למוד דאבחי גברא לפ חדי שאינו יכול לומר אק"ב ולומ עד שיפבול אבל שאר חייבי פבילום מכרכין שוכב לששיים. וכחב הר"ן לפי דבריהם עה שאין מברכין שאר חייבי מכילוח לפצול בלמ"ד שהוא נוסח הכרכם שמברכין עובר לעשייתן היינו ספני שלם דע להחקין שני מסכשום וכיון שכסכילם הגד לריך לכרך כפל אף שאר סייכי סכילות כשתכרכין לפני סכילה קבשוטו בפל שכפ"ד . ולפ"ז דעת הפחבר כהכי"ף ומ"ם כשפושמת חת מלבושיה היינו משום **וקורם שמשפס** סין כחוד לברך דהוי עובר דעובר וכמ"ם כא"ח סימן כ"ה כמ"ם ס"ק י"ב ובסימן קפ"ד ס"ג ולפחר שפשפה נס חלוקה כשעומדת ערומה משורה לכרך פש"ה כשעומדת בחלוקה חברך כו' . ורפה רמ"ם כרש"י וסייעחו. ועיין בחשו' חות יחיר שכתב דמוהג הנשים לקבול ב' פשפים וכין סכילה רחשונה לשניה תכרכת והום פנהג סוב שעל ידי כן יונחת הציבה דכ"פ. דלר"ף שנריך לברך קודם הסבילה עובר לעשייתן סלת הודם הסבילה השנים ולרש"י שלם חברך עד אחר המבילה בכה"ג הוי לאחר המבילה שכבר עברה מכילה ראשונה וכן ראוי לעשות ע"ש: ס"ק א' מכסות כו'. פולה להפסיק כו' אצל לפנין גלוי ערוה האיסור אשילו לבו מכוסה משום דכתיב ולא יראה כך פרוח דבר לא מהר חבוק זרועומים ואשור לבו רואה אם הערוה לא שייך אלא באנשים אבל האשה לא כו' : ולא בעי פוחות בקרקע כו' ר"ל דהת דחנן החשה יושכת וקולה חלחה כשהית ערומה ומברכת ומוקי בש"ם כששניה של מסה פוחות בקרקע (כמו שיחבאר בסמוך) וע"ז כחב ולה בעי פוחות בקרקע כו' : וחם כן לריך כר משום חיסור גלוי ערוה: וגם הב"ח בקונערם חחרון כו' שלפי סברחו שם דגם בחשה שייך לבו רומה מת הערוה וחבוק זרועותים לח בהני גם לזה ומם כן בתים לולין יש כמן מיסור נוסף לכד חיפור גילוי ערוה דהיינו לבו רומה מת הערום וקפה יותר על ספוסג שמברכין במים לוולין כלי כיסוי כלל: מהשים דסרק מ"ש נכי עגבוח כו' דאמרים שם אמר כ"ח עגבות אין כהם משום ערוה לימא מסייע לר"ה האשה יושכה וקולה חלחה ערומה (דמע"ם שערום אשור לברך אש"ה יושכת פוחרת לכרך שבישיבחם פניה של מעה מכוסה בקרקע) אבל לא האים (שאע"ם שיושב הגיד והכלים בולפין ונראם. קחש פיהת באשה יושנת מוחרת וחע"ם שמנלת ענבותים חלם ודחי דענבות חין בסם משום ערום) מרנמס לנכ"י כגון שהיו פניה פוחות בקרקם (ר"ל דחשילו מי עגבות יש בהן משום פרוה היינו מקומות השמוכין לכית התורפה חבל לא פל העובות ואם כן כששנים של מעה פוחום בקרקב אוהן מקומות הסמוכות לבית החורפה נדבקים ונסחרים בקרקע והקשה הכ"ח לפי עלי דם"ד מעיקרם דמעמה משום דעגבות אין בסם משום פרוה אי חמרת כדברי הח"ח דבמשה לח שייך חיסור לבו רוחה אם סערום קשם המחניתין מפר חרים דחם יושבה משילו עומדם מוחרת לקון חלחה ערומה דמה חיסור ים בדבר בשלמה דמתי דעחני עגבות ים כהן משום ערום רק דמיירי שפניה מוחות בקרקע אתי שפיר דבעי דוקם יושבת אב! עומדת אשוכה מסני שעובות יש כהן משום ערום ולכה רואה את הערום דהיינו בעובות המונים למשה מחר שבינות ים צמן משום ערום הצבי רומי מיוך חיפור לבו רומה החיים למשה לבו רומה המיום למשה מחר משה מחודה מחודה המיום במונים משה במונים מחודה המיום לבה דמונה מחודה לפנין לבו רוחה חה הערוה לח סוי חבוק זרועוחים הפסק : ושמבי לי' שחבי' להדרישה כו' כנ"ל : כח"ק די"ח דברייחם כו' ומביחו הפ"ד בסמוך דח"ר מים צגאין יושב בסן פד צומרו וקורת וי"ח מוכרן ברגליו וסריך הש"ם וח"ק סכי לבו רואה מה הסברום ומשני קסבר לבו רומה את הערום מותר: כדמתרינן ר"פ מ"ש כו" אמר רבה נוחה בעשבית מוחר לקרוח קריחת שמע כנגדם ערום בפששית חשור לקרוח קריחת שמע כנגדה דנוחם בכסוי חלים רחמנה דכחיב וכסית אם נאסך והם מכסי אבל פרוה במשפים אסור לקרום ק"ם כנגדה משום ולא יראה בך ערות דבר אתר רחמנא והא קמחחזי פ"ב . ואם כך קר דמוֹה וחרומה גם כן היינו פעמה דאמור לברך כפהוא פרום משום דכתיב ולא ירחה בך ערום דבר . ולפ"ז מפילם פין מקום להוכחה סב"ח דלה כהפ"ח דפפי קושים למפי דמ"ל דעובות חין בהם משום פרום וגם פיסור דלבו רומם פת הערום לדפת הפי"ח לם שייך בחשה וסט כן מחי חרים יושבם ספילו שומדם לישחרי . הם ליחת דכפומדם יש כמן סיפור גלוי פרוה דכתיב ולת ירתה וגו' והם קפתחתים משח"כ ביושבה דפניה של פסה מכוסין בקרקע וחין ערוחה נרחית מש"ה הוי חתי שפיר חי חעדים כר"ה דעגבות מין בהם משום ערוה ולח פריך אלה חי משה דעגבות ים בחן משום ערוה משילו יושבה ליהסר דענבות תגולין ומשני כגון ששנים של מסים פוחות בקרקע דגם ענבוחיה מכוסין וכ"כ הפ"ו : ול"ל דבמים ללולין כו' סעם התנהג שתברכין במים ללולין בלם כסר בול דאף שנדחו דברי הב"ח ואם כן פין כתן פיסור לבו רוחם פח הפרום חבחי פיסור גלוי ערום להיכן אויל כת"ם הדרישה ע"ז כחב ול"ל דבמים צלולין כו' : צירד לסכול יחכסה כו' הכי פיחם שם ירד למכול פס יכול לפווח ולקרוח עד שוח חכן החמה יעלה ויחכסה ויקכת ותם לתו יחכסה במים ויקצת ופריך הצ"ם מהת דקתמה ותם לתו יחכסה במים ויקרם וסרי לבו רומה מח הערום חר"ח כו' : וכחנה בכרייחם כו' ר"ל וכחנה דברייחת הכ"ל: דקתני יחכסה כו' דהת ודמי דמסו"ה צריך שיחכסה במים משום מיסור גלוי ערום ובמים צלולין עדיין יש מיסור גלוי ערוה אלא ודמי קשיסת ליח דכטוי כו' : וו"ל וכרי לבו כו' קחד המחי דפריך הש"ם והרי לכו רוחם שת הערוה מוחר לישב בסן כו' כל"ל וכ"ל וחש"ה לריך לישב בהן כו' למ פליג מתרפי סחמה כו' דגם הנך סחתא מלי סברי דלבו כואה הערוה מותר והא דאסור בחלה והרושה לברך ערום היינו משום איסור גלוי ערוה: דחבוק זרועוחיה מהגי כו' שיהיה מואר לקרות ק"ש במים . ודע דלפון חבוק זרועומים לאו דוקא דלא בעיק חבוק ב' הזרועות אלא כזרוע אחת שמחבק על גופו חחת לכו סגי להיות הספק בין לבו לפרום ולא הזי לבו רואה אח הערוה : אבואי לא משני כו' מחפי דפריך ממחמי יוהרי לצו רומה מה הפרוה ומשני כ"מ בעכורין שנו ולמ משני דמיירי בחטוק זרועותיו הונרך לדמוק דכ"י כו' ר"ל דמדם קושים מהיישבת כחידך דמש"ה לח משני סש"ם דתיירי בחבוק זרושוחיו דחכמי תקשה נהי דחין כחן חיסור לבו רוחה חם הערוה פ"מ יש כחן חיסור בלוי ערום והולרך לשמיי דבעכורין שנו דמין כאן איסור כלל דכארעא סמיכחא דמי והא דכתב הר"ד יונה דמהרי חבוב זרועותיה ולא הש לאיסור גלוי ערום קאי ארוחן בכלי דהדי הכלי כמו לבוש להגוף ואין בו ספום גלוי ערוה חבל מ"מ יש בו משום לכו רוחה חת הערוה כמו כשלבש חלוקו על גוסו שלריך דבר חולן ומשסיק בין לבו לערותו כמ"ם בחו"ת ריש סימן ע"ד משח"כ מחניחין דירד לעצול וליכח לחוקתי בכלי וכחבוק זרועותיו: ורואי קושים חחריחם כו' ר"ל והוי ליה להקשות חוחה קושיה דהערות מצולה ועושדת . והש"ו סק"ג חולק גם על הדין דגם ביושב בכלי חיכא למיפר גלוי ערום דהא הוא עלמו רואה ערוחו ע"ש: ולפי מה שכתבתי ניחח כו' ר"ל דברי הר"י שכחב דמהני חבוק ידים דחיפור גלוי ערוה בלחו סכם אין כאן דבמים ללולין ליחה משום גלוי ערום ומשום הכה נמי סדיך הש"ם סושים זו ממחניחין דלבו רואה אם הערוה דאלו איסור גלוי ערוה אינו כשמכסה במים אשילו צלולין וחין להקשות חם כן הדכח קושית הדרישה לדוכתה פתחי לפ משני חמתניתין דמיירי בחבוק זרועותיו פ"ז כתב וחם דלם משני הש"ם כו' דבמים לחוד [סני]. חבל כדמשני בשבורין שנו בחמת במים בלחוד סני ותו לם זריך תקנים אחרישי : עד התגא נופי כו' כיל מהי דהש"ם חומריך לחוקימתה דבעכולין שנו פכה הפתגישין דפתתפ השקל

הדרישה בין מ"ש על דברי הח"ח סימן פ"ד ח"ב ובין מ"ש לעיל דמיירי כרוחן ככלי דהם מיירי בירד למבול אם כן מ"כ לא מיירי בכלי אלא במקוה והדרא קושי' לדוכתא דאמרי בלו ערוה אכחי איכא אלא דהא כדפרישים: דעוברן משום לבו כו' כ"ל והאי א"ל לפכת דמת אפוני' דש"ם דר"פ מ"ש דמה"ע קאמרי ההם י"א טוכרן ברגליו משום פלא יהא לבו רואה את הערוה: בקצור דבריהם כו' דא' מיירי בדוחן בכלי הוי לנו לפרש: יהא לבו רואה את הערוה: בקצור דבריהם כו' דא' מיירי בדוחן בכלי הוי לנו לפרש: בצלולים ככ"ל וגם איסור לבו רואה את הערוה לימו ליהו להראב"ד יש איסור לבו רואה את הערוה לימו ליהו להראב"ד יש איסור לבו רואה את הערוה נוש" במשמת בו' הואים לו הראב"ד השל הערוה ליהו להראב"ד דם איסור בראב"ד וחיישו וחלקין: דס"ל כהא"ח כו' ואם כן לא שייך באשה לבו רואה את הערוה וחישור בלו עשות חבוק יראה שבם אבות זרועותיה אין לריך והס"ז כיים דמכל מקום לכחולה יש לעשות חבוק ידים לצאם בי דמת הראב"ד דמ"ל דגם באשה שייך לני לכחולה ב" לעשות חבוק ידים לצאם הערוה ודו"ק:

השמטה מהנהות הרב הגדול וכו' מהור"ר שלמה הכהן נ"י מ"ץ דפ"ק על ספר מחצית השקל הלכות גדה:

בר"ם קפ"ז חמה המחציח השקל על דברי הש"ך שם בסק"א במש"כ שם אם בדקה מיד אחר

בספר לחם ושמלה מש"ב לפרש דברי הש"ך בזה. אמנם לפנ"ד נראה ליישב דברי הש"ך בספר לחם ושמלה בקינוח די ס סהור על העד בספיטוח די"ל דלעולם מיירי בקינוח אך דמיירי דמלאה בקינוח דים סהור על העד ואח"ב כדקה חיכף בחוך שיעור אשם חלוי ומלאה דם סמא אז בודאי ראיה דהדם טמא ילא לאחר השמיש דאם היה גם בשעה חשמיש למה לא מלאה על העד כמו דמלאה הדם סהור דליכא למימר דפוחלי בית הרחם הסמידו לדם דא"ב למה לא העמידו נמי לדם טסור [ולפי מש"ב ילא לנו דין חדש לענין הא דחנן דכל הנשים מעמחות מעל"ע ליכן חרומה וקדשים דאמרינן דכוחלי בית הרחם העמידו אם ראחה דם פהור בחוך לענין חרומה וקדשים דאמרינן דכוחלי בית הרחם העמידו אם ראחה דם פהור בחוך המעל"ע אינו ממחלה רק עד מליאה המוך חרכף אחר השמיש ולא מלאה עליו דם דבכה"ג הוא דר"ל אם שמשם כמוך והוליאה המוך חיכף אחר השמיש ולא מלאה עליו דם דבכה"ג הוא ברור דלא ראמה בשנת השמיש:

בסיטן קצ"ח סעיף י"ד בהג"ה מיהו אם היא מקסדת אפילו בדצר לת חולץ והוא מדברי המרדכי בפ"ב דשבועות בשם הר"א ממין והרוקת בסי שע"ה והובא

בב"י וטעמם דם"ל דגם בלח אין המים נכנסים והא דבלח אינו חולן היינו משום דתן הסחם בדבר לח אינו מקפיד אבל אם מקסיד חולן באמה אפילו במיעוטו והוכיחו כן מהפ"ם דחולין כ"ו וזבחים ע"ח וכמו שמבואר שם ולפי זה אם היה ברובו אפילו אינו מקטיד חולן ומיהו החוספות בחולין ובזבחים שם חולקין על זה וס"ל דאגבל דגברא או מצבא דמנא מחוחלי בהו מיא פ"ש ול"ל דהרמ"א חשש לחומרא לדעת המרדכי [ועוד י"ל דהרמ"א פסק כאן כהמרדכי ולא מפעמיה רק משום דאיל לשיפחו בסעיף ד' דפסק כדעת רבוסיו של כש"י דכל דמהפיד אפי' ברפוי דעיילי בהו מיא מ"מ חולן והלכך אפילו נימא כדעה התום' חולו אם הוא מתפיד וכזה ניחא דלא הזכיר דברובו חולן אסילו אינו מתפיד ודו"ק. אכן לפי מש"כ הס"מ שם דמקפיד דהמם היינו דמקסיד בשעח טבילה דוקח דחל"ב חקשה מהם דהיי"ל דנדה מערמת ופובלת בבגדיה ע"ם ח"ה לפרש כן בדברי הרמ"ח דח"כ הו"ל לבאר רדוקא אם מקסדת בשעת שבילה ודו"ק] ואין להקשות לדעת המרדכי הנ"ל מהא דפסחים פ"ה ובזבחים ל"ה דמשנינן שם לח הוא ואינו חולן ואף דהחם הוי כולו דהא כל הרגל עומד על דבר החולן וכמו שכהב הס"ע בס"ק ל"ב ובכולו אפילו אינו מקפיד מוצן מה"ח אבל באמת הא ליתא דהדבר פשוע דהמרדכי לא כ"כ לק לענין עבילה דמים בודחי לם עיילי אסילו בדבר לח דהא בכל מבילה שאדם סובל אינו נוגע כל המים בכשרו רק המים שסביב הגוף ואם כן אם איכא דבר לח על בשרו אין המים של המקוה יכול ליגע שם במקום החות תכל החם דעיקר הקפידת הות שיהיה רגליו של הכהן נוגע ברנסה הדבר פשום דחין דבר לח מספיק לנגד הרגל דחין דבר לח מספיק בין שני דברים נושים וזה דבר פשוט וחין להשיב ע"ז מהמ"ל בפ"ב מה' עבודה יוהכ"ם דנסתפה דמעם

הסיפוג שלחתר העבילה דחפת דהוא תשום חלילה ואף דהתם ג"ב הוא בין שני דברים גושים דככר נשמר המ"ל בעלמו מזה וכחב דשתא יהיה המים מבדילים בין הבגד זכו' וכונסו בזה דאולי דיגרום ע"י זה דלא ילבוש הבגדים מהודקים על בשרו וכמו ברוח ודו"ק . וכספר ברכי יוסף באו"ח סי' כ"ז ביאר דבריו דאף דלא הוי תלילה מ"מ לא מקרי על ע"ש ומסהני דא"כ גבי חלילה גמי דכחיב מעל רגלו הפסל אם היה דבר למ על רגלו והן אחת ההרמ"א כתב בסדר חלילה סעיף ל"ז דלריך לנגב הרגל ישה אחר הרחילה אבל מחת הרמ"א כלא ווכאה משמע דאינו אלא חומרא בעלמא ול"ע וד' הרוקח בזה בסימן שע"ה ל"ע ונראה באמת משמע דאינו אלא חומרא בעלמא ול"ם ולריך חיקון ע"ש :

וע"ד שכתב במחלים השקל בסימן קל"מ טפיף ג' ע"ד הש"ד שם כס"ק ו' שכפב דח"ח לומר דהסילכתת פליגי תמנהג דלפיל ע"ש וכתב המתה"ש דתף לפנין כ"ה שחל ביום א' למ קיי"ל כהמנהג אפשר משום דוה לא שכיחת דיחול ביום א' ע"ש. ועדיפת הו"ל לומר דלת משכחת לן כלל דיתול ביום א' דלא אד"ו ר"ה וכבר התעורר ע"ז הס"ע שם והוכים מזה דלא קאי על המנהג שנהגו בימיו רק דקאי על תקנת עזרא ובימי עזרא הי' חל ר"ה ביום מ' בחמח דהם עיקר הקפידם הום מחמח יום ז' של ערבה ובזמן הביח הי חל בשבח כדאיתא בסוכה מ"ג משום דערבה של מקדש הי' דוחה שבח באמח אם חל ביום ז' ובזה ניחא נפי דלא נספ בכ"ה שחל ביום ה' וזה שכיח ספי משום דאם חל ביום ה' לא עשו ר"ה כק יום אחד באמת אף הרחוקין מירושלים משום דב"ד ע"כ יקדשו החודש ביום ל' משום דא"ח לקבוע ר"ה ביום ו' דא"כ יחול יוה"כ באחד בשבח ע"כ מדברי הגאון הג"ל. ולי הנעיר חמיה לי דבריו ז"ל בחרחי חדה במש"כ דלה עשו רה יום החד הם חל ביום ה' דמ"כ המידנת נמי חם חל ר"ה ביום ה' חו ביום ג' לח יעשו רם יום חחד דהת לפי דעתו מעולם לה הוי ספק בקבועות הללו משום דה"ה שיקדשו החודש ביום המחד מפום אד"ו וע"ב דבא ליחא דודאי לעולם עשו שני ימים משום גזירה דשאר שנים וכמו. דמיסא בכ"ה כ"א וברמב"ם בהל" מידום החודש ס"ה . וגם מש"כ דמאי על סהנח עזרת ג"כ תמוה דהת עיתה תפיפה הות החילה בחמין ובריקה לכוב הפוסהים חינו כה מלד המנהג (ועי' בשאלחות פ' אחרי ובהעמה שאלה שם ובס"ע שם ע"ש היעג והגח משמע מד' השאלחות שם דסריתה מה"ת ול"ע) וא"ב הא יכולין לחוף בשבח ויום סוב גוסא בחמין שהוחמו בע"ש דהת הך גזירה דרחינה בחמין שהוחמו מע"ש לת ננזרה רק בימי הקנאים וכדאיחא בשבח מ' וע"כ ל"ל כמו שפי' הש"ך דקאי אמנהג שנהגו בימי ר"ה ומה שלא נקט בר"ה שחל ביום ח' נראה דבאמח דעת הרי"ף ורמב"ם והובא בפור או"ח סימן חקי"ח דביו"ם מוחר לרחון בחמין שהוחמו מעיו"ע וח"כ ביום ה' יכולין לרחון ביו"ע גופת בחמין שהוחמו מעיו"ע תכל ביום ת' ה"ח תשום דבחמין שהוחמו מע"ם כבר נצפט וא"א לחוף בו והרבה יש לפלפל בו ואכת"ל : [ומה שחמה הס"ם דהא לא איהלע ר"ה ביום א' לח"מ די"ל דר"ה ס"ל כמ"ד בסוכה מ"ג דאימלע ע"ב ובזה יחיישב במה דלם קי"ל כר"ה בזה משום דחנן קי"ל דלח חיקלע ונחיישב בזה ג"כ מה שחמה המחה"ש על הש"ד מכ"ה ודו"ם] וה' ימהר אואנו מכל חטא ויקוים בנו וזרקחי עליכם מים שהורים וגו' אמן: ע"כ השמעה מהרב הגדול וכו' מהור"ר שלמה הבהן ג"י מ"ז בס"ם ווילנה :

コココロ

יסודתו בהררי קדש

חדושי הלכות הלכתא גברוותא ובאורי דינים סובבים והולכים על כל סימן מטור יורה דעה הלכות נדה. גם נכלל בתוכו כמה שאלות ותשובות מלאות זיו ומפיקות נוגה באורה של הלכות עינים. הלכה ברורה מאירות עינים.

ועליו ספר

חדוד הלבות ושיודי מהרה

חלק האחד נקרא בשם חדוד הלבות כולל חדושים עמוקים ונפלאים על מסכת נדה. וחלקו חשני נקרא בשם שיורי מהרה כולל חדושים נפלאים בחלכות הציצה ומבילה.

כל אלה חוברו יחדיו מאת הרב הגאון המובהק והמוסמך כו' מוהר"ר אלדונן זצ"ל בן הרב הגאון כו' מוהר"ר שכוןאל זנוויל אשרבנזי זצ"ל שהיה אב"ד ורימ בק"ק שאמלאגד, אשר חידש והעלה כל אלה בפלפולו ועוצם הריפותו ובקיאותו בש"מ ובפוסקים ראשונים ואחרונים, והיה כל מכקש ה' ישתה בצמא את דבריהם דברי אלהים חיים וירות צמאונו.

(נדפס עתה מחדש בהגהה סדויקה ובתקונים רבים כאשר תחזינה עיני הקוראים)

בדפום והוצאות

האלמנה והאחים ראם

בשנת חמשת אלפים ושש מאות וארבעים לכיע

СЕФЕРЪ ОЫДРЕ ТАГАРА.

т. е.

религіозныя правила м'всячнаго очищенія женщинъ. Новое изданіе съ Судзилковскаго изданія 1836 года.

הקדמה

לכן הגאון המחבר המסרד ספר סדרי מהרה וספר חידוד חלכות ושיורי מהרה ואגב אורדיה אשתמע אפס קצחו שבח ופרשת גרולת מר אביו גאון אמתי זצוק"ל ואת כל אשר קרהו וגלגולי סבותיו עד שבא לכלל ישוב שאר חבוריו והחבורים היקרים הללו בדרך קצרה:

וזאת ליהודה ויאמר

ואשובה אל מקומי הראשון ורירהו נצח ושב אל המחנה וישע אהל אפרנו אל המקום אשר היה שם אהלו של תורה בתחלה:

זיהי כשבתו על כסא כבורו מרום מראשון כתב לו את משנה תתורה הזאת שני ספרים הנ"ל על ספר עד תומם כי הקים אלהים לו הדר עור ונתקיים בו הנני סקים עליך רועה נאסן מביתך הוא בני אחי יפת הגרול האברך המופלג כי כביר מצאה ידו והארץ האירה מכבודו וכל יקר האבת עינו של משה התורה נתנה לו למורשה וכמה רברים ראים ראתה עינו של משה התורה נתנה לו למורשה וכמה חבוריו הנ"ל לאמרם אשר העלה ואשד הביא מר אכי זצ"ל בשמו בחבוריו הנ"ל תורה הריצו חבילות חשובות כתורה חצובות זה עם זה ואתיא מבינייהו הלרה ברורה ואהני ליה קמרא דמר חמי אביר הרועים שר וגדול בשראל אשר גדלו המלך מלכו של עולם בשם מוב מחותני הגביר השראל אשר גדלו המלך מלכו של עולם בשם מוב מחותני הגביר הסר וארות וארות תמיר נתנה לו ולבני ביתו מאתו רבר יום ביומו לחם לפי המוב אשר הימיב ה' עמו מאשר שמנה לחמו כבוד מוהר"ר אשר אנשיל נר"ו וכל מחמורו היה עליו עד בא שמשו של משה דין נרטא שהיה לבו פתות כפתחו של אולם לישא וליתן במלחמתה של תורה עם מר אבי הנאון זצ"ל ודילהון דיליה היא אף תכמתו עמרה לו לחבר כמה חירושי חלכות על כמה מסכתות לו תאשרנו עין רואי ושבע הדיום הלבות התורה של התבו התורים החיום התבורה התורה של התבור התורה של התבור התורה של המורושו הלכות על כמה מסכתות לו תאשרנו עין רואי ושבע התבורה הוחרושו התבורה הוחרושו הלכות על כמה מסכתות לו תאשרנו עין רואי ושבע התבורה הוחרושו התבורה הוחרושו התבורה הוחרושו התבורה המבורה התבורה ה

ילין בעומקה של הלכה:

הקן כל אלה פעולת צריק מושל יראת אלהים מחותני הנכבר
המפורסם מוהר"ר אשר אנשיל ה."ל נר"ו אשר השפיע צנורי שפע
המוב על חתנו אחי זצ"ל הנ"ל ומרת מובו לא פסקה ממנו והיה לאחי
עור ולמחזיק ולמעוו לו זכרה לו אלהים למובה - ארבה ולא אסור
מלרתפלל בעדו תמיד כל היום יברכהו ה' יחייהו וישמרהו כרועה עררו לא ינדע מצריק עיניו י זדעו נכון לפניו - וצאצאיו בחול ימים ירבו ויפרו
פרי צריק לחיים - ה' עליהם יחיו צדיקים באמונתם - נצר משעי ה' משעתם - לעולם תהיה נחלתם - לא ימוש מפיחם ומפי זרעם עד מוף

כל הרורות תורתם - זאת נחלת עבדי ה' וצדקתם :

והנה בעונותיגו שנרסו שקעה החמה שמשו של משה שלא בעונתו והרוח שב אל האלהים כאשר נתנה בשהרת הקודש עודנו באבו יקטף ומשה עלה אל האלהים בן כיח שנה ואפשר עלי' ינע זה בכיח שנה כה שלא ינע תלפיד ותיק במאה שנה ואל משה אמר עלה אל ה' ועליה זו יגע תלסיו ותיק בסאה שנהי ואל סשה אפד עלה אל הי זעלה זן ירירה היא לגבאי דאגא לגבי אבא חלא בר חמרא ואכתי לא קשאי - נוסף לזה הקיפוני תלאות על גבי תלאות כתנורו של עכנאי ועל אחי זצ"ל העלכתי יהבי אשר אפרתי בצלו נחיה וזה יגחמני ויעירני להקים שם אבי בישראל ולהוציא לאור תעלומות חכמה ספרי יקרי ערך הנ"ל ושאר חבורי א"א מ"ו ז"ל ולגבי משה מלתא זומרתי היא כי היה כתו נרול עצום ורב · אמנם תוחלתי נכובה · ואומר אבר נצחי נשיתי מובת · ושם אחיו יקמן כי קמנו היה מכתני עבה · על זה היה רוה לבי סחרתר עזבני כחיי כי חצי שרי עמרי אשר חשתם שתה רוחיי לא אחת ולא שתים. לקיתי בבפלים י והכוככים ממסלותם גלחמו כנגדי מן השמים ירד ירדתי בתחלה בשעת חירום זה כמה שנים שהיתה מרינתנו משובשת בגייסות הצינוני ככלי ריק שהורק מכלי אל כלי כליא קרנא וכל היקום אשר ברגלי • וואת שנית הכסות רמעה על פשירת אחי וראש וצ"ל הנ"ל אשר סטבתי ראשי ורובי עליו וירי משה לא היו כברים ואסורים · אשר סטבתי האשר ורובי עליו ויי שטור להיל בן פינ והאחרון הבביד העדרו של אאמ"ו הנאון האטתי וצ"ל הנ"ל בן פינ שנה איר נפלו גבורים הטה נסעו סוה לסנותות • ואותי עובו ליגון ואנחות. השוברת כל נופי, אוי לי כי נפלת עטרת ראשי כלילת יופי ונשארתי רק אנכי לברי, ובאתי עד כיסי ואין עחר לי ואין בירי - מצורף לזה בינותי בספרים שחברו הגאון וצ"ל ראיתי ונתון אל לבי היודע שרת נפשי שצריך לוה זריזות ושקירה רבה ועצומה וכמשא כבר יככרו ממני לפי שאינם מן המובן להעתיקם כסדרם ולהעלותם לרצון על מזבח הדפום · כי כמה דברים שחדש והוסיף לקח מוב והן הן גופי הלכות נכתבו במהירות על הנליון ונתלו ביני חמי ממש אין רישומן גיכר וצ"ע בהתמרה כי רבה היא אף על זה פקחתי עיני שלא יהיה שום שמימת כתכים אם מעם ואם רב ואוכל לומר לקוח את ספר התורה הזאת לקיחה תמה - והתורה נתנה תחומה - ואיני רשאי להפסיק בין הפרקים פרקי אבות - קמי שמיא נליא הבותן כליות ולבות ישלא נתתי מרגוע לנפשי וממש לא מזיגנא רישא אבי סריא ותרר שנתי מעיני - להעתיקן מחדש כריומנמא תדשה וחשיבה מלאכה וחכמה אצל גדולים חקרי לך כ"ש אצל יתוש בריה קלה כמיני -והייתי שפל בעיני יראתי לגשת אל הקודש פנימה ומבותי אני ליאש את לבי על כל העמל ויגיעה רבה אשר לפני • כי יראתי כי אמרתי הלא זה הנותן בים התלמור ררך · ודרך הקודש יקרא לה בס ירוצו אופני הגמרא אופן בתוך אופן וראי קורשא בריך הוא חרי בפלפולא ואומר ראו בריה שבראתי בעולמי הורו מקרא למיסבר קראי למשנה וממשנה לנמרא לאמוקי שמעתתא

ככנתי אני לפתוח שערי אור הנגוו כי שם חלכת מחוכק ספון שתי כתיבות חוברות אתת אל אחת והיא כפורחת מלא כף נחת ספר סדרי מהרח וספר **חידוד הלכות ושיורי מהרה** אשר פעל ועשה איש אמונות : רב ברכות : א"א פ"ו הָגאון המוסמד, והמובהק אב"ר ור"מ כבור הכמים י נזר השלמים י מוהר"ר אלחנן וצ"ל • לכו נתג בחכמה נשיאותו ברמים • בהיותו בן ח"י שנים אסנו עליה לאוחובי ברישא לאב"ר ור"ם בק"ק פרראן במדינת פולין · ויצא שמו המוב בכל הארצות · וברבות העתים נתקבל לאב"ר ור"ם בק"ק שאמלאנק והָמרינה · שם עשה את אשר זָמם הפצי שמים וחפץ ה' בירו הצליח להתחיל ולחבר חבורים מחוכמים על כל ארבע שו"ע וחירושים כמה מסכתות וחבילות שו"ת ושם מצא ירו כרי נאולתו · להשפיע משפעת יפעת אור תורחו לזולתו י ושני עמודי התוך ספרי קורש הנ"ל אשר כל בית ישראל נשען עליהם וכל חיך השועם סיערת דבשו יאירו עיניו ויצהבו פניו - הבה היו כמוסים וחתומים באוצרותיו ומכמניו - הן בעורנו חי אוצריו לא פחח ביתה הצניע לכת עם אלהים ועם קרושים גאמן רוח מכסה דבר לא שופהו עין רואי ולא ידע איש את גבורתו וחין ערכו וע"ז אמרו גדולים צדיקים כמיתתן כו' כי אז יבריקו כשחר נכון מוצאו ניצוצי אור תורתם · מאשר יניחו אחריהם ברכתם · מלתא רבחיים לא סבירא להו לעשות להם שם כשם הגרולים אשר בארץ וליפול עטרה : לעצמן וחכמים אומרים אינן אלא לגנאי אשור האי ואשור האי

ודנה מר אביו אבי זקני הנאון המפורסם והחסיד מהור"ר שמואל ונוויל אשכנזי זצ"ל שנתקבל לאב"ר ור"מ במדינות קלוניא וארנשבערג וסינשפר בשנת תקי"א לפ"ק והוא מרומים ישכון בק"ק בונא עיר היושבת על מלאת חכמים וסופרים עד שנת תקכ"ו לפ"ק שהגיע לימים שאין בהם חפץ ואף כאותו זקן פגעה מרה"ד הקשה וה' הוא ובית דינו חפץ רכאו החלי אשר מת בו · ובעור נשמת שרי בקרבו · ונר אלהים מרם יכבה כלכל דבריו לפני המנהיגים וכה דבריו · הנה נא זקנתי ושבתי ויסורים קשים וסרים שולטין בנופי ולא אוכל עוד לצאת ולבא זכרו נא את אשר התהלכתי לפניכם באסת ובלבב שלם והטוב, בעיגי ה' ובעיניכם עשיתי ובני הנו אהכם אל חגן אותי בבן אשר לא נופל הוא ממני ממלא את מקומי ביראת חמא ובתורה - מי כמוהו מורה -ועתה הואילו פנו בי בעזרתי - ותהי זאת נחסתי - כי אראה עולמי בחיי בני יושב על כסאי וראין רינא בשמי זה יעצר בעמי י ומיר כל העם ענו אחריו סקורש סקורש כי לו משפש הנאולה ואחר סמוך שנתבקש אבי זקני הנאון זצ"ל הנ"ל לישיבה של מעלה : נפנו ונפרו מנהיני שלשה מדינות הנ"ל לשרורי ליה לאבא מארי הנאון זצ"ל כתב רבנות ובשלשה הכי נכבר והוא נענע להם ראשו - אמנס זונתו הגבירה הרבגית היא אמי חורנתי מיאנה לעשות עקירה מק"ק שאמלאנד באשר היא שם בתוך עמה יושבת על גרם המעלות · ותצאן כל הנשים ותצאן כל הנשים אחריה אחר עצתה ואחר דבריה בתופים ובמחולות יוהי כדברה אליו יום יום ולא שמע אליה ורבר על לבה דברים המתקבלים על לב אשה יראת ה' כמותה באמרו הלא כתבתי להם שלשים לשלש מרינות הנ"ל לשכון כבור בארצם ואיככה אוכל לשויה נפשא הררנא. ולוסר הנ"ל לשכון כנוו באונט היכטי הוכל לשויה נששה הדבה. הוכי נפלך אנא יעד שלבסוף נתרצית והיא גם היא תשיב אבריה לו באשר ולך אלך ואף כי ראשי נ' קהלות שאפלאנד ו"ב ל"פ הפצירו בו עד בוש שלא ימנע המוב ולא יכור שבמו מהם לא שמע לקולם ולא נכנסו באזניו רבריהם - ובובו הון רב ושלח כל מחמריו אלו ספריו וכל מצלמליו וכלי ביתו דרך אניה בלב ים עד ק"ק אמשטררם ומשם בענלות לק"ק בונא:

פרעיתי הזה אשר באזני · תרדנה דמעת עיני · ועפעפי יזלו מים · ונמס כל לב ורפו כל ידים · העם אשר אנבי בקרבו עם ה' אלה · מנורת זהב כולה אשר הושיבוני בין נגידים על כסא מרומי קרת · ועמרוני כצנה רצון איכנה אוכל ואהפך להם לאכזר לשלחם מעל פני ולצאת ביום הזה אל ארץ אחרת · כללא דמלתא געתר להם ואמר אלכה

שמעתתא אליבא דחלכתא ולהבחין בין דם לדם יואני אנה אני בא בדרך שהחשיך לי והשבץ אחזני אכן רוח היא באנוש וסעיפי ישיבוני החלש כמוגי יאמר נבור אני עיני לשמיא נמלית תחון זכות אבות לאמץ ברכים כושלות יוידום רפות ומן שמיא מיהב יהבו לי מייעתא וכבן יכבר אב אשר במותו קרוי חי רב פעלים י באתי להנות הבריות מפריו פרי קודש הלולים י וספר כתב איש דבי מר אבא הגאון וצ"ל על שכמי השאנו ותחת מכבש הדפום אביאנו יועיני בנאמני ארץ להימיב עמרי הולך בדרך תמים הוא יעזרני ייהי לי מושך חסד לא יתן לי דפיון ולא יעובני עד כי אוציא לאור עולם דברי חכמים בדרבונות י דבר תורה מעות קונות י ואני עובתי את ביתי זו אשתי נמשתי את נחלתי נחלת ה' בנים הקמנים הצריכים לאמם יאמרו איה דגן עוללים שאלו לחם ופרוסה בנים המפנים הצריכים לאמם יאמרו איה דגן עוללים שאלו לחם ופרוסה אני עם לבי . ילדי אל אל ישועו והן מושיע על ה' ישימו מבמחם אמרתי איכא קורמי באגמא חסר אל כל היום לא שבק ולא שביף אמרתי איכא קורמי באגמא חסר אל כל היום לא שבק ולא מוביר מברי מלו בדיי מעם ה' יבא עזרי:

עתה כאתי לתת מעם לקריאת שם הספרים - לאחד מראתי גועם שמו סדרי מהרה יסודתו בהררי קודש על מסכת נדה חידושי הלכות וחידושי דינים סוכבים הולכים על כל סימן ממויד הלכות נדה ונכלל בתוכו כמה שו"ת מלאים זיו ומפיקים נונה כאור תהיה בוחידושי אחי הנאון זצ"ל אנכי אערבנו תוך דברי אאמ"ו הנאון זצ"ל יחדיו יהיו תמים. מאירים ומשלמים. כנפש האב כנפש הבן יקיר והיו לאחדים. ולכך קראתיהו בשמו הנאה לו סדרי מהרה עולה לספפר לאחדים ולכך קראתיהו בשמו הנאה לו סדרי מהרה עולה לספפר הלדונן משה עם ה' אותיותיהם והכוללי ולהשני קראתי חידוד הלכות ושיות בצמא את דבריהם דברי אלהים חיים וירוה צמאנו כי שניהם מלאים חידושים נפלאים - ורויתי את נפש הקונים דשן ועמי את מושב ישבעו:

ואני אין לי אלא לשא לבבי אל כפים. אל אל בשמים. כי יתן ה' את רוחו עלי י ברך ה' חילי ופועל ידי תרצה י אחלי יכונו דרכי שיפוצו מעינותיהם חוצה י וברך ה' אותי לרגלי המלאכה מלאכת שמים אשר לפני להוציאה אל הפועל מכח מחשבתי ורעיוני י אמן כה יתן ה' :

כה דברי הצעיר שבאלפי יהודה ליב כן הגאון הטחבר אכ"ד ור"ם מוהר"ר אלחנן זצ"ל ונכד לאותו צדים הגאון אב"ד ור"מ מהור"ר שמוא ל זנוויל אשכנזי זצלה"ה:

אצינה פה מה שחרשתי בעזהיי:

כתובות דף צ"ר אתמר ב' שטרות היוצאים ביום א' וכו' · הכי"ף פכק הכוחב כחב דבירושלמי אמר דמחניחין חולקה על שמואל דהא חני היו כולן יונאין בשעה א' הולקה בשוה ומטעם זה פסק גאון א' דלא כשמואל והרי"ף השיב ע"ז דא"כ אדפריך בנמרת דילו על שמואל מברייחת דב' שערות היוצחים ביום אחד חולקין ה"ל לאתשניי ממחניחין דהכח א"ו דגמרא דילן הולק על ירושלמי ום"ל לחלק דשמואל לא אמר אלא בשטרי מכר ומתנה אבל בשערי הודאות והלואות לא אמר ומשו"ה לא מקשה הש"ם דילן ממחניחין דשחני כחובה דהוא כשערי הלואה : ונכאה ליישב דעת הגאון דהירושלתי אינו מולה על ש"ם דילו דהנה התוספות כתכו ד"ה שני שערות וז"ל דל"ד להה דתנן היו כולן יוצחים וכו' דחין השעבוד קל אלח חוחה שעה שמוכיח מחוך השער ע"כ וכוונתו למ"ש הר"ן וכמ"ש המהרש"ח וז"ל הר"ן דבהודאות והלואות לא שייכי הך פלוגחא אלא לעולם חולקין דאפילו לוה מזה מחלה וכחב ומסר לו ואח"כ כחב ומסר לאחר אפ"ה חולקין לפי שאין השעבוד חל אלא משעה שמוכיח מחוכו דהיינו מסוף היום שהרי שטר שלחב בו בניסן סחמא אינו פורף מן המשועבדים אלא בסוף ניסן אפילו באו עדים שבר"ח לוה שהרי אינו עורף אלא בשביל קול השפר ואין קול אלא מן הזמן שמוכיח מחוכו וכ"ח לגבוח מבני חכי מיהו ולימא שודא דהא לבני חדי זה שלוה ממנו מחלה זכה ליחא דכיון דזמנו של שפר אינו ניכר מהוך השער ה"ל במלוה על פה ובמלוה על פה ליכא דין קדימה וכו' דמלוה ע"פ מוקדמת ומלוה ע"פ מאוהרת כשבאו לגבות חולקין וכו' אח"כ הם שערי התנאה דמשעת הנין שעבד נפביה עכ"ל אך כ"ז למ"ד שעבודה לאו האורייחה דלמ"ד שעבודה האורייחה קיי"ל מלוה ע"פ מוקדם הוא קודם לגבות מבני חרי ממלוה בשמר מאוחר כדאיתא בשו"ע ח"מ סי' ה"ד ובסמ"ע שם סעיף י"ג וכ"ה בהנהות מרדכי דמכילחין פרק מי שהיה נשוי וז"ל חשובה לרב האי לקהל פאם מלוה בשער ומלוה על פה וזמן מלוה ע"ם קודם הרי מלוה ע"פ בודמת וגובה מנכסים בני חורין דקיי"ל שעבודה דחורייחה הרי להדיה דלמ"ד שעבודה דאורייחא מלוה על פה מוקדם קודם למלוה בשער מאוחר לגבות מבני חורין אם כן אפי' בשפרי הודמום והלוחות לנבוח מבני חרי מיהו לימח שודה וחמחי החני מחניחין דחולקם בשוה ודוחק לומר דמחניחין במשועבדים מיירי דהם שחמה קחני ולפ"ז ניחה דוודהי חלמודת דידן חינו חולק על ירושלמי וסת דלת מקשי הש"ם מתחניחין לשמוחל משום דשמוחל לשישחו חזיל דם"ל במסכת קדושין דף י"ג ע"ב דשעבודה דרבנן וה"כ לדיריה ב"ה ממחניחין דהני הולהת בשום דשאני לענין שעבוד דהלואה שאינו חל השעבוד אלא מזמן שמוכית מתוך השטר וכ"ת כקו' דחמתי חני סחמת דחולקת כשוה דהת מב"ח מיהו לימח שודח ז"ח כחי" הר"ן דכיון דחינו מוכח מחוך השטר לח הוי אלח כמלוה על פה ובמלוה ט"פ אין שום קדימה למ"ד שעבודא דרבנן ומשו"ה חולקין בשוה וא"כ מחניחין לא קשיא כלל לשמואל משה"כ הירושלמי שכחב דמחניחין פליגא אדשמואל היינו אליבא דהלכחה לדידן דקיי"ל שעבודה דחורייחה כמ"ש רוב הפוסקים עי' ש"ך סי' ל"ע וכר' יוחנן דחית ליה הכי ושתמת דירושלמי כ' יוחגן הות דחיהו סידר לחלמודת דירושלמי יא"ב מתני' חולקת על שמואל דאמאי תני חולקת בשוה לימא שודא לענין ב"ח דהא למ"ד שעבודה דאורייחה מלוה ע"פ קודמה למלוה בשער מאוחר לענין בני חרי ואמאי קחני

מולקת בשום א"ו דמחניחין פליגא וק"ל :

זבזה מבואר דברי רש"י לקמן בכוף שמעחין גבי הנהו חרי שפרי דאחו לקמיה דרב יוסף ופירש"י של מכר שינאו על שדה אחח ולכאורה קשה למה דחק כש"י לאוקמי בשני שטרי מכר על שדה אחת ולא כסשטיה שהיה שני שטרי הלואות ולא היה אלא שדה א' ב"ח כנגד החוב של אחד מהם וכן פירש הרמב"ם למימרא זו אמנם לסענ"ד ניחא דע"כ הוכיח כש"י דמיירי הך עובדה בכ' שמרוח של מכר משדה ה' דהי ס"ד דמיירי כב' שמרי הלוחות קשה דחמחי לא גבי מחייר וחילך וחי דמני ח"ל את בר חד בניסו את וא"כ שלא כדין נעלה ממך דהא אפי' הוה לן סחדי דהאי בר חד בניבן הוא אפ"ה האי דבר ה' בניסן כדין נעל דהא בשערי שעבוד כ"ז שאינו מוכח מחוד השמכ השעבוד לא הוי אלא במלוה על סה ולמ"ד שעבודא לאו דאורייחא מלוה בשער מאוחר קודם למלוה על פה מוקדם ועל כל סנים יחלוקו וא"כ אמאי לא כחב ליה פירפא מאייר ואילך ורש"י ניחא ליה לפרש אליבא דכ"ע אפילו למ"ד שעבודא לאו דאורייחא גם י"ל דרש"י ס"ל דהלכחה שעבודה להו דחורייחה וכשיטה החום' ומשו"ה פירש"י שהיה שטרי מכירה על שדה אחת ומש"ה שפיר מלי אמר דאת בר חד בניסן הוא וא"כ הוא זכה ככר מר"ח ניסן באוחה שדה והאי דבר ה' בניסן שלא כדין לקחו ממנו אבל הרמב"ם דססה כמ"ד שעבודה דהורייחה וכמבוחר פ' י"ה מהלכוח מלוה ומש"ה ניחה ליה לפרש כפשפיה דמיירי בשפרי הלואות לפנין שעבוד ואפ"ה לא גבי מאייר ואילך דמני א"ל את בר חד בניסן ומלוה על פה מוקדם קודם למלוה בשער מאוחר לענין ב"ח ושלא כדין נעל בר ה' בניסן והנחחי לך מקום לגבוה וק"ל:

בשם אחי הבחור המופלג תלמיד ותיק התורני כהר"ר יואל זצוק"ל:

בשו"ע א"ח סימו קנ"א סעיף ה' ובשר צליי ים מי שנראה מדבריו אע"פ שהמוהל פופח עליו דינו כפירוח וכחב המג"א נ"ל דכ"ע מודים בזה דהחוספות שכחבו בחולין דף ל"ג ונאכלין בידים מסואבות לנלי תיירי דלא בעי הדחה עכ"ל משמע דם"ל דהמוהל אינו מכשיר דלא מקרי משקה עכ"ל ע"ש י ודבריו בזה ל"ע דעיקר הוכחת הב"י דהמוהל לא מקרי משקה היינו מדכתב הרשב"א בפ' כ"ה דרב המנוגא איירי בצלי עם הפת ע"ש והנה חום' במקומו נמי כחבו כן וממילא מוכח דחום' סברי דלא מקרי משקה וא"כ למה הוצרך המג"ח להביח ממרחק ראייתו - וגם על הב"י קשה למה לא הוכיח דבריו מחום' הנ"ל - וחירן חחי הכחור ז"ל ע"ם מ"ב בם' ח"ר דהב"ח השיג על הב"י דחפשר לחלק בין פת לדבר ששיבולו במשקה לענין אם נחנו אחר לחוך סיו - וכתב הא"ר דלק"מ ושפיר הוכיח הב"י מהרשב"ח דהח הב"י בסי' קס"ד כחב בשם הרשב"ח דדבר שסיבולו במשקה בעי ברכה כמו פח ממש א"כ אין חילוק בין אם נחנו אחר או הוא עלמו וכ"נ מחום פסחים דף קט"ו ד"ה כל וכו' דשוין הן למחן דבעי ברכה וח"כ שסיר הוכיח הב"י מהרשב"ה ע"כ ע"ם אך כ"ז לשימת הרשב"א אבל מהחום' ליכא להוכיח מידי משום דהחום' סברי במסכח פסחים דה"ל ברכה לדבר שסיבולו במשקה וה"כ שפיר סברי היכה דהחר מחמו לחוך פיו דחין זריך לימול וכן משמע שם וח"כ ליכח להוכיח מידי מחוספות הכ"ל משום דיש לחלק כמ"ם הב"ח ודו"ק:

בין באונם י כ' הרמכ"ן בהלכוחיו פ"ג אין הסרט כין אשה גדולה לקסנה וכל משים מממאות בנדה בין שפתה ומשוחררת וגיורת ע"כ וכ"פ הרמכ"ס בפ"ד מהלכות א"ב דבין שפתה ובין משוחררת הכל בכרת אבל בס' גן המלך סיתן ק"א כ' בשם החום' בפ' כה"י שפתה אינה מממאה בנדה אלא מאסממסא דקרא ובמח"כ שגה ברואה דחום' לא כחבו אלא היליף שפחה מאשה הוא אסממה אלא דילפיען בג"ש לה לה מאשה: (ב) שתרגיש י כ' הש"ך היינו מדאורייתא אבל מדרבנן ממאה אעפ"י שלא הרגישה עכ"ל ופשום הוא י מיהו לדעת ר"פ הרואה הסעם שמא הרגישה ולאו אדעתה ולשימת החום' שם דאפי וודאי שלא הרגישה לפ"ה ממאה מד"ם ע"ש:

האחרונים זלה"ה האריט בדין אשה שמנאה דם אחר השמיש או אחר בדיקח עד ולא הרגישה אם הוא ספק דאורייחא וניתא הא דלא הרגישה משום דסברה הרגשת שמש הוא או בדיקח עד הוא או נימא דאינו אלא ספיקא דרבט והנה ראש המדברים בזה הוא אמ"ו מוהרי"ך ז"ל בספרו שו"ח שב"י - ועיקר פלפולו שם מסוגים דריש פ' הרוחה דמשני החם אהם דמסשה אשמואל לעולה דארגישה ואימר הרגשת עד הוא או שמש הוא ע"כ • וא"כ איפכא ג"כ היכא דלא הרגישה לחומרא דלעולם הרגישה אלא דהיא סברה שהרגשת עד הוא או שמש הוא ע"ם שהאריך הרבה ומ"ם לו בזה הגאון מהר"ג ז"ל ובאמח נעלם מהם דברי הרשב"א בס' מ"ה בסוגיא דריש כל היד בבדקה בעד שאינו בדוק לה י וז"ל שם שער ד' דף קע"ח דהריא דר' ור"ח דקאתר ליה ר"ח לרבי א"א מודה שלריכה כברים ועוד א"ל אבל א"כ עשיחו כהם דר' ור"ח דקאתר ליה ר"ח לרבי א"א מודה שלריכה כלומר דאלו משום כדה אפי' בכ"ש היה לפמא דאלמא בעד בדוק שניהם מודים דאפי' בכ"ש פמאה נדה המם כשהניחה בקופסא וכדתניא בהדיא בדקה בעד שאינו בדוק והניחמו בקופסא ודכומיה ודאי בעד הבדוק בין עגול בין משוך עמאה נדה דודאי מגופה אתא ובהרגשה איחא אלא דקסבלה הרגשת עד היא כדאיתא בפ' הרואה עכ"ל הרי בהדיא סברא זו דהיכא דודאי מגופה אחיא וע"י בדיקח עד עמאה נדה מן המורה דחזקה דבהרגשה אחיא ומה שלא הרגישה דסבורה הרגשת עד הוא משא"כ במנאה הכחס בבגדים או ע"ג קרקע אמרי' כיון דלא הרגישה אינה שמאה אלא מדרבנן משום דליכא למיחלי דטעה בהרגשה עד דהא נמצא שלא ע"י בדיקה וזה כוונח הרמב"ם מפ"ם מהלכוח א"ב וז"ל אין האשה שמאה מן החורה וכו' עד שחרגים ואם לא הרגישה ובדקה ותצאה דם לפנים בפרוזדור ודאי שמאה שחזקתו מן המקור והרי זו בחזקת שבא בהרגשה יע"ש וכמ"ש בפ"ה תהלכות הג"ל והיינו פעמא דכיון דמלאה ע"י בדיקח עד ואיכא למיחלי דפעה דכברה שלא הרגישה אלא בדיקח עד היא שמאה ודאי מדאוריי' משח"כ בכמם וכן הוח בפסקי מהרח"י סי' מ"ו גבי הרגשת שמש ע"ש הביחו ב"י סי' הפ"ו (כ' בשו"ח שב"י בחשו' הנחון מהר"ג סי' ל"ו דמ"ש הרמב"ס חזקח דם שכח בהרנשה דווקח כשהית רואה כדרך ראיום שאר נשים משא"כ במונאת קרשין שאין מדרך הנשים לראוח כן יצא מגדר הרוב ולא אמרי' בראיה כהא חזקה דם וכו' ע"ש ונכון הוא אף מה שכ' דיסודו של הרמב"ם מהא דשמואל ליחה דבלא"ה מוכה כמ"ם בסימן ק"ן מ"מ השברא נכונה) . (ומ"ש הרמב"ם לפני' בפרוזדור נרחה דווקא כבהכניסה העד בעומק הוא די"ל שפעה בהרגשה משא"כ מן הפרוזדור ולחוץ דליכה למימר דפעה בהרגשה כיון דהרגשה היה בפהיחת המקור וכיון שבדיקת העד היה רחוק מן המקור לא שייך לפעות בזה): ובירהו אנ"ג דבהרגשת עד הוא סד"א מ"מ היכא דאפשר למיחלי חלינן וכ"כ הכ"י סי'

ומידהר אש"ג דבהרגשת עד הוא סד"א מ"מ היכא דאפשר למיחלי חלינן וכ"כ הב"י סי" ק"ן הובא בש"ז שם ס"ק כ"ג וז"ל ומראה לי דהיכא דאיכא למיחש שמא כא הדס בעד זה מחתת שנחעסקה סמוך למקום שהעד שם במיני דמים חולין בהם אפי יותר מגרים ועוד דמפני שקנחה לא ינית מלחלות במה שאפשר כיון שלא הרגישה ביציאת דם מגופה והיינו כ"ז שאיע משוך כו" עכ"ל. וכן מוכח מתום' ורשב"א שהכאחי למעלה דס"ל בדקה בעד הבדוק לה ושקתו בירכה דבפחות מגרים ועוד שהור משום דחלינן במאכולת וכה"ג ביתר מגרים ועוד חלינן נמי דכיתה דוכחי וכעו שהוכיח שם במ"ז ועוד מחלי לדעת י"א שם בש"ע סעיף ל"ה דמ"ל במחחו בירכה תמחה אפי" עגול ובפחות מגרים ועוד י"ל כמ"ש המ"ז שם משים דעל בשרה לא שייך מאכולת אבל היכא דשייך למיחלי אפשר דגם הרמב"ם מודה שמין מ"ש לקתן בע"ה ועעמא דמלחל י"ל משום דכיון דחייא שלא אפשר דגם הרמב"ס מודה ועיון מ"ש לקתן בע"ה ועעמא דמלחל י"ל משום דכיון דחייא שלא ארגשה אע"ג דא"ל דלמא הרגישה וסבורה הרגשה מצ"ה ומעמא דמלחל י"ל משום דכיון דחייא שלא ארבשה אכיה ליכא שלה דל דלמ מלו מנופה חזיל ואמ"ל דמגופה חזיל שמא לאו מנופה חזיל ואמ"ל דמנופה חזיל שמא לאו מנופה חזיל אומ"ל דמנופה חזיל שמא לאו בנופה מוב"ג באכרי מדכבן מתרדבנן מליון דמעלמא אחיל מהרגשה מיה בילור היפן היא שהלי הילה בלים וילאו מא"ד ואינו אלא איסור דרבץ ומדרבנן מליון דמעלמא אחיל מכ"ל ובודאי מנופל חזיל אמרי" דממה כרים מדה מדיל ובודאי מנופל ובודאי מנופל חזיל אמרי" דממהה כדים בהרגשה חזיל ובודאי מנופל ובודאי מנופל חזיל אמרי" דממהה כדים מדמל בהרגשה חזיל ובודאי מנופל חזיל אמרי" דממהה כדם דמסחתל בהרגשה חזיל :

וב זה לדקו דברי הפ"ז ואין כאן בחירה בדבריו ולק"ת מה שהק' בחשובות אמ"ו מהרי"ך דבם"ק כ"ג כ' וו"ל דאין כאן סד"א כיון שלא הרגישה בדם מן המקור עכ"ל אלמא אפי׳ בצדיקת עד ס"ל דחין כאן סד"ח ולח אמרינן דסבורה הרגשת עד הוא וחלו לקתן בס"ק כ"ע כ' וז"ל ואט"ג דס"ל לר' בפ' כה"י בעד שאינו בדוק וכו' כאלו ראחה בבירור דם על העד אחר הבדיקה והיא שמאה מן החורה עכ"ל והקשה שם אמאי שמאה מן החורה כיון דלא הדגישה ולדברינו לק"מ דבס"ק כ"ג איכא ס"ס משא"כ בהא דר' דליכא למיחלי סמאה מן התורה ואמרינן דהרגעה היה ואיהי דקסעי וסברה הרגשת עד היה וכמ"ש הרשב"א במ"ה שהבאחי לעיל - ואין להקשוח הא קיי"ל דלא מקרי ס"ס אלא היכא דאו"ה שוין אבל היכא דחיכה למיחלי בחיסור עפי מן ההיחר לה הוי ש"ם וכמ"ם בש"ך סק"י ובסי' כ"ג ז"ה דוקה היכה דחיכה למיחלי בחיסור ספי מהנהו חרי ספקי להיחר משה"כ בגדון דידן דהוה ספק שקול אם מעלמא או מגופא ואיכא נמי מיעופא דלא הזיא בהרגשה א"כ סמוך הך מיעופא להך פלגא דמעלמא והוי רובא להחירא וכ"כ התוספות במכילתין דף י"ח ד"ה שליא בבית ע"ש הנס בהחום' בכחובות סותרו זה כדף מ' עיין ריב"ם סי' שפ"ב ועיין במ' פ"י שם י ועיין בתש"ל מ' קפ"ז וכ"מ מסוגית דר"פ החשה וכת"ם בסי' קנ"ח · ועיין בכ"מ מ"ם דלתה כתם עתת מדרבנן הא ס"ם סוא יע"ש ועיין בם' כפוח חתרים סוף הספר מ"ש על הרתב"ם בדין הסילה נפל לבור מש"ה היכא דאיכא ליימלי להחיר אפי' ע"י בדיקח עד לאו סד"א הוא וסהורה משא"כ היכא דליכא למיחלי דמעלמא אחיא ובודאי מגופא אחיא פמאה מדאורייחא כיון דרוב פעמים בהרגשה החיא אמרינן דאיהי קשעי וסבורה דהרגשת עד הוא כן ג"ל כוונת הפ"ז אלה שמדברי הב"י שם משמע דמפעמה אחרינה הולין אפי' בכדיקה עד שכ' שם באוחו פנין שהבחתי לעיל בשמו וז"ל וכן נרחה מדברי החום' שהם גורסים סמחה נדה וחפ"ה כחבו שיש כגרים ועוד דכיון שלא הרגישה רגלים לדבר שלא בא מגופה וכו' וכן כשהוא כגרים ועוד וודאי מגופה שקנחה בו פמחה נדה וודחי וכו' ע"כ מדבריו חלו משמע דהיינו פעמח משום דפעוח זה עכ"פ מלחא דלא שכיחא ולא אמריס אלא היכא דמוכח שבא מגופה כיון דרוב דם בהרגשה אחיא משח"ב היכא דאיכא למיחלי דמעלמא אחיא רגלים לדבר דמעלמא אחיא כיון דלא הרגישה מסתבר מפי למיחלי מעלמת מלומר דחיהי קמעי וכ"כ בהשובח את"ו הבאון הב"ל: הלבאורה יש להקשות על דברי ב"י שכ' הפעם דחלינן במאכולה אפי' ע"י בדיקה עד היכא דאיכא למיחלי במאכולה מטעם דלא הרגישה רגלים לדבר הוא משמע הא ארגשה עד היכא דאיכא למיחלי במאכולה מטעם דלא הרגישה רגלים לדבר הוא משמע הא ארגשה

ולכאורה יש להקשות על דברי ב"י שכ' הסעם דחלינן במחכולה אפי' ע"י בדיקה עד היכח דחליכא למיחלי במחכולה מסעם דלח הרגישה רגלים לדבר הוח משמע הא ארגשה לא חלים במחכולה ואלו ר"ם הרוחה מקשין החם אשמואל מעד הניחן חחת הכר או הכסח דענול מהור ה"ד אי דארגשה וכו' ומשני לעולם דארגשה דאימר הרגשה עד אלמח אע"ג דארגשה הליע בהרגשה עד וחליע במחכולה ול"ל דסוגיא דהחם קחי למחי דס"ד דשמואל לגמרי מספר בלא הרגשה (מיהו מדברי הרמב"ם ש"ה דא"ב די"ו משמע דישאר במסקמא) אבל למפרי מספר בלא הרגשה מיהו מדבת הדבע וא"ב למחי מחק הכר וכו' ומעחה אינו מוכרח זה דהיכא דהרגישה דחליע במחכולה וי"ל דוקח היכח שלח הרגישה ולחומרה וכה"ג כ' בש"ח פ"ד חי"ד שי' א' (ועוד י"ל דמ"ש הב"י כיון שלח הרגישה ר"ל מקודם בדיקת העד) - (מיהו המחני' דנמלא על שלו ע"ר מיירי בהרגשה כמ"ש לקחן ואפ"ה מקשה דלמא דם מחכולה הוא ולפמ"ש ההרצשה קושית הש"ם למהר למר א"כ מוכח דחלים במחכולה אפי' בהרגשה):

אכובם מה של"ע במה שמשמע מדברי הפוסקים דמה"ם כחמים דרבען דכיון שלה הרגישה מש"ה הוא מדרבען וכ"ה בסור סי ק"ן בריש סי דכל זה ניחא היכא דלא שמשה אבל היכא דשמסה ואח"ב היכא דשמסיים ואח"ב מיכיש היכא ובמ"ש היו ושרבים מעלמא אמאי נימא שהוא דרבען וניחום שמא כא בהרגשה ומה שלא הרגישה אמר הרגשה שמש הוא ואלו בדקה מיד היה מולאה ומסחימת הפוסקים לא משמע בס"א להוא דלעולם אמריען כממים דרבען (וכ"ב במשובת מוהרמ"ל דהיכא דראתה בשעת שינה מהקיען ברמוכת ממוס" ד"ם הל"ש ברשנה במנה לעד במיד מתבות וח"ל וקשה מאחמול מי נימא הא דלא הרגישה אם שמשה כשבורה הרגשה שמש במול מיחש כל ניחום כן ברחם שממל אחר המשמיש שהוא מד"א בתבות הלא משלא הוא לי מיחש בן המחלים דמול אחר המשמיש שהוא מד"א דלאם הוא ליים אחרים במול אחר המשמיש שהוא מד"ל דלאים אלא מששה לא כיום הא דאמריע דמודה שמואל דמתאה מדרבען יול דלא חיישיען כלל החל אפי מדרבען יול המול חדשה הרגשה מי רבלים י"ל נמי מדרבען להרומה וקדשים וכתו שהוכחתי בחדושי שם אבל היכא דחוא מדרבע להוא מדרבען להומתה ברבח מון להוא מדרבען להומתה בלבות הדבען להומתה מדרבען להומתה מדרבען להומתה בחדושי שם אבל היכא דחוא כהים החלא מד"ל המותם מד"ל המותם מד"ל הוא מד"ל המותם מד"ל המות מד"ל הלוח מד"א ול"ע:

ולפ"ז מ"ש במשובח פמ"א מ"ש סי' קכ"ו להקל באשה ששימשה עם בעלה והיה לה מכה בא"מ וותרפאה ואחר החשמיש מלאה כתם בגדים דמהוכה דבכחמים חלינן להקל דע"י משמיש נחגלע המכה והוציאה דם כיון דהיה לה כאב בשעח חשמיש וכמו דאמרי' בגמ' בכחם דחלינן בהכי ולפע"ד ז"ע דע"כ לא מקילין בכחמים אלא משום דלא ארגשה אבל בל"ז דע"כ לריך אחה למלוח דבשעח חשמיש נחגלע המכה וא"כ ניחוש שמא ראחה נמי בהרגשה ושברה דהרגשה שמש הוא יועיין בשי"ח שב"י סי' מ"ה דדעותו להקל כדעת החשובה המו' ול"ע ועיין מש"ל סי' קפ"ז מעיף ה' בשם סה"ח ועיין מש"ל סי' קו"ץ :
ובא יהו אער דנימא דהוא פד"א כל היכא דאיכא למיקלי חליק ולא עדיף מבדיקת עד ובא יהוא מדיקת מד"

וכמו שכתבנו למעלה וק"ל - מיהו לשיטת ר"ת בהום' שם דף י"ד ד"ה וליחוש דלמח וכו' שפי' דפריך אנמצא על שלו כיון דאיכא הוכחה דלא אחי מגופה עכ"ל משמע בנמצא על שלה אפילו בלא פעמא דאותו מקום דחוק או בדוק הוא לא חליכן במאכולה הואיל דשייכא בה דמים וכ"כ הרשב"א בח"ה בשער ד' להדיא לדעח ר"ה ואף שהרשב"א כ' להקל דהלינן במאכולת היינו דוקח היכח דטחחו בירכה וכדמשמע לשונו שם ולפ"ז ח"ח להחלוח בהגי כנים שכ' בחשובת מהרי"ך לשיפת ר"ח - (מיהו יש לומר דש"ה דמחני' מיירי ע"כ דחרגשה וכמו דמוחתה ר"פ סרואה דאי לאו דארנשה לא היו מחייבים קרבן משום האי משטא דלמא ארנשה א"ו דארנשה מש"ה ס"ל לר"ח דראוי להחמיר ולא למלוס במאכולה אלא דפריך בנמצא על שלו ודו"ק) אך לשיפה רש"י וההוספות שם דקו' הש"ם וניחוש דלמא דם מאכולה היא דהכי מקשה דאמאי מסמאיק ודאי להוי סשק וכו' א"כ בזמן הזה דשכיחא מאכולת סמוך לא"מ וכמ"ש הנאון מ"ו מהרי"ך שפיר יש לעשות לספק חדה שמה בה מן הכנים היכה דהוה פחות מכגרים ועוד והוה עגול והיכא שיש עוד ספק מהני האי ספקא דכנים לעשוח מזה ס"ם אבל לדעת ר"ח וכפי שפירש הרשב"א לא מלינן כלל בכנים אם לא שמחתו בירכה וכנ"ל ובאמת דברי הרשב"א ז"ל חמוהים לי שכ' להוכיח דהיכא דבדקה בעד הבדוק לה ופחחו בירכה ואח"כ מצאה עליה פחוח מתגרים ועוד דחלינן במחכולת אם הוח עבול מהח דמקשה וליחוש דלמח דם מחכולת חלמת אי מתגרים ועוד דחלינן במחכולת אם הוח עבול מהח דמקשה וליחוש דלמח דם מחכולת חלמה הח פירש רש"י דקו' הש"ם היה ולמתי משמחינן ודחי להיו ספק וח"ב מנ"ל לרשב"א לסהר לגמרי היכח דשתחו בירכה ולחלות במאכולה - אמנם מדברי הב"י בסי' ק"ץ ד"ה בדקה עלמה בעד הבדוק לה ולמחר מלאה עליו דם כ"ש כו' נראה מדבריו שהרשב"א מפרש דהכי מקשה הש"ם וליחוש דלמת דם מאכולת היא ולטהר לגמרי שהרי כ' הב"י שם בח"ד וז"ל ופסק הרשב"ח בחה"ק כמ"ד בדוק הוח כו' ולפי מה שפירש" אפילו לא פסקינן וכו' וא"ב כי אמרינן דא"ב דאשכח מאכולה רצופה היינו לענין שריפה חרומה וכו' אבל לענין שחהא שמאה לבולהו לישני אפילו נמצא מאכולה רצופה ממאה משום דכיון דבדקה בו קרוב הדבר שבא מגופה הלכך טמאה מספק עכ"ל מוכח מזה הרשב"א שכחב בהדיא בחה"ק הביאו ב"י בד"ה והשהא מה שכחב רביטו וכו' דמשום הכי מאכולה רצופה שמאה דקיימא לן א"מ בדוק הוא הא לאו הכי היא שהורה לגמרי דמפרש דלא כפירש"י ודלא כפי' ר"ח:

וביון שכן לריך עיון על המחבר בש"ע סימן ק"ן סעיף ל"ה שהביא דעה ראשונה בסחם כרשב"א דבעגול פחוח מכגרים ועוד סהור ודעה הרמב"ה הביא בשם יש אומרים דלפמ"ש ראוי להחמיר כדעת הרמב"ם מאחר שלפירוש רש"י ואוספות אין שום הוכחה לדין רשב"א זלה"ה ואף שהחוססות כתבו גם כן כדברי הרשב"א יש לומר דלאו למהר לגמרי כחבו כן אלא כוונחם דאלו הוי פחוח מכנרים ועוד לא היה ממאה נדה אלא מספק אם לא שממח דהכא כיון דפחחו בירכה קיל שפיר מפי ואפילו לפירוש רש"י פהורה בפחום מכנרים ועוד כנראה מדברי הרשב"א זלה"ה דקיל מפי היכא דמחחו בירכה מהיכא דלא מחחה ואפילו אי נימא א"מ לאו בדוק הוא ולאו דהוק הוא אלא שלא ידעהי סעם נכון לחלק ביניהם וכבר כחב הב"ח שראוי להחמיר כדעת הרמב"ם והרא"ש מ"מ י"ל לשיסחו דמידי ספיקה לה נפיק עכ"פ וכן מהרמב"ם לה משמע מידי דשמהה נדה אלה שכחב סחמה ממחה וי"ל ג"כ מספק . אלא שהסור כ' דמן הרא"ש תוכח מדכ' דסתאה נדה משמע דאין לחלק ואפילו בפחות מכגרים ועוד ע"ש־מדבריו נראה דטמאה ודאי וכבר עמד עליו הב"י דמן הרא"ש לא מוכח מידי שהרי הרשב"א כחב כן דעמאה נדה ואפילו הכי כחב לסהר בפחוח מכגרים ועוד וענול - ולענ"ד נראה דהדין עם הסור דאי ס"ד דס"ל להרא"ש כסברת הרשב"א א"כ אמאי לא הביא הרא"ש להא דמסקים דא"מ בדוק הוא או דחוק הוא וא"כ אי בדקה בעד הבדוק לה ואפילו בפחות מכגרים ועוד שמאה א"ו דס"ל דאף בפחחו בירכה פמאה ולא חלינן במאכולה וסתך פלמו שכחב גבי מחחו בירבה מתחה נדה סחמח בלי שום חילוה מש"ה השמים להח דחתר ה"מ בדוק וכו' דכ"ם הוא מן סחחו בירכה כנלע"ד:

רמידהו מ"ם הע"ז להקל מעעם מכה בא"מ דבריו נכונים וכה"ג בהנהו מין כנים שכחב מ"ו מוהרי"ך לחלוח להקל לממ"ש לעיל אליבא דכ"ע אין לעהר לגמרי אפילו אי שכיחי כנים בא"מ אפילו לדעח הרשב"א כיון שהוא חשש ג"כ לדעח ר"ח וכמ"ש לעיל ולא כחב להקל אלא בעגול דמיכה ועוד שהרי הרשב"א לא כחבלהקל אלא בעגול דמיכא קלח רגלים לדבר דמעלמא אחי משא"כ במשוך וה"ה בקרשין יבשים קשנים מאד שאין כאן שייך לחלק בין עגול ובין משוך בוודאי אין כאן מקום לחלוח להקל ולושר ממאכולה אחי ודאי בזה אם נכנם בגדר הספק וגם זה עדיין ל"ע ודוק:

ארו"ז ראיתי בחדושי הרמב"ן למס' נדה בסוניא זו שכחב דקסי יש להקל בעחתו בירכה מן לא עחתו בירכה אע"ג דנימא דאין א"מ בדוק הוא דתוק הוא או משום דהתם בדקה עלמה מיד כשיעור וסת דחייב עליה חטאת או אשם חלוי משא"כ בסחחו בירכה ע"ש ועיין עוד שם מה שפי' בסוגיא זו דיש לומר דשאני היכא דלא מחתו בירכה דאין קנוח העד הורג מאכולת משא"כ במחתו בירכה ולפ"ז ניחא דברי הרשב"א הנ"ל ועי"ש דג"מ טובא לדינא לפי גם נראה מדבריו שם דקו' הש"ם שמקשה וניחוש דלמא דם מאכולה לעהר לגמרי דאל"כ לא היה נכיך לדחוק עצמו בקו' הש"ם שמקשה וניחוש דלמאדם מאכולת הוא שכ' בשם המפרפים א"כ אין לך אשה שנפתאה בנדה בבדיקה וחי' דידע דא"ת בדוק או דחוק הוא רק סכא מקשה שמא בשעת בעילת השמש הכניסה א"נ שמא על השמש היה מאכולת ועמה נכנסה ואס"ד דם"ל דקו' היא אמאי וודאי שמאה ולחייב אפילו בקרבן לא היה זריך לכל זה וכ"כ פר"ן בחדושיו ולפ"ד הרמב"ן אני חוכך מאד אם יש להקל מחמח הכינים הנמנאים בא"מ במקום שער ולבדוח חלוקים בין זמננו זה לזמן הנמרא אשר לא נזכר בשום סוכק (ולא מוכח דסולין בכנה בכה"ג אלא מן הרשב"א במה"ק מדחלי שעמא דשמאה משום דא"מ דחוק משמע הם לח"ה מהורה וכמ"ם הב"י וגם זה אינו מוכרח) ואט"ג שבחוש ראינו שנמלאו כינים מ"מ י"ל כמ"ש הרמב"ן דאין הקינות גורם למעך הכינים ובפני' בא"מ בדוק הוא ובפרס לפמ"ש הב"י שם דמה שפי' רש"י בסוגין דנמצא המאכולת רחוק מן הדם היינו שלא לעמא ודאי אבל מספק סמא אפי' נמצא המאכולת על הדם ממש יע"ש - (מיהו י"ל דודאי בזמן הש"ם שהיו מגלחין למקום סשער וכמבוחר בשב"י מש"ה לח חלינן חפי' חי לח נימח דח"מ בדוק הוח אבל בזה"ז דשכיתי בא"מ מאכולות דמי להניתו תחת הכר או תחת הכמת ואף ע"ג דהתם במשוך שמח י"ל דוקה בידוע שהוה משוך משום דחוקת משוך הוח מקנוח משח"כ היכה דליכא למיקם עליה מקילינן ול"ע ועיין בסי' ק"ן מ"ש):

לפי מה דפסקינן לקנון בסימן ק"ן והוא מן הרשב"א בס' מה"א בשער הכחמים דמי שא"י בדמיונו מולה כתמי' במה שנחעסקה עד שברור לה שאינו דומה דאן אינו חולה וה"ה במחכולת בזה"ז תולין בה כל מרחה חדום חף שחמרו דדוקח מחכולת של רחש דומה לד"נ לפ"ז אסשר לומר דאף דמסקינן דא"מ בדוק הוא דחוק הוא ה"מלענין מאכולח של הראש דהא אמרינן בדף י"ע ע"ב דהא דַהולה במאכולת דוקא במאכולת של הראש אבל מאכולת של שאר סבוף ל"ד לדם נדם וא"כ נ"ל דהא דחלינן במאכולת מדינא דגמרא משום דמאכולת של הראש מלוי בשאר כגוף ולפ"ז י"ל דהא דאתריכן דא"מ בדוק הוא היינו לענין מאכולת של הראש אבל שאר מאכונת מגוי שם כאשר החוש יעיד ע"ז וא"ב אנן דלא בקיאי' במראות דמי' חלינן : (ב) אעפ"י שלא יצא לחוץ בו' · ודוקא אם נעקר מן המקור ויצא מבין השינים ולחוץ אבל מבין השינים ולפנים ובין השינים עלמן כלפנים ועמש"ל סי' קנ"ד וסי' קל"ר וו"ל הרמב"ם בהלכות א"ב פ"ג האשה מעמאה בין באונם בין ברצון ואפילו לא יצא הרם לחוץ ולא נעקר מן המקור ועדיין הוא בביה"ח ממאה וביה"ח זו בין השינים מקום שמגיע אליו האלבע בשעת מן המתוך ועדיין יאום עלמו כלפנים בזמ"ז שחין בקיחות בדבר כל שהחשה מוליחה דם בעד בנת ביחה ובין השינים עלמו כלפנים בזמ"ז שחין בקיחות בדבר כל שהחשה מוליחה דם בעד שלה פממה עכ"ל ולח זכיתי להבין דבריו דם עיקר דין זה חינים ולחוץ הבל אם חתר כך ילם לחוץ מ"י בדיקם עד הרי ילם לחוץ ועמחה וח"כ מה זה שכתב בזה"ז וכו' דבזה וודחי דעמחה ועיין בחוספות דמ"ב ע"ב ד"ה שהוליח : (ד) שיפת דם בחררל · כתב הש"ך וה"ה מתחלה ועד"ל בחררל · כתב הש"ך וה"ה מתחלה ועד"ל בחירה למנו חברל מתחלה מתוך וה"ה מתחלה ועד"ל בח"ר בחררה ישוב המתחלה ביו מתחלה ועד"ל בחורה ישול בדים בחורה ל פחות עכ"ל וכ"כ רש"י להדיא דף י"ד ע"ב ז"ל שם אפילו כעין חרדל ופחות מכן עכ"ל וכ"מ בסוגי' דר"פ מפלח א"ה לא יסתור בזיבה ע"ש ולחנם נתחבעו הגאונים בשו"ת שב"י בסימן ל"ח ול"ע והגאון מהרע"ך הביא ראיה מדברי רש"י דף מ"ב דמדינא מעמא אפילו בכ"ע אך מ"ע הנאון מ"ו בעה"מ חשובה הנ"ל דא"ל דכ"ו נכלל בחומרא דר"ז אף שהוא מושג מדברי רש"י הנ"ל דמשמט מדינה בפחום מכחרדל מטמח מ"מ י"ל דנכלל בחומרה דר"ז לענין זם דוודאי מדינא סמאה היכא דידוע בודאי שבא מן המקור אבל מספקא הלינן שבא מן הלדדים דאין דרך לדם מועט כזה לבוא מן המקור וכמאמר הרופאים שם בחשובה ובחשובה עה"ג אף שדבריהם נסתר מן הש"ם דמוכת דאפשר לבא מן המקור אפילו כ"ש וכעובדא דר"א ב"ל דר"פ המפלח מ"מ י"ל דוקח שבח מן המקור בודחי וכגון שהרגישה שנפחח מקורה וכמ"ש בחשובת אמ"ו הגאון סימן ל"ט יע"ש אבל מסתמא חלינן טפי מן הלדדים דעכ"פ מלחא דל"ש סוא שיבא מן המקור דם מועט כזה ומכח חומרא דר"ז מחמרינן אפילו בכחרדל ובפחום מכן וכן מנחחי בב"ח סימן זה וז"ל ולפעל"ד נכון הוא דבפ' יוצא דופן דמ"א אר"י מקור שהזיעה כב' מיפום מרגליות שמחה ודוקא חרחי אבל חדא אימא מעלמא אחי' פי' מן הלדדים וזה יאמר כאן דהחמירו בנות ישראל אפילן טיפה דם כחרדל אעפ"י שאינה כ"א טיפה אחם לא חליק דמלדדי' אחי עכ"ל הרי ממש כדברינו וכ"נ מסוגיא דף נ"ב ע"ב ובחוספות ד"ה ג' גריסין שאין דרך אשר ללחות סחום מן גרים ובח"ש בחדושי גמרא ונ"מ היה לאיכה ספקת יש להקל דתף ע"ג דבנות ישראל החמירו היינו בחדת ספקת אבל היכת דתיכת עוד ספקא יש לנרף לס"ס הך ספק שתא מן הגדדים ולקמן בסי' ק"ץ וסי' קנ"א נכחוב מזה עוד : (ה) ואין הילוק - מה שכחב בפ' כו"פ על הרב במנ"י שינה חוץ לגדרו גדר חכמים ליתן מכשול לפריצי הדור לחלק בין פנויה לנשואה יפה כ' n"ל הרא"ה בס' החינוך מצוה צ"ה וז"ל וכדומה לזה אמרו ז"ל בענין הנדה מ"מ אמרה חורה שחשב ז' ימים שההא חביבה עליו ביוחר זבאמת שאין זה לדעתם חכלית הכוונה בדברים רק להודיע כי ענין המצוה יסבול הרכה

רמזים מלבד עקרים גדולים וחזקים עב"ל : קפד (א) או סל' - בש"ך סק"ב וסתם וסת מל' יום והיינו אם לא קבעו וסת עכ"ל י מלשונו משמע דחף לקולה המרינן לענין זה דחפילו שחין לה וסח מוחרה לשמש בלה בדיקה סוך עונה בינונית והוא חמוה דא"כ הא דפליגי בש"ם באשה שאין לה וסת דלר"ת חנא ולר"מ ב"ח מהגי בדיקה במחי פלוגמייהו הא כל אשה שחין לה וסח מ"מ עונה בינונים יש לה וכ"ז שלח קבעו וסת לעולם יש לה עונה בינונית ח"ו הח דחמרינן סתם חשה יש לה עונה בינונים היינו להחמיר שכ"ז שלא קבעה וסת צריכה לחוש לעונה בינונים אבל לענין זה דתשמש בלא בדיקה ל"מ אפי' בחוך עונמה אסורה לשתש כלא בדיקה כ"ז שלא קבעה וסח לשיטמ הרמב"ם וסייעתו ואפשר דהש"ך מיירי בתחילת ראיה דידה דלא נודע לתחי חקבע וסת מוחרה לשמש בחוך למ"ד משום דמטחמה חקבע הוטה ליום למ"ד ובש"ם ולקמן סימן קפ"ו מיירי שראחה כמה פעתים ולא קבעה וסח הא חזיק דלא קבעה ביום למ"ד כסחם נשים ומש"ה סכוכה עד שתבדוק לפי' בתוך למ"ד אחר זה ראיתי בב"ח סימן זה שכתב כן בהדיא: (ב) ולא משאר קרבות אלא מתה"מ בלבד כו' - נמ"ז ס"ק ג' כ' וז"ל ול"ג שממור מן הדין לדעת הרח"ש ורחיה מסי' שמ"ב עכ"ל וע"ז כ' בחה"ש וחין דברין מוכרחים דש"ה דינרו חקפו שלח בעל שכ"ל ואני לא מנאחי כלל ברא"ש שאוסר בחיבוק ונישוק בדינים אלו שבסי' שמ"ב אמנם ברי"ו פוסר בחבוק וניסוק גבי אבל הובא בהגהות ש"ע סי' שפ"ג יש"ם ועיין בחסובת הרדב"ז ח"ר סי' קס"ג שכ' בפשימות להתיר: (ג) אותו היום בו' - בש"ך ס"ק ז' הביא דבריו הג"מ בשם מ"ל דבעיכן י"ב שעות שוות שכ"ד מהם הוא מעל"ע ע"ש גם הביא דברי הא"ז והראב"ן דבעיכן כ"ד שעום וכבר כ' האחרונים שאין לזוז מדברי הש"ע שהוא כדעת רוב הפוסקים ובפרעות דקיי"ל וסת דרבק ובם' כו"פ כ' סעד לדברי הא"א מסובי' דתם' שבת דף פ"ו דשתעתחא דפולפת ש"ז דמקשה החם נחנה קאמרת או ראויה קאמרת וא"ל ראויה קאמינא והוא חמוה סדם למחי נ"ת השחח אי נחנה חורה לפ"י או לחו ועוד דמשני ראויה קחתינא דמנ"ל זה וחי הוי הלמ"מ נמי ק' למאי נ"מ נאמרה זה לדורות אמנם לפי דברי הא"א ניהא דה"ק כיון דאמרה מתנה החורה לפ"י דמשמע אליבא דכ"ע מש"ה מקשה ניחנה קאמרת או ראויה קאמרת דלר"ע דם"ל חמשה עונות קפיד קרא ולדידיה היה הפרישה יום ד' בהשכמה ומעתה יום ד' ואחריו ליל ה' הם כ' עונות ויום ה' ואחריו ליל ו' המה ג"כ כ' עונות נמנא ביום וי"ו בהשכמה כבר סיה ד' עונות וח"כ יום וי"ו שהוא עונה חמישית וח"כ כסיון שהיום ארוך יותר מן י"ב שעות הי׳ אפשר להם לפצול אחר י"ב שטוח על היום ועדיין לא שקעה החמה והיה אפשר להיוח הערב שמש מש"ה מקשה מחי דעתך חי הי' חסשר שהיה להם הערב שמש כדעת הח"ח די"ב שעות

מיקרי עונה או נימא דכל היום כמות שהוא הן יום ארוך או קצר מקרי עונה וא"כ ניתוה התורה לע"י וע"ז השיב ראויה האמינא כדעת הא"א והא דמק' מעיקרא והא מ"י נינהו היינו למ"ד דבימי' מליא מלחא עכ"ל ול"נ דבלא"ה יש ליישר סוגיא זו דהא יש לדקדק עוד בסוגיא זו דלמאי דמשני ראויה קאמינא ואם כן ע"כ שכולן היו סובלין מבע"י וסמבו עצמן שלם יפלטו ואם יפלטו עוד אח"ז ישכלו שנית בלילה א"כ ק' הטורח הזה לתה להכנים עלתן בספקת סים לסם לפתחין עד הלילה ויפבלו אחר שהחורה החירה להיות ע"י ומה להם להנפדק יותר ולהחמיר על עלמן מה שלא החמיר עליהן הקב"ה לכן ל"ל עפ"י מה דאיתא במס' יבמות דף מ"ו ע"ב פלוגחת דר"ת ור"י במל ולם מבל דר"ם יליף מחבום ור"י ס"ל בחבות מני מבילה הוי מל"ל מהכח ויקח משה את הדם ויזרוק וגמירי דאין הזאה בלא פבילה ור"י פבילה באמהוח מנ"ל סברא הוא במה נכנסן תחת כנפי השכינה וכ' החום' דאפ"ג דקיי"ל דאין הזאה בלא טבילה אפ"ה מקשה שפיר טבילה באמחות מנ"ל תשום דשמה האמחות לא היו בכלל אוחם הזאה ע"כ ואומה הזאה נעשה בחמישי בשבח קודם מ"ח וכפירש"י בחומש ובפ' ר"ע וא"כ הנשים דלא היו בכלל הזאה זו מ"ת בלא שבילה לא סגיא להו דבמאי ככנסן חחח כנפי השכינה אך אוחן נשים שהיו נשואות והיו לריכין מבילה משום פולטת ש"ז י"ל דמבילה זו שטבלו בליל שבח שולה להן נמי משום טבילות גירות וכדאמרינן לעיל דף מ"ה ע"ב אמר כ"י יכילנה לחכשורי בה ובברחה כדר"ה דחמר ר"ה מי לה פבלה לנדחה ופי' רש"י דפבילום נדה עולה לשם גירות והכי אמרינן שם נמי מי לא שכל לקריו אלמא דשבילה אחת עולה לכאן ולכאן וא"ל לשבילה בפ"ע לשם גירות וא"כ אחתן נשים ששימשו עם בעליהן התחינו בפבילות גירות עד ליל שבת שהיו עובלין משום פלימה ועלמה נמי לשם גירות אך איחא לקמן דף מ"ו ע"ב אין מפבילין לגר בלילה מ"ע משפש כחיב ביה וא"כ בע"כ כולן היו זריכין למבול לשם גירות ביום ולא היה אפשר להמחין עד ליל שבח לפי דעבילת גרים זריך להיות ביום אך התום' כתבו שם דמ"ה ע"ב ד"ה מי לא טבלה לנדחה וכו' הא דאין מטבילין גר בלילה היינו לכסחלה מדרבנן וא"ב מדאורייחא יכולה לעבול בלילה וא"ב הנשים ששימשו עם בעליהן המחינו בטבילות גירות שלהם עד ליל שבת שהוכרתו לעבול בלח"ה משום פליעת ש"ז חך דין זה חם נימת דמעכב דדוקת בעי עבילה לגירות ביום תו שתינה חלת לכחתלה מדרבנן בתחלוקת שמויה בין הרי"ף והרמב"ן וחום' (כנ"ל דנ"ל והרמב"ן שם בש"ע דלת כנרתם מן בתה"ג דר"ל שהות הרמב"ם וכמ"ש שם בגליון ש"ע) דלהרמב"ן והרי"ף אפי בדיעבד אם עבל בלילה אינו גר דם"ל דהוא מדאורייתא דמשפט כחיב ביה והוא דרשא גמורה ודעת הרא"ש כשיטת התום" והובא בש"ע י"ד סי' רס"ח סעיף ג' ע"ם ולפ"ז ניחה הסוגיה הנ"ל דהכי מקשה נחנה קאמרת או ראויה קאמרת לפי שהיה מסופק בהא דתניא אין מעבילין בלילה מ"ע משפע כחיב ביה אי דרשא גמורה הוא ומדאורייהא או אשמכתא בעלמא הוא ומדרבגן - וא"כ אי נימא דדרשא במורה ובע"כ היו לריכין לעבול ביום וי"ל דמסחמא לא פבלו מקודם ליום ו' דכל מה שהיו יכולין להמחין בטבילת הגירות המחינו דאולי לא יפלטו אח"ז ותעלה נמי לטבילת הפליטה וא"כ אי טבלו ביום י"ל דכולן לא פלפו אח"ו ואינה אלא ראויה החורה ליתן לפ"י אבל באמת מעולם לא פלפה שום אשה אחר מכילת גירות שלה או נימא כשיפת החוספות וסייעתם דעבילה לשם גירות כשרה בלילה מדאורייתא וא"כ מסתמא כולן המחינו בפבילה גירות בלהם עד הלילה משום דאולי חפלים אחר טבילחה ביום וחלפרך טבילה שנים בלילה מש"ה המחינו בטבילת גירות שלהם עד הלילה ואז יטבלו שבילה אחת משום גירות ומשום פליעה וא"כ למנה ממש לט"י וע"ז השיב ראויה קאמילא וכשיפת הרי"ף והרמב"ן הבלאו הכי היו לריכין לפבול ביום משום שבילת בירות וי"ל דמעולם לא פלפס שום אחת אחר שבילה זו וראויה קאמינא אם פלעה אחת י ולשיעת כ"ת דם"ל דעבילה במ"ת היא קודם הזאת דם וכמ"ש בחום׳ קתו נמולה דף כ' ד"ה ולא מובלין וכמ"ם בכ"מ פי"א מהלכות פרה בשם הר"ש א"כ כבר מבלו כולן ביום שי ולזה מיבעיא או ראוים קאמר או כשימת הרמב"ם שם דעבילה הוא אח"כ -ועיין בחודשי גמרא פ' יוצא דוסן ומש"ל סי' קצ"ו בעזה"י :

מ"ש בש"ך סק"ו ח"ל וחה"ג דבחקופות חמרו וטבת יש לחשוב שעות ומגיות וכו' מ"כ הוא ול"ל שעות שוות ות"ש עוד וכה"ג מליכו בכמה דוכתי וכו' לענין ק"ש ולענין חתץ בע"פ לכמורה חמוה דחדרבה החם חשבינן שעות זמניות ולח שעות שוות וחפשר לומר דכוונתו דגבי ק"ם אתריכן עד שלש שעות וכה"ג בחתן בע"ם אוכלין כל ארבע היינו אותן שעות דקאתר כשהיום והלילה שוין אכל כשאינן שוין ז"ל לפי ענין היום א"כ י"ל נתי הא דקאתר עונה הוא או יום או לילה נתי כשהן שוין אך עכ"ן ק' מנ"ל לא"א דין זה ולענ"ד נראה דהא"א הוציא דין זה מגמ' ערוכה בנדה דף ס"ג ע"ב דגרסינן החם במחני' היחה למודה להיום רואה עם הכן החמה אינה אסורה אלא עם הכן החמה רי"א כל היום שלה ובגמ' והחכיא רי"א כל כלילה שלה לא קשיא הא דרגילה לראות בתחילת ימתא והא דרגילה לראות בשוף לילה וא"ב הא דאמר ר"י במתכי' כל הלילה שלה דחזיא לשוף לילה וקשיא לי שובא הא קיי"ל בכל דוכתא דמע"ה ימתא הוא וא"כ כן החמה מה שייכא הכא ועיין בשו"ח חה"ש סי' כ"ד ססרגים כזה ומה שתי' הוא דוחק גדול יע"ם (ובלא"ה דברי חה"ם באותה חשובה שם חמוה מה שחשש בכחם משום וסח וכבר מושג הוא בם' מ"י ס"ם ק"ן) והכא כיון דחזיא עם הגן החמה הרי ראחה ציום והכי ה"ל לומר היתה למודה להיות רואה עם ע"ה וכו' וזה דוח ק דוסחות האפה שליא במהלך החמה וגם הרמב"ם לא כ' רק היחה למודה להיות רואה ביום אסורה כל היום כו' ולא חליא כלל בהגץ החמה (ועיין מ"ש לקמן סעיף ד') אמנם לפי דברי מ"ל ניחח דהם"ם מיירי ביומי ניסן וחשרי ומבוחר בם' ח"י מהלכוח פסח סי' חנ"ח הח דביומי ניסן וחשכי היום והלילה שוין היינו מהנץ החמה ועד תחלת השקיעה והוא מהלך שלשים מיל בי"ב שעות ומש"ה כ' הרמב"ם דמהלך 'מיל הוא ב' חומשי שעה וכן הפכימו עמו מתפים נדיל בי שתורותם היל משמוד השחר עד הנו החתה שהיה מהלך ה' מילין שייך ללילה וכה"ג מחחלת השקיעה ועד זה"כ שהוא ג"כ מהלך ה' מילין שייך ג"כ ללילה וכמ"ש הש"ך בנק"ה דהכי חשבינן היום אחרך דמחלה העודף חשבינן בוקר ללילה שעבר ומחלה עודף השני חשבינן בערב לילה הבא וא"כ ביותי ניסן ותשרי שייך מע"ה עד הגץ החתה ללילה שעבר וא"כ דברי א"א נכונים וברורים כנלע"ד:

בש"ך ס"ק הנ"ל ובח"ז כי וז"ל פורש חדם מחשקה ומחקר לוסתה כ"ד שעות עכ"ל ובם" שלדפם מחדש ושמו מפחרת למשה כ' וז"ל ול"ל דהח"ז מיירי בלח בדיקה דחז חסורה לשמש כ"ד שעות ומחת משליע הח קיי"ל ול"ל דהח"ז מיירי בלח בדיקה דחז מעל"ע חש לח במש כ"ד שעות קודם וסחה דהיינו מעל"ע דהח קיי"ל דכל הנשים מעמחין למפרע מעל"ע חש לח בדקה עלמה אף דסיינו דוקח למהרות ולח לבעלה היינו דחין בעלה חייב ח"ח בדיעבד חבל לכתחילה לכיכה לעילו זה וגרע מחשה שחין לה וסת דהרבה פוסקים מ"ל דלריכה בדיקה והלח ר"ע מממח אף למעלה למפרע ודחי דיש לחוש לדכריו לכתחלת שלח לשמש בלח בדיקה חוך מעל"ע על" בדיקה חולי וים לחוב לדכריו לכתחלת שלח לחום במונה בח"ל דחיים למום לממש למפרע מעל"ע על חלי יום שלמלו והח"ז מ"ל דחיירי ברגילה לרחות בסוף היום ודוק הימב ל"ל ברור לדילה עכ"ל מלבד מה שדבריו רחוקים בכוונת הח"ז חין דבריו ברורים כלל ושכח ממשלה דריש מכילתין דכל חשה שיש לה וסת ד"ש וחין כחן שום מומחה מעל"ע והרי שיש לה וסת ב"ד שעות מקודם במש מיש לה וסת :

רגו כפב שם אמ"ש הש"ך לפרש כוונת הא"ז דאם רגילה לראות ביום קבוע ואין לה שעה קבוע א"כ כאלו כל היום וסחה דמי דאשה שוסתה כל היום לריכה לפרוש כל הלילה שלפניו עכ"ד וכ' ע"ז בססר הג"ל ולא ידעתי מו"ל הא דמ"ש מרגילה לראות סוף כל הלילה דמוחרת בחחלה היום שלאהריו או בחקלה היום דמוחרת ליל שלפניו עכ"ל וכן הקשה בם' מו"י ולק"מ כיון דחכמים אסמכוהו אקרא דלריך לפרוש עונה סמוך לוסחה וא"כ ברואה מחחלת היום וכן בדרכה לראות בסוף הלילה היא פורשת כל הלילה שקודם לוסחה וא"כ כל אוחה עונה כל הלילה שקודם לוסחה וא"כ כל אוחה עונה לא חקרי מחקדים חק"ח משח שנה קבוע א"כ כל אוחה עונה לא מקרי ממוך לוסחה אלא כל אוחה עונה שמת וסחם מקרי ומחקמת חכשים צריכין לפרוש לא מקרי ומחקמת חכשים צריכין לפרוש

פונה סמוך לווסחה משום סייג וגדר שלה לבעול בשעה וסחה ומש"ה לריכין לפרוש העונה שלפרו : (ך) ואשה שמשנית וסתה - עיין בס' ש"ג ס"ג דשבועות דהבין לדעת הגמי"י פ"ח דהל' ח"ב שממנו מקור דין זה שכחב בהגה"ה כחן דפיירי בחשה שיש לה וסת קבוע שחינה כוחה פחוח מן י"ד ימים חחר סבילה חבל לחחר י"ד ימים חין לה קבע שחז עד י"ד ימים דינה כחשה שיש לה וסח וכמבוחר לקמן פו' קפ"ו סעיף ג' חבל לחחר י"ד ימים חז חסורה כל חוחן הימים שדרכה לראות בהן כגון אם פעם דרכה לראות בכ"ז ופעם בכ"ח ופעם בכ"ם אז אסורה כל אומן הימים דכיון דיש לה קצע שעד אומן הימים לא חראה ה"ל אומן הימים שאח"כ קבע שבאותן הימים ודאי חראה וכל יום ויום נחשב לוסח בפ"ע ולא נעקר בפ"א אך בלשון הרמ"א א"א לפרש כן דא"כ מאי ב' או ג' ימים קודם או אחריו דקאמר ולבאורה י"ל דמיירי במשה שהיה לה וסח קבוע אלא שעכשיו היא משנה וסחה לקדם או לאחר אבל לשון הג"מ לא משמע כן שכתב וששאלתם אשה שאין לה וסת אם היא אשה שמשנית וסתה לאחר או להקדים ב"י או ג' כפי מה שרגילה לשנוח יפרוש בזמן הגעת וסת עכ"ל מלשונו זה נראה כמו שהבין לכוונחו בפ' ש"ג ומ"ש לאחר או להקדים ר"ל פעמים מקדמת ורואה בכ"ז ופעמים מאחרת לראוח בכ"ח או בכ"ם ומ"ש בם' כו"פ בזה ב' דרכים אינו נכון דא"ב מאי או אחריו שכחב הרמ"ח לפי פירושו לכן המחוור נ"ל שפ"י מ"ש הרחב"ד בם' בעה"ג בשער הוסתוח ד' ז' וז"ל שהוא רוב התלוי בין הנשים לשנות וסתן יום ויומים ושלשה ימים פעמים מרחיקות ופעמים מקריבות וכיון שהרבה מצוי כו' עכ"ל ע"ש ולפ"ז כיון שהוא מצוי לקדם או לאחר ב' או ג' לפי דמים יחירים דאתנהו בהן כך דרכה לקדם את וסתה ואם מעם דרכה לאחר זמן וסתה איזה ימים מש"ה לריכה לפרוש כל אותן הימים דהא חזיק דאשה זו דרכה בכך וק"ל ינבו"ח חום השני הבין כמ"ש לדעת הש"ג ע"ש סי' כ"ד ודוק: (ה) ב"ו שלא קבעתו ג"פ נרחה מדכ' כ"ז שלח קבעחו דאפילו ראחה הרבה פעמים כ"ז שלא קבעה וסח אינה חוששת כלל דכללא הוא דקפנה וזקנה אינה חוששת לוסח שאינו קבוע אבל הט"ז בסי' קפ"ע ס"ק מ"ג השיג ע"ז ודעתו דחם רחתה ג"פ חעפ"י שלח נקבע וכח מ"מ חוששת כיון דמוחזקת לרחום ובנק"ה שם מקים דברי הש"ע ועיין במש"ל סי' הל"ל : (ך) אם רגילה לראות בהנה"ח · לשיטת הפוסקים דלית להו הא דא"א שכחבתי למעלה ז"ל השבע האשה בוסחה חליא כמהלך השמש בזריחתה על הארץ או בשקיעתה והוא דבר חמוה אשר לא מלינו שום זכר מזה בשנם ספר ואדרבה כל הפוסקים סחמו וכחבו שעונה הוא יום או לילה אלא שברמב"ם פ"ד מהלכות א"ב דין י"ג כחב בזה"ל וכן אם היה דרכה לראות בשש שעות בלילה ועברה ולא ראתה אסורה לשמש עד שחזרת השמש עכ"ל משמעות נמי דנחשוב הלילה עד זריחת השמש והוא דכר חמוה ועיין בשו"ח חום השני סימן כ"ד אמנס לשימח א"א ניחא כמש"ל וכן י"ל דהרמב"ס מירי ביומי ניסן ויומי חשרי: (ד) ביום · ועיין ש"ך ס"ק י"ג שכ' המעם ע"ש · אמנס המעם פשום דכיון דספקא הוא מש"ה בלילה מוחר דוסחות דרבון וקיי"ל סד"ר להקל וכמ"ש הש"ך אמנס ביום כיון דלא חזאי עד השתא אמריכן אנלאי מילחא למפרע דעד האידנא וסהה ביום מש"ה לא מזים והשמח מרחה ביום וכן מ"כ: (ד) אפורה בלילה י כחב הש"ך מ"ק ט"ו ולפמ"ש לעיל ם"ק ז' א"כ בהנץ החמה אסורה כאן כל הלילה וכל היום וביום שאחריו כשיעור הנמשך ובקודם הלילה אסורה כל היום וכל הלילה שלפניו ובלילה שלאחריו כשיעור הנמשך כו עכ"ל וכחב ע"ז בם' הכז' וז"ל דבריו חמורים דהח הוח גופח כ' לעיל בסק"ז דדוקח כשחין לה וסח קבוע באיזה שעה כגון פעמים בחחלה היום והכא הרי יש לה שעה קבועה ואחאי האסור כ"ד שעות עכ"ל המעיין גם' נק"ה נראה דעחו כיון דנשי דידן אין רגילות שהקבע וסחות לשעות מש"ה החמיר בא"ז אסילו ברגילה לקבוע לשעות שדינה כאלו לא קבעו לשעות משום לא

פלוג ואס כן נדקו דברי הש"ך ולק"מ: תור כחב שם בס' הכ"ל וז"ל וכ"ל דאשה שקבעה וסח מליל פ"ו לליל פ"ו ודרכה לראות כל ז' ימים ולריכה למנות ז"נ של שבוע שניה וטובלת ליל ט"ו דמוהרת לשמש אף שהוא שעת וסחה דוסחות דרבנן ולא החתירו לאוסרה על בעלה לעולם מכ"ש אם דרכה לראות ביום פ"ו דחין להחמיר בליל מבילחה ליל פ"ו משום עונה שלפני עונת וסחה כדעת הח"ז ומביא ראיה ע"ז ואף שיש לדחות ראייתו מ"מ לדינא נ"ל דדבריו נכונים ודווקא שלא תאסור עולמית הוא דשרינן לה אבל משום מצות עונה של ליל עבילה לא שרינן לה וסתות דבבנן וכמש"ל: (🗅) ששופעת או שולפת י דין זה לל"ע לכן נריך אני להביא מקור דין זה הרחב"ד בם' בעה"נ בשער הוסחות כ' וז"ל וחשה שהיא למודה לרחות ה"י או ד' רצופים נחמרו בה ג' פנים יש מי שאותר שאינה חוששת אלא ליום הראשון בלבד כי הוא עיקר הוסחות והוא לריך ג"פ לעוקרו אבל שאר ימי עונה אע"פ שהיא למודה בהן כ"פ נעקרים הם בפ"א לפי שאין אשה קובעת וסת חוך ימי נדתה וכו' הלכך הן כוסת שאינו קבוע ונעקרים בפ"א ואינה חוששת אלא לעולה א' ויש מי שאומר שאפי' עונה א' אינה חוששת להן לפי שאינן אלא משיכות וסת ודמים יחרים הוא דאחוספו בהן כדאחריטן ס"פ בנוח כוהים וחדקרי להו חוססם דמים אלמא אין להן דין וסח בפ"ע והלכך כיון שנעקר הראשון כולן נעקרו עמו ואם לא ראחה ביום ראשון הא הוי עקירה לשני ויש מי שאומר כשם סחוששת לראשון כך היא חוששת ראחה ביום ראשון הא הוי עקירה לשני ויש מי לכולן ג' שונות והסעם כיון שאין אנו בקיאים במראות דמים ולא בחקון הוסחות דכולה נשי דידן פועום משוינן להו דלא ידעינן בין ימי נדה לימי זיבוח וקיי"ל דאין אשה קובעה וסח חוך י"א ימים שבין נדה לנדה כו' הילכך איכא הכא שתי הוכחות שמא היום הראשון של וסת היה דם מהור והשני או השלישי היה דם פמא והוא היה חחלת הוסח ועיקרו א"נ הרחשון או הב' היה מחוך י"א והשלישי והרביעי חחלת נדה וראוין לקביעת ושת וכיון דאיכא השחא הני תששות כלהו ימי הושת הם עיקר ולריכה לחוש להם ג"פ כראשון של ושת י הנה אלה צ' פנים נאמרו ע"ז הענין - ולזה הפעם השלישי כמה חומרות וכמה ססקות יכולים להוליד לאשה שאין לה וכת קבוע מיום ליום וכו' . עמה אפרש אוחם ואומר מחלה כי מה שחשש התחמיר בזה לדם שמא ודם שהור וחשם לקלקול הוסחוח אנ"פ שמנינו שחששו רבוחיט לכל אלה ה"מ היכא דרואה דם לפמא כל דמים שהיא רואה ולהלריכה ז"ל כאלו היא רואה בחוך ימי זיבחה דהחם ספקא דאורייתא היא וחשש דאורייתא אבל היכא דאינה רואה חשש וסחות הא אמרים דרבם היא ואפי' בקבוע וכ"ש באינו קבוע הלכך ספקא דרבכן לקולא ועוד דרוב דמים שבאשה עמאים ואשכחן דסמוך רבנן עליה דהאי רובא ואפי' לקולא וכו' וכ"ש הכא לגבי וסחום דחומרם הים דמבעים לן למיסמך ארובה וכן בחשם העועות נמי רובה לחו פועות כינהן וחששת דרבנן דחיכת רובת להיחרת ליכת למיחש כלל מיהו לגבי התי דוכתת בלחוד איכם שעמם אחרינא דמבעיה ליה למיחש לכל ימי העונה כדברי המחמיר ולאו מטעמיה אלא כיון דחיכת שופעת וחיכת נמי מזלפת שהיה כשופעת שחיכן חלה כחייה ה' וחפי' מזלפת כל ז' כדחיתה בפ"ק דנדה הלכך ה"ל כל ימי הטונה כיום ה' ושעה החת וחשכתן דחפילו כ"י דמיקל בחשם עונות הוסתות בשעת הוסת מיהו עודה דחיישת ומש"ה מבעית ליה למיחש חלחת זימני לכל ימי עונה עד דעקרה להו אבל למיחש לדם ממא ולדם מהור ולמיחש לספק סועות לגבי חשש וסחות להא ודאי לא חיישים לא במקום וסח קבוע ולא במקום וסח שאינו קבוע שוד יש פעם להחזיק הדרך הזה ולחוש לכל ימי העונה עד שחעקר מהם ג' פעמים מסני שהוא כוב המנוי בנשים לשנות וסחן יום או יומים וג"י פעמים מהחיקות פעמים מקריבות וחוזכום למקומם וכיון שהדבר מציי כן אין ראויה לסמוך כלל ולהחזיק ימי הוסח בספלה לחחלם הוכת ולפהר בחר ימי הוסת בעקירת פ"ח כי שתח הימים שהם עחה בחוך הוסת היו כבר חחלת הוסח ואפ"פ שהם עחה אמצעים לא אבדו מעלתם הראשונה לפיכך אין לנו אלא כלשון האחרון שחהא נריכה עקירה ג"פ לכל ימי הוסח וזה הדרך הוא הנכון והישר בעיני ותשיר הספקום מעליט ובו ראוי ללכח כענין שנא' סלו כלו פט דרך הרימו מכשול מדרך עתי עכ"ל: נמצא אנו למדין מדברי הראב"ד ז"ל דג' מחלוקות בדבר דלדעה ראשונה אע"ג

דה"ל למעקר ג' זמנים אלא יום ראשון בלבד מ"מ מיחוש חיישי חדא זימנא לכל ימי משך הוסת לפי דם"ל לדעה זו הא דקיי"ל אין אשה קובעת וסת בימי נדוחה מ"מ מיחוש חייש לה חדת זימנת מיהו וכדתי לכ"ם בם"ם ב"כ גבי ימי זיבה דתע"ם שחין תשה קובעת וסחה בימי זיבתם ש"ל לר"פ דמיהו מיחש חייש לה חדא זימנא וכ"פ הרהב"ד שם כר"פ אמ"ג דר"ה ברי'

דר"י מחקיף לפשיפחת דר"פ ועיין מש"ל והדעה השניה פ"ל דתפי' פ"ת חינה חושפת לה לפי שחינה מלח משיכות הוסת ודמים יתירים הוח דחתוספו בהו וחפי לב"פ דם"ל דחם רחתה בימי זיבה דחוששת לה מ"מ בימי נדה מודה דחפי' מיחש לח חיישי לה מטעם דש"ה דדמים ימירים דאמוספו לה וכולן נמשכו אחר יום הראשון והלכך כיון שנעקר הראשון כולן נעקרין י והדעה הג' ס"ל דנהי דאין אשה קובעת וסת בימי נדתה מ"מ כיון שאין אנו עתם בקיחים במרחות הדמים וכפועה משוינן לה מש"ה בעי למפקר כל ימי משך הוסח חלסחו ימני והראב"ד לא ניהא ליה דגזרינן כולי החי בוסחות דרבנן מ"מ לכ"ע אם הי' הדין שאשה קובעת וסת בימי נדתה וודאי דנריכה לסרוש כל ימי משך הוסת דהא קבעה לכל יום ויום לוסת בפ"ע וצריכה לחוש לשמא חראה בו עד שחעקור ג' פעמים וא"כ לדידן דקיי"ל דהחידנא אשה קובעת וסת בימי נדחה ובימי זיבחה וכמ"ם הטור בשם הרמב"ן בסי' קפ"ע ונמשך חחריו בש"ע ומש"ה השמים בש"ע שם לדין זה דחין חשה קובעת וכת בימי נדתה ובימי זיבתה חם הוח ממעין פחוח לפי דם"ל כרמב"ן דהחידות אין לחלק ועיין בש"ך שם ס"ק ע"א ובמה שכחבתי שם א"כ מן הדין נריכה לחוש לכל ימי משך הוסח וקשיא הפסקים בש"ע ההדדי דכאן שסק דאין צריכה לחוש אלא להתחלת הוסת אבל לא לשאר משך ימי הוסת ושם בסי' קפ"ם פסק דהאידוא אשה קובעת וכת בימי נדחה והת וודתי קושית הית:

ותו קשה לי דהם כל עיקר לם דחה הראצ"ד ז"ל לדעת המחמיר שם דצריכה מלחם זימני למעקר כל ימי משך הוסח מפעם דהחידנה כפועות משוים להו ויש לחוש דשמה מ' וב' היה מימי זיבה והשלישי והרביעי החלח נדה הוא אלא משום דם"ל דלא חיישיכן להו אלא לפתח לכל דם שהיא רואה שהוא חששא דאיסור דאורייתא משא"כ בוסחות דרבנן לא חיישים להח וכמש"ל וח"כ לדידן דם"ל כרמב"ן דהחידנה חשה קובעת וסת בימי נדתה והטעם כמ"ש הרמב"ן ז"ל בהלכוחיו וז"ל בפ"ה דין מ"ז בזמן הזה שהחמירו בנות ישראל על עלמן שלא יהו לכיכוח למנוח ימי הנדוח וי"א יום שלאחריה והחזיקו עלמן פועוח יכאה לי שכך דיק בוסחות דקן קובעות אותן אפילו בתוך ימי נדה חיבה הגע עלמך שראתה א' בחדש וז' בו וחזרה וראתה בז' בחדש ב"פ אתה אותר לא קבעה וסת ושמא ראיה ראשונה שבר"ח מימי י"א הימה ושל ז' בחדש חחלת נדה וראויה לוסת היה רואה ב' וג' ימים והיו הראשונים חוך י"ח לראים שקדמה והשתא ראוין לנדה הרי האחרונים קובעים ושת תן הדין ולא הראשונים ואם אחם מנהיג כדין זה עכשיו הרי החזרת בנום ישראל למנוח ז' וי"ח דבר שנשכח מהן לנמרי לפיכך אם ראחה מע"ו למ"ו ד"ם קבעה לה וסח וכן כל כיוצא בזה עכ"ל הרי להדיא דאנן ס"ל כרמב"ן דחשה קובעת וסת החידות בימי ודותה וס"ל דחיישים לפועות אפי׳ בוכחות דרבנן דהח מה"מ הוח הח דקובעה החידנה נוסת בימי נדחה וזה כדעת המחמירים שברחב"ד וא"כ הדר דינא דנריכה לחום כל ימי משך הוסח עד שהעקור מהם ג"פ:

ובאמת התחבר נתפך אחר פסקי הרא"ם והרשב"א שהוכיחו מסוגיא דפ"ק די"א דא"ל לפרום אלא עונה חחלת וסח והרשב"א הוסיף עוד ראיה מפ' האבה וכמבואר שם ואכיא לקתן לפונו בע"ה וכל דבריהם סובבים לדחוח דברי הרחב"ד דם"ל דמדינה דגמרה דנריך לחום לכל ימי משך וסח אם היא שופעת או מזלפת דהכל ראיה א' סיא וע"ז הביאו ראיה דאפי בכה"ג מדינא דש"ם א"ל לפרוש אלא עונה חחלת סוסת וכמבואר בלשונם שם שרלו להוכיח לכתור דברי הראב"ד ז"ל ואם אינה שופעת או מזלפת אלא שפסקה בין הראיות פשיטא דא"ל לחום אלא לעונה חחלת הוסת כיון דקיי"ל אין אשה קובעת וסת בימי נדחה ואפי' לחום לו פ"א א"ל וכמו שאבאר לקמן וכ"ז מדינא דש"ם אבל לדידן דקיי"ל כהרמב"ן דאשה קובעת וסת האידנא מטעם דכטועות משוים להו וודאי דנריכה לפרוש כל ימי משך וסת דכל יום ויום קבעה לוכח בפ"ע וכמ"ש הרתב"ן הביאו הטור וכ"כ בפרישה שם דהאידנה קובעה וסת בין ביומי נדה בין ביומי זיבתה ומ"ש הטור אחר דברי הראב"ד וכ"כ הרמב"ן כו' ר"ל לדינה שוין הראב"ד והרחב"ן דגריכה לפרום כל ימי משך הוסח אמנם חלוקין הן במעמא דמלחא דהראב"ד מ"ל דהפעם חשום שופעת וזולפת או משום שכן דרכן של נשים לשנות וסתן יום או יומים והרחב"ן סבירא ליה המעם דהאידנא קובמת וסת בימי נדתן משום ספק טועות משום הכי כל יום ויום וסת בפ"ע הוא וכנ"ל:

ואין להקשוח לטעמו של הרמב"ן ז"ל הא ניחא דלריכה לחוש שלשה ימים הראשונים של וסחה אבל אם נמשכה ראייתה אחר ג' ימים אמאי לריכה לחוש לאומן הימים שאחר ג"י דאף אי ניתא דשלשה ימים הראשונים מימי זיבה היו א"כ הא לריכה ז"נ וכל זמן שלא ספרה ז"נ אינה הוזרת לימי מדחה לשיטח הרמב"ן וסייעתו וא"כ הא אין אשה קובעת וסת בימי זיבחה ואפי' למיחש לה חדא זימנא לא חיישינן לה לשישה כוב הפוסקים החולקים על הרחב"ד וכמו שמבחר לקמן וח"כ חמחי כ' הרמב"ן דנריכה לפרוש כל ימי משך הוסח חפי' נמשך וסחה חמשה וששה ימים רצופים דכל יום כוסת בפ"ע וכמכוחר בהלכוחיו שם פ"ה דין כ"ב ז"ח דאט"ג דאין אשה קובעת וסתה ביתי זיכהה מ"מ בימים שהם לספירת זיבתה קובעת וסתה וכמ"ם הרחב"ד ז"ל בם' בעה"נ שם וז"ל ומי הוי חלחת זימני בתוך תחד עשר יום וחרי תנייהו בחחלת שמונה עשר יום ור"ל שראתה ה' ימים רצופים וחלחא תנייהו בסוף ימי זיבחה וחרי יומי ראתה בחחלת י"ח שהם ימי זיבה אפ"ג דלא מחחלת תחלת נדה עד שספרה ז' נקיים מסחברה לי דלמיקבע בהו הוסח בימי נדה חשבים לה וקבעה דכי אמר שמואל ימי זיבה לא קבעו בהו וסח חמחני' קאי דקחני כל אחד עשר יום בחזקח עהרה ועלה א"ש לומר שאינה קובעת וסת בתוך י"ח יום ודווקה קחתר י"ח אבל ימי הראויה לספירת י"ה לה קחתר דקיי"ל לרבט דבשבעת ימי נדה היא מחמרקת מדמי' ולא הדרה אלא עד שמנה עשר יום וכי מעיל לשמנה עשר יום בין שחם רחוים לנדה בין שחם מספירת זיבה רחוים הם לקביעת וסת עכ"ל ואף שהרו"ה בהשגוח חולק ע"ו מ"מ הרמב"ן י"ל דם"ל בהא כראב"ד ז"ל דימים שהם לספירוח ז"ל של זיבה היא קובעת וסת בהן וכ"כ בחדושיו דף ל"ע וכבר הורה זקן:

ונזביר מה דחמיה לי על הכ"י שכ' בסס"י קפ"ע על מ"ש הרמב"ס בפ"ח מהלכות א"ב אם נקבע לה ומח בימי זיבחה ה"ז חופשת לומת וכל ומח שקבעה בימי זיבחה אם נעקר אפי׳ פ"א נעקרה וא"ל להעקר ג"ם שחזקת דמיה מסולקים לימים אלו וכחב ע"ז הב"י וז"ל ומ"ש שחזקת דמים מסולקים לימים אלו איני יודע למה הם בחזקה זו דבשלמא גבי מעוברת ומניקה שייך לומר כן לפי שרוב הנשים אין דרכן לראות בהן אבל לימי זיבה איני מולא סעם ומ"מ כך משמע במחניתין ס"פ ב"כ דקתני כל י"א יום בחזקת שהרה עכ"ל ולא ידעתי למה סגיא ליה הספס שכתב הרחב"ד ז"ל דקיי"ל לרבק דבז' ימי נדה דמיה מחמרקין וחינם חוזרין עד שמנה עשר יום וכמש"ל גם לח ידעחי למס חמה על הרמב"ס שכתב כן הח בפ' החינוקח דם"ח ע"ב אית' כן בהדי' בגמרא כדברי הרמב"ם דגרסיק התם כי אמריק אין אשה קובעת וסת ביתי זיבחה דלא בעיק חלחא זימני למיטקר דאמרינן דמיה מסולקים וכיון דדמיה מסולקים ד"ש: ונחזור על הרחשונות דברי המחבר נל"ע גם בדברי הרשב"ל בחה"ל יש מקום עיון

וז"ל דף קע"ד ע"ב חנן בס"ק דנדה אע"פ שאמרו ד"ש לריכה להיות בודקת חון מן הגדה והיושבת על ד"ע ואמרינן עלה בגמרא חוץ מן הנדה דבמוך ימי הנדה לא בעי בדיקה הניחא לכ"ל דאמר אין אשה קובעת וסת בימי נדחה שפיד אלא לכ"י דאמר אשה קובעת וסת חוך ימי נדחה חבדוק דלמא קבעה לה וסח ואיכא למידק ולכ"ל מי ניחא חבדוק דהא איכא שופעת או מזלפה שני או שלשה ימים והוה ליה כולי יומי ראויה כעונה אחת וכשעה אחת ולריכה לחום לכל זמן המשכח וסת לפי שאין עיקר וסת אם בחחלתו והשאר שפלה לו או שמא סופו או אם אמנעיתו עיקר וחחלה מסלה לו משום דמים יחרים דאמוספו בהו מקדים הוסת לבוח וח"כ חבדוק לעמוד על זמן המשכתו כדי לחוש לכ"ז המשכחו ונרחה מכחן שאין חוששין אלא לעונת עיקר התחלחו שהוא העיקר ובהעקר העיקר נסחלק העפל ויש ראיה מדחנים בם' האשה היחה למודה להיות רואה עם הכן החמה וכו' אלא שקשה לי קלח מדאתרים בפ"ק דנדה גבי חינוקח שלא הגיע זמנה לראוח אפי' שופעת כל זה אינה אלא כראיה א' וסוסקת ה"ל כב' ראיות אלמא ראיה ב' שבחוך ימי נדה לא בחר ראיה ראשונה שדיכן לה כלומר דאין דמי' אלא מחמת ראיה ראשונה אלא כראים שניה בש"ע וכיון שכן אם פוסקת וחוזרת ורואה חחוש לכולה וי"ל דהחם להחזיקה בדמים הוא שאמרו ונ"מ למהרוח וא"נ לבעלה ולענין כחמים אבל

אבל מ"מ המחלה הראיה הוא העיקר לענין קביעה ושחום ואף לביאה האורה ובהסחלקות העיקר מסחלת המפסל דכ"ל עיקר עכ"ל והובא בב"י סי' קפ"ד וקפיא לי איך חליא קופיותו מהא דאמרינן גבי היטוקה הבבע זמנה לראות של דברי הראב"ד ולא קפיא ליה אהא דקיי"ל דאין אשה קובעת וסה ביפי נדחה מסוגיא דאין אשה שבגיע זמנה לראוה דמוכה דבפוסקה לא שדינן לה בחר ראיה ראשונה ואפשל דבאמה קו' זו לא קאי אדברי ראב"ד אלא על עיקר דין דקי"ל דאין אשה קובעה בימי נדחה מ"מ חימוש ליה חדא זימנא לביע לא ניחא:

אך הא ק' לי עוכא דאלו כאן מסיק רשב"א דכן נ"ל עיקר דאין חילוק בין שוסעת ובין פוסקה דלעולם אינה חוששה אל להחחלה הוסה דבהסחלק העיקר מסחלק הספל ואלו לעיל בדף קע"א ע"ב מסיק וו"ל וזהו הנכאס מדין הגמ' אבל נראין דברי הרמב"ן שכ' דבוה"ז בכל עת קובעת וסח ואין משגיחין בימי נדה ובימי זיבה כל עיקר לפי שכבר החמירו ב"יוכו' בכל עת קובעת וסח ואין משגיחין בימי נדה ובימי זיבה כל עיקר לפי שכבר החמירו ב"יוכו' והלכך לכל ראיה שהיא רואה באיזה זמן שתראה בין בימי נדה בין בימי זיבה חוששת לה עכ"ל היון שכן שכ' שנראין דברי הרמב"ן דקובעת וסח בימי נדחה א"ב הרי ליכיה לחוש לכל ימי משך וסח עד שתעקר בדינו ואמאי כ' כאן של"ל עודק דאין היולוק בין שופע' לפוסק' דלעולם א"ל לחוש אלא להחחלת הוסח וזו היא שלא לדברי הרמב"ן ואפשר לומר שלא כ' כאן שכן נראה עיקר אלא לאסוק מדע' הראב"ל דמ"ל דמדין הגמלא ה"ל למי משך הוסח בשופע' ומזלסת מכ"ם ע"ז מסיך דלינו אלא בין בשופעה ובין בפוסקת מדין הגמרא א"ל לחוש אלא לחוש לכל שני מסורה להו להיו להיו אלא לחוש ללל לעולה החחלת הוסח שהורים להו וכת"ש הרמב"ן וגם בם' הה"ק אחר שכתב אחוב להום אלא לחוש לכל עולה החחלת הוסח שהוא עיקר מסיים ויש מי שסורה לחוש ללה מוס מסוב להיו שלו בשמה דבוה"ז קובעת וסת בית ידהה דברי הראב"ד הוכריח מהבמרה דלא כווחי מ"ת כתב ויש מסירם ולאה הדעת נוסה ע"כ:

ל"ב ועברי עין עיוני להחיישכ בזה רחימי בדברי הלבוש עט"ז בסי' קפ"ע סעיף ל"ב דברים סמוסים וחעמית לשונו וז"ל כבר ידעם שני מניי מעיינות ישגן בחשה חחד שקרחתו המורה נדה ואחד שקראחו זיבה ומדחלקה החורה ב' דיניהם וגם חלאן בימים מיוחדים לזה ימים בפ"ע ולזה ימים בפ"ע וכו' ש"מ שחין טבע מעיין זה כסבע מעיין זה ואחד שופע יוחר או פחות מחברו ומן הדין גם בוסתוה היה לנו לחלק אע"פ שהם מדרבנו ולא יהיה וכן אשכחן דחילקו הרבה ביניהם בימי הערפו הוסחות של שניהם יחד כיון שאין שפעתן שוה וכן אשכחן דחילקו הרבה ביניהם בימי חכמי המלמוד כדאיתא בנמרא אבל עכשיו שכבר החמיכו ב"י ט"ע בהרבה חומרום רדי שלא מדיאים לייני ע"ע בהרבה חומרות כדי שלה תצואנה לידי טעות וכו' הלכך נוהגין עכשיו שכל ראיות שהיא רואה ג"ם בין בימי זיבה בין בימי כדה חוששת להן וקובעת אוחן בין שבא לה ממעיין ססום ובין שבא לה ממעין פתוח ואיזה נקרא מעין פחוח כגון שראחה בא' לחדש ובה' בו זו הנקרא מעין פחוה וכו' ואם ראחה אחר כך עוד ב' פעמים בחמשה לחדש לא אמריק דלא קבעה לה ושת בה' בחדש מפני שראיה ראשונה מאלו ג' ראיות היחה ממעין פחוח וכו' אלא איליטן לסומרא ואמריטן שמא מעין אחד הוא וקבעה לה וסת וכ"ש אם היחה ראיה ראשונה ממעיין סתום כגון שראחה ב"פ בר"ח ובפעם ג' ראתה בכ"ה לחדש ובר"ח שראייה השלישית היחם ממעיין פחוח וכו' מ"מ כיון שראייה ראשונה מג' ראיות הללו וכו' היחה ממעין סחום אמרינן ודמי קבעה לה וסת בר"ח ומה שראתה כ"ה לחדש גם הוא ממעיין זה אלא שמיהר להפחח מחמח ריבוי הדמים וכו' בימי זיבה כילד כגון שרחחה בר"ח וחזרה ורחחה בפ"ו בו וכו' וחזרה וראחה בר"ח ובט"ו בו וחזרה וראחה בט"ו ולא ראחה בר"ח שלפניו קבטה לה וסת בט"ו לחדש שמלרפין הרתי ראיות דיתי זיבה להך ראיה לימי קביעת וסת ולפעתים אשה קובעת לה וסת בחוך וסת וכו' עכ"ל וכל דבריו תמוהים מאד מ"ש כבר ידעת שני מיני מעיינות ישק במשם אחד שקראה החורה נדה וכו' דבריו המוהים אין זה נודעת ולא יחוודע לעולם אלא לכ"ע מעין א' הוא והוא פשום בכולה מכילחין ואין בזה שום ספק דמטיין א' הוא וכ"כ הרמב"ם בהדיא רפ"ן מהלכות א"ב וז"ל דם הנדה ודם הזיבה ודם הקובי ודם היולדת ודם סהור של יולדת כולו דם חחד הוא ותן המקור הוא בא ומעיין א' הוא ובזמנים בלבד הוא שישתנה דינו וחהיה רואה דם זו מהורה וזו נדה וזו זיבה עכ"ל והיינו דפסק כרב דם"ל בפ' בנו"כ דף ל"ה דם יולדת ודם סהור מעיין א' ודלה כלוי דס"ל ב' מעיינות הן אבל דם נדה ודם זיבה ליח בי' פלוגחא לכ"ע מעיין א' הוא - גם מה שכתב הטעם דאין מלערפין הראיות ביתי נדחה או ביתי זיבחה לקביעת וסח משום דב' מעיינות הן דברי חיתא הן אלא הא דלא קבעה בימי נדחה הטעם משום דהוחזקה מעיינה פחוח ובחר ראיים ראשונה שדינן לה וחין לנרף רחיה זו לשחר רחיות וביתי זיבה הטעם שחין קובעה בו לפי שהוחזקה ביתים אלו במסולקת בדמים וכמש"ל וכל מה שחרתה בהני חינן אלא ראיות מקריים ורחיות המקריים אינן ראוין להלמרף וכמ"ם הרשב"א כמה פעמים פעם זה וצמעוברם ומניקה דאינן קובעין לוסת בימי עבורן ובימי מיניקתן וה"ה זקנה . גם מה שנראה מחוך דבריו דאף החידנת אינה קובעת וסת בימי נדחה ובימי זיבתה אינו אלא כשראחה עכ"ם בסוף ממעין סחום אבל אם סין כל הג' ראיום בימי נדוח או בימי זיבוח אינה קובעת אף בזה ליחא דלדעה זו אין חילוק ולעולם היא קובעת וסת דאפילו ראתה ג"פ בר"ח ובפ"ו לחדש היא קובעת וסח דזיל

בחר מעמה דכסועות משווים להו ואם כן אין חילוק:

גם דברי ש"ך ללע"ג במ"ש סי' קפ"מ סעיף ל"ב ס"ק ע"ב וז"ל ורביעי בב' לחדש

כן הוא בכל הספרים וכ"כ דו"פ של"ל בב' ובמקלת ספרי המחבר אימא בהדיא בשני אבל

אינו נכון ועוד דהא בב' לחדש ה"ל ב' ימים רלופים דהולכים חמיד אחר חחלת הראיה

וכדלעיל בסעיף י"ג בהגהה והעיקר כמו שהוא ברוב ססרי העור בב"ח ובעט"ז בעשרים

וכ"ה בס' בעה"נ עכ"ל ול"ג דעיקר כדברי הדו"פ וז"ל הפרישה וברביעית בב' לחדש

ובר"ח וכן מלאחי בעור של קלף ור"ל שראתה בב' לחדש ובר"ח שלפניו שהראי' ב' לחדש היא

בימי נדם ומ"ש וכן בחמישית וששיח קאי אראיות ב' בחדש ולא חשיב אלא הראיות שנקבע

בימי נדם ומ"ש וכן בחמישית וששיח קאי אראיות ב' בחדש ולא חשיב אלא הראיות שנקבע

בימן הוסת דהיינו ג' ראיות שראתה מתחלה בר"ח לבד והג' שראתה ב' יהיה בחוך ימי נדה

הראיות שניות שראתה בר"ח לא קחשיב דלא נקטי' אלא משום דראיה ב' יהיה בחוך ימי נדה

שראתה ג"פ בר"מ וכב' כו דיש לומר דרבותא קא משמע לן דאע"ג דנקבע אחד כדינו וכמשפחו

קודם שימחול השני ועיין בב"י עכ"ל:

וכזרו שמסחייע הש"ך מדברי הרחב"ד בם' בעה"נ ע"ש נ"ל חדרבה דחי' חברח לדבריו שהרי הרחב"ד כתב דהדין כן אפילו למחן דם"ל דחין אשה קובעת וסח בימי זיבחה דבכה"ג שנקבע כבר נקבע ואינו נעקר עד שיעקר ממנו ג"פ וכמ"ש הש"ך בשמו ואם כן קשה על הרמב"ן לאיזה צורך כתב דין זה דהא איהו ס"ל דהאידנא קובעת וסת אפילו בימי נדה ובימי זיבה ומחי חריה שנקבע כבר בר"ה חופכה ה"ל להשמעינן דהפילו שנקבע ובחה מחחלה בעשרים לחדש שלש פעמים ואחר כך בר"ח ובעשרים לחדש אפ"ה חוששח לר"ח אע"פ שראיח ר"ח הוא בימי זיבה ועשרים לחדש נקבע כבר אפ"ה חופשת לר"ח בזה"ז ודוחק לומר שכ"כ לדינא דגמרא דהא דין זה שכתב הפור שהאשה קובעת לה וסת בחוך וסת הוא הכל מדברי סרמב"ן וכמ"ם בב"י וכ"ה בפסקי הרמב"ן שלפניט השני דינים אלו שהביא הטור סמוכים זה לזם דחחלה כתב דהאידנא האשה קובעת ושת ביתי נדחה וביתי זיבחה ואחר כך כתב דאשה קובעת לה וסת בחוך וסת וחיך יחזור מוך כד"ד ח"ו דהגי' הוח בכ' לחדם וכמ"ם בסרישה ואתי לאשמעים דבזה"ז היא קובעת וסת בתוך וסת ואפילו שהראשון נקבע כבר והשני הוא בחוך ימי נדחה י וחין מדברי הרחב"ד רחיה דחיהו ס"ל דחף בזה"ו חין החשה קובעת וסת ביתי נדחה או ביתי זיבחה וכמש"ל בשתו לכך הוזרך לאשמעינן חידוש דין זה בשנקבע כבר בר"ח ואח"כ ראחה בעשרים לחדש משא"כ לדעת הרמב"ן ואין זה חידוש בזה"ז ובפרע לפי הגי' שכמור שכחב הב"י דגרם בטור שהחשה קובטת וסח בחוך וסח שהוח המשך לדין שלפניו דוודתי ל"ל כדעת הפרישה - וגם דברי הב"י מורין כן חלח שלריך להגו' בדבריו וכמו שתבחר וז"ל הב"י ומ"ש רבינו שתשה קובעת לה וסת בחוך וסת כילד וכו' נרחה דסיום דברי הרמב"ן

ק לומר שמע"ם שהוסח הב' בחוך ימי זיבחה דוסח הראשון ואט"ם שכבר הוקבע וסח זה לגמרי קודם שיבא הוסח השני אפ"ה חוששת לשניהם ער"ל ודבריו המוהים דמ"ש שאט"פ שהוסח הב' בחוך ימי זיבה דהוסת הראשון אין לו שחר דהא ראיית ך' הוא אחר ימי הנדה וזיבה מראיית ר"ח שהכל אינן אלא י"ח יום ואף אם נגיה בדבריו דצ"ל איפכא דוסת הראשון הון לו שחר דהא להיית ד' הוא אחר ימי הנדה הוא בהוך ימי זיבה של וסח סשני אם כן מה זה שמסיים ואע"פ שבכר הוקבע וסח זה לגמרי קודם שיבא וסח הבי אפילו וככי וכו' דמאי רבותא אדרבא היא הנותנה הואיל שכבר הראשון הוקבע לגמרי מש"ה אינו מפסיד אע"פ שבא חוך ימי וסח של השני וכמ"ש הש"ך במ"ה בקלת ספרי המחבר בשם הראב"ד אלא ודאי דאף המחבר גרם בב' לחדש וכמ"ש הש"ך שכ"ה בקלת ספרי המחבר ובמקום ימי זיבה שכחב בב"י לריך להיוח בימי נדם וכך המשן ואף על פי שכבר הוקבע הכת"ן הן לומר שאש"פ שהוסת הכ' בחוך ימי נדה דוסת הראשון ואף על פי שכבר הוקבע כור' ומעסה הכל מבואר על כון והן הן דברי הפרושה כתש"ל ומה שהקשם הש"ך דאם כן הוי ליה ב' ימים רצופים דהולכים ממיד אחר חחילת הראיה וכדלעיל סעיף י"ג בהנה"ה עכ"ל ימה הקשם מדברי הרמ"א :

אך גם דברי הרמ"א שנמשך אחר דברי בי"ה תמוהים מאד וז"ל הרמ"א שם ראתה פ"ו בניסן והמשיכה ראייחה ד' ימים וביום י"ו כאתה והמשיכה ראייחה ג' ימים ובסיון החחילה לראות בי"ז בו י"א שחוששת לוסת דילוג ולוסת שוה שהרי שילשה לראות ג"פ בי"ז לחדש וי"א שאין כאן וסח שוה כלל דהולכין חמיד אחר מחילת הראים וכן טיקר עכ"ל והנה הדעה הראשונה הוא דעת הרמב"ן שהביא העור והדעה שניה הוא עפ"י מ"ש הב'י וז"ל דהרמב"ך לטעמים דסבר דחם הוסת נמשך ב' חו ג"י דחוששת לכל ימי משך טוסה דכל יום ויום וסת בפ"ע הוא ואפי' מעקר יום הראשון חוששת לשאר הימים עד שיעקרו כולם וכמו שנחבאר סי' קפ"ד וכיון שכל יום ויום חשוב וסח כשראתה בפעם ג' בי"ז והוחזקה לראוח ג"פ בי"ז אכל לדעת הרז"ה והרשב"א והרא"ש דם"ל אעם"י שנמשך הוסת ג' או ד"י אינה חוששת אלא לעונה ראשונה של וסמ בלבד ובנדון דידן אינה חוששת אלא לוסת הדילוג עכ"ד ולפ"ז 2"ל דהטור הביא כאן דעם הרמב"ן דחוששת לוסת השוה וליה לא ס"ל דהא לעיל כ' לדעת הרא"ש וכ"כ בפרישה אבל מ"מ ק' דאיך יעלה על דעח דהרמב"ן יסבור דמש"ה הוששח לוסח השוה דכל יום ויום הוא וסת בפ"ע וא"כ ה"ל לדעתו אשה קובעת וסח בימי נדחה ואפי' ראתה מתחלה ממעין פחוח כמו הכא והרי הרמב"ן גופא פסק בהלכוחיו דאין אשה קובעת וסח לא בימי נדחה ולא בימי זיבחה היכא דהראיות הראשונות היו ממעין פחוה א"ו דהרמב"ן לא כ"כ אלה לדידן בזה"ז דכטועה משווינן להו ומשום הכי קובעת וסת בימי נדתה ובימי זיבתה מב"ה כ' דמוששה לדידן אף לוסת השוה בנדון זה ומה שכ' הב"ח ראיה מדברי הראב"ד בס' בעה"נ חין ראיה דחע"ג דס"ל להרחב"ד דחוששה לכל ימי משך הוסח היינו משום דגזריט דחיכה נמי שופעת ובצופעת ס"ל דמדינה לריכה לחוש לכל ימי משך הוסת מש"ה בנדון זה מקיל דח"ל לחוש לוסת השוה דהא חזיכן דלאו חדת ראים היא כיון דדילגה וכמבואר שם משא"כ לדעת הרמב"ן דם"ל דצריכה לחוש לכל ימי משך הוסח לא משום דאיכא נמי שופעת אלא משום דהחידות כטועות משוויכן להו ומשום הכי אשה קובעת וסת בזה"ז בימי נדחה דדילמת ימים הראשונים היו מימי זיבחה ואח"כ מימי נדחה מש"ה כסק דלריכה לחוש בנדון זה גם לוסה השוה ולפ"ז לדידן דקי"ל כהרמב"ן דהאידוא קובעה וסח בימי נדחה א"ב העיקר לדינא דלריכה לחוש לוסח השוה ולפ"ז ז"ע על הרמ"א שכ' וכן עיקר על הדעה השניה אח"ז וראיחי שהרגיש

בזה בם' כו"ם י ועיין מ"ם לקמן עוד בזה : ואגב נוכיר מה דק"ל על הר"ן בחדושיו בי' בל"כ דף ל"מ פהקשם מאי מייחי ר"פ דבימי זיבה אנ"ג דלא קבעה תו"מ מיחוש איישי לה ממוו דהיחה למודה ליצוח רואה ליום ט"ר וכו" דלמא שאני היכא שהוקבע הוסת כבר בימי נדתם בסא הוא דחיישי ליה אפי" בימי זיבה תשא"כ בוסת חדש שנקבע בימי זיבה דבהה אפי' מיחש לא חיישי לה מאי -ז"ל דסברא דמלמודה היא דליכא הספש בהכי דאי חיישינן לוסת קבוע נשהוא בא בימי זיבה אף בוסח הנקבע תחחלה חיישינן עכ"ל וקשה דהא למאי דס"ל לר"פ דכ"ב מכ"ב מניגן הוא מוכח דוסח שנקבע בימי נדחה דלריך למיעקר ג' זימני אפי' כשבא הוסת בימי זיבה וכל זמן שלא נעקר הוכה ג"פ אפי' נעקר פ"א בימי זיבה אפ"ה חושבח לו דהא בהך מחני' דמייחי מיניה ר"פ למסשע האבעיא הכי שנינו לקמן דף ש"ג ע"ב שינחה ליום כ' זו"ז אסורים חזרה ושינחה ליום עשרים זו"ז אסורים שינחה ג"פ וכו' וא"כ למחי דם"ל לר"פ דכ"ב מכ"ב מנינן א"כ כששינחה פעמיים ליום עשרים הרי עקרה ראיות ט"ו ב' פעמים א' בימי נדתה וא' בימי זיבתה אפ"ה קחני דזו"ז אסורים אע"פ שגם הפעם ג' חל הע"ו בימי זיבה אפ"ה חוששת לו כל כמה דלא עקרה סלחת זימני א"כ מוכח דוסת שנקבע כבר בימי נדחה חמירת מוסת החדש שנקבע עחה בימי זיבחה דהח וסח שנקבע כבר בימי נדה כשבח בימי זיבחה כל זמן שלח עקרחו חלהם זימני צריכה לחוש לו ואלו וסת שנקבע עתה בימי זיבה עד כאן לא תבעיא לי אלא אם צריכה לחוש לו פ"ח הבל מיסשם פשישה ליה דלה בעינן חלחה זימני למעקר דהה חין החה קובעה וסת בימי זיבחה וכפירש"י כאן וא"כ איך בעי למיפשט וסח חדש שנקבע בימי זיבחה לוסח שנקבע כבר ויש ליישב בדוחק:

ובחזור לעניננו הראשון וחחלה נעמוד על לשון המור כו' וז"ל החור בסי' קס"ד ואס וסת נמשך ב"י או ג"י ששופעת או מזלפת ב"י או ג"י כ' הראב"ד שכולן חשובין כעונה א' ואע"ם שהגיע חחלה הוסח ולא ראחה לריכה לסרוש כל ימי משך הוסח וכ"כ הרמב"ן שחושבת לכל ימי משך הוסת שכל יום ויום וסת בפ"ע הוא ואפי' נעקר יום הראשון חוששת לשאר הימים עד שיעקרו כולם והרז"ה כ' שאינה צריכה לפרוש אלא טונה ראשונה של וסת וכיון שעברה העונה ולא ראחה מוחרת ולזה הסכים א"א הרא"ש ז"ל עכ"ל ויש לדקדק דלמה כ' הסור משוסעת או מזלפת ב"י או ג"י דבהא כ' הראב"ד שכולן חשובין כעונה א' הלא הראב"ד לא חילק בין שופעת או פוסקת דלעולם לריכה לחוש לימי משך הושה וכן ברא"ש פ' האשה ובחה"ה נסמים לדין זה בשופעה ומזלפה ובחמה חין חילוק דתחן דם"ל דנריכה לפרום כל ימי משך הוסת איח ליה דבין חזלפח או פוסקה לעולם לריכה לחוש לכל ימי המשכחו ומאן דסבירא ליה דאינה אירה לחוש אלא לעונה הראשונה ס"ל ג"כ דאין חילוק בין שופעה או מזלפח ובין פוסקה וכדמוכח מן הראיה שהביא ודקאמר בגמי הניחא לר"ל וכו' ואי ס"ד דלריכה לחוש פוסקה א"כ נם לר"ל לא ניחא ועוד שכם' חה"א כ' בהדיא שאף בפוסקת א"ל לחוש אלא לעונה הראשונה וכמש"ל בשמו ובע"כ ל"ל דהא דכחבו שופעח או מזלפה לרבותא כחבו כן דאפי' בשופעת או מזלפת דחיכת למימר דהכל רחיה א' הוא וה"א דנריך לחוש לו וקמ"ל דאפ"ה א"ל לחוש לו אלא לעונה הראשונה ואצ"ל בפוסקת דא"ל לחוש אלא לעונה א' והראב"ד שכ' דנריכה לחוש לכל ימי משך הוסת בין בשופעת ובין בפוסקת מ"מ עיקר איסורו אינה אלה בשופעת או מזלפת שנחשב כרחיה ה' הלח דגזר פוסקה משום שופעה ומזלפת וכמו שמבחר שם וכיון שכהבו לסתור עיקר הדין ממילה נסתר המפל לו וחף שכ' הראב"ד עוד טעם החר דלריכה לחוש לכל ימי משך הוסח וכמש"ל לשונו ולפי סעם זה אין חילוק בין שופעה ומזלפה ובין פוסקה מ"מ נראה שם דעיקר מעמו של הרחב"ד הוח ממם הרחשון ומעם השני לח כ' חלח לפניף וכן נרחה שם ממ"ם כדין אשה שראחה ד"י רצופים והתחילה בחדש זה בט"ו וכחדש ב' בי"ו כו' מ"ש ולע"ד נראה דמ"ם המחבר בש"ע וז"ל אם וסח נמשך ב' או ג"י ששופעת או מזלפת וכו' לרבוחא כ"כ דאפי' בכה"ג שמן הראוי לומר שהאסור כל משך הוסת כמו בסעיף ה' דאסורה ביום כשיעור הנמשך בו קמ"ל דאפ"ה אינה חוששת אלא לעונה הראשונה ואנ"ל דאם ראחה ב' או ג"י רצופים בהפסקה בין הרחיות דחינה חוששת אלא לרחיית עונה הרחשונה ואף דלכאורה איכא סברת להיפך דכשרוחה ב"י או ג"י בהפסקה בין הרחיות גרע משופעת ומולפת דנידון כשתי כאיום ואינו נמשך להתחלם הראיה מש"ה בקענה שלא הגיע זמנה לראות נידון כשחי ראיום כמש"ל בשם הרשב"ה בתה"ה מ"מ לפי האתח דקיי"ל דאין אשה קובעת וסת בימי נדחה אפי בסוסקת וא"כ צ"ל משום דמעינה סחות וכל הראיות שאחר הראיה הראשונה נמשפים לראיה ראשונה א"כ מפי מסחבר להחמיר בשופעת וחזלפת מפוסקת וכמש"ל י ולכאורה עלה על דעתי דהטור והמחבר דווקא נקטי שופעם או מחלפת דבהא הוא דאינה חוששת אלא לעונה כאשונה

אף לדידן בזה"ז דחיישי' לפועות מ"מ בכה"ג ליכא למיחש דדלמא התחלת הראיה היה בימי הזיבה ואמנע הראיה או סופו היה בהתחלת נדחה דכולי האי לא מיישי' ואף דהכל מעיין ם' הוא מ"מ כיון דהכל ראיה א' יש לחלות או הכל היה בימי זיבה או כולו בימי נדחה וגדולה מזו כ' הראב"ד בם' בעה"ג בשער הוסחות דהיכא דשוסעת מימי הזיבה לימי הגדות די"ל דאינה קובעת וסת ע"י אותה ראיה כיון דשופעת אינה אלא כראיה א' מחוך י"א הוא ע"ש ד"ח ע"ד ת"מ הא מסיק החם דאס"ה קבעה לה וסח דחיישינן שמא הססיקה בלילה מחוך השינה ולא ידעה ואפי' אי נימא דהמור והמחבר לא חששו להחמיר מטעם זה בנדון דידן כיון דבלא"ה אינו אלא חומכא דכסועות משווינן להו ואינה אלא חשש דלמא מתוך ימי זיבה לימי נדה היא שופעת והראב"ד לא אמר אלא היכא דוודאי שופעת מימי זיבה לימי נדה מש"ה חשם להחמיר שמא פסקה מתוך השינה . אכתי ק"ל דלפ"ז ס"ל להטור והמחבר בפוסקת לריכה שתחוש לכל ימי משך הושת ורוב נשים דרכן לראות אחר התחלת וסתן ה' או ו' ימים כנופים בהפסקה בין הראיות ולא שמענו מי שמחמיר בזה לפרוש כל ימי משך הוסח ולראורה
י"ל דאף דקיי"ל דהאידנא האשה קובעת וסח בימי נדוחה אפי' ממעין פחוח מ"מ ס"ל כשהיא
רואה ב' או ג"י רגופים אינה קובעת וסח בימי נדוחה אפי' ממעין פחוח מ"מ ס"ל כשהיא
רואה ב' או ג"י רגופים אינה קובעת וכמ"ש רש"י ומוס' דף י"א וכ"כ החום' דף ג"ש מ"ב
דאפי אחלו ב"י או רגופים דלא קבעה דדוקא כשהפסיקה איזה ימים בנחיים הוא דקבעה הע בלא"ה
ב"י או ג"י רגופים דלא קבעה דדוקא כשהפסיקה איזה ימים בנחיים הוא דקבעה הע בלא"ה לה וז"ח דכ"ז לדינה דגמ' שפיר חיכה לחלק בין רחתה רגופים או לחו משום דכשרחתה רגופים מיקרי ספי מעיין פחוח מחינה רחתה רגופים אבל לדידן דטעמה הוא דקובעת וסמ בימי נדחה החידנה משום דפועות משווים להו וחיישים דלמה ימים הרחשונים של החחלת וסח היו מישי זיבה וימים האחרונים מימי נדה או יום ראשון מימי זיבה והשני מימי נדה וכה"ג יש לספק בכל ימי משך רחייחה ח"ב מה"מ חין לחלק בין רחחה בימים רצופים זח"ז חן לחו וכ"כ הרמב"ן בהלכוחיו פ"ה דין כ"ב וז"ל היחה רוחה חמשה וששה ימים רצופים כל יום ויום גוסח בפ"ע הוא וחוששת לכולן אפי' נעקר א' מהן חושת לשאר ימים עד שיעקרו כולן ע"כ גוסח בפ"ע הוא וחוששת לכולן אפי' נעקר א' ועוד שהרי הראב"ד לא סתר דעת היש מי שמחמיר דם"ל באשה שרואה בעונת ד"י או ה"י רלופים דלריכה לחוש לכל יתי משך הוסח עד שחשקר כל יתי משך הוסח ג"פ מעעם דהאידנא כטועות משווינן להו אלא משום דס"ל להראב"ד דלא מחמרינן כולי האי בוסחות דרבנן למשוויה כטועות ולכך מסיק להחמיר מטעם אחר דגזרינן אמן שופעה ומזלשה דמדינא לריכה לחש לכל ימי המשכתו מ"מ מודה הראב"ד אלו הוי משווינן להו כטועות אף לענין וסחום לכל ימי המשכתו מ"מ מודה הראב"ד אלו הוי משווינן להו כטועות אף לענין וסחום דכבנן דלריכה לפרוש כל ימי משך הוסח אפי׳ בסושקת ואפי׳ ברלופים דהא איהו מיכי החס בהכי ומ"כ לדידן דם"ל ידהאידנא קובעת וסת בימי לדתה ובימי זיבתה הע"ג דבשופעת קיי"ל דא"ל מדינא דגמרה לחוש אלא לעונה התחלת הוסת וא"כ ל"ל דמש"ה קובעת החידנא לוסת ביתי נדמה מטעם הרמב"ן והיש מי שאומר בבעה"נ דהאידנא כטועות משוויכן להו א"כ תו אין לחלק בין ראחה ימים רצופים או לאו דלעולם צריכה לחוש לכל ימי התשכחו ועוד דאף אי נימא דס"ל להסור והמחבר לחלק בין ראמה ימים רצופים או לאו א"כ היה המורה צריך להקור בעברה עונה ראשונה ולא ראמה אם ראמה בימי וסחה ימים רצופים אם לאו כדי שנדע אם נריך לפרוש גם. בשאר ימי משך וסחה דשמא לאו רלופים ראהה וסוגיא דעלמא לאו הכי הוא גם הפור והפרישה שגרסו ורביעית בכ' לחדש כמש"ל מוכח דש"ל ג"כ דאין לחלק

לדעת הרמב"ן בין ראתה ימים רצופים או לאו:

וראיתי בפרישה דברים המוהים של' בסי' קפ"ע ס"ק ל"ג אהא של' הטור בשם
הרמב"ן כיון שהאידנא נהגו שלא להשריש בין ימי נדם לימי זיבם ה"ל לענין קביעת וסת אין
הרמב"ן כיון שהאידנא נהגו שלא להשריש בין ימי נדם לימי זיבם ה"ל לענין קביעת וסת אין
מילוק לפיכך אם ראחה מס"ו למ"ו קבעה לה וסח ע"כ וכ' ע"ז וז"ל הלשון קלה דחוק דהא
בימי חכמי התלמוד לא קבעו וסת אפי' הכל ימי נדה ושם אין הטעם משום דיש הפרש בין
ימי נדה לזיבה אלא ז"ל דר"ל הואיל והחמירו דלכל פיסת דם אנו רואין ז"ל א"ל בה צה יש להחמיר לקבעו בימי הזיבה ונדה ונאמר לענין עקירה דאף אם נעקר ב"פ לריך לחוש לשלישי
עכ"ל גרם לו שכ' כן לפי שלא היה נדסם ביתיו הלכות הרמב"ן מש"ה נעלם מחנו עעמו של
הרמב"ן והדברים סשוטים כמש"ל דסעמיה דכיון דהאידנא נהגו שלא להפריש בין ימי נדה
הרמב"ן והדברים סשוטים כמש"ל דסעמיה דכיון דהאידנא נהגו שלא להפריש בין ימי נדה
לימי זיבה משום דמוטות משווינן להו מה"ב ממי אשה קובעת וסת בימי נדחה דחייםי' דתחלת
וסתה היה מימי זיבה והשאר מימי נדחה ?

דתר כ' בפרישה סי' ל"ד לפיכך אם ראחה מט"ו לע"ו וה"ה אם ראחה בחוך ימי נדחה וכן הוא לשון הרמב"ן וו"ל הילכך לכל ראיה שהיא רואה בין בימי נדח ובין בימי זיבה חוששת לה עכ"ל מ"ש שכן הוא לשון הרמב"ן כ"ל הא"י בשם אה"א שכ"ל הרמב"ן ו"ל מיהו אין משון זה ראיה דלעולם י"ל דדוקא אם ראסה חוך ימי הזיבה הוא דקבעה וטח אבל בחוך ימי נדחה לא ומ"ש הלכך לכל ראיה וכו' בין בימי נדה בין בימי זיבה כ"ל בין בימים הראוים להיות נדה בין בימי זיבה ה"ל בין בימים הראוים להיות זיבה לבל חוך ימי נדחה אף האידול א קבעה וטח ואע"ב דהרמב"ן בסלכותיו ט"ל דאף חוך ימי נדחה קבעה וטח מ"מ הרשב"א והטור לא ס"ל כוותיה בהא אלא ס"ל דהקבע האידול לוסת בימים הראוים לויבה דשתא תחלת כדום מו"מ ברואה בחוף ימי נדחה לל קבעה וטח ביותים הראוים לויבה דשתא תחלת נדה הוא מ"מ ברואה בחוף ימי נדחה לל קבעה וטח דרולי האי לא חיישיגן ולומר דחחלת נדה היה בימי זיבם והשאר בימי נדחה גם ליח למיחש כולי האי כיון דכל י"א יום בחזקת סחלה היה בימי והסתמת הסתלת החסת מדה היא כיון דוסתות דרבק יש לנו לסמוך ע"ז דמסתמתא תחלת הוסת חחלת נדה היא:

קובעת וסח בזה"ז ואפי' מיחש חיישים לה בחדא זימנא דכיון שאין דרכה לראות ביתי זיבה א"כ י"ל דאיגלאי מלחא דהיא טושה בשאחי נדה וביתי נדחה חזיא וכן י"ל ברשב"א דאף על בב שהביא לדעת הרמב"ן דש"ל דהאידנא אין לחלק בין ימי נדה ליתי זיבה וכ' ע"ז שכן גב שהביא לדעת הרמב"ן דש"ל לומר דהרמב"ן האלו הרמב"ן ש"ל דקובעת וסח ביתי נדחה אפי' היו כל הג' ראיות ממעין שחוח ורמש"ל בשמו אבל הרשב"א לם ס"ל כווחי' בהא אלא היו כל הג' ראיות מתעין שחוח ורמש"ל בשמו אבל הרשב"א לל ס"ל כווחי' בהא אלא דווקא הכא שב"ל ראיות אחרונות היה מתעין שחום דאז איגלאי מלחא שהתחלת ראייחה מימי זיכה היה ולס"ז ניתא במה שהשיג הרשב"א על הראב"ד ז"ל דש"ל דלריכה לחוש לכל ימי משך הוסת כשפעת ומסיק דא"ל לחוש אלא להחלת הוסת דאע"ג שכ' לעיל שכראין לדברי הרמב"ץ הוסת באע"ג שכ' לעיל שכראין לדברי הרמב"ן

היינו דוקא היכא דחויא כ' ראיות האחרונום ממעין שחום:

רלפ"ז ניחא במה שהביא הסור בסי' קפ"ם בשם הרמב"ן בראחה בט"ו לחדש זה

והומשכה ראיימה ד"י וחזרה והמחילה בי"ו לחדש הבא וראחה ב' או ג"י ובי"ו שלאחריו ראחה

כבר שילשה ראיימה ד"יו וחזרה והמחילה בי"ו לחדש הבא וראחה ב' או ג"י ובי"ו שלאחריו ראחה

כבר שילשה ראיימה בי"ו וכו' אע"ג דס"ל בסי' קפ"ד דאולין בחר התחלת הראיה מ"מ

שאני הכא כיון דדילגה ואין דרכה של אשה לראות בדילוג וגם ראיה האחרונה היה ממעין

סחום מש"ה נמי אמריגן דאינלאי מילחא דהתחלת ראיה ראשונה ושניה היו מימי זיבוח

ודלא כב"ן וסרישה דס"ל דטור כ"כ לדטת הרמב"ן וליה לא ס"ל דזה דוחק:

רלפ"ד י"ל דסמחבר בש"ע נמו ס"ל הכי דהאידנה קובעת וסת בימי ידתה היינו דוקם כשראיה אחרונה הוא ממעין סתום מש"ה לא כ' לחלק בין ראחה ממעין סתום אפי' היה הראיה ראשונה ממעין פחוח ולזה כוון הש"ך במ"ש מהום לפי דהאידנא קובעת וסת אפי' היה הראיה ראשונה ממעין פחוח ולזה כוון הש"ך במ"ש דהאידנא קובעת וסת בימי נדתה היינו בכה"ג שראתה ראיה אחרונה ממעין סחום ומה שלא כ' המחבר דאינה קובעת וסת בימי נדתה אם היו כל הג' ראיות ממעין סחום ומה שלא ממ"ז בסי קפ"ד דהולכין בחר התחלת הראיה והחם מיירי שכל הראיות היו ממעין פחוח ולפ"ז בסעיף ל"צ לכיך לגרום ורביעית בכ' לחדש כדעת הש"ך דלא כפרישה וע"ז ימים כו' שכתב שהשב"א חולק ע"ז דלפת"ש י"ל דהרשב"א מודה לזה לפי שכתב שנחלין דברי ימים כו' שכתב שהשב"א חולק ע"ז דלפת"ש י"ל דהרשב"א מודה לזה לפי שכתב שנהאין דרו ממעין שחום דאז ארלא מתרון לאולה מלא ממרין בימי ברתב"ן דאשה קובעת בזה"ז בימי נדתה לאפות התחלת בית יובה היה ואף שזה יש ליישב הי"ל דמ"ל להכ"י דלא אמרינן שונלא ומחשל לא דווקא היכא שב' ראיות שתרונות היה ממעין סחום ואז אמרינן איגלא מלא מפרע וה' ממלין שכיח שכיחא לפילו הכי לא אמרינן שונלאי מלחא מה לא לווחא היה היה ולא ש"ז דרולו בל"ל המריל אהמרינן שונלאי מלחא מה לי לווחי דרובו בניק מתטין סחום בא לא מ"ל כיה לו לכחוב דין זה בש"ע שכיחא שפיל השליד המוכים האם המור בה השנה בי"ל בח"ל בהיה לו לכחוב דין זה בש"ע שכיחא של של בלאה דה שנו שהפה בית נדתה היינו דוקא אם ב"ב האחרונים ראחה מתשין שחם בה ביו בם ככר כתבתי לעל דמדברי הב"ל בח"ב היה בו מוב בי"ל בח"ב בים ברביע מ"ש של מ"ש השור בהמה בב"ל מדש ועדיין אש"ג "בילג מ"ש של מ"ש השור בלחד ועדיין אש"ג "ב

והפרישה שברביעי ראהה בכ' לחדש ועדיין לע"ג:

וע"כן לי דפסק הש"ע בסעיף ל"ג דמעוברת ומניקה חוששת לראיה שתראה כדרך

וע"כן לי דפסק הש"ע בסעיף ל"ג דמעוברת ומניקה חוששת לראיה שתראה כדרך

מרוששת לוסת שאינו קבוע ע"כ והוא מדברי הרשב"א בשם גדולי המורים והוא מדעה

מראב"ד בם' בעה"ג דס"ל הכי וכתב הרשב"א בם' חה"א שהראב"ד ז"ל מדמה מעוברת ומניקה

מיוש מייש לה כדין וסח שאינו קבוע לשימת הראב"ד וה"ה למעוברת ומניקה דאע"ג באינן

מוצעין וסת מ"מ, היא לריכה לחוש לראיה שתראה בקן יע"ש ול' מה ענין מעוברת ומניקה

קובעין וסת מ"מ, היא לריכה לחוש לראיה שתראה בקן יע"ש ול' מה ענין מעוברת ומניקה

כבר נקבע הוסת שלא בימי זיבה ואחר כך מתרמי בימי זיבה אמרון הואל ונקבע נקבע

משל"ב מעוברת ומניקה אינה הוששת לוסת הראשון כלל וכמבואר בסעיף ל"ד מיהו על הראב"ד

מול"ב מעוברת ומניקה אינה הוששת לוסת הראשון כלל וכמבואר בסעיף ל"ד מיהו על הראב"ד

עלמו יש ליישב ע"ש דפסק דבעיק ג' עונות ע"ש אך על הש"ע ק' ול"ע: וראיתי בס' שנדפם מהדש שהוכא לידי אחר כחבי זאת ושמו הפארת למשה שכחב בסס"י קפ"ם על מ"ש הש"ך כס"ק ע"ב שהבחחי לעיל וז"ל ואף דכחב הטור בשם הרמב"ן דכיון שהאידנא נהגו שלא להסריש בין ימי נדוח לימי זיבוח ה"ל לענין קביעות וסח אין חילוק היינו לענין בהקבע וכח בימי זיבהה לשרוחה ממעין סחום כמו בימי נדחה ומסעם שכתב הב"י בשם הרשב"א וכו' אבל לקבוע וכת בימי נדחה כשרואין ממעין פחוח אין נראה לחלק בין זמננו לזמן החלמוד אף דיש לחוש שמח רחיה רחשונה היהה בימי זיבוח וכו' עכ"ל וכל דבריו בם אין בו מחום דמ"ם היינו לענין בחקבע וסח בימי זיבחה כשרואה ממעין סחום ליחא דממעין סחום מדינא דגמרא היא קובעת אליבא דכ"ע וע"כ לא פליני ר"י ור"ל אלא בימי נדהה הם קובעת ממעין סחום אבל בימי זיבה לכ"ע קבעה וכת ממעין סחום וכ"כ הרשב"ה בחה"ה הביהו ב"י כאן וכ"כ הראב"ד בבי בעה"נ בשער הוסהות ומ"ש אף דים לחום שמח כחיה רחשונה כחתה בימי זיבות וכו' זו היח פעמו של הרמב"ן וכמש"ל בשמו אך בזה אין לתפכו כיון בהלכוח הרמב"ן לא נדפסו כיתיו לכן כהב מה שכהב ולא ידע שעתו של הרמב"ן ז"ל ומ"ש שם עוד דכיון שהחתירו שלם לחלק בין ימי נדה לימי זיבה אף לקולה אתרינן הכי דהל"כ לא תקבע אשה והח עכ"ל לא ידעתי איך כתב כן בפשיטות וכבר כתב הש"ך בס"ק פ"ל דלקולה לה קבעה והת בימי נדוח ובימי זיבות וכבר כחבתי לעיל בזה שה שנלע"ד ומ"ם עוד שם מה שנ"ל בפי' דברי הטור והש"ע לא מחוור ע"ש: (י) א"צ לפרוש ספוך לוסתה · ההב הש"ך בס"ק י"ע וז"ל מנאחי בהגהות מהרש"ל לטור וז"ל ל"ל דמיירי שלא קבעה וסת ג"פ ביתי עבורה חו ביתי מניקהה אלא שחוששה לוסת הראשונה ודו"ק עכ"ל וע"ל סימן קפ"ם סעיף ל"ג עכ"ל וכ"ל דשם מבואר דאפילו אם ראתה רק ס"או ביתי עבורה או ביתי חניקחה דלריכה לחוש לו כדין וסת שאינו קבוע דחוששת פעם הראשנה אחר ראיית ה

ודלא כמהרש"ל ועיין מה שכתבתי שם : ובם' הג"ל כתב שם בפעיף ל"ג וז"ל נראה לי דהיינו לאחר שעברו ימי העבור והגקה חוששת כמו לוסח שאינו קבוע אף שראחה ג"פ שוין בימי עבורה והגקה אבל בימי עבורה והגקה לכ"ע אף להרמב"ן שכשור אינה חוששת כלל דלא עדיף מוכח שנקבע קודם עבורה דח"ב לחום להן ביתי טבורה חף דים לחלק מ"מ נ"ל כמ"ם טכ"ל ולה עיין במקור הדין לכן כתב את זה ומה שכתב אף להרמב"ן שבסור אינה חוששת כלל לא ידעתי כוונתו הא הרמב"ן שבסור ס"ל דמיקבע נמי קבעה בימי עבורה גם ס"ל להרמב"ן דחוששת מימי עבורה והנקה ומוחרה לשמש בלא בדיקה כיון שלא ראחה ור"ל שלא הרגישה וכן מבואר בהלכוחיו פ"ה דין כ"ד וכ"ה ע"ע ודין זה שכחב בצ"ע כחן הוח מרשב"ח בעם גדולי המורים והוח הרחב"ד כם' בעה"ל דס"ל דחוששת לרחייתה שחרחה בימי עבורה והנקה וחפילו בפ"ח שראחה חוששח לו אפילו בימי עבורה והנקה ומ"ש דק"ו הוא האי ק"ו סריכא וכמ"ש הוא בעלמו דיש לחלק דמן הסחם חמרינן שהיה בחזקת מסולקת דמים אבל היכא דרחתה הה חזינן שילאה מחזקת שאר נשים מש"ה חוששת מיהו אנ"ג דלא קבעה וכן מוכח מהרמב"ן ז"ל צ"ב' עיין בס"ז מ"ם לחרץ דמו"ל לחלק בין מעוברת למניקה לחרדה מחחר שבש"ם משוה חהדדי וכשם מעוברה ומניקה מן היחה יושבה במחבות ול"ג דמה דם"ל לספור לחלק ביניהם משום דהרמב"ם בסירום המשניות כחב דלית הלכחת כר"מ ועיין בחוי"ם שם ולפ"ן ל"ל הת דפשים ר"י להאי סברא מעוברה ומניקה מיושבה במחבוא היינו אע"ג דליח הלכהא כר"מ מ"מ מדר"מ נשמע לרבק במטוברת ומניקה דאע"ג דהכמים סליגי אר"מ וס"ל דלא ברירא מלחה דיושבת במחבוא מסולקת בדמים מ"מ במעוברת דלכ"ע היא בחזקת מסולקת בדמים אין לריך בדיקה מש"ה לענין בדיקה לכחחלה חשש הפור לדעת הרמב"ש דחין הלכה כר"מ דלמ ברירא מלחת דחרדה מסלקת הדחים חבל בדיעבד חם לח בדקה בשעת וסחה ס"ל דחין לריך

(גדרי מהרה)

בדיקה דבדה יצאנו ידי כל הדשות דלדעת הרשב"ח שפסק כר"מ ודאי דאין זכיך בדיקה ואפילו לדעת הרמב"ם דם"ל דאין הלכה כר"מ נמי א"ל בדיקה לאחר שעבר הוסת דהא איהו ס"ל חפילו כל חשה שיש לה ומח ועברה שעה ומחה ולח בדקה ח"ל בדיקה וכת"ש המחבר בספיף מ' ואע"ג דלא קיי"ל בהא כהרמב"ם אלא כדעת הרשב"א וסיעתו דכשאר נשים בעבר זמן הוסח ולא בדקה דלריכה בדיקה מ"מ הא לדעת הרשב"א וסיעתו הלכה כר"מ : ובכה"ג כתב כד"מ הביאו הש"ך סימן נ"ד ס"ק ש' וכה"ג בדוכתי שובא וכה"ג כתב בב"י סימן קל"ו : ועיין בחדושי גמרא מה שכחבחי עוד כזה : (יב) שתבדוק - בש"ך ס"ק כ"ו וז"ל והב"ח פסק דיש להחמיר במסקנח המרדכי בשם רא"מ וכסה"ח וההגהוח ש"ד כשם סמ"ק דדוקא בדקה עלמה מיד לאחר וסח חוך שיעור וסח וכו' עכ"ל והטעם כחב בב"ח דהא דאמרים בש"ם דכ"ע וסחוח דאורייחא וכאן שבדקה עלמה כשיעור וסח היינו שהחמירו כעין דאורייחא ובאתח וסחוח דרבת וח"כ אף לדידן קיי"ל וסחוח דרבנן יש להחמיר דבעים דוקח בדיקה קוך שיעור וסח וכהאי שנוי' בש"ם ולכחורה חמום דמי הכריחם לפרש כן ונ"ל משום דקשים להו דהח למ"ד וסמום דאורייחא הוי כאלו אחחזק לן בפומאה וכמ"ש הרא"ש בריש מכילחין וז"ל וסחות דאורייתא הלמ"מ וכי מטא זמן וסחה מחזקינן לה בטומאה וכ"ב החום' דף פ"ז ע"א ד"ה אפילו הגיע כו' דכוודאי ראחה חשבינו לה למ"ד וסחות דאורייתא ואם כן ק' היכא דבדקה סוך שיעור וסח ומי מהימנא שהיא סהורה הא אבעיא לן בפרק האשה רבה אם ע"א נאמן במיסורים היכא דאתחזק איסורא ועמד בחיקו ופסקו הסוסקים לחומרא דאינו נאמן וכ"כ הרא"ם בפרק הניזקין וא"ל דש"ה דכחיב וספרה לה לעצמה ז"א דהא כחבו החוספות בריש מסכח גיטין דהא דע"א נאמן באיסורים ילסינן מן וספרה לה ואי בנדה נאמן אסילו היכא דאחחזה מיפורם וחין בידה לפבול כן נילף מסכח וח"ל דלהחי שנויח בחמת חיכה למילף מנדה חלה דמיכה עוד אוקימתה הכה מ"מ קשה דמנ"ל להך הוקימתה דם"ל דלכ"ע וסחות דחורייחה והסילו הכי בבדקה כשיעור וסח מסימנה מנ"ל זה דהה חיכה להוקמי קרה דוספרה לה היינו היכה דלה התחזק איסורה וכמ"ש החוספות שם חו שהוא בידה לסבול ומשום הכי משרשי הפוסקים כג"ל דלכ"ע וסחות דרבכן והא דקאמר וסחות דאוריימא היינו שהחמירו בזה כעין דאוריימא ועיין ברשב"ח בחה"ח שער כ' וז"ל חפילו שרחחה נחמנת כל שכן בוסחות ולפ"ד חוספות

ועיין ברסב"ח בחה"ח שער כ' ח"ל הפילו שרחתה לחמלת לל בנסחות ולפ"ד הוספות לגיטין ק"ו פריכת יע"ש ומיהו חפשר דכתב כן לפי מחי דקיימת לן וסחות דרגנן וכחבו האחרונים ז"ל שחין לחוש לחומלה זו וע"ש:

ודע דכ"ז מיירי בוסחות הקבוע לימים לחודה אבל בוסחות שע"י מקרים שבגופה כיון שהרגישה במקרים הללו ולה בדקה חפי' בוסח שחינו קבוע אסורה לשתש עד שחבדות כמ"ש במ"ז פי' קפ"ד ס"ק ל"ה ועיין תש"ש: (יב) אם יש לה וסת קבוע יעין במ"ז במ"ז במ"ז פי' קפ"ד ס"ק ל"ה ועיין תש"ש: (יב) אם יש לה וסת קבוע יעין במ"ז מ"ק י"ג ממ"ד מה שהקשה בשם הפרישה על הטור שהציח בשם הרשב"ח דין זה ח"ל עם לה וסחות שלח קבעחו עדיין ג' פעמים והוא סחות מעונה בינונית כגון שראחה מכ"ה וכיולא בו אע"פ שלא בדקה כיון שלא הרגישה מהורה בלא בדיקה ע"כ וע"ז הקשה הפרישה הא הטור כ' לקמן סי' קפ"ו דחשם שחין לה וסח חסורה לשמש עד שתבדות וחי' בע"ז דהכח מיירי שיש לה וסח אלא ששינחה פ"א מכ"ה לכ"ה ולריכה לחוש כשיגיע כ"ה ובזו אמריכן אם לא בדקה בזמן הוסח כיון שלא הרגישה שהורה בלא בדיקה כיון שלא קבעחו ג"פ עכ"ל ועיין בב"ח בק"א ודבריו תמוחים דח"כ למה כ' הכשב"ח והוח פחוח מעונה בינונית דהח בכה"ג שיש לה וסח קבוע אלא ששינחה פ"א לכ"ע א"ל לחוש לעונה בינונית ולעולם לא חיישינן לעונה בינונית אלא באשה שאין לה וסח ועיין בט"ו סי' קפ"ע ס"ק ל"א שכ"כ בשם הכש"ל להדיא דבהי לה וסת קבוע כ"ז שלא נעהרה אינה חוששת לעונה בינונית אע"ם ששינתה ראייחה יע"ש ועוד מוכח כן בכמה דוכחי וכ"מ בשם גדול א' שהקשה על זה ונראה דכוונה הע"ז דוודאי על רשב"א שכ' דין זה לק"מ דהה הרשב"ה פסק דחשה שחין לה וסח מוחרה לשמש כלה בדיקה וכמכוחר בחה"ה והקור חלה דכל עיקר לה קשה חלה על הטור דלמחי נ"מ הביה דין זה דהה לדידיה לא ג"מ מידי דהא איהו ססק דאשה שאין לה וסח אסורה לשמש בלא בדיקה ולזה חי' הט"ז דעכ"פ נמי לדעת הטור בכה"ג שהיה לה וסח אלא שעקרתו פ"א לד"ה וזריכה לחוש לכחחלה פ"א ובזה אמריכן אי עברה ולא בדקה ולא הרגישה א"ל בדיקה עוד ומה שכ' והוא פחוח מעונה בינונים בחתם לח נ"ת לדעם ספור חלם דהרשב"ח לשיפחו חזיל והטור העתיק לשונו שבחה"ק . כן יש ליישב דבריו כחן חבל לקתן שי' קפ"ע כ"כ הע"ז על דברי התחבר ושם דבריו צ"ע ועיין מש"ל שי' הל"ל :

ולענ"ד נראה עוד ליישב דעח הטור דהא קיי"ל דעד שלפני החשמיש אינו ממעם כדחמרינן במסכח נדה ד"ה וסעמת דמחוך שמהומה לביחה וכ' הרשב"ת בהה"ת דגם לבעלה לריכה בדיקה וכ"כ שאר פוסקים דהכא אינה מכנסת לחורים וסדקים דהך בדיקה היא בדיקה גרועה אלא דבאשה שאין לה וסת כיון שאינה אלא חששא בעלמא שמא ראחה או שמא חראה מחמת חימוד חשמים עכשיו קודם החשמים אלרכות רצגן בדיקה והם אמרו דהך כדיקה מועלת אט"ג דהיא בדיקה גרועה משום דאינה אלא חומרא בעלמא וגם א"א בענין אחר אבל כשהגיע זמן וסחה ולא בדקה לריכה בדיקה מעליא ולא מהני הך בדיקה דסמוך להשמיש ולכך הולרך הטור לאשמעינן דהיכא דלא קבעה וסח ועברה ולא בדקה ולא הרגיפה דא"ל בדיקה ואי משום שאין לה וסח לזה מהני בדיקה לפני החשמים כנ"ל : ובם' הנ"ל כ' אדברי הט"ז ס"ק הנ"ל וז"ל ול"ג דה"ק שהיא בחזקת מסורה כלא בדיקה

ובעלה מוחר ליגע בה ולשכב במטה א' וחבוק ונשוק ושאר קרבוח בלא בדיקה אלא שקודם המשמיש צריכה בדיקה שמח חרחה עכשיו מ"מ אם שמשה בלח בדיקה אם בדקה חחר זמן ומנחה ממחה לא הוי שמאה למפרע שהיא בחזקח בועל כדה והוא פשום עכ"ל והא ליחא דכל הדינים שבסי' זה מיירי הכל אם מוחרת לשמש ומחבוק ונשוק לא מיירי דהא חבוק ונשוק מוחר אפי' בשעח וסחה וכמו שפסק המחבר לעיל סעיף ב' וכהסכמות רוב הפוסקים שהבית הב"י ודלא כחה"ד וא"כ אם בשעת וסחה מותר ואפי' בוסח קבוע ה"ם נמי לאחר שעבר וסחה דשרי כחבוק ומשוק אפי' בוסח קבוע וא"כ למה נקם הרשב"א דדוקא בוסח שאינו קבוע הוא דשרי בחבוק ומשוק דזה אפי' בוסח קבוע שריא דהא ודאי דחמירא שעה וסחה מן אחר שעבר ימי וסחה דהא בשעת וסחה חוששת אפי' לוסח שאינו קבוע ואלו לאחר שעבר וסחה כיון שלא הרגישה דהא בשעת וסחה הוששת אפי' לוסח שאינו קבוע ואלו לאחר שעבר וסחה כיון שלא הרגישה שריא אפי' בחשמיש לדעת הסוברים דאשה שאין לה וסת אין נריך בדיקה לפני חשמיש ואף דהרשב"ח דהוא מרא דהאי דינא שהביא הפור בשמו דיש לה וסח שלא קבעחו ג"פ אנ"ס שלא בדקה כיון שלא הרגישה בדם מהורה ס"ל דאשה שאין לה וסח א"ל בדיקה לפני חשמיש אלא ג"ם ראשונים כמ"ש הב"י לדעתן בסי' קפ"ו ולהרשב"א ודאי דסהורה דקאמר אפי' לחשמיש דלדידיה ל"ק קושים הפרישה וכל פיקר קושים הפרישה חינו מלא על הסור שהביא כאן דברי הרשב"א אלו והא איהו מסיק בסי' קפ"ו כדברי הרא"ש דס"ל דאשה שאין לה וסח אסורה לשמש לעולם בלא בדיקה וא"כ למה הביא דברי הרשב"א אלו כאן אבל על הרשב"א גופא לא ק"מ ואיהי ודאי שהורה בלא בדיקה קאמר לגמרי ואפילו במשמיש שריא דמה"א לחלק וכל דברי המחבר הג"ל כזה דברי שיבוש הם:

רגו כחב שם על דברי הש"ך בפ"ק ל"ב דלא דק ונהפוך הוא דאיהו לא חש לקמחי':

(רך") הרוצה לצאת לדרך בש"ח כ"י סי' ל"ג רוצה להקל בליל הסבילה אפי' חוך
שנה סמוך לוסחה ומדמה ליוצא לדרך ובחה"ש סי' קפ"ז משחפק בזה וכל דבריו לאו דסמכי

מנה ואין בקן ממש דלא מצינו שום מעלה ללי מבילה יותר משאר מנוח שוה שנחנו בה חכמים דליל מכילה לא מלינו כפי' בגמרא דמלוה הוא אלא בגמרא דברכוח דף כ"ד ע"א משמע כן דאמרי' שם והוי ידענא דיום סכילה הוי ופרש"י יום שמכלה אשתו דה"ל ליל חשמיש י ורכינו אנה פירש שם פי' אחר ומפירש"י למדו הפוסקים שהוא מעוה מ"מ לא עדיף משאר עונה ומ"ש המחבר בא"ח סי' חקע"ד גבי שני רעבון להחיר בליל סבילה אלמא דליל שבילה עדיף משאר עונה כבר השיגו ע"ו במ"א שם ובס' א"ר שם ומ"ש בכנ"י מהא דאין אשה מחעברת אלא סמוך לוסחה כבר כ' בפרישה בח"ח סי' ר"מ דמיירי שוסחה ביום והיא שימשה בלילה שלפניו וגם ביוצא לדרך גושיה כ' הרמ"א דהמחמיר חבא ע"ב לכן כ"ל דאין לסמוך ע"ו להקל ועל המחיר להביא ראיה ותו אימא בפסחים דף קי"ב ע"ב אשתך סבלה או חזקק לה לילה ראשונה אמר

רב ובנדה דאורייחא הואיל והוחזק מעין שחוח דלמא משכה זיבה ובודאי דאינו אלא חששא דרבק י ומדאורייחא שריא והעמידו דבריהם בביטול מצוח שונה בליל הספילה ה"ה בנ"ד י ואסי' אי נימא דאשה משחוקקת לבעלה בליל שכילה כמו ביוצא לדרך וזכר לדבר כהא דפ"פ מסנין דף קב"ם משום לנה מ"מ מי הכריחה לטבול הא האידנא ליכא סבילה בזמנה וגם דבפי הבע"י לא דרשיכן מקרא דואל אישך השוקתך אלא ליוצא לדרך ומדלא קאמר נמי ליל טבילה משמע דיוצא לדרך מסחבר ססי ומנ"ל לבדוח מלבנו מה שלא נאמר בש"ס בכן אין להקל וכן מ"כ בשם גדול א' וכה"ג בחשובה אה"ש כמדומה לי וכן נראה לי ראיה ברורה לדברינו מחה"ד סימן רג"ה ורג"ו בכחבים שכ' שם להחיר חשה שחעבול בליל שבח היכח שבעלה בעיר שכחב וז"ל דאסילו לר"ח שפסק דלא קיי"ל דסבילה בזמנה מצוה מ"מ שרי לאשה לסבול משום מצוח קיום עונה : ואפי' שלא בשעת עונה חשיבה מלוה מה שהאיש משמח בד"מ כדאיחא בהדיא בססמים כפ' א"ד עכ"ל הכי להדיא דמדמה ליל מכילה להא דאמרינן מנוה לשמח את אשהו בד"מ והחם בהדיא אמרי' והא איכא שמחת עונה ומשני שלא בשעת עונחה ופרכינן והא אמר רבא מנוה לשמח את אשחו כד"מ ופירש"י אפי׳ שלא בשעם עונה אם רואה שאשחו מחאויח לו ומשני בסמוך לוסחם ע"כ הרי שבעל חה"ד דימה ליל מכילה להא דאמר רבא ובהא אמרינן בהדיא דאסור סמוך לוסמה ואפי' למצוח עונה לא דמיא אם הוא שלא בשעח עונה ואיך נחיר בליל סבילה יותר מליל עונה - והן אמח שמדברי רש"י שם נראה דלמסקנא דמשני בסמוך לוסחה לא הדר ממאי דאוקמי מעיקרא במעוברה וחרחי בעי מעוברה וסמוך לוסחה אך דברי ואסור לסוף למ"ד עד שהבדוק וכו' ואח"כ כ' להאי דסעיף יו"ד בשם הרשב"א וז"ל וכ' עוד ויש לה וסת שלא קבעמה ג"פ והוא פתוח מעונה בינונית כגון שראחה מכ"ה וכיולא בזה אע"פ שלא בדקה כיון שלא הרגישה בדם סהורה בלא בדיקה עכ"ל וזו מ"ש בסעיף יו"ד וי"א שאלורה עד שחבדוק אם יש לה וסת קבוע וכו' דדוקא בוסת קבוע אבל בוהח שאינו קבוע א"ל בדיקה · ויש לדקדק על הפרישה שהקשה על העור כיון דלדעתו אשה שאין לה ושת אסורה לשתש עד שמבדוק לתאי נ"ת הביא האי דינא דרשב"א וכתש"ל ויש לדקדק לתה לא הקשה ה על האי דינא שכ' הפור ברישא דאם שהה למ"ד יום חשוב כהגיע עת וסתה וכו' ואסור לסוף למ"ד עד שתכדוק וכו' דמיירי ע"כ באין לה וסח דאל"כ לא היה לריכה לחוש לעונה בינונים - וא"כ ק' הא בלא"ה אסורה עד שחבדות:

אמוב למחי שכ' לעיל בריש ססימן דהיכא שלא ראחה אלא פ"א מוחרה לשמש חוך למ"ד בלא בדיקה ואמרינן מסחמא חקבע וסח כדרך הנשים ליום למ"ד וישבחי בזה דברי הש"ך ולפ"ז ניחא דלעיל לא קשה מידי דא"ל דמיירי שלא ראחה אלא פ"א מש"ה חוך ל' מוחר לשמש בלא בדיקה ולאחר ל' אסורה עד שחבדוק אכל לקמן שכ' בשם הרשב"א וז"ל והוא פחוח מעונה בינונית כגון שראחה מכ"ה לכ"ה דמשמע שראחה כבר סעמים מכ"ה לכ"ה וא"כ חזינן שלם קבעתה כדרך שחר נשים שהרי רחחה מכ"ה לכ"ה ודחי דלח עדיפה משחר נשים שחין לה והם אפי' מימה שלה רחחה עדיין ג' פעמים מ"מ הה חזיכן ששינחה משחר נשים ובהגיע זמנה ובם אפי' מימה שלה רחחה עדיין ג' פעמים מ"מ הה חזיכן ששינחה משחר נשים ובהגיע זמנה כבר החזיקה בפ"ל ומש"ה מקשה שפיר ועיין מש"ל סי' קפ"ע (ועיין בנקה"כ שם מה שחי' על קושיה הסיבושה) ומה שיש לקדרק עוד על דין זה שלי בשם המשב"ח דההילה שלה קבעחו ועברה ולא בדקה דא"ל בדיקה אמאי הא כיון דקי"ל דלכחחלה אסורה לשמש בשעח וסחה ואפי' בשאינה קבוע מחשש שמא חראה א"כ אמאי מוחרת אח"כ בלא בדיקה ניחוש שמא ראחה וכ"ח דשאני הכא דסמכינן מסחמא לא ראחה כיון דלא הרגישה משא"כ בחששא דשמא חראה בשעח תשמיש וחרגיש בחמח ז"ח דע"כ החום' לח ס"ל סכרח זו דחל"כ לח הוי מקשי מידי בדף ט"ו ד"ה אפי' הגיע זמן וסחה דהא במחני' לא נקט אלא דבחזקה טהרה לבעליהן וא"ל דבדיקה שרו הי שביע זמן זמנים דישט כונות. כו מקע נמנו זכותוקו שם וכ"ב התום' לעיל ד' י"ב ע"ח הוח דלה בעי הבל שחלה בע וכן פיכש"י להדיה ובשתמחין שם וכ"ב התום' לעיל ד' י"ב ע"ח החרכהי למיד לחווה ע"ח ובחדושי החרכהי עוד לחתום על העור והפוסקים בדין זה יע"ש הגם די"ל חתו גברה הגברה הכל הקרמים הף דהתום' לה ס"ל סברה זו מ"ת הכשב"ה ס"ל כן מ"ת ק' שהרי הרשב"ה הביה דברי החום' הכ"ל והוביח מזה דר"י ס"ל וסתוח דרבת ח"כ לה יה ליה להעור להביח דברי הרשב"ה עבד העם "חב" לביו הרה"ם וכבר כתבתי בחדושי על הגמ' יע"ם:

מיהול עיקר דין זה לל"ע דהא מוכח מדברי הירושלמי שהביא הטור לקמן סי' קל"ז דהא דאמר ר"י אשה שיש לה ואת בעלה מחשב ימי וסחה משום דס"ל דמבילה בזמנה מלוה ול"ל להירושלמי אע"ג דר"י בססק ראחה מיירי ומטעם ס"ס כדאי' בחלמודא דידן והכי מסיק גם בירושלמי שם מ"מ ס"ל להירושלמי דאי לאו דמ"ל לר"י דטבילה בזמנה מזוה לא היה נכנס כלל אפילו בגדר הספק לומר אימא שבלה וא"כ כיון דאמן ס"ל דשבילה בזמנה לאו מנוה דהא נהיגי שאין אשה טובלה כשאין בעלה בביחה וכמ"ש בב"י סי' קנ"ו ובנה"כ ובש"ע שם סעיף ב' וא"כ מנ"ל להקל ואין להקשוח למה באמח סוגי' דעלמא כמ"ד דשבילה בזמנה אינה מנוה דהא מדר"י מוכח דס"ל דטבילה בזמנה מצוה י"ל עפ"י מה דסוגיא דעלמא כר"ח שהביא תום' בנדה דף למ"ד וביומה ד"מ דמייהי ראיה מהה דאמר ר"פ לרבה ולאביי במכילחין דס"ז ע"ב דמההם מוכח דם"ל דמבילה בזמנה אינה מצוה אבל כ' יוחנן ס"ל דעבילה בזמנה מצוה וכדס"ל להירושלמי ולא מלינו בחלמודא דידן חולק ע"ז אליבא דר"י וא"כ דין זה ל"ע: (מוד) ולוסת מוסת הגוף • הט"ך בס"ק כ' חמה בזה על המחבר ועיין בספר מנ"י מ"ש בזה וחוכן דבריו דמה שכחב המחבר כגון קפינה וכיוצא בה ר"ל כגון אכלה שום או פלפל דהיינו וסחוח הגוף ע"י אונס אבל בוסחות הגוף על ידי מקרים בגוסה הקבועות ליום ידוע הוי כמו שאר וסתוח גרידא ודבריו נכונים:

קבה (א) הוחוקה גדה בשבגותי י ועיין במשובות מהרי"ק סי פ"ז דמשמע שם דלענין מלקום ח"ל שום רחיה אלא כיון דהוחוקה אלע כ"ש ע"ם דבורה מקרי חוקה אלא דלענין מיחה בעיק נמי ראיה כגון שהיה בנה כרוך אחריה וכדומה לו ובחשובח הרמ"ח נמי משמע כן דמיקרי חזקה אע"ם שלא היה אלא ע"פ דבורה כיון שהוחזקה ע"י כן אלא שמשמע שם שחילק בין שהיא הוחזקה ע"פ דבורה דידה דאז מהני אמחלא או ע"פ אחרים דאז לא מהגי אמחלא יע"ם ועיין בבי"ם באה"ע סי' י"ם מ"ם על התהרי"ק ועיין בשו"ח פ"י מאה"ע סי' ח' וע"פ דברי מהרי"ק כ"ל ליישב מ"ם הרמב"ם פ"ח דהלכוח ח"ב דין כ' וז"ל מי שהוחזק בשאר בשר דנין בו על פיו אט"ם שאין שם ראיה ברורה שזה קרוב ומלקין ושורפין על חזקה זו וכו' וכחיה לדין זה מה שדנה סמורה במקלל אכיו ומכה אביו שיומת ומנין לנו ראיה ברורה שזה אביו אלא בחזקה עכ"ל ויהק' בהשובח חה"ש דהא בש"ם אמריט משום דאליטן בחר רובא ורוב בעילות בבעל יע"ש ולפי דברי מהרי"ק לק"מ שכ' דבעיטן גבי טוכש מימ' לאיה עם החזקה כגון שנוהג עמה כאים ואשה או בנה כרוך אחריה וא"כ הא דאמרינן בש"ם רוב בעילות בבעל דוקא שידעים בוודאי שנוהג עמה כבעל ובא עליה בכל עח אז אמרינן דאזלינן בחר רובא אך זה גוסא לא ידעינן אף כשנשאה לסנינו ע"י חופה וקדושין מ"מ לא ידעינן אם נהג עמה כדרך אישוח וכמ"ש בכ"ש שם דאף כשנשאה לפנינו מ"מ לא הוי כודחי ראינו שבעלה אלא מחמח החזקה שנוהג עמה כאיש עם אשתו בשאר מילי מסחמא בעל וזו מיקרי חזקה וכ"ח דלמא משום חזקה לחוד כיון שנהג עמו כאב עם בנו מסחמא זה הוא במ ומנ"ל דחזלינן בהר רובה לחודה ז"ה דבשלמה חי קים ליה לחב שזה הוה בנו וחץ חזיק במה שמחנהג עמו כאב שפיר מיקרי חזקה אבל אי איהו גופיה לא קים ליה אגן מנא ידעים דלמא איהו פעה וסבר שהוא בנו 'ומש"ה מחנהג עמו כאב עם הבן ובאמח זינחה אמו עם אחר א"ן דאזליכן בחר רובא ואיהו ידע שרוב בעילוח עמו ואכן חזיכן שמחנהג עמו כאב ומחזיקו לבן מיקרי שפיר חזקה וחרהי מוכח אח"ז שמעתי שכ' כעין זה בם' חבואת שור : בתב הרמב"ם שם בש"ם דין כ"ל חיש וחשה שבחו ממדינת הים הוח חומר וחם

אשתי והיא אומרת זה בעלי אם הוחזקה בעיר למ"ד יום שהיא אשתו הורגין עליה משום א"א עכ"לי מוכח מדבריו אע"ם שלא הוחזקה כ"א ע"י דבורם היו הורגין עליהן מיהו לדברי מהרי"ק לריך נתי ראיה לענין ד"נ שנהגו כאיש ואשה משמ"כ לענין מנקוח חו כ' הרמב"ם שם דין כ"ג האב שאמר בחי מקודשת היא לזה אע"פ שהוא נאמן אם זינתה אינה נשקלת על פיו וכו' וכן האשה שאמרה מקודשת אני אינה נהרנה על פיה עד שיהיו שם עדים או חוחזק ע"כ והוא מגמרא דמס' קדושין פ' האומר מוכח אט"ג דהיא נאמנה לענין לשוי' נפשה חחיכה דאיסורא מ"מ אינה נהרגה על פיה וה"ה דאינו לוקה ע"פ ויש לחמוה דבפ' כ' מהלכו' הנ"ל כ' וז"ל מי שבא בזמן הזה ואמר כהן אני אינו נאמן ואין מעלין אוחו לכהונה ע"ם ולא יקרא בחורה א' ולא ישא אח כפיו ולא יאכל בקדשי הגבול עד שיהיה לו ע"א אבל אוסר עלמו בגרושה זונה וחללה ואינו מסמא למחים ואם נשא או נסמא לוקה והובעלת לו ספק חללה על"ל ק' דהיכי מיירי אי בדלא איסחזק הא כחב לעיל אע"ג דנאמן לשויי' עלמו ח"ד מ"מ אינו מח ע"פ עלמו וה"ה דאינו לוקה ואי דמיירי בדאחחזק למ"ד יום אמאי היא ספק חללה ואינה לוקה כמ"ש המ"מ הא כ' לעיל היכא דאיתחזק ל יום היו נהרגין בליה וגם קשה איך איחחזק כיון דאינו נאמן לשום דבר איך יכול להתחזק ובמשנה למלך הרגיש בזה וגם דבריו חמוהים שם שכ' וז"ל ולפי מה שפירשנו דבהוחזק מיירי נראה דאין האשה לוקה על פיו ממה שהוחזק הוא בעצמו בכהן עכ"ל ולא ידעחי כוונתו דמ"ש מהא שפסק הרמב"ם באיש ואשה שבאו ממה"י וכו' שאם הוחזקו נהרגין עליה דאפי' אחרים נהרגין ע"פ חזקתה שהחזיקו א"ע ול"ע והיכא שהחזיק א"ע אם מהני הכחשה אמ"כ עיצ בהשו' חה"ש פי' י"ז שם שהאריך מאד ומסיק דלא מהני ופשום הום כיוןדהיו סוקליןושורפיועל החזקה מה יועיל הכחשה דידיה דאם מועיל הכחשה ח"כ מה שדנין בו מיחה חו מלקות היינו על פיו וחין עונשין עונש הגוף על : פיו כ"ח ע"פ עדים

ובאבות לא זכיתי להבין מה שהק' הפור על הרמב"ן וז"ל וכי עדיף הוחזקה נדה בשכנותיה מאמרה בפירוש מתאה נדה עכ"ל דוודאי הילוק גדול יש ביניהן שהרי ע"פ חוקה בשכנותיה מאמרה בפירוש מתאה נדה עכ"ל דוודאי הילוק גדול יש ביניהן שהרי ע"פ חוקה סיקלין ושורפין ומוכח דאפילו לא נחחוק אלל על פיהם וכמ"ש הרמב"ם באים ואשה שבאו מתה"י וכו' וכמש"ל ואלו האשה שאמרה מקודשת אני אינה נהרגת על פיה וכמו שמסיים הרמב"ם עד שיש שם עדים או עד שתחחוק עכ"ל ואם כן ע"כ הוחוקה נדה בשכנותיה גרע מאמירה דידה דאלו ע"י אמורה דידה אין עונשין טוגש הגוף וכמ"ש הרמב"ם ועל ידי החוקה האל השכנים מלקין אוחו וו"ש הרמב"ן דכודאי משויק כיון דמלקו ע"י מוש"ה או"ג דבאמירה דידה מהי אתחלא מ"ח היכא דחק החוק ע"ו אלל שכניה ל"ח אמתלא שוב דאיהי בם' באר שבע שיש ע"ה שהיב" בזה והק' גם כן על השור דמה ענין אמירה דידה לחוקה וכת"ש והנאני שבוותי לדעחו : ו"עין בפרישה שבתב לחלק בין קודם מעשה לאחר מעשה ודבריו דחוקים ואפילו לש"ד קשה הא ע"י אמירה דידה אמיל לאחר מעשה באשה בהוא היא היו מאל אני ואחילה לאחר מעשה באשה שאחרה איו אני האם כן הוחוקה ואם כן הוחוקה גרע מאמירה דידה ומה מק' השור אני המילה דידה למיד עם הוח להיה ביכה דאחחות על ידי אמירה דידה למ"ד יום מאד אני משופק אם מהני אמהלא ומ"ש הפוסקים בא"ע שימן מ"ז דמהני אמחלא אפשר דכ"ז כ"ז דלא אחחוק ע"י אמירה דידה למ"ד יום אבל היכא דאחחות ש"י מהרה יושיל אמחלא משר דכ"ז כ"ז דלא אחחוק ע"י מהיה דידה למ"ד יום אבל היכא דאחחות ש"י מה"ה יושיל אמחלא כיון דנהרגין ע"י מה"ה יושיל אמחלא ונ"ש:

התנה במשו' הרמ"ל שימן כ' מקשה אהא דאמרינן הוחזקה נדה הי'בעלה לוקה ולם אמרו שיא לוקה ור"ל דדוקא בעלה לוקה לפי של"י משומאתה ושהרחה מש"ה לגבי דידים אזלינן בתר חזקת השכנים אבל לא לגבי דידה לפי שהיא יודעת בבירור לא אזלינן בתר חזקת השכנים ואח"ז משיק דלרבוחא נקש בעלה לוקה דאפילו איהו דלא עביד שום מעשה חזקת השכנים ואח"ז משיק דלרבוחא נקש בעלה לוקה דאפילו איהו דלא עביד שום מעשה המקם השרפין על החוקה איש ואשה שלבשה בגדי נדומה דלוקה ומביא ראיה מהא דאמרינן ההם דשורפין על החוקה איש ואשה שומה ב"ד שאני דכיון דקיי"ל דבעינן עד שיחיר עלמו למיחה ואמר ע"ח ולפמ"ש בהשו' חה"ש שם דגבי מיחות ב"ד שאני דכיון דקיי"ל דבעינן עד שיחיר עלחו למיחה ואמר ע"ח הה"ש הרמב"ה כפי י"ב מהל כמלקוח ולפ"ז ובחר ראים הממ"א אך נעלם מתשובה מה"ש הרמב"ה כפי י"ב מהל שלהדרין דשק ואף במלקוח בעיבן שיחיר עלח לתלקוח ואם כך ליות הרמ"א כביר למתי במקרון דסרי והרי שפקא דבען ומוקמי בך פ"ח ע"ב שברם לחבר מתום ב"ד דלוקמה אחוקה ע"ש וע"ז בסבל אדב מסקי וום" שם למאי דאסקינן דרי והרי שפקא דרבנן ומוקמי היכא שבקינן ליה הא מחייב מיחות ב"ד דלוקמה אחוקה ע"ש וע"ז נמב מהרש"א וו"ל ליכא למיחה בלל לגבי העד זה שאומר ברי לי לא אוקה אחוקה על למון דמם מסרו לא בשיחים שלא למקו אום בעד א' ביבמו' שכתבו ההום' עלתן שברא זו יש"ש נמלא לפי דעת מהרש"א כשהוא אומר ברי לי לא קשלינן ליה ולדעהו לל את דק של בל לה מקליו להול להל הלון שיל בא לה דקי"ל לומיקה מולה היינו כשאין אומר ברי לי לא הפשיק ליה הרש"א לה למיקה מיינו כשאין אומר ברי לי מכיש ליה הרש"א לה דקי"א להמ"א הדון ששום להחיר מהבעל והיא שעם והיא להוב באשר הדון במבוב החש"ז בהאון הרול הדון פשום להחיר מהבעל והיא שעם והיא הרש"א באון במצוב בחש" הרמ"א הדון פשום להחיר מהבעל והיא שמם במול להיו במשל להיו במצוב בחש" הרמ"א הדון פשום להחיר שהבעל והיא שעם והיא במצוב והאון במשל ההיא משנו ההיא במצוב בחש"ז בהצול ההיא שמם להיו במצוב בחש"ז ברול המיחה הדון החום במבעל והיא שעם הייבו במה לא במצוב בחש"ז בהול ההיא במשל במשלה במצוב בחש"ז באול במצוב בחש"ז במצוב בחש"ז במצוב בחש"ז במול בחש"ח במים במום במום במום במצוב בחש"ז במצוב ב

בכי גד החוקה. אך הא החום' לא ס"ל הכי וגם יש לחלק בין חזקה דמשיקה להך חקם בכי גד החוקה. אך הא החום' לא ס"ל הכי וגם יש לחלק בין חזקה דמשיקה להך חקם שהוחזקה שכשיו - ועיין בס' עודע ביהודה בחלק אה"ע דף ס' ע"ב שכתב ג"כ כן ולפ"ז אף למ"ש מהכש"א דלא אמריק אוקמיק אחזקה אלא למאן דמספקא ליה אבל לא למי שאומת בכי דידיה משא"ב בחוקה דאמתיק אוקמה אחזקה קמייחא הוא דמספקא ליה אבל לא למי שאומת בכי ההשחת שבוחות לפניע כהאי דמס' קרושין באיש ואשה וכי' לא מהני ברי דידיה משא"ב בחובי להשחת שהחות לפניע כהאי דמס' קרושין באיש ואשה וכי' לא מהני ברי וחדב נאשן ומשמחה היא - וכתב במ"ז ט"ק ג' והך נאמנות דמכם כלאן יוחר בסטי בלן היינו דוקא לענין איסור - אבל לענין מתון כגון להפסיד כחובתה אין התכם נאמן יוחר שאר היא בי"ש בית ש"ב הרא"ש בשה בשבועות אם כן י"ל לענין איסור גם כן אינו לאמן העד הראשון של הרמב"ן שכהב הרא"א בשו מבשועות אם כן י"ל לענין איסור ב"כ לאינו לאמן העד הראשון קמ"ו ובחשובה ברמ"א סי ס"ו כתב בתיים והא אל דוקא באיסור תמאה של יותר משאר ב"ב" בי"ש שם דלאו בכל איסור דרבנן כן הוא אל אל דוקא באיסור תמאה שקל יותר משאר בכל בי"ש שם דלא דרבנן מ"מ יוכל המכחש אותה: ב" בי"ש שם דלאו בל איסור דרבנן מ"מ יוכל המכחש אותה ב"" בי דרבנן מ"מ וכל הכתוש אותה ב"" ב"" בי דרבנן מ"מ בתשובה שם לכן בכתם אע"ש שהוא מדרבנן מ"מ יוכל המכם להכתוש אותה ב"".

הור"ן בכתובות שם הביה בשם הרחב"ד החתוקן החם ושימשתו נדם ה"ד חי דיר"ן בכתובות שם הביה בשם הרחב"ד החתיקן החם ושימשתו נדם ה"ד חי דירע נפרוש. אי דלא ידע נסתוך עלים ואמחי לא מוקי כשהיא הודה ע"ז ששימשתו נדה י וחי' בשם הרחב"ד דהיא אינה נאמנת משום דאין אדם משים עלמו רשע והר"ן חולק ע"ז י דלענין ממון נאמנת הססידה כחובתה וכ"ב המ" ובחש" מ"ש כ' שדברי הראב"ד חמוכים דהא אמריק ממון נאמנת להססידה כחובה בו' ושמעינן דלא אמריק אין אדם משים עלמו רשע לענין המחברים פסקו להא עכ"ל ול"ק מידי הא כהבו החום' בריש מסכת בבא מליעל ובכריחות אחל דאמרו לו אכלת מלב וכו' אם יכלה לומר מויד הייתי הא קיי"ל אין אדם משים עלמו רשע וחילו לשורה ומוה במשי ראים בסשור לב"ח מ"ז דבנדון שאם לא נאמין לדבריו עושה איסור הרי הוא בהיא ראים בחשר לב"ח מ"ז הייתי שא מחלין לעודה וחוה בביא ראים בחשר לב"ח מ"ז בנדון שאם לא נאמין לדבריו עושה איסור הרי הוא נאמנת ואם לא מאמיה במש"ל באותרה שב"ה היא שב"ם מ"ל להרחב"ד דאינה נאמנה מים לענין להפסידה כתובתה כו"ל כותנת הרחב"ד ה"ל בוני מש"ל להרחב"ד דאינה נאמנה מס" קמ"ז סמיף לשנין להפסידה כתובתה כו"ל כותנת הרחב"ד ה"ל בוני מש"ל להרחב"ד דאינה נאמנה מיד מי"ד מי"ף סמיף י"ב המקבל מעות לחלי רות וחום שמלוה ב"ד מ" קמ"ז סמיף י"ב המקבל מעות לחלי רות וחום שמלוה וחום שמלוה ב"ב"ז צ"ע בש"ע י"ד מ" קמ"ז סמיף י"ב המקבל מעות לחלי רות וחום שמלוה וחום שמלוה

בריבים הוא אינו נאמן יוהן דברי הסמ"ג יוכ' אפי' אי בעי סמר נפשו בפרעתי או להד"מ אינו נאמן י דאין אדם משים עלמו רשע וכ"כ בש"ך ובמ"ז שם י ואמאי אינו נאמן דהא אי גם מהמנים ליה עושה איפור שנותן ריבים יוש להאריך בזה י אלא שאין כאן מקומו:

(ג) ובליל התענית. במנ"י מסופק אי הלילה שלפני החענית קאמר או הלילה שאחר ההפנים משום דבקדשים הלילה הולך אחר היום והחענית במקום קרבן ומסיק בשם מהרש"ל דראה לנהוג שלא לאכול בשר ויין בלילה שלפני החענית ושלאחר החענית ועיין במ"א פי' חק"מ ובם' א"ר פי' ק"ץ ובמ"א פי' חקל"ח כ' בשם מהרי"ל וח"ל דכמה מיני חענית של חשובה אספחן דאין לאכול במולאי החענית בשר ויין משמע לאחר המענית קאמר וכן כ' בפ"ז אורת חיים פי של"ד פ"ק כ': (ד) והאשה א"צ בפרה. כן הוא במדכי בשם מהר"מ משום דהיא לא עבדה מידי וי"ל ע"א מסוניא דשבועות די"ח דבעי לאוקמי מחני' דנדה נמלא על שלו ממאים וחייבים בקרבן דמיירי שלא בשעת וסחה והפרישה דאיף אפשר לאוקמי חיובא דהחס משום פרישה אמאי נקט חייבים לשן רבים דאף היא חייבת הא אפרישה היא פסורה. ומיהו י"ל דבאמח היו מלי להקמי הכי אלא דעדיפא מיניה פריך התם הא נמלא קחני ובלא"ה היו מלי להות של ומ"א באור מכח מים למלא מדיפא מיניה פריך התם הא נמלא לחני ובלא"ה היו מלי להחת של ומ"א בזה:

קפו (א) וסת קבוע · כ' הר"ד שרמאה דאשה שלא ראחה מעולם דהיינו בחולת דמים בחוקתה קאי וא"ל בדיקה לבעלה וכ"כ בחשובה ח"ל סי' מ"א ואע"ג דאמרים בש"ם משהגיעו לפרקן נפים בודקות אותן היינו למהרות: (ב) ולהרמב"ם והרא"שי כ"כ הרח"ם לדעת הר"ח והיא י"ת שהביא רש"י בסוגיא ותה שהקפה רש"י, על פי' זה דא"כ חקפי דר"י חדר"י עמ"ם בסימן זה: (ג) וא"צ לברוק עצמן אחר כל תשמיש כו'י ולם מקמתין עלמן וכו' ולמחר לריכין בדיקה וכו' הלשון מגומגם מחד דמעיקרא חמר וח"ל לבדוק עלמן אכ"ח וכו' ואח"כ אמר מקוחין עלמן כל הלילה בעד הרי דלריכה בדיקה וגם מ"ש אח"ז ולמחר לריכה בדיקה אין לו הבנה אמנם לשון הרמב"ם מחוקן וז"ל המשמש משחו פעמים לבוח איק לריכין לבדוק שני עדים שלהם על כל ביאה וביאה אלא מקנח הוא בעד שלו והיא בעד שלה אחר כל ביאה וביאה של כל הלילה ולחחר יבדקו העדים ע"כ ונראה לי להגי' ברח"א דח"ש ואין לריכין לכדוק עלמן ל"ל לכדוק העדים וחיבת עלמן ט"ם וקאמר עוד אלא מקנחין עלמן כל הלילה בעד ולמחר יבדקו העדים ומ"ש לריכין בדיקה ר"ל העדים ומ"ש קנחה עלמה בעד ואבדה לא חשמש עוד עד שהבדוק עלמה וכו' ר"ל שהיא חבדוק עלמה אבל א"ל אח"כ גם העד לבדוק אלא חנית עד למחר כיון שמוכיחה קיים ומוכח מדברי הרמ"א דש"ל דאפי' לדעם האומרים דאשה שאין לה וסח צריכה בדיקה לפני החשמיש ולאחר החשמיש מ"מ לפני החשמיש ולחחר החשמיש חיק שוין דלפני החשמיש ח"ל בדיקה חלח פעם הרחשון של חוחו הלילה חבל לאחר השמיש לריכה שהפדוק עלמה אחר כל השמיש דאל"כ איך כ' דאם נאבד העד אשורה לפתש עד שתבדות עלמה הוחיל וחין לה וסת הא בלח"ה לריכה בדיקה לפני תשמיש בחשה שחין לם וסת א"ו כדאמרן אלא שאין לדין זה הכרח מהרמב"ם דא"ל דהרמב"ם מיירי באשה שיב לה וסת ולשימתו אזיל דס"ל אפי' באשה שיש לה וסת לריכה בדיקה לאחר חשמיש אבל לא לפני חשמיש כ"ח ללנועות מש"ה כ' שפיר דדוקה היכה דנהבר העד הוח דלריכה בדיקה חבל באשה שלין לה ושח לעולם לריכה בדיקה לפני החשמיש בכל ביאה וביאה. וכן י"ל לדעח הרא"ם דפסק כר"ח ג"כ י"ל דהסוגית דהתם תיירי ביש לה וסת ולפהרות וכמו שפירשתי שם אבל באין לה וסח י"ל לדעח ר"ח דלעולם נריכה בדיקה דלפני חשמיש בכל חשמיש וחשמיש אפי' של לילה אחד גם מה שפסק הרמ"א דא"ל לבדוק העדים בלילה נמי אינו מוכרח מהרמב"ם די"ל דהרמב"ם והסוגיא מיירי ביש לה וסת אבל באין לה וסח אפשר דלריכה לבדוק העדים מקודם והדבר לריך חלמוד (שוב ראיתי שגם בם' כו"ם הרגיש ג"כ בזה אך סוף דבריו לא ידעתי כוונתו : (ך) הואיל ואין לה וסת - כ' מוהרמ"פ דאפי' אשה שאין לה וסת אם היא

מעוברת אין זכיך בדיקה: בש"ך ש"ק א' וז"ל והיינו דקתני נשאח וראשה דם תחתח חשמיש משחשה פ"א ב' ג' משמע דקתייאא לא ממניינא הוא עכ"ל הנה לדברים אלו יש לפרש בשני דרכים אחד דמוכח ע"כ דה"ל בדיקה לחחר חשמיש אפי' בחשה שאין לה וכה תדנקע משמשת פ"ח ב' וג' משמע דקמייסא לאו ממניינא הוא ואי ס"ד דאשה שאין לה וסח לריכה בדיקה מיד אחר חשמיש חוך השיעור חיוב א"ת וכת"ש החום' דף י"ו ע"ח ד"ה ב"ש אומרים כדי לידע אם היא רואה מ"ח וא"כ ה"ל לחשוב נמי ביאה קמייחא א"ו דאשה שאין לה וסח א"ל בדיקה ומיירי שלא בדקה עלמה מיד חחר תשמיש גם י"ל כוונחו דבח להוכיח שח"ל בדיקה לפני חשמיש חפי' חין לה וסח מדנקס הרואה דם מ"מ משמע שראסה מיד חוך שיעור כדי שחרד דאל"כ לא מיקרי מ"ח וכמו שכחבו הכוסקים לקמן סי' רפ"ז וא"ר קשה אמהי לא חשיב קמייחא ממניינא א"ו שמ"ל בדיקה לפני החשמיש וכ"ו שלח בדקה לפני החשמיש אין לחשבה לרואה מ"ח דשמא הך סים קודם החשמיש עד שתבדוק ח"ע גם קודם חשמיש ומנחה עהורה וחש"ה נקע משמשת פ"ח ב' וג' ונמנא למידין מזה דחשה שראחה מ"ח כ"ז שלא בדקה עומה לפני חשמיש ח"א לחשבה לרואה מ"ח וכ"כ הפרישה בסי) זה אלא שאיהו כ' לענין להפסידה כמובחה דכ"ז שלא בדקה עלמה לפני החשמיש אין להססידה כחובתה דשמא קודם חשמיש היה דם (ועיין לקמן סי' קפ"ז שכתבתי סעד לדברי הסרישה) ולא ידעתי למה לא נימא סברא זו נמי כדי שלא לאסרה על בעלה וכן משתע מדברי הרמב"ן שכ' דלריכה בדיקה לפני החשמיש ולחחר החשמיש ב' ג' **טע**מים הראשונים ועיין לקמן סי' קפ"ז מ"ש שם וכ"כ הב"י שכן הוא דעת הרי"ף ולא הולרך להזכירו וזו היא דעה ראשונה שכחב כאן בש"ע וק' דבדיקה דלפני החשמיש ל"ל דבשלמא בדיקה דלחחר חשמיש לריכה דחיישינן הוחיל וחין לה וסת חולי יש לה וסת ע"י מקרים בגופה כמו קפינה וה"ה חשמיש כמ"ש הר"ן הביאו ב"י כאן אבל דלפני החשמיש מה יועיל בג"פ אם אחם חוששת לשמא ראחה הואיל ואין לה וסח לעולם ניחוש לה ודוחק לומר דחיישים שמא מחמח חימוד חשמים רחחה מש"ה מחזקינן לה בג' פעמים דזו דוחק א"ו כדחמרן דחם לא בדקה לפני חשמיש א"א לידע אם ראחה מ"ח או לאו:

אמנם בם' מנ"י הבין כפי' הראשון ח"ל בריש סי' קפ"ז ח"ל משמשת ג"פ דהיינו מוד ב' פעמים כ"כ הפרישה והם"ן והש"ך והרמב"ם בפ"ב מהל' ח"ב חיקן זה בלשומ וכ' וז"ל מי שראחה דם מ"ח ה"ו מוחרת לשתש כשתפהר פעם ב' ראחה פעם ב' משמשת פעם ב' רחחה דם ה"ז אסורה לשמש אבל העור והמחבר העחיקו לשון הש"ם נ"ל דדוקא קאמר משמשח ג"ם בלא פ"א וכ' הסעם לפי שהסור והמחבר ס"ל באשה שיש לה וסח דא"ל בדיקה לאחר החשמיש מש"ה קמייחא לאו מפנינא הוא דמסחמא לא בדקה עצמה אחר פ"א אבל הרמב"ם דפסק אפי אשה שיש לה וסת זריכה בדיקה לאחר התשמיש ומסחמא בדקה עזמה לאחר חשמיש מש"ה לדידיה קמייחא ממניינא הוא כ"כ שם ומסחיים תדברי בעה"נ יעו"ש הרי שדעהו כפי א' ודבריו חתוהים מאד ובתח"כ לא עיין יפה מ"ש בכוונת הרמב"ם דמש"ה חשיב קתייחא ממניינא לפי דס"ל אשה שיש לה ושת לריכה בדיקה לא"ח הרי כ' המ"מ והר"ן וכ"כ הב"י בסי' זה דלא חקשי להרמב"ם הא דמסקינן בש"ס דאשה לא חבדוק עצמה כדי לחייב בעלה א"ח אלמת דלת תבדוק ומחרצים דהרמב"ם מפרש דה"ק דחוך שיעור זה לת תבדוק הבל לחחר שיעור זה חובה עליה לבדוק וח"כ אף לדברי הרמב"ם עכ"פ חוך שיעור חיוב ח"ח לת הבדוק ומ"כ אף לדעתו א"א למחשב ראיה קמייתא כיון שלא בדקה עלמה חוך שיעור זה - ומיהו זה יש ליישב דה"ק כיון שחוב עליה לבדוק הוא בעד שלו והיא בעד שלה א"כ י"ל דראיה קמייחא ממניינת וכגון שנתנת בעד שלו : ועכ"ז חין מקום לדבריו שהרי העור והש"ע כחבו בזה"ל משם שרתתה דם מיד בכדי שחרד מן המעה חלמת דמיירי שבדק' עלמה מיד ואפ"ה כחבו בזה"ל משמשת ש"א ב' וג' וא"כ מה חילוק יש בין הרמב"ם והסור והש"ע אחר דאינהו נמי מיירי שבדקה מיד אבל לפי מה שכתבחי לעיל ניחא דרמב"ם ס"ל דלנועות בודקות לפני החשמים מש"ה לדידי' קמייחא ממניינא הוא דמיירי מלנועות ורוב נשים מסחמא לנועות הן לענין בדיקה משח"כ להסור והש"ע דלח ס"ל כן אלח דחפי׳ ננועות חינן רשחין להחמיר על עצמן שלם יהם לבו נוספו מש"ה קמייח' לאו ממניינא הוא מש"ה נקטי משמשת עוד ג"פ בלא קמייחא:

וא"ב יצח מזה חידוש דין דכ"ז שלה בדקה עצמה לפני חשמיש אע"ג דמצחה א"מ מוך שיפור חיוב א"ח אפ"ה אינה בכלל רואה מ"ח אך הפ"ז והש"ך והפרישה לא ס"ל כן י וכחבו דהא דנקש משמשה ג"פ היינו עם הפעם הראשון גם הראיה שהבאחי לעיל מדברי

שרמב"ן דמזריך באשה שאין לה וסח שתבדוק ג"ם לפני חשמיש ולאחר החשמיש" וכ"כ הב"י לדעת הרי"ף וכ' הא דלא הזכיר הרי"ף מבדיקה מלפני החשמיש לפי שהוא דבר פשום ולא הוצרך להזכירו דכל דזריכה בדיקה לא"ח ה"ה לפני חשמיש ודברין חמוהים דבשלמא לא"ח לכיכה בדיקה היינו משום כיון דחין לה וסח יש לחום דוסח' חלי' ע"י תקרי' כתו חשמיש וקפילה וכמ"ש הר"ן לדעה הרי"ף אבל לפני הסשמיש מה"ח דלריכה בדיקה ,וחי דמיישה כיון דחין לה וסח שמח רחתה וח"כ מה"ע לעולם חהח לכיכה בדיקה לפני החשמיש ומ"ש ג"פ הראשונים דלריכה א"ו דא"א להחזיקה ברואה מ"ח אם לא שבדקה עלמה לפני החשמיש מש"ה מלריך הרמב"ן בדיקה לפני החשמים ג"פ הרחשונים ומטעם זה כ' הב"י לדעת הרי"ף שחם דברים פשופים כיון דמזריך הרי"ף בדיקה לא"ח כדי להחזיקה לרואה מ"ח א"ל וודאי דלריכה נמי בדיקה לפני החשמיש דא"א לאחזוקה לרואה מ"ח אם לא בדקה עזמה לפני החשמיש דחלינן שראחה כבר י ועחה עיינחי ונ"ל שאין מזה ראיה דא"ל דעעם הרמב"ן כמ"ש רש"י בגמ' דף "א ע"ב דהא דאזרכו רבנן לבדיקה לפני החשמיש אע"ג דכל הנשים בחזקח מהרה לבעליהן היינו פעמח כיון דחצרכו רבנן לבדיקה דח"מ משום מהרוח מש"ה חצרכוה לבדיקה לסני תשמיש לבעלה אלמא דהיכא דלריכה בדיקה לא"מ משום טהרוח לריכה נמי בדיקה לפני חשמיש לבעלה אע"ג שהיא בחזקח טהרה לבעלה מכ"ש באשה שאין לה וסח לשיטח הרי"ף דס"ל דלריכה בדיקה א"ח משום בעלה כדי לידע אם רואה מחמח חשמיש או לאו מכ"ש דלריכה בדיקה נמי באותן ג"פ גם לפני החשמיש דהכא איכא הכל לבעלה. וכ"ש הוא מהתם דאיידי משום עהרוח הלריכוח לבעלה וכ"ש היכא דבדיקה דלא"ח הוא ג"כ משום בעלה משא"כ לאחר ג"פ דחינה לריכה בדיקה דלחחר חשמיש ה"ה דלפני חשמיש דח"ל משום דכל הנשים בחזקח סהרה לבעליהן - ואת"ז תנאתי בהגהות סרישה שכ' כן ודבריו נכונים ומה"מ כ' הב"י שדבריו סשופים הם דהיכא דלריכה בדיקה לא"ח דלריכה בדיקה נמי לפני המשמיש וכנז"ל ועיין ברם"י קפ"ז מ"ש בזה :

ועתה חל עלינו לבאר מה שרצים חמהו על הר"ף ורמב"ם דם"ל דאפי' באשה שיש לה וסח אם עבר זמן וסח ולא בדקה דא"ל בדיקה עוד יוכן הביא המחבר בש"ע לדעה א בסחם לעיל סי', קפ"ד סעיף ס' ודעח החולקים עליהם הביא בשם י"א ולדעחם ק' קו' התום' דף ע"ו ע"ח כיון דחמרו חכמים לפרום עונה סמוך לוסחה משום חשם שמח חרחה כ"ש היכח דעבר הוסח דניחוש לשמח רחחה י והנה לדעת הרי"ף יש לחרץ וכמ"ש סברח זו לעיל דבשלמה בעונה סמוך לוסה חיישינן לשמה חראה וחרגיש בשעת השמיש וחסורה דעביד טביד אבל בעבר הוסת סמכינן מדלא הרגישה מסחמא לא ראחה וא"ל בדיקה וכמ"ש העור סס"י קפ"ד סברא זו בשם הרשב"א באשה שאין לה וסת ועבר הוסת דסמכינן אהא מדלא סרגישה כן י"ל דלדעת הרי"ף דסמכינן מכח סברת זו דהרגשה חפי' בחשה שיש לה וסח כן יש לחרץ להרי"ף אבל להרמב"ם עדיין הקו' במ"ע דהא איהו ס"ל דאשה שאין לה וסח אסורה לשמש לעולם כ"א ע"י בדיקה דלפ"ח אלמא דחיישינן לשמא ראחה ולא סמכינן לעעתא דהרגם" ואמאי מחיר בעבר הוסח 'ולא בדקה בלי בדיקה לכחחילה ואין שום חילוק בין יש לה וסת ועבר הוסח לשאין לה וסח כלל י והנה בחדושי על הגמ' עלה בדעחי לומר דכי היכי דחיישינן באין לה וסת לשמא חראה מ"ח כיון דאין לה וסח חיישינן דוסח' חלוי במקריי' וכמ"ש הר" כנ"ל ומש"ה חיישינן דשמא מחפח חימוד חשמיש חראה וכמ"ש החו' במכילחין דף מ"ה ד"ה סאי ד"נ כן חיישינן באשה שאין לה וסת דמחמת חימוד לחשמיש כאתה קודם התשמיש אך לא מנחתי בשום מפרש שכ' כן ועוד שעדיין לא עלחה ארוכה לקו' הל"ל דאף דניחוש להא מ"מ נסמוך על מעמא דהרגשה דכיון דלא הרגישה מסחמא לא ראחה ואמאי מזריך בדיקה וכמו דסמכים אהם טעמה בעברה הוסח אך עחה עיינחי ול"ל דלק"ת דהרמב"ם לשיטחו אזיל כי לפי מה שכ' בריש פ"ח דהלכוח ח"ב וכ' לחלק בין יש לה וסח לחין לה וסח וכ' דיש לה וסח היינו ליום קבוע וגם אם מרגשת מעלמה ע"י פיהוק ועימוש ודכווחה אבל חין לה וסח אין לה יום קבוע וגם אינה מרגשת ע"ם - מש"ה ניחא דלגבי אשה שאין לה וסת לא שייך הרגשה משא"כ ביש לה וסח סמכינן אטעמא דהרגשה בעברה זמן הוסח ולא בדקה דא"ו בדיקה לכחחלה ומה שמלריך הרמב"ם בדיקה לכל הנשים לא"ח ולא סמכינן אפעמא דהרגשה היינו היכא דשמשה חיישינן שמא סברה הרגשת במש הוא כל"ל:

בחדושי על הגמ' כסבסי דהא דאמר ר"י א"ש ל"ש אלא באשה עסוקה דמנו דבעיא בדיקה לטהרות בעיא נמי בדיקה לבעלה אבל לבעלה לא בעיא בדיקה ומסיק דשמואל אשמועינן אפי' באשה שאין לה וסת דשמואל הוכיח זה מדיוקא דמחני' דהני רישא לריכה להיוח בודקת חוץ מן הנדה והיושבת על דם פוהר דמשמע הא בחולה שדמיה פהורים לריכה בדיקה משום חשש דשמא נשחנה מראה דמים שלה וקשיא בסיפא דחנו ומשמשת בעדים חוץ מבחולה שדמיה מהורים ואמאי השמש בעדים אולי נשחנה מראה דמים שלה ול"ל כחי' הש"ם דשמש עכרן ואכחי קשיא קושים כש"י דאכחי לפני המשמיש הבדוק מחששא דנשחנה ול"ל כחי' כש"י דכיון דלחחר חשמיש לא בעי בדיקה לסהרוח אף לפני החשמיש לא בעי בדיקה משום דכל לבעלה לא בעי בדיקה : ולא אנרכוה בדיקה דלפני החשמיש אלא משום איידי דלאחר חשמיש וכמ"ש במהרש"א ז"ל לפי' רש"י וא"כ מוכם ממחני' דכל לבעלה לא בעיא בדיקה והאי מחני' מיירי אפי' באין לה וסח וכמ"ש החוש' ד"ה דמחני' הא וכו' וא"כ שמואל לפרושי טעמא דמחניחין אחא לאשמוטיט דלא הקשה קושים הש"ם אבל אליבא דהלכחא יש לומר דלא סבירא ליה

שמואל הכי אלא כרחב"א לקמן : ובזה ישבתי פי' ר"ח ש הביאו הרא"ש ספ"ק דלא חקשי עליו קושית רש"י שם דקשיא לדידיה דר"י ח"ם חר"י ח"ם והנה לכחורה יש להשיב ע"ז דחיך חפשר לחשכוחי בבחולה שדמי' מהורים אשה שאין לה וסמ אשה שאין דמיה מהורים אלא בקסנה ונערה שלא ראחה מעולם ובאלו לא שייך אין לה וסמ - ורמ"ש למעלה דכל שלא ראחה היא בחזקת מהרה - אמנם ל"ק מידי דלא מיירי אלא שלא ראחה בבית אביה אבל בביח בעלה אפי' ראתה כמה פעמים וה"ק ד' לילוח נוחנין לה אפי' מחוך יב"ח ומכ"ש דניחא לפסק הרמב"ם בפ"ד מהלכוח א"ב דאסי' קטנה בעי בדיקה לאחר חשמיש ובקטנה אין חילוק אפי' ראחה ב"פ מיהו מסירש"י דף י' ע"ב ד"ה מחקיף לה ר' אלעאי וגם ממה שפירש"י במחני' כאן לא משמע כן ומיהו בלא"ה ניחא דמסני' מיירי כמי בהגיע זמנה לראוח וראחה דנוחנין לה כל הלילה ואפילו בעל כמה בעילוח באוחו לילה א"ל בדיקה כדחק בפ' החינוקה וא"ל מיירי מחני אסי אין לה וסם ואפ"ה א"ל בדיקה לכני החשמים מוכח דכל לבעלה א"ל בדיקה ואף דמשמע מדברי הרמ"א כגון בהגהה דאפי אין לה וסח א"ל בדיקה לפל המשם הראשונה בעילוח אוחו הלילה וכל דאפי אין לה וסח א"ל בדיקה לפני החשמים אלא בפעם הראשונה בעילוח אוחו הלילה וכל הלילה כולה א"ל בדיקה אחר שבדקה חחלת הלילה וא"כ לכאורה גם מנערה שראחה אין ראיה דמ"ל דשמני הכא כיון שכבר בדקה קודם בימה ראשונה אין חובה עליה לבדוק עוד · אך כבר כמבחי שאין דברי הרמ"א מוכרחים ברמב"ם וממום' דף י"ו ד"ה ב"ש מוכח להדיא דם"ל דלריכה בדיקה לפני חשמים וחשמים אפי' בלילה אחד וכ"מ מחום' שם ע"ב ד"ה בדקה וחבד העד וא"כ דברי נכונים לשימה ר"ח דים לומר דם"ל כן ולא קשה מידי קושיה רש"י וק"ל : קשו וא"כ דברי נכונים לשימה ידה כו' - הטור כ' השימור בכדי שחר מן המסה והב"י סמה ע"ז דהא בנמ' רמיא אמחני דחני איזה אחר זמן ככדי שחרד מן המסה מדחניא איזה סמה ע"ז דהא בנמ' רמיא אמחני דחני איזה אחר זמן ככדי שחרד מן המסה מדחניא איזה

הוא לאחר זמן פי' ראב"ל כדי שחושים ידה לחחת הכל או להכסח וחפול עד והבדוק בו כו' משפי ר"ח מאי אחר אחר דאחר ולפ"ז הך שיעורא דכדי שחרד מן המפה הוא שיעורא דאחר וליכא תו איסור א"ח ולא מחזקינן לה ברואה מחמח השמיש וא"ל שהיו סוברים כאוקימחא דרב אשי דמחרץ החם אידי ואידי חד שיעורא הוא עד בידה כדי שחרד מן המעה וחדיח פני' **אין עד בידה כדי שחושים ידה חחת הכר או הכסח כו' דהא אסיקנא לר"א בקושיא הלכך קמה** לה הלכחא כר"ח עכ"ד ולענ"ד נראה לחרץ כמ"ש בחדושי גמ' דאף דר"א נשאר בהושיא היינו דא"א לחוקמי מחני'כאוקימח' דכ"ל מח"י דמוקי מחני'בעד בידה דאי מחני' מיירי בעד בידה גם הבריי' מיירי בעד בידה וכמ"ש החוספות שם ד"ה האי עד בידה וכו' וז"ל דה"ל לפרושי בבריית' באין עד בידה כיון דמחני' מיירי ביש עד בידה עכ"ל וכה"ג כ' הרמב"ן ז"ל בחדושיו אבל למאי דמוקי ר"ח דמחני' יהב שעורא לאחר אחר לפ"ז י"ל דגם המחני' מיירי באין עד בידה והשחא מיירי נמי

הברייחת דומית דמחני' בחין עד בידה ומש"ה כי שהחה בכדי שחרד מן הממה חינה ממחה מלח מומתם מע"ל ופטורים מת"ח חבל חי היה העד בידה חסי' שהחה בכדי שחרד מן הממה חייבת כח"ח משום דחידי וחידי חד שיעורה הוא ולה נדחו דברי רב השי לגמרי רק במחי דבעי לאוקמי מחני' דמיירי בעד בידה בהא סלקי בקושיא אבל בגוף הדין דברי ר"א קיימים ואף ר"ח י"ל דלא פליג עליה אלא באוקימהא דמחני' אבל מודה לר"א במה דאמר דאידי ואידי חד שיעורא הוא דמה"ח יחלוקו ר"ח ור" א במציאות ומש"ה פסק העור שפיר (אח"ז ראיתי שכן כ' ג"כ בם' חל"ת) וכ"נ מדברי הרשב"ח בחה"ח דלח נדחו דברי ר"ח מהלכחת וכ"כ הב"ח שכן דעת הרשב"ח וע' בלח"מ פ"ה מהלכו ח שגנוח מ"ש לדברי הב"י ובחמת דברי הב"י מגומגמים ול"ע מיהו מה שהרגישו הגדולים על הטור ק' נמי על פירש"י במכילחין ד' ס' ע"ב ד"ה בעלה בא"ח יע"ש וע' ברש"י יומא דף ו' ועיין ברמב"ס פ' ה' מהלכות שגגות שכ' וז"ל ואם שהחה כדי שחרד מן המטה וחדים את פניה ואח"כ קנתה עלמה ונמלא דם בעלה טהור עכ"ל ולפ"ז אפשר ליישב דברי הטור דדוקא אם שהחה בכדי שחרד מן המטה וחדים ואח"כ קנחה הוא דמיקרי אחר אחר והפור כ' בדי שהרד מן המפה וחדים כו' ומיירי שמצאה מיד ע"י הדחה בלא קינום דזו מקרי הוך זמן ודוק: בש"ך ס"ק א' וז"ל מיד בכדי כו' כלומר אם ראחה מיד בלא קינום דזו מקרי הוך זמן ודוק: בש"ך ס"ק א' וז"ל מיד בכדי כו' כלומר אם ראחה מ"ח אבל בשיעור זה אע"ב די"ל אחר חשמיש ראחה מ"מ כיון דהיחה חייבת א"ם מיקרי רואה מ"ח אבל אחר השיעור הזה מהורה אע"ג די"ל דקודם לכן ראחה ינאה מכלל רואה מ"ח וכו' אבל אם בדקה מיד אחר חשמיש ולא מצאה כלום ואח"כ ראחה אפי' מוך שיעור זה לא מיקרי רואה מ"ח וכ"ז פשוט עכ"ל ולענ"ד דבריו חמוהים דממ"ל דמחי מיורי חם כוונתו שמיד ח"ח קנחה עלמה ומנאה שהורה ובדיקה דנקש לאו דווקא קשה מה יועיל להמיר הקינוח דלמא לעולם מקודם לכן היה ואלו בדקה שפיר היתה מוצאת מיד וכיון דאח"כ ראתה חוך שיעור איסור א"ת מיקרי רואה מ"ח ולא יועיל ולא יציל הקנוח ואם כוונת הש"ך במ"ש שבדקה מיד היינו בדיקה ממש בחורין וסדקין קשה כיון דבדקה מיד א"ת בדיקה יפה ואח"ב כאחה חו א"א לאשכוחי שיהיה הראייה סוך השיעור איסור א"ח וא"כ מאי איריא שבדקה בנחיים אפי' לא בדקה בנחיים נמי לא מיקרי רואה מ"ח כיון דהוא אחר שיעור איסור א"ח י וחילי' דידיה מהא שכ' הרשב"א בח"ה הובא כאן בב"י אהא דגרסינן בפ"ק דנדה בעי ר"א מר"ה אשה מהו שתבדוק עלמה כשיעור וסח כדי לחייב אם בעלה חפאם א"ל ומי משכחה לה בדיקה כשיעור וסח והחניא איזה שיעור וסח משל לשמש ועד וכו' הוי וסת שאמרו לקנות ולא לבדיקה ע"כ ומזה הוכיח הנשב"א בשער הכחמים דלעולם לא משכחת בדיקה חוך שיעור וסח לחייב בעלה חעאת ואפי' היה עד בידה והוקשה לו מהא דאמריקן בפ' כה"י איזהו לאחר זמן פי' ראב"ל כדי שמושים ידה לחחם הכר או חחם הכסח וחמול עד וחבדוק וחי' חבדוק דמני לאו דוקא אלא שתקנמ והיינו דקחני מחני' וחדים פניה עכ"ל והנה לכאורה אין לדבריו מובן דמאי קשיא ליה דבס"ק אמריכן דלא משכחח שיעור וסת בבדיקה ואלו בס' כה"י מיירי בשעורא דאחר זמן לענין א"ח וע"כ ל"ל בכוונחו כמ"ש הב"ח ז"ל וז"ל ל"ל דהרשב"א דקדק להקשות מחוך הדיוק דמשמע דוקא בכדי שחושים לחוך הכר ותפול עד ותבדוק הוא דאינו חייב חפאת אלא פא"ת קאי אבל אם היה עד בידה חיוב חפאת נמי איכא בכדי שחבדוק ובפ"ק דנדה מוכח דאפי' עד בידה לא משכחת חוך שיעור וסח לחייב בעלה חמאח י ועל זה חי' הרשב"א דמסחברא דהבדוק דקתני בפ' כל היד לאו דוקא אלא שחקנח והחם דחיכא א"ח כיון שאין עד בידה עכ"ל אלמא דס"ל להרשב"א דמיד דמשלם שיעור חיוב חשאם מיד מחחיל שיעור א"ח ואין לו משך זמן כלל לשיעור א"ח אלא בכדי שחסול העד ואם שהחה יוחר מזה מיקרי אחר אחר ואין איסור א"ח וא"כ כיון דשיעור בדיקה הוא יוחר משיעור וסת כדמוכח לעיל שאינו אלא לקנוח וא"כ מה שנמשך השיעור בדיקה יוחר משיעור קנוח אפי' אי נימא דשיעורן שוה וכדמוכת התם דף י"ב דאמר מה שתבדות לא"ח מ"מ אם תקנת עוד אחר שיעור בדיקה ודאי דאתר אחר הוא וא"ב לא ידעחי שום מניאות לדין זה שחידש הש"ך. וכן מבואר ברמב"ם פ"ה מהלכות שנגות ד"ו שכ' אם קנחה עלמה וכו' ע"ש משום דלא משכחח לה בבדיקה ואפי' לענין איסור א"ח לא משכחת לה בבדיקה אלא בעד בידה והרמב"ם שם כחב כדי שחטול עד וכו' וא"כ מיירי באין עד בידה מש"ה כ' ואח"כ קנחה עצמה ע"ש:

ובנדי דברי במ"ש הרשב"א להוכיח ע"כ דהך דחבדוק דקאמר הש"ם לאו דווקא והיינו ע"פ מה שפירש הב"ח דם"ל להרשב"ח דמשמעות הלשון משמע דדוקת בכדי שהושים ידה הוא דליכא חיוב חטאת אלא בא"ח הא אלו הוי עד בידה אפילו חיוב חסאת איכא ג"ל דמוכרחים אנו לדבריו ז"ל דאל"כ ק' מאי רמי הש"ם על מחני' מברייתא במחני' הני כדי שחרד מן המטה וחדית ובברייתה קתני כדי שחושים ידה וחפול עד וחבדוק בו מחי קושיה הא במחני' לא חני אלא כדי שחדית וכו' מש"ה נמשך שישורא, בכדי שחרד : אבל בברייחה דחנית וחבדוק מש"ה לא יהיב שיעורת חלא כדי שחושיע ידה לחחח הכר וכו' וככר הרגישו בקושית זו בחדושי הרמב"ן והר"ן ז"ל וכחבו לחרץ דמה דקחני שחדית ל"ד חלה בדיקה נדברים דחוקים דמ"מ מנ"ל להקשוח דלמת מחני דוקת קאמר הדחה וקנוח בעלמת חבל לפי דקדוקן של הרשב"א ז"ל ניחא משום דקשוא ליה מדחני בברייחא כדי שחושים ידה וכו' וסטול עד וחבדוק בו משמע כא אלו עד בידה אפילו חיוב הטאמ איכא ואי ס"ד דברייסא מבדוק דוקא קחני ק' הא חני איזה שיעור וסה משל לשמש ועד וכו' אלמא דלא משכחת שיעור וסה בדיקט א"ד החבדוק דקהני בברייתא ל"ד אלא הדחה ומש"ה מקשה שפיר: (ב) משמשת ג"ם - היינו עם פעם אחד דהיינו עוד ב"פ ועמש"ל בסימן קפ"ו אדברי מ"י שבסי זה גם מ"ש ג"ם - היינו עם פעם אחד דהיינו עוד ב"פ ועמש"ל בסימן קפ"ו אדברי מ"י שבסי זה גם מ"ש לעיל דלדעת הראב"ד בם' בעה"נ דכ"ז שלא בדקה לפני החשמיש אינו מן המנין דאולי ראחה לפני החשתים אפילו אי נימא דדעת הראב"ד כן הוא מ"מ מן סחימות שאר פוסקים לא משמע כן אלא דכל שבדקה מיד אחר החשמים בחוך זמן איסור א"ח רואה מ"ח מיקרי משמע כן אלא דכל שבדקה מיד אחר החשמים בחוך זמן איסור א"ח רואה מ"ח מיקרי אע"ג דלא בדקה לפני החשמים וכן מוכח בדרישה לעיל סימן קפ"ו שכחב על הב"י שכחב אע"ג דלא בדקה לפני החשמים וכן מוכח בדרישה לעיל סימן קפ"ו שכחב דכל שלריכה בדיקה לא"ח ממילא משמע דלריכה בדיקה לפני החשמיש וז"ל ואין סעם לדבר אם לא שנאמר שכדי להוציאה בלא כתובה אם חראה ג"ם מ"ח מ"ה הולרכו גם כן קודם לכן כדי שלא האמר גם לפה"ח היה הדם עכ"ל משמע דוקא לענין כתובה מני היא למשען שמח קודם החשמיש היה והמעם כיון ששמר כחובה בידה חע"ג דהיה מוענת שתח כיון שגם הבעל אינו סוען ברי שחפסיד כחובחה מחויב לשלם וכמבואר בח"מ סי' פ"ב סעיף ב' במוען בשמר ושניהם מוענים שמח שמחויב לשלם (מיהו י"ל דש"ה דח"ל חלו פרע שמרה בידו בשושן בשנה ושניים שושנים שמח שמחוים שני כחומה דף כ"ה ע"ב ד"ה בה"א או שוחחם וכו') מה בעי ועוד יש לחלק בנוונא אחרינא ועיין בסומה דף כ"ה ע"ב ד"ה בה"א או שוחחם וכו') משא"כ לענין איסור דקיי"ל דספק איסור לחומרא וכ"כ בס' המלחמות בפ' אלמנה ניזונים דבדיקה שלפני החשמיש אינה אלא לטובחה כדי שלא נקלקל אוחה שלה מן הדין דאולי קודם חשמיש היה ע"ש מוכח דאם לא בדקה לפני החשמיש אפילו הכי מיקרי רואה מ"ח וכן מוכח חשמים היה ע"ש מוכח למול מומו הפ"י בחה שרחשי עול הרו"ף נות בראד"ד בר' דיור" נותר מדברי הפוסרום למול מומו הפ"י בחה שרחשי על הרו"ף נותר בראד"ד בר' דיור" נותר מת בכי הפוסקים לעיל פיתן קפ"ו במה שהקשו על הרי"ף וגם דעת הראב"ד בסי בעה"ל נוסה מדברי הפוסקים לעיל פיתן קפ"ו במה שהקשו על הרי"ף וגם דעת הראב"ד בסי בעה"ל נוסה במשובה פמ"ח ח"ב מי על עד שלו ובו' . וכחב בחשובה פמ"ח ח"ב מ' קכ"ו דכ"ו מיירי שמלא בעד שלו שהוכן לקנת בו א"ח וקנת עלמו בי אבל חם לא פל המי כל מו שאר כתה שלא הביל של הוי רק כמו שאר כתה המוא אלא חבינה שלא הייר במיות ארב במות שלו הייר במיות אלא מיירי שומות להמות בית שלו הייר במיות במיות במיות במיות שלא מות במיות שלא מיירי במיות אלא מיירי שומות להמות בית במיות במיות במיות במיות להייר במיות במיות במיות להייר במיות במייר במיות ב הנתנא ולא מציעו שניחוש לכחמים בכנד האיש בכל הש"ם כ"א בבגדי אשה עכ"ד ולפ"ז כ"ל דהה דאשורה לשמש כשנמצא ג"פ על עד שלו דוקא בעד שקנח עלמו לא"ח אבל בנמצא כחם בכחונח שלו ג' פעמים א"ח אינו אלא כמו שאר כחם ואפילו אם נמצא נמי בכחונחה י"ל דבא לאחר זמן שיעור אשם חלוי ומה שנמלא בשלו דלמא מעלמא אחי" וחליכן לענין זה שלא לאוסרה עולמית בלא בדיקת שסופרת כנלע"ד : אמנם מה שנראה מדבריו שם דאם נמצא על בגד שלה שלא ע"י בדיקה אפילו מיד אחר חשמיש אין לה אלא דין כחם כיון דמלאה שלא ע"י בדיקה כבר השנחי עליו בסימן קפ"ג ועכ"ז יש סעד לדבריו מן הפוסקים וכ"כ לקמן סי" ק"ז שהדין עמו : (ך) וי"א שאין אנו בקיאין · כתב הש"ך סק"ז ונאסכה על בעלה ל"ע חי מתמרינן מה"ע דחין אנו בקיחין לאוטרה לכל העולם היכא שהוחזקה בנ' אנשים עכ"ל ובם' מג"י כתב וז"ל ובם' בעל הנפש משמע דחין לחלק עכ"ל וח ני חומר אף אם כדבריו כן הוח שמשמע כן בם' בעה"נ בהיוח שם' הג"ל אינו כעח חח"י מ"מ מסחפק הש"ך אחר ששאר הפוסקים לא חלקו בין זמן הזה לדורות הראשוני׳ אלא כולם כחבו השיעור משמע דאף אנן בקיאים אך

בר הרמ"ה חשם לדעת הי"ה שבם' בעה"ל מ"מ י"ל דלה חשם אלה לחשור למי שהוחזקה הכל לה לעלמת והא חזיק יהרמב"ם שבירא ליה דשלישי לא מהני בדיקה ולריכה שתחגרש דוקא וחבדוק ישרי' לעלמא ט"י בדיקה וכמ"ש המ"מ לדעתו בהחלת דבריו ועיין שם בסוף סרק ד' מהלכות אסורי ביאה אלמא דמקיליק שפי לעלמא אע"ג שכבר הוחזקה לג' אושים וכן יש לומר לדידן דהיישינן לדעם הי"א דלא בקיאים בשיעורא מ"מ ה"מ לאוחן אנשים שכבר הוחזקו בביאות איסור מה שאין כן לעלמא סמכינן אשאר פוסקים דם"ל דאנן בקיאים בשיעורא : (ד) נושלת שפופרת י עיין במנ"י שדקדק מדברי הרמב"ם שמחחלה מכנסח השפופרח עד מקום שהיח יכולה ואח"כ מכנסת בחוך השפופרת מכחול וברחשו מוך ודופקת אוחו עד שמגיע החוך ללואר הרחם וע"ש הפעם ולפ"ז ה"ה כשהיא מוזיאה חחלה מוזיאה המכחול מחוך השפופרת וכן הנדדים בידוע כו' א"ו דכיון דלא נמצא על ראשו בין שנמצא על הנדדים ובין שלא נמצא דם כלל לעולם חליכן שהוא מן הצדדים אך הענין חמוה מאד דכיון דלא נמצא כלל מה"ח למיחלי בצדדים עפי מבמקור ובב"י וכ"כ בכ"מ דטעמא משום דרוב נשים אינן רואוח מחמת חשמים כל דמצינן למיחלי בה להיחרה שלה חצה מכלל הנשים חלינן כיון דחיכה רגלים לדבר שהרי נדבק ולא נמלא בראש המכחול עכ"ל לא ידעחי מה יענה רבינו ב"י באשה שאין לה וסח דלדעת הרא"ש והרמב"ס לעולם לריכה בדיקה לא"ם ולדעת הרי"ף עכ"ש ג"פ הראשונים לריכה בדיקה וכחב הר"ן הביאו בב"י סי' קפ"ו דטטמא דוריכה בדיקה משום דכיון דאין לה וסח נראה מענינה שראייתה בא לה כפי המקריים כו' ולפיכך יש לחוש שמא אף מחמת חשמיש מראה שכ"ל הרי דעכ"פ באשה שאין לה וסח עלולה לראוח מ"ח וא"ב אמאי נחלי להקל והא הברייחא מיירי בחשה שאין לה וסח מדחני סיפא ואם יש לה וסח אלמא דרישא מיירי בשאין לה וסח וכמ"ם הש"ך לעיל בסי' קפ"ו ואפילו לדעת המפרשים שפירשו דרישא דברייחא מיירי נמי באשה שיש לה וסח וכמ"ש הש"ך שם מכ"מ מסחימות הפוסקים שכתבו להך בדיקה ולח חלקו בין אשה שיש לה וסת לאין לה וסת אלמא דם"ל אפילו באשה שאין לה וסת מהני הך בדיקה הגם

באסשר ליישב קושיא זו בדוחק:

בו"ם עדיין ק' לי דחי ס"ד דהיכח דלה נמנה כלל המריק מן הצדדים הוה וח"ב חף שחרהה החר כך מ"ח חלינן הכל במן הצדדים ועהורה היה לבעלה הם כן הגע בעצמך חשם שרחתה ג"פ מחמת חשמיש ואח"כ עברה ושימשה ולא ראחה כלל ואחר כך שימשה ג"פ רצופים וראחה מחמת השמיש חהא האשה עהורה לבעלה דהא כחב הרמ"א בהגה"ה סעיף יו"ד דחשמיש שלא ראחה עדיף מבדיקת שפוסרת וכיון דבבדיקת שפוסרת אמרינן היכא דלא נמנא כלל בידוע שהוא מן הצדרים כן נימא נמי בתשמיש שלא ראתה דכל דם שתראה אחר כך חלינן מן הנדרים והוא דבר זר שאין השכל גוזר דדלנמהכא הראיות הראשונות לא יהא אלא שלא ראמה משולם והשתא נחקלקלה וראחה ג"פ רצופים דאסורה לו לעולם וכי זו שראחה גם מקודם ג' ראיות אלא שפסקה פ"א ולא ראחה עדיפא והא ודאי ליתא וכ"מ מהש"ך בס"ק ל"ג שהביא ראיה מן החשובת מיימוני שהבית בס"ק י"א מוכח דלא מהני הפסקה זו אלא לפנין שמותרת לשמש אח"כ אבל אם ראחה אח"כ ג"פ רצופים אסורה וכמו שאכחוב לקמן וא"כ הא דחני לא נמנא על ראשו בידוע שהוא מן הצדדים היינו שלא נמנא על ראשו אלא על הצדדים בהא אמריע בידוע שהוא מן הנדדים אבל בלא נמנא כלל לא מיירי צברייחא כלל (ולכאורה יש לדייק מלשון הש"ם מדלח חמר נמלח על הנדדים בידוע שהוח מן הנדדים לח נמנח על הנדדים בידוע שהוח מן המקור משמע דחף חם לח נמנח על הנדדים ולח על רחשו נמי מוחרת ויש לדחות ועיין בשו"ח כנ"י) אלא דהרמ"א ס"ל דלענין זה מהני עכ"פ דמוחרת לשמש אח"כ והוציא דין זה מהגה"מ שהביא בהש"ך ס"ק י"א וכמו שאכחוב לקמן וכן הוא בהדיא בחוספחא בלשון הברייחא ההובא בש"ם נמלא על ראשו וכו' נמלא על הנדדים בידוע וע"ש וכן מוכח מדברי הראב"ד בם' בעל הנפש שהביא בב"י בסם"י זה שאין לנו עכשיו בדיקה זה שאין אנו בקיאים בין ראשו ללדדים עכ"ל ואי מ"ד דהיכא דלא נמנא כלל לא בראשו ולא בלדדים נמי אמרינן בידוע שהוא מן הנדדים ק' איך סחם וכחב שאין לנו עכשיו בדיקה זו הא עכ"פ יש לנו בדיקה היכא דלא נמנא כלל שום דם וכי פת עינינו תראות אם ישנו או לאו ודברי הב"ח שכתב פי' אחר לדברי הראב"ד שמעמו שאין אגו בקיאים להכניס השסופרת וכו' חמוהים מאד וגם הרא"ש כ' על דברי הרחב"ד הג"ל וז"ל וחין נרחה דמה בקיחות שייך בין חם הדם על רחשו חו על הצדדים משמע נמי כ"ז שלח נמצח על הצדדים לח אמרינן מן הצדדים הוא וכדברי החוספות שהבחתי לעיל אף שבנמרת דידן לא נאמר כן הא כתב הרשב"א בתה"א בדין וחולה במכחה בברייתה זו שכן דרך הש"ם להוסיף על לשון הברייתה וה"ה יש לומר דכן דרך לקזר ועלה בדעתי לחרץ מה שהקשיתי דהמחי נחלה היכה דלם נמצה כלל במן הצדדים עפי מן המקור דהיינו סעמא שהרי כחב הב"י דמה שנוחנים מוך בראש המכחול מפני הדם כ"ש ניכר במוך מה שאינו ניכר בעץ וכה"ג י"ל שגם בשפופרח של אבר אינו ניכר וא"כ היכא דלא נמנא כלל מתרים בוודחי מן הלדדים הוח בא ומה שאינו נראה לפי שאינו ניכר אך בכל זה לא נחקררה דעתי והוא דוחק מכמה פעמים חדא דהב"י כחב עוד פעם דנותנין מוך כדי שלא ישרום ברחשו וח"כ מוכח דאף בעץ ניכר וה"ה באבר וכן מעיד החוש והשכל י ועוד שהרי הרמ"ח כתב דמשמיש שלא ראחה עדיף מבדיקת שפופרת ולפ"ז בדיקת שפופרת ודאי דעדיף דהוא מהני אפילו ראתה אחר כך ג"פ מחמת השמיש אמרינן דמן הלדדים הוא משא"כ בחשמיש שלא ראחה וכמו שהוכחנו לעיל :

ודתנה הב"ח כ' מפעמת דמפשיה דמש"ה חלינן מן הנדדים בלת רתחה דתלו הוי מן המקור אין לחלק בין אזבעות או כחות והכל שוה לראות בהם משא"כ אי מן הזדדים הוא ים לחלק בין אלבע לאלבע או בין כח לכח ומש"ה כשלא ראחה כלל אמרינן דודאי מן הלדדים ומה שלא ראחה לפי שלא היה שוה לאנבע דידיה או לכחו ומלכד שדברין הם כנד הסמ"ג והסה"ח שכחבו דלא שריק לבעל שני אלא מכח ס"ם וכמבואר בב"י דמוכח דאף אם הוא מן המקור נמי יש חילוק בין אלבע לאלבע או בין כח לכח גם זולת זה אין לדבריו שחר וקיום (וכן הק' חכם א' להגחון הב"ח בעלמו בם' חשובת הגחונים בתראי סימן ל"ד ולח נמלא שם חשובה על קושיא זו) דא"כ למה שריכן לבעל שני ספי מלבעל ראשון דממ"ל אי חיישינן דלמא מן המקור הוא א"כ גם בבעל השני ודאי חראש ואי דמסחמא חלינן להחיר שהוא מן הלדדים גם לבעל הרחשון נחיר - וכבר השיגו כזה כשו"ח חמונת שמוחל סי' נ"ו ומלח בכדיקה שכ' שם הוא מ"ם - ומחמה זו לא עמד בשו"ה מהרמ"ז על כוונה א"ש וכ' מה שכ' וכ"כ במכ"י שהוא פ"ם ומה שכ' במנ"י ליישב השנום הא"ש על הב"ח וז"ל כיון דעכ"פ הוחזקה אצל בעלה הרחשון לרחות מחמת חשמים ואף שבא מן הנדדים מ"מ שמא פ"א חראה דם מן המקור וחשמש מם בעלה ע"כ חנשה לשני ולפי שחין ההובעות שוין חולי לה חרחה הזלו עכ"ל דבריו ממוסים דא"כ למה שריק בכדיקה לבעלה הא' כהסכמת רוב הפוסקים חוץ מרש"י ורמב"ם -ואמאי דאף שע"י בדיקה נחברר שהוא מן הצדרים מה בכך דהא בלא"ה חליק שהוא מן הצדרים דמה"ם שריכן לה לבעל השני אלא שאצל בעל הראשון חיישיטן אולי הראה פ"א מן המקור א"כ מה יושיענו הבדיקה סוף סוף איחא להאי חששא גם בלא"ה דבריו חמוהים דאף הב"ח לא קאמר דחליטן בנדדים דוקא לטנין שלא לאוסרה לטולם מ"מ מודה דנריכה ז"ג כמו בבטל ב' וג' וח"כ מה מקלה חיכא דחף שחרחה דם ממש ממקור חשסור ז"ל גם מ"ש עוד במנ"י וז"ל ועוד י"ל דלכך אסרינן לבעל הראשון כדי שלא יהא לעולם עומדת במפק איסור עב"ל גם בזה דבריו דמוקים דכיון דשרינן לבעל השני אע"ג דליכא אלא חדא ספיקא לשיטח הב"ח אי מן המקור או מן הלדדים ע"ב ג"ל משום דמסחמה חלינן שהוה מן הלדדים א"ב מה ספק היסור יש כהן דחלינן בלדדים וח"ם לעולם או ב' וג' פעמים דהה הם בדקה בשסופרת בבעל הראשון שבי הפי' לבעל הראשון כיון דידוע שהוה מן הלדדים וח"ב הף דלה בדקה נמי מהי ספק

איסור יש כאן כיון דמסחמא חלים כלדדים לשיסחו דמה"ם פריא לכעל השני והשלישי וחמה אני מל המנ" שירד להציל ולא הציל וכר מן דין קשיא קושימנו הג"ל מה דקשיא נמי לחי' הב"י הא"כ דהיכה דלא כאסה דם כלל ע"י בדיקה שפוכת אמרים בידום שהוא מן האדרים דאי מן החקור היה בא דם נס עתה א"ו שהוא מן האדרים א"כ היכא שהוחזקה ג"ם ואח"כ שימשה התקור היה בא דם נימש הכי בידוע שהוא מן האדרים ואפי הוחזקה לראום אח"כ שריא ודמא לוחל ומש"ל וא"ל דלשימה הב"ח לא קשה מידי דבשלמא בבדיקה שפופרת שפיר אחרינן בידוע שהוא מן האדרים ואם האדרים לא היה שוה לאצעו או לכחו משא"כ בשימש' ולא ראחה דליכא למימר הכי דהא הוחזקה לאצבע שלו ובכל הכחוח וא"כ מה שלא כאחה עכל היה שוא איך כ' הרמ"א דשימשם ולא ראחה כלה אכו ובעו כמש"ל:

עדיף מן בדיקת שסופרת המ לפי זה גרע וגרע וכמש"ל: בללא דמלחא שאין לדברים אלו שורש ועיקר עד שאני חמה מאד על הש"ך שכ' ח"ל משמע דאם לא נמנא על המוך וכו' בין שלא נמנא כלל מוחרם וכן משמע מדברי הפוסקים וכ"כ הב"ח וכ' המעם דאלו היה מן המקור גם עכשיו היה נמנא על ראש המכחול ע"כ משתע דם"ל בלא נמצא דם כלל אמרינן בידוע שהוא מן הצדדים דהא הוא מציין על הש"ע שכ' ואם לאו בידוע שהוא מן הצדדים וע"ז כ' דברים אלו וכ"כ בס' א"ש סי' א' וכן נראה מס"ז סק"ו וא"כ לדעחם אפי' ראחה אח"כ כמה פעמים חליט מן הצדדים והוא חימא וכמש"ל וביוחר נפלאתי מאד על הש"ך שמסיים וז"ל וכן הוא בחשובת מיימוני פ"ד מהלכוח א"ב בשם רילב"א נ"ל דאפי' בדקה עצמה ע"י שסוסרת ולא מצאה דם כלל מוחרת לשמש אח"כ דלמת נתרפתת שהרי ע"י הכנסת השפוסרת רגילה לראות כמו ע"י אנבע וכו' וסשום הות טכ"ל משמע מדברין שדברי הנה"מ ודברי הב"ח א' הם וכאמת הן רחוקים זה מזה מאד ללדעה הב"ח כיון שלא ראחה ע"י בדיקת שפופרת אתריכן ודאי מן הלדדים הוא וא"כ אפי' הוחוקה לראום אח"כ חלינן בנדדים משא"כ לדעת הצה"ת דחלינן דנתרפא א"כ היכא דהוחוקה לראום אח"כ הא חזינן דפזרה לקדמוחה ואסורה ועוד מדכחבו הנה"מ דלמא נמרפא משמע דלא ברירא ליה אם נחרפא' אי לאו רק דרגלים לדבר דנחרפאם וא"ב היכא שחזרה וראמה אפי' פ"א י"ל דאסורה דאיגלאי מלחה למפרע שלא נחרפאת ודמיא לכא דלקתן בסעיף ש' הפחידוה פחחום ונפל ממנה חררת דם נמרפחם ומוחרת לבעלה וחם חזרה ורחתה מ"ח חפילו פ"א בידוע שלא נמרפאת וה"ג הכא וכן ראימי בשם חשובת מהרש"ך ח"א סי" מ"א אשה שנאסרה על בעלה מ"ח שרחחה ג"פ ועכ"ז הכנים הבעל עומו בספק חיסור ושימש עמה ב"פ ולח ראחה ושימש פ"א וראחה דם ומן אוחו פעם ואילך היחה רואה למקופעין אסורה לבעל ע"ב וגוף החשובה אינו חח"י עכ"פ נראה דעחו כמ"ש דהשחא אגלאי מלחא דלא נחרפאח הגם שאין אני כדאי לחלוק על הגדולים מ"מ מי שירוה להקל ולסמוך עליהם בכדקה בשפוסרת ולא מנאה כלום ואח"כ ראחה ג"ם יסחור כל הראיות שהבאחי לעיל ואח"כ יורה להקל כי לענ"ד הדבר לריך שנים ודי מי שתקיל להורות שתשמש אחר בדיקה עד שחחזק - וגם בזו ל"ע וכמש"ל דמדברי הנה"ת משמע דלא ברירא ליה שנחרפאה וא"כ אם חזרה וראחה אפי' פ"א אחרינן דאיגלאי מלחה וכמ"ש לעיל וכמ"ש בהשו' הרש"ך - מיהו לכאורה מדברי הרמ"א שהבאחי לעיל לא משמע כן וכ"מ מחדושי מהרי"ו סימן נ"ב ודוק שם י וכ"נ מדברי הגהוח ש"ר גבי יולדת המובא בפי' זה אבל לחלות בלדדים אף שחראה אח"כ למהרה לגמרי אף באיחחזק אח"כ לא ידעתי שורש ומקור לזה י והן אמת שגם לשון הרמב"ם ז"ל חמוה בדין זה שכ' וז"ל בסוף פ"ר כינד בודקת עצמה לידע אם נתרפאת או לא נתרפאת מביאה שסופרת וכו' אם נמלא דם על ראש המוך בידוע וכו' ואם לא נמלא על המוך כלום בידוע שהדם שהיא רואה מדוחק הלדדים ומהורה היא עכ"ל הנה מחחלה כ' כילד בודקם עלמה לידע אם נחרסאח וכו' משמע שבדיקה היא להבחין אם נחרפאח ואח"ב כ' שבדיקה היא לידע אם מן הלדדים או מן המקור וא"כ סוף כל סוף בין שהוא מן התקור או מן הלדרים היא לא נחרפאת ולא אישחנית ממה שהיה מקדם ואפשר ליישב בדוחק דמ"ש הרמב"ם ואם לא נמלא על המוך כלום כוונתו דמ"מ נמנא דם על הלדדים דאז ידעים בודאי שהוא מדוחק הלדדים וממילא משמע דאם לא נמנא דם לא בלדדים ולא בראשו אמרינן שנחרפאת כנ"ל · ויהיה איך שיהיה הכוונה בהרמב"ם עכ"ם מה שכחבתי למעלה נ"ל נכון · אח"! נדסם פ' מל"מ וראיתי שממד ג"כ בכמה דברים סכחכתי ע"ם: (ז) ואף בומן הזה יש לספוך אבריקה זו - כ' נחשו' ח"ם סי' נ"ו נשם מכם א' שבהחלה בדק שלה בשפוסרת ע"י מוך בעובי וחורך החבר חולי יהיה דם מן הלד וחז חין לכיך לבדוק בשפופרת ובחם נמלח על רחש העוך אז לא חועיל הבדיקה לחומרא וחזר ובדק בשפוסרת וישר בעיני והגון עכ"ל ורחיתי בם' וכרון יוסף בחי"ד סי' כ"ב שתפקסק ע"ז ולא ראה דברי א"ם אחר שלא הביאו גם כל דבריו אין מוכרחים ומ"ם דהא דאמרו בדיקם שסוסרת ולא אמרו שחבדוק ע"י מוך כעובי אלבע לאו להקל פליה אמרו דניחוש פן החלכלך ראש המוך בלדדי הרחם כו' דא"כ אם כו' לא שיין בלבוש פפ"ז שכ' כן להדיא שהוא להקל עליה יע"ש ולפ"ז חין להחמיר להמניח פעמים חחרים שכ' התחבר הג"ל להחמיר על החשה וכדחי בעל ח"ם לסמוך עליו גם המנ"י לח השיג עליו חלם שכ' שחין לעשוח כן והוח שלח לנורך מ"מ מודה דמהני וכ"מ מדברי הר"ן בחדושיו ע"ש וכ' עליו במנ"י ז"ל ולענ"ד היח בדיקה שלא לצורך דאף שהוא מן הצדרים בודאי יחלכלך ראש התכחול עם חחיבתה ולכך מכנסת בשפושרת עכ"ד ולא ידעתי שעם לדבריו דהא עכ"ם נ"מ באם לא חמצא כלל דמוחרת לשמש אח"כ דהא המעם שמכניסה המכחול בשסופרת אינו אלא כדי שלא יחלכלך ראש המכחול בנדדים וא"כ אם לא המנא דם כלל מהני כמו בשפופרת ועוד מ"ש המנ"י דאף שהוא תן הלדדים בודחי יחלכלך רחש המכחול גם זה ליחה ומעשה בה לידי בחשה שרחחה ג"ם מ"ח אחר לידחה וצויחי לעשות כים מבגד פשתן ארוך וקצר כמדם אבר ולמלאות הכים במוכין כדוחק עד שנטבה עגול ועב כמדמ אבר ביטני והיה דק הלמעלה ועב למפה בדקוה כו ונמצא דם מן הגד והחרמי לשמש עם בעלה ואח"כ לא נמנא עוד דם מ"ח מיהו אם לא נמנא בו דם כלל אין להחיר לשתם אחר בדיקה זו כי אם כשהכניסה עד מקום שהשתם דם ומ"מ דבר קשה הוא להכנים דבר רך כ"כ בעומק משא"כ בנמלא על הנדדים הרי ידים מוכיחות שמן הגדרים בא אלא שיש לעיין למה כ' הרמב"ם שלריכה שחכנים השפוסרת להמקום שהשמש דש סא אפי' לא הכניסה כ"כ נמי סביא דממ"ג אם המנא בראשו בודאי מן המקור הוא בא ואם חמצא מן הצדרים הא ידים מוכיחות שמן הצדרים הוא בא ומה"ת לתום דבא נמי מן המקור אחר שים מכה מצוררת לפניט ומיהו למאי שכ' לעיל דסרמב"ם רלה להורות הדין ברמיזה לשון דהיכה דלה נמנה כלל המרינן דנחרסהה ומ"שה גריכה להכנים עד מקום שהשמש דש דחל"כ מנח ידעינן שנחרפחת דמה שלח רחתה משום דלח הכניפה עד מקום שהשמש דש נם י"ל דאולי מן הגדדים הוא למעלה במקום שהשמש דש משום הכי מנריך עד למעלה : (דן) וי"א שאסורה לראשון זו היא דעה הרמב"ם ודעה רש"י בנמרא ומ"ם הב"י וז"ל ולענ"ד נס דברי רש"י אפשר לפרש כן עכ"ל כבר עמד ע"ו בחשובח מוהר"מ לובלין בסי' נ"ב וז"ל אבל אני איני רואה בדברי רש"י שום אפשרוח שיחפרש כן אך הרמב"ם הוא מחמיר יוחר מרש"י ום"ל דאסי' לבעל שלישי לא מהני בדיקה כנראה מדבריו בס"ם ד' מהלכוח א"ב וכ' המ"מ הפעם שכיון שהם מוחזקים בה שרואה דם אינם מוחרין אפי' בבדיקה (ולדעתו מיושב קושית הב"י שזכרתי לעיל דמה יועיל אם לא נמצא כלום על השפופרת דלמא משום שלא שוה לאצבע אמנם לדעת הרמב"ם ניחא שהרי כ' סה"ח וסמ"ג דמש"ה שריגן לבעל ב' בלא בדיקה אגל לא אחר בעל ג' משום דכ"ז דלח איתחזק יש ס"ם שמא מן הצדרים ואח"ל מן המקור שמא אין כל האצבעות שווח משא"כ לאחר שהוחזקה לכל האצבעות דאין כאן ס"ם וא"ב לאחר שבדקה בשפופרת ולה מנאה כלום הא חזיט דאף שנחחזקה לראוח מ"מ אין האובעות שווח מש"ה שרינן לה לבעל ד' משום ם"ם משא"כ לבעל ג' דליכא ס"ם כן העלה בני מוהר"מ ונכון הוא ולפ"ז ניחח במ"ם המ"מ שם וז"ל ונ"ל בדעת רבינו שהוח פובר שחין לה לעתוד עם בעלה בבדיקה שמח יבח עליה קודם בדיקה חבל וודחי חם בדקה עלמה בין רחשון לב' חו בין שני לג' ומנאה שהדם תן הלדדים מותרת היח לשני חו לג' וכו' עכ"ל דקדק וכ' ומנאה שהדם מן הנדדים דבהא הוא דמוחרת לב' אבל אם, בדקה עלמה בין א' לב' ולא מנאה כלום אינם מוחרת (סדרי מהרה)

ı

לפולם משום דאיכא למימר מה שלא מנאה כלום לפי שלא היה דומה לאזכע דהא אכתי לא מיתחזקה לכל המלבעות) ול"ע דמ"כ למה כ' הרמב"ם בפ"י מהלכות גרושין הלכה י"ג וז"ל וכן המולים אם משח משום איילונים : או משום שרואה דם בכל עת חשמיש : ה"ז לא יחזיר לעולם שמא חנשא לאחר וחלד האיילוגים וחחרשא הנדה ויאמר אלו הייהי יודע שכן הוא לא הייחי מגרשה ונמנא הגם בשל ובניה ממזרים עכ"ל ק' איך מני למישען הכי דהא אפי' נבדקה בשפושרה ש"ל להרמב"ם דחסורה לרחשון ולשני ולשלישי א"ב לעולם היחה חסורה לו ודוחק לומר דדוקא על בדיקת שפופרת לא סמכיכן אבל אם הפילה חררת דם סמכינן דז"א שהרי סרמב"ם השמיע כלל להך דחרכת דם חלמת דלת ס"ל א"ו שאין אנו סומכים ע"ז - ומיהו מהני אפי׳ לבעל הראשון . והא דהולרך לגרש היינו שלא להשחות אוחה אולי יבא עליה קודם בדיקה וע"י שלים שרי להשהום אוחה עד אחר הבדיקה י ועיין בר"ן ובבי"ש בא"ע פי' קי"ו סק"ג ובח"מ שם ס"ק ג' ומיהו מדברי המ"מ לא משמע כן שמסיים וז"ל אבל אם בדקה עלמה בין רחשון לב' או בין ב' לג' ומנחה שדם מן הלדדים מוחרת היח לשני לשלישי לעולם עכ"ל מוכח דלרחשון או לשני או לשלישי היכא דבדקה עלמה קודם הגרושין אסורה דדוקא היכא דבדקה ביני וביני שריא וא"כ ק' קושיחו הנ"ל וא"ל דס"ל להרמב"ם דדוקא ע"י בדיקח שפופרת דגזרינן אחר בדיקה אפו קודם בדיקה משא"כ היכא שאמר הרופא מומחה ישראל בנתרסאת דלא גזרינן וס"ל להרמב"ם כדעת הרילב"א שבהגהות מיימוני דסמכינן עליו זה דוחק: צער וכאב . בשו"ח אמ"ו הגחון שב"י סימן מ"ב כתב דהרמ"ל מיירי בחשה שחין לה וכם אבל החבר בעו מי שנו דלדעת הרמ"א לקמן דפסק באבה שים לה וסח אין לכיך וסח אין לכיך מסכה באבה שים לה וסח אין לכיך שחק עו בכל באבה שים לה וסח אין לכיך שחקע שמכחה מוליאה דם ואם כן כיון שים לה כאב הרי הוא כמכה שא"י אם מוליאה דם וא"ל בדיקה כלל עוד כ' לחלק בין כאב לכאב והגהות מיימוני שהביא רמ"א איירי שאין להן כאב כאב כ"ד ומה מאד חמיה לי עליו איך קירב את המרוחקים בזרוע שדברים אלו למתרים בלבון השואל באשובת א"ם סי ל"ג והגאון א"ש סתר דבריו ומסיק דכאב און כמכה אסי בלבון השואל באשובת א"ש סי ל"ג והגאון א"ש מחר דבריו ומסיק דכאב און כמכה אסי כמכה שח"י אם מוליאה דם ולא נקרא מכה אלא במרגשת בהליכה או בישיבתה או שאר סברות שיש לח מכה אמנם בחשובת ד"ש פי' פ"ו נראה דפ"ל דכאב כמכה שכ' וז"ל ופימני הכאב לבדם אינם מובהקים כ"כ בענין זה כמו בענינים אחרים להורות על מציאות תכה שהרי נובל לחלות הרגש כאב בדבר היותר הווה ושבשי שהוא חנועות התקבצות הגידים להחזיר האם למקומו עכ"ל משמע דבעלמא הרגשת כאב כמו מכה הוא י מיהן אפשר דשאני החם דהרגשת כאב היה בשעה שהיחה ממשמשת בידיה להשיב האם למקומה א"כ ה"א דרגלים לדבר הוא שים לה מכה וע"ז כ' דחפ"ה לא תלינן במכה אלא בדבר ההוה שהוא חנועת החקבצות הגידים אבל בעלמא ס"ל דלא חליכן הכאב במכה וז"ל בסי' של"א הבא מן המכה שבכשר המקור או סרחם או הבא מן העלי' ממכוח הכליות אינו דם הנדות וזיבות שאסרה התורה שחוא הבא וגגרר מאליו דרך העורקים והוורידים שבחדר ושלסנים ממנו כטבע היצירה ואדרבה הרגש הכחב בחולשת השדרה הוא האות והמופת שהדמים הללו ממעין אחד הם שהם נדות וזבות שאספרה החורה שהרי כשי האמת עיקר קשר הרחם וחזוקו הוא בשדרה עד כנגד הטבור והרגשות הכאבים הם האותות והמקרים הקדומים בטבע לוסתותיהם וקדמוני הרופאים בספריהם מדי דברם בחולי רבוי הזלות דמי הנדות והחמדות זמנם כוחבים שאחד מהסבות הגורמות המקים הללו הוא חולשת הטבע בשדרה ורפיון הוורידים בהחמעט בם כח המחזיק וזה דמי נדום יקראו לו אף חכמי האומות ולא חהא חורה שלמה שלנו נאמנה יוחר משיחות חולין שלהם ששנו חכמים בלשון המשנה אלו הם הוסחות מפהקת וחוששת בפי כרסה ושסולי מעיה ופי' רש"י ז"ל כנגד טבורה ורחמה דהיינו כחב השדרה עכ"ד ומן רמ"ח ומהרי"ל חין ראיה דחולי האר"ן ווינ"ד הוא מכה גמורה אף שאינה מכה מ"מ הוא ברור שאינו בא מן המקור ואפ"ה לא החירו אלא ע"י מוך דמוק ע"ש וכן כ' בפו"ח ח"ל סי' ע"ג ומ"ש עוד בש"י לחלק בין כאב לכאב גם זה ממוה הא בחשו' מיימוני כ' להדיא וח"ל היא מצפערת בשעת סשמיש וקשה לה מחד עכ"ל חלמח אסי' נער גדול לח מהני חלח שחבדות בבעלה הרחשון ע"כ אין להקל אפי' באשה שיש לה וכח ופליאה בעיני אחר שלא נחעלם חשו' א"ש מעיני הגאון מ"ו בעל שב"י כמו שהביאו בחחלת החשובה ואיך נחעלם ממנו רגע ולא ראה שדחה כ"ו בשחי ידים ואם היה דעהו לחלוק עליו היה לו להביא דבריו ולסחור ראיזמין :

ובהיותי יושב על כסא הוראה בק"ק פרדן הייתי שואל מהגאון מוהר"ר זבי הירש זג"ל שהיה אב"ד דק"ק ה"ש בנדון שבא לפני וזה השובמו · ומחוך השובחו מובן ענין השאלה וז"ל מה ששאל אם כאב כמכה בודאי לא נעלם מאחו שם"ז בסי' קנ"א וקפ"ז כ' שכאב כמכה אמנס הח"ל סי' ע"ג השיג עליו אמנס אף דמסמבר מעמי' ואנן מורים כדבריו מ"מ הכל לפי הענין בכחמים דרבנן ואיכא עוד לדדים להחיר יש ללדד לחלק בסרט באשה כזו שלא מטוהרה היא אמנם מה שהראה בהרגשה א"א להחיר מחמת הרגשת כאב ובבדיקת עד כ' לי הגאון מוהר"ר יעקב כ"ן ז"ל שהיה אב"ד בק"ק פפד"מ שנסחפק מאד אם הוא מדאורייחא או מדרבנן כי יעקב כ"ן ז"ל שהיה אב"ד מהב"י סי' ק"ן משמע שהוא מדאורייתא דהוי כמו הרגשה ופסקי מהרא"י סי' מ"ז לא משמע כן המנט השה זו הין לה כהב הף הם מרחה דמי' משונה משחר נשים מ"מ כיון שחדום הוח אין לזוז מדברי הש"ע י"ד סי' קפ"ח לדעתי לא יאמר שום אדם שיש לו קנח מוח בקדקדו שהוא בקי במראות אם לא דעת שומה ודעת שומי' כו' אך המרחי אולי איזה שונא בדה מלבו שַכנגדו של השואל אמר שבקי במראום דמים אם אוחו שכנגדו של השואל בר דעת וחלילה לבלוח זמן בחנם להביא ראיות ע"ז כנ"ל האמנם האידנא נולד דבר חדש במדינה זו שלא נזכר בפוסקים אוחן כינים שקורין פילן לייז הדבוקים בכשר המוזכר בש"ע סי' קל"ח אם חופפת האשה בבגדים ובחלוקה נחחדם החלוק מן הכינים אם מוצחת בלא הרגשה חבדוק ע"י נשים בקיחות חולי ימצא שהאשה הזחת יש לה גם כן הכינים הנ"ל ויש לה לחלות כחמים בזה -בקיחות חולי ימצא שהאשה הזחת יש לה גם כן הכינים הנ"ל ויש לה לחלות כחמים בזה -וגם בבדיקת עד אפשר להקל אם יהים עוד איזה צד להחיר הכל לפי ראות עיני המורם (ועיין מ"ש לעיל סי' קס"ג) ומדי דברי באם כאב כמכה נזכיר מ"ש הרמ"א סי' קפ"ז ס"ה להקל באם א"י אם מכחה מוליאה דם אם אינה יודעת אם הדם בא מן הלדדים או מן המקור מכח ס"ם והש"ך ס"ק כ"ב משיג ע"ז וז"ל מה ס"ם הוא מיד חיכא למימר שמא דם נדה הוא ולא מקרי ס"ם כמ"ם בדיני ם"ם דין י"א וי"ג ובדין י"א כחב אם ב' ספקוח הם משם אחד חינה ס"ם ובדין י"ג כחב ס"ם שחינו מחהפך חינו ס"ם והפר"ח סי' י"ג והרח"ם סימן ל"ח דקנ"ח העלו אף שאינו מתהפך מקרי ם"ם וכחב הרא"ם כן דעת רוב הפוסקים . ומה שמשיג הש"ך מדין י"ח דהוי שם ח" כיון דספק שמח מן הלדדים וספק שמח מן המכה חרווייהו שמח לאו דם נדה הוא נלענ"ד דלמאי דאיתא בפסקי מהרא"י היכא שהספק הראשון מחיר יוחר מן האחרון הוי ס"ם · אף אם הספקום משם א' · וכ"ר המנ"י בקונסרם הספקוח שלו היכא דספק האחרון מחיר יוחר מן הראשון הנה אם מקור מקומו שמא הספק שהוא מן הלדדים מחיר אף הדם כיון דלא היה במקור כלל משא"כ למ"ד מקור מקומו שהור אין כאן ס"ם מחיר אף הדם כיון דלא היה במקור כלל משא"כ למ"ד מקור מקומו שהדם בא ולפ"ז היכא דא"י אם מכחה מוליאה דם אינה מרבים שהדם בא מהמקור אבל למ"ד מק"מ שמא אף דא"י אם מכחה מוליאה דם מוליץ להקל מכח ש"מ וביה ללע"ד ליישב הא דדקדק ש"א סי ע"ן אבריימא דבם" החימוקה דף ס"ו דברישא הני אם יש לה מכה חולין במכחה משמע בסחמת חולין אף שת"י אם מכחה מוזיחה דם ואח"כ אמר נאמנח אשה לומר מכה יש לי שממנה יונא דם הא שפקא ממא דאין חולין במכחה ולפ"ז י"ל דאי' בש"מ ונאמנה אשה לומר מכה יש כו' דברי רבי וכחב רש"י ג"ל ופך מלחא לחודא דנאמנה אשה קאמר ר' אבל רישא כולה רשב"ג הוא ע"כ דלא כמוש' ד"ה ונאמנת וכבר כתבתי לרשב"ג דם"ל לקמן מק"מ סמא ס"ל דחולה במכה אט"פ שא"י שמוניאה דם מסעם ס"ס כנ"ל ולכך ים ליקון מקל מנחה בי לימה בל המל של של"י אם מוליאה דם או לאו ממעם ס"ם מי"ל דהן הן דברי רשב"ג דם"ל מק"מ סמא אבל בסיפא החני ולאמנח אשה לומר וכו' דברי דבי ולר' בעינן שיודעת בודאי שמכחה מוליאה דם הא א"י לא כיון דס"ל לרבי מק"מ עהור

וליכא ספק ספיקא דשני ספקות משם אחד הן אם דם נדם הוא או לאו ודו"ק: ובודה מיושב מה שיש לדקדק הא דקאמר בש"ם הכא ונאמנס אשה לומר וכו' דברי רבי רשב"ג אומר דם מכה הכא מן המקור סמא ורבוחינו וכו' מ"ב אמר עולא מק"מ סהור א"ב ולכאורה היכא רמיזי בדברי ר' שמק"מ מחור דסליג עליו רקב"ג הא לא קאמר ר' אלא כאמנת אשה וכו' והיינו לענין שמהא שהורה לבעלה אבל הדם י"ל דס"ל נמי דעמא אבל לפ"ז ניחא דמדקאמר ונאמנת ודקדקו מלשון זה הפוסקים דבעינן שחהא יודעת בודאי שמכחה מוציחה דם - וקשה חמחי לריכה שחדע ודחי הח הוי ס"ם חע"כ דם"ל דמק"מ שהור והוי שם א' וליכא ס"ם ואהא פליג רשכ"ג וס"ל דמק"מ שמא ולפ"ו אף דא"י שמכחה מוציאה דם הולין במכה כנו"ל : בזה מיושב הא דקאמר הכא מק"מ מהור א"ב ולכאורה ק' הא כבר פליגי בה חדת זימנת בס' כל היד דף ט"ז ע"ת תכל לפי הנ"ל א"ם דחדת מכלל חברחה איחמר דבפ' כל היד שם שיקר פלוגחייםו במק"מ אי מהור או ממא וכאן בפרק החינוקת שיקר פלוגחייהו אי חולה במכחה אף שא"י אם מוציאה דם וחולה הש"ם הא בפלוגחא דר' ורשב"ב דבפ' כל היד דהא בהא מישך שייכי: ובוה דברי הכ"י נכונים בסימן קס"ו במ"ש כא דכחב המור ונאמנת אשה לומר מכה יש לי במקור שדם זה יוצא ממנה וז"ל הב"י ונאמנת אשה לומר גם זה שם בברייתא פלוגתא דר' ורשב"ג - וססקו הפוסקים כר' דאמר הכי וחמה עליו הב"ח והתמונת שמואל ומוהרמ"ל בתשובה ום"י הא בש"ם משמע דלא פליגי כ' ורשב"ג אלא במק"מ אבל לבעלה לא פליגי אבל לפ"ז ניחא מדכ' הטור ונאמנת וכו' שממנה דם יוצא משמע דבעי שתהם יודעת בודחי שמכתה מוציחה דם הח לח"ה חילה חולה וזה דווקח לכ' דם"ל מק"מ פהור אבל לרשב"ג סולה אף שא"י אם מכחם מוציאה דם ודו"ק · אף שדחוק מאד שב"י כוון לזה ולא יפרש דבריו מ"ת אסתייע מלחא שלא יאונה לצדיק כל און ולא נשוני' לשועה :

אכובם ז"ע לדינה הלה הרמכ"ם פסק ש"ה מהלכות ה"ב מק"מ טמה וכן פסק סס"ד מהלכות מ"ו דין ט"ו י וכן איתה דף מ"א ע"ב בגמרא מקור שהזיע כב' טיפי מרגליות ממאה מחלת ערב דמק"מ פמא ולפ"ז א"ל לידע שמכתה מוליאה דם א"כ דברי הרמ"א נכונים שמיקל הדם אל"י שמכתה מוליאה דם א"כ דברי הרמ"א נכונים שמיקל הדם ולא דמשמע דאיהו בעי שמדע שמכתה מוליאה דם הא איהו דפסק מק"מ טמה אם כן אפייו לא דמשמע דאיהו בעי שמדע שמכתה מוליאה דם הא איהו דפסק מק"מ טמה אם כן אפייו לינה כול איי נימא חתלה במכה וכנז"ל ודוחק לומר דהרמב"ם מיירי בידוע שהוא מן המקור דלכת מ"ב ממל לאוקמי בש"מ בהכי דהא אפשר לפרש כנ"ל יונ"ל דהרמב"ם לשימח אייל הפסף ש"ב הבא על הקטה אם לקדם אבים ולחכר על בעלה דפחוי קטה לאו דפסק פ"ג מהלכות א"ב הבא על הקטה אם קדם אבים גיא בי"ב דע"כ דפחוי קטה לאו מוס הוא דלא"כ קשיא קושית חוספות שם הא מ"ם הוא וכחב המכ"י בק"ב דע"כ בפון קטה לאו מוכח בהרמב"ם מ"ל אף היכא דאיכא בשני מפקות משם א' מוקרי מ"ם דאל"כ לא מוכח מהם ביודעת מידי וכן הי החום" שם באמת קו' הנו' וא"ב הכית הרמב"ם דע"כ במיירי החם ביודעת שהוא מן המקור ולא מני לפים במש"ל דבהא פליעה המוספות יש לפרש הסוגרי מיקרי מ"ם למני לוכ"ל אמנה מוקרי מ"ם למל"ל לא מוכר מיקרי מ"ם למכם לשיעת המוספות יש לפרש הסוגרי כמש"ל ודו"ק. שהאל מו משל מופרי באם במאון שמוכים לרמ"א מהש"ם יראחי לפמוך ע"ז כי רבו החולקים כמ"ש הש"ך והאלכת בהר במשינו ממוכים לרמ"א מהש"ם והלי ע"י אדוני אבי מ"ו הבאון זל"ל בשנה החלכ"ג וח"ל או בלמדי מס' נדה כיונחי לרוב דבריו בשלפול הנ"ל :

רעפ"ז יש ליישב סוגיא דפ' כל היד דאיתא ההם הרואה דם מחמח מכה אפילו בחוך ימי כדחה שהורה דברי כ' רשב"ב אומר אם יש לה וסח וכו' ואוקמא רבינא דפליגי במק"מ אי פמא או פהור ולכאורה הא לא נזכר כלל בדברי רשב"ג דסבירא ליה מק"מ פמא דלת קאמר אלא הרואה דם וכו' עהורה ומן הדם לא הזכיר רשב"ג כלום ומה ראה כ' לחלוק עליו ולס"ד הנ"ל ניחא דהכא מיירי בסחמ' אסילו א"י שמכחה מוציאה דם ואם כן ע"כ ס"ל לרשב"ג דמק"מ טמא ואהא פליג ר' ום"ל מק"מ טהור וצריך שחדע שמכחה מוציאה דם כן היה אסשר לומר לכאורה אך ז"ח דהא החם ע"כ מיירי שיודעת בודאי שדם זה בא מן המכה דאל"כ לא היה חולה במכה בשעת וסחה וכמו שפי' החוספות שם ופסק הרמ"א כן לקמן בהגהה ובזה נסחר מה שהק' בכנ"י סי' ל"ה על דברי הגאון הל"ל וז"ל ומי רלה לומר לרשב"ג דדם מקור שמא והוי ש"ם משא"כ לרבי גם בזה כלאיתי לקבל ד"ק לפ"ז למה פירש"י בפ' כל היד דכ"מ לענין טומאת ערב עכ"ל ואין לדבר שחר בפלוגחייהו דהתם ליכא בום צ"מ כ"ח לענין טומחת ערב דהח החם ביודעת שדם זה כח מן המכה דחל"כ לח הוי תפהר רשב"ג חוך ימי נדוחה גם יחר דבריו בחשובה הנ"ל לח נהיר ולח להיר וכמו שנכחוב לקמן בע"ה רק מ"ש שם בחשובה הנ"ל וז"ל עוד לבי אומר לי אף שמוסכם בכל האחרונים דאף דכתב לה כתב בשעת חשמיש חין מועיל להחיר י"ל שלח דברו כ"ח בחין לה מכה כלל רק להתירה מכח הכחב חמנם חם יש לה מכה וודחי דחלינן הכחב מכח המכה וגם הדם מכח המכה עב"ל דברים אלו מילי דסברא נינהו והואיל ואנו עסוקים בסוגיא דהתם נזכיר מה דהוי קשיא לי בסוגיא דהחם וחבדוק עלמה בביאה ג' של בעלה הראשון א"ל שאין כל האלבעות שוין א"ל וחבדוק עלמה בביאה ראשונה של בעל ג' א"ל לפי שאין כל הכחוח שוין ע"כ וקשית לי השתת דתחית להכי שתין כל הכחות שוין ואין חזקת של כחות הרחשון מועיל לשנ וכמ"ם החוספוח ל"ל לשנויי מעיקרא לפי שאין כל האלבעות שוין ה"ל לשנויי מיד שאין כל הכחום שוין דאין חזקם של כחום הראשון מועיל לשני וממילא חו לא הוי קשיא ליה וחבדום בביאה ראשונה של בעל ג' ונ"ל דס"ל להש"ם דחזקם כחום של א' מועיל נמי לב' והא דמשני לפי שחין כל הכחוח שוין היינו לפי שעדיין לח הוחזקה בחובעות וחם כן לכך הוחרה לשלישי אחר ביאה ראשונה לפי שי"ל דלשני הראשונים גרמו האנבעות שלהם שהיה משונה משאר ב"א השלישי אף שבאצבע שלו הוא בינוני מ"מ כחו גרם ומעחה א"ל הא אחחזקה לכחות אצל שנים הראשונים דו"א די"ל דאלבע דידהו גרם אבל לזה הכח גרם ולכך שרי' ליה עד שחחזק ג' פעמים אללו ואז אפורה לכ"ע דהא אחחזקה לחלחא גברי ואף שחאמר דשנים הראשונים אנבע שלהם גרם ולזה הכח גרם הא איתחזקה לזה נמי בשלשה ביאות ואחחזקה לכל הכחוח מאדם בינוני אבל אי לאו דמשני שאין כל האזבעות שוום היה קשה דחתסר לב' דהא איתחזקה לראשון בכל הכחום וחזקת כחות דא' מועיל לב' כנ"ל אף שלכאורה מלשון המוספות לא משתע כן יש לכוין דבריהם לדברינו: (י) לוסחה י ונרחה אם ס"ח שמשה סמוך לוסחה אפילו אם אחר כך ראחה ב"פ מ"ח מופלג מוסחה לא מנסרפין לראיה א' בהדייהו עד שחראה פעם ג' מופלג מוסחה וכת"ם השסחי כהן בריש סימן זה וכ"נ מחשובות ס"י סי' ה'

וכו' ה"ז חולה בסהוקה או בעסושה ולא בחשמים ואין זו רואה מ"ח עד שיחברר לה שוסח פיהוקה או עסושה מורכבה בחשמישה עכ"ל וחמיה על האחרונים שלא הביאו : (יא) אם יש מבה באותו מקום · כתב הם"ך בשם הב"ח דחין פירושו בכל חיזה המקום שבח"מ חלה ר"ל בח"מ עצמו שמשם הדם יוצח לשם יש מכה ולפיכך חם הדם יוצח מן המקור צריך שחדע שיש לה מכה במקור אבל אם אומרת בסחם מכה יש לי אין חולין בדם המכה שיש לה עכ"ל ובחשובח סמ"ח ח"ח סס"י י"ב כחב וז"ל אבל במכה בדופן דהוא נגד חלל הגוף איך יעלה על דעתנו לומר שמדם המכה יורד למקור וזה א"א להשיג צחוש שכלנו ואף שהרופאים מו מינות במות המות בא למקור אפשר ההוא נבלע תחלה בשאר אברים ומשם ירד למסור ויולא לחוץ ע"י הלחץ זו הדחק לדעחי דם נדה גמור הוא דכל דמי המקור כך שע"י רבוי דמים נובטים מכל רמ"ח אברים לגידי המקור ומשפיעים דם ולכך אמרו חכמים מכה יש לה שהדם נובע ממכה גוסה קודם שנבלע באברי האשה וכן אמרו הרוסאים מכה יש לה במעי' וכו' אבל אם נבלע תחלה בשאר אברים ואח"כ ע"י ריבוי דם נובעים גידי המתור דם זה סמא משום נדה ודאי לדעחי בלי שום חילוק בעולם עכ"ל ולכאורה עלה בדעתי להוכיח מן הש"ם ראפי' במכה כזו חולין למאי דמסקינן בש"ם בפ' כה"י דסליגי ר' ורשב"ג במק"מ אי טמא או לאו ובהך פלוגחת סליגי נמי בפ' החינוקת וקשית תפלוגי בחרחי ל"ל וכמו שהרגיש בזה הגאון מוהר"ל בחשובתו הל"ל אמנס אי נימא דאפי' במכה כזו טהורה י"ל דבס' כל היד מיירי במכה שבשאר הגוף ויוכדת דרך המקור ואס"ה ס"ל לרשב"ג מק"מ ממא אע"פ שאין עיקר ילירתו במקור להחם ובם' החינוקת מיירי במכה שבמקור ואפ"ה אית ליה לר' דמהור והכי דייקי לישנא דגמ' בפ' כה"י דקאמר אשה סהורה ודם סמא דקאמי דרך מקור מדקאמר דרך מקור ולא קאמר דקאתי מן המקור כמו דאמר בפ' החינוקת רשב"ג אמר דם המכה הבא מן המקור שמח א"ו דהכח חשמעינן אט"פ שאין המכה במקור עלמו אלא בשאר הגוף ואחיא דרך המקור אפ"ה ממאה משום דה"א דהלמ"מ לא הוי אלא במה שנולר חוך הרחם וכמ"ש הר"ן והרמב"ן בחדושיהם קמ"ל דלא אלא אפי' אחיא דרך המקור אלא דמסחפינא להקל אחר שאי לנו ראיה ברורה ע"ז: ובו"ש הגאון בעל פמ"ח דמ"ם הרופאים מכה יש לה במעי' אלמא דבעיטן דוקא במעי שידוע שהמקור מחובר למעי אשה ודרך מכה לשפוך דם למקור קודם שנבלע בשום אבר עב"ד נראה שהבין שהמעי הוא דבר חוץ למקור וליחא אלא שחכמים כינו למקור בשם מעי ואפשר משום שהוא מחובר לה כדברי הפמ"א או מפני שדומה למעיי' וכן לתקור כשם מעי ותפשר משום שאח מתוכנ כם לדכני הפתיח את שעלי קדתה למעיי וכן מים שקשום שאח מתוכנ כם במים את משלי קדתה למעיי וכן מים מים ע"ב גבי עובדא דרכא דשמעי ולד דלויץ פירש"י בחוך מעי' ועוד ככמה מקומות: (דב) רגילין בדם מכתה - מ"ש הרשב"א בהח"א ד' קפ"א לחלק בין דם מכה דמליק ובדם במולים קיי"ל דבועל ב"מ ופורש והא אין לך מכה גדולה לחלק בין דם מכה דמליק ובדם בחולים קיי"ל דבועל ב"מ ופורש והא אין לך מכה גדולה מזו וחי' דשאני החם בחולים דאינה אלא לשעה לפיכך החמיכו בו משא"כ במכה שאפשר מזו וחי' דשאני החם בחולים דאינה אלא לשעה לפיכך החמיכו בו משא"כ במכה שאפשר עולמית לבעלה מש"ה, לא החמירו - וכ"כ בחשובותיו הביאו ב"י לקמן רם"י קנ"ג מזה נראה דדעתו דדוקא במכה שאינה עוברת הוא דחלינן משא"כ במכה עוברת לא הקילו בו דומיא דדם בחולים דלא חלינן אך לחי' הרא"ש שכ' פעם אחר לחלק בין דם בחולים לדם מכה י"ל דאפי' במכה העוברת חלינן גם י"ל אף לדעת הרשב"א אין לחלק דכיון דאיכא מכה שאינה עוברת וחלינן ביה שלא חאסר לבעלה עולמית אמרו אפי' במכה עוברת דחלינן ולח פלוג רבק משא"כ בדם בחולים דלטולם היא מכה העוברת ולא נכלל בכלל מכה מש"ה לא תליכן ועיין מ"ם בסי' קל"ג:

בבב" איתא ואם יש לה מכה בא"מ תולה במכחה ואם יש לה וסח חולה בוסחה ואס היה דם מכחה משונה מדם ראייחה אינה חולה ונאמנת אשה לומר מכה יש לי במקור שממנה דם יונח דברי ר' וכו' עכ"ל ודקדקו החחרונים ז"ל דמ"ש ברישח דחני וחם יש לה מכה בא"מ חולה בדם מכחה משמע דמן הסחם חולה במכחה ובסיפא חני ונאמנת אשה לומר מכה יש לי במקור שממנה דם יולה דמשמע דווקה ביודעה שמכחה מוליחה דם הז היה חולה בה ובשו"ח ש"ח סי' ע"ו חי' דרישה מיירי ברוחה דם מ"ח וכדי שלה חחעגן וחחסר לעולם חלינן במכה אפי' א"י אם מוציאה דם משא"כ בסיפא דמיירי ברואה שלא מ"ח ויש לה היחר דאינה רואה לעולם אז לריך שחדע שמכחה מוליאה דם עכ"ד ע"ש גם י"ל לדבריו דאפילו. ניתא דבסיפא נמי מיירי באשה שרואה לעולם וא"א לה לשהר לגמרי אפ"ה מחמרינן זבריכה שחדע שמכחה מוליחה דם ושחני ברוחה מ"ח דח"ל שחדע משום די"ל דרוב נשים חינן רואות מ"ח וכמ"ש הב"י וכמו שהבאחי דבריו לעיל מיהו אפשר לומר בהא נמי רוב נשים יכולות לפהר א"ע וכמ"ם התום' ריש מם' גיטין ועיין בשו"ח שבו"י ח"ש סי' ע"ז אך דלמא שאני רואה מ"ח דליכא אלא חששא דוסחות דרבנן וכמ"ש בב"י סס"י בשם שו"ח הרשב"א והוא מן מוהר"מ מרוסנבורג ובשו"ח פ"י מחלק דברישא י"ל דמיירי בא"י אם הדם יולא מן המקור וא"כ איכא ס"ס אם מן הצדים או מן המקור ואח"ל מן המקור בא דם שמא מן המכה הוא מש"ה א"ל שחדע אם מכהה מוליאה דם וכמ"ש הרמ"א בהגהה משא"כ בסיפא מיירי בידוע שהוא רואה מן המקור מש"ה לריך שחדע שמכחה מוליאה דם ע"ש ועוד כחבו לחלק בין יש לה וסח לאין לה וסח וברישא מיירי ביש לה וסח וכמ"ש הרמ"א בהגהה ובסיסא מיירי בחין לה וסח לכך לריך שחדע שמכחה מוליחה דם ובחשו' אמ"ו בעה"מ שב יעתב כ' בסי' מ"ב וז"ל דלריכין אנו עוד לדקדק דברישא חני אם יש לה מכה בא"מ ובסיסא חני במקור אלא פשוט דלעיל קאי אשלפניו דרואה מחמח חשמיש וע"ז קאמר אם יש לה מכה בא"מ היינו בפרוזדור בחוחו מקום שהשמש דש וחולה במכה דחמרינן שע"י דחיקות ומיעוך החבר בח מכחו דם מן התכה ולכך לא קאמר ברישא ונאמנת דלא לריכה בזה לנאמנת דבא"מ יכול להתברר ע"י בקיאות נשים מילדות ולכך קאתר סחם ואם יש לה מכה בא"מ שאין אנו זריכין לנאמנות שלה שהרי אפשר להחברר ע"י שאר נשים משא"כ בסיפא דמיירי במכה שבמקור עצמה דא"א להחברר ע"י אחרים רק שהיא מרגשת בעלמה ולכך לריכין נאמנות דידה אמנם גם היא אין עיניה במקור אם לא ע"י הרגשת כאב מהמכה וכדי שלא תאמר ע"י מעט כאב מחלה במכה לכך לריכה לומד שממנה דם יוצא כלומר שגדלה כ"ב הכאב עד שנראה לה שממכה הדם יוצא עב"ד י ואיהו לשיטחיה אזיל דם"ל דכאב כמכה ולפי מש"ל בשם חשובת א"ש הכאב כמכה י ועכ"ז י"ל דדבריו נכונים דג"ל שהיא מרגשת ע"י אומדנא דמוכח שיש לה מכה שמוליאה דם אך קשיה לי לדבריו דמיירי רישה במכה שבבית החיצון מקום שהשמש דש • א"כ המחי קאמר ואם דם מכחה משונה מדם ראייחה אינה חולה והיינו ע"כ פירושו שהדם שהיא רואה מ"ח אינה דומה למכה או אינה חולה וכמ"ש בחשו' ח"ל דלא כחשובת ל"ל (שעלה בדעתו לומר דפי׳ בגמרה ואם דם מכחה משונה מדם ראייחה ר"ל דדם מכחה משונה מדם וסח׳ וע"ז השיג בח"ל דפירושו הוא דדם מכתה משונה מן דם ראייחה ר"ל מה שהיא רואה עתה מ"ח · מיהו בקיצור פסקי הרא"ש פ' הסינוקת כ' וז"ל ואם היה דם נדה משונה מדם מכה אינה חולה עכ"ל מוכח כפי' ג"ל דחל"כ חיך קרי לדם רחייחה דם נדה הח על דח חנו מדיינין חם ד"נ הוח או לחו ועיין גם' פ"י חי"ד סי' ח' מ"ש כפי' הרח"ש ובהלכוח הרמב"ן ס"ר דט"ו מבוחר כמ"ש הח"ל) ולפי דעת הגאון בעל ש"י ק' אפי' אם נשתנה נימא דשמש עכרן י וכדאי' במכילחין בס"ק "א ע"ב בשלמא אי גם ברישא מיירי במכה שבמקור י"ל דלא אמרינן שמש עכרן אלא לענין ד"ב שהוא בא מן הלדדים במקום שהשמש דש דהיינו מבין השינים ולחוץ וכדאי' בם' יוצא דופן דמ"א דדישוח השמש היא עד בין השינים) וכדאי' בפ' החינוקח דם"ה ע"ב דד"ב בא מן הלדדים מש"ה אמרינן שמש עכרן אבל לפמ"ש המחבר הנ"ל דברישא מיירי במכה שמן הלדדים א"כ ק' דנימא שמש עכרן · ואפשר ליישב דבריו דאפילו במכה שבביח החיצון לא אמרינן שמש עכרן אלא דוקא בד"ב דאע"ם שכבר בעל מ"מ פרלה דחוקה מיקרי משא"כ באשה דעלמא לא אמרינן שמש עכרן וכה"ג כחב בחמ"ח סי' ס"ח ס"ק ו' שהק' שם להפוסקים דס"ל שאם מלא דם א"י לסעון ס"פ מלאחי דמאי ראיה הוא מן הדם הא קיי"ל דנוחנין לה ד' לילוח או עד שחחיה המכה י וחי' וז"ל וי"ל דכ"ז שיש דם עדיין אין הפחח פחוח לגמרי ופרלה דחוקה קרי ליה בגמרא - וע"כ כ"ז שים דם אינו יכול לפעון ס"פ דודאי פועה הוה עכ"ל וב"כ בבי"ם אלמח דכ"ז שהיח רוחה דם פרלה דחוקה קורין ליה מש"ה חמרים דשמש פכרן

משא"כ באשה דעלמא וק"ל : רעפ"ז י"ל שזו כוונת הרמב"ם ס"ד מהלכום א"ב שכחב ד"ך מי שראחה דם בשעת חשמיש וכו' אבל אם שימשה סמוך לוסחה חולה בוסח כיה בה מכה חולה במכה ואם היה דם מכה משונה וכו' ונאמנם אשה לומר מכה יש לי בחוך המקור שממנה הדם יוצא וחסיה מוחרת לבעלה ואע"ם שדם יוצא מן המקור בשעת חשמיש עכ"ל וק' דלמה זה כתב בסיפא וחהיה מוחרת לבעלה הא גם ברישא מוחרת לבעלה ועו"ק מ"ש ואע"ם שדם וכו' מחי רבוחח היא זו ולפ"ד ממ"ו הג"ל ניחם דברישם מיירי שיש לה מכה בפרוזדור מש"ה ה"ל לנאמנות שלה וכנ"ל ומיירי נמי בא"י שמכחה מוליאה דם ואפילו הכי חולה במכה לענין זה שלא האסר של בעלה לעולם מ"מ ז"ל בעי כיון דא"י שמכחה מוליאה דם וכדעת כש"ך ומש"ה לא כחב ברישא וחהיה מוחרת לבעלה דהוי משמט שמוחר מיד וז"א דל"מ אלא לענין שלא חאסר לעולם וגם מיירי באינה מרגשת שהדם בא מן המקור דהא כיון דהמכה אינה במקור איך חחלה במכה א"ו דמיירי באינה מרגשת שהדם בא מן המכה וא"ל דא"כ חהיה פוחרת מיד דהא איכא ס"ם כמ"ש הרמ"א ססק מן הלדדים וכו' ז"א כיון דהמכה הוא בלדדים אין כאן ס"ם דאיך חאמר ואח"ל מן המקור שמא מן המכה הוא הא אין שום מכה במקור ועיין אבל בסיפא מיירי ביודעה שמכה מוליאה דם והמכה הוא במקור עלמו מש"ה כחב דמוחרת לבעלה ר"ל כלה ז"נ הוחיל שיודעת שמכחה מוציחה דם גם כחב חש"פ שדם יוצה וכו' ר"ל שיודעת שהדם בא מן המקור הואיל שמכה הוא במקור ומ"ש נשטח חשמיש ל"ד הוא אלא משום דאיירי הכת בהת נקמי': (רוב) ואם רם מכתה משונה · כתב הש"ך בשם הפוסקים דדוקת שנתברר שהות משונה הת לת"ה תולין בדם מכתה לפי שהתשה בחזקת מהרם עומדת וכתב עוד דמשמע מדברי הכח"ם שה"ל לרחות למכה חם הוא משונה עכ"ד ובפ"ז ס"ק מ' כתב נשם הסרישה דאם שניהם לפניו לא ניזל לקולא כיון שאפשר לברורי וכל אדם יכול לברר אוחו עכ"ד ואני כחבתי בחדושי גמרא דמוכח מדברי רש"י בס"פ כ"ה - הא דמשני הש"ם שאני החם דליחה קמן וכו' דאע"ג דהיכה דלימה קמן החשה נחמנת משום דכחיב וספרה לה מכל מקום היכא דאיחא קמן לא שמכינן על אשה אלא אמרינן נחזי אנן יע"ש אמנם מדברי הרשב"א והמור לקמן סי' קס"ח לא משמע כן לכאורה ועיין מה שאכחוב לקמן בסי' הכז' בעה"י: שיש לה וסת קבוע י וים לעיין מדכ׳ הרמ"ח וכ"ז בחשה שיש לה וסת קבוע וחז כולה לחלות שלא "ב"ו וכו' אם עבר עליה שעת וסחה ולא בדקה ולא הרגישה ואחר כך בדקה מתחה מה דינו דחע"ג דכתב הרמ"ח דשלח בשעת וסח מהורה היינו היכח שבדקה עצוה בשעת וסחה ומנאה ססורה אבל זו שלא בדקה ענמה בשעת וסחה י"ל דכבר כאחה בשעת וסתה דהא קיי"ל דאפילו למאן דאמר וסחות דרבק היכא דבדקה עלמה ומלאה ממחה ממחה בשמח וסחה כדחיחת בש"ם דמ"ז וח"כ ה"ג י"ל דסמחה וחש"ג דלפי הפעם שכחב הרמ"א בסוף הג"ה זו דבשעת וסתה ממחה משום דא"כ לא תסמא לעולם וזה לא שייך הכא י"ל דלח כתב לפעם זה אלח היכא דיולעת דמכחה מוליאה דם אפ"ה פמאה מפעם זה אבל בא"י שתכחה תוניחה דם בלח פעם זה פמחה כיון דרגילה לראות בשעת וסחה לא מקיליק בח"י שתכחה מ"ד וח"כ ה"ה בעבר זמן וסחה ולח בדקה ול"ע : בש"ו חולק על הג"ה זו וס"ל דחפי' באשה שיש לה וסח אינה חולה במכה אלח

ביודעת שמכתה מוניאה דם וכתב עוד בשם חשובת מהרי"ל וז"ל אבל בל"ד ליח לה מכה מבוררת ומ"מ בין עונה לעונה וכו' דבאוחה חשובה מקיל שלא בשעת וסחה אפי' אינה מרגשת דמחמת מכה קאתי חליק בדם מכה למ"ד וסחות דרבנן עכ"ל וצ"ל דמ"ם למ"ד וסחות דרבנן לרבותא נקמי' דלא מיבעיא למ"ד וסחות דאורייתא סמכיט אחזהה דאיו אורה בא אלא בזמני אלם אפי' למ"ד וסחוח דרבנן וא"כ אין זה חזקה דאורייחא אפ"ה אחרינן דחלינן במכה שלא כשעת וסחה אפי' אינת מרגשת שמחמת מכה בא ולפ"ז מ"ש במ"ז וז"ל ונכאה שלא כלה להקל לפי שההיא תשובה מ"ל וסתות דרבנן אבל איהו חש למ"ד וסתות דאורייתא וכו' עכ"ל אין לדבר שחר כלפי ליים דחדרבה חי וסחות דחורייתה מכ"ש דיש להקל שלה בשעת וסחה משום דמין אוכח כא אלא בזמנו (ונלע"ד ליישב דס"ל הא דסליגי אי וסחות דאורייחא או דרבק בהא פליגי למ"ד וסחות דרבנן ס"ל נמי חזקה אורח בזמנו בא אלא ס"ל העמד חזקת מהרה דידה נגד חזקה זו וה"ל כאלו אין כאן חזקה כלל ואידך ס"ל דחזקת סהכה לאו חזקה מעליא היא משום דחזקה זו עשויה להשחנות כדאית' בחשובת הר"ן גבי מקוה שדרכה להתחסר הביא ב"י סימן ר"ח מש"ה לאו חזקה מעליא היא והאי חזקה חזקה אוכח וכו' עדיפא ואידך ס"ל דאפ"ה חזקה מעלי' היא לפ"ז יפה כ' דלמ"ד וסחות דרבנן ע"כ חזקת עהרה היא חזקה מעליא תם"ה מהני אפי' בא"י שמכסה מוזיאה דם) והש"ך חולק על דבריו ום"ל באשה שיש לה וסח חולין שלא בשעת וסחה אפי' במכה שא"י אם מוליאה דם או לאו אלא דס"ל להש"ך דדוקא ברואה מ"ח חלינן שלא לאוסרה על בעלה אבל מ"מ לריכה ז"נ והב"ח ס"ל דלעולם חליגן בתכה אפילו א"י אם מוליאה דם שלא בשעת וסת ואפי' לפהרה בלא ז"ג ובחשו' א"ש סי' נ"ז כ' ומה שנסהפק מעלחו הרמה במה שחולק הפ"ז על הרמ"א וכ' ז"ל · אהובי לדעת כ"ח לא נמנא הלכה ססוקה בכל הדינים אלו אם באנו לחום ח"ו לכל החומרות ולילך בחושך דוק מעכ"ת ויראה לדברי המ"ז הם דברים דחוים ולא ק' כלל כו' וכבר כ' גם הב"ח להרב מוהר"י ז"ל מקראקא כדעת רמ"ח ועשה מעשה רב א"כ מה לנו עסק באחרון שהכביד עלינו בחומרות יתרות בוסחות דרבנן שכ"ל מדבריו אלו נראה דלא נפה כדעה הב"ח לגמרי דאלו הב"ח מפהר לגמרי אפי' באינה רואה מ"ח ואסי' כלא ספירת ז"ב וכמבואר בחשובוחיו סי' פ"ד וסי' פ"ה ואיהו ס"ל דעכ"ם לענין שלא לאוסרה על בעלה לעולם כמכינן באשה שיש לה וסח ושלא בשעח וסחה אפי' במכה שה"י אם מוליאה דם וכדמוכח מדבריו שכ' בוסחות דרבנן דמשמע דוקה לענין רואה מ"ח שאינה אלה חששה דרבנן דלה חשמש אחר ג"ם לשמה חראה מ"ח וכיון דוסחות דרבנן וכמ"ש בחשו' מוהר"מ מר"ב שהבחתי בשי' זה דחינה חשורה לשמש חחר שרחחה ג"פ חלח משום שכבר קבעה וסתוח לראות מ"ח וכיון דוסתוח אינה אלא מדרבנן מש"ה חלינן במכה אָע"ם שא"י שמכחה מוליאה דם אבל לא לענין לסהר לגמרי בלא ז"ג וכ"ג מחשו' ג"ל. שנסה לדעת הש"ך ע"ם בסי' ס"ן אך מה שמבואר בחשו' ג"ל סי' הנז' דאשה שאין לה וסח לריכה שחדע דוקא שדם זה מן המכה הוא ולא מהני יודעת שמכחה מוליאה דם הוא חמוה דבהדי' כ' הרמ"א בהג"ה זו דדוקה בשפח פונה בינונים לה מהני יודעת שמכחה מוליחה דם אגל שלה בשפח טונה בינונית מהני יודעת מכחה מוליחה דם אפי' באין לה וסת (וכן בש"ד בדין יולדת שרחתה ג"ש אחר לידחה שהביאו רמ"א לקתן כ' בהדיא דלדעת רשב"א א"ל שחדע שמכחה מוליאה דם וכמו שהבין הב"י וד"מ והב"ח) ול"ע ואם היה דעתו לחלוק על הרמ"א היה לו להביא דברי הרמ"א:

והגדו הש"ך לשיטחו חזיל שכ" בס"ק כ"ד דחף הרשב"ח בחה"ח ס"ל דבעינן שיודעח שמכחת מוליאה דם אלא דקאמר שא"ל שחדע שמרגשת שדם זה הוא בא מן המכה ודלא כב"י וד"מ והב"ח שהבינו דברי הרשב"ה שה"ל שחדע הם מכחה מוליהו דם על"ד (וכן בשו"ח פ"י בחי"ד סי' א' כ' כדברי הש"ך וח"ל בהבנח דברי הרעב"ה) והח"ל הסכים לדברי הש"ך ובאמח דבריו חמוחים כמו שהרגיש הח"ל עלמו דא"כ מה זה שכ' הרשב"א שם וו"ל ומסחברא דאסי' אינה מרגשת ממש שהדם שותת ויורד מן המכה חדא דאין עיניה בין מכחה וא"א לה לידע אלא בבדיקת שסוסרת וכו' והחם וודאי משמע דברואה דם מחמת מכה א"ל שסוסרת וכו' עכ"ל ואי ס"ד דהרשב"א ס"ל דגריך שחדע שמכחה מוניאה דם אלא דא"ג לידע אם דם זו ממכה היא וע"ז בא להוכיח דא"ל שחדע שדם זו שראחה ממכה היא דאל"כ לריכה בדיחת שפופרת ק' מאי יועיל בדיקח שפופרת דאף שע"י בדיקח שפופרת חדע שעחה התכה מוניאה דם מ"ם מנא ידעה שהדם שראחה כבר אם ממכה הוא או מהמקור וכבר הרגיש בזה הח"ל ומה שרלה לחרץ בזה דבריו איגן ברורין וכמ"ש בם' כו"ם ע"ש א"ו דהרשב"א לא בא אלא להוכיח אלא שח"ל שחדע חם מכחה מוליחה דם חו לחו ולזה שפיר הוכיח דע"כ ח"ל שחדע דחל"כ לריכה בדיקת שסופרת וע"י יבורר אם מוליאה דם דהייגו כשהיא מנוה המוך לכל לד ואין עליה דם כ"א באוחו מקום שבמכה כשמגעת שם במוך נמנא עליה דם יבורר שממכה בה הדם וכמ"ש בש"ע סטיף ז' ומן הגמ' משמע דא"נ בדיקה שפופרה במכה ש"מ שא"נ שחדע אפי' אם מכחה מוליאה דם או לאו וכן בש"ד בדין יולדת שראתה ג"ם אחר לידתה שהביאו רמ"א לקמן כ'

בהדיא דלדעה הרשב"א א"ל שחדע אם מכחה מוליאה דם וכמו שהבין הב"י וד"מ והב"ח והש"ך בם' נקה"כ הרגיש בזה שדבריו הן נגד הגהות ש"ר: **וכור**ו שכ' עוד בשו"ח ח"ל להוכיח דע"כ בעינן שחדע שמכחה מוליחה דם שהרי אפי' בכחמים הקלים שנינו אם יוכל להחגלע ולהוליא דם חולה בה וכו' אלמא דאפי' בכחמים לריך שחדע אם אפשר להוליא דם ואם לאו אינו חולה מכ"ש ברואה ממש כבר כחבחי בחשובת שאלה לקמן פי' קפ"ח שדבריו סמוהים מחד דח"כ לדידיה קשיח שיהיה המרדכי סוחר דבריו חוך כדי דיבור דו"ל המרדכי בהלכוח נדה נאמנח אשה לומר מכה יש לי בא"מ שממנה יוצא דם דוקא שיודעת שיוצא הדם מן המכה חולה כה חבל מספק חון חולה חבל בשעת וסתה אפי' יודעת בודאי שהדם יולא מן המכה אינו חולה בו דא"כ לא 'חהיה פמאה לעולם - אמנם כחמים שחמלא בבגדיה עהורה וחולה במכה אפי' א"י שמכחה מוציאה דם דבכחמים הלכו חכמים להקל שהכחמים מדרבנן ע"כ אלמא דס"ל בכחמים לעולם מהורה אפי' א"י שמכחה מוליאה דם וכ"כ הרמ"א בסוף הג"ה זו ואח"כ כ' במרדכי מיד אחר דין זה וז"ל ואשה שנמנא כחם בחלוקה או בסדינה אם יודעת שיש לה גרב או חבורה שאם היחה מסירה הגלד או הקליסה היחה מוליאה דם עהורה וחולה בהן הכחם אע"ם שעחה אינה מוציאה דם מ"מ שמא חספו וגרדו ענמן עד שהוציא דם ולאו אדעחייהו עכ"ל וא"כ לדברי הח"ל קשיא דבחחלה כ' דבכחמים א"ל שחדע אם מכחה מוליאה דם ובחר הכי כ' בכחמים שנריכה שחדע אם מסירה הגלד וכו' היחה מוליאה דם אז מולה בהן אלא ע"כ ל"ל דשאני החם שהיתה יבש לפנינו מש"ה לריכה שחדע אם מסירה וכו' הא היכא שאין לפנינו חולה אפי' א"י ועוד דאין דנין א"א משאפשר וכמו שכ' הרשב"א בעצמו וא"כ מעיקרא קושיחו ל"ק כלל וכ"כ בחשו' שבו"י ח"ש שי' ע"ד אדברי הח"ל כמ"ש לחלק בין אסשר ללה אפשר (אך עדיין קו' ח"ב במ"ע מהא דראה שהלמידים מסתכלים זב"ז ואמר לא אמרו חכמים להחמיר כו' משמע אלו היה דאורייחא לא חלינן להקל אפי' ביכולה להחגלע וכו' וכ"ש בח"י אם מכמה מוליאה דם):

אמנם מה שמבוחר בחשובת שבו"י פי' המ' שהורה המורה בחשה שמולד לה מקרה שמרנשת קנת כאב ורואה בין וסת לוסת פישי דמים ואינן דומים לראיית וסתה ואומרת שיש לה מכה בחוך גופה וח"י שמכחה מוציחה דם שטהורה היא כיון שיש לה וסח קבוע וע"ז כ' המחבר הנ"ל דאף דלכתחלה חלילה להקל במקום שגדולי ראשונים ואחרונים מחמירים אך אי הורה המורה לא מהדרינן ובפרטות שבנ"ד אין דם ראייהה שוה לדם וסחה עכ"ל הפריז על סמדה דאף שאמרה האשה שיש לה מכה בחוך גופה מ"מ נכיך חקירה היטב דמנא יודעה שיש לה מכה וכחב ודתי דחינה כמכה וכמש"ל ומכ"ש קנת כתב דלח הוי כלום וגם מ"ש בסרטוח בנ"ד אין דם ראייחה שוה לדם וסחה ע"כ לא ידעתי אנה מנא קולא זה מה צכך שאינה שוה לדם וסחה הלא ה' דמים שמאים באשה (אמנם בס' שו"ח ד"ב נראה דיש לעשות סניף להקל משום דדמה משונה מדם וסחה יע"ש בסי' ס"ו עוד כ' שם וו"ל אברא אם מרגשת בעלמה שיש לה מכה ודאי בא"מ שידה מגעת בבדיקתה אפי' לדברי המחמירים היכא דא"י ודאי שמוליאה דם אפשר דבכגון זה יסכימו לעשוח סניף להחירה מטעם הפסק דם הוסחוח מן האשה ההיא זה כמה שנים לאוקמה יחה אחזקח של מהרה ואע"ש שאין ראיה לדבר זכר לדבר מלשון השובח הרשב"א ז"ל המובאח שם בב"י סי' ק"ן יע"ש עכ"ד ובסס"י ק"ע כ' ושינוי מראה הדם ההוא משאר מראה דם וסחום שלה לדידן דאסרינן כל מראה אדום או שחור לאו סימנא הוא להבחין בין סמא לסהור אלא להחיר כשיש מכה בא"מ כדמייחי בטי"ד סי' קפ"ז ובוודאי הדם הבא מחמה חמום או אונם אחר או חולי משונה הוא משאר דמי הוסחוח הסבפיים עכ"ד ול"ל דמ"ש בסי' ס"ז היינו לעשוח סניף קנח לשאר סניפי פהרה או י"ל דלעיל בסי' ס"ו לא אמר אלא דלריך לחקור אם הוא משונה מדם וסח ול"מ דהיכא דנמנא בה מכה אינה שהורה אלא כשחוא משונה אבל לא לעשוח מזה שום סניף שהור ובסי' רכ"ו כ' וז"ל שאינה פוענת ודאי שיש לה מכה בא"מ ולא כאב חדיר בו או באחד מהגדדים לעשוח לה סמוכות להיתר מן הדינים המסורשים בחלמוד עכ"ל משמע אלו היה לה כאב חדיר היה אפשר לעשוח סמוכים להיחר ומיהו י"ל דהחם נמי לא האמר אלא לענין רואה מ"ח דאז מהני כאב ול"מ להחיר בבדיקט שסוסרת לבעל הראשון) ול"ד למ"ש בהגהוח ש"ד דש"ה שהיה מראה מוגלא ולא היה דומה למכאה אדום יע"ם שזו ודאי הוכחה שמן המכה הוא וכ"כ בפו"ח פ"י חי"ד סי' א' דמוגלא מוכיח שיש מכה בא"מ ועיין עוד שם אם בא בשינוי ממה שבא בימי וסחה

דרגלים לדבר היא דלאו מדם מקור היא: בם מה שכ' עוד בחשו' הכו"ל וכן היכא דאיכא שעת הדחק שאשה אינה יכולה לעהר עצמה כלל לבעלה מכח ראיות ופסקה זמן מה ברפואות ולא הועיל לה כדאי הוא הרשב"א וסיעתו לסמוך עליו בשעת הדחק ואפשר דגם החולקים עליו מודים בכה"ג שהרי מה"ע כולם הקילו ברואה דם מ"ח כדי שלא לאוסרה על בעלה עכ"ד גם זה ליחא דהא דהקילו הפוסקים האחרונים ברואה דם מ"ח אפי' א"י שמכחה מוליאה דם היינו לענין שמוחרת לשמש אח"כ כיון דוסחות אינה אלא דרבנן ולא חיישינן שמא תראה מ"ח אבל לענין ז"ג שהוא איסור כרח לא הקילו כלל הגם שאפשר שדינו אמח שבשעח הדחק יש להקל ולסמוך על הפוסקים דס"ל שה"ל למידע אם מכחה מוליאה הדם מ"מ למעשה ל"ע אחר שאין דבריו מוכרחים - (וכשו"ח פ"י סי' א' נטה להקל היכא דא"א לה לטהר דחלינן במכה אפי' אם אינה יודעה שמכחה מוליאה דם): ודע אנ"ג שכחבתי לעיל דכאב אינו כמכה מ"מ לענין זה מהני הכאב היכא דידעה בודחי שיש לה מכה וכמ"ם בחשו' א"ש שהרגישה בהלוכה ובישיבחה או כדומה לזה רת שמ"י אם מכחה מוליאה דם אם בכל פעם שכואב לה במכה מוליאה דם אזי מסחמא המכה הוא שמוציאה דם וכנ"ל לדקדק מחשובת מהרי"ל המובא בהגהות ש"ד גבי חולי האר"ן ווינ"ד יע"ם וכ"כ לעיל סעיף ג' בשם השו' כנ"י: בש"ך ס"ק כ' ז"ל עיין בספרי שהוכחחי דס"ל להמרדכי וחשובות מוהר"מ דפוט פראג סי' חרנ"ה דאם יש לה וסח קבוע וכו' חולה שלא בשעת וסתה כוסתה אפילו אין לה מכה כלל ואמרינן שזו דם עהור הוא מן הלדדים מחמח מיעוך השמיש שהרי עדיין לא הגיע וסחה והוכחתי שגם מהרא"י בפסקיו סי' מ"ז הבין כן וכו' אמנם הב"ח לא כ' כן וס"ל דדוקא ביש לה מכה אלא שא"י אם מכחה מוליאה דם לזה מהני יש לה וסת וס"ל דמ"ש המרדכי וחולה במכחה נמשך לעיל חמ"ש וחס יש לה וסח דהרחי בעינן יע"ם ובאמח סשטיה דלישוא במהרא"י משמע כן ובטו"ח ס"י חי"ד סי' א' כ' נמי כדעת הש"ך דהתה"ד הבין נמי במרדכי דתולין בוסחה אע"פ שא"י שיש לה מכה ומ"ש החה"ד וז"ל אלמא דם"ל דאין אורח בא אלא בזמנו מהני דחולין במכה מה שאין חולין בלא זה עכ"ל ר"ל דכיון דחין חורח בח אלה בזמנו חליקן במכה חע"ם שחין אנו יודעין אם יש לה מכה עכ"ד ובעו"ח אמ"ו גם' שב"י הקשה איך אסשר דהמרדכי ס"ל דחולה בוסחה אפי' אין לה מכה א"כ קשיה ממהימין פ' כה"י דף י"ד דחניה מנה שלו שמחים וחייבין בקרבן הא הך מחני מיירי בחשה שיש לה וסח וכדמוקו בגמרה לעיל הסיפה דהך מחני' כל בקרבן הא הך מחני' מיירי בחשה שיש לה וסח וח"כ נדחי דרישה דמחני' נמי מיירי ביש המשים בחוקה מהרה לבעליהן דמיירי ביש לה וסח וח"כ נדחי דרישה דמחני' נמי מיירי ביש המשים בחוקה מהרה לבעליהן דמיירי ביש לה וסח וח"כ בחיד המשים בחוקה מהרי ביש המשים בחוקה מהרי למיירי ביש לה וסח נכיון שיש לה וסח אמאי חייבים בקרבן נימא שבא מן הצדים מחמח מיעוך השמיש וע"ם שכפל בחשובוחיו קו' זו כמה פעמים הנה מלבד שדבריו מופרכים מעיקרא ולא קשיא כלל אישחמיטחיה סוגיא דמסכח שבועות ד' מ"ז דמותי להך מחני' כשבעל סמוך לוסחה דאי לא"ה סטורים מן הקרבן דאנוסי' המה וכיון שכן ל"ק כלל דכיון שהוא בעל סמוך לוסחה מש"ה אמריטן ודאי דם נדה הוא עוד ג"ל דבלא"ה לק"מ דהא נריכין אנו להבין דאיך אסשר למיחלי להקל שהוא מן הצדדים כיון שיש לה וסח ואמרינן חזקה אורח בזמנו כא דכ"ז ניחא אי וסחוח דאורייחא שפיר אפשר לסמוך אהך חזקה אבל אנן דקי"ל וסחוח דרבנן מה"ח למיחלי להקל משום הך חזקה גרוע דמדאורייחא לאו מזקה היא (ומיהו י"ל דאסי למ"ד וסחוח דרבנן היינו לענין זה דלא נימא בהגיע זמן וסחה דמוחזק' לרואה ודאי וכמ"ש הרא"ש בריש מכילחין ואפי' בבדקה ומנאה סחורה חהיה ממאה דהא לא אמרינן כיון דלאשה זו אים לה חזקה סהרה אלא דעלולה לראות בזמן וסחה מ"מ מהני חזקה דידה דלא מחזקינן לה לודאי כואה ומש"ה מהני לה בדיקה אבל שלא בשעח וסחה מוקמיגן לה אחזקת טהרה מדאורייחא

כיון דחין עלולה לרחות עד שעת וסחה וחפי' למ"ד וסתות דרבנן וסברת זו רחיתי בחיזה

פוסק וכן נרחה מהר"ן פ"ב דשבועות דף ר"ג ע"ב ד"ה וגרמינן וכ"ה כחדושיו בגמ' שם דף מ"ר) ע"כ ג"ל דס"ל להמרדכי שחין הטעם משום חזקה דחורת בימנו בח אחלה עיקר הטעם דחלינן להקל משום דרוב נשים אינן רואות מ"ח וכמ"ש הב"י מש"ה א"ל דמחמת הלדדים הוא בא דמה"ע חליע להקל לדעח הב"י בבדיקה שפוסרת היכא שלא נמלא כלל ואמרינן דמן הלדדים סום בת לפי ברוב הנשים אינן רואות מ"ת ואוקמה בחזקת מהרה אך כ"ז באשה שיש לה וסמ אבל באשה שאין לה וסח אמרינן כיון שאין לה זמן קבוע וסחה חלויה במקרה שקרה לה וחיישינן נמי שמא החשמיש גורם לה שחראה וכמ"ש הר"ן לדעת הרי"ף הביאו ב"י סי קפ"ו וכמש"ל אף שהר"ן כ' שא"ל בדיקה אלא ג"פ א"ח להבחין אם החשמיש גורם הראיה איהו לא כ' כן אלא לדעת הרי"ף אבל לשאר הפוסקים וכמו שהביא המרדכי לדעתם לעולם זריכה בדיקה א"ח אם אין לה וסח ומש"ה מחלק הברייחה בין יש לה וסח לאין לה וסח דביש לה וסח חלינן שמן הלדדים הוא בא כיון דרוב נשים אינן רואות מ"ח מוקמינן לה בחזקת טהרה אע"ג דרוב דמיה מן המקור הוא בא מ"מ שמוך הך מיעוטא דמן הלדדים להך רובא דרוב נשים אינן רואות מ"ח וסרטוח דאיכא חזקה דנוקי אחחא בחזקת טהרה מש"ה חלינן מן הלדדים אך כ"ז אי ידעינן בוודאי שהחשמים גרם הכחיה שפיר א"ל דחזלינן בחר כוב נשים שאינן רואוח מ"ח ומן הלדדים הוא וכמו בנדון דאיירי בברייחא שכבר ראחה ג"פ מ"ת דודאי א"ל שקרה המקרה שהיחה רוחה בשעת תשמיש מעלמה ח"ו שהחשמיש גרם הרחיה וח"ב שפיר חמרינן זיל בחר רוב נשים שאינן רואות מ"ח ומן הסחם מן הגדדים היא אבל מתני' דפ' כה"י מיירי שפעם אחת ראתה בשעת חשמיש א"כ מה"ח לומר שהחשמיש גרם הראיה אלא אמרינן שהיחה רואה מעלמה וזיל בחר רוב דמים שהוא מן המקור דהא וסחוח דרבנן ובהא אין לומר זיל בחר רוב נשים שחינן רוחות מ"ח דבחמת חמרינן שלח היה החשמיש גורם הרחיה שחפי' לח שימשה נמי היחה רואה אלא שקרה מקרה ששימש באוחו זמן שראמה ומש"ה חייבים בקרבן : **ובזה** ל"ק נמי קושית בעל מנ"י אף שכבר השיג הח"ל על קושיתו של המנ"י דהתם בסוגיא גבי היה משמש עם המהורה מיירי בהרגישה ועיין בס' כו"פ יע"ש ועם דברינו הנ"ל בלח"ה לק"מ חלח יש לעיין לפי מה שהבין הש"ך דדעת המרדכי לסהרה לגמרי אפי' בלא ז"נ באשה שיש לה וסח וכדמוכת מדברי הש"ך שכ' שאין לסמוך צזה עליו אלא לענין שלא האסר מחמת רואה מ"ח אבל מ"מ לריכה ז"נ משמט דס"ל - דהמרדכי מטהרה לגמרי א"כ קשה הא חנן לעיל אט"פ שאמרו ד"ש לריכה להיוח בודקח וכו' ומשמשת בעדים וכו' והא מחני' מיירי באשה שיש לה וסח אליבא דכ"ע וכמו שפירש"י ומוס' שם וא"כ בדיקה זו למה דאם אחה חושש לה שחראה מ"ח הא

כיון דשלת בשנת וסחה הוא חלינן בלדרים וכן הקשה בש' כו"ם: ואפשר ליישב בדוחק דלתו משום רואה מ"ח חששו לה דהא רובא לא חזי' מ"ח אלא כיון דלענין מחרות לריכה בדיקה שחרית וערבית וכל היום היא סומכת עלמה על הבדיקה דשחרית וכיון דלא הרגישה משתמא בחזקת שהר' היא אבל בששימש' חששו חז"ל אולי חראה בשעה השמיש ולה מחמה השמיש אלה ממילה והו לה הרגיש דסברה הרגשה שמש הוה מש"ה הלריכו בדיקה לח"ח כן לריכים אנו לומר עפ"י הבנח הש"ך במרדכי: רבו"ש הש"ך ולפ"ז נראה דאין להחיר אלא לצעלה הלשון מגומגם לכאורה דאיך חלי' זה בפירושו דאף לפי הבנח הב"ח במרדכי נמי אין לסמוך בזה על המרדכי לטהרה לגמרי שהרי כל הפוסקים חולקים עליו ונ"ל כוונחו דבשלמא לפי' הב"ח במרדכי י"ל דאף שהרמב"ם והרשב"א והרמב"ן לא ס"ל כפי' המרדכי מ"מ בעיקרא דדינא לא מצינו שחלקו עליו וי"ל דמודים נמי באשה שיש לה וסח קבוע חולה במכה אפי' א"י שמכחה מוזיאה דם אבל למה שפי' הש"ך דם"ל להמרדכי דחולה בוסחה אפי' אין לה מכה הרי הם חולקים עליו בעיקרת דדינת דהת הם פירשו ותם יש לה וסת ששימשה סמוך לוסחה מוכח הא לא שימשה סמוך לוסחה הרי חלקו עליו בהדיא א"כ אין לגרף דעת המרדבי לסניף טהור במכה שא"י אם מוליאה דם אחר שהמרדבי יחיד לגבייהו כנ"ל פירושו: ולעגרן אם לחלוח במכה חוך ז"נ שלה עיין בד"מ סי' קצ"ו הביאו הש"ך שם דדעתו להחמיר מיהו בחשו' החתרונים נרחה דעתן להקל אף בז"נ שלה עיין בחשובת ב"ח ובחשר' פ"י ואני כתבחי בחשובת שאלה שנ"ל להחמיר ועיין מש"ל סי' קל"ו בע"ה:

עור בש"ך שם חבל מ"מ זריכה שחשב ז"נ וכו' עכ"ל בשו"ח כנ"י סי' ל"ד כחב וז"ל סוף דבר לענין לבעלה א"ז לידע שמכחה מוליחה דם לפ"ז אף אנו נחמר כיון דחשה דנ"ד מוציחה דם בעת חשמים נמנח על עד שלו ובזה אף דמנח זמן מוסלג חחר חשמים מיקרי רוחה מ"ח וכו' ולפ"ז ע"כ עלינו מוטל להחיר לבעלה ולומר מכחה מוזיחה דם - ח"כ אף מה שרוחה שלא בשעם השמיש מוחר ומ"ש אחרונים להרשב"א לריך שחדע שהמכה מוליאה דם דהיינו שלא ראחה בעם החשמיש ג"ם אז לעהרה לריכין לידע שעכ"פ מכחה מוליאה דם וכ"ד המרדכי אמנם בזו שרוחה בעת השמיש מוכרחים אנו לומר שהמכה מוציחה דם הרי לענין עהרה כמכה שודחי מוליחה דם כנ"ל ברור עכ"ל וכפל עוד דבריו שם בחוחה חשובה שהבין מ"ש הש"ך אבל מ"מ לריכה שחשב ז"ל היינו בלא ראחה מ"ח אבל ברחחה מ"ח כיון דלענין לבעלה אחה צריך לדון כזה שהמכה מוליאה דם א"כ אין שהרה למנאין גם ז"נ א"ל ובמח"כ פעה פעוחא רבא דלא אישחכח כווחיה אלא פירושו כפשטי' דלא סמכינן אסברוח המקילים אלא לענין שלח לחוסרה לעולם אבל לא לענין לעהרה לגמרי בלא ז"ל וכך הוא מדח חכמים שבשעח הדחק סמכינן אסילו איחיד היכא דלא איחמר הלכחא בהדיא וכה"ג אשכחן בדוכחי עובא ועוד מה ענין זה לזה בשלמא להחיר לבעלה אחר ספירת ז"נ אינה אלא איסור דרבק לשמש אחר כך דקיי"ל וסחוח דרבנן משא"כ כלא ספרה ז"נ דספק כרח הוא וכן מכואר בפסקי הרמב"ן ז"ל דאע"ג שפסק בפ"ג דבזמן הזה אין אנו מעהרין דם מכה מ"מ בפי' כחב דנאמנה אשה לומר מכה יש לי בחוך המקור שממנה הדם יוצא ומהיה מוחרת לבעלה לכשחססוק עכ"ל הרי להדיא דאף על גב דלא מהני בזה"ז לטהרה מחמח מכה מכל מקום ברואה מ"ח מחלקינן לענין שלא לאוסרה לעולם אמרינן דדם מכה הוא ואין אנו לריכים להקיף המראוח דמים אבל לענין ז"נ מחמרינן:

ודון אתח שמדברי הרשב"א בחה"א סוף שער ד' מוכח דם"ל שאין לחלק אלא כיון שאחה חולה לענין שלא לאוסרה לבעלה דממכה הוא ע"כ לריך אחה לשהרה לנמרי שהרי השיג שם על דברי הרמב"ן שכחב דהחידנה חין אנו מעהרים בדם מכה שהרי אפילו בדם בחולים שחין לך מכה גדולה מזו אפילו הכי חזרו ונמנו דבועל בעילח מלוה ופורש מכ"ם צדם מכה י ועל זה השיב הרשב"א ז"ל דהא רב ושמואל ור"י ור"ל כולהו ס"ל בבועל את הבחולה דבועל בעילת מצוה ופורש ואלו גבי רואה מ"ח לא נחלקו כלל שמוחר בבדיקח שפוסרח וכו' הא שמואל סירש עלה דההיא דבודקה בשפופרה של אבר ור"ל בעי מיניה דר"י וחבדוק בביאה ג' של בעל הראשון וכו' אלמא מדשקלו וערו בה ש"מ (דאינו) הלכה למעשה הכי סבירא ליה עכ"ל ואי ס"ד דס"ל שיש לחלק בנושא אחד דלענין שלא לאוסרה לבעלה חליק במכה אבל מ"מ זכיך ז"נ אם כן מה השיב הרשב"א מדשקלו וסרו ר"ל ור"י ושמואל ברואה מ"ח דלמא דוקא בהא הלכחא לענין שלא לאוסרה לבעלה י ואף הרמב"ן מודה לזה כנ"ל דהרמב"ן לא קאמר אלא דנריכה ז"נ א"ו ס"ל להרשב"א דאין לחלק י אך ז"א ראיה דהרשב"א לא קאמר אלא דחכמי הש"ם ודאי דלא חילקו בנושא אחד לחלות במכה לענין לבעלה ולא לענין ז"ל אלא וודאי דהשוו מדוחיהן ובזה סחר ראיים הרמב"ן מהא דבועל בעילה מלוה דע"ב יש חילוק לרואה מ"ח לדם בחולים כמ"ש שם הטעם חבל לא כן דרך הפוסקים דבמלחא דמספקא להו הילכחא כמ"ח לדם בחולים הדחק ובאישור דרבין סמכו על המקיל ובאישור דאורייחא אף בשעה

הדחק אזליטן בחר המחמיר או בחר רוב הפוסקים : והגה המחבר בש"ע פ"ל דאסי' חכמי הש"ם סברי לחלק בנושא א' לשהרה לחזאין שהרי הוא כחב בספ"י זה דבחולה שנשאח וראחה מ"ח לעולם חלינן בדם בחולים כ"ז שלא פסקה פ"א ומעמו כ' בב"י שהוציא כן מהחוספחא שהביא הסמ"ג לכל צריכים בדיקח שפוסרח חוץ מבחולה שדמים פחורים וקשיא ליה בחולה שדמים טהורים בדיקה שפופרת מאי שייכא הכת ולזה פי' דחפי' בנערה או בוגרת דלית לה זמן כ"כ כמו בקטנה אפ"ה אין לריך בדיקה ברואה מ"ח וחלינן בדם בחולים כיון דאיכא בחולה שדמיה מהורים עד שחחיה המכה לכך לכולהו יהביט זמן זה שלא להחזיקה ברואה מ"ח אלמא דם"ל דאפי' מדין החלמוד דאע"ג

דלענין ז"נ לא יהביט לבחולה שראחה אלא לילה א' ולבוגרח בעילח מצוה אפ"ה לענין שלא

לחוסרה לבעלה חלינן בדם בחולים ודברי הכנ"י אין להם שורש ועיקר כלל וכ"כ בשו"ח ל"ב

בי' פ"ו יע"ם שכ' כמו שכחבחי: המהרש"א בח"ה במם' כתוכות דף פ' הקשה לשיפת החומרים דכוגרות חין להן שענת דמים דיש,בוגרות שאין להן דם בחולים א"כ אמחי נוחנין לה לילה ראשונה דלמא דם נדה הוא ואמאי חליכן כדם בחולים וחי' דמ"ת אזליכן לחולא בלילה ראשונה כיון דלפעמים יש לה ולא חלינן כדם נדה דלא שכיח כלל שלא בשעת וסחה עכ"ד הביאו הבי"ש בא"ע סי' ס"ח ומזה סיוע לדעת האומרים דבים לה וסת קבוע אפי' בא"י אם מכתה מוציאה דם חליק במכה אפי' למהרה לגמרי דהא הכא א"י אם מכתה מוליאה דם אפ"ה חלינן במכה למהרה לגמרי בלא ז"נ ועיין בס' פ"י שתי' בע"ח מ"מ הוכחנו שהמהרש"ח פ"ל כשיעה זו דחלינן במכה חע"פ שח"י אם מוניאה דם לפהרה לגמרי בלא ז"ג וים לדחות דש"ה דנודע דמכה כזו מוניאה דם לפעמים משח"כ במכה דלח נודע כלל חם דרכה להוציח דם לפעמים ועיין ומיהו לשון מהרש"ח מגומגם שכ' וז"ל אע"ג דפעמים אין לה מ"מ חלינן בה לקולה בלילה הרחשונה וכו' אלמא דמיירי בבוגרת שנותנים לה לילה ראשונה והיינו בלא ראתה כלל דאלן בראתה אין נוחפין לה אלא בעילת מצום כדאמרינן ברים פ' החינוקת וא"ב איך כ' דלא חלינן כלל בדם נדות דלא שכיח כלל שלא בשעת וסתה הא מיירי ע"כ שלא ראחה כלל ואיך שייך וסת והכי הל"ל כיון דעדיין לח כחחה ומ"מ לריכין אנו לדבריו ברחחה דנוחנין לה בעילת מלוה ומסהרינן הדם שראחה בשעת בעילת מצוה וא"ל ז"נ ואמאי לא חלינן בדם נדה אנ"כ מיירי שיש לה וסת ומיהו מדבלי הרא"ם בפ' החינוקת ושאר פוסקים ל"מ כן דמוכח שם דס"ל דאחר בעילת מלוה לריכה שהרה ודו"ק ועיין מש"ל סי' קל"ו בע"ה מיהו לדברי הפוסקים דס"ל דמ"מ ח"ל לפרוש בחבר מח אפי' בבוגרח וראחה ע"כ ז"ל דסמכים בזה כיון דהוא שלא בשעח וסחה וחיכת בוגרות שיש להן ד"ב וכדברי מהרש"ח מיהו חין זה מוכבת דהה חין כל הפוסקים שיים בזה והח הרתב"ד מ"ל דנכיך לפרוש בח"מ לפ"ז י"ל דהסוסקים דם"ל דיש בוגרות שחין להן ד"ב ס"ל כהרחב"ד בזה: (מוך) וכן אם אין לה וסת קבוע והוא ספק · לפ"ז הח דתני וחם יש לה מכה בח"מ חולה בדם מכחה חיירי ע"כ אפילו בח"י אם מכחה מוניחה דם דהת ברישת ע"ב מיירי שת"י אם הדם מן המקור או מן הצלדים דתלת"ה תלת ביודעת שבא מן המקור א"כ ק' אמאי מחירים לשני דהא אינו אלא חד ספקא א"ו דברישא מיירי בספק אם כא מן הנדדים או מן המקור ומש"ה מחירים לשני משום ס"ם וכמ"ש הסה"ח והסמ"ג וא"כ הא דחני ואם יש לה מכה באוחו מקום היינו אפילו בא"י אם מכחה מוציאה דם או

לאו אך הש"ך מפקפק ע"ז דאין זה ס"ם דשם ספק חד הוא וכלא"ה קשיא כיון דקיי"ל דדם

הנמלח בפרוזדור ספיקו עמח דחזקחו מן המקור לפי שרוצ דמים מן המקור ח"ב מה ס"ם שייך הכח דהח קיי"ל דלח מיקרי ס"ם חלח כל היכח דחו"ה שוין חבל היכח דחיכה למיחלי

במיסור מפי מבהיחר חלינן לחומרא וכמ"ם הש"ך בסי' נ"ד ס"ק י"ד ובסי' ק"י : אמנם אני כחבהי בחשר שאלה דליחא להאי כללא הגם שבחום' במסכח כחובות דף ע' מוכח דם"ל הכי אמנם בנדה דף י"ח ד"ה שליא כחבו דהני ס"ם בכה"ג משום דסמוך מיטופה להך פלגה וכה"ג המריק פמוך מעופה דנדמה למחצה דנקבות בפ' בהמה המקפה ובמם' בכורות דף י"ב ובפ' החשה שהלכה דפמוך מיטופה דמפלוח למחצה דנקבוח וזו הפעם של הרוקח הביאו הש"ך רם"י שע"ח חשח כהן שמעוברת מוחרת לכנום באה"מ דם"ם הוח ספק נפל וכו' אע"ג דרוב יולדוח ב"ק מ"מ סמוך מיטוסא דנפלים למחצה נקבוח ואם כן בנ"ד נמי א"ל הכי כיון דהוא ספק השקול אם מן המכה או להו סמוך הך מיעופא דמן הלדדים להך פלגא דמן המכה ואם כן רוכא להחירא הוא הגם שמום' ככחובות לא ס"ל כן מ"מ דבריהם במם נדה מוכרחים מכח הרחיות שהביחו מש"ם כה"ג מיקרי ש"ם ובם' פ"י דכחובות הרגים על דבריהם שם דאמאי לא נימא סמוך מיעוסא לפלגא ונעלם ממנו שקו' זו נאמרה בחשובת הריב"ם סי' שע"ב ומ"ם הריב"ש לחלק בין הך סלגא דמחלה זכרים ומחלה נקבות שבודתי הוא מחלה על מחלה כי כן יסדו מלכו של עולם לענין בריאת עולם מש"ה אמריק סמוך מיעוסא למחלה משא"ב בעלמא לא אמריק כן דמאן לימא שהוא מחלה על מחלה ומחל בותר דברי החוספות מש" נדה שכחבו דאף בעלמא אמריק הכי אלא שעדיין ל"ע בשלמא כידוע שמכחה החוספות מש" נדה שכחבו דאף בעלמא אמריק הכי אלא שעדיין ל"ע בשלמא כידוע שמכחה מוליאה דם שפיר הוי ספק השקול אבל בלא נודע שמכחה מוליאה דם מה"ח למיחלי במכה כמו במקור ואדרבה מסחבר מסי למיחלי במקור שרוב דמים ממנה בשלמא בשיש לה וסח ושלא בשעת וסחה ח"ל משום דחורה בזמנו כח חלה שהרמ"ח פסק חפילו בחין לה וסח ול"ע ומדברי מנ"י רם"י ק"ן נרחה דלח הקיל הרמ"ח אלח ברוחה מ"ח מש"ה חלינן שמן הצדדים הוא על ידי מיעוך השמיש כיון דאין דרך לראות מ"ח משח"כ בעלמא לא חליכן בלדדים : (ועיין מש"ל בסימן קל"ה)

אדו"ו רחיתי בשו"ח מעיל לדקה סי' ס"ו שהנחון ח"ל הקשה קו' שהקשיחי לעיל והגחון במעיל לדקה כחב ליישב כיון דחיכה נמי דם עליה ובהצערף נמי ד"מ ח"כ דם עהור מרובה מדם טמא ע"כ חורף דבריו ודבריו דחוקים דכ"ז ביודעת שמכחה מוציאה דם אבל בא"י טפי מסחבר למיחלי במקור שרוב הדמים מלוים שם וכן העלה בל"ל סי' פ"ו להלכה דחפילו ביש לה וסח קבוע חם א"י שמכחה מוציחה דם לא חלינן במכחה ודלא כרמ"א יע"ש אך הב"ח ושאר אחרונים מפטו להלכה כדברי הרמ"א ביש לה וסח קבוע אטילו א"י אם מכחה מוליאה דם וכמש"ל גם כן סעד מדברי המהרש"ה אבל בחין לה וסח קבוע וח"י אם מכחה מ"ד ולהחיר ממעם ס"ם נע"ג ועיין מ"ם בסי' קל"מ על דין זה : (מזן) אא"ב יודעת · כתב הש"ך ס"ק כ"ד מ"מ שלה בשעת חשמיש אם בדקה עלמה ומלאה דם וכו' עכ"ל לכחורה מזה מוכח כדעת החשובת כנ"י דכל מה שהיח רוחה בשעת חשמיש ח"ל חפילו ז"נ וכיון דלענין רוחה מ"ח חלינן במכה וסמכינן אסברת המרדכי שוב א"ל דלענין ז"נ לא חלינן במכה דאין לחלק בנושח אחד וכמ"ש לעיל דאל"כ ל"ל להש"ך לומר מ"מ שלא בשעח חשמיש חם בדקה הל"ל מ"מ לענין ז"ג ואף בשעח חשמים אך כבר כתבחי דלא נהירא והוכחחי מהפוסקים והמחבר מכללן דכ"ל דים לחלק בנושא א' וכ"ב בשו"ח נ"ל סי' פ"ו ואפשר דהש"ך ל"ד נקט: (דן) או כלי לל' יום י עיין מ"ש לקמן סי' קצ"א: (דן) וכתמים תולה בה בכל ענין י בחשובת לל' יום י עיין מ"ש לקמן סי' קצ"א: סמ"ח ח"ש סי' קכ"ו מוכח דם"ל דהלינן בכחמים אפי׳ במכה שבחלל הגוף אפי׳ א"י אם מכחם מולי חל הם כל יע"ם הבלחיו לעיל סי' קס"ג וכ"ה בהדים בסה"ח הביאו הכ"ח סס"י ק"ן סעיף מ"ח ד"ה היו שלבקון ערוח: (רבי) וכן אם אומרת ברי לי - בשו"ח ס"י חולק ע"ו כיון מ"ח ד"ח היו שלבקון ערוח: (רבי) וכן אם אומרת ברי לי - בשו"ח ס"י חולק ע"ו כיון דחין לה מכה חין לה כל מנוח ומהרי"ו לא החלים זה אלה כ' דרך אפשר יע"ש ועיין בשו"ח סי' ל"ד וכס' מל"י כ' היכא דאיכא שוד לד להקל יש לסמוך ע"ז באומרח ברי לי (ב) אם כ"ו שהיא בורכת . לדעה המ"ו בס"ק י' דוקה כחשה שים לה וסח סמכינן טהורה דמשמע דבעי לכל הני לדדים י ושם הזכיר שיש לה וסח וכאב בא"מ שמלאה דם ובלא"ה כ' בחשובת ח"ל סי' ע"ג שחין להביא ראיה מסוסק שנירף לדדים הרבה להחיר עד דאיכא נמי באוחו נדון הגך לדדים כולהו יע"ם: (בא) יש מסתפקים · ובש"ח רדב"ו סי' ח"י כ' דחם
יש רגלים לדבר שהיא משמשת בצער מה שלא היה לה קודם לכן קרוב בעיני שסומכח על רופא מומחה שלמר שנחרפלת וחשמש פעם ד' עכ"ל ועיין שם: (בב) הפחירוהו פתאום הרמב"ם השמים לדין זה לנמרי: (כנ) בגון אם ראתה פעם או פעמים ולפ"ז נריכה נמי לחום לוסת החדם כגון אם ראחה ס"א מ"ת בר"ח לריכה לפרוש בר"ח הסמוך וכן הוא בחשו' הרשב"ה סי' חחל"ם להדיה וכ"כ בש"ך לקתן ס"ק ל"ה והנה בהגהות מיימוני הגי' בליל שני למבילחה : וכ"ה בדפום וויניליאה בש"ע הישנים וכמ"ש בשו"ח אמונת שמואל : אך צ"ע דחי ס"ד שיש למלוח בליל טבילה דטבילה גרמא הראיה א"כ ק' הא דגרסיטן במכילחין דף ס"ה ההיא דאמאי לקמיה דר"י דכל אימא דהוה סלקא מסבילת מלוה הוח קא חזי' דמא איל

שמת דימת עירך עלתה כך לכי והבעלי ע"ג נהר מסורש בחדושי הרמב"ן וז"ל לפי שחין וסח זה אוסר יומו שלת היה לה וסחה אלת בהכנסחה לעיר שהיו חברוחיה מהגישות בה וכו' וה"ל כוסח של אכילח שום וכוסחות של קפיצות שכ"ו שלא קפצה או דלא אכלה אינה חוששת א"נ דמה לא קבע וסח דאקראי בעלמא הוא וה"ק לה לאו מבילה גרמא לך דחחסרי אלא דימא גרמא ומוחרם את ע"ג נהר כו' עכ"ל ואי ס"ד שיש לחלות נמי בעבילה · למה הקיל ר"י וחלה בדימא דלמא הסבילה גרם ואסורה כל הלילה ואפשר משום דקיי"ל וסחות דרבנן מש"ה כל מה דמלינן למיחלי חלינן דר"י נמי ס"ל דוסחוח דרבק וכמ"ש החום' בדף ס"ו ע"ח ד"ה אפי' (ועי"ל סי' קפ"ע בריש הסימן שכחבחי דהראב"ד לא ס"ל הכי ומספיקא היה ראוי להחמיר ועיין מ"ם לקתן סי' הנ"ל מענין זה) א"נ כיון שהיחה רואה חמיד בהכנסת העיר מזה שפס ר"י דמסתבר ספי למיחלי בדימא מן סבילה - אך מ"ש בס' מנ"י להקל באם שראחה ג"ס מ"ח כל פעם בליל מבילחה דמותרת אח"כ בליל ב' של מבילה וחלק על א"ש שכ' שחלילה להקל כזח יהרב הנז' כ' להקל ובמח"כ הפריז על המדה להקל בדבר שלא מלינו בשום פוסק קדמון אי אחרון ואם בהגה"מ נאמר להחמיר לחוש לליל עבילה יאמר להקל והגע בעלמך לפי דבריו אם ראחה ג"ם בליל מכילה חהי מוחרת לשמש אח"כ בליל ב' של מבילה ואם גם בליל ב' של מבילה חראה מ"ח חהיה מוחרת לשמש אח"כ בליל ג' של סבילה דהא בהג"מ חייש נמי דסבילה גרמה במה שראחה בליל ב' ונשחקע הדבר ולא נאמר ואדרבה אסי' להפוסקים דמפרשים להא דאם יש לה וסח חולה בוסחה כפירש"י שיש לה זמן קבוע לרחוח מ"ח משמע דלח חלינן בוסח חלח כששימשה בין וסח לוסח ולא ראחה הוא דחליין בוסח הא אילו לא שימשה בינחיים לא חליין בוסת ואסורה לעולם י וכן נראה מפירש"י שכ' וז"ל ואס יש לה וסח שאינה רואה כל שעה מחמח חשמים אלא לפרקים חולה בוסח וכו' משמע הא אילו לא שימשה בינחיים לא חלינן כלל בוסח וו"ל חשובת הרשב"ה סי' תחל"ת וחם יש לה וסת חולה בוסחה פי' ששימשה כל החדש ולא כאחה בו מחמח חשמיש אלא יום יו"ד ויום ך' ויום ל' הרי קבעה לה ופח מיום ליום חולה בוסחה שלא לשמש בוסחה בחדש השני ביו"ד בו וביום ך" וביום למ"ד בו ומשמשת בלא בדיקה בין וסח לוסמ והא דאסרינן ליה אגברא ה"מ כשראהה ג' זמנין רצופים כגון דכל זימנא ראחה פעם א' ב' וג' עכ"ל משמע דוקא בשימשה כל החדש ולא ראחה רק בימים ידועים ראחה הוא דחליט בוסח הא לא"ה לא חליט בוסח ומכ"ש דלא נחלי בליל סבילה להקל ואין להקשות דלפ"ז דמיירי בשימשה בנחיים ולח רחתה רק בימים הקבועים ח"כ למה כ' רש"י שם ומשמשת כלה בדיקה בין וסח לוסח סשיטה דה"ל בדיקת שפופרת דמהי חיריה שיש לה וסח ימים שוין ח"ל דבעינן ג' רצופים וכ"ז שלא היה רואה מ"ח ג"ם רצופים מוחרת בלא בדיקה אפי' לא היו ימים שוין וכה"ג ק' אתשובת רשב"א הל"ל שכ' נמי בזה"ל ומשמשת בלא בדיקה בין וסת לוסת דמאי איריא שיש לה וסת אפי' אין לה וסת נמי כיון דלא היו הביאות איסור רצופים ז"ח דמכל מקום נפקח מינה האפילו חחר כך רחחה שלש פעמים בימים הקבועים רלופים בלי ביאת היחר בנחיים אפילו הכי מוחרת לשמש בין וסח לוסח בלא בדיקה כיון דידעינן מכח הקביעות קמא שיש לה וסת לכך מכח ביאת היתר בנחיים . אבל אם מעיקרא לה היה ביחת היחר בנחיים חפילו חם חלו שלש פעמים היו בימים שוין לה מלינן להקל וכ"ש בליל טבילה כל כמה דלא היה ביאת היתר בנתיים דלא חלינן ודינו כאלו ראחה רגופים וכן משמע מלשון הרשב"ת בחשובה הג"ל שכחב וז"ל וחם הורגלה לרחות סמוך לפבילתה כל שעת חשמים הראשון וכן עשתה ג"ם רצופים לג' עבילות שכל חשמים הראשון ראחה דם מ"ח אין לה חקנה להשאר עם בעלה וכו' עכ"ל מסחימת לשונו משמע שאפילו אירע כן חמיד בליל סבילה דח"כ ה"ל לפרש דמיירי שלח חירט כן בליל סבילה י ומה שדימה הרב במנ"י רואה מ"ח לחונם דקפינות המורכב עם ימים קבועים דאינה חוששת לכ"ח לבדו אף שבש"ך נמי כחב כן לקמן ס"ק ל"ה ובסימן קפ"ו ס"ק מ"ח מ"מ ע"כ דרוחה מ"ח גרע ולח דמי כ"כ לרואה מחמח אונם דאל"כ לדידן דקיי"ל דלקפינוח לא קבעה וסח אלא בימים קבועים א"כ ק' מ"ם אסורה ברואה ב"פ מ"ח א"ו דרואה מ"ח גרע דחיישים דמחמת חימוד חשמים ראחה ולא מיקרי אונם י ומה שהק' הש"ך דאמאי לא נימא דבפ"א שראחה מ"ח חהיה חוששת עכ"פ וחהא אסורה לשמש כמו בוסת דפיהוק ועיסוש דבפעם א' חוששת לפיחוק גרידה וכמש"ל סי' קפ"ם י"ל כמ"ם הפ"ו ס"ק פ"ו דלענין שחחסור עי"ו לעולם לבעלה לח גורו כ"ו שלח קבעה ולפ"ז י"ל דרומה מ"ח גרע אפילו מוסחות שע"י מקריים שבגופה דמע"ג דבוסחות שעל ידי מקריים שבגופה אם קבעה לימים ידועים א"ל לחוש אלא לשניהם יחד אבל ברואה מ"ח אפילו קבעה וסת לימים ידועים כ"ז שלא היה חשמיש היתר בינחיים חיישינן דלמא החשמיש לחודא גרם וכמש"ל וא"ל דלמא לעולם כסברת הש"ך דרואה מ"ח דמיא לוסחות דקפיצות כיון דשניהם ע"י מעשה בא וכ"ח א"כ אמאי נימא דחאסר ע"י ראיה ג"ם מ"ח דהא קיי"ל דלקסילות בלא 'מים לח קבעה וסח וכמש"ל לזה י"ל דנהי דלח קבעה וסח דבעי שקורה ב"ם ת"ח הח עכ"ם חוששת לה כיון שקבעה ג"פ וכמ"ש הרמ"א לקמן סימן קפ"מ ומש"ה אסורה לשמש עוד אך גם זה ליתא שהר"ן בחדושיו חולק ע"ז וס"ל דופת מחמת אונם אפילו ראחה כמה פעמים א"ח לה שהרי כחב אהא דאיחא בפ' החינוקת גבי האי איחתא דהוי סלקא מביח הסבילה חזיא דמש"ה שריא ר"י למבעל ע"ג הנהר משום דוסח של קפיצה וכיוצא בה אינו נקבע אלא לימים ידועים וזו כל אימח דהוי סליק מטצילח מלוה הוי חזיא דתא ולא ביום ידוע עכ"ד ואכחי קשיח דכיון דכל חימת דהוי סלקח מסבילת מצוה הויח חזיח היה לה לחוש עכ"ם פעם ראשונה א"ו דלים ליה להא דהנה"מ שפסק הרמ"א לקמן או י"ל דאף דס"ל הא דהנה"מ מכל מקום היכא שעי"ז חהיה באיסור עולם ואין לה חקנה כזו דכל אימח דסלקא מסבילח מלוה חזים דמח ל"ח לה כ"ו שלח קבעה וסח כדיעו וכמ"ם הע"ו שהבחחי לעיל וחם כן צ"ל דרוחה מ"ח לא דמיא לוסח הקסינות לדעת הר"ן ועוד דאם כן למה כחב הרמ"א כאן סספ"י זה וז"ל מיהו אם עברה ושימשה וכו' דחשמים זה שלא ראחה עדיף מבדיקת שפופרת וכו' דמסחמא מיירי שלא קבעה לימים שוים דאל"כ בלא"ה א"ל בדיקת שפוסרת בין וסת לוסת וכמ"ש לדעת הרב במנ"י וגם בכל פעיף זה לא מיירי כלל מזה כי אם ברואה דם מ"ח ג"פ שלא בזמנים שוין אלא בכל עת ששימשה וכיון שכן למה ליה המעם דחשמים זה שלא כאחה עדיף מבדיקת שפופרת ח"ל בלח"ה דנעקר בפ"ח כיון דחינה נריכה לחוש חלח לפעם רחשונה חע"כ דליחח ורואה מ"ח גרע ול"ד כלל לראיה מחמח אונס ול"ד כלל וסח שעל ידי מקריים שבנופה דאלו החם כל שנקבע לימים שווין אין צריך לחוש אלא ליום הקבוע עם המקרה שבגופה ואלו ברואה מ"ח אפילו נקבע לימים שווין כ"ז שלא סיה חשמיש היחר בנחיים חיישינן דלמא החשמיש לחודא גרים וכן כל הפוסקים כחבו הרואה דם מ"ח ה"ז משמשת סעם ב' שכשחעהר וכו' משמע אסילו שימשה בליל טבילה אסילו הכי אם ראחה ג"ם אסורה ועיין ברמב"ם ופסקי הלכוח של הרמב"ן ודוחק לומר דאינהו מיירי שראיה אחת לא היחה בליל פבילה דכיון דראיה א' לא היחה בליל מבילה מש"ה לא חליטן בסבילה דגרמה אבל היכא שכל ג"פ היחה בליל סבילה חולין דפבילה גרמה כ"ז דוחק ומה שהרב במנ"י כ"כ בשם הפ"ז אמת שגם הרב באמונת שמואל הבין כן דעת המ"ז אך אני תמה מאד על הרב בא"ם איך חלי בוקי סריקי בהגאון ם"ז ומעולם לא עלחה זאת לפניו למיחלי להקל בסבילה אלא כך כוונת הס"ו דקשיא ליה לכאורה אמה שכחב הרמ"א שאם ראחה ג"פ בכל פעם בביאה א' שאחר טבילה דאסורה לבעלה דאמאי לא נימא דחלינן בטבילה דגרמי להנך ראיות כמו שכחב המחבר דגריכה לפרוש ליל סבילה ואהא חי' דלעיל חיישיט לה לחומרא דלמא הסבילה הוא דגרמי לה מש"ה צריכה לסרוש בליל מבילה אבל הכח חיישינן דלמח הביחה ראשונה שחחר הסבילה גרמה לה אמ"ג שכל הביחוח היו בליל סבילה אפ"ה חיישינן דלמא לאו ליל הסבילה לחוד גרמה לה אלא כל ביאה ראשונה שאחר הטבילה גרמה אפילו שהיה מרוחק מן הסבילה אבל לטולם דין של הרמ"א מיירי אפילו שראחה ג"פ בליל סבילה אפילו הכי אסורה לבעלה דחיישינן לעולם לחומרת דלמא הבעילה ראשונה שאחר הטבילה גרמה אט"פ שהוא מרוחק ומש"ה אט"ג שרצונה לשמש להבא בליל ב' של הטבילה אפילו הכי אסורה דניחוש דלמא לאו ליל סבילה גרמה אלא כל ביאה ראשונה שאחר הטבילה גרמה יהיה באיזה זמן שיהיה אפילו מרוחק מן הטבולה כנלע"ד כוונת הס"ז כללא דמלחא שדברי בעל מנ"י איןלהם שורש ועיקר וחלילה לסמוך עליו בזה והעיקר כמ"ש בא"ש (סדרי מהרה)

אך מ"ש הפ"ו דהרמ"א מיירי אף על פי שהיחה ביאה של היחר בינחיים מכל מקום לא מהני בדין זה משום דה"א לה לשמש אחר העצילה דניחוש שמא בביאה ראשונה חראה גם לזה אין לו מקור ושורש אף שהסכים לזה א"ש ולדעחם לא מהני אסילו בדיקח שפוסרת כ"א כשתבדוק בשפוסרת אחר. פבילחה והיא תורה חדשה שלא תצינו זה בשום פוסק וכלל מסרו לנו דכ"ז שלח ראחה ג"ם רצופים אינה אסורה לבעלה לעולם אלא העיקר דהרמ"א מיירי בשלא היחה חשמיש היחר בינחיים ומאי דקשיא להו פשיטא ומאי קמ"ל י"ל דה"א כיון דראחה חמיד בליל סבילה נימא דנחלי בטבילה ולא חאסר קמ"ל דאפ"ה אסורה וכמש"ל אבל היכא שהיחה ביאה של היחר בינחיים אינה נאסרה דלעולם רצופים בעינן וכן נראה מדברי הש"ך ס"ק ל' שפי' כאלו ראסה כו' כלומר כאלו עברה וראחה ב"פ רצופים בלא טבילה דודאי בלא"ה א"א למצוא ג"ם רלופים שהרי לריכה לטבול בכל סעם עד"ל ואי ס"ד דהפי' בדברי הרמ"א דמיירי בביאם היחר בנחיים לא היה זריך לדחוק דסירושו כאלו עברה ושימשה כו' אלא ה"ל להש"ך לפרש כסשטו כאלו ראחה ג"פ רצופים דהיינו אחר כל טבילה בלחי ביאח חיחר בינחיים א"יו דהש"ך הבין בכוונת הרמ"א כפשעי' דמיירי נמי בלי ביאת היחר בינחיים ומש"ה לריך לפירושו הגם ששמעתי שבדפום קרחקה חזר הש"ך וחיקן וכ"כ בנקח"כ וכוונחו למ"ש הט"ז והה"ש דמיירי בביחם היחר בינחיים ואפילו הכי אסורה לבעלה מ"מ מ"ש נ"ל נכון ודבריו ראשונים עיקר - (ואין להקשות לפי מה שפי׳ בש"ך מאי קמ"ל הרמ"א בדין זה דהא זה מוכח מן הסוגיה ולשון הש"ע ברס"י זה מדחמר משמשת עוד ג"פ וע"כ שטבלה בינחיים דחל"ל חיך אמר משמשה עוד וכו' אלמה דאפילו ראחה ג"פ מ"ח אפילו לא היו רצופין על ידי עבירה אפילו הכי אסורה יש לומר דקמ"ל דאפילו כל פעם שראחה היה בליל טבילה וה"א דנחלי בטבילה וחשמש בליל ב' קא משמע לן דלא ולמש"ל) ומה גם שעיקר דברי הרמ"א הם מחשובת הרשב"א סימן תחל"ע ושם לא נחית כלל להך חידושא דאפילו בביאת היתר בינחיים תאסור אלא הדברים כפשטי' ודברי מוהר"מ רבקש בכאר הגולה ממוחים ולכאורה עלה בדעמי לפרש דברי רש"ר (ועיין בם' פ"י חי"ד סימן ה' מה שדקדק הדברי הרח"ש והוכיח דלה ס"ל כפירוש רש"י וכל מה שהק' על הרח"ש אלו סבר כפירוש רש"י היה יכול לדקדק נמי הפירש"י עלמו וכמש"ל וכבר כחבחי לעיל ישוב נכון יע"ש) שהבאחי לעיל במ"ש ואם יש לה וסח וז"ל שאינה רואה כל שעה מ"ם אלא לפרקים עכ"ל שאין כוונחו לפרש וסח דהכא שים לה זמן קבוע בימים שוין כמו וסח דכולה מכילחין אלא פירושו של וסח שרואה לפרקים שאינה רואה בכל וסה מ"ח ואשמעינן הברייחה דבעינן רצוסים דווקה וניחה השתה מ"ש רש"י דמשמשה בלה בדיקה דהשחה הוא דאשמעינן הך מלחה דכל שלה ראחה רצוסים אין לריך בדיקה שסופרת ומ"ש רש"י בין וסת לוסח אע"ס שלה קבעה וסח בימים שוין מ"מ עכ"פ צריכה מיהו לחוש פ"א ליום ראייתה אך מדברי חשובת הרשב"א שהבאתי לעיל לא נראה כן אלא כמש"ל דפירושו שרחחה ע"ר קביעות בימים שרין וכ"ג מדברי הב"ר ובם' ח"ש שהבינו דברי רש"ר כמש"ל גם על השובה הרשבה בימים שרין וכ"ג מדברי הב"ר ובם' ח"ש שהבינו דברי רש"ר כמש"ל גם על השובה הרשב"ח שהבחחי לעיל יש מקום עיון שסירש לחם לחם יש לה וסח כבון שרחחה ביו"ד לחדש ובכ' בו ובשלשים בו ובזה קבעה וסח שחין כחן אלח ב' הפלגות מיו"ד ליו"ד ויש ליישב וחין להחריך בח"

דאחר העיון נ"ל דאף הרב במנ"י לא כ' להקל ברואה ג"פ מ"ח כל פעם בליל מבילה אלח בשימשה בינחיים ולח כחחה - והיינו לפי מה שפי' הוח דברי הרמ"ח דמיירי ששימשה בינחיים וכפי הבנות הפ"ז והא"ש אבל בשלא שימשה בינחיים בודאי לא הקיל הרב במל"י וא"כ פין הדבר חולץ בינינו לענין דינא דלהרב בעל מנ"י כששימשה בנחיים ולא ראחה מוחרת דחלינן בטבילה הואיל וראתה בליל טבילה ולדידן בלא"ה שריא כיון דאינן רצופים והרמ"א לא אסר אלה ברצופים והכי מוכח מדברי הרמ"א שכ' לקמן ביולדת שראחה ג"ם מ"ח אחר כל לידה ולידה והחם מיירי שעצלה כל פעם וראחה ומסחמא החשמיש היה חמיד בליל הסבילה וא"כ לדעת הרב במנ"י ק' ל"ל הטעם דחולשת הלידה מש"ה לא אסרינן לה לעולם הא בלא"ה הוי אסרינן לה לעולם וכדמשמע מדברי הנהות רמ"א לקמן דאי לא עברה ושימשה בין הלידוח אסורה לבעלה ואמאי לא חליכן בטבילה א"ו דאף הרב במל"י לא כ' להחיר אלא כשלא היו רצופים בששימשה בנחיים ולא ראתה ומש"ה בעינן לפעמא דחולשת הלידה - משים דהחם ב' משום דלא שימשה הוא דלא ראחה וכה"ג אמרינן בכל וסת שהוא ע"י מקרה והזמן דאינו נעקר אמ"כ בא המקרה והזמן וכמבואר לקמן סי' קפ"ט וע"ש בש"ך ס"ק ג' ואף דשם מיירי בוסח הקבוע ג"ם מ"מ מסחמא כן הוא בוסח שטדיין לא הוקבע לענין חוששת דמ"ש וע"כ צ"ל דהכא עיקר חששא אינה אלא משום דשמא העבילה גרמה ומה שראחה בשעח חשמיש לאו דחשמיש נמי גרמה אלא שקרה המקרה שראחה בשעת חשמיש ואולי אם לא שימשה נמי היחה רוחה בחוחו הזמן חבל לח חיישינן לנירוף שניהם כ"ז שלח הוחזקה לכך מש"ה די בשלח חשמש עוד בליל מבילה ב' וכה"ג לריכין אנו לותר בת"ם הש"ך לקתן ס"ק ל"ה בת"ש ואם לא ראסה בט"ו באייר וכו' ושוב אינה חוששה לט"ו בחדש ינ"ש דק' אתאי לא תחוש לט"ו בחדש ביון והא דלא ראתה בט"ו לאייר היינו משום דלא שימשה הוא עכל"ל כמ"ם:

אך עדיין גל"ע אם נימא דחששו שמא העבילה גורם מנ"ל שעבילות המים גרמו עד עונה אחם לא פחוח ולא יוחר דמי הגיד להם זאת דפעולת המים גורם שתראה אח"כ דוקא שיעור עולה וע"ל פי' קפ"ע סעיף כ"ד: (בה) ג"פ בביאה ראשונה שאחר לירתה או ראתה אחר כל לידה ג"פי עיין בש"ך שפי' לכרישה מיירי שרחתה החר לידה ה' ג"פ רנופים ואת"כ שימשה ולא ראתה ואחר לידה ב' ראתה ג"פ רנופים דמוחרת לבעלה הואיל שבנתיים בין לידה ללידה היתה ביאות היתר בנתיים חלימן בחולשת הלידה ובסיסא מיירי שהוחזקה כן לשלש לידום שראחה אחר כל לידה ולידה ג"ש רצופים מ"ח ואח"ז בין לידה ללידה שימשה ולא ראחה אפ"ה מוחרח לבעלה- ובנקה"כ פירש פי' אחר דברישא מיירי שראחה מ"ח אחר כל לידה פ"ח וכן אירע לג' לידוח ובינחיים שימשה ולא ראחה והוצרך לפעם חולשת הלידה דאי לא"ה היחה אסורה לבעלה אע"ג שלא ראתה ג"פ רגופים משום דדמיא לראחה אחר סבילחה ג"פ דלה מהני ביהוח היחר בנחיים משום דהוחזקה לרחוח סמוך לטבילחה ה"נ הוחזקה לרחות בביחה ח' סמוך ללידחה יע"ש והוח על דרך שכ' המ"ז והח"ש דברוחה סמוך לעבילחה לא מהגי ביאום היחר בנחיים וכבר כחבתי לעיל שאין זה עיקר דאף ברואה סמוך לעבילתה מהני ביאות היחר בנחיים והעיקר כמ"ם בא"ם דהנכון שחיבת או שבהנהות רמ"ל הוא מ"ם וכן נ"ל ואם אירע לה שראתה ג"פ בביאה א' שאחר לידחה ראתה אחר כל לידה ג"ם וכו' על"ד ואף שבחשו" א"ש הסכים לדברי הע"ז לדינא שאם ראמה אחר כל לידה מ"ח פ"א והוחזקה כן לג' לידום אסורה לבעלה כשלא היה חשמיש היחר בין הלידום אבל כשהיו ביאוח היחר בנתיים דתלינן בחולשת לידה משמע אי לאו דתלי׳ בחולשת הלידה היחה אסורה לבעלה איהו לשיפחיה אזיל דפ"ל דאף ברואה סמוך לפבילחה הדין כן דלא מהני ביאות היחר בנחיים וה"ה בדיקת שפוסרת אבל לפת"ש לעיל בלא"ה תוחרת דלעולם רצוסים בעינן ובהגהות ש"ד תיירי נמי ברחתה ג"ם רצופים חחר כל לידה ולידה וכמ"ש בח"ש וכחשר הוכיח הש"ך בנקה"כ ודלח כם"ן דם"ל דדווקא בראחה אחר כל לידה רק פ"א ובהא מהני ביאות היתר בנחיים וחלינן בחולשת הלידה אבל לא כשראתה אתר כל לידה ג"פ רצופים דלא מהני אחר לידה ג' וליחא : ומדברי המ"ז כחן מוכח דחף לפי מה שהבין הרב בח"ש והרב במנ"י מדברי המ"ז

בס"ק י"ד דאם כאחה ג"ם בליל סבילה דמוחרת לשמש בליל ב' של סבילה היינו דוקא כשהיו ביאות היחר בנחיים וכמש"ל אבל אם לא היו ביאות היחר בנחיים לא חלינן בעבילה דהא וודאי דספי מיסהבר למיחלי בחולשת הלידה מלמיחלי בסבילה ואפי' הכי גבי לידה אי לאו ביאוח היחר בנחיים לא חליק בחולשם הלידה אנ"פ שלא ראחה אחר כל לידה אלא פ"א מכ"ש בסבילה א"ו כמש"ל - ולפי מה שכ' לעיל בכוונח הע"ז גם זה אינו מוכרח מדבריו חבל מ"מ הדין דין אמח לענ"ד היכא שהיו ביאות היחר בנחיים ממעם דרלופים בעינן

וכמש"ל: (כך) יש שבתבו להתירה לבעלה ובו' · דקדק וכ' להמירה לבעלה דדוקא לענין שלא האסר לעולם אכל מ"מ זכיכה ז"ג דכולי האי לא מקילינן לחלות בחולשת הלידה שהרי שם בהגהום ש"ד לירף לזה דעת ר"ת שלא הצריכו חכמים בדיקת שפופרת אלא באשם שמיד אחר נשואים נחקלקלה ולא היו לה ביאום של היתר דאמרי' בברייםא נשאח וראחה דם כו' וגם שם בסוף החשובה מסיים וז"ל ודע כי לולי דעת ר"ח אשר מנאמי לא הייתי רונה להנית שלא יהא דבר נשאל לרבוחינו וכו' ובודאי ר"ח לא החיר אשה שנחקלקלה מיד אחר נשוחין לגמרי אסי' כלא ז"ל אלא דלא האסר לעולם א"כ ה"ה בנ"ד דצריכה עב"פ ז"נ אלא שאינה אסורה לעולם לבעלה א"כ מה שמסיים הרמ"א וחלינן בלידה כמו במכה היינן לענין שלא חאסר לעולם אבל לא לגמרי דמיא למכה דהחם במכה טהורה לגמרי בלא ז"ג א"ג י"ל דרמיא למכה שא"י אם מכחה מוניאה דם וכדעה הש"ך בס"ק כ' דאפי' בישלה וסה לא מהני אלא לענין שלא חאפר לעולם וכ"כ בם' כו"ם:

מתו עבין במו נהוכו ליבו ו"ל נ"ל דדוקה ראסה אחר ל"ג לזכר וס"ו לנקבה וכו' ולכאורה היה אפשר לומר כיון דקיי"ל מעין א' הוא וא"כ מה בכך שהוא דם טחור ופוף כל סוף חזיק שע"י השמיש מעיינה פחוח ואפשר דם"ל להש"ך כיון דעיקר טעמא דאסורה לסמש משום קביעח וסמ הוא וכמש"ל בשם השובות רשב"א הביאו ב"י בסוף סי' זה וקיי"ל במכילחין דף י"א ע"ב דמימי מהרה לימי טומאה לא קבעה וסח אך הרשב"א כ' בשער ב' דלרב דס"ל דמעין א' מח הוא לא מוקחין מחני ביושבה אלא במבקשה לישב וחו לא איצערכא למימר דמימי שהרה הוא לא מוקחין מחני בישבה אלא במבקשה לישב וחו לא איצערכא למימר דמימי שהרה לימי טומאה לא קבעה אלא הפלי בכל ימי מיניקקה לא קבעה יש"ש אך י"ל דמ"מ הסברא קיימת דמימי שהרה לימי שומחה לח קבעה וחע"פ דלח לריכין לחוקמי מחני' בהכי מ"מ הסברת אמת וסמכינן ע"ז שלת לחסור חשה על בעלה בחשר שחין כתן אלת חששת דוסחות דרבכן ונ"ל כיון דמן ימי טוהר לימי טומחה לח קבעה ה"ה דחפי' חוששת נמי לח ועיין בשו"ח שבו"י ח"א סי' ס"ח כ' למקל באשה זקנה שפסקה מלראות זמן רב ועכשיו נחהוה בה מקרה שראתה מ"ח וגם מרגשת לער וכאב בשעת תשמים דכיון שהיא זקנה ועדיפא מאשה שיש לה וסת וכדאי' בחום' במכילחין דף ס' מש"ה אף החולקים על המרדכי באשה שיש לה וסח י"ל דמודו הכא וגם כיון שיש לה כאב וצער בשעת חשמיש מש"ה יש להקל שלא להצריכה בדיקת שפופרת אך אם ראתה בילדוחה ג"פ מ"ח לא מהני מה שהזקינה אח"כ ודייק מלשון הגמרא והפוסקים מכאן ואילך לא חשמש ולשון הרמב"ם נשאת לג' הרי זו לא חשמשת לעולם ואם איתא דבהזקינה לא חלינן בדם נדחה א"כ אמאי קאמר לא חשמש לעולם הלא יש חקנה לקלקולה שחמחין עד שחזקין וחססוק לרחוח וחהא מוחרח לעולם עכ"ד:

הבה במ"ם כשם הרמב"ם לא חשמש לעולם במח"כ ברא ואת מלבו ולא כן לשון הרמב"ם אלא ז"ל נשאח לשלישי וראחה כך דם ג"פ בשעת תשמיש ה"ז תחגרש ואסורה להנשא עד שחברית מחולי זה ות"כ חין כתיה דהזקינה הוי כמו נחרסתה והנה לכתורה י"ל כיון דאסורה לשמש אחר שהואזקה לראות מ"מ מטעם וסת הוא וכמ"ש בתשובת הרשב"א דכבר קבעה וסח לראום מ"ח וא"כ כיון דהזקינה אינה חוששת לוסחה הראשון ה"ה לענין זה נמי אינה חוששת ואין להקשות ע"ז דח"כ אמאי כ' הרמ"א ביולדת שראתה ג"פ רגופים מ"ת דאסורה לשמש אם לא היה ביאות היתר בין הלידות ח"ל דהיא מניקה וקיי"ל דבימי מניקתה לא קבעה וסת י"ל דנהי דלח קבעה וסח בימי מניקחה מ"מ חוששת לו וכמ"ש בסי' קפ"ע סעיף ל"ג ואע"ג. דברואה מ"ח לא החמירו לענין חוששח דמה"ע ברואה פ"א מ"ח א"ל לחוש לזו כדי שלם חאמור לעולם וכמ"ם המ"ז ס"ק מ"ז מ"מ היכה שרחתה ג"פ מחמרינן מפי ועיין בסי' קפ"ד בש"ך ס"ק י"ט ול"ע לדיכל:

דעב"ם נרחה אשה שרחחה מ"ח ג"פ ונחעברה וילדה דמוחרת לשמש חח"כ לחחר שחטבול בימי סוהר שלה דהא בכמה מקומות נוהגין לטבול על דם טהור וכמ"ש הטור לקמן סימן קל"ד אלא דאנן מחמירים במדינות אלו מ"מ בכה"ג שאינה אלא חששא דרבנן משום וסחות וכמ"ש הרשב"א בכה"ג אפשר דלא החמירו י ואם אינה רואה יש לומר דמוחרת לשמש אחר כך אסילו לאחר שעברו ימי עוהר דמה שלא ראחה הוא כמו בדיקח שפופרת אחת דקיי"ל מעין אחד הוא ואפשר לסמוך ע"ז במה שלא ראתה בימי טוהר שלה וכ"כ בס' כו"פ: (בד) מיהו כ"ם שצריכה בריקה · ועיין מ"ש לעיל בזה ובמ"ש בשם חשובת תהרש"ך שאם אתר שהוחזקה לראות שמשה ב"ם ולא ראחה ובפעם ג' ראתה ומאותו פעם ואילך היחה רואה למקוטעין אסורה לבעלה עוד כחב שם שאם לא ראתה ג"פ רצופים מעיקרא אלא 'נאסרת לבעלה לכ"ע ע"ש ח"א בסימן מ"א וזה פשוט וכ"כ בחדושי מהרי"ו למקוטעין אינה סימן כ"ב: (בה) מיהו חוששת לאחרון . כתב הע"ו וו"ל א"ל תמלי תתר בסעיף י"ב בהג"ה ג"פ אחר סבילחה כו' מוכח מזה דס"ל להט"ז דלא כהש"ך בס"ק ל"ה דמדמה לרואה מ"ח לוסח הקסיצות דאחי' על ידי אונס אלא דסבירא ליה לט"ז דרואה מ"ח לא דמיא למחמת אונס משום דמחמת מימוד חשמיש אחי' דאם לא כן לא הוי מקשה מידי דשאני החם דלא הוי ביום ידוע משא"כ הכא

עיין בשו"ת ד"ש סימן רנ"ו על חודות חשה חחת שנדבקו בה חחלוחי בעלה חבורות פלע תמרוקי רע ונחקלקלו חדרי בענה להיוח רוחה מ"ח וחין טוענת ודחי שיש לה מכה יע"ש שנעום להחמיר וכחב עוד מלבד האיסור חוששם מסכנה ששנו חכמים על מוכה שחין שכופין אותו לגרש שממיקתו והוא הטעם בחלאים רעים החם הודבקים כעין בעלי ראחן עכ"ד את הבתולה - דין זה ג"ע הרב בט"ז כתב דאין להביא ראיה מן התוספחת דלמת המם כל חד לפי דינו וכמבואר ר"ם החינוקת ולפי דבריו היה אפשר לחרץ מה שהקשה בב"י בסימן קל"ג על הרי"ף בפ"ב - דשבועות שכחב לכל חלוקי דינים הכחובים במשנה ובגמרא ר"פ החינוקת ואחר כך הביא דרב ושמואל אתרו הלכחת בועל בעילח מצוה ופורש וכו' ואם כן לא היה לו להכיא כל שאר דבריו שנאמרו בפ' החינוקת וכו' ע"כ ולפ"ד הפ"ז לק"מ דלהכי הכיא הרי"ף כל החלוקי דינים דנ"מ לענין רואה מ"ח אלא דהב"י לשיעתו אזיל דס"ל כיון דחזיכן דחיכא בחולה בעלמת דכל שלא ססקה מ"ח מחזקינן להו מדינא בדם בחולים בהכי סגיא למילף לכולהו בחולים אף להגיע זמנה ורחתה לענין שלא להחזיקה ברואה מ"ח וכמ"ש בב"י וא"ל דאף לדברי הכ"י נמי י"ל דלהכי הביח הרי"ף והרמב"ם חלוקי דיני דם בחולים דנ"מ לרוחה מ"ח היכא דפסקה מ"ח ז"א דאם כן דנחתו להכי לא ה"ל למיסחם דמשמע דלא יהביגן ספי לרואה מ"ח כ"א הגבול שנחנו חכמים בבחולה וז"א דלרואה מ"ח לעולם חלינן כ"ז שלא פכקה מ"ח לדעה הב"י א"ו דלא נחסו לנ"מ זה אבל לדעה הע"ז ניחא וכמש"ל ומיהו יש לומר נמי דנ"מ לענין כחם דחברחה יכולה לחלות בה וכמ"ש בסי' ק"ן אלא דהרי"ף השמיט להך דינא לגמרי ולא נזכר כלל בדברי הרי"ף מפלוגחא דר' ורשב"ג לכן דוחק לומר דהרי"ף כוון לנ"מ זו כלל אחל שלח הביח לדין זה והנה דברי הע"ז יש לדחות דחי כדבריו דהתוספתה מיירי כל חד וחד לפי דינו א"כ פשיפא מאי קמ"ל דלא צריכה בדיקה הא מחזקינן ליה בדם טחור:

אמנם בס' מ"ב השיג על הב"י דמן החוספת בפ' בתרא דנדה אין ראיה דמיירי החס לענין שופעת מחוך ד' לילוח לאחר ד' לילוח וכמ"ש החוספת דף ס"ה ע"ב ד"ה וכולן ששופעות בסה"ד יע"ש (ומ"ש ב"י בפ"ק דנדה ט"ס הוא ול"ל בפרק בחרא) והנה לדעת הב"י דסבירת ליה כיון דחזינת דחיכת בחולה בעלמת דכל שלה פסקה מ"ח מחזקינן לה מדינת בדם בחולים בהכי סניא למילף לכולהו בחולים אם כן אפילו פסקה פ"א מ"ח ומי יש לחלוח בדם בחולים שחרי חרי"ף גרם בש"ם דף י"א אר"ג א"מ ל"ש אלא שלא ססקה מ"ח וראחה שלא מ"ח וכו' דדוקא שראתה שלא מ"ח הא אלן ראחה מ"ח אפילו ססקה פ"א מ"ח חליכן בדם בחולים וכן פסק הרמב"ם בפ"ה מהלכום ח"ב וכ"פ המרדכי ומיהו יש לומר שלח רצה

המחבר להקל כ"כ אחר שרש"י וחום' לא סבירא להו הכי וגם דחם כן מין בכו הים וכחום והרי"ף והרמצ"ם לא כתבו אלא מוך הזמן מה שנחנו חז"ל :

אך ק' איך הקיל כ"כ וכ' לעולם חולין בדם בחולים כ"ו שלא פסקה פ"א מ"ח הא הרמב"ם בצ"ח מהלכות א"ב דין כ"א כ' וו"ל וכן קסנה שנוחנין לה עד שתחיה המכה אפי' לא חיתה שנה ה"ז בועל כל השנה בין בסירוגין בין ביום אחר יום עכ"ל הרי אפי' בקסנה אין נוחנין לה יוחר מן שנה ואיך כ' המחבר דלעולם חלינן בדם בחולים הגם שלכאורה ק' דמנ"ל נוחנין לה יוחר מן שנה ואיך כ' המחבר דלעולם

להרמב"ם דין זה דחין נוחנין לקפנה יוחר מן שנה והח ניחמר בש"ם מעשה ונחן כ' ד' לילום מחוך י"ב חודש היינו בקסנה שהגדילה אבל בהיוחה קסנה י"ל דנוחנין לה כל ימי קטנוחה כ"ז שלא חיחה המכה י"ל דס"ל להרמב"ם ז"ל מלד הסברא א"ל שלטולם לא חיחה המכה וכמ"ש מוהר"מ פאדווה וז"ל כן רחוק הוא שלא יכלו הבהולים לעולם ע"כ אלא כיון דמצינו בש"ם דנוחנין לה יב"ח אסי' בקסנה שהגדילה כ"ש בקסנה בעודה בקסנוחה אבל ספי אין להקל כיון דלא מלינו בהדיא בגם' אין לכן להקל ויהיה סעם הרמב"ם מה שיהיה עכ"ם משמע מדבריו דעפי מן שנה ח' לא חליכן וכה"ג דקדקו הסוסקים לעיל בסי' ל"ו מדקחמר אפי' רביעיח מכלל דססי לא והוכיחו מהא דאמר מיל אינו חוזר הא יוחר מן מיל חוזר וכו' וכה"ג יש לנו לדקדק בדברי הרמב"ם ז"ל מדקאמר אפי' שנה וכו' מכלל דעסי לא וכה"ג כ' הריב"ש ודקדק כן מדברי הרמב"ם בהלכות ב"ח מדכ' אפי' שלש מכלל דמפי לא יע"ש סי' למ"ד וכ"ס רמ"ח בי"ד סימן ר"פ וכחשובות מהרי"ס ח"ב בי"ד סי' ל"ח:

ובדברי מוהרמ"פ יש לי מקום עיון שכ' להקל מטעם אחר וו"ל דכל ענין מחניחין בגבול שנחנו בין נערה לקסנה ובין ראחה ללא ראחה היינו לענין לחלוח בבחולים אף מה שמרחה חחר זמן החשמים וכו' חבל לחלוח הרחיות של שעת חשמים לח דברו כם וחלינן חמיד בבחולים עד שחססוק פ"ח לענין שלח לחוסרה על בעלח והם בכלל דבריהם וחם יש לה מכה עכ"ל ויש להקשוח ע"ו מהא דאי' במכילחין דף י"א במשנה אע"פ שאמרו ד"ש וכו' ומשמשת בעדים חוץ מיושבת על דם סוהר ובחולה שדמיה עהורים ופירש"י ובחולה שדמיה שהורים ד' לילות על"ל ולפי דבריו למה פי' רש"י דוקא ד' לילות דהא במחני' מיירי משום חשם שחראה בשעח השמיש וא"כ לא שייך כלל גבול זה וכ"ל ליישב עם מה שפי' רש"י שם ע"ב ד"ה כאן שלא שימשה כו' ולפני החשמיש היינו טעמא דלא בעי בדיקה דכיון דלא בעי בדיקה לחחר חשמים נמי וכו' והק' מהרש"ח ז"ל דחבדוק לחחר חשמים משום דלמח חפסוק לחתר חשמיש י ואמרחי לחרץ דלק"מ דמשום הא לא לריכה בדיקה דמה"ח חפסוק כיון דבחוך הגבול שנחנו חכמים שירפה מנוי וכדאמרינן לעיל ד"י ע"ב בודאי לא חססוק · וכ"ח א"כ מאי מק' הש"ם תבדוק דלמא נשחנה מה"ח ניחוש להא הלא שירפה מלוי ז"א כיון דעיקר חקנח חלמים שתבדוק לעהרות ח"ת היה משום חששת שתרחה מן המקור מחמת חימוד חשמיש ע"ז מק' כיון דחשבו תשום ד"נ ח"כ חבדוק דחו מסחמח ישחנה שעד עחה היה דם בחולים ועכשיו ע"י חערובח ד"נ ישחנה ואע"ג דם"ל לרבנן לחמן דף ס"ה ע"ב כל מראה דם א' הוא סיינו לפעמים ד"ב שוה לד"נ - אבל עפ"י הרוב ד"ב אינו שוה לד"נ וכן מוכח מן המרדכי שכ' להת דמרחה דמים שמשונים ד"ג חדום וד"ב חינו חדום וכו' וג"ל דמ"ל דחף חכמים מודים שע"פ הרוב כן:הוא וע"ש בחום' וכיון שכן לק"מ למוהרמ"פ קושיחנו הג"ל דמש"ה הוצרך לסרש דוקא בד' לילוח דחי לאחר ד' לילוח אע"ג דכל מה שמרחה מ"ח חלינן בד"ב מ"מ כיון דחין שירפה מנוי לאחר זמן לריכה בדיקה קודם החשמיש משום שמא נשחנה ולא"ח משום שמא מפסוק וכקו' מהרש"א:

אלא אי קשה הא קשיא לי לפי שיטח מוהרמ"פ שהרי כ' הרא"ש ר"ם החינוקח וז"ל מעם חומרת זו משום דב"ת לכל מסורה וחין הכל בקיחים בחילוק שיש בין חינוקת שלח הגיע זמנה לרחות ובין הגיע זמנה לרחות ובין בוגרת ובין רחחה ללח רחחה יועוד משום לביע ומנס לנחתו ובין יאיע ותנס לנותר ובין בוגנו ובין להוס לנחת ובין לחומרת שבחומרות עב"ל ולפי בברי מוהרמ"ם הם לדותר דמפנה דכל מה שמחלה מ"ח לעולם חליקן בד"ב וחיון גבול לה יח"כ הדרה הקושית חממי החמירו שהרי אפי בבוגרת כל מה שתרחה מ"ח לעולם חליק בד"ב לפי שימחם י אך בלח"ה דברי הרח"ש זלע וחין מובנים לי לפי מה שסבר הרח"ש דלבוגרת לפי שימחם י אך בלח"ה דברי הרח"ש לבוגרת משום עוד עד שתספור ז"נ ומסבול חין נוחנין אלה בע"מ ואסי לה תרחה אח"ב הסורה לשמע עוד עד שתספור ז"נ ומסבול היו נוחנים ליחים בחברים בח"ל החיב החברים בח"ל החיב החברים בח"ל היו בחשבות והיו בחברים בח"ל החברים החברים הח"ל החברים החברי והכי מוכח מדבריו ממה שהוכיח דח"ל לפרוש בחבר חי דחל"כ מה נוחנין לה · ח"כ מוכח מדבריו דלחתר בעילח מצוה אסורה לשמש עד שחשבול ע"ז לא נחן שום שעם על מה החמירו חז"ל וכי מי גרע ממכה וכמו שהק' הוא בעלמו י וא"ל דהחמירו בבוגרח כיון דאיכא בוגרח שאין לה בחולים וכמ"ש החום' בכחובות ד"ם בשם ר"ח ו"א דהרי הרא"ש לא ס"ל בהא כר"ח אלח מ"ל דחף לבוגרה יש מענת' בחולים הגם שהרח"ש כ' שם וז"ל ואפי' בוגרה נמי ואע"פ שחין לה ד"ב מ"מ כיון דיש בוגרת דיש לה דם בחולים לח פלוג וכו' היינו לשיפוח הסוברים כן כחב חבל חיהו לח ס"ל הכי וכ"כ בס' מע"מ: וכזה דק' מדברי העור במה שכ' בסימן קל"ג בי"ד שסותר למ"ש בעור חה"ע כבר הרגיש בס' בי"ש בזה:

ודברי הב"ח חמוחים מ"ש בסי זה והשיג על מוהרמ"פ ודעחו להקל אפי' בלא הרנשת כחב כלל וחפי׳ לעולם ב' וג' שנים וכמ"ש בחשובוחיו - והוח דבר זר מחד וביותר מה שהשיג על הר"ן ורולה לומר שיש פ"ם בדברי הר"ן לא ידעתי מאי קאמר ודברי הר"ן נכונים והן הן דברי החום' ר"ם החינוקת ד"ה כ"ו שהרוק וכו' דרב מחמיר טפי ולרב חרחי בעינן שלת פסקה מ"ת וגם נוחרת וכן הות דברי הרי"ף והרמב"ם לדעתו וליחת יע"ש ועמש"ל סי קצ"ג: גם דברי הרב בד"מ מגומגמים קצח ואין להאריך כללא דמלחא לדברי מוהרמ"ם יש לחלות בדים בחולים לענין שלא לאוסרה על בעלה דוקא ד' או ה' סעמים ודוקא שמרגשת כאב בשעה חשמיש של בלא"ה לא חליקן ולדברי המחבר לעולם חליקן כ"ו שלא פסקה מ"ח פ"א באשתה חשמיש בל בלא"ה לא הליקן ולדברי השתה בשעה חשמיש דאיכא ידים מוכיחות הא בלא"ה לא וכ"כ בחשוב' מ"ב ובם' ש"ג פ"ק דכחובות העלה כדברי הב"ו שאין חילוק בין בוגרת לנערה וכ"ז שלא ססקה מ"ח לעולם הוא חולה בדם בחולים שלא להחזיקה ברואה מ"ח ועובדא בא לידי באחד מחושבי הכפרים הסמוכים לכאן שנשא בחולה אחת וראחה מ"ח מחחילה נשואין ועד איזה שנים לאחר הנשואין ומחחלה אחרה שיש לה כאב ואח"ב אחרה שאין לה כאב והוריחי שמחויבת לפרוש מבעלה ואח"ב נחגלה הדבר ע"י מקרה לילה של הבעל שהוא הגורם שש"ז שלו היה אדום כדם וכדאי' בנדה דף ל"ב ע"ב ובס' בד"ה סס"י ק"ץ והחרחי אוחה לבעלה בצירוף בד"ל ומאז לא ראחה עוד והיא יושבח חחת בעלה ועיין בס' בי"ש בא"ע סי' כ"ה ס"ק ה' ועיין מ"ם סס"י קצ"ו בשם השובות מהרי"ת ח"ב סי' ל' ע"ש: (ל) מכות ופצעים · עיין בכה"י מ"ם בזה אם כופין אותה לקבל גם · ועיין בש"ע א"ע סס"י קי"ז ועיין שם בסי' ע"ז בדברי האחרונים מ"ם בשם הרא"ם ועיין בחשובת מוחר"מ לובלין:

עיין בחשובת ד"ש סי' רנ"ו שהבחתי לעיל בחשה שנדבקו בה חחלותי בעלה שכחבו שמלבד חומר החיסור חסור משום סכנתת ודומה זה למוכה שחין השניים במשנה וכמש"ל ומלבד זה כפי הנראה מלפונו שם היה הבעל מחמח חולי חבורת פלע זב ממנו ליחה לבנה ואוחו חולי נדבק בהחשה כנרחה מלשונו שם וח"כ זולת חולי ידוע הנו"ל הוח סכנחח וכמ"ש הרב ר"ע בפ"ק דמסכח שבח במחניחין לח יחכל הזב עם הזבה יע"ש חמנם דברי הרב ר"ע שם הוח נגד הסוגיא שם ועיין:

כל בספר שב"י סי' מ"ב אשה שמנאה טיטין קסנים ודקין א"ח על עד שלה שמקנחן נבלעים בעד ומקנחן נלקסים והורה חכם א' להחיר אחר שלקח שחן שלו וסיגן על מפה לבנה ומצא אחר הסינון קרסין כה"ג ובעה"מ הסכים עמו ע"פ מ"ש הרמ"א סס"י זה והמחבר בסי ק"ן סעיף כ' מיהו המעיין בחשובה הרשב"ח שהביח בכ"י ס"ס ק"ן מוכח דס"ל דלח חלינן חלח כשהוא מוציח דם אפי' שלא כשעת העלת מ"ר ואפשר דם"ל דשאני קרעין שאין דרך לצאת מן

המקור מש"ה חליט בו אף שחינו מוניא אלם אחר מ"ר ועדיין נ"ע לדינה : הפח (א) כל מראה אדום - בגמ' בסוף פרק כה"י אמריטן דחין בודקין אלה בין חמה לצל וכ"פ הרמב"ם פ"ה מהלכוח א"ב וכ"ה במסכח מגילה בעובדה דהביגיל דחין רוחין דם בלילה והפוסקים השמימו כל זה משום דחנן חין בקיחים במרחוח דמים ולח מסהרינן אלח מרחה ירוק ולבן מש"ה שריח לרחוח בכ"מ ובכל זמן · וכ"ב בם' ל"י בסי' זה ועיין פ"ם בסי' ק"ן מזה : מ"ב דם הנוסה לגבע ברוין בל"ח שהוח כעין קליפוח ערמונים וכמשקה הקאווי שהוא פהור ואצ"ל בכחם לפי שאין נוסה לאדמימוח כ"א לשחור וכבר שנינו דיהה מכן סהור: (ב) וכן מראה ירוק - כ' הב"ח כשיבוא מראה ירוק או לבן לסני המורה בעודו לח לא יורה דבר עד שנחיבש ע"כ והש"ך כ' שאין נוהגין כן וכ"כ בע"ו ובס' מנ"י וכן ג'ל להוכיח מלשון הרמב"ם פ"ה מהל' א"ב די"ב וז"ל ובעח שיראה מיד יסמא או יסהר עכ"ל

מדכ' מיד יסמח וכו' מבוחר דלח כב"ח וגדולה מזה כ' בשו"ת ח"ל שי' מ"ו דחפי חם רחה המורה כשהוא לח והיה לו מראה פהור - ואח"כ כשנחיבש נמצא מראה פמא לא מפמאיט לה דאל"כ אין זה דרכי נועם שהרי אחה מחירה וזו הולכח ושיפשח עם בעלה ונחעברה ואח"כ חמלת בקלוום הכחם חדום וחטמתנה והרי בנה וכן בנה כן הנדה וכי זו דרכי טעם חלת חליכן שינוי החויר עם הבגד גרמו להתחדם יע"ש שמביח מופת לזה וכם שבו"י ח"ב סימן ע"ד חולק עליו . כזה ומיסו אין ראייסו מוכרחת ועיין : ב' בשל"ח בשער האוחיות ד"ק ע"ב וז"ל והגחון מהרש"ל כ' בירוק ל"ע כי מוהר"מ מינז כ' בחשובוחיו בשם הגדולים דחסריק בירוק עב"ל ע"כ אין להקל במהירות אם הוא כמראה שעוה ומכ"ש כמראה זהב אא"כ יש לדדים אחרים וסברות מוכיחות שאינן נדות ואם מנאה מראה ירוק הזה ע"י הרגשה נ"ל להחמיר ואם בלא הרגשה מצא כחם יש להקל ואם בקנות ממנה בלא הרגשה קנחה מראה זו אזי יש לנדד כך וכך והכל לפי ראוח הענין עכ"ל והאחרונים השמיפו זה אלמח דלא ס"ל הכי מ"מ בעל נסש יחמיר לעצמו לפי ראוח הענין: (ג) אין סומבין עליה · וכ' הרשב"א הביאו הב"י הפעם וז"ל דדלמא כי היכי דלדידן לא איברר לן ולא יכליגן למיקם עליה איהי נמי לא קים לה וסברא כזה היה ואינו עכ"ל משמע מדבריו דדוקא היכא שהאשה הביאה הדם לפני החכם והוא מסופה - אז לא מהני נאמנות שלה משום דאיכא ריעוחא לפנינו שאנו מסוסקים התכם והות מסופק - מן כח תה לה למסוך שהוא כזה וא"ל להביא ולהראות לפני חכם אחר שיודעת שכזה מיהר לה החכם - אבל מסיי בש"י בנמרא מוכח דאפיי האפה עצמה א"י לסמוך ע"ז כיון שהדם לפנינו צריכה להראות לחכם - דגרסינן בס"פ כה"י איבעי' להו כזה טיהר ע"ז כיון שהדם לפנינו צריכה להראות לחכם - דגרסינן בס"פ כה"י איבעי' להו כזה טיהר איש פלוני חכם מהו ח"ש נאמנת אשה לומר כזה ראיחיו ואבדחיו. שאני החם דליחא קמן ופירש"י וז"ל אבל הכא דאיחא קמן נחזי אנן עכ"ל משמע דאע"ג דהיכא דליחא קמן סמכינן עליה משום דכמיב וספרה לה - אבל היכא דאיחא קמן לא כמכינן עליה כיון דאפשר לברורי -וא"ל דדוקא היכא דחברתה רזה לסמוך עליה בהא אינה נאמנת כיון דאפשר לברורי אבל היא עלמה נאמנת משום דמעשה לא עבד' לעבור על איסור כרח וכה"ג כ' בס' פ"י בריש מס' גיטין - ז"א דא"כ מאי מייחי הש"ס ראיחיו ואכדתיו וגם מה מייחי ראיה מהא דליחא דלמא שאני החם דהיא על עצמה נאמנת אבל חברתה עדיין מבעי' ליה אם יש לה לסמוך עליה א"ו דהחילות זה ליחח י וא"ל דלמח ש"ה כיון דחברחה מסוסתת במרחה זה מיקרי ריעוחת לפנינו זה דוחק דאפו נשי הילכחא גמירי וספק שלה לא מיקרי רישוחא לפנינו גם יש להוכיח מן המהרש"א דלא היה מקשה לפ"ז מידי שהקשה אמאי לא פי' דם של פנמה. דלפ"ז לא היה מק' מידי וגם מלשון רש"י תשמע דעיקר הפעם משום דאפשר לברורי הוא י פס"ז ק' לי על בעל השובות ל"ל סימן ס"ו שכחב וז"ל אמנס לפי שאלחך שבארת שידוע שדם מכחה משונה מן דם נדחה אם כן לריך דקדוק גדול • ומסחברא לי שיש להחמיר בכה"ג שלא חהיה האשה סומכת על עצמה להכיר הדם וכו' ואע"ם דאיתא בפ' כה"י נאמנת אשה לומר כזה ראיחיו ואבדחיו הרי מבואר שהאשה נאמנת לעצמה ולחברחה להבחין בדמים מ"מ נראה דבכה"ג שיש לה מכה בגופה וכו' בקל חפעה וכו' מלבד מה שהוא מושג בדבריו אלו בחשובת ח"ג **כ**' דה"ל לומר דמן הגמרא דם' כה"י אין ראיה דדוקא היכא דליחא קמן נאמנח אבל היכא דאסשר לברורי לא וכפירוש רש"י ועיין בצ"ח ובש"ך ס"ק ז' שהעחיקו להלכה דברי רש"י וכ"כ בס' מל"י: (ך) שגעקר מקור שלה : בדין זה שנעקר מקור שלה שקורין פאר פאל - יש פלסול ארוך ומבוכה רבה בין הפוסקים והנני מעחיק את אשר כחבתי בחשובת שאלה לדודי הרב המופלא החריף ובקי מו"ה ארי ליב דיין דק"ק ליסא:

ז"ל השאלה ע"ד מקרה בלחי סהור שקרה לאשה נעלבח והיא ילדה - ולאחר יציאת הולד ממעי' יצא עם הולד מחיכה בדולה ועבה י וכמה שבועות תלה החתיכה בחוץ י והרוסאים היו רולים לחתוך החתיכה ממנה י ואח"כ באה נכרית המילדת בקיאה בדבר ואמרה שהוא האם והכניסה החתיכה הנ"ל לגופה י ומאז ועד עחה א"א לה לפהרה לבעלה מחמח יציאות דמים מרובים ממנה כל עת הילוכה : וממש אינה יכולה לילך כדרכה מחמת נפילת החתיכה לבה"ח ולריכה לחח עגולה של שעוה בחוך גופה שלא ילא החחיכה לחוץ והאשה הנ"ל אומרח שכל דמיה שרואה הוא מן החתיכה ההיא באשר שיש לה וסת קבוע י ובעת וסתה יש לה לער מרובה וכדרך הנשים ולא כן באם שינא הדם מחחיכה כנ"ל אין לה נער גדול י ושאלנו אח סי רופת תומחה ישרחל שיש כאן והשיב שתי תפשר להיות שבירה לחשה בתוחו מקום חם לא מהחם עלמה או צואר האם שקורין בלשונם שייד שינא לחוץ מחמח רפיון קשרי האם יודיעני מעלחו דעחו הרחבה - אם יש לסמוך בזה אדעח שו"ח פ"י סימן ו' שרולה להחיר בגדון כזה ממש עפ"י דברי רבינו שמשון שהובא בפור סימן קס"ח שכחב סוף דבריו כל זה ברור בעיני בלחי ספק שחשה זו פהורה חפילו חם דם נדוח הוח דחין דרכה לרחוח כך י וכן דעת הפ"ז שם דאף אם מראה דם נדוח עם החתיכה בשעת נפילח החתיכה לבה"ח אם"ה פהורה משום דאין דרכה של אשה להיות רואה כך זכן הוא דעת שו"ח שב"י שאלה ל"ז י ואף שמשמע מדברי פ"י מתחלת דבריו שרוצה לומר פעתא דר"ש אליבא דב"י שרוצה להתיר דם להדיא משום דמלינן שהוא דם החחיכה המונח שם לפי דבריו שם גם זה לדעת רש"י פהור והקשה שם שאינו יודע שום חילוק בין דעת רש"י ור"ש ואם כן לדבריו בנ"ד דוודאי דם נדות הוא רק שבחן שלח כדרך כחייחה מחן יימר דעהור חליבח דב"י חבל לדעתי הוח המוה מחד דהח רש"י לא שיהר אלא משום דם חתיכה - אבל היכא שהוא וודאי דם נדה כגון שנעקר חתיכה מהמקור ובחוך המקור וודאי איכא דם נדה ממש ודאי הוא אסור לדעת כש"י היכא דסלי סלויי - אבל במפלח חתיכה שאינו מן המקור עצמה יכולים לותר שסיר שהוא דם חתיכה אבל לדעת הר"ש אף אם נעקר חחיכה מהמקור ויש בחוכו דם נדה ממש ופלי פלויי אפילו הכי פהור כיון דחין דרכה של חשה להיות רוחה בכך . נמנח סוף הדבר אף לדברי הב"י פעמח דר"י שכתב דחלינן בחחיכה עיקר סעמו דבחחיכה עהור - משום דחין דרכה להיות רוחה כך ומה שממל אחר כך להדיח אנו חולין שמהחחיכה נמשך ומהור משום דחחלם נפילה היה מהור והוי כמו שנפל לחוץ כמ"ש שו"ח שב"י שי' הנ"ל (ד"ה רק הב"ח) ע"ש וח"כ נדון דידן ודחי היח מהורה · אך לשיפת רמ"ח שכתב וז"ל אפילו ראחה כ"ו שהחחיכה בכיה"ח מהורה דחלינן הדם בחחיכה זו הואיל דידעינן שנעקר מקורה ומחמח מכה הוא ביאר דבריו דלא סיהר בנעקר המקור - וחחיכה נפל ילביה"ח ורואה דם להדיא אלא משום. דחלינן במכה והיינו בחחיפה זו שנסלה בביה"ח היא נקראת מכה כיון שנעקר וסירש מהמקור ומזה יתהוה הדם בחחיכה ואח"כ יצא אומו הדם לחון והא דלריך למעמא דאין דרך רואה בכך לחחיכה גופה ופלי פלויי דהא עכ"פ יש בה דם כדה ג"כ ואפ"ה מהור משום דאין דרך רואה בכך לראות דם בתוך החחיכה אבל מה שינא אחר כך מאוחו דם נדה לחוץ סובר הרמ"א דוה סוי דרך ראיה ולהכי הולרך לומר דחלינן הדם שנמנא להדי' הוא מהדם שבחוך המכה ולא מהדם כדות וכן מוכח לפרם דברי שצ"י סי' הג"ל (ד"ה וכמו כן הוא קנח השג' הט"ז כו' עד ד"ה רק מה שכחב הט"ז עיין שם היטב) ולט"ז כדון דידן הג"ל דליכא למימר שינא הדם מחמת המכה דהא לא נשבר ולא נחחך שום חחיכה מהאם רק שנחקה ממקומה תחמח רפיון קשרי האם אם כן כל דמים שיולא אחר כך מחחיכה זו אסור וזה דרך ראייחה י ואף ע"פ שכ"ז שלא ילא שום דם לחוץ אט"ם שפלי פלויי הוא מהור משום דאין דרך ראייחה כך אכל מ"מ זה שיצא אחר כך לחוץ הוא משור - אבל לכאורה גם הרמ"א מודה לזה דאף שינא אחר כך דם להדיא מחמיכה אפילו הפי מוחרת משום דוהו גוסא מיקרי שלא כדרך ראייתן - הואיל שמחחלה בשעת נפילה מיקרי שלא כדרך ראייתן והוי כמו שנפל לארץ ושוב לא שייך לאפור - ומחחלה לריך ליישב מה דחמי' לן סובה בדרכי משה סימן הנ"ל ד"ה וחינה פוסקת לרחות כ"ז כו' כחב ב"י מלשון רבינו נרחה דאש"ם שראחה דם עם החחיכה כשרה מפני שחולה הדם בחחיכה שנביח החיצון - כיון שבשעה שנעקר לה הוי דם אלה בחתיכות עהור י וכן משמע מדברי רבינו ירוחם הבל מלשון הרח"ש לה משמע הכי דלה מיירי בהשר"י אלה שלה רחמה כ"ה החיכות היו בחוכן - ואפילו היו מבוקעין היה מסהר משום דאין אשה דרכה להיוח רואה בענין זה אבל אם היה רואה דם בהדיא בלת חחיכות בהת לת מיירי ותפשר בכה"ג שמויי נפי מטמח לה י ותע"ג דחלינן במכה כמו שנחבחר בסימן שקודם לזה ה"מ במכה שבנדדים חבל הכח שהמכה היה במקור עלמו חיכח

למימר דמסמא לה כו' ומ"ם דאם המכה במקור פנמה איכא למימר דמסמא לה יש לחמוה י דהא נהבאר בסימן קפ"ז דאף המכה שבמקור חלינן בה כשידוע שהמכה מוליאה דם י ואם כן למה לא נחלה ג"ל הדם שבחחיכה כסשט משמעות דברי העוד ורבינו ירוחם י ואף דקאמר בגמרת בפ' המפלח חחיכה אם יש עמה דם ממחה נרחה דשחני זו דידוע שנעקר מקורה

שהורה בכל שנין מאחר שאין דרך ראייה בכך ע"ש : ובורחדרה יש להבין דעת הב"י שכ' דאע"ג דחלינן במכה כו' אם רצונו לומר דמיקרי מכה מכח שנעקר חחיכה א' מלמעלה וא"כ יש למעלה בצד העומד מכה א"כ ק' איך כ' הרמ"א אח"כ וז"ל וא"כ למה לא נחלה הדם בחקיכה כפשם משמעות דברי העור ורבינו ירוחם ע"ש הא בסשם דברי המור ור"י משמע דחליגן באותן חחיכות שמונחים בביה"ת ומהם נמשך ויצא הדם ועבב"י שם ואמאי לא הק' בפשיטוח טפי אמאי לא חלינן במכה שיש במקור עלמו בלד העומד מלמעלה ואף שיש לדחוק ולומר שכוונח הד"מ דמק' למה לא נחלה במכה שלמעלה שבא מחמח אוחן חחיכות שנעקרו איכ יש לחמוה על הא דמה' הד"מ אח"כ וז"ל אע"ג דקאמר בגמ' בס' המפלח אם יש עמה דם וכו' הא החם ליכא מכה כלל ואמאי לא ישמא אם יש עמה דם ונם מה מחרץ הד"מ שאני זו שאין דרך ראיה בכך סוחר דברי עצמו דפחח במכה וסיים בפעמא דאין דרך ראים בכך ואם היה כוונם הד"מ בפשם הב"י שקושיחו היה אע"ג דחלינן במכה כו' היינו דיש לחלוח שהדם נמשך מהחחיכות שמונחים בבה"ח כמו דחליגן בעלמא במכה א"כ סשיעת חמוה מה שמחרץ הב"י ה"מ במכה שבנדדים תבל הכת שהמכה היחה במקור עלמו לח מלינן וכו' וכי מה שייכא דמקור עלמו לכאן דאף שיש לחלק בין מקור להלדדים היינו היכא שהמכה היה במקור עלמו לא חלינן הדם במכה משום דיוחר יש לחלות שבא מן המקור הואיל שרוב דמים מנויין שם אבל הכא שהמכה היה שהחחיכה מונחת בבה"ח אמאי לא נאמר דחלינן שמהם נמשך הדם ואם דעת הב"י לומר דהאמת הוא אף שילא מהחתי כה לחוץ מיקרי דרך ראיה ובאמח הוא טמא וכמ"ש לעיל א"כ לא מק' הרמ"א מידי וז"ל דהא נחבאר בסי' קס"ו דאף המכה שבמקור חליכן כשידוע שהמכה מוליאה דם החם שפיר יש לחלוח כדם מכה שהוא מהור אבל הכא היה דעת הב"י שיהא דם היוצא מחקיכות עמא וא"ל דדעת רמ"א שיש לחלות בדם מכה שהיה באומה חחיכה שנפרש ולא בדם נדה שהיה באוחה חחיכה בפלי פלויי א"כ קשים חיך מדמה הד"מ זה למכה שמוליחה דם והחיך אנו יודעים דוודחי המכה מוליחה דם בשלמת אי כוונתו על הדם שים בבקעי' שייך שפיר לדמויי למכה שמוליתה דם תבל אי כוונתו של הדם שילם מן החחיכה מחמח שנחחך או שנקרע מלמעלה במה מדמה אוחו למכה שבוודאי מוליאה דם ואפשר י"ל דה"ש עפ"י דאי' ברמ"א סי' קפ"ו ס"ה וכן אם אין לה וסח קבוע והוא ספק אם דם מהמקור או מהלדדים חלינן במכה מכח ש"ם ספק מן הלדדים או מן המקור ואח"ל מן המקור 'שמא הוא מן המכה וא"כ י"ל דה"פ בב"י ואף דחלינן במכה וכו^י וא"כ ה"נ נחלי מכח ס"ם דפתח מהחחיכה שבבה"ח נמשך הדם ואף לאחר שילא הדם מהחחיכה מיקרי ג"כ שלא כדרך ראייהן דהוי כאלו נפל החחיכה לחוץ ואח"ל שכא הדם מהמקור ג"כ יש ספק שמא ממכה שבמקור יצא הדם ואף דלא ידעינן שהמכה למשלה מוציאה דם אפ"ה מוחר מכח ס"ם וע"ז כחב הב"י דבמכה שבמקור עלמו לח חלינן כלל חף שיש ס"ם דהח במקור עלמו לא חליגן א"ל לא נשאר אלא ם' אחד וא"כ מק' הרמ"א שפיר הא הזיגן דהליגן במכה שבמקור עלמו היכא דהמכה מוליאה דם א"ב אף כאן ה"ל להחיר מכח ס"ס אף דכאן אין אחח מהמכוח מוליאה דם בוודאי ואף דאמרי' בפ' המפלח חחיכה אם יש עמה דם עמאה ולא אמריק שמהחמיכה נמשך הדם דוודאי מיירי החם אף בחחיכות מבוקעות נראה דשאני זו דידוע שנעקר מקורה וא"כ יש כן ודאי מכה במקור אך שאינו ידוע שמוליאה דם ומש"ה מהורה כאן הואיל שאין דרך ראיה בכך וא"כ מוחר מכח מ"ם ספק שמהחחיכה נמשך הדם ואין כאן דרך ראיה וספק שני שבא מהמכה שבמקור ובזה יש לכוין דברי רמ"א בש"ע אפילו ראתה דם כ"ז שהחחיכה בבה"ח מהורה דחלינן הדם בחחיכה זו היינו שממנה נמשך הדם והואיל שידעינן וודאי שנעקר מקורה ומחמת מכה כאן החחיכות לכאן וא"כ איכא ס"ם הואיל שיש מכה במקור ויש ספק שמהחחיכה משבך הדם וחיכו כדרך ראיית' ומהורה וק"ל וא"כ לס"ו נדון דידן מהור אף לדעת רמ"א דהא בל"ד וודאי בא הדם שלא כדרך ראייתן בשלמא בנעקר המקור ים ספק דלמא לאחר הנפילות הח חיכות בביה"ח ילא הדם בהדיא מחמלית המקור עלמו ולהכי לריך ס"ם להחיר אבל בנ"ד דיודאי ילאו הדמים שלא כדרך ראייתן וודאי אף באשה שאין לה וסח יש להחיר שילא הדם שלא כדרך ראייתן וגם אף באשה שאין לה וסח וגם בחשה שיש לה וסח וכשעת וסחה יובזה מיושב חמיהת הע"ן על רמ"ח למה לריך לומר זגם במשט פים לם ומחוב ב"כ קו' שני' של המ"ו לדברי רמ"א למם לא חילק בין שנת ומח מתחת מכה וק"ל וגם מיושב ג"כ קו' שני' של המ"ו לדברי רמ"א למה לא חילק בין שנת ומח ובין ובות לוחר דאם אמריק דאף בשעת וסח מותרת א"כ לא חממא לעולם דיש למתא אוהם א"ב א התחיכה לבה"ח וק"ל ובל"ו יש לחמור על שו"ח שב"י שרולה לחלק בין דעת רמ"ה ובין דעת פ"ז דלדעת הפ"ז טהורה אף בשעת וסתה ולדעת רמ"ה אינה שהורה אלא בין וסח לוסח ע"ש (בד"ה ולדעת רמ"א) ואיני יודע מה חילוק יש דהא לשיטחו פי' הוא דברי דמ"א דחלינן שדם זה שנמצא להדי' הוא בא מאוחה חחיכ' הנמלאת בבה"ח והוא דם מכה (כמ"ש בד"ה וכמו כן ובד"ה אבל הפעם עד ד"ה ולפענ"ד כו') ע"ש ואי לא הוי חלינן בהכי הוי אמרינן לאסור אוחה משום דהיינו אומרים שמהחחיכה נמשך הדם נדה והוא כדרך ראייתן וא"ב מה קאמר לדעת הפ"ז מהורה אף בשעת וסחה משום דחלינן מהחחיכה נמשך הדם והוא שלא כדרך ראייתן לדעתי וא"כ בין לרמ"א ובין להט"ז חלינן הדם שמנאו להדי׳ בחחיכה זו הנמנאח בכה"ח וא"כ במאי יש לחלק ולומר להט"ז טהורה אף בשעה וסחה אבל לא להרמ"א דאף להרמ"א לא שייך לומר דא"כ לא הטמא לעולם דהא יכולה לטמא לחתר שיחכבד הביח וק"ל וחין לומר מחן מפים לומר שחפי' ר"ם הוח חמח ודלמח חמריכן כפי' הרמב"ן כם' חמש שיפות הנדפם מחדש שהוא מפרש הסוגיא דמסכח נדה דכ"ב ע"א מ"ם דרכה של אשה לראות דם בחתיכה וא"כ ל"ש תציצה אלא מש"ה תמהרי רבנן שהיא דם מחיכה ולא דם נדה י ומר סבר דהיינו ד"א סבר אין דרכה של אשה לראות דם בחחיכה וא"כ הוי החחיכה מצילה אבל באה הוא פלי פלויי אוסר ר"א אבל רבנן סברי דאף פלי פלויי פהור שאין זה דם נדה אבל היכא שהיה דם אגור הרבה בחוך החחיכה כ"ע מודים דוודאי לא הוי דם חחיכה אלא דם נדוח ממש ומש"ה בסלי פלויי ממא ודאי לכ"ע באם היה דם אגור הרבה דהת עיקר מעם הפוסקים שלח רלו לפסוק כרש"י או כשישה חום' משום דקשיה קושיה תום' שם ותו' מהרש"ח אבל לדעת הרמב"ן ג"כ לא ק"מ תו' חום' ותו' מהרש"א וא"כ ג"ד ודאי אסור דהא הוי ודאי דם ידות ואפשר שלוה כיון הרמב"ה בהלכוח א"ב פ"ה הלכה י"ב הפילם חחיכה קרוע ודם אגור בחוכה סמא וזהו נגד דעת רבנן א"ו דם"ל כדעת הרמב"ן הג"ל ומש"ה בדם אגור וודאי כ"ע מודים הואיל שהוא קרוע וא"כ פוסק מדא כרבנן וחדא כר"א והיכל שלא היחה קרוע אלא שהיה דם אגור לחוד פוסק דהוי חציצה כר"א והיכא דלא הוי דם אגור פוסק כרבק דהוי דם חחיכה בקרוע וסלי פלויי משום שגרסחו היה בגמרא אמר ר"י משום רשב"י המפלח חחיכה קרוט אם דם אגור בחוכו ואם כן פוסק כר"י שהוא ג"כ פוסק הדא כמר וחדא כמר וכמ"ם המ"מ שם אבל ז"ח דאי אמרינן שכך היה ברסח הרמב"ם בדברי ר"י ח"כ לא מקשה הש"ס מידי על ר"י והא דאמרינן בבשרה ולא בשפוסרת והלא לא דמי זה לזה כלל דר"י בעצמו אמר חחיכה קרוע אבל בלא קרוע אמר שהוא חציצה אף בחחיכה ומכל שכן בשפופרת : ובר מן דין קשיה לן לפי דברי הרמב"ן המהי משני רבה דכ"ע הין דרכה של השה

לראות ד"ב דהא יכולים לומר דכ"ע ס"ל דרכה ש"א לראות דם בחחיכה אלא שאין זה דם נדה אלא דם חחיכה ומש"ה מהורה לבעלה רק דפליגי אם אומרים מקור מקומו טמא ואפשר מש"ה דתו הפוסקים דברי הרמב"ם הנ"ל ודברי רמב"ן ולא הביאו כלל בספריהם שלא היה מרחה כלל דבריהם בעיניהם י ואם כן מכל הלין טעמי יש להחיר נדון דידן ואפשר גם לדעח מסרשי דברי רמ"א שלריך מכה ממש לחלות בו יש לותר דהרפיון עלמו מיקרי מכה שגורס לנאח הדם קודם זמנו וכמשמעות הש"י (ד"ה רק מעלחו הזכיר בלשון השאלה כו') ועיין בשו"ח שבו"י ושו"ם נ"ל (ובד"ה אף דאין כוונח כו' ע"ש) וככן יודיעני רום מעלחו דעחו הרמה

ואענדם עמרה לראשי נגד זקני עמי ודי בהערה זו לחכי"ב ובקשתי שטוחה שיכחוב לי חומ"י חשובה לחחר העיון ולמלוה יחשב לו כדי לפהר חשה לבעלה - ובפוח חני במדח עובו שיחן מקום לדברי י והיה ערם אקרא יענה אומי והיה כאשר יענה אוחי כן ירבה וכן יסרון מנאי דודו הדש"ח וטובתו כה"י ומלפה על השובחו הרמחה - הק' ארי' ליב מוואלטש:

תשובה גיה"ק מן כ"ב כסליו ק"ל ואמ שאהבה נפשי מנאחי שאלתי ש"ח וחשובחו בלדו בפחחי נדם פחח בטהרה החלה כראוי ליראי ה' כדי לטהר אשה לבעלה ומה אדע אשר לא ידע מעכ"ח אחרי אשר הכל ערך לפניו כש"ע אך רצונו ש"ח זו כבודו ולאשר בקשוני נמצאחי לגלוח דעתי הקלושה :

בדון כזה ככר נחמר בחשובה החתרונים זלה"ה בם' ד"ש סימן פ"ז ובסי' ק"ע ושם מסיק דלא דמי לדין נעקר המקור המובא בפוסקים מפני שהדברים נראים לפי דרכי העבע שדם כא מחולשת כחו להחזיק בחוכו אותן המוחרות עד עת בשולם וכו' ולא יגיע מפני זה איסור דם נדוח דהרי מן המקור הוא בא ומעיין אחד הוא והחורם עמאחו דהוי כמו כאחה מחמח אונם וכ"כ שם בסימן של"א וכעין זם כחב בחשובת ה"ל סימן מ"ו ומה מאד חמיה לי על המחבר שבו"י ח"ר שכחב בסשימות דאף במכה שבאם יכולה לחלות ומביא ראיה מהשובח ד"ש והוא ראיה לסחור אמנם בס' שב"י סימן ל"ז מפקפק בזה ודעחו נועה שאף בחולה שאירע באם עד שאינה יכולה לבשל דם ויצא קודם זמנו החורה החירחו ומסהייע מחשובת מוהר"מ לובלין ז רק למעשה לא רזה לסמוך ע"ז ול"י להביא ראיה לדברי הגאונים ה"ה שו"ח ד"ש וח"ל עפ"י מה דקשיה לי פסקי הרמב"ם ההדדי דבפ"ח מהל' ח"ב פסק וז"ל וכן משה שראחה דם מחממ מכה שיש לה במקור אף ע"פ שראחה בשעח וסחה היה עהורה ודם עהור עכ"ל וכן העחיק ב"י לשון זה בי"ד סימן קפ"ז אלמא דס"ל כרבי דמקור מקומו שהור ואלו בס' י' מהל' אלו דין ה' פסק ביולא הולד ודם דרך דופן דדם טמא כרבטן לגבי כ"ם דס"ל דמק"מ טמא וכן פ' הרמב"ם בפ"א מהלכוח משכב ומושב דין ט' וכן פסק שם בדין יו"ד במקור שהזיע כב' עיפי מרגליות וכ"פ שם בפ"ד דין ע"ו בחשה שמחה ויצח ממנה דם בח"ק לגבי ר"י דמק"מ נומח וח"כ פסקי הרמב"ם סחרי חחדדי :

אבל הא לא ק"ל . במה שפסק הרמב"ם שם בפ"א דין ח' בדם ירוק שהוא מהור אט"ג דקיי"ל מק"מ שמא די"ל שאין חזקה דין ירוק ממקור דוקא - ואט"ג דדם ירוק ולוכן ממקור נמי אחא כדמוכה בגמ' - וכן הוא בח"ה סימן ר"מ מ"מ אין חזקהו מן המקור ושפי איכא למיחלי דאחים דרך העלי' והפרוזדור וכ"ה בהדים בחשו' ש"י סי' מ"ם בשם הגאון מהרי"ל וז"ל דלמא הליחות והטיפות לא באו למקור אלא היו זבין מגוף דרך הגידין של לואר הרחם בין לפנים ובין מחוץ ללול יען מה שאמרו חכמים שחזקה דם לדה או זיבה מן המקור היינו מדכחיב ממקור דמיה וכדכחבו חום' בפ' כה"י משא"כ כאן דליכא חזקת דם אלא חזקת לובן עכ"ל וכ"כ בשחר לבעים חוץ מדם יע"ם וח"ל דחף חי נימח דלמח לחו מן המקור הוח בא מ"מ מידי ספיקא לא נפיק : ואיך מטהר לה הרמב"ם וי"ל עפ"י מ"ם הרמב"ם בס"ה מהל" שחישה הביאו פי"ד רס"י כ"ע דבשאר מיני שרפוח חוץ מדרוסה יש ספקוח שהולכין בהם להקל הואיל ולא נאמר בפי' בחורה אלא הלמ"מ וחום' במכילחין דט"ז כחבו שמק"מ שמא אינו אלא הלמ"מ ולכך פסק בספקו להקל - עיין בב"ח ובפר"ח י"ד סי' כ"ע ועיין בחום' במכילחין י"ז ע"ב ד"ה ואין שורפין (אך מדברי הרמב"ם בפ"ה מהלכוח א"ב ד"ו לכחורה ל"מ כן אלא דאפי' בא בוודאי מן החדר אפ"ה אינו מסמא וג"ע ועיין מש"ל בסס"י ק"ץ) אבל הא קשיא במה שפסק בדם מכה שבמקור דעהור והוא סומר למאי דס"ל מק"מ סמא:

ואשר אחזה ליישב הוא עפ"י מ"ם הרמב"ן ור"ן בחידושים למס' נדה דף מ"א וז"ל מק"מ טמא לאו למימרא דמקור כנגיעה דידה מעמא דהא טומאה ביח הסחרים הוא אלא גזירה הכחוב הוא כיון שטומאה נבראת שם מחחלה כל שנברא בו טמא הוא י ומטמא נמי ביציחחו מומחח ערב במשהן כדם נדה עכ"ל י ולפ"ז י"ל דגזירח הכחוב חינו חלח מה שנברח בו מחולדהו כמעיינות דידה משח"כ בדם הבא ע"י מכה דלאו ממעיינותי' היא אלא דם הבלוע בדופני האבר שבו המכה טהור ואע"ג דרשב"ג ס"ל דאף בזה הדם טמא ס"ל להרמב"ם לחלק משום דבסוגי' דף מ"א מוקמי רבק דר"ם ס"ל מק"מ טמא וכ"פ שם ר"י במקור שהזיע כו' וכן בסוף מכילחין באשה שמחה מוקמי לח"ק דס"ל מק"מ ממא ואלו בדם מכה הבא מן המקור מסקי' במכילחין דס"ו דרבוחינו העידו על דם מכה הבא מן המקור שהוא טהור מש"ה ססק בדם מכה כר' וכרבוחינו דטהור אבל במה שהוא נברא בחוכו ססק דטמא:

שפק פום מה המל בל מל כל מל לימת המל המת בש"ם היינו ע"י הצורה ופצע אבל הי נימת כדעת בעל שבן כ"ז אי נימת דסתם מכה הנאמר בש"ם היינו ע"י הצורה ופצע אבל הי נימת כדעת בעל שב"י שהוא כולל נמי בחולשת האם שמוציאה דם קודם זמנה א"כ האיך כ" הרמב"ם במכה שבמקור היא טהורה ודם עהור שהרי במכה כזה האשה טהורה לדעת בעל ש"י אבל הדם ודאי שמא דלא עדיף ממקור שהזיע ואיך כייל לה הרמב"ם בחדא א"ו דסחם מכה נמי אינו אלא ש"י הבורה וסצע:

ומדי דכרי מכיר מלחא דחמיה שראיחי בחשו' הנ"ל שאלה ל"ו כשם הגאון מהר"ג שכ' וז"ל אמנם דעה הרמב"ם לא אבין דכ' בפ! כ"א מהלכוח מו"מ גבי היולא דופן ודם דדרך דופן דים לדם הנ"ל כל דין דם נדה ומשמע שמעמא טומאח ז' מעעם שנגע במקורה והאשה סהורה וגבי מקור שהזיע פסק דאין דם טיפה מטמא רק טומאח ערב ול"ע עכ"ל ולא ידעחי מאי קשיא ליה מה"ח שיעמא 'טומאה ז' ולא מלינו טומאה מגע שיעמא טומאה ז' אלא במה והסורשים מן המת ודם נדה דמטמח ילפי' מקרא והדום בנדחה מדוה כמוחה ונדה עלמה לא מסמחה בנגיעחה אלא פומאה ערב ומעחה אין לנו לדדד להחירא כ"א לדברי הר"ש מקוצי הביאו הרא"ם בפ' המפלח באשה שנעקר המקור וכמ"ש בשו"ח פ"י חי"ד סי' ו' ובחשו' שב יעקב סי' הנ"ל וכן הוא בחשו' באונים בחראי הנדפס מחדש סי' כ"ח והן אמח שב"ח סימן קפ"ח כ' דלמעשה אין לסמוך ע"ד הר"ש מקולי הואיל יוחום' חולקים עליו והביאו ג"כ הש"ך רובן למצ"ם בחדושיו פי' סוגי זו דלא כר"ש מקולי ומה שהק' מעכ"ח לפי' למצ" ה"ל לרבא לשנויי דכ"ע פ"ל דרכה של אשה וכו' אלא שאין זה ד"ל אלא דם חחיכה ור"א וחכמים פליגי במק"מ פמא או פשור לא אבין דהשא ע"ל צ"ל פונ הייה באין דם אגור ור"א מעהר משום שחין זה דם נדה ח"כ ק' קרח דכבשרה ל"ל דהח לחו מגזירת הכחוב ממעט ליה שהרי ר"ח ס"ל דטמח משום דדרכה ולח חחמעט מבשרה כמ"ש הרמב"ן בהדיח דכ"מ דהוי דרכה בכך לא אחמעם מקרא וע"כ הא דמטהר באין אגור משום שאין זה ד"ג וא"כ ק' קרא ל"ל: אך מה שיל"ד בפי' הרמב"ן הוא זה דלפירושו חכמים מחמירים טפי מר"א ופשפי'

דלישנא משמע דחכמים להקל באו וכמ"ש מהרש"א בתוס' ד"ה הא דם נדה וכו' גם יל"ד לפי׳ הרמצ"ן דלפירושו ע"כ ל"ל דפלוגחייהו דר"א וחכמים מיירי באין דם אגור ולישנא דר"א לא משמע הכי דקחני אע"פ שמלאה דם ול"ק אע"פ שבחוכו דם כלישנא דסומכוס משמע דאמי לאשמעינן אפילו כדם אגור אח"ז שמעהי שהרשב"א בחידושיו הקשה עליו קו' זו :

ובזה ניחא לי לפרש דעם הרמב"ן שכ' בפ"ה מהלכות א"ב וז"ל הפילה חחיכה קרוע וד"א בחוכה סמאה ע"כ וכ' המ"מ שכן הוא גי' הרמב"ם במימרא דר"י ולענ"ד נראה דא"ל לזם אלא י"ל דהרמב"ם מפרש כפי' התום' דלכ"ע בפלי פלויי סמאה ודוקא בד"א הא לאו הכי מהורה דחלינן בדם חחיכה ופלוגחייהו דר"א וחכמים מיירי נמי בדם אגור מדקחני אע"פ שמלאה ופסק כר"א וחכמים ודוקא בפלי פלויי אבל בדשיעא לא ומש"ה כ' דוקא קרוע וק"ל וא"כ אף הרמב"ם ס"ל כפי' התו' ומ"ם הגאון ש"י דהפוסקים דחו לפי' החום' משום דלפירושם ' מהרש"ח ומה שחי' מהרש"ח הוח דחוק כמ"ש המהרש"ח בעומו חבל לפי' הר"ש ניחח ע"כ : ולענ"ד נראה דאף לפי׳ הר"ם לריכין אנו לדחוק כה"ג בסירוקא דרבא הגם שנראה מדברי רש"י דלשנויי דרבה פליני בדרשה דקרה הי מחורת רחיה ממשם ליה הו חפי' מפומחה ממעם ליה מ"מ הא כחבו החום' לעיל בדף ט"ז דמאן דם"ל מק"מ טמא לא מקרא מפיק ליה אלח דאיח ליה הלכה למ"מ ולולי דמסחפינא הייחי אומר לחרץ קושיח מהרש"א עפ"י מ"ש בחשובות מ"ב סי' מ"ע וז"ל בסוף סי' המכר וחין עלי תפיסה מחיבעית זו דר"י למ"ש למעלה שא"א להכנים שפופרה בתוך האם ותשום דהכי דרכיה של ר"י בבעיא שלו לשאול בבה"ת שאלות זרות ודחוקים ומשום יגדיל אורה ויאדיר אע"פ שאין באפשרות רק דרוש וקבל שכר וכדאמרי

בפ"ב דב"ב על דא אפקוה ר"י פבי מדרשא עכ"ל ולפ"ז מש"ה לא ניחא ליה לאביי לאוקמי פלוגמייה! בפלי פלויי ודכ"ע אית ליה דרשא דבבשרה למעוטי שפופרת דכיון שהוא מן הנמנע דחיק ליה לאוקמי קרא בהכי ומש"ה ניחא ליה לאוקמי דסליגי בחחיכה העשויה כעין שפוסרת וקרא דבבשרה להכי אחי למעם חחיכה דשיעא לכ"ע והן אמח שלשון הרמב"ם בפ"ה וא"ל האשה שהכניסה שפופרת למעלה מבין שני' דאל"כ האשה שהפניסה שפופרת ממעלה מבפנים כבחוץ ועיין במעדני י"ע פ' החינוקח ד"ה עד מקום שהשמש דש וזה ג"כ לדעת מ"ב ע"כ ל"ל שהוא מן הנמנע דאל"כ לא זכרך לדחוק כנ"ל : שהשמש דש וזה ג"כ לדעת מ"ב ע"כ ל"ל שהוא מן הנמנע דאל"כ לא זכרך לדחוק כנ"ל לממוך והבדה אף שעשינו סמוכים לשיטות הפוסקים החולקים על הכ"ש מ"מ י"ל לממוך

סמיכה בכל כמח דהחירת על הפוסקים כהר"ש כי הם גדולי המורים והמחבר בש"ע שעפ"י הרוב נעם חחיכה קרועה ודם בחובו הממח וכחן לח הביחו לחום לדעתו בחיסור דחורייתם במפילה תחיכה קרועה ודם בחובו דעמחה ולדעתו באשה שנעקר מקור שלה והדם בחוך החחיכה דפלי פלויי עמחה ובאמת חמיה לי על שלא הביח לדעת הרמב"ם לחוש לדעתו באיסור דחורייתם י וראה זה מאאהי בחי' הר"ן שכתב במכילחין בר"פ הרואה כחם אחת דקא' החם לשמואל חרתי ש"מ וז"ל פירוש כיון דרכש מבשרה עד שחרגיש בבשרה 'ממילא משמע ולח לדעת הר"ן אין בזה איסור דאורייתם כיון דרכש מבשרה עד שחרגיש בבשרה 'ממילא לדעת הר"ן אין בזה איסור דאורייתם כיון דאק פסקי' כשמואל דחין אשה עמאה עד שחרגיש לדשמואל החין אשה ממחלת קשה ליישב לשים הר"ן דלפירושו ל"ל דסוגיא זו פליג אדשמואל הברי המחקים פסקו לחרווייהו עכ"פ כיון שהמחבר והרמ"א קבעו בש"ע להלכה לדברי לסחוק באים ובאחר הם למחוך עליהם ובפרע במקום הדחק ועיגון ינם בס' מנחם יעקב כחב דיש לסחות בא"ע והיכון שויגון שהמחבר בדעת החוספות יש לומר דמקום הדחק ועיגון מודה :

אמנם דעת הר"ש מקולי והסוסקים שהביאו דבריו סחומים והרבה פרושים נאתרו בכוונת דבריו והנה, לדעת הב"י עובדא דהר"ש מיירי שנעקר המקור והחתיכות שנעקרו היה פלי פלויי ובחוכן דם ובכה"ג פיהר הר"ש מקולי ואם כן לדעתו מה שניהר הר"ש משום דאין דרכו לאו משום עקירת המקור הוא דאין דרכו ורדעת הפ"ז אלא משום דאין דרכו לראות דרכו לאו משום עקירת המחור הוא דאין בכל הראיש וכ"ה לדעת הב"ח ואין חילוק לדעת הב"ח ורד דעת הב"ח אלא בראותה דם ממש לאחר שנפלו החתיכות לבה"ח דלדעת הב"י עמאה יא הבל לדעת הב"ח הלא בכה"ג מהורה משום דתחלת נפילה לבה"ח היה שלא כדרך הראיה הרי הוא כאלו נפלה לארץ יע"ש יאבל מכל מקום גם לדעת הב"ח מעמא דר"ש דעיהר משום דאין דרכה לראות בחמים ולא משום עקירת המקור ובזה דעת הב"ח ודעת הב"י אחד ודלא כחשובת ש"י שרלה לפת דעת הב"ח כדעה המ"ו ו"א :

והנד בחשו פ"י השיג על פירוש ב"י וכתב דלפי הב"י אין חילות בין פירוש רש"י

לפי׳ הר"ם ולא היה לריך הר"ם להוליא הדין מפירושו דאף לפירש"י כ"ה והא ליחא ויפה חפם מעכ"ח עליו דלסירום רש"י דווקא היכא דוודאי דם חחיכה היא אבל אי איכא לספוקי בדם נדה ממחה משח"כ בעובדה דר"ש שנעקר המקור דבוודהי היכה דם נדה וכמ"ש בחשובת מ"ב פימן המ' שהמקור מלה דם ממחה לדעה רש"י הבל לפי' ר"ש הע"ג דוודהי היכה דם נדה סהורה וכ"כ הב"ח וכו' ובר מן דין כלע"ד שלא כוון יפה דאע"ג דלסירש"י מה דקאמר אביי ומ"ם אין דרכה כו' פירושו דלא הוי דם נדה מ"מ בדברי רבא דקא' דכ"ע אין דרכה כו' כך אין דרכה פירושו אט"ג דוודאי דם נדה הוא אפ"ה כיון דאין דרכו בכך טהורה דאל"ה הלם דחף בדברי רבח פירושו דכ"ע חין דרכו כו' שחין זה ד"נ חלח דם חחיכה : ח"כ ק' קרח דבבשרה לר"ח ל"ל חי למעם שפיר וחחיכה ח"ל דחין זה ד"נ : וח"ל דדריש טעמח קבת ומהכח יליף לי' דח"כ בשפופרת דודחי ד"נ הוח לכ"ע ממחה והח ליחח דעיקר שנויח דאביי ורבא אזלי דלא הוי שפוסרת כתנאי ואיך יתרן רבא דכ"ע ל"ל דשפוסרת א"ו דבדברי רבא ודאי פי' אין דרכה כההיא דלעיל וכן מורה לשון רש"י שכ' ד"ה אשה פהורה וז"ל דלאו ראיה היא עכ"ל וכהאי לישנא כ' רש"י דף מ"א ע"ב ביונא דופן י ומדלא כ' דלאו ד"ג הוא מוכח דס"ל לרש"י נמי בדברי רבח דחע"ג דדם נדה הוח מ"מ חשה טהורה משום דחין דרכה . ולאו ראיה הוא וכיון שכן ליכא למימר דלרבא לכ"ע אין דרכה אפי' בפלי פלויי דא"כ היינו שיטח הר"ש מקולי וח"כ גם לדעת הפ"י בפירושו בדברי הר"ש נמי קשיח דל"ל לר"ש לסתות סי' רם"י דאף לפי' רש"י נמי מוכח הדין שלו מדברי רבא דהלכתא כווחי' לגבי דאביי ואיך חליא קושייתו לפי' הב"י א"ו צ"ל דלפירם"י איכא לפרש הא דקאמר דכ"ע אין דרכה היינו בחתיכה דשיעה ורבה לאו חדברי חביי קאי אלה לדחות דברי המק' דלעיל דם"ל דחכמים לא דרשי קרת דבבשרה וע"ז השיב רבת דכ"ע חים להו לדרשת דבבשר' למעוטי חחיכה דשיעת משום דאין דרכה כו' כיון דבלא"ה רבא לא קאי אדברי אביי לפירש"י דלאביי מ"ד אין דרכה היינו דלאו ד"ל ואלו לרבא דלכ"ע אין דרכה היינו משום גזה"כ וא"כ גם לפי' הג"י לק"מ דמש"ה הוצרך הר"ש מקוצי לסתור פירש"י משום דלפירש"י אע"ג דלאביי דחלינן בחחיכה מ"מ לרבא פליגי ר"א וחכמים במלחא אחריתי וי"ל לכ"ע בפלי פלויי עמאה ומש"ה הולרך הר"ש מקולי לפרש פירושו ולפרש הסוגי' כפשטיה דרבא אשנויא דאביי קאי דלאביי פליגי ר"א וחכמים בסלי פלויי ובפעמת דקרת וע"ז קתי רבת דכ"ע אין. דרכה וטעמת דקרת משום דחין דרכה תלת דפליגי במקו"מ ומעתה לפי' הב"י והב"ח נ"ד חינו דומה לעובדת דהר"ש ודברי הרמ"א פחומים והוא מושג מן הב"ח והל"ח וחשובות פ"י הגם לפמ"ש הרמ"א בד"מ דארכבי' להאי דינא אמרי רכשי שכ' למעמח דמן המכה הוח בח ולסעמח דחין דרך רחיה בכך יע"ש והיה חפשר לסרש דעתו דעיקר פעמא משום דאין דרך ראיה בכך ומ"ם דחלינן במכה כוונחו דמכה זו גרם הראיה ואפי' דם בעין שהוליך עם החחיכה מ"מ כיון דמכה זו של עקידת המקור גרם הראיה וגם כ"ו שהחחיכות בבית החיצון חלינן בחחיכות אלו שהם גרמו הרחיה ואין דרכה של אשה לראות בכך מש"ה סהורה מ"מ מאן מפים שכן כוונתו אחרי שהגאונים הנ"ל וגם הפ"ז לא הבינו כן בדעת הרת"א ומפרשים לכוונחו כפשסיה דתלינן במכה ממש וגם בחשו' שב יעקב הבין דברי הרמ"א כפשופו ומ"ש בש"י בכוונת הרמ"א דלריכין לפעמא שאין דרך ראיה בכך אחחלת נסילה לבה"ח וסעתא דחליט במכה היינו על דם בעין שראחה אחר נסילה לביה"ח דחלינן בחחיכות אלו ומחמת מכה הוא כבר קדמו בל"ח בזה :

ורפ"ז ל"ד אף לדעה הרמ"א סמאה דשאני בנדון דהר"ש שהיה עקירה ממש משא"ב בנ"ד וכמו שנבאר לקמן ומ"ש מעכ"ח בדברי כוונה הרמ"א דברי מעם הם ועכ"ז כולי האי ואפשר אין להעמיד ע"ז יסוד להקל ואף לדעה מעכ"ח מ"מ כ' שלא בשעה וסח' או שלא בזמן עונה בינונית דאז א"ז שהדע שמכחה מוציאה דם משא"כ באשה כזו שרואה בכל יום אי לימ לה וסח קבוע ודאי דא"א לה לדעת זמן עונה בינונית שלה שהיא מקולקלת למנינה:

ואורם לפי' המ"ז בדברי הר"ם מקולי שכ' וז"ל דלח חמרה החורה אלח כשהמקור נמחר במקות והדם יולח ממנה י משח"כ כאן שהמקור עלמו מוליך עמו דם וחין דרך ראיה בכך עכ"ל י וכן דעת שו"ט ס"י וכן נמה ג"כ דעת הל"ח ומעדני י"ם ע"ש ולדעתם בנ"ד מהודה י אך ככר כ' ש"י סי' הל"ל בחשו' מי ימלא לבו להקל בחיסור חמור כזה נגד הרמ"א דגרירי עלמא אבחכי' ובפרס דהב"י מחמיר עכ"ל י וא"כ אן מה נענה אבחריה הגם שבחשוב' הכו' מלדד להקל בנדון כזה מסעם דזו בעלמה במה שלקתה ברפיון קשרי האם נקרא מכה לדעת הרמ"א ושהורה וגם מלרף להקל לדעת הב"א שכ' שכיון שמתחלת נפילה לביה"ח שלא כדרך המיה אע"ג שלאח"כ ראתה דם להדוא מ"מ נחשוב כאלו נפל לארך י אך לא ירדתי לסוף דעתו:

נפילה היה ע"י חחיכות דפלי סלויי וזו דין הש"ם לפי' הר"ש אבל לא ממעם משום שהמקור בעצמו מוליך עמו דם כדעת המ"ז ומעולם לא תידש הר"ש דבר מדעתו מה שלא נאמר בחלמד בהדיא ואם כן בנ"ד מג"ל דטהורה גם מ"ש בחשובה המי וז"ל רק הב"ח כתב גם כן המעם משום דאין דככה ואפילו הכי כתב שאין למהר אלא בין וסת לוסת ולכאורה הוא דבר שאין דככה ואפילו הכי כתב שאין למהר אלא בין וסת לוסת ולכאורה הוא דבר שאין לו שתר עכ"ל ולענ"ד ברור מלולו ולק"מ דהא לדעת הב"ח לא החיר הר"ש אלא דמים היוצאים התחיכות אחר נפילמן לבה"ח אבל דמים המשים לאחר מקור אסילי כ"ז שהחחיכות בנה"ח לא המחיר הר"ש מש"ה כתב דבשעת וסתה חיישיגן דלתא מן המקור עלעו באו כיון דלא ידעיגן שדם זו מחריכות אלו באו דמים למשה שיש לה מכה במקור שבשעת וסתה לריכה שחדע בדה זו מן המכה בא ומ"ש רום מעב"ח לעולם דהא משחלים האל"כ לא תמתא לעולם דהא מעמרו למחר שהתכבד הביח מתחיכות אלו אין נ"ל דאין לחלק בזה בין מכה עוברת לשאיב עוברת ולעולם בשעת וסתה לריכה שחדע שדם זה מן המכה בא ול"ד למה שפוסקים מחלקים בדין זה היכא דאין רואת ממש כמו בשעת וסתה דדיו לא שייך האי סברא ואין להאכיך בזה בדות ודאי לא שייך האי סברא ואין להאכיך בזה בדות ודאי לא שייך האי סברא ואין להאכיך בזה ב

גם מה שמנדד בחשו הניל שם להקל אפי' בשעח נפילח המקור לבה"ח וז"ל דאש"ג
דא"ל דלמא רק מקנח המקור פפל והעיקר נשאר במקומו וא"א לפחיחת הקבר בלא דם אפ"ה
לדעת הט"ז שכורה דהא ס"ל אפי' בדם בעין שהוליך עמו המחיכה סבורה קשה לי דאיך
אפשר לומד כן דהא מסיים הטור וכ"כ בש"ע אחר טובדא דהר"ש ודוקא חחיכות קפנות ולשון
זה מוכח דקאי אעובדא דהר"ש דשם כ' חחיבות קסנות לשון רבים ואלו לעיל לא הזכיר רק
מחיכה אחת וכ"כ הב"ח דקאי אעובדא דהר"ש ומה שמסיים הטור והש"ע אבל חחיכה בדולה
רבוחא אשמעינן דכגדולה אפי' בחקיכה אחת ממאה ולדעמו מה בכך שחחיכה גדולה וא"א
לפחימת הקבר בלא דם מ"מ אין דרך ראיה בכך:

להן אמת שמדברי הפ"ז משמע שאפי' דם בעין שהוליך עמה החקיכה סהורה י אמנם קשה ליישב לדעתו הסוגיא דבפ' יולא דופן דמ"א דאר"ל מקור שנעקר ונפל לארץ סמאה שנאמר יען ונו' ומקשי' למאי אילימא לפומאת ז' דם אמר רחמנא ולא חתיכה כו' משמע הא איכא דם סמאה בשלמא לפי' הר"ש מקולי ל"ק מידי דכבר חי' הכ"ח דאף ר"ל מיירי דאיכא דם בחוך החתיכה וככי מקשה דם א"ר ולא חתיכה כלומר דוקא הדם בעין משא"כ כשהוא בתוך האחיכה דממועע מבבשרה אבל לשיפת הס"ז דוחק ליישב :

ואולם גם על חי' הב"ח לפירום ר"ם י"ל דמחי מק' הש"ם חי למומחח ז' דם ח"ר מחיכה דכיון דר"ל מיירי שיש דם בחוך החתיכות וכמ"ש הב"ח ומחחח דמלחח כ"ה שמקור מלחה דם כמ"ן מיירי שיש דם בחוך החתיכות וכמ"ש הב"ח ומחחח דמלחח כ"ה מקור מלחה דם כמ"ן המחיכות דחל"ל לו נייל לדעת בעל ל"ח דסבירה ליה דמסתחח יע"ש א"ו ס"ל פתחח דמלחת כ"ה שא"ח לחתיכות מן המקור בלח דם וח"כ מחי מק' הש"ם חי לטומחם ז' כו' דלמח ר"ל בשם ר"י נשיחה ס"ל כסומכום וכשחר הנחי דלח דרשי לדכשה לדעם השל המחיבה למעם מחיכה - ור"י נשיחה כוומיה ס"ל והוכיח כן מקרח דיען השפך וגו' דלח נימח דנדרוש מבבשרה למעושי חחיכה א"ו דחיהו נמי ס"ל לדכשה בבשרה חלה דלח ממעם רק בפופרת או חחיכה דשיעה אבל לה מחיכה דפלי פלוי :

גם מ"ם בחשובת שב"י דאף לדעת הרמ"ח דמעמח דר"ם משום דתליון במכה מ"מ בנ"ד היכא שאמרה האשה שיודעת בודחי שכל דמים שהיא רואה מחחיכה זו שבצה"ח היא מהורה אפי' בשעת וסתה דהא במכה מעהרינן אפי' בשעת וסתה כשיודעת בוודאי שדם זו מן המכה הוא בא כ"ז סובב והולך לשיפחו דאף הרמ"א מיירי בלקחה ברפיון קפרי האם אבל לפמ"ש בחי' ד"ש וכחשר הוכחתי בדבריו חין מקום להקל דחף שיודעת בוודחי שמחתיכה זו כאחה מה בכך דהא י"ל שהחחיכה זו היא האם עצמה או לואר האם שכ"ד יוצאים דרך שם ומעין סמא הוא אלא שיולא שלא בזמנה גם מה שהשיג בחשו' הג"ל אחשו' ז"ל סי' פ"ז שכ' בנ"ד דלריכה שתרגיש כאב בחתיכה זו שנבה"ח ואז יכולה לחלות במכה שלא כשעת וסתה וע"ז כ' דמלשון הרמ"ח לח משמע כן דהח לח הזכיר כלל שלריכה שחרגיש כחב בחחיכות חלו גם זה לשימחו דר"ש והפוסקים מיירי נמי בנ"ד אבל לא כן דעת הג"ל אלא דעובדא דהר"ש בעקירה ממש וא"כ אין לך מכה גדולה מזו משא"כ בנ"ד וכמ"ש שם בשם המ"ב שאין דרכה של האם ליכד למטה ולחזור למעלה ומכ"ש לשימה הב"ח דפי' מעמח דהר"ש שהחיר חפי' בדם בעין אחר שנפלה החחיכה לביה"ח דנחשוב כאלו נפלה לארץ וזה לא שייך בנ"ד דחחיכה זו שנפלה לביה"ח מחוברת עדיין למקור עלמה וכמ"ש בש"י עלמו וז"ל דמאן לימא לן דכל דלמא מקנח או לואר המקום נעקר והמקור עלמו במקומו ע"כ המקור נעקר

כללא דמלחא קשה הדבר להחיר שהרי לדעת החום' והכחב"ן אין דברי הר"ש מוכרחים והב"ח והכתב"ן אין דברי הר"ש מוכרחים והב"ח ולימשה יש לחוש לדעת חום' וסיעתם ואף אי נימא כדאי הוא הר"ש לסמוך עליו בשעת הדחק מ"מ הא י"ל כפי' הב"י והב"ח ולפירושם לא החיר הר"ש אלא מה שמבואר לפירושו בחלמוד בהדיא ולא ידאן בדבר החדש לדמות מלחא למלחא ושיטוח המ"ז ופ"י ול"ח אין שיסתם מוכרחת וכמ"ש לעיל ודברי הרמ"א המה סחומים ולמה שהבינו הסוסקים האחרונים דעתו אין ענין לל"ד ואין לו דמיון וא"כ היא רחוקה להמליא לה מזור וחרופה למכחה:

אבל הואיל שגדול השלום שבין איש לאשחו נראם לדד להקל אם יש לה וסח ושלא בשעת וסחה ע"ם מ"ש בחשובת ל"ל סימן הג"ל וז"ל דבר סשום הך בליסה שהאשה מרגשת בלד שמאל וכאב לה ובשמשה יכולה ליגע בה דזה מיקרי מכה בא"מ בין שחהיה בליסה זאת אחת מחולחלת שנקרעה הפריסה ובין שחהיה האם עלמה מקרי מכה בא"מ עכ"ל ואף שכתב שם מחולחלת שנקרעה הפריסה ובין שחהיה האם עלמה מקרי מכה בא"מ עכ"ל ואף שכתב שם בחשובה הגז' דדוקא במובח כאב באומה משלה לביה"ת משא"ל בנ"ד שבליסה גדולה דילאת חון לגופה לביה"ת משא"ל בנ"ד שבליסה גדולה לאוך גופה בוודאי אין לגופה למתר ואינה מוזרת מעומה אלא ע"י משמוש ידים ובנחינת ענולה לחוך גופה בוודאי אין לד מכה גדולה מזו ועיין בחשובת חינוך ב"י יוש מקום חשוב לחלות בו שממכה זו שמתקה קשרי האם בא הדם ולא מהתקור ונהי נמי דהוי רק כמכה שאינה יודעת שמוליאה דם כדי שלא מאסרים לבעלה למיחלי שלא בשעת וסחה במכה זו אף שאינה יודעת שמוליאה דם כדי שלא מאחרים לבמלה לעומר דאו נמי אין דרכה וכ"ז כשהל השחלה הוכחה דיש לה וסת משום דבשעת וסחה הצלה לה שיש לה וסת משום דבשעת וסחה העלה לה שיש לה וסת אין הוכתה גמורה דאים לה עבר אין הוכתה גמורה האשה להיולה במר ושלא בשעת וסחה היש לה עסיר שלה בשת וסחה הוא לה עםר אות הכתה אם לה אחת הסתה ודעתי מסכמת להיו הכתה אם יסכימו אתנו עוד ממורו הוכלה המסורסמים:

הגם שלדעת הפוסקים חוך ג' ימים הראשונים של ימי הספידה לא אינן במכה מ"מ הל כתב בחשובת ל"ל סימן ס"ה דדין זה לא אימתר בגמרא אלא שהאחרונים החמירו בכך ההכה מהאחרונים לא הסמירו בזה לכך מאן דמקיל אפילו במעם כל דהו לא הפסיד כ"כ ואם והרכה מהאחרונים לא החמירו בזה לכך מאן דמקיל אפילו במעם כל דהו לא הפסיד כ"כ ואם כן בנ"ד דא"א לה לסהר לעולם ושלא חאמר לבעלה יש להקל (ע"ל סימן קל"ו העליחי שאין להקל לחלות במכה חוף ספירות ז"ל) וכ"כ בחשובת כנ"י מיהו מ"מ לריכה שחוכל לספור יום אחד בנקיות שלא חראה בו כלל שזהו דין הגמרא אליבא דב"ע ואפילו בסקה במ' ומנאה טהורה לא קודם כפירות ז"ל אם לא בדקה אפילו יום אחד בחוף ז"ל ואפילו בסקה בה' ומנאה טהורה לא עלהה לה אוא יום אי נימא דעולה בה מכה והכי הוא כאלו וא בדקה כלל ואיך חעלה לה זדקה בחל וחלו לא בדקה כלל ואיך חעלה לה ז"ל דהא או שהרי אפילו חראה חחלה בדק מכה והכי הוא כאלו לא בדקה כלל ואיך חעלה לה ז"ל דהא מע"כ נראה שלה שתביד יום אחד חוף ז' ימי ספירתה כדי שתחחות בסחרות כמ"ש כל הפוסקים ע"כ נראה שלהדעה בלי שום מאה בפוסקה בסירות כלים לא חוף מה כלל חון ממה שפוסקת בטהרה קודם בין השמשות וראים בסוב בסיר בסים לא להרבות ברילוך כדי שיום אחד החיה נקודה ביו שם ראיה כל מון מהר"ג שכתב וז"ל ולריכה מן החורה אחר וססה להפסיק בסהרה לבררי שהרה) במרכה להדרי שהרה)

גמורה דאז היא בחזקח פמאה וצריכה מה"ח הפסק טהרה ומאז ואילך לא חבדוק עצמה כלל משמע מדבריו שא"ל אלא הפסק סהרה ביום שקודם ספירות ז' ימי ספירתה וליחא אלא תרווייהו

לריכה הפסק סהרה וגם יום א' נקיה לגמרי ואז תעלה לה לספירות ז' ימי נקיים : דהגה ראימי לחכם א' מחכמי זמנינו שכ' דכחוך ימי ספירתה אין להאמין לאשה שמכה יש לה במקור שממנה סדם בא ומכ"ש באשה שרואת בכל יום ומביא ראיה מחום' ר"פ האשה רבה ד"ה ברי לי דשומן דמהימן וכו' שכ' ח"ל ואור"י נדה נהי שעכשיו רואה מ"מ לא איסחזק שחראה לעולם עכ"ל וכ"כ כריש מם' גיטין יע"ש וא"כ באשה שרואת חמיד או בחוך ימי ספירמה אם רואה הרי שור שחום לפניך ומיקרי איחחזק אסורא ואינה נאמנת לומר דמן המכה בא ולא נהירא דלעולם לא מיקרי איאחוק אסורא ונאמנה מטעם שאין דרך אשה להיות רואה חמיד מן המקור ואדרבה דרך דם המקור להיות פוסק ורמ"ש בשו"ח פ"י חי"ד סי' א' וז"ל או אפשר כיון שסיא רואה חמיד כל כך איכא רגלים לדבר שאין דרך אשה לראות כ"כ עכ"ל ומש"ה מיקרי לא איחחזק אסורא והסוסקים דמחמירים היינו דוקא בחוך ג' ימים ראשונים של ספירחה וגם זה אינה אלא מחומתה האחרונים ועוד הגע בעלתך שהרי למ"ד וססות דאורייתא כתב הרא"ש בריש מכילחין וז"ל שהיא הלמ"מ וכי מעי זמן_וסתה מחזקי' לה בטומאה ואפילו בדקה ניצמה אחר זמן וסחה ומצאה סהורה טמאה ואפ"ה מסקינן במכילחין דף ס"ז דאפי' למ"ד ו_...ס דאורייהא אם בדקה עצמה כשיעור וסח דעהורה אלמא דנאמנה לומר שבדקה עלמה ומלאה טהורה אפי' למ"ד וסת דאורייתא שהיה בחזקת טמאה א"ו דלא מיקרי איתחזק אסורא כיון -דלפטמים היא משנה זמן וסחה כ"ש חוך ימי ספירחה (עיין במוחרי"ק שורש ע"ב פי' החום' הנ"ל ע"ש ול"ע לפי דבריו שם) גם ביש לה מכה במקור שא"א לה לדעת אלא האשה עלמה י ואפ"ה אי לאו דחיישינן שמא גם דם נדה מעורב בו היחה נאמנה לומר דדם זה מן המכה בא אפילו למ"ד וסהות דאורייתא וכמ"ש התוס' שם ד"ה מ"ם וסחות דרבנן הא ודאי דבשעה וסתה למ"ד וסתות דאורייתא חמירא פפי מן תוך ימי ספירתה וכן מוכח יטם דולף דבשמי ושהף למי די ושמחים דמור מחלים של מתר לחלים שם ימן מן יתר שלי הוס דכן תוקח מגמ' והוס הבן החלים של החלים במכה רק יום א' זריך שחסים ימי ספירתם לומר מכה יש לי במקור וכל דם שהיא רואה חולה במכה רק יום א' זריך שחסים נקיה לגמרי כמ"ש לשיל כן נראה לענ"ד להלכה ולא למעשה עד אשר ישכימו אחמו מבעלי חריסין ובזה אשים קולר למלין וה' יוסיף לנו חדוה וגילין ונזכה לביאת ינון הכ"ד היום יום ה' יומא דחנוכה דהאי שחא חקכ"ו לפ"ק סה ק"ק ה"ב פ"ע דנציג הקטן אלחנן:

תשובת השואל על השובהו אכשת שפתי בל אמנע מלהגיד לאדוני שגי"ה ק"ל וקרימי ושניתי ושמחתיכמולא שלל רב בראומי שפקודתי שמרה רוחו לעייל עמי בפרדם ולבוא בשערי פמחי נדה אשר הן הן גופי הלכוח ראיתי שברוהב בינתו היחרה הפליא עצה וערך חנית וכידון כיום המלחמה ביום קרב - עדי בשחק שבאהבתי אותו היה מוסכם אגלי דלא מזיגנא רישא אבי סדיא עד אשר אכוין אשורי לכחוב חומ"י חשובה על דבריו ולפנוח מכל עסקי . ולהיום עסקי בעהרה לעהר אשם לבעלה אכן מן השמים עכבוני זה כמה שבועות בביטול חורה וימים של לער וכו' ועחה ברוך ה' אשר מצרה נחלצתי . וגלל כן חשתי ולא התמהמהתי להקריב אליו בכמה דברים אשר נשחרה דרכו מאחי ולבי מהסש עד אשר יבוא נא דבריו הנחתדים ולהלדיק את הלדיק דתעיקרא - ראשון החלה נאמר מה שהקשה מעכ"ת אדברי שו"ח שבו"י סי' ס"ו שכחבו להחיר בשם שו"ח ד"ש כ"ל דהכי קאמר כמו שהחיר ד"ש כאם יש פנע וחבורה ויש לה כחב דמותרת אף שחינה יודעת שמכתה מוליהה דם כ"כ החיר הוא בחם איכא רפיון גדול שקורין פארפאל דזהו ג"כ מקרי מכה לדברי שו"ח שבו"י ואיכא כאב שאינה. יכולה לילך כדרכה וכח"ש בשו"ח מפורש דמוחר מה"ע יע"ש:

ומבוכה דם זה אין בא אלא מכותלי הרחם ולא נבראת שם ומש"ה עיהר את הדם י ולפ"ז ותבוכה דם זה אין בא אלא מכותלי הרחם ולא נבראת שם ומש"ה עיהר את הדם י ולפ"ז סמיה לן אמאי פסק הרמב"ם בדין מקור שנעקר ונפל לארץ דעמאה אשה ואיני רואה שום חילוק

בין דם שינת מכוחלי רחם ובין רחם עלמו שינת לחון דגם שמה חין העומתה נברתת שם ומי מיירי מחור שנעקר ובחוכו דם ח"כ ל"ל הש"ם לחחויי קרא דיען השפך נחושתך דהא הדם כבר נסמא בשעה שהיה המקור במקומו · ואם דעתו לחלק בין סנימיה המקור ובין לד החילון · אף שאין הדעת סובלת שטוא נגד משמעות חוש' ד"י ד"ה מקור מקומו סמא ע"ש מ"מ לפ"ז בל"ז לק"מ על הרמב"ם די"ל דהרמב"ם לא התיר אלא במכה שיש לה בלד החיצון מהמקור ומה שחפם מעלחו עלי שאיע יודע כוונחי במה שחקשיחי לשאול אדברי הרמב"ן הלא מעכ"ת עלמו הרגיש שאינו יודע לפרש דברי רבא לפירש"י דהאיך אומר ר"א בבשרה ולא בשפיר והא בשפיר וחחיכה בלא"ה מהור שהוא דם החיכה : דהא משני רבא דכ"ע אין דרכה כו' ולפירש"י מכח ההוכחה זו אמרינן שהוא דם חחיכה י וע"כ ל"ל דזהו בעלמו נלמד מקרא דבבשרה ולא בחחיכה מעעם דדם חחיכה מוחר וגם נשמע מבשרה שיהא דם שפופרה מהור מטעם חצינה דה"א מסברא אף דידעינן שהוא דם חחיכה אפ"ה אסרה חורה ולהכי לריך

קרא להחיר דם חחיכה · א"כ ב"כ יכולנו לומר לפי' הרמב"ן דכ"ע ס"ל דרכה של אשה לראומ דם בחסיכה - ואין כאן חנינה רק בכשרה אתי למשרי דם חחיכה עלמה שיהא שהור משומאת ז' אבל טומאת ערב מטמא משום דמק"מ טמא ורבטן ס"ל דטהור אף מטומאת טרב דמק"מ מהור וכפיכש"י ד"ה ורבכן סברי ומה שרולה מעכ"ח לומר לדברי רש"י דפי' א"ד אליבא דרבת אף דהוי דם כדה מ"מ ממועט מקרת דוה דוחק גדול לדעתי לפרש כן י ועוד דחלה מעלחו ליחד מונח דרכם קחי חדברי חביי ח"כ פשיפה קשיה החיך משנה הש"ם הלשון חוך כדי דיבור ומה שרולה מעלמו לחרץ דברי הרמב"ם פ"ה מהלכות א"ב הפילה חחיכה קרוע שהרמב"ם פי' כפי' ר"ם לדבריו פשימת קשית חמתי לת הבית רמב"ם דין זה בחם הפילה חתיכה כעין שפופרת דחף זה אין דרכה ומוחר משעם חלילה דבהא פליגי ר"א וחכמים ועוד דהא כחב הרמב"ם פ' הנ"ל דין י"ג ואפילו נקרעה החחיכה נמלאת מלאה דם עהורה שאין זם דם נדה אלא דם חחיכה דהא לפי' חוספות' ל"ל דאין זה דם נדה שאסר הכחוב בשלמא לדברי תוספות י"ל דלא סבירא ליה הך סברא שיש להלוח הדם בחתיכה עלמה אבל אליבא דהרמב"ם שכתב באם אינו אגור חליק בחתיכה עלמה וא"כ איך כוחב לשון דמשחמע אף בדם אגור חליכן בחחיכה עלמה:

וכוה שרולה ליישב קושית מהרש"ח דחין המתרן רולה לחוקמי פלונחה בפלי פלויי דא"כ בבשרה לא אמיא אלא לשפופרת ואינו אלא דרוש וקבל שכר לא ידענא מאי קאתר דהא אליכא דר"א מוקמי קרא לחחיכה ורבנן אפשר דלא דרשי כלל בבשרה להכי כדקס"ד דש"ם למעיקרא שיון ברש"י - ומה שרולה לעשות סמוכים לנ"ד עפ"י תה שמלא בדברי הר"ן דלשמואל ליכח בנ"ד חיסור דחורייתה חיני יודע מה שח דהה בנ"ד חיכה הרגשה שזב ממנה הדם רק אנו רוצים להחיר מפעם הר"ר שמשון אבל אי הוי כה"ג דרך ראייהן אף שנפל המקור מחמם יפיון וודאי כה"ג איכא הרגשה שזב דם מהמקור: רבו"ש מעלחו וז"ל ואף לדברי מעכ"ת שפיהר משום ס"ם מ"מ כ"ז שלא בשעח וסחה או בשאין לה וסח ושלא כזמן עווה : וא"כ כאשה נ"ר אם אין לה וסח וודאי שא"א לה לדעת זמן עונה בינונית שלה שהיא מקולקלם למנינה כו' זה ג"ב אינו מובן הלא כחבתי שם מסורש לפי פירושי דידי בדברי רמ"א גם רמ"א מודה

לדברי ר' שמעון וא"כ ודאי נדון דידן מוסר אף בשעת וסתה מעעמא דר"ם : ובזר שהק' מעלחו על ש"י שמדחיק עלמו בדברי כ"ח הנס ודבריו המה מלחא בטעמא דהת לא מתיר אלא דמים הבאים בחתיכה זו אבל דמים הבאים מהמקור עלמו שמאה וחיישיק דלמא מהמקור עלמו באו ולא גרע ממכה שלריכה שחדע שדם זה מן המכה אפשר זה אינו הא דאמרי שצריכה לידע שדם זה מן המכה בא זהו דוקא אם יודעת שדם בא מלמעלה דרך יציאת סדם מהמקור אבל הכא יש ספק שדם זה בא מחתיכה המונח בביה"ח ואנו יודעים שחחיכה זו מוציחה דם דהא מיירי בפלי פלויי יש להחיר אף בשעת וסתה דלא שייך למימר טעמא דא"כ לא תקמא לעולם דהא יכולה לממא באם חדע שדם בא מן המקור וחרגיש שוב מהמקור -ומה שהק' משלחו אש"י סוף החשובה שכ' לדעת הש"ו אפי' דם בעין שהוליך עמה החמיכה מהוכה וכ' מעלתו וז"ל בחמת כן הוא פשפא דלשנא אך ק' דא"ב האיך מסיים העור אחר מובדת דר"ם ודוקת חמיכות קמנות וכן הוא בש"ם ולפי דעת המ"ו מה בכך שהם חמיכות בדולות

הא אפי' דם בעין שהוליך שמה החתיכה סהורה: וגלע"ד תמוה לפי דעת מעלתו בפירושו דהמ"ז לא מצינו משלח חתיכה ויש עמה דם שמחה - והא לא שמענו שום חולק אסתמא דמחני וברייחא דחני אם יש עמה דם ממאה וע"כ נ"ל הא דחני אם יש עמה דם ממאה מיירי שאין הדם על החחיכה אלא שינא הדם עם החחיכה בפ"א שהוא שמא אליבא דכ"ע כק דב"ח וע"ז מחולקים היכא שינא הדם עם החתיכה ודט מונח על החתיכה מבחוץ וחתיכה מבית הדם הזה בזה מחולקים הב"ח וט"ז אם היא דרך ראייתה ועיין בל"ח פ' המפלח סי' ד' ד"ה אמר רבא כי לא נמוחו שיש לחלק בין דם שכחוך החחיכה אלא שהוא בבקעים בכדי שמגיע ונוגע בכוחלי רחם לבין שהלחלוחית מהדם על החתיכה ע"ש אבל היכא שינא הדם להדיא עם החתיכה בפ"א י"ל זהו דרך רחייתה וח"כ מק' שפיר חדברי הב"ח חמחי יש לחוש שינה הדם עם החתיכה להדיא דהא מיירי בחתיכות קטנות דליכא פתיחת קבר וגם לחלוחית דם שעל החתיכה שהור שזהו שלא כדרך ראיימה רק הב"ח ס"ל שאף לחלוח דם שעל החסיכה טמא אבל היכא שהיו החמיכות גדולות וא"א לפתיחה הקבר כלא דם ודאי אמרינן שיצא הדם עם החחיכה להדיא וסמאה נדה וכן הוא משמעות דברי הב"ח לא מיהר אלא דם שבתוך הבקעים ע"ש ואחר אחר שכתבתי כל הג"ל באו דברי קדשו אלי עוד מן ז' שבט העבר והעהקה מן רבנים דק"ק אה"ו וראיחי דבריהם בהעברה בעלמא באשר_לא הגיעו דבריהם לידי עד אחמול כי יעבור והנה בהשקפה ראשונה נראה שיפה השיג על דברי מחמיר מלבד הדברים אשר נחקשה לי בהם • ואי"ה אבית בארוכה דרך קונטרסי: רגם מה שהשיג הרב אט"ז מסוגי' דיוצא דופן ודם דרך דופן כו' דברים אלו נאמרו ונשנו כאן ודחינו דברים הללו דמאן לימא לן דזה מיקרי שלא כדרך ראייאן דלא מיקרי שלא כדרך ראייתן היינו דוקא אם יוצא מהמקור שלא כדרכו אבל ביציאת הדם שלא כדרכו מגוף האבה מאן לימא לן דמיקרי שלא כדרך ראייחן וגם ראימי אחרי רואי דברי פ"ק אשר נהקשה רום מעלחו בדברי הב"ח דא"כ מאי מק' הש"ס דהא ר"ל מיירי דאיכא דם בחוך הבקעים ואם כן דלמא כ"ל סובר כמו שאר חנאים דסברי דרכה של אשה לראות דם בחסיכה עכ"ל והנה ראיתי שהרגיש מעלחו שלא יקשט בדבריו דאם כן אמאי נקט ר"ל דוקא נעקר המקור ומקרא דיטן השפך להורות דמקור מיקרי ערוה אף לאחר שנעקר ממקוטו הא לפי דבריו אף שלא נקרא המקור ערוה לאחר שנעקר עכ"פ לא גרע מאמירות בשר בעלמא שיש דם בפלי סלויי דסמאה אם נאמר דדרכה של אשה לראות דם בחסיכה לכך בא מעכ"ה כמהנגל של דבריו וכחב וז"ל ואחה לאשמעיכן דלא נימא בבשרה למטם אפילו חחיכה לכך מייתי קרא דיטן השפך לגלויי דקרא דבבשרה לא אחי למטוטי אלא שפופרת ומטעם הציצה עכ"ל ולא ידעתי להולמו איך שייך לומר דקרא יען השפך שנאמר בנביאים אחא לומר דאשה מטמא שלא כדרך ראייתה דהיינו חתיכה שיש דם בפלי פלויי הא הפסוק לא אתי לאתויי לן אלא לגלויי מלחא דקרי לה ערוה אף לאחר שנעקר התקור והאיך נשמע מזה באם יש בחוכו דם שהוא ממא בשלמא אליבא דאמת אחל קרא לאשמעינן דמיקרי ערוה אף שלא במקומו דה"א דמקור אינו מעמא שלא במקומו ולהכי אתא קרא דגם שלא במקומו מיקרי ערוה ומממא מבחון כמו בסנים אבל אם כוונת הש"ם לאחויי מהך קרא דאם ראיית דם בחוך החתיכה שמשמא דה"א למעוטי מכח בשרה ולה חתיכה מטעמה דחין דרך ראייתה לה אדע החיך נשמע זה מהקרה דיטן השפך (דהה מהמה הש"ם על הס"ד שר"ל דמטמהה טומאת ז' משום דהיה ס"ד לומר דערום גופה מעמת ז' כמו דם ולהכי מייחי קרא דלאחר שנעתר מיקרי ערוה מק' הא דם א"ר ולא חחיכה והאיך קמייחי קרא דיען השפך שתעמת טומאת ז') ואם כן דאי ה"א שלא חתת משום דבשרה אמי למעועי שלא כדרך ראייחה קשר האיך כשמע מקרא דיען השפך שלא מתרינן הך סברא דהא לא נשמע מהקרא אלא דמיקרי ערוה כקודם עקירה:

בם חדשים אני מגיד דלכאורה נכאה להחיר נ"ד מכח ס"ם ספק אחד דלמא הך רפיון בעלמו הוא מכה או שבא מכח שנטקר על ידי פלע וחבורה וכמ"ש הל"ל וש"י ושבו"י ואת"ל דלא מיקרי מכה יש ספק דלמא אמרינן כסברת פ"י וכר"ש דזהו מקרי שלא כדרך ראייתה ועיין במכ"י דיני ס"ס במחודשים שאם ספק אחד מחיר יותר מחברו ודאי אמרינן ס"ס אף שבשני ספקוח איכא פלוגחא בין הפוסקים והך ספק שלא כדרך ראויתה מתיר אף כשעת וסחה יותר מחוחו ספק שנאמר דאיכא תכה ואף שאינו מתהשך ככר כחב הפ"י ומל"י דאעפ"כ מיקרי ס"ם יע"ש וגם מהודענת שלת יצתה עדיין הורחה לת לחסור ולת להחיר מחמת שחלי"ת כיני ביני נעהרה האשה לבעלה פ"א - וה' ברחמיו ישלח לה רפואה שלחה שלא נלערך להכנים עלמנו באיסור חמור אבל מ"מ בקשחי שעוחה שיכחוב לי משובה נכונה להלכה באשר בעו"ה כבות בנות שמנו נלכדו במצודה רעה כזו ותו לא מידי רק חיים ושלום מנאי דודן הד"ם יטובסו כל הימים ומנפה על תשובחו הרמה והנשאה הק' אריה ליב בן מוהר"ר משה זלה"ה : תשובה אד"ם בי"ה מן כ' שבע ק"ל - נמחוכו כאיתי שעברו עליו ימים של צער

נעויתי משומע - ותהי זאת נחמחי על אשר ראיחי מחוך כתבו שלדיק מלרה נחלץ ועחה אבום להשיב על הספקום אשר נפל למעכ"ח בדברי אף שאין הזמן מסכים עמדי מ"מ אמרחי לכבודו אפנה ואשנה פ' זה - בראשים מאמר כ' מעכ"ח וז"ל מה שפקשה על שו"ח שב"י נכאה דה"ק כמו שהחיר בחשובה ד"ש כו' כמו כן החיר הוא באם איכא רפיון גדול שקורין פארפאל כו' עכ"ל ונפלאחי על דבריו רפיון קשרי האם מאן דכר שמיה בחשוי המי ואין שם אפי' רחז מה ואין זה אלא דברי נביאות ח"ל שם בסי' מ"ה שאלה באשה א' שיש לה וסת קבוע ונחחדש לה מקרה וכו' והלכה לרופחים וענו וחמרו כולם שהוח לה מכחב החם וגם היח מרגשת כאב בגופה אם יש לסמוך על דברי הרופאים עב"ל השאלה ובסי' ס"ו כ' בזה"ל אשה שיש לה וסת קבוע כו' והחיות התבינות בדרך נשים גם רוסאים הסכיתו כולם שבא הכל תחולי האם שלה עכ"ל וע"ו השיב וז"ל גם באם יכולה לחלות זה פשוע ותבואר בהדיא בס' ד"ש שאלה פ"ז עכ"ל וא"כ אין רצונו להביא ראיה מחשובת ד"ש דאף באס יכולה לחלות היינו במכה מחש ע"י חבורה ובועה דאל"כ לא היה צריך להסתייע משו"ח ד"ש שכן בהדיא מבואר בגת' ובכל הפובקים רק מן הב"י בסי' קפ"ז לכחורה ל"מ הכח והשינו עליו כל הבחים חחריו והרכה מהאחרונים פרחו ליישב ומשוים דעתו לדעת שאר הפוסקים וע"כ דעת שבות יעקב להביא ראיה דמכה שבאם יכולה לחלות ואפי' אין מכה ממש אלא שנחלשה לכשל הדם המוחרות עד זמנה וע"ם כתבתי דהית רחיה לסתור ועוד מתחר שלשון שחלה הנו' שחמרו הרופחים שמום מחולי האם וכיון שלא אמרו הרופאים שיש לה מכה מה בכך וכ"כ בחשר ח"ל סי' מ"ו וז"ל אף שהרופאים אמרו שזהו מן האם אין זה כדי להחיד כו' אלא שכוונהן שנחלשה האם או שאירע בה איזה קלקול עד שאינה בריאה לבשל המוחרות אין ענין זה לד"מ שהוא דם בועה וחבורה עכ"ל וכך היה כוונתי בהשגתי עליו:

וש לה כחב מעכ"ח וו"ל כמו שהחיר ד"ם בחם יש לה סלע וחבורה ויש לה כחב אף דח"י שמכחה מוליחה דם עכ"ל ז"ח דשתני החם שכבר חדל לה חורת כנשים וחקנה ודמי דעדיפא מאשה שיש לה וסת ושלא בשעת וסתה דבוקנה כ"ע מודים דדיה שמתה משא"כ באשה שיש לה וסח איכא סלוגמא וגם קיי"ל דזקנה חולה בילדה בכתם כמבואר בסס"י ק"ן ולכאורה עלה על דעתי לפרש כוונת שבו"י להביא ראיה משו"ח ד"ש דכאב כמכה מדכתב שם וז"ל וסימני כאב לבדם אינם מובהקים כ"כ בענין זה כמו בענינים אחרים להורות על מצימות מכה שהרי נוח לחלוח הרגש כאב בדבר יותר הווה ועבעית שהוא חנועות התקבצות הגידים לחזור למקומם עכ"ל אלמא היכא דליכא למיחלי בדבר הווה וודאי דכאב כמכה אפינו באם שלמה חליק מש"ה מסחר בנ"ד לפי שהרגישה כאב כגופה אך אם לזה נחכוין שבו"י מה גם שאין לשונו משמע כך אין דמיונו עולה יפה דל"ד כאב הנאמר בנדון דידיה לכאב סנחמר בחשובת ד"ש דשחני החם שהרגישה כחב כש עוסקת בידים בחם להושיבה על מקומה ובהם הוא דסבירה ליה לד"ש דכאב כמכה וכמ"ש בחשובה 'נ"ל סימן פ"ו אבל בנדון דידיה שלא סרגישה רק כחב בתוך גוסה מו"ל דוסו מקרי מכה לדעת ד"ש וכמ"ש בחשובת ח"צ על המ"ז וז"ל בסי' הנו' מאין רגלים לומר דכאב כמכה דכל אשה הרואה בכאב היא רואה כו' ואף שכאב משונה אין זה כדאי להכריע ואין תורין כווחי' וכן השיב לי הגאון המנוח מוה' לבי שכתב משוכם חין דה כנוף נטבנים והין שנין בותר שתלו ממנו בחיומי בק"ק מרדחן היכו בי שלו בחים חב"ל מרבחן הבני הרמב"ם עפ"י הר"ן דכתב למרן דבני הרמב"ם עפ"י הר"ן דכתב למר במבה: הרמב"ם עפ"י הר"ן בכל למו במבה: הרמב"ם בי ח"ל אסשר ז"א הם דאמרי" שלריכה לידע שדם זו מן המכה דוקא אם יודעת שבא מלמעלם עכ"ל ולפ"ז אשה שיש לה מכה בביה"מ ויודעת שהמכה מוליאה דם מהורה אפילו בשעם וסחה אפ"ז שדם זה מן המכה כל זמן שלא הרגישה שדם בא מלמעלה מהמקור ולימא דלא אשחת לחד מן הפוסקים לכחוב דין זה החידוש ורמ"א לא כתב רק בכתמים חולה בכל ענין וגם בעיני מכ"ח הוא בדרך אפשר וכיון שכן מנ"ל לש"י להקשות בסשיפות על הב"ח שרביו אין וגם בעיני מכ"ח הוא בדרך אפשר וכיון שכן מנ"ל לש"י להקשות בסשיפות על הב"ח לפ"ד בפי' המ"ז כ"ל עכ"ל ומנ"ל חמום מנכ"ה דאם א"א לפתיחת הקבר בל"ד ודאי אמריגן שיא הדם להדיא עם החתיכה וזה היא קושיתי ע"ד ש"י ש"ר ש"ר הוא כמד כל לי מידוש דין בדין זה שמקור נפל לביה"ח דעכ"פ בשעת נפילת אם בא דם הח"ל גם ילא לי חידוש דין בדין זה שמקור נפל לביה"ח דעכ"פ בשעת נפילת אם בא דם החיבה לא מממא עכ"ל הרי להדיא דדעת הש"י לדעה המ"ז לעולם פהורה המחיבה לא מממא עכ"ל הרי להדיא דדעת הש"י לדעה המ"ז לעולם פהורה בחיכות קפנות ומה שירד מכ"ח לחלק בין דם לדם דהא דקחני במתכי אם במתם עתה דם בחיכות קפנות ומה שירד מכ"ח לחלק בין דם לדם דהא דקחני במתכי אם לדעת המ"ז לדעת הש"ז דוקא שירוש אפי' על גביו עמה הושלני החם דדרכה בכך משא"כ בעקירה המקור דוהו אין מיר המחיבה לא בעבורה בא"ז במ"ק ז' ומה שתבית המהבי תדברי מע"ח הל"ל בכרי שהתם ית להב"ח מהל דאמר בה"א מהל דאמר בת"ד מתכ"ח בל מתכ"ח בת"ד מהית התביחית על הב"ח מהל דאמר בת"ל בתחות בהוא בתורה בל מוכה בתב"ח מהל בתב"ח מהל התב"ל בתחות בהוא בתב"ח בתורה בתי"ד מוכה בתב"ח מהחם בתב"ח מה מתב"ח בתורה בתורה בתורה בתורה בתורה בתור מוב"ח מוב"ח מוב"ח מהחם בתב"ח מה בתב"ח בתורה בתורה בתורה בתורה בתורה בתורה בתור מתב"ח מוב"ח מתב"ח מוב"ח מתב"ח בתורה ב

מקור שנעקר כו' וע"ז השיב מעכ"ח דמג"ל דקרה איירי בדאיכא בחוכו דם · אפשר שנשמם מחוך כחבי עיקר דברי דלדעתי סחמא דמלחא כך הוא א"א לחתיכות המקור בלא דם וכמ"ש בחשו' מ"ב שהבאחי בחשובתי שהמקור חמיד מלאה דם וכן הוכחמי מדברי מע"מ שהקשה על הב"י דלפרושו דין הר"ש הוא ש"ם ערוך לקמן בהא דאר"ל מקור שנעקר ולכאורה אין לדבריו שחר דהתם מיירי בדליכא דם כלל משא"כ בדין דהר"ש דמיירי שיש דם בחוך הבקעים א"ו דם"ל דסתמא דמלחא כך הוא דעכ"ם בחוך הבקעים א"א בל"ד וע"ד אשר בקש מעכ"ח לגלות דעתי הקלושה בנדון זה הלכה למעשה בודאי אין דעתי דעת מכרעת ובפקם באחריה דתר דשכיחי רבנן וח"ל לגמרא ולשברא דידי אך אחר דבריו לא אשנה ודעתי נוסה לדעתו הרמה למהר בחשה שיש לה וסת ושלח בשטח וסהה חדח מטעם שכ' מעכ"ח ועוד דהח לכ"ע עכ"פ מכה מיקרי וחף שבחשו' 5"ל כ' דבשי נמי הרגשת כחב י"ל דשחני נדון דידן מנדון שבל"ל דמיירי שלה נפל המקור הלה לבה"ח ולה יצה לחון לגמרי משה"כ בנדון דידן שיצחה חון לגוסה לגמרי ומעכבה הילוכה ודהי מיקרי מכה וכ"מ בהשובה שבו"י חלק ב' ח"ל ומ"ש מעכ"ח שאינה מרגשת כאב דהלא אין לך כאב גדול מזה דכשנופל למטה אין יכול להלוך וככר אמרו ח"ל בפי ז' דאהלות משנה ד' משנפתת הקבר אין פנאי להלוך הרי דוה קישוי וכאב גדול עב"ל בסי' ע"ז ואפי' אי נימא דלא הוי אלא כמכה שאינה יודעת שמוליאה דם מ"מ הא לדעת הב"ח מולין במכה שלא בשעת וסחה אפי' א"י שמכחה מוליאה דם והשיד. שכן עשה מעשה נפל"ק ק" ורספרים בחשו" אחונת שמואל סי" כ"ז ומשמע מדעת הב"ח שהקיל אפי" גדאסשר לה לפהר לבעלה וכמ"ם הש"ך בשמו זנט לדעת מפרשי הטור אף להרשב"א סובר כן דיש לחלות במכה אפי" באשה שאין לה וסח רק הש"ך בסי" קפ"ז וחלק ע"ז כ" שדעת הרשב"א כרעת שאר הפוסקים וכ"ה בחשו" פ"ר חי"ד סי" א' וכן הספים לחולק ש"ז כ" שדעה "ל סי" (ועיין מש"ל םי' קפ"ז דעדיין קשיא קושית ח"צ) אך מה שדהה הח"צ בשתי ידים לפירוש הרשב"א שא"צ שחדע שמכתה תוליאה דם וז"ל הדבר "חמוה מאד בעיני שהרי אף בכחמים הקלים שנינו בסוף פ' הרוחה כחם כו' ע"ש ולענ"ד דחוי כזה חוזר ונרחה ולדעמו ה"ל להק' בכהמים גופיה דהח בכחמים קיי"ל דחולין אפי' במכה שא"י שמכחה מוליאה דם כמ"ש הרמ"א בהג"ה סי' קפ"ז בפלממים קרי ליחוץ מפי במכם שלי שמכלה מתייחה זם כנו להתגלע ולהויח דם י ולש עוד אלו עוד הלו שדברי הג"ה המי לקוחים מן המרדכי במם' שבועות ו"ל שם אמנם כחמים שחתוא אלו שדברי הג"ה המי לקוחים מן המרדכי במם' שבועות ו"ל שם אמנם כחמים שחתוא בבגדים עהורים וחולה במכה אפי שא"י אם מכקה מוליאה דם דבכתמים חולין להקל ואשה שמתוא כחם דם בחלוקה או בסדינה אם יודעת שיש לה גרב או חבורה שאם היחה מסירה הגלד והקליפה היחה מוליאה דם שהורה והולה כחם זה בבנה או בבעלה אם יודעת שיש לה מכה וגרב שאם היחה יכולה להוציח דם ע"י קליפת הגלד מהורה עכ"ל ולדעת ח"ל יהיו דברי מרדכי סתורים תוך כ"ד א"ו לריכין אנו לחלק היכא שמכה לפנינו וראינו שנתרפאת בעינן שיודעת שיוכל להתגלות ולהולית דם הא משממת אמרינן דנחרפת לגמרי משא"כ במכה שבמקור דאינה לפניט חלינן מסחמא שלא בשטח וסחה אפי' אם אין יודעת שמכחה מוציאה דם ועוד חיך דנין חפשר משח"ח כמ"ש הרשב"ח שם לחלק יע"ש והנ"ד דהיכח דחפשר למבדק כגון מכה שבחוץ נריכה שחדע אם יוכל להחגלע ולהוציא דם משא"כ במכה שבמקור ואף דלכחורה משמע מדברי הרשב"ח דחף במכה שבמקור חסשר לנסוח ע"י בדיקת שפופרת ע"כ לאו דוקא הוא אלא לרווחא דמלחא כחב כן דאף אה"ל דאפשר לנסות מ"י בדיקה מ"מ הא מוכח מש"ם דא"ל בדיקה כה"ג וכ"כ בחשו ח"ל גופא ומכ"ש לדעת מ"ב שהבאתי בחשובתי שהוא מן הגמנע להכנים שפופרת למעלה במקור במקום שהדם יולא ואף שאנן מורין להחמיר כדברי הפוסקים דלריך שחדע שמכתה מוליאה דם אפי' שלא בשעת וסחה היכא דאפשר לה למהר מ"מ בנ"ד יש לנו לעשומ סניף מדברי הפוסקים דס"ל דבנ"ד תיקרי שלא כדרך ראיה ועכ"פ לריכה שחספור ג' ימים הראשונים בנקיות לגמרי ובמקום עיגון בעינן יום א' שחהיה נקי לנתרי לעכובת תלבד מתה שפסקה בסהרה כחשר כחברי בחשובתי כולע"ד הם יסכימו החנו מבעלי חריםין הגם שבש"ך י"ד סי" רמ"ב כ' בחיפור דחורייתה לה מיקרי רבים כשחין מסכימים מפעם ה' הה כבר חלק ע"ו בשו"ח ש"ח ה' מ"ח והסכים לדעת רמ"ה בח"ת כשחין מסכימים מפעם ה' א"כ בנ"ד אף אי נימא דלב"ח לפי פרושו בהר"ש נ"ד מקרי כדרך ראיה מ"מ הוא מחיר מסעם אחר שלא בשעח וסחה והסכים לדעתו בשו"ח א"ש וגם הפ"ז שחולק על הרמ"א דלא חליט במכה שלא בשעת וסתה אם אינה ינדעת שתכתה מוציאה דם ת"ת בנ"ד התיר תעעם אחר דמיקרי שלא כדרך ראי' והסכים לדעתו חשובת פ"י וחשו' ש"י וחשו' גאונים בתראי וגם בחשו" חב"י כ' שהחירו הרבנים במכה פארפאל ודעת המחבר בש"ע סתום ודעת הרת"א נמי סתומים אלא שהש"ך כחב דדעתו דוקת במקום שא"א לה לפהר לבעלה מ"מ הא שהק בנה"כ כסי' קפ"ח ולא השיג אפ"ז אלמא דלא דחי לפירושו לנמרי ונס לדעח הב"י והרמ"א דעת הרשב"ח להחיר בכ"ע אפי' באין לה וסת אף אח"ל דהרשב"א מיירי היכא שא"א לה להעחר מ"מ י"ל לדעתו בים לה וכת על"פ א"ל שתדע שתכתה מוליאה דם וכמ"ם הב"ח מכל הלין סעמי היה אפשר ללדד להקל אך פדיין ל"ע סובא מאימתי חדע שחחחיל ספירות ז"נ וגם מנ"ל שבחוך ז"ג יכולה לחלות במכה דלא מצינו בש"ם דמולה במכה אלא בחחלת ראייהה וכמש"ל בסי' קל"ד ובסי' קל"ו וכ"כ בס' מעיל לדקה בשם הנאון ח"ל ע"ש סי' ס"ו וכמ"ש כד"מ סי' קנ"ו הביאו הש"ך שם ותו דאם קיי"ל דבעינן בדיקה א' וז' מימי הספירה ולדעה זו בעינן ססורים לפנינו דהיינו ספורים ברורים ודאים וכמו שהארכתי בזה בסי' הנ"ל ומוב לפני אלהים ימלם מזה : ובאשר שכחבי הלז יגיע חוך הימים דשו"ד בהל' פסה אזכיר מלחא דחמי' לן פובא על חשו' פ"י בחא"ח ס"ח בגדון ענים מיי"ש שנחערב באחר דק"ל שם בחשובת דברי הרא"ש אהדדי במה שכחב בפג"ה וכ"ה ומחוך זה נכנס לדחוקים והוליא דין חדש דחקיכה שנאסרה מחמח בלועה שבלעה משא"מ דבעלה ברוב · ולפענ"ד במח"כ שגה בזה דודאי חקיכה שקבלה מעם תשח"מ ח"ב ברוב ולח משעמי אלח השעם כמ"ש הש"ך בי"ד סי' ס"ש סקנ"ז משום שמח יבשל ויחן שעם וחף הרח"ש חים ליה להחי שעמח כמבוחר בדבריו בפ' ג"ה וכ"כ הש"ך בשמו סי' ל"ח סק"ו ומש"ה כ' הרח"ש בפ' ג"ה דלריך ס' ומ"ש הרח"ש בפ' כ"ה דבמיל ברוב שאני התם דמיירי שכבר נתכשלה עם החתיכות אחרות ונתבשל בם' כמבואר שם להדיא אלא מפעם חג"נ החתיכה אסורה וא"כ תו ליכא למיחש שאם יבשל כו' דהא ליכא בחתיכה שום סעם משח"מ ול"מ לדעת הרח"ש שכ' שם בהדית דלר"ת ל"ח חפשר לפוחפו חפור חלת בב"ח וע"כ ס"ל דהרוסב מבלבל הכל ולח נשחר בחתיכה זו שום טעם משח"מ חלח חפי' לשימח הפוסקים דם"ל אף בשאר איפור אפשר לפוחפו אפור אפיי לשיפה ד"א לא פסעם דחיישיקו

כו' לפ"ז חמיה לן אמאי פסק הרמב"ם בדין מקור שנעקר ונפל לארן דממאה אשה ואיני רואה שום הילוק בין דם שילא מכוחלי הרחם ובין הרחם עלמו שילא לחוץ עכ"ל הנה גברא קחזינא היובחא לא קחזינא דודאי לכ"ע מקור עצמו ספאה כדיליף ר"ל מקרא אלא דעיקר קו' סום' ר"ן ורמב"ן דאט"ג דמקור עלמה טמאה מ"מ אינו מטמא משום טומאת בית הסתרים וע"ז תי' חום' דהלמ"מ הוא והיינו למאן דאית ליה דמק"מ שמא אבל למאן דל"ל פ"ל אף דמקור שמא מ"מ מה שבחובו שהור משום דמקור שצמו אינו משמא טומאת בה"ס ול"ל הלכחא ולפיסה הרמב"ן והר"ן גזה"כ הוא כל מה שנברא בתוכו סמא וא"כ מה קושייתו דמעכ"ת דאף שבשר מקור עלמו טמח אף ד"מ יהח שמח שאף הוא כבשר י ז"א כבר הוכיח חום' במס' שבח ר"ם המוציח יין ד"ה הוחיל ויכול לקרוש דדם חיט ככשר וגבי נכלה קיי"ל דדמה חינו מסמח אלא טומאה קלה כמ"ש הרמב"ם פ"ה מהלכות אבות הטומאה דין ז' ובפ' דם נדה אמרינן נתי דדם מגפחה בעי רביעי' לפמא סומאה קלה הכיאו חוס' כאן במקומו . ועוד דממקומו הוא מוכרת דאי ס"ד דדם היינו כבשר וא"כ מאי מק' חוס' על רשב"ג דהא טומאת ביה"ס היא ומאי קו' הא רשב"ג איירי בד"ת שבתקור ואי ד"מ הוי כבשר הא כיון דמקור עלמה מעממ ביליחתה . אף ד"מ נמי מפתח ביליאת א"ו דד"מ אינו נדון כבשר עלמו . ומש"ה הולרך החום לחרץ דהלמ"מ הוא ולרשב"ג ודאי דאין חילוק בין ד"מ לדם הנברא אלא דרמב"ם לא פסק כווחי' דרשב"ג משום עדות דרבוחינו אבל בדם הנברא בחוכו פסק דמעמא כר' יוחק וכסחם מסני' לקתן כמ"ש בחשו' - וכ"מ הלשון מדקאמר ורבוחינו העידו על ד"מ שהבא מן המקור שהוא שהור - ולא קא' רבוחינו העידו על מק"מ שהוא שהור דהא בהכי שלוגי ר' ורשכ"ג ח"ו דוקח בר"ת העידו שהוח סהור חבל חינהו מודן דמק"מ סמח - ועוד רחיה דחפילו למ"ד מק"מ סמא לא מסמא אלא מה שהוא מעיין כעין ד"ג או כב' פיפי מרגליות אבל מה שאינה מת ניינות שלה אש"ם שהיא בהוך המקור אינה מת מתאה ומדקא' רבא דכ"ע אין דרכה כו' ודם מת אינות דרך המקור ל"ל לומר דדם עמל ח"ל דמתא משום החסיכה שהיא במקור א"י דליכא גזה"כ אלא דומיא דד"י שהוא מעין שלה וכמ"ש הרמב"ן והר"ן שלף הוא נעשה כד"נ -וא"כ מאי קשיא למעכ"ת אי נימא דד"מ שהוא אינו מעמת כיון דל"ד לדם נדה שהוא ממעיינות שלה: עור כתב מעכ"ת להכן ע"מ שהשנחי עליו בקו' על פירוש הרמב"ן דלדעתו מ"ל לרש"ד דאמול לי נימא דדת תרובר הכל מ"מ שהשנחי עליו ברו בהדבר לרני לא דנותו מדים

צור כמב מעכ"ח למרץ ע"מ שהשנמי עלין בקו' על פירוש הרמב"ן דלדעמו ס"ל לרש"י האפילו אי נימא דדם חתיכה היא מ"מ אינטריך קרא דבבשרה להכי . לא ידעמי מה הועל בזה דעכ"פ מודה מעכ"ח שהוא לומר כן . ואיך יקשה על הרמב"ן שגם הוא יכנס בדוחק הגדול הזה אמנם לדעמי הוא מהנמנע לאומרו שרש"י סובר כן וישל י הוכחות הרבה מרזו הגדול הזה אמנם לדעמי הוא מהנמנע לאומרו שרש"י סובר כן וישל י הוכחות הרבה מרזו ברמיזוחיו לעיין בו כאלו היה דבור זה בהעלם עין ממני) וז"ל שם ורבע בחלוי לא דייקי לישנא דק' והאי דממהרי משום דלות" לחשב לעל כן דלפ"ז ק' קר' חוספות דמנ"ל למקשה דפליני בחרחי מפי ה"ל לרש"י לפרש דהמקשה סבר דאף רבק בחלי דשי לקבע למקשה סבר דאף רבק בחלי דשי להבבלה לחסיכה א"ד בפניא ליה דמעמא דקרא משום דאין זה ד"ל ומתילא משמע בפפופרה כ"ע ל"ש כ"ש בחסיכה והייע רבק בהראי מ"ל דהרחי ש"מ כסברת מעכ"ת או דאית ליה לרשל יהוד במול המל הרא לתום החליב לו של יהוד החלי החל במל החיכה הוא ל"ל קרא למעם משום דאין זה ד"ל והוא סבלת חילונה ועל הפיי הזה לכנן בסראי דחסיכה ל"ל להי לתום המתם לשיא למלי להוד הרא של המל המל לא הביא הרמב"ם דין זה באם הפילה חחיכה כעין שפופרת דהא בהא ועד הק' מכ"ח מלין לא דבתי מה במ"ח מאל לפירוקא דאביי אבל לרבלי פליני בהמל מול הכמים עכ"ל לא ידעחי מה קשיא ליה דכ"ז אינו אלא לפירוקא דאביי אבל לרבל פליני בחבר לשן מלה בזה יחם דקדק מעכ"ח מעול להרמב"ם ב"ל מולה לאו משרת ב"א חוב הרמב"ם דון הכמב"ם חלים למול היול בנין אצור ובין און אגור בוה שמעה שקו' זו שהקשיחי על הרמב"ן דמלא האגור משמע ה"א ול דברי הרמב"ץ ובעה בח"ד משר המ"ח מל הרמב"ן דמלא האגור משמע מ"ח י"ל דברי הרמב"ץ וכעם חינו מח"י לעיין בו :

לערתה אחר שעורכני מכ"ח לעיון בזה תלאחי ישוב לקושיית הגאון מתר"ג המובא בתשובת ש"י סימן ל"ו וז"ל ובאמת לאשר כתבתי דרתב"ם פסק כרשב"ג א"כ כ"מ לדינא בזה בהמפלח מחיכה ויש בו דם אגור כמבואר בש"ם דף כ"ב ע"א לאוקימתא דרבא דקיי"ל כווחיה ורמב"ם השמיע דין זה ולא מלאחי עכ"ל ולפת"ש המ"מ דהרמב"ם גרם בדברי ר"י המפלח מחיכה קרוע ולשיטתו י"ל דאף הרמב"ם ש"ל דמלאה אגור משמע ועדיפא מיניה לכך כתב ברישא בדשיעא אסילו מלאה מהורה שזה דם חחיכה אבל בקרוע אשילו באגור ואינה מלאה אלא במקום אחד אבור במאור ואינה מלאה אלא במקום אחד אבור במאה משום דזו ד"ג וכר"י ולפ"ז לק"מ דס"ל להרמב"ם דפלוגחייהו הר"א וחכמים מיירי בדשיעא וס"ל דאסילו בדשיעא חליע בד"כ מש"ה למאן דאי' ליה מק"מ עמא שמאם אבל אי נימא דדם חחיכה הוא אשילו למאן דאים ליה מק"מ ממא דרם סהור דלא ברע מחחיכה עצמו ולא סימא הכתוב אלא מעיינות המקור ומש"ה הרמב"ם דס"ל כר"י דבדשיעא חליען בדם חחיכה ליכא נ"מ דמ"מ למל בדי חחיכה:

עוד כתב מכ"ת וז"ל מה שרלה ליישב קו' מהרש"א לא ידענא מאי קאמר ורבנן
אפשר דלא דרשי כלל דבבשרה להכי כדס"ד הש"ק מעיקרא עיין ברש"י עב"ל ממה אקרא על
קו' זו דהא אגן בשינויא דאביי קיימיען ואביי הא בא לדאות דברי המק' דס"ד דרבנן לא דרשי
בבשרה ולית להו דשפופרת ועל זה משני אביי בשפופרת כ"ע ל"פ דמהורה ואיך יאמר אביי
בחירולא דרבנן לא דרשי בבשרה וא"כ שפופרת מנאי היא ומאי חדש אביי וקו' מהרש"א נמי
הכי הוא דלמא אביי בבשרה כ"ע לא פליגי ואריכות בזה אך למוחר:

וכזה שכתב מכ"ת וז"ל מה שרולה לעשות סמולים בנ"ד עפ"י דברי הר"ן איני יודע מה שת דהא בנ"ד איכא הרגשה עכ"ל לא ע"ז כוונתי אלא כתבחי זה לתרן החמיה למה לא חשש המחבר בש"ע להביא דעת הרמב"ם לחוש לדעמו באיסור דאורייחא ועל זה כתבחי דלפ"ד הר"ן אין בזה איסור דאורייחא אך דחימי ישוב זה דמלשון הפוסקים והסוגי' לא משמע כן כהר"ן יע"ש בכחבי והמלא שזה כוונתי :

ואנב מכיר מאי דקשיא לי אחשו' ש"י במ"ש בדין פיפי דמים הבאים עם ליחה לבנה דכיון דליחה לבנה תרובה חיכא למיתלי הרגשה בליחה לבנה והן כדברי הר"ן הג"ל אך קשה מסוגיא זו דא"כ קרא דבבשרה למעופי חחיכה ל"ל דהא הכא נמי איכא למיחלי הרגשה בחתיכה א"ו כיון דדם בחוך החחיכה הכל מיקרי הרגשה אחת וכ"כ י"ל בליחה לבנה ויש להאריך בזה ולא עת האסף פה: **וכזה** שכ' מעכ"ת בהשנחי עליו דלפירושו בדברי רמ"א דמעהר ליה משום ם"ם בנ"ד האשם מהורה משום דחין דרך רחיה בכך אף לדעת הרמ"ח יפה השיב ועיינתי חוך כתבו שכך כוונתו אך כ"ז לדעתי שדרך בדרך בעל ש"י דאליבה דר"ע בש"ד ועיינתי חוך כתבו שכך בונתו אך כ"ז לדעתי שדרך בדרך בעל ש"י דאליבה דר"ע בנ"ד מיקרי שלא כדרך רחיה אבל לה כן לפענ"ד אלא הן לפי' הב"י והן לפי' הב"ח מעולם לא יצח הר"ן לדון בדבר החדש לדמום מלחח למלחח לומר שעקירת המקור הוי שלח כדרך רחיה אלא דין הר"ש הוא דין המוזכר בש"ס להדיא לפרושו דכיון דלפרושו רבכן בחראי ס"ל דבחתיכה אפי׳ כפלי פלויי מהורה וא"כ לא גרע אשה שנעקר המקור שלה וכעין חחיכוח בשר שנפלו לכיה"ח והיה הדם בחוך הבקעים ודעת הכ"ח והכ"י אחד הם דלהרווייהו מיירי הר"ש בחסיכות המקור שנעקרו והיה הדם בחוך הבקעים אלא בהא פליני לדעת הב"י אם ראחה מח"כ דם להדיח אף שמחחיכות שבביה"ח בא מ"מ מקרי דרך ראיה ולדעת הב"ח אפי' אם ראתה דם אח"כ להדיא פהורה כיון דבתחלת נפילה היה הדם בתוך הבקעים זהו שלא כדרך ראיה והוי כאלו נפלה לארץ ודלא כדעח ש"י שמשוה לדעת הב"ח עם דעת הע"ז דמקרי שלא כדרך ראים משום דאין דרך המקור להוליך עמה דם דליתא וא"כ אף לדבריו דרמ"א מטהר משום ם"ם מ"מ כיון דאין חולק על פי' הב"י מסחמא ס"ל נמי לרמ"א דר"ש מיירי בעובדא דידיה שהיה הדם בתוך הבקעים של חחיכות המקור וזהו ודאי תיקרי שלא כדרך ראיה משא"כ בנ"ד דלמ מיקרי שלא כדרך ראיה אלא לפי' הט"ז והשו"ח פ"י דט"ל דזהו מקרי שלא כדרך ראיה כיון שהמקור עלמו מוליך הדם עמה ואפי' בדם בעין - ורום מכ"ח משוה לודאי דזה מיסבי שלה כדרך רחיה לדעת הרמ"ה ולענ"ד די חם להכנים סברה זו בגדר הספקות:

עוד כתב מכ"ח על פה שהקשיחי שפרח בש"י בדברי הב"ח על לא דבר והשיב מעלתו

דנשאר במחיכה זו כדי נ"ש אלא המעם דכ"ש נשאר בחחיכה זו וכיון שהיה עליו שם איסור לא פקע איסורו ועיין בש"ך וע"ז י"ד שם מ"ש בשם מוהרמ"ל בבלל שחחכו בסכין חולכת ועיין במ"א בא"ח שי המ"ז בזיחים שלא נזהרו לחחכו בסכין חדש ונתכשלו קודם פסח יע"ש ועיין במ"א בא"ח שי המ"ז בזיחים שלא נזהרו לחחכו בסכין חדש ונתכשלו קודם פסח יע"ש ובזה חנום דעתו רענן י וע"ח אוחיל ואלסה קודם חג הבע"ל להחעלש באתריו בחג הבע"ל הק" אלחנן :

אח"ו רחיתי בחשו' מעיל נדקה שכ' (בסי' ל"ד יע"ש גם נטה שם להחמיר שלם לסמוך על רופחים אפי' ישראלים ע"ש) בים לומר שנדון הר"ש היה נדון הפארפאל ומ"ם הרא"ם בעובדה דהר"ש וכמין חתיכות בשר נופלים ל"ל וכמין התיכה בשר יע"ש: ודבריו נכונים מאד אך מאן ספון 'לחלוק על העור והרי"ו שלא הבינו כן וכמ"ש בס' מעיל גדקה עלמו והשוב לפני אלהים ימלט מזה אך במקום עיגון אין ברירה וקשה גירושין . עוד כ' דשבר של בני מעים ההום אצל נשים מכה כזו אינה מוחזקח בדם וכה"ג כ' בם' פ"י . וכ' זכר לדבר אין מחזיקין דם בבני מעים אך רופא א' אמר לי שעם כ"ז מוליאה דם (וגם לדעה הר"ן הביאו ב"י בסי' ע"ה שאפי' בדקין הדבר נראה לעין שיולא מהם דם ע"י אבורה אלא דאק הכי אמרינן שמחוך שדמן מועם א"ל מליחה יע"ש) מחמת קריעות הפריסה ושוריין סומקי דאים בי' גם אמר לי שאסשר להבחין בין שבר של בני מעיים ובין נפילת המקור שקורין פארסאל בי' גם אמר לי שאסשר להבחין בין שבר של בני מעיים ובין נפילת המקור שקורין פארסאל לפי ששבר של בני מעיים מכה זו חמלא חמיד מן הלדדים אבל נפילח המקור הוא באמלע ביה"ח וגם הבני מעים המה ירוקים והמקור שהוא האם היא אדומה ע"ב דברי הרופא: (דק) במין קליפות - דין זה מעובדה דמייחי בגמרה הוה ר"פ המפלח דגרסיון החם מעשה בחשה החם שהיחה מפלח כמין קליפות אדומות ובאו ושאלו את אבא ואבא שאל לחכמים וחכמים שאלו לרופחים וחמרו לחם חשה זו מכה יש לה בחוך מעי׳ שממנה מפלח כמין קליפוח חמיל למים אם נמוחו טמאה ע"כ והק' הרח"ש בחשובה להרשב"ת ז"ל דלמה אם נמוחו טמאה דכיון דאמרו הרופחים שיש לה מכה חמחי לא חלינן הדם במכה ע"ב ובמשו' מוהרמ"ל פי' קי"א כ' להרץ שהחכמים ביחנו דברי הרופאים אם האמת אחם או לאו · ולפ״ז מוכה דלא סמכינן באיסור זה טל סרופאים אך י"ל דהיכא דאפשר לברורי מברריכן אבל היכא דלא אפשר מהימני ובהשו' ה"ל הק' על פי' מוהרמ"ל דא"כ למה הוזכרו שאלות הרופאים כלל אחר שלא סמכו עליהם כלל אך קו' זו אינה אלא לשיטה הרז"ה דם"ל דאפי' בדם יכש אם לא נמוחה נמי שהורה אבל לשיטת הראב"ד דם"ל דדוקא היכא דצורתן מוכיח עליה וא"ל בריה הוא דמהני שריה מעל"ע אבל בחחיכוה דם יבש לא מהני שריה כיון דליכא למימר דבריה הוא לפ"ז שפיר נ"מ בדברי הרופאים דאי לאו דאמרו שכן הוא לורת בריה מקליסות המכה לא היה מהני שריה מעל"ע אך עתה שאמרו הרופאים דהוא מהגיפות המכה להכי מהני שריה מעל"ע דכיון דלא נמוחה בתוך מעל"ע מיסתבר למימלי במכה והכי כהיעי שמעחתה ההם דמק' ומי חיכה כה"ג יע"ם . (וכן הוה בהדים בירושלמי דפירקין ע"ש וכ"כ בס' כו"פ) אך הרא"א לשישחו אזיל דס"ל כשיטה הרז"ה ולדידיה ליבא למימר כהי' מוהר"א דא"כ למה הוזכרו כלל דברי הרופאים ועל מה שאלו להם אחר שלא היו רולים לסמוך עליהם ומש"ה מק' שפיר - ויש מפרשים דהא דאמר בש"ם חטיל למים הן הן דברי הרוסחים והוא דוחק - ואמ"ו הגאון בם' שב"י כ' לתרץ דוודאי היכא דמרופאים אמרו מכח אומדנות והוכתות שיש לאשה מכה בגופה נאמנים אבל בעובדה הנאמר כאן לא היה להרופחים שום הוכחה שיש לחשה שום מכה חוך גופה אלא משום דחין דרך של אשה להפיל כמין קליפוח ושערות ולא שהחלימו בודאי שיש לה מכה ומש"ה אם נמוחו ממאה דאז נתברר שאין לה מכה יוכ"כ הב"י בסי' קל"א ולפ"ז ל"ק קו' הרא"ש:

לב ז לא קשה אמחי לא סמכו על הרופאים דז"א אחר שלא אמרו הרופאים כן בצירור אלא מחמת השינוי להפיל ענינים כאלה ואכחי י"ל דדם יבש הוא מש"ה הולרכו בדיקה וכ"ז לכינין אנו לומר לשיטח הרו"א הרל"ש הש"ד ואכמי י"ל דדם יבש הוא מש"ה הולכו בדיקה וכ"ז לכינין אנו לומר לשיטח הרוש"א ובל לשיטח הראב"ד בלא"ה לק"מ וכמש"ל וכן מבואר בהירושלמי דפירקין ואכמי קשי דאם לא כמוחו דנמבכר הדבר שמן התכה הוא בא א"כ אמאי כתב הרבב"א ופסק המחבר לקמן סעיף ה" דאם יש עליהם שום לחלוח דם סמלם וכן הוא בהדיא בירושלמי דפירקין ואמאי נימא כיון דלא נמוחו ודאי מן המכה בא שאף הדם מן המכה הוא וח"ש בש"ז מ"ק ז"ל היינו שעמא דכיון דיש דם מוכה דגם הנחו הם דם ליח דדין זה הוא מהרעב"א ושם השעם משום דמשמא בכ"ש יע"ש ול"ל דכיון דקליפות מנלדי המכה הם ואז כבר נתרפאה המכם ואינה מוציאה דם אח"ז מלאתי שכ"כ אמ"ו הבאון על הבריו ובי"ו לפון מי קל"ע ע"ש: (ד) ואש מעכן בצפרגיו יל שמנית הקלים ו מל לפרניו וממעכן בלפרנו שבידו השני זו היא מיעוך ע"י הדתק:

במשבה דר"פ המפלח איחה הכי המפלח למין קליפה כמין שערה כמין עפר כמין יבחושין אדומים תמיל למים וכו' ופי' הרשב"א בחה"ק סוף ש"ד כמין עפר ר"ל כמין דבר שהוא נפרך כעפר וכל הפוסקים הביאו המשנה כלורחה רק העור בשי' זה השמיע כמין עפר ואחריו נמשך המחבר בש"ע כאן ול"ע ובשלמא על העור י"ל דס"ל דכ"ש הוא מן אינך דחשיב ואחריו נמשך המחבר בש"ע כאן ול"ע ובשלמא של העור י"ל דס"ל דכ"ש הוא מן אינך דחשיב שהם ברים ממש ואפ"ה בעי שריה מכ"ש כמין עפר דלאו בריה ממש הוא וכמו שהק' בירושלמי המם ועפר בריה הוא בחמיה ומשני אין אפי' עפר וכו' ע"ש אלמא דעפר לא דמיא כ"כ לבריה וכ"ם הוא מאיכך דחשיב ואי דקשיא דה"ל לאשמעיכן דאפילו עפר שאינו דומה כ"כ לברים דאפ"ה אם לא נימות מהורה ז"א דאין זה מידום דהא ס"ל להטור דאפי' חחיכת דם מתם אם לא נימוח מהור ומה"ח יגרע כמין עפר בזה אבל המחבר שהביא דעת הרחב"ד בסתם דל"מ בחחיכה דם שריה ושיעה העור הביא בשם י"א קשה דלא ה"ל להשמיע כמין עפר דבזה מהכי לכ"ע שריה מבני מוהר"מ ואין להקשום על העור דלמה חני המחני' עפר הלא כ"ש הוא מאינך י"ל דלהכי נקט ליה לאשמעינן דין זה דאפילו מידי דלא הוי צורח בריה אפ"ה אם לא נימוח טהור דדם יבש אם לח נימוח מחור חבל המור שכ' דין זה דדם יבש דמהור בהדיח לח סיה נריך לכחוב עסר וכנ"ל: (ז) באשה שיש לה וסת . עיין ש"ך ובספר מנ"י כחב דהרמ"א קאי אמ"ם דאם בדקה ג"פ ולא נימוחו דא"ל בדיקה אהא כתב דמ"מ בשעת וסתה שינו מועיל 'מה שבדקה כבר שלש סעמים ולא נימוחו אלא נריך שחשיל גם עכשיו למים כיון שהוא בשעת וסחה לא חסמוך על בדיקה ראשונה על"ד ונראה מלשון הרמ"א דהא דמהני בדיקה ג"פ ולא נמוחו דוקא בשבדקה כל מה שראחה ולא נמוחו אבל ל"מ בדיקה במקלם מה שראחה וכן נראה מפסקי מהרא"י סי' מ"ז שכ' שם וז"ל ועוד דלא נראה כלל דחועיל אם לא נמוחו כולן עכ"ל הלשון מגומנם ונרחה דם"ם יש שם וכל"ל דחועיל אם לא-נבדקו כולן וכדברי סרמ"א כל"ל ובאמח לל"ע כיון דמקלה לא נמוחו הרי נחברר שחוא ממכה ואמאי לא נחלה גם השאר דממכה אחיא מן השחם אע"ג דלא נבדקו וגם מדכ' הרמ"א בחחלת דבריו וה"ה אם נחמעכו קנתן משמע דוקה בידוע שנחמעכו הה מסחמה שלה נבדקו שהורה ול"ע: (ד) וי"א שנם לזה צ"ב - והוא דעת הרז"ה והרא"ש ובב"י כ' שהרי"ו כ' שהחום' הסכים לדעה זו ובתום' שלפנינו אין זכר מזה אמנם בחדושי ש"ם כחבחי דמוכח כן מדבריהם בד"ה אבל דם דרכיך וא"ח והא ד"ל נמי קחני לקמן וכו' ועיין מהרש"א כוונחם ואי ס"ד דס"ל לחוספות כשיפת הראב"ד והרשב"א שדוקא היכא דנורחו מוכיח דבריה הוא מהני שריה מעל"ע א"כ מאי מתרנים התוספות דהחם מיירי בדם נדה שנפל על הבנד כו' אכתי קשה במפלת חתיכה אדומה דקיי"ל דפמאה אפ"פ שאינה נמוחה במעל"ע וא"כ הא איכא דם שלא נמוח במעל"ע ואמאי מהגי הכא במעל"ע וא"ל דש"ה דאיכא צורת בריה עליהן וכיון דרוב שעתים ניתוח במשל"ש חלינן במלוי דמסחמת בריה הות משת"כ היכת דליכת למיחלי בבריה ע"כ דדם הות ונחקשה ביוחר דח"כ מעיקרא לה מקשי מידי וה"ל לחרץ דש"ה דלורתן מוכיח משח"כ במחני דלקמן א"ו דם"ל להחום' כשימח הרז"ה והרא"ם:

בתשובת ב"י סימן קכ"ז כחב דחשה שרחה קרמין ומתבדו בלא בדיקה אם נמוחו או לאו דמוחר מפעם ס"ם ספק אם הוא אדום או לאו ואמ"ל שהוא אדום שמא לא היה נמוח ואפ"ב שהאשה אומרת שראסה קודם שנאבדה והיה אדום מ"מ כיון שיש מראה אדום שהוא מהור אלא שאין אנו בקיאים חשוב ספקא וכמ"ש הרא"ש פ" כה"י וז"ל ובדורום הללו אין בקי לראות בדמים לשמון של חכמתו ולהפליא בין דם לדם ואפי" בימי מכמי החלמוד היו מן

החכמים נמנעים לראות דמים כ"ש האידנא שאין לפהר שום דם ומראה אדמומים כו' א"כ בנ"ד הוי ס"ם וכו' ואף דהוי ססק חסרון ידיעה מכל מקום הוי ס"ם חדע שהרי כחב הרמ"ת. דספק מן המקור ספק מן הלדדים הוי ס"ם אע"ג דהוי ספק חסרון ידיעה ועוד דבתשובת מ"ב סימן נ' כתב דגבי ס"ם אינו מזיק חסרון ידיעה והש"ך סי' ק"י חלק עליו ואין דכריו גראין ובו' עב"ד ולשיעתו בלא"ה לק"מ מהא דספק חסרון ידיעה שהרי הוכית המ"ז בי"ד סימן ניה ס"ק ו' דרוקת היכת דים תסרון ידיעה ליחידים אבל להחרים יוכל להתברר הות דלח מיקרי ספק חבל היכח דהוי חסרון ידיעה לכל הדור לח מיקרי חסרון ידיעה ונכנס בנדר הספק ואם כן בנ"ד שאפילו בימי חכמי החלמוד נחמעם הבקיאות ובדורנו אין הכרה משום אדם להפליח בין דם לדם אם כן נכנס לגדר הספיקות י אך מ"ם דהוי ס"ם אם יש לו מראה סמח או לחו אח"ל שהיה לו מראה סמח שמח לח נמוח לע"ד חין זה ס"ם דהכ! משם אהד הוא ולא הוי אלא חד ספקא אם הוא ד"נ או לאו דהספק הראשון אם היה לו מראה שמא או לאו ואם כן הך ספקא הוא אי הוי ד"נ או לאו וגם בספק שמא נמוח או לאו נמי הך שם הול דחי לא למוח אמריטן דאין זם ד"כ אלא בריה הוא וכמ"ש בש"ך בסימן קפ"ז ס"ק כ"ב וכאן אין הססק האחרון מחיר יותר מן הראשון ולא שייך החירון שכהבחי לעיל בשם הגאון מהי צ"ה זצ"ל אקו' הש"ך בסימן קפ"ו (ואחר זה ראיתי שאסשר לומר גם כאן חי' הגילו מהיה וא"ל לקו' הש"ך בסימן קפ"ו (ואחר זה ראיתי שאסשר לומר גם כאן חי' הגילו ומיהו חי הגאון צ"ע לדינא לדיוך דליח לן שהרוח) גם מה שהוא עושה לספק אם יש לו מראה פומאה מו לאו חלי בפלוגותא ההראב"ד ב" בעל הנפש והרו"ה ז"ל בהשגומיו דהראב"ד ס"ל דרוב דמים פמאה וחלינן מן הפאם שהוא דם פמא ואפילו לקולא חלינן שהוא דם פמא מכל שכן להחמיר דחלינן בדם שמא זמביא ראים מהא דאתרינן במכילחין דף כ"א גבי קשחה ב' ולשלישי הפילה וא"י מה הפילה כו' דר"י ש"ל א"א לפחיחה הקבר בלא דם מש"ה אית ליה מביאה קרבן ונאכל ואמאי מביאה קרבן ונאכל דאע"ג דס"ל א"א לפתיחת הקבר כלא דם מ"מ מאן נימא לן דהיה דם שמא דלמא דם שהור הוא א"ו דאולינן בחר רוב דמים באשה שהוא דם טמא והרז"ה חלק עליו וכתב שאין ראיית הראב"ד ראיה דכי אמרינן א"א לפה"ק בלא דם דם שמא קאמרינן וע"ם שמביא ראיות להיפך דלא אמרינן רוב דם באשה ד"ע הוא וא"ב לדעת הראב"ד אין להכנים זה בנדר הספק דדלמא דם פהור הוא כיון דרוב דמים עמאים בחשה חולינן בחר רובה וכמ"ש הש"ך בי"ד סימן נ"ג ס"ק י"ד בשם הב"ח וז"ל כל מחי דמכשירין ממעם ש"ם היינו היכח דחימור והיחר שוין אבל היכא דחיכה למיחלי בחימור ספי מבסיחר

מליכן לחומרת אבל לדעת הרז"ה מקרי שפיר ספקת : רבוידור מאי שמביא הרז"ה ז"ל ראיה לדבריו מדלת מנה רבי יוחנן הך דרוב דמים צמאים באשה באותן מקומות שהלכו חכמים אחר הרוב א"ו דאין זה רובא ע"ש אפשר לדחות למ"ם החוספות במכילתין דף י"ח ע"ב ד"ה למעם רובא כו' דלא מנה רבי יוחנן אלא מאי דלא הוי רוב גמור אבל מה שהוא רוב גמור לא מנה ולפ"ז יש לומר דמש"ה לא מנה ר"י להא דרוב דמים באשה ממאים לפי שהוא רוב נמור לשיעת הראב"ד ז"ל וגם שאר ראיות שהבים הכז"ה ז"ל יש לדחות יע"ש וח"ל מע"ב דרוב דמים בחשה שמחים היינו היכח דחזי" כדרך שרגילות לראות משה"כ היכא דחזי' קרעין קרעין שאין דרך הנשים לראות כן לא אמרינן דחלינן ברובא וכה"ג כהב שם בחשובה הג"ל על ענין אחר ז"א דהא בר"ב המפלח סבר ר"י לאוקמא פלוגתא דר"י ורבק בהמפלח חתיכה דמיירי בשהפילה וא"י מה הפילה דר"י הבר זיל בחר רוב חחיכות ורוב חתיכות של ד' מיני דמים ורבנן פליגי עליה וס"ל דלח חמרינן כ"ח של ד' מיני דמים ולבסוף איחותב רבי יוחכן ומוקמיכן ליה בפלוגחה אחריתה עכ"פ חזיכן דם"ל לר"י חליבא דר"י דחזלינן בחר רובא אפילו במפלח החיכה שאין רגילות לראות בכך ואסילו הכי אמריט זיל בחר רוב ואע"ג דרבטן סליגי עליה מ"מ כ"ז למאי דס"ד אבל למאי דמסקיטן ומוקמיטן ליה בפלוגתא אחריחא י"ל דכ"ע ס"ל דאפילו בא"י מאי ספילה דאמריטן רוב מתיבום מד' מיני דמים ואע"ג דא"ל נמי איפכא דנמסקנא לכ"ע לא אמרינן כוב החיבות של ד' מיני דמים ת"מ אין זה מוכרח ומנ"ל להקל אך כבר כחבהי לעיל בהימן קפ"ג דדברי הש"ך אינן מוכרחים והכאחי ראיה מחום' ומהריב"ש דהוי ס"ם אשילו היכא דאיכא למיחלי באיסור מפי יע"ם ועכ"ז אין זה ס"ם משום דהוי הכל משם אחד אם ד"נ הוא או לאו וכמש"ל ועיין מ"ש סימן קפ"ז מיהו בחום' דף ס"ב ד"ה הטבילו ועשו ע"ג עהרות נרחה מדבריהה דכה"ג ם"ם הוא דהא ספק לבע וספק דם מעלמא נמי שם אחד הוא ועיין סס"י ק"ן מ"ש בזה : ואבב כאיתי להזכיר מ"ם גם חב"ש בי"ד סימן ל"ח לענין ריאה שיש לה מראה שחורה אך שאינה שחורה כדיו שיש להקל דאע"ג דגבי נדה אמרינן כל מראה שחורה אבורה דאנן לא בקיתים היינו משום דתיסור כרת ותו דלפעמים מסור הות לנשים רק היכת דשהור הות כזפת יש להחמיר אבל בדיהה מזה יש להקל עכ"ד מה שכתב לחלק בין איסור כרת לאיסור לאו עיין בתס"ד סימן ר"ן שכחב להוכיח מסוגיא דמס' יבמות דאין לחלק בזה ומ"ש דשאני ד"ג דהחמירו משום דלפעמים אסור לנשים הא ליתא דמעולם לא היתה הוראה זו מסורה לנשים דה לחכמים הבקיאים ומשום שנחמעע הלבבות החמירו שלא לפלא בין דם לדם אפילו להבמים וכמ"ב הרא"ש ז"ל בפ' כה"י וכ"כ בחשובת ח"ל סימן מ"ו וז"ל ועל כיולא בזו נאמר עדות מסורה לב"ד ואין בנוח ישראל מורות לעלמן אלא לחכם עכ"ל :

קפם (א) לשעות ולא לימים · דין זה הוא מהראב"ד בס' בעה"ג וז"ל שאם קבעה וסת צשעה תיוחדת כגון שכל פעם שהיא רומה אינה רומה אלא באוחה שעה ביום או בלילה כמו בחצי היום או בחצי הלילה אלא שאין לה יום קבוע לראייתה מש"ה חמיד היא חוששת לאותה שעה בכל יום או בכל לילה וכן הבין הרו"ה בהשגוח וכן מוכח מן הראיה שהביא ממחני' דפ' האשה ועוד הביא ראיה לדין זה מהא דאי' פ' החינוקת ההיא אחתא דכל דהוה סלקת מטבילת מצוה הוי חזית דמת ותמת לקמיה דר"י וא"ל שמת דימת עירך עלחה בך לכי והבעלי ע"ג הנהר והא התם בין שהיה לה וסח בין שלא היה לה יום עבילתה לא היה יום קבוע פעמים מקדמת ופעמים מאחרת וביום טבילחה ה"ל שעח קבוע שבכל עת שהיחה נכנסת לעיר וחברוחיה מרגישות בה היחה רואה ואעפ"כ לא חש ר"י בה אלת לשעחה בלבד דהיינו שעת כניסחה לעיר אבל קודם כניסה לעיר התירה ש"מ שאם קבעה ושת לשעות ולא קבעה וסת לימים אינה חוששת אלא לשעחה בלבד עכ"ל י וק"ל דמאי ראיה איכא מהתם דש"ה דדימה עירה גרמה והוי כוסח הקפילה ואכילות שום ואפילו אי נימא דדמי לוסח דפיהוק נמי אינה חושפת אלא לשעתה ולא קודם הוסת וכמבואר בסימן זה וכ"כ הרז"ה והרמב"ן והר"ן בחדושים אבל הוסח הקבוע לשעה בלא שום מקרים שאירע בגופה י"ל דאמורה כל היום ונראה דם"ל לא היה לה שעה קצוע היחה אסורה כל אוחה עונה דדלמא המכילה גרמה אבל כשראחה בשעה קבוע אפילו אי נימא דטבילה גרתה מ"מ כיון דחמיד היחה חזיא בשעה מיוחדת שריא

מקודם לכן כיון דאין לה יום קבוט גנמה ע ע כיון זממיז היים בענה מיוחדם שלים מקודם לכן כיון דאין לה יום קבוט לכן ומש"ה שריא ר"י :
מבעלה ליל מבילה) אחרת רכיון שאין לה שעה קבוע אחורה כל העוכה וכ"ל מחדושי הרמב"ן
שכ' וז"ל וה"ק לה לאו מבילה בע"ע סי' קפ"ז דאשה שלחסה מ"א בליל עבילהם שלרים הרמב"ן
שכ' וז"ל וה"ק לה לאו מבילה בנתה לך דמיחסרי אלא דימת עירך גרמה לך ומוחדם את ע"ב
הנהר עכ"ל משמע דאי הוי סבילה גרמה היחה אסורה אע"ם שלא היה לה יום קבוע לכך
קבוע כיון דמחמת אומם הוא ומ"מ שאני החם שאירע לה כן הרבה סעמים דכל אימת דחו
סלקא מתבילת מצוה הוה חזיא דמים וא"כ אפי' אי נימא דדמיא לקפיצות מ"ח הא קיי"ל
בקפיצות גוסה אם אירע לה כן ג"ם דחושת מיהו אבל משום פ"א י"ל דאינה חוששת כמו
בוסת הקפיצות וע"ל סעיף י"ז מ"ש - ומ"ש הראב"ד דוסת הזה נעקר בשעה א' נראה דמ"ל
דוסת הקצוע לשעות ולא לימים דמיא לוסת הקפיצות שאינו נקבע אלא לימים קבועים ואפ"ה
כל שראחה כן ג"ם חוששת לה פ"א ונעקר בס"א וכה"ג בוסת השעות ועיין מ"ש לקמן בזה :

ביון שעברה עונתה · מ"ם במ"ו ס"ק ה' דכריו חמורים דח"כ איך כ' המחבר ועונה בינונית שהים ללת"ד יום כו' במחי מיירי חי שהיה לה וסת קבוע חלח ששינתה עכשיו בוסח חדשה ולח קבעה ח"ב ח"ל לחוש לטונה בינונים ח"ו דחין לה וסח כלל והדרח הקו' לדוכחח דבלח"ה נריכה כדיקה לפמ"ש בפי קפ"ו וכה"ג הקשיחי לעיל על הפ"ז בפי' קפ"ד מיהו שם כתכתי ישוב לדבריו אך למ"ש כאן לא שייך הישוב שכתבתי לעיל ועיין בש"ך בנק"ה במ"ש בזה נום דבריו דמוקים: (ב) וראתה שני' לשוף ל' · כ' בש"ך ש"ק ש' וה"ה דלגה למפרע וכו' וכ"ת בהום' פ"ק דנדה דף י' ע"ב ד"ה פיחחה כו' עכ"ל ודבריו חמוחים שאין מדברי החום' שום ראיה שהחום' לא כתבו דבריהם רק על הוחירה ונראה ליישב שהוכחתו מדכ' החום' וז"ל פירש"י כגון כו' לאו דווקא בענין זה וכו' עכ"ל וכוונתם דמיירי שלא השוה דילוגה בענין דלא קבעה וסה והי ס"ר דבפיחתה לא קבעה וסח אפי׳ השוה לפ"ז פחתה מיירי אפי׳ שהשוה דלוגה אבל הוחירה ע"כ דלא מיירי בענין שהשוה וא"כ לא הוי הוחירה דומים דפחחה דוה מיירי אפי' בהשוה וזה לם מיירי הלם בשלם השוה ומזה הוכים הש"ך דגם בפחחה קבעה וסה בהשוה והשחת כולה בחדת גוונת מיירי כלת השוה רתייחה הן בפחחה והן בהותירה כנלע"ד ליישב דבריו וכם' בעה"ל מבוחר להדיח כדברי הש"ך יע"ש: (ד) ביצד דאתה ג"ם בא' בשבת . כ' הפ"ך כשם הכ"ח דמיירי שהיו הפלגוח שוים כיניהם יע"ש וכ"כ בס' מכ"י ו"ל ואין להקשוח דא"כ מאי אינעריך לאשמעיק כו' ח"ל דהא איכא ושם הפלגוח שוין י"ל דאי משום וסם הפלגה היה לריך ד' ראיות משא"כ אי קבע לימי השבוע איל אלא ג' ראיות עכ"ל ועוד כ"מ שוכא דבוםת הקבוע ליום השבוע אף אם ראחה בנחיים פ"ח שלא באותו יום מ"מ לא בפלה הוסת בכך כדלקמן גבי וסח החדש ולריכה לחוש לאותו יום משא"כ בהפלגה כשראתה בנתיים בפלה הפלגה ראשונה וא"ל לחוש להפלגתה אלא מראים אחרונה וכן אם עברה יום הפלגה ולא ראתה א"ל לחוש להפלגתה עד שחחזור וחראה משא"כ ביום הקבוע ליום ידוע אע"פ שעברה אוחו יום ולא ראתה לריכה לחוש לימים הבאים כ"ז שלה נשקר ג"פ וכן נ"מ בעברו עליה ג' עונות ולה רחתה דבוסת הפלגה ה"ה לה לחזור לקביעות הראשון עד שתראה ב"פ כהפלגה שהיחה למודה לראות בו משא"כ בוסח ליום הקבוע דבראיה א' שתראה באוחו יום שהיחה למודה לראות הדרה לקביעות הראטון וכדאי לקמן: והנה דין זה שחשה קובעת וסת לימי השכוע כהבו הרשב"א כשם חכמי הלרפתים

ז"ל ולמדו כן מהא דאמר ר"א בפ"ק כגון דקפן בחד בשבא וקפץ בחד בשבא ולחד בשבא אחריני חזאי בלא קפילה אלתא דלימי השבוע נקבע הוסח בנ"פ עכ"ל ור"ל דאי מיירי בהסלגה ה"ל למנקט ד"פ חד בשבא מיהו מהתם לא מוכח אלא דקבטה וכח לימי השבוע בימים שוין מ"מ לא מוכח מהחם דקבעה וכח לימי השבוע אפי' לימים שאינן שוין דהיינו בדילוג אלא שהטור והמחבר הוסיפו מסברת דה"ה לימים שחינן שוין נמי קבעה וסת דדמי לקביעות הוסת בימי החדש וכי היכי דהתם קבעה וסת בדילוג הן להבא או למסרע כן נמי בקביעות וסח לימי השבוע - אלא דקשיא שובא לפ"ז חיך כ' העור והמחבר לעיל בפעיף ב' וז"ל כילד קובעתו כגון שראתה ד"פ וביניהם ג' זמנים שוין כגון שראחה היום ולבסוף כ' יום פ"א וכו' דהת מם רחתה דרך משל רחיה רחשונה ביום א' וחח"ב לבסוף עשרים מרחיה זו חחול הראים כ' ביום שבת והראיה ג' תחול ביום ו' א"ב הרי קבעה בג' ראיות לימי השבוע בדילוג לתפרע אליבא דרב ולמה לריך ד' ראיות בג' ראיות סגיא וכמ"ש הש"ך ס"ק ס' אפי' אי נימח דמ"ש ולכסוף ך' ראחה היינו עם ימי הראיה נמי קשה דהא אם ראחה ד"מ ביום א' ולאחר זה ביום כ' עם יום הראיה תחול הראיה ב' ביום ו' ואח"ב הראיה ג' ביום כ' אחול כיום ד' שהוא נמי הפלגה ב' ימים ולרב קבעה וסת בג' ראיות כמו בוסת החדש ואיך סחם בפור והתהבר כאן דבעינן דוקא ד' ראיות ואפשר ליישב דודאי היכא דיש לפנינו ב' מיני וסתום המ' הוא וסת השוה והשני הוא וסת הדילוג ספי איכא למיחלי ולומר דוסחות השום היא עיקר דהא מה"ט אמרינן דלוסחוח הדילוג אינה חוששה עד שחקבענו וע"כ משום דלא שכיחי שחקבע האשה לוסחה בדילוג וה"ה היכא דאיכא למיחלי בהשלבה לא חלינן דהיום גורם וכ"ם להדים בחה"ם דף קם"ע ע"ם גבי רחחה ט"ו לחדש וה י"ו לחדש זה י"ו לחדש זה וז"ל הלכך זו שדלנה כיון שאין בראייתה לד השוה לא בדילוג שוה ולא בהפלגות שוות אתריט לימי החדש היא קובעת ולא בהשוואה הלא בדילוג עכ"ל הלמא היכא דא"ל דוסת השוה הוא או לדילוג בהסלגה אמרינן דלא ליום ידוע נחכוונה כ"א לוסת השוה או לדילוג בהפלגה וא"כ ה"נ בראחה מן כ' לכ' אש"ג דלדילוג קבעה ושח אליבא דרב מ"מ כיון שאין לנו הוכחה דלדילוג היום נחכוונה אמריטן דלוסת הסלגה נתכוונה ונ"מ דאחר שקבעה בד"פ להפלגה שום חו א"ל לחום דשמא לדילוג היום קבעה וא"כ אם רחתה בינחיים בעלה העלגתה חשא"כ אם קבעה בימי החדב וההת פליג שמואל וס"ל דלא קבעה וסח לדילוג אלא בד' ראיוה וכגון שראחה היום ולבסוף לת"ד ול"א ול"ב דאיכא ארבע ראיות וכן דעת הרא"ה בב"ה דלרב סגיא בג' ראיות ולשמואל דסגיא בד' ראיות אפי' היכא דלא ראחה בימי החדש ניכרים יע"ש ואהא קשה להו אפירש"י דלא אחיא לא כרב ולא כשמואל דהא הכא איכא ד' ראיות דהיינו עם הראיה שראתה קודם שפסקה מלראות בעונה גדולים דוודאי מתחשב בהדיא דאי לא מתחשב בהדיא א"כ אפי' כיונה נמי ליכא ג' הפלגות בינייהו וא"כ לכ"ע קבעה וסת וע"ז כ' מיהו למאי לפי' המם דדוקה לכוחה בדילוג לימי החדש וכו' דחו אף ראיה ה' ניכר לימי החדש וגם שמואל מודה דרואה לימי החדש ניכר הראיה הראשונה אלא דס"ל דאפי' הכי ל"ח כיון דלאו בדילוג חזיא וא"כ אם לא ראתה לימי החדש אלא בכה"ג שראחה היום ואח"כ לפוף למ"ד וכו' לרב סגיה בד' ראיות אבל לשמואל בעי ה' ראיות דהפלגה ראשונה לא מתחשב בהדייהו כיון דלאו בדילוג חזיא מעחה ניחא פירש"י דהכא אליבא דשמואל דלדידיה לא קבעה וסח דהכת ליכת ה' דתיות דהפלגה אחרונה שהפליגה קודם שפסקה מלדתות הרחיה א' של תוחה הפלגה לא מחחשב בהדיא כיון דאינה שוה לדילוג של שלש עונות ומעחה חבין דברי הש"ך שהוכיח דאפי׳ בלמודה לריך שיהיה שוה לדילוג שאחריה וזה כוונחו ג"כ בס"ק ש"ח:

ל"ח ולסוף ל"ב אף דאין כאן וכו' כל"ל . עוד שם כ' הש"ך נראה מדבריו דאף ביש לה וסח קבוע בפ"ז לחדם וראחה אח"כ וכו' וליחא דבהדיא משמע בש"ם גבי אמר לך רב למודה שאני קבוע בע לה וסת ליום מ"ז לחדם שדינן ליום ש"ז לוסת (שלפניו כג"ל) . וכן פירש"י שם להדים עכ"ל · והנה לכאורה מסוגיא שם אין ראיה כלל דא"ל דהך ברייחא היחה למודה להיוח רואה ליום חמשה עשר היינו יום ע"ו לעבילה מיירי וכמו שפי' שמואל למחני' דהכא היחה למודה להיות רואה יום ס"ו דבט"ו לטבילה תיירי כדלעיל דף ל"ע וכן פירט"י לקתן בסמוך אבל בראחה לימי החדש י"ל כסברת הדרישה דאפי' בלמודה מנטרפין הראיה א' מיהו נראה דמ"מ מוכח כדעת הש"ך דחין חילוק ולעולם בלמודה לא מנערפין הראיה א' דהא ק' לדעת הפוסקים כרב א"כ לדידהו קשה דהא מברייהא דראחה יום עשרים וא' וכו' מוכח כדשמואל וכדמסקיט בש"ם דיקא נמי וכו' ומה"ט הרמב"ם וסייעחו פסקו באמח כשמואל ול"ל הנהי פוסקים דפסקו כרב ס"ל דלא דיוקא הוא וכמ"ש הרמ"ה ז"ל ביח ז' ש"ג וז"ל האי דייקותא לטעמיה דשמואל היא דלית ליה בוסה דלוגין טעמא דלמודה שאני אבל לרב לאו דייקוחא היא כלל דהא ראיה דיום כ' אינה מנטרפת בלמודה ולהכי לא חני לה ולאשמעינן היא גופא אחיא שלמודה שאני ולהכי הוא דשבק יום עשרים דמנפרף לראשונים וברייחא לרב בלמודה דכיון דליכא דייקומא הדרינן לכללא דמילחא דקיי"ל הלכה כרב באיסורי עכ"ל הרי מולח דמין לחלק בין היה להוסח קבוע לימי החדש או לחו שהרי הך ברייחה דרחתה יום ח' ועשרים נקט בהדים בחדש ואפ"ה אמרינן לרב דלמודה שאני: (רא) ושת הסירוג : כ' הט"ך בכ"ק כ"ו מיהו בהיה לה ושח קודם לכן כגון שרחחה בר"ח שבש ובר"ח חדר ובר"ח ניסן ושוב סירנה כו' משח"כ הכח עכ"ל ומדברי הרמב"ן בחדושיו ס"ש החשה מוכח דס"ל דנדון כוה הוא אבעי' בש"ם בכ"ק דף ל"ז ע"ב גבי שור שננח שור שור שור חמור ונמל האי שור כחרא בחר שוורי' שדינן ליה ואכחי לשוורי' הום דאייעד למידי אחרינא לא אייעד או דלמא המי שור בחרא בחר חמור וגמל שדינן ואייעד ליה לכולי מיניה וסלקא בחיקו לפ"ז ככ"ד באשה נמי ספק הוא דהיינו אבעי' הנ"ל אכל היכא דינגח שור ד"פ זא"ז ואח"כ המור וגמל ודאי דשור בחרם בחר שוורי' קמחי שדינן ליה כיון דכבר הוחזק לנגחן קודם השור בחרח תש"ה שדינן נ' בחר קמחי וכה"ג בנ"ד היכא דראחה ד' ר"ח זח"ז וחח"כ ראחה ב"פ מסירוג שדינן לראיות ר"ח בחרח במר ראיות ר"ח קמחי ולא איתחוקה לראוח בסירוג יע"ש ומהחימא על הש"ך חיך כ' בפשיטות דרחיות ר"ח בתר קמחי שדינן ליה דהת הך חיבעי' נשחר בחיקו וכ"פ הרמב"ם ז"ל בהלכות נ"מ וחולי דעתו כיון שכן דרך כל הנשים לרחות מחדש לחדש וחפילו לדעת הש"ך דם"ל לחתן בסתוך דוסת החדש היינו עונה בינונית שכן דרך רוב הנשים לרחום מש"ה ספי מסחבר למישדי רחיות ר"ח בחרה בחר קמחי משח"ל בנגיחות השור דלה משחבר שננח לשורים ספי משחר מינים מ"מ ל"ע חיך כ' בפשימות כן והיה לו לפרש סעמו ועוד יש ליישב דעת הש"ך בסני החרים חך החימות דבריו ק' שלח היה לו לכתוב כן בפשיטות כ"ה לפרש ליישב דעת הש"ך בסני החרים חד ולחלק בין נדון זה לדין ספור ול"ע: (יב) האשה שראתה ופת החדש בפ"ך סק"ל המריך להוכיח דעונה בינונית היינו וסת החדש יע"ש ומף לדעת הש"ך ע"כ ל"ל דחילות יש בין שונה בינונית לוסת החדש דאלו בוסח החדש כ"ז שלא נקבע ועבר זמנו ולא בדקה מוחרה בלא בדיקה ואלו בעונה בינונית אסורה עד שתבדוק וכמ"ש המחבר לעיל סי' קפ"ד סעיף ט' וסעיף י' ובסי' זה סעיף ד' ומשכחת לה וסת החדש בלא עונה בינונית בכה"ג שכהבתי בסמוך כגון שראתה בא' בניסן ובל' בו דלריכה לחוש בר"ח אייר משום וכת החדש וכמ"ש כאן בהג"ה אבל משום עונה בינונית א"ל לחוש שהרי דאהה גם בכ' לחדש ואינה הלא י' ימים עד ר"ח וא"ב בנדון כזה אם עבר ר"ח אייר ולא הרגישה ולא בדקה מותרת בלא בדיקה גם מ"ל לשומלה וכמבואר שם וכן איכא לאשכוחי עונה בינונים בלא וסת ההודש בנון שכאחה בר"ח ניסן ע"י אונס כגון קפילה וכה"ג כגון שקפלה בר"ח ניסן או לריכה לחוש לר"א אייר אם קפלה בר"ח אייר אי שפלה בר"ח אייר ג"כ וכמ"ש הש"ך בסי" זה ס"ק מ"ח אבל כל זמן שלא קפלה בר"ח אייר היחה מוחרה לשמש מחמת וסת החדש שהרי לא ראתה בר"ח בניסן אלא ע"י קפילה אבל משום חששא מוחרה לשמש מחמת וסת החדש שהרי לא ראתה בר"ח בניסן אלא ע"י קפילה אבל משום חששא דעונה בינונים מ"מ אסורה לשמש בר"ם אייר דאולי חראה בלא קפינה משום עונה בינונים וכמ"ם המתבר לעיל בסס"י קפ"ד:

דלפ"ז נחיישב קו' עזמה שבק' בחשובה ח"ז שימן קי"ד על הש"ך דלדעתו למה למד הרשב"ח ז"ל בהה"ח דף קש"ע דין וסה החדש משלוגמא דרב ושמואל דס"פ האשה וכשהוא בא אלל מששם עונה בינונים דף קש"ד הולרך ללמדו משים"י אההיא מימרא דר"ל משמי דר"י נשיאה דבפ' כ"ה ולדעת הש"ך דא ודא אחת היא ולמה הולרך ללמדו משני מקומות בש"ש ולפת"ש לק"מ דאע"ד דחרוייהו ביומא חדא חיישיק להו מ"מ איכא לאשכוחי הא בל בש"מ ופשמי דל אודי שור מש"ה אש"ד דראתה במוני האשר בש"ה מע"ד דראתה בנחים אות משים דוסה החדש שות משמי האש"ד דראתה בנחים אות משים דוסה משמי דחישיק לפי שבך דרכן ומשים להחושל אותו לאותו היום במדש אבל חוש לא הושים להחושל אותו מקור מקור מקור מקור מדתים שלה מ"י וום לל" יום מש"ד השכלאה בנחים מקור מקור מקור מדתים שלה מ"י וום לל" יום מש"ד הבלאה בנחים בהאום המשכיה לש וש כל מיום לנייום וכמ"ש הרמב"ן ש"פ האשה יע"ש וכן נמי לענין אם ראהה ראשונה מחמת הלונים דא"ד למוש אלא שר בתבא היום עם האוכם משמ"כ לענין חששא דעונה בינונים מ"מ כרכה לחוש אלא מלום השתא חראה מחמת שכן דרך רוב הנשים לראות כן וכנ"ל:

לעוד ג"ל דחיכה ג"מ בין חששה דעונה כינונית וכין חששה דוסת החדש בחשה שהיה לה וסת קבוע ואחר כך שינתה וסתה ליום מחד דצריכה לחוש פ"א לאוחה השלגה ולאוחו יום בחדש אבל לא מנינ דצריכה לחוש לעונה בינונית מאוחה ראיה כיון דלא נעקר ושת הקבוע ולא מצינו דצריכה לחוש לעונה בינונית אלא באשה שאין לה וסת קבוע כלל וכ"מ מכל השוסקים וכ"כ הפ"ז סימן זה ס"ק ל"א אבל משום וסח החדש צריכה לחוש לאוחו יום בחדש וכמבואר להדיא בפוסקים וכ"כ בס" כו"פ :

ולפ"ז נראה להביא סיעתא לדעת הש"ך דעונה בינונית היינו לאוהו יום בחדש בין מלח או חסר מסוגיא דם"ם החשה רמק' הש"ם החם לרב מברייחה דהיתה למודה להיוח כוחה יום חמשה עשר וכו' ומשני חמר לך רב למודה שחני ומק' דקחרי ליה מחי קחרי ליה ומשני הינפריכה ליה וכו' ויש להקשוח מה מק' הש"ם הה הנפריך למיחני היחה למודה לפי מה שהקשה הרהב"ד ז"ל והביחו הרשב"ה כם' חה"ה דף קס"ע פ"ה וכ"כ הרמב"ן בחידושיו והר"ן ז"ל בשמו דה"ד אי בחדשים מלחים אין כאן דילוג אלא הפלגות שווח מן ל"ב לל"ב וכה"ג בחדשים כולם חסרים חין כחן דילוג אלח הפלגה שוה מל"ח לל"ח וחי בחדשים כסדרן אחד מלא ואחד חפר אין דילוג שוה כילד הרי שהתחילה לראוח בפ"ו בניסן שהוא מלא וחזרה וראחה בי"ו באייר ראיה זו להפלגם ל"ב ועוד חזרה וראחה לי"ז בסיון והרי ראיה זו לל"א שהרי אייר חסר ונמנא שלא דילגה אדרבה קרבה ראייחה וכשחורה וראחה לי"ח בחמוז חזרה להפלגה ל"ב ולפיכך פירש הרחב"ד שכשם שהחשה קובעת ושת להפלגות שווח כך היא קובעת בימי החדש כילד רחחה ר"ח ור"ח קבעה לה וסח לר"ח וחע"פ שחין הפלגוחיה שוות בהחחד מלא וא' חסר והלכך זו שדלגה כיון שאין בראייתה לד השוה לא בדילוג השוה ולא בהפלגות שוה אומרין לימי החדש היא קובעת לא בהשואה אלא בדילוג עכ"ל אם כן לפ"ז הש"ם מיירי בקדשים כסדרן אחד מלא ואחד חסר כסדרן ואם כן אי לאו דחני היחה למודה וכו' מ"כ היה צריך למתני היחה רואה יום מ"ו ושינחה ליום מ"ו הוחר יום מ"ו אסור י"ו והא ליתא דלא מסיקא לוח למתני הכי שהרי אם היה החדש ראשון חסר והחדש ב' מלא וא"כ כשראחה בי"ו לחדש השני הוא עד יום מ"ו לחדש השלישי שנשים יום וצריכה לחוש ביום מ"ו לחדש השלישי משום עונה בינונים וחיך אפשר למיחני הוחר יום פ"ו לכך הולרך ללייר בהיחה למודה משום שמום במפט היון לפשר ביונית כיון שלה נעקר הוסת הקבוע ותף אם לגייר שיהיה החדש הראשון מלא וח"ב לחוש לעונה ביונית כיון שלה נעקר הוסת הקבוע ותף אם לגייר שיהיה החדש הראשון מלא וח"ב החדש כ' הוא חסר וח"ב שפיר חיכם למיחני קאסר י"ו והוחר ם"ו שה"ל לחוש ליום ש"ו בחדש הג' אכחי איך היה מני למיחני ראחה בי"ו הוחר ש"ו שהרי אם החדש הראשון היה מלא והחדש השני מסר ואם כן חדש הג' מלא וכשתראה בי"ז נמלא עד יום י"ו שבחדש הרביעי שלשים יום והרי היא לריכה לחוש לעונה בינונית ואיך אפשר למיתני הומר י"ר (סדרי מהרה)

וכיון דלא פסיקא ליה למחסי הכי מש"ה ניחא ליה לצייר בהיחה למודם דאז אינה זכריכה לחוש לעונה בינונים כלל כ"ז שלא נעקרה א"ן כדעת הש"ך דעונה בינונים היינו וסח החדש בין מעונה בינונים כלל כ"ז שלא נעקרה א"ן כדעת הש"ך דעונה בינונים היינו וסח החדש בין היחה למודה הכם שכאיה זו אפשר לדחות דמ"מ מקי הש"ם שפיר משום דס"ל להש"ם הקד למה הני ברייחא דהימה למודה לראות ליום ע"ו וכו' לאו לענין ימי החדש מיירי אלא בע"ו למכילתה בכ"ד לחץ ועוד דמוכח מן הב"י בריש סימן זה ד"ה ואפילו קודם שקבעתו וכו' דמתני ששן כ"ב לכאייתה מיירי בכל גוונא וז"ל שם משנה בכן החשה שעשחה זכריה היחה למודה להיות רואה ביום בהכא מיירי ומשמע דבין בוסח הפלגות בין בוסח הימים איירי מחני' ולפיכך כתב רבינו וכן בראיית הימים שהוא לימים ידועים בחדש וכו' וא"כ מכ"ש בברייתא דמיירי בכל גווני אפילו בווסח המדש ולדקו דברינו וסיעתא לש"ך ז"ל וכן מוכח נמי מדברי הש"ך ס"ק כ"ה דס"ל דהך ברייחא היחה למודה להיות רואה ליום מ"ו וכו' מוירי נמי בוסח החדש וכמש"ל וק"ל :"

מירהר ק' לפ"ז על מ"ש הש"ך דמה"ע לא כתבו הפוסקים דלריכה לאוש לעונה בינונים משום דכבר כתבו דלריכה לחוש לוסת החדש והיא היא דז"א לפמ"ש דאכתי איכא נפקוחא דבתי לדינא בינייהו :

אמנם מה שהק' בחשובת ח"ל על הא דמייתי הש"ך ראיה לדבריו מהרמב"ם פ"ח מהא"ב ד"ו דכתב דכל יום שראהה בו חוששת ליום הבא שלאחריו ולא הזכיר כלל לחוש לעוכה בינונית וע"ז הק' דכיון דעיקר מערין של דין עוכה בינונית למדו הפוסקים מהא דר"ל אר"י ביות דעיקר מערין של דין עוכה בינונית למדו הפוסקים מהא דר"ל אר"י ובהלכוחיו להרי"ף וכ"ד ואלו הרמב"ם של ו פירוש אחר ע"ש דלא כפירש"י והר"ן בחדושים ובהלכוחיו להרי"ף וכ"ד הרמב"ן בחדושיו והמ"מ שם דס"ל דמה שאחר ר"ל המס וחוא שמלאה לעוכח הוסח קמ"ל דלא וא"ב לפי הרמב"ם אין לנו ראיה דלריכה לחוש לעוכה בינונית וחש"ה השמי ובאמח קושיא עלומה היא וממיה על הש"ך איך נעלם זה ממנו ו ואפשר דס"ל להש"ך הקיל מלו הדלחת קושיא מלומה דר"ל יש לנו המ"ל דלא וא"ב ללו הל דלרים לנו המוסק סלונית בעברה ולא בדקה וכמש"ל ובאמח אף בלא הא דר"ל יש לנו ז"ל דלא למדו השוסקים לינונית המוס בינונית ומח המדש ובהכי וחישב מהקשיםי לעיל דאף לושנה דינונית וחיינו וסח החדש ובהכי חתישב מה שהששים לעיל דאף לדעמו ארו המוסף המיו שנה בינונית וחיינו וסח החדש ובהכי חתישב מה שהששים לעיל דאף לדעמו אכחי האשה להביא דין עונה בינונית דהי או המדש ובהכי חתישב מהוש המ"ף לשעובה בינונית היו שלאה להיו להי להמב"ח והשור דמש"ה השלה לחתום ללא וודאי נפקוחא יש בין עונה בינונית לוסת החדש ולה ש"ך על הרמב"ן והשור דמש"ה השמים לא וודאי נפקוחא יש בין עונה בינונית היו שלאם ללאה להיל להמב"ח והשור דמש"ה השתנים לוסת החדש ולא ה"ל להשמים ומ"ו בינונית לוסת החדש ולא ה"ל להשמים ומ"ו בינונית לוסת החדש ולא ה"ל להשמים ומ"ו בינונית לוסת החדש ולאים ול"ש הש"ך דמה"ש כתבר הטוסקים דעש עונות המה לי יום לא ראחם בהם כלל ועם יום שראח בראמו ב" הם היינו בג"ח מלאים ולדשור דבהנהו לי יום לא ראחם בהם כלל ועם יום שראח" ביום מלאם ב" יום לא ראחם בהם כלל ושם יום שראח" בהסחות בהמה ב" יום לא ראחם בהם כלל ושם יום שראח" בו מום ב"א יום ושפיר יש ג' הססקות ו

מירוד דברי כש"י בפ"ק דנדה דף פ' ע"ב ד"ה בשכיונה שכ' ח"ל שרחחה ג' רחיום בתשעים יום או ביום תשעים וא' עכ"ל קשה להבין דאי בראחה ביום תשעים א"כ לא הוה ג' הפסקות ואמאי אמרינן דיה שעתה בראיה א' וב' ומיהו לדברי הח"ל ניחא קלת דבלא"ה די בפ"ח' יום ולא נקט ג''יום אלא שהוא מספר השלם ול"ד הוא ועדיין ג"ע ומ"ש הש"ך וז"ל וראיה ברורה לדברי ממאי דכ' הפוסקים וכו' והרמב"ם פ"ד מהלכות מו"מ כ' דג' עונות היינו ג"ח וכו' יש לדחות דהרמב"ם לשיטתו דש"ל דחין לטונה בינונית שום מקור בש"ס מש"ה ס"ל דג' עונות היינו וסת החדש אבל לדידן דס"ל כסירש"י בהא דרי"ג משמיה דרי"ג י"ל עונה בינונית לחוד וסת החדש לחוד ומ"ש הש"ך דהא דכחיב מבן חדש היינו כ"מ י"ב חשל"ג כ"כ ג"כ בי"ד והן הן דברי הב"ח שם בחשובוחיו ומה שהשיג ע"ו בח"ל מדברי תום' דסנהדרין וגמ' דר"ה ומם מגילה כבר הרגים בזה במ"ח סי של"ם סק"ה: (רג) ל"א באייר מפני ר"ח גיסן י כ' במ"ז מ"ק ח"י פשום שגם כחן וכו' ומו"ח ז"ל כחב כחן מדלח נקט חלח ח' בחייר וכו' ולח ידעחי למה יסחור דברי עצמו שכ' לעיל רחתה לר"ח ניסן חוששת בר"ח חייר והיינו לב' ימי ר"ח כמ"ש הוא בעלמו עכ"ל ולק "מ דדברי הב"ח נכונים דבשלמא בראחה לר"ח ניסן חוששח לב' ימים דר"ח אייר דביום הראשון חוששת משום עונה בינונית וביום ב' דר"ח משום שמא מקב ע וסת לר"ח אבל בדין זה שראתה בא' בניסן ובכ' בו אינה חוששת אלא לב' דר"ח אייר משום ראייחה דר"ח ניסן אבל ביום ראשון דר"ח אייר א"ל לחוש משום עונה בינונית דהא כבר חזיא ביום כ' ניסן וא"כ מן כ' ניסן ועד ר"ח אייר אינה אלא הפלגה דעשרה ימים ועונה בינונים הוא ליום ל' וא"כ מה"ח לחוש ליום א' דר"ח אייר והרי הב"ח ם"ל לקמן בראחה בר"ח אייר דא"ל לחוש לפ' בו משום הפלגת כ' לפי שכבר הפסיקה בראיית הפלגת כ' וכמ"ש ג"כ סש"ך בשמו ס"קל"ל וכמ"ש לענין עונה ביונית וסשום הוא: (רך) ראתה בא' באייר או לא ראתה חוששת לפי באייר - בש"ך ס"ק ל"א הסכים עם הב"ח ופרישה דאם ראתה כר"מ ליא ראתה חוששת לפי באייר - בש"ך ס"ק ל"א הסכים עם הב"ח ואין כאן הפלגת כ' דנחבמל ע"י ראת ה"ח ואין כאן הפלגת כ' אלא אייר א"ל לחוש לפי בו משום הפלגת כ' דנחבמל ע"י ראת ה"ח ואין כאן הפלגת כ' הנהבמ"ב הפלגת י"ב ובט"ז הסכים לדעת הרב בד"מ ובהגה"ה כאן דלשולם חוששת לט' בו ולכאורה היה נראה להביא ראיה לדברי המ"ז מהא דגרסי' בגמרא דף ס"ד ע"א אמר רב ספא לא אמרן אלא למקבעה אבל למיחוש וכו' מאי קמ"ל חנינא היחה למודה וכו' אי מחחם ה"א ה"מ דקיימי בחוך ימי נדחה וכו' ופירש"י ד"ה אימא לא תיחוש לה דכי מפיא טבילה אחריתא ומטבול יום עשרים והגי' במותרמ"ל ז"ל דל"ל ויניע יום עשירי ויקשה ע"ז דהא כששנחה וראחה ביום י' אינה כ"א ש"י נגד יום וא"כ כשתעבול עחה ותגיע אח"כ יום עשירי לא קיימא בחוך י"א יום דהא קיי"ל אין זיבה בלא נדה וכ' וצריך לפרש דר"ל שהקדימה ליום עשירי ושומרת יום כנגד יום וסבלה ואח"כ כששלמו ימי זיבה התחילו ימים הראוים לנדה ראתה ביום שהיחה למודה לראות ונעשית חחלה נדה ועבלה אחר ז' וכשיציע יום עשירי לעבילתה אסור לשמש משום דחוששת לחדא זימנא שכאתה פ"א ביום עשירי ולכך חוששת גם עתה עכ"ד ואכתי קשיא לדבריו דאמאי חיחוש ליום עשירי דהא כשראחה מחחלה ביום עשירי לעבילחה דהוא יום י"ז לראיוחה ואח"כ כשחזרה וראחה ביום שהיחה למודה לראוח דהיינו ביום פ"ו לפבילה כ"ב לראייתה שאינה אלא הפלגת ו' ימים עקרה לראית יו"ד א"ו ג"ל כדעת הט"ז דראיה שבנחים אינה מבטלת הפלגה רחשונה ומיהו אפשר לדחות דשאני התם דהיתה למודה מתחלה ליום פ"ו מש"ה לא הוי הפסקה וכה"ג כ' הע"ך בנק"ה לסחור דברי הט"ז מה שהביא ראיה לדבריו מחה"א אך שכ"ז דברי מוהרמ"ל מתנגדים לדברי ע"ז דלדעתו אינה חוששת ליום עשירי אלא מראיה שניה משא"כ לדעת המ"ז לריכה לחוש מן ראיה א' ששינחה ואין ראיה שבנחיים מפסקה ואפשר דש"ה דימי נדה חלוקים מיפי זיבה וא"ל לחוש אלא לעשירי דזיבה:

אכובם מן מאור שיניע מהרש"א שם ראיה לדכני הש"ך שהקשה כן לדעת המשמשים כדבני מוהרמ"ל ז"ל וז"ל שם ועוד כיון דראחה אח"ב בלא הפלגח י"ז יום סרי נעקרה לאיית יום י"ז דבחדת זימנא מעקרא עכ"ד אלמא דס"ל דאפי כשראהה אח"כ ליום הקבוע לה פליית יום י"ז דבחדת זימנא מעקרא עכ"ד אלמא דס"ל דאפי כשראהה אח"כ ליום הקבוע לה פליה הכלגה ראשונה כ"ש ראים שלינה קבוע וכדעת הפרשה והש"ך והב"ח וכן הוא פסק הקלד של הרא"ש בסוף מש" נדה של שם סעיף ב' זו"ל ואם היחה כנילה לראות ללי יום ושינתה לעשרים יום כשיגיע יום עשרים וום כשיגיע יום עשרים או תפרוש מבעלה וכו' ואם לא ראחה ליום עשרים המשיב של היום משרים היחים ולא ראחה ליום עשרים ולא קאמר כשלה שזו וסת הקדוע לה ולא ראחה ביום כ"ל עולם לריכה לחוש ליום ל' דהיינו י' ימים אחר כ' א"ו כדעת הש"ך והב"ח ודוק ומדברי הראב"ד בס' בעה"ל נראה מויכ עדעת הפרשה וכ"ח וש"ך שכ' בשער המחום וד"ל עוד נאמר שאם לא הפסיקה לר"ח אייר עד שראתה בעשרים בניסן חדין הגמרא אינה חוששת לר"ת אייר מ"ש מפוא חוף י"א יום של ראיית כ' בניסן וכו' אכל היא מובשת להפלגה כ' כמו שהפליגה עסידו נמלאה היא חוששה לש' באייר שהיא הפלגה שהב"ש וכו' ואם הלחים בר"ח שהוא יום י"ב לנדים של כ' בניסן וכו' אכל היא יום י"ב לנדים של כ' בניסן וכו' ואם היום ליכה כי בניסן וכו' ואם כל האיים כ' בניסן וכו' ואם כל האיים כ' בניסן וכו' ואם הלחה בה"ח שהוא יום י"ב לנדים של כ' בניסן מינה יום י"ב לנדים של כ' בניסן מינה יום י"ב לראיים כ' בניסן וכו' ואם הלחה בר"ח שהוא יום י"ב לנדים של כ' בניסן מינה הום היה בר"ח שהוא יום י"ב לנדים של כ' בניסן מינה היה לראיים כ' בניסן וכו' ואם הלחה בר"ח שהוא יום י"ב לנדים של כ' בניסן מוב"

פוחרת ולח עולה אלה היא חוששת ליל כ' באייר שהוא יום י"ב לראיית נדה שראקה בע" בו והוא כענין ראייה כ"ח אייר שהיחה ביום י"ב לראיית נדה שראקה כ' בניסן ורו' עכ"ל אלתא דוקא היכא דראקה בחוך ימי זיבה' הוא דאינה סוחרת וכו' אבל היכא דראקה בינתי ע"ב להחית נדה שראקה כ' בניסן ורו' עכ"ל בחוף ימי נדחה עקרה להפלגהה וכ"כ עוד שם וז"ל אם ראתה בר"ח ניסן וראתה עוד בעשרה בו הראיה הזאה השניה אינה ראויה לקביעת וסת ואינה לא סוחרת ולא כעשית ראש וזנב וכר' עכ"ד ומוכח שם בהדיא דוקא בכה"ג שראתה בינתים בימי זיבה והואיל דאינה קובעת וסת בעלת ומי זיבה הליק בעלתא והוי כאלו אינה ומש"ה אינה סוחרת הסלגה ומנין מראיה לע"ל היכא בעלתא מוחרת הסלגה לתחוי ממ"ו לע"ו דכל חדא קיימא לחברתה בחוף ימי זיבחה לאינן והשאר קובעת לה וסת מכ"ע לכ"ע דקיימי בהדדי בימי נדה נולין האמצעות כאלו אינן והשאר קובעת לה וסת מכ"ע לכ"ע דקיימי בהדדי בימי נדה וניקן האמצעות כאלו אינן והשאר קובעת לה וסת מכ"ע לכ"ע דקיימי בהדדי בימי נדה וניקן האמצעות כאלו אינן והשאר קובעת לה וסת מכ"ע לכ"ע דקיימי בהדדי בימי נדה וניקן האמצעות לא להפלגה למון מלא לחום להפלגה ראשונה של היה קבוע עיין מ"ש לקתן על דברי הש"ך ח"ק מ" דהא והמהרש"א שהבאתי לעיל דמה שראתה אח"ב בהפננה אחרת מיקר עקירה להפלגה ראשונה בר"ח מייל שון ל דברי המש"ח בי" ורו" בהלחם בר"ח אייר שהוא ב" בותי שהוא מב" החיר שהוא הפלגה כנו שהוא כ" בותי בהוא בה"ח מייר מות ב" בר"ח מייר מות ב"ח לווב באייר שהיא הפלגה כמו שהל ל" וכו' דבראתה בר"ח אייר היתה צריבה לחוש גם לה"י באייר שהוא כמו הפלגה של מ' באייר מן כ"ח מיר וכת"ב במייר שהוא מה" באייר שהוא כ"ד בהאתה בע" בעם"נה שהבאסי לעול וצ"ע ובח' במרים שהוא מ" במרים בהרים ב"ח מיר במ"ח מיר מן ב"ח מיר וכת" במ"ח בע"ה במ"ח ביר הוא בי"ח מיר כו כ"ח מיר וכת" בהיים שהוא כ"ל בות התב"ח בל"ח מ"ר בראתה בר"ח מיר כו ב"ח מיר וכת"ח ביר המת ב"ח מיר וכת" בהיים שהוא מלים במ"ח בי"ח בריב בות בהב"ל בשב"ב בשב"ני בהבחלי בעם"ל בבר"ב בהבלה ב"ח מיר בת"ח ביר מו בה"ח ביר המת ב"ח מ"ר בת"ח בר"ח מ"ר ב"ח מיר כן ב"ח מיר וכת"ח ב"ח מ"ר ב"ח מיר וכת"ח ב"ח מ"ר ב"ח מיר מו ב"ח מיר וכת"ח ב"ח מ"ר בח"ר ב"ח מיר ובת"ח ב"ח מ"ר ב"ח מיר וכת"ח ב"ח מ"ר ב"ח מב"ח ב"ח מ"ר ב

בם' בעה"נ שהבחתי לעיל ול"ע ובם' כו"פ הרגים ג"כ בזה : בט בנה ל שנגמותי לעיק וכש וכש הרגים ביל בזה.

רצו "ק על הרמ"ח שפסק דכיון שא' נקבע א"ל לחוש לשני שלא נקבע משמע אפילו

ראמה ב"פ בר"ח ובכ' לחדש ואח"כ ראמה סעם ג' בר"ח היון שנקבע ג"פ בר"ח שוב א"ל

לחוש לכ' בחדש שעדין לא נקבע ואמאי מ"ש מהא דכ' הטור לקמן סי' זה בראחה חוך ימי

זיבה ממנין סחום כגון שראמה ב"פ בר"ח ובשלישי בה' לחדש ובר"ח דקבעה וסח לר"ח

זילה לריכה לחש לה' בחדש אע"ם שביין לא נקבע והוא מן הכשב"א כמ"ש הב"י בשם

נחל"ה לריכה לחש לה' בחדש אע"ם מעניין לא נקבע והוא מן הכשב"א הב"י בשם סמ"מ וכ"כ הכחב"ר בם' בעה"נ ע"ש ועיין פרישה מ"ש בזה ודוק: (מור) ראתה מ"ו בניסן · כ' בש"ך ס"ק ל"ב הוא דעת הרב בפירוש דברי הרמב"ן והוא הנכון אע"פ שאין כן דעת הב"י עכ"ל ובס' מנ"י כ' ע"ז ולא מנאתי שום חלוקי דעות כזה והוא מוסכם מכל האחרונים כו' ואולי טעות נפל בדפוס עכ"ל ולפעל"ד נראה כוונת הש"ך פשוט דז"ל הטור וסת הדילוג אינה חושש' עד שחקבענו כילד ראחה כא' בניסן ולסוף עשרים חוששת להפלגה זו עבר יום עשרים ולא ראחה שוב אינה חוששת כלום להפלג' דלנה ליום כ"א חוששת ליום כ"א הגיע יום כ"א ולא ראתה מותרת לשמש דלגה לַיום כ"ב חוששת ליום כ"ב הגיע כ"ב ולא ראתה מוחרת לשמש אירע לה ראיה ליום כ"ג קבעה וסת לדילוג וע"ז כ' הב"י ומ"ש דלגה ליום כ"א היינו יום כ"ה לראיה שניה ומ"ש חוששת ליום כ"א פי' חוסשת ליום כ"א לראיה שלישי ומ"ש הגיע יום כ"א ולא ראחה מוחרת לשמש פי' הגיע יום כ"א לראיה ג' מוחרת לשמש יום כ"א ואוחו יום דכיון דוסח דיום כ"א לא הי' קבועד יעקר בפ"ח עכ"ד ועוד כ' שם ח"ל הגיע כ"ב ולח רחחה וכו' פי' הגיע כ"ב לרחיה ד' ולח רחחה מוחרת לשמש ביום כ"ב ליום זה שהיא מ"ד לראיה ג' והטעם מכואר בשמוך בהגיע כ"ח ולא ראחה עכ"ל ודבריו חמוהים דמחי אריא בוסח הדילוג דאפי' בוסח השוה דינה הכי דכ"ז שלא נקבע נעקר בפ"ה וכל עיקר חדושא דהרמב"ן לא בא אלא להשמיענו דבוסח הסירוג אינה חוששת לו כל זמן שלא נקבע משח"כ בשאר וסת ולפ"ז הב"י לא מיירי מזה כלל במה שכ' כילד וכן' וגם מה שפי' הב"י דהרמב"ן אחי לאשמעינן דאם לא ראחה ביום כ"א או ביום כ"ב שא"ל לחוש ליום כ"ב או כ"ב שהוא יום מ"ב או מ"ד מאוחו יום שלא כאחה דהא ג"ב מלחת דפשימת הות דהת חין הפלגה זו שוה להפלגה קמייחת הגם דהב"י לשימחים חזיל דם"ל דגם זה מיקרי הפלגה קמייתה וכמו שפירש לקמן דברי הטור במ"ש ואם הפטיקה ולא ראחה וכו' חזרה לראוח וכו' ועיין בט"ז ס"ק ל"א מכל מקום לשיטוח שאר הפוסקים דלח סבירה ליה הכי ח"ח לפרש כן וגם הקו' רחשונה ל"ע דזה פשיעה הוא דועקר בפ"ח כ"ז שלח הבעה ועיקר חדושה דידיה דח"ל לחום לוסה הסירוג כ"ז שלח נקבע חכתי לח אסמעינן גם פירוש הב"ח דוחק יע"ש אלא פירוש דברי הרמב"ן שבטור פשוטים וה"ק הגיע יום כ"ח ולח רחחה מוחרם לשמש ור"ל ביום כ"ב דח"ל לחוש לוסח הדילוג ונימח כמו דדילנה פ"ח מן כ' לכ"ח כן עתה ניחוש שחדלג מן כ"ח לכ"ב משום דוסת הדילוג שחני כ"ז שלח נקבע אין חוששין וכה"ג הפי' בדילגה ליום כ"ב וכו' וכן פי' הרמ"א כאן לדברי הרמב"ן כמו שפירשחי אלא דאיהו נקס למילחיה בדלגה מן פ"ו לי"ו והרמב"ן נקט למילחיה בדילוג מן כ' לכ"א והיא היא אלא דעיקר חידושים שא"ל לחוש לדילוג כ"ו שלא קבעחו אפילו דילגה פעם או פעמים וכמו שכחב הרמ"ח בהדיח ולזה נחכוין הש"ך: (מוד) חוששת לפ"ו באייר · כחב בש"ך ס"ק ל"ג ומזה כאיה למ"ש בס"ק ל' דוסח החדש היינו עונה בינונית עכ"ל מיהו למ"ש בס"ק ל"ה וז"ל ולפ"ז מיירי הכא בהיה לה וסת קבוע מקודם לכן בט"ו לחדש עכ"ל לפ"ז חין ראיה מכאן דבהיה לה וסח קבוע לא מצינו שזריכה לחוש לעונה בינונים אלא באשה שאין לה וסח כלל וכמ"ש לעיל: (דן) י"א שחוששת לדילוג - במ"ז ס"ק כ"ד ר"ל דהרמב"ן אע"ב דכחבו משמו שפסק כשמואל מ"מ הרמב"ן עצמו מחמיר להלכה כרב דג' ראיות סגי וכו' וא"ל ממ"ם הרמב"ן הביאו הסור אירע לה ראיה ליום כ"ג וכו' ומשמע דבעיק ד' ראיוח כשמואל י"ל דשם קאי לענין קולא שמכאן ואילך לא חחוש אלא לדלוגה שאם נאמר שקבעה לה וסח הדילוג בג' ראיוח היה נמשך מזה קולא שלא תחוש ליום כ"ב (וכל"ל וכ"ג שכתב הוא מ"ם ול"ל כ"ח) עכ"ד ודבריו חמוהים דלח מבעיח לפמ"ש לדעח הש"ך והרמ"ח שפירשו דמ"ש הרמב"ן הגיע כ"ב ולח ראחה דמוחרת לשמש ר"ל דמוחרת לשמש ביום כ"ג וח"ל לחוש לדלוג ח"כ הרי בהדיא שססק כשמואל אפילו לקולח ואפילו לפירוש הב"י דמ"ש הגיע כ"ב ולא ראחה מוחרת לשמש היינו ביום מ"ד מ"מ מודה דבלה רחחה בכ"ב לרחייחה רביעים דמוחרת לשמש ביום כ"ג דומיא דהגיע יום כ"ח ולא כאמה דא"ג לחוש ליום כ"ב דהא לא איחחוק אליבא דכ"ע ועוד דעיקר דינא אינו אלא הך מלחא דוסת הדלוג כ"ז שאינו קבוע אינה חוששת לו כמו שפחהיל בזה וז"ל וסת הדילוג א"א עד שחקבענו וע"ז קאמר כיצד וכמש"ל בסמוך: (ידן) וכן עיקר י בש"ך ס"ק ל"ם כחב במ"מ וכו' עיין מש"ל סימן קפ"ד בזה: (ימן) ואם לאחר ששיבתח : כש"ך ם"ק מ' השיג על המע"מ בפירש דהטור סובר דלחו דווקח וכו' ופירום זה ל"ע וע"ק דא"כ אפילו לא היה קביעומא הא' בכ' עקרה וסח הל' דכיון שראחה אח"כ בך' א"כ עקרה הפלגה ושינהה לכ' ואין נריך לחוש אלא להפלגה כ' וכדלעיל ס"ק ל"א וכו' עכ"ד הנה כ"ז גרם לו שלח היה לפניו הלכוח נדה להרמב"ן ז"ל כי לח היה נדפם בימיו וז"ל הרמב"ן בהלכוחיו פ"ו עקירת הוסת כילד הימה למודה לראות מך' לך' ושינתה ולא ראתה ביום ך' וראתה ביום ל' זה וזה אסורים וכו' כשהיא חוששת לוסת הראשון שהוא יום ך' אינה מונה מיום וסת הראשון כדי שתהא אסורה לי"א ימים מיום השנוי אלא מאוחו יום השנוי שהוא יום ל' מונה כ' אם ראחה בו חזר וסח הראשון למקומו לעולם מאחר ראיה אחרונה מונין כשהוזרה לרחות ביום וסתה לך' חע"פ שחזר הוסת למקומו יש שהורה שזריכה לחוש ליום ל' מתנו ויש שהורה שחינה חוששת כלום משעה שחזר וסת הקבוע למקומו נעקר שחינו רבוע ולזה דעתי נוסה שאם אין אחה אומר כן חהא אשה א כל ימיה רואה מך' לך' לחום לשלשים עכ"ל הרי בהדיא כפירום המע"מ דסא החם מיירי בהפלגח ימים!ולא לימי החדש וכמ"ם דמונה ד' מיום ל' וכן ליום ל' למאן דחייש שמונה ממנו היינו מיום כ' וע"כ דלאו בימי החדש חיירי וע"כ דמיירי שחחר ששנחה פעמים ליום ל' וחח"ז קודם שהגיע ל' רחחה לך' דליכא למימר דמיירי שסעם ג' לא ראחה ביום ל' אלא שאח"כ ראחה והפליגה לך' וכמ"ש הש"ך דהח בהדים כחב דממונה ך' מאוחו יום השנוי שהוח יום ל' אלמח דמיירי שרחחה בכ' **אחר** שראתה בלמ"ד השניה ועוד דאי מיירי שלא ראחה בלמ"ד השלישי ואח"כ ראתה והפליגה לך' דא"כ מ"ם דמ"ד דנריכה לחוש ליום ל' דהא כיון דלא ראחה ל' בל' השלישי כבר נעקרה ראיות ל דבחדת זימנת מיעקב ח"ו דמיירי כמ"ם המע"מ דחחר רחיית יום למ"ד השלישי הפליגה לך' וחשילו הכח דוקה הוחיל ורחתה בקבישות הרחשון הוא דמיעקר יום ל' הא לא"ה לא מיעקר

יום ל' את"ם שקבעה ראייתה בנחיים והוא כדעת הרמ"א וע"ז שם"ל הכי ודלא כהש"ך ומהרש"א שהצאחי לפיל מיהו מה דם"ל להרמ"א ופ"ז דמנים להסלגתה פראיה ראשונה ואין הראיה שבנחים בססיק בזה ל"כ כדבריהם אלם כדעת הש"ך וכמש"ל :

רמ"ש במ"ז ס"ק כ"ח שהרמב"ן היה לו גי' אחרם בש"ם אמח שהר"ן בחדושיו גרם כן אך מדברי הרמב"ן בחדושיו נראה שגירסחו היה כגירסח רש"י והר"ן ועיין מה שכתבתי לקמן בסמוך: וב"ש עוד בס"ז וז"ל ולפ"ז באמת אי לא ראתה ג"פ ביום ך' נעקר אפי' אי לא ראחה יום ל' שאחריו וראתה יום ך' שאחר אותן למ"ד אבל ברא"ש הגי' למו בגמ' וצ"ע של ב"י וש"ע שלא הרגישו בזה עכ"ל י אתה שכן משמע מדברי הרמב"ן שם בחלכוחיו ור"ל שינתה ראיותיה ולא השווה אוחם כגון ששינתה פעם א' ליום ל' והשני לל"ב והשלישי לל"ד נמעקר הוחם הראשון ואין לה וסת לוו ע"ב ואחר כך בדין ד' כ' וו"ל הפסיקה ולא ראחה מעבר עליה יום עשרים ובדקה ולא ראחה שוב אינה חוששת לעולם חודה לראות האחר משעבר עליה יום עשרים ובדקה ולא ראחה שוב אינה חוששת לעולם חודה לראות חוששת ליום עשרים מראיה זו שעדיין לא נעקר הוסת עב"ל משמע דוקא בסיפא בהפסיקה ולא ראחה מהני חזרה לראוח ביום עשרים דהדרה לוסח קמייתא אבל היכא בנתיים לג' ראיות לימים אחרים לא מהגי חזרה לראות ביום וסת הראשון דלהוי הדרה לוסח קתייחה וכ"מ מדכ' לקמן בדין שאחר זה בהפסיקה ג' עונות וז"ל חזרה לראות לפוף ך' לראיה זו חזרה למקומה והרי הוא כאלו ראחה בו כל ימיה אפי' הפסיקה שנה משעה שמראס וסחזור ותראה ליום כ' חזר הוסת למקומו שאין הוסה נעקר עד שחשנה אוחן ג"ם לימים אחרים עכ"ל ומדכ' עד שחשנה אותו ג"פ לימים אחרים ולא כ' ליום אחר ר"ל שקבעה וסחה ליום אחר ע"כ דאפילו לא היה ביום אחד אלא ששינחה ראייתה לימים אחרים כיון ששינחה ג"פ נעקר וסת הרחשון ולא מהני מה שהרחה ליום ך' אבל מה נעשה אחר שהפור והש"ע לא הבינו כן ולריכין אנו לבטל דעחנו נגד דעחס: אלא מה שלל"ע לשיטה המע"מ שהבאחי לעיל דמ"ל דאפי' היכא שלא הגיע עדיין

למ"ד השלישי ורסחה בכ' חוזרת לוסח קמייחא וא"ח ליום למ"ד אט"ג דעדיין לא נעקרה דראיה ך' לא מקרי עקירה כמ"ש לעיל אב"ה מה שראחה בכ' שהוא יום קביעת הראשון מחשב לה לעקירה של ב' רחיות דלמ"ד דח"כ היך מנאנו ידינו בסוגיא זו דגרסינן אר"פ לא אמרן אלא דקבעתה חלתה זמנין דלריכה הלחה זימני למיעקר אבל בחרי זימני בחדה זימנה מעיקרה מחי קמ"ל תנינא אין האשה קובעת לה וסת עד שחקבענה ג"ש מ"ד חדא לחד וחרי לתרי וג' לג' קמ"ל הנא כוומיה דר"פ ובסרש"י כוומיה דר"פ דאפי' קבעתי' תרי זימני בחדא זימנא מעיקרא היתה למודה להיות רואהיום עשרים ושינתה ליום למ"ד זו וזו אסורין הגיע יום ך' ולא ראתה מוחרת לשמש עד יום ל' וחוששת ליום ל' הגיע יום ל' וראתה כו' יום עשרים וראתה הותר יום ל' ונאסר יום ך' מפני שאורה בזמנו בא ע"ב ומאי ראיה מייחי לדר"פ דלמא לעולם היכא דקבעחה בתרי זימני לריך תרי זימני למיעקרה ושאני הכא כיון דחזרה וסת הראשון למקומה זו מקרי טקירה לוסח שאינו קבוע שחרי חפי' היכא דלא עקרה כלל עדיין לוסח שאינו קבוע כגון דחזיא כך' ועדיין לא מטי יום ל' אפ"ה אמרים דמיקרי עקירה לשיטת מט"ת והיעתו וא"ב כ"ש הכא שכבר עובר פ"א יום ל' ולא כאחה ואח"ב ראחה בך' דזו מיקרי ב' עקירות ולעולם כל היכא דקבעתים אר זימני בעי הרי זימני למיעקריה ובשלמא לגי' הר"ן שהבאחי לעיל דגרם יום ל' וראחה יום ך' ולא ראחה יום ל' ולא כאחה יום ל' וראחה לק"א די"ל דס"ל להש"מ מאי דהדרה לומח קמייחת לח עדיף אלה בחדה עקירה וחי ס"ד דבעינן חרי זימני למיעקר לקביעות חרי זימני היה לה לחוש ג"ב ליום ל' מרחיה זו א"ו דלחרי זימני ל"ל למיעקר אלה חדה זימנה אבל לגי' רש"י והרא"ש ז"ל דגרסי הכי יום ל' וראתה יום ך' ולא ראתה יום ל' וראתה יום ד' ולא ראתה יום כ' ולא ראתה יום ל' ולא ראתה יום ך' וראתה הותר יום שלישי ונאסר יום ך' מסני שאורח בזמנו בא ואי ס"ד דס"ל דמה שחזר וסח לקביעות הראשוןמיקרי עקירה א"כ לא הוי סיעתא מהח לר"פ דש"ה דחיכא ב' עקירות ח"ו דלדעת הרח"ם לא הוי בהא עקירה מה שחזרה מהם כריפ דפיה דחיכם כי עקירות מדו אנועם שנת ש כשל בעקים מה שנות לום ל לוסת הראשון ולפ"ז היכא דראתה בך' קודם שהגיע לפלפים הפלופים לריכה לחופ ליום ל ג"כ ואיך סתם העור להלכה נגד דעת אביו הרא"ש ז"ל ודוחק לחלק ולומר דהא דכ' המע"מ דזה שלחה בך' שהוא יום קביעות הראשון מיחשב לה לעקירה לב' ראיות דלמ"ד דוקא אם הדרה לקביעות קמייהא ע"י ראיית עשלים קודם שהיא נעקר ראיות ך' ג"פ הוא דמיחשב הדרה לקביעות קמייהא ע"י ראיית עשל"ד הוא ב"ל הראה ב"ל החלים דר' דמים וראים בר' דמים עקירה לוסת שחינו קבוע משח"ב היכה דלה ראהה ג"ם בך' וחזרה וראהה בך' דאמ"ג דהדרה לפגיעות קמייחא ע"י ראיה ך' ביון שלא קבעה בנחיים ליום אחר מ"מ לא אלים כולי האי ולמיחשב נמי עקירה לראייה אמי שאינו קבעה בנחיים למים ששיר סיעחא לר"פ דס"ד דבעי הרי זימני למיעקר אמה אינה חששת ללמ"ד וז"א דמ"ש כיון דסוף סוף הדרם הדרם מים מים מים ביון דסוף סוף הדרם לקביעות קמא א"כ נחשוב לעקירה דזו דוחק ול"ע:

לקביעות קתח ה"כ נחשוב נעקיכה דזו דוחק ונ"ע:
דרע דלפי' הש"ך בכוונת השור והש"ע נ"ל שחתר לי שלח רחתה חזרה ורחתה ומחותה
רחיה הפליגה לעשרים ורחתה דחל"כ לח שייך לוחר שהפליגה לך' וכ"ה להדיח בוה"כ והם
דחתריון הוחר למ"ד השטם פשום כיון דלח רחתה בלמ"ד השלישי עקרה לה לרחיית למ"ד בחדמ
זימנת שלח רחתה כ"כ בם' בחה"ג: (ב) ואם חזרה לראות ביום וכת הראשון יה"ה
זימנת שלח רחתה עם"ז מה שהשיג על המהבש"ל ז"ל במת שפי דברי השור וכל השנחיו
אין בהם ממש וכמ"ש בנה"כ ודבר ד' היחה ברש"ל ז"ל שכוון החתת בזה שכן הוח בהדיח
אין בהם ממש וכמ"ש בנה"כ ודבר ד' היחה ברש"ל ז"ל שכוון החתת בזה שכן הוח בהדיח בהלכות הרמב"ן ז"ל פ"ו וכמש"ל וז"ל שינחה ראיומיה ולא השוה אוחן נעקר וכת הראשון ספסיקה ולם רחתה משעבר עליה ך' ובדקה ולא ראתה שוב חינה חוששת לעולם חזרה לרחות שוששת ליום ך' מרחיה זו שעדיין לא נעקר הוסת הפסיקה הרבה כדי ג' עונות של וסת וראתה אינה חוששה לוסת הראשון הזרה לראות לסוף ך' לראיה זו מזר הוסת למקומו והרי הוא כאלו ראחה בו כל ימים אפי' הפסיקה שנה משעה שהראה וחמזור וחראה ליום ך' חזר הוסת למקומו כו' עכ"ל הרי להדיא כמו שפי' המרש"ל ז"ל דחרי דינים נינהו דברישא לא איירי בהפסקת ג' עונות אלא הפסיקה אסילו פ"א והפעם משום דאין כאן הפלגות עשרים ומ"ש הפור חזרה לראות חוששת מיירי אפי' הפסיקה ג' עונות ומטעם סילוק דמי' הוא אפ"ה כשחזרה לראות הדרא לקדמייחא:

מדרור מה שנראה לכאורה מדברי מהרש"ל דבהפסיקה מלראות ג' עונות וחזרה וראתה מיד לריכה לחוש ליום עשרים מראיה זו ליחא אלא דא"ל לחוש אלא כשתחזור וחראה ליום ך' מראיה זו או הדרה לוסת הראשונה אבל כ"ו שלא חזרה לראות ביום וסת הראשון א"ל לחוש לשמח תחזור לוסח הרחשון וכמבוהר בהלכות הרמב"ן שהבחחי לעיל שכ' הססיקה הרבה כדי ב' עונות של וסת וראחה אינה חוששת לוסה הראשון חזרה לראות כו' אבל כ"ז שלא חזרה לראות בוסת הרחשון א"ל לחוש לשמא החזור לוסת הראשון וזו דלא כמ"ש במ"ז סס"ק זה שכ' ג"כ דכל שחחזור ותראה לאחר הפסקת ג' טוטת דלריכה לחוש מראיה זו לוסת הראשון וכ' דסיינו כדעת הרמב"ן שבסם"י שכ' משעברו ימי עיבור והנקה ותראה פ"א חזרה לוסחה אפי' אינה רואה בזמן וסחה וחמה על הש"ע שכ' כאן דדוקא בחזרה לראות ביום הוסח דליחא יהדין עם המחבר בש"ע שכן מבוחר ברמב"ן וכח"ש וע"כ כ"ל דיש לחלק בין דינה דהכה לעברו ימי עיבור והנקה וכמ"ם בם' נקה"כ כחן דשתני ימי עיבור דלח היחה בחזקת מסולקח דמים אלא משום דעיבור והנקה גרם לפילוק דמים וא"כ לא נעקר הוסח וכשעברה הגרם החדיהוסת למקומה משא"כ בנדון זה דעקרה לוסח מש"ה בענין שחחזור ותראה ליום וסמ הראשון זכן מ"ש הטור וז"ל חזרה לראות חוששת ליום ך' מראיה זו שעדיין לא נעקר וסמ הרחשון ממקומו בין חם פסקה מלרחות חו ששינחה ברחיות שחים שוות כו' עכ"ל צ"ל דחזרה לרמות ליום שהיחה למודה לראות וההסלגות בימים ל"ל דאיירי שראהה שתי ראיות וראיה ב' היחה בהפלגות כ' מראיה א' ואף שלכאורה דבריו אינן במשמע כן מ"מ זריך לפרש כן שהרי כל "דבריו לקוחין מהרמב"ן ושם מבואר כן להדיא ובלא"ה זריכין אנו לפרש דברי הפור כן וכמ"ש בב"ח וז"ל חזרה לראות כו' איכא לחמוה דדברי רבינו סוחרים זא"ז חוך כ"ד דכתב מחילה בשינחה ראיוחיה דנטקר וסת הראשון וכאן כ' בשינחה ראיוחיה דאינו נעקר ול"ל דתחלה לא אמר דנשקר אלא לשנין שלא חהא חוששת לו דה"ל כאשה שאין לה וסת כלל דא"ח שלו ליום ל' לראיימס וגם חוששם להפלגה שבין ראיה אחרונה של וסח הראשון לראיה זו

ששינתה שכשיו אבל א"ל לחום להפלגת ומת הראשון כיון שנעקר בג"פ אבל כאן מדגר דהיכא דשינתה ראיותיה ג"פ וחזרה לראות בסוף עשרים דאפי' בפ"א כלבד חזר הוסח למקועו וחוששת לו כברחשונה וצריך פוד ג"ם לפוקרו וכו' דהיינו דחיכה הפלגות עשרים בין שתי הראיות עכ"ל הרי בשינחם ראיותיה ע"כ ל"ל דמיירי בחזרה לראות בוסת הראשון וכה"ג בססקה מלרחות ג' עועות כן פירושו דהת החי חזכה לרחות קחי תתרווייהו וכמ"ש בין תם פסקה מלראות ובין אם שינתה כו' וזה פשומ :

אמנם מה שעלה על דעת הפ"ז דאע"ג דלא ראחה פ"א לך' מ"א השביק השלנחה מיום זו שהיחה ראויה לכלות והש"ך בנקה"כ דחה סברא זו בשחי ידים הנה הרמב"ן בחדושיו ש"פ האשה כ"כ כדברי הע"ז וז"ל שם היחה למודה להיות רואה יום ך' ושינחה ליום ל' כו' מדקתי ההי לשכת ש"מ דוסת השלנה הוא דקבעה מך' לך' והשתא ק"ל כיון דקיי"ל מראים לראיה מניק ולא פי מנין הראוי כדאי בשילהי בנו"כ כשהניע יום ך' ואחה ומנו שברה לראיה מניק ולא פי מנין הראוי כדאי בשילהי בנו"כ כשהניע יום ך' אחרה ומנו שברה לראיה מניא לא פי מנין הראוי כדאי בשילהי בנו"כ כשהניע יום ך' אחרה ומנו שברה לראיה מוד להיום בראי בשילהי ביותר הראיה הראים הראיה הראים הראים הראיה הראים הראים הראיה הראים ה להשלום למ"ד ולא כאמה הגיע יום ך' וכאמה דקחני כי אורח בזמנו בא מאי נינהו הא ליכא הפלגה דעשרים השחא ואיכא למימר הכא מנינן למנין הראוי ויום מ' לראיה אחרונה זו היא מוזרת אלא שכל זמן שרואה בוסת השינוי מונין לישן מחוחה רחיה (כדר"ה בריה דר"י ס"פ בנות כוחים) אבל מכיון שהפסיקחה וחזרתה לראוח ביום א' אם למנין הראוי חזרה מונין לוסח הראשון לפי אוחו מנין כאלו ראחה ואין אומרים הפלגה שלמה היא זו שרגלים לדבר אבל הרב כ"ח בר דוד סירש ז"ל לזו בוסת החדש לפי דעתו למודה ליום ך' לחדש ושינחה ליום למ"ד בחדם קחני ולפי פירוש זה בוסח של הפלגה אין אומרים חזר הוסח למקומו עד שחראה עכשיו וחחזור וחראה לסוף ך' שחזר האורח בזמנו עכ"ל הדי לפניך שהרעב"ן מפרש כן כדברי הפ"ז אמנם נראה אחר שהביא לדברי הראב"ר ז"ל דמפרש לסוגיא בהפלגה לימי החדש חזר מסברחו וכמ"ש לבסוף דלפירושו אין אומרים חזר הוסח למקומו עד שחראה ותחזור וחראה וקבע כדברי הראב"ד בהלכוחיו וכמש"ל ונחברר לפנינו שדברי הרש"ל ז"ל מכוונים להלכה וכמ"ם במ"ז דמ"ם בין הפלגות ימים שוים או להשלגת בימי החדש אפו ראיה זו גורם לראיה

אחרת ליחא וכמ"ש בס' נקה"כ דשאני ושאני וכמבואר בדברי הרמב"ן עלמו : הב"י הק' דאמאי פסק כר"א דאמר כל אשה שעברו עליה ג' עונות ד"ש דבמסולקת דמים מחזקיט לה דהא משמע החש דלכחחלה לא פשקיט כווחיה שלא בשעה הדחק כדאי' החם בפ"ק ועיין במע"מ שכחב ליישב דוקא לענין פהרוח מחמרינן דלא כר"א משא"כ לענין וסהוח פסקינן כר"א יע"ש ולענ"ד נראה לחלק בע"א ע"ש מ"ש בחה"ד סימן רמ"ז על גדון אהר וז"ל שם ונראה דטעם יפה לחלק דלענין מעל"ע הרי דם לפניך אלא דלא ידעינן אימתי קא אחי וכיון דאיכא ריעוחת לפנינו משמחינן אבל בדיקה לבעלה אינו אלא משום שתא חראה וכו' ואהא ליכא ריעוהה לפנינו יע"ש וכה"ג איכא למימר בנ"ד דעד כאן לא פליגי רבנן אר"א מלא היכא דחזיא ריעומא לפנינו חיישינן שמא הך ראיה היחה מקודם אבל כ"ז שלא סראה

לה חיישיטן לשמה חראה וחילוק נכון הוא : בש"ך ס"ק מ"ג ואין לה וסת כלל וכו' ועוד כ' בכ"י ושאר אחרונים דחוששת לעונה בינונית עכ"ל ונראה לכאורה דדוקה בכה"ג שראת' לל' ולל"ב ול"ד הוא דלריכה לחוש לעונה בינונים מראיים יום ל"ד חבל אי היחה רואה לל"ח וחח"כ לל"ב ול"ד וכה"ג לא היחה לריכה לחום לעונה בינונית כיון דהוחזקה זו שלא תראה חוך למ"ד אע"ג דאחר למ"ד אין לה וסת קבוע מ"מ חוך למ"ד הוחזקה שלא הראה וכמ"ם בהה"ד סי' הנ"ל ופסק כן המחבר בסי' קפ"ו סעיף ג' באשה שהוחזקה לראוח בענין זה שלעולם לא בפחות מן י"ד יום אחר סבילחה אינה רואה אבל לאחר י"ד יום אין לה קביעות דחוך י"ד יום חשיב כיש לה וסח לענין שא"ל בדיק' ל הוא מכני מתות י"ל דאיהו לא הקול אלא לנון דדיקה לפני השמיש דבלא"ה הרשב"ם והרבה בלונים ס"ל דכל לבעלה לא בני דדיקה ואפי' אי בפי לא חמורי לא שבקינן אבל בעלמא אסשר דלא סמכין אזה וכן משמע שם: (בא) כל זכת שנקבע מחסת אונם י הטור פסק כהרז"ה וכן נחמר תחיר בש"י בטוביא זו דקבעה וסת לקפיצות לחוד אמנם אי זכיכה לחוש בקפצה וכן נחמר דע" בע"ר בלוב לא החשבת אונם יו זכיכה לחוש בקפצה וכן נחמר בע"ר בע"ר בל החשבת אונם היו זכיכה לחוש בקפצה וכן נחמר בע"ר בל החשבת אונם היום לא מינים לא המינים ל וכן לנוסי לעו לעי לבובים זה אינו מבוחר בדברי העור רק לקמן בוסח הגוף כ"כ דכ"ז שלח קבעה זה אינו מבוחר בדברי העור רק לקמן בוסח הגוף כ"כ דכ"ז שלח קבעה זריכה עכ"ע לחום לו פ"ח ומדברי הפרישה סעיף כ"ע ברחה שחין חילוק בין וחסת הגוף לקפיצות ובכל הדינים שוים הם לעום העור וסיעהו אך בהיה ב"ה חוד להיבים כ" שיש מחלקים בין וסת הנוף לאונס דוסת הבא מחמת אונס כ"ז שלא קבעה א"ל לחוש לה ולכן כ' הטור הדין גבי וסח הגוף ולא השמישנו כואח גבי קפיצוח עכ"ד וכן נראה דעה הש"ך בסימן קפ"ז ס"ק ל"ה שב' וז"ל אע"ג דהחם נריכה למיחש לוסח הגוף אפי' שלא בשעח וסח החודש וכו' ש"ה שוסח הגוף בא מעלמו וכו' והשחיד במו אונס ע"י קפיצה עכ"ל : ואכתי ק' מה יענה לדו הכו הסיל דקבים לקפיצות לחוד ואמאי לא נימא כן

בחשמים דניחום לה חפי' פ"ח חע"ג דלח קבעה ביום ידוע ח"ו דם"ל להם"ך דחפי לדעם הסור שחני קפינה דל"ח לה כל זמן שלח קבעה אלח דוקא לחומו היום הוח דחיישינן וכמ"ם כחן בם"ק מ"ח מיהו למ"ם הש"ך בחו"ל כיון דע"י קפילה ליום ידוע בנ"פ קבעה וסח ח"כ כחן בם"ק מ"ח מיהו למ"ש הש"ך בו"ו לע"י קפילה ליום ידוע בנ"פ קבעה וסח ח"כ בחדא זימנא נמי מיחוש חיים עכ"ל לפ"ז בקפילוה גרידא נמי כיון דלדעת הסור קבטה בג"פ בחדת זימנת נמי מיחוש חיים לה והוכחות הם"ך לעיל בלח"ה לק"מ וכמ"ם המ"ז ס"ק י"ו שם דמכח חששא זו דלה הוחזקה ב"פ לח אשרינן לבעלה עולמית ע"ש גם נראה להוכיח כדעם הפרישה דאי ס"ד כשישות החולקים דס"ל דגם המור ס"ל לחלק בין וסת מחמת אונס לוסח הגוף א"כ קשיא אמאי נקס הברייחא כל שחקבענה מחמח אונס לא קבעה וסח ולמסקנא אתי לאשמעים דלא קדמה לימים לחודא משום דקפינה דאחמול גרמה ק' מאי ארים מחמת אונם הא אף בוסח הגוף הדין כן ודוחק לומר דלרבוחא נקפיה - אמנם אי נימא דלדעת השור וסח פחמת אונם או וסת הגוף שוין הם דדת ודא אחת היא לק"מ דנקפ קפילה וה"ה וסת הגוף ועיין בחדוםי במ' מה שכתבתי בזה ואין להאריך יותר בזה דאין ל"מ לדידן דלא פסקינן כהטור וסיטתי : (כב) מ"מ חוששת לו · כ' בש"ך אבל לוסת החדש ולהפלגה לריכה לחוש אפי' בש"א וכו' אבל אם לא חקפון אח"כ לאוחו כו' עכ"ל כל זה מבואר בם' בעה"נ בהדיא וז"ל ואלו וסחות הנקבעים ע"י קפיצות ואכילות כמו שהם נקבעים בג"פ כך היחה חוששת להם בתחלת קביעוסן שאם קפנה וראמה בריש ירמא דניסן וקפנה וראמה בריש ירמא דאייר חושמת לקפינות ומקפינות ואילך חוששת כל היום עכ"ל בשער הושתוח הרי להדיא דחוששת לאותו פיום בפ"א ודוקא היכא דקפלה אבל בלא קפילה א"ח ליום גרידא אע"ג דבוסחו' הנוף ס"ל להראב"ד דנריכה לחוש מתחלה לחוחו יום וכמ"ש הרח"ש בפי החשה בשם הרחב"ד מ"מ

בקפיצה ה"ל לחום לחוחו יום כ"ז שלה חקפון וכמ"ש הש"ך : ומידור מה שכ' הש"ך וז"ל המ"ג דגבי פיהוק המרינן לקמן דחושקה לוסח החדש אף בלא פיהוק וכו' לא ידעתי כוונחו דמהא דלקמן אין ראיה דמש"ה לריכה לחוש לוסת החדש חף בלא פיהוק דחיישים בכל שמה ושמה לשתא מפהק עוד וחקבע לה וסח לימים ולפיהוק או היא אשורה כל היום כדם"ל להש"ך לקמן וכמ"ש בנקה"כ ודלא כהפ"ז לקמן מ"ק ל"ם אבל בקפיצות הוא בידה שלא הקפוץ עוד וכמ"ש הרז"ה בהשגוחיו על הראב"ד יע"ש מש"ה כ"ז שלה תקסון ה"ל לחוש ליום ברידה וכ"ל מדברי הרא"ש שם שכסב וז"ל ואם פיהקה וראחה וכו' אבל צריכה לחוש שמא חקבע לה וסת לעחים ידועים כגון אם היה בין פיחוק ראשון לשני שלשים יום ובין שני לשלישי משרים יום (ולא ראתה) לכשתגיע ליום למ"ד חוששת שתא תקבע לה ושת לל' כ"ז דקדק הראב"ד עכ"ל מדכ' חוששת שתא הקבע לה ושת מפיהוק תשלשים לשלשים לשלשים משתע אבל ליום גרידא ל"ח לה ומיהו בשור כחב וו"ל אבל לריכה לחוש לשוף למ"ד שתא משתע אבל ליום גרידא ל"ח לה ומיהו בשור כחב וו"ל הקבע וסת לימים גרידה עכ"ל הלמה דלימים גרידה נמי חיישינן ולפ"ז עלו "ברי הש"ך כהוגן וכ"ל מן הנהות רמ"ה סעיף י"ם שכתב דחוששת לכ"ה נס"ע הגם שבב"י כתב שם דמה שכתב המור שמא מקבע וסח לימים גרידא הוא ל"ד שאפשר שחקבע וסת מורכב מסיהוקים וימים מ"מ הא נמי איחא דחוששת לימים גרידא וכ"ב בם' לחח"מ אלא דגבי וסח הפיהוק לא נ"ב פידי חב כיח תוששת לימים גרידה מו שתוששת לוסת כמורכב דבין כך ובין כך חפורה לשמש

כל היום אנ"ם שלא פיהקה דשמא חסהק עוד מכל מקום הדין אתה שחוששת נמי ליום גרידא וכ"מ נמי לדינה לדעם הי"ה שבהנהות רמ"ה בסעיף כ"ג דם"ל דחכילות שום וכיולה בו דינו כמו וסח שחראה ע"י מקרה שבגופה ואם כן אם ראמה על ידי אכילות שום בר"ח אי אמרינו דאינה חוששת ליום גרידה היחה מוחרת לשמש בר"ח השני שהרי אפשר לה שחשמור א"ע ולא תאכל שום וכיוצא כו אבל אי אמרינן שחוששת ליום גרידא אסורה לשמש בר"ח השני ולפ"ז ניחא במ"ם הש"ך על דין זה שאינה חוששת בוסח הקפינה ליום גרידא כן נראה לי כאלו חידש זה מדעמיה ' דנפשיה תשום דלא מוכח כן מדברי הראב"ד בס' בעה"ל וכפי מה שכחב הרא"ש בשמו בפ' האשה וכמש"ל י"ל דהראב"ד ס"ל אף בוסת הגוף ל"ח ליום גרידא רק לוסח המורכב והא דכ' דאסורה ליום ל' היינו משום דאין בידה לשמור א"ע שלא חפהק אולי מקבע וסח לימים ולפיהוק מש"ה מ"ל גבי וסח קפינות שא"ל לחוש לאוחו יום עד שחקפון משום דבידה הוא שחשמור א"ע שלא חקפון אבל לדידן דם"ל דלריכה לחוש אף ליום גרידא מסום דבידה הוח סתסמור חיע שכם תקפון מכנ לדידן דם ל דנייכה לחום ען פירם גלילו לא בספיצות חיישית לה אף כידם בלא חקפון מש"ה כ' דו"א משום דיש לחלק בין קפיצות לפיהוק ועיין מ"ש עוד לקמן כזה: (בנ) הרי נקבע א' בשבת י כ"ז הוא דעת הרמב"ם וס"ל דל"ב לא וס"ל דל"ב לא וכ"ב הרמב"ץ וכ"ב השור והמ"מ בשם הרמב"ן ס"ל דל"ב לא סליג אל"ק וכמ"ם הש"ך בשמם ובש' מסארת שמואל כ' שהרמב"ם היה לו הגי' כמו שהיה בש' ישנים שלפנינו ולפי גי' זו מבואר דהני חרי לישני פליגי ופסק כל"ב עכ"ד וכ"כ ברש"ל שם בסוגים זו מיהו מ"ם הרש"ל שם דהרמב"ן ס"ל כהרמב"ם מדברי המ"מ לה נרחה כן וכמש"ל מיהו מדברי הרמב"ן בהלכוחין פ"ו די"ב לכחורה נרחה כהרש"ל : (כד) קפצה ביום ידוע כגון בר"ח · ומם קפנה בר"ח ניסן ורמחה וקפנה ברים ירחא דסיון וחזאי וקפנה ברים יכחת דתמוז וחותי תע"ב דכולה כתיות בכ"ח ניגהו לת קבעה וסת לת לקפיצות ולת לימים אכל אם קפנה בשלשה כ"ח רצופים וראחה קבעה לה לימים ולקפיצוח דכל ריש ירחא דחקפון מוחזקת בטומאה עד שתקפון שלשה ר"ח רצופים וחמנא טהור הרחב"ד בם' בעה"ג: (בה) יש שקובעת וסת ע"י בקרים שיארעו בגופה כגון שמפהקת בו' בגמ' חשיב נמי שוסטת דם ממא מתוך דם שהור והפוסקים השמיטו לפי דהאידוא כל דם בטמא מחזקינן ליה ובשו"ת פ"י חי"ד כ' דה"ה בראתה חחלה כטין מוגלא ואמ"ז דם דהיינו שופעת דם טמא מחוך דם מהור ולדינה דבריו נכונים אך הפוסקים לה הזכירו זה ונ"ע · אח"ז ראימי בהנהות שערי דורא דתשיב ליה לשוסעת דם סהור מחוך דם פמא בין שאר וסחות שאשה

קובעת כהן פיי"ם: דדע דכ"ז לשימת שאר פוסקים אבל הרמב"ם ז"ל סובר דוסת הגוף הם הנמשכים אחר וסת התבוע בימים והמשנה הודיע לנו שבוסה התבוע לימים באים המקרים האלו או א' מהן ונ"מ לעהרות שאינה חוששת אלא לאומה שעה שרגילה לראוח בו אבל לבעלה אין נ"מ בוסח הגוף עיין כפ"ח מהלכוח א"ב וס"ג מהלכוח מו"מ ובמ"מ הביאו כים יוסף כאן: בוסנו שבוף פיין כפין וסת לשניהם ביחד - כ' בש"ך ס"ק ל"ז ואז כשהגיע העת ולא באו שניהם ביחד א"ח כלל אפי' כדין וסתוח שאינו קבוע וכו' כ"ב הפרישה עכ"ל כתב כן לאפוקי ממ"ש בב"י על מ"ש הטור ואינה חוששת אלא לשניהם ביחד וז"ל ופי' א"ח היינו לומר שא"ח לו כדין וסת קבוע אלא כדין וסת שאינו קבוע ונ"ת שאם לא בדקה ולא ראתה ה"ז בחזקת שהורה כדין וסת שחינו קבוע אבל מ"מ זריך לחוש לו כדין וסת שאינו קבוע עכ"ל - וע"ז השיג בפרישה דכיון שקבעה לימים ידועים א"ז לחוש עוד לכ"א בפ"ע אפילו כדרך שחוששת לוסת שאינו קבוע: (בד) פיהקה בר"ח וכו' י ואמורה לשמש עד שחבדוק והק' בע"ו סעיף קטן ל"ח וז"ל ח' הם חיתם בפימן זה סעיף ד' וכו' ונראה דכאן בפיהוק גרע עפי וכו' ועיין בפריםה ח"ם בזה ועיקר כח"ם המ"ז דכאן גרע מפי דהא עיקר המעם דמוחדת כיון שעברה וסחם ולא הרגישה וכח"ש הרשב"א והסור בסימן זה וסימן קפ"ד אבל הכא היינו הרגשה דרה וכ"כ בס' מע"מ: (בה) אינה חוששת עוד לפיהוק גרידא • בש"ך הרגשה ומשמע לעונה בינונים אין לריך לחוש וכו' וכ"ל בסעיף שאח"ז ומוס ראיה וכו' עכ"ד ועמש"ל דאין מזה ראיה משום דהיכא דהיה לה כבר וסת קבוע אלא ששינהה פעם או פעמים לוסת אחר כ"ז שלא נעקר הראשון אין נריך לחוש לעונה בינונית וכמש"ל ומש"ה לא פסיקא ליה למימר דלריכה לחום לעונה בינונית דהא היכא דהיה לה וסת מקודם אין לריך לחום לה לתימר דלריכה לחום לעולה בינורית זמו היכה לחוש: (במי) ובולם אין הין מיששין לעונה בינונית משח"ל לוסח החדש ולהפלגה לעולם לריכה לחוש: (במי) ובולם אין חוששין להם אלא לשעתה • כתב הש"ך ס"ק ס"א ו״ל ונראה כ"ש אם מחחלה גם מקודם הוסת דלריכה לפרוש כל אותה עונה שלפני הוסת וכל הוסת וכו' דבריו חמוהים לכאורה דממ"ל במאי איירי אי בהיה לה וסת המורכב דהיינו וסת הגוף לימים ידועים הא בלא"ה אסורה כל היום לשימח הש"ך וכמ"ש בש"ע לקמן סעיף כ"ה וכפי מה שהבין הש"ך בנקה"כ וכפי מ"ש בס"ק ל' דכל העונה אסורה ודלא כמ"ז בסמוך ואם כן מאי אריא שראחה לפני הוסח אפילו לא ראחה אלא לאחר התחלם הוסח נמי אסורה כל אוחה העונה שלפני הוסח ואי דמיירי שאינו ליום ידוע אם כן לעולם חהא אסורה לדעתו דהא כל יומא איכה לספוקי שמא תראה ומי גרע מאשה שאין לה וסת שאינה אסורה לבעלה אלא דלריכה בדיקה ואף זו בתה תונה זמי גוע מחשם שהיף היו האסורה אומה עונה עד שהבדוק קשה פשיעא דכיון דא"ל כוונת הש"ך ג"כ דלענין זה אסורה אומה עונה עד שהבדוק קשה פשיעא דכיון דא"ל יום קבוע לוסחות הגוף שלה ודרכה לראות מקודם הוסה ודאי דאשור שמבדוק ומאי איכיא דאשורה כל אומה העונה הא אפילו לל היחה אמורה אלא אוחה שעם שרגילה להקדים לפני וסחה אפ"ה דינה כל ימים כדין אשה שאין לה וסת דהא בכל עת איכא לספוקי שמא חבא המקרה שבגופה וחראה מקודם וא"ל דכוונחו דלענין זה נ"מ במה דאסורה כל אוחה שונה כגון שיש לה שעה קבועה לוחת המקרה שבנופה כגון בחלות היום או בחזות הלילה וחזי שעה קודם המקרה שבגופה דרכה לראוח דם וכבר כחב הש"ע לעיל סעיף ג' דאשה קבעה וסת לשעות ולא לימים אע"ג דההם מיירי בגוונא אחרינא וכמש"ל ה"ה בכה"ג בוסת שעל ידי מקרה שבגופה ואם כן בכל יום בשחרית או בחחילת הלילה כשוסחה בחצי הלילה היחה מוחרת לשמש בלא בדיקה שלסה"ח וחיה דינה כדין אשה שים לה ומת דאין לריך בדיקה לפני התשמים כדלעיל מימן קפ"ו אבל השחא דאמורה כל העונה מתמת כאייתה אם כן כיון דאינה יודעת יום ראייתה דינה כדין אם שאין לה ומת העונה מתמת כאייתה הם כן כיון דאינה יודעת יום ראייתה דינה כדין אם שאין לה ומת לגמרי ועכ"ם לריכה בדיקה לפ"ח: (ל) אם אחר מאלו בא לומן ידוע או וראי אפורר כל עונות . עיין במ"ו מ"ס מה שהקשה דברי הראב"ד אהדדי וכתב לחלק בין עונת הוסת שקודם הוסת לאחר הוסת ובס' נקה"ב חלק עליו וגם דבריו דחוקים ומגומנמים נס מה שמסיים וז"ל מיהו מחשו' הרשב"א סימן חחל"ח והעחיקו הש"ע לעיל סימן קפ"ז סי"א משתע דאסילו בוסח שאינו קבוע נריכה לסרוש כל העונה וכו' לא ידעתי כוולחו דהא החם בליל מבילה כיון שאין לה שעה קבוע ודאי דנריכה לפרוש כל העונה דכל שעחא ושעחא חיישינן דלמא השחא דמחזי אי נימא דטבילה לחודא גרם וכ"ש אי נימא דטבילה עם חשמיש גורם הראיה דאסורה לשמש מה"ע כל העולה ולא דמי כלל להכא בוסח שע"י מקרים שהראיה בא עם המקרים מש"ה כל זמן שלא קבעה אינה אסורה כל העולה וכם' מל"י כהב לחרן קו' הע"ז דמה שכחב הרא"ש כ"ז דקדק הראב"ד לא סוף אלא על סוף דבריו שם אבל מה שכתב הרא"ש שם דבוסת המקרה הקבוע ליום ידוע דנריכה לפרוש מבעלה כל העונה כדין וסת לימים לחודייהו הן דברי הרא"ם ואין הראב"ד מודה לזה עכ"ל י וגם ע"ז ק"ל דהא כתב הכא"ם ח"ל ואם פיהקה בר"ח וראתה בכ"ח וראתה ושוב פיהקה בחוך החדש וכו" ואם פיהקה וראחה ופיהקה וראחה ופיהקה ולא ראחה שוב אינה חוששת לפיהוק גרידא אבל זריכה לחוש שמא מקבע לה וסח פיהוק לעתים ידועים כגון אם היה בין פיהוק הראשון לשני ל"ד יום וכו' כ"ז דקדק הראב"ד וחי ס"ד דהרחב"ד ס"ל דחפילו בוסח המקרים הקבועים ליום ידוע דאינה חוששת אלא לשעתה א"כ איך כחב הרא"ש דנריכה לחוש לשמא חקבע וסח פיהוק לעתים ידועים דהא זריכה לחוש לשתא הקבע וסח לעתים ידועים לחוד בלא פיהוק דבשלמה אי ס"ל להראב"ד בוסת המקרים לעתים ידועים דלריכה לחוש לכל העונה ניחא דלאו דוקא קאמר דה"ה דלריכה לחוש לסמא הקבע וסח לעהים ידועים בלא סיהוק אלא משום דליכם נפסוחת לדינה בין אי נריכה לחום לוסח התורכב לעחים ידועים ולפיהוק או לוסח

העתים לבד דפוף פוף לריכה לפרוש כל העונה נקע חדא תיכיוהו וכ"כ בס' מע"מ דל"ד קאתר דמיחוש לעתים ידועים ולפיחוק אלא דה"ה דליכה לחוש לעתא חקבע לעתים ידועים בקתר דמיחוש לעתים הדועים המורכב א"ל לפרוש כל העונה א"כ לא ניתא דבוסת המורכב ל"ל לפרוש כל העונה א"כ לא ה"ל למיתר דחחוש לוסח המורכב לעתים ולפיחוק אל העוכה והכי על זה כתב דכן דקדק הראב"ד והרי למראב"ד היכל לעתים ידועים ולז אסורה כל העונה והרי על זה כתב דכן דקדק הראב"ד והרי למראב"ד איכל איכקוחל רבקי לדעת המפיר ע"ב : "ל הל דאתה אבל במקרה לימן ידוע אינו געקר אא"ב בא המפורה שלשה פעיםים בומנו ולא ראתה אבל במקרה לימן ידוע אינו געקר דשלא ראתה היום ולא פיהקה למו לתוכן לזמן לנד אינו נעקר די"ל לפרוש כל לוחו היום ולא פיהקה להל מ"ת לענין זה נעקר דל"ל לפרוש כל לוחו היום כ"ז שלא פיהקה מלא מ"ת לענין זה נעקר דל"ל לפרוש כל לוחו היום כ"ז שלא פיהקה ולה"ל לחוש לשתא מפהק ולא חמורה כל היום דהל היום כ"ז שלא פיהקה ומה"ל מום לשתא מפהק ולא חמורה כל היום דהל עברו ג' ר"ח ולא פיהקה וח"ל לחוש לשתא מפהק ולא חמורה כל היום דהל מברו ג' ר"ח ולא פיהקה וחוש לשתא מפהק דהל בכר עברו ג' ר"ח ולא פיהקה החוש לשתא מפהק הלא בעקר בל"ל כ"ח ולא פיהקה וח"ל לחוש לשתא מפהק הלא בכר עברו ג' ר"ח ולא פיהקה החוש לשתא מפהק דהל בכר עברו ג' ר"ח ולא פיהקה הל חוש לשנין בלין היום נוכם שתפה בלא פיהקה ועיין בכ"י כל"ל נות שלא רתחה בנ' ר"ח משום שלא פיהקה ועיין בכ"י כל"ל נות בלו תה שלא רתחה בנ' ר"ח משום שלא פיהקה ועיין בכ"י כל"ל :

אבי מרם אפלה לדבר בדיני קביעות וסת אנה ה' לידי ם' כו"פ וראיתי שכ' לעיל בסעיף וי"ו מ"ק ח' וו"ל בא בשבת כ' המנ"י אע"ג דבלא"ה איכא הפלגה שוים מ"מ בהפלגה בעיק ד' ראיום ובזה סגיא בג' ונכון הוא אלא יש עוד הבדל דבשבוע אף אם תראה ב' ימים מקדם כשיגיע וסת ההוא חושבה אבל אם אחה עושה וסת הפלגות הא בעלה הפלגהה וכן אם יעבור ושת א' ולא תראה במפלגה בעלה הפלגהה עד שחשוב וחראה משא"כ בוסת שבוע עכ"ד יעבור ושת א' ולא תראה במפלגה בעלה הפלגהה עד שחשוב וחראה משא"כ בוסת שבוע עכ"ד ואני כחבתי נ"מ אחריאא לענין אם עברו עליה ג' עונות יע"ש: האני כחבתי ב"א פני מסופת אם סראה ד' ה' פעמים בכל יום א' בשבוע ה" במ"מ הב"ל וכ" בפ"ח הבל עני מסופת אם סראה ד' ה' פעמים בכל יום א' בשבוע

תו כ' בס"ק הנ"ל וז"ל לכך אני מסוסק אם חראה ד' ה' פעמים בכל יום א' בשבוע ג' שיש כאן לומר שקבעה וסת שבוע וכן י"ל שקבעה וסת הפלגה מכ"ב לכ"ב במה נימא שקבע כי יש נ"ת לדינת כמ"ש ותפשר דיותר שכיח הפלגה מוסח השבוע ולכן אם נוכל לומר שהוא הפלגה למה נימא שהוא ושמ שבוע דהא ל"ש דיהיה יום ושבוע בומן מוגבל גורם הראיה ול"ע עכ"ל וכן כהבחי לעיל והבחתי רחיה מלשון הרשב"ח בתה"ח וכ"כ הרמב"ן בחדושיו ם"פ החשה לשון הרשב"א ועחה עיינתי וראיתי שזה מוכרת מן הש"ם דחלינן פפי שהוא וסח הפלגה מלמיחלי במזל היום שהוא הגורם דהא גרסינן בס"פ בנו"כ אר"פ נחזי אנן היחה למודה להיות רואה ליום ט"ו וכו' וקסבר ר"פ עשרים ותרתין מעשרין ותרתין מניגן נדה ופתחי' מכ"ז מניגן א"ל ר"ה בריה דר"י ממאי דילמא כו' דאלת"ה כו' ופסקו הפושקים כר"ה ברים דר"י ואי ס"ד דחלינן דהיום הוא הגורם אע"ג דאסשר למיחלי בהפלבה שוה א"כ מאי מוחיב ר"ה בריה דר"י על כ"פ ואמאי פסקו הפוסקים כוותיה דהא לא דמיא כלל מאי דמייתי ראיה מהאי תרנגולא דשאני הכא שהרי כיון שהיתה למודה לראות ליום כ"ב לראייתה א"כ לעולם ראייתה ביום שוה לימי השבוע שהרי אם היתה ראייתה מחחלה ליום א' בשבוע ואח"כ כשהפליגה לראות ביום כ"ב מראיה א' חחול ג"כ ביום א' וכן לעולם וא"כ אח"כ כשדלגה לראות ביום כ"ז לראייחה אף שבעלה הפלנחה ולא מנינן להפלגות כ"ב אלא מראיות כ"ז מ"מ היום קבוע של ימי השבוע עדיין לא בעל אף שלא ראחה פ"א ביום א' של שבוע שלישית מ"מ עדיין לריכה לחום לקביעתה לשמח תרחה ביום ח' שבשבוע שלישי מן חותו יום ח' שלח רחתה בו וכמ"ש הוא בעצמו לעיל וא"כ כי אחיא עשרין וחרחין דהיינו יום א' שבשכוע שלישיח הוא בימי זיבקה ומאי מקשה ר"ה ברי' דר"י דל"ד כלל אהאי חרנגולא דהתם בהפלגה חליא מלחא והרי בעלה הפלגחה משא"כ בנד"ז א"ו כל היכא דאיכא למיחלי בכה"ג בהפלגה שוה לא חלינן ביום כלל ואיחוחב ר"פ שפיר ולפ"ז ל"ל הא דכמכו הפוסקים דקובעת וסח לימי השכוע בימים שנים היינו דווקא לענין זה באם שראחה ג"פ ביום א' דהיינו שראחה מחחלה ביום א' וכשבוע ב' ג"כ כיום א' ואח"ו בשכוע ג' ג"כ כיום א' או קובעת וסת ליום א' בג' ראיות דדמי לוסח הסירוג בסעיף י"ב דסגיא לכ"ע בג"ס ולריכה לחום אח"כ לכל יום שבשבוע ג' עד שמעקר ג"פ כדין וסח קבוע אבל אחר שראחה ד' ראיות כה"ג דהיינו מתחלה ראחה ביום א' בשבוע ואח"כ בשבוע ב' ביום א' (ועוד ביום א' שבשבוע ג') ועוד יום א' שבשבוע ג' כיון דאפשר למיחלי בהפלגה מכ"ב לכ"ב שקבעתו ג"פ לא חלינן חו ביום קבוע כ"א בוסת הסלגות וכמ"ם וכ"כ בס' הנ"ל ס"ק א' וכן כחבתי לפיל בסעיף ב' אבל כ"ז שלא קבעתי להפלנה ע"י ד' ראיות אלא בג' ראיות חיישינן לוסת הקבוע ליום השבוע ולריך ג"פ לעוקרו וכן מוכת מדברי הפוסקים חלו שהרי עיקר מסרין להת דקבעה וסח ליום השבוע למדו מהת דר"ת דף י"ח דחי קפיץ כחד בשבח וקפיץ בחד בשבח ולחד בשכח החרינה חומי בלא קפילה דקבעה וסח לימים אע"ג דלא היו ג' ראיות אפ"ה קבעה וסח ש"ח דקבעה וסח ליום ידוע בשבוע וכ"כ בסתה"ח ובחדושי רמב"ן שם הרי להדיח כ"ז דלח קבעה וסת להפלגות ע"י ד' רחיות ואמריכן דליום ידוע בשבוע נתכוונה ודינו כדין וסת קבוע דלריך חלחא זימני למיעקכה אבל קשם הת דכתב הטור והש"ע דקובעת וסת בימי החדש ובימי השבוע שוין וחינן שוין החי אינן שוין ה"ד ובע"כ ל"ל בכה"ג כגון שראחה לכ"ג יום וא"כ אם היה תחלת ראייתה ביום א' תחול כאיה ב' ליום כ"ג ביום ב' בשבוע וכאיה שלישית ביום ג' בשבוע והכי כאחה יום א' ויום ב' ויום ג' בשבוע ודינו כמו וסח החדש בדילוג ואם כן הא ניחא לדעח הפוסקים וכרכ דאפילו בדילוג קבעה על ידי ג' ראיות היכא דניכרים בימי החדש ה"ה היכא דניכרים בימי השבוע אבל לדעם הפור דפסק כשמוחל דם"ל דאפילו היכא דניכרים בימי החדש נריך ד' כאיות וכה"ג בימי השבוע דלא עדיף מימי החדש וא"כ ממ"ג במאי מיירי אי בראחה רק ג' ראיום כא קבעה וסח לדילוג כיון דקמייחא לאו בדילוג חזיא ואי דמיירי דחזיא ד' ראיום כה"ג א"כ הא יצא מבינייהו ג' הפלגות שווח והא הוכחנו למעלה דהיכא דאיכא למיחלי בהפלגות שוות **חו** לא חליט במזל היום כ"ש היכא דחזיא בדילוג טפי מסחבר למיחלי בהפלגות שוות מלמיחלי במזל היום ובדילוג וא"ל דמיירי שלם ראמה בדילוג השוה אלא דממחלה ראחה ביום א' ואח"כ ראחה ליום כ"ג שהוא ביום ג' בשבוע וחזרה וראחה ליום כ"ג מראיה זו וחהיה ביום ג' בשבוע ואח"כ לא ראחה כיום ד' שבשבוע שלישיח אלא ביום ד' שבשבוע הרביעית הא ליחא דכיון דעבר פ"ח יום ד' שבשבוע ג' ולח רחתה הוי זה עקירה לרחיות הרחשונות שבדילוג דמיטקר בחדם זימנא וז"ל הפריבה בס"ק ח' לפי דינה דגמרה שחין קובעין וסת לה בימי נדות ולא בימי זיבות כו' ל"ל דמ"ם דראתה ג"פ בא' בשבת או בה' בשבת לא מיירי שראתה בהם זא"ז דא"ב ראחה בימי זיבה ומוכרחים לומר דמיירי דראחה היום ביום א' ואחר ג' שבועות חזרה לראות ביום א' וכן עוד פעם א' ביום א' אחר ג' שבועות דהשתא כבר כלים ימים זיבה וא"ל דא"כ עקרה שניה יום א" בנתיים שלא ראמה בהן ואין זה וסת קבוע דהא אמרינן בסמוך דחם רחתה באחד בניסן ובא' בסיון וכא' באב קבעה לה וסח לר"ח לדילוגים אף על גב דבכל פעם דלנה פ"ח ר"ח וה"ה הכא עכ"ל וע"ש אם כן כ"ז בזמן שהשוה דילוגה אבל אם אחר כך לא השוה דילוגה ודאי דהוא עקיכה לראיות הראשונות גם לדעת המחבר דחשש להחמיר כרב דקבע וסח לדילוג בג' ראיות אף דקושיא הג"ל לא קשה מידי דפפיר כ"מ במה דקבעה וסח לימי השבוע בימים שחינן שוין סגיח בג' רחיות חכהי קשיח חם כן הם דקיימה לן דכל וסת שלם נקבע שלשה פעמים מיעקר בחדה זימנה דחפילו חדה לחרתי כדמסקינן בס"פ האשה וססקו כן כל הפוסקים א"כ בוסח הפלגה שראחה ב' פעמים בהפלגה ע"י ג' ראיות לעולם איכא קביעות לימי השבוע או ביום שוה או בדילוג דאם ראחה מכ"ב לכ"ב הא היכה ג' ראיות ביום שוה מימי השבוע וקבעה לה וסת ואי דראתה מכ"ג לכ"ג הא איכא ג' ראיות בדילוג לימי השבוע ולדעת החוששים לדרב כבר קבעה לה וסת לימי השבוע בדילוג ואיך הוא נעקר בחדא זימנא וכה"ג בכל הפלגות שבעולם לעולם איכא ג' דילוגים בשוה הן בימי השבוע למפרע או לקמיה יום א' או יוחר דוק והשכח ודוחק לומר דהא דנעקר בחדא זימנא אפילו ראחה בהפלגה שוה שחי פעמים היינו דוסת הפלגה נעקר ואין לריך לחוש להפלגה אם ראחה אח"ב ביום אחר שאין לריך לחוש להפלגה כזו אבל מכל מקום לריכה לחוב מחמת היום בשבוע גם זה ליחא דאם כן לשימה המפרשים דעת הש"ע והטור בסעיף י"ד

דמ"ם דהם לחתר שבינתה פעמים ליום שלשים רחתה לפוף עשרים חוזר וכח של עשרים לתקומו והותר שלשים דהיינו אפילו עדיין לא הגיע יום שלשים אפילו הכי כל שחזרה וראחה לסוף כ' חזרם לקביעות הראשון ומחשב עקירה לוסח שעדיין לא נקבע בג"פ וכמ"ש הש"ך בשפם ס"ק מ' וכחבחי לעיל שפירושם שם עיקר ודלא כהש"ך שהשיא דעחם לדעח אחרת יע"ש והחם מיירי בוסח הפלגות דמוכח שם וא"כ קשיא דאמאי יהיה נעקר ל' וא"צ לחוש לו דהא אם הימה ראיי' יום כ' שהפסיקה בו ד"מ ביום א' בשבוע וראחה אח"כ ליום ל' לראיה זו מחול הראיה זו ביום כ' ואח"ב חזרה וראחה ביום ל' לראיה זו מחול ביום ג' וא"כ הרי זו מסור הכחיה זוביום בי ומחיב חולם ורסגום ביום כי לנחים זו עמול ביום ב זמי כאר ראחה בימי השבוע בדילוג ואמאי לא חחוש ליום ל' דהיינו ביום ד' שבשבוע רביעים מראים אחרונה שהרי גם זו כבר נקבע להשוברים כרב להחמיר ואמאי הוחר יום ל' וא"ל דמ"ש דהוחר ל' היינו יום ל' מראייה עשרים שחזרה וראחה אבל מ"מ זריכה לחוש ליום ל' מיום ראיית ל' השני דאע"ג שראתה בנתיים אין זה מססיד וכמש"ל זו דוחק דמסתימות הפוסקים לא משמע כן לכן נ"ל דמ"ם העור והש"ע דקובעת וסח לימי העבוע הן בימים שוים או בימים שחינם שוים בימים שחינן שוי' דקחמר מיירי שרחח' זח"ז בכל שבוע דהיינו בשבוע ח' רחתה ביום ולא ראחה דאסורה עד שתבדוק כדין וסת קבוע ואע"ג דזה הוא בימי זיבחה מ"מ לדידן דקיי דאשה קובעת ושת ביתי זיבתה א"כ קובעת ושת אבל זה לא אתרינן דתהיה אשה קובעת ושת ע"י סירוג וע"י דילוג דזה לא מצינו וסת הסירוג ודילוג כחדא שתקבע האשה עי"ז וסת וכן הוא בפרישה שכ' בש"ק ח' אחר שכ' מה שהבאתי לעיל משמו מסיים וז"ל ואין אנובנריכין לזה שבצמ' קחי שקבעה וסח ע"י קפיצוח מכ"ח לכ"ח יום כ"פ יום ח' שהוח חחר כלוח ימי זיבה ומזה למד הרשב"א דין זה לוסח הגוף לדידן שקובעין וסח אף בימי נדה וזיכה כו' עכ"ל והן ק דברינו דחינה קובעת לדילוג וסירוג בחדא וסת הנמרא דמיירי בוסת הסירוג מיירי בוסת השום ליום ידוע י ובזה ניחה דברי הש"ע אמנם מה שהקשימי לעיל על דברי הטור עדיין לא עלחה ארוכה בדברים אלו כיון דחיהו פסק כשמואל דבעי לדילוג ד' ראיות וא"כ כיון בראחה ראיה ראשונה ביום א' ובשבוע שאחריה ביום ב' ואח"כ ביום ג' עדיין לא קבעה וסת עד שהראה בשבוע שאחריה עוד ביום ד' וא"כ הרי ג' הפלגוח מט' לט' וחליכן דחזיא בהפלגוח שוין מט' לפ" ולא הלינן חו ביום בימי השבוע לדילוג וכמש"ל ואסשר דראחה בינחיים מיירי א"כ חו א"א

למתלי בהפלגה וע"כ היום הוא הגורם ועדיין ל"ע: בללא דתלתא שע"י דין זה של' הפוסקים דאשה קובעת וסת לימים שוים בימי השבוע ושאיכן שוין יש מבוכה רבה בכל דינים שבסי' זה וקורא אני ע"ז מ"ש הרמב"ן בחדושיו ס"ם האשה וז"ל ובענ"פ יחוש להחמיר בענין הוסחות עד יערה עלינו או על אחרים רוח ממרום להכריע איזה הדרך הישר שיבור לו האדם עכ"ד גם דוחק לומר דהטור כ' זה למאן דפסק כרב וכה"ג כ' בב"י שם כיוצא בזה בענין אחר דכבר השיגו ע"ז בב"ח דא"א דהטור יכתוב דין מאי דלו מ"ל כיון דאיהו ס"ל לדימ" כשמואל יע"ש:

בש"ך ס"ק י"ם כ' הב"ח לחום לחומרא זה וזה והלכך חוששת להפלגה שנקבע בב"פ וכו' וכ"ל דחוששת להפלגה שנקבע בב"פ אבין וכ"ל דחוששת לי"ז בממוז משום וסת הפלגה ולי"ה בממוז משום וסת הדילוג עכ"ד מ"ש שקבעה בב"פ כ"ל ע"ם וכצ"ל שקבעה בפעם ב' דבא הפלגות ע"ו ניסן מן י"ז אייר הוא הפלגות ל"ב דבא ניסן מו אולו הפלגת י"ו כאייר מן י"ז בסיון הוא רק הפלגות ל"א שהרי אייר חסר ומש"ה צריכה לחוש לי"ם צריכה לחוש לי"ם במנוז משום וסת החדש כיון דעדיין לא קבעה וסת לדילוג וגם לי"ו בחמוז צריכה לחוש משום עונה בינונית כיון דלא קבעה וסת לשימת הפוסקים דס"ל דעונה בינונית הוא לחום משום לי ודלא כהש"ך:

עוד ראיתי בם' כו"פ דעונה בינונית אסורה כל היום וכל הלילה ולכי לא כן ידמה ולענ"ד דאינה אסורה אלא ביום ל' תראיה ראשונה אם היחה ביום אסורה ביום ואם בלילה אסורה בלילה אף שכ' כם"ק פ"ו שוה נכאה לו כרור לא ידעחי שם הכרע לדבריו: (לב) אלא שיש הפרש בינה לגרולה יבש"ך פ"ק ס"ה פי' דברישא מיירי בלא חזרה לראות דבגדולה בעיק שיעבור עלי ג' עונות דידה ואם היו לה עונות גדולות זכיך להפסיק ג' עונות גדולות אבל בקסנה בג' עונות דידה ואם היו לה עונות בחונית דפי בנות כוחים דסגי' בעונות בינוניות שניות בינוניות סגי' בע"ד ודאי דכן תשתע בסוגיא דפ' בנות כוחים דסגי' בעונות בינוניות על דלתדו הפוסקים דין זה דגדולה בינוניות בינונית בינוניו שפסקה ג' עונות א"ל לחוש לוסתה מהא דר"א דס"ל דכל אשה שעברו עלי' ג' עונות דיה שעתה ובנותני' דף ז' ע"ב תנינן איזהו זקנה כל שעברו עליה ג' עונות שמוך לזקנהה ועלה פליג ר"א ואמר דל"ד זקנה דכל אשה שעברו עליה ג' עונות ד"ש וא"כ ר"א ודאי דמיירי בהנך ג' עונום דמיירי ח"ק בזקנה דהן שונות בינוניות דס"ל לח"ק דדוקה בזקנה מהני ואמר איהו דכל אשה שעברו עלי' ג' עונות ד"ש וח"ב מנ"ל ל מר דבגדולה בעינן עונות דידה דהת ר"ח ס"ל דאפי' עונות בינוניות מהני ומג"ל לחלק ולכאורה היה אפשר לומר דדוקא בקסנה שלא הגיע זמנה לראות מהני עונות בינוניות משא"כ בזקנה וכן היה נראה מלשון הש"ע דגבי קמנה כ' עונה בינונית וגבי זקנה כ' וכן זקנה שעברו עליה ג' עונות משחזקינה ולא כ' עונות בינוניוה אלמא דבעונות דידה משערים אלה שמדברי הש"ך מוכח דאף בזקנה סגי' בעונות בינוניות שהרי עיקר הוכחתו מהה דוקנה דלקמן סעיף כ"ח יע"ש ול"ע : (כד,) אבל אם פיחתה - בש"ך ס"ק ס"ח פיחתה וכו' עיין מ"ש לעיל בכוונת הש"ך ופירש דברי המום' וכם' כו"פ נחקשה כפי' החום' והדברים פשוטים כת"ם גם בת"ם כאן בם"ק כ"ח וז"ל ולא הבנחי דבריו דהא לא מיירי כאן קודם שפסקה לראות בצ' ימים דהיה לה וסח קבוע דאיך אמריגן מעמא מעל"ע עכ"ד ולעל"ד מבוחר בש"ד ס"ק י"ח דעיקר רחיה שלו מן העור והרשב"ח דהם מיירי בשהיה לה וסח מעיקרא וכדמבואר בדבריהם להדיא ומדכמבו ראחה בנ' ראיות מכווטת שלא פיחתה ולא הוחירה כו' וגם לבסוף כחבו חבל אם פיחחה או הוחירה שלא היו הכאיות מכוונות וכו' מוכח מדבריהם אלו שבכל ענין שפחתה או הוחירה לא קבעה וסה ואם דלא כדעת הסרישה דלדידיה קבעה וסח אבל מן הגמ' ודאי דליכא ראיה דא"ל דמיירי שלא היה לה וסח מקודם אך מה שהק' הא הרשב"א והש"ע חששו להחמיר כרב בזה הדין עמו דקשי על הש"ך ולולי דמסחפינא היימי אומר דדעם הרשב"א והש"ע דדוקא כשכיונה ראייסה לג' הפלגוח שיין הוא דמנערפין מליה קמייחל קודם שפסקה מלכחות דכיון דכיונה כלייתה איגלאי מלחת דלתו הססקות היא אלם שינוי וסה אבל כשרמתה בדילוג או לא מצשרפין הראיות אהדדי ובהא יושל מ"ש בפיום דבריהם דכ"ז שלא כוונה ראייהה א"א לראיות ראשונות להצפרף דהלשון חמוה דמה יושיל הפערסום ראיה רחשונה אחר שאין הפלגות שוין אבל למ"ש ניחא דאתי לאשמעים דלא מצמרפים ראיה קתייחא אלא בהפלגות פוין אבל בפחחה והוחירה אט"ג דא"ל דקבעה וסח לדילוג מ"מ לה מלטרפים רחיות ההדדי ובחזקת מסולקה בדמים היה כיון שחין דרך נשים לרחות בדילוג ובזה ניחל דל"ק קו' החום' שהקש לפירש"י. ולף דלחי' מום' ניחל לשמואל מ"מ עדיין קשי' לרב הברייחא אם נפרש כפירש"י אבל לפמ"ש ניחא ודוק :

מ"ש הס"ז בפי דברי הרבב"א דבריו מוכרחים מהא דפסק הרשב"א והסור הביאו לקמן סי' ק"ל גבי חינוקט שלא הגיע זמנה לראות שעברו עליה ג' עונות משראתה דכתמים מחל מיד אחר ג' ראיות שראתה אחר שססקה ג' עונות מוכח דראיה ראשונה שראתה אחר שססקה ג' עונות מלסרף לשלשה ראיות דמממא מיד מעל"ש בראיה ג' וכ"כ הרשב"א בהדיא וזה דלא כפירוש ב":

אך מ"ם הס"ז לפרש מ"ם הרשכ"ל ז"ל דעכשוו יולאם ג' הפלגות שות אין לו שחר ודוק והנכון ב"ש בס' תפארת שמואל דל"ל ב' הפלגות שות והגמ' מיירי לענין פומאת מעת לעת דכיון דראהה היש מהמנין לענין שבראים ב' מביא וביץ דראה הראשונה היש מהמנין לענין שבראים ג' מבמא מעל"ע וה"ה לענין קביעת וסת הימים בג' סגיא ובהפלגות בל' עכ"ד וכנון הוא: (לך) וקשבה ווקנה אינה חוששת לוסת שאינו קבוע בנקה"כ כ' דאפי ראסה ג' פעמים כ"ז שלא קבעה וסת אינה חוששת וכן נראה מלשון רשב"א בנקה"כ כ' דאס ראסה ג' פעמים מע"ג דלא קבעה וסת כיון דמסמא מעל"ע הושטת וכן נראה מעל"ע הושטת וכדמ"א אכל בע"ז כ' דאם ראסה ג' פעמים אע"ג דלא קבעה וסת כיון דמסמא מעל"ע הושטת לו וכן נראה כדברו דמכ"ל לחלק דכל עיקר לא למד הרטב"א דקטנה וזקנה דא"ח משום דדיה

קאי או של ראים ב' שלא הגיע זמנה לראות או על ראים ג' שלא הגיע זמנה לראות: דל עג"ד נרחה לחרץ וחחלה חומר להנחה קיימת דוודחי הרחב"ם לא פסק כר"א אלא כחכמים אלא דסבירא ליה להרמב"ם ז"ל דחכמים לא פליגי אר"א אלא באשה ילדה שהיא בחזקת דמים אבל באשה שהיא בחזקת מסולקת דמים או אפילו באשה ילדה כ"ז דלא איתחזקה בדמים אף חכמים מודים לר"א דמהני ג' עונות וכ"כ בם' שבו"י שם ועוד איכא חילוק בין חכמים לר"ה אפילו באשה שהיה בחזקת משולקת בדמים דלחכמים אע"ג שאמרו דמהני ג' פונות דווקה בפ"ה חבל הם עוד עברו עליה ג' עונות מפמח מעל"ע וכמ"ם יב"מ בם גבי זקנה אבל לכ"א כל כמה דלא איתחוקה להפסקות גדולות כזו אמרינן דיה שעודה דלא ברע מאשה ילדה לדידיה דמהני ג' עונות ולעולם כ"ז שלא תחחזק לראות הפסקות גדולות כאלו ד"ש ולפ"ז אין אנו לריכין לדברי הכ"מ שם שכמב דהרמב"ם היה לו גירסא אחרת בש"ם גבי זקנה דגרס דפעם שניה מטמא מעל"ע אלא די"ל דהברייחא דהתם אחי' כר"א אבל לחכמים לא אמרינן דיה שעחה אלא בראיה ראשונה וכדמשמע במחניתין ודלא כחום' שם וכן מוכח ברמנ"ם שם דסבירא ליה דכל היכא דלא אימחזקה בדמים אפילו מכמי מודים לר"א שהרי כחב בכי מעוברת ומניקה נמי דמהני ג' עונות בפ"א והכ"מ שם כחב דהרמב"ם ס"ל דר"י לא פליג אח"ק דמעוברם משיודע עוברה ומניקה משנולדה ד"ש אלח דאחי למימר דבעברו עליהן ג' עונוח ד"ש בפעם א' אבל אם עברה עליהן פעם ב' משמאין מעל"ע וח"ק לא פליג ע"ז עכ"ל ולדעתו א"א להלום הסוגיא דף י' ע"ב דאמריט דר"י ס"ל דימי עבורה עולין לימי מניקחה ע"ש ואי ר"י ס"ל כח"ק דמעוברת תשהוכר עוברה ומניקה תשחלד מיד ד"ש אם כן לול השלמוס ג' עונוח ביתי תניקה הא מיד כשחלד ד"ש וע"כ ל"ל דסבירא ליה דאפילו הכמים מודים במסולקת בדמים דמהני ג' עונוס דא'ל דס"ל כר"א אם כן ה"ל לאשמעינן אפילו באשה ילדה אל דלפ"ז ק' מנ"ל להרמב"ם הא דחכמים מודים בזה ולפי מה שאכהוב לקמן יהיה הוכחה לזה וגם לדברי הכ"מ שכחב דהרמב"ם היה גורם כן בזקנה מוכיח הרמב"ם דין זה מזקנה דם"ל דחתם כרבנן דאלו לר"ח אין חידוש וגם לר"ח כל כמה דלא אחחזק אמריק ד"ם מיהו בזה יש לומר דר"ה ס"ל כרבי עכ"פ מוכח מהרמב"ם דס"ל דאף חכמים מודים לר"ה בהה ול"ק קו' ראשונה אלא דקו' הב' היא קו' עלומה ואשר אחזה בזה ליישב דברי הרמב"ם ז"ל לענ"ד פרם כל חל עלינו חובת ביאור הסוגיא אשר כבר עמדו ע"ז רבוחינו חכמי קדם וכל אחד בורר דרך לעומו ולכל הפרושים הדחוקים רבים והראשון שברחשון הוח פירש"י ז"ל דברייחה זו אחה כרבי אלה דבהך רחיה דהחחוקה ביה לה אמרינן שחסמת מעל"ע מש"ה בעי בחיטקת שלה הגיע זמנה לרחות ג' רחיות הכל בהגיע זמנה לרחות מיחחוק בראיה אחת ומש"ה בראיה שניה משמא פשל"ש אבל לרשב"ג בחינוקת שלא הגיע זמנה לראות בעיק ד' ראיות שחפמא מעל"ע ואהא קבצי הש"ם עברו עליה ג' עונות הדר חזיא בעונות מאי דמספקא ליה נימא דהדרי לקדמותה ולריכה שהתחזק עכשיו מחדש או נימח דבחוקה קמייחה קיימה ואם כן אי הדר חזיה בעונה תפמח מעל"ע ואם כן ע"כ סיפה רשב"ג היה וכמו שכחב רש"י והוח דוחק ענום וכמו שהק' חוספות וחו ק' לפירושו שניה ועוד עברו עליה ג' עונות הדר חזית בעונות מתי ופירש רש"י דתבעית ליה מי אמריק הא דתני ועוד עברו עליה ג' עונות דוקא נקט דאיגלאי מלחא דשינוי וסת הוא דא"כ אפילו כאחה בטונה אחר ב' הפסקוח נמי נימא דאיגלאי מלחא ומאי מבעיא ליה לרבי בחרי זימני הוה חזקה ואם כן כיון דבחרי זימני חזיא בהפסקה איגלאי מלחא דשינוי וסח הוא ואף שרש"י ז"ל כחב במחק לשונו דאפילו אי נימא דראיה קמייחא לא סלקי למנינא אכ"ה איחחזקה בחרמי בחרייתא דשינוי וסת הוא מ"מ אין לזה שעם דאמאי לא נחשוב הפסקה קמייתא ותו מאי דכ' רש"י או דלמא כולי האי לא אמרינן הדרה להמייחא ה' דמ"ש ואי משום דבהפסקה שניה איגלאי מלחת דשינוי וסח הות ולת סילות דמים א"כ חסתת מעל"ע ברחיה לאחר הפסקה ב' א"ו דאף בראיה ב' אמריק חזרה לקדמוחה ומאי מבעיא ליה וקושיא זו נמי ק' לפי המשקנה דפשים ליה דכולי האי לא אחרים חזרה לקדמוחה פעתא מאי דהא ע"ב דאף בהפסקה ב' חזרה לקדמוחה ולא אחרים איגלאי מלחא דאל"ב חשמא מעל"ע מיד בראיה שאחר הפסקה ב' גם ק' לפי האחה אחאי לא נימא בהפסקה ב' איגלאי מלחא וחשמא מעל"ע אחר הפסקה ב' גם ק' לפי האחה אחאי לא נימא בהפסקה ב' איגלאי מלחא וחשמא מעל"ע אחר הפסקה ב' וכמ"ש מהרש"ח לפירושו ופי' הרשב"ח בחה"ח דחוק מחד לכן הרמב"ם בחר לו דרך מיולה בפי׳ הסוגיא זו והוא לפי מ"ם הר"ן בחדושיו וז"ל לאע"ג דאוקמי הך ברייחא כרבי אפ"ה בשי ג"פ לפי שכל אשה שאינה זריכה לבדוק אילה מסמאה מעל"ע דסעמא דמעל"ע כעין קיסא כדאמריק חו הואיל ולא בדקה השפידה עונה הלכך כל שאינה זריכה לבדוק כלל אינה בכלל גזירם מעל"ע שבנדה וחינוקם שלא הגיע זמנה לראוח אינה גריכה בדיקה כדחני' לקתן דאין המשים בודקוח אוחן הלכך פעם א' וב' שעדיין לא הוחוקה לראות ולא היחה בכלל חקנה לבדוק שחרים וערכית ד"ש וכשראחה בשני כוון לדברי רבי הוחוקה רואה צריכה בדיקה שו"ע ולפיכך בג' מסמא מעל"ע וכו' וא"ת הגיע זמנה לראות שהיא לריכה בדיקה למה אמרו דבפעם אחח ד"ש י"ל אה"ג דכיון שלריכה בדין היה לגזור עלי' אפי' בראשונה אלא קל הוא שהקילו חכמים בדבריהם עכ"ל וכך יהיה הנעת הש"ם דמספקה ליה להש"ם אי האי ברייחת אמי כרבי וכפי הר"ן דמש"ה בעיק ג' פעמים בחינוקח שלא הגיע זמנה לראוח משום דכל כמה דלא חל עליה חובת בדיקה ליחת בכלל גזירת מעל"ע ולפ"ז ל"ל דמעמא דאם הפסיקה ג' עונות דדי' שעתה תשום דחזרה לקדמותה דחל"כ חלא כר"א דם"ל דכל אשה שראחה ג' עונות ד"ם ק' הח כיון דהחי ברייחה אחים כרבי דבחרי זימני הוי חזקה וח"כ כי חזי' בתר הפסקה כ' אמאי דיה שעחה נימא דהאי איגלאי מילחא דשינוי וסח הוא וחסמא מפל"ע ובזה ל"ש הירוץ הד"ן דכיון דלא חל עלי' חובח בדיקה אינה בכלל גזירת מעל"ע דהא אי נימא דלא הדרה לקמייחא א"כ חל עלי' חובח בדיקה דאע"ג שהסשיקה ג' עונות לא עדיסא ממעוברת ומניקה לדי שעתן ואס"ה לריכין בדיקה וכת"ש הרמב"ם שם ד"ו וכ"ב החום' לקמן במחני' אע"ם שאמרו ד"ש וכו' א"ו דהדרה לקדמוחה ולפ"ו אי הדר וחזי' לאחר הפסקה ראשונה אחר עונה נמי ד"ם כיון דהדרה לקדמותה לא חל עליה חובת בדיקה עד שתתחזק או אי נימא דהך ברייחא אתי' כרשב"ג ומש"ה בעינן ג' פעמים ומיהו בג' פעמים שגי' דחסמא בראיה ג' מעל"ע אע"ג דעדיין לא חל עלי' חובת בדיקה עד לאחר ג' פעמים אפ"ה איחא בכלל גזירת מעל"ע כיון דמיחחוקה ברמיה ג' ולח חתרינן כסברת הר"ן ז"ל משום דהשוו בזירתן משום לח פלוג ובדבעינן למימר לקמן ולפ"ז י"ל דלא אמרינן נמי דהדרה לקדמוחה והא דאחר הפסקה ב' ד"ש היינו טעמא דאחי' בר"א ואליבא דרשב"ג דס"ל בנ' זימני הוי חזקה וכל כמה דלא איחחזק איח לי' לר"א ד"ש לאחר הפסקה גדולה עד שהחחזק וכפירש"י ולעולם דלא אחרינן הדרה לקדמוחה ולפ"ז אי הדר חזיא בעונה לאחר הססקה ראשונה משמאה מעל"ע דלא אחר ר"א אלא בראיה שאחר הפסקה משא"כ בראיה שניה שלאחר עונה אף לר"א מפמא מעל"ע כמו שפירש"י וזו היה הספק של הבעל האבעיא דהך ברייתא מני ואליבא דמאן מחוקמי אי כר' או כרשב"ג דאי לוקמי כר"א ואליכא דרשב"ג א"ב י"ל דמ"ל להכרייתא דלא הדרה לקדמותה א"כ כי חזי' בעונה לאחר הפסקה ראשונה משמא מעל"ע או נימא דאחיא כר' ואז ע"כ ס"ל (בדרי מהרה) להברייחא

כדרי

להברייהא דהדרה לקדמותה וא"כ אי חזיא בעונה שלאחר הפסקה א' ד"ש ע"ז השיב לו ר"ב ראשונה ד"ש ושניה ד"ש וכפירש"י דשניה דהיינו אוחה שראחה לאחר העונה דנמי ד"ש משום דאמרינן הדרה לקדמוחה והשחא אכתי מבעי' ליה דאף דסשיט ליה דהדרה לקדמוחה עדיין י"ל דלמם ברייחת רשב"ג הוא ואף לרשב"ג אמרינן דהדרה לקדמותה עד שתחחוק בהססקות גדולוס ג' זימנין דאיגלאי מלחא דשינוי וסח הוא ואז בכאיה ראשונה שלאחר הססקה ג' מסמאה מטל"ע אפ"ג דלא היה חל עליה חובה בדיקה קודם שתחחוק אפ"ה הוא בכלל גזירת מעל"ע ודלא כהר"ן ומעחה אג"ל דהברייחא אחי' כרשב"ג ואליבא דר"א אלא כרשב"ג ואליבא דחכמים ושאני קשנה שלא הגיע זמנה לראות בכל זמן שלא איתחזקה ג"פ דאיגלאי מלחא למסרע דשינוי וכת הוא אמרי' דסילוק דמים הוא ומש"ה מבעיא ליה הדר חזי' בעונות לאחר הפסקה ב' אי נימא דהברייחא אחיא כרבי מטמאה מעל"ע דכיון דאיחחוקה בחרי זימני שראחה בהשסקות בדולות איגלאי מלחא דשינוי וסת הוא והיא בחוקח דמים וחל עליה בדיקה ומטמאה מעל"ע אבל אי נימא דהברייחא אחיא כרשב"ג ואף לרשב"ג אמריכן הדרה לקדמוחה אין חילוק בין הפסקה. ראשונה לשניה וכל כמה דלא איתחזקה אמרינן דסילוק דמים הוא וא"כ כי חזי בעונה שלאחר הפסקה שניה נתי ד"ש כיון דלא ראמה אלא ב"פ לאחר הפסקה שניה וצריכה שתתחות כבראשונה ומש"ה מבעיא ליה וע"ו השיב לו ר"ג דמטמאה מעל"ע משום דמתותמי כרבי וכיון דלרבי בחרי זימני סוה חזקה א"כ בהפסקה ב' איגלאי מלחא דשיטוי וסח הוא ומש"ה מפתח מעל"ע וכ"ח א"כ בראיה ראשונה שאחר הפסקה ב' חפתח מעל"ע ז"א כיון דלא ידעה דחחחוק לא היה חל עליה חובח בדיקה משום דחזרה לקדמוחה עד אחר שהחחזק בהפסקה ב' דאז איגלאי מלחא למסרט וכסברת הר"ן ז"ל ולפ"ז מקשה מני רבי היא דע"כ כרבי מתוקמי דאלו לרשב"ג אף אי חזי' בטונה להחר הפסקה ב' נמי ד"ש וט"כ כרבי מחוקמי אמאי סיסא הגיע זמנה לכאות כאתה ד"ם שניה מעמא מעל"ע עברה עליה ג' עונות ד"ש מני כ"א היא דכיון דכבר חזים ב' רפיוה קודם שהפסיקה א"כ הוחזקה בדמים ואמאי מהני הפסקות ג' עונות א"ו דר"א היא אבל אי הוי מוקמינן הברייהא כרשב"ג לא היה קשה משיפא כלום דאיכא לאוקמי אפי' כחכמים דכיון דלה חזיא אלה ב' סעמים ועדיין לא איתחזקה בדמים מש"ה מהני הפסקה כמו במעוברת ומניקה וזקנה לשיטת הרמב"ם וכמש"ל וכ"כ בחשו' הנ"ל ומחרץ דחהיא כר"א ובהא ס"ל כרבי אך נריכין אנו ליחן מעם דמאי דוהקא דר"ג לאוקמי הברייחא דלת כהלכחת כר' וכר"ה ולת מוקמי כרשב"ג וחליבה דהלכחת ע"כ ל"ל דר"ג חית ליה סברת הר"ן דזו יחד כל חמום דכל היכא דלא חל חובת בדיקה עליה ליהא ככלל הקום דמעל"ע וא"כ ש"כ דלא מסוקמי כרשב"ג דאי כרשב"ג אמאי מטמאה מטל"ט בראיה ג' הא כיון דטדיין לא אתחזקה עד אחר ראיה ג' לא היה חל חובת בדיקה א"ו דאחי כרבי אמנם סברת הר"ן לאו דכולי עומח הוא אלא במחלוקה שנוים דגרסינן לקמן דף ל"ע כל י"ח יום בחזקה עהרה ואמרי' למחי הלכשא אר"י לומר שאינה זריכה בדיקה ור"ח אמר לא זריכה אלא לר"מ וכו' רבא אמר לומר שאינה מעמאה מעל"ע ומוחבינן על רבא מהא דהניא הגדה והזכה והש"י כנגד יום והיולדת כולן מעמחין מעל"ע ואסיק בתיובתת וא"כ לאוקימתא דכ"י דכל י"א יום א"ל בדיקה ואס"ה תניא דש"י כנגד יום מטמאה מעל"ע ולפי סברת הר"ן הא כל שא"ז בדיקה אינה בכלל גזירת מעל"ע א"ו דלר"י ליחא להאי סברא אלא אט"ג דלא חל עליה חובת בדיקה אפ"ה משום לא פלוג מטמא מעל"ע אבל לשאר אוקיממות דהחם דאוקמי מהני' דלא כר"י י"ל כסברת הר"ן ועיין בחום' שם בד"ה והיולדת לפ"ז צ"ל דר"ג דמוקמי הברייחא דחינוקת כר' ולא ניחא לים לאוקמי כרשב"ג ואליבא דהלכחא תשום דאיחא ליה לסברת הר"ן לסברא מוחלטת ע"כ לית לים כאוקימחא דר"י אלא כשאר אוקימחות דהתם כר"ח או כר"ה ב"ח החם אבל לר"י ליחא לסברת הר"ן ולאו הא בהא הליא והרמב"ם פ"ח מהלכוח א"ב פסק כאוקימחא דר"י דכל י"א יום א"ל בדיקה ובפ"ג מהלכוה מו"מ ד"ד פסק כהברייחא דהנדה וזבה וש"י בנגד יום מטמא מטל"ט וא"כ ע"כ דליחא לסברת הר"ן ולפ"ז ניחא עפי לאוקמי הברייהא דהינוקת כולה אליכה דהלכחה וכסברות בעל האבעיא דכולה רשב"ג הוא ואפילו לרשב"ג כמי אמריכן דהדרה לקדמותה אלא בהפסקה ג' כיון דאתחוקה לראות בהפסקות גדולות אמריכן איגלאי מלחא למסרע וחש"ה מטמאה מעל"ע אע"ג דלא חל עליה הובח בדיקה וכסיפא נמי אחיא אליבא דכ"ע אפי' לחכמים והם דקתני ובהגיע זמנה לראות עברה עליה ג' עונות ד"ם משום דעדיין לם אחחזקה שלא ראחה עדיין אלא ב' פעמים מש"ה מהני הפסקה אפילו לרבנן כמו מעוברם ומניקה לשיטת הרמב"ם וכ"ח א"כ למה בראיה שניה מפתאה מעל"ע הא עדיין לא אחחוקה ז"א דמן הדין אפילו בראיה ראשונה היה ראויה לעמא מעל"ע והרי היא כמו מעוברת וכיי שלא אמרו ד"ש אלא בראיה זו שהרי הנשים בודקות אומן ומועדות לראות אלא דקל הוא שהקילו הכמים בראים ראשונה מ"מ עדיין לא אהחזקה ומהני ב' פונות והגמרא דמוקי כר"ב היינו לר"ב דמוקי רישא

כרכי וא"כ ע"כ ר"א היא דהא הוחזקה כב' ראיות וק"ל:

ברוב בש"ך ם"ק ע"א וז"ל ודע דבכ"ת שמי בסימן זה שקבעה וסח אם הוא להקל הוא

דווקא שלא ביתי נדה או זיבה כדאי ברשב"א וסור ושאר פוסקים עכ"ל והמל"י חולק ע"ז וכ'

דווקא שלא ביתי נדה או זיבה כדאי ברשב"א וסור ושאר פוסקים עכ"ל והמל"י חולק ע"ז וכ'

מין דכל עיקר טעמו של הרמב"ן כדי שלא יצסרכו לדקדק בסחחי נדוח חיבות ושי דידן ואס

אחה אומר להחמיר אמריקן דאין קובעת אף הן יצטרכו לדקדק עכ"ד וכ"ל מחדושי הרמב"ן

בס"ע בנו"כ וכל"ל להוכיח מן הגבות רמ"א לעיל שקו דברי הרמב"ן ז"ל לעיל סעיף י"ג שכ'

באחד באייר או לת ראהם עד שקבע ומה א' כדינו דא א"א שלי נוחושה לא' באיר ראה

מס ראחה בר"ח ניסן וכ' בו ובר"ח אייר וכ' בו ובר"ח סיון אז אינה לויכה לחוש לכ' בסיון

מס ראחה בר"ח נוחן הראש ותימוש מי לכ' בסיון א"ו דלוידן אין ח'לון ולעולם קבעה

נורקל לא אמניין דסקבע והו ותימוש מי לכ' בסיון א"ו דלוידן אין ח'לון ולעולם קבעה

נורקל לא אמניין דסקבע והו ותימוש מי לכ' בסיון א"ו דלוידן אין הלון ולעולם קבעה

בט"ב ובכל הפוסקים דלא מקרי מעין סחום אלא היכא דשהי ראיות הראשונות היו ממעין

סחום או שדיק לראיה ג' בסרוייהו ואמרין דסא לאקדמי' מוס' דמי' הוי ומשום דמים

מי' קס"ד על דברי הש"ר וכ"ב בפרשה בהדיא במ' זה מעיך מחום אינה קובעת ועיון מש"ל

מי' קס"ד על דברי הש"ר וכ"ב בפרשה בהדיא במ' זה מעיף בסחי ראיות בעיק שיהיה ההחחלה

מי' קס"ד על דברי הש"ר וכ"ב בפרשה בהדיא במ' זה מעיף ל' דמרהי בעיק שיהיה ההחחלה

מיל קס"ד על דברי הש"ר וכ"ב בפרשה בהדיא במ' זה מעיף ל' דמרתי בעיק שיהיה ההחחלה

נמב הכי איידי דנקם ברישא בד"א שראחה ראים לאשר כלשונה כו' דרבותא קמ"ל לאפי' בכליה

מ' שבימי (דה חין קובעת וסת עכ"ד:
 ומ"ש בס' כו"ם דמדברי הר"ן בחדשיו משמע כדעת הש"ך ליחח אף שכ' של"ע
 לדברי הרמב"ן מהלכה וכ"כ שם בסוף הפרק
 לדברי הרמב"ן מהלכה וכ"כ שם בסוף הפרק
 יע"ש: (דה) פעמים שהאשה קובעת וסת י בראחה ב"פ בר"ח ובפעם ג' כ' בחדש
 ובר"ח וברביעי ובחמישי כה"ג ממי קבעה לה וסת חוך וסת דכיון דחרי זימני קמחי ממעין
 מחום חזים ליה וכ"ה בהרז"ה בהשגה י"ב:

ומ"ש הש"ך ס"ק ע"ב בשם הראב"ד דהיכא דכבר נקבע הוסח בימים הראוים לנדם שאח"כ באו בימי זיבה מ"מ הוא וסח קבוע ל"ע דלפי הפעם שכ' הראב"ד דמש"ה אינם קובעת וסם בימי זיבה לפי דקיי"ל לחז"ל שבעח ימי נדה דמיה מסמרקין ואיק חוזרין עד אחר י"ח ימים ומה"ם כל י"א יום היא בחזקת סהרה ע"ש לפ"ז כששינתה וראחה בכ' לחדש ובר"ח אמאי חחזור לקביעה הראשון הלא עמה היא בחזקת מסולקת דמים שכבר דמיה נחמרקו מן ז' ייםים שאחר כ' בו שראחה ומה בכך שכבר נקבע כ"ח בימים הראוים לנדה מ"ח השחא מסולקת בדמים היא ולא שייך לומר כאן דמים ימרים דאחוספו בה כיון שקובעת וסח לכ' ואפשר דמשום כך כ' הב"י כאן שא"י למה היא בחזקת מחדה חוך ימי זיבה ולא כיחל ליה במעם ס' בעה"ל כתו שהקום להי נקבע כבר או לאו ב"ל "איבה קובעת וסת כ' בש"ך ש"ר ו"א כ' הב"ח חימא למה סמק להקל וכו' וחו כיון דהרימב"א והראב"ד מסכימים לדברי הרקב"א הכ"ל הי"ל הרמב"ן יחיד להא שהרי כ' המ"ח משנה לדברי הרמב"ן שהרי כל עיקר מעמו של הרשב"א ואל הדבר"ן המדב"ח מוכרתם שדמו בדעת הרמב"ן שהרי כל עיקר מעמו של הרשב"א א"ל הרמב"ן המדברי הרמב"ן הביא הרמב"ן המדברי הרמב"ן היחד הוא הרשב"א היא הרשב"א ביחל מרכרי הרמב"ן שהרי כל עיקר מעמו של הרשב"א א"ל הרמב"ן היה הוא בהרשב"א הוא הרשב"א הוא הרמב"ן היחד הוא מהכרמים שדמו בדעת הרמב"ן שהרי כל עיקר מעמו של הרשב"א אור

שפסק שאין קובעין וסח הוא משום דס"ל להלכה כר"י וכר"מ דדיין שעהן כל ימי עבורן וכל ימי מניקסן וכיון דד"ש כל ימי עבורן וכל ימי מניקסן כל ראייסן איק. אלא כראיוח המתקרים ואין להנערף וכמ"ש בס' חה"א אבל הרמב"ם בהלכום מו"מ כר"י דלא אמרו ד"ש אלא בראיה אחם וא"ב ודאי דקובעים וסח כמי שאר כשים וכמ"ש הרשב"א עלמו שם כמה פעמים דלמא בראה החברי האי אבל הדצונה ממחא מעו"מ הוציעות מסח במו שאב כמה באבר באום:

דלמחן דססק דמחני' קחי חכולהוג בשניה מטמח מעל"ע קובעים וסח כמו שחר כשים:

דרע דלדעה הש"ע שפסק להקל אין מילוק דחפי מפל טד כד"ח חינה קובעם וסח

דמ"מ דין מניקה יש לה דחין חברי מוזרין עד לחור כד"מ כן הוכיח בס' כו"פ ודבריו

דמ"מ דין מניקה יש לה דחין חברי מוזרין עד לחור כד"מ כן הוכיח בס' כו"פ ודבריו

מלח זימני למיעקר אבל להקל חמריק דקבעי לה וסח וח"ל לחוש אלא כפי מה שקבעה אם

בהפלבה חוששם להפלבה ואם לימי החדש קבעה חוששת לימי החדש ולא חמרי דניול בחר

דחייה בחריימא ותיחוש מספק לימי החדש קבעה חוששת לימי החדש ולא חמרי דניול בחר

בפ' החינוקת דף ס"ח ע"ב דאמריק נימא חיהוי תיוכמא דר"ה ב"ח א"ש אמר לך ר"ה בר

המינא א"ש כי אמריק אין אשה קובעת לה וסת בימי זיבתה דלא בעי חלחא זימני למיעקר

דאמריק דמיה מסולקת וכיון דדמיה מסולקת ד"ש ע"ב ופיכש"י ד"ה אמר לך שמואל כי אמרי

אלא לקולא וכו' יע"ש ודוק:

רעוד ב"ל דמש"ב מתוברם ומניקה דלריכין לחוש לראים שראחה מ"מ א"ל לחוש בניננים או אותה כאייה דמשוברם ומניקה דלריכי לחוש לחים כאייה וכמש"ל דלא אמרו דלריכה לחוש לשונה בינונים אלא באשה שאין לה בינונים אותה כאייה וכמש"ל דלא אמרו דלריכה לחוש לשונה בינונים אלא באשה שאין לה וסח כלל אבל לא באשה שיש לה וסח אלא דלריכה לחוש פ"א מאוחה ראיה אם להפלגה או לימי החדש וא"כ כ"ם במעוברם ומניקה דעדישא מאשה שישלה וסח כדמוכח לקמן סס"י ק"ן: (ל"ן) ומ"ם הוששת לראיה שהראח ובו' - פי' אפי' בפעם א' שהראה בימי עבורה ומניקה בריכה לחוש לו וכ"כ ב"י בהדיא בסימן זה ד"ה ומ"ש אפי' אות כלחה באחן עונות כ"כ עוד בד"ה מדין ההלמוד שחדברי הרמב"ם סוף דבריו נלמד מאפי' לא כאקה אלאם "א בימי זיבה חוששם לו כו' והוא כדאמר ר"פ ס"ן בסק מכע להד מהם דלאמרינן בימי זיבה דאש"ג בימי שכורה ומניקה וכן והוא כדלמה וכי היכי דההם דאפילו בפ"א שראחה חוששם לו ה"ל דאינה חוששם לו וכ"כ בימי שכורה ומניקה וכן ומוכח ב"ל בסק הת ב"ל בימי עבורה ומניקה וכן שוכח ב"ל בימי בכ"ל בימי שבה"ל בימי ובה האש"ל שכ"ל בימי זיבה האש"ג בימי שבה"ל בש"ל החילה אלא מ"א בימי זיבה הושאה לראייתה שראחה מושם לו הי" מסף כר"ם בימי מהחד"ל שם ווה דלא כמ"ש בש"ר במ"ש בסי הרש"ל וכל המחה אלא מ"א דאמר במ"ם החש"ל ובלא במירה ווכה ווה דלא כמ"ש בש"ר בשם הרש"ל ובלא במ"ח במשח לו במ"א שמבה הרש"ל לפיל ועיל ועיין בם' בש"ל בשער הוסח ד"ה ועחה כחושר וכו' דף י' ע"ל בשפה אחר דברי הרש"ל לפיל ועיין בם' בש"ר בשער הוסח ד"ה ועחה כחוד וכן "דף לה ע"ל המכחיב שכפה אחר דברי הרש"ל לפיל ועיין בס' בשה"ל בשער הוסח ד"ה ועחה כחוד וליף לה מדכחים שכפה אחר הרב"ל המתרגיש - הוא מימל דשמול ל"פ הרואה כחוד וליף לה מדכחיב

קצ (8) עד שהרגיש י הוא מימרא דשמואל ר"פ הרואה כחם וולף לה מדקחיב בבשרה עד שהרגיש בכשרה ומים ליה שמעואה בפנים כבחון ומשני אם כן לימא קרא בבשרה ומשי אם בבשרה מבעיא ליה שמעואה בפנים כבחון ומשני אם כן לימא קרא בבשרה מאי בבשרה ש"מ עד שחרגיש בבשרה ואכהי מבעיא ליה בבשרה ולא בספיר ולא בחסיכה ומשני חרהי ש"מ עב"ל הגמרא ועמש"ל בסימן קפ"ח בחשובהי בשם חדושי הר"ן דמפרש להא דמשני הש"מ דר"ל דכיון דבעיקן שחרגיש בבשרה ממילא ידעיקן למעם בשפיר או בחחיכה משום דאין זה הרגשה דם אלא הרגשת שפיר או חחיכה והוכחתי שם דעת הפושקים אינו כן דאי מ"ל כפירוש הר"ן דמשעם דלאו הרגשה הוא ממעשיין אם כן ק" איך פסקינן לעיל דהרואה דם בשפיר או בחויכה עהורה הרגשה הוא מדבק ההו בשפיר או בחויכה עהורה לי"מ חתמא מדרבן דהא להו לא "דם מול וכו" וכמ"ש בסומן היוא דולי ולל יה כחיל" ודמ"ל להפומקים דהאי בבשרה בזירה בזירה הכחוב הוא ולא מעשם הרגשה ממעש לה דודאי דהאי מקרי הרגשה אש"ש שכתב באשה שראתה מיפות חדא הרגשה הוא לבנה מרובה דא מקרי שלא ע"ב דמא בבאור בז"ל מוכרה מ"ל במיל הניל במילה במיל במיל במיל בניתה לכנה וכ"כ הוא לבנה מרובה בל שובה ב"ל מוכרה ע"ד די הרגשה ברובא בליחה לכנה וכ"כ בחשובת ב"י ולפי מוכרה ע"ד דליתא להאי סברא האלי קרא בבשרה ל"ל וע"ל מיתן קל"ח מש"ל עוד סתיכה ב"א ול"ל דמכ"ל דמיתל במכילתין דמ"א ע"ב דהאי קרא בנדה כתיב לוא דומל דמ"ל דמברה מיל מורב במברה ל"ל וע"ל מיתן הל"ח האי קרא בנדה כתיב הרוב במברה ל"ל וע"ל דמה"ל המל המין דמ"א ע"ב דהאי קרא בנדה בתיב מרובה ולא דומל בודה בת הרגשה לוא דוקא בנדה דהא האי קרא בנדה בתיב מדכתי זוב בבשרה יע"ש ב

אבונם מה זה הוא הרגשה אם כ"ל דהרגישה שנסחת מקורה הוא דמקרי הרגשה אבל מה שמרגשת שוב מבשרה דם לא מיקרי הרגשה או נימא דגם זה בכלל הרגשה הנה בשו"ת פ"י חי"ד סימן א' כ' וו"ל נראה סשום דאין הכוונה שמרגשת שינא ממנה דם אלא דבעים שהרגישה שילא ממתורה (וה"ה לשאר מתרים שבגופה כגון שהרגיש גופה ונזדעוע וכן מוכת מהרמב"ם פ"ה מחלכות א"ב דין י"ז וכמש"כ הת"מ שם דה"ם לשאר מקרים שבגופה בעם הוסת היה הרגשה וכ"כ בש"י שם) וכדסרש"י ז"ל בפ"ק אשה מרגשת כשנעקר דם מן המקור וכ"נ מדברי הרמב"ם וכו' וכ"כ מהרי"ו בחשובחו סימן כ"ה וכו' עכ"ד עי"ש שהאריך בזה ובחשובה אמ"ו הגאון בשב"י סימן ל"ט הוכיח דע"כ 'תה שהרגישה שזב ממנה לא 'מיקרי הרגשה כיון שלא הרגישה שיצא תן התקור דאי ס"ד דהרגשת זובה מיקרי הרגשה איך מצאע ידינו ורגלינו בסוגיא דר"ם הרואה דפריך ח"ש האשה שהיחה עושה צרכית וראתה דם רמ"א אם עומדת פמחה ה"ר חי דחרגשה יושבת חמחי שהורה כו' לעולם דחרגשה כו' וחי הפרח דהרגשת זובה שזב ממנה דבר לח מיקרי הרגשה מאי קאמר אי דארגשה הלא ע"כ ארגשה שזב ממנה דהלא המ"ר זבין מתנה דהא החם מיירי דנמנא דם חוך הספל דקודם דחמו מיא יצא דם ואם כן כיון דהדם יצא חוך המ"ר ע"כ הרגישה שוב ממנה דבר לח ומכ"ש שאין להבין מאי דקאמר אי דלא ארגשה איך שייך לומר דלא ארגשה אלא ע"כ ג"ל דהרגשה שנפחח מקורה הוא דכר בפ"ע על"ד לא ידעתי מה שהשיב ע"ז מהרשש"ך בחשובהו שכחב וז"ל הנה אומר אלו אמר הנאון שאין לנשים שום הרגשה בעולם עד לאח הדם מגושה כי אם זאת שזב ממנה דבר לת היה וודאי מקום לחתיהתו אבל זו לא שמעתי כי אם כיולא בה שים הרבה נשים שחין מרגישות הרגשה אחרת כי אם הרגשה זו אכל וודאי יש גם כן הרבה דמרגישות הרגשות החרות שבנופה וכו' וכן הש"ם יחפרש כן דה"ק מי דחרנשה בהרגשה שמין לחלות בת"ר והיינו בהרגשתה שמדעועו חברי' ודעת המקשן היה שמין להלות הרגשה זאת במ"ר וחי' לו התרנן לעולם דהרגישה בהרגשה הזאת ואפילו הכי יש לחלות במ"ר דאף לפעמים באים בהרגשה הזאה עכ"ד לא ידענא תאי האתר דמ"ת קשיא מאי מקי אי דלא ארגשה שומדה אתאי פתאה וכו', דאתאי לא יהא פתאה דאף ע"ג דלא היה לה הרגשה אחרת שבגוסה כ"א זאה שזב ממנה "דבר לח אפ"ד דזה הרגשה מקרי אמאי חהיה מהורה גם החרצן למה נ"ל לעולם דארגעה וכדעחו כ"ל הרגעה אחרת שבנוכה זולת הך הרגשה שזב ממנה דבר לח לפה לח השיב לו כסשמיה דהכח הח ארגשה במה שזב ממנה דבר לח ה"ו דזה לה מיקרי הרגשה הלה שחפשר לותר דשחני הכה כיון שכה עם ת"ר דחלינן הרגשת זיבת דבר לת במ"ר ולא בדם נדה ומש"ה לא מקרי הרגשה אבל בעלמא י"ל דזה מקרי נמי הרגשה במה שמרגשת בשלמה זיבת דבר לח בגופה. חך לפי מש"כ והוכחחי לעיל זה ליחה דחמ"ד דהרגשה זיבה מקרי הרגשה לה הוי חלינן הרגשה במידי החרינה דס"ם הרגישה בפ"ח הדם עם מ"ר וכה"ג מיקרי הרגשה כיון דהכל בפ"ח ח"ו דהרגשת זיבת דבר לח לא מסרי הרגשה :

לו לו לו היה להכנס ולפיל שימן קפ"ג דעת הרמב"ם כפ"מ מהלכות ח"ב דפ"ל דחזקת דם שבת בהרגשה אם נמלא הדם בפנים והנה דברי הרמב"ם ז"ל מוכרחים מסוגיה זו דהה משני הש"ש לעולם דחרגשה ואימור הרגשת שמש הוא מש"ה אמריע דלאחר זמן ספורה מקרבן החליע בהרגשה שמש ואכחי ק' דאוחיום אמאי שמשה וחייבת בקרבן ניחוש דלמת נה מרגשה ומאי דמרגשה מישור הרגשת שמש הוא ואיך מיימי מססק חולין לעזרה א"ז דחזקת דם שמא בהרגשה מישור הרגשת שמש הוא ארגשה הוא מק הסורה מהור ולא חיישים שמש

ארגשה ולאו אדעתיה דזה אינה אלא חששא דרבק אבל היכא שנמצא דם בפנים על ידי בדיקת עד דאיכא למיחלי העעות דסברה הרגשת עד הוא אז היא פמאה מן החורה משום חזקת הדם שבא בהרגשה וכן מוכח מדמנן בסרק יולא דופן דחנינן בח יום אחד מעמחה בדבה ומייחי לה מקרא דואשה ומנא ידעינן שבא בהרגשה א"ר דחזקת דם שבא בהרגשה ואש"ג דהשנה לאו בת הרגשה היא מ"מ אלו הימה גדולה היחה מרגשת וסמאה וכן ממריכן במסכח נדרים דף ל"ה ע"ב דחדם מביח קרבן על בניו ובנוחיו הקענים וחע"ג דליכח למידע אם בא בהרגשה אפ"ה מייחי קרבן בשבילם ש"מ דחזקח דם שבא בהרגשה וליכא למדחי דמהא דבם' בטו"כ אין ראיה להרמב"ם דלמה החם מבפיקא מפמח לה ז"א דהא הרמב"ם פ"ל דספקא דאורייחא להקל: (ב) וחבמים גזרו על הבתם שנמצא בגופה יוכ"כ הרמב"ם ופומאה זו מספק שמא כתם זה מן החדר הוא בא וכתב הכ"מ ק"ל הא ס"ם הוא והוי ליה למשרי ם' מגוסה ם' שלח מגופה וחח"ל מגופה ם' מן החדר ם' מן העליה ופהור וי"ל דאעפ"ב החמירו בו חכמים משום דאימור חמור הוא ועי"ל שמאחר שאין לה דבר לחלות בו החמירו כאילו הוא וודאי מנוסה ואין כאן אלא ספק א' עכ"ל והמ"ז כחב די"ל כיון דרוב דם שיוצא מן האשה בא מן המקור לא נחשב כלל זה לספק וא"ל ממה שכחב רמ"ח ס"ם קפ"ז סעיף ה' דהחם יש מכה וכו' ובנ"י כחב דשחני בסימן קפ"ז משום דאיתרע לן רובא שכיון דרוב נשים אינן רואות מ"ת ממקור לכן הוי ם"ם גמור ומה"ם חשיב הכא גם כן ס"ם כיון דרוב נשים מרגישות בעלמן אם רואות דם אחרע לן רוב והוי ס"ם גמור אי לאו מטעמיה שכתב הכ"מ עכ"ל ולמש"ל דא"ז שיהיו הספקות שוין ואפ"ה מקרי ס"ם ודלא כהש"ך בלא"ה לק"מ ומ"ש שם מל"י דלעיל מיירי הרמ"א ברואה מ"ח דוקא לא נראה ודלא כהש"ך בלא"ה לק"מ ומ"ש שם מל"י דלעיל מיירי הרמ"א ברואה מ"ח דוקא לא נראה כן ועיין בש"ך ס"ק כ"ה ועמש"ל סימן קפ"ז סטיף ה' בשם חשובת מעיל גדקה שהרגיש בקו' זו הנאון ח"ל והוא השיב ע"ז כיון דאיכא דם עליה מנערף ובהנערף דם המכה איכא דם

מהור מרובה מן דם המקור ועיי"ם מ"ם ע"ז: ובספר כו"פ כתב דתי' צ' של הכ"מ הוא הנכון כי כך משני הש"ם אליבא דב"ם דם"ל ד"ש משום דאשה תרגשת בעלתה א"כ לא יהיו כחמים ממאים ומשני בלפור לא נחעסקה בשוק ש"ע לא עברה האי דם מהיכא אתיא וא"כ הדבר לב"ש מכ"ש לב"ה עכ"ד מיהו למ"ש בחי' רשב"ח שם וז"ל ק"ל לימח דלמח נחעסקה או עברה ולחו חדעתה כדחמרים חינוקת שלח הגיע זמנה לראות וכו' ונ"ל דש"ה דאפילו לכשחמלא לומר נחעסקה בלפור או עברה בשוק א"ח לך לעהרה אח"כ אחחוקה כשכחה דנחעסקה או עברה ושכחה ולאו אדעתה וכיון שכן אף אחה אומר שמא הרגישה ושכחה או שמא הרגישה ולאו אדעתה דכסבורה הרגשות מ"ר וכו' והילכך הואיל והרי דם מלוי לפניך ושכיחי בה דמים מופב שחתלה אותן במלוי דדמים מלוין בה כנ"ל עכ"ל ולפ"ז שפיר מק' בכ"מ כיון דאיכא למימר הכי ואיכא למימר הכי אף דדתיה מלוין בה מ"מ בהלטרף דם עליה איכא רובא להחירא ובע"כ ל"ל דראו חכמים להחמיר הואיל דאיסור חמור הוא וכחי" הכ"מ: (ב) אם הרגישה שנפתח מקורה: מלפון זס משמע דאיסור מקרי הרגשה אלא הרגשה פסיחם המקור וכמש"ל ומקור דין זה הוא מט" הס"ד סימן רמ"ו ועיין בד"מ סימן קפ"ח שפקפק ע"ז וכ"כ הרדב"ז ח"א סימן קמ"ט ומסיים ולא ראיתי ולא שמעהי מי שנוהג חומרא זו וכחבו דאין ראיה מן הגמרא דשם מיירי דמנאה רם מש"ה הרגשה סברא דאורייחא מדארגישה מסחמא חזיא בהאי שעהא או בספק אם מגוסה או לאו הלינן דמגופה אחיא בהנטרף טעמא כיון דהרגישה אבל היכא דליכא דם כלל מכ"ל ובחדושי הארכחי בזה והבאחי ראיה לדברי החה"ד ולקמן אבאר ובם' מכ"י כמב הא דכתב המחבר בלשון יש מי שחומר אף שבב"י לא נמצא מי שחולק בזה מ"מ כמב בלשון יש מי שאומר לפי שלא מגא הדבר בשום פוסק רק בחה"ד לכן כחב יש מי שאומר וכן הוא דרכו בש"ע כמ"ש הסמ"ע כמה פעמים עכ"ל · ול"נ דמש"ה כתב בשם יש מי שאומר משום שכתב המחבר לעיל בב"י סימן קפ"ח אחר דברי חה"ד וז"ל ונ"ל דחומרות יתכות הם ולית דחש להו עכ"ל הגם שי"ל דמ"ש דחומרות יהרות הם לא קאי אהאי אלא מ"ש בסוף בשמו בנמלא על העד לחלוחים דלובן דסמיך ויש בו משוש קנם מפני הטועים כו' ואהם כתב דחומרום על ישת הם מ"ח פשמה דלישנה לה משתע כן מדכ' חומרות יחרות הם לשון רבים משתע דקה מכלי המומר:
דקחי אכולהו מש"ה כתב כהן בלשון יש מי שומר:
עוד כ' במנ"י שם ו"ל ונכחה דבהי נשים שהם בחזקת מסולקת דמים כגון מעוברת

ומניקה דחפילו נפחח מקורה מהורה אם לא מנאה כלום וכן יש להוכיח מדברי מהרא"י שכ' כיון דהרגשה דאורייחא הוי כלמ"ד וסתוח דאורייחא דאפילו בדקה ומנאה טהורה טמאה כדחיחה בפ' כה"י עכ"ל ומצוחר להדיה בש"ם דף ם' דאסילו למ"ד וסחות דאורייהם לה בעי בדיקה בימי עבורה ואם כן ה"נ עכ"ל ואין נדון דומה לראיה דההם כיון דבחוקת מסולקת דמים הוא עכשיו מה"ת שחחוש לוסח הראשון כיון דנשמנה כיבע הגוף ואפילו שראחה ג"ם בימי טבורה נמי לא קבעה ושת כדלטילג סימן קפ"ס משום דהלינן במקרה משח"כ הכח דהרגישה ושינחה משחר נשים שחין דרכן להרגיש לימי עבורן מש"ה גריכה לחום לו מיהו י"ל דבריו נכונים שהרי כ' שם בחה"ד דכ"ו אם לא מלאה כלום אבל אם מנאה מראה לבן וכיונא בו משאר מראות אף שהרגישה בכל ענין פהורה דלבן וירוק מן המקור קאחי' ואם כן ק' נהי דהרגשה דאורייחא מ"מ היכא דלא אחיא כלל אמאי גימא דטמאה הא איכא למיחלי ולומר דשמא מראה לובן וירוק היה ונמוק כמו שאחה אומר בדם ול"ל משום דרוב דמים באשה פמהים ולו יהיה ספק השקול וכמש"ל בשם הרו"ה והראב"ד מחלוקת בזה מ"מ מספקה מעמחינן ליה וכל זה בחשה שהיה בחזקה רוחה הבל בחשה שהיה בחזקת מסולקת דמים עפי מיסהבר למיחלי להחירה שהיחה מרחה לובן וירוק ונימוק או נחבד שכן דרך אפי' במטוברת ומניקה מלמיחלי בדם כנ"ל: בשו"ת אמ"ו בעל שב"י סי' מ"ה כ' נשאלחי באשה שהיהה מחעפשה בחוזק וכם

וע"י כח גדול של העיפוש ניחז ממנה למפה מי רגלים לפי דעתה כי היתה בעת הזחח בפ"נ בה"כ ולא יכלה לבדוק עצמה ולאו אדעחה כלל עד בלילה בשכבה ראתה למטה בכחונת כחם קטן פחות מכשיעור גרים ושחלה אם יש לחוש אפי' פחוח מכשיעור הואיל שהרגישה בכוקר שניתו ממנה אפשר שוה הדם ניתו ממנה והשיב כיון שהוא פחום מכגרים אין לחוש כלל אף דמבואר בי"ד סי' קס"ח וק"ל אם הרגישה שנפחח מקורה ובדקה ולא מנאה כלום דעמאה שאני המם דמיירי שבדקה מיד ולא מנאה כלום וע"כ ג"ל דלא לחום נפחח מקורה והואיל דלא **פנאה כלום ע"כ שינא ממנה דבר מה ונאבד והואיל שהרגשה דאורייאא חיישינן שמא ינא פפה** דם משח"כ באשה זו דלא בדקה מבוקר ועד ערב וזה שכיח הרבה בין הנשים שע"י עסוש בכח נחזין ממנה מ"ר ואי הוי בדקה מיד היחה רואה לחלוחים של מ"ר אחזוקי איטורא לא מחזקינן וגם אין דרך ד"ל לנאח ע"י עיטוש כ"א ע"י עטוש הרבה פעמים וא"ז כמבואר בסי' קפ"ע בש"ך שם גבי נשים שקובעות וסת ע"י תקרים שבגוסה יע"ש עכ"ד וכ' עוד וז"ל ועוד יש להבים ראיה היותר ברורה ממה דאיחא בס' כה"י די"ד אחמר בדקה בעד שאינו בדוק לה יהניחה בקופסת ולמחר מלאה עליו דם ר' אומר ממאה משום נדה ור"ח אומר סמאה משום כחם אמר לו ר"ח אי אחה מודה שלריכה כגרים ועוד א"ל אבל ורבי סבר בעיק כגרים ועוד לאפוקי מדם מאכולת וכו' ולפי דעחיה דשמואל דם"ל בריש הרואה כחם דאינה שמאה עד שחרגיש ע"כ האי דרבי מיירי בהרגשה דאם לא כן לא היה משמא משום נדה וכ"ח כבר דאמרים הרגשת עד הוא מש"ה אינה מעמאה אלא משום כחם וחפ"ה ס"ל לרבי דלריך כגרים ועוד ופחוח מזה השיעור חליגן בדם מחכולת חף דהרגישה חלים הרגשה בעד מכ"ש בר"ד דיש לחלום ההחזה במ"ר דיש יותר לחלות בו מלחלות סחם הרגשה בעד עכ"ל וראיה זו אינגי מכיר כלל וגרם לו זה שנעלם ממנו דברי הרשב"א במ"ה שער ד' וכמ"ש נשמו רס"י קפ"ג וז"ל דהריא דר' ור"ח וכו' בשהניחו בקופסא ודכווחיה בעד הכדות בין עגול וכין משוך ממחה מדה דודחי מגופה חתיח ובהרגשה חתיח חלח דקסברה הרגשת עד הוא,כדמי' פ' הרוחה עכ"ל הרי להדיח חיסכא מדבריו דהרשב"ח מוקי לה בדלח ארגישה אלא דאט אמרים דהרגישה ומה שאמרה שלא הרגישה שהברה דהרגשת עד הוא ובחפת פפחה בזה שהיחה הרגשת דם וחם כן חין רחיה מהחם דשחני החם שלח הרגישה

מש"ה בפחות מכגרים סהורה אבל בהרגשה מנ"ל דחלים להקל ועגול דסהורה משום דמוכח הות דסמם דם קנות משוך הות ועיין מש"ל סימן קפ"ג מיהו להלכה נרחין דבריו משום דחליק במטי בכ"מ וכיון דשכיח בין הנשים שניחזין מחמח העיטוש מ"ר חליק בהו להקל דדוקת פתיחת המקור החמיר בתה"ד דרוב דמים ממקור פמחים או מחלה על מחלה והוא שיקר הרגשה דאורייחא משא"כ בהרגשה שניחזין ממנה דבר מה חליכן במ"ר ומכ"ש דאחי שפיר למש"ל דמוכח מן הנמרא במכילחין דף כ"ב ע"ב בסוגיא דהרואה כחם דאין דרך של אשר להיות רואה בפחוח מן גרים יע"ש בחוססות ד"ה ג' גריסין וכו' אם כן ספי מסחבר למיחלי במ"ר :

ודע דמדברי רש"י שם בסוגיה זו לכאורה נראה דבמנאם כתם וליכה למיחלי בד"ח והוא מזמן רחוק שהוא ספק דאורייחא דלמא ארגשה ולאו אדעחה והא דכתב רש"י הרואה גבי הא דאמר הש"ם מודה שמואל דפמאה מדרבק דפעמא דדלמא ארגשה ולאו אדעתה מוכח דמה"ע אינה עמאה אלא מדרבט יש לומר דדוקא כשמנאה מיד דומיא דבדקה קרקע עולם דאמר שמואל ובהא אינה אלא חששא דרבט מה"ע דדלמא ארבשה ולאו אדעתה שהוא חששא רחוקה משא"כ בעלמא ספק דאורייחא הוא שהרי כחב שם ד"ה מ"ד כל כה"ג וכו' ומביאה קרבן אינו נאכל וכו' וקשיא ל"ל כלל קרבן דהא לא הרגישה א"ו ל"ל דס"ל דחיישיטן שמח חרבשה ולחו חדעתה וכח"ג כתב שם הר"ן בחדושיו למחי דם"ד דמביח קרבן ומאכל כן צ"ל לדעת רש"י לפי המסקוא דמה"ם מביאה קרבן דלמא ארגשה ולאו אדעתה ועיין עוד ברש"י שם דף נ"ג ע"ב ד"ה הוא מחקן הלכוחי לידי זיבה י מיהו נ"ל דם"ל לרש"י דלית הלכתא הכי אלא דמח"ת סמאה אפילו בלא הרגשה ולקמן בסם"י זה אבאר בע"ה שיטות רש"י וחוספות

בתה"ד הוכיח מסוגיא זו דע"כ הרגשה סברא דאורייחא דמדארגשה מסחמא ראחה רהא בפי אפילו לחייב קרבן מחמת הרגשה וא"כ כי היכי **דס"ל למ"ד וס**תות דאורייחא דאפי' בדקה ומנאה טהורה ממאה היא ה"ה בהרגישה שנפחח מקורה ובדקה ולא מנאה כלום אפ"ה סמאה דחיישינן שמא פיפח דם כחרדל חיה וניחוק · ואת"ו בחשובה הק' על חה"ד ח"ל והא שמואל ש"ל כן בבדקה ומצאה טהורה דסמאה כדאיחא לעיל דף ש"ז והוא ניהו מרי דשתעחחין בדקה קרקע עולם וכו' אם כן ק' ממ"נ אי לא הרגישה למה חהא שמאה באמה דא"ל הרגשת מ"ר או ארגשה ולאו אדעהה כמו דמשני הכא כיון דמיירי שמואל אף פבדקה בזמן מועם דהיינו אחר שיעור וסח וכמבואר החם ועל זמן מעעם לא שייך לומר ארגשה ולאן אדעחה וכמ"ש ההוספות כאן א"ו ל"ל דמיירי בהרגישה ואם כן לדעת החה"ד ל"ל חזקת דוסת הא לדידיה בלא זמן וסח אם הרגישה ומנאה שהורה שמאה עכ"ל - ולא ידענא מאי ה' ליה ולא פיבעי לפירוש רש"י שפי' הא דמשני הש"ם מודה שמואל שהיא עמאה מדרבק דמעמא משום דחיישים דלמח ארגשה ולאו אדעתה ע"כ אם כן מוכח דם"ל דלמסקנא חיישינן אפילו בזמן מועם להא דדלמא ארגשה ולאו אדעתה דהא כחבו החוספות עם דכתם שעל בערה אין רגילות לשהות שנחייבש ונפל וע"כ הא דמשני דמודה שמואל דפמאה מדרבנן וטעמיה משום דלמת ארגשה ולאו חדעתה אכתי חיך יחורן הא דמק' מהא דחנן הרואה כתם על בשרה וכו' דסמהה אנ"ג דלא ארגשה והחם בנמלא על בשרה מזמן קרוב הוא א"ו דלהמהקנא הדר מהאי סברא דסבר המקשן בנמלא מזמן קרוב לא שייך לומר דארגשה ולאו אדעתה והחרלן מהאי סברא דסבר המקשן בנמלא מזמן קרוב לא שייך לומר דארגשה ולאו אדעתה והחרלן כתוק אר סיין ודאיה אין הריים לסברא וד דאיה או דאיה או האים דהלח"ה איך אתר שתואל בבדקה קרקע עולם דפהורה וקשי' קו' החוספות תכתה תשניות דשנינו בדיני כהמים ע"כ דאים ליה לשתואל לחלק דוקא מזמן רחוק חיישיק להכי דלמא ארגשה אבל לא בבדקה קרקט טולם שהוא מזמן קרוב ל"ח להכי מש"ה מהורה ולפ"ז שפיר מוחיב מהני משניות דמיירי גמי בזמן קרוב ואפ"ה חיישינן אבל למסקנא דמודה שמואל דסמחה מדרבנן ושמוחל לח קחמר בבדקה קרקע עולם דטהורה חלח מדחורייחת חבל מדרבק מודה שמואל דעמאה דאפילו בזמן קרוב חיישינן להא דדלמא ארגשה ולאו אדעחה ולפ"ז לק"מ קו' אמ"ו דמש"ה קחמר שמואל בכדקה אחר שיעור וסח דסמאה דחיישינן שמא ראחה וארגשה ולהו אדעתה ואף לפירוש החושפות שכחבו דמודה שמואל דעמאה מדרבון דאפילו החרצים וכח ומשחם החן ישירום החושמים שפובה יוחים בשורב לשמה את כבן החל החוצים בבודה לא ארגשה הפ"ה שמחה נמי י"ל דלהמסקנה אין חילוק בין זמן קרוב לזמן רחוק אלא דהמתם למלק בכך משום דם"ל דשמואל לגמרי משהר בבדקה קרקע עולם וחכח הכרח קי נשהואל מכל דיני כחמים ם"ל דשמואל אים ליה הך סברה לחלק בין זמן רחוק לזמן קרוב ומש"ה מק' לדידיה כל הקו' מן המשניות דמיירי נמי מזמן קרוב אבל לפי המסקנא דמודה שמואל דטמאה מדרבנן כ"ע ס"ל דאין חילוק בין זמן קרוב לזמן רחוק כיון דבלא"ה לק"מ לשמואל מכל דיני הכחמים דהחם מדרבנן עכ"פ פמאים וא"ל דקו' אמ"ו הוא למאי דפ"ד מעיקרא דשמואל לגמרי מטהר לה וה"א דטעמא דשמואל משום דבזמן מועם ל"ח להא דדלמא ארגשה ולאו אדעתה א"כ חיקשי דשמואל אדשמואל מהא דם"ל בבדקה אחר שיעור וכח לזמן וסתה דטמחה הא ליחא דשמואל לא קאמר לעיל בהדיא דמיירי בבדקה אחר שיעור וסם לאמן וסתה אלא אוקימתא דר"ז הוא ור"ג בריה מוקים לה כאוקימתא אחריתי ולדידיה א"ל דשמואל מיירי בכדקה זמן רב אחר זמן וסת וגם בלישנא דר"ז גוסיה איכא חרתי אוקיתחות יע"ם בפירש"י ובמהרש"ח שם ומש"ה לח ה"מ להקשות דשמוחל חדשמוחל

רעוד י"ל דלק"ת קו' אמ"ו דהא כחבו החום' ד"ה הרואה ח"ל א"נ כיון דרוב ימים פתאים יש לחוש עכ"ל ור"ל דחישים אפי' לזמן מועם כיון דרוב ימים בהרגשה חזי' ה"ני"ל למ"ד וסחום דאורייתא הוא חישים לה כיון דבשעת וסחה רגילה לראות מניד וסחום דאורייתא החי"ד ה"ני"ל להאות בהרגשה מש"ה חיישיון אפי' בזמן מועם מכ"ש דאחיא שפיר לדעח הרמב"ם דם"ל בס"ח מהלכות מ"ב דכל אשה שיש לה וסת דרכה לראות בהרגשה יפ"ש והכא בבדקה קרקע עולם מיירי בשאין לה וסת או שיש לה וסת ושלא בשעה וסחה:

ועוד י"ל דלק"מ קו' הנ"ל דאע"ג דמסקינן דבלא הרגשה אינה סמאה מדרבנן מ"מ כיון דוסתות דאורייתא וחזקה שראחה מש"ה חיישיט לה אף בסומאה שאינה אלא מדרבט וכ"כ בם' כו"פ יע"ם וא"ב דברי החה"ד נכונים והן אמח שבחשו' הרדב"ז ח"א םי' קמ"ע חולק ג"כ של הוראות חה"ד ומסיים וז"ל ולא ראיהי ולא שמעתי מי שנוהג חומרא זו עכ"ל אמנם מנאחי ראיה לדברי החה"ד מהא דגרסי' לעיל דף י"ב ע"א אשה מהו שחבדות ענמה לבעלה וא"ל לא חבדוק וחבדוק ומה בכך א"כ לבו נוקפו ופורש וכחבו החו' פר"ח כיון דרואה אשתו בודקת מיחשב שאם לא הרגישה לא היחה בודק' לפי שיודעת שחכמים לא חקנו לבדות וח"כ מכחן מוכח דברי החה"ד דהיכח דהרגישה לח פהני בדיקה דחי פ"ד דמהני לה בדיקה אמחי יפרוש הא בדקה עלמה א"ו לא מהני בדיקה אחר שהרגישה מיהו הא יש לדחות דלמא ה"פ שהבעל יחוש לענמו שמחוך שמהומה לביחה לא בדקה שפיר כמו דאמרים לעיל דעד שלפני חשמיש אינו ממעם מה"ם אבל אי היה יודע דבדקה שפיר ליכא למיחש דלמא ראחה מיפת דם כחרדל ונחבד חו נימוק דלהם לה חיישים מכל בחדושי הרמב"ן שם מפורש כדעת החה"ד שכ' וז"ל ובשם ר"ח מנחתי שחומרים דמש"ה לבו נוקפו דסבר חלמלה שלה הרגישה כלום לא בדקה כלותר דהא ק"ל דכל לבעלה לא בעי בדיקה וזה אינו סובר שמחמרת אלא שכודקת משום הרגשה וחוששין כיון שהרגישה ודאי כא אורח ומיפה כחקדל היחה ונאבדה בעד וכה"ג כ' בחדושי הר"ן עכ"ל מלשון זה מוכח דדינה הוא דחם הרבישה דחוששת לזה דמסתמת התורח בת ונחבד תו נימוק וכדברי החס"ד:

ועתה חל עלינו לבאר מה שהק' בחשו' הרדב"ז הנ"ל וכן הק' בד"מ סי' קס"ח על החה"ד דמחי רחיה מיימי מן הש"ם דר"פ הרוחה דמק' חי דחרגשה כו' חומח דהרגשה סברח דאורייחא דלמא שאני החם כיון דדם הוא לפניע מש"ה הראיה מחזקת להרגשה דמבחמא בשעת הרגשה חזי' משא"כ היכא דלא נמנא כלל מנ"ל דהרגשה לחוד אלים כ"כ מדאורייםת דניחוש דראתה ונאבר' עכ"ד גלפ"ד דלק"מ דע"כ מוכח מסוגי' זו דאפי' היכא דלא נמצא דם כלל אפ"ה מסמאים בהרגשה דהא מק' החם אשמואל ממחני' דהרואה כחם על בשרה כננד ביח החורפה ממחה וחע"ג דלח הרגישה ולריך להבין דמנ"ל להק' דלמם מחני' מיירי בדחרנשה כמו דבשי לאוקמי לשיל כמה משניות דסחמת חטן וחפ"ה בשי לחוקמי בדחרגשה ול"ל שסמך

א"ע על קו' הש"ם לעיל דאי. כדלא ארגשה אמאי שלא כנגד בית התורפה שהורה דהא ארגשה זהא הכא דמה שנמוא דם שלא כנגד בית התורפה הוי כאלו לא מנאה דם כלל דהא א"א לבוא דם מן המקור לשם ואפ"ה ס"ל להש"ם דא"א לאוקמי בדארגשה דא"ב לעולם פמאה היא משום הרגשה הרי להדיא כדעת התה"ד וכה"ג יש לדקדק תהא דמק' הש"ם מהא דקחני על בשרה ספק עמא ספק שהור עמא ואע"ג דלא הרגישה דנמי קשי' דלמא מיירי בהרגישה א"ו 2"ל דס"ל להמק' דאי בדארגש' אפי' בחלוקה נפי ניהו דאזדקרה ומחגור ולמעלה אע"ג דעל בשרה בעי לאשכותי ובודאי מעלמא אחי' מ"מ כיון דארגשה אפי' בלא נמלא דט כלל נמי פמאה וכדעת החה"ד דחייםינן לשמא נאבד או נימוק אלא פ"כ דמיירי בלא ארנשה מש"ה מק' שפיר א"כ מוכח דם"ל דהרגשה סברה דאורייםה ואפי' בלח נמנח כלל עיין בתהרש"ה בחום' ד"ה אימר הרגשה שמש וכו' שהבין ג"כ דכל הקו' שהק' סחמא דש"ם מההיא דשלשה ספיקום ואינך כולהו אזלי על דרך שהק' הש"ם מעיקרא אי דארגשה וכו':
אך דברי שהרש"א שם צל"ע וז"ל אך ק"ק לחד הירוצא שכ' החום' לעיל בההוא דג'

ספיקות דפריך מחלוקה ותשני דתזמן רחוק הוה ואימר ארגמה ולאו הדעתה אמאי לא קאמר כיון דמזמן רחוק הוה אימר הרגשה מ"ר הוה עכ"ל ולענ"ד לק"מ דהא לכאורה אין מקום לקו' החום' דבשלמא לעיל קאמר ב"ה לחומרא דהא לא ארגשה משום דכסבורה דיהרגשת לקו' החום' דבשלמא לעיל קאמר ב"ה לחומרא דהא לא ארגשה משום דכסבורה דיהרגשת מ"ר הוא ולעולם חיישינן דהרגישה ומש"ה עמאה למסרע אבל הכא איך נימא להקל דאע"ג דהרגישה למחלי להקל דלאו הרגישה והא דאמרה דהרגישה דעעה וסברה דהרגשת דם הוא ובאמח לא היה רק הרגשת מ"ר דמנ"ל לחום' להק' בסשיטות למילף קולא מחומרא דלא דמי להא דאמר הכא הרגשת שמש הוא או הרגשת עד הוא משום דודאי שימשה ובדקה בעד מש"ה ניטח ימתו יהכט הדבטת שנוע יאול מו הדבטי עד היו משום דדיני שימנה דרקה כמי מש ה קלינן להקל היכל דחיכל הוכחה קלח משל"כ במ"ר דמספק שמא הרגישה במ"ר וגם מספיק' לומר שהיא טעה לא מקיליכן אף דאיכא הוכחה קלח דלא לחומרא הוא דחיישינן אלא ל"ל דעיקר קו' ההום' הוא דה"ל להש"ש לומר דמש"ה פעור מקרבן אחר זמן משום דאהרגשה דעיקר קו' ההום' הוא דה"ל להש"ש לומר דמש"ה פעור מקרבן אחר זמן משום דאהרגשה לחודה סמכינן לחייב קרבן דלמה הרגשת מ"ר הוה ומספקה לה מייהינן חולין לעזרה דבשלמה סיכת שמנחה מיד חיכת רגלים לדבר דהך הרגשה היתה הרגשת דם משח"כ במנחה לחחר זמן דלא סמכינן אהרגשה לחוד וכה"ג לריכין אנו לומר למאי דמשני הש"ם דלמא הרגשת שמש הוא ואפ"ה באוחיום חייבים בקרבן דחלינן עפי להרגשה זו בהרגשת מקור משא"כ לאחר זמן וכה"ג א"ל בהרגשת מ"ר ומק' החום' שפיר אבל לקמן בהאי דג' שפיקות לא ה"מ לשנויי לעולם דארגישה ומש"ה במגעות ובהסיטות ורוב ימים פהורים אינה מטמאה משום דחליטן הרגשה במ"ר ז"ה דמה"ח למחלי לקולא כיון דאמרה דהרגישה אט"ג שעברה בשוק של עבחים ס"ל להש"ס דליכא להקל כיון דזו עצמה ספק הוא אם באותו פעם היה לה הרגשת מ"ר כלל ואמ"ל שהים לה מאן יימר שמעחה בין הרגשת דם למ"ר ואין לפרש דהכי מק' החום' דאמאי לא משני סש"ם לעולם דלא הרגישה אלא דאפ"ה מחייב בקרבן אוחיום משום דקלינן דהוא סברא שהרגשת מ"ר הוא ומש"ה אמרה דלא הרגישה ובאמת הרגשת דם הוא ולפ"ז היה אפשר ליישב דברי מהרש"א דו"א דאיך מצי לאוקמי הכי דא"כ ק' אדשמואל דאמר בדקה קרקע עולם וכו' מהורה כיון דלא ארגשה דהא השחא אכתי לא אסקו חום' להלק בין זמן מועם לזמן מרובה ואמאי ניחוש דלמא הרגשת דם היה ותה דאמר דלא ארגשה לפי דסבורה דהרגשת מ"ר הוא א"ו דקו' החוספות אינו אלא כמש"ל דה"ל לאוקמי בדאמרה דארגשה ואפ"ה אמ"ז פפורה מקרבן לפי דחיישיטן שטעחה ובאמת מ"ר היה ומספקא לא מייחיט חולין לעזרה (וזה דלא כספר כרחי ופלחי בסימן קפ"ג שמעה בזה ע"ש) :

לבלה ניחל הל דמק' הסוספום לקו' זו על הל דמשני אימר הרגשה שמש הול וכו' ולא מק' לעיל על הל דמשני אימר הרגשה עד הוא א"ן דלעיל לק"מ משום דליכא למילף לקולל מהא דמחמירין לעיל משא"כ הכא דאיכא חששא דחולין לעזרה וכמו שכתבחי

ואפשר ליישב דכוונת מהרש"ח דה"ל להש"ם לחוקמי דמיירי כלח הרגישה וברוב ימים שמאים שמאה משום דחיישיק דלמא ארגשה ומה דאמרה דלא ארגשה דסברה הרגשת מ"ר הוא אבל קו' תוספות הוא דנוקי בהרגשה ואנן חיישינן בעעה וכמ"ש:

והנה התוספות שם ד"ה הרואה כחם הקשו ז"ל תימא מאי מהדר אפירכת הא כמה משניות בפ' בח סימן ודם הנדה בדיני כתמים וליפרוך מנייהו וכו' וחומר הר"י דמדינת דכתמים ליכא למיפרך דהיינו יכולין לשמוד שיש זמן מרובה וכו' ואימר הרגישה ולאו אדעתה אבל בשמעחין כו' ק' לי דמ"מ ה"ל להש"ש להקשות מהא דאמר ר"י א"ש גופי' לעיל דף ה' ע"א משום ר"ח ב"א כל הנשים כחתן שמא למפרע ונשים שאמרו חלמים דיין שעתן לחתן ככתייתן חוץ מחינוקה וכו' ואם כן אי מיירי דתרגישה השתא מאי אריא משום כחמן פמא ח"ל משום הרגשה דהשהה וכסברת התה"ד וחי דלה ארגישה השתח אמחי ממאה וחי דחיישיט דמזמן רב הרגישה ולאו אדעתה ז"א כיון דלא מטמאיטן לה אלא מהשתא א"כ ע"כ כ"כ ל"ל דהשחת חזי' וד"ש א"כ מתי בכך שהרגישה כבר הת תלינן להקל דלת רתחה חלת משעח מליחה ויש ליישב לפמש"ל בשם בעל מ"י דבהגך נשים דבחזקת מסולקת דמים הם לח מעמחינן משום הרגבה אלא מלינן הרגשה במראה כשר ונאבד אם כן בהנך ד' נשים דבחזקת מסולקת דמים הן מש"ה אמרינן בהו ד"ם אין הרגשה מחזקת להם טומאה וח"כ י"ל דמיירי בדארגישה השתא ודוקא דאיכא כחם לפנינו מממאיק להבא אבל משום הרגשה לחוד בלא כחם לפנינו לם היה שמאה ועוד יש ליישב דתיירי בהרגישה ובדקה ומנאה ירוק ולבן ואי לא משום דכחם לפנינו היינו חולין הרגשה במראה כשרה אך השתא דאיכה כתם לפנינו היישינן שהרגשת דם סום ומרחם לכן וירוק בלם הרגשה חחים וכה"ג כתב בכו"פ ליישב קו' חמ"ו הנחון בעל שב יעקב שהכחתי לעיל עיי"ם ועיין מ"ם בסמוך: (ך) ובדקה אח"ב ולא מצאה כלום ובו' - חבל אם מנאה לבן או ירוק דאיכא למיאלי הרגשה במידי אחרינא אמרינן האי דארגשה מיפי לובן הוא דארגישה דלבן וירוק מן המקור קאמים כ"כ בם' חה"ד שם סימן רמ"ו הביאו ב"י לעיל סימן קפ"ח מ"ש דלבן וירוק מן המקור קאמי כן נראה מסוגיא דמכילחין דף י"ם דעקבית מפתח הירוק מכלל דמן המקור קחחית ותפילו חכמים דמטהרים לת מטהרים חלת מגזה"כ דדמים מכלל דמודים דמן המקור אחיא מיהו מהחם לא מוכח אלא דירוק כאחרוג דמן המקור אחיא דבהא פליגי עקבי' ורבט וכמ"ש החוספות שם אבל לא בירוק ככרחי או בלבן ממש לא שמעיכן דמן המקור אחים אלא מתורחו של בעל החה"ד נשמש כן דשתר מראות מהורים נמי מן המקור אתי' ומש"ה חליגן הרגשות פתיחת המקור במראות האלו אלא של"ע ברמב"ם שפסק בפ"א מהלכוח מו"מ כמ"ר דמקור מקומו פמא ומש"ה פסק דמקור שהזיע כשתי מיסות מרגליות דממחה פומחת ערב וס"ל מחמח מק"מ דפמח הוה חפילו חב הפומחה ומטמח במגע ובמשח וכשיםה החום' במכילתין דף ע"ח ד"ה מק"מ סמח וכו' שכן כ' הרמב"ם שם דין מ' להדים לפנין דם שינה דרך דופן שהוחו דם הוי חב הפומחה כדם הנדה והלידה שם לין פ יכאית נעין גם בסו' פ"ד מהלכה פ"ו וא"כ ק' אמאי פסק שם ד"ח שאם כאחה דם ירוק הכי הוא שהור ואינה כמו רוקה וכו' ואמאי שיגרע ממקור שהוע כב' טיפות מרבליות ואינך שפסק שם דהם ירוק נמי מן המקור אחן' ובכ"מ שם מביא שייעחא להרמב"ם מן הסוגיא בדף י"ם וכחכמים דהחם ואין זה סיוע דאיכא למימר דהסוגיא שם ס"ל דמק"מ מהור דפלוגחת דחנתי כית בכמה דוכחין במכילחין תם מק"ת ממת תו לתו חבל לפסק הרמב"ם קשי' ועיין בחידושי על הגמרת ר"פ ד"נ :

וכבר כחבחי לפיל בחשובה שכחבתי סימן קפ"ח וכחבתי לחרץ כיון דחינו אלח ספק שמת מן המקור אהיה מש"ה הקיל כיון דאינו כחוב בחורה בפירוש אלה הלמ"מ וע"ש ויש לסקשום מהא דאיהא מקור שהויע כב' פיפי מרגליות וכו' ואמריט דווקא חרי אבל הדא מיסד סלדדים אחים א כ כיון שאין ידוע בודתי שבה מן המקור דמה"ע מקיל בחדם א"כ ה"נ כיקל בחרי דדלמה משאר מקומות שבגוף אחים ולאו מן המקור אחי וי"ל דקים להו בשתי פיסי מרגליות ודאי מן המקור אחי ומה"ט מקילינן בחדא דאימא מעלמא אחיא אע"ג שהוא ספק שמא מן המקור הוא פ"מ כיון דאינו אלא הלמ"מ הקילו בספיקא וזה סיוע לדברי הרמב"ם וכמו שכתבנו ועדיין ל"ע וע"ל מ"ש עוד במ"ד: ודע דמף מה שנראם מדברי התה"ד שם וכן דקדק בש"ע כאן שכ' ובדקה אח"כ ולא

מנאה כלום הא אלו מנאה שום מראה פהורה היא יכולה לחלות הרגשתה בזה עדיין יש לספק עד כמה יכולה לחלות בהם דהא וודאי אין סברא דאם הרגישה ואחר זמן רב בדקה איע ומלאה מראה פהורה דאינה יכולה לחלות הרגשה זו בהא דא"כ אם איחא דהוי מעיקרא בשעה הרגשה מחן עכביה עד השחח והיה לו לנחת חע"ב דלחומרת לענין קדשים חלינן דנחעכב בביה"ח עד מעל"ע מ"מ לענין חולין הה קיי"ל דר"ם מהאי סעמא דהם חיחה דהוי דם מעיקרת אחית וכמו דאמרינן ברים מכילחין וטיין בחום' דף ס' ע"ב ד"ה בעלה פסור וכו' מ"ו ל"ל סיכף להרגשה בדקה א"ע ומנת המראות הלוו בהא הלינן להרגשה זו וא"ב עדיין שפק עד כמה מקרי בה' מיד דהה מסקינן שם לכ"ע דכל שבעלה פטור סהרוסיה טהורות ולה חיישינן דמקמי הכי הוי דם וכמ"ם דלה חליכן בזמן כזה להקל והפשר לחלק ול"ע : (ך) שהיא פתותה שי"ב -קוה דעת הרשב"ה הביאן ב"י ודלה לפירש"י בדף ה' ע"ה שפי' דבהגיע לי"ב שנים ויום ה' הפי לא הביאה ב' שערות או בהביאה ב' שערות אפי' חוך י"ב שנים מקרי הגיע ימי הנעורים ובני מוסר"ת הקשה על פירש"י מהא דאיחא ר"פ החינוקת הגיע ומנה לראות וכו' בה"א עד מוצאי שבח ד' לילות ובגמ' שם אמר רב בוגרת נוסנין לה לילה הראשון וכו' מיחיבי מעשה ונתן לה רבי ד' לילות מחוך יב"ח ולפירש"י מה מקשה הש"ם הא מהניתיון יהיב שעורא דד' לילות להגיע זמנה לראות ולפירש"י היינו בת יב"ש ויום א' אע"ג שלא הביאה ב' שערות וא"כ שפיר איכא לאשכוחי ד' לילום מחוך י"ב חדש כגון שהיחה מאחרת מלהכיא ב' שערות עד אחר י"ב שנים וששה חדשים וימי בוגרת שלהן מאחרין מלבא עד אחר הבאת ב' שערות ו"ח ונ"ל ליישב למאי דמסקינן בפ' יולא דופן דף מ"ו דחיישינן שמא נשרו השערות ודוקא היכא דבעל משום דהוא איסור דאורייתא יע"ש וא"כ במעשה דרבי דהוא נמי אד"א לענין שאינה לריכה מנום למ"ל לשמא נשרו ומקשה הש"ם שפיר וא"ל דלמא מעשה דרבי הוא מחילת שנה י"ב ובוגרת לא הוה עד ו"ח אחר י"ב שנים ויום א' וא"כ מה מקשה הש"ם י"ל דמה שפירש"י אם שהביאה ב' שערות היינו למ"ד דחוך זמן כלאתר זמן ולדידה מיד אתר ו' חדשים להבאת ב' שערות הרינו למ"ד דחוך זמן כלאתר זמן ולדידה מיד אתר ו' חדשים להבאת ב' שערות הרי היא בוגרת ולא משכתת י"ב חדש משהגיע זמנה לראות עד שתבגר וכן נראה מדברי רשב"א הביאו ב"י שכ' וז"ל דמ"ש רש"י משקגיע י"ב שנים ויום א' אפי' לא הביא ב' שערות טעמו מדקתני משהגיעו ימי הנעורים דאלמא בהגעת ימים לחוד חוששין לו וזה דוחק עכ"ל מדלא יהיב טעמא אלא אהא שכ' רש"י דבהגעות ימים לחוד סגו' ולא יהיב נמי עעמה מ"ש רש"י דסגים כב' שערוה הפי' חוך הזמן היינו משום דממילה משמע לי' דשעמה משום דחוך הסרק כלאחר הסרק דפלוגת' דחנאי היא בפ' יוצא דופן ובפ' בא סימן וא"ל דלמא מש"ה לא אש רבי לשמא נשרו משום דהתם מיירי דבדקו' ולא אתיא סימני בוגרת וכיון דקיי"ל אין בין נערות לבוגרת אלא ו"ח ולא פחוח ולא יותר כמ"ש סוס' במס' קדושין דף ע"ע ומזה ידע דאכתי לא הביאה ב' שערות דמזה ע"כ אין ראיה וכמ"ש בפ' בא שימן בחדושי ועוד איך פסק רבת החם דחיישינן לשמת נשרו נחזי אנן בסימני בוגרת שלה מחי חבית וע"ש (ך) וכן אפי׳ אם היתה יתרה טי"ב אם בדקו - דוקה אם כדקוה ולה הכיחם חבל מסתמה מתריק דהביחה כ' שערות משום חוקה דרכה דחתר בפ' יונה דופן דמ"ו קענה שהגיעה לכלל שנוסים א"ל בדיקה חזקה הביאה סימנים אבל אם בדקוה ולא מלאו סימנים אין לה כחם ולא חיישינן לשתא נשרו דביון דכהמים דרבנן ל"ח לזה דדוקא היכא דאיכא ספק איסור דאורייחא מוששין לוה וכדמסים בש"ם החם הרסב"ם שם: (ד) בין שהיא בתולה או בעולה - כ' בש"ך ס"ק ג' בשם מהרט"ל דהחידום כל חשה שיש לה בעל חוששם לכחמים שהרי חפי' לדם בתולים מונין ז"נ ואין להקל מן המנהג והב"ח כ' דראיה מדם בחולים אינה ראיה דהתם כיון דהדם היא בגוסה יש להחמיר עפי מבכחמים מדתאמר בש"ם בקענה שאפילו סדינים שלה מלוכלכים ולא קאמר רבוחא שאפילו גופה מלוכלך אלמא דוקא בסדינין חלינן להקל אבל לא בנמנה על גופה עכ"ד הב"ח והש"ך כ' ע"ז זו"ל וקשה הח שעמח דשריותה הוח בקשנה שחכמים לא גזרו בה וכדכתב רש"י והרשב"ה בהה"ח וש"ב וח"כ אוקמה חד"ח דחינה שמחה כיון שלה הרגישה וכו' משמע דלא גזרו בתיכוקת כלל אפי' נמנא על גופה וכו' עכ"ל והנה מה שכ' הש"ך בשם פרש"י אדרבה נראה מפירב"י בדף ה' ד"ה אין חוששין לה וכו' איפכא דדוקא היכא דאיכא למיחלי דמעלמא אחיא הוא דעהורה אבל לא היכא דא"א למיחלי ובודאי מגופה אחיא בזרו אף במינוקת שלא הגיע זמנה לראות שכתב שם וז"ל ואפי׳ אין לה במה להלות דבשוק של מבחים לא עברה וא"ל עברה ולאו אדעתה דהא בגופה אין לחלות כל עיקר דכחמים דרבנן נינהו וכי גזרו רבון בהגיע זמנה דדם מנוי בה חבל בהח לח גזור הוחיל וחין בה דמים עכ"לי הרי להדים דדוקא היכא דאיכא לתיחלי דעברה ולאו אדעתה אבל היכא דליכא למיחלי כגון שנמנא בגוסה וכ"ש היכם דודאי מגוסה אחים אף בחינוקת שלא הגיע זמנה לראות שמאה וכן פירש"י לעיל מיניה ד"ה מלוכלכין בדם וז"ל ולא ידעה אי אתא מגופה או לא עכ"ל משמע דהיכא דודאי מגוסה אחים או שנמלא בבשרה דלה חלינן כלל דמעלמה אחים וכדלקמן טמהה וכ"ג מחדושי רשב"ח במ"ש חהם דחמר בריש מכילהין בנסור לח נמעסקה וכו' דדעתו כפירש"י ול"ל שרש"י הוכרח לפרש כן דדוקה היכה דחיכה למיחלי דמעלמה החיה הוה דמקילין בחינוקת שלה הגיע זמנה לראום אבל א"א לפרש כפשוטו כיון דמדאורייתא בטינן עד שתרגים אלה דתכמים אסרו לה גזרו במינוקת שלא הגיע זמנה וכדפי'הש"ך לפי שרש"י אזיל לשימחו שפי' לקמן ד' נ"ח ט"א מודה שמואל שהיא שמאה מדרבנן משום דלמא ארגשה ולאו אדעתה וא"כ כיון דמהאי סעמא גזרו רבנן אפי' בלא ארגשה מאי איכא בין הגיע זמנה ללא הגיע זמנה אבו בלא הגיע זמנה ליכא החי חששם דלמח חרגשה ולחו חדעתה מש"ה הוכרח רש"י לפרש דדוקה היכח דחיכה למיחלי דאחיא מעלמא מקילינן דכיון דבלא"ה כך חששא דלמא ארגשה ולאו אדעחה אינו אלא חששא דרבנן והכא בחינוקת שאין דמים מלויין ואיכא למיחלי ספי דמעלמא אחיא ולאו אדעתה מש"ה מהורה אבל היכא דוודאי מגופה אחים אין לחלק בין הגיע זמנה ושלא הגיע זמנה וכמ"ם אבל לשימת החוספות דההם שפירשו דאפילו ודאי בלא הרגשה אחים אפ"ה פמאה מדרבנן ולמסקנם עו לא חיישינן לחולין או לבעלה דדלמא ארגשה ולאו אדעתה אלא שחכמים גזרו אפילו בלח הרגישה שלח יבואו להקל אפילו בדם דחזיא בהרגשה לפ"ז י"ל דדוקא בהגיע זמנה לראות גזרו שלא תבא להקל בדמים דחזי' ע"י הרגשה אבל באשה שלא הגיע זמנה דלח שייך גזרה זו דלאו בת כאיה היא לא גזרו אפילו בודאי מגופה אחיא כיון דשלא בהרגשה חזים ורסיה זו חינה אלה מקרה בעלמה ולה מחזקינן לה שתרחה עוד כי היכי דנגזור בה אמו שאר ראיות וכן נראה מן הרשב"א בס' מ"ה דף קע"ו דס"ל בקפנה אפילו בוודאי ראחה מגופה לא גזרו ע"ש אבל מחוס' ד"ג ד"ה והא איכא כחמים משמע דס"ל כפירוש רש"י ועיין בסם"י זה מ"ם פעם לרם"י שמפרם דוקה היכה דחיכה למיחלי דמטלמה החיה הוה דמקילים בקטנה ומה"ע דהחם הוכרמו גם החוספות לפרש כאן כפירוש רש"י ע"ש שוב ראיתי בס' מע"ת בפ"ק שרצה להסב בדעת רש"י דאפילו היכא דליכא למיחלי כלל היא טהורה ורוצה להגי' בפירוש רש"י יש"ם וז"ח כדמוכת מסירושו כחן דדוקה היכה דלה ידעה הי החיה מגופה הו להו וכמש"ל ממה שפירש"י גם כן ד"ה מלוכלכים ומן המע"מ אירכם ליה דבור זה ולא הביאו שם ולפי מה שכהבחי דברי רש"י מוכרחים לשיפתו וכמש"ל: (ה) היתה שופעת כשה ישים - פיין בט"ז ס"ק ג' שהעתיק הסוגיא בפ"ק דנדה ד"י וז"ל בנמרא דנדה אחיא חינוקת שלא הגיע זמנה לראות ושופעת כ"ש אינה אלא כראיה א' פוסקת ה"ל כב' ראיות א"ר שימי מזלפת וכו' ולפי לשון הסוגים שהעתיק הוח הקשה על הב"ח שפי' דשופעת היינו ששופעת בהפסק בין זו לזו ואפ"ה חשביט ליה לרחיה א' ובו' וז"ל וקשה דהח בהדיח אמר בגמ' דשופעת מותר ופוסקת אסור ש"מ דפוסקת קחי אשופעת עכ"ל ובחמת לשון הגמרא אינו כן וכן שיינו אר"ח בר סוביה חינוקת שלא הגיע זמנה לראות אפילו שוסטת כ"ז אינו אלא ראיה א' אפילו שופעת ולא מבעי' פוסקת אדרבה פוסקת ה"ל כב' ראיות אלא הינוקת שלא הגיע זמנה לראות שופעת כ"ז חינה אלא כאים א' עכ"ל הגמ' וא"כ לק"ת על הב"ח וה"פ דמעיקרא לא מקבה אלא על לשון הפוניה דקהמר הפי' שופעה דמשמע לה מבעיה פוסקה הדרבה פוסקה ה"ל כב' רהיות וא"כ הוי פוסקה חידוש פפי והיך קהמר הפי' שופעה דמשמע כ"ש פוסקה והדרבה היפכה הוה ולא רלה לומר דפוסקת הוי ב' כאיות אלא נגד שופנת הוי פוסקת כב' כאיות וא'כ פוסקת ספי מסחבר למיחשב לב' כאיות ואיפכא ה"ל למימר אבל לא רלה להחלים דליהוי פוסקת ב'

ראיות ממש וזה מדויק מדאמר כב' ראיות ולא אמר שתי ראיות מוכה כדאמרינן וע"ז משני אלא חיטוקת וכו' ושופטת כ"ז והשתה לא נחים לשום רבוחה ומיירי באמת שפשקה בנתיים וכדמסיק דח"ת להיות שופעת כ"ז וחי' וע"כ דפסקה בנחיים מיירי וזה פשום ומ"ש המ"ז דהם דמשני הש"ם אלא איתא שינה אלא כשופעת לפי מסקנא הא דאתר חחלה שופעת כ"ז הייט מזלפת דהא א"א בשופעת כי נהרא עכ"ד אינו מוכרת די"ל דשופעת דחני היינו כמשמעו ולא הדר ביה הש"ם תמאי דסבר מעיקרא אלא דס"ל להש"ם כיון דשופטח מיירי ע"כ בהפסק בנחיים דהא א"א להיום שופעח כי נהרא וא"כ לא גרע מדלפת משופעת בהפסק וע"ז משני ההאמת הוא כן דמדלפת הרי הוא כשופעת ועוד יש לדקדק בשוגיא שם הא דמקשה מעיקרא ולא מבעיא פוסקת וכו' היה לו להקשוה דע"כ שופעת למי מיירי בפוסקת דהא א"א למהוי כנהרא ול"ג דה"ק דוודאי בשופעת נמי מיירי בפוסקת אלא דמיירי בהפסקה מועסם והא דקאמר לא מבעיא פוסקת היינו בהססקה מרובה וכגון שראחה ראיה מועעם ואח"כ שסקה וחזרה וראחה כדרך ראיה ולא דמיא לשופעת שהיא ראיה מרובה והפסקה מועמת והא ודאי ב' ראיות הן ומקשה הש"ם שפיר וא"כ אין כאן שום סחירה לדברי הב"ח ולפי חי' המ"ז שכ' לחלק בין שופעח כ"ז דח"ם חבל שופעת חיזה ימים חפשר להיוח שופעת בלי הפסק אכתי קשה שהרי הרמב"ם בפ"ד מהלכות מו"מ כ' להדיא אפי' שופעת כל ז' או מדלפת ואם פסקה וכו' לדברי הב"ח ניחא דהאי ואם פסקה לא קאי אלא אמדלפת ועדיין ל"ע ועיין מש"ל: ויש מי שאומר שאין כתמה ממא י הוח דעת הרמב"ס בפ"מ מהלכות ח"ב וכ' שם המ"מ הביאו ב"י כאן דהרמב"ם מפרש הא דאמרינן בש"ם מדלפת הרי הוא כשופעת דר"ל כל מה שראתה בוסח א' מקרי מדלפת ודלא כפירש"י שפי' מיף אחר פיף דוקא כצ"ל לדעתו יע"ם ולדעתו נמי לריך להיות כמו שכתבתי למעלה הת דמקשה הש"ם נמי ולח מבעית פוסקת אדרבה פוסקת ה"ל כב' ראיות אין ר"ל דבהפסקה נחשב לב' ראיות דז"א דהא לדעתו כל מה שהיא רואה בוסת א' הכל נחשב לראיה א' אלא דהכי מקשה דהא סוסקת הוי רבוסא פפי תשופעת דיוהר מבהברא דנחשב לב' ראיות משופעת וא"ב המאי אפי' דקאמר:

אך לו"ע סובת דחלו הכח בהלכות ח"ב כ' דכל מה שרמהה בוסת נ" נחשב לרחיה ח"

ותם"ה פסק דבעי ג' וסחות להחזיקה ברואה ואלו כפ"ד מהלכום מו"מ דין ב' כ' וז"ל בחולה שראתה דם אפי' שופעת כ"ז או דולפת הרי זו פ"א ראתה דם ופסקה וחזרה וראתה הרי זו ב' פעמים עכ"ל והחם מסחימת לפונו משמע שכל שפסקה וחזרה וראחה הרי זו ב' פעמים חוך וסח ח' ועוד דחי בב' וסתות פשיעה דהרי זו ב' פעמים ומחי קת"ל ה"ו דכל שפסקה אפי' חוך וסת א' מקרי ב' פעמים וא"כ הדברים סותרים זא"ז ואין לחלק דבהלכות א"ב מיירי בחינוקח שלא הגיע זמנה לראוח דבעי ג' פעמים החם בעינן ג' וסחוח משא"כ בהלכות מו"מ דמיירי בבחולה שהגיע זמנה לראות דאיתחזק בפ"א אלא דל"מ דמ"ש שם דלא הוי אלא ראיה א' משום דם"ל בכל ד' נשים שהם בחזקת מסולקת בדמים כל זמן שלה הוחזקו בדמים ש"י ג' ראיות אם חזרו ופסקו ג' עונות חזרו לקדמותן וכתו שמוכח שם מדבריו בדין ד' וכמ"ם ג"כ לעיל סי' קפ"ע בסוגיא דר"ג דעת הרמב"ס בזה וא"כ היכא דשופעת כל ז' לא הני אלא ראיה א' ולא אימחזקה בדמים לענין אם מפסוק ג' עונות שלא החזור לקדמוחה עד שתראה עוד ג"פ גם נ"מ אם כאתה כאיה זו מחמת אונם דלא מקרי מוחזקת בדמים וד"ש וא"כ כיון שנחשב לראיה א' מקרי הכל מחמת אונש ואינה מעמא מעל"ע עד שחראה עוד פעם וכיון בבחולה שהגיע זמנה לראות המירא מחינוקת שלא הגיע זמנה לראות דהתם איתחזקה בראים מ' והכם בעי ג' רחיות דוקה מש"ה מחלק הרמב"ם וס"ל דבחינוקת שלה הגיע זמנה לרחות בעי ג' רחיות משה"כ בבחולה שהגיע זמנה לרחות סגים בססקה לחוד וחפי' חוך וסח מ' ז"ח דהם לא איחמר דין זה בנמרא גבי בחולה שהגיע זמנה לראות הלא דהרתב"ם למדה מדין הנאמר גבי חינוקת שלה הגיע זמנה לראות וכמ"ש בכ"מ שם א"ב א"א לחלק כלל בין הנושאים ול"ע שלת העיר בזה שום מ' ממפרשי הרמכ"ם: (י) ושיעור הגרים הוא כם׳ עדשים שיין בשו"ח ה"ל סי' ס"ו שכ' הוא המין שקורין בוינין ומהם שני מינין הא' נקרא סערקישי בוינין והן אותן שאין מגדלים חולעים במחובר ועוד מין ב' נקרא גרושי בוינין ובהם הרחש מאוי כדאי' בסי' פ"ר חולעים הנמלאים כפולין כו' וזה המין גרים שלו דהיינו מחליחו לאחר שחלק לשנים כמו שהוא דרך גדולו שני חלקים כל חלק לעצמו במקום שהוא מחובר לחברו דומה למרובע וגו יש לשער לע"ד להלכה למעשה עכ"ל וכ"ה בש"ד שי' ה' וז"ל כגרים שקורין בונא על"ל. ובחום' במם' שבח דף כ"ז ע"ח ד"ה שכן מסמח בכעדשה וכו' כחבו דהיכה למימר דכעדשה כשמרדד לה הוי רחבה ספי מגרים אבל החום' בססחים דף ש"ז ריש ע"ב כתבו שוה דוחק מיהו מבוחר שם בדבריהם דחחימת סי החמה חינו קמן מגרים וחפשר דהוי הפילו יותר מן גרים ולשי מה שפי'רש"י שם דחתימת פי האמה ר"ל כדי סחימת נקב פי אמתו לפי זה הוי שיעורת דגרים זוער סוכת וכתמה ק"ל לפירש"י דתיך תפשר דסתימה הנקב הות כגרים הת מכוחר במסכת נגעים פ"ו מ"ו ומייתי לה פ"ק דקדושין דכ"ה דחין רָחש הנוויה כדי נרים וכ"ם הרמב"ם בפ"ג מהלכות מ"ל וחיך יהיה בנקב לחוד כגרים ויש לייםב דלדדי הנקב הם משופעים במקום הנקב אין מלפרף הגרים דבעינן כגרים במקום אחד:

ובם" שבו"י ה"ר בסוף הספר בהשתמות כ' וו"ל דע שקבלתי שהוא לערך מעבע שקורין בפראג דרייאר בינוני והוא כן לאחר בחינה ועיין בחשי ד"ש סי' ו"א עכ"ל ובס" מעיל לדקה כ' שהוא ר"ף גרעיני שוחשין עיי"ש והוא שיעור גדול מאד כמעש כתו מספע דידכי קסן וכס" כו"ס השיב על דבריו מהא דמיתא לקמן סעיף כ"ה שחי נשים שנחעסקו בזפור אחד שאין בו דם אלא כסלע ומתא על כל א' כסלע שתיהן מתאות וקשה אמתי שתיהן מתאות וניא שב חלי סלע ומתא על כל א' כסלע שתיהן מתאות וקשה אמתי שתיהן מתאות וכה"ג אחריון בסעיף כ"ו בנתשסקה בדם בגרים ומתא עליה כשני גריסין ה"א חלי כל להי מלע הל יותר תן שיעור בסעיף כ"ו בנתשסקה בדם בגרים ומתא בסעיף כ"ה א" ו"ל דחלי מלע החל ואר מן שיעור ברים וב"כ הפרים הירון זה דמש"ה או מלין פחל מלע בתאכולת לפי שאין בדם מאכולת כ"כ הפרים הירון זה דמש"ה לחלין לפן החלי מלע בתאכולת וו"ל דמיירי הכא אלבע וא"ב שיעור גרים ע"כ אינו יותר ב"א כסמר למלע לבול אל מעע יותר בערך עכ"ד מתאל מו דיה דבתאכולה לא חלינן בנוסה ומש"ה כשמצא חלי מלע יתרה עתאה הין לה לסלות מו במאלה לפי שהוא אדום וכת"ב המרבה לא חלינן בנוסה ומש"ה כשמצא חלי מלע יתרה עתאה הין לה לסלות מו במאכולת לפי שהוא אדום וכת"ב החל אדום וכת"ב המלה וכ"ל המנה אין לה לסלות מו במאכולת לפי שהוא אדום וכת"ב המלה לא הרגה אינו חולה אלא דעיקר הוכחה הכ"ל אינו אול מספסקים בכרים לו הכניית או וו"ל דמש"ה הבילו הכ"ע".

דבשו"ה מעיל לדקה ספ"י כ' ח"ל וכן שמעתי מן החברים דהיה מן הראוי לממא כחם שחור שקטן מגרים מעשם הזה עלמו (ר"ל שא"א לחלות במאכולת שהוא אדום וכמבואר בפ' כה"י) ואלו כן לא ימלש שיזכרוהו הפוסקים עכ"ל ותימא גדולה איך נעלם ממטר דברי הראב"ד בם' בעה"ד בס' בבמ"ד במו מלא מחלה המושר אין דין החמישי אע"פ שאין לה במה למלות חולה כתכים במאכולת ובאמה ואיע על הפוסקים שהשמיטו דין זה ולא ביארו בהדיא מיהו במקומות שמצוין פרשושין שלכלוך שלהם הוא שחור נאין ל סדין וחדין שלא נמלא בו ספום שחורות מאלו בודאי יש למלות בהם וה"ל היו לאין לך סדין וחדין שלא נמלא בו ספום שחורות מאלו בודאי יש למלות בהם וכ"כ הרמב"ם כפ' המשביות בפ' הרואה ו"ל והרגה בפרעושים והכל כפי ראות שיני העורה - ועיין מ"ש לקמן סעיף ל"ז בע"ה - מיהו מ"ש בפי' המשביות הכל למות כלל גם פרעושים וכ"כ המרדכי בפ"ב דשבועות להדיא אמנה בחבורו מוכרת דבמאכולת בלו במם שבור מהבי שלוי לוו במם שביע שהיע שלא במושר היכן והכי מבלות שבה החוב מחברות מכלו בלו במה מחברין והכי מבלות אלות במוש הובים למלות בלל לה במשל והכי מב"ב בצ"ע מ" א"א לומר כן במאכלות כלל גם השרשות הכי אול לכך כגרים חולה במאכולת היא פרוש וכנה עכ"ל וכ"ב בש"ל ה" מיא במאכולת מכל גם הביעוש מיה בממ"ב כ' נ"ב וו"ל לכך כגרים חולה במאכולת שכ"ל: ("א) ואם נודשן לה גרים מי' כ' במאכולת או מברעוש ("א' במאכולת או מברעוש (מ"א פ"ע"ב" ב"ב"ב ה"א מ"א מ"א מ"א מ"א מיא מרשות וכנה עכ"ל וכ"כ בש"ל וכ"כ בש"ל מ"ר ב"ל ה" במאכולת או מבעוש (ס"א פי' פרעוש) מהורה עכ"ל : ("א) ואם נודשן לה גרים מ"ל ה' במאכולת או מרעוש (ס"א פי' פרעוש) מהורה עכ"ל : ("א) ואם נודשן לה גרים

יותר גרול סוד השיעור סיטערין בו י כ"כ הראב"ד בס' בעה"נ סל וז"ל כיון שלא הזכירו פול של מקום פלוני ולא פול הבינוי אלא כנרים של פול סחם הלכך משטרין כל פול שיזרתן לנו ואפי הוא גדול שהרי אתרו כל שטורי חכמים להחמיר חוץ מגרים של כחמים שיזרתן לנו ואפי הוא גדול שהרי אתרו כל שטורי חכמים להחמיר חוץ מגרים של כחמים להקל עכ"ל ורבים מתמיהים ע"ז דאדרבה כיון דסחמו שמא שממא כפירופו להחמירו המד"ל מעיל גדקה סי' כ"ז מ"ש בזה ול"ג שדברי הראב"ד כפשטן ודעחו כמ"ש החום' במם' ב"ב בש"מ דף ג' ע"ב ד"ה מכלל דאיכא זופרה ווא"מ מכלל דאיכא וופרה וא"מ בכדי נקט חלי לבינה של ג"ש דלא הוו לריך למיתני אלי די דאי אין החמיר אלי לכוונחם דאי מ"ב בכדי נקט חלי לבינה של ג"ש דלא הוו לריך למיתני אלא במוסרמ"ל לכוונחם דאי ס"ד דאיכא רברבתי והחלא חש דאחי למשעי דנשער ברברבתי לא החמיר אין בזה שום איסור אבל במקום דאיכא להחמיר לא זריך לפרש דמה בכך אם נבול להחמיר אין בזה שום איסור אבל במקום דאיכא למיחש שמא להקל להיון לפרש דמה בכך אם נבול להחמיר אין בזה שום איסור אבל במקום דאיכא למיחש שמא להקל להיון לפרש דלה ביין דלא פי' שטורא ודאי הדין הוא שלך להקל יע"ש וה"ג בל"ד כיון דלא פי' זודאי דהדין הוא שלך להקל יע"ש וה"ג בל"ד כיון דלא פי' ודאי דהדין כן הוא דהי"ל דהמם בערובין דרכנן הוא ה"ג כתמים דרבנן:

שן אחר מעשל התקל וקיי לי משום מל בשם שו"ח פת"ח ח"ב חי" קכ"ו דחין לחוש מרחם כ"ח בבנדי חשם הלב לכחם כ"ח בבנדי חש יש"ש וחח ח"ב חי" קכ"ו דחין לחוש וחייבים בקרבן היינו בעד שהכין לו לבדוק חחר החשמיש: (לב) וי"א שלא אשרו אלא מריבים בקרבן היינו בעד שהכין לו לבדוק חחר החשמיש: (לב) וי"א שלא אשרו אלא שברו אלא שבן דמה הרמב"ח וכי דמי הדמב"ח וכ"ח ה"ח בפ"ח מיו" משל החבשב או להלובים בכן דמה הרמב"ח וכ"ח מ"ו בשנ"ח פ"ק יו" ד מ"ש להוכים מסוגיא כדות הרמב"ח וני"ן בש"ך פ"ק יו" ד מ"ש להוכים מחביל כדעת הרמב"ח וני" בשנ"י פי" מ"ג להוכים בזה ודברי הגחון מהחר"ב ו"ל מחודים מרשל לסיפח וחין להחליך בזה (ועי" מ"ש לקמן שכתבתי ישוב לדבריו) ומה שחסיים שם שהוח רגיל להחמיר כדברי הרמב"ם ע"ד ולענ"ד נרחה הסומך להקל וכדעת הב"ח לו השחיד וכן דעת בעל מו"י ואף לדעת הרמב"ם דוקא בשנתא על בשרה לבד וכו מברה להד וכן דעת בעל מו"י ואף לדעת הרמב"ם דוקא בשנתא על בשרה לבד וכו" ובהלכות להרמב"ן ו"ל פ"ד מ"ע שכ" דין ג' אחד כחם הנמלא על בשרה לבד וכו" ובהלכות להרמב"ן ו"ל פ"ד כ"רין בל מחלת בדין פ"ז כ" וו"ל מול בשרה כל בדרי ובתרה כא חבל מברה כל בדרי ובתרה כא חבל מל בברי מיול במרה כל בדרי ובתרה כא חבל מל בברה כל מוד לא בעי שיעור ולח"כ בדין פ"ז כ" וו"ל מול במרה כל בדרי ובתרה כא חבל בער שיעור ולח"כ בדין פ"ז כ" וו"ל מול במרה לה בעי שיעור ול בער שיעור:

ומ"ש בש"ך שדעת התוספות כהרתב"ם דבריו תמוחים שאין מדברי החוספות שום הכרע ואדרבה נראה מלשונם שדעתם כדעת הראב"ד והדמב"ן והשור וכן הבין הב"י שדעתם כדעת הראב"ד והדמב"ן והשור וכן הבין הב"י בדעתם כדעת הראב"ד וסיעתו וכן כתב הרשב"א בשם חכמי הלרפתים דהא דמבעיא בש"ש שישין סיפין מהו לענין לירוף קמבעיא ליה אבל מכל מקום שעורה דבה"א בהה"א שם הביאו מש"ל סעיף פ" אך של"ע דברי הרשב"א בהה"א שם הביאו ב"י כאן שכתב ו"ל ונ"ל דהכא לא בפיפין קשנים לענין לירוף מבעיא ליה אל המפים בעולה ברולים כגבים ועוד והכי מבעיא ליה אם לורתן מוכחי עליהם דשלא מגופה אחיא או לאו לורול ברולים לבנים ולענין לירוף וקפנים מיירי וחדע לך דאכתי לא איירי כלל בשעורי דכחמים וכו' וכ"ל דאלקתו דלענין לירוף וקפנים מיירי וחדע לך דאכתי לא איירי כלל בשעורי דכחמים משתע ודאי דלנקרופי הוא דל הלא מצערפי הא איכא בחד מנייהו בגרים והוא ז"ל מחרן דהחם ממשתע ודאי דלנקרוף התהפך האלך ואילך ואפשר שישפשף הדם במקומות הרכה במיפין שיפין שעל בשרה מ"מ על בגדיה פשיםא ליר במתה וכו' עכ"ל וק"ל דלק"ד אף דמבעיא ליה בעיפין סיפין שעל בשרה מ"מ על בגדיה פשיםא ליה דמתה מברייתא דלקתן ואם כן איך בעי לתפש מן הכרייתא דלקתן ואם כן איך בני לחם כן אות מכני מה שהוא דקתני על בערה ספק שמא וכו' דמייכי בכה"ג איך אפשר לותר הכי דמה מני נל"ע מה"ד על מולקה שפק שמה בכה"ג ול"ע :

ואחר העיון כ"ל ליישב דה"ק מחי לחו כה"ג דברייתה אחי לאשמעיק דאפילו לה"ג שמשונה ברייחה אפילו הכא על בשרה משפקא שמא אבל על חלוקה כל שהוא משונה מספקא שחור ואפילו לא עברה בשוק ש"ש כיון שהוא משונה וס"ל להמק" דהברייחא מיירי בכה"ג מכח יסור לשון דספק שמא ספק סהור וכמ"ש הרא"ש שה ואם כן ה"ה שיפין שיפין שמשונים בלורחן נמי על בשרה מספקו שמח ולפ"ז לק"מ מסיפא דחני על חלוקה ספק סמא וספק שהור עהור מהור והא שיפין שיפין בחלוקה נמי שמא דז"א לאשו שיפין פיסין בברייחא בהדיא מני לה אלא דאון אמרינן כיון דמיסין שיפין נמי לורחן משונה ח"כ הוא בכלל הריבוי אכל בשיפא דעל חלוקה דלא אחי לוחר אלא מה שמשונה בלורמו עהור וממילא משמע דסיפין סיסין דיון דאורחייהו בהכי על חלוקה ולאו משונה הוא שמא :

דיון דאורחייהו בהכי על חלוקה ולאו משונה הוא שמא ברייחא מיירי בעברה בשוק ש"ש ועדי"ל ההשחא מני סבירא ליה להש"ש ההאי ברייחא מיירי בעברה בשוק ש"ש כדמוקמין לה לעיל אלא דק"ל מיחור לשון דחני ספק סמא וכו' כמ"ש הרא"ש ומש"ה על חלוקה עהור אע"ש שיש בכ"א מהשיפים כגרים ול"ל דש"ל להש"ש לפ"ד דהשחא דהא דחני יחור לשון בשיפא איידי רושא נקש ליה : (יג) הנשצא על בשרה רבדי פירוש אבל מחל גם על בגדיה או לפ"ע חולה במהבולא אם אינה בגרים ואפיל גם כל מליה או לפ"ע חולה במהבולא אם אינה בגרים ואפיל גם כל מל"מ: (יד) הרגה של הנגד הכחם של בצרה מששש ב"ב הר"ח מחמיר וסש"ף מקיל ככב"א דבמקה השינו לא הכגב הולה בה עד בתורשם ב"כ הר"ן בחדושיו : (מדן) הולה בה עד בתורשם ב"מ מל"י כסלע או יוחר בחומש ב"ל בריי אין קן ומרא" שם בשוניא לכאורה שוכה דכחומש הוא כסלע או יוחר שפיע שם ד"ה לדברי אין קן וכו' ז"ל ואין נוחנין שישור אלא אפילו כשלע חולה לח יוחר שכיון הא למן דאף לרצן אין חולה יוחר מכחומש ומ"ש לדנרי חברי אין או בולה דואר מנורי מכחומש ומ"ש לדנרי הכרי אין שור לא דואר בוחר מכחומש והוא לדברי הכרי אין הוא לרצו ביוחר מברומש ולא אפילו כשלע הוא יוחר שלו הברי הכרי אין הוא להוא ביותר מברים אפילו לא הרגה וכח"ש התהכש"א שם אף הכר ליה אין שוף ריון דחולה ביוחר מכגרים אפילו לא הרגה וכח"ש התהכש"א של דותה שפירש"י כשלע או יוחר היינו שישורא דחומשם ול"ע דהא בגילה דף כ"ה פוכ"י דמורמם הוא כמו ממה שמה של או יוחר היינו שישורא דמומשם ול"ע דהא בגילה דף כ"ה פירש"ד דמורמם הוא כמו ממה קשנה שמה אל מכ"ל בשלע ובוודאי אינו גדול בשלע :

במור כ' אכן אם הרגמו ומנאה יותר כחורמם אין חולה כה עכ"ל וכחב בב"י מדה כלמד מדין ב' נשים שנחעסקו בליסור שיש בו דם כסלע ומנאל על כל אחד כסלע עכ"ל וייש לדקדק דאין שום ראיה מכחם דש"ה דנמנא על כל אחד חזי סלע יותר ואם כן ליכא למיחלי במאכולה שנסתך לדם הניסור לפי שהחזי סלע הוא יותר מגרים וכמש"ל בשם הסרישה משא"כ הכא דלמא חליע המוחר במאכולה כמו אם נחשסקה בכגרים ונמצא עליה כשני גריסין לקון דאם נחעסקה בכגרים ונמנא עליה כברים ונמנא שליה במיל מחולה מיהו הפור לשיטחיה אויל שפסק לקתן דאם נחעסקה בכגרים ונמנא עליה כברים ונמנא עליה כברים ומוד אינה כשני גריסין ואם כן ול"ע לדידן דקיי"ל לקולא בהא דאם נחעסקה בכגרים דמולה בנמנא עליה כשכי גריסין ואם כן בהרגה כשפש דהוי כמו נחעסקה בכחמים וכמ"ש הרא"ש והשומקים אם יש לתלות בזה אם בהרגה כשפש דהוי כמו נחעסקה בכחמים וכמ"ש הרא"ש והשומקים אם יש לתלות בזה אם היה כחורמם ועוד ולומר דאותו עוד הוא מן הוא לדעת רוב פוסקים וכ"ב הרמב"ן בהלכוחיו וכן דעת הראב"ד ורבוחינו הלכחמין והפור וכן ססק הרשב"א בהה"ם:

ב"שו"ת שב"י סי הג"ל כ' דלכאורה יש להוכית תדברי המוס' בדף י"ד מ"ב ד"ה ולמחר מנאה עליה דם דם"ד לקף על בשרה בעי שיעור מדכתב וז"ל וכנון שיש כגרים ועוד דליכא מששא דמאכולה וכו' ודחה זה משום דאף לשישת הרמב"ם דס"ל דעל בשרה לא בעי שיעור מ"מ אינה אלא סשק סומאה ולא ודאי וכ"ת מדברי המ"מ שם מש"ה הוכרמו לומר שיש כגרים ועוד והגאון מהרא"ב כ' דלכאורה יש להוכיח מחום' שם ד"ה ומחחה ביריכה דס"ל כשרים ועוד והגאון מהרא"ב כ' דלכאורה יש להוכיח מחום' שם ד"ה ומחחה ביריכה דס"ל כשיש הרמב"ם הדמב"ם מדכתב"ם מדכתב"ם דבר וקשי' להו למ"ד חוששת אמרח לן מאי אריא בעד הכדוק אף בשאינו בדוק נמי ולכך כחבו דמיירי במקום וכו' ודחה זה דלכך מפרשים דמיירי במקום שאין דם המקור וכו' משום דאזלי לשימתה דמיירי בכנרים ועוד לכך מפ' במקום שאין בס המקור וכו' משום דאזלי לשימתה דמיירי בכנרים ועוד לכך מפ' במקום שאין מחודרי שהרה)

דם המקור וכו' עכ"ד וחכתי קשה דחף שהם מפרשים דמיירי דחיכה נעוד פ"מ חכתי היה המקור וכו' עכ"ד וחכתי קשה דחף שהם מפרשים דמיירי דחיכה כנדים ועוד פ"מ חכתי חידה ממחם האלה משום כחם כון דלה בהרגשה חזי' וח"ב הי להו דבדקה בעד הבדוק חליקן דחיבה הסביח ולה היחה עמהה אלה משום דחיבה וסברה דהרגשה וסברה דהרגשה על הב"ח המקור יכול ליפול שם וכן הקשיחי בחדושי על הכ"ח וחששה ממרח לן וחין להחיר צזה כתן: (דן) על בשרה י עיין בש"ר ה מה בש"ץ מה שהשיג על הב"ח וכן בשיג הגחון מהר"י שור במשו' גחוני בהחלי סי' מ"ו וחעולה מדב"רה הדון זה חחי' אליבה דכ"ע דלת"ד דעל בשרה נמי בעי שיעור מיירי בכחמים כשיעור ופמש"ל בשם הרשב"ח ולשים הרמב"ם דעל בשרה לו בעי שיעור מיירי שכי בטיפון קטנים שחין לכ"ח שיעור בניים ועיקר הדושה דלה נימה דלוכהן מוכיח דמעלמה אחי והוא פשום: פונע שיון מש"ל סי' קל"ו בע"ה: (דרן) שאינו בתבל שומאה ין בס' מנ"י רוצה להחמיר כנתול של בנין מחובר כיון שהוא מתבל שומאה מוכן להיה" בוכ" מנ"י רוצה להחמיר בממל של בנין מחובר כיון שהוא מקבל שומאם לבים לשים החום' והרא"ש ובכ" כו"ם חולק על החום "ונם דחין נגעי בתים נוהג חלה ע"י דבלה"ה הרו"ה והביח בתב"ח ומבכל א' מהכחלים וכתבוחר במם' נגעים כל"י ועוד כמה חלוקים שלכיך עלים ומבנים ועסר בכל א' מהכחלים וכתבוחר במם' נגעים כל"י ועוד כמה חלוקים שלכיך עלים ומבנים ועסר בכל א' מהכחלים וכתבוחר במם' נגעים

יכ"ת פשטי' דש"ע בכן חין להחמיר ועיין מש"ל סעיף ט"ו בזה : ובן אם נמנא על נייר שלא ע"י בדיקה וקנות אלא שעברה עליה או ישבה עליו כ' בתוי"ט פ"ב דמס' כלים דאין טומאה שייך בנייר הגם דתוא מיירי בנייר שהיה בזמן הש"ס שהי' מעשבים משא"כ בנייר דידן שהוא נעשה מב"פ מ"מ נראה דאין חילוק שהב"פ נעחן ופ"ח בא לכאן ומה שהק' שם החו"ם לק"מ ונכאה דאשחמי מחי' משנה ט"ו פי"ו דאם יש לו ביח קיבול אף הנייר ממא מש"ה איצמריך לאשמטינן דבכיסוי סהור ט"ש אבל כ"י שאין לו ביח קיבול טהור אף נייר דידן שאין זה בכלל בגד ועור שמיתא הכחוב וגם ל"ד למחצלת דסש"ך דחזיין לשכיבה ע"ש וזה דלא כמו"עם שם: (ב) או בה"ב שאיגו מקבל מומאה · כ"ל של בנין דאיכן כאוים לקבל מום למים מחתאה אבר כאוים לקבל מום מותאה אבר כאוים לקבל מום מותאה אבר כאוים לקבל מום מציל ופשוטי כלי ען מחלוחה הפוסקים הוא אם מקבל פומאה מדרכן ועי"ל סי' קנ"ח סטיף ל"א ובחשובת מוהרמ"פ סי' ל"א ובחשר' מ"ל סי' כ"ז בסופו לענין כלים הבאים במדה: (בא) יבן בתם שנסצא על בנד צבוע: עיין בחשר' מעל לדקה סי' ס"ב כדין כחם שנמנא על בנד מנומר בגוונים הרבה לבנים ושאר לבעים ולא היה כשיעור כחם על נימור לבן א' אלא שהיה מחובר ועבר הכחם ע"ג חלק הנבוע לבע חכלת ויולא ע"ג הלבן שבלדו דבאופן שבין שני חלקים שפ"ג פספס של בני הלבנים היה ביניהם כשיעור ויש לספק אם שני הלבנים תלפרפין לפתא משום כחם הואיל והפסיק ביניהם הלבע אע"ג שגם על הלבע עבר הכחם מ"מ י"ל דאין הלבע מטמח א"כ הוא הפסק ואין השני לבנים מצערפים ומטיק דאין הכחם שעל הגבע מצסרף אבל שני לבנים מצסרף כיון שהכל הוא כחם א' ומחחבר כ"א ע"י הכחם שעבר ע"ג הגבע אע"ג שמה שע"ג הגבע אינו מצערף להשלים השיעור גרים מ"מ עושה חבור לנרף שני הלבנים אהדדי שאם יש בין שניהם כגרים ממאה ובאם לאו מהורה אע"ג שעם החלק הלבע הוא כגרים דחלק הצבע אינו מזמרף להשלים השיעור עכ"ד: (בב) לפיכך תלביש האשה בגדי צבעוגים שינה מלשון הרמב"ם שכתב לפיכך הקנו וכו" לפי שבב"י מק' עליו דהא בגמרא מק' ע הך לישנא דמאן סקנו יע"ש לכך כֵ׳ הרמ"א דרך עלה לפיכך חלבים וכ"כ בס' מנ"י: (בֹנ) והם הך נישנח דמתן מנקריע ש נכן כי הדמ חידון שנה נפיכן הנכיש ול כל כם מני. (בבן הזמן מוקריע של הוא במקום הדבק בעלמו כלפנים דהא הוא עלמו חמה על הרבקים ים הטור שהשמיטו : (בך) וב"ש על רגלים מטשי כ' בש"ך שבם' דרישה הניח בצ"ע בשאר ראשי אלבעות הרגלים ובט"ז כחב להקל בשאר אלבעות הרגלים ובם' מנ"י הסכים עם המ"ז: (כה) וכן אם נמצא על ידיה - כ' במ"ך ס"ק י"ח משמע להדים מדברי הטור דאפי בסחם דחישינן שמא נגעו וכן דעת ה"ה עכ"ל כ' זה לאפוקי דעת הרשב"ל דדוקא בכדקה עלמה ולא נעלה ידיה אח"כ אבל בסחם לא מפני שאינה דעת הרשב"ל דדוקא בכדקה עלמה ולא נעלה ידיה אח"כ אבל בסחם לא מפני שאינה עשויה ליגע שלה במחכוין במקום החורפה אבל ה"ה כ' שהרמב"ם והרמב"ן כ' הברייחה כפשפיה ולא חלקו וכ' הפעם שאפי' חאמר שאין היד נוגעת בלא כוונה בא"ת מ"מ נוגעת במקומו מן הגוף שאפשר בשמח נגיעה בא"מ נחז מן המקור הדם על ידיה וכו' וכן עיקר להחמיר עכ"ל וכן מהם המחבר כאן כש"ע כדבריו: (בן אפי' על קשרי אצבעותיה . כ"ל דהיינו גב היד דאע"ג דבשעת בדיקה לא עבדא דנגעה בנב ידה מ"מ שאני ידה דכולה עבידא דנגעה דשמא שחחה ונגעה שהידים עסקניות הן כ"ה בגמ' ומשמע מדנהע על קשרי אנבעותיה דווקא משמע אבל על גב פס ידה עהורה דאפי' שחחה לא נגעה ומדברי רשב"א בתה"א נראה דמפרש דעיקר רכוחא היא שאף ע"י בדיקה אינה מגעה עד קשרי אלבעוחיה ואפ"ה פמאה דשמא שמהה וחחבה אלבעוחי' בא"מ עד קשרי אלבעוחי' ומש"ח ס"ד דמקשה סחם דמחזקימן טומאה ממקום למקום דחי לא"ה למה חהיה טמאה בנחלא על קשרי אלבעותי" הא אין קשרי אלפעומיה מגיעים להחם אלא לאו דחיישינן דלמא בדקה בחד ידה ונגעה באידך ידה וע"ז משני לא דכולה ידה עצידא דנגעה והיינו ע"י שחיה :

ועוד נראה דווקא מן הסחם חיישיטן דממא נגעה בידה במקום דאפשר ליפול דם מקן המקור אבל אם אומרת ברי לי שלא נגעהי במקומות אלו ואמנים ולא אמריטן דהוא מלחא דלא רמיא עליה למידע ושמא נגעה ושכחה יגם נראה דאף לדעת המחמירים כדברי הרמב"ם דכחם שעל בשרה א"ל שיעור מ"מ בנמלא על ידיה יש לסמוך על הפוסקים דמקילין דמ"ל דאף על בשרה לריך שיעור דהא בלא"ה ס"ל לרשב"א בשם רבו דדווקא כשבדקה עלמה ולא נמלה ידיה אח"ב אבל מן הסחם לא שאינה עשויה ליגע שלא במהטין במקום החורפה וכמש"ל ואף על גב דאטן מחמירים כדעת המ"מ בשם הרמב"ם והרמב"ן דאף מן הסחם מישישיטן מ"מ באין בו כשיעור יש ללדד להקל דאל"כ הוא חומרא גדולה שאם חמלא מעם דם על קשרי אלבעותיה שחהיה שמאה ומכ"ש בג' ימים הראשונים דלא חליכן דמעלמא אחיל דהיה זה חומרא גדולה ומעולם לא שמעתי מי שנוסג חומרא זו א"ו כמ"ש:

לבאורה מסוגים שם דף נ"ח משמע כהרשב"ח דעיקר החששה חינה חלה כשבדקה מ"ע חבל ל"ח לשמח נגעה במקומות שחפשר לפול שם מן המקור דהם חמרינן המם והחנים נמצא על קשרי אלבעוחיה וכו' מ"ם לאו משום דאמריכן בדקה בחד ידה וכו' וק' למה ליה למיתר בדקה בחד ידה שזו הים דוחק וכמ"ש החוספות דזו היתה זכורה דמה"מ לא רנה למיפרך ממחני' והל"ל דלמא נגעה במקום שדם המקור אפשר לפול א"ו דלהא ל"ח לה י מיהו י"ל דהחק' אכחי לא אשים להא עד דמשני ליה דשאני ידה דכולה עבידא דנגעה הבתח הום דמסיק שמסשר בשעם נגיעה ניחז דם מן המקור אבל מעיקרם כ"ד דח"ח להיוח דם על היד כי אם על ידי בדיקה מש"ה מעיקרא ס"ד דא"א שיבא דם על קשרי אלבעוחיה כ"א על ידי דנגעה באידך ידה וכ"ז דוחק - ומחום' שם מוכח כדעת המ"מ בהא דאף מן הסחם חייםינן שהרי כחבו וז"ל וכסמוך גבי דם סמח דפריך וחימח דבדקה בהחי ידה וכו' פריך מכ"ם וממחני' נמי ה"מ למפרך עכ"ל ולפי שיפת הרשב"ח לק"מ דהח בנמגא על גבי קשרי אזבעותיה מיירי דווקא כשבדקה א"ע ולא נפלה ידיה אחר כך אבל מן הסחם לא שאינה עשויה ליגע במקום הסורפה אלא דהמק' סבר דהברייתא מיירי ביודעת בודאי שלא בדקה א"ע אלא בחד ידה ונמלא דם ע"ג יד השני ואפ"ה מתאה וע"ו משני הש"ם דמיירי שנמלא דם ע"ג אוחה יד שבדקה בה גאפ"ה סמאה משום דכולה עבידא דנגעה גאם כן לא שייך לומר דאי איאא דבדקה היחה זכורה דהא באמת שיירי דזכורה היא שבדקה אבל ממחניחין לא ה"מ למיפרך דתתני" תיירי בסתם שאינה זכורה אם בדקה א'ע מש"ה מהורה משום דאם איחא דבדקה א"ע היחה זכורה א"ו דהחום' ס"ל דלא כהרשב"א בשם רבו ז"ל - ולכאורה י"ל למ"ש המ"מ דחיישים שמא נגעה במקומות שאסשר לדם המקור ליפול עליה לפ"ז יש לחוש אפילו בנמלא ע"ג פס ידה והא דקאמר על קשרי אלבעוחיה ל"ד ולא אחיא אלא לאורויי דאפילו ע"ג היד **במחה וכמו שפירש"י שם · וכן נרחה מחדושי הר"ן דחינו ממטש אלא בנמלא על הזרוע עיי"ש** אך מסחימות שאר הפוסקים נראה דדוקא בנמגם ע"ג קשרי אלבעוחיה הוא דמטמאין אבל לא בנמגא ע"ג סס ידה וכמש"ל - אך לכאורה משמע מן הש"ס כדברי הר"ן דהא למאי דס"ל 🧵 להמקשה דמש"ם ע"ג קשרי אגבעות ממחם משום דלמת בדקם בחדת ידם ונגעה בחידך ח"כ

אמאי אריא ע"ג קשרי אנכעות אפילו ע"ג פס יד נמי ע"כ דמ"ל דלאו דוקא אלא ה"ה פס ידם ולא נקט קשרי אנבטום אלא לאורויי אפילו ע"ג היד טמאה א"כ מג"ל דהמחרץ לא ס"ל הכי ול"ע וכ"נ לפי' המ"מ: (בן) ואם יודעת שנזדקרה והגביה רגליה למעלה שמאה בנ"מ שתמצאנהי כתב בס' מנ"י דדוקת כננד המקור כנכה וככריסה משת"כ תן הלדדים ללד חוץ ליכא למיחש ע"כ: (בר) אבל אם יש מבה בגוצה. כתב המ"ז בס"ק י"ד וח"ל וכן אם נתעסקה ממש בידיה בכחמים חולה אף אם נמלא על ידיה עור בשם רשב"א שכ"ל הבין דדוקה בנמצה על ידיה הבל בנמצה על שחר גופה לה חליכן הע"ג שנמצה נמי על ידיה (וכן נרחה לכחורה מלשון חדושי הר"ן בריש פ' הרוחה כחם שכתב וז"ל ומסחברת דהה"נ אפילו נהעסקה באדום אין חולה בו כיון שנמנא הכתם על בשרה כי היכי דלא "חלינן בעברה ומה"ע דכחיבנא וליכא למימר נחעסקה שאני דכיון שנחעסקה ממש באדום אפשר שנחלכלכו ידיה והכניסתן לפנים דהא אמריכן בגמרא דלא מחזקיכן טומאה ממקום למקום ולא טהרה ממקום למקום הלכך אינה חולה דאם איחא דממין שנהעסקה בו על חלוקה איבעיא ליה לאשחכוחי וכי מנן חולה בכל דבר שהיא יכולה לחלות אנמנא על חלוקה קאי לא על בשרה עכ"ל וזה הוא כדעת הט"ו אך יש לדתות דהר"ן מיירי בשאין ידוע שנתלכלך ידיה מן האדום וכנראה מלשונו שכחב אפשר שנחלכלכו ידיה אלמא דמיירי באינה ידוע שנחלכלכו ידיה משא"כ ספרישה דמיירי בידוע שנחלכלכו ידיה ובהא י"ל דהר"ן מודה דחלינן אפילו בנמצא על בשרה לבד וכמ"ש) אבל הפרישה כחב וז"ל ונמנאה על ידיה סולין בהן פירוש אע"ג דאמריכן דכשנמנא על בשרה לבד אפילו עברה בשוק של מבחים אינה חולה מ"מ היכא דנחעסקה ממש בידיה בכחמים וגם נמנא על ידיה תולין הדם שכנופה בדם העסק ואמרינן דמן הידים שנחלכלכו בשסק סדם בח לשם שנגעו שם וזה דומה למ"ש חחר זה שחולין שמבעלה וכנה כח על גופה מחמה שנגעו בה עכ"ל ול"ל לדבריו דאע"ג דקיי"ל דאין מחזיקין טומאה וטהרה ממקום למקום דמה"ט במכה שבכתפה אינה תולה ולא אמרינן שנגעה בידה במכה וחזרה ונגעה כאן שאני החם דלא ידעה אם נגעה כלל במכה ואס"ל שנגעה בידה במכה מ"מ מי יימר שנחלכלך ידה בה אבל הכא דידעינן בוודאי שנמלכלך ידה מן הדם שעסקה בהן חלינן אפילו הדם שבגופה לפי שהידים עסקניות הם ודרכם למשמש בכל הגוף ולא גרע מבנה ומבעלה דחולה בהן אפילו בנמצא על בשרה ויש לסמוך עליו דהא לשיטת הראב"ד אפילו בנמצא על בשרה לחוד חליק דמעלמא אתיא כמ"ש הרשב"א משמו הביאו ב"י וכ"ב הטור בשם י"א אף על גב דאק לא קיי"ל כווחיה מכל מקום בכהאי גוונא י"ל דכ"ע מודים וכמו שכחב הפרישה: (במן) ואם המכה בכתפה והבתם על יריבה - כתב גם' מנ"י וכן אם המכה גנוארה במקום שא"ל לנפף משם על ירכה אף אם היא שוחה כגון מן הנדדים וכיוצא בו גם כן דינא הכי אלא לנפף מפט על ילפט חוף מט טרו שונה לבון מן התידים וביותי פוגם כן דימו הבי הבות במסיף קפון כ"ש: לשמות מהחבור - כתב הרתב"ד ז"ל בם' בעה"ל התגור וכ"כ הש"ך בסעיף קפון כ"ש: (ד) למטרה מהחבור - כתב הרתב"ד ז"ל בם' בעה"ל התגור הזה הוא סינר שהיא חוגרת על יריכוחיה לניעות וכ"כ הרשב"א עכ"ל עיין מ"ש לקמן הה הוא סינר שהיא חוגרת בשם הש"ג דם ל דלח כרש"י והרב ר"ע שהביח הש"ך ס"ק כ"ח ועיי"ל סעיף מ"ח מ"ש או במקום החגור עצמו ממאה: כ"כ הרחב"ד בם נעל הנפש וכחב הב"י הפעם כֹי פעמים שהיא שוחה מעט וכא לה מקום החגור כנגד בית החורפה ע"כ לפ"ז נראה כשנמלא בחלוקה למעלה מבית התורסה כל שהגיע חוחו מקום נגד בית החורפה כשהיא שוחה מעם 'פמאה אבל אם אינו מגיע אלא כשהיא שוחה הרבה מהורה מן הסחם כשלא ידעה שהיחה שוחה הרבה דדוקה נגד החגור התרו דעתה ועיין מש"ל סעיף י"ג: (ב) ואפילו במצא לצד חוץ שיין מש"ל סעיף י"ח וסעיף כ"ג: (ב) ואפילו לא עברה בשוק של מבחים - נש"ך ס"ק כ"ו כתב נשם הב"ח שתמה למה ססק להק! כהרשב"ח שהוח יחיד בהוראה זו ע"ז כתב הט"ך שם שגם הרמב"ן כרשב"א פ"ל וכ"ג דעת ה"ה ודעת רי"ו עכ"ל ולא ידעתי למה השמים דעת הראב"ד שגם הוא כהרשב"א ס"ל בזה דאם נזדקרה וגמלא על חלוקה לכד דעהורה אפילו לא עברה וגדולה מזו ש"ל להראב"ד בעל בשרה לבד נמי מלינן כל היכא דאפשר למיחלי משום דם"ל דללישנא בחרא דר"פ הרואה דמוקי להא דג' ספקות בחבור ולמעלה ובמדקרה מיירי בלא עברה בשוק של טבחים ומש"ה על בשרה - ממאה אבל בעברה בשוק של סבחים אף בנמצא על בשרה לבד הלינן אף ע"ג דללישנא קמא דמוקי לה בנמצח מחגור ולמסה ובעברה בשוק של שבחים ואפ"ה חני בנמצח על בשרה דעמחה חלמח דלא חלינן כיון שנמצא על בשרה לבד ס"ל להראב"ד ז"ל דהלכתא כלישנא בחרא וללישנא בתרא י"ל דלעולם חלינן אפילו בנמצא על בשרה לבד כל היכא דאפשר למיחלי אלא בהא לא קיי"ל כותיה דהראב"ד וכמ"ם הרשב"ל. הביאו ב"י דלישנא בחרא לא למסתר דינא דלישנא קמא אַמיא אלא לחדושי אוקמסא לברייחא ואיחא להא והא אבל בזה דעם הרשב"א והראב"ד שוה

בנזדקרה ונמצא על חלוקה לבד דעסורה אפי' בלא עברה בשוק ש"ע :

ורדבד הב"י כ' וז"ל ואיכא למידק מ"ע דהרשב"א שפי' על בשרה ועל חלוקה דחירוצא
בחרא בחלוף מה שפי' ללישנא קמא דעפי הוה עדיף לפרש חרווייהו בחד גוונא כדפריפנא
לדעח הרמב"ם וכו' ונ"ל שטעמו משום דאי כפי' הרמב"ם דגם חירון השני מיירי בשעברה ולא
חידש בלישנא בחרא אלא דבודקרה הוא מן החגור ולמעלה כלמעה א"כ לא ה"ל לחלמודא
למימר אלא בחאי לישנא אבע"א מן החגור ולמעה ואב"א מן החגור ולמעלה וכשודקרה
ואבעית אימא בשעברה בשוק ש"ע וכו' ומדפלגייהו בחרחי משמע דכ"א חי' לעלמו ובחירון
השני מיירי אפילו בלא עברה וכו' וע"כ על בשרה ועל חלוקה צריכין אנו לפרש בחילוף
מה שפירשנו בחי' הראשון ע"כ:

ולפעב"ד נרחה דפירוש הרשכ"ח מוכרח מסוגיה שם דהת לריכין אנו להכין שינוי הלשון של הש"ם בהני חרי אוקמחת דבל"ק אמר תב"א מחגור ולמטה כגון שעברה בשוק של סבחים על בשרה מגופה אחיא דאי מעלמא אחיא כו' וכל"ב אמר ואב"א מחגור ולמעלה כגון דאודקרה על בשרה ודאי מגופה אחיא דאי מעלמא וכו' וקשה למה כל"ק לא אמר על בשרה ודאי מגופה אחיא אלא קאמר על בשרה מגופה אחיא והיינו כמ"ש הנ"י בשם הרשב"א דאע"ג דנמלא על בשרה אינו ודאי אלא רגלים לדבר כיון דמבופה חזי ובגופה אשחכח אבל ודאי ליכם דהם א"ל שניחז מבין רגליה וכל"ב אמר ודאי מנופה אחיא ואמאי משווי ליה ודאי בל"ב ספי פל"ק ולסי' הרשב"א ניחא דבל"ק דמיירי בעברה בשוק של פבחים ואפ"ה על בשרה לבד ממאה מ"ב וליכא אלא רגלים לדבר הואיל ומגופה חזיא ובגופה אשחכת אבל ודאי ליכא כיון דעברה בשוק של שבחים דאיכא למימר דניחז הדם מבין רגליה וכמ"ש הרשב"א ז"ל אבל בל"ב דמיירי בלא עברה מש"ה נאמר בנמלא על בשרה ודאי מגוסה אחיא דהא אין לה שום דבר לחלות בו ונם נמצא על בשרה ומנוסה עלולה לראות מש"ה ודאי משויק לה ואפ"ה בנמצא על חלוקה לבד מהורה משום דכל שמדקרה א"א לדם למפטף אלא שומח ויורד ונוגע פעמים אף בחלוק אכל שלא יגע בכשרה א"א ותש"ה עכל"ל שנחעסקה בכחמים ולאן אדעתה או שמא מחכולת נרלפה שם זה חצל זה עד שנעשית יותר מגרים וכ"כ הרשב"ח חבל בנמנח על כשרה ודמי דמין לחלות בדרך רחוק כזו ומש"ה אמריכן דוודאי מגוסה אמיא ומסירש"י שם משמע דם"ל כדעת הרמב"ם דאף כל"ב מוקים לה בעברה דהא פירש"י ד"ה דאיזדקרה זקפה עצמה וכו' ואט"ג דמברה בשוק של מבחים וכו' משמע דם"ל דאף בל"ב מוקים לה בעברה מיהו חין זה מוכרת די"ל דרש"י בא לגלות דאף ללישנא בתרא לא הדר מתאי דאמרים בל"ק דנמנא של בשרה אפי' בעברה לא חלינן ולאסוקי מדעם הראב"ד שכחבחי לעיל אך מדפירש"י כן על לישנא בחרא ולשיפת הרשב"א ע"ב הא דאמר בש"ם בל"ב על בשרה ודאי תגופה אחיא היינו אפי׳ בנמצא על גופה ועל חלוקה סמאה ואינה סהורה אלא בנמצא על חלוקה לבד ואלו בעברה בשוק של מכחים בנמנא על בשרה ועל חלוקה מהורה וא"כ לא ה"ל לרש"י למיסחם ולפרש אע"ג דעברה וכו' כיון דללישנת בתרא מיירי בנמנת על בשרה ועל חלוקה ובכה"ג עיהורה א"ו דרש"י פ"ל כשיפת הרמב"ם דלל"ב נמי מיירי בעברה וכן נרחה מחום' ד"ה על בשרה ודחי מגופה אחאי כו' דס"ל כשיפה הרמב"ם שהקשו מהא דלקמן בשמעתין גבי לכשה ג' חלוקים וכו' דהולה אשי' בחחחון וכו' ולפי ליון דבריחש משמע דקאי אל"ב ולכאורה ל"ק דש"ה דוודאי מברה מש"ה חלים אשי' בחחחון משא"כ כאן דלא עברה ואיכא מני רגלים לדבר דעל גוסה

170

משתכח' מש"ה משווינן ליה וודחי ח"ן דס"ל להחום' כשיטח הרמכ"ם דלל"ב נמי מיירי בעברה ומש"ה מקשה החום' על ל"ב ולא על לישנא קמא משום דבלישנא קמא א"ל דאינו אלא רגלים לדבר כיון דמגופה חזים ובגופה משהכח מש"ה מטמחינן משח"כ בבגדיה אפי' בחחחון חלינו דכמה מילי מסילין בבגדים טפי מבשרה וכמ"ש הרשב"א ז"ל מש"ה מקשה דווקא לל"ב דאמאי משוה ליה וודאי כיון דעברה בשוק של שבחים איכא למיחלי דמעלמא אחיא כמו בלבשה ג' חלוקים דחליכן אפי' בחחחון:

ובאכזרו לפי' הרשב"ה קשים מחי דקחתר בלישנם בחרם על בשרה מגופה חחים דתי מעלמת חחים על חלוקה מבעים ליה לחשחכותי דל"ל החי בעמת כיון דליכת למיחלי דהם מיירי בלא עברה ודאי דפתאה דלא גרע בנמלא על בשרה ולמעלה מחגור ומזדקרה מעל חלוקה ולמטה מחגור דעמאה היכא דלא עברה כדתגינן במחני' על חלוקה למטה מן החגור ממאה ואי משום דבעי למימר מכח צירוף הוכחה זו דעל חלוקה מבעיא ליה לאשכוחי הוא ודאי מ"מ הוא ללא צורך כיון דהברייחא מחיישבח בלא"ה אף אי נימא דלא הוי כודאי וצ"ל באמח מלחא בעלמא אמר כיון דלא נמצא על חלוקה לבד אין כאן הוכחה דמעלמא אחיא וכמ"ש הרשב"א שם בל"ק ודוחק ומי יבא אחר הכרעת המחבר ז"ל שססק להלכה כדעת הרשב"א וסיעתו: אלא דל"ע לעיל סעיף ו' כ' בשם י"ח שלא אחרו אלה בכחם הנחלא על חלוקה אבל כחם הנתנא על בשרה בלבד וכו' אין לו שיעור והוא דעת הרמב"ם וכ' המ"מ הביאו ב" שמעמו מדאמר בפ' הרואה כחם על בשרה ספק סמא ספק מהור סמא וסבר הרמב"ם ז"ל דכל פחות מכשיעור ספקא הוא אם הוא מדם מאכולת או לאו וכבר אמרו ספק בבשרה טמא ומיהו ה"ח בשנמנא על בשרה לבד אכל אם נמנא על בשרה ובגדיה כא' כחבו שחולה בכל מה שיכולה לחלוח עכ"ל ולשיטח הרשב"א א"א לומר כן דהא הרשב"א ס"ל דלל"ב שהוא עיקר הא דחני על בשרה ספק שמא ספק שהור סמא היינו אפי' בנמלא על בגדיה ועל בשרה כא' וכיון שכן ה"א לומר דהברייתא נהכוין נמי לפחום מכשיעור שהוא עתא דהא זה אינו עמא אלא בנמלא על בשרה לבד והברייתא לא מיירי בהכי אלא גם בנמלא על בשרה ובגדיה כאחד ובאמח הרמב"ם לשיטחו אזיל דם"ל דלל"ב נמי מיירי הברייחא בעברה בשוק ש"ע וכ"כ בס' כו"ם אבל על המחבר קשה כיון שחשש לעיל נמי לדעח הרמב"ם והביאו בשם י"א ואיך סחם כאן כדעת הרשב"א ז"ל ודוחק לומר דם"ל להמחבר דאף לשיעח הרשב"א יש ראיה לדעה הרמב"ם מל"ק דהא בל"ק הפי' נמנא על בשרה היינו על בשרה לחוד ואז יש לכלול נמי הספק דפחות מכשיעור דעמחה מספק דזה אינו כיון דלל"ב מיירי בלא עברה ועל בשרה פי' על בשרה ופל חיוקה דספיקא ממא וא"כ ע"כ דלא כייל הברייחא נמי הך ספק דפחות משיעור דא"כ אמאי ממאה בהא לכ"ע מהורה דחלינן במאכולת וא"כ אף בל"ק נמי אמרינן דלא איירי הבריי בהכי ועוד דוודאי הג"ב עיקר וע"כ ל"ל דטעם המחבר דס"ל כמ"ש הגהו"ח דטעם הרמב"ם סוא מפני שכל הנוף בדוק הוא אצל דם מאכולת:

לאגב נזכיר מה שהקשה כם' שב"י וכן הקשה כם' מנ"י דלשיפה הרמב"ם דם"ל על בשרה אפי' פחוח מרשיעור סמאה מה סריך הש"ש אי מחגור ולמטה על חלוקה אמאי מהור הא י"ל דמיירי פחוח מכשיעור ועל כשרה ספק ממא ועל חלוקה מהור וחי' במל"י דלדעה הנהום ניחא דא"כ לא שייך ביה ספק דלא מקרי ספק אלא ודאי הוא עכ"ד וע"ז השיב בם' כו"ם דא"כ כדמוקי ביתר תגרים כ"ש דקשה מ"ס קרי ליה ספק וא"כ אדפריך מחלוקה אמאי ספק סהור דזה יש לדהוה דמיירי בפחוס תגרים עדיפא ה"ל להקשוח אמאי קרי ספק ודאי הוא דהא ע"ז סובב והולך כל קו' הש"ם לדעחו עכ"ד ולק"מ דזה לא היה יכול להקשות דחמחי קרי ליה ספק הח ודחי כיון דומנה על בשרה הייתי חומר דפי' על בשרה הוח דנמנא על בשרה ועל הלוקה מש"ה קרי ליה ספקה ועל חלוקה דעהור היינו בנמנא על חלוקה לבד מש"ה הולך הש"ה להקשות אי מחגור ולמעה כו' וע"ז משני הב"ה מחגור ולמעה וכגון שעברה וכו' ומש"ה אף בנמנא על בשרה קרי ליה ספקה דהה עברה בשוק וכו' דה"ל דניחו מבין רגו' זה"ל להיחו מבין רגו'יה על בשרה המיל דמנוסה חזיה ובגושה השתכת רגלים לדבר הוא וכמ"ש הרשב"א ז"ל מ"מ אינה שמאה אלא מספקא אבל למאי דס"ד - דמקשה דלא מיירי בעברה וכו' לא המ"ל דמיירי בפחות מכגרים דא"כ ע"כ השתא מיירי בנמלא על בשרה לחוד דאי בנמלא גם על חלוקה ודאי דבפחוח מכשיעור עהורה א"ו דמיירי בנמלא על בשרה לחוד וכיון דנמלא על בשרה לחוד ולא עברה נחי בשוק של טבחים ס"ל להמקשה דלאו ספקא מקרי אלא ודאי הוא דהא איכא רגלים לדבר דבגופה אשתכח ומגופה חזיא וגם לא עברה דליכא למיחלי במידי ולא אמרינן דלאו אדעהא ודלמא טברה כיון דנמנא על בשרה לחוד אם לא דאישחכה נמי על חלוקה כיון דליכא רגלים לדכר אז מקרי ספקא די"ל דלמא עצרה ולאו אדעחה גם בלא"ה דברי מל"י נכונים דחי ם"ד דמיירי בסחות מגרים ח"כ הח דהני בברייהה ספק ר"ל ספק חם הוח מן מאכולת או לאו מש"ה ס"ל להמקשה דעל בשרה דלאו ספקא דודאי לאו מאכולת הוא כמ"ש הנסום ח"ו, הם דקחמר ספקם הייטו ספק אם מעלמה או לאו מש"ה מקבה ממ"ג ופשוע הום מעל בית יד של חלוקה · פירש"י ר"פ הרואה כחם לפי שפעמים שפושעתן מעל ורוע ונופל כנגד מעה עכ"ל ור"ל שפעמים שמוליחה הזרוע מן הגיח יד וחז הכיח יד נופל למסה משח"כ כשהים מלוכשת הכיח יד על הזרוע אז יש לה קשרים שלא מפול הכיח יד ע"נ פפ ידה ובזה מבורר דלה חקשי הא דכחב המחבר והוא מרשב"א דאפילו אינה יכולה להגיע שם אמ"ב משחה הרבה וכו' דמאי רבוהא בזה דהא כיון דהגיע עד למעלה מקשר אלבטוחיה כי היכי דחיישינן לה בקשרי אלבטוחיה ה"ג בביח יד א"ו דהכא תיירי מחששא בשפשפה זרועה ומיהו אפשר אם אומרת ברי לי שלה פשטתי פעל זרועי דנאמנת ולא אמרינן בּבַה"ג מלחא דלא רמיא וכו' כמ"ש הפוסקים לקתן סעיף נ"ב ודלא כע"ו שם ס"ק מ' אפי' אינה יכולה להגיע שם - כן הוא בעור והרשב"א וקשיא ליה דאלו הכא משמת אפי' באינה יכולה להגיע אלא ע"י שחיה הרבה ואלו לעיל גבי מקום החגור כ' בב"י בשם בעה"נ דמעמה משום שע"י שחיה מועעת כה לה מקום החגור כנגד בית החורפה משמע דדוקא כשמגיע לא"מ ע"י שחיה מועשה הוא דמפמאינן הא' אלו לא היה מגיע להחם כ"א ע"י שמיה מרוכה לא היו פממאין כמש"ל גם משמע מדכ' שמקום החבור מגיע לא"מ ע"י שחיה פושמת א"כ ע"י שחיה מרובה מגיע נגד החורסה מה שהוא אפי' למעלה מחגור וא"כ למה דפסק כחן דחיישינן לשמח שיחתה הרבה ח"ב חף למעלה מן החגור היה לחוש חם נמנח שם כתם ואטן חטן דמן החגור ולמעלה מהור וכ"ל כל הפוסקים והש"ע בסמם ואסשר לומר דמתני' והפוסקים מיירי כשהיא חוגרת בחגורה דאז אפי' ע"י שחיה מרובה א"א להגיע מה שהוא למעלה מן החגור מגד ההורפה לפי שהחגור תפסיק למה שהוא למעלה מן החגור וא"א לכוא נגד בית החורסה אבל כשאינה חוגרת חגורה י"ל באמת חיישינן אף אם נמנא למעלה ממקום התבורה ומיהו מסתימות הפוסקים לא משמע כן ובאמח כם' בעה"נ שם לא כ' מעם זה שכ' הב"י וי"ל דאף עד מקום החצור אינו כא אלא ע"י שחיה מרובה אבל למעלה מחגור הינו בא אפי' ע"י שחיה מרובה וצ"ע ועיין מש"ל סעיף י"א :

בתב כש"ך ס"ק כ"ז כשם רי"ו חהם דנמנה על חלוקה פי' חלוק הכדוק לה כדלק' וספום הוא ב"י וד"ת עכ"ל ולענ"ד נראה שעדיין זריך פנים היכא דנמנא על חלוקה ועל בשרה ועברה בשוק של סבחים דקיי"ל דמהורה אבל בנמנא על בשרה לחוד שמאה וא"כ יש לדון בזה פשהיא לבשה חלוק שאינה בדוק לה אי דיינים לה כנתנא על בשרה לחוד ואמרינן דהכחם שבחלוק היה מכבר או לא דסוף סוף נמנא גם על חלוקה מיהו נראה ממ"ש הרשב"א דהא דקאמר הש"ם על חלוקה פהור דחי מנוסה על בשרה ה"ל לחשכוחי לחו מכח הוכחה כיון דנמנח גם על בשרה אלא פלהא בעלתא אמר דהשחא לית כאן הוכחה דמגופה אחיא כיון דותנא גם על חלוקה א"כ גם בנידון זה פהורה דסוף סוף ליכא כאן הוכחה דמנופה אחיא דהא נמצא גם על חלוקה וכ"כ בכ"י הפעם במכה שבגופה דחולין אף בנמצא על בשרה לחוד כיון שאין כאן הוכחה אבל בהא דסעיף י"ז אם מנאה כחם לתעלה מחגור וכחם למעה מחגור דחולה התחתון בעליון ואתריט כי היכא דהעליון כא מעלמה כך התחחון מעלמא כ"ז דוקא אם היה החלוק בדוק לה מלפעלה ולמסה אבל אם לא בדקה החלוק אלא למטה מחגור ולמעלה מן החגור לא היה בדוק לה וודאי דאיע חולה בעליון ואמריטן דכהם העליון היה כבר וסמאה:

(אף) ואם א' כיסתה · צם' הלגוש לקמן פעיף מ"ח כתב דברים תמוסים שכ' דחפי' היתה לשתיק לתפה מן התצור תלינן בזו שכסתה בלילה דחלים יותר ברחיים לילה מברחיים יום מפני שאם היחה רואה כיום היחה מרגשה לסיכך חלים יוחר בראיים לילה שראחה כשינה מש"ה לא הרגישה והם דברים חמוהים שלא מלינו זה בשום ספר והוא סוחר דברי עלמו מ"ש כאן בפעי' זה וכבר עמד ע"ז בס' מנ"י לקמן סעיף מ"ח ומה חימא על בעל לחח"מ שהבים לדברי הלגוש בפ' הרואה כחם ולא הרגיש שהם דברים זרים וחמוהים ואין להם שורש וענף ועיין בס' מג"י שכ' דאף בשינה אינה אלא מדרבק כדאי' במכילחן דף ג' ישנה נמי אגב לערה מיתערה וכיון דלח ארגשה אין כאן רק פומאת כחם מדרבק עכ"ד שם מיהו בחשו' מוהר"מ לובלין כתב דבשינה הוא ספק דמורייהם וצ"ל דם"ל דהש"ם לא קאמר החם הכי אלא לכ"ש אבל לב"ה דתשמא למפרע י"ל דם"ל דבישנה לא ארגשה ומש"ה מעמא למסרע אך נראה מסוגי' שם דתף ב"ה ס"ל סבכה זו ואינו מחמיר אלא לקדשים ולחרומה אבל לא לחולין ועיין בתום׳ דף ג' ע"ב ד"ה מ"ב וכו' וכבר עמדתי על חקירה זו לעיל סימן קפ"ג אם לאחר החשמיש נמלא הכחם אם סד"א הוא אינו אלא ספק דרכנן והבאחי שם ראיה דכמה חשובות ס"ל דחינו חלח דרבק ועחה עיינחי וולע"ד דחפילו חחר חשמיש חינו חלח מדרבון כיון דלח ארגשה ומה שכחבו החוספות שם דשמאי אים ליה דלעולם אשה מרגשת ואינה חוששת בהרגשת עד ושמש כמו שאינה חוששה בהרגשה מ"ר עכ"ל דמשמע דהלל דם"ל דסברה דהרגשת מ"ר חייש נמי לפעות דסברה הרגשת עד או שמש היינו דוקא לתרומה ולקדשים משום סייג אבל לא לחולין דזה אינו אלא חששא דרבנן אבל מדאורייאא סומכין ע"ז דוודאי לא הרגישה לפני שמעות זה אינו מלוי וכמש"ל מש"ה כל היכא דאיכא למיחלי חליק אבל היכא דליכא למיחלי ובודאי מגופה חזי' בהא י"ל דהוא סד"א דלמא הרגישה וסברה דהרבשת שמש הוא כיון דבלח"ה אית לן חזקה דחזקת דם שנא בהרגשה וכמ"ש לעיל מזה באריכות בסימן קס"ג דכל היכא דאיכא למיתלי חלינן או מטעם דלא שכיח או מטעם ס"ם:

בזיוהר ג"ע היכא דשימשה מטחה ואחר כך מנאה כחם על דבר שאינו מקבל פומאה או על בגד לבוע דבעלמא קיי"ל דעהורה אע"ב דוודאי מנושה אחיא כיון דשלא בהרגשה חזים אבל כאן דסד"א הוא די"ל ארנשה וסברה הרנשת שמש הוא שמאה: (דן) מבה בצוארה עיין ש"ך ס"ק כ"מ דמיירי בלדי הלוחר דחי בלוחר ממש בלח"ה חולה בה ובם' מנ"י כחב כיון דהשעם דחולה בנואר פירש"י לפי כשמעה צוארה נופל הדם בחחתיות חלוקה דזה לא שייך כשהים שוכנה מש"ה הינטריך למעתה לפי שכשה כה המרים דנההפך ובה לו שם ובחתם כשהיה ישנה י"ל נתי שהיחה תעם כמשה מוך השינה ונפל שם: (57) למעלה שהחגור . כשהיה ישנה י"ל נתי שהיחה תעם כחשה חוך השינה ונפל שם: (57) למעלה שהחגור . עיין בחשובת עה"ג סימן כ"ג : (55) ויודעת שלא גורקרה . וצ"ע בנתוא על חלוקד לבדה אפילו אי נוזקרה נמי חליכן דהא א"א לבוא מן המקור וכמ"ש לעיל כשם הרשב"א וזה דלא כחשר עה"ג י ואפשר דה"ל אמרים דחרי קולות לא מקלים דנימא כיון דלא נמצה אלא על חלוקה ודאי מעלמא אתי' וגם לחלות סחסון בעליון כולי האי לא אחרינן דהא לשאר פוסקים ס"ל דאפילו בלא נמנא אלא על חלוקה ובחגור ולמעלה אם"ה ממאה אם לא עברה בשוק של מכחים וכמ"ש בב"י כאן: (ב) שאבי אוסר - ול"ע אם למעלה מן החגור מנאה הכחם בחלוקה ולמפה מן החגור נמנא על בשרה אם זה הוא כמו בשנמנא על בשרה וחלוקה שמולה אם עברה אם לא כיון דלא ראתה הכל במ"א וגם בלא עברה אם חולה החחתון שעל בשרה בעליון שעל חלוקה דכיון שנמצא למעלה מן החגור על חלוקה ודאי עברה ולפנ אדעתה וניחז למעלה על חלוקה ולמסה על בשרה ול"ע: (בוא) בך בא התחתוך ודוקה חדום בחדום חולה למעה בלמעלה אכל שחור בחדום לא חליקן לדידן דלא קיימא לן כלישנא קמא דרבא בפ' הרואה כתם וכמבואר בעור ובנ"י לקמן וכ"כ בבאה"ג כאן : (מַב) אפילו לובשת שלשה חלוקים זע"ו ונטצא אפילו בתהתון מתור - הפעם לחתרינן שמא ניתו מבין רגלי' או שמא נחקפלו בגדי' העליון וניחו על התחחון זכ"כ הב"י וה"ה חיפכת חם לה עברה בשוק של סבחים ולבשה ג' חלוקים זע"ו ונמלת חפילו בעליון שתאה דאמרים דנהקפלו התחחונים וכ"ה בברייתא דף נ"ח מ"ב להדיא ולא ידעתי למה השמיטו זה ולעיל בעיף י"ב לא כתב אלא הרבוחא דנמצא לצד חון אבל רבוחא זו לא כתב עמש"ל בסעיף כ"ג כשם שו"ח פח"ח ולפ"ז לק"מ:

ובתב בספר מעיל לדקה סימן ס"ג דזה וודתי רישוחת מקרי חלח כיון שלח עברה בשוק של סבחים וליכא מידי לתיתלי ביה ע"כ ל"ל שנחקפלו בגדיה ואם כן בג' ימים ראשונים של ז"נ דלת חלינן כחם בשום דבר מ"מ אם לבשה חלוק שלבשה בימי נדחה אך היחה חגורה למטה סינר לבן ונקי מלפניה ומלאחריה יש לחלות הכחמים שבחלוק העליון שהם מימי נרחה כיון שהסינר שלמסה נקי אע"ג דבעלתא אמרינן דחוך ג"י לא חליט שום כחם מ מ שאני הכם דחיכא הוכחה קנה שלא נחלכלך התחחון פפי מסחבר למימלי שהכחמים שבכנד העליון הוא מן ימי נדתה דהא דין זה דאין חולין חוך ג"י הראשונים אין לו שורש בפוסקים זולת במרדכי והתרומה והד"מ כתב להקל בספקו כ"ש בנ"ד שיש לו מקצח הוכחה נ"ל שיש להקל עכ"ל הנה אף מה שכחב שם בחשובה שכ כ בב"י דוה וודחי ריעותה מיקרי מחי דאשחבת על העליון ולא בתחתון לא מלאתי כן בב"י גם מה שמשיים עוד שם וו"ל וה"ם איפכת בנמנת על התחחון ולח בעליון ויש לה מקום לחלות חליכן ספי מעלמת אהית דתי מגופה אחיא על כשרה בעי נמי לאשכוחי ולכן חולין שפי בחשש רחוק דאמריט שנחקפלו העליונים ונכחם התחחון או מבין רגלי' ניחז אבל מכל מקום ריעי מלחא פובה אלא דעה לן יוחר לחלוח חמיד במלוי פסי וקים להו דהחי שכיח ספי פכ"ל ודבריו חמוהים מ"ש דאי מגופה אחי' על בשרה נמי בעי לאשכוחי וכו' דמשמע אלו היה נמנא גם על בשרה לא היינו חולין והא ליחא דבנמנא על בגדיה ובשרה כא' וודאי דחולין היכא דאפשר למיהלי אלא דהחם ה"ם כיון דחוקת דם שכא בהרגשה והיא לא ארגשה וגם אפשר למיחלי חלים ואמרים דנחקפלו משא"כ היכה דא"ה למיחלי כדהמרינן צמכלחן דף ג' לכ"ש בשוק של סבחים לה עברה החי דם מהיכח חחי' חע"ג דם"ל לב"ש שעמח דהרגשה מ"מ לענין דינח דבריו נכונים ויש לסמוך עליו כיון שדין זה אינו אלא חומרא בעלמא וחומרת האחרונים: (מנ) בך תולה בבנה ובבעלה י מכואר בפרישה שהבאחי לעיל ססט"י י"א דאפילו נמצא על בשרה חולה בבנה ובבעלה אכל בסיפא כשלא נמלא בהס דם אלא שהיו עסוקים בדבר שדרכו לנמז ודאי דחין חולין אלח כשנמנח גם של חלוקה חבל בנמצח על בשרה לבד לח דלח עדיף מעברה בשוק של מכחים : (מד) רם דרך פי האמה · והוא מחשובת הנשכ"א שהכיא בב'י סס"י וה ומבואר שם בנדון שלו היה דרכו לנאת מסי האמה דם אפילו שלא בשעת הפלח מ"ר ואז האשה חולה בו משא"כ כשאינו מוצים דם אלא בשעת הפלח מ"ר יש לומר דאינה חולה בו עיין מ"ם בסימן קס"ו בשם השב"י שכחב לחלום אפילו באיט מוליא דם אלא בשטח ספלח מ"ר ונדון שלו היה שהיחה האשה מוליאה בבדיקה קרפין והיה חולה בו שכן נמלא במי רגלים שלו ול"ע

בתב בשו"ח מהרי"ט ח"ב סי' ל' על אשה שבדקה ומנאה בעד שלה דם סמוך לחשמיש ב' או שלשה ימים אחר החשמיש וכו' עד שנודע שבעלה היה שוחה דם מפי האמה וכן לא"ם בדקו ורחו דם עם ש"ז יוצא ונשאל אם יכולה לחלות בו אח"ל דחולה אם אחר ג"י מצאה כחם גדול אדום אם חחלה בו והשיב שכ"ז שדרכ' לפלום היינו חוך ג"י חולה בבעלה אבל לא לאחר שישאי פליסה ע"ש שיש מ"ם שם וכלחה ועיין מ"ש בע"ה פי' קבי"ו מעיף י"א מזה : (בודן) אבל אדיום בארום · ושחור בשחור אפי' אם אינה ניכר ממש שדומה לו תולה בו' וז"ל הרשב"א כתה"ק אבל אם זה אדום וזה אדום או זה שחור וזה שחור ואינו ניכר אם דומה ממש או לאו הרי זם סולה ע"כ תוכח דדוקא היכא שיש לסשק שאע"פ שאינו ניכר ממש שדומה זה לזה מ"מ ססקת הוא אם דומה הוא או לא גם כשנהעסקה במי חלחן או במי בשר וקילור שהם אדומים קצם שחולין בו החדום נמי מייכי שיש ספק דלמח דמיח להדדי חש"פ שזה חדום חלח וזה חדום הרבה מ"מ שמא בהתחברו עם הששתן יולד מכין שניהם אדמימות ביותר וכמ"ש בחשובה ח"ב סי' מ"ו הבהחין לעיל סי' קש"ח אבל היכא דוודאי אינו דומה וליכא מידי למימלי אפי אדום באדום אינו חולה וכ"כ בהריא כם' בעה"ל שממע מקור הדין הזה וז"ל ואין נריכם לדמום

הלכות נדה סימן קצ כמם סלוקה לכמם שנשתמש' בה אם דומה לה או לאו אלא תולה כל אדום באדום מן הסחם יכל שחור בשחור מן הסחם אח"כ נחברר לה דחין אודם הזכע דומה לאודם הכחם שאלו נחברר לה כן אינה חולה מסני שהוא כאדום ושחור וחני' נחעסק' באדום אינה חולה בה שחר וכו' אבל מי שאינו יודע בדמיונו' או שמלך הצבע מכנגד פניה ואינה יכולה לדמות מן המסם חולה כל כחמים כל מיני אדום באדום וכל מיני שחור בשחור הלא חראה באוחה שבאה לפני כ"ע ואתר לה שמא מכה יש בך והיא יכולה להחגלע ולהוציא דם ומהרה ר"ע והרי אשה ע לא הביאה כהם לפניו אלא דאמרה לו ראיהי כחם זה גם לא אמר להוציא דם מן המכה לראום שם דומה לו ש"מ דחולין מן הסחם עכ"ל וכ"כ הרשב"א בחה"א אלמא דוקא מן הסחם חלינן אדום באדום אבל היכא דהדמיון מכחישו בודאי אין חולין אפי' אדום באדום והא דחולין בקילור ובמי ללי היינו מן הסחם שיש לומר שהקילור הי' אדום כמו כן אע"ש שמן הסחם אינו אדום כ"ל ובעט"ו כ' הפעם ח"ל שכן דרך להיוח שפיפה מחח מזה המין עומו הוא יוחר אדום מחברו עכ"ל או שמת בהתחברו עם הפשחן נחחדם יוחר ויש בו שינוי קנה ול"ע מבל היכת בהכרר לט שאין לו דמיון אף בהתחברו עם הפשחן וודאי דאינו חולה והוא פשום למעיין בדבריהם: ובזה מיושב מה שהק' בסרישה על הטור שכ' וו"ל וי"א שעכשיו אין אנו חולין כתם בשום דבר שאין אנו חולין אלא בדומה לו ואין אנו בקיאים במראה דמים ולא נהירא וכו' וע"ז הק' בפרישה וז"ל ק"ק הח כחב לעיל בסמוך חבל חדום בחדום חפי' חינו דומה לו ממש חולין בו ובזה חין חנו פוטין גם בזמן הזה שכ"ל ולח ק"מ דמ"ש לעיל אפי' אינו ניכר ממש שדומה לו וכו' היינו שחנו מסופקים וחין חנו יודעים חם דומה לו וכיון דקיי"ל מספקח מסהריכן וחליכן מש"ה סהורה וכ"ז לדידן דתן הסחם חליכן אבל דעה זו ס"ל דלריך לידע בבירור שדומה לו ואסי' אדום באדום נמי לא חליכן אלא בידוע בבירור שדומה לו מש"ה ס"ל

כיון דחק לא בקיחים בזם מש"ה חין חולין שום כחם ופשום הוא: ולבאורה לא נכחה כן מדברי הב"י אלא דחולין אף אם אינו דומה בודחי שכ' וז"ל ומ"ש אכל אדום בחדום וכו' וכן משמע מדאמרינן בגמ' הניען להא דה"ר מעשה ותלה כ"מ בקילור אדום ור' בערף עקמה ולא קאמר עהקיפום לראות אם דומה לו וסחם קילור אדום אינו אדום הרבה שהרי הדבר אדום מעורב עם דברים אחרים שאינן דומים עכ"ל משמע דמביא ראיה דיכול לפלות אפי' אדום הרבה מדבר שאינו אדום הרבה אבל ז"א שהרי בדף י"ם ע"ב מקשה הש"ם על ר"נ דאמר כדם הקזה ואשאר אמוראי דהחם מיחיבי מעשה וחלה ר"ת בקילור ורבי חלה בשרף שקמה מאי לאו אאדום ומשני לא אשאר דמים מוכח דהיכא דודאי אינו דומה לא חלינן אפי' אדום באדום א"ו דלא מיירי אלא מן השחם חולין אפילו כדבר שחין דרכו להיוח אדום הרבה ולא אמרינן נקיף שניהם יחד ואז אפשר להחברר כיון שהדבר שמנו חולין בו מינו אדום הרבה ואם הכחם יהיה אדום הרבה אז יבורר שא"א לחלום אלא מן הסתם אמרינן שהוא דומה וא"ל להקיף יחד ולכאורה היה אפשר לומר כיון דאנן לא ממש תן שבונם מתניקן שמוח דותם לה כלקלתנו היא חקנחינו דאף דחזינן שאינן דותים זה לזה הלינן בקיאים במראות הדמים א"כ קלקלתנו היא חקנחינו דאף דחזינן שאינן דותים זה לזה הלינן בחסרון בקיאותינו ומש"ה לעולם חולין אך הרא"ש כ' בפ' החינוקת בסוגיא דרואה מ"ח דלהבחין בין ב' מיני דמים כל אדם יכול לראום אם הם שווין והמור שהבילי י"א דאק אין בקיאים בזה הוא כדעת הרמב"ן שהביא הרא"ש שם והעור לא הביא כאן לי"א אלא לאסוקי

עליה דברי הרמב"ן שמ"ל להקיף יחד: ודע דהח דחי בש"ם לכשה שלשה חלוקים זה על זה אם אינה יכולה לחלוח אינה חולה אפי' בעליון נראה דווקא שלשה חלוקים שהם כחונות החחחון וכת"ש המרדכי בסוף מש' מענים בהגה' מוהר"מ הביאו במ"א סי' חקנ"ע ובהני איכא למימר שנחקפלו התחחונים אבל במלבושים גמורים ובפרם במלבושים שלנו מראה דאינה חוששה בעליון דליכא למימר במלבושים כאלו שנחקפלו ומעולם לא שמעחי לחוש אם נמגא כחם בבגד העליון או בפינור ספליון שלה א"ו דבבגדים דידן אין לחוש לזה י ומיהו אם נחעסקה בכחמים היכא דאסשר ליחז חחת רגלי אפי' בבגדים דידן אין לחוש וכמש"ל בשם הרשב"א י אח"ז מנאחי גשו"ח פת"א ח"ב סי' קפ"ג שכ' כדברי שכחבחי לעיל ומחלק בענין אחר דשאני בגדים שלהם שהיו כולם פתוחים מבית הצוחר עד למסה כנרחה מתקנת עזרת שחתן לחגור בסינור מפני לניעוח אבל מלבושי נשים שלנו שכולם אפודים והיא לובשת ממחני' לממה א"א בשום ענין שיבא בגד העליון נגד התורפה ולא משמחים אם נמצא בבגד העליון וכן בכרים שנוחנים במשה שלנו העשויה כשיכה מוקף בנשרים והכרים עשוים כמדת המשה א"א שיחהפך התחחון לעליון ואם נמצא סכחם על הכר השני יש לסהר ומעולם לא שמענו שפימאו משום כחם בבגד עליון עב"ד:

לכאורה היה משמע מחום' במכילתן דף יו"ד ע"ב ד"ה וכי מה בין זו לזו דחולה הכחם אע"ג שאינו דומה בודאי לאומו דבר שחולה בו שהרי כחבו אהא דקיי"ל דחולה בבחולה שדמיה טחורים מדלא מפליג משמע אפי' הדם משונה סהור עיי"ש אך זה אינו דש"ה דאע"ג שהדם משונה אינו וודאי שהוא דם נדה אלא דאנן מחמירים בבחולה שדמיה טהורים אם נשחנים דדלמא דם נדה הוא אבל כחמה חולה בה וכמ"ש החום' בחירולם כיון דשירפה מלוי לכך הלינן הכחם כה משום דהוא ס"ם שמא מעלמא ואפי' אי אחי מגופה איכא למימר דם בחולים הוא שלא חיתה עדיין המכה משום דלסעמים משחני' ממילא הד"ב עיי"ש ודברי התום' בתורים הוח שנת היהם עדיין התכם מפום לכפנתים מפנים ומדינה של במי בשר או בקילור אדום קצת - לפי מ"ש בם' מנ"י לקמן סעיף ל"ח ההת דכתב המ"מ המעם דלת חלינן בנבע לפי שהוח ספק העומד להתבכר ע"י ז' סמנים והת דכתב בסעיף למ"ד דחין צריך להקיף. הכחם והיינו כיון שיש בדבר לחלוח בה עדיף. מספקא אבל הרמב"ם מיירי בדליכא דבר לחלות ומדכ' המ"מ המעם לפי שאפשר להתברר א"כ לדידן דלא בקיאים היה נראה להקל בספק לצע או דם ולא אמרי' דהוא ספק חסרון חכמה דלא מקרי ספק כיון דליכא בזה"ז שום חכם שיודע להעביר ז' סמנים וכמ"ש הס"ז בסי' פ"א ס"ק ד' ובסי' ל"ח ובחשו' מ"ב סי' נ' ם"כ קשה למה לי כאן שנתשסקה בקילור ס"ל כיון דע"כ מיירי שהוא מסופק אם הוא דם או לא ממילא מהורה לדידן לדעתו וע' לקמן מ"ש וע' בס' בי"ש בסי' קל"ה בדין ספק חסרון חכמה שאין שום חכם בזה"ז שיודע אם מיקרי ספק או לאו ע' מ"ם בחדושי גמרא דף נ"ב וע' במכילתן בחום' ס"ם הכוחה כחם ד"ה נמנח עליה מין ח': (בוד) שתיהן שמאות . בפ"ז פ"ק י"ז השיג על הב"ח שדעתו להקל בבחו לישאל וח"ז וכ' ע"ו שחין לחלק בכך אלא לעולם שחיהן ממחוה ומביח רחיה מן סרשב"ח בחה"ח ע"ש והנקה"כ כ' שעיקר כדעת הכ"ח וכ' על הרשב"ח שלח ירד לסוף דעתו והשיג עליו ע"ש וללע"ד שבחנם השיג על הרשב"ח ודברי הרשב"ח נכונים מאד עד שאני חמה על הש"ך שכ' שלא יכד לפוף דעהו דהרשב"א הלא דברי הרשב"א ברורים ומתחוורים יפה ואביא דברי הרשב"א לפי שבלא"ה דבריו מגומנמים קצח ואח"ן נעמוד על השגת הש"ך ולברר כי לא יחכנו דברי הש"ך בזה ז"ל הרשב"א בחה"א דף קע"ז חניא בש' כה"י בדקה בעד שאינו בדוק לה והניחו בקופשא ולחחר מלאה עליו דש ר' אומר שמאה משום נדה ר"ח אומר ממאה משום כחם כו' ועוד חניא החם רבי מעמא ור"י מעהר וכו והר"ז הלוי פסק כן אף בעד כר"י וא"ח מ"ש עד שאינו בדוק מהא דחנן בפ' האשה שהיא מושה צרכיה ג' נשים שלכשו חלוק א' ומוצא עליו כהם כולו פאאות הדר חיריי הדרביי בצרפחים דהתם נמי בדין היה לפהר את כולן אלא כיון דכולן אלויות בהלוק ה"ל כההיא דב" שבילין דבאם באו לשאול בכ"א שניהם מתאים בוא"ז שניהם פהורים ולא נחחוורו דברים אלו אצלי הא"כ באלה חלוקה אף לעובדת כוכבים שלא ראחה וא"ל ראחה בחם א' מן הג' נשים לאחר זו נסבר את האחרות והאיכא חדא מנייהו דאינה באה ליבאל ודברי הרמב"ן קרובים לדברי התוספות שהוא ז"ל פי' עד הכדוק לה כגון שבדקחו ולא זו מחוך ידה שבדקה כו ועד שאינה בדוק כגון שהזמינה מוכן לבנים ונקיים וכיולא בו אלא שלאחר זמן קנחה בהן ולא בדקה אוחן עכשיו בשעת בדיקה מש"ה מעמח לה ר' משום כדה ור"ח משום כחם ואינה מחוורת בעיני דא"כ חיקשי לן כולה מכילתן ג' נשים שלבשו הלוק א' כדאמרן וכן נמלא על ביח יד של חלוק וכן פשטחו ומהכסה בו וכן עליון א"ו אחר שהיה חלוק או עד גדוק הנלה מהחלה סרי הן לעולם בחזקח בדוקין עד שחדע שינאו מחזקחן שאין חולין במקרה שא"י אלא נ"ל שזה הוא עד שאינה בדוק כל שהיא נושלחו מתקום המוצעע שדרכן של נשים להכין ולהצניע

להם עדים ואין מוליכין אותן בשות ולא מחצסקה בהן בכחמים על הרוב מש"ה הוי משמא בהן ר' משום נדה וכו' אבל בשלקחה חלוק מן השות וא"י ממי לקחחו אם מן העובדה כוכבים או מן הישראלים או מישראלים נדה או פהורה וכיוצא בזה או שקנחה בעד המזדמן לה בבים בכי הם ודמי דליכם מחן דמטמח וחפילו תשום כחם עכ"ל דבריו לריכין ביחור דמ"ם וא"ת מ"ש עד שאינו בדוק מהא דתנן בפ' האשה שלש נשים וכו' דמה הו' אם כוונחן בהו' זו דלשיפת החוספות וסיעתם דמ"ל דחף ע"ם שהיה בדוק לה מהחלה כיון שלת בדקה עכשיו מקרי שאינו בדוק דאמרינן שאחר הבדיקה מקרה נחחדש בו אם כן ה"ל בג' נשים שלבשו חלוק אחד נמי נימא שאחר שלבשמה ופשמחה ומנחמו ומשאילה לחברחה מקרה נחחדש בו וכ"נ מדבריו במ"ה שכך כוונחו בכלים זו אם כן ק' מאי מחרץ ע"ז כיון דכולן הלויות בחלוק אחד ה"ל כההיא דב' שבילין דמה ענין זה לזה דהמם כיון דאחד מהם ודאי ממא וא"א לעהר שניהם מש"ה בכאו לישאל בב"א שניהן עמאים משא"כ הכא לימא מן הדין כולן עהורות דנימת שקרה מקרה חתר שפשעתו הרחשונה ומניחתו קודם שלבשתו השניה הירע מקרה זו וכמ"ם במ"ה שם דאפילו ראשונה ראויה להיות שהורה מפעם זה ואם כן מה ענין זה לשני שבילין ועו"ק לפמ"ש שם במ"ה וז"ל אדרבה כל לובשת את החלוק מצוי יותר לקבל כתמים מעלמת ולחו חדעתה תן המוכין המונחין במקום ח' וכו' עכ"ל נרחה כוונתו דקשית ליה דתפי משמח ולפון חל שחים עם החדם לאמומין בחקם חלוקה סמוך לחלים כותח יחקם חל לחלום הרחשונה רחויה להיום מהורה דכיון שלא בדקה חלוקה סמוך לחלים הכחם היה לן לחלום דמעלתה אחים כמו במוכין המונחים במ"א דמעלתה אחרה להן מקרה אע"פ שהיו בדוקין לה פ"ב למה ליה להקשוח בשביעות דא"כ בסלה כל דיני כהמים דקי"ל כל שלא ידעה אם עברה בשוק של שבחים שמאה ואמאי לא תליק כמו בתוכין סבדוקים לה המונחים במ"א שקרה להן מקרה ולאו אדעחה דהא ס"ל כל שהיא לובשת את ההגות מצוי יוחר לקבל כחמים תן המוכין ונלט"ד דם"ל לרבוחינו הצרפתים דאע"ג דכל שהיא לובשת את החלוק מלוי יותר לקכל כחמים מן המוכין מ"מ החמירו חז"ל לסמח בכחמים כיון דה"ל לתידע אם עברה במקום דם או לאו מש"ה פמאה כל זמן שאינה יודעת שעברה במקום שאסשר לה לחלות הכחם משא"ב במוכין המונחים במ"א דלא ה"ל למידע אם אירע להן מקרה או לאו מש"ה חלינן שקרה להן מקרה אחר שבדקה אוחה אך כל זה לאוחה אשה עלמה שלבשה החלום בדות ואח"ל מנאה בו כמם שהחמירו עליה דה"ל למירמה אנסשה אם עברה בשוק של מבחים או לאו אבל כשהשאילתו לאחרת ודאי דאין לראשונה למידע אם השניה עברה בשוק של מבחים או לאו וכן השני' אין לה למידע אם הראשונה עברה או לאו וכיון שהחלוק שלבשחה מצוי לקבל כחמים היה לן לפתר כולן וע"ז חירצו רבוחינו הצרפחים ז"ל דבחמח מן הדין היה לן לעסר חח כולן אלא דכיון דכולן פלויות בחלוק הזה ור"ל שכל אחח חולה שקרה המקרה סום אנל חברחה ואלו היו ידעית בודאי אנל מי היה נתחדש הכחם זה היינו מפמחין אוחה לא היינו חולין דמעלמא אחיא א"כ א"א לפהר כולן כי ון דאחח ודאי פמאה מחומרא דרבנן מש"ה מטמאינן לכולן כההיא דב' שבילין דהחם נמי מן הדין שניהן טהורין אפי' בכאו לשאי בב"א דלכל א' מוקים לה בחזקח שהרה אלא דמטמאיכן להו כי היכי דלא ליהוי מילי דרבנן כחוכא ואיפלולא וכמ"ש החוספות במכילחיון דף ס' ד"ה באנו למחלוקת ובמס' פסחים דף י' אט"ג דלא דמיא ממש לשני שבילין לגמרי מ"מ הוי כחוכא ואטלולא דאלו אשה א' שלבשה חלוק בדוק וחצאה בו כחם לא חלים דמעלמא אחיא ואלו ג' נשים שלבשר חלוק א' מטהרים לכולן ולא מטמאים לאחה מהן דלאו כ"ע ידעי לחלק דשאני באחם שלבשה חלוק בדוק דה"ל למידע משא"כ בג' נשים וכה"ג כ' הקום' שם ואין להק' דאכחי לא סירצו כלום דאמאי לא נשהר בג' נשים שלבשו חלוק א' דיהיו כולן פהורות דנימא אחר שפשטחה הראשונה טרם שלבשחה השניה קרה לו מקרה שנחלכלך בכחם ז"א די"ל דההיא דג' נשים וכו' מיירי שכל א' סשפחה ומסרה כ"א לחברתה מיד ליד' ולא היה מונח כלל בלא הפיסת יד ואף שמדברי מ"ה נראה דס"ל דדוחק לאוקמי ההיא דג' נשים בהכי אלא דמיירי בסשטחו והניחמו ומשאילה לחברמה. אפשר שלא כ"כ אלא של דברי בד"ה שכ' דאינו מבין דברי הרשב"א כזה וס"ל בפשיטוח דאין כאן קו' כלל ע"ז כ' במ"ה דוודאי קו' הוא אחר דמהחימת המשנה לא משמע כן אלא דמיירי אף במניחחו ומשאילהו אבל וודאי עיקר קו' רבוחינו הלרפחים אינו אלא כמש"ל יומה שהק' הרשב"א מן בית יד של חלוקה כוונתו לפי דמיירי שפשעחו מעל זרועה וכמו שפירש"י הכחחי לעיל מש"ה סק' כיון דפספחו לפעמים ואינה על בופה ממש א"כ אין שמירחו עליה ויש לחלות דמעלמא אחי כמו חלוק שאינו בדוק לדעהם - ומעחה נעמוד על מה שהשיג בנקה"כ על דברי הרשב"ל שב' וו"ל ומה שהק' הרשב"ל מכוחים שלא ראחה לא ירדחי לפוף דעתו דהחם כיון דלא ראחה האיך נחלה בה על"ל לק"מ דהרשב"א לא קאמר דנחלה בה שמגופה בא הדם דהא וודאי ליחם כיון דלמו בח רחיה היא היאך נמלה בה אלא דקושיתו הוא כיון דלדעת רבוחינו הנרפחים דאפילו היה העד בדוק לה מחחלה כיון שלא בדקה עכשיו חלינן דאח"ב קרה המקרה שנחלכלך ממקום דמים ה"נ נימא בשהשאילתה לכוחים אע"פ שלא ראחה נחלה שקרה המקרה שנחלכלך ממקום דמים ה"נ נימא בשהשאילתה לכוחים אע"פ שלא ראחה נחלה שקרה המקרה אצלה שנתלכלך ע"י שעברה בשוק של עבחים ולאו אדעתה ולא עוד דאפי אמרה העובדת כוכבים שלא עברה מי מהימנה בזה ובוודאי דלא מפיה אנו חיין ואמאי אמרינן במכילמן ד' ס' והכי פסקינן לקמן סעיף מ"ח דדווקה בשהשחילתה לעובדת כוככים שהגיע זמנה לרחות ורחחה ס"ח היה דמהורה הח לא"ה שמחה וחמחי נהי דח"ח לחלות דמגופה חזים מ"מ נימח שנחלכלך מעלמח א"ר צ"ל דכל שהיה בדוק לה פ"א לעולם הוא בחזקת בדוק ולא חלינן במקרה כלל אא"כ ידעינן בודאי שעברה במקום דמים וזה ברור :

רתר כתב בנקס"ב וז"ל גם מה שהק' דהא איכא חד פנייהו דאינה באה לשאול י"ל דחין ה"נ דלדעת החום' וסיעתם בכה"ג מעהרים לכל חדא וחדא כיון דבאו בזא"ז והא דלא חלקו הש"ם בכך היינו משום דלא אחי אלא לאשמוטינן עיקר דינה דבכחם כולן ממאות ואפשר לאה כיון הרח"ה בבד"ה שהשיג על הרשב"א בזה עכ"ל נפלחתי על דבריו דחיך אפשר לומר דחין ה"ל הא גמ' ערוכה היא שם בעי מיני' ר"י מר"י בר ליוחי מהו לחלוח כחם בכחם וסירש"י כתם בכתם השאילה חלוקה לבעלת הכתם ואח"כ לבשתה היא תהו שתחלה בראשונה להיות היא פהורה ע"ב ותסקים דאין חולין והכי פסקים לעיל בסעיף מ"ג וא"ב לשימה החום' וסיעתם אמאי אינה חולה דנהי דאיט חולה כתם בכחם דכיון דלאו בחזקת רואה היא מ"ת כיון דבעלת כתם אינה באה לשאול ממילא טהורה היא דהא אפי' בזא"ז שהורה וכ"ש היכא דאין אחת מהן באה לשאול וא"כ דברי הרשב"א נכונים בזה :

מידור מה שהביא המ"ז ראיה מן הרשב"א דס"ל בג' נשים שלבשו וכו' דכולן שתאות אפילו לא באו לשאול בב"א אלמא דלא מהני כאן לעסר בכ"א לשאול בוא"ו א"כ ה"ה בב' נשים שנחעסקו בנפור א' שאין בו דם אלא כסלע ונמנא על כל א' כסלע דל"מ בבאו לשאול בוא"ו אין ראיה דשאני בהסיא דג' נשים דכיון דלא חלינן במקרה כלל משום דהיה חלוק בדוק מעיקרא מוקמיט לה בחזקת בדוקה מן הסחם כל זמן דלח ידעיט בודחי שעברה במקום דמים וח"כ מיד דבת הרחשונה לשתול תוחו אם תחה בת לעהר תוחה ג"ל מיד דהכחם בת מן השני' וח"כ אמרינן מה חזים דמקלקלם להך עפי מהך והוי כמו באו לישאל בב"א משא"כ בהאי דב' נשים שנחעשקו בלפור א' דמיד דבאה ראשונה לשאול חלינן כהמה בדם לשור ואין הספק נולד עד שבח השני' וחתרה שג"כ מנחה כחם מש"ה מהני בזח"ז וכ"כ בם' כו"פ שם ונרחה דגם רבוחינו הצרפחים ש"ל נמי דפנדון כזה לא מהצי באו לשאול בזא"ז כיון שא"א לפהר הראשונה אם לא שתאמר שהכתם הוא מן השניה א"כ הוי כמו בא לשאול בב"א וכמש"ל ומה שנראה מדבריהם דבההיא דג' נשים מהני בבאו לשאול בזא"ז היינו דוקא לשימאם דם"ל דכיון שלבשה האחרת מקרי אצל הראשונה כמו עד שאינו בדוק וא"כ במליה זו שאנו חולין נפסר הראשונה שבחה לשחול חין אנו מקלקלין לשום א' מסן ומש"ה כחבו דרמיא לב' שבילין וכמ"ש לעיל אבל סיכא דה"א לשהר הראשונה כ"א ע"י חליום הקלקול בשנים אף הם ס"ל דדמו לבאו בב"א אפי' בכאו לישאל זמ"ז ובעיקר הדין בהסיא דב' נשים שנמעסקו כו' אם מהני לשהר בבאו לישאל בזמ"ז אין הכרע אך בס' מנ"י כ' להקל משעם דככתמים שומשין להקל מיהו מ"ש הש"ז דבבאו לישאל בזא"ז דמהני אפי' באישור דאורייחא דומי' דב' שבילין והש"ך בנקה"כ כ' דדוקא במידי דרבנן אמרו כן ושאני שני שבילין דבלא"ה ספק מומאה בר"ה שהור עכ"ד והן אמח שכן מוכח

מבר למ"ו סי מל"ח דדוקם בדרבנן המרינן דמהני לישאל בזה אחר זה וגם שם בט"ז חמה דמנ"ל זה ומבים כא"ח המהי וכמ"ם דמנ"ל זה ומבים כאיום דמנ"ל זה ומבים כא"ח המהיון כן ובאמם אין כאיוחיו מוכרחים וכמ"ם בנה"כ אך לע"ד ל"ע דלפי מ"ש החום׳ בריש מכילחין וכ"כ בריש שני מירים דלא ילפינן מסועה לשהר אלא דבר שיוכל להיות ומה שמטהרין כב' שבילין בכאו לישאל כזא"ז אע"ג שהא' בודאי נשמח החם לא מסושה במריכן אלא דמוקמינן כ"א בחזקת שהרה כדאי' הכא דהוי טעמא משום דמוקמינן מלחת תחזקה עכ"ל ח"ב מוכח דחפי בחיסור דחורייתם מטהרינן לכ"ח משום דמוקמי' מלחא אחזקחיה והן הן דברי הע"ז שכ' וז"ל והטעם דמוקי בחזקח היתר שהיה לפני זה ודבריו מוכרחים מחום' אע"ג דליכא הלכחא בכה"ג ול"ע וע' בס' מל"מ פי"ע מהלכות אבות הטומאה שכ' דבר"ה נמי מטמאים מדרבנן ומדבריו שם יש ללמוד בזה מיהו דבריו שם לע"ב ועיין כחוספות בחולין דף פ' עמוד ב' ובמה שכתב מהרש"ח שם ומיהו אין דבריו מוכרחים ודוק ועיין מ"ש מוהרמ"ל שם ודבריו נכונים: (ביר) דיש לספוך אסקילין יוכן בנחעסקה בשחות מכנרים ונמנא עליה כגרים ועוד גם כן יש לסמוך על המקילין בזה דחד שעמח הוח וחף דכחב הרב בסמוך שעיף כ"ז דים מחמירים לא קאי רק חם נחעסקה בפחוח מכגרים ונמצחו עלים כב' גריםין אבל בנמצח עלים לגרים ועוד דעתו להקל כמו בדין זה וכ"כ המע"מ והוא סשוט י מל"י : (מו בין אם נתעםקה ובו' שיין באחרונים שהתחבר כחב כן לפי גרסחו בפור שכחב כן גשם הרמב"ן וכאמת נוסחא מומעת מדמן לו ול"ל ברמב"ן נמעסקה בכנרים ומלאה כב' גריסין וכן הוא בפסקי הלכוח הרמב"ן שלפנינו: (ב) אינה צריבה להקיף ואין להקשוח מאי קמ"ל דהא אפילו בראתה דם חולין מסחמא במכה ואין לריך להקיף וכמבואר לעיל בסימן קפ"ז וי"ל דהיינו דוקח כשחין שניהן לפנינו חבל דם מכחה ודם רחייחה שניהן לפנינו לריכין להקיף ולבדוק אם הם שוין משא"כ הכא בכמם דאפילו שניהן לפנינו אין לריך להקיף פרישהי ואיהו לפיטחו אזיל דם"ל לעיל בסיתן קפ"ז בדם מכחה כשטחיהן לפנינו לריכין להקיף דם מכחה עם דם ראייחה לראוח אם שניהן שוין וכמ"ש הפ"ז בשמו וע"ל בס"ק פ' וע' מ"ש שם: (בא) ואין לה במה לתלות י ע' מ"ש הפ"ז ם"ק י"ח על מ"ש הטור בשם הרמב"ן שאין לכמוך על בדיקת מסמנים אלא לעהרוח וכו' וכדברי הט"ז כהב בס' הדרישה ופרישה ובס' כו"ם השיג עליהם כי דברי הרמב"ן פשועים דס"ל דאין ז' סמנים מעידים שאינו דם דאף דאינו עובר מ"מ אפשר הוא דם ולא מהני אלא לענין עהרות דכיון שהוא בלוע בבגד אינו מטמח משום דהוי טומחה בלועה וכן מבוחר ברשב"ח וברח"ה עכ"ד וכבר קדמו בזה בס'שו"ח פנים מאיכות מ"ל סימן י"ב: (בב) ועכשיו אין לנו העברת ז' סטנים · וכבר כחבתי לעיל בסטיף כ"ג בשם המנ"י מדכ' המ"מ הטעם דמחמרינן בספק לבש או דם לפי שאפשר להחברר ע"י העברת ז' סמנים א"כ האידנא דליכא מאן דידע 'למיבדק ע"י ז' סמנים היה אפשר להקל בספק לבע או דם ומסיק אכן הלבוש כחב דיש להחמיר מספק ונ"ל דהוי ספק חסרון ידיעה עת"ד וכבר הוכחתי שם בסעיף הכ"ל דאף לדידן מחמירין מספק וע"ש ועוד דא"כ נפל כל דיני כחמים בזה"ז בבירא דלעולם איכא לספוקי בספק לבע או דם מיהו נראה דהאידוא שכיתי טובא נשים ששואטין אבק מטובאק בחוטמיהן וכשנופל הליחה מחוטמיהן ע"ג בגד ששחן ובהתחברות הליחה עם הפשחן נעשה כתם אדום דיש לחלות בו וה"ה כשבעלה דרכו בכך ונמלא על הסדין ששכב שם עמה דיש לחלות בו ועוד בא לידי שכמה פעמים מלפסין ההינוק בבגד אדום ועל ידי שהחינוק משיל מים מפלים הלבע אדומה מהבגד ונלעבע חלוקה והסדין שלה דוודמי יש לחלות בו והכל לפי ראות עין המורה וכן לפעמים לובשים בחי בוקים מבגד אדום וכשהיא מזיעה נחלכלך חלוקה מן הלבע שהבגד מפליט יש גם כן למלום כו והכל לפי רחום עין המורה

בתב בספר ש"ג במסכת שבועות ואשה שתואה כחם על חלוקה נגד העכור ונמעסקה האפה בכחם זה יען כי היא מנשים אשר להם ופת קצוע וחמיד אורת בזמנו בא וגם דרכה להרגים חמיד בביאת העונה והאידנא לא הרגישה וגם נסחפקת שמא אוחו כתם היא יציאה של לסור דרור כי כן מנחה כמה פעמים בחדר שלה על בגדיה יליחת לפור דרור שדומה לדם וכ"כ רגילה למנוח על בגדיה שחחר הכביסה משעיחין חוחן לשמש בחור וזה החלוק שתנחה עליו הכחם ביום שלפני לכישחה בלילה היה שעוח בחנר ודומה כחם זה שבחלוק לכחם מיניחת הנפור דרור ונמצא מכוין גם כשרקקה על הכמם חלף והלך לו גם לא היה לו לובן סביבו כנהוג בכהמים האסורים נראה בעיני דהאשה הזאת מוחרת לבעלה דטשיעה דחשה כזו שהיה בחוקת עהרה דיכולה להלות כתם בדבר חתר ואפילו בימי לבונה אם הוא אחר ג' ינוים כו' וידוע שהחשה נאמנת לומר בגדי מלוכלך במקום אחר וכו' כל שלא הוחזקה נדה בשכנותיה כדאמרינן בפ' המדיר כו' עכ"ד הנה כחב הרבה לדדים להחיר שהמעשה שהים כך הים ובאמת אין אנו לריכין לכל הני לדרים דהיתרא כיון דאיכא למיתלי חלימן כיון שכן נמלאו בצגדיה שאמר הכבישה שמלוכלכים מיליאת לפור דרור הרי הוא כמו מלוק שאינו בדוק לה וכמבואר לקתן שעיף ל"ע וע' במ"ש שם :

עוד כחב שם ח"ל ומיהו משום שמנחה כנגד העבור חין נרחה להקל דהח למעה מן החגור הוא וחנן ההם פ' הרואה דלמטה מן החגור כנגד ביח התורפה היא ור"ל שכל למטה מחגורה הוי בכלל כנגד ביח החורפה אבל אינו ר"ל שפירוש למטה מן החגורה הוא בים חורפה ולמידק מיניה הח למעלה מן בים החורפה שרי דחם כן דלמטה מן החגור ר"ל ממש כוגד בים החורפה הה חני ליה רישה ועוד דליכה שום פוסק דמפ' ליה הכי ה"ו מחוורתה דכל שלמעה מן חגורה הוי בכלל בים החורפה ועוד כי הני חלוקים דידן הם פחוחים לואריהן ועבידי דחוזרה למעלה ולמטה ואפילו הן מלובשות לפעמים חהיה מקום שכמוך לנואר

נגד בים החורפה הילכך אין לסמוך ע"ז עכ"ל וזהו כמש"ל סעיף י"ג ועמש"ל סעיף מ"ח: תנ כחב שם וא"ל ואולם הסימנים המסורים ביד הנשים לבדות הכחמים ומצאו על פי הכדיקה שאינן מן הכחמים האסורים ע"ז ודאי יש לסמוך ולהחיר עכ"ל ובם' של"ה צשער האוחיום הביאו דבריו להלכה ובבאה"ג סימן זה כחב של"ע בזה ואפשר דלא קאי אלא על מ"ש דכשאין לוגן סביבו כנהוג בכחמים האסורים טהורה ע"ז כחב שזה צ"ע אבל מ"ש דאם כשרקקה על הכחם חלף והלך לו מיד דזו סימן מהרה מודה לו הבחה"ג דיש לסמוך ע"ז והכי דייק לישנא שכחב וג"ע ובשו"ח ד"ש סימן רכ"ו מפקפק על בדיקה זו דשפשוף הרוק החר שאין לנו קבלה והוראה ברורה מחז"ל ע"ז איך יערב לבעו לסמוך ולהקל על דברים בלחי עבנים ושלא נמלא פירושם בשפרי השוסקים עכ"ל ע"ם:

עוד כחב בשל"ה שם הביאו הבאה"ג שם ששמע שאם הכחם עגול ואף שאין לו באה טריפה אם כעין חום אדמימות מקיפו סביב מטריפין אותו עכ"ל ולא ידעתי פירושו דממ"ל במאי מיירי הם שים בחום אדמימות ע"י לירוף כל החום בכדי שיעור גרים ועוד וודאי דטמאה היא וכמבואר לעיל ברים הסימן דכחם ארוך מנטרפין ואי שעל ידי נירוף כל החוש האדמימות אין בו כגרים ועוד קשה אמאי מהיה שמאה וכן מכואר בשו"ח מעיל גדקה סיפן כ' ח"ל אשר שחלחני בכחם לבן שיש בו חוט אדום בקצוחיו ואין בכמוח החום לבד כשיעור כחם שהוא גרים ועוד אם חולין אוחו בדם כינה שנחערב עם לובן ההוא כיון שאין כו כשיעור או נימא אחר כי הלובן וודאי מנופה שאין כאן מקום לחלוח בו גם האדום ממנה דע כי שאלתך כבר אמורה בחשו' למ"א מובא בט"ז וסיים וו"ל וכ"ז דוקא בכתם שהוא כגרים ועוד וכו' ואסילו אי איחרמי שהדם הוא אלל המראה שהור מ"מ אמרינן דאיחרמי הכי אנב זוהמת דם מחכולת הוא זהו הג"ל עכ"ל ויש לומר דע"כ לח הקיל הרב בזה אלא בכחם שהוא סמוך לכחם אחר כדמוכח מראייתו שם אבל בכחם מקיף את אחר ומכ"ש אם הוא מסכב סיבוב שום מן הראוי להחמיר דמל"כ מ"א דיחרמו שיקיפו בכמוח חזה וכו' יונ"ל דאפי' בכחם שהוא מוקף בעגול וחמונה נפלחה או שנרחה בעין שהכל החפשפות אחד יש להקל כל שאין החודם שבו כנרים ואל החפה אף שנרחה שהכל כחם אחד והוא החפשטות הלבן דמ"ת י"ל שדם מאכולת נחערב בו בעודו לה והטבע דחאה חלק האודם ללדדיו והרי גם אם בא מן הגוף ע"כ אע ל"ל בכה"ג שהרי הכחם מחום לבן ול"ל שחלק אדמימות נראה ללדדיו וכו':

ועוד כשים שלם גורו כלל של חדמימום קמן מנכים שמקיף כלכן דמל"כ דפף אם

כל כמות הלבן עם החדום שמקיפו היה פחות מכנרים ועוד היה רחוי להחמיר כל שיש לכן במוכו באמלעיתו דאלו מן מאכולת הוא לבן מאין בא לשם וא"ב לא ימלע ששום א' תן הפוסקים היה מזכיר החידום הזה וכו' עכ"ל וחף שמשיים שם הנני כוחב דברי להלכה חבל לח למעשה עד יסכימו עמי מגעלי הוראה המשורסמים עכ"ל מ"מ דבריו נכונים ומלחא בפעמא ואין כאן מקום להחמיר והכלל שבידינו דבפחות מכגרים ועוד פהור אין לסחור בדברי סברא בלא ראיה מב"ם וסוסקים וכלע"ד דהשל"ה ז"ל מיירי בשיש חוש אדמימות המקיפו בשיעור כגרים ועוד וכ"ח סשיטא ומאי קמ"ל י"ל דטובא שתי לאשמעיק דהא גרסינן בר"ס הרואה כחם בעי ר"י כשיר מהו כשורה מהו וכו' ח"ש על כשרה ספק טמח ספק טהור סמח על בשרה מאי לאו כה"ג דלמא דעביד כרלוע ע"כ ופירש"י כשיר רלועה בעיגול כלמיד מהו מספקיקן בדם נדה או לאו עכ"ל וים כאן ב' פירושים באבעים זו דר"י - חדה דמבעיה ליה לר"י הם מנטרפין ליה לכגרים ועוד או לאו וחדא הואיל שהוא משונה אי נימא דאלו מנופא אחים לא היה משונה או לו לבנרים ועוד או לאו וחדא הואיל שהוא משונה אי נימא דאלו מנופא אחים לא היה משונה או לאו ועיין ברא"ש ובחה"א ובב"י רם"י זה ופסקו הפושקים לחומרא דפשמיה בריימא משמע דאחי לאורוי כה"ג דאי דעבד כרלועה פשיטא ומאי קמ"ל י ועוד מדקאמר הש"ם דאמ דעבד וכו' לא דחי' לפשיטה אלה ברהך למא וכח"א הרשב"א בהה"א ואדלמא לא סמכיק עיי"ש וא"כ אכן לא קיי"ל להחמיר אלא משום דמשמע דסברייחא מייבי בכה"ג וא"כ בסיפא דבריית' דהני על חלוקה ספק טמא ספק טהור עהור מיירי נמי בכה"ג דמיירי ברישא וכן כל הפוסקים לא כ' דין זא אלא בנמצא על בשרה וכ"כ בש"ע בסי' זה סעיף ע' אכל על חלוקה טהורה בכה"ג מעעם דלא מלערפין בכה"ג או משום דהוא משונה וא"כ אם נמלא על חלוקה כהם עגול כשיר וצחוכו היה חלק לגמרי היא טהורה אם לא נמלא בחוכו מרחה אחרם אלא חלק לגמרי אבל כשנמלא בחוכו משחר מראות י"ל דעמאה היא דאמרינן דהכל בא מגופה ומה שהאדמימות מקיפו בעיגול כן הוא העבע דדוחה את הרם לנדדים וכמ"ש בחשו' הנ"ל כנ"ל וכ"ו דוקא בשיש בלירוף כל החום כדי שיעור כחם וקמ"ל דלא נימא דנם זה משונה קמ"ל דלא כנ"ל :

רוזנה רחיתי בד"מ סעיף כ"ו שכ' שרחה בקונסרס שבלשון אשכנו דחם הכחם ענול ובחוך חלוק בלא דם כשרה אך שלא ראיתי חילוק זה בכל הפוסקים נראה דאין לסמוך עכ"ל ולפת"ש נ"ל דהקונערם מיירי שנתנח על חלוקה וח"כ דבריו מוכרחים מש"ם ופוסקים דעהורה בכה"ג ואסשר דם"ל להרמ"א בד"מ דלמאי דם"ד דהש"ם דברייחא דעל בשרה מיירי בכה"ג בעברה בשוק של עבחים וכדמוקי לה לעיל בחד לישוח ועל בשרה ממחה חע"ב דעברה בשוק של עבחים והוח משונה אבל על חלוקה שהורה לאו משום דמשונה אלא אפי' כאורחא נפי משום דעברה בשוק של טבחים ודוחק ועוד לפי מה שפי' הרח"ש דדיוקא דהש"ט מכח יחור לשון דספק טמא ספק טהור וא"כ בטיפא דעל חלוקה דמוי חני הכי וע"כ דאחי לאחויי כה"ג ואי לתיירי בעברה בשוק של טכחים מאי קמ"ל הגם די"ל דחני בסיסא איידי רישא מ"מ כל הפוסקים לא פהבו דכשיר וכו' עמא אלא בנמצא על בשרה וכמ"ש המחבר לעיל

ודגרה לעיל בסעיף י"ד כחבתי דק' על הרשב"ח שכ' בתה"ח וו"ל דחבעיח דר"י לאו בסיפין הסנים ולענין לירוף מבעיא ליה אלא בסיפין נדולים כגרים ועוד והכי מבעיא ליה אם עורמן מוכחם עליהן דלאו מגופה אחיא או לאו וכן מנאחי למורי הרב ז"ל והוא ז"ל הק' מ"מ מדקחני הברייחה מיפין טיפין הין מלערפין משמע ודהי דהלערופי לה מלערםי הא איכא כגרים ועוד ממאה והוא מתרן לה החם בפיפין שעל בגדיה שהבגד עשוי להחהפך אילך ואילך וכו' משא"כ בכשרה עכ"ל והקשיחי שם דא"כ כי מוקים להברייחא דעל בשרה בכה"ג א"כ קשים סיפא דברייחא דחני על חלוקה ספק סמא וספק מהור מהור ואמאי עהור אדרבה על חלוקה מסחבר טפי לטמח וכדמוכח מהח דתני סיפין טיפין חין מלטרפין וחפשר לומר דחש"ג דוענין טיפין מיפין מסחבר טפי לטמא בחלוקה מן על בשלה לפי שכן דרכו של בגד להחחפך מילך ומילך מ"מ לענין כשיר או כשורה משונה או לרחבה יש לממח בנתנח על בשרה יותר מן על חלוקה דחע"ג דהבגד דרכו להחהפך אילך ואילך מ"מ לא עביד להחהפך בהני גווני והפשפן סמר מחי לחו כה"ג לחו חטיפין טיפין קחי חלח חשחר צורות דמבעי ליה לכ"י:

לעיל בסס"י קפ"ח כחבתי בשם ם' הבוחת שור שכ' בי"ד סי' ל"ה בריחה שיש לה מרחה שחורה חך שחינה שחורה כדיו חלח דיהה ממנו שיש להקל חע"ג דגבי נדה חשרים כל מראה שחורה משום דאנן לא בקיאינן להבחין בין מראה למראה ש"ה דהוא איסור כרח יחו דלפעמים הוא מסור לנשים רק היכא דשמור כזפת יש להחמיר אבל בדיהה ממנו יש להקל עכ"ד וע"ש שהשגחי עליו דאין לחלק בין איסור כרח לאיסור לאו וכמ"ש בס' חה"ד סי' ר"ן גם מ"ש דלפעמים הוא מסור לנשים כחבתי דליחא והבאחי ראיה מחשו' ח"ל סי' פ"ו שכ' וז"ל על כיוצא בזו נאמר עדוח מסורה לב"ד ואין בנות ישראל מורות לעצמן עכ"ל רק הטעם כת"ש הרח"ש ו"ל בסרק כה"ר דנחמעסו הלבכות חפי' בימי חכמי הש"ם לפלוח בין דם לדם מ"מ נראה בכתם הנועה לשחור ואינו שחור ממש דים להקל כיון דליכא אישור דאורייחא אלא מדרבט ודוקא בראיה גמורה או ע"י בדיקח עד הבדוק לה שהיא כראיה גמורה החמירו ולא בכחם ומכ"ש המראה שנופה ללבע ברוין אפי' עמוק הרבה וכ"ב לעיל בשם ע"ב וכמדומה לי ברוים החראה שנופה ללבע ברוין אפי' עמוק הרבה וכ"ב לעיל בשם ע"ב וכמדומה לי שמצאתי בחשובה א' וז"ל ודם הנועה ללבע ברוין שהוא כעין קליפות ערשונים וכמשקם הקחווי שהוח שהור וחצ"ל בכחם לפי שחין נועה לחדמימות כ"ם לשחור וכבר שנינו דיהה מכן מהור : גם כתבתי שם בשם חשו' ח"ל סי' מ"ו דחם רוחה המורה כשהיה לת והיה לו מרחה מסור ואח"ו כשנחיבש נחהפך למרחה שמח לא מספחיון לה דאל"ב אין זה דרכי נועם שהרי אחה מחירה וזו הולכח ושמשה עם בעלה וכו' אלא חליען שיטי האויר עם הבגד גרמו להחאדם ע"ש שמביא ראיה מן העבע לזה: (בל) והוא מקבל שומאה י כרלעיל סעיף יו"ד ו"ל הרמב"ם בפ"מ מהלכות א"ב ד"ו כילד ישכה על כלי אבנים כלי אדמה כלי גללים או על עוד הדנ או על כלי חרם מנבו או על בנד שאין בו ג' אלבעות על ג"א ונמלא עליהן דם מהורה אפי' בדקה הקרקע וישבה עליה ונמלא הכחם על הקרקע כשעמדה הדי א פהורה שכל שאינו מקבל טומאה לא גזרו על כחם שנמלא בו עכ"ל הדי שכ' בלשונו פעס דם ופעם בלשון כחם דהכל נקרא בשם כתם כיון דלא הרגישה וכן הוא במשנה ר"ם האשה או שישבו על ספשל א' ונתנת שליו דם וכו' ישכה על ספסל של חבן וכו' ר"נ מסהר וכ"כ בפרישה הכיחו בש"ך ס"ק ל"מ וכן פוכח ר"ם הרואה כחם דאמר שמואל בדקה קרקע עולם וישבה עליה ומלאה דם עליה מהורם ומוקי ליה החם כר"ג אלמא דאין לחלק בין כחם לדם ממש דכל מה שמנאה כיון דלא בהרגשה חזיא נכלל בשם כחם וה"ה בכגדי לבעונים דאין בהם משום כחם אין לחלק בין דם לכחם וששום הוא ומיהו מ"ש בסרישה ז"ל עוד הוכחה דאין לחלק בין דם לכחם דהם כחם אם אינו ידוע שמדם הוא אינו מעמא וכמו שכחב רבינו עכ"ל לא ידעחי פירושו הא הסור כ' בשם הרשב"א לאסור אפי' בספק לבע או דם כל זמן שלא העבירו עליו ז' סתנים אלא שכ' בשם הרשב"א שיש מי שהורה ונחכוין על הרמב"ם דם"ל לפי הבנחו של הרשב"א דכספק לבע או דם מהור וכבר כ' המ"מ שנם הרמב"ם כ"ל דממא מספק וכתש"ל בפעיף ל"ם: (בד) אש יזרכון שתעבור - כ' בש"ך מ"ק מ"ם ר"ל שיבוא מבין רגליה נגד מוחו מקום ופ"כ הפרישה עכ"ל כוונחו דקשיא ליה מאי אם יזדמן שתעבור דקאמר דהם מוחו מקום ופ"כ הפרישה עכ"ל כוונחו דקשיא ליה מאי אם יזדמן שתעבור דקאמר דהם כבר נאמר ברישא ונמנא דם במקום שעברה כו' וא"ב הא ידעינן לבר שעברה באוחו מקום א"ו ג"ל דפי' אם יזרמן שחעבור על המקום וכו' שיהיה מכוון נגד רגליה וכ"ה בפרישה שם: (בר) בער הברוק לוז - ונראה דאם בדקה א"ע בחלוק שהיא לובשא ולא בדקה החלוק קודם שבדקה א"ע בו אם הוא נקי באוהו מקום מדם מאכולם או לאו ואחר הבדיקה מלאו ש דם פתוח תכגרים דחינה פתחה דחט"פ שבדקה חלוקה מקודם כשלבשה ולשיפת הרשב"ח ים מיקרי בדוק לה כיון שהיחה בחזקה בדוק לעולם הוא בחזקה בדוק עד שחדע שינם מחקרי בדוק עד שחדע שינם מחקרו מ"ע כיון דאין לך כל סדין וסדין שאין פליה כמה טיפי דמים כדאי בכ"פ הרואם כתם א"כ כיון דאין לך כל מחוקחו עד שחדע שהוא נקי וא"כ כיון שהוא כעד שאיע כדוק בעינן כגרים ועוד וכל זמן שחינו כגרים ועוד חלינן בדס מחכולת שהיה כבר בחלוק וכמבוחר לקמן בסעי' ל"ז ומ"מ הכל לפי רחות עיני המורה כלע"ד: (בר) אפי' מיפה בחרדל • וס"ם פתות וכמ"ש בש"ך לעיל סי' קפ"ג ועיין מ"ש שם: (בר) אפי' נסצא על הבתם מאבולה (סדרי מהרה)

מעובה י כ' בפ"ח ס"ק כ' וז"ל המעם שאותו המקים בדוק הוא אצל מאכולת וע"כ חמור העד וכר וקים להו לרבק דחין בו מחכולה ודחי דם זה מנוסה הוח ומחכולה מעלמח חתי (בעוד שהוח בגופה) כ"ל שהוח מ"ם וכל"ל בעד שהיח מעוכה וכן הוח לשון רש"י בסוגי' שם וו"ל פאבולת מטלפת אתי בעד שהיא רצופה עכ"ל ומ"ש הטעם שאומו מקום בדוק הוא וכו' כ"כ הרשב"ח דקיי"ל כהחי לישנה דמ"מ בדוק הוח שחוח לחומרת ומיהו למ"ש החום' שם ד"ה דחוק סוח ליכם נ"מ בין הני חרי לישני אלה היכם דבדקה ש"ע לחחר, הסשמיש ומלחה מחכולת רצוסה בו דלהך לישנא דאמר דחוק הוא אימ' שמש רצפה ולהך לישנא דאמר בדוק הוא הא שעלמא אחי אבל כשבדקה א"ע ולא שימשה מקודם ומצאה בו דם ומאכולם רצופה ממאה ואסי' להך לישנא דאמר דחוק הוא והש"ע כ' סתם האשה שבדקה וכו' משתם בין שימשה ובין לא שימשה לעולם ממאה אפי' מאכולת מעוכה עליו משום דקי"ל לחומרא כהאי לישנא דא"מ כדוק הוא וא"כ אין חילוק בין שימשה ללא שימשה מ"מ בשימשה אינה שמחה אלא מספק אם נימא א"מ דחוק הוא או דנימא בדוק הוא אבל בלא שימשה ממאה ודאי ויש בזה נ"מ לדינא למחי דקיי"ל לקמן סעיף מ"ג השחילחו לבעלח הכחם חין חולה זו בזו והטעם לפי שחינו ידום בבירור לבעלה הכחם שהכחם יצא ממנה וא"כ היכא דהשאילהו לאשה שבדקה א"ע בעד הבדוק לה ומנאה מאכולה רצופה על הכחם וקודם בדיקה שימשה אף דהיא ממאה מספק דילמא קיי"ל כהאי לישנא א"מ בדוק הוא מ"מ כיון דאינו פמא אלא מספק דהא י"ל כהאי לישנא דח"מ חינו בדום אלא דחוק וא"כ אינו ברור שהדם בא מגופה ואיך תחלה האחרה בה דנהי דהים ממאה מספה לחומרא אבל האיך נקל בזו מספק אבל היבא דלא שימשה קודם שבדקם א"ע בעד הבדוק לה ואח"ב מגאה דם על העד ומאכולת רצופה בו אז בודאי חברתה יכולה לחלות בה דהא היא טמאה בודאי בין להך לישנא דא"מ בדוק הוא ובין להך לישנא דא"מ דחוק סוא וכה"ג יש לעיין בכמה דינים שאנו מחמירים מספק מחמח מחלוקת הפוסקים כגון בדקה בעד שחינו בדוק ומנחה ביותר מכנרים דפסק בש"ע דטמחה כהרמב"ם והרח"ש ולהרשב"ח והרז"ה שהורה וכמבואר בב"י וא"ב אם חברחה השאילה לה חלוקה אם חברחה יכולה לחלוח בה מיהו בזה י"ל דלכ"ע אינו חולה דהא אף להמחמירים אינה ממאה אלא משום כחם חון הרמב"ם דם"ל דעמאה משום נדה וכה"ג לריכין אנו לדקדק בכ"מ שאנו אומרים דמברמה חליל אוחה כ"ז אם הברחה שמאה מן הדין דהיינו שומאת וודאי משא"כ כשהיא שמאה משפק דאז אינה מליל דלא הוי אלא כמו כחם . גם יש נ"מ אם חוששת לוסת דקיי"ל בסס"י זה דכל שהוא משום כחם אינה חוששת לוסת אלא ברואה ממש או ע"י כחמי עד בדוק לה וע' מ"ש לקמן סעיף ל"ה:

הרכוב"ן בחדושיו כתב וז"ל אבל עדיין אני חמה על עד שלו דלא יהבי ליה רבען שעורא אלא אע"פ שהוא אחר זמן מרובה קודם קנוח טמאין ואמאי ליחוש שמא מאכולת שבא עליה אחר שבעל ויש לדחוק ולומר שכל קודם קמח כיון שעדיין ש"ז לחה אין המאכולה בא עליו ואין לחוש שמא נרלפה על הסדין וממנו נחקנה בו שדם מאכולה מועש הוא ואינו מהקנח אלא נכלע הוא כו מכ"ש שא"א להחקנה במקום ששכב עליו עכ"ל והפוסקים לא הכיאו מלם מם היא בודקת א"ע בעד הבדוק לה דלם חלינן במאכולת לפי שא"ת בדוק הוא ולא הביאו חידום דין זה שאף אם הוא מקנח א"ע בעד הבדוק לא"ח דאפילו בפחוח מכנרים ועוד פמאה ולא חליכן א"ע במאכולה ול"ע למה השמיטו דהא דין זה מוכח ממחני' דאל"כ למה

חייבים כקרכן בנמנח על שלו : בב"י כהב צשם רי"ו וז"ל עד הבדוק לה וקנחה עלמה והניחתו בקופסה במקום שאין לחלום במחכולה ונמצא עליו בין משוך בין עגול ממחה זולחי חם מצחה עליו מחכולה מעודה זכן אם בדקה עצמה בעד הבדוק לה ומצחה עליו דם ממחה בין משוך בין עגול ואסילו כ"ש ואפילו מנאה עליו מאכולה מעוכה עכ"ל רי"ו ומ"ש חחלה דעד הבדוק לה אפילו הניחה בקובכא טמאה זולהי אם מנאה עליו מאכולה מעוכה הוא המוה דמשמע דאם מנאה עליו מאכולת מעוכה עהורה ואמאי הרי הניחתו בקופסא וא"מ בדוק הוא אל מאכולת וכמ"ש סוח בעלמו בסמוך ולכן כ"ל שלריך להגיה בחחלת דבריו עד שחינו בדות במקום עד הבדוק עכ"ל הב"י ודבריו חמוהים דלפי הגהחו דברי רי"ו חמוהים יוחר דלמח כחב דחם חין מחכולה מעוקה בו ממאה דהא בעד שאינו בדוק כ"ע מודים דבעינן כגרים ועוד וכמבואר בנמרא ובכל הפוסקים והב"ח הניה במקום זולהי ל"ל אפי' וברישא מיירי שהניחתו בקוססא ובסיפא מיירי שהניחתו במקום מגולה וגם דבריו דחוקים ולענ"ד נרחה לפרש דברי הרי"ו בלי שום סנה"ה דהא דאמרינן בש"ם אוחו מקום בדוק הוא כתב הרמב"ן בחדושיו דהיינו בפנים בא"מ ולפי שהוא שחום מלכנום ואם נכנסה מחה שמה ואין דמה יוצא עכ"ד וכן נראה מפירש"י שכחב דחוק הוא שאין מאכולה יכול לכנום שם ואפי' למ"ד בדוק הוא אינה מחקרבה כ"כ סמוך לח"מ בכדי שהשמש יכול לכנום חבל מ"מ כחוק מעם מזה שם המחכולת מלויה והחוש יעיד ע"ז וכמ"ם לקמן ואם כן אם קנמה א"ע מבחוץ ים לחלות במאכולת וא"ל אם כן ל"ל מאכולת מעוכה אפי' הי אין מאכולה מעוכה יש לחלות במאכולה דהא קיי"ל דעל בשרה נמי לריך שיעוד והכי ס"ל לרי"ו וכמ"ם בב"י לעיל בשלמח הח דס"ל לרי"ו היכח דבדקה ח"ע בעד הבדוק לה וטחתו ביריכה דסמחה בכ"ש ודלח כהרשב"ח וכמ"ש בב"י לקמן ל"ק דחמחי חסים טמחה בכ"ש נימא דדם מאכולת הוא י"ל דאע"ג דעל בשרה צריכה שיעור מכל מקום כיון דבדקה א"ע איכא למימר שמא הרגישה וסברה הרגשת עד הוא ומדאורייחא טמאה היא וכמ"ש לעיל רס"י קפ"ג בשם הרשב"א במ"ה מש"ה לא חלינן אבל היכא דקנחה א"ע מבחוץ בלי שום בדיקה אמאי לא נחלי בדם מאכולת אפי באין מאכולת מעוכה י"ל דשאני ושאני בשלמא כי נפנא של בשרה חלינן במאכולה דאע"ג דבמקור שכיח דמים מ"מ לא עבד דנפל וודאי על כשרה והרבה פעמים נופל מן המקור לחרץ וח"כ חינה חלה ספק שמה נפל על בשרה מן המקור מש"ה חלינן במאכולה דהא מאכולה נמי רגיל על בשרה לשיעה זו דסוברים דבעינן שטורא בכחם על בשרה אבל בקנחה א"ע בא"מ בחוץ אט"ג דרגיל להיוח שם מאכולה הלינן בשכיחי ספי שהוח מן המקור כמ"ש הרשב"ח בשם ר"ח דהוחיל דשכיחי דמים במקור מש"ה לא חלים כמאכולח לפ"ז ה"ה נמי בקנחה מבחון אע"ג דאין כאן הרגשה דאוריימא אס"ה לא מליגן במחכולה לפ"ז דברי רי"ו מדוקדקים דבחחלה חמר כי עד הבדוק לה וקנחה ח"ע וכו' וכ"ל קנוח מבחוץ מש"ה חלינן במחכולת היכח דמעוכה בו חע"ג דהכח שכיחי דמים מ"ח כיון דמאכולת רצופה בו ידים מוכיחות דמן המאכולת אחיא אבל כשאין מאכולת מעוכה בו לא חליכן במאכולת כיון דשכיתי דמים במקור וכן דרכו להחלכלך גם מבחוץ ובסיפא אמר וכן אם בדקה עצמה וכו' בדיקה ממש מבפנים וח"מ בדוק הוא אול מאכולה לסיכך לא מהר אפי' מאכולה רצוסה בו ולא חלינן שנגע העד מבחוץ לח"מ במקום שהמחכולת מצוי' שם כיון שלה היה מהכרח להגיע שם וגם בנגיעה בעלמה חין דם מחכולת נסרך בעד וכת"ש הרמב"ן כה"ג משא"כ בקנחה א"ע מכחון כן נלע"ד ועמ"ם לקמן : (ברק) וכן הדין בשבו קה בו והניחתו כ המ"י ס"ק כ"א זהו דברי הרשב"א לא צא למעט אם הניחתו במקום מנולה דמהור אם נמנא לאחר זמן שליו דם דוה אינו סשום במחניתין בנמנא על עד שלה לאחר זמן דממא מספק וכו' עכ"ל וכ"כ הכ"ח ודברים אלו אין להם שחר בנמנא על שלה לאחר זמן דחני במחניחין פי' דהבדיקה שבדקה א"ע לאחר תשמיש היה לאחר זמן אוחיום אבל לעולם העד שבדקה בו א"ע י"ל שראחה מיד אחר בדיקחה ומנאה עליו דם וחימה גדולה על גדולים אלו ששנו בדבר פשועי מיהו מ"ש בהנה"ה אם הניחה חוחו במקום מנולה דממחה כ"כ הב"י בפי׳ דברי הטור דם"ל דאף אם הניחתו במקום מגולה לא חליט במאכולה וכחום' ד"ה ולמחר מלאה עליו דם וכו' כהבו בשם ר"ח דפי' הא דאמריט החם בדקה בעד הבדוק לה וסחתו ביריכה ולמחר פצאה עליו דם זכו' דגרסינן ולמחר מצאה עליו דם סירוש על העד ועחחו ביריכה הייט בניווי שלא הניחה אותו בקוססא דבהניחשו בקוססא פשימא דעמאה וכו' עכ"ל מוכח דס"ל לר"ח דאסילו הגיחהו בגלוי לא הליכן במאכולם מיהו כ"ז לפירוש ר"ח אך אכן דלה ב"ל כפי" ר"ח בזה וכמבוחר לקמן חם כן חין דין זה מוכרח מיהו מהח דחנן לקמן בפ' הרואה כחם עד שהוא נחון חחם הכר ונמנא עליו דם עגול מהור משמע דווקא חחת הכר דשכיחי מאכולת הוא דחלינן במאכולת משא"כ אם הניחתו בגלוי לא חלינן במאכולת וכ"ל דדין זה אי חלינן במאכולת היכא דהניחתו בגלוי חלי' בפלוגמא דפליני החום' והרמב"ן

עם הרשב"ח בסי' מה נקרת עד שחינו בדוק דלשיעה החושפות והרמב"ן ו"ל דחע"פ שחים פד בדוק לה מ"מ כיון שלח בדקה אוחו עלשיו מקרי עד שאינו בדוק ולח מקרי פד הבדוק מלח כגון שבדקחו ולח זו מחוך ידה שבדקה בו וכמ"ש בחה"ח ולדבריםם הח דקאמר ליה כ"ח לכ' אי אחה מודה שלריך כנרים ועוד ואמר לו כ' אכל והא וודאי שהיה מונם בכלוי איירי דאי היה בקופסא למה לריך כנרים ועוד אלמא כל היכא דמונת בגלוי אע"פ שהיה בדוק מעיקרא תלינן במאכולה לכ"ע אם כן ה"ה היכא דבדקה להעד ומיד בגלוי בדקה א"ע ואח"כ הניחחו בגלוי ולמחר מנאה עליו דם חלינן במאכולה דאין לחלק בין שהיה מונח בגלוי קודם שבדקה ח"ע ובין שחיה מונח בגלוי לחחר שבדקה ח"ע ולחחר זמן נמלח דם פל העד דמ"ם וכן מוכח מדברי הרשב"ל בחה"ל בתה שהשיב על החוספות והרמב"ן מהל דג' נשים וכו' וכן פושמחו ומחכסה בו דתין לחלק בכך וכמש"ל בפירושו ע"ש והכי מולח בכמה דוכחי בסימן זה אבל לפירום הרשב"א לם"ל דעד שאינו בדוק הוא כגון שלא בדקה להעד מעולם "ל דוקה בהח הוח דם"ל לכ' ור"ח דבעינן כגרים ועוד להפוקי מדם מחכולה משח"כ בעד הבדוק וחחר כך הניחחו בגלוי לח חלינן במחכולת כיון שהיה בדוק ועיין מ"ש לקמן יתות כן המיתו בצמי מין במ"ז מ"ק כ"ג ומ"ש עליו לעיל כס"י קס"ג ומ"ש לקמן סעי ל"ע עוד בזה: (כ) ומירתו בירבת ולשתר נמצא עליו דם י משתע מסתימת לשונו דאפי ל" עוד בזה: (כ) ומירתו בירבת ולשתר נמצא עליו דם י משתע מסתימת לשונו דאפי לל נמצא הדס אלא על העד ולא מצא על הירך כלל אפ"ם אם ענול עהורה אם אין בו כגרים ועוד וחלינן שמן המאכולה שעל הירך הועה על העד ולא אמרינן דאם איתא שמן **הירך הוטח על העד היה לו למצוא גם על הירך אלא דאפ"ה חלינן במאכולת ובאמח שכן** משמע בהרסב"ה בחה"ה ובקור אך דעת הר"ן וכ"נ דברי הרמב"ן בחדושיהם דבכה"ג לה חלינן במחכולה שבירכה כיון שלה נתנה דם גם על ירכה ידי' מוכיחות יש כאן שבה על העד מן המקור וכן נראה מחום' שם ד"ה ולמחר מנא' עליו דם שכ' וז"ל ה"ג רש"י פי' על יריכה וכו' ומ"ח וחבדוק העד וי"ל שנחבד העד ח"נ שמח דם העד עלמו בא מן הדם ירכה וכו' וכנון שיש כגרים ועוד וכו' ועיין בחדושי מוהר"מ לובלין שכ' דהחי כגון שיש כגרים ועוד שכחבו החום' קחי נמי לחי' הרחשון שכחבו דמיירי שנחבד העד ע"ש מ"מ נרחה מדבריהם שכל זה סובב לפירוש רש"י דפי' שנתנא על ירכה הן אם נאבד העד או שנמצא גם על העד לעולם בעינן כגרים ועוד אבל לפי' ר"ח דגרם ונמצא עליו אם היה נמצא על העד ולא על ירכה לא חלינן במאכולת שבירכה ועפ"ז יש לחרן דברי רי"ו שהביא בב"י שכתב שהחוספום כתבו דלת כהרשב"ת וע"ז השינ בב"י דהת גם התוספות כתבו דבעינן דווקת כגרים ועוד ולפ"ז ניחם שהחו' לה כ"כ בנמנה גם על ירכה אלה בנמנה רק העד סבירה ליה דלה בעינן כגרים ועוד ואלו הרשב"א סבירא ליה דלעולם בעיון כגרים ועוד ומיהו בומלא גם על סיכך אין מחום' הככה אי דבעינן כגרים ועוד הא בסחות מכגרים ועוד שהורה דר"ל לסבירת ליה דחף בפחות מכנרים ועוד פתחה מספק ולח כחבו דבעינן כנרים ועוד חלח לפמחות חדתי כדתיתת ליה לרבי החם דשמחה נדה ע"ז כהבו דע"כ מיירי כגון שים כגרים ועוד דאל"כ אינה ממאם וודחי עכ"פ מוכח מתוכפות דס"ל דהיכא דהעד לפנינו ונמלא ע. הירך ולא על העד דעהורה אע"ג דמ"ל להרשב"א היכא דנמנא על העד ולא על הירך דאפ"ה סהורה בפחות מכנרים ועוד דאמרינן דמן הירך נחקנת הכל ולפ"ז לכאורה י"ל דה"ה אפכא לסברתו ביותר מכגרים ועוד דממאה אפי' בנמלא רק על הירך דז"א דשאני הדם שעל הבשר שאינו נבלע בו ואפשר להחקנח משא"כ בעד שא"א להחקנח הכל אלא נבלע ממנו בעד ועוד נראה דאף שכתב הב"ת דים להחמיר כדעת הי"א דאף ענול סמאה בכ"ם כ"ז דוקא כשהעד לפנינו וראימ שיש דם על העד אבל היכא דנאבד העד יש לחקל בפחוח מכנרים ועוד דהה הרשב"ה מקיל לנמרי וכן דעה הרהב"ד והרמב"ן כמ"ש בחה"ה בשתם ומן הרמב"ם אין ראיה דהוה גורם בגמ' ונמצה עליו דם י"ל דדוקה בנמצה על העד לה מיין הה בלה"ה סלינן וגם בלא"ה הוא מחמיר בכחם בנמצא על בשרה דא"ל שיעור לפי שאין מאכולה מצוי" שם וכמש"ל משח"כ לדידן דקיי"ל דאפי על בשרה לריך שיטור וא"כ אין לנו מי שמחתיר בזה אלא סרא ש לפי מה שהבין הטור לדעחו דש"ל דאפי' בפחות מכנרים ועוד אין חולין ואיהו הא גרם כני' רש"י ונמצא עליה דם זכו' מ"מ י"ל דמיירי בנמצא גם על העד"אבל בנמצא רק על בשרה כגון שנחבד העד י"ל אף להרח"ש חולין במאכולת ועוד בלא"ה אין ראיה מהרח ש דאיהו נמי ס"ל דעל בשרה א"ל שיעור כנרחה מדבריו בפ' הרואה כחם וכמ"ש הב"י לעיל בסי' זה גבי פיפין פיפין וכו' וה"כ ע"כ ס"ל דעל בשרה לה שכיח מחכולת מש"ה ס"ל דלה סליכן בכה"ג משח"כ לדידן ועכ"פ בנחבד העד יש להקל בפחוח מכשיעור שעל ירכה:

במ"ו ס"ק כ"ד כ' דהרמכ"ם הוא מחמיר בירכה טעמו דס"ל ממ"ג יש להחמיר אם פתוח דם על סירך איהו למעמיה חזיל דכל שנמנח על בשרה לח חלינן במחכולה חפי' פחום ואם לא נמצא כאן דם על הירך הרי הוכחה לפנינו דהדם שעל העד הוא מגופה עכ"ד לפי דבריו ל"ל הא דעתחו בירכה מיירי דוקא במקום שהדם מקור יכול לפול שם דאל"כ אין כאו ממ"נ ובאמח החום' כ' דמיירי שאין דם המקור יכול לפול שם ואע"ג שנראה מדברי ברשב"א כתה"ת דם"ל נמי דמיירי במקום שהדם מן המקור יכול לפול שם שכ' וז"ל דחש"ג דנמצח גם בירכה אין אומרים דם זה בירכה היה וממנו נדבק בעד ולא מעמא משום גדה אלם משום כחם כדין דם הנמצא בירכה לבד עכ"ל אלמא מדכ' משום כחם כדין דם הנמצא בירכה מוכח דם"ל דמיירי במקום שהדם מן המקור יכול לפול שם דאל"ב אף תשום כחם אינה שמאה י"ל דם"ל דמייכי הש"ם בכל גוונא שטחחו הן במקום שדם מן המקור יכול לפול שם והן במקום שאין דם מן המקור יכול לפול שם והרשב"ח כחב לרווחא דמלחה דאפי אי נימה דמיירי במקום שדם מן המקור יכול לסול שם אפ"ה אינה פחאה אלא משום כחם קמ"ל דהיכא דברקה א"ע וסחחו בירכה ממחה משום נדה חבל לותר דם"ל להרמב"ם דהש"ם מיירי דוקח במקום שדם מן המתור יכול לפול שם מנין לו וא"ל דהרמב"ם הוכיח דט"כ מיירי הש"ם במקום שדם פן המקור יכול לסול שם דחל"כ למה ממחה נדה ח"ו דמיירי במקום שהדם מן המקור יכול לשול שם מש"ה ממחה נדה מטעם שכ' הש"ו דממ"כ טמחה דו"ח דמ"מ למה חהיה טמחה נדה דחפי' אי נישח שנפל מן המקור על היכך מ"מ אינה אלא משום כחם והן אמת בחדושי הרמב"ן נראה מדבריו דם"ל ג"ב דמיירי הש"ם צמקום שדם מן המקוד יכול לפול שם יע"ש מ"מ איט מוכרח ועיסר כמ"ש הש"ך דעל בשרה לה שנית מחכולת מש"ה לה תלינן בו וכמש"ל : תו כחב הש"ז על מה שהקשה הב"י דמנ"ל להעור דם"ל להכח"ש דחפי בפחות

מכגרים טמאה וע"ז כ' דהטור הוכיח מדכ' הרא"ש שמאה משום נדה והוא דבר שא"ל ומאי נ"מ פ"ר לכוונה זחת שמתחה חפי' בכ"ם עכ"ד וליחח דנ"מ מובח וכת"ש לעיל שעיף ל"ג ועיין מ"ש לעיל רס"י קפ"ג ביישוב הטור וכחבחי מדהשמיט הרא"ש להא דאמריכן החם א"מ בדוק הוא שהיה לו להביא כדי ללמוד ממנו דין זה דבבדיקה לא חלינן במאכולה א"ו שסמך על מ"ם בדין טחחו בירכה דסמחה גדה וס"ל דגם החם ממחה אפי' בפחוח מכשיעור וכ"ם אם בדקה עלמה בעד הבדוק לה דא"ל שיעור אך עדיין יש לפקפק ע"ז דאכתי ה"ל להביאר דנ"מ דאפי' מאכולה רלופה בו לא חלינן בה דאנו בעחהו בירכה ונמלא מאכולה רצופה מסחברא דחלינן לר"ע ואפשר דהרא"ש ס"ל דהלכחא כלשנא במרא דא"מ דחוק הוא גם הרמב"ם השמים להאי דינא דאם היחה מאכולת רצופה בו ולא כ' מה דינו: (בא) בער שאינו בדוק לה י כ' בשו"ת פמ"א סי' ק"ע שנשאל באשה שפשקה בטהרה ובדקה עומה כדינה והמחילה לספור ז' נקיים וככל יום בדקה עלמה ומלמה מהורה ואח"כ לכשה כחונת בעלה שכבר לכש בעלה וסשפה ולכש בגדי לכן לשבח "והכחונת אשר סשפה זרקה לחוך הכלים המוכנים ליתן לכביםה ואח"כ בדקה כחונת של בעל הנ"ל ומלאה בו כחם והשיב כיון שלקחה כחונת בעלה ממקום שזורקין בגדים שלבשו כבר ומוכנים לכביסה הוי כמו שלקחה עד המזדמן לה בביח שהזכיר הרשב"א אפי' קנחה עצמה בעד זה ליכא מאן דמעמא אסילו משום כחם עכ"ד אע"ג דמדבכי הכפב"ה הין כחיה די"ל דהכשב"ה מיירי בעד המזדמן לה בביח ולה היה בחוקח בדוק מעולם אבל בכתונת שפים פ"א בחזקת בדוק א"ל דלא יצא מחזקת' במה שהשליכה בין. הכלים שמחנין לכביסה מ"מ נ"ל דהדין עמו דכך דרך כשפושטים הכחונת אין מקפידין עליו אם יחלכלך עוד ודרט להניתו במקום כחורפה זמן מה וכבר כתב הריעב"א הביאו ב"י דכ"ז

ליירי בהניתו בתקום בינוני שאין משומר לגמרי וגם אינו מקום חורף אלא מקום שנותנין צדיםן לפי שמה ולפיכך נחלקו בדבר אם נדון אוחו להחמיר או אם דנין בו כאשפה וכו' עכ"ל ולס"ז כשפושמין הכחונת אין מקפידין להניתו במקום בינוני להיות משומר קלת א"כ כודאי דלא מוקמינן ליה אחזקתו חזקת כדוק וגם כשמשליבין אותו בין שאר כלים העומדים לכביסה י"ל דכחונת זה נחלכלך משאר בגדים שאצלם שהיו, מלוכלכים וכה"ג כ' הב"י בהא דהשאילה לעובד כוכבים הרואה דחולה כה אף ע"ג שעכשיו לא ראחה חלינן שהיו בגדיה מלוכלכים מראייתה שראתה כבר ומהם נכתם כתונת זה וא"כ כן י"ל בנדון זה ומכ"ש לפי מה שאכתוב לקתן פעיף ל"ם דבכחמים יש להק! ספי מ'ענין עד שחינו בדוק ע"ש דבכה"ג יש להקל דהח וודחי בכע מעד בינוני ששם רוצים שחעמוד בנקיות משח"כ בכחונת שפושטין מעליהן חין מקפידין עוד על לכלוכו ועכופו כלל ותסיחין דעהן מהן בוודאי ילאו מחזקחן כ"כ לע"ד ועוד כרחה דחף אם לא מזרקו בין הכלים המוכנים לכביכה אלא שהיה זמן מה מונח בארץ וכה"ג נמי דינו כעד המזדמן דא"ל שהוא מחלכלך מן הארץ שהיה עליה דם מעיקרא ואם לבשה אח"כ ומנאה בן כחם שהוכה וכ"כ מוהר"מ לוכלין בחשובה סי' ק"ג אם היה לה שפק אם היה סעד בדוק לה קודם שקנחה א"ע בו ונמלא עליו דם פשוע הוא שאין לדמוח עד שקנחה בו לכחם סנמלא גם הסברא טחנת שהיה העד בדוק לה מקודם שנעימד אומו בסחם עדים שדרכן להיות בדוקין לכל אשה הבודקת עלמה עכ"ד - מוכח מדבריו דדוקא ע"י בדיקה החמיר בספק אם היה בדוק לה אבל בכחם הנמלא וספק אם היה בדוק לה או לאו חלינן להקל ומכ"ש היכא דבדקה א"ע בכל יום דחלינן דמעלמא אחיא וכמש"ל סעיף מ' בשם הרמב"ם דאין האשה ממאה בכחמים אלא עד שעה הבדיקה והכא הרי בדקה א"ע אחר פשיעת החלוק שנמלא ט הכחם כנלע"ד ועיין מש"ל סעיף מ' על חשובה המחבר סמ"א מזה:

ברוב כשן"ח מעיל נדקה סי' נ"ם אשה אחה שבדקה עצמה חוך ג' ימים של נקייחה בפד שאינו בדוק לה ומנאה עליו כחם פחוח מכגרים והוא עגול אם יש לחלוח במאכולה דשכיחי או נאמר דע"כ לא הקילו החרומה ומרדכי בכחם פחוח מגרים ועוד חוך ג"י אלא במנאה בסדין או בכהונחא שא"א להזהר כמ"ש החה"ד סי' רמ"ע אבל בעד איהי דאפסדה אנסשה והשיב וז"ל מסברא אני אומר שחולה בכינה ולא אמרינן דבעינן שבעה נקיים ברורים אלא בכחם גדול אכל כל שאי דחלים במאכולת כיון דעכ"פ לא מפמא כחם קען כזה הנמלא בסדינה וחלוקה ה"ג בבדיקת העד והאריך עוד אם לחוכית כברא זו וכל ראיותיו יש לדחות ע"ש וי"ל דשחני כהם דחינו אלח מדרבנן כיון דלח ארגשה משא"כ בבדיקת עד דא"ל דהרנשה וסברה הרגשת עד הוא וכמ"ש במ"ה שהבאחי לעיל בסי' קס"ג ואמ"ג דקיי"ל דאף ע"י בדיקח עד בעיקן כגרים ועוד היכא דלא היה בדוק לה וכמבואר בסעיף זה י"ל דוקא היכא דאיכה לאיכא נמי הזקח שהרה של אשה משא"כ הוך ג' ימים למאי דס"ל להני סוסקים דכ"ז שלא נדע מס חזקת מעודה ג' ימים היא בחזקת מעון פחות ועמאה ועפי איכא למחלי שהוא מגופה אם פסקה מעודה ג' ימים היא בחזקת מעוד בע"כ ל"ל דהעעם הוא דמוקמיון להאסה בחזקת שהרה דהא בעד פחים בדוק חס בדקה ח"ע דכ"ע ס"ל דבעיק כגרים ועוד הח פחוח מכגרים ועוד טהורה ותשמע מכל הפוסקים דבזה אין לחלק בין משוך לעגול דחפי' משוך מהורה וק' אמאי הא ספיקא דאורייחא הוא דלמא ארגשה וסברה הרגשת עד הוא א"ו השעם דמוקמינן לאשה בחזקת פהורה מיהו בהא י"ל דלאו משום חזקת פהרה של אשה מפהרים אלא כמ"ש בב"י כאן כיון דלא ארגשה רגלים לדבר דמעלמא אחיא ואע"ג דא"ל דהרגישה וסברה דהרגשת עד הוא מכל מקום לא שכיחא הוא אלא היכא דליכא למיחלי במידי אמרי' ודאי הרגישה ומעחה וסברה דהרגשת עד הוא משום דחזקת דם שבא בהרגשה אבל היכא דאיכא למיחלי דמע מא אחיא ניחא ספי למיחלי דמעלמא אחיא מלומר שטעחה וכמש"ל בסימן קפ"ג או מטעה ס"ם חליכן דמעלמא אחיא וכמ"ש שם ואם כן ה"נ בעד שאינו בדוק אם בדקה א"ע בו דלכ"ע בעי כגרים ועוד נפי סעמא הואיל ולא הרגישה ואיכא לפיחלי במאכולת חלינן ולא משעם חזקת עהרה דאשה ואף ע"ג דהב"י כחב דדוקא בעגול חלינן אבל לא במשוך היינו דוקא בבדקה בעד הבדוק והגיחתו תחת הכר וכסת הו שנהעסקה סמוך למקום שהעד שם במיני דמים בהם הום דלם חלינן שלח בעגול שחינו דרכו להיוח משוך כיון דלחו על ידי קנוח אחים משח"ב בעד שחיט בדוק יש לחלוח אפי' במשוך במסכולח דדלמא ע"י קנוח דם מאכולח אחיא אפ"ז י"ל בנדון שכחב המעיל לדקה חלינן נמי מסעם דלא ארגשה מ"מ אין לנו ראיה להקל זוודמי אין ללמוד כחם שע"י בדיקם עד מכחם הנמנא שלא על ידי בדיקה דאע"ג שהקילו סם"ת והמרדכי בכחם הגמנת שלת ע"י בדיקת עד בפחות מכשיעור חפי' חוך ג' ימים מ"מ ע"י בדיקת עד י"ל דעמאה כיון דליכא חוקת סהרה דאשה כיון שהוא חוך ג' ימים והא דאמריבן בעד שאינו בדוק דבעי כגרים ועוד מיירי בדאיכא חזקח סהרה דאשה:

דלבאורה יש להכיא ראיה לדכרי המעיל לדקה דחלינן במאכולת אפילו פ"י בדיקח עד ואפי' היכא דליכא חזקת פהרה מהא דמק' הש"ם אמחני' דנמנא על שלה כו' וניחוש נדלמת דם מחכולת הוח ולפי הנכמה מדברי הרשב"ח בתה"ח דקו' המק' היח לסהר לגמרי וכן הבין הב"י בדעהו וכמש"ל סימן קפ"ג וא"כ קשה איך אפשר לעהר לגמרי דהא סד"א הוא דלמה ארגשה וסברה הרגשת עד הוא או הרגשת שמש הוא וא"ל דמוקמינן ליה אחזקת מהרה דחשה דהת במסכת שבועות מוקים לה להך מתניתת בסמוך לוסתה והתוספות כתבו במסכת קדושין דף ע"ע דביותה דמשלם לנערה שיחה ליכה חזקת נערה כיון דבחוחו יום עבידה להשחמח וח"כ ה"נ כיון שהוא סמוך לוסח אין כאן חזקח שהרה לאשה וח"ל דכ"ז אי וסחות דאורייחא אבל אי וסחות דרבע לא אמריען דעביד להשחמת ואיכא חזקח סהרה דז"א דהא ר"ז פוח משני חהחי קו' חותו מקום דחוק הוח וכו' וכ"ז ס"ל לקמן די"ו דוסתות דחורייחת וא"ב מסחמת מוקי מתני' נמי דם"ל וסתות דתורייתה ולדידיה ליכת כתן חזקה ה"ו דה"ם דחלינן במאכולת כיון דלא ארגשה חלינן במה דמלינו למחלי וא"ל אכחי ק' איך אפשר לומר דה"ע הכא דחלינן ליון דלא ארגשה הא בפ' הרואה כחש מוקמינן להאי מחניחין דארגשה ואימר הרגשה שמש הוא ואם כן כיון דארגשה אמאי נקל לחלות במאכולה י"ל דלאו דוקא מוקמין החם בארגשה אלא ה"ה דמתמי מיירי בלא ארגשה אלא דאון אמריון שארגשה וטעחה וכמ"ש במ"ה שהבאחי לעיל וכמ"ש בשו"ח שב"י ובש' כו"ש רש"י קפ"ג כחב די"ל דכך הפי' בגמרת החם וח"כ המק' הכת נמי ס"ל דמהני' סממת קחני ומיירי בין דתרגישה ובין דלת ארגישה ומש"ה מק' דאם לא הרגישה אמאי לא נחלה במאכולת ויש לדחות זה גם אין דברי רשב"ם מוכרחים לפרש כן דם"ל דקו' המק' וליחוש קאי לפהרה לנמרי ועיין מש"ל ולפי מש"ל בפעיף ל"ג דאשה שלקחה קצווח מכחונח שהיא לובשת בו ובדקה א"ע בלי ראוח חחלה אם אותו מקום של הכתונת היה נקי מדם מאכולת דמיקרי עד שאינו בדוק דאע"ג שחיה בדוק לה קודם שלבשה מ"מ כיון דשכיחי מאכולת בכחונת שלובשת מיקרי לענין זה אינו בדוק וגרע מאטי היה בדוק ואח"כ היה מונח בגלוי דלא שכיחי מאכולה משא"כ בכחונת שלובשת כ"ז לחתר ג"י חבל חוך ג' ימים של ז' נקיים יש להחמיר מיהו חם הוח עבול י"ל דחלים לעולם לפי מ"ם הטור דענול ודאי מן מאכולם הוא וחזקת קנוח הוא משוך וכיון דדין זה דחוך ג' ימים אינו אלא חומרות האחרונים דמדינא כיון שפסקה בעהרה היא בחזקת טהורה. עומדת יש לספוך להקל ע"ז בעגול אבל במשוך אע"ב דבעד שאינו בדוק אין חילוק בין עגול למשוך כמש"ל מ"מ מוך ג' ימים יש להחמיר .

עוד ראיתי מלחא דהמי' בשו"ה המ' סי' כ' וו"ל והיותר נראה לומר דמש"ה פשים ליה לר"מ דאמר אי אחה עודה שלריך כנרים ועוד דלכאורה לפי מאי דמפ' החום' שהיה בדוק לה זה ימים אפשר לומר דגם כגרים לא נריך א"ו דפשיע ליה כזה השיעור דלריך על"ם משום דכ"ש בפחות מכגרים וודאי לא גזרו רבק דעל כיולא בזו לא היחה גזירחם אע"ג דוודאי מגוסה אחיא כל שאינו ע"י בדיקה אלה מניאת כחם וכמו שלה גזרו על הכחמים פבנד לבוע וכיולא בו להכי פשימא ליה דבעינן כגרים ועוד וגם ר' מודה לו בזו ומשמעות לשון הפור נפי משמע הכי דכ' לא גזרו הכמים על כמם סחות מכגרים עכ"ל ולא ידעתי מה סחתר דהא ה"נ ע"י בדיקה הוא כדאתר בדקה בעד שאינו בדוק וכו' וא"כ אכחי ק' מאי אתר ד"ם שי אתה שדה דלמה סשיע ליה כ"כ דהא כיון דהיה העד בדוק לה לפני ימים ואח"כ היה

מוכח במקום מולנע וכמ"ם החו' א"כ וודאי מנוסה אחי' וכיון דהוא ע"י בדיקה פמאה וסו מינו כנתן שמתם וכון דלם גזרו דחפי שי וודטי מגוסה חמים וכיון שהוח בפחום מכנרים ועוד מהורה ולדעמו ציע הח דחיחה בגפ׳ ובפוסקים פעמח דבעינן כנרים ועוד פשום דמבי ועוד מהורה ולדעמו ציע הח דחיחה בגפ׳ ובפוסקים במאכולת הכי פירושו כיון דכל הסדינים מלאים מדם מאכולת ולא חמלא בח לא"א שחה" יושבת תחת בעלה מש"ה 'לא גזרן כלל על פחות מכגרים ועוד אפי' אי וודאי מגופה אחיא משום לא פלוג כיון דשלא בהרגשה חזיא פהורה כן התורה אלא מדרבק ממאה כם אמרו והם אתרו ועפ"ז היה ניתא תה שהפוסקים סחמו דבריהם דכחם בפחות מכנרים מהורה ולח חלקו בין כחם שחור לכחם חדום דהח במחכולת ליח לן למיחלי חלם כחם חדום וכמו שכ' באפח בס' בעה"ר שהבאחי לעיל א"ו דס"! להסוסקים כיון דחכמים לא גזרו על כחם בפחום מכגרים ועוד אפילו היכא דליכא למיחלי במאכולה אפי' אי וודאי מעופה אחי' שוב אין לחלק בין כחם לכתם אלא בכל המראות כתמים לא גזרו עד שיחא בו כשיעור ובאמת כן נראה מש' מנ"י דש"ל כמ"ש המחבר הנ"ל דלא גזרו על הכחש בפחות מכנרים ועוד אפי' סי וודחי מגופה חמי שכ' ברים סי' קפ"ב חמה שכ' המחבר בש"ש חשה שיצח דם ממקורה בין באונם בין ברלון סמאה והוא שתרגיש ביליאתו וכו' וז"ל ואפ"ג דמחבאר לקמן סי' ק"ן דאע"ג דלא הרגישה רק בכחם בעלמא על גופה או על חלוקה היינו כשיעור גדול כגרים ועוד כמכואר לקמן והמחבר דבת לומר שהית ממחה חפילו בטיפת דם כחרדל ע"כ כ' סחם והית שהרגים וזה ג"כ כונה הטור שהות כלשון המחבר עכ"ל ולכחורה תין לדבריו שחר דהת דפתות מכגרים ועוד שהורה היינו מטום דלת ידעינן אם נפיק מגופה מש"ה חלינן במתכולת תבל אלו ידעינן דמנוסה אתי' אפי' בכחרדל שתחה אפי' בלת הרגשה שמחה מדרבק והמחבר שכ' תשה שינת דם ממקורה בין בחונם בין ברצון שמחה משמע דידעינן בודחי שינה ממקורה ח"ב ק' למה החנה דווקא שחרגיש א"י ג"ל כמ"ש הש"ך בזה דהמחבר מדאורייתא קאמר דאינה פמאה אא"כ שחרגיש וע"כ ס"ל כמ"ש הפחכר הג"ל דבפחות מכגרים ועוד אפי' וודאי מגופה נפיק לא גזרו וה"נ משמע מס' אורא מישור רס"י זה דס"ל כמ"ש המחבר הג"ל ובעל ס' מנ"י ולענ"ד אין דבריהם נכונים דדוקה היכה דחיכה לפיחלי במחכולת הוא דפהורה סבל אם ודחי פגופה נפיק אע"ג דשלא בהרגשה אחיא פמאה וכן הוא לשון הברייחא שממנה מקור דין זה עד כמה היא חולה עד כגרים של פול ולא אתר עד כמה היא שהורה מוכח דדוקא היכא דהוא שסק אם יצא מגופה או לאו בהא הוא דחולה אבל היכא דוודאי נפים פגופה פפאה וכ"ל בחה"ק. וז"ל פחוח מכן חולה חוחו דם כדם מאכולת עכ"ל וכ"כ כם' כו"פ סי' קפ"ג ומ"ם בחשובה הנ"ל מדכ' הסור והמחבר לשון לא גזרו על כהם בפחום מכגרים וכו' משמע דלא גזרו כלל אפי' בודאי נפיק מגושה עם"ג דקדק הש"ך ברס"י זה ס"ק ג' גבי קסנה מדכ' לשון לא גזרו משמע דלא נזרו כלל וכבר כחבתי במוכח מלשון רש"י דדוקא היכא דאפשר למיחלי שמא פברה בשוק של סבחים ולחו חדעתה הח לח"ה שמחה וח"כ חין להמניח דין חדש מדקדוק לשון זה עד משמעות הברייתה הח' והכי משמע מסוגי' דכחן · וכ"ג ממה דם"ל להרמב"ם וסיעהו דעל כשרו א"ל שיעור והמעם כ' הנה"מ משום דלא שכיח מאכולת בנוף מכואר דהיכא דליכא למיחלי במאכולת שמאה ודוחק לומר דשאני גוף דלעולם בדוק הוא אצל מאכולת משא"כ בכהם הנמלא על בנד דכיון דע"ם הרוב איכא למיחלי במאכולת מש"ם אמרו דלא שלוג דאף היכא דליכא

למיחלי במאכולת טהורה דזו דוחק: בזיהו יש לעיין הא דקיי"ל דפחות מכגרים ועוד חליקן במאכולת מ"מ אין הכחמים שוים בזה דלפעמים הדם נוכר וקווה במקום מ' ואם היינו ממחקו הדק הי' מחפשם יוח כ מכגרים חות לפי שהות נלרר והות גוש ועב מעם הות פחות מכגרים אם נשער כמו שהות עתה שהוא פחות מכנרים או אם לריכין אנו להחמיר ולשער אלו היה כמות דם הזה מתפשם כבנד כלבע בעלמא והיה יוחר מכנרים וסמאה ונ"ל דאין אנו לריכין לשער רק כמוח שבח לפנינו וה"ה איפכא היכא שבא לפנינו כתם וראינו שנוף הכחם אינו אלא פתוח מכגרים רק סביבו הוא התפשטות ולכלוכית של גוף הכחס ונלסבע מגוף הכחס אפ"ה סמאה וכך הוא מדח הכמים כלא פלוג הם אמרו והם אמרו דאלת"ה א"כ אם יבא לפני התכם פתוח פכגרים ויסהרנה והים חשמש עם בעלה וחח"כ מחפשם הכחם מחמת הויפה וכדומה וחחה לכיך לחוסרה וחין זה דרכי נועם וכה"ג כתבתי בשי' קפ"ח בשם חשו' ח"ל ובשי' זה לעיל מיהו י"ל דהכל לשי כאות עיני המורה אם סדם לבור ונקוה במקום א' הרבה דדייניגן ליה כאט נחפשם והיה כו כגרים ועוד ממחה ועיין בחום' במש' שבח דף כ"ז ע"ח שהבחחי לעיל סעיף ה':

ב' בשו"ח פת"ח ח"ב בו' קכ"ו דכל דיני כחמים הנחמרים בבו' זה היינו בבנדי חשח אכל בבנדי החיש לית כהו חששא וכן נראה כיון שנתנא בשלו ולא בשלה מסחמא מעלמא אחיא דרגלים לדבר הוא וכמ"ש החום' בשם ר"ח גבי נמנא על שלו דמקשה הש"ש וניחוש דלתם דם מאכולת היא דכיון דנמנא על שלו ולא על שלה רגלים לדבר הוא אפ"ג דאלו נמנא על שלה לא חלינן והיו חייבים בחמאת מ"מ בנמלא על שלו כיון דלא נמלא על שלה איכא למיחלי וכ"ש בכחמים דרבנן דחלינן דמעלמא אחיא בכה"ג אע"ג דלא עבר בשוק של סבחים אמרינן דעבר ולאו אדעחיה או י"ל דלמא נחמעכו הרבה מחכולה זה אלל זה עד שנעשה כחם גדול אף ע"ג דבנמנא על שלה לא חליכן בהכי היינו פעמא דא"כ בפלה גזרת חכמים שחסמא בכחם וכמ"ש הלבוש בסי' זה הכיאו בס' לחח"ת פ' הרואה כחם וכמ"ש לעיל בשתו משא"כ בשלו לא תלינו שגזרו וחלינן במה דאפשר למיחלי דכחמים דרבק והולכין בהם להקל וכ"כ בחה"א דף קע"ז וז"ל כ"ש למעלה מן החגור לעולם שהורה וכו' ואומרין שמא נחעשקה בכקפים ולאו אדעתה או שמא מאכולה נרלפה זו אלל זו עד שנעשו יותר מכנרים וכן הוא כם' בעה"נ בשעת הכחמים דאפי' יותר מכגרים י"ל דממאכולה הוא אע"ם שאין חולין כן בכחם אחר אכל למעלה ען סמגור חולין ע"ם וה"ה כל"ד וככר כתכחי כן כסי' קפ"ו למנין רוחה מ"ח ע"ם: (מב) אינה משאה אלא אם יש בו בגרים ועוד - הא פחות מכנרים ועוד מהורה וחין חילוק בין משוך לענול לעולם בפחות מכנרים ועוד מהורה - כן הוא בם' במה"ג להראב"ד בהדיא וכן נרחה מן הרשב"ח בחה"ח חך מן הרשב"ח חין רחיה דחיהו פסק חפי' ביותר מכגרים ועוד מהורה דחלינן דמעלמח חםי וחם כן חין לחלק בין משוך לעגול אכל הראב"ד דפסק ביותר מכנרים ועוד דממחה וח"כ ל"ל הח דמהורה בפחוח מכנרים ועוד משום דחלים במחכולת ואש"ה כ' דאין חילוק בין משוך לעגול דלעולם סהורה והרז"ה בהשנות חמה עליו ' מכדי כרכי אמרה לשמעתיה וכיון שהוא משוך למה לי כנרים ועוד הא נפיק ליה מדם מאכולם במשיכתו ואפי' בכ"ם מפני שהוא דם קנות והכי חניא בתוספתא העד שהוא נחון חחת הכר וכו' וכיון דרבי לא שני ליה בין בדוק ובין שאינו בדוק דין הוא שיהיה משוך כ"ש פמא פכ"ד ומיהו הרמב"ן בהלכומיו ג"כ כחב כדברי הראב"ד דבפחוח מכנרים אין חילוק בין פגול ובין משער לפולם פהורה אפי' להמחמירים ביותר מכנרים דממאה מ"מ בפחוח מכנרים אין חילוק ע"ש בשער הכחמים דין מ"ו וכן הוא דעת המחבר שכ' דאינה ממאה אלא אם יש בו כגרים ועוד ולא חילק בין שגול לחשוך דלשולם שהורה אם אין בו כגרים ושוד ול"ל לדעחם דאש"ג דקיי"ל בדקה בעד הבדוק לה והניחתו מחת הכר או חחת הכמת אם תשוך ממאה מ"מ בעד שאינו בדוק י"ל שקנחו בו דם מאכולת מש"ה הוא תשוך משא"כ בהניחתו חחת הכר והכסת דליכה למיחלי בקנות והכי משתע בגמ' דמ"ל ר"ח לכ' אף אחה עשית כחם ופירש"י נוהג אחה בו דין כחם דשיעור כגרים ועוד וכו' משמע דלגמרי הוא שוה לכחם וכי היכי דככחם אין חילוק בין עגול למשוך ה"ה הכא מיהו לשיעת התום' והרמב"ן דש"ל דאע"ב שהיה העד בדוק אם הניחתו אח"כ במקום המולנע כיון שלא בדקה עכשיו מיקרי שאיט בדוק ובהא פליני כ' ור"מ קשם דאמאי יהיה בפחוח מכגרים ועוד סהורה בין עגול ובין משוך מי גרע מקום המולנע מהניחתו חחח הכר והכסת דמשוך עמאה וג"ל לדעחם הא דאמר ר"ח לר' אי אחה מודה שלריך כנרים ועוד ורכי הודה לו היינו בענול דוקא וכמ"ם הרז"ה או י"ל לדעתם הא דאמר כ"ח לר' אי אחה מודה שלריך כנרים ועוד ורבי הודה לו היינו לענין זה בעי לר' כנרים ועוד דאלו היה בפחוח מכנרים ועוד לא היה מטמא משום נדה אלא משום כחם ומיירי בין עגול ובין משוך דאף ע"ג דסבירא לים בהניחתו תחח הכר והכסח תשוך שמא מ"מ אינו אלא ספק ועוד יש לומר דסבירא ליה כרבק דהחם דפליגי אר"א ב"ל וסבירא לים דבין

36

בירכה כיון דהוא ספק השקול אם מעלמת להי' או מנוסה וכמש"ל דהיינו בהצמרף ב' שפקום בילכם כיון להוח טשק טשקוג חם מענמח ממי מד מנוטה דכתשיל דהיים בספמדף בי סשקום יחד שתח מעלמח הוח על העד ושחח מן הירך הוטח על העד הוח ססק השקול אם מעלמח אחי או מגופה א"כ מצטרפין נמי להך ספקח דשתח שלח בהרגשה וח"ב איכה רובח להיסרה דאש"ג דהך ספקח שתח שלח בהרגשה חזי אינו אלח מעועח מ"מ מצפרפין לים להך פלגח דאש"ג דהך ספקח שתח שלח בהרגשה חזי אינו אלח מעועח מ"מ מצפרפין לים להך פלגח דמעלמא אחי' וה"ל רובא דהיתרא וכיון דינאנו מחששא דאיסור דאורייחא אלא מדרבק אסורה בא קיי"ל דספקא דרבנן להקל והכא ספקא הוא דהא איכא למימר דמעלמא אמי וכמ"ב הש"ך בסימן פ"ג נבי ליר דגים טמחים וכיולה בזה כחבנו כמה פעמים: רעם"ו ניחה לי מחי דקשי לי הה דחמר ר"ח טמחה משום כחם וסירש"י כלומר פותמת ספק ותולין דלמה לה אמר עמחה מספק וכ"ח דהיא היא דטומאת כחמים נמי חולין מש"ה קרי ליה לטומאת ספק כתם ז"א דהא ססק הרמב"ם בפ"ג מהלכות מו"מ דטומאת כממים כיון דאינה אלא מדרבנן אין חולין אלא חרומה וקדשים וכן חולין שנעשו עפס"ק אכל הנעשים על עהרוח חרומה וחולין השבולין לחלה אין מחטמאין בכל אלו השומאה שםן מדבריהן ע"ש וכ"ז בטומאה שעיקרם מד"ם משא"כ בספק טומאה דאוריימא ודאי שולין אף בחולין שנעשו ט"ט מרומה וכן בחולין העבולין לחלה וכדמוכח בכמה דוכחי א"כ ה"ל לר"ח למימר שמאה מסשק : לכן נ"ל דהא צריכין אנו עוד להבין מ"ט דר"ח דס"ל דאינה טמאה אלא מסשק ואי דשמא מעלמא היחה על העד דהא כיון דמייכי הכא בעד בינוני דלא שכיח שיהיה מלוכלך

וכמ"ם הרשב"א ז"ל אליבא דר' ודוחק לומר דר"ח פליג אזה וס"ל דשכיח הוא ועוד דאי דס"ל לר"ח דשכיח הוא היה לו לעהר לנמרי כמו בפחוח מכגרים ועוד דעהורה לכ"ע כיון דשכיח הוא ואמאי מעמא מספק ביוחר מכגרים וע"כ דס"ל דלא שכיח א"כ למה משוי ליה ספיקא דמפי מיסתבר למיחלי במקור דשכיח ביה דמים ועוד ק' מה השיב ר"ח לר' חי חתה מודה שלריך כגרים וכו' ועיין במהרש"ח ובחה"ח שפירשו ההכי מק' ר"ח לר' כמו דחתה מודה דבפחות מכגרים ועוד חליכן במחכולת ולחו מגופה חתיח חמחי לח כיחלי אי ביוחר מגרים דמעלמת אחית וק' דלדידיה מי ניחת דהת חיתו נמי ס"ל דבפחות מגרים סהוכה וכמ"ם כל הפוסקים ואלו ביוחר מגרים ס"ל לר"ח דטמאה מספק וט"כ ל"ל דמאכולח שכיח טובא א"כ איך הוא מדמה יתר מכגרים לפחות מכגרים ועוד דשאני החם דשכיחי מש"ה חלינן משא"כ היכא דלא שכיחי כמו דמשני ר' באמה ובע"כ ל"ל דוודאי מודה ר"ח דחלינן בדשכיחי מפי אלא כיון דהכח מיירי בדלה חרגישה וס"ל לר' דמש"ה ממחה נדה דחמרי' דחרגישה חלח שהיח סברה דהרגשת עד הוא וס"ל לר"ח דטעות כזה לא שכיחי דרוב נשים תרגישות ויודעות להבחין בין הרנשת מקור להרנשת עד וכ"כ בשו"ח אמ"ו שב"י וכמש"ל סי' קס"ג ובסימן זה בסמוך וכיון דוה לא שכיח שחטעה האשה בהרגשה מש"ה ס"ל לר"ת דאיכא למיחלי נמי דמעלמה היה בעד אע"ג דלה שכיה שיחלכלך העד מ"מ הה אפי' החלה בגופה נמי לה שכיחי שחטעה בזה וכיון. דהאי לא שכיח והאי לא שכיח ואיכא נמי מטוטא דחזיא בלא הרגשה מש"ה טהורה מן החורה דמלטרפין למעועה דחינן מרניטין להך טפקה דמעלמה החיה מיהו מדרבנן אכתי שמאה דעפי מיסחבר לומר דמגופה אחיא אלא שטעה בהרגשת עד או דחזי' בלא הרגשה כלל מש"ה שמאה מדרבנן ולהכי קאמר ר"ח דשמאה משום כחם וא"כ הק' ר"ח לר' אי אחה מודם שלריך כגרים ועוד הא אלו היה בפחות מגרים ועוד אחם מודה דעהורה וק' אמאי הא ספקא דאורייתא שמא מן המקור הוא ובע"כ ל"ל כיון דלא שכיחי כ"כ שחפעה האשה נוש"ה סלינן בשכיהי עפי דמעלמא אחי ממאכולה א"כ ה"כ נימא דלא חהא עמאה אלא מפום כחם דאט"ג דלא שכיח שיהלכלך העד המולנע לבדיקחה מ"מ הא נמי לא שכיח ובלירוף דאיכא דחזים בלה הרגשה לה ההה טמחה אלה מדרבנן וח"ל ה"כ המהי ס"ל לר"ה בכדקה בעד הבדוק וטחחו בירכה דטמחה נדה וכמ"ש החום' שם דהה החי נמי מייבי בדלה הרגשה ונימה כיון דלה שכיהה שהטעה החשה ניתה בהלטרף דחיכה מעופה דלה חזיה בהרגשה חינה פתהה ודהי אלה משום כחם דשמה מן הירך הוטח י"ל דשהני החם דלה שכיח כלל שיהיה על הירך דם מעלמה דהה בשוק של עבחים לה עברה מש"ה לה חליק ביה כלל משח"כ בעד שחינו בדוק אנ"ג דלא שכיחה מ"מ הוא מיעוט המלוי ובהלערף דלפעמים חזיא בלא הדנשה אינה טמחה מה"ח חלח משום כחם ולפ"ו י"ל הח דמדמי הש"ם פלובחת דר"מ ור"י להה דעד שחינו כדוק דלכאורה אין דמיון זה לזה דהא דמטהר כ"י סמם הוא משום דם"ל דאין דרך דם המקור לבה עם מ"ר ואי דריחות דלמה הדר מ"ר למקור זה אינו אלה מעומה וכמ"ם הר"ן שם בחדושיו ועכ"פ לה שכיח משה"כ בעד שהינו בדוק י"ל כר' פ"ל וכה"ג י"ל דר"מ כר"ח פ"ל ושאני החם הואיל דדחיק לה עלמה המרינן דהדר מ"ר למקור משה"כ הכה מחי רגלים לדבר איכא ולפי מ"ם לעיל ניחא דהא וודאי דמאי דאמר כ"מ דחיישינן דהדר מ"ר למקור הוא לא שכיחי דרוב נשים אע"ג שעומדין ומשחינין אפ"ה לא הדר מ"ר למקור אלא דמ"ל לר"מ דהאי גם זה לא שכיח שמכה יש בחלחולת וכיון דהאי לא שכיח והאי לא שכיח עפי מיסחבר למיחלי שבת הדם מן המקור כיון דרוב דמים מן המקור אחיא א"כ ה"נ בעד שאינו בדוק דאע"נ דהח למ שכיח שמשעה החשה בהרגשה ולחלות בהרגשה העד מ"מ כיון דהח ומי לח שכיח שיהיה מעד שהזמינה לה שיחלכלכו עפי חלינן במקור מש"ה כר' ס"ל דעמאה נדם ור"י ס"ל החם כיון דלא שכיח דהדר מ"ר למקור אע"ג דהא נמי לא שכיחא שמכה יש בחלחולם מ"מ מוקמינן האשה בחזקת פהרה א"כ ה"נ בעד שאינו בדוק כיון דהא לא שכיחם שחפשה האשה בהרגשה והא נמי לא שכיחא שיהיה העד מלוכלך מוקמינן האשה בחוקת פחרה - אלא דחכתי י"ל דחף דמשהר ר"י בעומדת ועשמה לרכיה דכיון דחיכה למיחלי דהדרי מ"ר למקור וא"ל מכם יש בחלחולת וכיון דהא לא שכיחא והא לא שכיחא מוקמינן לאשה בחזקת שהרם אבל הכא שפי מיסחכר לומר דמנופה אחיא דהא כל עיקר שאנו כאין לחלות ולומר דבעד מעלמה המיה הע"ג דלה שכיחה שיחלכלך הינה הלה משום שהין דרכה של השה לפעות בהרגשה כנ"ל הא איכא למימר דחזיא בלא הרגשה דהא לסעמים היא רואה בלא הרגשה אף שאינה אלא מיעום מ"מ בסלטרף נמי להך ספקה שטעתה הך מעוטה דלה הרגישה ספי פיסחבר למיחלי בגופה חדא דלמא בהרגשה חזיא אלא הברה הרגשת עד הוא ועוד דלמא באמח שלא בהרגשה חזיא ואף ע"ג דמדאורייחא סהורה דהה אי שלא בהרגשה רוא פהורה מה"ת מ"מ פדרבט

ממחה וחוששים משום כחם: ולפ"ז אפשר לחרץ פסק המחבר דפסק לקמן בסי' קנ"ח כר"י וכחן פסק דממחה אפי' אי נימא דלא פסק כאן דממחה היינו מספק כר"ח אבל לא ודאי סמאה מ"מ הא פסק בסי' קל"ח דשהורה לגמרי וח"ל דעד שחינו בדוק חמירח מהחשה שעשמה לרכיה דח"כ מחי מק' הש"ם מהח דחמר ר"י ב"ח כשמימה ר"מ לה שימה הלה משום כחם וחלו כ"מ ממחה משום נדה ומאי קו' דהא הכא חמירא וכן הק' החום' ורשב"א ולדברינו ניחא דלזה אין טעם לומר גבי האשה שעושה לרכיה לפתא תשום כתם והכא משום נדה דמ"ש אבל לפהרה המם גבי האשה שעושה לרכיה ולפמחה גבי עד שחינו בדוק משום כמם שפיר יש חילוק בשלמח גבי החשה שעשחה לרכיה כיון דהחי לח שכיח דהדרי פ"ר למקור חע"ג דהחי נמי לח שכיחי דמכה יש בחלחולת מ"מ מוקמיכן לה בחזקת טהרה דכיון דחיכא למימר הכי וא"ל הכי מש"ה מוקמיכן לה אחזקת עהרה משא"כ בעד שאינו בדוק כיון דהאי לא שכיח שיחלכלך העד אע"ג דהא נמי לא שכיח שחמביש וחטעה לומר דהרגשת עד הוא א"ו דמעלמא אחיא מ"מ הא איכא נמי דפעמים חזיה בלה הרגשה אם כן עפי מיסחבר למיחלי בגופה דחיכה למימר חדה שמעה ועוד דבאתח בלא הרגשה חזיא וע"כ סמאה מיהו מדר בנן מש"ה מודה כ"י דפמאה משום כחם אבל לר"מ אי ס"ל החם דעמאה משום כחם מ"מ הכא אמאי עמאה נדה דאע"ג דאיכא כאן עוד ספק דמנופה חחים ושלם בהרגשה חזים מ"ת חינה ממחה אלם מדרבן: (כתן) אחר הבריקה במקום שיש לתלות . לכחורה זו משנה שחינה נריכה שהרי כבר כ' בסעיף ל"ד בהגה"ה דמשי בעד הבדוק לה ויוחר מכנרים ויש מקום לחלום בו דחולין ח"כ לחיזה נורך חזר וכ' למן גבו הבדוק לה ויוחר מכנרים ויש מקום לחלום בו דחולין ח"כ לחיזה צורך חזר וכ' כמן גבו שחינו בחים בחח במסיים כחן גבי עד שחינו כדוק דכ"ב הוח מעד הבדוק ונ"ל דמש"ה חזר וכ' כחן משום סיסם דמסיים אבל אם הניחתו במקום שאין דם שכיח עמאה אם הוא יותר מכגרים ע"כ דם"ד דאינה טמאה בעד שאינו בדוק אלא היכא דבדקה עלמה בו ואח"כ הניחתו בקופסא והכי אמרינן בש"ם בדקה בעד שאינו בדוק והניחתו בקופשא דלכאורה משמע דרווקא היכא דהניחתו

פבול ובין משוך מהור חפילו בהניחתו חחת הכר והכסת וכמו שפי' הרמב"ם בפירום המשניות בכרת הרוחה כחם החכמים פליגי וסברי דאף משוך פחוד והכי משמע בגמרא ס"ם הג"ל ומדיין נריך פיון ושיין מ"ש לקמן עוד ישוב על פי מה שכחב הרח"ה בבד"ה: הג"ל ומדיין נריך פיון ושיין מ"ש לקמן עוד ישוב על פי מה שכחב הרח"ה בבד"ה: ורוקא בער בינוני : כן הוא כריעב"א שהביא בב"י וכחה"א והכי מוכח בנמדא דכעד שהוא בחזקת מלוכלך לכ"ע טהורם דהא רבי דמעמת בעד שאינו בדוק מהום נדה מכל מקום מודה בפחום מכנרים ועוד דעהורה ולמאי דסבירי להו להפוסקים וכמ"ש המסבר עהורה לנמרי כמו בכחם דעהורה לגמרי בפחוח מכגרים ועוד והא דמעמת משום דה ביחר מכנרים ועוד משום דכי נפק לה מדם מאכולת ודאי מגופה אחיא כדמסקים החם דזה הוא מעמא דרבי והיינו כמו שפירש הרשב"א ז"ל בתה"א וז"ל בפחוח מכגרים ועוד א"א לפמא בעד שאינו בדוק הואיל דמאכולת עשויה להחמעך אבל יחר מכגרים ועוד דנסק לה מדין תאכולת אין אומרים שמא נחעבקה בו בכחמים או עברה בשוק של טבחים לפי שאינו מלוי שיהעסקו בכחמים או שיעברו בשוק של טבחים אם העדים בדוקים הלכך בודאי מגופה חלינן עכ"ל א"כ עד שחזקהו מלוכלך ודאי דלא עדיף מעד בינוני ופחוח מכגרים כי היכי דהתם טהורה לכ"ע משום דשכיחי אע"ג דבדקה א"ע בו ה"ה עד שחזקחו מלוכלך ביחר מכגרים ועוד וכ"מ מהרמב"ן שם בסוגיה ומ"ש הרשב"ה שחינו מלוי שיהעסקו בכהמים או שיעברו בשוק של עבחים אם העדים בדוקים נ"ל דאגב שיעפא כ"כ ע"ם דעהן של חוספוח והרמב"ן דס"ל דהה דפליגי ר' ור"ח בעד שחינו בדוק מיירי שהיה בדוק מקדם אלה שעכשיו לה בדקה את העדים ולפ"ז כתב שאינו מצוי שיחעסקו בו בכהמים וכו' אם העדים בדוקים אבל לדעתו שפי' לקתן דאלו היה העד בדוק אע"פ שעכשיו לא בדקה אותו מיקרי עד בדוק לכ"ע ועד שחינו בדונן דפליני כיה כ' וכ"ח מיירי שלח בדקה חוחו מעולם מלח שנפלחו ממקום המוצע שדרכן של נשים להצניע ולהכין להם עדים ולא מוליכות אותן בשות גול מנוליכות אותן בשות ולא ממעסקים בהן בכתמים עכ"ל א"כ ה"ע דר' כיון שאין דרכן בכך משויכן ליה כודהי מגופה ואין לחוש שאה קודם שהצניען היה מלוכלך לפי שאין דרך של נשים ליקח לעדים מן המודמן לה בבית אלא ממה שהוא בחוקה נקי ור"ח ס"ל דאש"ה אינה עמיהם אלא משום בהביעוקה ליה ביון דאיכא למיתר דמעיקהא היה בו ולפ"ז נ"ל דמ"ש הרמב"ן והר"ן במדושיהם דהראב"ד. ז"ל סובר דבעד אפילו אינו בדוק כלל ממאה דלא דמי לחלוק דכיון שבדקה בו ממש רגלים לדבר דרוב דמים מצוין בו עכ"ל לא כחבו כן אלא לפי מה שפירשו הם דעד שאינו בדוק דפליני בים כ' ור"ח מיירי שלא בדקם אומן סמוך לבדיקה שבדקה א"ע ומ"מ היה העד בדוק לה לפני ימים וע"ו כהבו דהראב"ד ס"ל דאסי' לא היה בדוק כלל אס"ה ממאה דאל"כ איך כחב הראב"ד דל"ד עד לחלוק כו' הא בחלוק נמי לא בדקה אומו עכשיו קודם מליאת הכחם אלא כיון שבדקה אוחו קודם לבישחה ואחר ימים מנאה בו כחם ואם כן אין חילוק בין עד לחלוק א"ו ז"ל דס"ל להראב"ד דבעד אפילו לא בדקה אוחו מעולם אפ"ה ממאה משת"כ בחלוק דחלו לא בדקה אוחו מעולם לא היה שמאה וכמ"ש לקמן מש"ה כחב הראב"ר דים חילוק בין עד לחלוק דכיון דבדקה עלמה כו נגלים לדבר הוא מש"ה חמירא עד מחלוק אבל בעד שהוא בחזקת מלוכלך כגון שלקחה עד מאשפה או אפי' עד סמודמן לה בבית שהוא ג"כ בחזקת מלוכלך כמ"ש הפוסקים ודאי דס"ל להראב"ד דאפי' ע"י בדיקה עהורה דלא עדיף מן עד בינוני ובפחות מכגרים דטהורה לכ"ע וכמ"ם הראב"ד עלמו בס' בעה"ר וע"כ טעמא משום דשכיחי מאכולת מש"ה טהוכה אפי' ע"י בדיקה א"כ ה"ה והוא השעם בבדקה א"ע בעד שחזקתו מלוכלך או עד המודמן לה בביה שחזקתו מלוכלך וכמ"ש הרשב"א אף להראב"ד טהורה אפי' ע"י בדיקה ועיין עוד לקמן מ"ש בזה ועוד ג"ל דאף שהרז"ה הבין דעת הראב"ד ז"ל דפסק כר' דטמחה טומחת נדה מ"מ לבבי לח כן ידמה דהח כחב הרחב"ד שם הביחו סטור והש"ע סס"י זה שאין הכחמים קובעים וסת ולא עוקרים וסת חוץ מכחמי עד הבדוק לה שהן מפמאין בכ"ש והרי הן כראיות לכל דבר ואי ש"ד דסבירא ליה להראב"ד כר' אמחי לא יהא כחמי עד שאינו בדוק כראים לכל דבר דהא כיון דעמאה נדה לר' אלמא בודאי מגופה משוי לה וכיון דודאי מגופה אתיא לה למה לא יהא בהן משום וסת א"ו דלא ססק להוכה כר" אלא כר"ח דמסום כחם הוא דטמאה וכן הוא דעת העור והש"ע דאינו מעמא אלא משום כחם וכר"ח: (כד") ושהתו בירבה - הש"ך בס"ק מ"ה המה על דין זה דאי אפשר לעהרה לגמרי דלאו ס"ם הוא דהכל משם אחד הוא דמה לי אם הועח מירכה על העד או אם מעלמא אחיא על העד וכש"י וחוספום לא כחבו כן אלא דאז כ"ע מודים דאינה ממאה נדה אבל לפהרה לגמרי אי אפשר דהא ספקא דאורייתא ועמאה דדמי לבדקה בעד שאינו בדוק והניחחו בקופסא בסעיף ל"ו דעמאה בכגרים ועוד ומו כחב דרם"י לא כחב כן אלא לפירושו דמיירי שנתנא בירכה ואם כן ספק ספקה מעליה הוא דגריכין אנו לדין מאין בא על ירכם דשמא מעלמא אחיא על ירכה דהא מיירי במקום שאין דם המקור יכול לפול שם וכדכתבו החוספות ואח"ל דמן העד אחי על ירכה דלמא על העד נמי מעלמא אחי משא"כ בנמגא על ירכה ע"כ חוכן דבריו וכבר עמד בזה בס' כו"פ דהא ליחא דהם סי' ההוס' והרשב"ה והר"ן והרמב"ן דרש"י מייכי אף בנמצא על ירכה וה"ה דנמצא גם על עד ולא כ' רש"י דנמצא על ירכה אלא דלא חימא דמיירי דוקא בנמצא על העד ולא על ירכה דאו אין חידום דעמאה נדה כיון דלא נמלא על ירכה בוודאי מגופה אחיא דהא העד היה בדוק לה מש"ה כ' דמיירי בנמלא על ירכה אבל מיירי שנמלא ג"כ על העד וא"כ לדברי הש"ך כיון שלריכין אט לדין גם על הדם שעל העד איך כחבו דהוי ש"ם הא לדבריו אין כאן ס"ם גם מ"ם הש"ך דהרשב"א לשיפחים איל דפסק כר"י אין לו מובן דלכ"י בלא"ה מהורה אפי' לא הוטח על ירכה אלא הניחתו בקוסהא נמי מהורה וגם בזה עמד בם' הג"ל מיהו כ' דבזה הדין עם הש"ך דבנמלא גם על העד דלאו ס"ם מעליא הוא דהכל משם א" סוא וכ' דלאו דוקא ס"ם הוא אלא תרי ספקי לקולא איכא וכ"כ בס' מנ"י דכיון דאיכא שני נדדים להקל שהורה דכיון דאם לא שחחה בירכה לא היחה שמאה אלא מספק כר"ח ועכשיו דאיכא נמי עוד לד לחקל דמירכה בא על העד מהורה ולפ"ז נראה דאפי' מחחו ביריכה במהום שדם מן המקור יכול לפול שם נמי טהורה דהא מדאורייתא איכא מדי נדדים להקל דהא מן החורה עהורה אפי' בא מן המקור על ירכה דהא אחיא שלא בהרגשה אלא מדרבנן היא דממחה וכיון דחיכה למימר מעיקרה על העד היחה מעלמה עהורה כיון דחינה הלה חששה דרבנן ולא דמי למאי דס"ל לר"ח בכדקה בעד שאין בדוק דממאה מספק דהחם ספקא דאוריי הוא דאיכא למימר ארגשה וסברה דהרגשה עד הוא וכיון דליכא אלה גד א' להקל דלמא מעלמא אחי על העד מש"ה שמחה מספק משה"כ בטחחו בירכה אפי' במקום שדם מן המקור יכול לפול תהי על ישלו מש של של החלים היו להיכל תרי ספקי להקל אלא מדרבטן סמאה דלמא מן המקור נפל על ירכה וכיון דלא בהרגשה חזיא י"ל דהליטן מעלמא אחיא על העד ומשם הועה על ירכה מיהו י"ל דכל זה איכל למימר למאן "דפסק בעד שאינו בדוק כר"ח וכיון דס"ל אפי' בלא ירכה מיהו י"ל דכל זה איכל למימר למאן "דפסק בעד שאינו בדוק כר"ח וכיון דס"ל אפי' בלא מחתו בירכה דחינה שמחה חלא מספק א"כ השחא בהצפרף נמי עוד ספק דלמא מירכה אתים טהורה אבל למאן דפסק כר' דטמאה נדה והכי פסק הרמב"ם ז"ל א"כ כיון דס"ל דבודאי מגופה אחיא לה משום דלא שכיח שיהיה על העד מעלמא וגם קיי"ל בנדקה בעד הכדוק לה ושחתו בירכה דעתאה נדה אם נתנא יחר מכנרים לכ"ע ול"ל דלא שכיח שיהא מעלמא על ירכה פ"ב בהומרף הגי חרי מילי דלח שכיח די לנו להשוח בססקח אבל מה"ח למהרה לגמרי ואפשר שלום נחכרין הש"ך אנש"פ שאין זה לשונו וכ"כ בס' כו"פ מיחו כבר הוכחתי דהם"ע שפסק בעד שאינו בדוק דעמאה כגרים ועוד היינו כר"ח דמספקא עמאה וכמש"ל עוד י"ל דאף למאן דפסק כרבי דפמאה נדה פ"מ בעד שאינו בדוק ופחחו בירכה ס"ל דפהורה לנמרי דהא כחב הרשב"א במ"ה שהבאחי לעיל בכמה דוכחי דפלוגחא דר"ח ורבי מיירי בלא הרגישה ואפ"ה מפמא ר' פשום נדה דם"ל כיון דחזקח דם שבא בהרגשה אמרינן דארגשה אלא דסברה הרגשת עד הוא וכבר כחבתי לעיל בכמה דוכתי דמיקרי ס"ם אע"פ שאין הססקות ישרו שלא כיון דשני ספקות שקולין הן מנסרפין הספק השלישי אני"ם שאינו מנוי לחד מן הספקות כיון דבלא"ה איכא שני ספקות שקולין א"כ בהלפרף הספק נ' לחד מן הספקות ה"ל רובא והוכחחי כן סן החום' והריכ"ש דלא כש"ך וא"כ בנ"ד אם בדקם בעד שאינו בדוק ושחחו

לשואלו דאין שומכין על חזקה היכא דאפשר לברורי אפי' במילי דרבנן וכדאמרים

לחח"מ בפ' הרואה כחם סעיף י"ח כשם העפ"ז אפי' יודעת מפי לקחחו וכו' ולפ"ז י"ל דהיים רבוחה בכחם הנמנה ה"ל לשוחלו הע"ג דיודעת פפי לקחתו משה"כ בנמנה ע"י בדיקה דוקה באינם יודעת ממי לקחחו אך באמת כוא ש"ם בב"י שהרי בחה"א ובהה"ק כ' להדיא ואינה יודעת ממי לקחחו לשאול ממנו וכו' וכן הוא בם' בעה"ג להראב"ד ז"ל וז"ל בגון שתאחם אומן בחלוק שלקהה מן השוק ולבשתו עד שלה כדקה אוחה ואינה יודעת ממי לקחתו אע"ם שהכחם כגרים ושדד אינה חוששה לו כלל שלא חששו חכמים לכחמים אא"כ מלאה אוחן במקים בדום כדחי׳ בנמרח שכ"ל וכן כ"ל שהוח ש"ם בכ"י ובמקום וחפי׳ יודעה ל"ל חינה יודעה והעמ"ז והש"ר נמשכו אחר נוסחא מוסע' שהיה לפניהם בב"י וכן נראה דאם אפשר לשואלו ודאי במס' פסחים דף ד' גבי בדיקת חמן דחי חימה במחח לריך לשוחלו ולה סמכים החזקת בדוק וכן פסקו הסוסקים וכמבוחר בש"ע ח"ח סי' חל"ז לכן נרחה לע"ד דהה דמדמה הרשב"ח חלוק שלקחה מן השוק לעד המודמן לה בביח היינו דוקא בחופן שכ' שם בחה"א שלא הקפידו אנקיוחה דידי' שחין יודעת חם מישראלית או מעובדת כוכבים חם משראלים כדה חו שהורה ומיירי בחלוק ישן שכבר לכשו אוחו אחרים בכה"ג הוא דדמי לעד המודמן לה בביח הבל בשלקחה חלוק חדש בחזקח נקי ודחי דהוא נידון כעד ביעני ועדיף מיניה חדע דהא כ' הרשב"א דעד בינוני הוא כל שהיא נועלחו מחקום מוצנע שדרכן של נשים להציע להכין להם עדים ואין מוליכות אוחם בפוק ולא מחעסק בקן בכחמים על הרוב מש"ה מעסא ר' עכ"ל וא"כוק' מעיקרא מה היחה על העדים האלו פרם שהלניעה אותן אם היו בדוקין לה היינו עד הבדוק ואם בשלא היו בדוקין לה א"כ מה מהני שהצניעה אותן דלמא מעיקרא היו מלוכלכין א"ו צ"ל דלח בדקה חוחן טרם שהצניעה חוחן אלח כיון שהצניעה חוחן להיות לה עדים מסחמת לקחם עדים שמוחזקין לה בנקיים והצניען ועחה לה נודע אם היו בדוקין לה או לאו א"כ ה"נ כשלקחה מן השוק בנד חדש מסהמא נקי הוא אלא דמיקרי אינו בדוק כיון שלא כדקה אוחו ואינו ידוע לה אם חברתה בדקה אוחו או לאו דבכה"ג ע"י בדיקח עד סמאה משא"כ בכחם הנמנא מהורה מיהו בחלוק שאחר הכבישה נראה דזו היא כמו חלוק הבדוק לם דהא הכתם שהיה בו קודם הכביסה אפשר להכיר אם מקדיר או מגליד א"כ לענין זה מקרי בדוק כאלו בדקה אותו פ"א שהרי אחר הכביסה אין הכהם שבו מגליד א"כ כ"ז שלא ידעיק שינאם מחזקחו לענין כחם מגליד הרי הוא בחזקחו לענין כחם מגליד שלא נכחם בו כחם מגליד אחר הכביסה וא"כ אם אין בקיאין להבחין בין מגליד למקדיר סמאה וזו דלא כמ"ש כם' כו"פ שכ' לחלק חם היה מופגר בחיבה חחר הכביםה חו שהיה מונח בגלוי במקום מולנע דזה ליחא דממנ"פ אם הכחם מגליד א"כ כיון שהיה לחלוק זה חזקה שלא היה כו כחם מגליד אחר הכביסה דינו כאלו היה בדוק ואם הכחם מקדיר ודאי דהיה בו קודם הכביסה ואם מינו בקי ממאה משום ספק מסרון ידיעה דמ"ש אם בדקה אוחו וראחה שאין בו כחם מגליד או שלא ראחה רק שיודעים בבירור שלא היה בו כחם מגליד א"כ יש לחלוק הזם חזקה שאין

בו כחם מגליד ולריך שחדע בודחי שילא מחזקחו כנלע"ד: בשאלתי מבני מוה' משה נר"ו ע"ד הכינים המחכרים בש"ע סי' קנ"ח סעיף מ"ח מממלחו אלו כמה נשים בשערות שבח"מ וכשהן בודקות א"ע נמנאו על העד קרפין קרפין להומים ושהורים וכבהיא מתחככת עם העד מבחון על מקום השערות נמנאו ג"ב קרמץ אלו על העד וכפי הנראה הגי קרטין מן כינים אלו בא שהם מולידין סיסין וקרסין אלו על העד וכפי הנראה הגי קרטין מן כינים אלו בא שהם מולידין סיסין וקרסין אלו ולא דדם שלהם הוא אלא מזיטה יניאת כינים אלו כמו שנמנאו סיסין אלו במקום דשכיתי פרעושי אם יש לחלות מה שנמלה גם בבדיקת עד הני קרמין או לאו וכבר מוזכר שאלה זו בשו"ח אמ"ו בעל שב יעקב וגם אני כחבחי מזה בסי' קפ"ג מה שיש לפקפק על חשובה הג"ל:

בשון הומה הפני בני הג"ל פיקר ספק זה מהא דאמרינן במכילחין דף י"ד דא"מ בדוק הוא אל מאכולה וכבר כ' בסי הג"ל פיקר ספק זה מהא דאמרינן במכילחין דף י"ד דא"מ בדוק הוא אל מאכולה וכבר כ' בסי הג"ל דיש לחלק בין זמן הש"ם לזמנים גם שהיו רגילין בזמן הש"ם להעביר השערות שבה"מ וכיון דליכא מידי למידור לא היה מאכולת שכיח בא"מ המש"ם להעביר השבה"מ ובא"מ היה במרכבר באלי ברכבר באלי המשור המש"ם המשור הוא היה בתרכבר באלי המשור הוא היה בתרכבר הוא הוא היה בתרכבר הוא בתרכבר הוא היה בתרכבר הוא בתרכבר הוא היה הוא היה בתרכבר ה שא"ל בומנינו עכ"ד ובלא"ה י"ל דהא אמרינן בדף י"מ איזהו אדום כדם המכה מאי כדם המכ" זעירא אר"ח כדם מאכולח של הראש מיחיבי הרגה מאכולח ה"ז חולה בה מאי לאו דגופה לא דראשה וכ' בחדושי הרמב"ן דהני אמוראי ל"פ וכולה חדא מראה היא אלא מר בקי בהאי חזוחת ומר בקי בהאי חזוחת וכ' עוד דקו' הסק' כיא דכיון דבומנס היו בקיאים במראות דמים וא"כ הלי אדום דבעי לחלות במאכולת נ"ל שהוא ממראה שמא וא"כ אי מראה שמא של אדום הוא כמאכולת של ראש א"כ איך מצי לחלות במאכולת של גוף ומשני הש"ם דלמ חליכן אלא בשל ראש דלמא איסרמי דהרגה מאכולת של ראש וכיון שכן הא דפריך הש"ם וכיחוש דלמא דם מאכולה ע"כ הקו' דלמא אחרשי מאכולה של ראש דהא מאכולה של הגוף לא דמיא ליה וממני' ע"כ מיירי בידוע שהוא דם פמא דאל"כ אינו מחויב קרבן וע"ז משני דא"מ בדוק הוא לענין מאכולת של דאש אבל מאכולת של הנוף י"ל דמצוי הים גם בזמן הש"ם אלא דא"ם לחלות בו מרחה הדום דלה דמים ליה וח"כ בזמנינו שחין אנו בקיחים במרחה דמים פלם דמחמרינן מספק שפיר יש לחלות במחכולת המלוין שם :

וֹעפ"ו (לע"ד הא דכ' כש"ע סימן ק"ן סטיף ו' דעם הרמב"ס ז"ל דכחם שעו בשרה מ"ל שיעור וכ' הנה"ת דם"ל דכל הגוף בדוק הוא אלל מאכולת וה"ה כ' הפעם דהא דאמרי בש' הרוחה כחם דכחם הנמלא על בברה ספק עמא ססק מהור סמא ה"ה ספק דם מאכולה נמי בכלל הזה דמספקא מטמאינן על בברה ולפת"ש י"ל דוודאי בזמן הש"ס שהיו בקיאין במראות הדמים וח"ב הא דבעיק לניהר מחמת חליא במאכולת ע"ב שהיה מראה סמא ואז א"א לחלום אלא במאכולם של כאש מש"ה שפיר י"ל דעל בשרה לא חליק לפי שמאכולם של סראש לא שכיחי על הגוף משה"כ בזמנינו י"ל דחלינן בשאר מאכולת הגוף דהא אנן לא בקיאים במרחוח הדמים ועוד י"ל דהם"ם דקחמר דח"מ בדוק הוח היינו בסהם כשים שחין להם חוחו מין כינים במקום השערות אלא דהמקשה סבר דניחוש דלמא אחי משאר הגוף לההם אהא משני דא"מ בדוק הוא מלבא להתם מאכולת שבשאר הגוף משא"ב באוחן נשים שמקום השערות שלהן מולידין למין בינים אלו באמת יש לחלות בק ונראה עוד לפי פי הרמב"ן ז"ל דפי א"ת בדוק הוא היינו בפנים לפי שלא בשנה חשמים א"ת סחום הוא ואינה נכנסת לא"ת ואם ם מבוזק יאו היינו פערים נפי שמו בפשר השתים חו משחם לא פיה א"ם בדוק אלא מבפנים אבל מבחוץ אינו בדוק וכן משתע מפירש"י שכ' דחוק הוא ואין מאכולת יכול לכמים מכפנים אבל מבחוץ אינו בדוק וכן משתע מפירש"י שכ' דחוק הוא ואין מאכולת יכול לכמים שם והתוספת כ' מפני הזורמא אין המאכולת מקרבת כ"כ יש לדקדק הא אמריק דף י"ג אנב זוהמא אחי מאכולה:

ומיהו לכאורה קשה דאכתי מה משני הש"ם א"מ בדוק הוא הא אכחי איכא למימד שנחלכלך העד מבחוץ והפשר לומר שבזמנם היו בקיחים ונזהרו לבל יגעו מבחוץ משח"כ החידות ועכ"ם יצא לנו בנשים דשכיחי גבייהו הני מין כינים אין לומר א"מ בדוק הוא מיהו אכחי יש לפקפק דהא גם המק' דלא אסיק אכחי דא"מ בדוק הוא אפ"ה ניחא ליה בכל בדיקוח דעלמא דמטמאינן לה אלא דמקשה אמאי חייב קרבן מספק וא"כ בנ"ד נמי נהי דאין א"מ בדוק אצל נשים יש לטמא מספק הואיל דנתנא ע"י בדיקה ומכ"ש לפי' ר"א שכ' החוספות דפי' דקושית המקשה וניחוש וכו' לא קאי אלא אנמצא על שלו ולא על שלה אבל בנמצא על שלה יש לחייב אפי' קרבן ולא תלינן במאכולת אפי' אי אין א"מ בדוק משום דשכיחי דם המקור וכה"ג כתב הר"ן והרשב"ה בחדושיו:

אבן נראה דיש לחלק מכמה גווניי חדא דהא וודאי היכא דלא שכיחא מאכולת ולאו הייש רביחייהו בא"מ אלא דאנו באין לחוש דלמא אחי מאכולת להחם מעלמא ונהרגה ססי מסחבר לחלות הדם מהמקור דשכיחי אכל בנדון זה דעיקר רביחייהו דהני מאכולת החם הליק דמאכולת שכיחא טפי מכ"ם בנ"ד שאין אנו באים לומר שהוא דם מן המאכולת שנהרנה דוה לא שכיחא כ"כ רק שהוא ממה שמפליטין הני מין כינים שהוא שכיח אצל נשים כנראה בחוש ועוד הא כ' בעו"ה עה"ג שאמו ממט שלחים שאין עיפין קמנים כאלו באים מן המקור כלל ועכ"פ מלחא דלא שכיחא הוא בודאי יש לחלות במצוי שבא ממין כינים אלו ויש לדמות דין זה למ"ש הש"ו סי' ק"ץ ש"ק כ"ג באשה שרגילה להוציא דם מביח הרעי אך דלכאורה יש לסקסם (בדרי שהרה)

מקוססא הוא דרבי תממא תשום נדה ור"ח משום כחם הא הניחחו במקום מגולה עהורה 'אע"ג דקיי"ל גבי כדקה בעד הכדוק לה דממחה אפי' הניחחו אח"כ במקום מגולה וכמ"ם שניף ל"ב מ"מ י"ל דשאני עד שאינו בדוק כיון דאיכא חרי נדדים להקל חדא דאינו בדוק "ל דמקמי הכי היה על העד וגם שהיה מונח 'אח"כ במקום מגולה י"ל דאח"ז בא על העד אש"ה שהורה _פכי היכי דאמרינן הכא גבי עד שאינו בדוק ושחחו בירכה דשהורה אפי' ביוחר בגרים דחש"ג דבעד הבדוק ועחחו בירכה טמחה משום כדה מ"מ מהני טחחו בירכה בעד שאינו בדוק לפהרה לגמרי הכי נמי הייתי אומר דה"ה אם הניחתו במקום מגולה מהני בעד שאינו בדוק לטהרה לזה כתב הרמ"א דלא היא דאם הניחתו במקום שאין דם שכיח פמאה אפילו במקום מגולה דע"כ פיירי בהכי שהניחתו מנולה דאי בקופהא פשיטא הא כבר כסב המחבר א"ו דשמעים אפילו במקום מגולה וצ"ל לפ"ז הא דנקט הש"ם גבי עד שאינו בדוק והניחמו בקוססא לרבוחא דר"ח דאפילו הכי אינו מסמא משום נדה והוא הדין אם הניחחו במקום מגולה סמאה ואינה טהורה אלא בסחחו בירכה: (בן) כד שבדקתו בין היא בין חברתה כן כמב הרפב"מ ז"ל וסוכיח כן במה"מ הבאמיו לעיל בסעיף כ"ם מהא דג' נשים שלכשן מלוק אחד וכמש"ל לפונו ולאפוקי מדעת החוספות והרמב"ן דס"ל דאפי' היה בדוק לה פ"א כל שהניחחו אח"כ ולא בדקה אותו קודם שבדקה א"ע בו מיקרי אינו בדוק וכ"כ בפרישה וז"ל ונראה דהני רבווחא ס"ל כיש מי שמחמיר בעד שחינו בדוק ונמלא בו כגרים ועוד דאל"כ ק' כיון שבדקחו ומלאתו נקי ס"א אף שהניחהו למה נקל בה יוחר מאם נמנא כחם בסדין דמפתאין אם הוא כגרים ועוד אלא וודאי המקיל בכגרים ועוד הוא סובר שפי' עד שאינו בדוק היינו שלא בדקה כלל וכהסכמת הרשב"א שכתב אדעם רצומיו הנ"ל שלא יראה לו עכ"ל וכה"ג כתב בם' כו"פ מיהו מדברי הרמב"ן לה נראה כן שהרי הוא כ"כ דעת החוספות שכל שהניחתו אחר שבדקה אותו פ"א מיקרי עד שאינו בדוק ואפ"ה כתב בהלכותיו וז"ל בדקה עלמה בעד שאינו בדוק לה והניחחו בקופסא יראה לי שהיא סחורה לנמרי והראשונים הורו בזה להחמיר והוא שיהיה הכחם כגרים ועוד בין עבול בין משוך וכדבריהם ראוי לנחוג עכ"ל · הרי שמלד הדין כחב דעהורה אלא מלד החומרא כחב לנהוג כדברי הראשונים ז"ל וע"כ ל"ל לדעחם דט"ל כמ"ש הרא"ה בכ' בד"ה אהא דהק' סרסב"א ז"ל מן ג' נשים שלבשו חלוק אחד וכן מפושטחו ומהכסה בו "וכו' דהחם במלבוש שלה כל שהוא בדוק מהחלה והיא לוכשתו חדיר הרי היא בחזקת בדוק ואינה דומה למניח מוכין נקיים במקום אחד ועמד זמן שלא נחברר הענינים אם הם בנקיות או לאו חה ברור עכ"ל ומ"ש ההם במלבוש שלה וכו' והיא לובשחו חדיר וכו' ג"ל דלאו דוקא מלבוש שלה אלא ה"ה סדין וכיוצא בו מה שהוא משחמש בו הדיר כיון שהיה בדוק לה פ"א מקרי בחזקח בדוק והם לא אתרו אלא בהניחתו במקום אחד ולא היה דעתה עליה להשתמש ועמד זמן מה שלא נחברר לה ענינים זו מיקרי אינו בדוק ובזה יהיישב מה שהקשיחי לעיל דלמה יסיה עדיף בבדקחו פ"ח ואחר כך הניחחו במקום אחד דמקרי עד אינו בדוק לדעהם ובפחוח מכגרים ועוד שהוכה לכ"ע ומשמע דחין חילוק בין עגול ובין משוך לעולם עהוכה וחלו בהניחתו תחת הכר וכסת דודאי שכיח שםי מאכולת מאלו הניחתו בגלוי ואם"ה מעמאין במשוך י"ל דשאני דבר שדעתו להשתמש בו חדיר הני הוא בחזקתו כ"ז שאין לנו הוכחה שינא מחזקתו כנון עגול דרגלים לדבר דלהו מקנוח אחי' משא"כ בההיא דמנית מוכין נקיים שלח הים דעתה עליהן להשתמש בהן וכמ"ש הרח"ה ז"ל ודותק: (בד) אא"ב היה ברוק לה קורם שלבשתו · מ"ש בט"ז כ"ק כ"ם כל דבריו חינן הלח דברי תימה ובמח"כ חין להם המשך וקישור כלל ודברים סתורים מיניה וביה ואין רצוני להאריך ולדקדק בדבריו רק מה שנוגע לדינה וגם המנ"י הסכים עמו ולה ילה י"ה ומ"ש בכוונה הב"ח במח"כ כד ניים ושכיב כחב להא מלהא וחלילה לחשוד להגאון הב"ח שיכוין לדברים מוטעים כאלה וכוונוס הב"ח פשוטים וברורים דם"ל להטור לדטח הרא"ש לחלק בין בדיקה שט"י עד שאינו בדוק ובין כחם הנמלא דאט"ג דס"ל להרא"ש בעד שאינו בדוק דטמאה מ"מ בכחם הנמלא בחלוק שאינו בדוק טהורה וכ"כ הראב"ד להדיא בס' בעה"י וכמו שהבאחי לעיל וא"ל אט"ג דבההיא הלכה כר"י בהה הלכה כר' משום דקאי ר"ח בשימחיה דמטמה לה משום כחם ושקלינן וטרינן בגמרא אליכא דר"ח אלמא הלכחא כווהיה וטעמא דמילחא משום דלא דמי עד לחלוק דאלו חלוק שחינו" בדוק לה כחמה שהור אבל עד כיון שבדקה בו ידים מוכיחות נינהו מיהו לריכה כגרים ועוד לאפוקי מדם מאכולם שמא נחמעך עליו מ"מ לגבי אשה שעושה לרכיה וכו' קיי"ל כר"י עכ"ל הרי להדיח שיש לחלק בין בדיקח עד לכחם הנמנח דלח כט"ו שכחב לחלק בזה ונעלם ממנו דברים אלו 'וכבר' הוכחתי לעיל שאף הראב"ד ז"ל לא פסק כר' אלא ככ"ח כנרחה מלשונו וכדמוכח ממ"ם שחין בכחמים משום וסח רק בכחמי עד הבדוק לה שמטמחין בכ"ש וכמש"ל גם הוכחתי דהא דכחב הראב"ד ז"ל לחלק כין בדיקח עד לכחמים שמתוא מיירי בעד בינוני בהא הוא דמחלק דכבדיקה עד ממאה אבל בכחמים הנמואים אפי' בחלוק בינוני סהורה דא"א לומר דמיירי בעד שהוא בחזקח מלוכלך ואפ"ה בבדיקח עד שמאה דזה אינו דבהא וודאי אפי' על ידי בדיקת עד שהורה דכי היכי דמטהריכן בפחות מגרים ועוד משום דשכיחי מאכולת וכמ"ש הרשב"א וא"כ בעד שחוקתו מלוכלך ודאי דשכיחי מובא שיש בו כחמים מדם וכמש"ל וע"כ הראב"ד מיירי בעד בינוני ואס"ה כתב לחלק בין עד לחלוק מוכח דבכחם הנמצא בחלוק בינוני דטהורה ומה דקשיא ליה להט"ז מהא דכחב הסור וו"ל אין האשה טמאה משום כחם שמנאה בחלוקה אא"ב היה החלוק בדוק לה אבל אם לקחה חלוק מן השוק וכו' שזה הוא חזקחו מלוכלך ולבשחו בלא בדיקה ומצאה בו כתם שהורה עכ"ל וכ"ה ברשב"א ומדנקפו אם לקחו חלוק מן השוק כו' שזה הוא חזקחו מלוכלך וכמ"ש הרשב"א בחליף משמע דוקא בכה"ג הוא דשהורה אבל לא בחלוק בינוני ומכח זם רצה הט"ז והמנ"י להולים הדברים מפשטן דההוא אינו בדוק דסטיף זה אינו דומה לאינו בדוק שבסעיף ל"ו והן דברים שקשים לשמוע ואין הדעח סוגלתן שהלשון בש"ע ישתנה ויתהפך חוך כ"ד פעם יקרא עד בינוני בדוק ופעם יקרא אינו בדוק ועוד שבטעיף ל"ח כחב ומסרש מון בי בדוק כל שבדקמו וכו' הרי כל שלא בדקמו אנ"ם שאינו בחזקת מלוכלך מיקרי אינו בדוק ואהא כחב מיד בסעיף זה אין האשה שמאה משום כחם אא"כ היה בדוק לה אינו בדוק ואהא כחב מיד בסעיף זה אין האשה שמאה משום כחם אא"כ היה בדוק לה וכו' אכל אם אינו בדוק וכו' סחמא כפירושו דכל שלא בדקמה היא או חברחה מיקרי שאינו בדוק כמ"ם בסעיף שלפני זה ואם היה דעת המחבר לומר דהך אינו בדוק שבסעיף זה משתנה בסירושו מהך שלפני זה עכ"ס לא היה לו להשמיע מ"ש הטור כנון אם לקחה חלוק מן השוק שמכח זה הוכיח הע"ז שסירושו משחנה מהא שלפני זה וכן מוכח בחה"ק וז"ל חלוק זה שאמרנו בכ"מ חלוק הבדוק הוא בין שהוא בדוק לה בין שבדקחו חברתה עכ"ל ומ"ש במ"ז דמש"ה כחבו כאן ברישא אא"ב היה בדוק לה ולא כחבו אא"כ בדקו אוחו אלא להורוח שאף אם לא בדקחו חוחו חלא שהיה לו חזקה בדוק כי ההיא דמיקרי בסעיף ל"ו אינו בדוק וכו' עכ"ל לא ירדמי לסוף דעתו שהרי בכל הסעיסים שלפני זה כמבו בזה הלשון אח"כ היה בדוק לה והחם מיירי שבדקה ממש מלח שחין בדברים אלו ממש וגם לפי הבנתו של המ"ז דם"ל דההיא דלההה חלוק מן השוק כוח ברע מעד בינוני חלח שהוח בחזקת מלוכלך כמו עד המזדמן לה כבח חחת שכן נרחה מדברי הרשב"ם בחה"ח וכמו שהעחיק בט"ז לשונו ס"ק כ"ה ח"כ קשיח חהח שכי הרשב"ה שם מיד אח"ז חלוק זה שדברו בו חכמים בכ"מ חלוק הבדוק הוא אבל חלוק שאינו בדוק או שלקחחו חלוק מן השוק וכו' וכ"ה בחה"ק לקחה חלוק מן השוק וכו' חולה להקל שכחמים דרבנן עכ"ל דמחי חריח כחם הנמנח דהת חפי בדיקה שע"י עד כ' דבכה"ג טהורה וא"ל שכ' כן לפי שבדיקה שע"י העד חשש עכ"פ להחמיר כדעת רבווהת שפסקו להחמיר כנרתה מהס"ק שכ' והמחמיר הע"ב לכן כ' דבחלוק כ"ע מודו כמש"ל בשם חרחב"ד ז"ח דהח דחשם להחמיר סייט בעד ביטני אבל בעד שחזקחו מלוכלך הא כ' בסתה"ה דליכא מאן דמטמא ספי' משום כחם והנה כב"י כ' בשם הרשב"ח וו"ל חלוק זה שדברו בו חכמים בכ"מ חלוק הבדוק הוא אכל חלוק שאיט בדוק או שלקחהו חלוק מן השוק ואפי' יודעח ממי לקחחו אין חוששין לו משום כחמים שאני אומר כבר היה זה הכחם שהכחמים מדבריהם הולכין להקל שכ"ל וכ"כ בם' עמ"ז אפילו יודעת וכו' וא"ל לשואלו וכך כ' הש"ך ס"ק מ' וכ"כ בס'

. פסילו כמשוך ח"ו כמ"ם והנה לשון הפוסקים אין שום כדין זה שהמור כחב גבי עד הבדוק לה ח"ל ואם סוח ענול מהורה שודחי חינו מדם קנוח שחם היה מדם קנוח היה משוך על"ל וכ"ה בם' הה"ק אם כן משמע דחולין להקל כיון דאיכא רגלים לדבר שאלו היה דם קנוח לא היה עגול כם לם"ה חלינן להקל ולפ"ז יש להקשוח על הרב"י דלמה ליה למימר דלכך חולין בפחוח מכנרים ועוד במחכולת גבי סחתו בירכה ובהניחתו מחת הכר והכסח כיון דלח חרנשה כלל הל"ל דלכך חולין כיון שהוא ענול רגלים לדבר הוא דממאכולם אתי' דדם קנוח הוא משוך ובלמ"ה פעם דידיה הוא חמוה דכהדיא מוקמיק בר"פ הרואה הך מחניחין דעד שהוא נחון מחם הכר והכסת בדארגשה ואפ"ה עגול עהור וכמו שהק' א"א מ"ו בחדושיו ופפי ניחא למימר דמש"ה חלינן הואיל והוא עגול ואפשר לומר דלכך הוצרך לפעמיה גבי טחחו בירכה משום דמשמע מדברי הרשב"א והרמכ"ן והטור דאסילו נמנא רק של העד ולא על ירכה אפ"ה חלינן בפחוח מגרים ועוד במאכולת בעגול ואם כן נהי דאיכא רגלים לדבר להקל לפי שהוא עגול הא איכא נמי רגלים לדבר דאלו ממאכולת שבירכה הוא היה לו למנוא גם על ירכה וכ"כ הרמב"ן בחידושיו ומה"ם באמת פסק הר"ן בחידושיו דהיכא דנמנא על העד ולא על סיכך אפילו עגול ופחות מגרים שמאה ולכך הולרך הב"י לומר דהכא גבי מחתו בירכה איכא עוד

הגלים לדבר להפל דכיון דלא ארגשה כן היה נראה ליישב דברי הב"י אך אין לשונו משפע כן : ודהר"ן בחדושיו ר"ם הכואה כחם כחב וו"ל אם עגול מהור אלינן במאכולת אפ"ה משוך שמא שכיון שקנחה בו והוא משוך מוכחא מלחא דמנושה אחיא ולא חליכן ומשמע מדבריו דמן הסחם חלינן להקל אלה דבמשוך מ"א להקל כיון דאיכה רגלים לדבר להחמיר שהוא משוד ובהה"א לכאורה משמע כהר"ן ואין הכרע כ"כ ולכאורה בהאי דינא דמחתו ביכה להרשב"א והר"ן שסוברים דבעינן דוקא כגרים בעגול והוכיחו זה מדפריך הש"ם ונימוש דלמת דם מחכולת חלמת דחפילו בכדיקות דשיעור וסת חוששין לדם מחכולת וה"ה הכח ולכחורה דבריהם חמוחים דלפירוש רש"י קו' המק' דחמחי מטמח ודחי ניחוש דלמח דם מחכולת הוא ולהוי ספק אם כן מאי ראיה מהא לטהרה לנמרי ואף שהחוספות כתב גם כן דמירי בכנרים ועוד יש לומר דלא כחבו כן אלא דאם לא הים כנרים ועוד לא היתה עמאה נדה אלא מספק והב"י שכחב שהתוספות סוברים כרשב"ל הול ממוה דאין מהוספות רלים וכמ"ם וכזה מפשר ליישב דעת רי"ו שכתב שדעת התוספות כהרח"ש והרתב"ן נמי שסובר כהרשב"ל בזה לק"מ לפי פירושו בחדושיו יע"ש אכל להרשב"א והר"ן קשיא :

וביותר קשי לפי מה שכחב הרשב"ח בחדושיו וכ"כ הר"ן דקו' המק' היח דכיון דמיכח רגלים לדבר שבדקה קודם חשמים ולם מנחה או כיון שנמנח על העד שלו ולח על העד שלה או על שלה ולא על שלו אבל על שאה בדיקוח דמטמאה לה ל"ק ליה אע"ב דלא אפיק אכחי דא"מ בדוק הוא זה דחוק הוא ואם כן ק' מנ"ל להקל בפחסו בירה ולחלוח במארות מכגדוק הוא ואם כן ק' מנ"ל להקל בפחסו בירה ולחלוח במארות מכגדום ועוד ולפעד"ל דהא יש לדקדק מאי סריך הש"ם וניחוש כו' דלמא מיירי מחני' ביוחר מכגרים ועוד ולבעד שב"י סימן מ"ג הק' ג"כ כן ומה שהסביב לו הגאון מיירי מחני' ביוחר מכגרים ועוד ובס' שו"ח שב"י סימן מ"ג הק' ג"כ כן ומה שהסביב לו הגאון מוהרח"ב ז"ל דברים חמוהים הם גם דברי המחבר הנ"ל חמוהים שכחב לחרץ ע"ם שיעת הרמב"ם דם"ל דכחם שעל גופה ח"ל שיעור ואם כן מה דחני במחני' ממאין מיירי אפילו בסחוח משיעור ועמאים מספק לס"ד וכה"ג איירי לענין קרבן והמק' לא פריך מטמאין דנוכל לפרש ממאין מספק רק קושיחו אקיבן עכ"ד ולא ידעתי מה קאמר דהא בסיפא בלאחר זמן חני פמאין המפכן אם כן ע"כ ריפא הם דחני ממאין היינו ודאי מתאין אלא ע"כ צ"ל דקו' הש"ם היא דלא ניחא ליה להש"ם לאוקמי מחניחין ביחר מכגרים דוקא כיון דמהניהין סחמא קחני ומ"ש בשב"י דהרי בברייתא בעד הבדוק וטחחו חני נמי סחם ואפ"ה מסרשין דדעת הרשב"א ביותר מכגרים לא ידעתי לאיזה ברייתא נתכוין דהא לתמן איט אלא מימרא דאמוראים אך לכאורה כיון דאפילו להרשב"א וסיעתו אין חולין במאכולת בטחחו בירכה רק סיכח דחיכת רגלים לדבר שהוח עגול חבל משוך לח כיון שחין רגלים לדבר וממחם נדה חבל בעגול יש רגלים לדבר דדם קנוח הוא משוך ואם כן ק' מאי פריך פש"ם וניחוש דלמא דם מאכולה הוא כיון דהכא מיירי בעד שקנחם בו הוא והיא ואם כן מסחמא בנמלא על העד הוא משוך וא"ב ליכא למיחלי במאכולה והא דסחם מחניתין משום

דפתם דם קנוח הוא משוך ותו קשה דהכת אפי' אם היה דם מאכולת מ"מ כיון דע"י קנוח אחי על העד מש"ה הום משוך וכמ"ש המ"ז שהבחחי לעיל וכיון שכן אף אי אין א"מ בדוק או דחוק הוא מ"מ ממחה נדה כמו בפחחו על ירכה דחם משוך ממחה נדה כמ"ש הרשב"ח וחו קשה דמחי מקשם הרשב"א והר"ן על שאר בדיקוח אפאי מעממינן לס"ד דמקשה הא פחם בדיקוח הוא משוך ומן הדין טמחה כמו בטחחו בירכה לכן מע"ד דהרשב"ם סובר דודחי היכח דליכח רגלים לדבר אין אנו הולין במאכולת ומן הסחם היא ממאה נדם כיון דבדקה בו רק היכא דמיכא רגלים לחלות או חלינן וא"כ קו' המק' אף על משוך דכיון דבא פ"י קנוח אף דם ממאכולת הוא משוך ניתוש דלמא דם מאכולת הוא וה"נ איכא רגלים לדבר לחלות דנמאא על שלו ולא על שלה או איפכא עו כיון שבדקה מקודם ולפ"ז מביא הרשב"א ראיה לגבי מחחו בירכה שאם הוא עגול והוא בפחות מכנרים דחלינן דה"נ איכא רגלים לדבר שהוא עגול ועפ"ז יש ליישב מ"ש הרשב"ל בחה"ל וז"ל לפי' לפיר"ח כו' מ"מ כך נראין הדברים הואיל ומחחו בירכם שחין לזה הבנה לכחורה ואפשר שכוונחו דנהי דר"ח סובר דעל שלה לעולם מתחה מקה אע"ג דחיכה קלח רגלים לחלוח במחכולת וכמש"ל א"ב היכח דעחתו בירכה והוא עגול דלם מהכני ולזה כ' דמ"מ כיון דמחתו בירכה והאם ענול יש רגלים לדבר מובח ודמי' לנמנח על שלו ולח על שלה דחלינן חפי' לפיר"ח אי לחו דח"מ בדוק או דחוק הוא ועדיין נ"ע נחזור לפניננו דודחי בנדון דידן ודחי דליכח למיחש דחף חי נימח דלח חלינן בבדיקה שע"י עד במאכולת אלא היכא דאיכא רגלים לזה כגון שהוא שגול ובתני סיפים ליכא למיקם אם הם עגולים או משוך מחתה קפטהם ת"מ עלמוח הקרטין והטיפין הן הן רגלים לדבר דלאו סמקור אהיא שהרי אלו נשים רואות חמיד דם ממש בשעת וסתן בשאר נשים ולפי דברי הרופאים הוא מן בנמנע שיברתו פיפים קפנים כתגו פן המקור דוכמכותר בחשו' עה"ג וחפי' להחולקים ע"ז שחין לגי רחיה והות במציחות לפעמים מ"מ כ"ע מודים דלת שכים שתרתה מן המקור כזה וא"ב עכ"ם כגלים לדבר הוא שהרי אף עגול אפשר ע"י קנות שהרי ביחר מכגרים מעמא אף בעבול פשים דלפעמים אפשר ע"י בדיקח עד לבוא עגול אלא כיון דלא שכיחא מיקרי רגלים

לדבר הואיל דלם שכיחה שיבה כן מן המקור וגם שכן מולחה מבחוץ במקום שבר ידים מוכיחום שבה פבחוץ וגם בדין של המ"ו י"ל דלדקו דברי הט"ו דאפי' במשוך יש למהר אט"ג דאין רגלים לדבר לחלוח מ"ם חלינן ולא דמי להה דלה חלר במחכולה אלה בעגול לפי שחין ברי שהיה שם מחכולת בחוחו פעם וחת"ל שהיה שם מ"מ מחן יימר שנהרגה פ"י הקנות משח"כ בנדון הע"ז שידוע שיש דם מכה בבירור ועוד ממעם שכ' הע"ז דמולין במכה אף בלא רגלים לדבר וכה"ג כ' מהרשש"ך בשו"ח שב"י דנדון זה נמי כמכה בא"מ הוא ועוד יש לדמום נדון זה לפד שאינו בדוק וכ"כ הגאון מוהר"ג שם בחשובה הנ"ל סי' ל"ו ועוד דיש לדמוחו דין דש"י לבדקה ומחחה בירכה דחליא במאכולת אם הוא עגול דאף לדעת הרמב"ם דפליג במחח' בירכה מ"מ בנחנו חחת הכר והכסת כ"ע ס"ל דתולין במאכולה כיון דשכיח שם מאכולת וה"כ

הא שכיחי דהא בנדון זה נמי רגלים לדבר הוא כמש"ל עכ"ד בנישי': תשובה אלהים יחנך בני ויכוננך עליון ויצילך מכל מחלה וכליון ויסיר ממך כל זרה יחוביון מעו"ע ח"ם רחיתי דבריך והנה טובים ונכוחים מה שהעליה לדינה דיש לחלות הקרטין במין מאכולם שומלאו סמוך לא"מ בכמה נשים וכמ"ש אמ"ו בם' שב ישקב ועיקר הפקפוק שהיה אששר לפקפק בהוראה זו הוא מהא דקיי"ל בבדקה בעד הבדוק לה ושחחו בירכה או בהניחו תחת הכר והכסת דאסי' בסחות מכגרים ועוד לא חליא במאכולה אלא בעגול ולפי מ"ם הסור והרשב"ל בחה"ק משמע דשעמל הוא לפי שאז הוא ידים מוכיחות שלא בא מקנוח דאם מקנות היה משוך וא"כ בקרפין אלו שמחוך קפנותן א"א להבחין בין עגול ובין משוך לכאורה נראס דיש להחמיר מספק כן העליחי לעיל בסי' קפ"ג בחדושי אמנס בהיות שדבר זה מלו בין הנשים נחתי אל לבי לעין עוד בזה ואחר העיון ל"ל שהדין עתך וכח דהימרא עדיף וכמו שהעיד הנאון מוסרשש"ך בס' הנ"ל שכבר הורו בזה לפלכה ולמעשה להחיר לחלות בהני כנים והן אמת דגם רש"י בפ' הרואה כתם פי' ז"ל ענול אין זה דם בדיקה דדרך קינות לכינה משוך עכ"ל ועל משוך לא פירש כלום משמע דעיקר הטעם דחליא בעגול לפי שאז ידים מוכיחות כאן שום כאים דוקה אבל על משוך א"ל לפרש כלום דאט"ג דגם ע"י מאכולת אסשר במשוך מ"מ מספקא מממאי לה כיון שהוא ע"י בדיקא עד מחמרי פפי מכחם הנמלא אך ז"א דאין מר כאים דודאי לפי מה דמוקמי החם בסוגי דמייכי בהרגישה ואכן מלינן לקולא דאית במשוך הרגשת פד הוא א"כ אי לאו דאיכא ידים מוכיחות להקל מה"ה לומר דאף שהרגישה למיחלי בהרגשת עד ולכך פירש"י בעגול יש ידים מוכיחות אבל אם באמה לא הרגישה רק דאנו חוששין לשמא ארגשה וסברה הרגשת עד הוא להא לא חיישינן היכא דאיכא למיחלי במידי אחרינם ואמריי דמטלמא אתיא וכמש"ל ועוד אכתוב בזה בע"ה בסמוך דאפיי היכא דליכא רגלים לדבר חלים במה דחסשר למיחלי וכן מוכח דהם קיי"ל בכדקה בעד שחינו בדוק דהיינו עד בינוני דחם הוא פחוח מכגרים ועוד חליא במאכולה ואין חילוק בין משוך לענול אלא דלעולם חליא במאכולה ואמאי הא במשוך אין כאן ידים מוכיחום דמעלמא אחי' דנהי דאיבא למימר שמא מעלמא אחי' ע"י קנוח דם מאכולת פ"מ ידים מוכיחות אין כאן דהא איכא נמי למימר דמנופה אחי׳ א"ו ל"ל דכיון דלא הרגישה וכמ"ש הרשב"א בפ"ה דפלוגח׳ דר׳ ור"ח מיירי בלה הרגיש׳ וכמו שהבאחי בחדושי כמה פעמים לשונו מש"ה חלי' במה דמנינן למיחלי וכמ"ש בב"י סי' ק"ן ולפ"ז נריכין אנו לומר הא דמעמאי' גבי עחחו בירכה והניחחו חחט הכר והכסח היינו משום דחז יש ידים מוכיחות שהוא מנופה דחלו היה דם מאכולת לא היה משוך וכמ"ע הר"ן בחדושיו פ' הרוחה כחם וכמ"ם גם חחה בזה אבל מספיקא היינו הולין להקל והן כן כדברי הט"ז בסי' ק"ץ ס"ק כ"ג ולפ"ז ל"ל הא דמקילינן בכחם הנמלא בין ענול ובין משוך היינו משום דאפי׳ אי מגופה אחיא ג"כ אין דרכו במשוך מש"ה חלינן אפי׳ במשוך דהם ליכח ידים מוכיחות דמגופה אחיא וה"מ דהלינן במכה בין עגול ובין משוך דכיון דליכא משום רגלים לדבר אוקי משה בחזקת מהרה וכמ"ש הפוסקים והטור והרשב"א שכהבו בעגול שמהור לפי שודחי אינו מדם קנוח שאם היה מדם קנוח היה משוך קושמא דמלחת נהבו שאין דרכו של דם קנוח להיות ענול וכמו שהוכחנו מהוגיה דלעיל דמוקי הא דהניחתו סחם הכר וכסח אפילו בארגשה ואפ"ה עגול פהורה והלינן הרגשה דידה בפעוח וע"ל דאיכא כאן ידים מוכיחוח לפי שהוא עגול ואין דם קנוח עגול אכל באמח לא בהא חליא היחרא דאפי אי היה דרכו של דם קנות להיות עבול אפ"ה טהורה היכא דלא ארגישה וכמ"ש ובס"פ הרואה כחם דבעי הש"ם להוכיח דרבק שליגי אר"א ב"ל מהא דמניא כחם ארוך מלשרפין מני אי ר"א ב"ל ל"ל צירוף הא אמר משוך כ"ש אלא לאו רכנן ש"מ פליגי וכו' ודאי דהמקשה היה שכר דלר"א ב"ל דכל דם משוך חזקה מגופה אחים מש"ה הים ס"ל דהמי ברייחת כרבנן דפליגי אר"א ב"ל אבל לממי דמשיק הש"ם דכי אמר כ"א ב"ל בעד אבל בכחם לא השחא הוא דאשיק דכל שלא ע"י בדיקה אין דרכו במשוך יותר מענול וכ"נ מפירש"י שם ע"ש והו דהכת בכ"ד שהות כעין קרטין וכמעע שאין העין שולם בהן מחמח קטטחן ודתי דעדיף מטיפה שהית עגול דתלי דאחי מעלמא לפי שמין דרך דם קטח לבוא בדרך זם מכ"ש קרמין כאלו דחלינן דמעלמא אחיה דהא לדעת הרופאים אין דרך המקור להפלים מיפין קטנים כאלה ואע"ב שאין דבריהם מחיה דהא לדעת הרופאים אין דרך המקור להפלים מיפין קטנים כאלה ואע"ב שאין דבריהם נכונים בזה וכמ"ש האחרונים מ"מ לא שכיח שיבא מן המקור כזה וספי איכא לפיחלי במן הלדדים וכמ"ם למעלה בסי' קפ"ג והבאתי ראיה מן הב"ח ומדברי הראב"ד וכן כחבחי בדין הקרטין שכ' הט"ז שם בסי' קל"א יע"ש ולפ"ז אפי' יימא דזה נכלל בחומרא דר"ז אסי' היכא דאיכא לספוקי במן הלדדים היינו דווקא היכא דליכא מכה מכוררת אבל היכא דאיכא מכה מבוררת הא תיי"ל דתולה במכה ודלא כהראב"ד דם"ל דהאידנא אין חולין במכה משום מומרא דר"ז אבל אכולא קיי"ל הכי בשאני היכא דאיכאדבר למלות בו משא"כ במומרא דר"ז אף לפי פירושו של הראב"ד היינו משום דמיהו ספקא איכא אנ"ג דטיפה אחה כחרדל אין דרכה לבא מן המקור מ"מ אין כאן דבר ברור לחלות שבא מן הלדדים משא"כ ביש מכה לפניט וא"כ ה"ה בג"ד דאיכא דבר ברוכ לחלות בהני כינים שהרי כשהים מהחככת בעד במקום השער למעלה מביח החורסה נמנאו ג"כ הני קרטין וודמי דבר ברור הוא לחלוא בהן דהא לא שכיח שיבא מן המקור קרטין קטנים כאלו שהרי אפילו טיפה א' מדינא היה חולה בנדדים וכמ"ש כב"ח הבאחי שם לשונו מכ"ש קרפין כאלו והא דאמרינן במעשה דר"א ב"ל ר"ם המפלח דאפי' כמין שערום ועפר חפיל למים ולא הלינן כמן הלדדים י"ל דההם מיירי בהרגישה שהפילה מן המקור וכ"כ אמ"ו שב"י אלא דשם בתשובה הקשימי על סברת הב"ח הל"ל דס"ל דאם ראהם רק סיפה א' כתכדל יש לחלות דמן הלדדים חהיא דא"כ קשה ממחני' דפ' כה"י בנתנא על שלה או על שלו אתאי חייבים בקרבן דהא איכא למיחלי דמן הלדדים אמיא וליכא למימר דמחניחין מייכי בנמצח דם הרבה דליכח למיהלי במן הצדדים דו"ח דח"כ מחי מקשה החם וליחוש דלמח דם מאכולת הוא הא איכא לאוקמי בנמלא יחר מכגרים ועוד דלא חלינן במאכולה אלא ע"כ ל"ל דם"ל להש"ם דמתניתין סתמא קתני נמלא על שלה וכו' ומדלא יהיב שיעורא כל שהוא נמנא של שלה או על שלו חייבים בקרבן אפי' פחוח משיעור גרים וא"כ ה"ה אפי' עיפה א' כחרדל במשמע ואי ס"ד דיש לחלות במן הצדדים ואמאי חייבים קרבן וכ"כ אמ"ו בם' שכ"י דקו התקשה הוא מסחימת לשון המשנה ומה שחזר ודחה זו חוזר ונראה כמ"ש גם אחה שדבריו המוהים בזה וכמש"ל בע"ה והגאון מהרא"ב ז"ל כ' שם דאפי' ביוחר מכגרים נמי ספיקא הוא דלמא ממאכולם הוא ומש"ה מק' הש"ם שפיר דאפי' מוקמי למחניחין דמיירי ביוחר פכנרים אם"ה יש לספק דלמא ממאכולת הוא ודבריו חמוהים לכאורה אמנם אחר העיון ראיהי שאפשר ליישב דבריו כי היכי דלא לשוויה כפועה ח"ו הגם ששאר דבריו שם עדיין חמוהים מ"מ בזה ים לי קצח ישוב במ"ם דאסי' ביוחר מכגרים ים לספק במאכולם לענין זה דלאו בר קרבן סום דד'מא דם מאכולם הוא דאע"ג דקיי"ל ביוחר מגרים לא מלינן במאכולם לפי שאין דם מאכולם יוחר מכנרים י"ל כמ"ם הרשב"ם בחה"ח דף קע"ו ע"ח גבי נמנח על בגדיה למעלה פן החגור וז"ל דכל שהוא למעלה מן החנור לעולם עהורה ואפילו אין לה במה לחלות ואומרים שמח נחעסקה בכתמים ולאו אדעתה או שמא מאכולת נדלפה זו אלו זו עד שנעשו יותר מכגרים עכ"ל וכן כחב הרחב"ד בספר בעה"ל חלמה דהפילו יוחר מכגרים הפשר לחלום במאכולת ואף על גב דלקולא לא חליכן ביותר מכגרים לפהרה ה"ם כמ"ם הלבוש (וכ"כ בם' מעיל לדקה סימן כ' האי סעמא) הביאו בלחח"מ סרק הרואה כחם שחכמים לא

במאכולת והכי קאמר ר"ח לר' אי אהה מודה בפחות מגרים ועוד וע"כ דחלים במאכולת ה"ה ביתר מכנרים ועוד עכ"ם ספקא הוא דשמא להרגו הרבה יחד - ולפ"ז י"ל הא דמק" הש"ם וליחוש דלמא דם מאכולת הייט אפי' אי מחניחין מיירי ביתר מגרים ועוד מ"מ קשיא לר"ח דם"ל דאפי ביחר מגרים ועוד חלינן במאכולח י והש"ם ניחא לאוקמי מחני אפי כר"ח ומכ"ם דניחא להפוסקים דס"ל דהלכחא כר"ח מש"ה ניחא ליה להש"ם לאוקמי סחס מחניחין כווחי' ומ"ש הרשב"א ז"ל וז"ל א"ו מחני' בעד הגדוק ובפחוח מכנרים סיינו אי נימא דס"ל להש"ם דמחניהין אחי' כר' נ"כ דלא מק' הש"ם אלא על פחוח מגרים ועוד דאלו בגרים ועוד לא מקשה לר' כלל אבל באמח י"ל דאף המק' ס"ל דאששר לאוקמי מחניחין ביחר מגרים אלא דקשי ליה לר"ח וכמ"ש וכאמח ה"מ לשנויי דמהניחין כר' אלם דניחא לחרן אליבא דכ"ע לס"ז לדקו דברי הנאון מהרא"ב ז"ל: ועפ"ו ניחא מה דקשיא מובא על ססק הרמב"ם שפסק בפ"ה מהלכות א"ב דדם

הנמצא בפרוזדור מן הלול ולחוץ ספקה עמא שמא מן החדר או שמא מן הלול שחח ולא חילק בין נמצא על בקרקע פרוזדור או על גנ פרוזדור א"כ ק' בנמצא על שלה או על שלו אמאי חייבים בקרבן הא איכא למימר מן העליה בא וההו' במכילחין הק' קו' זו בדף י"ח ע"א ד"ה כאן שנתצא וכו' מכח זה הוכיחו דאליבא דכ"ע ליכא ספקא בפרוזדור אלא בנתצא על גג פרוזדור כיון דחיכא שינוי לפנינו הא מסחמא אמרינן דמן החדר אחי ע"ש אבל לשיפח הרמכ"ם דלא מחלק בזה ום"ל דלעולם ספקא הוא קו' החום' במ"ע ועיין בסוף ספר שו"ם דרכי נועם בקונסרם מלחמות מצוה ד"ך - והנה בחדושי על הגמ' הקשיחי מאי מקשים החום' בזה הא כחבו קום' דף י"ד ע"ב ד"ה ודם העליה וכו' דבעליה אינה אלא מין א' משא"כ במקור שיש בו ה' מיני דמים פ"כ י"ל שידוע היה לחכמים איזה מין מן ה' מיני דמים שנמלא בעליה וא"כ מחני' דנמנא על שלה וכו' דמחייב חטאת מיירי שנמנא מן הד' מינים אשר לא נמנא כן בעלי' וא"ל דחום' לא כ"כ אלא בחי' ב' אבל לחי' א' שכחבו החום' שם אין זה מוכרח וי"ל דגם בעליי נמצאו הדמים שנמצא במקום מ"מ מנ"ל להחום' להקשוח על פירש"י מהא דנמצא מל שלו או על שלה דלמא רש"י ס"ל כן דבעלי' לא נמצא כל המינים אשר נמצא בפקור והאי דנמצא על שלה מיירי שנמצא דם שידוע לן שאין אותו מראה דם נמצא בעלי' וכתבחי שם דלא ניחא להו להתום' לחרץ כן משום דקשי' להו מאי מק' הש"ם ממחני' וליחוש דלמא דם מאכולה היא כו' דלמת מחני' מיירי ביהר מנרים ועוד א"ו דם"ל דליכת לחוקמי בהכי דהת מחני' סהמת קחד למשמע כל מה שנמצא אפי' כ"ש נמי חייבים בחעאת וכיון שכן ליכא לאוקמי נפי מחני' דמיירי דוקא בנמצא שאר מיני דמים דליכא בעלי' דהא מחני' סחמא קהגי דמשמע דככל מיני פראה דמים סמחים שנמצא על שלה או על שלו חייבים בקרבן ומש"ה מקשי' שפיר כ"כ שם בחדושי :

אשבם לפי ח"ם לעיל שאין זה מוכרה דאיכא למימר דהמק' לאו מסחימה המשנה משמע ליה דבכל גווני מיירי מחני' אלא דמקשה דאפילו אי מיירי מחני' בדאיכא גרים ועוד אפ"ה איכא ספקא לר"ח דשמא דם מאכולת הוא לפ"ז לק"מ על רש"י והרמב"ה דיש לחרן אליביה וכמש"ל מיהו בלא"ה לק"מ על הרמב"ם דע"כ לא כ' בנמצא מן הלול ולחוץ דספקא הוא מטעם דקי"ל דקורכא דאורייחא הוא וגם חזקת טהרה דידה ה"ל עגד רוב שבא מן המקור כפלגא ופלגא ועיין בחום' די"ז ע"ב ד"ה ואין שורפין וכו' וכ"ז כשנמנא קרוב ללול דהיינו מן הלול ולחוץ אבל מן השחם חלינן שבא מן המקור מש"ה בנמנא בשעח חשמיש שמאים וחייבים בקרבן: וכוערתה זדקו גם דבריך שבחבת לקיים דברי חז"ל שלמרו א"ת בדוק הוא או דמוק הוא והא עינינו רואות דלאן הכי הוא שמצויין בא"ת בכתה נשים ודברי בעל שב"י דחוקי' וכתבת דה"ק דאותו מין כנים של הראש אין מנויין החם שא"מ בדוק הוא או דחוק הוא לכם ושאני הני מין כנים דרביחייהו החם משא"ל בכנים של הראש והדברים ראוין לאמרן אך מח שמראה מדבריך דלא חליכן בהאכולה אלא מראה אדום ששניטו במשנה משא"כ שאר ארבע מראוח לא הליכן במאכולה וצ"ל לדבריך דאע"ג דאכן קיי"ל דחולין כל מראוח דמים סמאים במאכולה חוץ משחור לדעח הראב"ד בם' בעה"ל היינו לדידן דאין אנו בקיאים להכחיןבין אדום שבא דומי'לשאר אדום אבל בזפן חכמי הש"ם שהיו בקיאים במראה אדום לא היו תולין במאכולת רק האדום ששנינו במשנה משא"כ שאר מראוח דמים לפי ששאר מאכולח שבנוף אין דמה דומס למראוח דמים סמאים אבל לא נראה כן מדברי הראב"ד בם' בעה"ל והרשב"א בחה"א אלא דמראה אדום ששנינו במשנה אין לחלוח אלא במאכולת שבראש שדומה לו אבל שאר מיני דמים ששנינו במשנה יש לחלום במחכולת שבנוף שדומה לשחר מיני דמים ממחים ועיין בדבריהם במה שכהבו אהא דמק' הש"ם בפ' כה"י אר"ה דאמר אדום דמהני' דומה למאכולה של הראש מיחיבי הרנה מאכולת הרי זו חולה בו מאי לאו דכולה נוסא לא של ראש וז"ל משום דס"ד דמחמי סולה כל הכשמים במאכולת ואבי' כהם אדום בכאדומים ומש"ה אקשי אי אימא דאדום אינו דומה למאכולת שבנוף אם הדנה מאכולת שבנוף איך סולה בו אדום שבאדומים שאיט דומה לו עכ"ל מלפון זו שכחבו דם"ד דמק' דחולה כל כחם במאכולת כו' משמע דשאר מיני דמים ניחא דחולה במאכולת שבנוף אלא דק' ליה על אדום שבאדומים ואהא משני ליה דוודאי כל מיני דמים יש לחלות במאכולת אלא דשאר מיני דעים תולה בהרגה מאכולת שבגוף ואדום שבחדומים אינו חולה אלא בהרבה מאכולת שבראש ועם כ"ו דבריך נכונים דלא מקי כש"ם וליחוש וכו' ודלמא מהני' מיירי באדוש שבאדומים דלא דומה למאכולת שבגוף ועיב דמק' הש"ם דלמה ממחכולה הרחש בה לשם וההה משני שפיר דה"מ בדוק פר דתוק הגם לענין מחכולה של הרחש הבל לענין שחר מחכולה שבגוף י"ל שחינו בדוק אר דחוק הלם דמתני מיירי בנמנא אדום שבאדומים דליכא למיחלי במאכולת שבנוף דלא דמי' ליה וכ"ז ניחא לדברים דאט"ג דממני' סחמא קחני לא מיירי בכל גווני פיהו השחא דאחי' להכי י"ל דוודאי משני' מיירי בכל מיני מראוח דמים שנמנאו על שלה או על שלו חייבים בקרבן משום דמאכולת של הראש ושל שאר הגוף א"מ בדוק הוא או דחוק הוא אלא דהני מינים של מאכולת דרביחיים החם קיי"ל לחז"ל שאין דמם דומה כלל לשום מראה ממאה ומתני' ע"כ מייכי בידוע שבוח מראה מומאה דאו"כ קרבן לא מחייב ומש"ה חייבים בקרבן דהא ליכא למיחלי במין כינים דרביחייהו החם דדמם אינו דומה למראות דמים הטמאין ושאר מאכולות כן שבגוף או של ראש מ"ם בדוק הוא או דחוק וכ"ז בימיהם שהיו בקיאים לפלוח בין דם לדם אכל לדידן שאין אנו בקיאים במראות הדמים יש לחלות במיני כנים אלו כן היה נראה לומר אלא מה דקבי' ע"ה מה שפסק הרשב"א והש"ע בסי' ק"ץ בבדקה בעד הבדוק לה ונמגא שליו דם אפי' פחוח מכגרים ואפי' מאכולח מעוכה בו אפ"ה טמאה והיינו משום דקי"ל דא"מ בדוק הוא ולדברינו קשם אמאי ממאה לדידן דאין אנו בקיאים במראות הדם יש למהר במאכולת רצופה בו ויש לחלות שמן המאכולת דרביתייהו החם הוא ומן הש"ם אין ראיה וכמ"ש ומיהו קשיא זו קשה גם למ"ש אמ"ו בעל שב"י שמחלק בין דורוח הראשונים שהיו מנלחין מקום השער לומנינו שפסק הדשב"ם והפור והש"ע מחנגד לזה שכ' לדין זה אף בזמנינו

מידת י"ל דהחם מיירי בסחם נשים שלא נתנאו בהן מין כנים הללו וכיון דליכא למיחלי אלא במאכולת של שאר הגוף וכיון דא"מ בדוק הוא אמרים דמעלמא כשל אכל בנשים שדרכן בכך שנמנאו מיני כנים הולו ודאי דחלים אף דאין להבחין בחיפות הללו אם הם ענולים או לאו וכמש"ל מיהו אכחי פש לברורי הא דמוכח מהרשב"א בחה"א דלא הקיל אלא בפחחו בירכה והוא ענול אבל אם ידוע שהדם בא מא"מ לא חלינן במאכולה אפי' אי לאו א"מ בדוק הוא דהא חשם לפי' כ"ח שפי' דקו' הפק' וליחוש כו' הוא בנמצא על שלו וכו' הא אלו נמנא על שלה אף למאי דס"ד ולא אסיק אכחי דא"מ בדוק הוא מ"מ חייבים בקרבן כיון דשכיחת דם המקור אלת דהרשב"ת כ' שכך נרתים הדברים הואיל ומחחו בירכה ר"ל שאים ידוע שמן א"ם בא הדם ודמיא להא דאמרינן שכל הממאוח כשעח מציאחן ובמקום מציאחן וכמשיל וכיון דבנ"ד ידוע שהדם בא מא"מ י"ל י"ל דלא חליק במאכולת:

בליהו אחר העיון יש לומר דשאני הכא וכמו שכחבת דהרשב"א לא קאמר אלא דלא חלינן במאכולה מססיקא ולומר שמא מאכולה היה שם וספי חלינן במקור דשכיחא ספי אכל בנ"ד שהכנים אלו מלוין באוחן נשים חמיד ודאי דשכיחי ספי מדם המקור וחלינן אפי' לפי' ר"ח בכנים אלו גם עלמוח הקרטין ושיטי לורחן מעידין דלאו מתקור אחיא ודומה למ"ם

רש להקל כ"ב דה"כ בסל מעיקרה דיני כחמים משה"כ לענין קרבן מק' הש"ם שפיר דליחוש עכ"ם דלה לשוויה ודהי רואה כי היכי דלה ליחי חולין לעזרה ונ"ל להוכיח כן מדברי הרשב"ה דס"ל הכה דהיכה לפרש קו' כש"ש וליחוש וכו' אפי אם מיירי מחניחין ביוחר מכנכים ועוד אפ"ה יש לספק במאכולת וז"ל בחה"א גרסינן בם' כה"י בדקה בעד הבדוק לה וסחתו בירכה ומחר מנאה עליו דם אמר רב שמאה נדה פירש"י ז"ל וכו' ודווקא בשנמנא עליו יותר מנרים ועוד ונסיק לה מדין מאכולה כא פחות מכן כיון דעתחה בירכה חלינן במאכולת וחדע לך מכח דחני במחניחין לנמלא על שלו ממאה וחייבים בקרבן כו' ואקשינן עלה בנמרא וליחום דלמא דם מאכולת ופרש"י דאפולו בנמלא על שלה פריך ופרקיגן א"מ בדוק הוא אצל מאכולת וא"מ דחוק הוא אלמא אי לאו דא"מ בדוק הוא או דחוק הוי חליק במאכולה ומחניחין וודאי בעד הבדוק הוא דאי בשאינו בדוק חפאח לא מייחי דאינה פמאה משום נדה אלא משום כחם ואי חימא דאחיא כרבי דמטמאה משום נדה וביוחר מכנרים אם כן היכי מק' ליחום דלמא דם מאכולת הוא דהא כיון דאיכא כגרים ועוד נפיק להו מחורת מאכולת דאפילו חמצא לומר דאינו לא כדוק ולא דחוק כל היכא דאיכא יוחר מגרים ועוד דנפיק להו מחורת מאכולת מסמא רבי משום נדה דוודאי מנוסה אחיא וכדקאמר למו רבי לכ"ח ח"ו מחניחין בעד הבדוק ופחוח מכנרים ועוד דלח נסיק מדין מחכולה וחי לחו דא"מ בדוק הוא או דחום אנל מאכולה לא מסמאינן משום נדה אפילו לסרוש דר"ה שפירש ההוא דנתנא על שלו פריך אבל בשלה בלא מעתא דדחוק ובדוק טמאה נדה הואיל ושכיחי בה דמים מ"מ כך נראין הדברים הואיל ועחתו בירכה וכו' עכ"ל ודבריו לריכין ביאור דלכאורה דבריו חמוהים דמ"ש ומחניהין ודאי בעד הבדוק דאי בשאינו בדוק וכו' ק' דהא אסילו אי מחניחין מיירי בעד שאינו בדוק מ"מ מוכח הדין דיש לחלוח במאכולה שבגופה מי לפו דמ"מ בדוק חו דחוק הוח דליכה למימר דהכי מק' וליחוש דלמת דם מתכולת הות הייט דם מתכולת שהיחה בעד קודם בדיקה כיון שהעד לת היה בדוק תם לוה נחכוין סמק' אם כן מאי משני הש"ם ע"ז א"מ בדוק או דחוק מה בכך הא עיקר קו' המק' לא היה רק דליהוש לדם מאכולה שהיחה כבר בעד שאינו בדוק קודם שבדקה א"ע בו א"ו דקו' סמק' היה על דם מאכולה שבגופה בשעה שבדקה א"ע בו דליחוש ליה ואהא משני ליה א"מ כדוק או דחוק הוא אלמא אי לאו דא"מ בדוק או דחוק הוא היה אפשר לחלות במאכולת שבנוסה א"כ תה"ע בטחחו בירכה חלינן במחכולת שבנוסה ומעיקרא מאי קשיא להרשב"א ו"ל ולמה לאריכות זה לדחות דברים אלו מכח פלונחא דר' ור"ח הא בלא"ה אין החחלה לדברים אלו וע"ב צ"ל דהרעב"א לא בא אלא להוכיח דאף בגופה איכא למיחלי במאכולח ולאפוקי מדעת האומרים דעל גופה לא שכיח מאכולת ומש"ה ס"ל להחולקים על הרשב"א דבטחחו בירכה אסי' בסחוח מכנרים טמאה דלא חליטן במאכולת וכמ"ש הש"ך סי' ק"ן שזו סים המעם של החולקין על הרשב"א מש"ה מביא הרשב"א ראיה דליחא לסברא זו אלא אף בגופה שכיחם מחכולת כמו על חלוקה מדמק' הש"ש וליחוש דלמח דם מחכולת הוח אף חי ניפש דקו' המק' אינה אלא על מחי דחנן במהניחין חייבים בקרבן כפירש"י וחושפות אבל על הא דמשמאינן ליה מספק לא קשיא ליה דכיון שהוא ע"י בדיקה מחמרינן מ"מ אי ס"ד דעל בשרם לא שכיחא מאכולה מאי מק' דלמא מש"ה מייחי קרבן כיון דלא שכיחא מאכולה על גופה לא חלינן כלל במאכולה וחייב אפי' בקרבן דהא כחבו חום' במכילחין דף ס' ע"ב כיון דרוב פעמים בא הדם מקודם מש"ה חייב בקרבן ע"ש א"כ ה"ג מאי מק' הש"ם א"ו דם"ל למק' דמאכולת מצוי על גוסה וספיקא מעליא הוא מש"ה מק' שפיר ומזה יליף הרשב"א גבי פחתו בירכה דבפחות מכנרים ועוד חלינן במאכולת שבגוסה כיון דמוכה דשכיחא מאכולת שבגופה ואין לומר דכיון שבדקה בעד חמיר פפי וכמו דהיה ס"ל להמק' לפירש"י וחוספות דום אינו דע"כ אינו חמור ע"י בדיקה בוה אלא דחלינן אפי' שע"י בדיקוח עד דאל"כ קשה מהם דעד הנחון חחת הכר וכסת דחלינן בעגול שמן מאכולת הוא וכה"ג בבדקה בעד שאינו בדוק דחלים בפחוח מכנרים במאכולה לכ"ט אט"ג שבדקה א"ט בעד אפ"ה חליכן להקל במאכולת א"כ ה"נ בטחחה בירכה דחליטן בעגול ואין לומר דא"כ הדרה קו' לדוכחיה מאי ב"ד דמק' דחלינן במאכולת אפי' בא"מ א"כ חיקשי על כל בדיקות דעלמא איך מעמאיק וא"ל משום חומכא הואיל ובדקה א"ע בו א"כ קשי' בהניחחו חחח הכר והכסה או בעד שאינו בדוק וכמ"ש ז"א דהא כחב הרשב"א וז"ל ואפי' לפיר"ח וכו' מ"מ כך נראין הדברים הואיל ומחחו בירכה ע"כ וכראה כווכחו דדוקא היכא דידוע שהדם בא מא"מ אלא דספק הוא אם בא מן המקור או ממאכולת שבא"מ בזה ס"ל לר"ם דחלינן במקור הואיל דשכים דמים משח"כ במחחו בירכה דחיט ידוע לן אם נכחם העד בא"מ דלמא כאן הוא דוכחם יש לחלות במאכולת ודמיא להא דאמרינן אין מחזיקין טומאה ממקום למקום ואמרינן כאן נמצא יכאן היה ה"ל בזה כיון דמחתו בירכה י"ל כאן היה הדם על ידי מאכולת וא"ל ל"ק למאי דם"ד דמה דמחמרינן בכחם שנמלא על ידי בדיקה ולא חלינן במאכולח דמ"ש מהניחתו חחת הכר והכסת או בעד שאינו בדוק דחלינן דשאני החם שאינו ידוע אם בא מן א"מ כלל משא"כ בבדקה בעד הבדוק וראחה מיד לאחר הבדיקה דם על העד לא חלינן לפהרה לגמרי במאכולה מש"ה מק' רק לענין קרבן דלא לייחי חולין לעזרה דלמא דם מאכולה הוא ככ"ל בכוונה הרשב"א שאה וא הבין דכל עיקר קו' המק' וליחוש כו' אלא לענין קרבן דלא כנרלה מדברי הב"י בסימן ק"ץ שהבין דהרשב"א מפ' הא דמק' וליחוש וכו' לענין קרבן דלא כנרלה מדברי הב"י בסימן ק"ץ שהבין דהרשב"א מפ' הא דמק' וליחוש וכו' לטסרם לנמרי והוא חמום דמנ"ל לפרש כן ולהוציא דין מזה וגם הלשון ודלמא לא משמע כן אלא כמ"ם ופעתה הוכרת הרשב"א להוכית דמתניתין מיירי בעד הבדוק אף לפי הש"ד דמק' משום דלכחורה הייחי חומר דם"ד דמק' דמחניחין מיירי אפי' בעד שחינו בדוק ולפ"ז לא היה מוכרח דין של הרשב"ח דעל גופה שכיחה מהכולח הלה הייחי הומר דלמה על גופה לה שכיחה מהכולח והה דמק' וליחוש דלמה דם מהכולח הוה הע"ג דלה שכיחה בנופה מ"ם כיון דהיכה בלח"ם עד שחיטו בדוק וחיכה למימר דלמה מעיקרה היה בעד מעלמה וע"י לירוף ספק מאכולת שבגופה אע"ג דלא שכיחא מ"מ. בצירוף הספקות יחד משוי' ליה לספק מעליא דהא מה'ם ס"ל להפוסקים בבדקה בעד שאינו בדוק וסחחו בירכה דעהורה לנמרי וכמבואר בש"ע סי' ק"ן סעיף ל"ז לכן הוכיח הרשב"א דא"א לאוקמי בעד שאינו בדוק דממ"נ במאי מיירי אי בפחוח מנרים ועוד הא לכ"ע הינה עמאה נדה ואי בכנרים ועוד וכר' מאי מק' ולימוש דלמא דם מאכולת הוא דהא סיכא דאיכא יותר מנרים דנפיק ליה מדין מאכולת מעמא כ' משום כדה דודאי ענופה אחי' ואפי' אח"ל דאין א"מ בדוק או דחוק וא"ל דאט"ג דם"ל לרבי ביוחר מנרים ועוד לא חליכן במאכולת היינו לפי האמח דמסיק הש"ם דא"מ בדוק הוא או דחוק הוא אכל בהא היא גופא קשיא ליה למק' דאע"ג דם"ל לרבי דלא שכיחא שיהיו נהרגין מאכולות הרבה זא"ז מ"מ כיון דאיכא למימר שהיחה מן מאכולת דמעלמא וערם שבדקה היה בעד וגם ספק ממאכולת שבגופה יש לחלוח אפי' ביוחר מגרים ועוד ולומר שנחמעכו הרבה מאכולות זא"ז וכמ"ם הפוסקים בבדקה בעד שאינו בדוק וטחתו בירכה דטהורה לנמרי ז"א זבשלמה החם כיון דחיכה למימר דמעלמה הי' בעד אע"ג דלה שכיחה לפי שהוח עד ביטני ואין דרכו להעכירו הגל כחמים מ"מ בהצפרף דאיכא למימר מדם שבירכה הועח הוי חרי ספסי לסקל משא"כ מאכולת דעלמא דשכיה טובא דמה"מ ס"ל לר' בפהוח מנרים ועוד דחלינן ומהורה בבדקה בעד שאינו בדוק ואפ"ה ם"ל ביחר מגרים ועוד אין לחלוח במאכולח לפי דלא שכיחא שיהיו נהרגין הרבה מאכולות זא"ז א"כ מה יועיל בהצטרף נמי מאכולת שבגופה לרבי הם בלפו מחכולת שבגופה נמי שכיחם ושכיחם מחכולת דעלמת וחפ"ה ס"ל לרבי דלם חלינן ביסר מנרים ועוד וא"כ מאי מס' הש"ם וליחוש אי מוקמח ליה כרבי א"ו דמיירי בעד הבדוק ואפ"ה מכי וליחוש דלמא דם מאכולת א"כ דברי הרשב"א מוכרחים כנ"ל בכוונת דברי הרשב"א ברור: נמצא דכל עיקר הוכחות הרשב"ה ז"ל אינו אלא מדר' מטמא משום נדה ביתר מנרים ועוד אבל בלא"ה "הייחי אומר דקו" המק' היא אפי' ביחר מגרים ועוד ניחוש דלמא דם מאכולת הוא דאט"ג דקיי"ל דלם חלינן ביתר מגרים ועוד למהר היינו לקולא מ"מ ספקא איכא אסי' ביהר מגרים ועוד דשמא נהרגו הרבה מאכולות יחד אלא דר' לא ס"ל הכי דהא אממא משום נדה מ"מ י"ל דכ"ז לרבי אבל ר"ח ס"ל דאפי' ביחר מגרים ועוד יש לחלוח ולספק

הר"ן הכיאו ב"י בס" קא"א ח"ל אמ"ם שאין אנו בקואים במכאות הדמים אין היחר מגד המחלה אלא מגד עצמות הדברים שהם מובדלים ונחלקים עכ"ל ואע"ם שכתב בחשובת ח"ל דהר"ן לא החיר אלא בבאים החלץ וחול אדום עם מ"ר דוקא דלא כע"ז אלמא דלא מהני שנוי ביותן לאוד החיר אלא כבאים החלץ וחול אדום עם מ"ר דוקא דלא כע"ז אלמא דלא מהני שנוי ביותן לחוד יע"ש מ"מ הא כחבתי בחשו" שיחדתי לדין זה דלא כ"כ אלא היכא דליכא כאב להכל שב להיכא שיש לה כאב שע"י הכאב נחברר שיש לה מכה בכליות שמוליד החלץ והחול אז בחורה אפי" באיכן באים עם מ"ר שהר"ן לא פ"ל דמהני כאב אלא לסניף בעלמא היינו משום דס"ל להנאון באים עם מ"ר שהר"ן לא כ"ל דמהני כאב אלא לסניף בעלמא היינו משום דס"ל להנאון ההא! בכליות לכ"ע לפי שדרכן של כליות בכך וכמ"ש שם וא"כ בל"ד בידוע שדרכן של כליות בכך וכמ"ש שם וא"כ בל"ד בידוע שדרכן של כליות בכך וכמ"ש שם וא"כ בל"ד בידוע שדרכן של כליות בכך וכמ"ש שם וא"כ בל"ד בידוע שדרכן של כליות בכך וכמ"ש שול ודאי דאין לחוש שתא גם מהסתור בא שמולידין שיפים כאלו כאשר המסיון מעיד ע"ז וכמש"ל ודאי דאין לחוש שתא גם מחשובה יע"ש ובפרשות שכבר העיד הנאון מהרשש"ך שם בחשובת שב"י סעיף ל"ע שבך היה עובדא אל באחים בחלים שלום היו כלו הוא ליקח בנד כשחן כך ולחכך בא"מ (וכ"ל למעלה מביה השורכה) ובפרשות שכרו שלו הכנד טיפין עיפין וכו' והואיל ובם באומן בערות כולדו העי כנים וע"י חבוך נחמלא הבבד עיפין עיפין וכו' והואיל האחברר לן ד"ש הני כנים קרוב לבשר הפנימו וע"ב יצא הדבר בסיחר בהסכמות בדולי לב עכ"ד ומעשה רב:

רעתודה אבא על סדר דבריך הגוגע לפלפולא מה שהקשיח על השב יעקב בסי' מ"ג דלהכי מקשי בפשימות וליחוש למא דם מאפולא ולא כיחא ליה לאומר מתניתן דמיירי בדליכל גרים ועוד משום דס"ל להש"ם דעל בשרה ממאה אפילו בפחות מתנרים ועוד עמאה מספק ואם כן ע"כ מה דחני במחניתין בממלא על עד שלו או שלה דממאין קאי אפי' על פחות מתנרים ועוד כיון דהאמת כן הוא השי' פחות מתנרים ועוד נמי ממאה ומחני על פחות מתנרים ועוד נמי ממאה ומחני לקבן בחד בבה כהאי אין לחלק ולומר דעמאין איירי אפי' בפחוח מנרים וחייבים בקרבן קרבן דבחד בבה כהאי אין לחלק ולומר דעמאין איירי אפי' בפחוח מנרים וחייבים בקרבן מחייב נע"ץ ומידי בכרים ועוד לכך פריך שפיר דוודאי על ממאין לק"א די"ל לחומרא ממאין כה היאך נחייב קרבן מספק עכ"ל וע"ז הקשיםי דהא ע"כ הא דחני במתניתין ברישא ממאין היינו ממאין ודאי לשרוף עלים תרומה וקדשים וכפירש"י שם דאלו מומאח מספן אפילו באחר זמן חני מתניתין נותא ודאי וא"כ אף לענין מומאה מיירי מתנים ועוד אף דעמאה לשיעה התב"ם מ"מ אלים אלו מומאה מיירי מתנים ועוד אף דעמאה לשיעה התב"ם מ"מ אלים אלו מומאה מיירי דמתא הוא ב"ל בדריך ביון עלים חו"ק וכפירש"י להדא ע"כ דבריך שום החסת עליו בחוב האים ולישום הרמב"ם הוא שלה ולמורה היה אפשר ולישב דבריו אע"ם שאין זה לשונו דהכי מק" מתורים מספק לענין מומאה ספק איון זה לשונו דהכי מק" מתנים דכן הוא האמת לשימה הרמב"ם א"כ להים ברוא מי"ב שלאו וה לשונו החסת עליו בתחום מנאה בלים הוא האמת לשימה הרמב"ם א"כ להוד בחום מודי האלה במים לול מהיה ובה את לשים הרמב"ם א"כ להאר במשה בעילה לא לממא להבעל דהא ס"ב הוא האמל למנו הרם מוד לחלת במילה לא ממפק אלא למתא להבעל דהא ס"ם הוא אפילו בה"ב מול האחל המיל אחל למתא להמעל המיל המ"ב בראים להיו למנום בחיל מותר האף בסיפא למאי דס"ד השת להוא להיה בה"ב האם להים להוא מלים הוא השיר מו"ב הוא האמול היום ביול למתר להאם הוא המילו המול למתים ביולה את להחום להיום בחיל מתורם הוא משקם הוא למתר בח"ב הוא האמל למות המוב ביום להוא המ"ב ביום לאלום המחלה להמ"ל בתורם הוא במים להוא בס"ם הוא המוב בה"ב האום להחול המום ביום הוא המוב ביום להוא בחיים להוא בתורם הוא בהוא ביום להוא המ"ל בתורם הוא ביום להוא המום הוא בתורם הוא המוב הוא בהוא בהוא ביום להוא המום הוא בתורם הוא הוא בתורם ביום הוא בהוא ביום להוא המוב ביום הוא בהוא בתורם הוא בתורם הוא בת

וכזה דקשי לך על הב"י שכתב בדין בדקה בעד הבדוק לה ועחחו בירכה ונמנח עליו סחות מגרים ועוד שכתב הרשב"ח מהורה בענול ח"ל והטעם מבוחר דכיון שלח הרגישה רגלים לדבר שלא כא מנוסה ולסיכך חולין במה שאפשר לחלות הלכך פחוח מגרים ועוד הלינן כדם מאכולת כל שטחחו בירכה או נחנתו חחת הכר אבל כשהוא כגרים ועוד דנפקה לן מחשש דם מחכולת חמריכן כיון שקנחה בעד בדוק זה וחין חנו יכולין לחלות בדם מאכולת מפני שהוא יותר מנרים ועוד ודאי מנופה שקנחה בו הוי ועמאה נדה ודאי ולא מספקינן לה וכו' עכ"ל והקשיח דל"ל הך פעמא הואיל דלא ארגישה ח"ל כיון דהוא ענול ואין דרך דם קנוח להיוח ענול מש"ה חלינן במה דאסשר למיחלי ומכח זה רלונך להוכיח דאף דם קנוח אסשר בענול אלא דם מאכולת שאינו בא ע"י קנוח אין דרכו במשוך לאו ראיה היא די"ל מש"ה הוכרח הב"י לטעמא הואיל דלא הרגישה דאי משום הוכחה הואיל והוא עגול קשיא אמאי בנמצא יחר מנרים ממאה אפי' בענול הא כיון דענול הוא וודאי מירכה הועח וא"ל הא ליכא למיחלי במידי משום דהוא יחר מגרים וא"ל וודאי מגופה אחיא ז"א דהא הרשב"א ס"ל דהת דתמרינן בש"ם וטחחו בירכה מיירי אף שטחחו בירכה במקום שהדם מן המקור בא ויכול לפול שם דהת כתב וז"ל פירש"י ולא חטמא משום נדה אלא משום כתם כדין הנמלא בירכה לבדו מכלל דמיירי במקום שהדם מן המקור יכול לפול שם דאג במקום שאין דם ממקור יכול לפול אפי משום כחם ליכא עיי"ש בחה"א וא"כ קשה במקום שדם ממקור יכול לפול שם היה לע לחלות בעגול דלאו ע"י בדיקת עד אחיא אלא דמן המקור יפל על הירך ומשם הוטח על העד וא"כ אמאי ממאה נדה דלא היה לן לממא אלא משום כמם דהא כיון שנפל על הירך שלא בהרגשה אינה עמאה אלא משום כחם לכך הוכרח הב"י לומר דהך לחודא שהוא ענול לחו הוכחה היא אלא עיקר הוכחה הוא הואיל ולא ארנשה אמרינן מעלמא אחיא אבל היכא דליכת למחלי דמעלמת אחית ובודתי מגוסה אחית מסחבר למחלי שבת ע"י בדיקח עד ופעחה וסברה דהרגשת עד הוא ובאמת הרגישה ומש"ה טמאה נדה אבל היכא דאפשר לומר דמעלמא

אחיא שפי מסחבר למיחלי דמעלמא אחיא מלומר שהרגישה אלא שטעתה וסברה הרגשת עד הוא דוה ג"ב לא שכיחא ואפ"ה במשוך שמאה ידה שחוקת משוך מקנוח הוא: אלא שדברי ב"י בלא"ה צ"ע וכמ"ש בחדושי סימן קפ"ג והבאת בכחבך במ"ש דפעמא הוא הואיל ולא ארגעה מש"ה חליכן במאכולת בפחתו בירכה ובהניתתו תחת הכר אם הוא עגול מוכח מדבריו דדוקא בלא הרגישה הוא דחלינן במאכולת אם הוא עגול אבל אם הרגישה לא חליטן במאכולת ואפילו עגול ואלו בריש פ' הרואה כתם מוקמיטן הא דעד שסיה נחון חחת הכר והכסת דמיירי בהרגישה ואפ"ה ענול עהורה ואמרינן דמה דהרגישה היה הרגשת העד ולפ"ז ל"ל הא דחלינן לקולא כ"כ אפילו בהרגישה סעמיה הואיל שהוא שגול רגלים לדבר שלאו מקנוח אהי' דדם קנוח אינו עגול וכפי' רש"י שם וכמש"ל וכן יש להקשות לכאורה על הרשב"א בחה"א דמוכח דס"ל גבי פחתו בירכה דאם הוא יתר מגרים דעמחה משום נדה חפילו בעגול דהח כתב שם וז"ל ועוד דהח משמע דכיון דחייכי הכח בשד הכדוק ובעד שחינו בדוק ופלגינן בינייהו בדין בפחחו בירכה ובדין הניחחו בקופסח ולא מסלגינן בהדיא בשעורין אלמא הרווייהו חד שעורא אית ליה ולכאורה אין זה הוכחה דהת אכתי גם לדידיה קשית דה"ל לחלק בין השעורין הת בעד שחינו בדוק כ"ע ס"ל דבפחות מגרים ועוד שהורה בין עגול ובין משוך כדמוכח מכל הפוסקים וחלו בדקה בעד הבדוק ומחחו בירכה חינה מהורה חלח בעגול חבל לח במשוך וע"כ ל"ל דלדידיה ניחח תש"ה לח מסליג בינייהו בשיעורין לפי דהת דבדקה כפד הבדוק ומחחו בירכה מיירי בין בענול ובין במשוך לפי דבמגול אין חילוק בין עד הבדוק ומחחו בירכה ובין עד שאינו בדוק דלעולם בפתוח מגרים ועוד מהורה מש"ה לא מפליג בשעורין בינייהו וכיון שכן דהאי דעד הבדוק וסחתו בירכה מיירי אפילו בעגול וכשהוא יחר מגרים שמאה נדה א"כ ק' כיון דס"ל להרשכ"א דפחחו בירכה מיירי אפילו במקום שהדם מן המקור יכול לפול שם א"כ אמאי חהא פמאה נדם ה"ל למימר כיון דענול הוח רגלים לדבר שמן הירך הוסח על העד ואע"ג שהוח יוחר מגרים מ"מ הלו י"ל דמן המקור נפל לשם וכיון דלאו בהרגשה נפיק אינה ממאה אלא משום כחם דהם בפ' הרוחה כחם מוקמינן הם דעד שהום נתון חחת הכר וכו' מיירי בהרגישה ואפ"ה ענול שהורה תשום דרגלים לדבר הוא דלאו מגופה אחיא הואיל שהוא ענול וחלינן להרנשה בשעות דהרגשת עד היתה וסברה דהרגשת המקור הוא ואם כן ה"ה בעחתו בירכה והוא עגול מיהו איכא למימר דשאני בהם דמחחו בירכה כיון דהאי דם וודאי מנוסה אחים וחיכה למימר דמן המקור נסל על ירכה ושלה בהרגשה החיה וחיכה נמי למימר דמן התקור בא על העד בשעת בדיקה ובהרגשה אחית ודסברה דהרגשת עד הוא ועפי מיסתבר לומר דמן המקור בא על העזי בשעת בדיקה ובהרגשה אחיא אלא דסברה דהרגשת עד הוא מלומר דמן המקור נסל החלה על הירך ושלה בהרגשה אחיא כיון דחותת דם שכא בהרגשה

מש"ה לא מהני מה שהוא ענול משא"כ בההיא דעד שנחון חחח הכר יש לחלות דמעלמא אחים הואיל שהוא ענול - ועוד יש ליישב בדרך אחר דברי הרשב"א ואין להאריך בזה :

אך דברי הב"י קשיא שכתב המעם הואיל ולא הרגישה מש"ה חלינן בעגול והניחתו דהא בגמ' מוקמיכן דמיירי בארגשה וכמש"ל - ובחדושי שם כחבתי לחרץ דברי הב"י דס"ל דהח דמוקמינן החם הח דהניחחו חחם הכר כו' דמיירי בחרגשה היינו למחי דם"ד החם דהא דאמר שמואל בדקה קרקע עולם ומנאם עליו דם דעהורה לנמרי האמר דשהורה אפילו מדרבגן ומש"ה קשיא ליה מהא דעד הנמון חהמ הכר וכו' והוכרח לשנויי דמיירו בארגשה וכו' אבל למאי דמסקינן דמודה שמואל דטמאה מדרבנן ואם כן מעיקרא ל"ק מהא דעד הנחון חחח הכר דח"ל דמיירי בלח ארגשה אפ"ה שמאה מדרבנן במשוך עכ"ד וע"ז כחבת חלי והקשית דהה אף לפי המסקנה ס"ל להב"י דאף דלה ארגשה מ"מ פ"י בדיקת עד יש לומר דהרגשה וסברה דהרגשת עד הוא וטמאה מדאורייתא דהא לפי מה דס"ל להר"י דָמִש"ה כתב הרשב"ח דטהורה בפחו'מגרים ועוד והוא ענול וטחחו בירכה כיון דלא ארגשה רגלי לדבר הוא וא"כ ס"ל דהש"ע מיירי בלא ארגשה דהא הרשב"א מוכיח כן מהש"ס מדלא מסליג בשעורא בין עד בדוק ועחחה בירכה ובין עד שאינו בדוק והניחחו בקופסא אלמא לחרווייהו חד שעורת הוא דבפחות מגרים ועוד שהורה לפי דברי ב"י מש"ה עהורה הואיל ארגשה רגלים לדבר דממאכולת אתי א"כ מוכח דס"ל דהש"ם דמיירי בלא ארגישה ואפ"ה אמרינן ביחר מגרים טמאה נדה וק' אמאי פמאה נדה הא לא ארגישה ולא חהא פמאה אלא בכתם מד"ם וע"כ ל"ל דמש"ה עמחה נדה דחמרינן דחרנשה וסברה הרגשת עד הוח ומש"ה טמהה מדאורייחא ואם כן ק' לפי דברי ב"י מעיקרא מאי דוחקי' דהש"ם לאוקמי בדארגשה ה"ל לאוקמי בדלא ארגשה ואפ"ה שמאה משום דאמרינן דארגשה וספרה הרגשת עד הוא א"ר דמ"ל להש"ם במואלש דאפילו בארגשה נמי שהורה כיון דהוא ענול רגלים לדבר הוא דטעחה וסברה דהרגשת מקור הוא ולא היה אלא הרגשת עד וא"כ ניחא ליה לאשמועינן רבוחא דאפילו בכה"ג דעהורה אבל אי ניתא דהא ליחא לפי המסקנא ואין זה סברא מוחלעת א"כ מעיקרא מי דוחקי' לאוקמי בכה"ג דהא היה אפשר לשנויי חי' מה שהוא סברא מוחלמת דמיירי בלא ארגשה וכמ"ש ע"כ דבריך ובאמת קו' זו בלא"ה ק' להפוסקים דס"ל דאף דלא ארגישה והיכא דליכא למיחלי במידי דמעלמא אחיא אז היא עמאה מדאורייחא ואמרינן דארגצם וסברה דהרגשת עד הוא א"כ מנ"ל למרץ דממני' מיירי בהרגישה ואפ"ה מקילין בעגול וכה"ג במאי דמשני החם כן על מחני' דנמנא על שלה ובעושה לרכיה דמנ"ל להקל כ"כ ה"ל לשנויי דמיירי בלא הרגישה אלא דאנן אמריכן דהרגישה ופעה וכן הק' הגאון מהר"ג בם' שב"י גם קשי' לי למאי דמוקי הש"ם הא דעד הנחון חחח הכר דמיירי בדארנשה וא"כ ל"ל הא דמקילין כ"ב היינו הואיל שהוא ענול ואיכא רגלים לדבר דמן מאכולת אתיא אכתי קשי' מ"ע דרבנן דפליני אר"א ב"ל כדמסקי הש"ם ס"פ הרואה כחם דרבנן פליני מהא דאמר שמואל הלכה כר"א ב"ל מכלל דרבכן סליגי ומוכח החם דרבכן לקולא פליגי וס"ל דעהורה אפי' במשוך וכסי' הרמב"ס בפי' המשניוח שם וא"כ אי מיירי בדארגישה מ"מ דרבנן דמשהרי אפי' בהרגישה וכמשוך

תו קשיא לי למאי דמוקי הש"ם החם הא דנמנא על שלה וכו' דמיירי בהרגישה א"כ מאי מק' הש"ם בפ' כה"י וליחוש דלמא דם מאכולת הוא ולפי פירש"י הקו' קאי גם אנמלא על שלה וכן חפם הרשב"ח בחה"ח לפירש"י עיקר וחי דמיירי בהרגישה פה"ח לחלוח במחכולת לומר שמעחה בהרנשה שפי מסחבר שלא מעתה דבשלמא בנמלא לאחר זמן י"ל אע"ג דהרגישה יש לחלות במעוח לפין שאין דרך דם להחעכב כ"כ בביה"ח גם בהא דאשה שעשחה לרכיה י"ל נמי דמה"ט חלינן הרגשה בטעות לפי שאין דרך דם נדה לבוא עם מ"ר אבל הא דמקשה וליחוש שמא דם מאכולם אפי' בנמצא על שלה סשיא דאי מיירי מחני' בדארנשה א"כ מה"ח לומר דהרנשה דידה בטעות היה אדרבה מדהרגישה וודאי מגופה אתיא גם הסוגיא דשבועות דף י"ח ע"ח חי אפשר להלום דמוקי לה בשלא סמוך לווסחה ואפרישה ומק' אזה והא נמצא סתני וכו' ומכח זה הדר מהאי אוקמחא ומוקים לה בסמוך לוסחה ואכניסה יע"ש מאי קו' דלמת לעולם אפרישה הוא דמחייב והא דקחני נמנא כו' דהא למאי דמוקי הש"ם הכא ע"כ בהרגישה מיירי וא"כ דלמא מש"ה חייב אפרישה לפי שהיא אמרה שהרגישה והיה לו לפרוש ולא הוי אונס וא"כ שפיר קחני לשון נמצא דאח"כ גחברר שראחה והרגשת דם היה וא"ל דס"ל להש"ם דאפ"ה לא שייך למיחני לשון נמצא דנמנא משמע שהוא דבר חדש ולא עלה על הדעת מעולם שיהיה נמנא דם אבל אי מיירי בהרגשה לא שייך לשון נמנא רק ה"ל לומר היה על שלו או על שלה וכ"כ בם' ח"ח שם בהדיח דמש"ה לא מוקים הש"ם דמיירי בהרגישה דח"כ לא שירך לשון נמנח ע"ש ח"כ הדרא קו' לדוכחיה איך מוקים לה בפ' הרואה בארנשה מאי שון נמצא וא"ל דס"ל להש"ם דאי מיירי שלא ראחה דם ממש רק שאמרה שהרגישה אפ"ה לאו בר קרבן הוא דאנום הוא דכיון די"ל דהרגשת שמש הוא אף הבעל חושב כן דמה"ת שתראה כיון שעדיין אין זמנה לראות וע"כ דמיירי דאמרה נטמאחי וכפירש"י וכ"כ בם' כו"פ ואין זה נכון דאכחי קשיא אמאי הדר מאוקמחי' זו הא איכא לאוקמי בסמוך לוסהה ומשום פרישה וכמ"ב סתום' שם דה"מ לאוקמי הכי ומיירי דלא אמרה נעמאחי רק דאמרה שהרגישה ומטחחא וודחי דלחו חנום הוח כיון שחמרה שהרנישה שהוח סמוך לוסחה היה לו להבעל לחשוב שמח ראסה א"ו נ"ל דס"ל להש"ס דגם בזה לא שייך לשון נמלא וכנ"ל וא"כ איך מוקים הש"ס בש" הרואה דמיירי בארגישה לכן נראה לכאורה בפי' הש"ס הא דמוקי דארגשה וכו' לאו שהיא אומנים שארגישה רק באמת היא לא ארגשה רק שאנו אומרין הא דלא ארגשה לפי שהיא טעחה וסברה דלח הרגישה וחלחה הרגשה במידי אחרינא ואף שהלשון דחוק בש"ם לפ"ז מ"ם בפ"כ ג"ל כן מכח קושים הכ"ל וכן משין דברי הרשב"ם כמ"ה דף קס"ח ע"ם שהבחתי כמה פעמים בחדושי וז"ל במ"ה שם ודכוותיה ודמי בעד הבדוק בין ענול בין משוך עמחה מדם דוודמי מגופה אחיא ובהרגשה אחיא אלא דסברה הרגשת עד הוא כדאיתא בס' הרואה עכ"ל מדכ' בפשימות כדחי בפ' הרוחה משמע דם"ל דכן הפי' בסוגיח שם וכ"ל מן הר"ן בחדושי ד"ג. ועיין בטו"ת פ"י חי"ד סי' ח' מ"ש על מהרי"ו במה שדחק עלמו בפי' הסוגיח דמשני לעונס דארנשה דה"פ שהיא אמרה שהיא מסופקח מה היחה הרנשתה אם הרגשה מידי אחרינא יע"ש והוא קרוב למה שכתבחי וכ"כ בם' כו"פ סימן קפ"ג דיש לפרש כן הא דאמר הש"ם לעולם דארגשה ר"ל דאנן הוא דאמרינן דארגשה אלא דסברה וכו' אבל באמת היא לא אמרה שהרגישה דאלו אמרה שהרגישה לא היו חליכן להקל אך אחר העיון ראיתי דהחום' שם פ"כ לא ס"ל לפרש כן שהרי כחבו בד"ה אימור הרגשת שמש וז"ל וא"ת אמאי לא נקש הרגשת מ"ר כמו לעיל ואע"פ שלא העילה עכ"ל ואם היו מפרשי' דהא אמר הש"ם לעולם הארגשה כמ"ש דהיא אמרה דלא ארגישה אלא דאנן אמרינן דארגישה והיא מטעה דקטעחה א"כ מאי הקשו דלמא הרנשת מ"ר וח"כ ע"כ ל"ל דה"ק דהיא אמרה שלא הרגישה אלא דאנן אמריט דהרגישה ומאי דאמרה דלא הרגישה לפי דסברה דהרגשת מ"ר הוא ק' דאיך אפשר לשנויי הכי דא"כ הדרה קו' לדוכחיה על שמואל דאמר בדקה קרקע עולם וכו' דעהורה אמאי חהיה שהורה דהא איכא למיחש לשמא הרגישה ומה דאמרה דלא הרגישה לפי שסברה דהרגשת מ"ר הוא דהא השתת לפי קושי' התום' אפי' מזמן קרוב נמי אמרינן דסברה מ"ר הוא וא"ב מ"ט דשמואל א"ו דהחום' ס"ל הפי' בנמרת כפשטת וכ"כ בחדושי וגם' כו"פ כ' דחום' כתן ס"ל דהפי' בגמ' הוא דלא אמרה שארגישה אלא דאנן אמרינן אלא שהחום' במס' שבועות בסוגיא שהבאחי לפיל ם"ל הפי' בגמ' כפשושי' שהיא אומרת דארגישה ואין דבריו נכונים ואדרבה אישכא משחברא דהחום׳ במסכח שבועות ס"ל הסי׳ בסוגיא דכאן דהא דאמר הש"ם לעולם דארנישה היים דאנן אמרינן דארגישה אבל היא אומרת דלא ארגישה אבל אלו אומרת דארגישה_אפי' לאחר זמן חייבים בקרבן דמסחמת בשעח ביאה היה הדם כיון דארגשה וכקו' המק' ולא הוי חליט הרגשה במידי אחרינא כיון דאמרה בהדיא שהרגישה אבל להחמיר אמריטן דהיכא דלא הרגישה אתרים דהרגישה ומפעה דקפעחה לפי שחזקה דם שבא בהרגשה מש"ה אוחיום מפאין וחייבין בקרבן משא"כ לאחר זמן פטורים דרגלים לדבר לפי שאין דרכו של דם להחעמב "כ"כ י"ל דחח"כ בא הדם בשעת בדיקה ואז הרגישה אלא דמברה הרגשת עד הוא ולס"ז ניחא פ"ש החום"

שבוטוח והובה כש"ע סימן קפ"ה דאם נסמאה בשטח חשמיש וסירש מיד באבר חי הוא מחייב בקרבן אבל לא היא דאנוסה היא ולא עברה מידי ולכן מבטיא ליה דווקא אם חבדוק כדי לחייב בטלה חסאת אבל היא סטורה בין על הכניסה ובין על הסרישה דאנוסה היא דהא מייבי שלא בשטח וסחה :

ובזה מחורן מה דקשיא לן סוכא על המרדכי שפסק דעל הפרישה באבר חי דהאשה פסורה דהא זה הוא נגד הסוגיא דשבועות שם דבעי לאוקמי המחניחין דנמלא על שלה דמיירי שלא בשעת וסתה וחייבים בקרכן אסרישה אתחי תני חייבים בקרבן דהא היא סטורה לדעת המרדכי ובע"כ צ"ל להמרדכי דבאמת ה"מ לדחות מזה דלא מיירי בסרישה אלא דעדיסא מיניה פריך מלשון המשנה מוכח דלא מיירי צפרישה דהא נמלא קחני דהא בלא"ה ה"ת לדחות דלא מלי מיירי בפרישה מכח סיפא וכמ"ש החוספות שם אלא ע"כ ל"ל דבלא"ה דחי שפיר א"כ ה"ל י"ל בזה אך ק' מל"ל להמרדכי דין זה דהא לפי פשפי' דסוני' משמע דגם הים חייבת ולדברינו ניחם דהמרדכי הוכיח משונים דהכם מדלם מבעי' לר"ם דתבדוק אלא כדי לחייב בעלה מוכח דהיא פסורה וסוגיא דהכא בפרישה מיירי וכמ"ש ונראה מדברי הכ"מ דם"ל להשוסקים דם"ל דאף הלנועות א"ל בדיקה לפני חשמים לבעלה אין לחייב הרבן אפי' אם ידוע שכא הדם לפני החשמים אע"ג דסיה אסשר לו להבעל לצווח לה שחבדוק לפני החשמיש דהא כל עיקר דס"ל להשוסקים דלא תבדוק הוא מפעם שלא יהא לבו נוקפו ופורש ופירשו בתוספות שם בשם כ"ת כיון דרוחה חשמו בודקת מחשב שחם לח הרגישה לח היחה בודקת לפי שיודעת שחכמים לח חקנו לבדוק ולמ"י י"ל דכל זה חם היח בודקת מעצמה או מחשב הבעל משחמא הרגישה אחר שיודע' שחז"ל לא חייבו אוחה לבדוק אבל כשהבעל מנום לה לבדוק אז לא היה לו לחשוב שהרבישה ומה שבדקה הוא משום שנוה עליה שתבדוק ולפ"ז למה כתב הכ"מ דווקא להרמב"ם הוא דלא הוי אנום אם לא בדקה קודם חשמים הה אף לשחר שוסקים נמי לאו חנום הוא דאע"ג דמ"ל דאינו רשאי לבדוק משום שלה יהה לבו נוקפו מ"מ הבעל היה לו לנווח עליה שחבדוק ח"ו דס"ל דכיון דחז"ל לא חששו לדבר אין לו להחמיר בזה כדי שלא יהא לבו נוקפו וכן הוכחחי בחדושי מחוספות שם ד"ה מהו למיעכד כהח מתניחין שהק' על פירש"י שפי' דבעי בדיקה וכו' הח חמר לעיל כל לכעלה לא בעי בדיקה וגם אין להחמיר ולבדוק דא"כ לבו מקפו ופורש ע"ב דמה קו" דלמא הכי מבעיא ליה דאף דמשקינן לה לעיל דלא יהא לבו נוקפו וסורש מ"מ מבעיא ליה אם להבעל לההמיר ולנווח לאשחו שתבדוק :

ובזה היה ניחם הם דחתר החם מתר ר"כ שאלחינהו לחישי ביחיה דר"ם ודר"ם כי אחו רבם מלריכי לכו בדיקה ע"כ דאש"ג דמסקינן דלא חבדוק מ"ש שאל אם הם מלריכים להו בדיקה דאז ליכא חשש שמא יהא לבו נוקשו ושורש ולא סיו לריכין לדחוק כמ"ש החום" דה"ק מי מלריכו לכו בדיקה להקין אחבם עד שחתישב דעתכם להשיב אם היא סהור בה"ק מי מלריכו לכו בדיקה להקין אחבם עד שחתישב דעתכם להשיב אם היא סהר למרו דוקף החל לון החושפות ס"ל כיון דתכמים אחרו שייא לא חבדוק כדי שלא יהא לבו נוקשו ואף הוא אין כשאי להחמיר ואם כן לדקו דברינו דאם היא אינו כשאי שתבדוק א"ע בכדי חיוב חשאם או חיוב א"ם רשקלא אכל למאי דם"ד דר"ל אף הוא לה שהבדון בכלב תח ולחוש שמא לאחה וכ"ז לםי המסקלא אכל למאי דם"ד דר"ל לו לפרוש באבר חי אלא באבר מה ואי לשביד הכי ונמלא אחר כך דם בכדי חיוב קרבן כו השכישה אבל היא פשורה וכתש"ל ועיין בסוביא לקמון בדי"ז ע"ב דמשמע לח לשור קבון במישה אבל היא פשורה וכתש"ל ועיין בסוביא לקמון בדי"ז ע"ב דמשמע וישנה אא"כ יבדון כעד בכתיים ורבא ש"ל דלא דא"כ לבו נוספו ופורש והיינו כיון דלא חששו היינו כיון דלא חששו היינו כיון דלא חששו היינו כיון דלא חששו היינו כיון דלא חששו

ובו צרוח נכא לחרץ צמה שפירש"י שם דהיא חביא חסאת כסרתה דמשמע דהוא פסור דהא לפי השוניא דשבועות א"א לאשכוחי חיוב חסאת בשימש עם הסמאה שנסמאה בשעת חשמיש אלא בסמוך לוסחה דשלא בשעת וסח' אנים הוא וא"כ ה"נ קשיא סוגי' זו דבמאי מעירי דודחי לא מיירי בששימש סמוך לוסחה דמאי אריא בשנאבד העד דאפילו מוכיחה קיים אסורה לשמש א"ו דמיירי בשלא שמוך לוסחה וא"כ ק' אמאי חסחייב בקרבן דהא אנוסים הם דאפילו במוכיחה קיים כיון דחז"ל אמרו שלא חבדוק ואפילו בעל נפש בועל ושונה לא יבדוק וכדמסיק רבא שלא יהא לבו נוקפו ופורש כמ"ש החום' שם ד"ה לא יבעול וכו' וא"כ מאי ה"ל לתעבד דוודאי אנוסים הם כיון שחז"ל החירו ולא חששו לכך לבעלה בודאי דאנוסים הם ופטורים מקרבן ונכחה למחי דמסקינן בפ' הרוחה בסוגיה שהבחחי לעיל דמן החורה חינה סתאה אלא עד שחרגיש בבשרה ומוקמינן המחניתין דנמנא על שלה בדארגישה וכו' וא"ב ה"נ א"א לחייב בקרבן אלא בדארגישה דאי לאו דארגישה אינה שמאה מן החורה וליכא קרבן כלל והן אם נפרש כפשטיה דהרגישה אלא שהיא שעתה וסברה דהרגשת שמש הוא או דנימא הפי' כמ"ם לעיל שהיא אמרה שלא הרגישה אלא דאנן אמרינן דודאי הרגישה לפי שחזקח דם שבא בהרגשה אלא שהיא פעתה וסבר' שלא הרגישה והיתה חולה הרגשתה בשמש א"ב ודאי דהיא לאו אוום' היא דהא אלו הוו רמי' אנפשה למידק שפיר בהרגשה היחה מבחנת ויודעת שהרגשת מקור הוא דהה החילוק שבין שונג לחונם הוא כמ"ש הרמב"ם בפ"ה מהלכות שגגות וז"ל שהשוגג סים לו לבדוק ולדקדק ואלו בדק יפה ודקדק בשאלות לא היה כא לידי שגנה ולפי שלא סרח בדרישה וחקירה ואח"כ יעשה לריך כפרה אבל זה מה לו לעשות עכ"ל וא"כ ה"ג אלו דקדק" יפה בהרגשהה היחה מבחנת שפחיחת החדר הוא דודאי אין הרגשתה דומות זה לזה וכמ"ש מהרי"ו בבי הרגשתה מ"ר שאינו דומה להרגשת החדר ואפ"ה אמר בש"ש איתר הרגשת מ"ר הוא והיינו לפי שלח דקדקה יסה מש"ה לא תיקרי אונס אלא שונג מש"ה חייבת בקרבן וכ"ז דהיא חייבה בקרבן אבל איהו ודאי דאנום הוא ופטור מקרבן מש"ה פירש"י דהיא חביא חשאת כפרת' וא"ל א"כ למה לא מוקי חש"ם בשבועות להא מחני' אסילו בשלא בשעת ושתה ואפ"ה יש בקרבן דכיון שלא הבחינה בהרגשה ח"א דהא מחני' נמי חני חיובא בדידיה ואיהו ודאי אנוס הוא וא"ל דא"כ למה שאל ר"א לר"ה כדי לחייב בעלה חפאת דהא היא נפי חייבת בחעאת דהא תשחמש הרגישה וכיון שלח הבחינה ודקדק' להיות רמיח חדעתה אף היח שוגנת ז"ח דלהכי לח נקע אלא כדי להייב צעלה חפאת ולא נקם נמי דהיא מחחייב בחפאת דבשלמא אם אמרה שהרגישה אלא דסברה דהרגשת שמש הוא ואז שסיר ייל דגם היא חחחייב בחפאת אבל היכא דאמרה שלא הרגישה אלא דאנן אתרים ודאי הרגישה לפי שחזקם דם שבא בהרגשה מ"מ אין לנו לחייב" בחסאת דדלמת לא כאחה להדם אלא בשעת סרישה ואז היא פסור' כסכרת המרדכי ומספיקה אינה מביאה חשאת אבל הבעל לעולם חייב בחשאת לפי שהיה לו לפרוש באבר מת וכיון דלאו מלחא דפסיקא הוא דהיא אינה מתויבת בחשאת אלא בדאמרה שהרגישה והיה קודם פרישה אלה דשברה דהרנשת שתש הוא אבל אי לא אתר' כן אינה מחויבת בחשאת וכמ"ש מש"ה ניחא לים למנקם כדי לחייב בעל" בחשאת שהוא מלחת דססיקת בין אמר' שלא הרגישה וא"ל דכ"ז ניחת למתי דחמר מעיקרת כדי לחייב בעלה בחסתת אבל דמכעי' ליה משום חיוב א"ת אמתי נקם לחייב בעלה א"ח הא אירי נמי חחתייב בא"ח ז"א כיון דהיא לא חחתייב בא"ח אלא מספקא שמא קודם שפירש הבעל חזיא להדם וכיון דאחר שפירש הבעל בדקה עלמה בעד שיעור כדיקה ובהנפרף נמי הזמן כדי שיעור פרישה זו מקרי אחר אחר ולאו בר קרבן הוא ועיין ברשב"ח שהבחחי בסי' קפ"ז שמיד חחר שיעור בדיקה הוח חחר חחר ולחו בר קרבן הוח וכיון דח"ח לחייב' בקרבן חח"ב חחה חומר לשמח קודם ספריפה חזי' לכולי החי ל"ח לה לענין קרבן ותו דהכא איכא 'ס"ס ולא מתחייב' מא"ח דספק שמא עכשיו בשעת בדיקה בא הדס ואין שום א' מהם מחחייב בקרבן ואח"ל דמקודם כא הדם שמא בשעח פרישה כא הדם ואיהו הות דמחייב בקרבן והית פסורה וליכת למימר דשם ספקת חדת הות דמה לי תם כדם בת תחר מעשה כולן תו בשעת סרישה ז"ת דהיכת דספק ת' מחיר תו יותר מחבירו מקרי שפיר ס"ם וכמ"ם הש"ך בסי' ק"י בדיני ס"ם וה"נ הכי ספק ח' מחיר יותר מן הספק ב' דבספק א' שניהן שעורין מקרבן וכספק ב' פסור' היא ואיהו מיהו חייב כן העליחי בחדושי עם מעע סכליולדכר שהוספחי כאן ומעלחנה כליותי בדבר שפחיך מישרים מה שאפרת עפ"י הדברים כג"ל (בדרי שהרה)

שם ד"ה והא נמצא אחבים מימא דעדיפא מיניה המ"ל מהא דחני מיפא מנא של שלה מחלה מספק וסטורים מקרבן ואמאי פסור כיון דאמר נסמאמי עכ"ל וע"ז הקשה בס' כו"ש דמהא מספק וסטורים מקרבן ואמאי פסור כיון דאמר נסמאמי עכ"ל וע"ז הקשה בס' כו"ש דמהא דמסמתא לאח"ב בא הדם לפי שאין דרכו של דם להתעכב וכדמוקי הש"ם דמיירי בארגישה ואב"ה לאחר זמן פטורים וכ"כ בס' ח"ח ולפת"ש לק"ח דס"ל לההום' כפי' השני דאוקמי הש"ם בדאמרה שהרגישה מ"ל להחום' הש"ם בדאמרה שהרגישה מ"ל להחום' הבה אל היו פטורים מקרבן אפי' לאחר זמן וכנ"ל אך החום' בפ' הרואה ע"כ ס"ל להחום' בכוניא כפשמיה מיום על הב"י לק"ח במ"ש דלא חליון להקל בהניחהו תחת הכר אלא בלא הרגישה די"ל דס"ל הפי' בסוניא כמ"ש וכחו שנראה מדברי רשב"א במ"ש שהבין כן הפי' בנמרא הרגישה די"ל דס"ל הפי' בסוניא כמ"ש וכחו שנראה מדברי רשב"א במ"ש שהבין כן הפי' בגמרא הרגישה די"ל דמ"ל המום ואנן מאמרין ברגישה של הדברי במסקיו סי' ח"ז דוחה מ"ח נתי אין ובכראה תחום' במם' נפיל ואי מ"ל דחליו להרגישה ואמרין הרגישה ואמרין הרגישה ואמרין דהרגישה ואמרין הרגישה ואמרין דהרגישה ואמרין דהרגישה ואמרין הרגישה שמש הוא וכ"ל ואי מ"ל דחלין להקל אפי' בדארגישה ואמרין דהרגישה מחש במא וח"ל דחלה מ"ח כו ה"ל דמול המרין דמתה מייחי דלמא החבש משם הוא וא"ל דמיל דלא אתרין דעתהה אלא היכל דבנר לדבר כגון שנמלא הרבש שמש הוא וא"ל דמ"ל דואה מ"ח מתי מום הב"י פי' במול מלה הרש וכח"ש מום וכ"ל וחוד דמא מפש המשול שלה ודלים לבלים לדבר כנון שנמלא הדם ולמיד" מקשה אפי' בנמלא על שלה ודלים רגלים לדבר והאי מתכי' מוקים לה בדארגיש ולפי"ה מק' דנימא שהוא ספק בלמא דם מאכולה הוא א"ד דמול מפי השני שכחבנו:

ומיהו (מ"ב בם' פ"י דמהרי"ו ס"ל הא דקאתר בש"ם לעולם דארגישה ה"ק שהיא אומרת שהרגישה ואינה יודעת מה הרגישה מש"ה חליק הרגשה דידה במידי אחרינא כיון שהיא עלתה אומרת שהיא מסופקת יש לישב ג"כ דברי הב"י ומ"ש בם' המי דמחום' לא משמע כן לק"מ ועיי"ש מיהו אף אם נאמר הפי' בגמרא כפשטיה דהיא אומרת שהרגישה כו' מ"מ כיון דמליק להקל ואמריק שפעטה מכ"ש דיש לחוש להחמיר אע"פ שאמר שלא הרגישה א"ל דהרגישה וסעת' וסבר שהוא הרגשת מידי אחרינא עד או משמיש ובאמת היחה הרגשת המקור:

רעפ"י הדברים האלה אמרחי למרן תה דק' לן במס דגרסיטן בדף י"ב בטי מיניה ר' אבא מר"ה אשה מהו שחבדוק עצמה כשיעור וסח כדי לחייב בעלה במטאח כו' מ"ל לא חבדוק וחכדוק ומה בכך א"כ לבו נוקפו ופורש עיין בהר"ן שפי' דהוא מכעי' ליה אם שבח סוא לה לכדוק או לאו והשיב לא כלותר דאינו רשאי ושאל וחבדוק ומה בכך דאני לא שאלתי רק אם הוא שבח או לאו אבל דלא ההא רשאי לבדוק מה"ח לא וא"ל דאינו רשאי כדי שלא יכא לכו נוקפו ופורש פ"ש שפי' כן באבעי' קמייחא וה"ה הכא שהפי' כן וקשה דאמאי שאל אם היא מחוייבת לבדוק כדי לחייב בעלה חסאה דמשמע דהוא חייב ולא היא ואמאי הא במחני' חני בין נמצא על שלו או על שלה אוחיום חייבי' בקרבן ועו"ק דלקתן דף פ"ז ע"ב אמריטן אר"א אר"ח ב"א א"ר בדקה בעד ואבד אסורה לשמש עד שחבדוק מהקיף לה כ' אילא אילו חיחה מי לה משמשה והע"ב דלה ידעה השחה נמי חשמש ה"ל רבה זו מוכיחה קיים וזו אין מוכיחה קיים ופירש"י וז"ל זו מוכיחה קיים הרי העד לפנינו ולמחר חראה בו ומהגי ליה לסהרות וכו' וגם אם ימנא דם באותן שלפני חשמיש חביא חפאת כפרחה עכ"ל דלמה נהע רש"י דהים מבים מספח כפרחה הלם גם הום חייב בקרבן חספח ונכחה לחרן דהם בלם"ה ק' דמה מבעי' ליה לר"ם אם החשה חבדוק בשיעור וסח כדי לחייב בעלה הם לא משכחת ליה חיוב חסאת כלל דהא למאי דמסקים בסוני' דשבועות שהבאחי לפיל דלא משכחת שום חיוב חסאת הם טמאה כשעת השתיש אלא בבעל סמוך לוסחה וקסבר יכולני לבעול הא לא"ה ליכא לחיוב מטאח לפי שהוא אנוס וא"ב הכא במאי מיירי אי כבעל סמוך לוסחה מה השיב א"כ לבו נוקפו ופורש יפרוש ויפרוש ולח יבעול עוד סמוך לוסחה ומי עבדיק חקנחח לרשיעה חו לע"ה שיחזור ויבעול סמוך לוסמה דהא אם יבא לכ"ד ויחייבוהו חטאת יאמרו לו לפי שבא פלי' סמוך לוסחה ותש"ה חייב חפאת ומכח זה יפרוש ולא יבעול עוד סמוך לוסחה ואי מיירי בצעל שלה בסמוך לוסחה ה"כ הין כהן חיוב קרבן כלל ונראה לחרץ ע"פ מ"ש בכ"מ ס"ה מהלכות שנגות ובב"י סס"י קפ"ה וז"ל ומיהו אסשר דהה דחביב ליה אונס היינו בשבדקה לפני החשמיש חבל חם לח בדקה קודם חשמיש לח חשיב ליה כחונם דכיון שהרמב"ם סובר דאם אין לה וסח אסוכה לשמש עד שחבדוק ואסילו יש לה וסח דרך הזנועות לבדוק כל שלא בדקה לאו אנום הוא עכ"ל ול"ל דמיירי בגווני שנמלא לאחר חשמיש וידוע שהדם ראמה מקודם חשמיש כגון שנמלא בעד שבדקה בו לפני חשמיש או בחלוק שלכשה קודם וכה"ג דאל"כ דלמא בשעת השמיש ראתה ומה היה מועיל אלו היחה בדקה קודם חשמיש כיון שאז לא ראחה וכה"ג הק' בם' המלחמות שם במם' שבועות על בעל המאור שכ' ג"כ כדברי הכ"מ א"ו דמיירי בגווני דבחיבנא היולא לנו מדברי הכ"מ דאפילו באשה שיש לה וסת דקיי"ל דא"ל לבדוק לפ"ח מ"מ כיון דקיי"ל דהינועות בודקות א"ע אע"ג שאיט מחויבות מ"מ לא מקרי אנום דהיה לו לאסוקי אדעחת לשמת כחתה שהכי חז"ל חמרו דהצנועות יבדקו משום חשש שמת כחתה חו משום חימוד השמיש כאחה עחה ה"ל לאסוקי אדעתא ולצוות לבדוק ולא מקרי אנום בהכי ואין להקשות לש"ז תחי מק' הש"ם החם אי בשלא בשעת וסתה אנוש הוא הא לשיעת הרמב"ה לא אנום הא איכא לאוקמי בשלא בדקה א"ע קודם חשמיש וא"כ לשיטח הרמב"ם לאו אנום הוא ז"א דלק"מ דהא שוגיא דהתם אולי אהא דמני היה משמש עם שהורה ואמרה לו נשמאתי דיודשת דהבחת בשעת חשמים נסמתת ות"כ זו שהרבישה שנוחה נטמתת בשנת חשמים ומעיקרת מהורה היחה וכ"מ בשו"ח ח"ל סי' מ"ו ח"כ מה היה מועיל הבדיק' שקודם החשמים ח"כ אפי' לא בדקה מקודם החשמיש נמי אנום הוא גם הא דמק' החם ממחני' דנמלא על שלה כו' ומוקי לה בסמוך לוסחה ואכניסה וכו' דמשמע בשלא סמוך לוסחה אינו חייב בקרבן ולפי דברי הכ"מ הא אפשר לאוקמי אפי' בשלא סמוך לוסחה וכלא בדקה קודם חשמיש דו"א דחיך אפשר להייב בקרבן דלמא בשעת חשמיש ראחה וא"כ מה היה מועיל בדיקתה שקודם חשמיש וכמ"ם ומו למתני להחם קאי על מתני שלפניו דרך בנוח ישראל משמשות בל עדים והצנועות וכמ"ם והן להתנים ומו למתני להמתנים להוצים שבדקו מת החברים ומל החלים להוצים שבדקו מת החשוש אפרים ומלה האמר המתני ממ"ח מייבין בקרבן וכה"ג כ' בם' המאור שם מש"ה הוצרך "מ"ל כי בם' המאור שם מש"ה הוצרך "מ"ל בי החשמיש אפ"ח בנמלא א"ח חייבין בקרבן וכה"ג כ' בם' המאור שם מש"ה הוצרך "מ"ל הייבים בי החלים של החברים בל החלים הוצרף "מ"ל מ"ל הוצרים בל החלים הוצרים הוצרים הוצרים הוצרים מש"ח הוצרים הוצרים הוצרים מש"ח הוצרים הוצרים הוצרים מש"ח הוצרים לחוקמי בסמוך לוסחה ולפ"ז י"ל דוודאי דתבעית ר"א מר"ה וודאי דמיירי בשלח סמוך לוסחה דתי בסמוך לוסחה לת הוי פשים ליה דלת הבדוק משום לבו נוקפו ופורש דיסרוש ויפרוש וא"ל דמיילי ביוצא לדכך שהחירו חז"ל לשמש בסמוך לוסחה וכמבואר בסי' קפ"ד דכיון שחתירו חכמים מקרי אנום וכ"כ בם' כו"פ ופשום הוא א"ו דמיירי בשלא בסמוך לוסחה ומיהו לפי דברי הכ"מ כיון דחכמים אמרו דמדח לגועות הוא שתבדוק קודם חשתיש אע"ב דלח שוויה עליו לחובה מ"מ אי לא עביד כלנועות לם מיקרי אנום שהיה לו למידק ולעשות פצנועות אבל להסוסקים דס"ל דאסי' מדות צנועות ליכא כיון שלא חששו כלל לשמא ראחה מקרי אנום אנ"ם שלא לווה לבדוק קודם חשמים ועיין מה שאכחוב לקמן כזה וא"כ ה"נ אי נימא דשבח הוא לה שחבדוק עצמה מיד לאחר השמיש ולחוש דלמא מחמת חשמיש ראחה א"כ כל בעל נפש אין לו לפרוש עלמו באבר חי דאס"ג שעל הביאה אנוש הוא מ"מ הפרישה היה לו לפרוש באבר מת בשלמא לפי המשקנא דהכא דמשקינן דלא חבדוק דלא יהא לבו נוקשו ופורש וחז"ל לא חששו כלל זה לבעלה לשמא ראחה מחמם חשמיש רק לסהרות משום מעלה בעלמא ולא חששו לשתח מרחה ח"ח מלא שמהיה מרבה לבדוק וכת"ם הרמב"ןוהר"ן אכל לא לבעלה ואפילו אם מרלה להחמיר איט רשאי א"כ ה"ה הבעל אין לו להחמיר ולסרוש באבר מת ואפשר אפי' אם ירצה להחמיר על עלמו אינו רשאי וכמו שאכחוב לקמן כיון דחז"ל לא חששו לזה א כ אינו רשאי כדי שלא יהא לבו טקפו להבא וא"כ סוגיא דשבוטות אאלא לפי מסקנא דהכא מש"ה לא משכח פחם לחייב בחסחת חלה בסתוך לוסחה חבל לחחי דס"ד בחבעיה דר"ה דחו"ל חששו לוה אף לבעלה לשמה רחמה מ"ח ודיה משובחת אם חבדות מ"ע חוך שיעור וסח א"כ הבעל למל מנום הוא משום דגם הוא ה"ל עב"ם להוש ולפרוש באבר מח ולפ"ז ניחא הא דשאל דאסם כדי לחיב בשלה חסחה אבל היה אינה מחוייבה בחסחת דהם כחב התרדכי במסכח

לחרץ חדושי הרמב"ן שכ' לפרש המחני' במכילחין דף י"ו ע"ח בש"ח לריכה ב' עדים על כל חשמים וחשמים או חשמים לחור הנר בה"ח דיה בשני עדים כל הלילה דהני ב' עדים סייט א' לו וא' לה שלה בודקח בו לפ"ח ראשון ורואה אם מהורה היא ומשמשת ואח"כ מקנחם בו לא"ח וכשבא" לשמש פעם אחרם א"ל כלום אלא משמשת ולא"ח מקנחין היא ובעלה בשני עדים אחרים ואפי' לב"ש עד שלפ"ח ושלא"ח עד א' הוא שאפי' הננועות לא נהגו לניעותן אלא בפד שלפ"ת מתוך שהוא נקי ומפה כ"ש ניכרת בו אין רוצה שיהיה בו לכלוך וכו' אבל לאחר חשמים שהש"ז רבה בלא"ה אין להקפיד וליקח עד חדש והיינו נמי דאמר או חשמש לאור הנר וחבדוק עו דלא"ת לא בעינן לבן אלא שצריך לידע אם דם שעליו מחשמים ראשון הוא או מאחרון הוא כדי לחציב עצמה ובופלה וכו' ולעולם לפני חשמיש לא בעי ב"ש בדיקה אלא לפני חשמיש ראשון שהרי דיה בבדיקה אחת לעונה ח' ולא הוצרכו בדיקוח הללו שבין חשמי' סללו אלא מבום קרבן לבד אם חמלא דם וכו' וכ"ה אומרים דיה צ' עדים כל הלילה אף אלו ם" לו וח" לם שלה עולה לפ"ח רחשון שבודקח ורוחה חם מהורה היח ולח"ח חחרון משלו לח"ח חחרון עכ"ד וקשי' לך לדבריו חכחי ק' דל"ל בעד שלו על כל ביחה וביחה עד חדש לב"ש כיון דטעמח דב"ש דסבירי להו דצריכה לבדוק חחר כל ביחה וביחה בעד חדש היינו כדי לחייב בקרבן ולממח את בועלה דאם לה היה לה על כל ביחה וביחה עד חדש לח כיה מציק לחייב בקרכן דאפי' אם חמצא למחרתו על העד דם א"ל דבשעת בדיקה שלחחר השמים המחרון כל הדם דהם א"ל לחייב בקרבן אלם בקנוח חוך שיעור וסח דסכל ודלי דלריכה בדיקה ממש ולי לענין קרבן 6 מ דמשכהת לה בבדיקה י"ל דם"ל דבעינן חחיכה ל" מב' מחיכום כמו דם"ל למחני דלעיל אך הם ניחם בעד שלה דלריכה על כל ביאה וביאה עד חדש סבל אכחי ק' בעד שלו למה לריך על ביאה וביאה עד חדש דהא בנמצא על שלו אפילו אחר זמן חייב בקרבן וה"ל דנ"מ לחייבו הרכה חטחות דו"ח דכיון דהכל היה בהעום ח' חינו מחייב הגא הטאח א' וכמבואר בסובי' דשבוטות הג"ל ובמס' כריהוח והמרח להרץ דאם לא היה עד שלו רק א' אם היה נמצא דם על העד לאחר כל הכיאות לא היה מחייב בקרבן דאע"ג דודאי היה בשעח ביאה ת"מ הא י"ל שבא הדם בשעח ביאה האהרונה ופטור פקרבן דהם אנום הוא דהא הכא תייכי שלא בשעת וסתה דאלו בשעת וסתה אכורה לשמש וא"כ ע"כ דמיירי שלה בשעת וסתה והו הוא הנום ולכך מלריך ב"ש אף בעד שלו על כל ביאה וביאה עד חדש וה כ אש נמלה למתרמו דם בעד שלו של כיאות רחשונות מחייב חשאת דהע"ג דלא חייבו חכמים לבדוק העדים בין ביהה לביחה מ"מ לא מיקרי אנום דהא אם היה רוצה היה יכול לבדוק העדים בין חשמים לחשתים וכמ"ם הרמב"ס בהלכות שננות שהכחתי לעיל עכ"ד ולכתורה דבריך שותרים דברי מש"ל בהוכחתי דכ! מקוש שלא חייבו חכמים בבדיקה אינו רשחי לההמיר על עצמו ומקרי אנום ובאמח אין דבר חוצן בינינו דאני לא כחבחי אלא לב"ה דש"ל דלא חשן חכמים כלל לשמא ראחה מ"ח לחייב חטאת ומה דהצריכו חכמים לבדוק א"ח משום פהרוח לאו דחששו לשמא ראחה מחמח משמיש אלא מעלה בעלמא עבדי כי היכי דליהוי ידה מרבה בבדיקה ומשובחת וכמ"ש הרמב"ן והר"ן בחדושיהם אבל לב"ש דם"ל דלריכה על כל ביאה וביאה עדים חדשים משום חיוב חטאת ודאי דאם ירלה להחמיר על עלמו ושלא לשמש עד שבדקה תחלה משובח:

גם לק"ת על דבריך ממש"ל דאפי בביאה א' וומצא על שלו דמ"ד דר"א לחייב בקרבן דמי לי לאסוקי אדעתי לבמא ראסה מ"ח ולפרוש באבר מת אלא דמסיק דלא דחכמים לא דפי לי לאסוקי אדעתי לבמא ראסה מ"ח ולפרוש באבר מת אלא דמסיק דלא דחכמים לא משו לכך לשמא ראסה אלא לעסרות מעלה בעלמא הוא אבל לבעלה אינה רשאי וא"כ לב"ע דמ"ל דצריך על כל ביאה וביאה עדים חדשים משום שמא ראמה ויחייבו בקרבן א"כ אף אי נימא שהיה בביאה אחרונה מ"ת מחייב בקרבן כיון שלא פירש באבר מת והדרא קושיא לדוכחי לפי הרמב"ן דלמא בעד שלו צריך על כל ביאה עד חדש דו"א דמ"מ אף בשלו לריך עד חדש לכל ביאה וביאה וביאה אחרונה באבר מה ולא הים מייב בקרבן אבל כשים חדש על כל ביאה וביאה וממלא דם בעדים של ביאות הראשונות היא ונם הוא חייבים בקרבן אפי פירש באבר מח:

וע"ם דברינו אסשר להרן מה שהקשו הראשונים ז"ל על הרמב"ם דססק אסילו באשם שיש לה וסח צריכה בדיקה לא"ח הוא בעד שלו והיא בעד שלה והש"ע הביא לדעתו בסימן קפ"ו והקשו עליו דהא מסקינן הכא בסוגיא דלא הבדוק וחירלו דס"ל להרמב"ם דה"ק דמוך כדי חיוב קרבן לח חבדוק מכל מחר כך חבדוק ועדיין ק' ממחי לח הביח הרמב"ם להם דמינה רשחי לקנח ח"ע חוך שיעור וסח וחמחי השמים לדין זה לבמרי ונרחה לחרן דהא פסק הרמב"ם פ"ה מהל' שגנות ד"ח כל העושה מנוה מן המנוח ובכלל עשייתה נעשה עבירה שחייבין עליו כרת כשנגה ה"ז סשור מחסחת שהרי עשחה כרשות אכל כא על משמו והרי היא נדה חייב חשמת מפני שלא שאלה ואחר כך יבעול אבל יבמחו אינו רגיל בה כדי לשואלה עכ"ל והק' בש' לח"מ דל"ל להרמב"ם ז"ל ליחן שעם באשחו נדה משום דה"ל לשוחוה ח"ל דוח עשה מנוה ומן הרמב"ם משמע דש"ל כמ"ד דוח ספור אוח בטעה בדבר מלוה ועשה מלוה משא"כ כשלא טשה מלוה דאינו פסור דהכי דייק לישנא דהרמב"ם כל העושה מלוה מן המלוח ובכלל עשייחו וכו' משמע דוקח בשעה בד"מ ועשה מלוה הוא דפטור ואם כן באשחו נדה דליכא מלוה א"כ ל"ל השעם שהיה לו לשואלה דאפילו לא ה"ל לשואלה אס"ם חייב כיון שלא עשה מצוה וכחב דס"ל להרמב"ם דאף באשחו נדה מיקרי עשה מצוח כמו ביבמחו בביחה ראשונה אנ"ם שהיא נדה מיקרי מצוה הבאה בעבירה ה"נ קריגן באשה שמחת עונה מצום הבאה בעבירה מש"ה הוצרך לפעמא דה"ל לשואלה וכחב עוד שם דאע"ג דאיכא מ"ד החם דלא פטור אלא היכא דומט בהול וכדפסק הרמב"ם שם ואם כן ביבמחו מאי זמנו בהול איכא ותי' דס"ל להרמב"ם דהיכא דלא ה"ל לשואלה דיטו כמו בזמט בהול דסמור דאסילו דה"ל ע"ש וכיון שכן ק' תאי מבעיא ליה לר"א אשה מהו שחבדוק כשיעור וסם כדי לחייב בעלה בחסאה אמאי יחחייב בחסאה אסילו לפי דברי שכחבתי לעיל דס"ד דר"ח דחייב של שלח פירש בח"מ מיש מועה בדבר מלוה הוח וסעור דהם היכח דלח ס"ל לשוחלה דינו כמו בזמנו בהול דסטור והכא ליכא למימר דה"ל לשואלה דהא שניהן לא ידעו אם פירסה נדה בשעת חשמיש ואף שהיה אסשר לפרוש בא"מ מ"מ אי לא עביד הכי לא תיקרי אלא מועה וכיון דתצוה עביד פטור מיהו י"ל דר"א מ"ל כסוגיא דפסחים בפ' מ"ד דמ"ל החם דלא סטר ר"י בפועה בד"מ אלא היכא דומנו בהול אבל היכא דאין זמנו בהול אט"ג דאי אסשר לשואלה כגון ביבמחו אפ"ה חייב מש"ה שפיר מבעיא ליה אבל הרמב"ם ז"ל דפסק כר"י החם דס"ל דהיכה דה"א לשואלה הוא כמו זמנו בהול וספור וא"כ א"א למישכח מיוב קרבן אפי' בקנוח דשיעור וסח מש"ה השמים הרמב"ם לדין זה מיהו יש לפקפק ע"ז הביאה הוא ד"מ משום שמחם פונה משא"כ בפעה בפרישה א"ל דלא ד"מ מיקרי ובזה המרחי בדרושי הה דבעי ר"ע מר"ם במס' כריחות בבה על חשתו נדה וחזר ובה פלים בהעלם אחד אם חייב על כל אחד ואחד או לאו דל"ל למיבעי על ב' ביאוח דהא על ביאה אחת נמי איכא למיבעי אם חייב שחים על הכניסה ועל הפרישה ועוד שאר דקדוקים שיש

לדקדק שם והרחבתי הביאור וכאן אקצר:

מירהו פה שהקשית על פסק הרמב"ם בפ"ם מהלכות אלו שספק שם בסוף הפ'

מירהו בשאר עריות שאם שנג ובא על הערום על דעת שהיא מוחרת ונודע לו שהיא
שרוה והאא בחוך החשמיש לא יפרש מיד שיניאתו הנאה לו כביאתו ואם לא ידע שאסור
לפרוש מיד ופירש והוא מתקשה אינו חייב אלא תמאח אחד שבגבה אחד היא עכ"ל וקשיא
לך כיון דידע קודם הסרישה שהיא ערום אם כן ידע דחמא על הכניסה ואם כן אחר כך
שנג ופירש באבר חי למה היא שגנה אחד הא ידע בנחיים שמשא כמו ברישא בידע שאסור
לבעול סמוך לוסתה אלא שדימה שיכול לבעול קודם ראייםה וראמה בשעת חשמיש ופירש באבר
תי דלא ידע שאסור לפרוש באבר חי ה"ל ב' העלמות כיון שידע בנחיים שחשא ופירש בסוגיא
תי דלא ידע שאסור לפרוש באבר חי ה"ל ב' העלמות כיון שידע בנחיים שחשא ופירש בסוגיא
תי דלא ידע שאסור לפרוש באבר חי ה"ל ב' העלמות כיון שידע בנחיים שחשא ופירש לאבה א'
תי' זו א"כ בסופא בערום ה"כ הא ידע קודם סרישה ששגג בערוה ואמאי לא הוו אלא שגנה א'
תי' זו כעת זכריך עיון ואין לי ישוב הגון ע"ז גם בסוגיא שם יש לדקדק דה"ע לאוקמי בע"ה
ומיירי דאחידע לה בשני ידיעות למה דקיי"ל ידיעות מחלקים לחשאת ועיין:

בחזור לעניננו במש"ל דסובים דשבועות ס"ל דה"ה לחוקעי מחניחין דס' כה"י נתלם פל שלה דמיירי בהרגישה שנסתה מקורה דמתניחין נמנא משמע דמעיקרא לא ה"ל שום ידיעה כלל וכ"ל בם' ח"ח שם לפ"ו ל"ל הא דמוקי סחמא דש"ם בפ' הרואה כחם להך מחני' דמיירי בארגישה ל"ל כסירוש השני שכהבחי לעיל דר"ל דאקן אמריקן דארגישה וטעהה כמה דמיירי בארגישה ל"ל כסירוש השני שכהבחי לעיל דר"ל דאקן אמריקן דארגישה וטעהה כמה שאמרה דלא ארגישה לפי שסברה דהרגשת שמש הוא מיהו למ"ש בפ' ח"ת שם דהא דאינפריך ליה לרבה למיתר ציים מאי דקאמר רבך משום דרב אדא לא היי חייש להך קו' עכ"ד לם ז ""ל דשוגיא דפ' הרואה כמם ס"ל כרב אדא דלא חייש להך קו' אבל לרבא ורבינא דחיישי להך קו' דלא שייך לשון נמצא אא"ב לא הוה שום ידיעה כלל לפ"ז זריך לאוקמי מחני' דפ' כה"י בדלא ארגשה ואפ"ה אוחיום ממאים וחייבים בקרבן דאלינן דעעתה וסברה הרגשת כה" בדלא ארגשה ואפ"ה אוחיום ממאים וחייבים בקרבן דאלינן דעעתה וסברה הרגשת שמש הוא והשמא דמוקמינן להאי מחניחין דפ' כס"י בדלא ארגשה כח"ג יש לאוקמי כל המשניות דמייתי החם לאתובי לשמואל דמיירי בלא ארגשה אלא דאנן חלינן שטעחה שחלתה סרגשה המקור במידי אחרינא לפ"ז ניחא הא דמשני הש"ם דכל המשניות מיירי בדארנשה אלא שאנן אמרינן דלא ארגשה ולא משני איפכא דלא ארגשה ואנן אמרינן דארגשה וכמש"ל די"ל דכוגים דכחם ס"ל כרב חדם דמוקי מחניחין דפ" כה"י דחייבים חפרישה וחם כן ע"כ 2"ל שהרגישה דחל"כ למה חייבים אפרישה א"ו דהרגישה ואמרה לו בשעח השמיש שהרגישה מש"ה חייבים אפרישה וכיון דהך מתניחין מיירי בהרגישה מש"ה ניחא ליה להמחרץ התם לחוקמי כולה מהניהין בחדם גוונה אבל למאי דם"ל לרבינה ורבה נדחה אוקמתה זו וע"כ מייכי כדלה הרגשה דה"ב לה שייך לשון נמצה ובזה יתיישב גם כן דבכי הב"י שהבחתי לעיל שכתב דשעמת דחלינן בהניחהו חחת הכר וכסח בעגול שהות ממחכולת לפי דלת חרגשה דם"ל דמשונים דשבועות נדחה חוקמהם דפ' הרוחה ומיירי כולה מחניתין בדלה חרנשה ומש"ה חלינן אבל בדארגשה לא חלינן · הנה עד פה יצאחי מגדרי והארכחי קצח אף שאין הכל נוגע לנדון זה מ"מ חורה היא ונ"ע להחלמד במ"א :

ומצחה נכא לנדון שלפניני בשאלחך בדין הכינים הנמנאים אצל כמה נשים בא"מ דלמחי ניחום לה אי משום דכהב הרשב"א וכ"ה בש"ע דאף בטחתו בירכה לא חלינן במאכולת אלה בעגול דוקה הבל לה כמשוך ובהני סיפין סיפין ה"ה להבחין מחוך קטנותן בין ענול ובין משוך הם כבר הוכחחי ברחיות ברורות דמן הסחם חלינן במחכולת אפילו בדליכת רגלים לדבר אלא במשוך פמהה לפי שיש רגלים לדבר דלאו מן מאכולת הוא אבל מסתמא חלינן דמן מאכולת הוא וא כ ה"ה בל"ד דכיון דא"א להבחין בין עבול למשוך חליקן במאכולת י וא"ל הא דהקיל הרשב א בענול דוקא היכא דסחתו בירכה אכל כשידוע שכא ע"י בדיקה מן אוחו מקום לא חלינן במאכולה אפילו למאי דם ד דש"ם דא"מ לאו בדוק הוא שהרי כהב הרשב"א במה"ל דאפי' לדעת ר"ח שפירש דמק' על נמלא על שלו מ"ת כך נראין הדברים הואיל ועחחו בירכה עכ"ד תוכח דחשם הרשב"ח לדעת ר"ח דבנמנח על שלה לח הליון במחכולת כשום ענין אסילו אי לאו א"מ בדוק או דחוק הוא וכמש"ל טעם לדבריו מ"מ הא כבר כחבנו דכ"ז מן הבחס לא חליכן דאט"ג דא מ לאו בדוק או דחוק הוא מ"מ לא ברירא דהיה שם מאכולת וכיון דדם המקור שכיח טפי לא חליכן במאכולה משא"כ בהני נשים דהכי כביחייהו של אוחו מין מאכולה בא"מ במקום השער וידוע בודאי שחמיד נמלאים שם ומחולדתן באו הני פיפים כאשר נתברר ע"י הני כינים וכיון דשכיתי גבי הני נשים ודאי דתלינן בהו דדמי למכה שבח"ת וכמ"ש גם חתה וזה פשוע דהח לוכחן מעיד על זה וחפי' חוך ג'ימים הראשונים של ז"נ שלה יש לחלות בכן אע"ג דליכא חזקת מהרה של אבה מ"מ חלינן בהו כיון שהני טיפין טיכין תשונים משאר דם ראייהה וידוע שטיפין כאלה באו מן הכינים לא מחזקינן אסורא לשמא גם מן המקור בא כאלה לפי דלא שכיח שחראה האשה מן מקור **טיפים קטנים כזה כמה שהוכחחי מש"ם ופוסקים הילכך חלינן במלוי דמן כינים הוא דקיי"ל** במצוי ואינו מצוי חליכן במצוי ועוד יש להקל בג"ד הואיל דשלא בהרגשה אחיא ואף ע"ב דאיכא למימר דמ"מ ספק דאורייחא שמא הרגשת עד היא וכדמוכת מדברי הרשב"א במ"ה שהבאתי לעיל דס"ל דכל המשניות והבכייתות מייכי בדלא ארגשה ואפ"ה פמאה מדאורייתא מ"מ

ותדוקה אביא מה דק' לי פובא כל ם' חה"ד בפסקיו סי' מ"ז על אשה א' שמנאה כמין כתמים ושערות במקום א' מן הנד וז"ל גם אשר כמבת דנראה לך דספיקא דרבנן הוא הואיל וחמיד רוחה היא כלא הרגשה ואין סברא לעולם לומר הרגשה עד הוא אין נרחה דרוחה מ"ח נמי אין מרגשת דאי מרגשת דנפתח החדר סשיטא דנומאה אלא אמרינן דהרגשת שמש הוא אע"ג דבכל פעם בלא חשמיש אינו רואה כלום בלא הרגשה וחשיב לה ספקא דאורייתא מכ"ל וק' לי דאין הנדון דומה לראיה דבשלמא גבי חשמיש אמריגן דחשמיש גורם לראות שתראה מש"ה אמרינן דאע"ג דלא הרגישה דלמא סעתה וסכרה דהרגשת שמש הוא משא"כ באשה שרואה כמין שערות בלא הרגשה מאי אמרת דלמא הרגשת עד הוא וא"כ אתה אומר דבכל פעם שהיחה בודקת א"ע בעד באוחו סעם נסתח המקור וכוונה את הרגע כסומא בחרובה שהיחה חמיד נוטלת העד וכודקת א"ע באוחו רגע שהמקוד יהא נפתח מעלמו ומש"ה לם הרגישה וחמיד לם עברה חוחו רגע לם קודם לו ולם חמ"ז דלוה וודחי חין השכל מודה לחוש לוה ואם ר"ל דבאמת שדרכה לראות להני שערות בלם הרגשה אלם דניחוש שמם עתה ראחה להני שערוח ע"י הרגשה והיא סברה דהרגשת עד היא גם זה ליחא כיון דחזינן שדרכן של הני שערות לבה שלה בהרגשה וה"כ ע"כ הני שערות ינהו מכלל שחר דם שדרכן לבה בהרגשה מה"ח ניחום לשמח חרפשה וטעחה בהרגשה דלח שכיחי שחסעה החשה בהרגשה כמש"ל פסי מסחבר למיחלי דחזי גם עתה בלח הרגשה לסי ששערות חלו שהן משונין במכחיתו לפיכך משונין גם ביציחתן תן התקור דנסקי בלח הרגשה דהח ידעים שכך דרכן של שערות לנחת בלח הרגשה דהח ע"כ כמה פעמים נפקי בלח הרגשה כמש"ל וח"כ פה רחיה מייתי המה"ד מהא דרואה מ"ח לנידון זה שמולאת המיד כמין שערות דהתם איכא למימר שלעולם לא בא הדם בלא הרגשה משא"כ הכא דאי אפשר לומר כן (אח"ז ראיתי שהרגיש בזה אמ"ו בם' שב"י בסי' מ"א דף ע"א והנאני שכוונחי לדעתו הרמה). ואסשר לומר דבנדון דמייתי שם בתה"ד מיירי שהיחה מולחת גם דם בעין כמו דמשמע מלשונו שכתב כמין כחמים ושערות וגבי דם בעין וודחי דחיכה למיחש דחעפ"י דידעינן שכמה פעמים היה בלה הרגשה מ"מ כל פעם שמנאה ע"י בדיקח עד איכא למימר דלמא השחא חזיא בהרגשה וסברה דהרגשת עד הוא דלגבי דם בעין ודאי ליכא למימר כיון דהרבה פעמים נפק בלא הרגשה מש"ה נימא דלעולם כא בלא הרגשה דהא חזקת דם שבא בהרגשה וודאי דאין לחלק בין דם מרובה למועם אבל היכא שבא כמו שערות וקליפין וכה"ג מודה התה"ד דלא חלינן דמעחה בהרגשה אלא כיון דידעינן שהרבה סעמים היה בא בלא הרגשה דהא ל"ל שלעולם היחה מכוונת הרגע חלת כיון דידעינן שהלכם שמונים של הלל חלים מחלם למדינן דחף שמה לא ארנשה וכיון שמה לא ארנשה וכיון שכן אף בנידון דידן כיון שהיא רואה להגי קרפין בלא הרגשה והם משונין משאר דם אמרי דלא מעמה כלל אלא דחזיא בלא הרגשה דהא ל"ל דלעולם היחה פועה בהרגשה והיא כיונה חמיד לאוחו זמן שהיה נסחח המקור - וא"כ אף שרשב"א במ"ה כ' דהא דעד שאינו בדוק מיירי בלא הרגישה וכה"ג כ' הב"י דהא דבדקה בעד הבדוק ומחחה בירכה מיירי ג"כ בלא הרגשה כמש"ל ומוכח מדבריהם דאף בלא הרגישה היכא דליכא למחלי במאכולה פמאה משום נדה דהא ר' מסמא משום נדה בעד שאינו בדוק וגבי סחחה בירכה לכולי עלמא סמאה משום נדה כיון דהעד היה בדוק לה והוא יותר מכגרים היינו התם דלא היה אלא פ"א י"ל כן שמעתה בהרגשה ובחותו סעם שבדקה חירע שנסתח התקור ומש"ה ס"ל לר"ח ג"ב דחילו נמצא על שלה אפי' אי לאו אוחו מקום בדוק או דחוק אפ"ם לא הלינן בתאכולת אף אי ניתא דתחניתין דנמצא על שלה מיירי בלא הרגישה מ"ח כיון דא"ל סעחה וסברה הרגשת שתש הוא מש"ה לא חלים במאכולת משא"כ בל"ד דידשינן שדרכן של הני קרשין לבוא בלא הרנשה חלים במחבולת ותו בפיפין קפנים כחילו ח"ל דחזקתן שבח שלח בהרגשה דמכח קפנותן לח הרגישה וכ"כ בפרישה ברם"י קצ"ב דחפי בפיפין שהיח כתרדל י"ל מחמת קפנותן לח הרגישה כ"ם מיפין אלו שהן קמנים ביוסר:

והבה כאיתי בכן כג"פ פי' קפ"ג שכתב להוכיח דהג"מ לא פ"ל להא דניתוש מדאוריי' לשתח כרגישה ומעחה לחלות הרגשה במידי אחרינה דלה חיישינן לזה מדחורייחה מדכחב סצ"ם בפ"ד מהלכוח א"ב אוח כ' שכחב הסעם דאין לאשה לבדוק עלתה א"ח וכו' כיון דמן החורה בעינן שחרגיש בבשרה אלא דרבנן אסרו רואה בלא הרגשה כמו כחמים והם אמרו עכ"ל מזה מבוחר דם"ל דחפי' לחחר חשמים די"ל הרגשת שמש הוח מ"מ הוח רק מדרבגן כמו כהמים עכ"ד וכבר כחבתי בחדושי דחין דבריו נכונים שחין בדברי הג"מ רחיה שחולק על שחר פוסקים דהם וודחי שטעות כזה לח שכיחה שתפעה החשה בהרגשה וכתש"ל חלה היכח דהדם לפניט והיכא דוודאי מגופה הוא כיון דחזקת דם שבא בהרגשה מש"ה תליט בטעוח האשה אבל היכא שאין שום דם לפנינו ספי מסחבר לומר שלא ראחה כלל מלומר שראחה וסעחה בהרגשה כיון דלא שכיח שחפעה ואם באח לחוש לשמא ראחה כלא הרגשה לזה כ' כיון דאינו אלא מדרבנן הם אמרו והם אמרו וכו' ולפ"ז אין כאן מחלוקה דלכ"ע ם"ל אף דלא הרגישה היכא דאיכא למחלי בפעות חלינן ואמריק דהרגישה מיהו ממ"ש החום' ד"ג ד"ה מרגשת בעצמה וז"ל אלא שמאי אית ליה דלעולם אשה מרגשת ואינה חוששת בהרגשת עד ושחש כמו שאינה חוששת במ"ר עכ"ל נראה מדבריהם כיון דב"ש אינו חושש לכך ה"ה לב"ה אע"ג דחושש לכך היינו מדרבנן דהא לחולין ס"ל נמי דעהורה ולא חיישים להכי אפי' בשמשה בנמים ולע"ג דאיכא למימר החם ה"ם דלחולין טהורה משום דאף לה"ע דהרגשה מ"מ קאי נמי טעמת דהעמד החשה על חזקהה וכמ"ש החום' שם בד"ה ותב"ת דהתי טעמת דהרגשה חינו אלא כי היכי דלא נעבד סייג בקדשים מ"מ מחום! שם ע"ב ד"ה א"ב שכחבו דטעמא דהרגשה מהני להלל שלא לפתא וודאי ע"כ מוכח מדבריהם דטעמא דהרגשה מהני אפי' בלא סעמא דחזקה דלהוי תולין ומוכח מדבריהם דלא הוי לב"ה ספ"ד דאל"כ הדרא קו' לדוכחיה דמ"ש מתקוה דמפמאיט ודאי דהא החם נמי אינו אלא ספ"ד א"ו ג"ל דם"ל להש"ם דאף לב"ה מהגי

סרגשה דלא הוי ליחא דאורייחא אלא מחומרא דרבנן חולין בחו"ק : דרגו קשיא לי לסברא זו דהיכא דאיכא למחלי בסעות האשה חלינן ואמרינן דארגשה וזה הוא סברא דאורייחא א"כ הא דקיי"ל בנמצא על כמס על דבר שאינו מקבל פומאה או שנמנא כחם על בגד נבוע דסהורה ועעמא משום דמה"ח אינה עמאה אלא בהרגשה אלא מדבריהם סמאה אפילו בלא הרגשה ועל כחם שנמנא במקומות אלו לא גזרו ולא מפלגים בין כחם שידוע שהוא מזמן קרוב ובין כחם שי"ל שמזמן רחוק הוא וכיון דא"ל דמזמן רחוק הא א"ל דארגשה וסברה דהרגשת מ"ר הוא וכמ"ש החוס' ר"פ הרואה וא"כ כיון דהוא סד"א אמאי מקילין במקומות אלו וכ"ם היכא דשמשה מעתה דא"ל דסברה הרגשת שמש הוא ומשחימת הפוסקים שכחבו לטהר במקומות אלו משמע אפי' היכא דשימשה מקודה מליאת הכחם אם נמלא אה"כ על דבר שאינו מקבל פומאה או על בנד לבוע אפ"ה סהורה מיהו י"ל דאע"ג דאיכא למימר שהכחם היה מזמן רחוק מ"מ כיון דח"ל העמד אשה על חזקתה מש"ה אמרינן השחח הים דחומי והכי לא הרבישה דאע"ב דס"ל לב"ה דאשה הואיל ועלולה לראות לא אמרי השחא היא דחואי מ"מ הנ"מ לחו"ק משום סייג אבל לא לבעלה אך למ"ש הב"י סי' קל"א והסכימו עמו האחרונים דלעהר אשה לבעלה להבא יש להחמיר עפי לבעלה מלענין חו"ה שהוא באיסור כרח ק' אמאי טהורה אמנם הא ל"ק על סברח הצ"י שכ' דלבעלה חמירא מחו"ק א"כ אמאי הפוסקים דמעתא דחלינן במכה משום דהעמד אשה על חזקח פיהרה ואמאי הא ב"ה ס"ל דאפי׳ לענין חו"ק לא מוקמינן אחזקה משום דעלולה לראות ז"א דע"כ לא אמר ב"ה אלא כיכה דליכא למחלי לדם דאחי מעלמא אלא דוודאי מגוסה אחיא מש"ה לענין סומאה למפרע לא מוקמינן אחזקה אלא לענין תו"ק כיון דהשחא ודאי מגוסה חזיא וגם עלולה לראוח אבל היכת דהיכה למחלי במכה וודחי דחף לב"ה מוקמינן תחוקה וכ"כ בם' פל"י בחי"ד בי' ה' אבל קו' דלעיל קשיא בנמנא דם על דבר שאינו מקבל פומאה או על גבי בנד נבוע היכא דאיכא למחלי שבא מזמן רחוק אמאי טהורה דהא ספד"א הוא שמא ארגשה ושברה דהרגשה מ"ר הוא או היכא דשימשה מקודם די"ל דסברה הרגשת שמש הוא דליכא למימר העמד לאשה על חזקחה דהא ליכא למחלי במידי אחרינא ובוודאי מגופה חזיא אלא דא"ל דעחה ראהה וכיון דמחמריגן לענין לטהר לבעלה כמו בחו"ק לא אמריטן אוקמי אחזקה וחו - היכא דידוע וניכר שהכחם כח מומן רחוק כגון שהוח יכש 'וכה"ג מחי חיכה למימר וכבר העירותי בזה בחדושי ויהיה חיך שיהי' בכדון הכנים המ"ל נרחה לי דחולין והחשה שהורה וחשי' חוך ג"י לספירחם יש לחלוח בהני כנים מטעם דכחיבנה · (מיהו למ"ש בסי' קנ"ד דחוך ימי ספירחה יש לטמחה מה"ח אפי' בלח הרגשה ז"ח מ"מ יש להחיר עפ"י שחר טעמים שכחבתי לעיל) חחר שכתבתי כל הל"ל בא לידי תשובה מחכם א' שבזמנינו בכתב שכתב בדין זה סשוט להתיר וז"ל ראשון לחלוח בכנים הדבקים בכשר ומהם נולד הקרטין קרטי דם כחירגא דיומא ובאחת דבר זה מלוי ושכיח וחלים במלוי ובסרט כי מכ"ח כ' שהוחזקה אשה זו בדברים כאלה ונראה להוסיף ולומר דחליא בשני סברות רש"י ור"ח דפרכינן ס"פ כה"י וניחוש דלמא דה מאכולת הוא ופירש"י לא על גוף שומאה ופהרה קפריך כי מידי שפקא לא נפקא רק הקושיא למה ימחייב בקרבן וה"כ בנ"ד לחלות במאכולת י"ל מידי שפקא לא נפקא יאין לההירה כ"א כפי דעת כ"ח דדעתו להתירה לבעלה הואיל ויש רגלים לדבר שלא נמנא על עד שלו ולא על שלה וא"כ כ"ש בנ"ד שהרבה רגלים לדבר שנחהוה מעוקלת הכנים ומהוחן מעיד על כך וא"כ סשיםא דחליק בכנים וכבר בכרתי בחדושי על י"ד שהמולחת קרטין ולח הרגישה שנפחת התקור הוח רק מדרבנן ויש להקל בו מכל גד ות"ש עוד שהקרטין הם קטנים ביוחר ע"ד שח"ח להבחין אם נימוחו או לאו בזה וודאי הולכין להקל דלא נימוחו חדא דהוי ס"ם ספק נמוח או לא נמוח ואת"ל נמוח דלמא לאו מן המקור ולהתהסך נמי נוכל לומר ספק פן המקור. וספק לאו מן המקור שמא לא נמוח דדעת הרבה פוסקים אפי' מהמקור אי לא נמוח טהורה ומה שבאלו חז"ל לרופאים ל"ק בממל"פ אם נימוח פהורה ואי לא נימוח ממאה הארכחי בזה במ"א והעיקר אם פין אנו יודעים אם נימוח אם לאו היינו אומרים שוודאי יהיה נימוח דפחם דם להיוח נמוח אבל כיון שחשה זו יש לה מכה ושחם מכה מוניחה בלדי מכה חתריכן משחמה לה יהיו נמוחין עד שחברר שנמוחו וכן הדבר בנדון הזה כ"ז שלה נחברר המריכן בריה הוה ולכן ברור דחשה זו טהורה חפי' חם חמנח קרסין כחלו בימי וסחה שריח מכל גד דלח שייך כחן א"כ לעולם חפמא דהא תשונה ראייחה עכ"ד וכל דבריו נכללו בדבריגו וכבר כחבנו מה שיש לדקדק ולסחור בראיות אלו גם מה שנראה מדעת החכם הנ"ל שהבין מ"ש החום' בשם ר"ח דפריך אנמנא על שלו דכוונחו דמק' הש"ם דהיה לו לפהר לגמרי לא נ"ל אף שלכאורם משמע כן מדברי חום' שכחבו וז"ל אמאי מסמאין משמע דה"ל לסהר לגמרי ז"ח דא"כ ק' מי דחקו לר"ח לפרש כן בכוונח המקשה דהח המק' לח קאמר חלח וליחוש דלמח וכו' משמע דעכ"פ א"ל דספיקא הוא אלא נראה דמ"ם החום' בשם ר"ח אמאי מטמאין ר"ל טומאת נדה וודאי קאמר וא"ל דאכחי קשיא מי דחקו לר"ח לפירושו ולא פירשו כמו שפירש"י דעל חיוב הרכן מק' וליחוש דלמא מייחי חולין לעזרה י"ל דקשיא ליה לר"ח דא"ב אמאי לא מקשה הש"ם דעלמא איך האשה מעמא משום נדה בכ"ש וכדאי' במחניחין פ' יונא דופן דליחוש דלמא דם מאכולת הוא ואף שכ' החום' דא"ל משום חומרא היא זה לא ניחא ליה לר"ח ז"ל דאכתי קשית החיך משכחת דממתה משום נדה בכ"ש ופשפי' דמתני' משמע דפמתה ודתי וכ"כ הכ"ן בחידושיו שם וז"ל א"כ אין לך אשה שמסמאה נדה בבדיקה טכ"ל כוונחו כמ"ש דליכא למימר משום חומרת כמ"ש החוספות דח"ב חינה פמחה משום נדה אלה משום כחם ובכולה סוגית דמכילחין מוכח דטמאה בכ"ם משום נדה ואי ס"ד דניחוש למאכולה לא משכחם לה דסמאה משום נדה לכן פי' ר"ח דקו' המק' וליחוש כן' אינה אלא על נמלא על שלו דרגלים לדבר הוא כיון שנתנח של שלו ולח של שלה מש"ה י"ל דססקח הוח חבל בנתנח של שלה דליכח רגלים לדבר ודחי משוינן לה דמגופה חמיח כיון דשכיחי בה דמים וכמ"ש הרשב"ח בשמו שהבחתי לפיל ומהשתה ניתה דחשה ממחה תשום נדם בכ"ש ולה חליכן במחכולה כיון דליכה רגלים לדבר וודהי משוים לה וכ"ה בחדושי הכ"ן שם וז"ל הבל כ"ח פי' דפל שלו דוקה פריך תשום דכיון דנמנא פל שלו ולא בשלה איכא למיחש לדם מאכולת אבל בדידה כיון שהדמים מצוין בה לה חליט בדם מהכולח שכ"ל הרי להדיה שכחב הף בנמנם על שלו היכה למיחש לדם מחכולת

משמע דססקא תשווים לה אף בדחיבת רגלים לדבר וח"כ בנדון דידן אף אי נימא דמיקרי רגלים לדבר מ"מ י"ל דססקא הוא מיהו כבר כתבתי שאין נדון דידן אף אי נימא דמיקרי ר"ח ובגף הדין מסכים החכם הנו' לדברינו בכן נלע"ד דבנדון דוה יש לסהר בלי שום מימוב ר"ח ובגף הדין מסכים החכם הנו' לדברינו בכן נלע"ד דבנדון דוה יש לסהר בלי שום מימוב השם ליחוד אים החברה יש הסב"א בחה"ם כ' וז"ל המשמעו בדקה עלמה וחלוקה ומלאה שהור והב"ח וכח"ל מומלה מסור והשאילתו למברחה ומומל הם בלוק הרמב"ם החברה כו' עכ"ל (וכן הוא לשון וממלא כם בלון ע"ל כלשון הרשב"א והמ"מ שם כ' וז"ל ברייהא בפ"ל (וכן הוא לשון ללשון רביע) ולא ידעתי למה כ' ובדקה עלמה וחלוקה בדיקה עלמה ל"ל דבריה לא שבדקה חלוקה לחד בשפשחו מי דימא הכי הראשונה שהורה והשניה מתאה וכן אחת כפי מ"ש הרשב"א במה"א הב"א כאן יראה שכך היה גרסחו בש"מ שכתב שם בחל החתיל בדיקה זו שאתרנו בין שבדקחו חברית שסשתו ומלאה שהור והשאילתו לחברתה וחברתה וחברתה וחברתה וחברתה וחברתה שהולה בה כלומר הראשונה שהרי בדקה עלמה וחלוקה כשסשחו ומלאה שהרי בדקה עלמה וחלוקה כשסשחו ומלאה שהרי בדקה עלמה וחלוקה כשסשחו לותלה מהור והבאילתו לחברתה וחלוקה בשסח דידן של היא בדקה מלוקה והשאילתו לחברתה כו וועל הברים חלוקה והשאילתו לחברתה כו' ועל הענין דינא חון עכ"ל אבל בנוסחא דידן להחם של ה"ב בדקה מלוקה והשאילתו לחברתה כו' ועל הכוסח של רשב"א ורמב"א ורמב"ח מולקה החלות בבדיקת עלמה הא בגדיקת חלוקה לחוד ומדברי הכ"ן בחדושיו נראה ב"כ שברסחו היה כני' הרשב"א ועיין מעי"ש שם:

ולעב"ד נראה דאפילו לא בדקה חלוקה אלא בדקה עלמה ומלאה שהורה והשאילמו לחברתה ואח"כ נמצא בו כחם אצל השניה הראשונה פהורה כיון שהיחה בחזקת עהרה שהרי בדקה א"ע הכי היא בחוקתה וחלינן בשניה דהא לא מלינו בכולה מכילחין דאשה לריכה בדיקת חלוקה אפי' לסהרות אלא בדיקת עצמה ועיין מש"ל סי' קצ"ו וכיון שבדקה א"ע אחר הפשיפה הרי היא בחזקת עהרה ואף ע"ג דגם השניה בדקה א"ע קודם הלבישה מ"מ י"ל דלמא אח"כ ראחה דהא אין ידיה בעיניה ואימור עם סילוק ידיה ראחה משא"כ בראשונה דל"ל הכי דהא פשטחו מש"ה אמריטן דמליטן בשניה ול"ד למ"ש רשב"א בדין ג' נשים שלבשו חלוק בוא"ו ונמצא בו כתם דקיי"ל דכולן טמאות ואם כדקו ב' מהן חוך שיעור וסח של מציאת כחם ונמצאו מהורות דהן מהורות והשלישית ממחה וחם נתנחו כולן מהורות חז כולן ממחות דהחם כיון שכולן נמלאו מהורות אין לחלות כזו יותר מכזו דהא ע"כ חדא מיהו חזיא מקודם הכדיקה אבל הכא שהראשונה בדקה א"ע אחר שפשמחו ונמנאת סהורה מוקמינן לה אחזקת סהרה אע"ב דגם השניה בדקה ח"ע לחחר לבישחה מיד חו קודם לבישחה וגם מיד בשעח שליחת הכחם בדקה א"ע ומנאה עהורה מ"מ חלים דביני ביני חזיה משא"כ רחשונה דהה קיי"ל דהרוחה כחם אינה ממאה אלא עד שעם הכדיקה וכמ"ש הרמב"ם בפ"ג מהלכות מו"מ ועיין ח"ש בסמוך אלמא דמחזקינן אוחה בטהורה משעח הבדיקה ולמסרע ואינה שמאה אלא משעח בדיקה ואילך וא"כ זו שבדקה א"ע לאחר שפשטחו ודאי דמחזקינן אוחה בסהורה למפרע משא"כ בשני דאט"נ דבדקה א"ע בשעח לבישה לא מהגי לפהרה מכאן ולהבא ומה שכדקה א"ע חוך שיעור וסת של מליחת כתם נמי לא מהני כיון שכבר מלחה הכתם פרם הבדיקה אמרינן דכבר חזיא קודם המניחה ולח מהני חלח בשכולן שווח משח"כ כשהרחשונה בדקה ח"ע לחחר שסשפחו כנ"ל ברור דכ"ש הוא דהשתא אם בדקה א"ע תוך שיעור וסח של כחם שהורה כ"ש זו דפהורה היא שבדקה א"ע קודם שנולד הספק כלל - מיהו י"ל למש"ל סעיף מ"א דס"ל להרמב"ם דכל כחם אע דנין כאו ראקה עם בשעת מניאחה א"כ אין זה כ"ש מ"מ י"ל דהטור לא ס"ל הכי . וכיון שכן נלע"ד דמ"ש הרשב"א בתה"ק לפי גרסתו בש"ם וז"ל וכשפשפתו בדקה עלמה וחלוקה ומנאה סהורה וכו' דוי"ו של וחלוקה היא וי"ו המחלקת וכמ"ש האחרונים לעיל סי' קס"ד סעיף ג' ור"ל בין שבדקה א"ע או שבדקה את חלוקה ומנאה שהורה לעולם הראשונה שהורה י אך לשון הרמב"ם לא משמע כן ול"ל דכך היה גרסהו בש"ם ודרכו להעחיק כמ"ש בגמ' מ"מ ל"ל דהדין אמח דאם בדקה א"ע אע"פ שלא בדקה חלוקה הראשונה פהורה ועכ"פ י"ל דהפור ס"ל הכי ולפ"ז לדקו דברי הדרישה בת"ש בכוונה הטור חבל לא מטעמיה וז"ל הטור ואם בדקה חלוקה ולבשחו ופשטחו ומנאה מהור והשאילתו לחברתה ולבשה ומנאה בו כחם הראשונה מהורה והשניה פמאה עכ"ל והקשו האחרונים ז"ל דל"ל הבדיקה ראשונה וכל זה לפי הבנחם בסור שהכינו דמ"ש הטור ופשפתו ומנאה סהור ר"ל במנאה להחלות סהור ע"י שבדקה אוחו אחר פשימתו ומש"ה יפה הקשו דכדיקה רחשונה ל"ל דח"ל דשנים ממחה משום שכדקתו חחר הפשימה · אבל הדרישה כתב וא"ל כלע"ד דהאי ומצאה סהור קאי אאשה ור"ל דאחר שפששתו בדקה האשה ראשונה א"ע ומצאה שהיא סהורה וקת"ל דאלי' הכתש בשניה אע"ג דלא בדקה החלוק אחר שפשמחו וכו' וכן נראה מלשון רביע דקאמר ופשמחו כלשון זכר ומלאה בלשון נקבה ודוק עכ"ל וזה נכון עפ"י מה שכחבנו דכיון דבדקה א"ע הרי היא כחזקת סהורה למפרע ולכך הולרך הטור לומר שבדקה ראשונה החלוק בשעת לבישחה דאל"כ אף השניה היחה שהורה אך מה שכתב שם הדרישה ח"ל וצ"ל דה"ע דכאן נמצא וכאן היה יפה חפשו עליו החחרונים ז"ל דהיכח דשניהן שווח לח חמריכן כחן נמנח וכחן היה ולדברינו מחת דהכת כיון דהרתשונה בדקה ח"ע כשפשמתו והית בחזקת שהרה לנופרע תמרינן כתן נמנח וכחן היה וכמש"ל חך יחר דבריו שם מנומנמים ע"ש חבל בעיקר כוונח המור כוון כניל ולח הולרך הפור לכחוב הדין חם בדקה חלוקה דוה פשום וכ"ש הוח וברייחת דנקם בדקה חלוקה לרבוחא לערין דינא דחברחה סולה בה אפילו בדקה ראשונה חלוקה ומעחה מ"ש בע"ז להוכיח דין חדש דבדיקת הרחשונה לא מהני אלא כשהיה הבדיקה לה לצורך לידע אם שמאה היא או שהורה, משא"כ בשלא היה החלות בדות לה אע"פ שבדקתו כשפשמה כיון שלא היה אוחה בדיקה לצורך דאפילו המנא בו כחם היא מהורה כיון שלא היה כדוק לה מש"ה לא תהני אוחה בדיקה דאמרים מילחא דלא רמיא עליה לאו אדעחה ולא בדקה יפה ואף השניה שהורה ומש"ה כחב הסור ואם בדקה חלוקה וכו' ולפת"ש אין זה מוכרח אבל מ"ש הש"ך בס"ק מ"ו דמש"ה כחב השור שבדקחו חחלה דאלו לא בדקחו חחלה לא אינפריך לאשמועינן דהראשונה סהורה משום שמנאה אותו סהורה והשאילתו לחברתה דבלא"ה סהורה כיון שלח בדקה חוחו קודם הלבישה וכמ"ש בסטיף שלפני זה וכ"כ הרשב"ח בחה"ק בהדיח שבדקה חלוקה קודם הלבישה ודשחו כדפירש אף שאין פירושו מוכרח מכל תקום הם דברים של פעם

ומ"ש בס' כו"פ על הש"ך וז"ל אמנם חירוצו אינו מספיק פה דסוף כל סוף אף בהא דבדקה מה רבוחא יש דראשונה שהורה כיון דבדקחו לאחר סשיסחו ולא מנאה בו דבר עב"ל לק"מ דע"כ גם בגמ' נ"ל דאתי לאשתעינן דהראשונה שהורה דה"א אף הראשונה חהיה ממאה וא"ב גם הטור למה לא ישמיטט הרבותא זו דה"ג בש"ם שם דל"ח בדקה חלוקה והשאילתו לחברתה היא שהורה וחברתה שמאה מ"ש מהא דמניא כ' נשים שנחעסקו בלפור א' ואין בו אלא כסלע דם ונמלא כסלע על זו וכסלע של זו שחיהן ממאוח שאני החם דאיכא כסלע יהירה ע"ב ופירש"י שהיהן ממחוח ולח חלינן ח' מן הבחמים בצפור וחע"ג דחיכה למיחלי וה"ג אע"ג דבדקה לימח שחיהן ממחוח דחימור לחן יפה בדקה ע"ב והק' החום' חימה מה דומה להך דלעיל דהכח אין לחלות בזו יוחר מכזו אבל לעיל אין לחלות בראשונה הואיל ובדקה וחור"ם דברייחה איירי שנחעסקה בלסור זא"ז ואם היחה נשאלת הראשונה היינו משהרין אותה הואיל ונחעסקה ובשביל חברחה אנו מפחאין הראשונה שהיא מהורה גמורה גם למעלה אמ"פ שהרחשונה בדקה נפמחנה הוחיל ושני' חולה כה לדינח שכ"ל ויש לדקדק חכחי מחי מק' הש"ם דלמא הכא מיירי שלבשה הראשונה חלוק שאינו בדוק לה מש"ה הראשונה מהורה אבל השני' ספאה ש"י בדיקה של הראשונה ול"ל דס"ל להמק' דע"כ הבריימא לא מיירי בהכי דאי פ"ד דמיירי שלבשה הא' חלוק שאינו בדוק מאי קמ"ל הברייחא דהראשונה מהורה פשימא דהראשונה מהורה א"ו מיירי בחלוק הבדוק לה ואשמעינן דאפ"ה הראשונה מהורה ואכתי ספי דמאי קמ"ל הברייחת דהרתשונה סהורה חפי' דמיירי שלבשה חלוק הבדוק הת נמי פשימת כיון קמ"ל הברייחת דהדחשונה שהורה נער דער בניטים החוץ הביות ברחשונה חולה בה ה"מ דבדקתו כשפשטהו ח"ו ל"ל דחילפריך לחשמעים דה"ח כיון דלענין דינה ברחשי חולה בה ה"מ דחף הרחשונה חהיה פמחה דחימור לח בדקה ישה כפירש"י והחום' ועיין בחדושי הר"ן קמ"ל דלח

דלא אלא הראשונה שהורה ואהא מקשה דלמה באמח לא נימא דהראשונה מהיה שמאה דמ"ת מהא דמניא וכו' וע"ז, משני דש"ה דאיכא סלע יחרה אבל הברייחא אינעריך לאשמעים דלא נפעה לומר כסברת המקשה דאף הראשונה חהיה פתאה מש"ה חני הראשונה מהורה וא"כ גם שטור הוצרך לאשמעינן חדוש דין זה דאפי' בדקה הראשונה להחלוק כשלבשחו ופשטחו ובדקתו והשתילתו לחברמה ונמצא בו כחם דהראשונה מהורה דה"א דאף הראשונה ממאה וכדמ"ד דהמק' החם מש"ה הולרך המור לכחוב שבדקמו הראשונה כשלבשחו דאל"כ אין כאן שום חידוש

דעהורה התואנה ויפה כ' הש"ך: דעהורה התואנה ויפה כ' הש"ך: לכשה חלוק שחינו בדוק לה דמה כן אחמי חני והשני חולה בה דמשמע שהשניה חסלה שמן לבשה חלוק שחינו בדוק לה דמה כן אחמי חני והשני חולה בה דמשמע שהשניה חסלה שמן הכאשונה הוא הכתם עדיפא הל"ל דהשניה חולה שהכתם היה בחלוק כבר קודם שלבשה הראשונה מיהו אין זה דיום כ"כ די"ל דחולה בה דקאמר היינו שנעשה אצלה הכחם ועוד אפי' אי נימא דדוקא הוא דמיירי ברייחא בחלוק הבדוק מ"מ מדאיירי הברייחא בכה"ג שהיה החלוק הבדוק לה ולם אייכי בחלוק שאינו בדוק דאפ"ה השניה מתאה ש"מ משום רבותא דראשונה נקט הכי שכ"ם דברי הש"ך נכונים ומ"ם הש"ך של תי' של הב"ח שאינו מכוון במנ"י כחב דכוונת הב"ח הוא מש"ה נקט הטור שלכשה חלוק הכדוק לדיוקא דאפי' היה בדוק מעיקרא אי לאו דבדקה אותו כשפשמתו היה ראשונה ג"כ ממאה ומכ"ש כשלא היה בדוק לה דהראשונה טמאה דַלית ליה להחלוק חזקה מבוררת לומר דהשחת הות דנכתם ומיירי בחלוק בינוני יע"ש אזיל 'לעיל דס"ל דאף הב"ח ס"ל דאפי' בחלוק בינוני האשה שמאה משום כחם וליחא כמש"ל וגם איהו גופי' כ' דמדברי הב"ח בפעיף ל"ח לא משמע כן ועיין מ"ש בפמוך מזה : הרשב"א ז"ל בפ' חה"א הוכיח מסוגיא זו דכדיקה שאמרו בין שבדקחו חברתה והשאילתה לה מדאוקמי כ"ש דלענין דינא חנן שאין חברתה חייבת לכבם לה את החלוק דאין מוליאין ממון מן הספק דאמרה לה אבדיקתך לא סמיכנא אבל לענין טומאה הראשונה שבדקחו פהור אבל השני' ממאה דבדיקח חברתה כבדיקח עלתה ובחלוק הבדוק הוא לה עכ"ל וקשים ליה דהת ע"כ עיקר ראיים הרשב"ם אינו מלא מדמני בברייחם דלענין דינה חברחה חולה בה מכלל דהשניה לא בדקה החלוק דאל"כ מדינא נמי סחמייב השניה לכבס אחר שיודעת בבירור שהיה נקי כשהשאילתו א"ו דמיירי דהשניה לא בדקה להאלוק ואפ"ה השניה טמאה מזה הוכיח דבדיקת חברתה כבדיקח עלמה דמיא אבל מברייחא דלעיל מיניה דחניא ארוכה שלבשה חלוקה של קצרה וכו' וכן ממחמי דג' נשים שלבשו חלוק א' לא ה"מ להוכיח דבדיקת חברחה כבדיקת עלמה דמית דהייתי אומר דמיירי שכבר היה החלוק בדוק לכולן סרם שלבשו אותו וכיון שהיה בדוק להן פעם א' הרי הוא בחזקת בדוק לעולם עד שנדע שילא מחזקחו וכת"ם הרשב"ח לעיל מש"ה מייחי מהחי דהכח חך לפי מה דהוכחהי לעיל דע"כ מיירי הכח שהיה החלוק בדוק קודם שלבשה הרחשונה דחל"כ לא הוי מק' הש"ם מידי מ"ש מהת דחני׳ וכמש"ל וח"ב מחי רחיה מייחי מהכח דהת ח"ל דה"נ מיירי שהשניה יודעת שהיה החלוק בדוק טרם שלבשתו הראשונה אבל אח"כ כשלבשחו היא לא בדקה אותו והכי משמע קלם לישנא דמברחה מולה בה דהני דמיירי שיודעם השניה שחיה החלוק כדוק קודם שלבשה הרחשונה וכחס זה תולה כה וכמש"ל : (ממן) הברוק לה · גם כאן כחב הב"ח דמש"ה נקם הטור בדקה חלוקה והשאילהו לישראלים נדה וכו' משום דע"כ בחלוק הבדוק מיירי דחל"כ אף בלא השאילתו לנדה מהורה משום דאויל לשימחיה שכחב לעיל דבחלוק שאינו בדוק אין כו משום כהם ורש"י והרמכ"ם שלא כחבו כן אפשר דם"ל דבסחם חלוק אף שאינו בדוק חזקחו בדוק ואם נמנא בו כחם יתר מכנרים טמאות הלכך הכא דהשאילתו לעובדת כוכבים ולנדה חולה בהן עכ"ד מזה מוכח דס"ל להכ"ח דחף בסחם חלוק נמי ס"ל להסור שחין בו משום כמם דליכא למימר דמיירי בחלוק שהוא בחזקת מלוכלך דבזה לא פליג שום פוסק ואיך כמב שרש"י והרמב"ם לא ס"ל כן א"ו כמ"ש וזה דלא כמנ"י שהשיא דברי הב"ח לדעת לתרת וכבר הרגים בעלמו שמ"ם הב"ח הוא סוחר למה שהביח הוא דעתו וכמש"ל: (ע) לישראלית גרה ע' בם' מל"מ בפ"ע דהלכות א"ב שר"ל דהא דחולין הקלקלה במקולקל היינו דוקא כשהיו שחיהן שוות אבל אם היחה הנדה זקנה או מעוברת או מניקה אסשר דלא נחלה בהן ודמיא להא דחני' בפ' האשה ד"ם ולקמן בש"ע סעי' מ"ע עוברה ושאינה שוברה תולה עוברה בשאינה מעוברת מניקה ושאינה מניקה וכו' וא"כ ה"נ גבי נדה אם הימה טוברה או מניקה או זקנה אפשר דשמיהן מקולקלות דלכל חדא איכא אומדנא דמן דידה הוי סכמם ודמיא לססיא דכ' הרשב"א במ"ה ופסק כן לקמן בש"ע דאם היחה אחח מניקס ואחמ עוברה או אחם זקנה ואחת בחולה דשחיהן טמאות ואינה חולה זו בזו וכ"ם שאני החם שלא ראו ומש"ם אינן חולות זו בזו אבל לעולם דאם ראו אפי' פ"א אזדא להו חזקתן הא ליחא דהא קיי"ל דעוברת ומניקה אין חושבין לוסתה הראשון אפי' היה להן וסח קבוע אינה לריכה בדיקה ומוחרות לבעליהן ואפי' שופעות ורואות דם באוחן עונות שהיו למודות לראות בה איכן אלא במקרה בעלמא וכמ"ש בפי' קפ"ס ועוד דאפי' אח"ל דהאי שעמא דחולין הקלקלה במקולקל מהני אפי' אם הנדה היחה עוברה או מניקה מ"מ לקסנה שלא הגיע זמנה לראוח ג"ל דלא מהני ה"ם לפי דהפרש גדול יש בין עוברה ותניקה לקטנה דהה קיי"ל כרשב"ה דחתר נשים מלחרו הכמים ד"ם כחמן כראייתן חוץ מחינוקח שלח הגיע זמנה לראות אפי' מדינים שלה מלוכלכים בדם אין חוששין לה הואיל ואין דמים מלויין בה כו' כ"ש שאין חברמה חולה בה שכ"ד חלני הוכחתי בחדושי גמ' שלי דאפי' היכא שאין שחיהן שווח מ"ח תולה בכדה אפילה שכ"ד חלני הוכחתי בחדושי גמ' שלי דאפי' היכא שאין שחיהן שווח מ"ח חולה בכדה אפילו היא מעוברת או מניקה דבחזקת מסולקת דמים הם מ"מ כיון דהשחא ודאי חזי' א"כ הוא בחזקת מעין פחוח כ"ז שלא עברו עלי' ז"ג שלמים לזכה גדולה או יום נקי שלם לש"י כנגד יום וז"ל שם אכא דגרסינן החם ח"ר חולה בש"י כנגד יום בשני שלה ובסופרת שבעה שלא מבלה כו' וסירש"י ד"ה בשני שלה מולה בה ואע"ג דלא הוחזקה רואה סיום כיון דמעינה פחוח חולה בה ואע"ג דמקלקלה סורחא דלריכה לשמור יום המחרח כיון דממאה השחא עכ"ל והוא חמוה דל"ל מעמח דמעינה פחוח חיפוק ליה דחלינן הקלקלה במקולקל דהח לקמן בממח וסהור שהלכו בשני שבילין דלכ"ע לרשב"ג חולין דטהור הלך בשביל המהור והחם ליכח מעם חחר חלח דחלינן הקלקלה במקולקל וכן הק' במל"מ ומ"ש לחרן בזה חם דברים דחוקים מחוד וחין להם שחר יע"ש לכן נלע"ד דם"ל לרש"י הח דחלינן הקלקלה במקולקל היינו דוקח היכח דשחיהן שווח בחזקת רואה אבל באם אחת תהן אינה מוחזקת ברואה אע"פ שהיא מקולקלת בלא"ה לא הים לנו לחלות בה כיון דאיכת סברת להכא ולהכא וכמש"ל ומש"ה כ' ליה לרש"י דהכא בש"י אין לנו לחלות בה אע"פ שהיא מקולקלת בלא"ה דהא קיי"ל לעיל דף ל"פ ע"א דכל י"א יום שבין נדה לנדה היא בחזקת עהרה ואינה לריכה בדיקה וא"כ אמאי נימא דחולה בה דמשמע מדחני סממא דחולה בה אפי' אם חברתה היא בימים הראשונים שראויים להיות נדה אם"ה מולה היא בש"י כנגד יום ואמאי נימא דזו כיון דבחזקת מסולקת בדמים היא לא נסלה בה לזה כ' רש"י כיון דמטינה פחות חולה בה ור"ל דאמ"ג דכל י"א יום היא בחזקת מהרה ובחזקת מסולקת בדמים ה"מ כל שלח ראחה אבל זו שראחה אחמול אינה בכלל מסולקת בדמים ואדרבה בחזקת מעינה פחוח היא וכ"כ רם"י בהדיא לעיל דל"ע במשנה שם דפעמא דזבה וש"י הם בחזקת סומאה הואיל דמפינן פחוח וה"ה בסוסרת ז' שלא מבלה כיון דלא עברו עליה ז' ימים שלמים עדיין מעין סתוח מיקרי וכ"כ בהדיא במל"מ דהכי ס"ל לרש"י יש"ש ואם כן אפילו אי נימא דהא דאמר רשב"ג דחולה בסופרת ז' שלא מבלה מיירי שאפילו היא עדיין בימים הראוים לזיבה אפ"ה היא דחולה בה כיון דבחזקת מעין פחוח הוא וח"ב בסהור וסמא שהלכו בשני שבילין דשניהן שוין להילוך זה הסמם פשום דלרשב"ג חולין הקלקלה במקולקל כלשנ"ד בכוונת רש"י ולזה העירני בני מוהר"מ וכיון שכן ה"ם במטוברת ומניקה אם היא נדה חולין כה דאע"ג שהם בחזקה מסולקת בדמים ה"מ כ"ז שלא ראחה אמ"ג שכבר ראחה כמה פעמים מ"מ כיון דעחה לא ראחה הרי היא בחזקת מסולקת בדמים אבל ברחיה זו שראחה כ"י שלא עברו עליה ימי השהרה ימים שלמים היא בחזקת מעין סחוח וחברתה תולה צה אך מה שכחב במל"מ על דברי הב"י שהשיג על הת"מ שכחב הפעם על מובדם כוכבים הרואה לפי שכל פובדם כוכבי' שראחה פ"א למולם הרי היא נדה של דבריהם שהרי

אינה יונאה לפתרה ור"ל דישראלית כיון שנדוחה חלוים ביתים ובאה לכלל מהרה לא מיקרי נדם אלא בחוך ימי נדוחה אבל לאחר שעברו ימי נדוחה אף שלא מבלה אינה תולה בהכי לפי שכבר עברו ימי נדוחה ופנים חדשות באו לכאן אבל העוכדת כוכבים כיון שראחה פ"א לעולם היא כדה מדבריהם ואין שהרחה חלויה בימים וכל ימים חד דינא אי' ליה מש"ה חולה לעולם שחולין הקלקלה במקולקל שלעולם היא נדה תשא"כ בישראלית שלאחר שעברו ימי נדחה או ימי ספירתה חין חולין בה לפי שלח חשיבה מקולקלח וע"ז הק' הב"י דלפי מעם זה אפילו עובדת כוכבים שלח הגיע זמנה לרחות אם ראחה פ"א חולין בה דהא לעולם לא יצאה מכלל נדה וזה שלא כדברי הרשב"א ודלא כדתשתע מדברי רש"י וכו' וע"ז כתב במל"מ דלא ק' מידי דתש"ה לא חליכן בקענה עובדת כוכבים אע"ג שראתה פ"א כיון דהיא בחזקת מסולקת בדמים אין חולין בה בזה יסה כחב אף לפי מ"ש לעיל דהיכא דמעינה פחוח י"ל דחולין בדמים דהא השחת אינה מסולקת בדמים ואדרבה בחזקת מעין פחוח הוא מ"מ כ"ז היכא דראחה השחת ולא עברו עליה יעי שהרחה אבל בעובדה כוכבים קטנה אע"פ שראחה ככר פ"א מ"מ השחא אינה בחזקת מעין סחות שהרי לא ראחה עכשיו מש"ה אי לאו דהגיע זמנה לראות וראחה פ"א לא היינו חולין כם אבל קשנה ומעוברת ומניקה שראו עכשיו כל זמן שלא עבר עליקן כל ימי סהרסן ימים שלמים חברחה חולה בה לפי דאף ע"ג שהן בחזקת מסולקת בדמים מ"מ השחת הם בחזקח מטין פחוח וכמ"ש ויתר הדברים מ"ש בם' מל"מ והאריך להשיג על המהרש"א ז"ל וגם מ"ש על התוספות שם עיין בחדושינו שם מ"ש בזה: (נא) שהגיע ומנה לראות וראתהיעיין מ"ש המ"מ בטעמו והכחחי לעיל ובב"י כחב הטעם שהעובדה כוכבי' חינה רגילה להקסיד על דתיה וכחמיה הילכך כל שרחחה פ"ח משגדלה חע"ג דבעידן שחלה לח מואר איכא למיחל שמדמיה ראשונים נחלבלך בשרה ובגדיה ולכלכו חלוק זה אבל בישראלים ליכא למימר הכי שהרי בנוח ישראל רגילין לנקוח בשרן ובגדים מדם והחמים אש"ם שאא היה ליכא למימר הכי שהרי בנוח ישראל רגילין לנקוח בשרן ובגדים מדם והחמים אש"ם שאא היה בדעתן למבול עכ"ל וק' דלדבריו נמי ק' דא"כ למה לריך דוקא שהגיע זמנה לראוח דאסילה בדעתן למבול עכ"ל וק' דלדבריו מין ק' א שיך האי עממא כמו שהץ' הוא למעם המ"ח קו' זו ומה בתור בינור בינור בריל שראה בייל שהיה ברילה בינור ברילה בריל שראה ברילה הועיל בשעמו וכן הק' בם' מל"מ ואפשר לומר דשעמו כיון שהיא קשנה וראיה זו שראחה לא היה אלא אקראי דרכן לנקות א"ע משא"כ בגדולה שעלולה לראוח אין דרכן לנקוח א"ע ודוחק: (עב) וה"ת אם בדקתו והשאילתו להן ואח"ב לבשתו היא עיקר הרבוחה שנ"ג דמישהכה הכחם גבה המ"ה היא שהורה ולא חימא דההיא דמישחכה הבחם גבה מתקלקל קמ"ל דחפ"ה מהורה ובש"ך ם"ק נ' כחב וח"ל אם בדקתו כשפשתו והשאילתו וכו' עכ"ל משמע דר"ל דמיירי שלבשתו היא מחלה ואחר כך פשטח ובדקתו והשאילתו לעובדת כוכבים או לנדה ואח"כ חזרה ולכשה היא וממלא אולה הכחם ובאמת אין הכרח לפרש כן וגם מאי נ"מ בלבישה הראשונ'אם לבשתו ופשפחו ובדקתו והשאילה לעובדה כוכבי'הרי לבישה ראשונה כמאן דלימא דמיא דהא ליכא לספוקי לשמא מן לבישה ראשונה בא הכחם שהרי בדקהו ואפשר שדחק להש"ך לישנה דחם בדקחו והשחילתו להן וכו' דק"ל לחיזה לורך בדקחו כיון שהשחילתו לעובדת כוכבים זו לנדה לכך כתב דמש"ה בדקחו דמיירי שהיא לבשחו חחלה מש"ה בדקחו כדי לראומ אם שהורה היא אם לאו וכ"ל בם' מנ"י : (נדב) ואפילו היא בספירה ו"ב י ועיין בש"ך מ"ק נ"א שמתב דלפי מ"ש חרב דבל ימים הראשונים אין חלין ה"ה לקמן המ"ד בעומה חינה חולה חלא נראה דהרב אציל לשעמיה לקמן סימן קל"ו ס"י שכחב דבתכה שבנופה שמוליאה דם חולה בה חם כן ימים של נדה עצמה ודחי כמכה שבגופה שמוניחה דם דמיח אבל לפי מ"ש דאפילו במכה שבגופה אינה חולה א"כ בס' מ"ד אינה חולה בנדחה אלא אחר שלשה ימים הראשונים של ז"ג עכ"ד ועיין בשו"ח פמ"א ח"ש סימן ק"ע שהסכים לזה דלפי מ"ש הרמ"א דבמכה שבגופה שמוליאה דם חולה בה אפילו חוך שלשה ימים הראשונים של ז"ג ה"ה נמי דחולה אפילו מוך ג' ימים הראשונים בחלוק' שלכשה בימי נדחה ע"ש אכל כם' מל"מ שם כחב אין דמיון זה עולה יפה דאט"ג דס"ל להרמ"א דבמכה שבנופה שמוליאה דם חולה בה אפילו חוך ג"י ראשונים מ"מ חוך שלשה ימים הראשונים לחלוח בעלמה בחלוק שלבשה בימי נדחה ס"ל להרמ"א דלא חליכן דלא דמי' אהדדי והוכיח כן מדברי הרמ"א שהביא הש"ך לקמן סימן קל"ו דנראה מדבריו דם"ל מדכתב הרשב"א סחם דחולה בעצמה אפי' במוך ימי ספירחה ולא חילק בין ג' ימים הרחשונים ובין חחר ג' ימים נרחה דלח ס"ל כסברת המרדכי וסה"ח יע"ש והרוחם דברי הרשב"א ירחם דהרשב"א לא מיירי אלא בחולה בעלמה אלא דהב"י למד מזה שחולה נמי בחברחה ואם איחא לדברי הש"ך אין להביא ראיה מדברי הרשב"א הללו שחולק על המרדבי אשר ע"ב נ"ל היכא דחולה בעצמה נמי הוא דוקא לאחר ג' ימים עכ"ד המל"מ שם :

מידה בם שו"ת ח"ל סימן ס"ג כחב דנראה דהא דאין חולה בעלמה חוך שלשה ימים הראשונים של ז"ג היינו מן השחם שלא נודע אם החלוק נכחם מן ימי נדוחה או לאו אז יש לחלק בין ג' ימים הראשונים ולאחר ג' ימים חוך ג"י הראשונים לא חלינן שהיה בו הכחם כבר מימי נדחה ולאח"כ חלינן שהיה בו הכחם כבר מן ימי נדחה חבל בידוע שהיה בחלוק זה כבר כחמים מימי טומאחה אלא שספק לנו אם נחוסף בו כחם עחה או לאו בזה י"ל דלעולם חולין שמימי פומחתה אפי' חוך ג' ימים הראשונים כיון דכבר איחחוק החלוק בכחמים לנפונט חורין שמינוי פומנות היה כל מון ב"מים אלופונים כלן דלין פולין חוך ג"י הראפונים היינו מן הסחם דלא נודע אם היה בו כחם מן הנדה או לאו אבל בדאיחחק בכחמים ל"ח אפילו חוך ג"י הראפונים אם לא שמשעה שלא לבשה בגדים נקיים בימי ספירחה ראוי לקונסה חבל היכה שלה פשעה אין לחוש והפילו היכה שפשעה אם היא חומרת שהיא מכרת אותן כתמים בפ"ע שהן הנהו שהיו בו מימי פומאחה מהני דא"ל חליה בזה ונאמנת היא שמכיכה במ"ע דחסילו מ"ה היי"ל דיש לו מ"ע הוח דבמילי דממון חיישינן משום חימוד ממון דמשקר משח"כ בחסורים מהימן עכ"ד ועיין מ"ש עוד בשמו בנדון זה לעיל בסעיף י"ח ועיין מ"ש עוד מזה בסימן קצ"ו סעיף י' באריכות: (לדך") ועיין לקשן ביסן קצ"ו דבנ' יסים י כתב בס' מנ"י לקמן סימן קצ"ו נראה באשה שיש לה חבורות וסלטים שא"י אם מוציאות דם או שמחפסקה בכחמים ומחירא שלא חוכל לססור ז"ג כלא כחם לדידן שאין הנשים סופרין ז"נ עד לאחר יום ה' לשמושה וכמבואר עם סעיף י"א סי' הג"ל ג"ל דיש לה חקנה בדרך זה דהיינו מיד שפסקה דמה כיום א' או ב' לראייתה חבדוק פלמה היפב כמו שדרכה לבדוק לספירת ז"נ ואחר יום ה' כשתחחיל לספור ז"נ כבר עבר ג"י שפסק דמה ואז חולין כחמים להקל וכה"ג פסק בחשובה ג"ל סימן ס"ה בדברי השואל ומביא שם ראיות ברורות לדבריו ואף שהבעל 2"ל שם מסקסק בזה להחמיר היינו שבדקה שלא במחכוין רק לכבוד שבח וחייש אולי לא בדקה יפה משא"כ אם בדקה במחכוין וע"ש עכ"ד ודבריו נכונים בזה

עוד כ' שם פ"ק י"ד וו"ל נ"ל דחם מנחה כחם חוך ג' ימים רחשונים לשבעה נקיים שנריכה לחזור ולספור ז"נ מחדש ואז אף שראחה כחם חוך ג' לז"נ השניים חולין להקל כיון שכבר עבר ג"י הראשונים ובפעם שניה לא ראחה מגופה ואח"ל שהיא מגוסה לא הוחזקה מעינה פחוח בראיית הכחם ועוד דהוי כפ"ם ספק אם הכחם הראשון היה מגופה ואח"ל שהיה מגופה דלמא כחם שניה לא היה מגופה עכ"ל ואין לדבריו פעם וכפ' בי"ש באה"ע סי' ס"ג ס"ק ג' כחב להחמיר בזה ומביא ראיה מדכ' בחה"ד סי' רמ"ס דכחם סחות מכגרים ועוד חלינן במאכולת אפילו חוך ג"י הראשונים דאל"כ אין לך אשה שיכולה לפהר לבעלה דאין לך סדין שאין עליו דם מאכולת מזה מוכח דאפי' אם נחקלקל ססירחה סראשונה ע"ר ראייח כחם אם"ה אין חולה חוך ג"י הראשונים של ספירח ז"נ השניים דאל"כ איך כחב אין לך אשה דיכולה לפהר לבעלה דהא בפעם שניה היא בעלח כחם ואז היא יכולה לחלוח במאכולת אבל אחר ג"י הראשונים שאחר ראיוח דם מהמקור מנ"ל דיכולה יכולה לחלוח במאכולת אבל אחר ג"י לחלות במחכולת חמ"כ ש"ל דחין חילוק דחסילו חם נחקלקל ספירחה ע"י מניחח כחם וחזרה למפור ז"נ שניי' אין חולה בד"א חוך ג' ימים של ספירת ז"נ השניה מיהו כחב שיש לספק דלמא דוקא היכא שראחה מחחלה מן המקור הוא דמחמריטן דאפילו נחקלקלו ז"נ הראשונים ע"י מניא' דלא חליטן כחם בד"א אפי' בג' ימים הראשונים של ז"נ השניים כמו בז"ג הראשונים כיון דמחחלה היה נפחח המקור הכל נמשך אחר חמלחו אבל בעלח כחם מעיקרא או כלה אחר בעילה מצום דלא ידעיט כלל אם נסחח הפקיד מעולם י"ל דחוך ג"י הראשונים חולין

מיסו מסיק שם בשם גדול א' להחמיר משום לא סלוג ולא ידעתי פעם לזה דלמה נחמיר כהם כ"כ משום לא פלוג לכן ג"ל דהמקיל בזה לא הפסיד בפרס אם חחילת ראייחה לא היחה כ"א ע"י כחם דהת קיי"ל דחין חולין כחם בכחם וכיון דלהקל לת תתרינן ה"ה להחתיר נתי לת וכמ"ם החום׳ והרשב"ח אחת דאמרים דנ"ח ע"ל גבי אין שונין בעהרוח ע"ש מכ"ש בדין זה דם"ל להרמ"ח שחינו חלת חומרת והשחר פוסקים חולקים כ"ז וכמ"ם הש"ך בשמו סי' קל"ו ס"ק י"ב וכ"כ בל"ל עם וגם בכלה אחר בע"מ החקיל לא הפסיד:

בשו"ת פמ"א ח"ם סי' ק"ע נשאל אשה שפסקה בסהרה ובדקה עלמה כדינה והחחילה לספור ז"ג ובכל יום בדקה עלמה ומלחה סהורה וביום א' לספירמה לבשה כחונת בעלה שכבר לכם בעלה וספמו ולכם בגדי לכן לפכח והכחונת חשר כשם זרקו חותו לחוך הכלים המוכנים ליחן לכביסה וביום ז' לססירתה בדקה הכחונת של הבעל הנז' ומנאה בו כחם וכל ימי לבישחה לא בדקה הכחונת רק בדקה עלמה כדינה וחלאה טהורה מה דינו של האשה הנ"ל והשיב וז"ל נראה ללמוד היתר דהת בפ' בא סימן דנ"ג ע"ב פליגי רבי ורשב"א אם מסמא למפרע ומשמע דוקם למהרוח פליגי וע"כ הה דחנן דפליגי דמפתה למפרע עד שעח הכיבום דוקה לפהרות ולקדשים ולה לגבי בעלה ופסק הרמב"ם פ"ע מהלכות ח"ב בדין ג' וכל הרואה כחם ממאה למפרע עד כ"ד שעות ואע"פ שהיא ממאה למפרע מדבריהם אינהמשמאה את בועלה למפרע ואינה מונה לנדחה או לכחמה אלא מעם שראחה הדם או שמנאה הכחם הרי להדיא דמונה מעת שמנאה הכחם ומוחרת לטבול ביום ז' למציאת .הכחם כנדה דאוריי' ש"מ דלה מחזקינן שילה דם ממקורה קודם מליחתה ה"נכיון שמלחה הכתם ביום ז' לפפירחה ה"כ פשום לן דלה רחתה מקודם מנופה הלה דהשחה מספקינן הם היה מגופו הו להו ושפיר לחלות כיון שלקחה כחונת בעלה ממקום שזורקים בגדים שלבשו כבר ומוכנים לכביסה והוי כמו שלקחה עד המודמן לה בביח שהוכיר הרשב"ח אפי' קנחה עלמה בעד זה ליכח מחן דמסחת הפילו משום כחם ח"כ בל"ד שלח מנחה הכחם חלת ביום ז' ה"כ שוב לח מספקינן דלמח ילח דם מגופה מקודם אלח בשעח מניחת הכחם מספקינן ח"כ שפיר יש להלוח בעד שתינו בדוק עכ"ד וכה"ג כ' עם להחיר בחשה שכיום שני לספירתה פירסה לה המשרחת סדין שהיחה שוכבח עליה כימי נדחה וביום ז' לספירחה מנאה בו כחם ג"כ מטעם הל"ל ומה מאד אני סמה על החכם הזה שכל דבריו בזה אינם אלא דברי חימא ושננה מ"ש הא דפליבי ר' ורשב"א כו' דוקא לפהרות ולקדשים וע"כ הא דחנן דמעמא למפרע עד שעת הכיבום דוקא למהרות ולקדשים ולא לגבי בעלה לא ידעתי איך שכח הא דחנן במחניחין דף נ"כ הרואה כחם מקולקלם למנינה ולעיל ד"ו בברייתה הרוחה כחם וכו' ומקולקלם למנינה כו' והקלקול למנין הוא לבעלה גם החום' פירשו כאן בפלוגחא דרבי ורשב"א היינו לענין קלקול למנינה פליני דזו פי' עלמה דקחמרי ועיין בחדושי הרמב"ן והר"ן שם גם מ"ם הרי להדיח דמונה מעם שמלחה סכתם ומוחרת לפבול ביום ז' לפציחת כתם כנדה דחורייתה ש"מ דלה מחזקים שינה דם ממקורה קודם מליחחה ה"ג כיון שמלחה הכתם ביום ז' לספירחה וכו' דברי חימא הם שהרי כן הוא לשון הברייחא שהבאחי הרואה כחם וכו' ומקולקלה למנינה ומסמאה את בועלה ואינה שונה אלא משעה שראחה וכו' הרי להדיא אע"ג דמקולקלת למנינה ואבדה פחח נדהה דשמא ראסה כבר ואפ"ה חני דאינה פונה אלא משעה שראחה ור"ל דיש לה כל החומרות דהיא מקולקלם למפרע ולענין ספירה שלה אינה יכולה לספור אלא משעה שראחה וכבר הק' החוס' שם דפשיפה וחירנו דקמ"ל שהם רחתה הח"ב יום ה' חו ב' דחינה מונה הלה בשפח רחייה ממש ולא בשעת תניאת הכחם דאימור לאו מגופה אחיא אלא פעלמא עכ"ל וכן קיי"ל דהרואה כסם גדול שאפשר לחלק לג' גריסין ועוד היא עמאה משום זוב דשמא בג' ימים ראחה וכ"ם הרמב"ם וכמו שאכחוב בסמוך וא"כ הא חיישינן לשמא ראחה מקודם וכל הקלקול זה לבעלה נמי איירי ומ"ש הרמב"ב שאינה תסמאה את בועלה למפרע טעמו דפסק כחכמים דם"ל הכי כדמימא בדף ש"ו ע"א דהרואה כהם אינה מפמאה את בועלה אלא מכאן ולהבא וי"ל דהבריי הכי פ"ל ומאי דחני הרואה כהם מפמא אח בועלה היינו מכאן ולהבא אפ"פ דם"ל להברייחה שהיה מקולקלה למנינה מ"מ ס"ל דלענין לפמח את בועלה אינה מטמחה אלא מכאן מהבא וכך היה בזירת חכמים לבזור בהא ולא לבזור בהא ואין לדמות בזירת חכמי'זה לזה והן אמת דמ"ש הרמב"ם שם בפ"ם מהלכות א"ב ד"ג וז"ל וכל הרואה כחם ה"ז מקולקלת למנינה שמא שן החדר בא ונחקלקלה וסחה עכ"ל אינו ר"ל דמקולקלת למנינה משום דאינה יודעת מתי ראתה הכתם ואם חראה אח"ב א"י אם היא בימי נדחה או בימי זיבחה וכמו שפירש"י דז"א דהא הרמב"ם ס"ל בפ"י דכל אפה שראחה בתחלחה ממנה חושפת כל ימיה ימי נדתה שבעה ואח"ב י"א ימי זיבה וכן כל ימים לעולם בין ראמה בהן דם וכין לא ראחה פ"ש וא"ב מאי קלקול פחמי נדה יש כאן ע"י ראיית כחם אלא שיש לו פירוש אחר בזה וכמו שפי' בפירוש סמשניות על המשנה בדף נ"ב משום דם"ל דחם עקרה וסחה הרחשון אז היח חושבח ימי נדחה ףמי זיבחה מוסחה השני לזה אמר דהרואה כחם מקולקלח למנינה שמא נפקד העח הידוע לנדחה ונחקלקל וסחה ולום נחכוין בחיבור כמ"ש שמא מן החדר כא ונחקלקל וסחה כוונחו שאם חראה עוד צ' סעמים כאמנים שוים יש לחוש שמא גם הכחם מן החדר היה בא באוחו זמן ונחקלקל וסחה הראשון וא"ב היא מקולקלת למנינה שאינה יודעת אם למנוח פחחי נדה שלה מוסחה הראשון או לספק עקירת וסחה השני ועכ"ם לדידן הוא ספק לשמא ראחה הכחם כבר ואסי' לבעלה חישים דלא סבירא ליה כהרמב"ם בזה וא"כ הפי' מקולקלת למנינה הוא כפשמי' וכפירש"י וסיעמו:

בם מ"ם והכיא דברי הרמב"ם דם"ל דכחם אינו מסמא למסרע אלא מעל"ע או מפקידה לפקידה כדין רואה אמת שכ"כ הרמצ"ם שם אלא שנסתרה דרכו של הרמצ"ם כזה משנו אף אי נימא דס"ל להרמב"ם דהא דקיי"ל דרואה כמס עד שעת הכבום ממאה היינו דוקה החלוק מטמחים ליה משפח הכיבום חבל לח להחשה וכמש"ל מ"ח הח מברייחה זו שהבחתי לעיל מוכח להדית דתפי' החשה עמחה למפרע ברוחה כחם חפי' יוחר מן מעל"ע דסם בהרוחה דם שנינו החם הרוחה דם דמעמה מעל"ע ומה היה מעמחה וכו' וחח"ב חני סבריימת הרותה כמם מפמת למכרע ומה הית מפמתה וכו' וכיון דברישת גבי הרותה דם תני מעל"ע ואלו גבי כחם חני סחם מסתא למפרע מוכח דאפי' ביוחר מן מעל"ע וכן פירש"י שם דכחם מפמח למפרע עד שעת הכבום ולח זו שפסק הרמב"ם בזה סוחר להברייחה הג"ל קשיה לי טובא שפסקיו סותרים זה את זה שכאן פסק הרואה כתם אינה עמאה יותר מן מעל"ע ואלו בפ"ב מהלכוח 'מו"מ ד"ז כחב ח"ל הרוחה בחם ממחה למפרע עד עת הפקידה וכן הבנד שנמנח עליו הכחם עמא למפרע ועד כמה עד שחאמר בדקחי החלוק הזה ולא היה עליו כחם וכו' עכ"ל סרי שכ' לחלק בין החשה לחלוקה דלחשה פהני בדיקח עצמה חבל לחלוק לח מהני בדיקח עצמה עד שחחמר בדקחי החלוק הזה חבל מעל"ע לח מהני חפי' לחשה וכ"כ בהדיח שם בכ"מ שהרוחה כחם חמור בזה מרוחה דם ממש דשם מהני מעל"ע משח"כ בכחם ועיי"ש מ"ש כשם הרי"ק והפוסקים סוחרים זח"ז ושום ח' פנושת כליו לת העיר בזה גם דברי הרי"ק שהבית שם בכ"מ לכאורה נ"ע שכ' וז"ל ועעם יש בדבר דאלו רואה עחה אין טעם להחמיר עליה למפרע ביוחר מעל"ע אתנם כחם שא"י תחי יצא דם זה מגופה יש להחמיר ולומר דסמוך לפקידה יצא עכ"ל סנה נחן פעם על שהחמיר הרמב"ם בכחם לפמא יוחר מן מעל"ע אבל מה שהקיל הרמב"ם לפהר בכחם כמו ברחיה ממש שחינה ממחה אלא מפקידה לפקידה עדיין זריך מעם דבשלמא גבי רואה הא דמפמחינן למסרע אינו אלא משום חששא לשמא היה הדם בביה"ח וכמו שסרש"י ברים מכילחין ח"כ כיון שבדקה ח"ע חו ליכח למיחש לשמח היה בביה"ח שהרי בדקה ח"ע ולח מנאם כלום אבל גבי כמם מה מועיל מה שבדקה א"ע ומנאה מהורה דלמא מקודם לכן ראחה ול"ל דם"ל להרמב"ם ז"ל כיון שבדקה ח"ע והיא בחזקת מהורה לא חיישים לשמא ראחה מקודם כיון דכתמים אינן אלה מדרבק מהגי מה שבדקה א"ע דלה מספקים לשתה רחתה מקודם וכן כרחה לכחורה מחום' דף נ"ג ע"ב ד"ה לריכה הפסק סהרה עיי"ש וכה"ג כחכתי לעיל בשם הרשב"ח בחה"ק והפור ולפ"ז נלע"ד בנדון השחלה שנשחל בעל פמ"ח דהיכח דבדקה עלמה תוך שבעה בכל יום כדיע ואח"כ תנאה הכחם ביום ז' דחליע שהכחם היה בחלוק תקודם שלבשה לוהו תוך ז"נ כיון שהיה בדקם ח"ע בכל יום ומנחה סהוכה הכי ע"ב בדיקה שבדקה ח"ע

כנ אימחזקה לן בפהרה עד עחה חו ליכא לארועי לחזקחה לפתחה למפרע ולא דמי לאם כתוא הכחם חוף ג"י דלא חלינן אע"ג שבדקה א"ע קודם מניאח הכחם דשאני החם די"ל אימא עם הכחם חוף ג"י דלא חלינן אע"ג שבדקה א"ע אחר ג"י ומנאה א"ע פהורה דלא חיישיק לשמא ראחה סילוק ידיה ראחה אבל כשבדקה א"ע אחר ג"י ומנאה א"ע פהורה דלא חיישיק לשמא ראחה חוך ג' ימים דהח בדקה א"ע אח"ז ומנאה פהורה וכיון דלענין מהרוח לא מסמאינן לה קודם מון בישר היה לבעלה דהא ודאי לענין מוחאה למפרע תחמרין לפהרות ספי מלכעלה דהא ברואה דה מכם משלמעלה למפרע מעל"ע לפהרות מהיה מקולקלת למנינה אלא פחחי בדואה בישר מעם מעם מראחה ולא חיישינן לבעלה כלל לשמא האחה מקודם חוך מעל"ם אלמא הדה מכורה מונה מנים משלמע אלמא בידה מנים משלמע אלמא בידה מנים משלם אלמא בידה מנים מעלים אלמא בידה מעלים אלמא בידה מנים מעלים אלמא בידה מנים מעלים אלמא בידה מעלים אלמים אלמא בידה מעלים אלמא בידה מעלים אלמים מעלים אלמא בידה מעלים אלמים אלמא בידה מעלים אלמא בידה מעלים אלמים אלמא בידה מעלים אלמים מעלים אלמים אלמי דלפהרות חמירת ספי מלבעלה ועיין במש"ל פי' קל"ח וח"כ כיון "דפסק הרמב"ם דלענין פהרות מהני בדיקתה כ"ש לבעלה ובפרס בדין כחם הנמצח חוך ג"י לספירתה שחין חולין חינה אלח חומרת האחרונים וכמ"ם הפוסקים ודחי דים להקל בזה (ולס"ו נכאה דאף דקיי"ל דחוך ג"י אינה חולה כחמה בד"א מ"מ אם פשמה חלוקה ולא בדקה להחלוק בעת הפשיפה ובדקה א"ע ומנאה שהורה ואח"כ נמנא כתם בחלוק דעהורה וחלינן להכתם אי איכא למיחלי בד"א הואיל דאשה איתחוקה בעהרה ע"י בדיקה וכמש"ל ועוד קלת ראיה לה מהא דאי 'לעיל בסי'
הואיל דאשה איתחוקה בעהרה ע"י בדיקה וכמש"ל ועוד קלת ראיה לה מהא דאי 'לעיל בסי'
מהלכות אי"ג בסכין שנאבד עי"ש: וכן נראה לנאורה להוכית מהא דפסק הרמב"ם שם בפ"ע
מהלכות א"ב דף י"ג וז"ל מנאה כחם א' שאין בו כדי ג' כתמים אם בדקה ענמה כל בין
מסמבות של יום ראשון ומנאה סיורה ולא בדקה חלוקה וביום השלישי מנאה זה הכחם שאינה כשלשה כהמים אינה חוששת לזיכות ואם לא בדקה עצמה כל בהש"מ הואיל ולא בדקה חלוקה ושהה עליה ג' ימים בימי זיבחה חוששת לזיבה ואע"ם שאין הכהם כדי ג' כהמים עכ"ל וקשה מה מועיל שבדקה א"ע כל בהש"מ של יום ראשון כיון שלא בדקה א"ע גם ביהש"מ של יום שני הא איכא למיחש לשמא ראחה ביום הראשון ונשני ראחה בהש"מ שלו וה"ל ג' ימים רלופים וכן סירש"י בגמ' דף נ"ב דלריכה לבדוק גם בהש"מ של יום שני הח לח"ה היח ספק זכה חלא ודאי דס"ל להרמב"ם ז"ל דכיון דבדקה א"ם כל בהש"מ של יום ראשון ומלאה סהורה חו ליכח למיחם לשמח רחתה ביום ח' כיון דמנחה ח"ע כל ביהש"מ שהור משחמח לח ראחה מקודם והכי היא עד בין השמשות הראשון בחזקת פהורה ולפ"ז נ"ל דלאו דורא אם בדקה א"ע כל בחש"מ של יום ראשון אלא ה"ה אם בדקה א"ע בלילה לאחר יום א' נמי מהגי מה"ע אך ק' דא"כ מאי איכא בין ראהה כשתי ראיות ובין ראחה ראים מרובה כשלש ראיות דפסק הרמב"ם שם דממאה ולא ההנה דאם בדקה א"ע בבהש"מ דעהורה מוכח דס"ל דלעולם ממאה ואמאי הא מ"ה אפי' בראיה מרובה יש לשהר מה"ע ול"ע ואחר העיון נ"ל ליישב דש"ל להרמב"ם ז"ל דכל כתם הנמנא אמרינן השחא הוא דחואי אע"ב דלענין שהרוח מפחא למפרש מ"מ לפכין זיבה לא חיישיט לדלמא ראתה כבר וכה"ג אמריכן ברואה ממש דמונה משעה שראחה לפנין פתחי נדה הע"ג דלפהרות מפתא למפרע הכל היכא דחואי שיעור שני כחמים אמריע חד שיטורא השתא הוא דחזאי והשני חזיא למפרע וכיון דחד שיטורא אמריט השחא הוא דחואי מ"כ בבדקה בהש"מ של יום כחשון וליכח למיחש דובה גדולה היח כיון דחד שישורת חזים מסחמת השתח קודם מליחת הכחם ועיין בח"ג שכחבתי ביתר ביתור וכהבתי שכן מוכת מלשון הרב המ"מ במ"ש שם בדין מ"ו ודוק וכ"מ ממה דקיי"ל לקמן בסעיף כ"א דמהני בדיקה חיכף לתניחת הכהם ע"ש ומ"מ בנדון שכ' הפמ"א כ"ל להיחר וכמש"ל (בס' הל"מ שנדשם מחדש ראיתי שכ' להחמיר בנדון זה ולענ"ד נרחה כמ"ש) אך אם לא בדקה א"ע אחר ג"י נ"ע אם יש להקל בזה ויש פנים לכאן ולכאן די"ל דלא החמירו אלא במולאת כחס הוך ג"י כיון אם יש להקל כזה ויש פנים לכחן ולכחן די"ל דנח המתירו חנם בתולחם הכחם לחתר ג"י כיון בשליין בים בחזקת מעין פחוח מש"ה לא חליכן במעלמא אבל כל שתלאה הכחם לאחר ג"י כיון שעכרו עליה ג' ימים ולא הרגישה הכי היא כחזקת מעין פחום וחליקן כמה דאסשר למיחלי וכ"ל לכאורה מלשון המתדכי והשוסקים שכחבו דין זה דחלי הכל אם יום המנילה היה חוך ג' או לאחר ב"ל ול"ע: (ללד) שלא ראהה מעולם - כן הוא לשון השור והרשב"א בחה"ק והק' בני עובר"א החינוקת דגרסיק בחה משלי החינוקת דגרסיק החינוקת דגרסיק החינוקת דגרסיק החינוקת דגרסיק משלי החינוקת דגרסיק מולה התילוף המתלאו המתלא ביו האחר ביו בלא ראכה מהלא החינות מהלא ביו האחר ביו בלא ראכה מהלא החינות המתלא ביו האחר ביון החינות הלא האחר מהלא החינות מהלא החינות המלא היותר המתלא היותר החינות החינות החינות החינות החינות המלא החינות החי החם אמר ר"ג ב"י ואפי' ראחה ממאי מדקמסליג בסיסא בין ראחה בין שלא ראחה מכלל דרישא ל"ש הכי ול"ש הכי חניא נמי הכי ב"ה אומרים עד שחחיה המכה בין ראחה בין לא ראחה ע"כ וססקו כן הרי"ף והרמצ"ם והמרדכי דלקטנה נוחנין לה עד שחחיה המכה וחין חילוק בין ראחה ובין לא לאחה והרשב"א בחה"א דף קע"ע ע"ב כחב וז"ל ושוין שחולין בש"י כנגד יום בראשון שלה וביושבת על דם סוהר ובבחולה שדמיה פהורין פי' בחולה אן נערה שלא ראחה ונבעלה שנוחנין להם מן הדין לקשנה עד בתולות דמיה כהענה פתחי' המכה ולנערה שלא כחחה עד ד' לילות וכו' גם לשון זה ק' מ"ש שי' בחולה בחולום דמיה בקסנה או נערה שלא ראתה דלכאורה משמע דאף בקסנה לריך להיום בחולות דמי' מימו בזה י"ל דמ"ש בגמ' דאפי' ראהה היינו בפ"א וכ"ז שלא הוחזקה לראוח מיקרי בהולומ דמי׳ דרחי׳ דידה שראחה ש"ח חינה חלח מקרה חבל חם רחחה כבר ג' פעמים חפשר דחין לה זמן כ"כ עד שהחיה המכה חבל לשונו בחה"ק שכחב להדיח כמ"ש הסור והש"ע שנריך להיות קסנה שלא כאתה מעולם קשה הנם שנראה מדבריו דלישנא חולין בבחולה שדתיה שהורין דחזקחו מדקרי לה בחולה משמע שעדיין היא בחולה והיינו בחולות דמיה מוכח דאינו הולה אף בקסנה אלא היכא שלא ראהה מעולם אבל אין לזה סעם דלמה לא הסלה בקסנה אף שראחה כ"ז שלא מיחה החכה כיון דשירפה מלוי ועוד דבנמרא דף י' ע"ב איחא מחקיף לה ר' אלעאי וכי מה בין זה לבחולה שדמיה פהורין וכו' וסירש"י שם דעיקר הקו' החם אינה אלא מן הגיע זמנה לראות וראחה כבר בבית אביה וכן מוכח דעיקר הקו' אינה אלא מן הגיע זמנה לראות וראחה כבר כבים אביה דאלו מן הגיע זמנה לראוח ולא ראחה לא הוה מק' מידי לחזקי' מהא דכחולה שדמי' שהורים דהא החם אלו חזיא לא הוה מסמח מעל"ע דהח קיי"ל דבחולה דמים חינה מטמחה מעל"ע ח"ו כפירם"י דהקוםיה היה מן הגיע זמנה לראות וראתה ום"ל להמקשה הא דחני ושוין שחולה בבחולה שדמיה מחורין איירי אפי' בהגיע זמנה לראות וראתה דדמיה עהורין כל הלילה ואפ"ה קרי לה בחולה מוכח דחין זה דיוק דקרי לה בחולה שהיחה כבר לפי שהן תחלת ביאת אחר ימי בחולים ואפי' אי נימה דהרשב"ה לה ס"ל כפירש"י שם ויש לו פי' החר בקו' המק' דהחם (וכ"ג מן חדושי רשב"ה שכ' פי' החר כשם ר"ח שם בסוגיה וגם דבריו שם צ"מ) מ"מ קו' הג"ל ב"ע מ"ע בעי בקענה שלם ראסה מעולם דהם כיון דקיי"ל דאפי' בראסה מהורה עד שחחיה התכה וא"כ הרי שירסה מצר מ"ם לא תחלה בה ואין לדחוק לומר דהא ע"ב הסור והש"ע שלא ראחה מעולם לרבוחת נקטי' דאפי' לא ראחה מעולם דחולה בה דז"א דחדא שאין לשונם משמע כן דא"כ ה"ל למימר אפי' לא ראחה מעולם א"ו דדוקא האמרי שלא ראחה מעולם הוא דחולה בה הא ראחה לא וחו דמה רבוחת איכא בהא דאמו אנן בפינן למיחלי בדם נדחה אדרבה בדם נדחה לא סוי חלים בה ולא חלינן כה אלא משום דשירפה של דם בחולים מצוי בה וא"כ מה רבוחא איכא בלא כאתה יומר תראתה ואדרבה השתא שכחבו לא כאתה מעולם משמע דוקא לא כאתה אבל ראחה לא יהבינן לה עד שחחים המכה כמו דהוי ס"ד אי לאו דאשמעינן ר"נ ב"י והברייחא דחין חילוק ח"כ גם המור והש"ע ה"ל לחשמשים דין זה והיה להם לבחד דבקמנה חין חילוק בין ראחה ובין לא ראחה לעולם חולין בה עד שחחים המכה ול"ע ואין להביא שייעחת להרשב"א ז"ל דשי' בחולה שדמיה מהורין היינו שעדיין היא בחולה דוקא וכגון בחולת דמי' וא"כ הא דחני ושוין שחולה בש"י כנגד יום בראשון שלה ובבחולה שדמיה מהורים היינו דוקא שלא ראחה מעולם דאל"כ לא הוי קרי לה בחולה אע"ג דלא ידעינן שעמיה וכמש"ל מ"מ כך עוכה מדקרי לה בחולה וכמ"ש והוא מדסירש"י על המחני' בדף י"א ע"א אע"ם שאמרו ל"ם לריכה להיות בודקת וכו' ומשמשת בעדים חוץ מיושבת על דם עוהר ובתולה שדמיה סהורים וכו' וםי' שם וז"ל ובתולה שדמיה עהורים ד' לילוח דהית מינה לריכה לשמש בעדים כו' עכ"ל ומדלא נקט נמי מינוקת שלא הגיע זמנה לראות שהוא רישא דמחני' דהתם א"ן ש"ל דבחינוקת לא שייך למיחני לישנא דבחולה דהא טחנין לה עד שחחיה המכה אפי' בראחה פש"ה נקם רש"י בלשונו ד' לילות שהוח בהגיש ושנה לרחות ולח רחחה ז"ח די"ל דמש"ה לח נקם רש"ר תינוקת שלא הגיע זמנה לראות משום דס"ל דאפי ראחה פ"א אפ"ה אינה לריכה לשמש בפדים כדחיהה לפיל דף י' פ"ב ח"ר הזקה בנוח ישראל פד שלה הגיעו לפרקן הרי הן בחזקת (טררי מהרה) מהכה

פהרה וחין הנשים בודקות אוחן וח"כ מחי אריא שדמיה פהורין הא בלא"ה אינה לריכה לשמש בעדים כיון דמינה לריכה כדיקה לפהרוח וכ"ח דחכתי חיכה לחוקתי בשרחחה ג' פעמים וחז לריכה בדיקה לטהרות י"ל דסבירא ליה לרש"י דאף על גב דמסקינן בפ' החינוקה דבקטנה אין חילוק בין ראתה ללא ראתה מכל מקום אם ראחה ג' פעמים דינה כהגיע זמנה לראות וכמש"ל ומה שלא פירש"י דמחניתין מיירי בהגיע זמנה לראות וראתה דנוחנין לה כל חלילה י"ל משום דבגמ' מדייק מיניה דשחרית וערכית בעי בדיקה ומקשה עלה מ"ע ואלו בהגיע זמנה לראות וראתה סשיעא דבעי בדיקה שחרית וערכית דהא אין לה אלא אותו הלילה מש"ה לא נקט רש"י הגיע זמנה לראות וזה שמסיים רש"י שם אבל שחרים וערבים וכו' ר"ל אפי' בסולה שנוחנין לה ד' לילוח אפ"ה בעי כדיקה שחרית וערכית ואם כן אין בדברי רש"י שם כחיה ועוד שהרי הוכחתי לעיל ממה דסירם"י בדף י' ע"ב בד"ה מחקיף לה ד' אלעחי וכו' דס"ל לרש"י דבלשון בחולה שדמיה סהורין נכלל למי אסילו הגיע זמנה לראוח וראחה דאם"ה בחולה קרי לה והרמצ"ם בפירום המשנה כתב בהדיא דהך משנה ומשמשת בעדים חוץ מן היושבת על דם פוהר ובחולה שדמיה פהודין דהיינו בחולה קפנה שנשאת ואיהו לשיטחיה אזיל דם"ל בבי' ומשמשת בעדים ר"ל לאחר תשמיש אחד לו ואחד לה ודלא כפירש"י שפירש אחד לפ"ה ואחד לא"ח אלא הכל לאחר חשמיש ואפי' באינה עסוקה בעהרות ובס"ד מהלכוח א"ב די"ו כחב דהכל לריכין בדיקה א"ח אפילו קשנה ותעוברת וכו' מש"ה מוקים לה אפי' בקשנה גם הרע"ב פי' למחני' בקשנה יע"ש ואע"ג דפי' הרע"ב שם כפירש"י דמשמשת בעדים היינו אחד לפני החשמים ואחד לאחר החשמים ודוקא כשהיא עסוקה בפהרות עיי"ם והם כן קשה חיך אפשר לחוקתי בקטנה דמחי אריא שדתיה פהורים הח אפילו אין דמיה פהורים נמי ה"ל לפחש בעדים כיון דחינה לריכה בדיקה לפהרות וכמש"ל דמה"ם חין הנשים בודקום אותם ופסקה הרמב"ם בפ"ד מהלכות מו"מ הלכה ח' י"ל דס"ל להרע"ב דמיירי בקשנה שראתה ג' פעמים דהוחזקה לראות וס"ל להרע"ב למה דמסקינן דבקשנה אין חילוק בין ראחה וכין לא ראמה ה"ה אפי' ראחה הקסנה כ"ס נמי זמנה עד שחחים המכה וסא דאמרינן לעיל דאין הנשים בודקום אוחה ע"כ מיירי בדלא הוחזקה לראות דאי בדהוחזקה נות מותרים בכם ב חופין האנהנה בתונתן נעיין בשתון של חב על דותי שאלה לקתן בע"ח: בזה גם מש"ל ס"ק מ"ג לא דבר נכונה וכולה חדא שנגה היא וכמו שאלהל לקתן בע"ח: (צדן) ואשילו בושן הזה - כתב הש"ך בס"ק נ"ד וז"ל ואפי בזמן הזה שאין נוחנין לשום בחולה שנבעלה אלא בעילת מנוה וכדלקתן סימן קל"ג אפ"ח חולה כה לפי שדית מצויין בה זכן היושבת על דם פוהר ואף ע"ג דכזה"ז היא ככל הנשים כדלקמן סימן קנ"ד אפ"ה חולה בה לפי שתן הדין היא מהורה ואם חחלה בה אין כאן קלקול ומה שהחמירו שלא לבעול על דם פוהר לעצמן החמירו אבל לענין שלא חציל על חברחה לא החמירו טור ופוסקים עכ"ל כחב הב"ח והא דלא קאמר בבחולה כמי טעמא דלעצמן החמירו כדאמרינן ה"ס בדם טוהר יל דהח דחין נוחנין בזה"ז לבחולה אלח בע"מ בלבד מדינה דגמרה הוח כדלקמן בסימן קל"ב אבל שלא לבעול על דם טומר אינו אלא חומרא שנמנו בה מקנחם ולא מדין החלמוד כדלקמן בסימן קל"ד עכ"ל וכם' תל"מ בפ"ם מהלכות א"ב השיגו דהא הראב"ד דס"ל דהולין ביושבה על דם טוהר אפי' בזה"ז ס"ל דהא דאין יושכח עלפיו על דם פוהר לאו משום דנהגו לה מקלחם אלא מדינא דחלמודה הוא וככלל חומרא דר"ז הוא גם כן וכל זה מכואר בדברי הרשכ"א בח"ה וכן ההיא דבועל בעילת מצוה דוקא אליבא דמרן לדעה רבינו גם זה חלוי במנהג ומ"מ בין הכי ובין הכי קו' מעיקרה ליתה דמי עדיף ליה טעמה דהרתב"ד שהרמב"ן חולק עליו מסעמא דדמים תנוין שהוא דין מוסכם אליבא דכ"ע והטור מלחא פסיקא נקע ווה פשוע עכ"ל ובאמת השנה זו שהשיג על הב"ח יש ליישב דאף דהראב"ד ז"ל הכי ס"ל דאפי' מומרא שהחמירו חכמי חלמוד יש לומר נמי דלעצמן החמירו ומש"ה חברחה חולה כה מ"מ י"ל השור לא ס"ל הכי וס"ל דמה שאסור מדין החלמוד אע"פ שאינה אלא חומרא בעלנות אפ"ה לא אמרינן גבי׳ דלעלמן החמירו ואין חברחה חולה בה מש"ה הוכרח ליהן טעם גבי בחולה שדמיה עהורים הואיל ושירפה מלוי אבל גבי דם טהור ניחא ליה בטעמא דהראב"ד משום דם"ל דאין אסורה מדין החלמוד וכת"ש לקתן סי' קל"ד בשם בה"ג והרמב"ם ז"ל :

אמובם עיקר הקו' של הב"ח מעיקרת ליחת ע"פ מה שכחבו החוסשות בדף יו"ד ע"ב ד"ה זכי מה בין זו לבחולה שדמיה שהורים זכו' דקו' רבי אלעמי הית מדלת מפליג וחני הסתת שחולה בבחולה שדמיה שהורין משמע אחי' דם הכחם משונם עהורה ואלו ראחה כן הכחולה שמאה כדאי' בדף י"א ע"ב דאם נשמנו מדאה דמים שלה עמאה ואמאי מחלה כה הכחולה עמאה כדאי' בדף י"א ע"ב דאם נשמנו מדאה דמים שלה עמאה ואמאי מחלה כה בפירט"י שם ולפ"ז מש"ה הולכבו ליחן לעעם הואיל ושיכהה מצוי דלא מבע" לשיעת הרמב"ן בכירט"י שם ולפ"ז מש"ה הולכבו ליחן לעעם הואיל ושיכהה מצוי דלא מבע" לשיעת הרמולה של דם זו שהביאו הרא"ש בפ" מחינוקה דש"ל דאון למון בקיאין להבחין אם דומין המראות של דם זו ליו וא"כ בה"ז לפי הטעם שלעמן המתירו לא ה"מ למלות בכחולה שדמיה עהורין דדלתל מית הדם של החס משונה מדם של המולך לעעם הואיל ושיכה מלו מש"ח בלחל לדברי הרא"ש שם מדי מעים שהים להבחין בין דם שהור לדם עתא מ"מ בקיאים להבחין בין דם שהור לדם עתא מ"מ בקיאים להבחין בין אם יונים דמים או הוחלה לא שני מינים דמים אם הוחל לא שני מינים דמים אם המול להברי הל"ש שם שני מינים דמים אם הכחול ולא שי"ה בלעלת של המיחו בין דם שחור לדם עתא מ"מ בקיאים להבחין בין דום מחל לה שליו שלה בחולה שלין הוחי שאינה חולה בדמוה מחון ולבדוק את ז מש"ה נהן השור והסוסקים הטעם משום דשירםה מלוי ווער"פ לריכה להכחון ולבדוק את ז מש"ה נהן השור והסוסקים הטעם משום דשירםה מלוי ווער"פ לריכה להכחון ולבדוק את ז מש"ה נהן השור והסוסקים הטעם משום דשירםה מלוי וומר הכחמים אפי' יודעם בודאי שאינן דומין זה לזה והוא ברוכ:

מעחם היא חולה כל הכחמים אפי' יודעים בודאי שאינן דומין זה לזה והוא ברוכ :

בהגבהות פרישה ובס' מנ"י הק' וז"ל אבל ל"ע דפשיטא דחולין בזה"ז בבחלה בעילה ראשונה דהא בלא"ה קיי"ל דמסמאה כנדה ממש וא"כ פשיטא דחולין בזה"ז בבחלה במילה ראשונה דהא בלא"ה קיי"ל דמסמאה כנדה ממש וא"כ פשיטא דחולין הקלקלה מחלה מהא"כ היכא דהיא ממחה מחדבנן מ"מ מקולקלה חיא וחברה ממלה אלא מדרבנן ע"ש והא לו אחלי היהא שמאה אלא מדרבנן מ"ח מקולקלה היא וחברה חולה בה דרוקא בכחמים לא חליק ליוד המח" בעולה לאל מחומרא דר"ז ומה דשיא להול ע"ד ביות הדרבנן במשרה אלא מדרבנן דומיא דבחה"ז נמי חולין בסופרת ז' שלא פבלה אש"ג דאינה לריק מידי ובמח"ב נעלם מהם שוניק דין זה מוסח ממוש וראה בש"א נוסחים על הלל מוסחים ולא הביא לוחל במולה מלל המוכין לה ד' לילות ובה"א עד שתחים המתם ה"צ א"א לא שנה במ"א נוסחים ולחל בלא באלי במליה מולה במ"א נוסחים ולא מלים אלא פסקה מחמת וראה במיל ולות ובה"א עד שתחים המתם ה"צ א"א לא שנה לילה א בלא השביע ונחים עבר ולאה שלא פסקה מחמת וראה לילה א בלא השמש וראה משלה ובר ונויים שם ברייתא אלא שלא פסקה מחמת וראה במולה ולא מחברו הדש או צ' אדשים הוי דם חשמיש ומחלה ואם בלאה בלא אל השמש מהול אב לאה בלאה הוא לילה אלא מחמתה ואב לא השיש בהול אם בחמים בהולה ולאה בלאה לאלה בלאה לאלה בין בחשמיש בין בלא השמיש שמאה וו"ל דכל פעם שמשמשת רואה בלא הם המיש בהול אם באמים בלילה וראהה למה במלה ואם בסקה מ"ח ולה ליל הול הלא בין ממה בלילה ולאמש מתאה ואם בלאה לובין קמנה בביא אלה בשמים בלו הביל הלא מונה ללא מונה ללא בין בחשמים בין בלא הבאה הלא הלא בלאה הלא הוא בלונה אל בין קמנה בביא אלה בענה אלה בעור שלה בני מה לאון שלה בניים אלא שמדברי לבנים הלחום הבים אלה בשיש המהלה להני חלות דיכים אלא שמדברי אלה במים בלונה ליבול הלא בלא במלה לא דאף בקמנה ליכא להני דיכים אלא שמדברי אלה במיצה אלא שמדברי אם במילה בא"ב לא מה ביל לה כללה בדים אלא במים בה"ח ח"ל וכילד דין בכולה בדמ" אם ביה" הם ד"ח אלו שמדברי המה במ"ב המה הב"ב לה

נשאח קשנה בין לא ראמה דם מימיה בין שראחה דם בכיח אביה ה"ז מוחרת לבעלה עד שתחיה המכה שכל דם שתרחה מחמת מכה הוא ואם רחתה דם אחר שחתיה המכה ה"ז נדה עכ"ל מדכחב שכל דם שחראה מחמת מכה הוא ולא חילק בין עבר עליה לילה א' בלא חשמיש ובין לא עבר עליה משמע דם"ל בקפנה אין חילוק ולעולם כל זמן שלא חיחה המכה היא מוחרת לבעלה וצ"ל דם"ל דאע"ג דהש"ם החם לא מייתי אלא רישא דמתני' מ"מ ר"ג א"ש לם קאי אלא אנערה דנוחנין לה ד' לילוח אבל בקשנה אין חילוק ובדין י"ם כ' שם בנערה שלא ראתה דם מימיה דנוחנין לה ד' ימים ביום ובלילה כרב דם"ל הכי בר"ם החינוקת כמ"ש המ"מ שם ודוקה כששימשה בכל מעל"ע כ"ה כדמוכה ממה שכ' שם דהני ד' לילום שנותנין לנערה שלח רחתה דם חע"ם שהם בסרונין בועל לילה הרחשון ומתחין חשי ב' חו ג' חדשים ובועל לילה שני וכו' מבוחר דוקה כשבעל הבל כשעבר לילה ה' ולה שימשה הין נוחנין יום שלחחריו והם רחתה בו סמחה : חלה דק' דלפ"ד למה לה כתב הרמב"ם שמוחרת בנערה שלה רחתה יום ולילה וגם הלילה שלחתריו וכמ"ש החום' שהבחתי לעיל דהת לפי דעתו הא דר"ג א"ש קחי אנערה שלה הגיע זמנה לראוח ואהא קאמר דוקם עבר עליה לילה אחד ולא שימשה הוא דאינה סהורה במה שרחחה ביום שלחחריו משמע אבל מה שרחחה בליל ב' שחחר חשמיש אפי' לא שימשה באוחו לילה מהורה חליט בד"ב וגם ק' הא ללוי דס"ל ד' עונות חנן מוכח דס"ל דהברייסא דמש' למהניחין בד"א וכו' ארישא דמחני' קאי ולב"ה מסחמא גם לרב הוא כן ונ"ע: ורול יש להקשוח אתאי השמים הרמב"ם הא דאמרינן הכא דאם נשחנו מראה דמים דטמאה מיהו נהא א"ל דם"ל להרמב"ם ז"ל כפירש"י בפ' התינוקת דס"ה ע"ב דכ"ז לר"מ דס"ל דמראות דמים משונין הם אבל לחכמים דם"ל כל מראה דמים א' הן ליחא להא אך זה דוחק דמ"כ מה מק' הש"ם הכא מתחניהין דבחולה שדמיה סהורים א"ל לשתש בעדים אמאי דלמא נשחנו מרחה דמים שלהן מה קו' דלמח מחניחין כחכמים חמיח וח"ל דניחח ליה לחוקמי סחם מחניחין כר"מ חכתי קשי' מחי מק' ר' אלעחי לעיל ד' יו"ד וכי מה בין זו לבחולה שדמיה מהורים ופירשו שם רש"י וחו' דעיקר הקו' היא דהא אלו חזי' בשינוי מראה פמאה וכמש"ל ומה קו' דלמא רבי ורשב"ג פ"ל כמכמים ולא כר"מ א"ו דלכ"ע אם נשתנו מראה דמי' טמאה ול"ע ודברי רש"י יש ליישב וכתבחי בחדושי נת' וכשו"ח ב"ח שי' פ"ג ראיתי שכ' דהרי"ף והרמב"ם ס"ל דרב מודה לשמואל דכ"ו שרואה מ"ח חלינן בד"ב אלא דמוסיף עליו דאף באינה רואה מ"ח מ"ח מ"ח בנותרת נמי ידעיכן דלא חיתה המכה ע"ש לפ"ז ל"ק קו' א' שהקשיהי על הרמב"ם תשום דם"ל דהברייתת דמחלק בין עבר עליה לילה א' בלא חשמים או לאו מיירי באינה נוחרת ואפ"ה כ"ז שלא פסקה מ"ח ולא עבר עלים לילה א' בלא חשמיש עחורה אבל בנוחרת אפי' עבר עלים לילה אחד בלא חשמיש או שפסקה מ"ח אפ"ה שהורה אך דברי הב"ח המוהים שהרי הרמב"ם שם בדין כ"ד ססק דחם פסקה מ"ח וחחר כך רחחה דם שלח מחמת השמיש דעמאה וכמו שאביא לקמן ומבואר שם דאפי' בנוחרת ס"ל הכי אלמא דס"ל דלרב מרחי בעינן וכמ"ם החום' והר"ן על דברי הרי"ף שם ואף שיש לדחוק בזה מ"מ בלא"ה קשה להלום הסוגים כחן ובדף י"ם ע"ב לדעתו דמייתי החם תנ"ה בד"ם וכו' מכוחר דהברייחם מפרש למחניחין דחני עד שחחיה המכה וכו' ורב הם מסרש למחניחין דקרי עד שחחיה המכה כ"ז שנוחרת כדחיהה הכה עד שחחיה המכה ועד כמה א"ר כ"ז שנוחרת וההה קחי הברייחא אלמא דאפי' בנוחרת מפליג הברייחא בהגי חלוקי דינים ועיין עוד יש חילוק בין הרמב"ם א"ל לשיעת רש"י והחום' שם דלפירצ"י ותום' אם פשקה פ"א בשעת תשמיש אפי' אם חורה וראחה בשעה חשמיש ממאה כיון דפסקה פ"א ולהרמב"ם דוקא אם ססקה פ"א מ"ם וכאחה שלא מ"ח אבל אם חזרה וכאחה מ"ח אע"פ שפסקה פ"א מחמח חשמים אפ"ה פהור שכן נרחה ממ"ש שם בדין כ"ד וזה חליח בפי' וגי' הסוגיח וכמ"ש מהרמ"ע על המרדכי שכ"נ דעת הרי"ף כדעת הרמב"ם וכבר כתבתי מזה לעיל פי' קס"ו:

דמנתה ככל לכלר דברי הש"ע דמ"ש לנערה שלל ראתה ולבשתו חוך ד' לילות לפעילתה הני ד' לילות לא משכתה לה רצביי הש"ע במ"ש לנערה שלל ראתה ולבשתו חוך ד' לילות לעעילתה הני ד' לילות לא משכתה לה רצופים דהא לכ"ע אין נוחנין לה אלא ליל החשמיש ויום שלאחריו אבל יותר אין נוחנין לה כ"ז שלא שימשה וא"ב ביה" לאחר השמוש של ב"מ דינה כנדה גמודה ואשור אשבלה ובאתה שהלשון הסור והש"ע מנומנם קצח במ"ש חוך ד' לילות לבעילתה מ"מ ע"כ הכוונה כמ"ש ומעחה לק"מ מה שהקשה בהנהות פרישה ובם' מנ"י דבלא"ה ממאה בזה"ז ז"ל דהכא הא מיירי שעבלה א"ע אחר כל השמיש מן הד' לילות שלה וא"כ ה"ק שאם השאילתו לנערה שעבלה אחר ז"נ של לילה הראשונה ובעלה החלוק השאילה חלוקה המחלה זו בליל מבילתה ושימשה אז בעלה החלוק חולה בה אע"ש שמקלקל לזו אפ"ה חולה בה מפי ששירפה מצוי וזה פשוע מאד ולא הולרכחי להאריך בזה אלא משום דנ"מ לדינא לל"ז שכ' הש"ע לידע מתי חולין ומתי אין חולין:

ומעתה נימא הא דהשמיטו הפוסקים שחולה גם בהגיע זמנה לראות וראחה שלפי

דין המשנה נומנין לה כל הלילה וא'כ אם השמילתו לנערה כזו אפי' לבשה החלום אחר ב"מ

אם"ה חולה בה לפי ששירפה מצוי כל הלילה דלה הולרכו לכתוב דין זה דפשימה הוא דבלא"ה

אפי' אי לאו שירסה מנוי אפ"ה יכולה לחלות כה כיון דבלא"ה היא מקולקלת מיהו למ"ש הרשב"א והשור והש"ע דאינה חולה אלא דוקא בלא ראתה מעולם בלא"ה לק"מ אלא שכבר כסבחי לעיל שחין לזה מעם וחין חילוק בין רחתה ובין לא רחתה אם שירפה חצוי חליק וכמש"ל: ולפ"ז מ"ש בם' מל"י דחתה שחיחה התכה בקעורה אף ע"פ שעדיין הוא חוך ז"ג לא חלינן בה ומסחייע ממ"ש אח"ז בסמוך מכח קושיא הל"ל כשל עוזר נופל עזור נה הדיוק שלו דמדייק מדכ' המחבר קודם שחיחה המכה משמע דלחתר שחיחה לא חליק אפי' היא בספירת ז"נ לחו דווקת וחין כחן שום משמעות דה"ק קודם שתיחה המכה חלינן בה אפי' הית סהורם לגמרי כגון אחר שעבלה משא"כ לאחר שחיחה המכה לא חליכן בה כיון שמקלקלם להך משי חזים וכו' מש"ה לא חליכן בה לאחר שחיחה המכה אבל כשהיא חוך ז"נ בלא"ה חליכן בה אפי בלא פעם דשירפה מצוי משום דחלינן הקלקלה במקולקל - אך יש לעיין כיון דקיי"ל דלא מיקרי לא חיתה המכה אלא כשראמה הדם בעת שמעמוד וכשמשב לא תראה וכשיושבת של הקרקע חראה ואם יושבה על כרים וכסחות לא חראה אבל אם פסקה הדם ולא ראתה כלל בין עומדה ובין יושבת כחיחה המכה דיינים לה וכמ"ש הרמב"ם שם וח"ב חיך אפשר לומר בקשנה שמבלה בזה"ז וחהיה עדיין חוך זמן שלא חיחה מתכה דהא כיון דלריך שיהיו הדמים ניגרין מתנה בכל עת שתעמוד הא א"א לה לשבול בזה"ז דדייניגן לדם בחולים כדם נדה אך ז"א דהא דבעינן גבי קפנה עמדה ורואה היינו כ"ז ששימשה בלילה אז ביום שלאחריו גריך שחראה אם עומדה אבל כשלא שימשה בלילה אז בימים שאחריה אפי' אינה רואה כשעמדה לא אמרינן שחיחה המכה דמה שלא ראחה משום שלא שימשה בלילה ואם אח"ב חשמש ומראה ביום שלאחריו כשעמדה בידוע שלא חיחה המכה וחדע שכ' הרמב"ם שם דנוקנין לקשנה כ"ו שלא חיחה התכה אפי' לא חיחה שנה אטו כל השנה חראה בחמירות יום יום כשעמדה או ישבה ע"ג קרקע א"ו כדכחיבוא ועוד דהא אפי' בהגיע זמנה לראות דנוחנין לה ד' לילות כמב הרמב"ם שם דלא יהביט לה ד' לילוח אלא דוקא כ"ז שלא חיתה המכה וא"ב אי ס"ד דלה מקרי לה חיתה המכה אלה היכה שרחתה בכל עת שתעמוד ה"כ היכה משכחת לה דנוסגין לה ד' לילוח מחוך יב"ח אפי' בזמן הש"ם דממ"ג אם ראחה במשך הזמן בכל עם שעמדה ה"כ היה ממחה וחיך היה הפשר לה למכול דהה בהגיע זמנה לרחות ודהי דחין נותנין לה אלה הלילה ויום שלחתריו אבל מה שרחתה ביום שחת"ב היה ממחה וכמש"ל דכ"ו שעבר עליה לילה בלא השמים היא ממחה ואי דלא חזיא הא כבר חיחה המכה ואין נוסרין לה א"ו דלא בעיק עומדת ורואה אלא ביום שאחר החשמיש וה"ה בקשנה וכמ"ש כנ"ל

(נורן) לסופרת ז' שלא שבלה · כ' כס' מל"מ שם דמשמע משון המחבר מדכ' סוסרת ז' שלא מבלה המלס מולה בה אשי לדידן דקיי"ל כחבמים דאשור לעשות

כן שמא חבא לידי ספק וכדאיחא בפ' החינוקה ולדעה הרבה פוסקים אסורה לעבול ביום ז' מעעם גזרה זו שמא יכא עליה ויש מגדולי המורים דמ"ל דאם עכלה ביום לא עלחה לה

בדאספר למיקם עלה דמלחא ע"כ ומביאו ב"י משמע אבל נאפר אפשר למיקם עלה דמלחא פהורה מספקת דרבנן לקולת והכי תמרים לעיל סימן נ"ח ט"ג וכור עכ"ל ובם' מנ"י ס"ם ס"ו כ' ח"ל חוקחו בדוק בשפת כבום משמע מדברי הפור והרשב"ת שהות כלשון המחבר הכחם לסנינו והוא מקדיר מ"מ כיון שחזקחו בדוק לח חלינן בלפני כבום דהת דסמכים אבדיקה דמקדיר או מגליד הייט אם לא בדקתו בפעת כבום וכן מבואר להדיא מדברי הרשב"א במ"ה דף ק"פ ע"א דר' ור' אחת לא קאמרי אלא היכא דלא בדקחו ע"ש אכן הש"ך כ' דגם בזה סומכין אבדיקה דמקדיר או מגליד אלא דהכא מיירי בנאבד ונראם דנמשך בזה אחר דעח הרא"ה בדף קמ"ע ע"ב בבד"ה שסובר כן אבל לע"ד דעח העור והרשב"א ואחריהם נמשך המחבר כמ"ש עכ"ל ובם' כו"פ נמשך אחר בעל מג"י דהיכא דנחכבם ע"י ישראלית ואינה בסנינו חשבינן לודאי נחכבם ולא סמכים אקידור כלל ומש"ה כ' דהליון בהש"ך הוא שלא במקומו והאי על אם נחכבם ע"י ישראלית והיא בפנינו ואמרה שלא בדקה או ע"י עובדת כוכבים אפי' שלא בפנינו וכ' שכן משמע בח"ה להדיא עכ"ד ולענ"ד נרחה הדין עם הש"ך דחפי' חם נחכבם ע"י ישרחלית וחינה בפנינו חם הוח מקדיר חלים ולא אתריטן בהא חזקהו בדוק ואף הרשב"א ס"ל כן וכדי לברר הדברים לדיך אני להעחיק דברי הרשב"א בחה"א ולפרש דבריו במה נחלק עם הרא"ה ז"ל ואח"כ נעמוד על עיקר דין זה ז"ל הרשב"א ז"ל ד' קע"ם ע"ב שנינו בפ' דם נדה הכחם שנתנא בחלוק משמא למפרע עד שתאמר בדקתי את החלוק ולא היה בו כחם או עד שעת הככום ואבעי' לן עלה בגמ' עד שעת הככום סזקהו בדוק או דלמא חזקתו מחככם וכו' ונ"מ דאימור ככום ולא בדוק אי אמרת חזקתו בדוק הוא אימור דלא בדוק וא"א חזקהו מחכבס הא מחכבם א"נ דאישחכה באמרא א"א חזקחו כדוק מאן דבדק באמרא נמי בדק ה"א חזקחו מחכבם אמרא לא מחכבם ופשימנא דחזקחו כדוק מהא דהני' אר"מ מפני מה אמרו כחם שנמנא בחלוק מטמא למפרע עד שהאמר בדקחי את החלוק ולת היה בו כהם תו עד שעת הכבוש מפני שחזקה בנוח ישרתל בודקות חלוקיהן כשעם כבוסיהן ואם לא בדקו הפסידו למסרע ומשחבר דל"ד חלוקיהן אלא אף של חברוחיהן לאפוקי שפחה ועובדת כוכבים דלת אבל כבסתו ישראלית וליחה קמן חזקת בדקתו בשעת כיבום אבל היהה קמן ואמרה דלא בדקה אין חזקתו מהכבם ובעובדת כוכבים ובשפחה אפי' ליחנהו קמן חזקה לא בדוק וחזקה לא מחכבם ודנין אוחו כחלוק שאינו בדוק לה וחולה כו ומיהו ההם פליגא ביה ר"א ור' דר"א אמר חחוור והכבסנו אם נדהה מראיו וכו' ור' אומר אינו דומה כהם שלפני כיבום לכחם שלאחר הכיבום שזה מקדיר וזה מגליד כלומר שלפני הכיבום דקא עבר בבגד ושלאחר הכיבום מגליד כלומר גלדו עבה לפי שממש של דם עליו הנה ששלש מחלוקות בדבר לר"מ אין הכל הלוי אלא בבדיקת הכיבום ולר"א אע"פ שלא בדקתו בשעת כיבום חכבסגו עכשיו כיון דאכשר למיקם עלה דמלחא אם נדחו מראיו או לאו ולר' אינו חוזר ומכבסו אלה בודקו במרהיו עכשיו אם מקדיר או מגליד ומסחברה כיון דכחמים דרבנן הולכים בו להקל והלכך חלוק או סדין שלבשתו בשעת וסתה שנתכבס וחזרה ולכשתו בלא בדיקה אם נחכבם ע"י ישראלית וליתא קמן דנשאלה חזקה בדקחו בשעת כיבום וחינה הולה בה אבל אם איהה קתן והמרה דל"ב כשעה כבום אין חזקתו מהכבם וה"ז הולה בה והם נחכבם ע"י שפחה או עובדת כוכבים ה"ז חולה בה והפי' ליחה שפחה ועובדת כוכבים קתן מיהו הם הפשר למיקם אמלחא אם מקדיר או מגליד ונמלא מגליד חיישיגן להו כדרבי אבל ראיתי להר"א ז"ל שכ' כיון דאפשר למיקם עלה כר' דאמר אינו דומה כמם שלפני הכיבום וכו' בדקיקן לכיבום אם מקדיר מהורה ואם מגליד ממאה ולסי דברי הרב ז"ל אפי' א"י לכוין אם מקדיר או מגליד הוששין לה וממחה מספק שחין זה כספקח דרבק דספק הבח לה ממיעום הכרה חים ספק שאם זה אינו מכיר ובקי אחר מכיר ואסשר שנם הרב לא אמר אלא בדאפשר למיקם אמלהא והרמב"ן ז"ל חלה הכל במקדיר ומגליד כר' ויש לחוש לדבריהם ז"ל פכ"ל ביאור דבריו דם"ל להרשב"ה ז"ל דג' מחלוקות בדבר דלר"מ הכל חלוי בכדיקה בשעת כבום ואם לא בדקה בשעת כיבום מסמאה למפרע ולא אמרינן דניקום עלה דמלחא ואם הוא מגליד ודאי דלאחר כיבום הוא ולא משמא למפרע דם"ל דאפי' הוא מגליד אפ"ה י"ל דמקום כיבום נמי הוי וכן נמי חם נחכבם ע"י ישראלים וליתא קמן דנשייליה אם כדקה או לאו אמריכן חזקה בדקחה ולאחר הכיבום בא הכחם אט"פ שהוא מקדיר אפ"ה אחריכן דלאחר כיבום בא דם"ל שאין מקדיר ומגליד סימן מובהק לסמוך עליו ואהא פליני ר"א ור' ום"ל דהכל חלוי כפי שמואט עכשיו לר"א הקבסנו עכשיו ולר' הכל הלוי במקדיר ומגליד ואפי' בכסחו ישראלית חברתה ואפי' היא עלמה אין בכך כלום ולא אמרי' במקדיר בוודאי בדקחו ואינו חולה בו אלא כל במקדיר בידוע דמעיקרת הוי וחולה כו ואם מנליד אפי' אמרה לו בדקתיו בשעת הכיבום אינו חולה בו דבידוע שלאחר הכיבום הי' וכ"כ להדיא במ"ה דבהא פליני הני חנאי ע"ש נמנא בענין חליות הכתם איכה קולה וחומרה לר"מ וקולה וחומרה לר"ה ולרבי דלר"מ דם"ל דלה משגחינן במקדיר ומגליד אלא הכל חלוי בבדיקה בשעח הכיבום איכא קולא לדידי' אם נחכבם ע"י עובדת כוכנים חלינן שהיה בו למשרע קודם הכיבום ואפי' החלוק בפנינו וראינו שהוא מגליד אפ"ה חלינן כדמוכה מדחמר ר"ת ואם לא בדקו הפכידו למפרע ולא חילק בין מקדיר לתגליד או שהכבם שנית כדר"ה מוכח דם"ל דלעולם משמה למסרט ולפ"ז ה"ה לענין חליות כחם חלינן דמעיקרא הוי ביה משא"ל לר' אם חזינן דמקדיר לא חלינן וסמאה וכה"ג לר"א בכיבום חליא מלחא נמנא קולא לר"מ וחומרא לר"א ור' ואם נחכבם ע"י ישראלים לר"מ לא חליט דאמריט חזקה בדקחו ולר"א בכיבום חליא מוחא ולר' אם הוא מקדיר חליט דלא אמרינן חזקה בדקחו היכה דחזינן שהוא מקדיר וא"כ בנחכבם ע"י ישראליח הוא חומרא לר"מ וקולא לר' ור"א אם מקדיר לר' ולר"א אם לא נשחנה מראיתו אחרי הוכבם שנית ועוד איכא הומרא לר"א ור' היכא דנתכבם ע"י עובדת כוכבים והחלוק הוא בפניע אלא שאינו בקי להבחין אם הוא מקדיר או מגליד לר' או אם פשתנה מראיתו לר"א דסמא' לפי שהוא ספק מחמת חסרון ידיעה דלח מקרי ספק כלל משח"כ לר"מ סהורה דחלינן שהיה בו קודם הכיבום משום דמ"ל דחין זה סימן למיקה עלה דמלחת וססק הרשב"ת ז"ל כיון דכחמים דרככן יש להקל ולססוק כר"מ כהת דחם נחכבם ע"י עובדת כוכבים חו ישרחלית ותמרה דלת בדקה תפילו החלוק לפנינו מהורה אם אינו בקי להכחין בין מקדיר למגליד כיון דספק הוא אע"ג דלאו ספקא מעליא הוא כיון שהוא ספק מחמח חסרון ידיעה מ"ע כיון דר"מ ס"ל דאין להכחין עי"ב מש"ה מקול אבל היכא שהוא בקי ורואה שהוא מקדיר בהא ס"ל להרשב"א להחמיר כרבי דהלכהא כווחיה תחברו דלא חליס ולא כ' הרשב"א להקל אלא באינו בקי וכמ"ש וע"ז כ' הרשב"א אבל הראב"ד שכ' כיון דאיכא למיקם עלה דמלחא כר' בדקים לכחם וכו' משמע שפוסק לגמרי כר' דבמקדיר ומגליד חליא מלחא ולדידיה אפי' באינו בקי להבחין בין מקדיר ומגליד אפ"ה סמאה כיון דספק לגמרי כרכי ולדידיה אפי' באינו בקי סמאה משום דהרי ספק חסרון ידיעה וע"ו מסיק הרשב"ח וכ' ואסשר שגם הרב לא אמר אלא בדאיכא למיקם עלם דמלחת ור"ל די"ל דתף הר"ח לת סססו לגמרי כר' מלח דווקת למתן דחסשר למיקם עלה דמלחת דהיינו שהות בקי תבל תם חינו בקי י"ל דסוף דעתו להקל כיון דר"מ לת מפליג בין מקדיר למגליד יש לסמוך עכ"פ בחינו בקי ול"ד לשתר ססק הבת ממיטום הכרה דלתו ססק הות דש"ה דת"ל דהלכחת כר"מ וכ"ם הרמב"ם וכת"ש בב"י ותח"ו מסיק דהרמב"ן ז"ל חלה הכל במקדיר ומגליד כר' וים לחום לדבריהם ז"ל ור"ל דחפי' חינו כקי סמחה כנ"ל בפירום דבריו וזה דלא כש"ך ז"ל שהבין דמ"ש הרשב"א לדעת הר"א שאפשר שלא אמר בדאיכא למיקם עלה דמלחא היינו שהוא לפנינו ולאפוקי היכא דנאבד דאו מהורה ולע"ד ל"נ כן אלא כוונחו כמש"ל דאפי' איכא החלוק או הסדין לפנינו אלא שאינו בקי י"ל דס"ל להר"א דעהורה וממעם שבחבמי והרא"ה ז"ל חלק עליו וכחב דמבחברא לפימר דלא פליגי אלא דר"מ אחא למימר דחלוק שחמא נבדק בשעח כיבוש ואפי' נאבד לאח"ל ואינה משמאה למפרע בכחם אלא משעת כיבום וחילך אבל היכא דהוא לפנינו אף ר"מ ס"ל כרבי ור"א דבבדיקות חליא וכיון שכן סיכא שהוח לפנינו לכ"ע בבדיקה חליא מלחא ואם אינו בקי להבחין בין מקדיר למגליד סמאם ממעם דהוי ספק מחמה מיעום הכרה דלה שמיה ספק וזה דלה כרשב"ה וע"ז השיב הרשב"ה ז"ל במ"ה דלה כן הוה אלה דפליגי ההדדי וכמש"ל בשמו ומעתה מ"ש בם" מנ"י וז"ל וכן מבוחר

ולא כ' דווקא כשלא מבלה משום דם"ל דאסי' מבלה חולה בה. והש"ם דנקמ לא מבלה משום רבוחת דרבי דאפ"ה ס"ל דחינה חולה מ"מ המחבר ס"ל כהרשב"ה בחה"ה דשעמיה דרשב"ג פוח משום דחולין הקלקלה במקולקל ואע"ג דבידה של זו לטבול ולפהר מ"מ עכשיו מחוסרת סבילה ביא פמאה היא ע"כ משמע דווקא כשממוסרת סבילה הא פבלה לא חליכן בה עכ"ד עוד כ' דנראה מדברי כל הפוסקים ז"ל דדוקא זבה חוך ימי זיבה ולנדה חוך ימי גדוחה הוא דחולין בהן לרשב"ג אבל אם עברו ימי זיבה אף שעדיין לא מבלה אינה חולה בה דדוקא בז' שלה הוא שהולה בני הא בחר הכי לא וסעמא דמלחא משום דדוקא בנדה חוך ימי נדוחה ולובה חוך ימי זיבחה שעדיין פומחחה הראשונה קיימה חולין בה אע"פ שסוסרת אבל כשעברו ימי נדוחה או ימי זיבחה אע"ם שלא סבלה מ"מ מומאחה הראשונה כבר סקעה אלא שנזה"ב הוא דבעינן סבילה ואם אנן חולין בה אנו מביאין לה סומאה מחודשת ומאי חזיח דנסמת לזו מחדש ולא לזו מש"ה שהיהן מקולקלות ומ"ש רש"י עלה דמתני' דישראליה סהורה ששאלה חלוק מחברתה מהורה ואח"כ לבשחה חברתה עהורה שתיהן ממאות ל"ד מהורה ממש שטבלה כבר אלא כל שעברו ימי נדוחה או יתי זיבהה ואט"ם שלא מבלה מהורה קרי לה לסי שכבר עברו ימי סומחתה עכ"ד עוד כ' שם דחפי' לדידן דקיי"ל דכל חשה שכוחה דינה כובה גדולה משום מומכא דר"ז ומדין הגמור אם טיפה זו ראחה בימי נדחה היחה סופרת ששה והוא ואם בימי זיבחה היחה ש"י כנגד יום וח"כ חם לבפה חלוק זה בזה"ו ביום ז' לספירת נקיים מהו שנחלה בה כיון שע"ם הדין אין הולין בה שאם היחה בימי נדחה כבר עברו ואם בימי זיבהה הרי לא היחה מן הדין כ"א ש"י כנ"י אי נימא דאין הולין בה או דלמא כיון דעכשיו החמירו עליהם וקבלו חומכא דר"ז חשיבא מקולקלם לדידן ואמריט דחולין הקלקלה במקולקל וכ' די"ל דום חלים בפלונחם דהרמב"ן והרחב"ד ז"ל שהבים הטור כמן דלהרמב"ן דס"ל חף היכם דמן הדין היה להלוח בח" מהן וכיון שההתירו עליהן חין רחויה לחלוח בזו יוהר מזו ושחיהן שמחות מש"ה כ"ל דעכשיו חין הולין כדם טוחר ה"נ בחר החומרא אוליגן אף שע"פ הדין חין לחלות בזו יוהר מזו מ"מ פכשיו בהחמירו מהוך החומר זה מקרי מקולקלת וחולין בה הבל להרחב"ד דם"ל דבחר עיקר הדין אזלינן ואט"ם שהחמירו לענמן החמירו ומה"ע ס"ל דהולין האידנא בדם סהור א"כ ה"נ אזליטן בהר טיקר הדין ושחיהן טמאוח דאע"ם בההמירו לעלמן החמירו *אבל לענין שחציל החברהה לא ההמירו* ומיהו אם אדתא להא מלהא לא הוי שחקי הפובקים מיניה ונרחה דגם הראב"ד מודה בנדון זה דבחר המומרא אזלינן וחולה בה והברהה שהורה וע"כ לא אמר דבחר עיקר הדין אזלינן אלא להקל בכהמים דרבנן לא החמירו לענין שלא הציל על חברהה אבל לעולם דלהחמיר מעולם לא אמר הראב"ד דניזיל בהר עיקר הדין אלא כיון דלפי מה שהחמירו ראוי לחלות כה הולין כיון שהיא עכ"פ היא ממאה והברהה מהורה כין לפני מה שהותירו להי לתחול בין מין כיי לבים לבין להי ביל הרמב"ם בפ"ם על"ד: (צומן) הולה בהי כ"ז לשימח הפוסקים דפסקו כרשב"ג אבל הרמב"ם בפ"ם מהלכוח ח"ב פכך דחינה חולה כו' וכ' המ"ח הטעם דקייל הלכה כר' מהבכו ע"כ ול"ע דממ"ש סי"א מהלכוח נהלוח ד"ד מכוחר דם"ל דחין הלכה כר' נגד אביו שהיה רבו וכמ"ש הכי"ף שם בפי הניתקין: (3) בין שראחה בהם בחלוקי וכ"ל דאפי מצאה הכחם אחר הוך שיעור בפי הניתקין: (3) בין שראחה בהם בחלוקי וכ"ל דאפי מצאה הכחם החל הוך שיעור וסת מציאה הכאבון דבכה"ג בראיה ממש היה חברתה חולי בה כיון דלאו ודאי מגופה אחיא: לא חליק דהא אפי מצאה המה הבחם קודם הבאלה לא היינו חולין בה כיון דלאו ודאי מגופה אחיא: מב"ך פ"ק כ"ז דקמ"ל דאע"ג שחדה ולבשתו והחלוק הוא אלל במער הפניה הפניה בשלה עב"ל ולמורה אין פון שום רבותא יותר כיון דאמעניק הראשונה אפ"ה השניה בשלה באלי במער החלים מצאל בעלה באלים הראשונה אפ"ח ביותר ביון דאמעניק בחלים מצאל הוא החלים הראשונה און מצאל מצאל הוא הראשונה המורה באלי הראשונה המצייה הראשונה און מצאל הוא הראשונה הוא מצאל הוא הראשונה המצייה הראשונה און הוא הראשונה המצייה הראשונה און מצאל הוא הראשונה שאם נחצא אצל בעלח השאלה דראשונה נמי ממאה אע"ג שנמצא אצל בעלא השאלה ממילא ידעיט דה"ה אם נמנא אנל בעלם החלוק דבעלת השאלה נמי פמאה ולא אמריט דהך דמישחכת גבה ההקלקל וכ"ל כוונתו עפ"י מ"ם ההום' דף כ"ח ע"ח ד"ה ולענין דינח הכן שכהבו וח"ח מדינה נמי החחייב השנייה לכבכו כדאמרינן בהמדיר כל שנולד ססק ברשוחו עליו להביה רחים וי"ל כיון דחינה לשניה אלה בחורה שאלה חינה ממש ברשוחה - ועוד י"ל דההם קאמר שאם ירלה להוליא יביא ראיה אבל הכא לא חתמייב האחרונה לכבסו עכ"ל ודבריהם ל"ט דמ"ש בחי' כשני דהתם קאמר שאם ירצה להוציא כו' הא בהדיא מוכח צפוגיא דהתם דאפי' להחזיק מה שבידו לריך ראיה וכדמסיק ליה החם בדלא יהיב סבח דמי נמי לריך ראיה וכ"כ החום' שם וכ"ם כל הפוסקים ועיין בחום' משכח חולין דף נ"ח ע"ח מ"ם לחרך על קו' חום' דכחן חירוץ אחר מן מה שכמבו כאן ועוד כהבו לחלק בין מכר לשאלה וכמ"ש ההום' כאן בתי' הראשון דבשאלה עדיין ברשוח המשאיל קיימא ולפ"ז י"ל דהיכא דמכרה החלות שלה לחברתה וומצא אצל החברהה כחם דהראשונה מהורה משום דהיא חולה בחברחה לפי שברשוהה נמצא הכחם והיינו לפי דעה הפור בח"ע סי' נ"ם וכת"ם בבי"ש שם ס"ק י"ח דחף לענין חיסור חמריק כן ופס איירי לענין לבסל הקדושין דסמכיכן ע"ז כיון שנולד ברשוחה מבסלין הקדושין וא"כ כ"ש הכא בכחמים דבמכינן ע"ז אך כ"ז היכא שמכרה חלוקה לחברחה אבל היכא דהשאילה לחברחה חלוקה ואח"כ לבשחה היא ונפצא אצלה כחם י"ל דשחיהן פמחוח אפ"ג דנפצא הכחם אצל בשלח החלוק מ"ח ה"ל כחן נמנח וכחן היה כיון שנולד הספק ברשוחה דהח אם נולד הכחם אלל בשלח השחלה נמי ברשוחה היה דהה ע"י השחלה עדיין לא יצא החלוק מרשוחה מש"ה שחיהן מקולקלוח דשמא אלל בשלח השחלה נולד הכחם לפ"ז י"ל דהיינו רבוחא דאש"פ שחזרה ולבשה הבעלת חלוק לחלוקה ונמנא אצלה הכחם וה"א כיון דהחלוק שלה וברשוחה נמנא הכחם דחהים היא שמאה ובעלת השאלה עהורה קמ"ל דלא אלא שחיהן מקולקלות דכיון דלא יצאה מרפוחה ע"י שאלה יש לומר נמי דאצל בעלח השאלה נולד הכחם וכמש"ל ולזה אפשר שנחכוין המחבר לעיל פעיף מ"ח שכחב וה"ה חם בדקחו והשחילחו להן וחח"ב לכשחו היח ומנאה בו הכחם שחולה בהן ע"כ ובם' מל"י כ' וז"ל והיא רצוחא יוחר מבבא ראשונה דאע"ג דאשחכת הכחם אלל בעלת החלוק שלבשחו אח"כ אפ"ה חולין בהן עכ"ל היינו נתי כת"ש רעיקר רבוחה דם"ד כיון דחישתכה כתם אלל בעלת החלוק נימא כיון שברשותה נולד הספק לה נחלי בהברחה קמ"ל הגם שהמחבר לה ס"ל כדעת העור שם בסי' ל"ע וס"ל דהה דהמרים כל הגולד ספק ברשוחו וכו' אלא בממון אבל לא לענין איסור וכמ"ם שם בכ"י ומשום הכי לח הביא בש"ע בסי' ל"ם לדינים אלו שכ' המור שם מכל מקום לא נמנע כאן וכחב לרבוחא דלה נפעי כדעת הסוברים דהף בהיסור התרינן הבי קה משמע לן דלה ובספר מנ"י כ' דמ"ש הש"ע כהן וחזרה ולבשחו ההי וחזרה להו הלבשה קהי הלה וחזרה החלוקה קהי שחזרה ולקחה ממנה החלוק אחר שהשאילחו לחברחה ולבשחו וה"ה לבשחו תחלה עד כאן דבריו: ופקחים המנונים מיות שבמיתי נדותה הוא ישיון מש"ל בשם מל"מ דמ"מ בשלשה ימים הראשונים של ספירות ז"ל אינה חולה אפי' למה דמ"ל להרמ"א לקמן פי' קל"ו דכמכה שבגופה שמוניאה של ספירות ז"ל אינה חולה אפי' למה דמ"ל להרמ"א לקמן פו' קל"ו דכמכה שבגופה שמוניאה דם חולה אפי' בג"י הראשונים מ"מ הכא פ"ל דאינה חולה וכ"ל בפ' מנ"י פ"ק מ"ה דשאני המם דעדיין היחה המכה בגופה משא"כ הכא דכבר עברו ימי נדחה והא דלא הגיה הרב בכחן כדלעיל סעיף מ"ח משום דכחן לח כ' המחבר מן ז"ג וגם סמך עלמו חלעיל כ"ז ג"ל נרור עכ"ל: (פנ) ואחר שנתעברה לבשתו - נ"ל דמיירי בסיחה פמחה קודם שנתעברה ויכדה לפהרה חלח שהחלות הזה שמנחה בו כחם עתה יודעת שלח היחה לבוש ביתי פותחחה אלא מקודם לכן מקודם שנפפאם תש"ה היא פהורה דחולין שהכחם זה היה בחלוק מקודם שנחעברה ומה שירדה לעהרה אח"כ עולה נמי לפומאת הכחם דאי בשלא' ירדה לעהרה אחר לבישת החלוק שלא ביתי עבורה מאי מהני שחולין לבישוח הימים שלא ביתי עבורה סוף סוף פמחה היה עכשיו ה"ו כדחמרן והפשר דחם היה יודפה שהיתה רוחה ז"ג קודם שנחעברה ואינה יודעת אם לבשה לחלוק זה שתנאה בו כחם עחה בימי נדחה או לאו אבל יודעת שהיחה לוגבה לחלוק כזה קודם שנהמברה אלם שא"י אם לבשה בימי שומאחה או לא יכולה לחלות שהיחה לוכשת חותו בישי שומחהה ושמנו נכחם אש"ג דבעלמה לה חלינן מספקה אלה היכה דוודמי לנפה מוחו בימי פומאחה מ"מ כיון דמעוכרם ואינך דכוומי' דבחוקת תפולקת דמים הן פלים אף בכה"ג ול"ע: (בד) אם נתכבם ע"י ישראל כ' הש"ך ס"ק פ"א וח"ל נרחה דגם החלוק אינו בפניע דחם הוא לפניעו חיבדק במקדיר או במגליד ואם אינה בקיחה מחמיר כדלקמן בספוך אלא פיירי שנאבד החלוק דככה"ג אין להחמיר כדכ' בפרישה ס"פ וכ"כ הרא"ה בבד"ה דף קע"ע ע"ב וכ"ע ברשב"א בא"ה שכ' ואפשר שגם הרב לא אמר אלא

בדקמו אלא כל שמקדיר בידוע דמעיקרא הוי בו וכמש"ל וא"כ נהי דהרשב"א כחב מחחלה דים להתל כיון דכחמים דרבנן ולפסוק כר"מ היכא דאינו בקי ולמחר אם נחכבם ע"י עובדת כוכבים מ"מ להחמיר לא פסק כווחיה בנחכבס ע"י ישראליח אלא כר' דאפי' שנחכבס ע"י ישראלית וחינו בפנינו במקדיר מיחלי חלינן גם אחר כך שכחב הרשב"א שיש להחמיר כדעת הר"ח והרמב"ן ססק לגמרי כווחיה דר' בין להקל ובין להחמיר ואם כן יפה כחב הש"ך על הש"ע שכחב דאם נחכבם ע"י ישראלית ואינה בפנינו דלא חלינן דע"כ מיירי בנאבד החלוק דאם החלוק בפנינו אפי' בנחכבם ע"י ישראלית חלינן במקדיר ואי במגליד מאי אריא ישראלית מפילו שובדה כוכבים נמי ואם אינו בקי נמי בלאו הא דחוקתו בדוק מחמרינן ואם כן אין מילוק בין שובדה כוכבים לישראליה בדין זה א"ו דמיירי בנאבד וכ"ל ממ"ש בסעיף שאח"ז והוא ק לבשה חלוק הבדוק לה וסשפתו וככסתו והשאילתו לחברת'דתם מקריר בידוע שמן הראשונה הוא ולא חילק בין נתכבם ע"י ישראלית או ע"י עובדת כוכבים אלמא דאפילו בנתכבם ע"י ישראלית אם הוא מקדיר אמרינן דוודאי מן הראשונה ולא אמרינן במקדיר הזקחו בדוק ודלא כם' מנ"י שכתב דמיירי דווקה כשהיה לפנינו והמרה דלה בדקה וז"ה דמסחימת לשונו לה משמע כן ועוד נ"ל פשום כיון דהש"ע חסם דעח הר"ח והרמב"ן להלכה שפסקו כר' דבמקדיר ומגליד חלי׳ מלחה מש"ה פסק כשהחלוק לפנינו והינו בקי להבחין בין מקדיר למגליד דעמהה הם כן יש לשסוק לגמרי כר׳ הן לקולה והן לחומרה ולה להפוס חומרה דר"מ וחומרה דר׳ בכחמים דרכנן כלע"ד ברור: (פדו) חוקה בדקתו י כתב הש"ך ש"ב ו"ל דחוקה ב"י בודקת לחלוקות שלהן ושל חברותיהן בשנת כבום כלומר ואם חתוא כחם מגדת לחברותיה ובזה"ז לא חזיכן דדרך ב"י בכך ונראה להחמיר שכ"ל ולא ידעתי למה ההמיר בזה"ז כיון שאין דרכן בכך אמאי לא ניחלי בקודם כבום אם נאבד החלוק וא"א לעמוד עלה אם מקדיר או מגליד אך כ"ז לפי פירושו שפירש דר"ל בנוח ישראל בודקוח חלוקיהן ושל חברוחיהן ואם מצאה בו כחם מגדח לחברתה שפיר יש לחלק בין זמנם לזמנינו שאין דרכן בכך להגיד לחברותיהן אך לא ידעתי מנ"ל פירוש זה אלא הפירוש הוא כמ"ש חוספות במכילהין דף ל"ו ע"ב שחזקה ב"י כודקות חלוקיהן בשעת הככום ואם מצאה כתם מעבירה עליו ז' סמנים או חעשה כבום עוב וגמור דהא חזימ דע"י כבום עוב הולך הכחם בלא סמנים וכ"כ העט"ז ח"ל דסחם ישראלית בודקח חלוקוחיהן וסדיניהן בשעח כביסה אפי' אינן שלהן ואם היה בו כחם היחה כובסחו עד שעבר על"ל ולפ"ז אין לחלק בין זמנם לזמנינו דודאי גם בזה"ז בנוח ישראל מקפידין שלא השאר בו כחס: (ב") וגמצא עליו בחם כחב הש"ך וז"ל וא"א לידע הדבר ע"י שאלה כדבסעיף הקודם עכ"ל מלשונו זה מוכח דר"ל כל היכא דא"א בשאלה ואפי' נחכבם ע"י ישרחלית וליחה בפנינו נתי המרינן במקדיר דהרחשונה ממחה ולה המרינן במקדיר חזקה ב"י בודקות חלוקיהן וכמש"ל וזה דלא כם' כו"ם שרלה להסב דעת ש"ך לכונה אחרת וכמש"ל בשמו וליחא: (בז) ואם הוא מקדיר · מ"ש הש"ך להשיג על העם"ז כבר כתב בלחח"מ ש' האשה ע"ש ודע דמוכח מהא דסטיף מ"ז שכתב חלוק שלבשחו בימי נדחה ונחכבם כו' דפסק דאין חזקחו מהכבס ויכולה לחלוח שהיה בו מקודם הכבוס דהיינו דוקא בחלוק שלבשחו בימי נדחה דמסחמת נחלכלך מדם נדחה וספק חס מחכבם או לאו מקרי חלוק שאינו בדוק וכמ"ש הרשב"א בהדיא מש"ה מהורה אבל סחם חלוק שנוחנין לכבס אע"ג שכחבחי לעיל בשם הפמ"ח דהת מיקרי חלוק שחינו בדוק דכיון שפשטה חלוקה ודעחה ליחן לכביסה אינה מקסדת עוד על חלוקה אם מחלכלך עוד וגרע מעד בינוני מ"מ אחר שנחכבם אט"ם שלח בדקה אומו קודם הלבישה מ"מ מיקרי עד הבדוק דמי יימר שהיה בו כחם ואמ"ל שנחלכלך קודם שנחכבם מ"מ י"ל שיצח ט"י כביסה ושחני הכח שלבשה חוחו בימי וסחה שקרוב לודחי שנחלכלך משח"כ בסחם חלוק חו סדין כנ"ל ועיין מש"ל עוד מזה: (פד) שתיהן שסאות - דין זה מקורו מהח דחי בש"ם דף נ"ח ח"ר חרוכה שלבשה חלוקה של קלרה ותצרה שלבשה חלוקה של ארוכה אם מגיע כנגד ביח החורפה של ארוכה שחיהן סמאות ואם לאו ארוכה שהורה ותצרה ממאה ונמצא בזה נוסחאות מחחלפות וליכא נפקוחא לענין דינא מ"מ בכל הנוסחחות איחח חם מגיע כנגד בית החורפה כו' ולח הוזכר חגור כלל וכן הרמב"ם בס"מ מהח"ב והרשב"ח והמור כולן כחבו כלשון הנמרא אלא המחבר בש"ש שינה מלשון חורסה לחגור ואין בזה קפידא דם"ל להמחבר היינו חגור והיינו כנגד ביח החורסה וכמו שפי' רש"י והרע"ב ר"ם הרואה כחם מן התגור ולמטה כנגד בית התורפה והביאו הש"ך לעיל ס"ק כ"א ומ"ם הש"ך שם בשם הרשב"א שחגור הוא הסינר שחוגרות בו הנשים לזניעות אינו חולק עם רש"י אלא שמפרש מאי הוא החגור אבל לכ"ע הוא כנגד בית החורפה ומ"ם הש"ך כשם רש"י ההחבור הוא כנגד ביח החורפה ליחא דרש"י פירש כן על למעה מהחגור אבל חגור עלמו למעלה מכית החורפה הוא והראב"ד חידש דין זה שאף במקום החגור עלמו טמאה כיון דאם היא שוחה מגיע כנגד ביח חורפה ונפחא ליה דין זה מדקחני מן החגור ולמעה ממחה ומן החגור ולמעלה מהורה ואלו חגור עצמו שייר ולא סירש בו מה דינו להיכן שדינן ליה אם למטה או למעלה מש"ה כתב להחמיר דאע"ם שהחגור עלמו הוא למעלה מבים החורפה כיון דע"י שחיה מגיע כנגד ביח החורפה עמחה אבל לעולם החגור עלמו למעלה מביח החורפה האה וכ"כ הרשב"ה בחה"ה דף קע"ח ע"ב וז"ל הני' בפ' הרוחה שחי נשים שלבשו חלוק ה' ה' ארוכה וא' סנכה אם מגיע בנגד בית התורפה של ארוכה שתיהן עמאות כלומר דלכל אחת הוא למטה מן החגור וכו' כנגד בית המורפה של קצרה קצרה ממאה וארוכה עהורה למעלה מן החגור לארוכה היא עכ"ל אלמא דם"ל דהיינו למטה מן החגור והיינו כנגד בית החורפה וו"ל בדף קע"ו ע"ב רחמה על חלוקה מן החגור ולממה פי' חגור סינר שחוגרות בו הנפים לנניטות והוח כנגד בית התורפה ועל חלוקה כל שהוח למטה מן החגור ל"ם כנגד בית התורפה ל"ם מן הצדרים לפי שהחלוק עשוי להההפך ומה שלאחריה חוזר לפנים וכל שהוא למעה מן התבור פעמים שהוא מתכוין כנגד בית התורפה עכ"ל הביאו ב"י סימן זה וכ"ל משום דקשיא ליה להרשב"א כיון דלמטה מן החבור היינו כנבד בית החורפה אם כן למה שינה המשנה בלשונו ונקע ברישה הרוחה כתם על בשרה כנגד ביח התורפה וכו' וגבי חלוקה נקש מן סתגור ולממה וכו' והא אידי ואידי חד שיעורא הוא ולזה חי' משום דים חילוק דבומלא על בשרה לריך שימלא הכחם כנגד ביח החורסה ולאסוקי אם נמצא על לדדים שוקה ורגלים אף ע"ם שהוא למטה מביח החורסה דה"א להדם לבא לשם מש"ה נקש כנגד ב"ה דוקא לאפוקי לדדים דלא אבל בחלוק בכ"מ שימצא בו כחם בשהוא למטח מחגור אסילו מן הלדדים לבים החורפה טמחה לפי שדרכו של חלום להחהפך וכ"כ הר"ן בהדים בחדושיו ר"פ הרוחה רמה"מ שינה לשון הסיפה מרישה יע"ש אכונם מדברי בעל חוי"ם כ"פ הרואה נראה שלא הבין דברי הרשב"א כן שכחב על

להדים מדברי הרשב"ם במ"ה דף ק"ם ע"ם דר' ור"ם לם קאמרי אלם היכם דלם בדקחו וכו' לם ידשנה מחי קחמר דהם בהדים מבוחר ברשב"ח כמ"ה שם דלר' לח חמרינן במקדיר בוודחי

דברי הרשב"א אלו וז"ל וכ"ל דאצ"ל דמה שמן ביח החורפה ולמעלה עד החגור דודאי דחיישינן דמחרתי כנגד בית החורפה ע"י שחיה ששחחה דשכיחה מוכה ששחחה ובעת השחי' מגיע פחלוק שחחח החגור עד לממה כנגד ביח החורפה עכ"ל נרחה שהבין דהרשב"ח ג"כ ס"ל דמן ולמפה הוא למעלה מביח החורפה ולכן קשיא ליה למה כ' הרשב"א דכ"ש למעה מן החגור ל"ש כנגד ביח החורפה ל"ש מן הצדרים לפי שהחלוק עשוי להחהפך ומה שלחחריה חוזר לפרי וכוי גלמה לא נחן מעם גם מה שהוא למעלה מביח החורפה ולמפה מן החגור שהיא פמחה ולזה כ' שחצ"ל זה שהמעם פשום דחיישינן דמחרמי כנגד בים החורפה ע"י שחייה והח ליחת דכל שיקר לת בם הרשב"ה לותר חלה כיון דחידי וחידי לתפה מבית החורפה היח למה שינה הלשון ולא נקם כמו דחני ברישא נגד ביח החורסה לכך כ' דלכך שינה להורות דא"ל כננד בית התורסה אלא דאפי' מן הלדדים וכמש"ל ולכאורה יש לתוכית דהרשב"א לא ס"ל כהרחב"ד דם"ל דמקום חגור עלמו כלממה מן החגור דחי ש"ל כהרחב"ד למה ליה לחרץ דמש"ה נקט מן החגור ולמסה משום לדדים וכו' ח"ל דלם הוי מלי למיחני כנגד בית החורסה משום מקום החגור עלמו. שהוא למעלה מביח התורפה ואס"ה פמאה א"ו דלא ס"ל להרשב"א כהראב"ד בזה ויש לדחות ואני חמה על הש"ג שהבאחי לעיל סעיף ל' דס"ל דאפילו כענד המבור הוא למסה מהחגור וכ' דאין לסרט דלמסה מן החגור הוא כנגד בים החורסה דא"כ

הא חני ליה ברישא ועוד דליכא שום פוסק דמסרש הכי עכ"ל וכי אשחמיטחיה מיניה כל הפומקים שהבחחי לעיל: כלידהר לענין דיכל נכלס דכל שחפשר שבא ע"י שחיה כנגד בים החורפה חישינן לה וכמבותר בש"ע פעיף י"ג והש"ם והפוסקים הנ"ל מיירי היכא שהיא חוגרת חגורה וא"א לכל

לף ע"י שחיה נגד בים החורפה וכבר כחבחי לעיל מזה ע"ם: אך בדין זה שהיחה אחת ארוכה ואחת קלרה ולבשו שתיהן החלות והכחם הוא 'למשה מבים החורפה ולגדולה אינה למטה מבים החורפה כ"ח על ידי שחיה שחשחה הרבה צ"ע אי נימא דחלינן בקשנה דחלינן במצוי פפי מלומר שהוא תן גדולה ובא על ידי שחיה טפי מיכחבר לחלוח בקפנה או ניתא דסוף סוף כיון דאפשר לבא מן הגדולה על ידי שחי' שחיהן טמאוח ונראה להחמיר וכ"כ הר"ן בחדושיו דאפי' אינו מגיע לארוכה אלא ע"י הדחק אפ"ה שחיהן ממחוח והיינו דחני חרוכה וקורה ע"ש: (במ) בר"א בשלא פשטו אותו בלילה . האי בד"א קאי אם הוא למעלה מחנור דשחיהן עהורוח ע"ו קאמר בד"א שלא פשעמו כו' משח"כ אם כפו ראשן דאז בכ"מ שימלא שמאה משום דחוזר הילך והילך כמבואר לעיל סעיף "ד וט"ו ולכן אם שניהן כסו ראשן שחיהן עמאות ואם א' כסחה ראשה אוחה שכסחה ממאה כ"ז סשום וכ"ה בהה"ק ודלא כעט"ז שכ' דאם א' כסחה בו את ראשה אוחה שכסחה עמחה אע"ם ששחיהן הוא למעה מן החגור חלינן יותר בראיות הלילה מראיות היום מפני שאם היחה רואה ביום היחה מרגשת לפיכך חלינן באוחה שכסחה בו בלילה דחלינן שראחה בפינה ולא ארגשה ודבריו המוהים מאד אף שבעל להח"מ העתיק דבריו להלכה עכ"ז אינן אלא דברי חימה וכבר הרגיש בזה המנ"י וכבר כחבחי לעיל מזה כאריכות: (צ) בולן ממאות • כ' הע"ו בשם חה"ח דחפי' בבחו ליסחל בזח"ו כמ"ם במעיף כ"ה ועיין שם ע"ם בזה: רוקא שקנחה עצמה בער שבירה המחבר מחם כרעת הרשב"ל דחינה מללח חברתה אלא כשקנחה עלמה חוך שיעור וסח של מליאת הכחם ומלאה פמאה דססק כבר פדא שם בפוגיא אבל הרא"ש פסק כר"א ולדידיה אפי' אחר שיעור וסח מנאה טמאה מגלח חברחה וכ"ש אם בדקה עלמה ומלאה סהורה דמללה עלמה דלא בעי חוך שיעור וסת וכ' הב"ח ומיהו לא חליכן לקולא אף לר"א לאחר שיעור וסח אלא חוך שיעור בדיקה לחורין ולסדקין עכ"ל וכ' עוד דכ"ז בבדקה ומצאה עמאה דמצלח חברחה הוא דבעינן חוך שיעול בדיקה ולסדקין אבל בבדקה א"ע ומנאה טהורה לענין מנלח א"ע אפי' אחר שיעור זה מנלח א"ע דאיכא סברא להקל ספי לענין מזלה א"ע מלענין מזלח על חברחה כדכ' הרז"ה בהשנות הביאו ב"י עכ"ד וכל דבריו חינן מוכרחים אלח ג"ל כיון דלר"ח חלינן אפי׳ אחר שיעור וסח חלינן כל מעל"ע אחר מציאה הכחם אפי' לענין מצלח על חברחה וטעמא דמלחא דהא קיי"ל בדף נ"ב ע"ב כרכי דחולין כחמה בראייחה כל מעל"ע וכ"פ הרמב"ם בפ"ע מהלכוח א"ב א"כ ה"נ סולין הכחם בראייה שראחה אחר כך כל מעת לעה וכ"ה בהדיא במדרש רבה סרשח וישב סוף פ' פ"ו אמר רבה בר רב חסדא שבעה נאמנים לאלחר ואלו הן החיה והשיירא והמטהרת אח חברתה וכו' והמטהרת את חברתה כדתון שלש נשים ישננת במטה אחת ודם תחת אחת מהן כולן ממאוח בדקה אחח מהן ומנאה דם היא בלבד ממאה אמר רבא ובלבד מעל"ט ופי' במ"כ בשם רש"י מעל"ע משעה שרחתה עד שישנה עמהם עכ"ל וכיפ"ח תמה דהא בס' עשרה יוחסין מסיק ר"ח דוקא חוך שיעור וסת ואיך אמר הכא מעל"ע ולק"מ דהחם קאי אליבא דבר סדא וכבא ם"ל ככי אושעיא מיהו כ"ז לדעת הכא"ש והטור אך הב"י כ' שהרא"ש יחיד בזה מש"ה פסק כאן בש"ע דלא כווחיה אלא בין מצאה טמאה לענין מצלה אח מברחה ובין מצאה א"ע מהורה להציל א"ע לעולם בעינן חוף שיעור וסת שהוא כדי חיוב חטאת הא לא"ה לא ולפ"ז אם שחים בדקו א"ע חוך שיעור זה ומנאה טהור' וסשלישים בדקה א"ע לאחר שיעור זה אע"ג דמנאה נמי שהורה מ"מ היא שמאה והשחים שהורות דבדיקת השלישית אינה מעלה זאינה מוריד וכאלו לא בדקה כלל הוי ולפ"ז כ"ש אם לבשו חלוק א' זא"ז ושחים הראשונות בדקו א"ע כשפשטו החלוק ולא בדקו החלוק ונמלא הכחם אלל השלישית ולא בדקו א"ע מיד חוך שיעור וסח למציאת הכחם דהשחת הראשונות שהורות והג' שמחה דהשחת אם היו השחים הראשונות בודקות א"ע חוך שיעור וסם למניאת הכתם היו מהורות מכ"ש עכשיו שכבר בדקו א"ע קודם למציחת הכתם שיכולין לחלות בשלישית וגדולה מזה כתבתי לעיל שנ"ל לדעת העור דבכה"ג אפילו אם השלישית בדקה א"ע חוך שיעור וסח של מניאת הכחם אפ"ה שחים הראשונות שהורות מטעם שכ' הרמב"ם בפ"ג מהלכות מו"מ שהמולא כחם אינה מטמאה למפרע אלא עד שעח בדיקה ע"ם ואף שהאחרונים לא הבינו כן בדעח העור מ"מ בנדון זה בהשלישיח לא בדקה א"ע חוך שיעור ופת וראשונות בדקו א"ע אחר שפשטו החלוק כ"ע מודים דשלישית ממחה וב' הרחשונות מהורות:

לדע הא דפסק המחבר בש"ע בכדקה ומנאה שמאה חוך שיעור וסח דמללח על חברוחיה ילא מחלק בין חלוק לממה הוא דלא כהראב"ד והרשב"א וסיעתו דס"ל דדוקא גבי ממה וסססל ששכבו וישבו בב"א הוא דתפיל בבדיקה א' חוך שיעור וסת ותנאה סמאה לפי שהוא שיעור וסת לכולן משא"כ בחלוק שא"א אלא בוא"י אינה מנלק לפי שהוא אחר שיעור וסח של ב' הראשונות וכה"ג במטה וסססל אם ישבו או שכבו בוא"ין נמי אינו מציל מעעם זה אבל בבדקו ומנאו מהורות חוך שיעור וסח של מציחת כחם חין חילוק בין חלוק לממה וספסל ולעולם מהני להציל א"ע אבל המחבר סחם וכ' דלעולם מהני בין להציל את חברותיה ובין להציל א"ע בין חלוק ובין במעה וספסל חם היחה הבדיקה חוך שיעור וסח וכדעת הרמב"ם שכתב ב"י שחולק אהראב"ד והרשב"א וס"ל דאין חילוק גם הטור לא הביא דברי הרשב"א בזה ובב"י חתה דלמה השמים הטור דעה הרשב"ה שלרכו של הטור להביה חמיד דעה הרשב"ה וככהן השמים דעתו לנמרי ובחדושי על מס' זו כתכחי לחרץ כיון דכבר הביא הסור במסקיחו לדעה אביו הרא"ם דססק כר"א גם במנאה א' מהן ממאה א"? חוך שיעור וסח אלא דלעולם מצלח על חברוחיה א"כ אין חילוק בין חלוק למטה וססטל והרשב"א שכחב כן אזיל לשיטחו דס"ל דבעינן דוקא חוך שיעור וסח מש"ה מפליג שפיר משא"כ לדעח הרא"ש אח"ז מצאחי כן בס' לחח"מ בס' באשה שכחב כן על הב"י ונהניחי שכוונחי לדעח הגדול ומזה מוכח דס"ל להלחח"מ דלא כהב"ח שהבאחי לעיל דם"ל דאף לדעת הרא"ש זריך שחהיה הבדיקה חוך שיעור בדיקה לחורין ולסדקין דא"כ ה"ל לחלק בין חלוק למעה דודאי א"א שחהיה הפשיעה של ראשונה ולבישה וסשיעה של שחים החחרונות חוך שיעור זה חו כמש"ל דחפילו חוך מעל"ע מהני ומיירי שהיה הכל חוך מעל"ע מש"ה לא מחלק מידי אבל אם היה הפשיטה של אחת מהן קודם מעל"ע י"ל דאף הרח"ש ס"ל כן כהרשב"ל מיהו מחני' לא מיירי בהכי אלא שהיה, הסשיפה של ג' נשים הכל"ש ס"ל כן כהרשב"ל מיהו מחני' לא מיירי בהכי אלא שהיה, הסשיפה של ג' נשים הכל חוך מעל"ע ולפ"ז ל"ק קו' המ"מ שהק' דסדד המשנה לא משמע כן עיין ב"י דלדעת הרח"ש דמחני' אחים ככ"א לק"מ אלא דקו' המ"מ עדיין למאן דבעי לאוקמי מחני' כבר פדא ואי איחא לסברח הרחב"ד והרשב"א קשיא דסדר המשנה לא משמע כן אח"ז ראיחי שנם הב"ח וא איחא לסברח הרחב"ד והרשב"א קשיא דסדר המשנה לא משמע כן אח"ז ראיחי שנם הב"ח חירץ כן כמש"ל כיון דהשור ס"ל כדעת אביו הרא"ם דפסק כר"א אין חילוק בין חלוק למעה וספסל וכחב והכי נקטינן נראה מדבריו שנעה אחר דעת הרא"ם ז"ל שפסק כר"א מיהו י"ל שלה כ' והכי נקטים אלה בדין זה שלין חילוק בין חלוק למסה כיון דבלה"ה הרמב"ם ס"ל הכי אבל בענין בדיקה חוך שיעור וסח י"ל דס"ל כהרשב"א והרמב"ם והראב"ד וסיעתן:
הרבדה לעיל סימן קפ"ז כחב בהנה"ה סעיף ב' דאין אנו בקיאין בשיעור חיוב א"ח לפ"ז י"ל דה"ה בשיעור היוב א"ח י"ל פ"ז י"ל ב"ה בשיעור היוב א"ח הבירל ה"ה בשיעור ה"ה של חיוב העאח נמי אין אנו בקיאין ואם כן נפל דין זה בבירל

אך כיון שלא הגיה הרתב"ם כאן כמש"ל י"ל דדעחו להקל כאן בכחמים דרבנן גם כיון דלהכא"ש א"צ חוך שיעור זה מש"ה סחם כדעת המחבר להקל: (צב) היו שלשתן ערופות · כצ"ל ומ"ם במ"ז ס"ק מ' דנימא מלחת דלת רמית עליה ולת שכית עיין בשו"ח ל"ל סימן ס"ה ובעה"ג סימן ע' ועיין לעיל סימן ל"ד בפ"ז ס"ק י"ב ובש"ך ס"ק כ"ח ועיקר בזה כל שחתרה סעשתה זה להיזה כוונה ודחי דככה"ג ליכה לתימר מלחה דלה כמי' וכו' הו בזמן קרוב מקולקלת למנינה נראה שחולם אוה וס"ל דים בכחמים משים וסח שכחב וז"ג בש"ך ס"ק ס"ו : ולחינו רגיל קלת כמ"ם מ"ו ומיון למיל סימן י"ח סעיף ד' ובסימן כ"ג בש"ך ס"ק ס"ו : מקולקלת למנינה נראה שחולם אוה וס"ל דים בכחמים משים וסח שכחב וו"ל וכווגה אמרו מקולקלת למנינה נספד בעת הידוע לנדחה ונחקלקל לופתה עכ"ל כבר כתבחי לעיל מס

בהכריתו לפירוש זה ע"ש: האדרונים העמיקו כאן כשם הרש"ל שכתב כשם מהר"ם על משה מוכה שמין דבר פשום שכתמיה סהורין אפילו אם בשעת וסח לא בדקה עצמה ושוב בדקה פצמה וחלאה כחמים על חלוקה ושל סדינה דמהורה עכ"ל ופשום הוא דאפי אם מלאם פצמה וחלאה כחמים על חלוקה ושל סדינה דמהורה עכ"ל ופשום הוא דאפי אם מלאה דם פחמים בשעת וסחה דסהורה היא ואפי אם יש לה מכה שאינה יודעת אם מולאה דם אפ"ה מהורה ואפי אם מולאת בשעת וסחה וכמש"ל סימן קפ"ז בהנה"ה ססע"י ה' דבכהמים

הרב בפ"ז הכיא כאן חשובת הרמ"א נסימן נ"ז והשיג עליו והש"ך בנקה"כ הסכים שם בש"ז לדינת וז"ל הכמ"ת שם וששחלתם ע"ד הכתם שתנתה חשה בחלוקה והיה יותר מכגרים אך שהיה לאשה חמפין ומכוח המגועלים בדם והנה זאת האשה היחה רגילה בשעת מציחת הכחם לרחות מרחה לבן וירוק הכשרים וכל חלוקה היה מלוכלך מכחמים הירוקים ולבנים ההם וברחש חחד מן הכחמים ההם היה נמצח המרחה חודם והיה החודם סביב הכתם הלכן כדמות דבר לח המהפשם בכבד לכן והיה נדמה למרחית עין שמרחה החודם היא קצוות כתם הלבן ושהכל כתם אחד וששאלתם אם אזלינן בכתם זה לקולא ולחלותו במספין שבנופה מאחר שנמצא סמוך וכביב התראה שיצא מגופה עב ל השואל - חשובה אע"ג דחכמים הקילו הרבה בענין הכחמים הואיל והם תדבריהם וכו' מ"מ בכה"ג נראה דטמאה מאחר דחיכה הוכחה שהיה מגופה עם הכהם הלגן דהה כתב בחה"ד סימן רמ"ו דמרחה לגן וירוק נמי מן המקור אחא אם כן בידוע שנפחח מקורה שיצא ממנו הלבן והירוק אם כן וודאי מראה האודם נמי יצא משם מאחר שנדמה הכל לכחם אחד וטמאה ואפי' לא יהא אלא ספק אם הוא כהם אחד או לאו נראה דאזלינן להומרא מאחר שידוע שנפחח המקור למראה לוגן וירוק חוששין בגם האודם ילא משם וראיה מהא דאמרינן ר"ם הרואה כחם א"ש בדקה קרקע עולם וישבה עליה ומנאה דם עליה עהורה כו' וקאמר החם ח"ש עד שהי' נחון חחת הכר ונמצא עליו דם אם עגול פהור אם משוך פמא ה"ד אי ארנשה עגול אמאי פהור אלא לאו דלא ארגשה וקחני משוך פמא וכו' והשתא יש לדקדק אמאי לא משני דמיירי ככה"ג שנמלא עליו גם כן מראה לכן וירוק דמשוך הוא טמא דוודאי עם המראה הלכן וירוק בא מן המקור משא"ב בעגול דאפשר למיחלי במאכולת מיהו יש לדחות ראיה זו דהתם קאי אליבה דשמואל דם"ל דהינה תממחה עד שתרגים דווקה ולה בע"ח ולכן פריך שפור ה"ד וחדע דלפי המסקנא דהלכתא פשישא דעמאה אם בדקה א"ע ומנאה עליו כחם משוך וכדפסקינן החם הלכחת ואפ"ה פריך אי דלת תרגשה משוך לתחי שמת אלת אליבת דשמואל פריך הכי דם"ל הרגשה דווקא ולא קיימי במסקנא הכי עכ"ד ודבריו חמוהים מאד כעיני ולא ידעמי במה דחה הרחיה זו דלכחורה רחייתו נכונה דתוכח מכוגיא זו דהיכא דתלחה מראה פתא אצל מראה טהור שהוא בוודאי מן המקור לא חלינן להמראה שמא במידי אלא אמריק כי היכי דהאי ממקור אחיא האי נמי ממקור אחיא ואפי' אם המראה שמא הוא סחום מגרים ועוד אפ"ה לח הליכן בדם מאכולת כיון שהוא סמוך למראה הלבן או ירוק שהוא מן המקור דחלח"ה קביא מהי מק' הש"ם אשמואל מהא דעד הנחון חחת הכר אי דארגישה כו' הא י"ל דמיירי בארגישה אלא שתנאה נמי על אותו עד מראה לבנה וירוקה שהוא בוודאי מן המקור ומש"ה משוך ספאה דחזקח דם קנוח שהוא משוך ומגושה אמיא אבל עגול סהורה כיון דאיכא רגלים לדבר שאינה מגופה כיון שהוא עגול מש"ה פהורה וחלים בדם מאכולת זהא דארג שה חלים הרגשה במראה לבנה וירוקה וכמ"ש בחה"ד שם דחלים בהכי א"ו מדלה מוקי הש"ם בהכי ע"כ ג"ל דם"ל להש"ם דחין לחוקמי בכה"ג דחם כן שנמגה על העד גם כן מרחה לכן וירוק אפי' עגול נמי יהא סמא דכיון דהאי ממקור אחיא י"ל דהאי נמי ממקור אחיא או י"ל דס"ל להש ם דאי מיירי בכה"ג אם כן לא הוי פליגי רבנן אראב"ל וכדמסיק כ"ם הרואה וס"ל דחפי משוך מהור וכדמוכה החם וכמש"ל בשם הרמב"ם בפירוש המשנה דחכמים לקולא פליגי ואי דמיירי בכה"ג לא היו חכמים הולקין ומטהרין ום"ל דתליכן אפי׳ משוך במאכולת דכיון דנמלא אלל המראה שהוא בוודאי מן המקור י"ל דהאי נמי מן המקור אחיא א"ו דלא מיירי בהכי ומש"ה מק' שפיר ואם לדברים אלו נהכוין הרמ"א ז"ל לא ידעחי מה השיב ע"ז וכחב מיהו יש לדחות ראיה זו דהחם קאי אליבא דשמואל דס"ל דאינה מעמאה עד שתרגיש כו' הא קושייחו היא דה"ל לאוקמי דמיירי בדארגישה ואם שלא לזה נהכוין הרמ"ח ז"ל כמ"ם שיש רחיה מסוני' זו לח ידעחי כוונחו כי חין שום החחלה לדבריו ומין לדחוח לרחיה זו דמש"ה לא מוקים הש"ם בכה"ג משום דם"ל דאם כן אף בעגול פמא כיון דהרגישה לא חליכן להרגשה במידי אחרינא אלא אמריכן דהרגשת דם הוא דז"א דהא השחא נמי משני דהרגישה ואפ"ה עגול טהור דחלינן להרגשה בהרגשח עד א"כ ה"ג המ"ל בכם"ג דהלינן בעגול ההרגשה ליחה לבנה היה והדם ממחכולה הוח ח'ו מדלח מוקים הכי מוכח כיון דנמנא אנל המראה שהיא וודאי מן המקור לא חליכן להדם שהוא מעלמא ואפיי בפחום מכנרים וזה הוא דלא כמסקנת רמ"א בתשובה שם דמסיק דעכ"פ פחות מכנרים חלינן דמעלמא

אתיא אפי' נמלא אלל מראה לבנה וירוקה שהוא וודאי מן המקור:
אך כראה דיש לדחות ראיה זו מה"ע דלא ניחא ליה להש"ש לאוקמי בכה"ג ההא
שתמא קהני עד שהיה נחון מחת הכר וכו' אם משוך וכו' ואי דמיירי בכה"ג היה לו לפרש
שממלא אלל המראה אחרת שהוא וודאי מן המקור מש"ה ניחא ליה לשנויי שפי לעולם דארגישה
ואימר הרגשת עד הוא:

תו כ' הרמ"ל בחשובה שם וו"ל אך יש להביא ראיה מהא דאמרינן החם אמר רבא נמצא עליה מין א' חולה בה כמה מינים 'עד א"ד נחעבקה במין א' חולה בה כמה מינים מימיבי נחעסקה בחדום אין הולה בה שחור כי קאמר רבא דאחעסקה בחרנגולת דאיה בה כמה מינים ומבוחר שם בפירש"י וחום' דלל"ק הם נמלא עליה מין ה' שידוע שבה מעלמה כנון שהוא למעלה מן החגור חולם היא בו כמה מינים דאמרינן כמו שזה כא מעלמא ה"ה שאר מינים ואפי' לל"ב דלא מקיל כ"כ מ"מ הרי קמן דאם נמעסקה במין א' חולה בה כמה שאר מינים ואפי' מיני דמים דאמרינן כמו שזה מעלמא כא ה"ה מינים אחרים ואולינן בה לקולא מאחר דאיכא סוכחה דאחי מעלמא אע"ג דאין זה מין עלמו כ"ש שניזל לחומרא לחלות מין א' בחברו לומר שכמו שוה המרחה הירוק והלכן בח מן המקור ה"ה שמרחה חדום בח מן המקור דהח חמרים דיותר חלינן לחומרת בדבר המוכח ממה שחזלינן לקולת תע"ם שתינו חלת כהם דרבנן דגרסינן החם האי איחחת דמשחכת לה דמת במשחיתת וכו' והחני' אין שונין בעהרות כי אתרים אין שונין לקולת אבל לחומרת שונין כו' עכ"ד כבר עתד ע"ז בע"ז דלפ"ז היה לע לומר אף אם נמצא המראה חדום רחוק מזה הלובן נמי שמאה דומיא דנמצא עליה מין א' דחולה בה כמה פינים ודומיא דנהעסקה בהרנגולה דמיני' יליף הרע"א לדין זה דהא החם א"ז שיהיו סמוכים אם לזה וא"כ ה"ה בזה והא ודאי ליחא דא"כ כל אשם שיצא ממנה מראה פהור נימא דכל כחם שלה פמא אפי' יש כמה לחלות ובגמ' ופוסקים לא חילקו כדבר זה ומביא ראיות לזה מש"ש ואף דרמיותיו יש לדחוה וכמ"ש בנקה"כ מ"מ הדין דין חמת דוודתי בשני מקומות חין שום ה"ח לאסור ומעשה בכל יום שחולין כחמים במה שיש לחלוח אע"פ שיש בחלוקם כמה כחמים לבנים וירוקים ואין לך סדין וחלוק של אפה שאין בה כחמים מתראות מהורים שמנושה ולפי דין אה יהיה רחוק לעולם למהר ולחלות הכהם ולומר דמעלמת אחי" דע"ם הרוב מתלאים כחמים מתראות שהרוח שידועים דמגופה אחים ואפי" אם הרצה לומר של החמיר אל החמיר הללבה כמלא **התראה פתא והפהור שתוכים זה לזה וכדמשמע מדבריו אכחי קשיא לפי שברהו דלמה בנמצא** שליו מין א' חולה בו כמה מינים וכן בנהעסקה בחרנגולת דחולה כו כמה מינים וחפי' נמנחו בחוקים זה מזה ומנו הכא בעי סמוכים זה לזה דהת אם לקולא חלינן אפי' ברחוקים כ"ם דים למלות אפי' ברחוקים כי היכי דהאי ממקור אהיה האי נמי ממקור אחי' א"ו ג"ל כמ"ש הפ"ז דנה דמי' כלל זה לזה דוודתי כל היכה דחפשר למיחלי לה גזרו כלל על הכחם ומעיקרה בשנזרו על הכחם לא גזרו אלא היכא דליכא למיחלי דמעלמא אחי והא דאמרו בנמלא בה מין <mark>אחד דחולה בה כמה פינים לאו משום דהאי</mark> מעלמה אחיא ה' ג באר כממים פענפא אחי' אלה דאון סכי אמריכן כיון דמן הדין היה לנו לחלות בכחמים דמעלמא אחיא כיון דלא הרגישה אלא דמסתריכן משום דהא בלשר לא נתפסקה ובשוק של שבחים לא עבדה מש"ה גא הריכן דמעלמא אמיי דאם אימה דמבלמא לא ידעה אמי דמשלמא אחיי דמב אחרי דאם אימה אמני דמב אחרי דאם אימי דמב אים היי ובשום אחרי דאם אים היי דמב אום במשלמא שלים מין א' דוודאי מעלמא אחי' וביא

לא ידעה מהיכן כא עליה אמריטן כי סיכי דלא יהכה דעתה לידע מנין הכחם זה כא לזה ה"ד נחשפסקה או עברה כלא דעת במקום כחמים או שניחז עליה ממקום אחר ולא ידעה משום הכי מהורה אבל לא מפעם כי "היכי דהא מעלמא אחיא ה"ה שאר כחמים ודאי אינו וא"כ כאן דאף על גב דהמראה לבנה וירוקה מגוסה אחיא יש לנו לושר דהדם ממכה אחיא או משאר דברים שאנו יכולין לחלות :

בם מה שהביא ראיה מהא דנחשסקה בחרנגולת אין לזה דמיון וראים כלל דאמו אמריק כי היכי דהאדום מחרנגולת אמיא ה"נ שחור אלא הסעם כיון שיש בחרנגולת כמה מיני דמים וליכא כאן שיש בחרנגולת ממיא ה"נ שחור אלא הסעם כיון שיש בחרנגולת כמה מיני דמים והיא נמעסקה בו מש"ה חגלין בו כמה מיני דמים וליכא כאן שום קולא לחלות זה בזה אלא שכך הוא עיקר הדין כיון שנחעסקה בהרבה מיני דמים יכולה לחלות כמה מיני דמים אבל מנ"ל למילף מכאן דאם נמצא מראה אחד שהוא מן המקור דלא חליק שאר מראות במה שיש לחלות דאף שיש במקור כמה מיני מראות מ"ם מאן לימא לן מדהאי מן המקור ה"ג האי וליכא אלא ספק אם מעלמא אחיא או לכו ככחמים דמולין בכל דבר היכול לחלות וכבר עמד ע"ז בפ"ז על מה שהביא הרמ"א ראיה מחרנגולת יע"ש :

אך מה שהביח הרמ"ח רחיה מהם דם' בח סימן דף נ"ב כהח דחמר רבח בהח זכינהו ר"ח ב"ח לרבנן מ"ש פחוח מג' בריסין במקום חחד דלח חיישינן וכו' ג' גריסין במקום אחד נמי נימא חרחי ופלגא מנופה חזיא ואידך אגב זוהמא דם מאכולה הוא ורבנן כיון דחיכא לפלוני כגרים ועוד לכל יומא חלינן ע"כ מדקאמר וחידך אגב זוהמא דם מאכולת הוא דל"ל אגב זורמא דם מאכולת הוא אפי' בלא אגב זורמא נמי דהא חלינן בפחות מכגרים ועוד במאכולת אע"ג דלא הוי ביה זוהמא בהחלה אלא ש"מ בכה"ג לא חלינן שמקנח אחא מגופה ומקנחו אתא ממאכולם דאיך יחרמה שיהיה זה אלל זה ויהיה כחם אחד משני דברים אם לא שאנב זוהמא דרכן של מאכולת בכך אבל בעלמא דלא שייך למימר הכי לא חלינן דמיחרמי וח"ל אם כן אמאי ם"ל לחכמים דאית ביה משום זוב וראחה לכחם זה בב' ראיות ואיך יחרמי שיהיה הכל כחם אחד ז"א דחדא דיותר פדמין לחותרא פלהקל ועוד דשאני התם דחליכן הכל בראיות גופה דעביד דמתרמי להיות הכל כתם אחד אבל אין לומר שמקנת הוא מן המקור ומקלמו ממקום אחר ונעשה הכל כחם אחד עכ"ד י ולכחורה הוא ראיה נכונה ובע"ז לא הביא ראיה זו ומ"ש ע"ז בהשובת מעיל לדקה סימן כ' וז"ל וגם הגוף הראיה של ברב ים לפקפק קלת מה שהביא ראיה מדברי רבא שפיים אגב זוהמא וכו' די"ל דהולרך לומר כן לדברי תאן דפליג לקמן שליה דר"ח ב"א דבעינן דווקא הרגה הוא דחולין ואי לאו אין חולין להכי אינשריך ר"ח ב"א לומר לדידהו בזה דאיכא זוכתא נחלה בה דאגב זורמא שכיחי ונחלה מבלי הרנה עכ"ל דבריו דחוקים דאע"ג דאגב זוהמא שכיחא מאכולה פ"ש כיון דלא הרגה לא חליכן לרבכן דסליגי לקמן אר"ח ב א ואמרו הרגה דווקא דאסו רבכן דסליגי אר"ח ב"א לקמן ואמרו דהרגה דווקא משום דלא שכיחא מאכולת פליגי וודאי דאף רבנן ס"ל דשכיחא מאכולת אלא דס"ל דאין למלוח אלא בהרגה דלא חלינן שנהרגה משילא ואם כן מה השיב כאן ר"ח ב"א דשכיחי אגב זוהמא מ"מ מאן לימא דנהרגה ב

דעוד אין אפשר לומר דרבנן דהכא הן רכנן דהחם דפליגי אר"ח ב"א אם כן ל"ל ג'
גריסין וטוד דווקא אפי' בפחוח נמי אסשר לחוק לשלשה ראיוח א"ו מש"ה בעי' ג' גריסין
ועוד משום דס"ל דאין להחמיר בכחם אחד מאלו ראחה בשלשה כחמים בחוק אחד או בשלשה
ועוד משום דס"ל דאין להחמיר בכחם אחד מאלו כאחה בשלשה כחמים בחוק אחד או בשלשה
מני שישור זה ואם כן מוכח דחכמים דהכא ס"ל כר"ח ב"א בזה דחלים במאכולת אפי'
בלא הרגה - ואולי סבירא ליה להמעיל לדקה דמש"ה בעים לחכמים כחם גדול כדי לחלק
לג' גריסין ועוד לפי שאין דרכה של אשה לראות ראיה מעוסה בסחום מכגרים ועוד
ובחש"ל די"ל כו :

דערד יש להבית רחיה לדברי הרמ"ח מהת דגרסיק בפ' הרותה צעי ר"י נחעסקה בכנרים ונתנא עליה כנרים ועוד וכו' וססק הרא"ש לחומרא דלא חליק אומא אמרים דלא עביד דמחרמי משני מינים אהדדי ואם כן ה"ה בנדון זה ואפי' לדידן דפסקינן לאבעיא זו להקל ודלא כרח"ם י"ל דווקא היכא דאפשר למחלי במאכולת משום דאגב זוהמא דם מאכולת אחיא אבל בשלמא לא אמריכן הכי ועוד דהא חכמים דפליגי אר"ח ב'א ס"ל אפי' במאכולם לא אמרינן הכי וכ"פ הרמב"ם כפ"ם מהלכוח א"ב כחכתים ואם כן כ"ם דבעלמא לא אמרינן הכי מיהו נראה דיש לחלק בין שהוא הכל מפראה אחד או משני פראות וכפו שרלה גם הרמ"א לחלק ליה ממה דנמנה עליה מין החד וכו' משמע דחין לחלק בהכי הבל לפמ"ש משם ראים לנדון זה אם כן שפיר יש לחלק כן סיכא דשניהם ממראה אחד אמריכן כיון דמראה אחד לשניהם והם זה אלל זה משחמא כחש אחד הוא משא"כ כשהן שתי מראות אע"פ שהן זה אלל זה אמריט דמחרמי בהדדי ולא אמריט כיון דהאי ממקור הוא האי נמי ממקור הוא דאע"ג שנשחח המקור לזה מ"מ לא בא עמהן דם דהא חזיט כמה כשים שניגרין מהן ליחה לבנה חמיד והדם חינו בח חלח לזמן וסחה ועפ"ן נרחה שהדין עם הע"ו דחין לההמיר בזה דאע"פ שסמוכים זה לזה יש לחלות במה שיש לחלות אם לא באותו ענין שנשאל רמ"ח עליו שלמראית עין היה נראה שהאודם הוא קצוות המראה מהור שהיה מתפשת והולך סביבות התרחה פהור כעין קו אודם יסוב חותו בזה הסכים הפ"ז עם הרמ"ח שהוא וודאי פמח אבל בלח"ה אלא שהתרחה סהור ושתא סמוכים זל"ז אוחו המראה כאודם הולך ומחששט על המראה השהור או איפכא לא יצא פדין שאר כמש וכל היכא דאיכא למחלי החודם דמעלמת חהי חלינן אך כשו"ח מ"ל סימן הנוכר כחב דאפי' בכחם שהוא מוקף בעוגל והמונה נפלחה שנרחה בעין שהכל החפשפות חחד יש להכל כל שחין החודם שבו כגרים וחל החמה אף שנרחה שהכל כחם חחד והחפשפות כלבן מכל מקום י"ל שדם מחכולת נתערב בעודו לח והשבע דחה חלק החדום ללדדיו והכי גם חם בח מן הגוף ע"כ חנו צ"ל בכה"ג שהרי הכחם מחוכו לבן ול"ל שחלק אדמימוחו נדחה ללדדיו ואל חחמה שנחלה במקרה רחוק כזה דכל שהוא חשש מאכולת חליט אפילו ביוחר רחוק משום דאין לך כל סדין שחין לך כמה פיפי דם מחכולת ולח הנחת בת לח"ח יושבת תחת בעלה וכחים דהם אם נהעסקה כגרים ונמלא עליה כב' גריסין קיי"ל דסהורה דאמרינן דמחרמי מאכולה אלל הגרים שנהעסקה אלא שאין חולין בב' מאכולות וא"ז דאל"כ אין לך כחם שיסמא שנחלה בשנים ושלשה מחכולות וחין לדכר סוף ובשלה גזירת חכמים חבל דם שנחשסקה כו אם חולין שבא כלדי דם מאכולת ואלו החפסקה בשני זמנים כשני סלפים ונמלא פליה ב' סלפים במקום אחד תכוון נראה לכאורה מדלא הזכירו הפוסקים דין זה שאין חולין אותו להקל לומר דאיחרמי שיכא זה בצד זה דאף בכה"ג הולין ועוד ראיה שלא גזרו כלל על אדמימות קסן מכגרים שמקיף הלבן דאל"כ אף אם כל כמות הלבן עם האדום שמקיפו היה פחות מגרים סיה מן הראוי להחמיר כל שיש לבן בחוכו באמשיפו דאלו מן המאכולת לכן שבחוכו מנין ואם כן לא ימלם ששום אחד מן הפוסקים היה מזכיר החידוש הזה וכו' וכ"ו שכחב הרמ"ה לה חשם הלה בידוע בודהי שהלבן בה תמנו כגון דשכיח שרחתה בבדיקה כן ממש כדמוחו ולומו אבל בנסחפק אם גם הלבן ממנה אף שאין לה מקום לחלוח בו הלבן אפילו אם האודם המקף את הלכן הוא יותר מגרים חלינן להאודם אם יש לה מקום לחלות כו וכת"ם הרמ"ח שם והנני כוחב דברי להלכה חבל לח למעשה עד יסכימו עסי מבעלי הורחה המפורסמים ומה שחשש הב"ח בסימן קש"ח לליקוי כזה דווקם באם ראחה כן ע"י ראים דא"ל שיעור א"נ במלאה אותו מהחלה כולו ירוק או לכן ואחר כך נשחוה לפנינו אבל בלא"ח אחרינן שהיה בו מערוכה דם מאכולת ודוק עב"ר הנה מרוב ענותנותו לא רצה לסמוך על דעחו מ"מ לענד"נ שיש לשמוך על דבריו להלכה ולמעשה דאם הוא פחות מכברים ועוד אף שלפי תראית העין נראה שהקו יסוב להעוגל לבן שבחובו מ"מ י"ל דדם מאכולת הוא דחף חם הוח מנושה ע"כ נ"ל דהעבע דחה להחודם עד שיסבב להעוגל כמו כן י"ל בדם מחכולת שבחוכו שהשכע דחה חותו וחדרבה נרחה מהש"ם דחם בחה מעלמת י"ל שקרה מקרה שנעשה בחמונה משונה ונפלאה משא"כ כשבא מגושה אין סברא כ"כ שבא משונה בחמונה שהרי בש' הרוחה מבעיח לים כשיר מחי וכו' וסירשו המפרשים דמבעיח ליה כיון שהוח משונה (בריי מהרה)

משונה פי נימא אלו מגוסה היה לא היה בהמונה משונה כ"כ וע"כ דמעלמא אחיא אלמא דם"ל להש"ם כיון שהוא משונה בהתונח הכחם יש לחלות מפי דאתי מעלמא מבגופה ואם כן שפילו היה העוגל אודם שסביב יותר מכגרים היה אפשר להקל לחלות היכא דאיכא למחלי בכל שם השונה בחמונה נפלחה אין זה הוכחה שמגופה אחים ואדרבה מפי יש למלוח מעולת אחים דמן במונה למים מחון לחמונה זו ואי במעלמא אחים דמף שהוא סביב להעוגל או מגופה היחה מאן היה מכוון לחמונה זו ואי שקרה המקרה או שכן העבע של האודם ה"נ י"ל אם האודם אחיא מעלמא ועוד מתעשם שבה לפני ר"ע בחשה שחמרה לו רחיחי כחם ומיהרה מחמח מכה שבגופה שחמרה לו שהיה לה ואי ס"ד דבכה"ג לא חלינן למה לא חשש ר"ע שהכחם הוא בתמונה כואת ואז לא חלינן במידי דהת הכהם לא היה לפני ר"ע וכמ"ש הראב"ד והרשב"א ז"ל מדלא אמרה לו כהם זה כאיחי אלא אמרה לו כאיחי כחם משמע דלא היה הכחם לפני ר"ע ומוה הוכיחו דא"ל הדם להקיף אם דומה להדם שאנו חולין בו אלא מן הסחם אנו חולין אודם באדום . ואם כן למה לא נוס ר"ע להביא לפניו הכחם משום שמא הכחם הוא כה"ג והע"ז סחר פם ראיה זו מר"ם לדברי הרמ"א דלסברהו אף בסמוכים זה לזה מראה מהור עם מראה ממח לא חלינן אם כן אמאי לא חשש ר"ע לכך חה ק' נמי לפי מכקנהו שהסכים להרמ"א היכא שהוא בחמונה זו בהקו אודם מכבב להלובן דלא חלינן אם כן אמאי לא חשש ר"ע להכי הגם שי"ל דהפ"ז לא כ"כ אלא לשי פברת הרמ א דס"ל דאם אנו אומרים להקל כ"ש לדקה להקל ובלמ"ה מה שהוכיח הרמ"ה בחשובהו דאם הלינן להקל כ"ש להחמיר ומביח ראים מחוםפות ר"פ הרוחה כחם הנה הר"ן שם בחדושיו כחב בהיפך דבכחמים דרבון חלינן להקל אבל לא לחומכא לדבריו פ"ל דשאני גבי משחיהא דאמר דבונין להחמיר אבל לא להקל דש"ה דמין כאן מקום להלוח אבל היכא דיש לחלות דמעלמא אחיא עפי מיסהבר להקל מלהחמיר

וכבר שמדו על חקירה זו כשו"ח מוהר"ם לובלין והכואל הגאון מוהר"י סג"ל וז"ל הגמון מוהר"מ לובלין סי' ב' השוכה וכו' ואומר שעיקר הישוד שנבנים עליו דברי שאלם כ"ת הוא לדעת אם בעעם שאמרו רז"ל שאין האשה פמאה עד שחרגים גזה"כ הוא או העעם דכשאינה מרגשת דאיכא לספוקי שאין הדם ממנה אפי' היכא שכדקה המקום שישבה עליו אימור לא שפיר בדקה לכן לריכה שתרגיש שאו הוא בירור גמור שהדם ממנה אבל אין ה"נ אסילו כלא הרגשה אי איכא ידיעה ברורה שהדם ממנה אפי' לא הרגישה ממאה ומינה נמי אפי' היכח דהרגישה אם אותה הרגשה אינה בבירור שהיא הרגשת דם אינה שמאה דהא השחת נמי ליכם ידיעה ברורה שהדם ממנה וח"כ נרחה לברר זה מסוגיה דשמעהה ר"פ הרוחה דחיהה החם אמר שמואל בדקה קרקע כו' ח"ם האשה שעושה לרכיה וכו' ה"ד אי דארגשה יושבח אמאי טהורה אלא לאו דלא ארגשה וקחני עומדת טמאה ומשני לעולם דארגשה ואימור הרגשה מ"ר הוא כו' וא"כ בעומדת אמאי עמאה דהא בעומדת נמי ליכא ידיעה מבוררת דהא אפשר דלם הדר מ"ר אלא מכה יש לה במקום מ"ר וממנו יצא הדם והאי הרגשה הרגשה מ"ר הוא ובו' עכ"ל וכחיה זו חין בו ממש דוודחי מן הסתם חין לנו להלוח במכח וזיל בתר רוב נשים שחין להם מכה כלל דאל"כ לא ממלא לעולם שההא אשה עמאה נדה דנימא מכה יש לה במקור א"ו דלא חיישינן למכה אלא היכא דמוכח ומה"ע משמא ר"מ בעומדת משום נדה וכדאי לעיל די"ד ע"ב ולא חלינן במכה אלא היכא דמוכח כגון ביושבת לפי שאין דרך לדה"מ לנאת עם מ"ר מש"ה חלינן במכה אבל בעומדת דדרכה בכך איידי דדחיק לה עלמא מש"ה אמרינן דוודאי מן המקור הוא דרוב דמים שבאשה מן המקור הוא ורוב נשים אין להם מכה אלא הכי איכא לאקשויי דאי ס"ד דמעמא בהקפידה החורה על ההרגשה לפי שע"י הרגשה נחברר שהדם ממנה ה"ל לאוקמי דמיירי שלא הרגישה אפ"ה עומדה עמאה כיון דוודאי שהדם כא ממקור לא בעיכן הרגשה ושמואל לא אמר אלא בבדקה קרקע עולם אע"ג דקרקע עולם מיבדק שפיר כדמסיק אפ"ה חליכן דלא בדק שפיר וכ"מ האשון בגמ' דמסיק לקמן אפי' קרקע עולם דמיבדק שפיר דחיכא למימר מגופה אחיא טהור וקשה מאי איכא למימר דקאמר וכך ה"ל למימל דנודחי מגופה אחיא א"ו אע"ג דקרקע מיבדק שפיר מ"מ לאו וודאי הוא די"ל דלא בדק שפיר אלא דמסחבר דמגופה אחיא דהא בדק לה ומש"ה אמר הש"מ דא"ל וכו' וא"כ ל"ל להש"ם לחוקמי הח דחשה שעושה לרכיה בחרגשה אין דעעם דהרגשה הוא מגוה"כ אפי לרואה וודמי בלח הרגשה מהורה מן החורה וכן הק' במוהרמ"ל שם עוד הביח רחיה מהח דמקשה כש"ם התם מעד הנחון חחם הכר ומהא דנמנא על שלו וכו' אי דלא ארגשה כו' דמה קושיא דהם החם כיון דוודחי מגופה אחים דהם משוך הום ומקנוח אחים וגם נמגא על שלה אוחיום ע"י בדיקה דודאי מגופה אתי' אפי' בלא הרגשה טמאה למאי דס"ד השהא א"ו דהרגשה גזה"כ לרואה ממש ששופעת דם מא"מ טהורה בלא הרגשה עכ"ד : "הוא אפי

הלו קצ"ה ולהם דלא ק"מ וחחלה נעמוד על כוונח כש"י במה שפי" שם בסוגיא דף ג"ח בד אשי א"ש דאמר כר' וחתיה וכו' וז"ג ר"א אמר שעמא דשמואל דאמר לעיל בדקה קרקע שולם וכו' לאו משום הרגשה אלא כר"ל שלמר לא הזכירו חכמים גזירם כחם אלא כר"ל כ"ל דאמר לא הזכירו חכמים גזירם כחם אלא בכ"ל הדבר המקבל מומאה הלכך כל הגי חיובחא לאו קושיא ניהו דשמואל לא איירי בהרגשה כלל מכ"ל דאמר דברי בש"י אמוחים דהא שמואל גופא אמר שמ" בבשרה וכו' ודוחק לומר דם"ל לרש"י דהאי דקאמר בבשרה לאו מדברי שמואל גופא אמר שמ" בכשרה וכו' ודוחק לומר דם"ל דאה דוחק וכבל עמד בזה מ"ו הצאון בם' שב"י סי מ"א והק' כן אך גם דבריו שם ממוחל במוח לשמואל במח שכי ליישב פירש"י והן במה שכ' עוד שם בענין זה ועי"ש לכן לע"ד דרש"י ס"ל דהא דמסיים שמואל שנא" בבשרה עד שחרגיש כו' אליבא דר"א ה"ק דמן החוכה בעינן הרנשה שמאל מכר שהדם מבופה אחיא אכל בלא הרגשה י"ל דלאו מגופה אחיא וחלים דמעלמא אחיא ואפי' בבדקה קרקע עולם י"ל דלא בדקה שפיר וכדש"ל להשואל במוהרמ"ל אלא דחכמים מואל ליה להש"כ מעיקרא אמלי לא התכמים מחלי והליה להש"כ מעיקרא אמלי לא לשניי דשאני החם דודאי מנוסה אחיא מש"ה אפילו בלא הרגשה מתאה וכקו' מוהרמ"ל ו"ל לאור דשלי מתיקרא דהם מעיקרא דשמואל סבר בבדקה קרקע עולם דשהורה לגמרי אכילו לשרב את הוב"ל מתיקר הבורה לגמרי אביל להי כל כאי מובל לה הרגשה מואל והא המשה להיל לא בדקה מרקע עולם דשהורה לגמרי אכילו וע"ב צ"ל כחי' החום' בשם הר"י דשמואל סבר בבדקה קרקע עולם דשהורה לגמרי אפיל וכ"ז ניהא שה בעמא דשהול דמטהר לנמרי משי' מכובה ואמור הרגשה ולאו אדשהה וכו' וכ"ז ניהא מי פעמא דשמואל דמטהר לנמרי אפי'

מדרבט בבדקה קרקע עולם הוא משום דגזה"כ הוא דאפי' ברואה ממש מנופה פהורה כלא סרגשה ולחו משום דמשטיקה מפהר לה שפיר י"ל דבשלמה היכה דומן כחוק הוה יש לפמה הכחמים דאימור ארגשה ולאו אדעחה אבל אי נימא דטעמא דשמואל דט"ל דמש"ה הצריכה החורה הרגשה כדי שחדע בוודתי שהיא מנוסה וכ"ז שלא נודע בוודתי שהוא מנוסה מהורה ואף הכמים לא גזרו בה למאי דם"ד השתא א"כ קשה מכל דיני כחמים דהא לעולם בכל הכחמים דעלמא יש לספק דלמא מעלמא אמים ואמאי ממאה א"ן נ"ל דטעמא דשמואל דבלא הרגשה מהורה מגזה"כ אפילו ודאי ראהה וגם רבנן לא גזרו בה היכא דודאי לא הרגישה וכגון שהוא מזמן קרוב אבל היכא שהוא מזמן רחוק דאיכא למימר ארגשה ולאו אדעחה ממאה ואין להקשות לדברינו דה"כ אמחי סירש"י בשנויה דר"י מדיפתה משני דמודה שמואל שהיה ממחה מדרבכן וז"ל דלמת תרגשה ולתו תדעתה עכ"ל הת השתת דמסיק ר"י דשמותל לת תמר הלם דמדחורייחת שתורה ח"ב י"ל דלשמוחל לת תלית מידי בתרגשה חי ודתי דחז ת מנופה להרגשה לא בעינן אלא שע"י הרגשה מבורר שהדם מגופה וכדם"ל לרב אשי וכמ"ש ומנ"ל לרש"י דרב ירמיה לא ס"ל הכי דלמא אף כ" ירמיה הכי ס"ל דאין חילוק בין ארנשה או לא ארנשה היכא דודאי מגושה חזיא ואינה שהורה מן החורה אלא היכא דאיכא למיחלי דמעלמא אחיא ואע"ג דלא עברה בשוק של מבחים מן התורה מהורה ואמרים דלמא עברה ולאו אדעהה אלא מדרבם בזרו בכהמים היכא דליכא למיחלי בבירור כגון שעברה בשוק של סבחים או שנתעשקה בכהמים י"ל דמשמע ליה לרש"י ז"ל דהא דמשני רבי ירמיה מודה שמואל דעמאה מדרבנן לא בא לשנויי אלא הא דמקשה קהני מיהת על בשרה וכו' ואהא משני דמודה דעמאה מדרבנן אבל הא דמקשה לעיל מהא דנמנא על שלה כו' ומהא דאשה שטושה נרכיה כשאר חירון לעיל דבהא לא שייך דפמחה מדרבנן דהם בנמלם על שלה וכשלו אומיום חייבים בקרבן וח"כ מוכה דמדאוריי׳ הוח וגם בחשה שעושה לרכיה נמי מסקינן דר"מ משום נדה מטמח משמע מדחורייחה קחמר בהא ס"ל לר' ירמיה כחי' הש"ם לעיל דמיירי בארגבה מוכח דס"ל לר"י כדבעי למימר מעיקרא אליבא דשמואל וגם מדמשני ר"י אהא דעל בשרה וכו' דממאה מדרבנן מוכח דם"ל אליכא דשמואל דבהרגבה חליא מוחא מנזה"כ דאלח"ה רלא דאף לר' ירמיה פעמא דשמואל דבעי הרגשה הינו אלא כדי לברך דמגופה אחיא אכל היכא דודאי מגופה אחיא אפילו לא ארגשה פמאה מן ההורה דא"כ בהא דעל בשרה דאמריט הכא דודאי מגופה אחיא דאי מעלמא על חלוקם בשי למשכוחי מן החורה סמחה ח׳ לה בעים הרגשה מן החורה ומדחמר ר"י דעמחה מדרבנן משמע ליה לרש"י דאף ר"י ניחח ליה לשעיי דברי שמוחל למחי דש"ד מעיקרא דעעמת דשמוחל דבעינן הרגשה מנוה"כ גם לשון אחר רב ירמיה ולא רב ירמיה אחר דאו הוי משמע דרב ירמיה הדר ממחי דבעינן למיתר מעיקרת חליבת דשמותל משמע דלר"י נמי ס"ל דשמותל בעי הרגבה דוקא מנוה"ב ולפ ד ניחם הם דקשים לן הם דמוחיב הש"ם כל הני חיובחי לפני הוצבים זוקי ומהים כי זופי ז' מתחיל הם דמשכה שלמה שנינו לתחן דחמת ר"ע לחלמידיו שלח אחרו חכמים הדבר להחמיר כו' דרחמים עלמן דרבנן וכדמפכש החם רבילו וע"כ שלח אחרו חכמים הדבר להחמיר כו' דרחמים עלמן דרבנן וכדמפכש החם רבילו וע"כ דמש"ה סכחמים דרבנן לפי דחמי בלח הרגשה וח"ל למה מתפה הני קושיות על שמואל על מתחני' דלקמן לא היה קשיא ליה כיון דעכ"פ מדרבנן עמאים שא"כ שמואל החל אחרו לפי מדרבנן שמאים שא"כ שמואל החבר הלאי מדרבנן מתחים היכא שהוא מזמן קרוב סיכא דליכא למימר דלמא ארגשה ולאו אדעהה למאי דס"ד מעיקרא מש"ה מקשה שפיר ז"א דאף על מתני' נמי קשיא כיון דס"ל דמן התורה הכחמים מהורים דבעינן דוקא בהרגשה א"כ קשיח מכח דנמנח על שלו וכו' דחייבין בקרבן ח"כ מוכח דמדחורייחה עמחים וגם מהח דחשם שעושה נרכיה דמסקינן בפ"ב דלר"מ עמאה משום נדה וה"ל להקשוח ה"ד אי דארנשה וכו' א"ו כמ"ם דכחמים מש"ה מהורים מן החורה כיון דחיכה למימר דמעלמה חחיה וחפי' חי נימה דמדמוריי' לא בעינן כלל להרגשה אפ"ה כחמים טהורים מדאורייחא מטעם זה וא"כ לא ה"מ להקשוח כל הני חיובחי דשאני החם דודאי מגופה בא מש"ה פמאה מדאוריי' אבל לשמואל מקשה שפיר למאי דם"ד השתא דבעיק להרגשה דוקא וא"ב ק' ה"ד וכו' דאי לא ארגשה אפי' ודאי מגופה אחיא נמי טהורה דלדידיה בהרגשה חליא מלחא ולכאורה יש להקשוח על דברינו דאכחי קשיא מעיקכא מאי קא מוחיב כל הכך היובחי על שמואל דלמא שמואל נמי ס"ל דהיכת דבבירור דמגופה חזים לא בעינן להרגשה כלל ופעמח דשמוחל דחמר בבשרה עד שתרגיש בכשרה לפי שע"י הרגשה מבורר שהדם מגופה הוא וכמו דש"ל לר"א אליכא דשמוחל לפי' רש"י ומש"ה מטהר בישבה ע"ג קרקע עולם דלמא מעלמא אחיא ואף דבדקה אימור לא בדקה שפיר וכ"ח דאם כן קשיא מכל דיני כחמים השנויין בפ' בא סימן ודם נדה דאמאי ממחים וכמש"ל דהא למחי דם"ד דהשחת ש"ל להש"ם דשמותל משהר לגמרי חסי' מדרבע ואם כן ק' הא בכל כחמים דמעלמא יש לספק כן דלמא מעלמא אחיא והמאי משאים לזה י"ל דודחי מן השחם חלינן דמגופה אחים דרוב דמים מן המקור ובשוק של סבחים לם טברה ודמי דמגופה אחים אבל היכא דלם ארגישה דמיכא הוכחה לפנינו דלאו מן המקור אתו דהא רוב דמים שמן המקור בהרגשה בא וכמ"ש הרמב"ם ז"ל שחזקח דם שמן המקור בהרגשה אתי וכן מוכח מכמה סוגיום וכמש"ל ר"ם זה דדם שמן המקור ע"ם הרוב בהרגשה אחים וכיון דלם ארגשה יש לט להלוח דמעלמם אחים והיינו פעמם דקרם דהקסיד על הרגשה דמי לאו הרגישת כיון דחזקת דם שמן המקור בהרגשה אתיא יש לנו לחלות דמעלמא אמיא ואם כן לא קשה מכל הני משניות דפ' בא סימן ודם הנדה דשאני החם כיון דמזמן כחום הוא ניש לומר דארגשה ולאו אדעתה מפי מיסהבר למיחלי דמגופה אחיא דהא השחא אין הת הו הוכחה דלמו מגופה אחיא וכיון דליכא כאן שום אחיאל ורגלים לדבר דלאו מגופה אחיא וכיון דליכא כאן שום אחיאל ובשוק של שבחים לא מגופה אחיא החיא דהא רוב דם מן המקור אחיא ובשוק של שבחים לא עברה אבל שמואל דמיירי שלאה הכחם בות קרוב דליכא למימר דארבשה ולאו אדעמה ואם כן יש הוכחה לפנינו דלאו מגופה אחיא ומעלמא מדלא ארגשה מש"ה פהורה דאימור דלח בדקה שפיר ומעלמה אחיה ונראה דלק"מ די"ל דס"ל להש"ם דהי טעמה דשמואל דמסהר בבדקה קרקע עולם משום דלא ארגשה מש"ה חלינן דלא בדקה שפיר ודריש הכי פעמא דקרם דבכשרה כיון דלם ארגשה מש"ה חלינן דאחי מעלמא דכיון דחזקח דם שמן המקור אחי בהרגשה ום"ל דחף חכמים לא גזרו בהא אם כן לא היה להם לגזור גם בכחם שמזמן רחוק דחף דחיכת למימר בהם דחרנשה ולחו חדעתה נגד זה י"ל נמי דעברה בשוק של טבחים ולאו אדעחה משא"כ בהא דשמואל דליכא למיחלי דמעלמא אחיא אם לא שנימא דלא בדקה יפה והיא חליא רחוקה ואפ"ה משהר כ"ש דיש לשהר בכחם שמזמן רחוק אש"ג דליכא הוכחה מעליא כ"כ מ"מ י"ל עברה ולאו אדעחה וכמ"ש מש"ה ש"ל להש"ש שעמא דשמואל לאו משום דחלינן דמעלמא אחיא אלא דאפי' ודאי מגופה אחיא משהרינן לה מגזה"כ כיון דלחו בהרגשה אחיא משא"ב בכחמים דעלמא דאיכא למימר ארגשה ולאו אדעחה ממאה מדרבנן מש"ה מק' הש"ם שפיר מהך מחניחת אבל לשנוית דרב אשי ניחת דמ"ל דמעמת דשמותל דמשהר בבדקה קרקע עולם דכיון דהחורה לת עימתה אלה היכת דודתי בבירור גמור מגופה חזים כגון דחרגםה שוה מברר דחזים מגופה אף הכמים לם גזרו בנמנם על דבר שאינו מקבל סומאה אבל בנמלא על דבר שהוא מקבל טומאה מחרבס אם לא בידוע שמברה בשוק של מבחים כג"ל ברור בדעת רש"י ז"ל ורחיות ברורות יתנו עדיהן דרש"י ז"ל ס"ל כן דלקמן דף ס"ב ע"ב פירם רש"י ד"ה ה"ל הנח לכחמים וו"ל דעיקר חחילח לורחן אינה אלא מדרבנן הילכך מקילינן דמדאורייחא עד שתראה בנשרה עכ"ל דקדק וכחב דמדאורייחא מד שחרחה בבשרה ולח כחב עד שחרגים בבשרה כלשון דחמר שמואל ח"ו כוונתו דלמשקנה לשנויי דר"א לאו בסרגשה מליא מלחא דאם ודאי מגופה חזיא אפי' בלא הרגשה ממאה אלא דהרגשה נמי מברר שהוא מגופה מ"מ אין הרגשה עיקרא דמלחא אלא בכירור הדברים חלי" דבעינן דודחי מגופה חזיח מש"ה כחב עד שהרחה בכשרה כלומר דודחי מגופה חחים הם כל היכא דאיכא לסבוקי דלאו סגופה אחיא מן החורה מהורה אלא דחכמים גזרו בה מש"ה כחב עד שחרחה שלא חפעה לומר דגעינן דוקא הרגשה כדם"ד דהש"ם מעיקרא אליכא דשמואל ובאמח כאיה לאו דוקא דאטו בכאיה חליא מלחא אלא כאיה לאו דוקא וה"ה ידימה ברורה דמגופה חחית נמי מהכי דפמחה ודתי ומה"ם מהני הדנשה שהות כמו רחיה דמנופה

אחיא ונ"ל דדברי רש"י ז"ל מוכרחים דע"כ הא דאמר ר"ל הכא הנח לכחמים דרבון מעמא כיון דאיכא למימר דמטלמא אחיא מש"ה מהורה מה"ח דליכא למימר דמטמא דר"ל דכתמינ דרבט משום דבעיט דוקה הרגשה הפי' אי ודאי מגופה החיה וכדם"ד דהש"ם מעיקרה אליבה דשמואל אם כן כי כיון דקיי"ל דמקור מקומו פסא ואע"ג דאין האשה פמאה משום רואה ת"ת הדם שהיה בתקור מפמא במגע והוא אב השומאה וכמ"ש הרמב"ם בפ"א מהלכום מו"מ ולענין זה אין חילוק בין ארגשה או לא ארגשה דאשי' לא ארגשה מ"מ הדם משמא במגע וכדמוכח ממחניחין דהחשה שמחה ויצח ממנה רביעית דם לקמן דף ע"ח ע"ח ע"ש וכ"כ הנחון מהר"ג בחשובת אמ"ו בם' שב"י דלענין הדם שיהא משמא במגע אין חילוק בין ארנשה או לא ארגשה דאפי' לא ארגשה מ"מ הדם פתא ודבריו מוכרחים מכמה מקוחות בש"ם אם כן מאי משני ר"ל הנח לכחמים דרבנן וכו' דנהי דכחמים דרבנן דאין האשה טמאה מן החורה כדין רוחה כיון דלח הרגשה ת"מ הדם מטמח מן החורה במגע ובמתניחין דהכח לענין סומחת מגע מיירי כדחנן הפכילו ועשה על נכו סהרות דמינה חותיב ליה ר"י וחם כן הוח משמח מה"ח ומחי משני כ"ל וכי מה ענין כחיה לשומחם מגע ודוחק לומר דכ"ל מוקי לחתניחין שלא אליבא דהלכחא ום"ל מחניחין אחיא כמ"ד מקור מקומו פהור מש"ה פירש רש"י דהיינו מעמח דכחמים דרבנן דבעינן מה"ח עד שחרחה בכשרה ר"ל שיהח ודחי מגופה חבל היכח דאיכא למימר דלאו מגופה היא מהורה ומה"ם אין לחלק בין טומאת ראיה לטומאת מגע דכי היכי דהתורה לא פימאה להאשה שתהיה כרואה אלא היכא דודאי תנופה אחיא ה"נ לפנין פומחת דם שיפמח במגע חינו מפמח חלח היכח דודחי מגופה הוח חבל לח היכח דאיכא למיחלי דמעלמא אחי דלא עדיף פומאה מגע מפומאה ראיה דכי היכי דלענין רואה חלינן להקל מן ההורה ה"ה לענין טומאת הדם שיפמא במגע ועיין עוד בזה שאכחוב לקמן בע"ה : בוה שאכחוב לקמן בע"ה

רצוד רליה דרש"י ס"ל הכי דהיכא דברירא לן דמגופה חזיא אפילו בלא הרגשה ממאה מן החוכה הוא ממה שפיכש"י דף כ"ב ע"ב וז"ל מהו דחימא כל כה"ג וכו' להכי נקט ב' ימים וחלון לאטמעינן דהשתא נמי חששא בעלמא הוא וחביאה קרבן ואינו נאכל דשתא לאו מגופה הואי הך כתם שלישי ומליקח חולין נבלה דאי לא אטמעינן ה"א הכי רגלים לדבר דודאי זיבה היא עכ"ל מבואר מדבריו דאלו ודאי מגופה חזיא אע"ג דלא ארגשה ממאה מן החוכה דמה"ע מביאה קרבן ואינו נאכל ובמ"ד ה"א דנימא דמסחמת ארגשה ולאו על פי' זה וח"ל דה"ץ דאינה מביאה קרבן כל ובמ"ד ה"א דנימא דמסחמת ארגשה ולאו אדעחה וחביאה קרבן ולאינו מביאה כלל דהא סממים דרבנן ולא חייבינן מדאורייהא לדלתא ארגשה ולאו אדעחה עכ"ל אבל לא כן דרך רש"י ז"ל דמ"ל לא חייבינן מדאורייהא לכל ביכור דמגופה חזיא מבוה מן החוכה לנתרי אלא ספקא גמורה חזיא אבל היכא דמיא קרבן ואינו מאכל ונם הכאב"ד בם' בעה"ג בריש שער הכחמים פי' כפירש"י מוא לל המניד מרוא הוו להחמיר לכל ביכור דמגופה חזיא מל ונם מן החוכה לנתרי אלא ספקא גמורה מיהו הוו להחמיר דמיא קרבן ואינו מאכל ונם הכאב"ד בם' בעה"ג בריש שער הכחמים פי' כפירש"י כאן וח"ל לא מידי בהרשה כדו למל ומה לשל הלא ארצו מרוא בהרשה הוא ללא מידי בהרשה מתאריית מיהו של לחות ד"ל מיון דצ' ימים בהרבשה חזיא ולאו אדעחה וחששא זו חיישינן אפי' מה"ח מיים וכו וכו מיהו וכו' ומוף לפי וכ"ו וכו ואמרין למן אם רוב ימים בהרבשה חזיא וכו' וכן ו"ל לפירש"י וע"ש בחוסשות ד"ם חינו וכו' וכו' וכו' וכו' ודוחק:

(עוד "ל דס"ל לכש"י ז"ל דהא דבעיק גבי זכה הרגשה מדכחיב זובה בבשרה כמו דאימא במכילחין דף מ"א ע"ב היינו דוקא בראיה א' שלה משא"כ לאחר שראחה פ"א בהרגשה אפי' חזיא בשאר ראיות שלא בהרגשה מצמרפין לראיה א' של יום א' ונעשית זכה גדולה דהא עיקר קרא בבשרה דדרשינן מיניה דבעיק בהרגשה בנדה כחיב אלא דמרבינן נמי לזכה מזובה כדאימא החם ודרשינן זבה דומיא דנדה דבהרגשה א' סגיא וגם זה דוחק לענ"ד אלא כמ"ש ועיין לעיל):

וגן נכחה מפירש"י דף נ"ג ע"ב ד"ה והוח מחקן הלכוחי לידי זיבה במ"ש שם דחף להקל מולין כחמה ברחייתה לפבול ליל שביעי לכחמה וכו' וגם בזה חמהו הרמב"ן והר"ן שם חיף לפשר ל שבול ליל שביעי לכחמה דחפי ודחי מגופה חזיח לכחם מ"מ הח של בהרגשה הוח ושהרה מן החורה ולפת"ש ניחח דכיון דלר' חולין כחמה ברחייתה וחמרי דהחי בחם מגופה חיח לחיח כיון דחוך מעל"ע חזיח מגופה ח"ב גם הכחם מגופה חזיח ח"כ מפילו בלם הרגשה חלח דיש להקשוח של פירש"י דמנח ליה דלרבי כודחי משווי ליה דהכחם מגופה מחיח חלח בח"ל דמגופה חזיח משוח מסחמת חוך עעל"ע לרחיתה חזיח חבל לעולם שמשפקת דלמח מעלחת חמות חדר הכביש מוספות בזה:

ובהבי ניחל מה שפירש"י לעיל דף ה' ע"ל להם דאמר ר"י א"ש משום רחב"ל כל הנשים כחמן ממא למפרם חוץ מחינוקה שלא הגיע זמנה לראות וכו' דאפי' אין לה במה לחלות דבשות של שבחים לא עברה איכא למימר עברה ולאו אדעתה וכו' וכן פי' לעיל מזה ד"ה מלוכלכין כדם ולא ידעה אי מנופה אחיא או לאו מבואר דם"ל דאי ודאי מנופה אחיא לא מקיליגן וברס"י זה כחבחי סעם לדבריו מיהו לפי דבריגו כאן בלא"ה ניחא דרש"י לשימחו איל דם"ל דכל עיקר דכהמים מדרבנן אינו אלא משום דמן החורה בעינן בחדע בוודאי דמגופה אחיא הא לא"ה סהוכה אבל אי ודאי מנושה חזיא פמאה מה"ח אפי' ודאי לא ארנישה ומש"ה לא היו מקילין בחינוקח שלא הגיע זמנה לראוח אלא בספק אם מנופה חזיא או לאו ודלא כמ"ש בם' לחח"מ שרולה להגיה בדברי רש"י וכבר השנחי עליו רם"י זה : גם כ"ל מן מה שפירש"י בס"פ הרואה אהא דלא אמרו להקל אלא להחמיר וכו' ופי' ז"ל שלא להקל בנדה גמורה ע"כ ואלו למאן דבעי הרגשה הא פי' לעיל דהפעם משום דלמא ארגשה א"ו דלעיל פי' כן למחי דבעי למימר דשמוחל פ"ל דמדחורייחה בעי הרגשה מש"ה פי' דשעמה דהחמירו לשמה כחמים משום דלמת תרגשה ולתו חדעתה וכחן פי' חליכת דר"ת דלדידיה לח ס"ל שמוחל דבעי הרגשה מן החורה לרואה ממש מש"ה פי' דגזרו שלא להקל בנדה גמורה והנה גם דעה החום' ג"ל דש"ל כרש"י דאליבא דהלכחא קיי"ל דהיכא דברירא לן דמגוסה חזיא אשי' בלא הרגשה טמאה מן החורה וכמו שאבאר בע"ה ע"פ ראיות ברורות שכן דעתם ז"ל הגם שלכאורה מדברי החום' דף נ"ח ע"ח ד"ה מודה שמוחל לח משמע כן שכחבו וז"ל פי' הקונטכם דהלינן דלמח מרנשה ולאו אדעתה וא"נ דאפי' מוחזה לה שלא הרגיש' ממאה הואיל וראחה דם נדות ור"ם נמי מודה דלשמואל היכא דלא הרגישה מהורה מן החורה וסמאה מדרבנן אלא דאחי לפרושי דבי נמצא אקרקע דסהורה אפי' מדרבנן עכ"ל כוונחו דלא ניחא להו כפרש"י שפי' דר"י מדסחי ס"ל דמה"ם סמחה מדרבן דחייםים דלמח חרנשה ולחו חדעחה דכיון דהמק' ס"ל צכתם שעל בשרה שחין דרכה להשחות זמן רב ליכה למימר חרגשה ולחו חדעחה דוחק לומר דר"י מדפחי פליג אסברא זו בלא פום פעם מש"ה ניחא להו לפרש דם"ל לר"י מדפחי דאפי/ אי ודחי ארנשה פמאה מדרבק ומה שכחבו דאף לשינויא דר"ם ס"ל לשמוא! היכא דלא ארנשה מהורה מה"ח מהירה לדברינו דלא כחבו כן אלא דשמואל הכי ס"ל דלא ניחא להו כפירש"י צלשנויה דר"ה פעמת דשמוהל דקפיד קרה פל הרגשה כדי לברורי שהיה מגופה הח"כ מ"מ דשמואל בבדקה קרקם פולם דשהורה דדוחק לומר חלינן דלה בדקה שפיר הה משקינן דקרקע מינדק שטיר מש"ם כחבו דחף לשנויה דר"ה משמה דשמוהל משום הרגשה ומיהו דוקה שגווהל

הכי ש"ל אבל אכן לא קיי"ל כווחיה דשמואל בהא והמעם אבאר לקמן בעז"ה וזו מדויק בדבריהם שכחבו ור"א נמי מודה דלשמואל היכא דלא ארגשה מהורה ע"כ משמע דוקא שמואל הכי ש"ל אבל אכן לא קיי"ל כווחיה: דראיד לזה ממ"ש החום' לעיל דף ה' ע"א ד"ה ואינה עונה אלא משעה שראה

וראידה לזה ממ"ש החום' לפיל דף ה' ע"א ד"ה ואינה שונה אלא משפה שראה מימם מפוס שבישה וכ"ל וח"ל דמיירי שראחה יום א' או ב' ימים וכו' וקמ"ל דאינה מונה מיום מיאה הכחם וכו' וקמ"ל דאינה מונה מיום מיאה הכחם וכו' וקמ"ל דאימור לאו מגופה אחיא וכו' עדכ' אימור לאו מגופה אחיא אלא מעלמה מחול אלו מעופה חויא אפיי כלא הרגשה וכ' עיקר בכחמים דרבן אינו אלא החורה ממאה כל שוודאי מגופה חויא אפי' כלא הרגשה וכ' עיקר בכחמים דרבן אינו אלא כיון דלא ודאי מגופה חויא ואיכא למימר דמעלמא אחיא וכחש ל לפירש"י וכ"ל ממ"ש לקמן על פירש"י של דלר' חולה אף להקל ולפנול ליל שביעי לכתחה אלא מעשם דרבי לא אמר שחולין כתחה בראייחה בוודאי אלא משפק אבל אי וודאי דחולין כתחה בראייחה ש"ל דעובלה כחמה לע"ג דלא מליא בהרגשה חויא מוכח דמ"ל דלא חליא בהרגשה מלל נועוד בבביעי למניאת ביותר אחיא עכ"ל ואכחי ל בחמיהן ו"ל ואע"ג דכחמים דרבק הן מומאה אים בהרגשה חויא והר"ן בחויא הדבן בולח אחים של בחמים דרבן בומאה אים בהרגשה חויא והר"ן בחויא הדבן בולח היה של וא וחייר בברה דמונה בהלין בתחול והל דבו אליה ול אחייה בבברה ברגשה חויא והר"ן בחויא להרן א"ו דס"ל לאיח הא כחמים דרבן פוא איה של הור בברה דמיה לחום בכרי דמדאורייתא כינהו דלים להו דרשא דבבשרה על הו דמברה דמונון לא מ"ל הא דשמואל והא דמבותים ממולן והא דמבותים אבלר לקמן מש"ה כחב דמנום אמנום המיל להו להי דרבן מוום דתלינן דמעלמא אחי מש"ה כ' שפיר דרך עומאה אים להו דסברה דמבום המול והא מש"ל האי להו דסברה דמבופה אווי להו להו מורי דרשה בבשרה דר"ן מ"ל דאף למשקנא קיימא לן הא דשמואל וכמו שאבאר לקמן מש"ה כחב דלת דרשה בבשרה דרשי דרשה בבשרה ב

ועוד כ"ל כחיה מחום' דף ג' פ"ח ד"ה והח חיכה כחמים דם"ל כמי כפירש"י גבי חינוקת שלת הגיע זמנה לראות דמש"ה תשהרינן אשי שדינין שלה מלוכלכים בדם דחלינן דחימור בשוק של מבחים עברה ולחו חדעהה מבוחר דם"ל דחלו וודחי מגופה חזיח חין לחלק בין חינוקת שלא הניע זמנה לשחר כשים וחי דם"ל דה"ע דכתמים דרבנן כיון דלא חרגשה ח"כ אפי' ודאי מגופה חזיא נמי י"ל דפהורה בחינוקת וכמ"ש הש"ך רפ"י זה ול"ל פעם דהליק דמעלמה אחיה הגם דלפי' רש"י כחבחי ריש פי' זה פעם כיון דס"ל לרש"י דמה"מ פמחם מדרבנן דחיישי אימור ארגשה ולאו אדעתה א"כ מה"ם אין לחלק בין הגיע זמנה ללא הגיע זמנה אבל החוספות דלא ס"ל הכי כמ"ש לעיל בשתם דאפי' וודאי לא הרגישה אפ"ה גזרו בכחמים כיון דרוחה ח"כ י"ל בחינוקח לח גזרו כיון דלח שכיחח שחרחה ול"ל פעמח דחימור בשוק של מבחים עברה א"ו דם"ל דה"מ דכחמים דרבנן דחלינן דמעלמא אחים א"כ הא דמקילין בחינוקת שלא הניע זמנה לראות סיינו היכא דלאו וודאי תגושה חזיא ועוד ראיה מת"ם התוספות דף ס"ב ע"ב ד"ה הנח לכחמים דרבנן וו"ל ומיהו כיון דרגילות לבא כחם מגופה לא מקילינן אי לאו משום דאיכא למיחלי בלבע כדפי' במחניחין ולא דעי לדם חבושה דלחת דמקולין משום דהוי דרבען עכיב ומי שי זשי יושה מה בכך ומשום דלפי מי וודלוי מגושה אחו מ"מ כיון שלא בהרגשה חזיא מהורה מה"ח א"ל מה בכך ומשום דלפי ל"ל לדם חבושה דלקתן דמקילין משום דהוי דרבנן עכ"ל וחי ש"ד דם"ל דמש"ה כחמים דרבנן מה שרגילות לכח מבופה סוף סוף חינה חלח מדרבק דהח שלם בחרגשה הוח וחכתי סעמת דמהני' דחלינן בלבע חיפוק ליה כיון דחינו יכול ללחם ע"י הדחק חפי' וודחי דם נמי עהורה כמו בדם חבוסה דלקמן ח"ו ל"ל דס"ל להחום' דהת דכחמים דרבנן חינו אלח משום דמדחורייתה כיון דה כה לתיחלי דמעלמה החי' פהוכה ומצ"ה לה מקילינן הכה הע"ב דאינו אלא מדרבנן כיון דרגילות לבא מנוסה ואף מ"ש לעיל לשיפח רש"י ז"ל דהכא ע"כ מוכח דלחו מפעם הרגשה ש ל לר"ל דכחמים דרבנן "דכ"ז אינו מועיל אלא להתיר אשה לבעלה אבל לפי מאי זקיי ל דמק"מ פתא אין לחלק בין אתי בהרגשה או לאו דלעולם הדם משמא במגע לשהרות וכיון דמשני דהכא לשהרות מיירי מש"ה לא רצה לפרש דמה"ש כתמי דרבק כיון דלא ארגשה דוה לא מהכי לענין שומאת מגע למהרות דדוחק לומר דמחני' אחיא דלא כהלכח ום"ל כמ"ד מק"מ פהור ולפ"ז לכחורה י"ל דגם מחום׳ כחן חין רחיה דלעולם י"ל דמ"ל להחום' ז"ל דמש"ה כחמים דרבנן אפי' אי וודאי מנוסה אחי כיון דשלא בהרגשה חזי' וכדשחואל אלא הכא לר"ל ע"כ פעמא דידיה דאמר כחמים דרבק משום דמדאורייתא חליק דמעלמא אחי מ"מ עכ"פ מוכח מדבריהם כאן דם"ל דאף בלא מעמא דהרגשה איכא פעמא דכחמים אינן אלא מדרבנן משום דמדאורייחא חלינן דמעלמא אחי' ומפחה אין מוכרחים לומר דקיי"ל כהם דשתוחל דקף דקיי"ל דכחמים דרבנן לחו מפעמם דשמוחל חלם כמו דלריכין חנו לומר לר"ל דם"ל דלענין פהרום חינו חלח מדרבנן וכה"ג י"ל נמי דהיינו פעמח דלבעלה פהורה מה"ח משום דחל כן דמעלמה החי' וחין להקשוח דמנ"ל למידחי להה דשמוחל מהלכחה לשימה החום' דם"ל דחף ר"ח ס"ל דמעתה דשמוה! דבהרנשה הלים מלחה וכמש"ל נשמש י"ל חדה מהא דר"ל דפליג אשמואל דלשמואל פעמא דכחמים דרבנן משום דשלא בהרגשה אחי' ואלו לר"ל ששמא החריגא איכא משום דחלינן דמעלמא אחיא ואפי' אי נימא דמר אמר חדא ומר אתר חדא ולא פליגי וכמו שאכחוב לקמן מ"מ י"ל דמשמע להו ז"ל דליח הלכחא כשמואל משחמא דחלמודא שהבאחי לעיל דל"ב דאמר מ"ד מביאה קרבן ונאכל קמ"ל דפשמי לבמעההי' משמע מ"מ קרכן מיחי וכפירש"י והרחב"ד ז"ל וחי ס"ד דבעינן הרגשה חשי קרבן נמי לא ליתי ואף שכהבתי לעיל די"ל דכיון דחרי יומי בהרגשה חזי' גם הכהם בהרגשה מזי' וארגשה ולאו אדעה' מ"מ זו דוחק דמדאורייהא לא חיישיק כלל להא אפי' להכחם שמומן רב וגם זו דוחק לומר דם"ל לרש"י דאף דבעינן גבי זבה הרגשה מכל מקום סגי' בראים א' של יום ח׳ חלח כמ"ם:

ועוד כתבתי בתשו' שאלה דמוכת מהא דאמר רב לקמן דף ס"ח ע"א נדה שבדקה שלמה ביום ז' שחרית ותלחה פמחה וביהש"מ לח השרישה ולחחר הימים מלחה מפחה דחמר רב זבה וודחי מוכח דם"ל דלח בעינן הרגשה כלל דחל"כ חתחי זכה וודחי הח לח חרגישה וא"ל דפלונח' דרב ולוי מיירי בארגשה דהא לא נוכר כלל בפלונחייהו א"ו דרב ליח ליה הא דשמואל דאמר דבהרגשה חלי' מלחא ככלפ"ד ועוד משוני' דלעיל דף כ"א ע"ב משמע דממעטיכן בשפיר ובחתיכה ממעם דחין דרכה לרחות ולח משעם הרגשה ולשתוחל ל"ל דמעתח משום הרגשה וכמ"ש הר"ן בחדושיו ר"ש הרוחה ומשחה מה שאמ"ו כם' שב ישקב דחה בשתי ידים לדעת הגאונים שסוברים דהא דאין אשה פמאה מה"ת אלא בהרגשה דלאו כ"ע מודים בזה ולדעתו ז"ל הוא מן הנתנע לותר כן אלא דכ"ע ש"ל הא דשמואל ולפתש ל מוכח דעת רש"י וחום' י"ל דלים הלכחה כווחי' דשמוחל וכ"ג דעת הרח"ש שלה הביה למימרה דשמוחל כלל משמע דש"ל דלים הלכהה כוותי' ומ"ש בש' אמ"ו דשמך הרה ש על מה שהביה המשנה שם שאמר ר"ע לחלמידיו מה הדבר קשה בעיניכם כו' שנא' ואשה כי חהיה וגו' דם ולא כחם דפעמא דמחני' נמי משום הרגשה היא ולפמש"ל ליחא דבלאו פעמא דהרגשה כחמים דרבט נינהו אך מדברי שאר פוסקים נראה דס"ל דהא דשמואל הלכחא הוא דהא הרמב"ם רס"מ מהלכות ח"ב"כ' וז"ל חין אשה משמחה מה"ח בנדה או בזיבה עד שחרנים וחרחה דם ויצח בכשרה וכו' ואם לא הרגישה ובדקה ומלאה דם לפנינו בפרוזדור ה"ז בחזקת שבא בהרגשה כמו שכארנו עכ"ל מכואר דם"ל דאפי' מלאה בפנים אינה ממאה אלא משום דבחזקת שבא בהרגשה הא אלו ידעה בוודאי שלא היה בהרגשה אע"ג דבכה"ג ליכא למיחלי דמעלמא אתי' אם"ה שהוכה דעל הכגשה קפיד קרם אפי' וודאי מגופה אחי' אינה פמאה אא"כ חזי' בהרגשה ולני דעתו כח דקי"ל כחמים דרבנן הח מן החורה פהורה היינו עעמה משום דשלה בהרנשה חזי': ועפ"ל יש ליישב פסק הרמב"ם שם בפ' הג"ל דין ל"ו שכ' כל כהם שנתצח על הבנד שאין לה כמה יחלה אין מעמא עד שיודע שהוא דם ואם נסתפק להם שמא הוא דם או צבע אדום מעבירין עליו ז' סמנים וכו' ואם עמד כמוח שהוא ה'ז צבע ושהורה והראב"ד השינו שאין הבדיקה זו לפתר את האשה אלא לפהר את הבנד שאע"פ שיהיה דם שאחר שאינו יכול לנאח אינו מפמא מפני שהוא בלוע שא"י לנאח והוא טהור אבל האשה לעולם ממאה עכ"ל וקו' הראב"ד היא קו' ענימה דאי ש"ד כדעת הרמב"ם ז"ל דאפי' לפהר האשה לבעלה שהני

בדיקות ז' סמנים א"כ ק' הסבילו ועשו ע"ג סהרוח דמנן במחני' דחחם וכ"פ הרמב"ם ס"ד מהלכוח מו"מ ל"ל הסבילו הא אפי' בלא הסבילו הסהרוח כיון דחלינן בלבע דהח מה"ם היא מהורה לבעלה א"ו דלא מהני דחליכן בלבע אלא לענין טומאת לתפרע דפמאה מדרבנן כיון שהקפיד שליו וסבר שיכול לנחם אבל בטומאה דחורייחא לח מקילים לחלום בצבע ופש"ה בעיק העבילו משום דבעודו לח היה מפמא להבנד מן החורה אם דם נדה היה וכמ"ש החום' שם וא"כ לענין לפהרה לבעלה נמי לא מקיליק לחלוח בלבע וכן הק' הר"ן בחדושיו על הרמב"ן ובמ"מ שם דחק ליישב דעת הרמב"ם וכ' דס"ל להרמב"ם דלמהרות מחמרינן שפי מלבעלה מש"ה בעיק לפהרוח דווקא הטבילו משא"כ לבעלה והוא דוחק ועיין בב"י סי' קל"ם ועיין מ"ש שם ולפי דברינו דברי הרמב"ם ז"ל נכונים ולק"ע דוודאי גם הרמב"ם ס"ל דהא דבעינן לפהרוח דווקה המכילו משום דלה סמכינן למיחלי כלבע אלה בסומאה דרבנן ולה בטומאה דאורייתא משום דהאי ס"ם לאו ס"ם מעליא הוא וכמ"ש החום' מש"ה דווקא היכא דהמבילו דליכא חו מומאה דאורייתא אלא מדרבט ממת הבגד כיון דסבר היה שיכול לנאח והקסיד עליו שהרי עדיין לא העביר עליו ז' סמנים הוא דמהני ס"ם למיחלי בלכע ומש"ה לפהרה לבעלה כיון דאינה פמאה אלא מדרבנן דהא לא ארנצה חלינן בלבע משום ס"ם וכ"ת ש"כ הבגד נמי אינה פמאה אלא מדרבנן דהא לאו דם נדה הוא דהא שלא בהרגש' חזי' זה אינו דהה אנן קיי"ל דמק"מ שמא וכבר הוכחנו מהא דאשה שמחה בסוף מכילחין דלמ"ד מק"מ שמא שפי אי חזי שלא בהרגשה הדם משמא במגע וכן מוכח מהא דאר"י בפ' יוצא דופן דף מ"א ע"ב מקור שהזיע כב' טיפי מרגליות וכו' אבל חדא אימא מעלמא אחיא ופירש"י שם מן הלדדים וא"כ ע"כ מיירי דלא הרגישה דאי בהרגשה למה ניהלי דמעלמא אחי' דהא ארגישה וכדפריך הש"ם ר"פ הרואה והכאלא שייך חי' הש"ם דהחם דאימור הרגשת עד הוא דהא לא מזכר בדברי ר"י שמנאה ע"י בדיקם עד דווקא אלא סהמא קהני דאפילו ברואה מחש או ע"י קנוח מבחוץ נמי ספה אחה שהורה אי דארגשה למה ניחלי במן הלדדים וא"כ לענין סומאת הבגד היא ספק דאורייתא וכמ"ש ההום' במכילחין די"ו דמאן דס"ל מק"מ פמא הוא מדאורייתא סלמ"מ או מגה"כ משום דרשא וכמ"ם הר"ן והרמב"ן בחדופיהם דף מ"א ע"ב מש"ה בעינן הסבילו דווקא דכיון דהסבילו נפק מטומאה דאורייאא משא"ב למהרם לבעלה דליכא אלא איסוד דרבנן וא"ל א"כ מאי משני ר"ל הנח לכחמים דרבנן דהא לענין לטמא להבגד הוא האורייתא וכמ"ש י"ל דס"ל להכמב"ם ז"ל דר"ל מוקי למחני' כמ"ד מק"מ טהור ולדידי' אף לענין מומאם מגע הוא דרבנן כיון דשלא בהרגפה חזיא ולאו דם נדה הוא מן החורה סהור אף הבגד אבל לדידן דקיי"ל כר"י דאמר א' משקין קלין וא' משקין חמורים אם הוסק החטר וכו' וכמו שססק הרמב"ם סי"ד מהלכות כלים מוקמינן למהני' כמ"ד מק"מ ט"א דהלכחא וכו' וכמו שססק הרמב"ם סי"ד כווסי' ואפ"ה סליכן בלבע כיון דא"י לנאח אינו אלא טומאק דרבכן כיון דהקביד וסבר שיכול לנאת ולפ"ז י"ל דם ל להרמב"ם דאליבא דר"י רישא דמחני' ז' סמנים מעבירים וכו' מיירי למהרה לבעלה וסיפא דמחני' המבילו ועשו ע"ג פהרוח העביר עליו ז' סמנים מיירי למהרום וכמ"ש הר"ן בחדושיו ע"ש דלפהרה לבעלה מהני ז' סמנים אבל לפהרות בעיכן דוקא המבילו וכמ"ש אלא דקשה לפ"ו על מ"ש הרמב"ם ז"ל כש"ג מהלכוח מו"מ דין ט' וז"ל מעוברה שהולים העובר אח ידו וכו' ופומאת כהמים הכל פד"ם ופומאחן מספק לפיכך אין שורפין עליהן חרומה וקדשים וכו' ומפשפי' דלישנא משמע דקאי ומי אמ"ש לעיל מיניה דין ז' הבגד שומגא עליו כחם כו' דהבגד נמי אינו סמא אלא מד"ם וכן מבואר להדיא בסהיחה שלו למשניות דסדר פהרות שכ' ד"ה וטומחת נדה וז"ל ודם על החלוק חשר לא יתחמת שהוא דם נדה הכל אבות מדרבנן עכ"ל והמחי הינו חלה מדרבנן הה קיי"ל דמק"מ טמח וה"כ הע"ג דשלה בהרגשה התי מ"מ מן החורה ממה ודוחק לומר דס"ל להרמב"ס דמק"מ טמה הינו הלה מדרבנן וכ"מ לכחורה ממ"ש ספ"ד מהלכות מו"מ דז"ח דממ"ש פ"ח מהלכות הנ"ל דין מ' סחיתה לשונו שם משמט שהוא מדאורייהה ע"ש ומ"ש ספ"ד מטמא טומאס כחמים דמשמט לכאורה דאינו אלא מד"ם ליחח דהרמב"ם חסם לשון המשנה שם וכמו שחנו צריכין לפרש לשיטח החום' והרמב"ן והר"ן דס"ל דמק"מ פמח פן החורה דטומחת כחמים דנקט המשנה לחו דווקח כן ז"ל להרמב"ם ז"ל ולכן נלט"ד דס"ל להרמב"ם ז"ל דחרהי בעינן מן החורה חדח שחהה יודעת דוודחי מגופה סחי' וגם שחרגיש בכשרה אבל ברואה כחם אע"ג דאיכא למימר דארגשה וכגון שמנאה לכחם מיד אחר השמיש דאיכא למיחלי דארגשה וסברה הרגשה שמש הוא או שמנאה כהם לאחר שעשתה לרכיה דאיכא למימר ארגשה וסברה הרגשת מ"ר הוא אפ"ה סהורה מה"ח כיון דאיכא למיחלי דמשלמה אחיה ואין וודהי דמגופה אחיה אבל בתנאה דם לפנים בפרוזדור היכא דאיכה למיתלי שטעמה בהרגשה לגון לחתר חשמיש או ע"י בדיקת עד וכה"ג אמרינן חזקת דם שכא בסרגשה וכמ"ש הרמב"ם רפ"ע ואם לא הרגישה ובדקה ומלאה הדם לפנים בסרוזדר ה"ז בחזקת שבא בהר גשה והיינו היכא דאיכא למיחלי שמעה בהרגשה וכמ"ש והתורה לא פיהרה לדם שבא שלא בהר גשה אלא היכא דוודאי שלא בהרגשה אחי' כגון היכא דליכא למימלי שפעה בהרגשה גם"ש ומנאה הדם לפנים נמי אתי למעוטי כחם דאיכא למימר דמעלמא אחי' שאינו אלא מד"ם אש"ג דא"ל שפעה בהרגשה מגזה"כ ום"ל להרמב"ם ז"ל דחרי מעופי איכא דמן בשרה דרשינן למעושי שלח בהרגשה ומן דם ממעשיכן ולח כתם כפשפי' דמחני' דלקמן שחמר ר"ע לחלמידיו דם ולא כמם וכלא"ה ניחא לשיפת הרמב"ם דם"ל דכל ספק דאורייתא לחומרא אינו אלא מדרבנן ולפ"ז ניחא נמי הא דמשני ר"ל הנח לכהמים אפי' למ"ד מק"מ טמא ודוק ולפ"ז לענין מק"מ ודאי לא המירא מדם נדה כי היכי דממטטינן מדם ולא כחם כיון דלאו מגופה אחי האשה שהורה לבעלה ה"ה לענין שומאת תגע ומק"מ אינו עמא אלא בודאי מגופה אתי לאתה שפסקן לקמייתם מש"ל לענין שבעה דברים שמעבירן על הכחם לדעת הרמב"ם שכ' הרמב"ם ז'ל דמהני לסהר האשה לבעלה ולענין מהרות כחב דבעינן דוקא הטבילו ובע"כ צריכין אנו לדברי המ"מ ז"ל שהבאתי לעיל מיהו יש ליישב דברינו דלענין לסהר לבעלה איכא

בכחמים ספיקי פובא לקולא משא"ב לענין מק"מ:

וכנועתרה ניחא מה שממהסי לעיל דלמה סחמו הפוסקים לסהר הכחמים אפי' שמלאו

מחר השמיש או אחר הטלח מ"ר וכה"ג אם נמלא על דבר שאינו מקבל טומאה או ע"ג בגד

לבוע דהא איכא ספקא דאורייםא דלמא ארגשה וסברה וכו' ולפ"ז ניחא דאפי' בלא טעמא

דהרגשה הכחמים מהורים מן החורה כיון דאיכא למחלי דמעלמא אחיא וכ"ג מן הסמ"ג הביאו

בהגמות ש"ע מי' זה בעיף יו"ד בנמלא על בה"כ דטהורה ומסחמא מיירי סטשחה לרכים

וא"ל אימור ארגשה וסברה הרגשת מ"ר הוא ואפ"ה סחורה:

רהגה ראימי בם' שב"י סי' מ"א שהק' למאי נ"מ סיים הרמב"ם גבי כחמים ופומאת א בספק שמא מן החדר בא הלא בלא"ה אין שורפין שליו חו"ק הואיל דהוי רק מדרבקו וע"ז כחב הרמב"ם לא בא אלא להורות סעמיה דסהור הואיל דטומאה זו בלא"ה לא בוודאי מן החדר בא כמו בדין שלפניו שמלאה בפנים והוי ספק אחד דאורייתא ומחזקינן בוודאי בא בהרגשה משא"כ בכחם דיש עוד ססק בגוף סדם עכ"ד ולא משמע כן ול"ל דס"ל להרמב"ם

ז"ל דדוקא כיון שהוא ספק הוא דאין שורפין עליהן סו"ק הא פלוהים וודאי מומאה מד"ם היו שורפין עליהן חו"ק כמו בששה ספקוח דס"ה דמם" סהרוח ומייחי לה בש"ש במסכח שכח ס"ק ובמכילחין בפ' בנו"כ דאמ"ב שהן מד"ם אס"ה שורפין עליהן חרומה (וכן מכואר בפי' המשניום להרמנ"ם בפ"ד לתסכם מהרוח משנה י"א וז"ל אמנם אם נסחהק אדם אם נפמא באב מאבוח הטומאה אשר הם מד"ם כי ססקו שמא ושורפין פליו אח החרותה וכו' אלא אם יהיה האב עלמו ספק כמו ביח הפרם שהוא ספק אם נגע או לא נגע אין שורפין עליו את החרומה לפי שהוא ס"ם עכ"ל מכואר דם"ל להרמב"ם דעל אה"ע שהוא מד"ם שורסין עליו את התרומה אם לא היכא דאמר בש"ם בהדיא עבדי רבנן היכרא דלא לשרוף עליה 'תו"ק כמו בכלי זכוכית בתסכת שבת ונכי דם עוכדת כוכבים וכה"ג הת בעלמת שורפין חו"ק בתה"מ שהוא מד"ם אלא שי"ל דברי אמ"ו הגאון דקשיא ליה כיון דבגמרא איתא בהדיא דאין שורפין חו"ק על פומאת כתמים כדאיתא במסכת נדה ד"ו ע"א מנ"ל להרמב"ם האי שעמא דמש"ה מין שורפין מו"ק כיון דספקה הוא דהא אפילו בודאי פומאה שהוא מד"ם אשכתן שעבדו היכרא דלת לשרוף הו"ק כמש"ל דלמת ה"ה מומחת כחמים אפילו היה ודתי מחדר אחים חין שורפין דמעיקרה כך גזרו דלה לסרוף פליו הו"ק ומיהו י"ל דבהמה בכולה דחין שורפין עליו מו"ק פעמח חיכא והיכא דליכא פעמא עבדי כעין דאורייחא ושורפין עליה חו"ק והכא איתא בפ"ז דמסכמ פהרות דאוכל נכלות עוף שמא אין חייבין עליה על ביאת מקדש ואפ"ה שורפין עליה חרומה אע"ם שהוא מדרבנן עיי"ש בפי הר"ש והרע"ב ובפי' הרא"ש שם כהב שכך גזרו חכמים מחחלה ולהרמב"ם ה"ה בכל מומחה דרבנן שהוא אה"מ שורפין עליה הו"ק אם לח היכח שמוזכר בפי' דעבדו היכרם כמש"ל ועיין בר"ם רפ"ב דמסכח ובים ועיין בחום' ברים מסכם נדם דחסילו מעל"ע שבנדה חי לחו שלח יהיה לבו נוקפו וסורום היו שורסין שליו תרומה וכן בעש בחחד בלילה דשורפין שליו לרבק אש"פ שאיט אלא מדרבק כמבואר בחום' שם) וכ"פ הרמב"ם ס"פ י"ג מהלכות שאר אה"ע וז"ל שם וכולן גורה מדבריהם וכו' המ"ם שעיקר מומחחן בססק ה"ז השרף הוחיל וודחי מסקום אלו מומחחן מה"ם חבל הם נסחפק לו בכ"מ אם נגע בביח הסרט וכו' הרי אלו חולין מפני שעיקר סומאחן מספק שמא פתחין קן או מהורים וא"ח מתחים שמא נגע וכו' ונתלאו כ' ססיקות ואין שורפין על כ' ספיקות עכ"ל ולפ"ז כ"ל דס"ל דהיכח דוודחי מן החדר חתים חע"ב דפלם בהרגשה חתים נזרו בה מז"ל דלמם מרנשה ולמו מדעתה ושורפין עליה חו"ק הומיל דוודמי ספיקום שלו עוממקן מה"ח וכפירש"י ועיקר גזרום חכמים היה ככהמים דלמח מגוסה חזים וחרגבה ולחו חדעתי ולמבקנא צ"ל דאפי' מזמן קרוב חיישי' להכי ולא כמו דם"ד דמק' וכמש"ל בסי' זה אבל בכתמים דמ"ל דלמה מעלמה החיה והיכה חרי שפיקי לקולה דלמה להו מגופה הזיה וחח"ל תגופה דלמה לה פרגשה מש"ה חולין- וחין להקשו' לדברינו דח"כ אמחי אמרי על ו' ספקות שורפין התרומה דמשמע מו לפ הם איכה נמי הך דלעיל ז"ה דכבר כתבו ההוספות בפ"ק דשבת ד"ה על ו' ספקות וח"ל אור"י דהסילו היכה ספיקה יותר ששורפין עליהם תרומה וכו' לה חשיב הלה הני דחקע בחושת עכ"ל ולכתורה נרחה להבים רחיה לדברי הרמב"ם דהיכת דודתי מגופה חזים שלם דשלא בהרגשה אהיא אם"ה שורפין עליה הן"ק והא דאתרינן ד"ם ע"ב סבר לה ככר פדא דאמר כל שבעלה בחטאה טהרוחיה טמאות כל שבעלה בא"ח מהרוחיה חלויות א"כ ק' וממ"ב במאי מיירי אי בדארגשה בשעה שעשוקה בשהרוח אסילו לאחר זמן נמי ממאה ואי בדלא ארגשה בשעה שמסוקה בעהרות אסילו בחוך שיעור וסת אמאי מטרותיה ממאות דאף דדם מעיקרם לחים כיון דשלם בהרגשה חזים חינו אלם מד"ם וחמחי השרף הם חינו אלם מד"ם והכח לם שייך שנוי' כדמשני בר"פ הרוחה לעולם דחרגשה וכו' וחימור הרגשת עד הוח כיון דלא בדקה א"ע רק אחר שעסקה בשהרות וא"כ בשעה שעסקה הא ליכא למיחלי בשים מעוח ובטעוח דמ"ר ליכא למיחלי כמ"ם החום' שם ודוחק לומר דמיירי שאמרה שארגשה ואינה יודעת מה ארגשה אם פחיחה המקור או הרגשה מ"ר מש"ה כל שבעלה בחמאת סהרוחיה שמחות דהרגשת דם הים משח"כ לאחר זמן טהרותיה חלויות דאימור הרגשת מ"ר הוא דזה דוחק לאוקמי פלונחא דב"ם ור"א דאמרי ססמא דמיירי דוקא בכה"ג אכל לדעת הרמב"ם לם"ל דהיכה דודהי מגופה חזיה אלה דשלה בהרגשה חזים כיון דרבנן גורו בה שמם ארגשה ולהו הדעתה שורפין עליו חו"ק ניחה הכל אך ראיה זה יש לדחות י"ל דמשעם עומאת משה מטמאינן לה דמק"מ פמא וכיון שראמה חוך שיעור וסח ס"ל לב"פ דוודאי בעח שעסקה בסתרוח ביה דם בביה"ח דחע"ג דביה"ח ביה"ם הוא ואין כאן מומאח מגע פ"מ פומאח משא ים :

מיהו אנ"ם שאין ראיה לדברינו מ"מ הישוב לדעה הרמב"ם וכון דאפילו שי ניפא דהרמב"ם רפ"מ מהלכום א"ב מיירי לענין פומאם האשה לפמא כל ז' כדין רואה ובהא כחב שהוא מד"ם הפירה לכחוב שאים אלא מספק דנ"מ דאין שורפין עליה חו"ק וכמ"ש ועוד לאביי דס"ל דאוסו מקום בלוע הוא דאפילו במשא לא מסמא ראיה נכונה הוא:

בחזור כל הרחשונות כבר הוכחנו דלשימת רש"י ותוספות לא קיי"ל כווחיה דשמותל דדרש בבשרה עד שחרגים כו' אלא היכא דוודאי מגופה אחיא אפי' בלא הרגשה פתאה מה"ח וכ"נ דעת הראב"ד בם' בעה"נ כמש"ל אבל דעת הרמב"ם נראה דס"ל דהלכתא כשמואל דאינה ממאה מה"ח אפי' בודאי מגוסה חזיא אא"כ הרגושה אבל היכא דאיכא למיחלי דהרגישה דאינה ממאה מה"ח אפי' בודאי מגוסה חזיא אא"כ הרגושה אבל היכא דאיכא למיחלי דהרגישה אלא שמעתה וסברה זכו' אם מנאה בפנים דודאי מגופה חזיא אמרינן חזקת דם שבא בהרגשה ועמחה מה"ח חבל כחמים חינו הלח מד"ם חע"ג דחיכה למיחלי דחרגשה וכברה וכו' כגון אחר השמיש וכה"ג כיון שאינן ודאי מגופה אינה פמאה אלא מד"ם ולזה הפי' הסכים אמ"ו בפ' שב"י ובס' כו"פ דמה שכתב הרמב"ם בדקה ותנאה הדם לפנים בפרוזדור ה"ז בחזקה שבא בהרגשה פעמא כיון שמנאה ע"י בדיקת עד י"ל ארגשה וסברה הרגשה עד הוא הגם שכתב בס' שב"י עוד פירוש אחר והוא דמ"ל להרמב"ם דדוקא בבדקה ומנאה בפנים הצם שכהב כם שבי עוד שירום מתר ויחוש דם ל המתכ בי מוקם בנוקה ומנחה בפנים דליכה אלה חד ספקה אי בהרגשה אחיה או לאו הוא דאמריון חזקח דם שכא בהרגשה משא"כ בהנמרף עוד ספק דשמא לאו מן המקור אלא מן העליה וכמש"ל בשמו וכ"ש היכא דאיכא לספוקי דמעלמא אחיא לא חיישים דלמא ארגשה ולאו אדעתה כיון דאיכא מרי ספיקי להיחר ומ"ש הרמב"ם ובדקה ומנאה הדם לסנינו בפרוזדור ר"ל מן הלול ולפנים שהוא וודאי מן החדר שכ"ד י ולפי דבריו חלו י"ל דחפי' ע"י בדיקח עד דח"ל דחרבסה וסברה וכו' פינה סמחה מה"ח דלה חיישים לפעות ודוקה היכה דחרגשה וחיכה הוכחה שלה רחחה דם בחותו פעם כמו אחר אוחיום או בענול וכה"ג הוא דאמריכן אימור הרגשת שמש הוא או עד הוא אבל סיכא דלא ארגישה ל"ח דלמא ארגשה ושעתה דסברה וכו' כיון שלא מלאה הדם מן כלול ולפנים איכא חדי ספיקי ומש"ה לא מוקי הש"ם החם איפכא דלמא ארגשה וכו' ואפשר כוונחו נמי כיון דאיכא חזקח מהרח האשה מש"ה מקילינן וכמ"ש בס' ז"י שהבאחי לפיל וקשיא לי דאם כן הא דכתב רחמנא בכשכה למעופי שלא בהרגשה במאי מיירי אי מהלול ולפנים הא הוא בחזקם שבא בהרגשה אע"ג דלא ארגשה לפי' זה ואי דאחי למעומי מלול ולחוץ חיפוק ליה כיון דססקה הוא וכמ"ם הרמב"ם בפ"ה מהלכוח א"ב דאפי' בנמצא פל קרקע פרוזדור נמי ססקה הוא אם כן חיפוק ליה בלא"ה לשיטת הרמב"ח ז"ל דס"ל דכל ססקה רחמנה שריה הפיל היכה דהיכה חיסור כרה ודלה כיש נוסחחות שכתבו בפ"ם מהלכום ט"מ דספקא דכרה מן החורה אסור אלא דכל ספקא אינו אסור אלא מדרבנן אפילו באסור דחיכה כרם ועיין במהכי"ם ובם' ס"ח בי"ד סימן ק"י וחם כן קרח ל"ל דחפילו חי לח בעים הרגשה מן החורה נמי מן הלול ולחוץ מן החורה טהורה ואפשר לומר דאי לאו קרא דבבשרה היינו מממאים אפילו מלול ולחוץ דלא הוי ספקא ממש דרוב דמים מן המקור סן בחין ומשום הכי לח דמי כחי ספקח לשחר מפקומ חך השתח דכמיב בכשרה דבעים דווקה הרגישה ספקה מעליה הום כיון דשלה בהרגשה חזים מכל מקום נרחה לי דהיכה דמנאה בפנים ע"י בדיקת עד חייבינן דלתא ארגשה וסברה בדיקה עד הוא וכבר כתבחי לעיל שכן דעת הרשב"ח במ"ה דחע"ג דלח הרגישה ממחה מן החורה היכח דח"ל דחרנשה וסברה וכו' וכן הוכיח בני שוהר"מ שי' מסוגי' שבדף י"ב ע"ח דגרסיגן החם בעי מיניה ר"ח מר"ה אשה שהו שתבדוק עלמה כשיעור וסח כדי לחייב בעלה חטחת ומסחמא שאל על כל סנפים אם ים להן לבדוק לאחר חבמים כדי לחייב בעלה חמאם אפי' בדלא הרגישה וכמ"ם סכ"ן והרמב"ן בחדושיהם דדוחק לומר דשמל לו דווקם כחם מרגישה חם הבדוק מו שסים מסוסקת

מפוסמת בהרגשה חם לרנישה פחיחת המקור או לא חדא דהם מחמת פבעית ליה ועוד דבהא לא היה משיב משום דלבו נוקפו וסורש יפרוש ויפרוש דהא אם הרגישה אסור לו לפרום אפי' באבר חי ולריכה היא פחאמר לו בשעת חשמים אפילו וה"ה כשמסופקת הרגישה או לאו ועו"ק לא"ד דהכי מבעיא ליה אם חבדוק כדי לחייבו א"ח כיון דלא אסיק אדעתיה הך מעמח דלמח לבו נוקפו ופורש אם כן אמחי חבדוק ולמה לא הקנח עלמה חוך שיעור וסח כיון דארגשה ודלמח יש כאן דם וחהא חייבת בחסאת ומי החיר לה שחמחין עד כדי שיעור א"ת א"ו דאפי' בלא הרגשה איכא חיוב חפאה משום חזקת הדם שכא בהרגשה ואמריט כא דלא ארגשה כסבורה הרנשת שפש הוא ומ"ש כס' כו"ם סימן קפ"ג דהגמ' לא ס"ל לסברת זו כבר כתבתי שתין דבריו מוכרחים ולכחורה י"ל בכוונת התוספות שהבחתי לעיל דמוכח מדבריהם דמעמה דכחמים דסהורים מן החורה משום דחלינן דמעלחה חחי' ולא כחבו לפפפא דהרגשה לפי דם"ל דאלו וודאי מנופה אחיא היינו אומרים דארגשה ולאו אדפתה וזו סברא דאורייתא היא כיון דחזקח דם שבא בהרגשה אלא כיון דאיכא נמי ספקת דלמת מעלמת חחית בהצפרף הספקות שרית מה"ח וכמש"ל בשם חשובת שב"י ומ"ש החוספות דחיתור תעלמה אחי' חדה מהרי פעמי נקט וה"ה דטעתה תשום דלה ארגשה אלה דהיינו חוששין לשתא ארגשה ולאו אדעתה אבל כיון דאיכא נמי ספקא דדלמא מעלמא אחי' לם חיישים להם מיהו חין הכרש לזה די"ל נמי דס"ל להתוספות דלם קיי"ל להם דשמוחל וכמש"ל וכן הרח"ש לא הביא בססקיו להא דשמואל וממחניחין דס"פ הרואה דרושינן דס יהיה זובה ולא כחס י"ל מחיבות דם יהיה זובה דריש הכי דמשמע כשהוא זוב מבשרה ודלא כמ"ם בחוי"ם דדרים מן בכשרה שד שחרגים דלישנא דמחניהין לא משמע הכי מיהו מדברי הרשב"ח בם' מה"ח רים שער ד' משמע כדברי החוי"ם דמעתח דמהניחין דממעטיגן כחם הוא מן חיבת בבשרה דכיון דמה"ח בעינן הרגשה דכחיב בבשרה עד שחרגיש בכשרה מש"ה כחמים דרבנן וכ"נ מדברי הרמב"ן בחדושיו בכמה דוכתי דטעמה דכחמים דרבנן משום דמה"ח בעינן הרגשה דווקת וכדעת הרמב"ם ז"ל שהבחתי לעיל דקיי"ל כווחיה דשמואל וכ"כ בהלכוחיו ריש פרק ד' ע"ש גם הר"ן בחדושיו בכמה דוכחי דרבנן טעמא משום דלא ארגשה ולאו משום ספקא דדלמא מעלמא אחי: כחב דהא דכחמים

ועפ"ו אמרתי דבר המהקבל לענ"ד אהא דאמר ר"נ כל דבר שאינו מקבל פומאה אינו מקבל כחמים כחבו החוספות פעמת דר"נ כיון דדבר שהכהם בו מהור גם על החשם לא בזרו טומאה עכ"ד מבואר מלשונם דה"ם דמסהרין לאשה במנאה כחם על דבר שאינו מקבל סומחה כיון דחותו דבר שנמנח בו הכחם סהור לח רצו לגזור גם על החמה שנם סומחה חבל הר"ן בחדושיו שם כחב וח"ל וה"ס משום דדבר המקבל מומחה כיון שמה שנמצא עליו הכחם עמא גזור בה רבנן כדי שלא יבאו לעהר הכגד אבל כשנמצא פ"ד שאינו מקבל שומאה לא גזרו על האשה כלל עכ"ל מבואר מדברין דעיקר גזרת חכמים היה לשמא בכחמים אינו אלא משום דדבר שנתנא בו הכחם פמא מש"ה גזרו רבנן לפמא גם האשה כדי שלא יבאו לפהר הכנד אבל מדכרי הסוספות לא נראה כן אלא ס"ל דהא דגזרו על הכחמים סעמת משום שלת יכתו להקל בנדה דתורייתת כמו שתר הרתקות שהם מד"ם אלת היכת דומנת סבחם ע"ד שאינו מקבל פומאה לא רצו לגזור פומאה על האשה וכ"ל דחוספות לשיסחייהו אולי דם"ל דליח הלכחה כשמוחל דחמר עד שחרגיש וכו' מש"ה לה ה"מ לפרש כפירוש הר"ן אבל הר"ן דס"ל דהלכחא כשמואל כמש"ל מש"ה סי' שפיר וכמו שאבאר דהא לריכין אנו להבין מ"ש הר"ן דמש"ה גזרו חכמים על הכחמים בנמלא ע"ד המקבל פומאה כדי שלא יבא אח הכגד משמע דם"ל דהבגד ודאי שמא מה"ח וקשה פעתא מאי יהיה הבגד פמא וע"כ ג"ל משום דקיי"ל מק"מ ממח מה"ח ולמ"ד מק"מ טמח ח"ו להרגשה דחפי' ודחי שלח ארגשה נמי הדם משמא להנוגע בו וכמש"ל מש"ה גזרו נמי לפמא האשה לבעלה ואע"ג דמה"מ מהוכה לבעלה כיון דלא ארגשה מ"מ גזרו בה כדי שלא יבאו למהר הבגד לפי שאין הכל יודעין שיש חילוק בין טומחת מגע לטומחת החשה לבעלה וחי לחו הח לח קיימח הח וח"ל דחף חי לא בזרו לסמא אוחה לבעלה ע"י כחם אפ"ה לא יבאו לטהר הבגד דהא חזו דמסמאיס לה פומחת ערב לפהרות ולקדשים מחמת מגע שלה בדם וכדפירש רש"י במכילחין דף כ"ב ע"ח ואם כן איך יבאו לפעות לפהר הבגד י"ל דגזרו מז"ל דזימנין שחמנא כתם ביתי ספירתה ואם לא גזרו על הכחמים לטמאה לבעלה לא היחה סוחרת למנינה ואם כן יאמרו שנם הבנד אינו שמא ואנ"ג שינא ממנה חוך יעי ספירחה מ"מ דם לאו משקה הוא ולאו מעין הוא כמבולר בנמרא ס"פ כה"י גם פומאת משקין לריך רביעית לממא כדאימא בפ' דם הגדה ועיין ברמב"ם פ"א מהלכות מו"מ דהא השהא לית להו היכרא מכח טומאת ערב דאשה דהא הָיח בלח"ה טמאה לטהרות ולקדשים ולכך הולרט לגזור על הכחמים לבעלה דאז אם מוצאה להכחם בימי ספירחה סוחרת למנינה ויודעים הכל שהכחם מטמא להבגד ולענין סוחרת ליומי אי חזיא בלא ברגשה פיין מש"ל דפלוגחא דרבווחא היא אך כ"ז אי נימא דפעמא דכחמים מהורים מה"ת הוא הואיל דלא ארגישה מש"ה מהורה לבעלה אבל לפמא במנע למהרות ולקדשים משמח אפי' שלח ע"י הרגשה שפיר י"ל כנ"ל אבל לשימת האומרים דלית הלכחת כווחיה דשמואל דאסילו בלח הרגשה ממאה מה"ח אסילו לבעלה היכא דהדם בודאי מגופה אתיא ושעמל דכהמים מהורים מה"ח הוא כיון דלאו ודאי מגופה אחיא מש"ה מהורה מה"ח וכמש"ל אם כן חו אין לחלק בין סומאח מגע מטעם מק"מ לטומאח ראיה לבעלה דכי סיכי דמיהרה התורה לבעלה היכא דליכא ודאי מגופה ה"ג לענין מק"מ למגפ דהיכא דלאו מגופה אחיא וי"ל דמעלמא אחיא נמי שהורה מה"ח דלא עדיף פומאת מגע בהא מטומאת ראיה וכמש"ל מש"ה לא הוה מני החוספות לסרש כסירוש הר"ן אליבא דר"ג משום דש"ל דאליבא דהלכתא לא קיי"ל כווחיה דשמואל וכמו שהוכחתי לעיל כנ"ל מיהו י"ל דבלא"ה ניחא לפי שהחוספות מסרשים האי משתיחא דאמר החם בסמוך הוא מקבל פומאת נגעים אם כן לא שייך לומר כפעם הר"ן כדי שלא יבאו לפהר הבגד דאם כן מ"מ גזרו על משחיהא שיפמא בכחמים דהם הכם הום בחמת חינו מקבל פומחה מן הדם לכך הוצרכו לפרש דכיון שחותו דבר שנמנת בו כחם אינו מקבל שום טומתה לכך לא גזרו על האשה ודוקת בדבר שאינו מקבל שום שומחה הוח דל"ג משח"כ במקבל שום שומחה חפילו סומחת נגעים גזרו גם בחשה חבל הר"ן פירש לקמן ד"ם מ"ב דהאי משחיחא הוא מכלי אורג שחקבל פומאה מש"ה סירש כפשעיה מיהו גם לדברי התוספום אין לו סעם כ"כ דמה ענין טומאם נגעים להכא וע"כ ג"ל דל"פ ושם טומאה אחם היא וע"כ ג"ל כמ"ש :

אך דברי הפור והש"ע נפלחו ממני שכ' ברש"י זה וו"ל ד"ח חין החשה משמחה ולח אסורה לבשלה עד שחרגיש וכו' דלמה כחב שאין האשה מסמאה משמע דר"ל לסהרוח ולקדשי' וז"ח, דכיון דקיי"ל דמק"מ פמח ומסחה לחשה פומחם ערב מל"ל דלענין פומחם מגע בעי הרגשה מה"ח דהא מוכח בש"ם דלענין מק"מ לטמא במגע לא בעי הרגשה וכמש"ל וראיתי בכ"ח סהרגים בזה שכ' וז"ל סי' ד"ח אין האשה מטתאה עהרוה למפרע ולא אסורה לבעלה עד שתרגיש שינת דם מבשרה דדרשינן ותשה כי חהיה זכה דם יהיה זוכה בכשרה עד שתרגיש בבשרה וכשחרגיש שנפחח המחור ויצא דם אנ"ם שבדקה אח"ר ולא מנאה כלום סמאה דודאי מנחה סיפת דם כחרדל ונחקנה או נמוק או נאבד וחכמים גזרו על כל כחם שנמנא וכו' אנ"ם שלה הרגישה כלל שהיה פמחה ומסמחה שהרות למסרע והסורה לבעלה וכו' ובחה"ד כ' עוד דאפי' לא הרגישה שילא דם אלא הרגישה שנסחח מקורה וכדקה אח"כ ולא מצאה כלום ממחה מדחורייתה ע"ש בסי' רת"ו עכ"ל מבוחר דקשי' ליה קו' הג"ל דלענין מהרוח שחפמה חותן לם בעים להרגשה מה"ה למחי דקיי"ל מק"מ פמח ולמה כ' הפור ד"ה חין החשה מממחה וכו' עד שחרגיש לזה כ' שפירושו דחינה מסמחה למפרע אך דבריו דחוקים מחד דפומאה למפרע מאן דכר שמיה ועוד דומיא דאסורה לבעלה דמיירי להבא ה"נ מיירי לסהרות להבא ועו"ק לי למאי נ"מ כ' הסור שאין האשה מסמאה עד שחרגיש שאין זה נ"מ בזה"ז ובחה"ק שדרכו של הסור להעחיק לשונו לא כ"כ אלא ז"ל ד"ח אין האשה מסמאה חשום נדה עד שחרגים בכשרה שנה' וכו' וכ"ה לשונו בחרוך ור"ל שחינה מסמחה משום רוחה נדה עד שהרגיש חבי. לענין פומחת מגם שחסמת סוסחת פרב לא בשיגן הרגשה מה"ח וכן בהלכות להרמב"ן לא

כ' ג"כ כלשון הסור ע"ש לכן נלפ"ד דכוונה הסור במ"ש דד"ה אין האשה מפתאה עד שחרגיש שינה דם בבשרה משום דהם לה הרגישה ותנחה כחם מה"ת כיון דחיכה למיחלי דמשלמה החי מהודה וכמו שהבין השואל בשו"ח מוחר"מ לובלין שהבאחי לעיל אבל היכא דחזית ודחי מגוסה אפי׳ אי אחי שלא בהרגשה נמי ממאה מה"ח וכדס"ל לרש"י ז"ל דלמסקנא מעמא דשמואל נמי הכי הוא דכיון דלא ארגשה א"ל מעלמא אחי ובדקה קרקע עולם איכא נפי למימר דלא בדקה שפיר ולם"ז אין לחלק בין פומאת ראיה לפומאת מגע משום מק"מ דהיכא דלאו ודחי מגוסה חין לסמח, חוחה משום סומחת מגע דלח פדיף בזה מסומחת רחיה דמספיקח מסהרינן לה ה"ה לענין שומלת מגע אבל אי הוי אמריק דאסי לוודאי רואה בעיק הרגשה מה"ח מגוה"כ אין למילף פומאת מגע מזה דבעי הרגשה דוהי דלא משוי לה התורה לרואה פד שחרנים מ"מ כיון שהדם פמח לפי שכח מן התקור ישלה לפמח חת החשה לפי שננעה בדם אפ"ם שלא הרגישה וכן מכואר בפונים דף כ"ב ש"א דאפ"ב דאין דרכה של אשה לראות דם בחחיכה ומיעטה הכחוב משעם דלחו רחיה ממש הוא מ"מ משמח משום שנע ה"ג לענין הרגשה דאש"ג במיעמה החורה דלאו ראיה הוא כלא הרגשה מכל מקום מעמא להאשה במגע ומש"ה כ' השור שאין האשה משמאה לפרברות עד שתרגיש אמ"ג דליכא נ"מ בזה"ז כדי לגלות פעשו דלא נפעה דס"ל דאפי' ודאי ראמה מגופה אס"ה פהורה מה"ח מגזה"כ ולזה כ' שאינה משמחלה לקדשים ולסהרות כ"ז שלא הרגישה דמיניה מוכח דעיקר שעמח דבעינן הרגשה כדי לברר שהוא מגושה שאז ליכה שפקא דלמא מעלמא אחיא אבל אי לא ארגישה דאיכה לספוקי דמעלמא אחיא אחירה החורה ומעתה מה"ם אף לשהרות ולקדשים פהורה אע"ג דקיי"ל דמק"מ מתא כיון דלאו ודאי מגושה אחיא מש"ה פהורה מן החורה:

ובזה א"ש דלא קשה על הפור מה שהקשו האחרונים ז"ל כיון דהרא"ש לא הביא דברי שתואל דבעינן מה"ח עד שחרנים למה כחבו הסור ולפמ"ם ניחא דאף הסור ס"ל דהיכא דודחי מגופה חזים אפי' בלא הרגשה פמחה אלם בכחמים כ' הפעם דפהורין מס"ח כיון דלח ארגשה איכא למיחלי דמעלמא אחיא:

אך עדיין לל"ע דכיון דהרח"ם לח הכים הח דחמר שמוחל בדקם קרקע טולם וכדמפרש לה ר"ל משום דקרקע חינו מקבל טומחה מזה נרחה דם"ל להרח"ם דלח קיי"ל כוומיה דחף שהבית הרח"ם לקתן בס' החשה להת דר"ג ומסים דהלכחת כווחיה מ"מ חי ס"ל להרח"ש דהלכחת כשינוית דר"ח היה לו להבית להת דר"ח חליבת דשמותל דתי החם הת שיכת למימר דמיירי שלח בדקה מעיקרא או דח"ל דלח מיבדק שסיר מש"ה מהוכה כיון דמה"ח בעינן דוודאי מגופה חזיא אבל היכא דאיכא לספוקי דמעלמא אחיא מה"ח שהורה אלא דחכמים נזרו בה הם אמרו והם אחרו בנתלא ע"ד שאינו מקבל שומאה שהורה אבל בבדקה קרקע שולם י"ל דהוי כמו ודאי מגופה חזיא ומה"מ ממאה ואי הוי ס"ל להרא"ש כשיטיא דר א היה לו להכיאו אלא נראה דס"ל להרא"ש ז"ל דכל זה למאי דס"ל לשמואל דאפי' ודאי ראחה בעיט להרגשה מה"ת משח"כ לדידן דם"ל דלית הלכחה כוותיה דשמוחל וכמש"ל שהחום' ס"ל כן ההכהמים דםהורים מה"ם משום דחיכה למיחלי דמעלמה החיה הכל בכדקה קרקע טולם דמיבדק שפיר הוי כמו ודחי דעגופה החיה מחהה לדידן מש"ה השמים הרח"ש לדין זה דם"ל דר"ה לה משני אלא לדשמואל ואיהו לא ס"ל הכי א"כ צ"ע על העוד למה הביא להא דבדקה קרקע עולם דמהורה שהוא עד אביו הרא"ם ז"ל:

רתו ק"ל למ"ש לעיל דמשום מק"מ משמח אסילו חזיה בלה סרגשה ה"כ מהי מקשה הש"ם מהת דשמותל דחתר עד שחרנים בכשרה מתחני' דהחשה שעושה לרכיה ה"ד וכו' חלת לחו דלח הרגשה וקחני עומדת ממחה דמחי קו' דהח החי מחני' מיירי בסהרות כדמוכת לקתן בר"ם החשה וכת"ש החום' לעיל בשם ר"ח דף י"ד ע"ב וח"ב י"ל דמיירי בלח חרנשה מס"ה טומדת שמאה לשהרות משום מק"מ דסמא מיהו אזה י"ל דדייק מר"ש דס"ל החם דאפי' איש ואשה שהפילו מים בספל פמאה והא ר"ש פ"ל לפיל דף מ"א ע"ב דמק"מ פהור אך יש לדקדק אהם דמקשה מעד שהיה נחון חחת הכר וגם על הא דמקשה מג' ששקות וממחניחין דהרוחה כחם דדלמח כל הני מיירי לפהרוח ומשום מק"מ דשמח ויש ליישב:

בחזור לעניננו דהה דקיי"ל דכחמים דרבנן לדעת רש"י וחום' וסיעתם אשי אם מנחה להכחם חחר החשמיש וכדומה לו אט"ג דחסשר לומר דחרגשה וסברה דהרגשח שמש הוח וכה"ג חפ"ה חמריכן דכחמים דרבכן וכ"כ בשו"ח פמ"ם ח"ש סי' קכ"ו ועיין בשו"ח שב"י פי' מ"ה וכמש"ל בשמם פי' קפ"ג ופעמח כיון דלחו ודחי פגופה חזי' מש"ה פהורה מה"ת וחפי' לועם הרשב"ח והרמב"ן והר"ן שהנחתי לפיל דפ"ל דהח דכחמים דרבנן הפעם משום דשלת בהרגשה חזית לפ"ו מיכת למימר דהיכת דמנתה לכחם תחר חשמיש וכה"ג דתיכת למימר דסעה בהרגשה דסמאה מדאורייחא מ"ם מסחימת הפוסקים שלא חלקו בזה נראה דס"ל דלעולם כחמים דרבנן והשעם כיון דמעות לא שכיח כ"כ וכמש"ל בדוכחי מובא ובהלערף נמי דלמת מעלמת אחית אט"ג שלת נחעסקה בכחמים חיכת למימר דלמת עברה ולתו פדעחה מה"ת סהורה וכמש"ל בשם שב"י דמה"ש כ' הרמב"ם דוקת היכת שמלחה בפנים הית כחוקת שהרגישה אבל היכא דנמנא כחם כיון דאיכא לספוקי שמא מעלמא אחים לא אמרים בחזקח שהרגישה ואינה ממאה אלא מד"ם מה"ם י"ל נמי במנאה כחם אחר חשמיש וכדומה לו אש"ג דח"ל דארגשה וסעחה אפ"ה אינה פמאה אלא פד"ס כיון דאפשר למימר פברה ולאר אדעתה לאוקמי אחחת בחזקת שהרה וכן נראה מדברי הדמ"א בסימן זה סעיף יו"ד שכתב או שנמנאו ע"ג בה"כ דמשמע אפילו היא עושה נרכיה אפ"ה אם נמנאו ע"ג בה"כ פהורה אע"ג דאיכא למיחש שמא ארגשה וסברה הרגשת מ"ר הים אפ"ה מהורה ואע"ג שבדקה מקודם למקום שישבה עליה דאי לא בדקה סשיפא דפהורה דאפי' ע"ד שמקבל פומאה נמי פהורה כמו כחמי עד שחינו בדוק לה דמהורה . ולפמש"ל מקילינן בכחם חפי' בעד בינוני דסהורה וכדעת הב"ח וח"ב קשה מחי חירים ע"ד שחינו מקבל פומחה ח"ו דמיירי דחסי' היה בדוק לה כבר אפ"ה מהורה דכיון דלא ארגשה ואיכא נמי למימר דאתר כך נכחם מעלמא דסעות לא שכיחא מש"ה מן החורה סהורה ומד"ם היא דסמאה ובנמלאו ע"ד שאינו מקבל סומחה לא גזרו מש"ה סחמו הסוסקים ולא כחבו לחלק בנמלא כחם ע"ד שאינו מקבל סומחם דבנמנא אחר חשמיש או אחר הפלח פ"ר דפמאה א"ו דאין חילוק ומה"ם י"ל דמש"ה לא כחבו לחלק בין פקחת לשומה דבשומה כל כחמים ממחים מדחורייחה דלמה חרגשה ועיין פש"ל בחשובת שחלה מזה - ולסמ"ש ניחא דכיון דלאו וודאי ממקור אחיא דאיכא למימר דמעלמא אתים ואיכא נמי למימר דשלם בהרגשה אחים פהורה מה"ת ובנמלת ע"ד שאינו מקבל פומאה לא גודו ותה"ם הוריחי באשה שעושה לרכיה ומלאה על הרעי שלה דם ובדקה עלמה ומלאה מהורה כיון דנמלא הדם על הרעי שהוא דבר שאינו מקבל שומאה דמהורה האשה אש"ג דליכא למיחלי דמעלמא אחיא י"ל שמתקום הרעי בא שכמה בני אדם מויאין משם דם בבלי דעת ובלי שום הרגשת כאב ואע"ג שהיא א"י אם דרכה בכך מ"מ חלים כיון דנמלא בבלי דעת ובלי שום הרגשת כאב ואע"ג שהיא א"י אם דרכה בכך מ"מ חלים כיון דנמלא ע"ר שחינו מקבל שומחה והיה לה ארגשה חיכה ס"ם וכה"ג המריט בחים וחשה שעשו לרכים בספל אנ"ג שאין דרכו של איש להוציא דם כדאימא בסוגיא שם אפ"ה קיי"ל דעמורה וא"ב בנ"ר נמי עכ"פ מה"ח פהורה וכיון שנמלא ע"ג דבר שאינו מקבל פומאה פהורה אפי' מד"ם וכ"ם דניחם למש"ל לשימת רש"י דם"ל דנוה"כ הוא עד שתראה בכשרה וגם לשימת התום" שכתבתי לעיל דם"ל דמה"ם כחמים דרבנן דחיכא למימר מעלמא אחיא ואע"ג דלא עברם בשוק של שבחים אפ"ה חלינן דעברה ולאו אדעתה ה"ג כאן דחלים דיש לה מכה א שמוליאה דם ממקום הרעי כיון שכן נמנא בהרבה ב"א אע"ג דבלא"ה לא חלינן אא"ב יודעת שיש לה מכה וכו' מ"מ בנמנא ע"ד שאינו מקבל טומאה יש לחלות בנ"ד:

לדע שלולי שכחבו החום' לעיל דף ו' ד"ה ואינה מונה וכו' שהבאחי לשונם לעיל ז"ל דאימור לאו מגופה אחיא אלא מעלמא עכ"ל הייחי אומר בפי' אלא מעלמא ר"ל דלאו ממקור אחים אמ"ג דמגופה אחים קרי ליה מעלמה כיון דלהו ממקור הוה והל מחמה על לשון מעלמם מחים שכן הוח לפון הגמרת דף מ"ם ע"ב דחמרינן החם חהם דחמר ר"ל משום ר"י נשיפה מקור שהזיע וכו' ודווקה כ' תבל חדם חימה מעלמה חחים ושירש"י מעלמת מן הצדרים אלמא כל שאינו מן המקור נכלל בכלל משלמא מ"מ מ"ש החום' אימור לאו מגופה אחי החקפי

(טדרי מהרה)

לפרש כן דלשון זה משמע דלה אחי כלל מגופה ע"כ כוונהם שמה עברה ולאו הדעתה וכן הוא לשנם בכל המקומות שהבאתי לעיל מבואר דם"ל דחלינן מה"ח דמעלתה אחי אע"ג דלה **פבר**ה וחלינן בתציחות רחוק דעברה ולחו חדשהה וכ"נ מדברי הכ"מ רפ"מ מהלכוח ח"ב דאמאי טמאה מד"ם בכחמים הא ס"ם הוא שמא מעלמא אחיא ואה"ל מגופה שמא מעלחא אחיא אע"ג דמיירי דלא עברה בשוק של סבחים דהיכא דעברה אפי' מד"ם טהורה בנמנא על בגדיה א"ו מיירי בדלא עברה אם"ה משוה ליה ס"ם ואע"ג דמדרבנן פמאה היא מפעמא דבשוק של עבחים לה עברה וכדאיתא בריש תכילחין או מעעם שכ' הכ"מ שם מ"מ י"ל מדאורייחה מהורה מה"מ וה"נ בנ"ד כבר כתבחי דהשומל במוהרמ"ל ס"ל הכי די"ל דחסילו היה המקום שישבה בחזקה בדוק מ"מ איכא למימר דלא בדקה שפיר ע"ש והשואל שם הוא הגאון מוהר"י סג"ל ואף המוהרמ"ל דחה דבריו מ"מ כבר כתבתי סעד לדברי השואל ואף שמלשון השואל נראה דדוקה בהיה דבר בחזקה בדוק אבל לא בשבדקה עכשיו בכוונה מכוונה לידע אם המלא כחם אם הוא מגוסה או לאו דאז לא אמריכן אימור לא בדקה יסה דאל"ב לא חמצא לעולם שחדע בודאי שמנופה הית אפי׳ במונחת הכחמים ע"י עד הבדוק לה וכ"מ מדבריו שם ולדעתו הת דבדקה קרקע עולם וישבה עליה מירי נמי שהיה בחזקת בדוק אלה ולה שבדקה עכשיו לשום כוונה מכוונת לדעת אם מתנא כתם אם תנופה היא או לאו אלא שהיה הקרקע בדוקה כבר ואיכא למימר דאימרמי אח"כ שבא דם מעלמא או דלא בדקה שפיר כיון דלא בדקה לשום כוונם איפור והיחר מ"מ ם"ל היכא דאיכא אפשרי שמעלמא אחיא אינו אלא מד"ם וה"ג איכא למיחלי דממקום שבא הצואה בא הדם הואיל שהוא מונח עליה חליט דמתקום א' אחי וכמ"ש החוש' כ"ם החשה ד"ה דלמח בחר זכו' דמש"ה לח חיישינן דלמח בח הדם כדרכו בשעה שהיח מזנקח דכיון דלא חואי קודם עשיית צרכיה או אח"כ א"כ הדם לאו ממילא אחיא אלא ע"י מ"ר שחזרו למקום הא לא"ה היכא דליכא למימר שחזרו למקום כגון במזנקת אמרינן דמכה יש לה בחלחולת וממקים מ"ר חתים ה"ג בנ"ד וחף שכחבו התוספות מח"כ לדחות זה וכחבו ושמם בשעח זינוק א"א לדם לבא כדרכו שמחמח הזינוק נסחם המעין ע"כ מ"מ נראה דלא כחבו כן אלא ליישב פירש"י מש"ה כחבו לשון ושמא די ל דרש"י ס"ל הכי אבל החום' לא ס"ל סברא זו אלא כיון דלא אמי מקודם אי אח"כ אמריכן דממקום מ"ר בא הדם וה"נ בל"ד אע"פ שאינה יודעת שיש לה בח"מ דהת החם נמי ח"י ממכה וחם"ה חלינן שיש לה מכה בחלחולת:

דאין להקשוח על מ"ש לעיל דבנמנא על הצואה דמיקרי דבר שאינו מקבל פומאה לא בזרו בו משום כהמים דח"כ אמאי בנמנא על מ"ר ממאה ז"א דמ"ר מיקרי משקה ומקבל טומאה וכמ"ש הרמב"ם בפ' ו' מהלכות טומאת אוכלין מיהו בלא"ה היכא שהיא עושה צרכיה לחוך הכלי ונמצא דם על צרכים אין להק! משעם שנמצא הדם על גבי דבר שאינו מקבל טומאה דהת אם הוא דם נדם הכלי שמא אע"ג שהצואה אינו מקבל שומאה מ"מ הכלי שמא מחמם פומחת משת וכמ"ם רש"י ר"פ דם נדה ד"ה הית עושה מו"מ ותף שיש להקלגם בזה מפעם דמלים דממקום הצואה אחיא אפ"ה מסמפינא להקל ול"ע:

כוזה יצא לנו חידוש דין דהא דקיי"ל בנמצא כחם על דבר שאינו. מקבל טומאה דלא גזרו בהם וסהורה מ"מ חם חותו דבר שנמלח עליו הכתם מונח ע"ב דבר המקבל טומחה כיון שאותו דבר שאינו מקבל טומאה מונח ע"ד שמקבל טומאה ונטמא משום משא לכך גם האשה טמאה דהח לפתש"ל בשם הר"ן בחדושיו עיקר הנזרה היה למתח החשה תשום דחוחו דבר שנמנח עליו הכחם הוא פמא משום מק"מ טמא מש"ה פימאו גם להאשה דאי לאו הא לא קיימא הא א"ב י"ל ס"ה בנ"ד כיון דכלי חחחון פמא משום משא מש"ה גזרו נמי על האשה ואף שלפי מ"ש בכוונה סתום' דס"ל דכיון דחוחו דבר שנמנח עליו הכחם טהור השוו מדוחיהן ולח רצו לגזור טומחה גם על החשה ח"כ כחן נמי י"ל דשהורה חע"ג שחוחו דבר מונח ע"ג דבר המקבל טומחה מ"מ חין זה מוכרת הגם שי"ל דדוקת דם נדה ממש משמת במשת משת"כ מה שנמנת במקור תע"ג שהות שב הטומחה מה"ח מ"מ מלשון הרמב"ן והר"ן בחדושיהם למכילחין דף ז' משמע דט"ל שהוא כדם נדה ממש והיכא דדם בלוע וא"י לנאח ולא הקפיד עליו אם מסמא או לא עיין בנמ' דש"ב דמשמע דכ"מ שלא העביר עליו ז' סמנים מסחמא מקפיד עליו :

לני ל בסי' קפ"ו כמבתי בשם מנ"י שכתב דמה"ם לא כתבו הפוסקים כילד ינהוג החכם עלמו לראות דם נדה דהיינו אם רואין דם בלילה ולעשות לל בידו על הדם וכמבואר בס"פ כה"י וכ"פ הרמב"ם בפ"ה מהוכות א"ב משום דלדידן אינו מהור אלא המראה לבן והירוק וזה אין ג"ע ודקדוק היטב כי בקל יכול החכם להבחין ענין זה לכן בכל שנין שירצה החכם יוכל לראות כדי לשהרה או לשמאה וכ"ב הראב"ד בהשנות בפ"ה מהא"ב עכ"ד מ"ם, בשם הראב"ד ז"ל ליחה דהראב"ד לה קחי כלל חזה כ"ח חמ"ם שם הרמב"ם ואש נסחפקו לו במראה מן המראוח זריך להקיף ולערוך לדיו או לדם הקזה וכו' וע"ז כהב הראב"ד שאין זה הלכה למעשה שאין לנו עכשיו דם מסור אלא כל מראה אדמומית ממא אבל מהא דאם האידנא רואין דם בלילה לעהר או לפמא או לאו מזה לא מיירי כלל הראב"ד ז"ל מ"מ מסחימת הפוסקים פלא הזכירו כלל בזה"ז זמן בדיקת הכחם מוכח כדברי המנ"י ואף שבחב הרמ"א בהג"ה פי' קל"ו מעיף ד' שהבדיקה של ז"נ לריך לכחתלה להות לאור היום לכחתלה י"ל דלא להיות לאור היום ולא לאור הנר מבואר דאף צזה"ז יש לבדוק לאור היום לכחתלה י"ל דלא מממירו אלא בבדיקה שחוך ז"נ משא"כ כשהיא בחוקח שהורה דאו רשאי לראום אף בלילה ועיון בתושפות דף י"ב ד"ה אימא בודקין מעותיהן ביום וכר' מיהו אם האשה בודקח א"ע בלילה ומספקא לה אם נדמה לאודם או לאו וסירשה מבעלה מספק ואחר כך למחרתו חזרתו לראוחו לחור היום וראהה שאין בו מראה הנוסה לאדמומית יש להקל כדמוכח מהא דבוף פרק כה"י גבי הם דר' רחה דם בלילה וכו' דלמתי דס"ד דרבי מספק סימת בלילו מחץ דודתי פרק כה"י גבי הם דר' רחה דם בלילה וכו' דלמתי דס"ד דרבי מספק סימת בלילו המח שעם דריו ביום והיה לו מרחה שמר מתריק חין לדיון חלל מה שעילו הח"ה ה"ה בנדון זה ותף שיש לפקפק על רחיה זו די"ל דס"ה דלמתי דס"ד מעיקרת ס"ל הם דר' טימת מחשה ותידמי ליה בלילה למרחה שמת אלה כיון דחין רחין דחין דס בלילה מש"ה ממתה מספק ות"ל מה כן למה חוים ליה כלל בלילה י"ל דמעיקרת סבר שתה לו יהיה לו שום מרחה חדום ווה אפשר להבחין אף בלילה כמש"ל אבל אחר שראה שהוא אדום אף שלא היה לו מראה שמא אפילו הכי שמא מספק כיון דאין רואין דם בלילה ואהא מקשה שפיר דאין לדיין אלא מה שעיניו רואות וכן כתב המהרש"א שם דלמאי דם"ד הש"ם מעיהרא ס"ל להש"ם שהיה רבי מטהר ביום אף על גב דלה אשתני ליה מבלילה ע"ש מה שאין כן בנדון זה שבלילה מספקא לה ועכשיו ביום לא משפקא לה י"ל דאישתני מסכח הוא דקמפכת בדאמרינן החם מ"מ נכאה מדמסיק הש"ם מעיקרא אחזיק בשמא וכו' ופירש"י וו"ל כלומר אתם לא מססק סומאה אלא שפיר חזיא ואחזיק בממא דאמרינן לקמן ר' בדק לאור הנר פכ"ל משמע דוקא משום דבלילה ודאי שמא היה אבל אלו משפקא ליה בלילה כי הדר וחזי לאור היום שהוא מהור לא תלינן דהדם נשתנה ואין לומר דשאני החם דאי לאו דם ל לר׳ דבודקין לחור הגר אלא דהוי ס"ל דחין בודקין לחור הגר ומש"ה היה מטמח מספק אע"ב דנראה לו בלילה שהוא מראה שמא אפ"ה לא היה משמח אלא מספק כיון דאין רואין דם בלילה לא היה לו לחזור ולטמא כיון שראה ביום שהוא מהור והיה לו לחלות דתה שנדתה לו בלילה למראה עמא משום דא"א לפלוס בין דם לדם לאור הגר מש"ה הוכרא הש"ש לאשוקי דר' אחזקיה בפמא דם"ל רואין דם בלילה משא"כ בנדון זה אפשר להכיר לאור הנר בין מראה אדום ובין מראה ירוק ולבן וכיון דמשפקא לה בלילה אמ"ג דכי הדר וחזיא לה לאור היום סשיפא לה שהוא מראה סהור יש לשמא ולחלות דהדם אישתאי מ"מ נ"ל להקל בזה כיון דבלילה מספקא לה ולא איחחוק לה בשמא יש לחלות שע"י אור הגר שחחשם על המראה פהור מש"ה מספקה לה והחוש יעיד ע"ו שע"י מראה הגר נדמה מראה ירוק שקורין גע"ל לחודם קנח חבל היכח דחיחחוקה ח"ע לודחי ממח ע"י רחייחה בלילה חע"ב דמורחו וראמו ביום וים לו פראה פהור אין להקל כמפ"ד: (צד) לא קבעתו ולא עקרתו - פירום אם יש לה וסח קבום ואח"כ פסקה פלראות ורמתה ג' כחפים או רמתה עקרתו -ב"ם כחים ממש ובפעם ב' כחתה כתם כנ' זמנים ידועים ולח חתרינן בכזה נעקר ובת

פרחשון לענין שח"ל למנש לו עוד דע"י כהשים גם נחשב עקירה דחין זה רחיות חלם נחשבה

כהססיקה שלש עונות דאם חזרה וראחה פעם אחת חזרה לקביעותה וכדלעיל בסי' קפ"ע סעיף פ"ו וכ"כ בפרישה :

במ"ל ס"ק מ"ל כהב ח"ל ומזה גם כן ראים למ"ש במעיף ל"ח דאינו בדוק לא הוי פומאה דאורייחא אע"ם שקנחה עלמה עכ"ל וכבר כחבתי בזה לעיל מלחא בפעמא ע"ש ודלא כנראה מדנרי הפרישה כאן ע"ש: (צה) הוץ טבתטי עד הבדוק י וכ"כ העור והוא מדברי הראב"ד בס' בעה"ל אבל הרמב"ם ס"ל דיש קביעות וסת ע"י מניאות כחמים ופירש כן מהמשנה דהרואה כחם ה"ז מקולקלה למנינה ר"ל שמא עקרה לוסק הראשון וקבעה וסת אחרת כמבואר בפי' המשניות ובס"ם מהלכות א"ב ואזיל לשיטמו כמש"ל אבל אנן לא קיי"ל הכי אלא כמ"ם בש"ע כאן דאין בכחמים קביעות וסת ולא נעקרו כ"א ע"י כחמי עד הבדוק לם וכבר נחבאר לעיל סעיף ל"ה בבדקה עלמה בעד הבדוק לה דאפילו מחתו בירכה ואח"כ נמנא עליו במאה נדם אלא בסחות מכגרים ועוד והוא עגול ים מחלוקת בסוסקים אם ממחה חם לחו וכמבוחר שם חבל בכנרים ועוד חו במשוך וחפילו בפחות מכנרים ועוד טמחה נדה לכ"ע וחם כן בכה"ג קבעה וסת ולפירוש רש"י שם בסוגי' מבוחר דחם בדקה עלמה בעד הבדוק לה ועחתה בירכה ונחבד העד ונמנא דם על ירכה עמאה נדה אסילו בנמנא על ירכה במקום שחין דם מן המקור יכול לפול שם כ"כ החוספות שם דלפי' רש"י מיירי שנחבד העד ואס"ה ממאה נדה ע"ש ולס"ו ל"ל אע"ג דקיי"ל דאין מחזיקין טומאה ממקום למקום היינו דוקא היכא דמספקא לן אם נגע במקום פומאה אז אף דידעינן דנגעה במקום פומאה מ"מ כיון דמספקת לן אם חזר ונגע בידו באותו מקום שנמנת הדם מש"ה לת מחזקינן משא"כ כאן דידעינן שבדקה עלמה בעד וחזרה ונגעה בעד על ירכה אף שנאבד העד ולא ידעים אם היה דם על העד כלל אפ"ה מחזקים לטומאת ודאי ולפ"ז י"ל הא דקיי"ל בסעיף י"א אם יש לה מכה בכתפה והכחם על ירכה במקום שא"א לבוא מהמכה. ממאה משום דלא מחזקינן פהרה ממקום למקום כ"ז מסחמת חבל היכת דידעה בודתי שנגעה במכה ותח"כ חזרה ונגעה כאותו מקום שנמנא הדם אע"ג דלא ידעה אם נחלכלכה ידה בנגעה במכה כגון שרחלה ידה אפ"ה תולה במכה דומים דמחחה בירכה לפירש"י וא"ל דלמא דוקא להחמיר אמרינן הכי ולא להקל ז"א דאי אמריכן להחמיר ה"ה דחולין להקל כדמוכח בגמ' דף נ"ח ע"א וכמ"ש החום' שם ועוד כיון דהכא לשומאח ודאי משוני ליה עכ"פ י"ל להקל דמני לחלות מספיקא אך הסום' שם כ' עוד חי' אחר לפירש"י לפ"ז י"ל דהיכא דנאבד העד לא מחזקינן פומאה וכן הרשב"א והרמב"ן בחדושיו לא כחבו לחי' החום' דמיירי דנאבד העד אלא כחבו דלרבוחא כ' רש"י דאפי' נמצא גם על ירכה אפ"ה עמאה נדה וכן נראה מסחימות הפוסקים שכחבו דאין מחזיקין מהרה מחקום לחקום ולח חלקו כלל מזה נרחה דם"ל דחפי' ידוע לה שנגעה במכה ואח"כ נגעה בא"מ שנמנא הדם עכשיו אפ"ה ממאה ולא מחזקים שהרה ממקום למקום אפילו בכה"ג ול"ד לת"ם כסעיף י"ח בשם הפרישה בנחעסקה ידיה בכחמים דחליכן אפי' בנמצא כחם על הגוף דש"ה שירוע לה שהיה דם על ידיה וכיון דידים עסקניות הן חליכן משא"כ היכח דלח ידעינן אם נחלכלכו ידים דלח חליטן ה"ה אם בדקה עלמה בידיה ואח"ב קנחה ידה בסינר שלה ונמנת דם על הסינר י"ל דחינה עמתה ול"ע:

שאלה ע"ד אשה שיש לה וסח כדרך כל הנשים ושלא בשעת וסחה יש לה בדיקה שהורה מדם נדוח רק שמלאה קרמין קרמין אדומים ונלקמין מהפשקן זה לזה זמן רב אשר איננה יכולה לפהר לצעלה גם שיננה מי רגלים ומלאה לאחר השינון ג"ל מהקרפין הנ"ל יוחר ויותר ממה שנמלאה בבדיקה והנה יש לנו לומר דזו דינו של הר"ן המובא סוף סימן קל"א וא"ל להטיל במים לראות אם נמוחו דאף אם נמוחו ג"כ טהורה כמ"ש הש"ך סס"י הנ"ל ואף אי נימא סברת הפ"ו שמא קרעין האשה הנ"ל אינם דומים באיוה נד לקרמין דהר"ן הנ"ל מ"מ לא אמרים בחר דחמו מיא אחא דמא והביאו המי רגלים את הקרטין מהמקור דאפי' לר"מ לא חיישינן למיעומה דמיעומה דלה שכיח והכה ודהי לה שכיח מלחה דכשעה וסחה חינה מונחת כ"א דם ממש ושלא בשעח וסחה הדור מי רגלים להמקור והביאו מהמקור קרשין הנ"ל ומחורה אף לר"מ ומכ"ש לר"י וכמ"ש הר"ן בעלמו הובא בב"י סימן הנ"ל דלמעוסא דלא שכיח כה"ג לא חיישים ואף שמלשון רמ"א שכ' ואינה מולאה אוחו חול כ"א אחר הטלח מ"ר דמשמע מיניה שאם מונחת חוחם גם כן בבדיקה בלח העלח מים אשורה ז"א דלא אחא למעופי אלא שאם מונאת אותן קרטין בבדיקה לחוד ובתי רגלים לא נתנאה כלל ולתעוטי סברת הט"ז וכדעת ח"ל בתשובה שימן ע"ג וגם חפשר דחתה למעושי חם קנחה עומה לחחר מי רגלים וחח"ב מוחה בבדיקהה קרעין ובפרע אם נבדקה האשה הנ"ל בבדיקה מהרי"ו. סימן כ"ה ואם כן חזינן דחים לה מכה במקום מי רגלים מה"ת נימא דלא ליחלי אף נשעת וסחה במכה כזו כת"ש הש"ך סימן קפ"ז ס"ק כ"ד ולא שייך לומר דאם כן לא תטמא לעולם הא יכולה להמתא אם רואה דם מתש ע"ש בש"ך ס"ק כ"ו ואף שמשקשק הש"ך קצא אבדיקת מהרי"ו בסי' קצ"א סק"ז וגם אפשר דבקרשין לא מהני בדיקה (זו הואיל שאינה יכולה לגבוע העד שחכנים בעומק כמו דם) מ"מ גם אנו יכולין לאשכוחי בדיקה המבררת שבאו הקרעין ממקום מי רגלים וסיינו שהכדוק האשה וחקנה היטב בחורין ובסדקין שלה ישחירו שם קרטין נדבקין ואח"כ חשב על השפל ותקלח לחוך השפל וקודש גמר הקילות חשיל המילדה את השפל מתחחה והשנן מי רגלים ואש חמלא שם קרשין ודאי ממקום מי רגלים אתי שנולדו שמה הקרשין הללו ומהמליח מי רגלים אחו ולא שייך למימר דלמא כחר דחמו מיא הדור מי רגלים להמקור ואייתי קרטין הללו הא לקחו את הספל מתחתיה קודם גמר הקילות והא דלא הוזכר הך בדיקה בש"ע היינו משום דבבדיקת מהרי"ו מבוררת אף אם עומדת ושוחחת ולא נמלא דם כ"ח בסוף השחיחה ע"ש וגם חששר שחבשל הדם כחוך המי רגלים חשר המה בחוך הספל אבל קרעין ודאי נמלאו אף בחוך המים ובפרט לפי דברי רמ"א אם נמלא דם ממש חוך מ"ר וגם על עד הכדיקה כהב הוא שאינו אלא חומרא בעלמא ואם כן בקרטין כה"ג ודאי אינו מחמיר כלל ואף שכהב הש"ך ם"ק מ' וז"ל ולפי מ"ש לעיל ס"ק ג' שפי' רבינו חנמאל הוא שיקר שאין כאן חומרא רק הוא שרש הדין ע"ש ולפענ"ד אינו מוכרח לומר כן לפי' ר"ח די"ל הא דמקי הש"ס מזנקח נמי דלתא בתר דחמו מיא אחא דס לא מק' אלא לר"מ דס"ל מתאה נדה תמש ואש כן מק' ששיר דלמא לאחר הזינוק שוחת ומביא דש מהמקור דהא לר"מ ממא נדה ודאי אם יושכח ושוחה או אם עומדת ומקלחה אם כן יש לחוש לאחר הזינוק חהיה שוחחה והדור מי רגלים למקור ואייתי דמא אבל לר"י דס"ל דאינה ממאה אלא משום כתם אף אם שותחת ודתי אם כן יכולנו לומר דלדידיה לא חיישינן דלמא שותת לאחר הזינוק וא"כ י"ל לר"י טהורה אם מצאה דם במי רגלים ויושכת ומזנקח אף שאינה יושכת על שפת הספל ואף אם מצאה אחר כך בבדיקה גם כן ע"ש וא"ל דאי אמרינן דקו' הש"ם הוא דוקם לכ"מ ולא לכ"י אם כן ק' קו' הכ"ן ומביאו הש"ך ט"ק ג' דהאיך אסשר דשמואל ור' אבל לכ"מ ולא לכ"י ושקלא ושריא אליבא דכ"מ ז"א דאיכא ג"כ נ"מ בקר שקלא ושריא אליבא דכ"י דכ"י ג"כ משום דחף חליכת דר י חם עומדת ושוחתת ודתי גם ר"י מודה דמטמתה נדה דתיכת חרתי לריעותה וה"כ חליבה דחמת חף הם עומדת ומזנקת נריכה ג"כ לעמוד בשפת הספל לקוח בחוך הספל הוחיל דבסוף הוימוק חיכה למיחש לשמח שוחחת ובאותו פעם חיכה מחמי לר עוחה וחיכה למיחש דלמה בחותו פעם הדור מ"ר להמקור דבחרתי לריעותה מודה כ"י לר"מ וזריכנה גם כן לחוקמי בעומדה בשפה הספל ומקלחת להוך הספל דחם חיחה דהדור מ"ר למקור בשפת הספל אבעי לאשכוחי אף לר"י וק"ל :

וב זה מיושב קו' הש"ז סק"ח וז"ל רבים מק' למה כחב אל מקלחח לחוך הספל ואל שוחחת כחב על שפת הספל ולהנ"ל ניחם דגם לי"ח אלו אין להחיר כ"ח בעומדת על שפת השפל ומקוחם להוך השפל אכל אם שוחמם על שפח השפל אף שהוא בשוף הקילום אכורה והיו דנה כחב הרמ"א דוקף בשומדת על שפח הספל יש לומר דהרב קיצר במובן וכמ"ם הם ך בעומו סק"ד ע"ם ולהכי הרמ"א נקש בלישניה אבל אם שוחחת על שפח הספל דמיירי טבן בפנות שקיר ש היצל היא מי מקב לנו להיא שוחתם על שפח הספל אפורה החיל לב חף במדלחת וחוך הספל היאל דלפוף הקילות היא שוחתם על שפח הספל אם במחח על שפח הנו לרישות עומדה ובו החת לבפוף אפורה מש"ם נקט בלישנים אבל אם שוחחם על שפח הנפל הואיל דלבתף מ"א אל אל בפחיחה וק"ל :

לעודר לשיטח ר"ח נידון דידן שהאשה רואה קרטין הללו כלא הרגשה כלל מח"מ על בגד דמ"ל למכין דחלה אתריק דחלה שבאו מחתלים שי רגליה והא דכחב הפ"ז סי' ק"ז ס"ק כ"ט ואף על בג דס"ל בס' כה"י לרבי בעד שאינו בדוק דסמאה משום נדה היינו משום כיון שהיא בחוקח בדוקה קלח ה"ל לרבי כאלו ראחה דם בבירור והיא שמאה מן החורה א"כ נשתע מיניה דאם בדקה בעד הבדוק ודאי היא שמאה מן החורה ואף שלא בהרגשה משום דאמרין ששבורה היחם שהוא הרגשת עד ובאמח הוא הרגשה ממש ע"ש ז"א די"ל דהוא לא כחב כן אלא לדעח הש"ע באשה שפוסק שם פעיף ל"ד בעד שאינו בדוק דסמאה משום כחם ובס"מן קל"א פוסק הש"ע באשה שמשחתה מים דסהורה לגמרי ול"ל דס"ל להם"ע דהדין עד שאינו בדוק הוא חמור מדין אשם שטשחה לרכיה ולא כדעח חום' נדה דף י"ב ע"ב בד"ה ור"י מעהר ע"ש וא"כ יכול לאוקמי שאינו בדוק אינו חמור יוחר מהאשה שעשחה לרכיה ודאי לרכיל לומר כמו דמוקמין המחני' באשה שאינו בדוק אינו חמור יוחר מהאשה שעשחה לרכיה ודאי לרכיל לומר כמו דמוקמין המחני בהרגשה ע"ש ולץ"מ באשה ברכיה לרכיה בהרגשה ב"ב ו"א מדין עד שאינו בדוק מיירי בהרגשה ע"ש ולק"מ כאינו בדוק מיירי בהרגשה ה"ג לומתני ההאשה שהיא עושה לרכיה ה"ג לריכנא לאוקמי בחות לאינו בדוק מיירי בהרגשה ה"ג לומתני הדוף עד שאינו בדוק מיירי בהרגשה ה"ג לומתני דהאשה שהיא עושה לרכיה ה"ג לריכנא לאוקמי בדוק ע"ש היע באינו בדוק ע"ש היע באינו בדוק מיירי בהרגשה ב"ב ה"ג דיה שלינו בדוק ע"ש היע באינו בדוק ע"ש היעב באינו בדוק ע"ש היב באינו בדוק ע"ש היעב ב

וגם יש להחיר הקרפין הללו מכח ס"ם שמח מן הכליות וחח"ל מן המקור שמח לח נימוחו ואף דאיכא לברורי פ"י בדיקה מ"ת ס"ם מוחר אף בלא בדיקח פוסרין וכדאי' בפ"ח "ד כללי ם"ם כלל ב' ע"ש וכן פוכק בש"ך בדיני ם"ם דין ל"ה ע"ש אם לא במקום שאין הפסד בדבר ע"ם ואף שים באשה זו חזקח איסור נדה מ"מ אפ"ה מהני פ"ם כדאי' בפ"ח בדיני פ"ם כלל פ"ז ע"ש מכל הני סטמי נרחה להחיר אשה זו וק"ל עכ"ל החכם דודי מוהר"ל דיין דק"ק ליסא: תשובה ע"ד אשה שיש לה וסח כדרך כל הנשים ושלא בשנת וסחה א"א לק ק מיטח. דושה בדר שי ל מטט שם מה ובנית וכליה ומתלח אלו הקרשין בימי לפהר מחמת קרשין אדומים נלקשין מן העד ושינהה מי רגליה ומתלח אלו הקרשין בימי רגליה הרבה יוחר ממה שמתלח ע"י בדיקת עד בש"ז שי' קל"א הקיל מאד באלו הקרשין והגאון בח"ל השיג עליו בחשובהו שי' ש"ג ואמ"ו הגאון שב"י שי' ל"ח עמד לימין ש"ז והשיג על הח"ל חתשה השגוח ולפענ"ד נרחה דדברי ח"ל נכונים וו"ל ח"ל רחש דבריו כ' הנה ב' היחרים במקום הזה א' מלד עלמות הקרטין ואפי' אינה מרגשת כאב כלל עכ"ל ולא עיין בחשר' הר"ן שכחב בפירוש שלא חלה במכה אלא מכח שיש לה כאב בכליות וז"ל כגון זה הדבר ברור שהולה בכחב הכליות שיש לה עכ"ל חרי שלא חלה במכה אלא מכח שיש לה כחב כליות עכ"ל וכהב ע"ז בש"י וז"ל הנה עיינחי שם בחשו' דלא כחב זאת אלא לפי מה שכחב עוד עכר נכול שמינו אם יש לה מכה הולה במכחה וכו' וכחב אע"ם שהרמב"ן כהב דבומן הום אין חולין במכה וכו' כגון זה הדבר ברור שהולה בכאב הכליות שיש לה וכו' עכ"ל היינו כיון שיש לה כאב הוא דומה שיש לה מכה אבל באמח כחב כל זה רק לפניף הלא כבר כחב לפני וה הוכחות אחרים שחולין בחול שדרך להוליד בכליות כת"ש בם וז"ל ואני אותר אפילו לר"מ איתחת שריא וכו' עכ"ל לפי שעם זה א"ל כאב בכליות ובאתת נתלא אפילו באנשים לשעתים בשחן הרבה חלן חדום וילח חפי' כלח כחב כו' גם חם דעתו דוקח הוחיל שהיה לה כחב בכליות סיה לו להזכיר בשאלה וכו' ובלח זה הלח הב"י כהב ע"ז ולי נרחה דבלחו החי שעמח איתחא שרי ובהדיא חניא בפרק המשלח וכו' אם כן ל"ל דומיא דההם אף על פי שאינה מרנשת במכה עכ"ל בהשנה א'

רגל כחב בהשנה כ' וו"ל מה שכ' בחשו' מהר"ן חה שנגה גדולה דהחם ביולחים עם מי רגלים עסקיק ועל קושב זה סובב והולך ענין חשובה הר"ן וכזה ודחי מחיר הר"ן אסי' בלא כאב שהרי כל עלמו הוא בא להתירה ממשנת האשה שהוא עושה לרכיה וזה ודאי באין לה כאב מיירי פכ"ל הנה מזה מסכים בפנמו שדרך חלץ אדום בא מן הכליות אפי' בלא כאב וא"כ סוחר דברי עלמו עכ"ל בהשנה ב' וחמה חמה אקרא פה קדום יאמר דבר זה דהא ודאי כ"ע מודה שאותן בני אדם שיש להם מכה בכליות ודרכו להוליד חול וחגץ אדום כשהוא יוצא דרכו לצאח אפי' בלאכאב כי כן נמצא אשי' באנשים שיוצא במי רגלים שלהם כמין חול וחצץ אדום אפי' בלא שום כאב אך אין זה ברוב בני אדם כ"א במיעום שרוב ב"א אינו יולא עם מי רגלים שום חול וחלך אדום וגם אותן ב"א שדרכן ללאח מי רגלים כמין חול וחלך אדום אין זה מלד המבע רקע"י מכה שיש להם בכליות וכמ"ש המ"ז בעלמו וז"ל עלמות הקרטין שרגיל לבוח מחמת מכה בכליות עכ"ל מוכח דם"ל שאין דרך חול לבוא כ"א מהמת מבה שבכליות וכיון שכן בודאי מן הסהם אשה שיולא ממנה כמין חול וחלץ אדום אין לנו לחלות במכה שבכליות דמנת ידעינן שיש לה מכה בכליות וספי מסחבר שהית מרוב ב"ת שחין להם מכה בכליות ומה שהיא רואה כמין חול וחלן אדום הוא מן המקור אפ"ם שהוא משונה מבאר דם משום הה ליכא לסהר שהרי שנינו המפלח כמין קליפוח וכמין שערות וכעין עפר חשיל למים ולא נימוחו הוא דחליכן במכה אבל כל זמן דלא בדקיכן לה בפוברין אז חליכן במכה א"כ מה"ח למיהלי הכא במכה שבכליות כ"ז שלא ידעינן שיש לה מכה בכליות מש"ה מלריך הר"ן כאב בכליות דדומה שיש לה מכת ואז חלינן החלן אדום מהמכה שבכליות והמשך דברי הר"ן בחשובה כך הוא מחלה כ' להחיר חלן אדום מחמת שילא עם מי רגלים דקיי"ל כר"י דלא חיישינן דלמא בחר דחמו מים אחת דם ובין עומדת ובין יושבת וכ' לסתור דסת רבינו משולם דפסק הלכחת כר"מ גם כ' לסתור דעת מוהר"מ מרוגפבורק דס"ל דאף לר"י הייש דלמת בחר דחמו מים אחת דם וכתב עוד אפילו לדעתם דמתמירים מ"מ בנ"ד י"ל דאפילו לר"מ שרית משום דמלחת דלת שכיחה היה ולמעוטה דלה שכיח הפי' ר"ת לה חייש ע"כ ולפי טעמים אלו מחייר הפי' בלה שום הרגשת כאב כיון שבא החלץ אדום עם מי רגלים ואח"ז מסיק דאפי' בלא הני לדדים דלעיל איסחא דא שריא ור"ל אפי' 'מי שבא לחוש לדעת הרב ר' משולם ודעת מהר"מ מר"ב ואפי' אי נימח דר"מ חיים בהח ש"מ ים להחיר מחמח שמרגשת הכהב בכליות דקיי"ל דחולין במכה כן מוכן דברי הר"ן ובחמח לדעת הר"ן סגיה להתיר כיון שיולה החוץ עם מ"ר אשי' בלה הרגשת כמב אך שכ' נמי ההיחד של הרגשת כאב כיון שהיה בנ"ד כאב וא"כ שריא אפי' לדעת המחמירים דלעיל וכן דרך כל בעלי הוראה לגדד ולחפש אחר כל גדדי ההיחר אע"פ דשניא בפעם א' לחוד כדי שלא ליתן פ"פ לבעל דין לחלוק - ומעחה יפה השיג הח"ל על הע"ז שהרי בנידון דמ"ז לא סיו הקרפין באים עם מי רגלים ואפ"ה כ' המ"ז בשם הר"ן לההיר מחמח עצמות הקרפין אפי' בלא כאב וזה אינו שהרי הר"ן לא החיר אלא בבא עם מ"ר או מחמח כאב הכליות אבל בלא כאב ושל בשעת הפלח מ"ר ליכא שום שריותא ועכ"פ צריך חדא מתרחי או שבח עם מ"ר ואו שריח אפי' בלח כאב או שבח שלא בשעת הפלח פי רגלים ובזה לריך כאב לברר על המכה שבכליות וזה אין שום סחירה בדברי ח"ל וכל עיקר השגח ח"ל על הפ"ז אינו אלא במה שמחיר קרטין קרטין הנמצאים שלא במי רגלים ובלא כאב גם מה שמבים בט"ז בחשובחו פלוגחת דר"ן ומרדכי שחינו פנין לנ"ד כי הם מיירי בבחים עם מ"ר:

ומדה שבחב עוד בש"י ראיה לדבריו מדלא כחב הר"ן בהשאלה שם שהיה לה כאב ל"ק מידי דהא לפי מה שהיה לה כאב ל"ק מידי דהא לפי מה שהיה נידון דשם שבא החוץ עם מ"ר באמח ל"ל לדעת הר"ן כאב דאפילו בלא כאב שריא אבל בשלא בא עם מ"ר ודאי דמלריך כאב וכמ"ש לעיל וחו דמבואר שם דלשון השאלה אינו לא מדברי הר"ן ולא מדברי השואל אלא מדברי המדפים:

בשרכנון בשתיטים כל מדברי הב"י שכתב וז"ל ול"ל דבלמ"ה מיחחת דם שרים דבהדים חני וכו מ"כ ל"ל ביש מיועם מדברי הב"י שכתב וז"ל ול"ל דבלמ"ה מיחחת דם שרים דבהדים חני וכו מ"כ ל"ל דומים דהחם וכו' למ ידעתו איך עלה בדעתו להבים רמים ממח שב"י בעלמו דתה לדבריו והיקנה בם' בד"ה שמין הנידון דומה לרמיה דהם החם בעי בדיקת פושרין וכ"ל בד"מ ולסי הס"ד דב"י בנידון זה שרים מפילו בלם כלב מחמת שלמות הקרסין וחלן מכל לפי האמת דקיי"ל במפלח כמין קליסות דלריך בדיקת פושרין מכל לכל בלם בדיקה לי חלים במכה כיון שחין מכה לפנינו אם כן בנ"ד עכ"פ לריך הרצשת כלב שע"י זה מוכח שים לה מכה :

וממילא מבואר מה שכחב עוד בש"י בהשנה ג' וז"ל לפי דבריו למה לו להר"ן לומר בחלה בכאב הכליות הלא סר"ן מיירי בכא עם מ"ר ולזה לא לריכין להכאב עכ"ל לק"ת דוודאי בכאון דהר"ן שהיה חלן יולא במי רגלים לא לריך להרגשת כאב ולא כחב שם לההיר מחמם הכאב אלא לסניף בשלמא דליהוי הך שריוהא אליבא דכ ע אפילו למי שבא לההיר מחמם הכאב אלא לסניף בשלמא דליהוי הך שריוהא אליבא דכ ע אפילו למי שבא

לחום לדעה הדב רביט משולם והדעה מהר"מ מר"ב כת"ש לעיל אבל בשאין באוח עם מ"ד ודאי דלריך כאב דאל"ב מנא ידעיק שיש לה מכה בכליוה : רגר כתב בש"י שם להחיר אפילו בשאינו בא עם מ"ר מעעם שכתב הר"ן שהא

רגר כהב בש"י שם להחיר אפילו בשאינו בא עם מ"ר מטעם שכאב הר"ן שהתם מעומא דמטומא דאפילו לר"מ לא חייש לה עכ"ד ומסחייע מדברי משובה ב"י שכחב כן בפי" קס"ז לא ירדחי לסוף דעחו דהכ"ן לא קאמר אלא בבאים עם מ"ר דאז הוי מעומא דמעומא לפי שאין זה אלא מעום דהכדר מ"ר למקור וגם זה דנימא אף שהדר מ"ר למקור אינו מואא כ"א כעין חלך וחול ובכל פעם אינו רואה כעין זה מש"ה הוא מעומא דמעומא אבל כשאינו בא עם מ"ר לא הוי מעומא דמעומא והמפלח כמין קליפוח ועפר יוכית שגם הם משונים ואפ"ה צריד בדיחה פושריו :

משונים ואפ"ה לריך בדיקח פושרין: רעו כחב הש"י בהשבה ד' וו"ל ועל ארבעה לא אשיבנו מה שכחב הגאון מוהר"ן הנה חרד עליט כל החרדה ללא דבר דפשום הוא שמה שכחב הר"מ עכ"ל לא ידעחי מה פשום לו זחת ננד הב"י וד"ת ופ"ז שלח הבינו כך גם דעת הש"ך הוח כן ובודחי הוח מעלם מן הגאון הג"ל הואיל שלא הביאו וכו" ואדרבה סשפא דלישנא לא משמע כן עכ"ל ולא ידעתי מה עדיפתא דש"ך מהני רבווחא שהביא בח"ל ובודאי גם עיניו ראה לדברי הש"ך ואמו כי רוכלא ליחשיב וליזול שהרי הש"ך לא כחב מדעתו כלום רק העחיק דבריו וכבר הכיא לד"מ שם בחשובה עכ"ז מלאו לבו לחלוק מליהם ומה שבחב ששב"י ח"ל ואדרבה פשטא דלישנא לא משמע כן לע"ד נראה דדברי הח"ל מוכרחים לכאורה בפשם המרדכי שהרי כל דברי מוהר"ת שבמרדכי סובבים ט"ז דר"י לא פליג על ר"ת ביושבה וכי היכי דלר"מ ביושבח על שפת הספל וומצא דם חוך הספל ועל שפת הספל ממאה הכי נמי לר"י דבהא לא פליג ר"י אלא ביושבת ס"ל לגמרי כר"מ ואע"ג דפליג בעומדת ומקלחת היינו בנמצא דם בהוך הספל לחודה אבל בנמנא על שפח הספל ובחוך הספל אשיי יושבח מודה ר"י לר"מ דשמאה דס"ל למהר"מ דגרש כשומצה על שפה הספל וחוך הספל ביושבח מן שומדה וומצה רק בהוך הספל וכן נרחה מהוספות בסונית שם במה שבתבו ועוד י"ל כמ"ם מהרש"ת שם חף שבחוספות שם לא כחבו רק לם"ד דמקשה מ"מ ם"ל למוהר"מ דגם דלמסקגא י"ל כן ודוק י ולפי הבנת ב"י וד"מ שרנו להשווח דעת המרדכי כשם מוהר"מ לדעת הר"ן דאף המרדבי ס"ל דא כא למיחלי הני הרפין בהכליות אלא שפרדכי כתב לאסור משום דם גמור הנמלא בבדיקה לאחר מ"ר ק' א"כ למה ליה להמרדכי למימר דביושבת ס"ל לגמרי כר"מ דהא אשילו אי נימא דר"י פליג על ר"מ אפילו ביושבח ונמלא חוך הספל ועל שפח הספל מ"מ בנידון הזה שלא נמלא במי רגלים אלא קרפין ולאחר מי רגלים דם ממש בהא ודאי מודה ר"י וכמ"ש הב"י דאפילו לרח"ם דם"ל דר"י מטהר ביושבת לנמרי אפילו בשוחחת מ"מ מודה היכא דלא מנאה בחוך מ"ר דם כ"א בבדיקת הפד לאחר הפלח מ"ר דטמאה והגי נמי בנ"ד שהרי מה שמצאו בהוך מי רבלים אינו אלא קרטין דאיכא למיחלי בכליות ודאי דאינן מנילין על הדם בעין שראחם בבדיקת העד שכיון שאינו דומה לזה ול"ל להתרדכי לשלפול הזה א"ו נראין דברי הח"ל דלהנהו קרמין קרי למהר"ת ז"ל דם חף שיש לדחוק ולדחות זה מ"מ פשמן של דברים נרחין כן :

וראירוי בחשובת פמ"ח סימן "ב שהקשה לדעת מוהר"מ הג"ל למה מהדר הש"ם החתו מים לחתו מה הול למה מהדר הש"ם החתו מים לחתו היה לו להדר מדר" דהלכתל כווחים דמשה בעומדת דניתוש דלמל בהד דחתו מים לחתו דמל יש"ש ולק"מ דהם מוהר"מ לויל לפי חי' הר"י שבתוששות כמ"ש להדיל דמתניון מייכי בין במומקת וב"ן בשותת ולש"ה מ"ל לר"י דשהוכה לשילו בעומדת ולש כן דמקשה לר"י דשהורה להיל לר"י דשהורה לשילו בעומדת ולש כן לר"י דשהורה ולל מתו במוק ובין בשותת ולש"ה שהי למלי דש"ד השחת לפילו בשותת מ"ל לר"י דשהורה ולל מתוקבו במותני מל הק"ל למקור ומוהר"מ לל קחמר ללל מתוקבו דמותני בושבת ומתלח הבושבת ומתלח הבשל השור ששל השוב ביושבת ומתלח ובמלל חוך הששל ולל על ששם הששל השחל יל לר"י דמודה ביושבת ומתלח מקול הוון הששל ולל על על ששה הששל השור להל הו"ן מייכי ביושבת ומתלח השל בכידל הוו כתב בש"י בהשה ה" וו"ל מה שכתב עוד להבל הר"ן מייכי ומללה שנו במין על שלים שלים שלים שלים שלים שלים לחוף השלו לה"ל על"ו שגנה בדולה ביל שהר" מייכי משלה שלים שלים ביון במיל לחל מלים לחל לחל ביו להל לחל מיכיו דבם הש"ד בשל משמעותו דהול משיב ביון על ההיון בוש" דכום לשל הבות הב"ל בול מיד ובלי בונה הח"ל המים ביון יכשר הל"ן בלי שום בדיקה הה"ל בל משמעותו דהול משיב בלוך יכשיר הר"ן בלי שום בדיקה וכו' על שב"י ושמע"ד כוולה הח"ל לתחו ליך יכשיר הר"ן בלי שום בדיקה וכו' על הול בבלים עם מי רבלים ילל בו שום בדיקה כלון שום משמעות אחר בדברי הח"ל ובמום הר"ן לל מורי בל" של שדבריו הם דבר שמחים וחר ולל כן הול כי דברי הח"ל נכונים וברוכים:

דמה שכחב עוד בשב"י ו"ל ובשרש די"ל דחיין זה מוכרח לדעח הר"ן דוקח הוחיל שמתנא חחר מ"ר כך המעשה שהיה כך היה ועוי"ל לרבוחת כ"ר וכו' עה"ל ולעל"ד נרחה דודתי עיקר היחר של הר"ן חלוי בזה במה שבת חחר מ"ר תו בכתב כמבותר למעיין דבריו ובם לו יהיה כדברי שב"י דתיכת למיתר דלתו דוקת נקש מ"מ מנ"ל להקל בתיכור חמור כזה ולומר דהר"ן לתו דוקת נקש דלמת דוקת הות ומי שבת להחיר ולומר דלתו דוקת עליו להבית רתים ב

כללא דמלחא שכל מה שכחב אמ"ו בזה לא זכיתי להבין ודבריו חמוהים בעיני • העולה מכל מה שבתבנו אשה שיש לה מכה בכליות חלים חלץ אדום במכה אבל מן הסחם לא אמריטן שיש לה מכה ואם מרגשה כאב בכליות חלים חלץ אדום בכליות לפי שע"י כאב נחברר שיש לה מכה בכליות ולפ"ז לכאורה יש לומר אשה שנמנא במי רגליה חוץ אדום וכיון שאין דרך דם מקור לנאח עם מי רגלים ע"כ מכה יש לה בשלחופית או בכליות ולפ"ז נוכל לחלות במכה זו אפילן מה במנאה בלא מי רבלים אף לדעת הגאון ח"ל דאיהו לא קאמר דוריך כאב אלה היכא דלא מואה כלל במי רגלים מה שא"כ במואה במי רגלים שני"ז נחברר שיש לה מכה נוכל לחלוח נמי במכה אף מה שמואה שלא על ידי מי רגלים אך כ"ז ביושבת על שפת הספל ולא נמנא דם כ"א בחוך ספל אבל בלא"ה לדידן דחיישינן דלמא לבחר דחמו מיא אחא דמא כמו שפסק רמ"א כר"ח וא"כ אפי' נמנא חוך מי רגלים עדיין לא נחברר שיש לה שכה ואף שאין דרך דם המקור לנאת עם מ"ר מ"מ דלמא בחר דחמו מיא אחא דמא ואין לומר דאף דנימא בתר דחמו מיא אחא דמא והיינו לפי שנחמעם המים ולא נפקי בקלוח הדרי מ"ר למקור ואייחי דמא כדפי' החום' וא"כ כיון דמפקי דמא כהאי ולא דם ממש כ ל מיעושא דמיעושא ולא חיישינן כמ"ש הר"ן דאי ס ד דהדר מ"ר למקור למה אייחי דם כהאי ולא דם ממש שהרי המקור מלא דם חמיד וכם"ש המ"ב סי' מ"ש בשלמא קרפין שינא מאליו כין ופח לופח י"ל שכך דרכן של המקור לדחות דם המותרות שלא נתכשל כראוי ולהחזיק דם מבושל עד זמן הכחוי חבל ח"ל דמ"ר חפקי לדם י"ל הוח מלחת דלו שכיחת דלסיק דם כי האי ולת מפקי דם ממש אך מדברי הר"ן לת משמע כן שכ' וו"ל החיך גחתר דכי הדר מי רבלים למקור מפקי דם כי האי ובשעה אחרת חינו יו"ל ממנו דם כי האי כלל הת ודאי מעועה דלה שכיחה עכ"ל מוכח מלשונו דדוקה אם בשעה החרה לה מפקי דם כי ההי הבל כי מפקי נמי דם כי האי בשעה אחרה לא אמרינן דהוה מעועא דלא שכיחא דאפי' אי נימא דזו לא שכיחא דכי הדר מ"ר למקור דמפיק דם כי האי ולא דם אחר מ"מ בג"ד שרגילה לראום קרפין קרפין אפי׳ שלא ע"י הפלח מ"ר, אף כי נמלא נמי חוך מ"ר י"ל דממילא נפל חוך מ"ר בחר דחתו מיא ולא ע"י ההדר מ"ר למקור אלא מעלמו נפל לשם אף שחום' כחבו שם בפוגיא דלהה לה חיישינן שבה מחליו היינו כמו דמסקי מלחה בשעמה כיון דלה החיה מקודם הו אח"כ ודאי דמ"ר גרמו משא"כ בנ"ד דבאמת דרכה לראות כן מקודם ואח"כ ודאי דאיכא למיחם להא אליכא דכ"ע ואין שום לד להיחר אלא ביושבא על שפח הספל ונמלא דם חוך הספל בכידה דהו מוכח לפירש"י דמכה ים לה חפי' בנ"ד שהרי לפירושו ח"ה לנחת דם המקור בשעת המלח פ"ר וכיון דלא נמנאו על שפח הספל ודאי עם מ"ר אחיא ומכה יש לה בחלחולית אך מאן נבר ומאן ספון לידע בזמן הזה איזם הוא שפח הספל ואיזה הוא חוך הספל בפרם בקרטין

פא"ח לכוין בין נמצא חוד הספל לעל שפח הספל: וכודה שכ' החכם השואל דתיבדק בחופן זה שחהיה יושבח על שפח הכפל וחפיל מים בקלוח ופרם שחכלה מימי רגליה חבא אשה מארת וחקת הספל מב"ר פרס בתכלה המים וחז ליכח למיחש למידי דהת להחה המפל קתים שכלחה מ"ר והיא שמקלחת לא ידעה שחוקח מתחתיה הספל ולא היחה מרגשת בנעילת **הספל ואם כן בוודאי לא למלמה ועלרה מ"ר והו ליכא למיחש למידי - וגם זה לא ישר בעיני** דמפשר אף ביושבת להיות שותתת ומי יכול להבחין איזהו מקלחת ואיזהו שותתת דהא מעיקכם כדמקשה הש"ם יושבת נמי הוי ס"ד דמקשה דמיירי בשוחתת אלמא דאסילו ביושכת מסשר להיום שוחחם וחו איכא למידק דכל זה ניחא לפינש"י דס"ל שא"א להיום דם מקור יוצא בהסלת מ"ר אבל לפירום התוספות שכתבו הפעם דמש"ה לא חייפינן שינאו דם מקור עם מ"ר דכיון דלם אחת מקודם או אחר כך ודחי דמ"ר גרמו לראיה זו כ"ז באשה שאין רואה חמיד כעין הרסין אבל בנ"ד שרואה חמיד אפילו שלא בשעת הפלח מ ר יש לחוש דאתיא מן המהור בשעת הפלח ת"ר לפירוש החוספות יובר מן דין נראה דכל עיקר היחר הר"ן אינה אלא בקרטין הבאים עם מ"ר בהא איכא למיחלי דינאו מן הכליות דרך השלחוסית אבל בחול בקומין וחלץ גרידת מנ"ל שיש להם דרך ומבוח מן הכליות לבה"ח וכן נרחה בדברי הח"ל בסוף החשובה הנו"ל ורחימי בחשובת שב"י סי' ל"מ בשם מהרשש"ך שהשיג על הש"ך בסעיף ק"ח במה שהק' על הרמ"ח דלחיזה לורך כתב החי דינה דחם מנחה תוך מ"ר וגם על העד שבדקה עלמה בו בשם יש מחמירין דהא כבר כחב לעיל דאין להחיר אלא ביושבת ומקלחת וע"ז כהב הרב מהרשש"ך דם"ל לרמ"א דאפילו לדעת ר"ח לא מסמא ר"י לכחחלה כי אם כשנתנא על שפח הספל וכשתנא הוך הספל מזה לא מיירי ר"מ ור"י מפלוגחא ואיכא למימר דגם לצעלה מטהר ר"י אף לר"ח עב"ד ולא סיין יסה במרדכי ובהגה"מ ס"ה מהלי א"ב שכחבו בהדיא לדעח ר"ח אסילו בנמנא חוך הספל ועל שפח הספל מטמא ר"י לכחחלה ובוודאי לא יחלוק רמ"א עליהם וכן נוטה דעח הר"ן בחשובה שכהב הוא לדעח ר"ח אלא הא איכא למידק אדברי הש"ך שאין ענין דעם המחמירין שהביא רמ"א כאן לדברי ר"ח כלל דהא בלא"ה זריכין אנו להבין אמאי דקיי"ל בנמצא על שפח הססל וחוך הססל דממאה הא קיי"ל דחולין במכה והכא כיון דנמצא חוך הספל מסחמא מכה יש לה במקים מ"ר דהא א"א לדם המקור לנאה עם מ"ר לפרש"י וכה"ג לפירוש הוט' מדאחו עם מ"ר מסחמא ממקום מ"ר הוא ואם כן אף בשנמנא על שפח הספל נחלי באוחה מכה או נימא דמשיורי דם החמלים הוא מה שינה עם מ"ר ולזה י"ל דהיינו פעמה דחיישינן דלמה כל הדם ינה בחר דחמו מיה ומה שנתנא נמי בחוך הספל חיישינן דלמא מן שפח הספל ירד לחוך הספל אבל כשלא נמנא כלל על שפח הספל אמרינן דאי איהא בחר דחמו מיא אחיא איך אפשר שירד הכל לחוך הספל ולא ימצא בשפת הספל כלל אך כ"ז ביושבת על שפת הספל ונמצא דם על שפת הספל וחוך הספל אז חיישינן דדלמא לבחר דחמו מיא אחיא ומן שפח הספל ירד לחוך הספל אבל אם היחה יושבה על שפח הספל נמנא דם חוך הספל גרידא וע"י בדיקח עד מנאה גם כן דם אז יש למהרה דהא ממה שנמנא הוך הספל ולא על שפח הספל מוכח דמכה יש לה דאם איחא דבחר דחמו מיא אחיא על שפח הספל בעי לאשכוחי א"ן דמכה יש לה ואם כן מה שנמלא על ידי בדיקה עד יש לחלות במכה זו ולפהרה אף לשיפה כ"ח אבל דעת היש מחמירין שהביח רמ"ח כחן ס"ל דחף בכה"ג ממחה והכי מוכח מדברי הג"מ והמרדכי בשם מוהר"ם דהא עובדא דהחם היה שמלאה בהוך מ"ר וגם על עד שבדקה בו כתבואר שם וע"כ מיירי שהיחה יושבח על שפח הספל ונמלא דם כק בחוך הספל דאלח"ה אלא דמיירי ביושבת על הספל ולא על שפח הספל ק' מאי איריא שמנאה בבדיקת עד דהא אפילו לא מנאה כלל בבדיקת עד אלא במ"ר לחוד נמי לדעם המרדכי ממאה דהא ס"ל דביושבת לא פליג ר"י על ר"מ וכי היכי דלר"מ חיישינן דלמה בחר דחמו מיה החיה דם ה"ג לר"י ה"ו מדלח כחב המרדכי לחסור רק ע"י שנמלח דם בבדיקת עד ע"כ מיירי בכה"ג שהיחה עושה לרכיה על שפח הספל ולח נמלח כ"ח בהוך הספל וחס"ה כיון שמלחה גם ע"י בדיקח עד אפורה ולא אמריגן דמחמלית מ"ר הוא וכן מוכח בב"ח דמיירי המרדכי בכה"ג שהיחה יושבח על שפת הספל ונמלא דם חוך הספל לחוד שכתב דאילו לא נמלא בבדיקת עד דמהורה דלא גרם מדם ממש שנמנא חוך מ"ר והיינו דוקא כה"ג ובאמח הוא חידוש דין ול"ד כלל להא דנתנח על שפח הספל וחוך הספל:

ואבי המה מאד על הפ"ך שכתב וז"ל וא"ל דהכא ממי ביושבת ומקלחת אסילו הכא בשנתאא גם על העד פמאה דהא אפילו ביושבת על שפת הספל ומלא דם בשמח הספל ומוך הספל עד עב"ד ולא ידענא מאי קאמר דע"כ מיירי הספל ממאה כ"ש כשנתאא הוך הספל ועל עד עב"ד ולא ידענא מאי קאמר דע"כ מיירי המדרכי ביושבת על שפת הספל ואל נמלא כי אם בתוך הספל כמש"ל ואם כן מה כ"ש הוא הספל משא"כ ביושבת על שפת הספל ואוף הספל ו"ל דדם אחל בהר דתמו מיא ומן שפת הספל בא לחוך הספל משא"כ ביושבת על שפת הספל ומתא דם בתוך הספל לחוד רק שע"י בדיקת עד מלאה דם דע"כ מוכח דמכה יש לה ומסהבר למהר ובאמת לפי חי' ב' של ב"י והסכים עמו בד"מ שכתב דמרדכי לאו ממעם קרפין אסר אלא ממעם דם ממש שנמלא ע"י בדיקת עד בד"מ שכת הספל ומה שהלריך לאסכה ע"י מה שמלאה דם בבדיקת עד משום דאי לאו שמלאה לא מול שפת הספל ומה שהלריך לאסכה ע"י מה שמלאה דם בבדיקת עד היה חולה הקרטין הכ"ל בכליות אכל לחי' ראשון של הב"י מוכח שפיר דמיירי בכדיקת עד היה חולה הקרטין הכ"ל בכליות אכל לחי' ראשון של הב"י מוכח שפיר דמיירי ביושבת על שפת הספל ומולא דם בחוך הספל ול"ע היסב :

בם מה שכתב ב"י דרח"ש מ"ל דהלינן הדם שנמלח על ידי בדיקח עד שתשיורי דם מ"ר הם לח מוכח מידי דרח"ש לח קחתר חלח בנמלח על שפח הספל דחפילו. חי ניתח בחר דחמו מיח חחת מ"ר הב לח מוכח מיח חחת מ"ר חבל לחנל וחד דישבה ובחים עם מ"ר חבל בנמלח על עד י"ל דחף הרח"ש מודה וכבר הרגיש הש"ך בזה וכמו שכשום בקילור בהגהוח רמ"ח (שוב רחיחי בשו"ח פ"ת חי"ד סי' ח' שהשיג על הב"י בזה וכמ"ש דחין רחייה דם"ל להרח"ש הכי וכחב להגיה בב"י יע"ש) ול"ל לדעח המחמירין חלו דחע"ג דבעלמח קיי"ל דחולה במכה הכח שחני משום דחין כחן מכה מבורכת חלח משום דחין דרך דם המקור ללחת עם מ"ר במכה הכח שחני לחלו ביולח עם מ"ר ממש חבל בנמלח חח"ב לח חלינן במכה ול"ע :

ובשו"ת פת"א סי' הנ"ל הרבה להשיב על ר"ח ועלה בדמיונו לדחוח דברי ר"ח אשר כל דבריו דברי קבלה וכבר שקל למסרססי' באוחה חשובה שם שכהב דוקנה אין לם כהם וטעה בדבר שחינוקות של כ"ר יודעים דאין חילוק בין זקנה לילדה וכך שנינו נשים שאמרו הכמים דיין שעתן כהמן כראייתן וזקנה הולה בילדה אבל לסהר כחמה מכל וכל טעוחא כבה הוא דלא אשהכת כווחיה:

בחדורר לנ"ד דמה שמתנאו הקרפין במ"ר אין להקל משום זה אף מה שמתנא בלא מ"ר וכמש"ל ואפילו אי איכא נמי כאב בכליות יש לפקפק דאולי אין דרך לנאח מן הכליות לנה"ח כי אם ע"י מ"ר ובלא"ה פקפק שם בחשובת ח"ד דאין לדמות כאב למכה והר"ן לא אתכה אלא לפניף בעלמא ודווקא בבא עם מ"ר ואפילו אי נימא דבנ"ד יש לדמות כאב למכה דכיון שראייתה משונה משאר ראיות וכבר העמידו הרופאים שכן דרך להוליד כמין חול ואנץ אדום בכליות אך כ"ז בבא עם מ"ר שכן דרכו לנאת וכמ"ל:

ובשו"ת עה"ג פי' כ"ב כחב להחיר מחמח אמירח הרופאים שפיפים הלו דרכן לבוא מן הלדדים מחמח הגידים הקפנים הרושפעים בדם והגאון כח"ל פי' הנ"ל דחה בשחי דים דאין לסמוך על אמירח הרופא כלי שום אמחלא והוכחה לדבריו ובאמח אף שהדין עם האון ח"ל שאין לסמוך על אמירח הרופא שלהר מאומד דעתו בלי שום הוכחה מ"מ להם מיהא מהכי אמירחו למעבד ספקא אולי מן הלדדים הם באים כיון שהוא דבר מועם איכל למיחלי ולומר מן הלדדים הם באים אע"ג דוודאי לא הוה שגם מן המקור אפשר ללאם בס"ג מ"מ גם מן הלדדים אם למיחלי וכאיה לא הוה שגם מן המקור אפשר ללאם בס"ג מ"מ גם מן הלדדים אפשר למיחלי וכאיה לזה ממה שכתב הב"ח בסיי קש"ג שכתב הה דאמר כ"ז בנות ישראל החמיכו על עלמן שאפילו דואות מיפת דם כתרדל סופרות ז' נקיים הקצו הראשונים ז"ל דמאי רבותא דפיפת דם כתרדל דהא מה"ח משמא בכ"ש ע"ז כתב הב מ

ודוקה חלחי אבל חדה מעלמה אחי פירוש מן הגדדים וזה יאמר כאן דהחמירו בנום ישראל אפי' פיפה דם אחת כתרדל אע"ש שאינה כי אם פיסה אחת לא חלינן דמגדדים אחיא פכ"ל הרי שע"ם הדין היה אפשר למיחלי טיסה אחת במן הלדדים וכדאמריגן במקור שהזיע אלא דמלד חומרת דר"ו מחמריכן י"ל דווקת היכת דתיכת חד ספקת תבל בדתיכת עוד ספקת מסהכינן וכיון שכן אומרים בסיפה אחת דחלינן מן החורה דמן הלדדים הוא מכ"ש בקרסין קרסין אלו דמשהו בעלמא הוא ומדברי הגאון בשב"י סי' הג"ל נעלם כ"ז יע"ש שרצה לומר למן החורה אין החשה סמאה בטיפח דם כחרדל מלבד שהשיגו החכמים הגאון מהרשש"ך והנאון מוחר"י עליו מדברי רש"י דף מ"ב נעלם ממנו ג"כ דברי רש"י בד' י"ד ע"ב שכחב בהדיא וז"ל אפי' כעין חרדל או פחוח מכן ע"כ וכן מוכח בסוגי' בר"פ המפלמ א"ה לא יסחור בזיכה יע"ם וע"ם דברי הב"ח ג"ל לחרץ הרחב"ד שהביח הרח"ם ז"ל בפרק החינוקת ח"ל שם הראב"ד ז"ל כחב דהאידנא ליכא שריותא דבדיקת שפופרת דאפילו ידוע שבאה מן הנדדים הרי גזרו על בנוח ישראל כל רואה סיפת דם כחרדל יושבת ז' נקיים פ"כ והם דברים חמוהים דאנה כתוזה גזכה זו בדברי כ"ז וכמו שהשיג עליו הרא"ש ז"ל דכ"ז לם אמר אלא בסתם ראיה אבל בידוע שבא מן הנדדים לא החמירו ולפי דברי הב"ח נכונים דברי הראב"ד דם"ל דבמיפת דם כחרדל חיכת למיחלי שפי במן הלדדים חחית מלומר שהות ממקור דהת מהאי מעמא מסהרינן בטיפה א' בפ' יולא דופן במקור שהזיע אלמא דאיכא למיקלי ססי דבר מועט כהאי במן הנדדים מלומר שהוא מן המקור ואפ"ה החמירו בנוח ישראל על עלמן מש"ה ס"ל להרחב"ד ז"ל דה"ה בודחי דחחה מן הלדדים החמירו על עלמן הבל הרח"ש השיג עליו דנהי דהחמירן על עלמן היינו בסחמא אפילו היכא דאיכא למיחלי ספי במן הלדדים אבל בידוט שהוא מן הלדדים לא וכ"כ הר"ן בחשובה שם על דברי הראב"ד הנ"ל וז"ל אע"ם שגזרו צנוח ישראל על כל הדם היינו לפי שאינו ידוע מאיזה מקום בא הדם אם מן המקור אם מן הנדדים אבל היכא דאחי ודאי מן הלדדים שהורה עכ"ד וכוונחו דאף דהחמירו על פנמן היינו בבחמח דחט"ג דחיכה למיחלי שפי במן הלדדים כיון שהוח דבר מושם חפ"ה החמירו על עלמן דאלח"ה מאי חומרא שייך בזה שכך הוא מן הדין להחמיר בספקא א"ו כדאמרן וח"כ לפ"ז דדבר מועם חיכה למיחלי טפי במן הלדדים דהחיה ולה מן המקור חפי' חי נימה דמלד החומכת דכ"ו דים לשמה כ"ו בחד ספקה חבל חי חיכה נתי ספקה דשמה לה נימוח ודאי שפיר דתי למיעבד ס"ם ספק מן הלדדים או מן המקור ואח"ל מן המקור שמא לא נימוח וקרטין קרטין הללו ע"ם הרוב א"א לנסוחן אם נימוח או לאו שנאבדו במשמוש הידים ואע"ב דם"ך סימן קס"ז מפקסק על ס"ס זו שכ' רמ"ל שם כה"ג משום דשם חד הוא מ"מ בל"ד דחיכה למיחלי שפי בתן הלדדים וחינו אלה מלד חומרה שהחמירו על שלמן חיכה למימר דלה החמירו אלה בחד ספקה דהיינו דם ממש אבל בכה"ג לה החמירו דעכ"פ רובה להחירה הוה ואע"ג דמפלת כמין קליפוח כמין שערות וכמין עשר בעי בדיקה י"ל דהתם מיירי בידוע שבחו מן המהור וכלישנה דש"ם המפלח כו' דזה שייך במקור ועוי"ל שחני החם דהפשר למצדקה ולא סמכינן על ס"ם היכא דאיכא לברורי מה שא"כ בנ"ד אע"ג דבעלמא איכם למימר דהך ספק דשמא מן הלדדים לאו ספקא כיון דרוב הדם מן התקור כמ"ש בט"ו סי' ק"ץ סק"ב מ"מ בכה"ג דמשהו בעלמת הות חיכת למחלי סתי במן הלדדים כנו"ל ועיין בסוגים דרותה כחם דנ"ב ע"ב ובחום' שם כד"ה שלש גריסין דמוכח מדבריהם שחין דרך של חשה לרחות מן המקור פחוח תכגרים וכחבתי בחדושי הגמרא ואין להאריך בזה דעכ"פ בנ"ד שהם קרסין קפנים דאפי' פיסה אחת ליהא יש לחלוחו דאחיא מן הצדדים וכה"ג כחב בחשובת ב"י פי' קמ"ז ועוד ים לצרף לזה לצדד להחירה ולעשות ס"ם שמה מן הצדדים ושמה מן המקור ואת"ל מן המקור שמת דם מהור הוא שאף במקור איכת דם מהור דהת דמים בלבד הם ממחים אבל שחר דמים מהורים ולח כל חדום עמח ולח כל השחור שמח חלח מה שחמרו חכמים וכ"כ בחשובת ב"י שם ואע"ג דהך ספקא שמא דם מהור הוא ספק חסרון ידיעה מ"מ בכה"ג שהוא חסרון ידיעה לכל העולם שהרי אפי' בימי חכמי הש"ם היו נמנעין לראום דם משום חסרון הבקיחות מכ"ש בזה"ז ובחסרון שהוא חסרון ידיעה לכל העולם כחב הס"ז בי"ד סי׳ צ"ח דמיקרי ס"ם (מיהו בהא דקיי"ל גבי ספק לבע וספק דם דעמאה וכ"כ המ"מ כיון דאפשר לכרורי מש"ה טמאה וכחב במנ"י אע"ג דהאידנא אין בקיאים מ"מ מיקרי ספק מחסרון חכמה דלא הוי ספק מוכח אע"ג דכ"ע אין בקיאים אפ"ה לא הוי ספק מיהו י"ל דש"ה דחם כן עקרת כל דיני כחמים מש"ה החמירו בזה ודוק) ורחיתי בם' ב"ש בםי' קל"ה שחולק על הש"ז בדין זה וכתב להוכית דלא מיקרי ספק אפילו בכה"ג דאל"כ למה כתבו חוספות במכילתין דף כ"ב דמשהגיעה לכלל שנומיה לא חמאן בזמן הזה דאע"ג דלא בעל משום דאין בקיאין לבדוק כל גוסה וק' הא היכא דלא בעל לא הוי אלא מדרבנן ואי ס"ד דמקרי ספק היכח שהוח חסרון ידיעה לכל העולם נימח דהוח ספק מדרבנן להקל ח"ו חע"ג שהוח חסרון ידיעה לכל העולם לא מיקרי ספק עכ"ד וים לדחות דאע"ג דקיי"ל ספק דרבנן להקל מ"מ היכח דחיתחוק חיבורה לה חמרינן חפי' בספק דרבנן להקל הכה נמי כ"ז שלה מימנה היא בחזקת א"א מדרבנן וע"י ספק מיאון אחה בא להוניאה מחזקה זו מש"ה לא אמרינן בהא סד"ר לקולא וכן כתבתי בחדושי הנמרא נמלא דוה שפיר מקרי ס"ם ספק מן המקור או מן הגדדים ואמ"ל מן המקור שמא דם מהור הוא ועיין בם' חבואת שור לי"ד סי' ל"ח שכתב להקל גבי ריחה שחינה שחורה כדיו חע"ג דבנדה מחמרינן היינו משום דמיסור כרח הוא והו דלפעמים מסור הוא לנשים רק היכא דשחור כזפח יש להחמיר אבל בדיהה מזה יש להקל ע"ש מה שכהג לחלק בין איסור כרח לאיסור לאו פיין בחה"ד סי כ"ן מה שכתב בזה אם יש לחלק בהכי ומה שכתב עוד דדם נדה מסור לנשים ז"א דלעולם לא היה דבר זה מסור לנשים ומה שהחמירו עהה לפי שכבר נחמעפו הלבבות בימי אמוראים שלא ידעו להפליא בין דם לדם וכ"כ בחשובת ח"ל סי' מ"ו וז"ל ועל כיולא בזה נאמר עדות מסורה לב"ד ואין בנות ישראל מורות לעלמן אלא חכם עכ"ם ספקא מיהו הוי אם דם מהור או דם ממא הוא ובהצערף נמי הך ספקא דלמא מן הלדדים הוא תקרי שפיר ס"ם ובהח ל"ק קו' הש"ך דמחי ס"ם הוח דהח שם ספקח חד הוח דמה לי חם הוח מן הלדדים מן המקור ודם מהור שם סבקה חד הוה דז"ה דספק החד מחיר יותר מחברו דהם ניתח דחם הוח תן הלדדים חז הדם עלמו מהור מה שחין כן חי נימח ממקור הוח חפי' דדם מהור הוא מ"מ הדם עלמו ממא הוא דקיי"ל מקור מקומו ממא הוא אפילו פחום מרביעים כמ"ם החום' במכילתין דף ס"ז וכ"כ אלי הנאון מוהרנ"ה שהיה אב"ד דק"ק ה"ש: וא"ל דהך ספקא דשמא דם שהור הוא לאו ספקא מהרי דרוב דהך ספקא דשמא דם עהור הוא לאו ספקא מקרי דרוב דמים שכמקור דם

וא"ל דהך ספקח דשמח דם עהור כוח לחו ספקח מקרי דרוב דמים שבמקור דם ממח הוא הא ליחא דכבר כמבחי לעיל בחידושי סיון קפ"ח דהרחב"ד בם' בעה ו סבירה ליה הכי דרוב דמים שמחים הם וחלינן מן הסחם שהוא דם ממח ואסי להקל מתכינן אהא וחביאה ראיה מהא דאטרינן במכילחין דף כ"א קשחה ב' ולשלישי הפילה ואינו ידוע מה הפילה וכו' דר"י ס"ל א"א לפהיחת קבר בלא דם מש"ה מביאה קרבן ונאכל וקשיא דאמא מביאה קרבן ונאכל וקשיא דאמא מביאה מכילה ממאים והרז"ה בהשנוח השיג עליו דהכי האמת דלמא דם שחור הוא א"ו דרוב דמים באשה ממאים והרז"ה בהשנוח השיג עליו דהכי האמת א"א לפחיחת קבר בלא דם ממא אבל לעולם רוב דמים באשה מהורים ומכיא לדעת הרז"ה דמ"ם מעליא הוא אפי לדעת הרא"ד דם"ל מעליא הוא אפי לדעת הרא"ד דם"ל מעליא הוא ואף ע"ג שכ' הש"ך הראב"ד דמ"ל דרוב דמים מון המקור ממאים מ"מ י"ל דס"ם מעליא הוא ואף ע"ג שכ' הש"ך הראב"ד דמ"ל נ"ג ס"ק י"ד בשם הב"ח וז"ל כל מה דמכשרינן משעם ס"ש היינו היכא דאיסור בהיר שון אבל היכא דאיכא למיחלי לאיסור מפי מבהיתר חלינן לחומרא ש"כ כבר כתבחי והיהר שוין אבל היכא דאיכא למיחלי לאיסור מפי מבהיתר חלינן לחומרא ש"כ כבר כתבחי ד"ם שליא בבי קס"א דליתא להיאי כללא והבאחי ראים מן החום' במכילחין דף י"ח שליא בבי ומוד ראיות להחי להאי כללא והבאחי ראים מן החום' במכילחין דף י"ח שליא בבי חומד ראיות כמו שהארכתי שם:

לים עירו לכיון ועת לחיתו למו שיאוכני שם. הכת דחנים כחומיה דר"י דכי ח"ר מחיר בחד ספקה אבל בס"ם לא אמר וא"כ הא מסקים דלר"מ דם ל בחשה שעשתה לרכיה דשמאה ומסקים לשיל דף י"ד ע"ב לד"מ משום נדה משמח לה ולא משום כחם אלמא דם"ל לר"מ דאיכא למיחלי שפי דהדור מ"ר למקור שדנימא דשכם

יש מס"ה משוי לה לכודאי נדה ואס"ה איח ליה היכא דאיכא נמי עוד ספיקא שמא מן האיש הוא דסהודה לגמרי אלמא אע"ג דאין ססיקות שקולין אפ"ה מקרי ס"ס ודוק וחו איכא למימר דע"כ לא קאמר הראב"ד דרוב דמים סמאים אלא בדם ממש אבל בדם משונה כי האי לא הוי דע"כ לא קאמר הראב"ד דרוב דמים סמאים אלא בדם ממש אבל בדם משונה כי האי לא הוי יודע מה הפילה דר"י סבר די לאוקמי שלוגמא דר"י ורבן במשלח חחיכה שהפילה ואינו פליגי עליה וס"ל דלא אמריק דרוב חחיכות של ד' מיני דמים הם ואיסות כ"י ומוקמי לה פליגי עליה וס"ל דלא אמריק דרוב חחיכות של ד' מיני דמים הם ואיסות כ"י ומוקמי לה של ד' מיני דמים הם ואיסות לד לא מתריק דרוב חחיכות של ד' מיני דמים הם ואיסות החירות של ד' מיני דמים הם ומעיקרא של ד' מיני דמים הם חשבר איו לאוקמי שלוגמייהו דעליגי ברוב החיכות אם מש ל ד' מיני דמים הם כיון דמעיקרא סבר ד"י לאוקמי שלוגמייהו דעליגי ברוב החיכות אם הם של ד' מיני דמים הם כיון שהוא שע"ג דלבסוף הדר ביה י"ל דלכ"ע לא אמרין דרוב החיכות של ד' מיני דמים הם כיון שהוא אע"ג דלבסוף הדר ביה י"ל דלכ"ע לא אמרי דרוב החיכות של ד' מיני דמים הם כיון שהוא אע"ג דלבסוף הדר ביה י"ל דלכ"ע לא אמרי דרוב החיכות של ד' מיני דמים הם כיון שהוא משונה משאר דם עהור הוא לה ממות ואח"ל דנמות שמא דם עהור הוא מכ"ש היכא דאחיא שלא בהרבה וכמו שהארכחי צזה בסימן קפ"ג ליישב דברי המ"ז בסי' ק"ז ס"ק ה"ם במת בהקשה עליו במשובת שב"י:

אכובם מה שכ' בחשובת שב"י להחיר היכא דבאו הקרטין אלו עם הליחה לבנה דחלינן דראחה ע"י הרגשה של הלחה לבנה ולא היה הרגשת דם והסכים עמו בחשו' שבו"י כבר השנחי עליו בחשו' א' שכחבתי בסי' קס"ח מסוגיא דר"ם הרואה ומחדושי הר"ן שם ועוד יש להקשות ע"ז מסוגיא זו דר"ם האשה הש"ל לר"מ בעומדת פמאה ולפי מה דמסקינן בפ' כש"י דר"מ משום נדה משום נדה דהא אפי' אי נימא דהדור ח"ר למקור מ"ת לא היה הרגשה דם אל הרגשת מ"ד דכיון דאמי דם עם המ"ר איל למיאלי החבש במ"ר שכם למיאל החוף חוף הרגשה כח"ו במ"ר שהם רוב לכברה השובח שב"י אלא ודאי דלימן להאי שבתא אלא דסוף סוף הרגשה כוח וגם על הר"ן בהשו' של מחום שב' דמעמא דר"מ דחיים למשומא אלא מדרבן דה" לא חיים למעומא הדור מ"ר למקור משום כהם ול מבעיא למעומא הא"כ למה ר"מ מתמא משום כדה ודא היה מתמא משום לפי דעת החום שכחבו בחולין דר"מ לא חיים למעומא אלא מדרבן דק' אלא פיד דעת החום שכחבו בחולין דר"מ לא חיים למעומא אלא מדרבן דק' אלא פיד אלא ספקא ואמאי מעמא לה משום ודאי נדה ועוד מה יענה הר"ן לר"ם דאית ליה כמ" מל היו אלא ספקא ואמאי מעמא לה משום ודאי נדה ועוד מה יענה הר"ן לר"ם דאית ליה כמי הכ"ח ל" מ"ח לא מים למים הדר ביה בש"ח ועוד מה יענה הר"ן לר"ם דאית ליה כמי הר"ח מיים לה מומר הב"ל לר"ש דחיים למעומא וארבר הרוא מרוא בני הש"ם למיםר הח" לר"ש דחיים למעומא מדר"ש היה של לה חיים למחום מדר"ש בהבא א"ו דליחא לדברי הר"ן ויש לישב:

אמנם היכל דלפשר לברורי ע"י מיעוך בלפורן ודלו יש לברר אלא שמדברי הרמ"א ס"ס קפ"ח וזו מיס קפ"ח משמע דלא מהגי מה שממעך קלח אלא דלריך הכל בדיקה כמ"ש בסי' קפ"ח וזו דבר קשה הוא מאד ומה גם דאפי' אם נחמעך אבחי איכא ס"ס כמו שכחבחי לעיל ספק מן הדדים הוא מאד ומה גם דאפי' אם נחמעך אבחי איכא ס"ס כמו שכחבחי לעיל ספק מן הדדים ואח"ל מן המקור שמא ד"ס הוא אמנס מה שנכאה מדברי המ"ז בעובדא דידיה שבאו ההברים שבאים מן מקור ומוב לפני אלהים ימלט מזה כנלע"ד גם יש ללרף לזה אם נמלא דם הדברים שבאים מן מקור ומוב לפני אלהים ימלט מזה כנלע"ד גם יש ללרף לזה אם נמלא דם מחתיה בעודה מקלחת בבלי דעת האשה המסלת מים וכתש"ל ואע"ג שכחבתי למעלה דאף מחתיה בכה"ג איכא למיחש דלמא שותחם היא מ"מ הל דעת הרמכ"ם והרא"ש והר"ן וססק כווחייהו המחבר להלכה לעולם מהורה אפי' בשוחת ואמ"ג דאמן קיי"ל כר"ח מ"מ שללף לדעהם להנהו הכמ" בסחק מהורה אפי' בשוחת ולע"ג דאמן קיי"ל כר"ח מ"מ שללף לדעהם להנהו וכמ"ש בסחק מהרא"י סי' מ"ו דלמא ארגשה וסברה הרגשת עד הוא מ"א אינה אלא ספקא ומה"ע היכא הליכא למימלי להירא חליון וכמו שהארכתי באב"א בחי" מ" אינה אלא ספקא ומה"ע היכא הרצום הבחד ברציה ברצ

ובענין הרגשה הרחני בני מוהר"מ מלחם דחמיה בשו"ח שב"י פי' ל"ו במה שכ' שם מוהר"ג נר"ו וז"ל והנה לענין סומאת נדה לסמא שאר דברים מבואר דאינו מפמא אף שהדם בפנינו דהוי פומאה בלועה וכן מבואר בש"ם דף מ"ב דפריך בירידה אמאי פמאה פומאה בלועה היא וכו' א"כ ע"כ בבשרה לא קאי רק לבעלה וכו' עכ"ל ובמח"כ סעה טעוחה רבה דכולהו מכילחין מוכח דחין לחלק כין סהרוח לבעלה גם לשון התשנה כך הוח כל הנפים מטמחות בביה"ח ולישנא דמסמחות לא שייך אלא לסהרות דחי לבעלה סמאים ה"ל לומר וכ"ם רש"י בריש מכילחין ובגמ' שם אימור כוהלי בית הרחם העמידוה והחם לפהרוח מיירי ועוד כהנה רבוח במכילחין דמיירי לסהרוח ומה שמביח רחיה לדבריו מסוגים דף מ"ב ליחא דהחם כשפבלה לראייתה דמשום ראיה אינה פמאה שכבר פבלה וליכא לפמויי אלא משום מגע דם שבביה"ח בהא קאמריטן דמגע ביח הסהרים היא ועהורה אבל ברואה אין מילוק דאפי' מהרוח היא מסמאה אפי' בעודה בכיה"ח וששום הוא · אלא מה שים לדקדק בהם דכ' הרמ"ח לעיל סי' קפ"ז דאפילו בחין לה וסח קבוע והוא ספק אם הדם בא מן המקור או מן הגדדים חלים במכה מכח ס"ם ספק מן הגדדים וכו' אבל אם ידוע שבא מן המקור וכו' מוכח מדבריו דכל זמן שלא ידעינן בודאי שבא מן המקור יש לססק שמא מן הנדדים וקשה דא"ב איך מנאט ידינו ורגלינו בסוגיא דף י"ד ע"א בהא ששנינו נמגא על שלו ממחים וחייבים בקרבן נמנח על שלה וכו' ומקשה הש"ם וניחוש דלמח דם מחכולה הוא ופירש"י ואמאי שמאין ודאי וכו' ואי ס"ד דהיכא דלא ידעינן בודאי שהוא מן המקור איכא לספוקי שמא מן סלדדים הוא ואמאי הני במחני חייבים בקרבן איך אפשר לחייבה בקרבן דלמה מן הלדדים הוא וח"ל דה"נ מיירי בידוע שהוא מן המקור דו"ה דח"כ מאי פק' וליחום דלמה דם מחכולה הוא ותו דבידוע שהוא מן המקור וע"כ שיודעה בודהי שנסחת מקורה וכה"ג חו אין לחלק בין נמצא על שלו או על שלה י וכשלמא לדעת המרדכי שכ' באשה שיש לה וסת תלינן דמן הלדדים לק"מ דחמחי חייבים בקרבן דהח מהני' מיירי בחשה שיש לה וסת וכמו שהק' בחשו' אמ"ו שב"י דוה לק"מ דהמרדכי לא אמר אלא ביש לה וסח ושימשה שלא בשעת וסתה דסמכינן אהא דאין אורח כא אלא בזמנו אבל מחני' דהכא הא מיירי בסמוך <mark>לוסחה וכדאוקמינן בלח"ה בפ"ב דשבועות מחני' דהכא דמיירי בסמוך לוסחה וכמ"ש לעיל סי</mark> קפ"ז ועוד כחבמי שם לחרן בגוונה מחריחי קושית שב"י על המרדכי אבל לדעת הרמ"ה קשה דמיהו כחב דאפי באין לה וסת איכה לספק שהוא מן הגדדים קשיא וליכא לחרץ דודאי ע"פ הרוב אינו בא מן הלדדים ומש"ה חייבים בקרבן דאיכא למיתלי ברובא וכמ"ש החום' דף ס' ע"ב ד"ה חימח שמש עכבי' וכו' מש"ה כי ליכח מכה חייבים בקרבן משח"כ בהנערף נמי דים לה מכה מלטרפיט הך מעומא דמן הלדדים לססיקא דמן המכה אחיא ודלא כדעת הש"ד שכ" דא"א למעבד ס"ס אלא היכא דאו"ה שוין וכמש"ל דז"א דכל זה נימא אלו היה בלא"ה פלגא ופלגה כמו במכה שמוליחה דם דחיכה לספוקי שמה מן המקור ושמה מן המכה יש ללרף המיעום דמן הלדדים להך פלגה דמן המכה והוי רובה להחירה וכמ"ם לעיל סי' קס"ג וסי' קפ"ז אבל במכה שא"י אם מוליאה דם דליכא כאן מחלה על מחלה שהרי המקור והמכה א"י אם מוליאה ובהלמרף נמי הך מפוסא דמן הלדדים עדיין ליכא רובא להחירא וע"כ דס"ל להרמ"א דהך מפחח דשמא מן הגדדים הוא מפק השקול ובהנטרף המכה הוי רובא להחירה קשיה מסוניה זור וחו קשיה בנמנה לה"ו דממחין מספק הה ס"ם הוח שמה מן כנדדים ואמ"ל מן המקור שמא לא בא אלא לאחר חשמיש ובפרטוח קשיא למ"ש לעיל כשם הב"ח דברחיה מועפח חיכה למיחלי במן הלדדים וכמו שתוכיח מר"פ המסלח ומוכח שם דהיכה **ל**מיחלי ספי במן הגדדים ממה דנחלה בסקור דהא מה"ס אמריט החם דחדא ספה אינה סמאה דאימור מן הלדדים הוא ובודאי דמספקא לא מסהרינן לה אלא משום דראיה מועפת הוא דרובא מן הזדדים א"כ מחני' דמיירי נמי אפי' בראיה מועפח דהא מקשה וניחוש דלמא דם מאכולת הוא ובראיה יוחר מן כגרים ודאי דליכא לספוקי במאכולת ועיין מ"ם לעיל סי' ק"ץ מזם ול"ל הא דמקשה הש"ם בפשימות וניחוש דלמא דם מאכולת ולא ניחא ליה לאוקמי ביתר

מן גרים מיירי מסני' וע"כ משום דסחמה קחני דמשמע כל שהוה נמצה דם הפי' דבר מועם

ולפי דעה הב"ח הא ע"כ לא מיירי מחניחין אפי' כ"ש דא"כ ניפלי בלדדים ולא מחייב קרבן א"ו דמחניחין נחת לשעורא ואם כן דלפא פיירי נמי פתניחין ביחר מגרים ול"ע ועיין מ"ש כזה בסימן קפ"ו:

קצא (א) על שפת הספל - כ' כש"ר ס"ק כ' וק"ו אם שוחח חוך הספל עכ"ל ר"ל דלח מבעיח חם שוחח מחחלה לחוך הספל דחיכה למיחש הוחיל ומ"ר מרובים ודחק ליה עלתה והדרו מ"ד למקור חלה חפי' שחינה שוחחם חלה לבסוף על שסח הספל ומעיקרה היחה מקלחה רק לכסוף שנחמעסו מ"ר עד שאיט יולאים בזינוק אס"ה חיישינן דלמא כחר דחמו מיא אחת דם כיון דחיכא תרתי לריפוחת דעומדת ושוחחת לבסוף וכ"כ הכ"ח על הפור והסרישה כחב דהרבוחת הית דתם היחה שוחחת על שסח הספל ונמנת דם חוך הספל לחוד אס"ה טמאה אע"ג דאלו היחה מקלחת ויושבת על שסם הספל ונמגא דם חוך הספל לחוד מהורה אכל בשוחחח ועומדת לעולם ממאה ודברי המנ"י על הש"ך לא ידעתי כוונחו: ב) וי"א דאפילו ביושבת - כתכ נש"ך דכן מוכח ברש"י ונעלם מתנו דברי המרדכי שכחב להדים דדעת רש"י חינו כן חלם הם דפסים דחף לכחחלה קחי נמי חרישה דמחניחין וכבר הרגים בזה בשו"ח פמ"ח ח"ח פי י"ב ומה שהפינ על הב"י שכחב לחלק בין פסרות לבעלה דכתב דאע"ג דמסקיטן דר"י לכחחלה **סאשר** הייט לסהרות אבל לבעלה מחמריט ספי דז"א אלא דכי היכי דלסירות לכחחלה אסור ה"ם לבעלה עכ"ד ובאמח שדברי הב"י ל"ע שכחב וז"ל אע"ג דלענין בדיקה מחמרינן לסהרוח ספי מלבעלה כדמשמע בפ"ק דנדה שאני החם דמשום גזרח מעל"ע לא שייכי אלא בסהרוח מפני כך הוצרכו בדיקה להם אע"ג דלבעלה ל"ב אבל בענין זה יש להחמיר לבעלה דהוי איסור כרח יותר תלמהרות דלים בהו איסור כרם עכ"ל וק' מ"ם דגזרח מעל"ע לא שייכי אלא לסהרות הא גם לבעלה שייך גזרח מעל"ע לענין מקולקלח למנינה דלא ידעינן מחי יחחילו סחחי נדה ואס"ה לא גזרו לבעלה כלום דקיי"ל דהרוחה דם סינה מקולקלת למנינה ומחחילין פחחי נדוחה שיום שרחחה ול"ח שמא רחחה אחמול וכוחלי ביח הרחם העמידוה אע"ג דלעהרות חיישיגן להכי אלמא דהחמירו בעהרות מפי והנכון בזה כדברי המע"מ (וכ"כ בסרישה סי' ק"ל סעיף מ"ד) שכחב על דברי הב"י דכלתו האי סעמת דגזרה מעל"ע לח שייכי אלת בשהרוח יש לחלק דשאני לענין בדיקה דהחמירו מפי במהרוח דקיל הוא שהקילו לענין בדיקה שלא יהא לבו נוקסו ופורש ובזה מיושב נמי שלא החמירו לענין מקולקלת למנינה דבהא נמי שייך לבו נוקסו שאם יראה דמשמאינן למסרע לענין מקולקלת למנינה לבעלה וכ"מ סוגיא שבדף ג' ע"ב דאמרינן דקעתא דשמא משום ביסול פ"ו והלל מפ"ו מי קאמינא לפהרות הוא דקה אמינא מבואר דאלו אמרו דחהוי מקולקלת למנינה לבעלה ודאי דאיכא למיחש לביטול פ"ו וק"ל:

אך דברי הש"ך מגומגמים שכחב דשוה סחכות עם לבעלה דלענין זה דלכתחלה מסורה הן למהרוח והן לבעלה ובדיעבד מוחר משום דבש"ם משמע דר"י גבי עד שחינו בדוק מבחת משום הכן לבעלה ובדיעבד מוחר משום לרכיה לעד שחינו בדוק ק' הח חלכוי ל"ד עד שחינו בדוק להי גדיעבד ממח הלחה דחלו בעד שחינו בדוק להי בדיעבד ממח חלם ל"ד עד שחינו בדוק להעושה לרכיה ועמדה ורחקה דחלו בעד שחינו בדיעבד מחל חלם היה בדיעבד מחל הלחלה להיבור בדוק להעושה לרכיה לאור בעד מחלים בעד החלים בדיעבד מחל הלחלים בדיע החלים בדיעבד מחל הלחלים בדיע החלים בדיעבד מחלים בדיעבד מדיעבד מחלים בדיעבד מדיעבד מדיעבד מחלים בדיעבד מדיעבד מחלים בדיעבד מחלים בדיעבד מדיעבד מד

דמולין לא אוכלין ולא שורפין והכא אינה לכתחלה וכבר הרגיש בזה גם בסמ"א: לעיין במהרש"ל דף י"ד במכילחין שהקשה דלא ה"ל לומר לשיפה ר"ח דאי מהחם ה"א דיעבד ובו' דהא למאי דמפמא ר"י משום כחם הוא אפי' דיעבד וחי' דקאתר האי לישנא לשנויי נמי למחי דקם"ד דלח טימח ר"ם חלח משום כחם דהשחח ע"כ ר"י לנתרי משהר עכ"ד מבואר דככחם אפי' דיעבד עמא אוא שלפי חי' המהרש"א לק"מ דהא דאמר אי מרישא ה"ח דיעבד היינו דרנה נמי לחרן למחי דם"ד בפ' כה"י חכל לפי המסקנח דהחם דר"מ משום נדה ס"ל י"ל דר"י לא פיהר אלא משום נדה אבל מפמא משום כחם ובסיפא מפהר לנמרי ומעחה לבעלה ולמהרות שוין הן ועיין בחה"ח דף קפ"ג ע"ם שכחב גם כן דים להחמיר בבעלה טפי מלסהרות ועיין במ"מ פ"ט דהלכות ח"ב דין ל"ו שכתב גם כן לדעת הרתב"ם דיש להחמיר לסהרות ספי מן לבעלה וכן מוכח בגמ' דף ס"ג ע"ב דקחתר גריכה דטי השמעיט הם ה"ה לסהרות יע"ש ובמ"מ פ"ט ד"ד כתב לחד חי' דס"ל להרמב"ם דיש להחמיר לבפלה ספי מלפהרוח ע"ם הביאו צ"י פי' קפ"ם ד"ה עוברה וכו' מיהו י"ל דה"ק דהחם לפהרוח איחפר ובדיעבד דזה לא שיוך לבעלה אבל לכחתלה הכא והכא חוששין וע"ל סי' קל"ח לענין חלילה ומדיעבד דזה לא שיוך לבעלה אבל לכחתלה הכא והכא חוששין וע"ל סי' קל"ח לענין הושמע דהיינו בנחלא חוב הלא ענין - ומשמע דהיינו בנחלא חוב המום כדאיתא בש"ם עכ"ל הש"ך ס"ק ו' נראה כוונחו בעומדת ומזנקת ונמלא על שפח הספל דלא מהני ס"ם ומכ"ש דלא מהגי בשוחחת לגמרי ועומדת אמנם אין לו הכרח ואין בסוגיה שום זכר מזה ונראה דהוכיח כן מכח קו' סב"ח דק' ליה מחי מק' הש"ם ור"י השחת בחד ספקת ממהר בס"ם מבעית דלמת תינמריך לתשמעים בס"ם דמסהרים תפילו בטומדם ושוחחת ח"ו דהמק' הוכיח מדחני מחני' חיש ותשה שמשו וכו' ונמלת דם על המים דמיירי במקלחת ונמלא חוך הספל מש"ה חני במחניתין על הסים להורות זה דמיירי שנמלא חוך הספל מש"ה מק' שפיר · אלא שהעור לא ס"ל דאל"ב למאי הלכחא כתב האי דינא דאים וחשה שעשו לרכיהן וכמ"ש הב"י והב"ח וחין לחרץ קו' הב"ח דמ"מ מק' שפיר השחח כחד ספקה וכו' וחי דרלה לחשמעים בעומדה ושוחחת דמשהר ר"י בס"ם נם זה לה לריכה דהשחם לר"מ דמסמא בח"ם ואפ"ה מסהר בס"ם אפי' בעומדת ושוחחת וע"כ דס"ם הוי כמו חרחי לסיבוחה כ"ם ר"י דמסהר בח"ם כיון דחיכה חדם לסיבוחה סשיםה דמסהר בס"ם דהום כמו חרחי לסיבוחה והם כן מה זריך להשמטים לר"י הה ליחה דמכל מקום זריך להשמטים דאים ואשה מקרי ס"ם דה"ח דהך ספק שמא מאים כמו דליחא דמי' כמו דס"ל לר"ש שחזקת למים מן החשה : (ד) וכ"ו אם נמצא דם במקרה וכו' אפילו מצאה דם אחר המלת מ"ר - נחשונה ל"ל סי' ל"כ כתב וו"ל כללת דמלתת לפי המכמת התתרונים חין להחיר פלם ברגילה למצוח דם חוך ת"ר בחוך הספל וכוחב כשהיח משלח מים חז יש להחיר חפי' ביולחה דם גם אחר הפלח מ"ר על העד שבודקם בו משום דחלינן לומר דאוחו דם שמולאח על העד לחתר הפלחה הוח מחמצים הדם שמנחה חוך מ"ר דחומו שמנחה חוך מ"ר ודחי לחו דם המקור דחין דרך מקור לנחת עם מ"ר כדפירשתי א"ר בשלח מנחה דם חוך מ"ר חוך הספל אלא שכואב לה הרבה בשעה הפלח מ"ר ממש והיא בודקת קודם הפלח מ"ר וומלאה נקי ואחר כך מכנסת מוך נקי מבסנים ומשחנת אבל אם חינה מרגשת כאב בשעת הסלחה ממש אין להתירה אף ע"ם כשמרגשת כאב קודם לכן ואחר כך עכ"ל ולא ידעתי מו"ל הא להחמיר חומרות החלו ולפענ"ד נראה דאפי' לה מנאה כלל חוך מ"ר אלא פיד אחר העלת מ"ר פנאה דם ולא היה לה כאב בשעת העלת מ"ר אלא לאחר העלת מ"ר היה לה כאב ואז מנאה דם סהורה ע"י בדיקה שכחב רמ"ח כיון שמנחה סמוך למ"ר וע"י הכחב ומ"ש הרמ"ח ז"ל וז"ל אכל ששה שרגילה לראות דם במ"ר ומרגשת כאב בשמה שמשלח מים וכו' דמשמע לכאורה דבעינן דוקא כאב בשעח הסלח מ"ר היינו היכא שראתה חוך מ"ר בעינן לכאב נמי בשעח הטלחה אבל היכא שלא ראחה דם אלא אחר הטלח מ"ר סגיא בכאב שאחר הטלח מ"ר ומש"ה כחב הרמ"א בסיסא וז"ל ואסי' מנאה דם אחר הפלח פ"ר כשמקנחת עלמה סהורה - דמאחר דמרגשת כאב ואינה מוצאת דם רק אחר הפלח מי רגלים ודאי דם המכה הוא ע"כ ולא החנה שלריך להיוח דמרגשת כאב בשעת הפלח מי רגלים אלא כתב סחמא דמרגשת כאב ומכ"ם לסמ"ם הש"ך דלדעת מהרי"ו הך בדיקה מעליותה הוא ויש לסמוך עליה וכן מבואר בתשובת מהרי"ל סי' ר"ג שכתב ח"ל אמנם הר"י הלוי מערסורם שלת לי כשם מוהר"מ ז"ל אע"ם שרוב פעמים אינן רואות הנשים כי אם לאחר השחן והשחן כואב לה אחר כך גם פעמים שחין שחן כוחב לה חחר כך סמחה כו' משמע שחם חמיד רוחה מחמח כחב טהורה חע"ם שחין כואב לה כי אם אחר הפלח פ"ר כיון דראייתה נמי הוא לאחר מ"ר וכן מוכח מדברי הנאון ח"ל סי' ע"ג ברואה סמוך להפלח ת"ר מהני כאב אפ"ג דכאב אינה כמכה מ"מ בג"ד שרואה חמיד סמוך להסלת מ"ר כחב כמכה ועם לירוף בדיקה שכחב הרמ"ח מהגי ועיין בחשובת א"ם סימן כ"ב שכחב דחולי הארי"ן ווינ"ד הוא מכה גמורה ע"כ נלע"ד דלא כדברי הל"? (ועיין בחשובם שבו"י ח"ש סי' ע"ו שכחב להחמיר לכחחלה ולהיות מחון בדין זה וכחב לדדים להקל) וכלא"ה דברי החשובה הג"ל תגומגם מאד דנראה כסוחר עצמו ולא סוף דבריו (סדרי מהרה)

כרתש דבריו יע"ש וגם מ"ש עוד שם דמהרי"ל סתך שם להחיר משום שלח היה דם חדום אלח כהה כמוגלה חו עיקר היחר של מהרי"ל על"ד והמעיין בדברי מהרי"ל ירחה שלח כהב שם אלא לסניף וז"ל שם גם יש קצח ראיה דלאו מן המקור בא הואיל ואינו דומם למראים דם אלא מראה מוגלא הרי שלא כמב אלא לקצח ראיה ולא דעיקר הסיחר נשען על זה ודכן מוכח הנהח רמ"ח שכחב להחיר אסילו בדם ממש שרואה לאחר הפלח מ"ר : (דן) רק באשה שיש לה וסת · כ' בפ"ך ס"ק ז' ונראה דמיירי פאינה רואה כפוס פעס דס כ"ל בצעה גרכיה וכו' עכ"ד דברים אלו לא נחנו לאומרן דא"כ איך כ' מהרי"ל אכן אם ש לה עונה כדרך הנשים אפילו אין וסחה קבוע כגון שפחחה או שהוחירה ג' או ד' ימים תו שבוע וכו' רק שיהא לה עונה קבוע שרגילה להמחין לכל הפחוח מסוף ראיה כך וכך ימים עכ"ל ממ"נ במאי מיירי אי מיירי שראחה פעמים שלא בשעת לרכיה א"כ הדרא קושיא לדוכחה דל"ל שיש לה קבוע ח"ל אפילו בלא עונה קבוע חשחרי דהא לא שייך דא"כ לעולם לא מהא עמאה דהא אפשר שחעמא כשחראה שלא בשעח עשיים לרכיה ואי דמיירי שאינה רואה חתיד כ"ח בשעת עשיית לרכיה ח"כ חיך החיר מהרי"ל כשרוחה פ"ח שלח בעונה הקבוע לה דהם כיון דחשה זו דרכה בכך לרחות דם נדחה מן המתור ע"י עשיית נרכיה דהם מה"ע מסהר לה שלא בשטח עונחה משום דחסמא כשראחה בעונחה הקבוע בימים הרגילה לרחק או לקרב וע"ב ז"ל שכך דרכה של אשה לראות דם המקור ע"י עשיית לרכיה וא"כ מה בכך בשינתה ראייחה וראחה בחוך ימי עונחה אמו אשה שיש לה וסח וראחה שלא בשעח וסחה נטהר אוחה ואף זו כן דהא ופחה בכך לראוח ע"י עשיים לרכיה וכי משום שקרבה ראייחה נטבר דהא ודאי ליחת ע"כ ל"ל דמה שכ' מהרי"ל וז"ל וכי לעולם לא חהא טמאה אינה אלא לשון מושאל ולאו דוקא הוא דודאי דאפשר לה להיוח שתאה כשראחה שלא ע"י עשיית לרכיה אלא כיון דמ"ר שכיחים מאד בכל יום ובכל שעה חיישיגן שמא יזדמן ראייחה מן המקור סמוך להסלח מ"ר ואתה מפהכה שלא כדין לכך הוצרך שחהיה לה וסת דאל"כ יש לחוש כל"ל ומה גם שנשים שיש להם חולי זו אין להם עם פנוי שא"ל להטיל מ"ר אלא שחמיד המה מטילים מ"ר מעם מעע ואין המ"ר שלהם כלים בב"א לכך קאמר מהרי"ל שפיר דא"כ לעולם לא חהא שמאה אלא שיש להקשוח דלעיל בפי' קפ"ז באשה שיש לה מכה כ' הרמ"א דבאשה שאין לה וסת בעונתה בינונית שלה שלריכה לחוש ואינה חולה במכה א"כ אמאי לא לימא ג"כ כאן דאפי' באין לה וכח דא"ל לחום אלא ביום ל' לראייתה ואמאי בעי דוקא אשה שיש לה וסח וראיתי בבו"ח כנ"י חי"ד סי' ל"ד שהרגים כזה הגאון מהרל"ה ומה שהשיב בזה בכנ"י לא חש לקמחי יע"ם ול"ל דשאני התם שיש לה מכה מבוררת משא"כ הכא דליכא מכה מבוררת לדעת מהרי"ל וכמ"ם בנקה"כ לעיל בסי' קפ"ז דס"ל למהרי"ל דהכא גרע אפי' ממכה שא"י אם מוציאה דם ומש"ה בעי דוקה שיש לה וסח ולה מטעמה דה"כ לעולם לה חהה עמחה דהה אפי' בשחין לה כת כיון דחושתת ליום למ"ד שלה סגית דהשתת לה שייך לומר דה"כ לעולם לה חהה טמחה שומו שפטק הכמ"ח לעיל אלח דכאן אינה אלח לשון מושאל וכמ"ש אלח דחיישינן שמא יזדמן כאיים נדחה ממש ותחלה בהם וחפהר שלא כדין לכך בעי דוקם יש לה וסת ואמריכן חזקה אין אורת כא אלא בזמנו אע"ג דקיי"ל וסתות דרבנן מ"מ סמכינן אהא בנ"ד: (ך) ואם ברקה עצמה ג"פ : והוא מהמרדכי כשם מוהר"מ זצ"ל דס"ל דל"ד לוסת הקפיצות שנעקר בפ"א וכ"כ בס' חפל"מ ע"ש ול"ע דבהג"מ פ"ח מהלכוח ח"ב מבוחר דם"ל למוהר"מ דחשה שרחחה בשמה שמושה לרכיה דומה לוסח הקפילוח ושחר חונם ועיין: (ך) ולפענ"ר לא משמע פהרא"ש פירי - וכ"ל כשו"ח פמ"ח ח"ב פי' פ"ד דמן הרח"ש לח מוכח מידי לעהר בכה"ג דהרא"ש לא האמר אלא בנמלא נמי על שפח הספל דעהורה לר"י כיון דמעהר בחדא לעיבוחא א"כ כשנמלה על שפח הספל אמרינן דאחו עם מ"ר כששוחחין בסוף משא"כ בנמלא על העד מנ"ל דחלינן דמחמנית הדם שינח עם מ"ר הוא יע"ש ומיהו י"ל כיון דלדעת הרא"ש מעהרינן בנמנא כמי על שפח הספל מטעמא דחלינן שכאו עם מ"ר כשהיו שוחחין בסופן ולא חיישינן דלמא אחי ממילא מן המקור בלא מ"ר כלל א"ו כל היכא דאיכא למיחלי חלינן להקל והיינו

מפי' במנחה חח"כ ע"י עד נתי סהורה היח ודו"ק סם: ורובה משיגרת לישנא דהרמ"א מוכח דס"ל, דהיכא דמנאה גם אח"כ על העד דממאה מפי׳ עבדה כעין בדיקת מהרי"ו שחרי מפילו ביש לה כמב לח כתב להקל חלא ע"י בדיקת מהרי"ו וא"כ באין לה כאב שכ' להחמיר היכא שמנאה גם על העד ע"כ מיירי אפי' ע"י בדיקת מהרי"ו וטעמא דס"ל להרמ"א דהך בדיקה לאו בדיקה מעליוחא וכמ"ש הש"ך ס"ק ז' ודי לנו לסמוך על בדיקה זו ביש לה כחב חו שמנח רק חוך מ"ר חבל לח בחין ומנאה גם אח"ב ע"י העד ולפ"ז היה אפשר ליישב הו' הש"ך בס"ק ח' שהקשה לחיזה נורך כ' הרמ"א כלל להך דינא יע"ש די"ל דכאן מיירי ביושבת על שסת הספל ומנאה דם חוך השפל ועל העד וח"ל דהח נמי פשיעת וכמ"ם הש"ך שהרי חפי' ביושבת על שפת הספל ונמצח דם בחוך הספל ועל שפח הספל כ' להחמיר מכ"ש בנמלא אח"כ על העד די"ל דלעיל לא כ' להחמיר כשיעת ר"ח אלא בלא בדיקה דמהרי"ו אבל ע"י בדיקה דמהרי"ו ש"ל להקל כיון דהרבה פושקים חולקים על ר"ח וש"ל דר"י מעשר אפי' בנמלא נמי על שפח הספל משום הכי סמכינן אבדיקת מהרי"ו ולטהרה בכה"ג אבל בנמנא נמי על העד דחמירא עפי ע"ז מסיק להחמיר אפי' ש"י בדיקת מהרי"ו אט"ג שנמצא העד שנחנה בעומק הגוף נקי כיון שנמצא על העד שבדקה עלמה בביה"ח ממחה אלא דעדיין ל"ע דמשמע מן הפוסקים דחא בהא חליא דמאן דחים ליה לטמר במצאה על שפח הספל וחוך הספל מסהר נמי במצאה חוך מ"ר ועל העד וא"כ אי ס"ל להרמ"א לטהר ע"י בדיקח מהרי"ו במצאה חוך הספל ועל שפח הספל משום דהרבה אי ס"ל להרמ"א לשהר ע"י מהפושקים ש"ל דר"י משהר בכה"ג גם צמנאה חוך מ"ר ועל העד היה לו לעהר ע"י בדיקת מהכי"ו ואפשר דהרמ"א ס"ל מסברא דנסשיה להחמיר במנאה ע"י בדיקח עד אט"ג שמנאה נמי חוך מ"ר ולא מהני בדיקח מהרי"ו ומאחר די"ל במנאם על העד חמיר ספי מנמגא על מפח הססל וחין בדברי הרח"ם הכרח שמקיל בזה וכמש"ל - ומה שכ' רמ"ח ז"ל יש מקילין כוונחו על הב"י שהבין כן מדברי הרא"ש אבל באמח אינו מוכרח מש"ה כ' להחמיר בזה אבל במתלח על שסח הססל וחוך הססל דעחו להקל ע"י בדיקח מהכי"ו ועדיין ל"ע: (הן) ואם אינה מוצאת דם אח"כ כשבדקה עצמה רק קרשין · נחשו' פמ"ח ח"ב סי' המ' כ' דהיכת דמלתה דם על העד שקינחה בו ובחוך מ"ר מלתה כעין חלץ חדום לח חליען החידות שבח מחמנים החול דעד כאן ל"ק הר"ן אלח היכח שמנחה על העד חול וחלף ובחוך מ"ר נמי כה"ג אכל היכא שמנאה דם ממש אחר הטלח מ"ר ובחוך מ"ר כעין חול וחלץ אדום ודאי לא הלינן אם לא שיש לה כאב בהעלת מ"ר והן דברים פשועים:

מפעמת שכחבו החום' בסוגית דרגלים לדבר הות דתחו עם מ"ר מדלת תחו חלת בשמוך

להשלת מ"ר א"ר גם במצאה אח"ר ע"י בדיקח עד חלינן שמחמצית דם דאתו עם מ"ר הוא וכן נראה מן המרדכי דאיהו לא כ' להחמיר במצאה חוך מ"ר ובבדיקח עד אלא למאי דס"ל דכ"י לא פליג אר"מ אלא ביושבת לגמרי כווחיה ס"ל אבל למאן דס"ל דר"י פליג אר"מ אפי' ביושבת

וכמה של"ע לפי מה דמסקינן באיש ואשה לכייהן בספל דמהורה לגמרי לכ"ע הדמת משהר לכ"י אפי בשמדת ושוחתת וכמש"ל אע"ג דאיכא למימלי דהדור מ"ר לגמרי דדמ מהשור משהר לכ"י אפי בשמדת ושוחתת וכמש"ל אע"ג דאיכא למימלי דהדור מ"ר לגמרי במקלחת וא"ב דאמ מה"ש משמח ר"מ ואפילו לר"י א"ל הכי למאי דמסקינן דמתגיחין מיירי במקלחת וא"ב בשחתת ושומדת לא פליג ר"י עם ר"מ וכמש"ל אפ"ה עבדינן לם"ם באיש ואבה שעשו זכריהן אמ"ב דלא ממו בשונא ממו בשעת השמיש הוא דם או שמא ש"ו שלו אדומים וכדאמרינן בס" דלמא מאי שיונא ממנו בשעת השמיש הוא דם או שמא ש"ו שלו אדומים וכדאמרינן בס" וכדאמרינן בס" וכמ"ב הב"י בב"ה סי' ק"ץ וכמ"ש נמי לעיל בסס"י קפ"ז א"כ היכא דלא ידעינן שהדם אחים ואחי"ל מן המשה שמא מן המדים הוא ובמא מן המדים הוא וכמ"ש הרמ"א לעיל פו' בפנה"ה דמשוינן למשק ואחי"ל מן האשה שמא מן המדדים הוא והכא דע לה מה מה מה מת"ח למ"י שמכחם מוליאה דם ואין לה וסם ואיל מי מיש הכמ"ג מן האיש המה"ג לה לא שכיחי שהיה בכה"ג מן האיש ומש"ה לא חלינן בו הא ה"ל לא שכיחי שהיה בכה"ג מן האיש ומש"ה לא חלינן בו הא ה"ל לא שכיחי בכה"ג מן האיש ומש"ה לא חלינן בו הא ה"ל לא שכיחי בכה"ג מן האיש ומש"ה לא חלינן בו הא ה"ל לא שכיחי בכה"ג מן האיש ומש"ה לא חלינן בו הא ה"ל לא שכיחי בכה"ג מן האיש ומש"ה לא חלינן בו הא ה"ל לא שכיחי בכה"ג מן האיש ומש"ה לא חלינן בו הא ה"ל לא שכיחי בכה"ג מן האיש ומש"ה לא חלינן בו הא ה"ל לא שכיחי בכה"ג מן האיש ומש"ה לא חלינן בו הא ה"ל לא שכיחי שהיה בכה"ג מן האיש ומש"ה לא חלינן בו הא ה"ל לא שכיחי שהיה הדם בס מ"ר של

האיש ואפ"ה מטהרינן משום ם"ם למ"ש הב"י שם דלא שכיחי שחהיה אשה רואס מ"ח מש"ה חלינן להקל כל מה דאפשר למחלי וא"כ אמאי לא עבדינן ש"ם בכה"ג ודוחק לומר דהחם מיירי שידעינן בדלי שאינו מן האיש דמסתימות הפוסקים לא משמע הכי ועיין בש"ע א"ע מ"ירי שידעינן בודאי שאינו מן האיש דמסתימות הפוסקים לא משמע הכי ועיין בש"ע א"ע סי כ"ב ובכי"ש ס" ב" בו של א שם וו"ל ואם נמוא דם בעד של אשה ויש שפק אם הדם ממנה או ממנו נראה לכאורה דמותר לאיש להויא זרע כדי לברר וכו' גם יש להביא ראיה מש"ם ס' העכל ויש לדחות ול"ע עכ"ל ולפת"ש אף על גב דליכא לברורי אפילו הכי אסשר לפהר מכח ח"ם המ"ל ואע"ג:

בשו"ת פמ"ם סי' קנ"ו נשאל אשה שא"י לשהר ג' רביעי שנה שחמיד מולאת ע"י בדיקה כתמים אדומים כמו שריות בשר ויש לה חול שקורין זוד (כ"ל חול במי רגלים) וקודם בדיקה כתמים אדומים כמו שריות בשר ויש לה חול שקורין זוד (כ"ל חול במי רגלים) וקודם בדיקתה מרגשת כאב גדול במחנים ואחר הכאב מולאת הכחמים הנ"ל ויש לה וסת קבוע ובשעת העלת מ"ר אינה מרגשת כאב כק שמולאת כמין חול אדום והכתמים הנ"ל כשהם לחים הם כמו מוגלא ולאחר שנחיבש נחקשה הכחם מאד ויכול לגרור אותן מהבגד ולידד שם להקל כיון שדם ראייתה משונה ורואה מחמת כאב וגם רגילה לתלוא במ"ר חול וחלץ אדום ויש לה וסת קבוע אע"ם שאינו ידוע שמכחם מוליאה דם וגם א"י אם המכה במקום שהדם בא מ"מ כיון שמכה וכאב במתנים קרובים לכליות וגידי מתור יש להקל יע"ש:

מ"מ כיון שמכה וכחב במחנים קרובים לכליות וגידי מקור יש להקל יע"ם: שמא מחמת הימוד ובו' . כ' הר"ן בחדושיו דמקשם ע"ז מהא דאמרי' במכילחין דף כ' האי דם האת למחרי במכילחין דף כ' האי דם האת וחי' דהא דאמר האי ד"ח הוא לפהרו לא אמר כן מכילחין דף כ' האי דם הימוד הוא וחי' דהא דאמר האי ד"ח הוא לפהרו לא אמר כן אלא להראות חכמתו ע"כ וכ"כ הרשב"א בחדושיו עוד כ' הר"ן וז"ל ול"נ דאפשר דאי קיי"ל דודמי דם מימוד הוא מהור והאי דלריכה לישב ז"ג משום דאוב חימוד מתעוררים דמים ואע"ש שדם חימוד טהור אפשר שנמשך אף דם נדוח פמו עכ"ל : (ב) ואינה צריבה הפסק שהרה י גרסינן בגמרא דף ס"ו ע"א אמר רבא מבעוה להישא ונחסייסה לריכה שחשב ז"נ רבינא איעסק ליה לבריה בי רב חביבא (נ"א חנינא) א"ל ס"ל מר למכחב כחובה לארבעה יום א"ל אין כי מעא לארבע נער עד ארבע אחרינא איעכב ז' יומי בחר האי יותא א"ל מאי האי א"ל לא סבר לה מר להא דרבא דאמר רבא. תבעוה להנשא ונחפייםה לריכה שחשב ז"נ א"ל אימר דאמר רבא בגדולה דקחזיא דמא אבל בקטנה דלא חזיא דמא מי אמר א"ל בפי' אמר רבא ל"ם גדולה ול"ם קטנה גדולה טעמא מאי משום דמחמדא קטנה נמי מחמדא שכ"ל המהרש"א מפירוש מהרש"ל דהיינו ליום ד' שהבחולה נשאח ליום ד' וכפירושו איכא במרדכי ע"ם אבל מפירום רם"י שכחב איעכב ז' יומי בחר יומי שנחסייםה לינשא עכ"ל אין נראה לפרש כן כיון דנפר ליום ד' בשבוע אחרינא ה"ל יום ז' מיום רביעי ולא מיום שנחפייםה ונראה לפירוש דנטר עד ארבע לאו היינו יום רביעי בשבוע שהבחולה נשאח עכ"ל ולפעל"ד נרחה דודחי לפי בי' שלנו פירוש הרש"ל מוכרח דהח ק' מעיקרח מחי קסבר רבינה דח"ל סבר מר למכחב כחובה לחרבעה יומי דחמר חין הח חיהו ידע להח דרבה וחם כן למה הסכים לדבריו וכן הק' מוהרמ"ל ולפירוש המהרש"ל ניחא דמעיקרא סבר רבינא הא דא"ל דנכתוב כתובה לחרבעה יומי כוונתו ליום ד' שבשבוע שחחר ז"ג וסבר דר"ח לח הקפיד אלא שתנשא ליום ד' כמו בזמן המשנה שב"ד היו יושבים בבו"ה אבל באמת ר"ה לא ידע הא דרבא וסבר היה שחנשא מיד ביום ד' בשבוע זו שנחסייםה בו ואחר שעיכב ר"ח עד ד' אחרינא ושאל לו ר"ח מאי האי אז א"ל רבינא לא ס"ל מר וכו' וגילה לו שמעיקרא כי אמר אין היה דעתו שמסכים עמו שתנשא ביום ד' שנשבוע אחר שאפשר להושא לו והיינו אחר ז"ל אבל רש"י שכחב דאיעכב ז' יומי בחר שנחפייסה לא היה לו גי' זו אלא כגי' המ"מ בפי"ח מהלכוח א"ב דגדם אמר להו ליום פלן נכחב כחובה איעכב ז' יומי בר מההוא אחא א"ל מ"ט איעכב מר וכו' ולפי הגי' זו הוכרח לפרש דאיעכב ז' יומי בחר שנחסייםה בו דאין לפרש שנחעכב ז' יומי אחר יום פלן שרלו למכחב כחובה דלמה יעכב כ"כ אחר שהיה די בהמחנח שבעה ימים מיום שנמפייםה אבל לפי גי' דידן ניחא דמש"ה איעכב עד ד' אחריני לפי שהקסידו מעיקרת דחנשת ליום ד' בשבוע ועוד יש לומר דהוכרת כש"י לפרש דחיעכב ז' יומי בחר יום שנחפייסה לפי שהרמב"ן והראב"ד ז"ל סוברים דא"ל הפסק מהרה והוכיחו זה מעובדה דהכת דהת כ"ח לה היה סבר דמש"ה איעכב ודהי שלה הפסיקה בעהרה ואפ"ה לה אשכחן לרבינא דאנרכ' ז' יומי אחרינא אבל בדיקה חוך ז' בעי דכיון דנקיים בעי לא סגיא בלא בדיקה חחלה או סוף כ"כ הר"ן לדעחם והק' הרשב"א בחה"א דף חס"ו דהא מהכא מוכח דאפילו בדיקה חוך ז' לא בעי דהא ר"ח לא אשיק הא דרבא דאמר אפילו בקשנה ואם כן אפילו בדיקה לא היה ומי' הר"ן בטלכות הרי"ף וכ"כ בחדושיו דהא קיי"ל דסגיא בגדיקת סוף אע"פ שאין תחלתו אפילו ברואה ודאי וה"נ בדקה אותה לבסוף וכל זה ניחא אי ניעא דהפיכוב היה ז' יומי מיום שנחסייםה ושפיר י"ל דרבינת בת ביום ז' של נקיים לכחוב כחובה לערב ואז בדקו אוחה וסגיא בהכי כיון שהיה לה בדיקה בסוף ז"ג אבל אי נימא דלת בת רצינת עד יום ז' לתחר שקבעו ברתשונה ותם כן היה זה תחר ז"ג שלה ותז לת מהגי בדיקה דהא כשלא בדקה עד יום ח' לספירה אבדה ז"ל הראשונים ולריכה לחזור ולספור ז"ל מן יום ח' כדאיחא לקמן בסי' קל"ו אבל הרשב"א ס"ל שרבינא לא בא עד יום ז' בחר יומא שהוקבע מעיקרא למיכחב כחובה שהוא אחר ז"ל מש"ה הק' שפיר על הראב"ד והרמב"ן דס"ל דבעי בדיקה חוך ז' דהא מוכח מהאי סוגיא דלא בעינן דליכא למימר שבדקה עצמה כשבת רבינת כיון דהיה חחר ז"נ ולח מהני מידי וזה מדויק בדברי רשב"ח ז"ל שכחב שם וז"ל ורבינה נמי לה החח עד לבחר כל הני שבעה וחפ"ה לה חשכהן דחצרכה ז' החרינה שב"ל כוונחו דליכא למידחי שבדקה בסוף דהא רבינא לא אחא עד לבתר כל הני ז' אבל הראב"ד והרמב"ן ש"ל דלא איעכב ז' יומי אלא בחר שנחטייסה כפירש"י ומעתה י"ל דרבינא אחא ביום ז' לנקיים שלה ובדקה עלמה ביום ז' דמהני וז"ל הרחב"ד בם' בעה"נ סוף שער הפרישה וחביעה זו מנאנו אע"פ שלא הפרישה בבדיקה סופרת ז' וכו' ממעשה דרבינא דאיעסק וכו' ואמר להו ליום פלן נכחב כחובה פירוש נהיה פנוים לכחוב כחובה ונכחוב אוהה איעלב ז' יומי בחר האי יומא פירוש בחר יום חביעה כלומר אנו"פ שכחב הכחובה נחעכב עד שהשלים השבוע וא"ל מ"ט עבד תר הכי בלא כנסה ביום כחיבת הכתובה וא"ל לא ס"ל וכו' חזינא הכא דלא הוי הפסק מהרה דלא ס"ל דחיבעי שבעה ואפ"ה עלו לספירות שבעה וא"ח אפילו בדיקה נמי לא ליעבד כלל והיכא אשכחן נקיים בלא בדיקה הא ל"ק לן דכיון דם"ל סופן אע"ם שאין חחלמן כי אחא בפוף ז' אנרכה בדיקה ואטבלה אלא הפסק שהרה קפיא א"ו הכא הוא דחביעת נפואין לא בעי הפסק טהרה עכ"ל מבואר כמש"ל וכ"ב הרשב"א ז"ל במ"ה דלשיסת הראב"ד ג"ל שלא נחעכב ז' ימים ממש שא"כ אפילו סופן ליכא אלא כשבא ביום השביעי ממש עכ"ל אלא דטובא קשיא ליה ע"ו דאף ע"ג דקיי"ל בבדקה עלמה בח' שאין לה אלא אומו יום ולריכה למנוח עוד ששה נקיים ואמאי נימא ללכף למפרע ששה ימים ליום השמיני ותהי בדיקת יום ח' בדיקת סוף א"ו דהא ודאי לא אפשר דכיון דהיא התחילה למנות ז' ימים מקודם וחשבו שיכלו נקיים שלה קודם שמיני ובדיקחה לא היה עד יום שמיני לספירחה מו לא שייך לצרופי למשרע ליום השמיני שהוא אחר ז"נ לספירחה הן למ"ש הרא"ש בם בד"ה דף קפ"ג דהטעם דבעינן בדיקה חוך ז"נ כי היכי דלהוי ספורין לפניט מש"ה כי איכא מחלחן ו' ספורין זבחריה גרורים אבחריה וכי איכא סופן איכא למימר דו' ספורין דלקמיה גרורים בחריה ולפ"ז י"ל דכל ז' ימי נקיים מישך שייכי בהדדי וכיון דלפי מנינה כבר כלחה הז' נקיים חו ליכא לגרופי ימים שלמפרע לשמיני דכיון דלא בדקה עלמה בכל השבעה שלפי מנינה לא מקרי ספורין כלל וליכא לגרוסי והן לטעם הרשב"א במ"ה שכחב שם דאנן לאו ספורין לפנינו בעינן אלא שחספור שבעה מוחזקים בסהרה וכיון שהפרישה בסהרה ובדקה עצמה ביום הראשון כל הו' ימים שאחריה מוחזקין בסהרה וכן כשבדקה עלמה בשביעי כיון. שהסרישה בעהרה ובז' מנחה פהורה מוחזקים הימים שלפניה בעהורים י"ל גם כן דכולה ז' ימים כחדת שייכי וכיון שלת בדקה תפילו בדיקה תחת חוך ז' חין כל הימים שנברו מוחזקים בסהרה כלל ואף אם בדקה בשמיני אין לזרף לו ו' ימים למסרע כיון דלפי מנינה כבר עברו ימי נקיים שלה ואין לימים שעברו שום שייכוח בלרוף לשמיני וכ"ז אי בעינן לדעתה וכונחה אבל אי נימא דלאו בדידה חליא פילחא אלא דאפילו לא כוונה לשום ספירה כלל כעובדא

ברחים דר"ח שלא היה לה שום כוונה לססירה כלל ואס"ה אמרינן דעלחה לה אם כן מהלי מם בדקה בסוף כשבישי שלה או בשמיני שלה או יותר סוף סוף נלכף לאוחו יום שבדקה א"ע משם ימים למפרע וכמש"ל ואם כן למה כחב הרשב"א דלשימחם מיירי שבא ביום ו' עלמו וכ"מ מדברי הרחב"ד וכמש"ל דמה חילוק יש בין ז' לשחר ימים חי לח בעינן כוונחה לספירת ז"כ שלה ולכאורה י"ל לפי מה שכתב הרשב"א במ"ה המעם של הבדיקה משום דבעינן מוחזקין וקיי"ל לחז"ל דלח איתחזקו הימים שבנחיים אלא כשאין בין בדיקה לבדיקה יותר מן ו' ימים וכמ"ש הרצב"ם ז"ל דכל שהפרישה בעהרה ובסוף הז' מנאה סהור חזקה בכולן ילאו בעהרה שכ"ל ודוקא ככה"ג אבל כל שהוא יותר מן ו' ימים בין כדיקה לכדיקה אין הימים שכנחיים מוחזקים בטהרה לפ"ז יצא לנו דין כשהאשה פסקה במהרה בח"ש ועולה בדעחה שלא להחחיל מקיים שלה עד יום כ' כדי שיכלו הנקיים שלה ביום אחד ולא בדקה עלמה עד יום אחד שהוא סוף נקיים שלה למנין ספירחה אפ"ה לא מהני אע"ג שהוא יום ז' לספירחה כיון שכבר עברו יותר מן ז' ימים בין בדיקה לכדיקה חין הימים שבינחיים מוחזקים בעהרה :

ולפ"ז י"ל דלח ק' מה שהקשיתי לעיל דלמה החנה הרשכ"ח דלשיעת הרמב"ן והרחב"ד מיירי דרבינא בא ביום ז' דווקא דהא אפילו אם כא אחר ז' ימים כיון שבדקה עלמה באוחו היום שבא רבינא נוכף לאוחו יום ששה ימים למפרע ונימא דהבדיקה דהשחא חחחוק ששה ימים למפרע שהם בחזקת עהרה כמו שחר הדיקת סוף כיון דלחו בכוונה חליח מילחת וכמש"ל דו"א דאין הבדיקח סוף חחזיק הימים שלמפדע בסהכה אלא דווקא כשאין בין בדיקה

הפסק מהרה וכמ"ם הרשב"ח שם בשמם ואפ"ה מהני בה בדיקח סוף וע"כ נ"ל שהבדיקה מה

לכדיקה יותר מן ז' ימים: אך עדיין אין זה מעלה ארוכה לקושיחנו דהא בעובדא ברחיה דר"ח לא היה אפי'

שהיה בודקת עכשיו הוא מחזיק ששה ימים למפרע וא"כ הדרה קושיא לדוכחה מה לי בדיקח ז' או כדיקח ח' ושאר ימים דלעולם חחזיק ששה ימים למפרע בעהרה וי"ל דם"ל דכיון דברחים דר"ח קטנה היחם ולא היה בחזקת רואה כלל אלא מחמת חשש חימוד אחיא עלים אין אנו מחמירין עליה אלא כרואה בשעת חמודה ולא יותר דדם חימוד מועע הוא וכאלו פסקה בעהרה משווינן לה דהא מה"ם א"ל הפסק עהרה לשיפחם וכיון דכהפסקה בעהרה משווינן לה מש"ה לריכה בדיקה בשביעי דוקא כי היכי דלא להוי יותר מן ז' ימים בין בדיקה לססיקח החימוד ואי קשיא לך כיון דמשוים לה כוודאי פסקה במהרה משום דדם חימוד מועם הוא מה"ע ניתא גם בשאר הימים דכבדוקה משווי' לה כבר הקשה זה הרשב"א ז"ל שם על הרמב"ם והכתב"ד ז"ל דממ"נ אם אחה חושש לחימוד בכל יום ומלכיך בדיקה מה"ם מכ"ש דניחוש ביום החביעה ממש שמא כאתה לאחר החביעה ביה"ש ואם אי אחה חושש לכך דווקא בשעת ההביעה אחה חושש לשמא ראחה מכ"ש דלא ניחוש לשאר הימים שאחר יום החביעה עי"ש ובאמח ק' קושיא זו נ"כ על הרא"ש ז"ל שהסכים לדעת הראב"ד והרמב"ס דאינו לריך הפסק עהרה וכ" דלריכה בדיקה לכחחלה בכל יום ויום מן ימי נקיים שלה מפעם דיוחר שהיא קרובה לנשואין לכה הומה ומשחחה וחדיר חיישינן שמח מחמה חימוד חרחה עי"ש ח"כ קשה כ"ש דניחוש באוחו יום החביעה שמא מחמדה וחזרה ומחמדה ולא הפסיקה במהרה וכי גבול יש לה שאינה מחמדת בכל יום אלא פ"א ואין בידי ישוב נכון ליישב הדברים על מכונם אך עיקר איסור זה אינו אלא מדבריהם הם אמרו והם אמרו ולריכין אנו לילך במקבי הראשונים ז"ל כאשר הבינו הם בעיקר דבריהן ונזירתן וכן מסיק הרשב"ח ז"ל על דברי הרחב"ד והרמב"ן ז"ל חע"ם שכ' שלא ירד לסוף דעחם ושלא מנא עיקר לדבריהם מ"מ כ' שנריך לחוש לדבריהם ז"ל והנה למדנו מתורתו של הראב"ד והרמב"ן והרשב"א לפי גירסחם דלא בעינן ספירה כלל דאפי' בלא כוונחה שחסיה לספירת נקיים אפ"ה עולין לה כיון שישבה ז' ימים וזה דלה כמ"ם בשו"ח מ"ל סי' ס"ג שכ' דעכ"פ ספירת ז' בעינן שהחזיקה עלמה בחזקת סופרת ז"ג כפשטיה דקרת וספרה לה ונו' ואחר העהר ולולי דאפשר שהשחור הוי בעי ברוכי על ספירחה כמ"ש החום' מתחות דף ס"ח ט"ב טכ"ד דלפי דעת הפוסקים הנ"ל מוכח דלא בעיט ספירה כלל דהא ברתי' דר"ח לא ספרה כלל לפי מה דסברי דבקטנה ליכא חשש חימוד דא"ל דדוקא הכא הקילו כיון דלאן ודאי רואה היא הא בעלמא בעינן ספירה דז"א דאי נימא דמדאורייחא ספירה בעינן וכל ומן שלא חשבה לנקיים לאו ספירה היא א"כ מאי חועלת בהמחנת ז' ימים כיון דלאו ספירה סיא ואין לחלק בין ספק רואה לודאי רואה כיון דלאו ספירה היא ולא עלחה לה אם ראחה אלא שהרא"ש ז"ל הקשה על הגדולים שסוברים דא"ל בדיקה כל ז' משום דס"ל דברחיה דר"ח לא ידעה כלל דלריכה לספור ז"ג ואטפ"כ כנסה דא"כ אפי' ישיבה ז' אין כאן ותה חועלת יש בהמתנת ז' ימים עכ"ל- מבואר דס"ל כיון דלא כיוונה לספירת נקיים לא עלחה כלל אלא דבענין שתכוין לספירה ונם ברחיה דר"ח ספרה ז"ג לסי גי' ספרי אשכנז דאל"ב לא היה מק' מידי על הגדולים אלו דלמא כתב שאין כאן אפי' ישיבת ז' אי לא בעינן כוונה כלל דהא ס"ל להגדולים אלו שא"ל בדיקה כיון דלא הוחזקה מעיינה פחוח וגם דדם אימוד אינו אלא דבר מועע ולמה לא יעלה לספירת ז"נ א"ו שם"ל לרא"ש כדעת המעיל ציקה דבעינן דוקא כוונה לספירה נם כל זה לשיעת הפוסקים דפסקו כרב דם"ל דסגיא בבדיקת תחלהן או סופן אבל לשיעת הפוסקים לכ"ח דס"ל דבעינן תחלתן וסופן ומוכח שם בסוניא דף ס"ע דלמאן דאית ליה הכי ם"ל דספורין לפנינו בעינן וכדדתי ליה התם לכ"ע ספורין לפנינו בעינן ומוכח החם דלמאן דבעי ספורין לפנינו מדאורייתא היא וכמש"ל בסי' קל"ו וכן מצואר לקמן סי' הנוכר דאיסור כרת הוא ודאי דבעינן כוונחה ודעחה ובדיקה חחלה וסוף דאי לא"ה לאו ספורין נינהו ואנן קיי"ל להחמיר כסוסקים אלו וכמו שפסק המחבר לקמן סי' קל"ו דאפי' בדיעבד לא מהני אם לא בדקה חחלה וסוף ודאי דבעינן כוונה לספירה ועיין מ"ם לקמן בס" זה ובסי' קל"ו בע"ה ודברי הרשב"א נל"ע דמאי הוכיח מדלא אשכחן דאנרכי ז' אחריני דלפי גרסחו דגרם ביה רב חביבי הא מבואר במס' כחובות ד"ח ע"א דלא אסחייע מלחא והדרי בהו ומש"ה לא אמר דהנרכי ז' אחריני דהא הדרי בהו ואף שי"ל דהאי דכחובות עובדא אחרינא הוו מ"מ מל"ל להרשב"א להוכיח דלמא עובדא חדא הוי : (ג) להפסיק במהרה · כ' הש"ך והאידנא נהגו להססיק במהרה אף לבחולה ובודקין כל ז' נקיים וכ"כ הרש"ל ומביאו הסרישה והכ"ח וכחב מיסן בדיעבד אפילו לא בדקה אלא פ"א הוך ז' סגי ופשוע הוא עכ"ל ור"ל דאף האידנא נהגו להקל אף שהחמירו האידנא לענין הפסק סהרה ומלריכין הפסק סהרה כרואה ודאי מ"מ בהא לא מחמירין וסניא בדיעבד בבדיקה א' חוך ז' דאע"ג דקוי"ל לקמן סי' קצ"ו דאסילו בדיעבד לא מהני כ"א כשבדקה יום א' ויום ז' הכא כיון שאינה ודאר רואה מספינן אפוסקים דם"ל דסגי בבדיקה ח' חוך ז' ימים כמ"ש הש"ך לקמן ס"ק ב' וכ"כ בס' לחח"מ בש' התינוקת מיהו כל זה מיירי בקשנה שלא ראחה מעולם או בזמן הש"ם אף בראחה היו שובלין עלתן לפהרות אבל האידנא שאין סובלין עלתן כ"א לבעלה א"כ בהגיע זמנה לראוח או בקסנה ידוע שרחתה ודחי דכל דין שחר חשה יש עליה שנריכה בדיקה בחחלתן ובסוסן דחע"פ שעכשיו לם ראחה מחמת חימוד מ"מ היא בחזקת רואה כיון שהגיע זמנה לראוח שמא ראחה פ"א כמ"ש הב"ח בחשו' סי' קי"ח ומכ"ש בודאי ראחה דלא סגיא בלא בדיקת ראשון ושביעי שלה דבלח"ה לא מיקרי ספורין כלל וכמש"ל דלדעה זו קיי"ל דבעינן ספורין לפנינו מדאורייחא מיהו היכא דפסקה בעהרה ואח"כ חבעוה להנשא י"ל דמונה מיום המחרח אף לדידן וא"ל הפסק מהכה לחשם ד"ח בדיעבד כיון דלא וודאי ראחה ולראייחה ממש כבר ססקה בעהרה קודם שתבעוה להנשת ובתנתי שהבדיקה של הפסק עוהרת היה לתיוה כוונה מכוונת דתל"כ אמרינן מלחא דלא רמיא וכו' ואימור לא בדקה שפיר וכל מ"ש בסי' זה דסניא בבדיקה א' חוך ז' מיירי בקפנה וכ"כ בס' מנ"י ונכון הוא הנס דהכ"ח בחשובה שם כ' בשם הגהמי"י סי' א' דאף בקטנה שלא ראחה מעולם איכא למיחש לשמא ראחה פ"א ולאו אדעחה מ"מ נ"ל דלענין זה אין להחמיר כ"כ וסניא בבדיקה א' חוך ז' דהא דבנו"כ נדוח מעריסחן אוקמינן לה כר"מ בר"ם דהתם משמע דלרבנן דלה חיישי למעועה לה חיישינן לה ונהי דנחמיר לכתחלה הפי' בלה הגיע זמנה לראות לשמא ראחה ולאו אדעמה משום חומר איסור כרמ וחיישינן לכחתלה אפיי למעופה מ"מ יש לסמוך בזה על הפוסקים דס"ל דחסי' בזבה גמורה סגי בבדיקה ה' חוך ז' כנ"ל ועמש"ל: (ד") בינים אותה משעה י עיין כפ"ז ס"ק ג' מ"ש ככוונח הרשב"ל ז"ל

ודבריו ברורים ומכונים ההרשב"א בעל שברא זו ס"ל דלא חיישיט המחמדה והולכה אלא לפ"א הוא החישיט מש"ה ס"ל דא"ז בדיקה כל שבעה ולכן כ' המסתברא ליה דלא מהני אם חבעוה עכשיו להנשת אחר יכ"ח דחמנה מיד ז"נ כיון דלת מחמדה עכשיו וע"כ כשתממ דאיכא חשם חימוד אינו אלא משעה שמחקנין לה נרכי החופה וכאוחו שאמרו מכי רמו שערי באסיתא וכו' וא"כ לא מהני ז"נ שישבה כבר כיון דהחשם חימוד אינו אלא עכשיו משעה שהיא סומכת בדעתה ומכינה עלמה לחופה ודברי הפרישה תמוחים כמ"ש המ"ו ויש להקשות על הרשב"א ז"ל שהוכיח מסוגיא זו דא"ל בדיקה כל שבעה דס"ל דרבינא לא אחא עד לבחר כל סני ז' ואפ"ה לא אנרכיה חו ז' אחרינא דלמא שאני החם שחיחה קשנה והיא בחזקה מסולקם בדמיה מש"ה הרי היא כאלו בדקה עלמה וליכא למיחש שמא מחמח חימוד ראחה חוך ז' ימים דהא הרשב"א ס"ל "דלא חיישים לה: אלא לפ"א הוא דחיישינן לה לשיפתו אבל בעלמא היכא שהגיע זמנה לראות וראתה י"ל כיון דאלרכוה ז "נ לריכה למי בדיקה חוך ז' ימים כי היכי דלהוי ימים מוחזקים בסהרה על ידי בדיקה וכמש"ל בשם הרשב"א דמה"ש אלרכוה כי היכי דלהוי ימים מוחזקים בסהרה על ידי בדיקה וכמש"ל בשם הרשב"א דמה"ש אלרכוה כדיקה חדא חוך ז"נ משום דימים מוחזקים בעינן וכל זמן שלא בדקה עצמה בדיקה חדא תוך ז' ימים לא הוי מוחזקים דאף ע"ם שהיא שלא בשעת וסתה מכל מקום לא מיקרי ימים מוחזקים דהא אשה שמנאה כחם שלא בשעח וסחה אינה חולה באשה שיש לה ושת ובשעח וסחה וכמבואר לעיל ססי' ק"ן אבל קשנה, דקיי"ל דאסילו היכא דליח לה למיחלי כחמים מהורין מש"ה אפילו בלא בדיקה מיקרי ימים מוחזקים ומנ"ל להרשב"א ז"ל למילף שאר נשים מקפנה ואפשר לומר דס"ל להרשב"א ז"ל כיון דמסקינן החם דבסירוש אער רבא ל"ש גדולה ול"ש קסנה משמע דחד דינה אים להו כיון דבקסנה מוכח דה"ל בדיקה ה"ה בגדולה נמי א"ל בדיקה עיין בבי"ש סי' ק"מ שמסחפק באשה שנשחסית וססנה ז"ל בימי שטוחה ע"י נשים יותר לנשוחין לבה הומה ומחמדת ומכ"מ חין חימוד זה דומה לחימוד של חביעה דהחם חשילו בדיקה לא מהכי משא"כ חוך ז"י או אחר שבילה בדיקה מיהו מהכי וכמ"ש בע"ז ש"ק ה' והרא"ש ז"ל הוכיח כן מדהזכיר רבא ז"י ולא מחמח חומרא דר"ז אלא אפילו קודם שיהכו חומרת דרבי זירת דבימי רבת לח סשמה חומרת דר"ז בכ"מ כדקח"ל רבת לר"ם תמינה לך אסורא ואת א"ל מנהגא היכא דאחמור אחמור וכו' אלא ז"נ דאמר רכא שיהיה נקיים בבדיקה דבכל יום חיישינן שמא מחמת חימוד תראה עכ"ל ודבריו חמוהים וכבר הרגיש בם" כו"ם סימן קפ"נ וז"ל ועדיין לכחורה החמיה קיימת ל"ל שיהיה ז"ל חפילו רחתה ושופעת דם כל ז' מחמת חימוד כיון דפוסקת סוף יום ז' עובלת לערב כשחר נדה עכ"ל ודבריו חינן מדוקדקים דהת לא ק"מ דחמו אגן מחוקינן לה לודחי רוחה ביוש החביעה דנימת דחסילו חראה אחר כך בכל יום מחמח חימוד דסוסקח לערב של יום ז' וטובלה כדין נדה אלא דאנן לספק רואה משווינן לה ביום החביעה לכך לריכה אח"ב בדיקה בשאר הימים שאם חראה מחמת חימוד ואו אין יכול לספור ימי נדחה מיום התביעה אלא מן היום שראחה בו דלמא ביום החביעה לא ראחה ועכשיו מחחילין הימי נדה שלה וכן בכל יום ויום מן ימי נדחה איכא לספוקי בכה"ג אם חראה בו מש"ה לריכה בדיקה כל ימי משך נדחה אלא אי איכא לאקשויי על הרא"ש הכי איכא לאקשויי דלמה אמר רבא ז' נקיים דהא מה"ע א"ל אלא ו' לאקשויי על הרא"ש הכי איכא לאקשויי דלמה אמר רבא ז' נקיים דהא מה"ע א"ל אלא ו' נקיים ועם יום החביעה הוא ז' אבל ביום החביעה א"ל בדיקה דממ"ג עולה לחשבון ז' אבל בששה ימים שאחר יום החביעה לריכה בדיקה דאם חראה בהן ימים הראשונים יפלו ואין עולין לחשבון ז' ימי נדחה ולמה חמר רבא ז"נ:

ותו קשיח דחם כן רבח מיירי חשילו היכח דלח נהנו חומרת דר"ו חיך פחם רבח ואמל דחשב ז' ימים דהא אם יום התביעה היה חוך ימי זיבחה סגיא ביום א' נקי לבד כדין ש"י או אם חבעה בז' לנדחה יכולה לפבול לערב ובע"כ נריכין אנו לומר כוונח הרא"ם ו"ל דם"ל דאף קודם חומרא דר"ו נחפשמה הקנחה דר' דחקן ברואה א' או ב' דחשב עוד ששה מלבד ימי הראים שראחה בהן לפי גירסח הרא"ש דנרם דחיקן ר' בסוריא ור"ל ה"ה בשאר ארצות ומשווי' ליה לכולה בעועות וכמו שפירש רש"י בנמרא ולפ"ז הא דאמר רכא דחשב ז"נ ע"כ דנקיים אינו מוסב על שבעה אלא ה"פ ששה והוא לריכה לישב כחקנחא דר' שהם שבעה עם יום התביעה וימים אלו שחמנה מלבד יום התביעה לריכה להיות נקי בבדיקה מחשם דם חימוד וכ"כ בם' כו"פ שזו כוונת הרח"ש ז"ל או י"ל כמ"ש הר"ן בחדושיו דם"ו ז"ל שם ד"ה כאחה וכו' ונקיים דקאמר אכולה יומא קאי אלא שיברת לישן הוא ז"נ עכ"ל כן י"ל דהרא"ם שינרה לישן ז"ל נקם ועיין מ"ש לקמן בסמוך וסיבם לאו שכחב בחדושי הכ"ן הוא פ"ס ול"ל אכולה יומי קאי ועיין בפירוש הרי"ף מ"ש הר"ן :

אך חכחי דברים אלו לריכים חיקון דלכחורה פדיין מכ"ל להרח"ש ז"ל דנריכה בדיקה בימים אלו מלכד יום המביעה והא דבעי רבא נקיים היינו משום חקנחא דרבי דהא לחקנתא דרבי בכאחה יום א' דמונה ששה והוא או בכאחה ב' ימים דמונה ששה והן ע"כ הני ששה לריכין להיות נקיים שלא ראתה בהן כלל דאם ראתה בהן הא חוזרת למנות ז' ימים מן יום הרחיה כיון דכסועות משווינן להו בכל יום ויום שרחתה חיכה לספוקי שמת היום קחלת נדה היא והראשונים היו פוף ימי זיבה וכ"כ הר"ן בהדיא בפ"ב דשנועות וכ"כ בחדושיו לתכילחין וכ"כ הרמב"ן שם דהני ששה לריכה שלא חראה בהן מה"ע ואם כן נקיים דאמר רבא הוא מה"מ ולא דמנריך בדיקה כלל מחשם חימוד אלא לומר שאם חראה ביון לא סגיא בז' אלא לריכה למנוח תן יום הראיה ול"ל דהא לריכין) אנו להבין במימרא זו דאמרינן במכילהין דף ס"ו ע"ל אמר רב יוסף אר"י א"ר החקין ר' בשדוח ראחה יום א' חשב ששה והן. שנים סשב ששה והן - שלשה חשב ז"נ אתאי לא אתר גם גבי ששה חשב ששה נקיים וכבר הרגישו בשל ששם יון הלחב"ן שמשם יושל דל לתחי לחי חות גם לבי ששם יושל בל היכא דאתריק לשון בקו" זו הל"ן והלחב"ן שם וחירולם דחוק ע"ש ולכך ש"ל להרא"ש ז"ל דכל היכא דאתריק לשון מקיים לא סביא בלא בדיקה דהקה הכי משמע נקיים וודאין ע"י בדיקה וכ"מ חל"ב הר"ן בפ"ב שם לגבי דבעיק בדיקה א" חוך ז" דשעמא דבהכי מיקרי נקיים ע"י בדיקה וכ"כ הר"ן בפ"ב דשבועות וו"ל כיון דנקיים בעיק בעי בדיקה א" חוך ז" בתחלמן או בסופן ע"כ משמע דבלא"ה לא קריען נקיים אך כ"ז לפפירה זבה לעהרה מעותהמה דוה"ב הוא דאינה עולה מסומחתה עד שחספור ז"נ הח לח"ה היח בטומחתה הרחשונה מש"ה בעינן נקיים בדוקים הן משעם דבעינן ספורים לפנינו וליכא ספורים לפנינו כי אם ע"י בדיקה כמ"ם הפוסקים והן ממעם הרשב"א ז"ל דבעיט ימים מוחזקים שע"י בדיקה הן מוחזקים בטהרה דכ"ז בעיט אם לגו רוצין לעסר על ידי ספירה זו מעומלחה הראשונה אז שפיר י"ל דכ"ז שאין מוחוקים וספורים אוקמינן לה בחזקה לטומאה עד שיודע לך בודאי שהם נקיים ברורים ומוחזקים וכה"ג נמי לבחר חומרא דר"ז כיון דגזר על ראיה אחת דדין זבה גמורה יש לה מש"ה גריכה ז"נ על ידי בדיקה כמו כזכה גמורה אכל בחקנתא דר' דנהי דמלריך שחשב בחר ראיות יום א' או בחר ראיות ב' ימים עוד ששה ימים אע"ג דנריכה שלא חראה באוחן ו' ימים דאל"כ מספקינן לה מראיה אחרונה שלה דדלמא השתא חחלת נדה מ"מ ראיה זו אינה מעמאה אלא מכאן ולהבא אם כן מה"ם א"ל בדיקה דמספיקא לא מחזקינן לה ברואה אלא כיון דססקה בעסכה ביה"ש ולא הרגישה ממילא מחזקינן לה בחזקם שלא כאחה וא"ל בדיקה כדחיחה בגמרה דף ס"ח דחפילו בשני שלה וה"ה ברחשון לכמה פוסקים ועל ידי מוך דחוק מהגי לכ"ע עיין סימן קנ"ו לכך לא אמרונן דבעינן נקיים אלא גבי ראחה ג"י דהחם שייך לשון נקיים שפירושו נקיים וודחין ע"י בדיקה משח"כ ברחחה יום ח' או ב' ימים דבששה ימים שחשב עוד אין לריך בדיקה ומן הסחם מחזקינן לה בשלא חראה מש"ם לא אמר שם סיבת נקיים וזה ברור לע"ד :

ומעתה מדיים הכח"ם ז"ל שסיר מדחמר רבת חשב ז"נ דחף דנקיים לת קחי של כל ו"י אלא מששה ימים שאחר חביעה וו"נ דא"ר ל"ד אלא שינרח לישנא הוא ומ"ש הר"ן או הלכות נדה סימן קצב

דנקיים דקאמר לאו אכולה קאי מ"מ ק' כיון דבימין עדיין לא נחפשטה חומרא דר"ז בכ"מ אלם הקנחא דר' ואיך אמר נקיים דהא להקנחא דר' דאף דבעינן שלא חראה בששה ימים שאח"ב הא מ"מ לא בשיק בדוקים כמובן מלשון נקיים דבעי בדוקים א"י דש"ה דבעינן אע"ג דבעלמא להקנחא דר' לא בעיק בדוקים משום דמסחמא לא מחזקין מומאה והיא בחזקת שלא מראה כ"ז דלא ארגשה אבל הכא כל שהיא סמוכה לתוסחה לבה הומה וחומדת ולכך מלריך רכא בדיקה ודברי הרא"ש נכונים:

ורפ"ז מיושב מה שמקשים העולם דמה מק' הש"ם בפ' החולץ ובפ"ק דיומא אהא דרב ור"ג דמכרזי מאן הוה ליומא מהא דאמר רבא הבעוה להנשא וכו' דלמא בימי רב ור"ג עדיין לא נמסשמה חומרא דר"ז וכך היה הכרוז מאן הוי ליומא דהיינו האשה שהיא ביום ז' לנדחם דחסים מוחרת לים בלילה דליכא למיחש להא דרבא דאף אם ראחם הא הוא יום ז' לנדחה שאסילו חראה כל היום חססוק בסהרה וחטבול לערב וזה מדויק בלישנא מאן הוי ליומת דהיינו אשה שהיא יום ז' לנדחה וחהיה סהורה לו לערב וכן הק' בס' כו"פ וחי' דחוק ע"ש ולפ"ד ניחא דס"ל להש"ס דכבר נחסשפה מזמן קדום ואם כן לפי חקנחא דר' אף אם חראה ביום ז' לנדחה נריכה שחשב עוד ששה ימים אה"כ דחיישינן שמח ביום ז' החלח נדה היא ומש"ה אף אם חבעוה ביום ז' לנדחה גריכה שחשב עוד ששה ימים שמא ראחה מחמח חימוד ויום השביעי שלה היא חחלת נדה : (ז) וחשנהג לשבול הבלה ליל ד' ובו' · נראה דלאו דוקח ליל ד' אלח כ"ז שחין יוחר מן ד' לילות סמוך לבעילת מעה ש"ד דחין לומר דוקח ליל ד' החתר לפי שים לו סתך דבותן החלמוד היה בחולה נשחח ליום ד' דחם כן אמחי קאתר אבל אין להרחיק הטבילה מן הבעילה יותר מזה טסי ה"ל לאשמעינן דאסילו בפחוח מזם כגון אם טובלת בליל ה' נמי לא א"ו שאין קסידא אלא שלא להרחיק יותר מזה אבל כל שאין רחוק יוחר מזה מוחר לפי המנחג אע"פ שאין הטבילה בליל ד' אלא בשאר ימי השבוע : ואם לא תבעל במ"ש - לכחורה משמע מלשון הרמ"ח דחם חינו חלח ד' ימים בין פבילה לבעילת מצוה א"ל לבדוק חוך ימים אלו אבל הב"ח כחב כאן וכ"כ בחשובה סימן קי"ח שבינם נפנינת מנהם חד נכדוק מון ימים מנו מבני גב מיכוב מון וכי בימובים שמן יו החלים לה דיוחר מזה אין מרחיקין על סמך הבדיקה אבל כל שאינו אלא ד"י בין סבילה לב"מ סמכינן לכחחלה על הבדיקה לפי המנהג: (מ) אם בדקה רק פ"א חוך ז'י מבואר אם לא בדקה אפילו פ"א ילא עלחת לה מבילה ראשונה ולריכה לחזור ולספור ז"ג ואע"ג דאשה דעלמא יכולה לעבול ה"ע כמה ימים קודם שחזקק לבעלה חפילו ימשוך יותר מן ז' ימים עד שחזקק לבעלה הפילו ומשוך יותר מן ז' ימים עד שחזקק לבעלה הפילו הי"ל בדיקה שחיר הכא דכל שהיא קרובה לנשוחין איכא חשש חימוד מש"ה אם כא בדקה א"ע פ"א חוך ז' ימים שאחר שבילהם חיישינן לשמא כאהה מחמח חימוד אבל אם לא כאחה אחר המבילה ז' ימים הרי עדיין יכולה לבדוק דהא בדיעבד סגיא בבדיקה אחת מוך ז' ועוד כיון דכפר בדקה ביום ז' שקודם טבילתה אוחה בדיקה מהני לשלשה ימים שאחריה דלא חמירי מרואה ודאי וספרה ז"ג דבדיקת יום א' מחזקת לששה ימים שאחריה אע"פ שלא בדקה כ"נ ימים שאחריה מהני לרוב הפוסקים וה"נ הוי בדיקה יום ז' שבסוף ספירחה תחלחו של ששה ימים וכ"ל מחשוכת מ"ב סימן מ"ב : (י) הגשואין · עיין ש"ך ס"ק ו' מ"ש בשם הב"ח דמיירי שדחו הנשוחין בסחם ולה הסכימו בחומה שעה על חיוה זמן יהיה הנשוחין וכו' כזה חיישינן דלמה לה הססף הדעתה שמהה מהכח יפה בכדיקה דמחחר שע"י קביעות הנשוחין אינה חוששת להנך ז"ל הכחשונים אבל אם הדחיה מזמן קביעות הראשון לזמן קביעות השני הכל היה במעמד שעסוקין באותו ענין אין ספק דאין לריך לחזור ולספור ז"ל מחדש ואי קבדקה עצמה באוחה שעה ומלאה עהורה שהורה היא עכ"ל וגדולה מזו כתב הב"ח סימן קי"ח דאס בדקה שחרית ואחר כך דמו הנשואין בבחם ואח"כ חזרו וקבעו הנשואין ליום פלוני והכל ביום א' הדחיה והקביעות קודם הערב וחזרה ובדקה עלמה בערב ומלאה עהורה דאם היו דנין לזו כתביעה חדשה היתה נריכה לחזור ולספור ז"נ כדין כל חביעה להנשא ונחפייסה דאסילו בדיקה לא מהני אלא דאנן לא חיישינן לה לחימוד חדש אלא לשמא לא אסקא אדעחה לבדוק יפה מש"ה א"ל לחזור ולססור ז"נ דמחחר שהדחי' והקביעות הכל ביום א' היו ושהות מועסת בנפיים והכדיקה שחרים וערבים שניהם היה בשעחת דתסקת תדעתה קביעות הנשותין והיחם נוהרת בהם בנדיקה יפה חם כן לת זריכה לחזור ולספור ז"ג עכ"ל וכ"כ בשו"ח מהריט"ן פימן ס"ו דהיכה דדחי והקביעות היה הכל ביום א' בין בדיקת שחרית וערבית חפילו דחו בפתם מחחלה וחזרו ונחפשרו כיון דבשעת בדיקה אסקא חדעתה להיות נזהרת יסה א"ל לספור ז"נ דאפילו היכא דדמו הנשואין בסחם אין כאן חשש חימוד חדש אלא דחיישינן שלא היחה מהרת בבדיקה יפה :

ובאמת דק' מוכא ע"ז כיון דפסק הש"ע דכדיעבד סגיא בכדיקה א' חוך ז' אס כן מה לי אם הדמיה והקביעות הים באותו יום או אם הקביעות היה איזה ימים אח"כ כיון דלחימוד חדש לא חיישיט אלא דחיישיט שמא לא בדקה יפה באוחן ימים שעמדה בגדר הדחי' ומה בכך הא אפילו לא בדקה כלל איזה ימים אינו מפסיד כ"ז שלא עברו ז' ימים בלא בריקה ועוד הדבר חמום דניחוש לחימוד בחוחן הימים שעמדה בגדר הדחי' חדרכה חבדה מתדחה וכבר הרגיש בזה בשו"ח מהריט"ן שם וכתב שהם קו' חזקוח אבל מדברי המ"ב בתשצבה שם מכואר דם"ל דטעם של מוהר"מ שבמרדכי שממנו מקור הדין זה דמשום חשש מימוד חדש נגעו בו הואיל, דלא אסקא אדעתה הנך ז' נקיים הראשונים הואיל ודחו הנשואין איכא הימוד חדם דבשינן דרמיא אנסשה ויהבי אדעתה שלא חבא לידי חשם דם חימוד והכא הואיל ודחו הנשואין ונחיאשה מן ז"נ הראשונים ולפיכך כל שחזרו ונהפייסו הוי כמו שחבעוה לסנשא מחדש ואיכא חשש חימוד ומה"ע כחב שאם בדקה בימים הראשונים הא חזינן דלא נחיאשה ליכא חימוד חדש וחולק על מהרי"ק שהכיאו בהגה"ה כאן דס"ל דבדיקה לא מהני הביאו בש"ך לקמן ולפ"ז ניחא הכל ולק"מ · ולטעם זה אם דחו הנשואין בסחם אפילו חזכו ונחפשרו בחותו יום והדיחוי והפיום הכל היה בין בדיקת שחרית וערבית חפ"ה לריכה ז"נ אחרים כיון דהדיחוי היה בסחם נחיאשה מז"נ הראשונים ואיכא חימוד חדש כשחזרו ונחפייםו ולא מהני לה בדיקת ערבית דהם אפילו בדקה בשעח הסיום לא מהני וכן נראה מדברי הט"ז כחן חכל דכרי מהרי"ק מורין דס"ל דלחו מטעם חימוד חדש חייש לה חלח מחשם חימוד של אותן הימים שעמדה בדיחוי לתשמבעוה להנשא עד שמבעל איכא למיחש עובא הלכך בעינן דיהבי אדעמיה ואסקא סובא ואע"ג דבדקה עצמה אימור לא בדקה יסה וג"ל לדעמו דאט"ג שעומדת בדיתוי אם"ה לא אבדה תמדחה ומנפה שיהה דיתוי כזה חוזר ונראה ומ"מ מספיקה לה כדקה שפיר ומש"ה לה מהני בדיקחה ולפ"ז נראה דגם התחבר והרמ"ה ז"ל ם"ל כשעמו של מהרי"ק דלח מחשם חימוד חדש חיישינן לה אלח מחששח דחימוד דימים שבנחיים דחימור לם בדקם יסה ואף ע"ג דס"ל דסנים בבדיקה מ' חוך ז' דשמני החם כיון שהים יושבת חוך ז"נ רמית תנסשה ותסקי חדעתה פוכח חם הרגישה וכוודתי לת הרגישה כלום האם הרגישה היתה בודקת א"ע משא"כ כשדתו הנשואין דנחייאשה מן הנקיים הראשונים ילא מסקא אדעתה טובא דאיכא למיחש לדלמא מחמדה ואט"ג שבדקה דלמא לא בדקה יפה ולס"ז אם הריחוי והפיום הים הכל ביום א' בין בדיקת שחרית לערבים א"ל לחזור ולמנוח ז"נ מחדש וכדברי הב"ח ומהרים"ן ז"ל דהם לחשם חימוד זה דשלם ביום החביעה מהני בדיקה דשחרים וערכים ואין להחמיר כ"א בעומדת יום א' או יומים בדיחוי ומעעם שכתבנו :

רעפ"ן נראה לי לבאר דברי המרדכי בשם מוהר"מ שממנו מקור דין זה כפי מה מסטיד הב"ח שכן מגא מוגה מפי גדולי ארן וז"ל מהר"מ דקדק מרשב"ם מלשונו שאם דחו הכשואין כבון שאין יכולין להספשר יחד אבוח חתן וכלה או מחמת נדונית או מחמת הולאם הכשואין לע"ם שישבה ז"כ לביכה לחזור ולישב ז"כ כשיתפשרו וישלימו יחד ודעתן לעשות הכשואין דהכי איתא פ' החינוקת רביכא איעסק ליה לבריה בי רב חביבי ונחפייסה בת ר"ח לישא לכנו של רבינא א"ל רבינא לקרובי הכלה ליום פ' נכחוב כחובה כלומר לעשות הנשואין ליום הנועד כי מפי האי יומא שקבעו ביניתה לכחוב הכחובה אחרו לרבינא לנפר מר עד ד' אחרינא מיום ד' זה ליום ד' הכח בשבת החברות וכי לא פ"ל מר להא דרבא חבשוה להנשה להנשה ונתפייםה לכיכה המובה לרבא חבשוה להנשה ונתפייםה לכיכה אחרינה ביום שכחם ולך לשון הרשב"ם ובתולה זו שתנשא לבכך היא שכחם ולא שמרה

ז"כ עד יום זה שמא ראחה אחמול ולא מהני סבילה דחשחא לראיה דאחמול הלכך לנפר מר עד ארבע אחרינא וחתן אדעחה וחשב ז"נ וחבעל ליל ראשון של חופה כמשפט הבחולה עכ"ל רשב"ם מדקלמת רשב"ם שכחה ולח שמרה ז"נ אלמח בעינן דיהבח חדעחה חע"פ שהיח יושבה בחוך ז"נ ה"ה נמי היכא שדחו הנשואין אט"פ שחוך ז"נ היא לריכה לחזור ולישב ז"נ משום דלא מסקא אדעתה אהגך ז"נ הואיל ודתו הנשואין אז אינה חוששת להגך ז"נ עכ"ל התרדכי ודבריו בריכין ביאור מ"ש אף ע"ם שהיא יושכת בחוך ז"ל כו' דמל"ל בעובדא ברתיה דר"ח שהיתה יושכת ז"ל דסשטיה דשמעתחיה משמע דברחיה דר"ח עדיין לא ישבה ז"ל ועוד דאין עלין ברתיה דכ"ח לנדון דיחוי החם מעמח משום חימוד חדש דאפי' בדיקה לא מהגי משא"כ בהך דדחית הנשוחין דמהני בדיקה אלה דחיישיט דלמה לה השקה הדעתה ומנ"ל למילף דהתם חיישיט לדלתא לא אסקא אדעתה טובא למכדק יפה ומ"ש הכ"ח שם דס"ל דגם בברחיה דר"ח מסחמא ישבה ז"נ דהח אף בלח הח דרבח לריכה כל חשה שתנשח ז"נ וטבילה חפי' קטנה דחיישינן לשמח כחמה פ"ח לפני שנה חו שנתיים חו כשהיה בח יום ח' ומשחייע מהח דכתב הנה"מ פ"א מהלכות א"ב אמת שכן הוא בהגה"ת שם בשם ראבי"ה אך נראה למעיין שם דלא מצריך אלא שבילה קודם הנשואין מהאי חששא אבל לא לספירת ז"ל דס"ל ד נהי דחיישינן לחששא רחוקה באיסור כרת לכחחלה כמש"ל כ"ז כי היכי דלא ליגע באיסור כרת אבל ספירת ז"ג דאינו אלא מחומרא דר"ז דאפי' אי נימא דראתה לפני שנה מה"ח א"ל לספירה כלל אלא כיון שעברו ז' ימים טובלת ואפילו ראמה בהן כ"ז שפוסקת לערב של יום ז' ומכ"ש זו שבוודאי מומן קרוב לה רחחה וגם לה חישינן דלמה רחחם ג"ם כימי זיבה דהה חפי' לפעם ה' דניחום הוא חששא רחוקה מש"ה א"ל אלא טבילה בלי שום ספירה לנקיים דמספקא בחששא רחוקה בהאי לא חיישים לחומרא דר"ז גם בלא"ה דברי הב"ח בזה הם משוללי הבנה שכ' דם"ל למוחר"מ דבח ר"ח גם קודם שנחסייםה ישבה כבר ז"נ מנ"ל זה למוהר"מ לכן נ"ל דם"ל למוהר"מ ז"ל מסברא דנפשיה כיון דדחו הנשואין דאינה חוששת לז"נ שישבה כבר ואינה מסקא אדעחה כל ימי משך הדיחוי ואסי' בדקה איכא למיחש דלא בדקה שפיר לפי' מהרי"ק והנמשכים אחריו ולזה לא היה לכיך כאיה שהוא מילי דסברא כיון שאינה חוששת לנקיים הכאשונים והוא בנדר הדחיה מספקה לה מסקה הדעחה למיבדק שפיר ולדעה הם הרגישה או לחו וכמש"ל אלא דלא חיפא כשיטת הרשב"א ז"ל דס"ל דאין לחוש לחימוד אלא בשטת החביעה אבל אח"כ אין כאן שום חשש חימוד אני"ם שהיא קרובה לנשואין ולפ"ז אין כאן שום חשש דאפי' אי לא בדקה שפיר כל אוחן היתים שהיא בגדר הדחיה מה בכך הא כבר ספיה ז"ג לחשם חימוד של הביעה ומו ל"ח למימוד טפי וא"כ מ"ש אשה זו משאר אשה דעלמא שסופרת ז"ג אע"ם שלא סוקק לבעלה עד אחר זמן לזה הוכיח מוהר"מ מסירשב"ם דליחא לסברח הרשב"א ז"ל אלא דבכל זמן שהיא קרובה לביאה היא מחמדת ולריכה דאסקא אדעתה למיבדק יפה והוא מדכ' הרשב"ם ז"ל ובחולה זו שחנשא לכנך היא שכחה ולא שמורה ז"נ ע"כ ס"ל להרשב"ם שהיה ז' ימים מן יום שתבעו עד אותו יום שקבעו מעיקרא למיכתב הכתובה דאי היה פחות מן ז' ימים קשה מאי שכחה ולא שמרה דקאמר דהא לא היה אפשר לשמור ז"נ וכך ה"ל לרשב"ם לומר לא שמרה אלא ע"ב דם"ל להרשב"ם ז"ל דשבעה ימים ויוחר היה מזמן החביעה עד שעת הנשואין ועעמו של רשב"ם לפרש כן דח"כ השיא על ר"ח מאי ס"ד להסכים מעיקרא על הזמן שקבעו אי ש"ד דהוי סחות מן ז' ימים דהם ידע להם דרבת דל"ש גדולה ול"ש קענה בעי ז"ל מש"ה פירשב"ם דבאמת היה ז' או יוחר ימים מן יום שנחפייםה עד שקבעו הגשואין אלא שהיא שכמה ולא שמרה ז"נ ולפ"ז הוכיח מוהר"מ דע"כ מיום שנחפייםה עד הנשוחין לבה הומה ומחמדת דחי ס"ד כדעת הרשב"ה דליכה חימוד כ"ה בשעת החביעה ה"כ מה בכך ששכחה והמשמה ז"נ הה כבר עברו ז' ימים מן שעת החימוד דחפי' היא לה כוונה שחעלה לנקיים ממילח חעלה דהא מה"ט ס"ל להרשב"א דחפי לא בדקה כל ז' ואפי' בלא בוונה כלל עלו לה כמש"ל ואפי' למש"ל דלא סגיא ליה בלא בדיקה משום דבעינן ימים מוחזקים בפהרה שהעלה לה לססירת ז"נ מ"מ י"ל דמ"ל למוחר"מ ז"ל דכל זה בגדולה אבל ברחיה דר"ח שחיחה קענה בלא ראתם מעולם הימים שבינחיים בחזקת שהרה עומדין דבחזקת שימור הם אלא ע"ב דכ"ז שהיא קרובה לביחה חיכא חששא דחימוד ולריכה דלהוי רמיא חדעחה עובא ול"ש גדולה או קענה לעולם איכא חששא דחימוד וכיון דברתים דר"ח שכחם ולא שמרה ז"ג בודאי לא יסבא אדעחה ואיכא חששא דחימוד לפ"ז למד ממנו מוהר"מ ז"ל דה"ה אם דחו הנשואין דלריכה לחזור ולספור ז"נ כשיחפשרו וישלימו דכיון דבכל יומא ויומא איכא חימוד חיישינן שמא מחמק הדחוי נחייאשה מן הנקיים הראשונים ולא רמיא אם הרגישה וחמדה או לאו ואפי׳ בדיקה לא מהני לשיטת מהרי"ק וסיעתו דאימור לא בדקה יפה ומחמת חששא דחימוד לריכה בדיקה יפה ואסוקי אדעתה טובא כנלע"ד בסירוש המרדכי:

ומעתה נגא לפסק הלכה מ"ש הש"ך בשם הכ"ח הבאחי לעיל וז"ל אבל אם הדחיה כו' והקביעות לזמן ב' וכו' ואי בדקה עלמה באוחה שעה ומלאה שהורה שהורה היא עכ"ל לא ידעחי בדיקה דאוחה שעה למה כיון דבו"ד לא נחייאבה מן הנקיים הראשונים ועיינתי בב"ח וראיתי שהב"ך לא העתיק יסה והכ"ח לא כ' כן אלא כשדמו הנשואין ולא קבעו זמן שני אלא בסחם כשיחפשרו וישלימו ואח"כ ביום או יומים השלימו וקבעו זמן שני לנשואין ע"ז כ' דמשום חביעה חדשה ליכא ואי בדקה עלמה באוחה שעה ומלאה עהורה מסורה היא אלא דאיכא למיחש שמח לא אסקה אדעתה מקודם שחהא נזהרת יפה ונ"מ שאם היה הדחיה בסחם ואח"כ באוחו יום היה קביעות לזמן השני בין בדיקת שחרית לערבית דחי הוי חיישינן לחימוד חדש לא היה מועיל בדיקת ערבית ולריכה לחזור ולספור ז"נ מחדם אבל השחא דניתא דלא חיישינן לחימוד חדש הגא דחיישינן דלא אסקא אדעתה מקודם בבדיקה יפה א"כ בזה דבדיקות שחרית וערבית היה בשעה דאסקא אדעתה יפה א"ל לחזור ולמנות ז"ל וכמש"ל אבל היכא שהדחים והקביעות לזמן ב' הכל היה ביחד לה חיישינן לתידי אפילו בדיקה א"ל וכן מבוחר בתשובחו מס: (יא) צריכה לחזור ולישב ז"ג ולמבול · המי חיבות ולמבול נכחה שהגי׳ הרמ"ח בדברי המחבר והוא מלחא דסשיטא ומאי קמ"ל ומראה שבא לאשמעים דאט"ש שכבר ספרם ז"נ ועבלה אח"כ דחו הנפואין אפ"ה נריכה שחחזור וחספור ז"נ וזה מדויק מדקאמר נריכה לחזור ולישב ולטבול מכלל דכבר היה לה טבילה וכ"כ הש"ך בשם המרדכי אך עדיין יש לדקדק מאי רבוחא דמבילה איכא בהא ואשמר דמד"א דכיון דמבלה והיא מהוכה גמורה הו לא ניחוש לשמא לא בדקה יפה דנוקי אותה בחזקת טהורה אך מ"ש כן הש"ך בשם המרדכי לח מנחתי כן ובדברי המנ"י כחן רחיתי מלחח דחמיה שסיים חתר דברי הש"ך הג"ל וז"ל חם עברה ושמשה נריכה להמחין ו' עונות שלימות וחח"כ חמנה יום ח' נקי וחסבול וכתבוחר לקמן סי' קל"ו עכ"ל והם דברים חמוהים דמה ענין זה לזה דהחם מעתה במנין יום ח' לכך די שחספור חתר ו' עונות יום ח' להשלים ז"נ חבל הכח דחיישינן דלח כזהרה בבדיקחה ושמח כאחה בנחיים אם שימשה ולא שמרה ז"נ לריכה שהספור ז"נ אחר ו' עונות ולא סביא ביום א' : אע"פ שברקה עצמה - כ' הש"ך גמ"ק ז' כשם המ"ב כלה שמפרה ז"נ אדמת השואין שהיו מוגבלין לר"ח ניסן וכשהגיע ר"ח ניסן לא בא ולמחרתו בא זיר מהחתן דאחילד ליה אונסת בדרך ותיד יבת ביום תו יומים ועכשיו החופה ב' תו ג"י תחר ר"ח ניסן דבזה ודתי ש"ל ז"נ אחרים אפי' לא בדקה עלמה בימים שבנחיים אם לא עברו עליה ז' ימים בלא בדיקה ואפי' הרב ומוהרי"ק מודים לזה דמאחר דלא דחו הנשואין אלא שמחתת אונם נחעכב הדבר ודאי דלא נחיאשה מן ז"נ הראשונים ושמכה דעתה שיבא החתן יום או יומים וכמיא אנששה ויהכא דעחה שההא נקיים ושלא חבא לידי חשם חימוד ע"כ והט"ו חולק ע"ז וס"ל דלריכה ז"נ מחדם דכיון שלה בה ליום המוגבל ודהי מסופקת בדעתה דכל הדרכים בחזקת סכנה ושמה יש סכנה שלא יבא כלל ואחר שנודע לה שהוא בא ודאי הוי חימוד חדש ע"כ והש"ך הסכים לדברי המ"ב וכ' וז"ל ובאמח אין להחמיר בדינים אלו דבלא"ה הרבה פוסקים ס"ל דא"ז ז"נ וגם בדיעבד סגיא בבדיקה א' חוך ז' לכ"ע וגם כל עיקר הדין זה הוא מדבריהם עכ"ל ונ"ל דחין זה מספים דת"ם דבלח"ה הרבה פוסקים ס"ל דח"ל ז"נ נ"ל כוונתו דלדעת הרשב"ח דס"ל דחין חוששין כק לחימוד של שעם החביעה אבל אח"כ אין עוד תימוד ח"ב לדעתו אפי׳ דחו הנשוחין כסחם ולה קבעו מועד שני חין לחוש לימים שבנחיים כיון דליכה עוד חיפוד ונם

לשיעת הראב"ד והרמב"ם דס"ל דבדיקה א' חוך ז' בעינן נראה ג"כ דלא ס"ל כסברת הרא"ש דכל שהיא קרובה לכיאה לבה הומה כיון דס"ל דלכחתלה סגיא בבדיקה א' חוך ז' וכמ"ש הב"י לדעתו דחי ס"ל לסברת הרח"ם היה מלריך בדיקה בכל יום לכתחלה וכמ"ם הרח"ם וח"כ לדידהו ג"כ ח"ל נקיים חחרים אך למ"ם הם"ז דחיכה למיחם לחימוד חדם כיון דסברה דכל הדרכים בחזקת סכנה הם אין זה מעלה ארוכה וא"ל דנחכוין הש"ך לדעת ריב"א שכחב הנה"מ דם"ל דוקא היכא דדעחו לישא אוחה מיד הוא דאיכא חשש חימוד וכן כחב בחדושי אנשי שם שאצל התרדכי בשם הרוקח שכ' כן בשם הר"י שפירא דכבר כ' הב"י סי' זה דסברא זו דחוני מכל הסומקים גם מ"ם הש"ך דכדיעכד סגיא בכדיקה א' חוך ז' לכ"ע גם זה אימו מספיק דש"ה די"ל דנחיאשה מן הנקיים הראשונים גם י"ל דחיכה חימוד חדש כדעת הט"ז ובם' מנ"י כ' דמסחברה דברי הש"ך כי עיקר דין זה להגריך ז"ג מחדש הוה חומרה גדולה כמן שהאריך בחשובה מ"ב לסחור דברי מהרי"ק עכ"ל לה ידעתי כוונחו דעיקר המחלוקה שבין המ"ב ומהרי"ק אינו אלם היכא דבדקה בימים שבנחיים בהא הוא דחולק המ"ב על מהרי"ק דלא מסחבר שבדיקה לא חהני כיון דלא נחיאשה מימים הראשונים שהרי בדקה עלמה והכא הא מיירי כשלא בדקה עצמה בימים שבנחיים מנ"ל להקל דלמא זה דמיא לדחית הנשואין ולא בדקה בימים שכנחיים דחיישינן שמא נחיאשה מן ימים הראשונים וה"ג דכווחיה ולפכרת הם"ז י"ל דגרע מדחים הנשואין דיש לחוש לחימוד חדש כמש"ל לכן נ"ל לנהוג לכחחלה כמ"ש כם' מנ"י שם וז"ל ומ"מ נ"ל דלריכה שהבדוק עלמה כאוחה שעה שבא הליר ומלאה עלמה מהורה עכ"ל כן יש להמורה ללווח להכלה כשיבא הליר שהבדוק עלמה מיד והוא כעין סשר כין הדעות דהא ס"ל לראבי"ה דאסי' כשעת התביעה מהני בדיקה ואע"ג שכתב ע"ז הב"י דסברא זו דחויה היא ומחן להו אמוחא מ"מ יש לעשוחו סניף לשאר לדדי היחד בנדון זה וכה"ג גם מ"ם הב"י לדחות דברי ראבי"ה מדכתב הרא"ם דחייםינן שמא הראה בכל יום מהז' משתם בהדיה דלה סגיה בלה ז"ג עכ"ד רחיה זו חינני מבין דלמה מיירי בשלה בדקה בשעה הביעה הז לריכה שחספור ז' אבל בשבדקה בשעה חביעה ה"ל להמחין ז' ימים אלה בכל יום מקודם הביאה לריכה בדיקה ול"ע:

וב בפר כ"ה העיד דנוהגין לפסוק הלכה למעשה כם' מ"כ וכ"ז מיירי בשלם עברו ז' ימים בלח בדיקה אבל אם עברו ז' ימים בלח בדיקה לריכה לחזור ולספור ז"נ וכח"ש בחשו' מ"ב שם הביאו הש"ך וראיתי בם' כו"פ סי' זה שכ' ע"ז וז"ל ואין מובן לי כלל הגבול ימים אלו מה סיבן ממ"ל אם אחה פושה זה הביאה של החתן כחביעה חדשה אם לא עבר אפי' יום א' הכי כאן חביעה חדשה וחימוד חדש ואם אמרינן דלא נחייאש מן חביעה ראשונה א"כ אף דעברה ז' ימים ולא בדקה מ"מ הא כבר מנה ז' ימים בזמן הראשון וכו' דמ"ש ששה משבעה וכו' לא ידעחי מה מעם יש בדבר ומאין אדני הדין הזה העבעו כי אין לו שורש ועיקר כלל בראשונים עכ"ל ואני חמה מאד על חמיהחו על שהוא לווח על המ"ב בא ולווח על מה שכחבו הפוסקים כשם המרדכי דאם פכלה קודם נשואין ז' ימים או יוחר אוחה סבילה לא פהני ועיין ב"ח שכ' דמיירי בלא בדיקה שלא בדקה כל ז' וג"כ קשה דמ"ש ז' או פחוח מז' ממ"ר וכו' וכ"ה בהנהות רמ"ח סי' זה סעיף כ' שכ' יש לה לבדוק עומה בכל יום עד בעילת מצוה ודוקח לכחחלה אכל בדיעבד אין להחמיר אם בדקה פעם א' הוך ז' ע"כ והוא מדברי ב"י וחיקשי נמי מה גבול יש בין פ"ם חוך ז' או לאו א"ו הדבר ברור דבכל יום חיישינן לחימוד אלא דלא חיישינן להחי חימוד כמו דחיישינן להימוד לשטח החביעה דהחם לא מהני אפי' בדיקה אבל בשאר ימים מהני לה בדיקה ולכחחלה לריכה בדיקה בכל יום כמ"ם הרא"ש אלא דלא אלים האי חששא דחימוד מרואה ודאית וסופרת ז"נ דבעינן נמי לכחחלה בדיקה בכל יום ואפ"ה ס"ל לרוב פוסקים דמהגי בדיקה חדא הוך ז"נ וסעמא כמש"ל בשם הרשב"א במ"ה דטעמא דבדיקה משום שהבדיקה מחזיק בסהרהו בדיקת יום הראשון מחזיק לכל ו' ימים שאחריה בסהרה ובדיקת הסוף מחזיק ששה ימים שלפניה בעהרה ובדיקה החמנע מחזיק ימים שלפניה ושלחחריה בסהרה וכ"ז סוך ז' אבל בדיקח יום שמיני לא מהני מידי ואם אמרו ברואה ודאי אין להחמיר בחששא דרבנן יוחר מא"ד ומהני בדיקה א' חוך ז"י להחזיקה בשהרה דלא ראתה אלא כי היכי דבשחת שהורה ה"נ בשתר ימים ומשום כך תם לת עברו עדיין ז' ימים תחר סבילה כיון שבדקה עלמה ביום שביעי קודם פבילה אוחה בדיקה מהני לששה ימים שאחריה או י"ל ביון שלא עברו עדיין ז' ימים יש לה חקנה שחבדוק עכשיו ומהני לימים שעברו משא"ב כשעברו ז' ימים דבדיקת שמיני ל"מ מידי דהכי קיי"ל לחז"ל וכמש"ל ולס"ז לדקו דברי המ"ב שהחנה שלריך שלא יעברו ז' ימים בלא בדיקה ודבריו יש לו שורש ועיקר בפוסקים :

בתב בפ"ז ס"ק ח' מעשה בחלמנה ח' שהיה לה זמן מונכל בחנחים עם החחן שלה לנשואין אלא שהחחן אמר לה באפשר שיקדים הנשואין וכן עשה והיא אמרה שסמכה ע"ז וספרה ז"נ שכלה ובא עליה ונ"ל אע"פ שהאלמנה ששחה שלא כדין כיון שלא היה לה בירור על הקדעת החחונה עד שכא החהן וכינסה נמנא שבשעה שהחחילה לדעת הכירור נהחדש החימוד ולריכה לחזור ולספור ז"נ מ"מ כיון שעברה ועשחה כן אין להפרישה מכח זה וראיה ממ"ש סי' קל"ו סעיף י"ב וכו' עכ"ל ור"ל דא"ל להמחין שיעור הבחנה ל' יום מ"מ לריכה לחזור ולספור ז"נ ולסבול אכל בחשו' הב"ח שם כ' שנשאל באשה א' שנקבעו הנשואין שלה ליום פלוני וקרובי הכלה הסכיתו להקדים הנשוחין ג' יתים לפני זתן הקבוע לשלחו להחתן שיקדים ויבא לזמן זה ולפי שפשום היה בעיניהם שישמע החתן לקולם החחילה הכלה לשמור ז"נ שיהיו ממוכים לחוסה והנשים חשפו שמא לא יבא החתן אלא לזמן שקבעו בראשונה חזרו ואמרו להכלה שהשתור ז"ג מחדש שיהיו סתוכים לחופה לפי קביעות הראשון והחתן בא יום א' אחר זמן שהקדיתו לו וחזרו והסכיתו שתהיה החופה יום א' לאחר קביעות הראשון ונחלקו בעלי הוראת מקנחם הורו שחטבול מיד על סמך ז"נ הראשונים שכבר נשלמו ומקנחם הורו שחחחר עבילחה עד כי ישלמו ז"נ החחרונים ומקנחם הורו שנריכה לישב ז"נ שלישיח והסכים הכ"ח אט"פ שכלה זו היחה יודעת בסיב קביעות הראשון לנשואין והיא התחילה לספור מקודם לפי שחשבה אולי יבח החחן מקודם ע"פ הכחב ששלחו חליו קרוביה שפיר היחה יכולה לסמוך אספירה זו לסכול סוף ז"נ הראשונים ובחנאי שחבדוק עלמה בכל יום אחר העבילה כמקתי סבילה ואע"פ שאין הסבילה בליל בעילח מלוה שפיר מהני דלא אחר הרשב"ם דלא מהני אלא כשלא חבדוק עלמה לאחר סבילה כשאר נשים שאין בודקין החם הוא דאין ז"נ סמוכים לבעילת מנוה אבל כשבודקה עצמה בכל יום ויום אף לאחר הפבילה שפיר ה"ל ז"ג סמוכים לבעילת מצוה אלא שלכחחלה ודחי אין נכון להרחיק הסבילה מליל ב"מ אלא לפי מה שנהגו לפי המנהג שהיה בזמן שבחולה נשחת ליום ד' וחג"ל שכלה זו יכולה לסמוך על ז"נ השניים וח"ל לחזור ולספור ז"ל שלישית דלחימוד לא חיישיט שחהא לה דין חבעוה להנשא דאף כדיקה לא מהני הא ודאי ליחא כדפרישית עכ"ל מבואר דלא כש"ז כיון דהיא סמכה אדעחיה שיהיה כן יכולה לסמוך על ספירה זו ולמעשה יש להוכות כמש"ל דבעת שיחברר לה יום הנשוחין חבדוק עלמה חם חמלח עצמה טהורה יכולה לסמוך על ספירה זו וכ"ז לכחחלה אכל בדיעבד אם לא בדקה עצמה באותה שעה שנחברר לה יום קביעות הנשואין ואיכא הפסד כגון שעבחה עבוח ויחקלקלו האוכלין אם ידחו הנשואין עד שחספור ז"ל ויצמרכו לעשוח חופח נדה כ"ל דכדאי הוא הב"ח לסמוך עליו במלחא דרבנן כמ"ם הט"ו כשם המ"מ פי"א מהלכוח א"ב דאפי' ראחה כיון דלא הרגישה סהורה וכלא"ה נראה דאינו אלא חששא דרבטן דמדאורייהא לא חיישיט כלל לשמא ראחה ד"ל מחתח חימוד דמוקמי לה בחזקה פהרה לפיכך יש לסמוך על הכ"ח בזה שחסבול על סמר ספירה זו ועדיף מלעשוח חופח נדה וכה"ג כ' הש"ך לקמן סי' קל"ו ס"ק כ' ואע"ם שיש לחלק כין נדון דיחס לנדון זה מ"מ נ"ל כמ"ש ואל"ל אם ככר נבעלה אחר פבילחה שיש לחלק כין נדון דיחס לנדון זה מ"מ נ"ל כמ"ש ואל"ל אם וספירה זו שח"ל ספירה וטבילה אחרת ודלא כמ"ז:

בתב הלכוש דאם מחמת הקטם נחפרדה החבילה ובאוחו מעמד הפכימה הכלה לישה לחים אחר ונכנסה מיד בחוחו יום לחים אחר הדבר פשוט דה"ל חביעה חדשה ואפילו בדקה עלמה ומלאה פהורה לריכה לספור ז"נ מחדש דאיכא כאן חימוד חדש ע"כ והסכימו כל האחרונים לזה ועוד כחב הפ"ז דאם אחר הרילוי לחתן שני חזר החתן ראשון ונחרלה עמה צריכה ב"כ לחזור ולפפור ז"נ מחדש כיון דחיפסקה אחר בינחיים עכ"ל :

מדה שכחב המ"ז כ"ק א' דליכא חשש חימוד היכא דהיא עמו בפעה בם' כו"ם כחב סעד לדבריו מן חוספות דם' החולץ וביומא די"ח ע"ש אך הרשב"א במ"ה לא ס"ל הכי שהק' על הרא"ה שכחב שאין החביעה של קודם הקדושין כלום אלא אזליק בחר חביעה דאחר קדושין דבההיא דסמכה דעחה דאם איתא הכי בסלח כל קדושי ביאה עכ"ד ולפי דברי הפ"ז לק"ע דהת קודם קדושין ליכח חיתוד לסכרת הרח"ה וכשעת ביתה שתקדשה נתי ליכח חיתוד לדעת הפ"ז א"ו דהרשב"א ליח ליה סברא זו מיהו הרא"ה ז"ל י"ל דס"ל סברא זו ול"ק ליה קו' הרשב"ם ז"ל ומה שהק' עוד הרשב"ל ז"ל על הרא"ה ז"ל אם כן לא המלא קדושין ומופה עהורה ביום א' ומשוים להו לכל ישראל כפועין שמקדשין ומכניסין לחופה ובועל בעילה מלוה ביום א' ע"כ י"ל לדעת הרא"ה כיון דאיכא שדוכים בקנסות ובחרמות הוי כמו קדושין דהכא ודאי סמכה דעחה:

עוד כחב הרשב"א ז"ל שם וז"ל ואני אומר כי מנהגן של ישראל בכל מקום ומקום חורה היא וכל מה שעושין במנהגן יסודתן בקודש וככל מקומוחינו הנחינו להכין ספודה ושתחת שבת לפני שכח של הנשואין וזו היא חביעה וממנה מונין לה שבעה אלו עכ"ל וכחב כם' מנ"י ו"ל דבריו הם ע"ם מנהג שנהנו לכנום בע"ש ולטבול לעת הכנסת שבת כמבואר כא"ה סימן ס"ג ום"ד ול"ל דמיד בע"ש שלפני השכח של שכח דושואין שמכינים עלמן לשעודה מקרי יום התביעה דאל"כ לא חמלא ז"נ ועכשיו שנהגו ע"ם הרוב לסבול בליל ששי ל"ל דיום התביעה מקרי ב' וג' ימים קודם השבת על דרך דאמרינן בריש כחובות שיהא עורח אדם בסעודה שלשה יעים עכ"ל וכ"ז למנהגן שנהגו לכנום מע"ש שכך היה מנהג מקודם כמבואר וכן מ"ש הרמ"א לעיל סעיף א' וכן המנהג לסבול הכלה ליל ד' אע"ם שלא חבעול קודם מולאי שכח לא נחכוין למנהג רע שהביא הש"ך בס"ק י"א שלא לבעול רק אחר ב' או ג"י אחר הגשואין ח"ו שמנהג רע זה יעלו על הספר אלא כוונחו לפי שהיו נוהגין לכנוס בע"ש וכמ"ש המרדכי ס"ק דכחוכות והרע"ב ריש מס' כתוכות דמשום תקנת עניים נהגו לכנום בע"ש והיו נוהגין שלח לבעול בתחלה בשבת כמ"ש האחרונים סי' ר"ם בא"ח בשם האגודה ואע"פ שאין הלכה כן ת"ם היו נוהגין להחמיר וכנראה מחשובח מוהרמ"ל סימן נ"ג הביאו הש"ך סימן קל"ו ס"ק ב' ולכך לא נבעלה עד מ"ש ולס"ו ל"ל דלאו דוקא ג' ימים קודם שבח מיקרי ימי חביעה דאל"כ לא כלו ז"ג בליל ד' וכן למנהננו שאין אנו מדקדקין ועושין נשואין בכל יום מימי השבוע אף ביום א' נ"ל דמיד ביום א' שלפני שבח זו מקרי יום החביעה דאין רבילין להבין לרבי הסעודה בכל השבוע שלפני שבח זו שהוא קודם הנשואין אבל יותר אין להקדים שחחל לספור ז"נ קודם ב' שבחות שלפני הנשואין אף ע"ג שחבדוק עלמה בכל יום מ"מ בעיקר היום שהוא משב לחביעה לא מהני בדיקה ואם כן אם חסבול לפוף אוחן ז"נ אף שלא חרחיק הסבילה מן ב"מ כ"ח ב' או ג' ימים מ"מ אוחן ימים לא עלו לה ושמא כאחה בו ואף דאק עבדינן הכנה דרבה ומכינים זמן הרבה קודם לזה אין להקל יובר כנ"ל להורות לכחחלה (יג) והכנהג ליקח קמן אצל החהן · נחב הפ"ך ע"ל סימן שמ"ב נחבחי בשם הב"ח דל"ל שיודעים פעם כיחה ושחין מוסרין עלמן לביחה עכ"ל ופירש רש"י בקדושין דף ס"ח ע"ב שיודעת סעם ביחה כלומר מה ביחה פהדע לספר דבריה כשוק וחינה מוסרח עלמה לביאה מחוך קמנה עדיין לא לבשה יצר הרע הלכך אין כאן משום דעח קלה שלא חהא נוחה להחסהות עכ"ל ובם' מנ"י כחב על דברי הש"ך וו"ל וראיחי בב"ח שם שלמד דבר זה ממה דאיהא כן באה"ע סימן כ"ב אבל באמה אין ראיה כלל משם דדוקא להחיחד עם אשה אחרת אסור אא"כ כך בקסנה שאינה מוסרת עלמה לביאה דבמוסרת עלמה לביאה אסור משעם דאסור לחים א' להחייחד עם כ' נשים משא"כ כאן אפשר דאף במוסרת עלמה לביאה מוחר וכו' כיון שחשתו הנכנסת לחופה עמו וחשתו משמלתו וכמבוחר שם בח"ם שם חף דיש לחלק מ"מ חין רחיה משם עכ"ל ובם' כו"פ כחב על מנ"י דנ"ל שעם הב"ח דם"ל כמחן דם"ל בח"ע דבלילה בעינן כ' כדי באם ישן א' נשאר לכ"א שותר ואם כן ודאי דהבעל אשחו תשמרחו אבל הכא הא מיחדין קפן עם הבעל ואוחו קפן נם כן איירי דיודע עעם ביאה והייע שהוא כן ע' שנים ויום א' וא"כ אף הוא אסור להחייחד וכעל אינו רק שומר א' והרי הקסן מחייחד עם הכלה ועוד כת אחת ובלילה לא סניא בשותר אחד ולכך עלריך שאוחה קטנה לא חתסור עלתה לביאה וליכא חפש פיחוי ולאונם לא חיישינן דחלעוק ויהיו השומרים נעורים והרי כאן עגד הקטן כ' שותרים הקטנה והכעל משח"כ כמוסרה עלמה לכיחה חין כחן עד הקסן רק שומר אחד דהיינו הבעל ואם בעינן כ' שומרים בלילה וזה הסעם למנהג שלוקחין דווקא קפן וקשנה מכ"ד וכל דכריו אינן אלא דברי חמה דא"כ למה לוקחין דוקא קפן הא גדול נמי ש"ד גם לפי מה שכתב הש"ך כאן שאין מוסרין עלמן לביאה משמע דקאי נמי על הקטן דאינו מוסר עלמו לביאה כלומר שלא לבשו ילה"ר וקטן בן ש' שנים ויום א' כבר לבשו ילה"ר דמה"ע אסור להחיחד כמ"ש בא"ע שם אך לפי לשון הב"ח וש"ך סימן שמ"ב משמע דלא קאי אלא אקשנה ועוד לא ידעתי מי הגיד לו דלא מקרי יודע פעם ביאה עד שהוא בן ע" שנים ויום א" דנראה קטן כבר שבע וכבר חמניא יודע פעם ביאה ובעיקר דברי המנ"י כבר קדמו בזה החמ"ח בא"ע שם ס"ק ט' שכחב על מ"ש המ"מ פ' כ"ב דא"ב אהא שכחב הרמב"ם דנשים הרבה עם אנשים הרבה מוחרין להחיחד שלמד כן מהא דאמרינן גבי חחן הוא ישן בין האנשים והיא ישנה בין הנשים כי ראיה זאח חלושה דשאני חחן וכלה דהם איש ואשחו והם שמירה לאחרים ואף דיש לחלק בין הכלה לאשה אחרת פ"מ מנ"ל לחלק וללמוד מזה קולא עכ"ל וכיון דהרתב"ם ז"ל למד מזה קולא וס"ל לחלק בין כלה לאשה אחרה מכ"ש דיש ללמוד מזה חומרא וזו מעם המנהג שלוקחין דוקם קמן וקמנה היינו פחוח מכן ע' ויום ה' לקמן וקמנה שחינה מוסרת עלמה לביאה לנסירה יחירה דהא ס"ל להרמב"ם דאשה אחת לא חתיחד עם אנשים הרבה מתטלו עומה לכיחם מפרה בלילה לכך לריך קפן דוקה ודברי הב"ח נכונים: (יך) מחזיר גרושתו ינרים המ"ז דהם עבר וכנסה דה"ל שמירה ביון דככר בעלה כשהיחה אשח לה מקיף ילריה וכ"ב בחשובת רדב"ז ח"ה סימן קס"ד ע"ש ולש"ז י"ל דהם בה עליה באוח והח"כ כנסה דנתי א"ל שתירה כיון דכבר בא עליה ס"א וראיתי בס' חפארת לתשה בהניח דין זה בל"ע: בתב גם' מנ"י ונראה דה"ה אם נירשה כשהיא מעוברת והחזירה גם כן נריכה

לישב ז"נ דאף דמעוברת היא בחזקת מסולקת בדמים מ"מ חיישינן שמא מחמת חימוד ראחה כמו בקפנה ברס"י זה ומבואר לעיל ססי' קס"ע דקענה עדיפא ען מעוברת ואפ"ה חיישיען לה לשתח רחמה מחמח חימוד כ"ש מעוכרת עכ"ד וכריק"ש לידד להקל בגרושה מעוכרת חם סמרם שבדקה ביום החביעה דיש לסמוך כזה על רחבי"ה ע"ש ול"ע :

בב"ח הק' כאן למאי דקיי"ל בסימן קל"ו דלריך בדיקה לאורין וסדקין עד מקום סשמיש מגיע ואם לא עשחה כן לא הוי אלא קימו בעלמא ולא ילאה ידי בדיקה אם כן בחולה דחבעוה להנשה איך יכולה לבדוק בעוד שחחה נעול הלא כל הנשים מסמחות כביה"ח ואמריכן כפ' יולא דופן דביה"ח הוי עד בין הפינים והיינו עד מקום שהפתם דם וכ"ם דק' אבחולה שראחה כבר איך מוחרת בבדיקה וחירן בשם דרשות מהר"ם מאייסטרייך וכן הוא בדרשת מהרי"ל כיון דשמואל אמר יכילנא למיבעל כמה בחולות בלא דם א"כ כ"ם דאשה בעלמה יכולה לבדוק את עלמה אף ע"פ שהיא בחולה ואין הבחולים מעכבים בכך ע"כ והב"ח חי' דלפי מה שיחבאר בפיתן קל"ו דהרכה מחברים פ"ל דאינה לריכה לבדוק עד מקום שהשתם דם אלא בחורין ובסדקין כפי כחה ולכ"ע בדיעבד סגיא אע"פ שאינו מכניסו עד מקום שהשתם דם א"כ לפי זה הבחולות גם כן בודקות את עלמן היסב כפי כח האפשר ויולאין ידי חובחן כדיעבד דמיא מאחר שאי אפשר בענין אחר עכ"ד ועיין בחשובה נ"ם סי' ם' שחמה מאד על דברי מהרש"ל ומהרי"ל שהוא מן הנמנע שחבדוק עלמה עד מקום שהשמש דש כלי השרח בחולים וע"י הטיה הוא קשה מאד דלאו כולי עלמא בקיאין כזה לכך העיקר כמו שכחב סב"ח ועיין מה שכחבתי לקמן סי' קנ"ו בע"ה : קצג (א) ופורשי כחב הב"י כשם הרשב"א בחשובה אע"ג דאין לך מכה גדולה מזו

לא חלינן 'בה כדחלינן בעלעא במכה משום דשאני החם דאיכא למיחש לדשמואל דאמר יכילנא לבעול כמה בחולות כלא דם ועוד דבכחולה יש להחמיר לפי שאיעו אלא לשעה ופעם אחת אכל היכא שאפשר שחאסרנה מ"י על בעלה לא החמירו עכ"ל ובאמח על החי' הראשון ק' מאד

לא חלינן משום דלא שכיחא כדאמרינן שאני שמואל דרב גוברי' וקשיא ליה לפמ"ש הרשב"א בחי' הראשון שהבאתי לעיל מש"ה לא הלינן בדם בחולים דאיכם למיחש לדשמואל וא"כ קשיא כשלא מנא כלום מ"ע נגזור דממ"ג אם העה הרי לא מנא כלוש ואי לא העה הא דם בחולים היא אך לסי תי' ב' ניחא דהסעם דבבחולה יש להחמיר ספי שאינו אלא לשעה וחיישינן שמא נחערב בו דם נדה וא"כ היכא דלא מלא כלל חיישינן כי היכי דדם בחולים חפוהו ש"ז או נימוק דהה ודחי דהיה שם ד"ב דהה הסיה לה שכיחה י"ל נמי דלמה דם נדה נמי בא פמו וחסוהו ש"ו או נימוק אבל לפעם הרא"ם שכ' דכיון דביאת מצוה לכל מסורה לכך הסכימו להשוות כולן וליחן להם דין חומרת שבחומרות היינו בוגרת שרחחה דחין לה אלת בעילת מצוה בלם"ה ניחת כיון דהשי' לת שכיחת ובודתי יש דם בחולים כתן ותפוחו ש"ו תו נימוק מש"ה פורש כדין בוגרת שרחתה גם י"ל לדעת הרח"ש חף שכ' דלתעהובת ד"נ לח חיישינן סיינו דמשום זה לחודם לם היה להם לנזור דיסרוש דמה"ח נחוש לזה אבל השחם דגורו דפורש כדי להשוות כולן יחד השתח נמי גזרו משום מערובת ד"נ וכ"כ הכ"י כאן במ"ש ליישב דברי הרי"ף והרמב"ם ומהשתה ניחה מה דקשיה לי על הרח"ש ז"ל דהכה דחה בשמי ידים למעם דחייםינן משום חערובת ד"נ וחלו בפ"ק דכתובות כ' המעם משום חערובת ד"נ ולפמ"ם ניחח דהת והת מיחת והכח לח כ' חלם משום ה"ע לחודת לח גזרו דמ"ש במכה דלח גזרו לחערובת ד"נ א"ו דהעיקר הגזרה היה כדי להשוות כולן יחד והתם בכחובות כ' דגזרו משום הערובה ד"כ הייכו לכהר שהשוו יחד וכמנו לה דין חומרא שכחומרות גזרו נמי משום הערובה ד"כ וכ"מ דאפי' בעל ולא מנא כלל דעמאה דאי לאו משום הערובה ד"כ לא היה להם להחמיר כ"כ: אך מה שהקשיחי לעיל סי' קפ"ז דהיה גופה קשיה מ"ט אמרו בבוגרה שראחה 'מנוה ופורש דהח ס"ל להרח"ש דכל בוגרת יש להן דם בחולים כנרחה מן בעילת המור בא"ע סי' ס"ח דפסק כן דאף לבוגרת יש מענות דמים בוודאי ס"ל דכן דעה אביו הרח"ש וכיון דים לה מענות דמים מ"מ לריך לפרוש הא ודאי קו' היא ואין לי ישוב נכון ע"ו כעת הגם שרא חי בם' כו"פ שכ' דם"ל להשור דרוב בוגרות יש להן דם בחולים אבל מעוע אין להן דם בחולים לכך לענין כחובה מססדת כיון דהרוב מסייע להבעל ע"ש ולפ"ז סי' ניחה דמה"ם אמרו בועל ב"מ ופורש כיון דחיכה מעוע שאין להם דם בחולים וחיכה גמי מעופא דהמי' מש"ח אמרו דפורש דשמא דם נדה היא אך לענ"ד א"א לומר כן דהא מסיק הסור שם לענין לאוסרה על בעלה דאם קבל כה אביה קדושין שחוחה מבח ג' שנים ויום א' או באשת כהן אסורה לבעלה ומבואר שם דוה קאי אכל הנשים שיש להם שענות בחולים דהא לא מפליג מידי מוכח דקאי אפי' על בוגרח דאם לא היה להם דם בחולים אסורה לבעלה אם קבל בה חביה קדושין פחוח מן ג' שנים דחשור' לבעל וחי דים מעום בוגרוח שחין להם ד"ב אמאי חהא אסורה לצעלה הא איהו ססק כרבינו יונה שהביא הרא"ש בס"ק דכחובות שחם היא אמרה נאנסחי או מוכח עץ אני אפי' קכל בה אכיה קדושין פחוח מג' שנים אפ"ה מוחרת לבעלה כיון דהים פומרת ברי לי והוא סוטן שמא ועוד דחוקת כשרות מסייע לה ואט"ג דרצון הוא רוב ואונם מעום אפ"ה אלים פענות ברי וחזקת כפרות מסייע דפריא לבעלה לפ"ז אי איחא דמעוט בוגרה אין להם דמים אמאי חאשור לבעלה הא היא פוענת שלא זינמה והיה לנו להלות במעוטת משום ברי וחזקה כשרות דידה וח"ל דדוקא נגד הרוב דרלון דלאו רוב גמור הוא כמ"ש החום' ד"ע הוא דמהני שענת ברי וחזקה דידה משא"כ סאי רובא דרוב בונרות יש להם ד"ב דהום רוב נמוד לא מחני שענת ברי דידה דהמעיין ברח"ם שם ירחה דחין לחלק בכך ועוד שהרח"ש כ' שם בהדים דלני' רש"י בדף ל"ו כל בונרוח יש להם דם בחולים ואף שהרח"ש כאן כ' דיש בוגרות שאין להם דם בחולים פ"כ לדעת הסוברים כן כ"כ וכמ"ש במע"מ והנה החו' בר"ם התינוקת הקשו אהל דאמר שם שאני שמוחל דרב גוברי' משמע דשמוחל לא שכיחא מהא דאמר בפ"ק דכחוכום ד"ו ע"ב רוב בקיחין בהטי' ותירצו דהטי' דכתובות אינה בעילה גמורה שתתעבר בה כשאר ביאוח וכן כ' התו' שם וז"ל דשמואל היה יכוללבעול בעילה גמורה שאשה מהעברת בו בלא דם אבל בהעי' אין אשה מהעברת עכ"ל ולפ"ז ז"ל הא דאמר רבי חנינא בעל ולא מלא דם ואח"כ בעל ומלא דם דעמאה דאמרינן דאי איחא דהוי דם בחולים מעיקרא הוי אחי ואי לדשמואל לא שכיחא מיירי שאמר שבעל בעילה גמורה שראוי להחעבר בה דאי לא"ה הא אמרינן דהטיה שכיחא לכ"ע א"ו הא שפנית במינים במולים במורה בלא הטיה וכ"ח סבר דשמאל לא שכיחה שיבעל בעילה גמורה במואל לא שכיחה שבעל בעילה במורה בלא הטיה וכ"ח סבר דשמאל לא שכיחה שבעל בעילה במורה בלא השיה וכ"ח סבר דשמאל לא שכיחה שבעל בעילה במורה בלא השיה וכ"ון שאמר שבעל בעילה במורה שראוי) להמעבר אמרינן דאלו היה ד"ב מעיקרא הוי אתי ולפ"ז מן הסחם כשהבעל אינו יודע אם בעל בעילה גמורה או לא חלינן דבעל בהעיה כיון דהעיה שכיחא . אך כל הפוסקים כחבו דאם בעל ולא מלא דם ממאה וסחמו דבריהם ולא חלקו בין אם אמר הבעל שבעל בעילה גמורה או לא מבואר דס"ל דלא כחום' אלא אפי' מן השתם לא חלינן בהטיה וקשיא להסוסקי' הנ"ל איך מחרני' קו' סחו' דהא בפ"ק דכחובות מכוחר דהמיה שכיחה מיהו החום' במם' חגיגה דף י"ד ע"ב ביארו דבריהם יותר וכתבו וז"ל וי"ל דוודאי תחלת ביאה רוב בקיאין בשעת מעשה אכן גמר כדי שהחעבר בו א"א כ"א לשמואל עכ"ל לפ"ז כשאמר שגמר ביאחו ודאי דלהטי׳ לא חיישים והסוסקים מיירי בשנתר ביאחו דאז א"א כ"א לשמואל אבל בשלא גער ביחתו לכ"ע שכיח השי' ות"ש התוספות במש' נדה ובמש' כתובות לחלק בין בעילה גמורם שראויה להמעבר בה כוונמם נמי לזה דכ"ז שלא נמר ביאמו אינה ראויה להמעבר וכמ"ש החום' במס' יבמות דף נ"ה ע"ב דבהעראה אינה יכולה להתעבר כ"א בגמר ביאה ועיין בשו"ת נ"ש סי' ס' מה שרנה לפרש בכוונת הגמ' דאמר שאני שמואל דרב גוברי' ואין כדבריו ממש ומעחה מ"ם הרמ"א דנהנו להקל אם לא גמר ביאה רק הערה בה ולא ראחה דם אבל אם בא עלים ביאה ממש לריך לפרוש ממנה אע"פ שלא ראחה דם המנהג הזה הוא מעיקר הלכה דאף השוסקים דם"ל דלריך לפרוש הע"פ שלה רחחה דם ולה חלינן בהעי' משום דהעי' לה שכיחה היינו דווקח בשנמ ר ביחתו חבל תחלת ביחה העיה שכיחה לכ"ע וכמ"ש:

ועדיין פש נכן לברורי מה זה המקרא גמר ביאה הא וודאי דהעראה היא הכנסת עשרה וכמו שפסק הרמב"ם ומבואר בא"ע סי' ך' אך נ"ל דמן הכנסת עשרה עד גמר ביאה הכל נכלל בכלל הערחה וכה"ב חמרינן במש' יבמוח שם דלמ"ד הערחה זו נשיקה דמן נשיקה ועד הכנסת העמר' הוא בכלל העראה ה"נ למ"ד הערא' זו הכנס' עמרה גמר ביאה הוא גמר ביאה מחש ומן הכנסת העשרה עד נמר ביאה הוא בכלל הערא" וכ"נ מן הרמ"א בהנהה דליכא למימר דדווקא בהכנסמ העטרה הוא דמחיר בלא ראחה דזו פשיטא דבהכנסמ עסרה לחוד אין כאן השרת בחולים כלל וכמ"ש הס"ז בא"ע סי' ז' הכיאו בס' ב"ש שם ס"ק א' ומ"ש רש"י בכחובות דף ס' ע"ב ד"ה מאי לאו וכו' שע"י העראה שובר בחולים ר"ל שכל שלא גמר ביאחו העראה קרי ליה או דכ"ו שלא גמר ביאחו בכלל העראה הוא וזה שמסיים הרמ"א ז"ל אבל אם כא עליה ביאה ממש וכו' ר"ל גמר ביאה ובמס' יכמוח שם אמרים דגבי שפחה חרופה אינו חייב חלא על ביאת מירוק ופירש"י שם כשהוא מזריע אבל החום' שם כתבו דמחייב אפי' בלא הוצאמ זרע אלא שחהא ביאה ראוי' להזריע ונראה לפי' הסופ' הא דקאמר דאינו חייב אלא ע! ביאת מירוק ר"ל הכנסח כל האבר דבו ראוי להזריע וכמ"ע הרמב"ה בש"ה מהלכות א"ב דבשעת גמר ביאה האבר נכנס לפנים מן הלול וכה"ג יש להקל כאן כ"ז שלא גמר הביאה במירוק האבר ולא ראחה דם כולע"ר ואף שיש לסקפק על זה מ"מ נראה בתינוקת ובנערה שלא ראתה יש לסמוך ע"ו דהא לשיטה הרי"ף והרמב"ם הא דהחפירו חז"ל ואתרו בועל בעילה מגוה ופורש לא קאי אלא על הגיע זמנה לראות וראחה אבל בלא רחתה או בלא הגיע זמנה לראות ואפי' ראתה א"ל לפרוש אפי' למשנה אחרונה וגם לשיפת הרז"ה אפי' בבוגרת שלא ראתה לא החמירו ואע"ג דאמ לא קיי"ל הכי מ"מ בכה"ג יש לפשום סניף פהור לכ"ע אך מסוגיא דסנהדרין דף ע"ג מוכח דכהכנסת עמרה ים השרת בחולים מ"ת נלע"ד מ"ש הוא נכון: (ד) שלא לשתוק בתינוקת לא ידעתי סירושו אם ר"ל שלא לשחק כו' אם בח עלי' ולח רחחה אפ"ה זריך לפרוש הא זה אישור גמור הוא לכל שדם אפי' אינו בעל נסש וכמו שססק המחבר ואם נחכוין להא דאמרי׳ בגמ' רס"ב המשחקין בחינוקת

כיון דהם דשמואל לח שכיחם ולכחורה י"ל דס"ל להרשב"ה דדוקה העיה דשמואל לח שכיחם שהיה בועל בעילה גמורה אבל העיה שכיחא כדאמרינן בס"ק דכחובות דרוב בקיאין בהטי' וכ"כ חום' בכחובות שם אך לפון הרשב"א שכ' דאיכא לתיחש לדשמואל אינו סובל זה גם במה"ח דף קס"ה ע"ב כ' בהדיח וח"ל ובהסיה לם חלינן דמלחם דלם שכיחם הוח וכדחמרים לעיל בעל ולא מנא דם עכ"ל אלמא דלא ס"ל כחוס' בזה וכמו שאכאר לקמן בעו"ה וכן דבריו אלו דכ' בתי' ב' מבואר דס"ל להרשב"א ז"ל דאפי' במכה שידוע שמוליאה דם אפ"ה אינו מולה בו כל שהיא מכה טוברת שאינה אלא לשעה וכן נראה ממ"ש דף קפ"א ע"ש ע"ב ולא מראה כן דעה שאר פוסקים אלא דלעולם חולין במכה שמוניאה דם אפי' במכה טוברה ואינה אלא לשעחה ע"ל פי' קפ"ן מיהו י"ל דש"ה דשם מכה אתח היא ולא פליג משא"ב ד"ב דלעולם היא מכה עוברה אבל הרא"ם כ' כאן מעם אחר דודאי לא חיישינן שמא יצא דם מן המקור עם דם בחולים דלמה נחוש בחינוקה וכו' ואפילו באשה גדולה למה נחוש הא אחריכן לקמן דאפי' אשה המוחזקת להיות כואה מ"ת אם יש לה מכה חולה במכח' ולא חיישינן שמא ילא דם מן המקור עם דם מכחה ונ"ל פעם לחומרא זו לא בשביל שנחוש שמא יצא דם מן המקור עם דם בתולים דלמה נחום לזה וכו' אלא משום דב"מ לכל מסורה ואין הכל בקיאין בחילוק שיש בין חינוקת שלא הגיע זמנה לראות ובין הגיע זמנה ובין בוגרת ובין ראחה ובין לא כאחה ועוד משום דחתן יצרו חתפו הלכך הסכימו רבוחינו להשווח כולן ולימן לסם דין חומרא שבחומרות דהיינו בוגרת שראחה דנוחנין לה בעילה מצוה עכ"ד וחמי' לי' דמל"ל דבבוגרת שראתה לדין המשנה בועל בעילה מנוה ופורש והא דאמרינן החם גבי בוגרת דאמר רב דנוסנין לה לילה ראשונה ל"ש אלא שלא ראחה אבל ראחה אין לה אלא ב"מ פירושו כיון שהיא ראחה אין נוחנין לה לילה ראשונה אלא ב"מ ומנ"ל דגריכה לפרוש מיד אלא כ"ז שלא רחתה יותר מותרת לבעלה דהא אם לא ראתה דנותנין לה כל הלילה ודאי דא"ל עבילה אח"כ כיון דכל הלילה מוחר לבעול אף אם חראה כל פעם באותו לילה דחלינן הכל בדם בחולים למה מהיה אסורה אח"כ אלא ה"פ שכל אותה הלילה אף אם ראחה כל פעם הן מהחת בעילה או שלא מחמת בעילה מוחרת אבל אח"כ אם ראחה וכה"ג הא דאמר בבונרה שראת' דאין לה אלא ב"מ נמי ה"ם דכל דם שהיא רואה בשעת חשמים הראשון הוא דם בחו'ים אבל מה שחראה אח"כ הן ע"י בעיל' או שלא ע"י בעילה לא חלינן בדם בחולי' אבל אם לא ראח' אח"כ מוחרת לבעלה וא"ל טבילה טבור הדם ששתת ממנ' בשטח ב"מ דחליטן בדם בחולי' אבל דילטרך לפרוש מיד היכן הוזכר זה לדין המשנה והנה הרא"ש לפי שיעתו חולק על מה שכ' הראב"ד דלריך לפרוש באבר מת דא"כ מחי נותנין לה דתאמר ע"כ לריך לבעול ב"מ אלח ה"פ אע"ג דהחמירו לעשוחה כנדה אחר בעילה זו נותנין לו כל ביאה זו שיבעול ויגמור עכ"ל וב"ז הוא לשיעתו דס"ל דאף לדין המשנה היכח דלית לה חלח בע"מ לריך לפרוש מיד אבל להראב"ד י"ל דלק"מ דס"ל דלדין המשנה אף היכא דאין נותנין לה בעילת מנוה מ"מ אין נכיך לפרוש מיד אלא דאם לא כאחה מוחרת לבעלה בלא טבילה דומיא דעותנין לה כל הלילה או ד' לילות דאף לאחר ד' לילוח או לאחר לילה מוחרת לבעלה בלא פבילה אם לא ראחה אח"כ ה"ג היכא דנוחנין בעילת מנוה וה"כ שפיר אמר כמחני' לכ"ש דנוחנין לה ב"מ דכל דם שהיא רואה בשעת ב" מ טהורה ומוחרת לבעול אח"כ ומכ"ש דא"ל לפרוש באבר מח דהא מוחר אפי' לבעול אח"כ וכן סא דאמרינן בשמעתין ל"ש אלא שלא ראתה אבל ראתה אין נוחנין לה אלא ב"מ לגי' הרא"ש שגרם כן וכן הוא גי' הרשב"א נמי ה"פ דאין נוחנין לה אלא ב"מ הא ב"מ נוחנין לה שמוחרת לבעלה אח"כ אם לא ראחה אבל לרידן דקיי"ל דבועל ב"מ ופורש י"ל כדעת הקאב"ד דלריך לפרוש באבר מח אך מדברי הראב"ד בפ"ה דא"ב נראה שסובר ג"כ כדעת הרא"ש דכל היכא דאין נוחנין לה אלא כ"מ לריך לפרוש מיד אף לדין המשנה דעל מה שפשק הרמב"ם שם דאם רחתה בבית אביה ואח"כ נשאת אין לו לבוא עליה אלא ביאה ראשונה וסורש כ' הראב"ד כב"ש סיא עכ"ל מבואר דס"ל דלב"ש דאמר נוחנין לה ב"מ צריך לפרוש מיד ולא ידעמי מנ"ל לפרש כן : וביותר קשה לי על הרשב"א בתה"א דף קס"ה ע"ב שהקשה אחת דא"ל ר' אבת לר"א

אלא מעחה בעל נפש לא יגמור ביאחו וז"ל וקשיא לי מאי קשיא ליה עפי ארבוחינו ממחני" דקמני במינוקה שהגיע זמנה לראוח וראמה בועל ב"מ ופורש עכ"ל ולא ידעתי מאי קשיא ליה דהיכן מוזכר במחני' דלריך לפרום מיד וכ"ל לכאורה מסוגיא דכתובות דף ד' בהאי דמי' החם דכל אוחן הימים הוא ישן בין האנשים וכו' כ' המהרש"א ויש לדקדק דמסקינן לקמן טעמא משום אבילות קילא ליה הא אית ביה נמי משום דם בחולים דלא קילא ליה ויש מחרצים בזה דמיירי במוכח עד או באלמנה שנשאח לבחור והוא דחוק אבל מדברי הרא"ש למדחי מי' דאיירי הך ברייחא לפי המשנה ראשונה דאין לפרוש משום ד"ב עכ"ד ואי ס"ד דאף לדין המשנה בבוגרת שראחה בועל ב"מ ופורש אכחי קשיא איך סחם החנא וחני כל אוחן הימים כו' דמאי פסקא הא איכא נמי בוגרת שראחה דא"ל לישן בין האנשים א"ו דלדין המשנה בכולה א"ל לפרוש גם בחשו' הרשב"א ספ"י זה מבואר דס"ל דב"ש דאמר דבועל ב"מ ר"ל דסורש מיד ומאד קשה לי דמנ"ל זהי אח"ז ראיתי בהשגוח הרו"ה בשאר הפרישה שכ' להדיא כדברי וז"ל דאפילו לב"ש דמחמירין לא החמירו כל הצורך שלא הוזכרה פרישה במשנחנו כל עיקר שכשאמרו נוחנין לה ב"מ לא אמרו שיהא סורש ממנה מיד אלא שאש חחזור וחראה לאחר ב"מ אפילו בו ביום או בלילה הוא חייב לפרוש ממנה דומיא דנחינה ד' לילוח ועד שהחיה המכה שאין חייב לפרוש ממנה עד שתראה לאחר ד' לילות א"ג לאחר שחחיה המכה ה"ג כשאמרו ב"ש נוחנין לה ב"מ שאם חראה לאחר מכן אפי' בו בלילה פורש ממנה ואם לא חראה לאחר מכן אינו פורש לעולם ולדברי כ"ה אינו פורש כל הלילה ואפי' ראחה אחר ביאה ראשונה ולאחר הלילה אם ראחה פורש ואם לא ראחה אינו פורש נמצא שאסילו ב"ש לא חייבוהו לפרוש מבעילה מלוה כשלא כאחה אחר כך וכשחזרו רבוחינו ונמנו ונזרו שיהא פורש ממנה מיד עד שחססור ז' לראייתה שראתה מחוך ב"מ עכ"ל והן הן הדברים שכתבתי ואפשר לישב בדוחק דעת הפוסקים דס"ל דפי' דנוחנין לה היינו לשמש וכן פירש"י ולא ניחא להו לפרש דפי' דנוסנין לה קאי על הדם דנוסנין לה שיהא שהור אלא נוסנין לה קאי על הבעילה דא"כ קשיא הא דאמר נוסנין לה בע"מ מאי נוסנין לה ע"כ צריך לבעול ב"מ כמ"ש הרא"ש א לא מ"כ ל"ל דלענין זה נוחנין לה שרשחי לבעול ולגמור ביחחו חו לענין זה נומנין שח"ל לפרוש בחבר חי כמ"ש הרא"ש ז"ל א"כ פוכח שהוא כדם נדה ממש אך לא ידעתי מי הכריחם לכך דהא אפשר לפרש דקאי על הדם מה שהיא רואה כשעה בעילה דנותנין לה שהוא דם מהוד וכמ"ש - אח"ו ראיחי בהרי"ף פ"ק דכחובות גבי בוגרת שדעתו ג"ב כהרא"ש ואף דלכאורה לדידן אין נ"מ בפלפול הזה כיון דקי"ל בכולה בועל ב"מ ופורש מ"מ לפי מה שאכחוב לקמן יש בזה נ"ת לדינה: (ב) מידי כחב הש"ך ס"ק ה" ה"ה דמוחר לפרוש בחבר חי וח"ל להמחין עד שימוח החבר ע"כ והוח מן הרח"ש והרשב"ה דלה כהרחב"ד דס"ל דלריך לפרוש כחבר מח וכבר כחבחי לעיל דהרח"ש הוכיח זה דח"כ מה נוחנין לה בעילת מצוה הא ע"כ לריך לבעול בע"מ ואני שמעחי ולא אכין דהא י"ל נוחנין לה שרשאי לגמור ביאחו אכל לעולם דנריך לפרוש בא"מ וא"ל דא"כ קשיא למאי דם"ד דרבי אבא דאמר אלא פעחה בעל נפש לא ינמור ביאחו וא"כ לדידי' חיקשי מה נוחמן לה ז"א דאף ר"ם ידע דנוחגין אפי' לנמור ביאחו אלא דמק' אנוף הדין אמאי החירו לו כ"כ לנמור כיאחו וט"ז השיכ ר"א דמש"ה החירו לו כדי שלא יהא לכו נוספו ועוד למ"ם הרשב"א בחה"א בלא"ה לק"מ שכ' דעל מהני' לק"מ אלא על רבוחינו שהחמירו אפי' בחינוקת שלא הגיע זמנה לראות ולא ראחה דאלמא כעין ודאי משוי לה והלכך לדידהו הוא דקשיא ליה א"ב בעל נפש לא יגמור ביאחו עכ"ד לפ"ז למשנה ראשונה ודאי דידע דאין לבעל נפש להחמיר שלא לגמור ביאחו וחוחר אפילו לסרוש באבר חי והראב"ד לא כחב כן אלא למאי דקיי"ל כרבוחינו ואף דמסקיגן דתושר לגמור ביחתו אסי' בעל נסם ס"ל להראב"ד ז"ל ת"ת לפרוש באכר תי אינו רשאי ולק"ת אבל הרשב"א דל מסיק מילחה בטעמה דכיון דהחירו לו לנמור ביחסו כ"ם דהחירו לו לפרוש בחבר חי ולא חהא פרישחו גדול מכל גמר ביאסו ושוד שאם אחה עושה כמשמש עם השהורה ואמרה לו נסמחתי אף הוא לבו נוקפו ופורש וזו היא סשובתו של ר"א וזו ג"ל מבוחר ואפי' לבעל נסם וכן דעת הר"ז הלוי ע כ"ד: (ב) מצאה דם ממאה · הרח"ם והרשכ"ה כחכו דכהדיה

לב

מעכבין את המשיח זה נתי איסור הוא ולאו מדת חסידות הואנוכתבואר בא"ע סי' כ"ג וגם דין זה לא שייך הכם כלל כ"א בע"א ואסשר דר"ל שיגמור ביאתו בפעם אחת וקענה דנקע דבר

בסווה הואיל ורחמה לר אס"ה בעל נפש יחוש לעלמו בביאה ראשונה וינמור ביאחו בספר כו"פ הקשה כאן על המהרש"א בכתובות דף ד' שהקשה על התוספות שם ד"ה אבל דברים שבלנעה נוהג וכו' דהקשה דחקשי לרב ושמואל דאמרי בפ"ב דמ"ה דחשמיש סמפה בשבח של ז' ימי אבלות רשות מברייתא להתם דחני דכל אותן הימים הוא ישן בין האנשים וכו' דמה קופיא דהא י"ל דרב וצמואל מפרשי טעמא דברייחא דפורש משום דם בחולים וכמשנה אחרונה וע"ז הקשה בם' כו"ם דהא לדין המשנה קודם חומרא דר"ז אם היחה בימי איבתה א"ל לשמור רק יום כנגד יום דוודאי לא חמור דם בחולים מן דם נדה וודאי ולס"ז ליכח לפרש מטעם דם בחולים הוא פורש דא"ב איך סוחם הברייחא וחני כל אוחן היתים הוא ישן כן׳ דמחי פסמח דמיירי שנשחת בימי נדחה דהה חיכה שנשחת בימים הרחוים לזיבה וא"ל שימור אלא יום כנגד יום עכ"ד ודבריו נכונים אך קו' זו יש להקשוה נמי על חוספות שם ד"ה בועל ב"מ ופורש וכו' שכחב דהש"ם לא מצי לדייק בדברים של לנעה נוהג מדקהני בועל ב"ת וסורש דהת"ל דסורש תשום דם בחולים אבל מהוא ישן בין האנשים וכו' ועוד דכל אוהן ימים משמע דכלהו הוי חד פעמא דהיינו פשום אבילות עכ"ל דלתה לדוחק הזה דהא בלא"ם א"א לפרש הא דחני כל אוחן הימים הוא ישן כו' פשום דם בחולים דהא חינח אם נשאת בימי נדחה אבל אם נשאת בימי זיבחה לחה ישרוש כל אוחן הימים הא די בשימור יום הכננד יום לכן ע"כ ל"ל דם"ל לחוספות דחיכת לחוקתי הברייתת בקטנה או בנערה שלח ראחה מעולם לפי שכך מצוח חכמים להשיא בניו ובנוחיו סמוך לפירקן כדאיחא בחם' יבמוח להוה משונט לפי שכן משל הצמים לשנית לפיר פירקן או לאחריו מיד וכמ"ש הרחב"ם בם' כ"א מהלכות א"ב והוא כשהוא בן י"ג שנים ויום א' והיא בת י"ב שנים ויום א' ואז מסחמא שדיין לא ראחה וכדאיתא בפ"ק במכילחין דכ"ו שלא הגיעו לפירקן אין הנשים בודקות מסחמא שדיין לא ראחה וכדאיתא בפ"ק במכילחין דכ"ו שלא הגיעו לפירקן אין הנשים בודקות אוחן לפי שהיא בחזקח שאינה רואה דכל אימח שחראה מהחילין ימי נדחה ולפ"ז לדקו דברי המהרש"א במה שהקשה על החוספות אמאי דקשיא להו דמקשי לרב ושמואל ברייחא דהכא דאימא רב ושמואל אוקמוה לפי המשנה אחרונה ובקפנה ובנערה שלא ראחה מעולם דהשחא מתחילין ע"י דם בתולים שראתה יתי נדתה דהא ע"ב תוספות ס"ל הכי דאיכא לאוקמי ברייחת בכה"ג אך מה שכקשה מהרש"א להרמ"א שהביא הרא"ש וודאי דלק"מ וכמ"ש בש' כו"פ דח"כ חיך פסיקח ליה למיחני דכל אוחן הימים הוא ישן כו' דהא חיכא נישאת בימי זיכחה דא"ל אלא שימור יכ"י ואי דמיירי בקטנה או בנערה שלא ראחה מעולם י"ל דס"ל להש"ם דזה דוחק לחוקמי סחמת דברייתת דמיירי דוחת בכה"ג הגם דהחוספות ס"ל דת'כת לחוקמי הברייחה בכה"ג וכתש"ל וגם לדעת הרח"ש וסיעתו דם"ל דבבוגרת הפילו לתשנה ראשונה בועל ב"מ ופורש א"כ ל"ל דברייחא לא מיירי בבוגרח וכחש"ל אע"ג דהברייחא סחמא קחני מ"ח על הרח"ה לא ק"ח דאיהו ס"ל דסחמא דברייחא מיירי בכולהו ועל סי הדברים החלה עלה בדעתי ליישב דברי הרי"ף והרתב"ם שהביא ב"י בסיתן זה דס"ל דרב ושתואל לא אמרי דבועל ב"ת ופורש אלא היכא דראהה ועודה בבית אביה שכיון שנקבע בנתרא אשיסקא דראתה ועודה בכיח אביה משמע דלא קיימי אלא אכה"ג ע"ש בכ"י ומקשי^י ע"ז דא"כ מאי סריך הש"ס ממעשה דרב דההיא ע"כ כלא ראחה מיירי מדנחן לה ד' לילוח עיין בכ"י ובם' השנוח הרז"ה מה שכחבו לחרץ בזה בדוחק ועם דברינו אלה ניחא דהא לריכין אנו עוד לדקדק בסוגיא שם דמקשה ר"ח ממעשה דרב א"ל רבא אהדורי אפרכא למה לי לוחיב מתחניחין והוא סכר מעשה רב ע"כ דלמה ליה לאלומי קושיחו ממעשה רב הא בלא"ה גם מתחניחין הקושיא עלומה וכי רב ושתואל יחלקו על התחני' לכן נלע"ד דמעיקרא דאכחי לא אסיק דרב ושמואל אתרי כרבוחינו ולא ידע מהך ברייחא דרבוחינו נמנו וגמרו וכו' מכח קו' זו דהוי קשיח ליה לר"ח דחיך רב ושמוחל יחלקו על המחני' סבר ר"ח דה"ע דרב ושמוחל דחינהו חזלי לשיטחייהו וס"ל דחשמיש המטה בחבל בשנח ובמועד הוח רשוח והוי קשיא להו הברייתא דחני בה דכל אוחן היתים הוא ישן בין האנשים כו' דאלתא דחה"מ אסור במועד וע"כ דהברייחת פליג על המחני' וס"ל דדם בחולים דין נדה ים לו ובועל ב"מ ופורם ומש"ה אמרי רב ושמואל דהלכה דבועל ב"מ וסורש דס"ל כהך ברייחא דסליג על מחני' אך ק' דמנ"ל לרב ושמואל דהברייהא חולק על הפחני' דלמא הברייחא מיירי בבונרח שראהה דאף לדין המשנה ראשונה ס"ל בועל ב"מ וסורש כשימת הרא"ש וסיעתו וכתש"ל ועדיין מנ"ל דהברייחם חולק על התחני' דלב"ה נוחנין לכ"ח כדינו ול"ל דם"ל לרב ושתוחל דחי ס"ד דהברייחת פיירי בבוגרת שרתהה ולכ"ע אם כן ק' איך סהם הברייחת וחני דכל אותן הימים הות ישן וכו' דמתי פסקת דנשתת דווקת כימי בגרות הת מיכה דנשתת בימי קטנוחה ובימי יטות ישן וכו לינות שכן מוכח דרב ושמואל ככל גווני מיירי דבועל בעילח מלום וכורם ומכ"ש דניחא מסי למש"ל דסחמא דברייחא מיירי שנישאו סמוך לפירבן כמלוח חכמים דאז מסחמת עדיין לא כאחם דאל"כ ק' איך חני דכל אוחן הימים וכו' הא איכא נישאח בימי זיכחה ח"ו דמיירי בכה"ג כלח רחחה וסחמח דמלחת הכי וכמש"ל · הכי ס"ל לר"ח דה"ם דרב ושמואל למאי דלא אסיק אכחי מברייחא דחניא רבוחינו נמנו וכו' הוי סבר דרב דה כן דרכ ושמוחל נמחי דנח חסיק חכתי מכרייתה הכומית רבוחינו ימון וכו הוי שבר דרכ ושמוחל פסקי כהך ברייתה הוח ישן וכו' וחס כן מוכח דרב ושמוחל ס"ל דחף בלח רחת בבית חבים נמי חין טהנין לה חלח ב"מ ופורש דהח ע"ב דמוקחי הך ברייתה דהוח ישן וכו' בכה"ג וכתש"ל ומש"ה שסיר מק' ממעשה דרב דמוכח דקיי"ל כמחני' דהכח ובלחת דה"מ להקשות דרב וכ"ז למחי דס"מ להכל לחתי ועבדי כברייתה הלא דחליתה ליה להקשות ממעשה דרב וכ"ז למחי דמ"מ הבל למחי דמסיק הש"ם דחינהו עבדי כרכוחינו וכדחני חס כן דרב וכ"ז למחי דהחם עבדי הכי הכי הכי אלת כדתי' דרבוחינו וכון מעתה י"ל דחף רבוחינו לא נחלקו אלא בראחה ועודה בבית אביה אבל בלא ראחה נשאר דין המשנה וכב"ה ומה דקשיא לרב ושמואל מברייחא דהוא ישן וכו" דמוכה דחה"מ אסור באבל במועד ובשבח עיין בס' מג"ש מ"ש ליישב כזה ואין להקשוח על דברינו דאיך אפשר לוחר דרב ושחואל מתרצים להכרייתה דהוה ישן וכו' הליבה דנספייהו דס"ל דתה"מ בהכל בפבח ומועד רשות דפעמה דברייחה משום דם בחולים דהכחי ק' מן שבח של שבוע שליים עיין בם' מג"ש שם וכם' פ"י שכחב ליישב זה הכל מ"ש בם' פ"י שם ח"ל והי הקשי משבח שניה שנוהג ז' ימי אבלות איכא למימר דהתם נמי תשום דם בחולים משום דתכתחא איירי ברייתא בבחולה שניסת בד' ונבעלת בה' כדינה כדקחני הרי שהיה סבחו סבות ויינו מזוג ומסחמא היינו בד' ואם כן ביון דקיי"ל דפולמה ש"ז סוחרה למנינה א"כ לא חוכל למנוח ז"ג אלא מיום א' נמלא דשכת שניה נמי עדיין לא שכלה לנדחה עכ"ל אין לדכריו שחר כיון דבומן הברייחא עדיין לא נחסשפה חומרא דר"ז א"כ בממנ"ס אי גיסת בימים הראוים לנדה ליכא ז"נ וא"ל לישב אלא ז' ימים בין ראחה ובין לא ראחה וסובלת ביום ז' לערב אם פסקה מנדחה וא"ב עאי סחירה איכא ע"י פליטח ש"ז דהא אסילו רואה ד"ג ממש טובלת ביום ז' לערב ואי דמיירי שניסה כימים הראוים לזיכם ליכל ז"ל ודי בשומרת יום כנגדיום א"ל. ז"ל אלא בראחה ג' ראיות בג' ימים ואין להאריך עוד בזה : (ה) ולא תתחיל לסגות עד יום ה' לשמושה · כתב בע"ז בשם מהר"ל מפרחג דחע"ם דהשחח נהוג עלמת דנדה מחחלת למנות מיום הששי כמבוחר בסימן קל"ו מ"מ במחחלה למנוח חחר ביחה רחשונה של בחולים מחחלה למנוח מיום ה' וכן הורה הלכה למעשה עכ"ל וכ"ב מוהרש"ל בביחורי הסמ"ג ובסימן קל"ו סס"ק ה' שם ביאר דבריו די"ל דלא בזרינן כה שמא חשמש כאותו יום בסופו דהיינו בין השמשות דמש"ה החמירו שלא חחחיל למנות עד יום ו' כיון דאין כאן דם נדה רק דם בחולים לא החמירו כו לבסוף עוד יום אחד משום חשמים בין השחשות אבל אם באחח נבעלה בעילם מצוה בין השעשות נראה וודאי דחשבים לה כאלו נכעלת בלילה שלאחר אוחו ביה"ש אפילו גבי כלה נמגא שאם נבעלה הכלה בליל מ"ש חמנה מיום החמישי ואם נבעלה ביה"ש של פוף יום א' חמנה מיום ו' עכ"ל ולפ"ז אם פירסה נדה מיד אחר בעילח מצוה הין להקל למנוח מיום ה' אלא נריכה להמחין עד יום ו' כיון דלא הקילו כאן אלא משום דאין כאן דם נדה אלא דם בחולים אבל היכא דפירסה נדה ממש היא לריכה ז"נ משום דם נדה אם כן אין להקל בזו

יוחר מכחשה חחרת וסשום הוח : (ך) ונודג עסה בכל ד"נ י כתב כם' מנ"י ח"ל הב"י אסור לפרון גדרן של ראשונים להקל בו אסילו כחום השערה ותי שעושה כן הרי הוא פורץ גדר רשכנו נחם אכן ראיתי נוהגין שנוחנין להם לאכול יחד בקערה אחח ולא ידעתי מאין יצא להם מנהג זה גם הפ"ז כתב בשם מוהר"ל מסראג צד קולא להלכה ולמעשה וז"ל דאע"ם דהשתא נהוג עלמא דהגדה מתחלת וכו' ואפשר שמזה נחסשם להם סה התנהג גם כן בקולא זו ולאכול כשעם ראשון מקערה א' אכל כאמת הוא נגד לשון משמעות הש"ע והכ"י והמחמיר סע"ב: (ד) אלא שנרה גמורה ובו' וזו מוחר לו לישן כח"מ וה"ה נמי שהיח מוחרם לה לישן של מסה המיוחד לו אסילו לדעת הע"ז לקתן סיתן קל"ב בס"ק ו' דאסור בנדה הכא מודה דשרי ובלא"ה חולק ע"ז בס' מנ"י, ומחיר אף בנדה גמורה שהיא שוחרת לישן במסה המיוחד לו ע"ל מ"ם כזה : (ה) ואפילו בסרין שהרם עליו - כם' דרישה כתב ומעתה נהגו פרישוח יחירה שלא ליצע אפילו בפדינים שיש בו נדוח אע"פ שלא בפניה ואין שעם לחומרא זו שלא אסרו אלא שלא ישכב ויישן על מסחה משום הרגל ואששר שהסעות נמשך מזה שסבוריו שאסור לישן במסחה משום שיגע כדם נדחה ולפ"ז אסור ליגע גם כן בסדין אבל ז"א דהמעם הוא משום הרגל עברה עכ"ל וכ"כ בם' מ"ז לקמן סימן קל"ה סס"ק ו' ומה שמקלח מהרין שלח ליבע כדם נדחה שיבוש הוח עוד כחב הדרישה סימן זה דחין חילוק בין ימי נדחה או בין ימי לבונה לעולם אסור לו לשכב במעה שלה וכחב וז"ל אבל שמעחי משום מ"י שנהג היחר בימי לבונה אבל לקמן סי' קנ"ה משמע בהדיא דאין חילוק בשום דבר עכ"ל:

כתב המ"ז לקמן סימן שמ"ב סק"נ וכזה ניחא מה שיש להקשוח של מ"ש שלריך שמירה להחתן אחר שבעל בע"מ הא אמרו בנמרא דדוקא באיסור שהוא אבילום החמירו עליו כאן שזריך שחירה אע"ם שבעל דלא יטעה להקל עוד כיון שהקילו בו רבנן לענין היחר חשמיש באונן אבל ביש איסור נדה עליו א"ז שחירה אם בעל ככר שכוודאי לא נחשד על הנדה וח"כ לדידן שפורש אחר בע"מ כמו כשאר נשים למה לריך שמירה בזמנינו די"ל כיון דכזמן החלמוד היה חייב בשמירה אין לנו להקל כזה דאין בנו כח אלא להחמיר ולא להקל כנ"ל עכ"ל ובם' נקת"כ השיג עליו מדברי הרא"ש דש"ק דכחובות דכ' להדיא דלתשנה אחרונה שאחרו דם בחולים אשחו ישנה עמו וכ"ם רח"א ם"ם קנ"ב וכ"מ פחום' שם במ"ש דאי משום דם נדוח כיון דבעל אשחו ישנה עתו ע"ש וכל ראיוחיו אינן כהן תחש לדחוח דברי הע"ז דהפ"ז לא קאמר אלא גבי אבל דלא מהני כיון דבזמן החלמוד שלא היה סורש אחר דם בחולים הי׳ נריך שמירה מש"ה אף לדידן נריך שימור אף דקיי"ל דבועל בע"מ ופורש דאין בידינו להקל אבל כלא אבל אף המ"ז מודה דא"ל שמירה אחר בע"מ כיון דבעל ודם בחולים חמירא לן כמו דם נדה מש"ה ח"ל שימור דהה שמירה אף בזמן החלמוד לה היה נריך שימור דהה היה מוחר הפי' לבעול החר בע"מ וכ"כ בם' קרבן נחנהל אך מ"ש המ"ז כיון דבזמן החלמוד היה לכיך שימור דאין בידינו להקל דבריו חמוהים דהא דקי"ל בועל בע"מ ופורש היה בותן החלמוד וכחשנה אחרונה וכבר הרגיש בוה בנקה"כ ואפשר דכוונתו לשימח הרי"ף והרמב"ם דם"ל דלא גזרו אלא בראחה בביח אביה ואף דאנן מחמירים בכולהו אין בידינו להקל שלא להצריך שימור מיהו למ"ש הש"ך בנקה"כ דבומן הזה מח אביו או אמה דין שאר קרובים ים לו לית בזה נ"מ לדינת:

קצד (א) אפילו · התום' כמס' כריחות דף י' ד"ה א"א לפה"ק בלא דם כחבו וז"ל וחיתה א"כ למאי אילפריך למיכתב גבי זכר וסמאה ז' ימים שכ"ל ובס' אמרי נושם פ' מזריע כ' לחרץ דג"מ אם ילדה חוך ימי נדחה דמן החורה דאסילו ראחה כל שבעה ופסק' ביום שביעי קודם השיכה טובלת לערב להכי אינטרך גבי יולדת דאם ילדה בשביעי לנדחה ופסקה לערב דאסים מובלת לערב הלידה מומאח ז' עוד כ' שם דג"מ אם ילדה חוך ימי זיבחה דמן הדין אם ראחה יום א' א"ל אלא שימור יום כננד יום לכך אילפריך קרא ביולדת דאש"ה לריכה ז' משום הלידה דאלו משום הראיה שראחה בשעת הלידה הי' פגי' בשימור יום א' כננדו ועיי"ש מיהו יש עדיין לסקסק דסשמי' דקרא פשמע דכולהו ז' ימים שטימא הכחוב בלידה כולהו חד מעם איח להו והכל מחא משום הלידה ואלו בהגך גווני דלפיל דמיירי שילדה חוך ימי נדחה או בחוך ימי זיבחה היום הראשון כלא"ה פמא משום הדם למ"ד א"א לפה"ק בלא דם ויותר נראה לחרץ דאינטריך וטמאה ז' ימים היכא דילדה בחוך ימי זיבחה מחוך הקושי דמהורה לגמרי משום הדם דקושי סמוך ללידה רחמנת טהרה ומכ"ש דניחא לדעת הרמב"ם וסיעחו דס"ל דכל דם שראחה מחמח לידה מיקבי דם קושי אפי' ילדה בשופי וכמ"ש בסתוך וא"כ אם ילדה חוך ימי זיבחה אף דא"א לפה"ק בלא דם מ"ת משום דם אינה פתאה דדם קושי הוא ואינה עמאה אלא משום לידה אך לפי מה שפירש"י בחותש פ' הנ"ל אשה כי חזרים אפי' ילדחה מחוי כעין שהזריע אמו ממאה לידה וכיון דקרא מיירי ומי בכה"ג ואהא לא שייך חי' הג"ל דהא קיי"ל דאין חושי לנפלים וכזה אפשר להמשיך דברי רש"י בחומש שם דמתחלה פי' אפי ילדה מחוי וכו' ואח"ב פי' כימי נדח דוחם נפחח הקבר בלח דם וק"ל ועיין בסוני' דר"ם יולח דופן ובחום' שם דהחי דרשח אסילו ילדה מחוי אפי" לרבנן דפליגי אר"ש פ"ל להאי דרשא ע"ש אבל רש"י שם פ"ל דלרבנן ליח להו האי דרשא דלא לריכא קרא להא ע"ש וכיון דרש"י ז"ל הביא לסשטי' דקרא כר"ש מש"ה אינפריך לפרש לקרא כיתי נדח דוחה חפמא כמ"ד אסשר לפה"ק בלא דם : (ב) חשובות יולרות בוובי בפור כ' וז"ל והחידנה כל היולדות השוכות יולדות בזוב לקיי"ל ה"ל לפה"ק בלא דם וכ' מ"ן הב"ח דמדינא אפי' היחה יולדת בי"א יום שבין נדה לנדה והיחה רואה כ' ימים רצופים וילדה ביום ג' לא היינו מנפרפין הך פיסח דם שראחה מחתח פה"ק שחהי' נקרא זכה גדולה דהלא קיי"ל דם יהיה זוכה מחמח עלמה ולא מחמח ולד אכל האידוא דהחמירו וקבלו עליהם חומרא דר"ז אף פיסה זו דמחמת לידה קבלו עליהם שחהא נקראת יולדת בזוב מחמח טסה זו ודוק עכ"ל ובם' חל"מ חמה ע"ז וכ' וז"ל אשחמימי דבהדיא אתרינן דף ל"ח ח"ר יש רואה ק' יום כ' וב' שאחר הנדה לאפוקי מח"ד א"א לפה"ק משמע לח"ד דא"א לפה"ק בלא דם הוי יולדת בזוב וכטירש"י בפרק בא סימן דף נ"ד אברייחא דראחה ב' ולשלישי הפילה ע"ש ודוחק לוחר דחיירי בקשחה וכו' עכ"ל ולק"ח ואשחחימחי' להרב בטל חל"ח הרחב"ם בפ"ז מהלכוח א"ב ד"ד שכ' וז"ל חל שלישי לראייח' ביום הלידה אפי' כל היום כולה בשוסי אין זה יולדת בזוב שהרי יום הלידה סמוך לקושי עכ"ל וכ"כ ע"ז המ"מ וז"ל הדין שכ' רבינו פשוט הוא שאסילו ילדה כלא קושי וכלא נער אין לך אונם גדול מלידה וא"א כלא קושי עכ"ל וא"כ מכ"ש הדם שהיא רואה בשעח לידה דדם קושי מיקרי וכ"כ הרשב"א בחה"א דף קפ"ז ע"ח וכ"כ הרמב"ן והר"ן בחדושיו בדף ל"ז במכילחין וז"ל דכל מה שהיח רוחה מחמה פה"ק של ולד חינו גורם זיבה דחין לך קושי גדול מסה"ק שהוח מחמה הולד ומה דחמרינן לקמן דהיכח שריחה שני בלח קושי וילדה למ"ד דח"ח לפה"ק כלח דם שהיח זכה גדולה וצריכה ז' י"ל דההיא דווקא לנפלים דאין קושי לנפלים ע"ש והן אחת דהחום' לא ש"ל הכי אלא דאפי' מה שראחה בשעת לידה אם לא ראחה מחמת נער וקושי וכן מוכח ממ"ש בדף ל"ז ד"ה רבא אחר אינה סוחרת וא"ח והא רבא סובר בס"ב דא"א לסה"ק בל"ד וא"כ חסחור דהכת בעינן ז"ג מדם עכ"ל מבותר דם"ל דדם שרתחה מחמת פה"ק של ולד לת מקרי דם קופי דאי ם"ל דהוי דם קושי לא היו מקשים מידי וכן חירנו הרמב"ן והר"ן על קו' זו וכן מוכח ממ"ש החום' שם דף ל"ח ד"ה מאי דעהך דלא ס"ל כשיעה הרמב ם וסיעהו שכחבו שם דהת דיש רוחה ק' יום מיירי בכן קיימת ולשיטת הרמב"ם וסייעתו ח"ח לומר הכי חלת דע"כ פיירי בנפלים דחל"כ חיך מסיק עלי' לחפוקי מ"ד דח"ח לפה"ק בלת דם וכחש"ל ועוד יתבאר לקמן דחום' לא ס"ל הכי מ"מ אין חפיסה על הכ"ח מן הש"ם וגם מי סניא למימר להפור הפם שיפת הרמב"ם וסיעתו:

אך מ"ש הכ"ח בפי' הפור אין דבריו מוכרחים וגם מה שהבין הכ"ח בכוונה הב"י במ"ם על העור שכ' והיולדת ביתי זיבחה אם ראחה דם בלידחה לריכה ז"ג וכו' וכ' ע"ז הב"י כלותר בי"א יום שבין נדה לנדה אם רואה דם בלידחה כלותר אם רואה ג' ימים רצופים דאז היא זכה גדולה ונריכה ז"נ צריכה שיהיו נקיים מדם לגמרי וכו' עכ"ל וכ' הב"ח דר"ל דיולד' ביתי זיבה דקאמר רבינו הייט שלאחר הלידה ראחה ג' ימים רצופים ונעשה זבה גדולה והשיג

ע"ז לפשם הלשון לה משמע הכי אלה דמיירי דמקמי לידה ראחה ג"י רצופים ע"ש והדבר סשוע דגם הב"י נחכוין לפרש כן דהטור מיירי דמקמי לידה ראחה ג"י חוך י"א יום שבין כדה לכדה וחלילה למשוי' לרבינו הב"י לסועה שיסבור דימי לידה ראוים לזיבה אם ראמה בהן וחדבר ששום בגמ' ובכל הפוסקים דימי לידה אינן ראוים לנדה ולזיבה דאפי' ראחה כל ימי לידחה והיא בחוך י"א יום שבין נדה לנדה אפ"ה עובלת סוף ז' לזכר וסוף י"ד לנקבה וכן אם ראתה בסוף ימי הלידה אף שהים חוך ימי נדם' אם"ה טובלת סוף ז' וסוף י"ד דימי הלידה אינן ראוים לזיבה ולנדה וכ"ה בהדיח בנמ' דף ל"ז ע"ב וגדול מזו פסק הרמב"ם בפ"ז מהלכות ח"ב די"ח דאפילו ילדה חוך ספירות ז"י של זיבה וראחה דם חוך ימי לידהה שאין עולין לה ימי הרחים ולא סוחרין כל הימים אלא משלמה על הימים שספרה כשיפסוק הדם שאין סוחר הכל אלא ראיים של זוֹב אבל אלו פוחרין יומן לבד ע"כ מבואר אע"ג דקיי"ל בזבה בעלמא שפופרת ז"נ אם ראחה תוך ימי ספירתה סותרת הכל הייני משום דכ"ז שלא ספרה ז"נ ימי זיבה מיקרי מש"ה סוחרת דזיבה סוחר אבל ימי לידה אינן ראוים לזיבה ולנדה וכן הרגיש בס' הג"ל על הב"ח בזה ולכחורה יש לטעות דחף ימי לידה רחוין לנדה ולזיבה מהח דנרסינן במכילחין .ף מ"ב ע"ם ה"ר הנדה והזבה והש"י כ"י והיולדה כולן משמחות בפנים כבחוץ ומק' הש"ם בשלמה כולהו למיי אלא יולדת אי בימי נדחה נדה היא ואי בימי זיבה זיבה ובו' ופירש"י אי בימי נדה ילדה וראחה הא חני לה וכו' משמע לכאורה מלשון רש"י דאפי' ילדה ואח"כ ראחה אפ"ה אי בימי נדה נדה ואי בימי זיבה זיבה אך א"א לפרש כן דאי מיירי שילדה ואח"כ ראחה ה"ל להש"ם להקשות דמאי נ"מ שמטמאה הדם בסנים כבחוץ הא בלא"ה טמאה היא משום לידה דטמאה אפי' בלידה יבשחת ול"ל להקשות מכח אי נדה נדה וכו' דכבר חני לה אגופת דמלחת ה"ל להקשות דמאי ג"מ בזה אם מפמאה בסנים כבחון הא בלא"ה פמאה היא א"ן מה שפירש"י ילדה וראחה כ"ל וראחה כבר קודם הלידה מהמח פה"ק וכמו שפירש"י בדף ל"ח ע"א ד"ה קמ"ל דאפשר לפה"ק בל"ד וו"ל דאי לא אפשר ה"ל זכה כשילדה אחר שנים של אחר הנדה דה"ל יום לידה שלישי ואי הוי חזי קודם הלידה בפה"ק הרי היא זבה הואיל ובלא קושי ראחה עכ"ל וכן כווכחו כאן דראחה מחמח סה"ק קודם הלידה ואהא מק' שפיר אי נדה לדה זיבה זיבה ולשמח רמצ"ם כ"ל דכל היום של לידה מיקרי קושי הא דמק' הש"ם הכא אי זיבה זיבה נ"ל למאי דם"ד השחא מיירי בנפלים וכמש"ל :

ורגה לכחורה י"ל סייעהה לשיטה החו' דס"ל דהם ילדה בשופי הדם שרחתה בפה"ק של לידה לה מיקרי דם קושי ודלה כשיטה הרמב"ם וסייעתו דגרסיט בר"פ המפלח קשתה ב' ולשלישי הפילה ואינה יודעת מה הפילה ה"ן ספק לידה ספק זיבה מביאה קרבן ואינו נאכל ר"י אומר מביאה קרבן ונאכל שא"א לסה"ק בלא דם וכחבו החו' שם ד"ה ואינו נאכל וז"ל וב' קרבנות א"ל להביא משום דאימא ראתה וילדה דא"כ קושי סמוך ללידה היא ופהורה כו' דיש קושי לנפלים וכן ל"ל לר"י דסבר יש קושי לנפלים דאי אין קושי היה לה להביא ב' קרבנות של זיבה דהוי ודפי נאכל ושל לידה דהוי ספק אינו נאכל דלזיבה וללידה לא סגיא בקרבן חד איבט דהי דעי מפכר זכל ידה דקף ששק חינף לפנים הרחב"ם וסימתו דס"ל דכל מה עכ"ל וכיון דברייתא דהכא ס"ל יש קושי לנפלים קשה לשימה הרחב"ם וסימתו דס"ל דכל מה שראתה מחמח פה"ק דלידה הוא דם קושי אפי ילדה בשופי למה נקע הברייתא קשחה ב' וכו'. הא אפי' ראחה ב' ימים בשופי ובג' הפילה נמי אינה מביאה אלא חד קרבן דלמאי ניחוש לשמא האם הול דה הא ביון דראתה עם הולד קושי הוא לדעתם וכיון דצג' מחמח קושי הוא אף דקי ימים הראשונים ראחה בשופי אפ"ה רחמנא שהרי' כדאיחא בפרק בנו"כ ופסקה הרמב"ם שם:

ולמקם האות כ שב בי החוספות שם ל"ע דהת גרסינן ס"פ ב"ס דף ל"ד ע"ב רחתה ב' ולשלישי הפילה וא"ב רחתה ב' ולשלישי הפילה וא"ב הפילה ה"ו ספק זיבה וספק לידה מביחה קרבן ואינו נאכל וימי לידתה וכו' והחם הת לח מני רחתה ב' בקושי ובוודתי בראחה בשוםי מיירי וכן פירש רש"י פילנוט זה המום המל מל מה ילמנוס כ בנושי ובודונה בנושי במום ימילה זהן פילם דמ"ק שם ואם"ה חני מביאה קרבן וכו' דסיינו בחד קרבן שניא (ואיך רגו החוספות להוכיח דח"ק ס"ל יש קושי לנפלים מדם"ל דאינה מביאה אלא חד קרבן אכחי איך מחורץ הברייחא דהחם) גלולי דבריהם היה נ"ל דהיינו שעמא דלא מייחי אלא חד קרבן כיון דס"ל לח"ק וכן ברייחא דם"ם ב"ם החפשר לפה"ק בל"ד חם כן מהיכי חיחי שחביה קרבן על ספק זה דשמה רחחה אדרבה אוקי לאהחא בחזקח שאינו רואה וכ"כ הר"ן בהדיא כאן בסוגיא זו בחדושיו ואף דכבר היא בחזקח שראחה בב' ימים מ"מ עדיין לא נעשה זבה גדולה ואוקמיק לה בחזקה א שפינם ז"ג ואע"ג דלענין איסור מלינו בכמה דוכחי שחז"ל החמירו לאכור מספקא ולא אלינן בחר חזקה דמעיקרא כגון היכא דאיכא רגלים לדבר ומלוי קלא וכה"ג וי"ל דמה"מ היא ספק זבה לענין שלריכה שחספור ז"ג וכפירט"י שם בס"פ ב"ם ה"מ לענין איסור החמירו שצריכה שחספור ז"נ ולה אמרינן דניזיל בחר חזקה דמעיקרה וכמש"ל משום שהוה רגיל קצם בשנפחת מקורה שחראה דם אע"ג דלה וודאי משווינן ליה אבל לענין קרבן לה רגו להחמיר ולומר שמבים קרבן זיבה מספק ולהחיר מליקת חולין ע"ג המזבח כיון דמיכה חזקה כנגדה מע"ג דקיי"ל דחסמת העוף בה על הספק מ"מ לה החירו אלה מדוחק ובספק גמור וכן פירש"י במסכת כריחות דף ח' ע"ה דמה"ע השם שיש עליה ה' ספק לידוח חו ה' ספק זיבות פירש"י במסכת כריחות דף ח' ע"ה דמה"ע השם שיש עליה ה' ספק לידוח חו ה' ספק זיבות אינה מביאה אלא קרבן א' ואין השאר עליה חובה כדאיחא החם אבל קרבן לידה ודאי דמביאה מספק דספק גמור הוא דאע"ג דמיירי הכא שלא היחה בחזקה מעוברת דאלו היחה בחזקת מעוברת היחה מביחה קרבן ונחכל וכדחמר ריב"ל לקמן דף כ"ע וכן פסק הרמב"ם "ל בפ"ח מחו"כ מ"מ ספיקה מעליה הוה דכי היכי שהיחה מוחזקה שלה נחעברה בולד שיש לו צורח אדם ה"נ לא הוחזקה שנחעברה מדבר שאין לו צורח ולד והכי הפילה לפנינו וכי היכי דמססקא לן שלא היה צורח ולד ה"נ י"ל שהיה לו צורח ולד ולפ"ז הא דלא מחייב ח"ק דר"י וכן ברייחם דב"ם אלם בחד קרבן היינו בספק קרבן דלידה חבל לם משום זיבה והם דקסני ה"ז ספק לידה וספק זיבה היינו לענין חיסור וכמש"ל :

רעפ"ו נ"ל לחרץ מחי דקשיח לן בברייחה דס"ם ב"ם דמסיים חחר דחני ה"ז ספק מיבה וספק לידה וימי לידה שרחחה בהן כו' דמה ענין זה לכחן דהח למחי דמסיק הש"ם דין זה ל"ד בססק יולדת אלא אפילו בודאי לידה עולין לה ימי לידה שלא ראחה אם כן לא ה"ל למיחני הכא דין זה גבי ספק לידה דהא אפשר למישעי ולומר דדוקא גבי ספק לידה הוא דעולין משא"כ בודאי לידה וכדבעי למימר ר"ס החם ולפ"ז מ"ש דלענין קרבן לא נ"מ בספק זיבה אפילו אי אין קושי לנפלים או שילדה בשופי מטעם דאיכא חזקה שלא ראחה לא מייחי ספק מליקה חולין ניחה הה דמסיים הברייחה הכה דין זה דהה יש עוד לדקדק בלשון הברייחת דהמם חני ה"ז ספק זיבה ספק לידה בלא וי"ו הגוספת משמע דליכת לספוקי אלת בהני חרי ספקום דלמת יולדת ולה זבה הית תו שמת זבה הית ולה יולדת ותמתי לה חני מלח הכי חרי ספקות הא איכא נמי ספק ג' דשמא יולדת וגם זבה היא וכפירוש רש"י שם ואמאי לא חשיב הברייחא נמי להאי ספקא. בשלמא הא ל"ק ליה דלא ה"ל למיחני להני שסקות דשמא זבה או יולדת לחודא היא אלא דה"ל למיחני רק האי חששא דלמא זבה וגם יולדת היא די"ל דניחא ליה להחנא לאשמעינן הני חששות דנ"מ אם ילדה בקושי דאז ליכא האי חששא דשמא זבה וגם יולדת היא להכי תני דאיכא למיחש לכל חדא באפי נפשיה ואע"ג דברייתא דהתם לם מיירי בילדה בקושי וכמש"ל מ"מ אגב אורחם ניחם ליה להשמעינן במחי דל"מ לדינה אם היחה יולדה בקושי אבל מ"מ ק' דה"ל למיחשב גם האי ססקא דשמא יולדה וגם זבה היא מיהו למ"ם לעיל לק"מ דמחי כ"מ בהחי ססקה דהה כיון דכבר גילה לנו בהתנה דחוששת משום לידה וחינה שהורה לבעלה עד חחר י"ד יום הפילו לא רחמה בהן דשמה ילדה נקבה וגם אשמעינן דחם ראהה בהן דלריכה שחשמור ז"נ אם כן למאי נ"מ האי חששא דניחוש שמא יולדת וגם זבה היא ואי לענין קרבן הא כתבנו דמ"מ אינה מביאה אלא קרבן א' ולחכי לא חני האי חששא כלל דלא נ"מ מידי דהא כבר נחת נה כל החומרות בהני חרי ספקוח ומה יוסיף הספק הג' אך אי נימא דימי לידה שלא ראהה בהן אין עולין לספירח ז"נ אם כן ודאי דמוסיף חומרא במה שאנו חוששין לספק הג' שמא יולדת וגם זבה דאי לא סני חיישינן אלא לכל חד וחד באסי נפשיה דשמא זבה היא ולא יולדת או יולדת ולא זבה סיה סגים במפרה ז"נ בחוך ימי לידהה ומובלת מיד חחר ימי לידחה ממ"נ חם יולדת

ולא זבה היא א"ל ז"ל ואם זבה היא ולא יולדת הא ספרה ז"ל אבל עכשיו שבאנו לחוש לשמא יולדת וגם זבה היא לריכה שתספור ז"ל אחר י"ד יום של ימי לידה דדל יולדת וגם יולדת ונס זבה היא משום כך הוצרכה הברייתא להסמיך מאי דינא דימי לידה שלא ראחה בהן עולין לה כי היכי דלא חיקשי לך למה לא חני הברייחא הספק הג' ומחוך כך חטעה לומר דס"ל להברייחא כדעת הרמב"ם וסיעתו דכל מה שראחה ע"י פה"ק של הלידה דם קושי מיקרי אסילו ילדה בשופי ומשום הכי לא חני הפפק הג' דלא משפחת ליה דהא אם ראחה עם הלידה ליכא זיבה כלל להכי מסיימה הבריים האי דינם דעולין לה דלאו היינו פעמח דדם קושי הוא אלה

כיון דעולין לה ליכח כ"מ בספק הג' : ועפ"ו יש ליישב דברי הרמב"ם בפ"ד מהלכוח ח"ב ח"ל רחחה ב' ימים ובשלישי הפילה וחין ידוע מה הפילה ה"ז ספק זיבה וספק לידה עכ"ל והנה שינה מלשון הברייחם דהברייחה חני ספק זבה ספק יולדת בלה וי"ו העטוף והרמב"ם כחב ספק זבה וספק יולדה ולריך מעם למה שינה מלשון הברייתה ועם דברינו ניחה דודהי הברייחה ניחה להשמעינן הני ספקוח דאיכא לספוקי בכל חדא באפי נפשיה דנ"מ לענין ילדה בקושי וכמש"ל וס"ל להרמב"ם דהבריימא ש"ל יש קושי לנפלים אבל הרמב"ם דפסק אין קושי לנפלים א"כ לא נ"מ בהני ספקוח לכך חפם הקיצור דאיכא לספוקי לשמא זבה וגם יולדת היא ועיין מ"ש לקמן:

ובדברי המ"מ ראיתי חמיה שכחב על דברי הרמב"ם הנ"ל וו"ל בפ' המפלח כו' קשתה ב' כו' עכ"ל וכל הרואה יראה דלא מן הברייחא דפ' המפלח למד הרמב"ם דין זה דשם מיירי בקשחה אלא הרמב"ם הוציא דין זה מברייתא דס"ם ב"ס שהיא ממש כמ"ש הרמב"ם גם דברי הכ"מ שם מגומגמים ואין להם הבנה כלל יע"ם:

וכודי עברי בין עין עיוני בדין זה ראיחי גם בדברי המהרש"א ז"ל מלחא דחמיה שכחב על החוססות דף ל"ח ע"ח ד"ה מחי דעתך וז"ל דליכח למימר דנקט קושי משום דם"ל לר"מ של המושמת לך לוע מיל המוחי לעתן דול יליכת למינו לתקם קום מם למילו בני מ"ש בחירון קו זו וו"ל ועוד דמשמע (בריש המפלח כל"ל) דמ"ק דר"י דהוח ר"מ דכל סחמח דמחניחין קו' זו וו"ל ועוד דמשמע (בריש המפלח כל"ל) דמ"ק דר"י דהוח ר"מ דכל סחמח דמחניחין כווחיה הוח ס"ל דמפדר לפה"ק בל"ד עכ"ל לחו כללח הוח דבהדים כחב רש"י במס' ערובין דף מ"ו דבר פלוגמי' דר"י ר"ם הוא והמם נמי קאי אסמם מחני' יע"ם:

ברוזור לעניננו הראשון דלפי מש"ל י"ל הא דחני בברייחא דר"פ המשלח קשחה ב' ולא חני דינו בראחה בלא קושי כמו דחני הברייחא דס"פ ב"ם ואי משום דר"י בר סלוגחיה חני קשחה דאי לאו דקשחה היחה צריכה להביא כ' קרבנות והא' נאכל דזו דוחק דח"ק יאמר קשחה משום דר"י ואין לומר מש"ה חני קשהה דאי לא"ה היחה צריכה להביא ב' קרבנות הא הוכחנו לעיל דחס"ה אינה מביחה אלא חד קרבן אבל לפי מ"ש דמש"ה לא חני' הברייחא דם"ם ב"ם הספק השלישי דשמת זבה וגם יולדת הית מצום דלת ל"מ מידי בההי ספקת דהת כבר יהבינן לה כל חומר מחמח הני חרי ספקוח דם"ל להברייחה דימי לידה שלה רחחה בהן אין עולין לספירת ז"נ וכברייתה דעועה דמ"ל הכי וכדאמרינן בדף כ"ע מש"ה חני קשחה לאשמעינן דדוקה בקשחה הוא דליכא אלא הני ב' ספקות וס"ל יש קושי לנפלים אבל אי לא קשחה איכא נמי ססק ג' דשמא זבה ונם יולדת היא ול"מ שזריכה להמחין בספירת ז"נ שלה עד אחר שעברו ימי הספק לידה מיהו בלח"ה י"ל הא דנקע הח"ק קשקה לרבוחא חני הכי דאע"ג דקשחה ואיכא ב' ספקוח למיחלי דלאו זכה היא חדא דלמא לא ראחה דם ואח"ל דראחה דם שמת ולד היה והוי קישוי מחמח לידה ואפ"ה חוששת לזיבה ויהיה איך שיהיה הפי' בברייחא מ"מ הא דחני בברייהא קשחה ב' ימים קשם על הרמב"ם וסיעחו דס"ל דמה שראחה מחמח פה"ק של לידה דם קושי הוא וא"כ למה חני כלל קשחה דבלא"ה נמי אם באנו לחום לשמח היה דם עם הולד קושי הוא להרמב"ם כל יום חלידה ולהרמב"ן והר"ן מה שבח בפה"ק של לידה וצ"ל לדעמם דם"ל שיש חילוק דאף דקיי"ל בילדה ולד קיימא דאפי' ראחה ב' ימים בשום ובשלישי ראהה מחמח קושי דם קושי מיקרי כדאיהא בפ' בנו"ב מ"ת בנפלים אפי' למחן דחיח ליה יש קושי לנפלים ח"מ בהח נרע מבן קיימח דלח מהני חם רחחה ב' ימים בבופי ובשלישי בקושי אלא דלריך כל נ' ימים בקושי וה"מ דבריימא דמני קשחה ב' ימים ול"ע: וכוה שהקשיחי על החום' מהח דם"פ ב"ם יש ליישב בדוחק דם"ל להחום' אף דבברייחא דהחם תני ראחה ב' ימים ולא תני קשחה לאו דמיירי דוקא בראחה בשופי אלא מש"ה חני ראחה סחם משום דמיירי בכל גווני שראחה הן ע"י שופי והן ע"י קושי ולכך חני מביאה קרבן ולא חני ב' קרבנות משום דלא פסיקא ליה דהא איכא ראחה בקושי דאינה מביאה אלא קרבן א' ולכך חני סחם מביאה קרבן דעכ"פ חד צריכה להביא: רמעתה נכוא לבאר מה שווע לדינא לדידן דמ"ש העור דהאידוא כל יולדום

חשובות יולדות בזוב דקיי"ל ה"ח לפה"ת בל"ד הילכך לריכה ז"ל וכו' לשימת הרמב"ם דם"ל דכל מה שראתה ביום הלידה דם קושי מיקרי ואפי' ילדה בשופי וכן לשימת הרמב"ן והר"ן דם"ל דעכ"ם מה שרחחה מחמח פה"ק של ולד חין לך קושי גדול מזה ל"ל דכ"ו שכ' הסור אינה אלא מחומרא דרבנן דכיון דכלא"ה החמירו בנות ישראל כר"ז שאפי' ראחה פיפח דם כחרדל דיושבת עליו ז"ל החמירו נמי אפי' בדם קושי שיטמא כדם שופי וכמ"ש הב"ח וכ"כ בהדים בס' בעה"נ דף ג' ע"ח ועיין במרדכי מחלוקח הראשונים בזה ומסיק ג"כ דהחידנה אין לחלק בין קושי לשופי מחומרא דר"ו ועיין בהשגוח הרו"ה על ס' בעה"נ חבל לשימח החום' דאם ילדה בשופי לא מיקרי דם קושי מה שראחה בעת פה"ק של הולד דברים כסשמן דהחידנה הוי כולן יולדות בזוב דהה החמירו ב"י כר"ז להיות יושבות על כל דם ז"נ בין דם מדה ובין דם זיבה והאי דם שראחה בשעת פה"ק אי נדה נדה ואי זיבה זיבה הוא כדאי' בגמ' דף מ"ב וא"כ לדידן לטולם זריכה לישב ז"ני ומעחה נכוא לבאר דברי המחבר כאן בש"ע דמ"ש עכשיו בזה"ז כל היולדות חשובות יולדות בזוב וכו' היינו משום דקיי"ל לעיל סי' קפ"ח דה"א למס"ק בלא דם י אך מ"ש את"כ נמצאח אומר שהיולדת זכר חשב ז' ללידה וז' לנקיים דה"א למס"ק בלא דם י אך מ"ש את"כ נמצאח אומר שהיולדת זכר משב ז' ללידה וז' לנקיים לזיבה והיולדת נקבה יושבת שבועים ללידה וז' לנקיים לזיבה כו' הא ע"כ מיירי בשראהה חוך ימי הלידה ולא היה באפשר למנוח נקיים דאלו לא כאחה למה לריכה שחשב ז' לזכר וז' נקיים לזיבה וכן בנקבה שבועים ללידה וז' נקיים לזיבה הא ימי לידה שלא ראחה בהן עולין לה לז' נקיים וכמו שפסק הוא בעלמו מיד אחר דין זה א"ו דהכא מיירי שראחה חוך ימי הלידה ח"כ ק' דאף אי נימא דלאו יולדה בזוב היא ואפשר לפה"ק בלא דם נריכה שהשב ז"נ מחמת הדם שראחה חוך ימי הלודה דהא ס"ל להמחבר דלדידן דנוהגין חומרא דר"ז אין חילוק בין דם שרחתה חוך ימי הלידה אע"ם שחינו גורם שום פומחה לשחר דם דהח אפי בדם טוהר מחמריכן לישב עליו ז"ל מכ"ש דם של ימי לידה וכמ"ש בב"י כאן והסכימו שמו האחרונים וכמ"ם הפ"ז כאן ועי' מ"ם בסמוך ולפ"ז לא ל"מ מידי בהא דכל יולדות חשובות יולדות בזוב מחמח דקיי"ל א"א לפה"ק בל"ד אלא ביולדה זכר ולא כאחה חוך ימי לידחה דאם היה אפשר לפה"ק בל"ד היחה יכולה למהר מיד בכלוח ז' ימי לידחה דהא לא ראחה כלל אבל לפי מה דקיי"ל א"ח לפה"ק בל"ד א"כ זכיכה ז"נ ובכלות ז' ימי לידחה אינה יכולה לפהר דהא יום הרחשון ודחי רחחה מחמח פה"ק ועדיין לח היה ז"נ וחינה יכולה לפהר עד שמיני ללידחה אבל ביולדת נקבה ליכא נפקוחא כלל בהאי דכל יולדות חשובות יולדות בזוב מחמת דא"א לפה"ק בל"ד דממ"ג אי לא ראמה 'חוך ימי לידאה אף אי נימא דא"א לפה"ק בל"ד סובלח לסוף י"ד ימים דהם לא כאחה והיה לה ז"נ ואי בדראתה חוך הי"ד יום של לידה אף אי נימא דאסשר לסה"ק בל"ד מ"מ לריכה שחשב ז"ג משום ,הך ראיה שראחה חוך ימי הלידה וא"כ למה כ' המחבר נמנאם אומר כו' דמשמע דהא חלי' בהא שכ' דהאידנא כל היולדום חשובות יולדות בזוב ובאמח לא חלי' בזה כלל וכמ"ש וכן הק' בב"י על הסור ד"ה ומ"ש רבינו יש לה ימי סומאה ולשון הרמ"ח ז"ל מגומגם ביותר שכ' בהג"ה ולחתר ז' לזכר וי"ד לנקבה מוחרת מיד שחתר מספרה ז"נ וכו' איך אפשר שמיד אחר ז' לזכר כבר ספרה ז"נ דהא יום הראשון של ז' ימי הלידה ודחי טמחה היחה דח"ח לפה"ק בל"ד ול"ל דהחי מיד ל"ד דחע"ג דגני נחבה החי מיד ממש ת"מ גבי זכר ל"ד הוא ויוחר נראה דמ"ש אח"ז מאחר שספרה ז"ל האי מאחר ס"ס ול"ל לחר שספרה ז"ג וכזה יבא על גבון :

רהנה דברי המחבר כאן הן לשון הרמב"ן ז"ל בהלכוחיו הביאו ב"י כאן אמ"ם הפור

שאם ילדה נקבה ולא ראחה בשבעת ימים הראשונים וראחה בז' ימים השניים אינו סוחר ושהרמב"ן חולק ש"ז וס"ל דכוחר וכ' ע"ז הב"י וז"ל ומש בשם הרמב"ן וכו' ז"ל הרמב"ן בהלכוחיו וכו' והוח לשון הש"ע כחן ולח ידעחי שום משמעות מדברים חלו שהרתב"ן חולק ע"ז וחפשר דדייק מדכ' ימי לידם שהם ז' לזכר וי"ד לנקבה חם לח כחחה וכו' ולח כ' שחם ימי לידה שלח כחתה בהן וכו' ולמה לו לפרש שהם ז' לזכר וי"ד לנקבה כו' ח"ו דכווכחו דצריך שכל ימי הלידה הן של-זכר והן של נקבה נקיים משא"כ אם ימי הלידה של הנקבה יהיו ימים הרחשונים נקיים ואח"ב ראחה סומר ודוחק והיה לו להב"י להביא מ"ש הרמב"ן בדין י"ם ששם מבוחר כן בהדיח ול"ל שיש השמשת סופר בב"י ונהכוין על מ"ש הרמב"ן בדין י"ם וז"ל שם יולדה נקבה בזה"ז שספרה ז"ג מחוך י"ד וחזרה וראחה לריכה ז"ג משחפסוק עכ"ל ימ"ח קשי' לפי מה דם"ל לב"י דמ"ש הפור דחינו סותר היינו דוקת לחותן הכועלים על דם מוהר חבל למנהנגו וודחי דסוחר ח"כ מנ"ל להטור דהרמב"ן חולק ע"ו הח הרמב"ן ס"ל דהחידנה ליכה מחן דשרי לכעול על דם פוחר וכמ"ש העור בשמו וכן הוא בהלכוחיו בהדיח דלדידן אין שום מקום רשאי להקל בדם פוהר וא"כ מג"ל שהרמב"ן והרא"ם מחולקים כלל בדין זם דהם י"ל דמודה הרמב"ן להרמ"ש בזה לדינה דגמרה חלה דמזריך ז"נ לחחר שהרחה בזה"ו דווקא דאין בועלין על דם פוהר וג"ע וגם לשון העור לא נהגם יפה שכ' דהאידנא כל היולדות אשובות יולדות בזוב מטעם דא"א לפה"ק בל"ד הלכך לכיכות ז"נ ואם אינה רואה חוך ז' ימי סלידה טולין לה לנקיים ואפי' ילדה נקבה ולא ראהה בשבעה ימים הראשונים ועלו לה לספירות ורחתה בשבעה יתים השניים אינה כותרת ועובלת לאחר י"ד אפי' לא פסקה עכ"ד וק' דכיון דלא דאחה בז' ימים הראשונים ע"כ מיירי בלא יום הלידה דהא יום הלידה א"א למיחשבים לימים הנקיים דהא וודאי דאתה כיון דא"א לפה"ק בל"ד א"ו מ"ש ולא באתה בשבעה ימים הרחשונים ועלו לה לבפירה היינו ז' ימים בלא יום הלידה בהם ח' עם יום הלידה ולא פש מן יום הלידה כ"ח ששה ימים וחיך כ' וכחהה בשבעה ימים השניים חינה סוחרת ועובלת לאחר י"ד הא לא נשארו מימי הלידה כ"א ו' ימים והשור נמשך אחר הכיו הרא"ש ז"ל בש"פ ב"ב ולשון הרא"ש אפשר ליישב אבל לשון הטור א"א ליישב ושיין מש"ל סי' קל"ו בזה בשניף י': (ב) ואם שלפיו ז"ני כ' נב"י דהרמב"ם חולה על ר"ח דר"ח ס"ל דחם יולדח נקבה ימי לידתה ספרה ז"נ ואחר הספירה ראחה חוך י"ד של יתי לידתה אפ"ה אינו סוחר ומוחרת לעבול מיד אחר י"ד של ימי לידתה אבל הרמב"ם חולק ע"ז דע"כ לא אמר הרמב"ם אלח בדם פוהר וכמ"ם בפ"ז מהלכוח א"ב דיולדם בזוב וספרה ז"נ ולא פבלה ואח"ב ראהם דם ה"ז טובלת ומותרת לבעלה מיד שכל ימי טוחר אינם ראוים לא לנדה ולא לזיבה ע"ב חה בשום בטעמו אין לו צורך כחיה ואם כאחה חוך שבועים לנקבה משמע דפשיפא ליה דסוחרת כל מה שספרה כיון שאינו ד"ם עכ"ד מכח זה דחק עלמו לפרש דברי הגמ' דמשמע מדבריו דליכה שום פלונהת בזה בין הרמב"ם ובין ר"מ יע"ש וחני חמה מחד על הב"י דחיך הפשר לומר דהרמב"ם חולק על ד"ח ום"ל דדם ממא שבחוך ימי לידחה שראחה אחר בספרה ז"נ סותר הח כ' שם הרמב"ם בדין י"ח וז"ל ימי לידתה וימי נדתה חם לח רחתה בהן וכו' וחם ראחה בהן דם אין עולין לה ימי הראיה ולא סוחרין כל הימים אלא משלמח על הימים שספרה כשיפסוק הדם שחין סוחר הכל אלא ראיות של זוב אבל אלו סוחרין יומן בלבד עב"ל כיון דם"ל להרמב"ם דדם שמח של ימי לידה חינו כוהר חפי' רחחה חוך ימי ספירה ח"כ מהו סהירה שייך אחר ז"נ וכמ"ם הב"י סי' קל"ו גבי ש"ו כיון דלא סחר אלא פאינה עולה והכח הח כבר ספרה ע"ש וכ"כ הרשב"ח בהה"ח דף קפ"ז ע"ב דכיון דחם רחחה בחמוע הספירה אינה בוהרת אלא דאינה עולה השתא דשלימו לה הא שלימו לה ע"ש ול"ע ומהרש"ל ו"ל בבאוריו לסמ"ג הבין גם לדעת הסמ"ג דם"ל דאפי" ראתה דם הוך ימי לידה פרם שנמרו ז"נ דאינו סוהר והמה עליו ומפרש כוונחו לדעה אחרה דס"ל דמיסחר נתי סחר עש ולא דעתי על מה המה על הסמ"ג הא הרמב"ם נמי הכי ס"ל וכמש"ל ומה שרצה להוכיח שם מהא דמק' רכא לאביי מהא דחנים ואחר העהר אחר אחר לכולן וכו' ואי ס"ל דאפי' ראקה לא פחר א"כ יקשה רבא לנפשיה ע"כ לק"מ עס"י מ"ש החום' דף ל"ג ד"ה רואה וכו' דדוקא היכא דמעמא טומאם ז' הוא דהוי הפסקה לרבא משא"כ יום א' לא מפסיק וגם איט גורם ראים דמעמא טומאם ז' הוא דהוי הפסקה לרבא משא"כ יום א' לא מפסיק וגם איט גורם ראים א שומאת מו"מ דבלא"ה שמאה היא :

דמה שנילה דעת הב"י דס"ל דדס סוהר לא יסתור הוא פשוע יותר ממה שנאמר דדס בימי הלידה לא יסתר מדברי החום" שם בפי ב"כ דף ל"ו ט"א נראה לכאורה איפכא דבימי לידה הוא פשוע יותר לשי שאינו גורם לא פומאה דכל שבועים בלא"ה היא פמאה אבל דם עובר גורם פומאה אך ז"א דההום" לא כתבו כן אלא אליבא דלוי דס"ל לב"ה דב" מעיינות הן ולכך כתבו דאליביה בשופעת גורם שומאה לה שהרי אסורה היא לעבול לבעלה עד שתפסוק הדם אבל אליבא דרב אין הד"ע גורם שום שומאה לה דהא בלא"ה היא ממאה קודם העבילה וכשמובלת עלמה וטהורה היא לבעלה אף שלא פסק הדם וא"כ לדקו דברי הב"י דעשי מסתבר לומר שדם פוהר לא יסתור ספירתה ממה שנאמר דדם בימי לידה לא יסתור:

אך מ"מ קשיא לי דע"כ הרמב"ם לא ס"ל הכי שהרי גבי רואה דם בית לידה פסק ראם ראתה הוך ספירת ז"נ שלה דא נו עולה ואינו סותר ואלו בדם מוהר כ' המ"מ שם דם"ל דאם ראתה חוך ימי ספירתה דמיסחר נמי סתר הרי להרמב"ם חמיראליה דם מוהר מן דם בימי לידה ובאמת הוא נגד הסברא ואין דברי המ"מ מוכרחים לפי שלא כ' כן אלא משום דקשיה ליה על הרמב"ם דפסק שם ד"י דדם הקושי הינו פוחר חם בה לה חוך סשירות ז"נ ולא עוד אלא שעולין מן המנין ואהא קשיא ליה דמ"ם דם קושי מדם פוהר דקיי ל דאינו עולה וע"ז חירץ דשחני דם פוהר כיון דקיי"ל דביומח וטבילה חלי רהמנח ויולדת בזוב שלח ספרה אין לה דם פוהר לכך אם ראהה הוך יתי פהרה בעודה סופרת סוחרת היא מנינה עכ"ד וחין דברים אלו מוכרחים בדפת הרמב"ם די"ל כמ"פ הר"ן בחדוביו בנמ' דף ל"ז ע"ח וכ"כ הרשב"ח בחה"ח דף קפ"ז ע"ח דה"ע דלח דמי דם קושי לדם פוהר שחינו עולה דש"ח שהדם שמא דביומא ושבילה חלי כחמנא וכיון שגורם בומאה דרך ראיה אע"ם שאינו בוחר אינו עולה דנקיים מראי' בעינן וה"ם דם"ז אנו'פ שאינו גורם סוחר יומו דכיון שמפמא דרך ראיה אינו עולה אכל דם קושי כיון שהוא עהור לגמרי נקי מיקרי דה"ל כד"ע אליכא דלוי דאמר ב' מעיינות הן בעולה עכ"ד מבואר דס"ל להר"ן לדעה זו שאף ד"ע אינו סוחר אלא יומו דלח כהמ"מ ומ"ם הנהמי"י הביחו ב"י כחן וז"ל חבל בחוך ז' ליכח מחן דסליג דחסי ד"מ שוחר הר"ן חולק ע"ז וס"ל דחסי' הוך ז' חינו פוחר וכמ"ש והכי ס"ל להרמב"ן ז"ל בחדושיו בגמ' דף ל"ז כדעת הר"ן דד"ט אינו סותר אלת שאינו עולה דומית דש"ז וכ"כ הרשב"ת שם ובחמת שמדברי החום' מוכח דם"ל כמ"ם המ"ת והנה"מ דד"ם מיסחר נמי סחר דהכי מוכח מפ"ם בדף ל"ו ד"ה שבוע בתרת וכו' בתוכ חו דיולדת בזוב או בזה"ו דכולהו נשי חשבים כיולדות בזוב שספרה ז"ל וראחה אח"כ בימי פוהר דאינו סוהר מבואר דס"ל דדוקא אחר שססרו ז"ג אינו סוחר הא חוך ימי הספירה סוחר וכן תבואר בהדיא בדבריהם בדף ל"ז פ"א ד"ה דבר הנורם סוחר כו' עי"ם ומן הש"ם אין להוכ ה פדחתרינן ההם כימי נדח דוחה חממא לרבות היולדת בזוב שנריכה בחשב ז"ג ומסקינן דבעינן נקיים מדם די"ל מ מ מיסחר לא סחר אלא דבעי נקיים מדם כדי שיעלה אוחו היום לספירת ז"נ שאם לא היה נקי אוחו היום אינו עולה ומן הרב בכ"י מבואר דמיפשם פשיטא ליה דאם ראחה הוך ז"ג ד"ע נמי סוחר ול"ע דהא פלוגמת דרבוותת הית וכמ"ם ומעחה מ"ם הרמ"ת לקמן סי' קל"ו בהנה"ה בעיף ח' חם הים אפשר לה לפבול קודם לכן כנון שהיה אחר לידה וכו' וכ' ע"ז בש"ך ס"ק ב' וז"ל דוקא כשפובלת אחר לידה ולא ראחה דם פמא אבל אם ראחה דם פמא ואמן שבינחה בליל בכח מוחרת לפבול משום דהוי בזמנה כ"כ מהר"י בפסקיו סי' ל"ג ומכיחו ד"מ ונכאה דדם סמח הוי לאחר ל"ג לזכר ום"ו לנקבה כדלעיל סי' קל ד עכ"ר מבואר דם"ל דדווקה אם ראחה דם שמא דהיינו אחר מלאח אבל אם ראתה הוך מלאח וחל ליל סבילחה בניל שבה אינה רשאי לפבול אע"ג דאנן מחמכינן שלא לבעול על ד"ם מ"ם כיון דמדינא מוהר לבעוג עדם"ן הוי פבילה שלא בזמנה ובחמת שזה הוח חומכת גדולה דהת לדעת כמה פוסקים ש ל דלחתר שקבור חומרת דכ"ו מדינה הסורין לכעול עדם"ו וכמבוחר בעור וכב"י וח"כ מ"ם הומרה זה מכל שחר חומרום

אשר אנן תחמרינן בשאר דיני נדה וכחמים אש"ה הן פובלות כשחל סבילתן בליל שבת ונמה בתומרא זו שלא לטבול וכל נשי דעלמא כולן אין טובלים כ"א אחר ספירת ז"ג דמדין התורה אם היא נדה עובלות בסוף שביעי לראייתן אלא מכח חומרא דר"ז סופרות ז"ג ואפ"ה מקרי פבילה בזמנה ועוד שחינן סופרות ז"נ עד חחר חמשה ימים מיום רחייתה וחומרת זו מורכב מכמה חומרוח יחד וכתבוחר שם גם חין מחלקין בין שמשה ללח שמשה והכל מחומרת האחרונים ואפ"ה טובלות בליל שבח ולמה יגרע חומרא זו שאין בועלין על דם פוהר שיש לה סמך ועיקר לדינא דגמ' אחר שקבע חומרא דר"ז ועוד פעמים אחרים וכמ"ש השוסקים דמיקרי סבילה שלא בזמנה ובחה"ד סי' רכ"ה מבואר דלא החמירו ביולדת אלא היכא שהיה לה אסשר לעבול קודם לכן אלא שהיחה דוחה מחמת שלא היה לה כח הרבה אבל מלד הנקיות היחה יכולה לפבול עלמה קודם ליל שבת בהא הוא דאסור אבל אם לא היחה יכולה לפבול מקודם מחמת שלת היחה מוטהרת ונקייה מדם אש"פ שלת רתתה אלת דם טוהר כגון חוך מלחת תפ"ה מוחרת לפבול בליל שבח אלא שבפסקי פהרי"ו כ' שנהגו הנשים כן שלא לפבול בליל שבח אחר הלידה אם לא כאו דם ממא ול"ל דאותן שהנהינו להן כן היו סוברים דחומרא דר"ו לא שייך כלל בדם ו וכמ"ם הרמב"ם והצור דבכמה מקומות היו בועלין על דע"ו מה"ם והלכך כיון שהיה בעיניהם הומרא בלא פעם לכך החמירו שלא תסבול בליל שבת אחר הלידה אם לא ראחה דם שמת דל"ד לשאר חומרות שיש להם סעם וסמך אך כ"ז מאא אם כבר היה לה ז"ל אחר הלידה ואח"כ ראתה דם טוהר אבל אם לא היה לה באשבר לספור ז"ג מחמת ראייתה ואט"פ שנמשך לחוך ימי סוהר מ"מ כיון דנשי דידן יולדות בזוב הן מכת חומרא דר"ז ולריכה ז"נ מדם דאשי דם טוהר סוחר לדעת הרבה פוסקים וכמש"ל ואשי לדעת השוסקים דס"ל דמ סחר לא סחר אלא דאינה עולה כ"ז לדין חורה אבל לחומרא דר"ו וכ"ז שלא ספרה ז"נ מיסחר נמי סחר דהא לריכה לישב גם על דם שראחה ז"נ כיון שהוא דם פמא וגורם פומאה שאיטו עולה לנקיים וכפירם"י דף ל'ה ע"ב דהחורה לא שיהרחו עד שחספור וכל זמן שלא ספרה הוי כדם זיבה וכו' וח"כ חף חי ניתח דבדם פוהר לח שייך חומרת דר"ו מ"מ בדם זה שראהה חוך ימי ספירחה וודאי דשייך חומרא דר"ז ואפ"ג דלדעה הרא"ש והסור לא שייך שנמהים מון "מי שפירתם וותף ימי לידה היינו מעמח דדם זה חינו גורם לה שום פומחה וכמ"ש החום' והרח"ש דבלח"ה היא פמחה אבל הדם מהור שרחתה חוך ימי ספירתה שגורם לה שומחה שנריכה למנוח יום אחר בנגדו אליבח דכ"ע ולדעת החום' סותר לגמרי וכמו שכחבנו בסמוך וודאי דשייך ביה חומרא דר"ז וכ"ל מהתום' שם וא"כ הא וודאי פבילה בזפנה היא כשאר פבילוח דנשי דידן וצ"ל דמהרי"ו לא מיירי אלא היכא דהיה באפשר לה לספור ז"ל בהא הוא דמחלק בין ראתה דם טמא אח"כ ובין אם ראחה דם פהור אח"כ דכיון דהיה כאפשר לה לספור ז"נ אלא שלא רצה לספור ז"נ ולסכול מכח חולשת הלידה או מחמח הבושה כמ"ש מע"מ. אע"פ שראתה אח"כ דם טוהר וספרה ז"ג וחל ליל סבילחה בליל שבח נהגו שלא לסבול כיון דהיה לה באפשר לפבול קודם ואע"ג שחזרה וראמה דם שהור ומן ראיה זו חל שבילחה בליל שבח כיון דם ל לחוחן שנהגו כן דהא דאין בועלין על דם סוהר איע אלא פרישוח וחומרא בעלמא מש"ם הוי שלא בזמנה משא"כ בראחה אח"כ דם סמא אע"ג דהיה באשבר לה להפור ז"נ כיון דחח"כ רחחה דם שמח ומן רחיה זו חל ליל שכילחה בשבח סכילה בזמנה,היח ושריא לפבול אבל בשלא היה באפשר לה לספור ז"נ מחמש שלא היחה נקייה מדם אפי' שהיה דם פוהר כיון דהא־דנא בוה"ז כולן יולדות בזוב הן וכפי נקיים מכל דם אפילו מדם פוהר סבילה בזמנה היא ורשאה לטבול בליל שכח וא"ל משום לא פלוג דלמה נחמיר כ"כ דבלא"ה אפי" בהיה אפשר לה לספור ז"נ ואח"ב ראחה דפ"ו חומרא גדולה היא שלא מהא רשאה לעבול משי כים מששר מם נטפור זר דומו כ לנהום זב דרומות הדדבה הם שבת מהחי לעיל בליל שבת וח"ב בלדון זה חין להחמיר כלל ג"ל ברור: (ך) י"ד לנקבה . כבר הבחחי לעיל מ"ש העור דחם שפרה ז"ל חוף י"ד ימי לידה חע"ש שרחחה הח"כ חוף ימי לידה חינו פוחר ועובלה לחהר י"ד יום חפי לח פשקה והוכחתי דחף הרמב"ם ז"ל חינו חולק ע"ז ודלח כב"י דסבר שהרמב"ם חולק ע"ז דו"א דהת פסק הרמב"ם דאפי' רואה דם לידה בחוך ז' של ספירוח נקיים דאינו סותר אלא דאינו עולה וא"כ מאי סתירה שייך לאחר שספרה ז"נ וכמ"ש הכ"י לקמן סי" קל"ו גבי ש"ז אך עדיין י"ל שהרמב"ה חולק על הרא"ש וכור לענין חומרא דר"ז להכה"ש והפור ש"ל דחף בחר חומכה דר"ו הפ"ה פובלת לחחר י"ד הפי חם רחתה דם לידה וזה אינו מוכרח דהרמב"ם יסבור הכי דמ"ש בש"ז דדם לידה אינו פוחר אלא שאינו עולה כ"ז כ' לד"מ מקודם מקנת כ"ז שהרי אף בדם נדה כ' שאינו סוחר וע"כ דמיירי קודם שקבלו חומרא דר"ז דאל"כ הא בלא"ה לריכה ז"נ משוש ד"נ שראתה והכי מוכח החם דכל מה שַכ' בפרק זה הוא לדין של חורה ום' י"ח הוא שכ' והביא לחומרא דר"ז ולפ"ז י"ל דם"ל להרמב"ם דחומרא דר"ו שייך אף בדם לידה ואף שכ' בפ' י"ה דין וי"ו דבדם פוהר לא שייך חומרת דר"ז אלת שהנחונים החמיכו בו מ"מ י"ל דבדם לידה שייך חומרת דר"ז וכן נרחה ממ"ם הרמב"ם פי"ח החר שב' בדין ד' חומרה דר"ו כ' שם בדין ה' וכן כל היולדוח בזה"ו הרי היה כיולדות בזוב ולריכה ז' ימים נקיים וקשה כיון דחיהו פסק בפ"ד דחסשר לפה"ק בל"ד וא"כ איך סהם וכ' דכל היולדות בזה"ז לריכה ז"נ הא איכא לידה יבשחא א"ר דם"ל דבהר חומרא דר"ו אף בדם לידה לריכה ו"נוא"ב לעולם לא משכחת לה יולדות בזה"ז שההחל מהורה לבעלה בלא ז"נ ואם לא כאתה חוך ימי לידה כדי שהיה לה נקיים דימי לידה שלא ראתה בהן עולין לנקיים ואם ראתה בהן הא לריכה נקיים משום אותו דם שראתה וכ"נ מדברי המ"מ מיהו לדידן שאין בועלין על דם פוהר אין נפקוחא בכל זה דהא כ' הכ"י שלף הסור לא כ"כ אלא לאוקן בנועלים על דם פוהר אבל לאוקן שאין בועלין על דם פוהר ונהנו חומרא דכ"ו בדם טוחר מכ"ם דנהיגי חומרא דר"ו בדם לידה ואף שכ' הב"ח דאף לחותן שחין בועלין על דט"ו מ"מ כדם לידה לח שייך חומרת דר"ז לח נרחין דבריו וכבר בשיגו בפ"ז ושאר אחרונים ז"ל וכחבו שאין דבריו מחוורין בזה:

מודה גם דברי הש"ו לם מחוורין יפה שב' הפעם דבמקום שנוהגין לבעול על דמ"ו אין שייך חומרא דר"ו ולפי דאיך העשה ז"ל כיון שדם שהיא רואה כאומן הימים בועלין עליו ואין זה כלום דיולדת בזוב יוכית דלריך ז"ל וכל מה שראתה סרם ששפרה ז"ל דם ממא הוא דלמא ה"ל כעין דאורייהא הקנו אלא השעם פשוש דבאותן מקומות שבועלין על דם פוחר ס"ל דלא החמירו ב"י אלא בדם הגודם לדום או זיבה משא"ל בדם לידה אבל במקומות שאין בועלין ס"ל דלא חלקו בראייתן:

גרםינן בגמ' דף ל"ז ע"ל בעי רכל קושי מהו שחסהור בזיבה וכו' ומסקים למר אביי נקפינן אין קושי סוחר בזיבה ע"כ ופירש"י אהא דבעי רבא אי נימא דווקא דבר הגורם בוחד והחי לאו גורם הוא וכו' וז"ל והאי לאו גורם הוא דלא אחי בה לידי זיבה ואי קשיא והרי קרי שאינו גורם כדקיי"ל וסוחר ההיא לאו סחירה דחד יומא הוא דסתר וכי בעי רבא לסחור הכל עכ"ל הגם דהרח"ם כם' ב"כ היה לו גרסת תחרת ברש"י מ"מ כך הית הגירסת שלפנינו מבוחר מדבריו דחף דמשקים דדוקה דבר הנורם סוחר מש"ה קושי חינו סוחר ה"מ לסחור שבעה הוא דאינו בוחר אבל מ"מ אוחו יום אינו עולה דלא גרע מקרי והא דאמר אביי נקטיגן אין קושי סותר בזיבה י"ל דאינו סותר שבעה אבל יום א' מסתר מיהו סותר ולזה נפה דעת הרמב"ן בחדושיו שם שכ' וז"ל ומיהו וודאי כיון דמעין א' הוא אינו שולה דלא גרע מימי שוהר דבחר לידה דאמרינן לעיל לרב דאמר מעין א' הוא אינן שולין והא לא סהירה מיקרי אלא דבעי נקיים מכל דם של אותו מעין עכ"ל יע"ש וכ"כ הר"ן בחדושיו בגמ' דף ל"ה ע"ב בשם הרב רבינו יונה דדם קושי סוחר יומו כש"ו ע"ש וכ"כ הרחב"ד בהשגוח בס"י מהלכות ת"ב שדם קושי חיט בותר וחינו עולה חבל הרמב"ם ס"ל שם דדם קושי לא זו דמסתר לא סחר אלא דאשי" עולה וכ"כ הרשב"א בחה"א דף קש"ז בשם ר"ח דם"ל כחרמב"ם וכבר בהכהי לעיל שדברי הר"ן בחדושיו שנחן מעם לדכרי הרמב"ם ז"ל דם"ל דנר דמי דם קושי לדם שוהר דשמני דם שוהר שהוא משמא דביומא ושבילה חליא רחמנא וכיון שהוא דרך ראים אינו עולה וה"ע דש"ו דכיון במשמא דרך ראיה אינו עולה אבל דט קושי כיון שהוא פהוד לנמרי נקי מיקרי ע'כ וזו דלא כהמ"מ שנחן פעם אחר להרמב"ם ודבריו חמוהים וכמש"ל רים להביח סעד לדברי הרמב"ם ז"ל בדבריו מוכרחים משונים זו שפח"כ דפליני חביי ודבם

בימי לידה שלא ראחה בהן אם טולה או לאו וכחבו החום' בשם רש"י בחשובה דאביי מודה דימי לידה שחינה רוחה בהן עולין לספירה זיבחה דהכי מוכח בפ' ב"ם מן הברייחה ועוד כחבו שאר הוכחוח דלא פליגי אביי ורבא אליבא דנסשיה אלא אליבא דר' שחעלה דאמר כ' מרינום אין לידה סוחרה בזיבה ום"ל לרבא דלאו דוקא אמר דאינה סוחרה אלא ה"ה דעולה כדמייחי ראיה מאחר חטהר דאם לא היה טולה מיסחר נמי סחר ואביי ס"ל פדנקע ר"ח אין לידה סוחרה ולא נקע אינה סוחרה ועולה מכלל דם"ל דאינה עולה ע"ש והגם סת דחמד ר' מרינום אין לידה פוחרה בזיבה סירש"י אם היחה זבה ופסקה והתחילה לספור וילדה אינה סוחרת ע"כ והא דפליני אביי ורבא אליבא דר"מ אם עולה או לאו היינו בכל ימי הלידה פליני דהיינו ז' לזכר וי"ד לנקבה ולא ראחה בהן ובהא פליני אם עולה ולאו דווקא ביום הלידה עלמו בליני אלא בכל ימי הלידה פליני וכדמוכה מסוניא דהחם וכן פירש מהרש"ח ומוהר"מ ולפ"ז יש לדקדק דמנ"ל לחביי דר"מ ס"ל דימי הלידה חינו עולה וסליג אכרייחא דבא סימן דלמא אף ר"מ ס"ל בברייחא דב"ס והא דאמר ר"מ אינו סוחר ולא אמר אינו סוחר ועולה י"ל דלא ה"מ למימר הבי דהא הקשו החום' שם ד"ה רבא אמר וכו' ח"ל וא"ח והא רבא סובר בם' בחרא דף ס"ו דא"א לפה"ק בל"ד וא"כ הסחור דהא בעינן ז"נ מדם וי"ל דרבא אליבא דר"מ קאמר כדפי' וסבר דאפשר לפה"ק בל"ד דהא קאפר אינם סוחרת עכ"ל והנה קושים החום' ל"ק לשיעם הרמב"ם דם"ל דחם חל יום ג' לראייהה ביום הלידה דחפי' כל סיום כולו בשופי אין זו יולדת בזוב ומכ"ש מה שראתה ע"י פה"ק של הלידה דקושי הוא וכ"כ הרשב"ל בהה"ל וכן הי' הר"ן והרמב"ן לקושים חום' וכמש"ל בשמם ומעחה י"ל דאף ר"מ_סבר דימי הלידה שלה ראחה עולין לספירח ז"ל וכברייחה דס"פ ב"ס ומה שלה אמר ר"מ אינו סוחר ועולה י"ל דאי הוי אמר הכי ה"א דאף יום הלידה עולה דהא ר"מ מיירי בראחה קודם הלידה יספרה מקנח הנקיים וכפירש"י ובאמח ס"ל דאין יום הלידה עולה דם"ל א"א לפה"ק בל"ד אלח דמ מ הינו שוחר דדם קושי קיי"ל דחינו סוחר חבל חינו עולה וחי הוי חמר דחינו סוחר ועולה ה"א דאף יום הלידה עולה וה"א דם"ל אפשר לפה"ק בל"ד לכך אמר דאינו סוחר אבל טולה לא עוה יום הלידה ומנ"ל לאכיי דר"מ פליג אברייחא דב"ם א"ו מוכח כדעת הרמב"ם ז"ל דדם קובי עולה ולפ"ז שפיר הוכיח אביי דר"מ פליג אברייחא דם' ב"ם מדלא אמר ועולה ב דל _ון החום' שהבאחי לעיל המוחים לי מאד שכחבו וז"ל וא"כ חסחור דהכא בעיכן ז"נ מדם עכ"ל ולא ידעחי כוונחה למאי לריכין לוה דבלא"ה כיון שהיא בספירת ז"נ וראתה

דם סשימה דכוחר דהה החידם שרחתה בשעת לידה דם זיבה הוא דכל זמן שלא ספרה ז"נ הכל זיבה הוא וכדאמרים לעיל דמ"ב אי בימי זיבה זיבה והא דאמרים דבעים ז"נ מדם לא לריכין אלא היכא דלא הוי זיבה כגון דם טהור ואפ"ה סותר לשיעה החום' שם ד"ה דבר הגורם ולפיטת הרמב"ם וסיעהו עכ"פ אינו עולה בהא הוא דלריכין לעעמא דנקי מדם בעינן אט"ם שחינו זיבה וכדמתרינן דף ל"ה ע"ב ודף ל"ז ע"ב אבל מה שראהה חוך ימי ספירחה פשיטה דמורה מאחר הטהר שחין חילוק בין כאהה בשטח לידה בשופי או אם כאחה שלא מחתח לידה הכל זיבה מיקרי וראויה להצסרף עם ב' ראיות וכדאי' לקמן דל"ח וככמה דוכחי:

ברוזור לענימו דהכתב"ם ור"ח ס"ל דאם ראחה מחמה קופי אותו היום עולה נפפירה ז"נ אבל רש"י והראב"ד והר"י והר"ן ס"ל דאינו עולה ומעהה יש לי ספק עצום הא דקיי"ל דבר חורה אין האשה שמאה עד שחרגים וחראה הא אם ראחה בלא הרגשה עהורה מספקא לי אם ראחה הוך ספירת ז"נ בלא הרנשה אם אוחו היום עולה לספירת ז"ג או לאו דלשימת הרמב"ם וד"ח דם"ל דאם ראחה דם קושי דעולה דה"ה נמי אם ראחה בלא הרגשה וודחי דעולה דמ"ם אבל לשימה החולקים על הרמב"ם דם"ל דדם קושי אע"ג דחינו סוחר פ"מ אינו עולה למה לא נימא כן בראחה בלא הרגשה דאינו עולה הא מעיין א' הוא ואנן נקיים מדם בעינן בשלמא לדם עוהר ליכא לדמויי דלשיעה החום' מיסחר נמי סחר יכדמוכח מדבריהם ד"ה דבר הגורם ולשיטה הרמב"ן והר"ן אינו עולה מיהו ולמ"ש לעיל אף הרמב"ם בכי ס"ל די"ל דל"ד דשתני דם פוחר דל"ז שלא ספרה ז"ל דם פמא הוא דביומי וסבילה שלי כחמנא משא"כ בחזיא בלא הרנשה שהוא מהור לגמרי אבל לדם קושי נראה דדמי ליה דכי היכי דדם קושי אינו עולם ה'כ בחזיא בלא הרגשה אף דמיעטה רחמנא מקרא דבבשרה שאם ראחם בלא הרגשה דעהור י"ל היינו דווקא בחחלת ראייחה דהא עיקר קרא דבשרה בנדה כחב וזבה דרשים מרבויה דזובה יהיה בבשרה כדחמרים בגמ' דף מ"ח ע"ב וח"כ י"ל דומיא דנדה דליכא ספירה אבל בזבה חוך ישי ססירחה אף בחזיא בלא הרגשה אינו עולה ועוד דדם קושי נמי דרשינן מקרא דכחיב גבי זבה כי יחוב זוב דמה דמה מחמח עלמו ולא מחמת ולד וקרא נמי סחמא כמיב ואס"ה להסוסקים הנ"ל קרא לא מיירי אלא בחחלם ראייחה ב"נ בדרשת דבבשרה לא מוקמינן לה אלא בחתלה ראייחה ועוד לסמ"ש הרמב"ם ברם": מהלכוח פ"ב וז"ל שנחתר בזב דם יהי' זוכה בבשרה מפי השתועה למדו זיבה מחתה עלתה ולח תחתה ולד עכ"ל ואע"ג דהאי קרא בנדה כתיב מ"מ כ' שנאמר בזבה דהא מן יהיה זובה דרשינן לזבה כמש"ל וח"כ כי היכי דרישת דקרת זובה מוקמיט לה דווקת בהחלה הרחייה דווקת ולא חוך ספירת ז"נ ה"נ סיפא דקרא דכחיב בבשרה למעט בלא הרגשה נמי מיירי דדוקא בהחלח הראיה דהם חרווייהו בהדדי כחיב מיהו דברי הרמב"ם שם חמוהים שהוח נגד הכוגים בדף ל"ו ע"ב מ"ם ול"ע גם דברי המ"מ שם חמוהים שכ' דהרמב"ם פסק דאין קושי לנפלים מהא דאמר בפ' ב"כ דף ל"ח ע"ב דרבא דהוא בתרא סבר אין קושי לנפלים ע"ל ומזה אין שום ראיה דרבא סכי ס"ל דהא רבא שם לא קאמר אלא לסרש הברייתא דהכי ס"ל להברייחא אבל עדיין מנ"ל דרבא הכי ס"ל והיה לו להמ"מ להביא דרבא הכי ס"ל מפ' בחרא דף ס"ו דאדברי' רבא לרב ושמואל ודרש קשחה ב' ימים ובג' הסילה חשב ז"ג קסבר אין קושי לנפלים וא"א לפה"ק בל"ד

דמהחם מבואר דרבא הכי ס"ל ול"ע בדזורר על הראשונות אף למאי דאתרינן בסוגיא שם דממעט לדם קושי שלא חגרום זיבה מקרא דדמה ומקרא דוטמאה ז' ימים כנדחה ואף דקרא סחמא כחיב אפ"ה ס"ל להני פוסקים דלעיל שאינו עולה אם כן מנ"ל להקל ולומר דאם חזיא בלא הרגשה דחעלה לססירת שבקים לתניר שחום שלה מה לה החלה מחשמה מן החורה עד שחרנים וכו' הם מספירום ז"כ הם משלה בלה במה בלה הבשה הו לה לה לה בה ולף שכתבו בדיני כחמים לחלום אפי' חוך ז"כ אם עולה בחזים בלה הרגשה או לאו לא כחבו ואף שכתבו בדיני כחמים לחלום אפי' חוך ספירום ז"כ אם הוא אחר ג"י, אלמא דאפילו חוך ז"כ אינו הוחר אפי' ליומו דהא כל עיקר דחליטן נבי כחמים הוא משום דאיטן שמאים אלא מדרבטן כיון דלא בהרנשה חזיא מוכח דם"ל דחם חזים בלה הרגשה חוך ספירות ז"ג דחוחו יום עולה מן החורה דחל"כ היה להם לפרש דעכ"ם אוחו יום אינו טולה כיון דספק דאורייחא הוא לא חלינן במידי ז"א דיש לומר דהיכא דאיכא למיחלי בלא"ה טהורה משום ס"ם וכמ"ש הכ"מ בריש פ"ם מהלכוח א"ב מסילו היכא דליכא למחלי פ"ל להכ"ת שם דאינו אלא חומרא דרבנן ממעם ס"ם ועיין פ"ם ק"ן מ"ם המ"ו וכמנ"י ומיין מ"ם שם בסס"י הנ"ל דלשימה רש"י וחום אסילו בלא סעמא דהרגשת הכחמים הם דרבק אבל היכא דוודאי ראחה אפי' בלא הרגשה י"ל דאוחו יום אינו פולה עם ספירות ז"נ לשיפת הפוסקים הג"ל דם"ל דדם קושי אינו עולה וראיה לזה מנאתי בחדושי הרחב"ן שכחב אהת דאמרינן דף כ"ב ע"ב מ"ד כל כהאי גוונא מביאה קרבן ונאכל סמ"ל וז"ל נ"ל שאין לפרש קמ"ל דאינו נאכל אבל מביאה קרבן כמו שכחבו רבים דהא כהמים לרכם הם ואפי' בידוע שמגופה חזיא ד"ח מהורה ואינן מביאין לה לידי נדה כדאיחא לממן בפ' הרואה אלא ע"כ נפרש דקמ"ל דאינה מביאה קרבן וכו' ויש לדחוק שכיון שראחה ב' וצריכה שיפור בשלישי אפ"ם שאין דין הכחם לפחח בחחלה כיון שדבר ברור דמגופה חזיא בדין הוא שמעשה זכה נמורה שהרי לא פלחה לה שימור ואין זה נכון עכ"ל מבואר דס"ל דממ"ג דפלח בהרבשה חזים מ"מ חין זה שימור דנקי מדם בעינן ומ"ם וחין זה נכון ר"ל דמ"ם זבה גדולה לא נששיח בראיה זו דשלא בהרנשה אחיא שאין ראיה זו גורמח נזיבה ולאו בת קרבן היא מבל מה שלא עלה חותו היום לשיעור פברא נכונה היא ואף הרמב"ן מודה בה ועוד ל"ל ראיה לזו דלא עלחה לו"ג חף דלא בהרגשה חזיא דהא קי"ל לקמן סימן קצ"ו דזריכה שהבדוק ביום הראשון מן השבעה ובשביעי וכח"ש שם בש"ע סעיף ד' ואפי' בדיעבד אין להקל בלא בדיקת יום הראשון ושביעי וסעמא מבואר בב"י הואיל דפלונחא

דרבווחא היא אם זריך בדיקה חחלחן וסופן או לאו אין להקל בדבר שהוא ספק איסור כרת על"ד מבואר דם"ל דהאי בדיקה דאורייחא נינהו ומדכ' וספרה וליכא ספורים בלא בדיקה למחן דבעי שסורים לסנינו ועיין מש"ל בסימן קל"ו בע"ה מזה ולס"ו מי ס"ד דחם ראסה בלא הרגשה דעולה לספירות ז"נ קשים בדיקה זו למה דהת לא ארגשה ואם כן אף אם המנא דם בלא הרגשה היא ומהורה מן החורה ומאי נ"מ בכדיקה זו שהגריכה החורה לבדוק דחי חרנשה לכ"ע לריכה בדיקה וליכח מחן דסליג ול"ל קרח להכי ולדעם החה"ד חסי' בדיקה לח מהני כמבוחר רס"י ק"ן ח"ו דוה מיירי אפי' בלח חרנשה הצריכה החורה ספורין בדוקין ואם כן מוכח דאפי' חזים בלם הרגשה חוך ספירוח ז"ג דעכ"פ חינו עולה אוחו יום הרחיה וליכא למימר דהחורה חששה דלמא ארגשה ולאו אדעחה אט"ג דבעלמא לא היישינן להכי דהת כחיב בכשרה עד שחרנים וכו' ותי חיישים להכי ח"כ לת תתנת שחהיה מהוכה דלמולם איכא למיחש להכי אם לא ע"י שפוסרת כמש"ל בסימן קפ"ח בשם הר"ן זון דוחק לאוקמי קרא בכה"ג דוקא א"ו דמה"ח לא חיישינן להכי מ"מ י"ל חוך ספירח ז"י שהיא בחזקה מומחה דמן החורה חיישינן ליה דלמה ארנשה ולאו הדמחה דה"ל סוף סוף הוא ספק דמוריים ולא זו דחינו עולם אלא אף זו שסוחר דלמא ארנשה ולאו אדעתה אלא דלשיעת הראב"ד וסיעסו אין אנו מוכרחים לזה די"ל שה"ט שהקפידה ההורה על הבדיקה "חיישינן דלמא חזיא ואף דשלא בהרגשה הוא מ"מ אוחו יום אינו טולה אנל לשיטה הרמב"ם דש"ל דדס קושי עולה ולפי מש"ל דם בלא הרנשה לא נרע מדם קושי וע"כ ל"ל לדעתו דמש"ה הקפידה החורה על הבדיקה חוך ספירה ז"נ משום דלמא ארנשה ולאו אדעתה הואיל דבלא"ה היא בחזקה שמאה לפ"ז לא די דאינו עולה אלא מיסחר נמי סחר לה מספקא דלמא ארנשה ולאו אדעתה

רעפ"ר שיטח הראב"ד וסיעחו אמרחי לחרץ מה דק' טובא בסוגיא דס' החינוקח דף ם"ח ע"ב דפליני ר"ח ור"י במחניחין בזב וזבה שבדקו עלמן ביום הרחשון ומלחן מהור וביום השביעי ותנחו מהור ושחר ימים שבנחיים לח בדקו ר"ח חותר הרי הן בחזקם שהרה ורי"ח אין להם אלא יום הראשון חני' א"ל ר"א לר"י לדבריך אחה מונה בסרונין והחורה אמרה ואחר חטהר וכו' א"ל ר"י ואי אחה מודה בזב שראה קרי ובנזיר שהולך סככות ופרעות שמונה בטרוגין והתורה אמרה וכו' ור"א בשלמא החם לשמאה בה אמר רחמנא שאינה סוחרם אלא יומו וחי משום אימלופי זב בב"ק לא מיהלף מיר שהולך וכו' רבנן בדאורייתא לא מיחלף אבל הכא אי חיישים דלמא חזיא בספק אחד לאימלופי בוודאי ע"כ וק' מאי צריך הכא למעמא דאחי לאחלופי חיפוק ליה דאי חיישינן דלמא חזאי הוי ספק אם עלו למנין הימים בבדקו דהם אם חזים הוא סוחר למפרע ומ"ש ימים שלא בדקה מימים שבדקה דכולה חד ספקא הוא ולמה אלו יעלו לה ואלו לא יעלו לה וכן הק' מוהרמ"ל ועוד ק' מאי ס"ד דר"י לדמוח האי דהכא לזב שראה קרי או לפככות ופרעות דההם דינה הכי הוא שאינה עולה ואינה פוחרת אבל הכא אי חיישים לספק שמת ראתה אם כן היא סותרת ומה שתי' מוהרמ"ל שם כתב הוא עלמו שהוח דוחק ומלבד שהוח דוחק ח"ח לחמרו כלל שכחב וז"ל וי"ל בדוחק דגם ר"י מודה דמדמורייחם מוקמינן לה מחזקם שכרה ול"ח שמם חזים והם דם"ל דחין לה חלם יום ה' ויום ז' אינו אלא מדרבט עכ"ל דאכתי קשיא דא"כ יהיה גזירת חכמים כמלחא בלא טעמא דאם גזרו שלא יעלו אותן הימים שלא בדקה שמא ראתה ולא אולינן בחר חזקח מהרה מה"ם ה"ל למינזר שאף ימים הראשונים לא יעלו דהיא היא ואם ר"ל דאף מדרבכן מוקמיכן לה אחזקה מהרה אלא דלכהחלה זריכה לגדוק עלתה בכל יום מספירת ז"נ ולא הסמוך אחזקה מש"ה כיון שעברה על מנוח הכמים ולא בדקה עלתה קנטו אוחה שלא יעלו לה אוחן הימים דאל"כ לא אחיא שסיר דברי ר"א שאמר אבל הכא אי חיישיע דלמא חואי בספק וכו' דהא לפ"ז לאו ממעם דלמח חזחי חמרו שלח ישלו דהח בדיעבד סמכינן על חזקת עיהרה דידה חלח משנם קנם אמרו שלא יעלו לה הואיל ועברה על מצוח הכמים ולמ"ש ניחא עפ"י שיטח הראב"ד וסיעתו דאם חזיא בלא הרנשה אינו סוחר אלא יומו מה"ח מיהו מדרבנן כיון שנזרו על הכחמים שיהיו מעמחין כמו רחיה שע"י הרגשה ה"ה לענין לסחור חין חילוק בין חזי' בהרגשה או שלא בהרגשה ור"י לא חיים היכא דלא בדקה אלא לספיקא דאורייחא לענין שלא יעלו לה הימים שלא בדקה דלמא חזיא אכל לסחירה לא חיים דהא אף אם ראחה אינה סוחרת מו החורה דהא לא ארנשה ואע"ג דמדרבט סוחר כיון דאינו אלא ספקא ל"ח מספקא לאיסורא דרבנן ואנ"ב דיש לבזור ספקא אטו וודאי משום איחלופי לא בזרינן ואהא מייתי כ"י ראיה מזב ומסככוח ופרעוח ור"א ס"ל דל"ד להחם כדאמר אי משום איחלופי וכו' אבל הכא אהי לאיחלופי בוודאי ואט"ג דגם וודאי ראחה אינו סוחר למפרע אי חזי' בלא הרגשה אלא מדרכע לא סוי בזרה לגזרה משום דספקא בוודאי מיחלף וחדא בזרה היא ואין זה גזרה לגזרה ועוד י"ל כיון דאיסור ממור הוא שהוא בכרת גזרינן אפי' גזרה לנזרה וכ"כ הב"י בסימן קס"ב מ"ם ועיין מ"ם בסימן קל"ו עוד מזה לחרן בד"ח ולם"ו הח דקיי"ל בדקה קרקע עולם וישבה עליה וחח"כ מלחה עליה דם חו כל דבר שחינו מקבל טומחה דטהורה חו בנמלח ע"ג בגד לבוע דעהורה כמבוחר בסי' ק"ן ובכולם המעם לפי דכחמים דרבנן ובכה"ג לא גזרו וכ"ז אי בעיק דווקא מה"ח שחרנים בבשרה אבל לפי מש"ל דבחוך ז"ל לא בעיק להרגשה מה"ח ואליבא דכ"ע סוחר ליומו מה"ח ולשיפח הרמב"ש כחבחי לעיל די"ל דמ"ל דמיסחר נמי סחר ליה מטעם דלמא ארגשה אין להקל כלל דנשלמא בשאר כהמים היכא דאיכא למיהלי דמשלמא אסי׳ שפיר דחלינן אפי׳ חוך ז"נ משום דבלאו שממא דהרגשה הן מדרבנן וכמש"ל אבל בכה"ג דודחי מנוסח חחיח לח ידעהי שום זד להקל ומש"ל לשיטח הרמב"ם ז"ל די"ל דמש"ה לריכה החורה בדיקה חוך ז"נ אפי' בלא ארנשה משום דכיון דכבר היא בחזקה פומאה חיישיט אף מה"ח לדלמח חרנשם ולחו חדעתה מנחחי שעד לדברי מדברי הר"ן בחדושיו שכ' על הח דאמרינן בגמרא דף ג"ב מ"ד מביאה קרבן ונאכל וכו' וו"ל והיינו טעמא דה"א משום דב' אף ראיים חלוק בהרגשה חזי' ולאו אדעה' עכ"ל מבואר דם"ד דאף מה"ח ימים בהרגשה חזי' מיישים להם ואף דמסיק קמ"ל דלה ופי הר"ן דאינה מביחה כלל ול"ח להה מן החורה י"ל דהיינו דוקה הימ מ"מ עדיין יש לה חזקה ההיינו דוקה הימל מיחחקה בזכה גדולה דאף דראהה ב' ימים מ"מ עדיין יש לה חזקה שהרי לא היחה זה גדולה אבל דראהה ב' ימים מ"מ עדיין יש לה חזקה שהרי לא היחה זה בה גדולה אבל בהוך ז"נ דכבר איחחזקה לו"ג ולכריכה שחשב ז"נ י"ל דמיישים להא מה"ח ולריכה שתשב ז"נ בדוקים שיהיו ודאי נקיים ואף שכחבו החום' בריש מסכם נימין דלא מיקרי פיחחוק אסורא דחינה בחוקם שחראה בכל שעה מ"מ חוקם היחר אין כאן וגזה"כ שחספור נקיים ברורים וחי לח בדקה חיכה למיחש לשתח חרגשה ורחהה וחם תנחה לדם ממחה דמישיק שמח חרגשה ברורים וחי לה בדקה חיכה למיחש לשתח מהרה מיחו מדברי הד"מ לקמן סימו קצ"ו הביחו הפ"ך שם ח"ל הגל במכה שידוע קצ"ו הביחו הם "ל דמין לחלק שכי שם ח"ל הגל במכה שידוע שמוציחה דם כ"ל דמלים חף בג' ימים הרחשונים דהם אפי ברוחה מתש חלים לעיל פימן קפ"ז במכה שמוליאה דם כ"ש כחמים דרבק וא"ל דשאני ברואה ממש דהוא חחלת ראיה ולכך חליק במכה ואמרינן דמפינה החום וכו' אבל חוך ססירח' שמעינה סחות כבר לא חלים במכה כלל ז"ח דהרי כחבחי דים סוברים דבשעה וסחה חלים במכה הוחיל וסחות דרבון ח"כ כחמים ומי שהן מדרבק חליק במכה עכ"ל מכוחר דם"ל דהכחמים מלד עלמוחן הן דרבון הואיל ולא ארנשה דאי פ"ל דחוך ז"נ ממאה אפי' בלא הרגשה אלא היכא דאיכא למימר דמעלמה החיה הן מדרכם הין הנדון דומה לרחיה שחביה מהה דוסחות דרבם דשהני הכא דאש"ג דכחתים דרבנן בעלחא משום איתור מעלחא אחו אפי' היכא דליכא לפנינו לחלוח בו וכמש"ל בשם הכ"מ מ"מ י"ל חוך ג"י כי היכי דלא חלינן במכה שלסנינו שמוניאה דם לפי ם"ד דהפתח הוחיל ומשינה פתוח ה"נ חין לחלות דמעלמה אחים דהה על דה אנו מדיינין אם לחלות הוחיל ומשינה פתוח או לאו א"ו דם"ל להרמ"א דהכתמים דרבק מטעם דלא ארנשה כלא פעם דאימור מעלמא אחיא ואפי' כחוך ז"נ ואף שים לדחוק ולדחוח ראיה זו מ"מ כך נ"ל מפשם דבריו וכן ראיחי בכמה חשובות האחרונים ז"ל דם"ל דאין לחלק בזה בין ספירת ז"נ ובין בחחלה ראיה דלעולם אם לא ארגשה אינה אלא מד"ם ולדעתי צפ"ג בזה :

ובדברד הר"ן שהבחחי לעיל יש לי מקום עיון אף שכל דבריו הם דברי הרשב"ה בחה"ח דף קש"ו ע"ח מ"מ לח עמדחי על דעחם בזה דמ"ש וו"ל אבל דם קושי כיון שהוא פהור

לבמרי נקי מיקרי דה"ל כדם פוהר אליבא דלוי וכו' אם ר"ל דאשי ' למאי דקיי"ל מק"מ ממא מסמה לחשה פומחת מגע מ"מ דם קושי הוה סהור לנמרי הו דר"ל שחין בו שום טומחה מחמת ראייה אבל למה דקי"ל מק"ם פמא הדם קושי פמא לפמא במגע דל"ד לדם פוהר דהכחוב קראו דמי שהרה משמש דסהור לנמרי מגזה"כ אך פמ"ש הר"ן ול"ד לדם פוהר שאינו שולה דם"ה שהדם שמא דביותא ושבילה חלי רחתנא ובו' וביון שגורם שוחאת דרך ראיה אע"ם שאינו סוחר אינו עולה דנקיים מראיה בעינן פכ"ל ואי ס"ד שדם קושי מסחא בתגע מה עדיפחיה מדם שוהר לרב דא"ל דש"ה דגורם סוחאה לאשה דררך ראיה ז"א דמה גורט פומחה לחשם חיכה הה בלח"ה סמחה כל זמן שלה פבלה ללידחה ומיד שפבלה אחר ז"ל היה מהורה אף שהיה רואה וכמ"ש החום' דף ל"ו וא"כ מאי גורם פומאה איכא א"ו צ"ל דעיקר כוונחו דהחם הדם שמא לשמאה במגע ואף שאינו גורם שום סומאה לאשה מ"מ כיון דדרך ראיה הוא והדם עצמו מסמא מש"ה אינו עולה אבל דם חושי סהור לגמרי אפי' לפ"ד מק"מ מתא דעמטי' קרא מדמה דוקא מחמח עלמה או מן כנדחה ולא בזיבחה כדאי' בנמרא ולנמרי מעטיה קרא אך לפמש"ל בסי' ק"ן דדם שראחה שלא בהרגשה אע"ג דאשה טהורה מ"מ הדם שמא למ"ד מק"מ שמא וכן כ' הגאון מוהר"ג במשובה של אמ"ו שב יעקב והבאחי ראיה לדכריו מגמ' ע"ש ח"כ לא ידעתי שעם לחלק בין דם קושי לדם שרחתה כלא הרגשה דהא הא נמי משפי' קרא מן בבשרה פד שחרגים ואי נימא דדם קושי שהור לגמרי משום דקרא לגמרי מעטי׳ ה"ג נימה כן ברחחה שלה בהרגשה דלגמרי סיהרה רחמנה וכיון דהרמב"ם ססק דמק"מ מתא ואם כן אי ס"ל דדם קושי תעתא בתגע תשום תק"ת פתא אין פעם לחלק בינו לדם מוחר וכמ"ם ומ"ם פסק דדם קושי עולה וחי ס"ל דדם קושי לגמרי פחור חם כן אף ברחחה בלא הרגשה נימא כן ואין להביא ראיה מתוספות דף ל"ו ע"ב ד"ה נדה ליומא דס"ל דדם קושי מהור לנמרי אף שלא לפמא במגע שכחבו וז"ל נראה דאף לבעלה ל"ח שמא חשפה וכו' עכ"ל וק' דסשימא דפליני רב ושמואל ור"י לבעלה דאלו למהרוח לכ"ע ממאה משום דנגעה כדם קושי א"ו דס"ל להחום' קושי שהור לנמרי ז"א דאיכא למימר דהני אמוראי מוקמי למחני' כמ"ד

מק"מ סהור אבל לדידן דס"ל מק"מ סמח י"ל אף דס קושי כן ול"ע:

כתב הטור יולדם שמחה כנדם חסילו בלח ראחה דם וכו' וכחב בפרישה דאף
דס"ל להטור חי אפשר לפה"ק בל"ד אפ"ה כתב אפי' בלח ראחה דם דחיכה לאשכוחי שהפילה
דס"ל להטור חי אפשר לפה"ק בל"ד אפ"ה כתב אפי' בלח ראחה דם דחיכה לאשכוחי שהפילה
ולד שהוא קסן כמו שפופרת עכ"ד וח"א דע"כ שאין לזם מניאות כלל שיהיה ולד קסן כמו
שפופרת דח"כ הא דחני' קשחה ב' וכו' דס"ל לר"י מציאה קרבן וומכל אם סיה אפשר כן
אם כן אמאי ס"ל לר"י דמביאה קרבן וומכל ואף שזה יש לדחות דמיירי שהרגישה בפחיחת
הסבר מ"מ יש להביא ראיה מהא דאיתא בדף ל"ח יש רואה מאה יום ואין זיבה עולה בהן
כילד ב' בלא עת זו' נדה וב' שלאחר הנדה ום' של נקבה זו' נדה וב' שלאחר הנדה מאי
קמ"ל לאפוקי ממ"ד א"א לפה"ק בל"ד ופירש"י דאי לא אפשר ה"ל זבה כשילדה אחר ב' שלאחר
המדה דה"ל יום הלידה שליש ואי מסבר לפה"ק בל"ד נמי איכל לאשכוחי בכה"ג א"ו שאין לזה
הצדר הפרישה אף אי אתריק אי אסשר לפה"ק בל"ד נמי איכל לאשכוחי בכה"ג א"ו שאין לזה
הלאות שיהיה צורת הולד ויהיה פתוח משפוסרת וכ"מ מהא דאי' לקמן דף ס"ו ע"א להדברי'
דכל לרב ושמואל וכו' אלא דהסור קושטא דמלחל נוסף דאפו לה"ח לה היה אפשר לפה"ק בל"ד
דכל לרב ושמואל וכו' אלא דהסור קושטא דמלחל נדקן ה"א לפה"ק בל"ד מהי

כלה דם ומה בהגריכה החורה לכחוב לפומחת שבעה לוכר כבר כחבתי בפי' זה : עור"ל דהא דקיי"ל דא"א לפה"ק בל"ד היינו דוקא בפתם נשים אכל משפחת דורקפי שהין להם דם בהולים ודם נדה כדחיתה במם' כחובות דף י' ע"ב ובמכילחין דף ס"ד ע"ב לה שייך לומר ה"ה לפה"ק בל"ד לפי שחין להם דם בחדר כלל מיהו החום' בכריחות שהבחתי לעיל ברם"י מקשי שסיר דקרא א"א לאוקמי דמיירי בכה"ג דהא כחיב כיתי נדח דוחה חסמא וכחיב ושלשים ושלשה חשב בדמי סהרה חלמה דמיירי בחשה שיש לה דם ות"ש הב"ח בקונטרם אתרון ע"ד הפרישה לא ידעתי מה קאמר כי אין לדבריו הגנה כלל : (ד) יש מקומות שנוהגין שא"ש תוך ש' לובר ופ' לנקבה . כתב כד"מ הכיחו - ספ"ו והש"ך שמנהג זה נחיסד במקומות שנהנו כן ע"פ דברי ר"ח דפסק כאביי דס"ל דימי לידה שלא ראחה כהן אינן עולין לספירח ז"נ ולדעתו כ"ז שלא סבלה ללידתה ימי לידתה מיקרי דקיי"ל ביומי וסבילה חלי החמנא ע"ש נפ"ז נריכה להמחין מלסבול עד שחספור ז"נ אחר מלאח וכ"כ הש"ך והב"ח ומ"ש הרמ"א שנוהגין שחין טובלין חוך מ' לוכר כו' דמשמע דחחר מ' לוכר ופ' לנקבה יכולה לשבול ל"ל דלחו דוקח מיד קחמר חלח דחף חחר כך ח"ח לה לסבול עד שחספור ז"נ למעם זה וכ"ה בד"מ והם"ז הק' דלפעם זה חין לחלק בין חוך מלחת לחחר מלחת דלעולם עיקר ימי לידם עד שחנובול כמכוחר במרדכי והש"ך כתב בשם ד"מ ליישב המנהג דחפשר דחותן שנהנו מנהג זה להחמיר ראו דברי ר"ח חוך פיקר ימי לידחה דהיינו חוך מ' לזכר ופ' לנקבה חבל לח אח"כ ע"ב ולכחורה דברים אלו כחפל בלי מלח ואין שום פעם לחלק בין חוך מלחח לאחר מלחח כיון דלעולם ימי לידה מיקרי כל זמן שלם מכלה וכם' חסל"ת כחב שיש מעם נכון לחלק ביניהם ע"פ מה דאיחא דף ל"ז ע"ב דמייתי אביי ראיה דימי לידה שלא ראחה בהן דאינו טולה מהא דחני' כימי נדחה כך ימי לידחה מה ימי נדחה איק ראוין לזיבה ואין ספירח שבעה עולה מהן אף ימי לידמה אינן ראוין לזיכה ואין ספירת שבעה עולה פהן ע"כ וסירש"י אף ימי לידה הואיל ודמי לנדה ואין ראוין לזיבה כדאמר ולא דמה מחמח ולד ה"נ לענין ספירה מדמינן להו לנדה ולא חטלה בהן ספירת ז' כגון אם ילדה בימי ספירה פכ"ל מבואר דליכם למילף מהאי היקשא אלא מה דדמו לנדה דאין ראויין לזיבה אבל ימים הראויין לזיבה כמו לאחר מלאם אע"ג דימי לידם מיקרי כיון דלא סבלה מ"מ ראוין לזיבה ולא ילפיכן מהך היקשא כיון דלא דמו לנדה בהא זרא וודאי דאחר מלאח אף שלא סבלה ללידחה מ"מ ראוין לזיבה כיון דלא דמו לנדה בהא זרא וודאי דאחר מלאח אף שלא סבלה ללידחה מ"מ ראוין לזיבה דחל"כ וכי לעולם לא חהא זכה ולקמן דף ל"ח אמריכן יש רואה מאה יום ואין זיבה עולה מהן כילד שנים בלא עת וכו' ואי ש"ד דכ"ז שלא סבלה לנדחה אין זיבה עולה בהן אם כן איכא לאשכוחי שחהיה רואה כל יתיה ואין זיבה עולה בהן וכגון שלא שבלה ללידחה א"ו דאף שלא מבלה ללידתה מ"מ אחר מלאח ראוין לזיבה דחו לא מיקרי דמה מחמם ולד מש"ה אוחן שנהגו חומרת זו נהגו כדברי כ"ח חוך עיקר ימי לידחה דהיינו חוך מלחת דכיון דחין דחוין לזיבה דמי לנדה ואחקש לה משא"כ לאחר מלאה כיון דלא דמי לנדה ליכא למילף מהיקשא דנדה מש"ה עולין לססירת ז"ל ואף שלא סכלה ודבריו נכונים הם וכזה מדויק מה שהאריך הברייתא מה ימי נדחה אין ראוין לזיכה ואין ססירת ז' עולה וכו' ולא אמר בקיצור מה ימי נדה אין ספירת ז' עולה מהן אף ימי לידה אין ספירת ז' עולה מהן א"ו דהברייתא אחיא לגלויי דליכא למילף מהך היקשא אלא מאי דדמי לנדה שאין ראוין לאיבה וכסירוש רש"י לאפוקי אחר מלחת אף שלא סבלה ללידחה כיון דראוין לזיבה ולא דמו לנדה ספירת ז' עולה מהן לפ"ז כ"ל מ"ם המרדכי והג"א אליבא דר"ח דכ"ז שלא מכלה ימי לידה מיקרי ר"ל דווקא חוך מלאח משום דהת חזינן דכל שלח פבלה שוה לימי לידה לכל דינן שהדם מסמח לח ויבש וחינו גורם לכדה ולזיבה כמו בימי לידה שהוא ז' לזכר וי"ד לנקבה מש"ה אמרינן דלענין דין זה נמי ימי לידה מי קרי דאינו עולה לספירת ז"נ אבל אחר ימי מלאת דאישתני דינה דאפי' לא סבלה עדיין משיח נדה (חבה ודאי דאין לכוללו ביפי לידה ועולה לספירת ז"ג לכ"ע ואף שהד"מ לא כ"כ וכמש"ל נמשכו אחריו הש"ך והש"ז נ"ל כמ"ש ומ"ש התרדכי והנהמ"י כל ימיה ר"ל לכל ימי המלאת: עוד כחב בם' הג"ל אע"ג דמוכה מהא דים רואה מאה יום וכו' דמיד אחר ימי

המלאת מתחילין ז' ימי הגדם א"ב לכאורה קשית איך חספור מיד אחר ימי המלאת לא"כ דהא ימי נדם שליה כואה בהן אין עולין לספירת שבעה נקיים וכדאמר מה המלאת לא"כ וכו' ז"א דלקמן בברייתא דיש רואה מאה יום מיירי שלא היחה זבה קודם לידחה וכמבואר שב בסדיא מש"ה מתחילין מיד אחר המלאת ימי הגדה אבל בשהיחה זבה קודם לידחה ולא ספרה ז"ג אין מתחילין הימי נדה עד שספרה ז"ג וכמ"ש רש"י כאן ואם כן הכם שלא מבנה ללידחה ולא עלו לה ספירות ז"ג חוך ימי המלאת משום דדמי לנדה באין ראוין לזיבה אף אחר מלאת אינה נעשית נדה עד שתספור תחלה ז"ג לזיבחה מש"ה יכולה לספור נק"ים שלה אחר מלאת אינה במלאת ואין לסקשות דכיון דמה"ם האאל דדמו לנדה שאינה כאויה לאיב ליבה באינה כאויה לאיבה לאים להיה לאינה באינה כאויה לאיבה אחר ימי המלאת הימי המלאת הוא לכדה באינה כאויה לאיבה לאינה באינה כאויה ליבה לאחר ימי המלאת ואינה באורה באין למה"ם האאל דדמו לנדה שאינה כאויה לזיבה

מש"ה אין ספירות ז"ל עולה בהן מ"ל נימא מתי אף שמבלה אחר ימי לידחה לא הפלה לה לספירה חוך ימי פוהר שלה דהא כל משך ימי פוהר שלה לינה ראויה לזיבה ז"א דזה לא דמי לנדם דמה שאינה ראויה לזיבה היינו מכח הקולא שהקילה החורה שכל הדמים שהיה רואה בהן הם מהורים מש"ה דין הוא שאם לא ראחה בהן דלא גרע משאר ימים שעלה בהן פפירות ז"ל משא"ל בימים הראוים לנדה שאם הראה בהן דם היא ממאה והדם ממא ואם"ה אין ראויה לזיבה וכה"ל בימי לידה שהיא ממאה והדם שראחה בהן ממא דמי ממש לנדה וכן אם לא פכלה אחר לידחה היא ממאה והדם שחראה בהן ממא אף חוך ימי מוחר וכב"ה במחני דביותי ופבילה אלי רחמנא הני דמי ממש לנדה שאף שהראה אינו ראוי לזיבה אש"ג שהדם ממא מש"ה לפי שפיר בהאי היקשא שלא ישלו לספירת ז"ל ע"כ דבריו ואף שאין זה לשונו מ"מ זה כווכתו ומילי דסברא כיכה:

סירהו מה שהקשה דאיך חספור נקיים שלה מיד אחר ימי המלאח הא חחלת נדה היא ואין עולין לספירת ז"נ למ"ד דאין ימי לידה עולין לספירות ז"נ בלא"ה לק"מ ועיין במום' דף נ"ד ע"א שכחבו דלר"ת דווקא נדה שראתה בהן אינן עולין ור"ל אף שמקלח הימים הם נקיים מ"מ ביון שכבר ראתה בהן והיא נדה ממש אינן עולין אכל ימים הראוים לנדה עולין שפיר ודוק שם ואין להאריך עוד בזה :

עוד כחב בספר הנ"ל וז"ל שוב עיינתי בש"ם וללע"ג על הסה"ח והנה"מ דס"ל דלר"ח לריכין כל מבילות דנ"ל מבואר שם דא"ל כ' מבילות אפי' לר"ח דדוקא חוך ז' או חוך י"ד שהם פתחים מנד ענתן ולח תהני בהן פבילה ס"ל לחביי ור"ח דפסק כווחיה דחינה פולה כיון דהחורה סימאה בז' לזכר וי"ד לנקבה אף שאינו רואה כאלו רואה דם אם כן לא הוי נקיים אבל אחר ז' וי"ד אף שלא מבלה הימים בעצמם מהורים ובידה לפבול אמאי לא יעלו מ"ם מכל זכה דעלמה שסופרת ז"ל קודם פכילה אף פעדיין היא ממחה וכ"מ בש"ם שם צפ' המפלח בברייחה דמועה דמובלה ל"ה סבילות דחתיה כחביי ע"ש בהדיה דף כ"מ וז"ל דחמרינן ב"ש וב"ה חרווייהו ס"ל ימי לידה שחיע רוחה חיק פולין לספירח זיבחה חם כן אמאי חשמש אור ליל ל"ה וגם מאי פריך בעשרים וחד חשמש הא הסבילות שטבלה חוך י"ד יום הוי כלא פבלה לענין ימי לידה דהא פתא הם חוך י"ד לנקבה כיון שבאה ביה"ש ע"ש רק ע"י סבילה ליל שאחר י"ד לפהרה מסומאת לידה ואם כן יום ע"ו לא יעלה לענין דו"כ שלמים בפיק וכבר יצא שעה אחת מליל פ"ו קודם פבילה דהוי ימי לידה ועוד דפריך קמה לפבול ביממה דלמה כל יומה ויומה שלמו ספודים דילה ע"ש ומהי קו' הה לה פבלה עד שבחה לפנינו ולריכה לספור ז"ג חחר הסבילה דימי לידה חינן עולין חע"ב דחחר ז' וי"ד לח מיקרי ימי לידה כלל וכ"מ מדר"י בר"י דאמר דיה לטבילה באחרונה דהיינו ליל ל"ה ואם כן אמאי מוחרם לשמש ליל ל"ה הא לא ספרה ז"נ אחר השבילה דהא ל"ם אלא בסבילה בזמנה מנוה ולא בימי לידה אי עולין אע"כ דא"ל ב' סבילות אף לר"ח ונע"ג על הסה"ח והג"מ עכ"ל מה שהק' מהא דפריך הש"ם בעשרין וחד חשמש גם מאי דמק' מהא דמק' הש"ם שבוע המא למבלא ביממא דברי שננה הם דלק"מ דהפוסקים לא כחבו כן אליבא דר"ח אלא למאי דקיי"ל כב"ה דביומי וסבילה חלי רחמנא מש"ה שפיר כחבו דכ"ז שלא סבלה מיקרי ימי לידה וחים שולין חליבח דר"ח כיון דלח פבלה חבל לב"ש דם"ל דבימים לחוד חלי רחמנת ולח לכסה לן בסבילה חם כן חף שלח פבלה חו לח מיקרי ימי לידה כיון דשלמו הימים ולח הש"ם בהגי קן' חזלי חליבח דכ"ש דחשמש בעשרים וחד ובשבוע קמח לפבלח ביממח ול"כ קו' הש"ם בהגי קן' חזלי חליבח דכ"ש דחשמש בעשרים וחד ובשבוע קמח לפבלח ביממח לב"ם אך מה שהק' אמאי חשמש אור שלשים וחמש לכאורה קו' היא דלב"ה אמאי משמשת לב ב מן מה במשך מהוה מפשע מו בכשר המום לכמור כ"ם בפוף פרק ב"ם שמני החם כיון דמיכה למימר יולדם זכר היה וכל הני שבפה יחירה דקיהבינן לה סלקי לה לספירת זיבחה ע"כ ורצה בלה לחות דלה מפשום מן הברייחה דימי לידה שלה לחסה בהן דעולין לספירת זיבתה אלא דאיכא למיתר דאים פולין וש"ה וכו' ולדעת הפוסקים הג"ל כיון דם"ל דחין עולין חיך חפשר דקיהביק הני שבעה יחירת דסלקי לה לספירת זיבתה דהת ע"כ לריכה שחשבול בסוף ז' וחם כן ליכח שבעה שלמים דהח בלרי לה השעה שעבלה בו חור לשמיני ודוחק לומר דר"ם מוקים לה להברייחה כב"ש דס"ל דביותי לחוד חלי רחמנה ועוד מי דחקו לר"פ לאוקמי הברייחא כב"ש ה"ל לופר דלא סלקו לה מהני שבעה יחירא דקיהבינן לה אלא ששה ימיש ואחיא אליבא דכ"ע והא דאמר ימי לידחה שאינה רואה בהן עולין לספירת ז"נ ר"ל חוץ משמיני כיון שאינו יום שלם ולריכה שמספור עד יום א' להשלים ז"ג אחר י"א ימי לידה א'ו דליחא לדעת הפוסקים הנ"ל - וכשלמדתי הלכה זו דפרק הפפלת הרגשתי ג"כ בקו' זו שהק' המתכר הג"ל לדעת הפוסקים הג"ל דאמאי משמש אור ל"ם לב"ה ודחיתי אוחו די"ל דם ל להגי פושקים הג"ל דשבוע ג' פלקו לה לז"ג אם ילדה נקבה בזוב אע"ב דחסרה לה מקלת מן הגיל פ"ו בשעה שהיחה סובלת בהן ללידתה ולא היה יום הראשון של ז"ג יום שלם אפ"ה עולה לה ליום א' כיון דלא ראחה ממש דהא רמי ב"ח קשיא ליה דאמאי לא נספור שפוסקת בו לז"ג דהא קיי"ל מקלח יום ככולו כדאיתא בדף ל"ג ע"א ואף דלא קיי"ל הכי שמסקתו ט מדל זהם קיי ל מקומי יום שפוסקת בו שולה למנין שבשה ורב ככותחי המרה לשמפתיה י"ל דהיינו דוקה ברוחה ממש הוה דאמרינן דסוף היום נגרד לחחלתו ששה"כ בלה סכלה ללידחה דהיום מדד עצמוחה הוא סהור אלה דכ"ו שלה שכלה אינו עולה המרינן מקצח היום ככולו ועיין ברשב"ח בחה"ח דף קפ"ג ע"ב שכחב דלח חמרינן פוף היום כחחלתו אלם כשחחלת היום גורם שומחה או שהכה אבל כשחין חחלם היום גורם שומחה או שהרה מינו נחשב להיוח גורד אחריו פוף היום וע"ש ואם כן ה"נ שלילפ"ו אינו גורם מומאה אדרבה גורם שברה שמד שכשיו לא היה מהני לה שבילה ומיד בחחלת ליל פ"ן מהני לה שבילם אלא דלריך זמן שעה מועפה בכדי שחסבול ואם כן דבר אחר גרם לה שהים ממחה בהחחלת הנילה דמחוסרת פבילה לא אמרינן שחהא גוררת אחריה כל היום אלא אמרינן מקצת היום ככולו ועולה לספירח ז"נ ועיין בהרח"ם פ' בנות כוחים כנ"ל ברור ליישב דברי הפוסקים הנ"ל :

אבזבם כחרושי הוכחסי מדברי ר"ח עלמו דלא ס"ל כשיטח הפוסקים הג"ל אלא ס"ל דאסי לא סבלה ללידחה אפ"ה שולין לספירח ז"ג מיד אחר ז" לוכר וי"ד לנקבה דלא איחקש לנדה אלא ימי לידה עלמן שהם ז" לזכר וי"ד לנקבה שהם שמאים אפי" לא ראחה בהן האל דאין שולין משא"כ אחר כך שולין אפי" לא סבלה והוא ממ"ש המסרש"ל שם בסוביא דסועה דף ל" ברש"י ד"ה סבילה יחירת וו"ל ומש"ה נמי מיושב אמאי משני שבאחה ביהש"מ דלמא לעולם ביום באחה וכדם"ד מעיקרא והא דק" לן בליר לן חדש דלמא הך סבילה דסוף שבוע לעולם ביום באחה וכדם"ד מעיקרא והא דק" ל כד"ל לן מדא דלמא בעליון בשם החום" כמו שפירשתי וכחב עוד שרביני חם חירן משום דצ"ה ע"כ לא חשיב חדא בשבוע אם כן לדידיה בליר חדא מחובר עוד שרביני חם חירן מחום דצ"ה ע"כ לא חשיב חדא בשבוע אם כן לדידיה בליר חדא חיובתי בדשביל המוף שבוע קחא לא שיכא אלא בראחה בביהש"מ וכטירם" להדיא לקחן חיובתיה להשיב להדים שבוע הלחל לא ידעחי מה חיובתא אף שרש"י כ"כ וכי בכרא לוברא קרמים דלים שורים לפנינו וכן מבואר מחום" למכ"ד וה"ל להחום בגליון דאפי כשבאחה ביום אי בדקה עומה באוחו יום ומלאה שהורה דאי אין בדיקת סוף שור משרה בחירה לא אין בדיקת סוף שור בשניה בשורה לא אין בדיקת סוף שור שפירה בא היה מפנירה לא היה מקבה לבוח ישראל אא"כ יבדקו בעליית עמוד השחרים לפנינו לא היה מקבה לבוח ישראל אא"כ יבדקו בעליית שמוד השחרים לפנים להיה מקבה לבוח ישראל אא"כ יבדקו בעליית שמוד השחרים לפנים לה היה מקבה לבוח ישראל אא"כ יבדקו בעליית שמוד השחרים לפנים להיה מבוחר בדקף בוום היום ומצאה שהחרה מישרים לפנים לה ביו ונדקו דבריהם :

אך לדברי הפוסקים הג"ל ק" דמחי מידן ד"מ משום דב"ה ע"כ דלח קחשיב חדם בשבוע וכו' הא לדעת הפוסקים הג"ל לא קשיא כלל לנ"ה סוף שבוע קמא לשכלא כיון דהשחא מוקמינן שבאחה לסנינו ביום והיא לא שבלה עד הלילה דהא ב"ה שבירא לה פבלה אל מבלה עד הלילה דהא ב"ה שבירא לה בגלה אל פבלה אל לנ"ה הא ב"ה שבירא לה ביותי ושבילה חלי רחמנא וא"כ אף שעברו ימי הלידה קודם שבאחה לפנינו אפ"ה א"א למיחשב ליום הראשון משכאה לפנינו לספירת ז"ל כיון שלא שבלה והדרה הקו' לדוכחה דה"ל לאוקמי ליום הראשון משכאה לפנינו לספירת ז"ל כיון שלא שבלה והדרה הקו' לדוכחה דה"ל לאוקמי כיון שלא שבאחה לפנינו למפירת וקחשיב ב"ש הך פכילה דסוף שבוע קמא חוף ל"ה לסבילה ואי

משום דב"ה ע"כ לא חשיב חדל בשבוע ז"א דאף לב"ה י"ל דחשיב חדא בשבוע אלא דלדידיה א"א למיחשב שבילה דסוף שבוע קמא דלדידיה ליכא שבילה בשוף שבוע קמא א"ן דכ"ח לים

ליה כסברת הפוסקים הנ"ל אלא ס"ל דדוקא ימי לידה ממש שהם ז' לזכר וי"ד לנקבה אפ"ם דאינן עולין דאהקשי לנדה אבל אחר שעברו ז' לזכר וי"ד לנקבה אע"פ שלא שבלה עולין : שוב ראיהי בבאורי מהרש"ל להסמ"ג שכ' וז"ל במרדכי כ' שנראה להצריך כל יולדם ב' סבילות לפי' ר"ח אחת לאחר ז' לזכר או לאחר י"ד לנקבה כדי להשלים ימי לידה ואח"כ מוכל לספור ז"נ ופובלה ומוחרה לבעלה אבל כל זמן שלא מבלה אחר לידה כל הימים קרוין ימי לידה דקיי"ל כרב דאמר מעין א' הוא וההורה טיהרהו ועימאהו לב"ה דם יולדת שלא מבלה מטמחה לח ויבש ח"כ הכל קרוין ימי לידה עד שחביבול ע"כ וחני הומר שחימח הוח בעיני הלא כתבו החום' להדיא בשם כ"ת דהיולדת דאפי' לא עבלה וספרה ז"נ ואח"כ ראחה דאינה סוחרת וק"ו בלא ראמה כלל שיכולה לספור בלא פבילה וכמ"ש הספר לעיל ע"כ וא"ל דמיירי בטבלה אחר ימי הלידה אלא שלא טבלה אחר ז"ג דא"כ אפי' דם לא היה מטמא ולשיל כ' אבל דם עלמו מטמא וק"ל וכן כל הפוסקים לא הזכירו ולא נהנו כן עכ"ל הנה עיקר ראיימו מן הסמ"ג שם אבל מן החום' הין ראיה די"ל דמיירי בדטבלה ללידחה אלא בלא מבלה אחר ז"ל לזיבהה וכת ש הוא עלמו ומ"ש ההום' שם ז"ל דאפי' ב"ה דמשמאין לח ויבש מודו דעלהה לה ספירה עכ ל קאי אמ"ש לעיל דהא המר הכא דכי ראהה וכו' ואהה מביימו דאפי' ב"ה מטמאין לח ויבש מ"מ מודו דעלהה לה לסש כה ומשוני' דהכא אין כאיה לדידן ויעלה ספירה אפיל בלא פבלה ללידתה דהא בסוגיא זו מיירי בלא טבלה נובום דסוגי' זו ס"ל דימי לידה שאינה כואה בהן עולה לספירת ז"ג מש"ה לא זריך טבילה אבל לדידן אליבא דר"ת דם"ל דקיי"ל דיתי לידה באינה כואה לינה עולה י"ל דלריך טבילה קודם בפירא ז"ל ופכק ר"ח נ"מ לדידן היכא דעבלה אחר לידחה ואח"כ בפרה ז"נ דמהני אפי אם ראתה אח"כ דם טוהר אלא טיקר הוכחח מוהוש"ל הוא מלבון הסמיג במסיים אחר דין זה שאם ילדה בזיב וספרה ז"נ ואח"כ ראהה דם טוהר דעלהה לה ז"נ אבל דם עלמו מעמא מוכח דעיירי בלא מבלה ללידחה ואפ"ה ס"ל דעון לה ז"נ וח"ל דהסת"ג ס"ל דלא כר,"ח אלא כשיעה הכוסקים דפסקו דימי לידה באינה רואה כהן עולין לספירה ז"ל מג"ה ס"ל דעלו לה לנקיים אע"ס שלא עבלה ז"א דהא כ' השמ"ג אח"ז דבלרסת נהגו כדברי ר"ח הואיל ונסק משומיה וא"כ לא ה"ל לפיסתם לעיל להתיר דעולין לה לז"ל הע"כ בנאתה אחר בפירחה דם עוהר אבי' לא מבלה א"ו דליהא לדברי המרדכי אלא דאף לדברי ר"ח א"ל ב' מבילות אבל מדברי ההוש' אין הוכחה דיש לדהות דתיירי בטבלה ללידתה וכן נראה לבאורה מלבון התום' פס שכתבו וז"ל דהת אמר הכת דכי ראתה בשכוע ג' דלה במרה הע ג דדם פמח הוח כ"ש דרחיות דם פוהר אינה סוחרת עכ"ל ואי דתיידי בדלה עבלה ק' תה עדיפוהא דדה טוהר תהא דרחתה בשבוע ג' דהא נמי דם עוהר הוא אלא שכיון שלא פבלה הוא מעמא לה ויכש דהא אק קייל כרב דמעין א' הוא א' ו בדעבלה מיהו י"ל דלעולם מיירי בלא עב ה ואפ"ה כהבו דב ש ד"ע דהא כיון דסוני' זו אולא אליבא דלוי דס"ל ב' מעי נוח הן והכא מיירי בבובעת ממעין עמא וא ב שפיר כ"ש הוא דכיון דאפי׳ בשופעת ללוי לה בחרה אע"ג דדם ממל הוא ור"ל דלא מהני לה סבילה כ"ז, ששופעת ללוי דממטין שמא אהיא וגורם טומלה אפ"ה אינה בוחרת כ"ש דם עוהר דאע"ג דמטמא לח ויבש לב"ה כ"ז, שלא שבלה מ"מ מהגי לה טבילה אע"פ שלא ססקה מלראות לדידן דקיי"ל כרב דחמר מעין א' הוא וכן נכאה דמיירי בדלא פכלה דאי בפכלה מהיכי סיתי דיסתור כיון דאף הדם הוא פהור ולמה לריך ר"ה ראיה לזה דאפ"ג דדם קושי נסי שינה משמחה אפ"ה סוחר ליומי לשימח הרחב"ד ושיצחו וכתש"ל מ"מ כיון דחינו סוחר אלח ליומו והכא כיון דספרה הא ספרה וכמש"ל א"ן דמיירי גדלא טבלה ועוד שכבר הוכחחי מדברי כליון הן' דר"ה ס"ל כסברה המרדבי והנ"ת דמלרכי כ' עבילות וא'כ ע"כ לריכין אנו לפרש דברי החום' כאן בבם ר"ח דמיירי נמי בלא עבלה וכיון דר"ח שממנו יצא הוכאה זו דה!כתה כחביי דחין יתי לידה עולין לספירה ז"נ ס"ל דלחתר שעברו ז' לוכר וי"ד לנקבה עולין לספירת ז' נקיים הע"ם שלא טבלה א"כ אין לחוש מה שההתירו הפושקים הנ"ל והוסיפו על דבריו כיון דר"ח גופה לא ס ל הכי ואין לדהות דברינו הג ל ולומר דהכוגיא דהכא האלא אליבא דלוי לקמן דם"ל דמף לב"ה לאו ביומי ומבילה חלי רהמנא אלא משום דשבר ב' מעיינום הם דן"א דא"כ יהיה כל השוניא דהכא שלא אליבא דהלכחא דהא קיי"ל כלב כדפסק החם בגמ' וללוי בלמ"ה לק"ת מברייהא דהכא דאיהו אמר כמנא דשוין וכדמשני ההם על הו' אהרימי לפ"ז אין לנו שום פעם להומרא זו שנהגו בקלח מקומוח ואי משום הא דכ' האנודה שהעעם פן ישכחו העוגה רת' לזכר וס' לנקבה כבר כ' הע"ז דליכא למיחש להכי לפי שאין דין זה טהג בזמנינו לפי שחין אנו בועלין על ד"ע ומה"ע השמיטו דין זה בש"ע וכ"כ מהרש"ק בספר תפארת שמואל בהגהותיו על הרא"ש לתם' נדה וכ' במצוה לבשל המנהג הגם שי"ל דמ"ש המהרש"ק דמצוה לבטל המנהג לא קאי אלא לאלו שנוהגים להמהין לזכר ששה או שבעה שבועות ולנקבה ע' בבועות בהיא חומכא בלא פעם וריה שמחמירים ביוהר בזכר להמהין מלסבול אף אחר מ' יום ובנקבה מקיל ן לפבול קודם מ' יום בהא הוא דכ' שיש מלוה לבפל המנהג אבל אוחן שנהגו להמחין מ' נוכר ופ' לנקבה י"ל דס"ל כמ"ם הרמ"א דאין להחיר במקום שנהגו להחמיר מ"מ מרים דבריו שב" ומזה בא מנהג של שמות שהנשים אין מובלות אחר זכר פחוח וכו' כדי שחפבור הלילה אסור וכו' ושעוח הוא בידם כי דוקא לאותן שבועלין על ד"ם נחסרה חותו הלילה וכו' מדקרי ליה מנהג זה מנהג של שטוח ושפוח ח"כ מ"ם בסוף דבריו דמלוה לבטלו קחי נמי לעיקר המנהג שנהנו ביש מקומות ומ"מ מי יבח חחר הברעת רמ"ח ז"ל שחין להחיר במקום שנהנו להחתיר אבל מ"מ אין להטיל עונש על העובר ע"ז וכמ"ב המ"ז אם לא במקום שהוא מוסכם להחמיר בין כולם אבל במקום שקלח נהגו להקל אף שמקלה מחמירים הוי כאלו אין כאן בום מנהג דהא בלא"ה הרמב"ם לחב לבטל המנהג לגמרי וה'ה בתקום שחין נוהגין להתחין עד חחר ת' לזכר ופ' לנקבה רק שתתחינין חחר נקבה ע' שבועות או פחום באומן המקומות וודאי יש להחיר שמעבול מיד אחר שמשהר כיון דחזים דלא חשו לחומרא זו שהחמירו ביש מקומות אלא שהחמירו בלא טעם כמ"ש המהרש"ק מש"ה יש לבעלו ואף שיש לותר שטעמם במקומות ההם הוא משום הא דכ' הריב"ש הביאו בב"י וז"ל אם נהגו זה לנדר וסרישוח וכו' אם משני נקיות שבאותם הימים דמים מלוים בהם וכו' עכ"ל לפ"ז י"ל ששיערו ע"ס אומד דעת שעד מ" שבועות הדמים מלוים בהם ולא יותר וכה"ג בזכר חמשה או ששה שבועות מ"מ מאחר שהמנהג הזה אינו כהוב בשום ספר משפרי הפוסקים והרמ"א יו שבים בפושנו עו מ שומה שימות איז יוד יו כל כנו בפיל ושפר ישופקים ואלתית ז"ל לא הבילו אין לחוש לו אח"ז ראיחי במע"מ דף ל"ג שכ' כן בהדיא ע"ש שכ' עוד שממים למכהג זה: עוד כ' בע"ז דאף במקומות שנהגו להחמיר מ"מ במפלח אין מנהג בשום מקום להחמיר וכ"ר בשו"ח ח"ל סי' ח' וכ' שם הטעם דמ"ל שמטם החומרא הוא לפי שהדמים מצוים בהם כמ"ם הריב"ם וראו שאין דמי המפלה מרובים מש"ה לא החמירו במפלח עוד כ' הניעם שני כיון שלכל הפעמים מנהג זה אינו אלא חומרא והרחקה יחירה ראו הנשים להחמיר ביולדם ולא במפלח כי רוב יולדוח מניקוח בניהם ואין באיחור הסבילה שום ביפול פו"ר ולא הוי ליה חומרא דאמי לידי קולא משא"כ במפלח שיש בו איחור הטבילה וביטול פו"ר לא ראו להחמיר עכ"ד ובם' בה"י חידש וכ' מדעחו דחף במפלח לריכה להמחין מ' גוכר ופ' למקבה ויפול מה שחידש וכ"כ הש"ך בסק"ד דבמסלת ליכח מחן דמחמיר וסגיח לה ז"ג חחר י"ד יום וכ"ג מדברי סמתרונים עכ"ל ובם' מנ"י חמה עליו למה כ' דבעי ז"נ אחר י"ד יום דהא קיי"ל דימי לידה שאינה רואה בהן עולין לספירת ז"נ ולפע"ד נראה דעת הש"ך דס"ל דאומן מקומות שנהגו להתחין מלסבול עד אחר מ' לזכר ופ' לנקבה כ"ל דהלכהא כאביי וכמו שפבק ר"ה דאין ימי לידה עולין לספירת ז"נ וכת"ם בד"ת בשם הפוסקים שהחתירו הואי: ונשק מפותי' דר"ת ולא הקילו במפלח אלא לאחר ז' לזכר וי"ד לנקבה שהספור ז"נ לפי דס"ל דמ"ש הסה"ח והג"מ דכ"ז שלא מבלה מיקרי ימי לידה איגו מוכרח וכמש ל דגא החקש לנדה חלא ימי לידה מחש דהיינו ז' לזכר וי"ד לנקבה מ"מ ביולדח דגיכם ביטול פו"ר החמירו כדעח הפוסקים הנ"ל שחוך יתי מלחת חין עולין לספירות ז"ג אם לא פכלה הבל במפלח דהיכה פו"ר לא ראו

להחמיר בחומרת זו אבל בעיקר ימי לידה שהוח חוד ז' לזכר וי"ד לנקבה חין להקל מף במסלח כיון דלדעתם הלכחם כחביי כנ"ל ליישב דברי הש"ך בזה : ולולי דמסחסינה הוי אמינה מלחה חדהי דמה שנהבו בחומן המקומות להחמיר

ביולדם ולהקל במשלח הוא עם"י מ"ש הד"מ שהבאתי לעיל שהשעם של אומן שנהגו כן הוא משום דסבירא ליה כרבינו חם וסבירא ליה נמי דכ"ו שלא מבלה ללידחה ימי לידה מיקרי ולפי מה שפירש רש"י דמשום הכי ילפינן ימי לידה מנדה דאינה עולה לפפירוח ז"כ ה"ם דדמי לה שאין כאוין לזיבה כמו כדה וימי לידה דאים כאוין לזיבה נפקא כן מדכחיב זוב דמה מהמח עלמה ולא מחמח ולד וכמו שהכאחי לעיל לשונו : ולכאורה יש לדקדק דהה החי דמה דרשינן לעיל למעושי מה שראהה מחמח קושי אבל מה שראחה מחמח שופי ממחה וג"ל דש"ה שרחתה לפני הלידה מש"ה בעינן שהרחה מחמח קושי דחי בשופי לאו מחמח ולד הוא אבל מה שכאחה אחר הלידה אין לחלק דבין מחמח קושי ובין מחמח שופי הכל מהמח ולד הוא וממועם מן דמה ולא מחמח הולד והנה למ"ד אין קושי לנשלים צ"ל דהאי מעומה דדתה ולה מחמח ולד לה קאי אושלים אלה דוקה בולד ממש דליכה למימר דה"פ אין קושי לנפלים שאין אשה מחקשה בנפלים דהא חזיכן דלאו הכי הוא אלא יש קושי גם לנפלים כתו בולד גמור א"ו דה"פ דהין דין קיפוי לנפלים וכן פירש"י בדל"ח ע"א ד"ה אין קושי לנפלים ח"ל הין הנפל תפהר קישוי עב"ל וע"כ דתאן דם"ל הכי אית ליה שום דרשם תו דנתרא גמירא ליה דהאי מעושא דדתה לא אהי למעושי אלא בולד גמור אבל בנפלים אף מחמת הולד ים זיבה לפ"ז ה"ה אחר הלידה נמי ים זיבה דהא חרווייהו מדמה נפקא דוקא מחמח עלמה ולא מחמח הולד וכיון דבנפלים אף מחמח הולד ים זיבה מו אין לחלק בין קודם הל דה לחתר הלידה ומעחה בנשלים כיון דש זיבה אף בימי הלידה תו אין למילף בהיקשם לרדה דהח לח ילפינן מינים חלח תחי דדמי לה שחין רחיין לויבה מש"ה אף בימי הלידה עולין לכך נהגו להקל במשלח וח"ל על דברינו מהח דהנים יש רומה מחה יום וחין זיבה עולם בהן כילד וכו' ופ' של נקבה וכו' ולשימה הכ"ן והרמב"ם והרמב"ן מייכי הך ברייחת בנפלים כמש"ל דו"ח דלשישהם נ"ל דש"ל להך ברייהה יש קושי לנפלים וכל דברינו חינו חלה למחד דקיי"ל חין קושי לנפלים ולפ"ז אפשר ליישב קו' הסוספות שם בד"ה מחי דעתך וכו' שהקש: וח"ת והלת בלת קושי משכחם כל ימיה שלת חהת זכה כגון שהשילה חתר ש' לנקבה וכו' ולפ"ד לק"מ דכיון דם"ל לר"מ חין קוםי לנפלים ח"כ ים זיבה חף חוך ימי הלידה כמם"ל: (ז) אינות חוששת לולד • במשנה ד' ל' בנינו המשלח ליום מ' אינה חוששת לולד ליום מ"ח חשב לובר ולנקבה ולנדה וסירש"י ליום מ' לשבילחה ע"ב ובהב בשו"ח עה"ג סימו כ"ם דמוכה מדברי רש"י חלו שאנו חושבין מיום טכילחה הכמוכה ולא חישיגן בנחטברה מקודם לכן אנ"ם בבא עליה בעלה מקודם וטעמא כיון שראחה נדה קודם שירדה לשהר א'ע הוא בירור נמור שלא נתעברה מקודם לכן דהם נתעברה שוב לא הראה נדה ממילא מוכח בולד זה עדיין אינו בן מ"א יום ופסק כן לה!כה ובשו ח שבוח יעקב ח"ד הק' ע"ז הנחון מוהר"י מילר דהת קיי"ל דהין מעוכרה משולקת בדמים רק אחר הכרם העובר שהוא ג' חדשים ומש שהשיב ע"ז בעהמ"ח הנ"ל לא עמדתי על כוונחו שנכאה מדעחו דם"ל דה"ע דבעינן הכרת העובר דאז נהברר שהיא מעוברת אבל קודם לזה מנא ידעינן שהיא מעוברת אבל לעולם מיד שנמצברה היא בחוקת תפולקת בדמים והא וודאי ליחא דהא אמרינן בנמרא ד"ם בעי מניה כ"י מר"ז ראמה ואח"כ הוכר עוברה מהו כיון דבעידנא דחואי לא הוכר עוברה משמיא או דלמא כיון דסמוך לה חואי לא משמיא א"ל מידי הוא שעמא אלא משום דראשה כבד עליו ואבריה כבדין עליה בעידנא דחזאי אין ראשה והבריה כבדין עליה ע"כ מכואר דאשי נהברר שמעוברה היחה אפ"ה אתרינן דעלולה לראוח כ"ז דאין ראשה ואבריה כבדין עליה וכ"כ בס' כו"פ וכ"ח דש"ה שהדם לפנינו וחזינן דחינה מסולקת בדמים עדיין מש"ה מממח למפרע מצל"ע ואתריכן כיון דהשתא חזאי משום דעדיין אין ראשהואבריה כבדין עליה ה"נ א"ל דמאחמול חזאי משא"ל מן השחם אמרינן דמיד שנחעברה היא משולקת בדמים ז"ח מדחמר הש"ם פידי הוא טעמח וכו' משמע שהעעם הוא הל דבעינן הכרח עובר אינו אוֹם משום דראשה ואבריה כבדין עליה ולא משעמא כדי שיהכרר לנו שהיא מעוברה ועוד הם דספק בן מ' לרחבון מו בן ז' לחחרון מי מיהם להם לם הוי מישתתם בשום דוכחם לאשמעינן באם ראחה בינחיים דאמרינן שמן האהרון הוא א"ו כ"ז שלא הוכר עוברה אינה בחזקת תשולקת וכ"מ עוד מכתה דוכתי במבילחין ומה שפירש רש"י ליום מ' מבילחה אפשר דמיירי בטבלה אחר הלידה דוודאי לת נחעברה מקודם ובא לאפוקי שלא לפרש התחני' כתו שבירשו החום' הברייתה במשכת כריחות ד"י עוה שכתבו שם ד"ה ביום מ' ל ניכת הזכר וכו' וח"ל אף שאין יכולין לידע יום ארבעים ליצירה והלא ש"ו שוהא לקלוע פעמים עד ג' ימים ומיהו שמואל היה בקי כדאמריען פ' המפלח וכו' וכ"ל וכ"ם בומן החוא דברייחא שהיו בקיאים וכ"כ מהרש ק שם וא כ אם הרלה לפרש המחני' דהכא נמי הכי המבלח ליום מ' היינו שאנו מכירים בו שהוא יום מ' ליצירה וז"א דא"כ אמאי אני בסיפא ליום מ"א חשב לזכר ולנקבה ולנדה אמאי חשב לנדה הא וודאי ולד הוא וכבר הרגיש בזה בחה"א דף קש"ו ע"ב וכהב דםעמת דשמת לח נקלם הזרע עד יום ג' וכ"ז שלח עבר מ"ג יום חשב לנדה ע"ם ואם כן פי מיירי הכא בבקי ומכיר שהוא מ"א יום מחחלת יצירה א"כ קשיא אמאי חשב נידה מש"ה כהב רש"י דמקג" לא מיירי בבקי ומכיר אלא מעא טבילהה הוא מ' יום ומש"ה בסיהא חשב לנדה דשמא לא נקום הזכע מיד או דמיירי שבעל אח"כ הרבה פעמים ומש"ה חשב לנדה דשמא לא נחעברה בביאה ראשונה שאחר העבילה ות"ת חשב לזכר ולנקבה מססק דשמא נחעברה מביחה רחשונה שחחר השבילה חבל לפולם דמיירי בגווני דליכח לספוקי שמח קודם הטבילה כבר נחעברה וכת"ש ותה שתביח בפ' עה"ג רחיה מדברי הרתב"ם חין שום רחיה ע"ש: (ה) אבל חוששת משום נרה כ' הנ"י וז"ל כ' הרשנ"ח נח"ה דכל שמשלת נפחות מת"ח מים בעלמת הוח ולים ליה פה"ק ורחיה מדחמרינן ס' ד' מח"כ ולד דנמר לורחו מיפחח ספי פחוח מכן מ' לא מיפחם מפי כלומר ואפשר ליה כלא דם וכן דעח הרז"ה אבל הר"א חולק ואמר דלא נרט מחחיכה דמטמא ר"י משום פה"ק ועוד חניא קשחה כ' ולשלישי הפילה וא"י מה הפילה ה"ז ספק זיבה ספק לידה וכו' אלמא המפלח רוח א"א לה בלא פה"ק ואי משום ההיא דם"ד מח"כ שינויא היא ואשנוי לא סמכינן וראוי להחמיר כדבריו והלכך אם קים לה דקודם מ"ח הוא אינה חוששת לולד אכל מ"ת חוששת משום נדה עכ"ל וכ"ה בם' חה"א מלשוטו זה מבוחר שכך הוח מפורש שם בנמ' ולד דגמר לורחו וליחח בגמרת שלשנינו שום זכר מזה ובס' בדק הביח וכמ"ה כחבו שהוא נמרא בפ' אמרו לו וגם שם לא נזכר מזה כלל ולכאורה שהרב אחא משבחא הוא שמחלק כן כמבואר בהרשב"א שם ובס' בעה"נ דף ג' מ"ב למד כן מהא דפ' ד' מח"כ דף י' דאמרי' שם אחר הרא מחרץ לה ביום מ' ליצירם זכר וביום ש' ליצירת נקבה ור"י היא וכו' ומקשה החם קיפוק ליה דשתאה היא משום נדם ותשני בלידה יבשתח ח"ה תחי למימרת מ"ד ח"ח לפה"ק בלח דם קנו"ל דחפשר לפה"ק בל"ד וקשים ליה לכ"ח משבחה חיך מוקמי לרבה המחניחה דחפשר לפה"ק בל"ד הה רבה הים נים בפ' החינוקח דח'ח לפה"ק בל"ד חפיי בנפלים שלכך מחלק ר"ח בין נפל שנגמרה נורחו לבין נפל שלח נגמרה נורחו כגון חוך מ' שחון לו סה"ק לכ"ע וכ"מ מהרח"ש ר"פ המפלח שרחים ר"ח תשבחת היח מההיח דלעיל וכ"מ לכחורה כם' בעה"ג שם ע"ש וכ"נ מן הסמ"ג חבל מלשת הרשב"א משמע שכן הוא בגמ' בהדיא ול"ל שכן היה נירסתו שם וכ"מ בחדושי רמב"ן בדף כ"א ואם נדחוק דגם הרשב"א כוונחו כמ"ש דר"ל דמוכח שם אבל אינו מבואר בהדיא הגם שאין לשונו מודה כן ז"א דא"כ קשה דלמה ליה לדחות דברי ר"א משבהא משום דשיעי הוא ואשנוים לה סמכינן עדיפה ה"ל למימר דרבה לה ס"ל הכי חלה דמוקי להברייחה דם"ל כפ"ד אפשר לפה"ק בל"ד אבנ ניה לא ם"ל הכי וכמ"ש הרשב"א שם בעומו דף קפ"ה ע"א שאין להוכים מהח דפ' ד' מח"כ דקיי"ל חפשר לכה"ק בל"ד די"ל דחד מן תנחי דם"ל הבי תני לה אבל אנן לא קיי"ל כווחיה וכ"ל מדברי הראב"ד בס' בעה"ל שדחה מפנים זה דברי ר"א משבחא מכי מכן כח קיית פוסים זכל שושר אל מש"ם שם ודברי התום" בכריתות שם ל"ע שכתבו שם ע"ם שהיה להם בירספ חתרינה בש"ם שם ודברי התום" בכריתות שם ל"ע שכתבו שם ז"ל

ז"ל קפ"ל פי' דאפשר לפה"ק בל"ד והכי פסק בשאלחות דר"א מהאי דהכא וכו' פכ"ל מלשונס בשם מוהרש"ק דהאי אחר שכ' הרמב משמע שהשאלחות פסק בכ"מ דאפשר לפה"ק בל"ד ולפי מ"ש השוסקים הג"ל בשמו לא פסק כן שמהעכב השלים אחר הולד כ"ג יום ו אלא בנפל שלא נגמרה עורשו וגוף השאלחות אינה חח"י כעת לעיין בו: (מן) או שפיר פכ"ד גם הרשב"ן בהלכוחיו פ"ז ד"ע

אלם בנסל שלם נגמרה עורתו וגוף השאלחות חינה תח"י כעת לעיין בו: (מן) או שפיר עיין בפי' הרע"ב פ"ג דמש' בכורוח מהו שפיר: (ד) או חתיבת · בפו"ח מע"ל סי' מ"ו כ' לפקפק בדין זה בשם הגאון מהרא"ב ואין לחוש לדכריו אחר שכל הפוסקים כחבו דין זה בלי שרם חולק דכ"ע פ"ל דחם חין בו עום חין לחום לולד וחם שרנה בעה"מ הג"ל לוחר דהבב"ל חולק חזה לא פיין ברשב"א בארוך ובקצר ששסק להדיא דאם אין בו עום אין מושצין לולד וכ"כ הב"י בשמו ומה שרצה הגאון מהרא"ב לפרש הא דאר"ב אם יש בה עום כו' סיינו לפנין סומאת לידה לישב לוכר ולנקבה אבל אם אין בה עלם ספק סומאת לידה והיינו שיתו לענין פותחתו דידם נישב לוכר וננקבים חבר חם הין כם ענם ספק פותחת כירם והיינו שחשב לזכר ולנקבה ולנדה פ"כ הוא עד כל הפוסקים ובפלה דעחו נגד כל הפוסקים והגי רבווחא ועיין מ"ש בסמוך: (יא) ואם כלו ז"ג יוש לדקדק בכל הני שהוא ספק ולד אמאי תשב לנקבה הא קשה קושית תום' שהקשו בדף כ"ז ד"ה חומר ב' ולדוח דלא ה"ל לישב כ"א לזכר דהת פ"ם הות ספק שמת חינו ולד ותח"ל ולד שמת זכר הות וע"ז חירט דמ"כ תם חרתה ביום ל"ד וחחזור ביום מ"ח חיכח למימר נמי חימור לח ילדה כלל והני במ"ח ש"י כנגד יום ואפי' מיכח ולד אימור נקבה ושחי ראיוח דם טובר הוא וא"א בחרווייהו למיזל לקולא דסחרי אהדדי אזליט בחרווייהו לחומרא שכ"ל וכ"ב החום' בב"ק דף י"א ע"א דכ"ז ניחא מדינה דש"ם שהיו בופלין של דם פוהר משה"כ לדידן דהין בופלין על דם פוהר ועוד דהפי' במקום שנהגו לבעול על דם פוהר מ"מ לחחר שנחפשפה חומרת דר"ז ויושבת ז"נ על כל דם שפים רוחה וליכם שומרת יום החידנה כלל לם שייך תי' חום' דיבה להקל חם חרחה יום ל"ד וחחזור והרחה יום מ"ם שלה חהם אלה שומרת יום ום"כ הדרה קושי' התום' לדוכתיה דהחידנה לא חשב אלא לוכר הא איכא ס"ם וא"ל דהאי ספק שמא אינו ולד לאו ספק מעליא הוא לפי שהוא ספק הבא מחסרון ידיעה דז"א דאכחי קשיא לשיעת הפוסקים שכתבו דספק חסרון ידיעה שהום לכל העולם שפיר מיקרי ספק וכמש"ל בפי' ק"ן וח"כ ה"נ הח ספק הוח לכל העולם שאין שום חכם בזמן הזה שהוא יכול לומר שהוא בקי בזה ובפרס בספק שסיר שאף בזמן הש"ם נחמעם הבקיאות כדאמריט מעולם לא דכו שפיר בנהרדעא ואין לחרץ דכיון דקודם שנחפשטה חומרא דר"ז וגם בזמן שהיו בועלין על דם פוהר לא הוי ס"ם והיו לריכין לישב לנקבה מספק גם עחה שנתפשמה חומרא דר"ז ונהגו שלא לבעול על דם עוהר לא לההל סבלו עליהם הלא להחמיר וכמ"ש הם"ז בכה"ג סי' שמ"א והבחחיו לעיל בסי' קל"ב לזהו דוחק ועוד דאכחי קשיא לשימח הב"ח והש"ך שם דלא ס"ל הכי ועוד דהס"ז לא האמר החם אלא שאין בנו כח להקל מה שהחמירו בזמן החלמוד ועיין מש"ל בישובו משא"כ בחומרא דר"ז שכבר נחסשמה בזמן החלמוד ואף שהרא"ש כ' כפ' החינוקח דבימי רבא לא נחסשמה חומרא דר"ז ככ"ת מ"מ בחר רבח כבר נחפשפה ככ"מ גם הוח פוחר דברי שנמו כמ"ם המע"מ שם ועוד חומרא דר' כבר היה מקודם וכמש"ל סי' קל"ב מיהו למ"ש החום' דף כ"ע ד"ה חשב לזכר וכו' וז"ל ומיהו בסועה מחמרים חע"ג דחיכת כמה ססיקי וכוונחם דה"ה הכח חע"ב דחיכת ספקת ראוי להחמיר וכ"ל מפירש"י בדף כ"ז ד"ה חומר ב' ולדוח דס"ל הכי דמחמרינו אפי היכח דחיכה ס"ם לפ"ז י"ל דפוסקים חפסו חום׳ זה מיקר ועיין מה שחכחוב לקמן בזה לא עלתה לה מבילה וכ' הש"ך ומשמע במפלח ליכל מאן דמחמיר להגריכה פ"ל ויס וכבר כחבחי לעול כמ"ש בם' בה"י ויס וכבר כחבחי לעיל דהכי סבירל להו לשאר האחרונים ז"ל ודלא כמ"ש בם' בה"י להחמיר אף במפלח ממקום שנהגו להחמיר בשאר יולדם ועיין בספר מעיל צדקה סימן הג"ל שפסק ג"כ דלא כווחיה:

עוד כתב הש"ך שם וז"ל ונראה דגע"ל יחמיר לפרוש ממנה ליל מ"א וליל ש"א משום ספק זכר או נקבה ע"כ וכבר כתבחי שהס"ז כ' דהאידוא שאין בועלין ע"ד עוהר אין לחוש לזה וכן הסכימו שאר האתרונים ובלא"ה מוכח משמעתא דמועה דאין לחוש מספקא דא"ב איך השמש אור ליום ל"ה הא איכא למיחש שמא ליל מ"א או פ"א הוא:

ברוב הרמב"ם ש"י מהלכות א"ב הפילה חתיכה לבנה אם נקרעת ונמנא בה פנם ה"ז שמחה לידה עכ"ל לכחורה נכחה דם"ל שחין בדיקח זו חובה והוא סייעחא להנחון מהרח"ב שכחבחי בסמוך דם"ל דאפי' בלא נמלא בו עלם סמאה מספק א"כ בדיקה זו אינה אלא להקל פליה שאם חתנא בו פנם ממאה לידה וודאי יהבינן לה ימי פוהראך המ"ת כ' שם דאף בנמנא בו עלם אין לה ימי סוחר ועוד דלתה לא יהא בדיקה חובה כא נ"מ לענין קרבן ונאכל ועוד קבישות וסת ועוד דלשון הברייתה דחני קורעה משמע שהוה חובה וע"כ דהרמב"כ למו דווקא אם קרשה אמר אלא לריך לקרשה ועל דברי המ"ח יש לדקדק מ"ע כ' דלא יהביע לה ימי מוהר הא כ' מלחא במעמא לה ימי מוהר הא כ' מלחא במעמא משום דחיישינן שמא הרחיקה ימי לידחה אבל הרמב"ם שהשמש דין זה ולא כחבו כמ"ש משום דחיישינן שמא הרחיקה ימי לידחה אבל הרמב"ם שהשמש דין זה ולא כחבו כמ"ש המ"מ בעלמו מזה נכחה דלח ס"ל להחי חששה דהרחיקה לידחה לפ"ז למה לה יהיה לה ימי סוהר וחששר דם"ל כמ"ש הרחב"ד דחיישינן שמה מגוף חשום בה מיהו חינו מוכרת דהרמב"ם יסבור כווחים אלא י"ל דס"ל כהרשב"א שהשיג על הראב"ד בזה בחה"א וע"ש: (יב) ולד חי -משום דבחיות חליא מלחא דהא דחלים השלי בולד משני שאנו אומרים קרע ולד להשליא ויצא כמ"ש הרמב"ם והרשב"ח ובחי הוח דחיכת למימר הכי ולח במח ב"י: (רך) עד ב"ב יום -כ"כ כל הפובקים וקשם לי הא אמרי' בגמרא דף כ"ז מ"א אמר רבה בב"ח אר"י מפשה וחלו השליא בולד עד כ"ג יום וכו' אמר ר"א בר"י דר"ע אר"י מעשה ונשחהה הולד אחר לחבירו ל"ג יום וכו' הניחה למ"ד יולדה לם' יולדה למקוסעין משכחה לה וכו' אלה למ"ד יולדה לם' אינה יולדת למקוסעין מא"ל ומשני איפוך שמעחא ל"ג לשליא כ"ג לוולד ע"כ וא"כ הא מסקיע דל"ג יום חולין לשליא וא"ל דכ"ז למ"ד דא"י למקוסעין משא"כ למ"ד דיולדת א"ל לומר איפוך דהא אנן קיי"ל כמ"ד יולדת להשטה א"י למקוסעין ועיין באה"ע סי' קג"ו וא"כ לדידן צ"ל איפוך ול"ל ע"ם מ"ש החום' שם דסוגיא דידן ליח ליה הא דרבה בר חוספאה דלדידיה אנ"ל משכל ואם קיי"ל כדרבה בר חוספאה וכמבואר בהרמב"ם פס"ו מהלכוח א"ב וכ"ה בש"ע אה"ע שימן ד' אם כן לדידן אין לריך לומר איפוך וק"ל: (אדן) אבל אם הפילה גפל -כ"פ הרמב"ם והר"ן והרשב"א דלא כרש"א שסירש דהא דלאמרינן דף כ"ו ע"ב אין חולין את כ"פ הרמב"ם והר"ן והרשב"א דלא כרש"א שסירש דהא דלאמרינן דף כ"ו ע"ב אין חולין את השלים חלם בדבר של קיימה כם לחסוקי שחם הפילה דבר שחין רחוי לכריים נשמה כגון ביכך א' באמנע או גוף אפוס או כמין בהמה חיה ועוף אבל הפילה נפל הראוי לבריים כשמה אפיי לא כלו חדשיו כיון שכיונא בו מחקיים חולין בו השליא ועיין בחידושי רשב"א ובב"י שנהנו פעם למה לא סירש"י כשאר סוסקים לענ"ד נראה דם"ל לרש"י שיש חילוק דכ"מ שנא' כן קיימה פירושו (שהין) כיונה בו מחקיים ורחיה מהה דחיחה ד"ח ע"ב ח"ר הרי שהיחה בחוקם מעוברת וראחה דם ואח"ל הפילה רוח או כל דבר שאינו של קיימא הרי היא בחזקחה וד"ש וכו' ורמינהו קשחה שנים ולשלישי הפילה רוח או כל דבר שאינו של קיימא ה"ז יולדת בזוב וא"ח לידה מעליוחה הום קושי סמוך ללידה רחמנה סהרי' וקשה דמחי ק"ו דלמה ס"ל להאי חנא אין קושי לנפלים ולא עדיף הפילה רוח משאר נפלים אע"כ ל"ל דהמקשה הוכיח דם"ל להאי חנא יש פושי לנפלים מדחני או כל דבר שאינו של קיימא דפירושו שאין כיוצא בו מהקיים וחידוק מיניה הא אלו היה כיולא בו מחקיים אפי' נפל לא הוי יולדת בזוב מוכח דם"ל להאי חוא ים קושי לנפלים ואי הפילה רוח לידה מיקרי אמאי הוי יולדת בזוב מש"ה מקשה הש"ם שפיר לפ"ז מוכח כרש"י דכ"מ שחמר שחינו של קיימה פי' שחין כיונה כו מחקיים ואחר העיון נ"ל שחילוף גרסאות יש כאן דהרשב"א וסיעתו היה להם גי' אחרת אין חולין את השליא אלא בבן קיימא כנראה מחה"א ובחדושיו וכ"ג מחדושי הר"ן אבל לפי גי' שלפנינו והיא גי' רש"י דגרסי של קיימא וודאי אין לסרש כ"ח כפירש"י ובפור שכ' וז"ל בד"א ביולדת ולד של קיימא וכו' סחם ולד הוא דבר הראוי להחקיים דאל"כ לאו ולד מיקרי וכשהוא אפר של קיימא ממילא מבואר שהוא עלמו מחקיים:

באדה שהקשה כב"י של הרמב"ם שכ' דמולין השליא בולד אחר כ"ג יום הא בגמרא לא אמרו אלא כ"ג יום מש"ה כ' דכ"ג יום דאמרו בש"ם היינו בלא אומו יום של יזיאמ השליא וזה שכ' הרמב"ם אפי' אחר כ"ג יום ר"ל כ"ר יום עם יום יזיאת השליא וכם' חפל"מ כחב

בשם מוכרש"ק דהתי תחר שכ' הרמב"ם ג"ל תחר בליר"ם מחם התי' ופחח מחם החי"ח ור"ל שמתעכב השלים תחר הולד כ"ג יום ומעחה י"ל דהני כ"ג יום עם יום יציתת השלית הום עכ"ד גם הרשב"ן בהלכוחיו ע"ז ד"ם כחב כלשון הרמב"ם:

כתב ההפנ"א בחס"א דאנן האידות אין אנו בקישין מהו גוף אמום ובברי' של כ' שדראות ובכולן שמאה לידה מספק דהא און לא יהבינן לשום יולדח ימי מוהר א"ב אין למוש שמחוך חומר יבא לידי קולא אלא שהראנ"ד שבר אף דאנן לא בקיאין באורח הוולדוח מ"מ בגוף אפוס אנו בקיאין ועיין מ"ש בסס"י זה והרשב"א בחס"א כ' בשם הראב"ד שהקשה דמ"ש במפלח חיבה לבנה ויש בו עלם דאמו ממאה לידה ומ"ש בהמפלח יד שאינה חסוכה דאמרינן מגוף אפוס בא וחי' הא דבעינן חחוכה דווקא לענין קרבן וואכל הוא דבעים אבל לענין פוחאה בכל דהו ממחאים משום לידה והרשב"א השיב ע"ז דלק"מ דשאני יד שאינה חחוכה דאינה שלים מבוד מ"ז דלק"מ דשאני יד שאינה חחוכה האים לפניע ליכא רישוחא והשצר כתב דכל מה שהפילה אפי' ושמו אמום אמו ממאה לידה ובהמפלח יד ורגל כ' ג"כ דאמו ממאה לידה וכ' הב"י דמה שלא כ' הפור דבעים דווקא יד חחוכה לכי דפ"ל כהראב"ד דלא אימתר דבעינן חחוכה אלא לענין קרבן וואכל ולא ידעחי מי הכריחו לכך אלא נראה דמ"ל להטור דאנן השחא אפי' גוף אטום לפנינו ממחאין אוחה משום לידה משום דאם אין בקיאין א"כ וודאי דלא עדיף יד שאינה חחוכה מגוף אפום שנתה:

בם מה שהקשה בב"י דלמה לא הביא הרמב"ם הא דאמר רבא ושמו נקוב אמו פמאה לידה וחי' דס"ל להרמב"ם דרבא ס"ל מרפה חים אבל אנן קיי"ל פרפה אינה חיה מש"ה בהסילה נפל שושפו נקוב אמו פהורה ומה שלא כ' הרמב"ם דאמו פהורה שכבר נודע דרכו של הרמב"ם ברוב המקומות שלא לכחוב כ"א דינים הסדורים בחלמוד אליבא דהלכחא שכ"ד אינו מוכרת אלא נראה דס"ל להרמב"ם ז"ל דרבא אחים אליבא דהלכחא דפרפה אינה חיה ואפ"ם ס"ל דאמו ממאה משום דלאו בערשה חליא אלא בראוי לברייח נשמה חליא וכדאיחם בברייחה דחני חנה קמיה דרב דף כ"ד ע"ב והאי ברייחה פליגה אחידך ברייחה דהמפלח גוף אפוס דם"ל בערפה חליא מלחא ומה שלא כ' הרמב"ם דושפו נקוב אמו פמאה ממילא משמע דאמו פמאה דכל כמה שלא כ' דאמו פהורה ידעינן דעמשה וכה"ג כ' בחשובה ח"ב םי' ע"ה ומה שחמה על פ"ש הרמב"ם דבעינן עד מבורו עיין בחשו' הנו' שם וכם' כו"פ סי' כ' : (מון) אין תולין אותה בולד י המעם דהה דתולין השליה כולד משום דהמרים כום השלים ונפק חבל בנפק קודם הולד ל"ל הכי רשב"ם: (דן) חוששת פיום ראשון · המעם דתיישינן לשמם יצם כח"ת רחשו חו רובו דהוי כילוד מיהו לדידן דקיי"ל דם"ם לפה"ק בל"ד בלח"ה סממה מיום הרחשון משום סה"ק דח"ל דמיירי שילא ביום הרחשון רק דבר דק כשפוסרת דק שבדקין דבכה"ג מין לנו לחוש שיש בו הרחש מו רוב מיחוי של ולד וחם נשחהה יציאת השליא הרבה ימים אחר יציאת א"ת וודאי דאיכא נ"ת דאם לא היחה שמאה רק משום פה"ק היה די בשבעה ימים אבל עכשיו שאנו חוששין משום לידה ממאה י"ד ימים משום ספק נקבה אע"ם שעדיין לא יצא כל השליא רק מקצח אבל לשון הש"ע של' שם שיצא מקצח' ביום הראשון ולא נגמר עד יום השני ק' דבלא"ה עמאה ביום הראשון משום פה"ק ועל הגמ' לק"מ מדחמר רבה החם לחום חושםת מיום הרחשון וכו' הה רבה חים ליה בפ"ב דה"ה לפה"ה בל"ד וכלא"ה פמאה י"ל דנ"מ דכלו ימי פוהר מיום הראשון וביום מ"א מן ראשון פמאה אבל לדידן דלא יהבינן ימי פוהר אין נ"מ כזה ומיין מש"ל: (יְדְן) דסות בהסת - כ' הש"ך לדידן דלא יהבינן ימי פוהר אין נ"מ כזה ומיין מש"ל: (יְדְן) דסות בהסת - כ' הש"ך לדידן שחין אנו בקיחים לעולם נוחנין לה ימי סוסחות של נקבה כדלפיל ס"ג וכן הרחב"ד בספר בפה"נ הביחו ב"י בסימן זה וז"ל שחין אנו יודעין לבדוק בין זפר לנקנה אח"ב הולד גדול עכ"ל והרחב"ן בהלכוחיו פ"ז דין ד' כחב ח"ל וחין מסרישין בין זכר לנקבה עד ששעיר גוף הגפל ויהיה זכרותו או מקבוחו כיכר לעינים עכ"ל מ"מ מבוחר מדבריהם כשהוא ניכר לעינים בזה לא אמרו שאין אנו בקיאים ולא אמרו אלא בשניכר קלא וכ"מ מדברי המחבר בסעי' זה שכ' ואע"פ שהולד הגדמה הוא זכר מטואר דסף אנן בקיאים בהא ומיירי כשניכר להדיא וכ"מ בפור בכמ' דינים בסי' זה דאף האידנא בקיחין כשניכר להדיח ומ"ש הרמב"ן ועד שישעיר גופו בנמ' דף כ"ה חתרינן לענין שפיר לח חשביד שוכדה עד שישעיר ופירש"י שיהיה לו שערות ברחשו והרתב"ן מחמיר לענין הבחנה בין זכר לנקבה דבעיק שישעיר דחו מן הסחם ניכר זכרוחו ונקבוחו להדיח: (ים) ימי פומאה של נקבהיכ' הש"ך פומחה של נקבה מספק עכ"ל החי ספק שכ' ס"ם הוח דהח דחין חולין בחינה קשורה לאו בוודאי דמוולד אחר הוא אלא ספק הוא כמו שכחבו המוספות שם ובשלהי פ' בה"ת לס"ו ס"ם הוח שמח שליח זו מן הנדמה הוח וחח"ל דמשל ולד החר הוח שמח זכר הוא וכבר כחבתי לעיל שהחום' הק' קו' זו וחירונס שם לא שייך הכא דהא אן קיי"ל דנריכה לישב לזכר תשום הגדמה לפי שאין אנו בקיאין אם כן לא שייך לחוש שאם חראה ביום ל"ד וחחזור וחרחה ליום מ"ח דחרנה לפהר מפעם דשמח בשליח היה נקבה ושמח לח היה ולד כלל בשליא אלא משל נדמה הוא ז"א דהא אף בשביל הנדמה זריכה בחשב לזכר לדידן וא"ל דמ"מ איכא ס"ם אם חכאה ביום ל"ד וחחזור וחראה ביום מ"א ספק שמא השלים מן הנדמה הים והנדמה שלמה לפו ולד הום וחמ"ל שהשלים חינה מן הנדמה שמם היה עו נקבה הא ליחא דזו לאו מ"ם היא דכל עיקר שאנו מעהרין ע"י ס"ם הוא משום דע"י ס"ם הא איכא רוב לדדים להחיר אבל בנדון זם הוא לעולם פלגא ופלגא דהא כשאנו אומרים ספק שמא השליא היא מן הנדמה והנדפה שמא אינו ולד בלד זה גופא איכא פלגא לחיסוד ושלגה להחיר דהף שהשליה מן הנדמה הוא שפק לן אם הנדמה הוא ולד או לאו גם בלד זה שאט אומרים ואח"ל שהשליה לאו מן הנדמה הוא שמא היה בו נקבה באוחו לד גופא שאנו אומרים דשליה לאו מן הנדמה היא איכה שלגה להיסור ופלגה להיסר שמא זכר סיה בו ושמא נקבה היה בו וכל כה"ג לאו ס"ס הוא מיהו כבר כחבחי דכלא"ה ג"ל דס"ל להפוסקים דבכה"ג מחמרינן אפי' במקום ס"ס וכמ"ש החום' דכ"מ מיהו מסוגיא דב"ק די"א מבוחר דבמקום ש"ם לה מחמרי ול"מ: (ב) נותנין לה ימי שומאה ש"ב · בנמ' חמרי דהפי' החיליד זכר בהדים לה המרינן מדההי זכר הוח החי נמי זכר הוח חלה מפ"ה חשב לנקבה : (בא) וחוששת שמא נקבה היתה · כ"כ המור וכחב ע"ז הב"י דמה שלה כחב המור דחשב לזכר ולנקבה ולנדה כיון דהשחח לח יהבינן ימי פוהר וגם חילום בין נדוח לזיבוח ח"ב אין נ"ם בהא עכ"ד וכם מל"ם כחב ע"ז דמשמע דלבועלין על דם פוהר איכה נ"מ בסיחה בחזקת מעוברת וכ"כ בם' הב"ח להדיא ול"ע דאשתמיע להו הא דאתריע דף כ"ח דלא יהביע ימי עוהר דאיתור הרחיקה לידחה וכו' ומכאן ילא לי חיתא רבה על הרמב"ם שכחב בס"י הוחוקה עוברה וילדה וח"י מהו שחשב לזכר ולנקבה ובדין כ' כחב כ"מ שממר חש

או לאו כגון מעברה הנהר והפילה אס"ה לא חשב לנדה דמיירי נמי בהחזקה עוברה וסיפא דמהני׳ א"י אם ולד הוא מיירי נמי בכה"ג אלא דמיירי שלא הוחזקה מעוברת מש"ה הני חשב לזכר ולמקבה ולנדה ול"ל לדעתו דמעיקרא מתמיה דשמעין להא דריב"ל-הוי מוקמין למתניתין דרישא מיירי ביד תחוכה ורגל החוכה דמל"ב מאי קמ"ל מתניחין כקו' הר"ן א"ו דמיירי בכה"ג ואשמעין דלא חיישין שמא מגוף אטום בא כיון דלא חזין שהסילה יותר מסחמל הוא גוף אטום קמ"ל דל"ח להכי ומביאה קרבן ונאכל אבל הבחא דשמעין לדריב"ל י"ל דמתני" מיירי בהחזקה עוברה וקמ"ל אע"ג דלא הבחינה אם הוא ולד כלל כגון שעברה נהר והפילה אמ"ה מייחי קרבן וה"ה דיש לה ימי טומר לפי שהוחזקה עוברה ובאמת בגמרא דלעיל המי לדמות דמיירי בכה"ג אלא דכלא"ה משני שפיר :

אך דברי רש"י המוסים שפירש בדף י"ח ע"א אהא דאמרינן בג' מקומות וכו' וו"ל שם ואין הושבין לומר לא יסיו לה ימי סוסר וכו' והיינו כוודאי מדיהבינן לה ימי סוסר היא והיינו כוודאי מדיהבינן לה ימי סוסר היא לוכב בשים לאו מגוף אטוס יולדות וכו' והוא מימא הא מסקינן לקמן דלא יהביגן לה ימי טוסר כלל מטעם דשמא הרחיקם לידחה וא"ל דמ"ל לרש"י דר"י פליג אר"ח ורבה דלקמן קשה מנ"ל זה דהא י"ל דלא פליג ר"י אר"ח ורבה בר"ה והא דאמר דעשאו בודאי היינו לפי שמכיאם קרבן ונאכל דמדקחני ואין חוששין וכו' א"כ משום קרבן חני לה דאין חוששין לו ולומר שהקרבן לא יהא נאכל אלא דנאכל ול"ע :

גם דברי החוספות שם ע"ב ד"ה למטוטי רובח וכו' ל"ע שכתבו ז"ל ח"כ בהחי שלשה ממי לא הוי רוב גמור וכו' וק' לפי מה שנכתה מחוספות שם ממ"ש בד"ה המפלח יד חחוכה רס"ל דהאי מחני דהמפלח וח"י מחו לא מחוקמי אלא ביד חחוכה ורגל חחוכה מ"ש לפ"ז איך אפשר דרובא דר"י לאו רוב גמור הוא ולח"כ ק' אמאי לא חני במחני דהחם ולנדה כיון דהאי רוב לאו רוב גמור הוא ולפמש"ל דהרמב"ם פ"ל דמתני' מחוקמי בהוחזקה עוברה כדריב"ל שפיר י"ל דר"י פ"ל דהני רובא לאו רוב גמור הוא ויש סעד להרמב"ם ז"ל אך מדכרי החוספות שם אין שום גילוי דעת בזה דה"ל לפרושי דלתי' זה דר"י פ"ל דהאי רובא לאו רוב גמור הוא לא מחוקמי ממני דהמפלח וא"י מהו ביד חחוכה:

ואגב נזכיר מה דקשיה לי בימי הרשי ברש"ו דף כ"ח ד"ה ניחני ולנדה וכו' ולקמן בהחי פרקת מפרש למה הוזכר זכר וכו' דבריו אלו נע"ג דלמחי חיישינן לשמח הרחיקה לידחה אף אי לא חכי כק לנקבה ולנדה לא הוי חכי זכר כלל נמי היחה מקולקלת עד מ"א שאם חראה ביום ל"ד וחחזור ותראה ביום מ"א חייפינן שמא ביום ל"ד עדיין חוך ימי פוהר סות ויום מ"ח תחלת כדה לפי שהכחיקה לידהה וסוף ימי לידחה נשלמו בין יום ל"ד ליום מ"ח ולכחורה יש להרן דחי לחו דחני לוכר ה"ח שחם חזרה וחרחה ביום מ"ח לח חהח חלח ש"י כ"י מטעם ס"ם שמא לא הרחיקה לידתה וכולו דם טוהר הוא ואח"ל דהרחיקה לידתה שמה הרחיקה כ"כ עד שכבר שלמו לה כל ימי סוהר גם קודם יום ל"ד והרחיה שרחחה ביום ל"ד חחלה נדה היה והרחיה שרחחה ביום ח"ה ש"י כ"י היה ולכך חני נמי דחשב גם לזכר לפ"ז באוחו לד שבאחי להקל ולומר שמא חוך ימי שוהר היא דילדה נקבה הא איכא נמי למימר דפתח ילדה זכר ועחה ביום מ"ח רחיה זו היח חחלם נדה וכן כלד הפני שכחנו להקל דהרחיקה לידחה־כ"כ עד שנשלמו ימי פוהר קודם יום ל"ד הת איכה למימר דלמת כין יום ל"ד וכין יום מ"ה הא דכלו וכשלמו וחם כן הוח פלגה לחיסור ופלגה להיהר ומספיקה מחמרינן משח"כ אי לאו חששא דשמא זכר ילדה אם כן רובא להחירא הוי כמו בכל ש"ם דהא באוחו לד שמנו דנין דאימור לא הרחיקה לידמה ואם כן הוא אז כולו להחירא הוי דנקבה ילדה והכל דם פוהר הוא וגם כשאנו דנין לחומכא דניחוש דהרחיקה לידחה איכא פלנא ופלגא י"ל שלא הרחיקה כ"כ אלא שנשלמו בין יום ל"ד ליום מ"א והוא לחומרא כמו כן י"ל להקל שכך הרחיקה עד שגם יום ל"ד מיה אחר יתי פוהר שלה והוי רובא להחירא וכן השיב לי א"א מ"ו הגאון וצ"ל מ"מ מדברי כש"י ד"ה חומר ב' ולדוח נרחה דם"ל דחף במקום ם"ם מחמרינן ול"ע:

גם בדברי הרמב"ם בפי' המשניות ים כחן מקום שיון שכ' וז"ל וזהו כוונת חשב לזכר לנקבה ולנדה שלא יהיו לה ימי פוהר כלל ובמלאת מ' יום חסבול כאלו ילדה זכר ולא הגם בקדשים כל זה הזמן כמו היולדת אנ"ם שלא ראחה דם שבמלאת פ' העצול וחביא קרבן יולדת ואז תפהר לאכול בקדשים ואמנם פבלה ביום מ' להיות פבילה בזמנה אם היתה יולדת זכר וזה הכוונה חשב לזכר ולנקבה ולנדה וכו' ושמור זה הענין עכ"ל מלבד מה דקשה דא"כ למה לא משני הש"ם הכי אהא דמקשה למה החוכר זכר וכו' קשיא נמי הא אנן קיי"ל דטבילה בזמנה לאו מנוה פיין בלח"מ פ"ו מהלכות יסודי חורה ואחיא מחני' דלא כהלכחא ועוד השם דה"ל להרמב"ם לומר דלריכה נמי פבילה פוף ז' דלמא זכר הוא וכדאי' בסוגיא דמועה ועוד קשה הא דט"י ארוך בעי סכילה ב"ש הוא דס"ל הכי אבל ב"ה ס"ל דא"ל עבילה כדאיתא בשלהי מכילחין ח"כ מחני' ב"ש היח ולח ב"ה וח"ל דב"ה מודה דלקדשים בעי סבילה וכפירש"י וכדחיחת במסכח חגיגה ז"ח דהתי מבילה דבעי לקדשים חינה חלח לחחר שהביחה כפרחה כל"ד וכ"כ העם"ז וכ"מ בפוסקים עכ"ל ואין להקשוח מאי כ"מ כוף סוף טמאה היא י"ל דנ"מ טובא דאם היה לידה מן החורה היה מנינן ימי טומאה מיד משינא אבר א' וכששלמו י"ד ימי טומאת נקבה ואח"ב לא ראתה היא שהורה לבעלה משא"ב השחא דביניאת אבר א' לא הוי לידה מדחורייתם ח"כ אם יצא אבר א' היום והשאר למחר מניגן ימי פומחתה מן יום יציחת רוב הגוף ולפי לא ראחה בהן פמאה מיהו בפור שכ' ג"כ דין זה בלא"ם לק"מ שכ' בהדיא דנ"מ לענין ימי פוהר דאט"ג דממאה מדרבנן מיד כשיצא אבר א' מ"מ לא יהכינן לה ימי פוהר אלא מיום שילא רוב הגוף לפי שבימיו הי' בקלח מקומות נוהגין בימי פוהר אבל המחבר בש"ע שבימיו כבר נשחרכב המנהג בכ"מ שלא לבעול על דם פוהר ל"ל כמ"ש דנ"מ אם לא ראחה ביום פ"ו מן יום יציאת אבר א' דאלו הוי לידה מן החורה היחה פחורה לבעלה לפי ששלמו לה ימי פומאתה אבל שכשיו דלא הוי לידה מן החורה עד יציאת הרוב פמאה לפי שעדיין היא חוך ימי טומאת לידה גם י"ל דנ"מ לענין ססולי עדות וכמ"ם הש"ך לעיל סי' מ"ז סס"ק י"ז וח"ל דהה כלא"ה יש איסור דאורייתא משום שינא אבר א' משום דא"א לפה"ק כל"ד ז"א דמ"מ נ"מ אם נחעכב יציאם הרוב אחר שינם אבר א' ז' ימים דאלו משום פה"ק היה סגי' שחמחין ז' ימים משח"כ השחח אסורה מדרבנן משום לידה וכמש"ל בשם הרשב"ח אך בעיקר דברי הש"ך שמפרש כן דעח המחבר שהוח לשון הרמב"ם בפ"י מהלכוח ח"ב דסברי נמי דמ"מ מתאה מדרבנן מיד שילא אבר א' אין סהימת לשונו משמע כן ואף שי"ל בדעח הרמכ"ם שכן דרכו לסתום הדין כאשר הוא מחכר בש"ם מ"מ המחבר דרכו לפרש ולא לסחום ועוד שבשעיף שאחר זה כ' הוליא עובר אח ידו והחזירו אמו סמאה לידה והאי פומאה כ"ל מד"ם וא"כ מה שכ' כאן בסעיף זה אינם ממהה לידה סחמא כמסורם דאינה סמאה לידה אפי' מד"ם אבל הרמב"ם נוהר בלשונו שכ"וו"ל הוליא עובר את ידו והחזירו אמו סמאה לידה מד"ם עכ"ל אך המחבר שכ' סחם אתו מתאה לידה לפיל כ' אינה פמאה לידה מסחמא יש לפרש בחדא גוונא לכן נראה לי דם"ל להמחבר ז"ל לדעת הרמב"ם אסילו מדרבנן בכה"ג אינה ממאה לידה אע"ג לכן תנוסי לע כל אחד אתו ממאה לידה מדרבנן היינו דווקא בולד שלם משא"כ במחוחך דגרע וכדאמרינן בש"ם בשלם כ"ע ל"פ כי פליגי במחוחך אלמא דמחוחך גדע לפנין אם הראש פוסר ה"נ י"ל דאע"ג דאבר א" הוי לידה מד"ם היינו דווקא בולד שלם משא"כ במחוחך הראש פוסר ה"נ י"ל דאע"ג דאבר א" הוי לידה מד"ם היינו דווקא בולד שלם משא"כ במחוחך שהרי כשלמדו בש"ם דאבר א' הוי לידה היינו דווקא בולד שלם משא"כ במתוחך דהא למדו בש"ם דחבר חחד הוי לידה מדכחיב ניהי בעת לדחה ויתן יד וסחם וולד שלם היה וחף בהאי ילפוחא אינה אלא אפתכחא ולא הוי ילפוחא גמורה מכל מקום מסחמא איירי בולד שלם דוגמת לתסמכתת שהביתו לזה תף שבפור מבותר כדברי הש"ך ת"מ חין כחן דחים דהרמב"ם יסבור הכי ועוד שגם בסור חינו מבוחר בהדיח דסובר כן וז"ל הסור ינח מהוסך כנון שינא דרך מרגלוחיו אינו חשוב כילוד ליחן לו ימי סהרה פד שינא רוב הולד בין אם כנות חי מו מת מו שלם מו מתוחך חבל משינה חבר ה' ממחם לידה עכ"ל כנה מספם לשונו

לכחורה משמע מדכ' חו שלם או מחוחך חבל משינה חבר פתחה לידה אף במחוחך כ"ל חם יצח חבר ח' פתחה לידה :

באירהו יש לדחום דמ"ש דאף במחוחך ממאה משילא אבר א' היינו שהוציא אבר א' מש"ה אם מחלה משילא אבר א' היינו שהוציא אבר א' מש"ה אמו ממאה לידה ומ"ש או מחוקר מייני נמי שהוציא אברים ומחכר ושיקר הרבוחא היא אמ"ג דלא נסקי רובא בבת א' מייני מה שהוציא אברים אברים וחסבר ושיקר הרבוחא היא אמ"ג דלא נסקי רובא בבת א' וס"ד דלא הוי לידה עד שילא רובא בכ"א כדאי בש"מ ר"ב כה"מ דף ס"ח ע"ב דמבעי לן שבחבו החום' שם דלא מבעי לי' החם אלא על מה שבפנים אי היי כילוד בכה"ג דלא יצא שבחבו החום' שם דלא מבעי לי' החם דלאה בכ"א הלא דהא דפשימא לי' החם דלאה במחן היינו כילוד היינו כילוד וכ"א החוב במון במון מישבינו הכל דהוי כילוד וכת"ש החום' שם הא לא"ה ה"א דאף לענין שומאת לידה לא הוי מיקרי רוב אלא ביצא הרוב בפ"א אבל היכא דנחסך במעי אמו ואח"כ הוציא אבר אל הוי בילוד ומ"ל הה מ"א לא הוי כילוד אפי"מ והש"ע שכחבו ואח"כ הוציא אבר אל הוי כילוד אפי מד"ם בה" מד"ם :

בלו י"ל דסמור לשיסטו אזיל דסי"ל לדידן דקיי"ל כר"י דסליג אמי אמו אס"ם באבר א' הוי בילוד י"ל דסמור לשיסטו אזיל דסי"ל לדידן דקיי"ל כר"י דסליג אר"א החם ס"ל הראש סופר במחותך כמו בשלם מש"ה ס"ל לדידן דקיי"ל כר"י דסליג אר"א החם ס"ל הראש סופר לחלק ביניהם ועיין בכ"י אבל הרמב"ם והמחבר דס"ל דאף לדידן דקיי"ל כר"י אס"ה יש חילוק לחלק ביניהם ועיין בכ"י אבל הרמב"ם והמחבר בכי"ל דאף לדידן דקיי"ל כר"י אס"ה יש חילוק ביניהם א"כ מל"ל דגמוסותר באבר א' פוי לידה מד"ם כיון דלא מצינו שאחרו כן אלא בשלם הסילה מ"ל לבמחותר באבר א' פוי לידה מד"ם כיון דלא מצינו שאחרו כן אלא בשלם הכיאו ב"י ב"ל בין בלה מחתר אף במחותר וכל עיקר האיסור אינו אלא מד"ם ומן הרמב"ן באכרחיו הביאו ב"כ ב"ל ב"ל לב"ל הב"ל אברים אברים אברים משילא הברים אברים אברים אברים מבילא אברים אברים אברים אברים מבילא הברים לברים הברים היינו שילא ולאח"כ מחכו מש"ה היי לידה באבר א' משא"ב במ"ש וכן האל שילא מבח"מ מל"ל מצ"ל וכן הול שילא הברים אברים הברים היינו שילא ולאח"כ מחכו מש"ה היי לידה באבר א' משא"ב בכחק האל ביולא אברים הברים הברים הברים הברים הברים אבל להכרובי המעלי אמו וכן י"ל בהרשב"ל בסה"א ע"ש ואסילו אי נימא דסליבי י"ל לשיטחייהו אלי דלא ממא"ב במולאם מראש בין שלם ממלל בין מחוך לשלם בהולאם מראש אכל להרמב"ם והמחבר דמפלני בהולאם מראש בין שלם לחוד א"ב ברובם שיש לחלק:

גיש לדקדק על הרמב"ם והמחבר למה השתיפו הדין שאם יצא שלם ומסורס דבעי נמי הרוב דוקה וחף די"ל דממילה משמע מדבריהם מ"ת לה היה להם להשמים מלכתוב דין המוזכר במשנה בפירוש שהרי לר"י דקיי"ל כווחיה לריך לפרש המחני' דחני יצא מחוחך ומסורם דה"ק יצא מחוחך או שלם וזה מסורם ע"ם א"כ דין שלם ומסורם מוזכר במחני' בהדיא ולא היה להם להשתים אבל הפור ושאר פוסקים כהבו הדין כצורהו כאשר שנוי בתחניחין וראיתי בב"ח שכ' כאן על הרמב"ם דם"ל הכא דרוב פדחתו סגי' ואלו בהלכות נחלות ססק סחם דינא פדחתו ילוד משמע דבעי כל הסדחת וחי' דהרמב"ם ססק להחמיר בחיסור נדה כמ"ד דסני' ברוב פדחח ע"ם וק"ל הה מע"ם שהחמרת בחחלתו הקלה בסופו דשלמו לה ימי פומחה מן הולחח ומ"ם עוד שם דחף העור ס"ל לחלק בין שלם למחוחך לענין הוצחת הרחש חין זה סחיכה לדברינו דאק בשימה המחבר אמרינן דלא סעל כוותי עיין בב"י: (כב) אע"ם שבחתך אח"ב - הא אלו נחסך מעיקרא לא הי' שני' כרוב הראש וכמש"ל ויש להקשות על המחבר והשור דהכא כחבו שחם דראש שושר בנפלים ולא חלקו בין המוליא ראשו מח לראשו המחבר והשור דהכא כחבו שחם דראש שושר של מאק בין המוליא ראשו מח לראשו חי וכין כן שמנה וכין כן ט' ולקמן כסי' ש"ה כ' דחין הרחש פוטר חלח ככן ס' ל"ש הוליח כחשו חי חו מה חבל בן שמנה חם הוציח רחשו חי הוח דמפור חבל לח ברחשו מח פ"ש סעיף כ"ב וכ"ג והת דין בכור ודין פומאת לידה ח' הוא וכמבואר בהרמב"ם בהלכות בכורים פי"א וכבר הרגים כזה כם' פו"ח פמ"ח סי' זה ולכחורה עלה בדעתי לחרץ דברי הסור והש"ע ע"פ דברי כנה"ג שהקשה עוד שם הפסקי טור והש"ע מהדדי דההם בסי' ש"ח כתב דהתפלת בהמה ומיה אינו פוסר אלא בהיה לו חלי פרלוף אדם וכה"ג בגוף אטום דאינו סוסר ואלן הכא כ' לחומרא דאנן אין בקיאים בזה וחי' דדוקא לענין איסור כרח החמירו משא"ב גבי בכור דממונא אע"ג דקיי"ל המוליא מחברו ע"ה מ"מ היכא דאיכא חוקה דגופה כי הכא שמעמידין להחשה בחזקח שלח ביכרה מוליחין ממון ומסחייע לזה מן השו' מוהרי"ק שכ' כן ופסק' הרמ"ח בס גבי שפיר ע"ש ועיין בחשו' ח"ל סי' ק"ר לפ"ז כה"ג י"ל על קושי' הנ"ל דהח דחין רחש של כן שמנה מת פוסר לחו דכ"ע היח חלה במחלוקה היח שנויה דרמב"ם פי"ח דבכורים ס"ל דחינו פומר וכ"נ דעת רש"י [כמכילתין דף כ"ו דחמר החם גבי סנדל דחנן גבי כריחות שינאו דרך ראשיהן ולד דאים ביה חיוחא מדנפיק רישא הוי ולד סנדל עד דנפיק רובא ופירש"י אמריע בבכורות דמין הרחם פומר בנפלים ובחום' הקשו ע"ז דהח לח ק"ל התם הכי אבל לפ"ז לא קשה מידי דמבירא ליה לרש"י דלא איחוחב שמואל אלא כבן שמונה שהוליא כחשו חי אבל בכן שמונה שהוליא ראשו מח לכ"ע אינו פוטר וכ"נ להוכיח לפי מה שפירש"י בפ' בה'מ שכ' שם דהל דנקע מחני' בן שמונה שינלו רחשו חי משום רכוחה דלין בכור לכהן דאסי' לא יצא אלא ראשו אפ"ה אין הבא אחריו בכור לכהן אבל לענין בכור לנחלה אסי' יצא כולו הבא אחריו בכור לנחלה לפ"ז ק' כיון דמשום רבוחא דאין בכור לכהן מחני ה"ל למיחני רבוחה שפי דחפי בהוציה רחשו מת חפ"ה חין הבה חחריו בכור לכהן א"ו דבן שמנה שהונית רחשו מח לת הוי כילוד דחל"כ ה"ל למיחני במחני' הכת אחר נפלים אפי' הוציח רחשו מח הבח אחריו בכור לנחלה וחינו בכור לכהן - וחין להקשוח ע"ו דח"כ מחי חע"ם שהולים כחשו חי דקחני במחני' דהם השחם דוקם כחשו חי הום דפופר לפ"מ דבסדר המשנה שבכל המשניות לא כ' אע"פ רק במשנה הנדפם בנמ' גרסי' אע"ם והחם גופא בר"ם י"ב כשמכיה הש"ם משנה זו להק' על שמוחל ג"כ לה גרסינן ביה חע"פ דעיקר דלה גרסינן הע"פ וכן היה גירסה הרמב"ס ז"ל הבל מן חום' שם שהקשו על פירש"י במה שפי' על סנדל דחין הרחם פוער בנפלים דהה חימוחב שמוחל מבוחר דש"ל דחפי' בן ח' שהוציח ראשו מח הוי לידה ולדעתם ז"ל הא דנקע במחני' ראשו חי משום רבוחא דבכור לנחלה נקע דאמי הוגיא ראשו חי אפ"ה הבא אחריו בכור לנחלה הוי וא"ל דא"ה ליחני רבוחא מפי דאפי ינא הולד כולו הבא אחריו בכור לנחלה הוי י"ל דש"ל כדעת הש"י שהביא הסמ"ע שי רע"ז דס"ל דחם יצח הנפל כולו הבח חחריו חינו בכור לנחלה ומזה סיוע לדברי המחבר ש"י ובחוי"מ רפ"ח דבכורות השיג על החכם הנזכר מדברי רש"י ר"פ בה"ת לפמ"ש לק"מ דחף דרם"י לח ס"ל כן מ"ם סחום' מסייעים לו וכיון דדין זה במחלוקה שנוי' י"ל דלענין איסור כרח החמירו דהוי לידה וכדעת החום" משח"ל לענין ממון הקל פסקו כהרמב"ס וסיעתו מסעם של הכנה"ג ועל הרמב"ם בלח"ה לק"מ שדרכו להעחיק הדין כפי שהוא מסודר בחלמוד וילמוד הסחום מן המפורם אך הח ליהח דמ"ת ק' חיך סחמו שהרחש הוי לידה דמשמע אפי' כבן ח' שהוליה רחשו מה הח חף שיש בו חומר בתחלתו מ"מ יש קולה בסופו דחם הוליה כחשו ביום א' יציחת כגוף סיה ביום השני דחף אם נאמר דראש הוי כילוד א"כ ביולדת נקבה כשחינה רואה ביום פ"ו היא פהורה לבפלה דהא כבר שלמו י"ד ימי לידה אבל אי ניתח דבבן ח' ורחשו מח לח הוי רחש כילוד ח"כ לח הוי לידה שלה כ"ח ביום ב' כשילח הנוף ולה שלמו ימי לידחה עד יום מ"ו ען יום הולחת הרחש ושמחה חע"ם שלה רחחה וה"ל לפרם ולמ"ג: (בד) אפו פ"ל י פמ"ם בסם"י זה על מ"ם הנ"י בזה : (בד) מקשה לילדי במ"ח נ"ם פ"ל כ"ל מחילדה וגם שחר נשים במו"ח נ"ם פ"ל כ"ל בחילה ובם שחר נשים **השכימו שהגיע עמה עת לדה' והחעסקו עמה ואחר איזה שעוח המילדת לא ראחה אח הוולד** ועדיין היא הולכת כמו ד' שבועות אח"ז וכריסה בין שיניה והנשים מעידות שככל מדינת פולין סמנהג שחיבף שקרחו להמילדת והיא בודקח אה האשה אם הגיע זמנה ללדת או לאן מחזקים אוחה בסומחה והחריך לעשוח שמוכות להמנהג ע"ם הדין מהח דחי' בפ' מפנין דפה"ק הוח משחשב על המשבר והא קיי"ל דא"א לפה"ק בל"ד לכן מפאה משישבה על המשבר וכ' ע"ז בס' פולח למנחה וז"ל ולפנ"ד אין דבריו ברורים וכ"ש אין מוכרחים דחף דקיי"ל דמשחשב על סמשבר סוי פכ"ק סיינו אם יולדת את"כ פחוך קישוי זם משא"כ אם אינה יולדת אח"ב והלכה

שם כב ולא ילדה אינלאי מילחא למפרע שמעות היה וחבלי שוא היה גם המילדה פעחה וראיה ברורה לזה שכן איח' בפ"ז דאהלות מ"ד דמשנפתח הקבר אין פנאי להלך ועיין בחוי"ט וא"כ זו שכלכה אח"כ פוכח שלא היה פה"ק גם נ"ל דבכה"ג לא שייך מנהג כי הוא דבר שאינו מנוי שתפעה המילדת וכל הנשים ושחלך האשה אחר ישיבחה על המשכר כמה ימים וכדבר שאינו מטי לא שייך מנרג ולענין שבח דמחללין ביושבח על המשבר משום דאזלינן בחר רוב נשים וחזקח המילדוח הבקיאות שיודעין זמן הלידה וכו' גם לא יהא אלא פשק הא קיי"ל פשק פ"נ מחללין השבח עכ"ל וכם' כו"ם מסיק דבאוחה שעה באמח יש לבעל להזהר בה אבל כאשר ראיט שפסקו הנירים ועמדה מן המשבר ולא ילדה איחגלי מילחא דלא כן היה וכאבא בעלמא הוא דכאיב לה ולא היה מעיקרא פה"ק דלא שכיח שיהיה נפחח ויחזור. ויסחום חבלי לידה לכן נראה שלא היה פה"ק ושחורה וכן השנהג בכל מקום מיהו במקום דנהגו איסור יש להניח מנהגן כי הוא חומרא שיש בו קלח מעם ומקום לסמוך עד כאן דבריו ובאמח אני חמה על מ"ש בסולה למנחה וראיה ברורה לזה מפ"ז "דאהלות וכו" דקו" זו קשה על הנמרא למ"ד דפה"ק הוא משחשב על המשכר או משעה שהדם יורד ושוחח ופליג אהא דאמרי לה משעה שחברוחיה נושאוח אוחה באנפיה הא ממחני' דאהלוח מוכח דם"ל כמו הא דאמרי לה ואיך פליגי הני אמוראי על המחני' דמפרש דפה"ק הוי משעה שא"י להלוך והיינו כאמרי לה וכבר הקשה קושיא זו הר"ש שם והניח בקושיא ואפ"ה פסק בש"ע ככל הני אמוראי וא"כ מאי זה ראיה ממשנה הנ"ל הא ע"כ הני אמוראי דיהבי הני שיעורא אחרינא לא ס"ל הכי מיהו מ"ש כיון דחח"ו היא הולכת ואינה מרגשת חבלי לידה אתגלי למסרע שהיה טועה וסברה שהם חבלי לידה כזה דכריו נכונים י ומ"ש כס' כו"ס דכאוחה שעה נריך הבעל להזהר בה נ"ל דלאו דוקא באוחה שעה שישבה על המשבר אלא מיד שאחזוה נירים וחבלי לידה ומבקשח להביא לה חכמה לריך הבעל להזהר כה דודאי לאו ישיבח המשבר גורם פה"ח אלא כל שהיא קרובה ללידה כ"כ שנריכה לישב על המשבר ואיכא למיחש אלו היחה המילדה מזומים אנלה היחה מושיבה מיד על המשבר לכן לריך להיוח מהר בה ואם אח"כ נחגלה שעשות היה אללה אין כאן שום מיחוש דהא חזינן דעשות היה ואין לחוש דנסחת הקבר ואח"כ נסתם דזה לא שכיח ועפי שיסחבר למיחלי בעעות אבל היכא דנהגו לאסור אין להחיר להם כמ"ש כם' כו"פ ומה שהקשה הר"ש על הני אמוראי דיהבי שיעורים אחרים לפה"ק להו מחני" דאהלות מלע"ד ליישב דהא אתרינן החם אין לנפלים פה"ק ובודאי דאין לפרש שאין להם פה"ק כלל מש"ה כ"ו שהוא בתיקור אמו אינו מעמא לאוהל אע"ש שהיא מחקשה שאין להם פה"ק כלל מש"ה כ"ו שלא נכפיקה אפשר לגאה אף בלי פה"ק דהא וודאי ליתא דהא לילד ולפ"ז ג"ל כ"ו שלא עיגל ראשו כפיקה אפשר לגאה אף בלי פה"ק דהא וודאי ליתא דהא דרכו של מקור להיום סחום לנמרי ומה"ע קיי"ל בפי' קפ"ח סעיף ג' אם הפילה חתיכה אם הוא נדול משפופרה דק שבדקין פמאה משום דא"א לפה"ק כלא דם וכ"ש לנפל שלא עיגל ראשו כפיקה דגריך פה"ק להוגאת הראש מן הרחם ואמאי הבית הראשון מהור לשימת הר"ש ע"ב רחשו בפיקה דנריך פה"ק נהונחה הרחש תן הרחם וחמחי הביח הרחשון שהור נפיטח הר"ש ש"ב

נ"ל דה"ש אין לנפלים סה"ק ר"ל דין פה"ק וכמו שאמרו אין קושי לנפלים ובהא ודאי דאין

ר"ל שאין להם קושי כלל דהא אזינן דאיכא קושי לנפלים אלא דר"ל שאין להם דין קושי

לעבר דם וכמש"ל ה"נ פירושו אין פה"ק לנפלים ר"ל שאין לומם דין פה"ק לנפלים לשמא הביח

לעבר דם וכמש"ל ה"נ פירושו אין הקבר נפחח הרבה הוי עומאם בלושם ואין משמאה באהל

הרחשון מחמח פה"ק דכיון שאין הקבר נפחח הרבה הוי עומאם

בכורות דף כ"ב אכל אם עינל ראשו כשיקה דנרין לפהוח

הרבה או לא היי פומאה בלועה ומעמאה לאהל משום דסופו ללאת וכ"פ הנאון מהרא"ם בסוף ספר דרכי טעם דף ו' ע"א לפ"ז הא דאמרינן במחני' משנפחח הקבר אין פנאי להלך ר"ל נמי כשנפחח הקבר הרבה כשיעור שיטמא באוהל אבל בסחיחה. מועטח י"ל דיש לה פנאי לפלך לפ"ז לענין שכנה נפשוח לחלל עליה שבח ס"ל להני אמוראי דמיד שהחחיל לפחוח הקבר אט"פ שלא נפחח שיעור גדול מ"ת קרובה ללדח היא ומחללים עליה בבח ולק"מ וא"כ ה"ח לענין איסור נדה מיד שיושבת על המשבר איכא פה"ק פורחא ולריך הבעל להוהר ממנה אם לם היכח שנחנלה אח"כ שהיה פעוח ובמקום דלח נהגו היכור: (בן) או שאינו ניבר י בפור כ' רבופא פסי אע"ב דהשני אינו ניכר אם ולד הוא ואח"ל ולד הוא ספק אם זכר הוא או נקבם היא אפ"ה חוששת לנקבה וכבר כחבתי לעיל דאפי' במקום ס"ם החמירו ומיהו הכא בלא"ה אף לחירון התום" שכתבחי לעיל ניחא כיון דאיכא למיעבד ס"ם דסוחר לס"ם זו לא עבדינן ס"ם כלל אע"ג דהכא לא שייך לומר כחירולם שכחבו דאם חראה ליום ל"ד וחחזור וחראה ליום מ"א דאיכא למיעבד ס"ס הסוחר לס"ם הראשון שתאמר ספק לא היה ולד כלו וא"כ ביום ל"ד היחה חחלה נדה ועכשיו ביום מ"א היא ש"י כ"י ואח"ל דולד היה שמא נקבה היא והכל דס טוהר היא דהם הכא איכא זכר בהדיא וא"כ סף שולד השני אינו ולד אפ"ה ביום ל"ד א"א לם לסיום חחלם כדם מחמם הולד הראשון מ"מ כיון דהכם מייכי שילדה ולד הראשון לפני שקיעם החמה והשני אחר שקיעה החמה א"כ איכא למיעבד ס"ם דאיסחור לס"ם הראשון וכגון שתרפה ליום מ' של סולד שני שהוא יום מ"א מן הולד ראשון ואח"ו חראה ליום מ"ו של הולד ב' חחמר שחמבול בליל מ"ז מפעם ס"ם דשמח השני לא היה ולד כחן וא"כ ביום מ"א של הולד הראשון היחה חחלת נדה ועכשיו כיום מ"ז הוא יום שביעי לנדחה ואמ"ל שהיה ולד שמש

נקבה היתה והכל דם עוהר וא"כ סוחר למ"ם הראשון:

רתבירה לי על המחבר שהשמיט דין אשה שהפילה סנדל דחשב מספק לנקבה והוא
משנה שלימה וכן הוא בכל הפוסקים וא"ל בממך על מ"ש בסי' זה שאם אינו ניכר מהו דחשב
מספק לנקבה ז"א דהא כחב הרמב"ן ז"ל בהלכוחיו פ"ז ד"ג וז"ל שעמים חשמש האשה לאחר
עיבורה וחפחה צורה העובר במעי' ויעשה כמו חחיכה בלא צורה וחצא כרוכה על מקלה הולד
וחחיכה זו נקראה סנדל והסנדל מעמא את אמו כולד נמור לפיכך המפלח זכר וסנדל חשב
לנקבה שמא סנדל זה נקבה הוא ואם לא ינא כרוך עם הולד ה"ז כשאר חחיכות ואם נמצא בה
עצם סהורה עכ"ל מבואר דאם ינא כרוך עם הולד אע"פ שאינה אלא חחיכה בלא ענם אפ"ה
שמאה מספק משום שומאה נקבה וחידוש דין זה היה לו להמחבר להכיא והעור כ' דין סנדל
מחם ולא ביאר פירושו וצ"ע על המחבר שהשמיטו לנמרי:

ראיתי בסוף הם' שו"מ דרכי נועם פלפול לרוך וכרך הערל מהנאון מהרא"ה מהמים שכנגדו חולקים עליו בדין אשה שהיחה מקשה לילד ביום ו' ובליל בניסם שבה ילדה שם יהא נימול לשמנה בשבח או נימוש שמא הוציא ראשו חון לפרוזדור בע"ש שהוא כילד ועיקר מחלוקחם מהו הפרוזדור האמור בענין זה אם ר"ל שמן צואר הרחם וחוץ לנואר הרחם עד סוף שפחוח הערוה הכל נכלל בכלל פרוזדור ולא נקרא יצא חון לפרוזדור כ"א כשינין הוא חוף העולם או דנימא דגבול יש שעד אותו גבול נקרא פרוזדור ולא נקרא יצא חון לפרוזדור כ"א כשינין הוא חוף העולם או דנימא דגבול יש שעד אותו נכול נקרא פרוזדור ומשם ואילך אע"פ שעדיין הוא חוף בעוד האם הוא בניה"ח ה"מ חון לפרוזדר הוא והנה אתרהי אסורה וארלה אם התראה הגדול ועדנו הוא בביה"ח ה"מ הוא לפרוזדר הוא והנה אתרהי אסורה וארלה אם התראה הגדול וכלים שהוא ענין ארוף ואם אבא לחפש ולסלם להשינ על הבלון מדם ארכו הדברים הרבה וילאה הקורא בכן משבחי ידי מזה רק באשר שבאיח בס' להשינ על הגאון מהרא"ה ולשוניה בדבר משבה ולבני לא כן ידמה כי לבעי דבכי הגאון להשונ המפועה בדבר משבה ולבני לא כן ידמה כי לבעים הפכילות להשלה ה"ח הם ולרכים פנים ולפני ולסנים אף שהחכמים חולקים עליו והקיפו אותו בחבילות לאיחות ברולות הדים הוא מהיו און מחיון אותו מתקומו דהכונים דאיחת כרוב חריפות שממו שבני שבנה מהרא"ה ומסחבר כווחיה וכאשר אברר בע"ה: דאיחת בפ' יוצא דוש שמתנו והד הבנין שבנה מהרא"ה ומוחדה ובפים בכחון ומקשים ארתא בפ' יוצא דופ מד"מ ביולא דופן דמ"ב ה"כ נדה והולדה ממתאות בפנים כבחון ומקשים

יולדם מאי מסמאה בפנים כבחוץ איכא ואוקמי כגון שהוליה הולד ראשו חון לפרוזדור וכי ההיא דאחא לקתים דרבא א"ל מהו לממהל בשבחא א"ל אימא לי איזי גופא דעובדא היכי הוי א"ל שמעים לולד דלוין אשנים דמעי שבחא ולא אחילד עד שבחא א"ל האי הוליא ראשו חון לפרוזדור הוא והוי מילה שלא בזמנה ואין מחללין עליה את השבח ע"כ וז"ל רש"י כגון שהוליא ולד ראשו חון לפרוזדור ואוליד וקאמר דאף ע"ג דאכחי ראשו בפנים הוא דהיינו בביה"ח הוי כילוד וטמאה לידה וכרב אושעיא דאמר חון לפרוזדור ולד הוי דאר"א בפ' בה'ש אהא דמע האשה שות שוברה בחוך מעיה ופשמה חיה אחידה ונגעה בו החיה

ממאה מומאה שבעה והאשה מהורה עד שינם הולד והנינן כה חיה אמאי ממאה מומאה בלועה היא ומר"ם הך שומאת חיה מדרכם נזרה שמא יוניא הולד את ראשו חון לפרוזדור וחבע בו דמכי נסק ה"ל ילוד ולא ה"ל כלועה וממא מדאורייחא משום דנונע במה אלמא חוץ לפרוזדור ילוד הוא הלכך לענין לפתא את אפו פותאת לידה נמי ילוד הוא וכי ההיא דאחא וכו' כלומר מדרבא נמי שמעים דראשו חוץ לפרוזדור חוי כילוד עכ"ל ומזה למד מהרא"ה מדפירש"י אש"ג דראשו בפנים בביה"ח ש"מ דאף שלא יצא הגולגולח לאויר העולם אלא כולה עדיין בפנים הוי לידה לענין נדה ולענין מילה ומיהו כ"ז דוקא להני חרחי הוא דהוי לידה דאיחקשי להדדי בפ' כי חזריע אבל לשאר מלי בענין הולאה לאויר העולם פמש אין אנו אחראין ללמוד מלידה ומילה שאר מילי ופרוזדור דאיחא גבי בכור לא הוי כהך דהכא דהתם קרי פרוזדור לעובי הירכים וכמ"ם החוספות בכמה מקומות עכ"ד והגה כל עין רוחה יראה שא"א לפרש פירוש אחר בדברי רש"י גם פשמא דסוגיא מוכיח כדבריו מדהולרך הש"ם לאחויי מדר"א ומרכא דהוציא כאשו הרי הוא כילוד הא משנה שלמה היא יצא כדרכו עד שילא רוב ראשו כדאיחא לעיל דף כ"ח ועוד בכמה מקומוח שנינו דראש הוי כילוד א"ו דבמי לאחויי ראיה דאע"ג דעדיין כולה ראש בפנים הוי כילוד דלא בעין אלא שינא חוץ לפרוודור וכן הבין המהרש"א דכרי רש"י אלו וכחב שנם החוספות כד"ה שהוליא ולד וכו' פוכרים כן ע"ם ומה מאד אני חמה על הסמ"א שם שהעלים עינו מן הסהרש"א בהלכה שמשמשו ידיו ואלו ראה דברי המהרש"א לא היה כוחב מה שכחב על המהרא"ה כיון דאים ליה הנא דמשייע מארי דכולא חלמודא מהרש"א ז"ל ואף שכחב דמדברי החוספות ד"ה כדרב אושעיא סוחר זם לקמן אבאר בע"ה הנלע"ד בזה מ"מ לדעהו החוספות בדבור הגזכר סובר כפירום רם"ד וכחב שא"א להולמו אלא לפי שיטח רש"י והדין עמו שא"א לפרש כ"א לשיפח רש"י שהדי כחבו וז"ל שהוליא ולד ראשו חוץ לפרוזדור אבל בפרוזדור עלמו סהורה דלא חשיב כבחוץ וח"ח והם חמר לעיל בפלק דם הנמצח בפרוזדור ספרו פמח וי"ל החם ספק ממח כשילם לחון ועוד יש לחלק בין דם נדה לדם לידה עכ"ל מבוחר דלחי הרחשון של חוספוח לידה ודם כדה שוין דכ"ת שדם נדה חשוב ככחון ה"נ לענין לידה חשוב כילוד וח"כ כיון דקיי"ל לכל הנשים מעמחות בביה"ת ה"נ חשוב לידה וזה מבוחר כפירש"י :

וראיתו כם' שו"ח מ"ב סימן מ"ם שכחב להוכיח דבין השינים הוא לפנים מן הלול שבין השינים הוא סמוך לרחם מפי מן הלול שהרי מן היול ולפנים אמרי' דספיק' ממא וכל הנשים אינן משמחות חלה בכיה"ח וחמרינן בנמרח שם עד היכן כיה"ח עד בין השינים ובין השינים עלמן כלפנים וע"כ דהלול הוא למסה ללד חוץ מן בין השינים דאל"כ אמאי מן הלול ולפנים סמא הא הוא למעלה מבין השינים א"ו דבין השינים קרובים יוחר לרחם סן הלול עכ"ד ונעלם ממנו דברי החוספוח כאן דלחי' הראשון של החום' לא מוכח מידי דר"ל דהלול קרוב וענט לוות לפני האוכנות בין הא דמן הלול ולפנים ממא היינו כשינא לחון וכאמח זה פלים כפני חירונים של חום' הכוכר דלחי' ראשון פ"ל דדם הנתנא בפרוזדור אינו מסמא אלא כשינה כשני חירולים של חום' הכוכר דלחי' ראשון פ"ל דדם הנתנא בפרוזדור אינו מסמא אלא כשינה חוץ לפרוזדור ולעיל די"ח מוכח דלול הוא בסרוזדור ע"ם א"כ מוכח דלול מקרבא עפי לרחם מן בין השינים דהח ע"כ בין השינים הם חוץ לפרוזדור דהא פד בין השינים היא מפתחה בפנים כבחון ולפי חירונם זה חין בחוך הפרוזדור פומחה כלל עד שיצח לחוץ וע"כ דבין השינים הם חוץ לפרוזדור וכיון דהלול הוא בחוך הפרוזדור חרי סלול למעלה מכין השינים וב"כ המרדכי בפ"ב דמסכח שכועות וז"ל שמעמחה בפנים שינח מפרוזדור וכותלי בים הרחם העמידוה ממחה כחלו ינח לחון עכ"ל חלמח דם"ל דכ"ו שלח ינח מפרוזדור לחון חין כחן שום פומחה והוא כחירון הראשון של חוספוח אכל לחירן השני של חוספוח דס"ל דאף דם הנמנא בפכוזדור ולא יצא לחון ממאה ע"כ דהלול למטה מבין סשינים דהא כיון דדם כנמנא אפי׳ למעלה מן הלול פתח חפי" לא יצא לחוץ ע"כ שבין השינים הם למעלה לצד החדר ספי מן הלול דאל"כ איך הסמח במנאה דם לפנים מן הלול הא אינה מעמאה בפנים בכחוץ אלא מן סשינים לנד חוץ ומעחה לריכין אנו לוער דנ' גכולין יש פן סוף החדר ולמעה דהא ע"כ הבין סשינים אינן פה האם דח"ב הא דאר"י עד בין השינים ומבעיא ליה לחלמודא אם בין השינים כלפנים או כלחון ואי ס"ד דבין השינים הם מיד בסוף החדר פה מבעיא ליה אם בין השינים כלפנים וכו' הא מוכח דסם כלפנים דאי ס"ד דבין השינים הם כלחון א"כ שיעורא דר"י הוא עד סוף החדר ממש דמן החדר ולחון הכל ביה"ח א"כ ל"ל לר"י לומר פד בין השינים ה"ל למימר עד החדר ומה מבעיא ליה חסשום דבבין השינים כלפנים דהשחא הולרך לר"י למימר עד בין השינים דחי הוי חמר עד החדר ה"ח דחף בין השינים כלחוץ ולכך חמר עד בין השינים ולח עד בכלל דבין השינים כלפנים ח"ו מדמבעיח ליה להש"ם צ"ל דחין בין השינים סמוכים לפה החם מש"ה שפיר מבעיח וכ"כ כם' מ"ב מכח הוכחה הנ"ל ועוד כתב שחר רחיום שאין השינים סמוכים לפה האם והפרוזדור מפסיק ביניהם גם צ"ל שהפרוזדור נמשך גם למספ מבין השינים דהם הוכחנו לעיל שלחי' זה הלול הוח למשה ללד חון מבין השינים ומסונים דתשל משלו חכמים מבואר דהלול הוא חוך הפרוזדור ונמשך ממנו ולמפה וע"כ דהפרוזדור שהוא לואר הרחם נחשך גם למעה מן בין השינים והא ליכא לפימר דהפרוזדור נמשך עד למטה בשפחות הערוה דח"כ חיך חפשר לומר דהולד יצח מן הפרוזדור ועדיין הוח בכיה"ת כפרש"י דהחוספות בדבור זה ס"ל נמי כווחיה כמש"ל והא מיד כשיצא מן הסרוודור הום באויר העולם א"ו נ"ל דהפרוזדור אינו נמשך עד לבסוף אלא שיעור מה למסה פכין השינים ואח"כ כלה הפרוזור ואין כאן אלא ביה"ח נמלא שלשה נכולים יש למשה מפי החדר דמן סוף החדר עד בין השינים ובין השינים בכלל נקראים פרוזדור ואין לו שם אחר ותבין השינים ולמשה גם שם יש הלק מן השרוזדור נכלל בכלל ביה"ח ולסעמים קורא אוחו בשם פרוזדור כהא דלעיל בנמלא בפרוזדור מן הלול ולפנים או לחוץ דמיירי בחלק שהוא לממה מן הלול וכמ"ש וכן הכא דאמר הוליא כאשו חון לפרוזדור מיירי נמי שהוליא כאשו מן כל הפרוזדור אף מ חלק שהוא לתמה תן הלול דלא דמי לדם נדה כת"ש התום' בחי' זה ותתקום שכלה הפרוזדור פד שפחוח הרחם נקרא בשם ביה"ח לבד ואין לו שם אחר ודברים אלו מבוארים ברמב"ם שכ" בפ"ה מהלכוח 'א"ב ח"ל כל הנשים מחשמאות בכיה"ח ואשפ"י שלא יצא הרם לחוץ אלפ נעתר מן הרחם ולא שחח הואיל ויצא מן השינים ה"א שמאה וכו' ועד היכן הוא בין השינים עד מקום שיניע אליו האבר בשעח נמר ביאה ובין השינים עלמו כלפנים משל משלו חבמים באשה הרחם שנולר הולד הוא הנקרא מקור והוא שדם נדה וזיבה יוצאה מענו וקורין אותו חדר לפי שהוא לפני ולפנים ולואר הרחם כולו והוא המקום הארוך שמחקכן ראשו בשעח העיבור כדי שלא יפול הולד ונפחח הרבה בשעם לידה קורין אותו סרוזדור כלומר שהוא ביח שער לרחם ובשעה נמר ביחה החבר נכנם בסרוזדור וחינו מנים עד רחשו שכסנים חגח רחוק ממנו מעם לפי האנבעות ולמעלה מן החדר ומן הפרוזדור בין החדר לפרוזדור הוא המקום כו' מקום זה נקרא עליה כמו נקב פחוח מן העליה לגג הסרוזרור ונקר זה קורין אוחו לול והאבר נכנש לפנים מן הלול בשעה גמר ביאה עכ"ל הנה מ"ש ובשטה גמר ביאה החבר נכנש בפרוזדור ואינו מניע עד ראשו שבפנים אלא רחוק ממנו מעם לפי הלאבעות אינו כ"ל שהאבר נכנס בשטח נמר ביאה לפנים מבין השינים והא לעיל כ' עד היכן בין השינים עד מקום שיניע אליו האכר בשטח נמר ביאה משמע דאין האכר מניע רק עד בין השינים ולא לפנים ממנו ועוד דהא כ"י הוא דאמר עד בין השינים ומסקיט דבין השינים כלסנים ובמחני' חני פד מקום דישה ואי ס"ד דהאבר נכנם בשעת נמר ביאה לפנים מן בין השינים א"ב פליג כ" על הברייחה וח"ל דמקום דישה לחוד ונמר ביחה לחוד וכמ"ש חכם ה' בם' הג"ל דזו דונק ועוד דנראה מדברי המ"מ דמ"ש הרמב"ם דבין השינים הוא המקום שיניע אליו אבר החשמיש למד כן מברייחה זו דחני מקום דישה ע"ש וכ"נ ממ"ש בפי' המשניות לכן העיקר כמ"ש המ"ב בחשובה שם דמ"ם הרמב"ם ואינו מגיע עד ראשו שבפנים אינו ר"ל דמ"מ נכנם האבר לפנים מן בין השינים אלא עד בין השינים ומשני שבין השינים אינו רחוק מן הרחם רק מעם כ' כן דזו מ"ש אלא רחוק ממנו מעם לפי האלבעוח ור"ל כשמביע האכר עד בין השינים אז הוא רחוק מעם מראשו שבפנים ולפטמים אף לבין השינים אינו מגיע כנון באבר קפן ואז הומ רחום הרכה מרחשו שכפנים וכרייחם דחמר עד מקום דישה בסחם ב"ח והוח עד בין סשינים

ודבריו לכונים וזה דלח כב"י סי' קנ"ו ועיין במע"ת פ' החינוקת ע"ם לפ"ז כיון דבשעה נמב ביחה חין החבר מניע רק עד בין השינים וגבי לול כ' הרמב"ם דהחבר נכנש לפנ ם מן קלול בשעם גמר ביחה מבוחר כדברינו שכהבנו לעיל דבין השינים הוח למעלה והלול הוח למטה ללד חוץ גם מדכ' הרמב"ם ובשעת גמר ביחה החבר נכמש בפרוזדור מכלל דקודם גמר ביאה אין האבר כפרוזדור מבואר דאין הפרוזדור משך עד שפחות הערוה בכל משך של ביה"ח כי אם שיעור מה "חר בין השיכים ולא במשך כל ביה"ח לפ"ז הא דאמריק הוציא ראשו חוץ לפרוזדור הרי הוא כילוד מיירי אע"ג דראשו עדיין בכיה"ח אש"ה הרי הוא כילוד ומ"ש המהרש"א דממ"ש החום' בד"ה וכדר"א מבואר דלא ס"ל כפירס"י שהקשו חימה וכו' אפי' הוליא ידו נמי עמאה החיה שננעה בו וכו' וכ' ע"ז המהרש"א וז"ל ולפי מה שפירש"י בשמעתין דהולים רפשו הוז לפרוזדור בב ה ח כו' אין מקום לקושייתם דמש"ה נקט רחבו דהוי בילוד הבל בהולים ידו חון לפרוזדור דחכחי בפנים בביה"ח לא נפמחה חים במנע אפי' לרבא דטומאת ביה"ס הוא ולהביי בהיסט נמי לא מטמאה פומאה בלועה היא וע"כ הנראה דכל דבריהם וכו' לפי שיטחם בר"פ בהמה המקשה ובר"פ יש בכור דפרוזדור דשמעחין הוא בים"ח דהשחת יצת רתבו הון לפרוזדור היינו יצת לחון לביה"ח דתו לת הוי פותחה בלועה וה"ק בשמעתין כגון שהולים רחשו חון לפרוזדור דבהכי מיירי דמעמחה בפנים כבחון דהולד מעמח בפנים היינו בביה"ח אף אם לח יצא אלא ראבו וכולו מבפנים בביה"ח מיהו מ"ש ההוש' בסמוך בד"ה שהוציא ולד כו' ור"ל דהחם ספיקו טמא אשיצא לחוץ א"א להולמו אלא **ל**פי שיטת רש"י ותו לא מידי עכ"ל המיה בעיני שהתוש' יסהרו דבריהם בפי' הסוגיא בשני דבורים הסמוכים זה לזה ולא ידעהי מעיקרא מאי קשיא ליה לחשהנש"א ז"ל דנלע"ד דאף הגום' בדבור זה ס"ל כפירש"י ואפ"ה החיה שנגעה בו פמאה ואליבא דרבא דהלכחא כווחים נגד אביי דס"ל דא"מ בית הבחרים הוא דמקבו הכי דגרסינן במס' חולין דף ע"א ע"א אמר רבה כשם ששומאה בלועה אינה משמאה כך שהרה בלועה אינה משמאה וכו' ואמרינן ההם ע"ב אמר רבא הרווייהו חנינהו כו' ומשני כי קאמר רבא כגון שכלע ב' פבעוח א' שמאה וא' סהורה דלם מעמים משמהה לפהורה והם עובר וחיה דכשתי פבעות דמים וקם מעמם לה פובר לחים ומשני דגוכו בה פומחה מדרבנן כדר"ח גורה שמח יוליח ולד רחשו חון לשרוזדור ע"ב ובירש"י כי החמר רבח וכו' דהי ממהני' דקתני ובו' ה"ח לחו משום בליעה היח אלח משום דמנע ביח הכחרים לאו מגע הוא לענין פומאה וכו' אבל עבעת בעבעת לאו בית השתרים שייך למימר בהו אע"ם שנטמנו באדם הרי הן כמונחים בחיבה ונטמאו אשמעינן רבה דעעמה דמחני' משום בלוע היה ואשי' חברהה לה מעמה עכ"ל י הרי מכוחר דלה שייך בים הסתרים אלא באדם שאין מקבל טומאה אם נגע בו טומאה. בביח הסתרים שלו או להיפך שאם האדם עמא ונגע בביח הסתרים שלו למהרות אין המהרות מקבלין טומאה מן הביח סחרים של אדם אבל שני העבעות המונחים בבים הפתרים של אדם וא' עמא וא' עהור מעמא השנת לפהור דלה שייך כתן בים הסתרים דכמתן דמנהי בחיבה דמי וח'כ עוברה וחיה דכשתי מבעום דמית משמת זה לזה לכן הקשו תוס' שפיר חליכה דרבה דמהי הריח רחשי דאפי הוגים ידו נמי דאף דמסיק ההם דרבה אמר אפי בשתי טבעות היינו דווקם בטומאה בלועה וכמ"ש החוס' שם דרבה ילף מקרא וגזה"כ הוא אבל בביח הסחרים לא אשכחן דממעט ליה קרא כיון דלא שייך בית הסתרים בשני טבעות מה"ח למעושי דכקרא לא אשכהן אלא בבלועה כנלע"ד פשוש ומהרא"ה נדחק בזה ולפענ"ד נראה כמ"ש י ולפ"ז מדויק מ"ש התוש' כאן דהא חו לאו טומאה בלועה היא ור"ל דאף שהוא בביח הסחרים מ"מ כיון דלהו בלועה היא נפמאה החיה בנגיעה ומעחה אין כאן בום סחירה בחום' אלא ס"ל כפירש"י דאף שהולים רחשו חון לפרוזדור מ"מ עדיין רחשו בכיה"ה וכן פירש"י במס' שכח דף פ"ו ע"ב חשה אים לה פרוזדור כוהלי בים הרהם בולם מן השינים ולחון ובים הרחם הוי מן השינים ולפנים עכ"ל נראה מדבריו שעד אוחו בלישה שהוא מן הבינים ולחון הוא הפרוזדור אבל הבהמה אין שום בליטה אלא ביה"ח לפני הרחם:

עוד כתב מהרח"ה מדכ' הרמב"ם ולוחר הרחם כולו והוח המקום החרוך שמחקבן רחשו בשעם העיבור כדי שלח יפול הולד ונפתח הרבה בשעם לידה קורחין חותו פרוודור מבופר דלה נקרה פרוזדור הלה נותר הרחם וה"ל דכל מה שהוה מן החדר ולחוץ נקרה נותר שרחם והוא על כל משך ביה"ח ז"א דהא כתב גבי בדיקח שפופרת שדוחקת את המוך עד שיניע לנומר הרחם וחם נמנח דם על רחש המוך וכו' מבוחר דנומר הוח במוך לפתחו של מדר דמי ם"ד דנומר הכתם הויז בכל משך הותו מקום מם כן מה זה שכתב שדוחקת מם המוך עד שיגיע לנוחר הרחם היו מיד כשהכנים היח בלוחר הרחם ח"ו כדהמרן עכ"ד ויכון הוא אלא שדברי התוהפות בר"ת בחמה המקבה ובר"פ יש בכור נראה כמחנגדים לפרש"י וכמ"ם מהרם"ה שהבחתי לעיל תיהו מהרח"ה כתב דהתוסשות דהתם לה נחתי לברר מקום הפרוזדור ביחוד רק בבחו להבדיל בין פרוזדור דפ' בהמה המקשה ודש' י"ב דהוי פובי היבים ובין פרוזדור בפ' י'ד דהוי בהוך גופה של אבה ולהפוס ליבנא קלילא נקעי לישנא דביה"א שהוא שם כולל לכל מה שהוא מן השינים ולהוץ ואה"ל דפרוזדור הוי לפנים מביה מ ניהוא אמלעי בין החדר וב ה"ח עכ"ד והי נו להירון קמא של חום' אבל לפי הירון ב' של תוספות ע"כ הפרוזדור נכנם להוך ביה"ח וכמש"ל ניחת מפי דמ"ש התוספות דסרוודור דההם שם ביה"ח אין כ"ל כל ביה"ח אלא הלק מביה"ח וע קר כוונחם לא באו אלא לומר דהחם מירי חוך גופה של חשה גם י"ל דמ"ש התוספות שם דפרוזדור דהחם הוא ביה"ח אינו אלא פס מושאל וקרי לפרוזדור בשם ביה"ח לפי שהוא כביה"ח לחדר וכיון דלא נחתי החם לפרש פיזה נקרא ביה"ח כ"ו) לחלק בין החי דהכא לדהחם ואף בזה דוחק לפרש כן מ"מ מופב לסבול הדוחק קנח כרי להשוח דבריהם דהחם עם החית דפי י"ד שהשכימו לפירוש רש"י וגם דפשעת דבוגית מוכח כפירש"י דחל"כ למה מייהי רחיה מדר"ח ומדרבת דהולית רחשו הני כילוד ולא הביאו חכמה משניות דהוצאת הראש הוי כילוד גם הפוד והש"ע לא כתבו דין זה רק כאן למה לא כסבו גם כן בהלכוס נחלות. כמ"ש כאן דיציאת חוץ לפרוזדור הוי כילוד כדובי מהרח"ה ימ"ד בזה בעל פמ"ח לא מחוור יע"ם אך מה שמונע לנוף הדין בענין למול פומו כשכח הין בידי הכרע אחר שחלהו עליו חכמי דורו ידעחי בנסשי שאין אני כדאי להכריע מה נם בחין מקומו של דין זה כחן בהלכות חלו וחני לח בחהי רק מה שנוגע בהלבות חלו מ"ם

מחר שבח לידי דין זה הגב גררת חמרתי לכהוב הנרחה לע"ד בקלרה : הש"ך במימן כס"ו מ"ק ט' כהב וו"ל כתב בסמ"ק סימן קנ"ו ולריך לדקדק באשה מקשה אם היניא ראשו כמ"ו מ"ן לפרודור בע"ש אן מלין אוחו בשבת כ"א בע"ש ולריך לשאול למשים ואם איני אוד מימן ע"ג עכ"ל ודבריו אלו לבים ואם אינן יודעות יש לילך אחר המנהג ע"כ וב"כ הכל בו סימן ע"ג עכ"ל ודבריו אלו מחומים תחד והחכמ ם השלמים בם' הנו' כ"א כחב פירוש לדברים אלו כפי רוחב ביכתו דמה זה שכהה שיש לילך אחר המנהג ובם' הכל בו כחב במקום שיש לילך אחר המנהג כתב שיש להלך אחר חוקה והגאון מוהר"י הלוי כהב דפירוש יש להלך אחר החוקה דאמרינן השחא הוא דהוליה כאשו ולא מע"ש דהא מעיקר׳ היחה בחוקה שלא ילדה ולוה נחכוין הש"ך שכ' במקום חוקה מנתג שלא המעה לפרש דהולכין בחר חוקה שכל המקשה הוליא ראשו חון לפרוזדור שוה גרם הקישוי לפי שהולד במקום לר לזה כחב שיש לילך אחר המנהג דהמנהג הוא דכל אשה היולדם בשכת מלין להינוק ביום השכת ואע"פ בהיה מהקשה מבע"י ומהרא"ה חולק ע"ז ופירש לדעם השמ"ק להחמיר דמשנחקשה כבר הולים רחשו חוץ לפרוזדור וחוקה דמשעה שנחקשה סונים כחשו חון לסרוזדור כי זה גרש לה הקישוי דחין לפרש כמ"ש מוהרי"ה דמוקמים לה בחוקת שלת הוצית כחשו עד עחה כיון דחשה זו עומדת ללדת עתה כי מנתו יפיה תן כתן בום חוקם כדחמרינן בשילהי מש' קרושין דביומי דמישלם שים חין חוקה לח לפערות ולח לבוגרת עב"ד מיהו אחר שהעידו החכמים הנ ל שכן נהגו אש נולר בליל שבת שמלין חוחו. לשמנה בשבח ולא היישיקן לשמא הוליא רחשו מבע"י אין לערער אחד המנהג והנח לישראל אם אין נביחים וכו' ועכ"פ בחשה מקשה לינד כע"ש יש לשחוג לנשים כמ"ש הש"ך בשם הבמ"ק וכל בו אם שהוציא כאשו חוץ לשרחדור מכע"י וחם חומרים שאין יודעים יש לו כ' לדדים להחמיר ולהקל אם אומרין דיודעין דהולים ראשו ומ"י פנים רגע דהולים ראשו אדים

היה בין השתפוח או בלילה יש לדין להחמיר וכמ"ש מהרא"ה בשם מוהרמב"ח אבל אם אומרים שא"י אם סיה כ"כ זמן ועיכוב בין יציאת הראש לשאר הגוף וספק להם אם היה זמן מפסיק כין יל את הרחם להגוף ושתח בחר רישה גופה גרירה מיד ולה היה זמן ושהוח מפסיק בין יניחם הרחש ויניחם שחר הגוף חחכיו חו לחו כזה יש לילך חחר המנהג ולמול חוחו בשבת כיון דעיקר הלידה היה בשכח גם אם אותרים שהיה ראש הולד עומד בפנינו על פחח כוחלי בית הרחם לחויר העולם מבע"י בהה נמי החר שכבר נהגו למול חוחו בשבת ויש להם לכמוך על החכמים השלמים החולקים על מהרא"ה דסוברים דאף לענין טומאת לידה בעינן הוציא ראשו לאויר סעולם דווקא וה"ה לענין מילה אין לסחור המנהג אף דמיסחבר דברי מהרא"ה כפשם הלכה ר"פ י"ד כמש"ל ע"ש וכ"ל מן הפור סס"י זה מ"מ קשה לסתור המרהג אף דמיסהבר לסשוק נגד המנהג וכמ"ש מוחרי"ק הביאו ב"י סי' זה דכ"מ שיש לישב המנהג יש לילך אחריו ואחרי כחבי זה ראיהי בדברי רש"י במם' כ"ב דכ"ד ע"א שכחב וו"ל נמגא בשרוזדור ממלא דם לחבה בין כוחלי רחם מכחוץ הקרוי ביה"ח עכ"ל מלכונו זה לכחורה משמע שהפרוזדור שוכף ועובר כל ביה"ח עד הפחח היוצא להויר העולם וזה דלא כהרא"ה דם"ל דלרס"י אין הפרוזדור נמשך והולך כל ביה"ח כ"ח מקלחו של כיה"ח ויש לדחות דמ"ש כש"י נמנח דם לחשה בכוחלי רחם מבחון כוונתו שלא חפעה לפרש שנמלא בפרוזדור בחלק שהוא למעלה מבין השינים וכמש"ל שחלק מן הפרוזדור הוא למעלה מבין השינים וקלחו חוץ מביה"ת לזה פירש דמה שאמרו נמלה בפרוזדור ר"ל בחלק שהוא בביה"ח דהיינו למשה מבין השינים ולא ניחא ליה לפרש כפשטיה דכ"מ שנמנא בפרוזדור למעלה מן הלול עמא דקשיא ניה קו' חוספות דהא למעלה מבין השינים אינו מכמא בפנים כבחוץ ותירצו הוספות דמיירי כשהוציא אחר כך לחוץ נכש"י לא ניהא ליה לפרש כך לכך מפ' דמיירי בחלק שהוא בביה"ח אבל לעולם דרש"י ס"ל דהין הפרוזדור במשך כל ביה"ח וכדמשמע מפירושו בס' י"ד וכדס"ל להרמב"ס ז"ל וכמש"ל וכן מבוחר ממ"ם הרמב"ם ז"ל בפירום המשנה ר"פ י"ד וז"ל שם וביה"ח כינוי מן המקום אשר הוא יולא מלואר הרחש והוא המקום אשר יכנש בו האמה בעת המשנל וכו' והוא אמרם בנדר ביה"ח מקום שהשמש דש עכ"ל מדכ' אשר הוא יולא מלואר ברחם מכלל דאין נואר סרחם שוטף כל ביה"ח ומה שהוא יוצא מצואר הרחם הוא הנקרא ביה"ח וצואר רחם עצמו פרוזדור מיקרי ואף שהוכחנו דגם מקלת לואר הרחם עובר למטה מבין השינים שהוא ביה'ת מ"מ נכלל בכלל בים"ח בשם הכללי אע"פ שהשם הפרטי שלו הוא פרוזדור וו"ש הרמב"ם כינוי מן המקום וכו' ולא כתב כינוי מקום וכו' אלא ר"ל דאף לואר הרחם מה שהוא חוץ מבין השינים מכונה בשם ביה"ח כמו המקום שהוא חוץ לנואר הרחם שהשם פרטי שלו הוא ביה"ח אף לחלק צואר הרחם שמחון לבין השינים ע"ד הכ נוי נקרא נמי ביה"ח

וכודו שהק' בס' פת"ה על מהרח"ה שכהב דחף לענין בכור לנחלה ולשחר מילי לח חשיב ילוד עד שהולים ראשו לחויר העולם מ"מ לענין מומאם לידה הוי ילוד מכי הולים כאשו לביה"ח משום דאיתקש לנדה דכחיב כימי נדת דותה חסמא וע"ו השיב בם' הנ"ל דהך היקשא איצמריך להה דרכשינן דף ל"ז ע"ב מה ימי נדחה אין ראוין לויבה וחין ספירת שבעה עולה מהן וכו' עכ"ד מלבד דקי"ל אין היקש למחלה וי"ל דהא נמי ילפינן מיניה בלא"ה נמי לק"מ דמרכה י"ל מהח סייעתא למהרח"ה דהח רבח מוקי ליה החם בריי׳ זו כר"ח אבל לרבנן דסליני אר"א ליכא למילף הך היקשא להא מלחא ע"ש ולרבנן י"ל דהך היקשא איצמריך לאגמורי לענין טומאש לידה דהוי ילוד מבי הוציא ראשו לביה"ח כמו בנדה מיםו בלא"ה איצסריך להאי היקשה דגמרינן מיניה דטבילה יולדה בלילה כפיכש"י ביומה ד"ו:

אלא מה ביש להקשום אדברי מהרח"ה ז"ל דבמחני' ר"ם יש בכור חני וחשיב מה שתינו בכור לכהן והוי בכור לנחלה וחשיב בן ח' שהולית כתשו חי וכן מ' שהולית כתשו מת דתינו בכור לכהן והוי בכור לנחלה ותי ס"ר דלענין פותתם לידה הוי ילוד מכי הוצית כתשו הון לפרוזדור וס"ה לענין בכור לכהן דהוי לידה שאין הכא אחריו בכור לכהן דאין שעם לחלק ביניהם וכמ"ש הרמב"ם פט"ו דהלכות בכורים דכל מה שהוח ולד לענין פומחת לידה ה"ה לענין בכור לכתן הוי ולד וכן משתמת ה"ה מה שנקרת לידה לטומתה ה"ה לענין בכור לכהן וה"ל למתני לנותני נמי כן ט' שהולית ראשו חוץ לסרוזרור ועדיין ראשו בשנים בביה"ת שהבא אחריו אינו בכור לכהן והוא בכור לנחלה דלענין נחלה יכיר בעינן כמ"ש מהרא"ש שם וא"ע :

ובאשר שרמיתי כשו"ח פמ"ח שכתב שם לחרץ קו' מוחרמ"ל במסכת ב"ק דף י"ח שפירש דשלים שילחה מקלחו חבורה בחכילה דחיישינן לשמח ילח בחותו מקלח רחשו חו רובו בהוא שוחר לשוגיא דר"פ בה"מ דאש כן לא מקשה הש"ם החם מידי יע"ש אמרתי להעלות ג"כ דבר נחות ומתקבל בשם בני המנוח סחריף מוהר"מ זלס"ה כי לחי' כעל המחבר הכ"ל וכ"כ בם' כו"פ בי"ד סימן י"ד פניהם לדבר אחד נתכוונו דרש"י הוכרת לפרש כן חליבא דר"א דהוא סחם מרא לשמעתיה דשלית שיצאה מקלחה ביום הראשון וכו' ועלה. מוחיב האי חיובחא מאי קמ"ל דחין מקלח כו' ולדידיה ט"כ לריך רש"י לפרש דחשש שלים שינחה מקנחה דחשורה באכילה משום שמא יצא רובו באוחו מקנח דאי משום חששא דנפק כאשו הא איהו ס"ל בחשכת כדה דכ"ע דבמחותך אין הראת כרובו ורש"י ש"ל דמחוי שבחוך השליא נידון כנחחך כמ"ש בהדיא בב"ק ד"ה דאין מקנח שליא וכו' מש"ה אינעריך לפרש הליכא דר"א דמש"ה אשור באבילה משום דחיישים שמא יצא רובו באוחו המקצח אבל בחולין אולה השוביא אליבא דהלכתה דקיימה לן ככ"י דאשילו במשוחך הראש ככובו ומה"ש אין אנו מוכרחים לפרש דמשום הכי חשור בחבילה משום חששה דינה רובו הלה משום חששה דרחשו ע"כ חוכן דבריהם ועדיין לה העלו הרוכה להו' מותר מ ז"ל דמ"מ מנ"ל להק' בר"פ בה"מ מחי קמ"ל וכו' הה מיכא למימר דלאו משום חששה דיליחם הראש הוא דאשור באכילה אלא משום דלמה נפק רובה כמו דם"ל לכ"ם אבל בני זנה"ה אמר במוב מעם ודעת ליישב סקו' הנ'ל עפ"י מה דאיתא במכינתין דף י"ח חר"י כני מקומות הלכו בו חכמים חחר הרוב ועשחום כזדחי שלים דחנן וכו' פירש"י דרוב שליא אינן בלח ולד והק' בחום' דלפ"ז למה אמרו שליא שינאה מקנחה אבורה ואי מיטוש שליא כלא ולד ה"ל למשרי משום דשמוך מיטושא דאין כהם ולד כול לפלגא שלא יצא כוב הולד והוי רובא לה חרא וכחבו דים לפרם לפירום הקונמרם דהחם מיירי כפליא שינחה וומנא ולד חוך השלים ע"ש ודבריהם חמוהים דא"ב למה אמר המחניחין המעם סימן ולד בחבה וכו' וביוחר ק' לגירסתם דגרסי כסימן ולד וכו' דמוכח שהוא פעם חיפוק ליה דנמוא מחר כך בחוכו ולד ול"ל בימן דקאמר ולריך לדחוק לדבריהם דה"ק דמף במקצח שיצא הוא סימן שיש ולד בחוך אושו המקצח וכ כ בם' פר"ח בי"ד סימן ק"י בדיני ס"ם ודוחק מיהו משיכוש"י שם אשורה כולה מכואר דם"ל דמשניתין מיירי אצ"ם שאינו ניכר בתוכו מיחוי ולד וכ"מ השונים דפילחי ס' בה"מ דלת מיירי בניכר שיש בו ולד דח"ב לח מנחטו ידינו ורגלינו במה דפליני ר"ח וכ"י החם לכן נכחם לחכן קו' החום' לשיעת רש"י ז"ל עפ"י מה שכתב בסר"ח בדיני ס"ם שהק' לדעת הרמב'ם ז"ל דס"ל דכל ספיקה רחמנה שריה והה דספקה דחורייתה לחומרה הינו הלה מדרבנן הם כן מחי הק' הש"ם בשילהי פ' בה'מ מבדי הין שליה ב'ה ולד ל"ל קרה דשלים שינחה השורם ושירש רש"י דסשיפה שהשורה דשתה יצה הול והרי הוה כילוד ואי מתרינן כל ספקא להחמיר אינן רק מדרבנן אם כן לריך קרא דחאשור מדאורייסא וסירן דכיון דילת מקלה שלית הוי סרי לדדים למישור חדם דשמת ילת רובו של ולד במושר מקלת ואמ"ל דלא יצא הרוב שתא יצא הראש דהוי נמי כילוד וחד לד להיחד שיצא מעושו ולא ראשו וכיון דאיכא חרי לדדים לאישור וחד לד להיחר הוי רובא לאישור ובבה"ג אף מן התורה אשורה ולא אמריק ספקא רחמנא שריא אלא בשפק הפקול מפא"כ דאיכא רובא לאישורא מפ"ה פריך הש"ם דל"ל קרא לאיסור בלא קרא ידעינן דאשור מש"ח לפ"ו ל"ק קו' חושפות על רש"י דליכא למימר סמוך משושה דחין בו ולד לשלגה שלה יצה הרחם או הרוב דו"ה דהכם מלו ים בו ולד לאו פונא לאישור הוא אלא רובא לאישור הוא ואם כן ליכא הכא אלא חרי מישושי חדם דשתה שין ולד בשלים וחדם דשתה לה יצה הרחש הו הרוב וחרי מיעישי לה מהני נגד חד רובה וביון שכן הין הנו לריכין לדחקו של פר"ח שהץ" דמנ"ל להוכיח מתחניחין דהין תקוח השליה כל"ו דלתה לשלש דיש מקוח שליה כו"ו וכ"ח הם כן לישחרי משעם מ"ח ז"ח דהין הששיקוח שקולים דהה ליניםה דיש כתקוח שילה ולד הו הין לותר דלתה לה יצה רובו הו

כתשו דהם אי ניתא שיצא עמו מקצח הולד היי רובא לאיסורת דמסחמת יצא ראשו אי רובו כמש"ל ופ"ש שמדחים עצמו בישובו אמנס לדברינו רווחת שמעחתת ולק"ת דתין מקצם שלית כל"ו דתי פ"ד שיש מקצח שלית כל"ו אם כן יש לנו ספק א' השקול אי יצא שום ולד בתוחו מקצח שיצא או להו וכיון דיש מיעום שלית שחין בו ולד כפירש"י כמוך קד מעושת לפלגת שלה יצא בחומו מתצמ שום ולד וא"כ הוי רובא להחירת א"ו. דתין מקצח שלית כל"ו :

בם י"ל בקיצור דחי ם"ד דיש מקצח שליא כל"ו אם כן יש כאן ספק אם יצא באותו מקצח שום מהולד או לאו ואף אם יצא הא איכא מעושא דלא יצא רק מעוש מן הולד וסמוך כך מיעוש לפלגא שלא יצא כלל והוי רובא להחירא ודוק :

אך כ"ז אנו לריכין לומר כי היכי דיהיה מוכח ממחני' דחין מקלח שליח כל"ו חבל מן ר"ח שלמו וודחי דמוכח דס"ל דחין מקלח שליח כל"ו ול"ק כלל קו' פר"ח דלדידיה ליכח למימר דם"ל דים מקנח שליה בל"ו והפ"ה ס"ל דחוששין לשמה ינה ביום הרחשון דלה הוי ס"ם משום דאם ילא מן הולד בחוך אוהו מקצת דאיכא רוב נדדים לאסור דשמא יצא רוכו ואח"ל דלא יצא רובו שמא יצא ראשו דז"א דהא ר"א ס"ל דאין הראש פוטר בנפלים כמש"ל ואפילו לחד לישנא דבמסכח נדה דף כ"מ דלא ס"ל לר"א הכי אלא במחוקך מ"מ נראה לכאורה מדברי רש"י כאן דשליא הוי כמו מחוחך ועיין בר"ן בס"פ בהמה המקשה דלא ס"ל הכי מ"מ מדברי רש"י נראה דט"ל כן וכ"כ בס' פמ"א דרש"י מדמה ליה למחוחך הגם שאין מוכרח כ"כ מ"מ הא איכא ההם חד לישנא דאף באינו מחוחך ס"ל לר"א דאין הראש פוסר א"ו ל"ל לר"ח דפ"ל דחין מקנח שליח בל"ו וחין להקשוח דח"כ הדרה קו' חוספות במסכח נדה שהקשו לפירש"י לדוכחיה דכיון דם"ל לר"ח דחין הרחש פופר וע"כ, הח דחוששין ביום הרחשון היינו פשמח דחיישינן לשמח יצח רובו ביום הרחשון הח חיבה סשקח אם יצח רובו ביום הרחשון או לאו וספק זה הוא ספק השקול א"כ נסמוך להך פלגא דשמא לא יצא מיעום שליא שאין בה ולד כלל והוי רובא להחירא ולא מאסור ביום הראשון הא לק"מ מחרי טעמי חדא דאיך נחיר ביותא קמא מסעמא דנוקמי מיטוס שאין בו ולד לפלגא שלא יצא הרוב דשמא אח"ב ביום ב' כשינת כולו יהת ניכר שיש בו ולד ותם כן לתפרע עבדינן אבורת דהת הוח היה ספק דתורייתת תם יצת הרוב תו לתו ותיך תפשר לכנם לבית הספק משום סמוך מעופת שמת יתברר תחר כך שיש בו ולד ולת מבעית להפוסקים דתין סומכין על הש"ם במקום דתששר להתברד וכ"ם בזה שהוח ספק השקול אלח דחמרים שמוך מעוטה לפלגה דלח מהני במקום דיחברר אח"ב דהא בס"ם איכא מ"ד דבעינן שכל הספיקוח יהיו שקולים ועכ"פ לא עדיף סמוך מעופא לפלגא מס"ם דלא אזלינן בחריה במקום דאפשר לברורי ואפילו להכושקים דש"ל במקום ,פ"ם אפילו איכא לברורי א"ל בדיקה מ"מ איך נימא דשרי' ביותא קמא משום המוך מעועם שחין בו ולד לפלגם שלם יצח הרוב דלמם יהיה נרחה לעינים ביום כ' שיש בו ולד בלם

שום בדיקה ונמלא דעבד ספק איסור למסרע וכה"ג כתב הש"ך סס" ק"י ע"ש:

רעוד דבלא"ה לק"מ דכמו שחדשו לנו החום' דס"ס השוחרים זא"ז לא עבריק

דממ"ל נעשה איסור א"כ לא עדיף בזה גם הא דנסמוך מעושא לפלגא אם יסחור זה את זה

דממ"ל נעשה איסור א"כ לא עדיף בזה גם הא דנסמוך מעושא לפלגא אם יסחור זה את זה

דלא סמכינן מעושא לפלגא שלא ילא הרוב אח"כ ביום ע"ו נעהר אוחה אם לא ראחה בו דשמא ילא

שאין בו ולד לפלגא שלא ילא הרוב אח"כ ביום ע"ו נעהר אוחה אם לא ראחה בו דשמא ילא

מעוקר המשושא להך פלגא דלא ילא ביום בראשון רובו מש"ה לא סמכין בחנוש למחי למחי למחי למחי המתושא לשהי מעוקר המעושא להך פלגא דלא ילא ביום הראשון רובו מש"ה לא סמכין המעושא לשום שלא לה"ל דביום מ"ו בלא"ה י"ל סמוך מעושא לפלגא דוכרים ז"א דאם מראה ביום מ"ל

בע"א וא"ל דביום מ"ו בלא"ה י"ל סמוך מעושא לפלג החרה מעשם ספק זכר ועוד יש ללייר בע"א ודן וא"ל דאכחי קשיא לה"א דאין הראש פוסר בנפלים א"כ קשא לדייה הא

דמן שליא באלא היול בלל דאין להרן אליביה דאיכא רוב לדדים דהו ילוד משום שמא ילא הרוב

דמן שליא זלי הרוב שמא ילא הראש הלא בבהמה י"ל דסיא פוסר ז"א דר"א לא מתר דאין

שליא אליבא הדמום אבל בבהמה י"ל דס"ל דהיל במר במ"ש החום' ר"פ בה"מ ד"ה

סראש פוסר אלא בארה אכל בבהמה י"ל דס"ל דהיש החום' החום' כ"פ בה"מ ד"ה

סלא אליבא דשמואל ע"ש:

ולפ"ו יהורן קושיא ענומה מה דקשה עובא אמה שפירש"י ד"ה דקא מעהרח לה מראשון ח"ל שההח סופרח י"ד של נקבה עם יום הראשון ודמי' שהרחה ביום מ ו מהורין וכו' מכ"ל וכ"כ החום' שם דלמח כ' ודמי' שחרחה דהח אפי' לא תרחה נמי קולא היא דהה ימי לידה סמחין אפי' לא ראחה בהן ולפמ"ם ניחא דאם לא הראה בהן לא היה מקשה רבא מידי דדילמת בחמת ס"ל לר"ת דחינה מונה אלח מרחשון כיון דחיכת פלגח ופלגח חם ינח רוכו ביום הרחשון או לאו ואיכא נתי מיעום שליא שאין בו ולד וסמוך להך פלגא ש לא רובו ביום הראשון והם מילחם גופה השתעינן ר"ח דמונה מיום הרחשון וח"ל לחוש ליום פ"ו חם לא רחהה בה מטעם שכתבנו ואין להקשות דא"כ אמאי משמאה ביום הראשון ומשהרת ביום פ"ו אימא איפכת דביום הרחבון א"ל לחום מפעם זה דספק שמח לח ילח רוכו ביום הרחבון וסמוך מישומח שליה דחין בו ולד כלל להך פלגה שלה יצה ביום הרחשון והוי רובה להחירה וחי משום דח"כ יסחור אם לא תראה ביום פ"ו דנחלה דנפק ביום הראשון כוף סוף מאי חזית לשמאה יום הראשון יותר מן פ"ו ז"א דביום הראשון א"א לפהר תשעם זה דשמא יהיה ניכר בהוכו ולד כמש"ל ור"ח מיירי בלח ניכר בתוכן ולד דחו מטהרין ביום ט'ו בלח רחתה ועוד י"ל דמש"ה משחחין ביום הרחשון משום דם"ל לר"ח ח"ח לפה ק בל"ד וח"כ ביום הרחשון בלח"ה היח ממחה ועיקר מילחם לם קמ"ל ר"ם חלם דמונה מיום הרחבון לפהרה ביום פ"ו ולקולם חמר ר"ם דהת הכי ס"ל לרבת גופת בפ' התינוקת דח"ה לפה"ק כל"ד לכן הווכך רש"י לפרש שחם חראה ביום מ"ו דהשתח אין לפרש דברי ר"ח דלקולה אמר ק' אמאי הה שפקה הוח דשמח לה יצא רובו עד יום שני ואין לותר סמוך מיעועה דאין בו ולד כלל להך פלגה דשתה נפיק ביום הראשון דזה לא שייך אם ראחה במ"ו דכיון שאין ולד כלל ליכא כאן דם מוהר ודם פשא הוא ואין להקשום אכתי איך אמר רבא לחוש חוששת וכו' מימני לא מנה וכו' אמאי לא חמנה לקולא מראשון הא איכא רובא דינא ביום הראשון לשברת הפר"ח וא"ל דרבא נמי אים ליה דחין הרחש סושר בנפלים דזו דוחק דרבח יסבור דלח כהלכהח גם ח"ל דלדבריו דר"ם אמר דוו ג"ב דוחק נראה דלק"ת הם פסק הרמב"ם וכ"פ בפור וש"ע סי' ש"ה דהא דרחם פוטר בכן שמונה דוקה בינה רחשו תי הבל לה ברחשו מה ולדעתם ל"ל דדוקה בחדם הוא דאינו פוסר אבל בבהמה אין חילוק דאל"כ קשיא מהא דר"פ נה"ם דאמרינן החם דראם פוסר אפי' בשליא דמכהמא לאו כן ט' הוא ושכ"פ מידי סבקא לא נפיק ואיכא ספקא טובא ועיין א"ו דיש חילוק בין אדם לבהמה לפ"ז אף לרבא ניאא ודוק מיהו בלא ה נל דלדבריו דר'א קאמר דהא אהו ס"ל א"א לפה"ק ב"ד וא"כ מאי מוששת שראשון דקאמר הא בלא"ה פמחה מרחשון עמש"ל דיש לדחות: ומעתות יהורן קושית מוהרמ"ל דוודתי כמן במס' כ"ק ניחת ליה לרש"י לפרש

המשא הוא לשמא ילא רובו כיון דבלא"ה לר"א לריך לפרש כך דהא ר"א ש"ל כיה נרש" נפרש החא לשמא ילא רובו כיון דבלא"ה לר"א לכרך לפרש כך דהא ר"א ש"ל באדם אין הראש החא בבהמה חיכת עוד שעם דמיישינן לשמא ילא רובו כיון דבלא"ה לר"א שרה וכמש"ג הלא דהכא בשמשין לא נחית נהכי וכאי בכאי בשמא ילא רובו אבל בש"ל בה"מ שוכיח הש"ש שפיר דע"כ הראש פוער בבהמה זחלא"ה אלא ששום זלא נשיק רובא לחודא היח דחיישים לה ח"כ קשה קושית בהחש דריישים לה ח"כ לא בש"א להך פלגא דלא נפיק רובא וממחי אסורה א"ו דאיכא במוס" דנימא שמד מששא זהו רובא לאורל ולסורא וכסברת הפר"א והמח"ל ונכון הוא :

דעפ"ז נכחה לחכץ קושים היאם" על כש" במה שכתב דגורו מקלחה חשו כולה דגורים מקלחה חשו היכח דנסק כולה ויחור לפני" דחיך משבר לשעות שהרי גם ביליחת מקלחה היולה משור במחורייהם ומחלה נעשוד על כוונח רש"י ז"ל במה שמי" וו"ל מלח ה"ק משורה במכילה גורה משו דנסקת כולה וחשו למישר חין כאן ולד וחם חזרה לפנים חשחרי

בשחיסת האם והכלו נכלה דההיא ודאי סימן ולד באשה וכו' עכ"ל · מבואר מלשונו זה דאי לאו דהוי סימן ולד אם ינאה כל השליא וחזרה לפניה דהוי שרים וצ"ל לדעחו דאע"ג דקיי"ל דאבר שינה וחזר לפניה דאסורה דהה מ"ד דפליג אהה בס"ב הח"ם אחותב ודוחק לומר דסחמה דגם' מוקי ליה לר"ה דלה בהלכחה אלה גראה דס"ל לרש"י כיון דקיי"ל דשליה אינה משמאה דגם' מוקי ליה לר"ה דלה בהלכחה אלה גראה דס"ל לרש"י כיון דקיי"ל דשליה אינה משמאה סומחת חוכלין ולא סומחת נכלה חישב שליה מסמחה סומחת אוכלין אכל לא סומחת נכלה כדאי במשנה ס"ם בה"מ ופירש"י דמש"ה לא מפמא שומאת נבלה דלאו בשר היא אלא כשאר אוכל בעלמא ע"ש וליח ביה משום לאו דבשר בשדה פרפה דדרשיכן מיניה כיון שיצא חוץ למחיצחו וכו' דהח שלים לחו כשר ה ח חלח שחם לח חזר לפנים חסורה משום חמ"ה דהח חפי חלב ובינים אי לאו דאיח לן קרא דשרי הוי אשריכן להו משום אבר מן החי דסהוא איסורא לאו בבבר חלי אלם כל סיוצא מן החי אשור אף דלאו בשר הוא וכ"ב בס' כו"ם סי' ס"א ולכך אינטריך קרא החש כל בבהתה האכלו לרכוח את השליא שלא האמר דאין שחישת האם מטהרתו ותחבור משום חמ"ה וכן פירש"י במשנה שם ועיין בס' כו"פ שם חם הך ילפותח ילפוחת נמורה הית מדתורייתת תו הינו אלת תשמכתת מדבריהם דפירשת בעלמת הית ע"ם ובסר"ח והוא מחלוקת בין הרמב"ם והראב"ד ז"ל וכ"ג לכאורה כיון שעדיין השליא מחוברת בשחר בני המעים חסשר דל"ש בי' תיסור חמ"ה מה ח מ"מ חיסור מדרבנן מיהו חיכח לכ"מ וש"ל לרש"י דכ"ז כשמינה חוזרת לפני' הכל כשחוזרת לפני' אפי' יצא כולה לית כה משום אמ"ה דבחיפת האם מתירתו ולית בי' משום אמ"ה ושאני אבר שיצא דלא פהני חזרה דנלמד מקרא דובשר בשדה טרפה דומיא דטרפה שאין לו חקנה משא"כ בשליא דלאו בשר הוא וליח בה אלא חיסור אמ"ה ולפ"ו יפה פירם"י מ"ד יש מקנח שליא בל"ו וה"ק מחני' שליא ש נאה מקופה אטור' אפי' חזרה אותו מקום לפני' אפ"ג דל"ם בי' איסור אפ"ה דהא חזרה ואם"ה איכא למנזר אטו יצאה כולה וחזרה דנשחרי נמי מספם חזרה והחם אסורה משום דיש סימן ולד 'כו' והוי כילוד ולא מהגי חזרה וכ"ח דאוחו מקלת בלא'ה אסור דהא ספק. דאוריית' הוא במא ילא עמו קלא מן הולד ולא מהני בי' חזרה ז"א דהא אי אמרינן ים מקלח שלי' בל"ו א"כ אתריגן סמוך ח'עוש שליות דלית כהו ולד כלל להך פלגא דלא נפיק באותו מקלת שילא שום ולד והוי רובא להחירא אלא דגזרו משום אפו ילאה כולה וכיון דמשום הך גזרה גזרו במקלהו חו אין לחלק בין מה שבפנים למקלחו שבחוץ והכל אשורה ואין להקשוח לדברינו אלא דה"כ קשי' ההם מה מקשה הש"ס הא נמי חנינא שלי' וכו' דלמא ההם משום דגזריט מקנחה וכו' כקו' החוש' ופי' חוש' ששירנו דאם איחא דביציאת הראש לא הוי לידה לא הי' רחוי לגזור כיון דבמקנתה ח"ח לכת בשום פעם לידי חשיבות לידה ליתח לפי דברינו דלמת לעולם דיניאת הראש לא הוי לידה אלא דביניאת רובה הוי לידה וא"כ אפשר לבא לידי חשיבות ביניחת מקנהו ע"י רוב הולד לק"מ דלפי מ"ש בכוונות רש"י דאי להו דגזר מקנחה אפו כולה הוי אף המקנח שינא שרי דסמכינן מעום שליום דלים כהו ולד לפלגא דלא נפיק מן הולד באוחו מקנה וכ"ז אי אמרינן יש מקנח שלי' בל"ו אבל אי אין מקנח שלי' בל"ו ליכא למימר מעמח דמהני' דגזרינן מקלהה חסו כולה הא חזי' להו דאוחו מקלח אסרי כבנן דאוחו מקלח וודמי דחשור מה"ם מף מש לח נפיק בי' רק מקנח מן הולד לפ"ו י"ל דסוני' בפ' בה"מ חולח למשקנא דאין מקנח שלי׳ כל"ו מעתה ח"א לפרש המשנה מפעש גורה וא"ל דאינפריך לאשמעים הכם דרחש פופר דחי מהחם ה"ח יש מקנח שלי' בל"ו דחי דמש"ה אשמעינן הכח דרחש הוי כילוד כדי שלא נטעה לפרש מחני' דלקמן משום גזרה א"כ אף דחני הכא דראש הוי כילוד מכחי מיכח למטעי ולפרש מחני' דלקמן משום גזרה דרבנן ובחמח מדחורייחת חסור' למחי דקיי"ל אין מקנח בלי' בל"ו וה"ל להחוא לאשמעינן דאבור מדמורייחא גם כ"ם לפומאה לידם "הך גורה א"ו להתנא מיפשם פשימא ליה שלא ישעה כן שום אדם דיש מקלח שלי "א שהוא אמורא הוצרך לאשמעי' כדי שלא נפעה כן ועיין בח"ח מה שכ' שם בב"ק דלמה לא ניחא לרש"י לפרש גזרה מקלחו אטו רובא כפי' החום' יט"ש וטוד האריך בני ז"ל בזה בדברים ישרים בסוני' דחולין שם בהם דמבעי' אח"ל אין לידה לאברים וכמשר שחין זה נוגע להלבוח אלו הצרחי כי אין כאן מקומו רק אעחיק מה שתנאחי לו בענין זה :

שהקשה את"ם תום' במכילתין דף כ"ה מ"ב ד"ה המפלח שנדל או שלי' וכו' וז"ל וא"ח בשלי' להכי נמי ולנדה דאימר הרחיקה לידחה וכבר כלו ימי וכו' ועוד י"ל דאי הוי הכי ולנדה ה"א מביאה קרבן ואינו נאכל וכו' עכ"ל מכואר דם"ל לחי' זה דבשליא לא יהביק לה ימי טוהר והוא ננד סוגי' הנ"ל מדאמר לחוש חוששה מראשון פשימא דהא אף מקודם לראשון היא פמאה מחשש הרחקת לידה גם למה דפירש"י וחום' בהא דרבא חומרא דאתי לידי הולא שאם חראה וכו' מוכח דיהביק דם פוהר ודוחק לומר דר"א מיירי בשניכר שיש כל הולד וע"כ צ"ל דההום' לא כהבו כן אלא לר"ח ורבה דאית להו דחיישיטן שמא הרחיקה לידחה אבל ר"ח ורבא י"ל דלא ס"ל הא דר"ח ורבה ולפ"ז י"ל דמש"ה השמים הרמב"ם להא דשמא הרחיקה לידהה וחתה המ"מ למה השמעו די"ל ששמך אשוני דבלאן דש"ל השלי דמיא ליד החוכם דאיכא למימר נמי דנימוק וינא וכן פיכש רש"י בחולין דף ע' ואפילו הכי לא חיישים לשמא הרחיקה לידחה עב"ד: (בן) יוצא דופן: בש"ע סי ש"ה סעיף כ"ד פסק יונא דופן והעלד אחריו כדרכו שניהם פעורים הרחשון תפני שלא יצא מהרחם והשני מפני שקדמו אחר ע"כ והפ"ז כ' שם וז"ל מע"ב דמוחו מחר למ ספר הרחם מ"מ כיון שזה הנולד מחריו לא הוי בכור לנחלה דהת לתו רחשית אוט הוא לת הוי נמי בכור לכהן דבכור לדבר א' דהיינו לרחם ולא לולדוח לא הוי בכור הכי אמריכן כם' יש בכור דף מ"ז עכ"ל מדבריו אלו משמע דאם היולא דופן היה נפל הוי היולא דרך רחם בכור לכהן דהא השח' היולא דרך הרחם הוי נפי בכור לנמלה דהוא ראשית אונו לפי שהראשון לא הי' לבו דום והא ליחא דאפי' שהיולא דופן היה נפל אפ"ה היולא דרך רחם לאו בכור לכהן הוא כיון דלאו בכור לולדות הוא הוי בכור רק לדבר ח' ולח מיקרי בכור ורחיה דחף בבהמה חמרינן כן שם בדף י"ם דחם ילח מ' דרך דופן והשני דרך רחש בתרווייהו לה קדיש בבכורה משום דבכור לד"ה לה הוי בכור והתש ליכח לפרש חלח משום בכור לולדו' וכן הוכחתי בחדושי בדברי המהרש"ח במ"ש במכילתין דף כ"ו פ"ח: בתב הפור סם"י זה דתשילא אבר א' פמאה לידה וכ' בב"י מחלוקת הראשונים די א דווקא הוליא יד הוי לידה ולא בשאר אברים וי"א דל"ש יד או שאר אברים לעולם הוי לידה וכדעת הסור וכ' ע"ו וז"ל וכן נראה מדברי הירושלמי דגרסינן בפ' כה"י אמר ר"י ג' כן שהן כספק ועשו אוהן כוודאי ואלו הן המפלח יד חתוכה ורכל חחוכה ושליא ודם הנמנא בסרוודור עב ל ולח ידעתי עה ענין דברי הירושלמי לדין זה כלל דסחם לחו משום דהיד והרגל לבד אנו משמאין אלא כיון שהשילה יד ורגל מתוכה הא חזינן דשאר הגוף כבר יצא מתנה והפילה אברים אברים והכא מיירי בולד שלם אלא שהוציא יד או אבר אתר אפי' החזירו אי מקרי לידה משום הך אבר שינא אף שאין הולד יונא כ"ם אחר כמה ימים וגם ק" למה הביא זה מן הירושלמי הלא הוא חלמוד ערוך גם בחלמודם דידן דף י"ח ע"א אח"ז ראיחי

שהרגיש בזה מהרש"ק:

רגן החבר בנ"י ד"ה הולים ידו או רגלו והחזירו וכו' וו"ל וכבר נחכחר בספוך ודברי רביט כפולים מכ"ל והחב מ"ז הכ"ח וו"ל ומע"ג דרביט כבר כחב בספוך דמשילה אבר מחד מחלה לידה החם מיירי במחוקך וקאמר דנחתך ממנו אבר אחד וילא לחוץ שמחה לידה החם מיירי במחוקך וקאמר דנחתך ממנו אבר אחד וילא לחוץ שמחה לידה והיכא במחקר אבר אחד וילא לחוץ דילומד לעיל במכ"ש מהוליש ידו והחזירה וקאמר הכא רב הונא דמחקר אבר אחד וילא לחוץ דנלמד לעיל במכ"ש מהוליש ידו והחזירה וקאמר הכא רב הונא דממחה לידה והב"י כתב ודברי רביט כפולים ולמאי דמרישי אינן כפולים אלא לא זו אף דמחה לידה והב"י כתב ודברי רביט כפולים ולמאי דמריםי אינן כפולים אלא לא זו אף שלה וכדאיח מבו"ל ולא ידמח במוך הוו רבוחא מפי שלד שלם וכדאיח במש"ל בשמו ואולי עיקר כוותו דהכא ששמעינן רבוחא אפילו בהחזירה הוו בלוח לא ממותך וכמש"ל בשמו ואולי עיקר כוותו דהכא ששמעינן רבוחא אפילו בהחזירה הוו בלוח מתום לא במרוח לא שמעינן של כלא החזירו הוו בלוח מהיח ד"ה מיפא מה דבירות לא שמעינן שלה כלא החזירו וו"ל וא"ח ודלמא הולרך לאשמעינן דמבים לים דיהוו הכילוד דמההיא דבירות לא שמעינן שלא כלא החזירו וו"ל דמה כילוד דמההיא דבירות לא שמעינן שלא כלא החזירו וו"ל דמשים לים דכיות הרה" דהחזירו הוו כילוד דמההיא דבירות לא שמעינן שלא כלא החזירו וו"ל דמה כילוד דמההיא דבירות לא שמעינן שלא כלא החזירו הוו כילוד דמההיא דבירות לא השתים שלא כלא כלא החזירו הוי כילוד דמההיא דבירות לא הדרה)

דהחזירו הוי כילוד דמההיא דבירות לא הדברה

דכלת תזרה הוי לידה כי החזירו נמי לתו כלום הות ומיהו אי לתו דבכורות לת הוי ק׳ ליה אמאי אינפריך ליה לתיחני החזירו כיון דאינפריך לאשמעינן דיניאח הראש הוי לידה חורחיה דחזרה לחו כלום הוא אכל כולה בכח ליח לה למיחני משום האי משמעינו כמי אנב חידוש סורתה על"ל וזה כוונה הב"י דמשום החי חידוש פורתה לה היה זריך העור להכפיל בדברים דבשלמה כ"ה סיון דחשמעינן דיד הוי לידה חשמעינן הגב חורחה החי חידום פורחה דחזרה לא מהני אבל הטור שלבר כתב דאבר אחד הוי לידה לא היה לו להכפיל הדברים משום באי חידוש פורחא כנ"ל כוונת הב"י מיהו דאין לדמות דברי הפוסק לדברי החנא :

בתב בספר כו"ם דחף דלה יהכינן ימי סוהר בהוליה אבר אחד אלה מעח שינה כוב הנוף או הכחם מ"מ לחומרת מנינן ימי מוהר מרחשון לענין זה דשומי לה ימי סוהר מפח שהולים חבר חחד עב"ד ולענ"ד חין זה מוכרח די"ל דחף שחמרו חז"ל הולחם חבר סחד מקרי לידה מ"מ לא אמרו שחבטל בזה הלידה דאורייתא שאף שגם הוצאת אבר אחד מקרי לידה מ"מ הונחת הרוב או הרחש וודחי דלידה מיקרי ועשחו כחלו ילדה ב' ולדות דיהבינן

ימי פוהר משני ופמאה גם כן מלידה ראשונה וכיון שאין ל"מ בזה לדידן אין להאריך בזה: מ"ש בב"ח כאן בשם חשר מהרי"ו ש"ש ראבי"ה על הינוק שלוות בכען אשה כיון פלח היחה בחוחה שעה מקשה לילד לח מניכן אוח משעח לידה ע"ש עיין בד"מ סימן רם"ב ם בים ג"כ להפובה זו ע"ם:

בתב בב"י דהראכ"ד והרפכ"א פליגי אם האידנא אנו בקיאין בנוף אסום או לאו וכחב דהרהב"ד בס' בעה"ג כחב וו"ל ומיהו בנוף חפום יכול לעמוד עליו פחם חין לו לורוח אברים והוא ניכר שלא נחתכו ממנו הבריו אלא שכך היה שלם אין אמו טמאה לידה ואפילו הוא בן פ' אבל טומאת נדה מיהו אית לה כדאמרן עב"ל דברים אלו ליהא בס' בעה"נ שלפנינו וחדרכה כפי הנושחה שלפנינו מפורש שם דאף בגוף אטום חין אנו בקיאים בזה"ז ואמו טמאה לידה ול"! שהיה לו נ"א בדברי הראב"ד שבם' בעה"ל הך ומיהו הוא חסר בדפום חדם שנדפם בדפום בערלין :

קצה (א) תמיד דניא בנדתה עד שתמבול - כלומר אף בימי לבונה כל חומר נדה עליה ש"ך משום דלכאורה היה נראה מדברי ר"ח ורש"י במשכח כחוכות שיש להקל בימי לבונה יותר מן ימי נדוהה לסי ששם דף ס"א אהא דהמר התם דביחהו דשמואל דמחלפא ליה בידא דשמאלא פירש"י בימי לבונה להכי כהב עד שחטבול כלומר אף בימי לבונה כל דין נדה יש לה כ"כ הפוסקים וכ"כ התושפות עם דתף כש"י ש"ל הכי שחין לחלק אלא אומר ר"ה שהיו רגילות לטכול אחר ז' לראיה כשפושקה דלא אבורה השמא אלא מדרכנן אבל בזה"ו שחין רבילות לפכול עד אחר ז"ג אין חילוק בין ימי נדות לימי ליכון כדאתרים במסכת שנת דף ס ד בנדחה תהת וכו' וכ"ה כתו' במסכת שבת דף י"ג ע"ב וכ"ה ברח"ם מם' כהוכות וכהב שם הפעם של מבילה שכסוף ז' לרחיימה היה לפהרות לפי שוח החתירו חומרת דר"ו תוח לבעלה תבל לשהרות העמידו על ד"ח וצ'ל דמ"ם הרת ש שם וח"ל שהיו רגילין לפבול החר ז' ימי נדות כשפוסקת קודם שמשב ז"נ וכו' דלהו דווקה קודם שחשב ז"נ דלפעם וה אסילו התחילה לפפור קלח ז"ל וכגון שלא ראתה רק מקלח ימים כל שבלמו לה ז' ימים אחר תחלת ראייתה היתה עובלה אלא דר"ל דאף קודם בשלמו לה ז"נ היתה שובלת דלעהרות לא השפו לחומרא דר"ז ובריב"ש כימן חכ"ה כחב עוד מעם האי דעובלה החר ז' לחחלה ראייתה משום דם"ל דעבילה בזמנה מצוה מש"ה היתה פובלת מיד אחר ז' לראייתה דאז היא אמן פבילחה לדין חורה וכ"כ החי טעמח המרדכי פ"ק דשבח בשם ר"ח ז"ל :

ובזה ים ליישב מה בהקשה מהרם"ה ז"ל בחוספות במסכת כתובות שם וז"ל מדבריסם גראה שבאו לקיים סירש"י ומדברי הרא"ש אין נראה כן עכ"ל דלפ"ז לק"מ דר"ח דס"ל דטעם צ' פבילות משום דס"ל דטבילה בזמנה מלוה ומש"ה יש לקים פירש"י דהא דביחהו דשמואל היה ביתי לבונה די"ל דאף דביחהו דבמואל נהגה בב' פבילות מטעמת דטבילה בזמנה מלוה אבל הרח"ם דפ"ל דטעם דב' מבילוח משום פהרוח מש"ה א"א לקיים פירש"י דא ל דגם דביחהו דשמואל נהגה כן דהא שמואל בבבל היה ושם לא היה מהרוח וכמ"ש החום' במש' נדה דם"ז והרח"ם שם וכ"כ בס' ק"נ ונכון הוח י וחין זה התנהג שהביח הרמב"ם פע"ו מהלכות א"ב דשם מיירי שנהגו שלא לספור ז"נ עד ששלמו ז' ימי נדה ומעכילה לא החוכר כלל והוא מנהג אחר וע"ז כתב הרמב"ם ז"ל בהוא מנהג טעות הביאו ב"י סיתן קפ"ג ובכ"ח שם נחן פעם להמנהג זה עיין בחה"ד סימן רמ"ה ובהגהוח ש"ד ועיין מ"ש סימן קל"ו וכהכ הריב"ש שם בשם הרמב"ן דפדורום האחרונים בפלוהו להני ב' פבילות משום דהוי חומרא דאתי לידי קולא שיבואו בה לידי מכשול להקל בחיסור דרבנן כמו שנכשל בזה אותו חלמיד שהזכירו פ"ק דסבת ע"כ: (ב) דביון שבא עליה. ודוקה היכה דים היחר לחסורה וכבר בה עליה כי הכה הכל היכה דהין היחר לחסורה הע"ג דכבר בה עליה הסור להחיחד עמה דתרתי בעינן וכדאיתא לעיל סימן קפ"ז סעיף י"ב וה"ה בזינחה חחת בעלה דאסורה עליו אסור להתיחד עמה וכדאיהא בפ"ק דמסכת סומה דף ז' וכ"כ במ"י : (ג) ולא יושים · אפי' בדבר שהוא ארוך ממעם שמא יגע בנשרה וכדמסרם לקמן : (ד) ובן ע"י זריקה - ובריק"ם כתב להחיר כל שחינו דרך שחוק וחין לזוז מדברי הרמ"ח ובם' כו"ם כחב גם כן שרחה מהגין זורקין כלפי מעלה ולא לנוכח אשתו כמהכוין לזכוק לידה אלא כאינו מחכוין והיא פנישם ידם ומתבלה דזו לא הוי כזריקה ול"ל אנ"ם שיש להקל מעיקר הדין מ"מ אין להחיר וכל המחמיר בענינים כאלה הע"ב וכ"כ בם' מנ"י דאפי' לנפוח נולה או עפרורים מבנדי אמחו כפהים לוכפת כה חין להקל וסחור סחור, וכו' : (דן) אא"ב יש שום שינוי · הפוסקים למדו דין זה מהח דמדמי הש"ם החם בפ"ק דשבח דחסור לישן עם חשתו נדה במעה מ" לשני ב"א המכירים וא"ז א' אוכל בשר וא' אוכל גבינה דאשורים לאכול על שולחן אחד אא"ב יש היכר ביניהם כדאיחא לעיל סימן פ"ח ובס' תסארת למשה הק' ע"ז דלא דמי דהתם תדמי שכיבה עם אשחו" נדה במעה א' לב' ב"א האוכלים בשר וגבינה על שלחן א' משח"כ אכילחו עם אשחו נדה דאף אם יאכל עמה בקערה אחת אין איסור אלא תשום הרגל דבר מנ"ל למיגזר כולי האי ולאסור לאכול בשלחן א' בלא היכר ע"ש ונעלם ממנו דברי סראב"ד ז"ל בס' בעה"ל הביאו הר"ן פ"ק דשבת שהק' כן וחי' יסה וז"ל וא"ח מסני שהשוו בגמרא ענין עליית העוף וגבינה על שלחן אחד לענין הנדה אין זה דומה לזה שלא השוו וכו' אלא שלא חישן שמו במסה בבגדי' כי כשם שהשלחן הזמנה לאכילה כך המסה הזמנה לחשמים וכמו שגזרו בבשר וגבינה העלחה אפו אכילה כך ראוי לגזור עלייה במעה אפו חשמיש אכל אכילת הנדה עם בעלה על שלחן אחד מוחר שאפי' בקערה אחח אינה אלא תשום הרגל דבר מנין לנו לחסור חלח שיש לסמוך דבריהם ממה שחמרו כיולח בו לח יחכל זב פרוש עם זב ע"ה שמח יחכילנו דברים פתחים והחם ודחי של שלחן ח' נמי חסור דומיח דעוף ופבינה דאיכא למיגזר בי' עלייה אפו אכילה וקאמר כיוצא בו אלמא אכילה זב וזבה נמי אסור של שלחן א' כי האיך י מיהו אחחזי לן שאם הפרישה מפה אחרת לעצמה אע"פ שהיא אוכלת על שלחן ש' מוחר דהא איכא היכרא להרחקה והכי נהוג עלתא לכשר וגבינה עכ"ל מבוחר דם"ל דהחיסור לחכול על שלחן א' יש לו רחיה מן הש"ם ולה למדו מהה דשני ב"ה בא' חוכל בשר וכו' אלח שריוחה דמהני היכרם וכ"ש הוח מהחם ועיין מ"ש עוד בסמוך בזה: (ד) לחם או קנקן . כתב הפרישה ום"ז דווקה כשחין חוכלין מחוהו לחם "וחין שוחין מחוחו קנקן דומיא" דסימן פ"ח עכ"ל מיהו מבוחר שם שחם הקנקן ששוחין ממנו חין דרכו להיות על השלחן הוי היכר כשעומד השחח על השלחן חע"פ ששוחין ממנו חף שהב"ח שם חולק ע"ז הא הש"ך שם הסכים לדברי הש"ע וכמ"ש כאן דמהני דהא הרתב"ם מחיר לגמרי לאכול פל שלחן חחד ולא אסר אלא באוכלין מקערה אחת גם בד"מ כחב וז"ל ובמדינות אלו הוא המנהג בכ"ת שראיחי שאוכלין עמה על שלחן אחד אבל לא נקערה אחת מיהו נ"ל דמ"ש בד"ת שראה בכל המדינות האלו שאוכלין עמה על שלחן אחד כדבריו כן הוא לפי שהוא סיה במדינת פולין שאוכלין כל בני הביח מקערה אחת וכיון שבימי נדחה אוכלח היא

מקטרה שלה לבדה הח הוי היכר וכמ"ש לקמן משח"כ במדינות חשכנו שכל חחד חוכל מקטרה שלפכיו משום הכי נריך היכר חתר ומוה מיירי הפוסקים ומשום הכי השמים הרמ"ח כחן

בהג"ה פנהג זה וסמך עצמו על מה שכחוב לחלק בין דרכן לחכול בקערה חחם או לחו : בתב המרדכי בפ"ק דשבח בשם חכמי נרכונה סמך מדכחיב חשקר כגפן פוריה בירכתי ביחך ע"ב ר"ל מיפה דקלה בניך כשחילי זיחים סביב לשלחנך חבל חשקר בזמן שהיא כגפן פוריה אינה סביב לשלחנך אלא בירכחי ביהך גם במשנה במכילחין דף ס"ר פ"ב מדמה נשים בדמי' לנסן פוריה יש גפן וכו' וי"ח הח דנריכין כ' הש"ך כס"ק ז' כשם הב"ח דאף לסכרא זו אינה אלא כשנם בני בית אוכלין עמהם על שלאן א' ביחד החם הוא דשרי כשהיא אוכלת מקערה שלה אע"ם שאוכלין על מסה ט' בלא שום היכר אבל כשכני בית אוכלין על שלחן אחר והאיש והאשה אוכלין לבדן על שלחן א' כ"א מקערה שלו אסור אפי' היה רגיל לאכול עמה בקערה א' וכ' ע"ז הש"ך ומשמע בדבריו דה"ק כשאין שם ב"ב כלל אסור ואין דבריו מוכרחים עב"ל נראה מדברי הש"ך שמה שכ' שאין דברי הב"ח מוכרחים לא קאי אלא מה דם"ל דאף כשאין שם בני ביח כלל אסור אבל מה דס"ל שאם יש שם בני בית והבעל והחשה אוכלין על שלחן והב"ב על שלחן אחר דאבור מודה ליה הש"ך דאפי' דרכן לאכול כל השנה מקערה א' והשחא כ"א אוכל מקערה שלו לבד זאסור ובאמח אלו הכרח בכ"ח דיסבור הכי ואפשר דאף הב"ח לא מיירי אלא בדאיכא בני בית שם והוא ואשהו אוכלין על שלחן א' לבדן ושאר בני ביח על שלחן אחר דאו מראה אקרובי דעחים פסי אבל כשאין בני ביח שם אפשר דם"ל נמי להכ"ח דסגיא כשהוא אוכל מקערה שלו לבדו

והים מקערה שלה הם דרכן כל השנה לאכול מקערה מ' וע"ם: ראך בעיקר הדין מה שנכהה מן הב"ח לחלק בין היכר זה שכ"ם אוכל מקערה שלו לכד אנ"ם 'שאין דרכן בכך בשאר ימי השנה וכין שאר היכרים כגון פריסת מפה לכ"א וכה"ג דמהני ביושבין על שלחן א' לכדן משא"כ הה כר דכ"א אוכל מקערה שלו דלא מהני בחוכלין על שלחן ח' לכדן לח נרחה לענ"ד וז"ל הרח"ש פ"ק דשכח ומה שרגילין עכשיו לחכול עם אשחו נדה בשלחן אחד לפי שבימיהם היו רגילים כ"א לבדו על שלחן קטן וכשאשתו עמו על אוחו קשן נראה דרך חבה ודמי להצעת המשה ותזינת הכום והרחלת פנין ידין ורגליו אבל האידנא שכל בני הבים אוכלין על שולחן אחד אינו דרך חבה ויש שעושין היכר ביניהם והוי כמו שנים שאובלין יחד זה בשר וזה גבינה עכ"ל: מדבריו אלו מכואר דש"ל להרא"ש דהשעם דאכילה על בולחן א' לאו פעמא משום דגוריט העלאה אפו אכילה כיון דאכילה גופא אינו אסור אלא משום הרגל עבירה ול"ל למיגור כולי האי וכמש"ל אלא דאכילה גופא על שולחן אחר איכא דרך חבה כמו מזיגת הכום והרהלת סניו ידיו ורגליו ולפי סעם זה י"ל דלם מהני היכרם דבשלחה גבי הכילת בשר ונבינה דהטעם דחסור משום דגזרינן דלחת חתי למיכל עמו וכיון דחיכה היככה דכיר שלה לחכול עמו הכל הכה טעמה משום דהוה דכך חבם ואיכא לתיחש להרגל דבר מה מהני היכרא הוף סוף איכא חבה ואתי לידי הרגל דבר ולא דמי למזיגה הכוש דמהני שינוי דההם החבה הוא לפי שמשמשה היא לו בדברים אלו ואינה משמשת ככאוי אלא פניחחו לסניו. וכידא דשמאל כדאימא החם לא מייחי לידי. חבה אבל הכא שהאכילה יחד על שולחן הוא דרך הבה מאי מהני היכר אחר שעובה דאף דמהני המיכר שלא יאכל עמה מקטרה א' מ"מ האכילה יחד על שלחן א' מביא לידי חבה והרגל דבר וע"ז כ' דכ"ז הרחשונים חבל בזה"ז שחורלין. בשלחן ה' חין החכילה יחד בשלחן ח' מכיח לידי חבה - ולפ"ז היה אפשר דאף היכר לא לריך בזה"ז כיון דכל שיקר האיסור לא היה אלא משום כשחוכלין על שלחן ח' לבדן הוח דרך חבה הכל דניגוור העלחה חטו חכילה מעולם לח גזכו וכשכל בני בים הוכלין על שלחן יחד לח לריך חשילו היכר חלח דיש מלריכין היכר לפי דם"ל הטעם דגוריון העלחה אטו אכילה כנ"ל כשוע:

וב זוה מכוחר דברי הרח"ה בספר בד"ה שער כ' שכ' ג"כ דוח חסרו על שלחן ח' אלם כשחוכלין על שלחן ה' לבדן חו שמשובין שמוכין חבל חם היו שם חחרים חוכלין ומשפיקים ביניהם מוחרין וכ' ע"ו הרבב"ם במ"ה דחין לזה פעם וריח דחפילו ים פמהם אחרים איזה היכר יש להם ואם יבואו לידי הרגל לאכול בקעדה א' שניהם מי מעכב א"ח שהאחרים יוכירום וימנעום מאין הם יודעים שהיא נדה וכי לריכין להודיע את המסובן ושד דדומים דבשר וגבינה וכו' וחטו ההם כי חחרינם בהדייהו מי שרי עכ"ל ולפי מ"ש לק"מ דם"ל להרא"ה ז"ל כדעת הרא"ם ז"ל דאין המעם משום דגורו העואה אטו אביל ה אוא מבום דישיבה על שלחן א' וליכא אחרינא בהדייהו איהו נופא דרך חבה היא וכן כשיושבין ומשובין סמוכין זמ"ו הוי נמי דרך חבה ואסור משא"כ כשאחרים יושבים ג"כ ומפסיקים ביניהם אין כאן דרך חבה ול"ק כל קושיות הרשב"א על הרא"ה ז"ל וכן מבואר מדברי השור שכ' וז"ל ולא "אכל עמה על השלחן ואל"ל בקערה א' ודוקא בימים הראשונים שפיו להם שלחנות קטנות וכן' אבל האידנא שבגילין רבים וכו' בלבד שיעשו שום היכר כגון שישרום תשה או שיתן שום דבר ביניהם וכו' עכ"ל מכואר דכשאוכלין על שלהן לכדן לא מהני שום היכר כיון דזו עצמו דרך חבה כשאוכלין על שלהן יחד לכדן ולא מהני היכי אלא כשאחרים אוכלים עמהם דאו ליכא חבה מחמח ישיבה וחכילה על שלחן ח' וחש"ה נריך היכר דהטור חשש לדעה זו דנזרים העלחה אטו אבילה וכמ"ם הרא"ם דים מלריבין היבר וכ"כ הרא"ם בקינור הוכות נדה שלו ול"ע של הב"ח במה שחילם בין היכר דאכילה כ"א מקערה לבד לשאר היכרים דלדעה זו אין לאלק וכדמוכח מן הפור וכמ"ש מיהו הש"ע לא חשש כלל לדעה זו וכ' בסחם דמהני היכר ותשפש דאפילו אוכלין לבדן על השלחן ואין להחמיר דהא הרמב"ם לא אפר כלל על שלחן א' כ"א מהערה חתת וכמש"ל:

בתב רש"ל בביחורי סמ"ג חם היא אינה אוכלת המאכל שהוא אוכל אפור לאכול על שלחן ה' שעחה חין כחן היכרת ולכיך שינוי עכ"ל: (ךן) י"א שאסור לאבול · והש"ך חתה ע"ו דסשימה דחשור כיון דחק קיי"ל השור לשחום משיורי כום שלה כדחיחה בסמוך סטיף ד' א"כ כ"ש בשיורי מאכל ואדרבה שחים נלמוד מאכילה ולמה כ' הרמ"א דין זה בשם י"א ע"ם אבל לא משמע כן בדברי ב"י בס' בד"ה שאחר שכ' בכ"י דין שחיה דבסמוך כ' ע"ז בבד"ה בשם ם' ח"ח דבחכילה מוחר לחכול זה מה ששייר זה חלמח דם"ל דבחכילה יש להחיר ספי דבשלמה שחיה ה"ח בענין חחר כ"ח בזה חחר זה משח"כ בחכילה דחסשר לחכול שניהם בכת אחת מן הקערה מש"ה בוא"ו ליכא משום הרגל דבר וכ"כ כם' כו"ם גם בהגה"מ לא למד שחיה מחכילה אלח מהח דחמרה חכל עמי ושחה עמי דעל כולן הקפיד עליה וחין ללמוד אכילה משחיה מפעם שכחבתי ועוד דבשתיה מראה חבה כשהוא שוחה אחריה דאינש דעלמא אין דרך לשחוח משיורי כום ששהה חבירו כדאי' בא"ח הי' ק"ע מש"ה י"ל אם הוא שותה אחריה מראה חבה יחירה משא"כ באכילה:

בתב בפ"ז דכשמביאין קערה וכחוכה חחיכות גדולות וכ"א נופל חחיכה א' מן הקערה ומשימה לפניו ואוכל ממנו אין בזה איסור כיון דאין האכילה מיד כשנופלה מן קערה משח"כ בחחיכות קפנות חסור אפי' נופלין זה חחר זה נמי חסור:

סים אינה יושבה במקומה המיוחד לה בשחר ימוח השנה הוי היכר ושרי : (מ) היא - כחב הש"ך אנו"ם שחזרו ומלאוהו אבל אם שחה כל הכום וחזרו ומלאוהו שרי אנו"פ שלא הדיתנ ספון מש שמונו ובב"י כ' שמנהגן להדיח הכום בין שחים דידה לשחים דידים ומנהג כשר מאל מבל מיוני ומנהג כשר מאל מבל מין נוהגין כן עכ"ד: (י) אם לא שמפסיק יום"ה משיורי מאכל דידה מהני אם הספוק אדם אחר ביניהם פ"ז: (יא) לה י כתב הש"ך בשם הכ"ח דמחיר ישיבה כשהוא לבוש בבגדים לישב על מפחם אחיו (יא) לה כמיה שכ"ד ובם' הב"ח שלפנינו לא כחב להחיר אלם דותה שלה בסניה ובמ"ז הוסר ובנקה"כ חלק עליו עוד כחב במ"ז שהיה לה הישן במסה שלו דים מפי הרהור בשכבה ובקומה אכל ישיבה בעלמא מוחרת לישב על מעתו דהיא לא מרגילה ליה ובם' מנ"י חלק עליו ומחיר שחישן היה בממה שלו וכתב וכן יש קלח רחיה מהה דכתבו הפוסקים דהים מוחרת לשחות אחריו כדאמרינן בפ"ק דשבת גבי עובדא דהאי חלמיד אכל שמי ושחה עמי ולה המרה הכלחי שמו ושחיחי עמו ועיין בבחורי פמ"ג לחוין לרש"ל וכחם נמי המתר וישן עמי עכ"ל ודבריו המוהים מחד דח"כ חידוק נמי מדלח חמרה וישנחי עמו מוכח דבהא ליכם שום חידוש דאסילו בימי נדחה שרי זה ליחת וח"ו לומר כן וע"כ מהא

ליכם למידק כלל ובאמת הפוסקים לם דייקי כלל אלא מלשון לא יאכל הזב ולא אמר אם חאכל הזבה וכו' אבל מהחם ליכא להוכיח שהשיבה כפי מה ששאל אליה מה כוא אללך וע"ז השיבה אכל עמי וכו' ונראה דכל הני דפליני רבווחא נכון להחמיר וכמ"ש הראב"ד בס' בפה"נ שאכחוב בסמוך מיהו נראה ממ"ש הרא"ש בפסקי הלכוח נדה בקנרה וז"ל ולא ישכב של מסחה אפילו כשאינה במטה עכ"ל משתע דוקא שכיבה הוא דאשור ולא ישיבה רכן בהלכות נדה להרתב"ן ש"ח כתב ח"ל אשור לשכב על מטחה וכו' וכל המרבה בהרחקה ה"ז משובח עכ"ל ומדלא הזכירו כלל איסור בישיבה מבואר דאפי' בפניה נמי שרי ונגיעה שנוגע בסדין שהוא מלוכלך בדם אין אסור אט"פ שקנח נוסרין בזם ושיבוש הוא פ"ז: (יב) שמתגדדת - הבל ע"ג קורות כבדים המונחים על החרץ מוחר לישב עם חשחו לפי שכבדתן קובעתן נ"ש בחשוכה : (יג) במשה - כתב הש"ך וו"ל מיהו במסה של עץ או של בנין מותר עם אשתו הוא במסתו והיא במסחה וכ"כ הר"מ אלשקר בחשובה סימן נ"א והוא מפ' הדר דס"ג ע"ב הישן בקילעה שחיש וחשהו שם עכ"ל ודבריו חמוהים הח בהדיח כחב הרמ"ח וחפי אם שוכבים בב' מפוח אם נוגעים זכ"ז אסור והחם נמי מיירי במפה של ען וכמבואר במרדכי שכחב דאפי' אם רג: המפוח טגעים זב"ז דאפור ואם כ"ל כשאין נוגעין זב"ז פשימא דמוחר ומה"ח לאכור ואי משתיחוד כא נמי פשימא דיחוד מוחר בנדה כמבואר בנמרא בהדיה וח"ל להכיח כחיה מרמ"ה וככר עמד ע"ז בס' ח"מ סימן זה וכחב שעיין בחשובת מ. כמ"ח שם ופיירי שם דישנים חחת הוילון הפרום ושוכבין שם הוא במפחה וכו' וצ"ל דם"ד דהוי דרך חבם הואיל דהוילון הוא פרום רק להם לבדם מסני הלניעות ואפשר חסר בכאו בש"ך אמנם כאים שלו מעיה דהוא סירש קילעא דפ' הדר מלשון קלעים כמ"ש שם להדים ובאמת פירושו חדר בכל דוכתא בש"ם וכן פירש"י שם ובברכות דף כ"ב ובע"ז דכ"ד עכ"ל: **(יר"**) אפילו בעקבה · מגמרא דנדרים דף כ' ע"א הוא דאיחא החם ר"א בר"י אומר כל המסתכל בעקבה של אשה הויין לו בנים שחינן מהוגנים אר"י ובאשחו נדה אמר ר"ל עקבה דקהני במקום הסנוסה שהוא מכוון כנגד העקב ע"כ וכחב הרשב"א בהה"א דתן עקבה נלמד בכ"ם מקומות המכוסים שנה דח סור להסהכל בהן וחמה הב"י והב"ח ופריפה הח בגמרא אר"ל דעקבה דחני במקום הטנופה משמע דבהא לחודא אסור ולא כשאר מקומות ונעלם מהם דברי הרחב"ד בם' בעה"ר דף ב' שכחב בשם י"מ דמלחת דר"י לחוד ודר"ל לחוד דהת דר"י בעקבם ממש וכחשתו נדה וסח דר"ל אפילו בחשתו שאינו נדה ומחי עקבה מקום השנופת ור"י וכ"ל לא פליגי אלא בפירושא דברייחא כו' ואק ליח לן לאכרועי בהם מלחא דמעשה שמים כוא מיהו מידי אכורא לא נפיק ונקטינן כתרווייכו לאומרא דאסור להסתכל בעקב אסחו נדה ומן העקב נלחד כ"מ המכוסה שנה וכו' עכ"ל וכבר נחעורר בזה בס' מנ"י: (בון) אבל מותר להסתבל - ובש"ד כתב ולא יתן כה עיניו יותר מדאי פן יתקלקל עמה הספר לשם כל המסחכל בחשה יוחר מדחי הויין לו בנים שחינם מהוגנים חתר רב יוסף וכחשחו נדה אמרו שלא יראה בה יותר מדאי פכ"ל נ"ל דם"ל הא דאמר החם המסחכל בעקבה של חשל כו' לאו דווקא מקומות המכוסים בעקבה אמרו אלא אסילו במקומות הגלוים ועקבה דנקטי לרבוחה אמרו וכ"ם נשחר הברים מקומות היוסי מיהו הרמב"ם מחיר וכמ"ם הרמ"ם כמן ופעמה הוחיל והיה מוחרת לחחר זמן אינו בא לידי מכשול:

ודע דבכמה ענינים החמירו באשח מדה יותר מן ערוה דעלח ובכמה ענינים הקילו באשח נדה יותר מן ערוה דעלח ובכמה ענינים הקילו באשח נדה יותר מן ערוה דעלמא ושעמא כמ"ש הרא"א ול בהלכות נדה הקלר הדברים שאשח (נ"א בדברים שאשח רחיים עד שתשבול ויש להתרחק לה קלח מבעלה בדברים שאששר (נ"א בדברים שאשחר (מ"א בדברים שאשחר) כי החורם אמרה היחוד עם כל העריות וגם נדה היא בכתה כשאר עריות אלא שהדבר קשה להדר וכן לשהד בשוחים ובשביל שנחיית הדיר עתה עשו גדר וסייג ואחרו אלא יול מללו על שולח לחד וה" מנ"א מש"ה בקלח החמירו משום סייג וגדר וכקלת הקילו מפני שראו שהא לבר מל מול להדבר וכל התחמיר מל עלמו קדוש יאחר לו: (בילא הקילו מפני שראו שהא להדר וכן לל ידעתי מלון ילא להדבר וכל התחמיר מל עלמו קדוש יאחר לו: (בילא הקילו מפני שראו שהא "ל ולו ידעתי מליון ילא להם מעם דם הלא המעם מפורש להדיא בש"ם הקשה עב"ל וחמים מחגבה על בעלה ופירש רש"י ביה וש בה כמה ב"מי לדילו ול"ע ובאתח לפי מ"ש הב"י ביחוד למד כן מהא דאמרינן הוחוקה דר בשכעותיה בעלה לוקה עליה ופירש רש"י שראו שלבשה בגדי נדום קו" הרב של המתרים של התרינון הוחוקה דר בשכעותיה בעלה לוקה עליה ופירש רש"י שראו שלבשה בגדי נדום קו" הרב מ"י שלאום שעם אחר אלא כלאם דהרב ה"ן העור כ"כ מסברא דמשיה כיון דמלינו דבתושי המירו מעם אחר אלא שלא חתנה על בעלה וכמ"ש במשרף אלא דהקישום מביא לידי הכגל לידי הכגל כלאו לשוח זיכרה והיכרא וכ"ב מסבר הרמב"ן בהלכוחיו ש"ח ד"ח מ"ש:

ובזה מיושב מה שהקשה במנ"י וז"ל וזכירה זו למה דלא לריכין היכר אלא אם כן ש סיום ככגל וסיבה וקירוב דעם ולמ"ש לק"מ שהקישום הוא המביא לידי קירוב דעת והנמרם דלח יסיב כחי שעמח דמש"ה הבלחות יש לה משום החי שעמח הוי סגים בקוח בגדים מבלאות שלה ולא היה נריך למיהב לה כל הבלאות והפור ניחא ליה למנקם האי שעמא דחלו לפעם הש"ם הפשר כשחין שניהם מקפידין פ"ז ח"ל לשנות בגדיה מש"ה יהיב החי מעמח דלריך משום היכרם: (רד) להחקשם - כחב גם' מו"י וחע"ג דחמר במם' שבח דף ם"ד זקנים (הראשונים היו אומרים והדוה בנדחה שלא חכחול כו' עד שבא ר"ע וליתד אם כן מחה מגנה על בעלה ונמנא בעלה מגרשה ומשמע מדקדוק לשון הש"ם דר"ע אזיל לשיטתו דאמר אפילו עלה אחרת נאם סימנה אבל אנן דלא קיי"ל כווחיה אם כן חהא אסורה להחקשם וכו' שוב מנחחי בנח"מ ס"ם כחינוקח שכרגים בזה והי' דמ"מ ים לחום ע"י בחחננה ישים לה עלילות דברים עד שיגרשנה עכ"ד ועיין בם' מל"ת פ"ו מהלכות גרושין שהרגיש בזה ותירן דליתם בהדים בירושלמי שילהי מס' גישין דוקנים אחיא כב"ש ור"ע אחיא כב"ה : (יךן) חוץ סמזינת הכום - ועיין כב"ח וכש"ך הביאו שכחב דה"ה ליחן הקערה על השולחן ודוקא קערה המיוחדה לבעלה אבל לא כשבני ביח תוכלין מתנה וכ"כ ב"ש דף קי"ג פ"ב והס"ו כחב מדלא אמרו כק מזיגם הכום ולא אמרו גם כן חיקון המאכל מ"ו דחכמים שיערו זה בחכמתם שאין בזה קירוב דעם כק מעשה עבדות וכ"ו לפמ"ש הרמ"א דוקא מזיגה בפניו והנחה לפניו הוא דמפור הא הנחחה לסניו לחודה דשרי ה"ה ה"נ דשרי דאפילו אי משוינן דנחינה מן הקדירה לקפרה למזינה מ"מ כיון שהוח שלח בפניו שרים מיהו הב"ח לשימחיה דם"ל דחע"פ דהמזינה סים שלא בפניו כיון דהנחם כוא לפניו אסור מש"ה החתיר בזה אבל למ"ש הרמ"א והשכים לזה הש"ך במ"ק י"ד חין להחמיר כלל בזה : (ים) אסורה ליצוק לו מים · כתב הפרישה דלפ"ז נ"ל דוריקה שריח דחל"כ בלח"ה חסור חד לפמ"ש המ"ז י"ל דהח לח הוי כמו זריקה לפי שהים נוגעת בכלי והכלי בתים והתים המה פ"י זריקה גם לפת"ש הת"ז דככלל החיפור סני שאם הוא רוחן מכלי שים בו נקב ובשעת רחילתו היא יולקח מים לכלי גם כן ל"ד לזריקה ופצ"ל לפמ"ש הש"ך בשם סר"י דחסור לחת לפני בעלה קיתון של מים וכוי שירחוץ בהם רגליו מפני שהוא דרך חבה דלק"מ : (ב) ואין חילוק בכל אלה י משמע דקאי לכל מילי טעוזכר כלן בש"ע ואף מ"ש סעיף ח' דראוי שחיחד לה בגדים לימי נדוחה וכו' ה"ה ברואה כחם כן וק"ל דח"כ למה אמרו במסכח כחובות דף ע"ב ובמם קדושין ד"פ הוחוקה נדה בשכנותים פי בעלה לוקה עלי ופירש"י שראום שלבשה בגדי נדוחה אכתי איך אפשר ללקות דלמא לא מנחה אלם כחם דאינה שמחה אלא מדרבנן ולאו בר מלקוח הוא בשלמא הא ל"ק דאיך אששר ללקות דלמה חזים בלה הרגשה י"ל דחוקת דם שהוא בה בהרגשה ואולינא בתר רוב דם שהיא כומה בהרגשה דהא אזליט בד"נ בחר רובא אך הא קשיא דלמא לא חזיא דם כלל אלא שפנאה הכחמים ול"ל כיון דלא עברה בשוק של עבחים דאלו עברה היחה חולה בה וכיון דלא עברה בלים במלוי דודמי כסחה ובהרגשה חזים ועדיין ליש:

ו עפ"ז אפשר ליישב מה שהקשה בחשובת הרמ"א הבאחיו לפיל סימן קס"ה אהא דאמרינן במסכח כחובות דף ע"ב ובמם' קדושין דף פ' הוחזקה נדה בשכנותיה בפלה לוקה עליה משום מדה אממי לא קאמר דגה היא לוקה ולפמ"ש י"ל דמש"ה היא אינה לוקה במלקות דהא ק' דאיר אפשר לחייב מלקום כלל דלמא כתם פנאה או שלא בהרגשה חזיא וע"ב צ"ל דאזלינן בחר

רובא דסם בשוק של מבחים לא תכרם וכלפור לא המעוסקה מסתמא מגוסס אחי" וכסרגשה מזים דרוב דם בהרגשה אחיא בשלמא אם מנאה כחם ואמרה שלא הרגישה ודאי דאינו אלא פד"ם אבל מן הסחם אזלינן בחר רובא דבהרגשה אאית אך קשה כיון דכחיב וססרה לה לעומה שהים נחמנת וח"ב חמחי לוקה הח חיהי נחמנת דשלם בהרגשה חזים או ע"י כחם חם כן חיך ספשר להחרות בו למלקות דפתה חחמר דשלה בהרגשה חזים והוי החרחת ספק וחפילו למ"ד התרחת ספק שמים התרחה מ"מ קשם חוך פסק וחני לוקם פלידי הם חיכת דוימנין דחים לוקה ובכה"ג שתימרת דשלת בהרגשה חזים ום"ל דש"ה דמיחרע נחמנות שלה כיון דשימשה עם בעלה בעומאה ז"מ דהת קיי"ל דחשוד לדבר הקל מינו משוד לדבר החמור וא"ב כ"י נסי דחשודה לעבור על ד"ם אכחי י"ל דלא עברה על אישור דאורייתא י ונ"ל דהא משמע בעריב החשה רבה דע"ח נחמן בחיסורין ודוקם במידי דחיסיה בידים ומידי דלח חתחוק חיסורם וכחבו בסוספות שם ובריש מם' גימין דילפיגן לה דע"ח נחמן בחיסורין מן וספרה לה דכחיב נבי נדה וש"ל דהחם איתחוק איפורא ז"א דהתם אינה בחוקת שתראה לפולם והא דנאמנת לומר שסבלה לסומאחה משום דהוי בידה וכפ"ש ריש מש' גיפין ולכאורה קשיא דמ"ת כילף דע"א נאמן אפי' היכא דאיהחזק אפורא מהא דכהב בכברה עד שחרניש בבשרה וא"כ מן החורה סאשה נאמנת לומר דחזי' בלא הרגשה אע"ג דרוב דם בסרגשה אמיא אפ"ה היא נאמנת נגד סרוב מכ"ש דנחמנת נגד החזקה דכח רובם וחזקה רובם מדיף אך ז"ח דמהא ליכח למילף די"ל דחם ראינו שהדם שוחח ממנה באמח אינה נאמנת והא דכחב בבשרה היינו אם ראחה דם ולא נודע לנו שתראה כ"א על פיה אז היאלקסהורה כיון דלא איחחזק לן ברואה כ"א על פיה והפה שאסר הום הפה שהחיר וע"כ לם מבעי' לן המם חם ע"ם נחמן סיכה דהחחוק הסורה סיינו בחחחוק שלא ע"פ כעד משא"כ סיכא דלא אחחום כ"א פ"ס כעד וודאי דנאמן ולפ"ז סיכא דהוחוק' נדה בשכטחים וודחי דחינה נחמנת לומר דשלם בהרגשה חזים כיון דכבר הוחקה שלם ע"ם דלח שייך לומר שהפה שהפר הוא הפה שהתיר דווקא כשאפר חוך כ"ד פשא"כ הכא שהוחזקה כבר גם י"ל דמש"ה נאמנה לומר שלה בהרגשה חזי' במנו דאמרה מכה יש לי במקור דבהא לה שייך לומר, דניזיל בחר רובא כיון שהוא שלא בשעת וסחם ואיכא חזקת מהרה דידה משא"כ הכא בהוחזק' מדם בשכנותי' אך כ"ז לענין שלא חהא נאשנה להעיד ולכחיר דבר שהוא בחזקת איסור לחתריני אבל העד לעצמו וודחי בהוא נאמן כגון שנמצא חרנגולה שחוסה במקום שיש לחוש לנכלה או לשחימת עובד כוכבים וכה"ג ועיין ברשב"א שם ביבמוח אף דאם לא שהשנים ליה מכל מקום העד עלמו וודאי דרשאי לאכול במם שברי לו שהוא כשר פש"ה לק"מ דמה"ם היא אינה לוקה דיכולה לומר דע"י כהם מצאה דם או שלא בהרגשה חציא ליבונה - האחרונים כחבו שאין להקל כ"ח ביום השביעי של תקיים דשוב ליכח למהם להכנל דבר דכיון דסמוך לעבילה הוא לא שביק החירא ואכל אסורא: (בב) פניו למהם להכנל דבר דכיון דסמוך לעבילה הוא לא שביק החירא ואכל אסורא: (בב) פניו ידיו - כ' הש"ך אכל מזינה הכוס אשכחן החירא שובא ע"ב ור"ל לדעת הגמ"ד דמינה בלא הושפה או הושפה בלא מזיגה שרי' ולדפת הרשב"א דמזיגה יין במים דוקא א**סור משא"כ ב**שאר משקין שרי א"כ ה"נ ואט"ג דבבריא נכון לסחמיר בכולהו מ"מ בחולה שרי ע"כ: (בג) אסור לבעלה - כ' כנה"ג בשם הרדב"ו היה בעלה אומן מקיז דם אם אין שם מקיז דם אחר מוחר ע"כ וכ' ע"ז הכנה"ג ה"ה אם יש שם מקיז דם אחר אלא שאינו בקי כ"כ אם יש לתום שלהיותו בלתי כלי ע"ז הכנה"ג ה"ה אם יש שם מקיז דם אחר אלא שאין לחוש לכך בהא ודאי דמי לרפואם בלתי בקי יעשה לה הדפק י כ' הש"ך או ומיהו אם דמותר הא לא"ה אחור ע"כ : (בד) אשור למששש לה הדפק י כ' הש"ך או ומיהו אם החולה מתוכן ואין שם רופאים משמע פלח מדברי משובות התוכ"ן ס" קכ"ז דשרי מפני פ"נ אלא די"ל לפעפי אזיל דם"ל דעניעם נדה אינה פלא מדרבנן אבל להרמב"ם דעניעם ערום אסורה מה"ח הכא אפ"ם שיש פ"נ אפשר דאסור משום אביזרא דג"ע ול"ע פכ"ל ב"י וכ"כ העפ"ז ואין בראה דודאי אף להרתב"ם ליכא אישור דאורייאם אלא כפעושה כן דרך האום וחבה ביחה כמש"ל פי' קנ"ו פ"ק יו"ד משח"ב הכח וכן המנהג פשום שרופחים ישרחל ממשמשים הדפק של משה חפי משת חים תו עובדת כוכבים מע"ם שיש רופמים מחרים עובדי כוכבים וכן עושים שפר תיני משמושים עם"י דרכי רפוחה פלם הדבר פשום כמ"ש וזם נרחב דעם הרב דלעיל סי' קנ"ו משמע מד בריו כהרמב"ם וכמ"ם שם ס"ק יו"ד וכאן החיר משמש הדפק מ"מ באין שכנה אסור לבעלה למשמש הדסק כשהיא נדה וכדאית' בחשו' הרמב"ן ובדברי הרב עכ"ל ובם' מנ"י כ' דחין רחיה משחר נשים לחשתו נדם דיש לפחמיר ביוחר בחשתו נדם שלבו גם כה מן אשה אחרה וכמ"ש בחשו' הרשכ"א פימן מ' קפ"מ ובהנהח ש"ם אה"ע פימן כ"ח עכ"ל ובמח"כ אין בדבריו ממש דהרשב"ח בחשו שם והרמ"ח בהנה"ה לא מיירי אלא במה שאסרו חכמים משום הרגל דבר בהם הום דשיך לחלק בין אשמו נדם דלבו גם בה לאשה דעלמה אבל מה שאסור מה"ח משום סריבות פרוה ודמי דחמירם א"ח מאשחו כדם ואין לחלק בין לבו גם בה או לאו ומדחזים מעשים בכל יום שהרופאים ישראלים ממשמשים בדפק ושחר מיני משמושים שמדרכי רפוחה חפינו לח"ח מוכח דחיע אסור מה"ח וכ"כ בס' כו"פ שדברי הש"ך ברורים ומסיים וכן נוסגין שחשה שיש לם מכם בבפנה וכ"מ סורסה רופאים רואים מוחה וזה ודחי בגדר ג"ם כדחמר כש"ם ישום ואל הפפוד פרומה א"ו כדחמר הש"ם דוה בפלחכתו עוסק עכ"ד מיהו תה שנראה מדברי הפוסקים **הג"ל דמה שמיע מפו**ר אלא מדרבק ליכא בכלל אביזרם דג"ע ואתרים בי" יטבור ואל יכרג וכ"כ כש"ך בכדים סי' קנ"ו ק' לי כל חתרים בסנהדרין שלהי פרק בן סורר ומורם במפשה בחדם ל' שנחן פיכיו בחשה חחח והפלה לבו פינה בחו ושמלו הרוסחים וחמרו דחין לו חקנה עד שחבעל לו ואמדו הכמים ימוח ואל הבעל לו חעמוד לפניו ערומה ימוח ואל השמוד לפניו ערומה חספר מאחורי הגדר ישוח ולא חספר עשו מאחורי הגדר וצכל כבי ליכא איסור דאורייחא לכ"ע אלא בחבוק וושוק לדעת הרמב"ם בס' כ"ח מכלכות ח"ב ד"ח וחפ"ה חמרו חכמים ישוח כו' גם למ"ד החם דפטיה היחה ודפי דליכא שום לחם דאורייםם וע"ב ל"ל דש"ה דחולי בם מחמת מבירה לפיכך ימוח ואל ימשה הענירה וכמ"ם פוהרמכ"ח בם' חוספת יוס"כ וכ"מ בפיפן קנ"ה דאם אמר כבא לי פלין מחם וכביא לו פלין מעני אשרם ומסקו בפוסקים דלם כפירושלמי דם"ל כיון דאיכא לאו דלא ידבק בידך הוי אביזרא דע"ז אלא דאש"ה שרי אך הר"ן ופרב צהגה"ה לעיל שימן קג"ז ע"כ לא ס"ל לחלק בהפי דא"כ מנ"ל לעילף מהאי שובדא דאפיני דכר שלין בו מיחה רק לאו בעלמל יעבור ואל יסרג דלמא ש"ה דהמולי בא מחמח העברה א"ו דלא ס"ל לחלק בהכי ועיין בשו"ח חו"י מימן קס"ב שהרגים ג"ב כדה א"ב אף בדבר שאין צו לאו רק הרחקה מדרבק נמי ימא דהוי אביאה דיני הבינ ואל יעבור כהאי עובדא דהחם א מדברי הר"ן אם מעמידין וא' אבין וא"ב במנדהרין שם משמע דס"ל דבכל הני איכא לאו דלא הקרבו והוא המוה וכ"כ כם' מל"מ פ"ם מהלכום יסודי התורם בשם הרא"ם בחשר ח"א סי' נ"מ דאשילו בחלונה דאינה אסורה אלא מדרבק הרי היא בכלל ג"ש זיהרג ומל יעבור ופייחי רחיה מהאי עובדה דשלהי כ' בן פורר ומורה דחפילו בסנויה ובדבור בפלמה והפינו שלם בפניו שהין בכל הלו כ"ה היסור כנשם פנוים בלכד ושפ"ם הפרו יפום וכו' משום דהכידה דידיה הוא פ"ש וכ"כ הריב"ש סיפן רנ"ם בהדיה :

דעוד ק' לי על הש"ך שכ' בסימן קנ"ז דמהאי עובדא דמייחי סש"ם מוכח כדברי הרמב"ם דמ"ל דמף שאר קריצוח לערום אמור מה"ם כשו חבוק ונשוק ולמ"ש אין שום ראים שהכי אסינו דכור אמרו החם עיש הא דאמר החם דפשי ה היחה לק"מ אחר"ן זיהא אמר החם דמשים פגם משמתה אמרו כו' אלא דראיה של הנ"ן מהא דאמר החם למ"ד א"א שמיר וכ"ג מן הג"י שם ועיין בהגמום מל"מ סי"ז מהלכוח א"ב ואין דבריו ברורים אלי דמה שהביא ראיה מהא דאמר ליה הכא עלין מחם וכו' והוא דעם הי"א לעיל שימן קנ"ה סעיף ב' כבר השכימו הפוסקים דלא ההירושלמי זה וכמ"ש הש"ך שם ס"ק י"א ע"ש ולענין דינא במקום פ"ג יש לסעוך על הפוסקים המקילים לשמשה וכ"ש למשמש הדמק דשרי ועיין בם' בי"ש בא"ע סי" כ' שהשיג ג"כ על הש"ך;

קצו (א) אם תראה ב' או ג"י - אפ"ג דוכם דמורייםם פינם אלת ברחתה ג"י פיין כו"ם מ"ם בזה והב"ח בק"ם כחב דר"ל אם חראם ב"י זה חחר זם ורחי' ב' היחם כל כיה"ם דה"ל מפה רחתה ג"י משפם אחד לו כוודמי רחתה ג"י דבודקה כיום שפסקה עכ"ד;

בשהרה - כ' הש"ך וז"ל ביהם"מ ולא ידעתי כוונהו הא מבואר כן בש"ע ובדיאה זו חהיה שבח מוחר ואע"ג דגבי אכל ססק לקמן דאפילו בדיעבד אוחו היום אינו עולה עי' ש"ך לקמן סימן הכ"ל ס"ק ט"ו מ"ש לחלק בזה מיהו גם כאן כ' הש"ך בשם אביו וכ' שכן נראה מן המהרש"ל בחשו" סימן פ"ב דאם היא התפללה פרבית דאין להקל אפילו דיעבד :

לאלם כ' וז"ל מ"ם מבואר מהאגור שהבאמי דאף להמקילים היינו עד כ"ד שעום וא"כ כשהיום גדול כ"כ חשבינן יום ולילם שוין וכמש"ל סי' קש"ד ס"ק ז' אבל באר הכי לכ"ע אסור עכ"ל דבריו מנומגמי' וככר השינו ע"ז כל האחרונים אלא דלעולם הבדיקה מהיה עד סוף סיום הן ביום ארוך או ביום קצר ומ"ם האגור כ"ד שעות לפי שמעולם אין בלילה ויום יוחר מן כ"ד שעוח:

בחב הב"ח וז"ל נלפע"ד דבקין כבמחפללים הקהל ערבית בעוד היום גדול דיותר נכון היה שתבדוק עלמה לחתר חפלה ערבית בעוד שהוא יום סמוך ללילה שהוא כמו שעה או יוחר או פחות לחחר הפלח ערבים אלא הואיל ונפק מפומים דמהרא"י דאין להפסיק בפהרה אלא קודם תפלח ערבית כמ"ם בחה"ד סימן רמ"ח לריך ליזהר לכתחלה להפסיק קודם תפלח ערבית מיהו לכתחלה נריך עוד לבדוק עזמה גם אחר תפלח ערבית בעוד שהוא יום היותר סמוך ללילה בחפשר שוחח היא עיקר ההפסקה בטהרם חבל דיעבד אם לא חורה ובדקה אחר חפלת ערבית ח"ל דיעבד אם לא בדקה קודם תפלת ערבית מורין לה שחהא בודקת לאחר חפלת ערבית לכתחלה וחחחיל למנות מיום המחרת שזו היא עיקר ההפסקה בטהרה ביום בהוא יותר כמוך ללילה באפשר כנ"ל י ולפ"ז מ"ש בהגהוח ש"ע דאם נתקלקלה חוך ימי ספירהה שמוך לערב שראתה דם או מנאה כחם אחר ברכו דמפטיקון בעהרה אף לאחר ברכו דחשבים לה לריעבד דמשמע דוקא חוך ימי ספירתה אבל במחלת ספירתה אם ראתה דם אחר ברכו אע"ש שעוד היום גדול אינה מפסקת וכו' ליתא אלא אף בתחלת ספירתה משסקת בסהרה חפילו אם ראחה דם סמוך לערב כיון שעדיין יום גמור הוא ואדרבה זו עיקר סהפסקה בשהרה כדפי' ואם לא ראחה שום דבר לא דם ולא כמס אלא שלא' הפסיקה קודם ברכו אף בעל הנסוח ש"ע מודה דמפסקח בעהרה לאחר ברכו אפילו עשו הקהל שבת כדכ' באגור ע"ש מהר"י מולין ומפורש כך בהג' ה להדיא עכ"ל והש"ך ש"ק ה' כ' דאף הרב בהג"ה מודה לזם דאפילו אם ראהה דם סמוך לערב מפסקת אחר ברכו בהחלת ספירתה וה"ק אפילו ססקה קודם ברכו לא אמרינן כיון דססקה קודם ברכו א"ב חשיב אחר ברכו לדידה לילה אלא אם נהקלקלה אח כ משפקת אפילו אחר ברכו והיינו בכ' הרב ובדיעבד אין לחוש ואם היא רואה דם עד פמוך לערב פשיעא דאין דיעבד גדול מזה ומחחלת להפסיק אחר ברכו ומ"ש ונוהגין לכחחלה ליזהר היינו היכא דאפשר כנון שאינה רואה דם קודם וק"ל עכ"ל : (ז) ובדיעבור אין לחושב י כ"ל בחם שננה חו ספעה ולח בדקה קודם ברכו בודקת ופוסקת

בסהרה דאחר ברכו . כמ"ם סמוך בשבם הכ"ח וש"ך: ברוב הש"ז סק"ח וח"ל רש"ל בחשובה פי' פ"ב כ' דכיון שנשים מחחילין למנוח מיום ו' כמ"ם בסעוף י"ח פשימה שיכולה למנות הפילו החר חפלת ערבית עכ"ל מפשעיה דלישנה משמע דהרש"ל כ"כ על דין זה שיכולה להפסיק בטהרה השי' החר הפלח ערבית כיון שהחתילה למנות מיום ז' לראייתה וז"ח דלעולם לריך שחהיה ההפסק עהרה ביום דווקא אף אם פוסקת במכרה בשביעי שלה לריך שחתיה הפסקת מהרה ביום וכיון דחשבינן לחחר תפלח מרבית ללילה מה מהני מה שמחחילין למות מיום ו' והרש"ל לא כ' כן אדינא דהכא אלא מה שנהגו להחמיר שלא למנות נקיים אלא מיום ו' לראייחה אהא כ' דלפי מנהג זה אם ראהם. אחר פרבים ביום א' ועדיין הוא יום יכולה ללבום בגדים נקיים בפוף יום ה' ומונה מיום ו' וכמ"ם הש"ך בשמו לק' ס"ק י"ם והפ"ז נהן במקום לפעות בדבריו וכבר העיר בזה בס' ס"מ: (הן) הוך ימי ספירתה . ככר כתכתי במוך דלמו דוקח חלה ה"ה בתחלת ספירתה בסהים מפסקם בשהכה קודם ברכו וחזרה ורחתה חחר ברכו חו שרחחה עד סמוך לערב דפוסקה בטהרה לכתחלה אפי' אחר ברכו אף שלכאורה דכרי הרמ"א אין מורין כן ודברי הש"ך שכהבתי בסמוך דחוקים כפי לשון הרמ"א וכ"כ בס' מנ"י מ"מ כ' דיש לסמוך על דברי הש"ך והב"ח מיהו מה שמסיים המנ"י צזה וז"ל ובפרט לדידן כמ"ש בסק"ג עכ"ל מעה בדברי המ"ז במ"ם בשם רש"ל שכחבתי בסמוך ובם' סולה למנחה מהוצל עלמו וכ' שנם כוונהו דהרש"ל קאי על האי דין דלקמן סעיף י"א ע"ש אבל ממ"ם כאן מבואר שלא הבין כוונהו דהרש"ל קאי על האי דין דלקמן סעיף י"א ע"ש אבל ממ"ם כאן מבואר שלא הבין כן: (מ) צריבה לבדוק עצמה - מבואר דש"ל להמחבר דבראחה ב' או ג"י לכחחלה צריכה שתבדות ותפסוק בטהרה כמוך לבה"ש חבל ח"ל שיהם שם מוך דחוק כל ביה"ש חלם למצוה מן המובחר וכמ"ם בסעיף מ' חבל מם רחחה יום א' וססקה בעהרה בו ביום לריך שיהם שם מוך דחוק כל ביה"ם וכ"כ הרמב"ן בהלפוחיו פ"ב וכ"כ המ"מ בשמו ס"ו דהלכוח א ב הכיאו ב"י פי' זה דאם כאחה יום אחד ופסקה בעודרה בו כיום אינה מונה מיום המחרח אא"כ הים ידה בעיניה כל ביה"ם וכ' הכ"י שחיקון זה במוך דחוק קורא הרמב"ן ידיה בעיני' כל ביהש"מ דא"ל דידי' בעימ' ממש כל ביה"ש קאמר דזה דבר שא"א לעשוח כן עכ"ל ונ"ל שמעמו של הרמב"ן ז"ל דמזריך ידי בעיניה כל ביהש"מ בססקה בטהרה ביום הראשון ולם בני בכדיקה סמוך לכהש"מ תשום דגרסיכן כש"ם דם"ח על סלוגחת דפליני במחניחין שם גדה שבדקה עלמה יום ז' שחרים ומלאה שהורה וביהש"מ לא השרישה ולאחר הימים בדקה ומנחה ממחה הכי היא בחזקת מהורה וכו' כי"א כל שלא הפרישה במהרה מן המנחה ולמעלה ה"ז בחזקת שמאה וחכ"א אסילו בשני' לנדחה בדקה ומנאה שהורה וביהש"מ לא הפרישה וכו' ה"ז בחזקה מהורה וסירש"י וג' מחלוקות בדבר לח"ק שביעי הוא דמטהרתה בדיקת שחרית אבל שני לא ולר"י אפילו בדיקת ז' שחרית לא מטהרת' עד שהסרישה ביהש"מ ולרכק בתרחי אסילו בשני ע"כ י ומייתי בגמרא ברייחה חני אמרו לו לר"י הלמלי ידי' מוכחח בעיני' כל ביהש"מ יסה אחה אומר עכשיו אימור עם סילוק ידי' ראחה מה לי הסרישה במהרה כז' מן המנחה ולמעלה מה לי הפרישה בפהרה ברחשון וכו' מכוחר דס"ל לחכמים דפליגי של כ"י דמס אין ידיה מונחות בעיניה כל ביהש"מ לא עדיפא בדיקת ביהש"מ מכדיקת שחרים וכי היכי דבדיקה ביהש"מ מהני בדיעבד ה"נ בדיקה שחרים מהני ג"ל דאע"ג דאף החכמים ס"ל דלכתחלה חפסוק במהרה סמוך לבהש"מ וכמ"ש הב"י כאן ושאר סוסקים היינו לכתחלה ראני לאחר ההפסק טהרה כל מה דאפשר אכל לר"י דס"ל דאפילו בדיעבד לא מהכי עד שחבדוק מן המנחה ולמעלה בז' ע"ז השיבו החכמים כיון דחין ידי' בעיניה כל ביהש"מ חס"ה מהכי לדידך ולח חיישינן לשמח רחמה חחר הבדיקה משום דמוקמינן חחוקת בדוקה ומסרה ה"כ להוי מועיל בדיעבד בדיקח שחרית וכשחר יומי חסילו חינה בשביעי לס"ז בראחם יום אחד ופסקה במהרה בו ביום דם"ל להרמב"ן וסיעתו דלא מהני בדיקת שחרית דוקם בשני הוח דחמרי רבק בחרמי דמהני אבל לח ברחשון ע"ב דחף בדיקח ביה"ם לח מסני 66"כ ידים בעיניה כל ביהש"מ דאל"כ קשיח אף לרבנן בחראי מה שהשיבו לר"י אלח ע"ב לרבם בחראי דססקינן כוחייהו לא שרי הפסק מהרה ביום ראשון אא"כ ידי' מונחות בעיני' כל ביהש"מ דהיינו ע"י מוך דחוק שמונח שם כל בהש"מ לפ"ז חפילו בדיעבד לה מהני אם לא היה מונח שם מוך דחוק כל ביהש"מ אם ראחה יום א' ופסקה בו ביום כלע"ד ומ"ש בם' בעה"נ על דברי המחבר אלו וז"ל לשון הרשב"א בח"ה וכ"כ הסור בשם אביו כו' ליחא

אלא הפחבר מסק כהרמב"ן. בהלכוהיו וכח"ש: וב"ל דכל הפוסקים דם"ל דבויקה שחריה לא מהני בססקה בפהרה ביום הראשון ם"ל דלם מהגי בפסקה ביהם"מ כ"ח ע"י מוך דחוק כל ביהם"מ וכ"נ מהמ"מ לפי מה שמפי הב"" כמן לדעתו דם"ל דמף הרמב"ם כו ל ההרמב"ן בזה וכן מכואר בבד"ה להרא"ה דף קס"ו ע"ב ומעתה אני חמה על הרמ"א בהג"ה דפהק להמחבר בזה דבדיקת שחרית לא מהאי

ביום הראשת ומסק בדיעבד אם בדקה עלמה סמוך לביהש"מ ומולה עלמה עסורה אע"ם עלה היה המוך אולה כל ביהש"מ סגי לא ידעתי על"ל זה והמ"מ הורשם בהגהות רמ"ם לא ידעחי לכוין שחין מכל הפוסקים אלו שמביא שום רחיה דפ"ל הכי ועיין - גם הרי הוכחמי מסוגי' דגמ' דחין לחלק בין בדיקח ביה"ש כשלח היה ידיה מונחות שם כל ביהש"מ ובין בדיקח שחכים דחם בדיקת ביהש"מ מהני כה"ג סף בדיקת שחכים מהני וכיון דפסק הרמ"ח ז"ל דבדיקם שחרים לם מהני ברחשון מף בדיקם ביה"ש לם מהני חם לם הי' ידים מוכחום בעוניה כל ביה"ם הגם שהחום' שם ד"ה ח"ל כחבו דביום הרחשון ששיר יש לחלק בין בדיקת שחרים וכין בדיקם בים"ם חע"ם שחין ידים מונחות שם כל בים"ש וז"ל דכיון דהוחוק' כוחם שחרים דין הוא להגריכה הפרש' מן המנחה ולמעלה כלא חומרא אלא מן הדין ואין לנו להחמיר ולספק שמח עם סילוק ידיה רחמה להגריכה בדיקה במוף היום אכל כ"י שכח להחמיר ולספק דאפילו בשלא ראחה שחריה אלא בבדקה עלמה ותנאה סהורה הוא תזריך הפרשה גם בסוף סיום היה לו להחתיר ולבדוק משפק שתא עם שילוק ידיה ראתה עב"ל והם כ"כ לפי שימחם דמחלקי׳ בן אף בשאר ימים בין ראחה בו ביום או לאו לפ"ז י"ל כן לדידן לחלק בין יום ראשון לשאר ימים אך דברי החוספות דחוקים מאוד בחילוקוה שמחלקים אלא שהם מוכרחי לחלק כן מכח קושיתם דלימא כ"י לנפשי ע"ש וכל זהלשימתם שכתכו שם בדיבור זם דהא דאמר כ"י לעיל דף כ"ג ומה אילו כדה שלא השרישה בעהרה מן המנחה ולמעלה לא חהא בחוקת פומאה וכו' דאומא אף כ"י בעי השרשה מן המנחה וומעוה מיירי כשהשרישה ביום שרחקה בשחרים כסל הוא דלכיך השרשה מן התנחה ומעלה והכל מייכי בבדקה שחרי' ומצלה מהורה ואהה קשי' להו דלימא כ"י לנפשים והוכרתו לדוחק הזה שכתבו בחירונם אבל השושקים דססקו דדווקה ביום הרחשון לראייתה הוה דלה מהני בדיקת שחרית חבל רחתה כ' או ב"י מהגי בדיקת שחרים בשני או בשלישי אף שראתה בו ביום לא ס"ל כחי' תו' כאן וי"ל דס"ל כתירוץ ראשון בתוספות דנ"ג דהת דקחמר כ"י חלו נדה שלת הפרישה במהכה מן המנחה ולמעלה לא חהא בחוקם ממאה מיירי בלא בדקה כלל וכיון שלא בדקה גם מן התנחה ולמעלה סא לא היה לה הפסק עהרה כלל מש"ה היא בחזקת ממאה אבל אם בדקה בנהרים ומנאה עצמה שהורה היה מהני אע"פ שראחה גם בו ביום וכן נ"ל דהכי סבירא ליה להרשב"א כחי מ' ונ"ל הא דנקע ר"י מן המנחה ולמעלה לאו דוקא אלא ה"ה אם בדקה מקודם ומנאה מהוכה אלם דנקש מן המנחה ולמעלה לפי דלכתחלה יש לה לבדוק מן התנחה ולמעלה וכמש"ל ולפ"ז לק"מ דכ"י מדר"י ולם ק' נמי דנימת כ"י לנפשיה דהם השחת סבר כ"י דלעולם מהני בדיקם שחרית ונהרים שלא דלכתחלה קאמר דיש לאחר הפרשת שהרה מן המנחה ולמשלה ולא מק' אלם על רבי יהודה דם"ל דחף בדיעבד לח מהני בדיקם שחרים וחסם מק' שפיר כיון דלדידך חיישינן אפילו בדיעבד שמח, עם סילוק ידים רחסה ח"כ אף בה"ש לח יושיל וכתש"ל ואין אנו לריכין לדוחק של החוסשות ואם כן מנ"ל להרמ"ח ז"ל דהפושקים דש"ל דבדיקת שחרים לם מהני ברחשון דיועיל ביה"ש אף אם אין ידיה מונחות בעיניה כל ביה"ש ואדרבה נכאה דכל הפוסקים העומדים בשנה זו דל"מ ביום אחד בדיקה שחרית ס"ל כהרמכ"ן ז"ל דמלריך עוך דחוק מונה שם כל כיה"ם אם פסקה בסהרה ביום ראבון ול"ל דהרמ"א מכריע כן מדעחים דנפשיה בפשרה בין הפוסקים ולדעתי לע"ב :

לבן נוע"ר שאין להקל בלא מוך דחוק תונח שם כל ביה"ש אם הפרישה בפהרה ביום הראשון אפי' בדיעבד וכדעת הרמב"ם והרמב"ן והרא"ה והכי משמע פשט' דסוגיא ונ"מ לדידן סיכת דחזרה ורחתה בתוך ימי ספירתה דכיון שלח רחתה רק יום ח' לח מהני בדיקת שחרים כמ"ם הש"ך ס"ק ו' אם מססקת במהרה בו ביום לריך שיהא מוך דחוק כל ביה"ש ואשילו בדיעבד מעכב אם לא היה מונח שם מוך דחוק דחינה מונה ממחרת א"נ נ"מ בכלה שרולה להפריש בפהרה ולא ראתה רק יום א' ורולה להפריש בפהרה בו ביום דלריך מוך דחוק פס כל ביה"ם: גם מה שפסק הרמ"א דנדיקה שחרים מהני בשאר ימים חון מן יום הראשון חפי׳ ביום שרחתה בו חף שדרכו לפסוק כהום׳ והרח"ש כחן נמשך חחר דברי הב"י שמשרש דאף הרא"ש פ"ל הכי ומ"ש הרא"ש ואחר שיפסוק הדם חבדוק עלמה יפה יפה ובדיקה זו תהיה ביה"ש וכו' כ' סב"י דהרא"ש לא כ' כן לפסק הלכה אלא לרווחא דמומא דאפי' מאן דסבר דבהפסיקה ביום א' נמי סגיא בבדיקת שחרים מודה דגאיזה יום שחשפות עדיף ספי למיבדק ביה"ש דמרחקה נפשה מידי נדנוד ספק כו' ועוד האריך בזה ע"ש אבל בם' תפל"ע סיטיב לראות שכ' דהרא"ש ס"ל כשיעת התוש' דף ס"ה שהבאחי לעיל ולדעתם אין חילוק בין יום ראשון לשאר ימים אלא כל שראתה ומשסקה בעהרה ביום שראחה בו לריך הפשק סהרה ביה"ם שהוא מן המנחה ולמעלה וכפירש"י כמחני' והרע"ב שם וגם הרא ש מיירי בכה"ג כשהיה מפסקת בשהרה ביום שרחתה בו דהו עלריך הפסק שהרה קודם ביה"ש וכזה נסתלק חמיםה ב"י דאיך יפסוק הרא"ם כיחידאי כר"י דמחני' דופ"ו לק"מ אלא דס"ל דלכ"ע באם שהפסיקה כיום שראחה בו אין חילות בין יום ראשון לשאר ימים וזה דעת השור שכ' שהרא"ש חולת על הרשב"א לפי דהרשב"א ס"ל דאפי' כיום שראחה בו מהגי בדיקת שחרית וע"ז כחב דהרח"ש חולק ע"ז דלא מטני בריקה שחרית אם הפשיקה בשהרה ביום שראחה בו ואף שהתוש' בדף נ"נ חירלו עוד חי' חחר וכמו שהבחתי לעיל כשמם מ"מ כחבו נמי בחירולם ב' כמ"ש כמן וי"ל דהרח"ש חסם חי' זה עיקר גם רש"י שם ד"ה לא ההא בחזקם פו' פ"ל כחי' זה של סוס׳ שכחבו כהן בדף ס"ח ולמ"ש מהרש"ל בכוונה דברי רש"י:

מידון מה שפירש" לקמן דף מ"ח ע"ב ד"ה מי חיכה למ"ד וכו' סוחר פירושו מה שפי' בדף נ"ג דהה למה שפי' בדף נ"ג ס"ל דר' יוסי מודה דהם השפיקה בעהרה ביום שראחה בו דלא מהני בדיקח שחרים א"כ קשה מאי קאמר כ' בראשון מעיתי שלא שאלחי וכו' מאי מבעיא ליה הא בראשון ודאי דלא מהני בדיקח שהריח דהא אפי' בשאר ימים אש כאהה לא מהני בדיקת שחרית כו ביום וכן הקשה מהרש"א שם וע"כ ל"ל כחירולו דמכעיא ליה פי מהכי מן המנחה ולמעלה או לאו דדלתא בראשון שהוחוקה מעינה פחוח אינו מועיל אסילו בדיקח ביה"ש א"כ קשה איך פי' לקמן וז"ל אבל בראשון דהוי פחיחת מעינה ליכא למ"ד דאם בדקה בנהרים ומנחה מהורה דחהוי הפרשה עכ"ל מבוחר דם"ל דהש"ם מחמה על בדיקת צהרים ואהא משני אין והחניא וכו' אלמא ס"ל להש"ם דלד' מכעיא ליה אי מהני בדיקה להרים והא ליחא לפי מה שפי' בדף נ"ג דלפי' זה לא מבעיא ליה לרבי אלא אי מהגי בדיקה ביה"ם וכמש"ל מ"מ להרח"ם י"ל דחסם מי' חום' שבדף ס"ח עיקר וכסירש"י דף ל"ג וחין להקשות דחי ש"ל להרח"ם הכי ח"כ ע"כ מפרש דמיצעים ליה חי ביום הרחשון מהני הפרשה ספי כיה"ם וכמ"ם מהרש"ח וחיך מתם וכ' דתפרוש ותבדוק ביה"ש היה לו לפרש דביום הרפשון חפי בים"ם לא מסני י"ל דם"ל להרא"ם בהא כנשב"א שכ' בחה"א כיון דאמר כ' פעיתי שלא שאלמי ניהיב מעמא למילחיה אמו וכו' ראשון נמי וכו' וברייחה חני בהדיא דמהני הפסקה ברהשון במהרה יש לספוק דמהני אפי' בראשון

היוצא מזה דאפילו אם פסקה בסהרה בשאר ימים אם ראמה בו ביום לריך שתבדוק סמוך לכיה"ש דוקה ובדיקת נהרים לה מהני כדי לחוש לדעת החום' וכסירש"י בדף נ"ג וכדעת הרח"ם לפי מה שהבין הפור לדעת חביו הרח"ם דחולק על הרשב"ח ום"ל דבדיקת שחרים לא מהני אפי' בפוסקה כשאר ימים מיהו מוך דחוק ודאי דאינו מעכב בשאר ימים אפי' בפוסקה ביום שראחה בו דהא לשימה החום' וסיעהו לריכין אנו לחלק כמ"ש סתום' דדוקם אם במנו נהחמיר מחמח חומרת שלה מן הדין הוח דיש לחום חף בכדקה סמוך לביה"ם דשמח עם סילוק ידים כחחה חבל היכח דרחחה בו ביום דמן הדין הוח דבודק' מן המנחה ולמעלה הואיל וראחה כו ביום וחו לא חיישינן דשמא אח"כ ראחה כמו שהוכיחו מכח קו" דלימת כ"י לנסשים והן תמת כי לולי דבריהם הייתי תומר ליישב קושייתם דמקשי דלימת כ"י לנסשיה דלק"מ דמנה הב"י כתב דהת דחמר מן השנתה ולמעלה כ"ל מן מנחה קשים ולמשלה שהוח צ' מעות וחני קודם הלילה ע"ש וחני חמה חיך כ' כן בסשימות הח רש"י פי' כמן במהני' וכ"פ הרע"ב דהת דחמר כ"י מן התנחה ולמעלה הייע ביה"ש וכים במהני' וכש הרע"ב דהת דחמר מן המנחה ולמעלה הייע ביה"ש וכים החמר מן המנחה החמר מן המנחה החמר מן מנחה החמר מן מנחה החמר מן מנחה החמר מיינו חחלם ומן מנחה קחמר ביינו חחלם במי בד"ה כ' דמן המנחה דקחמר היינו חחלם

זמן מנחה והוחיל דילה כבר רוב היום חו לה חייש לשמה תחאר וחרהה וכ"ם רש"י בדף ס"ג ע"ב ונלע"ד דמן המנחה ולמעלה דקהמת רבי יוםי ודהי דהיכה לסרש כפירש"י דהיינו ביה"ש ומן המנחה ולמעלה דאמר ר"ל מסוף זמן הפלס המנחה או הקרבח המנחה כמ"ש המ"א סי' כל"ג שהוא ביה"ש אבל רבי יהודה דם"ל במס' ברכות דומן המנחה עד פלג המנחה לפ"ז אפי' אי נימא דסוף זמן חשלת המנחה קאמר אכחי הוא יוחר מן ב' שעוח עד הלילה ודוחק לומר ר"י מן המנחה ולמעלה דרבט קאמר אלא דמסיחמא מן המנחה ולמעלה דידיה אמר לפ"ז ל"ק סידי דהא נריבין אנו לדקדק דמה השיבו חכמים לר"י אלמלי ידיה מונחות בעיניה וכו" דלפת בחמת ר"י מיירי כה"ג דהת כן משני הש"ש לעיל דף נ"ג כשידיה בעיניה ותם כן דלמת ר"י כמי בכה"ג איירי ולפי דברינו ניחא כיון דר"י מסחמא מן זמן חסלח המנחה ולמעלה דידים אמר שהוא יוחר מן ב' שעות עד הלילה אם כן ליכא למיתר דמיירי כשידיה בעיניה דל"ל ידיה בעיניה כזמן גדול כזה כיון דסגיא לה כשידיה בעינים רק כל ביה ש שהשסיקה במהרה במשך זמן קמן כזה א"ו מדאמר ר"י.מן המנחה ולמשלה ר"ל בכל עת שתבדוק במשך זמן זה עד ביה"ש סגיא אפילו כשאין ידיה בעיניה ולא חישינן שמא חזרה וראחה כיון שעבר כבר הרוב יום וע"ז השיבו חכמים דחי חיישינן בבדיקת שחרית לשמח חזרה ורחחה אף במיעום היום ים לחום להכי הכל לרבי יוםי לק"ם די"ל דם"ל כחכמים דחפלת המנחה עד הערב ומן המנחה ולמעלה דאמר היינו סוף זמן הפלח מנחה שהוא עד ביה"ם וא"כ ל"ק וכי

ידיה בעיניה די"ל אין ה"נ דמיירי בידיה בעיניה כל בין השמשות כנ"ל: בזידון נ"ל דהחום' לא ניחא להן לחרוני הכי תשום דלפי שיטחם שכחבו דהא דאמר ר"י מן התנחה ולמעלה מיירי בהשרישה בפהרה כיום שראחה בו לפ"ז ז"ל הא דמבעיא ליה לרבי ברחשון תהו היינו דמבעים ליה חי מהני ברחשון בדיקת ביה"ש וחי ס"ד דהה דחמר ר"י מן המנחה ומעלה מיירי דוקה כשידיה מונחות בעינית כל ביה"ם ה"כ ממי מספקה ליה לרבי אי בכה"ג מהני ביה"ש דיום הראבון מהיבי חיתי לא יהא מהני דמאי נימוש לי' דאף דביום הרחשון מעינה פחוח מ"ח כיון דידיה בעיניה כל ביה"ש חו ליכה למיחש למידי ח"ר הא דאמר ר"י מן המכחה ולמעלה מיירי אפי' בשאין ידיה בעיניה כל ביה"ש ובכה"ג הוא דשבעי' ליה לרבי אי מהני נמי ביום הראשון מש"ה מקשי' שפיר דלימא ר"י לנששיה:

אלא אכתי ק' לי פובא דמם מקשי' דלימא כ"י לנסשי' לפי מה שפירש"י בדר"י דמן המנחה ולמעלה היינו ביה"ש וע"ב כ' יושר ביה"ש דידי' אמר דהא ביה"ש דרבי יהודה לדידיה ימפח הוח וכיון דביה"ם דדידיה חומר שהוח כהרף עין לח שייך לומר וכי ידיה בעיניה כל ביה ש דוודתי ידים בעיכיה כל ביה"ש דהת שיעור בדיקה הות יותר הרבה מהרף עין ול"ל דהחום' לא ס"ל כפירש"י אלא כשיטה הרא"ה דם"ל דתן הפנחה ולמעלה הוא קודם הרכה מביה"ם ושעמיה הואיל וילא רוב היום כמש ל:

מבים עו בענהם המול כמן לים שכי ח"ל נכחה מדברי רבינו שהרח"ש סובר דחיזה יום שחפסוק לריכה לבדוק ביה"ש וכר"י דמשני דחמר כל שלח הפרישה בשהרה מן התורה ולחעלה ה"ז בחזקת פמחה דהח לח חילק בין יום רחשון לשחר ימים וח"כ הוח קשה למה ססק כיחידתי עכ"ל וק"ל דהח אף ככ"י לח מחי' דהח כ"י מזריך מן המנחה ולמעיה בשביעי דוקח אבל בשחר ימים לח מהני חפי' בדיקה מן המנחה ולמעלה וכן סירש הרמנ"ם בפי' המשניות ע"ש ומ"ל דם"ל להב"י דר"י לא סליג אח"ק אלא נהא דאמר דמהני בדיקט שחרים בשביעי וחיהו ם"ל דבע מן המנחה ולמעלה אבל אם בדקה מן המנחה ולמעלה יהיה באיזו יום שיהיה מהני לר"י הא ליחא דאי ס"ל דמהני בדיקה מן המנחה ולמעלה כשאר יומי כ"ש דיהא מהני בדיקה שחרים בשביעי דהם פפי ים לחום אם בדקה מן המנחה ולמפלה בחמיפי או בששי שלה בהוא משך זמן חרוך עד שבילחה לבמח חחזור וחרחה ממה שיש לחום חם בדקה כבביעי שחרים שחין משך זמן חרוך כ"כ וכ"מ ממה שהשיבו החכמים בבריי' לר"י מה לי השרישה בשהרה בז' מן המנחה ולמעלה מס לי הפרישה בטהרה בראשון משתע דלר"י דווקא שביעי קאמר וא'כ אף כר"י ומי לא ס"ל דהא הרא"ש כ' באיזה יום שתפכוק מהני הפסקת ביה"ש ולר' יהודה לא מהני אלא בהשם קה בשהרה בז' וכיון דנשי דידן ספק נדוח וספק זיבוח הן ושמח נדה היח ולח מהני הפסק מהכה בשני תו בשלישי ואף שנם אח"כ בודקת פלמה בימי נקיים שלה מ"מ דיעבד מהני בחחלהן אע"פ שחין

מוסן לשימת הרח"ש וגם חותן הבדיקות חינן צים"ש כ"ח כל היום מחי שחרלה ול"ע : תור יש לעיין במ"ש הב"י שם דחפי' חי נימח דחכמים ש"ל דוקח בשני מהני חבל לח ברחשון היינו בדיקם שחרים הוח דח כח לחיסלוגי בין רחשון לשני חבל ביה"ש חשי' ברחשון מהני לרבגן בחרמי וכ' וז"ל וכ"מ דהח ממהני' דבדיקח שחריח קיימי חכמים דחמרי בשני לנדחה אבל לא בראשון ודוקא שחרים דומי דשני דאיירי בי' מחני' ממעשים ליה אבל מבין השמשות דלא איירי בי' מחני' לא ממעשים ליה עכ"ל והב"ח כ' ע"ו שהוא דבר פשום ולכחורה ק' דח"כ חמהי המרו רבכן בחרחי אפי' בשני ה"ל למימר רבוחה פפי הפי' ברחשון ביה"ם והוי כ"ם בשני שחרית וכמש"ל מיהו זה יש לדמוח דקחי חדברי הח"ק דנקם שחרית מש"ה אמרינן בשני מהני נמי בדיקה שחריה הלה הה קשיה ליה מה מקשה הש"ם ברחשון מי סיכה למ"ד ופירש"י הה חסי' רבק בחרתי בשני שלה הוא דקאמרי דלמת הא דתמרו מה לי הפרישה במהרה ברחשון הייש ביה"ם דמהני וכיון דמהני ביה"ם דרחשון כ"ם דמהני בדיקת שחרית בשאר יומי וכל"ל לפי החום' דהא דמהמה הש"ם בראבון מי איכא למ"ד היינו אפי' אי בדקה כיה"ם ברחשון תי חיכם למ"ר דהם רבק בתרחי בשני חמרו וחי ש"ד דחף ברחשון כיה"ם מהני ה"ל למימר רבוחה פפי דהפילו ביה"ם ברחבון מהני ולה חיישינן שמה חזיה הח"כ בלילם ב"ם דמהגי בדיקה בשני בשחרית וחהה משני חין וכו' דהם רבי חמר טעיתי שלח שחלחי חפו וכו' ומ"ל דברחבון כיה"ם מסחברה דמהני ונרחה ליישב דהה דכחב הכ"י בבדקה ברחשון ביה"ש אף לרבון בתראי מהני היינו דוקא כשהיו ידיה בעיניה כל ביה"ש כנראה מלשונו במה שכ' שם על סרמב"ם דכבר כמרמב"ן דמהני בדיקת ביה"ש ברחשון והיינן כשידיה בעיניה כל ביה"ם וע"ם ובהח ודחי הדין פמו דבהח ליכח למיחם למידי וכמ"ם לעיל דע"כ לרכמ במראי כעינן ביום א' כיה"ש כשידיה בעיניה ומעחה ל"ח הא דמחמה הש"ם בראשון מי איכא לת"ד ולח ניהח ליה לחוקמי ברחשון ביה"ש וכשידיה בעיניה כל ביה"ש משום דס"ל להש"ש הח דאמרי רבנן מה לי בדקה מן המנחה ולמעלה בשביעי מה לי בדקה בראשון מסחמא ראשון דומיא דבביעי דר"י והם מיירי בשלח היה ידיה פונחות בעיניה אף רחשון כן מש"ה מחמה הש"ם כיון דמעינה פחוח ים לחום בחת עם סילוק ידיה רחחה ותכת משני חין וכו' ולרבי מספקת לים מם מף בדיקת שחרית מהני ברמשון ולש"ז ג"ל דשני דנקטי ל"ד וכמ"ש הרשב"ם ז"ל מו דבריי שליג אמחני ום"ל דחף בראשון מחני בדיקה שחרית וכפ"ש הרא"ה ז"ל ופיין: (י) רק יום א"י כבר כחבתי לפיל כשם הש"ך שכ" כשם מש"מ דנ"מ לדידן היינו היכא דחזרה וראחם בתוך ימי ספיכתה ואם היא רולה להפסיק בפהרה בו ביום לא מהני בדיקת שחרית כיון שלא ראחם אלא יום א' ומעינה פחוח ולפת"ם לעיל לא מהני אא"ב הפרישה בפהרה קודם ביה"ם ומונת שם מוך דחוק כל ביה"ם ובם' מנ"י כ' דנ"מ בכלה שרולה להפריש בפהרה לפת"ש הש"ך לקמן

פי' זה פ"ק כ' אם הוא שעת הדחק דא"ל להמתין עד יום ה' לראייתה: עוד לחב הש"ך בשם המת"מ ז"ל אבל לא ראחה רק כמם אפשר להקל בין בימי ספירה בין בחתלה עכ"ל ולקשן בס"ק כ"א משיק דאפילו בתואה כתם ולא שימשם טהגין להמתין כ' ימים ואם כן אין למנוא קולא בכתם אלא בתואה הוך ימי ספירתה דמהני הפסק פהרה בשחרית והדין עמהם דהת הרשב"ת ס"ל אפילו ברואה ממש מהני בדיקת שחרית אפי ביום הרחשון וכ"כ הרמב"ן בשם יש מקילין הגם שחינן שוין בסעמח דמילחה דהרשכ"ח כחב ספפם כיון דרכי מספקה לים חי מהגי בדיקה שחרים ברחשון ויהיב מעמה למלחה חשו כולהו וכו' ומעמל דמיםחבר וחשכתן בכרייחל דס"ל דמהני אפילו ברחשון מש"ה יש לפסוק כלכה כן ורבנן בהרחי דחמרו במחני אפילו כשני וכו' י"ל דללו דוקא אמרו אנא ה"ם אפי ברמשון מרגי וכת"ש שם במ"ה וחגו שעתה דים מקילין שהביה הרתב"ן ז"ל שעפן דחשי הי רבע בהרחי דוקה בשר המרו דמהרי בדיקה שהרים ולה ברחשון ה"מ סיכה דחחר הימים מנהם ממה שה דלה מהרי בדיקה ברחשון שבל סיכה דמנהם בשרם מהני הפי הפי

מ"ם מ"מ למנין הדין שוים דמהני בדיקח שחרים ביום א' ואם כן עכ"פ בכחמים דרבק ים

לסמוך על הרשב"א והיש מקילין שברמב"ן: בתב בספר מע"מ דף ש' ח"ל וכל ירא ה' זריך להזהיר ע"ו דלא מהגי בדיקם שחרים כשפוסקם ביום הראשון כ"א סמוך לביה"ש ולסמ"ש לעיל צריך עו להזהר שיהים מוך שחרים כשפוסקם ביום הראשון כ"א סמוך לביה"ש ולסמ"ש לעיל צריך עו להזהר שיהים מוך דחוק אנלם כל בים"ם: (יא) חלבש חלוק י לשון המרדכי בשם הרוקח חלכש חלוק לבן שחם מנחה פוד שיהה ניכר בחלוקה הביתו ב"י: (יב) שתרחץ ולובשת לבנים · והפעם בכל זה דחולי נחלכלך גוסה או חלוקה בחיזה כחם וחמנם מוך ז"נ דחו חין חולין כמבוסר כסמוך ספיף יו"ד לשון מנ"י ושפח יחר הוא דכ"ש אם היה הדין דקולה כו נריכה לכתחלה שמרחן ומלכום לבנים דשתח מרחה מחר כך וממלה בו : (יב) אבל בשעת הרחקי כמב כם' מע"מ בף ש' ע"ב וז"ל ורמ"י הוסיף כלסונו שמוכל לספור ז"נ בלח רחינה כלל מיהו נרחה לי דלחו לחפוקי רחילת פניה שלמפה דכולי החי ח"ח לומר שלח חוכל למצוח מים מופפים בכדי רחילת הפנים שלמעה וכו' ויותר משמע דחין ה"נ שנחכוין אפילו על פנים שלמעם וכשהיא דחוקה כ"כ שאין לה מים כלל וכלל דאלח"ה הא אחרן דרחינת כל גופה אפילו שלא בשעת הדחק אינה אלא לכתחלה א"ו דהכא אפי' פניה שלמפה א"ו ומ"מ ודאי קנוח קאמר לנקוהה במחי דחפשר וסשישה דלה סגיה בלח"ה עכ"ל וסשום דיכולה לרחון סנים שלמשה עם מי רגלים כשהיא דחוקה ואין לה שאר מים כלל וכן שמעתי בנהגו כן: (יד) פעמים בכל יום · ח"ל הפמ"ג נשחרים כשעמדה ממסהה וערבים כשהולכת לגה"ל קודם ביהיה לילה וכ"כ החוספות פ"ק דנדה ד"ז ע"ב דע"כ לא פליגי תנאי במתני' דף ס"ח ע"ב אלא בדיעבד היכא דלא בדקה כ"א ראשון ושביעי אבל לכחחלה כ"ע פודים לר"ע דצריכה לבדוק בכל יום וכ"כ הרח"ם פרק החינוקה ושחר פוסקים וכ"ה בם' בעה"ר וח"ם פעמיים בכל יום כ"כ בפה"מ וסה"ת וסת"ק והתרדכי בשם הרוקה ופעתם דהכי תנן בפ"ק די"ח ואפ"ג דאסיקנא החם דלם אתרו אלם לפהרות אבל לבעלה לא בעיא בדיקה וכדלעיל כיתן קפ"ו היינו דוקא לאחר שמבלה שהרי היא בחזקת טהורה לבעלה אבל בספירות ז"נ דהיא בחזקת פעאה צריכה בדיקה פעמיים שהריח להוליחה מידי ספק שמח רחתה בלילה שלפניו וערביה להוליחה מידי ספק שמא ראחה ביום דבספירת ז"כ לבעלה צריכה בדיקה כמו לפהרוח אחר שפבלה כ"כ הב"ח לדעהם ועיין מש"ל : (מוד) אחת שחרית · הרח"ם בפ' החינוקח ובהלכוח נדה בקצרה שסידר הוף מסכח נדה כתב וז"ל ובחותן ז' ימים חבדות בכל יום עצמה וחלוקה בבדיקה יפה וכו' וחימת על השור והש"ע שכתכן סחם לריכה להיות בודקת וכו' ולא כתכו בפירוש עלתה וחלוקה וכא"ם הרא"ם ז"ל:

בתב הנאון מהר"ג בשו"ח שכ"י סימן ל"ו בנדון האשם שמנאה חמיד בבדיקחה הרפין קשנים שנימוחו ע"י הרוק וז"ל ועוד אמינא באשה זו להקל ולהחמיר דהיינו שעכ"פ אחר ושחה נמורה הלשרך להששיק בשהרה נמורה וכו' וזהו לפי דעתי ודאי אפשרי ולריכה מן התורה הפסק טהרה בלי פקפון ומחז וחילך כיון שיש לה וסח קבוע למים וכו' לא חבדוק א"ע כלל ועל סמך בדיקה אחת חפבול וכו' אף שלא ראיתי לאחד מן הראשונים שהעלו על לבם והוכירו שום דבר מענין קולא בבדיקהה מ"ח מאחר שאנן פסקינן דאם לא בדקה רק פעם כאשונה די בזה אם כן פוב לנו לכמוך על קולא זאת מלבדוק אוחה ולהקל אח"כ בענין כאייחה הג"ל ויש לזה כחיות גמוכות וחין כאן מקום להאריך וכ"ש מחר פבילחה לבעלה ח"ב בדיקה וכו' ובחמח מה טוב היה חם היה בחששר שתבדוק לבשוף גם כן חבל מי יודע שחהיה נקיה והחרכתי בזה גם כן וכו' וכן הוריתי כמה פעמים על"ל לכחורה משמע מלשונו דדי בבדיקת הפסק סהרה שלה ובכל ז' ימי נקיים לא חבדוק עלמה כלל רק שחסמוך על בדיקת ההפכק לחוד חה ודמי ח"ח דח"כ לח הוי ספירה כלל ולח עלו לה לנקיים כלל וכמבוחר כאן בש"ע וע"כ יש ק לור בדבריו דבדיקה חדא לריכה חוך ז"ג לכ"ע ובלח"ה לא סגיא לה ומלבד הבדיקה של ההששק שלה מלריך עוד בדיקה מ' מוך ז"נ מ"מ גוף הדין מה שהקיל שלח הבדוק עלמה ככל יום מן ז"נ כהקנח חכמים מחשש שמח חמלח כבדיקחה קרפין קשנים וחלשרך להקל שלת החשור לבעלה ע"כ מועב לבעל חק"ח שלת חבדוק כלל כי חם בדיקה חחת שהות מעכב חשילו דיעבד לח ידעתי מכ"ל זה ונברח חזינת וכחיותיו לח חזינת ולכחורה יש רחיה לדבריו ממ"ש בביחורי מהרש"ל להסמ"ג אהא דכתב שם דרואה מ"ה לא תבדוק בשפופרת לכעלה הרחשון במח חתלח דם ברחשו של מוך וחחסר חכ"ם וז"ל לכחורה י"ל תכחן שמי שיש לו בביחו דבר שיש בו חשש משק חיפור וכו' וירח לבדוק חחריו שמח ימלח וחחשור דמוהר לחוכלו בלי בדיקה וכו' ונ"ל שים לחלק דהכח ים שפקות דחבילו אם חתוא דם למעלה שמא רחויה הית לשני בחין כל החלבעות בוין ועל סברת זו חין חנו רשחין לסמוך חנ"ם שחפשר שהיתר גמור הוא משום הכי אינו מחויב לגרום שיבא לידי ששק אדרכה קצח אישור יש בדבר לענן החשה מנם אם"ל שהוא היחר אבל גבי הולעים אם ימנאהו אשו ים בודאי אם כן כשאין ספסד בבדיקה תלום וחובה היא ולא נעלים עינינו עכ"ל מהר"י א"ש וה"ה מה שאינו מווכר בתלמוד בהדים דטרפה רק מהומרת הנאונים נמי רשחי שלא לבדוק ומה"ם משליכים הקצבים ראשו הכבשים בימום החמה פכ"ד לפ"ז י"ל דה"ה בנ"ד אך אין הנדון דומה לראיה דשאני החם דכל עיקר הבדיקה אינה אלא משום החשש מפק איסור זה שסיר י"ל כיון דאינו איסור ודתי אף אם ימנא משום הכי כשר הדבר שלא לבדוק כלל אבל הכא דבלא"ה מנוח חכמים שחבדוק בכל יום מז"נ שלה הן משעם דלהוי ספורים בדוקים והן מחשם שמא תכחם דם וכמש"ל דהוך ז"נ החמירו כמו לפהרוח מנ"ל דרשחין אנו לבטל פלוח חכמים מחששה זו שמה סמנא קרפין אלו ויכנום ספק ונדנוד איסור בלבנו 'ול"ד למ"ש הרשב"א בחה"א דחולין במכה משמי קשן מגדי כמס שפשן זכור שחל בכנו וכי מש"ג דקוי"ל בעבר זמן וסחה דאפורה לשמש עד שחבדוק וכ"ש זו שרואה ואיך חחיר וחירן דשאני הכא דלא אחשר ואין דנין אחשר משא"א אול אחרו חבדוק אלא בדאפשר אכל לא בדלא אחשר עכ"ד החם לא אחשר בבדיקה דחף חם המנה מולה במכה משח"כ בנ"ד חם המנח דם ממש פתחה מנ"ל לבפל מנות חכמים והם יש ללמוד מדברי הרשב"ם למחן דם"ל דחולה במכה חפילו בספירת ז"ל ועיין מש"ל בכה"ב דים לה מכה ה"ל לכדוק בכל יום כיון דמנות כדיקה בכל יום אינה אלא מדרכנן דחי מדאורייחא לריך בדיקה בכל יום אין לחלק בין לכחתלה לדיעבד ואתאי אינו מעכב אלא ראשון וז' וכמ"ם בסמוך א"כ דמי' לוסתות דרבכן דמקיל בה הרשב"א ז"ל כיון דלא אסשר ומיין מ"ש בסמוך משה"כ באסשר אין ראיה לכסל מנות חכמים משום כדי שלא יכנום ספק בלבנו:

ורוג ק' לי על הגחון מהר"ג ז"ל כיון שפסק המחבר בש"ע דחין להקל חפי' בדיעבד כלי בדיקה חחלה וסוף ומכוחר בב"י משום חשם שפק חיסור כרת דש"ל דמחן דפסק דבעי בדיקה חחלה וסוף מדאורייהא הוא שלא הוי ספירה כלל בלא בדיקה חחלה וסוף וכמ"ם בסמון וחיד שלה על דעמו להקל במעום שהמחבר לח רצה להקל מחתם חומר החיפור ועש"ג: (מוד) ואם לא בדיה בבל הז' אלא פ"א · כ' הע"ך חוף ז"ג מלבד הבדיקה ועש"ג · כ' הע"ך חוף ז"ג מלבד הבדיקה הספסק מהרה דלעיל סעיף ח"עכ"ל בט' חפל"מ הק' על המחבר כיון שססק כדעת השע"ג דספסק דלכין בדיקה ח"עכ"ג וום ווסיעתו דלכין בדיקה שחרית וערכית ודלה כהרח"ע דלה מדריך לאה בדיקה ח" בכ! יום ולדעתם למ מהני אפי' בדיעבד בדיקח ראשון ושכיעי כ"א כשבדקה פעמיים בכל יום וכתבואר בהדיא בסמ"ג הביאו ב"י כאן ח"ל וסמ"ג כ' וח"ל הלכם למעשה הוא כו' ואם שכתה ולא בדקה עלמה כ"ח ביום שפסקה כו לערב ולמחרת שהוא יום א' של ספירה בדקה עלמה שחרים וערבית ולא בדקה עלמה עד יום הז' כו' דמוחרת וטובלת בלילה וסהורה וכו' עכ"! ואם כן למה פסק כאן דסגי' בבדיקה פעם אחת וכן בסעיף זה שכתב וי"א פצריך שחבדוק כיום א' מהז' וכיום הז' ואין לסקל ש"כ והיינו כדעת הסמ"ב וסיעתו דפסקו כר"ת והים ע לבאר דלריך נתי בדיקה פעמיים ביום ח' וביום ז' פעמיים :

ולפענ"ר נוחה דלק"מ דעד כחן לם החמיר המחבר לפסוק דחפי בדיפבי לם מהגי כלה בדיקת יום ה' ושכיפי הנה משום דחין להקל בחיסור כרח וכמ"ש בב"י כהן והציהנו בסמוך דם"ל דמהן דמלריך בדיקת רחשון וו' מדחורייתה קחמר דלה סגיה בלח"ם דלם מיקרי ספורים לפנינו כי מם בבדיקה רחשון ושביעי כמו שיהבחר בסמוך חבל לפנין בדיקה פשמיים (סודי מהרה)

בכל יום ס"ל להמחבר דחינו אלא חומרא דרבק במהרוח וה"ה בימי ססירה אבל מדאורייחא אסי' אי נימא דלריכה כדיקה דווקא סגיא בכדיקה אחת ביום מש"ה לכתחלה מלריך בדיקה פעמים ככל יום אכל בדיעבד הקיל דסגיא בכדיקה א' ודלא כסמ"ג דס"ל דבדיקת שחרית וערכית מעכב אפי' בדיעבד: (יון) וביום השמיני בדקה ומצאה מהורה · בס' אסל"מ חמה על דין זה ע"ש וכבר כחבחי בזה לעיל סי' קנ"ב ויחבאר עוד בסמוך בע"ח: (ירה) וי"א הוא דעת שמ"ג וסיעתו דפסקו להחמיר הואיל ונחלקו רב ור"ח דלרב סגיא בבדיקה א' חוך ז"ג החילהן או סופן ולר"ח בעי החילהן וסופן ולא נחברר הלכה כדברי מי ראוי להחמיר כדבריר"ת שלא יהא יותר מן ה' ימים בין בדיקה לבדיקה מלבד יום שפסקה בו וכ"כ בסה"ת והגהמ"י בשם ראב"ן ובשם רבינו שמחה וכ' בב"י וכיון דכל הני רבווחא מספקא להו אין להקל בדבר שהוא ססק איסור כרח עכ"ל מבואר דס"ל דבדיקה זו מדאוריי' היא שאין ספירה בלא בדיקה מיהו כל זה למאן דמלריך בדיקה החלה וסוף אבל להשוסקים דם"ל דסגים בבדיקה ח' חוך ז"ל לה נתבחר אם בדיקה זו מדאורייםה היה או לחו וכבר הבחתי לעיל סי' קצ"ב דעת המחבר ס' מעיל צדקה דם"ל דאפי' מחן דס"ל דסגיה בבדיקה הבחתי לעיל סי' קצ"ב דעת המחבר ס' חחילתן או סופן עכ"פ ששיכה בעינן שהחזיקה בעלמה בחזקת סופרת ז"ל וכפשעיה דקרא ושפרה לה וגו' ואחר המהר דמשמעו דבעינן ספירה ממש ולולא דאששר שחסחר המנין הוי בעי ברוכי על ספירחה וכמ"ם ההום' מנחות דס"ה ובמסכת כחובות דע"ב עכ"פ בעינן לסחות שתחשבם למנין נקיים וגם כ"א דם"ל דלא בעי בדיקה בכל יום מן ז"ג מ"מ בעי ספירה ומה"ע בעי דווקא בדיקה חוך ז"ג אבל בדיקה בח' לא מהני דבלא"ה לא ידענו עעם לזה כיון דעכ"פ הוחזקה בטסרה ומה יגרע לה שהמחינה עוד יום א' אחר ז' א"ו דספירה בעינן וכל שלא בדקה חוך המנין לפחות פ"ח לה מהני ולה מיקרי ספירה ומה שהמרו לר"ה לה בעינן סשורים לפנינו פי' ספורים ג'וים לה בעינן ה'ה סניה בבדיקה החח בסוף הו בחחילה וכן משמעות הלשון בש"ם דקאמר מחילהן אע"ם שאין סופן וכן להיפך משמעו שעל שום משפר קאמר עכ"ד וממוך זה פשק בנדון שנשאל לו באשה שמצאה כהם בימי לבונה ולעה ערב הססיקה מחדש בעהרה ולבשה שנים לבנים ואמרו לה חברוחיה ביום המחרח שגם על הכחם לריכה להמחין מחדש ה' ימים כדין רואה כחם בימי טהרחה משום פליפת ש"ז ואחר ב' ימים נודע לה שחין אשה המוצאת כחם בחוך ימי לבונה לריבה להמחין ה' ימיש ובאחה ושאלה אם היא **רש**אי למנוח ז"נ מפסיקוח עהרה הראשון שמיד שלאחר מליאוח הכחם הפסיקה בטהרה או לאו ע"כ וע"ז השיב דכיון שלא כיונה במספר נקיים באיזה ימים מהם לא עלו לה וכ' עוד וז"ל וטעתא רבה נמי איכא להדא מילחא דאולי כל שלא נחנה דעתה לספרן לנקיים לא הקפידה אף חם הרגישה קלח לבדוק נפשה וחף חם תחמר עחה שלח הרגישה מחחילה לח מהני והוח בכלל כל מילחם דלח רמיח עליה דהינש לחו חדעחיה וחין נחמנים עליו עכ"ל הנה המעם השני הוא פשוט ועמש"ל בשם שו"ח ג"ל אך מ"ש דלכ"ע בעינן שכיונה דעחה לספירה וכל שלא חשבה בדעחה למנוח למנין הנקיים לא עלו לה לסשירת שבעה דלאו ספירה מיקרי ומדאורייהא שפירה בעינן ל"ע והנה הראיה שהביא מבדיקה בשמיני לא מהני מוכח דבעינן ספירה דוקא דאג"כ למה יגרע מה שהמחינה עוד יום א' אחר ז' א"ו דספירה בעינן הוא כאים נכונה ועדיפא יש להקשות דאי ס"ד דלא בעינן סשיכה א"ב למה אמרו דאם לא בדקה בז"נ עד יום שמיני דלח עלו לה הז"נ ומשלמה על יום השמיני עוד ששה ימים וכמ"ש השושקים אמאי נימא דיחחילו הז"נ מיום ג' אחר יום שפסקה ונמלא יום ח' להפסקח פהרה הוא יום ז' לספירת ז"ג והא סגיא בסופן אנ"פ שאין תחילתן א"ו דספירה בעינן וכיון דדעתה היה למנוח לנקיים ממחרת יום שפסקה תו לא חזי יום שמיני לאצמרופי בהדייהו אבל אי לא בעינן ספירה כלל חין סברח לומר כיון דחשבה למנוח מיום מחרח שפסקה הו ח"ח למנוח מיום השני כיון דלא בכוונה חליא מלחא ובלא כוונה ומחשבה כלל עולה לספירה ז"ג מהיכא סיחי נאמר שע"י מחשבחה תגרע גרע דלה חזיה חו לאנערופי ולמנות מן יום השני ולכחורה י"ל דמש"ה לח חמרינן דחתחיל הו"ל מיום ג' שלחתר יום הששקח מהרה שלה דח"כ אחה מפליג הבדיקה אחרונה של ז"נ מן בדיקח הפסקח עהרה שלה דאף דמהני אם לא בדקה עד שביעי ה"ת כשחינו מרוחק תן הבדיקה של הפסק מהרה כ"ח ז' ימים דהיינו כשהיח מונה ז"נ מיד למחרתו של הפסק עהרה שלה דון דוחק דמסקימת הפוסקים לא משמע הכי אלא דלעולם מהני הבדיקה בשביעי של נקיי' אף אם לא החחילה למנוח מיד ממחרת של יום ההשסק עהרה דהא אין עליה שום חיוב למנוח ז": מיד ממחרת של יום ההשסק עהרה אלא אם חרלה שלא להתחיל ז"ג כ"ח יום ב' חו ג' חחר ההססק טהרה רשוח בידה דכיון דססקה בטחרה היח בחוקת טהרה לטולם עד זמן וסחה וכ"כ בס' חפל"מ וח"ב חי מ"ד דלח מהני בדיקת שביטי אלה בהחחילה למנות ז"נ ממחרת יום ההפשק לה היה להפושק ש לשחום אלא לפרש דלה מהני בדיקת שביעי אלה בכה"ג א"ו דלעולם מהגי בדיקה שביעי אף בלה החחילה למנוח נקיים שלה מתחרת יום החפסק ועוד הוכחחי לעיל סי' קל"ב מחא דכ' הרחב"ד גם' בעתג"ם גבי חבעוה להנשא ונחפייסה דס"ל דא"ל השסק טהרה כדמוכה מעובדא דרבינא ואש"ה כ' דמיירי פבדקה ביום שביעי דקיי"ל סופן אע"פ שאין החילתן וכ' הרשב"א במ"ה דף קש"ו דלדעתו שברקה ביום מבעיית הי ימים ממש שה"כ אפי' סופן ליכה אלה כשבה ביום השביעי ממש ע"ש אלחה אע"ג דלה חלריך החם הפסק עהרה כלל אפ"ה כ' הרשב"א דל דמיירי כבבה ביום השביעי ממש אבל ביום הח' לה מהני והחם ליכה למימר החי שעמה דלה להשל ג הבדיקה דו"נ מבדיקת ההסשק דהח לא לריך בדיקה להסשק מהרה כלל גבי ד"ח " וחף שכחבתי שם ליישב דבחני ד"ח כיון שחינו חלח דם מועם כחלו ידוע שהפשיקה בעהרה וכמ"ם הרח"ה בבד"ה שם ת"מ קשה דח"כ מה"מ להני נמי אם היה בח רבינת ביום ח' ולמה כ' הרשב"ח דלדעתו דווקח כשבח ביום ז'

מידון אכתי קשה לדעת הראב"ד אף אי נימא דבעינן ספורין עדיין אינו מתורץ דלמה לא נשמף ששה ימים קודם שמיני לשמיני דלהוי שמיני שביעי ואי משום דבעינן כוונחה וֹדִשָּהָה לספירה ז"ח דהח ברחיה דר' חנינא לה ספרה כלל ואפ"ה ס"ל להראב"ד דמהני וכמש"ל סי הנזכר ועוד אבאר בסמוך וכיון שכן לכאורה נסחר ראיה זו מ'מ מבואר מהרבה פוסקים דם"ל דבעינן ספירה לכ"ע ומפעם זה בעינן בדיקה אהם חוך ז' דכלא"ה לא מיקרי ספורים וז"ל הרח"ם בפ' הת נוקח אבל אם לא בדקוהו עד יום השמיני לא מיקרי סשורים דבדיקה חוך ז' בעינן עכ"ל מבוחר דם"ל דבעינן ספורים וכלח בדיקה ח' חוך ז' לח מיקרי ספורים וכ"כ סרא ה' בספר החינוך פרשת ח"מ מצוה ר"ז וז"ל ואפשר שעיקר' דבר זה כיון שהחורה נוחה וסשרה לה וגו' וחחר חסהר ומכיון שלח בדקה לח בחחלה ולח בסוף חין כחן ספירה עכ"ל וכ"כ העט"ז סי' זה שהשעם שאם לא בדקה עד יום שמיני שאין לה אלא שמיני הוא לפי שזו לא קיימה מצוח מפירה באין ספירה אלא ע"י בדיקה חוך ימי ספירה וכן מבואר בחה"א בשער בספירה שב' וז"ל אשה שהפרישה בעהרה ביום שפסקו דמיה שלה צריכה לבדוק עצמה כל ז' ימי הספירה שיהיו סשורים בבדיקה לשנינו לא בדקה עלמה כלל בא' מימי הששירה אע"ם שהפסיקה בסהרה ביום שסוסקת בו ולאחר ח' ימים בדקה ומנאה מהורה אינה מחורה שאין כחן ספורים כלל עכ"ל מכוחר מדבריו דמ"ל לכחחילה בפיק בדיקה ככל יום כדי שיהיו ספורים לפנינו אבל בדיעבד מהני בדיקה אחש חוך ז"נ דאו"ב לא הוי ספורים כלל י וכן מכואר מחוש' דף ז' במכילחין ד"ה רח"א שכחבו וו"ל ובדקה יום הח' ויום הז חשיב ספירה וכ"ל מחום' דס"ח שכחבו דלריך להיוח הבדיקה ביום דספירה ביתמח הוח ע"ש הרי מדברי כולן נלמד דבעינן ספירה דווקא ומה"ע בעינן בדיקה ח' חוך ז"ג לכ"ע דאין ספירה בלא בדיקה ועכ"פ צריך שתהיה חושבת בדעתה תשפר הימים של הנקיים שלה אע"ג דלא נהגו שיהיה ספירה בפה דוקא כמ ש האנודה הביאו כם' הנ"ל דמלריך סשירה כשה מלא כמו בסשירה עומר ויובל בכ"ד ב"כ כשל"ה בשער האוחיות דף ק"ח ד"ם דנריכה לספור בפה דוקח ושכן נהג כל ימיו ולוה לחשתו שחשפור לעת ערב קודם שקיעת החמה היום יום ח" לשם רת לבוני ולן יום כ' ועיין מ"ש בזה בר"ם קצ"ח בע"ה וכתב דמ"ש החוששות בכתובות דף ע"ב סוף-ד"ה וששרה לה וכו' אי"ל חבל זכה שחם הרחה חשתור חין לה למנות עב"ל ר'ל חין לה למנות בברכה כי כן סתת לו התושפות והזכירו בדבריהם ברכה ומששר שהוא ע"ם וצ"ל מין לה לבכך חבל למשור

בלח ברכה היא מחויבת כדכתיב וספרה לה מכ"ד ועיין בס' כנה"ג סימן זה מ"ם בזה חבל מ"מ בעינן שתחן דעחה וחושבת שימים החלו יהיה לנקיים שלה חע"ם שלח נהגו לספור בפה ממש וכ"מ מדברי הרח"ה בס' בד"ה שהשיג על הרשב"ח דס"ל דמהני בדיקה בחמום ספורים כמו בדיקח מחלה או סוף ח"ל ודבריו חמוהים דאון שבעה נקיים ספורים בעיק בשלמא כי איכא החלחן או סופן איכא למימר דסליק לשבעה ספורים דכי איכא בחחלתן ז' מפורים גרירי אבחריה וכי חיכא סופן איכא למימר דז' ספורים דלקמיה גרירי אבחריה אבל בדיקה דבאמנע זיל הכא ליכא ז' ספורים וזיל הכא ליכא ז' ספורים עכ"ל ור"ל דהא לא אמרינן דלהוי גריר דלקמים ודבתריה דכולי האי לא אמרינן מש"ה לא מהני כדיקת האמלפ מבוחר מדבריו דבעינן ז"נ מפורים וחף הרשב"ח במ"ה שכחב ע"ז וז"ל חנן לחו ספורים בשנינו כר"ע וכר"י חלח שהשפור ז' מוחזקים בשהרה וכר"ח וכדקתני וכו' וחם בדקה ברחשון בלבד ושאר הימים לא בדקה אין כאן בדיקת ז' ספורים אלא מדין חזקת מהרם וכן כשבדקה בשביעי ושאר הימים הראשונים לא בדקה אין הראשונים ספורים אלא מדין חזקה דכל שהשרשה במהרה ובשוף הז' מנאה מהור חזקה שכול ינאו במהרה וכיון שכן כ"ש כשבדקה באמנע דיום האמנעי ה"ל לקודמין כבודקה בשושן ולאחרונים כבודקה באחלע עכ"ל עיקר באמנע דיום האמנעי ה"ל לקודמין כבודקה בשושן ולאחרונים כבודקה באחלם עכ"ל עיקר השנה על הרא'ה ז"ל כיון דלא קיי"ל כר"ע וכר"י דם"ל דבעיגן סשורים לשנינו אלא כר"א דם"ל דסניא בחחלחן או סוסן ושעמיה משום דבעינן סשורים מוחזקים במהרה כל פכן דמהני בדיקת האמצע בע"י איהחזקי הימים שלפניה ושל אחריה על כ"פ נראה מדבריו דספירה מיסו בעי וכמ"ם הח"ה: מ'דהר מ"ש דאף אם בדקה בתחלתן ליכא ספורים לסנינו לא משתע לכאורה כן

מסשפיה דסוניה וכת"ש בסמוך בע"ה :

ומ" ש הרשב"ח ז"ל דמעם הבדיקה הוא כי היכי דלהוי ימים מוחזקים קשה כיון שכבר מיחחוקה ע"י השסק פהרה שלה כדמיחה במחני' דס"ח ע"ה דחפי' נדה שהפרישה בפחרה ואפילו בשני שלה ולאחר הימים בדקה ומצאה ממאה הרי היא בחזקא פהורה ול"ל הבדיקה דחוך שבעה הא מוחזקת ועומדת היא משחשרישה בעהרה בבדיקות הפסק וע"כ ל"ל כיון דכתיב וסשכה לה לא סגיא בלא בדיקה וכמש"ל וע"כ דגזה"כ הוא שיהיו הימים מוחזקים

במהרה ע"י בדיקה שבדקה בז"נ עלמן מלבד הבדיקה של הפסק עהרה: דו"ל הרח"ה בס' החינוך עלוה ש"ל ואם חשאל למה חייבונו חז"ל למנוח השנים שבע מדכחיב וססרת לך ולא ראינו מעולם שימנה הזב ימי ססירות ולא הזבה ימי ספירתה ואע"פ שכחב וספר זולת שחייבים שיחנו לב על הימים ולא שיחחייבו למנוחם בפה ולברך על מנינם השובת דבר זה מה שהקדמחי לך בראש ספרי כי כל ענין החורה חלוי בפירוש המקובל וכו' וכן באסנו הקבלה שלווי וספרה לך לריך מנין בסה ולווי הספירה הכחובה בזב וזבה אינו אלא השנחה בימים ותנהגן ש"י בכ"מ כן הוא ואע"ם שאינן נביאים בני נביאים הם וכן ענין זה מנאנו בחורה בלשון זכירה דכתיב בענין עמלק וזכירה ע"ד תרים וכתי" גם כן זכירה בענין י"מ ועל זכירם י"מ באחנו הקבלה לעשוחה בפת וכמ"ש ז"ל בברכוח אמת ויציב דאורייחא ושאר הזכירות די לנו בהם זכירת הלב לבד השנחתנו על הדברים עכ"ל וגלע"ד דמ"ש שיחנו לב על הימים ר"ל ט"י בדיקה שתבדוק עלמה חוך ימי הספירה למר כדחיח ליה ולמר כדחים ליה וזו מ"ש השנחה בימים ר"ל ע"י הבדיקה כי כן בחתו הקבלה אבל בלח בדיקה לחו ספירה הוח וכמש"ל וחפשר לומר שחו"ל למדו כן מדכחיב גבי זב וסשר לו וכן גבי זכה וספרה לה לומר לעצמן דחי ס"ד דהחי סשירה ר"ל ספירה ממש מה בח הכחוב ללמדנו סשימא שהם עלמן יספרו דהא המלות חל עליהן לספור וכי לריכין אנו קרא בספירת עומר שחחר לא ישפור בשבילו דששיפא הוא שחיוב הוא על כ"א בעצמו ואם כן הכא קרא ל"ל ואי דלריך קרח שהם נחמנים כזה ששפרו הח נמי פשימח הוח כיון דבידו לספור ע"ח נחמן וכמו שפירש"י בריש מש' גישין ובחולין דף יו"ד ע"ב שהרי החמינה החורה כ"ח וחחד מישרחל על השרשה התרומה ועל השתיעה וכו' ח"ו דעיקר קרח אחיח שנחמנים על הבדיקה שבחוך ימי הספירה וזה אין בידם וכמ"ש המוספות שם:

ועפ"ז יחורן הח"כ פ' מצורע וז"ל וספר לו לעצמו מכחן אמכו הזב והזבה שבדקו עלמן ביום הראשון ומלאו מהורין וביום השביעי ומלאו מהורין ושאר כל הימים לא בדקו ' אומר הרי אלו בחזקש מהרה רי"א אין להם אלא יום הראשון ח' רע"א אין להם אלא יום ז' בלבד ע"כ כוונחו כיון דדרשיטן מן וספר לו לעלמו מוכח דבעיט בדיקה חוך ז' מש"ה פליצי אם מעלה הבדיקה בדיעבד אם לא בדקה כל ז' אבל בלא דרשה הנ"ל לא הוי ידעיט דבעיט בדיקה חוך ז' אלא ה"א דד בבדיקה של יום הפסקה וק"ל : בז'ל הלין מבואר דבעיט ספירה ועכ"פ שחתן בדעתה שיעלו ימים אלו לנקיים אך

מה שעומד לנגדנו מהא דכתב הראב"ד בספר בעה"נ הכיאו הרשב"א בחה"א דף קש"ו נכי חבטוה להנשא וכו' דלא בעי הפשק מהרה והוכיח ממטשה דרבינא דאיעשק לבריה בי ר"ח דר"ח לא אסיק אדעתיה הא דרבא ומיסבר סבר דברחיה דקשנה היא לא זריכה כלל לישב ז"נ ורבינא לא אמי עד לבחר הני שבעה ואפ"ה לא אשכחן דאלרכה ז' אחרינא אלמא דלא בעי הפסק שהרה והרשב"א ז"ל למד מום דאשילו בדיקה חוך ז' לא לריכה כלל ע"ש ואי ש"ד דמדאורייתא בעינן ששירה ממש או שתשן דעתה לכך הא לא"ה לא הוי ששירה כלל ואס כן אמאי לא אלריכה החם ז' אחדינא ומה חועלת היה מה שהמחינה ז' ימים ואפשר שלום נחכוין הרח"ם בפ' החינוקת שהקשה על דברי יש מן הנדולים שכחבו שחינה לריכה הששק סהרה ולא בדיקה כלל בימי הספירה לא בתחילתן ולא בסופן וסעדו דבריהם מעובדא דרבינא וכו' וז"ל וחינו כחיה כלל דחם כן חפילו ישיבת שבעה חין כחן ומה חועלת יש בהמתנם שבעה ימים עכ"ל כוונחו כמ"ש דכיון דלא בדקה כלל ולא נחנה אדעתה שחהיה לנקיים הרי היא כאלו לא ישבה כלל וכמש"ל שימן קצ"ב ואששר לומר דדעת הראב"ד והרשב"א ז"ל דאט"ג דובה דאורייתא בשי כוו ה לשפור ז"ל מ"מ הכא גבי תבעור להושא שאינו אלא חששא דרבנן דשמא כאסה מחמת חימוד ואף אם כאחה אינה זריבה לו": מן הסורה אלא מחומרא דר"ז לא החמירו אלא המחנת ז' ימים משום לא שלוג כתקנחא דר"ז אבל לענין דבעי ששירה ממש כזבה דאורייחא לא החמירו כ"כ אף שהוא דוחק לריכין אנו לומר כך מכח הראיות שהבאתי לעיל מלשון השושקים וגם מהא דשסקו כל השושקים שאש לא בדקה עד שמיני דמשלמת טוד ז' ימים ואי ס"ד דלא בעינן דעחה וכוונחה לסשירת ימים נקיים אין מעם לפסק זה דמנ"ל דלא מצרסין ששה ימים למשרע ויהיה שמיני לסשיקת בדיקת שהרה שביעי לנקיים דהת בנמרת לח אמריטן דלח מסני בדיקה שמיני חלא בבדקה בראשון ובשמיני דמאן דמלריך חחלחן ושושן לא שייך לאינסרוסי כסירוש רש"י שם או לתאי דמוקי החם כר"י ס"ל דאין לה אוא ראשון ושביעי מודה בראשון ושמיני דאין לה אלא שמיני אבל לתאי דס"ל דבבדיקה אחח סגיא אי ס"ד דלא בעינן כוונה לספירה מנ"ל דלא מנטרפין ו' ימים למפרע ובספר חפל"מ כחב וז"ל והא דתשמע בש"ם דביום ח' לחוד לא מהני בדיקה ולריכה תחלה או פוף היינו שאם חרלה לשמש ביום ח' אחר הבדיקה ושבילה אשורה עד הגילה כיון דלא בדקה כל ז' ע"כ ל"ל דיום ח' הוא ז' ואשורה לשתש בו ביום משום דר"ש ודוק הישב עכ"ל ולא דק דלא על זה נאחר בש"ם דבדיקה שמיני לא מהני אלא כמש"ל בבדקה בראשון ובשמיני דוקא למאן דמלריך חחלתן ושופן או לר"י דס"ל דמונה בסירונין ומשלמת על הימים שבדקה עד חשלום ז' ובהא מודה דאין לה אלא שמיני כיון דלא מזי לאצשרושי ואם כן אין ראיה להשוסקים דלדידן לא מהני כדיקת מתיני א"ו דבעינן שתתן דעתה לשפירת ז"ג וכתש"ל :

והן ממח דששפי' דפונית בשמעתין דף פ"פ לת משמע הכי דהת מק' המש מממי דחמר רב פופן חפש"י שחין החילתן מברייחם דעועה דחי מ"ד דלח בעים סשורים לסנינו ביתמת נתי ניסבלים וכו' דמתי קו' דלמת ש"ה דלת היה לה ספורים כלל מש"ה לת מהני ורב מיירי בששפרה ז"נ חלח שלח בדקה עד שביעי מש"ה ס"ל דמהני כיון ששפרה י ובשפר משיל נדקה הרגיש כזה ומ"ש לחרץ כזה הוא דוחק גדול ולא ירדחי לפוף דעתו וגם אי יהכים ליה כל דחוקיו שכ' דהא דם"ל לחלמודא דלרב אשי' ספירה לא בעיא היינו קודם דחסים מברייתה דסומה שהמרו יום מ' וכו' משח"כ בחר דחסים מהך ברייחם חמרים דפף

רב ס"ל דבעים ספורים אכתי ק' מסחמא דמלמודא נדף ל' ע"א דמקשה החם שבועחא קמא דאתי לקסן ליסבלה ביומא וכו' ומשני הא מני ר"ע היא דאמר בעיק ספורים לפנינו וחי ם"ד דלמסקנה לכ"ע בעינן ספורים ה"כ מחי מוקי כר"ע הח החיה ככ"ע ושחני עועם דלה היה לה ספורים כלל ה"ו מהן דהית ליה ספון הע"פ שהין החילהן הפי ספורים נתי לה בעי ול"ע על הפוסקים הנ"ל דם"ל דסופן הע"פ שחין החילהן והפ"ה ס"ל דבעיגן ספורים הא בנמרא לא משמע כן:

וכניהן כל זה למחן דלח בעי ספורים לפנינו חבל למ"ד דבעינן ספורים לפניג אין כאן בום ספק דודאי בעינן ספורים ממש וכן שוכח מסוגיא זו דמקשה לרב בחרייחם דאמר סופן אע"פ שאין חחילהן מברייחא דטועה ומשני הא מני ר"ע היא דאמר סשורים לפנינו בעינן וק' מאי מקשה הש"ם דהא רב מלריך הפסק סהרה וברייחא דעועה איכא לאוקמי דלא הפרישה בטהרה ומ"ש הרמב"ן בחדושיו חי' על קושיא זו הוא דוחק גדול והנכון כמ"ם מהרם"ח וו"ל דרב נמי לא בעי השרשה בסהרה בודחי אלא להחמיר שלא למהרה לבעלה בסופן אנ"ם שאין מחילחן אלא בהשרישה בעהרה בודאי אבל לנבי טבילח מנוה בומנה חע"ם שלא הפרישה במהרה בודאי ע"י בדיקה משום ספיקא דשמא הפרישה בטהרה לריכה מבילה בומנה וכ"ל מדברי החום' שכהבו וכו' עכ"ל ביאור לדבריו כיון דרב ס"ל דסגיא באופן אפ"ם פאין חחילהן ובעח שספרה שבה ימים הראשונים עדיין לא נהברכו בודאי אם הם מקיים ברורים או לאו דהא אכחי לא בדק' עד שביעי אפ"ה ס"ל דעולין לנקיים אע"ם שבעת ספירתה לא ידעה כלל אם ראויה לז' נקיים או לאו אלח' דם"ל דלא חליא בהכי א"כ ה"ה כשלא הסרישה בסהרה כיון דאיכא למיתר שמא סהקה בפהרה ועלו לה ז"ג אע"ג שהיא לא ידעה בודאי ומספיקא אסורה לבעלה דבמא לא פסקה בסהרה מ"מ לענין טבילת מלוה בזמנה לריכה להחתיר ולפבול מספיקא דשתה בזמנה היה ומש"ה ש"ל להש"ם דלרב בחרייחה לה בעי ספורים כלל דאי ס"ד דבעו ספורים לריכה שחדע בשעח ספירה שהוא ספירה ודאי שאותו יום שהיא סופרת לנקיים הוא ודאי נקי ולא מרגי בדיקה בשביעי כדי להחזיקה בטהרה למפרע דהא מעיקרא לא ידעה בשעם ספירהה אם הם נקיים ברורים או לאו א"ו מדמהני בדיקה לבסוף ע"כ דלה בעי ספירה כלל :

החשתא נתי ניחת הת דמק' מברייתה דפועה לרב בהרייחת ולת מק' נתי לדרב קמייתה דם"ל דמהני בדיקה בתחלה הקשי מברייחה דמועה דהע"ג שוה בדקה בחחילהן בטועה מ"מ מספיקת הפבול ביממח שמת היו נקיים וטבילה בומנה היה ח"ו דלרב קמייתת לק"מ כיון דבעי בדיקה בתחילה ס"ל נמי דספורים לפנינו בעינן ר"ל ספירה ברורה נקיה בודחי שע"י בדיקה בהתילה ס"ל נמי דספורים לפנינו בעינן ר"ל ספירה ברורה נקיה בודחי שע"י בבי כו כן המחילתה מוחזקים כל הימים בנקיים מש"ה גבי מועה כיון שספק אללה אם היו מקיים או לאו לאו סבורים נינהו אפי אם היו נקיים מ"מ כיון דלא היו ספורים גלוים לם לחו ספורים נינחו:

ובהבי ניחם הם דמשני הש"ם הם מני ר"ע הים דבעי סבורים לפנינו מנ"ל דלר"ע לא ס"ל שחטבול מספקא דלמא הא דאמר ר"**ע דבעי בד**יקה בכל יום נמי להומרא אמרה שאסורה לבעלה כ"ז שלא בדקה בכל יום אבל מנ"ל דר"ע ס'ל דבעינן ספירה גלויה א"ו ס"ל להש"ם דשעמי' דר"ע דמוריך בדיקה בכל יום דכיון דכתי' וספרה לה וליכח ספורים בלח בדיקה בכל יום מז"ג ום"ל דקרא דוקא קפיד על ספ כה ואפי' בדיעבד מעכב וכ"ז דליכא ספורים לפנינו ר"ל ספורים ודחין וגלוים לחו ספירה היח וטעמי' דמ"ד דלריך החלחן וסופן גם הוא מלריך ספירה וכיון דם"ל דקפיד קרא אספירה לריך ספורים ודאין וגלוים אלא דם"ל כיון דהיה לה בדיקה בהחילתה פפורים לפנינו נינהו דחתר בדיקת יום רחבון גרירי כולהו ז"ל לענין זה מ"מ לטהרה לבעלה או גבי זב לפהרות ההמירו דבעי נמי בדיקה בסוף וכמש"ל וזה שלא כדברי הרשב"א במ"ה דם"ל דאף למאי דם"ד דרב ש"ל דוקא בחחילתן הוא דמהני אכל לא בסופן נמי לא ספורים לפנינו נינהו וז"א כמ"ש ויש ליישב דהרשב"א כ"כ למאי דמסיק דס"ל לרב דכוסן בלא חחילתן נמי מהני וע"כ דלא מצריך ספורים לפנינו אלא דמצריך בדיקה לבסוף משום חזקה לאחזוקי לסהרה לימים שלמפרע א"כ מה"ט דמהני מחילהן אט"פ שא"ן סופן נמי מפום חזקה הוא לאחזוקי לימים בלהגא בחזקה פהרה דליכא למימר דפעמי' משום דנהוי ספורים לפנינו הא רב לא מלריך ספורים לפנינו מדמהני לדידיה בדיקה בסוף אבל מעיקרא הוי סצר הש"ם דהא דמהני לרב תחילתן אע"פ שאין סופן המעם כי היכי דלהוי ספורים לסנינו מש"ח לח מק' לעיל חדרב קמי חח מיהו מוכח דמהן דמנריך הח לחן וכופן טעמח משום דבעינן ספורים לפנינו דא"כ מאי מק' ארב תברייהא דפועה דאלתא ספורים לפנינו בעינן הא כ"ח אמר בהדים דסגים בראשון וכשביעי וחיהו חליביה דר"ח אמר דהלכחם כווחיה כדפסקינן בס ק א"ו דמאן דמלריך תחילתן וסופן טעמי' משום דבעינן ספורים לפנינו וכיון שבן הא המחבר פסק דאין להקל בלא בדיקח ראשון ושביעי כהפוסקים דסטקו כר"ח מעחה וודמי הדין דין חמח כמו שפסק בם' פו"ח מעיל לדקה כיון דבדעחה היה שלח לסגור הימים רחשונים לנקיים שוב חינן עולין

רעם"ו חני חמה על רבוחינו בהשו' האחרונים שכחבו להקל ולחלות במכה אפי' חוך ו"נ ומעהרים אשי' בלא נקיים לגמרי וכבר עמד ע"ז הגאון הח"ל בהשו' הנ"ל פי' הנ"ל שכ' דחין להקל כלל בימי לבונה לחלות במכה כחותה שחמרו כל ספק ננעים עד שלח מקק לסומאה ססיקו פהור מבנזקק לפומאה ספיקו פמא ואין זה ענין לכהם דשאני כחם שאינה אלא מדרבנן לאשוקי זה שלשנינו רואה והמחבר עם הודה לו אלא עכ' כי לא עליו חלונה א כ"ח על הפוסקים אחרונים שכתבו לחלות במכה אף בימי לבונה וכן מבואר בד"מ פו' זה הביאו הש"ך כאן ש"ק י"ג דיש לחלק ולומר דלא חליכן במכה אלא בחחילת ראיית' דמעינה סמום משח"כ בימי ספירחה שמעינה פחוח כבר לא חליכן במכה כלל ועי' בע"ז ס"ק ד' דכ' כה"ג ולא הקילו אלא בכחמים ע"ש שמלבד חילוק זה קשה כיון דפסקים דבעינן חחילחן וסובן ולדעה זו לריך ספורים לפנינו דהיינו ספורים ודחין וכיון שדם לפנינו חף שי"ל דחולין במכם נקיים ודאין לא הוי דהא איכא למימר נמי דדם נדה הוא וליכא ספורים ודחין דהח מדינה כנדה כיון דססק' בשהרה הרי היה בחזקה שהרה חע"ם שחח"כ מנחה ענמה שמחה כדחי' במשנה החם והבחחי לעיל וחפ"ה בזבה החמירו דלח מהני הפבק שהרה לחודה רק לריך נקיים ברורים ביותר מלד הימים עלמן נקיים ודאין מלגד החזקה סהרה דידה וא"ל הילא שדם לפנינו ע"כ מטעם חזקה אחינן עלה דליון דהיא בחזקת טהרה שפסקה במהרה חלינן במכה והח לא מהני חוך ז"ל ואפי׳ בבדקה יום הראשון ויום השביעי ומנאה מהורה ובינחיים ראחה לא מהני דודאי מן הסחם כיון דברקה יום הראשון ושביפי ומצאה מהורה מסחמא אמריק שכולן יצאו בסחרה אבל היכא דראחה בינחיים אואן ימים שראחה לאו וודאי נקיים הם וליכא למימר דגרירי בחר יום ראשון הא חזינן דנשחנה מיום הראשון דבו לא חזי' כלל והשחא מזי' ואלו הוי חזי' בראשון לא היינו חולין כמכה כמש"ל וש"ש בימים שאחריה דנחלה במכה דהא כולי שבעה יותי לריכין להיות נקיים ודאין ולא עדיף יום רחשון משחר ימים בענין זה גם לפת"ש הרשב"ח לשיעתי' דמש"ה תהני בדיקה חחלה מו כוף משום דע"י בדיקוח חלו מוחיקי' כל הימים בסהרה כמי י"ל דיוקא מן הסחם מוחוקי' בכך משח"כ כשרחחה דם להדיח לח חיחחוקה ע"י בדיקות אלו דהא בעינינו ראינו שנשחנה ימים אלו שראחה בהן מימים שבדקה בהם שלא ראחה כלל גם יש לספק כיון שמבואר בכל ספוסקים דלכתחילה בעים בדיקה בכל יום כדי שיהיו ססורים לפנינו ואם זו מדאורייתא היא אי לאו ואי קשה דא"כ מנ"ל דבדיעבד אינו מעכב י"ל דלמה אית ליה לר"א שום לימוד ע"ז לפ"ז י"ל כל הראוי לבילה וכו' מפא"כ במכה דאין ראוי לבדיקה ועוד לא ידעתי מה הוא סגבול שמהנו כזה ומתי התחיל לספור ז"ל כיון שהיה דואה מחמח מכה חמיד ה"כ אחר וסחה מחי נדם שפשק דם המקור ותחחיל למנות ז"ל דהא חזיק רוב נשים שאין להם מכה וסחה מחי נדם שפשק דם המקור ותחחיל למנות ז"ל דהא חזיק רוב נשים שאין להם מכה וסשקו בשהנה ומחחילין לספור קלח נקיים ואח"כ מחקלקלין וחוזרים ורואים וא"ל דהולכים בום כפי שהיחה רגינה לפהר עלמה חודם שנולד בו מכה זו מאד קשה לסמוך פ"ז דוודאי לאו כל סעחים שון אללה הכל כפי' כחום' דמים פעמים הם מעופים ופעת כ הם מרובים ואל"ל דחין

הולכין כזה אחר רוב נשים שדרכן לפסוק קודם יום שביעי וכמ"ש הב"י בשי זה בישובו על

הרח"ש ז"ל גם זה לאו תכללא הוא ומצוי הוא בכמה נשים שאינן יכולים למהר א"ע אף אחר ז' לראייתם ועיין מש"ל בזה בפעיף ז' ועוד אשני' ניקום ונסמוך בכן אני אומר אף שמנוה גדולה היא לעשות שלום בין איש לאשתו מ"מ בנדון זה שוב לפני אלהים ימלע מזה: דרע דהרז"ה בהשגות על בעה"ג ס"ל דאף לב תחילה א"ל בדיקה בכל יום ובעלה

לעחו עד כל הני רבווחא וכ' עוד שם דהא דפסקינן כרב כנגד ר"ח הוא משום דהאידנא נשי דידן נדוח הם ומשום חומרת דר"ז משווינן להו לספק זיבות מש"ה יש לפפוק כרב דשני במחילתן או סופן ומדברי המחבר בב"י לא נראה כן שכ' דאין להקל משום חומר איסור כרת ס"ל דאף החידנא אין לחלק כיון דבובה גמורה יש להחמיר משום איסור כרת אף בנשי דידן אין להקל: (ימי) ובדיעבוי מהגי אפי' לאור הגר · הרב הוצים כן מדכרי הב"י שכחב כן דלפי שחינו מעכב לכן לח כחבו הרמב"ם והעור ועיקר דין זה הוזכר בנמ' פ' כה"י של ביח מונבז אין בודקין מפוסיהן אלא ביום ומזכירין אוחן לשנח והחם ודאי דאינו אלא זהירות לכחתלה דמיירי לפהרות בכדיקה שאחר החשמיש ומשום דלבע הכסם ניכר יוחר ביום מבלילה אבל בדיעבד אינו מעכב כדאמרים החם או חבדוק לאור הנר :

אבל ק' לי איך מדמה בדיקה שכחוך ז"נ לדהתם דשמני הבדיקה פהיח לספירם ז"נ דסעמת משום דליכת ספירה בלת בדיקה וכמו שהססירה לריך ביממת ה"נ הבדיקה וכ"מ מחום" דף ס"ם ד"ה שבעה לנדה וז"ל דאי אין בדיקת סוף יום עולה לספירה לא הי' תקנה לבנות ישראל הח"כ יבדקו בעליית עמוד השחר דספירה הלילה חינה ספירה עכ"ל מכוחר דהבדיקה הוי משום ספירה ולריך להיוח ביום דוקא ואין ראיה מלשון הרשב"א בחה"ק הביאו ב"י כאן דמשמע נמי דשעמא דהבדיקה ביום ה"א משום דניכר מפי ביום מכלילה י"ל דאיהו לשימתי' אזיל דמ"ל דמני בשופן אע"פ שאין תחילתן וע"כ לאו משום שפירה הוא אוא דימים מוחזקים בעינן ומעתה חין לחלק בין בדיקה ביום ובין כדיקח לילה אבל למ"ש התחבר דאין להקל בלא בדיקוח תחילה וסוף ולפת"ש לעיל דלדטה זו שפורים לשנינו בעינן ושעתא דבדיקה משום ספורים הוא אם כן הבדיקה דוקא ביום ולא בלילה ומעכב אטילו בדיעבד לכן ים להוהיר לביתו שתבדוק דוקם ביום וכמ"ם הסמג שחרית בקומה ממשחה וערבים כשהולכת לכה"כ וכדיעבד אשילו פעם אחת ביום מהני וכמש"ל ואין להק! נגד דעת ההוספות אחר זה ראימי בריק"ם שכחב וז"ל אין הבדיקה כולה כהוגן אלא ביום - עד כאן לשונו אולי כוון לשעם שכחבתי : (ב) ושצאה שסאה - וה"ה אם לא בדקה כלל ולאחר ג' או ד' ימים בדקה ומנאה שהורה היא באוקה. פתאה וכמו שמביים ה"ו בחוקה פתאה עד שחשבים במהרה ופשום הוא : (ב"א) בבגד פשתן לבן ישן יו"ל הפור ולא בכ"ם חדש אפי' שהוא לק ולכן מפני שהוא קשה עכ"ל וכ"כ כהח"ק וז"ל מחוך שהוא קשה מפש שמא יעווחנה עכ"ל לפ"ז הם חיכה חובשת לכך מוחרה לכדוק עלמה כב"ם חדש לכן ונקי ובכ"י כ' בשם הנהום מי' שחקי' דנקש לחשוקה בכך נרחה שלח מי' שחקי' דנקש לחשוקה בכך נרחה שלח מי' שחקי' דנקש לחשוקה בכך נרחה שלח השפידה מדקהמה בנת' בל בים מוכז היו מזכירים חובו לשבח על כך חלמה לח חובה ולח שבור בון עוב בצמר בשן במח"מ כ' עוב הוא ע"כ: (ב"ב) או בצמר בשן מחמש אבל לא בכנד מלמר נפן ובלח"מ כ' עוב הוא ע"כ: הוא מ"כ: שמנת נובח׳ בהרח"ם שוף הלכוח נדה שכ' תו בבנד למר גפן מיהו בנוסחת שלפנינו כ' כת"ש כש"ע כחן וכרח"ם פ' החינוקח כ' שחבנים בגד לכן חו נפר גפן וכו' ולח החנה שיהיה הבגד מסשחן וגם שיהיו ישנים דוקה ולכחחילה חין לזוז מפסק הש"ע ובדיעבד חינו מעכב כמש"ל כשם הגהמי"י :

בתב בהגהות ש"ד ואוחן נשים הבודקות באפעות שלהן בלא בגד וכלא מוכין לא דיין שהן מועות אלא שהן נדות לכל דבריהן כי בדיקהן אינה בדיקה והרי הן בחוקת מע"ל: (בג) ליורין ולסרקין - כ"כ כל הפוסףים חוץ מן הראב"ד בספר בעה"נ דם"ל דלריכה בדיקה בבה"ח והוא עד מקום שהשמש דש אבל ח"ל למורין ולשדקין בדיקה דלח מנרכי בדיקם חורין וסדקין הלח לטהר ח דוקח חבל לח לבעלה ולמד זה מהם דחמרים בפ"ק עד של.ני התשמיש אינה ממעש בפקידה מ"מ מחוך שמחומה לביחה א נה מכנסת לחורין ולסדקין ראינו מכאן אע"ם שחקנו חכמים בדיקה. לחשמיש ולפחרות עד שלפני חשמיש בדיקה היא לתשמיש ואינה בדיקה לעהרות משני שאינה מכנסת לחורין ולסדקין ע"כ והרשב"א בהה"א דף קפ"ג דחה רחיה זו וכ' עליו וז"ל דהיאך אפשר שיהא בעלה שהוא אישור כרת קיל ממעלות עסק מהרוח וע"כ דאף כאן וי"ל דבבא ליפאל אומרים לה לבדוק לחורין ולסדקין וכאן חשש סשיעה מתוך שמהומה לביקה וכו' עב"ד ולח זכיחי להכין דבריו דמאי קשיא ליה דהא חזיק שהחמירו במהרוח עבי מלבעלה דהא לשהרוח חשבו לפתא אוחה לחברע דשתא כוהלי בים הרחם העמידוה ואלו לנבי בעלה לא חששו לכך דהא אינה מקולקלמ למנינה ואינה מונה אלא משעה שראהה כדאי' בדף ו' ע"א אלמא דהחמירו שפי לשהרוח מלבעלה והיינו בהאי חששא גופא דלעהרות חששו שמא כותלי בה"ר העמידוה בתורים ובסדקים משה"כ לבעלה לא חיישיק להכי אלא אמריק דאש איתא דהוי דם מעיקרא הני אחיא וכדחי' ברים מכילחין משום דחין דרך לדם להחשכב · מיהו י"ל דמש"ה לא נזכו שחהיה מקולקלת למנינה משום דא"כ יהיה בשל מש"ו וכמ"ש בשי' קצ"א ועיין ואף שחין ראיה פחסים מקובקת מורין ומדקין לבעלה מהם דמתרינן דשמחה דחם אחם דהוי להרחב"ד דה להיו בדיקה מורין ומדקין לבעלה מהם דמתרינן דשמחה דחם אחל דהוי דס מעיקרת הוי אחים ולף הלל לא נחלק עליו אלא משום סייג לקדשים אכל לענין שחהם מקולקלה למנינה אף הלל לא גזר הלמה דכל לבעלה לא חיישיק להכי י"ל דשהני ההם דחיכם מקולקלה למנינה אף הלל לא גזר הלמה דכל לבעלה לא היישיק להכי י"ל דשהני ההם דחיכה נמי חזקת סהרה דחבה תש"ה לח חיישינן לבעלה להכי משח"כ בבדיקה שבחוך ימי ספירתה שבח להולים מחזקת סומחה דידה י"ל דלכ"ע חיישינן לשמח חורים וסדקים העמידו דם ועמש"ל פו' קנ"ח עוד רחיות לוה:

מיהו גם להכתב"ר זו אין כתיה דמה שהבית כתיה מהת דתמרינן מתוך שמהומה לביחה דחה הרחב"ד ז"ל בעצמו כשם יש מי שחומר דשחני החם שחין עיקר הבדיקה לבעלה אלה מחתח מעלת העהרות הנריכוה נמי בדיקה לבעלה לפיכך די בדיקה קלה משא כ חוך ימי שפירמה דלריכה בדיקה מן הדין לריכה בדיקה חורין וסדקים גם הרשב"א דחה ראיה זו וכמש ל וכ"ב הר"ן בחידושיו בגמ' שם מיהו נרחה דחף להחולקים על הכחב"ר ז"ל ומלריכים לבעלה בדיקה חורין וסדקין דוקה ואשי' בדיעבד לח מהני בלא בדיקה חורין וסדקין ולדעת הכח"ם ז"ל לכיכה בחבדוק כן עד מקום שהשמש דש כל זה חינו חלח מחומכח דרבנן חבל מן החורה חש"ם שלח בדקה בחורים ובמדקין כל שהוח שוהה בבדיקה בכדי שחרד מן המפה חו ליכח למיחש למידי דהח מה"ם חינה חייבת בח"ת חפי' למחן דלח בעי חחיכה א' מן ב' חתיכות אפ"ה פסורה דליכא מו ספיקא דאורייתא משים דאי איחא דהוי דם מעיקרא לא היחה שוהה כ"כ ולא אמרינן דחורים וסדקים העמידוה משום דאין דרך לדם להתעכב כ"כ וכדאי' בדף ס' ע"ב דאם איחא דהוי דם מאן עכביה וליכא אלא גזירת מעל"ע דרבנן וכפירם"י שם ואפי' בר פדח לח חלק עליו אלח חוך שיעור וסח או בכדי שחרד וכו' ע"ש ולפ"ז הוחיל וחינו אלח חוחרה דרבק אבל מדחורייחה לח בעיק בדיקם חורין וסדקין י"ל דלא נזרו והחמירו אפי' בדיעבד אלא היכא דאסשר משא"כ בדלא אסשר סגיא בבדיקח ביה"ח אפי' בלא בדיקה חורים וסדקים:

ובדובי ניחח מה שהקשו הראשונים ז"ל על בחולה שחבעוה להגשא דאיך יכולה לבדוק ח"ע בעוד שפחחה נעול ומה שחירנו בזה הוא דחוק דהדבר ברור שא"א לבחולה שחבדוק א"ע בחורין וסדקין ומכ"ש בבדיקה עד מקום שהשמש דש שהוא מן הנמנע אלא כיון שחומרא זו אינה אלא מדרבק אף -הם לא החמירו אלא היכא דאפשר משא"כ בא"א טגי לה בכדיקה קלה שהיא סגיא תן החורה וכן כחבתי לפיל סי' קצ"ב כשם הב"ח אבל אלו היה נדיקת חורים וסדקים מה"ת אין לחלק בין אסשר ללא אסשר

וראיתי בם' שו"ם זכרון יוםף כחי"ד סי' יו"ד שכ' שם שנשמל מודום משה מחת שים לה מכה שקורין פח"ר פח"ל ועשחה לה מילדת הבקיחה סבעת של שעוה וחחבה העבעת לחוך רחמה לעכב יניאת החשרון כלד ימין מן הרחם עד שהעוגל מששיק כל אורך השרוזדור לשנים והוא דבוק למעלה ולמעה וא"א לה להיות זולת השבעת מחשש ש"ב זולת בעת תכרע ללדת מוכרחים להסיר השבעת מתום מעתה תה יהיה משפם החשם בעת הסרשתה משומחת - ניתה לפהרחה ובדיקת שפירה ז"ל מלחר שלינה יכולה לבדוק במקום הנחת המבעת שנים

כדח מה לעשות בעידן דנחחה לפבילת מצוח שהרי פבעת חולץ בסחר רחמה ע"כ והשיב ע"ז וז"ל החשה הוחת חוכל להפרים בסהרה ולבדוק ח"ע במוך נקי שחכנים בחמנע רחמה עד קרוב להמקום שהשמש דש וכו' דלכאורה פתח החדר לפרוזדור באמלע הפרוזדור כמ"ש הכ"י פי' קפ"ז ועבעת הוח מלד החדר וגם הבדוק לד שמחל רחמה ואף שבלד ימין מקום הנחת העבעת הינה יכולה לבדוק נ"ל דחין בכך כלום וכו' כי נ"ל בכור וחמת שחם חשים המוך במקום חו קרוב למקום שהבמש דש וחניחהו שם כל ביה"ש למ"ש בש"ע סעי' ב' בשעח הפרשחה לפהרחה וכן העשה גם בחחד מימי הספירה בשחרית או ערבים אנ"פ שכשאר הימים חבדות א"ע בבדיקה קלה שוב אן כאן בים מיחוש דע"י בדיקה זו אם תראה שהמוך נקי נעשים מוחזק' שפסקה דמי' וכו' וכ"ם אכחי איכא למיחש שיצא כבר קודם בדיקה זו ועיכבה העבעה מלצאם משום דהוי כמוך דחוק דמודה רכת במם' נדה ד"ג ועודנה שמון חחת השבעת או דבוק עליו די"ל ממ"כ אי אכחי הוא גוואי בין הסינים אינה מטמאה כדאמרים בנדה דמ"א וכו' ואי כבר נפיק לבראי לביה"ח מעידן דנפיק ה"ל רואה ונכי נדה דאורייתא בעי למימני ז' דאיתברר לה דנפת דמה לביה"ח וזבה לכשחשהר מזובה חספור ז"ג וחשבול אע"ב שברור לה שעדיין דם בביה"ח מ"מ הסבילה משהרחה משומחת נדתה וזיבחה לבעלה וחינה ממחה חלם מומחם ערב לפנין מהרות במשם וכו' וכן מוכח מש"ם דנדה דמ"ב וכו' וחין להקשות ממ"ש הב"י וז"ל חבשר שטעמח משום דקיי"ל כל הנשים משמחות בביה"ח וכן' לריך לבדוק כל ביה"ח ועד מקום בהשמש דש הוא ביה"ח ומפני כך לריך לבדוק עד שם עכ"ל ולפ"ד חיקשי מאי מזיק יניאת הדם לביה"ח י"ל דחיישים דבשעה זו עצמה שבודקה א"ע יוצא דם ממנה לביה"ח למקום שלא חגיע עם עד הבדיקה לשם באופן שאינה נעשית בבדיקה זו מוחזקת נקיה מדם משח"כ בכדיקה שחמרנו שחהיה עד קרוב למקום שהשמש דש ויהיה המוך דחוק שם הרי חזינן בבדיקה זו שפיר שסבק מקור דמיה ולא חיישינן חו לדמא דנפיק כבר וכו' עכ"ל ואני שמעחי ולא אבין דאף לפי דבריו שע"י מוך דחוק נחברר שפסק דם המקור ולא חיישים לדם שינא כבר שאינו גורם שום טומאה הא חינה בבדיקה שבודקת א"ע להפרשת סהרחה שבד קה זו חינה חלח משום כך שחדע חם כבר פסק דם המקור אבל הבדיקה שחייבו אומם לבדוק אומה חוך ספיכת ז"נ שמיא לברר שהם ימים נקיים ושלא חזרה וראחה אחר ההפסק עהרה שלה וכמ"ש לעיל סי' זה ובסי' קנ"ד אי משום דבעינן ימים מוחזקי' ואי מטעם דבטים ספורים לפנינו ודחין וע"י בדיקת יום ח' גם שחר ימים מוחזקים וברורים שלח חרחה עוד וח"כ מה יועיל בדיקה זו שחינה מוניחה מידי ספק רחיה דהח חיכה למיחש לשמח רחתה והשבעת הוח מעכב להדם ומש"ה לא נמלא כלל על העד לפי שהדם הוח חוחי הטכעת או על הטבעת וכן מכואר בהדיא בחה"א שם בהשנמו על הרמב"ן דם"ל דבדיקת הספק לריכה חורין וסדקין חבל בדיקת ז' דבחזקת מהרה עומדת בכדיקה קלה סגיא וכחב ע"ז וז"ל וגם זה חינו מספיק לדעתי דכיון שחחה מנריכה בדיקה בימי ססיכה וכו' מה הועילה זו בחצי בדיקה אם אחה חוששת לו אע"פ שהפסק' מהרה זיל חוש לה אפי' לחורין וסדקין ואם אי אחם חושע לה לחורין וסדקין מפני מה אחה מלריך לשאר המקומות ואדרבה הדעת נוהנת שיהם חורין וסדקין לריכין בדיקה יותר מפני שהן מעמידין הדם וחיישינן שמח רחחה כבר ומה שלא נמלא על העד הוא משום דלא בדקה בחורין וסדקין וכ"כ הב"ח שמעם הבדיקה לדעת הסמ"ג משום שמת רחחה כבר ומה"ע מנריך בדיקת שחרית וערבית וכמש"ל בכמו ולדעת המחבר הנ"ל קשה למה לריכה בדיקת חורין וסדקין בבדיקה שבודקת להפסק מהרה דממ"ג אי ניחום לפמא ראחה כבר והחורין וסדקין מעמידים לדם מה בכך כיון דהשחא מיהו פסקה וחי דניתוש לשמח חכתי לח פסק מקור דמיה לזוב מן החדר הח כיון דפהח החדר באמצע המקור אם איחא דאכתי לא פסק הדם מלוזכ על העד בעי לאשכותי כיון שמכניסה לעד עד סמוף למקום שהשמש דש ובע"כ ל"ל דמיישינן שמא זב הדם עדיין דרך לדדי פחח המקור לכוחלי הפרודור לחורין וסדקין שלא כנגד העד ואף שפחה החדר באמצע החדר מ"מ לפעמים הדם שומת ללדדים מש"ה בעינן בדיקת חורין ופדקין וח"ב בנדון זה מה מועיל מה פתכניםה המוך באמצע הרחם אחר שא"א לה לבדוק א"ע בלד ימין מסני הנחם הטבעת וחולשת הפרוזדור וחין כאן בדיקת חורין וסדקין שחייבו אותה חכמים ותה שהביא ראיה מן המהרא"י שפסק לעיל סי' קפ"ז סעיף ז' אין ראיה דלא על המעם זה לחוד סמך כ"א בדאיכא נמי קנח כחב וגם המיד היה נמנא במקום ח' מן הנד משח"כ בנ"ד דחיכה למיחש שמח השחח וב הדם דרך לדדים ללד ימין שלה :

רצוד קשה לדעתו שהרי הכ"י כחב ששמע רבים מנמגמים על הבדיקה קשה שמלריך הרח"ש לבדוק עד מקום שהשתש דש שהוא דבר שא"א ואם תכניסה כ"כ בעומק ע"י החבולות חקלקל עלמה ועכ"ז מסני חומר האיסור כחב כב"י לבעל נסש ילוה בביחו דבדיקה שבודקת בשתח ההפסק ס הרה שלה ובבדיקה ה' שבחוך ז"ג חבדוק עד מקום שהשמש דש וכן פסק כחן בש"ע בסחם אפילו לאינו בעל נפש ואי כדברי המחבר הנ"ל עורח הזו למה הא די אם חכנים המוך באמצע הרחם אפילו אינו מגיע עד מקום שהשמש דש שאם לא ימצא דם על המוך יתברר שפפק דם המקור מלווב דאל"כ על המוך היה לו למצוח שהרי פחח החדר בחמצע החדר אע"כ ל"ל שזה אינו מוליא מידי ספק דה ישינן שמא זב הדם ללדדי הרחם למעלה ממקום שמציע העד שם וחורים וסדקים שככוחלי הרחם מעמידים להדם ואם כן בכדיקה שכתב המחבר הנ"ל שחכנים המוך עד מקום שהשמש דש באמלע הרחם מה מהני כיון שאינה יכולה לבדוק בלד ימין שלה ועוד נ"ל שאין בדיקת ההססק טהרה שלה בא לברר שעחה בשעח בדיקה פסק הדס מלזוב דאסו ההיה שופעת כנהרא אלא כיון שנמלא אחר בדיקם חורים וסדקים המוך נקי נחברר שכבר פסקה מלראות זמן מה דאל"כ דרך הדם להחעכב בחורים וסדקים וכיון שלא .מאא כלום בחורים וסדקים אחר הבדיקה נחברר שכבר נסתם המעין ואם כן עיקר בדיקת חורים וסדקים הוא מה"ם אם כבר פסקה מלראות ואינו מועיל מה שנחברר שעתה בשעה בדיקה אינה רואה מיהו אלו היה בדיקת המחבר הנ"ל בדיקה מפולה היה הקנה לזה שיה ה המוך דחוק שם כמו שעה או יוחר ואם חמלא נקי יהברר שנסהם המעין אך עיקר הכדיקה אינה כלום דלמא יצא דם דרך לדדי הפחח לחורין וסדקין וכמש"ל:

כחב המחבר -הנ"ל וז"ל ועוד כ"ל דחחוקי ריעוחה לה מחוקים תו דנפת דמה והוא חוחי הסבעת מדתני' בנדה ד"ו הרואה דם וכו' ואינה מקולקלת למנינה ולא משליג בין שהיה רצלה מוך דחוק או לאו וכו' וקשיא לכאוכה ואמאי ניחש כיון דאיכא גבה מוך דחוק אימא מאחמול נפק לביף"ח וכו' א"ו דלהא לא חיישינן וכן הא דקאמרינן בש"ם מודה רבח כמוך דחוק פירושו דמשמח שמחי למפרע מעל"ע כמו להלל חבל לח להחמיר יותר לשמא למפרע אף לחולין או שמהא מקו קלת למנינה וכשאר מודה שמאי דקאמר החם נהיינו מפעם הנכר עב"ל מ"ם דמטמח שמחי למפרע מעל"ע כמו להגל חינו מדוקדק דהח כלל לים ליה מומחת ממל"ע הלח מפקידה לפקידה חמנם עיקר רחייתו הוח חימה גדולה ונעלם ממנו דברי החוספות בריש מכילחין ד"ג ע"ח ד"ה וחב"ח וח"ל וורחה דלהחי לישנה נמי לריך טעמא דהעמד אשה על חזקהה דאל"כ כי קאמר מודה שמאי בשושה וכן מודה שמאי במוך וכי ישמאנה למשרש אף לחולין והלא כל הנשים דיין ששחן לחולין אף להלל אלא הכי ששמא לא איצמריך אלא כי היכי דלא נעביד סויג בקדשים עכל ומעחה מה ראיה משם לכ"ד דלחולין וכן לבעלה לענין שלא ההא מקולקלת למנינה ס"ל לשמאי ולהלל דל"ח משום דמוקמינן לה אחזקתה חוקח שהרה דידה משא כ בנ"ד דליכא חוקח שהרה אפי א"נ דליכא נמי מזקח שומחה כיון שחין דרך שחהח ממחה לעולם וכמ"ש החושפות ריש מטכח גיעין ופ' החשה כבה והוי חזקה שמשויה להשת ות דלאו חזקה היא מ מ חזקת מהדה נמי ליכא ודאי דחיישינן שראחה וההורים והשדקים והפבעת מעשבים הדם מלגחת :

עוד אני חמה על המחבר הג"ל אף לפי דעתו שהבדיקה הזו שכחב הוא בדיקה פעולם למה הקיל שלה המשה כן כ"ה בבדיקה ההמשק ונם בה" משחר ימי הספירה ונשחר בימים הבדוק בבדיקה קלה כה כב"י לה בקל כן הלה בבדיקה שד מקום שהשמש דש דמנים בהכי ומעמים משום שבים בדיקה קשרופושיל זדוב השפקים פ"ל דסגיה כבדיקה החת חוך

ז' אפ"ם שלכחחלה הגריכו לבדוק בכל יום לענין בדיקה בענין זה שהוא דבר קשה וגם כי דוב הסוסקים אין מגריכין לבדוק בענין זה דיינו לעשות כדברי המגריכים לבדוק בענין זה בבדיקות המוכרחים שהם בדיקת יום הפסקה ובדיקה חתת חוך ז' וכו' וחפ"פ שקלת פוסקים סוברים פלריכה לבדוק החילתן וסופן הלא הם הסמ"ג וסה"ח הם לא הלריכו להכנים עד מקום שהשמש דש סגיח לד"ה עכ"ל וכב"י שם יש ט"ם ע"ש וכל"ל כמ"ש וחם כן הב"י לח סקיל דסגים בכדיקה אחת חוך ז"ג אלא בכדיקה הקפה שהוא עד מקום שהשמש דש משום דהמלריכים בדיקה החלחן וסופן ס"ל דל"ל עד מקום שהשמש דש והמלריכים בדיקה עד מקום שהשמש דש לא מלריכים בדיקה תחלחן וסופן אלא סגיא ליה בבדיקה אחת חוך ז"נ אבל בדיקת חורין וסדקין דלכוב הפוסקים בעינן מנ"ל דסגיא ליה בפ"א חוך ז"ב וכיון שלדעתר הך בדיקה שכחב הום בתקום בדיקם חורין וסדקין ודמי דלה סגיה בלה החלהן וסופן ואפשר מ"ש ושאר הימים הבדוק בבדיקה קלה ר"ל שא"ל להכנים המוך כ"כ בעומק עד מקום שהשמש דש אף שאין לשונו משמע כן:

ומ"ש שם דחפשר דנשעת הדחק כה"ג כ"ע מודים להרחב"ד דח"נ בדיקת חורים וסדקים וסגים ליה בבדיקה קלה כבר כחבתי די"ל כן דה"ע דבחולה שחבעות להנשת דתע"ג דח"ם לה שתבדוק בתורים וסדקים סגיא לה בבדיקה קלה הואיל וא"ם בלא"ה מיהו כ"ז היכא דליכא דם למיסרך. ביה סמכינן אהא דאם אימא דהוי דם הוי אחי שאין דרך לדם להתעכב כ"כ משא"כ בנ"ד :

רהגה כתב שם בספר הג"ל שחקר תן הנשים הממונים תן הקהל להרחוח כחתי סנשים לחכם והעידו שנהגו הנשים המדוכחים במכח זו ונושחים מבעות כנ"ל שיש להם כ' טבעות אחה שמנחת ברחמה בעת וסתה וטומאת נדמה והשני שמנחת שם בעת הפרשתה לעהרה ומניחתו שם ז' ימי הספירה ואינה נושלת מחוכה בשעת הבדיקה רק בודקת א"ע והטבעה בחוכה כמו שתוכל וכשעת סבילתה נוטלת מחוכה וחין כל הטבעות שוים כי מקלתם גדולים ותקנחם בינונים או קפנים סכל לפי חואר החסרון ואיכות המכה גם אמרו שרוב המבעות החלו אינן מעכבים את הבדיקה כלל כי רובם מונחים בלדדי הרחם מרוחקים מחחלת כוחלי בית הרחם למעלה ללד הגוף עד שתוכל להכנים אלבע לשם ולח חגיע למקום הסבעת כלל עכ"ד נ"ל שהנשים הללו עשו כן עפ"י הוראת חכם שהורה להם כן וסבירא ליה כיון שהוא שעת הדחק שא"א להם להוליא העבעת המיד סמך על הכרעת הרמב"ן שהביא הב"י דבבדיקה ההפסק טהרה לריך בדיקת חורים וסדקים משח"ל בדיקה של שסירת ז"נ סגיא בבדיקה קלה ע"ל הורה שבשעת הפרשתה למהרה לריכה להוציא. המצעת ולבדוק אבל בבדיקת פפירת ז"נ הואיל והוא שעם הדחק שאפשר שיש קנת שכנה להוציא המבעת יש לסמוך על הרחב"ד והרמב"ן דסגיא בבדיקה קלה הגם שכחבתי לעיל דיש לפקפק ע"ז דעד כאן לא התירו הפוסקים הנ"ל בבדיקה קלה דוקא היכא דליכא מידי למיסרך דאז סמכינן על בדיקה קלה לפי שאין דרך לדם להחעכב משא"כ היכא דאיכא מידי למיסרך לא סמכינן על בדיקה קלה י"ל דס"ל דאף עובי העבעת אינו מעכב להדם דהא מבקיע בריש מכילאין דרבא ס"ל אפילו משמשת במוך אינו משכב לדם משום דאגב זיבה מיכוין כוין ויש מקום לדם לנאח כ"א במוך דחוק ועובי העבעה לת הוי כמו מוך דחוק דהם יש מקום לדם לנחת וחע"ג דהת היחמר לשמחי מ"ש לחולין מודה הלל לשמחי ובסברת זו לה נחלקו חלה דמדרבק החשירו ובעי בדיקה חורין וסדקין והיכא דלא אפשר סמכו הפוסקים הכ"ל בכחא דהחירא ואם כן הוא במנהגם עפ"י חכם אין לסתור מנהגם :

וראיתי בדברי החכם השוחל שם שינה לדון כדבר חדש שכחב ח"ל ומלבד זה חיכה למימר דבנדה בעינן בדיקה מדחור ייהח ולח סמכינן חרובה והיינו משום דספק סומחה היה וברה"י פתא ולא מבעיא להירון אחד של הוספות ריש נדה דדוקא לתפרע לא ילפינן מטוסה אכל שאר שומאות ילפים אם כן שמאה מששק כו' אלה אפילו לפי מירוץ ב' דחוספות שכתבו דלת ילפים שפק ראים משושה איכא נמי לחלק דלשהר ברה"ר לא ילפים משום דהתם איכא ספק מגע והכל ה'כל ספק ראיה אבל לעמא ברה"י וכו' ודאי ילפינן מק"ו מסועה שהחם הוא טומאת מגע ולא מסחבר לאחמורי כ"כ ומכ"ש טומאת ראיה דעמהה מספק עכ"ל נעלם ממנו דברי החום' במכילחין דף י"ז ע"ב ד"ה וחין שורפין עליו אח החרומה וכו' שכחבו בהדיח דלהאי שנויא דלא ילפינן טומאת ראיה משוטה אפילו ברה"י לא ילפינן ע"ש גם מה שכחב דלחירוץ א' של הושפוח דמחלק בין למפרע ובין להגא ודאי דטמאה מספק נעלם ממנו דברי החוספות במס' ב"ק דף י"ה ש"ח ד"ה אין מקנת שליא בל"ו שכתבו וו"ל וא"ח לר"א דאתר וכו' ה"ד אי ברה"ר אפילו בחד ספיקא משהרי ואי ברה"י אפילו בס"ש נמי שמא וכו' ויש לומר דשמפחין איירי לענין לאושרה לבעלה עכ"ל מכואר מדבריהם דלחירולם דמיירי לבפלה אין לחלק בין רה"ר לרה"י דלעולם בחד שפיקא מעמאין ובש"ש מעשרין ולא ילפינן משומאה דאין לפרש דבריהם דלחירולם מיירי הסוגיא בר"ה אכל ברה"י אפילו לבעלה פמאה דא"כ היה להם לפרש בהירולם כן וי ל דמיירי בשמעחין בר"ה ולענין לאוסרה לבעלה א"ו השחא דמסקי דמיירי לבעלה אין חילוק בין כה"י לר"ה וכן יש להוכיח בשמעתחת דהחש דחין חילוק וע"ש וע"כ החום' שם חפשו עילר כחירון הראשון בריש מכילחין ולא ש"ל לחלק בין טומאה עיעה לטומאה שע"י ראיה דאל"כ לא היו מקשים מידי דהא ודאי פומאה לידה היא טומאה שע"י ראיה ול"ד כלל לשומחת מנע חפ"ה כחבו דלבעלה חין חילוק בין רה"י לר"ה וח"ל דש"ה שיש לה חזקת מהרה ז"ח דתי נילף שומחה לבעלה משומחה לשהרום חין לחלק בין יש לה חזקת שהרה או לאו דהא לענין פומאה לעהרות ברה"י עמח אפי' יש לה חזקת עהרה

והבה החכם הג"ל כחב דאף שתשויכן טומאה לבעלה כמו טומאה לשהרות דברה"י ספיקא ממא מ"מ כ"ז באין לה חזקה מהרה כגון בימי ספירה אבל ביש לה חזקה מהרה לא משום דליכא למילף מסוטה דש"ה דאיחרע חזקאה וכמ"ש החוספות עכ"ד לא ירדקי לפוף דעתו דלפי דעתו שבת להשוות שומחה לבעלה ושומחה לסהרות חהדדי חין לחלק בין יש לה חזקת מהרה או לאו דהא קיי"ל דספק שומאה ברה"י שמאה אפילו באיחחזק שהרה וכמ"ש החוספות שם דמסומה ילפינן שעשאה הכחוב כודאי אף ע"ג דאית לה חזקה שאינה שמאה ודאי דלח איהרע אלא חזקת סהרה ודאים ע"ש אלא שאין ענין זה לזה כלל ואין לדמוח סומחה לבעלה לסומחה לסהרות וכמ"ש ומה שרנה להסחייע לזה מדברי הרח"ש בפ' בנות כוחים במ"ש על דברי הראב"ד דם"ל דפולעת ש"ו אינו סוחר ליומו אלא בעהרות אבל לא לבעלה וכחב ע"ז הרח"ש דבריו. חמוהים איך חסחור לחלאין שחעלה לה ספירה לבעלה ואפורה לחודש ולמקדש עכ"ל ומדברים אלו רולה ללמוד לכאן דג"כ אין לחלק ביניהם אבל אין פנין דהחם דומה לכאן וכמ"ם הוא עלמו שם די"ל דשאני הכא דלא גמרינן מסוטה אלא דוקא לענין פומחה ולח לענין חיסור גם בר מן דין חין רחיה מדברי הרח"ם כלל לדהכח וכפ"ם בחדוםי הר"ן בנמרא דף מ"ב על הראב"ד דכיון דגורם טומאה לקדשים סוחר נמי לבעלה דנקיים מכל פותחה בעינן פ"ם י וזה כונח הרח"ם עיין בם' לחח"מ שם ולחמ"ם לק"מ דכונת הרח"ם כמ"ם הר"ן

גם לפי דברי החכם הנ"ל יהרסו ויפלו כל דיני ס"ם בהלכוח חלו שחנו מסחרין לבעלה מכח כ"ם וכמ"ם הרמ"ח סימן קם"ז וכן הק' חוספות בכמה דוכתי במכילתין דנסחר מכח כ"ם ולפ"ד א"ח לפהר דהא קיו"ל ברה"י כל ספיקות שאחה יכול להרבות ספיקו שמא וכה"ג ק' מהח דר"פ החשה דמסהר החם מכח ס"ם ולפ"ד החכם הג"ל ל"ל דמיירי הכל בר"ה אלא ודאי הא ליחא שאין ללמוד כלל איסור לבעלה משומאה וכל שלבעלה אין לחלק בין כ"ה לכה"י הן בדחחחוק פומחה חו למו

עוד כחיתי שההכם הג"ל כ"ל דמדתורייחם חולים בחר רוכח דנשים שמסקו מלרתים כיום כ' או יום ו' לחחלת ראייתן והחכם המשיב כחב דחין נ"ל למיזל בחר רובא דנשי דעלמה לגבי השה מיוחדה שחין עבע הגשים שיין בענין זה הלה דחזלים בחר רובה דהך פיחחת גופת ע"ם וכחב שנ"ל פוכח שן הש"ם דנדה דע"ו ע"ב דחולינן בחר רובת דהך תיחחת דאמרים החם בעלה מחשב ימי ושחה וכם עליה ששירושו שמחשב ע"ם רגילוחה משך זמן כסייסה הקודם וכדמשמע מפירוש רש"י דמל"כ כמה יודע לו משך זמן ראייחה עכ"ל ולכפורם

ראים זו נכתה ולע"ג דמשיק החם דר"י לא אמר אלא בספק ראחה ומשום ס"ם אבל ודאי בראחה לא אמר מ"מ הא מפרש החם דפעמיה משום מי יימד דעבלה ולא קאמר מעמא דאימור לא פסקה מלראות ולא היחה יכולה למבול ועוד דלמאי דס"ד דר"ש בר ייבא דאימור לא פסקה מלראות ולא היחה יכולה למבול ועוד דלמאי דס"ד דר"ש בר ייבא החמר ר"י אפילו בודאי ראחה משמע דמחשב ימי וסתה דקאמר ר"י הייע ימי משך ראייחה שדרכה לראות בהן ולססוק אחר כך אז מוחר לבא עליה אלא דק"ל ע"ז מהא דברסינן לקמן דס"ה אחר היחן בדקה ומלאה מהולה ממאה וביה"ש לא הסרישה דמני לוי במחני' אחר הימים ב"ן בדקה ומלאה מהולה ממאה ה"ז ספק זכה וכ"פ הרמב"ם בפ"ו מהלכות א"ב וכ"פ כל הסוסקים ובש"ע כאן בסעיה ה' ולא מפלגי מידי לומר דאם ברוב ימיה דככה למסוק בשביעי דעהורה א"ו דלעולם היא בחזקת מומאה עד שחפרוש בפתרה ולפילו אי נימל לססוק בשביעי דעהורה א"ו דלעולם היא בחזקת מומאה עד שחפרוש בפתרה ולפילו אי נימל דמדמרבנן מממאינן לה מספ ולל להצ"מ ל"ל להש"מ לומר הכל מי יימר דשכלה ולא היחה יכולה לשבול דהא מה"ע אמריון דאחר הימים אפילו בדקה ומלאה דשפקה מלראות ולא היחה יכולה לשבול דהא מה"ע אמריון דאחר הימים אפילו בדקה ומלאה מסוק זכה בחיא פדף ל"ע וכמ"ש בסימן קס"ע בשם הראב"ד ואפ"ה חיבינן לה כיון שהיא בחזקת רואה וה" המלא בא לא מסק ראסה והא דאמר מי יימר דמבלה ה"ה המ"ה הכא למע"ב ל"ל דש"ה דאיכה אלא ספק ראסה והא דאמר מי יימר דמבלה ה"ה דהמ"ל מי יימר דפכקה ועיין :

מכל הלין מבוחר דחפילו אי ניתא דמדאורייתא אזליכן בחר רוב ימים מ"מ מדרבכן לא אזליכן להקל וזה סייעתא למש"ל דקשה הדבר להתור במכה פור פאל שמוליאה דם תמיד לפנין בסירת ז"נ שלה משום דלא ידעיכן מאיזה יום התחול למנוח כיון שהיא רואה המיד ובתר רוב ימים שדרכה לפסוק מלראות קודם שאירע מכה זו לא אזליכן עכ"פ מדרבכן ואסשר דאפילו מדאורייתא כמי לא אזליכן להקל שהעבע של בני אדם עשויה להשתנות ואין זילת דם כדחה הוא בכל הוסתות בשוה ודרכו להשתנות בין רב למעם לפי בריאות הבוף וחולשהו בריבוי הדם ומיעועו :

ושה שלמתר בחשובה הג"ל שם שהוא מפק אם בדיקח חוך ספירת ז"נ הוא דאורייחא או דרבקן דמדאורייהא שמכינן על מה שפסקה בשהרה ולא הרגישה שנפחח עוד מקורה ולבסוף העלו להלכה דהבדיקה הוא מדאורייחא מברייחא השנויה בספרא פרשח מצורע כבר האכריה בזה לעיל סימן זה מה שנלע"ד ומה שנוגע לענין החציצה בסבילה בנדון זה אבאר בע"ה לקמן סימן קצ"ח:

ובדברי הרמב"ם שהבחתי לעיל זל"ע שכתב ח"ל ונדה שכדקה עלמה כחוך ימי נדמה ומנאה שפסק הדם ואפילו פסק בשני לנדחה ושנגה או הזידה ולא בדקה עד לאחר נדחה ימים רבים וכשבדקה מנחה ממחה חין חומרים שמח כל חומן הימים היחה ממחה ותחיה זבה חלא כל אותן הימים שלא בדקם בחזקת עהרה בדקה עלמה ומנאה עמאה אשילו בדקה בז' לנדחה וביה"ם לא בדקה עלמה כדי לפרוש מטומאה נדחה אלא המחינה ימים ואח"כ בדקה ומלחה סהור ה"ז ספק זבה וכו' לא ידעקי מה אפילו בשביעי שכ' דהא כיון דמנאה טמאה מה רבוחא דשביעי ספי משאר ימים: (בד) ואם יקשה בעיניה · ככר כתכתי לעיל שכתב הב"י בבנערותו החה זקנים שהם מנמגמים על בדיקה זו שהוח דבר שא"ה ומסיק שם להחמיר לבעל נפש אבל כאן בש"ע סחם וכ' להחמיר אפילו לאינו בע"נ בבדיקת הפכק ובדיקת יום אחד של ספירת ז"נ שהבדוק עד מקום שהשמש דש גם בב"ח כ' בהוא דבר קשה מאוד כיון שראש אוהו נואר נסחם מאוד איך חוכל לבדוק שם במוך באלבעה גם היאך חוכל לכוין אוחו הסחח שבראש צואר הרחם שהאכר נכנם לשם הלא הוא מלוי ועומד ומתגדנד כמו שאומרות הנשים הפקחות שבהן ונראה ליישב ולומר דודאי כשכאת האשה להכנים חובעה עם העד כ"כ בעומק הוח דבר נמנע מחמת גודל דוחק הסחימה מבפנים אבל אם דוחקח מוך הרבה זה ע"ז עד שחכנם בעומק שהשמש דש אינו נמנע שכל אחד דוחק אם חבנו וכן כולם זה אח"ז עד שנכנם למקום שינים וחדע שהרי הדמים יולאים דרך שם כשפיכה לפעמים וכן האבר נכנס לשם בנמר ביאה וא"כ ג"כ אפשר שיכנש ג"כ לשם המוך ע"י שדוחקת הוחו בעומק כדפי' ועוד דכמו שחין כל החלבעות שוין כך חין כל הרחמים שווח יש שרחמה לר ויש שרחמה רחב ואסשר הוא שיגיע המוך לשם ואם עכ"ו לא יניע המוך עד מקום שהשמש דש הנה כיון שבדקה היעב בחורין ובסדקין הו לא חיישינן דלמא איכא דם בפרוזדור עלמו והרי היא מטמאה בביה"ח דל"ח להכי עכ"ד י ולעל"ד נראה שבדיקה זו שהמציא ע"י דחיקת מוך הרבה זה אחר זה הוא בדיקה הקשה ביותר ויש לחוש שהקלקל א"ע והנכון שחבדוק א"ע מקום שחוכל להגיע עם העד באנבעה כסי כחה אולי חגיע עד מקום שהשמש דש ואם לא חגיע לא ניסנה חורם למלאכי השרח ואינו מעכב בדיעבד וכדמבים רמ"א בהנ"ה: (בה) ובדיקה של יום ראשון · נב"י כ' שעכ"פ בדיקה א' של הוך ז"נ צריך שתכדוק א"ע עד מקום שהשמש דש ופניא בהכי כיון דלרוב הפוסקים פגיא בכדיקה אחם סוך ז"ג אע"ג דהסמ"ג וסה"ה מנרכי בדיקח א' ושביעי הם לא הנריכו להכנים כ"ב בעומק עד מקום שהשמש דש הלכך בבדיקה 6' שבחוך ז"ל שבודקה מ"ע כ"כ בעומק סגי לד"ה אמנם לכיך שהייחד יום 6' בחוך הז"ל כדי שיהיה יום מיוחד לבדיקה זו שחדע שחמיד צריכה לבדוק באותו יום באותו ענין ול"ל שהיום היותר לאוי לייחד הוא היום ב' כדי שאם סשכח באותו יום מלבדוק בענין זה יהיה לפניה ימים הרבה להשלומין בעודה הוך ז' עב"די ובד"מ חמה עליו למה ייחד יום ב' ולא יום א' ושוב מנחמי כש"ע שכ' שם יום הרחשון עכ"ל ולענ"ד נרחה דבלח"ה ראויה שחהיה בדיקה זו ביום א' שהרי כחבתי לעיל ברס"י זה דלמחו דמזריך ספורים לפנינו ע"י בדיקה שבדקה מ"ע ביום הראשון מקרי ספורים לפנינו כדמוכח מסוני' דהמם וא"כ כיון דאנן פסקינן דאפי' כדיעבד מעכב כלא בדיקח ראשון ושביעי משמא דבעינן ספורים לפנינו מש"ה ים להלריך כדיקה זו ברחשון שלה אכל לא בשאר ימים דלאו מפורים לפנינו הם ע"י בדיקה זו כיון שלא היחה בדיקה זו בראשון שלה וכ"ח א"כ הלשרך גם בשביעי שלה בדיקה זו י"ל דאפי למאי דמצריכין גם בדיקה זו י"ל דאפי למאי דמצריכין גם בדיקה בשביעי אינו אלא מדרבען מב בשביעי שלה בדיקה זו י"ל דאפי למאי דמצריכין גם בדיקה בשביעי אינו אלא מדרבע אבל מן החורה שגיא בבדיקה ביום הראשון וכמוכח מהחם שע"י בדיקה הראשון מיקרי ספורים לפנינו דמש"ה לא מוחיב ממהניחא דפועה לדרב קמייחא וכמש"ל וכיון שאין בדיקח שביעי אלא מדרכנן מש"ה הקיל בבדיקה זו הקשה: (בן) עד מקום שהשמש דשי כ' הב"י דטעמו כיון דקי"ל דנשים מממאות ביציאה הדם לביה"ח אע"פ שעדין לא יצא לחוך כמו שנחבחר בסי' קס"ג לריך לבדוק כל ביה"ח ועד מקום שהשמש דש והוח ביה"ח ומפני כך צריך לבדוק עד שם וחע"ם שכחב הרמב"ם בפ"ה מהח"ב שבשעח גמר ביחה החבר נכנם בסרוזדור וחינו מגיע עד רחשו שבפנים חלח רחוק ממנו מעם לפי החובעות ע"כ דלפ"ז אפי' חכנים העד עד מקום שהשמש דש עדיין לא ינאה י"ח בדיקת הפרוזדור כולו י"ל דם"ל דמאי דחפשר למיבדק בכיה"ח בדקינן ח"נ שחינן סוברים כהרמב"ם דהח בפ' י"ד בעי הי ניהו ביה"ח במתניתין תני' מקום שהשמש דש והרמב"ם מפרש דעד מקום שהשמש דש הוא ביה"ח אבל עדיין נשאר קנח מביה"ח לנד פנים והם מפרשים ששם נגמר הביה"ח עכ"ל ובם' מע"פ דף ש"ח ע"ח השינו וכ' וו"ל הוח סובר דפרוזדור הוח ניהו ביה"ח וחינו כן שהרי הרמב"ם בעצמו כ' ועד היכן ביה"ח כו' חוץ מבין השינים ועד היכן הוח ביה"ש עד מקום שיגיע חליו האבר בשעת גמר ביאה וכו' אבל ענין הפרוזדור אע"ם שאינו הרחם עלמו וכל מה שממנו ולחוץ ככלל ביה"ח יחשב מ"מ כשנאמר ביה"ח אין המכוון כו כל הפרוזדור אלא עד מקום שהשמש דש וזה מבוחר בדברי הרמב"ם וכו' ומעחה גם להרמב"ם ביה"ח חינו מגיע ליוחר כ"ח עד מקום שהשמש דש ואט"ש שהשמש אינו מגיע לראשו של שרוזדור שמבפנים האי לאו ביה"ח מיקרי לענין זה אף להכמב"ם זה נ"ל פפום וכרור ונדול מזה דבהדיה חיחה בנמ' דיולה דופן דמ"ב ילם כחשו חוץ לפרחדור דהיינו ביה"ח וכן פירש"י הח קמן בהדיח דביה"ח ופרוודור לאו חדא מלחא נינהו מכ"ל וכבר הארכחי בזה לעיל סי' קל"ד אמנם בב"ח ראיתי מלחא דתמי שכ' בפי' זה וז'ל ועוד דאפי היה הדם בפרוזדור בביה"ח אין ספיקו מתא אלא כשינה לחוץ הכל כשכשחר בפרחדור היט פעת כדכחבו התום' בפ' י"ד דמ"ב ע"ב ח"ל שהונית אלד כחשו חון לשכוחדור חבל בפרחדור עלמו פהורה דלח חשיב כבחוץ וח"ח והם חמר לעיל

בפ"ק דם הנמלא בפרוזדור ספיקו סמא וי"ל המם ספיקו ממא כשילא לחון ועוד יש לחלק בין דם לידה לדם נדה עכ"ל הרי דלשנויא קמא אפי' היה דם בפרוזדור אינו ממא כשנשאר שם ולא יצא לחוץ הילכך מספיקא לא מפרחינן למיבדק גם בפרוזדור עלתו ולא כחבו הרא"ם ורביט והרי"ו מהגהוח מיימוני דחכניסהו עד מקום שהשמפ דש אלא למצוה ולא לעכב כלל ועוד הארכחי בחשובה בס"ד עכ"ל והם דברים חמוהים מאד דהא קיי"ל כל הנשים משמאים בפנים כבחוץ כדאי' במשנה שם ועלה מפ' בנמרא החם דהיא מבין השינים ולחוץ דמשמא אע"ם שלא יצא לחוץ דאלו לאחר שיצא לחוץ אפי' הכניסה קנה לחוך המקור והוציא דם פמאם משינה לחוץ ות"ש התום' כבר כחבתי ביחורו לעיל פי' קל"ד עיי"ש חח"ו רחיתי שנם מהר"י סלוי ז"ל בקונמרם מלחמת מלום שבסוף ספר דרכי נועם עמד ע"ז: (בד) רק שבדקה עצמה יבה בחורים ובסדקים - מכוחר דגדיקת חורים וסדקים מעכב בדיעבד ועמש"ל דחפשר לומר דהיכא גלא אפשר דיש לסמוך על הראב"ד ז"ל דס"ל דלבעלה סגיא בכדיקה קלה בביה"ת ופדיין צ"ע: (בה) אע"ם שלא הגיעי ור"ל מע"ם שיודעה בודמי פלח הגיע למקום שהפתר בודמי פלח הגיע למקום שהפתר ואינה מרברת י מין לפון למקום שהפתר ביון דפומעת מין קרי לה חרשית ו"ל הרמב"ם בפירופו למס' מרומות פ"ח מ"ב חרש בלשוננו הוא שאינו בומע ורז"ל הוראים ג"כ לאלם חרש לפי שסבת האלמות היא חרשות יחדש בעובר בעודו כבטן אמו ולא ישמע מה שמדברים לו וכו' וקרא לאלם בסבת האלמות חרש עכ"ל וכ"כ הרע"ב שם מבוחר דלהכי נקרא אום בשם חרש כיון דסכת אלמוחו הוא החרשות אבל שיהיה השומ: ואינו מדבר נכלל בכלל חרש זו לא שמעט : (ל) שמרבה לברוק ע"ל סי' קפ"ד וסי' קפ"ז דלשימה רוב הסוסקים דוקה שלה בשנה החשמיש אבל לסני החשמיש ולאחר החשמיש אין לה להחמיר ולבדוק לפני בעלה כדי שלא יהא לבו נוקפו וכ"פ הרמ"א שם ודוקא ביש לה וסח קבוע אבל באין לה וסח קבוע אפילו בשעח חשמיש לריבה בדיקה וע"ש: (٢५) שיהיו רצושישיבת"כ יליף לה מדכתי' ואחר מסהר אחר א' לכולן ומייהי לה בנמ' במכילחין בכמה דוכחי ופירש"י בדל'ג ע"ב אחר א' לכולן כלומ' זמן א'לכולן שיהיו רלופין פהרחן עכ"ל ובם' ק"ח פ' מצורע ס"ע כ' וז'ל ולי נרחה נדייק חחר ח' שירצה שלח יהיה לכל ז"נ אלח חחר ח' כלומר חחר פותחה ולח ב' פעמים חחר פומחה דהיינו אם משלמת חוחה חחר פומחה שניח של קלחם חחר טומחה רחשונה וקלחם מחר פומחה ב' נמלח שיש לה ב' תיני אחר עכ"ל מכל זה מכואר שהגי' אחר אחד לכולן ולא כמ"ש בשפרים דידן בכל המקומות דמייתי הגת' להברי חת זו מחר אחר לפולן חלת כל"ל אחר מחד לכולן וכן הות בהרי"ף בש"ב דשבועו' וכן הר"ן שם פי' כתו שפי' בק"ח ע"ש שוב רחיחי בס' לח"ח דרע"ם ע"ב שכ' כח"ש ועיין עוד מס בדף פ"ח ע ב מ"ם עוד בוה: (לן) שאם ראתה דם · עיין בפ"ו פכ' דים נפקת 6 בו אף לדידן דחים לן חומכת דכ"ו לענין בדיקה חוף ז"נ דחובה עליה כיון שחם תנחה השהור הכל מש"ה חזקה פומחה עליה ולריכה בדיקה בכל יום פעמיים ודבריו דחוקים ולענ"ד לק"מ דהח הונרך לחשמעינן אף לדידן אם ראחה בשביעי אפי' בפוף היום פחרה כל הימים דמה"ם הוא דאתרינן אסורה לשבול ביום שביעי שלא חשמש בשביעי דשמא חראה וחמנא זבה לתפרע אבל בלא"ה היחה מוחרת לפכול בשביעי שחרית ולשמש מפחה אח"כ דהא אף אם חראה א"ח הא אינו סוחר למפרע אלא מכאן ולהבא היא שמאה ולכך כחבו הטור והש"ע דז"ג לריכין להיות רלופים דמה"ע שחשי' רחתה בשביעי הוח סותר למפרע ולכך חפי' לדידן דקי"ל כחומרא דר"ז איכא כ"מ שאסורה אפי' לפבול בשביעי מגזרה שמא חשמש ואח"כ באותו יום חראה וחמצא זבה למפרע ואין לומר דאכחי קשה דאף אי נימא דאם כאתה חוך ז"כ לא סמר הקודמים מ"מ אותו יום הראיה ודאי דאינו פולה מיהו וא"ב בשביעי אסורה לשמש מה ע דשמא חראה בו וליכא ז"נ ואכתי מאי ג"מ לדידן בדין זה אם הוא סוחר להקודמים או לאו ז"א דאי לאו דראיה שחוך ז"ג הוא סיתר להקודמים היחה מותרת לשמש בשביעי אחר שעבלה דאף שהראה אח"כ אינה עמאה אלא מכאן ולהבא אבל החשמיש שבינחי' בסיתר היחה כיון דמקלת היום ככולו הא שלמו לה ז"ג וכ"כ בהדים הרא"ש גבי פולסת ש"ז דתה"ט פולטת ש"ז בשביעי שלו חינו סוחר דכיון דש"ז חינו סוחר חלח יומו וכיון שספרה מקצח השביעי כבר שלמו הנקיים משח"כ בזיבה כיון שפוחר כל הימים הקודמים מש"ה בבביעי עד הלילה פ"ם מבוחר כמ"ם דכיון דסוחר להקודמים משום הכי בפביעי כל היום וכל עיקר לח בחו העור והש"ע חלח להשמיענו דכיון דבעינן רצופים מה"ט הוא דבותר בשביעי אם ראחה עד הלילה ונ"מ לדידן דאסור' לשמש בשביעי אחר שמבלה דשמה חרא' ואפי' לפבול בשביעי חסורה מה"ע כדחיחה לקמן סימן קנ"ז ומ"ש ולריכה לפסוק בטהרה ולחזור ולמנוח ז"ג ר"ל בדין חורה ומשום הראיה ראשונה אפי' קודם חומרא דר"ז הנם שבב"י כ' על העור במ"ש או ביה"ש שהוא ספק יום דליכא נ"ע לדידן ולפי מ"ש י"ל דאיכא ב"מ דאשורה לשתש כפוף היום סמוך לבים"ש מ"מ י"ל בחבורו ש"ע חזר בו אחר זה ראיחי בס' חפל"מ שכ' ג"כ כמ"ש אלא שלא ביאר דבריו כמ"ש ודברי הב ח מנומנמים : לעב"ר דכרי הרח"ם שהכחחי כחן יש ליישב מה שהקשיחי בסי' קג"ד שכ' דקיי"ל ח"ח

לפת"ק בל"ד ולכך ההידנא כל היולדות השוכות יולדות בזוב ולריכות ז"נ ואם אינה כואה בתוך ימי הלידה עולין לז"נ ואשי' ילדה נקבה ולא ראמה בשבעה ימים הראשונים ועלו לה לספירת זיבה וראחה בז' ימים השניים אינה סוחרת וסובלת לאחר י"ד אפי' לא פסקה עכ"ל והקשיתי שם כיון דכ' שלת ראתה בז' ימים הראשונים ועלו לה לספירת זיבה ע"כ מיירי שספר' ז' ימים בלא יום הלידה דהא יום הלידה א"א למיחשבי' חוך ימים הנקיי' דהא א"א לפה"ק בל"ד א"ו דו"נ ספר' בלא יום הלידה וא"כ לא פש מן הימי לידה אחר שספרה ז' לנקיים רק ששה ימים ואיך כ' אח"כ וראחה בשבעה ימים השניים ולפמ"ש בשם הרא"ש דהיכא דלא שחר אלא יומו אם ראחה בשביעי כיון שהיחה חחלת היום נקיה שלה לספירת ז"נ וכבר הבאחי לעיל דם 'ל להרמב"ם דדם שראחה חוך ימי הלידה אינו סוחר אלא יומו ע"ש וא"כ משכחת לה שספרה ז"נ בנא יום הלידה דהיינו ששה ימים שלמים וחחלת יום השביעי היחה ג"כ נקיה ועלהה לה לסשירת ז"נ אע"ם שאח"כ בו ביום כאחה אפ"ה עלו לה סשירת ז"נ דמקנת היום ככולו דכיון דרם שבחוך ימי הלידה אינו סותר להימים הקודמים אלא ליומו עלה לה מקנת היום ככולו ויום השביעי נחשב לכחן ולכחן מיהו נרחה מדברי החום' והרח"ש דלח ס"ל כהרמב"כ וכחש"ל סי' הג"ל: (לג) אין תולין אותו להקל. הפעם שבחוך ג"י הראשונים עדיין יש להסחפק אם פסק דם מקור שלה ולאסוקי לאחר ג' כ"כ המרדכי והג"מ בשם סה"ח - וכ' בס' מג"י ולפ"ן נראה באשה שמחעסקה בכחמים או שיש לה חבורות ופלפים וכו' הבחחי לשונו פי' ק"ל סעיף מ"ח וכ' וכה"ג פסק בחשובת ל"ל פי' פ"ה בדברי השוחל ומביח שם רחיות ברורות לדבריו וחף שהבעל ל"ל שם מסקפק בזה להחמיר היינו שבדקה שלה במחכוין רק לכבוד שכח וחייש חולי לה בדקה יפה משה"כ הם בדקה במחכוין עכ"ל ובחמת דברי השוחל שם נכונים והוח הבחון מהר"ג בעה"מ שו"ח עה"ג כמבואר בספרו סי' ע"מ וכל דברי הל"ל שם במח"כ לא מחוורין ובפרם צמ"ש שם דפרשב"א לא פסק כרבנן בחראי במכילחין דף ס"ח דס"ל דמהני אפי' בדקה בשני לודחה דמהני אלא יום שהיא רוצה לפסוק בו בעהרה הוא דמהני בדיקח שחרית ליחא ולא עיין דוקא באותו בתה"א וכמ"ה בדף קפ"ב וכ"פ כל הפוסקים וכ"פ הרמב"ם פ"ו מהא"ב כרבנן בחראי והבאחיו לעיל גם נרחה להוכיח מושון הרמב"ם דם"ל כדעת בעל עה"ג דחפי' חם בשעה שבדקה א"ע בשני לנדחה היה בדעחה לבדוק עוד בשביעי ולא בדקה אפ"ה מהני מדכ' וז"ל וחסי' פסקה בשני לנדחה ושנגה או הזידה ולא בדקה עד לאחר נדחה וכי' ולא כחב בקיצור אפי' פסקה כשני לנדחה ולא בדקה וכו' אלא דאחי לאשמעינן אפי' כשבדקה בשני לנדחה היה כדעחה לבדוק עוד ואח"כ שננה ע"י ששכחה או שהזידה אח"כ שפ"ה מהני הבדיקה בשני לנדחה ולא חיישינן לשמא לא בדקה שטיר אלא ממש שטי' בחדושי מוהרמ"ל בריש מכילחין יש סמד לדברי הג"ל שכ' אהא שפירש"י במחני' ד"ה מעל"ע ממעסח וכו' ופקידה לפקידה וכו' ז"ל כגון דבדקה ענמה שחריח דחמרינן לקמן במחני' פעמיים לריכה להיוח בודקח עכ"ל וכ' מוהרמ"ל וצריך להחיישב מה צריך רש"י להביח מחני' דלקמן לכחן היה לו לפרש כגון שבדקה שלמה הוך מעל"ע ומנאה עלמה פהוכה ממעשם פ"י מעל"ע ונראה דם"ל לכש"י דאם מדמן (סדרי שהרה) בדיקה

שבדקה עלמה חוך מעל"ע בהזדמן אוחה בדיקה אינה ממעטח ע"י מעל"ע כ"א דוקא אוחה בדיקה שבודקת עלמה שחרים וערבית שאז מדקדקת בבדיקתה יפה כיון שחקנת מכמים הוא משא"כ בבדיקה אחרת לכך הביא מתניחין דלקתן ולומר שחקנת חכמים הוא עכ"ל הביאו כם' מל"מ פ"ג מהלכות מו"מ דין ד' ז"ל דקדק הרב המנסיר ברים נדה במשנה קמייחא דאין פקידה ממעטח מעל"ע אלא בפקידה שהיא חק"ח כגון שחרית וערבית שאו בודקת יפה אבל אם בדקה עלמה שחרים ומלאה מהורה וחזרה ובדקה עלמה בחלי היום ומלאה שהורה ואח"ב בדקה ומנחה דם חין חומרים שלח חסמת מחצי היום וחילך וכו' חלח משמחה משחרים משום דבדיקה דחלי היום לא חשיב בדיקה דאימור לא בדקה עצמה יפה כיון שלא חקטו חכמים לבדוק באוחו העם עכ"ל ואע"ג דהאי לשהרוח הוא י"ל דה"ה לבעלה ומשמע דאפילו ממרה דבדקה עלמה יפה אם"ה אינו ממעם דאל"ב מה דוחקי' דרש"י לפרש דוקה בדיקם מחרים וערבים ממעם ולם פירש דמיירי בכה"ג ה"ו דלם מהכי תשום דחמרינן דהוח מלחם שחרים וערבים מתעם ונח פירם דמייבי בכסיב חיו דגם מנסגי משום ז סמני ען זימום מתעם דלם רמים פילים והן הן כדברי הפ"נ מ"מ בגדון הנ"ל כיון דהף חומכם שינו אלם מחומרם הסחרונים וכמ"ם הפ"נ שם המיקל כדברי עה"ג לא הפסיד: (לך) וה"ה אם היה לה מבה בגופה . הש"ך האריך להשיג על דין זה ודעתו דאין להקל אא"כ המכה מוניאה דם ממיד וא"א לה להחרר ולוח נמה דעת הע"ז ובש" מנ"י כתב להקל כדעת הרמ"א וכ"כ בשו"ח פנים מאירות ח"ב סימן ק"ע וכן הסכים בס' כו"פ וכהב שגוף הדין הוא המוה דהא מבואר בכל הפוסקים דאפילו בנדה דאורייהא אם בדקה עצמה בשני לנדחה ושוב לא בדקה עד יום ח" ומנאה פמאה אין מבמאין למפרע דאמרינן אוקמינן בחוקח פהרה והא לא הוחוקה שלשה ימים שפשק דם המקור ש"מ דבבדקה פ"א ולא מנאה הוחוקה בפסיקת דם המקור ומב"ש דקשה להפוסקים דס"ל דמהני אפילו בדיקח יום הראשון י עוד הקשה דאם אחה מחזקח אותה ברואה הוך ג' לבדיקתה אם כן הא דאמרינן דלכך לרבי אין העהורה חולה בש"י בשני שלה דכי הדדי נינסו ופירש רש"י דאף היא בחזקת עהרה וקשה הא לא הוחזקה להיום סוסקת ג"י והא הטהורה יכולה לחלות כחמה במכה וש"י כנגד יום א"י לחלות ואיך הם כי הדדי הלא היא בחזקת ממאה כ"כ עד שאנו חולין במקור יותר מכמכה ואיך חברתה סיכולה לחלות במכה לא תוכל לחלות בה ואף רשב"ג דחולק הוא מטעם דחלינן הקלקלה במקולקל אבל לא מטעם הנ"ל עכ"ד וקושיא השניה נלע"ד דלק"מ דהא כהב הרשב"א בחה"ח דף קפ"ב פ"ב שכחב חהח דמסקים דס"ח ע"ב דחין חילוק בין רחשון לשני דחבו כולהו לאו בחזקם סומאה קיימי וכיון דפסק פסק ראשון נמי כיון דפסק פסק ומעיקרא סבר סואיל והוחזקה מעין פהוח וז"ל שם ולפיכך אע"פ שכל הנשים ספק גדות ספק זינות ואששר שמים נדה ומעינה פתוח אפילו הכי כל שהפרישה שהורה ואפילו ביום הראשון ה"ז בחזקת סהרה עכ"ל - מבואר דדוקה בנדה הוא דחמרים דמעינה פחוח משא כ בובה אע"ם שרחחה סינה בחוקת מעין פחוח דהה כל י"ה יום הים בחוקת שהרה משום דהים בחוקת מבולקת בדמיה כמ"ם בבר ק"ן וחף דהשתם רחתה מתרינן מה שרחה רחתה וחו לם מרחה עוד לפ"ז הא דבעינן ג' ימים להחזיקה בחזקת פסיקה התקור דוקא בנדה הוא דבעינן הכי שהיא בחזקה רואה משא"ל בזבה היא בחזקת מסולקת בדמיה כל שפסקה בטהרה אע"פ שלא מברו שליה עדיין ג' ימים וחם כן ל"ק מהח דלח חלינן לרכי בש"י בשני שלה דשחני זבה שהים במזקת מסולקת והפוסקים דהגריכו ג' ימים דוקת היינו מחששת דשמת נדה הית וחין להקשות דלכחי קשה למם הנריכו ג' ימים הא ממ"נ אם זבה היא הא בחוקת מסולקת בדמיה היא ואם נדה הים הם לא בעינן נקיים ז"א דהשתם דהחמירו בנות ישראל להזריך ז"ל על כל ראיה ספי' חי בריכא לן שהיא נדה אפ"ה לריכה ז"נ וכמ"ם הפוסקים דהחמירו עליהן כדי שלא חחלק בין כחיה לרחיה וכן מוכרחים חנו לומר בדברי הרשב"ח דם"ל הכי דחל"כ מחי חע"ם שכל הנשים ספק נדוח וכו' שכ' דומי קשם דאם היא נדה פשיטא דמהני הפסק פהרה בראשון דהא א"ל לנקיים ו' כמ"ש:

ורהיתור הקו' כחשונה כ"ל דם"ל להני הפוסקים דמן הדין לא היה למ להלות לכחם הוך ז"נ בשום דכר משום דאפי' אי חזיא בלא הרגשה שותר ליומו שיהו וכמש"ל שימן קל"ד באריכות אלא דתלינן במלוי כיון דהיא בחוקח מסולקת בדמים ולכך בעינן חוקם אלימחא דכבר פסקה ג' ימים הא לא"ה לא חלינן דמעלמא אחי כיון דספיקא דאורייהא הוא דהם איכה למימר דמנופת אחים ועוד נ"ל דם"ל להגי פוסקים דחוך ימי ספירחה ים להחמיר אפי׳ ססקה בשהרה דהא חזינן בימי ספירהה דאע"פ שפסקה בשהרה זריכה בדיקה בכל יום לכחחלה ואי לא בדקה כלל חוך ימי ספירה לא עלו לה לנקיים לדעח סה״ח שממנו מקור דין זה לריכה בדיקה ברחשון ושביעי ואי לא בדקה מעכב אפי' בדיעבד אלמא דלא איהחוקה בפהרה במה שפסקה בטהרה בשעת ההססק ולדעה זו כחבתי לעיל ברס"י זה דעעמא הוא דבעינן ספורים לפנינו כ"ל ספורין וודחין חולה ולח מהני ספורים מוחוקים וח"כ מן הדין לא היה לנו לחלות לכחם בימי ספירה אפי' יש לפנינו במה לחלות דהא בש"ם לא מצינו בהדית דחלים לכחם חוך ימי ספירה וח"ב י"ל דע"ב לת חלים לכחם אלת בחחילת כחייתה דאית לה חזקת מהרה אבל לא בימי ספירה דאע"ם שפסקה במהרה מ"מ לא מהני דאע ספורים לפנינו בעינן ולא ספורים מוחזקים וכיון שיש דם לפנינו אע"פ שיש במה לחלות מ"מ לאו ספורים ודאין נינהו אלא שכיון שכבר סכק דם המקור שלשה ימים ובדקה עלמה ומנאה טהורה ויש לסנינו במה לחלום חלינן אט"ג דלא מהני חזקה זו דפסק דם המקור ג"י לענין בדיקה דהא אפי' בדקה עצמה בשלשה ימים הראשונים ולא בדקה עצמה בשביעי לא מהני לדעת סה"ת וסיעתו דדוקא ראשון ושביעי בעינן אפי' בדיעבד מעכב מ"מ שאני הכת דהת בדקה עלמה ומלחה שהורה גם יש במה לחלות מש"ה חלינן כנ"ל מיהו כ"ז בכחמים אבל ברואה ממש אע"ם שיש לה מכה בחלל הנוף שמוציאה דם כבר כחבתי בר"ם זה דאפי לחחר ג"י אין לחלוח דמ"מ לחו ספורים לפנינו נינהו ואפי' למאן דלא מזריך ספורים לפנינו אלא מפורים מוחזקים יש לפקפק הנה והנה כמש"ל :

ועפ"י דברינו נ"ל ליישב מה שהקשה בחדושי מוהרמ"ל בנמרא דס"ח ע"ב אהא דסשיב ר"ח לכ"י דס"ל בזב וזבה שבדקו עלמן ברחשון ושביעי ובשחר הימים לא בדקו דחין להם אלא ראשון ושביעי וע"ו השיב ר"ח אי חיישיק דלמה חזחי בססק אהי לאחלופי בודחי הספה דלמה חזחי בססק אהי לאחלופי בודחי חיסוק ליה חי חישה להכי אף ראשון הספה דלמה לו לר"ח לומר דחתי לאחלופי בודחי חיסוק ליה חי ושביעי ליכא דלמא חזאי בנחיים והחורה אמרה ואחר חעהר שלא חהא עומאה מססקח ביניהם כדאמר ר"א מעיקרא ע"כ וכבר כתבחי בזה לישב בסי' קל"ד ע"פ מ"ש שם דאם חוך מי ספירתה חזיא בלא הרגשה דנהי דמיסחר לא סחר מ"מ אוחו היום אינו עולה יע"ש ועחה כ"ל ליישב עוד בד"ח דמאן דמלריך ספורים לפנינו ולא מהני מה שהפסיקה בסהרה אע"ב דמהני גבי נדה אפי' הפסיקה בראשון או בשני שלה אנ"ג דאחר שביעי בדקה ומנאה סמאה מוקמיע לה עד השחא בחזקם עהרה ג"ל דגזירם הכחוב הוא דלא להוי ספורים עד שיהיו ספורים לפנינו ע"י בדיקה ולמדו כן מדכחיב וספרה לה דליכא ספורים בלא בדיקה וקפיד קרא דוקא ע"י בדיקה וכמ"ם הב"י הבחתיו לעיל דמדאורייחא הוא וכדמוכח בסוגיא שם דמה"ם א"ל למבול מספיקה בטועה אע"ג דאיכה למימר שמה היו לה נקיים אפ"ה לה בעי סבילה דאפי' היו נקיים כיון דהים לם ידעה בודםי שהיו לה סשורים לחו ספורים נינהו וכמש"ל דמוכח כן פ"ם מש"ה ס"ל לר"י דאע"ג דלא בדקה בינחיים אין לססק לשמא ראחה בהם דהא בנדה סמכינן אחזקה זו מה שפסקה בעמרה וכ"ם הכא דבדקה גם ביום הראשון אלא דבוה"כ הוא שלה ישלו לה לססירה בלה בדיקה מש"ה רחשון ושביעי שבדקה עלמה בהן עלו לה חבל ר"ה ס"ל דאתי לאחלופי בודאי וכפירש"י שם דאימור מדלא השבה אלא ראשון ושביעי ודאי ראחה בינחיים ויאמרו דאפי' ודפי ראהה נמי ומה שאמר ר"א אי חיישינן דלמא חואי בספק ר"ל דלענין ספירה הוי ספק מגוה"כ כיון דלא בדקה א"ע ומש"ה אינן עולין לספירה אכל לענין סמירה שמסהור ראשון ושביעי ודאי דלא סהר דהא איתחזקה שפסק דם המקור אלא משום דאתי לאחלופי בודאי כאחה הוא דאיכא למיחש כנ"ל:

בחזור על הראשונים דלדעת הרמ"א וומשכו אחריו הרב במנ"י וכשו"ת פמ"א וכם' כ"" יכולה לחלות במכם שמוציאה דם אפי' חוך ג"י ולמ"ש הש"ך בש"ץ ק"ן סעיף מ"א ש"ל ש"ל

להרמ"א דה"ה דיכולה לחלוחואם לבשה אן הציעה תחחיה בגדים שלבשה בימי נדחה אפי' חוך ג"י דוה הני כמו מכה בגופה ולזה הסכים בשו"ת פמ"ח שם חלח שבם' מל"מ פ"ם מהלכוה מ"ב כ' דלח דמים למכה שבנושה וכמש"ל בסימן הכז' כשמו אך הרחיה שתבים שם דע"כ הרמ"א ס"ל לחלק ביניהם דאל"ב איך כתב בד"מ סימן זה הביאו הש"ך כאן שהרשב"א חולק על סה"ח וס"ל דחלינן כתם אפי' חוך ג"י והא הרשב"א לא כ' אלא דאפי' בימי ספירתה מולה בעלמה כגון שאם לבשה בגדים שלבשה בימי נדתה ואי איחא דוה דמית כמו מכה שבנופה ח"כ מנ"ל להרמ"ח דהרשב"ח חולק על סה"ח דהח לדעח הרמ"ח במכה שבנופה חף סה"ת מודה דחולה אפי' חוך ג"י עכ"ד ואחר העיון לא ראיתי שום ראיה מזה דהרמ"א באח"ל קאמר דחחלה כ' דאף המרדכי בשם סה"ח לא החמיר אלא במכה שא"י שמוליאה דם הכל במכה שידוע שמוליאה דם אף סה"ם מודה דחולין אפי' חוך ג"י וכמו שהוכיח מלשון המרדכי ואח"כ כ' דרך אה"ל דסה"ח מייכי בכל גווני מ"מ ו"ל ללדד להקל במכה שמוליאה דם בודתי משום דשתר פושקים לה חילקו בין כמש שרחשה בימי שפירה לשתר כמש ה"כ משמע דש"ל דחשי חוך ג"י בכל מקום שיש לחלות וכ"כ לעיל שימן ק"ל סעיף מ"ח בשם ב"י בשם הרפב א דחלינן כתם אף בימי ספירה עכ"ד וכ"ז אי נימס דס"ל לסה"ח דאין לחלק בין מכם שבנוסה המוליאה דם לשאר חליום כתם מוכח ההרשב"א חולק על סה"ח בהא אבל למתי דם"ל להרמ"ל דסה"ת מודה בכה"ג ס"ל דהרשב"ה אינו חולק על סה"ת ושאני חלי צ דדמי' למכה שבנופה הידוע דמול חה דם וכך הם הלעת דברי הרמ"ה בד"מ דמן הסברם כ"ל דאף דלא חלינן חוך ג"י בכ"מ שיכולה לחלוח מ"מ במכה שבנופה הידוע שמוליאה דם סליכן דעדיף משאר מליוה דתולין בה כחם ויש לסמוך על סברת זו דהת שאר השוסקים למ חילקו ככך משמע דם"ל דחליקן כתם אפי' חוך ג"י בכ מ שיכולה לחלות וגם הרשב"א ס"ל דחולין כתם אפי' חוך ג"י אף אח"ל דרשב"א דוקא בהא דחולה בעלאה הוא דם"ל הכי מ"מ מוכח שהסברא זו נכונה דבמכה שבגושה תלינן אנ"ב דלא תלינן בשאר הליות לא עדיף הך מליה שהולה בעלמה בבגדים שלכשה בימי נדחה ממכה שבנושה המוציחה דם כנ"ל ומ"מ אין אני כדאי לה'וק על הנחון מל"מ שכ' דמה שלכשה בגדיה שלכשה כימי נדחה לא דמיא למכם שבנופה ומה גם בנוף הדין שנחלקו הש"ך והע"ו על הרמ"א אם חולין במכה שבנופה המוליאה דש אין בידי הכדע אף שהאחרונים חפסו דברי הרת א עיקר תשעם דגוף הדין שלא לחלום כהם הוך ג"י בכ"מ שיבול להלוח חנו חלם חומרת וחין לו שיקר כש"ם מ"מ כבר הרתימי פנים בהלכה שיש לדין זה שוכש ועיקר ואף דלכאורה יש להביא כאלה לדברי הכת"א ממעשה דלוה אחם שבאה לשני ר"ע בדף נ"ח ע"ב דאמרה ראיחי כחם ואמר לה שמא מכה היהה בך ואמרה לו הן וחיסה אמר לה יכולה להחגלע ולהוציא דם אמרה לו הן ועסרה כ"ע ומדלא חשם כ"ע שמח היה הוך ג"י לשפיכחה ח"ו במכה בבנוסה הצוניחה דם חולה אפי' חוך ג"י והכא כיון דיכולה להתנלש ומולימה דם הוי כמו מכה שודמי מוליחה דם שכן דרכה של מכה להתלחלת ולהוצים דם שנ ע"י חיכוך תך ז"ם דחם חימה המכה שע"ג דמפסר להחגלע ולהוצים דם ת"מ לא הוי כמבה שידוע שמוניא דם וכ"כ גם' פמ"א שם ומה שלא שאל לה ר"ע אם סים פוך ג"י יש לחרן בכמה גווני גם הראיום במכים הש"ך הם ראיום נכונות ומ"ש בם" פמ"ל כוה חן כו ממש וכשרע מ"ש שם להרן על מה שהק' הש"ך דהל חפי' בנחעםקה כדם לפור לה הלינן כה הע"ם שים דם לפנינו כ"ם במבה שמוליהה דם וכ' ע"ו שם וו"ל ולה זכיחי להבין קושיהו דהא היכא שמנאה כחם בנופה אם עסקה בדם לפור אינה חולה בה וכשיש מכה בגופה חולה בה כמבואר לעיג סימן ק"ך ססע"י י"א וסעיף ח"י עכ"ל חמה אני מאד על ההכם הוה למה נחקשה לו להבין זה דהא מבואר מעמו בהדיא ברים פ' הרואה דאי מעלמא שמי' על חלוקה ה"ל לחשבותי כלומר כיון דמישחבה על בברה לחוד רגלים לדבר דמגוסה אחי' וכמ"ם הרשב"א בחה"א דף קע"ו משא"כ במכה שבנופה לא פייך לומר כן מש"ה לעולם חולה בו ובע"כ 2 ל כדברי הש"ך דם"ל להרמ"א דשאני דם צפור דמעלמא אחי' ואשפר לה לחזהר בו משא"כ במכה שבגופה שאינה יכולה להזהר בו מ"מ מלשונו בהגה"ה לא משמע לחלק בכך וכמ"ם בט"ו כאן ולפי מ"ם הש"ך דטעמא של הרמ"א הוא משום דבמכה שבנופה א"ח לה להוהר קשיח ח"כ חיך כ' לעיל סימן ק"ן דמש"ה לח הגיה הרב בסעיף מ"ד בלבשה חלוק בימי נדחה וכו' דחוך ג"י חינה חולה משום דחיול לשיטהו כחן דס"ל במכה שכגופה מולה כה אפי' חוך ג"י וימי נדחה הוי כמכה שבנופה מה ענין זה לזה דשאני מכה שבנופה שה"א לה להוהר משא"כ בלבישה חלוק של ימי נדמה דאפשר לה להוהר ואששר שוה סעמו של המל"מ שכ' דלח דמיח זה לזה ועכ"פ בנדון שנשאל עליו בס' פמ"א סי' הנ"ל כחבחי לעיל סי' ק"ל סעיף מ"ח שים להקי כמ"ם כס' פמ"ח ולח מסעמי' ע"ם ועיין שם מ"ם כשם חשובה מעיל לדקה ויתר דינים סשיכים לסעיף זה כבר כתבתי בסי' ק"ן שם ע"ש: (לְרֹד) אם הוא הוך ו' עוגות יזה הוא שיעה החוספות והרמ"ש ז"ל מבל הרמב"ש ז"ל בפ"ה תהלבות אה"מ די"ב כ' וז"ל דש"ז עלמה שנפלטה חוך הג' עונות מממאה וכו' ואם פלטה אחר ג' עונות הרי האשה שהורה וכו' וכ' אח"כ בדין י"ג וכמה היא העונה יום או לילה ואין העונה שנכעלה בה מן המנין בילד נכעלה בליל שבח ג' עונות שלה יום שכח וליל ח' בשבח וח' בשבח אם פלעה חוך ותן זה עמאה שלמה מליל ב' והלאה מהורה ובכ"מ כ' דהסק כר"א ב"ם דבפ"ח דמסכח מקוחות דם"ל דפולצית ש"ו ביום השלישי דעהורה ע"ש וחמה למה פסק כר"ם ב"ע ולא פסק כר"ע דהלכחא כווחיה מהבירו או כחכמים דבם' ר"ע ע"ם ולענ"ד נראה דהרמב"ם ססק כן מהח דאמר רבא במכילתין דמ"א ע"ב משמשת אסרוה לאכול במרומה כל שלשה ימים שא א לה שלא חפלוט וסטקה הרמב"ם בפ"ז מהלכות חרומה וכ' שם הכ"מ לפי מ"ש בפ"ה מהלכות אה"ם מ"ם כאן ה'ז אסורה לאכול בחרומה כל ג' ימים הוא ל"ד כל ג' ימים שלמים אלח עד יום השלישי כר"ח ב"ע עכ"ד ודבריו ממוהים דהח כל ג' ימים קחמר וחיך חסשר לפרש דעד יום ג' קאמר אבל באמח לק"מ דדוקא כל ג' ימים קאמר דהא כיון דבעיק ג' עונות מלבד העונה שנבעלה בו וחנן קיי"ל דע"י חסור בחרומה דבעי הערב שמש ח"כ לח משכחת לה דמשמשת רשתי לחכול בתרומה תוך ג' ימים דהת אם נבעלה כליל שבת והית פולפת עד ליל ב' וכליל ב' היא טובלת מ"מ היא אסורה לאכול בחרומה עד שיעריב שמשה ביום ב' והא מ כא ג"י שאסורה בחרומה ומש"ה דייק רבא דווקא אסורה לאכול בחרומה אכל מעשר שרי לאכול וא"כ מוכח מדברי רבא דם"ל הכי דלא בעיק ספי מן ג' עונות מלבד עונח הבעילה וכן פחוח נמי לא מדאמר כל שלשה ימים אסורה ואי בעי יוחר תן ג' עונות מלכד עונה הבעילה אף אחר ג"י אסורה וכן אם לא היחה לריכה כ"א ג' עונות עם עונת הבעילה אף בתוך ג"י איכה להשבוחי דמחכל בחרומה א"ו כמ"ש ולזה העירני בני המנוח החריף מוהר"ר משה זצ"ל : ולפ"ז הערכתי הה דמסיק הש"ם החם ורבה הקרה קהי וכו' דלהיוה גורך הולרך לכך ומחי הוי קשים ליה חי רבה מילתה בחפי נפשיה קחתר ולפי דברינו ניחה משום דהוי

(כלדן) עד יום הז' . כ' הש"ך בשם מוהרש"ל בחשו' פי' פ"ב דלפי מנהג זה חם רחתה חחם ערבים ביום א' ועדיין הוא יום יכולה ללכוש בגדים נקיים בסוף יום ה' ומונה מיום ו' וחין ספיקה בדבר ומשמע מדבריו הע"ם שהחפללה היה ג"ב הפלה ערביה הבל לפי מנהג הפתומות של הפור שלובשים לבנים ביום ד' לראייתן ומונין מיום ה' צ"ע בדבר וחינו דומה למ"ם מהרח"י בהשובה שחין החשה יכולה להססיק בשהרה חחר שהחפללו קהל ערבים דשחני הכח שבח לה הסבה תן השמים וחין שייך לותר שה"ל להקדים חו לחחר תשח"כ בהספקת סהרה כו' ומ"מ נראה די לנו שנחמיר היכא שהתפללה כבר ערבית ועשמה אוחו כבר לילה אבל היכא שלא החסללה היא ערבים אפי' שכבר החפללו הקהל ערביה לא נחמיר כה"ג לחשבו לילה מאחר שבא לה הסבה מן השמים עכ"ל ונראה שנמשך לדברי מהרא"י דלעיל סעיף א' אבל למש"ל ס"ק ד' דדעת מהרי"ל והרב בהשסקת מהרה להקל אפי' התפללה היא וכ"ש הכת וק"ל י עכ"ל הש"ך: (מש) ללא שמשה י משום דלת פלוג רבק וגזריק לת שמשה אטו שמשה ואט"ג דשמשה נופה גזרה היא אסו ביהש"מ חששא דביהש"מ פשושה היא וחששו בה רבון טובה בכמה דוכתי חה"ד הביהו הש"ד בס"ק כ' מבוחר דחפי' לח שמשה לריכה להמחין המשה ימים והמנה מיום ו' דגזרינן אפו שמשה ולשמם השמש ביהש"מ וכסבורה שהוא יום ובאמת היה לילה ובאמת היא חומרא גדולה דכיון דאנן מחמרינן שלא לחלק בין שמשה ללא שמשה א"כ אמאי לריכה להמחין ה' ימים הא סגי בד' ימים דהא אף אם חשמש ביהש"מ אם חראה דם אח"כ בלילה או ביום שלאחריו נריכה להמחין ד' ימים משעת ראיימה דהא אנן לא מנינן הני ימים מעת החשמים כ"א מן כאייתה ומאי איכא חו למיחש דהא אף אם חשבור שההשמיש היה ביהש"מ מ"מ בראיה לא היה ביהש"מ ואין לומר דחיישינן לשמא חראה ג"כ מיד מ"ם ביה"ש והיא חחשוב אוחו ליום ובאמח היה לילה זה הוא חשש רחוק ועוד דא"כ כל אשה שפוסקת בעהרה לאחר שראהה ה' או ו' ימים לא היה לה למנות מיד ממחרת יום ההססק מהחי חששה דשמה חשעה בביהש"מ וסברה שהוא יום וחשבוק בו א"ו דלהח לא חיישינן דודאי מהרה לדקדק אם הוא ודאי יום אלא בחשמים הוא דחיישינן דלא יהבי אדעתא בעה חשמים משום דלם חסקה חדעתה שהרחה חח"כ מש"ה חיישינן שמח חטעה ששמשה ביום כיון דלם יהבי אדעתה בשעת חשמיש לדקדק על הזמן אם חוא ביהש"מ או לאו משא"כ בהפסק טהרה דודאי דקדקה ואי לאו דיודעה שהוא יום בודאי אינה כוסקת בו כיון דאיסור והיחר חלוי בו וה"ל אם חראה מיד א"ח רמיא אנפסה לדקדק היטב אם הוא ודאי יום או לאו כדי שחדע למנוח ממנו ד' ימים פרם שנמנה ז"נ וכן צ"ל נמי באם נחקלקלה חוך ימי ספירחנ. דמונה מיד מיום מחרח ראייחה אם ססקה בפהרה ולא חיישינן לפמא תראה ביה"ש וחפסוק מיד וחרלה למנות מיום המחרת ח"ו דלהח לא חיישינן וכמ"ש ול"ל דמתחלה לא ראו להחמיר אלא היכא דשמשה להוסיף עוד יום א' מגזירה דביהש"מ ואח"ב ראו להחמיר עוד שלא לחלנ בין שמשה ללא שמשה משום לא פלוג וכיון שנהגו כבר בחומרא זו להמחין עד יום ו' אך אח"כ שקבלו עליהם שלה לחלק בין שמשה ללה שמשה דתו ליכה למנזר לשמה חשמש ביהש"כ מ"מ כיון שכבר נהנו בחומרה זו לה היו רולים להקל בו ועיין: כתב הרב כעל מנ"י בססרו סולה בלולה וו"ל והפשר דהף הם רחחה מיד החנ

שבילחה קודם שכאה לבית בעלה כלל דפוסקת באוחו יום כי בלא"ה כלא שמשה הוא חומרל נדולה והבו דלא לוסיף עלה דהלא אם הימה מאחרת מבילחה שעה או שחים והיחה רואר מוחרת ללכוש לכנים וכי משום שעכלה ולא כאה כלל לבית בעלה מי גרע עב"ל מכואר מדבריו דס"ל שאם היחה באה לבית בעלה אין להקל אבל בשו"ח מעיל נדקה מחיר באשה שםבלה בליל י"ג מחחילת וטחה וכשבחה לביחה עד בלח מחקקה לבעלה רחתה שחספור ז"נ מיד שפשקה בשהרה וא"ל להמחין ה' ימים כיון דלא שמשה ואף שאנו מחמירים בלא שמשה אפו שמשה והוא מא"ז מ"מ כיון דהאי חומרא אינה נזכרת בראשונים ומכ"ש שאינו מדינא דש"ם אלא חומרא דנשי דידן ואם בגזירת חכמים קיי"ל בכל דוכתי דבמלחא דלא שכיחא לא גזרו בה רבקן מכ"ם בנזירתן דהחמירו על עלמן דה"נ מידי דל"ם הוא שחראה כימי זיבחה שהיא בחזקת משולקת בדמיה וגם שראתה אחר טבילתה וזכרה ימי גלמודה הראשון שהיחה ממחנת ה' ימים ואלו דחהה קודם מבילה לא היו מחתריכן עליה לספור יותר מן ז"נ ה"בלא נחמיר עליה משום שעבלה ועיקר דלא שכיח כולי כאי דנגזור עליה אפו ראיה אחרת כיון דראיה זו לא היתה אלא ע"י מקרם שאומרים הנשים שקרם לה מפני שראנה בחמי חמין והשכימו עמי החברים אשר עמנו ונעשה מעשה ע"י עכ"ד ודבריו נכונים וכ"כ בשו"ח פ"י חי"ד סם"י י"ב ע"ם ובם' שו"ח שב"י ח"ב הורה להקל באשה שמבלה ולא היה בעלה בעיר בליל מבילחה וקודם כבא בעלה מנאה כחם ע"ש משמע דאם היה בעלה בעיר לא היו מקילים ומ"מ העיקר כדברי מעיל לדקה:

בעל הש"ך והמ"ז דלפי חומרת שנהגו שלת לחלק בין שמשה ללת במשה תשי' לת היי בעלה בעיר ורתחה לריכה להמחין ה' ימים וגדולה מזו כ' הש"ך שנוהגים שתפי' כלה תינה מופרת ז"כ עד יום ה' לרתייה תע"ם שעדיין לת כלת השתן עיר תע"ם שנרתה שתין מופרת ז"כ עד יום ה' לרתייה תע"ם שעדיין לת כלת השתן עיר לל אינה בערתה שתיים בערתה שתיים בערתה שתיים בערתה שתיים בערתה שתיים בערתה של היים היים בערתה בע לההמיר בזה כלל ולח נזכר בשום פוסק קדמון חו אחרון מ"מ לא יהא אלה דברים המוחרים ואחרים נהגו בו איסור ומ"מ בשעת הדחק יש להחיר להכלה שמיד שתפסוק בטהרה חסשור ז"ל דבהכי עדיף ספי ממה שנורגין שנשאת כשהיא נדה עכ"ד וכ' במנ"י דהאי שעת הדחק שכ" הש"ך ר"ל כגון שכבר טבחו סכום וכיולא בזה הענין שא"א לדחות הנשואין עד שתסהר דאז מדיף מפי שחספור הז"נ מיד לכשחססוק ולם חכשם כשמים נדה ועיין במ"ז ס"ק ז' דמבוחר בדבריו דמין להחמיר כלל בכלה אפי' באלמנה שפירסה נדה אחר חופה כל זמן שלא נחייחדה שם חתן שלה שח"ל להתחין כלל כיון שלח בחה עדיין לכלל חשמיש חין לגזור ע"כ והיכח דנהגו להחמיר נהוג והיכת דלת נהוג אין להחמיר כלל ודין הכלה אחר בע"מ כהבתי לעיל סי' קצ"ג זכפ"ז סימן זה ס"ק ז' (לא) אפי' כתס - כ' הש"ך דנראה דבכתה יש להקל למנוח מיום סמחרת היכל דלת שמשה דהא הך דלא שמשה הוא גזיכה רחוקה והב"י כ' דלא נהגו בגזרה זו במקומו ה'לכך י"ל דאף החה"ד שכ' להחמיר היינו ברואה ממש מחא"כ בכתמים דרבק אבל העם"ו כחב דמף בכחמים אין חילוק בין שמשה ללא שמשה מה שמשיים הש"ר וכן מחביים הש"ר וכן מחביין הוא מיום לשון העם"ו למיות מיום לאות לא מחביים הש"ר וכן מחביין הוא מיום לשון העם"ו בחתילת לאייתה אבל אם מוך ימי ספירתה או אחר ה' ימים נתקלקלה וחזרם וראחה הם או כתם אם מופקת בלוחו יום מונה למתרתו וא"ל כא מחביר בל לידי באמר או שהי יום ד' לנדתה אבל לא שמשה עם השל"ה ד' ק"א ע"א וו"ל משבה כא לידי באמר או שהי יום ד' לנדתה אבל לא שמשה עם השל"ה ד' ק"א ע"א וו"ל משבה בא לידי באמר או שהי יום ד' לנדתה אבל לא שמשה עם השל"ה ד' ק"א ביו באור בלוח האור בלוח האור בלוח היום בלוח בלוח היום בלוח בלוח היום בלוח היום בלוח בלוח היום בלוח היום בלוח היום בלוח היום בלוח היום בלוח היום ב בעלה בלילה שקודם רחיימה והתרחי לה ללבוש לבנים ביום ד' ולהתחיל ולספור ביום ה' ושעמו הי' אע"פ שהה"ד החמיר שלח להתחיל ולבסור עד יום ו' לראייתה ואט מחמירים סומרא על חומרא אף שלא שמשה קודם ראייחה מ"מ במעשה זו לא רציתי להחמיר כי הוא סומדא דאחי לידי קולא כי אם היתה מחחלת למנות מיום ו' אז היה חל ליל פבילחה בליל שבה שלחר י"ש ומושב שננית חומרה זו כדי לקרב החסיסה לשבילה ותשבול בליל י"ש עכ"ל וכנ"ל אף דחין לשנות המנהג מ"מ היכא דיש זד להקל בלא שמשה אין להחמיר ובסיטות שכבר כתבתי לעיל ס"ק פ"ו דמקות גדולים פוסקים ס"ל דחף בשתבה אין פליטחה סוחרת אחר ג' עונות עכ"ל ולענ"ד נרחם דבנדון כזה חף בשמשה יש להחיר שחפשות במהרה ביום ד' לרחייתה וחמנה ז"נ מיום ה' דלפמ"ם לפיל דלדידן שמונין ד' ימים מן יום ראייחה הו ליכא חששא דשמה חשמש ביהש"מ וחינה חלה חומרה יחירה מש"ה בנדון כזה יש להקל ועוד דהה הרמב"ם ס"ל דסניה בג' עונות בלה יום התשמים וכמש"ל ולפי דברי התה"ד שם אף הא"ז ס"ל הכי מש"ה בכה"ג אין להחמיר ועוד נ"ל דבדיעבד אם לא המחינה אלא שלם עונות בלא עונת החשמים והתחילה לספור ז"נ ושבלה ושמשה דמ"ל לספור עוד חשלום הימים שהקדימה למנוח ולשבול שנית דיש לסמוך בדיעבד על הרמב"ם וסיעתו דהא בלה"ה לדעת הר"ח והראב"ד אין שולפת ש"ז שוחר לבעלה והסכים לזה הרשב"א אלא שכ' להחמיר לבעל נשש כדעת הר"י דס"ל דפולמ' סוחר אף לבעלה אבל עיקר הדין ס"ל כדעת הראב"ד דאינה סוחר' לבעלה ועוד הא ס"ל להרמב"ן דהיכא דחולה בכרעה שוב מינה פולמת דבהדה דחולה שדיהה ואף שהרח"ש חולק ע"ז מ"מ יש לסמוך על הפוסקים כג"ל סיכם דשמשה אחר ספבילה דמולי נחעברה כדי שלא להוצים לעו

מל אוחו הולד כמ"ש מוהרמ"ל בחשובה הביאו הט"ז והש"ך סימן קל"ז ושי' קל"ח מאא דמסחסינא להקל כיון דלדעת הסוסקים דמצריכים ז' עונות מדאורייתא הוא אבל בהמחינה ד' ימים או בלא שבשה מקודם ראיתה ודאי דעלחה לה בדיעבד אם פבלה ושמשה אח"כ עיהו כ"ז היכא דהחחילה למטח מקודם ה' ימים וכנ"ל בהא הוא דיש להקל אם מכלה ושמשה אח"כ היכא שלא שמשה עם בעלה מקודם ראייחה או שהחחילה למנוח מיום ה' לראיימה אבל היכא שהחחילה למנוח נקיים מן יום ו' לראייחה ופעתה במנין יום אחד ושבלה וכמ"ש בסעיף שאח"ז דקיי"ל דלריכה להמחין ו' שונות שלימוח ואח"כ חמנה יום אחד נקי בזה אין שום לד להקל ולומר היכח דפסק ראייחה ביום ד' אלא בה א המשינה עד יום ו' משים חותרא שנהגו דנלסרף בדיעבד היום חמישי לראייחה להני ו' נקיים שמפרה דכיון דקי"ל דבעינן בדיקת חחילתן וסופן ולדעה זו כחבתי לעיל בכמה דוכחי דם"ל דבעים ססורים לפנינו ח"כ כיון שהיח לא ספרה אוחו היום לנקיים אינו עולה לה ועוד הא בדיקה בעי ביום הראשון ואע"ג שהיא המרה דבדקה שפיר יש לחוש אימור לא בדקה יפה וכתש"ל בשם מוהרמ"ל שפי' כן בדברי רש"י במחניחא קמייחא דרים תכילחין ואע"ג דהתי לסהרות הוא י"ל דה"ה לבעלה דהא כחבחי לעיל סעיף ל' בשם הב"ח דחוך ז"נ החמירו בבדיקה כמו לפהרות וחף שי"ל דת"מ מדחורייחה לה חיישיק להכי ואין זה אלא חומרא דרבנן דחיישי לשמא לא בדקה יפה וכיון דמדאורייחא יש לנרפו לז"ג והוי סחירה דלחת ז' דלם סחב וכמ"ם ז"ח דמ"מ מדרבגן חינו עולה וסוחר הנס שי"ל כיון דמדרבנן הוא סמכיק על הפוסקים דם"ל דלא נאמרה פולסת ש"ז לענין סחירה לבעלה מ"מ אכחי משעם הראשון אסורה לבעלה בלא המחות ו' שונות ויום נקי דיום חמישי א"ת למיחשבי' לספירת ז"ל כיון דלח חשבה חותו להיות בכלל שפורים וח"כ מדחורייתה הוח דחינו עולה וכמו שהוכחתי לעיל כנלע"ר ודלא כמו שראיחי בס' אחד שכ' לחקל בזה :

בב"י כחב הת דלת כ' הכי"ף והנתונים להת דפולעת ש"ז לפי שלת הבית חלת מה דשכיחי בובח משח"ב הכח דרוב נשים נמשכים יפי רחייתן ה' או ו' ימים וח"ל לדין זה יכלא"ה אינן מחחילין לספור קודם זמן זה עכ"ל וכ' עוד ברס"י זה לחד שמיא דרוב נשים פוסקות בעהרה קודם יום ז' : (בול) צריכה להשתין - כ' הש"ך דשמא חסלוע בג' ימים משמיש וא"ל דאע"ג שחפלום ביום ב' מ"מ סחירה דלאחר ז' לאו סמירה היא י"ל דחיישיק שמא חפלום נם ביום א' פכ"ד ור"ל דחיישינן שמא הפלום בכל יום ויום וכ' פוד מש"ה דהכת לא נוהגין להחתיר משום גירה דביהש"מ ושובלת מיד אחר ד' ימים ויום א' נקי ולא שכיה שחמעה במנין ובמלחא דל"ש לא גזרו רבנן ע"כ ולפמש"ל דבעים ספורים לפנינו וצ"ל דמיישינן שבכל יום חפיום אלא כיון דמפיקא חוא לה ליכא ספורים כמש"ל : (אד) שלאחר ז' . כתב הש"ך וז"ל וכב"י כ' כשם הרא"ש במבלה ליל ז' ושמשה ביום ז' מי לאו סחירה הוא ושובלת מיד לאחר ז' כיון שפלמה כשהאיר היום ז' וכ' אם באנו להסכים דברי הסמ"ק להרא"ש י"ל דמ"ש השמ"ק סחירה דלאחר ז' לאו סחירה היא היינו לאחר ליל ז' וש"ש ול"ע 'לדינא דפשט דברי הסמ"ק משמע לאחר ז' דוקא עכ"ל ובאמח כי לולי דברי רבינו ב"י הייתי אומר דמ"ש הרא"ש דכיון שסשרה מקנת יום השביעי וסהרה לבעלה בכר שלמו הנקיים ושוב אין ב"ז סוחר ע"ש היינו דוקה אם פלסה החר ששבלה וכ"ח מלשון הרח"ש שכ' כיון שסשרה וכו' ומהרה לבפלה וכו' וכן כ' עם אחר הראיה שהביא בשם רבינו יונה וז"ל כ"ש קרי שאינו סוחר אחר סהרה עכ"ל ור"ל אחר הסבילה וכ"כ הגאון מוסרש"ק בהגקוחיו להרח"ש וכל הרחיות שמבית הרח"ש שם דקרי חינו סומר בשביםי י"ל דמיירי מחר סבילה דוקה חע"ג דלחחר ז' אפי' רחחה דם ממש חינו סוחר אשי' לה פבלה וכמ"ש הרח"ש שם בסוף הפרק הבחחיו לעיל סי' קל"ד מ"מ בשביעי גופח בעבילה חליח מלחח לפ"ז חין דברי הסמ"ק סוחר לדברי הרח"ם ז"ל דחף חי נימח דהסמ"ק דוקח קחתר חחר שביעי הוח דחינו שוחר אבל בשביעי עלמו כוחר מ"מ לק"מ דאיהו מיירי בלא סבלה כראוי או שפעחה במנין יום א' וסבלה דהוי כלא סבלה כלל בהא אף הרא"ם מודה דסותר ליומו אפי' בשביעי והרא"ם לם קחשר דחינו שותר אלה לחחר שמבלה ביום השביעי כהא דר"ש דחתר וחחר משהר וכו' דמיירי בשבלה ביום הו' וחהה כ' הרח"ש דחש שבלה שוב אין ש"ו שחר כל'ל אלה שהב"י ש"ל דחין לחלק כזה וכשלה דעתי ננד דעתו ולש"ז ישה כ' הש"ך דל"ע לדינה דלשון הסמ"ק לה משמע הכי אלה דוקה לחתר ז' הוה דחינו סוחר גם משירש"י מוכח דש"ל דלה כהר"ש שפי' בדף כ"כ ע"א ד"ה אלא מה שאמר בה וז"ל כש"ז לענין סומאה מה סומאחה יום א' אף שחירחה אינה סוהכח אלא אוהו היום ואם ראתה בשביעי מ"ל לסשור עוד אלא יום א' על"ל מבואר דם"ל דש"ז כוחר אף בשביעי ומסהימת לשוט משמע דאף ברואה ביום פאתר דפוחר יום אחד ועוד דרש"י ס"ל במש' סשמים ד' ס"ח ע"ח דהיכח דחמרינן מקלח יום ככולו אף במקנת הלילה אמריכן כן מיהו זה יש לדחות ועיין :

דבות שתתה כם' לחח"ת שם על הנח"ש שתביח כשם הרחב"ד רחיה דש"ז חינו פוחר בשביעי מהא דאר"ש ואחר חמהר אחר מעשה חמהר אבל אפרו חכמים אסור לעשוח כן שלא סבא לידי ספק נדה אומא אי לאו חששה דשמש חראה דם משמשם והווכח ואינה חוששם שמא חשלום ש"ז ולא מישהבר שלא החירה החורה אלא ע"מ שלא חחהשך ולא חלך כלל אחר חשמים כל היום ע"כ וכ' ע"ו בלחח"מ וז"ל וחימה לי וכי לה מיסחבר לומר כן והכי רבה מוק ם לקרא הכי בפ' י"ד דמ"ב וכו' עכ"ל במז"ב נעלם ממנו דברי רשב"א בחה"א דקפ"ד ע"ה שתרגים בזה וחירן דיחם לחו להורויי ביתרה התים כרה חלה לחישורת דהף הי היתרמי שלא הלכה ולא נחהשכה אש"ה ורחלו במים וממאו עד הערב אבל הכא דלהיחרא אחיא קרא דכחיב ואחר חטהר שמיד אחר מטשה חשהר לא משמע דלא הח רה אלא בחנאי שלא חחהפך דקרא פחמא קאמר משמע דבכל נווני שריא לאחר מעשה אבל בקרא דורחצו במיש שפיר כ' סחמת דלעולם הית ממחה עד הערב עכ"ם מבילו בלת נחהפכה ומכ"ם מם נחהפכה דמתחה אפילו ג"י אלא שבכלל מאחים מנה כג ל כוונתו מ"ם: (מה) תקנח יפה · ודעת הרמכ"ן ז"ל שאם הלכה ברגליה אחר החשמים שאין חוששין לה שבל מה שיש לפלום פלשה בהליכה ולזה נראה שהשבים הרשב"א במה"א אלא שבקלר כ' שיש מי שמורה להחמיר : (בון) יפח יפח י וגם הרמב"ם שאביא בסמוך יש לו שישה אחרת וס"ל דכל שלא נחהפכה בשעת חשמים אינם פולפת אלא שהמחבר חשם להחמיר ושפק דבעינן דווקא קנוח או רמינה ולפ"ז נל"ע על מה של בחשובת מהרי"ם ח"ב סימן ל' הבאחיו לעיל סימן ק"ן סעיף כ' שנשאל על אשה שבדקה עלמה ומלאה בעד שלה דם סמוך לחשמים ב' או ג"י אחר ההשמיש והיחה סורשת מבעלה מחמח כן עד שנודע שבעלה היה שוחח דם מפי החמה וכן לח"ח בדקו ורחו דם יצח עם זרע שלו ועחה יש להשתפק אם ניחוש לדם הנמלא בעד שלה לומר שמא רואה מ"ח ואח"ל שלא נחום הוחיל וידענו שהדם בא מהכעל אם אחר ג"י שהיחה פולפת ש"ז מנאה כחם נדול אדום ונכחה לה שהוח הפליעה שהיחה רגילה והח כחיה שעכשיו חין לה פליסה חחרת מזו ומה א וא אדום הדבר ניכר שהוא מהדם שהבעל מוליא עם ש"ז בעת שהוא מקק לה והשיב דמה שמלאה בשעת חשמיש ודאי דחולה בו מהא דכ' הרשב"א בחשובה הביא ב"י לעיל סש"י ק"ז ושסקו בש"ע סעיף כ' גם שמנחה ב' חו ג' ימים חחר השתיש חף שהיה מקום לומר מחחר שהומן מופלג בשעם חשמים שהוח הומן שחנו חולין כו לח חלים ככה"ג שחין לנו חלח מה שלמכו חכמים חולין במכה לחלתר וכן חמרי' חין מחזקים ממקום מקום ה"נ חין להחזים מומן לזמן מ"מ הנה ידיה מוכיחים מאחר שהוחוק האיש שמוניה ש"ו אדום כדם אני אומר דם שוכלע הוא שנשלם כיון שינה בומן שרגילה להשלים עכ"ד הגם שלשונו מנומנם מ"מ זה כ"ל כוונתו ולע."ד נ"ע במה שהקיל לחלות חוך ג"י בבעלה כיון שהוא זמן שרגילה לחשלים וכ"ל שלמד זה מדברי כבא דאמר כל שלשה ימים אשורה לאכול בחרומה שא"א של ז חשלום דמ"מ אם הלכה ברגליה לשישת הרמב"ן ושישתו פלשה הכל מיד ואף אנו חוששין להחמיר כשיפת השושקים דבהילוך חין ודחי שתשלום מיד מ"מ מנ"ל להק! ועוד דהת לשישת הרמב"ם סיכם דלם נתהפכה בשעת תשמיש חינה פולשת כלל וכמש"ל :

לרגי לפמש"ל לשיפה הרמב"ם הה דממר רבה דהוך ג"י ה"ה שלה תפלום פעמו משום דג' שנות כלה עונת התשמים הין ש"ו משרתת וח"כ הין ראיה דדרכם להשלים ג"י שנתים אלה ד' שנות ואף זלם קיי"ל בהה כהרמב"ם חלה דמצריכין ו' שונות היינו תשום דהולינן לחומרת

אבל היכא דנפיק מיניה קולא אין לפסוק כווחייהו מיהו בקחמים דרבנן י"ל דחלינן בבעל כל ג"י וסמכיק על הפוסקים דסברי הכי ועיין בפחיחם פי' המשטוח להרמכ"ם ז"ל לסדר שהרוח ד"ה וממה שראי' וכו' ושם המצא הסבה למה ש"ז אדומה לפעמים: (בדן) להשלים כל הזרע י כ' בס' פרישה וז"ל ולא חששו כן בש"י נגד יום ונכאה דדוקא לאחר שנהגו מומרא דר"ז חששו גם לחומרא זו עכ"ל ולא ידעתי כוומו דמנ"ל הא ואי דק' ליה סוגיא דס"פ ב"ם דף נ"ד גבי הרואה יום א' שמא ויום א' מהור דמשחשת שמיני ולילו וד' לילום מחוך י"ח יום ומבואר החם דמשחשת בלילה ורואה למחר וש"י כ"י וסובלת לערב ושהורה ע"ש כבר כ' הרא"ש בט' ב"כ דמיירי שכבדה הביח וכה"ג ע"ש:

הרכוב"ם בפ"ז מהלכות חרומות ד"ז כ' המשתשת משחה אם לא נתהשכה בשעת משמש טובלה ואוכלה בחרומה לערב ואם נחהפכה בשעת השמיש ה"ז אסורה לאכול בחרומה כל ג"י שמ"א לה שלא חפלוש וחהיה שמאה כמו שיחבלה במקומו עכ"ל וכ' בכ"מ שכך היה להרמב"ם גי' בגמרא דהכל מלוי באם נחהפכה בשעת חשמיש או לאו דאפי' לא ספרלוה במתח אול אולא בכרעא כל שלא נחהפכה בשעת חשמיש או לאו דאפי' לא ספרלוה א"א לה שלא חפלוש כל ג"י ע"ש ויש לדקדק לפ"ז הא דמבעיא ליה במסכת שבת פ' ר"ע ניתנה קאמרת וכו' והשיב ראוה קאמילא ופירש"י שם דהם עכלו ביום ושוב לא שלמו דמת"ג דלאותן כבים שלא נחהפכו בשעת חשמיש לא היה לריך פרישה כלל דהא היו יכולים למבול מיד אחר חשמיםן דהא אינן פולפות לדעת הרמב"ם ולאותן הנשים שנתהפכו בשעת חשמיש הא אחר רבא דא"א שלא חפלוע כל ג"י ודוחק לומר שהיה מעשה נסים אבל לשיעת השמישן השישה ניתא דמ"ל דהא דאמר רבא אלא שלא חפלוע כל ג"י ודוחק לומר שהיה מעשה נסים אבל לשיעת התאב"ד וסיעהו ניתא דמ"ל דהא דאמר רבא א"א שלא חפלוע או אלא ב"

רצפ"ן יש ליישב סוגיא דהתם דקשה לחאי כ"מ לדינא אם כיחנה או ראוים קאמר וכבר כהבהי בזה בסימן קפ"ד ועפ"ז ניחא גם כן דמספקא ליה אי נימא כשימת הדמב"ם דאי לא נההפפה ל"ח שחסלום ואם כן עיקר מנות פרישה היה שחשש התורה לאומן נשים שמחשפר בשנת השמיש ולפ"ז ע"כ ניתנה קאמר דהא לא סגיא להו אם לא עבלו בערב דאם היו עובלין ביום ודאי דפלעו אחר עבילהן דהא להא אמר א"א שלא תפלוע כל ג' ימים וע"כ שעבלו בליל שבה ואם כן ניתנה קאמר או ראוים קאמר וכשיעם שאר מפרשים דם"ל דאפילו לא נההפבו שפיקא הוא אם יפלעו מוך ג"י או לאו ולפ"ז י"ל דעיקר מנות פרישה לא היה משום מום אוהן בנההפכו בשעם חשמיש דל ש אלא משום רוב נשים שלא נחפעוד יום אלא שמחשבו היו יכולות לפלוע ע"י כיבוד ביתן ורחיצה ואם כן י"ל דעבלו מבעוד יום אלא שלם פלפו אח"ב וראויה קאמר:

בתב בספר דרישה וז"ל ושמעהי ממורי דחשה לח חכנום ג"י חחר טבינחה למרחץ ול"ל דהוא מה"ע דהא אמרו אין האשה מהעברת אלא סמוך לוסחה או אחר עבילהה והמרחן משלים הורע ולפ"ז לריכה ליזהר שלא החלך הרבה גם כן אחר החשמים ככברת הרמב"ן וגם הרח"ש ל"פ בסברת אלה שכהב שאין לכמוך ע"ז ע"כ וכדברי מהרש"ל כחב המ"ח בסי מר"ו וכם' כו"ם כתב דנ"ל דאף חוך ב"י לקליטה רוב זרע הראויה להריון נקלט חיכף ומה שנקלט לא יועיל כלל רחיצה שכבר קלעתו האם ואם כן מותרת לרחוץ כי מה שלא נקלט כבר על הרוב לא יהיה נקלם עוד ואין כאן השחחת זרע ומוחר וזה היה בהעלם עין מחרב מ"א בהלכום יה"כ וכו' עכ"ל ולדעתו הת דחיתת במכילתין דל"ת ע"ח דחסידים הכחשונים לא היו משמשין מעותיהן אלא ברביעי בשכת שלא יבאו נשותיהן לידי חילול שכת ומטעם ספק קליסת סזרע הוך ג"י הראשונים לא היו משמשין אלא מד' ואילך וכפירש"י שם ל"ל היינו דחששו למעופת ומדת הסידות שנו כאן - מיהו דבריו דחוים מהת דאיתה המפלח ליום מ"א חשב לזכר ולנקבה ולנדה וכתב הרשב א בתה"א דף קפ"ו ע"ב הכאחיו לעיל סימן קנ"ד וז"ל דקסבר א' יצירת זכר וא' יצירת נקבה לארבעים יום ומיהו השב גם לנדה דכיון דליכל אלא מ"א מיום מבילה שמא לא נקלע הזרע עד יום ג' ועדיין לא נגמר הולד ולפיכך מסחברא דעד יום מ"ג הבב גם לנדה חבל מיום מ"ג וחילך חינה יושבת לנדה דכל שחינה קלום לשלשה ימים שוב חינה קולטם עכ"ל וחי כדברי הכו"פ דרוב זרע הראוין להריון נקלט ברחשון חמחי התפלח ליום מ"ח חשב לנדה ניזל בחר רובה דנקלם ברחשון דהה מה"ע ש"ל לריב"ל בדף כ"ם שברה נהר והפילה דמביאה קרבן ונאכל משום דאולינן בחר רוב נשים ופסקה הרמב"ם כמש"ל םי' הג"ל מ"ו דלמו כובא היא:

ברתב בספר מנ"י ול"ל הא דלא אזהר מה"ם נמי שלא חכנם למרחץ בחשמיש שהמוך לוסחה י"ל משום דסבר ממ"ג אי קבעה לה וסת ויודעת שעת וסחה א"כ אסורה לשמש ואי לא יודעת שעת וכחה ואח"כ ראתה גם כן מותרת לרחוץ דאש היתה מעוברת היתה מסולקת דמיה וק"ל ולפ"ז אם הוא בכה"ג שמוחר לשמש סמוך לוסחה כדלעיל סי' קפ"ד גם כן אסורה לרחוץ מוך ג' לביחה זו חו עד שתרחה דם וק"ל ועתש"ל סימן קפ"ד ס"ק ז' דלח כסרישה עכ"ל מ"ש דכ ון שרחחה דם היא בחזקת שאינה מעוברת קשה הא כל זמן שלא הוכר עוברה אינה בחזקת מסולקת בדמים וכדלעיל סימן קפ"ם מיהו לשיפתו איל וכמש"ל סימן קל"ר סעיף ב' בשמו וכבר השבקי עליו שם נס מ"ש אי קבעה וסח ויודעת שעת וסתה א"כ אסורה לשמש סותר דברי עלמו שכחב שם בסימן קפ"ד דאם וסתה ביום והיא שימשה בלילה שלפיו מחשברה והוא סמוך לוסתה לענין זה גם ים לדקדק מהא דיום א' טמא ויום א' מהור דמשמשת ד' לילוח דכתב הרח"ם דמיירי ע"י כיבוד וכמש"ל בשמו וחיך רשתה הח הוח סמוך לוסחה ויש ליישב : (כה) דהרי כבר נתבאר י והש"ך כתב ע"ז דמ"ת נ"מ בחשה שטעהה במנין יום ח' כמכוחר כסעיף י"ב דבהח לח שייך למיבזר לח שמשה אמו שמשה כיון דלח שכיחח מה"ם נמי מהני רחיצה וכיבוד הבית וכתב דאף רמ"א ס"ל דבכה"ג מהני ורמ"א מיירי באשה דעלמא הייטו בתחלת ראייתה הוא דלא מהני רחיצה וכיבוד הבית דלא עדיף מלא שמשה כלל דנזרינן אפו שמשה וכו' וכחב עוד תיהו לדינא בלא"ה הכמ"ק והגה"מ כחבו דאק לא בקיאין בזה וכ"כ הב"ח עכ"ד וחני חומר אם לדין יש חשובה דחף דהסמ"ק והג"מ ס"ל דחנן לח בקיחים בזה מ"מ כיון דשתר סוסקים לח ס"ל הכי אלח כמ"ם המחבר והרמ"ח לדעח הש"ך דחף החידנת אם בקיאים יש לסמוך עליהם דהא בלא"ה ס"ל להראב"ד ור"ח דהני מילי לשהרוח איהמר מבל לבעלה אין סולעת ש"ז סוחר כלל ולשיעת הרמב"ן במהלכת אחר השמיש שוב אינה סולסת ולשיטת הרמב"ם ז"ל שהכאחי לעיל דוקא במההפכח בשעת החשמיש הוא דפולסת אבל באינה מחהפכח אינה פולפת ומה"ט הרמ"א ז"ל לא כחב להחמיר כדברי הסמ"ק אלא מפעם שאנו נוהגין להמחין ו' עונות אפילו לא שמשה אבל לא ממעם שאין אנו בקיאים ולכן המקיל בפועה ע"י רחילה וביבוד הביח היעב בדחיכה הני לדדים להקל לה הפסיד נ"ל :

בתב בספר לחח"מ ר"פ כה"י וז"ל וא"ח לסמ"ש והוכחחי דגם עליה עונש אם חוליא ארע לבטלם אם כן למה לא הוזכר סומאם קרי אללה זו אינה קושיא זרעה אינה יולא לחוץ נהוי טומאם ביה"ם ואיש כי ישכב אומה וגו' ש"ז גזה"כ הוא עכ"ל ומה"ע ליכא חשש סליפה אלא בשמשה :

קצו (א) שלא לבמל מפו"ר · בס' מנ"י השיג על השל"ה בהחיר לאבה שחמבול במ' כאב שחל כשבח ולבעלה לשמש עמה וכתב כשם הגאון מוחר"ש ז"ל שלא רגה להחיר בכה"ב וכ"כ בס' א"ז בא"ח סימן חקל"ד ע"ש: (ב) אם לא יבלה לשבול קודם לכו · בכה"ב וכ"כ בס' א"ז בא"ח סימן חקל"ד ע"ש: (ב) אם לא יבלה לשבול קודם לכו · וסיכא דלא סשעה מוחרת לפבול ולכן ססק בחשובת מוהרת"ל סימן ע"א דמי שמבלה בליל ו' אחת"כ מלאה שלא מבלה בלחו כנון שמנאה לפלוך חחת הלפורן מוחרת למבול ליל שבח למילו אין חחתיו לכלוך אר חחתיו לכלוך אי דלריכה מבילה שנית אם יש חחתיו לכלוך או אחתיו לכלוך אי המילו שנית לידי כוחי והיינו דוקא שלא ע"י כלי רק בידו או בשיכיו כ"כ הש"ך בנקה"כ ועיין ש"ח סימן קל"ח ואפי' שמשה עם בעלה ואח"כ ראחה שבחה לי"ל פבילה ומחכות לחזור ולשבול בליל שבת כ"כ הש"ך ודעת המ"ו אינו כן דכיון ששמשה א"ל מבילה וכמבואר בדבריו סימן קל"ח וכ"כ בחשובת מוהרמ"ל וכ"כ עיקר עכ"ל המנ"ו ועיין מ"ש לקמן סי' קל"ח וס" קל"ח וכ"כ בחשובת מוהרמ"ל וכ"כ עיקר עכ"ל המנ"ו ועיין מ"ש לקמן סי' קל"ח וס" קל"ת וכ"כ בחשובת מוהרמ"ל וכ"כ בי"כ בי"כ :

הברתב עוד הש"ך ה"ה בכל ספק אם עבלה כראוי או לאו מוחרת לעבול בליל שבת

ע"כ והיינו שסכלה כל"ש ונולד לה ספק אם סכלה כראוי א"ל מותרת לסכול שנית כליל שבת או שמבלה כליל ו' ולא גמגלה לה הספק עד למחרתו מוחרת גם כן לפגול שנית בליל שבח אבל אם היה אמשר לה לפצול שנית קודם ליל שבת אפורה מלפבול בשבת ועיין בשו"ח חה"ש סימן פ"ב שהקשה על הש"ך ומ"מ לדינה הנכון כמ"ש הש"ך: (ג) אחר לירה יעיין מש"ל סימן קנ"ר דזה מיירי כשהיה לה ז"נ ולח שבלה מחמח חולשת הלידה חו מחמח הבושה וחפי׳ שאה"כ ראחה דם טוהר ובליל שבח שלמו לה ז"נ מן הדם הזה שראחה אפ"ה ס"ל לדעה זו דחינה יכולה למכול בליל שכת דכיון דמדינת דם מהור הות מש"ה הוי שלא בזמנה אלא א"כ ראמה דם פמא אח"כ וכמ"ש הש"ך ס"ק ב' אבל היכא שלא היחה יכולה למנוח ז"ג כלל אחר הלידה מחמת הדם שראחה בהן ודאי הוי טבילה בזמנה ומוחרת לטבול בליל שבת דאף ע"ג דדם פהור הוא מ"מ כיון דהאידנא כל הנשים הם יולדות בזוב וצריכה ז"נ מדם ואפילו דם מהור מיסתר סתר לכולי יותי לדעת הרבה פוסקים אם כן מבילה בזמנה היא ע"ם: (ד) י"א שאסורה למבולי שורש דין זה הוא מן המהרי"ו שלמד כן תן המרדכי סוף ה"ל הביאו ב"י סימן זה שכחב בשם ר"ת דססק דסבילה בזמנה לאו מצוה שהרי כל הנשים שלנו אינן טובלות למולאי ז' דרמיה ומחוך כך חוסר לשבול בשבח ובי"ה ור"ח ור"ח פסקו דשבילה בזמנה מצוה וכן נרחה לר"י ס"ז וכן בה"ג ובחשובה הגחונים ובסה"ח וכן עמח דבר דושים עוכלות בשבח על"ל ע"כ ס"ל למסרי"ו דלא שרי לפכול בשבח אלא מבילה בזמנה דהוא מצוה משא"כ פבילה שלא בזמנה דלכ"ע אסור והב"י הקשה על דברי ר"מ תההוא דפ"ב דבינה דאמרינן דאדם נראה כמיקר ולם מיחזי כמחקן וכחה"ד כחב ליישב זה דכיון דמנהג הוא השחא למנוע וליזהר מלחקר אע"ב דליכא שעם בדבר מ"מ ליכא למימר דנראה במיקר ומוכח מלחא דלטבול מכוין ונראה כמחקן ע"ש חימן רכ"ח ועיין בחשובת מהרי"ל סימן ק"ל ועדיין קבה דאם כן אפילו סבילה בזמנה נמי ליסחר דהא הקשו החום' במס' שבת דף קי"א ד"ה לא ס"ד וכו' אהא דקהמר התם ובמס' בילה דרבא ס"ל דמבילה בי"כ שרי אע"ג דליכא למימר דמחזי כמיקר אלא הואיל דבשבת שרי ביה"כ נמי שרי ובעו למימר דלמא הדר ביה רבא מהא דאמר דאמרים סוחיל ומסיק דע"כ דלח הדר בי' דתניח כל חייבי סבילות סובלין כדרכן בין בפ' בחב בין ביה"כ מ"כ ונוקי הך ברייחא דטוביין כדרכן כמ"ד דטבילה בומנה מלוה ורבא כמ"ד לאו תלוה וכחבו וי"ל משום דמבילה בומנה מלוה לא הוי שריכן איסור חקוני מנא עכ"ל מבואר לפי חירונס דחי חיכה משום מיחזי כמחקן כלי חין לחלק בין מבילה בומנה חו לאו אפילו למ"ד דם"ל דטבילה כזמנה מצוה ואם כן כיון דחזינן דעמם דבר נהנו לשכול בשכם אלמא דלה חיישינן משום מיחזי כמהקן ה"כ אפילו מבילה שלה בזמנה נמי שרי אח"ז רחיתי בם" ס"י במס' בינה שהרגים מזה אבל גם דבריו נ"ע ובזה נסחר גם כן מה שעלה בדעתו לופר דאף לדידן דקי"ל עבילה בזמנה לאו מנוה אפ"ה יש לחלק בין עבילה בזמנה או לאו והוא ע"פ מ"ם המהרש"ח בכילה שם דלח חשו משום מיחזי כמחקן חלח היכח דהיה בחפשר להמביל מבע"י דמה"ם לרבא כלי שוסמא בי"ש מטבילין אותו בי"ם כיון דלא היה אפשר להסבילו מבע"י ה"כ מה"ם יש לחלק ג"כ בפותדה הריכחה בין הגיע זמנה בשבת או לחו דלפי דברי החום' הנ"ל ח"ה לומר כן דה"כ הדרא הקו' לדוכחה דמה מייהי הש"ם ראיה מהא דכל חייבי סבילות דלא הדר רבא מהא דהואיל דלמה לעולם דהדר בי' ושאני הא דכל חייבי סבילות דמיירי בטבילה בזמנה וכיון דלא היה באפשר לסבול מבע"י לא חשו משום מהקן והא דהוצרך דמיירי בטבילה בזמנה וכיון דלא היה באפשר לסבול מבע"י לא חשו משום מהקן והא דהוצרך רבא לשמיי דאדם מיחזי כמיקר ולא משני דמיירי בזמנו היינו משום דמחניהין דהכא ע"כ מיירי שלא בזמנה דהא ב"ש אמרי מעבילין הכל מלפני שבת אלמא דמיירי באפשר לעכול מבע"י ואפ"ה חולקים ב"ה ואמרי דאדם אפילו בשבח וכ"כ בם' נקה"כ ועיין מ"ש בסמוך בזה אלא ע"כ ל"ל דהא דכלי שנטמא בי"ט מטכילין אוחו בי"ס הטעם לרבא כיון דקיי"ל כר" דאמר דמכשירי אוכל נפש שא"א לעשוח מעי"ט דוחה י"ט מש"ה בנשמא בי"ט ליכא לאסור מלשבול משום חיקון כלי דהה אף כלי מוחר להקן בי"ע אם א"א לעשות מעי"ע ואף דקיי"ל הלכה כר"י ואין מורין כן מ"מ הכא דליכא אלא משום דמיחוי כמחקן מורין כן לכחחלה ועיין נשו"ם ש"א ובמהרלב"ח פו' פ"ו לפ"ז מייתי הש"ם שפיר. ראיה דלא הדר בי' רבא מהא ד**הואיל** מדמני׳ כל חייבי טבילות טובלין כדרכן ביה"כ דחף אי מוקמית ליה בחייבי טבילות בזמק מ"מ לא דמי' ליה לכלי שנטמא בי"ט דשאני י"ט דאוכל נפש שכי' תש"ה מוחר נמי לחקב כלי בח"ל מבט"י משח"כ בי"כ וחין לחרן דם"ל להפוסקים הכ"ל דלעולם י"ל דתשום דעבילה בזמנה מנוה לח חשו משום מחקן כלי וחי דק' קושית החום' דמחי מייחי רחים מהא דכל חייבי טבילות דלמה החם חיירי בטבילה בזמנה י"ל דידע הש"ם דהפילו למאן דם"ל דעבילה בזמנה לאו מנוה אפ"ה מוחר לטבול בי"כ וכדמוכה מברייחא דמייתי בשלהי משכח יותא כל חייבי טבילוח טובלין כדרכן בי"כ נדה ויולדח וכו' ומוכח החם דהאי חנא ס"ל דטבילה בזמנה לאו מצוה וכסירוש רש"י שם וכ"כ החום' במס' ביצה שם ד"ה כל חייבי פבילות פ"ש ז"ם דח"כ ה"ל להש"ם לחחויי הך ברייחה דמיניה מוכח דחפילו שלה בזמנה טובלת בי"כ ולה ה"ל לחתויי ברייחה דכל חייבי סבילות וכו' בין בפ"ב וכו' דחיכה למידחי דתייכי בסבילה בזמנה וס"ל דטבילה בזמנה מצוה א"ן דסשיטא ליה להש"ם דמשום מצוח סבילה בזמנה אין לדחות גזירת חכמים דמיחזי כמחקן

ועוד קשה לי הח כחב המור בח"ח סימן חרי"ג וז"ל ור"ח כחב דחין פובלין והח דהנים כל חייבי מבילוח סובלין כדרכן ביה"כ היינו דוקח למ"ד מבילה בזמנה מלוה ואם קי"ל דלאו מלוה הלכך ימחין עד למחר עכ"ל הרי ס"ל לר"ח דחא דחניא כל חייבי שבילוח מובלין כדרכן ביה"כ אחיא כמ"ד מבילה בזמנה מצוה וכמ"ש החום' שם ביומא ד"ה קסברי וכו' ולפ"ז ע"כ ל"ל הא דמייתי הש"ם ראיה מהא דכל חייבי טבילות וכו' דלא הדר רכא מהם דהואיל ולא ניחא ליה להש"ם דש"ה משום דעבילה בזמנה מנוה לא חשו משום מחתן משום דפשיטא ליה להש"ם דאפילו במקום פבילת תלוה חשו משום מחקן ואיך כתב המרדכי בשם ר"ת דדוקא משום דאנן קיי"ל פבילה בזמנה לאו מלוה היא דאינו רשאי לפבול בשבת משמע דאי הוי פבילה בזמנה מצוה היחה רשאה לפבול בשבח ואמאי דהא כיון דפ"ל ע"כ דהאידנא לה שייך מיחזי כמיקר וכמ"ש מה"ד ח"כ אין לחלק ובאמת דברי העור ל"ע במה שכחב כן בשם ר"ח והוא סוחר לדברי החוספות שכחבו במס' שכת דקכ"א ע"א ד"ה ה"ג בשם ר"ת בהיפך דמוקי הך ברייחא דכל חייבי סבילות כמ"ד דסבילה בזמנה לאו מנוה דאסילו למ"ד דסבילה בזמנה לחו מנוה חם"ה ס"ל דמובלין ביה"כ ובד"מ כחב דס"ל להסוסקים הג"ל דהח דחתריכן אדם נראה כתיקר דוקה מבילה בזמנה אבל שלא בזמנה לא ובנקה"כ השיב ע"ז דהא מוכח דמיירי בעבילה שלא כזמנה מדאתרי ב"ש תסילין הכל מלסני השבח וכמש"ל ובאתח שכ"ת וכ"כ בם' פ"י שם אך מחום' בשבח שם משמע דם"ל דחיכא לאוקמי סוגיא דבינה בסכילה בזמנה שהרי כחבו וח"ח ונוקי הך ברייחת וכו' ורבא כמ"ד לאו מלוה ע"כ דל"ל לומר דרבא כמ"ד לאו מנוה אלא דאף אי סבירא ליה לרבא כמ"ד דמבילה בזמנה מנוה אפ"ה הולרך לוסר דשרי ממעם הואיל דהא רבא משני דמש"ה מחירים ב"ה אדם לטבול משום דמיחזי כמי**קר** ומיירי אפי' שלא בומנה כנ"ל ואהא מקשה חינח שבח יה"כ מא"ל למה שרי שלא בומנו והוצרך לומר מטעם הואיל שרי אלא ע"כ ס"ל להחום' דרבא נמי מיירי מסבילה בזמנה וכדברי הד"מ מכל מה שהקשה מהרש"מ שם וז"ל וק"ק דלפי מאי דם"ד השתא לפי קושיתם דמשום סבילה בזמנה מלום שריק איסור חיקון אמאי לא קשיא להו בפשיטות עםי דאימא רבא לא הדר אלא מטעמת דהוחיל הבל שעמת דנרתה במחקן קתי ומיהו ש"ל אף בי"ה משום דשבילה בזמנה מנוה ויש ליישב דתי משום שבילה בזמנה מנוה לא ה"ל לחלק בין שבילה כלים לתדם לרבת אכל הך מחני דכל חייבי שבילות כו' שפיר מלינן לחוקמי דאפי' כלים טובלין עכ"ל :

אן מיניי דכו חייבי עבינות כן שפיר תניקן בחוקמי דקפיי כנים טובנין עבינ :

ותירוצו חמוה מאד והוא דבר זר לומר אף בכלים מבילה בזמנה מלוה וכבר חמה

ע"ז בס' ס"י שם ובאמת מעיקרא לק"מ דלא ניחא להו לומר בקושיחם דרבא הדר ממעמא

דהואיל וס"ל דמובלין בי"כ משום טעמא דמבילה בזמנה מלוה דא"כ ה"ל חזרה בחרי מילי דהא

מעיקרא הוי סבר דאפי אי טבילה בזמנה מלוה אפ"ה לא שריכן איסור חיקון וגם סבר

דאמרינן הואיל והשחא ניתא דהדר וסבר דמטעם טבילה בזמנה מלוה שריכן איסור חיקון וגם
סבר דלא אמרינן הואיל מש"ה ניתא להו להום לומר דרבא מ"ל סבילה בזמנה לאו מלוה דהשחא

לה הוי חזרה אלא בחדת דמה"ם דהדר מהואיל ס"ל דהסור לפבול בי"כ וכמ"ש מהרש"א שה פבל כמ ודמי מוכח דפ"ל להתוספות דרבת דחמר דחדם נרחה כמיקר מיירי בסבילה בזמנה וכמפ"ל וכדברי הד"מ אלם דמ"מ מוכח דהחוספות לה פ"ל סברה זו שכתב הד"מ לדעת ר"ח והסוסקים הנמשכים אחריו דא"כ ה"ל לחרץ דמש"ה לא מוקי הך ברייחא כמ"ד דמבילה בזמנה מצוה ורבא כמ"ד דאינה פצוה משום דפ"ל להש"ם דאי לאו דט"ל דמבילה בזמנה שנוה לא הוי שרי תשום מחזי כמיקר א"ו ס"ל להחוספות דאסילו אי מכילה בזמנה לאו מלוה אפ"ה שרי לסבול משום דמיחזי כמיקר ודלא כהפוסקים הנ"ל אלא דאכחי י"ל דאף דם"ל להחום' דאסילו מאן דאיח ליה פבילה בזמנה לאו מנוה אפ"ה שרי אדם לפבול מסעמא דמחזי במיקר דוקא היכא דלא אפשר למיטבל מבע"י אבל בדאפשר לא סמכינן על האי סברא דאדם נכחה כמיקר וחין להקשום על מ"ש דס"ל להחושפות דחיכה לחוקמי דהה דמחיר כ"ה בטבילת אדם דמיירי בפבילה בזמנה דא"כ קשה איך אסרי ב"ש מלפכול הא בשמעתא דעועה ס"ל לכ"ש דמפנילין אוחה צ"ה שבילות ואי ס"ד דאסרי ב"ש אסילו שבילה בזמנה אם כן מיך משכחת לה נ"ה מבילות הא בלרי לה יותא דשכתא א"ו דמודה ב"ש דמבילה בזמנה שרי ומחני' דבינה דאסרי ב"ם תיירי שלא בזמנה הא לק"מ וכבר הרגיש כם' פ"י שם בזה וחירן כיון דהני פבילות בטועה לא אחי אלא לקיים מלוח סבילה בזמנה ומ"מ היא בטומאהה קיימה מספיקה לה מיחזי כמהקן ע"ש וכלה"ה אנו מוכרחים לומר כן לפי שיעה החוספות הג"ל דאי ס"ד דב"ם מודו בסבילה בזמנה דרפאי לסבול משום דסבילה בזמנה מצוה אם כן איך כהבו דמשום עבילה בזמנה מצוה לא שרינן איסור הקוני מנא אם כן איך פשיעא ליה לפש"ם הכי הא חזיכן דב"ש כברי הכי דאע"ג דאסרו עבילה אדם משום דמיחזי כמחקן ולא ס"ל דאדם נראה כמיקר אפילו סכי שרי פבילה בזמנה ולמה לא ניתא לכ"ה כן דאף דהיכא דלח שייך דנרחה כמיקר כגון בי"ה חפילו הכי שרי מבילה בומנה ח"ו נ"ל דם"ל להחוספום : בחני פועה דלח שייך מיחזי כמהקן וכמש"ל

הנה אף פעשינו סמוכים להמנהג מ"מ העיקר כדברי הרמ"א וכמ"ש בש"ך ובנקה"כ דבמכום שאין מנהג אין להחמיר אפי' היה לה באסשר לטבול מקודם ובא בעלה בע"ש או ביולדת אפי׳ היחה נקיה מקודם אלא שהמחינה מחמח שלא היה לה כח כ"כ מוחרת לעכול בשבח כיון שלא פשעה בהמסנתה זו :

רערד ג"ל דמ"ם הרמ"ח דבמקום שחין מנהג חין להחמיר כוונהו דחפי' פשעה ולח **מבלה ליל ה' או ו' מוחרח לסבול בליל שבח כשבעלה בעיר דת"ש הרמ"א כגון שהיה אחר** לידה הוא מדברי החה"ד ושם בסי' רנ"ה מבואר דמיירי שהיחה יכולה לפכול ליל ה' או ז' אלא שהמחינה עד ליל שבח מפני שאו בק! למנות לה רחינה : הגם שבסי' רל"ו כ' שהיחה ממחנת שתתיים עד כיל שכין מפני שתו כקי. מפוח המין וכמ"ם בשמו באן וזה דמיא קלח לאוכם מ"מ בסי' רנ"ה לפי שלא היה לה כח הרבה עדיין וכמ"ש המ"ו בשמו כאן וזה דמיא קלח לאום מ"מ בסי' רנ"ה כ' שהמחינה מפני שאו בקל לה למלוא רחילה וכן העחיק בד"מ הכי רס"י רנ"ה וכ' שם דאין להחמיר במקום שלא נהגו להחמיר א"כ גם כאן בהג"ה נהכוין לזה דאין להחמיר אלא במקום שנהגו להחמיר אפי' לא היה לה אונם קלח מיהו הואיל והב"ח והמ"ז מחמירים לנמרי יש להורות לכחחלה שלא העבול אם עברה זמן שבילחה שקודם שבת בתרד ובתעל בלי שום פעם הכל הם היה לה שום פעם בהמתנתה משום פרך מלוה וכח"ב חשי' היה פעם של פעות יש להחיר שתטבול בליל שבת במקום שלה נהגו להחמיר ובה"ג כ' בחשובת חה"ש שי' ע' וכ"ז מם בעוה בעיר חבו מם חנו בעיר חסורה לסבול וכח"ם הרח"ח:

ערד ג"ל דאפי' במקום שנהגו להחמיר כ"ז מיירי אם היא רוצה שחסבול בליל שבח אחר משיכה אכל יכולה שחשבול ביה"ש דהא קיי"ל כל דבר שהוא משום שבוח לא גזרו עליו ביה"ש ואף שא"א לכוין שחהיה סבילחה בביה"ש מ"מ הא יכולה לפבול מכע"י סמוך לחשיכה כדי שתכח לביהה משתחשך דשרי לדעת ר"ת ואף שכ' הש"ך כסס"ק ו' שיש להחמיר שלח הטבול עד שתחשך כדעת הרשב"ם ומבוחר בדבריו דחפי' בפובלת בשמיני כ"כ מ"ת הח תבוחר בשו"ת עם"ג סי' כ' דכיון דפעם החיסור חינו חלח משום סרך בחה שלח הרגיש כחמה שמבלה שמוך לחשיכה מש"ה מוחרם למבול במהום אונם אפי" היכא דליכא אלא ביטול עונה אחת ועיון מש"ל מכ"ש בכ"ד במקום שנהגו לההמיר שגם במ"ש לא העבול דאיכא ביפול ב' עונות דרשאה שתפכול מבע"י סמוך לחשיכה וע"ש שמחיר אפי' בשביעי כ"ש נ"ד הוא שמיני . ותיהו אם כבר החפללו הקהל חפלח מעריב של שבח אנ"פ שהקדימו להחפלל מבע"י יש להסור דאט"ג דקיי"ל דכ"ד שהוא משום שבות לא גזרו עליו ביה"ש מ"מ אם קבלו עליהם הציבור שנת חמיר מפי וכמ"ש המ"ל בל"ח פי' רפ"ל חבל קודם שקבלו עליהם הציבור שבת כולה לעבול אע"פ שעדיין הוא יום גדול הא מבואר בב"י דמ"ש הפוסקים בשם ר"ח סמוך לחשיכה הוא ל"ד דקודם לכן נמי יכולה לסבול אם אינה באה לביחה עד שחשיכה אלא ר"ח אורחה דמלחה נקפ שאחר שפבלה מיד היא באה לביחה ומביא ראיה מלשון המרדכי פ"ש אף שהב"ח כ' דר"ח דוקא נקפ סמוך לחשיכה אבל לא קודם לכן מ"מ הא מבואר מדבריו שכל עיקר הפעם הוא משום סרך בחה וכיון שהעלה כס" עה"ג דהיכא דאיכא ביפול עונה אפי" אינה אלא ביסול לילה אחת לא חיישינן לסרך בחה וכמש"ל א"כ בג"ד שריא ובלבד שחבא לכיתה משחחשך ועיין מש"ל כשם השובח ח"ל וכמ"ז סי' ה"ר: (הן וכן נהנו במקצת מקומות - ואם עברה ומכלה כ' בחשו' חה"ש סי' ע"ד כשוגג מוחרה ככל ענין ובמזיד אםורה לחוחו שבת ואח"כ מוחרת ובי"ע בכל ענין מוחרת אפי' במזיד ע"ש ובס' מנ"י הסכים למ"ם דבמזיד אסורה לאוחו שבח ולענ"ד נראה להקל בדיעבד אפי' באוחו שבח כיון דכל זה אינו אלא חומרה ומנהג בעלמא ורוב הסוסקים לא ס"ל הכי וכ"כ במ"א בא"ח סי' שכ"ג לפנין מבילת כלים :

עוד כ' שם כם' מנ"י דמ"ש בחשוכה הנ"ל דבמקום שנהגו להחמיר אף ני"ם אסורה לכחחלה שלח ידע מחין יולח לו זה לחסור בי"מ לכחחלה כי בחה"ד חין לזה שום זכר וגם לפי המעם שכ' בחה"ר נ"ל דוקח שבה ודוק עכ"ל ובספר סולת למנחה ביחר דבריו דפוק חזי מאי עמא דבר שנהגו לפבול בליל שבועות א"כ אזיל הפעם שכהב בחה"ד דהאידוא כהגו להחמיר מלרחון מיהו לפ"ז אף בשבח הח חזיגן מכמה חסידים ופרושים שפובלין עצמן בשבח אלא שאין מזה ראיה עיין במ"א א"ח - סי' של"ו ס"ק ח' אך עכ"ז הנכון כדברי המנ" דים לחלק לענין מיחזי כמחתן בין שבח ליו"ם וכמ"ש בשו"ח ש"ח סי! ט"ו ובהרלב"ח ובמהרש"ח בשמעחין דבילה במ"ם לדעח הרמב"ם ז"ל ודלח כם' ב"ה שכ' בפשיטוח לחסור חף בי מ ודין זה אינו אלא חושרא והבו דלא לוסיף עלה : (ך) ובשקום שנהגו להחשיר - כ' הש"ך צ"ע מה ענין חותרא זו לזו וי"ל דה"ק ובמקום שנהגו להחמיר שלא לפבול בשבח אלא בזמנה ממש וכן כמ"ש מפעם שלא להרחיק הסבילה מן החסיפה וכן בשבח אינה יכולה מפעם דהוי שלח בזמנה חין להקל עכ"ל ודבריו מנומנמים ונ"ל ביחור דבריו כך הוח שהק' מה ענין חומרא זו לזו כוונתו למה שהק' ב"י דכיון שהיא רולה לטבול אז כלא אפשר דמיא וכן הסכים הב"ח לדברי הב"י וכ' שאין להחמיר בזה כלל אם לא במקום שכבר נהגו בחומרא זו שלא לפבול במ"ם כשאינה בזמנה ממש עכ"ל ולזה נחכוין הש"ך במירוצו שכ' דח"ק ובמקום שנהגו וכו' וכן במ"ש מסעם וכו' ור"ל דהאי וכן במ"ש ג"כ אמקום שנהגו להחמיר קאי שנהגו להחמיר שלם לסבול במ"ש אלם בזמנה ממש ובכה"ג הוא דכחב הרמ"ח שלא חעבול במ"ש וכ"ח א"כ פשיפא ומאי קמ"ל הרמ"א בזה כאן לזה סיים הש"ך וכ' וכאן בשבח אינה יכולה וכו' והיצח וכן מ"ם הוא ול"ל במקומו וכאן ור"ל דעיקר רבוחא הוא כאן דה"א דאף שהחמירו שלח לסבול במ"ם חלח בזמנה ממש היינו דוקח כשעברה במרד ובמעל שהיה בעלה בעיר ואפ"ה לא טבלה מש"ה החמירו שלא חטבול במ"ש אבל כאן שלא היה בעלה בעיר ובע"ש שכא בשלה לא היתה יכולה למבול וה"א דבזה לא החמירו קמ"ל דאפ"ה אין להקל מיהו כ"ז במקום שנהגו להחמיר שלא אשכול במ"ש אלא בזמנה ממש אבל במקום שאין מנהג אין להחפיר וכמ"ש הב"י והב"ח: (ד) וכן אלמנה · כ' הש"ך בשם מוהרמ"ל בחשובה סי' נ"ג דכלה בחולה שאירע ליל סבילחה בשבח דיש להחיר אף דנוהגין שלא לפעול בעילת מלוה עד אחר שבח משום דשאר מיני קריבות נמי מלוה הן ול"ד לאלמנה דהואיל ואסור לבוא עליה ביאה ראשונה בשכת מפרישים אותה מכל שאר קורבות משא"כ בבתילה מ"מ פוב להקדים

פבילתם קודם שבה וע"ש שהאריך וכן טוסגין שכ"ל ועיין במ"ז ס"ק ו' שכ' דלא מהני בא'מנה אפי' ניסת בע"ש ונחיחד שמה בע"ש אפ"ה אסור לגא עליה ביאה ראשונה כשבת ועיון בחמ"ח בחה"ע סו' נ"ה וכסי' ס"ם ובני"ם בס וכמ"ם סי' של"מ ועיון בשו"ח ח"ל סי' ב' מ"ש הגמון מהרח"ב פי' על הירושלפי הזה שהבימו הפוסקים להוכיח דחין יחוד קונה באלמנה אלה ביאה ע"ש וכס' סולה למנחה כ' שבחשובה האריך לקיים כל דברי החמ"ח: ויש מקילין . לפי מה שכחבחי לעיל בכוונות הש"ך מ"ם הרמ"ח דיש מקילין ר"ל אפי׳ במקום שנהגו להחמיר שלא חמבול במ"ש אלא בזמנה מ"מ כאן מקילין כיון שלא מבלה בשבת משום חשש איסור כ' הט"ז ס"ק ז' דזה קאי על הכונם את האלמנה שמן הדין היחה אסורה בשבח אף שאו היה חל זמן מבילחה אבל כדין שלפני זה דהיינו במקום שנהגו להחמיר אחר לידה או כגון שלא היה בעלה בעיר עד שכח ודאי אבור גם במ"ם כיון שהים אפשר לה לעבול קודם שבה ע"כ מ"מ לא ידעחי מי הם היש מקילין שכ' הרמ"א ומה שנרשם המ"מ ב"י ליחת דהב"י על עיקר הרין פליג ום"ל חפי' לם היה חשש חיסור והיה חפשר לה לפבול מקודם חם"ה יכולה לטבול במ"ש דכיון שהיא רוצה לסבול או כלא אפשר לכוף מבע"י דמי מ"ם: (מַן) ביום ז' - כ' הש"ך וו"ל משמע אפילו שמעכול שמוך לחשיכה והכח לביחה משמחשך חכור כדעת הרשב"ם וסיעתו שכתבו הפוסקים שנכון להחמיר כדבריו וכ' הב"ת דאפילו ללכת מביחה לכית הטבילה מבע"י אסור והיינו כשהאשה רוחלת וחופשת בביחה והולכת למקום עבילה הכל כשים מרחן ובית הפכילה במקום א' ואשה הולכת מבע"י למרחן שעה או שחים קודם חשכה ובאה לכיחה אחר חשיכה אפ"ם שהמרחץ ובית המבילה קרוב וסמוך לכיחה הין כאן משום סרך בחה דהבת יודעת שהיא שוהם ברחילה וחסיפה במרחץ ואינה פובלת אלא משחשיכה עכ"ל מיהו באגור כ' שהמנהג באשכנה לפבול ספוך לחשיכה עכ"ל ואפשר דכ"ל כר"ח ושיעתו דמוחר לסכול סמוך לחשיכה רק שחבא לכיתה משחחשך וכדומה לי שכן נוהגים מ"מ יש להחמיר מיהו נראה דהיינו דוקא ביום ח' דאסור משום פרך בחה להוד ובכה ג מיק! ר"ח סמוך לחשיכה אבל ביום ז' אין לפבול כלל סמוך לחשיכה ריש למחוח ביד העובוח כן עכ"ל נמשך אחר הטור שכ' דפלוגמא דר"ח והרשב"ם הוא כח' אכל מחום' במכילהין דף ס"ז ע"ב מבואר דאף בז' מחיר ר"ח לסבול סמוך לחשיכה דחו ליכא למיחש במח חבח לידי ספק וכבר העיר בזה בחשובת עה"ג סיי כ' ובח"ל סימן י"ח וכ' עוד בעה"ג שם דחפילו להפור דם ל דר"ח מודה להרשב"ם בשביפי דחפורה לפכול פמוך לחשיכה הוא מחשם ברך בחה ואט"ג דר"מ לא חיים לה בשמיני ש"ה דהששא רחוקה היא שחשמה כ' מעיות חדה שתכבור בהות יום ז' ועוד שלת תרגיש שחתה סבלה סמוך כשביעי ל כח הלח חדה טעות שלה חרבים שחתה סבלה סמוך לחשיכה והיי חששת קרובה ומודה ר"ת דמיכא למיחש לסרך כהה לדעת המור ומשעם זה החזיק הוראת חכם א' שהורה שתפכול בשביעי בתוך לחשיכה והגא לביהה משתחשך לסי שהיה במקום שאין הנשים יכולות לסבול בהחום הלילה כדם כל הורה מחמת במקום המצילה היה חוץ לעיר ודלחות העיר נועלות מיד בחהלם הל לה חש ג דהכשר לה לשבול ביום ח' כמו שחיקן ר"א בנדש משום אריותא וכו' מ"מ כיון דאיכא ביכול עונה לילה א' אם הפכול בשמיני מש"ה מותר לפבול בשביעי סמוך לחשיכה הוהיל : ליכה אנא חששה דסכך בהה דחינן לחששה זו משום מצות עונה אחת כי בישול עונה החם נמי הוכם הוה והח חזינן דדחינן חששה דסרך בחה משום חונם וכתבוחר בסימן זה מ מ מי שרולה להחמיר לעלמו ולהחריכה הרשוח בידו וחין להרהר החריו וחם הוח במקום שיש לחום לחקלה חע"ב על ד ולס"ו נרחה דה"ה אם לריכה שחשכול מבע"י כגון שביח השבילה הוא רחוק מכיחה ואף שמובלח מבע"י א"א לה לבא לביחה אלא משחחשך נמי שריא דהא כ' הב"י דסמוך לחשיכה דנהש כ"ה הוא ל"ד אלא אפי' מבע"י נמי שריא כיון שאינה באה לביחה אלה משתחשר ואף שהב"ח הולק עליו מ"מ מבוחר מדבריו דמשעם שרך בחה חשור לה לפי שחרנים הבת שהמה עבלה כעוד יום גדול וחשבול גם היא כן אף שביח הכבילם יהיה קרוב לביהה וכיון דמשום סוך בחם הוא דחינן לחששא זו במקום ביסול פונה: בשו"ת הה"ש בי' פ"ב האריך ודחק עלמו בפעם המנהג שנהגו בכפה קחלות

קדובות בהזדמן עת מבילות נשים בליל שבת שהן מוכלות בעוד יום וביש קהלות נוהגין שהן מובלות ביהש מ וכן המנהג בפרנקסורם והולכים לביחם בלילה וכבר עמד ע"ז בס' בחר שבע בחשובותיו דף פ"ע ע"ב וקרא חבר על מנהג זה וכ' שיש למחוח ולבעל המנהג ע"ם שמם ים וז"ל חבל במקום שמין מנהג הם כי לא להזכיר מנהג זה ודכווחיה אלא יש לנהוג כדפסק בש"ע סי' קנ"ו ואן לווז מדבריו עכ"ד השובוה חה"ש וכ"כ בם' מנ"י וכ"כ בנ"ל סי' ס"ו דמפי׳ יש עוד דיורים מחרים בביתה חוץ מבני בית שלה והיא מתביישת מהם לכך רולם שתמבול בעוד יום למהר ביחתה לכיחה קודם סעודת שכת שלא ירגישו כה אפ"ה לא יפה עובה ורפוי למחוח ולגעור בהעושין כן ע"כ וכ"כ בס' סולח למנחה שנם הגפון מובר"ב מפראג ז"ל היה מוחה מחד בנשים העושות כן מיהו לפי מש"ל יש ללמד זכות על אושן הטובלות ביהש"מ ובחין לביתן משחחשך אם עושות כן כדי שלא ירגישו כהן שחר הדיורים שבניהה דהה כ' הנמ"ח בחשובה סימן כ"ח דהת דהחירו חו"ל שחתבול ביום שמיני משום אבולמי וכה"ג אפ"ג שהיה אששר לה שחשבול בלילה וחלך לאור האבוקה משום אוושא דמלחא ולא ה ה בזה הקנות לגועים ע"ם אלמא דלא חשו לסכך בחה משום הקנות למועים הרולים להשחיר מכילהן מב ח ולמה שכתבנו בשם פה"ג דלכ"ע ליכח חיסור שחמבול בשביעי סמוך לחשיכה חלא משום פרך בחה וכיון דאיכא הקנות לנועים לא חיישינן לפרך בחה ובזה נחישב המנהג ודוקה כבבה. לביהה משחחשך וח"ל דשחני נדון דהרמ"ה שלה היה שם חקנה חחרם כ"ה שחשבו ביום משח"כ בנ"ד דהה השבר לה שחשבול במ"ש ז"ה דהה לפת"ש עה"ג חין לחלק דחף משום. ביפול פונה אחת לא חיישים להששא דמרך בחה ומה גם דלשיפת סחום' אליבא דר"ח אפי' בדליכא כל הני שריא למיפבל סמוך לחשכה וכדאי הוא ר"ח לסמוך שליו אפי׳ שלה כבעה הדחק ומכ"ש בדחיכה הני לדדים די"ל דלכ"ע שכיה חבל היכה דליכה משום מהנות לנועים ודחי דחין להקל:

בשו"ת ח"ל סימן מ' ח' נשחל פ"ד הנשים שהיו נוהגות למכול בלילי שבת בחמין כדרכן בחול ובא הכם א' והחיר להן לפכול בע"ם פבע"י ביום ז' שלה והשיב דבודאי לפנ שפיר עבדי ועבר אדרבנן ולמקלח מרכווחה אסילו בדיעבד לא עלחה לה סבילה וכו' והעוב זהישר הוא שחמבלנה בצוק כתו שמובלות הנשים ברוב מקומות ישראל ומה שאותרות מן האספניסות מילי דכדי נינהו ושומר מלוה לא ידע דבר רע או חדחה הסבילה עד מ"ש או חשוג צינח המים לבד ולא חחחמם עד שיעור שיקרא להם מים חמים וכל אלו הם דרכים נכונים וישרים למולחי דעת עוד חמרתי דרך ח' והיח דרך רחוקה שחשבלנה ביהש"ת דקיי"ל דכל דבר שהוח משום שבוח לח נזרו עליו ביה"ש חלח שעל דרך זה יש לי להשיב שסכי הרב"י ז"ל פסק כרבינו שמריה דס"ל דחמירא קבלח שכח שקבל בחסלה מן ביה"ם ופ"ש שהאריך להשיג על פסק זה ומסיק וז"ל ומ"מ הלכה למעשה נ"ל לפסוק דכעסק פנוה כמבילח אשה והוא שעם הדחק לפי דבריהן שאסמניסות ומפונקות הן וא"א להן בענין אחר מוחר לק למבול ביה"ש ומשום דלא הבוא לידי הספק ליח לן למיחש דכדאי הוא ר"ח לסמוך עליו אפי שלא בשעת הדחק ואפילו באיסור חורה כ"ש בגזרה דרבנן וכשעת הדחק ותה שרצה כח"ד לומר דע"כ לח שרי' ר"ת ז"ל חלח בסבלה בשמיני וכו' -חף שדכריו מרחין כן חין החסם כן כתו שמוכח למעיין ומדקדק היעב כדברי החוספות סרק החימוקת דף פ"ז ד"ה משום סרך בחה עכ"ל

דובדה מ"ם שם לדחות דברי הב"י שפסק כרבינו שמריה לחחר חזכה חין בדבריו שום הכרח לדחות דברי רבינו ב"י שפסק כן בש"ע סימן רמ"ה סעיף ד' והרמ"ה לה הגים עליו כלום וכן הוכית המ"ח שם כ"ק ז' מדברי מהרי"ו דם"ל הכי ומ"ם המ"ז בסי ח"ר הוא מושג כמ"ם נסוף החשובה שם אלא שכבר קדמו בזה המ"א בס"ק י"א בהשגמו על הכ"ג ע"ם י ומ"ם עוד בס' הג"ל וז"ל וראיתי בס' מג"א הביא בשם בעל כה"ג מי שלא הבל שבת אפילו אחר ברכו מוחר בשכוחין וכתב שליו ולא שיין במרדכי שהרי הביא ראיה מהולכם שופר שהוא שבות ובאמת אוחה ראיה איני מכיר דאיסכא מוכח החם דלמאי דבעי למימר

שמחו חכמים רשות לחזן הכנסת להוליך שופרו הא מותר להדליק את הגר לכל אדם אלא שאין השם ראיה כלל דהתם למאי דפ"ד עדיין לא מיקרי קבלת שכת עד שיעור הולכת שופר לביתו עכ"ל עיקר השגחו הוא על המרדכי עלמו וא"ל המרדכי בסוף פ' ב"מ והיכא שרוב הקבל עליכם שבת המיעום ע"כ נמשכים אחריהם ואסורים במלאכה וכ"כ ריב"ם דאם הקבל אומרים בע"ש ברכו שאין היחיד שלא היה בבהכ"ל יכול לעשות מלאכה אע"ם שאין רולה לקבל עדיין שכת והביא ראיה מפ' ב"מ שנתנו חכמים שיעור לחזן ב"ה להוליך שופרו בכיתו חסשע אבל אדם אתר אחור ומיהו על דתום מפ"ל:

משמע אבל אדם אחר אסור ומיהו יש לדחוח עכ"ל: ובאמת דבריו חמוהים דחיפכח מוכח וכמש"ל ונלע"ד דרחית הריב"ם נכונה אלח שים מ"ם בלשונו דהה אמרינן החם אר"י ב"ח שמעתי שאם בא להדלים אחר ו' חקיעום מדליק שהרי נחנו חכמים שיעור לחזן הכנסת להוליך שופר לביחו ע"כ ומזה הוכיח הריב"ם דהיחיד נגרר אחר הניבור בע"כ אע"ם שלא קבל עליו השבח דאל"כ מנ"ל דאם בא להדליק מדליק דלמא שאר כל העם קבלו עליהם השבח מיד בחקיעה ו' אלא לחון הכנסח נחנו רשוח שלא יתכל עלין השבח עד אחר הולכת השושר לביתו א"ו דהיחיד נגרר אחר הליבור בע"כ וא"כ שי איחה דהציבור קבלו שבת מיד אחר חקיעה ששית אף לחזן הכנכת היה אסור להוליך השוסר לביתו הע"ם שבדעתו היה שלה לקנל שכת מיד ומוכח שפיר שחם כה להדליק מדליק וכן צריך להגיה במרדכי כנלע"ד ומעחה גם דברי המ"ח נכונים בהשגמו על כה"ג דמוכח מהח דאפילו לענין שבוח היחיד נגרר אחר הליבור דהח הולכת שושר אינה אלא שכוח וק"ל וכיון שכן אף אם החשה עדיין לא קבלה שבת מ"מ היא נגררת אחר הלבור ואסורה ואבילו בשבות לפסק הש"ע דקבלח שבת חמירת מביהש"מ אלה שעדיין י"ל דנהי דגזרו על שבוח החר קבלת שבת מ"מ שחני רחילה בחמין דחף משום שבות ליכח לסמ"ש הרי"ף בפ"ב דבילה בשם הנחונים דמה"ם מחיר רחיצה בחמין שהוחמו מעי"ע דלחו דבר שחייבים עליו משום שבוח ולא משום רשות ולא משום מצוה היא אלא גזרה היא ע"ש וכיון דאף משום שבות ליכא י"ל דשרי אף לאחר תכלח שבח וכה"ג כחב המ"א שם דמוחר אמירה לעובד כוכבים אף לאחר תבלח שבח י מך אנן לא קיי"ל כהרי"ף בזה וכמבואר בהגהום רמ"א בא"מ סימן חקי"א וכ"ל דהחכם שהורה שחשבול מכע"י טב הורה דאט"ג דלכ"ט אסורה לסבול בשביטי מבע"י ה"מ כשהיא יולאם מבית המבילה מבע"י אבל כשהיא מחעקבת שם עד לאחר חשכה שריא דהא כחבתי לעיל שדעת סב"י דלר"ח לא הפדינן אלא שחבא לכיחה משחחשך ואף לדעת הב"ח דאוסר הא כחבשם מעמא משום דפעמים בית הפבילה רחוק דרך מיל או יותר ואם היחה טובלת ביום השחא ודחי אף אם לא חבא לכיחה עד שחחשך יודעת הבח שמכלה בעוד היום גדול אלא ששהחה בדרך חזרתה לפי מהלך רב ממקום המבילה והעשה כן גם היא ביום ז' גם כשבית המבילה יהיה קרוב לביהה וחבא לידי ספק אבל כשטובלת סמוך לחשיכה גם אם הבח חטבול סמוך לחשיכה אף כשיהיה בית המבילה קרוב לביחה מ"מ לא מבא לביחה אלא משחשיכה עכ"ד וכ"ז אם היא באה לביתה מתחלם הלילה אבל אם היא מחעכבת בבית העבילה לאחר שחשכה בכדי שיעור מבילה אף אם היא מבלה בעוד היום גדול חו ליכא למיחש למידי ואף הרשב"ם לא נחלק על ר"ח אלא כשחזרה לביתה מיד כשחחשך וכמ"ש העור דטעמו של הרשב"ם דס"ל דאיכא סכך בחה כי היא חשער מהלכה מבים העבילה לביחה ונמנא שמבלה ביום עכ"ד דום לא שייך אלא היכא דהיא חזרה לביחה מחחלת הלילה אבל לא כשנחעכבה בביח העבילה אחר חשיכה כשיעור זמן עבילה ואף שהעור כ"ב בעובלח בשמיני מ"מ ה"ה והוא הספם בסובלת בשביעי דומי ליכא אלא משום סרך בהה לכ"ע וכמש"ל בשם בעל עה"ג כשהיא מהאחרם לנאת מבים המבילה ליכא למיחש למידי וא"ל דאכתי איכא משום סרך בחה דהם הרשב"ם מלריך שלם חלך מביחה מבע"י כמ"ש הב"י ז"ח דהם מחיר הב"ח כשיש מרחן וחפיסה בבים המבילה דרשאה להקדים וכמש"ל וכ"ש בע"ש דלריכה להקדים ביוחר מטעם סתפיסה שלריך להיות בעוד יום גדול ובכה"ג הוא דהורה החכם הג"ל שחסכול מבע"י ומב הוכה וכ"ם היכם שהים מסונקת ומי לחו שתמבול בחמין היה נדחה מבילחה ומיכם ביפול עונה דל"ח לסרך בחה פשיפה דמוחר וכמש"ל עיין בחשובה ד"ש סימן ש"ח ושל"ח תיהו נרחה דחף ביה"ם יש להחיר חפילו חחר שקבלו הנבור שבח וכת"ש הנחון ח"ל ולח משעמיה אלא כמש"ל דרחילה בחמין לאו שבוח אלא בזירה הוא ואף דאנן לא קיי"ל בחרי"ף בזה שהיחר רחילה צי"מ בחמין שהוחמו מעי"ע ובמש"ל לאו משום דם"ל דאיסור רחילה איכא שבוח אלא משום דמ"ל דלשנורו ואסרו ברחילה בחמין אף בי"ע גורו משום הבלנין וכדאיחא במם' שבם ד"ע ובחום' ובהרא"ש שם דס"ל דאסור מדאוריי' בי"ע לעשוח מים חמין לגורך רחילה וא"כ כשנזרו על רחינה בחמין משום הבלנין שהיו מחחממים בשבח וחמרו מט"ש נעשה אף בי"ם ים לנזור כן וכ"כ הר"ן שם חבל לכ"ע חיסור רחינה חינה חלח גזירה ולח משום שבוח הוח לפ"ז י"ל דביה"ב אף לחחר שקבלו הליבור שבח שריא י ולולי דמטחפינא הייחי חומר דהא דקיי"ל דחסור רחילה בחמין חסילו בחמין שהוחמו מע"ש ול"ש בכלי חו בקרקע וכמבוחר בח"ח סימן שכ"ו היינו דוקח בקרקע דדמיח לכלי שנששך לחוך עוקה מים חמים או ע"י שתשיקין תחתיו ועיין ב"ח סימן שכ"ו בח"ח משח כ מקוחות דעיקרן ממעין נובע נונן חומ ששופכין לחוכן מים חתים להפיג לינחן אע"פ שלפעמים המים נוננים נעשו חתין מ"ת אין שם חמין עליהם דהא חמיד נובע מן המקור מים נוננים ואין עומדין בהמימחן אלא זמן מועם ל"ד לגזירות מרחלאות וראיה לזה דהא בנמרא שם אמרינן אמר כ"ח מחלוקת בכלי אבל בקרקע ד"ה מוחר ומסקינן אי אחמר הכי אחמר אר"ח מחלוקה בקרקע אבל בכלי ד"ה מסור ופירש רש"י מבל בקרקע כנון ממבסחות של מרחלאות והן חמי אור מוחר דכטלי לה מחורה חמין עכ"ל הח קמן דמעיקרה הוי סבר דר"ח ס"ל דבקרקע לכ"ע בריה משום דבעלי לה מחורת חמין חלא משום דמוחיב עלה ממעשה דאנשי עבריא דבקרקע הוי ע"כ דאיפכא מיחמר דבקרקע פליני מ"מ י"ל דע"כ לא פליני אלא בקרקע דומיא דכלי ששופכים מים חמים לחוך הגומם דומים דמעשה דמנשי מברים וכמו שפירש הכ"ן שם כשם החושפות דהסילון נשפך לחוך עוקה וכמו שפירש"י כנון אמבפאום של מרחן בהא הוא דלא בטלי מחורת חמין וחיכה גזירות בלנין דדמים למרחלחות משח"כ במקוחות שלנו דעיקרן ממים לוננים הבחין **ממקורן י"ל דבטלי מחורת חמין ול"ד למרחגחות וכ"ג מחום' שם ד"ה והא מעשה וכו' שכחב** בתרקע דהכח דחסר היינו דומית דכלי וכו' ותף שכתב החם בנהר התירו וכו' משמע דוקת מהר ל"ד לכלי י"ל דלאו דוקה אלא ה"ה מעין לובהכי יחישב דברי החום' כמם' מ"ק דף י"ם פ"ב ד"ה שאמר דאל"כ דבריהם חמוהים פ"ש) אלא דמסחסינא להקל אחר שכל השומקים פחמו וכחבו דחסור רחילה כחמין בין בכלי בין בקרקת ולח כהבו שום חילוק מ"מ יש לעשות פניף להחיר ביה"ש מחחר שרבינו יוחל במרדכי ש"ל דהחירו שבוח ביה"ש חפילו חחר שקבלו שבח וכל לדדי היחר הג"ל יש לסתוך עליהם הן אם תכבול מבע"י וחמהין שלא תלא תביח העכילה עד אחר חשיכה וחמחין ככית הסבילה משחחשך כדי שיעור פכילה או שחסבול כיה"ש אסילו אחר שקבלו הזגור השבח אם לא היה אפשר לה למבול תבמ"י או שלא חהיה החים ממים עד שלא יהא נקרא עליהם שם חמין רק כדי שתפיג צינתן וכ"ז בשבת אבל בי"ם פותר בחמין שהוחמו מעי"ע דהא רוב הסוסקים ס"ל דמוחר אפילו בלא סבילת מלוה ואף דאק בוהגין להחמיר מ"מ בכה"ג ובשבילת מלוח י"ל דשרי ואף דהמחירים לא החירו אלא חוץ למרחץ י"ל דלא אסרו אלא במרמגאות הקבוטים לרחיצה משא"כ מקואות שלנו : לאו לרחיצה משוי' אלא לפגילת מנוה הוי כמו חון למרחן גם יש עוד מעם להק! כי"ם ע"ם ח"ם בם"ו פי' חקי"ד ס"ק כ' אם יש כימול עונה כנון שהיא מסונקח וא"י לפבו! בנונן וע"ש ואף ד!שת"ש בס"ז שם הוא הלכה ואין שורין כן מ"מ בום יש לנדר לרדי היתר שכהבחי לעיל וניין כל"י לדה סי' חל"ו מ"ש בשם הר"ן דמוחר לכבות הנר מפני ד"ה ביום סוב ב' ע"ש שכחב דהסכמת שחר הפוסקים חינו כן מך בספר פרי חדש חורת חיים ובספר חני' רצח שהורה להקל כדברי הר"ן ע"ש פי' מק"ד ולש"ו חיה מקום לומר דה"ה רחילה בהתין בי"ש ב' שרי אפי' בחמין שהוחמו בחוחו לילה דיום פוב ב' על ידי פובד כוכנים במקום שיש כיפול עוגה אם לא ממכול בחמין ומהנו להחמיר ואין להקל: (י) משום פרך ביו : - מכברה שחמה פובלת ביום ז' וחעשה כן גם היא ואפי' אין לם כת דיתא הכי דלא פלוג וששום הוא ש"ך- כ'

בם' פרישה זבה ד"ח מובלח ביום ז' מיד אחר הכן החמם דכתיב וססרה לה ז' ימים ואחר מקבר ומקלח היום ככולו וכואם מדכתיב וססרה דייק דזמן ספינה היא בחחלת היום (כנ"ל וחיבת הילה מכינה היא בחחלת היום (כנ"ל וחיבת הלילה שב' שם הוא מ"ם דקיי"ל בס"ק דמנילה דססירה ביממא היא) דכל יום ויום קאתר וססרה ואח"ב מיד מסרר והיינו בחחילת היום עכ"ל וכן פירש"י בגח' ר"ש אומר אחר מסדר אחר ממשה מסרר אחר מעשה כיון שססרה מקלה של יום השביעי מסרר מ"י מבילה עכ"ל ור"ל דאחר מעשה דקאמר ר"ש היינו מעשה ססירה וקאי אדלעיל וססרה ז' ימים וכיון שססרה מסהר ע"י סבילה והספירה היא בחחילת היום של כל יום ויום:

וכלוה אני חמה על מה שכ' כשל"ה דק"א הכאחיו לעיל סי' קצ"ו וז"ל וכן נהגמי כל ימי ולייחי לאשחי שחססור לעם ערכ קודם שקיעת החמה היום יו' לססירת לבוני וכו' וכן כולם עכ"ל דלמה לוה שחאמר כן לע"ע וספי עדיף שחספור מיד אחר הנץ החמה וכמו שאמ עושין בס"ע שאנו סופרין מתחילת הלילה אלא דהכא א"א לססור מתחילת הלילה דססירה ביממא היא דכחיב חמימות חהיינה ואי אחם מולא שהן חמימות אלא כשהוא מחחיל מכערכ משא"כ הכא הוא ביממא דוקא מ"מ ראויה להיות בחחלת היום וכדמוכת הכא ועיין בחום במכילמין דף ס"ע ד"ה שכעה לנדה:

רעפ"י זה נרחה לי ליישב מה שהקשו חום' על סירוש רש"י במסכח זבחים דף כ"ע י' החם מ"ר אם האכל יאכל מכשר זבח שלמין אמר ר' אליעזר כוף אזכך לשמוע במחשב לאכול מזבחו ביום ג' הכחוב מדבר או אינו אלא באוכל מזבחו ליוש ג' אמרח אחר שכשר יחזור ויססול אמר לו ר"ע הן מלינו בזב וזבה וש"י כנגד יום שהן בחזקח פהרה וכיון שראו סחרו אף אחה אל חתמה וכו' פירש"י בזב וזכה שפסקו והחחילו לתנוח ימי ספירה ומנו ד' או ה' ימים ואם כאו סחרו כל מנינן וכו' עכ"ל וכחב מוספות ע"ו וק' דאין זה חזקת סהרה אלא נראה דמיירי בז' שלהן לאחר שעבלו עכ"ל ולפת"ש ניחא דהא לריכין אע להבין למה דקדק רש"י וכחב החחילו למנוח ימי ססירה ומנו ד' או ה' ימים דהא מצי למימר והתחילו למנוח ימי ספיכה ח' או ב' ימים וכו' ומ"ם דנקט הנידרוקא ועוד דה"ל למימר והתחילו למנוח וחו לא לכן נראה דגם רש"י ש"ל דקודם סבילה אין כאן חזקת פהרה ואדרבה חזקת טומאה איכא אלא היכא שכבר שפרה שלשה ימים איכא כאן חזקח טהרה לפי שהוחזקה במעין סחום וכשיעת הפוסקים דלא חלינן לכחם חוך ג"י לספירה מה"ע משום דעדיין היא בחזקת מעין פחוח אבל אחר ג"י היא בחזקת מעין פחום ועיין בחדושי הרמב"ן בס"ם החינוקת גבי הא דאמרינן ואחר חטהר ט"ם ומה שכתב רש"י והחחילו למנוח ימי ספירה ומנו ד' או ה' ימים ר"ל שכבר מנו ד' ורש"י לשימתו דם"ל במחכת ססחים דפ"א דספירת לילה הוי ספירה ואם כן כשהחתיל למנות רביעי לספירה היינו בתחלת הלילה השייך ליום רביעי דהספירה ראויה להיוח בהתחלתו וכמ"ם התוספות דלדידן דסבירא לן דססירת הלילה לא הוי ספירה ראויה להיות הספירה בעמוד השחר וכמש"ל אצל לשיעת רש"י דס"ל דספירה הלילה הוי ספירה ראויה להיוח הספירה בהתחלת הלילה ואם כן כבר עברו ג"י פלמים שהיה בהזקת מעין סחום ומ"ש בחזקת סהרה ר"ל בחזקת מעין סחום ולענין זה היה בחוקם פהרה דהולין כמם דמעלמה החיה וק"ל :

בתב הם"ך מי שלא מבלם ככחי בענין שאחר כ' או ג"י גריכם לחזור ולמבול
יכולה לפבול ביום ול"ח למרך בחה: (א) והכלות השובלות י כחב הש"ך נכאה ההיינו
דוקא לדידן שהכלות אינן מובלות בז' וכמ"ש בסימן קל"ו ס"ק י"ע וכ"מ במהרי"ל שם דמיירי
דבה"ג לדידן שהכלות מובלות בז' או לדידן אם אירע לה מבילה בז' כגון שנחקלקלה בימי ספירה דאז מובלם מיד לאחר ז' אינה יכולה למבול ביום דהא ביום ז' לאו משום סרך בחם לחוד מיחסרי אלא משום שמא מראה ומסחור כל מה שלמפרע ונמלא זבה למפרע כדאי בש"ם ופוסקים כג"ל עכ"ל וכם' ח"מ חמה עליו דמה בכך שמבלה ביום ז' דהא כיון דאינן בחים אנל החתן עד הלילה אף אם תראה ותסתור למפרע מאי חששא איכא ובם' מל"י כחב דחפשר ליישב דבריו דמ"מ ביום ז' בזריק דחולי חבא אלל החחן ביום משא"כ ביום ח' דהוא רק בזירה משום שרך בחהלא בזריטן כולי האי גזירה לבזירה על"ל ודבריו נכונים ליישב דברי הש"ך חבל בחתת חשתמיפחים להש"ך דברי הגהות ש"ד שכ' להדיח בשם מהרי"ל דכיון דהכלות חינן בחת מלל התחן ועד הלילה ליכח לתיחש לח לדר"ש ולח לפרך בתה ע"ש חח"ו רחיתי בשו"ח עה"ב סי כ' שהרגיש בזה וכחב שחש"ך שנה ברוחה בזה עכ"ל ולפ"ו חין חילוק דלעולם הכלה יכולה למכול ביום וחין חילוק בין מכלה בשמיני חו בשביעי וכ"כ בשו"ת פמ"ח ח"ב שי' ד' להק! משברת דוששיה : (רב) אבל אחר החופח - כ' הש"ך כלומר חע"פ שסיח שבילה רחשונה לבעל זה דינה כשחר נשים: (יב) ראיבא אונם · עיין בכ"ח שכ' דפעמים יכולה לשבול בשביעי ביום מחמח חונם וכנון דבשמיני וחשיעי ויוחר חיכה חונם דחשי ביום חינן יכולות לטבול כנון שהוא יום איד שלהם או כיוצא בזה מסני פריצים ובשביעי יכולה לטבול ביום אבל לא בלילה משני שטוגרים שערי העיר וכזו חוכל לעבול בשביעי ביום ולריכה להסחיר מבילחה מבעלה שלא ישמש עמה ביום ויבואו לידי ספק ועיין בחשובה חה"ש פי' נ"ו: (יד) יכולה לשבול בשמיני מבע"י · ומבואר מחשובה הרמ"א מי' כ"א שהבאתי לעיל דחם אינה יכולה להזגיע פבילחה ושיהיה אוושא דמלחא מקרי ג"כ אונס וא"כ מוחרח לפבול ביום שמיני ותפחר שבילתה עד הלילה וכ"כ בשמו בספר סולת למנחה : (מון) אם עברה ומבלה בו' י כחב הש"ך והכ"ח פסק להחמיר כמהרי"ל והג"מ והגהו' ש"ד בשם מור"מ דביום ז' לא עלחה לה סבילה וצריכה סבילה שניח בלילה וטוב להחמיר היכא דאסשר כיון שכן גם כן דעת הראב"ד והג"מ והר"ל בשם השמוחות עכ"ל וכתב בספר ב"ה לפ"ו אוחן הנשים שחל מכילחן ערב שכח ומכלה קודם חשכה ליל שכח אז לא עלחה לה מכילה ולריכה טבילה שנית בליל שבת וכן שמעתי בשם אב"ד הגאון מוהר"ר יהושע שהיה אב"ד ור"מ דק"ק קרחקה שפשק הלכה למעשה והגריך מבילה שניח וזה סשום עכ"ל מיהו מ"ש הש"ך שכן גם כן דעת הראב"ד והג"מ והר"א בשם השאלמות ע"כ נמשך אחר דברי הב"י שכחב בסם"י זה דחרי חנחי נינהו דהר"ח לחוד והרחב"ד לחוד וכן כפל בסימן זה כמה סעמים דחר"א מן המחירים לפבול בשכיעי אסילו לכתחלה אכל באמח פעוח נודקרה לפניו שכחב לפניו בסשר חה"ח שהר"ח מן המחירים והוא פ"ם ול"ל שהרו"ה מן המחירים וכן הוא בסשר חה"א בדפום שלפנינו וכן חוא בחשנות הרז"ה על ס' בעה"נ שמתיר לפבול בז' כיום וכן כ' שר"א משבחת בנדה דתורייתה החמר תכל הרתב"ד כחב דברי רב תחם משבחת בשחש משפע דס"ל דחף כוה"ו שכולן ספק זכות הן וסופרות ז"ל אפילו הכי לא עלחה לה עבילה בדעבלה ניום ז' וכנר הרגים בזה הגאון מוהרט"ק וכם' מר שמואל: (מדן) וט"ם לא תשמש אבילו בשם ני ער הלילה ותסתיר ובו' - ור"ל אפילו סבלה כיום שמיני מחמח אונם אפילו הכי חסהיר. סבילחה עד הלילה ואף שכחב הב"י על האגור. שממנו מקור דין זה שפום חומרת יחירת מ"מ לה נחלק שליו וכן כחב הב"ח . אחר שבחבחי כל זה רחיחי בספר דבהי יוסף סימן ס"ד שכתב המנהג נחפשם ביניהם שטובלות בחתין בליל שבת ואין פונה פה ומנפנף וערח שם לקיים המנהג ואחר השקלא ועריא בסוף העלה שם דין זה בל"ע ומנאתי בדבריו שם שהכיא ראיה להמיר מהאי שכחבתי לעיל כיון שכחב הרי"ף דחיסור פבילה בחמין לחו משום שבוח חום חלם גורם משום הבלנין ומביח שוד שם וממהרד"ך ביח כ"ב חדר ו' דהחיר לרחון המח בשבח של ידי שיט ישכחל בחמין שהוחתו מע"ם משום דלה הסרו המירה לנוש ישרה: הלה במקום שבות הכל גבי חמין שהוחמו מעש דות היה אות בזרה בעומת ומעחה חסשר לומר שלם גזרו והעמידו דבריהם במקים פבילת מטיה:

ובתה מוד די"ל כיון דחיכה זמרה דנופה למכול בטוק הו"ל מושער שהחירו לרחוץ בחמון וכמ"ש התכ"ם ביו וששקו מון בש"ע סי' ש"ז דמוחר לומר לווי ישראל להכיה מים מטין דרך חור שלה עיקבי לרחוץ בו התושער ואף שאין שם טורך מ"מ מוחר אף הכא בנ"ר את בכי דרה שיקב ששבינה מנוה היא ואם יששנה בנון יצמער עכ"ד ולענ"ד נראה דבריו נבונים לפמ"ש המ"מ שם ד"ע דבונת הרמב"ם שאין כאן חולה כולל כל הנוף ולא דבריו נבונים לפמ"ש המ"מ שם ד"ע דבונת הרמב"ם שאין כאן חולה כולל כל הנוף ולא

פכמח אבר אלא קצח נער ע"ש אלחת דהחירו רחיצה משום קצח נער וסשטים דלישנא חשתע דמיירי ברחיצה כל הגוף דומיא דקטן וכיון דלא גורו ברחיצה חמין משום קצח לער כ"ש הכא דאיכא ביסול מצוח פו"ר וכן מפואר בדברי המ"ח פ"ב מהלכות שבח דין י"ד שכתב דאף על גב דסבירא ליה להרמצ"ם שאין דוחין שבות אפילו שבות דאמירה לעובד כוכבים לצדך מילה כל שהוא לפני המילה מ"מ ש"ל דלרוחצו בחמין שחתמו אינו ישראל מאליו או לצדך מילה כל שהוא לפני המילה מ"מ ש"ל דלרוחצו בחמין שחתמו אינו ישראל מאליו או מכר ישראל וחמת בעזמו או עבר ישראל ואמר לעובד כוכבים וכו' בכל אלו מרחיצין אותו לפי שכל אלו מחירין אסילו לברית ד"ח ואין בהם אלא משום גורת מרחיצאות ובתקום מצוה לא העמידו גורהם וכן כתבו ז"ל עכ"ל וכן מבואר מדברי הלח"מ ש"ו ד"ש שהקשה על דברי המ"מ מצ"ל שכתב להחיד בחוץ לי דאין שולין בחילן כדי להביא לו סכין למילה דהה משום מרחלות וחירך דהסם בחמין שהוחמו דומיא דשבות המולח להיה היחה משום מת מלא כמו שבות דשבות וכיון דקיי"ל דבבות דבבות בריא במום מריא במום מריא במום מניקרא לק"ת דשאני הל דאין עולין באילן שהוא משום מריא במום בנית הכלין מ"כ לומח קו"ל דבבות דבבות בריא במום בריא שבות בריאה במום בריא ע"ד ע"ב להלח משבה דביצה דל"ו ע"ב אבל חיפור דרחיצה בחמין שוט ברוצו בכוצ השבות בריאיתא בחדשה בריצה דל"ו ע"ב אבל חיפור דרחיצה בחמין שאינו בסוג השבות כמ"ש שבות כדאיתא במצה בביצה דל"ו ע"ב אבל חיפור דרחיצה בחמין שאינו בסוג השבות כמ"ש

בשם הר"ף ואשר שהם בכלל דבריו ובא לימן מעם דלמה עליית אילן בכלל שבוח משא"ב ברמילה בחתין אך בלא"ה המעם ששום לחלק ביניהם ואין להאריך בזה וזה דלא כחשבת הר"ל שכחב ומה ושה בלא החשם ביסול שו"ר לילה ואפילו באישור אמירה לעובד בוכבים הלכה כדברי האוסרין עכ"ד וליחא דאיסור רחילה קיל מאיסור אמירה לעובד בוכבים הדמכת מדברי המ"מ הכ"ל עכ"ם מבואר דש"ל להמ"מ דלא בזרו ברחילת חמין במקום מלוה וכ"ם השור באר מימן של"א וא"ל דדוקא בשלה הדין כן לפי שהיא עלמה דוחה שבת משא"ב בשאר מנו או הדמל הרמב"ם לא ס"ל הכי אלא דממילא ילפיק לכל המלוח ואפילו להיכא שיש מבאר מולי או מלשער ועיין בש"ע סימן ש"א דמ"ל כן להלכה ובח"ש הרמ"א שם וכה"ג ממק דביון רפ"ק דברת גבי הל דחנן אין מעכבין את החינוקת מלחקום אבל ממעסקין כתב הרון רפ"ץ בתרוך בני הל או שבוח ביא שביא ביול מנות ע"ש מכל הלין כ"ל דבמקום שכה לעולם וא"א להם בלוון ויש בישול מנות עונה ומה גם יש להם מקום שורה ומה גם יש להם מקום המום ומשין הצוק הוא להים ללון ומעוך ובעל המיקר המלה מתין לינה אלא להפיג לכסוך ומעין הצוק הוא העיקר ובטלה מתין הצוק הוא העיקר ובטלה מתין אום התיקר ובטלה שם חמין מעליהן אכל המקום שלא הבי ללה להים בלות ומעין הצוק הוא העיקר ובטלה בלא הה בעיקר ובטלה במין הום לנה האחר העיקר ובטלה שה מתין מעליהן אבל מתקום שלא ההוב להל להפיג יש להה במש"ל במון הום יא להה לאון הוא העיקר ובטלה מתין אום התיך הוא הוא להים בלהוג כמש"ל "

נשלם חלק ראשון מספר סדרי מהרה להלכות גדתי השבח לאל והודאה לנורא עלילה והוא יזכני לגמור חלק שני המיוסד על חידושי גמרא מסכת זו ודיני חציצה ושבילה:

וכדי שלא להוציא נייר חלק אמרהי להעלות על הספר איזה חידושים מארוני אבי זקני כ"ז הרב רגאון המפורסם מהור"ר שמואל זאנוןיל שהיה אכ"ר ור"מ בק"ק בון והמרינות:

> פפחים דף ל"א פ"ב א"ר יצחק מנין לכ"ח שקונה משכון ופירש"י ואם נאנש חייב באונסין שחינו עליו לה כש"ח ולה כש"ש בפפורין מחונסין כו' הוס' ד"ה שקונה משכון פ"ה לענין חיוב הונבין ור"י הומד דבהחומנין מבמע דלה הוי חלה בומר שכר דהלוהו על המשכון ש"ם בעי למימר החםי ואה"ג הנ"ל להרץ קושית התום' דאימא בב"מ דף פ"ב ע"ב וקא מפלני בדר"י וכו' ומקשה הנמרה והסברא הימור דהמר ר"י במשכנו שלא בשעת הלואהו אבל בשעת הלוחתו מי חמר ע"ש ובדף הקודם דף פ' חיחת מהגיחין כל החומנים שומרי שכר הם וכו' ומסיק בם הנמרת לפילו הימל ר"מ בהסים הנלה דחשש ליה לליגריה וכו' ע"ש והחשו מום' ומ"ח הח דהנן בפרקין הלומו על המשכון שומר בכר ודחיק לחשכוחי טעמח וכו' לימת פעמת דבההית הגתה דהכים ליה תחינריה דהיינו מהובו הוי שומר שכר וי"ל דההם לא אתהני מידי למלוה דאין מרויח כמה שהלוהו וכו' ואי בח"מ כי' ע"ב ס"ק ע' שכהב הש"ך וז"ל ואע"ג דהחום' בס דף פ' ד"ה דקא חבים ליה כתב דא"א לומר דהמלוה על המשכון הוי ש"ש מהחי מעמח היינו לפי החמח דמהניחין מייכי בשעה הלוחהו משעמח שכהבו שם וכו' דאין מרויח משא"כ משכנו שלא בשעם הלואהו דמרויח דכיון בכבר הלוה המעוח מרויח עחה במה שלוהח המשכון - ולפ"ז ח"ש דרש"י פירש דחייב בחוושין לפי המשקוח דמוכה דר"י מיירי שלא בשעת הלוהחו ואז קשה קושית הוש' למה לריך קרא ח"ל דבההיא הנאה וכו" וא"ל תירוץ חום' דלא אחהני מידי ז"א דהא השחא קיימינן במשכנו שלא בשעת הלואהו ובמשכנו שלא בשעת הלואחו הוא מרויח כסברת הש"ך וא כ קשה למה לי קרא ול"ל דקרא בא להורות דחייב בהונסין אבל המקשה דסבר דר"י מיירי במשכנו בשעת הלואחו וא"ב ל"ק קושים תום' ל"ל קרא כנ"ל די"ל כהי' הובפוח דלא אההני מידי והחום' אזלי כאן בפסחים אליבא בברת המקשן וא"כ לק"מ קושית ההום' ודו"ק:

> שם דף ג"ם רמי לים ר"ם לרב כחיב לח ילין לבקר זכח חג הספח וכו' הח כל סלילה ילין וכו' ולא שולת חול בשכח וכו' ומשני הכא בי"ד שחל להיות בשבח עפקינן ע"ש ודקדק הנאון הנ"ל למה רמי כ"ם דוקא לרב ועוד דתיבת הכא הוא מיוחר הל"ל בקיצור בי"ד שחל להיות בשבת וכו' ואמר להרץ דאיהה במשכת שבת לא הבערו אש בכל מושבותיכם למישרי אברים ופדרים של חמיד בין הערבים להקריבן בשבת והקשו הום' והכחיב ולא שולת חול בשבת וי"ל כשלה משלה בהן את התור קודם שבת או המרינן ולא עולה מול בשבת אבל אם משלה ציקן את החור קודם שבת מותר לפ"ז קשה מאי מקשה הנמרא לא ילין לבוקר וכו' הח חם משלה בהן מוחר ול"ל דקושית הגמרח הוח ל"ל בכל מושבוחיכם להורוח דאם משלה בהן דמוחר הא בלא זה ידעינן דאם לא כן קשה קושת מלא ילין לבוקר וצריכין לחלק בין משלה בהן האור ללה משלה ואם כן למה לי בכל מובבוחיכם וע"ז משני הנמרא דאי לאו בכל מושבוהיכם לא הוי ידעינן דאם משלה בהן האור מוחר וכ"ח דמוכה מלא ילין פ"ז יש לחרץ בי"ד שחל להיוח בשבח עסקינן אבל באמח אינו מוכרח לומר בי"ד שחל להיות בשבת שיירי דיכולין לומר חילוק הנ"ל וכזה מחורץ ל"ל לימוד דפסח דוחה שבח מ"ל דמוכח מדמוקמינן הקרח בי"ד שחל להיוח בשבח אבל לפי האמח לק"מ דלפי האמח סיט מוכרח לחוקמי הקרח בי"ד שחל להיות בשבח וקלי ומעחה נבח לחרץ הושיח כחשונה דקח מקשה זחת לרב דלקמן דף ע' ע"ב חיחה חמר רב מ'ם דבן דרוסחי דחגינה דוחם שבת דכתיב חבחם פסת לכי מלהיך נאן ובקר ונו' ופירש"י דמיירי בחגינת י"ד

וחום' סירשו דמיירי בחגיגת פ"ו ולכאורה מוכח כפי' חום' דחי כסירש"י אם כן קשם ל"ל לרב לימוד דחגיגה י"ד ד"ש מקרח דוזבחת ח"ל דמוכת מקרח דלח ילין דחוקי רב בי"ד שחל לריות בשבת וחיחה בגמ' דף ע' ש"ח דובח תג קחי על החגיגה ח"כ מוכח דהגיגה י"ד ד"ש ח"ו כהום' דהיליף מן וזבחת מיירי בהגיגת ע"ו ובזה ה"ש שה שהקשה לרב דווקח משום המיקר שבר ע"כ רב לא מוקמי הקרח בי"ד שחל להיות בשבת משום דח"כ ל"ל לרב לימוד מן וזבחת דמגיגה דוחה שבת ורב משני דהבת משור בי"ד ושם מיירי בהגיגת ע"ו ככ"ל ודו"ק:
וזבחת דהגיגה דוחה שבת ורב משני דהבת מוכר בי"ד ושם מיירי בהגיגת ע"ו ככ"ל ודו"ק:
עורד במשכת הכ"ל דף ה' אך ביום הראשון משכיחו שאור מבחיכם מערב יו"מ י

ה"א הוא בי"ע וכו' י ומניעו להבערה שהיא אב מלאכה דר"ע רי"א לא חשמע על חתן דם זכחי וכו' ולהרץ למה לא האמר כ"י כר"ע איחא ברמב"ם כל מלאכה האסורה בשבה אם עובה אותה ביו"ם שלא לצורך אוכל נסש לוקה חוץ מהולאה והבערה הולאה לפי בהוא באוכלין ומשקין גופא המרים מחוך והבערה שהיא רק בעלים כחב הת"מ השעם לשי שכתוב לא מבערו אש בכל מושבוחיכם ביום השבת והך ביום השבת מוסנה הוא דהקרא מיירי בשבת פ"ו להורות בת דוקת בשבת חייב על הבערה תבל לת ביו"ם והקשה הרמג"ת סי' הרי"ם לפ"ז חקשי לר"ע למה יהא אפור לבער חמן ביו"ע ואמר הנאון הנ"ל לחרן דאיחא בילקוני רים ויקה! רע"ח בחרים וכקליר חשכות חרים ש! ערב שביעית ח"כ יכח ק"ו בשכח מה שביעית שהיא רק לאו ואשור לעשות מע"ש לשב עית מכ"ש שבח שהיא בסקילה מכ"ש שלא יפשה מלחכה מע"ם לשכח יכול לה ידליה הנד או יפשה מדורה פע"ם לשכח ח"ל ביום השבת בשבת הוא דאשור אבל מע"ש לנורך שבת מותר א"כ לריך לכחוב ביום השבת כדי לשהור הק"ו אך זה ניחא לר"ע משא"ב לר"י דצריך בחרים ובקציר להורוח מה חרים רשוח אף קציר כשוח יצח ק"ה וכו' והק' במ"ק לר"י מנ"ל חום' שביעית וקחמר לר"י הלכחה קרה לר"ע וקיי"ל אין דנין ק"ו מהלכה א"כ לר"י א"ל דלרין ביום השבח לבחור הק"ו אע"כ ל"ל דביום השבת אתי להורות דביו"ם אינו חייב כל הבערה כמ"ש המ"מ והרמב"ם פסק בהלכות שביעית כר"י דהוספת שביעית הוא הלכה לתשה מסיני וא"כ שפיר כתב המ"מ הטעם של הרמב"ס על הבערה אינו חייב ביו"ע משום דכחיב ביום השבה ולא קשה קושית המ"א משום דלר"ע לריכין בלא"ה ביום השבח כנ"ל ומש"ה לא קאמר נמי ר"י כר"ע משום דלר"י ביום השבח היא מיוחנ ולהורות איו"ם דמותר הבערה וק"ל וא ל דאף לר"י דביום השבת הוא מיעום על יו"ם מ"מ הבערה שלא לצורך אסורה אך ז"א דביעור חמץ הוי נמי לצורך כמ"ש החום' שם י ובזה יש להרן מ"ש כש"י הבערה לחלם ינחת ופירש"י לחלק בשונג וביבמות פירש"י דקחי על מזיך וי"! דרש"י פירש לכ"ע וע"כ קאי על שונג דאיחא במש' מכוח חילוק מלאכוח לשבח ואין חילוק מנאכות ליו"ם י וכשלתא אי קאי חילוק מלאכות על שונג להורות דאם עשה ד' או ה' מלאכות בהעלם אחד דחייב על כל אחת ואחת א"כ שפיר י"ל דאין חילוק מלאכות ליו"ם דחינו חייב אלא שעשה כל ל"ם מלאכות אכל אי קאי לענין מויד דאינו חייב אלא שעשה כל ל'ם מלחכות ח"ב חקשי לר"ע למה חמר דחין לבער חמן ביו"ם הלח ביו"ם חינ חייב אלא שמשה כל ל"ם מלאכות אלא ע"כ דקאי על שונג וא"ל דודאי ביו"ס אינו חייב אלא שמשה כל ל"ם מלחכות ומכל מתום לכתהלה חבור לפשוח חפילו מלחכה חך ז"ח דודחי מה בחום שלא לצורך אכור משא"כ בישור חמן מיקרי לצורך כמ"ש החום' ובזה יש להבר ש"מ הבערה לחלק חמריט מחוך וק"ל:

88

דף א ברש"י ד"ה שמאי אומר ולא אמרי וכו׳ י עיין מנהרמ"ל שדחק עלמו לפרש דפלוגחייהו מיירי ברחחה ע"י בדיקה ולא פי׳ שרחחה דם שלא ע"י בדיקה ולמאי שפירש"י לקמן דף ג' ע"ח ד"ה מרגשת וכפי מה שפירשו החום' לכוונתו הוככת רש"י לפרש כן דמיירי ע"י כדיקה דאל"כ אם השחא נמי לא הרגישה מ"ע דשמאי דאמר ד"ש ועוד נ"ל דהוכרת רש"י לפרש כן דקשי ליה חיך אמר ב"ש ד"ש וכי ליח ליה שיעורא דאוחיום דחייבים בקרבן ושעורה דכדי שתרד מן המטה לענין ה"ח וכן הק' הרמב"ן והר"ן לכן פי' דמיירי ש"י בדיקה והוה יוהר משיעורה דכדי שחרד וכו' דהיינו מחמילה בדיקה עד החר סוף בדיקה וכמ"ם הרשב"ח בחה"ח דף קע"מ לכן ס"ל לב"ש ד"ש היינו מחחילת הבדיקה וח"ל דחכחי קבי' דה"ל לממחה גם קודם החחלת הבדיקה כשיעור חוחיום חו בכדי שחרד מן המטה אפי' דה"ל למעמי' משום דמוקמינן לה חחוקה וחמרי' השחח בשעת בדיקה חזי' משח"כ בחזי' רק כשיעור אומיום או בכלי שחרד לא אמריגן אוקמי' אחזקה שכן דרך לדם להחעכב מעם וכמ"ש החום' דף מ' ע"ב: רש"י ד"ה לא כדברי זה וכו' דודאי כולי האי ימים רבים ובו׳ משמע דמעל ע י"ל כוחלי בה"ר העמידוהו לקמן דף ד׳ ע"ב משמע דטעמא דרכנן משום קנם סואיל ועככה כדיקה אחח ע"ם ועיין מ"ם לקמן כחו': 'רש"י ד"ה והמשמשת בעדים ובו' דהיינו כסדין קודם חשמיש ולאחר חשמיש ובד"ה הרי זה כפקידה וכו' לא מטמאינן טהרוח כו' שהרי קודם חשמיש בדקה ומנחה מהורה וכו' י כ"ז ליחת למשקנת לקמן דף ה' ע"ת דמסקינן דעד שלפני החשמים אינו ממעם והא דקחני והמשמשת בעדים היינו חרווייהו לאחר חשמיש ואחד לו וא' לה או דחני ומשמשת וכי קחני הרי זה כפקידה אלאחר חשמיש קמי ע"ם וכפי׳ הכרטנורה: רש"י ד"ה אע"פ שאמרו אשאין לה ומת קאיינ"ל כוונתו שהיה מפשר לפרש אחשה שיש לה וסת ושלא בשעת וסתה דמסמחה מעל"ע וכדמסקינן לקתן דף ד' פ"ב ולכך פי' דלא קאי אאשה שיש לה וסח אלא אשאין לה וסח ומה שהכריחו לזה עיין מ"ש לקמן בסוני' דף ד' ע"ב: בגבו' מ"ט דשמאי העמר וכו' יש להקשוח דא"כ זכה שעבלה ולמחרת ביום ח' רחחה ניחוש לשמח מאחמול היה בביה"ח ולא עלחה סבילה לפי שסחר לה למסרע והא הכא אתחזקה בטומאה וי"ל דאמרינן העמד אומה בחזקת מעין סתום שהרי כל שבעה הימה בחזקה זו ועיין בחדושי הרמכ"ן בפרק החינוקת גבי ואחר חמהר אר"ש וכו' שכ' כה"ג ואין להקשוח בש"י כנגד יום וטבלה בכ' ואח"כ בג' ראחה ניחוש להכי י"ל דחוך י"ל יום היא בחזקת מסולקת בדמיה ואע"ג דקיי"ל דמטמאה מעל"ע בחוך י"א יום כדאי' ים ל"ע וגפ' התינוקת מ"מ ההם גופח אינה אלא חומרא שלא לחלק בין ראיה לראיה ועיין בקר ל"ע וגו' וו"ל ראף בר"ה ובו' הבא לא ילפיגן מסומה משום

וכו' יכאן פייך הנה"ה אע"ג זר"ם וכו':בס"ד וי"ל דמעמא רשמאי משום ראשה בדוהה היא וכו׳ י עכ"ל כאן שייך הנהה שני' אך ק' כו' וכש"ם החדשים נדסם שלא במקומה ומ"ם בהנהה שניה ובקופה מטהר כ"י וכו' ע"ם הוח ול"ל ובקופה מטמח ר"י וכו': בא"ר וי"ל דאף בר"ה לא נטהר כיון דאיכא ריעותא מגופה וכו' משום דהמשה שרמת' השחת ודמי משמת' וכו׳ - בה"ם לחודי׳ לא סגיא דהא החו׳ גרסי לקמן והלל כי אמר העמד דבר על חזקחו כנין שסק נגע וכו' והיינו בר"ה אבל איחמא דמגופה אזי' וכו' ומדקאמר אהחא דמגופה אזי' ולא קאתר שעמא משום דהשתא ודאי שמאה א"ו דבהאי שעמא לא שני' אי לאו משום דאית לה ריפוחה דמגופה חזי' ובהחי טעמה כיון דמגופה חזי' לה סגי' דהם בר"ה הע"ג דלים לה חזקה מטהרינן ה"ב מה בכך דמגופה חזי' והיהרע חזקהה מש"ה הינטריך נמי לטעמה דהשחה ודהי ממהה ועיין במהרמ"ל מה שהק' מלקמן דמק' לרבנן הי מה סוטה בר"ה טהור ודלמה שאני מקום שאינה עתה בספק דהא חסר לפניך ע"ש ומירונו דחוק ולדידי לק"מ משום האי פברם אין לעשומה ודאי עמאה ודי לנו לומר חולין: בא"ד והוי בכלל כל שהור וכו'י לא ידעתי כוונחם והכי הל"ל והוי בכלל והבשר אשר יגע בכל פחא דמיירי נמי בפוחאה שע"י זכ וכו' : **בא"ד** וי"ל משום רמוקמה אחזקה ואשה משום ראיכא ריעותא מגופה · עכ"ל מוכס דם"ל לר"ת דאשה מועדת לראות ספי מאדם שעומד למוח וא"כ כיון דק"ל דמעת לעת שבנדה אינ' אלם מדרבנן ומדאורייחא מוקמינן אחזקה כ"ש באדם שמח דמוקמינן אחזקה חיים מדאורייחא אנ"ם שאדם עומד למוח והשחא פני מח לפנינו ודלא בפ"ז בי"ד סימן שנ"ז ועיין בשו"ח ח"ל סימן ג' אמנס באמח אני חמה מאי מק' החו' לר"מ דמ"ם נגע באחד דמטהר ובאשה **חולין הס ב**אמת הכמים פליגי וס"ל דלא מסמאינן למפרע ומה דמסמאינן מעל"ע אינה אלא משום קנסת הוחיל ולת בדקה הססידו עונה ומה שהלריכו לבדוק י"ל דלת סמכינן תחוקה היכת דחפשר לברורי ות"כ אדרבה מוכח דמוקמינן אחזקה ול"ל דדוקת גבי אשה פליבי משום דכבה"ר לא מוקמי כולי האי דם וכפירש"י לעיל אבל בעלמא ס"ל לרבנן דלא מוקמינן אחזקה קהל"כ חיקשי לר"י בקופה דמטמאה למסרע אפי' בדוקה וכה"ג בנגע באחד ולמחר מלאו מס אפי' בראהו חי מבערב מטמא ברה"י וא"כ הוי ר"י דלא כחכמים דמחני' א"ו דשאני פשה דם"ל לחכמים דכוחלי בה"ר העמידוהו ומה שדחקו לרש"י שכ' הטעם לרבנן דכוחלי בה"ר העתידוהו ולא כתב מפעם חזקה ומה שיפמאו מעל"ע משום קנסא אלא דא"כ הוי קשיא לר"י ככ"ל . אך יש לדקדק על מה שהוכיחו החום' דאשה מקרי מקום מניאהה דאל"כ הקשי אשה לחזקיה מאי ראיה דלמא ש"ל לחזקיה כחכמים דלא מטמאי אלא מעל"ע ומשום קוסא אבל אי לאו קנסא הוי מטהרי' משום דאשה מקרי שלא במקום מליאהה ומש"ה מטהרי רבע למפרע אבל לא מטעמא דכוחלי בה"ר מוקמי דם אמנם נ"ל דלק"מ דבשלמא אי מדינא ראוים להחמיר באותה עונה דמטמאה למסרע מש"ה שפיר דקנסו עונה יחירה הואיל ולא בדקה אבלי אי גם באוחה עונה אינה מפמאה למסרע מדינא מה"ח לקנסה עוד עונה יחירה מש"ה מוכרח **רש"י** לפרש דטעמייהו דחכמים דכולי האי לא מוקמי ביה"ר דם אבל באוחה עונה י"ל דמוקמי בים"ר לדם ומש"ה באוחה עונה מטמאה מדינא אע"ג דמ"מ איכא חזקה וראוי' להעמידה על חזקחה מספיקה מ"מ משום סייג וחומרה דקדשים לה חוקמה החזקחה חבל טסי מעונה לה מוקמי בה"ר לדם וחפ"ה קנסוה עוד עונה יהירה וז"ם רש"י דכולי החי לא מוקמי בה"ר לדם כלומר פסי מעונה אלא דקנסו עוד עונה יהירה · ובזה ניחא הכל י ומוכח מדברי החום' דס"ל למאי דמוקמינן פלוגהא דהזקי' ור"י בקוסה שנמלאו סהרות בזוים כית זו מיירי אפי׳ בקופה שאינה בדוקה דאל"כ מאי כאיה מייהי מדלא מקשי אשה לחוקי׳ דלמא שאני אשה דלמו בדוקה היא וכמ"ש מהרש"א לקפן דלכל האוקימחוה אמרינן דאשה אינה בדוקה ס"ו דס"ל לההום' דלהך אוקימח' דפליגי חזקיה ור"י דמחזקינן סומאה ממקום למקום מיירי נמי בקופה שחינה בדוקה: אך עדיין יש לדקדק דחע"ג דנימה דלהך חוקימה' מיירי חזקים ור"י בקופה שחינה בדוקה מ"מ י"ל דחשה מקרי שחינה בדוקה עשי מקופה שחינה בדוקה שהרי לר"מ דמשהר בנגע בחחד חע"ג דלח רחהו חי מבערב וחפ"ה משמח בחשה משום דאשה אינה בדוקה לגמרי וגרע מהיכא דלה ראהו חי מבערב כן י"ל נמי לחזקי" דגרע אשה מקופה שאינה בדוקה . ויש ליישב דם"ל להחו' דלהך אוקימחא דפליני במחזקינן מומאה פמקום למקום לא חליא מידי בבדוקה או באינה בדוקה ובדוקה ואינה בדוקה חדא היא כיון דלא מחזקינן פומאה ממקום למקום ודוקא אי פעמל משום חזקה יש חילוק בין בדוקה לאינה בדוקה וק"ל - מה שהק' מהרש"א וז"ל ויש לדקדק דהא לר"י נמי ה"מ לאוכוחי וכו' דאנ"כ מאי מק' הלל וכו' עכ"ל לא ידעתי מה קשיא ליה דהא לריכין אנו לומר להני לישני דלא ס"ל דפעמא דשמאי משום דאם איתא דהוי דם מעיקרא הוי אחי דהלל קפעי וסבר דפפתה דשתהי משום דהי היחה דהוי דם וכפירש"י לקמן ומש"ה מק' לי' מקופה כן י"ל נמי לפ"ד דהשתם דם"ל לר"י דפעמת דשמתי דלה מחזקינן פומחה ממקום למקום חות דהלל פעי וסבר דמעמא דשמאי משום דאם היחא דהוי דם וכו' וק"ל: וד"ע דמ"ש החום' דוקא לחרומה וסדשים וכו' ה"ה לבעלה נפי לא דהא קי"ל הרואה דם אינה מקולקלת למנינה כדלקתן דף ל' ע"ל: בנבו מ"ם דשמאי העמר אשה על חוקתהימ"ם מוסרמ"ל הל דלל קלמר העמד מהרוח על חזקחן וחירולו המוה ומעיקרא לק"מ דא"כ הוי קביא לשמאי מ"ש מקופה ונגע בחדד בלילה דהחם נתי ח"ל העמד סהרוח על חוקחן מש"ה הולרך הש"ם לומר העמד חשה על חזקחה משח"כ בקופה ונגע בח' דמיירי בחינן בדוקים אבל אשה דבדוקה היא לשמחי

יכמ"ם הסום' וק"ל ועי' כם' מים עמוקים שחלה כ"ח מ"ש בזה : הוום' ד"ד והלל בי אכור

וכו" . עיין מהרם"ם בחולין ד"ט ע"ב מה שהק' על דברי חו' חלו ולענ"ד לק"מ כיון דגילחה המורה דברס"י גבי דבר שיכול להיוח דלא ניזל בתר חזקה וכודאי משויכן ליה א"כ ה"ה בדבר שחין יכול להיות אע"ג דליכא למילף מפושה לעשות ודחי מ"מ ספיקא הוא דלא אזלינן בחר מזקה ברה"י משח"כ בר"ה ודוק חח"ז רחיתי שכ"כ מוהרמ"ל שם כן:

ע"ב בגמ' אדרבה העסד מקוה וכו' י שלישנא דאדרכה מנומנס ומ"ם מהרם"ל ליישב פדיין קשה דהה בנגע בחחד בלילה ולא ראהו חי מבערב דחמרינן לישרוף אע"ב דההם נמי איכא חזקה דגברא בחוקת מהור קאי ויש ליישב: ותום" ד"ה דאיכא ריעותא שגופה כו" במו בנגע בא" בלילה ובו" - אע"ג דלקמן מוקמינן דחזקיה ור"י בקוסה בדוקה מנגי הכ" במו בנגע בא" בלילה ובו" - אע"ג דלקמן מוקמינן דחזקיה ור"י בקוסה בדוקה פליגי ואפ"ה ס"ל לר"י דהולין ורה"ג ס"ל לר"י לחכמים בראהו חי מבערב דמסמת ברה"י אפ"ג דאיכא חזקה משום דהשתא ודאי פמאה מ"מ היינו דוקא לקדשים אבל לא לחולין אח"ז מנחהי במוהרמ"ל: בגב" ומ"ש מחביות בו' - קשי לשמחי נ"ל דטבל דמיח לחרומה וקדשים דחל"כ קשי נמי להלל דהא בחולין מודה דלא מטמאינן למפרט א"ו דספק טבל דמיא לחרומה וקדשים לענין נגע אך ק' הא ע"כ לפך לישנא דמעמא דשתאי משום חזקה קשיא נמי דהא דחני דטעמא דשמאי דא"כ בעלה בנוח ישראל מפ"ו וג"ל כדמשני הש"ס לקמן ד"ג ע"ב דה"ק הלל לשתאי אין טעמא קאמרת משום חזקה מיהו עשה סייג לדבריך וקאמר ליה שמאי דא"א למעבד סייג משום דא"כ בטלח בנות ישראל מס"ו וא"כ מאי מק' לשמאי דהא ע"כ להך לישנא ל"ל דאף שמאי מודה דלא אזליכן בהר חזקה משום סייג אלא משום בעול פ"ו לא עבדיגן סייג וכה"ג יש לדקדק דלח מק' ממקוה לשמחי אלח דלעיל יש ליישב קלח דם"ל להמקשה דביון דעשו כוודחי שומחה לא הוי טעמא משום סייג אמנם כאן קשה ולכאורה היה אפשר לומר דלא אסיק אדעחי אכחי מהא דלקמן אלא דמדברי החו' לעיל בריש מכילחין לא משמע הכי משכחבו אך קשה לפ"ז מאי פריך להגל ממקוה וכו' דלמא הכא אכחי לא אסיק מזה ול"ע:

דף ג ושביחם לא למרוהו ובו׳ י ועיין כמשנה למלך פ"ם מהלכום מקווחום: בגב" ואי בעית אימא פירש"י אי מסוטה גמרי רבון כו'יכוונת רש"י ומבע"ל לא כא אלא לחת פעם לדברי רבנן וכ"כ במשנה למלך שם דלא כמוחרמ"ל:בתום' ד"ה גמר סוף מומאהי עיין כם הכ"ל: בגם והאיבא כתמים עיין מהרש"א מה שכ' בפירש"י ואני מוסיף על דבריו דרש"י אזיל לשיטחו שכ' בר"פ הרוחה דטעמה דגזרו על הכחמים משום דחיישינן דלמה ארנשה ולאו אדעתה א"כ היא לחא דאורייתא ולא דמי לטומאת מעל"ע דכל עיקר אינו אלא מדרבנן מש"ה הולרך לפרש דמקשה מפומאת כתם למפרע והתו' אזלי ג"כ לשיפתם דם"ל שם דאפי שיודטת ודאי שלא הרגישה טמאה וא"כ היא דמים לטומאת מעל"ע מש"ה כתבו דמקשה מטומאת כמס להכא וטיין בחדושי פוסקים סי' קפ"ג: תוס' ד"ה ואבע"א גראה דלראי לישנא בו' · כ' מהרש"א גם מכאן יש להוכיח וכו' וכונתו דאל"כ מאי ראיה מייתי חו' דלמא לעולם דלהחי לישנה ליחה מעמה דחזקה והה דמפהר הלל לחולין משום אשה מרגשת וכו' משח"כ בשועה דלח מרגשת בחמת שמחה להלל אף לחולין וחין זה מוכרת דה"ק מודה שמחי בשועה למאן מודה לאו להלל בר סלוגחיה ומשמע להו כמו דם"ל להלל בשאר נשים כן איה ליה לשמאי בשוטה ואם"ד דליתא לטעתא דחזקה וא"כ בשוטה טמאה אף לחולין וא"כ לא דמי לשחר נשים אליבא דהלל דאלו בשושה הא לא מיירי כלל הלל בשושה וכ"מ בחדושי הרמכ"ן נריש מכילחיןוק"ל: זו**ם' ד"ה** מרגשת וכו' ורש"י פי' וכו' וק' מאתמול וכו'אלא שמאי אית לי' וכו' כמו שאינה חוששת בהרגשת מי רגלים וכו'יעכ"ל מזה משמע דלהלל דחשם להרגשת מי רגלי' כמו כן חשש בהרגשת עד דהוי סד"ה דלמה הרגישה וסכורה דהרגשת עד הוה וכדעת בעל תה"ר בכתביו ובפסקיו דם"ל דבמלאה ע"י כדיקת עד הוי ספק דאורייתא דלמא הרגישה וסבורה הרגשת עד הוא וכ"כ כפו"ה מ"ו שבו"י אמנם מדברי החו' לקמן ע"ב ד"ה א"ב למירמי חביוח כו' משמע איפכא דאף להגל אינה אלא חששא דרבנן שכחבו וי"ל דפעמא דהרגשה מהני להגל שלא לעמא ודאי ואי ם"ד דהוי סד"א אמאי יועיל שלא לעמא ודאי דמ"ש ממקוה דהחם ומי אינה אלא ספיקא אי חסר מעיקרא היה או לאו ואפ"ה שורפין עליו א"ו דרוב פעמים מרגישה ולא טעהה לחלוח בהרגשת עד או מי רגלים ואינה אלא חומרת בעלמת ומש"ה מהני שלת לסמת ודתי תלת לחלות וכן מוכח מן הגליון חוס' לעיל בד"ה מרגשת בעלמה שכתבו דטעמת דהרגשה חהני אף לחולין בשוטה ובע"כ גם להלל ל"ל כן דמהני בשוטה לחולין דהא בשוסה לא סליגי שמאי והלל אע"ג דס"ל להלל דחיישינן דסבורה סרגשת מ"ר הוא אשילו בפקחת מיהו זה יש לדחות ומן הגליון הוספות אין להוכיח די"ל דם"ל להגליון דוודאי להלל ע"כ טעמיה משום חזקה דכיון דלא ס"ל הך סכרא דאשה מרגשת וכו' וח"ב מ"מ דמטהר לחולין ח"ו משום חזקה חלח שהחוספות רולים להוכיח חף לשמאי דחית ליה מעמה דמרנשת וכו' מ"מ ב"ל דחיה ליה נמי מעמח דחוקה וע"ז כחב הגליון די"ל לשמחי אין אנו לריכין לפעמא דחוקה אלא דמעמא דמרגשם מהני נמי בשופה לחלין ולב"ה ודאי דשעמא משום חוקה וכן הבין המהרש"א כוונת החום' דאל"כ אין מקום לדבריו וְסִיה מביח כחיה לסחור וע"כ כמו שכתבנו שהבין דעיקר כוונת החו' חינו חלח להוכיח דחף

לפתחי נכיכין אנו לעעמא דחוקה וק"ל: ע"ב בגמ' התם הלל הוא דקשעי ובו'- כ' המהרש"א ח"ל וליכא' לאקפויי אמאי קאמר שמחי להלל וכו' די"ל דשמחי היה סכר דהלל נמי חים ליה הכי דחשה בדוקה כדסבר חיהו עכ"ל - כוונחו דסבר שמאי אף להלל אית ליה דאשה בדוקה היא אלא דס"ל דאפ"ה עבדינן סייג בקדשי' אלא דסבר דעעמא דשמאי דאם איתא דהוי דם וכו' וע"ז השיב שמאי דעעמא דידי דכיון דחשה בדוקה לא עבדינן סייג ולמאי דקטעית וסברים טעמא דידי משום דאם איחא דהוי דם כו' דמקשית קופה לזו יש לה שוליים וכו' ולפ"ז י"ל מאי מק' הש"ם לקמן דומיא דאשה קחני ואשה בדוקה היא וכו' ומאי קושי' דאש"ג דאשה בדוקה מ"מ הלל פעי וסבר טעמא דשמאי משום דאי איחא דהוי דם מעיקרא אחי' ומש"ה מק' מקופה אע"ג דאינה בדוקה מ"מ הך סברה נסחר דהם היחה וכו' מעיקרה אחי' וכ"ח דמ"מ קשי' מחשה על חזקי' דמ"ם אשה דבדוקה היא מקופה בדוקה דא"כ למה מקשה הש"ם והא דומי' דאשה קחני הוה ליה להקשות בקיצור מ"ש מחשה כיון דמקוסה לא ק"מ ובלא"ה נ"ל דמאשה לא קשיא כלל כיון דמגופה חזי' ועלולה לכך גרע מקוסה וכמ"ש החוס' בריש מכילחין לר"מ וכמו דמוכח מחו לעיל ד"ה דאיכא ריעותא מגוסה דבאשה איחרע חזקחה פסי מבעלמא כיון דאיכא ריעוחה מגופה ול"ע

ק ד תום' ד"ה שכל הממאות כשעת מציאתן לעיל פי' דהיינו רוקא לקרשים וכו'י ובתום׳ ססחים דף נ"ח ע"ל ד"ה שהיה טמה מהחלחו מוכח דהוי דחורייחה וליע ורחיחי בס' ח"ש במסכח מ"ק שהרגיש בזה ועיין שם מ"ש ליישב בזה: בא"ר אלא משום רמוקמינן המהרות אחזקתייהו'ועכל"ל דמייכי ככה"י וחפ"ה מוקמינן חחוקת' משו' דבשומחה למפרע לא גמרינן מסוסה אלא מוקמינן אחזקה וכמ"ש מהרש"א בריש מכילחין וא"ל אדרבה נוקי במחט על חזקחה והשתא דנשברה ז"א דגשלמא אי ידעינן ודאי מתי נסלה על הבשר אלא דלא ידעינומתי נשברה שפיר איכא למימר נוקי המחש על חזקחה דשלימה היחה בשעה שנפלה על הבשר והשחת דנשכרה חבל השתח דלת ידעינן מחי נפלה על הבשר אמרינן דנפלה חחר שנשברה וק"ל: ע"ב בגמ' מכרי האי בבר ' ופירש"י וכי סיכי דפריך חנכר מצי למיפרך אמחם

ואמטלית עכ"ל י אמנם לשיפת התו' לעיל בריש מכילחין לק"מ דבשלמה אמחט ואמטלית לא ה"מ להקפות משום דהתם שומחה למפרע היא ולא גמריכן משושה ואמריכן אוקי אחזקה משא"כ בככר שפיר מקשה דלא הוי פומאה למפרע אלא ספק מגע וא"ב אין אנו גריכין לומר משום דהוי דבר שחין בו דעח לשחול חלח דמחם ומטלית מיירי שהם בידי חדם וכל דבר שנהעסק האדם כהו נשאלין עליהן וכדלקמן דף ה' ע"ב ועיין לקמן בתוס' אבל לשיפח רש"י ג"ע מסי מק' לפיל ממחם ומשליח דלמח בחני החם שחין בו דעח לשחול וכמו שהקשו החום' לפיל ד"ה פכר ההה דמקשי מככר דלה שייך הי' תום' המחע והמטלים כמו בככר: שם שחרית להכשיר מהרות ובו'יפירש"י שחרים להכפיר פהרום של לילה וכו' ולכשהמלא ערבים פמאה ילאו אלו מספק עכ"ל י לכאורה חמום דמשמע אלו לא בדקה שחרים ואח"כ מלאה עלמה ערכים עמאה מה

היו פהרות של לילה ממחים מספק מדינה ולכך חקנו בדיקח שחרית וח"כ היחך קחמר הש"ם דמפעם קנשה הוחיל ועברה על תקנת חכמים שחקנו בדיקח שחרית תש"ה שמחים השהרות של לילה הא אף קודם חקנת חכמים היו סמאים המהרות לפי פירוש רש"י ולולי פירש"י הייחי אומר דה"ם שמרים להכשיר סהרוח של ערבים כגון אם מלאה עלמה פמאה באמלע היום אז היא שמאה עד י"ב שעות מקודם דעונה אחח אפשר לביה"ר למיקם דם וכת"ש לעיל אמנם מפירש"י משמע דאפי' כשמלאה עלמה שמאה בכדיקח ערכים סטהרות של לילה ממחות חי לחו בדיקת שחרית קשה וחפשר ליישב בדוחק דודחי ביה"ר ח"ח למיקם דם יותר מן י"ב שעות וח"כ בדיקת שחרית לח מעלה ולח מוריד דממ"כ אם ממנא מהורה בערב הרי הכל מהור ואם ממנא ממאה א"א לממאה יותר מן אוחה עונה אלה דחכמים הרחשונים חששו זמנין דמשמשת במוך וח"ב חהיה עמחה למפרע ולכך השוו מדוחיהן וחמנו דלעולם חבדוק שחנית וערבית אפי' אינה משמשה במוך וזו הוחיל ולה בדקה אפי' אינה משמשת במוך דמן הדין אין לפתאה יותר מן עונה ואפ"ה קנסה עונה יחירה משום דעברה על הְקנה חכמים וק"ל: תום' ד"ה בל אשה שיש לה וסת תיסא למה הפסיק וכו' וי"ל דקם"ל ובו' • ודלקמן היינו בד' נשים כוונחם דהכא אשמעינן אגב אורחא דלריכה בדיקה אפי׳ בחשה שיש לה וסח וכ"ח א"כ ל"ל מחניחין דלקמן הח כבר אשמעינן הכח ע"ז כחבו סתו' ודלקמן אינטריך לאשת שינן אפי' בבאר ד' נשים ע"כ ובאתה כן כחבו החום' לקמן דף י"ל ע"ב ד"ה ומשמשת בעדים וז"ל אד' נשים ואמשה שיש לה וסח קאי עכ"ל אך רש"י כחב לקתן במחכיר וז"ל אע"פ שאמרו דיה שעהה באשה שיש לה וסח עכ"ל משמע דוקא רק אאשה שיש לה וסח עכ"ל וסמשר דהלשון דוחקו מדקחני דיה שעתה ולא קחני דיין שעתן א"ו דלא קאי רק אמשה שיש לה וסח וא"ב הדלא קו" חוס' לדובחי דל"ל מחני דלקתן ח"ל ממחני' דהכא ונ"ל לפיפת כם"י דחי מתחני' דהכת ח"ל דהת קמ"ל דבחשה שיש לה ופת דוקת בשעת ופתה הוא דריי' שנחה אבל שלא בשנת וסחה מנומאה מעל"ע וכדמסקינן הכא ומש"ה הפסיק וקחני והמשמשת בעדים ממעטח ע"י מעל"ע דקאי נמי אאשה שיש לה וסת לאשמעינן דאפי' באשה ביש לה וסת איכא פומאת מעל"ע והיינו שלא בשעת וסתה ועפ"ז נראה דמש"ה פירש"י במחניתין אעפ"י שאמרו מפמאה מעל"ע אינה מונה וכו' אאשה שאין לה וסת קאי משום דלכחורה היה חפשר לפרש דקחי נמי בחשה שיש לה וסת וכשלת בשעת וסתה ומש"ה סירש דלח קחי חחשה שיש לה וכת חלח חחשה שחין לה וסת וכי חיתח דילמח ה"נ דקחי חחשה שים לה וסת ושלא בשעת וסחה ז"א דא"כ כבר אשתעינן מסיפא דאשה שיש לה וסח שלא בשעת ובתה מסמה מעל"ע וה"כ למה הפביק וחני במשמשת בעדים וחי לחשמעים דלריכה בדיקה ה"כ מחני' דלחמן ל"ל לכך פירש"י דמסיפה לה היה מוכח מידי דהה ודהי החי הרישה דמחני' בחשה שהין לה וסת דכן דרך המחני' לפרש החלוקי דינים חיזה מטמחה מעל"ע וחיזה דיי׳ שטחה ואח"כ לפרש דין המעל"ע וא"כ אין שום הוכחה מן הסיפא מש"ה הוצרך להפסים בהת דהמשמשת כנ"ל ליישב שימת רש"י ואפשר התו' לא רצו לפרש כן היינו בה"א דאכתי לא אסיק המנוצמות לפרול אחי' אף כר"ד ור"ד איח ליה אף שלא בשעח וסחה וא"כ לס"ר הוי קושי לתה הפסיק ואפשר מש"ה ציינו החו' דבריהם בפסקא דתחני' בנמרא ולא כתבו כן במתני' משום דעיקר קושייתם היינו למחי דם"ד השחח בסוגי' וח"ל :

דף הרע"י וו"ה סלוכלכים ור"ה אין חוששין לה וכו": עיין כמדושינו בי"ד פי" ק"ץ מ"ם בזה מהו שדחק לרש"י לפרש כן: שום ואימחי הגיע זמנה לראוח משהגיעו ימי הנעורים ופירש"י ז"ל שהביאה ב' שערות או בח י"ב שנים ויום א' ואע"פ שלא הביאה ב' שערות עכ"ל

ע"ב תום ה"ה כשהברותי נושאות אותה וכו'י וספחת נמי חתי פפיר וכו' ולח

ורבים חולקים פ"ז אלא חרהי בעינן י"ב שנים ויום א" וכ' שערוח וכ"ה כי"ד סי' ק"ן ועיין

בסי ק"ן ח"ק ה' מה שהקשיחי לפירש"י : תום ד"ה ר"מ הוא וכו' כדחנן בפ' כא סימן הרואה כהה וכו' עכ"ל וכן הוא בירושלמי ריש פ"ב דערלה וחמי' לי על שלא הביאו החו' ראי' משם :

פריך נתי לזעירת וכו' עכ"ל כ"ז לפרש"י לקתן שפי' או טומאה בנדו כנון שרץ והוא פהור ספק

פריך נמי לועירת וכו יעל"ל כ"ז נפרש"י נקמן שפי" חו טומחה בנדו כגון שרץ והוח שהור ספק נמת השליח ספק לא נפתח א"כ שפיר ה"מ להקשוח לועירי דכיון דהשליח בידו הוי כמו שיש בו דעת לשאול אבל למה שפי' המו' לקמן ד"ה היה מחעשף כו' וז"ל או טומאוח ושהרות לפניו ושליחו עהור אם נע לטומאה ואח"כ לשהרות עכ"ל וא"ל כעיקר הספק אינו אלא על הסחרות המונחים בארץ לק"מ לזעירי אבל החוספות אזלו לפירש"י : עיון בחדושי הר"ן הסחרות המונחים בארץ לק"מ לזעירי אבל החוספות אזלו לפירש"י : עיון בחדושי הר"ן במרשי הר"ן במ' מין איל לשנויי שכ' הא זרל מיץ הק עומאה מביניהם ח"ל הא בלא"ך להיות בותא אלשים לפ"ז ק" דל"ל לשנויי בכ"ש בי א זרל מיקר טומאה מביניהם ח"ל הא בלא"ד מה לבא"ה היום הקחת הקחת ואש ע"ש: רף ו אי ספתני ה"א או אדם וכו' הק' בגליון חו' כשם השר היכי מני למימר חו אדם כו' והא בריי' דקחני אבימי קחני משכבה ומושבה כמגעה ומנעה לא מטמא אדם ולא בנדים וע כ מגע עלמה קחני ובמגע עלמה מסמחה חדם ובגדים עכ"ל ולענ"ד ורחה דלק"מ דחכתי ה'א או אדם או בגדים ואי מבריי' דחני אבימי ה"א משכבה ומושבה כמגע עלמה היינו כמגע עלמה משל"ע שבנדה מה מעל"ע שבנדה מעמאה או אדם או בגדים דהא היא מעמאה אפי' כלים כדמני מה היא מעמאה משכבות ומושבות אלמא דאפי' כלים מעמאה וכ"ש ממחני' דמשמחה היא למשה אלמת דהיא כחב השומחה וה"ה דמשמחה חדש וכן מוכח לקמן ד' ש"ו דמעל"ע שבנדה משמח כמגע אדם דחני בועלה משמח משום מנע כו' אף משכבה ומושבה משמח פדם או כנדים ומה"ת לומר דמשכבה ומושכה כמגע כדה ממש אך השחת דתיכת ק"ו ע"כ ברייחא דאבימי קאמר כמגע נדה ממש לפמא אדם ובגדים ומעחה ילפיט מגעה מעל"ע בק"ו מתשכבה ומושבה כמו שפירש"י וק"ל - וא"ל אמאי לא משני הש"ם דאי ממחני' ה"א לא אדם ולא כלים אלא אוכלין ומשקין ואשמטינן דמעל"ע שבנדה מטמאה אפילו כלים ז"א דא"כ מ"ש דנקט משכב ומושב ליחני שחר כלים וכ"כ בחדושי הרמב"ן וח"ל דחשמעינן חפילו עשר מלעות שע"ב זו כולן טמאים דהא לא חני ליה אלא סחמא קחני ואיזו עיקר הרבוח' ה"ל למיחני בהדיא: שם והוינן בה מאי לאחר שנוכר בו' - חשונה הרשכ"ח סי' רנ"ג הוכית מכחן דכמילי דרבנן סמכינן איחיד נגד רבים היכא דאיכא שעת הדחק והפסד מרובה עיין בב"ח וש"ך י"ד ם׳ רמ"ב אמנס למ"ם החו' לקמן דף ז' ע"ב ד"ה הנה מעל"ע דרבנן דסותאה מעל"ע קיל ספי משחר חיסור דרבנן חין רחיה מכחן וכזה היה אפשר ליישב הח דמייתי הש"ם הכח מה דהוינן בי' שחין צורך לקו' זו חלה דה"ח דהורחח רבי היה לענין שלש נשים שנמצח כחם חחת מחם מהם והורה רבי כר"ח דחותה שעברו עליה שלש עונות חולה בחחרת וכמבוחר לקתן דף ם' ע"ב לענין מעוברת וזקנה ומיניקה ה"ה לר"ח בעברו עלי' ג' עונות אלח דחי הוי איסור דרבנן ממש לא היה לו להקל בשעת הדחק ביחיד נגד רבים אלא בטומאת מעל"ע הקילו וק"ל ועיין בב"י סי' קפ"ע ד"ה ות"ש ואם הפסיקה ולא ראחה וכו' שהק' דלמה פסק הסור כר"א ובמע"מ חי' דדוקה למהרוח פליני חכמים אבל לבעלה מודים ובזה אפשר ליישב נמי לדעם הרשב"א דאי לאו דמייחי הש"ם מה דהויגן הייחי אומר דלענין זה פסק כר"א באם שעבר עליה הושת אחר שפשקה מלראות ג' עונוח ולא בדקה א"ע בשעת ושחה ואח"כ בדקה א"ע ופנאה מהורה דלמ"ד וסמות דחורייתה מתחה חבל לר"ח מהורה ועיין בב"י מי' קפ"מ תה שהקשה על הטור ועיין בחדושי שם ולעולם הייחי אומר דמעל"ע שבנדה אינה אלא לחולין שנעשו עטה"ק ומש"ה מייחי הש"ם מה דהוינן דחי ס"ד דמיירי בכה"ג ח"כ הוח ספק דחורייחה לח

אלא חולין שנעשו שפה"ק והב"מ לא הראה מקומו ולפ"ד ניחא דע"כ חד דינא איח לשלשחן דאל"ב לא הוי מקשה הש"ם פידי · מכני מוהר"מ: דף ת בתנ"י ד"ה משום דקאי ר"י ב"ב כוותיה וכו' אע"ג דבמתני' נסי חזר ר"י וקאי כוותיה ו"ל רשמא ר"י מבר כר"י עכ"ל טיין לקמן ד' מ"ח בחו' ד"ה למכ ר"ה הלכה כר"יבר כיפר שכחבו בענין החר : דף ש קושי בפוך ללידה רחפנא מהרה יש לדקדק מהי מק' הש"ם דסה מסקינן

היה מקיל כר"א אך קשה דלמא הא דפסק כר"א מיירי שבדקה א"ע ומנאה עמאה ום"ל כמ"ד

וסחום לרבק ואפ"ה לר"ח סהורה כיון לעברו עליה ג' עונות או י"ל דמיירי בראחה כחם

ולענין חלי' שחולה באחרת שלא פסקה וכמש"ל לכך נראה דמכאן למד הרמב"ם ספ"ג הלכוח מו"מ דפומחת מעל"ע ופומחת ופחוח ופומחת כחמים שלשחן חד דינה חי' ליה וחיכן מפמחות

לקמן דף ל"ח ע"ב דחין קושי לנפלים אף על גב דלידה היא שהרי יש לה ימי סומאה וימי שהרה ומי עדיף רוח או דבר שאינו של קיימא מנפלים ול"ל דסבירא ליה להש"ש כיון דהברייחה מני הפילה רוח וכל דבר שחינו של קיימה דהיינו דמוח צורם בהמה פו עוף או כמין הר וחתיכת בשר ולה חני רבוחה עפי הפילו נפלים ה"ד דם"ל להבדייחה דיש קושי לנפלים וכחמרו לו ח"ב יש מקשה כל ימיה לקמן דף ל"ח ע"ח דם"ל יש קושי לנפלים ועיין מ"ש בזה בפ' המפלח: תוכ' ד"ה הא ליבא חררה כו' י מ"ש מהרש"ח לחמוה דמרישה דמחני לא פוכח פידי דלמא רישא נמי איירי דבדקה ומגאה שמאה כו' וע"ז כ' דאינו אלא מדברי הגליון־ עדיין אינו מספיק שהרי חום' לקמן דף י"ו כחבו בסשיטוח בד"ה ר"כ ב"י אמר דמתחני' דפרק בנות כותים משמע דוסחות דחורייתה וגם מ"ש מהרש"ה ליישב דברי הנה"ה לה ידעתי כוונחו ודברין מנומגמים ולולי דבריו ה"ח דמרישה ע"כ מוכח דמיירי בבדקה ומנחה שהורה מדקהני הזידה ולא בדקה טהורה ואי דמיירי בבדקה השחא ומנאה שמאה ומאי שהורה למפרע קאתר קשה דאמאי שהורה הא שלא בשעח וסמה דכ"ע אסי' לר"ד לעיל דף ה' ע"ב מודה דשלא בשעת וסחה דמטמחה למפרע מעל"ע וא"ב אתאי קאמר פהורה א"ו דמיירי בבדקה ומנאה טהור" ודותית דהכי בסיפת בהגים זמן וסתה ולה בדקה שתחה חפי' שתנחה עלמה פהורה השחת אלמא דוסחות דאורייחא י וא"ל דלמא מיירי שלא בדקה עלמה השתא כלל וכמו שנראה מדברי המהרש"ח שם ולפ"ר ליכח להוכיח דם"ל למחני וסחוח דחוריי והח דקחני הניע זמן וסחה ולא בדקה שמאה משום דכל זמן דלא בדקה עלמה היא בחזקת פומאה אפיי למ"ד וסחות דרבנן וכר"י דאמר חיבדק וכ"ה לשיטת החו' ושאר פוסקים חוץ דעת הרמב"ם ז"ל דס"ל דבעברה זמן וסחה ולא בדקה מהורה אח"כ בלא בדיקה למ"ד וסחות דרבנן כיון דלא הרגישה י"ל דע"כ מיירי בבדקה ומנאה ענמה עהורה עכשיו דאל"כ אלא שלא בדקה כלל א"ב אמאי חני ברישא עכרה הזידה ולא בדקה פהורה ה"ל למימר חיבדק עכשיו וכי משום דעברה ולא בדקה שחרית לא חיבדק עכשיו א"ו דמיירי בבדקה עלמה עכשיו וק"ל · אך לא ידעתי לכוין הן לפת"ש לעיל והן לפי מה שתי' המהרש"א דע"ב מוכח מרישא דהא דחני הגיע זמן וסחה ולא בדקה דלת מייכי בדקה ומנחה פמחה כו' לפ"ז מחי מקשה החו' חהח דפ' כל היד דמוכיח מהח דר"מ סבר וסחוח דחוריים הח חיכה דלה מפ' רישת כר"מ וחם כן דלמח ר"מ פליג ומחי קו' דחף חי נימח דר"מ פליג חחכמי' דח"ק חמר הגיע זמן וסחה כו' פמחה ולח מפליג בין הימה יושבת במחבא כו' לעולם פמאה ור"מ ס"ל היחה יושבת במחבא פהורה וכיון דח"ק מיירי בלא בדקה ומנאה סהורה דומי דהכא מיירי נמי ר"מ ביושבת במחבא ולא בדקה כו' ומעמא דיושבת במחבא הא לא"ה ממאה אפי' בלא בדקה ומנאה פמאה מודה לה"ה א"כ הא מוכח שפיר דר"מ פ"ל וסחות דאוריי': בא"ד וא"ת דלמא לעולם וסתות דרבנן ומיירי דהשתא בו'י לפי מה שסירש"י לקמן כדף מ"ו כלישנה קמה הליכה דרב דס"ל וסחות דאורייתה אבל אי וסחות דרבנן אפי' בגדקה ומנאה פמחה אינה מפתחה משעת וסחה וכפירוש מהרש"א שם לק"מ די"ל דר"י ס"ל כלישנה קמא דהחם אלא שהחו' שם פי' דלא כרם"י ע"ם: בא"ד ומיהו קשה דבם' כל היד מוכיח וכו' · ומק' מהרש"א ומור"ם אמאי לא הקשו אסוגי' דהכא ונ"ל דהכא לא ה"מ להקשות אר"י דהא דר"י לא ס"ל כאוקימח' דר"י לומר שאינה לריכה בדיקה וכו' משום קו' הש"ם שם והא מדקחני פיפא וחי' הש"ם דחוק לי׳ למימר דרישה וסיפה להו בחד בוונה מיירי וגם קשיה ליה להך חוקימחה קו׳ החו׳ שם דהם הך י"ם יום גרע מן ד' נפים שחמרו דיין שעהן וחלו בי"ם יום תפמחין מעל"ע וכדחמרי פס וח"כ אמחי כד' נשים בעי בדיקה ובי"ח יום לח בעי בדיקה ומש"ה ניחח ליה לר"י לחוקמי מחני' וכחוקימחת דר"ח דכולה ר"ע הית ובלח"ה ע"כ מוכח דר"י חים ליה כאוקימחת דר"ח וכולה כ"מ היא דהת כחבו החום' לקתן דמ"ו דר"י איח ליה וסחות דרבק ור"י אמר הלכה כסחם משנה וממחני' מוכח דחים ליה וסחות דאורייחה וא"כ ססק ר"י נגד סחם מחני' א"ו דר"י ס"ל דכולה ר"מ הים ולאו סחמא היא והא דלח ניחח לר"י לחוקמה ככ"ע וכשנוי' דרבח החם שחינה מפתחה מעל"ע הח חוקימחה דרבה עמד בקושי' תכח הברייחה וכחוקימה' דר"ה ב"ח משמי' דשמוהל נמי לה ניחה ליה לר"י לחוקמי דהם כ"י ס"ל דחשה קובעת וסת בימי נדחה ובימי זיבתה וח"כ ע"כ ח"ח לחוקמי חלח דכולה ר"ת היא ומש"ה לא ה"ת תום' להקשות אסוגי' זו לר"י אבל לקמן מקשה חום' שפיר דהתם הוא מימרא דאביי דאמר אף אנן נמי חנינא מקשו החום' שפיר דהא אביי א"ל (החם דף ל"ם) לכ"י את אמרת לן ואהא אמרת וכו' דמשמע דאביי נמי אית ליה דאין אשה קובעת ושת בימי נדחה ובימי וסחה וא"כ איכא לאוקמי מחני' ככ"ע וכשיטים דר"ה ב"ח א"ש מש"ה מק' חום' שפיר וק"ל - הטור ססק בהגיע וסחה בימי טבורה א"ל אפי' לכחמילה בדיקה ובהיחה במחבת פסק דלכתחילה לריכה בדיקה חלא בעברה זמן וסחה ולא בדקה א"ל בדיקה לכחחילה והק' ב"י מל"ל כיון דבסוני' משוה ל"י מהדדי ועיין במ"ז שכ' דיש חילוק בין מעוברת להיהה במחבם אך פדיין קשה דמנ"ל להפור זה ובסימן קפ"ד ס"ק י"ה הבאתי הוכחה לפסק הטור וע"ש עוד יש ליישב דכרי הפור דע"כ מוכח דיש חילוק בין שחר מסולקת בדמי' לחרדה דמדבעי לי' שליבא דמ"ד וסחות דאורייחה אמאי לא מכעי ליה אליבא דהלכתא דהיי"ל וסחות דרבון אי בעי בדיקה לכחחילה א"ו דמיסשם פשיפא ליה למ"ד ופחות דרבון דלא תבעי בדיקם לכחחלה בשעח וסחה במעוברת וכ"כ הב"י סברא זו בהדיא ע"ם וכיון שכן למה ניה נהוכים דר"ת פ"ל וסתוח דחורייתה פעמה דחיכה חרדה וכו' דחיכה לדחויי דלמה ר"מ פ"ל ופהוה דרבנן ומיירי בבדקה ומלחה טמחה וחי' חום' הוח דחוק- פפי ה"ל להוכיח דע"כ ר"מ וסחות דחורייחה א"ל דאי וסחוח דרבנן אמאי קאמר ר"מ דיעבד ולא בדקה פפי ה"ל לאשמעינן רבוחא דאפי' לכחחלה א"ל בדיקה בשעח וסחה דהא תיפשם סשיטא ליה לרבון אבשי' דלמ"ד וסחות לרבטן א"ל בדיקה לכתחלה בשעת וסחה במעוברת א"ו ל"ל כדעת הפור דאע"ג דמפשם פשיפה ליה גבי מעוברת לת"ד וסחות דרבנן דח"ל בדיקה חפי' בשעת וסחות ת"ת בחרדה דחיכה למימר בכל רגע אולי יסחלק החרדה ממנה וכת"ם הט"ז בעי בדיקה לכתחלה בשעח וסחה מש"ה לא ה"מ להוכיח מהא דר"מ ס"ל וסחות דרבנן וע"כ הוכרח להוכיח מהא פעמא דאיכא חרדה וה"כ דברי המור מוכרחים וק"לי אחר זה מנאחי כן בשם גדול א' ומיהו הרשב"א בחה"א כחב דחין זה דיום דחיידי דחני ברישא ולא בדקה חני נמי בדר"מ וה"ה דלכחחלה א"ל בדיקה ב"ש כשער ד':

ע"ב ר"ה פיחתה והותירה פירש רש"י וכו' ומיהו למאי דפירש החם דדוקא ברואה לדילוג בו' י מוכח מדכרי המום' דם"ל דחש"ג דחיכה כחן ד' רחיוח וג' הפלגוח שהרי קודם שהפשיקה ג' עונות ראתה אפ"ה לא מהני כלל כיון דראיה ראשונה שראתה לג"א לא מקרי דילוג שהרי מקודם היה לה וסח אחר עד שחראה עוד ראיה אחרת לנ"ד דאו הם ג' הפלגות לדילוג כן הוכיח הש"ך מחום׳ כאן בסימן קט"ם ס"ק ח"י ע"ש וביאור דבריהם ניין מה שכחבתי בסימן קס"ע ס"ק ה' :

דף י' שיין במהרש"ח וסוף דבריו מנומנמים במ"ם וו"ל וכן תפרש בחידך דר"ג וקחמר ר"ג דלנבי ראשון דיינינן לה בחזרה לקדמוסה אף בהססקה שניהודיה שעתה ולגבי ראיה שנים דיינינן להגיע זמנה בהפסקה ב' דכולי האי לא אמרינן דחזרה לקדמוחה עכ"ל ול"ל דגבי כחיה כחשונה דיינינן לה בחזרה לקדמוחה דחסילו לח נדון כחזרה לקדמוחה בהפסקה שניה אפ"ה בראיה ראשונה דיה שעמה שאינה אלא ראיה שלישית שאתר הפסקה רחשונה וכיון דהשחת חיהחזק ברחיה שנישיח מש"ה דיה שעחה וחטשר ליישב דבריו דהח בלח"ה קשה לדבריו דסיסה אחיה כר"ג דכיון דחזים חלחה זימנין בהססקה מרובה חיגלהי מלחם למסרע דלאו סילוק דמים היה אלה שינוי וסח ואם כן לר' דבחרי זימני הוי חזקה א"כ כי חזי בחר ב' הפסקות נמי איגלאי מלחא למפרע דשינוי וסת הוי ובחר השסקה ב' מסמחה למפרע וחם כן ע"כ סיסה דברייחם רב"ג הוח ופ"ח במסקנה לדבריו וח"כ מחי מק' הש"ם רישת ר' וסיפת ר"ח הת ע"כ לפי דברי מהרש"ת בלח"ה סיפת לח תחית חלת כר"ב וא"כ דלמא ר"ג כר"א ס"ל א"ו מ"ש מהרש"א דסיפא מני אתיא כר"ג ה"ה נמי כר' דאע"ג דאינלאי מלחא למפרע בחרי זימני מ"מ כיון דבחזקא מפולקם דמים מודה רבי דאף בהפסקה שניה דיה שעחה וכמו שכחבו החופטות והרשב"א בחה"א דכרבי נמי אחיא ומש"ה מ"ש (חדור דלכות) סמהרש"ח

בתינוקה שהגיע זמנה לראות וע"ם:

סמהרש"א דבראים ראשונה דיינינן אף בהסשקה ב' לחזרה לקדמוחה היינו אליבא דר' דברייחא נמי אחיא לפוף עונה היה דיה שעהה משום דאף בהפשקה ב' דיינינן לחזרה לקדמוחה בפעם שלישים בלאו חזיא לפוף עונה היה דיה שעהה משום דאף בהשפקה ב' דיינינן לחזרה לקדמוחה בראיה ראשונה ואי לא דדיינינן לחזרה לקדמוחה בהשפקה ב' אם כן בראיה ראשונה שחר בראיה ב' שתה משום דאף בהשפקה ראשונה וק"ל - בחדושי הר"ן כחב השעם לר' דש"ל גבי חינוקח שלא הגיע זמנה לראוח דלא חשמא מעל"ע עד מיין כחב השעם לר' דש"ל גבי חינוקח שלא הגיע זמנה לראוח דלא חשמא מעל"ע עד ליים ב' אמיה בלא בי חינוקח שלא הגיע זמנה לראוח דלא חשמא מעל"ע ביין קנסא הוא בדלאה בלא ביין שבנדה וחינוקח שלא הגיע זמנה לראוח אינה לריכה לבדוק בדחנית לקמן אין הנשים בודקוח אותן אבל לאחר שלאה ב' שעמים דהוחוקה לראוח לריכה בדיקה בדלקמן אין הנשים בודקוח אותן אבל לאחר שלא בניע זמנה לראוח שהיא לריכה בדיקה בדלקמן להן השים בראוה בלא קל הוא לריכה בדיקה בדלקמן להן להוא שהקילו חכמים מדבריה ביון בדיקה ולקמן דף ל"ש דמון במחלה מעל"ע ולדברי הר"ן ביון דאין לריך בדיקה לתחלה אינה בכלל הקגם דמתי ""י לממני דכל "א יום בחוקת שהרה לותר שלין לריך בדיקה לתחלה אינה בכלל הקגם דמתי עיין שם במושמת מעל"ע ולדברי הר"ן ביון דאין לריך בדיקה לתחלה אינה בכלל הקגם דמעל"ע ולברי הר"ן ביולדה ול"ע י ובזה אמרחי לתחלה אינה בכלל הקגם בכ"ד מהלמ מה בישל מהבר הר"ל מום בהיאל מהסים מבו"ר מ"א מה שבשל מהרב הבדון בבב"ר מ"א מה שלא מהבים המולה הביע זמנה דאתיא כר' ולשים הרשב"א בחה"א הוכיח דאחיא כר' מן הסיפא ברי אחיא הבי אום המשל הביע זמנה דאתיא כר' ולשים הרשב"א בהה"א הוכיח דאחיא כר' מן הסיפא

ע"ב מתקיף ליה ר' אילא י מפירש"י מוכח דס"ל דחע"ג דחמרי' לקמן כפ' החינוקת דבקמנה שלח הגיע זמנה אין הילוק בין רחסה ללח רחסה היינו דוקה דלה הוחוקה עדיין הבל לה בהחוקה דמי מתנה לל הבחוקה דמי מתנה בלח הביע זמנה בהחוקה דמי מתמתה המילוב בב" בבב" מבלל דשופעת בנהרא אלא איפא ובו' בהחוקה דמי מתמתה מתנה המתנה בב" בבב" מבלל דשופעת בנהרא אלא איפא ובו' בהחוץ במתנה מתנה מתנה במתנה בתנה במתנה וסרמב"ם פ"ד מהלכוח מו"מ ה"ב כחב בחולה שראחה דם אפילו שופעת כל ז' או דולפת הרי זה ראיה אחת עכ"ל ול"ע דהה משקינן הכא דא"א להיוח שופעת כל ז' וככר הרגישו בספרי הרחשונים בזה יע"ש וכחן לח שייך חי' המ"ז שכחב לחלק בין ז' ימים דהחם ח"ח משא"כ בימים מועטים דחפשר דהא הרמב"ם כחב כל ז' מיהו ברמב"ם בלא"ה לק"מ דאיהו ס"ל דוריך ג' וסחות בקטנה שלה הגיע זמנה לראות וכמבואר בהלכות א"ב ס"ט ועיין בחדושי סימן ק"ץ: שם ימי עבורה עולין לה לימי מניקחה - בכ"מ שם כתב דדעת הרמב"ם דר"י לא פליג אח"ק דמעוברת משיודע עוברה ומניקה משנולד אלא דאתא למימר דבעברו עליהן ג' פונוח פ"ח דיה שעתה חבל חם עברו עליה ס"ב מטמח מעל"ע וח"ק לח פליג עליה עכ"ל ולדעתו אי אפשר להלום סוגיא זו דאמרינן ימי עיבורה עולין לה לימי מניקחה הא ר"י נמי מודה לח"ק דמעוברת משהוכר עוברה ומניקה משחלד מיד דיה שעחה וא"ב ל"ל השלמת ג' עונות הא בלא"ה במניקה דיה שעתה ול"ע · ולולי דברי הכ"ע יש לומר דס"ל להרמכ"ם דמעוברת ומניקה וזקנה ובחולה שהגיע זמנה לראות כולה בחדם מחחם מחחינהו דבעברו עליהן ג' עונות פעם כחשונה דיה שעתה ובשנים תעמחה מעל"ע חוץ מחינוקת שלה הגיע תמנה לרחות דעד פעם ג' לח מפמחה מעל"ע: שם במה אמרו דיה שעתה אמר רב אכולהו כו' ור"י אמר ל"ש אלא בתולה ווקנה ובו' · הרמב"ם פסק כרב ודלח כר"י חע"ב דקוי"ל רב ונ"י הלכחה כנ"י כתב בשם הנ"י קורקם כיון דחמר הש"ם חחר כך כתנחי משמע דחמורהי לה היו יודעים מן החנחים דחל"כ הל"ל הלכחה כהחי חנה משום הכי פסק הרמב"ם דלה כנ"י כיון דר"י יחיד הוה נגד ר"י ונ"י ונ"ש: בתום ד"ה דהוי שגיקה ואיעברה וה"ח והיכי חיעברה וכו'י לל"ע המחי לה הקשו חום' קו' זו לעיל דף ח' ע"ב ח"ר נשאת וראתה דם מחמת נפואין ילדה וראתה דם מחמת לידה עדיין אני קורא לה בחולה ע"כ הרי שאפשר לה להחעבר אע"פ שלא ראחה כלל י מ"ש המהרש"א כאן חמיה ואשחמיטחיה סונים דלקמן דף ל"ו: בא"ר וא"ת והיכי איעברה וכו' י לפי שיעם הרשב"ה בחה"ה דס"ל דהקר ג' עונות לר"י דוקה לחחר הכרח העיבור בעינן לק"מ קו' החוספות דמשכחת ליה שביר כגון שרחחה בימי מניקחה ועבלה וחיעברה וכסקה ב' חדשים קודם הכרח העובר כפהיא מניקה וחודש א' לאחר הכרח העובר ומלפרפין אע"ג דשני חדשים הראשונים היה

קודם הככח העובר ת"מ כיון דהיה מניקה והיה בחזקת מסולקת בדמים מלמרפין : דת יא בגמ' דברי ר"מ ר"י ור"י ור"ש בצ"ל י דר"י ור"י ור"ם כלהו פליני הר"מ ום"ל דלה המכו ד"ם אלה ברהיה ראשונה וכ"מ מכל הפוסקים ומדברי החוספות לקמן דף ל"ו ומדברי הכ"י סוף סימן קפ"מ משמע שהיה לו גירסת דר"מ ור"י ור"ש וס"ל דר"מ ורבי יהודה שמכו דבר אחד ור"י ור"ש סליגי עלייהו : בתום' ד"ה אלא לקסיצותי מדברי החום' נראה דלפי המסקנא חזר הש"ם מסברמו דאף לקפיצה לחודה לא קבעה וסח אמנם מדברי רפ"י בסוף שמעחין לא משמע כן שפירוש ד"ח קמ"ל הא דאמר כו' ולא לקפיצה כלא אחד בשבת מדלא חזיא מאחמול כו' משמע הא אי חזיא מאחמול הוי קבעה וסח לקפילה אף לפי המסקנת לכן נ"ל לפי שימת כש"י כך הצעת הש"ם דמעיקרת ס"ד דהש"ם דהת דחמר קבעה וסח היינו שקשנה שלש פעמים בימים שוים מקשה אילימא לימים הא כל יומא כו' חלח לקפילה כלומר שקפלה ביתים שאינן שוים ומש"ה קבעה וסח לכל יום שחקפון והחני' כל שחקבענה וכו' וס"ד דהש"ם דברייחה נמי מיירי שקפנה בימים שחים שוים חבל כל שקסנה לימים שוין מה"ח לומר שחקבע וסח לקסינה לחוד דלמח היום גורם חו חרוייהו בהדבי ומה"ח להקל בחד לחודה ולומר דים שעחה ומש"ה מ"ד דהש"ם דהברייחה מיירי שקפנה ג' פעמים בימים שלינן שוים ואפילו הכי לא קבעה וסח שהוא מחמח אונם וע"ז משני הש"ם לא לפמים כלומר דהברייתא מיירי בוסת המורכב לימים שוים ואשמעינן הברייתא דלא קבעה וסח לימים לחודת וע"ז מקשה פשיטא וכו' ולא ה"מ לשנויי דאשמעינן דלקפילה לחודא לא קבעה דהא נמי פשיפה כיון דהבריימא מיירי בוסחות המורכב לימים שוין א"ו דהברייתה מיירי בקפיצה לימים שחינן שוים והדרה הקושים לדוכחיה חר"ה דחמר קבעה וסח וע"ן משני הש"ם דלעולם הברייחה מיירי בוסח המורכב לימים שוים דחשמעיק דלימים למודה לה קבעה וכגון דקפין כו' חבל כ"ה מיירי בקפיצה שחינן לימים שוין דקבעה ומה לקפיצה לחודה וח"כ לח קשה חידי קו' החום' ומש"ה פירש"י למסקנה דלה הבעה וסח לקפיצה בלה אחד בשבח מדלה חזים מאחמול הם אי חזים מאחמול היה קבעה וסח לקפילה לחודם הנם דמדברי רש"י ד"ה אלא לקפיצה לכאורה לא משמע הכי שכתב אפילו בשאר ימי השבוע משמע דם"ל למחי דם"ד דמקשה דר"ה שבירא ליה דקבעה לקפינות לחודא היינו אפילו בקפנה ג"ם ביום ידוע אפילו הכי הקפינה עיקר שהם הגורם וכ"כ הרו"ה ע"ם מ"ת לדעת הרו"ה והעור יש לישב הסוגיא כן דלא חקשה קו" לחום" ועיין בחדושי הר"ן ובחה"א מ"ש בזה ותה שיש לדקדק על הסור לכאורה משמע דס"ל דופח שע"י מקרה שבנוסה כגון תפהקת ומעסשת ודומה להם סדיפת תוסת שנקבע פ"י קסילה שהרי גבי וסת המקרים כחב שכל זמן שלא נקבע תושמת לכל אחד בפ"ם ואלו לעיל גבי קפינה לא כחב כן משמע דמחמה אונם גרע ואם כן כיון דהברייםא לדידיה מיירי בוסחות המורכב לימים שוין ואשמעינן דלא סבמה וסת לימים לחודה וכגון כו' דמהי חיריה מחמת הונם להשמעינן רבוחה מפי דהפינו בוסם שפ"י מקרים שבגוסה נמי לה קבעה וסח לימים להודה בכה"ג וכמו שססק שם הטור סימן הצ"ל ובחדושי לפוסקים אכחוב חזה חי"ה ודוק: בתוום' ד"ה קפצה וראתה ג' זמנין ברסינן ובר' - ולקמן דף ל"מ ע"ב כחבו החום' ד"ה אלמת ובו' דאפילו לת נכסינן הכל אלת בר'יבן ובר' - ולקמן דף ל"מ ע"ב כחבו החום' ד"ה אלמת ובו' דאפילו לת נכסינן הכל של שני יומנין מחי"ה אחית כר"ג דהש"ם מקצר ע"ש ולפי סידור החוספות משמע לכחורם דקמי על ל"ח דר"ם לפ"ו נ"ל דגרסינן וכשבת קפנה ולח חוחי דמל"ם לח הוי שלם קפיצות וק"ל : בד"ר ממעין כתום וכו' וי"ל דמיהו יפרש מעין סתוח דחומי ג' זימנין ליש יתחם ום' בירחם וכו' עכ"ל: ור"ל דכיון דחומי חרי דמני ריש ירחם וחמשם בירחם כי סדר סדים בספם ג' דים ירחה חו לה כריכה לבדוק בה' בירחה דחסילו חרחה בה' בירחה לה חקבב

ממלח מהורה שמחם וכלישנת בחרת דלקמן דף פ"ו : ע"ב בגמ' אבל פסקה שחסת תשמיש ובו'י ברי"ף הני' אבל פסקה מחמת חשמיש וראחה שלת מחמת חשמיש וכן כחב הרמב"ם פ"ה מהלכות ח"ב משמע אי חורה וראחה מחמת חשמים אפילו שפסקה פ"א מחמת השמים טהוכה ור"ג לא מייכי אלא כיום שלאחר החשמים אם לא כאתה מחמת חשמים פמאה אבל אם שמשה אח"ז וכאחה פהוכה ותיהו נכאה דום לא מיירי אלא חוך ד' לילום אבל בקטנה דדינה לעולם חלינן עד שחיחה המכה אם ססקה מחמת סשמיש לחחר ד' לילות אסילו פ"א חו לא חלינן בדם בחולים וכ"מ בש"ע סימן קם"ו ובזה יחורץ דברי רש"י שכחב וו"ל לא שנו אב"ה קאי עכ"ל ולכאורה ק' דמי דוחקו לכך דהם חיכם למימר דר"ג הב"ם נמי קחי ולדברינו ניחם לפי שרש"י גרים חבל ססקה מחמת סשמיש ורחתה דמשמע שרחתה חח"ב חפילו מחמת חשמיש ממחה וכמו שפירש רש"י בהדים ואלו לב"ם לענין ד' לילוח ס"ל לרש"י כפי"ף ורמב"ס דאם ראחה אח"כ מחמח חשמיש שהורה משום הכי כתב כש"י דר"ג מב"ה קמי ולשימת הרי"ף והרמב"ם ל"ל דר"ג מדב"ש נמי קמי דג"ת נמי לדידן סיכח דהגיע זמנה לרחות ולם רחתה וק"ל ועיין במרדכי דלם ס"ל הכי לדעת הרי"ף ועוד י"ל דברי רש"י שפירש דאב"ה קחי עפ"י דברי חוסשות ר"פ חימוקת ד"ה רב חמר וע"ם דס"ד דם"ם דשמות! כלוי ס"ל עיין שם: שם אמאי משמש בערים דלמא נשתנה: כ' סמהרש"א הם דלא מקשה הש"ם חבדוק דלמא הפסוק תלראות וחירן דמ"מ עד שלפני החשמיש א"ל ע"כ ולפי דבריו קשה דלפי האמח דמשני דא"ל בדיקה לאחר חשמיש משום דאימור שמש מכרן ולפני חשמים א"ל משום דלאחר חשתים א"ל מש"ה א"ל לבדוק גם לפני חשמים אמ"ב דמ"מ בעי בדיקה לחחר חשמיש משום כדי לידע חם לח פסקה וח"כ חלטרך נמי לפני חשמיש משום שמא נשתנה ול"ל דכיון דא"ל בדיקה לאחר חשמיש אלא משום דאם פסקה אז חפמא בראיה שחח"ו הבל בראיה זו שחראה מיד לאחר חשמיש לא חסמא מש"ה לא מחמרינן לבדיקה שלסני התשמים: שם ברש"ו ד"ה כאן שלא שימשה כו' לפני התשמיש נמי לא אצרכותו ובו' יועיין בהרמב"ם בפירום המשניות שפי' למשנחנו דה"ק אע"פ שממרו דיה שעתה לריכה להיות בודקת דהיינו שלה בשעה החשמיש וכדהמריגן לקמן כל היד המרבה לבדוק משובחת והיינו שלא בשעה החשמים וכן כתב הרשב"א והעור בסימן קפ"ד וכמו שכתב הכ"י שם דמשנה דלקמן מיירי שלא בשעת החשמיש והדר אמרם מחני' דכל הנשים לריכין לשתש בעדים וחייע מדים דחתר חשמים ח' לו וח' לה וחיהו לשימחיה חזיל דח"ל דחפילו חשה שיש לה ומח צריכה לשמש אחר חשמיש בעדים ורישא דמחני' מיירי הכל לבעלה וחו מסרש מחני' לפהרוח ואמר וסטמים לריכה לבדוק שחרית וערבית ובשעה שהיא עוברת לשמש את ביתה והיינו לסהרות דחלו לבעלה א"ל בדיקה לפני ההשתיש וכדאמר שתוא! לקמן אהאי פסקא דבשעה שעוברת וכו' ל"ש אלא למהרות אבל לכעלה לא בעי בדיקה ולפ"א לא קשה קו' רש"י דתבדוק לפני החשמיש אולי נשחנה דהא רישא דמחני' לא מיירי אלא לבעלה וכל לבעלה לא בעי בדיקה לפני החשמים והח דחמר ומשמשת בעדים היינו ח' לו וח' לה וק"ל: תום' ד"ה אב"ה פיפי מהרה ובר' וחין להקשוח לכ"ל וכו' - לח ידעתי כוונקם כיון דהך בדיקה לקולח היה כדי שחהיה הח"ב דיה שעחה מנ"ל דמחויבה לבדוק משום כך דודחי קו' הש"ם דתבדוק לחות רח כדי לקבעה וחם וחי אם הבדוק לח"ב למ"ד וחת דחוריות חשמה אפי' במואם שהורה ולמ"ד דרבנן חממא במנאה ממאה וכדומה לזה בשאר החומרות שיש להחמיר בקבעה וסת אכל לפי מה שהקשו חו' דחבדות כדי להקל עליה מנ"ל שחוכה עליה: תום' ד"רו ומשמשת אארבע נשים קאי ואאשה שיש לה וסת - אמנם רש"י כמחני' כ' דקאי אאשה שיש לה וסת לחודת ודעתו כדעת הרשב"ח בחה"ח ועיין בהרח"ש שכ' נמי דלח קחי חמעוברת ומניקה חלח הבחולה וזקנה הבל דעה רש"י דלח קחי כלל חד' נשים ועיין ברשב"ח שמדחיק מחד דלמה לא הני במחני' חוץ מעוברה ומניקה וכו' וע"ש ולק"מ לפת"ש החום' לעיל דף י' ע"ב ד"ה הכי הן בחזקח סהכה דלא משרש במחני' אלא הנך דליכא קפידא בראייאן וע"ש ומש"ה פי' רש"י במחני' ובחולה שדמיה מהורים בד' לילוח ולא מפרש כ"ו שלא חיחה המכה משום דהאי דינא ליחא אלא בחיטקת שלא הגיע זמנה לראום הא משקיטן לעיל דף י' ע"ב שכ"ז. שלא הגיעו לשרקן אין הנשים בודקוח אוהן והרי הן בחזקח שהרה וא"ב מאי איריא בחולה שדמיה מהורים הם בלח"ה נמי בחזקת מהרה הים וח"ל בדיקה ועוד דבדיקת שחרית וערבית נמי לא ואט"ג דמחני' בפ' החינוקה דהאי דינא דחינוקה מיירי אפי' בראחה בכית אביה מ"מ ס"ל לרש"י מסחמא לא איירי שכבר הוחזקה לראות דאל"ב מאי איריא בין חינוקת שלא הגיע זמנה לראות להגיש זמנה לראות כיון דגם זו הוחזקה א"ו מיירי החם שראחם רק פ"א או ב' פעמים וכ"ת בסירש"י דף י' ט"ב ד"ה מחקיף לה כ' אילטאי דמיירי שלא הוחזקה וכמש"ל אך קשה דלפ"ז דמתניחין מיירי בד' לילות ור"ג שיירי בקעוה שלח הגיע- זמנה כסירש"י דחב"ה קחי מחי מקשה הש"ם מהח דר"ב חמחני' דחבדות דלמח נשחנה דלמח ר"ג לח קחמר בנשחני דשמחי אלח לענין דמקילינן עד שחחיה המכה חבל בד' לילוח מ"ל לר"ג דחפי נשחני פהור' אך יש לומר דקושמא הוא דמשני דע"כ בנשמנה דם אפי' בחוך ד' לילוח ממאה דאל"כ אתאי לא הני נמי ברישה בבדיקה שחריה וערבית דבחולה שדתיה מהורים והיינו חוך ד' לילות לה בעי בדיקה שחרית וערבית ולפ"ז הששר לומר דם"ל לרש"י דבססקה לילה ה' חוך ד' לילות הפי' מה שחרהה שלה מחמק השמיש מהורה ודר"ג הדב"ה קחי דס"ל עד שחחיה התכה ולפ"ז לה היה קשה קו' מהרש"ם דמבדוק במחני' משום שמם סססוק לחחר חשמיש וכ"מ במרדכי להדים דסך ל"ש לה קהי הלא חשיעורת דב"ה דס"ל עד שחחיה המכה הוחיל דמקילינן כולי החי מש"ה שם פסקה מחתח חשמים ורחהה שלח מחתח חשמים סמחה משח"כ כד' לילוח וק"ל: ועוד י"ל קו' מהרש"א הנ"ל דהבדוק אולי הפסוק כו' דכיון דאין כ"מ בכדיקה זו השהא דממ"ג אם מראה דם הא דם בחולים היא ומהורה ואם לא תראה פשימא דמסורה היא השחם וא"ב אם רצונה שלא הבדוק עכשיו כלל ובבדיקת שחרים אם הראה מעמא מספק שמא פסקם אין מובה פליה כלל לכדום השחח אחר השמיש מש"ה סני במחניחין שפיר דבחולה שדמיה מהורים אין צריך בדיקם לחחר חשמים משח"כ בשחר כשים דתובה עלים לבדוק שתח רחתה מחשם

חימוד משמים וכשין זה כחבתי בחומשים ד"ה אפ"ה : דף יג בעי מיניה רבי אבא מר"ה לשה פהו שתנדוק שומה כמישר ומה כדי לתייכ מסכת נדה פרק ראשון בפלה חשאה יש לדקדק דאמאי שאל כדי לחייב בשלה חשאה דהא היא נמי חייבה חשאה כדחנן במחניחין דף י"ד נמנס על שלה אוחיום שניהם עממים וחייבים בקרבן וח"כ ה"ל למימר כדי שיחחייבו שניהם בחסחת חו בסשם חלוי עיין מ"ם סי' ק"ן ס"ק ס"ז ברגום' ד"ה מאי למעבר בי הא מתני' ובו' וק' דנערה דוקה מלריך גדיקה וכ' מהרש"ה הה דלה ניחה לחו' כפי' החר שפירש"י דמנעי לים הי מהגי הביעה כבדיקה ע"ש מה שחי' ול"ג דח"כ ע"כ דמבעי' ליה לענין מהרוח דהא לבעלה אסקינן דלא בעי בדיקה וא"כ אמאי א"ל דלא חבדוק משום דמגני' באפי' מ"ש דחששו בבא מן הדרך טפי לבדוק דמגני' באסי' ממה שהוא בעיר דלא חשפו כלל משום דמנני' באפי' ולריכה בדיקה לפהרות: בא"ד וגם אן להחסיר לבדוק דא"ב לבו נוקפו ופורש כראמר לעיל · עכ"ל ולולי דבריהם י"ל דלא דמים להם דבעי מיני' ר"ן מרבי יהודה דהחם מבעים ליה חחשה אם ראויה לה להחמיר על עלמה וע"ז השיב לו ר"י דלה דה"כ לבו נוקפו וכמו שפי' ר"ח שמחשב שהם לה הרגישה. לה היחה בודקח לפי שיודעת שחכמים חקנו לבדק וכ"ז אם היא מעצמה בודקת בלא צווי הבעל אבל אם הבעל מניה עליה שמבדוק לא שייך הך סברא דהא דבדקה משום נווי הבעל ומש"ה שפיר מבעי' לים אם ראוי לכעל נפש להחמיר ולגוות שחבדוק וכזה ניחא נמי הא דאמר כ"כ שאלתינהו לאינשי ביתיה דר"ם ודר"ה כו' כי אחו רבט מבי רב מזרכי לכו בדיקה דאע"ג דמסקים דכל לבעלה א"ל בדיקה וגם אין לה להחמיר היינו שהיא מעלמה אין לה להחמיר אבל הכא שאל אם הבעלים הצריכו להו בדיקה דליכא חששא שיהא לבו נוקפו כנ"ל בא"ד והא דאמריגן לעיל דאפי' באין לה וסת לא בעי בדיקה לכעלה בישנה כו' י עכ"ל חין זה מוכרח כ"כ וג"ל כוונהם מדמוקי כ"ח כ"ח הח דשמוחל לפהרות דוקח וחשמועינן דבחין לה וסח בעי בדיקה אפי' בישנה מכלל דלבעלה גרידה לא בעי בדיקה אפילו בישנה דחל"כ מחי רבוחה לפהרות דבעי בדיקה בישנה בחין לה וכת דפשיטה דחע"ג דישנה א"ה לפסוק בטהרות מ"מ הא אפילו לבעלה גרידא בעי בדיקה א"ו דלבעלה גרידא לא בעי בדיקה אפילו בישנה ולכאורה היה אכשר לומר דמוכח מדר"א דלבעלה לא בעי בדיקה אפי' בישנה מדלא משני דשמואל מיירי לבעלה דבעי בדיקה כאין לה וסח והיינו בישנה ולעיל דחמר שמואל ל"ש אלא לטהרות אבל לבעלה לא בעי בדיקה היינו בערה א"ו דלבעלה לא צעי בדיקה אפילו בישנה ואפילו באין לה וסח אלא דוה יש לדחוח דסוף סוף לריך אחה לומר דלטהרות וכים לה וסת א"ל כדיקה בישנה דאי ס"ד דאף בים לה וסח בעי בדיקה בישנה וא"כ במחניתין דחני בשעה שהיא עוברת לשמש את ביחה מסתמא מייכי בין ערה ובין ישנה ועלה קאמר שמואל ל"ש אלא אשה עשוקה בפהרות אבל לבעלה א"ל בדיקה משמע נמי בין ערה ובין ישנה ומאניחין מיירי בין יש לה ושח ובין אין לה ושח וא"ל קשה איך קאמר שמואל חשה שחין לה וכת חבורה עד שתבדוק והיינו בישנה הא מוכח מדר"י א"ש דם"ל דלא בעי בדיקה אפילו כישנה ואפילו באין לה וסת א"ו ג"ל דלסהרות וביש לה וסח לא בעי בדיקה בישנה וא"כ ע"כ מתניהין בערה מיירי דהם מתניתין מיירי נמי ביש לה וסת ועלה קאמר שמואל דלבעלה א"ל בדיקה וסיינו בערה אבל בישנה ואין לה וסח בעי בדיקה וא"כ ס"ם נ"ל דס"ל לשמואל דלטהרות וביש לה וסת לא בעי בדיקה בישנה מש"ה משני דהכל מיירי לסהרות ולחלק בין ערה לישנה וק"ל: בא"ד א"נ ביש לה וסתי ועיין במהרט"ה כמה שמדחיק

> מגני' באפי' אכל לפי מ"ש לעיל אין דבריו מוכרחים וק"ל: ע"ב א"ל מנגי' באפי' ובו' · החום' לא גרסי כרש"י דלגי' רש"י גרסיגן א"ל לא כלותר דלם עבדינן כמחניחין או בלשון בחמים אבל לפי' החום' השיב לו דעבדינן כמחניחין מש"ה ברם א"ל מנני' בחם" ברוך וכו': בתום' ד"ה דכתבי' הא וכו' וא"ת והא סתני' ביש לה וסת משמע דסבר כר"ח ב"א: עכ"ל ר"ל מדלח מוקי מחני' כר"מ ח"ו דס"ל דמהני אליבא דהלכהא ומש"ה מוקמי ליה כר"א ב"א כי היכי דלהוי מחני' כהלכחא משמע דס"ל דהלכחא כמתני' ועיין במוהר"מ לובלין מה שחי' כזה: הרא"ט הכיח פיר"ח שפי' דקחמר מחן דמהני הם לה מתני הם כחית דמפרשי שכחב רש"י ולדבריו קשה קו' רש"י וכו' ועיין בפימן קפ"ו ם"ק ד' מ"ם שם ליישב :

> בכוונת החום' ולולי דבריו ה"א דכוונת החו' דמתחני' דהחם ליכח לתיפשם משום די"ל דמיידי בישלה וסה ואיהו מבעי' ליה באין לה וסח ולבעלה ובערה אי מהני שביעה או דבעי

> בדיקה דוקה ואע"ג דאמר שמואל כל לבעלה לא לריכה בדיקה היינו דהיחא בעיר כדאמרינן לקתן משום דרמי' אנששי' ובדקה ואיהו מבעי' ליה בליחא בעיר וכ"ח מה קאמר מהו למעבד

כי הח מחני" הח מחני" מייכי ביש לה וסח ז"ח דע"כ מוכח דס"ל להך ברייחה חסי' בחין לה

וסת מהני חביעה דאל"כ קשי' ליפלוג וליחני בדידי' בד"ח באשה שיש לה וסת וכו' וע"כ ל"ל כמ"ש החו' לעיל ד"ה חני' נמי הכי דאשמעינן דבהניחה בחזקת ממאה אפי' ערה ממאה אכל

הניחה בחזקת פהורה אשילו בטין לה וסת פהורה משום דמסחמה חבעה וא"כ מוכח

מברייחת זו דחסילו בחין לה וסח כהני חביעה מש"ה מבעי' ניה מהו למעבד כי הח מחני'

ומהרש"א שלא פי' כן משים דאזיל לשימחו שכ' דהום' ש"ל דבערה אפילו בבדיקה לא מגני' באפי' מש"ה לא מני לפרש כן דא"כ מאי קאמר לי' דמגני' באפי' הא בערה בבדיקה לא

פרק שני

דת י"ד רש"י ד"ה רצופה מעוכה על הער רחוק מן הדם קצתיעכ"ל מסמע לאלו הוי על הדם מתש אפילו ללישוא דבד וק לא היהמעמחה מיהו כחב הב"י סימן ק"ן דאפשר לותר דרש"י לא כתב כן אלא לענין דלא מחייב בקרבן אבל מ"מ חוששת ולעמאה מספק : הנום ד"ה וליחוש דלמא כו' ועור נראה וכן פיר"ח דפריך על נמצא על שלו עכ"ל : דלר"ח כ"ל כ' אם נמלא על שלה אפי' בקרבן מיחייבי אפי' נימא דאין אותו מקום דחוק או בדוק וכן בח"ה וכן הוא בחדושי הרמב"ן והר"ן לדעת ר"ח דלא כי"מ דלר"ח קאי קו' הש"ם למהרה ננמרי וו"ח לחפי' ברגלים לדבר לח משמחינן לנמרי : תום' ד"ה ושהתו בירכה פי' בשקום שאין דם המקור יבול ליפול שם עכ"ל ר"ל דאלו במקום שדם המקור יכול ליפול שם איך ס"ד דר"ם והא חוששת אמרת לן דאפי' בנמנא על בשרה להוד שמאה ובפרטות לפי מ"ש החום' לקמן דמייכי בכחם שים כו כגרים ועוד ומכ"ם לדעה הרחב"ם דם"ל בכחם הנמנא על בשרה במקום שדם המקור יכול ליפול שם א"ל שיעור וכ"כ בשו"ח שבו"י כשם הגאון מהרא"ב ז"ל אלא שעם כ"ז לה ידעתי מי הכריחם לכך דאע"ג דכחם על בשרה ממחה במקום שדם המקור יכול ליפול שם מ"מ חינה משמחה חלח משום כחם כיון דחזים בלח הרגשה משח"ב בבדיקת עד אמריט מסחמת בהרגשה אחיה והת דלת הרגישה משום דסברה הרגשת עד הות וכמ"ש סרשב"ח במ"ה בסונים זו וחם כן י"ל דמש"ה סבר ר"ם דחינה ממרה נדה לשרוף עליו חרומה דחיישינן שמה מעיקרה היה על בשרה וחזיה שלה בהרגשה דהינה משתחה הלה מדרכנן ני"ל דמ"כ חכתי ק' ממי ם"ד דר"ם דחוששת חמר דהם פשיעם דחוששת דחפילו לח בדסב כלל ומתלא על ירכה במקום שדם המקור יכול ליפול שם עמאה מספק ואי דרלה לאשמעיק דאפילו בדקם בעד כיון דפחחו בירכה אינה פתאה אלא מספק הכי ה"ל לומר אינה אלא חושפת שזו עיקר הרבוחת דחינה ממחה ודחי ומדקחמר חושפת חמרת לן משמע דעיקר סרכוסס דסמסה מספק ולכך כחג דמיירי כו': ע"ב תום' ד"ה בער שאינו בדוק לה נראה לפרש דידעה שהיה

נקי ובו׳ . וסרשב"ח בחה"ח חולק ע"ז דח"כ הח דקיי"ל לקמן ג' נשים שלבשו חלוק חחד כולן פמחום הח ע"כ מיירי שלח בדקו ב' החחרונים החלוק קודם מניחח הכחם דחל"כ פשיפת דרתשונה היחה פהורה ות"כ המתי ב' התחרונים ממתים הת לה בדקו קודם מניתחם הכחם וגם הראשונה מהראוי להיוח מהורה כיון שבשעה הלבישה לא בדקה אוחו בכל שעה ולכך פי' דכל שהוא בדוק פ"א ואח"כ היה בחזקה שלא העביר בשוק של סבחים מקרי בדוק י ושאיט בדוק שנשלחה ממקום שדרכה להלניע עדים לבדיקה אבל לא בדקה אוחו מעולם ע"כ אך הוכחסו אינה אלא לפי שיסהו דם"ל להכה דקר"ל כר"י לקמן דמטהר לנמרי אך לשיסח ר ח דם"ל אף ר"י לא מטהר באשה שעשחה לרכיה אלא משום לדה אבל מודה ר"י דמסמא

משום כחם וכן לדעה הרחב"ד הובא בם' חה"א שם דמחלק בין החשה שעשהה לרכיה להחי דעד שאינו בדוק דאמ"ב דממהר כ"י החם מ"מ בפד שאינו בדוק פ"ל דמפמא משום כחם וח"כ חין רחיה מהחי דשלש נשים דחמ"ג דלה מקרי בדוק מ"מ כולן פמפ"ם משום כחם וי"ל החום' לשימה ר"ח כ"כ ולפ"ז נ"ע על המור דם"ל כשימת כ"ח ובעד שחינו בדוק ס"ל כרשב"א דגא כהחום' דהא עיקר ראית רשב"א לדחות פי' חום' אינה אלא מהאי דג' נשים והת לדעת כ"ת חין כחיה מהחם וק"ל ועיין כם' כו"ם:

דף מ"ו אלא לר"א קשוא י רבים מחמיהים על הפור כי' קפ"ו שכ' דבכדי שחרד מן המסה מקרי רוחה מחמה השמיש וטעמא משום דחייב ע"ו אשם חלוי הא מסקינן דבכדי שחרד מן המסה מקרי אחר אחר ואינו אלא כמעל ע שבנדה וכ"ח הסור מיירי בעד בידה וכר"א הא מסקיט הכא ר"א בקושי ועיין בב"י ובב"ח ובסימן קס"ז ס"ק א' כחבחי ישוב מ"ז ימ"ם:

ע"ב שמא בר"ע אתם אומרים ובו' · ואמ"ג דלר"ע נ"מ בד' נשים דדיין שעתן ובתוך השיעור אתר זמן ודאי דמפתאה בועלה מ"מ עיקר שאלתו היה במאי דמיירי תהני ואלו מחני' ע"כ דלא מיירי בד' נשים דהא מסיים ואח"כ משמאה מעל"ע וכה"ג כ' הר"ן בחדושיו שהקשה שם דהה לכ"ע ומי נ"מ דחלו מעל"ע שבנדה אינו חלה בחולין שנעשה עסה"ק ואלו חוך זמן כדי שתרד מממאה אפילו חולין וחי' דמ"ת. במהני' לא מיירי מהא אלא לענין מסמאה את בועלה ור"א ב"ל אמחני' קאי וע"ש: שם אשר ר"ל ששום ר"י בשיאה והוא שבא ומצאה תוך יפי עונתה יופירם"י דפיינו חוך ל' יוס והל דלמר ר"ה ל"ם ללל שלין לה וסח וכו' פירם"י ל"ם דכי מללה חוך ימי טונחה וכו' משמע מפי' דפ"ל לפי' בלפה שיש לה וסח לריכה לחוש לעונה בינונים לבל הרמב"ן והכ"ן חולקים ע"ז וס"ל דבלשה . שיש לה וסח א"ל לחוש אלא וסחה ודר"ה אמחני' קאי דר"י המשיא מסרש המחני' באשה שאין לה וסח ודר"ה מפ' למחני' ביש לה וסח דמחני' מיירי בין באשה שיש לה וסח ובין באשה שאין לה וסח ודר"ה מפ' למחני' ביש לה וסח דמחני' מיירי בין באשה שיש לה וסח ובין באשה שאין לה וסח והם דאמרינן לעיל דף י"א ע"א אהא דר"י א"ש דאי ממחני' דהכא ה"א בחשה שיש לה וסם היינו דחפשר למפעי הכי אבל לפי האתח דאמר שמואל דבל לבעלה א"ל בדיקה אפי׳ באשה שאין לה וסח א"כ מחני׳ דהכא נמי מיירי בין שיש לה וסח ובין שאין לה וסח אכל לפיטת רמב"ם דם"ל צפ"ד מהלכוח א"ב דאשה שאין לה' וסת נריכה בדיקה לפני סשמים חבילו לבעלה ע"כ הם דחמר ר"ל משום ר"י נשיחה היינו בחשה שים לה וסח ומה דאמר והוא שמנאה בחוך ימי טונהה היינו בחוך ימי הוסח ולאפוקי בעונה הוסח עלמו דסד"א בבא מן הדרך הקילו שא"ל לפרוש עונה הוסח קמ"ל ור"ה אשמעיון דבעברה הוסח אסורה לשמש אח"כ משום דוסת דחורייתא ולא קיי"ל הכי ואפילו בעברה זמן הוסח מוחרת לבעלה משום דוסת דרבט ור"י דחמר בעלה מחשב ימי וסתה לא קיי"ל כווחיה משום דחיהו ס"ל נמי דוסח דחורייחה כן כ' הר"ן והמ"מ לדעם הרמב"ם וח"ב לדעת הרמב"ם הינו מוזכר כלל בש"ם דידן דחשה שחין לה וסח שוריכה לחום לעורה בישני" דלח למדן השוסקים זה אלא מדר"ל משמיה דר"י נשיחה דאמר והוא שמנאה בחוך ימי עונחה ולרמב"ם מיירי בחםה שים לה וסת ובחוך ימי עונחה היינו עונת הוסת ולחסוקי עונת וסת עלמה בחותו יום: בתום ד"ה אפי' הגיע זמן וסת תימא האיך שותרת בו' · לפי מה שססק הרשב"ח בחה"א אשה שאין לה וסת אע"ם שלריכה לחוש לוסתה אע"ם שלא קבעה מ"מ בעברה זמן וסהה ולא הרגיפה א"ל בדיקה לכחחלה וא"כ קשה נמי קושית החום' דכיון דלכחחלה אסורה לשמש באוחו יום אע"פ שעדיין לא נקבע משום שמא חראה ואיך נימא בעבר היום שחשמש צלח בדיקה וניחוש שמח רחחה וע"כ ל"ל דבשלמח לכתחלה חסורה לשמש שמח חרחה וחרנים בשעת השמיש אבל בעבר היום סמכים כיון שלה הרגישה מסחמא לא ראחה ותוחרת כלא בדיקה וא"כ הו' החום' ליחה דהפילו בקבעה וסה נמי אמרינן הך סברה דלכחחלה אסורה לשמש משום שמח חרנים ותרחה בשעת חשמיש אבל בעבר הושת שמפינן כיון שלח הרגישה מסחמת לה רחמה ומוחרה בלה בדיקה כיון דוסה דרבק ולפ"ז הני חמה על הרסב"ה שכחב כדברי חום' דר"י אית ליה דוסת דרבנן והח לדידיה דם"ל בסברת הג"ל כיון שלא הרגישה באשה שלא קבעה א"כ דלמא באשה שקבעה וסה נמי אמרינן הך סברא וכה"ג יש לדקדק על המור שהביא הא דרשב"א הנ"ל בסוף סימן קפ"ד הא מן הרא"ש נראה דליח ליה הך סברא דסמכינן ההרגשה מחחר שהפם הרח"ש הוכחת חום' להוכיח דר"י חית ליה דוסת דרבנן וכ"ז אי נימא דלא סמכינן אהרגבה למהרה ומיהו על חום' לק"מ דמנ"ל להקשוח דלמא שאני בעברה זמן הוסת דכיון שלא הרגישה אמרינן מסחמא לא ראמה משא"כ לשמש אסורה שמא סרגים וחראה בשנת חשמים י"ל דס"ל למום' דרב"ח משהמא אכולה מחני' קאי בין ארישא דמיירי שהוא בעיר ובין אסיפא דמיירי בכא מן הדרך וא"כ אי ס"ד דעעמא משום דלא הרגישה עכ"ם חביעה היה בעי לידע אם הרגישה וא"כ ק' ברישא כשהוא בעיר לא מהני חביעה לפי שאינו מארוך בפיום וכמ"ש ההום' לעיל דף י"ב ד"ה כיון שהבעה ולפ"ז הקשה תום' שפיר ודוחק ועכ"ז קשה על העור של' דבאשה שאין לה וסא קבוע ועברה הוסמ מוחרת לשתש וחין הילוק בין שהוא בעיר או כבא מן הדרך קשה דלפ"ז לא מוכח דר"י איח ליה וסת דרבנן וז"ל העור הבח מן הדרך וכן השוהה עם חשתו בפיר והגיע עת וסתה חשור לבוח עד שישאלנה וחם שהה ל' יום כו' עכ"ל והך עת וסתה דנקש היינו וסת קבוע וכן נרחה שהבין כן הב"י שכ' וז"ל ומ"ש ואם שהם ל' יום וכו' כלומר אם אין לה ופח וכו' מדכ' כך מכלל דהגיע עה וסהה דנקם השור היינו וסח קבוע דחלו בוסה שחינו קבוע חוששת נתי לעונה בינונית וכ"כ בש"ע והוא ננד דברי החום' והרא"ם - נס קשה דכיון דהרשב"א לא כ' להקל בוסח שחינו קבוע חלח כיון דלח מרנשה וח"כ עכ"פ לריך לשוחלה חולי חרנשה ול"ע: ע"ב א"ל אטו ודאי ראתהי לפי שיסח הרמב"ס דר"י חיח ליה וסח דחוריי' חפ"ה

אמרינן אטו ודאי ראחה כו' מוכח דהחורה לא אסרה אלא מהפק שמא ראחה ולא פחזקים לה כודאי ראחה דאל"כ לא הוי משני פידי :

דר מבר פדת מ"ל בפלוגרא דרבושמיאליי"ל דפליני בסלוגמת דבר פדת ור"י לקמן דף ס' ע"ב דרב כבר פדת מ"ל כל מש"ה לת מהני כדיקה כשיעור וסת : שם כאן שברקה עצמה כשיעור יסתי יש לדקדק הח לח משכחת בדיקה כשיעור וסת כדחמרים לעיל דף י"ב ע"ח וד' י"ד ע"ב וע"כ 3"ל כדמשני הש"ש לעיל דנחו דוקה בדיקה חלה הדחה כשיעור וסח וח"כ ק' דמהי מהני הדחה מבחוץ כיון דחיישים שמה כאחה בשעת וסתה אכתי איכא לתיחש דשתא כאחה וכוחלי בה"ר העמידוהו דהא קיי"ל חוך שיעור כדי שתפול עד ותבדוק אחר חשמים מחייב באשם חלוי למאן דלא בעי חתיכה א' מב' חחיכות וע"כ דמדחורייחת חיישים שהעמידו כוחלי ביח הרחם חוך שיעור זה וח"כ מחי מהני הדחה מבחוץ וחי דחבדוק מתם חו לא הוי חוך שיעור וסח וחיישינן דלמא נימוק וי"ל דבשלמה לעיל המריגן שפיר לענין רוחה מחמת חשמים לה משכחת שיעור וסת הלא בהדחה מבחוץ דאילו בבדיקה לחורים וסדקים לא מחייבי הפאח הדלמא בשעה בדיקה עחה ראחה ובשעת השמיש לה רחחה הבל הכה דעיקר חשפה הינו חלה משום שמה נפל להרץ וכפי' רש"י אבל לשמח נימוק לח חיישים וח"כ כיון שמיד חוף שישור וסח שחחו בבדיקה והכניפה בעד לח"מ חו למיח מחולה בבדיקה ובשי בשים בדיקה לח"מ הו למ"מ מו למיח מחולה בבדיקה ובשעה בדיקה לח"מ מו למיח מחולה בבדיקה ובו"ל "ד"ה במק"מ ומיח וחפ"ג דעומחת ביח"ם וכו' ל"ד אלה דעומחה בלועה היה וכת"ם החוספות לקמן דף מ"ב ד"ה חמחי וכו" דצ"ב לה פליג רבה על אבני אלא במן השינים ולחוץ ע"ש והכי מוכח ממ"ם התוספות כאן חדע שהמקו' ממא כו' חכתי קשה דנהי דביה"ח הוא נהי דבמנע לא מפתא במשא מיהו מפתא ח"ו דפומאה כלועה היא כמ"ם: תום ד"ה ב"ש אומר וכו" ועו"ק מה יודעת כו' א"ב אינה בודקת סמוך לתשמיש על"ל משמע מדבריסם דמ"ל דלפהרות נריכה כדיקה סמוך להשמים חוך שיעור חמחת חו חשם חלוי וכמ"ם משרש"ח חמנם מדברי חדוםי הכ"ן לפיל

דף י"ב משמע מדבריו דאפינו לפהרום לה הכדוק קוך שיעור זה : ע"ב אר"ו מדברי כולן נלמור בע"ג שלא יבעול וישנה - פ"כ מחוך הפוניה משמש דחשפו חז"ל פמא מחמה חימוד השמיש ראחה וכמ"ש ההוספות בסוגיא זו מיהו לא חשפו

לזה אלא לעהרות ומיהו כ"ז סבר דאפילן לבעלה מ"מ לכעל נפש ראוי לחוש לזה ומסיק דלא הרא"כ לבו נוקפו ופודש הא לא"ה ראוי היה לחוש ואפילו לבעלה ולפ"ז יש ליישב חמיהם הראשונים שממהו על הרמב"ם דמל באשה שיש לה ומח ועברה זמן וססה ולא בדקה מוחרת לשמש בין ערה ובין ישנה שכחב להך דינא דברייתא דחמרים ופועלים לעיל דף י"ב בסחם ולא חילק וכ"כ הרי"ף והקשו ע"ז דכיון דחששו חז"ל דלריך לפרוש עונה סמוך לוסחס מע"ש בעברה יום וסחה ולא בדקה דאסורה לשמש עד שהבדוק וליכא לחכן כמש"ל דסמכינן כיון דלא הרגישה הא אחיהו מחיר אפילו בישנה דלא שייך הביעה כדמוכת בסוביא דלעיל אמל נישנה דלא שייך הביעה כדמוכת בסוביא דלעיל אמל מחמח אמל וכחל דמים דלא מחמח מחמר השמש להם דאיל מחמר מתור השמיש חראה דאינו דלבעלה לא חששו לזה מ"מ בשעח וסחה השטו לזה דאיכא מרוין זמן וסחה וחשש מובור וברש"ר ד"ה זו מוכרוחה קיים וכו" וגם אם יסציא דם באותו שלפני תשמיש תביא רשאת כפרתה יעכ"ל יש לדקדק למה נקט כש"י שהיא חביא חשאת כפרתה הע"ל יש לדקדק למה נקט כש"י שהיא חביא חביא חשאת בפרתה "ע"ל ישל לדקדק למה נקט כש"י שהיא חביא חביא הבין כמחניתין דלעיל דף י"ד ע"א ועיין מ"ש סימן ק"ן ס"ז ליישב :

דף י"ן ת"ש ושל בית מוגבו המלך כו' - כתב המהט"א הא דלא משני דשל בית מוגבו היו משמשים בבית אפל או ע"י האפלח המליח וחירץ בחי' ב' דלר"י דיליף מקרא דלילם אמר הורה גבר אין חילוק ולעולם ביום אסור ע"כ וק' דא"כ מאי מקרא דכ"ל לעיל ור"י האי קרא דר"ל מאי עביד לים הא לר"י הרחי אינעריך לים דאי מקרא דר"ל דבואה דרכיו ימוח הא ביום בבית אפל שרי לכך כחיב ולילה אמר הורה גבר ואי מלילה אמר הורה גבר ה"א דבלילה לאור הכר שריא לכך כחיב ובוזה דרכיו ימוח:

ע"ב תום' ד"ה מן הלול ולפנים כו' ומן החדר בא שם בשינוי גדול יותר מן הלול ולפנים יעכ"ל קושעה דמלחה נקטי שכן הוה דמן הלול ולחוץ לריך שחי' יוחר ממן הלול ולפנים הכל לענין פירוש שמעהחין לה היה לריך לזה דהף הי הך שחי' דמי להך שחי' דמן הלול ולפנים הפ"ה ניחה הכל שפיר:

דף י"ר תום' ד"ה כאן שנמצא בקרקע פרוודור פ"ת דלעיל וכו' וקשה דנמצא על שלה או על שלו וכו' י עכ"ל ים לדקדק הא כתכו החום' לעיל ד"ה ודם העליה וכו' דבעליה לא נמצא אלא פין אחד מד' דמים העמאים ואם כן דלמא מחני' דלעיל מיירי דחזינן שנמלא על העד משאר מראוח הדמים שלא נמלא בעליה ואפשר לומר דמשמע להן דמתני׳ סחמת מיירי וכה"ג ל"ל הת דמקשה הש"ם לעיל וליחוש דלמת דש מתכולת הות נמחי קו' הא איכא לשטיי דמיילי שהוא יוחר מכגרים ועוד אע"כי משום דמחני' סחמל מיירי בכל ענין ועיין בשו"ח שכו"י : תום' ד"ה שליא בבית כו' וק' רתנן בש' בהסה הסקשה ובו' יעיין חשובה הכיב"ש סימן שע"כ מ"ש כזה על דברי החום' בכחובות דף מ' ספק באונם וספק ברלון כו' ונעלם ממנו דברי החוספות כאן ומס' פ"י נעלם דברי סריב"ש הנ"ל ודברי החום' כחן : בא"ד וביון דסבר ו"ש דרובן נימוקין ובו' · עכ"ל - חין זה מוכרח דר"ש חית ליה דרובן נימוקין דחפילו חית ליה לר"ש דחינו חלח מחלה על מחנה ספ"ה מעוהר דהא ר"ש אים ליה דכל שפק שומאה ברה"י חולין ולא גמר מסוטה לשמא ודאי ברה"י ודוקא במקוה וכדומה לה דליכא שום חזקה דהא נגד חזקח מקוה איכא חזקח שומאת גברא מש"ה אים ליה תולין אבל כאן בשליא דאיכא חזקח שהרוח בבים אים ליה לר"ם חפי׳ בפלגה וסלגה מטהריכן ול"ע עיין לעיל דף ג' ע"ה וכחום שם : רש"י ד"ה אמו ממאה לידה כו׳ דמחזקינן לה בלידה ודאית ניתן לה ימי מומאה וימי מוהר וכו׳ י והות נגד הסוגית דלקתן דף כ"ח ע"ח דמסקינן החם דחין לה ימי מוהר משום דחיישינן שמת הרחיקה לידמה וע"ש אלח דמביחה קרבן ונאכל והוכחם ר' יוחנן הוח דהוי כודחי מדמביאה קרבן ומאכל דקאמר ממאה לידה משמע דודאי מעמאינן לה בעומאח לידה ונכאה ליישב דם"ל לרש"י דר"י פליג אהא דלקמן וס"ל דלא חיישינן לשמא הרחיקה לידחה וכן מרמב"ם לא הביא לפסק הלכה להא דחיישיגן שמא הרחיקה לידחה וכמ"ש המ"מ ומה שהכריחו לזה דר"י פליג משום דקשים ליה דהם דהבים מברייחם דיד חחוכה דלם חיישינן שמא מנוף אטום בא הא זה כבר מוכח ממחני' דשליא דקחני המפלח שליא חשב לזכר ולנקבה ואמאי ניחום שמא מגוף אפום בא א"ו מש"ה מייתי מהא דיד חתוכה דהוי רבותא שפי דלא חיישינן נמי לשמא הרחיקה לידחה וזה אינו מוכח מהא דשליא וכמ"ש התוספות דף כ"ה *פ"ב ד"ה* המפלח סנדל או שליא בתי' קמא וע"ש והא דלא מייחי ר"י ממחני' דהמפלח וא"י מסו וכמו שהק' החום' י"ל דחתם איכא למידחי דמחני' מיירי שהפילה ולד שלם אלא שלא הים כיכר בין זכר לנקבה ואט"ג דהא לא אינטריך לאשמטיטן וששיטא א"ו דמיירי בכה"ג שהפילה אבר אחד ומש"ה מקשה הש"ש בפשיטות מהך מחני' לר"ח ורכה בר"ה דאמרי דחיישינן שמא הרחיקה לידחה ולא משני דמחני' מיירי בכה"ג דהפילה ולד שלם משום דא"כ פשיטא ומאי קמ"ל וכמ"ש הר"ן בחדושיו מ"מ ניחא ליה לר"י למנקם הברייחא דחני בהדי" חתיכה אבל במתני' ה"מ לדחות דמיירי בכה"ג שהפילה ולד שלם וכ"ח סשיטא י"ל דחני איידי דסיפא אם אין ידוע אם ולד הי' וכו' והתם איכא רבוחא אע"ג דלא הוחזקה מעוברת

מס"ה חייםיכן לולד וכמ"ם הר"ן בחדושיו ככ"ל : ע"ב תורם' ד"ה למעושי רובא וכו' ומיהו לפי זה לא מייתי לעיל אלא מסיפא בו' - ומה שהקפו החומפות לעיל דהה מסיפה לה מוכח מידי דלתה משום דספק פומאה ברה"י פמא יש לומר משום דשליא אין בו דעה לשאול ואי לאו דאולינן בחר רובה הוי מטהרינן מספק וחף של גב דמסקינן לשיל דף ה' ע"ב דספק שומחה בתר דוכח הור משתיק משפק וחן של כל יומקן עומה ודחי אל דהוא ספק כגע הבת בדי אדם נשמלין עלי ייל דלא דמי דהחם איכל שומחה ודחי אל אל החוא במה מו אל לא נגע משא"ב הכא בא"ד הא דכתוני לעיל שביאה קרבן ונאכל ובו' י עיין במהכש"א שכ' דהחום' כאן אולי לפי תי' ב' שבחו' דף כ"ה ע"ב דהא דלא חני ולנדה במהכש"א שכ' דהחום' כאן אולי לפי תי' ב' שבחו' דף כ"ה ע"ב דהא דלא חני ולנדה משום דה"א מביאה קרבן ואינו נאכל עי"ש ולא ידעתי דמי הכריחו להחו' להוכיח דבריהם דוקא לחי' ב' שם הא אף לחי' קמא שם דגבי שליא ליכא למיחש לשמא הרחיקה לידחה מ"כ הת דלת תני ולנדה היינו משום דיהבינן לה ימי טוהר וח"כ אי דרוב חינו נימוק איל רוב גמור ע"כ הח דיהבינן החם ימי פוהר היינו משום דאפילו נימוק הוי פמחה לידה ומ"כ ה"ל להסום' להוכית בפשימות מדלם נקם ולנדה וכו' וחו קשים לי לפי מה שהחלימו התו' לעיל ד"ה יד חהוכה כו' דמתני דלקמן המסלח וא"י מהו מיירי בהמפלח חחיבה א"כ איך אפשר לומר דהנהו רובה דר"י חין רוב גמור ח"כ המחי מביחה קרבן ונחכל בהתפלח מתיכה דהם מוכת ממחני' דהתפלת וח"י מהו דמדלם חני ולנדה דמביחה קרבן ונחכל ואפילו פי ניתם דכ"י לית ליה דחיישינן שמח הרחיקה לידחה וכסירש"י לעיל שוף שוף מדלח חני ולנדה מוכח דיהבינן לה ימי טוהר עכ"פ אי לא חיישינן להרחיקה לידחה ואי ס"ד דלאו רוב גפור הוא אפאי יהכיט לה ימי סוהר גם ממחני' דשליא נמי מוכח דהאי רוב שאינו מגוף אטום הוי רובא מעלי' דאל"כ ניחוש שמש בשליא גוף אטום ולשי אבל הא לא קשי' דאי כוב דר"י לאו רוב גמור הוא א"כ שקום נמי לאו רוב במור הוא ואמאי נמלא של שלו או של שלה חייבים בקרכן מי עדיף משמה בפרוזדור וכמו שהק' החום' לעיל ד"ה כחן שמתלח לפי' רם"י י"ל דלמח ר"י מיירי בנג פרוזדור חבל בקרקע פרוזדור מודה ר"י דרוב גמור הוח: רגום' ד"ה מעומא כמאן דליתא דמי' וכו' וא"ת לר"י ל"ל ספוך מעומא לחזקה כו׳ נאומר ר"י דנקם חוקה בחדי מעומא וכו׳ . ולמ"ז נמחני׳ דלעיל דמלים נכיח דחחי כר"מ וכמ"ם החום' ד"ה וחו ליכח וכו' ע"כ לחו משום דחזלים בחר רובח הח ר"מ מיי_ מעומה אמ"כ דשליה חוי כמו בומחה הבה ע"י חדם ונשחלין עלי' ומספיקה משמחינן לה ואם כן ק' קג' החוספות לעיל דמאי כשיה מייתי ר"י משלים בכים ואי דמייםי מרישה דהמשלח שנדל או שליא דחשב לזכר ולמפנה בל"ח דנימוק אכחי ק' דעים ביני ר"ה היא דהלנו כ"י ור"ם ס"ל דחייםים שמה ניתוק הע"כ דר"מ היה וכיון דר"מ היים למעופה למתוי לה ניתום למטופה למטופה לה ניתום למטופה ב"ל דהך ממני דבי היה ובהה דלה ניתום לשמה ניתוק לשמה כ"ל דהך ממני דבי היה ובהה דלה מיים למעופה ובהה לה מ"ל לרבי כוותי" ול"ע:

רף י"מ אלא הכא אי דם מהור ליכא במאי פליגי - נ"ע דלמה פליני בהמפלח חחיכה וכחוכו דם ובפלוגהה דמומנום ורבנן או בפלוגהה דר"ה ורבנן ברולה דם בפופרה וכה"ב שם א"ק דמים דמים הרי כאן ד" והא דלא משני לעיל מיד דמקי מנ"ל דאיכה דם מחור כו' הא כחים דמים דמים דמקי מנ"ל דאיכה דם מחור כו' הא כחיב דמים דמקים מו"ל דאיכה דם מחור כו' הא כחיב דמים דמים מחוב בו' הא בחיב במים דמים מו"ל האים ברולה בהיים בל החוב ברולה ברול אומד דכל מראה אדום נכלל בכלל דם והא דכתיב דמים דמים אחא לרבוי אחרינא שאין טעים לחדתימות חלא שחר מרחות חך השתח דכחיב בין דם לדם דמשמע בדם עלמו היכח סהור משום הכי מפי מסחבר לרבוי הנך ד' דנוטים למרחה חדום: בתום' ד"ה אמר רבה כיהה ומיהר - גראה דרבה גרסינן כו' - הקוססות כמס' מיל דף ס"ה כתכו דה"פ דמקשה דלמא מאי כיהה וסמא כלומר דח"ק ס"ל דטמאה מספק ור"י אמר כיהה וט"א מודאי וע"ז משני הש"ם א"ק לעהרו או לשמאו פחח הכחוב בטהרה חחלה לומר לך ספק נגעים להקל וח"כ חי הוי שפיקם לח"ק לא היה מעמא א"ו דודאי שמא אים ליה לה"ק וא"כ ע"כ לר"י כיהה וטהור ע"כ · אך ק' לי דאכחי קשה דלה"ק לטהרו או לטמאו ל"ל דספק נגעים להקל דממ"ל אי קודם שנוקק לפומאה ח"ל דמוקמי לגברא אחזקה עהרה ואי משנוקק לפומאה הא קיי"ל דלכ"ע ממא וכדאיתא במס' נגעים ובמס' טהרות ובמיר שם ובשלמא לר"י קרא כמ"ש החוספות לקמן לספק אם בהרת קודם לשער לבן דאע"ג דדרך השער להחוכן מחמת הנגע אפ"ה מהור אבל לרבנן דם"ל בהא ממא וא"כ קרא למאי אחיא וע"כ דאחיא לשום דרשא אם כן הדרה הקו' לדוכחה דלמא ח"ק מטמא מספק ולר"י ממא ודאי וא"ל דאיצטריך להיכת דבשניהם בזה בהרת כגרים ובזה בהרת כפלע וח"י איזה מהן פשה שהור וכמ"ם החום' שם (ועיין במש' נגעים פ"ה מ"ד דבכה"ג פהור מקרא דאם פשה חפשה בעור וטמא הכהן אותו את הנגע הודתי הוא מעמא ואינו מעמא את הנגע שיש בו ספק וכמ"ש הרע"ב) ובזה לא שייך לאוקמי אחזקה כיון דא' ודאי עמא ז"א דאסילו בכה"ג מדאורייחא מוקמיק אחוקה וכ"מ' מחוספוח שם ד"ה אטילו כו' וכ"כ החום' בפסחים דף י' גבי ב' שבילין וכ"מ ברים מכילחין בחום/ ד"ח וכי אמרינן אוקמי אחזקה כגון ספק נגע כו' ובחולין דף י' ע"ב · אך נ"ל דרבה לסיטחו אזיל לפי מה דאמרינן ביבמוס דף ל"א דרבה ור"י סברי גבי חרי כיתי עדים המכחישים זה אח זה דהוי סשקא דאורייתא ולא אמריגן אוקמי אחזקה כיון דאיכא שנים המפקיעים מחוקה ואם כן י"ל דאף ח"ק דריש לשהרו או לשמאו והייגו בכה"ג בגון ב' אומרים שהיה כגרים וב' אומרים שלא הי' נגע כגרים ומדאורייחא אין כאן חזקה ומש"ה כחב לפהרו או לפמאו מספק ואם כן שפיר מוכח דח"ק מטמא מודאי דאי מספק היה להם לעהר הגם דמשמע שם מפירוש החוספות דלמסקנת אף רבה הדר ביה וס"ל דחרי וחרי ספקת דרבנן מ"מ בהמ"מ פ"ך מהלכוח ה"ב משמע פעדיין המחלוקה ב"ע אלה דחק נח ספקינן כרבה ור"י אלה כר"ה - ובזה חמרתי בדרוש להספד לחרץ הא דחמרינן במס' ב"מ דף פ"ו גבי פלוגחה במחיבחה דרקיע דחמרינן מחן מוכח רבה ב"נ וכו' ופירש רש"י בר פלוגמים דר"י מה רצה רש"י להורות לנו כזה חלא משום דק' איך אמר רבה שהור והיינו כר"י דמנ"ל דלמא ר"י ודאי שמא אית ליה וסליג עם ח"ח בהא דלח"ק שמאה מספק ולר"י טמאה מודאי וג"ל דא"א דח"ק מטתא מספק דהא מספק טהור דכחיב לטהרו או לטמאו אך קשיא דא"כ השחא נמי ל"ל לטהרו או לטמאו דממ"ג כנ"ל א"ו דח"ק איח ליה קרא לטהרו או לעמחו לפום דרשה מחרינת לכך פי' דרבה הוא בר פלוגמיה דר"י ואיהו איה ליה בנ' כיתי עדים אין כאן חזקה ואם כן י"ל דכ"ע איח ליה קרא דלטהרו וגוי אלא דח"ק מוקים לה בכה"ג אבל בספק דשער לכן פ"ל דמתה מודתי ור"י מעהר לנמרי וק"ל: ובודה נ"ל להרץ הרמכ"ם פוף סרק ג' הלכות טומחת לרעת כו' וז"ל ספק חם בהרת קודם חו שער לבן ה"ז טמח וירחה לי דטומאתו מספק ע"כ וכתב הרב בכ"מ וז"ל אע"ג דבפ' הפועלים אמרינן דהקב"ה אמר טהור לה בשמים היה ואע"ב דחמר רבה ב"נ שהור י"ל כיון דבשעת יציחת נשמתו חמר הכי הוא בכלל לא בשמים היא ואינו כדאי להוציא מהכלל דהלכה כח"ק ועוד דשתם לן חנא הכי פ"ה דנגעים עכ"ל ועדיין ק' דמנ"ל להרמב"ם דפוחחחו מספק הח פשטיה משמע כחוספוח דודחי טמח קחמר מ"ק וכ"כ הרב בחוי ש פ"ד דנגעים ולדברינו ניחח דודחי רבה לשיעחו חזיל דם"ל דחרי וחרי סד"ח הוא ואם כן לדידיה לכ"ע איח ליה דרשא לעהרו או לעמאו אלא דרבנן מוק" ליה בכה"ג ומש"ח שפיר מוכח דח"ק מסמא מודאי דאי מספק ה"ל לסהר אבל הרמב"ם פסק כר"א דחרי וחרי ספקא דרבנן דלא כרבה ואם כן הח"ק ליח ליה כלל דרשא דלפהרו או לפמאו להא אלא לדרשא אחרינא וא"כ י"ל כקו' המק' דה"ק מפמא מספק ור"י. מפמא מודאי ומס"ה פסק כח"ק דפומאחו מספק וק"ל: ברגום' ד"ה ר"י אפר ביהה ובו' · מה שהקשה מהרש"א וז"ל מיהו הך ס פקא דמשארסחני נאנסחי איכא לדמויי לסוסה ול"ע עכ"ל לא ידעחי כוונחו הא כחבו החו' לעיל ברים מכילחין דמומאה למפרע לא ילפיגן מסוטה אלא מוקמינן אחזקה וכמו שפי' מהרש"א עלמו שם י נם מה שפי' דטומאה יגע מקרי טומאת לאים מדברי החום' חולין דף י' ע"ב לא משמע כן ע"ם ד"ה דלמא אדנפיק וכו' אך י"ל דהחום' בחולין לא ס"ל לחלק בין טומאה דראיה לפומאה דוגיעה:

דרת ב"אר, אם בזית בזפתו ובעורב מדהור - הרב בם' חב"ם בי"ד סי' ל"ח כתב להקל גבי ליאה שאינה שתורה כדיו אף ע"ג דבנדה מתמריק משום דאיסור כרח הוא ואו דלפעתים מסור הוא לנשים רק היכא דשחור כזפה יש להחמיר אבל בדיהה תזה יש להקל וע"ש מה שכחב לחלק בין איסור כרח לאיסור לאו ע"ן בחה"ד סי' ר"ן מה שכ' דתוכח מסוניא דיצמוח דאין לחלק בין איסור כרח לאיסור לאו וע"ש מה שכ' לחלק דלא חיקשי השוניא שם אהדדי ומ"ש העעם דהוא מסור לפעתים לנשים ז"א דלעולם לא היה דבר זה מסור לנשים רק לחכמים ומה שהחתירו עחה לפי שכבר נחמעעו הלבבות ביתי האמוראים שלא ידעו להפליא בין דם לדם וכמו שכ' הרא"ש וכל הפוסקים וכ"כ בחשובת ח"ל סי' מ"ו וז"ל ועל כיולא בו כאתר עדות מסור לב"ד ואין בנות ישראל מורום לעלתן אלא חכם ע"ש:

ע"ב האי דם חימוד הוא י כ' הר"ן נחדומיו לאו למהר קאמר דקא חבעוה להנשא ונחפייםה לריכה שבעה נקיים משום חשש חימוד אלא שבא להראום חכמחו א"נ דאי ידעינן בודאי שדם חימוד הוא מהור ולקען חיישינן שמא נתערב עמה דם נדה ע"כ : בתום ד"ה אגמרי' סטוך בו' לכך גראה לפרש ובו' יש מקשים על ילתא ובו' וגל"ז לק"מ משום דשאני הכא דכולי יומא הוי מעהר לה אלא האיד לחש בעיניו וכנידון כזה היחר גמור לשאול אבל השחא שכחבו חוספות דהיכא דאגמרי' ממוך מוסר ואם כן הו אין לריך לומר דעובדא דילמא הוי משום דחש בעיניו אלא דהשמא הדר הש"ם מהא מש"ה מקשים על ילחא היכי עבדה הכי וק"ל :

פרק שלישי

דף כ"א לא נחלקו אלא שהפילה וא"י מה הפילה כו' וחב"א לא אמרינן רוב התיכות של ד' מיני רמים וכו' י ולין להקטוח דמ"מ נימוט שמל היה כחוכו זה לצור כדלמת ר"י עלמו לקמן משום רשב"י ו"ל דהל מגל דמתני לית ליה הל דרשב"י וכמ"ט החוספות לקמן ד"ה והלמת רשב"י וכו' מיהו יש לדקדק דלמתי לל מוקי ר"י כפלונתל דר"י ורכץ כהכי דר"י חיים שמל היה כתוכו דם לך ז"ל דלם כן ליפלגי כבהתהיכה לפניט ויש בחוכה דם ולין עתה דם דרבן מקהרי ור"י ממתל זכ"ח הה"ל כהל פליגי דל"כ לל ה"ל למיחני מסתל כ"י ממתל לל היה בחוכה דם ולין עתה דם דרבן לותר ר"י ממתל לם יש כתוכו דם : שם באפשר לפתיהת הקבר בלא דם ובו' י ועיין במהרש"ל מה שהקשה דהל החם מני לינו ללל מפיקל וכו' וכלדוםי הדמב"ן והר"ן כתבו עוד ישוב לזה: תוכ" ד"ה ורבגן מברי זכו' ותימא וגיפא דהדי פלגא ופלגא ובו' י עכ"ל י למ"ש החום' לעיל ברים מכילתין ובדף י"ו ע"ב ד"ה וחלין שורפין עליו לה התרומה וכו' דעומלה דלתיל ע"י רלויה לל גמרינן מסומה וכנ"מ מפק הוא ומוקמין להחל בתוקה מהרה לק"מ ללל שהתומפות לל מסבו במוחלם למברל זו וכדמוכת לעיל: בד"ה ואינו נאכל וכו' י מה שיש לדקדק בדבריהם ללו מיין בחדום": מחף פרק כנות כותים:

ע"ב בפירש"י ד"ה בבשרה וכו' · האי קרא כנדה כחיב ומיהו מרכינן נמי זכה מדכתיב זוכה ככשרה וכן הוא לקמן דף מ"א ע"כ :

דת כב רבא אמר דכ"ע אין דרכה של אשה כו'י כחנתי כהפונה שחלה דלפירוש לש"י ע"כ הך אין דרכה דהתר רבא אין הפירוש כמו אין דרכה דחמר אביי דלחביי פירום חין דרכה וכו' לפיכך חין זו דם נדה אלא דם חתיכה אבל בדברי רצא ליכא למימר הכי אלא דה"ק רבא כיון דאין דרכה לראות בחתיכה אע"ג דודאי דם נדה הוא אפילו הכי מהורה כיון שלא ראתה כדרך שהנשים רגילין לראות דאין לפרש הכא כמו בשיעוי דאביי דה"ק רבא דאין דרכה ואם כן לאו דם נדה הוא וא"כ לכ"ע לאו דם נדה הוא אלא דם חתיכה אם כן קשה קרא דבבערה ל"ל למעועי חתיכה ח"ל דאין זה דם נדה וא"ל דה"ק דדרשיקן לפעמת דקרה דמש"ה ממעטים משום דלתו ד"נ הוא ז"א דא"כ הכניסה שפוסרת דודתי ד"נ לכ"ע טמחה וזו נגד הסוגיה דעיקר שמי דחכיי ורבה חינו אלה דלה נימה דשפוסרת תנחי היא ואיך יחרץ רבא דלא להוי כחנאי ולכ"ע ליח ליה הא דשפופרת ואין זה סוגיא בכ"מ מ"ן דה"ק כבא דלכ"ע אין דרכה דאף ע"ג דדם נדה הוא אפילו הכי אשה עהורה משום שלא ראמה כדרך שהנשים רגילין לראות וכן מורה לשון רש"י ז"ל שכחב ד"ה אשה עהורה וכו' דלאו ראים היא ומדלא כ' דלאו ד"נ הוא א"ו דלרבא לכ"ע ד"נ הוא ואפ"ה שהורה הואיל ואין דרכה וכהאי לישנא כחב רש"י לקמן דף מ"א ע"ב ביצא דס דרך דופן דלאו ראיה היא וכן' אע"ג דודאי ד"נ הוא ככ"ל ובמשובה הארכתי : תום' ד"ה כי פליגי בחתיבה וכו' וקשה רא"ב השתא כו' וו"ל רפליני בהתיבה העשויה כמין שפופרת וכו' י על"לי ועיין במהרם"א מה שהק' על הירולם ובחשובה הנ"ל כחבתי ליישב קו' המהרש"א ע"ם מ"ש בחשובה מ"ב כי' מ"ע וו"ל וחין עלי חפיסה מחבעים דר' ירמיה למ"ש למעלה שח"ח הכנים שפופרת בהוך האם משום דהכי דרכו של ד' ירמיה באבעיא שלו לשאול בבה"מ שאלות זרות ורחוקות כדי להגדיל חורה ולהחדיר וכו' כדחמרינן בפ"ב דב"ב על דח חפקוה ר"י מבי מדרשת עכ"ל ולפ"ז מש"ה לח ניחח ליה לחביי לחוקמי פלוגחייהן בפלי פלויי וכ"ע חיח להו דרשת דבבשרה למעומי שפופרת דכיון שהוא מן הנמנע ליכא לאוקמי קרא להכי וא"כ לרבנן בתראי דם"ל דדם חתיכה הוא א"כ קרא דבבשרה ל"ל דלחתיכה ולשפיר לא נריך דדם חחיכה הוח ושפופרת הוח מן הנמנע מש"ה מוקי לפלוגחייהו בחתיכה עשוי כמין שפופרת וכפי' החום' ומ"ם מהרש"ח דלפירושו ניחם דפליגי בדרשה דקרח לח ידעתי מה ניתוחם דהם ניחח לשנוים דאכיי אבל לסרוקא דרבא דלכ"ע אין דרכה ופליני במקור מקומו טמא א"כ לא פליגי בדרשא דבבשרה הגם שלבחורה משמע מדברי רש"י דפליני חי מחורת רחיה ממעע חו אפי' מעומחה ע"ב ז"ח דע"כ מחן דחית ליה מקור מקומו סמח לחו מהחי קרח מפיק ליה אלח הל"מ היח דמקור מקומו טמח ובמ"ש החום/ לעיל כדף ט"ז בפלוגחת דכשב"ג ורבי רחיתי מי שהקשה מל סברת הר"ש מהה דלקמן דף מ"א ע"ב דחמר ר"י משום רשב"י מנין שאין אשה טמחה עד שילה מדוה דרך ערוחה וכו' וא"ב ל"ל קרה ח"ל שאין דרכה צכך שתראה דם דרך דופן ולק"מ למאי דמטיק רבא דלכ"ע אין דרכה של אשה לראות דם בחתיכה פו' וא"כ כ"י דאמר משום רשכ"י לעיל המפלח החיכה קורעה אם יש דם אגור בחוכו עמאה ע"ב דם"ל דאע"ג דחין דרכה אפ"ה ממאה משום דלא חיין כלל דמין במינו אינו חולן אע"פ שלא ראחה כדרך שהנשים רגילין לראוח אפ"ה ממאה וא"כ ע"ל רשב"י ליח ליה הך סברא מש"ה אילמריד לקרש: תום׳ ד"ה לסיסרא ובו׳ וסג"ל דנוגע הוי ובו׳ וי"ל דילפיגן ובו׳ דנוגע פרבינן מרבינן מאיש איש י עכ"ל י פ"ם הוח ול"ל מרבינן מחו חים כו' : תום' ד"ה אלא מזחה בו' ושמא אפי' רואה נמי לא הוי אב המומאה משום דרשא עכ"ל יש לדקדק פיך מסשר דהוי אב הפומאה ומפמא אדם ובלים א"כ קשיא ל"ל קרא דורמנו גבי איש אשר ישכב את אשה ש"ז ואי משום דמגע בית הסתרים הוא כדלקתן דף מ"א ע"ב ח"ל דעתאה תחתח האיש שנגע בה א"ד דאינויאלא ראשון לטומאה מיהו י"ל דאינו אלא ראשון דלמא משמא בגדים וכלים ולא אדם וכמ"ש החום' ד"ה למימרא וכו' דמה"ט הוי ס"ד דש"ז מטמא בגדים ולא אדם יע"ם ודוקי מיהו י"ל דה"מ דמ"ד דאינו אלא נוגע משום דם"ל מדלא משמא אדם מכלל דלמו כומה הוא ואין מנו לכלין לדכרי החום' דיליף מדמיחקם לפכן: ע"ב תום' ד"ה אבל דם דרביך וא"ת והא ד"נ נמי קתני לפכן ובו' · פיין

במהרב"א דקושית חום' היא דהא חזינן דדם אנ"ג דרכיך אינו נימוח במעל"ע יע"ם ומוכח מחום' כאן דם"ל כשיעם הרו"ה והרא"ש אט"ג דאין לורח בריה עליו היכא דלא נימוח מוך מעל"ע שהורה ואמרי' דחתיכה היא ולא דם דאלח"ה אלא כשיעת הראב"ד והרשב"א דדוקא היכא דנורת בריה עליו אבל בלא"ה אע"ג דאינו נימוח טמאה קשה א"כ מאי משני חוסכות דהתם מיירי בדם נדה שנפל על הכגד ונחייבש ביותר וכו' חבתי קשה דהת חזיכן בחתיכת חדום וחין נורת בריה עליו דעמחה חע"ג דחינו נימוח במעל"ע וח"ב חיכה דם דחינו נימוח במעל"ע ואמאי מהגי הכא מעל"ע וא"ל דשאני הכא דאיכא לוכח בריה עליו אז אמריק כיון דרוב פעמים נימוח דם חוך מעל"ע מסחמה בריה הוא משא"כ היכא דאין נורת בריה עליו דליכא למיחלי בבריה ואמרינן דדם הוא ונחקשה ביותר אף שהוא נגד הרוב כיון דליכא למיחלי בבריה ודאי דם הוא א"כ מעיקרא לא מקשי' מידי וה"ל לשנויי דשאני הכא דאורתן מוכיח עליהן תשא"כ במחגי' דלקמן דלא מיירי בכרים ולא היו לריכין לחלק בין דם שנפל על הבגד לדם דעלמא א"י דס"ל להחום' כשיפח הרז"ה והרא"ש: בא"ד וע"ק דהתם בו' ל"ע מחי קשיח להו הח כבר כחבו דמהני' מיירי שנסל על הגגד ונמייבש ביוחר חבל בחפי נפשיה הוח רכיך: תום' ד"ה או דלשא ל"ש ובו' תימא דבש' ד"ב ובו' לח זכימי להבין דבריהם דמחי קושים דהחם ידעינן דודחי נכלה חו שרץ האו אלה דלח מעמח יבשים וכשחזרו בחוך מעל"ע ונעשו לחין מקרי לחין משא"כ אם לא נימוח בחוך מעל"ע אע"ג דאפשר שיהיה נימוח חם ישרה עוד במים חו ע"י מיעוך בלפורן מ"מ יבש מקרי כיון שלח נימוח הוך מעו"ע שכך שיערו חכמים אבל הכא דמספקיט אם בריה הוא או דם נדה הוא ואלו ידעינן דודאי דם נדה הוא אפי' לא נימוח חוך מעל"ע אפ"ה פמאה דהא ד"נ הוא מהנך דמעמא יבש ולא מהני מעל"ע אלא דאמרינן כיון דלא נימוח חוך מעל"ע מסחמא בריה הוא מש"ה אמר רשב"ג דמעל"ע לא מהני דלמא דם יבש הוא עד שממעך בלפורן ולא נימוח ואז ידעינן

שנימות ש"י מיעוך לפורן מ"ח יכש מקרי ול"ע:

דף ב"ג ברש"י ד"ה אפגר' כרבנן וכו' י ועיון מוהרמ"ל שכוונת רש"י לחרן
קו' מוס' ל"ה וילפינן וכו' ופשום הוא ועי"ל דכוונת רש"י דאי כר"י קשה דנילף חרתי נ"ש
דבהמה ודחנין ומה שהוכיחו החו' ד"ה זו היא שיבה וכו' דע"כ לא נחקבלה חרוייהו היינו
לפשמי דס"ל דשנייא דהש"ם אזלי אליבא דר"י משא"כ לפירש"י וכמ"ש מהרש"א שם ולפ"ז
יחורץ נמי קו' מהרש"א שהק' לקמן דל"ל להש"ם לחרן דהכא איכא פירכא אמאי לא ניחא
להו לדבנן אים ליה נמי כר"י דהיכא דאיכה מוסנה מב' זדדים ומופנה מלד א' שבקינן
למופנה מלד א' ואפי' ליכא פירכא דא"כ הוי קשיא ניליף חרחי ג"ש ולכך הולרך הש"מ
לומר דהכא איכא פירכא : שם בגב" למאי ג"ש לאתסורי בארותה ובו' י ועיין
בחדושי הרמב"ן שחולק אפירוש רש"י דא"כ ה"ל לותר דג"מ לאתסורי בארותה ובו' י ועיין
בחדושי הרמב"ן שחולק אפירוש רש"י דא"כ ה"ל לותר דג"מ לאתסורי באחר או אם אמת א"י
ביון דלאו בר קיימא ה"ל ככח ח' דה"ל כלהבן לכל דבר ועיין בבי"ש סי' ל"ז מ"ק ב' מ"ש
בלל ובו' · דבריהם מגומגמים דמא השאח דלא ניספוב הפנאה האדם ומסחמת הי' ראוי
בלל ובו' · דבריה מגומגמים דמא השאח דלא ניספלה דאדם ומין לא הוי ג"ש כלל דהא המס
בלל ובו' · דבריה מנועמים דמא השח לושי שיטחם דלא נוסקבלה רק מדא ב"ש כלל דהא החס
בלח וברא ואלו גבי אדם כסיב ויצר ועי שיטחם דלא נוסקבלה רק מדא ב"ש א"כ מדדתי
ילפינן עדיפא ה"ל למימר שנשחוק מהפנאה דאדם ואו גבי מנין ליכא ג"ש כלל ועיין בחדושי
הרמב"ן ופר"ן ומ"ץ מ"ש בוה:

ע"ב רבא אמר חםא הגבן והעין ופו' מיתיבי צורת פנים שאמרוזכו' · עיין בפהרש"ח מה שהקשה לפירש"י ולפי עניות דממי נרחה לחרץ דלה קשה מידי לסמ"ם בחדושי הרמב"ן ז"ל לסירש"י וז"ל דר"י משמי' דרב פליג הדשמוחל וחדר"י דפירש"י לעיל שעמה דר"מ משום ינירה ינירה מו משום גלגל עין שלדבריהם חפי' חיש במור במעי

אשה ולד משלי' הוא לר"מ וכו' ולר"י משמיה דרב לית ליה הנהו טעמא אלא ר"מ ורבען בסברה בעלמה פליגי שר"מ האומר מנורה הדם בעינן והחיכה וחכ"ה כל נורח ממש וה"ה לר"מ במלח ועין וגבן ולסח וגבוח הזקן סגי' אלא להכי נקט סניו אדם ועין א' בבהמה להודיעך כחן דרבנן וכו' והא דחניא לעיל כראין דברי ר"ת בבהתה וחי' בהכי נתי מחוקמי בבהתה וחי' ומקלח סימנים דאדם דכיון דהא עלמה עיניה הולכוח כשל אדם במקלח סימנים לעשות כחדם גמיר משח"ב בעוסות שחפי' כל פניו כחדם ועינין לצדדים חינו כלום והחי לפסות כה החלי בכיה דרבה לעיל חבדוק לרבנן דמודו רבנן בקרי' וקפוף הוחיל ויש להם לסחות כחדם דחי' בעלמת הוח דדמי חבל לסום מסקנת לרבנן לסחות חדת מצורות דפנים נינהו ולריך נמי נבן וגבוח זקן דחדם ועין דחדם בחוכמה עכ"ל חך כ"ז חי נימה דלר"מ סגי' במקנח נורה אבל אי נימא דר"מ בעי כל נורה ממש כאדם א"כ ע"כ נ"ל דבחרתי פליני דהם איפכא אי' במחני' דלר"ם ולד ולחכמים אינו ולד וע"ב דבתרתי פליצי דהיכא דלית ליה כלל צורת אדם רק חיש גמור אית ליה לר"מ דהוי ולד ולרבנן אינו ולד וסעמא דר"מ משום ג"ש דיצירה והיכא דאית ליה צורח אדם ס"ל לר"מ דבעי' כל צורה שלימה משום דגרע מבהמה ממש דהתם יצירה כחיב וכמ"ש החו' ומעחה הא דאמר לעיל ובעופות חבדות ע"כ דחתי' אליבה דרכנן דחי לר"מ כיון דחמר ברישה המפלח כמין בהמה וחי' לר"מ ולד ו'חכמים אינו ולד ע"כ מיירי שחין לו זורת חדם כלל דחי בחיח ליה זורת חדם חדרבה רמ"ח דחיט ולד וחכמים ס"ל דהוי ולד אסי' במקצת סימנים דאדם א"ו דמיירי בחים גמור וא"כ הא לאמר בעוסות הבדוק ע"כ אחי' אליבא דרבנן דלא נמרי יצירה ילירה ואפ"ה מודים בקרי' וקפוסא משום דיש להם לסתוח כאדם וע"כ דם"ל דבחד נמי סגי' דלא כחסא דלחסא מה מהני חד סימן דהת בעי כולהו בחד לד ולפ"ז לק"מ קו' מהרש"א הנ"ל דחליבת דרבא א"מ דס"ל אליכא דרבנן בעי בחד לד כאדם א"ב ע"כ הא דאמר בעופות חבדוק ע"כ אליכא דר"מ אחי' דאי אליכא דרבנן בחד לד בעי לכולה סימנים כאדם וע"כ ר"מ כל זורות היינו כל דהו דחי בעי ר"מ לכולהו סימני' כחדם ובחרחי פליני ח"כ הח דחמר בעופוח חבדוק אליבה דמחן מרמי' דלה ניחה לרש"י דיסלוג הך ברייחה אדר"ה ב"ל מש"ה פירש דהך כל היינו כ"ש וא"כ אחי' לר"מ אבל לפי סברת המקשה דלרבנן בחד סגי' א"כ י"ל דהחי כל צורות לר"מ היינו כל צורה ממש והא דאמר בעופות חבדות אחי' אליבא דרבנן דלא בעי אלא חד סימן כחדם והם דחמר רחב"ג נרחין ס"ל דבחרמי פליגי בין בשחר עוסות כין כקרי' וקפופא ורחב"ג מכריע מטעמא דנפשיה וכן ל"ל נמי לשיפה המהרש"א שכמב וו"ל דע"כ רש"י סובר דכל לורה דר"מ ליח לן לפרש הכי משום דלא גרע מכולה בהמה עכ"ל לכאורה קשה דחם רש"י סבור כן ח"כ מה זה שכ' רש"י וז"ל וחע"ג דמני לחוקמי כדחיהה וכר"מ דחמר כל דהו לוכח עכ"ל דחי ככ"מ חמחי קחמר חוץ מן החוץ וכי נרע מכולה בהמה ח"ו דהא דכ' המהרש"א דלא ניחא לרש"י לפרש הכי משום דלא גרע מכולה בהמה היינו לפום מאי דנימא דס"ל לר"מ כל צורת ממש כאדם ואז ע"כ ג"ל דבחרתי פליפי ד"מ ורבקן בבחרה ממש ס"ל לר"מ דהוי ולד משום גז"ש דילירה ובדומה לאדם נמי פליגי מש"ה כ' המהרש"א שפיר דם"ל לרש"י דליכא למימר דר"מ בעי כל זורה ממש כאדם מה"ה יגרע מכולה בהמה אכל לפי האתח דלר"ת לא בעי אלא זורה כל דהו א"כ יש לומר דבהא פליגי במחני' ר"מ ורבון ולר"מ הוי ולד היינו דוקת דחיכת מקנת סימנים דלר"מ הוי ולד ולרבנן לה הוי ולד עד דהיכת כולה סימנים לרב ולחסא חלי פרצוף והיינו דפליגי בסברא בעלמא וכשיעת הרמב"ן או לשיעת המהרש"ח שכ' בחום' ד"ה לחתפורי בחחוחה ולקתן גבי המפלח דמוח לילה דכיון דהך נ"ש איכא פירכא מוקמינן הג"ש למיסחבר פפי והיינו היכא דאיכא קלח צורה מאדם ולפ"ז פפיר כ' רש"י דה"מ לאוקמי ככ"מ ולא קשה דאמאי קאמר חוץ מאוזן וכי גרע מכולה בהמה ז"א דהשתם לפי המסקנם חים ליה לר"מ דבעי דוקם מקצח צורם חדם חבל היכה דלים ליה כלל שום לוכה אף ר"מ מודה

דף כ"ד בין ר" ינאי לר"י א"ב דר"א - ובכ"ת פ"י הלכוח ח"ב חמת על הרמכ"ם שפסק כר"י ובהלכוח שתיטה פסק כר"ל וע"ש ובס' כו"ם חי' דרמכ"ס לסיסחו שכ' כל היכל דלמרין ניעל סרסה אם חסר מתחלת ברייתו כשרה וא"ב הל דלמרין דסליני בדר"ל היינו דכ"ע איה להו דר"ל לענין ניעל אלא דסליני בחסר אי איתל דר"ל וססק בר"י דניעל לחוד דכ"ע איה לחוד אך ז"א לישל הסוני מוכח דסליני בסי הברייחא דלמר כדי שינעל מן החי וימוח וחסר לחוד אך ז"א לישל מן החי וכו' משתע דבנטילה פליני ולפעל"ד נראה דהרמב"ם סמך אהל דרכל דמתר בירך א' מן הלד אמו ממאה וכמ"ש הרמב"ם עצמו להל דכל ום"ל להרמב"ם דאף רבל שים ליה דר"א אלא דס"ל דישתר ירך ראוי לבריית נשתה וכדאיתא להתב"ם דאף רבל שים ליה דר"א אלא דס"ל דיש חילוק בין ניעל לחסר מתחלם בברייתו ובל ליה כברייחא דס"ל דמלי בכל מאלו ינעל מן החי אלא כברייחא דלקון דתני ממלה בברייח וכתר לה לדב ומעתה י"ל דאף דבל מ"ל דערסה אינה חי' ואפ"ה בושו נקוב אמו ממאה משום מלא שלעם מיום ביון שפסק ושטו אטום אמו סהורה הרמב"ם ושנו נקוב אמו ממאה משום דמתו שהורה אינשרין אכל שות ממאה ממיל מממע כל דלאו אפום אמו ממאה החבר היו שבורן אובל להרמב"ם ואום לחו ממאה בחבר דמחות מולה בין אובר אינשרין אכל שנו ממאה ממיל מממע וכ"ב בחשוכת ח"ל ס"י ע"ז ומיהו בחסר דלמו עלור על בכריית נשתה בה להי משום כ"י בר"ו דכל כה"ג דלאו להריו בשתה ב"ל להרמב"ם דלף לבריית נשתה ב"ל להרמב"ם בורו מ"ל להרמב"ם דלף לבריית נשתה ב"ל להרמב"ם דלאו לבריית נשתה :

ע"ב המפלת דמות גחשי הרמב"ם פסק דממפלת דמות נחש אמו ממחה והרחב"ד ממה עליו דהא איהו פסק דבעינן כל לורם אדם ומה יועיל גלגל עינו שלו כשל אדם הא לא דמי' בשאר לורות ובכ"מ חי' בשאני נחש הואיל וכל מינו דמי' בשאר לורות ובכ"מ חי' דשאני נחש הואיל וכל מינו דמי' בד"א לאדם מש"ה עדיף וכ"כ ב"י סימן קל"ד ולדעתו קשיא למה לא הביא הרמב"ם קרי' וקפופא וגם ק' הא הוכית החו' ד"ה המפלח דמות לילית דאדרבה דזה גרע שפי כיון דכל מינו כן הוא לא יצא מכלל מינו ולא מקרי כלל דמיא לאדם:

לת כ"ה סימן ולד בבחמה וכו' א"א בשלמא וכו' - למחי דמוכח מסוני' זו דשפיר מרוקם אף בבהמה סימן הוא לפז"ק מה שפירש"י בככורום שם שפיר עור לורח ולד דמשמע מרוקם וליחה גם על החום' שכחבו שם ובמם' ב"ק דשפיר הינו סימן ולד בבהמה כמו בחשה וו"ה לפי הסוני' דכהן ודוק: תוס" ד"ה כסומבום וא"ת אם שפיר מלא דם בו' · לא ידעתי כוונתם דמאי קו' דודאי אין לדמות שפיר לחתיכה אלא דה"ק כיון דסומכום משום ר"מ אמר בהמפלח חחיכה אם יש בחוכו דם דשמאה אלמא דלא דריש יחורא דבבשרם למעופי שפיר וחחיכה מש"ה מפמא נמי בשפיר מלא דם אבל לר"א וחכמים דהתם דרשי בבשרה למעועי שפיר וחחיכה מ"כ הח בהדים פליגי ע"ו וח"כ ע"כ דם"ל כיחידתה כסומכום ולא דריש בכשרה וה"ה דהמ"ל כר"ש דהתם אלא דחדא מנייהו נקס וכן ראיחי בחה"א ואסשר דם"ל להחום' כיון דאף ר"ש אית ליה בהא כסומכום דלא דרשינן בבשרה להכי לא מקרי סומכום יחידאה א"ו דמדמה שפיר להתיכה ומש"ה אמר כיחידאה דאלו לר"ש בעינן אגור דוקא משמ"כ מלא דם לא מקרי אנור והארכתי מזה בחשובה: תוב" ד"ה שמא בר"י בו' -המהרש"א ז"ל דלמא הך מלא כשר בללול מיירי וכו' עכ"ל לא ידענא מאי קו' דא"כ למה אמר רבי שמה כר"י ס"ל דהה ודחי כר"י אמר דכללול ודחי פליני רבנן הר"י: שם מחלובות בצלול י ופירש"י במים ללולים ולדעתו ל"ל דיש מילות לר"י בין דם למים וכ"ה בפירפ"י עפ"י הנהוח רש"ל ולפ"ו ל"ל הח דחמר רבי שמח כר"י ש"ל ח"כ הח דחמר מלח בפר חמו סמאה לידה ולא קאמר רבותא מפי דאפילו מלא מים ממאה ל"ל כמ"ש הר"ן משום דם"ל בעכור פליגי ומש"ה קאמר מלא בשר לאשמעינן לאסוקי ללול דלא וה"ה לפים עכורים וע"ש ולפ"ז קשה כיון דרבי נמי - מספקה ליה וחמר לה שמעתייוכמ"ש החום' דממחני' ח"ל דמוח בשר חוששת ה"כ מה חידש ר"י וחמר כך המר הכה דהה רבי נמי פימה מספק וע"כ נ"ל דה"ק כיון דאמר סמאה לידה משמע טומאה ודאי וא"כ איך דחי רבי דלמא כר"י והיינו ע"כ דפיני בעכור ולא בצלול דאו"כ או כר"י ס"ל לאשמעינן אפילו מלא מים אע"כ דהכי דהי ליה דלמה כר"י ובעכור פליגי ומש"ה השמעינן במלה בשר להשמעינן דבעכור פליגי והה חי נימא דבעכור פליגי א"כ ע"כ ר"י מספקא ליה כדמסיק לקמן מפחני' דבכורות וא"כ איך קאמר (חרודי הלבות)

טמאה לידה הא ודאי ר"י מספקא ליה א"ו דר"י אליבא דכ"ע ול"ע גם מ"ש החום' דבפלונחא לה תיירי ליחה לסיד רש"י הלה הי נימה דבעכור פליגי הכל הי נימה דבללול סליגי ליכה למימר בפלוגחה לה מייכי ה"כ חיך קהתר מלה מים הינה חושם לולד הה כ"י ם"ל דהוי ולד ה"ו ב"ל ללכני כעכור סליני לפי פי' כש" ודוק: הגום ד"ה עור ובשר וכו' ברישא עור גשר וכו' וכמה"מ דיחוקהל היפכה וכו' וי"ל עוד עעם דהיה במדכש על פסוק עור ובשר וכו' וכמה"מ דיחוקהל היפכה וכו' וי"ל עוד עעם דהיה במדכש על פסוק עור ובשר וגו' אמר רבי אבהו מובה גדולה עשה הקב"ה עם האשה בעוה"ו שלא התחיל יצירת הולד בנידין ובעומות שחילו היה כן היה מבקע כרסה ומש"ה נכי מפים דיחזקה! דליח להת מששח פי' חיסכת עיין שו"ת מעיל לדקה סי' מ"ז מה שמסלפל בסוגי' זו ועיין בשו"ח ח"ל מה שהשיג מסוני׳ זו ומסוגיא דלקמן על מהרי"ק סי׳ קמ"ג הביאו רמ"א בסי׳ ש"ה שכ׳ שכ"ז שמין אכריו מרוקמים אין פוטר הכא אחריו ואפ"ה בזה"ז סומכים ע"ז וכ' במהרי"ק טעמא דלא מוקמינן לאשה בחזקת שלא נטערה רחמה גם הנפל הזה בחזקת שלא נחרקמו אבריו וע"ז השיג שם בחשו' סי' ק"ד מהא דלקמן דעברה הנחר והפילה דמביאה קרבן ונאכל משום דרוב נשים ולד מעלי' ילדן וח"ל דש"ה דרחינו שלח נחרקמו חבריו הח ניחח חלו הוי מחומרת האחרונים שאין אנו בקיאים י"ל דבהא מתכינן אחזקה ונימא דבקיאין לראות אם לא נהרקמה אבל אחר שהוא מדינא דש"ם כדאמרינן מעולם לא דכל שפיר בנהרדעא א"כ ראיה דידן הוי כחילו לח רחינו וסמכינן חרוב נשים דולד מעלי' ילדה והחריך שם ומסיק דהרולה להחמיר יתן בלא ברכה ובלא"ה ק' לדברי מהרי"ק הרי כחבו חום' בבכורות דף ך' ע"א דאפילו סיכא דאיכא חוקה ורובא דסעור מליתן לכהן דחוקת ממון עדיפא והמע"ה אלא דקשה לסמות דברי מהרו"ק והרמ"ל שהביאו לססק הלכה מ"מ הא הברכוח אינן מעכבות :: תום' ד"ה מלא בשר וכו' דדלמא הא מלא בשר חוששת וכו' י עכ"ל - ים לדקדק דהפשוט ממחני' דפ"ק דכריתות דחשיב החם יש מביאות קרבן ונאכל ויש מביאות קרבן ואינו נאבל ויש שאינן מביאות וכו' וחני התם אלו אין מביאות התפלח שפיר מלא מים וכו' וא"כ ק' אמאי לא חנא במלא בשר ואי דמספקא לי' ה"ל למיחשב בהדי הכך דמביאה ואינו נאכל וא"ל דהיינו קד דמני החם המפלח וא"י מה הפילה ז"א דההיא מוקמין לה דף כ"ע בלא : הוחזקה עוברה וע"ם

דף כ"ו בגמרא ולר"ש דאמר יוצא דופן וכו' יש לדקדק המחי לה משני דכ"ש בר"י ס"ל דחמר בס"ב דכריחות החשה שילדה ולדות הרבה דרי"ח מביחה על הרחשון וחינה מביאה על הב' מביאה על הג' וכו' וא"כ נ"מ היכא שילדה ולד גמור ואח"כ נחעברה בחוך מלחת והפילה ביום פ' לראשון קודם שקיעת החמה והפנדל הפילה בליל פ"א דהייט חחר שקיעת החמה של יום פ' וא"כ משום הולד אינה חייבת קרבן לפי שהיה חוך ימי מלאת של הא' ומביחה קרבן משום הסנדל שהיה אחר מלאת ואין אנו לריכין לדחוק בגיורת שהוא דוחק גדול לפי מה דמסיק שכשהן יוצאין אין יוצאין אלא כרוכים דצ"ל למסקנא ששבלה בין זה לזה שהוא רחוק ממציאות ואפשר משום דסחם בר בלוגחי' דר"י הוא ר"ש וח"ק פליג התם על ר"ב מש"ה לא ניחא להש"ם לאוקמי הכי · מיהו המהרש"א כ' לקמן דף ל"א דח"ק דר"י הוא ר"מ אבל רש"י בעירובין דף מ"ו ע"ב כחב דבר סלוגחא דר"ש מסחמא ר"י הוא . גם אפשר דבזמן מועט כזה אין דרך לעבות סנדל (ועיין במש' ברכוח דף ש' ע"א גרסיטן מארבעים יום ועד ג"ח יבקש רחמים שלא יהא סנדל מוכח דאחר מ' יום אפשר לעשוח סנדל) ואיפכא ליכא לאוקמי אליבא דח"ק וכגון שילדה סנדל ביום פ' ולד גמור לאחר שקיעת החמה דהא משמע המש דמביאה קרבן על הסנדל ואלו בנדון זה אינה מביאה קרבן לא על הסנדל שהי' מוך מלחת הראשון ולח על הולד שהוח תוך מלחת דסנדל חת"ז רחיתי שבירושלמי בפרקין מתרן כן: רש"י ד"ת הוי לירה ובו' אבל בגדל עד דנפיק רובא ובו' דהכי אמריגן בבכורות אין הראש פוטר בנפלים - עכ"ל - ולכחורה חמום דהם חיחותב שמוחל החם וכמ"ם התום' כאן מיהו נראה מדברי רש"י שם דהא דאמר שמואל אין הראש פוטר בנפלים היינו אפי' בראשו חי וכהא איחותב שם ממחני' אבל ביצא ראשו מח כ"ע מודים דאינו פוטר בנפלים וכן מוכח מרש"י ר"פ בהמה המקשה שכ' דהא דנקט מחני' בן שמונה. שינא ראשו חי הבא אחריו בכור לנחלה ואין בכור לכהן הא דנקט ראשו משום רבותא דאינו בכור לכהן דאפי' לא יצא רק ראשו הבא אחריו אינו בכור לכהן אבל לענין נחלה אפי יצא כולו הבא אתריו בכור לנחלה וה"כ כיון דמשום רבותא דבכור לכהן נקט ראשו אי ס"ד דאפילו בראשו מח פוטר הבא אחריו ליחני רבותא שפי כן שמנה שהוציא ראשו מת ולמה נקט ראשו הי א"ו דדוקא ראשו מי פוטר הבא אחריו ולא בראשו מח דבהא לא איחוסב שמואל אדרכה מהני' מסייע ליה וליכא מאן דסליג עליו וכ"כ הרמב"ס בהל' בכורות ובטי"ד ובש"ע סי' ש"ה ולדקו דברי רש"י דבסנדל כ"ע מודו דחין הרחש פוטר ודלח כמ"ש בשו"ח פמ"ח סי" ו' דאפי׳ בראשו סוטר להבא אחריו והא דנקט ראשו חי לרבותא דבכור לנחלה נקט דאפי׳ ראשו חי הבא אחריו בכור לנחלה והא ליחא דאי לרבותא דבכור לנחלה נחיח ליחני רבותא שפי דאפי' ילא כולו וכנ"ל (מיהו לישנא דמחני' דחני אע"פ שילא ראשו חי משמע לכאורה כדברי הסמ"א מיהו בסדר המשניות ל"ג אע"ס) אמנם מדברי החוס' ד"ה סגדל מוכח דם"ל דאשי ראשו מה בנפלים פוער להבא אחריו ולדעחם צ"ל הא דנקע במחני' ראשו חי משום רבוחא דבכור לנחלה נקט ומעחה קשה דאי משום רבוחא דבכור לנחלה נחית ליחני רבוחא ששי דאשי' יצא כולו אש"ה השני בכור לנחלה ע"כ ש"ל פדעח הש"י שהביא השמ"ע שי' רע"ו דביצא כולו אין השני בכור לנחלה וגוף החשובת ש"י חין כעת תח"י לעיין בו: המהרש"א מק' לשיעת היכושלמי שהביא ההום' דהולד שעם הסנדל אינו מתקיים א"כ ק' סנדל דחנן גבי בכורות למאי הלכחא והי' דאיכא לאוקמי כר"ש וביצא הולד דרך דופן וכו' וחלמודא דידן לא בעי לאוקמי הכי וע"ש ולכאורה אין לדבריו שחר דלמא חלמודא דידן לא בעי לאוקמי הכי וע"ש ולכאורה אין לדבריו שחר דלמא חלמודא דידן לא בעי לאוקמי הכי משום דמ"ל דאפשר להחקיים כדמוכח מטוניא להדיא ונראה כווכחן דלכאורה ק' על המק' מעיקרא שהקשה סנדל דחנן גבי בכורות למחי הלכתא איך לא ידע לשנויי להכא אחריו וכן הרגיש מהרמ"ל ול"ל כחי' מוהר"מ דהמקשה ס"ד דולד שעמו א"א להחקיים (וגם מדמקשה הש"ם למאי הלכהא וכו' עדיםא ה"ל להקשות למאי דם"ד להבא אחריו לסוף שנה דאמאי סוי בכור לנחלה הא קדמי' הולד שעם הסנדל א"ו דם"ל שהולד עם הסנדל א"י להחקיים ולפ"ז שפיר קשה דחמחי נחיד מסברת המקשה ומשני דחסשר להחקיים ה"ל לשנויי דהח מני ר"ש וכסברת המקשה דא"א להתקיים אלא דלא רזה לאוקמי כר"ש ולא כרבט וכמ"ש מהרש"א והפה לכאורה גם לדברים אלו אין הבנה דהא כרבנן נמי מצי אמי' ואי משום דרבנן ס"ל המם דהנולד אחר יוצא דופן אינו בכור לכהן וא"כ הוי קשיא דמאי ארי' משום סגדל מ"ל משום יולא דופן ניפטור מבכורה ז"א דהא אמריט ההם דטעמא דרבט דבכור לכולה מלהא בעי מש"ה השני פעור מן הבכורה הא ניחא אם היוצא דופן הוי בן קיימא ואם כן הראשון הוא בכור לנחלה משום הכי שני סעור מה' שלעים דלאו בכור לכולה מלתא הוא אכל כשהרחשון הוא נפל השני שאחר יוצא דופן הוא בכור לכולה מלחא וא"כ אי לאו דסנדל פסור היה השני בבור לכהן אף לרבון ול"ל דם"ל להמהרש"א דהא דאמרינן החם דבעינובכור לכולם מלחא היינו דאפילו הוי השני בכור לנחלה כגון שהראשון שילא דרך דוסן לא היה ב"ק אפ"ה השני פסור מה' סלעים דבעי נמי בבור לולדום וזה לא הוי בכור לולדות שהרי קדם לו היולא דוסן למנס בפ"ז בטס"י ש"ה משמע להדים כמ"ש לעיל דבנחלה הליח מלחח דחם הרחשון חינו ב"ק מקרי השני בכור לכולה מלחח גסייב בה' סלעים לפ"ז חין מקום לדברי המהרש"ח ז"ל נם לפת"ם הרתב"ם לפי' התשניות במש' בכורות שח"ח עוד שחחשבר וחלד לחחר שינח הולד דרך דופן ג"ב אין מקום לדברי המהרש"א ז"ל ומ"ש מוהרמ"ל שהפי' הסוגיא בחלמורא דידן נתי לשיפת הירושלתי והת דמשני הש"ם להבת אחריו היינו לאחר שנה או שנתים וקמ"ל מחני׳ דהולד שעם יוצח דופן ח"י להחקיים ומש"ה הבח חחריו בכור לנחלה וחינו בכור לכהן דבריו המוהים דח"ח לפרש כן בשנוים דר"פ ובשנוים דר"ה בר החליפם דמוקי למחני' דבכורות שינה דרך רחשיהן הו דרך מרגלותיהן ומחני' מיירי נולד שעמו: ע"ב רש"י ד"רו סכאן ואילך הוששין וכו' וא"ג הוי האי ולד נקבה כו'

שחם הרחה וה"ה דג"מ דמשכי שבועים דידה מיום שכפילה ישלית וכמ"ש רש"י לפיל בל"ח:

שם ד"ה אלא ברבר של קיימא וכו' שאם הפילה דבר שאין ראויה לבריית נשמה כו" י הוכרת לזה כי היכי דלה ליסתר דרב הדרב לעול הר"י מסמיה דרב כל נ' ימים סרחשונים חולין וחוקו' לה בנשל אלמא דהולין שליא אפי' בנשל מש"ה פי' רש"י דהכא מיירי בדבר שאין ראוי לילירת נשמה אבל הרשב"א בחה"א פי' הדבר כסשפיה דלא חלינן שליא בנסל כלל ושליג אדר"י א"ר לעיל ומש"ה חזיא שמואל לר"י בישות דאמר משמיה דרב איפכא ופיין בב"י סימן קל"ד מ"ש בזה וממש"ל ד"ע מוכח כדברי רש"י דופל מיקרי דש"ק דאל"כ קשים מה שהקשיתי לעיל דמה מקשה קושי סמוך ללידה רחמנה פהריה דלמה ס"ל הין קישוי לנפלים ה"ו ג"ל דהוכיח מדוקש כ"ד שהין וכתש"ל והי ס"ד דופל נמי מקרי דבר שהינו לנפלים ה"ו ג"ל דהוכיח מדוקש כ"ד שהין בתש"ל בהי מדוק הדום ברש"י בו' וכשרש ההש ברש"י בו' וכשירש"י בו' וכשירש"י בו' וכשירש"י בו' וכשירש"י בו' וכשירש"י בו' וכשירש"י בו' בו' ביים של מו וככר הרגיש בזה המני' בפי' הר"ש : מל מס' כלים במשנה זו עיין שם

דף בז תיובתא י ופירט"י מיוכחת דרכי דחמר דבר שחינו שתה ולת פירוש דקו' משום במינו שלי' והכת חמר דחוששין משום הש"ם הות על רבי דחמר חין חולין חלת דבר שיש במינו שלי' והכת חמר דחוששין משום דעל רבי ח"ח לחקשויי מברייחה דח"ל דרבי סליג עלה חלה דמקשה על מניחות דרבי חמר שהוא דבר שאינו ובכרייתה אמר שאפשר במניאות ובהא דוחק דפליג אהדדי ומיפן בס' מה"א משמע דתיובתא הוא אר' מהא דחוששין ע"ש כן אמר בני הכחור הר"ר יואל ז"ל אח"ז ראיתי שכ"כ בספר הכריהות : רגום' ד"ת חומר ב' ולרות ובו' : מוכח מחום' דהיכא דאתיליד זכר ואח"כ סשק ולד א"ל לישב אלא משום זכר דהא ליכא חרי ס"ם דסחרי אהדדי אמנם מדברי הפוסקים והמור סיתן קל"ד לא משמע כן אלא אפילו ספק ולד בהדי זכר מחויבת לישב ימי טומאה דנקבה משום הספק אע"ג דליכא ס"ס דסחרי אהדדי ול"ל דס"ל כמ"ש התוספות לקמן דף כ"ע ד"ה חשב לזכר דבשמעתין דטועה מחמרינן אע"ג דאיכא כמה ספיקי והכי ס"ל לרש"י כחן בשמטחין ומכ"ש החוספות כחן לפירש"י . עיין ח"ש מ"ש על החוספות וכוונחו דהכם חינו סותר חלם חד לד של הם"ם וכ"ל חותו לד דחמרינן מעיקרם שמח זכר הוא ולבסוף באנו לומר דנקבה הוא אבל משעם דשמא אינו ולד אותו ססק נשאר בין מעיקרא ובין לבסוף משא"כ בב"ק בהא דשליא שילא מקלחו ביום א' כל השני לדדים ס"ם באנו לססור וכין נכסוף משה כ גב ק בהה דשניה שינה תקנחן ביום מי כל השפי נדדים ש פ בחוד לסחר לכסוף ע"ש: בגבל ש"ש דר"ש קסבר כל שומאה שנתערב בה וכו' י והא דאמר כ"ש במהניחין שעמה דנימוק משום דהי לחן לנחו דנימוק לא שייך ביה בישול ופשום:

תום', ד"ה ט"ש דר"ש וכו' לבך גראה לר"י וכו' וה"ש מ"ש דר"ש הרי יש כאן כת שלם ובו' י ולפ"ז ז"ל למחי דס"ד השחח דטעמח דר"ש משום ביטול מקנח ע"כ

הם דמודה כ"מ בכים ההילון היינו משום דנימוק כולה ונעשה כמים בעלמת ולא מקרי מת שלם דחין לומר דשעמח דר"מ נמי משום ביעול מקנח ובהח פליג חר"ש דם"ל בביח הפנימי חין נימוק כלל אפילו ביטול מקצח ליכא משא"ב בביח החיצון דאיכא ביטול מקצח ז"א חדא דח"כ אף ר"ת ס"ל כר"ם דכל טומאה שנהערב בה מין אחר וכו' וא"ב ח"ק דהחם דסליג אר"ם ומטמא בנפל בחוכו עפר כ"ם מני ועוד מדקאמר ר"ת אינו דומה נימוק פ"א לנימוק ב"פ משמע דאף ר"מ סבר דבסנים נימוק קצח וכמ"ש מהרש"א א"ו דאף ר"מ סבר דמקצח נימוק מבסנים אלא דסליג אר"ש ואמר כל טומאה שנתערב בה מין אחר סמא וא"ל דא"כ מתי דוחקיה לחוקתי שעמת דר"ם משום בישול מקלת דלמת שעמת דר"ם דם"ל דכולה נימוק ונעשה כמים בעלמה כמו דבעינן לאוקמי לאוקימחא דר"י ודר"ל דפליגי ר"מ ור"ש בהא דלר"ש נתבסל כרוב בביח הפנימי לר"י ולר"ל נחבלבלה צורהו בביח הפנימי משא"כ לר"מ עד בים החיצון יש לומר לרב המעולה דחיקה ליה לחוקמי בסלוגחה רחוקה שיחלקו במציחות חם נימוק או לחו מש"ה ניחח ליה לר"ה לחוקמי דכ"ע ס"ל דנימוק מקנם אלח דר"ש לשיעמו אזיל וש"ל משום ביטול מקצח ור"מ איהו הוא ח"ק דר"ש דהחם אבל לאוקימחא דר"י ודר"ל ע"כ ל"ל דבהא פליגי ר"ת ור"ם אם נימוק לנמרי בבית הסנימי או שנתבלבלה הצורה או לאו י ומעחה צדקו דברי התום' שכתבו לקתן וא"ח למאי דם"ד השחא כו' כלומר כיון דלח ניחת ליה דפליני ר"ם ור"מ במניחות וגם למחי דם"ד השחת ע"כ מעמח דר"מ בבית החיצון משום ביסול כולה דאל"כ ח"ק דהתם מני א"כ היכי קחרי בברייתא כשם שאינו כו' הלח גם לר"ש לח נחבשל כולו בביח הפנימי כמו בביה"ח דע"כ בביה"ח נחבשל כלו דחל"כ מ"ע דר"מ דח"ל משום בישול מקלח דח"כ ח"ק דהתם מני ועוד הח ר"ם לח ניחח לים לחוקמי שיחלקו במציחות וכמש"ל ולזה חירצו החום' דה"ק ר"ש כשם שחחה מודה בכים"ח שנימוק כולה ה"ל מודה לי דבבית הפניתי נימוק מקצת ואיכא ביטול משהו ואהא השיב ר"מ אינו דותה כו' דבביה"ח נימוק כולה משח"כ בביה"ם אף דנימוק משהו מ"ח אפי' הך משהו לא נחבעל דלים ליה הך סברא דכל סומאה וכו' כנלע"ד פי' הסוגיא לפי פי' החוספות והוא על דרך שכחב הרש"ל דמדר"ת מוכח דבבים החיצון פימוק כולה אבל מה שכחב מהרש"א דהוכחם תוספות דבביה"ת נימוק כולה הוא מדאמר ר"ם בפשיטות לר"מ אי אתה מודה כו' לא ידעתי למה כחבו הוספות בקושיתם וז"ל למאי דם"ד דר"ם וכו' הלא זה קשה לכולה אוקימחא דע"כ בבית החיצון נימוק טפי מדאמר הכי בסשיטות אבל לדברינו הג"ל ניתא דעיקר הוכחת החום' ע"כ טעמא דר"ת דבביה"ח נימוק הכל דאל"ב ח"ק דההם מני דם"ל דאין ד"א מבטלו וכמ"ש הרמב"ן בחדושיו וגם דח"ב ל"ל דפליני ר"מ ור"ש במניחוח והא לא ניחא לי׳ לר"ה לאוממי הכי משא"כ לאוקימחא דר"י ודר"ל ע"כ דפליגי בהכי והא דלא מוקפי ב"י ור"ל דמטמח דר"ם משום דנימוק לגמבי והוי כמיח בעלמח ולח מקרי מח שלם ל"ל דם"ל דחפילו הכי מת שלם מיקרי גם יחר דברי המהרש"א אינם מובנים לי שכתב על דברי מהרש"ל דאימא בהא פליגי כ"ת ור"ם דר"ם משוה ור"מ אינו משוה והוא סוחר דברי עלמו שכחב לקמן דע"כ ר"מ נמי אים ליה בכישול משהו בפנים מדקאמר אינו דומה נימוק פ"א וכו' גם דבריו אלו אין להם הכרח כ"כ אף דאמר ר"מ אינו דומה נימוק פ"א ר"ל אף דנימוק עדיין לא נימוק כ"כ עד שיחול עליו שם ביפול ועדיין צ"ע בחום' משמע דלאוקימחא דכ"י בס: כל השפיר ולכאורה לא היו לריכין לוה האפילו אי נימא דבשל משהו ברוב מ"מ סהור לר"ם דחו לא מיקרי מת שלם אמנם לדברי מהרש"א ניתא דמ"ג מ"ע דר"מ הא אף ר"מ מודה דמהבעל משהו דבשלמא לאוקימהא דרה"מ "ל ל"מ הא דמ"ג ב"ע דר"מ הא לאוקימהא דרה"מ "ל לל ש"ל לר"מ הא דכל טומאה שנמערבה בה מין אחר אלא כח"ק אבל לר"י דאיכא ביעול ברוב קשיא מ"ע דר"מ א"ו לאוקימהא דר"י אף אחר אלא כח"ק אבל לר"י דאיכא ביעול ברוב קשיא מ"ע דר"מ או לאוקימהא דר"י אף דנתבטל משהו מ"מ שלם תיקרי אלא דסליגי ר"מ ור"ש אם נימוק הכל בבית הפנימי או לאו ועיין בתום' בככורות דף כ"ג שכתבו בהדיה כן דלר"י בטלה מקלח וע"ש: ועם מש"ל יש לומר הא דאמר ר"פ והיינו פשמא דר"י ור"י דלכאורה הוא שסח יחל כמו דאחיכו עליה אף דאר"ם אפילו כי הא מלחא וכו' מ"מ מאי קמ"ל בזה אחר שאין בו שום חידוש וע"פ דברינו שכתבנו דמש"ה מוקי כ"ה טעמח דכ"ם חשום בימול חשהו ולח ניחה ליה לחוקמי טעמח דר"ם שכולה נימוק ובטלה מחורת מת שלם כמו דאית ליה לר"מ בביה"ח אלא משום דלא ניחא ליה שיחלקו במניאות אם נימוק לגמרי או לאו אך לכאורה עכ"ז ה"מ רה"מ לאוקמי פלוגחייהו בפשיסות דבהה פליגי ר"ם ור"מ דר"מ מספקה ליה הם ניתוק לנמרי בפנים מש"ה מספיקה מפתח חבית לפי דהבית רה"י וכת"ם התוסשות לעיל דף י"ח ע"ח ד"ה שליח בכית ור"ש לסעתיה דם"ל בריש מכילחין גבי מקוה דאפי" ברה"י חולין וכחבו החוספוח שם דדוקא גבי מקוה אית ליה לר"ש חולין לפי שחין כאן שום חוקה דנגד חוקת מקום איחא חוקת גברא על מומאחו אבל סיכא דאיכא חוקה מוקמיכן ליה אחוקה משום דליח ליה הלכתא ברה"י משום הכי משהר כחן משום דמוקמינן הביח בחזקת פהרה אך כ"ז ניחח לר"ש אבל כיון דר"י ור"י ס"ל בהח כר"ש ובודאי דלדידהו נמי לריך שעמא ולר"י ליכא למימר הכי דהא ר"י אים ליה במסכח מהרות ומייתי לה במשכת שבת דף מ"ז ע"ב דאשילו בטומאה דרבנן אית ליה שורפין ברה"י וע"ש גבי ו' ספיקות וא"כ לר"י ליכא לשנוי מש"ה אמר רה"מ דטעמא דר"ש משום בימול משהו ובהם א"ל דר"י ור"י כהם כר"ם ס"ל דבנורף לו ד"ח בשלם ח"ם ר"ם משום דקשים לכחורה דל"ל הך מעמח לר"ם ח"ל משום דספק מומחה מוקמים חחוקה לר"ם חשילו ברה"י לכך חמר ר"ם והיינו סעמח דר"י ולר"י ליכח לשטיי הכי מש"ה הולרך רה"מ לשמיי ביפול משהו ולח חמר כ"ם חלח להפוקי מלחת דרבי' והש"ם מק' דתף זה פשיפת אלכך חמר

ל"ם אפילו כי האי מלחא שאין בו אלא קנת חידוש לימא כו' : שום וא"ת בנזיר פרק בה"ג ובו' אבאי לא משני בשלחא בו' · לפמ"ש החום' לעיל דף י"ח ע"ב דהך רוב דשליא אינו רוב נמור ומשמע דאינו אלא מדרבק לפ"ש י"ל דעל הך מומאה אין הגזיר מגלח שליה מש"ה. לא מני לשנויי הכי ומיהו לפמ"ש החוספות שם בנזיר דעיקד שנויא דר"י קאי על ממי דפ"ב דאהלות מקשו הפוס' שפיר דהוי מני לשנויי הכי :

ע"ב מת שבתבלבלה צורתו - בסר"ם רפ"ב דאהלום מקשה אמאי לא משני בפ' בס"ב אחלום מקשה אמאי לא משני בפ' בס"ב אחל דמקשה על מח של כזית מן המח השחא כזיח מן המח כו' דלמא מייני במח שרוף דבעיקן דוקא שלדן קיימח ולר"י לפי חירון ב' של חום' מודים רבקן במח שלם וע"ם ועיין במח"ל מתיין דוקא שלדן קיימח ולר"י לפי חירון ב' של חום' מודים רכן במח שלם וע"ם ועיין מתר ר"י לחלמידיו אל יכנסו מלחדי ר"מ ללאן מפני שקנחרנין הם ולא ללמוד חודה הן במיי לאל לקשמני בחלכה הן באין דחק סומכום ונכנס אמר להם כך שנה לי ר"מ על אלו מומלות הבזיר מגלה של מת ועל כזיח מן המח כעם כ"י ולא"ל לא כך אמרחי לכם אל יכנסו מלחיד רבי מאיר ללאן מפני שקנחרנין הן על כזיח מן המח מגל מל מח לכ"ם ויש לדקדק חים של המה של הי" וש ליישב עם"י מ"ש בחוספות דאיכא לאומר מתני בשליא דבעי דוקא משור היה זה לכ"י ויש ליישב עם"י מ"ש החוספות דאיכא לאוקמי מתני בשליא דבעי דוקא בלי מהרם"א דוה דוקא להור היה זה לכ"י ויש ליישב עם"י מ"ש החוספות דאיכא לאומתי מתני בשליא דבעי דוקא בשלי וא"ב במלי וא"ב ב"י ויש ליישר לדביו דאמר דהבית סהור ולכך ר"י לא שנה במחני על המת כ"ל התור לייד באיא מול מות בללותה דל"ל דנם במחני על המת על כזיח מן המת ורבי יוםי דאיהו נמי בער בדו בלה מה מה בתור בל"ל דנם במחני על המת על כזיח מן המת ומיהו לפי מה שכחבו החוספות ב"ל בים במחני על המת על כזית מן המת ומיהו לפי מה שכחבו החוספות ב"ל ב"ש ביש שיש הירום ניאל ביו באיכה לא מותה בליות לא שנה במחני על התם בתו ש"י שישת הירות לא מותה לכ"י ורמן מת שבלדו קיימת מדכבן משתא תפני כבודו של מה מתייר במת שליות ביא בתרנו איו בלינה לא מותאה מדרבו איו בריב מרים ביש בתייר בשלדו קיימת משא"ב במתני דמיכה באליו במתני דמיכה לא מותאה בתרנו לא מותה במור בתרני בלה בתור בודום לה במתני בלות במתני בלדו בליכה לא מותה בתרנו לא מות בתרנו לה מות בתור בלהות היחלים בתרני דמיכי של במתני בליום בלינו בלינה לא מותה בתרנו לא מות בתרנו בלום בתרני בלדו בתורי בתור בלים בתרני בליום בתרנו בלים בתרני בלום בתרני בלהו בתרני בלים בתרני בלים בתרני בלהות לה מלים בתרני בלה בתרני בלה בתרני בלהות בתרני בלה בתרני בתרני בתרני בלה בתרני בתרני בלה בתרני בתרני בתרני בתרני בתרני בתרני בתרני בתרני ב

קשים כיון דחינה חלח פותחה מדרבע חין המיר מנלח עלים:
דף כה רש"י ד"ה ולגדה כו' והכי איבעי ליה למתני ראשב לזבר ולנקבה
ולגדה וכו' ולקמן בהאי פירקא מפרש למה הוובר זכר שאם תראה לכוף ל"ד
עכ"ל וגע"ג דהם למתי דחייםים בהם לפתח הרחיקה לידחה הפילו חי לה תני מלם לנדה
לחוד ולה חני לזכר בהדי נקבה נמי היחה מקולקלה עד מ"ח שמם חרמה כיום ל"ד וחחזור
ומלחה ביום מ"ח חייםים שמה יום ל"ד עדיין היחה בימי פוהר וביום מ"ח היה מחל מדה
לפי שהרחיקה לידחה וכלו ימי פוהר של נקבה בין יום ל"ד למ"ח וה"ב קשה למה הוזכר זכר
ומניו מה שכתרתי בחיות ה"ד ב"ד ב"ד ב"ה ליימד:

ועיין מה שכתבתי בסימן קנ"ד כ"ק כ"ח ליישב : דף כם רש"י ד"ה אין הראש פומר בנפלים וכו' כגון יולרת תאומה וכו' י עכ"ל וכחב מהרש"ח דביולדה החומים לפ' חדשים חסילו מה כיון דכלו לו הדשיו הרחש שושר בנפלים לכ"ע כדחיחה ר"ם יש בכור עכ"ל ודבריו חתוהים מחד דבהדיה תוכח שם הלשמואל דס"ל דאין הראש סוטר בנסלים ה"ה בבן ס' נמי בעינן דופיק רובא וכ"ס רש"י בהדיא החם וכ"מ מסוגיא דההם דמשני החם איידי דחני סיפא ראשו לאשמעינן דוקא הא רסשו חי אפי' בכור לנחלה נמי לא הוי דמוכח הא לענין בכור לכהן בראבו מח לא מהני עד דנפיק רובא דאל"כ ה'ל לשנויי החם דבסיפא חני ראשו מח לרבוחא אפי' ראשי מח כלא רובא שוסר מכהן ואהא לא הוי מני להקשוח מאי קא משמע לן חנינא דהכא אילפריך למשמעינן דהפילו רחשו מח פושר א"ו דאף בסיסה רחשו ל"ד וכפי' רש"י שם דלשמוחל דשבירא ליה דאין הראש פוטר בנפלים אפילו ביצא ראשו חי ה"ה בבן ט' ביצא ראשו מח לתרווייהו מחד קרא נפקא דכהיב אשר נשמח רוח חיים באפיו דממועם בן ח' אע"ם שינא רחשו חי כיון דחין רחוי להחקיים ומכ"ש בן מ' מח וכן מוכח הסוגיה דהחם וה"נ הם דקאתר בסוגיא דידן דר"א כשמואל ס"ל נמי מה"ם כיון דשמואל אים ליה אפילו בבן ח' חי חין הרחש סומר מכ"ש בן מ' מח וחס כן במחוחך דמיירי שנחחך במעי' וכמ"ש הרמב"ס בפיכום המשניות ובם' היד כיון שנחתר במעי' דינת רחשו מת ותם כן לפמותל חין הרחש פוסר ומה שפי' רש"י כתן ממילחת דשמותל דמיירי ביולדת החומים לשבעה משום דס"ל דעיקר מילחא דשמואל מיירי ביצא ראשו חי ולא כלו לו חדשיו בשחם נפל דמיירי שלא כלו לו חדשיו אלא דממילא שמעית מינה דה"ה לכן מ' מח דחד פעמא אים ליה לחרווייהו ואפשר דגרוע מבן ח' חי ולשימה מהרש"ח שכתב דבבן מ' מה לכ"ע פופר א"ח להלום הסוגיה דהכה דפליני ר"ח ור"י במחניחין דילא מחוחך למר אפילו ראש עמהם ולמר בשאין הראש עמהם אטו מחני' דוקא בבן ח' מיירי אם מחוחי מחוח קחני ומיירי אפילו בבן ש' ואש כן למחי דם"ד דפליגי בדשתוחל ק' מ"ם דר"ח דהה מודה שמוחל בכן ס' ה"ו דלשמוח! בכן ס' מת נמי אינו פוסר וכנ"ל והנה מליון דברי מהרש"א משמע דמ"ם רש"י ד"ה ואפילו הראש עמהם וד"ה חין הרחש פוסר הכל דבור חחד וכוונחו ל"ע: ומה שיש לחמוה על הפוסקים מה ראו לחלק בין לענין לפסור מן הבכורה דבעינן דוקא בן ח' חי ואילו לשנין סומאח לידה כתבו פחם דרחם פופר ולח חלקו אלח פחמו וכתבו דרחם כילוד משמעי בין בן ח' חי או מה ככר עמד ע"ז בהשובה כמ"ה ה"ה סי' ד' ע"ש: הום' ד"ה מכלל דבמסורם רובו נמי לא פושר וא"ת וכו' וי"ל דא"ב הוי ליה לר"י למישר וכו' ער שיצא בתקנוי עכ"ל י וח"ל דח"כ החיך קאמר הש"ם מכלל דבמסורם רובא נמי לא אכחי ק' דהוי ליה לר"י למימר עד שינא וכו' י"ל דבשלמא אי קאי ר"י לאפלוני אמאי דאמר ח"ק בהדיא דבמחוחך ומסורם מהני רובה שסיר קחתר ר"י משינה רובו דקחתרת דמהני היינו דוקה כחקנו הבל חי קחי הדיוקה דת"ק דקחתר דרחש סוסר וחיהו ס"ל דבטי רובה הל"ל עד וכו': בא"ד וי"ל רא"ב בו' ור"י מקיל וקאמר וכו' מה שחשוב חיים דהיינו רוב ראשו וכו'י נכ"ל י משמע דלח"ק בעינן כל הראש והיינו דוקא במחוחך אבל בשאינו מחותך מודה ח"ק דרוב ראש סגיא כמו במתניחין וכ"מ מסוגיא זו ולחנם נחחבש הב"י לכקש טעם וסמך לדברי הרמב"ם שחילק בין מחותך לשאינו מחותך דבשאינו מחותך פסק דסניא ברוב הראש ובמחותך פסק דבטים כל הראש וע"ש בסי' קל"ד ופשום דהרתב"ם מפרש כפי' החום' ופסק כח"ק ולחה העירני בני מוה"ר משה נר"ו: בבתני' המפלת וא"י מהו בו' : מדברי הרתב"ם פ"י מהלכום א"ב משמע שמפרש למתניחין דרישא מיירי כגון שעברה הנהד והפילה ובהוחזקה עוברה ובסיסא מיירי בשלא הוחזקה עוברה ואע"ג דלעיל דף כ"ח ע"א משמע שמפרש למחני' דמיירי כגון שהפילה יד חחוכה או רגל חחוכה ל"ל דמשמע להש"ס דמחני' סחמא קחני דמשמע דתיירי נמי בכה"ג כנון שהפילה יד חתוכה ורגל חתוכה וה"ה דמיירי בגוונת שכ' הרמב"ם או י"ל דס"ל להש"ס דמחני' דאיכא לאוקתי בהפילה יד חחוכה ורגל מחוכה דאי בגוונא דכ' הרמב"ס סשה מאי קמ"ל יב"ל מסגי' היא א"ו דמיירי ביד חחוכה ורגל חחוכה א"כ אינטריך לריב"ל לאשמטינן דס"ד דלא מהגי הוחוקה עוברה אבל לפי האמח דאיחא להא דריב"ל מיירי מחניחין בגוונא דמיירי ריב"ל וכפשפת ליכה לחוקמי שהפילה שפיר ולה ניכר בין זכר לנקבה דמ"כ פשישא מאי קמ"ל וכמו שכחב הר ן בחדושיו ובודאי מחניחין חשמשינן שום חידוש ומ"ם הר"ן עוד ליישב דחני חיידי דסיפח הוח דוחק ולס"ז לכחורה היה חפשר ליישב קו' החוספות לעיל דף י"ח ע"ח ד"ה התפלח וכו' הא דלא מייחי ממחניחין וכו' משום דלפי האמח אינו מוכרה לאוקמי מחני' דמיירי בהמסלח יד חחוכה וכו' אלא בגוונא דריב"ל והש"ם לעיל דבשי לחוקתי ביד חתוכה היינו דח"כ קשה מחי קת"ל לריב"ל מהניחין היא ויש לדחות דחכתי קשיא דלחשוב כ"י הא מחני' וכ"ת דמיירי בנוונא דריב"ל הא דריב"ל נמי פעמא הוא . משום רוב וכמו דהקשה החם באמח אר"י דליחשביה ופעחה לא שייך חי' הש"ם מחני' קאמרינן וכו' דהם השתח אי כימם דמתניחין מיירי כגוונה דריב"ל אם כן הך דריב"ל נמי מתני' היא:

ועיין בהרפב"ל בחה"ל פפי' נמי למחני' כספני' ולל מוקי לה ביד חהוכה דוקל וע"ם: בתום' ד"ה ווו הואיל ולא מנפה וכגון שלא שהתה הבהמה בחוץ כו' · הנמב"ם

ב"ד מהלכות בכורות פסק להאי דינת בהמה שינאה מלאה ובאה ריקנית הכא אחריו בכור

מספק ולא חילק בין שהחה הבהמה בחון או לאו והלח"מ שם הגיא דברי החוספות דכאן משמע מדבריו שנה הרמב"ם סובר כן אלא שדינו להעחיק הדין שאמת בברייחא בסחם וכלשד יפרש הברייתא כן יפרש דבריו אמנם הסור והש"ע סימן שמ"ו ספיף ד' כתב נמי האי דינא סחם ושום אחד מהאחרונים לא העיר בזה לחלק בין שהחה או לא שהחה בחון וצ"ע אחר שחילון זה מוכרח מהש"ם כיון דהאי דריב"ל הלכתא הוא וכמ"ש הרמב"ם ז"ל בהלפות א"ב ובהלכות מח"כ בט"א :

ע"ב סמבילין אותה צ"ה מבילות יש לדקדק הל פ"ח למהוי כל הרך פכילום לכ"ח דפ"ל דפכילת לדם לחת מכחי כל הרך פכילום כשתל לכ"ש דפ"ל דפכילת לדם לחתר בשכת וי"ם כדלים לבילה דף י"ח וצ"ל דהרך פכילום כשתל בשכת כלמת אין מעבילין אוחם לכ"ש אלל דנקס חיוב פכילות ל"ה עליה ונ"ת דכולהו בני צ"ה פכילות כשתל בחול דחייבה לפכול ול"ד דמסבילין אוחה אלל דמיוב ל"ה סבילות איכא עליה:
דף ל" רש"י ד"ה שבילתה יתירתא - ופיכש מהרש"ל בשם שכליון וו"ל מש"ה

נמי מיושב אמאי משני שבאה בה"ש וכו' דלמא הך פבילה דכוף שבוע המא כו' ומהרש"א כחב דלא ידע מה חיובהא דפבילה דפוף שכוע קמא לא שייכא אלא בראחה בבה"ש וכפירש"י להדים לקמן עכ"ל חמח שכ"כ רש"י להדיח לקמן ד"ה סוף שבוע רחשון וכו' עכ"ז לח ידענם מחי קושיחו וכי גברח מגברח קרמים ולענ"ד נרחה דס"ל להגליון אפילו כשבחחה ביום חם בדקה בחוחו יום ונמנאת מהורה מיקרי ספורים לפנינו וכ"מ מחוספות לקמן דף ס"ם ד"ם שבעה לנדה וז"ל ועוד דסוף סוף סגי לה במחי שבדקה ביום הספירה ומנאה סהורה דאי אין בדיקת סוף היום עולה לספירה לא היה חקנה לבנות ישראל אלא א"ב יברקו בעליית העמוד השחר דספירת לילה אינה ספירה עכ"ל הרי להדיא דבבדקה בסוף היום ונתנאה מהורה מיקרי ספורים לפנינו אף במרב"י נראה דלא ס"ל כן מ"מ הגליון חובפות ס"ל כן ובמהרפ"ל שם מביא חירון בשם כ"ח וו"ל משום דב"ה ע"ב לא חשיב חדא בשבוע א"כ לדידיה בלכי חדא עכ"ל והנה בהגהוח מיימוני כחב בשם הסמ"ג דלדעת ר"ח דפסק דימי לידה שאינה כואה אינה עולה לספירת ז"נ נראה להזריך לכל יולדת ב' שבילות ואחר כך חהא מוחרת לבעלה אחם אחר ז' לזכר וי"ד לנקבה ואח"כ תספור נקיים ותסבול פבילה ב' דקיי"ל פעין אחד הוא וביומי וסבילה חליא כדחיהא לקמן דף ל"ה ע"ב וכ"ז שלא סבלה כל הימים קרויין ימי לידה וכ"כ התרדכי לדעח ר"ח אך יש פוסקים חולקים ע"ז וס"ל דחשילו לר"ח א"ל כ' סבילות עיין במרדכי והנה מפירוש ר"ח שהביא בגליון הנ"ל נראה להוכיח דס"ל לר"ח דא"ל ב' מבילות דחי ם"ד למחן דסבר ימי לידה חינה עולה לספירת ז"נ זריך ב' עבילות חם כן השה מחי חירן ר"ח משום דב"ה לח חשיב חדח בשבוע וכו' משמע דלב"ש ה"מ לשנויי הכי הא אף לב"ם ליכא לשנויי הכי כיון דהשחא תייכי שבאחה ביום והיא לא שכלה עד שכשיו אם כן הרי יום ראשון עדיין מקרי ימי לידהה וח"א למיחשב לספירת נקיים דהא אכן קיי"ל כרב דהתר מעין החד הוא ואסילו ללוי מודה דלב"ש פעין א' הוא כדלקמן בשלמא לפי מאי דמוקמי בכחחה כיה"ש שפיר מקשה סוף שנוע קמח לישכלה כיון שכנר שכלה חבשרב אע"ג דמקנת הלילה לא היה עולה לספירה דהיינו קודם ששכלה ליח לן כה דעיקר שפירה ביממא הוא דאף דימי לידה אינו עולה מ"מ אינה סוחרת למיחשב כרואה ממש וכמ"ש החוספות לקמן וכן תוכח כל הסוגיא זו לדעת פוסקים אלו אבל לתאי דבעי לאוקמי כבבאחה ביתחא והיה לא חשבול עד ערב ודחי לדעה זו דמ"ל דכ"ז שלח שכלה מיקרי ימי לידה א"ח למיחשב יומא לספירת ז"נ ואם כן מעיקרא הקו' ליחת ומאי דוחקי' דר"ת לחדן משום דב"ה לח משני ח"ו דר"ת לית ליה לכברח זו וכיון שהשוסקים חלו כתבו כן לדעם ר"ת ור"ת גופיה לים ליה סברת זו וכמש"ל וח"כ מה"ח לחום לחומרת זו כיון שכלח"ה ים חולקים ע"ז ומפילו לדעת כ"ח וכזה נסחר דברי הרמ"ח בד"מ ובחשובה שכחב מעם וסמך להתנהג שנוהגים להמחין מלשבול עד לחחר מ' לזכר ום' לנקבה תשום שחששו לדעם ר"ח דימי לידה שחינה רוחה חינו עולה לספירת ז"נ ולדעתו לריך ב' סבילות ולפי שחין נוהגים ככ' מבילות מש"ה נהנו להמחין עד אחד מ' לוכר או פ' לנקבה אע"ב דלדעה זו דב' מבילות אין חילוק בין בחוך ימי נדחה או לאו ט"ם שמדחיק ולפי מש"ל דר"ח לא ס"ל הך דב' סבילוח וכיון דר"ם סום מרם דהך שמעחתה ולים לים לחומרה זו אכן המחי ניחוש לה וכבר כחב הש"ו וכ"כ בח"ל שחין לחוש לחומרת זו אלת מיד שתפשר לה לפהר ולשפור ז"נ פובלה ומקדמה עלמה למצוה וכבר נחבשל המנהג והומרא זו ברוב מקומות ופיין מ"ש לקמן בזה דף ל"ו ע"א תום' ד"ה יומא קטא וכו' וא"ת והא אמר וכו' ועור רמשום חששא דש"י מובלת גם ביום שני רשמא עכשיו ראתה י עכ"ל יומה שלה מירנו דמפ"ה נריכה פבילה נס ביום ב' דלמא הך בה"ם לילה הוא ולא היו הפורים לפנינו די"ל דם"ל להתוספום כמ"ם החום' לקמן דף ם"מ בדבור שהבחתי לעיל דש"י חינה לריכה ספורים לפנינו ועוד לפי חירון ב' שכחבו החום' שם מקרי ספורים לפנינו כיון שת נח היום היה לפנינו וכמו שהכחחי לעיל ועוד דחם היה יום אחר נקי ביניהם אוא שלא היה עולה לפנין לפי שלא היה לפנינו תו לא מקרי סבילה בומנה כיון שקיה מפשר לה לספור ולשכול מקודם מש"ה כחבו החום' לשמח רחהה ומ"ש מהרש"ח ע"ו להיכי מיירי כו' נדחק כחום ופשוש דכוווח החוספות דחיישיע שמא ילדה כזוב וראהה רק יום אחד ועבשיו כשבחחה לפנינו הוא יום פ"ו מלידחה ועד עכשיו היחה רוחה בכל יום ולח היה עולה לספירת יום נקי חפילו חי ניתח דימי לידה שחינה רואה עולה לסשירת ש"י מ"מ דלמא ראתה בכל יום עד עכשיו ואם כן לריכה לסבול ביום מ' וגם ביום ב' נריכה לפבול דלמת הך בה"ם היה לילה ומקודם לכן בתחלת הלילה רתתה גם כן ולא מקרי יום א' יום נקי לרב דאמר מעין אחד הוא כדאיתא לקמן ריש דף ל"ו פ"א ומ"ה לריכה למבול גם ביום ב' אבל בחוך ימי לידחה אפשר דאפילו אי נימא דעולה לספירת ש"ב א"ל לשכול כיון דסוף סוף סמאה היא משום לידה ולא מהני סבילה זו לא מקרי סבילה בזמנה מלוה וכמ"ש החום' לעיל ד"ה כשראחה מבערב: כזתני' המפלת ליום מ' ובו' · ליום מ"ח קשב לזכר ולנקבה ולנדה חע"ב דסוחוקה עוברה חפ"ה חין לה ימי פוהר לפי שהוח ספק אם קלפה הזרע ביום א' או דלמא ביום כ' או ביום ג' לפי פחוך ג' ימים עדיין אינה מסרחת כ"ל הרסב א בהה"א: רש"י ד"ה ליום מ' לשבירתה יע"ל יעין בחשובת עה"ג שרונה להוכיח מדברי רש"י אלו דחשבינן מליל שבילחה דכיון דמעיקרה חזיה דם הרי היה בחזקת באינה מעוברת ודבריו תמוהים דכל שלשה חדשים הראשונים אינה בחזקת משולקת למים לפי שחין רחשה וחבריה כבדים עליה כדחמרינן בפ"ק וכבר הרגיש בזה הגחון מהר"י מילר בחשובה שבו"ו ומה שהשיב ע"ז המחבר הנ"ל חין בהם פעם חלח פפומי מילי בעלמח ובחמת דברי רש"י לריכין חלמוד והרמב"ם בפירוש המשניות כתב מעת בעילתה ומיירי ע"כ שלה בעל הלה פעם ה" :

פרק רביעי

דף לא ע"ב מתניתין אין חייבין עליהן ובו'. סירס"י וז"ל מין מייבין עליהן הלוכם מו מהכסה במוהן כגדים ונכנס למקדש סטור מקרבן עכ"ל עיין במדושי הר"ן מה שממה ע"ז ובחו"ם כחב ישוב לזה עס"י הח"ב דמתרי ס"ל החס דהמכנים בבדים ממלים למקדש חייב כרח וכיון דמיכה כרח ממויד היכה קרבן השוגג ומחמי דהכה במתרה מוקמים לה כר"מ יוחסרים הייט ר"מ מש"ה פירש"י שפיר דמין חייב קרבן לפי שפומחתן במסה כה מלין חייב ליח חמדש במסה כה מלין מייב הרבו ופייו במ"ח פ"ב דמלים ביחם חמדש:

בספק הא אלו היו ודל א "ה דידן נכוי אנן דררשינן אשה ואשה ובי חויא ספרשי דרף לב גבו׳ א"ה דידן נכוי אנן דררשינן אשה ואשה ובי חויא ספרשי להו ובו׳ יש לדקדק למה הולרך הש"ם לומר דאינהו לא דרשי אשה ואשה ובי חויא ספרשי דאינהו ובו׳ יש לדקדק למה הולרך הש"ם לומר דאינהו לא דרשי אשה ואשה דהא אפי למי טומה דאינהו מי דרשי אשר ואשה אפי למי מפלה אוחה מ"מ ניחוש שמא השלימחו דה ירוק לאדום ימי מומאחן אכל לנבי דידהו אפי שפלה אוחה מ"מ ניחוש שמא השלימחו דה ירוק לאדום ולא עלהה לה עכילה וא"ל דאי משום הא לה הוי חיישים לפי דח"ם הוא ספק אם ראתה ואחש של שראחה שמא לא השלימה דם ירוק לדם אדום דוה אינו דהא לקמן דף ל"ג ע"ב מוקמינן למתניתין דהכא דחני ואין שוכין עליו את החרומה דמייר בכוחי שפכל דאיכא מ"ב למתניתין דהכא דחני ואין שוכין עליו את החרומה דמייר בכוחי שפכל דאיכא מ"ב

פסק בועל בקרוב או לאו ואס"ל שבעל בקרוב שמא לא השלימה דם ירוק לדם אדום אלא דמתחרינן אפי' בס"ם ו"ל דשאני הכא דבלא"ה אינו אלא מעוטא דחזיא וא"כ אי איכא נמי ס"ם כולי האי לא הוי מחמרינן לפתאה מספק - ועוד י"ל דמשמע ליה במחניחין דבנות כולי האי לא הוי מחמרינן לפתאה מספק - ועוד י"ל דמשמע ליה במחניחין דבנות כותים נדות מעריסון היינו אפי' בחיכון בן יומו אע"ב דלא הוי שהות לאפבולה והא קשיא ליה מ"ש דירן ומ"ש דידה למעושי אשה מלובן וכו' - הק' הריב"ן ל"ל למעוטי אשה מלובן

וכ"כ הר"ן כאן להדיא והוא פשום: דף כ"ג גבורא פ"ם והגשא בתיב - וכש"י מחקן ועיין בחו' שכחבו כשם כש"י שחזר כו לקיים הגירסא וכ"כ החו' והר"ן והרמב"ן ומזה אני ינאם שראיחי בשו"ח מ"ו שב יעקב שכחב בשם שו"ח ש"ה והוה השכיש עמו דהיכה דנמנה שעוח בש"ח בחשרות ויחרות דקיי"ל דהחידנה חין אנו בקיחין בחסרום וימרום חין מוליחים החרת מ"מ היכח שממלה פעום בחסרום ויחרום שלמדו חז"ל מכח החפר או היתר דין אליבה דהלכחה כמו וחמישיחיו שלמדו חז"ל מזה שלריך להושיף חמישיות הרבה או כמו בסוכות בסוכת שלמדו מזה דין דפנות בשעות כוה מוציחים אחלה שבום דודחי קים לחו לחז"ל שבתיבה זו אין בה מחלוקת בקריאחה ובמסורה שלה עכ"ד והא הכא דמשמע לכ"ע והגשא חסר כתיב והש"ם למד מזה דין עליונו של זב וחילו בספרים דידן הוא מלא וכמו שהעידו המום' וכן הוא בספרים דידן ולפי דברי משובה הנ"ל ס"ח דידן פסולים לקרוח בהן ולריכים חיקון ול"ע: תוס' ד"ה שה היא זכו' משום דבהשותפין וכו' ועיין מוהרמ"ל שכ' דכוונתם דה"ל למימר חדם ובגדים וכו' ע"ם ועדיין אין זה מספים לפירש"י שפי כאן וכלי מכם בהיסט לפ"ז הולרך לומר וכלי חרם לאשמעים דמטמא בהיסט כמו זב דאי אשמעינן אדם ובגדים ה"א דוקא טומאת מגע ולא היסט אלא דחום׳ אזלי לשיטחם שכחבו בסוף מכילחין דף ע"א ע"ב ד"ה מערה וכו' דאין בועל נדה מטמא בהיספ ע"ש מש"ה הולרכו לומר דלכך חני כלי חרס משום דאיכא דמעמא בנדים ולא כלי חרם כמו נושא נכלה לכך אשמעינן האפילו כ"ח נמי מעמא והיינו במגע שיין כרפ"ג מהלכוח אה"מ ועיין במ"ם בפוף מכילחין שם: תום' ד"ה רואה הוי וכו' · מה שהקשה מהרש"א וחירולו הראשון כן הוא בחדושי הר"ן אמנס מה שחי' עוד מהרש"א וז"ל א"ל לסברת רמי ב"ת פריך לה ע"ש א"א להלום בכוונת החום' דא"ב למה להו למדחק דהכי הלכחת אע"ג דרבת פליג הכת משום דחזר בו חיפוק ליה דהת רבת לת הקשה אלת לסברת רמי ב"ח וכיון דאנן לא קיי"ל בהא כרמי ב"ח וכמ"ש החוס' ד"ה ואיהו דחיק ומוקי וכו' א"כ קו' רבא לא קשה כלל גם דבריו חמוהים דכיון דמקנת יום ככולו א"כ יום ב' א"א לסחור דהם נשחר מקנח היום דחכתי לא משכחת לה דלסתור אלא יום א' בביאת היחר ודוק :

ע"ב תום' ד"ה למהרתו אמר רחמנא ורבא סבר דלא משמע מלמהרתו ובו' - עיין במוהרמ"ל שהניח דברי החום' אלו בל"ע דלדבריהט ק' מו"ל לרכא דזיבה סוחרת בזב וע"כ דיליף זב מזבה דכתיב בה ואחר תטהר וכמו שסי' רש"י לעיל בדף כ"ב וא"כ הדרה קו' לדוכחה ח'"כ זב גופיה היכי כחד עכ"ד לא ידעתי מאי קשיא ליה דודאי רבא ס"ל דילפינן זב מובה דאינו אלא גילוי מלחא כי היכי דויבה סוחר בובה ה"ה נמי בוב אלא כיון דמזבה ילפינן ליה ליכא למילף אלא זיבה כמו בזבה דלא שייך בה טומאת קרי וכמש"ל אפי בפולטת ש"ל לרבא דאינה סותרת בזיבה למאי דס"ד השתא מש"ה ליכא למילף מהחם אלא זיבה משום דהרא דוחתר חשהר לא מיירי אלא בזיבה אבל בדרשא דלשהרחו דמיירי בזב ובזב מודה רבת דסותר קרי יום חחד ודתי קשים, לרבת דהת חיהו סבר דקרת חיכם למדרש בכל השומאום א"ו דלית ליה לרבא דרשא דלשהרחו לסי מה דם"ד השחא אלא דרבא קיבל דברי רמי ב"ח וכת"ם החום' לעיל ודברים ששומים הם: גבו" ורסינהו על ו' ספקות שורפין את התרומה על ספק בגדי עם הארץ כו' · כרס"י במס' שנת דף ס"ו וכן בריש פ"ד דמס' טהרוח כ' דטעמא דבגדי עם הארץ שמאים משום במא ישבה עליו אשחו גדה ולפ"ז ק' מאי מקשה מעיקרא דלמא הכא מיירי שישב על בנדי חבר כדמשני באמח ומעיקרא מאי קשיא ליה וג"ל לפירושם דמקשה דכי היכי דהחתירו משום ספק בגדי עם הארן ה"ג ה"ל להחתיר בספק שתא בעל נדה וכת"ש החום' לעיל אך ר"פ דלא ס"ל הכי וכמ"ש מהרש"א דא"כ לא הוי משני מידי ה' אמאי לא היה משני דמיירי שישב על בגדי חבר אך לפמ"ש רש"י כאן וכ"כ החום' שם וכהן כסוני' ניחה דספק בגדי ע"ה הוה משעמה דע"ה טימהו הוהו לפי שהוח ספק שמה לפירוש רש"י ולפי שיסת החוספות עשתו כוב לענין נגיעהו חבל לה לענין מדרם: תום' דיה ורמינהו וכו' ונראה לפרש דלהכי נקט כנגד מי רגלי בחמה וכו' אבל אם היה להסתפק בשל בהמה לא תוי שרפי דהוי ס"ם - עכ"ל - הק' מוהרמ"ל הא אכתי איכא ס"ם דלמא של עובד כוכבים הוא ואח"ל דשם ישראל הוא דלמא מישראל חבר הוא ולא ידענא מאי קשיא ליה דאף אי כימא דשל טובד כוכבים הוא מ"מ הוא טמא אט"ג דאין שורסין על של עובד - כוכבים היינו היכא דודאי של עובד כוכבים הוא משום הכירא אבל היכא דאיכא 'נמי ספקא דשל ישראל שורפין: תום' ד"ה בכותי ערום והא דלא מוקי כו' כראמר בת"כ והנושא את המדרם ובו" • חכחי יש לדקדק דה"ל לחוקמי כנון שיש דבר המפסיק בינו לרגליו וכמ"ם חום' לקמן דחע"ג דנושה הח המדרם הוא אב השומה מ"מ לה מניע דעושה מו"מ: תום' ד"ה ותיפוק ליה משם צנורא דע"ה וכו' דהא ע"ב איצטריך לאוקמי במבל כי היכי דלהוי ם"ם ובו' - עכ"ל. כל זה סובב לפי מה שכתכו התום' לעיל ד"ה ורמינסו וז"ל או שמא' לראה להחמיר בזה כמו בספק בנדי ע"ה וכו' עכ"ל לפ"ז שפיר כחבו כאן דאינסריך לאוקמי בטבל דאי לא סבל אנ"ג דים דבר מססיק ואינו מסמא משום נגיעה דהא אין כלי משמא אלא שאב השומאה והכא דאיכא דבר המפסיק האי דמססיק אינו אלא ראשון ואינו יכול לשמא הבגדים שחחחיו ומ"מ ק'י לשמא מה שחחחיו משום ספק בועל נדה דאפי עשרה בגדים זה ע"ג זה כולן ממחים בעליונו של זב ושורפין התרומה עליהן כמו דהחמירו בספק בגדי ע"ה אבל לפי מה שכ' החום' לעיל בחחלת הדיבור דסריך מבגדי ע"ה אמשכב ומושב דהוא נמי בגדי ע"ה פריך אין מקום לדבריהם כאן דנשאר הקו' דה"ל לשנויי דאיכא דבר ממפסיק ול"ל לפנויי בסבל:

דוף ל"ד בעי ר"י ראיה א' של מצורע מהו ובו' י וח"ה דתני למבעי ברחיה ב' מים יו הי"ה דתני למבעי ברחיה ב' מים מין הוא ונ"מ שיפתא במשא אפי' ברחתה מחמת אונם מיהו כ"ז למי' א' בחום' ד"ה מקום זיבה מעין הוא אבל למי' ב' דכל עיקרו של ססיקא דר"י כיון דבוב אית ליה לזוב מומאה חמורה א"כ במחמת אונם ליכא חומרא בזב:

דף ל"ה בגמ' אלא פשימא בזב מצורע וכו' יש לדקדק דלזכ תלוכע ממי לא אימריך קרא ח"ל מק"ו דסהור במהור ממא בממא ק"ו פמא וכו' כדאתרי' במס' ב"ק דף כ"ה והחום' שם הקשה כן על אבעי דר"י דמה מבעי' ליה הא ק"ו הוא וחי' דר"י תבעי' ליה אלי היה מאן דאים ליה דיו אפי' היכא דמיפרך ק"ו יע"ש וכ"ז לא שייך למאי דבעי לתיפשע כ"א מאוד דיו אפי' היכא דמיכרך ק"ו יע"ש וכ"ז לא שייך למאי דבעי לתיפשע רבא דויבה בסהור ל"ל קרא מא"ו ול"ע ועיין בפ' דם הנדה דף נ"ב ד"ה כי איצטריך ואפשר דלרבא דליה שעיר המשתלח יוכים א"כ ליכא ק"ו בס"ג דבשלמא ממא בסהור שכן גורם מומאה משא"כ בממא והבריימא דהחם דיליף ק"ו כה"ג דשובא מא בסהור שכן גורם מומאה משא"כ בממא והבריימא דהחם דיליף ק"ו כה"ג

משום דם"ל דחין זה פירכה דהה שעיר המשחלה יוכים וח"ל ה"כ קשיה לרבה מברייחה דהחם הא בלה"ה קשי לרבה מסיפה דברייחה דלעיל דחני בהדיה שעיר המשחלה יוכיח וכת"ש החום' כאן ודוחק: מה שהקשה הרמב"ן בחדושיו לרצא דלים ליה שעיר המשחלת יוכים לדידיה או חיש דכ' רחמנא נבי ש"ז ל"ל כדאי' בפ' יונא דופן עכ"ד לא ידעתי מה קשיא ליה דלמא לרבא אינטריך לס"ז של טמא שרן או מגע נכלה דלאו גורם טומאה הוא מיהו הרמב"ן לשיטתו אזיל דם"ל דכ"ם הוח ולח ם"ל כפירש"י יט"ם וגם לקמן דף מ"ג ע"ב מוכח דחין לחלק ובכל דוכחי לא ידעינן דם"ז מעמא כ"א מן או אים יע"ם ועיין מש"ל דף נ"ה ע"ב אך קו" הרמב"ן מעיקרא לא ק"ת דהא ב"ק אינו אלא ראשון לטומאה ואינו מטמא אדם וכלים וכמ"ש המום' לעיל דף כ"ב ד"ה מלח מעתה וכ"פ הרמב"ם: תום' ד"ה לאחרים גורם שומאה ובו' ובשאר שומאות דלאו משא כגון משכב ומושב וכו' · עכ"ל · ה"ה דה"מ לסחור דלאו במו"מ מייכי דאל"כ איך קאמר לאחרים גורם טומאה וכו' נימא דם נדה יוכית שגורם לשתח מו"מ ודם עלמו חינו מטמח מו"מ כדחתרינן ר"ם דם הנדה וע"כ היינו סעתח כיון דלח שייך בי' כ"כ מו"מ י"ל דמש"ה מטטי' קרח וליכח למילף בק"ו חבל לענין טומחת משח לפיר שייך הק"ו וכח"ג כ' בחדושי הרמב"ן עיין מ"ס גפי דם הגדם דמחו' שם ד"ה שעיר המסהלת כו' נכחה דלת ס"ל סברת זו וע"ס: הנס' ד"ת אף ראיה א' של סצורע ובו' המסהלת כו' נכחה דלת ס"ל סברת זו וע"ס: הנס' ד"ת אף ראיה א' של סצורע ובו' תיסא א"כ לעיל סב"ל לאוקסי קרא ובו' - המנס מדברי הרמב"ס פ"ח הכות מו"מ נרחה שיש לו שיטה אחרם בהלכה זו שכ' שם וז"ל ראיה ראשונה של מצורע מפמא במשא שנאמר כל לרוע וכל זב וכל ממא לנפש הרי הלרוע כזב גמור מה זב גמור מפמא במשא אף מלורע ראייהו הרחשונה מטמה במשה עכ"ל נרחה שלדעתו כך יהפי' בסוגי' והח חת הוא דחמר זאת מורת הזב בין גדול ובין קסן ואימור ליה לזכר. לרבות מנורע למעיינוחיו וכו' ואיחקש בעל קרי יאוב בין בזור זכין קטן וחיימת נים נזכר ותכנה מנורע נמעיינוחיו זכר וחייחקש בער קכי במעיינוחיו הא בבר נלמד מן לזכר ולנהבה א"ו דהך הקישא אחיי ללמוד לראיה ראשונה של מצורע שמטמא במשא כזב גמור וא"ב נא קשיא קו' החוש' וגם קו' משנה למלך ל"ק שאין הרמב"ם נגד הסוגי' וחדרבה דבריו מכווני' עפי בלשון הש"ם ולזה העירני בני מוהר"מ נר"ן ע"ב בגמ' אשרו להם יולה נבזוב תוכיח שאם מבלח וראתה כו' לא מבלה וראתה שמאה בו' • לכאורה משמע דלב"ה דאפי' ספרה ז' נקיים אם לא עבלה וראחה

טמאה לבעלה מחמת ראיה זו ולריכה נהמחין ז' ימים אמנם הרמב"ם פ"ז הלכות א"ב דין מ' כ' וז"ל ספרה ז' נקיים ולא טבלה ואח"כ ראחה דם ה"ז טובלת ומוחרת לבעלה מיד שכל ימי טוהר אינן ראויות לא לנדה ולא לזבה אבל עלמו של דם טמא ומטמא כדין דם הנדה עד שחטבול עכ"ל וא"ל הא דקאמרי ב"ה לא טבלה וראחה טמאה לא לבעלה קאמר אלא שהיא טמאה לקדשים ולריכה הערב שמש אחר סבילה מחמח המגע דם ביליאתו ואט"ג דב"ש נמי ס"ל שהיא ממאה דהא עכ"פ מודה דמטמא לה מ"מ אינו אלא מד"ס וכמן שפי" במחניחין וכל הפעון ביחם מים מד"ם ח"ל הערב שמש אבל לב"ה ממאה מדאורייתה לקדשים מחתת מגע הדם בגוסה ז"א דהא בלא"ה עבולת יום ארוך היא עד סוף ימי עהרחה שלמחרת חביא כפרמה לכך נ"ל דים לגרום שמא וקאי של הדם וכה"ג כ' החום' לקמן דף ל"ו ד"ה שבוע בתרא דאפילו בדם לידה ולא פסקה מעינה עד חוך שבוע ג' דאפילו ללוי אין נעשיח בה נדה אלא זבה וכשתפסוק טהורה מיד ומ"ש החו' דשבוע ג' גורס טומאה ר"ל ללוי דס"ל אליבא דב"ה ב' מעיינות הוא וא"כ גורם טומאה דכ"ז ששופעת דם אינה יכולה לטבול לבעלם אמנם דרכו של הרמב"ם נסחרה ממני דלפי מה פפי' המ"מ לדעתו בדין יו"ד ש"ל להרמב"ם ז"ל דביולדה בזוב שלח ספרה כל הדם טוהר שהיא רוחה סוחרת לימים הראשונים ודינה כאלו ראחה זיבה גמורה שסוחרת הימים הראשונים ואילו בדם לידה פסק שם דין י"ח שאינה סוחרת אלא אוחו יום הראיה ולא ימים הראשונים והוא דבר פלא יציבא בארעא וגיורא בשמי שמיא ול"ע:

דת ל"ד בגמ' דותה תשמא וכו' · אלא ללוי דאמר שני מעינות הן ל"ל שבעה במשהו סנים למחי דבעי חביי לחוקמי הך ברייתם לקמן דף ל"ז ע"ב דהם דחמר ז' נקיים היינו מלידה לפי שאין ימי לידה עולין לז' נקיים ה"מ לאוקמי נמי הכי ללוי מיהא לפמ"ם סרמב"ן בחדושיו לקמן דהת דחמר מחי לאו נקיים מלידה דהיינו אף מלידה אבל מדם ודחי משמע ניחה: שם ושוין ברואה אחר דם מוהר י מפירש"י נכחה דה"ק דחע"ב דקיי"ל במניקה לא אמרו ד"ם אלא בראיה ראשונה מ"ת אחר דם טוהר לא מיקרי ראיה שניה אלא כחיה כחשונה מקרי כיון דדם הטוהר מעין חחר הוא ודם לידה לא מקרי הפסק כדחמרינן לעיל בפ"ק בסוגיא שם דדם לידה לחוד ודם נדה לחוד א"כ מוקמי ליה החם בלידה יבשתא וא"כ הכל חד שעמא הוא הא דאחר דם שוהר ד"ש משום דמיקרי ראיה ראשונה ולר"י דוקא בעברו עליה ג' שומח אך החום לא ס"ל הכי דא"כ לא הוי מקפי' מידי ועיין בחדוםי הרמב"ן: בפירש"ר והא ספרה קתני עיין במוהרמ"ל וכוונתו מבואר אף שנדסם בעשות והוא דם"ל לרש"י דב"ה מחרי טעמי מעמא בשובעת חדא משום דס"ל ב' מעינות הן וא"כ בשופעת דחד מעין הוא מש"ה פמא ואפילו אי נימא דחד מעין הוא מכל מקום לא פיהרה החורה אלא ביומי וטבילה עכ"ד וסעד לדבריו י"ל דע"כ מוכח דס"ל לב"ה דאפילו אי נימא דחד מעין הוא מ"מ החורה לא פיהרה אלא ביומי וטבילה מדקאמרי ב"ה לב"ם לעיל בברייתא יולדת בזוב תוכית שאם מבלה וראתה לאחר ימי הספירה מהורה לא מבלה וראתם ממאה וללוי מיירי ע"כ בשופעת דאל"ב אף לב"ה טהורה ומדנקט שבלה ע"כ לב"ש נקעי כמ"ש התו' דם"ל דמעין א' הוא מש"ה אם עבלה עהורה לדידהו ואם"ה ש"ד דב"ה דמודה ב"ש בלא סבלה משום דסברא פשוטה היא דבטבילה חליא רחמנא אלמא דס"ל לב"ה דאפי' אי נימא דמטין א' הוא מ"מ בטבילה חליא ראמגא ונדקו דברי מוהרמ"ל אבל מ"ש המהרש"א דס"ל לרש"י דאפילו ללוי בשוסעת מהני" טבילה הוא חמוה גם לדבריו קשה הא דאמר מר זוטרי הלכחת כווחיה דרב לחומרת וחלכתת כווחי' דלוי לחומרת ופי' רש"י דלוי לחומרת בשופעת מחוד י"ד לחחר י"ד וכוי ולדכרי המהרש"ח הח גם לוי מודה דמהני טבילה: תום' ד"דה ושוין ברואה ובו' וא"ת לר"י ובו' ל"ל עונה דמניקתה ובו' · לא ידעתי למה נקטו הך עונה דמניקחה טפי משאר שוטח והכי ה"ל למימר ל"ל כלל ג' עונות ח"ל שהוא אחר דם מוהר ויש ליישב דלכחורה ה"ח דלהכי מהני הפסקת העונות שאם לא ראתה כלל דם עוהר וא"כ היחה ממתאה מעל"ע דהה לשימה החום' עיקר הגורם שחהיה ד"ש כ"א הדם פוהר שמקודם וכמ"ש לעיל וא"כ מש"ה מהני הפסקות ב' עונות בימי עיבורה שאפי' לא ראחה כלל דם מוהר דמנסרפי עם העונה שבימי מניקחה שחהיה ד"ש בראיה שאחר הפסקח ג' עונות ולכך נקטו התום' בדבריהם דל"ל עונה דמניקתה כו' וכוונתם דהא ללוי הפי' ואחת בימי מניקחה לריך שתפסוק משהו כו' וא"כ הא דנקס ואחת בימי מניקתה היינו לאחר הפסקת משהו נשאר עונה אחת שראחה דם פוהר משמע הא אילו נשאר פחות מעונה כגון שלא הפסיקה משהו כ"א איזם ימים קודם סוף ימי מוהר מפמאה מפל"ע ואהא הקשו שפיר דל"ל עונה דאפי' לא ראמה אלא יום א' דם מוהר נמי ד"ם בראיה שאחריה: בא"ד ולר"י גמי דאמר בפ"ק ובו' · עכ"ל וכ' המהרש"א וז"ל ומ"ש החום' עוד ופעמא דמניקה אינטריך וכו' וה"ה לדידהו מניכן למימר כחירונם שכחבו לעיל לר"מ דמפעם מניקה דיה שעחה כל ימי מניקחה וכן לר"י א"ל כהאי חירונה דממעם מניקה ד"ם כל ימי מניקחה בהפסיקה ג' עונות אף אם ראחה כבר כמה פעמים בימי מניקחה לאחר דם פוהר וכו' אשחתיפחיה ליה גמרא ערוכה לעיל דף י"א דר"י ור"י ור"ם ס"ל דלא אמרו במניקה ד"ש אלא בראיה ראשונה אבל בשניה מסמא מעל"ע ומפקידה לפקידה וכבר רמוחי מזה לעיל בדף המ': העולה מסוגים דשמעחין דלב"ש לכ"ע מעין ה' הוח אלה דס"ל דביומה לחוד בלה שבילה סגיה ולפ"ז לכחורה יש לסחור תה שהוכחתי מן הגליון חום׳ שהביה הרש"ל בדף ל' בשם ר"ח דליחה מ"ש בהגהוח מיימוני לדעח ר"ח דפסק דימי לידה שחינה רוחה בהם חינו עולה לספירת ז"ג לריך לכל יולדת ב' שבילות דקיי"ל ביומח וסבילה חלים רחמנה וכ"ו שלח סבלה מקרי הכל ימי לידה וחינה יכולה לספור ז"ג וכתבתי לעיל לסחור סברת זו דע"כ ר"ת דחיהו מרא דהך הלכחת לח מלריך ב' סבילות דהח כ' הגליון חום' הל"ל לחרץ בשמו וז"ל משום דב"ה לח חשיב חדת בשבוע וכו'

בשפת דלב"ם ניחא קשה כא אף לב"ש ליכא לשנויי הכי כיון דהשחא מיירי שבאחה לפנינו ביום ופדיין לח מכלה וח"ב יום הכחשון עדיין מיחרי ימי לידחה ח"ו דר"ח ליח ליה הך סברת וע"ל באריכותי והנה דברים אלו יש לסתור דהפוסקים לא כחבו כן דלריך ב' סכילות אלא למאן דאית ליה ביומי ופבילה מליא אבל לב"ש דש ל דביומי בלא פבילה פגי א"כ לדידיה ודאי דח"צ ב' מכילות ולפ"ז יפה תי' ר"ח דדוקה לב"ה לה כ"מ לשטיי הכי הבל לב"ש ניחה המתכם פתח שיינתי וראיחי דהוכחשי הג"ל קמה ונלכה דפ"כ ר"ח ליח ליה הך סכרת דלריך ב' עבילות דמל"כ חחי משני ר"ח משום דב"ה ע"כ לח קחשיב חדח בשבוע זכו' הח לסי כברח זו בלח"ה לא קשיא כלל לב"ה סוף שבוע קחא ליפבליה כיון דהשחא טקי פבאחה לפנינו ביום והיא לא טבלה עד הלילה א"כ א"א למיחשב יום הראשון שבאחה לפניגו לענין ססירת ז"נ דהא ב"ה פ"ל ביומי וטבילה חלי רחמנא ודוחק לומר דסוגיא אולא אליבא דלוי דליה הלכחא כווחיה ועוד דלוי בלח"ה לא ס"ל ככ"ע כדמוקתינן הכא דאיהו אמר כחנא דשוין ולעולם האי חנא ס"ל אליכא דב"ה דמעין א' הוא ולמה ליה למוקמי כנון שבאחה בה"ש א"ו דר"ח ליח ליה פברות ההג"מ והמרדכי ודוק: גמ' ושוין ברואה אחר ד"מ ובו' : ושי' כש"י ושוין שמאי והלל דפליני במעל"ע עכ"ל דברים אלו המוהים הא שמאי והלל דפליני לא פליני כלל במעל"ע אלא אי נימא ד"ם או מפקידה לפקידה וחרווייהו ליח להו בזירח מעל"ע גם קבה מאי משני הש"ם כיון דמטל"ע ליכא מפקידה לפק דה נמי לא גזרו בהו הא הלל ליח ליה כלל גזירח מעל"ע אלא מכקידה לפקידה וא"כ הדרא קושיא לדוכחה וחשמא מפקידה לפקידה אף שיש לדחוק ולופר דה"ק דהלל לא גזר מפקידה לפקידה אלא היכא דאיכא ימים הרבה כמו שאמר הלל אפילו לימים הרבה אבל היכא דליכא אלא זמן מועם פחוח מן מעל"ע לא גזר הלל זהו דוחק ונ"ל דמשום זה כ' הרמב"ן בחדושיו וז"ל ונכון הוא לומר דשוין אפלוגחא דר"מ ור"י בדיין כל ימי עינוכן וימי מניקחן קסי מיהו למ"ם החום' כסן דהסי סונים דלם כר' יוסי קשה: ע"ב אמר קרא וטפאה שבועים כנדתה ולא כזיבתה מכלל דויבתה מהורהי

והה דכתב גבי נדה זיכה היפריך ליה לקמן דף מ"ה ע"ב לזכה שמממחה בפנים כבחון: דף לז בעי רבא קושי מהו שתפתור בזיבה וכו' או דלמא דבר הגורם סותר כו' אמר ליה אונם בוובה יוביח וכו' יוש לדקדק הה חונם מי גורם הום דהם אמר ר"ה לעיל דף ל"ה ע"א דראיה ראשונה של זב מטמא באונס ופי' החוס' שם דמצטרף לראיה ב' לטמא שבעה כדין זב גמור וא"כ הרי אונס נמי גורם הוא מיהו לפי מה שפי' הר"ן בתדושיו - דהא - דאמר רבא דבר הגורם סותר היינו שאומו ראיה לבדו גורם פומאח שבעה אילו היחה כאיה ג' שראיה אחת גורם לפומאת שכעה ניחא דהם כאיה כאשונה אינה גוכם לפבעה ובראיה שניה שגורמת לפבעה באמח אינה באונם ולכך הוגרך לדחוח דשאני אונם שבראיה אחת גורמת לקרבן דהיינו ראיה שלישים אע"ג דאינה גורמת טופאה משום דלא צריכה שכבר נפתח לשבעה ע"י כ' ראיום הראשונום מ"מ כיון דגורתה לקרבן דחמירה משומאה שחרי בב' רהיות חינה אלא לעומאה ובג' הוא לקרבן אלמא דקרבן חמירא מש"ה דין הוא דסססול: תוס' ד"ה רבר הגורם סותר וא"ת יולדת בזוב תוכית ובו' עכ"ל ' מוסרמ"ל דחום' הוכיח זה דיולדת בזוב סוחרת לרב מהא דגרסינן לעילסוף דף ל"ה ע"ב דוהה הסמא לרבות היולדת בזוב שלריכה פחשב ז' נקיים בשלמא לרב דאמר מעין א' כוא מש"ה בעי ז' נקיים ע"ב אלמא לרב סוחרת דם טוחר אע"ג דאינו גורם שום סוחאה מיהו לא ידעחי שום הכרח מכוגיה זו שחהיה סוחרת המנין הע"ג דבעינן נקיים והיינו כל זמן שמיה רואה חינו עולה למנין דבעינן ז' נקיים מדם וכדמסקים כאן ע"ב מחי לאו נקיים מלידה לא נקיים מדם אבל מ"מ מנ"ל בחהיה סוחרת הנקיים הרחשונים וכ"פ הרמב"ם להדים פרק ז' הלכות א"ב די"א דיתי לידה שראחה בהן דם אינו עולה לה ימי הרחיה ולא סוחרין כל הימים וע"ם והוא דומיא דקרי דאינו סומר אלא יומו ואין להביא ראים לדבריהם מהא דאמר רבא לקמן דאי אמרח אינו עולה אפסיק לה לשומאה ולא מקיימי קרא דכחיב ואחר מטהר אחר החר לכולן א"כ מוכח לרבא דהיכא דאינו עולה פוחר ז"א דכבר כחבו החוספות לעיל דף ל"ג ע"א ד"ה רואה הוי וכן' לחלק דדוקא בפוחאת לידה אים ליה לרבא הכי שמפחא ז' ועושה מו"מ כמו נדה אבל בעלמא מודה רבא דאע"ג דאינו עולה פ"מ אינו כוחר אך מדברי הרמב ם נראה דם"ל דלא הדר רבא מסברמיה שהרי איהו פסק שם בפרק ז' דימי נדחה שראחה בהן דם אינן עולין לספירת ז' נקיים ואינה כוחרת הקודתים ואיהו לשיסמיה אזיל דם"ל דאפשר שחהיה כדם בספירת ז"י וא"כ קשיא דהא רבא אית ליה דהא בהא חליא דמי ס"ד דמינה עולה א"כ מיסחר נמי סחרי ואיך פסק דלא כרבא ובזה לא שייך חי' הום' הנ"ל דהא ראייחה בימי נדחה גורמה לפומאת ז' ומסמא מו"מ א"ו דס"ל. להרמב"ם דרבא לשימחיה דם"ל נמי מה"ם דפולמת אינה סותרת יותו אכל לדידן דאית לן ככמי ב"ח ליהא לכברת רבא דאט"ג דאינה עולה מ"ת אינה סומרת הקודמים ולים ליה להרמב"ם סברת החוספות לחלק בין טומאה חמורה לטומאה קלם כנ"ל ומה שיש לדקדק על פסק הרמב"ם המי שהוא סוחר דברי עלמו במ"ם שם בהלכה י"ח' וי"ט לקמן בפ' בא סימן נכחב מזה בעזה"י: הרכב"ם פ"ז ז הלכות א"ב פסק דדם הקושי שינו כוחר ויום הקושי עולה למנין ז' והכאב"ד השיג עליו בדם ההושי הינו בותר וחינו עולה והמ"מ כ' על הרהב"ד שחין לדבריו רחיה עיין בפי' קנ"ד פ"ק ד' שהכחתי פעד לדכרי רפכ"ם: בנמ' אמר רבא מנא אמינא לה דתניא מזובה ובוי . בס׳ קרבן אהרן פ"ם פהלכוח זבין פ׳ מצורע נראה דאשחמיםהיה סוציא זו וכחב הכל בה פוך שכ' שאפילו היא רואה דם מחמח לידה אינו סוחר וכו' וגם מ"ש הגריכוחא ע"ם הכל הוא בהיפוך גם מ"ם בשם גמ' דפ"ק דמנילה ליחא שם: רגום' ד"ה אביי אמר וכו' ומייתי רבא מנא אמינא לה מסתמא ר"ם לא פליג אקרא י פכ"ל י טע"ג דרבת ס"ל מ"ח לפתיחת הקבר בלח דם וחם כן ע"כ דסליג חקרת דהת לדידיה לידה סותר במ"ם החום' לקמן י"ל דהפילו לרבת דרשינן לקרת מצבה ולח מלידהה לענין דחתר הלידה סספור לנקיים אפילו נחוך ימי מומאח לידה וכמ"ם המהרש"א ומוהרמ"ל בחום' לקמן: תום' ד"ה רבא אטר ובן' וא"ת והא רבא סובר וכו' ואם כן תבהור דהבא בעיגן ז"ב טרם - גם כאן אין דבריהם מוכרחים ועיין בסי' קל"ד ס"ק ד' בהארכחי בזה

ע"ב גמ' מה ישי גדתה אין ראוים לזיבה ואין ספירת שבעה עולה מהן ובו' ובי דנין אפשר משא"א י מה דקשים מסוגים זו מל הרמנ"ס ז"ל דמ"ל דמיום שקבעה המשה ומה בכן המהם בין למי נדם ו"ם לימי זיבה כין כמתה בין למהה בין ספרה ז"ל נעין נחדושי הדמנ"ן המהה בין ספרה ז"ל נעין נחדושי הדמנ"ן והכ"ן ם"ם בם כימן : רש"י ד"ה הא קב"ל ובו' ולא שפתה לילה ויום בלילי שבת ויוםו ובו' י פכ"ל כםן נרסה לכחורה דמ"ל לרש"י דר"י וחנניה פמרו ד"ם וכמ"ש מוהרמ"ל וחניו מוכרת ועין בחדושי הר"ן :

וחינו מוכרת ועיין בחדוםי הר"ן:
דף ל"ח גמ" כמאי קמ"ל לאפוקי ממ"ד א"א לפתיחת הקבר בלא דם קמ"ל
דאפשר לפתיחת הקבר בלא דם למיפת הממנים שכמנו לעיל דמ"ל דדם שהיה רומה בשנה
לידה הוי כמו דם קופי דמין לך קופי גדול מזה לכיך למוקמי הכה בנפלים דהי בכן קיימה
לפילו ה"א לפתיחת הקבר בלה דם נמי משכחת לה מהה יום דהה דם קופי הוח וכ"כ כחדום
הרמנ"ן להדיה המנס התום' ד"ה מהי דעתך וכו' כחבו דהכה מני מיירי בכן קיימה ל"ל דם"ל
דדם שרחת בשנת לידה לה מיקרי דם קופי וכמפ"ל: תום' ד"ה מאי דעתך ובו'
וא"ת בלא קישוי משבחת לה ובו' - עכ"ל - כתב התהרפ"ה דליכה למימר דנקם קיפוי
משום דם"ל לר"מ דה"ה לפתיחת הקבר בלה דם עכ"ל דברי המהרפ"ה ל"ע ועיין מה שכתבתי
בסימן קל"ד ס"ק ב':

ע"ב מ"ש אין קושי לגפלים • הכח מסקיקן דחין קושי לנפלים מיסו מיכה מסקיק דחין קושי לנפלים מיסו מיכה מכח הדחים להיו להו יש קושי לנפלים וכמ"ש החום' ריש המסלת ד"ה וחינו נחבל וכ"ב הר"ן בחדושיו בנמרה דף ל"ח מ"ב דבין ר"ח ובין רכק דהיהם ס"ל יש קושי לנפלים חתום מעמה דמלחה לה מחברר לן במחי שליבי ומ"מ דמ"ד דמבר דחין קושי לנפלים הן למעמה דמסקיק לעיל דולד היו קושי גדול מזה זהן למעמה דממרים מש"ה מהור בולד שכן יש פהרם חתריו הנהו מעמי נמי שייבי בנפלים ול"ש:

ע"ב רגום" ד"ה דיו לבא מן הדין וכו' ור"ם סבר כיון דאיכא לאוקפי קרא בישי גדה אפילו אי נישא ק"ו זבו' י כסב המהכש"א לרוחם דמלחל כחב כן פרש יוכו' דמל"ב לא הולרכו לפרש לקמן לפי' רש"י דדיו דקאמר ר"א לדבריהם דרבנן וכו' לפיס" וכו' דדיו דקאמר ר"א לדבריהם דרבנן וכו' סבר דלר"א לעולם ממחה מעעם דכתיב דמיה אם כן לדידיה קשיא אמאי קאמר ר"א דיו לכך הולרכו למולי ממסיק ממשב י"ל דר"א מעמח דנסשים קאמר הול היו לכך שנשתרה בולד אחר הבירו ובו' - הא ודאי דמסני' לא מיירי אלא בנמעברה חוף ימי שנשתרה בולד אחר הבירו ובו' - הא ודאי דמסני' לא מיירי אלא בנמעברה חוף ימי מוהר דאל מור למש נחני חוף של נקבה של נקבה הא בימי בוהר או מדכק ממני חוף של נקבה הא בימי מחני און פ' של נקבה ע"ב בנמעברה בימי מור מדני מחני חוף מי לא במחני חוף של נקבה הא למש ממני חוף פ' של נקבה ע"ב בנמעברה בימי פוסר מיירי אלא דרש"י כתב באישמה מתי אלא מש למשכנין דלא מבעי באשמה ובבן קיימא דאים לה לחנמים דמהורה משם הק"ו אלא אשתעינן דלא מבעי באשמה ובבן קיימא דאים לה ומתנים דמארה משם הק"ו אלא היו המחני להב במלח חוף שמונים אע"ג דקיי"ל אין קושי לנפלים ואם כן ה"א דלא בייף הק"ו דהא אתובים האים במיו להפו המתני מבים בליה ואין הקוו למלחה בלים הוב מתנים להמו במונים לעל רו מור במתני מור במונים לוכו ביו למלח בל ביו במוני בל היו משהר בליה ואון דמנים למלח בל ביו דמלו ממום בלחבר מום הק"ו הלל מי און במוני מות ביו להו משהר בליו מונים ובדאית ליה לרבא להתו משהר להו מון בל היו מעבר ובת מו בלום ובאיה ליה לרבא להמן קושי לנפלים וכא היו להו משהר ולמות בלה הוא לה לרבא להון קושי לנפלים וכאי הוא לה לרבא לאון קושי לנפלים אם בופי מאון קושי לנפלים לה ברו און הוש למלים דיא לה בתוניין ש"ל במ"ד ואל ביו מול בו הובל היו לו היו מעברה וברו שובי לכלים וברו ואון להם הבנה דאדבה איון קושי לכפלים הימא להיו לכל בה ברבה האדבה איון קושי לכפלים אם כן דם שופי מיקרי ובדם שופי לכ"ע מהון לושל ביו לול היו משהר וומים במונים להל ביו לולהיה בבריו אין לשל ביו ללל הימא דמחניין ש"ל כמ"ד ובת מום להים און לושי משוםי ומיל להי משהי ול"ב הממה ליולה באור הובלים להים להו בובי הולה איים להים להים המשהי ומ"ב הממה להיו להים הוב"ל היו משהר ווהיל היו מום להים להום להיו לוים להם הוב"ל הול בתו הוב"ל היו משהר ווה"ל ביו לובי הובים ווה"ל היו משהר ווה"ל הי

לפי שתלינו דדם קושי ולידה מעסר ואיכא ק"ו בנפלים דלא גרע קושי משופי וק"ל וכחה שתשתע בפירוש המשניות להרמב"ם דאים ליה לר"א דכל מקשה אפילו בימי זיכה היא מדה הוא חמוה דא"ב מלי מקשה הפ"ם לעיל אמחני' המקשה נדה אמו כל המקשה נדה היא ופירש"י אלו קשחה בימי זיבה מי הוי נדה והא אין נדות בימי זוב מאי קו' הא הך מחני' כ"א היא כדמשיים במהניהין דברי ר"א ור"א באמת אים ליה כן לפירוש הרמב"ם ועכ"נ שיש פ"ם בפי' המשניות: ומש המ"מ רפ"ז דהלכות א"ב דהרמב ה פבק דאין קושי לנפלים מהא דרבא דף ל"א ע"ב דאים ליה דרבא מים לה הכי ולא ידעחי למה אים ההי הכי ולא ידעחי למה אים הכי אלא הדבא מחלן הם הכי ומג"ל דרבא אים ליה הכי ולא ידעחי למה לא הביא הפי כמו שהבאחי לעיל;

לם הבים המ"מ מהם דרבם להמן דף ס"ו ע"ם דמים לוכל לרבם בהדים הכי כמו שהבחםי לעיל :

דה ל"ש תום" ד"ה והילות ובו' והקשה הר"י מאורליינש דהבי תניא
דובה וש"י ובפ"ק אמריגן דאשה שיש לה וכת וד' נשים ואשה שעברו עליה ג'
עונות בו' י לה ידעתי למה נקטו כלל חפה שעברו עליה ג' עונות בה'ינו הלה לה לדכרי ר"ם
ולים הלכהם כווסיה והך מהני' דמע"פ שחמרו ד"ש לה קסי ההה דה'ינו לפרש"י לה קחי
הלח מ"מ לכ"ע לה מיירי מהני' בחשה שעברו עליה ג' עונות גם החושפות בחירוני לה קחי
הלח מ"מ לכ"ע לה מיירי מהני' בחשה שעברו עליה ג' עונות גם החושפות בחירוני כלן
הלא בדרכה בדיקה בשעת וסתה יעכ"ל י"ל דים לה וכת א"ל כיון דאורה בושנו
בא צריכה בדיקה בשעת וסתה יעכ"ל י"ל דים לחשה א"ל כיון דאורה בושנו
בא מוסהה הגל שלה בשעת וסתה יעכ"ל י"ל דים לחשה מיש לה וסח ד"ש ברחת
בשעת וסחה הגל שלה כשעת וסתה מעמה מעו"ע ובשעח וסחה מיו זכיינה למירה ביון דחור שלה אם היתה רגילה
בשעת וסחה לכיכה בדיקה דה"ה מיחוש מהו דניהוש לה אם היתה רגילה
מש"ו להיונה בומא מכ"ל יולהו דוקה כקם שהיחה בנילה להאות חלה להם מדמוכה למון מולה על מונות הלון מלול מפילו לה וכדמוכה להום הלה לה בעיל ביון בחדום ב"ד"ה מיחוש הה ב"ל וכילה וכדמוכה להום הלה ללה פעם החם מש"ו לפ"ו הכי זכיה למים למים בוניה דה"ן שיישב פירום כש"י
דמ"ל דחן היות בשב שהם כתם כתם ניתה הו לה כוניה להיה ב"ח מ"ם דמינה היה לה לה להם מתונה היה מיהור ביון בחדום בה"ן שייבה ליום מדמום היה מיכות היהוי מיובה להו להש"ם דהיות מולה שלה מימונה להיה ומילה מיה מיהו יובה ל"ו ומ"ל להש"ם דהיון מילום ע"מי בימי זיבה ל"ו זמ"ל לה"ן מילום מיחים בימי נימה להיה מים במם כמם ניתו בימי זיבה ל"ו מ"ל ה"ו מילום מילום מיחים בימי נדמה להיות מ"ב לה"ו מיחום בימי נדמה הוות היהוי מיבה לה"ם הלון מילום מון מירות בימי להם היהוי מיובה ל"ו מ"לה ב"ח מ"ח מלון מון מוף

ע"ב גדה ופתחה שנ"ר שניגן • מ"ש מהרש"ח מכחן הרחה הכרע לשימח רש"י הרמב"ן וכו' כבר נחמרו דברים חלו בחדושי הרמב"ן עלמו והר"ן ס"ס בח סימן וע"ש וקשי לי אמחי לא הוכיתו לשחור דברי הרמב"ם משוגיא דשועה לעיל דף כ"ם דמשמשת לאור שלשים וחמש ופירש רש"י החם לפי ששבוע רכיעי ממנ"ם חין חחה יכול לספקו בויבה שאין זיבה אלא לאתר נדוח וה"ז יש כה ג' שבועים פהורים והרביעי הוא דראחה הלכך בחחלת נדה הוא דאיכא לספוקי ולא בעי לתיחב בשבוע חתישי אלא ששה ימים משום ספק יום אחרון של שבוע רביעי דמשפקינן לה בחחלם נדה עב"ל ולדברי הרמב"ם אמאי הא איכא לחספוקי דשמח שבום רכיעי ביתי זיבה היה חע"ם שכסב הרמב"ם ז"ל בחלכותיו פרק ז' דין י"ב דחהר שעברו ימי המלחה לעולם מחהילין ימי נדה חחלה מ"מ ה"נ דלמח כבר עברו ימי התוחת וכבר רחתה והתחילו ימי הנדה ועכשיו כשבוע רביעי כימי זיבה היח וחשורה לשמש חור ליום ל"ה ול"ע: בתום" ד"ה אלשא שריש ירחא שבינן וא"ת דלשא ששום ראיה ראשונה וכו' והקשה ריב"א וכו' והשיבו רש"י משום דבפ"ק מוקטינן רר"י ובו׳ . ומחני׳ דפ"ק כגון שרחחה חרי זימני רים ירחה וה׳ בירחה ובשלישי כי רחמה ריש ירחת לת חבדוק בה' בירחת שתפי' חרתה לת קבעה לה וסת דמעין פחוח הות עב"ל ו ח"ל דמ"מ חבדוק שחם מרחה עוד פעם ד' רים ירחת וה' צירחת ובחמיפית חרתה ה' בירחת ולא מראה בריש ירחא כבר כחבחי לעיל דף י"א ליישב דכיון שכבר הוחוקה לראות בריש ירחא א"כ בכתיה שלישית כי חזיא בה' בירחם מיקרי פעין סחות ולא חזיא לאנסרוסי עוד לרחיה שתראה עוד בה' בירחא אפילו שתראה ממעין סתום : בא"ד ונראה לפרש דמיירי בנון שראתה נ' זיםני בריש ירחא וה' בירחא ואין לחושי פכ"ל וח"ל מי הכריחם לזה דחזים ג' זימני ריש ירחם וה' בירחם חום ה"ל לתרוצי דמיירי שכבר הוחזקה לרחות בריש ירחם ג' זימני אלה דבה' בירחה לה חזי אלה חרי זימני ריש ירחה וה' בירחה וכשלישי כחתם בה' בירחת וברים ירחת לה תזיה וה"ל מעין סחום דו"ה כיון שכבר הוחוקה לרחות ג' זימני ברים ירחה כי הדר חזיה בה' בירחה ה"ל מעין פחוח ולה חזיה חו להנסרופי וכמ"ם לעיל אמנם בחדוםי הר"ן חירן כן אך סתום' לא פ"ל סכי וכמ"ם ודוק :

פרק חמישי

דף כל רש"י ד"ה לחייב על כל בן ובן שאם מבלה לאחר י"ד לנקבה ושמשה ובו" . פכ"ל . לכחורה פספ" הסתמתון לא משמת הכי אלא לחייב פל כל כן וכן שאם ילדה כן ואחר מלאם חזרה וילדה כן אף שנחתכרה חוך מלאה חייבת להכיא קרכן פל כל מ' ולי ולפי מה שפירש"י שילדה מחחלה נקבה ע"כ ל"ל דהכי פירושו לכן לכן לחייב כל א' וא' ולפי מה שפירש"י שילדה מחחלה נקבה ע"כ ל"ל דהכי פירושו לכן לכן לחייב וכו' בין שנולד ונחתברה אחר פלאח וכין שנחתכרה חוך מלאח ונולד אחר מלאח חייבת בקרבן ומ"ל ומה שקבריתו לזה ולא פירש כפשםי משום דם"ל דאלו נתעברה חוך מלאח של זכר כיון דא"א להיות יליכת הולד הוך ימי המלאח של זכר דהא לינירת הולד בעיק מ' יום וא"כ כיון שבחוך ימי מוהר שלה אנה מלא הפטור בקרבן אשד ולהא לא לרכין קרא אלא היכא שנתעברה חוך ימי פוחר של נקבה שכבר נגמרה עודה לכות)

98

מסכת גדה פרק חמישי

הולד קודם ימי מלאם וסד"א כיון שכבר נגמרה צורח הולד קודם ימי המלאת הפסור בקרבן אחד להא אינטריך קרא דחייבה על כל א' וא' והכי מוכח מפירש"י לקמן שכ' בד"ה שלפני מלחת ילדה עכשיו וילדה לחחר פ' וכו' וכן בד"ה בחרי עיבורי שכ' שילדה וחזרה ונחעברה וכו' וילדה לאחר ס' שכ"ל שלייר הכל בילדה נקבה חחלה ופ"כ כמ"ש דס"ל לרש"י דאם ילדה וכר תחלה הוא מלחא דספיפא דאף שנחעברה חוך מלאם דחייבת בקרבן על כל א' וא' ולא נריכין לזה קרח : תום' ד"ה בעין שהזריע פירש"י בו' י ומיהו חינפריך להיכח דחושים מיה ידה נמעי חשה ומעכה לת הולד וכו' כל"ל: שם גבו' ורבנן אע"ג דכתיב זאת איצמריך לבן או לבת סד"א ה"ם בתרי עיבורא אבל בחר עיבורא כגון יהודה וחוקיה בני ר"ח אימר בחד קרבן סני׳ ליה קמ"ל ע"כ׳ ועם סוניה זו כ"ל ליישב מה שמניהו מום׳ במס׳ כרימות דף י׳ ע"ב בנ"ע דגרסינן החם במחניתין החשה שילדה ולדות הרכה והפילה חיך פ' לנקבה וכו' והמפלח מחומים רי"ח וכו' וכנמ' כשח"ל לדברי ר' יהודה ולד ראפון גורם וכו' פשימא הכי איתא משלח האומים אינפריך ליה חום' ד"ה מפלח חיצפריך קרם מיוחר לזה וח"כ מחי מקשה החום' ול"ל דם"ל להחום' דע"ל המחניתין לם נחים לאשמעים האי חידושת דהא איכא למיטעי אפילו השחא דחני והמפלח חאומים דשירושו אפילו בילדה החר מלחת נמי אינה מביחה אלח קרבן א' כיון דחד עיבורא הוי א'ו דמהנימין למ נחית להך היו הא להינה מביחה לל נחית להך בכ"ז נ"ל דלא מקשי' מידי דהא לכיכים מנות לדקדק על הש"מ דמשני מפלק האומים לכ"י אינשריך ליה דל"ל למימר דלר"י אינשריך אנות לדקדק על הש"מ דמשני מפלק האומים לכ"י אינשריך ליה דל"ל למימר דלר"י אינשריך ליה דהת לרבנן נמי אינטריך ליה דה"א במחניתין דנקש והמפלח חתומים היינו אפילו ילדה אחר מלחה כיון דחד עיבורא הוי מש"ה אשמעינן לדברי חכמים ולד שני גורם ומולד שני מונה דאפילו בהאומים טעמייהו דרבנן משום דאים להו דכ"א וא' יש לו מלאח ודוקא היכא דנולדו הוך המלאם אבל אי לאו דנולדו חוך ימי המלאת היתה חייבת קרכן על כל א' וא' א"ו ל"ל דמגופא דמתניחין מוכח דפירוש של המפלח חאומים היינו דוקא דנולדו חוך ימי המלחם דהה לריכין אנו עוד לדקדק דלמה נקש מסניסין המפלח דמשמע שאינן בני קיימה ה"ל למנקש המחגי' היולדת החומים דמשמע ב"ק דהה יהודה וחוקיה ב"ק הוי ועיין במכילחין דף ל"ח ע"ב חום' ד"ה והא אמר שמואל וכו' שכ' שלשון ילדה משמע ב"ק והפילה היינו נסלים ה"ו צ"ל דח"ה לחשכוהי שיהיו ב"ק כל הולדות דרש"י כ' שם במחניתין דשיפה בהמפלח תאומים מיירי כין בזכרים וכין בנקבות וברים מם' כריתות דף ב' ע"ב כתב רם"י דלבון הרבה לח שייך בפחות מן שלבה עיין שם בד"ה ר"י בר"י וכו' וח"כ כיון דמחני' רלה לחשמעינן החידוש שמביחות קרבן חחד על ולדוח הרבה וחינו צפחום מן ג' וגם רלה ללייר הסיפא במשלח בין בזכרים בין בנקבוח ככ"ל וכיון דלריכה שיה ה כ"א נולד בחוך ימי מלאם של חבירו א"כ א"א לאשכוחי שיהים כל הכ' ב"ק מש"ה נקם בכולן המפלח דגרסינן במכילחין דף כ"ז מעשה ונשחהה ולד חחר חבירו שלשה ושלשים יום א"ל כ"י ל"ד א"ל הניחא למ"ד יולדת לחשעה יולדת למקושעין אלא למאן דאתר יולדת לחשפה סינה יולדם למקושעין מאי חיכא למימר ע"ב ואנן קיי"ל כמ"ד יולדת לש' חינה יולדת למקושעין וכמבואר בא"ע סי' קנ"ו וכיון שכן א א לאשלוחי שיהיו כולן ב"ק ובזכרים דחם הרחשון נולד חחלה ז' והשני לריך שיהים לולד סוף ז' כדי שיהיה חוך מלחת של הרחשון דבחדש השמיני א"ח להיות ב"ק דחשתותי חשתהי לא אמרינן כמ"ש החום' שם דכמה אמוראי לים להו הם דרבה חוספאה וא"ב השלישי אימח יהיה נולד אי בחדש השמיני אי בחחלת חשיעי זה א"ח להיות ב"ק ואי לבסוף החדש חשיעי א"כ תו לא הוי חוך ימי המלאמשל השני וכה"ג אי נימא שהראשון נולד לסוף שביעי א"כ השני ע"כ שנולד בשמיני או בחחלת השעה מ"כ א"ח להיות ב"ק משום הכי נקם המתניתין המפלח דח"ח ללייר שיהיו כולן ב"ק וזה כוונת רש"י שמפרש דסיפא מיירי בין כוכרים ובין כנקבות דלא חקשה למה לא נקש והיולדת ככ"ל אך כ"ז אם אמרינן דבתאומים נמי בעינן דווקא שכ"א נולד חוך מלאח של חבירו אבל אי נימל דבתחומים כיון דחד שיבורת הוי לה בעיק שכ"ה טלד בחוך מלחה של חבירו ה"כ בדרה קושיה לדוכהיה דלימני היולדה כנון שהראשון כולד מחלח ז' והשני סוף ז' דיולדה לז' יולדם למקוטעין לכ"ע והשלישי כולד לסוף ט' דאע"ג דכולדה אחר ימי מלאם של ב' ספ"ה סינה מביסה הלה קרבן החד ח"ו דחף בחחומים בעינן דוקם הוך מלחח ולפ"ז לה ה"מ הם"ם לשנויי דלרבק איצטריך לאשמעינן דאף בהאומים בעינן חוך מלאח דוה ממילא ידעינן מגוסא דפתני' מדנקט המפלח ולא נקט היולדת ולפ"ז לא מקשי' חוס' פידי דשפיר אמר ה"א דבחחומים כ"י כמי מודה וכ"ח ח"כ חחומים למחן קחני הח חיצעריך לחשמעינן לרבנן דחפי בחלומים דוקח חוך מלחת וזה מוכח ממחני' דנקם המסלת ולח נקם היולדם חחומים:

דף כו"א רש"י ד"ה ה"ג מסתברא כו' ואתגן ומחיר כשנתן לה עובר בהסת קדשים קלים באתגן וכו' עכ"ל כ' המהכם"ם ז"ל לם ידענם סמחי נקט קדשים קלים וכו' עכ"ל - ודברים אלו הם כשנגה שינאה מלפני השלים שהרי הק"ק הם חפאת ואשם ועולה וזכחי שלמי ליבור כל אלו הם ק"ק ושאר קרבנות המה קדשים קלים וכמבואר ברמב"ם ס"ה מהלכוח מעה"ק והאשם והעולה המה הזכרים וגם שלמי לבור זכרים וכמבואר במם׳ חמורה דף י"ד ע"ח וברמב"ם שם וחין בק"ק נקבה חלח חמחת וקיי"ל דולד חמחת למיחה אולא וא"כ מאי אריא פהול משום מחיר ואחנן דבלא"ה פהול הוא מש"ה הוצרך רש"י לפרם נקדפים קלים דוקה: שם גמ' הני מהכא נפקא מהתם נפקא מן הבהמה משמע דאף ר"ש ס"ל הני מעומא לרובע ונעבד אבל החוספות להוציא הרובע כו' • בחמורה דף כ"ח ע"ב ד"ה והאי חוא וכו' כחבו דר"ש יליף למעם נרבע ונעבד מקרא כי מפחחם בהם מום כם יע"ם: ואגב נזכיר מה שנ"ל בסוגיא שם דגרסיגן החם מן הבהמה להוציא רובע ונרבע מן הבקר להוציא את הנעבד והלא דין הוא וכו' מאקיף לה רב תוניא וכו' ואיפוך אנא מן הבהמה להוליא אח הנעבד ומן הבקר להוליא רובע ונרבע החם מענינא דקרם וכו'י הקו' מפורסמח דמה מקשה ואיפוך אנא דלמא באמח לה מסיימי קרא אלא כיון דמיכת הרי קרתי דרשיט מניה חד לרובע ונרבע וחד לנעבד ובחמת א"ל תפכח ועוד דה"ל להקשוח בל"ו בלח קושים דרב חננים ופרוקם דהש"ם ונ"ל עפ"י מה שנחבו החום' ד"ה ח"ל מן הבקר פירש"י דאסור לגבוה וכו' והדין עמו דפי' כן וכו' דמדקסריך כסמוך שממא דמעמיה קרא וכו' עכ"ל אך יש לדקדק היא גופא קשיא דמנ"ל לכ"ח זה דמאחר דאיכא קרא לאסור בע"ח לגבוה דלפוי אסור דלמה דאפ"ה לפוי מוחר ולא החמוד ונו' מקיים אני בדבר שחין בו רוח חיים לזה י"ל ע"ם מה דחיחת בח"ב הביתו הרח"ם בם' ויקרת וח"ל סרם"ם ומ"ת למה נכחבו ב' מעומים מן הבהמה ומן הבקר לכחוב חד מנייהו וליחי חידך מניה כבר חירצו בזה בח"ב דים בנרבע מה שאין בנעבד וים בנעבד מה שאין בנרבע שהנרבע בין אם היחה בהעה של רובעה בין אם היחה של אחרים הרי היא אסורה והנעבד אינו אסוד רק בשלו דאין אדם אוסר דבר שאינו שלו והנעבד נסוי אסור והנרבע נסוי מוחר וכיון שכן אלו כמב חד מנייהו לא מלי למינמר אידך מיניה עכ"ל ולס"ז מהכא הוכיח ר"ח דהשחת דכחיב חרי קרתי וקשי' חרתי ל"ל ח"ו ג"ל דח"ה למגמר נרבע מנעבד לפי שנסוי אסור ח"ב מוכח דאשי" בע"ח בנעבד אסור נפוי אך כל זה אי מסיימי קרא אבל אי לא מסייתי כרם חלם דהשחם דכחיב חרי קראי ע"כ חד לנעבר וחד לנרבע הדרח הקני לדוכחיי מנ"ל דנסוי בע"ח חבור וכ"ח ח"כ לח נכחוב מן הבהמה לנרבע וניליף מן נעבד ז"ח דחינסריך דאל"ה הוי מוקסינן למן הבקר לנרכע ולא הוי ידעינן נעבד דנרבע מסתבר עפי לסי שאסור בין בשלו ובין בשל אחרים וא"כ כך הצעת הש"ם דהך קו' ואיפוך אנא לר"ח דסשיפא לי' דהשחת דכתיב מן הבקר דלפוי דבע"ח נחסר ולזה מקשה מנ"ל הח וחי דקשיח לך ח"ב מן הבחמה ל'ל לנרבע ליחי מנעבד לזה הקשה וחיפוך חנה וכיון דלח מסיימי קרח חי לחו דכחיב קרת לנרבע לח היי ידעינן נעבד אלח דהוי מוקמינן קרח למסחבר עסי לנרבע ולעולם דלפוי בע"ח מוחר ומשני דמסיימי קרח וק"ל: ועיין במשכח ב"ק דף מ' ע"ב הום' ד"ה

סיינו דמינסריך כו' ומ"ח ליבעי ג' קרמי וכו' וי"ל דכיון דגלי לן קרמ במרסה ה"ה לשמר במולים עכ"ל ר"ל כיון דכחיב במרסה מרחי קרמי דמין לחלק בין ומרסה קודם להקדשה ובין נפרסה למחר הקדשה ילסיט מניה לשמר סמולים ועם זה מסשר ליישב קו' העולם במם' מנחוח דף ה' ודוק:

ע"ב האמר רבא משמשת כל ג' ימים וכו' - הרמכ"ם כפ"ז דה כות מרומה ססק המשמשת מסחה אם לא נחהפכה בשעת חשמיש פובלת ואוכלת בחרותה לערב ואם נסספכה בשעם חשמים ה"ז אפורה לאכול בחרומה כל ג' ימים שא"א לה שלא מסלום וחהיה ממאה וכמו שיחבאר במקומו עכ"ל ועיון בכ"מ שכ' דס"ל להרמב"ם דלמסקנא דמסלבינן בין נחספכה או לא שוב אין לחלק בין אולא בכרעא או לאו אלא דאם נחספכה אפי' אולה בכרעה ה"ה לה שלה חסלום וחם לה נתהסכה השילו הולה בכרעה הינה סולקת ע"ש לם"ז יש לדקדק הא דאמרינן בש"ם פ' ר"ע ניתנה קאמרת או ראויה קאמרת ומשיק דראויה קאמר ופירש"י דא"ל שמבלו א"ע ביום ושוב לא פלפו דק' ממ"ל אי לאותן נשים דלא נחהשכו בשעת חשמיש היו יכולים למכול מיד לערב ולאותן נשים מנחה שכו דע"כ הפרושה שלשה ימים היה משום אותן שנתה שכו בשעת חשמים וא"כ אשי שעבלו ביום מה היה מועיל הא רבא קאמר א'א שלא חשלוט ולשיטה הרמב"ם ל"ל דסוגיא דסחם חולק ארכא אמנם לפיסח הראב"ד שם י"ל דוו היא האיבעי' הש"ם ניתנה קאמרם לפי שא"ם שלא תפורם אפי' אזלא בכרעא או ראויה קאמרת לפי שאינה אלא חששא וי"ל שלא פלמו והשיב ראוי קאמינא לפי דאינה אלא חששא באזלא בכרעא ועיין בחדושי להשוםקים מ"ש עוד בזה לשיטה הרמכ"ם: שם פירש"י ד"ה כל ג' וביון דכל ג' אשורה כו' - עכ"ל - יש לדקדק דע"כ ס"ל לחש"ם הא דקאמר רכא א"א שלא מפלוש הייתו פליטה לחון לנמרי דאל" לא היה מק' מידי לר"ם דדלמה רבה הזיל הליבה דחבמים שמשמחים בפנים כבחון ובהה המר נשה ה"ה שוה חסלוט הכל לענין שלה הסלום לחוץ כזה הפשר שלה חסלום ה"ו צ"ל דס"ל להשים דרכה אליבא דכ"ע אתרה וס"ל דאשילו פיעה גמורה לחוץ היא שולעת חדיר וא"א לה שלא חשלום א"כ בקיצור איכא לאקשויי דהדרה הקו' דל"ל קרא ורחלו במים דת"ל משום מנע דכיין דא א לה שלא חפלוש לחון אם כן ה"ל נגיעה וקרא ל"ל ובהא לא שייך לשנויי כמ"ש החום' דמיירי שקנחה ביתה דשוף שוף הדר הוי ליה נניעה וכמ"ם הרמב"ן והר"ן בחדושיו ונ"ל דהח דחמר רבם מ"ח לה שוח חשות היינו דלה מועיל לה סבילה דכיון דסבלה השילו היכה דסבלה במשה למחי דם"ד השחת מחתר דשלשלום מתקום למקום א"ח לם שלח חפלוש אכל אם היחה שוכבה בלי שום שלטול אפשר לה שלא חשלוש ולפ"ו שפיר קאמר ר"ש דאיצטריך ורחגו לשי שמגע ביח הסחרים הוא ואם כן ה"א כ"ז שהיא מונחת במקומה דאסשר שלא חשלום לא חטמא לכך כחיב ורחלו דלריכה מבילה לטרב והיינו ע"י קינוח מקודם וכמ"ש החוש' ולכך מקשה הש"ם פולשת ח"ל דהא שימשה דח"ל שעכלה הא אינו מועיל עבילה דשולעת אח"כ לחוץ ואי דקנחה אם כן איך אפשר שתפלום א"ו דלא קנחה וא"כ אינו מופיל מבילה דלא פבלה והיא פונחת נמקומה א"כ ה"ל דהיא שמאה משום משמשת וממ"נ קציא :

יף כו"ב תום ד"ה אמאי כו' - מ"ש מהרש"ה ז"ל בדיבור זה לה ידעתי כוונחו שכתב וו"ל וחששר דחשילו לרבה פריך וכו' דיולדת דומיה דנדה וויכה דמשמה חף במנע עכ"ל מה פומחה מנע לחשה דחף היא לא משעם מגע פמחה אלא משום רואה בפירש"י לעיל ואי לאחר המגע בדם בעודו בביה"ם גם בנדה ובזיבה אינו מסמא משום ביה"ם ואי דם"ל דמממא לאחר דה"ל כשני סבעות המונחים כחיבה דלא שייך גבייהו ביה"ם כסירש"י ר"פ בהמה המקבה א"כ גם דם לידה נתי משמא בכה"ג לאחר הנוגע ואם נימא בהאי במנע פ"ם ול"ל בכח ה דומית דנדה וזבה תם כן מעיקרת לת תשני הש"ם מירי ל"ל שירדה למבול

וכו' דהא לא דמיא לנדה וזכה ועיין בחדושי הרמב"ן והכ"ן : ע"ב שמנתתיה איפרק בו' · עיין במהרש"א שכחב דהך קושיא לא אולא אליכא דרבת דס"ל דח"מ כיח השתרים הוא ואם כן שפיר חני דמטמא כפנים כבחוץ לענין סומאת משא ואפשר דאשילו לרבא פריך משוש דמסמא בפנים דיולדת דומיא דנדה וובה דמסמא אף במגע וכו' עכ"ל דבריו תנותנמים דבוכה ונדה מה עומאת מגע איכא אלא תשום ראיה הום דמטמפי׳ וגם מ"ם מהרש"ם וז"ל ומה"ם נמי לם בעי למימר וכו' היינו נמי דלם מהני פבילה וכו' עכ"ל דבריו חמוחים וכבר כחב רש"י דא"ח לחוקמי הכי דהח לר"ז לא מפתח עד השחת שינחו וכל עיקר קו' מהרש'ם כבר כחב בחדושי הר"ן והרשב"ם וע"ם מ"ש בישובו : רגום' ד"ה ובדר"א - מ"ש מהרש"ם כחן כחבתי בחדושי פוסקים שלי דלק"מ יע"ש : שם דתניא אלא משני ששומאת ביה"ם הוא י וח"ל דחכתי קכח ורחצו ל"ל דנסי דבמגע לא מפמא במשא מיהו פפמא ז"א דש"ו אינה מפמאה במשא כ"א במגע ובמבואר בכתה דוכתי ולקמן דף כ"ה פוף ע"ל : שם אמר אביי מנא אפינא לה וכו' י מיין בהכל"ם פ' אמור בפסוק נבלה וסרפה דרלה להוכיח שאינה מפתא לאחר בליעה דהא פומאה בלועה אינה מטמאה דאבחי קשיא כבית הבליעה נמי אמאי משמא הא בלוע הוא אלא נ"ל דגוה"כ הוא דמממא אם כן דלמא אתר שבלעה נמי ועוד דאף לרכא נבלת עוף מהור אינה מממאה בבית הבליעה משעם משא דאם כן קרא ל"ל ונבלת בהמה נמי תפמא אלא פיירי שבית הבליעה רחב כת"ם החוסשות כחן ומנזה"כ גם מדבריו בפי שמיני בד"ה כגון שחחבה וכוי נרפה

מנעלם ממנו דנרי החום' כמן : דף מ"ג ע"ב תום' ד"ה את זובו תלת לא דריש אתין כו' · עכ"ל · רל דלעיל דף ל"ה ע"א אתרינן דלמאן דדריש אחין מרבינן מאח ראיה אחרת ואם כן ה"ג אי דרים את ה"ל ד' כאיות דזוב חדל כל בשרו חרי את חלתת זובו ד' א"ו דלא דרים אתין א"נ וכו': שם גמ' אר"פ בתנאי · הרמב"ם בפ"ב מהלכוח אה"ט פ' כמ"ד דטנם בש"ז בכעדשה והיינו כמ"ד דון מינה ומינה ובש"ז מהלכוח שכועות פסק דשבועת השקדון בין מפי עלמו ובין מפי אחרים בין בב"ד בין שלא בב"ד והיינו כמ"ד דון מינה ואוקי בחתרת וכדחיתת בתסכת שבועות דף ל"ח ול"ע וע"ל דף נ"ה מ"ש חח"ו רחיתי בם' בה"ו במנתות דף נ"ו שכחב לישב ע"ם: שום ח"ל או איש ובו' י ג"ע דל"ל קרת דש"ו מעמח ח"ל מק"ו דלחחרים גורם טומחה לעלמו לכ"ש ול"ל שעיר המשחלת יוכית דהח כחבו החום' לקען דף נ"ה ע"ב כי אינסריך וכו' דשעיר המשחלה כיון דמטמא אחרים הוי כאלו טמא במגט יע" ליכת יוכית דהת שעיר המשתלת מעמת כמגע וכמ"ש החום' שם ד"ה שעיר המשחלת יוכית בשלמת למ"ד דון מינה ומינה ניחח דחילמריך קרח דחי מק"ו ה"ח חפילו במשחו ברוחה חלם למ"ד דון מינה וחוקי בחחרת קשיח והרמב"ן במדושיו דף ל"ה הרגיש בזה וכחב דח"ל שה"מ יוכית חמנה לפי חירון של חום" שם ליחח וק"ל :

דף מ"ד גמ' מנה"מ דת"ר אשה אין לי אלא אשה כו' · ופירש רפ"י וכסי קרא כנדה' כחיב מ"ב אך לפפ"ש בחדושי הר"ן ר"פ בנות כוסים דף ל"ב ע"ב דלמסקנא דהחם דלא זריכין קרא לרבויי לנדה בח יום אחד דכיון דמרבינן כח עשרה ימים לויבה ממילא ידעינן כח יום אחד לנדה דאין זיבה בלח נדה והא דכחיב גבי נדה ואשה אחי למעומי איש מחודם מסכן הח דחמר בברייחת חשה חין לי חלח משה בת יום חחד לנדה מנ"ל ח"ל וחשה וכו' לאו מקרא דנדה דרים לה אלא מקרא דובה אחיא ליה כיון דא"א לזיבה בלא נדה וזה דלה כפירש"י כחן ול"ע בשלמה מה שפי' רש"י לעיל ר"ם כמה כוחים דבה יום החד לנדה אחיה ליה מוחשה דכתיב גבי גדה ל"ק די"ל שפי' כן לפי ה"ה קודם דמסקינן דה"ה לזיבה בלח נדה ולמסקנת י"ל דם"ל לפירום רש"י כפי׳ הכ"ן חבל כחן קחם אפילו רש"י שלח היה לו לפרם כן : שם נוחל ממאן מאביו ומנחיל למאן לאחרים מאביו איבעי מאבוה ירית ובו׳ יש לדקדק דנ"מ רבחם הוח דמם קיי"ל דנחונה חינה נגנים מהכחוי חפילו לפ"ד דב"ח נובה מן הראוי ועיין בחוס' בב"ב דף קנ"ע ד"ה ולימרו ובש"ך ח"מ סימן ק"ד ובמסכת בכורות דף נ"ב וח"ב יעקב שמת והנית בנו רחובן ועוד בן יום חתד ולחתר שמת ימקב מח ראובן בו ביום ואחר כך מח הבן יום אחד ואם אמריכן דבן יום אחד אינו יובה א"כ כל נכסי יעקב מיקרי מוחזק לגבי ראובן שהרי ראובן יורש לאביו בחייו אבל א אחריכן דקשו כן יום אחד נוחל ביקרי מוחזק לגבי ראובן שהרי ראובן יורש לאביו בחייו אבל א אחריכן דקשו בקווים אחד נוחל ביקרי ואור ביקרי מחלב אחריב אוריב אוריב

פרק ששי

ירש מאחי, כחלי כשני מיקרי החלי השני ראוי ואין אשח ראובן גובה בחובחה מחלי השני ואם כחובחה הוא נגד כל פובון יעקב חספיד החצי מהכחובה ואם כן ל"מ רבחי ומאי מקשה שם"ם גם י"ל דנ"מ אם יש לראובן בנים ואחד מהם הוא בכור דקיי"ל אין בכור נופל בראיי כבמוחזק וכמש"ל · אך נ"ל דבחמח ה"מ לשטיי הכי אלא דמארי דהך סרוקא דנוחל בנכסי האם הוא ר"ם ולדידיה בלא"ה צריך לאוקמי בנכסי האם כי היכי דלא חיקשי לדידיה דאים ליה עובר יש לו זכיה ואם כן קשה מאי אריא בן יום אחד אפילו עובר נמי לכך משני נוחל בנכפי האם משום דהוא מייה ברישא משא"כ אי הוי מוקמי בנכסי אביו הוי קשיא דמאי ארים בן יום אחד חפילו עובר נמי ולפ"ז ים ליישב קו' חוספות ד"ה וחי בעי מיניה לירות ומ"ם דבס' מ"ש וכו' והשחת מה היה סברת המקשה וכו' ולפ"ד הג"ל לק"מ · ופיין בחום' ב"ב שכתבו נתי דה"ת לשנויי דנ"מ בכוחב לחחר יע"ש: ע"ב תום׳ ד"ה ט"ט וילדו לו בעינן לט"ר המוכה לעובר לא קנה כר

לפ"ז צ"ע על הסמ"ע בה"מ סימן רע"ז שכחב חמ"ם שם בש"ע סעיף ה' חבל לח העובר ובן שנולד אחר מיחח אביו אינו מתעם בחלק בכורה וז"ל אבל לא העובר דוילדו בנים כחיב שמלדו בחייו עכ"ד קרא ל"ל דהא אכן קי"ל בסי' ר"י דעובר אין לו זכיה אפילו בירושה דממילא יע"ש וא"כ לא זכיך קרא לזה וכמ"ש המוספות כאן ול"ל שההום' כאן גרסו הכא כמו דאי במסכת ב"ב שם דה"ג ההם מר בכיה דר"י משמיה דרכא אמר לומר שממעם בחלק בכורה ודוקא בן יום אחד אבל עובר לא מ"ע וילדו לו אמר רחמלא ע"כ ואהא כהבו דלמ"ד דעובר ליח ליה זכיה ל"ל קרא לעובר אבל לבן שנולד אחר מיחח אביו ודאי דלריך קרא אפילו למאן דאים ליה עובר ל"ל זכיה:

דף כו"ה תום' ד"ה אחר בא עליה וא"ת אמאי דחיקא וכו' וי"ל דניחא ליה לאשבוחי לענין זנות דהויא כל ימים ובו' י עכ"ל י ומיהו ה"מ למימר הנ"מ כמס שרחמה ג"ם מ"ח לענין שחחשור לבעלה כל ימים דחי דם בחולים הוא לעולם חלינו עד שחחיה המכה וכו' גם מ"ש חום' בחי' בחרא דלא נ"מ האידנא וכו' דהא חיקון בועל בעילח מצוה וכו' לנו"ם הרח"ם והסוסקים דבעילה מצוה מותר לפרוש כאבר חי א"כ נ"מ לענין זה:

ע"ב לכשיגדיל בעיל ויתן גם · פ"כ וטיין כחדוםי הרמב"ן והר"ן שכחבו דמדחורייחה היה א"ה גמורה ויולאם כגם אלה מדרבק דהוי כמחמר כגדול הבל אין כן דעם החוספות והרשב"ה ועיין בקדושין דף י"ם ע"ה בתוספות ובח"ר שם ובמסכת יבמות דף ס"ח במום' שם ועיין במ"מ פ"ה מהלכוח יבום: שם פר"א הואיל ואפר פר וכו' היכא רברקה לפ"ר יום ולא ידעה וכו' : והרמנ"ם נרם מיסכה היכה דנדקה ל' יום וידעה אימא חו לא צריכה בדיקה קמ"ל כ"כ הכ"מ לדעחו וגירסא זו נכונה דאלו לגי' שלפנינו קשה מה"ח לותר כן דאף דלא ידעה מעיקרא דניתא דרוב ימים יודיעו חכמה וכ"כ הב"ח כי"ד פימן רל"ג : שב וסיפבך וואת לפנים בישראל · סירום רש"י דחוק מאד וכם' אמרי שפר רחיחי שכחב שחיבת בישרחל היא עולה מספר רב ורבי חנינה דהיינו חנינה בה"א וכ"כ בם' בי"ש בשמום הגיפין שכן יש לכחוב חנינה בה"א ונכון הוא: שם אשר ליה רבא אימא רישא ובו' יש לדקדק דבשלמה ממשנה יחירה דסיפה שסיר היכה למידק מדחני החר זמן אפילו אמכו אין אנו יודעים וכו' מכלל דחוך הזמן אם אמכו א"י אין נדרו נדר אבל מרישא ליכח למידק אלא מדחני לפני זמן אפילו אמרו אנו יודעין וכו' מכלל דחוך הזמן מהני אנו יודעים אבל איך אשפר לתידק מהך דוקא דנהוי חוך הזמן כלאחר זמן אפילו בא"י ואפשר ליישב דהכי פירושו ברישה לפני הזמן אפילו אתרו אנו יודעים וכ"ש בלה אתרו אנו יודעים דמין נדרן נדר ומם כן רישת מיירי בין המרו הנו יודעים ובין המרו חין הנו יודעים ומהם

דייקינן דחוך הזמן נמי לל שנל בין לחתו ובין לל לחתו לשולם נדרן נדר:
דייקינן דחוך הזמן נמי לל שנל בין לחתו ובין לל לחתו לשולם נדרן נדר:
דרך מ"ר ועוד מתיד ר"ו איש בי יפליא טה ת"ל איש לרבות בן י"ג
שנים ובו" . הלשון מנותנס דמה קשיל ליה דהל לילפריך לתעם קטן ועוד היכל ידעינן מהלי
קרל לכנות בן י"ג שנים חש"ם של"י לשם מי נדר ועוד דרו מרושר דול דוק דוקל מופלל סמוך לאים דאי לאו דכחיב אים ה"א אפילו קסן היודע להפליא ונ"ל דה"ם מדכחיב אים כי יפליא בפ' נשא דמיניה מרבינן מופלא סמוך לאים ואם כן קשה מה ח"ל אים בפ' מפוח דמשמע דבעינן דוקה היש והכה משני דיש חילוק דבסמוך להיש בעינן דוקה היודע להשלום ומחיש דכחיב בפ' משוח מיניה מרבינן היש גמור הע"ש שה"י להשליה כנ"ל הך לכחורה משירוש רם"י לקמן ד"ם כי יפליא ל"ם כן וים ליישב אך קשה דא"כ מוכח דם"ל להך ברייחה מופלא פמוך לאיש דאורייחא וא"כ מה מקשה לקמן לכ"י ור"ל ור"ה: שם סתיב ר"ה ב"י ל-בא לביוע לר"ה י המהכש"ח ל"ג לרבח יע"ם חמנם בחדושי הר"ן גרם לה וסי' דמחן דחים ליה חוך הזמן כלסני הזמן לכולה מלחה המכו הסי' לפנין פונש נדרים יע"ש:

ע"ב אר"י א"ש בעל ספר סם"ג כו' י לישנה דמת"ג מנומנס ועיין במל"מ פוף המ"ל: תום׳ ד"ה ר"י וא"ת והא סבר וכו׳ ובהביא ב' שעדות נפי לא פירי דא"ב אם הוא עצמו ובו' דר"י אית ליה תוך הזמן כלאחר הזמן י עכ"ל י הומ מיוחר דאפילו אי נימא דר"י אים ליה דחוך הזמן כלפני הזמן כ"ם דאינו מועיל השערות שמביא חוך הזמן דהא שומא נינהו ודוחק לומר דש"ל כר"י ב"י ולא כרבנן ועוד דאפילו ר"י ב"י לא אמר אלא בעודן בו וכדתסקינן לעיל ואם כן אכתי התראת ספק הוא שמא יהיו נישרים קודם י"ג שנים ויום חחד ושומח נינהו מיהו הח יש ליישב ע"ם מה שכחבו חום' בנישין דף ל"ג בענין החרחת ספק יע"ש חך בלח"ה דוחק דחיך שכק ר"י רבנן וסבר כר"י ב"י : הרמב"ם כם' י"ב מהלכוח שבועות דין ז' כחב וז"ל קטנים שנשבעו והן יוועים פעם שבועה מש"פ שאין חייבים כופין אותן לעמוד בדבריהם כדי לחנכן ולאיים עליהם כדי שלא ינהגו **סלות ראש בשבוטות וכו' עכ"ל וכהב בכ"מ ע"ו וו"ל קמנים שנשבעו כו' במשכח נדה דף מ"ה** ע"ב עכ"ל ודבריו ל"ע דחדרכה מסוגיה דכהן משמע דחשילו מעעם חינוך הין משרישין הוחן וכמ"ם הרשב"א נחשובות הכיחו ב"י בא"ח סימן שמ"ג יע"ש וחף למ"ש הרב"י שם לשימת הרמב"ם לחלק בין חביו לב"ד מ"מ משינרת לישנה דהרמב"ם כחן בהלכוח שבועות שכחב כופין אוחן וכו' משמע דחפילו ב"ד כופין אוחן ודוקה בסיפה בשבועות שהין יכול לעמוד בו כחב אביו או רבו מכין מוהן מכל ברישת כהב סהם כופין מוחו : תום' ד"ה ר"י ובר וא"ת אחרים דאין לוקין יע"ש וחירולו דחוק פיסו לספ"ש מהרש"א דל ג מחיב ר"ה ב"י לרבא אלא סממת מחיב כ"ה ב"י והיינו דמוחיב למתן דס"ל דמושלת סמוך לתיש להו דתורייחת הו לר"י וכ"ל דמ"ל דדוקה בחכלו החרים הוה דלוקה אבל לה בחכלו הקפן עלמו ומברייתה מוכח דם"ל דאפילו הקפן בעלמו לוקה פל אכילחו לפ"ז ניחא דהשחא דקאמר דמיירי באכלו אחרים מקשה דאכחי לר"כ נשאר בחיובחא אלא לפי גי' הר"ן בחדושיו כמש"ל נשאר קו' מוסר"ס ז"ל ויש ליישב - ועם פירוש המהרש"א מיושב קו' מל"מ סוף הלכוח מאכלוח אסורות מה שהקשה

ש"ם רם"י מי הזקיפו לסרט וכו' יש"ט: דף פ"ז ע"ב תום' ד"ה כולן סעת לעת שיין כמשנה למלך פרק כ' מהלטם אישות שהאריך בדין זה אם בפיט מעם לעת בשעות יע"ש: העום' ד"ה כרר "פ פיין בחדושי הרמכ"ם:

דף מ"ח רש"י ד"ה שני תבואות ימבר לך ובו' כגון מברה באלול מלאה פירות ובו' י פכל י דמפ"ג דמכרה מלחה פירום מ"י לומר הגם לפני כמו שהנחסי לפניך אלא טטל הפירוח ושחזיר לו כשדה ריקנית כדאיחא בפירובין דף ל' ומ"ש רש"י עד שיחאר ויסצור קודם אלול הוא ל"ד ול"ל דאמיא כמ"ד יום א' בשנה חשיב שנה דאלו למ"ד ל' יום בשנה חשיב שנה לח מוכח מידי:

שם בנפ" אי לא תני אע"פ שא"א וכו' אבל היכא דבדקן ולא אשכחן וכר' פדב חש"ב דבמחני' חני כא סימן הפליון ולם התחחון וכו' משמע דידעיק דהחחחון לא כא ואפ"ה אמרו חכמים או חולנת וכו' וג"ל דהייחי משרש כא העליון ולא החחחון היינו דלא ידעינן אם בא התחתון וה"פ בא העליון דבדקינן לה ולא התחתון דלא בדקינן לה על סימן התחתון אבל היכא דידעינן בודאי שלא בא התחתון ה"א דאף חכמים מודים קמ"ל י ומיחו לפ"ז לא הוי סיפא דמיא לרישא דהא ברישא בכם החחתון עד שלא בא העליון מיירי אפי' בודמי דלמ כמ העליון דהת חתחון עיקר לד"ה ולפי המשקום י"ל דתחני' מיירי כסשמים דידעינן בודתי שחין לה סימן החחהון וחפ"ה חים להו לחכמים דחולות משום דח"ח ומנחר סים דנחר ומעחה אפשר לומר דאף ר"מ איה ליה דסמבינן אשימן עליון לחלילה מן הסחם משום דחף דר"מ דחיים למעופה מ"מ למעופה דמעופה לה חיים וכיון שהביהה סימן העליון מסחמת הביתה התחחון לפי שתינה אלת מעומת דמעועת שמקדימין סימן העליון להחחחון חלם הכם מייכי דבדקינן לה ולה נמנה סימן החחחון וכיון דחיכה ריעוחה לפנינו חייפינן הף למעושה דמשום ועיין בחדוםי הכ"ן ועכ"ו לריכין אנו לדברי החום' דכ"ח לענין שופין וקדושין דמשמע הבל לחלילה לה מהני לר"מ סימן העליון היינו לפי ה"ה הלו לה חכיה אע"פ שת' ל וה"ח דמתני' מייכי דלת בדקינן תחר סימן התחתון ותפ"ה חית ליה לכ"מ דלם חולנת מוכרחים אנו לדברי החום' דמהני סימן העליון לענין עונשין וקדושין ובוס מיושב קושיח חדושי הר"ן דלמחי נקט בדברי ר"מ חע"ש שח"ם דכיון דלח נ"מ מידי לר"מ חמנם לדברינו ניחא דנ"מ נתי לר"מ דנדע דפלוגחייהו מיירי בדבדקו ולא אשכחן סימן התחחון אבל מן הסחם אף לר"מ חולוח: שש וא:א ידענא בר' · כ' המחרש"א ח"ל וליכא למימר נמי דהא לעליון נמי הוי סימן כו' דמ"מ מאי נ"מ אי משום דעליון נמי הוי סימן אי משום דא"א עכ"ל ועם דברים או יש ליישב מה שהק' בחדושי הר"ן על הרא"ה שכחב להוכיח דא"א לסימן העליון לכא קודם גדלות דאי מ"ד דאפשר לסימן העליון לכא קודם גדלות אפי' לאחר גדלות לא הוי ראיה דודאי קודם גדלות כשבא סימן העליון בא ג"כ כבר סימן התחחון ובכה"ג שומא הוא א"ו כי אמרי' דסימן העליון ראיה לחחחון משום דסימן העליון אינו בא קודם גדלות ונ"ת היכת דתנו מסופקים בשני' דידה וע"ז השיב הר"ן דדלמת כי היכי דתמרינן דכל שהגדילה ונמנה בה סימן החחחון לה חיישינן שמה הביחתה קודם השרק ה"ג המרי" בסימן העליון אבל לסמוך על עליון כל שאין אנו יודעים אם גדולה היא אין לנו ראיה עכ"ד ולפי דברי המהרש"ח דעת הרח ה מוכרת דחל"כ קשה קושית מהרש"ח דמה מקשה הש"ם הח חי לא מני שא"א ה"א או הא או הא וסימן העליון נמי הוי סימן וכ"ח כמ"ש מהרש"א דמאי נ"מ אי נימא הכי ז"א דאיכא נ"מ רבחי דאם הביאה סימן העליון בחוך הסרק ולאחר הפרק בדקוהו ומנאו סימן החחחון ה"א דחולנת דאף דידעינן דסימן העליון כא בחוך הסרק מ"מ בסימן החחתון לא חיישינן שמא הביאחה ג"ב קודם הסרק לכך הוצרך למחני' שא"א ולשיכך אשי" בדקוה לאחר הפרק ונמלא שימן השחחון אפ"ה אינה חוללת דכיון דשימן העליון בא בחוך הפרק מ"כ ג"כ שיתן התחתון כח חוך הפרק וחינה חולנת עד שחדע בודחי שהכיחה שערות אחרות לאחר הפרק: מיהו אפשר לדחות דחף המקשה ידע דעפ"י הרוב כשבת פיתן סעליון כם נמי סימן התחחון דהת מוכח מדברי ר"מ דחל"כ למה הווכר כלל סימן העליון וכמ"ם החום' וח"ב כיון דעפ"י הרוב בח נמי סימן החחחון תמילה ידעינן אפי' אם אפשר לכה סימן העליון כלה החחחון מ"מ אם כה סימן העליון חוך הפרק דחיים" שמה הביחה נמי סימן החחחון כיון דעם"י הרוב כה סימן החחמון עם העליון אלה דהחקשה לה אסיק הך סכו המיחון כיון יפטי שור בסתמת דלת בדקה לה משום דטשמיה דמחני לת תשמע הכי וכמ"ם: ע"ב ה"ר כל הנברקים נברקים עפ"י נשים · בחדושי הכ"ן הקשה על הרמב"ן שכ' דלת"ק נחמנים בין להקל ובין להחמיר כו' דהלכחת כת"קוב' ע"ז הר"ן דמתי כ"מ בהתי

פסקם לדידן דקיי"ל דחוך הפרק כלסני הסרק ולחחר זמן קי"ל דחיכה חזקה כרבה וא"כ לח פשכחת שחסיינה הנשים נאמנות דלאחר הפרק אף ר"י מודה דנאמנים ולפני הפרק או חוך השרק מה נאמנים להקל איכא הבא דאף שאמרו דהני שערות היה קודם נדלות ותמאן לפי דשומה נינהו מ"מ ניחום שמה הביחה שערום החרום לחחר בדלום ונשרו משום חזקה דרבה ומי דמיירי בלח בעל דלח מחמרינן משום חזקה דרבח מ"ת מחי קת"ל פשיפח דנשים נחמנות מליבה דכ"ע דהמנוה רבנן בדרבנן כדחמרינן בפסחים לפנין בדיקח חתן ופלונחייהו דהנהו סנחי מיירי ע"כ בבעל עכ"ד מיהו למ"ש בס' בי"ש סי' קג"ה דהיכה דבחו סימנים חוך הסרק ולאחר השרק נמואו אוהן שערות ממאנת דלא חיישינן שמא הביאה סימנים אחר הפרק ונשרו דאמרינן מדהני לא נפרו אילו הבילה להחיני לאחר הפרק ג"כ לא נשרו ע"כ א"כ לא ק"מ ודברי הרמב"ן נדנים אך דברי הב"ם אילו הבילה לחתר הפרק ג"ב למן בספוך: תום' ד"ה בשלפא הכול וברי והדין עפו בו' דהא קתני בסיפא - מכ"ל - בפ' ב"ם מ' קנ"ה הק' מ"ז דכלא"ה להר לפרש שומא ניכה וחמאן דאכתי ניחוש שמא הביאה לאחר הפרק ונפרו וחי דה"מ לרחוק א"א להרביי ביישה להיי בה"א להחוק הביאה לאחר הפרק ונפרו וחי דה"מ לרחוק המול בריים ביישה להיישה לאחר הפרק ונפרו וחי דה"מ לרחוק המול בריים ביישה לאחר הפרק ונפרו וחי דה"מ לרחוק המול בריים ביישה לאחר הפרק ונפרו וחי דה"מ לרחוק המול בריים ביישה לאחר הפרק ונפרו וחי דה"מ לרחוק המול בריים ביישה לאחר הפרק ונפרו וחי דה"מ לרחוק המול בריים ביישה לאחר הפרק ונפרו וחי דה"מ לרחוק המול בריים ביישה לאחר הפרק ונפרו וחיים ביישה לאחר הפרק בריים ביישה לאחר הפרק בריים ביישה לאחר הפרק בריים בריים ביישה לאחר הפרק בריים ביישה לאחר הפרק בריים בריים ביישה לאחר הפרק בריים ביישה בריים ביישה בריים בריים ביישה בריים בריים ביישה בריים בריי דמיירי הברייחא בלא בעל דל"ח שמא נשרו ולכך הוצרכו חום' להביא ראיה מן השיפא ועוד כ' דהיכח דלח נשרו השימנים שהביחה חוך השר ק לם חיישינן חו דלמח חייתי לחחר הפרק ונשרו דמדהנהו לה נשרו אילו שייחי החריני כמי לה נשרו ה"ו דוה חייחי וכמש"ל בשמו (ועיין מ"ם לקתן סעד לדברי בעל בי"ם) ומיהו בלח"ה לק"מ דהה השתה אכחי לא אסיק דחוקם הכבה איתתר לענין מיאון ותם"ה לא אסיק נמי דחישינן כלל לדלמא נשרו אך עתה דחשים דרבה איתתר לענין מיאון ותם"ה לא סיק נמי דחישינן כלל לדלמא נשרו אך דרבת לפנין מיחון חיחתר ולח לענין חלינה השחת מוכח דחיישינן דלמת נשרו דחל"כ למתי אהני חזקה דרבת וכמ"ש חום' ד"ה חב"ה: משירש"י נכחה שמשרש לפני הפרק וחוך הפרק כפשטי' ודלא כסיר"ם לקמן וכן מפרש הרמב"ן והרמכ"ם כפירש"י ולפירושו ניחא הא דגרסינן לעיל דף מ"ו ע"ב קשן שלח הכיח כ' שערוח ר"י חומר פין חרומהו חרומה וכ' הלשון מנומנס כיון דהני קשן ל"ל למיחני שלה הביה כ' שערות דבקשן ממש הפי' הביה כ' שערות נמי קשן הוה דשושה נינהו ולפ"ז ניחה דר"י מיירי בקשן שהרע לעונת נדרים ולהשוקי מדר' יוסי דפלינ וס"ל דחם הגיע לעונח נדרים חרותהו חרותה מש"ה אמר שלא הביא ב' שערות דאלו הביא ב' שעכוח לר"י גדול הוא דאים ליה חוך הפרק כלאתר השרק ומש"ה חני כהאי לישנא ולא סני קפן סחם לאורויי דמיירי אפי' בקפן שהגים לשונת נדרים דביה איכא לפלוגי בין הביא

ב' שערות או לאו ואפ"ה אין חרומסו חרומה: דף מ"מ תום' ד"ה ואב"א וכו' ועוד בפ' מ"ש אר"ג וכו' - ול"ע דמאי ראי מייתי ר"ח מהא דר"ג דליתא לחוקה דרבא דהא לעיל פסקים דלא היישים שמא ושרו אלא בבעל ורמ"ש החום' למן וע"ב דמ"ל לר"ח דר"ג סחמא סאמר בודקין למיאון היינו אפי בבעל דלא כמ"ם ר"ח לקמן דר"ג מיירי בלא בעל דזה היה דוחק לפני ר"ח וק' דאיך אפשר לומר כן דר"ג מיירי אשי בבעל דהא אמרינן החם דהא דאמר ר"ג בודקין למיאון אחיי לאפוקי מדר"י דאמר עד שירבה כו' ואלו ר"י לא קאמר אלא בלא בעל אבל בבעל אפי' ר"י מודה כדחתרינן לקמן דף נ"ב וח"ב חיך חפשר לפרש דר"ג מיירי בצעל: בא"ר מדר"ג נמי ליתא מקשי רובא עכ"ל ול"ע דחכתי ק' הח התם מחמח דהש"ם משיק וחלכחת כוומי' דר"ג בכולרו וא"כ הא סהמא דש"ם ססק דלא כרבא ועיין ברא"ם דעיקר קו' הרי"ף אינה אלא מדקבעה הלכתא החם כר"ג: בא"ד ומפרש ר"ת דפליגי הבא ביום אחרון של שנת י"ב ויום א' ובו' • עכ"ל מדברי מחום' נרחה דפלונחייהו דר"י וכ"ם הוח ביום שמחר שנח י"ב מו שנת י"ג אבל הרא"ם כ' בשם ר"ח דטלוגמייהו דר"י ור"ם הוא ביום אחרון של שנת י"ב או י"ג וכ"כ השור בסי' קנ"ה ולפי פשושו משמע דס"ל לדעת ר"ח דר"י איח ליה דביום אחרון של שנח י"ב או שנח י"ב נפשים גדולים וכן הבין הבי"ם בסי' הכ"ל אבל במל"מ פ"ב הלכוח חישוח הבין דלכ"ע לא נעשו גדולים אלא לאחר י"ב שנים או לאחר י"ג אלא דלהא מהגי הבחת שערות ביום חתרון של י"ב חו י"ג דלת גימת שומת כינהו ונעשו גדולים חתר הפרק אפי' לא הביאו ב' שערות אחרים ובזה מיושב קו' הבי"ש בסי' הנ"ל ס"ק כ' - ואחר בעיון נ"ל ליישב הקו' שהקשימי לפיל על ר"ח עם"י מה דאיחא במס' יבמות דף ק"י ע"א

100

ובמם' כחובות דף ע"ג דלשמותל בקדבה קפנה וגדלה חחתיו ובעל משנדלה חפ"ה ח"ל גם אלה מדרבנן משום דכל הבועל ע"ד קדושין הראשונים הוא בועל ואפי' לעולה שם בדף ע"ד דם"ל בקידש ע"ח ובעל ובמלוה וכו' דהיכה דבעל כ"ע מודים מ"מ בקידש קשנה ובעל מודי דלשמואל א"ל גם אלא מדרבנן וכמ"ש החום' שם ד"ה דברי הכל וכו' וא"כ כיון דהך מימרא ר"נ בפ' מ"ש הוא משמיה דשמואל וא"כ. אף אי ר"נ א"ש מיירי אפי' בבעל שפיר אמר לאפוקי מדר"י דאע"ג דר"י מודה בבעל היינו למאן דאיח ליה בבעל לריכה גם מדאורייחא אבל לשמואל אין חילוק בין בעל או לא בעל לפולם ליכא אלא קדושין דרבנן וא"ל אכחי מאי מיימי כ"ח ראיה מהא דר"ג ליח ליה חוקה דרבא דאף דר"ג ליח ליה חוקה דרבא אפי' בבעל משום דם"ל דאפי' בעל אינו קדושין אלא מד"ם אבל לדידן דקיי"ל כרב דבבעל הוה קדושי דאורייאא חיישינן שמא נשרו י"ל דעיקר ראייה ר"ח מהא דפסקינן החם הלכחא כר"ל בכולה וכיון דר"ג מיירי אפי' בצעל א"כ הא דפסקינן הלכחא גמי מיירי בצעל אע"ג דאכן קיי"ל כרב דבצעל קדושי דאורייחא הם וע"כ דליח לן חזקה דרבא: ועיין בהשובת מוהר"מ קיי"ל כרב דבצעל קדושי דאורייחא הם וע"כ דליח לן חזקה דרבא: ועיין בהשובת מוהר"מ לובלין סי' קל"ע שהאריך בדין זה ולא ראה ס' חדושי הרמב"ן ורר"ן לכן כ' להשיג שם על המ"מ יע"ש ועיין בלח"מ שם שנם הוא לא ראה ספרי' הנ"ל: הא דקיי"ל דחיישינן שמא נשרו ים לדקדק לשימה החום' ישנים בקדושין דף ע"ע דם"ל הא דאמריגן הין בין נערות לבוגרות אלא ו"מ היינו לא פחוח ולא יותר א"כ מאי מספקא לן נחזי אנן מחי חביא סימני בוגרה ומנייהו ידעינן דו"ח מקודם היחה נערה בשלמח לפירש"י דהחם דט"ל הה דחמרינן חיו בין נערום לבוברות אלא ו"ח דעפי מן ו"ח לא הוי אבל פחוח מן ו"ח אפשר לאשכוחי ניחא אבל לדעת החום' קשה ובחשובת מוהרמ"ל סי' קל"ע השיג של הרי"ו הביאו ב"י בא"ע שכ' בשם התום' דלת שפי מו"ח ולה פחות מו"ח היכה בין נערוח לבוגרות וכהב שחין בחום' שום זכר מזה שחולקים על רש"י ונעלם ממנו דברי ההום' הנ"ל ונלע"ד אע"ג דבמחני' דף מ"ז יהיב סימני/ לבוגרת' לפי' רש"י ולפי' החום' סימני בוגרת נאמרו בברייחא לא דעלייהו סמכינן אלא דאם הביאה סימנים הללו אז בודאי בוגרת היא אבל אפשר שחהיה בוגרת אע"פ שלם הביאה סימנים הל!ו דומיא דבוחל שהוא סימן העליון לנערות אע"פ שא"א שתביא העליון כלא סימן החחתון מ"מ אפשר לחחחון שיבוא כלי סימן העליון ואחחחון סמכינן ונעשה גדולה אע"פ שלא הביאה העליון כדאי בסוני שם וה"ל בסימני בוגרת שהוא למל השטי במחני' נמי כה"ג הוא דהיכא דחזינן דהביאה לסימני בוגרח אז ודאי בוגרת היא וה"ה דהיכא שהביאה סימני נערום אז לאחר ו"ח ודאי בוגרח היא אע"ג דלא חזיגן לסימני בוגרת ומש"ה חיישינן שמא ושרו ואין סימני בוגרת ראיה וכה"ג כתבחי לעיל דף ה' ע"א : שם פירש"י ר"ה שעורן בכוגם משקה ובו'· ניקב כשורש קשן מהור הוא להכשיר זכעי' וכו' סי' דהזרעיה הנזרעים בחוכן חינן מקבלין הכשר בעודן בו משום דכשניקב כשורש קמן הוי כמו עלין נקוב דדינו כמחובר לקרקע שחין מקבלין הכשר אלא בחלוש וכפירש"י במם' שכם דף נ"ה ע"ב: רש"י ד"ה רי"א וז"ל לא כן בודקין אותו דהא קולא הוא ובו' - עכ"ל - אע"ג דלענין קידום מי חשלת חומרת הוא דהין מקדשין בהוכן מי חשלת מ"מ **קולא הוא לענין אם היה הכלי מיוחד למשקין דטהור הוא במוליא משקה וכמ"ש החוס' במש'** שבת שם ד"ה עהור מלהכשיר בו זרעים וגם לענין מי חטאת איכא לאשכותי קולא דאם מקדשה בכלי שמקבה בכונם משקה אין לה דין מי הפאח לפמא לפהור המגע או המשא אוחק: דף ג' ע"ב רש"י ד"ה עוף שמא מי משמא בבית הבליעה וכו' ותרגגולת

שביבנה משמא בבית הבליעה מדקא מייתי לה ריב"ג • עכ"ל עיין נחדושי הר"ן פכ' בפסימוח דמוכח דסח רנגולה שביבנה מממח בביח הבליעה דחל"כ חיך קחתר רוב"ן הרגגולה שביבנה הוכיח וכו' ולדידיה מי ניחח דסח חיהו לא קחמר אלא מק"ו ללמוד דלא בעי מחשבה וכיון דבחרנגולה דביבנה לא מממח אנים הבליעה אי הוי עוף עמח א"ב מ"ע דמעמח שלא במחשבה יע"ש:

דף נ"ב תום' ד"ה קרושי מעות הק' ריב"ן וכי לית ליה מתני' דיבמות ואי אתה יכול לומר בחמותו וכו' · כ"ל דמסכמס לכ"י ממומו מממלי כגון שלמיו גשל לשה בקסנות' והיה לו בת ממנה ונשל הוא בת לחיו ואח"כ מחה אשחו הכי אשת אחיו אשורה ביבום משום לרח חמוהה דחמותה אסורה אפילו לאחר מיחה בחה ומשכחת לה דממאנת לר"י אע"ג דהשחה גדולה היה ודברי מוהרמ"ל חמוהין שמנייר כגון שחמותו היה לה חיש אחר וילדה בח ממנו ואח"כ נשאח לאחיו דא"כ אף לר"י לא משקחת לה בכה"ג דהא כבר בדולה היא כשנשאת לאחיו כיון שכבר ילדה גם דברי מהרש"א בריש מס' יבמות חמוהים שכ' דאיכא לאשכוחי חמוחו ממאנה כשנשאח מקודם לאחר למאי דמסקינן שם שמא החעבר ושמא המוח אלמא דאף קטנה מעברה וחמוה מאד דהא מקשינן שם בסוגי' א"כ נמצאה חמוחה ממחנת ומשני בנים הרי הוא כסימנים א"נ דעדיפא מסימנים וא"כ ליכא לאשכוחי בכה"ג המוסו ממאנת אלא ע"כ דליכא לאשכוחי חמותו ממאנה אליבא דר"י אלא בגוונא שכחבתי לעיל כגון שנשאח לאחיו בקטנוחה וחיה לו בח ממנה ואוחה. הבת נשאח לאחיו השני ואח"כ מתה הבת' והיינו אליבא דר"י דס"ל בפ' הנשרפין דחמותו לאחר מיחח בחה בשריסה או אפילו אליכא דר"ע ולפיסח החום' בפ' האפה רבה דאף ר"ע אית ליה דוהי דמיעמה הכחוב משריסה מ"מ כרח ולאו אית בה וכמ"פ מהרפ"א שם: שם גמ' קשה בה ר"ח ססורא לא לישתמם תנא וכו' · עיין מוהרמ"ל שהנית לפירצ"י בקושיא דא"כ לא משני הש"ם מידי ולפענ"ד לק"מ דה"פ דר"ה ור"מ לא פליגי אהדדי דלכ"ע גומוח אע"פ שאין שערוח אלא דלריכין לב' גומות מטעם דמסתמא אין גומא בלא שערה וכיון דחזיכן כ' גומות מסתמא היה שם ב' שערות וכשרו ור"ה אמר דב' שערות בעי גומא היינו חד גומא לב' שערות וכמ"ש המ"מ דם"ל להרמב"ם כן דר"ה ור"מ לא פליגי אהדדי אלא דהמקשה ס"ל דגומות עלמן הוי סימן מש"ה מק' לא אישחמט הנא וכו' דגומות הוי סימן דהא אפילו כי אייתי שערות לריך לגומות וא"כ שמרות ל"ל ומשני שפיר דודחי בומוח הוי שיתן משום דליכח בומוח בלח שערוח חלח דלריך לב' גומות דאל"כ מנא ידעינן דב' שערות הוי בחד גומא דלמא לא הוי אלא חד שערה מש"ה

סני שערות דחפילו כתד גומה סגי : ע"ב תום', ד"ה הלכה כרברי כולן להחמיר וכו' הילכך אינה חולצת עד שתביא שער גדול שבכולן וכו' עכ"ל ומיהו כפי' סדר חלינה כ' דחינה חולנח עד שחכיה שער גדול כרוחב אבע שקורין אמה ע"כ והייע משום דקי"ל דבעיע נמי גומום בעיקרן ואק לא בקיאים בהם מש"ה בעינן כשיעור הכ"ל ואז אין צריכין לבדום אחר הגומות וכ"כ בבי"ש בשם הע"ז סי' קל"ה: בא"ד דכ"ל הא דאמרינן א' בגבה וא' בכריסה - היינו נכם וכריסה ממש ודלח כשימות המסרשים דהכל הוא במקום ערוה וכ"כ בס' בי"ש סי' הנז' בבי"ש סי' הג"ל הוכיח דספק חסרון הידיעה אפילו מה שהוא חסרון הכרה לכל העולם לא מקרי ספק כלל דלא כע"ז בסי' פ"א ובסימן ז"א בי"ד שכ' דהיכא שהוא חסרון הכרה לכל העולם מקרי ספק דאל"כ למה כ' החום' דמשהגיע לכלל שנוחיה לא חמאן בזמן הזה אע"ב היכא דלח בעל משום דחק לח בקיחים לבדוק כל גופה קשה הח היכח דלח בעל לח הוי חלח מדרבטן ואי ס"ד דמקרי ספק סיכא שהוא חסרון ידיעה לכל העולם נימא ספק דרבטן להקל א"ו דאט"ג שהוא מסרון ידיעה לכל העולם לא מקרי ספק עכ"ד ויש לדחות דאש"ג דקוי"ל ספק דרבט להקל מ"מ היכא דאיחחות אסורא לא אמריט ספק דרבט להקל וה"ג כ"ז דלא מיאנה הים בחזקח איסור א"ם מדרבנן וע"י ספק מיאון אחה בא להוניה מחזקה זו לא ממרינן בהא סד"ר להקל ויחד דברים מה שיש לדקדק בדברי החום' שדבריהם מגומנמים דלמיזה גורך הגיאו הא דם' מי שמח שיין בדברי מל"ת בס"ב מהלכוח אישוח שהאריך בזה: דלמיזה גורך הגיאו הא דם' מי שמח שיין בדברי מל"ת בס"ב מהלכוח אישוח שהאריך בזה: שים במ' הדלמה הברברי בולן להחשיר ב' במ' מל"ת שם סה' דמלי ו"ת כסימן האמנטי דכיון דלמנין מיאון סבי בסימן זומא שבכולן דאינה ממאנח ולענין חלילה אינה חוללת שד דאייתי סימן הגדול שבכולם א"ב למאי אהני סימן האמנטי ולמנ"ד נראה דנ"ת מובא אם דאייתי סימן הגדול שבכולם א"ב למאי אהני סימן האמנטי ולמנ"ד נראה דנ"ת מובא אם כם אחד וקדשה כדחייתי שימן הקמן וח"כ מחמרינן דשמא בסימן הקמן כבר גדולה הים וקדושי קדושין אש"ם שנחקדשה שלא לדעת אכיה ואח"כ כא אחד וקדשה כשהי' כה סימן האמצעי ומססקא תנרכים נמי גם משני דלחא בסימן הקטן קטנה היא ועכשיו מעשה גדולה

מסכת נדה פרק ששי ע"י סימן החמצעי חבל אם לא היינו מסוסקים בסימן החמצעי חלא בסימן הקטן כשיעור הגדול שבכולן לא היקה צריכה גם משני וממ"י אם גדולה היא בסימן הקטן א"כ קדושי קמאי קדושין גמורים ואם לא נעשה גדולה אלא ע"י סימן הגדול א"כ מחרווייהו א"צ גם דהם חכחי לם חייחי סימן הגדול לכך חהני סימן החמצעי דמססקינן בי' דחולי הסחח נעסה גדולה ולריכה גם משני אך לכאורה י"ל דאכתי קו' מל"מ במקומה עומדת דמה יושיענו סי' האחלעי וכ"ח כנ"ל לענין קדושין ז"א דהא לריכין אנו לדקדק לפי מה שפירש"י דלענין זה מהני סי' קצן שאינה יכולה למאן הא בלא"ה אינה יכולה למאן אשי' לא איחי שום שימן דהא קיי"ל שמא נשרו משום דחזקה דרבא דכיון שהגיע לכלל שנים וכדאי' לעיל בכ"פ וקודם שהגיע לכלל שנים אפי' שיעורא רבא לא מהני דהא קיי"ל חוך הפרק כלפני הפרק נ"ל דהא דקיי"ל דחיישינן שמא נשרו דוקא היכא דכעל שהוא ספק דאורייתא אבל בלא בעל ל"ח שמא כשרו וכמבואר לעיל בהדים דף מ"ה ע"א וא"כ נ"מ בסימן הקפן אפי' לא בעל דל"ח שמא נשכו אפ"ה לא יכולה למאן כיון שיש בה סימן הקטן ולפ"ז כיון דכל עיקר לא מצריכינן לשום סימן להחמיר אלא היכא דהוא ספק דרכנן אבל היכא דאיכא ספק דאורייחא אפי' בלא בום סיתן חיישינן שתח נשרו ח"כ חכחי קשיח דמה יושיענו השימן החמלעי דחי בכה"ג שאם בא החר וקדשה כשהביאה לשימן האמנעי וכנ"ל הא בלא"ה אפי' בלא שום הבאח סימן נמי חיישיטן לקדושי שני דדלמת הסיטן הקמן לא סימן גדלות הוא ואם כן קדושי קמת לאו קדושי נינהו ואחר כך הביאה שערות בשעורת רכה ונשרו וחיישיטן לקדושי שני אפילו אי לאו הסימן אמצעי אך לפמ"ש לעיל בשם המחבר בי"ש דהא דחיישיטן שמא נשרו דותא דלא חזיט לשום שערוח חבל היכח דחזינן דהיה כה הנהו שערות מעיקרא אלא דחיים נן דדלמא הכיאה אַם"כ עוד שערות אחרות ונשרו להת לא חיישינן אלמא אחרינן מדהנהו לא נשרו אלו אייתי אחרינא נמי לא הוי נשרו ולפ"ן נ"מ שפיר בסימן האמלעי לענין קדושין כגון שקדשום כ' בזה מחר זה וכנ"ל וכ"ח דהם בלח"ה חיישינן לקדושי ב' דלמח הביחה חחר קדושי קמח שערות חחרינה בשעורה רבה ונשרו ז"ח דכיון דחזינן דהנהו שערות קמחי חיחנהו בהו חמרינן מדהנהו לא נשרו אילו הוי בה אחרינא נמי לא הוי נשרו אע"כ דלא מייחי אחרינא ומזה סעד לדברי הבי"ש אף שראיוחיו מחום' ליתא וכנ"ל מ"מ מכאן סעד לדבריו: וידע דמסקינן במסבח יבמוח דף י"ב ע"ב דבנים הרי הוח כסימנים או דעדיפא מס מנים ולרב זביד ליכא בנים בלה סימנים יע"ם ומ"מ משמע בחום׳ שם דלה הוי סימן הלה בילדה בן קיימה הבל ילדה שחינו ב"ק לא הוי סיתן וכ"כ בסשר בי"ש סי' קנ"ח בהדיא וג"ע דא"כ מאי תקשה הש"ם במסכח נדרים דף ל"ה ע"ב אר"י דאמר זאת חורת הוב בין קפן ובין גדול אוא מעתה זאת חורת היולדת בין גדולה ובין קטנה ומי מישברה וכו' ופי' הר"ן שם דאע"ב דמסקינן במשכח יבמות שמח ההעבר ושמח חמות אלמח דה כח קשנה דילדה מ"מ הח משקינן דבנים הכי הוא כסימנים או דעדיפה מבימנין וחי ש"ד דחיכה לפלוגי בין ב"ק לנפלים מחי מקשה הסא ששיר מרבינן מחורת היולדת אשי קאנה דמייתי קרבן וכגון שהשילה דלענין קרבן חין חילוק בין נפלים לב"ק דלעולם מייתי קרבן וכמבוחר בכמה דובחי מיהו הא ליכא לאקשויי דמה מקשה החם לר"י דלמא ר"י כר"ו ש"ל דאמר אין בנים בלא סימנים ר"ל דרגילות היא שמבילה סימנים ולענין מיאון חיישינן שמא נשרו וא"ב לריך קרא ליולדם קענה דמביאה קרבן ונאכל דה"א משום ספיקא אינו נאכל דדלמא קענה היא לכך איצטריך קרא דאפי' קשנה במ קרבן היא ומאי מקשה י"ל דמ"מ הוי קשיא להנהו אמוראי דם"ל בנים הרי הוא כסימנים ח"נ דעדיפה מסימנים דעכ"ם תפשום דכהני שלוחי דרחמנה דחל"כ המחי מקריב קיני זבים ויולדת דלדידתו ליכם לשנויי כדכ"י דח"כ קשים חלם מעתה זחת תורת היולדת ה"נ וכו' : פירש"י ד"ה ס"ר כל כה"ג וכר' ושביאה קרבן ואיגו גאבל י עכ"ל והרמב"ן והכ"ן בחדושים כתבו דחינה מביחה קרבן כלל דהם קיי"ל כהמים דרבן ומיהו לפי דבריהם קשה מיך ס"ד דמביחה קרבן ונחכל דחע"ג דנימת מדהגך מגופת חזים כתם נמי מגופה חזים מ" הם שלם בהכגשה מדתורייתה קהורה הים וכהב הר"ן ז"ל דפד"ם דהותיל דחזים ב' ימים בסרגשה ניחוש דלמא הכחם נמי בהרגשה חזיא ולאו אדעתה עב"ד ולפ"ז י"ל לפירש"י כן סוא למסקנת דספקת דחורייתה כות דלמת תרבשה ולתו חדעתה דדוקת בזמן מועע לת חיישינן דלמא ארנשה ולאו אדעתה משא"כ בזמן מרובה חיישיטן וכמ"ש החוספות ר"ס הרואה ומ"מ היכא דאיכא למיחלי חליק דלאו מגושה חזיא דמ"מ הא לא שכיחי דארגשה ולאו אדעתה ולמ"ש הב"י סימן ק"ן אכל היכא דליכא למיחלי דאתי מעלמא חיישיען דלמא מגושה אחיא וארגשה ולאו אדעתה וכה"ג לריכין אנו לומר בסירש"י דף נ"ג ע"ב וכמו שאכהוב לקמן בס"ד גמ' ואירך אגב זוהמא ובו' י עיין כמשוכם הכמ"ח סימן נ"ד מ"ש כזה : תום' ד"ה שלש גריסין וכו' ונראה למוהר"ם וכ"ם דאי לא תליגן ברם מאכולת וכו' כיון דיש בו שיעור לחלקו לג' ראיות וכו'י עכ"ל נ"ל לפי"שכן רנילוח החשה שלה לרחות מנופה פחום מנכים ול"ע: רש"ר ד"ה אחת זוכו' חוששין שמא ראתה אותן בב' בין השמשות או אהת היום ואחת בין השמשות וכו' · עכ"ל · כ"ו ליתל לכ"י דלדידה זכה גדולה או אהת היום ואחת בין השמשות וכו' · עכ"ל · כ"ו ליתל לכ"י דלדידה זכה גדולה לא משכחת לים אלא ברואה בכ' בין השמשות וכדאיתא בכילד לולין דף ס"א ובמסכת נזיר דף ט"ז ועיין בחום' סוף מכילחין דף ע"ב וחם כן הכח בדר"י קיימינן וג"ל שרש"י סירש כן אליבח דרבנן למחי דמפרש רבי לקמן דחף לחכמים בעינן בדיקה ביה"ש ולדידהו אף אם ראחה אחד היום ובביה"ם דלתחר נתי זבה גדולה היא ומה שסירש רש"י לקתן דף נ"ג ע"ח כשבדקה עלמה כל ב' ביה"ש היינו נמי לחכמים אבל לר"י סגיא בכדקה עלמה בביה"ש של יום כחשון חע"ג דלח בדקה בביה"ש דיום ב' חו לח משכחת לדידיה זיכה גדולה ועדיין ליש ולזה העירני בני מוהר"מ ודברי הרמב"ם פ"ע מהוכות ח"ב לריכין עיון שכחב שם דף י"ב וז"ל מצאה כחם אחד שאין בו כדי ג' כחמים אם בדקה עצמה כל ביה"ש של יום ראשון וכו' ואיהו לשימחיה אזיל דם"ל שם בר"פ הנז' דאפילו במנאה כחם אין האשה ממאה לתשרע רק עד שעת הבדיקה וכזה לא חמיר כחמה מראייחה דכי היכי דבראיה אינה ממאה אלא מפקידה לפקידה ה"ל בכחם וכ"כ בפ"ג מהלכום מו"מ דין ז' ומש"ה כחב כאן דסגי בכדקה עלמה ביה"ם דיום רחשון דכיון דבדקה עלתה ביה"ם דרחשון לא תחזקין לה בטותאה לתשכע ביה"ם ביה"ם דיום רחשון אלא מבדקה עלתה ביה"ם דרחשון לא מחזקין לה בטותאה לתשכע שלתה ביום החוביה ביום לאיר מיבול החוביה ביום הרחשון ביה"ב בין דאיה מרובה לוא מחזקין לה בטותאה אלא מבדיקה ואילך ואיכא אלא ב' ימים ואי דלא בדקה עלתה ביה"ם אפילו ברחש מתובה ביה"ם אפילו ברחשון והרמב"ם עלמו כחב שם לאלק בין דואה ראיה מרובה ביה"ם אפילו ברחשון והרמב"ם עלמו כחב שם לאלק בין דואה ראיה מרובה לראיה מועותה ואל לושב בח"ל לרחש" מילול ביום הרמבים ביה"ם אלא ב' שלאה בחבר ביה"ם אלא ביום הרמבים ביה"ם אותה ביה"ם אלא ביום ביה ביבום הרמבים ביה"ם ביה"ם ביחוד ביה"ם הרמבים ביה"ם ביחוד לרחיה מועמת וחחר העיון ג"ל ליישב דם"ל להרמצ"ם ז"ל דהיכח שמנחה כחם כגרים חחד ועוד אנו דנין אותו כאלו עכשיו בשעת מניאת הכחם ראחה אע"ג דלעהרות מעמאיק לתפרע מעל"ע או מפקידה לפקידה מ"מ לענין מנין ימי נדחה או ימי זיבחה אין אנו חוששין לשמח כחחה כבר וכה"ג חמרינן ברחיה ממש דחיישינן לטהרוח מעל"ע וחס"ה לענין פתחי נדחה וזיבחה אינו מונה אלא משעה שראחה אבל היכא שראחה כשיעור שני כהמים אמריגן דכחם אחד ראסה עכשיו בשעח מגיאחה ואחד ראסה כבר כיון דאיכא כחם אחד מוחר ולפ"ז שפיר כחב הרתב"ם דחם כדקה ביה"ם של יום רחשון דחינה חוששם משום זוכ דלמחי ניחוש לה וכ"ת דשמח רחחה כחם חחד ביום חחד והשני חחמול ביה"ש ז"ח דכחם השני דנין אוחו כאלו עכשיו ראסה ואין אנו מסוסקים לשמא ראחה כבר אלא בכחם המוחר משיעור כחם אחד וחלו לא מנאה רק כתם אחד אין אנו מסופקים כלל לשמא ראתה לכחם זה כבר אלא אתריע לענין ימי ספירחה השתא היא דחואי וכן מוכח מן הרב ס־"ם סס מ"ש על הרמב"ם שם דין מ"ו שכחב לשיפח הרמב"ם דחמר יומו דלענין מנין לא נ"מ מידי ע"ש ולכאורה חמוה דהא נ"מ טובא דאי לאו דסלינן כחמה בראיחה באוחו יום אם היה כוחה גם לתחר היחה ספק זכה דשמח הכחם תחהתול ושחי ראיות בשני ימים שחחרים מנסרסים לכחם וחהיה זבה גדולה וקת"ל דלא אלא דחליכן כחמה בראייחה א"ו נ"ל דאף אי לא חליטן כחמה בכחייחה לח היינו חושבין להכחם שמח מחחמול חזים ליה ומה דקיי"ל הכוחה כתם מקולקלת למנינה הרמב"ם יש לו פירוש אחר וכמ"ש כפירוש המשניות שם וכריש פ"ש דהלכות א"ב ונ"ל שהרמב"ם הוכית זה מסא דאשרינן ד"ד דרואה כתם אינה שנוה אלא

מסכת נדה פרק ששי

משעה שראתה וכזה יחורן קושים חום' שם ד"ה וחינה מונה וכו' ודו"ק . וכ"מ מהא דג' נשים שישנות במכה אחת דאם בדקה אחת חוך שיעור וסח של מניאת כחם ומנאה מהורה דהיא פהורה אלמא דאט דנין לכסם כאלו עחה ראחה בשעת מניאות מיהו הא קשיא למאי דססק הרמב"ם בהלכות מו"ת דכתם אינה מסמאה אלא עד הסקידה ואם כן בראיה תרובה אמחי ממחה היכח דבדקה ביה"ש של יום רחשון וכמש"ל ול"ע גם ל"ע שכחב שם בפ' הנ"ל רין ג' וז"ל וכן מדברי סופרים שכל רוחה דם בלח עת וסתה וכל הרוחה כחם ממחה למפרש עד כ"ד שעות עכ"ל והוא חמוה דבכחמים קיי"ל דטמאה למפרע אפילו יוחר מן מעל"ע שד שטח הכיכום או עד הבדיקה וכמ"ש הוא בעלמו בפ"ג מהלכוח מו"מ דין ז' ודוחק לומר דהכם בהלכוח ח"ב מיירי בכחם על בשרה לפי שחין דרך הכחם להחעכב על בשרה וכמ"ש החום' ר"פ הרואה מש"ה ם"ל דדי במעל"ע כ"ז דוחק ושום א' ממפרשיו לא העיר כזה :

רת נג רש"י ד"ה שלא הפרישה בשהרה וכו' וד"ה לא סהא נחזקה פשחה ואינה סובלת לפרב כו' אלשא משראתה כה"י במזקח חוזרת ורואה.. פכ"ל כתב הרש"ל וז"ל פירוש שהפרישה בסהרה בשחרית אחר שראחה אותו היום וכן פירשו התוספות לקתן בס' בחרת ועיקר עכ"ל דבוה מחורץ קו' החום' כאן ולקמן דר"י אדר"י אמנם לענ"ד נראה דא"א לומר כן בכוונת רש"י דהא לריבין אנו להבין לחירון החום' דהכא מיירי בשראתה אוחו היום ואם כן לכ"ע דהיכא דראתה אוחו היום לא מהני בדיקת להרים א"כ איך קאמר ההם רבי מעיחי שלא באלחי וכו' הא ודאי דלכ"ע לא מהני כיון שראחה אוחו היום וכן הק' מהרש"ח שם ובע"כ ל"ל כחירון המהרש"ח דהכי קחמר ברחשון מעיהי שלח שחלחי חם מהני בדיקת תנחה דנהי דבדיקת להרים לא מהני בדיקת מנחה תיהו מהני אבל רש"י שפירש בפ' בחרא ד"ה מי איכא למ"ד והא אשילו רבנן בחראי בשני שלה הוא דקאמר אבל בראשון דהוי פחיחת מעינה ליכא למ"ד דאם בדקה בלהרים ומלאה שהורה דחהוי הפרשה עכ"ל ואם כן ס"ל לרש"י דסוגיא דהחם פיירי הכל בבדיקת להרים ואהא מסיק התם אין וההגיא אמר רבי וכו' אלמא דר' נמי מחיר אסילו בראשון בבדיקח להרים והא ליחא דאפילו בשביעי לא מהני בדיקח להרים לר"י היכא דראהה אוחו היום וכ"ם בראשון דעדיין מעינה פחוח וכמ"ם הפוסקים ואיך קאמר שעיתי שלא שאלחי וכו' אדרבה הא מוכח דר"י אית ליה דלא מהני ול"ע וחין לומר דגם לפי מה שחי' מהרש"ח דה"ק רבי בראפון פעיחי שלא שאלתי אם מהגי בדיקח מנחה מאי מבעי ליה הא איהו עלמו אמר הכא משמים דכ"י נדה שלא בדקה עלמה מן המנחה ולמפלה וכו' ולפמ"ם החוספות דמיירי שראחה באותו היום ואפילו הכי מהני בדיקת מנחה ואם כן מאי מבעיא ליה דהא שמיע ליה מר"י דמהני ז"א דיש חינוק בין ז' לרחשון וכמ"ש הפוסקים דברחשון עדיין מעינה פחוח משח"כ בשביעי וחם כן אנ"ג דשמיע ליה מדר"י דמהגי בשביעי הפסקח מנחה אף על גב דראהה באוהו יום אכחי איכא למבעי בראשון אם מהגי הפסקח מנחה יועוד י"ל לפי מה שחירן ההוכפוח כאן דאיכא למיחר דר"י הכא סיירי בשלא בדקה כלל ואם כן מספקא ליה לר' דדלמא הא דמהני בדיקח מנחה דווקא היכא שלא הוחזקה לרואה באוחו יום שלא בדקה אבל ראשון דודאי ראתה באוחן היום לא שהני אפילו בדיקת שנחה ומ"ש בתוספות התם בפ"ב דר"י מיירי שראחה בז' היינו לפי המסקנא דרכי אמר פעיהי שלא שאלחי וא"כ מהני בדיקק מנחם אפי' בראשון מכ"ש בז' אבל מעיקרא הוי סבר רבי דר"י מיירי שלא בדקה כלל משום הכי מהגי בזה. כדיקם מנחה ועיין מ"ש כזה בחדושי פוסקים סימן קל"ו בעה"י: תום' ד"ת ומה אלו נרה שלא הפרישה ובו' וא"ת רפ"ב ובו' וי"ל דהחם מיירי כשבדקה יום ב'י פיין במוהרמ"ל ח"ל יש להקשות מאי קאמר אלו כדה וכו' שאני גבי נדה דלא בדקר והכא לפי המסקנא מיירי דבדקה על"ם בבין השמשיח דרבי יהודה ומוקמינן לה בחוקה שהורה דלא ראמה גם בבהש"מ דר"י וחי' ו"ל י"ל דשאני הכא דהא אח"ב מנאה כחם א"כ ע"ט נסמאת אחר אוחה בדיקה וכו' לאפוקי לקמן בפ' בחרא דלא מנאה ענמה טמאה אח"כ עכ"ל ודבריו המוהים דהא הסם נמי מיירי דאח"כ מנאה ענמה סמאה כדקחני כהדיא התם ואחר הימים תנחה שתחה אלא נלסע"ד דהא לריכין אנו להבין דלמה נקש ואחר הימים מצאה שמאה ולא נקש ולמחרתו מנאה עלמה שמאה א"ו דדוקא אחר הימים נמנאח שמאה סרי זו בחזקת מסורס דכיון שהוח אחר מעל"ע דלח הממירו ברוחה שתממח למשרע חלח מעל"ע אבל אם נמצא פמאה למחרהו כיון שהוא עדיין הוך מעל"ע לבדיקהה מפמאינן לה מבקידה לפקידה יוחיישינן שמא אח"ן ראתה מיד עם סילוק ידיה וכדאי' המם בהדיא במסניחין ומכמחה מפל"ע וכו' וחש"ג דלרבח החי חריש שירקין כדחי' ההם מ"ח חין זה חלח דרך דחי' וח"כ ה"ג דנהי דבדקה בביהש"מ דר"י מ"מ חיישיט שמח רחחה מיד חח"כ דגבי כחמים מטמחה למפרע חסילו ביוחר מן מעל"ע ולשיטח רש"י אפילו יוחר מפקידה לסקידה דדוקא גבי רואה תהני מפקידה לפקידה דמן הדין אין לה לטמאה אלא משעח ראיה ואילך וכמ"ם הר"י קורקם הביאו בכ"מ פ"ג הלכוח מו"מ משא"ב בכחמים דלא מהני אפילו בדיקה למהרה למפרע הגם שכחבהי לעיל בשם הרמב"ם דם"ל דאף בכחמים מהני בדיקה לעהרה למפרע קודם הבדיקה מ"מ מסירש"י נראה דלא ס"ל כן וכמש"ל דמש"ה בעי בדיקה בב' בה"ש ומ"מ אליבא דכ"ע לא מהני מעל"ע גבי כהמים וכמש"ל ומש"ה חיישינן שמא מיד אחר ביהש"מ בכיה"ם דר"י ועיין היעב:

ע"ב תום' ד"ה עצמה וקרשים : מ"ש תוספות נדינור זה לא עמדתי על כוונחם מ"ש וז"ל וע"ק לרשב"א וכו' דהא איהו גוסא אמר בסמוך דחולה בראיות יומו אבל כהם שנמצא ביום שלפני הראיה פמאה למפרע ומקולק!ת למנינה משעח כיבום וכו' ואיך אפשר לומר דעמאה למסרע עד שעת הכיבום הא אמר רשב"ה שלא יהא כחמה חמור חראיחה ואינה מסמאה למפרט יותר מן מעל"ע ואי פה דסיימו עד שעח הכיבום לא קאי אלא על מקולקלת למנינה ולא על סומאה דלמסרע משום דאינה עמאה אלא מעל"ע ק' למה נקטו כלל מומאה דלמשרע בלשונם והוכיחו מהם דלקמן חיפוק ליה דהם מוכח מדאמר שלא יהם כחמה חמור מראים דמשמע אכל קל מראיה נמי לא · חו ק' מ"ש ט"י ראיה דהשהא וכחם דאחמול וכו' הח לרבי נמי מקולקלם בהכי וכמ"ש החום' לקמן וחו מ"ש חכחי בחמה חמור וכו' וכ' המהכש"ח שסמכו עלמן מדלח פליג רשב"ח הכרייחה דלעיל דף ו' ק' דמן הברייחה חין סברת דאף אש אין הכתם מפמא למפרע מ"מ היא מקולקלה אם תראה אח"ב א"י למנוח פחחי נדחה חם מן הכחם חם מן הרחיה דשמח הכהם מעלמת חחי' גם לח ידעחי למה לח מייתי המהרש"א ממחני' דף נ"ב מרואה כחם ה"ו מקולקלח וכו' : גם מ"ם המהרש"א בח"ד לח זכיחי להבין דבריו שכ' דהחום' הוכיחו דלרשב"ח מקולקלח למנינה למפרע מעל"ע מסה דקהמר רבי שהני מהקנה והוח מעווחה דע"כ העיווח הוח לענין מקולקלוח למנינה לרשב"ח מעל"ע למסרע דחי לחרומה וקדשים אדרבה רבי מעווחה עפי לר"ל דחמר והוח שבדקוה וכו' עכ"ד לא ידעחי מה אלא מאי איבא הכא דאף אי נימא דרשכ"א מקלקלה למנינה מעל"ע למפרע אבמי ק' דהא רבי מקלקלה שםי למנינה היכא דלא בדקה לר"ל או לר"י היכא דלא בדקם כלל שרבי מקלקלה עד שעה הכיבוש לר"ל או עד שעה הבדיקה לר"י משא"כ לרשב"א אינה מקולקלה רק מעל"ע למסרע וצ"ל דש"ל דהא דסליגי ר"י ור"ל היינו לשהרות אבל לבעלה לעולם תולין ואין לדבריו הכרח ועוד ק' מאי שייטא פלוגחא דרבי ורשב"א דפליגי בכחמים דעלמא להך פלוגחא דחולין כחמה בראיחה ורבי לא קאמר אלא בהך פלוגחא דחולין כחם כרחים כהח נרחין דכרי מדכריו: רש"י ד"ח הוא מתקן הלכותיה לידי זיבה ובו' ואף להקל ולמבול ליל שביעי לכתמה - עכ"ל גם כחן הקשה הרמנ"ן כחדושיו דאיך אפשר למנות ז' ימים מכחמה הא מדאורייחא פהורה מעלי' היא כיון דחזיא כלא הרנשה ופיין מ"ש לפיל דף כ"ב פ"ב בכוונת רש"י וכן ל"ל נמי כאן: בא"ד וגמצא רבי מחמיר לענין זי: ה ובו · שכ"ל אפ"ב דאם ראמה אמ"כ בי"ו וי"ו וי"ח לראיה לר"א הוי זכה בדולה הבל לרבי דמונה מכהמה ח"כ מה שרחתה בי"ח לרחיחה הוח י"ם לרחיח כחמה ונעשה סחלם נדה וח"כ רבי מיקל פסי דח"ל ז"נ י"ל כיון דלר"ח נמי חיכה לחשכוחי קולה כמה דלה שלים מפי מסהברא שלא לחלום ולהשוות המדה בין לקולא ובין לחומרא דלעולם לא חליט ועוד י"ל דכשלמה חומרה דהחים מכח רחים דידה מן הדין הוח להחמיר חבל לרבי אחים

החומרם מכח הכחם מה שחינו כדין להחמיר ע"י מניחת הכחם דעיקרו חינו אינו חלת מדרכם ולש: תום׳ ד"ה שהוא סתקן הלכותי׳ וכו' ונראה לפר"ח ובו' יש לדקדק הח זימנין דלרשב"א אינה מחוקנת ורבי מחקן הלכוחי' לידי זיבה דהא היכא דראחה אחמדל ראר מרובה כב' גריסין ועוד וא"כ לרשב"א מססיקא היא זבה גדולה דדלמא הכחם ראחה בב' ימים דהה רשב"ה ש"ל דהכחם של החתול משתה לתסרע מעל"ע וה"כ היכה למיחש שתה חלי הכחם ראתה אתמול קודם יום התציאה וחצי ראתה ביום המציאה ועכשיו ראתה ממש ביום ג' הרי ג' ימים רצוסים משא"כ לרבי דחולה כחמה בראייחה ואינה מסמאה למפרע וליכא אלה כ' ראיות וא"ל דר' כ"ל כחכמים לעיל דפליגי על ר"מ וס"ל דאין בכחמים משום זוב ז"א דהפ מוכח שם דף נ"ג דרבי ס"ל דים בכחמים משום זוב דחמר נרחין כו' מיהו בלח"ה כ' חים" ומיהו כו' ר"ם מחמיר: ועיין חדוםי הר"ן והרמנ"ן פי' מהר מפי' חום' נדינור שהוח מחקן הלכוחיה: תום' ד"ה צריכה הפסק שהרה ותו אדרבה מרקאמר ר"י אע"פ שלא ברקה בשביעי לכתמה מובלת לערב וכו' י פכ"ל לו ידעתי מחין (מדו זה מפירום בדקה בשביעי לכתמה מובלת לערב וכו' י פכ"ל לו ידעתי מחין (מדו זה מפירום ב"י דלר" חע"ם של מדקה בשביעי דמובלת לערב דרש"י לו קמתר חלו דר"י מ"ל מע"ם ב"י דלר" חע"ם של מדקה בשביעי דמובלת לערב דרש"י לו קמתר חלו דר"י מ"ל מע"ם שלא בדקה בשביעי גמי חולה כחמה בראיחה דלא בגילוי דעחה חליא מלחא ולא מססיד בהכי אבל שתהא פובלת בשביעי לערב לכ"ע אינה סובלה וכ"מ לפון רש"י ז"ל ואסשר לותר דמ"ע קו' החום' מנ"ל למיסשם דלמה בהה סליבי ר"י ור"ל דר"י ס"ל דה"ל בדיקה מש"ה ס"ל הפ"פ שלא בדקה חולה הכחם בראיה ולר"ל בעי כדיקה מש"ה איכא גילוי דעת ע"י בדיקחה ולכ"ע בגילוי דמחה חלים: מ"ש המהרש"ה בדבור חום' הג"ל לריבה הפסק סהרה שכחב דח"ל דכולי החי לם הוי פליג ר"י אר"ל משום דבוי פ'וגחה רחוקה הח מ"ל דקאמר ר"ל והוח שבדקה אסי' ים מעל"ע וכו' אלא ר"ל דמיסחבר ליה לחלמודא דכולי האי וכו' עכ"ל לא ידעהי כוונחו דהא דקאמר מכלל דכחמים וכו' היא מדברי ר"ז דמבעי ליה שעיקרא אם לריכה השסק עהרה או לאו וא"כ מעיקרא מאי קשבר דמבעי' ליה לכסוף אמאי פשיסא ליה דר"י לא סליג כולי האי הא איהו גופא משפחא ליה בהא מעיקרא א"כ דלמא השתא נמי אף דשמע להא דר"ל ור"י אכתי א"ל דר"ל דאמר והוא שבדקה ר"ל אפי' יש מעל"ע בין בדיקה למניאת הכחם ור"י ש"ל דלא בעי בדיקה כלל דהא ע"כ הא דבעי ר"ו מר"א אי בעי השסק שהרה ר"ל בין כיבום למניאת הכחם אפי' יש יוחר תן מעל"ע דא"ל הא דבעי ר"ז היינו דוקא לריכה השסק פהרה חוך מעל"ע דווקא אבל בלא בדקה כלל סשישא ליה דלא חליכן לרבי דא"כ איך קאחר מכלל דכחמים לריכה הפסק מהרה אדרבה הא ר"י לא בעי הפסק מהרה חוך מעל"ע וכמו שהק' חוספות לפירש"י ולעד"י דה"פ מדאמר ר"ל והוא שבדקה ולא קאמר והוא שהססיקה בסהרה מסמע חוך מעל"ע מיירי שהוא חקנת חכמים שחיבדק שא"א מעל"ע בלא בדיקה אחת וכדלעיל דף ד' ע"ב ומעחה דברי החוסטות כסשמית דכולי האי לא הוי סליג ר"י אר"ל משום דהוי פלונחת רחוקה :

דת נד ו'נום' ד"ה תשמש בשיתסר · פין ככ"י סי' קס"ג מ"ם פל הסמ"ג ודכריו חמוהים וככר השינו הכ"ח שם דה"פ כסמ"ג אכל אם ראחה יום י' וי"א שעכשיו כלו ימי זיבה ומחחילין ימי הנדה לריכה שימור יום י"ב מן החורה וי"א מד"ם מחחר שעברו ימי הזיבה ור"ל דלר"ם אפי' לר"י לא אפר יום י"ב מן החורה אלא מד"ם כיון שכבר עברו ימי הזיבה וי"ח דלריכה שימור מן החורה לר"י ביום י"ב אע"ג שעברו ימי הזיבה והיינו כשנוי' דר"א ע"כ דברי הב"ח גם י"ל דהנהן חרי י"א משפקא להו בדר"א ואליבא דר"י אי מדאוריי' קחתר דעשירי בעי שימור או מדרכנן קחתר כיון שכבר עברו ימי הזיבה וחע"ג שההום פירשו דלר"ח חליבת דר"י בעי שימור מדחורייחה מ"מ חין זה מוכרה משנויח דר"ח ומ"ש החום' כן היינו כדי לישב סירושם דלקמן וכמ"ש המהרש"ח ז"ל אבל לפירש"י חין זה מוכרה דח"ל דר"ח אפי׳ לכ"י מדרכנו קאמר: גמ׳ ב׳ ימים ממאים וב׳ ימים מהורים משמשת ובו׳ · דברי הרמכ"ם ז"ל נפלאו בזה ודרכו נסתרה ממני שגם הוא ז"ל כתב להנהו פסקי הלכות דאיחתר בש"ם כאן ופסק כן בפ"ז מהלכות א"ב ואיהו ז"ל ס"ל דאפה מיום שראחה בפעם א' או מעת שקבעה וסת לעולם היא מונה ז' ימי נדה וי"א ימי זיבה ואחריו ימי נדה וימי זיבה עד שחלד או עד שחמות או עד שחקבע וסח ליום אחר בין ראתה בהם ובין לא ראתה בהם ואט"פ שלא היה לה ז"ל לזיבהה חוזרת לימי נדחה וסופרת כטדר הזה וכמבואר מדבריו בפ"ו מהלכוח אלו ועיין במ"מ גם פסק בפ"ז מהלכוח אלו די"א לימי לידחה וימי נדחה אם לא דאחה בהן דם הרי אלו עולין לספירת ז"נ ואם ראתה בהן דם אין עולין לה ימי הראיה ולא סוחרי כה"י אלא משומח על ה מים שספרה כשיפסוק הדם שאינו סוחר הכל אלא ראיה של זוב אכל אלו סוחרין יומן בלבד עכ"ל ומעחה קשה האיך העחיק להלכה דברי הש"ס בראחה ב' ימים ממאים וב' ימים מהורים משמשה ח' י"ב י"ו כ' דהא לדעתו כ"ז שלא קבעה וסה א"כ לעולם מחחלת הראיה מניטן לה ימי נדה וימי זיבה בחוזכת חלילה הן אם ראחה או לא ראחה א"כ בהיקף השני בחחלתה כשראתה היא ביום ג' לנדחה וביום י"ז להיקף השני כשראתה היא חחלת נדה ואיך אפשר להשחמש בהיקף השני כיום כ' שהוא יום ד' לראים נדחה ביום י"ז וא"ל דהרמב"ם מסרש דהא דאמרינן משמשת כ' היינו דוקא בהיקף הראשון דזו דוחק גדול דמשמעות הש"ם לחשמועינן דין החבה הוחת חיך תחנהג כל ימים וח"כ למה לח פירש מה חעשה בשאר הקיפים והו דהרמב"ם עלמו מפרש גבי ז' ימים עמאים וז' ימים עהורים דמשמשת רביע יתים דהיינו לעולם כל יתים ועכ"ז לא קיים מה שנאמר בש"ם מחוך כ"ח וכמ"ש הרמב"ן והר"ן ואי ס"ד דאפשר לפרש דוקא הראשון הדין כן ומשאר היקפים לא מיירי הש"ם לא היה זריך לדוחק פירושו - ולפי דעהו בהיקף פעם ג' נמי אינה משמשת רק ח' י"ב וי"ו כמו בהיקף השני כי בהיקף השני מחחילין ימי נדחה לשיפחו ביום פ"ו כי לעולם בכל היקף מחקרב ימי נדהה מהיקף שלפניו ב' ימים ד"מ בהיקף הראשון מחחילין ימי נדחה בי"ש בו אנו"ם שלא ראחה ובהיקף הב' מחחילין ימי נדחה כי"ז בו ובהיקף הג' בש"ו בו וכן לעולם ומינה תורכת למשפם היתף הכחשון כק מהר מ' היקפים מעשרים יום ומז הית מוזרת למשפש הרחשון שמוחרת לפמש ח' י"ב י"ו כ' ונ"ע: שם ל"ה ישים משאים י דין זה גם לפיקת הרמב"ם ניחם דמ"א לה לספור ז"ב: שש ד' ימים משאים י וכן פי' הרמב"ם ז"ל שם נם בזה ים להסליא לפי מה שססק הוא ז"ל והבאחי לעיל דימי מדה שראחה בהן איק שוחרין ואין עולין ותחחיל למנות ז"ל משפסק הדם אפי' חוך ימי נדקה א"ל קשה למה אינה משמשת לשולם הא אילא לאשכוחי שחשמש עוד דהא לשיטתו אע"פ שלא ספרה ז"ל לזיבחה אפ"ה מסחילין ימי נדה וכמו שהוכיח המ"מ בפ"ז מהלכות אלו מדבריו וא"כ מחחלת ראייתה לעולם תשביק י"ת ימים לימי נדה וימי זיבה ואח"כ חוזכת לחחלת נדה וחחרת חלילה בכל ח"י ימים וא"ב אם נעשה היתפים מח' ימים ואשה זו שראחה לעולם ד' פמאים וד' פהורים וא"ל היקף הראשון מסיים כשני ימים ממחים והיקף השני מהחיל כב' ימים פתחים ומסיים כב' ימים ממחים והיקף השלישי מחחיל כד' ימים פהורים ומשיים בשני ימים מהורים והיקף הדביעי מחחיל בשני ימים פהורים וא"כ ד' ימים ממאים שאהריהם ב' ימים פהורים המה בחוך ימי נדה שהרי מחחלת כל היקף מחחילין ימי נדה לדמחו וימי נדה שרחחה בהם אינה סוחרת וא"כ ד' ימים פהורים שאחר ד' ימים פמאים שבהיקף ד' המה משליפים לימי פהורים שהיה לה לפני ראיחה ונהי דלריך אחה להשלים ג' ימים לימי נדחה שראחה בהם מ"מ ברביעי סיהו חשמש וכה"ג בהיקף ההמישי מהחילין בד' ימים פמאים כתו בסעם הראשון וא"כ חוכל לשתש יום א' וכה"ג בחוקף הכל ד' היקפים מן י"ח יום חוכל לשמש בסיקף הראשון ובחיקף ד' פ"א וכה"ג בחוזרת חלילה כל ימים ול"ע יום וחו הימם רואה ה' ימים וכו' וכ"כ הרמב"ם משמשת ג' ימים הסמוכים לנדחה ושוב אינה משמשת לעולם עכ"ד גם כזה קשה כנ"ל אם נעשה היקסים בכל סיקף ח"י ימים שהיקף הראשון מסיים בנ' ימים פחורים והיקף הב' מחחיל בב' ימים פחורים וא"כ איכא חמשה ימים מהורים וחמשה ימים פמאים שאח"ב כולם בימי נדחה הם ואינן עולין וחינן פוחרין וח"כ החמשה ימים מהורים שחח"כ שנים מהם משלימים לרחית נדחה ועולין לספירת ז"ג ולהשלים עם החמשה ימים הראשונים דהיינו ג' בסוף הראשון וב' בחחלת היקף הגני וא"כ בג' ימים מהורים שאח"כ חשמש ואיך כ' ושוב אינה משמשח לעולם ובכל ימיה בכל חמשה היקטים מי"ח יום חוכל לשמש בהיקף הראשון ובהיקף השני כילד היקף (חדוד הלבות)

השני מסיים ביום ה' מהור ונמנה היקף השלישי מחחיל בז' ימים מהורים ובחמבה ימים פמחים שחח"ב ג' מהם שייך לנדה וב' לזיבה וה''כ הוח סוחר ספירה הראשונה וחינה יכולה לשמש בכל ההיקף הזה וההיקף הג' מסיים בד' ימים ממחים וההיקף הד' מחחיל ביום ח' פמח ואח"כ חמשה ימים מהורים נמנח כבר עברו ששה לנדחה וחח"כ חמשה ימים פמחים סיום הראשון מן ה' הטמאים שייך לנדתה והשאר לזיבתה וג"כ אינה יכולה לשמש בהיקף הום והוא מסיים בב' ימים פתאים והיקף החמישי מחחיל בג' ימים פתאים וגם בהיקף כזה א"י לשתש והוא מביים בחמשה ימים שהורים והיקף הששי מחחיל בחמשה ימים שמאים כמו בפעם הראשון ובהיקף הזה חוכל לשמש משום דחמשה שמאים בימי נדחה הם ואינן סוחרות ומלסרפין הנקיים הראשונים לשנים ולעולם ככל חמשה היקסים חוכל לשמש היקף הראשון והשני י מו כ' היחה רואה ששה ימים ממאים וששה ימים מהורים משמשת בחששה ימים הסתוכים לנדחה ושוב חינה משמשת לעולם גם כאן קשה אם נעשה כל יתים היקפים מח' ימים נמצא החיקף הראשון מסיים בששה שמאים והיקף השני מתחיל בששה שהורים ומסיים בששה פהוכים והיקף השלישי מהחיל בששה ממחים והמס בימי נדתה וחינן סוחרים לששה רחשונים שבסוף היקף"ב' ובששה טהורים שאח"ב יום הראשון יהיה להשלמח ימי נדחה וגם לחשלום ז"ר עם ששה מהורים שבכוף היקף ב' וחשתש בה' ימים מהורים וכן כל ימיה מימחי שתהחיל ההיקף בששה ימים השמש ולמה כ' שוב אינה משמשה לעולם ולזה העירני בני כ' משה -ולכחורה הסשר ל מר דכוונה הרמב"ם במ"ש נבי ד' ימים פמחים משמשת יום ח' חחר נדחה היינו בכל פעם שאירע שיום א' מהור חל לאחר ספירה ז' ימי נדחה משמשת בו וזולת זה אסורה לעולם ולפיכך חוכל לפתש בהיתף הראשון ובהיתף י"ח ובה"ג גבי חמשה ימים שמחים שכ' משמשת בנ' הסמוכים לנדחה היינו כל חימה שחל ג' ימי שהרה לאחר ימי נדחה ומש"ה חוכל לשמש בכל חמשה היקפים בהיקף הרחשון ובכ' וכה"ג בשפה ימים ממחים משמשת ג"כ כל איתם פהל חמשה יתים טהורים אחר השלמת יתי נדהה ומשמשת ושוב אינה משמשת לעולם לא בא אלא למעם אם אינו חל בכה"ג . אך עדיין הא דב' ימים שמאים עדיין בת"ע ולה נתיישב בזה והמי' על החד ממפרשיו שלה העיר בזה והרמב"ן והר"ן לה השיגו אלא בהא דשבעה ימים ממאים שמשמשת רביעי דלשיעת הרמכ"ם לא הוי לעולם מחוך כ"ח תנת היהון לשפעה יתים לא חססור חו יש לדקדק בלשון הרמצ"ם ז"ל שגבי חמשה ימים כהב משמשת ג' השמוכים לנדהה ולא כ' בהחלה וגבי ששה ימים כ' משמשח בחמשה ימים השמ כים לנדתה בחחלה ול"ע - חו קשיא לי לשיעח הרמב"ם ז"ל דם"ל בחשב שאין לה וסח היא מונה מראיה ראשונה שלה ימי נדות וימי זיבות כל ימיה בחוזרת חלילה ובאשה שיש לה וסת מעת שקבעה לוסחה א"כ הא דחנן במחניתין דף נ"ב הרואה כחם מקולקלה למנינה ופסקה נמי הרמב"ם בפ"מ מהלכוח אלו ולשיטה הרמב"ם לאיזה ענין היא מקולקלה דהא לעולם היא מונה ז' ימים כדה וי"א ימי זיבה ואי דר"ל דמקולקלת למנינה משום הכהם דלא ידעה אי בימי נדחה רחתה הכחם מגופה וסגי' בז' ימים אנ"ם שאינן נקיים או בימי זיבהה ראחה ג"פ וצריכה ז"נ הא הך הוא סיפא דמחני' חוששת משום זוב דבראייה מרוכה חוששת לזיבה ופסקה הרמב"ם שם בפ' הנז' ולפירש"י ניחא הכלי שוב ראיתי בבו"ח רמ"ע סי' כ"ד שהרגיש בקלת קו' שהקשימי וכ' ליישב ועיי"ש ואין להאריך בזה וכמ"ש בחשובה הנ"ל שהוא נגד כל הפוסקים: ועיין בהרמב"ם ש"ח די"ז עד פוף הפרק בדיני פועה שכ' המ"מ שם דס"ל להרמב"ם דחכמים דנו חוחה כעוקרת וסחה וקבעה ליום חחר כחן י"ל כחשה שרחסה ב' ימים עמחים וב' ימים מהורים שלת החזור לימי נדחם כ"ח כ"פ חחר היקף כ' ועדיינ נכיך הלמוד ועיוו :

פרק שביעי

שם גבו' מנה"ם וסירש"י דדם נדה מפתח מנעו ומשחו עכ"ל - ולכחורה הוח שפח יחר צמה שפי' דקו' המק' היה נתי על תשאו דלמא אף על מגע לחודא גמי קשיא ליה וג"ל דקביא לים לכש"י למאי דקיימא לן דמקור מקומו במא וכחב התוספות לעיל דף פ"ז דהוא הלכם למ"מ וכן כהב הרמב"ם- והר"ן בהירושיהם ואם כן מחי קשיא ליה להש"ם הכל הח הלמ"מ הוא דמקור מקומו ממא לכך פירש רש"י דעיקר קושיה הש"ם היא על משאו הא הלמ"מ הוא המ"מ היא על מומאה מגע וכ"מ מפירש"י לעיל הגם דמשירוש השום" ולפ"ז י" דל הלמ"מ לא הוי אלא על מומאה מגע וכ"מ מפירש"י לעיל הגם דמשירוש השום" לקמן דף ע"ח ד"ה מק"מ טמח וכו' משמע דהלכחה הוי חשי' לטמח במשח מ"מ י"ל דרש"י לא ס ל הכי וא"ל דמנ"ל להמק' להישוח דלמת באמת אינה מטמאה ד"ג אלא במגע ומכח הלבתא וי"ל דדיים מדקהני במחני' ד"נ וקשיא ליה מאי איריא ד"נ הא אסי' מראוח הפהורים היוצאים מן המקור טמאים טומאח מגע א"ו דבמשא מיירי מהני' ועי"ל דאע"ג דהלכחא הוא דמק"מ טמח אף למשח מ"מ שיקר הלכחה לה נחמר בהדיה שמק"מ שמח במנש הלה כך נחמר שמק"מ ישמה כמו דם נדה שלמו וה"ב לריכין לקרה לד"נ דמשמה במגע ובמשה ומינה ידעינן לכל מה שיונה מן המקור דמטמה במגע ובמשה ובהכי ניחה הרמכ"ם שהכיה להך קרא והדוה וגו' בפ"א מהלכום מו"מ דדם נדה מטמא אנו"ג דם"ל דמק"מ טמא וא"כ כל מה שיונה מן המקור עמה ומהי הריה ד"נ ולפמ"ש ניחה דהשחה דחיכה קוה לד"ג דמטמה במגע ובמשת מינה ידעינן ה"ה לשתר היוצת מן המקור דהכי הוי ההלכהת שיהיה כמו ד"נ וכ"כ הרמב"ם להדיח שם דין מ' לענין דם שינח דרך הדוסן שחוחו דם הוח הב הפומחה כדם הנדה והלידה בחק"מ ממח ע"כ כ"ל דמק"מ מטמח במגע ובמשח והיינו לפי החמח דחים לן קרח לד"ל עלמו דמדום כמוחה וכנ"ל חלח פעדיין ל"ע שהרמב"ם פכק שם ד"ח שחם ראתה דם ירוק הרי הוא פהור ואינו כמו רוקה וכו' ע"ב ואמאי ומי גרע דם ירוק ממקור שהזיע כ' סיפים מרגליות שפבק שם ד"י דאשה שמאה סומאת ערב דהא הירוק נמי מן המקור אתי' מדעקביא בן מהללאל מטמא ליה מכלל דמן המקור בא ואפי' רבנן לא מטהרי אלא מנזה"כ דמעשי' מדמי' וכ"כ בס' חה"ד דירוק ולכן נמי ממקור אחי' ובכ"מ בם מביא סכח מנוס כ דמעער מוני וכ כ כם יום ורוקן וכן נכן משקול יות וכל מבל הם שביעתי להכתב"ם מן הסוגי׳ הזולה למ"ד דם"ל מקור מקומו סהור: תום׳ ד"ה ותו הא דתנן תימא ההיא קו' גופי׳ בו' י ועיין בכח"ם כיום החיא קו' גופי׳ בו' י ועיין בכח"ם כיום החיא קו' גופי׳ בו' י ועיין בכח"ם כיום החיא מקור לרכה לחים לים ק"ו דלאחרים גורם טומאה ל"ז קרא הכא אלא לד"נ של מנורעת ול"ל דמ"מ מנ"ל להקשות דלמא באתח ד"נ של מצורעה לא מסמא ומחני' דהכא לא מיירי אלא בנשים דעלמא ול"ל דהמק' דהכח סתך אמחני' דלעיל דף ל"ד דקחני דדם טהכה של מצורעת סליגי ב"ש וב"ה אם מעמאה לח ויבש מכלל דם נדה של מצורעת לכ"ע מפמחה וחהה מק' מנ"ל דליכה ק"ו חך ק' מחי מקשה יבש מעיקרה מנ"ל דלמה משום ק"ו דרבה וכ"ח ה"כ במצורעת מנ"ל י"ל דלמה בהמם במצורעת לא משמאה יכש מעיקרא לז"א וחו הא דחנן המסלח וכו' מל"ל ר"ל דהוי קשיא ליה מנ"ל דאשה טמאה כשרואה דם יכש מעיקרא וא"כ ליכא ק"ו ולאחרים גורם פומאה כו' דדלמת הית עלמה נמי מהורה ומיהו יש לדקדק במה שכחבו דלרבת לת פריך שעיר המשחלת יוכית ל"ל קרת דמק"ו נסקת ליה הת הסי" אי ד"נ מעמתה מק"ו מ"ת ממעעינן ליה מתשכב ומושב דלא מסמא מקרא דאשר היא יושבת עליו וכו' כדמסקיט א"כ ק"ו סריכא שהרי ד"נ גורם שחפמת האשה במו"מ וד"נ עלמה אינה ממתחה וה"ה לענין מגע ומשח נמי נימח כן אבה"ב בלא ה צריכין אנו לומר לחירונם שכחבו ומיהו לדם נדה של מצורעת אינסריך וכו' דהדם חינו גורם שומחה וכו' הח לפמ"ש החום' לקמן דמנורע חינה שושה מו"מ אלח לשמח תוכלין ומשקין וא"כ אף במצורעה ד"נ גורם פומאה לפתא מו"מ בפומאה חמורה אע"כ צ"ל דלפנין מו"מ ליכא ק"ו דלאחרים גורם פומאה לפצמו לכ"ש דפוף סוף ד"נ עלמו אינו ששה מו"מ דממושם מקרח כנ"ל ח"כ מהחי סעמח ק"ו משיקרח נמי פריכח לשנין מגע ומשח וע"ל חום' ד"ה שעיר המשחלה :

דף ג"ה רש"י ד"ה לעברן וכו' ושיעור עבודה מפורש בברכות ובפסחים כדי ביל יעכ"ל : ולע דנפסחים דף מ"ו ונחולין מפורם לחדים שהום כדי ד' מילין וכ"פ פרמנ"ם נפ"ם מהלכום מכות הפומחה דין ע' ונמט' נרכום חין זכר מזה וחולי ע"ם הום

ע"ב גבו' ואימא במשא בו' - י"ל דמחי מק' הח חיכת ק"ו דלחחרים גורם פומחה שיטמח במגע חדם ובגדים ועזמו לכ"ם וליכח למימר שה"מ יוכיח דמה לשה"מ שחינו מפמח במשח והחו' לא כחבו חלא דשה"מ דמי כאלו מפמח במגע אכל לא במשח ודוק:

דף ג"ו גמ" זב דכתיב רד בשרו ובו' - ק"ל דזה הוא אליכא חנא דבל"י דף מ"ג ע"ב אבל לחכמים נפקא להו מאו החתים את בשרו ואנן כחכמים קי"ל דמ"ל דזוב מסמא בכ"ש וכסמם מחני' דכ"ם יולא דופן :

ע"ב אבעי' להו עד שעת הכבום למאי נ"ם וכו' - וה"ה דנ"מ אם יכולה למות אחר הכנום בכהם שהי לפני הכנום וכמ"מ הרפנ"א בתה"א ובש"ע סי' ק"ן דלמסקנא החב"א אין חוקחו מהכנם מ"כ יכולה לפלוח בכהם שלפני הכנום: שם במ" בידוע ובו' - דאמרין אין חוקחו מהכנם "ד"ה על נכי כלים וכו': תום' ד"ה קוברין שם הנפלים יועיין ע"פ החינוקה בהום' ד"ה על נכי כלים וכו': תום' ד"ה קוברין שם הנפלים יועיין בחדשי הר"ן כוונחם:

דף ב"ז הדם דה אילן המיבך ובו' א"נ הענפים המובדלים ובו' - כדמתר בההלות ואש"ג דקיי"ל דלה אמרינן חבום למי אלא באהל פפח שאני אילן הואיל וכל הענפים יואאין מאילן כחדא חשבינן לענין חבום למי וכ"כ הכ"ן והכמב"ן בחדושיהם יש"ש:

פרק שמיני

וף ג"ח הנום" דייה ופן כחוקינן פומאה טפקום וכו" חבל לפנין מוקוד ממקום למקום שלין רגילות ובן" דבריהם ממוהים דלי דמשהיתל מיקרי ממקום למקום שלי לינו גלות ובן" דבריהם ממוהים דלי דמשהיתל מיקרי ממקום למקום שלי לינו גלות ובן" דבריהם ממוהים למי דמשהיתל מיקרי ממקום למקום שלי לחכתי ברגיל קלו מ"ב היה לנו להלות מו להקל בכתמים דרבנן והדרה קו" לדוכתה אמלי על כתפה לינה מולה ונ" דהי דמשתית לל הדמי להל דמתהים למקום למקום למקום וכ"מ קלת במוהרת"ל: תום" דייה בשורה מהו ובו" אור"י דהייגו שיפין ובו" ממפון למל הל דמר להל דמתהים לל החום" קרי ליה השת" ומיפין מיפין מול להל המקור מיפין שהול מגופה לו ללו דמה"ת לל ניחוש לה כיון לליכה משונה לכך דרכה לכפול מהמקור מיפין פיפין ל"ו דמבע" ליה לי מלפרפין על גופה לו ללו ולמ"ג לכך דרכה לכפול מהמקור מיפין פיפין ל"ו דמבע" ליה לי מלפרפין על גופה לו ללו ולמ"ג דמים לכי לכפול מהמקור מיפין מיפין ל"ו דמבע" ליה לי מיחש לה כיון שהול משונה מ"מ בהלי דעים קבי מכ"ל מני"ל ברכי מכניל ליה מכניל ליה לי"ג במין ה"ב מוכה לו למנים בשעות ו"בריהם הדלף על גופה בעי עכ"ם שעור דינא הנון וא"ת מדינא גםי ובו" יוצ"ה מחיק מה שבידו לכיך לאיה כדלמרין החם בדלא עכ"ל ודבריהם "דינ און וא"ת מדינא במי ובו" בחוספות שם וכל הפוספות כ"כ ועיין בהוספות מם" ל"ענין דף נ"ל ע ל מ"ש למירון קושיים דהכל לבל דברי החוספות כלן ליכם סובלים הלים לכנה להיה דהקם כ"כ ועיין בהוספות מם" להלום דבריהם דהקם :

ע"ב בגבו לדברי אין קין ובו' י מה ששינה ולח אמר כמ"ש לדברי חברי אין קין ובו' י מה ששינה ולח אמר כמ"ש לדברי חברי אין קין ובו' י מה ששינה ולח אמר כמ"ש לדברי חברי אין סוף י"ל עפ"י מה דאמרינן כ"פ כה" חון ב"ד בא עד שיבו ולדברי חברי אין סוף שאין לך בל ס ין ובדין שאין בו במה מיפות דם ובו' י כ"ל דס נדה ממש ולפי דכייהם לעולם מחלה במשכולת ומה שאמר אין לך וכו' ל"ד אוא שרבי להיות באשה שרוא דם להיות במשר מחלה מחלה מותר שאין בו במה מספש לעולם : מסוגיא דריש פרקין מותר דכל להיות במשר מכולי משייון מיפין וא"כ איף נמלה בספש לעולם : מסוגיא דריש פרקין מותר דכל דכריה להיות במל בהרגשה וכמ"ם המציות מליאה הדם אומיום חייבים עליו קרבן אע"ג דאיכא לספוקי בהרגשה שמש ואם כן הוי שלא בהרגשה ולא עמא מה"ח א"ב דהל מוקמין להו להיות דמל אובים ולא להעתה דם הוא אוני בא הוא ארגשה ולא לדעתה וה לל חששא דכנון בעלמא אבל היכא שמלאה לדם בפנים ע"י עד דא'ל דכעה ושברה דהרגשה א"ל אם בפי הניל המל אמרין דממאה מדאורייתא דחוקה שבא בהרגשה וכמ"ש הרמב"ם המברה דהרגשה ממ"ב הוא ממרין דממאה מדאורייתא דחוקה שבא בהרגשה וכמ"ש הרמב"ם המב"ם הרוא לבי היכא שמלאה לדם בפים ע"י עד דא'ל דכעה ושברה דהרגשת עד הוא ממרין דממאה מדאורייתא דחוקה שבא בהרגשה וכמ"ש הרמב"ם המב"ם המב"ב המב"ם המב"ב המב"ם המב"ב המנ"ב

פרק תשיעי

דק נ"ם ע"ב מתני' האשה שהיא עושה צרכיה וראתה דם זכו' י והא הכנס הכלו ורלתה דם זכו' י והא הכנס הכלו ורלתה דם ובסיפל בלים ולשם שעשו לכריקן וכו' נקש נפלל דם על סמים ולל מני הכי ברישל י"ל דברישל לף ע"ג שלל נמלל דם רק על המים מ"מ ביד ע שמן מלשם הול לכך נקש ורלתה דם לכל בסיפל ל"ל למיחני ורלתה דם דמנ"ל דדלמל מליש הול ולכך הולכך למיחני ונמלל דם על המים: רתום' ד"ת האשה כו' ועוי"ל דעוםרת ובו' ומתקשם היה כבור דמתני' מיירי בכל ענין כו' ולהכי פריך מ"ש עומדת דמתלה משום חדל בישכת חוך עכ"לי ול"ל מי לפירוש זה דהמקשה היה סבור נמי דמתני' מיירי בכל גוונל בין מושבת חדל למיחש משח וכו' דדלמל שלני עומדת דליכל חרמי לכיעותל חדל דעומדת ועוד לליכל למיחש מדל בעומדת ובו"ל בשובת דליכל לליעותל ל"ו דם"ד דמקשה דמוני' מיירי בכל גוונל וכנ"ל : בא"ר ועוי"ל דמקשה משבר דמתני' מיירי בשותת ובו' י ולפ"ו לפי למשקה דשי יש לפקל בעומדת משנקת מיושבת ושותת ובו' י ולפ"ו לפי למשקה דששי יש לפקל בעומדת ומוכרי מיירי במוכל למי משכר דמתני' מיירי במוכל מושבת משכר משוב משוכר מושבת מושבת מושבת מושבת מולל מייבי מולקל מושבת מושבת מושבת מושבת משה מושב משה מושבי יש לפקל בעומדת מושבת מ

מסכת נדה פרק תשיעי ושומדת שבילו במונקה רישוחה הוה לפ"ז י"ל דחרוייהו שוין דשומדת ומזמקה ויושבה וקוחחה וכל חד איכא חדא לריעוחא ומאן דמסהר בעומדת ומזנקת ה"ה ביושבה ושוחחה אכל דעת רביט ז"ל במרדכי ס"ל דאף לפי המסקנא לא מפהר ר"י אלא ביושבה על שפח הספל ומזנקת חוך הספל אבל בלא"ה אף לר"י פמאה דאיכא למיחש דלמא בחר דחמו מיא דאז שוחחם אחיא דם ולח מפהר ר"י חלח בעומדת ומונקת אם כן כ"ל דחף למסקנה עומדת ומונקת עדיפה מיושכח ושוחחת ול"ל נמי לדעחו ברישת בעומדת דמעהר ר"י חיירי נמי בעומדת על שחת הספל ומזנקת חוך הספל ונמלח דם חוך הספל: הר"ן ז"ל (בהפובה כחב וכ"כ בחדופיו דספמת דר"מ דחזיל לפיסחיה משום דחיים למטופה ומה"מ חיים נמי דילמה הדרי מ"ר למקור ואפס"י שפפ"י הרוב אין דרכן כן יע"ש והקשיתי בהשובחי ע"ז דנהי דר"מ חייש למפוסא מ"מ אינה אלא ספיקא ואמאי מסמא ר"מ משום נדה כדמסקים לעיל דף י"ד ודי אם מסמא משום כחם וים ליישב דשחני הכח משום דחיכה נמי חזקת דמים מן המקור מש"ה משוי' לים כודתי וכ"כ כש"י לעיל דטעמת דר"ת דמטמת משום חזקת דמים מן המקור חך חכתי לם נהלם לי אמאי לא נימא העמד רובא דלא הדרי מ"ר למקור נגד הך רובא דרוב דמים מן המתור וה"ל פלגא ופלגא אפ"ג דאיכא נמי מעומא דהדרי מ"ר למקור נגד זה איכא נמי מיפום דמים דאתי נמי משאר אברים ולא מן המקור ולשישת התוספות בתולין דס"ל דהא דחיים כ"מ למטופה היינו מדרבנן פשיפה דקשיה המחי מפמה ר"מ משום גדה ומכ"ם הכה דחים ר מ נתנופה היו בחוקם פהרה · ועוד מה יענה הר"ן לר"ם דם"ל כר"ת דממחם ועדיפה מר"ת דמ"ל כר"ת דממחם מר"מ דמ"ל בר"מ היים למעופה: שם בכר מ"ר ה"ם דיעבד ובו׳ · לפיפת ר"ח שכמכו החום׳ לעיל דלמפקה לה מפהר כ"י בפומדת חלת משום נדה תכל מודה דמפמחה משום כחם ל"ע דהת ר"י חמר בין כך ובין כך סהורה ואם כן כי היכי דמסהר ביושבת לגמרי א"ב ה"ל בעומדת דהא תרוייהו כחדא משום להו וכן לקמן בברייתה אמר ר"י בין כך ובין כך חולה אלמה דמרוייהו פד דינה אים להו ולה מסלגינן בינייהו וחיך נימה דבטומדה לה משהר אלה משום נדה וביושבה פסהר לגמרי וא"ל דהא דאמר ר"מ יושבת סהורה היינו נמי דסהורה מנדה ודאי אכל לא מפומלת כהם ולם כן כ"י דקלתר בין כך ובין כך מהוכה מגדה ודתי הת ליחת שהות נגד הפוסקים השומדים בשיפת כ"ח וכ"ע ס"ל דיושבת מהוכה לכתחלה הפילו לשופה כ"ח : "שם בותני השאילה חלוקה ובו" ופיכש כש"י ז"ל השתילה חלוקה לשובדת הכביש או לנדה ואחר כך לבשחה היא ומצאה עליו כחם עב"לי ר"ל דאפילו נמצא הכחם אפ"ה חלינן ולא

שמרינן דהך דחישתכת כתם גבה התקלקו ולא חלינן אלא היכא דחישהכת הכתם אלל העובדת

כוכבים והנדה לכך פירש רש"י לרבוהת דחפילו נמנת הכחם תנלה תפילו הכי חליכן

וכדמסקים לקמן חליכח דר"י : דף ם" רש"י ד"ה בשני שלה וו"ל מס השמילה נש"י בשני שלה הולה כס אפ"ג דלח הוחזקה רוחה היום כיון דמעינה פחוח חולה כה עכ"ל : לכחורה חמוה דו"ל הא מעמא דמעינה פחוח ח"ל דחלים במקולקל הא לקמן בשמא ומהור שהלכו בכ' שבילין דחליט בסמח והחם ליכח אלח פשמם דחליט במקולקל וכן הקשה לקטן במל"ם ונכחה דקשיח דהכח בש"י לח ה"ל ילפיחלי חפ"ג דבנח"ה מקולקלח היח ביון דקיי"ל דכל י"ח יום לים אם כן לא ה"ל שבין נדה לנדה היא בחזקה פהרה וא"ל בדיקה כדאמרינן לעיל דף לפיחלי בש"י או בזכה ששפרה וכה"ג כחב במו"מ דהא דחלינן במקולקלם דוקא היכא דשניהן שרין אבל אם המקולקלה זקנה או מעוברה וכה"ג לא הליגן בה ואם כן ה"ג לא ה"ל למימר בסחמת דחלים דמבמש תף על גב דשהורה הית בימים הרחוים לזיבה תפילו הכי הית הולה בש"ר ובסופרת ז"נ לזה כתב רש"ר דם"ה דמעינה פתוח דחף ע"נ דקיי"ל דבי"ח יום שבין נזה לנדה א"ל בדיקה דבחזקת סהורה קיימי ת"מ ש"ה דמעיינה פהוח וכ"כ רש"י לעיל במהני' ריש דף ל"ם מ"ח דמעמח דובה וש"י בחוקם סומחה הוח הוחיל והוחוקה להיוח מעיינה סתוח: אך קשם בסופרת שבעה שלת סבלה דכבר הוחזקה להיוח מעינה סחום חמחי נחלי בה כיון דהים כחוך י"ם יום דהם סהמת קחני בסופרת שבעה וכו' תע"פ בעדיין היה חוך ימי זיבה וצ"ל כיון שראהה כבר חוך ימי זיבה אלו שוב אין לה חוקת שהרה וצ"ע : שוב ראיחי כן כש' מל"מ שכחב לדעת רש"י דמיירי בסופרת ז' ביום שביעי וכיון דלא עברו עליה ז' נקיים שלמים מקרי מעינה פחוח לדעת רש"י לפ"ו ניחא : מ"ש מהרש"א לדעת ר"ש כוון לדעת שלמים מקרי מעינה פחוח לדעת רש"י לפ"ו ניחא : מ"ש מהרש"א לדעת ר"ש כוון לדעת הרסב"ן בחדושיו וכ"כ הר"ן מ הו פ"ש הר"ן דהחי דפהור ושמח מיירי בבחים בכ"ח דחו"כ כא קיי"ל ספק פומאה ברה"ר ספיקו סהור אינו מובן לי דמה בכך שבאי' בכ"א כיון דא' מכן ודחי פמח ח"כ תו ליכה מילי דרבט כחוכה וחישלולה וכמ"ם הוה עלמו שם דמדתוריי׳ אפי' בבחים לשחול בב"ח פהורים פ"ש ולפ"ז ק' לפירושם דמנ"ל לר"ח דפליג רבי בפתח ומהור וכו' דודמי חים לים לרבי דספק פומחם ברה"ר פהור ומנ"ל לר"ח דפליג רבי חזה והכח לח שייך מ"ם החום' ברים מכילחין דלא נמרים מסוסה אלא דבר דיכול להיוח וכו' דהא ה"נ יכול להיוח כיון שים בלא"ה הוא סמא וים ליישב ומה שדקדק עליו במל"מ לק"מ לפת"ם לעיל ככונת רש"י ז"ל: תום' ד"ה באנו לפהלוקת רשב"ג ורבנן בו' וח"ם ח"כ מחי ענין כו' אע"ג דבחרווייהו איחרע חזקח וכו' י וכ' המהרש"א וז"ל דספק טומאה ברה"ר לא מסהרינן כרי מעל הביליכם מוקח מהרה כמ"ם החום' ברים מכילחין גבי והגל כי חמרי חוקי וכו' עכ"ל י לא ידעתי כוונתו דארכבה מסקי החום' שם דמטסרינן ספק טומאה ברה"ר אפי' היכא דליכא חזקה כלל אלא היכא דלש דמי לטומה אז לריך לחוקה יע"ש גם דברי החום' כאן דייכם חוקם כנכ לפמ"ם שם דהיכה דם ודה ל"ד לסומה ולה ממהרים מספקם אלם משום מוקה פ"ב הכל מה מחום ל"ד להוד להי הכל במים להיכה לבנוי בין לבי ובין להשב"ג . עם"ל עיון וברי דה"ב מה להיכה להיכה לבנוי בין לבי ובין להשב"ג . עם"ל עיון וברי דה"ב מה להיכה להיכה לבנוי בין לבי ובין להשב"ג . עם"ל עיון במל"ם שהקשה דאי מוקחת כרבי בראשון שלה אכתי קשיא לר"י בר ליואי דהא חזים דלא נחתיכן לכ' אפי' חד דרגא א"כ ה"ה לרשכ"ג בשני שלה וקשיא לר"י דאמר אין חולין לרשב"ג ש"כ ול"ל דהא דקאמרי בין לרבי ובין לרשב"ג אין כוונחו דאי הוי מוקמי כרבי לא הים ק' לר"י דז"א דהא באמח מוקחים לחד שנויא כר' ואפ"ה מסיק מ"ע קשיא אלא כוונחס דהא איכא לאוקמי בין לרבר בין לרשב"ג וכו' ר"ל כי היכי דמוקמה לה כרבי ה"נ איכה לאוקמי כרשב"ג כמו לרבי ולמה מוקמה לה אליבה דרבי והקשה לר"י ה"ל לאוקמי לרשב"ג בראשון וכו' ולפ"מ כנ"ל וכ"ל שהבין מהרש"ח ז"ל ככוולם דכריהם: בא"ד ועוד דאליבא דרבי נמי ה"ל למבעי בו' - עכ"ל - עין במהרש"ח ונ"ל כוולח דכשלמח חי ר"י תבעי חפילו ברחשון חם לחלות בכתם חליבה דרשב"ג בודחי כשמע מדבריו מדקחמר חפי' דר' לח חבעי לך כו' דחסי' ברחשון סשיפח ליה לר"י דחליבת דרבי שחין חולין חלת חי ר"י מיירי בשני שלה א"כ כי האמר אליבא דרבי לא חבטי לך לא נשמע מדבריו 'דפשיטא ליה אליבא דרבי ראסי' בראשון לה חליט ואי ס"ד דאסי' בראשון סשיטה ליה אליבה דרבי הכי ה"ל למימר לר"י אליבא דרבי לא חבשי לך דאסי' בראשון לא חליט מכ"ש בשני כי חבשי לך אליבא דרשב"ג פלח מדלם חמר כ"י סכי ע"כ דלה פשיפה ליה דחליבה דר' לה חלינן חפי' ברחשון והם דקאמר ר"י אליבא דרבי לא חבעי לך היינו בשני ולזה כחבו חום' דאליבא דרבי נמי ה"ל לתבעי בראשון שלה ולא ידעתי סעם המל"ע שב' שלא נחקררה דעהו בחי' המהרש"א ז"ל : בא"ד והא רקמשני הא והא ר' וכו' ולא בשיפתיה דר"י וכו' י עכ"ל י כוומס מבואר דבשלמא אי בעיא דרבי יוחנן היה בשני שלה ומבעיא ליה אי נחחים חד דרגא בכסס אבל בראפון פשיפא לים דלא נחחים חרי דרגא לפ"ז שפיר י"ל הא דקאמר הש"ם א"ד הא והם רבי וכו' מדברי כ"י הום דמהם מוחיב לר"י בר ליומי דממר חין חולין לרשב"ג דנחחים חד דרגה דהה כיון דלרכי לה נחחים חד דרגה ברחשון ה"כ מכ"ש לר"ג דלה נחחים חד הרגא וחלים אפי' בשני שלה אבל אי נימא דלר"י מבעיא אפי' בראשון לרבב"ג וא"ב הא דקאתר אליבא דרבי לא הבעי לך בייעו אשי' בראשון לא חלים א"כ ע"כ אין זה דאמר א"ד וכן' מדברי ר"י דא"ב קשיא נמי לדידיה דהא איהו דאמר דלר' ודאי לא חליון אפי' בראשון אלה ע"ב הש"ם הוה דמהדר לשנוי בכל ענין ולה שיפחיה דר"י ועיין בחוהרש"ל ולה ידעהי על עה נמנם המל"מ בדברי מום' אלו ולעל"ד הם דברים ששועים הולי הבין מ"ש החום' ולה

נסיפחיה דר"י שהול ר"ח בשיפחיה דר' יהודה לכך כ' מ"ם פ"ם: ע"ב רש"י ד"ה בשלמא התם וכו' סלכך ודמי פומחה ליכל מלל גזילת מעל"ע דרבע י עכ"ל י צ"ע דאמאי ליכא אלא גזירה מעל"ע דרבען דהא כיון דפרקס ענמה כשיעור וסח ח"כ בכלל ח"ח הוא וספקא דאורייחא הוא דהא בכדי שחרד מן המעם הוא בכלל א"ח ואפ"ג דהחם נמי ליכא מאן דעכבי' אפ"ה איכא א"ח וא"כ ה"ל סהרוחים סלויות מן החורה דודאי לא פליג ר"א אמתני' דלעיל דבכדי שחרד וכו' הוא בכלל א"ח ול"ע ודמ מ"ש כחן רש"י דשיעור ח"ח הוח שחם שהחה כדי שחרד הים בכלל ח"ח ולעיל חשקים דדוקח דבלת שהחה הוח בח"ח וכבר עמד בכ"י ע"ז והקשה על השור בסי' קש"ו שכ' דשיעורם דה"ח הוח אם שהחה כדי שחרד מן המפה שהוח נגד מסקנח הסוגים לעיל דף י"ד ע"ם ולם סרגים שגם רש"י כאן כ' כדברי הפור ועיין מש"ל: תום' ד"ד אימא שמש עכבן ובר וא"ח כיון דיכול להיות וכו' וי"ל כיון דרוב שעמים וכו' י שכ"לי ולא זכיחי להבין דבריהם דהם לר"ח סמרי' דחם חיחת דהוי דם משיקרת היי תחית חומת שכן דרך לדם מיד שכת מן המקור לביה"ח הוא שוחם ויורד לחוץ וחינו מחשכב כלום וע"ב ס"ל דהכל נפשה ברגע אחד לפ"ז מה שכחבו דרוב פעמים בא מקודם הוא לר"א אינו מחעכב כלום בביה"ח דאי ש"ל דמהעכב קנה בביה"ח אפי' היכא דליכא מאן דעכבי' אמאי ס"ל דעהרוח חלויה ולא מספאינן בודמי כי סיכי דמחייבינן ליה בחשמת ודמי ולמ חיישים לחולין בעורה וע"כ משום דברוב פעמים בא מקודם וא"כ ה"נ ניזול בהר רובא ולשמא ודאי א"ו דם"ל שאין דרך לשהוח מקודם יציאתו לחוץ אלא הכל נעבה ברגע אחת ה"נ אמאי מחייב חתאת דלמא השתא בא הדם וברגע זו בא לאחר חשמים דדכר זה הנעשה ברגע אחת לא שייך לומר דבא מקודם ול!"ע: הרא"ט ססק כר"ם דלדידים אפי' בכדקה לאתר שישור וסת ומנאה ממחה האחרות מהורים ומשחימת דבריו נראה דש"ל דאשי' לאחר שיעור אשם חלוי חלים וכן נראה מן סחימת השור שב' וו"ל וא א הרא"ש ז"ל כ' בכדקה ומנאה שמאה מושיל לשהר האחרות אשי' לא בדקה מיד שכ"ל ומדלא כ' דוקא בכדי שחרד וכו' מוכח דם"ל דלמולם חליט כה ושפ"ו כ"ל לחרץ מה בהק' הפ"י על השור שנואה מדבריו דם"ל דאפי' כשלם נשים שלבשו חלוק א' מהגי היכא דבדקה א' מהן ומנאה שמאה דמנילה על האחרות וחליגן כה והוא נגד דברי הרשב"א דס"ל דדוקא היכא דשוכבים במצה כחחת חבל בוח"ו כמו בחלוק לח מהני מה שמנחה חחם ממחה חלח חם האחרונה מנחה שמאה אבל אם אחם מן הראשונות מנאה פמאה אינה מנילה על חברותיה כיון שהוא לאחר שיעור ושח לומן לבישת החלוק וע"ו הקשה הב"י למה השמישו השור שהרי הוא נמשך בכמה מקומות מהלכות אלו אחר דברי הרשב"א וסומש דבריו כמותו וכאן שפ"ם שהום סובר כהרמכ"ם לא היה לו להשמיש דברי הרשב"א לנמרי על"ל · ולפעל"ד לק"מ דהרשב"א אזיל לפישהו דפסק כר"י דבעינן דוקח בדיקה חוך שיעור ושח מש"ה לח מהני בדיקה הרחשונות בזה ח"ו חבל לשימת הרח"ש מהני חש" בבדיקת הרחשונות וכיון דחשיק לעיל כהרח"ש מש"ם

לה הכיח לקמן לדעה הרשב"ח בוהי חח"ו רחיתי במע"מ שכ"כ פיי"ש: דף מא ע"ב ת"ר בנד שאבר בו בלאי' ובו' הא"ר מני אר"י ל"ש ובו' -הרח"ש ז"ל כתב וו"ל והלכה כר"י שהיה רבו של רכי חמי עכ"ל: וכ' במע"ח דלשי ני' דידן דנרטינן א"ר מני א"ר יכאי הלכה כר' יכאי שהוא רבו של ר"י ובע"כ דהרא"ם כ' כן לפי גירסא שוו דוח גרם כ' ינאי ונוע"ד להכריע כגי' הרא"ש ז"ל דוח גרסינן כ' ינאי דהחום' אר"י זאת אומרת מצות בפינות לפ"ל פירושם לאחר חה"מ יהיו המצוח בפינות וְהַרִּשְב"ח כ' הביאו הר"ן בחדושיו בשמעתין וכ"כ בשפ"ק דברכות דהם דאתרים פנות בשנות לע"ל הינו מיד לחחר מיחה חבל לחחר חה"מ חין התנוח בשלוח וכ"ת סשישה דלחחר מיחם לה שייך במנות י"ל דה"ק דה"ל דחש"ג שחין למנות שייבות במת מ"ם ה"ח כמו שמווהרים שנדולים על הקשנים דלח ליספי להו בידי' ה"נ מוזהרים אנו על המחים כה"ג דלח להלכישן נלחים וכה"ג מה שחשכה חורה קמ"ל דלח ומה שמחלק בין לשושרו חו לקוברו י"ל דחמ"ג דם"ל דאסור לקוברו בכלאים לפי שהחיים מוזהרים על התחים שלא להלבישן מ"מ לסוסדו מוחר בכלאים שא נו אלא לכבודו ולא לשום מלבוש וכה"ג בחיים גמי מותר כהא דאמרים מוכרי כסות מוכרין כדרכן ע"כ חוכן דנריו יע"ם ונרחה דע"כ מוכח כדעת הרשב"ח ז"ל דלסי' החוש' קשיא אך אתר ר"י אשי לקוברו שריא א"כ ע"כ ס"ל דאשי לאשר חה"מ המנוח בפלוח והא איהו אתר כ"פ חלק מניין לחה"ת מן החורה דכתיב ונחתם ממנו חרומה לחהרן הכהן וכי מסרן לעולם קיים אלה מכחן למה"מ מן השורה וש'ם בפירש"י וח"ב הה פ"ל לר"י דלחחר חה"מ אין החנות בשלוח ואם כן איך פ"ל כאן דהמנות בשלוח א"ו דכאן לא אמר דמנות בעלות אולה במותו אבל לאחר חה"מ לא וכדעת הרשב"א ז"ל וכ"ח אכתי קשיא איך אמר ר"י דאפי׳ לקברו הא כשיעמור במלכושיו יהיה לכום בכלחים י"ל דש"ל כמ"ם החום׳ בכחוכות דף קי"ח ע"ב דאמרינן החם עחידין לדיקים שיעתדו בתלבושיהן וו"ל משמע במלבושיהן שנקברו הינו חכריכים אבל ב רושומי דהצושה אמר כ' לבניו מעשו בחכריכים שעחידין לדיקים שיעמדו בתלבושיהן משמע מעשו בחבריכים שעחידין לדיקים שלא יעמדו בשבריכים אלא כלבושיהן מחיים עב"ל וא"ב נפ"ז י"ל דר"י הבי ש"ל כרבי אך לפ"ז קשה מאי קאמר הש"ם ור"י למעמיה דחר"י מ"ד במחים חסשי כיון שמח נעשה חסשי מן המזוח משמע דט"ל להש"ם דר' ינחי ור"י בהחי קרח פליני דר"י חית ליה מנוח בשלוח ור"י לח פ"ל הכי הח ח"ל דכ"ע חים להו המי דרשת במשים חששי דכיון שמת נעשם חששי וכו' מוא דר' ינמי משר דלקפרו אסור מעמו משום דם"ל דעחידין שיעמדו בתכריכיהם מש"ה ס"ל דלקברו אשור דבלא"ה א כם סלוגמת דחותי בהבי בירושלמי פוף כלחים דר' נחן ס"ל כסות היורדת שמו הית עולה עמו ור' וחכמים סליני עליו וטעמיה דר"נ דכחיב התהפך כחומר חוחם ויחילבו כמו לבוש יע"ש ובש"מ שם ולוה י"ל דלא ניחא ליה להש"ם דפליגי האמוראים בפלונחא דחגאי ופפי ניחא להו דכ"ע ס"ל כהכמים וכד' דכסות היורדת עשר אינה עולה עשו אלא דפליגי בדרסא במחים חששי אך כ"ז ניחת לגי' הרא"ש דלה גרש ר"י אבל לפי ששרים דידן דגרשי רבי ינחי סכירת לים דלקברו אסור הדרת קושית לדוכתה דמנ"ל להש"ם דפליני ר"י ור"י בקרת דבמהים תששי וכו' דלמת דשליני אם הכסוח סיודדת שמו שולה שמו דהת ש"כ פליני בלחו הכי ר"י ור"י בהת לסירום הרשב"ח הג"ל דהת כתב השור בי"ד סימן שנ"ב ווו"ל חניח ר"נ אומר כסות היורדת עם המת עולה עמו לע"ל ע"כ עה רבי ינאי לבניו אל הקברוני בכלים לבנים שתא לא אוכה ואהיה כחתן בין האבלים ולא בשחורים שמא אוכה ואסים כאבל בין החחנים אוא בכלים לכועים קלח והאידנא נהוג עלמא בכלים לבנים עכ"ל י ודברי ר"י הם בס"ם כה"י ובש' או קשרים אלמא דפ"ל לר"י דכסוח היורדת עמו עולה עמו לפ"ל ודלא כסירש"י שפי' שמח חהיה כחתן כין החבלים בג"ע וכבר חמה ע"ז ביפ"מ דבג"ע מה שייפיה דכסות שם חלח לע"ל מיירי לאמן התחיה ור"י ע"כ ס"ל דכסות היורדם עמו חינה עולה עמו דאל"כ קשה אנ"ג דמ"ל פלות בפלות במוחו פ"מ לאחר החחיה פ"כ פ"ל דאים בפלות מהא דאמר בפ' חוק וכמש"ל וא"כ קשה ל"ל לחש"ם לחדש פלונחם חדשה דפליני בדרשה במחים מספי ש"ו דלא גרטינן כ"י וכני' הכא"ם ז"ל:

דת כ"ב גמ" בורית א"י זה אהלא וכר"י לכרי רפ"י נמסכם זכחים דף נ"ה ממוסים שקשמים מי נרימין וחשיב כורים ואסלת בחרמי ול"ם: תום ד"ה הנח מיוה ביון דרנילות לבוא מכתם מנופה כו' • דנריהם פחומים דחע"ג דחיכה למימר דנה מנוסם מ"מ כיון דעיקר פעם דכחמים דרכן משום דבעינן עד שחרגים נכשרה כדלעיל וכמו שפירש"י בשמעחין חם כן מחי מיכח בין כחם ודם חבוסה ודוחק לומר דש"ה דחיכה למיחש שמם סרגשה ולחו מדעחה

דת סיג ע"ב בשופעת דם ממא מתוך דם מהורי ע"כי סמסקים השמימו לושת זה דשומעת דם ממא מתוך דם מהור ואפשר משום דהאידוא לא בקיאין בדם מהור מש"ה השמיטו הפושקים ועיין בחשובת פ"י שבחב עש בחשה שרחחה מחחלה כמו מוגלם ומת"כ כחתה דם דדמי' להך דשושעת דם פמת מחוך דם פהור וע"ם

דף ס"ר תום׳ ד"ה תאםר וכו' והיכא דבראשונה אין לה שישר וכר דכ"ע אין הרחבונה מן המנין ופשינן שחשלם בדילוג וכו' י אר"ל דלרב בכה"ב בשים ד' רחיות

בגון רחתה עכשיו ושני' בעשרים לה ושלישית בכ"ח ורביעית בכ"ב ולשמוחל בעי ה' רחיות דלח קבעה וסת עד שתרחה עוד בכ"ג כי היכי דלח הוי ג' דלונים דבתרי רחיות רחשונות ליכח דלוג וכ"ה כמור וכפוסקים להדיח וחין להקשוח לשיפח החום' דרב מודה היכח דהרחשונה לא ניכרת בימי החודש אף רב מודה דאין ראשונה מן המנין א"כ מאי מקשה הש"ם לרב מהח דהיתה למודה להיות רוחה ליום ע"ו דלמח ש"ה דמיירי בע"ו לפכילתה וכדחוקמיגן <mark>למח</mark>ני' דהכא דחבי היחה למודה להיוח רואה חמשה עשר לפבילחה וכמו דאמרינן לעיל דף ל"ם וכה"ג סירש"י לקמן וא"כ י"ל דהך ברייחא נמי בבה"ג מיירי מש"ה אף לרב אין ראיה כחשונה מנסרפת ז"ח ולק"מ דהח בהך גוונת דמיירי הברייחת נמי חיכת ד' רחיות וג' הפלגות דהת היחה למודה לראות בט"ו ות"כ לשני רחית ט"ו ששסקה בו הרי מקודם רחחה נמי בט"ו 6"כ הכי ד' רחיות דהיינו מט"ו למ"ו ותח"כ ט"ו ותח"כ י"ו ותפ"ה לת קבעה וסת עד פתרחת ליום י"ת ומקשה הש"ם שפיר וח"ל דח"כ מחי מקשה הש"ם בחר הכי ודקחרי ליה מחי מארי ליה ופירש"י הא ודאי היכי מני לאקשויי מלמודה דלמא ס"ד מש"ה נקט למודה דאי נקט ראתה יום ע"ו ושינתה ליום ששה עשר ה"א דוקא בכה"ג דליכא אלא ד' ראיות וג' הסלגות וכיון דלא ניכר וסחה ביתי חודש משום הכי לא סגיא בפחוח מהכי אבל היכא דהיחה למודה דמיכא ד' ראיות וג' הפלגות כלח ראית י"ח ה"ח דסגיא כהכי וקבעה וכת מיד לחתר ראית י"ז ותפ"ה נקט לתודה לאשתעינן הך רבוחא והיינו כשתואל ז"א דת"ת קשה לתה לי לתודה דהוי מניא אי תני לחהה היום וליום ט"ו וצינחה וכו' ולכך הילטריך לשנויי לתודה אילטריך לשנויי לתודה אל המר שבן ובו' לא פליג בראיה ראשונה מידש לבה פירש בן ובו' לא פליג בראיה ראשונה לחוד אלה בשל בשל דלוג הראשון וכו' עכ"ל י וכחב תוהרת"ל וכן כתב בם' תש"ת אול בשל בשל הלו בל הראשון וכו' עכ"ל י וכחב תוהרת"ל וכן כתב בם' תש"ת וז"ל ור"ל לפי פיר"ח לפי סברת המתכה לה ברחיה רחשונה לחוד הוה דפליגי חלה גם בכל שלם רחיום של הג' חדשים רחשונים דהח חי רב כר' פ"ל חין לריך כ"ח לב' דלוגים דהיינו ו"ח לפיר"ח ולשמוחל צריך פ' חדשים לג' דלוגים ועדיפה ה"ל לפרם דלרב ח"ל כ"ח ה"ח לב' דלוגים דהיינו בג"ח הראשונים ראחה ט"ו מ"ו י"ו וכשני חדשים שלאחריהם ראחה ט"ו י"ז וקבעה וסח לרכ דס"ל כרכי בהרחי זימני ומיהו רחיה רחבונה בע"ו לח ממנינח היח כמו לממוחל כיון דלחו בדילוג חזיח ולשמוחל לריך י' חדשים לסיר"ח :

פרק עשירי

ע"ב כותני בש"א נותנין לה בע"ס וכו' · מכוחר כרח"ם דפירם דחין נוחנין לה אלא בע"מ ופורש מיד וכן הא דאמרינן לקמן בשמעחין דבוגרת שראחה אין לה אלא בע"מ נמי ר"ל דחחר בע"מ סורש מיד וכ"ג מדברי הרשב"ח בהשובה הביחו ב"י סימן קל"ב וכ"נ מדברי הראב"ד בהשגות פ"ה מהלכות א"ב ומהרי"ף ס"ק דכתובות דס"ל הכי אבל הרז"ה בהשנות על ס' בעה"נ מפרש דר"ל דחחר בע"מ אם לא ראהה אח"כ א"ל לעכול ומוחר לו לכעול כמה כעילות כ"ז שלה כחתה חתר כע"מ: נכו' אתמר שימשה בימים רב אמר לא הפסידה לילות ולוי אמר הפסירה לילותי לכחוכה משמע דנהה סליני דלככ מותר לשמש נם בלילות וללני כיון דשיתשה ביתים אסורה לשתש בלילה אבל ז"א דלתה תאסר לשתש כלילה כיון דהאי דם שראחה ביום חלינן בדם בחולים לעולם מוחרח לשמש אשילו אחר ד' 'מים אלו כ"ז שלא ראחה דם אחר ד' ימים וא"ל מבילה על הדם שראחה חוך ד' ימים אלו מכ"ם דהית מוחרת לבתם חוך ד' ימים אלו בלילות וחי מיירי בשרחתה דם בלילה וס"ל ללוי דלה חלינן בד"ב הלה מה שרחתה חוך העונה ששימשו בו בד' ימים אבל אם ראחה דם בעונה האחרת שלא שימשה בו לא חליין בד"ב אפילו הוך ד' ימים אלו אם כן קשה מאי איריא דהפסידה לילוח אפילו ימים שאח"כ הפסידה דשוב אסורה לשמש לעולם עד שחשבול כיון דלח חלינן כד"ב דם עמח הוח ול"ל דהכי קחמר הפסידה לילוח כלומר כל מה שתרחה בלילה שאחר יום השימוש הוא דם פמא ואסורה לשמש עד שחניבול וה"ה דה"מ לאפלוגי בשימשה בלילות וראתה ביום שאח"כ דלרב חליק בדם בחולים וללוי לא חליק ועיין במהרש"א פ"ם בתוספות לקמן דם"ה ע"ב ד"ה וכולן ששופעות וכו' שהבין גם כן כמ"ם מבל המרדכי פ"ב דמסכת שבועות כתב ח"ל שימשה בימים של חותם ד' לילות וכו' רב חמר לח הפסידה לילות שתשתשה נתי בלילות כיתים דעד מ"ש הכן ל"ש לילות ול"ש יתים ולוי אתר הפסידה לילות דתחי ד' דקאתר ד' עונות או ד' יתים או ד' לילות וכיון ששיתשה ביום הפסידה לילות טכ"ל משמט דס"ל דעיקר פלוגחייהו הוא אם מוחרת לשמש אחר כך כלילה והוא חמוה כמש"ל ול"ל דהמכדכי מסרש פלוגחא דרב ולוי כששימשה בימים ובלילות כגון ששימשה לילה נשייך ליום ה' וגם כיום ה' שאח"כ וכן שיתשה לילות וגם כיום שאח"כ ס"ל לרב דתוחרת לשתש גם שאר כ' לילות ליל שבת וליל מ"ש וה"ה כיום שכינהיים תוחרת לשתש ולוי ס"ל דהפסידה לילות ר"ל שאם חשתם בשני לילות הנשארים ותראה מחמת החשמיש אז היא פמאה דלא נחנו מכמים לה אוא ד' עונות לשמש וכל מה שתראה הוך ד' עונות אלו הן כשעת חשמיש או לחתר חשמיש חליכן בד"ב חבל חחר ששימשה ד' עוכות חפילו מה שתרחה חחר כך בשעת ספתים ולה כסקה מחמת השמיש לה הלינן כד"ב: פירש"י ד"ה וחזר ובעל בחוך ד' לילות י עכ"ל י לא ידעתי כוונחם מל"ל הא דפשטי דסוגיא משמע כיון דכפעם הראשון שבעל לה מנה דם ובביהה שניה מנה דם בהה פליני ר"ח ור"ה אכל היכה דגם בפעם ב' לא תנא דם אע"ג דכביאה שלישים תנא דם בהא מודה ר"א דכולי האי לא אמריגן דאיחרמי כשמואל דאלח"ה אלא דבכל ד' לילות אתרים הכי ואף אי בעל שלשה לילות ולא מצא דם ובליל ד' מצא דם אחר רב אשי דחליט דאיהרמי כדבתואל אין לזה טעם דכיון דבג' לילות איתרמי כדשחואל לחה לא ניתא כן בליל ד' ג"כ דאיתרמי כדשתואל דמ"ש שלבה לילוח או ד' לילות ולא עוד דלא נחן קצבה אע"ם שבעל הרבה סעמים חוך שלשה לילום חלינן דאיחרמי כדשמואל ולמה יגרע ליל ד' דלא ניחלי בדשמואל גם אין ענין ד'' לילוח שנוחנין להגיע זמנה לראוח לפלונחת דר"ח ודר"ת דהחם כיון שרתחה מיד בביתה ת' תמרינן דלת כלו בהוליה עד ד' לילות לתר כדחית ליה ולתר כדחית ליה חבל הכח כיון שעדיין לח רחתה בשתושה וחלינן כדשמואל מה פדיסוהא דג' לילות הראשונים משאר לילות לכן נ"ל דרש"י לא ס"ל כפי' התום' דמפרשי דפלוגקה דר"ה ודר"ה מיירי שלה רחתה ד"ב בביחה רחשונה הלה דמיירי שרחתה ד"ב בכיחה ראשונה ואח"כ ספקה חוך ד' לילוח ולא ראחה ובהא פליני ר"ח ור"א שאם אח"כ חראה חוך ד' לילוח אי חלינן בד"ב והא דקשיא להו לחום' על פי' זה דאיך יחלוק ר"א אהא דר"צ א"ש דספ"ק וחניא כווחיה י"ל דס"ל לדש"י דר"ב לא קאי אלא על קסנה דיהבים לה זמן ארוך עד שחחים המכם בהא הוא דאמרינן דאם סבקה פ"א מחמם חשמים תו לא חליכן בד"ב משא"כ בהגיע זמנה לראות דלא יהביכן לה אלא ד' לילוח ס"ל לר"ת דאסי' פסקה מחמה חשמיש ש"ח חוך ד' לילוח חש"ה חלינן אם כאחה בשאר ביהוח שחוך ד' לילוח בד"ב וכן סירש"י לעיל אהא דר"ג דל"ש דאמר אב"ה קאי ור"ל לב"ש דאמר ד' לילוח אפי׳ פסקה מחמח חשמים חלים בד"ב לר"ח וכן מבוחר במרדכי שם דם"ל הכי שכ׳ וז"ל אר"ג ל"ש דנותנין לה ימי פיהר כולי האי אלא שלא ססקה מחמח חשמיש כלומר אימח אמר צ"ה עד שחחיה המכה וכו' מבואר כמ"ש ועמ"ש כסמוך כמוש' : בפיריש"י ד"ה סתוך יב"ח שבעל לילה הראשון והלך בררך טיד ושהחנ"ח וחזר ובעל וכו' וכן פמס צ' ונ' וכח לפני וכו'י וחמוה דלפ"ז לה נקן רכי ד' לילום הלה מחוך כ' חדשים ופנין בחום' ד'ק הלה וכו' וכך היה לו לפרש ומהה ד"ח וחזר ובעל וכו' וכן פעם ב' ונ': תום' ד"ה כל זמן ובו' כל היום תמרחת וכי הלילה שאחריו בו' כן מוכח שהה דחתרין לעיל עבר עליו לילם חתד כלח השמיש ממחם משמש דוקה חתר שעבר עליו כל הלילה חו לח חלינן כד"ב ציום המחרם חבל כל הלילה חלים חף כלם שימשם: בא"ד ורב מחמיר מפי דדוקא בשנוחרת ובו' - מכוחר דמ"ל לחופתה דמי כמי כ"ו שהרוק מנוי חוף טיה ונם שחסים נוחרת וכל הר"ל לכתל לחופתה הכי"ף וכ"מ בהרמכ"ם וחד לל הכב"ח מם"י קפ"ו ובחשובותיו שכ" דהרי"ף משרש דרב חית ליה דשנואל דסגיא בהח דכ"ו שהרוק מנוי הוך פים חלם דפ"ל דטחרת נפי מכני ומכח פלינ שמוחל וליחח ועוד דח"ב קשיח על רג מכרייחם

דמייתי הש"ם לעיל די"ח ע"ב דחניה כווחיה דר"ג ח"ם דחני בד"ה שלה פסקה מ"ח וכו' ואיך סהם הברייתא אבל ססקה מ"ח עמאה הא בנוחרת היא מהורה לרב אע"ג דפסקה מ"ח וא"ל דהברייתא מיירי באינה נוחרת ז"א דהברייתא על מחני' קאי לפרש עד שחתיה המכה דחני במחני' ולרב גם נוחרת היא בכלל שלא חיתה המכה ועד שתחיה דחני במחני' היינו כ"ז שנוחרת ואיך מפרש הברייהא בד"א שלא פסקה דהא אשי' ססקה נמי פהורה לרב א"ן דליתא לדברי הב"ח אלח דרב חרחי בעי וכמ"ם החום' והרמב"ם וכפי' הר"ן לדעת הרי"ף ז"ל הום' ד"ח ע"ג כולם לספרי' דגרסינן חבי וכו' י עיין מהכש"ח וכמלדכי פ"ב דשכועות כ' עומדת ורוחה מחמת שחותו מקום נדחק וכשיושכת חינו נדחק וחינה רוחה ע"ג קרקע קשה ונדחק ורואה ע"ג כרים ואינה רואה בידוע שלא חיחה המכה ואם היא יושבת ע"ג כלים שקשין הן ורוחה ושוב יושבת ע"ג כלים רכים וחינה רוחה בידוע שחיתם המכה והחי דרחתה דם נדה הוח ע"כ - והוח חמוה דלמה יגרע כלים רכים ולח רחתה וכלים קפים ורחתם דלא חלינן בד"ב מקרקע וראחה וכרים וכסתוח ולא ראחה דחלינן: רגום" ד"ר רב אמר ובו' וחינטריך ליה לשנויי הכי לשתוחל דחסי' חי כלוי ס"לי פ"כי כבר כתבחי לעיל דף י"ח ע"ב דמש"ה מפרש כש"י שם על ל"ש דאר"ג דאב"ה האי משום דלא ניחא ליה לפרש דר"ג אב"ש קחי אע"ג דלים הלכתח כב"ם מ"מ ל"ת לדידן בהגיע זמנה לרחום דיהיב ב"ה החי שעורח דב"ם בלח הגיע זמנה תשום דניחת ליה לרש"י לפרם חפי' חי שמוחל פ"ל כלוי וכמ"ם החופ' כאן דהכי ניחח ליה להש"ם בכתובות לחוקמי דשמואל אפי' אי סבר כלוי ואי יסבור שמואל כל וי ליכח לשרש דר"ב ח"ש החי חדב"ש דיהיב לה ד' לילוח דמחי חריח דעבר עלין לילה חחד בלח תשמיש דהה אפי' שימשה בלילה וראתה ביום ממאה ללוי דלים לה אלא ד' עונות מש"ה הוכרת לפכש דר"ג ח"ם חחי חדב"ה דהיינו עד שחחיה המכה דלכ"ע חם שימשה בלילה חם כחתה כיום שלחחריו טהוכה ויש לדקדק מחי מק' החם רבח לר"י חימה רישה וכו' דלמה ש"ל כלוי ומש"ה ברישה לענין בדיקות שחרית וערכית בעי בדיקה אפי' בתולה שדמיה עהורים שאם מראה ביום ממחה אבל בסיפא בבדיקה שחתר משמים א"ל בדיקה ול"ל דרבא ה"ק לרב מיהו ע"כ לריך לשנויי כחן ששיחשה וכו' דלרב קשיח רישה וסיפה ח"כ חף לשמוחל יש לחרץ כן תום' ד"ה שאני שמואל ובו' וק' דכפ"ק דכחוכות וכו' וי"ל דהעיה דכתוכות וכו' -לריכין לומר הא דפליגי הכא ר"ח ור"א פליגי באמר בהדיא שבעל בעילה גמורה שיכולה להחטבר בו ולשון החום' בס"ב דחגינה כך הוא וי"ל דודאי חחלת ביאה רוב בקיאים בשעת מעשה אבל גמר כדי שחחטבר א"א כ"א לשמואל עכ"ל לס"א מיירי פלונקייהו באותר שנמר

משטי הכל בנות כל בהתפכל יה ב"כ: ביחחו ועיין בחדופי לפוסקים סי' קל"כ: דף ס"ה ע"ב פירש"י ד"ה מתוך ד' לילות ללא ראתה כו' י מכוחר דס"ל לרש"י דקר רישה אחי' אסי' כרכנן דלכתר זמן חלייחה מודה דבפופעת זריכה לכדות אם נשחנו חם דלא כיש לפרש שכי ברכן זכרת ותן הליינם מחדי דבריים בל ה"מ היא וה"ק כולן שהיו שופעות ובאות מתוך ד' לילות וכו' מתוך הלילה לאחר הלילה לריכות לבדות שבכולן ר"מ מתמיר כב"ש מן הסחם ומיקל כדברי ב"ה עם הבדיקה מה היא הבדיקה הואש שיהא מראהו שלח כדם נדה דם נדה חדום וכו' הח חוך זמן דב"ש חינה בודקח בכך חבל חם רחחה שנח נדה דם נדה חדום וכו' הח חוך זמן דב"ש חינה בודקח בכך חבל חם רחחה שנשחנה מרחה הדמים שמחה עכ"ד חבל רש"י ע"כ דלח ם"ל הכי דחי ם"ל דרישח ר"מ היח לא היה לו לפכש מחוך ד' לילוח לראחה וכו' דהא לר"ת אפי' בחינוקת ששופעת מחוך ד' לילות לחחר ד' לילות או מתוך לילה לחחר הלילה בהגיע זמנה לראות ולא ראתם נמי זריכה בדיקה וכ"ב המהרם"ח ולפמ"ם הרמב"ן די"ל דברייתה כולה ר"מ היה לריך לפרם מהי דחמר ושחר כחיום שבין וכו' ה"ק לפי שבשחר כחיום ש"ל לר"מ דהלך חחר מרחה הדמים מה"ם ם"ל כן אבי' בשופעת דם"ד דשופעת עדיפת דה"ל כדיקה משום דשופעת וכת"ש המפרשים ז"ל: שם בד"ה ושאר ראיות היכא ראינה שופעת וכו' כיון דחינה שופעת מחוך ד' לחתר ד' לקענה ומתוך לילה לחתר לילה להגיע זמנה לרחות ולח רחתה- עכ"לי פי' בפחר רחיות היכח דחינה שופעת מחוך הזמן של ב"ש לחחר הזמן חלח שרחחה חחר הזמן של ב"ש וחוך הזמן של ב"ה בהח לח ס"ל לגמרי כב"ש ולח לגמרי כב"ה דלב"ש חפי' לח נשתנו פתחין כיון דחינה שופעת מתוך הזמן של ב"ש לחתר הזמן דחוו היתה שופעת מתוך הזמן של ב"ש לחתר הזמן חף ב"ש פ"ל דהם לח נשהנו טיהורים חבל היכח דחינה שופעת פ"ל לב"ש דחפי' לח נשחנו ממחים כיון שהוח חחר הזמן ובהח לח ס"ל לר"מ לנמרי כב"ש חלח ס"ל דחם לח נשתנו ממחים כדחמר כלך מרחה הדמים אבל בשופעת מחוך הזמן דב"ש לאחר חזמן ס"ל לר"ת לנתרי כב"ם דאף ב"ם ס"ל הכי דאם לא נשמנו טהורים וזה שדייק רש"י ובהא לא ס"ל כב"ם לנמרי ור"ל אבל בשופטת ס"ל לר"מ לנמרי כב"ם אלא דקם א לי למה הוצרך רש"י לפרש דלב"ה מהורים אפי' נשתנו ולב"ש אפי' לא נשתנו מתאין הא זה לא הוזכר כלל בברייתא דנשתנו וה"ל לסרש כפשוטו וכת"ש התום' בחתח דתיירי בלח נשתנו כלל ובהח סליג כ"מ עם ב ש דלב"ש אפי' היה מתחלה מראה דם בחולים וגם אחר זמן חלייהו ראחה כזה אפ"ה פמחה כיון שהוח לחחר זמן חלי' ור"מ ש"ל כהח דעהור ופליג חב"ה דפ"ל חפי' חם היה מחחלה מרחה דם נדה וגם אח"כ מרחה זה אפ"ה שהור כיון שהוא חוך זמן חלייחן ובהח סליג ר"ת וס"ל דעתחה כיון שהוח חחר זמן הליי' דב"ש גם קשיח לי מה שפירש"י לעיל בסוף דבור המחחיל מחוך וכו' וז ל אלא בודקת אם נשחנו מראה דמים כדמפרש עכ"ל ובברייחא לא החכר כלל שנשתנו מראה דמים אלא דבין בחחלה ובין בסוף היה לו מראה אחד אלא דמפלינ בין חדום וחימו חדום וזיהום וחימו זיהום דע"כ חוך זמן חליי' דב"ם אפי' היה לו מכחם כדה פודה לכ"ע דחל"כ מחי חיבה בין חוך זמן הלי' דב"ם לחחר זמן חליבה דר"מ לכן נלע"ד לומר דמה שפירש"י אם נשתנה מראה דמים אין ר"ל שנשתנו ממה שהיה אלא ר"ל שנשתנו ממה שהרגילות להיות מרחיתן של דם בחולים ומיירי שחינה יודעת תחלתו מה היה שמם היתה מולחתו מתחלתו חדום פ"ל לר"מ דחפי" חחר זמן תליית ב"ש דפתורה ואפי׳ היה מראיתו כדם נדה אלא מיירי מן הסתם וכיון דדרך דם בתולים אינו אדום ואינו זיהום אם השתא כאחה אדום וזיהום ממאה דמסחמא נשהיו ומעיקרא היה לו מכאה ד"ב אכל חוך זמן הליית כ"ש חלים מן הסחם להקל ואמרים שהך היה מראיחו בחחלה אע"פ שאין רגילות במראה זו או י"ל דם"ל לכש"י דחוך זמן חליי' דכ"ש א"ל לכדוק אח"ו משא"ב אחר זמן ס"ל לפ"מ דלריכה לבדוק והא דמלריך בס"ק בדיקה אפי' חוף זמן חליי' לפ"פ החם מיירי לפהרות והכא מיירי לבעלה וכמ"ם ההום' ולפ"ז לא קשה קו' חום' על רש"י דגם רש"י מודה דלכ ע אם בודאי נשתנו ממה שהיה לכ"ע ממאס אפי' חוף זמן חליי' לכל חד כדאים ליה וכ"ל מהכמב"ן כמדושיו שהבין כן מתוך סיכש"י: תום' ד"ה וכולן ששופעות ובו' וי"ל ובו' א"ג הך בדיקה הוי בשפופרת ובו' י עכ"ל יש לדקדק לחי' זה דא"כ המ דאמר וככולן ר"מ מחמיר כדברי ב"ם והיינו בשופעח מחוך זמן דב"ם לחוך זמן דב"ה מלריך ר"מ בדיקת שפופרת וע"כ דמיירי ברואה מראה דם נדה דאלו ברואה כמראה דם בחולים למה פלריך בדיקת שפופרת דודאי לא יגרע שושעת מאינה שופעת דם"ל לר"מ דעהורה אם כחתה מכחה דם בחולים ובדיקת שפוסרת למה ח"ו מיירי ברוחה מרחה ד"ג ח"כ חיך חמר ושחר רחיות שבין כ"ש וכ"ה חמר ר"מ הלך חחר מרחה דמים משמע דבדיקה שפופרת ל"מ מם רחתה מרחה ד"נ ולמה לח יועיל בדיקה שסוסרת כיון דנתברר ע"י בדיקה דמן הלדדים חתי הדם וליכת בין שופעת לשתר רחיות כלום לר"מ דחי בהחתה מרחה ד"ג כתן וכתן מתיר בדיקת שפופרת וחי ברחהה מרחה דם בשולים כחן וכחן ח"ל בדיקת שפוסרת וטהורה ול"ל דחין כ"ל קחמר וככולו כ"מ מחמיר ככ"ם כשופעת מחוך זמן דכ"ם לחוך זמן דב"ה ורחחה כמרחה ד"נ דלריכה בדיקת שפוסרת לפי שחף בשחר רחיות ס"ל הכי דהלך חחר מרחה דמים חו בדיקת שפוסרת וכדמסיים דם נדה בח מן המקור וכו' וקמ"ל דלח שדיף שופעת מן שחר ראיות אלא כי היכי דאית ליה לר"מ בשאר כאיות אם ראתה מראה ד"ג דבעי' בדיקת שסוסרם ה"נ אית ליה בשוסעת מתוך זמן דב"ש לאחר זמנוי ועוי"ל דדוקא בשוסעת שייך בדיתה שסוסרת לבכר הדם שהית רוחה עכשיו אם הות מן הגדדים תו לתו משח"כ ברוחה רחיה מושפת ח"ח לבכר כי מה דרוי הוי ותף אם הרחה תחר כך וחרתה שהית מן הגדדים מ"מ י"ל דרמיה ראשונה ד"ב סיה משמ"כ כשופעת שהכל הית רתיה תחת ועוד י"ל דבחינה שופעת תפשר נג

דלא סמכינן אבדיקה שפופרת דהא רש"י ש"ל לקסן ברואה מ"ח דלא סמכינן אבדיקה שפופרת בנעל הראשן אלמא דאין בדיקה זו מוציאה מכל ספק ואף להחולקים על רש"י י"ל דהיינו דוקא שלא לאשור האשה על בעלה לעולם וקשה גירושין משא"כ כאן: בטרדבי כחב וז"ל נשחנו פראות דמים שלה כי דם בחולה חדום ודם כדה עכור י עכ"ל - ועיין בחדושי ה"ם שם ויש לדקדק דהה ר"ת פ"ל הכי הכל הכמים פ"ל כל מרחה דמים חחד הם וחיך חפם דברי ר"ת ושבק לחכמים ונ"ל דס"ל להמרדכי דודהי הף חכמים ם"ל שרגילות של ד"ב שחינו דומה למרחה ד"נ דודחי לח יחלקו במניחות ומה שחמרו הכמים כל מרחה דמים אחד כן סיינו לענין חלי' אחד הן דכל מראה דמים חולין בד"ב אע"פ שאין כגילוח בכך כיון שלפטמים הם כך והום כהוך הומן מש"ה חולין כמו דם"ל לר"מ הוך זמן חלי׳ דב"ם דתולין אפילו מראה ד"ל בדם בחולים אע"ם שדם בחולים אינו רגיל להיות כך ה"ל לחכמים סוך זמן חליי דב"ה לעולם חולין חבל ה"נ דש"ל חכמים כר"מ בהח שכן חין דרך ד"ב להיות אדום וזיהום והתרדכי נקש בהוה שכן הוא אם משחנה מדם בהולים לד"נ משהנה משאינו מכור לעכור מחינו זיהום לזיהום וה"ה בפחר שינוי מרחוח נמי דחין חולין וכזה לדקו דברינו

מ"ם לחרץ לפיל די"ח פ"ב קו' מהרם"ח שם ופיין : דף ס"ו ע"א גמ' ו. אמנת אשה לומר וכו' רשב"ג אומר דם מכה וכו' -ים לדקדק כיון דמסקינן דפליני אם הדם פמא או לאו אבל האבה פהוכה לבעלה ואינם פמאה אלא פומאת פרב לפהרות אם כן לא שייך מלחא דרשב"נ הכא אמלחא דרבי דאיהו מיירי לבעלה ועו"ק הא כבר פליני בהא מילחא לעיל דף פ"ו ע"א ואפלוגי בחרתי ל"ל וג"ל פפ"י מה שכחב החום' ריש מסכח גיפין ופרק החבה רבה דהח דעד החד נחמן בחיכורין ילפינו מן וספרה לה דדרשינן לה לפלפה וא"ח אם כן אבילו איתחוק אבורא וי"ל דאינה בחזקת רואה כל שנה וכשיעברו בנעה מהורה ממילא ולא אהחזק אכורא וגם בידה למבול מכ"ל ועיין במהרש א שם ולפ"ז הכא אם אמרה דמה שראחה כוא מחמח מכה שנמקור לרשב"ג דם"ל דדם מכה הבח מן המקור פמחה פומחת ערב לעהרות וחם כן איתחוקה בפומחה כל היום של הרחיה ואם הרלה שתפבול לפרב לפהרות שורת הדין נוהן דחינה נאמנת לומר שדם מכה כוח כיון דכבר היהחזקה בפומהה הוהו היום הפילו הוח דם מכה מעהה לא מהמנינו לה שהוא ממכה לענין שהרות וחיישינן דלמא מבקרה ודם נדה הוא דהא היכא דהוחזקה בסומחה חינה נחמנת והכח לחו בידה היח שהרי עדיין לח עברו עליה ז' ימים לרהייהה וכיון שלענין מהרוח הינה נהמוח שחסהר לערב והעסוק בסהרוח דחיישינן במה משקרה ודם נדה הוח ליכח תו להחמינה גם לגפלה דלח שייך נחמנת לחואין ועיין ברח"ש פ' בנות כותים שכתב כה"ג אלה דר' פ"ל דמק"ת מהור ומש"ה התר שפיר דנהמנח ולפ"ז שפיר שייך מלהח דרשב"ג כיון דדם מכה הבח מן המקור כ"ל דעמח מש"ה דין הוח בלח ההח נחמנת אף לבעלה : ובהכי ניחח מ"ש הכ"י בסימן קפ"ז פלוגהח דר' ורשב"ג ופסקו הפוסקים כרבי ומחמה עליו מוהר"ם מלוצלין בחשובה דלא ל"מ לדידן דכל פלוגהייהו אינו אלא לפהרות ולפת"ם ניהא - אח"ז ראיתי בבו"ת כנ"י ביתן ל"ד שרנה להרץ גם כן ע"ם דרך זם אבל דבריו שם תמוחים דמדמה להא דהוחזקה נדה בבכנותיה דהינה נאמנת וה"נ הואיל והוחזקה ממחה חינה נחמנת וחין ענין זה לכתן דשחני הוחזקה נדה בשכנותיה משום דמעשה לם עבדה שהובישה בנדי נדותה משח כ כתן ולפמ"ש ניחח . וחין להקשוח חיך כחב הב"י דפפקו הפוסקים כר' הא הרמב"ם פכק כרשב"ג דהא בהלכות מו"מ בפ"א וכפ"ד כתב דמק"מ סמא וכיון דם"ל דהא דר' הליא בהא דאי מק"מ פמא אינה נאמנה לומר מכה ים לי במקור ואם כן היך ססקינן בחת כר' ז"ת דבות"ה קבה דברי הרמכ"ם ההדדי בהרי בפ"ח מהוכות א"ב די"ד כתב וכן חשה שרחתה דם מחמת מכה שיש לה במקור חע"פ שרחהה בשמה ומחה היא מהורה והדם מהור וכו' מכ"ל הרי דפסק דהדם מהור אט"ג דפסק מק"מ ממא וע"כ צ"ל לדעת הרמצ"ם ז"ל כמ"ש בחדושי פוסקים דע"כ לא פסק הרמצ"ם ז"ל דמק מ שמא אלא הדם שנברת תוך המקור תע"פ שהיע דם כגון התי דב' ביפוח מרגליות דר"ב י"ד הו בדם בראהה אחר מיחה כדאיחא בפוף מכילחין בהא הוא דפפק דטתא מטעם דמק"מ שמא כדאי בגמרת משח"כ בדם מכה שהות מכוחלי בית הרחש ולחו חולדה דרחש הית בהת ש"ל כרבוחינו בהעידו על דם מכה בגא מן המקור בהוא מהור ועיין שם בקדושי לסימן קפ"ח וזה דלח כמ"ם בם' כנ"י שמדחיק עלמו כזה: גבו' אר"י א"ר וכו' שלשה תשב ז"ב י וכחב הר"ן בחדושיו על הגמרא ובחדושיו על הרי"ף ס"ב דבבועות דנקים דחמר לכפוף קאי אכולה דאף ו' והוא או ו' והן צ"ל נקים דחל"ב הא לא כני' בשםה דדמא השחא קתי מכונה לחף ד והות מו ד הלח זונ דנקם הרגל לבון הוח בכ"מ ופיין בחדוםי פוסקים סימן קנ"ב: שם אמר רבא הבנוח ובו' י פיין בחדוםי לפוסקים ס' קנ"ג:

דף פין תום׳ דיה פתרה עיני׳ ביותר וכו׳ ולבל הפירושים צויך ללמדה לפתוח פין: זכו׳ י מסקנס הפובקים לינו כן מלח דח"ל לפתוח פיה וכמכוחר בש"ע סימן קצ"מ · והמי דמקנם שפחוחיה היינו שדחקה שפחותיה יותר מדמי ונהכשה מה שדרכו להיות גלוי עיין כרמ"ש : ד"ה פתחה עיניה וכו' וכן צריך לחלק דלעיל אמרינן דביה"ט לא בעי ביאת מים ובפ"ש וכו' ופחשב ביה"ם שבאשה וכו' י עיין ננ"י פי' קל"ח שהביא כן כשם הסמ"ג והק' עליו דמאי ראיה היא זו דהא מסקינן לעיל דנהי דביאת מים לח בשינו רחוים לביחם מים בשינו וש"ם ומה שם לדקדק בזה ובדברי מהרש"ח במ"ם בהום" כמן כתבתי בחדושי שם:

ע"ב תוְס׳ ד"ְה סשום סרך כתה וכו׳ ומיהו אומר ר"ת וכו׳ דשוב לא יבא לידי ספק ליכא למיהש וכו' דם נשת דבת בכך וכו' י ענ"ל: משמע דר"ח פייני אסילו בטובלה בשביעי שאין קפידה רק שחשוב לביהה כשהוא לילה וכו' דהשחה לה יבה לידי ספק דהם ה"א לו לבמש כ"ה להחר שחבוב לביחה שהוא לילה אפילו אם פובלח ביום ש"ד מהאי מעמא וליכא למיחש דמ"מ משום סרך כהה ההא אסורה לפכול ביום דשמא חרמה וחרגים בחה שחמה פבלה בעוד יום וחז גם היח הפבול בעוד יום והכח גם לביחה בפוד יום ויבח לידי ספק פשום דמרנשת הכח בכך שחשבול סמוך לחשיכה כחמה חבל מספור סו' קצ"ו מבואר דס"ל דר"ח לא החיר לסכול סמוך לחשיכה אלא בבמיני ולא בז' ובבר עמד ע^{וו}ו כשו"ח עס"ג וכשו"ח ח"ל:

דף ס"ח תום' דיה כך אמרו וכר וי"ל דאיבא לאוקמי פסק דלעיל וכר י לפ"ז המ דחמרירב יימר אפי' שכן אמרי' לבר מאשה חוספת באחד בשכת ומובלת בסמישי בשבת וכו' דאפשר דחופפח בלילה ופובלה בלילה אל"ל משום דרחוק יוחר מדחי כנרחה מסירש"י לפיל אלא משום דכולה משכחת לם כלא אפשר למיחף בלילה כנון שחלו ב' י"ם של כ"ה לפני שבם או לאחר שבח וכיון דהיכא דלא אסשר שריא אמרי' שכן לרב יימר לבר מאשה חוספת כמ' בשבת ומובלת כה' בשבת דהתם לח משכחת לה דלח חפשר למיחף בלילה דחפי' בחלו ב' י"ם של ר"ה חחר השבת צריכה למיחף בלילה דהח בכולה חי לחו דזימנין משכחה לה דלח אפשר לח הוי שרינן לה אלח משום דוימנין משכחת לה דלח חסשר מש"ה שרינן לה חשילו. אפשר למיחף בלילה אבל שחהם חופפת ביום א' וחמבול בה' לא אשכחן לא אפשר למיחף בלילה • מיהו הרח"ם ס"ל דלרש"י לא קאי הלכחא דלעיל יע"ם: בותגר' ומשמאה מעל"ע י פירש"י ארישא קאי דקיני אחר ימים בדקה ומנאה פמאה מסמא מעל"ע של ראיה זו וכ"פ סרש"ב וק' דח"כ מפקידה לפקידה למחי כ"מ דהח מבקידה לפקידה ממעטח ע"י מעל"ם והכח לא משכחת לה שיהא ממשפח ע"י מעל"ע דאי בכדקה שביעי שחרית ואח"כ בדקה עלמה בליל שמיני ומנאה ממאה ויהא בדיקה בחרית של ז' יועיל שלא הסמא אוחה מהודם בדיקה בחרים חיפוק לי דבלא"ה היא ממאה בהיא עדיין בחוך ימי ידוחה חלא ע"כ ל"ל דהא מילחא דחני במחני ומעמאה מעל"ע הוא ענין בם"ע כלומר דהראיה שבחוך י"א ימי זיבה מסמא מעל"ע ותפקידה לפקידה דלא נימא כמו דש"ל לרבא דהראיה שבחוך י"ה יום אינה משמאה למשרע קמ"ל וכדחי' דס"ח ע"ב ומה שפירש"י הרישה קפי לפו דוקה מיירי בגוונה דרישה שלה בדקה ענמה

מן בדיקת שביעי עד עכשיו שבדקה עלמה ותלאה שמאה דאל"כ לא משכחה לה שיהא מפקידה לפקידה ממעטח ע"י מעל"ע אלא ר"ל דלא קאי אסיפא שלא טסקה במטרה כז' דהיא בחזקת מומחה אלא דמיירי שפסקה בסהרה בז' ואח"כ בדקה ומנאה ממחה שהיא מסמחה מעל"ע או אם בדקה גם אח"כ בימי זיבה ומנאה סהורה ואח"כ בדק' ומנאה ממאה מעמאה מעל"ע ועיקר אחיא מהני' לאשמעינן דגם הראיה שבימי זיבה מסמאה לתפרע וכ'ה במהרש"א בהדים:

דה ע ע"א א"י בר"י ובו' . מוכח מסוגי' זו דמהן דס"ל דהין מביחין קדשים לבים הפסול ה"ל הין לזה הקנה בדלה קרב מצמו הע"ם שהוה נמנע כל ימיו מלעשות פסחו ומביחת העזרה ויסטור מתגינה והקהל וכל המלוח הנהוגות בעהורים דוקח ומזה קשיח על החום" בפסחים דפ"ם בהק' וכי בשביל שמח יהי' נוחר יעמוד בססק כרח ועיין:

ע"ב תום ד"ה כאן בעושה תשובה וכו' ותיכא דבר"ה פ"ק אסר גדולה תשובה וכו' אלמא דביחיד אין תשובה וכו' · פכ"ל · ונרחה לחרן פ"ם פ"ם כם' כינה לעתים הת דמתריק סתם הרי שהיו ישראל רשעים נמורים בר"ה וכו' להוסיף עליהם מ"ח וכו' דכ"ז בעושי חשובה מיראה דכיון דע"י חשובה מיראה נעשו זדונות כשננות ואין חילוק בין מזיד לשוגג אלא המחשבה אבל המעשה שוה בשניהם כך הקב"ה אינו משנה הגזרה אלא המחשבה שהיה אולו מתחלה לרעה לנו שלא יועילו הגשמים מועטים לגדל הפירות והחבואה וכשהוא מורידן בזמנן על הארץ הלריכה להן הכל לפי הארץ א"כ נחבשל הפחשבה זו אבל מעשה הגזירה נשאר קיים שלא יהיו רק נשמים מועפים אכל כבאנו עישים חשובה מאהבה אז אנו משנים המעשה מכל שע"י החשובה נעשר זדונות כזכיות ופנים חדשות כאו לכאן כך הקב"ה מבנה הגזרה מכל וכל אע"פ שנזר גבמים מועפים ע"י החבובה מההבה שאנו עושים מוסיף שליהם ומוריד גשמים מרובים ובזה פי' השסוק ירמיה י"ח רגע אדבר על גוי ועל ממלכה לנחום ולנחוץ ולהחביד ושב הגוי ההוא מרעתו אשר דברתי עליו ונחמתי על הרעה אשר חשבתי לעשות לו ע"כ והדקדוקים בפכוק זה מבוחר מחליו למה כחיב מרעמו חשר דברתי עליו ה"ל לכחוב ושב הגוי מרעחו אשר עשה ועוד למה כחיב ונחמחי על הרעה אשר חשבחי לעשוח לו למה לח כחיב חשר חמרתי לעשוח לו כמו דכחיב בסיפח דקרה ורגע חדבר על גוי ועל ממלכה לבנות ולנטוע ועשה הרע בעיני לבלתי שמוע בקולי ונחמתי על הטובה חשר המרחי להיטיב חוחו ע"כ והירץ דהכח מיירי בטושים חשובה מירחה ע"י יעוד הרעה אבר הקדוש ב"ה מיעד להביא עליהם ח"פ ושב הגוי ההוא מרעתו אשר דברתי פליו ור"ל שמחמה היעוד הרע ששמעו שנזרחי עליהם עי"ז חזרו בחשובה והיינו מחמם ירחה משום כך לבשל הגזרה מכל וכל א"א מכל מקום ונחמחי של הרעה אשר חשבחי לששוח לו כלומר המחשבה לבד אני מכשל כמו בגשמים אבל המעשה נשאר ובזה אמרתי כוונת ההנא עשה רלוגר כרלונו כדי שיטשה רלוט, כרלונך כלותר שיטשה במששה חשובה שלימה מחרבה כדי שבם הוא יעשה במעשה המש לשוכה כרלונט אלא דלפו"ק אם כן מאי מקשה השים על ר"י דאתר גדולה השובה שמקרעה נו"ד מהא דעיני ה' אלהיך בה דלמא ר"י מיירי בעושה משובה מההבה והא מיירי ע"כ בעושים חשובה מיראה כנ"ל ונ"ל ע פ מה דאיחא במשכה יומא דפ"ו ר"ח בר חנינא רמי כחיב שובו בנים שובבים דמעיקרא שובבים אתם וכחיב ארפא משובותיכם ל"ק כאן מאהבה כאן מיראה ע"כ ופירש רש"י דמעיקרא שובכי' כשחעשו חשובה מעלה עליכם כאלו החלח החעא ע"י נערות ושבות ושובבות וכחיב ארפא משמע מכחן וחילך כבעל מום שנחרפה במקלח שמו עליו עכ"ל וקרה דפייחי מניה ר"י דגז"ד נקרע מדכתיב ושב ורכא לו וכיון דכתיב רפואה דקאי על סגיחת עון כמ"ם החוספות שם מדכתיב ושב ושב והבי במוספות שם מוכת דמיירי בעושים תשובה מיראה דהל"ב ל"ש לשון רפואה מש"ה מקשה הש"ם שפיר לפ"ז בעושים חשובה מיראה מחלק הש"ם בין יחיד לגיבור דליחיד לא מהני חשובה אחר כ"ז בעושים חשובה מחלקה הש"ל דאפילו ליחיד מהני אחר גו"ד והנה צריכין אנו להבין בו"ד אבל בעושה חשובה מחלבה "ל דאפילו ליחיד מהני אחר גו"ד והנה צריכין אנו להבין דמה חירן הב"ם כאן דהמי קרא כי חפן ה' להמיחם מיידי בלא פשה חשובה קשה הא כחיב החם ולא ישמעו לקול אביהם כי חפץ ה׳ להתיחם ופירשו המפרבים מדכחיב ולא ישמעו ולח כהיב ולח שמעו מכחן שהקב"ה מנע מהם דרכי החשובה שלח ישמעו וחם כן כיון שהיו החרים בחשובה לולי שה' מנע מהם הדרת קו' לדוכחה חלת שהרד"ק כתב בגלוי וידוע לפניו שלא יהיה חשובה שלימה אלא מחמת היראה ולפ"ז ניחא דהא חשובה מיראה ל"ת לקרוע הנז"ד וח"ל דח"כ לתה מנע הקב"ה מהם דרכי החשובה כדי שימותו הח חף חם חזכן בחשובה מ"מ היה יכול להמיחם דהח לא הין עושים חשובה חלא מיכחה כבר חמרע דל"מ ביחיד לקרוע נז"ד י"ל מ"מ שלה יפעו העולם ויהמרו בעשו חשובה שלימה ויהרהרו אחר מה"ד לכך מוע הקב"ה מהם דרכי החשובה וכה"ג כ' הרד"ק בע"ח ע"ש אבל קרא דיחזקאל ע"כ מיירי בעום ל חשובה מההבה דזה תוחרו שובו והשיבו מכל פשעיכם ולח יהים לכם למכשול עון השליכו מעליכם את כל סשעיכם אשר פשעחם בם ועשו לכם לב חדש ורוח חדשה ולמה חמוהו בית ישראל כי לא אחפון במוח המח נאם ה' אלהים והפיבו וחיו ע"כ זה מבואר דמיירי בעופים חפובה פלימה גם מדכחיב ולא יהיה לכם למכבול פון כ"ל שיסיה חבובה מחהבה כדי שלח יהים נפשה להם מן הפון מכשול שהוח שונג כנותר כז"ל דחשובה מירחה נעשה זדונות כשגנות מדכחיב כי כשלהם בפונוחיכם לז"ח ולח יהיה לכם למכבול עון כלומר שלא יהיה מן העון כושל שהוא שונג אלא עשו חשובה מאהבה ולזה דיים השליכו מעליכם כל פשעיכם כל דייקם שלה יהיה כשחר ממעו רושם כלל וכלל והח דמשני בש"ם כאן בפושה חשובה וכו' מיירי בחשובה מאהבה וכנ"ל והא דאמר כאן באין פושין

משובה כ"ל נמי שמין עושין מחרבה חלח פירחה: דף ע"א תוכי ד"ה מק"מ וכוי ולא לענין שיהא הדים וכו' שמא פומאת מגע וכו' • עכ"ל - כ"ל מחיל שנגע במקור וה"ה דה"ם לסתור זה דהח בלוע הוח וכמ"ש ההום' לעיל דמ"ז ע"ל ד"ה במק"מ פמל וכו' אלל דבלל כ סחרו שפיר ות"ש עוד ליפתל אפילו בסחות מרביעית וכו' עיין בחום' מם' הולין דף פ"ז ע"ב ד"ה כל משקה המת כו' ועיין בחוי"ם שהק' על מ"ם דפחות מרביעית דם ממת מפום דמונע כמת הת חק במשנה ה' ס"ב דתה ות רביעית דם שחסר שהור והעהיקה הרמב"ם בסוף פ"ג מהמ"מ וכ' שתם חסר כ"ש מהור עכ"ל י ולפמ"ם החו' שם לק"מ דחיכה לחוקמי כגון שהוניהה בשפופרת דלה נגע במת : שם פירש"י בחייו ובסותו שהתחילה וכו' - דברי וש"י מנומנמים ולריך לפום דה"ק שהום ספק שמה החתילה הרביעית לנחת בחיים וספק שמה כולו מחיים וספק שמה כולו לה"מ: ע"ב הום' ד"ה טעתה וכו' בראטר בפ' ר"ע יוהן' מהרש"ה הה אמריק

צפ' ב"ב דבועל נדה מפמח חדם וכ"ח דהיינו היספו של פהור את הפמח ול"ע עכ"לי לח ידעתי מה קשיא ליה הא שם אינו מבואר בהדיא דמממא כ"ח בהיסם אלא רש"י פי' שם כן אבל החום' מ"כ דלא ס"ל הכי דהא פי' שם דל"ג דמש"ה נקס כ"ח לפי שמציט בטשא נבלה דמטמת בגדים תבל לת תדם וכ"ח ועיין מוהרמ"ל שם ותי ס"ד דם"ל דכ"ח דחני שם הייע בסומלת היסט כפ רס"י בלמ"ה לק"מ דהל תינפריך לאפמטינן דמסמת כ"ח בהיסט שזו טומתה ממודשת שלת מנינו ככ"מ שום חבר לו מ"ו דס"ל דכ"מ דמני החם היינו טומתת מנט דוקם כדי שלא חסתור להא דתניא בחוספתא ואסי' כמגע לכלי תרם אין כל הפומאות מעמאות איתן אע"פ שמממא שאר כלים וכת"ש החום' ועיין ברמב"ם פ"ו מהלכות סומאה מו"מ ד"ב ופיין במל"מ ס"ג מהלכות אלו ובפ"ג מהלכות אס"ם ובס"א מהלכות אלו ופיין בס"ה דמם' זבים מ"מ במו"ם שם המעם דל"ד כ"ח לשחר כלים לפי שחין להם מהרה במקוה מש"ה ממעמיק ליה אף היכא דמרכי קרא למומח בגדים: תוכ" ד"ה הרואה בו' ותלתא יומי ל"ד דבחדא כבי' בשראתה בשני עד הלילה ובו" כ"ל דהא מי כשראה בשני עד הלילה ובו" כ"ל ומיין מהרפ"א שבל ובה הלילה כל"ל ועיין מהרפ"א שהגיה בע"מ: שם ועוד גראה לי וכו' אבל ובה וכו' מכל כקום יום שפוסקת בו שאיני מהרי וכו' . ויש לדקדק לפ"ז לפי' ל" דסבירא ליה לכ"י דסוף היום נפי שולה בש"י ואמאי סא לא סוי נקי ואסשר דסי׳ זם לא קפי לפי' כ"י ועיין בתוספות פסחים שם :

קצח (א) כל גופה בפ"א - בח"כ פרשת אמור יליף לה מדכתיב כי אם כתן בשרו במים ומהר מה ביחם שמשו כולו כאחם אף ביאם בשרו במים כולו כאחם ומה"מ אם בשעם מבילה נשאר כ"ש מהגוף או מן השערות חוץ למים לא פלחה אותה מבילה כלל מן החורה ולא דמי להם דקיי"ל דמדחורייתה מעופו ומקסיד עליו סינו חולן דשחני החם דת"מ הכל מכוסה במי מקום אלא שיש על מעופו דבר החולן וכיון דלא הוי על רובו בעל לגבי הגוף ולא חיין מן החורה וכן ברוב ואין מקפיד עליו אבל כשאין כל הגוף וכל השערות מכוסים במי מקוה כאחד וחפי' כ"ש שהיה חון למים בשעח המצילה מעכב והוי כאלו לא מצל דכחיב כל בשרו ונס דומית דביתת שמשו בעינן וכ"ה ברתב"ם פ"ח מהלכות מקוחות ד"ו: (ב) לפיבך צריך כ' הב"י כלומר שאילו לא היחה לריכה למבול כל גופה בפ"א אמ"פ שהיה עליה דבר חולן בשעת מבילה לא היתה נפסלת אותה מבילה לגמרי לפי שאחר סבילת גופה היתה מעברת אוחו דבר החולץ ספל האבר שהוא בו וסובלה אוחו אבר אצל השתא דלריכה שחסבול כל גופה בפ"ח לריך שלח יהח עליה שום דבר חולן שחל"כ לח עלחה לה עבילה כלל וחין לה מקנה עד שאחר שחסיר דבר החולץ תעליה וחחזור והתבול כל גוסה בפ"א ע"כ: (ב) ואפי' ב"ש. היינו מדרבק דאלו מדאורייהא אינו מולץ אלא רובו ומקסיד עליו והסוס' והרא"ש סבינו מפירש"י דם"ל דדוקה בשער הוא דבעינן מן החורה רובו ומקפיד עליו אבל בהגוף אפי' מיעופו ומקפיד עליו חולץ מה"ח והביחו ראיוח לסחור זה אלא דאף כגוף בעינן מן ססורה רובו ומקפיד עליו אבל הריטב"א בפ"ק דעירובין כ' דאף רש"י סובר כן אלא דרש"י כ' כן בשער לרבוחה ולחשמעינן כדעת הגחונים שהביח הרמב"ם ז"ל דהשער נידונין לפלמן דברוב שער להוד בלח רוב הנוף חולן מן החורה ודלה כדעת הרמב"ם ז"ל דם"ל דברוב סשער למוד ליכה חלילה מן החורה אם לא שע"י לירוף חלילה שבגוף חיכה רובה: (ד) אם דרך - כ' הע"ו וו"ל נכמה בימור לפון זה דרך ב"ח להקפיד ע"ו חע"פ שחין רוב ב"ח מקפידין רק קלמן וזו האשה רגילה ג"כ להקפיד ע"ז בפעמים אחרוח רק שעכשיו אינה מקפדת או אפי אינה מקפדת בשום פעם ורוב ב"א מקפידין ע"ז הולון אבל אם מקלח ב"א מקפידין וזה אינה מקפדת לעולם לא הוי חצינה ועמ"ש בסעיף י"ת עכ"ל מבואר מדבריו דה"ה דאם מכשיו אינה מקפדת אלא שבסעמים אחרות היא מקפדת ואין דרך ב"א אפי' המקלח להקפיד ע"ז בשום פעם כמי לא חייץ מדהחנה המור והש"ע לפי פירושו דוקא אם דרך ב"א להקפיד ע"ז והיא ג"כ מקסדה ע"ז בפעמים אחרות הוא דחייץ מכלל שאם אין דרך כ"א להקפיד ע"ז אע"ם שהיא מקפדת ע"ז בפעתים אחרות אפ"ה לא חיין ואין פירושו מוכרח כלל אלא למ"ם המור והם ע אם דרך ב"ח לפעמים וכו' ר"ל רוב ב"ח וכו' שהבינו הב"ח בפירושם בדברי המור ומה שמפיים אפי' אינה מקפדה עליו עתה ה"ה דגם הב"ח אין מקפידין עליו עמה אפ"ה חייך אבל אם רוב העולם אים מקפידין ע"ז אלא שהיא מקפדת ע"ז מזה לא מיירי כאן בסעיף זה ועיין מש"ל בסעיף ה' אלא שב"י העלה שהוא מחלוקת בין הרמב"ם והרשב"ל וכמו שאביא בסמוך ותן הסברא נראה כיון דקיי"ל להחמיר כשיסת הרמב"ם והטור דחלי' ג"כ בקפידא דידה אם דרכה להקפיד בפעמים אחרות אע"פ שעכשיו אינה מקפדת וגם אפי' פיעום ב"ל מקפידין ע"ז אפ"ה חיין דמיעום ב"ל אינו מעלה ואינו מוריד דבלא"ה מעופא כמאן דליחם דפיא אלא דעיקר חליא בקפידא דידה וכיון שהיא מקפדת ע"ז בפעמים אחרות אע"פ שעכשיו אינה מקפדת אפ"ה חיין דומיא דאם רובא דעלמא מקפידין ע"ז בפעמים אחרות אע"ם שעכפיו בפבילה איגן מקפידים וגם היא אינה מקסדת לעולם אב"ה חייז כ"ש בזה וכמ"ש בפמוך לשיסת הרמב"ה ז"ל דם"ל דמפי יש להחמיר בקפידא דידה מקפידה כוכם דעלמת: (ה) ביון שדרך רוב ב"א י והיכם דכוכ כ"ה חין מקפידין והיא מקפדת כ' הב"י בשם הרתב"ם והטור דחולן והרשב"א חולק ע"ו וס"ל דלא אזלינן בחר קפידה דידה אפי' להחמיר כ"א בחר רובה דעלמה בין להקל ובין להחמיר והב"ח כ' ע"ז דליח בזה פלוגמה ואף הרשב"ה פ"ל כהרמב"ם והטור אלה דיהםב"א לרבוחה כ' כן דאפילו בחר רובה דעלמה אזלינן להחמיר אפי' היא אינה מקסדת וכ"ם היכא דהיה מקפדה דחולן ספי' רובח דעלתח לה קפדי עכ"ד ולח עיין בחה"ח דף ק"ן ע"ח שמבוחר להדיח כדברי הב"י וז"ל שם חניח בחוספחה ר' שמעון שזורי חומר ביח הסחרים בישוחה חוץ בפנויה חינו חולן פי' לפי שהנשואה מקפדח שלא החגנה על בעלה וכו' כך פירש ר"ש בסירוש המשנה וק"ל קלח דלכאורה הוי משמע דר"ש שזורי דמוספחא אמי כר"א דמהני' רפ"ע דמקואות דחאן החם ואלו שאין חולצין קילקלי הראש ובית השתי ובית הסחרים באיש ר"ח אומר א' האיש וא' באשם המקפיד עליו חולן ושאין מקפיד עליו אין חולן אלמא לרבק בין מקפדת ובין אין מקסדת חולנין וי"ל דלרבנן כיון דדרכן של נשים נשואות להקפיד אפי' אינה מקפדת בסלה דעתה ולעולם בנשוחה דרכה להקסיד וההיסך בחיש דכיון שחין דרכן של חושים להקסיד שע"ם שזה מקסיד במלה דעתו ולר"ש כל חתד לפי הקסדהו בין חיש ובין חשה וקיי"ל כרבנן מכ"ל הרי בהדיא שכ' שהחיפך באיש דכיון שאין דרכן של אנשים להקפיד אנ"ם שזה מקפיד בפלה דעתו וא כדברי הב"י

אך גם שוחה דמרן הב"י לא ידמתי של" בדברי הרמב"ם יש לדון דמשמע דלא חלה הדבר שלא בקסידתה של זו אבל אם אינה מקפדת אני"ם שדרך שאר נשים להספיד לא חיין דבסר דידה אולינן בין לקולא בין לחומרא ושלא כדברי הרשב"א עכ"ל דאיך אפשר לפרש כן בדברי הרמב"ם דא"ב יסבור הרמב"ם כר"א דהכל חלוי בקפידא של הסובל ואין חילות בין איש לאשה והרי הרמב"ם פסק בהדיא בש"ב דמקואות כח"ק דר"א דמחלק בין איש לאשה וע"ב מעתא דנשים דרכן להקפיד משא"ב לא בשר הסובל אליקו ובקפידתו הוא דקסדינן מעתא דנשים דרכן להקפיד משא"ב לא המנבל ומין וחילות מה איכא בין הני להני דאי קפיד כולפו חייני שדם אין הרמב"ם פ"ל דאוליק להחמיר בתר רובא דעלמא והא דמפלנין בין איש לאשה מיירי שהם אין מקפידין כלל ובנשים כיון דאין מקפידין נאים והא דמשלת ובא דעתה ובאנשים כיון דאין מקפידין ואיםו נמי לא קפיד מע"ל להרמב"ם כיון דאין מקפידין ואים לשלב דעתה ובאנשים כיון דאין מקפידין ואיםו כמול הפיד מע"ה אינו מהלו און דר"א שליג אח"ק וח"ל דלא מהני קסידא דרובא דעלמא און בקפידתו לאחל המביד היום און דר"א שליג אח"ק וח"ל דלא מהני קסידא דרובא דעלמא און בקפידתו המלחל שליג בסידת פרובה דעלמא א"ב מה"ח פיל לאולן בחר דמ"ל דמום בקפידתו מלחלות בקפידתו המלח שליג בקפידתו מפידת והמלות ביובים מהיק להוב בקפידתו המלח שליג בתוך מולך להא דעלמא א"ב מהים ניתול במר הפידתו ודלא דאוליק לכ"ל דמ"ל דבים בהר קפידת דרובא דעלמא אלין בחר מהיון האלון בחר המידתו הלא דמלים לה"ע ודברי הכב"א במר קפידתו ודאי דאוליק לכ"ע ודברי הרבב"א של" דאף ח"ק ס"ל בול דאלים לה"ע מהר קפידתו ודאי דאולים לכ"ע ודברי הרבב"א של דאף ח"ק ס"ל בא דאלים בחר שפידה דעלמא אולים ול"ע:

רבא"דו סי' קס"א לענין נס"י הניח הב"י דין זם בנ"ע אם אין אחרים כיולא בו מקפידין ומא מקפיד אי אולים בחר דידי' שי לאו ולא זכר כלל מ"ש כאן שהוא מחלוק' הרמב"ם והרשב"א ז'ל וכבר הרגיש בזם בם "מי" בם ב"מן ו' כמב וז'ל מקפיד הוא את"ש שאין הרוב מקפידים ובם' פ"י כתב דמאחר שהרשב"א מסופק אזלים לקולא ואינו חולץ שכ"ל סבר סייה דמ"ש הכ"י אחר דברי הרשב"א שם וליהא הקב"א הכל מדברי הרשב"א שם וליהא הרכבב"א אינו מסופק בזו אלא ס"ל דלא אולים בחר קפידא דידיה וכשש"ל אלא פיר הב"י הן שכ"כ בדמח אתר דברי הרשב"א שם וליהא המשבול כ"ל את מכופל הומין שאים מהודקין גזירה אמו מהודקין כ"ה בהגהוח ש"ד הב"י הוף סימן זם כתב דמ"ש הראב"ד הביא השור שלא השור שלא היכולה לכרוך גם כן בחושי מער ראשה לביו עלמו אם הם כתב דמ"ש הראב"ד הביא השור אתו לאו דיכולה לכרוך גם כן בחושי לביור בכך וכו' ומשמע שכן דמח כל הפוסקים עכ"ל מבואר דלא חשבול בהן עד שהרפם שניו לבואר בכך וכו' ומשמע שכן דמח כל הפוסקים עכ"ל מבואר דלא משבול בהן עד שהרפם שניונ ובאמח שן הבמ' אפילו לכחמלה דהא לא מעבול בהן עד שהרפם שניונ ובאמח שור הבחים שהר אבו מבמר הבאחם ב"ד הבאחם ש"ד וכאמח בו המהם ב"ד הניור הבח ש"ד מבואר דלא משבול בהן עד שהרפם שניונ מכת דרפיון מהבי אפילו לכחמלה דהא לא מפטל בהן עד שהרפם שניונ מכתה דרפיון מהבי אפילו לכחמלה עד מכת בנמ' בכמה דוכחי כן וע"כ דדברי הגהום מ"ב הבהום מ"ב במיון מהבי אפילו לכחמלה במא לא מפטל בהן ומ"כ דדברי הגהום מ"ב

ש"ד ז"ל אינו אלא מחומרות האחרונים וזהירות בעלמא י ובלבוש נחן ספם לזה דלא הוי גזירה לגזירה ודבריו דחוקים וכ"כ עליו בם' מע"מ וכלח"ה לק"מ כיון שחינו חלח חומרם מחומרום האחרונים וכמש"ל וכה"ג מלינו כמה חומרום שהחפירו האחרונים ז"ל אף בגזירה לגזירה וכב"י בא"ח סימן קס"א כחב לענין נס"י וז"ל ונראה דאפילו מבעח רפויה לריך להסיר בשטח נטילה אי משום דלא בקיאינן בשיעור רפיון ואי משום דלא ליחי להחיר אף במהודקת עכ"ל וכ"פ הרמ"א בחגה"ה שם מפעם דאין אנו בקיאים איזה מיקרי רפוי והאחרונים ז"ל מתהו בזה דהא כאן סימן זה סעיף כ"ג ססק דאפילו בפבילה רפויה אינו חולן וחירן בספר אליהו רבם דהחם לענין ועילה לכחחלה קאמר · וכבר כחב הרת"א בכס"י זה דגם במבילה לכחחלה לא חסבול בדברים שאינם חולצין ול"ל דמ"ש הב"י כאן על דברי הראב"ד שכתבחי לעיל דהמם נמי דיעבד הוא דמיירי בא"א שתעמוד אשה אחרת עם נר אצל הנהר לראות סבילתה וכמבואר שם וגם הרש"ל בספר יש"ש בחולין פ' כ"ה סיתן כ"א כחב וז"ל האידנם נהגו הנשים להסיר סבפתן בשנת פבילה אפילו רפויה משום דלא בקיאין מתי קרוי רפוי מ"ש ומה שהעתיק שם בשם הרשב"ל בת"ה הלי דינל שכ' הב"י ולם לין לתרים בכיולל מקפידין וכו' למעיחיה דברי הב"י במה שכ' דין זה לחור סיום דברי הרשב"ל וכמש"ל על הספר ס"י שהביה מ"ח ומה שהשיג שם וכ' וחני חומר דלים דין לריכה פנים נעלם ממט מה שכ' הב"י כאן שהוא מחלוקח הרמב"ם והרשכ"א ז"ל ודברי ספר ב"ה אין נכונים ועיין מ"ם סעיף כ"ג: (ד) חומי צמר : לפי שמקסדת להסיר בשעת הפיפה חו רחילה שיכוסו שם המים כיון דאיכא זימוא דמקפרת הונץ לעולם ואע"פ דרוב פעמים אינה מקסדת סהחוט כרוך עמהם ועיין בספר חפל"מ: (י) לפי שאיגה מהרקתן י מזה יש ללמוד בכ"מ כל שאינו מהודק ביוחר תחופי הנואר שאינה מהדקן שלא סהא חונקת עלמה רפון מקרי : (יה) מפני שחונקת עצמה בחוזקי הם למ"ה רפוי מיקרי: (יב) חלולין עשוי מעשה רשת י דרפו מרפי טובל ולא מהדקי שפיר ועיילי מים החוזיים הרחב"ד ור"ל מעשה רשת י דרפו מרפי טובל ולא מהדקי שפיר ועיילי שו החוזיקים הרחב"ד ור"ל למ"ד למיהדקן אכל החומין כל זמן דלה ידעיק אם רפוין היו או מהודקין חיילי : (יד,) ואם היו מוזהבות י דין זה הוליד לנו מבוכה רבה בסימן זה דלפי מ"ם הרמ"ל הרבה בחוזי הוליד ללו מבוכה רבה בחוק היו מוזהבות ידין זה הוליד ללו מבוכה רבה בחומן זה דלפי מ"ם הרמ"ל הרבה בחוזי אם הרמ"ל הרבה בחוזי הוליד ללו מבוכה רבה בחוזי הרבה בחוזי הרבה בחוזי הוליד הרבה בחוזי הרבה בחוזים הרבה במוזים הרבה בחוזים הר הטעם לפי שמקפדם עליהן שלא חטנפן ושלא מחוכלך מהן אע"ג דלא מהדקי ועיילי חחותייהו מים אפילו הכי חיין הוחיל דמקשדת עליהן להסירן אם כן קשה אמאי נדה שמבלה בבגדיה מוחרת לבעלה כדלקמן סעיף מ"ו דחט"ג דמיירי בבנדים רחבים וכמ"ב הט"ך ס"ק נ"ו מ"מ הא קסדה עליהן להסירן בשעת רחילה גם רוב ב"א קפדי עלייהו להסירן גם בשעת טבילה ואמאי לא חייצי וגם בשם מהא דסעיף כ"ג דהשירים והכומים והעבעות אם הם רפוים לא מייני ואמאי דאע"ג דעיילי מיא תחוחייהו מ"מ הא קפדה עלה להסירם בשעח לישה והרמ"א לא הגיה ע"ז כלום וגם קשה על רבוחיו של רש"י שהן דעה זו שהביא בהג"ה כאן מהא דנדה דמערמת ופובלת בבנדיה שהוא חלמוד ערוך בבילה די"ח וכן מהאי דסעיף כ"ב שהוא מוספחת ומ"ם בספר תפל"ם לחרן על קו' זו מהחי דסעיף כ"ג הות דחוק אבל לא קשה מהם דשני שערות קשורות אע"ג דמיירי אפילו במקפיד עליו דש"ה שהכל הוא מגוף השער וכיון דעיילי פיח ש"ד ובספר פרישה כסב דסעמה לחו משום הגינה חלה חידי דמירהה שלה יחקלקל לה חסבול רחשה במים כדבעי וכן במסונפין כיון דמירחה שלה ימחה המים הטינוף ויבוא על גופה לה חסבול יפה עכ"ל אך מלשון הרמ"ה משמע דמסעם חלינה הוא כיון דקפדה עליה וע"פ הדחק י"ל דס"ל לדעה זו דמדאורייחא ליכם חלינה אלא במידי דמיהדק אלא שחכמים גורו אף במידי דלא מיהדק אם הוא מקפיד עליו והם אמרו דדוקא בקפידא שהוא בשעת מבילה הוא דמעכב אנ"ג דאיהי לא קפדה מ"מ כיון דרוב ב"ח קפדי חיין מס"ח ל"ק מהח דהשירים והנומים דסעיף כ"ג דהחם כיון דרפוים הם ולח קסדי בשעת פבילה אלח בשעת לישה לח חייצי והח דסעיף מ"ו בפבלה בבנדים צ"ל דמיירי בבגדים הגרועים וסחומים דלא קפדי עליהן בשעח שבילה ול"ע - ובסור א"ח סיתן ש"ג כתב ובלבד שלת יהן מטונפים שמז לריך להסירם מפני הטים שחולן ולת יהו מוזהכים דאו חופשת עליהם שלא יחקלקלו במים וחסירם עכ"ל מכואר דבמלוכלכים אין הפעם שהחופים עלמן חוללים אלא שהפים חולן ובמוזהבים הפעם מפני שהיא מסירם שלא יחקלקלו אבל לא משום חגילה והוא סוחר למ"ש כאן י ובספר א"ז הרגיש בזה וכחב שבספרו לי"ד ביאר כל הצורך ולא זכינו לססרו ובאמת הרמב"ס ז"ל לא כתב דין זה כלל בהלכות מקוחות וכמ"ם בב"י שהוח מפרש בעיה זו ומחי דחיחמר עלה כפירוש רש"י דלענין שבת בלבד היא ולא לענין חזינה - גם הרשב"א בח"ה לא הזכיר מזה כלום אלא שהראב"ד בשסר בעה"נ בדיני חסיפה כתב דלא התירו אלא על החלולות הנקיות שן המיע מבואר דמ"ל דלשנין חלילה חיחמר דבעינן נקיוח מן הסים ת"ח י"ל דס"ל כפירום השני שכחב בב"י דכיון דאינן נקיוח מן הטים מיהדקי סובא אסילו הם מעשה רשה אבל אם הם רפוים אפילו בדקפדי שלייהו לא חייצי לכן כ"ל דהיכא דאיכא שוד גד לסקל יש להקל אם הם רפוים אף של גב דקפדי עליה דלא אייצי דסא כל עיקר איסורו אינו אלא מדבריהם דמדאורייחא רובא ומססיד בעיכן : (יד) שתי שערות · ומ"ם לעיל בסעיף ד' חוסי שער אינם חוללין פיירי שהם חומים כפולים משני שערות או יותר אבל אם הם משער אחד חולנת וכמבואר במור ובספר בעה"נ ות"ש בספר פ"ז ס"ק ח' דבההיא דבסעיף דלעיל אסילו במעופא הוי חצינה כמו בחומי למר דבסעיף ב' ממעם שהן מקפידות להסירם בשנת חסיפה משח"כ כאן בשמרות סחשה שלמה שהן קשורים לריך דוקה רובה הו כשהיה מקפדת עליה וכדתסיים כחן בסעיף זה דברים פשופים הם ומה שהשיג על הב"י בחנם כחב עליו מה שכחב כי הרוחה ירחה שנם הב"י נחכוין על שערות האשה עלמה הקשורים תש"ה כתב דמיירי בתקפדה עליו או שהם הרבה וכת"ש כחן כש"ע ומה שהשיג גם כן על הג"י במ"ש דהר"ן פסק כרבה בב"ח והאריך בזה בדברים פשומים לא ידעתי מה קאמר שאין להם ענין כלל לדברי הב"י דכל הוכחת הב"י תהת דכתב הר"ן וז"ל ואפילו לכרוך חופין אלו בשערותיה נמי שרי לפי שה"ה לחופי שער כללו שלה יהה יותר מנימה החת והמרינן בהדיה בירושלמי שהם קשר ב' ניפין בג' דינייהו כג' ולה חייצי עכ"ל מבוהר דס"ל דדוקה הוחיל ודינייהו כג' הוח דלה חייצי אבל אילו היה דינייהו כב' חיין והיינג כרבה בב"ח דאמר ב' איני יודע דאי ס"ל כר"י לם היה לריך לרחיה מן הירושלתי דהח ודחי בפחות מן ב' חינן נידונין דהח שחים הם :

לם שים יו לרויס, מו הירוש היה אירון בפוחות בל ירון ירום מיים מיהו מה בתמה הב"ח בפחום כ' על הר"ן דמסק כרבה בב"ח הכב"י על הר"ן דמסק כרבה בב"ח הכב"י על הר"ן דפסק כרבה בב"ח הכב"י על הר"ן דפסק כרבה בב"ח הכב"י על הר"ן דפסק כרבה בב"ח ולח כר"י גם החלב"ד בם' בעה"י מסק כן וכן הרשב"ח במה"ח דק"ן הבים דברי ר"י ולח פסק כווסים מיהו נרסה דגרם רבה ברב"ה במקום רבה בכ"ח מש"ח ובב"ח מח בערח מפורם מבה מ"ח ולח בין מערח מח בר"י דבחרתה בון אם ב' שערות קשורות עם ב' שערות הקשורות עם ב' שערות הקשורות בפ"ע בכל ענין אין חולנין וכן שערה א' שוקשרה אין חילוק בין אין חולנין וכן שערה א' שוקשרה אין חילוק בין שלון חולנין וכן שערה א' שמפחם החלהי בב"י מערות הקשורות בפ"ע בכל ענין אין חולנין וכן שערה א' שמפחה היות היות בב"ח הרשב"ח בכ"ח הליום הולנין ומשמע דוקה הקשורים יחד לה מיהדק א"כ קשה בה"ח וכ"ר היות להתקד דכון דב' שמרות עם ב' שערות הקשורה ב"ב הנ"ח וכ"כ היות וכ"כ הר"ח וכ"כ הב"ח וכ"כ היות לחומים בבר הרשב בלח בין וכ"כ הב"ח וכ"כ היות לחומים שנר המום במר המום שמר הרות במ"ח היות ובר"ם הורין וכ"ה בם' בעה"כ להדיא מיהו המור שכי בתם החומי שנר האין הולנים משמע דופי' בשלר הגוף ולהיה בשל בשר הבום המום שבר החומים שנר ול"ם מ"ב מיור והר"ן וכ"ה בם' בעה"כ וכ"כ מן ספר בעה"ל דחל דחומים שבר היות חולנין ל"ש ע"ב שער ול"ם פ"ב בשר הליידי דחישון ושיע משחריק ע"ש ולדעת הפוסקים הכ"ל מולנין ל"ש ע"ב שער ול"ם פ"ב בשר דחידי דחישון ושיע משחריק ע"ש ולדעת הפוסקים הכ"ל מולנין ל"ש ע"ב שער ול"ם פ"ב בשר דחידי דחישון ושיע משחריק ע"ש ולדעת הפוסקים הכ"ל מולנין ל"ש ע"ב שער ול"ם ב"ב בשר דחידי דחישון השים במה"ל בים "ל"ב בל דחידי דחישון השים בשל היום במום של ב"ב ב"ל היום ב"ל היום ב"ל מום ב"ל מ"ם במה"ל בים היום שבר בשר היום ב"ל מון היום ב"ל מון היום ב"ל מון היום ב"ל מון היום בל בשר ול"ם ב"ל מון הלדעת הפוסקים הכ"ל הוום ב"ל מון ה"ב בשר היום ב"ל הוום ב"ל מון ה"ב בשר היום ב"ל מון ה"ב ב"ל היום ב"ל הוום ב"ל מון ה"ל ב"ל הוום ב"ל הוום ב"ל מון ה"ל בשר ה"ל היום ול"ל הוום ב"ל הוום ב"ל מון ה"ל ב"ל הוום ב"ל הוום

צ"ל דחמ"ג דחין הקשר מיחדק מ"ם פ"י הכריכה פ"ג הבשר מיחדק או י"ל דפיירי שרחשי החומין הם ממין מחר ומפ"ה ע"ב השער לח מיהדק משח"כ בכשר: (מוד) והוא שתוהא מספרת י וכן הוא בהרמכ"ם בפ"ב מהלכות מקואות ומכחן הוכית בב"י דחלית בקפידה דידה אנ"פ שמין רוב ב"ח מקפידים ע"ו דהא דבר ידוע שמין דרך העולם להקפיד בקשירת שער מ' ומפ"ה כ' דמס זו מקפדת חולן ע"כ: (יון) שבראש ושבבית השחי - מעממ שאין מקפידין פ"ז וצ"ל דמיירי שאין רוב השערות שבראש נדבקין אלא מיעופ דאל"כ כיון "ל דהשער נידון לעצמו וכמבוחר בסעיף דלעיל ורובו אפי' אינו מקפיד דהולץ אע"כ מיירי שלח נדבקים חלח מיעום שערות ובס' פרישה סי' זה תסחפק אי בעינן רוב שער שבכל הגוף א ר"ל כוב השער של אותו המקום שנקשר שם דהיינו ברוב שער שבראש או ברוב שער שכגוף בתפום שנקשר שם השערות ע"ל ובם' חפל"מ כ' דברוב ח' פהתקומות שיש בהם שער פגיח כגון רוב ראשו או שער ביח השחי או רוב ביח הסחרים וכדומה ולא ידעתי הכרע לזה: (יר) באיש אינו רוצץ . כן הוח כטור חבל ברשכ"ח בחה"ח דף ק"ן ע"ב מכוחר להדיח דם"ל דחף בבית השתי באשה חוצץ ום"ל הא דחנן בפ"ם דמשכת מקואות מ"ב קלקלי הלב והזקן ובית הסתרים באשה ביה"ם כולל נמי בית השתי דחוצן באשה וכן מבואר מהר"ש במחני' ג' שם דחנן ואלו שחין חולנין קלקלי הראש ובית השחי וכיה"ם בחיש וכו' וכחב שם וז"ל ובית השחי בחנם חנית דהוי בכלל ביה"ם ע"כ וכ"כ הר"ן ספ"ב דשבועות בשמו ואי ס"ד דס"ל כהטור דבית השתי אסילו באשה אינו חולן לק"מ דאינטריך למימני בהדיא ולא לכללו בכלל ביה"ס דא"כ ה"א דבאשה אפילו בבים השחי חולץ לכך אינטריך למיחני בהדיא להורות דאינו בכלל בית הסתרים אלא מקום הערוה ואף באשה אינו חולן אלא בא"מ מבל לה ביה השחי אלה פ"כ דחף הר"ש ס"ל כהרשב"ה וכן מבוחר בר"ש ספ"ה דמקוחות וכן תבואר פן מוהר"מ מרוסנבורק שהביא בחוי"ע דנחים לחרץ קושיח הר"ש יע"ש ולא משני כדלעיל א"ו דאף איהו ס"ל כהרשב"א ז"ל וכן נראה ממה שחירן שם דם"ל הכי ע"ש ומן הרא"ש והרתב"ה אין ראיה שהם הפחיקו התשנה כלורחה וכאשר יחפרש המשנה כן יחפרש דבריהם וכבר העיר בזה בספר חפל"ת לכן יש להחתיר בבית השתי בחשה אם נדבקו השערות ע"י זיעה י ומיהו מן הרמב"ם שם נרחה שהוח חינו מסרש ביח הסחרים בחשה דקחי על הקלקלי בבאותו מקום אלא הוא מפרש על ביה"ם ממש שלריך שחדית במים וז"ל שם ד"ג ביה"ם באשה חולן עד שחדית חתלה שהזיעה שם חתיד והמבק מתקבן וחולן בד"א בנשוחה אכל בפנויה הואיל ואינה מקפדה אינו חוצץ עכ"ל ועדיין לא הזכיר שם מדין קילקלי עד לקמן הלכה ז' וכ"ל מחום' במכילמין דף ס"ז ע"ל ד"ה פחחה עיניה וכו' שלא היו פפרשים דקאי אקילקלי ועיין מש"ל בע"ה: (רבו) במין קליעות שערות י וז"ל המרדכי דלא חייני דכיון דמהדקי מובא זה בזה הוי כבלוע וביה"ם דלא מסמא וכיון דלא מסמא לא חייני ועוד קיי"ל ג' נימין קשורות אינן חולצות אפי' לא חשכה להו כבלוע וביה"ם ולא הוי כחתיכה אחת כיון דשלשה ניתין אינן הוצנין משום דלא מהדקי ועיילי בהו תיא כ"ש שערות סובא ועוד שכיון שלא מצי לגלחן מסני הסכנה הוי רביחיה ולא חייצי כדאמרינן ש' הערל עובר היינו רביחיה אע"ג דלאו ירך אמו עכ"ל וכ' כס' חסל"מ וז"ל ומעשה בא לידי וכו' באשה שפבלה שהיה לה הופין של פשחן בחוך קליפוח שפרה שקורין קחלפין ולח נרחה החופין מבחוץ כי נחעבה הקאלסין ונהחבכו שערוחיה והוריחי שלריכה להוליא החוסין ולחזור ולסבול אף דלסעם הרחשון אינו חולן דהוי כבלוע מ"מ נ"ל סעם ב' עיקר גם החגור סי' אלף תי"ז לא הביא רק פעם ב' אלא אילו הוי שכנה להוציא כנון שהימה לריכה להחיר הקאלפין ל"ע אי נימא ג"כ במופין הנ"ל היינו רבימייהו אף דמהדקי כיון שהם קלועים כמ"ש בם"ב דבאגור משמע דמה"ע דרביחיה הוא פעם ג' בפ"ע שכ' דקיי"ל ג' נימין וכו' נתוך כיון דלה מלי וכו' והפשר דבכה"ג נורף גם סעם הרחשון ול"ע לדינה גם בש"ד בהגה"ה לה הביה רק מעמה דשכנה לחוד וע"ל פי"ה בדין חן וקון החחוב בבשר דנרהה חודן וחינו נרחה אינו חודן וכו' וגם כהן דינה הכי לשעם רחשון של מרדכי ודוק עכ"ל ולעל"ד נרחה כיון דאיכא סכנה להחיר הקליעה ודאי שאינו חולן דהא כל עיקר הטעם דחוטין חולצין הואיל ומקפדת עליהן בשעה חסיפה וזה לת שייך כתן דתף בשעת חפיפה חינן מקפידין ותף נשים דעלמת שיש להם קליעות שער חינן מקפידין על חוסין שבחוך הקליעה כיון שהות סכנה להחיר הקליעה ובודחי בכזה לת חזלינן בחר רובת דעלמת שחין להם קליעות בשערן חלת צמר אוחן הנשים שיש להם קליעות כזו דומים להם דשעיף י"ז במי שחומנחו בכך דלם אלינן בחר רוב העולם אלא בחר אוחן בעלי אומנוח וה"ל כאן ועוד דהח כ' הר"ם בהא דסעיף י"ח אתה שחילק בחוססות בין חץ של מחכת לשל עץ דשל מחכות כיון שהוא סכנה להוציה דבר שחינו מקפיד הוח וחינו חולץ וה"ב בנ"ד וחש"ג דחטן כח קיי"ל הכי שחין מחלקין בין של מחכוח לשל עץ וכמבוחר לקמן י"ל דחק ס"ל דלחו מפעם סכנה הוח חלה דחף בשל מחכוח חין סכנה והח דמחלק בין של מחכוח לשל עץ השעם כפי' הרחשון של הר"ש דם"ל דבשל מתכוח שיילי מיח מפי משל עץ ובהח לח קיי"ל כוומים דחוספחה מכל לכ"ע חם סים סכנה מלהוליא חיקרי מישוטו שאינו מקפיד עליה: (מידגר י"ל דהר"ש שפי' הטעם חשום שכנה ס"ל דהכל חלים בקפידם דידה משח"כ לדידן דלם ס"ל כן ודוחק) והם דלם יהיב המרדכי הםי מעמם היינו מסום דם"ל דשערום נידונין לעלמן וכשיפת הגמונים ודרך הקליעות שער להיוח ברוב השער וא"כ לא מהני מה דאין מקפיד עליהן דהא רובא ואינו מקפיד חייץ מדרבנן לכך הולרך לשעמים אחרים אבל בנ"ד י"ל כמ"ש היכא דא"א מחמח סכנה כנ"ל וכ"נ מדברי המרדכי וסמ"ק גבי אשה בעלח שחין וגרב הביאו ב"י:

ריש לדקדק על שעם השני שכ' המרדכי להחיר דדמי לשלשה שערות קשורים זה בזה הא פוכח לעיל בסעיף כ' דקליעה גרע מקשירה דאינו מועיל אפי' רסיון ובע"כ צ"ל כמש"ל דהתם ששום החוש הקלוע בהן דמיהדר אכל קליעות שער לא מיהדק יותר מקשירה :

בתב בשו"ח פמ"ח ח"ב סימן קמ"ו שנשאל באשה שחלחה ואמרו לה הרופאים שאין לה חקנה אלא א"כ שחעשה לה מאר לאקין פ"י פיזור סמים כחושים ועי"ז נסחבכו השערות אם הוא חווץ בעבילה או לאו והשיב לאיסור דהא כחב המרדכי בהני קליעות שערות שמשו ע"י שד להחיר כיון דמהדקי עובא אים בזה הוי כבלוע דלא ממתא וכיון דלא ממתא לא חייני ועוד דקיי"ל ג' נימין קשורות אים חוצאות ואפילו לא חשיב לה כבלוע לא הוי כמו חחיכה אחת משום דלא תהדקי ועייל בהו מיא ועוד כיון דלא תלי לגלחן משום סכנה הוי רביחייהו ולא חייצי כדאתר בפ' הערל דף פ"ח גבי עובר אף ע"ג דלאו ירך אמו הוא עכ"ד ובנדון זה שרוצים לששות ע"י חחבושת השני סעמים הראשונים לא שייכי דסעתא דחשיב כבלוע היינו כשנעשו משערות עלמן אבל לא מדבר אחר הבאים על השערות וגם לפעם השני דעיילי ביה מים זה הפעם לא שייכי אלא היכא דהיה חשש מחמח קשירות השערות אבל הני שנעשו פ"י סזירת הסמים ודאי חייני ואין לנו להשען אלא על סעם דהיינו רכיתים או על פעם שכחב הלבוש כיון שאינה מקפדת אם הוא מיעוע שערות אבל בנידון שלפניט מי יאמר שרפואה זו בדוקה בודאי אם היה ברור לנו שתחרפא מחולי זה ע"י קלישום שערום אלו היינו מצינן למימר כיון דכל אשה שאירע לה חולי כזה בודאי לא היחה מהפדח על דיבות שפרות שלה אם היהה יודעת שתתרפת ע"י תבל כתן תי יתתר לן שרפותה זו חביה בדוקה ואף אם הוא רופא ישראל שמא לא יצלית ברסואה זו או שמא לא יקבל האי גוסא סמא או לא יחבוו לה הני מאר לאקין עי"ו ואז בודאי מקפיד וגם לא שייך לומר הכי רביחים ולריכין אנו לומר דאם הים לאשה חולי כזה והיה רוסא מומחה מגיד לה שא"ם להתרפאות אלא פ"י פשיים מאר לאקין אלו לא היחה מקסדת אם כן בנה"ג בכולן אינה מקפדת וכמ"ש הב"י גבי מי שדרכו ללבוע ונראם דע"כ לריכין לישאר רוב שערוחיה שלא יהו נהלעים דחו לם חייצי אלח מדרבנן וסמכינן שפיר חרופה מומחה משח"כ ברוב שער יש נקנשים זהן כם וחיים מגל מורכן המפין שפיר מרכנו מתחרייחת חוצן אפילו באינו מקפיד דהשער נדונין לעצמן והוי כמו כל הגוער דחוצן מה"מ אפילו אינה מקפיד עפ"ד ודבריו נכונים לדינא ובלא"ה אין לדמוח מה שנשה ע"י אדם ע"י סמים או ע"י משקה המדבק לדבר הנעשה ממילא מחולדה או ע"י קליעוח שד דהאי י"ל דמידבק פובל

פד ששם בלום פליו משה"כ בדבר הנפשה פ"י החבולות אדם י"ל דלא מיקרי בלום משום דלא מידבק כ"כ וגם למעם שכחב להחיר מפעם ג' ניפין קשורים דאינו חולן כ"ז שנששה משלמם משמ"כ כשנששו דבוקים ע"י ד"ח שלח ע"י קישור וכמ"ש גם בספר הג"ל וגם הפעם דהכי רביחיה לא שייך במה שנעשה במחטין דלא שייך כן אלא מה שהוא כן בחולדה וגם ממדרכי לא כחב דהוא היינו רביחיה אלא כיון שהוא סכנה להסירם משא"כ בכה"ג מאן לימא לן דהוא סכנה להסירם וכבר ידוע כשהפוסק מביא סעמים הרבה להחיר שאין ללמוד מחה להתיר אלא מחני גווני דשייכי נמי כל הני פעמים כ"ש בנ"ד שי"ל דכולה פעמיה לא שייכי הכא וגם מ"ש להחיר לעשות במיעום שערות שלה מפעם דהיא אינה מקפדת וגם שאר נשים אלו היה להם חולי כזה לא היו מקסידים לעשות כן עפ"י הגדוח רופא שומחה סברא קלושה היא ועוד דא"כ ברסיה שע"ב המכה דסעיף יו"ד ובאגד שע"ג מכה וקשקשים שעל השכר דסעיף כ"ג נמי נימח הכי שהרי כל ב ח שיש להם מכה חו שבר חיק מקסידים בכך כיון שמח רפחים בו ובע"כ ל"ל דשחני בהחי דקליעות שערות שנעשו ע"י שד סכנה להסירן משח"כ בהא דאגד וקשקשים שאפשר להסירן לפי שעה וה"נ בנ"ד שנעשה ע"י אדם הני קליעות מאן לימא לן שהוא סכנה אם חסירן ואולי כיון שהיא דואגת שלא חשוב לחלי הוי חיט מקפיד ול"ע ועיין פש"ל נכי גליד שחוץ למכה דס"ל לכמה פוסקים דחסילו היח מנסערת בנסילתו אפ"ה לא מקרי תיעוסו שאיע מקפיד ואולי הכא ודאי דאינה מקפדת ועכ"ם בכל השערות שלה או ברוב השערות שלה ודאי דאמור לפשוח כן לכתחלה ע"י חחבושת וסמים וחם משחה כן הוח חולן במבילה : (ב) ולפלוף שבעין אינו הוצץ י ומין חילוק בכחן בין חוך ג"י חו לחתר ג' ימים וכ"כ הב"י והדרישה ועיקר דלח כהב"ח שרלה לקיים דברי המור ע"ם הגירסא והרמב"ן כחב במקום הרמב"ם וח"ל זכיט להלכוח הרמב"ן ולחדושיו בהלכות אלו ואין שום זכר לזם כלל : (בא) ואם היה יבש חוצץ · כחב הש"ך דדעת הראב"ד והרשב"א ורמב"ם ור"ה וסמ"ג ושאר כמה גאונים דחלילם זו וכן חלינה דבסעיף ח' ומ' אינה אלא לעהרות אבל לא לבעלה ומביאם כ"י וחימא שלא הזכיר דעמם כאן ועוד דמידי דרכנן כוא דר"ה אינו חולן אלא רובו ומקפיד עליו ומדרבנן כלך חחר הפיקל וכן כ"ל שהוח דעת רי"ו שכחב לפלוף יבש חולן וזו שחון לעין משיחחיל להיום ירוק כחול שבעין אינו חולן ואסילו שע"ג העין ואמ"ג דבחוספחא איהא דחולן וכן בש"ם דוקם למסרות חבל לבעלה לא וכ"כ הרמב"ם וכן מיקר וכן הסכימו רוב הפוסקים דגרסינן לים הלכחם וכו' עכ"ל והב"י כחב עליו נרחה שהום סובר דהם דקחמר ולים הלכחם בכל הגי שמעתחת לת קתי מלפלוף שבעין וכו' וח"י מי הכריחו לכך וליחת דקתי מלפלוף שבעין ומ"ם דלפלוף שחוץ לעין חולן היינו דכ"ע מודים כזה משום דבהה לה מיירי מר עוקבה וכו" וכ"כ הב"י גוסא בסוף ד"ה והראב"ד כחב דגלד וכו' ומ"ש רי"ו יבש דוקא קאי בשיפות הסמ"ג והמרדכי דס"ל הכי ע"ש עכ"ל ובספר חפל"מ הפיג ע"ו וכחב דקו' הב"י נכונה דהלא רי"ו חזיל בשימות הרח"ש והמור שמר עוקבה קחי החוץ לעין וחם כן לפי גירכת מהרי"ו שנרם וליח הלכחם וכו' וחם כן קחי גם חתר עוקבה שהתר חוץ לעין יכש חולץ ולתה פסק שחון לעין יכש חולץ עכ"ר ובחתה שכ"כ הב"י ד"ה ות"ש שחוץ לעין וכו' שכן נרחה מדברי רביטו ירוחם דסבר כהרח"ם דמר שוקבח אחון לעין קחי ע"ם מכל מקום י"ל דהב"י נחטין על דברי רי"ו אלו שכחב כאן וע"ז יפה חשם הש"ך די"ל דרי"ו ס"ל כפירוש הסמ"ג וגוף הססר של רי"ו חינו חח"י לעיין בו חלח שיש להקשוח על דברי הש"ך שכחב דהרי"ו ס"ל כפירוש הסמ"ג דמר שוקבא פירם המשנה דמקואות דחני דלפלוף שבתוך העין דאינו חולן ושחון לעין דחולן דמתניי סחמא דמלחא חני דחוך העין דסמעו לת הוא מש"ה אינו חולן ושחון לעין דסתמא יבש הוא משום הכי חולן ולכך לא הוצרך לפרש זה בנוף המשנה דכל זה הוא לעין דסתמת יבש הוא משום הכי חולן ולכך לא הוצרך לפרש זה בנוף המשנה דכל זה הוא למאי דם"ל למר עוקבא אבל למאי דמסיק דלית הלכחא כווחיה וע"כ פשום דמחני' סחמא קחני דחוך העין אינו חולן ולא מפליג מידי אלמא ל"ש לח ול"ם יבש אינו חולן וכם"ש החום' דם"ז בשם ר"ח וכ"כ הראב"ד בשפר בעה"נ דמה"ם מסיק הש"ם דלית הלכחא וכו' הואיל סחמת חני והבית לשוט בסמוך בע"ה ואם כן ע"כ דלת ניחת ליה לסחמת דש"ם לומר דמחני' אורחא דמלחא נקם אלא ם"ל מדנקם סחמא בכולי גוונא מיירי בין לח ובין יבש אינו חולן אם כן מה"ם בסיפא דחני במחניתין שחוץ לעין חולן מייכי נמי בכל גוונא דהא נמי סחמח קחני ואם כן נדחה דברי מר פוקבא במחי דבעי למימר דחון לעין אינו חולן פלא יבם דחף לה נמי חולן וחם כן חיך כחב הרי"ו דחינו חולן חוץ לעין חלח יבם חי פ"ל דכח דאמר הש"ם ולים הלכחת וכו' קחי נמי חמר עוקבת וודחי הב"י כחב שפיר לפי הפירושים דמר עוקבת אחוך העין קאי ולה איירי בחוץ לעין מש"ה לה קאי הא דאמר וליח הלכחת אלה במאי דחיירי אבל בחוץ לעין חוצץ אפילו בלח וכמ"ש כהן כש"ע הבל לדעח רי"ו ולפי מה שהבין הש"ך בכוונחו קשה

ואין להקטוח לפ"ד דה"ב לתחי ל"מ הכיה הסמ"ג ב' פירושים בדברי מד עוקבה החתד פירוש הג"ל והשני פירוש רבינו יעקב דמפרש דחון לעין בין לח וכין יבש חולן דהה מין נ"מ בין ב' פירושים הלו דהה למחי דמסקיק דלית הלכחה כווחיה אף לפירוש הכישון מין נ"מ בין ב' פירושים אלו דהה למחי דמסקיק דלית הלכחה כיוחיה אף לפירוש הכים"ד בחוץ לעין חולן אפילו לח וכמ"ש י"ל משום דהסמ"ג לה החלים גירסה הכ"ל וכן פירש" שמחק גירסה זו ואח"כ הביה לפירושם אלו דנ"מ לגירסת רש"י וכן י"ל במרדכי אכל לפמ"ש הש"ך בדעת רי"ו קשה ויש ליישב :

וכן "ל במדדכי אכל לפת"ם הש"ך בדמח רי"ו קשה ויש ליישב :

עור כ'הש"ך דאפי להגורסי וליח הלכחה זכו' מ"ח לריך ליזהר לבעלה בכל דבר זכו' ומ"ח

עור כ'הש"ך דאפי להגורסי וליח הלכחה זכו' מ"ח לריך ליזהר לבעלה בכל דבר זכו' ומ"ח

נרחה דהיכה דחסשר שחסבול שניח יש להחמיר אכל היכה דלה אפשר ודהי כדהי כל הגך רבווחה

לסמוך עליהם שמשקו דלטהרה דוקה איחמר ולה לבעלה וגם המחבר גופיה הביה סברחם לקמן

פל"ד וסל"ש עכ"ל: (כב) כרצל שבעין - כ' הש"ך לשון בה"ג זכי שכלה לה ישהף משחה

בעלמן שהין סכוח שם בשעת שבילה כל עיקר ע"כ: (כב) יציא דרייר בתובהי הרב

דמות ב"י אינו חוצן אכל לדעת הרמב"ם והרתב"ד ב"ל צפה"ה בגלד שמיל המוכילה לה שרמב"ח בה"ה בגלד שמיל

המחבר נמשך אחר הרה"ש והמור דש"ל דגלד שע"ג המכם דין ה' יש לו עם ריבדה דכוסילתה

דמון ג"י אינו חוצן אכל לדעת הרמב"ם והרתב"ד ב"ל צפי"ה בגלד בע"ג

המכם אין חילות בין הוך ג"י לאחר ג"י לעולם חוצן אלא שהרמב"ח מה"ח בגלי באן וע"

דבר הברחה לריבדה דכוסילתה או שסבר דריבדה דכוסילתה היינו שריפות ומר"ש בב"י כלון וע"

דבר הברחה לעינים הוא אם הצלידה או לאו וכמ"ש הרחב"ח הכה שליו וכימות שברשה

מולק הרחב"ה בגלד שמון למכה אין חילות בין חוך ג' לאחר ג' ואיך סחם המחבר וכ' דמוך ג"י

מינוש חוצן ומשמע אפי בגלד שחון למכה בעי ג"י וזה אינו לדעת הפוסקים הכ"ל :

יש חורן ושטעם חפי בגרן פורן למכם בעי הים הרחב"ד כי דגלד שע"ב המכה אפי אחר ג"י כן וכ' ע"ז הב"י מ"ש רצעון אפי יבש הרחל"ד דכי דגלד שע"ב המכה אפי אחר ג"י דעח הרמב"ם שלא כ' גבי בד"א אלא שרם ולא גלד וכו' וכ"ג מדברי החב"ש לא בעם הרמב"ד דגלד שע"ב מכה אינו חולן ול"א הרא"ש לא דעח הרמב"ם בלא כ' גבי בד"א אלא שרם ולא גלד וכו' וכ"ג מדברי הרשב"א וכו' עכ"ל דעח הרמב"א דמ"ב מכר לבי וכו' עכ"ל הרחב"ד המלא מהיר במון למכה וכן מוכח מהפור שאל"כ מחיר במון למכה וכן מוכח מהפור שאל"כ מחיר במון למכה וכן מוכח מהפור שאל"ב מחיר במון למכה וכן מוכח מהפור שאל"ב הרובילא חד מנייםו אבל בגלד שע"ב המכה דהיינו חון למכה אף הראב"ד המלא הראב"ד היו לא כ' דלים הלכחא אלא בבני מלא וריבדא אפי' לכעלה שהרי ב" במה"ל הלא בבי וו"ל וליח הלכחא כל הני שמעחחת על ג' שמעחחת קמייתא קאמר דאינן הראב הביאו ב"א וו"ל וליח הלכחא כל הני שמעחחת על ג' שמעחתה קמייתא קאמר דאינן דיבדא דכוסילתא וכו' אלא כסחמת דמחני' דגלד שע"ב המכה מחמל קאמר במחני ל"ש בבו הלא לכי של מפיק בר מהלח ולשל הצבלד שע"ב המכה מחמל קאמר במחני ל"ש לח ול"ש יבש וכו' עכ"ל סרי שלא מפיק בר מהלכח' אלא ריבדא דכוסילתא לפי שהוא מדמה אות לבלד שעל המכה דהני' במחני דלא חיין אבל בגלד שמ"ב המכה ודאי דחיין כסחם מחכו' דהחם ון מכואר עוד שם בהדיא דמ"ל דגלד שחון למכה חולן הלה העירו בהם מ"ש וארך כ' הסור דהראב"ד ה"ל דאינו חולן חומה אני על האחרונים ז"ל שלא העירו בהם ב"

משמע שהרמ"ש החמיר יותר בלפלוף שבעין והא ליתא ויש ליישב :

בוערתה מה שכ' הש"ך שהבאחי לעיל דדעת הראב"ד והרשב"א והרמב"ם ור"ח
והסמ"ג ושאר כמה גאונים דחלילה זו וכן דסעיף ח' ומ' אינו אלא לפהרות וכו' מה דכייל
גם האי דסעי"ש לדעהם דלא נאמרו אלא לפהרות ליהא להאי בללא דהאי דסעי׳ זה הוא גלר
שע"ג מכה ובהא לכ"ע אף לבעלה נאמר וכמש"ל דמבוא' להדיא בהראב"ד דסובר כן וגם הרמב"ם
והרשב"א סברי הכי וכת"ש בצ"י ואף דעת ר"ח וסמ"ג כן וכמבואר בהו' דס"ז דס"ל לכ"ח
דכל הני דהני במתני דמקואות דחולנין מיירי אף לבעלה וע"כ דס"ל דשאני ריבדא דכוסילתא
מגלד שע"ג המכה דאף דריכדא דכוסילתא אינו חולן לבעלה מ"מ גלד שע"ג המכה חולן :
מגלד דערי העור והש"ך אפשר לישב עפ"י מ"ש בצ"י ו"ל מ"מ מדכרי הרמב"ם

והרהב"ד למדנו שהגיי הכולה המהי דמין המשפע כישב עפיי מיש בבי חיק מיש מדברי הרמב"ם בהרהב"ד למדנו שהגיי הכונה במהכי דמין הואין היא כספרים דנרסי שעל המכם ור"ל בהרמב"ם הרון כנד פי המכה ואינו מחששם לא לבאן ולא לכאן דזו גלד שהעלחה המכה שכ"ב ברמב"ם הרמב"ם והראב"ד אבל מן הרא"ד אבל מן הראב"ד הצל מש"ב מש"ה ס"ל דווקא ריר שבחוכה אינו חולן אבל כשילא מחוכה ונעשה גלד על המכה אמ"ם שהוא מכוון נגד פי המכה אפ"ה הולן אה הוא אחר ג"י ולפ"ז הא בכתב השור דהראב"ד כ' שהוא מכוון נגד פי המכה אפי אחר ב"י אול דהראב"ד מחור בשני במנחפשם גם חון למכה דו"א ליכא מאון נעד בי המכה וכ"ב החוב"ד היו מב"ה מון למכה דו"א לוכא מאון דשרי בהוא וכמש"ב מון למכה מ"מ הטור לן קרי לה ע"ג המכה לע"ג המכה הוא המכה וכ"נ מהשבות הראב ד שכי הטור לן קרי לה ע"ג המכה אל בשהוא מכוון נגד פי המכה וכ"נ מהשבות הראב ד שכה מכוון נגד פי המכה ול"ב מהוא מכוון נגד פי המכה וב"ל מהוא מכוון נגד פי המכה ול מהשבות הראב ד שביל מכוון נגד פי המכה ולא מהוכה אל בשיל מחוכה לע"ב בי מחלם הרא"ש שם הלא מכוון נגד פי המכה ולא מחבה אל לכא זול לולא שהיו אלול באיל מחוכה לע"ב שהוא מכוון נגד פי המכה ולא למשים שהוא שבין הרא"ש והראב"ד הלי בני אל אלו כו שלא להו הוא ללא באי המשכה ובר בכו להו ללא הל"ש שבות מכוון נגד פי המכה ולא לא בשי המשכה ובר בביל אכון ולכת הרא"ש ובר הכמה ולא לא בב"ל הכולא מכוון נגד פי המכה ולא לא במי המשכה ובר להמון ולכה בהל"ש שבחל מרון נגד שהוא חון למכה :

ללש"ו יש ליישב גם לדברי הש"ך במ"ש דגדולי הראשונים חולקים אההיא דסעי' ע' ר"ל במ"ש הש"ע יצא הריר מחוכו ה"ז חולן ומשממ אפי' מכוון נגד פי המכה וכדעה פרא"ש אהא כ' דהגדולים חולקים ע"ז ום"ל דלא איתמר אלא לפהרות והיינו כמו ריבדא דכוסילתא שהוא על המכה ומכוון נגד פי המכה דחולן לפהרות אבל לא לבעלה:

אבל מה של של מל הלכל הלי לע"ג של דמ ש הסור בשם הרלב"ד דגלד שע"ג התכה אינו מוגן אפי׳ אחר ב"י באין כן דעת הרתב"ם והרשב"א ע"כ ש"ל דמ"ש המור בשם הרלב"ד דאינו חולן מיירי אפי׳ בחיש ב בס הרלב"ד דאינו חולן מיירי אפי׳ בנחשש גם חון לפי הווכד דאל"כ לא היה כוחב שהרמב"ם והרשב"א שלקים על הראב"ד דבלנגד פי המכה אף הרמב"ם והרשב"א ש"ל דאינו חולן ולא פ"ל דחולן אל בהראב"ד מהיר אף בנחשש חון אל בהראב"ד מהיר אף בנחשש חון למכה ע"כ שהבין בדעת העור דש"ל בהראב"ד מהיר אף בנחשש חון למכה וכמו שמשיק הב"י באוחו דיבור וו"ל כבר נהבאר דגלד שע"ג המכה פירושו חון למכה והא לדעת הרהב"ד וכתש"ל:

הינו ק' לי במ"ש הש"ך שם דלף הדא"ש שכ' נכון להחמיד כפירש"י לכהחלה קאמר וז"א דהרי הב"י בס"ס זה ד"ה ומ"ש ויש מהירין הוכיח בהרא"ש בחשובה ס"ל דאפי' בדיעבד מעכב והוכיח כן מהא דכ' הרא"ש בחשובה נדה שעצמה עיניה ביותר הוי חלילה לעהרה לבעלה עכ"ל ואסשר דס"ל להש"ך דדוקא בעצמה עיניה ביותר הוא דכ' הרא"ש דמעכב בדיעבד לפי שחשש לפי' הראב"ד דס"ל דאף למאי דברסיכן ולית הלכחא מ"מ הא דעצמה הלכחא היא וכ"כ הרשב"א בח"ה דראוי לחוש לדעת הראב"ד בזה אבל בשאר מישרות דמשקים לבר מהלכחא י"ל דס"ל להרא"ש דאין להחמיד כפירש"י אלא לכחחלה:

ורגד קשה לי על הש"ך שכתב שם שאין להחמיר אלא לכתחלה ומשמע אף בהאי דסעיף פ" ואפי' אי נימא דלא קאי אלא אנלד שהוא נגד פי המכה מ"מ לא היה לו לסתום אלא לפרש הזקא בגלד בכנגד פי המכה אבל בנחפשם חוץ למכה דלכ"ט חיין אפי' בדיעבד תעכב ועוד כיון דאנן השהא אין אנו בק אים בין נחפשם נגד פי המכה ובין נחפשם חון לפי המכה וכמ"ש הב"ח דאנן לא בקיאים בהא א"כ לעולם יש להחמיר אפי' אי נימא דם"ל דכיון דמילי דרכנן נינהו דהת בדחורייחת רובו מקפיד בעינן סמכינן אבקיתוח שלנו מ"מ כ"ז כשחינו אלת במקותות המעום אבל היכא דתלאה כאיבי ושיחנא בכל גופה ל"ע גם בנשים שיש להם שחין ונרב בראשם במקום שער ודאי דאין להקל כי אם ע"י ריכוך במים אפי' דיעבד מעכב אם לא נסרכך על ידי חיפוף במים דאף שכ' הסמ"ק הביאו ב"י סי' זה וז"ל הרגילו הנשים להסיר מפליהן כל נדב ושחין אט"ם במן הדין לא כיה צריך לפ"ז אין לאסור מלפבול אשה שיש לה ספטין בראשה עכ"ל ו"ל דהכמ"ק לא שרי אלא ביש לה חסטין במקומות המעוטים שבראש דביון דהיא מלפטרה בנפילהה מקרי מעופו שאין מקפיד עליו וכמ"ש המרדכי הביאו הב"י וז"ל וחפי' ינמער חם מסיר הגלד מעל התכה או אבעבועת שחין שאין דעתה להסיר עתה וקרי חינו מקפיד מ"מ רגילות הוא להסיר הכל או שחתתין עד שתתרפא ותוכל להסיר הכל שכ"ל מבוחר דס"ל דכיון דמלמערת בנפילחה מיקרי אינו מקפיד עליה אלא שרגילין להסיר מכח חומרא ולא מדינא כן הביא ב"י בא"ח סי' קפ"א בשם הסמ"ק וו"ל וכל דבר החולך במבילה חולץ בנמילה כגון רובו אפי' אינו מקפיד או מעופו ומקפיד וגרב יבש וגלד יבש שלינו מלמטר בנסילחו בין ביד בין חחח הלפורן חולן עכ"ל מבוחר הח חם מלמער חינו חולן מכ"ל מבוחר הח חם מלמער חינו חולן מכן פסק הרמ"ח בהג"ה שם ועיין במ"ח שם ס"ק פ' וכ"ב שם בשם סה"ח ו"ל גלד המכה שהו יבש וחינו מקיד חו גלד שמלמער עליו חינו חולן חע"פ שבמבילוח כל הגוף רגילין שהו וחולן חולינו מקיד חול ב"ל שהו אינו חולן הע"פ שבמבילוח כל הגוף רגילין להסיר הכל משום חומרא עכ"ל מבואר שאינו אלא חומרא בפבילה להסיר הגלד ול"ל לדעחם דַבא דחנן דגלד שעל המכה אינו חולן ושחון למכה חולן ולא מפליג מידי בין מלפער או לאו סיינו משום דסחמת דמלתת דכל שהות ננד פי כמכה מופערת בנפילתו הף בנחסשם סגץ למכה פינו חולן או י"ל דס"ל דמחניתין מיירי באינה מלפערת אפ"ה נגד פי המכה אינו מוצץ לפי שחינו מקפיד עליה וכמ"ם הרמב"ן בחדושיו שם והרחב"ד ובחוץ למכה חולן דקפיד עליה אבל בחלמער לעולם אים חולן אף בחוץ לחכה לפי שאין חקפיד עליו עחה להסירם מחתח לער וכ"ז בגרב ושחין שאינו אלא בחקומות החעומים שבראש דכיון שחלפערת בנטילחם לם כוי אלא מטופו שאיט מקפיד עליה ואע"ג דנהגו להחמיר מ"מ היכא דלא אפשר שַרי מבל כשנתכשם השחין וגרב בכל הרמש מו רובו במקום שיש שער לח ידעתי מקום להקל סם לם ע"י ריכוך במים וכמש"ל דהח קיי"ל דשער נדונין לעלמן והיכח דחיכה חלילה בבובן חייב מן התורה אם לא היכא שנמרסו שער ראשה דבכה"ג' יש לסמוך על הפוסקים דס"ל במלפערת בנשילתה הוי תפופו שאינו תקפיד פליו אף שנראה דאין כל הפוסקים שוין בזה אלא ס"ל דאף במצפטר לא מיקרי שאינו מקפיד וכפשטיה דמחני' דגלד בחוץ למכה חולץ ולא משליג מידי ומה"מ נכחה בההת דו הכ"ש מקולי ומהכ"ק בנשיהם הובח בפ"ז כ"ק י"ד חע"ג דמיירי בתנקערת בנטילהה וכתבוחר שם וחלו היה תחומרת בעומת לח היו מחתירים כ"כ שלם להסמינה פ"מ יש לספוך על הפוסקים דסנרי דסם עלפערת מיקרי מטומו שאינו מקפיד עליו :

בם מ"ש המחבר דחחוף במים עד שיחרככו והוליא כן מק סרא"ש והעור שכתבו כן אבל מן הסה"ח וסמ"ק ומרדכי נראה דלא ס"ל חקנה זו דאל"כ למה כתבו שרגילין להסיר הכל או שתמחין עד שתחרסא ולא כתבו ההקנה שתחוף במים ותחרכך א"ו דס"ל דלא מהני ריכוך וכן מבוחר מעובדא דהר"ש ומהר"ק דלא סמכו עלמם על החיפוף במים ילכן נראה דהרא"ש והפור לשיטתם אזלי דס"ל דהא דאמר רמי ב"ח גבי ריבדא דכוסילתא דאינו חולן דהרא"ש והפור לשיטתם אזלי דס"ל דהא דאמר רמי ב"ח גבי ריבדא דכוסילתא דאינו חולן דיכוך דכיון שנחרכך היי כמו גלד שבחוך ג"י אבל לשיטת גדולי הראשונים דגרסי וליח הלכחל ריכוך דכיון שנחרכך היו כמו גלד שבחוך ג"י אבל לשיטת גדולי הראשונים דגרסי וליח הלכחל וכ"ו וכ"ל דאמר לול דמחון למכה חולן ולא חלקו כל בין וכח וכל דמון למכה חולן ולא חלקו כלל בין נסתריות הפוסקים העותדים בשימה זו שכתבו דגלד שחון למכה חולן ולא חלקו כלל בין מכריםות אחרות אפי" וכ"י ול"ב הראב"ד בהשבוח בכי דמרינות אחרות אפי" חוך ג"י מכליד הביאו ב"י ול משות בסמוך מיהו מדברי המתפד דשרינות אחרות אחרות אחרות אחר ל" וכ"ב מראב"ד בהשבוח מכרי וכבר הורה זקן אשר כל בים ישראל נשעים עליו בהרלאתו וגם הכמ"א מחם כדבריו מכ"ב לרכה חפיפה מרובה עד שתחרכך הישב אבל בלא"ה אין להקל כלל בשבם די"ל להמחבר לא כ"כ מלה בחוך הישב המה לבן במים הבוף לו משמע כן ועכ"פ חפיפה מרובה בין להוף מין לח מממע כן ועכ"פ חפיפה מרובה בין להל מוכר השבר ה" בל"ם ח"ל לא מפיפה מרובה בון להל מממע כן ועכ"פ חפיפה מרובה בין להלף ב" מתובר הישב ובל"ל היל מתובה בעים שהתרכך הישב במים לאום לא משמע כן ועכ"פ חפיפה מרובה הין להקל :

בתב הרמב"ם בפ"ב מהלכוח מקוחות וז"ל שרפה בכשרה והוליחה דם חוך ג"י חין מקום השריטות חולן לחחר שלשה ימים חולן מפני שהדם קופח שם כגלד שע"ג המכה ע"ר וכחב עליו הרחב"ד זה שיבוש שהרי שניל המכה חינו חולן ועוד ג"י למה הלח דבר הנראה לעינים הוא נראה אם הגלידה או לא הגלידה שוא אמרו במחס ג"י אלא לפי שאינו נראה לעינים ואין הדבר ברור אלא עד שלשה ימים אבל כאן שנראה הולכין אחר ראיה והולי למד שריפות מריבדה דכוסילהה דחמרינן עד ג"י לה חייצי וכו' ותחן לימה לן שהשרימות דומות לריבדת שמושך דם וכל ג"י שופע דם חבל שרימה חחרת הוך שלשה ימים מגליד וחולן ודוקא הון למכה אבל ע"ג מכה אינו מקפיד עכ"ל ובספר הפל"מ כהב וא"ל ק"ק דכיון דש"ל בהוגלד פי המכה בידום שנששה ג"י קודם השחיםה מוכח להדיח דמ"ל להגליד חוך ג"י דה" מוכח להדיח דמ"ל להגליד חוך ג"י דה מוציחין ממון מ"ד המוכר ול"ל דמחר ג"י קאי שכחב הרמב"ם דחולן וה"ל לחלק דדוקה שנראה לנו שהוגלד אבן י"ל דגם הרמב"ם ס"ל דמיירי בהוגלד לפניע ודוק עכ"ל י ודברין חמוהים דא כ דהראב"ד מודה להמב"ם דחוך ג"י א"א להגליד איך ודוק עכ"ל י ודברין חמוהים דא כ דהראב"ד מודה להמב"ם דחוך ג"י א"א להגליד איך כהב אבל שריפה אחרת תוך שלשה ימים מגליד והוצן ועוד דא"כ הכי ה"ל למימר שלא אמרו במתם אלא משום דהגליד אכל היכא דחזינן דלא הגליד אפילו אחד ג"י לאה יחין דהא אין הכרח מנמרא שאחר ב"י בוראי יגליד אלא דאפשר דאף אחר ג"י לא יגליד וכ"כ הסמ"ע סימן רכ"ד בסי' רל"ב י לכן נ"ל כוונת הראב"ד דס"ל דאין ללמוד כלל מהא דמתש דשאני מכה שהוא בחלל הגוף דהוא אינו מגליד עד לאחר ג"י אבל מכה שהיא בחוץ אששר שיגליד אף הוך ג"י דאין מבע המכוח שוין משום הכי כחב הראב"ד דשרימוח אפילו חוך ג"י מנליד וחולן ול"ד לריבדא דכוסילחא דשאי ריבדא דכוסילחא דמחוך שהיא שופעה דם כל ג"י דחף ע"פ שמגליד למעלה מ"מ למשה לח הוא ואינו חולן דומיא דלפלוף בבחוך העין למאן דס"ל דאשילו יבש נמי אינו חולן גש כן מה"ש היא לשי שרמעות העין מלכלבות המיד במקים דבוקו וכמ"ם הב"י לדעם הרח"ם ז"ל אבל בעלמא כיון דחזים שהוא מגליר חיין ואין חילוק בין חוך ג"י או אחד ג"י אלא שבחב כן אליבא דהרמב"ם ז"ל דאי ס"ל דאין חילוק בין מכה שבחלל הגוף או חון להגוף דלעולם אינו מגליד חוך ג"י אם כן מה לדיך להזכיד ג"י הא במגליד חליט מלחא וה"ל לחלק בין אם הוגלד או לאו דהא הוא דבד הנדאה לעינים לדאות אם הגליד או לאו וממילא דתוך ב"י דא"א להגליד לדעהו לא חיין ואי דם"ל כמי שאפשר שיגליד אפילו תוך ג"י וע"כ דשאני ליה מכה שבחון תמכה שבפנים וכנ"ל כ"ש דקשה מנ"ל להקל חוך ג"י ואי דם"ל דדמיא מכה שבחון למכה שבפנים שא"א להגליד חוך נ"י אם כן מה צורך להזכיר ג"י אלא ה"ל לומר אם הגליד חולן ואם לאו אינה חוללה וממ"ג קשיא להרמב"ם ובשלמת בנמרת החם גבי מחס בביה"כ נחן סימן ג"י לסי שלת ידעינן מחי נקבו ביה"כ תבל לענין הגליד שנרתה לעינים לת היה לו לחלות בג' ימים חלת תם הגליד תו לתו תבל הרתב"ד אליבא דנפטיה סבירא ליה דאין ללמוד מכה שבחון ממכה שבפנים דמכה שבחון מגליד אפי' הוך ג"י וחיין והכי ש"ל גם להרתפ"ה בשאר מנוח אלא גבי שריטוח סבר הכי לחוק בין חוך ג"י לאחר ג"י לפי דש"ל דריבדא דכוסילאא היינו שריטוח וכמ"ש בכ"י ובכ"מ מש"ה לעיל גבי בלד שחוץ למכה כ' סחם דחיין ולא חילק בין חוך ג"י לאחר ג"י אלא סחם וכאב דחייץ דמשמע כל שהוא מגליד חיין אפי' חוך ג"י כל"ל :

כלה שהקשה הב"י על הסמ"ג שתבים לחיה דגרסינן בנמדם וליח הלכחה וכו' מהם חילון חולנין ביה"ם באשה והם משקינן דלה בעינן בנמדם וליח הלכחם וכו' מהם חילון בין למהרוח ובין לבעלה והקשה ע"ו דהם מ"מ בעינן דאוי לביחת מים בבה"ם אלא ע"כ דיש חילון בין למהרוח ובין לבעלה והקשה ע"ו דהם מ"מ בעינן דאוי לביחת מים לפ"ז שפיר מון דביה"ם חולן והיינו אם נדבק שם דבר החולן ע"כ וקו' זו קשה ג"כ על החוספות שם במונים שמביחים ול מהשה בין ממחמיי דאלו חולנין בשם ר"ח וכן הרגיש בזה מוחרש"ק על הב"י דבונת ר"ח לפי ס"ד דמקשה דלו מסיק מכחי הם דכהי דביחת מים לם בעינן לחוי לביחת מים למחני לביחת מים למחני לביחת מים למחני לביחת מים לחיל לביחת מים לחיל בניחת מים לחוי לביחת מים לחוי לביחת מים למחני לביח"ם ברש"ע במ"ב ברש"ע ביח"ם הולן למה הראב"ם והמו ובין לבעלה מיהו בעיקר קו' הב"י לתקו ביש ברש"ע ביח"ם חולן לחקל ההל החק ביה"ם חולן למקין שלריכה שחדיח במים קודם החעבילה מפני הזיעה והאבק שמחקבן שם אלה הם מפרשים הא דביח"ם חולן כ"ל לר"ח למכירוש העובים המלין כל זמן שלה פחל ביח"ם חולן לה"ע שמחקבן שם אלה הם מפרשים הא דביח"ם חולן ה"ל ביח"ש בתחום עותן מהולין כל זמן שלא נפחת וליו ביח"ם הולן היא ביח"ם הולנין כל זמן שלא נפחתו דלתות ביח"ם כדי שיבואו המים לחלל פיהם ודלת במים המול ד"ה מחחה עיניה ביותר אלא דקשים דמי הכריחם לפי' זה וכבר הקשה מוהכש"ל שם כן אח"ו המחה עיניה ביותר אלא דקשים דמי הכריחם לפי' זה וכבר הקשה מוהכש"ל שם כן אח"ו כחתים שנם בם' חפל"ת כתב נ"כ כמ"ש מוהרש"ל בביחור דבים הב"מ הב"מור הב"מ המב"ל שם כן אח"ו כלחתים שנם בם' חפל"ת בכל מכרים מוהבש"ל ב

זמ"ש מהרש"מ ז"ל בחדושיו בחום' שם אהא דקשית ליה דמה מקשה הש"ם החם מהא דביה"ם והקמפים א"ל שיבא בהן דלמא הא מיירי באיש וחי' דדוקא בביה"ם הוא דאיכל לאפלוני בין איש ובין אשה לפי שהיא מקפדם יותר מאיש משא"כ בקמשים אין סברא לחלק ע"כ לא ידעתי מה הועיל בחירונו דהא למאי דלא אשיק דראוי לביאת מים בעיק נהי דקשדה מאי הוי דלא שייך קפידא אלא בדבר החולן דכי קפדה הוי מעשםו המקשיד עליו דחיין וביון דס"ד דאף ראוי לביאת מים ולא בעיק מה איל הרשיד וביון מה דראף ראוי לביאת מים ולא בעיק מה החולן מאי הוי דלשנין מה יחון כיון שאינו לדיך לאויה לביאת מים וקא מהכש"א יש ליישב ואין להארך כאן ב

ומדי עברי עין עיוני ראיתי בס' שו"ח ז"י דכרים אשר לא יחכנו בעיני ז"ל בחי"ד סי' י' ודקדק דאיך מרביק מכל בשרו ביה"ם שיהיו ראוין לביאת מים וכי גרעי ביה"ם דלא הוי אפי' ע"י לירופס יחד רק מיעום הגוף דקיי"ל מהלכתא דרוקא רובו המקפיד עליו דלא הוי אפי' ע"י לירופס יחד רק מיעום הגוף דקיי"ל מהלכתא דרוקא רובו המקפיד עליו חולץ ולא מיעוטו המקפיד אכן נ"ל לומר דראוי לכ"מ למוד וחלילה למוד דרואי הפעם דרובו שאינו מקפיד עליו מיחשב כנופו ובשרו ממש וכיון דהוי גופו ממש הרי יש כאן ב"מ כל בופה ממש משא"כ בקרלה שפחוחיה או קפלה ידיה וכה"ג דלאו משום חלילה אחיק עלי לא משום שלין המים ראוין לבוא לחוכן ואמשי להכי לא עלחה לה מבילה אע"ג דלא הוה אלא משום דלא שייך לפנין זה לומר דרובי רובשרה חשוב דאדרבה כיון דפנימית פיה ושיקים ולשומה וכה"ג ודאי בופה היי ואין המים יכולין לבוא עליהן מפאח קרילת שפתוחיה וכי"ב מש"ם לא עלחה וה פרילה שלום לוא בופה היי ואין המים יכולין לבוא עליהן מפאח קרילת שפתוחיה וכה"ג מש"ם לא עלחה לה פכילה אלא דרבק בזרו על מישוחו המקפיד משום רובו המקפיד מום בוצו המקפיד

ואחמירו רכם אפי' בספיקו כגון לא טיינה ומבלה וכו' דאם נחיר ספק זה יבא נמי להחיר בספק רובו ומקפיד עליו וכו' וכן אם ספק אם קרלה שפחוחיה וכו' ודאי דהוי מפק דאורייםא משא"כ אם לא קרלה שפחותיה רק שמסופקם אם היה בפיה או בשיניה וכה"ג דבר התולן או לאו עלחה לה המבילה כיון דמן התורה אפילו היה עם דבר החולן אינו סוסל המבילה דלה הוי רק מעומו וכו' ולה שייך למנזר בביה"ם אמו רובו ומקסיד דבביה"ם לעולם לא יהיה בהם רוב הגוף אסילו ע"י לרופס יחד ומכ"ש כ"א ואחד לעלמו ויחישב לפ"ז קו' הש"ך סימן זה ס"ק ל"ב והט"ז בסימן קל"ם ס"ק י"ח והשתח דחחינן להכי י"ל דלם נקם נפקוחת לחוי לב"מ בעינן גבי בעי' א"מ ביה"ס הות חו בלוע הות בש"ם דמ"ב ובו' עכ"ד וכל דבריו חין נכונים דמ"ם בקרצה שפחותיה או קסצה ידיה לאו משום חלילה אחים עלה אלא משום שאין המים ראוי לבוא לחוכן וכו' הנה הבין דהשעם של קרלה שפחוחים דלא עלתה לה עבילה משום דע"י קרילה שפחוחיה זה כזה א"א ליכוש המים לחוך הסס ומהי דביאת מים לא בעיט בביה"ם ראוי לביאת מים בעים ובאמת שכן פירש הר"ע שם בפ"ח דמש' מקוואות וכ"כ התוספות במכילהין דס"ז ע"א ד"ה פחחה עיניה וכו' אבל עוד פי' פירוש אחר דקרנה הוא דוחק שדוחקת בפחותיה כיוחר ולהאי פירוש הפעם משום דמתכסה בשר החילון ולפירוש זה הסכים הרא"ש וכמ"ש הרב ב"י סימן זה ד"ה נחנה שער בפיה וז"ל סראב"ד בספר בפה"ג בבפר הפבילה מכאן למדנו שאין האשה לריכה לשחוח פיה בשעת המבילה דהחי קפנה ידיה קרנה שפחוחיה דמהדקח להו קחמר ומשום חחוך השפחים הנרחה שהוא מסחחר בקרילהה ואח"ל שמא בקרילות השפחים הקפידה המשנה הא אמר רבא נהי דביאת מים לא בעיט מקום הראוי לביאת וכו' ואי איתא דבעינן פה כהוח ממש הא דביחם מים כם בעיק מקום שלחי בכיתו זכו זור ליתו לבעין שם שתוח מבים ב בעיק כמי ביחם מים חוך הפה וכו' עכ"ל וכ"פ הרע"ב שם ולם"ז הח דחמרים דביה"ם בעיק כחוי לביחם מים ע"ב לענין הציצה איחמר שלח יהח שם דבר החולן והדרח קושיחו לדוכחיה דהח ביה"ם מיעום הגוף הוח וחינו חולן מן החורה אפי' במקפיד עליו:

ובאמן זה לכל של של של מגוף או חומים ואלן מאו מה לכל בל בל מהלכות מקוחות לחרן לפי בימתו דמ"ל דמין השערות נידונין לעלמן הם דקייל שערה חתק קשורה דחוללת ע"כ דמיירי בכה"ג כבללף לשחר חולן שבנוף שע"י השערות הקשורים כ"ח בפ"ע נמלח חולן בכנוף שנ"י השערות הקשורים כ"ח בפ"ע נמלח חולן בכנוף באו"י השערות חלילה מן התוכה דהח השברות מישות הגוף החולך מ"כ דמיירי בכה"ג ע"ש לש"י גם הכח י"ל כן הח דבעי ביה"ם רחוי לביחת מים שלח יחם בקו דבר החולן מיירי בכה"ג שע"י שלח יחם בכן דבר החולן מיירי בכה"ג שע"י הלירוף של ביה"ם עם החולן בבשחר הגוף הוח רוב הגוף וכ"כ הרמב"ן בחדושיו פרק החינות דקולה שפתוחיה מעכבת ביח המים במקום הגלוי ע"ש ולם"ז הוי קרלה שפתוחיה דמולה חד מעמח המים במיה דחני ברישת דקבלה שפתוחיה דמולה חד מעמח האון המים במקום הגלוי :

פ"ב א"מ של אשה בלוע הוי או ביה"ם הוי למאי נ"ת כגון בחחבה לה חברחה כזיח נבלה וכו' אמאי לא אמר דנ"מ לענין חלילה דכיה"ם בעינן ראוי לב"ת משא"כ בבלועה וחי' דניחא ליה להש"ם למעבד ג"מ בדאורייהא משח"כ אי הוי עביד נ"מ לענין חל לה לא הוי ג"מ אלא בדרבט דהא ביה"ם אינו אלא מיפום הגוף ולכמ"ם נסחר זה דהא איכא נ"מ בדאורייחא היכא דמשלים לרוב הנוף - מיהו למ"ש בס' מל"מ בפ"ב דהלכות מקוחות בשם הריטב"ה בפ"ק דקדושין בכסב בשם רבו דהא דבעינן ביה"ם ראוי לביאת מים אינו אלא מדרבנן בעלמא הואיל ולשנין פותאה דינו כגלוי מן ההורה שוינהו רבנן לשנין שהרה נמי כגלוי לק"מ דניחא למעבד נ"מ מה"ח וכמש"ל ואף לדעת החום' במככח קדושין דכ"ה ובמכילתין דף ס"ו ע"ב ובמנחות דף י"ח ע"ב דמדאוריי' היא מרכחיב כל בשרו מרבינן אפי' לכיה ם מ"מ הא דגיה"ם חוצן אינו אלא באשה ושואה אבל לא בפנויה לפי שאינה מקפדת בכיה"ם שלה לכך עביד כ"מ שהוא נ"מ בין ב:שואה בין בפנויה משא כ בחלילה לא היה נ"ם אלא בנשואה וכמ"ש הפוסקים ז"ל: ועוד י"ל דהת דמרבינן מן כל בפרו לביה"ם חבל לת לבלועה ה ינו פעמת לפי דביה"ם מיסתבר פסי לרבויי לפי בהיח כגלוי לענין פומחה וכ"כ הר"ם בכוף מס' מקוחות גבי חץ שתהוב בבשרו דכיון דבלוע לא מסמא ולא מיסמא לכך אינו חולץ הלכך עביד הש"ם כ"מ בפיקר הדין לענין טומחה דמינה ממילח ידעינן דנפקח מינה לענין חלילה דהח בהח חליח: דערד לפי מ"ש בב"י סס"י זה דר"י ב"י פליג וסבירח ליה דחפי' רחוי לכ"מ לח בעינן "ניחח לפ"ם למעבד נ"ת לכ"ע : ומ"ש בם' הנ"ל דל"ל חרי מעועי בסרו וידו למעועי ביה"ם דהת מחדא נפקח ליה ולכך ר"ל דחדא ממעם בנוע וחדא ממעם לביה"ם ואי לא הוי כמיב אלא מהתע כפלתי הוי מוקמים למיסהבר ספי דהייט לבלוע ליחא דבלוע ידעיכן ממילא מהברת למעועי וכמ"ש בשם הר"ש - ומה שהקשה חרי מיעושי ל"ל עיין בחוי"ם ס"ם דמם' מקוחום וכם' מע"מ פ' החינוקת שממד בזה וכ' דמן בשרו ליכח למעע ביה"ם מי לחו דכחיב ידו וע"ש · ומה שדחק עוד בם' הנ"ל בפעם הדבר דקיי"ל לקמן בי' זה סעיף כ"ה שחם לח בדקה לביה"ם שלה קודם מבילה וחחר סבילה לא נמנא דבר חולן דעלתה לה מבילה משא"כ בבדיקת הנוף וכן בהה לו דסעיף כ"ו דמקילים בכיה"ם יוהר משלר הגוף הע"ג דמה"ם רחוי לביחם מים בעינן ע פ כ"ל המפם דכיון דח ע הוח משומה וחינו חולן הגח מדרבנן וחזינן דהחורה הקילה בביה"ם יוחר משאר הגוף דבעי דוקא לביאח מים ממש משא"כ בביה"ם דאינו בעי אלא ראוי לב"מ אף חכמים בגזירוחיהם הקילו בביה"ם יוחר משאר הגוף לענין דינים אלו המוזכרים שם הם אמכו והם אמכו נ"ל : (כך) שעל המבה י פיין בא"ח סימן קם"א למנין נמ"י שכחבו האחרונים ז"ל דמיירי דוקח במקפיד עליו ועיין במע"מ פ' כ"ה שכ' ג"כ כן אבל בפ' החינוקח כ' דלענין מבילה נראה מדברי המור דס"ל דמסחמא קפדי עליו אש"ג דמדברי המור בהלכוח נש"י מבואר דס"ל דמן המחם לא קפדי על הרעי' מ"מ לענין סבילה החמיר ע"ש: (כדן) ואם אינו גראה - כ' הש"ך בס"ק פ"ז ואם אינו נראה כו' בב"י נסתפק בפי' אינו נראה ונראה לחומרא דהיינו כל שהוא שוה לבשר קרי נראה וכשהוא משוקע הוי אינו נראה ומשמע כל שהוא משוקע שאינו שוה לבשר אע"פ שנראה העץ מונח בבשר הסנימי שתחוב בו אינו נראה מיקרי כיון שאינו נראה שוח לבשר וכ"כ העמ"ז עכ"ל מ"ש ב"י נשחשק בפי' אינו נראה אמ"ג שהב"י כחב ספיקו על פי' נראה אם מיקרי נראה אף כשבות משופע בבשר כ"ז שהות נרתה מונח בכשר הפנימי או ניתח דלא נקרא נרתה אלא בשום לבשר חבל לח כשהוח משוקע פ"ש מ"ת כ' הש"ך שפיר דנסחפק נמי בחינו נרחה דכיון דנסמסק בנראם ה"ה דאוחו ספק הוא בפי'ן אינו נראה דאי ניפא דנראה לא מיקרי אלא בשוה לבשר ממילה מה שהוה משוקע בבשר קרי חינו נרחה הע"ש שנרחה העץ מונה בפנים בבשר ואי נימא דנראה מיקרי אף בתשוקע בכשר כ"ז שהוא נראה שמונת בבשר בפנים ממילא אינו נראה פיקרי שהוא משוקע כ"כ עד שאין העץ נראה לעין כלל וזה פשום ודלא כם' חסל"מ שהשיג על הש"ך כזה :

דהא לא פסלגי בין של מחכוח לשל עץ והיינו כרבי דבכולהו לא חייץ כשאינו מראה מבחוץ ועוד דמין מעם לדברי חכמים שאומרים הולץ דכיון שאינו נראה למה יחוץ אלא ע"כ בנראה מכחון אייכי תוספחת דהשחת מחני' דלת מפלגי כין של ען לשל מחכוח חתי' כרכק ולס"ז צ"ל דנכחה מבחון חינו ר"ל שיהיה בולש לחוץ חו שיהם שוה לבשר דח"כ פ"ם דמ"ד חינו חולן פלח כשהום משוקט מיירי וסברי רבון דכ"ש נרחה חע"פ שהוח משוקע נזרו ביה גזרה אמו שאיט משוקע ורבי ,לה גזר וכשקרם עליו עור מלמעלה הע"ם שהלולי העור היה נרחה לה נארי בי' רבנן א"ל דשוה לבשר קרי נראה מבחוץ וביה פליני רבנן סברי א"ה שלא יהא מקלמו סבר כיון שאינו בולם אין מקלחו על הכשר ואם קרם עליו העור מלמעלה מודו רבט דחינו חולך דכיון שקרם עור מלמעלה חין מקפידין להוגיחו וכו' וזה מסכים עם מ"ם בסמוך בשם הרח"ם וכו' אבל הרמכ"ם בס"ג מהלכות תקוחות והרח"ם ורי"ו לא כתבו אלא לשון המשנה בלבד ולפי דעחם נראה דהוספחא בשאינו נראה פבחוץ מיירי ואפ"ה גזרו רכק אמו כשהוא נראה מכהוץ ורבי לא גזר ומחני' כר' וכו' ולפ"ז הא דקחני ואם קרם עליו וכו' לא נ"מ מידי דהא לא אינמריך אלא לחכמים דלא קיי"ל כווחי' אלא כר' וכו' ולדידיה מחי חרים קרם עליו אפי׳ לח קרם נמי חולן ולפיכך לח כחבו הח דקרם עליו עור נכו' עב"ל וכל דברי הב"י חלו משוללי הבנה הם וכמו שהק׳ הש"ך ע"ז והנחון מוהרש"ק כ' ליישב דם"ל להב"י דיש לפרש בחושפחת כ' פרושים דהך בד"ח בשל מחכוח וכו' י"ל דקמי על כ' דתמר תינו חולן בד"ח בשל מחכות תבל בשל פן אף כ' ס"ל דחיין תו י"ל דהמי בד"א רבון קחמרי ליה לר' דחמר אינו חולן סחם בד"א דאינו חולן כשל מתכוח דכהא אנו מודים דאינו חוצן אבל כשל ען פלגינן עלך דחיין וכן היה נראה לכאורה כפי' השני דאי כפי' הראשון דהאי בד"א אליבא דר' אתר ה"ל להחושפחא לותר אבל בשל ען הכל מודים דחולן כמ"ם גבי קרם עליו וכו' א"ו דהחי בר"א רבנן אמרי ליה אבל לר' אין חילוק בין של מחכוח לשל ען ולעולם לח חיין ולפ"ז כך הם המשך דברי הב"י דח"ח לפרש החושפחת דמיירי בחינו נראה דא"כ צ"ל דהפי' בחושפחת הוא הא דחני בד"ח בשל מחכות רבנן דאמרי לה דמי ס"ד אליבא דר' הוא דרבי מפליג בין של מחכות לשל פון ורבכן ס"ל דאין חילוק והכל חיין א כ מחני' אחים דלם כמאן דהם מחני' לם מפליג במידי וס"ל בחינו נרחה הכל לם חיין אלא ע"כ ג"ל אי החוספהא מיירי באינו נראה דהאי בד"א רבק אמרי לה וא"כ לרכי לעולם לא חיין באינו נכאה בין כל מהכוח וכין של ען לוה כ' הב"י דאכחי קמה לה המחני כיחידאה כר' אע"כ דהחושחא מיירי בנכאה ומעהה י"ל השי' בחוששא דהאי בד"א איל אויבא דר׳ דמפליג בנראה בין של מחכות לשל ען אבל רבנן ש"ל דבנראה הכל חיין בין של מחבות ובין של פן חבל בחינו נכחה ס"ל דכ"ע מודים דלח חיין בין של מחבום ובין של ען

וא"כ מתני אחי" כתכמים ע"ב וכזה מתורן כל קו" הש"ך:

רעם שדבריו נכונים בישוב דברי הב"י כדי שלא יהיו דבריו בדברי חלמיד השועה

ח"ו עדיין קשיא לי על דברי בכ"נו ב"י ז"ל במ"ש ולש"ו לל דנכאה מבחון אינו ר"ל שיהיה בולש

לחון או שיהיה שזה לבשר דא"ב מ"ש דמ"ד דאינו חולן דמאי קו" דהא השחא דמיירי ההושפהת

לחון או שיהיה שזה לבשר דא"ב מ"ש דמ"ד דאינו חולן דמאי קו" דהא השחא דמיירי החושפהת

בנכאה מבחון והאי בר"א רבי קאמר לה לחלק בין של מחכות לשל ען ודוקא בשל מחכות

ש"ל לכבי דאינו חולן הא איהו נושא כ" בשם הר"ש ב" עעמים לחלק בין של מחכות לשל

ען והני שעמי שייכים אף בשה לבשר או בכולם:

בש מ"ש הב"י נפעם דמודו רכנן בקרם עליו טור וכו' שלין מקפידין עליו להוציאו ומי סגי' ליה השעם שנחן ההושפח' דהוי בלוע וכל הכלושין כיון דלא מישמאין ולא משמאין המי סגי' ליה השעם שנחן ההושפח' דהוי בלוע וכל הכלושין כיון דלא מישמאין ולא משמאין ומה"ע כ' הר ש שם דבאינו נכאה דאיע חוצן לפי דלא דמי' לביה הששרים וכ"ל דבלועה מקרי כיון דאינו נכאה ולפ"ז כ"ל דבקרם עור מלמעלה אף להרמב"ם והכא"ש ורי"ו לא חייצי ומה שלא הביאו משום דב"ש הוא מאינו נכאה ובמ"ש הש"ך דכיון דאינו נכאה מיקרי בלוע ולא ביה"ס מכ ש בקרם עליו שור מלמעלה דבלוע הוא :

רכו"כן מ"ם הש"ך להוכיח מן הכ"י נופי׳ דש"ל דקרם עדיף מחינו נרחה דהם סי׳ בחספתה מיירי בחינו נרחה דהם מ"ל ובחינו החוספתה מיירי בחינו בחלים מ"ל החבשים דחפ"ל להחבשים דחפ"ל החבשים דובירים מני בסיפה דלד׳ה לה חיין מלמה דקרם מומעלה עור עדיף מחינו נרחה ע"ב דבריו המוסים דעיקר קו׳ הכ"י הוח לדעה הרמב"ם ורח"ב דחי בעי דה בחינו החם קשיה ליה דוח ה"ל להשמיש דין זה דהם לה הוי כ ש מחיע בנרחה מברון החם העור החם קשיה ליה דוח ה"ל להשמיש דין זה דהם לה הוי כ ש מחיע נרחה די"ל דחינו נרחה עדיף מקרם מומעלה ונרחה מחם העור הבל הייד בחינו מומעלה ובחים בחינו להל היידו החוש לה המשם המירי בחינו עדיף מחינו כרחה לחוד בלה הכן הרגיש בזה בש' מפל"מ ומדברי הרמב"ן בהלכוחיו ש"ק מבוחר השעם דכ"ז שורה מבוח בו ומקפדם עליו:

כו"ם לדינה נכונים דברי הש"ך דיש להק! בקרם מלמעלה עור אפי' בנרחה חחם העור גם מדין זה יש לכחורה להוכיח דחפי' כיש לה נער אם חופל אפ"ה לא מיקרי מעושו שאין מקפיד עליה ודלא כסה"ח והמרדכי שכהבחי לעיל שכהבו כן גבי שחין וגרב דהוי מעופו שאין מקפיד משעם זה דהא גבי קוץ ואץ מלשערת בנשילהה אש"ה חייץ בנראה שיהו בודאי לא יהיו דברי השה"ח והמרדכי נגד משיה ערוכה אלא ע"כ פ"ל לחלק בין דבר היואא שן הגוף ובין דבר אחר החולן דבהאי ל"מ מלפער ועיין בב"י פי' זה ד"ה ומ"ם רבינו והרמב"ם חולק על שבחוך העין וכו' ואין זה כוחר מש"ל להחיר כחום שנחערב חוך קליעום שער שקורין מארלאקין דם"ה דאיכא סכנה להסיר קליעות השער וככה"ג י"ל דלכ"ע לא חיין אשי במידי דאתי מעלמא: (בד) נגלר בגליר רוצץ י פי' כפים זיעה מרובה על בשרו ממיכש ונעשה כמין גלידי ר"ש והרמ"ש: (בד) טלמולין שעל הבשר י לפון הר"ש והרשב"מ במה"מ והרע"ב כשידיו של אדם תלוכלך במים או בכלק או בזיעה ומולל ידו אחת על חברתה נעשה על ידו כמין גרגירין של שעורים ע"כ: (כבן) ושאר כל המים בשהוא לחי זו דלא כדעת השור דם"ל דג' מיני שים אלו דוקא כשהן יבשים הן תוצלים אבל לא לחין ובשאר מים אף יבש אינו חוצן לפי שהן עוברין בשפה שנכנסת למים חבל הרמב"ם והסמ"ג כחבו כמ"ש המחבר כחן ועיין בפירוש הר"ש פ"פ דמקוחות שכתב דמש"ה תני במחני' גן יוני והדר מפרש לה שהות יחידות דרכים ולא חגי בקיצור יחידות דרכים במקום גן יוני אלא לומר דרשהוא רך נקרא גן יוני וכשנהקשה נקרא יחידות דרכים כראיחא בפ' מרובה אבל אינן חוצין אלא בימות הגשמים כשהם רכים עכ"ל מיהו אפשר דר"ל דבשעה שנדבק בגופה בעינן דוקם כשהוא רך דאלו היה יבש מעיקרא לא מידבק שפיר אבל כשהיה רך בעץ שנדבק בגופס ס"ל דכ"ם כשנתיבש אחר כך דחולן ספי מאלו היה עדיין רך בעם שפבלה ולדעם הרמב"ם הסמ"ג והמחבר י"ל דמש"ה חני גן יוני לומר אפילו הוא עדיין רך כשעם העכילה כמו גן היוני שהוא כך בימות הנשיים אפ"ה חולן אבל אי לא חני שלא יחידות הדרכים ה"ם דוקה במדבק כה בעודו לה ועכשיו בשנה מבילה הוח יכש כמו גן יוני : (5) מיהו אם היא מקפרת י נ"ל מעמו דם"ל דחף בלח חין המים נכנמים בו וכמ"ם המכלכי לקמן נכי דם הביאו ב"י כאן אלא כיון דסוסו שיעבור ע"י מים אינה מקפדה עליו מן הפחם אינו חולן אבל צמקסדה עליו חיישינן שמא כשעת הסכילה עדיין לא נעקר משם וחולץ ועיין בספר מפחרה למשה מ"ש בזה וכחב הש"ך דהגה"ה זו קחי נמי חסעיף שלחח"ו כדחימת במרדכי שם ובב"ח כחב וז"ל ולפענ"ד נרחה דחפילו חינה מקסדת כל פים חפילו לח חולץ דמין מנו בקימים במיני סים ושמח טועין הן עכ"ל: (לא) ושאר כל השרפים וחסיים בה בחוספחם מפני פהם לכלוך הסירוח פי' ודרך ב"ח להקפיד עליהם כ"מ בפ"ב דהלבות מקוחות: (לב) דם שנסרך - פירוש שמחחיל להחייבש ולהדבק קות שכשחולים בו חוצמ נמשך והולך חום ממט כש"י במנחות דף כ"ח ע"ח ומשמע דעיקר החילוק הוח בין נסרך או לא אבל אין חילוק בין נכרך בכשר או בד"ח וכ"ם וכש"ם שם דמשני הא דסריך הא דלא סריך פ"ש ובה"ג כחב חמר רב זו שחמרו חכמים דם לח חינו חולן לח חמרו מלח בלח נחבשל אבל נחבשל באש בין לח ובין יבש חולן ע"כ ואף שלא נחלא כן בהש"ם שלנו בם מדלא משני הכי במנהוח לא משמש הכי מ"ח דברי בה"ג דברי קבלה הם עכ"ל הש"ך : לתנו משער ראשן - ברח"ם סרק החינוקת והרבב"א בח"ה כחבו כ' מעמים בזה חדא כי הוא נוי להם וחינן מקפידות חלא עשלוהו במתכוין מש"ה הרי הוא כחלו כוא מנופו של שער הוא נוי להם וחינן מקפידות חלא ששלוהו במתכוין מש"ה הרי הוא כחלו הוא מנוצד

וכבגד לבוע שאין הלבע כדבר הטסף אלא כעיקרו של בגד שהרי מליט פבילה לפרוכח אפ"ם שהיה מהכלת וחרגמן וחולעת שני ועוד פעם שני לפי שחין מחשו של לבע בשער ועל הידים אלא מראיחו של לבע ולפיכך אינו חולץ ואינו דומה לדיו שחולץ דהחם איכא ממשום הדיו ומסיק הרשב"ח מ"ז וכן הכשים שמלחכהן לזכוע ירחה לי שחין חוהו זבע שעל ידיהן חולן מן הסעם הזה שחין ממשו של זבע חלח מרחיתו ועוד שכל שמלחכהו בכך חינה מהסדח וכו' עכ"ל ונ"ת בין הב' פעמים בחדם אחר שחינו תלחכחו בכך דלפעם שחינו אלח חזוחת בעלמת חינו חולן חבל למעם השני חולן ומדכחב המחבר בש"ע וכן מי שהות לובע וידיו לבועות אינו חולץ משמע דאדם אחר שאינו לובע אם ידיו לבועות הולן מבואר דם"ל דלה סמכינן הההי מעמה לחוד לפ"ז צ"ע במה שפסק במ"ז ס"ק י"ב בשם הרוקה דהם אםה נגעה ביורה או בקדרה ונספחתה בבשר מעם דזה אינו קפידא אע"ם שמעם נדבק בבשר ע"כ ומטעם זה הורה בט"ז להחיר באשה שטבלה ומצאה במקום שנגעה בכוחלי ביח המרחץ שהיה שחרורית מחמח עשן המרחץ שחינה לריכה פבילה שנית דדמי להחי שכחב הרוקח והוא ק"ו דהא בידים היא מקסדה יותר על נקיוחן יותר מגוסה ואפילו הכי החיר הכוקח מסעם שאין בו ממשוח אלא חזוחא בעלמא מכ"ם על הגוף ע"כ דלפת"ם לא סמכינן להחיר מה"ם לחוד וכן מבואר בפרישה להדיא דדוקא נקט שלובעות הנשים דאל"כ הוי חולן בכ"ד כיון דמהפדה עליו וכ"מ בב"ה ע"ש ואפשר כשנמלא על גופה שאינה מהפדח עליו כיון דאינו אלא לבע בעלמא אבל כשנמלא בשאר מקומות הגלוים אין להקל אח"ז ראיתי במע"מ דף שט"ז שהביא דברי רוקה אלו ומבאר דתחיר מטעם שאינה מקסדת על דבר מועט ע"ש: (לד) וכן כי שאופגרו להיות שוחט · כתב בספר ב"ה דאדם שיש לו אומנות דהיינו שהוא לובע וסופר ונדבק על ידו דיו ולבע הוי ספק אי הוי חלילה או לחו ואזלינן לחומרא דהא איתא במסכח זבחים דנ"ח בעי רבא דם ורבב על בגדו מהו ופריך אי שבח הוא היפוק ליה משום רבב ואי תוכר רבב הוא ה"ל משום דם לא לריכא דעביד הא והא אחדא לא קסיד אחרתי קפיד או דלמא אחרתי נמי לא קפיד תיקו וכיון דנשאר בחיקו וספיקה דחסורה לחומרה על"ד וכ"ם הרמב"ם בפ"ג מהלכוח מקוחום שהוה ספק הם מוצן או לאו וכ"ם במ"א בא"ח סימן קס"א סק"ז ודלא כשבו"י סימן ס"ם: (לף) שרוב בני אומבות - כתב בב"י אע"ב שכתבתי דכל שדרך שאר נשים להקפיד אע"פ שזו אינה מקפדת חולץ י"ל דש"ה דגם שאר נשים שהם בני אוחה אומנות אינן מקפידות ע"כ (לן) שלא כנגד הבשר י עיין בש"ך כישוב דברי הרשכ"ח ועיין בזה חפל"מ מ"ש בזה : נהגו הנשים י ולענין נטילח הלפרנים בחה"ת עיין בח"ח סימן חקל"ב ש"ך (דן) נהגו הגשים · ולענין נטילה הצפרנים כחה"מ שיין בח"ח סימן חקל"ב ש"ך : (דרן) אם גפוחה כ"ב · כהב ב"י שזה נלמד מחץ דלעיל סעיף י"ח ולפי זה חין צריך שהיה מקרם עור ובשר על הגיע אלה כל שהטיע כל כך בעומק שאינו נראה בשוה לבשר אינו הולן כדלעיל גבי חץ ש"ך ואזיל לשיעתו שכחב בם"ק י"ו שכל שאינו עודה לבשר קרי אינו נראה ועיין מה שכחבת לקמן: (כאי צריכה מבילה אחרת . בע"ו כתב וז"ל וכ"ל דכל מה שמלינו שלריכה לעבול שנית בשכחה ליפול לפורן היינו כל זמן שלח שימשה עם בעלה קודם שנזכרת לדבר הבל אם אחר ששימשה נזכרת אין להחמיר עליה ולהצריכה מבילה שנית כיון שחין זה אלא חומרא בעלמא ואפילו אם אין ידוע לה שלא היה שם פים וצואה דמשמע מהנהות ש"ד ומוהר"מ שלריכה מדינא פבילה היינו כל זמן שלא שימשה עם בעלה אבל לא אחר כך דהא אפילו אם היה שם נואה מדאורייתא אינו חוצץ דרובא ומקפיד בשינן אלא בזרה דרבנן היא במיעום המקפיד אם כן כאן הוי ספיקא דרבנן וכ"ם למ"ם בסעיף י"ח בשם סת"ג ור"ח דדוקה מיט הנדבק בעינן אע"פ שלה פסקן להלכה בש"ע מ"ח כהן שכבר שימשה והפשר שהיה נחשברה אם באח להחתיר עליה בעבילה שניח החה מוליה לעז על הולד כמו שמלינו בניפין בלשון זה אם באח להחתיר עליה אחה מוליא לעז על בניה כנלע"ד ברור ושוב הוגד לי שגדול אחד השיב בחשובה כמ"ש עכ"ל נחכוין למוהר"מ מלובלין בסשובה סימן ע"א ושם החיר אם לנה שם בעלה אפילו לא מתקה לבעלה אוחה לילה דמכוער הדבר וא"ל פבילה אחרה אם לא נמצא שום לכלוך חחתיו עכ"ל וכן כחב במל"מ פרק ב' דהלכות מקואות כשמו וסחם כדבריו משמע דס"ל כווחיה אך הש"ך חשש להחמיר על פי דעת הראב"ן דס"ל דלסורן עלמו הולן מסעם דכיון דעתידה ליטלן חיילי השחא וכ"כ הכ"ח לכן היכא דאפשר לה לחזור ולטבול אפילו לא מנאה עד למחר יש לה לחזור ולטבול וכסב שכמדומה לו שכן נוהגים להורות אבל היכא דלא אפשר אין להחמיר כיון שעברה הלילה עכ"ד ולענ"ד נראה דמשום זה אין לדחוח דברי המוהר"מ לובלין והפ"ז מהלכה דהראב"ן יחיד בזה וכל הפוסקים חולקים עליו וכחבו בהדיא דלפורן עלמו אינו חולץ ומה גם טיקרו אינו אלא מדרבנן דהא ליכא אלא במיעום הגוף · אלא שיש לפקפק על מ"פ הם"ז דחין כאן אלא ססיקא דרבנן דהא הכא איתחזה אסורא ויש להחמיר אפילו בססק דרבנן דהא אשה זו בחזקה פומאה היא טומדת ומססיקא א"י לסהרה אלא שהט"ו לשיטחיה אזיל דם"ל דכל ספיקא דרבכן להקל אסילו בדאימחזק אסורא וכנראה מדבריו בסימן ס"ם ס"ק כ"ד אבל לפי מה שססק הש"ך בסימן ק"י דהיכא דאיחחזק אסורא אפילו בספק דרבנן אזלינן להחמיר אם כן אין כאן מקום להקל אלא שהפר"ח בסימן הי"ל העלה דלא כהש"ך

דים להחמיר כדעה הש"ך ולה מטעמיה: צוד כתב בפ"ז דאם אירש ששכחה ליטול הצפרנים בשבה או יו"ט לא תאמר שתחתוך לה דכיון שאין מצוה גמורה בנפילת נפרנים דהא אפשר בניקור תחתם לחוד למה נבעל בזה שבות דחמירה לח"י ותו דחע"פ שהח"י חותך מכל מקום חותה ישרחלית מסייעת לה ע"י שמסה ידיה וכאלו היא טושה מלאכה זו שאסורה מדאורייתא וכמו דמנינו בסי׳ קע"א וא"ל דה"ל שלא תעבול בשאירע כן בשבת או י"ע ז"א דהא גם בחה"מ החירו שתנקר הצפרנים ותעבול כדחי במרדכי ס"ל והנהות ש"ד לפי סברתם דס"ל דחסור לחתכם בחה"מ אבל אנן קיי"ל בא"ח סי׳ מקל"ב דמוחר בחה"מ בלי שום שינוי מ"מ יש ללמוד מהם בשבת או י"ע למהכי ניקור עכ"ד והש"ך בנק"ה השיג ע"ז דאפי' חתכה בכלי היא עלמה ליכא כאן איסור דאורייתא דהחום' כתבו בס'המלויע דנ"ג דהך מתני' אתיא כר"י א"כ הרמב"ן ושאר פוסקים פסקו כר"ש דמלאכה שא"ל לגופה פטור וכמבואר בהר"ן פ' המלניע וכ"כ המגיד פ"א מהלכות שבת שדעת הרשב"א והאחרונים דהלכה כר"ש וכ"כ התוסי פ"ק דשבת גם המור כ' בסי' שמ"ז ושאר שרנים הנדן שלא לנורך. ססור והיינו כר"ש כדאיתא בש"ס וחימא לי אמאי ססק בסי' שכ"ח בכלי חייב חסאת וכן קשה על הש"ע דבסי' שמ"ז הביא דעת הסור והרמב"ן ובסי׳ שכ"ח סחם דבכלי חייב חפאת ודוחק לומר דחולקים על החום' ויותר נראם דבסי' שכ"ח לא מיירי ממלאכה שא"ל לגופה ודינא קמ"ל ונ"מ היכא דלריך להלפרנים עלמם הא לא"ה אפי׳ בכלי פסור אבל אסור וגם בלא"ה יש סוסקים דאפילו מלאכה גמורה מוחר לומר לא"י במקום מטה וכמבואר בהר"ן ס"פ ר"א דמילה ובהגהות ש"ע א"ח סימן רע"ו אם כן הכא הוי תרחי למעליותא אלא כיון דאפשר לימלן בלא כלי למה נקל בכדי אבל שלא בכלי הדבר פשום למותר ע"י ח"י ולית דין לריך בושם:

וס"ל דכל ספק דרבנן אפילו בדאיחחוק אסורא חלינן להקל ועיין מ"ש סעיף כ"ה ובס"ס קנ" מ

שכ' כשם הר"מ הוא עיקר וכ"ג מחום' כפ' המלגיע שם שאין לחלק בזה : ומה שהשיג שם על הש"ך עפ"י דעה הריכ"ש בחשובותיו מי של"ד דבגוזו הייב אף שלין לריך לו לנפרני' ודלא כממום' שם הנה אף המ"א שם הביא דברי ריב"ש אלו ואפ"ה ססכים עם הש"ך ובאמת אף שקילם הגאון ח"ל לדברי הריב"ש אלו לדחות בהם דברי רבוחינו בעלי החום' אני בעניי לא זכיתי להבין דבריו של שם המעם דבגוזו חייב לכ"ע אע"פ שא"ל לגופה לפי שהגזיזה שהיה במשכן לא היה לצורך הצמר והשער רק לצורך העור כגון בעורות תחשים וע"כ חייב כל שהוא לצורך גופו אע"פ שאינו צריך לשער עכ"ד ולא ידעחי מנ"ל הא שהיו גוזזין לעורות תחשים וכן הק' עליו בס' ק"נ פ' המלגיע ועוד שאף אם הי' מסירין ממנו השער לא הי' ע"י גזיזה כ"א ע"י מיחוק וגרידא וכן פירש"י במחני' דפ' כלל גדול דחשיב בכלל אבוח מלאכוח הממחקו ופי' דהיינו מגרד שערו פ"כ והוא כדרך שמעבדי העור עושים שמעבירים השער שלא ע"י גיוה כ"א ע"י מיחוק אבל גיוה לא היה במשכן אלא בלמר הלריכים לחכלת וכן פי' הר"ן על המשנה שם ח"ל הנוזו למר גזה ושחר מלחכות של למר השנויות במשנתנו כולם היה בלמר חכלת של מלאכת המשכן שכ"ל מבואר דגיזה לא היה אלם לגורך הגמר הגריך להכלח ועיין במס' בכורות דף כ"ה דאמרינן שאני שרה דלאו בר גיוזה היא וכן הוא דעת הרמכ"ן ז"ל דאף בגווז בעינן שצריכה לגוף הצמר וכמו שהביא סרמ"ם בשתו במס' בכורות שם גבי חלישת נולה ללורך שחימה בי"ם דשרי מה"ע משום דה"ל מלאכה שא"ל לגופה וגם הרא"ש שם מודה לזה אלא דחלק עליו מעעם אחר ע"ש הרי דהרמכ"ן והרא"ש ז"ל והר"ן ס"ל כדעת החו' והריב"ש הוא יחיד נגדם י ואף אם חרצה לותר דמ"ש הרמב"ן והרא"ש שם דהוי גיזה שלא לצורך גופה דוקא החם דהאי חלישה לאו לצורך העור הוא אלם לצורך השחימה אבל היכא דהוא לצורך העור אנ"ם שאינו צריך לגיזה ח"ל דחייב עליה אף בנ"ד כן שהרי חחיכת הצפרנים ג"כ לאו לצורך ליטוח הגוף הוא אלא לצורך מבילה של יחוץ הצואה שחחתיו ע"כ נראה כדברי הש"ך והמ"א י מ"מ נ"ל מאן דמורה כדברי הש"ז לנקר הימב אין מזניחין אומו ואף שכחב במ"א דל"ע אם יש להחיר בניקור נראה כוונחו משום למקר השב נתן מומין מומין חוף פכוב כם היד ע שבים החדר פיקר מום בותנו מוסד במ"ם מומים מוכנים בל ידים ורגלים בכם הדמי לם ספר מום במומים למול במיקור כל הלפתים של ידים ורגלים בכה לימול לפורן ש"ל כלה דיכולה לסמור על מיקור ועיין בהגבות ש"ד ואף שהרמ"א החמיר אף בשכחה אם כלה דיכולה לסמור על הייכולה לסמור על מייכים חתלה אם הוא מכן וחיישינן שמא לא סיה נקי אבל האם הוא מיינו בהגבות הייכול הייכול אם הייכול הייכול אם הוא מיינו הייכולה לא עייכים חתלה אם הוא מיינו וחיישינן שמא לא סיה נקי אבל האם הוא מיינו בהגבות הייכול הייכו נפורן מ' היינו דוקם מם ננו עיינה מנוכה מם הזמ נקר תוישים שנתו עם שים ען. מכי במסוונה לעיין היקב ודמי דיכולה להזהר בו דהם אף אם נשאר בו זואה או מים דבר מועם מאד שאין דרך להקפיד עליו אינו חולץ וכמש"ל וכ"מ מלשון המ"א דמיירי בשכחם ליפול ל למכנים ואף שהש"ך חשש לדעח הראב"ן דס"ל דהפורן עלמו מעכב מ"מ נראה דבמקום דיתוי מלוח עונה א' סמכיק על רוב הפוסקי קמאי ובמראי דס"ל דלפורן עלמו

לב" במ"ח סי' קס"ח ס"ק ה' בשם החשב"ץ דבשבת אסור לגרד הטים שתחת הפסורן בלמרניו אלא ירתלנו במים ע' סי' ש"ב ס"ז עכ"ל ור"ל דבסי' ש"ב שם מבואר דמותר לגרד בלסרניו אלא ירתלנו במים ע' סי' ש"ב ס"ז עכ"ל ור"ל דבסי' ש"ב שם מבואר דמותר לגרד בלסורן ובס' א"ר שם כ' דלא ממלא כן בחשב"ן אלא שכ' דדותק את הבשר שתחת הפסורן כדי שלא יגרד את הלפורן עכ"ד וא"כ אף החשב"ן ס"ל דאין איסור לגרד הטים בלפורן רק שיזהר שלא יגרד הלפורן עלמו לכן ידחוק הבשר שתחתיו כדי שלא יגרד הטים בלפורן כן שיעוסה הוציץי פי' הלמורן עלמו לכן ידחוק הבשר שחתיו כדי שלא יגרד מלפורן ב"מ והטור וכ"ח ושאר אתרונים היא עלמה משום שפירשה אפי' לא ממלא עליה דבר חולן ד"מ והטור וכ"ח ושאר אתרונים וכ"ד כ"ל במשקנת ב"י דס"ל דמירי אם ממלא עליו דבר חולן ע"ש: (ב"א) פירשה רובה יול כמשקנת ב"י דס"ל דמורנים להלריק דנותנים להלריכה מבילה שנית אם לא מחכב הלפורן ה"ה הכא אף אפשר לחלק דכיון דמן הדין אפי' נשאר לפורן אינו חולץ כל שידוע שלא היה שום לואה תחתיו וכדאי' בסוסקים אלא דנהגו להחמיר והיינו כשכל הלפורן נשאר משא"כ הכא ודוחק וכ"ש להשטם וכדאי' בסי" מעכב עכ"ל :

רעיין בש"ו של המסעם דמחלקין בין פי' מועם למרובה ה"ם דאם רובו קיים ומיעופו וכדרין בש"ו של המסעם דמחלקין בין פי' מועם למרובה ה"ם דאם רובו קיים ומיעופו נסדק נמלא דמקום הסדק ויכולים מים יכולים לבוא באוח הסדק משא"ל אם סיסר כובו ממלא שנחרחב מקום הסדק ויכולים מים לבוא שם והי ראוי' לביאח מים אבל באבר ובשר המדולדלים אםי' נפרן רובו אין דרך להניחו כך שיהא הלוי ועומד דראיב לה הרבה אל מחזיקו ממיד אל הגוף בפי מה שיכולה להחזיק פ"כ אים ראוי' לביאח מים אפי" פירש מחזיקו ממיד אל הגוף ודמיא לאפר ובשר כ' מהרמ"י ז"ל ולפ"ז נראם היכה דנשקר הלפורן עלמו ממקום החבורה באלבע אפי' פירש רובה נמי חולן דהי משטם של הפוסף בלפורן שפירש רובה אינו חולן דריון שיכולה המדולדלים דחוללין וגם למי השטם של הפוסף בלפורן שפירש רובה אינו חולן דריון שיכולה בשפירש משים איכא למיותר דקפדה אלא שא"י להסירה בידיה מה"ש בלפורן עלמו שנעקר מן כאפרים משים אפיל פירש רובו א"א להסירה בידיה מחמת הכאב וה"ל דקפדה וחולן כל"ל ופיין בכ"י: כשל אפר ובשר מולפור בשם המ"ז וכיון של החידה ב"א מ"י אומן לכל"ל אבר ובשר ה"א לה להסירה ב"א פ"י אומן וכבר כתבחי בסתוך השעם דשלני אבר ובשר "לה ליום לחול לפוי בסתים ב"י דאין אם בקיחים מה שישור וכמש"ל : (ב"ב") אם הם רפיום - כתב בם ב"ה כיון דפסק בא"ח ס"י מדלים מום שישור וכמש"ל ב"ל (ב"ב") אם הם רפיום לאל לימו להסיר אף במהודקת וא"ל הם בב"י מדין אם בלא לוחל במיר אבי להור לפור בשלם המחלרו הבר באלה בשבעם רפוי' א"ל מבילה אחר וכבר בחבתי וכמ"ש האחרונים באם שכחה לישול השכם המה לשל בדיעבד אף בעבילה לא המשור וכבר כתבתי מה לעיל בסעי א': (ב"ך) ואם הם החדקים ווא"ל ההא מישום שאיט מקפיד הא מיה לעיל בסעיף ב" מ"ו :

ברוב בס' גן המלך ס' קפ"ג ודבר סשוט שחין להחמיר כן חלח במי שיש לי מלחכה גרועה שחם ישחר הסבעת בידו יסנפו מעסק חותה מלחכה חבל מי שמלחכחו נקים וחים מקפיד להסירם בשעת מלחכה איו ישחין לו מלחכה שחין לחש להסירם הע"ג דמהדקי סובה משום דהוי חלילה במעוסו שחינו מקפיד ללו מחמריון ביה כלל והנה בעיקר דין חלילה משום דהוי חלילה במעוסו שחינו מקפיד ללו מחמריון ביה כלל והנה בעיקר דין חלילה דייניגן ליה לכ"ח לפי מה שהוח כגון מוכרי רבב והלבע חע"ם שחתר ב"ח מקסידין וכו' וחין לגוור במי שחינו מקסיד חולן מהדק סובה וכה"ג כתב בספר ח"ר שם בשם הרש"ל דמבעת שחין הסבעת שלו לפי שחין לרכה ללוש בעלחה שחין הרכן של חולן לפי שחין מקסידין חם לת במבעת שיש לו חבן מוב והוח ג"כ מה"ע לפי שחין דרכן של חשים לעשות מלחטת כחלו מ"ח חין להקל כיון דבש"ע כתן ובח"ח כתב סחם לשחר מולד מידי משמע שחין לחלק ביה ול"ד למוכרי רבב והלובסים שכל שחתה חומנות ירוטים בכך משח"כ כתן יו"ל דלא פליג מיהו מפשר בדישבד ושימשה דיש להקל הוח מולדו שוד שם ב"ר בב"ח לחין חילום בין ממי החון למתי החף דעיון שוד שם: (בוד) וכן מתהדקום חולנים וכן בחומין שחולין בין המי החון למתי החף דעיון שוד שם: (בוד) וכן נתחים חולנין דלח שיילי בהומי שחק דבמנה מסק דבתב המחם המחלך הוחלים הוללים וכן בחומין שחולין בין המי החון למתי בחים חולנין דלח שייל בהומין שחולין בחלה במות בחומין בחולין בחלה מולד ועין שוד שם: (בוד) וכן בחומין שחולין בהוגד והב"ח בסק דבתב הב"ח בחלב ומשחר בחי חינו חולנין דלח שייל בהומין בחלה ביו במלב מיח שסיר בחרים שללין דלח שוילי בהומין בחומין שהולים במלבים בחום מולנין דלח שוילי בהומין בחומין שר דבל ביוך באגד והב"ח בהב"ח במומים בחומים בחומים במומים במומ

נמן) וקשקשים היינו לוחות שעושין הרופאים ע"ג מבה · ומיין מש"ל כסמיף ג' ככג"ה מה דקשים מבלה · ה"ה מחחלם ככב"ה מה דקשים מבלה · ה"ה מחחלם חובה פליה לחנון שיניה שהרי הוא מנוי למנוא בין שיניה שיורי המאבלי ומ"ש שאם מבלה ה"ק כיון דחם סכלה וומנא שום דבר דבוק כהם לא עלחה לה פבילה הלכך לריכה לכדוק מחחלה ולא סחכים אבדיקה דבסוף דלמא משחלי ובלבוש הני' ואם במקום שאם ש"ך דלא כב"ח: (台口) לא עלתה • דאט"ג דלא בטיס לביאח פים ראויה לביאח מים בעינן דכל הבמרי לבילה חין בילה מעכבת בו והקשה התום' במכילחין דם"ו ע"ב וו"ל וח"ח אמחי לם בפינן ביאת פים לכחחלה בביה"ם כמו בילה וקריאה בחלינה ובביכורים וי"ל דאין זה סברא גבי סבילה שלא הקפידה חורה אלא שימהר האדם ואין לומר דלכחחלה לבעי כיון דבדיעבד סהור לכחחלה נמי לא בעי וחעלה לו טבילה אבל בילה ומקרא בכורים וחליצה מצוח נינהו הילכך לכחחלה ליעבד פכ"ל וכחום' במנחות די"ח ע"ב חירצו בענין אחר ואזלו לשיטחו שם דם"ל דמדאורייתא בעינן ראני לביאת מים מדרשא דקרא וכבר כסבתי לעיל דהריטב"ה ם"ל ישל למרנות ייתה בפיק לתה לפיטת מים מלח מד"ם: (בצבה ויים המנהג יפה היא כ' הפ"ז ופשום שחם לח נהגה כן ח"ב לעכב העבילה בשביל זה ונשבח ויים המנהג שחובלים רק שחזהר לנקר ביוחר חמ"ב ולפ"ז נרחה דה"ה מ"ש הרמ"ח בהגה"ה שחין לה לעסוק כל היום קודם העבילה בבנק וכו' אם הוא ע"ש ודרכה ללוש בעלמה העיסה לכבוד שבת שנ"כ מוחר רק שחרחון ידיה יפה ויפה שלח יהח נשחר דבוק בהם ומ"מ נרחה דבין הרחילה למבילה דכ' הרמ"ח דאין לה לאכול כלל אפי' בשבח וי"ם נמי אסור לה לאכול ופגון בהגיע זמן טבילחה בימוח בליל שכת וי"ם שרוחנים קודם שכת וי"ם והולכת לבית הפבילה חחר זמן חכילה שחין נה לאכול כלל עד אחר ביאה מביח הסבילה דכיון שהוא סמוך למבילה שמא לא חנקר יפה מחוך שהיא מהומה לביחה: (1) עלתה לה מבילה: הסעם כיון דא"ל לביאת מים אלא ראויה לביאה מים הליק לקולא ש"ך דלא כעט"ז והמע"מ וכבר כהבחי לעיל דלדעה הריטב"א המעם פשוע כיון דא"ל לביאת מים אלא מד"ם מש"ה חלינן לקולא ולדעה החוספות דם"ל דרחויה לביחה מים בעים מדאורייחא ל"ל העעם כיון דהחורה הקילה בביה ם דלא בעי ביאם מים ממש אף חכמים כנזרוחיהם הקילו ג"כ דהת מעופו ומקפיד אינו חולן מן החורה אלת מד"ם: (נא) ואינו רוסה לבדיקת הגוף. מכואר דבדיקת הגוף דקיי"ל לקמן סימן קג"ם שאם לא עיינה בנופה דלא עלחה לה סבילה דאף במיעום הגוף מעכב שאף שעיינה ברוב הנוף ובמיעום הגוף לא עיינה לא עלחה לה מבילה 'דהא ביה'ם אינו אלא מיעום הגוף ודוקא הואיל דלא בעי ביאה מים הוא דמלינן להקל הא לאו הכי לא חלינן להקל אע"ג דמעועו ומקפיד עליו אינו חוצך אלא מד"ס אפ"ה החמירו בו ולפ"ז דברי הפ"ז בכ"ק כ"א שהבאתי לעיל אינן מדוקדקים שכ' להחיר בשכחה לישול לפרני' אם שימשה ואפילו אין ידוע לה שהיה שם טים מטעם ספקא דרבע להקל דהא מ"מ כיון דלא עיינה בהן וסחמא דמלחא כן הוא דחם היחה מעיין בהם היחה מרגשת שלח חחכה חותן גם היחה יודעת חם היו נקיים חו לחו א"כ יש לההמיר אפי' בספק דרבנן ובדמוכח הכא: (בב) חליבן לקולא - והש"ך כחב בשם הרוקח להחמיר כמו בשאר הגוף דקוי"ל לקמן בסי' קצ"פ סבלה ועלחה ונמלא עליה דבר בשם הרוקח להחמיר כמו בשאר הגוף דקוי"ל לקמן בסי' קצ"פ סבלה ועלחה ונמלא עליה דבר חוצץ אע"פ שהחעסקה באותו מין כל היום כולו לא עלחה לה סבילה ומסיק דוכון להחמיר המין המשפח באותו מין כל היום כולו לא עלחה לה סבילה ומסיק דוכון להחמיר ואט"פ שהוא הפקח דרבנן ח"ם מנינו בכמה דברים שהחמירו בנדה אפילו בדיעבד ושלא מן

הדין וכתם"ל וכת"ם הש"ך לקתן ס"ק ל"ו:

רבוזר, חסיסה על בעל שבו"י של' בסיתן ס"ס על המ"ח שהבחחי לעיל דס"ל שחם
הוח פבח ומוכר רבב ויש דם וחלב על גופו דחולן במבילה דוה חינו דבדרבנן חולינן לקולח
מיין בש"ך בי"ד סי ' קל"ח ס"ק י"ג עכ"ל וכתה רב גוברי' שהרתב"ם לא רלה להקל כאן
כדרכו בשחר מקומות דפסק בדבר הנשחר בחיקו בש"ם להקל אם הוא בחיסור דרבנן והוא
דלא כמ"ש בב"י בא"ח סי ' חל"ז בשם הנהות מיימוני בשם הגאונים ודלא כהרי"ף לדעת
היש"ש בפ"ק דכילה סי מ"ג דס"ל כיון דקבעו בש"ם בהיקו אף באיכור דרבנן מחמירים ועיין
היש"ש בפ"ק היולה במסירו בכתה דוכתי והוא שסק בפשישות להקל ואדמייחי ראיה
בסחם להקל משום דבסבילה המתרו בכתה דוכתי והוא שסק בפשישות להקל ואדמייחי ראיה
בסחם להקל משום דבסבילה המתרו בכתה דוכתי והוא שסק בפשישות להקל ואדמייחי ראיה
הש"ך במ"ק י"ג הא מדברי הש"ך דיהן ואה לדברי המ"א ובאמת אין סירה לדברי
הש"ך כאן ממ"ש בס"ק י"ג דאלוי בהא דם"ק י"ג דבלא"ה גדולי התורים סוברים להקל:

ואגב ראימי מה שהקשה שם בחשובה הנו' ז"ל לל"ע על מה שפסק בש"ע בי"ד בהלכוח נדה סי' קל"ח סעיף י"ז בהג"ה והוא מדברי רי"ו הובא בכ"י שם וכן מי שאומנחו להיוח שוחם או סגב וידיו חמיד חלוכלכוה כדם אינו חוגן שרוב בני אומנות זו אינן מקפידין וקשה דהא איחא בפסחים ס"פ חמיד ושחם דס"ה ע"ב ובזבחים דף ל"ה ע"א שבח הוא לבני אהרן שילכו עד ארכובוחיםם בדם ומקשה הש"ם והא הוי חלילה ומשני לח הוא ואינו חולץ דאי יבש הוא אף שאומנותם בכך ושבח הוא להם מכ"מ מקפידים ע"ז וחוצנים ודוחק לותר כיון דנריך הכהן לעמוד ברגליו על הרנשה בלי חלילה וכיון שהולך עד ארטובוחיו בדם הוי כרובו שלינו מקפיד עליו וגזרו משום רובו המקפיד דוה לא הוי רובו ממש וגם אפשר דלא גזרו שבות במקדש כה"ג י ועפ"ז יש ליישב ג"כ מה שהקשה הסמ"ג על הא דדם הלח חולן מסוף פ' כל הססולים דלה אינו חולך במקדש עיין בכ"מ בס"ב דמקואות עכ"ד ותחמת קושיא זר דחה דברי הרי"ו והרמ"א בהגה"ה שהביאו להלכה וכ' דמה דאי בסוף דם חמאת דצ"ח דדם שעל בגדו אם שבח הוא דאינו חולן דוקא על כגדו הוא דאין מקפידים אכל על בשרו אפילו פי שאומנהו בכך מקפיד הוא בשעה שאינו עוסק בפלאכחו ע"ש ולענ"ד לא ק"מ דפ"ש ודוחק לומר כיון דלריך הכהן לעמוד על הרלפה בלי חלילה וכו' הוי כרוכו שאינו מקפיד וכו' דזה לא הוי רובו ממש פ"כ אין כאן פום דוחק דוודאי דכן הוא כיון דלריך לעתוד ברגלו בלי חלינת הרגל נידון לעומו וכי היכי דבמבילת כל הגוף חולינן בתר רוב הגוף ה"נ ברגלים אזלינן בחר רוב הרגלים וכן הוא לענין נפ"י דקיי"ל דמעומו שאינו מקסיד אינו חואן בנפ"י ואם הוא רוב היד קיי"ל דאסי' באינו מקסיד חואן ורפ"ש הסמ"ק הביאו ב"י בסור א"ח סי' קם"ח ובמ"ח שם ס"ק ג' חלמח כיון דח"ל נסילה חלם היד מש"ה נידון לעלמו ובחר רוכם דידי׳ חולינן ה"י לענין חלילם הרגל בחר רוב דידי׳ חולינן חף שחינו רוב הגוף יומ"ש עוד ונס אסשר לומר דלה בזרו שבוח כמקדש כה"ג ג"כ לק"מ והשחמיפתי' גמ' למם' יכמוה דף פ"ח ע"ה וע"ב דמסקים החם גבי עוכדת כוכבים מעוברת שנתגיירה דאע"ג דקיי"ל דרוכה ואינו מקסיד עליו אינו חולץ מן החורה ה"מ היכא דליכא אלא רובא אבל היכא דחיין בכולה אסילו אינו מקפיד שליו חולן מן החורה וכיון דלשנין חלילת הרגל נידון לעלש והא איכא הכא חלילה בכל הרגל דהא הלכו עד ארכובותיהם בדם מש"ה חיין מן החורה אפילו אינו מקסיד ומק' הש"ם שסיר : וכלח"ה נמי לק"מ דוודחי הכהמים שהיו הולכים עד ארכובותיהם בדם איכא כאן חרי מיני הציצה חדא מחמח דם הנדבק ברגליהם ועוד מחמח דם שהיחה על פני כל שמח כלפת העורה שהרי היו פוקקין העורה כדי שתחפשמ הדל בכל כלפת המורה וא"כ נהי דמחמת הדם שע"ג רגלים אין כאן חלילה כיון שאינו אלא על מיעום הגוף ולא קפיד עליו בעלים הם לנכי הגוף אבל מחתח הדם שע"ג קרקע העורה הוא חלילה ולו יהא שרגליו נקיים לגמרי מש"ה סיכא חלילה ע"י הדם שע"ג הרופה ודמי לעומד ע"ג הכלים דמה שמונח ע"ג הרנסה ודמי דלחו בקפידחת חלי' ווה פשום : רמ"ש שם ועפ"ו יש ליישב הסמ"ג וכו' קו' הסמ"ג בלח"ה לח קשה מידי וכבר חי' בכ"מ על נכון ג"כ פה שהק' ועיין כש"ך סי' זה ס"ק כ' ומעיקרא לא ק"ה: ובוד שחמה על הרא"ם בפ' כ"ה שכ' וחני נתי רכב על בשרו וכו' ובנמ' שם לא

ובזה שממה על הכח"ם בפי ליה של וחני נמי לכב על בשרו וכו' ובגמ' שם לא החזכר אלא על בגדו ועין בתה"א דף ק"ל ע"ב של ג"ל דשניו שם רכב על בשרו וכו' משום דס"ל דכלי ואדם דין א' להם מש"ה לא דקדקו בלשונם: ומ"ש על המ"א בא"ח מי משום דס"ל דכלי ואדם דין א' להם מש"ה לא דקדקו בלשונם: ומ"ש על המ"א בא"ח מיי למאר ספקא להבעי זו לחומרא לפנין מבילה כבר כחבתי שאין לדמות לענין מבילה לשאר ספקא דרבק דאיי ללהל לפי דמלינו גבי מבילה שהחמירו בכמה ספקי דרבק ואפילו בניתנסקה באותו המין אחר שמבלה ואפי' ליכא אלא מעוסא ואפ"ה ה מירו ואמרו דלא עלהה בניתנסקה באותו מהבי מחץ החולץ י גם מ"ש על הלק"צ יעין מוהל שנחיבש דם לה סבילה על ידו דאינו מאלן מה"ע דשבת הוא לו וע": כביג יאזיל לשימחו דעל בשרה לעולם כמילה על ידו דאינו מאלן מה"ע דשבת הוא לו וע": כביג יאזיל לשימחו דעל בשרה לעולם

דם חולן כשנחיגש ולמ"ש דברי משרי"ו והרמ"ח וכל הסוסקים הנמשכים אחריהם שרירין וקיימין ושלימם משנחן וליח בסו סיככה : (בנ) נתנה שערה - ולה בחו בה המים בשערה -ר"ש : (בך) או קרצה שפתותיה - מ" כדי לקרון בנסורן שהדביקה שסחותיה ולה נכנסו המים בפיה ונהי דביחת מים לח בעיק רחוי לביחת מים בעינן ע"ב וכ"כ התום' דף ס"ו ע"ם ד"ה פחמה וכו' אבל כר"ם שם מסיים וו"ל וקלח הי' נראה דקרלה הוא לפון דוחק שדוחקת שפחוחיה ביוחר כמו פחחה עימיה ביוחר או שעלמה עימה ביוחר דפ' הינוקח עכ"ל ולפי' זה הסכים הרא"ש וכ"כ הראב"ד גם' בעה"ג וגם הר"ש עלמו בסוף מם' מקוחות הסכים דדבריו האחרונים עיקר ועיין בב"י וכ"ם בש"ע לקמן סי' זה סעיף ל"ח: (בה) או קפצה ובו' לא עלתה לה מבילה - כ' הכפנ"ן נסוף הלכוחיו וז"ל ובדיני החלילה לה מוב היות סאדם מחמיר יוחר מדאי ומחפש אחר השפיקוח לסטול מבילחה בדבר הקל כי א"כ אין לדבר סוף אלא אחר שחפפה ראשה וסרקה במסרק וחספה ורחנה כל גופה ומהרח לבלחי חגע בשום דבר חולן וחעשה פבילחה בפשיפות חבריה וכל גופה לא יכנים אדם ראשו בספיקות התמורות אשר אין לה קן וחוף כגון עלפה שיניה ביוחר קרלה שפחוחיה ביוחר ומשאר הספיקות כי מי יכול להבחין בין שלפה ביוחר ובין לא שלתה ביוחר שכ"ל: (בן) אא"ב רפתה ידה : והב"ח פסק כהרמב"ם והרמב"ן דאפי ברפחה לא שלחה לה מבילה בדה אתו לח רפחה וחש"ג דבעלמח לם גזריכן ברפוי הכח שחני דמחוך שהוח בהול ומפחד כן ישמט מידו הוח דוחק חם ידיו עליו שלח' במהכוין פ"כ וכ"כ הרח"ה בספר ב"ה דף ק"ן ע"ב דהכח בחוחז בחברו שחברו נשען פליו פשוי הוא ומנוי שלא ירפה שפיר שייך למגזר פכ"ל מיהו בה"ג דם"ה ע"ב גורם רש"ח עד שירפה כו' והיינו כפירוש הרשב"ח דחסיפח פליג ודוק עכ"ל הש"ך ובפי' המשניות להרח"ש ז"ל ובפ"ח דמקוחות מסרש גם כן כהרמב"ם והרמכ"ן ז"ל דלח"ק לא מהני ביד רסה דחיישינן שמא לא ירסה ע"ש והנה כל שיקר ראיות הרשב"א ממה דלא גזרו בשירים וכזמים ואינך רפוי אפו שאינו רפוי לפ"ז למ"ש הרמ"א ברס"י זה דלכתחלה לא תסבול אפילו בדברים שאין חולנין גזרה אמו דברים החולנין והיינו רפוי אמו מהודק וכ"כ בא"ח סימן קס"א סעיף ג' גבי נפ"י דיש להחמיר אפילו ברפוי מסעם שאין אנו בקיאים מהו רפוי או לאו אם כן כ"ם דים להחמיר כאן שאף דשם לא החמיר אלא לכתחלה וכמש"ל מ"מ היה לו להגי' גם כתן חדברי התחבר שכחב לא חתחוז כו' אלח ח"כ רפחה ידה דמשמע הא רפחה אוחז לכהחלה וע"ז היה לו להגי' דלכהחלה מיהו אסור ועיין בב"ח כאן שכחב לחלק דדוקא מלחא דעריחא לה להשירם סוא דגזרו רפוי אטו שאינו רפוי משא"ב בעלמא אבל מדברי רמ"א כאן ובא"ח מכואר דאין חילוק ולטולם לכחחלה אסור ואסילו ברפוי ונ"ל דהרמ"ה סמך עלמו המ"ם לעיל ברס"י והספר דהכה מיירי בה"ה שחסבול הלה א"כ תאחוז בה חברחה ובפ"ז כתב דכדאי הם הרשב"א והכור שנסמוך עליהם בפרע במלחה דרבע דמן החורה אינו חולן אלא רובו ומקסיד עכ"ל וכ"ז בדיעבד אבל לכחחלה וראי לא וכמ"ם גם בדיעבד נ"ע הוחיל דהרמב"ם והרמב"ן והרח"ה והרח"ם מחמירים חם לח ששימשה אז היכא דלנה עם בעלה הלילה יש להקל וכמש"ל : (בד) ואם הריהה ידיה כחב הדרושה מכאן יש היתר גמור שבשעה שהאשה מובלת וחברתה דוחפה במים שיכולה לאוחזה בידה בשעת דחיפה אם הדיחה ידיה במים תחלה וא"ל להפריד ידה ממנה ולא כמו שנוהגין נשים דידן שתפרידין ידיהם ממנה בשעת דחיפה עכ"ל ולפענ"ד חין להורות קולת בדברים שנהגו חיסור דהלת במשנה ופוסקים חינה חלת דיעבד שרי אבל לכחחלה מחן לימח לן ועוד דבכמה דברים מחמירים לענין נדה שלח מן הדין הפילו דיעבד כ"ם הכל ועוד שהכי מהר"י ברין חולק ואוסר הכל מף בהדיחה ידיה ואף המשאח בנימין שחולק י"ל דמודה לכחחלה עכ"ל הש"ך ובכל דבריו אין הכרח לדחות דברי הפרישה ובפרם מ"ש דבמשנה ופוסקים אינו אלא דבדיעבד שרי אמח שכן הוא במשנה ובפוסקים הראשונים ה"ה הרמב"ם והרמב"ן והרשב"א שכ' כלשון המשנה האוחו באדם וכו' משמע דוקא דיעבד אבל לשון העור והש"ע שכ' לא חלתח בה מברחה וכו' אל"כ רפחה ידיה ואם הדיתה ידיה במים חחלה שרי משמע דאף לכתחלה שרי ול"ל לדעתם דאע"ג דמתני' נקם האוחז לשון דיעבד היינו משום דהתי לחשמעינן דחם לח רפתה ידיה חו לח הדיחה חפי' דיעבד עמחה חבל חין ה"נ דברסתה ידיה או הדיחה ידיה במים אבי' לכתחלה שרי לפ"ז אין שום ראיה מהפוסקים דנקפו לשון האוחז דנמי משום אפורה נקפי דאם לא רפחה ידיה או לא הדיחה אפי' דיפבד ממאה אבל אם הדיחה ידיה ס"ל דלכתחלה נמי שרי' גם מ"ש ראיה ממהר"י ברין הא בפלה דעתו נגד כל הפוסקים וכמ"ם בס' מ"ב ומהיכא חיתי נחום לדעתו ולענ"ד נראה מטעם אחר דיפה נהנו ונשי דידן בנות מורין נינהו שהרי לדעת הרמ"ח לעיל סי' ק"ך ס"ב הביחו הש"ך כאן ס"ק ל"ז דוקה במי מקוה אבל במים חלושים לא מהני הדחת ידה ולפמ"ש בש"ז שה וכחן ס"ק כ"ז חף דחולק על הרמ"ל מ"מ מודה דחם לא הדיחה ידיה במי מקוה לריך שחחחוז בדיבוק בינוני אבל לא בחוזק דאז לא מהני הדחה במים הלושים וכן הסכים עמו הפר"ח בי"ד שם וא"ב נשי דידן אף דמדיחים ידיהם כמי פקוה מ"מ לאחר שפקרה ידיה מן המקוה ה"ל מלושים ולריך דוקא דיבוק בינוני ולכחחלה ודאי דמחמירין דאין אנו בקיאים מה הוא רפוי ומה הוא חזק או לבוק בינוני מש"ה מסרידין ידיהם והוא נכון

עוד כ' הש"ך וז"ל מיהו כאשה שלינה יכולה לפמוד על רגליה פסק בהשובת מ"ב שהם סי' ס"א דיש לסובלה ע"י שיאחויה ב' נשים בזרועותיה וידיתו ידיהם החלה כתים עד שיהם סופי ס"א דיש להעפיח אבל הין לה חקנה שישכיבוה על הסדין ויסבילוה דסדין מקבל טומאה והשור כדלקמן סעיף ל"א עכ"ד ע"ש עכ"ל הש"ך ונ"ל למ"ש לעיל דאם הדיחה ידיה במים מלושים אז לריך שמאחו בה דיבוק בינוני ואק לא בקיאינן מהו דיבוק בינוני גם מסחמא כיון שאינה יכולה לעמוד על רגליה לריכים שמאחו בה דיבוק חזק ואף שהדיחה ידיה במי מקור לא מהיי אם עקרה ידיה מן המקור דאז שם חלושים על המים שבידיה ע"כ יש לעשות כמ"ש הלבוש לעיל מין "ן בני פבילות כלים הביאו פ"ז שם שבחוך המים יחנות מיד ליד כ"ל כאן מחמלה מאחוז בידה אחם למעלה מן המים ואז אף אם האחוז למעה מן המים ואו אף אם האחוז למעה מן המים בצר ש"ד ביון דהמים מקדימים לידה דותי לרגלי המתם דשרי מה"ש מה בדילה שליה בדולה בדולה

בהרמב"ן והרמב"ם שוכרנו עכ"ד :

מן מ' סאה ה"ז מגונה ומביאו ב"י לקמן סימן ר"א דף רמ"ו ע"ב ש"ך וכחב בכ"מ פ"א מהלכות מקואות מפני שנראה למשחק ואין מחכוין למבול ואם יגע בחרומה וקדשים יהיו סבורים דלא בעי כונה ולפ"ז לדידן דליח לן חרומה וקדשים שרי' אבל למה שכשק הרמ"א לקמן סמ"י זה דאף לבעלה בעי כוונה לכחתוה אם כן דין זה שייך אף לדידן אך בכ"מ שם מסיק דנמטכת דרך ארץ משמע כדעה העור דדוקה במקוה שיש בה מ' סאה מצומצמת הוא דהוי מגונה ע"ם וכ"כ בכ"י כאן: (ם) אם אין שם מימי כ"ע דמסמע כשים סס סים לריכה להגביה רגליה ויכולה לפבול בם ובספיף ל"ג פסק דבים שם פים לא הפבול כלל ואסשר דאה"נ קאמר דבאין שם סים א"ל להגביה רגליה אבל בשיש שם סים לא חסבול כלל ולמאי דכהכתי לקמן ס"ק מ"ז דים חילוק בין פיט לפיט א"ם ט"ם ס"ך ולא ידעתי כוונתו דאי מיירי הכא בשאר סיט אש כן למה תגביה רגליה הא ססק לעיל סעיף י"ד דאינו חוצן צלח: (מא) בפני שהמים בקדימים לרגליה . פירוש כשהכניםה רגליה לשם ככר קדמו המים ונגעו ברגליה קודם שחגיע לרלפה וחוחן המים מחוברים למקוח כ"כ ב"י בשם הרח"ש וכחב בפ"ז דמשמע מטעם זה דדוקה כמי מקוח שהם קדמו לרגליה חבל אם היו רגלים להות כבר ממים הלושים לא דחל"ב היה לו לומר שכבר רגליה להות וכמו שכתב השור באמח לשין זה א ו דההכשר הוא כיון דמי מקוה עלמן הם הקדימו ההכשר ולפי מ"ש בשם המרדכי בשים כובד בכני הנפבל חוך כלי חחר נ"מ מה שנחלכלך חחלה במים הלושים ח"ש דכיון שעומדת על הרלבה הוי כוכד ונהכשל החיבור שע"י משקה פופח ע"כ לריך שמי המקום עלמו יעשו ההכשר ולרמב"ם ורמב"ן דאפילו אוחז בכח חינו חולץ כל שהדיח ידו החלה וממילא דה ה כובד הכלי ג"ל דלאו דוקא מי מקום אלא ה"ה שאר מים וכ"כ ח"ה בפירוש וז"ל ולפי שהמים מקדימים ולא עוד שיש שם טופח ע"מ להטפיח ומשום הכי לא כחב המוד רק כיון שמלוכלכות ולא נקש כיון שמי מקוה מקדימים לה סבירא ליה דהוא פ"ל בזה

והגה לעיל בסימן ק"ך העלה דגם הרא"ם ס"ל דכובד הכלי אינו מפסיק ומבעל

החיבור ומייהי רחיה מהת דכתב הרח"ם בהלכות מקוחות על הת דחנן מפני שהמים מקדימים ונגעו ברגלי המטה וכו' וז"ל כדחנן פ"ה דמקוחות האוחז באדם ובכלים וכו' ואם חדית ידיו במם פהורים ומעעם זם ה"ל להנביה רגליו וכו' עכ"ל הרי שהפוה דין זם להדחת ידים ששם הוין מי הדחה תלושין עכ"ד מ"מ מ"ש כן בשם ח"ה קשה דהה מוכח מדברי הרשכ"ה במ"ה דם"ל דבמים חלושים אחריכן דנחבטל החיבור מחמת כובדו וכמו שהביא הוא בעלמו בס"ק שלפני זה ובתמח המעיין במ"ה מבותר כן כדכרי הפי"ז דם"ל דבמים חלוטים ל"מ אם הות דיבוק חזק שכתב וז ל דח"ק לקולת ור"ש לחומרת עד שיכסה תח ידו וכו' דתי לא"ה כיון שהוא עשוי לדחוק אח ידיו על האדם וכלים וכו' ליכח חבור אפילו במשקה פוסח ואינו דומה לרגלי הטובל שע"ג קרקע המקוה דהחם כיון שהמים קדמו ועדיין איכח משקה טופח מחובר למקוה לח הוי חלינה חבל כחן סבר ר"ם דרך החוחז בכלים להטבילו שדוחק ידו עניהן כדי שלא יסלו מידו וכן באוחז בחברו וכו' דרכו לדחוק ידו עליו ונמנע מהיות המשקה שעל ידו חבור כלל למקוה וח"ק לא חייש להכי ואיכא משקה ומחבר עכ"ל ומדכחב דה"ק לא חיים להכי וכ"ל שידחות בכח משמע הא אם היה מדחית בכת אף ח"ק ם"ל דאינו חיבור דאי ם"ל דלח"ק אפילו מדחיק בכח הוי חיבור לא ה"ל לומר דח"ק לא חיים להכי דמבמע מיחום הוא דלא חיים להכי הא אלו ידעיק בודאי שאחום בכח עמחה חלח הכי ה"ל לומר וח"ק ס"ל דחפ"ה הוי חבור חלח ודחי כמ"ם הפ"ז בהבנח דבריו ולפ"ז קשה ממ"ש בח"ה שהוא סותר לדבריו במ"ה דהא אין לך דיבוק חזק יותר ממה שהיא עותדת על רלפת המקוה ואפ"ה ס"ל בח"ה דמהני עופח ע"ת להעפיח ובאמת מלינו כן בכמה דוכחי שיש חזרה במקלח בדבריו שבמ"ה ממ"ש בספרו ח"ה ומ"ש במ"ז לעיל ס"ק כז וז"ל וכ"כ בח"ה ובת ה שחיבר הרשב"ה בעלמו עכ"ל לה קחי הלה על מ"ש שם דהרשב"ם ס"ל דר"ש לחומרא וח"ק לקולא דוח כחב הרשב"א בח"ה ובח"ה אבל לא קאי על מ"ש קודם לזה ח"ל ומשיק דאפילו לח"ק מ"מ זכיך שלא ידחוק הרבה בהם שאוחז לפובלו ע"ב דום לא כזכר כלל במ"ה לא בארוך ולא בקלר אלא במ"ה הוא דמקיק כן ואדרבה מדבריו בח"ה משמע איפכא וכמ"ש הט"ז כאן דלח"ק אשילו הוא דוחק הרבה שרי וכדעת השור ולפ"ז 2"ל דבהה פליגי ח"ק ור"ש דר"ש סבירה ליה דגזרינן שמה ידחוק הרבה ולח"ק השילו הם ידחוק הרבה שריה הו י"ל דבהה פליגי ר"ש וח"ק דר"ש סבירה ליה דטוסת ע"מ להספיה לא הוי חיבור וכ"כ מהר"י ברין בחבובה מ"ב שם דח"ק דר"י בפרק ק א דגיטין ס"ל דאיגו חיבור וי"ל דהכי ס"ל נמי לר"ש דאינו חיבור וה"ק ס"ל דהוי חבור ומכל מקום להלכה יש להחמיר כדברי המ"ה והמרדבי וכ"כ הט"ז והסכים עמו הפר"ח ול"ל שאף הרמ"א לעיל סימן ק"ב נחבוין לזה ומ"ש ס ס לאסור במים חלושים לפי דסבירא ליה דאון למטה ומדרגות לעמוד עליהן בשעת סכילה והחריו נמשכו כל ההחרונים ז"ל חון מעש"ז שפקפק בזה וכמבואר בש"ך ם"ק מ"ה ועיקר דבריהם הוא מ"ש הרשב"א ולא ע"ג נסרים שראוים למדרסות כ"ל בנסרים המיוחדים ועשוין למדרכות ע"ש ולפ"ז נ"ל דמ"ש הרשב"ה והש"ע נסרים בראוין למדרכות ר"ל מיוחדים למדרכות וכה"ג אי' בש ם בככורות פ' על חלו מומין דל"ח דמשני החם בהכך דחזו למדרכוח ופיכש"י ע"ז כגון כהח וספסל דמקבלין סומחה ע"י מדרס ע"כ וח"כ כי היכי דהתם חמר דחזו למדרכות ר"ל לפי שמיוחדים ועשיין לכך חזו לפומאת מדרם הכא נמי שראוין למדרכות דקאמר פירושו שמיוחדים לכך ואז ראוי לסמא שומאת מדרס וכן ל"ל נמי מ"ם לקמן ואט"פ שאין כלי חרם משמא סנבו ולא ראוי למדרם וכו' החי ולח כחוי למדכם ח"ח לפרש דמש"ה לח כחוי לפי שישבר חם חדם יושב על ה דז"א דאסי' הוא חכם עב וקשה וראוי לישב עליו ואפי' נעשה לישיבה אפ"ה אינו מסמא טומאת מדרם מנזה"ל וכ"ה בהדים פ"ב דכלים מ"ג וכדחי' במסכת שבת דף פ"ד ע"ח משום דכחיב סים חשר יגע במשכבו מקים משכבו לו מה הוח חיח ליה פהרה במקוה חף משכבו וכו' ע"ש וע"כ מ"ש כחן ולח כחוי למדרם כ"ל בחין לו דין מומחת מדרם וחבי' הוח כשח וספסל מנזה"כ ה"ה מ"ם לעיל נסרים שראוים למדרם ר"ל שיש דין סומאת מדרש מן המורה והיינו בעשוין לכך ודברי רש"י במס' בכורות שם שכתב הח דחמרי' התם חין מדרם בכ"ח לפי שישבר אם אדם יושב עליו הוא המוה מאד דהא מקרא ממעעינן ליה ול"ע:

אך ממ"ש הרשב"ה והמחבר כאן אבל- טחנה היא חבילי זמורות וכו' נראה דהרשב"ה בכל הנסרים אובר דאל"ב מאי אריא חבילי זמורות הא אשי נסרים נמי שריא כל שאין עשוין למדרם ודוחק לומר דמילחה פסיקחה נקט דומורוח לעולם הין רחוי למדרם משה"כ בנשרים פ"מ לה ה ל למיסחם הלה לסרש כדי שלה הטעה דדוקה חבילי זמורוח שריה ולה נשרים והיותר נרמה דם"ל להרסב"א ז"ל כיון שהוא מייחד להני נסרים כדי שחעמוד עליהן בשעת פבילה מסני הרפש והמים הרי ייחדינהו למדרם ומיירי בנסרים המשלסלין ולא קבעו בבנין וכיון דלה מחוסר מעצה ירדו לפמה פומהה מדרם מיד שהניה שם ועיין בלבוש ה"ח סי' חרכ"ע גבי נסרים לסכך בהן דם"ל דירדו לפומהה ע"י מחשבה מיד שחשב עליהן למדרם ועיין במס' כלים פכ"ו מ"ז וכ"כ מהורח"ם בספרו ח"ח ח"ג סי' כ"ח שזו כונח הרשב"ח ז"ל ולכך כ' הרשב"א גבי נסרים שרארון דוודאי ראוין הן מיד שהניתן שם לדריסה משא"ל גבי כלים כתב הראוין למדרם דאלו מיוחד לשאר חשמיש ל"מ יחוד והנחה שד שיעשה מעשה כמ"ש סרמב"ם סכ"ו . וכתב עוד דכ"ו בנסרים הממלפלין דלא קבען בכנין הוא די"ל דים בהן פוסחה מדרם חבל בנסרים שקובעים במקוה ע"י בנין ודיבוק מסמרים ודחי דליח בהו טומחם פדרם דח"ל שמשעה שחקנן לכך חל עליהן שם כלי דוה אינו דכל זמן שלא קבען שם עדיי לם נגמרה מלחכתן והכי זה כמו שחיקן נסרים לעשות מהן ממה כסח וספשל שכל זמן שלח ממרה מלחכתן לה מקבלי מומחה וגדולה מוו כ' הרמב"ה משלים וז"ל וכלי עץ מחימתי מקבלין פומחה סממה והעריםה משישופם בעור הדג וכו' הרי חסי' מחר משייתן כיון

שרגילין לחחר עשייחן למרקן כ"ו שלא מרקן לא ננמרה מלאכחן ולא מקבלי סומאה כ"ם בנ"ד שלא ננמרה מלאכחן כלל כל שלא קבען שם וכיון דקודם קביעתן אין שם כלי עליהן ולא מקבלין שומאה אף לאחר קביעתן אין שום טומאה חל עליהן דהא מחוברים לקרקע הן ועמש"ל ואף דקיי"ל דאין החיבור לקרקע מכטל לכלי שלא יחול עליו טומאה ה"מ כשהיה כבר כלי קודם החיבור אבל כשלא היה לו שם כלי קודם החיבור אף שנעשה כלי אחר שנחחבר להקרקע אינה יוכדת לקבל שום טומאה דומיא דלינור שקבעו ולבסוף חקקו דלקמן סי' ר"ה וכה"ג כ' מהרמ"ם שם י עוד כ' מוהרח"ם שם אפי' אם ירצה החולק לחלוק ע"ו ולומר שמשעה הסקנן לכך חל עליהם שם כלי מ"מ אחר שעיקר עשייחן וחיקונן חי' לסדרן שם ולשמש עם הקרקע חשיבי בקרקע ובשילי אנבו דלא גרע מהא דאיחא פי"א דכלים מ"ב וכ"ב הרא"ש. בחשובה כלל ל"א סי' ז' על התקום שהמים נכנסין בחוכו דרך סילונות דכיון שנעשו להיום בקרקע חמיד אינן מקבלין מומאה ומסיים שם ובשביל שכחבת שהגדולים החמירו וכו' אפשר אם השילונות מונחים ע"ג קרקע ולא נחחברו בבנין אבל אם נחחברו בבנין עם הקרקע נחבטלו וכו' וכ"ה לקמן סי' ר"א סעיף מ"ח וא"כ ה"נ בהני נסרים דכל חיקונן אינו אלא לקבען בקרקע ועיין בנקה"כ לקמן סי' שע"א ואפילו למ"ש החום' במס' סוכה ד"ה ובפ' בכל מערבין ובפ' בית לחם דכל דבר שהוא רחב כעין דף וראוי להניח עליהם חפנים גזרו רבנן עליה טומאה משום דדמו למקבלי כלי ען אף אם נאמר שהנכרים אלו בכלל פשוטי כלי ען הן דעמאים מדרבנן אם היה ראוי להניח עליהן חשלים מ"מ חיבור בבנין מבשל שם כלי אט"ג דקיי"ל דהחיבור אינו מבטל היינו דוקא כשהוא כלי המקבל טומאה מדאורייתא משא"כ כשַאינו מקבל פומאָה אָלא מדרבגן אחי חבור ומבפלו כדאי׳ בפ׳ המוכר אח הביח גבי דף של נחחומין וברמב"ם בפי' המשנה בפ' ט"ו דכלים מ"ב ובפ' י"ח מהלכוח כלים דכ"ד וכ"כ מוהרמ"פ וגדולה מזו כ' דאפי' היה מקבל פומאה מדאורייתא מ"מ כיון שהמים לפין עליהן מלמעלה 'תשובים כקבעו בכוחל ובנו עליו מלמעלה דעהור כדאיהא בפ' כ' דכלים מ"ה גבי כופח שקבעו בנדבך ע"ש כי המים שלפו עליהן הן כבנין על גבן שהמים הן דבר קבועים והן שקועין חחחיהן וחינן נראין וחינו דומה לחפלים דעבד שמואל לבנחיה שכ' הר"ן שאלו היו עש וין לחפה עבור הפים היו פוסלין ולא היו בטלין דהחם לא היה לבנין רק לאלולי מינוף לבד שלא יבא על הרגל ויחוץ ובאושן זה ר"ל רשב"א ולא ע"ג נסרים שראוין למדרם כ"ל לעמוד עליהן מפני השים כמ"ש בחחלה לפיכך אם היה טיע ורפש למקוה וכו' עכ"ד :

ורפ"ז לא ק' מה שהקשה הש"ך על המחבר שאושר בנסרים דמ"ש מצינור שכ' לקמן סעיף ל"ב דשאני נסרים דמתחלה חיקנו לדריסה והניחה כדי שמעמוד עליהן משני הרסש וטים וח"כ הרי יחדו ועשחו למדרם תשח"כ בהחי דלינור שמחחלה לא נעשה כדי שחעמוד עליה אוֹח כדי לשפוך מים לחוץ והמחבר ס"ל דאפי' קביעות לא מבעל כדמוכח ממה שכ' בליכור ועמש"ל ולזה כחכוין בב"ה:

אך מה שכ' מהוכח"ם שחף שחיקן ושיפה נסרים אלו כדי לקובען במקוה אין שם כלי פליהן 'עד שקבען שם ומייתי רחיה מהח דכ' הרמב"ם בפ"ה דכלים גבי משה ועריםה דאינן מקבלין פומאה עד שישששים בעור הדג וכמ"ם לעיל יש לדחות דלא דמיא כ"כ דש"ה דמחוסר מעשה בגושו מש"ה לא הני גמר מלאכה משא"כ הכא שאינו מחוסר אלא הבאח מקום שרוצה לקובטן שם י ובהכי ניחת מה בהק' שם על הת ששנינו בפ' כ"ב דכלים נסרים שבמלחן ששיגמן כ"ע מטמת וחכמים מטהרין שתינם עשוון אלת שיהיו המים מהלכין תחחיהן ע"כ ופירבו במפרשים אבל בני אדם יושבים שם מ"ש מהא דפסק הרמב"ם בפ"ז מהלכוח מו"מ ובפ' כ"ז מהלכוח כלים דאע"פ שלא נעשה מחחלה לכך מ"מ כל שאין אומרים לו עמוד ונעשה תלאכחנו אלא שתשתש התשכב ומושב עם מלאכחו משמא מדרם וא"כ ה"נ נימא בהני נפרים של תרחן שבני אדם יושבים עליהן אע"פ שלא נעשן מחחלה לבך מ"מ הא אין אומרים שמוד וכו' ע"ם שמדחיק בישוב קו' זו ולא כאה מה שכ' הכא"ם בפירושו שם וז"ל ורבנן משהרין כיון דעיקר עשייתן שיהו המים מהלכין החחיהן הוי כאילטבא של בנין עכ"ל וכ"ל דאלו היה נעשו מחתלה לישיבה לא היה בעל מחמה שמחובר לבנין אכל כיון דמעיקרא עיתר עשייתן שיהו המים מהלכין החתיהן לא היה שם כלי עליו בחלוש מכואר דאלו היה בל, שב על פיא המוכלן מתוח אן כל מים מל שם כלי אף קודם שקבעו גם החום' בחולין מעיקרא נעשה שישבו עליה ב"א במרחן היה חל שם כלי אף קודם שקבעו גם החום' בחולין דכ"ה פי שישופו היינו השיר קיסמין גדולים וכ"ם הרע"ב כ"פ י"ו ע"ש ובמהורמ"פ כ' עוד עעם אחר דאף שנעשו הני נפרים כדי שיעמדו הנשים עליהן משום זה אינן מיוחדים למדרם אוא בנין יחפב כהקרת הבית ע"ם שהוא מיירי בשנחן הנסרים בין מים העליונים למים התחחונים לפי שהם עמוקים יותר מקומת האדם מש"ה עיקר כוונחו לבנין ולא למדרם דמוי כמו מקרת עלי' ע"ם וכל לבריו ברורים:

אמ.ם דברי הט"ז כאן ממוחים מאד שהאריך בס"ק ל"א בכוונת הראב"ד והרש"א השיג על מהורמ ש והב"ח וכל דבריו במח"כ הוא שלא בהשנחה גם מה שכ' בכוונח הרא"ם לפי פירושו אינו נכון לע"ד וכאשר אבאר בע"ה וז"ל בגמרא אימא אמר רבא אשה לא העמוד פ"נ כ"ח ותפבול וסבר ר"כ למיתר פעמא מאי משום גזרת מרחלאות וכו' הא ע"ג סילחא ש"ד וכו' א"ל ר"ח מוהרדעא החם טעמא מאי משום דבעיחא סילחא נמי בעיחא וכ' ב"י דחף לפי המשקנה נשאר קיים פעש המרחולתות מכח המשנה דהיי לה ימכול על השפשל וכו' ע"ב כ' דהחי משנה אשרה ג"כ משוש גזירת מרחלאות והיינו כל מידי דיש עליה שם כלי אפי׳ פשומי כלי עץ אשור למכול ע"ג כיון דבר קבולי טומאס הוא רק ע"ג כ"ח דאין שום קבלת שומאה עליה שאינה משמאה אלא מאוירה וכן סילחא וכו' וכא רכא ואמר גם בחולה לא חסבול משום בעיסוחא ול"מ בין גזירם מרחלאות לבעיסוחא דכל דאשרו משעם גזירת מרהלאות אסרו אסי' דיעבד משא"כ לטעש בעיחוחא לא אסרו דיעבד וע"כ כ' הראב"ד כמו שפ' בש"מ כאן דכל מידי שמקבל טומאה אין לטכול בו ונקט נסרים הראוין למדרס כי טומאם מדרם אינה שייכא אלא בחיכב עלי' שמהיה למדרם ולשעמים לריך אפי' למעשה כדאי' ברמב"ם פכ"ח דהלכות כלים וכו' א"כ כ"ש סחם נסרים שמוכרין לבנין ודאי לא מסמחין מדרם חלח דם"ל להרחב"ד כיון שרחוין לפוחחת מדרם חם הוי מיוחדים לכך לעשות מחם ססס! או כיולא בו יש לחוש להרואה שימעה ויאמר בכל הנסרים הדין כן אפ"ם שייחדום כבר לישיבה ויש כהן טומאת מדרם ומכח זה יטבול במרחלאות זה כוונם הראב"ד שכ' נסרים הראויין למדרם וכ"כ הרשב"א וב"י מביאו ולפ"ז יש לחמוה על מנהג מדינוסינו שכושין נסכים במקוה וכו' ובלבוש האריך בחמיה זו מאד וכבר קדמוהו וכו' בחשובות מוחרמ"פ והשיב בתרוכה ועיקר בנינו דנסרים שלנו במקוה אינן מיוחדים למדרם סוחיל והן עשרין לעמוד עליהן לסבול בו אדרכה בזה יוצחין מן חורת כלים וחשובים כתקרת הבית ובשרם מאחר שנקבעו במסמורות כיון שלא היה חחלה שם כלי עליהן ועוד נראה כיון שהנסרים אלו נחונים על קורות ומים לפים עליהן הוי כבנין וא"כ אפי' היה כבר כלי מדאורייתה אם"ה בפלים עתה כו' ודבריו - מתוהים מאד דבנמרא לא אמרינן דבפל גזירת מרחנאות אלה בשילחה שהוא בקטח עץ ולה בעץ אפי׳ פשושי כלי עץ וזה הוא עיקר דיוקה של הכחב"ד שלמד מזה לכל דבר שהוח כחוי לקכלת טומחה וחו דמה זכוח למד בזה שלם סים עלין בס כלי תחלה מ"מ הרוחה יעעה וכמ"ם לעיל דמש"ה כ' הרחב"ד הרחוי למדרם והיותר תמי' דכ' אפי' היה עלין שם כלי תחלה נהבעל מכח שהמים לפים עליו והוי כבנין דדכר פשום דאשי' בבנין גמור אין בנין מכשל כלי כדאי' בלינור שחקקו ולכסוף קבעו דפופל המקום והוא בעצמו כ' לעיל מיני' בהאי חשובה ואיך שכחו בכדי דבור ועוד לחד זכוח דאן ש"ל כאותן הסוכרים דספוטי כלי עץ אין מקבלין טומאת מדרס זו טעם כלון כשו שיחבאר אבל לא כשיטת הראב"ד דהוא כ' בפי' אפי' ספוטי כלי עץ ודייק לה שדנקש סילמא דווקא ובחתח אין להתלונן על ר"ת בתשובה ההיא כי הוא לא ראם דברי הרחב"ד והרשב"א כאלו כמ"ם הוא בעומו ומו"ם ז"ל כתב שכל דברי מוהרמ"ם הן אמת ומהחימא עליו שכ' הוא שעיקר ההיחר כמה שנקכפו הנשרים במשחרות אבל אש לא נקבעו אשור והא חוהר"ת כ' בפי' להחיר אסי' בחינם קבועים שכ' שהמים עושין אוחם קבועים גם מוהר"י כ"ן וכו' עכ"ל: ו ברג ז אכא על סדר דכריו מ"ם וע"כ כ' הראב"ר כמו שהעחיקו כאן כש"ע וכו'

ונקם וסרים וכו' וכן כפל כמה שפתים בפ"ק זה פהרמב"ד כ' נשרים והם בדוחם היח שבדבר"

פראב"ד ז"ל אין שום זכר כלל מנסרים לא בם' בעה"נ בשער הסבילה ולא בדברי הר"ן שכ' דין זה בשתו ואדרבה מדברי הראב"ד שם מבואר דדוקא סשופי כלי עץ דומיא דססכל הוא דאוםר לפי שהוא מיוחד למדרם ע"ם אלא מ"ש בש"ע כאן העחיק לשון חה"ק כמש"ל ומ"ש פנד אלה דם"ל להכחב"ד כיון בראוין לפומחת מדרם אם הוי מיוחדין לעשוח מהן ספסל פו כיולא ביק יש לחוש להרואה וכו' תשמע מדבריו שאם הוי מיוחדין לכך לעשוח מיק ספסל מיד הם מעתאין פומאת מדרם והוא דבר חימא דאף דקיי"ל דגולתי כלי פץ מקבלין פותמה ת"ת כ"ו שמין פליו לורם כלי אפ"ם שתשתמשין בו אינו מקבל פותמה וכת"ש הרתב"ם פ"ה מהלכות כלים וחיך יהיו הנסרים מקבלין שומחה אם יחדו לכך לפשות מהן שפסל והא סדיין אין טליהם צורח כלי כלל וטלה בדסהי ללחוד עליו זכוח דח"ש לעשוח חהן ספח ספסל לאו דוקא אלא כוונתו אם היו מיוחדים לישב עליהן ומיירי בנסרים עבין שפח דראוים לישיבה וכדאיתא בפ' כ"ב דכלים מ"ג ספסל שניעל אחד מראשיו עהור (נוסחת הרמב"ם ממא) ניפל השני פיהור אם יש בו גובה שפח ראוי למדרם וא"כ ה"נ מיירי בכה"ג אך ק' לדעתו באוםר בכל הנסרים לדעת הרשב"א כתבואר תדבריו א"כ ל"ל דגזרינן בנסרים שחין מביין מפח תשום נסרים שעביין מפח ובעביין מפח גזרים חמו חם יחדו למדרם וביחדו למדרם חמו מכחלחות והוא חימא דנגזור כולי כאי יוחר מן גזירה לגזירה וגם נראה דדוקא בספסל שנשבר הוא ממא אם יש בו גובה מפח לפי שהיה כבר כלי וכיון דטושה מעין מלאכחו הראשונה נשאר שם כלי עליו משא"כ בלא היה כלי כלל י"ל דל"מ גובה מפת וכן נראה תן הרתב"ם שם סכ"ה דין יו"ד גבי כופת חתרה ובכ"מ שם וכ"ה ם"פ כ"ב דכלים מ"ם כופח פסירקו וכרכמו ושפחו פנים ר"ע מפחח וחכמים מטהרין עד שיחוק בו ופי' הר"ש והרע"ב כופת חתיכת עץ עבה ורחבה וכו' סרקו ליירו וכרכמו לבעו בכרכום ועשו סנים שפסלו במעלד והפווהו ברהיעני שיהא נראה לו פנים יפים ר"ע מעמא דמושב הוא ומכתים מפהרין דכחחיכת פן בעלתה חשיב ע"כ הרי דלכ"ע כל שלה עשה לו לורה כלל אינו מסמא מדרם אפ"ם שיחדו למדרם וא"ל דכוונת המ"ז במ"ם שאם היו מיוחדין לכך לפשות מהן ספסל היינו להניח הנסר על דבר נבוה שחחת שני ראשי הנסר כדרך שנושין בכתי תשהאות של כסרים גם זה אינו תפתא תדרם דאין נורח כלי עליו ובהדיא כ' הרתב"ם ס"ם ה' תהלכות הנ"ל וז"ל הספסלין שבפונדקהות ושל מלתדי תינוקות אע"פ שהן נקובים ותכניסין בהן את הרגלים פהורין קבעו בהן את הרגלים בתסמר תקבלין פותאה זה הכלל כל שניפל ואין רגליו ניפלין עתו פהור וכל בניפל ורגליו ניפלין עתו מחא פ"כ והוא מחוספתא דכלים וכת"ם בכ"ת ע"כ לא תלאתי מקום ליישב דברי הפ"ו בוה :

רעו"ק אף לפי דעתו דם"ל דאם ייחדן לעשות תהם ספטל ממאים תיד פומאת מדרם אכתי פנ"ל דגזרינן כולי האי דהא גזרה לנזרה הוא לא ייחדו אטו ייחדו אטו מרחלאות ומ"ם לקמן דהראב"ד למד זה דבגמ' לא אמרינן דבטל גזירת מרחגאות אלא בסילחא שהוא הת ש כקתו הל בעץ אפי' פשופי כלי עץ וזו היא עיקר דיוקא של הראב"ד שלחד חזה לכל דבר שראוי לקבל פותאה ע"כ הנה כל תפיין בזדק יראה שהשוסקים אלו ובייחוד הראב"ד שתתנו תקור דין זה לא לחדו מסוביא זו כ"א תתשנה דכלים ושם נאחר ובלבד שלא יפביל פל הספסל ומשמע דוקה ספסל שפיוחד למדרם וכ"כ מהרמ"פ אבל מסוגיה הג"ל אין ללמוד כלל דמה שאתר אבל סילחא ש"ד לא מוכח מידי דאי משום דלא אמר כלי עץ ש"ד ז"א דהא כלי פץ מיפתאין מגבן ואכחי איכא בזרוח מרחצאות ואי תשום דלא אמר אכל פשופי כלי ד ז"ח דבכלל ספופי כלי עץ הוא נסרים החבים דליכא נמי פפמא דביפחוחא וכל פיקר לא רלה ר"כ למיתר אלא דלא חיישיט לביטחוחא תש"ה הולרך לומר סילחא חחיכות עץ שחינו רחב וזו פשום ובחנם כ' על תוהרת"פ שדבריו חתוהים

ובש"ש פוד וז"ל ותו דתה זכות לתך כזה שלא היה שם כלי עליו תחלה מ"מ הרואה יפעה וכו' אזיל לשיפחו שכן הוא השעם האוסרים בנסרים וז"א דא"א לותר כן לא מסברא ולא פגמרא וכת"ם ות"ם דמש"ה כ' הראב"ד הראוים למדרם ע"כ ככר כחבתי דאדרבה לשון זם הוא כמו שאתר כגמ' דחזי לתדרם ופירושו מיוחד למדרם וכן הוא לשון הראב"ד בם' בעה"נ וז"ל וקחני שלא יפביל על הספסל אלחא כיון דחזי לחדרם אית כיה גזרת תרחלאות וכו' עכ"ל וספסל מיוחד למדרם הוא ואפ"ה כ' דחזי למדרם משום דהיא היא כשהוא מיוחד למדרם אז **פום חזי למדרם ר"ל לפומחת מדרם וכך הוא הפי' של ראוי למדרם דראוי וחזי חדא מלהא היא:**

עוד כ' והיוהר התום דכתב אפילו היה מליו שם כלי החלה נחבעל תכת שהמים פסים שליו והוי כבנין דדבר פשוט וכו' והוא בשלמו כ"כ וכו' ואיך שכחו בכדי דיבור שכ"ל חמם אקרא איך חשד לאורן של ישראל ששכח דברי פלמו מה שכ' בסמוך לו והיה לו לעיין היסב בדברי הגאון ואז היה רואה שפסחיו ברור מללו דודאי אין קביעות בבנין מבפל הכלי כדחיהה בלינור שהקקו ולבסוף קבעו אכל אם קבעו בבנין ובנה עליו הקביעות והבנין שבנה עליו הוא מבעל להכלי אפי היה כלי שמקבל פומאה מן החורה וכדאי' בפ"ך דמם' כלים כופח שתבעו בנדבך תבעו ולא בנה עליו בנה עליו ולא קבעו פתא קבעו ובנה עליו מהור ע"כ ופי' הרע"ב כופח כלי התיוחד לישיבה ושל התרה היא שקבעו בנדכך בשורח הבנין בנה עליו ולא קבעו כדרך שהאומנים עושין שבונין כיפה ע"ג נסרים ואח"ל מסירין אוחה עמא אם ישב הזב על הבנין שעליו נעמח הכופח שחחת הכנין שהזב מסמח חת המשכב וחת העושב שתחת אבן מסתא וכן כשקבטו ולא בנה טליו וישב הזב טליו כשהוא קבוט ממא דלא נתבסל בהכי אבל כשקבעו ובנה עליו בטל לנבי כוחל וככוחל דתי עכ"ל וכ"ם הרתב"ם בר"ם כ"ו בכל הכלים שתטתאין טומאת מדרם אם קבעו בכוחל ובנו עליו דטהור ואף מוהרת"ם שם רמז לתשנה זו ע"ש והלעה לשונו שם כך הוא דמחחלה כ' שלדעחו אין הנסרים מפתאין פותאת מדרם כיון שאינן מיוחדים למדרם כ"א לבנין ואף אם נאמר שמכ"ת, מקבלין פומאה מדרבע לדעה האומרים דשוטי כלי עץ מקבלין פומאה מד"ם וכ"כ הרמב"ם דאפי' מקל ממא מד"ם וכמבואר בהלכות מקוואות די"ד ועיין בר"ן פ"ק דסוכה גבי חלים זכרים ועיין בתוי"ע פ"ה דמקוואו' בשם הרח"ש (וכן דעת הרע"ב רפ"ב דכלים) מ"מ כיון שאינן פתאים אלא חדרבע אם קבטן בבנין בטלין מחורת כלים דאט"ג דכלים לא בטלים ש"י קביעות בבנין ה"מ כלים המקבלין פותאה תדאורייחא משא"כ כשאינן מקבלין פותאה אלא תד"ם בפלין וכדמוכח בפ' המוכר את הביח גבי דף של נחחומין ואח"כ כ' דנ"ל בנ"ד אפי' היו הנסרים ראוים למדרם מן החורה אפ"ה בפלים דכיון שקבטן בבנין והמים שלפו עליהן הוי כבנין וא"כ הוי קבעו ובנו עליו דבעלין זו כוונתו לתעיין שם ותהחיתה על החייר הגדול הש"ך בנקה"כ שנם הוא פרח בישוב קו' זו של הפ"ז ומחרץ בדוחק והדבר מבואר כמ"ש ולפ"ז גם מה שכ' על הב"ח בחימה דכיון שכ' שכל דברי מהורמ"ם בזה הם המח למה חלה ההיחר מה בסבעו סנסרים בתסמדים והא מוהר"ת כ' להחיר אפי' באינן קבועים שכ' שהמים עושין אוחן קבועין נמשך אחר הבנחו במהורמ"פ ובאמת הב"ת הימיב לראות דמהר"ם לא כתב שהמים פופין אותן קבועים אלא שהמים הוי כבנין שפליו אבל קבועים לא הוי אלא במה שקבעו במסמרים לפי שחשש לדברי הרשב"ח דם"ל מה שתיחדים הנסרים אלו לפתוד עליהן בשפח פבילה הוי כמו יחדו למדרם ומקבלין פומחה תן החורה וכתש"ל תש"ה כ' לקבעו בתסמרים והמים שלפ" עליהן הוי כמו בנין ובעלין משום דקבעו ובנו עליהן וכנ"ל ומה שהצריך לקבען במסמרים אף דמן מהדמ"ס שם משתע דהוי קביעות אפילו בלא קביעות מסמרים שכחב וז"ל ובפרם אם קבעו במסמרים משמע דליכא קפידא בהכי מ"מ הרמב"ם כ' בהדיא נקבעה במסמרים ובנו עליו וכו' ואף שבכ"מ שם משמע דקביעות בבנין א"ל תסתרים ת"ת בחוי"ם שם כ' דס"ל להרמב"ם דלח הוי קביעות בלח הסמרים ולדקו דברי הב"ח ומה שכ' הב"ח שם דמם שלח היה שם כלי מעולם בפל ע"י חיבור ומייחי רחים מהח דחנן שוקת בפלע וכו' כל עיקר פלפולו הוא להשיג על העמ"ז דמ"ל דמה שבונין המקוה ע"י היקף מחינות בנסרים ומלמעה ג"כ נסרים דוה כלי ממש הוא ע"ז סוכב כל פלפולו דלאו כלי הוא אלא בנין הוא ואפי' אי נימה דהוי כלי מ"מ לם סיה פליו עם כלי בחלום הכל במניח נסרים כדי לעתוד פליהן מסיק להלכה דבעינן קביעות במסמרים משום דראוין למדרם ור"ל דהא יחדינהו לכך וכמש"ל ועו"ק לי על הפ"ז דאפי׳ אי נימם דכן הדין כשהנסרים מיוחדים לעשוח מהם כסה וסססל ירדו לידי פומחת פדרם פיד פ"פ כשקבעה לתחובר בפלה פורם כלי מהם דחפ"ג דקיי"ל דפין

הקביעות מבפל להכלי מ"מ ה"מ כשראוים אחר החיבור למלחכתו הראשונה אבל כשאין ראוים עוד למלאכתו הראשונה מבפל החיבור מתורח כלי וכמ"ש הראב"ד פ"ה דעדיות ומביאו בחוי"ם סכ"ב דכלים ת"ד ע"ב ח"ב בנ"ד נמי כיון שנחחברו לרנסח התקוה הרי חיק רחוי' עוד לישיבה תיהו לשחר פוסקים שכתבו נמי דהרשב"ח מיירי בנסרים שהיו תיוחדים ל"ק קושיא הג"ל די"ל דמיירי שהיו טומדים למדרם להלוך עליהן ומזה לא נחבטלו בחיבור שהרי עדיין טומדים לכך : בצירור מה שהשיג הט"ז על בעל ש"י יפה השיג ומהחימה על הש"י שכ' בשם הרמב"ם פ"ג מהלכות הנ"ל דכלי עץ העשוי לנחת אינה מכומאה מדרם וליחא דאדרבה מבואר כמה פעמים ברמב"ם דלענין פותאת פדרם אין חילוק וכ"ת כש"ם בדוכחי פובא ועיין בחוספות בתם' שבת דף פ"ד ד"ה הבחה במדה וכמ"ם פ"ז ובלח"ה שם דברי תשובה הג"ל בנדון זה המוהים פ"ם

עוד כ' המ"ז ז"ל בשריוחה דהני מקוחות הבטין מנסרים עם"י פי' הר"ש והרח"ש וחביה לשונו בקלרה וז"ל אלא דנ"ל מלד אחר שהיחר ברור יש לנו דהיינו ששאר סוסקים לא ס"ל כהראב"ד אלא ס"ל דבנמ' דלעיל דאמר משום גזירת מרחלאות ולרבא אין איסור כלל מחתח קבלח פותאה אלא האיסור תשום פעמים אחרים מה דלא שייך בנסרים אלו וזה מוכח מדברי הר"ם וכו' שהוקשה לו מהני' דמעין שהעבירו ע"ב השוקח וכו' דססול למה ינרע מכלי הנפבל בחוך כלי במקוה דאם יש בחיצון כש"ה דעלחה לו מבילה וניחא ליה דיש חילות בין כלים חלושין דכשר לפבול בו ובין כלים הקבופין שהמעיין נגרר פליחם וכו' דסעמים שקובעים אותן במקום מוצא המים ואין שם כש ה ונמצאו כל המים העוברין עליהן פסולים ויחכן נתי דה"ם דתחני' דלא יסביל ע"ב ספסל וה"ע דגזירת מרחלאות ותיירי בחרם הקבוע לעמוד שליו שם תפני הטים ואסרוהו מפעמא דפרישי' והרא"ש כחב על דברי הר"ש דלק"ת דהא דמסבילין וכו' אבל כלי המחובר למעיין אין להסביל בחוכו דלתא אחי להסביל בכלי של מ' סאה בלא חבור ע"כ ולריך להבין דעת הרא"ם וכו' ונראה שדעהו וכו' בתעיין שנתשך על השוקת שהמעיין נתשך עליו ולפעתים נפסק החיבור ויפעה הסועה לפבול בו גם בעת הסים וכהב ב"י שהרח"ש חולק על הר"ש דלהרח"ש אפילו בחלושים לא ישבול ות"ת הכיא הרח"ש בחשובה דסילון המחובר בקרקעים המקום וכו' שכחב המחבר בסעיף שחח"ו דלפירוב הר"ם דנזרינן תשום דלסעמים יהיה בתקום תוצא התפיין וכו' בסילון לא שייך גזרה זו ועוד דסחס סילון עשוי למים אין בו לבובזין והוא סשומי כלי מד דלא מקבלי מותאה ואינן סוסלים בשאיבה וכו' ונראה ביאור דבריו חדא דבסילון אין שייך בזרה זו שתא יעשה בתקום תולה מים ולא יהיה בו כש"ה דהא כל סילון יש בו כש"ה ועוד דלא נזרינן שתא יעשנו בתקום מולא המים אלא בכלי נתור דטהרחו חלויה בנקב כפ"ה משא"כ בסשופי "כלי עץ שאינו מקבל פותחה פ"כ אין חשם שיססול אם יעשנו במקום מולא מים והנה הגך נפרים שבמקוה שלנו ברור שחינן נרועים כלל מהך סילון וכי היכי דבסילון ליחח לגזירת הר"ש כמו שחמרנו ה"נ בהנך נסרים וכן לפעם הכח"ם שחוסר אפי' בחלושין שמח יפביל בהן בלח חיבור זה חינו שייך אלה בשוקה שהפשר למבול בו בלה חבור למעיין שהפשר דנשהר בו מים משה"כ בנסרים וסילון דהם חין שם חיבור למעיין חין שם מים וכ"ש למ"ש ב"י במסקנהו על מ"ש הפור ומ"א לא חילק דכוונחו דלהרא"ם לא איכפח לן בקבלת פותאה אלא תשום פחד לחוד פשיפא שאין חשש בנסרים וכ"ז שכתבתי בהיחר נסרים שייך ג"כ לשליבת כן בתקום שיש בכל מדינותינו דוכרון א' עולה לכאן ולכאן עכ"ל ולא ירדתי לסוף דעתו בזה מ"ש דלדעת הר"ש והרא"ש אין מיסור כלל תחתח קבלת פותחה לא נהירא דאף לדעתה חליא בקבלת פותחה והיינו בפשופי כלי עץ דכיון דתקבל פותאה שם כלי עליה ואיכא לתיגזר בי' הן לדעת הר"ש מפעמי' ולדעח הכח"ם מפעמיה או בכלי שיש לו ביח קיבול דאפי' אינו מקבל פותאה כיון פשם כלי עליו דפוסל בשחיבה חיכא למיגזר ביה לכל חד מסני מעמים וכמו שאכאר לקמן:

דמ"ש עוד בביחור דברי הרח"ם שכ' גבי סילון דליכח למיגור ביה לפירום הר"ם דספתו תשום דליכא למינזר ביה שתא יסשנה בתקום תולא המים ולא יהיה כש ה דהא כל סילון יש בו כש"ה ע"כ נפלחתי מחד על דברים חלו שנרחה מדבריו דכוונת הר"ש בת"ש דבורינן שמא יקבעט בתקום תולא המים ואין שם כש"ה ר"ל שלא יהיה בכלי נקב כש"ה וז"ם דא"כ למה נקת הר"ם שמא יקבענו בתקום תולא המים הא בכ"ת שיקבענו איכא הך גזרה ועוד דהא הכא מיירי שהעביר המעיין ע"ג הכלי וא"ל לנקב כלל דודאי איכא חבור כש"ה שהרי המעיין מובר על כל סי הכלי כמו גבי שוקם אלא כך הוא כוונח ככ"ש שדרך המעיין במקום מולא המעיין מתקורו אינו מקלם קלוח רב אלא קלוח דק וקלוש כדאיתא במעיין היוצא מביח ק"ק ביומא פ' יוה"כ ומש"ח חיישיט שמא יקבענו במקום מוצא המים ושם אין בורם הקלוח כש"ה וא"כ אף שהמעין מקלח לחוך הכלי ומן הכלי נשפך לחוץ לאחר שנחמלא הכלי מ"מ אין כאן חיבור כש"ה אפילו פי הכלי רחב שהרי בקלוח של המעין אין בו כש"ה ולסעמים אפילו קלוה ליכח אלח פיפין פיפין חש"ה גזרינן אפי' ביש חיבור כש"ה אמו אם יקבענו בחקום מולא המים ולפ"ו אף דהם לון יש כו כש"ה מ"מ מה בכך סוף סוף יש לבזור שמא לא יהא חבור כש"ה כשהוא מעמידו שמוך למוצא המים וא"ל הא מיירי בניטר שאין לו לבזבזין וכמ"ש הרא"ש וא"כ אם מעמידו כמוך למולא המים כ"כ שאין הקלוח רב ואין בו כש"ה איך אסשר למבול בו ז"א הדא דבשבילה כלים מיירי דשביא במעין כ"ש י ועוד דגורינן אפו כלי שים לו בים קיבול ומה"ם נתי חני החם דלא יפביל פל הספסל וכמו שאבאר בסמוך - ומפחה מ"ש הפ"ז בכוונת הרח"ם בת"ש ועוד דסתם סילון וכו' כוונתו דכיון דחין לו לבובוין והוי סשומי כלי מן נחינו מקבל פותחה א"ל נקיבה כש"ה דלה נחמר זה אלה בכלי גמור דפהרחו חלוי בנקב כש"ה ע"כ ליחה דחין ענין נקיבה הכלי כש"ה לכאן ולא מיירי הר"ש מזה וכמ"ש גם מ"ש הפ"ז דלפעם הרא"ש שאוסר אפילו בכלים חלושין מגזרה שמא ישביל בהן בלא חבור למעין דזם הינו שייך אלה כשוקה וכו' משח"כ בנסרים וסילון דהם חין שם חבור למעין הין שם מים על"ד חתוחים מחד וחיך שכח החיח דחק ולם יסביל ע"ב הסססל דע"כ ל"ל לפעתים דנוריגן אפו כלי שיש לו ביח קבול וכמבואר בב"י כאן וה"ה בהני נסרים אלא י"ל כמ"ש הב"ח דלפעם הר"ם והרא"ם לם גזרו אלא דוקא במעביר המעיין ע"ג אחורי כלי נזרו לפבול אפו חוך הכלי אבל בכלי שתונח במקום חחת רגליו שאינו מעביר עליו לא גורו אפו חוך הכלי דאין לדמות גזירות חכמים זה לזה והיינו מעתם דהרא"ש שכ' גבי פילון דלא שייך גזירה זו שכ' הר"ש לפי שחין הסילון ששוי להעביר עליו התקוה למים אלא העמדה גרידא חה נראה בוונת מהור"ל מפראג שהבין בפ"ז וז"ל דמדרגות של עץ מוחרים דכיון דהפעם משום בזירה שמא יסמוך המעיין למקום המעיין והמדרגות אין עשוין למעברות המים והיינו כמ"ם הב"ח דל"ג אלא כשקובע להעביר עליו המים ואפשר לתח עעם לזה לפי שכן הוא הדרך להעמיד כלי במקום מוצא מים כדי שיחאספו מי המעין שם ומשם יפרד לכמה דרכים ע"י צינורות וכמ"ם הכ"י לקמן סימן ר"ח מש"ה נזרו בו מיהו כ"ז לפי' הר"ם:

ובו"ש הרח"ם בהיתר הסילון עוד פעם אחר משום דסתם סילון אין בו לבזבזין והי פשוםי כלי ען דלא מקבלי פומאה ואינן סוסלין בשאיבה ר"ל דאף דבזרו כולי האי אשילו ע"נ ספסל היינו דוקא בפשופי כלי עץ דתקבל פומאה הואיל דדתי לכלי לפנין קבלח פומאה משום הכי גזרו ביה אמ"ם שאין לו ביח קיבול וה"ה בכלים שיש להם ביח קיבול אף ע"ם שאינן מקבלין שומאה כגון כלי גללים וכלי אבנים אפ"ה גזרו בהו ע"ג הכלים אשו חוך הכלי דהת מ"ת ססלי משום שתיבה משת"כ בליטר דלת שייך ביה שתיבה דהת חין לו לבזבזין וגם אינו מקבל פותאה כספסל משום הכי ליכא למנזר בי' וכן נראה לפעם הרא"ם דנזרינן לשמח יסביל בחוך הכלי חף אם יפסוק החיבור ונזריכן אפילו בסשומי כלי פן דכ"ז לא נזריכן אלח בכלים המקבלין פותחה דומיח דספסל אבל סשושי כלי עץ שחינו תקכל פותאה כיון דלח דמיח לכלי לשום דבר לח נזרינן ביה וכן ל"ל לשימות הרחב"ד וחרשב"ח דחף דם"ל דנורינן משום גורם מרחנאוה מ"מ בסשוםי כלי עץ שאינו מקבל פומאה הואיל דל"ד לכלים ליכח בהו גזירת מרחצחות ה"נ לפעם הר"ם והרח"ם ז"ל וכן הרמב"ם בפ"ע דמקוחות שכתב שפימיו נמשכים ע"ג כלים שאין להם ביח קיבול כנון שולחן וספסל וכיולא בהן נקם הני לפי שהן מקבלין פותאה דשולחן מקבל פומאה כמ"ש בפ"ד מהלכוח כלים וכן כיולא נמי דוקם מקבלי פומסה כמו הפבלה והמפה ודף של נחחומין וחינך דחשיב המם וכן שלחן דחשיב (שיורי פותרה) דחינ

דאינו מקבל פומאה אלא מדרבנן לדעתן וכמ"ש במל"מ שם אס"ה לא יסביל ע"ג: אך מ"ם הכ"ח לשיפוח הכ"ם והכח"ם דלה בזכן הלה במעביר המעין עליו לכחורה הרח"ם לא משמע כן שהרי הקשה בפירושו על מסכה מקומות בפ"ה מהא דחנן בפ"ו השודה והסיבה שבים חין מטבילין כהן חלח ח"כ היו נקובים כש"ה חלמח דל"ג מחוברים כש"ה אבו אים מחוברים כש"ה וחירץ דש"ה שהים מקיפו אבל אם היו מומדין על שפח הים ומחוברים לים כש"ה לא ע"כ ומביאו ב"י לקמן סימן ר"א ד"ה ודע שר"ש בפ"ה דמקואות וכו' וחם חיחת לדברי הב"ח ה"ל לחרץ דש"ה שחינו מעביר המעין עליו מיהו י"ל דמ"ת כיון דבזרינן כולי האי במעביר פליו המים אפילו בפשופי כלי עד ואפילו ע"ג הכלי אפו כלי שים לו בים קיבול ואפו חוך הכלי ה"ל למגזר נמי בסוך הכלי שניקב כש"ה אפו אין לו חיבור כש"ה ולזה הולרך לותר דש"ה כיון שעומדים בחוך הים אין לגזור כללי העולה מזה דלשיעות הר"ש והרא"ש ולפי מה שפירש הב"ח בכוונחם מקוחות הבנוים בנסרים כשרים הם ואף לפי מה דמסיק הב"י בדעת הרא"ם דכל שמונת בתוך המים והם מוקפים מים מכל לד מעבילין ע"ג י"ל דה"ה כשבנוי סביבות התעין וכל המעין כנוס בחוך הבנין דש"ד ולא גזרו אלא בעומדים על שסח התעין וכן לשיעה הר"ש אין שום נדנוד איסור דלה שייך בכה"ג למנזר לשמא יקבענו בתקום מוצא המים כמש"ל שלא הוקבע כלל למעברות המים כ"א לעמוד עליו ואף לשיפת הראב"ד והרשב"א דברי מוהרמ"פ נכונים וברורים שאין הנסרים מיוחדים למדכם אלא לבנין ואפילו אי נימא כיון דמיחד להו שתעמוד עליהן ירדו לעומאח מדרם בחלוש ת"מ הקביעות במסמרים והמים שלפו עליהן הוי כקבעו ובנו עליהן דבעלו מחורת כלים והרשב"ה י"ל דמיירי בנסרים המעלעלין וכיון שהניחן שם לדרום עליהן הרי הן עשוין למדרם וכיון דלא מחברי לא בעלו ואף שדברי המחבר אין מורין כן אלא דאף קביעות לא מהני מדה הנה בסעיף ל"ב גבי סילון שחין לו לבזבזין והם מיירי בקבעו וכמ"ם הקבוע בקרקעית המקוה אלמת דם"ל דחין הקביעות והמים שלפין עליהן מבטלין מחורת כלי מ"מ י"ל דמודה בנסרים הקבועים במקוה דיצאו מהורח כלי וחשובין כחקרת הבית כמ"ש מוהרמ"פ וז"ל מי שמקצה ביחו ועלייתו ללכת עליהן וכי יהיו הנסרים נחשבים מיוחדים למדרם ודאי אינו כן רק בנין יחשב ובפרט מאחר שנקבטו במשמרים ע"כ ול"ד לגנור דאינו בכלל חקרת הבית אלא כלי הוא אם יש לו לבזבזין משא"כ בנסרים והמחבר לא מיירי אלא בנסרים המטלטלין ואף לשימת התוספות שכתבתי לעיל דם"ל דכל דבר רחב קצת וראוי להנית עליו חפצים מקבלין טומאה מדרבט מ"מ היינו דוקא כשיחדו לכך ועיין בהוספוה כוכה דף כ' ד"ה חנן התם וכו' ועיין ברמב"ם פ"ה מהלכות כלים גבי עריבות של ב"ה ובהשגות הרחב"ד שם וכ"ל מדברי המ"ח בח"ח סימן חרכ"ע ס"ק י"ח דדוקח מרה ומגריסה חין להניה על הסוכה לשעה זו הואיל ויחדו לכך ואף לדעת האומרים דכל סשוטי כלי ען מקבלין טומאה מד"ם עיין בם"ך סימן ר"ח ס"ק ע"ו וס"ק כ"ד מ"מ בטלי ע"י קביעוח וכמ"ם מהורמ"פ כדמוכח בר"פ המוכר אם הביח דדבר דלח מקבל טומאה חלא מדרבכן בטלי מחורם כלים ע"י מיבור וקביעות לבנין וכ"ה בפירוש הרמב"ם והרע"ב פט"ו דכלים ת"ב וגם כ"ז דחיכא עליהם לורח כלים וכמ"ם הרע"ב שם ועוד יש סניף דכיון דמשחמשין עם התרקע ומחחלה נעשו לכך אינן מקבלין עומאה וכדאיתא בפ' י"א דמשכת כלים מ"ב הגם די"ל דדוקא בכלים אלו שנאמרו במשנה שם הוא דיש דין זה ועיין בחוי"ע שם מ"מ דעח הש"ך בנק"ה סיתן שע"א דאין לחלק אלא דכל שנעשה לקובעו בקרקע אינו מקבל טומאה ואף די"ל דכ"ז אינו אלא בכלי מחכוח כדאיתא המם שמונה המשנה כלי מחכות או בכ"ח כדאיתא שם פ"ח מ"ש מ"מ נראה דה"ה בכלי ען וכ"כ מהורח"ם בהשובה שם ועיין בסירוש הרע"ב שם פ"ח מ"ט ופ"ך מ"ד ועיין מ"ש בסמוך גבי סולם ועיין בפ"ק דמקואות מ"ח בהוי"ע שם ובב"י סימן נ"ח ד"ה ומ"ש בד"ח בממשיך וכו' מכל הלין סעמי אין לפקפק ולהרהר אחר מקואות הג"ל דכשרים הם ואעפ"כ כחב מהורמ"ל בחשובה סימן ל"ז הביחו הש"ך וז"ל אף שאין לשנות המנהג שלא להוליא לעז על הראשונים מ"מ כל זמן שמזדמן לידי שמחקנים איזה מקוה או בנין חדשה אני מצוה חמיד לחקנו בדברים שאינם ראוים למדרם כדי שחהא כשרה אליבא דכ"ע ונ"ל דבמקום שאין אבלים מצוים אפשר לחקן בנסרים שאין כל אחד רחב כ"כ שיהיו ראוים למדכם הרגל כ"א ע"י חיבור הרבה נכרים ואז לא הוי לאוים למדרם קודם שחיברו למקוח ואף שאחר שמברו למקוה ע"י לירוף נסרים הרבה ראוים הם למדרם מ"מ כיון קודם שחברו למקוה לא היה שום שומחה חל עליהן ש"ד וכמש"ל :

עוד כחב במוסרח"ם שם דאם שנשה הנסרים כדי שיהיו המים נקיים ולא יהערב בהן עפרורית הקרקם אט"ג שבשעת שבילה עומדת על הנסרים אפ"ה כיון דעיקר העשיה לא היה משום כך לא ירדה עליהם סומאת מדרם ע"ב ויש להביא ראיה ממ"ש בכ"מ פכ"ז מהלכות הג"ל די"ו גבי סודל של מהכות של בחמה ע"ש וכה"ג כתב ההוספות בשבת דף ש"ו מש"א דמה"ע סודל של סידין אינו מסמא מדרם אי לאו שמטייל בו עד שמגיע לביתו הואיל ואין עשוי כלל לנעילה רק לשמור מנעליו שלא ישרפו בסיד ולאו להליכה עבד ע"כ וה"ג דכוותים וכה"ג אכתוב לקמן גבי סולם עוד רצה לומר דגם אם הכוונה שלא יחלכלכו רגליה בסים דנמי לאו לעמידה עבידא כ"א להפסיק בין העים והרגלים והרשב"א מיירי בשלא היה לה אסמר לעמוד כלל זולת הנסרים וע' במס" שבה שם גבי מקל של אקנים דמהור אע"ג דלפעמים מסחמיך עליו מ"מ מקרו לאו להכי עבידא אלא לתרוני סוביא עבידא ועדיין ל"ע בזה :

שבחתין עוד מ"ל בהני נסרים שאי אפשר לעמוד עליהן יחף אם לא שהאומן מליקן כרהיפני יש לחברן חחלה ע"י נסרים שאי אפשר לעמוד עליהן יחף אם לא שהאומן מחליקן כרהיפני יש לחברן חחלה ע"י נסרים במקוה ואחר כך להחליקן שכן פירש המוספות והכע"ב האי דמסה והעריסה ששיפן בעור הדג ר"ל להסיר הקיסמין גדולים אפילו בכלל גולמי לא חיי לל החיר הקיסמין הגדולים אפילו בכלל גולמי לא חיי ואף שבחב מוהחרה"ש אהא דכתב הרמב"ם שכל במין וו"ל אך מ"מ הדבר בספק אללי שמא לא כתב הרמב"ם זה אלא בכלים העשוין להשמיש שכל שאין עליהן לורח כלים ליכא שם כלים עליה אבל בראוין למדרם לא בני צורח כלים והיינו סעמו של הרשב"א בההיא בהחים שכינו דהא מסף אללי עד הל מו מדום כל זמן שלא הסיר הקיסמין הגדולים הא בעומאה מדרם שינו דהא מסף ועריסה בעומאה מדרם כמי מעמא ועיקרן לשכיבה היא ולפת"ש לעיל מוכח מחשה פרק כ"ב דכלים ומהרתב"ם פרק כ" ד"י נעסחלה אבל בדיעבד או במקום דא"ם לנדי ההיתר שכחבו האחרונים ברוכים וכונים לכחתה אבל בדיעבד או במקום דא"א כל לדדי ההיתר שכחבו האחרונים ברוכים וכונים

בלי שום סקפוק ונדנוד כלל:

רכבה: שהסקשה מוהרח"ש שם על העור לקמן שימן ר"ה שכחב שהין עובלין בניגיה
ששום שהיה עליה שם כלי מקודם שקבעה הא אסילו לה היה עליה שום כלי מקודם כנון קבע
ואח"כ חקק בית קיבול אשור כיון דמדאורייתא היה דאין עובלין בחוך כלים מדאורייתא היה
ואח"כ חקקה שבולה שהוב להר"ש והרח"ש מדאורייתא שחל וגבי גיגיח שנחעלא מימי גשמים
שמים שבכנסו בתוכו נספול בקבעו ולבטוף חקקו אלא דוקא בדרבע ע"ש ובפ' מרובה ע"ש
של נחתותי חל מחל מקים מו מדעור ולעו"ד דאף להרמב"ם שהשים ובפ' מרובה ע"ש
ונולה מדבריו שם דעיקר קו' זו אינו אלא להעור ולעו"ד דאף להרמב"ם קשיא ואדרבה לדעה
הסור "ל ומ"ל כמ"ש בחירונו שם משא"כ לדעת הרמב"ם שהשמים הך דינא דאלמרובלי
לענין כלכה מ"ש גם ספה לי דלתא דמסיק הש"ש דלרבנן דדף אטילו בקבעו ולבטוף חקקו
מקבל פומאה דאורייתא א"כ הא דמון בפ' ר"א דכלים שהבלחי לעיל דכלי מחכוח הנעשה
לקרקע אינו מקבל פומאה ע"כ ר"א היא לי לרבנן אפילו בקבעו לקרקע והרמב"ם פ"ש
מומאה שהיא מדאורייתא מר"ש אלו שהם כלים בחלום אלא שנעשו לקרקע והרמב"ם פ"ש
מומאה שהיא מדאורייתא מר"ש אלו שהם כלים בחלום אלא שנעשו לקרקע והרמב"ם פ"ש
דכלים ססק כראי מתני' וכמש"ל ובפרק י"א מהלכוח הכ"ז דף כ"ד פסק כרבון דדף :
דכלים ססק כראי מתני' וכמש"ל ובפרק י"א מהלכוח הכ"ז דף כ"ד פסק כרבון דדף :

ובה פישי בהמתחת הספרים ראימי כשו"ת סמ"א ח"ב סי' פ"ב שנשאל אם מותר לחבר עסין של נחושת בקרקעית המקוה ובכחליו כדי שיחזיקו מימיו והשיב להחיר לפי דהני פסין לא מקבלי מומאה קודם שנתחברו למקוה דה"ל כגולמי כלי מתכוח ומייתי ראיה מהא דאיחא פי"א זכלים העושה כלים מן העשת ומן החררה ומן המסין ומן הלפורן סהורין דל"ת בכל סני שתא מכלי ממא באו שיחזרו למומאה ישנה דכל הני לא ראוים לקכל פומאה מעולם משום

דגולמי כ"מ אין מקבלין פוחלה וכ"פ הרמב"ם בס"ח מהלכום כלים הרי להדיא דהני מסיב כגולמי כ"מ דיינים לה ו מהורים לגמרי עכ"ד הגם דמ"ם פי הרא"ש שם במשנה יש לפספק בראים זו מ"מ לדינא דבריים לגמרי עכ"ד הגם דמנין נסרים העבין מפח כבר כחבמי לעיל מה בכלי הו מ"מ לדינא דבריים נוד מענין נסרים העבין מפח כבר כחבמי לעיל מה בכל"ל בזה ומה שהביא עוד ראיה מהא דנסרים משופין בסוכה דמ"ו כבר מוחכר ראיה זו בשו"ח מוהרמ"ם בחשבום בם: (מוד) ולא על שום בלי - ע"כ כלי כ"ל ססופי כלי עז דמלו בכלי מחכוח ליכא למימר דהא אם "דאלו כלי ען שים להם מון הא כבר כתב כ"ב כלי עז וכו' ובכלי מחכוח ליכא למימר דהא אם "די מי ראוי למדרם ואפי מקבלין מומאה וכלי חרם ליכא למיוד ומשה בהו מדרם כל ועז מירי לכן החנה שיהיה ראוין למדרם שכש לכלי ען שאין מיוחדים למדרם שאין מקבלין מומאח מדרם לפי שאומרים לו עמוד ומשה מלכחנו ומזה מוכח דמ"ל להרשב"א והמחבר דאין פשומי כלי עז מקבלין מומאה או אסשר דמ"ל דכיון מדרבן דאל"כ אפי אינו למור למדרם ניכא למינור משום בזיכת מראלאות:

ולפ"ז לשון המחבר מגומגם שכ' גבי שליבות דלח עלתה לה מכילה דפשומי כלי עץ סם מה בכך הם בפשועי כלי עץ דלה חזים למדרם ליכה גזירת מרחלתות והם ר"ל דשליבות של סולם חזיה למדרם הה ליחה דסולם הינו מיוחד למדרם וכמו שהבהר בסמוך ועל הרשב"ה עלמו ל"ק די"ל דם"ל דסולם לאו סשוטי כלי עץ הוא דמיירי בסולם שפליבות חקועים בנקבי היריכות וממעם בית קבול העשוי למלחות שמי' ב"ק לדעתו וכמ"ם הב"ח וחבים לשונו בסמוד (םה) עברה וטבלה על גב אלו עלתה לה טבילה - והג"ח כ' פ"ז דחין נרסה להחל ביון דלפירש"י וחום' לא עלחה לה טבילה אפי' בכ"ח וכו' והש"ך כ' ע"ז דדבריו חמוהים דרש"י והש"ם לא כ"כ אלא לדס"ד דר"ב אבל למסקנא משמע בש"ם דליכא גזרח דמרחלאות בכ"ח וכמ"ם כל הפוסקים ע"כ ויפה כ' הש"ך ולא ידעתי שום מעם לחלק בין סי' רש"י וחום' וכין הרחב"ד דחף הרחב"ד ס"ל למחי דס"ד דר"כ מעמח דלח חמבול ע"ג כ"ח כפירש"י וסום' משום דדמים למרחלמות ששם הנטבחות של הדמה והפ"ה מ"ל דלמסקות ליכה בכ"מ גזיכות מרחלחות וכמ"ם כם' בעה"נ פלחת בפעמת וז"ל מיהו כיון דמקים ליה לפילחת משמע דלים כיה נזרום מרחנאות וה"ה לפירש"י וחום': (בד) מקוה שיש בו שליבות - כ' הש"ך בשם המחרונים שהעלו דהרשב"ה לא מיירי אלא כשהיה סולם זה בשליבות קודם שקבעוה במקום דהיה עליה שם כלי מחחלה ואח"כ קבעוה במקוה אכל אם מחחלה עשו נסכים או מדרגוח למקוה לשמוד עליהן בשעח שכילה אין שם כלי עליהן אלא שם בנין עליהם ומוחר לשבול עליהן עכ"ד ועדיין קשה דאף שהיה סולם זה בשליבות קודם שקבעוה הא כתבו החום' בסוכה ד"ה ובשחר מהומות שהבחתי לעיל דממעטינן בת"כ סולם דלח מקבל פומחה לפי שחינה משמשת האדם ממשמשי אדם והא דלא משמא משום מדרם ג"ל דלא נעשה לדריסה אלא איך כ' הרשב"א דאפי' שקבעום במוחלי המקוה ל"מ שהכלים אין יוצאים מחורח כלים מחמח שקבועין לאחר שנעשו קודם קביעותן ע"כ ואי ס"ל דאין הסולם מקבל פומאה אלא מדרבנן למה לא מהיה הקביעות והחיבור מבעלו הא מוכה בפ' המוכר את הביח דבעל וכמש"ל דמבואר כן ברמב"ם והרע"ב בפי' המשנה פע"ו דמם' כלים ובפי"א מהלכות כלים וע"כ ג"ל כדברי הב"ח וכ"כ מוהכח"ם בחשובה שם דהרשב"ה מיירי בשולם שהשליבות חקועים בנקבי היריכות וסולם כזו מקבלת פומחה מדחורייחה וכמ"ש הרשב"ה בחשובה סי' קנ"ה פעם דבית קבול השבונים למלחות שמיה ב"ק וסולם דת"כ דלעו שיאובל לו בית קבול ששליבותיו קבועות ס"ג יריכות ע"ש ומיירי נמי שאין הנקבים נקובים בלדי יריכותיו מעבר לעבר דאי בשהיה נקובה מעבר לעבר מעולם לא היה לו ב"ק וכ"כ הב"ח כא"ח סי' חרכ"ם לפ"ז בסולמות דידן שהן עשוין ע"י מה שהורצין ביריכוח בעוביין מגד זה לגד השני ברחבן ח"כ מעולם לח היה בסולם כזו בית קבול וש"ד דודאי לא מקבלי טומאה מדאורייהא ואפי אי נימא דמ"מ מקבל פומאה מדרבנן כדעת קלח פוסקים מ"מ כיון שנחמפר לכוחלי המקוה אחי חבור ומבפלו מחורת כלי ובלא"ה הא הרמב"ם פסק דב"ק העשוי למלאות לא שמיה ב"ק וכ"כ הרשב"א שם בשמו גם נראה מדברי הרמב"ם פ"ד מהלכות כלים דם"ל דסולם אפי' מד"ם אינו מקבל טומאה וכמ"ם במל"מ שם גם כיון שנעשה לקובעו בקבוע אינה מקבלח טומאה וכדעה הש"ך בנקה"כ סי" שע"ח דכל שדעתו לקובעו בקרקע חינו מקבל מומחה ולחו דוקה הני דחני במחני אלח כל הנעשה לקובעו בקרקע דין זה יש לו: אבר מש"ל בשם מוהרמ"פ דכיון דהמים לפין ע"ג הוי כבנוי עליו וקבעו י"ל דבסולם לא מהני זה דבשלמת בנסרים שהם חתח המים כיון שהמים עליהן דנפין ע"ג ואינו נרחה מש"ה הני כבנוי עליהן משא"כ בסולם וכ"ג מלשון מוהרת"פ שם ח"ת תהני שעתים שכחבתי לעיל אין לפקפק בסולמות אפי' נעשו בשליבות קודם שקבעו במקוה מ"מ לכחחלה עשה השליבות אחר שחברו יריכי הסולם בכוחלי המקוה והיכא דהפשר לחקן בחדריגות של חבנים יוצח ידי כולם:

וראיתי בעמ"ו מחר שסקפק במקומות של נסרים כ' וז"ל אך כזה חני חומר כי עדיין בכנון זה הניחו לי רבותי מקום להתנדר בו וחין כזה ח"ו משום הולחת לעוז של הרחשונים וכו' והוא זה שיניתו אבנים רחבים על אלו נסרים לעמוד עליהם ואע"פ שכ' הרמב"ם פ"ז מהלכות מו"מ וז"ל כלי העשוי למו"מ או למרכב אפי' היה תחח האבן אם עמד א' ממשמחי מו"מ על החבן חו ישב עליה וכו' הוחיל ונחושה על הכלי זה מ"מ נעמה ונעשה חב המותחה וכו' עכ"ל וש"ת שחין השסקה חבן מועיל הח כבר חמרינן שלח היחה הנזרה דהכם משום קבלת פומחה רק משום דומים דמרחלחות מ"מ יש בזה הכירה שחינו דומה למרחלאוח וכו' עכ"ל ולסמש"ל חיקון זה בלא"ה חיקון מעליא הוא דהא הוי קבעו ובנוי עליה דלכ"ע מבעלים מן חורש כלי אפי' אי נימא דהמים שלפין עליהן לא הוי ככנין האי ודאי במן גמור הוא והרמב"ם לא מיירי בכה"ג אלא שהאבן מונח על הכלים ולא משום בנין מכ"ם אם מחחלה קבעו הנסרים כדי שיקבלו האבנים שעליהן דמעולם לא היה שם כלי על נסרים אלו אלא לבנין נעשר ובלא"ה דבריו מגומגמים מאד מה שכ' דאפילו על פשוטי כלי עץ דלא מקבל טומאה כלל יש כו גזרות מרחגאות וו"א דכפי' כ' הרשב"א דדוקא כלים הראוים למדרם ואז גזרו אפי' בסשומי כלי עץ וכמש"ל ובס' מע"מ דף שי"ז כחב ג"כ דמעמו של הרשב"א גבי נסרים וסולם משום דס"ל דסשוסי כלי עץ מקבלים טומאה מד"ם וכבר כמבתי וכוכחתי דום ליחם ועיקר נלע"ד כמש"ל: (כדן) אם אין לו לבובו · כ' הש"ך הם דספור לם סוכיר חנחי זה והיינו משום דס"ל דהרח"ש בחשובה שם מחיר מהרי סעמי חדם דל"ד למעין שהעביר ע"ג ספסל דהך נזכה דהחם לח שייך הכח וכמש"ל ועוד דסחם סילונות חין להם לבזבזין כו' וס"ל להסור דמעם הראשון עיקר מיהו היינו דוקא לשיפוח הר"ש והרא"ש אכל הרתב"ד והרשב"ה והר"ן שחשרו מטעם שכחבנו לעיל ח"כ לח שרים הכח מטעמה קמח ולזה כ' המחבר דוקא שחין לו לכובזיף על"ד לפ"ז במקומות שיש להם מקוחות של נסרים ודחי לסיי ע"נ סילון שים להס לכזכזין : (מה) אא"ב תתן עליו זמורות • וכ' המ"ז ה"ה לדידן בנסרים ע"כ ולסמש"ל דוקח בנסרים הקבועים ותחוברים לכוחלי התקוה : (ממן) שלא עלתה לה מבילה : כ' הש"ך ואע"ג דלעיל סי"ד פסק דחינו חולן אלא עים סיון ויונרים וכו' י"ל דה"ל מיירי במקוה שיש בו סים עבה כמו סים היון וכ"כ ב"י לדעה רם"י ואפשר דע"ו סתכו עכשיו ועובלין במקוה שיש טים משום דסחם טים אינו מים היון וכמ"ש כ"י בשם הר"ן וגם רוב הסוסקים מחירין ולפבול בנמל דהיינו במקום טים כדאיחת בפור ופוסקים פכ"ד מבוחר מדבריו דחם חין כו פים היון וכה"ג חפי' לכחחלה פובלין בו וכ"נ מדברי הר"ן שכ' במסכח שבח כפ' במה חשה על מה שפירש"י חהח דעביד מפני ביותי חשרי משני שים הנהרות שלא יחוץ דלפי' ל"ל שהיה עב ביוחר דהא חון דאינו חולן אלא פיש היון וכדומה לו מ"ם ומה קו' דלמה לכחחלה בכל הסים קפרים ה"ו דבשחר סים הסילו לכחחלם מוחר לפ"ז מש"ל בס"ק מ' חמוה וכמש"ל :

וכה"ש גם רוב הפוסקים מחירין למבול בנתל וכו' ר"ל מפעם שהמים מקדימים וכדלפיל ספיף ל' והרחב"ד והר"ן בחבו די"ל דשתי רגלי חדם שים חשם דודבק הפים בין

בצבשחיו וע"ש ומה"מ כ' בדרישה לחד חירונא שכ' שם ובכל מים חולן וכיון שהוא נדבק בין אצבשחיו אך כ' שם שאין נראה לו חירון זה עיקר וכן נראה מהר"ן שם דבשאה פים בין אצבשר מול חול ב"ע היון זה עיקר וכן נראה מהר"ן שם דבשאה פים לעולם אינו חולן פ"ש אבל העפ"ד כ' דיש לחוץ לדעת הי"א אלו אפי בשאר פים מפעם זה שכ' בדרישם: (לן) ומיהו בריעבד עלהוה לה מבילה משום דמשהה מכיל וא"ב אם לומר לה מונה בין שבר היו מו גבי מילום דמשה מעיף ל"א דבדיעבד מתבר בין מבילה בין בין בין אות מונה מונה בין בין אות מונה מונה בין בין אות מונה מונה מיום בין הוו היו בין אות מונה מונה מיום בין היו בין אות בין מיום מיום בין היו בין אות מבין היו מונה מיום בין היו בין אות מבין היו מונה מיום בין היום בין בין היום בין היום בין היום בין היום בין היום בין היום מלחה לה מבילה: (לא) אלא שוחה מעם דבכל אלו שיערו חז"ל שיכולין לבא המים בכל מקומות נופה לצלוי הלריכים לביאת מים ושאר מקומות נקראו ביה"ם שאין לריכים לביאת מים אלא ראוי לביאת מים: (עב) עלתה לה מבילה - כ' הש"ך דל"ע בזה וכן כא דעצמה עיניה דלקמן פל"ע די"א דעלתה לה מבילה דאינו אלא למאן דנרם בש"ם לית הלכחא ככל הני שמעחחת אבל המחבר דפסק לעיל סעיף ח' גבי כחול שעיף ש' נבי דם שבמכה שחולן וזה דלא כמאן דגרים הכי בש"ם דהא בהא חליא ול"ע ש"כ ועמ"ש בסמוך . ולפי מה שמסיק הש"ך לעיל ס"ק י"נ דהיכא דאפשר לעבול שניח חעבול שניח אבל היכא דלא אסשר יש לסמוך על הני גדולים דסברי דכי איחמר האי לפהרוח דוקא ה"ה הכא נמי אף די"ל דשאני האי דסעיף זה ודלקסן דסעיף ל"ש דאסי' למאן דנרם בש"ט וליח הלכחא וכו' לא קאי אדינים אלו וכתבואר בפוסקים דסברי הכי ת"ת נ"ל כת"ם: (לנג) ויש סי שאוטר -הקשה בנ"ז לתה יסטל בדיעבד ת"ש תהעיף ל' דאתרינן שהמים תקדימין ה"ג ניתא הכא וחי' דהכא יש חשש שידבקו הקמטים שהם בנוף למעלה מן המים ונמלא בביאחם למים כבר הם מדובקים ולפ"ז אם הכניסה עלמה עד צוארה במים חחלה הוי פבילה בדיעבד בכל נווני ונ"ל שנכון לכל אשה שהעשה כן שעכ"פ יש בזה צד מעליוהא אם חשחה הרבה ולאו אדעחה ע"כ והש"ך בנקה"ל פקבק ע"ז דשאני האי דבעיף למ"ד דעדיין מחובר למקוה ע"י משקה פופח שחחם רנליו משא"ל הכא יש לחום שע"י הקמעין לא יהיו המים שבחוך הקמעין מחוברים שחחם רנלי משא"ל הכא יש לחום שע"י הקמעין לא יהיו המים שבחוך הקמעין מחוברים למקוה כלל ע"כ ולענ"ד דברי הע"ז נכונים דכל אשה חעשה כן שחשב מחחלה עד צוארה במים דאף לדעת הש"ך עכ"ש לא הפכידה בזה מיהו אם המים הם למעלה מטכורה זרק וכמ"ם בסעיף שחח"ו ח"צ לכל זה חכל כשחינה כ"כ חבשר דים לסמוך על זה: (עד) ממעל לשבורה זרה . והוח חצי חמה בחה"ג דחו ח"צ לשוח הרכה חוא כשיעור לעני סעיף ל"ה: (עד) שביר דמי - פיין בכ"י ומכוחר שם דחם חין המים עמוקים ממעל לפכורה זרח עדיף שפי שמובלח כשפניה ונופה כבושים בקרקע ממה שחשבול כדרכה ע"י שחיה חולי חשחה יוחר מדמי מיהו אם אפשר במקוה אחרח אין לה לשבול במקוה שמימיה מרודדים אף השחה יוחר שפנים ונופה כבושים בקרקע אולי לא חשחשח יפה הנם שלכאורה משון אם חשבול ע"י שפנים ונופה כבושים בקרקע אולי לא חשחשח יפה הנם שלכאורה משון הרמ"ה לקמן הן' ס"ו לכאורה לא משמע כן מ"מ נ"ל כמ"ש ויש לכוין דברי הרמ"א נ"כ לזה: (נוד) י"א שלא עלתה יש לדקדק דלעיל בפעיף ל"ה בהחי דשחחה ביוחר פחם כדברי המיקל דעלהה לה עבילה וחח"כ כ' דעם המחמירין בזה בשם יש מי שחומר וכו' מבוחר דמסחבר ליה להלכה להקל ע"פ הכלל המסור בידינו דדעה ראשונה שכ' בסחם הוא להלכה ואלו הכא לא הביא רק דעם ה"א משמע דשבירא ליה דראוי לחוש להן נראה משום דדין דלעיל הוא מימרא דר"ל דאמר אשה לא חסבול אלא דרך נדילחה ויש לומר דאף אוחן הפוסקים דלא נרסי וליח הלכחא וכו' וס"ל דההיא דר"ל נאמר אף לבעלה מ"מ אינו סוכח מדר"ל דאפילו בדיעבד אם לא פבלה דרך גדילחה דלא עלחה לה פבילה דהא ר"ל לא אחר אלא אשה לא הפכול וכו' וי"ל דר"ל לא אחר אלא לכחחלה לא הפכול וכ"ס בפור ע"ש אבל בדיעבד אף אם לא סבלה כדרך נדילחה עלחה לה הטבילה דומיא הא דרבא דלא הפבול ע"ל כ"ח דלכחמלה הוא מש"ה מסחבר להקל בדיעבד דבלא"ה ס"ל לי"א דר"ל מיירי לסהרוח הבל האי דינא דסעיף זה הוא מימרא דר"י דאמר עצמה עיניה ביוחר לא עלחה לה מבילה דחפי' בדיעבד לא הוי מבילה מש"ה לא הביא אלא דעח י"א האומרים דל"מ אפילו בדיעבד דהת ס"ל להתחבר עיקר כדעת הפוסקים דס"ל דל"נ בש"ם וליח הלכחת וכו' מכ"ם כדין זה דמף להנורסים כן ס"ל דדין זה הלכחה הוא וכתב"ל : (ננד) מבילה יואפי' מאן דפלינ הכא ום"ל דעלחה לה טבילה מודה בקרנה שפחיה דסעיף כ"ז דלא עלחה עבילה דמחני' היא והחילוק כחב הר"ן הכיאו ב"י לעיל גבי כלד דכי שנמה עיניה לא מעכב קמפים כולי החי שיהיו מעככים מלכח כהם מים עכ"ל: (צר) יותר שי"ב שנה ויום אחר -הפעם דבדחורייתה אפי' במה שבידו לחקן אין הקשן לאמן כדלעיל סימן ק"כ נכי עכילה כלים ול"ל דהכח היו כמו כידו לחקן כיון שהסובלה לוחה עליה שחכתה אם עובלה שפיר והסובלה יש בידה לחקן מש"ה הוי כמו שהוא בידה לחקן דחלח"ה הא קיי"ל דאין עד אחד נאמן במלחא דא זחוק אסורא והבא הא אחחוק אשורא ורמ"ש בב"י ועיין לקמן סימן ר"ח ס"ד בהנה"ה: (לבתן) ואם אין לה : ומוהרש"ק בהנהוחיו על הרא"ש סוף מסכח נדה כחב וז"ל ומ"מ נראם דוקא באשה שאינה זריזה ובהולה במים אבל היכא שזריזים ואינם נבהלים במים וחססה שערה בידה עד שהמים עולים היעב על ראשה ואז סחחה ידיה הוי שפיר פבילה ובשטח הדחק יכולה לסמוך ע"ז עכ"ל : 🔁 האולות - עשויין מטשה קשח כדלעיל סעיף ג' : (פא) בשהיא עדובה יפי סמוך לעבילחם היחה מסשלח בנה ואח"כ בשמח עבילה לא היחה מפשלה אוחו אפ"ה חששו שמא נדבק מרגלי החינוק או מידיו בנופה לחנץ בשעח עבילה ובכ"ח בסם"י קל"ע פסק דעלחה לה עבילה מיהו לכתחלה יש ליזהר דלא מקח בנה על ידה ערומה:

עוד כחב שם דהיכת דהיה ביד בנה חבשיל העשוי לידבק ח"נ סיה תלוכלך בפים ולקחה בנה על ידה ערומה ולא עיינה נפשה בחר הכי ואח"כ פבלה דלא עלחה לה פבילה - דדמיא הא מילחא לנחנה חבשיל לבנה ע"כ ומביאו הש"ך לקמן סס"י קנ"מ: (בב) חוצצים ×", (15) דאף ע"נ דביה"ם אין לריך ביאח מים ראוי לביאח מים בעינן וכדבסמוך שהאשה - מיהו כל זה חינו מעכב בדיעבד וכ"מ בכ"ח ש"ך ומשמע דחף בצוחח החופס אינו מעכב בדיעבד ואכולה קאי ואף דבהנהות ש"ד שם לא השינ רק אהא דלריכה לבדוק שהן רפוים אבל לא כאחן שהן מהודקין ושכ"כ בראב"ן ע"ש וכ"נ מש"ד סימן כ'ן: (ה) ובדבקים בחוזק בבשר - הם בל"א פילז לייז עפ"ז 'וכחב בהגהו' ש"ד סימן י"ב דשאר כנים ופרעושים אין נדבקים בגוף והמים נכנסים בהן ולא חייצי כמו סבעוח שהן רפוין שאים חיינים ע"ל ופתני לני מין לנים פהם דנוקים בנפר בחוק: (בתן) ומצריבין אותה מבילה אחרת : מיהו חין לה לכרך לפתחור ותפכול ב"ח: (צ) ויש להחמיר לכתחלה : פלומר יש לה להחמיר לכחחלה שחחזור וחפבול בכוונה חם חפשר וכ"כ הב"ח מיהו חם חנסה חברתה ואפבלה כונה דחברתה כונה פעליותא היא לכ"ע הכי אמרינן סוף פ"ב דחולין סוף דף ל"מ: (צא) ואם פגעו בה דברים אלוי כגון כלכ מו חמור מו ע"ה מו מוכד 'או סום או מצורע וכיוצא בהן • וכן הוא בש"ד מי' כ"ג אבל ברוקת וכל בו איחה שאם פגע בה סום חעלה וחשמש שכניה עומדים נאה בדבורן שומעים ומבינים לומדי חורה ואינן משכחין וממפפין בשינה ולא פוד אלא שאימחן מופלח על הבריוח כו' פכ"ל הש"ך ובעם"ז כחב וז"ל שפניפח דברים אלו מעלין לה מחשבוח רעוח אם חחעבר בלילה זו עכ"ל נראה דוקא אם רצונה לשתש בלילה זו אבל אם אין דעחה לשתש בליל סבילחה כגון שחין בפלה בפיר בליל הפכילה וכה"ג אין חשש בסגיפוח דברים אלן :

כתב בלקופי מהרי"ל וז"ל פגפה אשה בכלב לאחר שמבלה ושאלו למוהר"ש אם הסבול שנים ואמר מאחר שחברתה היחם אלה משתמא היא פגעה בה קודם הכלב מ"כ : דו"ל הש"ד והמנהג שפוגעם בחברתה שהולכה עמה לבים הסבילה כשהיא מולה מן הסבילה עכ"ל ובספר מע"מ דף שם"ז סרק ב' הביא דברי הש"ד אלו יבמקום שפוגעת וכו' כהב שנונעת בחברתה שהולכה עמה ספשר שכך היה גירסתו בש"ד הלכך סוב שחמשה שחיק שחבא

לקראחה כשעולה שן השבילה ונם חונם כה : כתב הש"ך גרסינן בפ' ע"ם דקי"א האי מאן דפנע באיחחא בעידנא דסלקה מפבילה מלוה אם איהו קדים ומשמש אחדיה ליה לדידיה הוא זפנים מאיהי קדמה ומשחשה אחדה לה לדידה כוח זנונים חלי איהי קדמה ומשחשה אחדה לה לדידה כוח זנונים חלי מקוחי' לימא הכי שופך בוז על נדידים וימעם בחסו על דרך והוא בחסלים ק"ז והכי מייחי ליה ברוקה "לבל בעל חולדום אהרן לא זיין מקרא דשופך בוז על נדידים אלא ומזיח שפיקים רפה באיזב "ב פסתים קי"א ובחלים כא זיין מקרא בשופך בוז על נדידים לא ומזיח שפיקים רפה באיזב הלקד נימרינה לחרווייםו : וכ' בש"ד שם שלכך אחרו בכרלות שרי יומגן היה יחיב על שערי העבילה שלא יפנעו בה חתור או דבר פתא כך פר"ח חראן מלא שיני ביות בה ומנו לא דבר מתא כך פר"ח חראן מלא שומד בתקומו כשהיא מלא ההוי יחיב אשערי עבילה די בזה דהא ר' יותנן לא היה הולך לקראת הנשים אלא דהוי יחיב אשערי עבילה והנשים בעלותן מן הפבילה מלאו לר"י שהיה יושב והיה מהני אף אם יפנעו אח"ב בדבר מתא - כ"ח מכ"ח מל הבוי יחיב אשערי עבילה והנשים בעלותן מן הפבילה מלאו לר"י שהיה יושב והיה מהני שליהן בעלה או הדבר מתא - לוקין עליה בשחין על"ל :

קצם (א) בית השחי וביה"ב. לשון הפור למולם ילמד מדם כחוך כיחו שחהם משה מדיחה קמשר וכן כיח סהרים במים וכו' וכ' הכ"י שלשון זה של הפור מינו מדוקדק דנקם קמפי' וביח פחרים שנראה מישונו שהם כ' דברים וליחח אלא דביה"ם הוי פירוש דקמעים וכפירש"י שם במימרא דרבא וכבר השינו בפ"ז ובהנהוח פרישה דלשון זה של הפור איחא בנמ' דנדה שם מיחיבי בים הקמפי' ובים הסחרים וכו' והוא משנה ספ"א דמקואות ביה 'ם וביח הקמפי' ח"ל שיבחו בהן מים ועיין בפי' הרע"ב שם ובש"ם בנדה שם נחכוין נ"כ למשנה זו אלא שלא דקדק הש"ם להכיא לשון המשנה ממש דא"ל דהא דמייחי הש"ם החם הוא ברייחא דמ"כ ק' למה מוחיב מברייחה ולה מוחיב מן המשנה ה"ו כמ"ש ודלה כהש"ך בנקה"כ כהן שכ' דהת דמוחיב הש"ם מניה הות ברייחת וז"ת תלת כמ"ש ונם בחירון הנקה"ב חין בו ממש שכ' דחמים הב"י על הפור הוא שלא הל"ל כלישנא דברייחה אלא כלישנא דרבא וכי עי סני למימר כלפון הברייחת וחו ק"ל שהרי אף לפון הרשב"ת כן הות וזה לפון הרשב"ת בחה"ק שלי למולם ילחד אדם הבריינת ונון על ששלי תוך לשון טיפני מין למולם ילחד אדם החוך ביחו שהם בשני מולים מלח מבים מלח מבים מלח מפים וכי"ל וכ"ל לפון הרחב"ן לעולם ילחד אדם בחוך ביחו שהם האשה חדיחה בשנת חפיםה וכו' עכ"ל וכ"ה לפון הרחב"ן לעולם ילחד אדם בחוף ביחו שהם האשה האשה מדיחה ביח קחמים וביה"ם אע"ל דלא בפי ביאח מים מ"מ ראוי לביאח מים בעין: (ב) ולא בשאר משקין י מהרי"ק דקדק כן חדנקת רבל מ"מ רלאי לביאח מהם ביו שאר שקרון ושאר לכלוחיי מולח קאמר שההא לשום הדיחה קמטי' סחם נראה דיין ושאר משקין נשאר לכלוחיי בתוך הקמפ וישאר כחם היין או המשקה ההיא מש"ה נקט במים ע"ב הביאו ב"י כאן והב"ח פקפק על ראיה זו די"ל דמש"ה נקט רבא במים שלא נבין דקמח בבנד פשחן להסיר לכלוך והזיעה נמי יצחה י"ח כמו בהדחה לכך נקם במים לאורויי דלא סגיא בקנוח אלא הדחה במים אבל לא בא להוציא שאר משקים ע"כ וכן נראה מהרשב"א בחה"ק והרמב"ן ז"ל בטלכוחיו שכחבו סחם לעולם ילמוד וכו' שחהת החשה מדיחה ביח קמעיה וביח סחרים ולא כחבן במים כלפון מיתרא דרבא א"ר דם"ל דכמים ל"ד דה"ה שאר משקים מ"ת מסיק הב"ח שם שלא מלאו לבו להקל באיסור כרח ננד הרב מוהרי"ק ז"ל ואף למ"ש לפיל סי' קצ"ח דליכא חציצה מדאורייחא וקמעי' וביה"ם אלא דוקא כשהן משלימין לרוב הגוף החוצן הא לא"ה אין כאן חציצה מדאורייחא דהא במיעוט הגוף אסי' מקפיד עליו אינו חוצן מ"מ אין להקל עגד מוהרי"ק: (ד) ולסרוק שער ראשה - מכוחר בנמרם בכ"ק דס"ב ובפוסקים דכ"ז מהקנוח שזרא דמדאורייחא בעיוני סגיא כמו בשאר הנוף אחא איהו וחיקן חפיסה ופירש"י במסרק להכחקה דמלחא ע"כ וכ' הע"ך מלשון הפוסקים דל"ד שער ראשה אלא ה"ה בכל מקומות הנוף שים שם שער כנון שער ביח השחי וביח הערוה לריכה לחוף מחקנות עורא וב"ד ועכשיו נהנו לסרוק שער ראשן במסרק ושאר שעל שנה מפספסת בידי" יפה יפה על"ד: (ה) וכן צריבה האשה לעיין בעצמה ובבשרה - הלמון מנומנס דהיינו עלמה והיינו במרה ועוד ק' מ"ש ובודקת כל נופה סמוך וכו' שהרי כבר כ' דלריכה לעיין בעלמה וכו' היינו עיון והיינו בדיקה וכך היה לו לכחוב לריכה האשה לעיין בעלמה ובבשרה סמוך לעבילחה וכו' ול"ל דל"ל דלריכה החשה לעיין בעלמה בשערה ובודקח ור"ל שהיא עלמה חעיין בשערה ר"ל שא"ל לעיון הברחה דאמ"ג דשערה נריכה חפיפה מ"ם חעיין נמי מה שתוכל אולי יש שם דבר החולץ מה שחינו עובר ע"י הדחה וסריקה או י"ל דמע"ב דחיקן עזרא חסיסה מ"מ לא ביעל העיון מס שהוא מדמורייחא אלא חרוייהו זריכין וכ"ה לשון הרשב"א בחה"ק וז"ל לפיכך זריכה האשה לפיין בעזמה בשערה שמוך למבילחה וכו' ובב"י כאן העחיק דבדיו וז"ל בחה"ק זריכה לפיין בעזמה בשערה שמוך למבילחה החשה לפיין בעומה ובכשרה וכו' כמ"ש בש"ע כחן ופ"ם הוח :

ובמ"ז ס"ק ד' חמה על המחבר במה שנחלה מדבריו דבעינן בחחלה עיון ובדיקה ואח"כ חפיפה דחרחי ל"ל הא שגי בחפיפה לחודא ודחק עלשו בכונח המחבר דח"ם דלריכה לעיין וכו' היינו דין חורה ואח"ל מסיק שהחמיר עלים שבמקום העיון חעשה חפיפה ואין זכו' היינו דין חורה ואח"ל מסיק שהחמיר עלים שבמקום העיון חעשה חפיפה ואין זכו במשמע אלא נראה כמ"ש דרש"י שהביא הפור ע"ש וכ"א שור בפי' זה וכ"ג מעט"ז מיה אם היא מעיינה ובודקח נופה בשעח חפיפה ש"ד וא"ל בדיקה מיוחדת לזה כמ"ש הכק"ז ואף המחבר כוון לזה וכל עיקר לא אחי אלא לאשמעין דבחפיפה לחודא לא סגיא אלא לריך נמי עיון ובדיקה עם החפיפה ואם חלה יכולה לעשוח שעיון והבדיקה בשמח חפיפה כנ"ל (ך) ותרוף בל גופהי כ' הש"ך הסכמת הפוסים דחלה יכולה לעשוח שורא אינו לה בחפיפת שער לאל שהגו להחמיר לחוף ולהשחסף כל הנוף להכי מקילינן בכמה דברים בחפיפה אבל מה שלריכה לעיין הנוף שלא ימא דברים בחפיפה אבל מה שלרייתא היא ועיין בכ"ל ה"ן שהבילה בדיע הכיון ללא דאורייתא היא אלא מהקנות עודא וכן הוא בר"ן שם הרא שלא אם כביה בלים בכיה בלא ביון דלאו דאורייתא היא אלא מהקנות עודא וכן הוא בר"ן שם בהדא ואם כביה בלא מפים הנוף כיון שעיינה היעב עלחה לה עבילה בדישבד שאיט אלא מהחמירו על עזמן לכחחלה כ"כ הש"ך לקמן ס"ק י"א :

בתב בש"ח שבנ"י ח"ש סי' ע"ח חשה ח' שבחת מכי החכינה והזכירה ח"ש שבביח הפבילה שללה ובקשה מחשה חחרה שם לע"ח ושחלה לה חד שבמחה חס פרקה על מה הפבילה שללה ובקשה מחשה חחרה שם להקל משמם כיון דידעה שחפסה עלתה ודרך הנשים לפספם בשנרן בשעת החסיסה דמהגי כמו סריקה וכמ"ש הרמב"ן והרשב"ח ועוד כ' שם פעמים להקל ע"ש ולענ"ד נרחה חם לח שמשה עדיין עם בעלה חלם שוכרת מיד חחר לחתר לחתר מחסבילה ולח עבר עליה לילה ח"ש שהיח הסבילה ולח עבר עליה לילה חחרים להחמיר שמסבול שניח חבים בעלה יחד יש לסמוך על המחבר הג"ל להקל מפעמים שכ' שם ודונמת לזה כ' הש"ך לעיל ס' קנ"ח ח"ק כ"ה ובע"ז שם ס"ק כ"ח: (ן) במים חסים - וחמ"ב דחסיפה השער לחלו היו קל"ח ח"ק כ"ה ובע"ז שם ס"ק כ"ח: (ן) במים חסים - וחמ"ב דחסיפה השער לחלו היו היו המייד במסיפה שער הגוף ח"ח היו לחלו בעים הכל במים חמים וכ"כ הרמב"ן בחדושיו בסוסקים וגם משום שערום שבנוף נהגו להחמיר לעשוח הכל במים חמים וכ"כ הרמב"ן בחדושיו ברסוסקים וגם משום שערום בעור נהא להיו היו ובלע"ז גרודא - וכ' הפרישה שחין זה מה שחנו קורין קריידה חלה הוא מין עם שופין חוחב במשו ודלה במשות מהו לבע"ח בחלה במים נימוח ושפין בו הרחש שופין חוחב במשו ודלה במשות מהו להמה במים נימוח ושפין בו הרחש שורפין חוחב במשו ודלה במשו מהו במשות היו להחוף הכל בחיד משור בש"ח מיו כ"ח פי' נות מין חדתה שלו מדמה שלו נותרו בל"ח קריידה מיהו רש"י במשל מיי כ"ה פי' נותר מין חדמה כנון חדתה שלו נותרה קריה היידה מיהו רש"י במשלי מי' כ"ה פי' נחר מין חדמה כנון חדמה שלו נותרה קרידה :

וכתב הש"ך מיהו משמע בנחר שלמו קורין בל"ל זייף מוחרה לחוף שאינו מסחבך וחדרכה מנקה הול וכ"מ בפרישה למיל סי' קג"ה פעיף י"ז וכן נוהגין וחושבין זה למנוה מ"כ : (מ) אבל אם הפפה בנתר - כ' הש"ך פי' שרי שעם זה כיון דכבר משחה וא"ל לחזור לחוף אבל אם הפפה בנתר - כ' הש"ך פי' שרי שעם כיון דכבר משחה וא"ל לחזור לחוף אבל שהסמוך ע"ז לחוף שוב בנתר ואהל ומים קרים לא וכן מבואר במוהכי"ק שם דלא החיר אלל ביין ושאר משקין שלא הוזכרו בש"ם ופוסקים שמשבכין השער דלירף ג"ב הסעם דאין לך אלל מיה שאמרו חז"ל והילכך החיר לחוף שוב ע"י בדיקה נ"ם אבל בנתר ואהל ומים קרים לא אלל מה שמרו ח"ל והילכך החיר לחוף שב ע"י בדיקה כ"ם לא הוזכרו אלא אלו איכא למימד בכל הדברים המשבר השער וש"ל להשור דמהם נומד לל מהבר"ח דלא מב"י וזה דלא כמהר"ק דש"ל דאין לעיד דמהם נומד לכל הדברים המשברם השער ומ"ש בב"י וזה דלא כמהר"ק דש"ל דאין לעיד דמהם נומד לכל הדברים המסבכים השער ומ"ש בב"י וזה דלא כמהר"ק דש"ל דאין לעיד

אלם מה שמנו חז"ל מ"מ יש לחלק בין אלו המחברים בפירוש בגמ' לאיסור דלא מהני בדיקה ב"ם על להבה שחסמוך מ"ז לחוף בחלו משח"ב מה שלה נחמר בהדיה בש"ם סמכינן הבדיקה ב"ם ומכ"ם דח"ם לדעת הב"ח שכ' דהפור ומוהרי"ק חיכן חולקין כלל דמ"ם הטור ולה בכל הדברים התסבכין ר"ל בידוע שמסבכין השער ובזה מודה מהרי"ק דאיהו לא קאמר אלא דמן הסחם אין לחום תספק שמח דבר אחר ב"כ מבבך השער דחין לנו לאסור מן הסהם אלא מה שמנו חכמים: ריש לדקדק למחי דם"ל למוהרי"ק דגבי הדחת בית הקתפים וביה"ם הקפידו דלריך

להיות דוקת בתים והפעם כתב שם שתפשו שתת ישתר לכלוכית התשקים בתוך הקתם וישחר שם כחם יין או המשקה ההוא ומשום כך נקע רבת במים דוקה ולה נקע סהתה לעולם ילמוד אדם בחוך ביחו שחהה חשה תדיחה קמטיה וחו לא א"ו דנקט במים לאורויי בשאר משקין אין מדיחין בהן משא"כ גבי אשה לא החוף אלא בחמין דלא נקט במים חמין משמע דה"ה בשאר משקין הצלולין ול"ח שתא ישאר לכלוכית המשקה ל"ל כיון דאפשר בעיוני מדאורייתה בעיוני בעלמה סבי וגם אין שם מקום להתעכב כמו בקמעים כל"ל לדעחו א"כ מאי הוכיחו החושפות בב"ק דף פ"ב ובפ"ק דחולין והרא"ש בסוף מסכח נדה דלא כר"ש בשם כש"י דבעי חפיפה בכל הצוף מדחמר רבה לעולם ילמוד הדם שתהה חשה מדיחה קמעיה במים מכלל דשאר מקומות שבגוף לא בעי הדחה דלמא לעולם גם שאר מקומות שבגוף בעי הדחה כדעת הכ"ם בשם רש"י אלא דלא בעינן במים דוקא אלא ה"ה בשאר משקין מטעמא דלעיל ורכה חתי להשמעים דביה הקמטים בעי מים דוקה ויש ליישב :

הנה מדכרי התוספות והרח"ם פכוחר דעיקר שם הפיפה היה על שם רחינת הרחם במים מש"ה כחב דבשאר הגוף הדחה מיקרי ולא חפיפה כמו דאמר רבא אשה מדיחה קמטיה וכו' אמנם מפירוש רש"י במסכה נזיר דמ"ב נראה דס"ל דעיקר שם חפיפה היא לשון גרידא שכן פירש שם במהני' דנזיר חוסף ותפספס כמו חופף עליו כל היום לפון מנקד ומפספס שמפריד שערומיו זו מזו אבל לא במסרק עכ"ל ומה שפי' רש"י במס' ב"ק שם אהא דאמריע ואמא איהו וחיקן חפיפה וז"ל חפיפה במסרק הרחקה דמילחא ל"ל דס"ל דהכל בכלל סמס חפיפה שהוא מגרד הן ע"י מסרק הן ע"י ד"א או שהוא מפספס בידים ועיין בפירוש רש"י במסכח שבת ד"נ ע"ח והח דפירש הכח במסרק דותה סמיך על מה דחי' בירושלמי ס"פ כ"ש פהביאו החוספות במסכת נדה ובחולין דאי' התם נדה חופסת וסורקת אלמא דבעינן סריקה במסרק ונרתה דלפירש"י דס"ל דעיקר שם תפיפה הוא לבון גירוד מה שאמר הירושלמי חופפת וסורקת האי וסורקת הוא פי' דחופפת דהא חפיפה ר"ל גירוד חהיה ע"י מסרק וכה"ג כ' הב"י כאן ס"ם זה שבאתיו שם דהא דאמר בית הקמפים ובית הסתרים דהאי ובית הסתרים הוא סירוש של בית הקמטים כן י"ל נמי כאן אלא דהרמב"ן והרשב"א בהה"ק הביאו הש"ך סי זה סק"א לא ס"ל הכי אלא ס"ל דה"ה בפיבפום סני וסורקת ל"ד וטיקר שם חפיפה ס"ל על שם המים ברוחנת ראבה בו ומדברי המחבר כאן סעיף א' נראה דס"ל כפירש"י דחיסוף הוא לשון גירוד וכ"מ מהרמב"ם פ"ה מהלכוח נזירום דהא כ' המחבר וז"ל וחחוף כל גופה וחשמוף במים חמים בשעת חפיפת גופה ושערה מכואר דהשיטוף במים לאו היינו חפיפה סלח דעיקר שם חפיפה סינו חלח לכון גירודו ת"ם התחבר סוף סעיף ג' וכן מנהג כשר שחע"פ שתפפה חבל עמה מסרק לבית הסבילה והסרוק שם ע"כ מדלה כ' וחסרוק שם שנית חלמה דעדיין לא סרקה ואפ"ה קרי ליה מפיפה ע"ש רחינה המים י"ל דאע"ג דלא סרקה בראשונה קרי ליה חיסוף ע"ם הפיססום שהיחה משספסת בידי גם י"ל דחע"ג דלח כ' וחסרוק שם שנית מ"מ ממילא מובן שגם מהחלה היהה כורקת וע"ש כך נקרא חפיפה וכ"ה בעע"ו בהדיא ח"ל ג"כ מנהג כשר שחע"פ שהספה בביתה השת עתה מסרק לבית המכילה וחהזור והסרוק עלמה שם עכ"ל מדכ' ותחזור וכו' מבואר דס"ל שחסרות פעמים א' בכיחה ואה"כ ג"כ בביח המבילה וזה דלא כדברי בעל שבו"י בח"ש שהבאחי לעיל שרנה לחוכית מדברי המחבר אלו והוא מתום' והרא"ש דס"ל דסריקה במסרק אינו אלא חומרא בעלמא דמן הדין סני' בפיספוס בידי' מדכ' למנהג כשר שחהה עמה משרק משמע מן הדין סגיה בפיספום בידי' ולפמ"ם

בשם בעמ"ז לה מוכח מידי : מירהו אף למ"ש דלפירש"י פיקרשם חיפוף הוא לשון גירוד מ"מ מודה רש"י דבעי נמי רחיצת הראש במים עם החיפוף לפי שכן היה מנהגם בימים קדמונים כדאיתא בפ' חלק דצ"ה אכישי בן זרוים הוי הא חייף רישיה בד' גרבי דמיא ומשום זה בכלל חפיפה נכלל נמי רחיצת הראש מש"ה א"ר אשה לא סחוף אלא בחמין וכו' לפי שכן עיקר הגירוד ש"י רחינת הרחם בשעת הגירוד וכחבתי כל זה לפי ששמעתי שנהגו הנשים שפורקות עלמן בביהן ביובש בלי שום רחילת הראש ואח"כ הולכות לבית המבילה ורוחלות בחמין ושוטפות ראשן במים חמין ושוב אינן סורקוח וגם לפעמים אינה מסספסה שערה אפי' בידי' זה אינו נכון חדא דלכתחלה נריכה להסמיך החפיסה למכילה כל מה דחפשר ועוד דעיקר החפיפה והסירוק הוא לאחר שששפו ראשן במים וכמ"ש המחבר והשטוף במים המין בשטח חסיפה גופה ובערה ע"כ וחסיסת שערה הית הפיספום תו הסירוק ותנן נוהנין בשעדות הרתש בסירוק דוקא וכמ"ם הם"ך הבאחיו לעיל לכן ראוי להנהיגם כמ"ם שבעת רחילת הראש חסרוק במסרק: (י) יש לאשה לבסות - ג"םי מוהרי"ק שם ובעמ"ז כ' ב' או ג' פעמים ואין להקל נחזי אכן אי היין מסבך השפר אי לא י"ל דאין מבע שערות של כל אדם שוה וכמ"ם חכמי הרוסחים וחכמי המחקרים ש"ך: (רא) חפיפה . בסור הביח מחלוקת רש"י ושחלחות כזה דלרש"י מוסב שחהיה החפישה ביום שלפני מכילחה ולא כלילה לפי שממהרח לביחה ולא חחוף יפה והשאלחות ס"ל דהחפיפה לריך להיות בלילה כדי שיהיה סמוך לפבילחה ועיין תש"ל עוד פעם אחר בשם הרז"ה וע"כ נהגו מנהג הכשר שכ" כאן הש"ע ללאח י"ח שניהם ופלוגחא דרש"י והשאלחות מליא בפי' הגמ' דגרסינן בנדה דס"ח ע"א והלכחת אשה חושפת ביום ומובלת בלילה והלכחם אשם לא החוף אלא בלילה אלא קשים הלכחא אהלכחם ל"ק רת האפשר הא דלא אפשר ט"כ וסירש"י הל דאפשר לחוף ביום חופסת ביום הל דלה אפשר כגון מולחי י"ע לא חחוף אלם בלילה וכ' המן' מ"מ לפירש"י נראה דמוחר לחוף בליל מבילה אלא שמוב לה יוחר לחוף ביום מפני שמהומה לביחה וכ"מ מדקאמר אשה חופשת ביום ולה קאמר אשה לה חחוף אלא ביום כדקחמר אשה לא חחוף אלא בלילה וכן משתע לעיל בעובדה דבי ר"ב דמוחר לחוף בליל סבילה ולם מסחבר לחפלוגי משום דחיקום מדמייחי מהחי שובדם דנדה חופפח בלילה משמע אף בלא אונם עכ"ל וצ"ל לש"ו דהא דמבעי' ליה להש"ם החם אשה מהו שחחוף בלילה ותפבול בלילה מד זומרת שרי ור"ח מסורת אסר א"ל רב אדת לר"ח מסורת לתו הכי הוי עובדת בדביתהו דאבא מרי כ"ג דאיקוש אזל כ"כ ב"י לפייסה ואמרה ליה איסי השחא חסגי' אייחי למחר וידע מחי החמרה ליה חמר דודי חסרח זכו' עיין במהרש"ם שהני' כך ע"ם ס"י וכ"נ מהרשב"א בחה"ם כגי' זו והק' ר"ם לר"ם מסורה מדביחהו דר"ג מדאול ר"נ בר"י לפייסה אט"ג דלא חספה מבע"י אס"ה רצה ר"נ שחטבול מוכה דאפי' בלילה הוכל לחוף שידע המק' דכאי טובדא הוי כשכבר הגיע זמן מבילה א"כ פ"כ הא דאסר ר"ח מסורא הייט אפיטו סיכם שכבר עבר היום שלה הפפה אינה רשחה שהחוף בלילה ומכפלים עונה החת עד למחר כדי שחחוף ביום דחי ם"ד דהה דפליני מר זומרה ור"ה תסורה חינה אלה לכחחלה שם מוחרם להתחין עם החפיפה שלם חחוף ביום אלא גלילה ובהא הוא דאומר ל"ח מסורא אבל שם כנר עבר היום ולם חפפה מודה ר"ה מסורה דמוחרה לחוף בלילה כדי שלה לבעל מצות שונה לילה אחת פ"כ לא הוי מק' ר"ח מסודא מידי דהא החם בעובדא דביחהו דר"ב דישבד הוי א"ו כמ"ש דר"ח מסודא אומר אפי' בעברה ולא חפפה ביום אינה רשאי לחוף בלילה ומדחים שנום שומה לילה אחת כדי שיהיה התפיפה ביום ובהם איתוחב כ"ח מסורא מעובדה דביתהו דר"ג דמוכח מהחי עובדה היכה דעברה ולה תפסה ביום מוחרת לחוף בלילה שלם לבמל מנות עונה אלם דאכתי יש לומר דלמה דוקה היכה שלה חפסה ביום מחתם אונם דומים דהמם דחיקום אבל בעברה במזיד בלה שום חוום לה חחוף וחטבול בלילה מאל דמים ליה עד למחר לזה הוכיחו חומטוח דמל כרחך גם בעובדה דביחהו דרבן במליאל לא חמיב אוכם אנ"ג דאיקום דאל"ב לא היי מק' רב אדא מידי דלמא ל"ח מסורם לה חשר חלה בעברה במזיד ה"ו דהה דחיקום נמי לתו חונם הוה וחפ"ה מוחר שחחוף בלילם וסוכיתו זה עוד מדלח הסמר ספה לם חחוף מלם כיום כדקחמר חפה לה חחוף חלה

בלילה מוכח דאף לפירש"י מוחר לה לחוף בלילה אם עברה ולא הספה ביום אפי' עברכ במזיד ולא מספס ביום וכ"ז לפירש"י אבל השאלחות דפי' הא דאפשר לחוף בליל מבילה שהום חול לא חרחיק חפיפה מסבילה כלל ואפי׳ אם היום כמו כן חול וכא דלא אסשר כנון שליל מבילה י"ם או שבת או תחוף ביום שלשני המבילה ואפי' אם יום שלשני המבילה כמו כן מו שבת או מחוף מע"ם או משי"ם א"כ הא דאמר והלכחא אשה לא חחוף אלא בלילם היינו אפי' היה אפשר לה למיחף ביום שלפניו אפ"ה לא חחוף אלא בלילה מבואר אפילני אם חפפם ביום לא מהגי ולריכה שחחזור וחחוף בלילה מדקאתר אלא בלילה מבמע דחשיםם חיום לא מהני מידי היכא דאפשר לה למיחף בלילה ואפשר דה"ה היכא שחפשה ביום ובתחלת הלילה היה אפשר לה שהחזור וחחוף והיא סתכה על מה שהפפה כבר ביום ולא הזרה וחפסה בתחלת הלילה ואח"ב אירע לה אונם שא"א לה שחחוף - בלילה כגון בבחחלת הלילה היה לה מים ואח"כ אין לה מים חמין או שנריכה לנאת בשיירא ואלו בהחלת הלילה היה לה אפשר לחוף ולפבול וסמכה על החפיפה של היום וכמ"ש בב"י סי' זה על הרמב"ם כיון חסשר נחוף ונפבוג וסמכה ענ החסיפה של היום וכמ"ש בב"י ס"י זה על הנמב"ם כיון
דמזידה היא אסשר לומר דמדחינן מנות עוכה לילה אחת דהא אין לנו ראיה להסיר דל"ד
במו שבילתה בליל שבת או ליל י"ש דאנוסה היא שא"א לחוף בלילה תשא"כ בדאפשר ועי"ש
מ"ש עוד בזה בט" יו"ד ולפ"ז יסה דקדק הב"י על העור שכ' סירש"י מועב שחהיה ביום
וכו' ובשאלחות פי' שמועב שתהיה בלילה וכו' שנראה מדבריו דיום לשאלחות כלילה לרש"י
וכא להיא כי חילוק יש ביניהם וכמ"ש והכי ה"ל למיכתב ובשאלחות פי' שלרך להיות בלילה
וכו' והא ליין אר דעפרה ביותר הדוידה וכמ"ש ובב"ח כ' ליישב קו' הב"י ולא מחוור : (יב) תשא עשה מסרק י כ' הש"ך ובמדינות אלו נוהגין להשתשף ולחוף ולדחון הכל בבים המרחן סמוך מיד לפכילה ונכון הוא ע"כ ור"ל שתחחילין מכע"י ועוסקים בחפיפה עד שחחשך וכמ"ש בש"ע: (רג) שצריכה לחוף ביום : דוקא ולא בלילה כנון שא"א שחחוף בלילה מחמח שעובדי כוכבים יש להם חג בחוחו הלילה שחין מניחין להדליק אש בשום בים או איזה אונם אחר וכדאי בב"י ופשום דבלילה לריכה עיון ובדיקה וכן כשא"א לה להוף ביום מחמם איזם אונם אלא בלילה דוקא אכל כל שאפשר ביום ובלילה חחוף ביום ובלילה וכ' בס' בית הילל ונ"ל דה"ה אם לא היה בעלה בעיר וכא בלילה שלא היתה "ודעת שיכא בלילה שמוחרת לחוף בלילה ולטבול פ"כ וששום הוא לפמ"ש לעיל דלשיטת כש"י אפי היחה מזידה

ולא מספס ביום אפ"ה מוחרת לחוף ולפבול בלילה ומכ"ש בכה"ג: בתב שוהרש"ל בתשובה סימן ו' על מה שנהגו מקדם להחחיל לחוף ביום ועתה חקנו לחוף בלילה וחעסוק בחפיפה דוקא שעה א' שלא ההא מהומה לביחה שרי אפילו לרש"י מחחר דחיכת חשם חיסור שוח ירגישו במבילוחיהן וגם לסטמים הלנוטות בחות לידי ביפול סבילם מנוה וכ כ הרב בחשובה סי' כ"ח ע"ש שהחריט: (יך) ומ"מ מנהג יפה ביתור עבינו ממוס וכל כמול ביום דף י"ח ע"ב והמרדכי בפ"ב דשבועות והעור וש"ד ויש לדקדק דבה"ח הי חקר"א סעיף מ"ז בהג"ה כ' אם מובלח ליל י' באב מוחר לה לרחון בעכב ע"ב אם א"א לה לרחון ליל י' ע"כ משמע אם אשבר לה לרחון בליל י' אסורה לרחון בערב מ"ב ע"ב ואמאי הא לפי מנהג יפה שכ' כאן סיה לו לההיר שם שהרחון בעש"ב וביו"ד באב ואסשר מסני שיש שם חשש איסור ברחילה משני המנהג שנהגו איסור ברחילה לא רלה לדחום מנהג זה מפני מנהג יפה דכאן אבל הש"ך כחב דנ"ל דכך הוא עיקר שחכחון וחחוף הימב בע"ש וחרותון וחחוף במ"ש וכחב כן למ"ש בס"ק ו' דנ"ל לפרש דהא דאמר בש"ם לא קשיא הא דלא אפשר הכי פירושו דהיכא דאפשר לחוף ביום כגון שחל סבילהה במולאי דמפשר הח שבת דמפשר לה לחוף מערב שבת או אפי' חל שבילחה במוצאי י"ם שחל להיות אחר שכת חוספת בע"ם אבל היכא דלא אפשר כגון שחל סבילסה במולאי שני י"ם של גליות שחלו אחר שבת שאי אפשר שחחוף בע"ש לפי שחהיה החפיפה רחוקה כל כך מן העבילה אז חופפת בלילה וסמך הש"ם אשקלא ובריא דר"ח ור"י דלפיל וכחב שאף רש"י בפירושו כוון לזה ע"ש הנס אף מדבריו אלו הוא נגד כל הפוסקים ואין א' שיבין מפירש"י כן מ"מ דבריו נכונים ליישב בזה דברי החום' בפ"ב דבילה די"ח ע"ב והטור והש"ד שכחבו למנהג יפה הזה וכבר חמה הב"י ע"ז שאין שעם למנהג זה כיון דלדעח נש"י מוחר לחוף בלילה אפי' לכהחלה השחא דמיכת מונם מכ"ם וכ' ליישב דהטור ש"ל דתף לדעת רש"י מינה יכולה לחוף אלת מדוחק דהשתח הוי מנהג יפה דחפי׳ בשעת הדחק יש לחקן כל מחי דחפשר שלח לסמוך על מבילה לילם לבדה עכ"ד ועדיין קשה כיון דמשיק הש"ש לפירש"י דהא דאמרי' והלכחא אשה לא חחוף אלא בלילה מיירי במ"ש או במי"ע דאז אינה חוספת אלא בלילה א"כ מה לנו להתחסד ולהחמיר פלינו יוחר מה שהחמירו חכמי החלמוד פלינו ולפי דברי הש"ך ניחא די"ל דהחוכר ורש"ד חשבו לפי' זה של הש"ך די"ל דלא מיקרי לא אפשר למיחף ביום אלא היכא דהחפיפה מוסלגמ הרבה מן הסבילה כגון שחל מכילחה במוצאי ב' י"מ שחלו אחר השבח הא בלח"ה יש לה לחוף מע"ם או מעי"ם אלא כיון דכל הפוסקים לא פ"ל סירות זה מת"ה בעיקר הדין כחב כדעח כל הסוסקים וכדי לחום לפירום הזה כחב למנהג יפה שחרחון וכו' ובחמח מנהג זה מבואר בחום' דמם' בילה דף י"ח ט"ב והב"י הביאו בא"ח סימן חקש"ד ובי"ד בסי' שפ"א : אבל מה שכחב הש"ך אפילו בהל מבילחה במולאי ב' י"ע שחלו אחר הבבח יש לה

לחוף מע"ם וכמולתי ב' י"ע וכחב שי"ל דמתי דחמר בש"ם דררים מרימר הלכחת כר"ח וכדמתרן רב יימר ה"פ דחומרא חומרא נקשיק חומרא דר"ח בשני י"מ שאחר השבח שחופסת בע"ם וחומרת דרב יימר שחופפת בליל מבילחה כיון דרחוק כ"כ ע"ם ק"ל חפילו חי יהבים ליה דהפירוש כן הוא בדברי מרימר מ"מ כיון דמסקינן והלכחא אשה לא חחוף אלא בלילה ועכ"פ אף לפי פירושו דלעיל ע"כ מוקמת להאי בשחלה מבילחה במולאי ב' י"מ שחלו אחר השבת דלה החוף אלה בלילה הרי נדהו דברי מרימר מהלכמה דבעי נמי חפיפה כיום עם חסיפת הלילה דהש"ם תסיק דאינה חופפת אלא בלילה דאין לפרש דלא בעי למעם אלא דחסיפת היום לחוד לא תהני אבל בעי נמי חפיפה בלילה דאין זה במשמע דהא אלא כלילה למר ומ"ם הפ"ך שכן כתב כש"ד סימן יו"ד דחף בכה"ג החוף שלפה ימים מקודם חמה המה מקרם על החייר הגדול הוה שאין בדברי הש"ד שם שום משמעות וזכר לזה ח"ל הש"ד שם והיכה שחל להיוח ליל מבילחה בליל מונחי שבח הו במי"מ נכון שחרחן ממ"ש חו מעי"מ כל גופה ורחשה ובמ"ש חו במי"ם החמם יורה וחשפשף וכו' עכ"ל ומיירי בחל י"ם חוך ימי סחול אבל בחל אחר השבת לא מיירי כלל לענין שחחוף גם כן מע"ש ובסיפא הזכיר בחלו שני י"ע אחר השבת לענין אם חל שבילחה במי"ע של יום הראשון דמוחרה למבול אש"ם שח"ח לה לחוף בלילה וחסמוך על החסיפה שחפסה בע"ש חבל ברישח מיירי בי"ב

דעלתה שלה חלו סמוך לשבח : בם מ"ש הש"ך שסירוש זה מוכרה מן המרדכי בס"ב דשבועות וז"ל בס"ב דנדה ססקים כר"ה דחשה חוססת בע"ש ופובלה הפילו בליל ד' כשמירעו כ' י"מ החר השבה וכ"כ הרח"ם בספרו כרפ"י דיותר פוב למוף ביום מכלילה פכ"ל דלכחורה קשיח דהח ססקינן כש"ם כדפתרן רב יימר א"נ פ"ל כדר"ח וכדמתרן רב יימר סיינו כדפירש ולא כפי' רש"י גם בזה אני חמה מחוד על הפ"ך ז"ל המרדכי שם חבל רש"י ססק דעדיף מסי למכול ביום וכו' וכלכתה חשם חוספת ביום ועובלת בלילם והלכתה חשה לה חתוף הלה בלילה קשיה הלכתה הכלכתה ל"ק הה דהסשר הה דלה הפשר הלה כלילה כנון שחל ליל מבילחה במ"ש שיהו היכה שאינה יכולה לחוף בלילה כנון שליל מבילחה איכם במ"ם והוא י"ם שרי לחוף בע"ם דבפרק בחרא דנדה פסקיק כר"ח דאשה חופסת בע"ם ומובלת אפילו בליל רביעי כי אירעו כ' י"ם מחר שבת וכן כתב הרא"ם בספרו כרש"י וכו' עכ"ל הרי שהמרדכי רונה להביא ראיה דתף למה שפירש רש"י דהא דפסקינן דאשה לא חתוף שלא בלילה מיירי במ"ש דזה מיקרי לא אסשר כיון דהתפיפה מרוחק מן העבילה יותר מן מעל"ע פ"מ ס"ל היכת דמ"ל למיחף בלילם כגון שחל י"ם במ"ש יכולה לסמוך אתפישת ע"ש משום הא דר"ח דלעיל דם"ל כחוסשות דחף למסקנת לה כדחה פסק דמרימר דחיכה לחוקתי שליל מכילחה במ"ש והוא י"מ וחם כן קשה איך הבים המרדכי רסים אף לפי פירושו כדמרימר מהת דמסקיט כר"ת דתשה חוסשת נמ"ם ופובלת אפילו בליל רביעי דהא החם לא סמכינן אחפיפה דיום למודא אלא לריכה שתחוף כמי בליל סבילסה זממי פשיה הים ע בדשי שפשר שמתוף בלילה כלל כגון בחל י"מ בח"ם

דשרי' לפכול וספמוך אחסיפה ע"ש לחודה פפי ה"ל להמרדכי להכיא ראיה מהא דססקים כר"א דאשה חוספה בע"ש וטובלה במולאי י"ם הראשון בשני י"ם שחלו אחר השבה לכן נ"ל דבאמח כן כוונח התרדבי דמייחי ראיה מהח דמוקתים לפסק דלמיל בחל י"ם אחר שבח דאפילו בחלו שני י"ם אחר שבח וחל פבילחה במולאי י"ם הראשון יכולה לפכול על סתך תה שחספה בע"ם ות"ש התרדכי דפסקיט כר"ח דחשה חופסח בע"ש וטובלח אפילו בליל רביעי כונחו שאם חלו ב' י"ם אחר שנח וטבילחה חל כמונאי י"ט הראשון אוחן לילה נקרא ליל רבישי לסי שהוא הלילה השייך ליום רבישי תן יום החפיסה וזה סשום תאוד וכה"ג הוא לשון הב"י בסימן זה שכחב על דברי הרתב"ס שכחב שבשעת הדחק וכו' חופפח חפי' בע"ש ושובלת לח"ש שכ"ל וכחב הב"י וז"ל נראה בהוא סובר דלתאי דתסקיט הלכחא אשה וכו' ליחא לססקא דמרימר וכו' אלא לעולם לא הפסוק בין יום דחפיסה ליום דמבילה אלא יום אחד וכו' דכיון דא"א לעשוח בענין אחר וכו' ואסי' אם יכריח הדוחק וכו' להקדים לחוף תיום א' והסבילה אינה אלא עד שלישי רשאי להקדים וכו' שהוא סובר דע"ש ומ"ש דנקע ל"ד אלא ה"ה לחוף ביום א' ולסבול בליל ג' עכ"ל וכ"כ בכ"מ פ"ב מהלכוס מקואות וק' כיון דכתב דם"ל להרמב"ם דלעולם לא תססוק בין יום דתפיפה ליום דתכילה אלא יום אחד א"כ איך כתב - דלהרמב"ם רשאי להקדים לחוף מיום אחד והעבילה אינה אלא עד שלישי אם יכרית הדוחק א"ו כמ"ם דר"ל דהמבילה יהיה בלילה השייך ליום ג' מן יום החפיםה כבון אם החפיםה היה במ"ש דשאי למבול במ"ש שהוא הלילה השייך ליום אחד בשבוע שהוח יום ג' תן ע"ם וה"נ הסירוש במרדכי וכת"ש ות"ש המרדכי וכ"כ הרח"ם בספרו כרש"י וכו' הוא פנין בפ"ע וקאי אדלפיל שכ' דהרי"ף פסק כשאלהוח ורש"י חולק על השאלחוח ע"ו כ' דהרח"ם כ' כרצ"י ומעחה כל הרחיות שהבית הש"ך דחוים מעיקרת ותיושום רחיה לדבריו:

בם מה שכ' הש"ך ומפעם זה נכלה שלא חילקו הסוסקים צין ב' י"ע שחלו להיוח אחד השבם בדתחלקינן בש"ם אחד השבם בדתחלקינן בש"ם בהיו דרבים שהופסם בחלה י"ע א' נבין י"ע א' שהל להיוח אחר השבם בדתחלקינן בש"ם בהיין דרבוב אף בשאר י"ע דנכון להחמיר לחוף מעי"ע וגם במי"ע אין חילוק עפ"ל לא ידעחי כוונהו בזה דהא לכל הפוסקים בין העומדים בשיעח השאלחות ובין העומדים בשימח רש"י וכן לפיר"ח קיי"ל לתסקנא דש"ם דהיכא דאפשר למיחף בלילה ואפי' חין החפיפה מרוחק מן העבילה כ"א הפלגם יום א' לריכה למיחף בלילה דוקא ולפ"ו אין חילוק בין י"פ א' שחל אחד השבח וכין ב' י"ם שחלו אחר השבח שהרי אפי' במ"ש נריכה לחוף בלילה דוקא אם אפשר ואנ"ל בחל פבילחה במולאי י"פ שחל אחר השבח יום א' או ב' ימים דלריכה לחוף בלילה דוקה ולדעם הרמב"ם אפי' במקום הדחק דא"א למיחף בלילה כ"ש רחוק הסבילה מחפיפה יוחר מיום ח' חינה רשחי למכול ושל חיזה מהפוסקים נהכוין הש"ך מ"ש דה"ל לחלק בין ב' י"ם שחלו להיוח אחר השבח דחופפת בלילה ובין י"ע א' שחל אחר השבח ואם כוונח הש"ך על הסור וש"ד והרמ"א שכ' שחנהוג לרחון מע"ש ובמ"ש ולא כחבו דהיכא דהמבילה מרוחק הרבה מיום החשיפה כנון בחלו ב' י"ם אחר השבח ומבילחה במולאי י"ם דא"ל שההוף מע"ב א"ו דגם בכה"ל לריכה לחוף מע"ש אין זה במשמעות לשונו כלל אלא איפכא משמע מדבריו של דכיון דכחבו אף כשאר י"ע וכו' משמע משום דכחבו הכי מש"ה ניחא ליה אבל חי לא הוי בחבו הכי הוי קשיא ליה אדרבה הא אי לא הוי כחבו הכי מכ"ש דלא הגי ק"ת גם בלא"ה לשונו מגומנם לפ"ו גם מ"ש הש"ך להכריע כפירוש רש"י מיין מ"ש בסמוך בע"ה לכן נלע"ד בחלו ב' י"ש אחר השבח וחל מבילחה במולאי י"ם כ' או בחלו ב' י"ם לגני שבח וחל מכילחה בח"ם היכא דנהגו לחוף גם מע"ש או מעי"ם נהגו ואין לשנוח מנהגן די"ל שנהגו כן שלא יבאו לידי שעוח וכח"ש הש"ך אכל היכא דלא נהגו אין להחמיר עליהן אע"ג שנהגו בחפיפח היום במופלג ב' ימים מליל השבילה מכל מקום במושלג להותיר עריקן יום ב שרבו כהום החדוף ביום י כם כזה גריכה להיות נוהרם תלעמוק בדכרים מנוכרים בסעיף שאח"ו אלא דדרך הנשים שמובלות בליל שכם שאין זווח מבים התרחן עד שמובלות ע"כ לא נקם כאן אזהרה ואם ע"ו: (באין) במ"ש והאץ י"ש י בם" התרחן עד שמובלות ע"כ לא נקם כאן אזהרה ואם ע"ו: (באין) במ"ש והאץ י"ש י בם" ביח הילל כ' דשתע בשם הנאון מוהר"ר יהושע ז"ל שהיה מוחה לנשים לעכול בין י"ע ראשון לשני ולא פירשו לו העעם וכ' הוא שנ"ל דשעמו שחשש למ"ש הרא"ש דלפירוש רש"י אם חל י"ם כמ"ם אין להסיר לחוף בט"ם ולטבול כמ"ם ע"ם ואני אומר נשהקע הדבר ולא נאמר ומעולם לא ילא הוראה זו מפי הגאון הנ"ל אלא השומע שמע וטעה שהרי אפילו הטור כנו לא חש לדברי אביו בזה ולא הביאו אלא כ' בסחם להחיר בלי שום חולק ואיך יחוש הכאון הנ"ל ליחידאה להחמיר לאחרינא ולכטל שלוח עונה לילה אחח או ב' כשחלו ב' י"ש סתורים לשבת מלפניה או לאחריה ובפרט שכל שיקרו אינו אלא מחקנוח עזרא זה דבר שאין לו פחר: (יד) וכן אם חלו ב' י"מ : ולדנים הרתנ"ם פכחבתי לעיל חסורה למבול מל סמך החפיפה של עי"ם והתחבר לא חשש להביא דעתו וסמך על רוב הפוסקים המקילים: (רך) תחוף ביום ד' בשבת · ואם חל שבילחה במולאי שבח ומחתח אונם א"א לה לחף במ"ם ודאי דא"א לה לסמוך של החפיפה של יום ד' כיון דמופלג הרבה כדססקינן בש"ם דהלכחת כר"ח וכדמחרן רב ייתר דתע"ב דרב יישר לח חתר חלח משום דתפשר דחופפת בלילה משמע הח חילו לח הוי חפשר למיחף כלילה יכולה למכול בה' בשבה על כתך החשיפה שחפפה כח' כשבח י"ל דדוקה לרב יימר דם"ל דעיקר החסיפה היה ביום הפילו היכה דמפשר לתיחף בלילה מש"ה כ"ל דבמופלג סרבה לא מחמרינן אוא בדאפשר למיחף בלילה אכל לדידן דמחמרינן נמי כדעם השחלחות דם"ל דעיקר החפיסה בלילה ולא שריא למיתף ביום אלא היכא דלא אפשר למיתף בלילה י"ל במוכלג הרכה דהיינו מיום אחד עד ליל חמישי אפילו בדלא אפשר למיחף בלילה מחמח אונם נחחים דרגא דאסורה לטבול ואף לפירוש רש"י י"ל דהדר ביה למסקנה תמחי דחמר מעיקרה דמעיקרה סבר דמוחר להרחיק יום חו יומים החפיפה מן המבילה אסילו בדאסשר למיחף בלילה ולכפוף הדר ביה ולא שריא אלא בדלא אפשר למיחף בלילה וחשום הכי ד"ל דלמסקנא במושלנ שלשה ימים אפילו בדלא אפשר לפיתף בלילה אינה רשאי לפכול בלילה פ"ם החפיפה שלפני שלשה יתים ואף שכ' החוספות דאיכא לאוקתי הא דמריתר בדלא אששר לתיחף בלילה כנון שחל י"ם במ"ש ת"ת י"ל דרב יימר גופיה מיירי אפינו בדאספר למיחף בלילה ולא אסר למיחף ביום אלא במופלג הרצה אבל מריתר מיירי בדחי אסשר ולדידיה במופלג הרבה אפי' בדח"א למיחף בלילה אפורה לטבול ומריתר פסק כרב יימר ולא מטעמיה

ועוד ג'מ"ד דמ"ם רב יימר דלמולחי שני י"ם של ר"ה וכו' דחפשר דחופפת בלילה וכו" לאו לדיוקא אחיא דהיכם דלם אסשר למיחף בלילה דאפילו במופלג הרבה שריא דבח ודחי ליחח חלח דססילו בדלח חסשר למיחף בלילה נמי לח שריח כיון דמוסלג הרבה וכ"ת מהרמנ"ן פ"ם דין מ' אלא דקאי אדברי ר"ה דאמר אשה חובפח באחד בשבח ומובלה כפליפי בשבה שכן חשה וכו' חופפה בחחד בשבה ומוכלה בחמישי בשבה שכן חשה תופפח בע"ם וטובלח במונאי שני י"ם של ר"ה שחל להיוח אחר שבח ול"ל דלחו ממנהג שנהנו בנוח ישראל בזמנו מביא ראיה כמ"ש הש"ך נס"ק ו' דאם כן למה אמר ר"ה שכן אשה חוספת בע"ש וטובלת במולאי כ' ימים פובים של ר"ה שחלו אחר השבח למה לא אמר מונחי ב' י"ם של גליום דהח ר"ה בככל היה וחף שי"ל דביתי ר"ה היו תקדשים ע"פ הרחיה מ"ת ק' דחי חיחת דר"ה מבית רחיה מהמנהג שנהגו כ"י בימיו כך ק' הת לח איקלע בימיו ב' י"ע של ר"ה שחל להיוח אחר שכח דתדחינן ליה משום לא אד"ו ראש ותבואר בגמ' דסוכה דאפילו ביתי ההנאים היו מדחינן תאד"ו ע"כ דה"ק ר"ה לפום תאי דס"ל דעיקר סתפיפה הות ביום דוקם הבל לת בלילה ומסחמת כי חיקן עזרת לחפיפה הכי חיקן שחם יסול כ"ה ביום א' וב' בשבוע כגון שיהיו מנסים כל יום א' שיבאו עדים שראו הלבנה ולא יכאו עד למחר ביום כ' שאז היו נוחנין בשניהם קדש וכדאי' במם' ר"ה שחחוף במ"ש מם יהיה חל טבילחה בחוצאי יום ב' כדי שלא לבטל מצוח שונה מש"ה לא מני ר"ה למימר ב' י"ת ש"ב דהא איהו אחקום מזרא הוא דקאי ובימי מזרא לא היו עושין כ' י"ם ש"ב שסיו מקדשין ע"ם הראיה והיו מודיעים לבני הגולה ע"י שלוחים או ע"י משוחות כדפיחה החם לכך חמר כ' י"ם של ר"ה דחשי' בתקום ב"ד לספמים היו מושין כ' ימים ר"ה כנ"ל ומכ"ש לחותן שהיו חוץ לירושלים שלח כיה חסשר לחודישם ע"י שלוחים לעולם כיו עושין כ' ימים

ר"ה כמ"ם המום' מר"ה די"מ ע"ב וחין להקשוח דהם הדתקלע יום שלפים כח" בשבח סח לח היה להם שום ספק דמף חם יבחו עדים היום ידעו שח"ם לקבוע ביום ה' משום לח חד"ו ראש ז"א דהא דאין קובעין ר"ה ביום א' אינו אלא משום דא"כ מיקלע יום ערבה בשבח ותש"ה מדחים ליה ומכוחר בר"ם לולב וערבה דבומן המקדש היה הערבה דוחה שבח בשחל שביעי שלו כשבח ודוקה החידות לחתר חורבן בה"מ מדחינן ליה וכדמוכח החם עיין חום' שם - ולש"ז ניחה נמי הה דנקע ר"ה ב' י"ע של ר"ה שמל החר שנה ולה נקע בכה"ג בחל להיוח לפני שנח די"ל דם"ל דמשולם היו מהרים דלח להוי מקלע חרי שנחי מהדדי מף בזמן המקדש וכדאי׳ במס' סוכה דף נ"ד ע"א וא"כ לא הוי מני להוכיח מניה דאולי אף כימי מורא היו נוהרין בוה דלא להוי מקלע חרי שבחי מהדדי ולא היה חל ב' ר"ה בה' ו' דאף אם לא כאו עדים ביום ה' היו קונעין ר"ה ביום ה' לפי שא"א לקכוע למחר לכך נקם צחלו חחר השבח דתשום יום ערבה לח הוי חיישי ביתי עזרח כתש"ל וזה דלח כש"ך שכ' דר"ה מייםי רחיה מתנהג שנהנו ב"י בימיו חלח כמ"ש וכיון שכן י"ל דחף רב יימר נמי חדשורת קחי וה"ק דשורה מעיקרה לח חיקן להרחיק החסיסה משבילה ג' ימים וחי משום ר"ה שחל להיום אחר שבת הם איפשר למיחף בלילה וכיון דעורא לא חיקן מעיקרא להרחים כ"כ אפי' אי אירע אונם שא"י לחוף בלילה אסורה לעבול אם החפיסה רחוקה ג' ימים מן העבילה מיהו דוקח במופלג הרבה הוח דחסורה למבול חפי' חם חירע חוגם חבל במופלג ח' חו ב' ימים וח"ח למיחף כלילה מוחרת לפבול בלילה וכמ"ם הב"י להרמב"ם דם"ל דע"ם ומ"ם ל"ד אלא ה"ה אונם אחר כן י"ל נתי לשיפח שאר הפוסקים דם"ל דשבח וי"פ ל"ד אלא ה"ה אונם אחר וכי היכי לדידהו שריא לפבול במופלג א' או ב' ימים כשחל פבילחה בשבח או י"פ ה"ה אונם אחר והרת"א בפוף סעיף ג' דתשוה אונם אחר לשבח וי"ם לענין מיחף ביתמא ולמבול בלילה שלאחריו לשיטח השאלהוח או לפנין מיחף ומיטבל הכל בלילה לשיטח רש"י ה"ה לפנין הפלנוס א' או כ' ימים נמי שום אונם אחר לשנח וי"ט כניל: (יתד) גם תזרר · כ' הפ"ו והש"ך דוודאי דהיא מחוייבח לעיין ולבדוק בשטח מבילה וכמ"ש המחבר וכ"ע הכי פ"ל אלא כיון דהחפיפה מרוחקת מן המבילה חעיין וחבדוק גם בשמח חפיסה דאין להפרידם זכ מום ואפ"ה לריכה ליוהר בימים שבין החסיפה ועיון הראשון לפבילה שלא ידבק בה שום דבר דשמא לא חעיין עוד בשעח מבילה שחשמוך על עיון הראשון מש"ה לריכה ליזהר כל מה שאפשר לה ליזהר ואם א"א לה ליזהר חרחן ידיה כל פעם שלא חבוא לידי חגינה כמ"ש הרש"א: ותריח ביה"ם י אכל לא כל הגוף וה"ה כשכח מוחרם לרחון כחמין שהוהמו מע"ש פנים דיה ורגליה או שאר אברים כל שאינה רוחלת כל גופה וכתו שנתבאר בא"ח רם"י שכ"ו ובחשו' מ"ב סימן ה' כ' דאפשר דבחמין שהוחמו בי"ם אסור לרחון שאר אברים חוץ מפמיו ידיו ורגליו די"ל דדוקה פניו ידיו ורגליו החירו הוחיל והוח פוה לכל נפש משח"כ שחר חברים שתח חיט דבר השוה לכל נסש ולכחורה יש להוכיח מדברי הרתב"ן והרשב"ח דם"ל כמ"ש המ"ב דבשאר אברים חוץ תפניו ידיו ורגליו אסור ברחינה בחמין שהוחמו בי"ם דהוא ס"ל דח"נ לסרוק בתברק דוקה אלה ה"ה דסניה בסססום בידים וחנן קי"ל בח"ח סי' ש"ג דמוהר אפי׳ בשבח לחוף ולפספס ביד וכת"ם הרת"ח שם סעיף כ"ז וגם ס"ל דחפיפח שאר הגוף אינו אלא ממנהגא בעלמא ולא מדינא וא"כ למה כ' בחל שבילחה בליל י"ש דזו הוי אסשר האמור בש"ם ושריא למיחף ביתמא הא אפשר למיחף בלילה צחמין שהוהמו בי"ם ולפססם בידים ח"ו ס"ל דרחילם שאר אברים אסור בחמין שהוחמו ובי"ם וכיון דחפיפה לא סגיא בלא מים חמים מש"ה לא אסשר - למיתף בלילה בי"פ ויש לדחות :

עוד כחב כם' מ"ב לענין רחינה ללכון דבין כשכח בין בי"ם ובין בם' בחב ובין ביה"כ חלבוש והגים כדרכה בשחר ימום השנה והרחינה נריכה לשנוח קנח שלח חרחון רק בח"מ ובין ירכוחיה בין בחמין ובין בלוגן בשבח וי"ם בלוגן אפילו כל נוסה ובחמין דוקם בא"מ ובין ירכוחיה ודוקא בחמין שהוחמו מע"ש ומעי"מ גם חזהר מאיסור סחיפה שלא חרחון בבגד רק בידיה וכל זה מדינא אבל כמדומה לי שלא נהנו הנשים לרחון ולא ללבוש לבנים בשבח וי"ם וחבשר תשום שחין כל חשה יודעם לחלק בין חתין שהוחמו כי"ם ושבה לחמין שהוחתו מע"ם וי"ם גם חינה יודעת ליזהר מדין חיכור פחיפה והיכח דנהוג נהוג והיכח דלא נהוג יש להחיר להן כת"ש פכ"ל והש"ך כ' ע"ז ופעם זה קלוש הוא ונ"ל פעם אחר שתנהגן שחין לוכשים לכנים בשכח משום שחו היו לריכין לפכול כת"ש והיו מרחיקין הפכילה מן החפיפה והח רחיה שבי"ם לוכשין לבנים ובשבח הוח שנהנו שלח ללבוש שכ"ל ולענ"ד גם סעמו קלום מאד כיון דאיפסק בש"ם בהדיא דהיכא דלא אסשר רשאי לחוף ולסבול בלילה דלא סדחה מנוח עונה מה"ח להחמיר ננד הש"ם במקום ביטול מנוה דמ"ש בפוף אם חל שבילחה במ"ש דלח מדחינן ליה ומ"ש בחחלה ברחילה לליבון סוף פוף נדחה מלוח עונה לילה חחם ול"ד למ"ש הרמ"ח לעיל סימן קל"ז דיש מקוחוה מחמירין שלח לפבול במ"ש חלח היכח דחל שבילהה במ"ש ולא היה לה אסשר לסכול מקודם דשאני החם דאוחן שנהנו להחמיר בהכי ס"ל דהם דססק בש"ם דשרים למיחף ולשכול בלילה בדלח חסשר למיחף ביום היינו היכם דהוא שבילה בזמנו ומשום דעבילה בזמנו מלוה וכמ"ש הב"י דאסי' בזה"ז דנהנו חומרא דר"ז אפ"ה הוי טבילה בזמנו ע"ש ומש"ה הוא דהחירו ולא משום מנות עונה לחודא הוא דהתירו אלא משום דאיכא נמי שבילה בזמנו אבל שלא בזמנו לא מש"ה נהגן במנח מקומות להחמיר ובסבי ניחא תה דקשיא נתי על מנהג תקומות הג"ל דלמה החתירו דהא כחבנו לעיל דלפירש"י דם"ל דמדינא החפיסה ביום היא מ"מ ס"ל אפי' עברה במזיד ולא חספה רשאי למיהף בלילה ולמבול וא"כ מה מקום לחומרא זו שלא למכול במ"ש היכא דהיה אסשר לה למכול מקודם וכי מי נרע זו מה!ו היה אפשר למיחף בימתא ועברה במזיד ולא הפפה ביום ואפ"ה רשאי למיתף ולמכול בלילה ולה"ש לק"מ דש"ה דאיכא מנוח מבילה בומנו דלא דחינן ליה מש"ה משא"כ שלא בומנו וא"כ למה לא חלבוש לבנים בשבח כי היכי שלא חדחה עונה אחת וגם יהים מבילה כזמנו ועיין בש"ך סי' שפ"א ס"ק ג' לפ"ד שם לק"מי נס ק"ל לפי מעמו של הש"ך דלמה נהגו לרחוץ וללבוש לבנים ביום ו' דכי היכי דבשבח לא נהגו ללבוש לבנים כדי שלא חלמרך למיחף צלילה שהוא אינו נכון לפירש"י א"כ גם ביום ו' לא היה להם ללבוש לבנים כי היכי שלא חנטרך לחוף ביום שהוא אינו נכון לדעת השאלחות שהרי רוב מנדולי המורי' פסקו כדעת השחלתות והרב בעל הה"ד סי' רנ"ה דחק עלמו במעם שנהגו להחמיר שלח לפבו! בפבח פבילה שלא בזמנה הביאו הש"ך לפיל סי' קל"ז ס"ק א' ולא ניחא ליה לומד הפעם כדי שלא חנפרך לחוף ביום ולפצול בלילה א"ו ס"ל כיון דהיא רונה לפבול אז כלא אפשר דמיא וכת"ם הב"י שם על האנור מכ"ש בנדון זה למה יחתירו על עלמן שלא ללבוש לבנים בשבח הגם שנהנו הנשים אם חל מבילחן בליל שבח שאינן זווח מביח המרחן אחר חפיפחן עד שמוכלות מ"מ גם זה חינו מותר לכחחלה במקום דחפשר לדמת השחלחות אלת צריך דוקה בלילה וכמש"ל מו"ק למעמו של הש"ך אם חל י"מ ביום א' אין לה ללבוש לבנים

ביום ח" שלפניו שלח חנסרך למיחף בלילה ומנהג זה לח שמענו: רעו"ק דלפעמו של הפ"ך אף אם לבשה לבנים בחול ואח"כ נחקלקל ספירחה בשבם כגון שתלחה כחם וכה"ג נמי לח חובש לבנים ביום השבח ונם זה לח שמענו אלח מחילם לביםח הליכון לא מגנו ללבום בשכח וי"ם אבל אם נחקלקלו חוך ימי ספירתן לוכשין לבנים חסי׳ בשבח לכן נלע"ד עיקר כשממו של המ"ב מש"ה דוקה בחחלת לבישה הליבון חחר ימי ראייחן שראו בשופי אז לריך הדחה מרובה והרבה מים וקנות היפב תלכלוכית כחמי דמים שכגושה וחששו לסחיסה ולרחילת כל הגוף משח"כ בנחקלקלה חוך יתי ספירתה ע"י כחם או רחיה מועפח שה"ל הדחה חלה בה"ם לה חשפו להכי כנ"ל ולענין לבישח לבנים בט"ב עיין כח"ח סי' חקנ"ח ס"נ בהג"ה ולענין אבילות עיין לקתן סי' שפ"ח ס"ה בהג"ה: בשו"רו פמ"ח סי' ח' נשאל נדה שחל עבילחה במ"פ וכיום ו' עדיין היחה ביעי

מכלה ומבילות שלה נשלם ביום השכת אי שרי' לה לפשות החסיסה ביום ו' ולפכול כפ"ש והורה להחיר משעם שכ' הרמ"א כאן דמנהג יפה כשחל טבילחה במ"ש שחרחן היטצ בע"ש ובמ"ש סחזור וחסרוק מעם וחי דעדיין ביתי חבלה היח מ"מ סריקה קיי"ל בי"ד סי' ש"ן ס"ב דלסרוק שריא אפי׳ חוך ז' ואי תשום החינה שנובגע לחוף כל גופן ולשמוף במים חמין הם נמי שרים דלאו החינה של מעמנ היא וע"ש שהארוך בזה ולפ"ד נרשה להורות שלא חחף (שיורי שהרה)

פד מ"ש סמוך למכילה דהא אפי׳ בעם"ב שהרחילה אינה אלא מנהג ואינו אסור מדינא ואט"ה כ' הרמ"ח בח"ח סי' חקנ"ח סעיף מ"ז חם פובלת ליל יו"ד בחב מותר לה לרחון בפרב מ"ב חם מ"ם לה לרחון ליל יו"ד משמע דוקם אם א"ח לרחון ליל יו"ד הם בחפשר לה לרחון ליל יו"ד לא הרחוץ בערב חשמה באב אף על גב דכאן כחב הרמ"א למנהג יפה שהרחוץ ב' פעמים מפ"ה -סבירא ליה דלא עדיף האי מנהג לדחות למנהג דאיסור רחילה וכמש"ל מכ"ש באבל דמדינה אסור ברחינה דדחינן להחי מנהג יפה הגם שמדברי החו' בפ"ב דבינה די"ח ע"ב מבוחר דשריה וכמש"ל דם"ל דמשום החי מנהג יסה מרחוץ גם בעם"ב מ"ת חנן בחר דברי הרמ"ם גרירן ומע"ג די"ל דהרמ"ה לשימחו דם"ל בסי' שפ"ם דחבל חסור חפי' ברחינה של מנוה שחינה לחענוג וכמ"ם שם סעיף ה' אבל למ"ם האחרונים שם י"ל דה"נ שריא מ"מ נ"ל כמ"ם כיון דמדינה סגיה בחפיפת הלילה לחוד וגם עם לה הקילו לגמרי נגד דעה הרמ"ה שיין שם: (בא) דתרי קולי ולמנהג שכ' הרמ"ח לעיל סי' קצ"ו שחין פובלין בשבת אלה בומנו בלח"ה חינה יכולה לשבול בשבת:

בב"ל סי' זה כ' וו"ל כ' הכ"ב חמה חני חיך חשה יכולה לפכול בליל שבח וי"ם היאך הנגל מסחיטת שער ולכך אני אומר שראויה המבילה לדחוח עד מ"ש וי"ם ע"כ ואע"ם שהן דברי הראב"ד בס' בעה"ל אין לדחוח דברי כל הני רבווחא דשרו לשבול בי"ט ושבח ועוד הכי משמע בהדיא בר"פ במה אשה יוצאה דחששא דסחיסת שער אינה פסק כלום שהרי פסק הרמב"ם בפ"ם מהלכות שבת שאין סחיעה בשער וכתבתי טעמו בסור א"ח סי' ש"ל עכ"ל וכ' ע"ז בם' מע"מ אבל כ' עוד שם דהרמב"ם פ"ב מהלכות שבת כ' מכיא לה כלי חלוי בשערה ושעמו תשום דחע"ג דחין פחיפה בשער חיפורת מיהו חיכת וכמ"ם המגיד בפ"פ וא"כ מוטב לעשות הוצאה ע"י שינוי מלהוסיף עליו איסור סחיסה וא"כ לכאורה אכתי תקשה דאיסורא מיהו איכא בסחיםח שער וא"כ למה חסבול וי"ל דלענין סבילה שלא לבעל העונה ופ"ו לא חשו חכמים לאיסור שלהם כלל עכ"ל ושיין במ"א בא"ח סי' שכ"ו ס"ק ח' : (כב) ושבלה בליל יום אחר - זו דעת הרשב"א בח"ה אבל הר"ן כ' בס"ד דשבועות לגי' דגרסי א"ב מיחף ביממא ומיטבל בלילה לס"ז להסוסחים דססתו כהאי לישנא אם סמוד לגי' דגרסי ח"ב מיחף בימתח ומיטבל בלילה לפ"ז להפוסקים דפסקו כהחי לישנח חם סמוך לחפיסה מבלה וכו"ל החור ולמבול חף על גב לחפיסה מבלה וכו" מה חפפה ביום וטבלה בלילה לריכה לחזור ולמבול חף על גב דבלה חפשר שריכן ליה ומדברי הרו"ה בהשנוחיו על ס' בנ"פ מבוחר דס"ל דחף להחי גי' אם הפפה ביום כ"ז שלא מבלה בלילה לריכה חפיפה אחרה אבל אם כבר מבלה אע"פ שחססה ביום א"ל טבילה אחרח דכיון דדיעבד הוא ה"ל כלא אפשר ע"כ ועיין מ"ש בסמוך ואף דעת הרשב"א נראין כדברי הרו"ה דדוקא בסבלה ליל יום אחר אבל כל זמן שלא מכלה אם הפסה ביום לריכה לחזור ולחוף וגדולה מזו כתבתי דלהסוברים כשיעת השחלחות דהחפיפה לריך להיום דוקא בלילה אם היחה חופפת ביום והיה אפשר לה לחוף בלילה והיא בפשיעתה לא חזרה וחספה בלילה ואחר כך אירע לה אונס שלא היתה יכולה לחוף קודם מבילה אפילו הכי אסורה למבול כיון דעברה בפשיעהה ולא חפפה בלילה ודוקא אם כבר מבילה הוא דס"ל להרשב"א דעלהה לה מבילה דכיון דכבר נגמרה מהרחה בדיעבד ה"ל כלא אסשר וכמ"ם הר"ן שם לגי' דברם א"ב למיסמך חפיפה למבילה ע"ש משא"ב אם לא מבלה עדיין אפורה לעבול על שמך החפיפה של יום כיון דהיה אפשר לה לחוף בחחלת הלילה אע"ג שאח"כ אירע לה אוגם שא"י לחוף בלילה ועפ"ז כחבתי לעיל שזו כונת הב"י מה שדקדק על הטור דלה ה"ל לכחוב לשון מוטב בין לפירוש רש"י ובין לפירוש השחלחות הך מ"ש דאי ס"ל להטור שלא כדעת החוספות אלא דהוי לילה לרש"י כיום לשאלחות לפ"ז לפון מוטב לא יבא לפוס אחד מהס לק"מ ועיין רפ"י דם"ז ע"ב ד"ה לבר מאפה וכו' דמבוחר לשון מוטב שייך אפילו היכא דחיכא איסורם בדבר: (בג) עלתה לה מבילה בחה"ק ובטור כ' וו"ל חפפה ועיינה עלמה בחול ביום וטבלה בערב או למחרחו עלחה לם טבילה בדיעבד עכ"ל ול"ל דל"ד למחרחו אלא ה"ה ליל שלישי לחסיפתה דהא היכא דלא אפשר כגון בחל עבילחה במי"ם הראשון שחל להיוח אחר השבח שריא לה למיחף בע"ש ולשבול במי"ט הראשון וה"ה הכא כיון דכבר פבלה דיינינן ליה כמו לא אפשר וכמ"ם הראב"ד בספר בעה"ל והר"ן בפ"ב דשבועות אבל אם מבלה ליל רביעי לחפיפתה אסי' דישבד נמי לא עלתה לה עבילתה דבה"ג לא אשכחן דהתירו דבמונאי ב' י"ע שחל אחר השבת אשער לה למיחף ולמיטבל בלילה כמש"ל וכ"מ מהרמב"ן ס"ט דין מ' ע"ש : (בד) ואפילו הפפה מיד - באני אומר שמא בשעת טבילה היה קשור ועכשיו ניתר או נישר עם המסרקת או עם הפספום רשב"ח בחה"ק: (כדה) ביון שא"צ לביאת מים י עיין לעיל בסי' קנ"ח מ"ש בש"ך ם"ק ל"ב ובמ"ש שם ודלח כחט"ז שכתב כחן המעם דכיון שהוח נסחר מחין דרך לכח שם דבר החולן וז"ח דהח בכלל ביה"ם הוח בין השינים ועיקר רחיות הרחב"ד ז"ל שמתנו מקור דין זה הוא מהא דשפחחו של רבי שנמצא לה דבר החוצן בין שיניה וכמ"ש הב"י בסימן קל"ח ובין השינים ודחי דבר רגיל הוח להיוח ביניהם דבר חולן כמ"ש הב"י סימן קצ"ח אלא ע"כ כמ"ש הש"ך או כמ"ש שם ועם דברי ראב"ד אלו יש ליישב הא דאי' בגמ דם"ז ע"ב חמר רבא לעולם ילמוד אדם חוך ביחו שההא אשה מדיחה המטיה במים ויש לדקדק למה לא אמר אשה לריכה שחדים קמטיה צמים או ה"ל למימר אשה חדים קמטיה במים דהוה נמי לשון חיוב כמו דחמר רבח בשחר דינים דהחם חשה לח החוף וכו' לם חשמוד וכו' ולמה חמר כאן דרך עלה מובה ולפי דברי הרחב"ד מיושב דם"ל לרבח דמיובא ודחי ליכא דלא דמיא לשאר הגוף דבעי עיונא מדאורייחא ולפי דברי הרחב"ד כל היכא דבעי עיונא בעי נמי רחילה במים וכמבואר בדבריו בססר בעה"ג וכ"כ הרשב"א בחה"א ולפי דברי הר"ן אף דליכא חיובא בעיון גוף הרחילה מ"מ נהגו כך ב"י בזמן הש"ם ע"מ שאני ביה"ם כיון דא"ל לביאה מים מה"ח א"ל נמי לעיון מה"ח גם חוכל לסמוך על בדיקה שמחר הטבילה דהא אפי' אי אישחלי ולא בדקה עלחה לה טבילה כדלקמן סעיף י"ב אלה רבה המר לזריזות יתירה דחם"ה חדיה במים וגם עלה מובה קמ"ל שחם חמלה הח"כ דבר החולן חעלה סבילחה הואיל והדיחה קודם אבל חיובא ליכא ומש"ה אם לא הדיחה וסבלה ולא נמוא אח"כ דבר החולן עלחה לה סבילה וכן בנמוא ונחעסקה באוחו המין וכמ"ם בסעיף י"ב ומה"ם הרמב"ם והרשב"ח והרמב"ן והטור העחיקו דברי רבח כהווייהן שכחבו לעולם ילמוד וכו' דמשמע דחיובה ליכה הלה זריזוח יחרה ולעיל בסימן קל"ח שכחב המור וז"ל לריכה לחוץ בין שיניה שלא יהא שם דבר דבק הא כחב שם טעמו בלדו שאם מבלה ונמנא שום דבר ביניהם לא עלחה לה מבילה משמע דהוא לחקנחה שלא חוערך פבילה אחרת אם חמנא חולן ביניהם אך המחבר ברפ"י זה כ' לריכה להדיח ביח השחי וביה"ם שלה במים מבואר דם"ל דחיובא איכא אפי' היא רולה לכנום בספק הזה שאם ממלא אחר הסבילה דבר חולן שחחזור וחסבול אינה כשאה אלא לריכה שחדים מחחלה : מתנת מת השפים יכל חוק שתחות המפני מדם נקחם מנת ליכם שהיים ומכלה ובעלייםם מלא עלים ד"ח בין על בפרם וכין על שערה וכו': (בן) אם בתוך עובה - כ' הש"ך מלא עלים ד"ח בין על בפרם וכין על שערה וכו': (בן) אם בתוך עובה - כ' הש"ך יוש פוסקים אין מחלקון בין חוך עונה אלא בין סמוך לסבילה או לא שאם החפיסה סמוך לפבילה אינה לריכה לחזור ולפבול ואם לאו לריכה לחזור לחוף ולפבול וכן דעח הרחב"ד בהשבות ומחלוקמם חלוי בגרסת ויש להחמיר כשני הדעות על"ל ור"ל דחרתי בעינן בחוחו עונה וסמוך בהא הוא דאמרינן שנמנא עליה דבר החולן דעלחה לה עבילה אבל אם היה שמוך אבל לא באוחה עונה כגון שחפפה ביום סמוך לערב וטבלה בחחלת הלילה או שהיה באוחה טונה אבל לא היה סמוך כגון שחפפה החלח הלילה והסבילה היה בסוף הלילה לא עלחה לה סבילה אם נמצא עליה דבר החוצץ אחר הטבילה דחרתי בעינן סמוך לחפיפה מבילה וכאותה פונה:

והנה המחכר כש"ע נמשך אחר הפור שפסק כן כשם הרשב"א כחה"ק וכאמח דברי הרשב"ה נע"ג וז"ל הרשב"ה בחה"ה אמר רבה מכלה ועלחה ונמנה לה דבר חולן אם סמוך לחפיפה סבלה ח"ל לחוף ולפכול וחם לחו לריכה לחוף ולפכול ח"ד שם בחוחו יום שחשפה מבלה אינה נריכה לחוף ולמצול ואם לאו נריכה לחוף ולעבול מ"ב סמוך לחפיפה סבילה א"ב וכבר חיפסקה הלכחה ספוך לחסיפה מכילה והלכך חם סמוך לחסיפה פכלה ועיינה בגופה עלחה לה מבילה שחני חומר לחחר פבילה נדבק בה ולחו חדעחה חבל חם

לא חפפה ולא עיינה סמוך למבילה אע"פ שחפפה ועיינה קודם מבילה אני אותר בשעת מבילה היה שם ולאו אדעתה ומאי סמוך בו כיום שע"י כן מזהרה בחפיפתה יוחר כ"כ הר"ז סלוי עכ"ל ובחס"ק כ' ח"ל הרי ש פפה ובדקה עלמה וירדה וסבלה ובעלייחה נמלם לה דבר החולץ בין על בשרה בין על שעלה אם סמוך לחסיפה ובדיקה מכלה א"ל לחזור ולחוף ולמבול ואם לאו לריכה לחוף ולמבול שאני אומר בין חפיפה לפבילה נדבק בה ולא הרגישה כמה הוא סמוך שאמרנו באוחה עונה שחססה שעי"כ מהרת בהפיסה יוחר עכ"ל משמע מדברי הרשב"ח דם"ל דהכל תלוי אם היה החסיפה והעבילה בעולה אחת אע"פ שלא היו סמוכים זה לזה ממש וקשה כיון דחיהו פסק כהחי לישנה דחמר הם שמוך לחפיפה עבלה וכמבוחר מת"ש וכבר איפסקה הלכחא וכו' הלכך אם סמוך וכו' ולהאי לישנא הא בעינן סמוך מפש דאל"כ מאי איכא בין לישנא קמא בין לישנא בחרא וכבר הרגיש בזה בם' חפל מ ומה שחירן שם דהרשב"ח ס"ל דמחן דבעי סמוך לריך נמי בחוחו היום אלח דבהה פליני דמחן דבעי סמוך בעי חרחי בחוחו היום וסמוך ומחן דחתר בחוחו היום לח בעי סמוך ובזה דבעי המוך בעי חרחי בחוחו היום וסמוך ומחן מדוקדק לשוט בחה"ח שכ' ומחי סמוך בו ביום דר"ל דסמוך לחודה לה מהני הח"כ הוח נמי בו ביום אע"ג דלפ"ז לבונו בקלר אינו מדוקדק כ"כ שכ' וכמה הוא סתוך שאתרנו באוחו פונה דלשון זה מוכה דנתן שיעור מחי הוא שנקרא סמוך היינו באוחו עונה ובהא לחודה סגיא אע"פ שאינו סמוך ממש מ"מ לריכין אנו לדחוק שכוונחו בקצר למ"ש בארוך מכח קו' הכ"ל וכמה שכ' שקצר הוא כמו ומאי הוא שמוך וכ"ל מדהאריך וכ' בקצר אם סמוך לחסיפה וכו' ואח"כ כ' וכמה הוא שמוך וכו' למה ליה למטחם והדר לפרש ה"ל לכחוב בקיצור הרי שחפפה וכו' אם חוך עונה שחפפה מכלה א"ל וכו' ולמה ליה להזכיר סמוך כלל א"ו דכוונחו דחרחי בעינן סמוך ובחוך עונה לחפיפה:

ולפ"ז השה על המחבר בש"ע שכ' אם בחוך עונה וכו' ולא הזכיר מסמוך כלל וזה דלא כהרשב"א ובלא"ה לכאורה מוכח לפרש כן דעת הרשב"א דתרתי בעי שחרי מסיים הרשב"א בחם"א כ"כ הר"ז חלוי ז"ל וז"ל הרו"ה בהשנוחיו על ס' בעה"ל הא דאמר רבא מכלה ועלחה וכו' מ"ב ח"ב מיחף ביממח ומיטבל בלילה להך לישנח דחמר רבח חם בחוחו יום שחפסה סבלה סעמא דנמנא עליה דבר חולן לריכה לחוף פעם ב' מאחר בלא פבלה באוחו יום (הא לח נמלח עליה דבר חולן ח"ל לחוף שעם כ' כל"ל) דם"ל מיחף ביממח ומיעבל בלילה ש"ד אנ"פ שחין הסבילה ביום א' עם החסיפה ולחידך לישנא דאתר רבא אם סמוך לחפיסה מבלה א"ל לחוף ולפכול פעמא דומצא עליה דבר החוצץ (הא לא נמצא עליה דבר החוצץ כג"ל) א"ל לחוף פעם ב' כל זמן שמבלה ביום החפיפה אע"פ שלא היחה סמוכה לה אבל מיחף ביממא ומיסבל בלילה אסור דבעינן סמוך לחסיפה סבילה והאי סמוך בו ביום שע"י כן היא מהרת בחסיפה יותר וכל הני מילי לשנוח בחפיפה נאמרו אבל לשנות בסבילה אם לא מנאה עליה דבר חולן א"ל אע"פ שחפפה ביום וסבלה בלילה כל"ל עכ"ל ביאור דבריו כ"ל דם"ל דתרי סמוך נינהו דתם דאמר הכא אם סמוך לחפיפה סבלה היינו סמוך ממש ובו" ביום והם דמסקינן לקתן דבעינן סתוך לחפיפה טבילה החי סמוך לחו סמוך מתם אלה תחי סמוך בו ביום חע"ם שחינו סמוך ממש ולפ"ז יש לומר דהני חרי לישני בחם נמצח עליה דבר החולן לח פליני דלחרוייהו בעינן סמוך ממש ובו ביום מעעם שכ' הר"ן דחי לח היה סמוך ממש מה"מ דנחלה שאחר טבילה כא עליה הא אם לא היה כתוך ממש אע"ב דכיה בו ביום או אם היה סמוך ממש ולא היה באותו יום כגון שהחפיפה היה בפוף היום והטבילה היה בחחלת הלילה גריכה לחזור ולטבול ובזה ניחא הא דאמר הש"ס מ"ב ולא סליגי אלא בלא נמגא עליה דבר החולך דלהאי לישנא דאמר אם באותו יום וכו' פ"ל באם לא נמלא עליה דבר החולן וחפפה ביום עובלת בלילה וא"ל לחזור ולחוף ומש"ה נקס אם באוחו היום וכו' לחשמעינן האי דיוקח דטעמח דנמלא עליה דבר החולן הח לח נמלא עליה דבר החולן ש"ד אע"פ שהפפה ביום וחטבול בלילה אבל ללישנא דאמר אם סמוך וכו' ס"ל דאפי' לם נמלח עליה דבר החולן מיחף ביממח ומיסבל בלילה חסור וכן כ' הר"ן ומ"ם הרו"ה וכל ה"מ לשנוח בחפיפה נאמרו אבל לשנוח בסבילה וכו' א"ל אע"פ שחספה ביום וסבלה בלילה היינו כיון שכבר סבלה בדיעבד הוי כמו לא אפשר וכמש"ל וא"ל א"כ היכא דייקיק מהאי לישנא דאמר אם באוחו היום וכו' דם"ל דאם לא נמנא עליה דבר החולך דמיחף ביממא ומיטבל בלילה ש"ד דמנ"ל זה והא דאמר ואם לאו לריכה לחוף ולטבול דמשמע דוקא היכא דנמלא עליה דבר החולן הא כלא נמלא עליה דבר החולן אפי' לא עבלה באוחו יום א"ל לחוף ולפבול דלמא משום דכבר פבלה היא אבל בעדיין לא פבלה לריכה לחזור. ולחוף י"ל דהכי דייקיט ליה דקשה למה ליה להזכיר לחוף כלל אלא הכי ה"ל לומר אם באוחו היום חפפה וסבלה א"ל לטבול ואם לאו זריכה לטבול וכ"ח דאחי לאשמשינן רבוחא דאה לא חפסה וסבלה באותו היום דלריכה אפי' חפיפה אחרת דהא פשיעא כיון דמלרכינן לה עבילה אחרת ועבילה ראשונה כמאן דליחא דמיא אפי' אי לא ניחוש דכי היכי דנמלא דבר החולן בכשרה כך יש לחום אולי ים איזה חלינה נמי בשערה ולאו אדעחה אפ"ה ממילא ידעינן דנריכה חפיפה אחרת דלא עדיף מלא נמלא דבר החולץ כלל וחששה ביום דלריכה חפיפה אחרת בלילה אלא פ"כ ס"ל בלא נמלא עליה דבר החולץ כלל אם חפפה ביום כ"ז שלא סבלה בלילה אינה לריכה חפיפה חחרת מש"ה נקם לחוף ולמבול משום רבוחת דתם לת חפסה ומבלה בתוחו יום דנריכה אפי' חפיסה אחרת משא"כ בלא נמנא דבר החולן אפי' חפפה ביום הוכל לפבול בלילה א"ל לחוף ס"א בלילה ואי נימא דס"ל למרו"ה כסרמב"ם דס"ל דטבילה לעולם בעינן אפי׳ בסמוך ובחותו יום אלא דלענין חפיסה יש חילוק כלא"ה ניחא דברי הרו"ה אלא שאין אנו לריכין לכך חלח דחף חי ס"ל לסרו"ה כשימת רוב הפוסקים דם"ל דחף בטבילה יש חילות מ"מ ניחא וכמ"ם דעיקר דיוקא מדהוזכר חפיפה כלל ולפ"ז י"ל הא דאמר בש"ם לפי גי' שלפנינו א"ב למיסמך הפיסה לסבילה למיחף ביממא ולמיטבל בלילה ה"ם דא"ב למיסמך הפיסה לסבילה דהיינו למיחף ביממא ולמיטבל בלילה וכולה חדא היא דהאי סמוך ר"ל למיחף ביממא ולמיסבל בלילה דלמ"ד אם סמוך וכו' בעי נמי אפי' באינו חולן כמוך דהיינו דאסור למיחף ביתמא ולמיטבל בלילה ולמ"ד אם באוחו היום וכו' בלא נמלא עליה דבר החולץ מיחף ביממא ומיטבל בלילה ש"ד ובזה מדוקדק בש"ם מדחמר ח"ב סמוך לחפיסה סבילה וכו' ולא חתרו ולמיחוף בוי"ו המחלקת ח"ו דכולה חדח מלחח היח ולקלח ספרים דגרסי ח"ל למיחף ביממח חיכח בינייהו חרחי חדא למיסמך חפיפה לטבילה אם נמנא עליה דבר החולן דלמ"ד אם סמוך בעי סמוך ממש ולאידך לישנא כיון שהיה באוחו יום א"ל לחוף ולטבול מ"מ בין כך ובין כך עכ"פ מאן דאמר אם סמוך וכו' ס"ל לפי' הרו"ה דבעינן חרחי סמוך וכו כיום וכיון שהרשב"א כ' בכ"כ הרז"ה ודחי כוונחו נמי הכי דחנן פסקינן כחחי לישנח דבעי סמוך בעינן נמי באותו יוס דוקא ודלא כהמחבר בש"ע:

אלא דק' לי סובח דחי ס"ל להכפכ"ח כשימת הרו"ה ח"כ חיך כ' שם וו"ל ומהח דרבת שמעינן דלכתחלה הות דבעי עיונת סמוך לסבילה הת עיינה שלת בסמוך לסבילה וסבלה עלחה לה מבילה דעד כאן לא קאמר רבא הכא בנמלא עליה דבר חולן דלא עלחה לה מבילה אלא בבלא חפפה שמוך לסבילחה אלמא דוקא נמנא עליה ולא חפפה ולא עיינה הוא דלא עלחה לה סבילה הא לא למצא עליה דבר החולץ עלחה לה סבילהה ואע"ם שלא עיינה סעוך לסבילה וכ"ש בחפיפה דכיון דלכחחלה היכא דלא אפשר תופפת בע"ש ופובלת בכ' יבשבת היכא דלא חפסה נמי בחול סמוך לסבילה בדיעבד עלחה לה סבילה עכ"ל ובחה"ס ביאר יוחכ דאפי' עיינה בחול ביום וטבלה לערב או למחרחו וכו' וכמ"ש כאן בש"ע סשי"ח מנ"ל זה דעיון מהני אפי' היה ביום והפצילה היה לערב או למחרתו דהא מהא דאמר רבא אינו מוכח אלא בלא נמצא עליה דבר החולץ והעיון והעבילה היה הכל ביום א' אע"פ שלא היה סמוך ממש אבל כשלא היה העיון והטבילה ביום א' פנ"ל להקל בדיעבד ואפשר לומר דהרשב"א לא גרם אלא סמוך לחפיפה פבילה א"ב אבל ל"ג למיחף ביממא וכו' וכגי' רש"י והרידף וה"כ הוכיח הרשב"א לדין הנ"ל מהאי לישנא דאמר אם באוחו היום וכו' דע"כ ס"ל בלא נמצא שליה דבר החוצץ אע"ג דעיינה ביום וסבלה בלילה עלחה לה סבילט ואע"ג דאיהו פסק כהאי לישנא דאמר אם שמוך וכו' מ"מ בהא לא פליגי הני הרי לישני מדלא עביד הש"ם להאי א"ב א"ו ם"ל להש"ם דאף למ"ד אם פמוך וכו' ס"ל נמי מיחף בלילה ופבלה בלילה ש"ר

והא דם"ל להרשב"א ז"ל דמ"ד אם סמוך ס"ל נמי דבעינן בו ביום אם נמצא דבר החוצן יליף ליה נמי מדלא עביד הש"ם לאיכא בינייה היכא דחססה בפוף היום וסבלה בחחלה הלילה דהוי סמוך אלא שאינו באוחו יום א"ו פ"ל להש"ם דהיכא דנמלא דברי החוצן אף להאי לישנא דאמר אם סמוך וכו' בעי נמי בו ביום דווקא ומ"ש הרשב"א וכ"כ הרז"ה היינו לדינא הסכים עמו אבל לא ממעמי':

אך ק' מדכחב הרשב"א וכבר איפסקא הילכחא סמחר לחסיסה סבילה והילכך אם לחסיפה מבלה וכו' מבואר דס"ל דכיון דפסקינן לקמן דבעינן סמוך לחסיפה מבילה בלא נמנא דבר חולן לכחחלה מש"ה ראוי לפסוק בנמנא דבר חולן דאפי' בדיעבד לא שלחה לה סבילה אם לא היה סמוך לחפיפה הסבילה והא לקמן לא פסקינן דבעי סמוך אלא דלא ליחוף ביממא והסבול בלילה כמבואר לקמן דס"ח אבל הא דבעינן סמוך מסש לא מאינן דססק שם הלכחא הכי לכן עלה בדעחי לפרש דברי הרשב"א עס"י הדרך שהבין הרב המחבר ז"ל לכוונהו דח"ל אלה שיהיה באוחה עונה ולה בעי שמוך ממש דהרשב"ה ש"ל דהת דחמר בש"ם מ"ב ר"ל במתי סליני וכה"ג תשכתן במשכת ב"מ דש"ח וקתמר שמוך לחסיפה מבילה ח"ב ור"ל דפליני בסמוך להפיפה וכו' כמה הוא שיעור סמוך לכתחלה בלם נמלא דבר החולץ דמ"ד אם סמוך ס"ל בכלמא לכחחלה פעיק סמוך ממש ומש"ה ראוי להחמיר בנמצא עליה דבר החוצן אם לא היה סמוך ממש דלא עלחה לה מבילה וכ"כ הב"י שהראב"ד הבין כן בדברי הרמב"ם ע"ב ומ"ד בחוחו היום ס"ל דלח קפדינן לכחחלה חלח דלח ליחוף ביתתא וחטבול בלילה אבל סתוך מתש לא בשיק כ"ז שהוא באוחו יום מש"ה בנתלא עליה דבר החולץ נמי עלחה לה מבילה כ"ז שהוא באותו יום ולפ"ז כך יהיה הגעח דברי הרשב"א כיון דהש"ם מסיק דנמצא עליה דבר החוצן חליא בהאי דינא אם בעלמא בעינן סמוך לחסיפה וכו' וא"כ אנן דססקינן דבעינן בעלמא לכחחלה סמוך הלכך ה"ג בנמצא עלי" דבר החוצן לא עלמה לה שבילה אלא בסמוך אלא לפי דאנן לא פסקינן לקמן דבעינן סמוך היינו דווקא דלא ליחוף ביממא וחסבול בלילה ה"ג לא בעינן אלא ביום והייע דפסק כחאי לישנא דאמר אם באוחו יום שהוא לישנא בחרא לפי גיכסחו ומ"ש וכ"כ הרו"ה לא קאי אלא על המעם שכ' שע"י כן מהרח וכו' משום דקשית לכתורה חי לת בעינן שמוך ממש מ"ש מיחף ביתמא וחטבול בלילה לא ובאוחו יום לא בעינן ספוך ע"ז כ' הטעם דאע"ג דלא בעינן סמוך ממש מ"מ מיחוף ביממא וחטבול בלילה לא שפ"י פהוא בעונה אחת נזהרת בחפיסה יוחר: תבל"מ כ' שי"ל בכונה הרשב"ה דס"ל דמ"ד אם סמוך וכו' לאו סמוך ממש

קאמר אלא כ"ל באוחה טונה ומ"ד אם באוחו יום ר"ל מעל"ע והוא דוחק כמו שכ' בעלמו גם לפ"ז ק' א"כ איך מסיק הרשב"א בחה"א ומאי שמוך בו ביום הא איהו פסק כמ"ד דבטי סמוך וח"כ חוך עונה בעי וחיך כ' מחי סמוך בו ביום שהוח לפי זה מעל"ע מכל הלין נרחה דדברי הש"ך במ"ם דיש להחמיר כשחי הדעוח שרירין וקיימין דלפי מ"ש י"ל דאף הרשב"א שממנו מקור דין זה שכ' בש"ע הכי ם"ל וחין בדבריו הכרע לכן יש להחמיר: (בה) ואם לאו · חמיה לי על הטור והמחבר למה כחבו דלריכה טבילה אחרה הא בנמרא ובכל הפוסקים מבואר דלריכה נמי חפיפה אחרת וחימא על הפ"ז והש"ך שלא הרגישו בזה ועלה בדעתי לומר כיון דהפור והש"ע ססקו אם חוך עונה וכו' א"ל לכחוב דין זה דלריך חפיסה אחריחי דממילא ידעינן זה אפילו בלא נמצא עליה דבר החוצץ נמי לר חסיפה אחריתא דהא פסקו לעיל סעיף ח' אם חספה ועיינה עלמה היום ועבלה כליל יום פלחה לה פבילה דמשמע דווקת בפבלה הת לח פבלה עדיין לריכה חפיפה חחרת הואיל שלא היחה החפיפה בעונה אחת עם הפבילה וא"כ הכא דלריכה פבילה אחרת פשישא דצריכה נמי חפיפה אחריתא דהא החפיפה א' לא היחה בעונה אחת עם העבילה והש"ם דהולרך לומר לחוף כו' היינו משום האי לישנא דאם סמוך וכו' דאם לא היה סמוך אסילו באוחה עונה לריכה לחזור ולחוף ולסבול ולהאי לישנא דאמר אם באוחו היום וכו' הולרך להזכיר חסיסה דאיהו ס"ל מיחוף ביממא ומיטבל בלילה ש"ד מש"ה הולרך לומר דבנמלא דבר החולן לריך חפיפה חחריתי משח"ב הפור והש"ע לה הולרכו להזכיר מחפיפה שניה דממילא ידעינן דהא אפי' בלא נמנא דבר החולן לריך חסיסה אחריתי כשלא היחה בעונה אחח עם הסבילה כ"ז שלא סבלה אך אין זה מספיק דאכחי ה"ל להזכיר דצריכה נמי מפיפה אחריחי דהא נ"מ לדינא אם לא אפשר לה למיחף כגון שהוא שבח או י"ס דבלא נמצא עליה דבר החוצן חופפח מחחלה ביום וסובלה בנילה משא"כ בטבלה ועלחה ונמצא עליה דבר החולץ דלריכה חפיפה אחריתי מפעמא דחיישינן דכי היכי נודבק בגופה דבר החוצן ולאו אדעתה ה"נ בשערה או משום דאיגלאי מלטא דלא עיינה שפיר וה"ה דלמא לא חפפה שפיר ואפי' היכא דלא אפשר אסורה לפבול בלגז חפיפה גם נ"ח אם פבלה פעם ב' ולא חפסה דאי משום הרחקח חסיסה מטבילה בדיטבו עלחה לה טבילה משא"כ בנמצא עליי דבר החולץ אם מבלה שנים בלא חפיפה שניה לא עלתה לה מבילה ודוחק לומר דפ"ל דהא דאמר צריך לחוף אינה אלא לכחחלה והיכא דאפשר דמ"מ ק' מנ"ל זה ואף שלכאורה משמע מן הרז"ה כן דאל"כ אין לדייק ממ"ד אם באוחו יום דשרי למיחף ביממא לכחחלה ודוק מכל מקום עדיין לריך עיון:

אח"ז מנאחי בפריסה של על הפור וז"ל ואם לאו לריכה סבילה אחרת לאו דווכא **עבילה לחוד אלא גם חסיפה אחרה שהמים קרים סבכו שערוה ראשה וכ"כ ב"י עכ"ל מ"ש** כ"כ בב"י לא ראיחי שום זכר מזה בב"י גם ת"ש השעם משום דמים קרים מסבכין שערות ראשה לא נ"ל דבלא"ה לריכה לחוף מממם שמא נדבק בהן דבר החולן אפי' שבלה במקוה שיש בה מים חמין נמי לריכה לחזור ולחוף וכ"מ מהרמב"ם דם"ל דלעולם לריכה עבילה אחרה אפי' אם באוחו יום שחספה מבלה אלא דהחילוק הוא אם לריכה חסיפה פ"א וכפ"ש כאן בש"ע ואי ס"ל דהפעם הוא שהמים מסבכין השער אין לחלק בין אם הסבילה סמוך לתפיפה או לאו אלא הפעם כמ"ש וגם נראה דהמים קרים אין מסבכין השער דהא אמרינן בגמרת בקרירי לת דמערשי לה דוקת בשעה חפיפה הות דלת החוף מה"ע חבל אם כבר חפפה בחמימי לא חיישינן להכי אף שמבלה בקרירי דאל"כ קשיא להרמב"ם דאמאי אמר אם סמוך לחפיסה שבלה דא"ל לחוף אע"ם שזריכה לשבול פעם שני' הא המים היו מסככין השער א"ו נ"ל כמ"ם • מ"מ מנחחי רחיה לדברי הפרישה דחפי' היכה דחפפה בחמימי וחח"ב רחנה ראשה בקרירי דלריכה לחזור ולחוף מהא שכ' הרשב"א בחה"א בהשנחו שהשיג על ס' בעה"ג דס"ל דעיון הגוף לריך נמי ע"י רחילה וע"ו כ' דע"כ בחמין א"ל לכל הגוף דא"כ מליע חסיסה בכל הגוף ובנמרת משמע דחסיפה בחמין אינו אלא ברחש ועוד הק' דאי עיון הגוף ש"י רחילה הוא אי מיקלע פבילה במי"ם הראשון ש"ג או של ר"ה שחל אחר השבח וחפפה בע"ם ועובלה בשני בשבת האי שעחת ה"ח לה לרחון רחשה אפי' בקרירי וכלח עיוני א"ח דבדחורייחם לה מקילים ועוד דהה נחעסקה בינחים בדברים החולנים וכו' עכ"ל ולכחורה דבריו חמוהים למה א"א בקרירי בשבח דהא קיי"ל דמוחר לרחוץ כל נופו בצוק בשבח וע"כ ל"ל דכוונחו כמ"ם הב"ח סי' זה ד"ה כ' הרשב"ח דמש"ה ח"ח בקרירי לפי שמסבכין השער ע"ש הרי דם"ל להרשב"ח אפ"ג דחפפה מע"ש בחמין אפ"ה אם אח"ב רוחנת במים קרים מסבכין השער אע"ג דים לדחוח מ"מ מסחפינא להקל נגד הפרישה ומרמב"ם אין ראיה דים לומר דמיירי דשבלה בחמין כגון חפי שבריא וכה"ג ולפ"ו אם שבלה כשבה וי"ם ואה"ר נמלא עליה דבר החולץ א"א לה לטבול סעם שנית שהרי לריכה חפיפה אחרת הן מטעם שכתבהי יהן תפעם הפרישה ואם פבלה בחול בלונן ואח"כ נמנא עליה דבר החולן וידוע שהיה עליה דבר החולן קודם מבילה כנון רמיה או מבשח וכה"ג אפילו היחה המבילה וחפיסה בשנה אחם מ"מ אם היה המקוה ממים צוננין גריכה חפיפה אחרה מסעם שכ' הפרישה דשמא נסחבכו השערוח ע"י מים קרים גם יש לחוש כיון דלח עיינה שפיר חימח לח חפסה נמי פסיר וכמ"ם: (במן) צריבה טבילה אחרת - כ' הפ"ך וז"ל פי' חפילו עיינה סמוך לפבילה כיון שלא חפפה סמוך לשכילה לריכה פבילה אחרת וכן משמע מדברי הר"ן שכחב וכ"ח חיבעי עיונא סטוך לפבילה אפילו לא חספה סמוך למכילה אמאי נריכה לחוף ולפבול והרי עיינה בכל גופה סמוך לסבילה י"ל שמח לם עיינה יפה יפה חבל בחסיפה ליכח למיחש להכי עכ"ל ומביחו ב"ד רס"י זה פכ"ל הש"ך וחני חמה חיך כ' זה בסשיטוח על דברי הסחבר

כאלו דין זה שכ' בשם הר"ן הוא מוסכם אצל כל הפוסקים ולמנ"ד לא נראה אלא שהדשב"ל שממנו מקור דין זה שכ' בש"ע לא פ"ל כן אלא ס"ל כיון דעיינה סמוך לפבילה אפ"פ שלא חפסה סמוך לפבילה א"ל מבילה אחרת ודלא כהר"ן ואף שנ"ל שהפום' פ"ל בהא כהר"ן וכש שמכמר בסמוך מ"ת הרשב"מ והש"ע לא ס"ל הכי ולא היה לו להש"ך לכחוב זה לפי' על הש"ע אתר שהש"ע לא ס"ל הא דתר"ן דהא כ' לפיל סעיף ח' ביפי חול אם מפסס ועיינה היום ומבלה בליל יום אחר עלתה לה עבילה ובחה"א הוכיח זה מהא דאמר רבא שבלה ועלחם וכו' דמ"כ לא האמר רבא הכא אלא בנמלא עליה ולא חפסה ולא עיינה הוא דלא עלחה לה סבילה הא לא נמצא עליה דבר החוצן עלחה לה סבילה אפ"ם שלא פיינה סחוך לסבילה וכחש"ל בשמו ולכאורה ק' מנ"ל להוכיח זה מהא דרבא דלמא רבא מיירי אפי 'בעיינה סמוך למבילה ומש"ה דווקה בנתצה עליה דבר החוצן הוא דלה עלהה לה מבילה אע"ג שעיינה כיון דלה חפפה שמוך לסבילה חיישינן שמא לא שיינה יסה אבל בלא נמצא עליה דבר החוצץ אע"ם שלא חפפה סמוך לסבילה כיון שעיינה סמוך לסבילתה פלחה לה סבילה ול"ח לשמא לא עיינה יפה כיון דלא נמנא עלי ד"ח מה"ח לחוש לזה וכמ"ש הש"ך לקמן שנם לדעח הר"ן כן הוא ומכח סברא זו כ"ם בפוסקים דדוקה בנמצה הוה דחיישינן להכי משה"כ בלה נמצה ד"ח לה חיישינן להכי מ"ם ס"ח י"ז א"ן נ"ל דס"ל להרשב"א דהא דרבא נמי מיירי בלא עיינה סמוך לפבילה והא דלא נקם רבה אלה חפיפה משום דהשיון הוא בכלל החפיפה שכן דרכן של נשים לשיין בגופן בשמח חפיסה וכמ"ש הרשב"ח שם כן בהדיח על דברי הרחב"ד בם' בעה"נ ע"ש חבל חי הוי מעיינה סמוך למבילה בהא לא הוי קאמר רבא דלריכה פבילה אחרת אפילו לא חספה סמוך למבילה אפי' בנמלא עליה ד"ח וכ"כ הב"ח בסי' זה שזו כוונח הרשב"א במה שהוכיח מהא דאמר רבא אפי' כלא טיינה סמוך לסבילה עלחה לה סבילה דס"ל "להרשב"א דרבא ע"כ מיירי בלא טיינה סמוך לסבילה דאי בדעיינה סמוך לסבילה אט"פ שלא חפפה סמוך לסבילה ודאי דאני אומר דלאחר סביל" נדבק בה ולאו אדעתה שהרי שיינה סמוך לעבילה ולא היה עליה דבר החולץ ע"ש הרי מבואר דם"ל להרשב"א ז"ל דאפי' בנמלא עליה ד"ח אם עיינה סמוך לעבילה אף ע"ם שלא חפסה סמוך לטבילה דעלתה לה סבילה ול"ח לשמא לא עיינה יפה ודלא כהר"ן דחייש להכי וכיון שהמחבר בש"ע פסק כהרשב"א בסעיף ח' דאסילו לא חססה ולא שיינה ספוך לפצילחה דעלחה לה שבילה וע"כ מכח הוכחה הרשב"א בחה"א אם כן פבואר דאף הוא כהרשב"א ס"ל בהם דל"ח לשמח לם עיינה יסה הפי' בנתלת עליה ד"ח וחיך כ' הש"ך לדברי הכ"ן לפכש עם דבריו הס"ם בא בנתלת עליה ב"ח וחיר בי הש"ך לדברי הכ"ן החיר בהם עם דבריו ססק הש"ם דלה סבר כווחיה בהם וכן ראיםי להדמב"ן ז"ל בחדושיו דחף הוא מ"ל בכהשב"ח בהם ודאל והם דאתרינן וותלת עליה דבר החולץ אם סמוך לחסיפה כבלה וכו' דמשמע עליה על גופה לאו למימר דחסיפה בכולי גופה היא אלא משום דודאי עיינה בנסשה בשעח חפיפה ואם לא סבלה סמוך לחפיפה ולא חזרה ועיינה בשעת עבילה אע"ם שהיחה תשתרת נסשה תליהן תבשיל לבנה וכיולא בו כיון שמנאה עליה ד"ח חושטין דלפא נגעה ולאו אדעתה עכ"ל דקדק וכ' ואם לא סכלה סמוך לחפיפה ולא חזרה ועיינה כו' מבואר הא חזרה ועיינה סמוך לסבילה אע"פ שלא חפפה סמוך למבילה עלחה לה עבילה וכדברי הרשב"א ודלא כהר"ן :

ההגדה גם הר"ן כ' ג"כ כדברי הרשב"א להוכיח מהא דרבא דאם לא חספה סמוך למבילחה דעלחה לה סבילה אבל לא הקיל אלא לענין חפיפה אבל לא לענין עיון וז"ל. בפ"ב דמסכח שבועות אחר שכ' מימרא דרבא וז"ל ומ"מ שמעיץ מהכא דאע"ג דלא חשפה סמוך לטבילה כגון שחספה ביום וסבלה בלילה דדוקא נמלא עליה דבר החולן הוא דלא עלחה לה דמופה הא לא נמלא עליה עלחה לה דכיון דריעבד הוא ה"ל כלא אפשר דססקיץ לקאן דמופסת ביום וסובלת בלילה אלא דמיירי בשעיינה סמוך לסבילה דאי לא לא היינו מקילין בדיעון ד"ח הוא כך כתכו עב"ל מנואר דס"ל דדוקא בחפיפה הקילו בשלא היים מחוך למבילה אבל א בעיון לא דמייון לשי דאיהו לשיסתי אויל דס"ל דבעיון שלא בשעת חפיפה מיישון ללל אבעיון לא בעיון לא דליהו לשימה אויל דס"ל דבעיון שלא בשעת חפיפה חיישין לדלמא כא עיינה שסיר לפ"ז ליכא להוכיח מהא דרבא אלא בחפיפה אם היה מרוחק מן הסבילה לל מעינה במוך לסבילה לא עיינה במוך לסבילה לא עיינה לה די"ח חיישין לשמא לא עיינה ישה ומהשחם ליכא למידק מהא דרבא למיד ד"ח חיישין לשמא לא עיינה ישה ומהשחם ליכא להיון לא נמלא עליה ד"ח דעות לה ביה לאוי למוש לשיול מע"ר ד"ח חיישין לסבילה לאוי למשא לא עיינה שמוך לסבילה דכיון דלא נמלא עליה ד"ח היה לא היה ראוי לחוש לשמא לא עיינה אם שיינה סמוך למבילה וא מייה שה דיקין כא לא ממלא עליה ד"ח חייבי בלא לא עיינה סמוך למבילה וא מייה שלה השב"א מש"ל המפלה לא מיינה שמיר בלא מושה ולא עיינה סמוך למבילה בדיקין כא לא ממלא עליה ד"ח חייבי בלא משינה סמוך למבילה בדיעבד עלחה לה סבילה :

ועוד ג"ל לחת הבלין לדברינו ולותר סשמת במהלוקת הרשב"ת והר"ן דמר חיים לשמח לא שיינה יפה ומר לא חייש ליה ובמחי פליני דהנה הר"ן ס"ל דחש"ג דחקטח עזכא לא היה אלא בחפיפת הראש ומקומות השער ולא בשאר הגוף דא"ל רחילה כלל וכשאר של דין הורה דבעיוני פני' מ"מ להגו בזמן הש"ם לרחון כל הגוף בחמין ומייחי ראיה מדאמרינן אם סמוך לחפיפה פבלה א"ל לחוף ולפבול ואם איחא דלא פבדי חפיפה אלם במקום שער אמאי לא חיישינן שמא לא עיינה יסה בשאר מקומות הגוף כי היכי דחיישיגן כשלא היחה סמוך לפבילה דלמנין שיון כל שאר מקומות שבגוף דא ודא אחת היא אלא דרכן היה להשתמף כל גופן בחמון שכ"ל הביאו הש"ך מ"ק י"ו כוונחו בזה שבא לסחור דבריו הראשונים שתחתלה הה ר"ל שבזמן הש"ם לא היו נוהגין להשחשף כל גופן בחמין אלא עיונא בעלמא והא דאמרים אם סמוך לחסיפה וכו' לאו למימרא דחסיפה בכולי נופח בעים אלח משום דמסחמת פיינה בעלמה בשנת חפיפה וכ"ח חיבעי עיונת סמוך לפבילה אפי' לא אפפה סמוך לפבילה אמאי לריכה לחוף ולפבול הרי עיינה סמוך לפבילה איכא למיפר שמא לא עיינה יפה פ"ש והביאו ב"י רס"י זה וע"ז חזר וסחר דבריו אלו דא"א לומר הכי דאי ס"ד דבומן הש"ם לא נהגו בשמיפת חמין כל הגוף במה כחה יפה בשנת חפיפה לומר דעיינה יפה ובטיינה סמוך לפבילה שלא בשמח חסיפה ניחוש לשמא לא שיינה יפה דהא לענין שאר מקומות שננוף דא ודא אחת היא א"ו שנהגו דומן הש"ם לשטוף כל גוסן בחמין בשעת חפיפה מש"ה ל"ח לשמא לא שיינה יפה משא"כ בעיון הגוף בלי שמיפח המין חיישים להכי כנ"ל וכ"ז חי בזמן הש"ם נהגו בשמיפח הגוף בחמין שסיר יש לומר כדברי הר"ן אבל הרשב"א בחה"א סחר דברי הראב"ד שבם' בעה"נ שכ' גם כן כדברי הר"ן דמהם דרבה מוכח דעיון פ"י רחיצה הוא דהל"כ לא ה"ל לחלוח בדיקח גוסח בחפיפה ולמה לה דעבדה עיונה בשעת חפיפה אלה ש"ם דעיונה ע"י רחינה הוא והרשב"ה סחר דבריו וכ' דעיונה בלח רחינה חלח שדרכה של חשה בכך לבדוק פלפה בשפח חפיפה כדי שלא תהא בודקה וחוזכת ובודקת ש"ש וכיון דם"ל דבותן הש"ם לא נהגו בשמיפת כל הגוף מש"ה מוקי להא דרבא בדלא מיינה המוך לפבילה דאי מיינה אמאי לא שלחה לה מבילה דמה"ח ניחוש לשתח לה פיינה יסה פחלו פיינה בשפה הפיסה דרה ודה החם הים וכפש"ל כלל הדברים דלשיפה הרשב"א והש"ע דפסק כווחיה אם עיינה סמוך לפבילה אפ"פ שלא חפפה שמוך לפבילה עלחה לה פבילה אפי' בנפלא עליה ד"ח ודלא כהש"ך וזה ברור (5) וכגון שהפפה ביום · הוא עם"י גירסא דגרסי לפיחף כיממא ולמיסכל כלילה ולפי פירוש החום׳ שכחבו דהת דמתר למיספך חסיסה לפבילה לא מיירי הכא מידי בהצרכת סמוך לחסיסה מבילה אלא לשנין לחלות אחר השבילה אם נמנא שליה ד"ח הוא דפליני אם צריך לענין זה המוך לחסיפה שבילה עב"ל ואם כן ה"ה הא דקאמר ה"ב למיחף ביממא וכו' נמי לענין אם נמלא עליה ד"ח פליבי דלמ"ד אם באוחו היום וכו' אם חספה ביממא ומבלה בלילה ונתצא עליה ד"ח לא עלחה לה עבילה ומ"ש המראה מקום כ"י בשם הרמכ"ם ליחא : (אד) ולהרמב"ם · חמ"ו הנחון במ"מ ס' שב"י כ' בספרו שם סימן מ"ו שמשחל בחשר שהמחבר והרמ"ח לח הכריעו החיך לנהוג למעשה בדין זה והשיב דנ"ל להחמיר והח דלח כ' הרת"א ויש להחמיר הואיל שכ' הרמ"א עליה וכן דעה רי"ו דעתו דלא נימא דהרמב"ם הוא יחיד בדין זה ובפל דעם היחיד רק הוחיל דהסכים עמו רי"ו שהוח ח' מגדולי עמודי הורחה יש להחמיר וכו' ואף דתיעוטו אסילו המקסיד א"ח אלא מדרבק מ"מ כאן הצכל לחצי

1

ולסבול בקלוח חין לחקל גם ספ"ך כ' בסמוך דהב"ח ססק כים גדולים שהביח הרשב"ח דחסי נחמסקה בחותו המין חתר מבילה חין תולין להקל ותכ"ש חם לח נחמסקה בחותו מין דלא מהני סבילה בנמנא עליה ד"ח עד שחאמר ברי לי שלא היה עלי בשעח מבילה וכו' עכ"ד בקינור וחמיה לי מ"ם דמש"ה לא כתב הרמ"א ויש להחמיר הואיל שכ' וכן דעת רי"ו בזה גילה דעהו דים להחמיר כהרמב"ם לפי שחינו יחיד בדבר הנה סבר היה דמ"ם וכן דעת רי"ו הוא הנה"ה מהרמ"א וליחא כי בש"ע הישנים כ"ו ליחא אלא נראה שהוא הג"ם מחיוה אחרון ואפשר שהוא הג"ה מהש"ך שדרכו לרשום המ"מ בש"ע גם מ"ש דהש"ך כ' בשם סכ"ח דפסק כהיש גדולים שהכים רשב"ם וכו' ותכ"ש אם לא נחעפקה זכן לא ידעתי כוונחו דמה שנין זה לזה דהב"ח בשם היש גדולים מיירי בלא מבלה סמוך לחפיפה דהתם ודאי יש להממיר בהים גדולים וכמ"ם בסמוך משח"כ כחון המיירי בחפפה סמוך למבילה ומ"מ היכח דתפשר לה לעבול בקל ודחי דים כחוב נדעם הרמכ"ם חף שחינה חלה מיעום החולן וחינו **אל**א מדרבנן מליט שהחתירו כמה פעמים בסכילה אפי' בספק איסור דרבנן וכמש"ל בסי' פצ"ם וכ"ם כביי זה וחסשה הוחיל דחיחחום אסורה אמריכן העמד שמה על חוקתו דמחמרים אפי׳ בספיקה דרבק וה"ה בספקה דפלונחה: (לב) א"צ לחזור ולחוף ההרמב"ס מסרש הה דה"ר הם סמוך לחפיפה סבלה ה"ל לחוף ולטבול ר"ל דהרחי חפיפה וטבילה לה בעי אבל טבילה מיהו בעי וכן ללישנה דחמר אם בחוחו יום וכו' וצ"ל לדעתו דדוקה לענין מפיסה שאינו אלא פמקנת עזכא הקילו אם סים סמוך לחפיסה או באוחו היום לאידך לישנא פשם"כ בטבילה דאורייתה לה הקילו אלה לעולם לריך שבילה אחרת ועוד י"ל דבשלמה לענין סבילה ליכא אלא חד ספקא שמא היה ד"ח הנמצא עחה קודם המבילה או לא בא שליה אלא אחר הפבילה ומספיקא מחמרינן להזריכה פבילה אחרם אבל לענין חפיפה להזריכה מפיסה אחריחא הום ס"ם שמא לא בא עליה ד"ח אלא לאחר העבילה ואח"ל שבא עליה מקודם הכבילה שמח לח בח עלים שום ד"ח אחר חוץ מזה הנתנח לפניכו אע"ג דחיכא לספוקי דכי היכי דנדבק בה זה הנמנא ולחו חדעתה או שמח לח עיינה יפה ה"נ איכח למיחם דלמת כא עליה ד"ח במקום שער תו כי היכי דלת עיינה יסה ה"ג לת חפפה יפה מ"מ אינו אלא ספקא ובתקום ס"ם כי הכא לא מערחינן לה לחזור ולחוף עיין בב"י שהביא לכשנות הרחב"ד שכ' מ"ח הא קיי"ל כלישנא בחרא וכו' ומ"ש הוא אינו כלום דאשי' לא בעינן סמוך לכחחלה השחת דחישהכת ריטוחת חיישינן אח"כ סמוך לחפיפה סבלה עכ"ל והכ"י נדחק בפי' דברי הראב"ד ע"ש ולעל"ד נרחה בכוונתו שכוון למ"ש הרו"ה בהשנות דס"ל דחף ללישות דחתר אם בחוחו יום וכו' ס"ל נמי דבעי סמוך ממש אלא דלהכי נקם אם בחוחו יום וכו' למידק מיניה הא אלו לא נמלא עליה ד"ח אפי' חפסה ביום יכולה לעכול בלילה ומ"ל מפיפה אחרת והא דחמר א"ב למיסמך חפיסה לשבילה כ"ל האי סמיכה שחהיה הכל בעונה אחם ומכ"ם לגירסא דידן דגרסי למיסמך וכו' למיסבל ביממא וכו' דהכל חדא א"ב הוא דהא דאמר למיסמך וכו' הדר מסרש היינו האי סמיכה למיתף בימתא וכו' אם מוחר בעלמא בלא נמנא ד"ח או לאו וכמש"ל דאחי' שפיר פפי ואם כן עיקר השגוח הראב"ד על הרמב"ם דאף למה שפסק כהאי לישנא דאמר אם באוחו יום וכו' פ"מ היה לו לבאר דבעי' נמי סמוך דאיך אפשר דמחיר באוחו יום אפי' באינו סמוך דאפי' אי נימא דם"ל להאי לישנא דבעלמא בלא נמלא ד"ח א"ל סמוך ממש לכחחלה מ"מ השחא דאישחכת ריעוחא ודאי חיישינן גם י"ל דכוונת הרחב"ד לסתור דעת המפרשים דהת דחמר בש"ם ח"ב למיסמך חפיפה וכו' דמאן דאמר אם סמוך ס"ל דבעלמא בלא נמלא ד"ח בעינן סמוך לכחחלה מש"ה ם"ל בנמלא ד"ח אפי' בדיעבד לריכה לחזור ולחוף ולמבול להאי לישנא דאמר אם באוחו יום ס"ל דמף בעלמה לה בעינן שמוך אפי׳ לכחחלה מש"ה כהן בנמנה ד"ח לה זכיך סמוך בדיטבד ע"ו כ' הרחב"ד דה"ה לפרש כן דפי מה ענין זה לוח דאפי׳ אי לה בעינן סמוך לכתחלה השחת דחישתכת ריעותת חיישים ח"ר הסירוש כמש"ל ולזה נתכוין הר"ן במ"ש וזה לת נתבתר יפה בדברי הרתב"ן דר"ל דהיה לו לכתוב דלריך נתי סמוך כנ"ל ודלת כב"י שכ' שהיה לו להר"ן גירסת תחת ומ"ש הרתב"ד הם קי"ל כלישנת בחרת וכו' מע"ג דלפ"ז אין חילוק בין לישנא קמא לל"ב בנמלא עליה ד"ח דלחרווייהו לריך סמוך ובו ביום מ"ת איכה נ"מ בשלמה בלה נמנה ד"ח למיחף ביתמה ולמישבל בלילה ומ"ם הב"י דהרחב"ד ברם בל"ק א"ל לתוף ולסבול ובל"ב גרם לא לחוף ולא לסבול בס' בעה"נ כ' הני' כמו שכ' לפנינו בחרחי לישני נרש לחוף ולמצול אלה שמהפך הנירסה בל"ק נרם אם באוחו יום ובל"ב נרם אם סמוך מבואר דדברי ב"י ליחא גם ק' לפי מה שר"ל הב"י בנירסם הראב"ד מאי מק' הש"ם מ"ב אלא נראה דמ"ש הראב"ד הא קיי"ל כל"ב דאמר אם סמוך וכו' א"ל לא לחוף ולא למבול וכו' לא שהיה בנרטחו כך אלא שהשיג על הרמב"ם בחרתי חדא דה"ל לפסוק כל"ב ועוד שחין ספי׳ כדבריו אלח דלח לחוף ולח למבול קחמר הן בל"ק והן בל"ב:

עוד כ' שם בם' בעה"ל וו"ל וקיי"ל כל"ב דבעי סמוך לחפיפה מבילה ואם לא סכלה סמוך לחפיפה ולא נמלא עליה דבר החולץ מבילחה סבילה מידי דהוי אמקום דלא אפשר כדאמריט לקמן, וכ"ל דאש"ב דקיי"ל כלישנא בחרא ולדידיה אסור למיחף ולמיטבל בלילה מ"מ אם פבלה בדיעבד הוי כתו לא אפשר וכמ"ש הרו"ה וכמש"ל ואגב אמינא מילחא זוערמי דלפי שיפוח הרו"ה והכ"ן דהח דאמר הש"ם ח"ב למיסתך חפיסה וכו' ולמיחף כיממא וכו' ר"ל דפליגי אי בעלמה בלה נמנה ד"ה לריך למיסתך והי מוחר למיחף ביממה הו להו וכן נמי לפי שיטת הרשב"ה דמסרש הואיל דבעלמה בעינן למיסתך לכתחלה מש"ה בנמנה ד"ח אם לא היה סמוך יש להחמיר דלריך פבילה אחרת ודלא כפירוש החום' דפירשו דל"פ בעלתא אלא הכא וכמש"ל נ"ל דהני חרי לישני אמת דתרווייהו אתר רבא אלא דחד אתר קודם חזרה וחד אמר לאחר חזרה דהא לקפן דם"ח איחא דרש רבא אשה חופסח בע"ש וסובלת במ"ש וכו' הדר רבא ואוקי אמורא עליה ודרש הדברים שאמרתי לפניכם מעוח הן בידי וכו' הם בעיק סמוך לחסיסה סבילה וליכה נמנא רבה מעיקרה היה סבר דלה בעיק למיספך חסיפה לבולה ולכבוף הדר ביה ואם כן בהא חלים הכי ב' לישני : בעיק למיספך חסיפה לפבילה ולכסוף הדר ביה ואם כן בהא חלים הכי ב' לישני : (אבן) במה דברים אמורים . כתב הש"ך והב"ח ספק כיש גדולים שהכיא הרשב"ל וכו" וכהרמב"ם דחפילו נחעסקה באוחו המין אינה סולה להקל עד שחאמר ברי לי שלא היה עלי בשעם סכילה ואני מוסיף שכן דעה רשב"א בחדושיו ס"ק דחולין ומביאו ב"י עכ"ל ואני מוסיף שכן מבואר דעם הרשב"א בחה"א הלכוח שחישה דף י"ו ע"א שחסם חירון זה של סוס' שכחבו דהסיא דמסכה חולין מיירי בלח חפף סמוך לטבילה עיקר להלכה ובזה נסחר דברי מוהר"מ רבקש בס' באה"ג טכ' דהרשב"א ס"ל כחי' חוס' שחירלו דההיא דחולין איירי לפהכות דהחפירו בו יותר מלבעלה דחי ס"ל להרשב"ה הכי לה היה לריך לחוקמי ההיה דמולין כשלא מכל סמוך לחפיסה דלחי׳ זה אינו מוכרה לאוקמי הכי וכמכואר בחום׳ שם ומ"מ נ"ל לקיים דברי בחה"ג דם"ל להרשב"ח דההיח דחולין מיירי לסהרות כדמוכת מלשון סברייתא דקני מבל ועלה וכו' ונמלא עליו דבר החולץ וכו' מבואר דמיירי באיש המובל לפהרות אבל במסכם נדה במימרא דרבא דאמר סבלה ושלחה וכו' ונמלא עליה ד"ח מבואר דמיירי באשה הסובלת לבעלה ובודאי דאין ללמוד טבילת אשה לבעלה מסבילה לסהרות **משו**ם דלגבי מבילה לפהרות החתירו פסי וכמבואר בתו' שם דף ס"ז ע"א ובפוסקים לעיל סי' פצ"ח ואפ"ה הוכרח לאוקמי ההיא דפבל ועלה בשלא חפף שמוך לעבילה והיינו למאי דלא פסים אכתי בקושיתו דגרע החיא דהשוחט בסכין ונמנאה פגומה מהא דטבל ועלה כמו שכחב במיכוצו א"א לאוקמי הא דחני' מבל ועלה אלא בכה"ג דלא מבל שמוך לחסיפה דהא לריכין שנ להבין בפה שחי' החום' דהחי דחני' במס' חולין מיירי לפהרות ומש"ה לא מחלק משום דלפהרות חמירא דאפי' בפבל סמוך לחפיפה לא עלחה לו סבילה משא"כ לבעלה הקילו בסבל סמוך לחפיפה א"כ מאי מוחיב לר"ח פהא דסבל ועלה דלמא שאני סהרות דהחמירו בו יוחר פאיסור שהרי לבעלה לא החמירו בחפיפה סמוך לפבילה אפ"ג דהוא איסור כרת ומסתימת רבא משמע דאטילו ומנא ד"ח ברובא דחולן מה"ח אפ"ה עוחה לה סבילה א"כ כ"ש הכא לפנין שחיפה דבדק לסכין סמוך לשחיפה וליכח חלה חיפור לחו דשחישתו כשרה וח"ל דמשמע ליה להש"ם דר"ה דחמר שחימהו שפולה משמע דנכלה נמי הוי ומעמחה ור"ח שליג דשחיפהו כשרה לנפני ופנותר בסבילה וחינה משמחה וחהם מק" דעכ"ם לענין פומחה ועהרה סיה

לו להחמיר ז"א דהא לעיל ד"ק ע"א פליגי בלא בדק הסימנים לאחר שחיסה דר"א ב"א ב"א משום ראב"י אמר פרפה ואפורה באכילה במחניחא הני נכלה ומממאה במשא סליגי בדר"ה דשמר בהמה בחייה וכו' מר סבר בחזקה מיסור קיימל והשהה מחה היא ומר סבר בחזקה מיפור קיימת אמרי' בחזקת פומאה לה אמרינן ומ"כ מה מק' לר"ח דלמא ר"ח פ"ל כר"ח ב"ם דס"ל בחזקת פומחה לא אמרינן מש"ה ל"ד לפבל ועלה דהחם חזקת פומחה איכא ועוד אי פ"ל החם כפחניחא נמי ל"ד לההיא דעבל ועלה ויש לחלק ביניהם ועיין ובע"כ להביי ל"ל דם"ל להש"ם דהכא בשוחם ונמלאה פגומה גרע ספי מהאי דסבל ועלה דהכא כיזן דעור דאפשר דפוגם אפי' לר"ח וכמ"ש הרשב"א יכה"ג בפבילה אם נחעסק בין חפיפה לעבילה בדבר שאפשר לידבק בו ולחוץ ודאי דמדינא לא עלחה לו טבילה דאל"כ לא היה להם להחמיר בשהרות כולי האי דאפי' אם בסמוך לחפיסה סבל דלא יעלה הטבילה ודי אם החמירו במהרוח אם נחעסק בין חסיפה לעבילה בדבר שאפשר לחוץ א"ו ג"ל דבכה"ג מדינא לא עלה לו שבילה אסילו לחולין פש"ה החמירו לשהרוח אפי' בסמוך לחסיפה סבילה לפ"ז מק' שפיר לר"ח כיון דעור ספק פוגם אמאי מכשיר הא דמי' לסבל ועלה ונחעסק בדבר שאסשר בפר לני כל ולחוץ מקודם הסבילה דלה שלה לו הסבילה מדינה הפי לחולין וכן לריכין הגו לומר לשהר חירוצים שבחום' שכ' דהתי דסבל ועלה מיירי בדלה חסץ כלל ול"ל דמ"מ שיון בעי דהא לכל הפוסקים דם"ל דכל שאר הגוף שלא במקומות השער דלא בעי חפיפה מ"מ עיון בעי דהוא מן התורה וכן נמי כהנים העוסקים בטחרות וקדשי' אע"ג דלא בעו חפיסה מ"מ עיון בעיכן וכ"כ התום' בתם' כדה בהדית וע"כ ל"ל דלמה שחירנו דמיירי בשלח הי' לו חפיסה מ"מ העיון היה סמוך לפבילה דח"ל דלפי מה שחירצו דמיירי בלא חפיפה כלל מיירי שהעיון ג"כ לא היה סמוך לשבילה דא"ב ק' מה הרויח בחי' זה דאכתי קציא אמאי לא משליג בין אם היה העיון סמוך לטבילה או לאו דהא כל עיקר קושיאם לא היה אלא מאי דלא מפליג בין אם היה שמוך לחפיפה שבילה או לאו וא"כ אי נימא דאף לפי חירונם שחירנו דההיא מיירי בדליכא הפיסה כלל אלא עיון ומיירי דהעיון לא היה סמוך למבילה מה הועילו בחירולם וא"ל דאי מיירי בדליכא חסיסה כלל אלא עיון אף אי נימא דלא היה העיון סמוך לסכילה ל"ק על הברייחת אתאי לה מפליג בין אם היה העיון שמוך לעבילה או לחו די"ל דמה דחני בברייתה עד שיחמר ברי לי וכו' היינו ברי דידיה שיחמר שהעיון היה סמוך לטבילה ז"ה דאם כן מעיקרא לא קשיא קושית תוספות דהא מבואר בכל הפוסקים דחפיפה עדיפא מעיון ואם כן דלמת הת דתני בברייתת עד שיאתר שחשף שמוך לשכילה ח"ו ש"ל להחוסשות דאף דהחפיסה וספיון היה סמוך למכילה לא מיקרי ברי ומ"ם החוספות דמיירי בדלא חפפה כלל ר"ל אלא העיון היה סמוך למכילה ואפ"ה לא דמי לחפיפה דאט"ג דאם חפפה סמוך לשבילה עלה הסבילה מ"מ בעיון כיון דבעיוני בעלמא סגי' חיישיגן לשמא לא עיין יסה ולמ"ש הר"ן הביאו ב"י רס"י זה תשא"ל בחפיפה דליכא למיחש להכי וכיון שכן ק" לפי חירונם דמיירי בדלא חפף כלל א'כ מאי מק" הש"ם לר"ח מהברייחא דטבל ועלה דלמא שאני בהאי דעבל ועלה דאיכא למיחש לשמא לא עיין יפה משא"כ בשחע בסכין ונמלא סגומה דבדק שפיר דליכא למיחש לשתא לא בדק יפה · דאפי' ר"ה לא אתר אלא שתא בעור נפנמה אבל לשמח לא בדק יפה ודחי דליכא למיחש וע"כ כ"ל נמי כמש"ל דהכי מק' הש"ם כיון דבהתי דפבל ועלה חיישיט לשמת לא עיין יסה ה"נ אף דבדק הסכין יסה יש לחוש לשמת בעור שבמס אע"ג דחין דרכו של שור לפגום וחיכו מצוי כ"כ ה"כ חיכו מצוי שלא עיין יפה ומעחם אף דברי הרשב"א עולין כהוגן דלתאי דלא אם ק הרשב"א דחתיכת העור הוי כנחעסקה במין החוצן לד"ה שפיר קשים ליה דכיון דהם דעכל ועלה ע"כ מיירי בדלם היה החפיפה סמוך לעבילה א"כ איך מדמה הא להא דשוחש כסכין ונמנא סגומה דמיירי בשבדק הסכין קודם השחיטה וא"ל דגש בסבל ועלה תיירי בשהיה השבילה סמוך לחסיפה משום דמיירי דהחמירו בו ז"ח דחי ס"ד דשאני בין פהרות לשאר איסורים מכ"ם ק' דלא מק' הש"ם מידי דלמא שאני טהרות שהחמירו יוחר מבאיסור אכל למאי שחי' הרשב"א דהרא דמי כנחעסקה במין החולן בין חפיפה לפבילה ומכח כ"ש הוח דמק' מעחה שפיר י"ל דההיח דפבל ועלה לא החמירו אלא לפהרות ולא ס"ל כמ"ש החוש' דההיא דטבל ועלה מיירי בשהיה פכילה סמוך לחפיפה אלא דמיירי בלא היה שמוך לפבילה וכמ"ש החום' במש' נדה בחירולם קמא דאש"ג דלא מפליג מידי אפ"ה מיירי בדלא היה סמוך לחפיפה וחכי מק' הש"ם בשלמא אי רימא דהיכא דנחעםקה במין החולן בין חפיפה לטבילה מדינה לא עלה הטבילה אפי' לחולין מש"ה י"ל דגזרו לפהרות אפי' בלא נודע אם נחעסקה או לאו אכל אי נימא דאפילו בנהעסקה אינו אלא חומרא למה יחמירו כולי האי אפילו בלא נודע לה שנהעסקה וע"ו משני הש"ם דבנחעסקה בין חפיפה לעבילה ודאי מדינא לא עלה השבילה ודוקא משום דאישחכת דיעותה מנוסה משח"כ כהה דר"ח סכין היחרע בהתה לה איחרע כנ"ל לחרן דברי חרשב"ה ז"ל על פי חירון של באה"ג

בארם החום" וכחב שהשיר על השרישה שכחנ דמשור דמחלק בהכי ס"ל כשאר מירונים שכחבו החום" וכחב שהיי כוונחו דהא הוא שכחבו החום" וכחב ע"ז דליתא דאף לשאר חירונים אין חילוק לא ידעחי כוונחו דהא הוא גופיה כחב בס"ק י"ז בשם הב"ח דמשור ס"ל לחלק בין שהיה לה חפיפה אע"פ שלא. היה סתוך לשבילה ובין שלא היה לה חשיפה כלל דבהיה לה חפיפה אע"ש שהיה מרוחק מן השבילה כיון שנחעסקה אחר מבילה באוחו מין עלחה לה מבילה משל"ם שהיה על בלל היה לה חפיפה לכל כגון בשאר מקומות שבגוף לא עלחה לה מבילה אם כמלא שם ד"ח אע"ש שנחעסקה באוחו מין והיינו כשאר חירולים שבחום" דההיא דמבל ועלה מיירי בשלא חסף כלל לפ"ז י"ל שאם חסף אשילו היה מרוחק מן השבילה של הכי משבילה אם נחעסק באוחו המין אף מ"ם שאינו מוכרת לומר כן מ"ח השור מ"ל הכי משבילה דנשביה וא"ל דע"כ השכישה להל נחים לחלק בהכי דא"כ קשה למה הולרך לפרש דמ"ש השור אבל אם לא חספה דכדי נסבה כמ"ש הש"ך בשמו ה"ל לפרש כמ"ש הב"ח ההפור אלו בלאש ואיך יסתום הפור :

אמנם עיקר דברי הב"ח לא נ"ל לפי מה שהוכחחי לעיל דם"ל להפור והרשב"א דאם עיינה בגופה סמוך לפבילה אע"פ שנמלא עליה ד"ח עלחה לה פבילה ולא חיישיט להא שכחב הר"ן לשמא לא עיינה יפה לפ"ז אין לחלק בין עיון לבין "חשיסה הגם שי"ל דדוקה היכה דהיה העיון סמוך לפכילה הוה דמהני כמו הפיפה משה"כ ברחוק מן הפכילה דאיכא חרתי לריעוחה שלא היה אלא עיון ומרוחק מן העבילה מש"ה לא עלה העבילה משא"כ חשיפה מהני אסי' במרוחק מן הסבילה כ"ז דוחק" ובזה נדחין ג"ב דברי ס' בעל חפל"ת שכ' דלכך החחיל העור וכ' חפסה ועיינה וכו' ושיים אם שמוך לחסיסה עבלה ולא קאמר אם שמוך לתפיפה ועיון להורות דעיון הוא דאורייתא ע"כ היה סמוך לפבילה אלא דהחפיפה לא היה סמוך ובזה מיירי מ"ש ואם לאו וכו' ואזה קאמר שפיר כד"א שלא נחעסקה אבל נחעסקה א"כ **סבילה אחרת. אף דהרחיקה החפיפה כיון "דהבדיקה דהוא דאורייחא היה סמוך וכו"** ז"ח דלפי מה שהוכחחי לעיל ס"ל להטור כהרשב"ח והרמב"ן דאפי לא נחשסקה אם היה ספיון סמוך למכילה עלה לה מבילה וא"כ אי מיירי השור בשהיה העיון סמוך לפכילה מאי אירית נחעםקה אפינו לא נחעםקה נמי הגם שיש לדחוק ולקיים דברי החפל"מ דאף למה שהוכחתי לעיל דמ"ל להרשב"ה והמור והרמב"ן דחם עיינה סמוך לסבילה וחח"כ נחגה ד"ח דעלחה לה סבילה אפילו לא נחעסקה בד"ח אחר הסבילה ה"מ בעיון הגוף כיון דמדינא שני׳ בעיון לחודה אכל במקום שער כיון דחיקן עזרה דבעי׳ חסיפה דוקה לה מהגי העיון סמוך לעבילה לענין זה שאם אחר העבילה חמלא ד"ה במקום שער שחעלה העבילה ואס"ה הוכית הרשב"ה שפיר שהם לה נמנה ד"ח דמהני המכילה חשי לה עיינה שמוך לפכילה מהת דחמר רבת שבלה ועלחה משום דמשמע ליה דהת דח"ר ונמלת עליה ד"ח משמע בין במקום שער ובין שלה כמקום שער וכמ"ם הראב"ד בם' בעה"ג והר"ן ה"כ מוכח דמיירי רבת שלא שיינה סמוך לסכילה דאי שיינה אמאי בנמנא של גוסה לא שלה לה סכילה אכל במקום שמר י"ל דלה מהגי העיון סמוך למבילה אם נמנה שם ד"ח אם לה היה סמוך להקיסה לפ"ז י"ל דמ"ש הסור בד"ה וכו' מיירי שנמלה ד"ח במקום שער והעיון היה סמוך לפבילם ואם לא נחמסקה לא סים מהני כשיון שמחוך למכילה כיון דפורא חיקן חפיפה

דוקא אבל היכא דנתעסקה הלינן כיון דאיכא חרמי למעליוחא עיון סמוך לפבילה דמהני מד"ח ונחטטקה כח"מ אך כ"ז דוחק נדול שהרי המוד התחיל וכ' חפשה ועיינה וכו' אם ממוך לפנילה חפשה וכו' ולענין אם נמצא ד"ח של הנוף צ"ל דמיירי בשלא עיינה סמוך לסבילה ואיך נאמר שלמנין חסיפה שבמקום שער מיירי בשעיינה ואיך סחם וכ' בד"א ולא פי' דמיירי בעיינה סמוך לסבילה ובמקום שער י ולדינא דברי הב"ח והש"ך עיקר שיש להחמיר כדברי הגדולים שהביח הרשב"ח דחם לח חפפה סמוך למבילה חפי' נחעסקה בח"מ כל היום לא עלחה לה העבילה עד שחאמר ברי לי שלא היה עלי מקודם לכן מיהו לשון זה ים לפרם בחרין אנפין או שי"ל דנ"ל ברי לי שלא היה עלי בשפח טבילה וכן הוא לשון ים גדולים שכ' בחה"ח כמ"ם הש"ך ס"ק ט"ו חו י"ל שר"ל ברי לי שלח היה עלי מקודם לכן היינו קודם עבילה וכ"ה לפון הרמב"ם בפ"ב מהלכוח מקוחות וז"ל עד שיחמר יודע חני בודחי שלח היה זה עלי קודם הסבילה עכ"ל מיחו למחי דקיי"ל דחם חספה סמוך לסבילה דעלתה לה טבילה אסי' לא נתעסקה בח"מ מכ"ם דמהני אם אמרה ברי לי שלא היה עלי קודם טבילה י וכזם נחייבב לי דברי הרשב"ח בחרושיו למש' חולין ובחה"ח שהבחחי לעיל שהק' למאי דא"ר אם שמוך לחפיפה סבלה לא מק' הש"ס החם אדר"ח מהא דעבל ועלה דר"ח מיירי בשבדק הסכין קודם שחיטה דהוי כחפיפה שמוך למכילה וק"ל למה ליה לחחויי הח דרבם ה"ל להקשוח מכח הברייחה עלמה דחני עד שיחמר ברי לי שלח היה עלי קודם לכן והם בדר"ח נמי ברי ליה שלא היה קודם שחיטה שהרי בדק הסכין ולמה ליה להרשב"א להביא להם דחמר רבח ולפי מ"ש לק"מ דמן הברייחה עלמה לא מלי להקשוח דה"א דהכי פירושו עד שיחמר ברי לי וכו' כ"ל בשעת מבילה לח היה עליו ד"ח מש"ה מק' הש"ם שפיר על ר"ח דהח ה"ל י"ל דלמא בשעח שחימת סימנים איפגום ולכך הק' מהא דרבא דמיניה מוכח דא"ל לידע אם בשעח עבילה היה עליו ד"ח או לאו אלא כיון דידע דלא היה עליו קודם לכן עלה הפבילה לפ"ז ק"ל דהא בדר"ח נמי ידע שלא היה פגום קודם השחיעה לפ"ז אם העבילה סיה סמוך לחפיסה ואחר הסבילה נמלא עליה ד"ח אע"ג שיש לספק שמא בירידחה לביח הסבילה בא עליה ד"ח או בשעה שעומדת במים בא עליה ד"ח קודם שעבלה כל גופה אפ"ה עלחה לה המבילה אלא שיש לדקדק ע"ז דלפי מאי דמסקינן בחולין שם דכיון דאישחכת ריעוחת בגופה המרינן העמד פתח על חזקחו וכה"ג המרינן במקוה שחסר לקמן פי' כ"ח ובניפין דל"ח גבי המניח סירות להיות מפריש עליהן תו"מ וססק' הרמב"ס בפי"ו מהלכות מעשרות ולא מחלקינן בין זמן לזמן דאשי' זמן מועם לא מוקמינן להמקוה או הפירות בחזקת שלמים ומ"ם הכא דנימא דמוקמי לה אחזקה שלא בא עליה ד"ח בשעח סבילה ואולי י"ל דבשעת סבילה רגילה להודהר שלא ידבק בה ד"ח מש"ה חלינן דלאחר טבילה אחי' אבל אין להרץ ולומר דרכה מיירי בדליכה לספוקי כלל לשמח נדבק בה ד"ח בשעם סבילה חלה לשמה בא עליה קודם עבילה וכ"ח א"ב מה אשמעיקן רבא דאם חשוה לשבילה דעלחם לשמה בא עליה קודם עבילה וכ"ח א"ב מה אשמעיקן רבא דאם חשוה לשבילה דעלחם לה עבילה פשיעה ו"ל דה"א דניחוש לשמא לא חפפה יפה ולא העלה השבילה עד שחאמר ברי לי קמ"ל דלא דא"כ לא היה מק' הרשב"א מידי דמה ענין גדיקה הסכין סמוך לשחיסה לחפיסה הסמוך לעבילה דההם ליכא לסבוקי כלל לשמא בשעה שבילה נדבק בה ד"ח משא"כ בסכין שכל עיקר הססק אינו אלא לשמא בשעת שחיעה איפנס: (לד) אבל אח לא חפפה י כדי נשבה דכבר (מבאר בסעיף ח' דאם לא מפפה לא עלחה לה סבילה אפילו לא נמלא עלי' מסחברת דוקת נשלח נחעסקה כת"מ לחחר שפבלה הת נחעסקה חולה דרגלים לדבר הוחיל והיחה לה בדיקה קודם שמבלה ועוד שנחעסקה כא"מ לחחר שבילה וכו' עכ"ל ודבריו חמוהין מאד מאי מהני נחעסקה בא"מ ולא יהא שלא נמלא כלל אש"ה לריכה טבילה ומי עדיף נמנא עליה מלא נמלא כלל ולענ"ד נראה שהוא ס"ס וקאי אהא דאמר רבא. סבלה ועלחה וכו^ז ואם לאו לריכה לחוף ולעבול ע"ז כ' דאם נהעסקה בא"מ חולה וכ"ג מססרו הקלר וכן

הראב"ד שהביח אח"כ שחולק ע"ז כ' נמי דבריו על דברי רבה:

רבו"ש בם' חפל"מ לא נהלם לי שכ' דהרשב"א מיירי שעיינה בנופה אחר שנחנה
הבשיל לבנה וכיון שנמנא עליה ד"ח אמרינן דלא עיינה ששיינה בנופה אחר שנחנה
נמעסקה בא"מ אחר העבילה דחולה בה משום דרגלים לדבר הואיל ובדקה קודם השבילה
נחעסקה בא"מ האחר העבילה דחולה בה משום דרגלים לדבר הואיל ובדקה קודם השבילה
מבילה שפי' בלא נחעסקה בא"מ וז"א למה שהוכחשי לעיל דש"ל להרשב"א דאם עיינה קודם
מבילה שפי' בלא נחעסקה אחר עבילה עלחה לה כבילה אפילו בנמצא עליה ד"ח וא"כ אי
מיירי הלשב"א בעיינה אחר טבילה למה הוצרך שנחעסקה בא"מ דאפילו לא נחעסקה בא"מ
נמי חולה להקל דלא חיישיען לשמא לא עיינה יפה הגם שיש לדחוק ולומר דהרשב"א מיירי
בנופה סמוך למבילה ל"ח משמא לא עיינה יפה אפי' בנמצא עליה ד"ח אבל הבא כיון דנמצא
בנופה סמוך למבילה ל"ח לשמא לא עיינה יפה אפי' בנמצא עליה ד"ח אבל הבא כיון דנמצא
עליה ממין שנחנה מבשיל לבנה אי לאו שנחשקה באוחו מין ב"ב אחר השבילה דאיכא למחלי
שאחר העבילה בא הד"ח לא עלחה שכילה מ"ח ק' אוך ב' הרשב"א דהראב"ד חולק ע"ז דאהא
דעלחה לין הראב"ד חולק כיון שעיינה במוך למבילה וגם נחעסקה בא"מ לאחר עבילה ודאי
דעלחה לה סבילה ולילא מאן דעליג ע"ז לכן מחוורחא כמ"ח בהוא בלחב"א להרב"א דהרחב"ל הבב"א ברשב"א דיל הראב"ל הוא מין בלה בהלב"ד חולק כיון שעיינה במוך לשבילה וגם נחעסקה בא"מ לאחר עבילה ודאי
דעלחה לה סבילה ודיל מול בר איים בלה" מולן מוורחא כמ"ש דמן ההחב"ד הודלה להכב"א הרבב"א הרבב"א ברשב"א ברשב"א ברשב"א ברשב"א הרבב"א הרבב"א ברשב"א ברשב"א ברשב"א ברשב"א ברשב"א ברשב"א ברשב"א הרבב"א הרבב"א ברשב"א בראב"ד מולך ב"

ובדברי הרשב"א שם בחה"א בה"ש שהבאחי לעיל יש לי מקום עיון שכחב שה ההחיכות העור לר"ה הוי כנתעסקה במין החולץ קודם השבילה דעור לר"ה ודאי פוגם ובחדושיו שם מסיק דאפי לר"ה אם נאבד הסכין אחר השחיסה בלא בדיקה שחיסה כשרה ובידה מ"ד מהא דר"ב א"ר בנהנה חבשיל לבנה דאפי לא נמלא עליה ד"ח לא עלסה לה שכילה משום דאימר כרדיתי נפל ודמי לסכין שנאבד ומ"ש בשחיסה דכשרה ובעכילה דמחלה בסיים הדר"ב א"ר נמי מיירי בשחפפה ובדקה בופה קודם שבילה אלא שהשסיקה בינחים בכילה חלא שהשסיקה בינחים בכחינת הבשיל דאי לא חפפה ובדקה כלל אפי בלא נחנה חבשיל נמי ממאה משום דלא בדקה ומשפה ובמשה נר"ב דמ"ב א"ר לשוחש בסכין ונמלא פגוחה לר"ה דמ"ל עור דדי מולי לאוך שום שעם לחלק בין הא דר"ב א"ר לשוחש בסכין ונמלא פגוחה לר"ה דמ"ל עור מסיק פוגם לק"ח ד"ל דאע"ג דעור ספק פוגם מ"מ אינו מלו לפגום אבל בהא דמ"ל דעור ספק פוגם לק"ח ד"ל דאע"ג דעור ספק פוגם מ"א אינו מסכין שיפנום בעור אבל כ"ה דמ"ל דעור ליבק בהי והיכא דים לל"ה בה"ל לעור לובק בגוחה והוא מלוי יותר מסכין שיפנום בעור אבל כ"ד במ"ל דעור לוהם ב"ל המלבלך בעים ולקחם בנה על ידה ערומה ואח"ב מבלה ולא במדם ולא מוסיב לבנה וכו' כלומר אם ללח שלה לה שניהה בשעתה לה מבילה בחלה אחרת יו"ל הרמב"ן בחדושי ביו בעיה בנשבה לש עלחה לה שבילה ב"ל משיל בנוח ללו האים שנחה בנוח ללו מפילה במשה לבוק שלא חורה לחלבוש ילא דמיא לנחנה השמיל שלין רגילות להיום על הבנהים הלא וחויא לא מקפי במבשה במנה בלוח של הבידה דבר מודים וכיים ופרעושים אין נדבקים בנוף והמים נכנסים בהם ולא חיילי למו בעים שלה בד"ח ול"ד מפין בנחל בד"ח ול"ד למין כנים שפסק לעיל פ" קל"ח סעי מ" דחולנין דהני דבוקים בחוזת משא"ב בבחה כנים ופרעושים: בסכף לעיל בדין שנחלקו הפוסקים בספק דרבן לעיל מ" דחולנין להפי להפלות הבחות משא"ב בהא ברים בספק דרבן לעיל מילים במקם בנים בספק דרבן כנים שפסק הבכן מלים במחם כנים ופרעושים:

ואיחחזק איסומא אי דגץ להקל או להחמיר וכבר מוזכר מזה בחשובה הרשב"א סי' מ"א הביאו האיחחזק איסומא אי דגץ להקל או להחמיר וכבר מוזכר מזה בחשובה הרשב"א סי' מ"א הביאו הש"ך סי' ק"י ס"ק כ' ודעה הש"ך להחמיר אפי' בדבר שעיקרו מד"ם וכ' שאף דעם הרשב"א כן הא אבל מדברי הט"ז ס"ק ס"ק כ"ד במ"ש שם להחיר במשם שבישלה בשר ואחר הבישול נסספקה אי נמלח הבשר או לאו דשרי מעשם ספקא דרבען להקל מבואר דס"ל דסשק דרבען להקל אשי' בדאיחחזק אסורא ואשילו היכא דעיקרו מה"ח דהא הכא איחחזק החחיכה מעיקרא בדא והראץ השור או משעם זה ואזיל לשימחו אבל הב"ז ליח ליה להאי כללא מעיקרא בדיש ספ"י ר"א ליח ליה להיש במ"ע סעיף ש"א לי ז"ל אך ממ"ש בסיק ס"א במ"ש במיע סעיף ש"א לי ז"ל

מתם שירד לעבול ספק סבל ספק לא סבל ואפי' מבל ספק יש כו מ' סאה ספק אין בו וכו' ממא לפי שהסמא בחוקחו עד שיוודע שפבל כראוי שכ"ל והוא לשון הרחב"ם פ"י מהלכוח מקוחום וכחב על זה הע"ז וז"ל הולכך לזה מע"ב דססיקו דחורייחה לחומרה חפילו כלה חוקה לריעוחם לפי שבכחן מיירי בסמח סומחה דרבק הכי חיתה להדים כן בס"ב דמקוחות דם"ל לר"י כועכ"ל מזה מבואר דם"ל דהיכא דאיחחזק איסור' אפי' בדרבנן שחמרינן ובאמח דברי המ"ו שם חמוהים דהה הרמב"ם לה פסק כר"י דמחני' דפ"ב דמקוחות הלה כח"ק דהחם דמחלק בין סומאה חמורה לפומאה קלה דדוקא בסכל מסומאה חמורה הוא דסמא אבל משומחה קלה כגון אכל אוכלין שמחים ששק פבל או לא פבל שהור וא"כ אדרבה ם"ל להרמב"ם דבספק דרבנן אפי' איתחזק איסורו ספיקו מהור וא"ל דס"ל להמ"ז כת"ם בכ"מ שם דהרמב"ם נמי ש"ל כהראב"ד בהשגוח דבנסמא בסומאה חמורה שהוא מד"ם ספיקו ממא לפ"ז שפיר כ' דהולרך לפעם זה אבל גם זה אינו דמבואר ברמב"ם פס"ו מהלכוח אה"ם ד"ם דבטומאה המורה שהיא מד"ם אפי סשיהו לפמא אחרים שמא והוא ממשנה דפ"ד דעהרות והחם הא איתחות בעהרה דם"ל אוקי העהרות בחזקתן ואפ"ה ספיקו עמא וא"כ ל"ל להרמב"ם הכא האי עעמא דהא ס"ל דאפי' היכא דאיכא חזקת עהרה נמי ספיקו עמא בפומחה חמורה אפי' היא מד"ם וא"ל דהאי דר"פ פ"ו מהלכוח אה"מ מיירי ע"ל ברה"י דחי בר"ה הא קיי"ל ספק פומאה טהור אפי' בפומאה דאורייחא א"ו דמיירי ברה"י אבל האי דפ"י מהלכות מקוחות מיירי בר"ה מש"ה הולרך לטעמח לפי שהעמח וכו' דאי לא"ה הוי ספקו מהור ח"כ דברי הם"ז מעיקרא ליחא דלק"מ דהולרך להאי מעמא דחי לח"ה הוי ספק פומאה בר"ה דספיקו טהור אפי' בפומאה דאורייאא וכ"ג מהרמב"ס שם בפ"י דהלכוח מקומות ח"ל העמח שיכד לפכול ספק פכל ספק לח עכל ספיקו פחח וכו' לפי שהפחח בחזקתו וכו' וכן מקוה שנמדד ונמלא חסר בין שהיה המקוה שנמדד ברה"ר בין שהיה ברה"י כל הפהרות שנעשו ע"ג למפרע פתחות עד שיוודע וכו' בד"ח כשהיחה הפבילה תפוחחה חתורה וכו' עכ"ל הנה גבי מקוה שנמדד ונמצא חסר כ' בין ברה"י ובין בר"ה ולא כ' כן לעיל גבי שמא שירד לעבול תשום דברישא כיון דכ' השעם שהשמא בחזקחו ממילא ידעיק דאף בר"ה כן הוא דכל היכא דאיכא חזקה לפומאה אף בר"ה פמא משא"כ בביפא דאיכא נגד חזקת פומאה דגברת חזקת מקוה שנמדד והיה שלם וה"א דברה"ר פהור מש"ה הולרך לכחוב דאם"ה בין ברה"ר ובין ברה"י שמאות משעם חרתי לרישותא כדאיתא בריש מם' נדה אבל ברישה הע"ב שכ" שפק במ' שהה עבל וכו' הה מיירי במקוה שלה נמדד וחין כהן חזקה מקוה וכדמוקי לה בש"ם במס' עירובין דף ל"ו ע"ח - שוב רחיחי בס' מל"מ שם שנם הוח הרגיש על הש"ו יכחב שכ' דבריו בזה שלח בהשנחה מ"מ ממה שכחבנו נחבחר דיש חילוק בין טומאה חמורה לטומאה קלה דבטומאה חמורה אט"פ שהיא מד"ם אזלינן בספיקו להחמיר כיון שים לו חזקח פומאם אבל בפומאה קלה חזלים בספיקו להקל אף על פי שים לו חזקח פומאה ולקתן יתבאר בע"ה:

להגדה בסם"י ד"ח פסקינן דספק תים שאובים להקל אע"ג דאיכא למימר העמד סמא על חזקתו אפ"ה אמרינן להקל אע"ג דבכולה שאוב לדעה הרבה פוסקים מדאורייחא ססול וא"כ יש לו עיקר מן החורה ואפ"ה בספק ג' לוגין מים שאובים לכ"ע מקילינן א"כ מוכח דחזלינן בספק חיסור מד"ם להקל חפי' בדבר שיש לו עיקר מן החורה ורחיחי בשו"ח עהרי"ם חי"ד סי' י"ט שדעחו דלה אמרינן ספק שאובין סהורין אלה דוקה היכה שיש לו הזקם כשרום דהיינו כהחי דחיחת בסעיף ס"ז כילד מקום שנסחפק חם נפלו לו מים שחובים חו לח די"ל סעמד המים שהיה מעיקרא במקום בחזקהן שלא נפשלו וכה"ג במה דאיחא בסעיף ס"ח ב' מקוחות א' יש בו מ' סאה וא' אין בו ונפלו ג' לוגין מ"ש לא' מהן וכו' דספיקו שהור נמי מה"ם הוא דמוקתינן להמים שהיה במקוה חסר בחזקה כשרוחן למי מקוה אחר שישלימו עליהן לשיעור ת' סאם והאי דסעיף ס"ע תקוה שהניחה ריקן וכח ותנא תלא וכו' ג"כ מטעם חזקה שודחי בהכשר נחמלת שרוב המחעסקים במקוה בקיחים הם כדחיחת בחוספחת בהדים האי טעמא וכן האי דסעיף ע' גבי לנור נמי מה"ע הוא כיון דרוב מים כשרים מוקמינן אחזקה ולפ"ז במקום שהיחה חסרה לפנינו ואח"כ נמנא מלאה ולא ידענו אם נחמלא ע"י ישראל או ע"י עובד כוכבים אין לטכול באותו מקוה עד שישלימו עליהן בהכשר נגד מה שהיה חסר מעיקרא דאין להחיר לפבול בו כמות שהוא בלי השלמה דהא הכא ליכא חזקה דנגד חזקת המים איכא חזקת מקוה חסרה שהרג היחה מקוה חסרה ומספיקא לא משוינן לה מקוה סהרה ומכח זה השיג על הרמ"א בסעיף ד' דע סק אם לא ידענו מי מילא אוחה דאם היה רוב מים כשרים אזליטן לקולא ומשמע שר"ל שיכול לעבול בו כמוח שהיא לפנינו בלי שום השלמת מים בהכשר נגד מה שהיה חסר וח"כ לדעת מוהרי"ם לת מוכח דמקילינן בספקת דרבטן היכא דאיחחוק איסורא דשאני הא דספק מים שאובים דאיכא נגד חוקת פתא חוקת המים וכנ"ל מ"מ לדעם הרמ"ל דלא ס"ל הכי מוכח כן ובאמח ססימת הפוסקים משמע כדברי הרת"א דספק מים שאוכים כשרים בלי שום הכשר אחר ולדעת מוהרי"פ אינן כשרים אלא אחר שנשלים בהכשר נגד מה שחבר ונגד הספק שנפלו וכ"ז לא היה להם לסחום אלא לסרש וכן משמע תדברי הר"ש בפ"ב דמקוחות והחום' בפ' המוכר חת הבים שהקשה לדעת האומרים דכולי שאוב כשר מה"ח מהא דאיתא בחושפחא שני מקואות של מ' סאה א' שאוב ום" כשר ושבל בח" מהן מסומחה חמורה ועשה סהרות תלויות חי כולה שחוב דרבק היה לט לסהר מספק כי היכי דשריט ספק מים שחובים למקוה עכ"ל ולדברי מוהרי"ע לק"מ דשתני ססק נפילה דחיכת לחוקתי תחוקת כשרות משח"כ בספק עבל במים כשרים חו במים שאובים דאין כאן חזקת סהרה אדרבה אוקמי גברת אחזקת סומאה :

מידון זה יש לדחום דהם איכם למיפר אוקמי. מסרום אחזקהן אך מהא דמייםי החום' שם והרא"ש בפ' מרובה ובהלכות מקואות לשתור דעת האומרים דכולה שאוב מדרבק מהא דאמרי׳ בחוספחא מקום שהניחה ריקן ומנאה מלאה כשרה מפני שזה ספק מים שאובים וחוקת המקוחות כשרות ומדיהיב שעמה שחוקת המקוחות כשרות דר"ל דחוקה העושה מקוה עושהו בכשרות מכלל דכולו שאוב ססול מדאורייתא דאל"כ לא היה נריך להאי סעמא חיפוק ליה דספק שחוב כשר וחי כדברי מוהרי"ם מחי קושיח דלמח שחני החם דליכח חוקה כלל להכשיר מש"ה אתרים אוקי גברא אחזקת שמא דהא החם לכהחלה מיירי לשבול ועדיין לא נהעטקה במהרות דלא שייך חזקת מהרות ותבואר מדבריהם אי כולי שאוב מדרבון ה"ל לשהר אשי' בדליכא חזקת שהרה כלל דבדרבון אתרים ששקא להקל אפי' בדאיכא חזקת איסור כמו הכא דאיכא חזקת פותאה אפ"ם אי כולו שאוב היה מדרבנן היה לנו לסהר ואין לומר דדוקא אי כולו שאוב הים מדרבט הוא דכתבו דהיה לנו לפהר אפי' בהניח כיקם ומנאה מלאה משום דאי כולו שאוב מדרבנן אז הוא דבר שאין לו עיקר מה"ח ובכה"ג אפי׳ ביש לו חזקת איסור ססקו להקל משא"כ למ"ד כולו שאוב פסול מה"ח מש"ה בנפלו לחוכו ג' לוגין מ"ם לא מעסרינן אלא היכא דאיכא חזקה לעהר נגד חזקת שמא ז"א דהא אף להחומרים דכולה שחוב מדרבנן מ"מ החי גזירה דג' לוגין מ"ש נמי יש לו פיקר מה"מ דנורו חמו שחובים בכלי שהוח כסול מה"ח וכמ"ם החום' שם חלח שיש להקשות ע"ו מהח דקיי"ל בסבלה ועלחה ונמצא עליה ד"ח דלא עלחה לה סבילה כדאיחא בסימן זה ומשמע דאסילו בנמגא ד"ח על מיעום הגוף שאינו חוצץ אלא מדרבנן ואפ"ה מספיקא מחמרינן וע"כ הפעם כיון דאית לה חזקת טומאה מוקמינן לה אחזקת טומאה א"כ מוכח דהיכא דאיכא חזקת שותחה אע"פ שהוח מדרבון לח משהרינן מספיקת מיהו י"ל דשתני הכח דכיון דנמלח ריעוחת בנופה דהת נמנת עליה ד"ח מש"ה מחמרינן וכה"ג מחלק כש"ם כמפכה חולין בין השוחם בסכין ונמצא סגומה לההיא דמכל ועלה ואפ"ג שהחוספות שם כתבו לפרש החילוק דמ"ם דנמנת ריעותה בנופו תו בסכין ע"ם ולפי תירונם לה שייך לחלק בין הכות דמבל ועלה ובין ספק מים שחובים מ"מ הרשב"ח שם ס"ל דהדברים כפשפן דהוחיל וחישחכה ריעוחה כגופה גרע ע"ם אם כן שסיר יש לחלק בין נמלא עליה ד"ח דמחמרינן מספיקא ובין ספק פים שאובים דשאני דנמנא עליה ד"ח דנמנא ריעומא בנוסה משא"כ בספק מים שאובים:

שמוכים לשתיי לנתנח עלים ל חדתתנח בישוח בנישה משח כ בששק מים שמוכים . אך עדיין קשה מדכתב כאן שימן זה שעיף ע' אם לא עיינה ביה"ם קודם מכילה ואחר פבילה עיינה בהם ולא מצאה שום דבר עלתה לה מבילה מזה מוכח הא בשאר הגוף אם (שיורי מזהרה) לא

לבן כ"ל לחלק בע"א דבומנא ד"ח הספק הוא בנוף העמח אם היה עליו ד"ח קודם עבילה או לאו וכיון שהוא בחזקת עמא מש"ה אמרינן העמד עמא על חזקתו משום דלעולם ככל דבר שנולד בו הספק ביה שייך לומר העמד על חזקמו משא"כ במים שאובין שעיקר הספק הוא במקוה אם נפל לחוכו או לאו אף על גב דאיכא למימר העמד שמא על חוקסו לא אלים הך חוקה כיון שאין הספק בנוף הטמח ומה"ם לא הווכר גבי ספק מ"ם להקל בכה"ג דים כאן שני מקואות ובא' יש ג' לוגין מים שאובין וא' כשכה ועבל בא' מהן ואינו יודע באיזה מהן טבל דסהור משום דבכה"ג באמת אינו טהור כיון דליכא ספיקא במקואות שהרי ידוע באיזה מהן נפלו השאובין ובאיזה לא נפלו ואין הספק אלא בגברא מש"ה אמרינן אוקי גברא בחזקחו וכל הספיקוח השנוין גבי ספק מים שאובין סכל נשנו ביש ספק במקוה וכן הא שכחב הרשב"א בכל הסימן ר"א להקל גבי ספק מ"ש כולן בכה"ג שים ספק במקום הוח וסברת זו כחב הריטב"ת במסכם עירובין דל"ו ע"ת וז"ל חירנו בחום' וכו' ודמי חלימה טובא חזקת העירוב משהיה בחזקת שהור וליח לן לאשכוחי בחר חזקת גברא דהוי קאי בחזקת ביתיה וכו' והר"ת בר שניתור ז"ל נחן מעם לרבר למה אלימא חזקח עירוב שבכל מקום אין לנו לדון חזקה אלא מדבר שהספק בא ממנו וכן גבי מקוה אמרינן העמד סמא על חזקחו ולא אמרינן העמד עהרוח על חזקחן עכ"ל וכן כחב שם עוד בסוף שמעחחת דהתם וכן כחב הרב הרא"מ בספר מים עמוקים שתלה כ"ת ח"ל נ"ל הא דלא משני גמרא גבי מ"ע דשתאי משום העמד עהרומ על חזקהן שהוא חזקה מעלי" אבל אמרו העמד אשה על אזקאה שהיא אזקה גרוע משום דככ"מ שאמרו העמד דבר על חזקתו לא אמרו אומו אלא באוחו דבר פלמו שבו נולד הספק כנון ספק נגעו העהרוח ספק לא נגעו אחרינן העחד שהרוח על חזקחן ובניד"ר דספק ראחה האשה או לא שהספק בה נולד מחחלה העחד אשם על חזקחה אבל העהרוח שנשחמשה בהן האשה שלא נולד בהן הספק מחחלה אלא מכח הספק שנולד באשה א"ל בהן העמד טהרוח על חזקחן אלא כדי להחמזר לחזקת האשה בלבד לא לענתן והא דמשני בגמרא משום דאיכא למימר העמד כלים על חזקתן ואימור לא נעבלו אינו אלא לחת סיוע לריעוחת המקוף לעמא טומאה ודאית והמתקשה לא הבין זה וחשב שהוא אומר זה לעלמן ולא לתח עזר ולפיכך הקשה זה אדרבה העמד מקום על חזקתו שהחזקה לא כאמר אלא על המקוה שנולד בו הספק לא על הכלים עכ"ל ועיין מוהרת"ל שם שמדחיק בישוב קו' זו ועם דברי מהרח"ם מחורן קושים המהרש"ל פם שהקפה אהא דאמר החם אדרבה העמד יין על חזקחו וז"ל ג"ע מאי קפיא ליה דנימא מפ"ה ספק הוא כדקסני מכאן ואילך ספק ומדחיק בישובו ולמ"ם הרא"ם לק"מ דהכי מקשם כיון דנולד הספק בהיין ראוי להעמיד היין על חזקתו ולא להשניח בחזקת עבל לפי שהספק גולד ממחלה בהיין ואלים החי חזקה דיין מחזקת טבל שלא נולד בו הספק מחחלה אלא ע"י היין וכדומה לזה מחלקינן בספק חיסור דחורייחת כגון ספק דרוסה שנתערב בחחרים הע"ג דמדחורייתת ברובת בסל מ"מ כיון דדבר חחר גורם לו שהות דרבנן לא חמרינן ביה ססק דרבנן לקולא ואלו בשתי חחיכוח אחת של איסור ואחת של היתר ונפל אחד מהן לחוך קדרה אם היה רוב היתר בקדרה חולין להקל מעעם ססק דרבנן אע"ג דד"א גורם לו שהוא דרבנן ובש"ך סימן ק"י ס"ק י"ע כתב לחלק דשאני ב' חחיכוח כיון דיש ספק אם יש שום איסור כלל בקדרה דשמא ההיתר נפל משא"כ בספק דרוסה שנחערב דא"א לומר סמת חין חשם חיסור כלל דהת ודתי יש בתערובת זה ספק ערפה עכ"ל ודבריו חמוהים שמח חץ הופט מיסור כלל המכל לקדרה ונשטך וח"י חם היח בו ש' כל שהיה בודחי רוב דרה אף בנפל איסור ודחי שנפקל לקדרה ונשטך וח"י חם היח בו ש' כל שהיה בודחי רוב שרון ליה כדחיהה בסימן ל"ח סעיף ב' הע"ג דד"א גורם שהוא מדרבנן ונסל בודחי איסור אפ"ה שרינן ליה וגם קיי"ל מפק בריה או ספק חהר"ל בטילה אע"ג דיש כאן ודחי איסור וד"א הוא דנורם שהוא מדרבנן וע"כ ל"ל דכל עיקר חל" בדרב שנולד הספק וגבי ספק דרוסה עיקר הספק הוא דאורייתא מש"ה לא מהני מה שד"א גורם לו שיהיה דרבנן משא"כ בנפל איסור לחוך הקדרה ונשפך שעיקר הספק שאנו מסופקים הוא אם היה ם' או לאו והאי ספקם דרבע היא וכן בספק בריה וחהר"ל נמי היינו מעמיה שמה שחנו מסופקים הוא אם בריה או חהר"ל והאי ספקה דרבנן הוא כיון שים בו רוב היחר וכ"כ בם' מנ"י ומה"מ יפה השיג הנק"ה על המ"ז שהבאחי לעיל בספק אם נמלח הבשר או לאו והבשר ככר נחבשל שחין להחיר מסעם ספק דרבנן להתל כיון שד"ח גורם לו דהא עיקר הספק הוא דאורייהא אם נמלח או לאו וא"כ ה"נ בנ"ד דלעולם יש לומר דאולים בחר החזקה דוקא בדבר שמולד בו הססק שהוא עיקר ואלים חזקחיה משא"כ החזקה שהיא בד"א וכנ"ל וכ"כ בם' מל"מ שם לחלק בין ההיא דמנן שמא שירד למבול דמשמא ר"י בט"ב דמקואות אפי בסומחה דרבק ובין הח דחר"י בחוספחה דספק מים שחובים כשרים וחף שדבריו שם הוח קצח בענין אחר מת"ש מ"מ הוא קרוב לדברינו והנכון הוא כמ"ש דלפי דברינו גם כן דר"י מדר"י ל"ק וכמו שמבחר בע"ה אך מדברי החום' במשכם עירובין דף ל"ו ע"א משמע דלא פ"ל וב"ל וכמי שמבחר בע"ה אך מדברי החום' במשכם עירובין דף ל"ו ע"א משמע דלא פ"ל מעיקרא מ"ל הכי אך לבפוף חזרו מזרו מש"ל דלעולם אוקי חזקה עד חזקה שכחבו שם ד"ה אמר ר"י וכו' וז"ל וא"א מאי קושיא דר"מ אדר"ם דבססניחין הא דלא אוקמי חרומה אחוקה לאו משום דהשחא שמאה אלא משום דאיכא חזקה אחרת כנגדה דמוקמינן לגברא בחזקת שלא עירב ולקמן נמי דאמר ה"ע דר"י העמד סמח על חזקחו וכו' במחניחין נמי ניחח העמד חדם על חזקח חחום ביחו וכו' ואי הוי אמריק דחזקה עלה עירב לא חשיב ליה הש"ם חזקה א"ש עכ"ל ול"ל בכונחם המשם שלא חשיב הש"ם לחזקה חזקת שלא שירב משום שלא טלד הספק בגברא אלא בתרומה נולד הספק דלא נודע מחי נעמא וכמ"ם הרישג"א שכחבמי לעיל וכ"כ הח"ח בכוונת דבריהם - ולכאורה יש לחמוה על דבריהם אלו דאף דנימא דהך חזקה דהעמד סרומה על חזקחו אלימא מהאי חזקה דהעמד גברא בחזקח שלא עירב משום דהספק כולד בחרומה מכל מקום מחי מקשה הש"ם דמ"מ מהני חזקה גברה שלח עירב לחת סיוע לריעוחת החרומה שהים שמחה לפניך וכמו דחמרינן בריש מסכח נדה גבי מקוה וכמש"ל בשם הרח"ם חבל לק"מ דהח כחבו חוספות במסכח נדה ד"ב ע"ב דלח חמרינן דחיחרע החזקה מחמח שהיא חסר לפניך אלא דוקא גבי מקוה דרגילות להחחסר מעם מעם משא"כ במלמל לא וא"ב בסרומה ודאי דלא איחרע חזקת מרומה משום דהיא ממאה לפניך ומקשה שפיר וכן צ"ל נמי לקמן בתום' ד"ה אדרבה וכו' דא:"כ אין מקום לדבריהם דהא ה"ג הרי התרומה ממאה לפניך ועיין הרי שהענו החום' כמ"ם הרא"מ אך לבסוף חזרו מזה ממה התרומה שמאה לפניך ועיין הרי שהענו החום' כמ"ם הרא"מ א שפירש רש"י דחזקת שלא עירב פומדת נגד חזקת חרומה וכן מוכח עוד ממ"ם בדף ל"ו ד"ה

במקוה וכו' וז"ל וח"ם והא כ"י ממתח אפי' מהרוח וכו' ואם כן אדרבה ניתח אוקי מהרוח על הזקסן וכו' מכ"ל ואי ניתח דהאי חזקה אליתא מחזקת מהרוח לפי שהססק הוא בגברא אם הזקסן וכו' מכ"ל ואי ניתח דהאי חזקה אליתא מחזקת מהרוח לפי שהססק הוא בגברא אם כן לא היו מקשים מידי דמש"ה לא אלינן בחר חזקה מהרוח שלא נולד בקן הספק אלא ש"י גברא אחזקת מומאה מ"ח הרתב"ם אלא ע"י גברא שנו נולד הספק מחתלה לכך אתרינן אוקי נברא אחזקת מומאה גברא אבל אם נית לא ס"ל כחירות או מ"ח ברתב"ם במהרוח או מיש פליגי מ"ח ור"י נית ור"י מו במהרוח אף ר"י מודה דמהורות אלא ס"ל דאף בנחעסק במהרוח גמי שליגי ר"ח ור"י ומ"ש החום' ראיה דמדאמר ר"י שספק ליממא מתח לפתא אחרים מהור אין ראיה שאין לשון בחוש בהוא בחום' ראיה שהוא שהור מבל היי מספק ליממא מו ודאי אכל אוכלין ממאים ספק נגע בככר של הרומה ספן לעתח בהרומה דבהא י"ל דממאה התרומה וכדעת הרתב"ם מתונ" כלל בספק טבל אם נגע אח"כ בתרומה דבהא י"ל דממאה התרומה וכדעת הרתב"ם מתיי כלל בספק טבל אם נגע אח"כ בתרומה דבהא י"ל דממאה התרומה וכדעת הרתב"ם מתיי מולי הש"ם דר"י לא החמיר במחא שרד לעבול אלא לענין מומאם גברא א"ב וכמו שלהל מיון דאפל מיון דאפל ליי מלי מקי הש"ם דר"י אדר"י לא החמיר במחא שחיר לעבול אלא כיון דאפל ליי נועין מתח בהר"ש שהוא דמרומ שהוא דיבל בות להרמי מתחיר במ"ה בתו"ה בתורה בתו"ה בתורה התוב"ה בתו"ה בתו"ה בתורה בתו"ה בתורה בתו"ה בתורה בתו"ה בתורה בתו"ה בתורה בתו"ה בתורה בתו"ה בתו"ה בתורה בתו"ה בתו"ה בתורה בתורה בתו"ה בתורה בתו"ה בתורה בת

דהבה אוכיח דהרמב"ם לא ס"ל בהא כהום' דהא הרמב"ם בפי"ד דהלכות אה"מ ד"ב כ' ספק מים שחובים כילד וכו' ואין מורין לו לטבול במקום זה ולפשוח טהרות לכתחלה ואם טבל ועשה מהרוחיו מהורוח עכ"ל וכ' בכ"ת וז"ל מ"ש ואין מורין לו וכו' בחוספהא דמקואות וכו' אומר כן כ"י וכו' וסבר רבינו שאין חולק עליו עכ"ל וז"ל החוספחת הביתו ס' מל"מ בפ"י דהלכות מקוחות ב' מקוחות שחין נסם מ' כחה ונפלו ג' לונין לחוך א' מהם וא"י לחיום מהם נפלו ואח"ל ירדו גשמים ונחמלאו ר"י אומר אומרים לו שלא ישבול בא' מהם ואם טכל בא' מהם ועשה טהרות שהורות מפני שזה ספק מים שחובים למקוה למה זה דומה וכו' והקשה בם' מל"מ שם וח"ת היכי קאמר. ר"י דאם עשה שהרוח שהורות הא ר"י אים ליה דספקא ליעהר ספיקו עמח וכיון דוה היה ודחי פמח וספק חם מבל חו לחו ספיקו ממח וחם כן גם הטהרות שעשה שמחות וע"ש מה שתירץ והוח שולה קרוב למ"ם לעיל דגבי ירד לטבול מעמא ר"י אפי' בנעמא טומאה קלה דהחם הספק הוא בנברא אם ירד לטבול או לאו וגם בהחי ספקח דחני שם במשנה דעבל וח"י חם במ' סחה עבל חו לחו כיון דהחי ספקח הוא ספק דאורייחא דהא מיירי במקוה שלא נמדד כדמוקי ליה בסוגיא דעירובין אם כן מחמת האי ספקא אין לטהרו כיון דהוא ספק דאורייחא אע"ג שהוא טמא מד"ם כיון דעיקר הספק הוא מן החורה וכמש"ל דהיכא דהספק הוא ספק של חורה אע"ב דד"א גורם שהוא
דרבנן דנין בו להחמיר והוי כאלו לא עבל וכ"כ בם' מל"מ שם סברא זו וגם בסיפא שני מקומות באחד יש בו מ' האה ובאחד אין בו מ' סאה ועבל באחד מהן וא"י באיזה מהן מבל דמממח כ"י נמי ה"ם כיון שחין ספק במקוחות שהכי ידוע חיזה מהם יש בו מ' סחה ובחיזה חין בו אלח הספק הוח בגברת מש"ה חמרינן חוקמי גברת בחזקחיה שהיה שמח מעיקרו אבל בהאי דב' מקואות שלא היה בהן מ' סאה ונפל ג' לוגין מים שאוכים לחוך אחד מהם וא"י לאיזה מהם ואח"ב נחמלאו גשמים שהספק הוא במקואות וכיון בהעיקר הספק אינו אלא מד"ם חלינן להקל ואם עבל ועשה עהרוח שהורוח שהספק נולד מחחלה במקוחות לא אמרינן העמד גברא על חזקחיה וכמש"ל :

ואין להקשוח על מ"ם לעיל בשם המל"מ דכתב בירד לשבול וספק אם היה בו מ' סאה או לאו כיון דספק הוא ספק חורה אם המקוה כשרה או לאו דהא מיירי במקוה שלא נמדד או כיון דאיכא חרחי לריעוחא כדאי' רפ"ק דנדה מש"ה חשיב כספק של חורה להחמיר אפי בלא נפמא הגברא אלא מד"ם דא"ב הא דכתב הרמב"ם המנית ערובו ביה"ש דקנה עירובו וכמש"ל והמעם דביה"ש ספקא הוא וע"ח מדרבכן אולינן בספיקו להקל ואמאי הא עיקר הספק הוא של חורה י"ל דשאני ע"ח דאין לו עיקר תה"ח כלל משא"כ מומאה דיש לו עיקר מה"ח . אך קשה הא קיי"ל כל דכר שהוא משום שכות ל"ג עליו ביה"ש משמע אף בדבר שעיקרו מה"ח נמי ל"ג מיהו הח בלח"ה פליני בזה רבי וחכמים דלחכמים גזרו עליו ביה"ם כדחי בעירובין דל"ג ע"ח ולפ"ז י"ל דחף ר"י ס"ל בהח כווחייהו ועיין בם' פר"ח סי' ק"י ועמש"ל ודברי הרמב"ם נכונים במ"ש דבססק מ"ש דאמרי' לו שלא ישבול דם"ל דלא פליג שום תנח על ר"י בהח וכמ"ש הכ"מ וכל זה אי ס"ל להרמב"ם דר"י דפליג בירד לשכול ום"ל דלישהר פתח מיירי אפי' בנחעסק בשהרות אפ"ה פתח וא"כ קשה אתאי ס"ל בספק מ"ש דאם נחעסק בעהרות דעהור ע"ל ג"ל דשאני ספק מים שאובים דאף ר"י מודה דעהור כיון דהססק לא נולד בנברא אלא במ"ש יוכיון דבהא אף ר"י מודה דטהור ואס"ה ס"ל דלכחחלה אין מורין לו למכול וכיון דלא פליג עליה שום חוא בהא מש"ה פסק הרמב"ם כן אבל אי נימא דס"ל להרמב"ם כחום' דכירד לשבול לא פליגי ח"ק ור"י אלא לענין טומאח גברת דלח"ק מפי' הנברת ח"ל למבול ולר"י לריך למבול חבל בחם נחעסק בעהרוח חף לר"י מהור א"כ בהאי דחוםפחא דס"ל לר"י בספק מים שאוכים דלטומאת גברא אומרים שימבול פעם שנית וחם נחעסק בסהרות שהור הוח ממש כמו דם"ל לר"י בירד למבול וכיון דהרמב"ם ס"ל דהחם הלכה כח"ק ח"כ איך פסק כאן כר"י וכ"כ בס' מל"מ הרי דלהרמב"ם החילוק ם"ר דהחם הככה כח קי נו כ מין שבת כנון מה דמת המים מ"ח דפסקינן להק! אבל. מכחבחי לעיל נכון דשאני בנמלא עליו ד"ח דמחתרינן מהא דספק מ"ח דפסקינן להק! אבל לשיטת החום' דלא ס"ל לחלק בהכי ע"כ ל"ל דשאני נמלא עליו ד"ח כיון דנמלא הרעותא בנוסיה גרע עפי וכמש"ל והא דר"ג א"ר נמנה חבשיל לנכה וכו' י"ל דס"ל דכיון שנחעסקה בנוסיה גרע שפי וכמש"ל והא דר"ג א"ר נמנה חבשיל לנכה וכו' י"ל דס"ל דכיון שנחעסקה במין הנדבת בגופה הוא ספק הרגיל מש"ה חוששין לו והא דלא עיינה במיעוע הגוף דלא עלחה לה עבילה י"ל דבאמח לא ס"ל לחום' הכי דמה שכחבחי לעיל דמוכח מהש"ע הכי מדכ' בלא עיינה בכיה"ם דעלתה לה סבילה מכלל -דבשאר הגוף אם לא עיינה אפי' במיעוע הגוף לא עלתה לה טבילה כ"ז אינו אלא מדברי הראב"ד וי"ל דהחום' לא ס"ל כן ופוי"ל כיון דדרכן של בני אדם להחעסק בכל דבר אפי' במינים הנדבקים בגוף הוי ספק הרגיל שהיה נעליו ד"ח מש"ה מחמרינן:

מעתה נכח לעיקר הדין שכ' הש"ך וו"ל בשי' ק"י ש"כ וז"ל מיהו כ"ז בסד"כ

שלין לו חזקח סיסור אבל בספק שים לו ח"א אמרינן כם' ב"מ דף ל"ה ודף ל"ו דאזלינן לחומרא ואמ"ג דאיכא החם חד שנוי בש"ם דדוקא גבי פופאה שיש לו שיקר בדאורייתא אמרינן הכי מ"מ הא איכא החם שנוים אחרינא דר"י מחמיר אפי' באיסור דרבנן שאין לו פיקר מה"ח וק"ל כר"י וכו' עכ"ל מ"ם דלשאר שנויי ר"י מחמיר אפי' באיסור דרבנן שאין לו עיקר מה"ח אין דבריו מוכרמים אלא נראה דהמקשה דהמם דמקשה דר"י אדר"י הוי סבר 'למבול וכו' דחני או אפילו סבל ספק במ' סאה מבל או לאו מיירי במקוה שנמדד ואיכא נגד העמד סמא על חזקתו חזקת מקור שריה שלם ואפ"ל מחמיד ר"י ואמר דליפהר פמא אע"פ דאיכא חוקה פהרה נגד חזקת פומאה והוי כאלו אין כאן חזקה כלל אפ"ה מחמיר ר"י מש"ה מקשה מעירוב דמקיל ר"י אש"פ דאיכא חזקה גברא בביחו שלא שירב נגד חזקת תרומה אפ"ה מקיל ר"י וכ"כ המהרש"א שם שזו כוונח המקשה ואהא משני ר"ה ב"ח דשאני טומאה הואיל ויש לו עיקר מה"ח מש"ח מחמיר מספיקא משא"כ בחחומים רה ב ה דפחרי פומחה הוחיר ויש כן עיקר מהים משים מומיר ר"י מספקח אפילו בדליכח חזקה כלל אפי' בדבר שחין לו עיקר מה"ח ומחני' דמקיל בחחומין דרבי' היא וכיון דאק קיי"ל בחחומין כרכי' דר"י ממילא אין הלכה כר"י בזה דמחמיר בספק דרבק אפי' בדליכח קיי"ל בחחומין כרכי' דר"י ממילא אין הלכה כר"י בזה דמחמיר בספק דרבק אפי' בדליכח חזקה כלל ורבא משני דאף ר"י לא החמיר בספק דרבנן אלא כדאיכא חזקה לאיסור כמו בירד למצול דחיכא חזקת פומאת גברת וכ"ת הא חיכא נגדו חזקת מקוה ז"ה דמיירי במקוה שלא נמדד דליכא חזקת מקוה ולעולם בשאר ספיקי דרבנן ,היכא דליכא חזקה לא לאיסור ולא להימר מקיל כ"י אפי' ביש לו עיקר מה"ח אבל ביש לו חזקת איפור מחמיר ר"י כהסיא דירד ועבל וביש לו עיקר מה"ח דוקה דומיה דשמה מיהו הע"ם שהין דברי הש"ך מוכרחים מ"מ להידך גישה נמי חינו מוכרח דמ"מ י"ל דלשנוייה דרבה ש"ל לר"י הפי' בחין לו עיקר מה"ח אזלינן לחומרא בסד"ר היכא דאיחחוק איסורא אלא שבס' מנ"י בכללי ס"ס ובס' פר" מם השינו על הש"ך במה שחפם לדברי הרשב"ח עיקר דם"ל דהלכה כר"י והח הרמב"ם פסק דהלכה כח"ק דר"י וכמש"ל . אך עדיין אין לנו הכרע אי סכירא לן כהרשב"ח בזה או בהרמב"ם והנה נחזי און במסכם שבח דף ל"ד ע"א איתא אחר רבא אחרו לו ב' לא וערב עלינו להחד שירב עליו מבע"י ולחחד שירב עליו ביה"ש זה שעירב עליו מבע"י נחכל עירובו ביה"ם וזה שעירב עליו ביה"ם נחכל עירובו משחחשך שניהם קנו עירוב ומקשה הש"ם ממ"נ אי ביה"ש יממא וכו' ומשני ביה"ש ספיקא הוא וספיקא דרבנן לקולא ע"כ וכ' ההוס' ד"ה שניהם פירש"י דרבא מיירי בע"ח וכן חשמע לשון צא וערב וכו' וקשה לרשב"א דר"י ליח ליה החם גבי נפל עליו הגל או נשרף או חרומה ונשמאת ספק עירב כשר אלא משום חזקה בדחניא החם בהדיא כילד אר"י ספק עירב כשר וכו' אבל בספק כי הכא שהניחו ביה"ש

ובל ע"ד לחרן קושיח הום' על פירש"י דלק"מ מהא דאמר החם כילד אר"י ספק עירב כשר עירב בחרומה ספק מבע"י נעמאה וכו' אבל עירב בחרומה ספק שהורה ספק טמאה וכן בפירות טפק נחקנו וכו' דהתם אליבא דר"י הוא כדקאמר כילד אר"י ור"י ודא דס"ל דלח אמריכן ספק עירב כשר אלא היכא דאית ליה חזקה דהוי עירוב דאל"כ הא איכא מזקת בבימו שלם עירב דהם כ"י ס"ל דחסי' בדבר שהום מדרבכן היכם דחיכם חוקה לחיסור לא אתרינן ספק דרבנן להקל דהא הכי איח ליה גבי ירד לטבול וא"ל דכ"ז שסיר אליבא שנוים דרבה אבל לשנוים דר"ה ב"ח ולשנוים דאב"ח דהם דידיה והם דרביה ח"כ מג"ל להברייחם זה א"ו ש"ל לסברא פשוסה מ"מ הכא מיסרא דרבא הוא ולרבא ודאי די"ל דזה הסעם של הברייחת דחמר כילד חר"י וכו' משום דהת חזינן גבי ירד לפבול דם"ל לר"י הכי תכל לר"ם דם"ל דבדרבט אפי' בדאיחחוק אסורא מקיליט אלא דבחחומין מחמיר מסוס דם"ל דחחומין דאורייחא אבל אכן הא קיי"ל מחומין דרבט ורבא ס"ל בהא כח"ק דר"י דבדרבט ספי' בדחיחחוק חסורה מקילינן בספקה וכפסק הרמב"ם מש"ה פסק רבה דשניהם קנו עירוב ומבאן יש סעד להרמב"ם דכסה כח"ק דר"י מהא דרבא מדהקיל בעירב אפי' בדחיכא חזקח גברא שלא עירב והמחבר בש"ע בא"ח סי' של"ג סעיף ז' פסק להא דרכא גבי ע"ח אבל גבי ערובי החומין בסי' ח"ע סעיף ו' לא כתב אלא בספק נאבד מבע"י או משחחשך בהא הוא דחמרינן שפק עירוב להקל מדלח כחב דחפילו הניח ספק בביה"ם דהוי עירוב מוכח דס"ל דבהם לא הוי עירוב כיון דאין לו חזקת כשרות ומה שמסיים אבל אם לא היה לו חזקת כשרות כגון ספק אם הונח שם או לאו ל"ד בספק אם הונח שם הוא דלא דככה"ג אף בע"ח לא ולמש"ל שי של"ד אלא אף אם הניחו ביה"ש דבכה"ג בע"ח מוחר אשי לכהחלה ובע"ת אף דיעבד לא מבואר - דחושש הש"ע לדעת הרשב"א דהלכה כר"י בההיא דירד ושבל דמנו לפיטת הרמב"ם דפסק כח"ק דר"י סים בחחומין כבר אפי' היכא דלים ליה חזקח כשרות וחיכת חזקה לחיסור ועיין בע"ז סי' ח"ט שחזר ממ"ש בי"ד סי' ס"ט דש"ל דסד"ר

או נאכל ביה"ם לא מכשר ומפרש ר"ח דהכא מיירי בע"ח עכ"ל:

להקל אפי' בהיה לו ח"ח דהא מוכח מהכא בעירוב דלא שרינן בהפק בכה"ג ע"ם: ובזרה אני חמה על מ"ש המ"מ כפ"ו, דהלכוח עירובין שכ' דהרמב"ם ס"ל דלדידן דקיי"ל ע"ח מדרבנן ספק העירוב אפילו לא הוי ליה חזקה ברורה כל שאין לו חזקה כנגדו כשר וכן בדין דהוי סד"ר לקולא וזו נמי אוקימתא דר"ה כ"ח שחלק בין טומאה לחחומין עכ"ל דלהרמב'ם בלח"ה ניחח אפי' בהיה לו חוקה בנגדו נמי ספק עירוב כשר כיון דפסק כח"ק דר"י דאפי' בפומאה דיש לו עיקר מה"ח ואיכא חזקת פמא אפ"ה עהור מב"ש במחומין שחין לו עיקר מה"ח ומ"ש וזו הים מוקימחם דר"ה ב"ח לם יכדחי לפוף דעחו דר"ה ב"ח לח אמר אלח דבסחומין דרבכן מקיל ר"י כיון דליכח חזקה כלל דכנגד העמד בכרא בחזקם ביחו איכא חזקה חרומה משא"ב בסומאה אף דמיכא חזקה מקוה נגד חזקם מומחה כיון דיש לו עיקר מה"ח מחמיר ר"י כמש"ל בשם מהרש"ח דהכי הוי ס"ל להש"ם מקמי דחסיק רבח דמיירי במקוה שלח נמדד חבל היכח דחיכה חזקת חיסור לחוד כגון עירוב שהכיחו ביה"ש דאיכא חזקת גברא בביחו אין ללמוד שאוקימאא דר"ה ב"ח להחיר ואולי דהמ"מ לא חשיב כלל להך חזקה העמד לאיש בחזקת ביחו דס"ל דלא הוי חזקה כלל וכה"ג כתב הריטב"א וז"ל כיון דודאי טירוב ואין הססק אלא אם נסמא הטירוב הא נפק גברא מחזקת בית זה עכ"ל אך אכחי לא דמיא דהתם ודאי הניח עירוב מבע"י מש"ה שפיר י"ל סא נפק נברא מביח זה משא"כ בהניח שירובו ביה"ש דאכחי לא נפק גברא מחוקח ביחו וכ"ב הרשב"ח כס' עה"ק דבכה"ג אמריק העתד גברא בחוקת ביתו: גבו למ"ש הריקב"ח קשה לי דאי ס"ד דהיכא דודאי הנית עירובו תבע"י ליכא למימר העמד גברא בחוקת ביתו כיון דכבר נפק מביהו ע"י שהנים עירובו א"כ מאי מקשה הש"ס לר"מ דאורייחא אדאורייחא אחומין אנגע באחד דלמא הא דהגן במחגי' אם סגק וכו' מיירי בנאבד או נסמא כיה"ש דלא שייך כאן לומר העמד תרומה על חזקחו דהא ידעינן הזמן מחי בנאבר או נספא אלא דלא ידעינן אם יום או לילה היה וע"ב דקושית המקשן הוא דא"ב מ"ע דר"י דמכשיר הא מיכח חוקת חוקמי לנכרת כחוקת כיחו חכל למ"ש הריטב"ח קשיח: בזיהו זה קשה ג"כ למ"ם מהרם"ה שם דהמקשה ע"כ לה הפיק מהחי חוקה דחוקמי גברה נמי קשיה מה מקשה דומא מחני' מיירי בהאי ספקא כנון שנאבד ביה"ש וע"כ צ"ל דלא ניחא ליה להש"ם לאוקמי בכה"ג משום דר"י ס"ג ביה"ש אינו אלא כהרף עין וא"כ דחיק ליה לאוקמי שיהיה נאבד או נשרף או נחנלגל בהרף שין: בחזדר לעניננו כיון דהמחבר בש"ע חשש לדעם הרשב"א דגבי ע"ח לא אמרינן ספק שירוב כשר אלא בדאיכא חזקת שירוב מכלל דכבר כר"י ולא כה"ק דההיא דירד לשכול וא"כ היכא דאחחוק איסורא אפי' אין לו שיקר מה"ח לא מקילינן וכדעם הש"ך: ובם מל"מ פ"ד מהלכום בכורום כחב עוד לחלק דחפי היכח דמקילין בד"ם מספיקה דוקה היכה דנעשם שום דבר המחירו וחין הנו יודעין הם נעשה בזמן המתירו הו נעשה בשיעור המחירו אבל אם אנו מסחשקין אם מעיקרא נעשה לו דבר המחירו בכי הא לא אולינן לקולא ומש"ה ניחא דאט"ג דהקילו בע"ח דמערכין בין השמשוח מ"מ בספק הנוח החמירו וכמ"ש במ"א סי' של"ד ומש"ה אני במהני' ירד לשכול וא"י אם שבל וכו' ולח חני עמח שנשחפק חם מבל חו לח חלח ודחי דמחני מייכי דירד לשבול ושפק חם שכל כדינו דהינו שעבל כל גופו או לא או ספק אם היה בו דבר החוץ אבל אם מספקא ליה אם ירד לשבול בפקו שמא וכום ניהא לים הא דאמר בש"ם בפי ב"מ דף ל"ב דבד"ם חוקה שלים

עושה שליחותו דל"ל החי פעמח דחפי' כלח חזקה הוח פ' ד"ם להקל ח"ו דכם' פעיקרא לח מקילים אך הקשה ע"ו מהא דפסק הרפב"ם כפ"ו מהלכוח ברכוח והפור והש"ע א"ח פי' ק"ם דבספק אם נשל ידיו או לאו לקולא דמ"ש זה מססק הנות וכחב ואולי שהוא קולם יחירת בשומחת ידים לחולין חבל בשחר סד"ר חו בנפ"י לחרומה לת וזה שלת הזכיר זה בהלכות אה"ם עכ"ד י ומזה ים גם כן סחירה לדנרי הם"ז מ"ם בי"ד סי' ס"ם שכחבחי לעיל דהא החם נמי לא התחיל המעשה התחיר ות"ש בא"ח סימן ח"ם ובסימן חכ"ד המעם דאזלינן בחר רוב מסחמא עשה כפי ההרגל ומיירי שכבר החחיל להסב וע"ב המל"מ לא סבר סכי ונרחה מדברי המל"מ שם שדעתו נומה להתיר ספקת דרבנן חפי' היתחוק אסורת ויש לו עיקר מה"ח אך שכחב שהאריך בזה במ"א ולא זכינו לאורו בזה :

ובספר פר"ח שם כחב אתה שכחב הש"ך דתסוניא דערובין נלמד דאין להקל בסד"ר דהיכת דחיתחוק חיסורת וז"ל ולעו"ד נרחה בכיונת בזה מיסור מסומתה לח ילסינן ורחיה לדבר מדקחני בס' ס"ז דתרומות שתי קוסות אחת של חרומה ואחת של חולין וא"י איזו היא ואח"כ נסל אחד משחי קופות לחוך החולין אינה מדמעת ופסקה הרמב"ם בסרק י"ג מהלכות מרומות והמחבר לקמן בסימן קי"ח ואנ"ג דחיהחוק חיסורת ויש להן עיקר מה"ח מקיליק בספיקו ע"ב אף שדברים נכונים להחיר בשחי חחיכות מחת של היתר ומחת של חיסור ומפי בנחערבו החמיכוח מתחלה ואח"כ נפל אחת מהן לקדרה ודלא כהש"ך שכהב להחמיר ביה הואיל ואחחזק אסורא מ"מ אין ראיה אלא בכה"ג דלא אחחזק אסורא בגופא אנל היכא דמיתחזק אסורא בגוף החתיכה אין שום ראיה להקל בספיקו דהא ודאי דשאני בין היכא דאחחזק אסורא בגופא ובין היכא דלא אחחזק בגופא אלא דשתי חתיכות נחערבו ולא הוכרו דהת קיי"ל דחין עד חתד נחמן בחיסורין היכח דחיתחוק חסורת בגופה וחיט בידו לחקן וחפ"ה ב' חחיכות שנתערבו חתת של היתר וחתת של חיסור עד חתד נחמן חיזה של היתר ותיוה של איסור כמ"ש הרמ"א לעיל סימן קכ"ז וכ"כ הרשב"א בחדושיו במסכח יבמוח ר"ם האשה רבה אלמא היכא דאיתחוק אסורא בגופא אלים ספי לענין נאמנות דע"א וה"ה לענין ספיקו וע"ש בש"ך ס"ק כ"ו י ובלא"ה אין ראיה מהחם דהא אנן לא באנו לדון החם על החתיכות שנחערבו אלא על הקדרה שנפל לחוכה אחת מהני ב' חתיכות ובקדרה הא לא אתחזק אפורא :

לעפ"ל נסחר נמי מה שכ' בפר"ח שם בקיצור הדינים דחם היה לו ב' חחיכות ח' של היחר וא' של איסור ונאבד א' מהם דמותר התהיכה הנשארת דאע"ג דאיתחוק אסורא אם"ה אם הוא איסור דרבנן קיי"ל בססקו להקל ונראה שלמד זה ממ"ש ראיה דבאיתחוק אסורא מקילינן בסד"ר מהא דמהירים בנפל א' מן הב' חתיכוח לקדרה ולמ"ש אין דמיון זה עולה יפה דשאני קדרה שהיחה בחזקת היחר משא"כ בנאבד א' משחי חתיכות - ובס' השיג על הש"ך שהחמיר בנחבד מ' משחי חתיכות וכ' דשמני ב' חתיכות דאע"ג דמיקרי אחחות אבורא לענין קרבן אשם חלוי מ"מ לא אלים האי חוקם איסור כ"כ שהרי איחחוק נמי התירא ואולי זה ג"כ טעמו של הפר"ח בדין זה אך אין לשונו שם משמע כן ומ"ש השר"ח דאין ללמוד מיסור מסומאה ק' הא בש"ם בערובין שם מרמי אהדדי סומאה יחתומין מבואר דעל זה לא נחשר חיסור משומחה לח ילפינן

לאכתי שם גבן לברורי לשיפח הרתב"ם דססק כח"ק דר"י דס"ל באיסור דרבנן מקילינן אפי' היכא דאיכא חזקה לאיסור אי בכל איסור דרבנן ס"ל הכי או לאו וז"ל הרתב"ם שם הסמה שירד לפבול ספק פבל ספק לה פבל והפילו מבל ספק ים בו מ' סחה בפק חין בו שני מקוחות ה' ים בו מ' סחה וה' הין בו ומבל בה' מהם וה"י בהיום מהן מבל ספיקו שמח לפי שחשת' בחזקתו עד שיודע שמבל כרחוי וכן מקוה שנמדד ונמצח חסר בין שהיה המקום בר"ה בין שהיה ברה"י כל המהרוח שנששו ע"ג למסרע ממחות עד שיודע זמן שנמדד והיה שלם כד"ח כשהיחה הפומחה מפומחה חמור ה חבל חם פכל מפומחה קלה כגון שאכל אוכלים ממאים או שחה משקין שמאים וכו' הואיל ועיקר דברים אלו מדבריהן הרי ספיקו סהור כמו שביארנו ואט"ם שנסחפה לו אם מבל או לא פבל או שנמנא המקום חסר למחר זמן וכיונא בספיקות אלו ה"ו מהור עכ"ל וכ' ע"ו הראב"ד א"א ואם היה אה"ם מד"ם ספיקו פתח עכ"ל והכ"ת כ' ע"ז דחף הרמב"ם מודה לזה שהרי דבר זה מבוחר במשנה פ"ד דעהרות שבל דבר שהוא אה"ע והוא מה"ם ספיקו פמא אלא מאחר בהרמב"ם לא כ' כאן להקל אלח באכל אוכלין פמאין וכו' ממילה משמע דדוקא בהני הוא דמטהר ולא בדבר שהוא מה"ע מע"ם שהוא מד"ם ע"כ ובם' מל"מ כ' דמשיקרא לא ק"מ דהא כבר ביאר הרמב"ם זה בריש סט"ו מהלכות אה"מ ואט"ג דלא כ' שם אלא לענין ליפמא ולסמא ממילא משמע זה בריש שלים הה אה"מ מל"ם דאינו טהור מסשק לפ"ז נ"ל הא דרמי הש"ם בעירובין שם דר"ת חדר"ם מעומחה ההחומין אע"ב דר"מ נופה מחמיר בעומחה שהיה הה"ע מד"ם ולא הקיל אלא בסומאה קלה ג"ל דהש"ם מדמי החומין שאין לו עיקר מה"ח למאי דס"ד השחא דר"מ סבר חחומין דרבת למוחחה קלה דמ"מ שם מוחחה שיקרו מה"ח ואפ"ה מקיל ר"מ מכ"ש בחחומין דה"ל להקג לפ"ז למאי דמשני ר"ה ב"ח מוחחה שיקרו מה"ח ר"ל דפומאה נגד סחומין הוי עיקרו מה"ח לפי דשה שומהה היא מה"ח אבל באמה שומאה קלה לא קרי עיקרו מה"ח נגד טומחה חמורה בהיא מד"ם דפומחה חמורה מצינו כיוצח בו בשל חורה דאה"ם מממח אדם מש"ה הוי שיקרו מה"ח משח"כ במומחה קלה כגון אכל אוכלים ממחים שלא מנינו כיוצא כו בשל חורה שיהא כאשון לשומאה משמא אדם שאין אדם מקבל פומאה אלא מחס"ש מש"ה לחו עיקרו מה"ח הוח דלח דמי לשל הורה כלל וליכח למינזר כי' חסו דחורייחה אלא נגד חהומין קרי ליח לפומחה קלה עיקרו מה"ח וכמש"ל ועיין בם' מל"מ ועיין בריסב"א שם במה שכ' למ"ד חחומי י"ב מיל דחורייחת למה קדי ליה להחומין חין שיקרו מה"ח לפ"ז י"ל דכשהר גזירום חכמים שנזכו שלח להקל כשל חולה ויש כיונח בהן בדמורייחה אף לח"ק דר"י היכא דאיחחוק אסורא לא מקיליט במקום חוקה דדמיא לטומאה חמורה דמודה ח"ק לר"י וכ"מ מן הפר"ח דאחר שהביא דגרי הרמב"ם הנ"ל דפסק כת"ק דר"י כ' דאין ללמוד מזה אלא אישור דרבנן שאין גו עיקר מה"ח הוא דמקילינן וע"ש והיינו כמ"ש אך הר"ש והרע"ב בפ"ב דמקוחות וכ"כ רם"י בשמעתין דמם' עירובין כחבו חהת דתני בד"ל בשותחה חמורה שנקמח בשומחה המשמחו מה"ח כנון בחה"ם וככר חמה בחי"ם שם בפ"ב דמקוחות פל הר"ם והרע"ב בזה שהוא נגד המשנה דפ"ד דמהרות גם במל"מ עמד עליהם בזה וע"ם שמדחיק מאוד בישוב דברי הר"ש ולע"ד נראה לחרן שלא יהיו דבריהם נגד משנה שלימה דפ"ר דפהרוח: ומרם שנכח ליישב דברי רש"י והר"ש והרע"ב וליע מ"ש החום' בעירובין שם ולדקדק

קנת בדבריהם ואח"כ נבוא לישוב דברי רבוחינו הג"ל ז"ל החום' ד"ה ספיקו טהור ר"מ בר"ה איירי כדמני' בחוםפחת ר"מ משהר שספק פומתה כר"ה סהור עכ"ל ולכתורה גם מסוני' דם משחין נמי מוכח דבר"ה פליני דאי כרה י פליני מאי מרמי הש"ם דר"י אדר"י דאף למאי דם"ד דהש"ם דבהאי ספק אם במ"ם סאה פבל ליכא חזקה כלל לא לפותאה ולא לפהרה דנגד חזקה שומאם דנברה איכה חזקה מקוה שהיה שלם דם"ד דמיירי במקוה שנמדד וכמ"ש מהרש"ח ומש"ה קשיח ליה חתחי מכשיר בסשק תחומין דהת החם נמי ליכח חזקה כלל דנגד חוקת חרומה איכא חוקת גברא שהוא בכיתו וכי היכי דמחמיר בטומאה בסד"ר ה"ל ה"ל להחמיר בספק חחומין וק' מאי קו' דלמה בסומאה מחמיר משום דקיי"ל ספק סומאה ברה"י פמח ודחי דההורה עשחה כשק כודחי וכיון דפומחה חמיכח מש"ה ס"ל דחין לחלק בין מומחה דרבון למומחה דחורי מח ודי לנו חם נקל במומחה דרבון חם יש לו חזקח מהרה כנון ליממת ולפמת משת"ב בשתר חבורים דתף בתיסור של חורה חינו חלת ססק מש"ם בתר"ר מקילינן לנמרי משפיקת חלת מהת ליכת להוכיח דברה"ר נמי פליני תבל לעולם הייתי אומר דח"ק דמטהר אף ברה"י משהר וכין ברה"ר וכין ברה"י סליני דח"ק בכ"מ מסהר ור"י בכ"מ משמח מש"ה מביח המוש' מן התושפתה דר"מ לא משהר חלא ברה"ר ולא ברה"י אלא הקשי לי סובה דמהי מק' הש"ם פדר"מ בנגע בה' הדר"מ דחחומין הה מבוחר בחום' ד"ה כל העמחום וכו' וכ"כ החום' ברים מם' נדם דהא דמטהר ר"מ בנגע בא' הוא דוקא בר"ה וא"כ מאי קו' דלמא לעולם ר"מ לא אזיל בהר חזקה והא דמעהר ברה"ר בנגע בא' דעכ"ם ספיקא מיהו הוי וספק טומאה בר"ה פהור דס"ל דהעמד חזקת חי נגד הריעוהא דשעת מליאותו ולא גרע

מספיקת דמהור בר"ה משא"כ בחחומין מספקת לא מכשרים ליה וכ"ל דהחום' ס"ל דהא דמשקינן במם' עבודת כוכבים דספק פומחה בר"ה לענין פומחת גברה חין מורין לו דטהור כיון דחיכה מיה וכו' זו דוקה בקולה שהקילה החורה בל"ה יותר מבשחר היסורין דחלו בשחר סיסורין היכא דליכא חזקה קיי"ל ספקא לחומרא ואלו סומאם בר"ה סשיקה פהור אפי' היכא דליח ליה חזקה דעהכה וכמ"ם החום' בכים מס' נדה ובס"ק דחולין בהח הוא דאין מוכין לכחחלה בפומחת גברת שיעהר כלי פבילה כיון דבשתר חסורין בכה"ג לחומרת מש"ה מחמירין לענין סומאת גברא היכם דליכת חוקה שיטבול כיון דחסשר ליה לטבול ומשכחת ליה בטומאת גברת שלת יהיה לו חזקת פהרה כגון שנגע בו פמח מת שהות ספק חם טבל חו למו דנגד חוקה נכרח שהיה מהור הודם שנגע בו הפמח מח נגד זה י"ל העמד הפמח מח על חוקחו שלא טבל כראוי וכה"ג אבל היכא דאיכא חזקת מהרה דאף בשאר איסורים קיי"ל דאזליק בחר חזקה אף בטומאת גברא בר"ה לא מחמרינן להגריכו סבילה אע"ג דאסשר בטבילה י לפ"ז בירד לפכול דמפמח ר"מ בפומחה דחורייחה כיון דמיירי לענין פומחה גברה וכמ"ם החום' ד"ה במקוה שלא נמדד וכו' ולים ליה חזקה למהרה אדרבה חזקת פומאה יש לו מש"ה אפי' בר"ה מעמא וכן גבי נגע בא' בלילה דסליגי ר"מ וחכמים מיירי נמי לענין טומחת נברת ותפ"ה ר"מ מטהר בר"ה תע"ג דחסשר ליה בטבילה מ"מ כיון דחיח ליה חוקת חי מש"ה אפי' היכא דאפשר בשבילה לא המיר מבשאר אישורין וא"ל שבילה דהא אף בשאר איסורים אזלינן בחר חוקה ומש"ה מק' הש"ם שפיר כיון דבשאר איסורים ע"כ ר"מ אול בקר חזקה דמש"ה מקיל לענין פומאת גברת בר"ה א"כ מ"ם דר"מ בתחומין נמי איכא חזקת תרומה שהורה ובזה נחישב קו' מהרש"ח בחום' ד"ה במקוח וכו' ע"ש כנ"ל !

ובוערות נבח ליישב הו' חוי"ם והמל"מ על כש"י והכ"ש והכע"ב וו"ל המשנה רפ"ד דמהרות ספק ידים לישתת ולפתת ולשהר שהור ספק רה"ר שהור ספק ד"ם חכל חוכלים טמאים שחה משקין טמאים הכא ראשו ורובו במ"ש או שנפלו על ראשו ורובו שלשה לוגין מ"ם ספקו פהור אבל דבר שהוא אה"ט והוא מד"ם ספקו טמא ע"כ והרע"ב עם פירש אבל דבר בהוא אה"מ וכו' אם נסחסק אם נגע בהן אם לא נגע ספיקו ממא וכן הרמב"ם בפירושו אשברא לן לענין ספק מגע לפ"ז צ"ל דמחני' מיירי ברח"י דאי בר"ה הא ססק מגע קיי"ל דטסור בר"ה כדחני ברישא אע"ג דמנינו הרבה ספק טומאות דטמא בר"ה כגון ו' ספיקוח וכנון מעל"ע שבנדה ובנגע בא' בלילה לרבנן דר"מ מ"מ בספק מגע לא מלינו דסמא בר"ה יכיון דמיירי ברה"י י"ל דדוקא ברה"י החמירו באה"ם שהוא מד"ם דכיון דהחורה החמירה בספק שומאה ברה"י דאסילו היכא דאיכא חזקת טהרה שמא שומאה ודאי מפ"ה החמירו אפי" באה"ע שהוא מד"ם אע"ג דאיכא חזקת עהרה אפ"ה ממא אכל בר"ה שהקילה החורה דספק טומאה בר"ה סהור אע"ג דליכא חזקת טהרה כלל אפ"ה טהור א"כ מלינו דטומאה בר"ה מילא משאר איסורין של חורה דאלו בשאר איסורים של חורה ספק איסור להחמיר ובטומאה בכ"ה ספקו מהור מש"ה גא החמירן חכמינו ז"ל באס"מ שהוא מד"ם אע"ג דיש לו חזקח פומחה כגון החי דירד לפכול דחיכת חזקת פומחה חפ"ה בר"ה פהור דהת כיון דם"ל לח"ק בספק דרבנן בעלמת בשתר חיסורים מקילינן אפילו חיכת חזקת חיסור מהיכת חיתי להחמיר בשל דבריהם בטומאה בר"ה יותר מבשאר איסורים דהא חזינן דמומאה בר"ה חיל עפי מכשאר פיסורים וכמש"ל ואט"ג דגם בטומאה בר"ה בטומאה גברא אמריט ליה הא איכא מיא בנהרא מ"מ כיון דאינו אלא חומרא שהחמירו הואיל ואפשר ליה למישבל מדינא אין חילוק בין טומאת גברא לשאר טומאות לא ראו להחמיר בזה בטומאה שהיא מד"ם אפי באה"ט:

ובהבי ניתח מה שהרגים בחו"מ שם על הרמב"ם שפירם להח דחק ססק ד"ם אכל אוכלים ממאים וכו' שהספק הוא אם אכל או נפל עליו או לאו ולא סירש דאפי' ודאי אכל או נפל עליו והוא ספק אם סבל או לאו וכח"ק דר"י ע"ש מה שחי' ולדבריגו לח"מ כיון דהמי מיירי ברה"י וכנ"ל וברה"י אסילו ח"ק מודה לר"י דכספק עבל אפי' בעומאה חלה עמח וכמ"ם החום' מן החוספחה ועיין מש"ל וחין להק' דחי מיירי מחני' ברה"י המחי חני בריסה ספק ידים ליטתה ולטמה ולימהר שהור אמחי ליטהר סהור הה ברה"י הפילו ס"ק ס"ל דטמא י"ל דדוקא בטומאת הגוף הוא דס"ל הכי משא"כ בטומאת ידים דלא אשכחן כווחיה בדאורייתא הקילו וכמש"ל לפ"ז ל"ק על רש"י והר"ש והרע"ב ממחני' הנ"ל דמתי מיירי ברה"י חבל בר"ה חפי' בחה"ם שהיח מד"ם הקילו חך לשון המשנה דפ"ב דמקוחות גופא קשיא לפירושם אמאי נקש אבל בפומאה קלה כגון אכל אוכלים פמאים ולא נקש רבוחא פפי אפי׳ דבר שהוא אה"פ מד"ם ודוחק לומר משום רבוחא דר"י נקט הכי דאפ"ה ר"י מטמח בהח כחת דהחירת עדיפת וה"ל לחשמעינן בחה"ם שהות מד"ם והוי רבוחת לח"ק דאפ"ה מטהר ול"ע י גם לכאורה משמע מהרמב"ם דס"ל דח"ק דר"י מטהר אפי' ברה"י שהרי כ' אבל אם טבל מטומאה קלה וכו' הרי ספיקו טהור כמו שבארנו ואט"פ שנסחפה לו אם פבל או לא טבל או שנמצא המקום חסר לאחר זמן וכו' ולעיל כ' במקום שנמצא חסר דמיירי בין ברה"ר בין ברה"י ח"כ גם כחן מיירי בכה"ג מיהו חינו מוכרח כ"כ וממ"ם בסט"ו מחה"ט נרחה דם"ל דלח מסהר ח"ה חלח בר"ה וכמ"ש בסמוך :

דועוררה מזה דלהרמב"ם דססק כח"ק דר"י לפ"ז סד"ר להק! אפי' בדאיחחון איסורא ולפי מה שהבין הכ"מ והמ"ל מדבריו דאף הרמב"ם הכי ס"ל דבאה"ט שהיא מד"ם אף לח"ק ססיקו ממא י"ל דבדבר שיש לו עיקר מה"ח ואיחחון אסורא ממתרינן וב"ה דעה הראב"ד הדמה"מ אבל לשימוח רש"י והר"ש והרע"ב ולפתש"ל אסטר דאף הרמב"ם הכי ס"ל מכואר דלח"ף אפילו דבר שיש לו עיקר מה"ח ואיחחון אסטר דדאף הרמב"ם הכי ס"ל מכואר דלח"ף אסילו דבר שיש לו עיקר מה"ח כמו אה"ט שהיא מד"ם אם"ה ססיקו שהור וה"ה בשאר איסורין כן אבל הרשב"א בחשובה כ' דמלכה כר"י ולדידי י"ל דאסי' דבר שאין לו עיקר מה"ח משכר בש"ע בא"ח שחשם לדעה הרשב"א שהרי בסי שלמרו לא' ערב עלינו דמייר וענין ע"ח ואלו בע"ח בסימן ח"ט לא הזכיר מזה כלל אלמא דס"ל דוקא לענין ע"ח מהני בהניח ביה"ם אכל לא בע"ח וכל זה אליבא דר"י דאי לח"ק דר"י הא לכ"ע ס"ל דוקא לענין ע"ח מהרי בהניח מקילינן בספיקא אפי' בדאיחחון אסורא ועירוב נמי הא אין לו עיקר מה"ח ואע"ב שכראה מדבריו בסימן ח"מ לא לגמרי פסק דלא כהרמב"ם מדכ' שם אבל אם לא היה לו חוקת כבון שפק אם הונח וכו' ולא נקט רבוחא שפי כנון שודאי הניח ביה"ם דלא היי שירוב דהא בספק המת הונו ולו נקט רבוחא שפי כנון שודאי הניח ביה"ם דלא היי שירוב דהא בספק המת הפים אפלו בע"ח ל"מ ל"מ" במים שכראה מדבריו בסימן המיו וכו' ולא נקט רבוחא שפיר בנון שודאי הניח ביה"ם דלא הוי שירוב דהא בספק המת הפיו מפיל במ"ח ל" מ"ח במים במות בניון במים המת הפים במות מל"ד מ"מ במהם דעה המתבר במים במת המים במת המות בניה"ם המת המים במים במים במים בל"ד מ"מ במהם בעה המתבר

שלם דלה לסורות ולהכריע בין הרמב"ם והרשב"ם משום הכי נקט ברישת בהיה לו חזקת שירוב מהני חליבה דכ"ע ובססק הנות לה הוי שירוב חליבה דכ"ע חבל בהניתו ביה"ם סמס המחבר הדברים ולה חמר היסור ולה היחר הלמה שחשם גם לדעת הרשב"ה ולא רלה להורות בהדיא כנגדו וזו ברעת הש"ך דאפילו בדבר שאין לו עיקר מה"ח אפ"ה אזלינן בספיקו להחמיר ולפ"ז מה דתחמרינן בספק טבילה משום חשם ד"ח אע"ג דאינו אלא במעוטו נתי הטעם הוא משום דאיתחזק טומאה דהעמד סמא על חזקתו ומה שהקילו בספק מ"ם אפילו היכא דליכא חזקח כשרוח כלל כגון מקוה שהיה חסר ואח"כ מנאס מלחה דליכח למימר העמד המים הרחשונים שהיה במקוה דלח נפסלו ע"י שחובים דאדרבה נימא העמד המקוה בחזקת שלא סיה מקוף כשר 'לעהר בו שהרי היתה חשרם ואפ"ה היא כשרה וכמ"ש הרמ"א וכמש"ל ע"כ ל"ל דשאני בספק מ"ש שאין הספק בגברא אלא עיקר הספק נולד במקום חחלה וכיון דהאי ספקא הוא בדרבנן אזלינן להקל כיון שחין במקום עלמו חזקה לה לחיסור ולה להיחר חלה בגברה חיכה חזקת מומחה משח"כ בספק ד"ה שהספק הוא בנברא אם היה עליו ד"ח מעיקרא אם לאו ובנברא איכא חזקת טומאה מש"ה אולינן להחמיר וכמש"ל בשם הרא"ם וא"ל דא"כ בירד לעבול וספק אם במ"ם סמה שבל או לאו אמאי משמא ר"י הא החם נמי אין הספק בנברא אלא במקוה אם היה בו מ"ם סאה או לאו י"ל דש"ה שהספק הנולד במקוה אם היה בו מ"ם סאה או לאו הוא ספה דאורייהה אע"ג דבגברא אינו אלא טומאה דרבנו מ"מ בחר מי שנולד בו הספק אזליגן ודמיא למ"ש הפוסקים דהיכא דנוף הספק הוא דאורייחא וד"א גורם לו שהוא דרבנן אולינן בספיקו להחמיר משא"כ בספק מ"ש דגוף הספק הוא דרבנן ואין להקשוח ע"ז דמה קיי"ל דבחרי גופים לה המרינן הכי וכמו שהוכיה בספר פר"ה סימן ק"י מהה דקיי"ל דספק בילח נכלה הוא מוחר אע"ג דנוף הספק הוא דאורייחא כנון ספק בשחיטה אפ"ה שריכן להבילה אלמא דבחרי גופים אפילו שהגוף הספק הוא דאורייחא אפילו הכי מוחר והם כן ה"ג אע"ג שהספק שבמקוה הוא דאורייחא מ"מ כיון דבנברא ליכא אלא פומאה מדרכבן היה לו להקל מספק ז"ח דבשלמת גבי בילח ספק נבלה ליכת חזקת חיסור בבילה מש"ה שריכן ליה אע"ב דהספק שבתרנגולם הוא דאורייחא אבל בירד ועבל כיון דאיכא חוקת טומאה בנברא אם כן אין לנו לטהר ממ"ג אי בחר הספק שנולדה במקוה אזלית הא הוא סד"ר ואי בחר גברא אזלים הא איחחזק בטומאה י ומעחה ל"ק נמי מהא דל"ג בשבוח בים"ש אפ"ג דגוף הספק דאורייתא כיון 'דחרי גופים כינהו וליכא חזקח חיסור מש"ה ל"ג עליו ועמש"ל עוד בזה הגם שכחבתי לעיל דהחוספות לא ס"ל לחלק כחילוק שכחב הרא"ם מ"מ הוכחמי דלהרמב"ה נכחה דס"ל כמ"ש הנא"ם י מיהו אף למ"ש דאכן קיי"ל דאפילו באין לו עיקר מה"ח אפ"ה מחמרינן בססקו מ"מ אין כל איסורי דרבנן שוין בזה דהם קיי"ל מערבין ע"ח ביה"ש ולח מחמרינן חלח בספק הנוח ול"ל דע"ח קיל מפי דליח ליה סמך כלל מקרא משח"כ ע"ח שיש לו סמך מה"ח ובנס"י מקיליון ספי דאפילו בספה אם נסל כלל דדמי לספק הנוח אפילו הכי אין לריך ליטול ידיו שניח ול"ל כיון דנט"י לחולין אינו אלא משום סכך חרומה ובחרומה גופא לאו דאורייחא הוא משום הכי ההיל פפי ועוד הקילו בנ"י דאסילו היכא דאיכא ס"ס לחומרא כדחנן במחניחין רפ"ב דידים לפירוש הר"ב והרע"ב אפילו הכי א"ל ליטול ידיו אע"ג דבעלמא קיי"ל אסילו באד"ר היכא דאיכא רובא לאיסורא אזלינן לחומרא ולפמ"ם הרשב"א בחשובה שם ס"ם עדיף מרוב ולפמ"ש המל"מ שם ובס"ד מהלכום בכורום היכא דמיכא ם"ם להחמיר או להקל הוי אידך כמו מעוטי דמעוטי ע"כ נ"ל דנט"י קילא טפי משאר אד"ר ומה"ט ג"ל מ"ש הרמב"ם בפ"ג מהלכוח מקוחות ז"ל היה טבח ומוכר רבב והיה על בגדו דם ורבב ה"ז ספק חם חולץ וכו" והוא אבעיא בגמרא ס"ם דם חמאת והניתו הרמב"ם בספק לפי שדעתו דלענין מבילה ניזל להחמיר אף על גב דאינו אלא על מיעוטו מטעם הנ"ל ולענין נט"י אזלינן מססק להקל וכ"כ המ"ח בח"ח סימן קס"ח ס"ק ז' ועיין בחשובה מהרי"ם נחלק י"ד סימן ב'

ולפ"ז מ"ם המ"ז לעיל בסימן קנ"ח ס"ק י"ט להקל בחשה ששכחה ולח נפלה לפרניה אם שתשה עם בעלה ואפילו א"י אם היה נקי מחת הלפורן והב"ח והש"ך החמירו אסילו יודעת שהיה נקי חחח הלפורן ומחחר דכבר נהגו ליעול לפרניהן משום הכי הנסורן עלמה חוללת לע"ד דבידוע לה שהיה נקי יש להקל בשמשה כדברי הפ"ו חו בלנה לילה אחת עם בעלה אע"ם שלא שמשה וכדברי מוהר"מ לובלין בחשובה סימן ע"א ואף סרמ"א שכחב להחמיר י"ל דדוקא בלא לנה עם בעלה הוא דמחמיר לכחחלה אבל בא"י אם סיה נקי אין להקל - ומ"ש בפ"ז להקל מטעם ספקה דרבנן להקל הה הוכחנו בדהיחחום הפומחה לא אמרינו סד"ר לההל והט"ז גופיה הדר ביה כמ"ש בא"ח הימן ח"ם דלא אמרינן סד"ר להקל בדאיחחוק אסורא כמו שוכרחי לעיל ומ"ש עוד שם לסניף מטעם שכחב הסמ"ג כשם ר"ח דדוקה טים הנדכק בעינן הה כש"ע לה פסק בסעיף י"ח וכמ"ם הוה עלמו שם ומ"ם שם בס"ק י"ע דע"ז סמכינן שהין נזהרין בנט"י שחין מנקין הלוחה שחחח הלפורן בזה יפה כחב דבנט"י מקילינן בספיקו משום הכי מקילינן נמי בססיקה דפלוגחה וכמ"ם בתה"ד רם"א הביאו ב"י שם בא"ח וז"ל וכיון דאשכחן פלונחא דרבווחא בהני חלוקים נראה דחולינן בחר המקילים בנפ"י דהכי כחב הרמב"ם וכן שניגו במשנה מס' ידים מים שנסחפק לו אם נעשה בהן מלאכה וכו' שכל ספק שבטהרות ידים טהור ע"כ ונראה דה"ה פלוגהא דרבווחת דהחם נמי ספק הות כמתן קיי"ל מדכייל וחני שכל ספק שבטהרות ידיש מהור עכ"ל - מבואר הא היכא דהחמירו אף בסלוגחא דרבווחא אזליכן בחר המחמיר ועיין במ"א כא"ח סימן קס"א מ"ק ה' שהחמיר אף בנשילה ואע"ג דהכא י"ל כיון דספיקא הוא אם הנה כלל ד"ח סמכינן על סברח ר"ח בשם סמ"ג מכל מקום הח כחב בשם הנהוח ש"ד דח"ח שלח יהים בחוכם שים משמע דכן היה מן השחם ואף על גב דהשחא ליכא אימור ברדיוני נפל כדאמרינן גבי נחנה הכשיל לבנה - ועוד הרי הוכחחי בסימן זה דהיכא דלא עיינה בעלפה אסילו במקנת הנוף לא עלתה לה עבילה והטעם כמ"ם משום דאיחחוק אסורא משום הכי אזליכן בספיקו להחמיר ולמ"ם המ"מ בהלכוח חמץ ומלה הביאו ב"י בא"ח רס"י הל"ם וז"ל והסעם דאט"ג דבד"ר הוא כיון שבדיקת חמץ חחלחה על הספק החמירו בספיקו יוחר משאר ספיחות של דבריהם עכ"ל וה"ה כ"ג כיון דבדיקה הגוף החלחו על הספק החמירו במפיקו אפילו באד"ר לפ"ז בנ"ד ששכחה מליטול לפורן אחד ולא עיינה סחלה אם היה מפי או לאו אזליכן להחמיר ולא עלחה לה סבילה כנ"ל:

בבוד הרב החי נחון שלום ונשגב המפורסם בכל קלוי, חרץ שר טתורה עמוד ההורחה בבוד הרב הגחון המובהק ומפוחר שושילתם דיחוסת מדור דור שמו העוב כירח יקר הולך בכל מדינה ופלך קש"ח מוה׳ ארי ליבש סג"ל הורוויץ שלימ"ם החבר"ק סמריא והגליל

הרכני המופלג הותיק מוה׳ יעקב משולם ניק נ"י נשחו לכו להעלות מחדש על מכנם ופוסו הספר הנחמד ברתי ופדתי ותפארת ישראל מהחדם הגדול בענקים הגחון רבינו יהוגתן זלוקללה"ה. והנה לספר כמו מעלת יקרת הספר ומחברו חך למותר הוח לחשר כבר נודע ביהודה ובישראל גדול שמו כחד מן תקיפי קדמאי וכל רואה ספרו יאמר ברקאי. ולא באתי אפוא בזה רק להזהיר את אחב"י לבל ישינו גבול המדפים הכ"ל להדפים כמתכנתו משך עשר שנים מיום לאתו מבית סדפום. ואשרי שומע לדברינו יתברך ממעון הברכות על דרכיו תגה אורה עדי יובל שי למורא . פי המדבר לכבוד התורה ולומדיה כו"ח יום ה' כ"ו טבת שנת תרנ"ז לפ"ק סטרי :

סק׳ אריה ליבש הלוי איש הורוויץ מכופ״ק והגליל יע״ם.

כ"י עה"י פה"ח קט"ת מוס' יצחק שמעלקיש שליט"ה חבד"ק לבוב והגליל '

הרבני המופלג וירא ד׳ מוהר״ר יצקב משולם גיק נ״י מפה״ק מוליא כפת לאור את הספר היקר ברתי ופלתי עם תפארת ישראל על הלכות נדה להגאון המפורסם מ' יונתן אייבישישץ ולל"ה אשר כל הארץ האירה מכנודו ודבר שפתים אך למוחר להלל ולשבח את הספר היקר הנ"ל אשר כבר יצא טבעו בעולם ולא באתי בזה רק להזהיר את אחב"י לבל ידפיסו כמתכנתו עד כלות עשר שנים לבל ישינו גכולו ושומע לדבריכן ישכון בטח:

לבוב יום ב׳ וחרח תרנ"ז

יצחק שמעלקיש האנדיק הנ"ל.

הקרמה

וישתחוה ישראל אל ראשי מטות בית ישראל ויאמר טרם אחלה לדבר בי אדונים אשר להם משפט התורה אל יחר' אפכם עלי שמלאני לבי לעמוד במקום גדולים להביא לבית הדסום חיבור "כי היודע הוא העד שלא לכבודי או לכבוד בית אבי עשיתי זאת רק להיות אני הגבר ראה עני ישראל אשר דברים הנוהגים כל יום ויום אליו ידרשון לדעת המעשה אשר יעשון כי מאוד לריך להיות זריז בפסקים הללו אשר התפאר החסיד דוד המלך ע"ה ידי מלוכלך בדם וכו' כי בזה המחמיר הפסיד וח"ו המקיל הפסיד ביותר כי עון כרת נגעו והגאונים הש"ך והע"ז קלרו בהלי נדה

ביותר והנחון פר"ח השיב ימינו אחור מלדבר בו :

חבי חבי רכב ישרחל ופרשיו רשכב"ה הגחון מוה׳ יהונתן זללה"ה למד פעמים רבי' הל' נדה ברבים וניתן ליכתב דבריו הנאמרים בע"פ לכל עם ככתבו וכישונו וכעת מפוזר ומפורד בין התלמידים בכל המקומות אשר דת המלך מלכו של עולם מגיע מועחק מכחב לכחב מלשון ללשון והנה יש בו חדושי דינים הרחויי לאותרו כאשר עיניכם תחזינה מישרים רק הלנועים מושכים ידיהם כי חששו לתלמיד טועה כתבו ורבים אשר סמכו ע"ז. ומי יודע אם ראוי לסמוך על כתבו לחינוק להתלמד בו ובפרט כי מלוה ועומד אני מפי אותו לדיק אמו"ו הגו"ל להוליא לאור עולם חבורו הקודש שהניח ברכה אחריו או"ת על ח"מ אך מערם על הלכות נדה מחלק ב' מכו"פ כי לו מלות ההקדימה ומיום שנשבה ארון הקודש חשבתי למשפט לקיים לואת הלדיק לזכות הרבים להוליא לאור עולם על הלי נדה אבל רבות מחשבות בלב איש כי באמת לזה לרוך יגיע רבכי גם בספרו כ"י הקדוש פעמים ט"ס ופעמים מקלר באמרים עד שקשה בהבנה וכדומה והנ' חבילי ערד' הקפוני עד שהוכרחתי להלניע החכמה כי לא היי ביכולתי ליקח מועד לשפוע מישרים ואח"ל כמה הפרתקאות דעדו על רחשי ולרות רבות סבבוני יחמר נח ישראל וכחשר שבקלת רוחי לנדנה והיחי כאים נדהם ואקן משנתי אמרתי מה נורא המקום הזה אין זה כ״א אלבע אלקים הוא שמלא עון עבדיך ישראל שהיתי נרפה לעבודת המלך מלכו של עולם ועברתי על צואת אותו לדיק זל"ל ואדר נדר לה' אלקי ישראל אשר אבותי התהלכו לפניו בחמים אם סי יהוי עמדי ויחזקני ויעמידני על רגלי אהלך במשרים ולא אחן שנת לעיני לעפעפי תנומה עד אמלא מקום וכו' זהו ארבע אמות של הלכה וזכות רבי' עמדי לי והתחלתי לשום עיוני על הל' נדה ות"ל הצליח ועשה פרי פרי קודש הלולי כי יגעתי ומלאתי ואין ב"ה בלי חידום אף כי נער ישראל ולכלל בינת אדם לא הגעתי אמרתי אדבר נגד מלכים מלכי רבנן ולא אבוש להדפים מוספת נוסך משלי והכרח שהבאני לזה כי לפעמים היי אמו"ז הגו"ל מקלר קשה בהבנה ויקוש עליו המעיין ולפענ"ד במקום אבו' דאבא קאתינא לפרש דברי קדשו על נכון ולפעמים אשר באתי לדון פני בקרקע בפני אמו"ז הגאון ז"ל להליך בעד גאונים הראשונים ואף כי קטן שבקטנים חובי נבוה וחדל חישים ביודע מך ערכי חכמה חין כאן וקנה חין כאן מ"מ למידן זכות על הראשונים שומעין ליי ומה אעשה אם היי לפענ"ד הקלושה והנמוכה גרחה לפרוק ולטענו על דברי קדשו פעמים כבונה ופעמים כסותר להיות מחני מספרו ססודם ירחתי מלגשת חליו ותלם הדבר בחסרון ידיעתי ומי שישכיל יבין ולהעמיד דברי בתוך דברו קדשו אמרתי בלבי אל תוסיפו פן תגרע ובמקום גדולים אל תעמוד אמרתי להדפים תום׳ נופך משלי בסוף החיבור ומה חיכפת ליי שדיי ניפו בתר עיקר׳ ובממניים אם ימלא הן ישראל במדבר יפה עשיתי ואם לאו אז יהי׳ דברי אמו"ז הנאון ז"ל ברורים ביותר ישמח לבי גם אני כי חורה א' היא לנו והכל הולך אל שורשו כי

נתנדלתי על ברכו וכין כתפו שכנתי ומפתי לחמי תורה אכלתי ומימיו ים דאורייתא בלמא שתיחי ומידי יד כהה עלה נשמתו הקדוש למרום ובזכרו בן עיני ירדו דמעה מאין הפוגח כי נגדע קרן ישראל בעו"ה וידעתי גם ידעתי שניחי לאותו לדיק זל"ל שנו"נ בדברי קדשו שהרי הרב חומר כן כחשר הדפים ספרו כו"פ חשר יש בו כמה דברים של"ע קלת ואנכי הקטן הרגשתי בכמה מקומות ושאלתי אותו ולא חש לזה והשיב לי ידעתי שיש בו לפופל מית אדפס כדי שיבוא דור אחרי וימלא בו סברות לכאן ולכאן ויפלפלו בו לסתור ולבכות והקב"ה חדאי בפלפולא למען לדקו יגדיל תורה ויאדיר וע"ו סמכתי יתדתי לשקול ולקרות בדברי קדשו ובפרט רחיתי כי חכם עדיף מנבי׳ שאף לפעמים יש מקום עיון רב בספרו כו"פ מ"מ לאחר העיון מלבד שיוכל להעמיד דברו על נכון אף גם נפתח ע"י שערי אור׳ להבין בזה כמה דברים ולהראות כי סחמת חתי העליתי בחיבור הזה סלפולה כ"ש הנותן טעם לשבח מה שחדשו נפשי בכללי ס"ם וישבתי בו ח"ל כמה קו' בכללי ס"ס בית הספק שלו ובחמת להיות כי לריך לכללי ס"ם בהלכוח נדה לכן אמרתי להעמיד עיוני ע"ז ועוד כי תוספת נופך משלי לא דפסתי ח"ו לומר להכריע בפסקי דינים כי מי אנכי הקטן תולעת ולא איש ומי יתן ואוכל להבין דברי גדולי אחרונים מכ"ש לומר להכריע רק כתבחי דרך מו"מ בעלמי ולואת כתבתי גם על כללי ס"ם אשר בלא"ה כבר כתבו האחרונים שאין לסתוך ולהתיר בשום ס"ם מה שלא נמלא מפורש ומ"מ לא מלאני לבי להדפים תוספת משלי עד כי סראתי לגדולי זמנינו היטב הדברים אשר דברתי אך לא רליתי ליקא הטכמה כי היי לריכיי ליתן הסכמה על חרושי אמו"ז הגו"ל והיי משבחיי כראוי וידעתי שהוא שלה לרלונו כי עודו היי בחיו היי מונע ליקח הסכמה עבור זאת כאשר כתב בהקדמתו ובכל זאת נפשי בשאלתי ובבקשחי כי ימלא בו מ"מ רובם ככולם שגיאות וטעות בחבורי פי מלבד שלא הגעתי עדיין לרועה בקר אף גם למדתי בד בבד ואפי׳ יחיד מומחה שטעה חייב כי ביחיד שכיח טעות ק"ו בן בנו של ק"ו פרעום כמוני מ"מ ידונני לכף זכות שגיאות מי יבין ומשוגתי אתי תלין ולהיות כי יש בחיבור הזה תוספת נופך משלי וגם אין מלוה נקראת אלא על מי שנומר׳ ולואת קראתי שם הספר על שמי ובו נכלל גם אמו"ו הגו"ל כי תפארת בנים אבותם ועטרת זקנים בני בנים וקראתי שמו תפארת ישראל וחושכן דידן פ"ב הכוללי כחושבן דידי . ישראל נכד להגחון הנדול רבינו יהונתן זללס"ה . ועוד אמרתי חובה עלי מוטל להזכיר בו שם אאמ"ו הרצ המופלג הקלין מוהר"ן נטע נר"ו יאיר ושם א"מ הקלינ׳ הלנועה והחסודה אשה אלה לא מלאתי מ' רבקה חיי אשר הדריכני ללמוד תורה לשמה ולשם גירסן ואאמ"ו הרב נר"ו בעלמו למד עמי וח"ל נחקיים חוט המשולש וכו' ולא ימוש חורה מפיך ומפי זרע זרעד וחושבן מפארת ישראל עולה כזה . ישראר באראמ"ו ה"ה מ' נתן נמע א"מ רבקה הקב"ה יאריך ימיהם ושנותיהם בעושר וכבוד עד ביאת ינון א"ם:

והגה האמת אגיד ולא אכחד שרבים אומרים לנפשי להוליא לאור עולם חיבור הגדול והכורת חורים ותומים על ח"מ הכ"ל להחיר עיני חכמים בלפיחת דבש במעה יסונתן כי שם שם לו חוק ומשפט ומרחה תוקף גדולתו וגבורתו בחורייתה וכבר ת"ל עומד לדפוס וכל שעתא זמנא הוא אך להיות כי מלוה ועומד אני מפי א"ז זל"ל בחליו שימות בו להיות לחדושי נדה מלוח הקדימה אף גם אמרתי להיות בקטן החל כי חיבור הזה מעט הכמות ורב החיכות וכחשר חרחה שימלח חיבור הלזה חן בעיני חכמי הדור או באסבת יהונתן אדלג שור להוליא לאורו אורים ותומים על ח"מ ויקוים במהרה

בימינו עמוד הכהן לאורים ותומים אמן סלה :

הכ"ד זעירא דמן חבריא הקפן שבקמנים נבזה וחדל אישים חכמה אין כאן זקנה אין כאן גער ישראל בהרב מהור"ר נתן נמע גר"ו יושב תוך עמי ק"ק ליכשנשמאמ יע"א

הקרמה שנית

ישראל ויאמר. וכאן אברך על המוגמר. חדושי הלכוח נדה. מאמו"ז אבי אבי רכב ישראל ופרשיו הגאון הגדול המפורסים לרבן של כל בני הגולה מוה"ר יהוגתן וללה"ה אשר העתקתי מחבורו . חלק שני מספרו . ברתי ופלתי אשר הוא לחושלת העולם . ובו ימלאו כולם . מרגוע לנפשם . כי הרבה דינים נתחדש שם . והמה דברים מפורשין . אשר כל יום ויום אלי ידרשון . ועל יתר הלכות בי"ד אינם כ"כ מהלורך כזה כאשר כתבתי בהקדמה באורך. וכה"ג קלרתי בהשתקות ש"ע ולא הדפים יוחר רק עד סעיף מ"ח בסימן ק"ץ להיות כי מכאן ואילך אמו"ז הגאון הגדול זל"ל היה מקלר בפלפולה רבה אמרתי אין מהלורך יותר להעתיקי. והנני נותן שבח והודאה לאלקים הרועה אותי מעודי . על העבר שוכיתי לכך לזכות . בדברי קדשו ותפלתי על חיקי שיהי' כי בעוזרי . ביתר חבורים של אמו"ז הגאון זללה"ם ובפרע בחבורו הגדול וכורא אורים ותומים על ח"מ אשר לבש הגאון הגדול הכ"ל זל"ל והיי סמיד על מלחו ופוטפת בין עיניו הטהורים . לרלון להאיר בו עיני חכמים ונבונים.

ובן מראה תוקף חכמתו וגבורתו באורייתא הי יגמר הטוב בעדי : אתחיל בעו"ה להביא על מזבח הדפוס תוספת נוסך משלי מה שחנן ה' א"י בכמה דברים. כאשר מחזינה מישרים. והעיקר לפעמים שהגאון אמוז"ג מהלר באמרים ולפום רהיטא המה נראה בלתי מבוררים. וכאלו מדברי קדמונים נסתרים. ואככי הקטן יגעתי ומלאתי ת"ל שדבריו כנים ואמתי׳ וברורים . באתי אנכי הקטן שבקטנים ולעיר באלפי ישראל במקום אבוה דאבא קאתינא לבאר דבריו על נכון ולהעמיד דברי בחוך דברי סדשו לא היה רלוני כי מי אנכי הקטן להעמיד בהיכל המלך ובמקום גדולים אל מעמוד לואת רשמתי בחוך חבורו תמיד בסיום דברו. כזה (עבקיא) מיין בקונטרם אחרון והא לכם קונטרם אחרון וקראו שמו תפארת ישראל כי תפארת בנים אבותם ועטרת זקנים בני בנים . כאשר כבר הארכתי בזה בהקדמה במעם השם הספר הזה ניתר התנללות שמלאני לבי לדפום חדושים משמי זיל הרי׳ בי׳ :

הלכות נדה סי קפג יורה דעה

> ורוא שתרנים ביליפתו וכ' הש"ך היינו מדחורייחה הכל מדרבנן טמחה הפי' בלי הרגשה ונכון הוא רק באמת איכא מקום דאפי׳ מדרכנן אינה טמאה במקום דלם שייך כתם דהיינו קרקע עולם או בבגדי לבעונים וכדלקמן בסי׳ ק"ן ע"ם וחרב

> > שטודע לה שכא מגופה רק כלי הרגשה אפי׳ **פיפת דם כחרדל ממאה משום כחם כמבואר** בסף ק"ן דלם לריכין גרים ועוד רק להולים מספק מאכולת משא"כ בדליכא חשש מספק מחכולת פשיטה דחפי׳ בכ"ם טמחה משום

משום כחם ליכת ע"ם ול"נ כי כיון כתם כמבוחר לשם ופשוע :

ים כאן ספק עלום בכל בדיקות שברקה ומלאה דם או שקינחה שלמה אחר חשמיש ומלאה דם כלי הרגשה כלל פֿי הוי חשם איסור דאוריימא או לא כי בגמי אמריכן בפי הרואה כחם על הך דנמנא על שלו חייב קרבן לעולם דארנישה ואימור הרגשת שמש או הרגשת עד הוא וים כאי ב׳ פנים או כפשוטה דודאי מיירי בדמרנשה רק לחחר זמן פטורה מקרבן דאמריכן אפשר הרגשת שמש או עד וכו׳ או

הפי דחק אמריטן מסחמת הרגישה רק הית חושבת שלת הרגישה כי תולה הרגשתה בהרגשת שמש או עד וכוי וכבר האריכו כזה בשוית שב יעקב הגאון המחבר ההוא מם הנחון מי נכריאל ז"ל ע"ם . אבל שניהם לא הכיאו דברי החה"ד בפסקיו סי' מ"ז דכתב להדים דרומה דם מחמת תשמים נמי אין מרגשת דאי מרגשת דנפתח החדר פשיעה דעמהה הלה המריכן הרגשת שמש הוה הע"ג דבכל פעם בלי חשמיש הינו רוחה בלום בלי הרגשה וחשב ליי ספיקא דאורייתא ע"כ הרי מבואר הדברים כפי השני וכן ברמב"ם כ"ט מהלכות א"ב כתב אין האשה מחשמא מהחורה וכו' עד שחרניש וכו' ואם לא הרגישה ובדקה ומלאה דם לפנים בפרוזרר הרי זו בחזקת שבא בהרגשה כמו שבחרנו ומדברי סופרים שכל וכו׳ הרי מבוחר מדכתב חח"כ ומד"ם דמה שכתב קודם בחה הוא הכל ד"ת דהא כתב כמו שבארנו והיינו מ"ש בפ"ה מהלכות הנ"ל דם שנמלא בפרוזרר ודחי טמח שחזקתו מהמקור ושם דין חורה הוח דשורפין עליו תרומה וקדשים לכן ברור דפ"ל לרמכ"ם בבדיקה הוי ספק דחורייתה והיינו דוקה בדיקה שהכנים׳ העד לפרוודר בזו אמרינן אף שהרנישה חולה הדבר בעד כנ"ל אבל אם קינחה עלמה בזו לם אמרינן הרגשת עד הוא לכך דייק הרמב"ם ובדקה ומלאה דם לפנים בפרוזדר למפוקי אם ילא דם לחוץ וקינחה עלמה בזו לא שייך הרנשת עד הוא והכי משמע בנמ׳ דנמלה בפרוזדר חזקתו מהמקור וקשה ג"כ כממ"נ אי ארגישה פשיעא דמהמקור אתיא זמה דווקינן מני׳ דרוב וקרוב הלך אחר הרוב וזהו לא ס"ל דנם בעליה ים הרגשה זמי לם הרגישה למה שורפין קדשים וע"כ הטעם דבדיקה הוי חזקת הרגשה ולחגם במחבעו הגאונים הנ"ל בהבנת דברי הרמב"ם ז"ל והדברים פשוטים כנ"ל (עלבק"א): מוכח מתום׳ דנדה בשמעתין הנ"ל דהקשו בד"ה אימור הרגשת שמש דלמה לא אמרינן אימר הרנשת מי רגלים אפ"פ שלא הטילה מים כדאמריי בפ"ק כסבורה ברגשת מי רגלים ולכחורם חין מקום לקושית החום׳ דלעיל בפ"ק חמרינן להחמי׳ למסרות דמטמא מע"ל דאימר הרגשת מי רגלים אבל כאן דבאמת הרגישה רק הא דסעורה לחחר זמן מקרבן משום דחלינן בהרנשת עד חיך נחלה בחשם רחוקה כזה בהרגשת מי רגלים מה דלח הטילה ולפטרה מקרבן וכי דנין להקל מלהחמיר חלח ודחי דמת התוסי דבחמת לה הרגישה כלל וה"כ על הה דלחחר זמן פעורה מקרבן לק"מ רם כל הקושים למה חוך זמן או על שלו חייב קרבן למה הח לא ארגישה בזו שפיר

איל כמו דחמרינן סבורה הרגשת שמש היא ולהחזיק הדם שבא בהרגשה ולחייב בקרבן כן ויל קסבר הרגשת מי רגלים להחזיקו בחזקת הרגשה ולחייבו בקרבן והכל להחמיר

כום ולה להקל. וכן מוכח מפ"ק דף ג' חום׳ ד"ה מרגשת וכו׳ דהקשו חום׳ לב"ש

דם"ל דוי שעתה משום דחשה מרגשת וח"כ כי ברקה עלמה ומלחה דם בלי הרגשה

מעמם לב"ם למפרע וקשה מה קו' הם במלם בלי הרגשה חינו עמחה ד"ח והוח רק

טמחה משום כתם ובכחם לא מעמאה לביש למפרע דה"ל ספיקא דרבנן לקולא ומה קוי לב"ם אלא דס"ל דהוי דאורייתא וא"כ שפיר קשה לב"ש אם שמשה בחוך המע"ל

מטמא דהוי הרגשת שמש כמו הרגשת עד דבאמת לא מלינן בפוסקים דבר נגד זה ראה זה לבד מלאתי בהגהת מיימוני' בפ"ד מהלכות איסורי ביאה באות כ' שכתב השעם בשם מורו ורבו שהוא מהר"ם ש"ל דאין לאסה לבדוק עלמה אחר תשמיש אע"פ שאין לה וסת דלמה תחמיר וכו' כיון דמהתורה בעינן שתרגיש בבשרה אלא דרבנן אסרו רואה בלי הרגשה כמו כתמים והן אמרו וכוי עכ"ל מזה מבוחר דלחחר תשמיש די"ל הרגשת שמש הוח מ"מ הוח רק דרבני כמן כתמים ודוחק לומר דס"ל דהוי ספיקה דחורייתה אי חרגישה וס"ל כשיעת ברמב"ם דכל ספיקא דאוריית' דקי"ל לחומרא אפי' במקום דלא אתחזים איסור' הוא דרבנן וח"כ שפיר יחכן הן אמרו והן אמרו אך מלשונו כמו כחמים מכואר דחין בו איסורו רק דרבנן מנזרת כחמים (עבק"ה) . וכן בתום' בפ' ידיעות בשבועת דפרכינן פל כך דנמלא על שלו דחייב קרבן דמיירי אפרישה ופרכינן בגמ' והא נמלא קחני ונמלא הכי משמע ואי אפרישה מעיקרא כי פריש ה"ל ידיעה והקשו התום' דעדיפא כיל להקשות דלמה נמלה החר זמן פטורין מקרבן ע"ש שהניחו בתימה ובחמת י"ל דלה **שיירי** אפרישה דאמרה לו להדיא נטמאתי רק דאמרה לו הנני מרגיש בפתיחת המקור זכדומה מעניני הרגשה וא"כ עליו לסרוש מספק אולי תעמא דהרגשה דאורייתא ולפי דעת המה"ד הרגשה דאורייתא כשמרגשת חזקה שרואה דם כמו שאמרה וסת דאוריי׳ פים וחי פירש בחבר חי וחח"כ נמלח דם חייב קרבן דשימש נדה וחינו חונם דה"ל ליחהר כשאמרה מרגיש אני ולא להכיא עלמו לידי ספק והרי יותר חשש מסמוך לוסתה וא"כ לקימ דנמלא לאחר זמן דפטורין מקרבן דהא זהו קו' הגמ' בפרק הרואה כחם זמשני דאימר הרגשת שמש הוא מ"ש רק קושיית הגמי והא נמלא קחני ולישנא נמלא מורה על מליחת דבר חדש מה שלח הי' מקדם עולה ברוחו וחי דחרגים וידע מעיקרח דנפרוש והוא בחוקת שרואה כמש"ל בשם ת"ה א"כ לא שייך לישנא דנמלא רק הל"ל בהי עליו דהא ע"כ מחויב הוא לראות על עד ולבדוק כיון דארגישה ולשון נמנא משמע כאלו לא אסיק הבעל ואשה אדעתיי שיהיי דם ע"ג עדים (ועכל"ל הכי דאל"כ באמת מה פריך הגמ' דלמא מיירי בכה"ג בהרגשה אע"כ דס"ל לגמרא דבוה לא יתכן ג"כ לשון נמלא וכמים). וא"כ אין מקום לחמיהת התום׳ בשום אופן ועכל"ל דס"ל לתום׳

ואכניסה מ"מ ע"כ בהרגישה דאל"כ קרבן למה דלא אמרינן כסברת הרמב"ם וח"ה הנ"ל רק כסברת הר"ם וא"ב לדידי איך יחכן לשון נמלא ומכל"ל דלימא להך דיוקא מייב בתבורן תורת שלמים כתב דכחן מיירי מרחית דם כחרדל ולח כשיעור נרים ועוד וח"כ דמ"מ יהכן עליו שם נמלח והח דלח מוקי בכה"ג ל"ל דם"ל לנמ' דלח הוי שונג כיון כפ"ג אשה שרואה מיפת דם צריכה כישב ז' נקיים ובו ס"א.

אשה שיצא דם ממקורה בין באונס בין ברצון ממאה (א) והוא שתרגיש ביציאתו ומיהו משתרגיש בו שָנעקר ממקומו ויצא ממאה אע״פ שלא יצא לחוץ ואפירו לא ראתה אלא מיפת דם בחרדל יושבת עליו (ב) שבעה נקיים :

הג"ה (כחשר יחבחר משפטן לקמן סי' קל"ו וחין חילוק בין (ג) פנויה לנשוחה לענין אסור נדה כי כל הכא על הנדה חייב כרת):

קפ״ד שצריך לפרוש מהאשה עוגה קודם לוסתה ובו י״ב סעיפים.

רוב הנשים יש להם וסתות (פיי זמן קנוע פורה כנטים) לראות בזמן ידוע כגון מכי לכי, יום או מלי דרי יום וכל אשה שיש כהוסת קבוע (א) באעריה שלא בשעת וסתה וא"צ בדיקה לפני תשמיש: הג"ה (נם אין לה (ב) להחמיר לבדוק עלמה לא לפני חשמיש ולא לאחר תשמיש שלא יָהי׳ לבו נוקפו ופורש):

אבל שרא בשעת תשמיש כל המרבה לבדוק הרי זו משובחת: בשעת

דבלא"ה ע"כ מחניחין איירי בהרגשה דאף לאידך אוקימחא דמיירי בסמוך לוסחה

די"ל הרגשת שמש הום פף הבעל מחשבהו

לודאי דמהיכי חיתי חראה ואין זמנה לראות וסובר דכוח מעמה קשעה וחולה הרגשה

שלה בהרגשת שמש והוי אוגם וע"כ דאמרה נסמחתי כפרש"י ולכך הוי שוגג ושפיר פריך הגמ' והם נמלח קחני ח"כ קושי"

המום' מסיפה נמי וח"ש דברי המום' הניל

ומ"מ אף דיש כאן חלוקי דעות להרמב"ם

ותרומת כדשן שומעין וכפרט כי דברי סום׳ דנדה מסייעין ובפרט לפמ"ם בזה ים

לחרך לחמיהת התום' על הגמ' דשבועם

משא"כ לפי שיטת מהר"ם תמיהת התום" בשכועות במקומו עומדת כהנ"ל וא"כ ברור

דהעיקר כדבריהם וק"ל :

(ב) שבעה נקיים עיין שיך דמבחר דיני

מחומר׳ דר"ז דהחמיר אפילו רואת טיפת

נדה ודיני זיבה ועכשיו הכל

דם כחרדל להלריך זי נקים ודע כי מימי רבי וחילך היה חומרא לעם שכשדות או לפי יש גורם ברחיש לעם שבסוריא יהיינו מכ"ש שבשארי ח"ל דראתה א' משב ששה והוא וה"ה שנים ושלשה משב ז' נקיש דכונ היי מסולק כל חשם רק אח"כ כא ר"ז וחשם דלפעמים ממנה זי נקיים ותפחור ותסבור שהיא כמו תחילת ראי׳ ותשב ששה והוא וכאמת לריך ז׳ נקים לנמרי ובזו י"ל דברי הרא"ש דכתב בסוף נדה בהא דאמר רבא תבשוי להנשא ונתפייםה לריכה לישב זי נקים א"א לומר מחמת חומרא דר"ז דהא כימיו של רבא לא היה עדיין חומרא דר"ז אלא זי נקים שאמר רבא שיהי' נקים בכדיקה שבכל יום ויום חיישיגן שמא מחמת חימוד תראה ועדיין לכאורה החמיה קיימת למה לי שיהיה ז' נקים בבדיקה אפילו ראתה ושופעת דם כל ימי ז' מחתת חימוד כיון דפוסקת סוף יום ז' טובלת לערב כשחרי נדה וגם הקשה הלח"מ דהא הרא"ש בסוף פירקן כתב לסתור דעת החומרין דעכשיו הוא רק חומרא דר"ו מותרין לעבול ביום ז' וכתב הרא"ם דהא בימי רבא כבר פשפה תקנתא דר"ו כדאמרינן מכדי האידנא כולהו ספק זיבות והניחו בלייע ולישב דברי הרא"ם נראה דחומר' מקנת רבי חשב ברואה א' וב' ששה והוא כבר נתפשטה וסיימן וקבלו עליהם דורות שהחריו אך חומרת דר"ז לישב לעולם ז׳ נקיים עדיין לה נתפשעה בימי רבא וא"כ הוכחת הרא"ם שפיר איך אמר רבא תבעוה וכו' לריכה לישב ז' נקים ששה והוא מבעי ליה אלא ודאי דהפיי של זי נקים אינו מוסב על זי רק הפיי כי ששה והוא לריכה לישב מחמת דינה דרבי והוח הפיי חשב ז' רק הוסיף מילם נקים להורות לנו כי ימים אלו שתמנה מלכד יום התביעה לריך להיום נקי בבדיקה וכך הן המשך הדברים חשב שבעה והיינו עם לירוף יום התביעה והנך ימים שתמנה יהיה נקים בבדיקה ולם שכל ז׳ ימים יחי׳ לריך להיות נקים וח״ם וח״כ גם דברי הרח״ם בהך נשי דידן ספק זיבות ה"ם דלה נתכוין על חומרה דר"ז רק כעין חומרה דר"ז והיינו חומרי דרבי הכ"ל דזהו כבר נחפשע' וע"ז אמרה הני נשי דידן ספק זיבות נינהו ומ"מ מוכח דאע"נ דליכם רק חומרי בעלמה מ"מ חששו לסרך כתה וה"ה לחומרה דר"ז דחף דלחומרה דרבי ברחתה ח' דתשב ששה והוח מדינה חסורה למבול ביום ז' מ"מ ברחו שנים ומכ"ש שלשם אף לחומרא דרבי בעבלה ביום ז' לאשייך סתירה ד"ת ומ"מ אמרו סתם משום סרך בתה ורחי׳ יום ח׳ לבד לח שכיח והיה לחומרת דר"ז וחיש ודו"ק ודברי הרחיש נכונים: (ג) בין פנויה לנשוחה וכו׳ זהו פשוט וברור עד שלח יפול בלב שום חדם לספוק ח"ו בו ואפי׳. א) שפחה שלא נשתחררה שאין בו לד אישות כלל הכא עליי בנדוחה כל שבעה חייב כרת כמבוחר בפ"ק דכריתות וברמב"ם הלכות חיסורי ביחה פ"ד ע"ש והרב הנאון מ"י ילא כזה חוד לגדרו נדר חכמים ונתן מכשול לפרילי דור בעו"ה שכתב הואיל ואמרו דלכך נדה עמאה זי משום דלא תחגנה לבעלה בפנויי ליכא טומאת ז' ולדבריו אף כרת ליתא גביה כי ממ"נ אי הפרשה. ב) מיירי בפנוי׳ ג"כ ח"כ אף טומאת שבעה יש בו ואי לאו אף איסור כרת ליכא. ג) והוסיף בזה בסיי קל"ב בקו' הט"ו על תמר ורות ושרי ליה מרי' וכל דבריו מהך דר"ם דברי דרשות הך וכמו שאמר העעם בנימל לחי שלא יהיה הכל שמחין ואביו ואמו עלבים יולדם בזוב

ומכ"ש להעלות על הספר ושגנה פלטו קולמכו : (א) בא עליי וכו' דעת הש"ך בס"ק א' דאס אין לה וסת מסתמא וסתה כל ל' יום ובתוך ל' מיקרי שלא בשעת וסתי ומותר לכוא עלים בלי בדיקה ודבר זה אין לו שחר דהא דכתב הש"ע אשה שיש לה וסת קבוע משום דבאין לה וסת לקמן בסיי קפ"ו פוסק כדברי ר"ח ורמב"ם דאף לבעלה בעי בדיקה וא"כ מה אהני דים לה עונה בינונית וא"כ הא דתנן בכל הש"ם ופוסקים דאין לה וסת בעי בדיקה היכי מלינו דהם ים כאן עונה בינונית ודוחק לומר דמיירי דעקרוה לעונה בינונית שעברו שלשה זמנים ולא ראתה בעונה בינונית חדא דוה דוחק דכל הך משא ומתן באין לה וסת יהיי בכה"ג דוקא באופן רחוק ועוד להש"ך דמשוה עונה בינונית לוסת א"כ בממ"נ אם עקרוה לעונה בינונית לג' ראי' אחרים שווים הרי קבעה וסת לראי' ההוא ואין לה וסת איך קרית לה ואם עקרום לג' ראי' בלתי שוין עדיין עונה בינונית במקומו כמו וסת הקבוע כמבואר לקמן בסי' קפ"ט אלא שאני מוסף דלא מלינו בשום דוכת' עקירה לעונה בינונית כל זמן שלח קבעה וסת דחמרינן חשה זו הוחיל וחין לה קביעות לרחיי אנו חמרינן דרך נשים לה כרוב נשים מעונה לעונה ולכן ברור דכי חמרינן עונה בינונית היינו להחמיר דינו כדין וסח קבוע אבל לא להקל דאין עונה קובע זמן כמו הוסת וכמ"ם הר"ן דבוסת דיו שעתה ובעונה בינונית לא אמרינן כן ולכך כאן להקל ולהחיר באין לה וסת חוך לי יום בלי בדיקה ליחא ולכן דקדק המחבר ולא כתב כאן

מה"ל וכהכה יתר קו׳ . ובשנם י"ל הקו׳ הוא להיפוך דשאלתו בנשואין דיש בו בישול פ"ו וכל עולם לא נברא אלא לפ"ו ולא ה"ל לתורה להחמיר לישב גלמוד ז׳ רק לחום

ולטהר בפחות כי מי יתן טהור מטמח לח חחד וש"ז השיב דחדרבה עי"כ מוסיפין אהבה ודיבוק כי לולי כן חגנה על בעלה וחעגן וחיתב אבל בפנויי ל"ק כלל כי מה אפכמי ולמה נשחנה זה משארי שומאה ויהיי פירש איך שיהיה מ"מ קשה להרהר

דעונה בינונית דינה כוסת קבוע כמ"ם בכמה דוכחי ונכון (עבק"ח) : (ב) להחמיר עי׳ לקמן כסי׳ קפ"ו מ"ם כזה בישוב דברי הרמב"ם ורבינו שמחה ע"ם ל

> הגהות הנאון מהר"ב ז"ל ל) זהו מדברי הריב"ש. ב) בסדר מלורע. ג) יש לדחות שדעת המ"י דכרת נפקח מסחוק בסדר קדושים וחיש חשר ישכב חת חשה דוו׳ ונכרתו שניהם.

(ג) עונה א' וכוי עיי ש"ך סק"ה דכתב מררבנן דהא קי"ל וסח דרבנן וכ"כ הרא"ש

במס׳ כדה בדוכת׳ טובת אבל ביבמות הסכים הרא"ש לדברי ר"ת דיולא לדרך

אושל דרבכן ולכך ר' יהודא מתיר ברואה ביום בלילה שלפניו כי אין זה בכלל וספב ור"י מחיר אפי' ביום עד גבול הקבוע בשעוח ביום לראיחה אבל מסמוך לוסתי חיירי במשנה וכזהו ניח' דהחירהו לשמש סמוך לוסת' ביולא לדרך דלמ"ד וסת' ג'אורית' חיד התירה תורה כקו' התוס' אבל לפמ"ם ניחה דחין זה בכלל וסת

דאורייתא ולא התירה ביולא לדרך רב

בעונה הסמוכה אכל חכמי תלמוד ז"ל הס

דהחמירו לפרוש מעונה סמוך לוסתה והות

בכלל אזהר׳ חכמים וזהו שדייקא לשרום

סמוך לוסת׳ כי ביום עלמו הוא נקרא וסת

אבל לפניו נקרא סמוך לוסתה ולפ"ז ילדק

ב בשעת וטתה צרוך לפרוש ממנה (ג) עונהא' ולא משאה קריבות אלא מתשמיש (המפה) בדבד אם הוא ביום פורש ממנה (ד) אתן יום כולו אפי' אם הוסת בסופן מותר מיד בדילה שלאחריו וכן אם הוא בתחלתו פורש כד היום ומותר כל הדיקה שדפניו וכן הדין אם הוא בדילה פורש כל הלילה ומותר ביום שלפניו ולאחריו בין שקבעה וסת בג"פ או פעם א' : הג"ה (וכל זה לל מיירי ללל גוסת המלוי נימים לכל לל גוסת המלוי נפימוי הגוף ונ"ל

סי׳ קפ״ט ואשה שמשנית וסתה (ה) להקרים ב׳ או ג׳ ימים או לאחר כשמניע זמן וסתה לריך לפרוש ממנה ב׳ או ג׳ ימים קודם או אחריו וע"ל סי׳ קפ״ט) :

לנכון מה דפריך הגמי על הא דאמר רבא הלכה כרי יהודה והתנן וכוי וכמה אמר רבה עונה מאי לאו עונה אחריתי דקשה חדא היכי ס"ד לומר עונה אחרית' ומס ראה על ככה להבין זה במילתא דרבא ולהקשות ממכו קוי ועוד לפ"ז דפ"ל עוכה אחריתי א"כ רבה דלה כמחן לה ר' יהוד' דהה ס"ל רק חותו עונה כקו' הגמ' ומכ"ש דהוה דלא כר׳ יוסי וא״כ עדיפא ה״ל להקשות רצא דלא כמאן. ג) ומה אריא דאמר הלכה כר׳ יהוד׳ אבל לפי׳ אביאסף ניחת דאמרינן חייב אדם לפרוש מאשחו סמוך לוס׳ וכמה עונה הגין הגמ' דהך סמוך הוא שיעור עונה והגמ' ידע דמעשה בכל יום יוכח וכן הלכה ומוריי כך דאין פורשיי מאשה רק י"ב שעות שיעור עונה מעת הרחיי ד"מ אם ראתה חלי יום פורש ממנה חלי הלילה שלפניו שהוא מכוון י"ב שעות וא"כ בשלמם הלכה כר׳ יוסי דוסת נקרת בשעה שרוחה חלי יום שפיר קחמר דסמוך י"ב שעות הימגו יש לפרוש והוא המסכים עם מעשה בכל יום אבל אי הלכה כרי יהודא ולרבריו אף גרואה בחלי היום כל היום לוסת יחשב וא"כ אם אתה מזקיקו לפרוש עונה מקדם אף הוא אסור בכל הלילה וזה נגד הלכה ומעשים בכל יום וקו' הגמ' שפיר ומשני הגמ' לא אותו עונה פירש הא דאמר׳ עונה אין הכוונה על סמוך לוסתה לבד שוה יהי׳ עונה אבל הכוונה שלריך לפרוש שיהיי בין הכל מזמן הפרישה לזמן ראיי י"ב שעות שהום שיעור עונה וכך פיי וכמה יהיי זמן הרחקה כין הכל סמוך ולירוף וסחה וע"ז חמר רבח עונה וח"כ הדבר מסכיי לרי יהודי ולמעשים בכל יום וח"ש וע"ו פריך הנמי חרתי ל"ל דוודחי הך ניחי וח"ל פיי דחמר רבא שיעור עונה ונדע דהלכה כר"י וע"ו משני הגמ' דה"ח כר"י ולבר מחותו זמן וסת חבל הח דהקשה ועביד לריכת' להיפוך דנימח הלכה כר"י ולח יחמר עונה זה לכחורה קשה לשיטת חביחסף דהח מזה לח ידענו דירחיק עוד חוץ לוסתה זמן מה ועד"מ אם רואה בחלי יום דנפרם בחלי לילה דממילחא דר' יהודא לא שמענו רק כל היום בכלל איסור . אמנם לפי הנ"ל ג"ל י"ל דגריך טעם למה באמת עשהו חז"ל לפרוש י"ב שעות מקודם ומה ג"מ בי"ב שעיק ולמה לא פחות ולא יותר דבשלמא לדירן הכל תלוי בזמן שקיעה וזריחה כנ"ל אבל לשיטתו קשה ול"ל דכל עלמו של חומר הפרישה מקורם לוסחה הוא דאם אחה אומר רק כפי החומר הנוכר במשנה לר' יהודת ותם תרחה בשחרית דמותרת לשמש בליל שלפניו האשם לא תבחין ההבדל בין שקיעת חמה לזריחות ותחשוב דקודם זמן ראים מותרם לשמש כר' יוםי ואף אם תראה בסמוך לשקיעת חמה בפנות היום תשמש מקודם וזה אסור דכל היום בכלל איסור ולכך עשהו חכו"ל הרחקה י"ב שעות וא"כ לעולם אי אפשר לבוא לכלל איסור לשמש בעת וסתה וא"ש ולפ"ו אף דלא אמר רבא וכמה עונה רק קמ"ל הלכה כרי יהודא והך מימרא דר"י לחוד הוה סגיי לפרום מאשתו לוסח׳ הוה ידעינן שיעו׳ י"ב שעות דכל עלמתו של הרחקה הוא בשביל שעות הנ"ל וע"ב השיעור י"ב שעות דאל"כ מה הועילו חכז"ל בתקנחן וגם יותר מי"ב שעות ל"ל דלאיזה לורך י"ל כן בשלמא אי הלכה כרי יוסי שפיר ה"א דהרחקה סמוך הוא כל חומו יום או לילה ומה דלר׳ יהודא מדינא אסור לדידן לר׳ יוםי מטעם הרחקה סמוך לוסת' והולרך רכח להודיענו דלח כן הוח רק שיעור עונה שהוח י"ב שעות חבל השתח דאמר הלכה כר"י וע"כ הטעם הרחקה משום טעות הנ"ל וא"כ פשיטא דהוא י"ב שעות וא"כ מלחא דרבא עונה ל"ל וא"ש ולכך קאמר דה"א לבעלה הלכה כר" יוםי וא"ש ודו"ק היעב כי פיי זה לשיעי אביאסף לענ"ד כפתור ופרח ויש לו ראי מקושי׳ הנ"ל בגמ' ותמהנו על הש"ך לדבריו מה מקשה הנמי תרתי ל"ל הא ממילחא דר׳ יהודת לא שמענו דאם אין לה וסת קבוע לשעות ביום ההוא רק מקדמי ומאחרי דלריכה לפרוש גם בלילה שלפליו וא"כ אלטריך רבא לאשמעינן דפורשת עולה י"ב שעות מקודם וקני הגמי לא קאי ול"ע ולפמ"ש ניחי הכל בס"ד ודע כי בעל מ"י"טעה שכחב כי הראב"ן היי לו גי' אחרי בגמ' והיינו שראב"ן העתיק וכמה אמר רבא עונה וכמה עונה אמר רבי יוחנן יום או לילה והך וכמה עונה א"ר יוחנן לא יש בגמי שלנו ומוה שפט שהיי לראב"ן גיי אחרת וזהו ליתא כי לא נכון דרבי יוחנן יפרש מילחא דרבת אבל הך דרי יוחנן אחמר בנמי נבי דם בחולים וי"ל כמבואר בגמי דנדה דס"ה ולהיות כי דעת הראב"ן שעונה הנזכר כאן חד שעורי עם העונה הנזכר שם העתיק כדרך הפוסק המעתיק להלכה מילחת דרבי יוחנן הנחמר שם לכחן לפסק הלכה ולא שיש בנמי כאן מילחא דרי יוחנן וזה שגור בפוסקים וסשוט וח"ו שיהיי גיי חדשה ולא מזכרם בשום פוסק רש"י ותום׳ ופשום ומימ אף שטרחנו לישב דברי האביאסף מ"מ העיקר כדברי הרח"ש והרי"ף וסתמי הש"מ דכן זעת רוב פוסקים ובפרע כי קי"ל וסת דרבכן

ובמילמה דרבנן להקל שומעין וכן עיקר: (ה) להקדים כי וכוי ועי ש"ך לקמן כסיי קפ"ע ס"ק ל"ע דסיי בכהן דה"ל לפרום כל גי ימים ד"מ שדרכה לראות ללי יום ורגילה להקדים לכ"ז יום א"ל לפרוש כל ג' ימים רק יום כ"ז לבד ע"ש ומלבד דלישנא דש"ע והוא בהגהח מימינות לריך לפרוש הימנו בי או ג' ימים קודם משמע דכל ג' ימים לריך לפרוש אף גם קשה אי הפשט כדברי הש"ך דפורש רק יום כ"ז פשיטא מה קמ"ל הלא דבר זה נראה ונשנית בסי׳ קפ"ט פעמים לאין מספר דוסת שאין קבוע חוששת פעם א׳ וא"כ היא שהקדישה לראות בכ"ז פשיט' דבהגיע כ"ז שנים דלריך לפרוש וחוששת עברה כ"ז ולא ראתה אינג חוששת עוד לכ"ז ולפי׳ הש"ד גם כחן יהי׳ דינו כן דלמה תפרוש מכ"ז כיון שעקרתו בפעם א' וסח שאינו קבוע עקרתו בפ"א וא"כ דברי רמ"א כאן הן משנה שאינו לריכה וא"ל לדברי הגהח מיימנו' כלל וגמר' ערוכה היא זה ודברי המ"י אינו מובן כלל דעדיין לא כועיל למה חפרוש כל ג׳ ימים הלא וסחה לא נמשכה רק יום א׳ א״כ אותו יום תפרום ולמה כל סג' ימים ולכן מיש דמיירי שאין לה וסח רק עונה בינוני אין כלל מעניך הקו׳ שים בזה וא"ל להאריך בי׳ ולכן יפה עלה ברוח לח"מ דמיירי דנמשך וסת׳ מן כ"ז

לא יפקוד אשתו אם היא סמוך לוסתה רק בחיבוק ונישוק ולא בתשמיש דהא וסת דאורייתא והדברים גראין כפותרין כמ"ש הב"י ע"ש ואפשר לומר דדברי הרא"ש שם בממ"נ - אי אתה סובר וסת לאו דאורייתא מ"כ מנ"ל להתיר חיסור דרבנן וקרח דפקדת כוך חיירי שלח בזמן וסת ומנ"ל להתיר מיכור דרבנן בשביל הולחת הדרך וחם חתה סומר דהכי דרשינן ופקדת נוך ולח תחטח משמע דים כחן חשם חמח חבל בזה שחתה יולא לדרד לא מחטא וע"כ דמיירי בסמוד

לוסמה דים בו זולם היולה לדרך חטה ה"כ

ע"כ וסת דחורייתה כיון דעל זה יהיי סובב והולך כונת הקרא וא"כ פשיטא קשה למה באמת התירה לעבור על איסור של תורה בשביל השתוקקת האשה לבעלה ודבר זה רחוק מסברת דיהיי ניתר בשביל זה איסור של תורה ודברי הרא"ש הם על דרך בממ"כ

: ודוחק ול"ע (עבק"א) (ד) אותו היום וכו׳ עי׳ ש"ך סק"ז דהביה דעם הכיחסף והרחב"ן דסברי שיעור הרחקם עונה היינו י"ב שעות והב"ח וכן הל"ח סייעו לו מהך דעונה בדם בחולים דפי י"ב שעות ובאמת סוגי׳ גמ׳ דנדה דף ס"ג מבואר דוא כראב"ן ואכיאסף דהא אמריטן היה רגילה לראות ביום מוחרת בלילה שלפניו דכל הלילה שלה ובגמ' הוה ס"ד דפרישת העונה הוי עונה אחריתי ומשני לא אותו עונה והש"ר סק"ז תי' דהגמ' איירי שים לה וסת לראות לעולם בתחלתו או לעולם במליעתו וכוי א"ל לפרוש אלא אותו יום יום ולא לפניו והא"ז איירי אם אין קבע ביום ההוא לפעמים בתחילה וכו׳ ע"ש ודברים אלו אין לו שחר דהגע עלמך אשה שוסת' לראות חיכף בהנך החמה יהי' מותרת בלילה שלפניו ואם לפעמים מאחרת מלראות מהנץ החמה ואילך יהיי כל הלילה אחור כלפי לייאי וגם עדיין לא ישוב כלום לשיפת אביאסף דמ"ל עונה י"ב שעות והרי הש"ך מודה דאם קבע לה לראות בתחילת היום דמותרת בלילה שלפכיו ואיה איפוא י"ב שעות . וכט"ז בס"ק ב' נתחבט לחלק בין הך טונה דרם בחולים לעונה דפרישה וא"ל לדוחק כי החילוק מבואר דבשלמא שם הוא השיעור שיזוב הדם מהמכה של מיעוך הבתולים וכי מה אכפת ליה לדם לזוב בשינוי עתים יום ולילה הלא י"ב שעם מהמכה זב הדם וכי נימא כשהיום הגדול בסתיו ש"ו שעה יזוב מהמכה כל ש"ו שעה ובימי חורף שהיום קטן פי שעות יזוב טי שעות זהו מהנמנע ולכך אמרינן חמיד י"ב שעות. אבל וסת כדה כבר ידוע שתלוי במהלך החמה ולבנה עד שקבעו וסת חודש למהלך לבנה באמרו יום זה מחודם גורם הרחי וכן וסת השבוע שיום זה מהשבוע גורם הרחיי וכן לפעמים באשה גורם כשהחמה למעלה מהאופן על הארץ הראי׳ ולפטמים ההיפוך כשהחמה למטה מהארץ לפי מזג האשה ואיכוחיי משתנה המקריי לפעמים העדר השמש ולפעמים הוית השמש קובע וגורם הוסת חה פשום וא"כ מה הכדל יש אם היום והלילה גדולים או סטנים סוף כל סוף השמש זורחת אי שקוע ובזה תלוי הראי׳ מהאשה ולא בהתמדת הענין זמן ארוך או הלר ודבר זה פשוט ונכון. ועשיתי סמוכין לחלוק הנ"ל במה דאמריק בגמ׳ דשבת פרק ר"ב לר"ע דאמר פולטת ש"ז ה׳ עונת שכד׳ עביד פרישה בהשכמה והא טבולי יום נינהן ומשני ניתנה תורה לש"י ושאל ניתנה ראמרה או ראוי׳ קאמינה וים להכין מה דהוה הוה מה כ"מ אי ניסנה או ראוי נינהו וגם מה דהשיב ראוי אין זה אלא מדברי נביאות דמנא ידע למימר ס' רבוא נשים מישראל לא הי' אחת שפולעת ש"ו ושכלה ודבר זה לריך קבלה הל"מ שהיי חז במעמד ולחיזה לורך נמסור דבר זו מה שאין נ"מ בו אמנס הדבר מבואר דים כאן ספק אי אמרינן עונה הוא י"ב שעות כשימת אביאסף ולא חליא אם היום ארוך או היום קלר או חליי הכל ביום ואין הבדל ביום ארוך או קלר ולפ"ז אי בשעות תלוי א"כ כשישראל פרשו ביום ד' הרי כאן יום די ולילה כ"ד שעות . יום הי ולילה ג"כ כ"ד שעות הרי ד' עונת וביום ו' י"ב שעות א״כ ביום סיון שָהוֹח יוִם ארוך טרם ששקעה החמה כלו הה׳ עונת ואף שהיי פולטין עוד היום הגדול לטבול טרם שישקע השמש והרי הן מעורבי שמש אבל אי אמרינן דתלוי בימים א"כ יהיי יום וי גדול כ"כ כיום שעמדה חמה ליהושע מ"מ אם תפלוע עם שקיעת השמש טמאם וא"ב אין להן טבילה רק בלילה והוי טבולי יום והא לא קשיא דא"כ מה פרוך הגמ' והא טבולי יום נינהו ומשני ניתנה חורה לט"י דמנלן לשיטה זו דם"ל י"ב שעות הוי עונה ז"א דאל"כ השה מנ"ל פולעת ש"ז בה' עונת רק סגי בר' עונות וכא דהפרשתן בדי בהשכמה משום דאם היי משמשין ביום די עד לע"ע א"כ הוי ליל הי ויום היבי עוכת ליל וי ויום וי בי עוכת הכיו די עוכת ואם יפלעו ביום ו׳ לעת שקיעת השמש הרי יהי׳ טבולי יום ואיך יקבלו התורה וע״כ הולרך משה להקדים לכם עונה א' וכיון שהקדים נתן להן בהשכמה דבהשכמה עלה וכו' וע"ז משני שפיר ניתנה תורה לטכולי יום וא"כ לא היי הלורך לבטל מישראל פ"ו כל יום ד' וע"כ דבעינן הי עונות אבל עכשיו דקי"ל דבעי הי עונת ובדי עביד פרישה שפיר קא מספקא להו וע"ז השיב ראוי ליחנו זה אמח כן דבי"ב שעות חליא ולא בימים וא"כ אז הי' יום גדול וטבלו קודם ערב והי׳ מעורבי שמש וח״ם דחין לריך לדברי נביחות דלח הי׳ אשה אחת נוהרת מפליטה רק ס"ל כהנ"ל כהנ"ל וזה ברור לענ"ד :

והנה מים חוב׳ עלינו לישב דברי אביאסף וראב"ן ז"ל שלא יקשה מדברי הגמ' עליהם ונרתה דם"ל ודתי לר' יוסי דס"ל שעת וסתה דתם רתתה בחלי יום מותרת לשמש שד חלי יום עד הגיע השעה שהוא רואה בו וא"כ יחמה לר"י וכי לא ידרוש הך אזהרה שיפרשו מנשיהם סמוך לוסתה וא"כ הא דר"י אזהרה לבני ישראל שיפרשו וכו' כתנאי כינהו דלר"י לא דרשינן וזהו דוחק למאוד ול"ל דמוקי הך אזהרה על שעת וסת גופו מלכד דלישנת דגמי לה משמע כן אף גם דל"ל קרה והזהרתם פשיעה דבשעת וסת יש לפרוש בלי אזהרה כלל דאולי בשעת חשמיש חראה דאיך ס"ד. א) בעונה ועת ההיא תשמש ולריך לומר דיש כאן שני עינני אזהרות וסת הוא בזמן שקבוע לראות וזהו נקרא וסת וזהו ודאי דאסורה לשמש למ"ד וסת דאורייתי מהתורה ולמ"ד דרבנן מדרבנן אבל זה אין ענין כלל להך בוהזהרם׳ כי זהו חובה ואיסור גמיר אפי׳ ביולא לדרך וכדומה אך אח"כ סמוך לכך וזהו נקרא סמוך לוסת. ג) וזהו בכלל והזהרת' ואמרי שיהי נפרשים סמוך לוסת דייקא להדי הזמן הרואה בו .נקרא וסחה אמנם הומן המוקדם נקרחת סמוך לוסתי וזהו בכלל זהירות בעלמי וזו שהתירה ביולא לדרך וכיולא בו ואיב במשנה לא כזכר כלל מאזהרה זו סמוך לוסחה כי הוא רק חומרי וגדר וסייג בעלמי לא דברו בו חכמי משנה ז"ל רק חכמי חלמוד לאחר המשנה החמירו באזכרה זו לוער אפיי סמוך לוסתה אסור לשמש ולכך לא מלינו פרישת סמוך לוסתה

הנהות הנאון מהר"ב ז"ל

א) מסורש בתה"ב-דלמ"ד וסתות מדרכנן אפי' נשעת הוסת ממש מותר ד"ת וכן מדרבנן ביולא לדרך ודעת הבר"ה דבשעת הוסת ועד סוף אותה העונה אסור מהתורה אפי למ"ד וסתות דרבנן רו מיקרי סמוך לוסתי כל העונה שרואה בה ועב"ד אפי למ"ד וסתות דרבנן רו מיקרי סמוך לוסתי כל העונה שרואה בה ועב"ד מותר ביולא לדרך כיון דוספו׳ דרבנן וסרא דוהזהרחם אינו אלא אסמכחא על דין איפור הפרשה באומה עונה ובמקום מצוה לא בזרינן ומוחרת בכל העונה של הופת . ב) לדירן האיסור סעור לוסחה הוא עה שאוסרין כל היום או כל הלילה אף שאין דרכה לראות אלא בשחלתו או בסופו. ג) ייל דקבע הלכה כחנא דברייחא והדאיחא שם בגמי והתני והצרחם וכן יוערין ביבעות דשם הגיי עכאן אמר ר' יאשי שהיי חנא. ג בד"א בגדורה אבר בקמנה שלא הניעה לימי הנעורים ולא הכיאה סימנים א"צ לפרושה סמוך לוסתה כל זמן שלא קבעתו ג"פ וה"ה דוקנה שנסתלק׳ דמים: ד אם רגילה קראות בהנץ החמה ולא קים לן שפיר

אי קודם הנץ החמה או אחריו (ו) אינה אסורה אלא ביום: ה אם רגילה לראות ראיה מקודם הנץ החמה עד אחר הנץ החמה אסורה בקילה וביום כשיעור הנמשך בו : ו אס וסת נמשך ב' או ג' ימים ששופעת או וביום כשיעור הנמשך בו : ו אס וסת נמשך ב' או ג' ימים ששופעת או

יביום כשיעו הנכושן בו די האם יכון נטשן ב אי גייכום ששוטעודה. מזלפת א"צ לפרוש אלא עונה א' של הוסת וכיון שעברה עונה (ז) ולא ראתה מותרת : ז אם הגיע וסת' בימי עיבורה משהובר עוברה או בימי מָניקתה שהם (ח) כד"ח משנולד הולד אפי' מת הולד א"צ לפרוש סמוך

לוסתה ואפי׳ בתוך וסתה מותרת בלא בדיהה (וע״ל ס״ס קפ״מ): ה היתה נחבית במחבא מפני פחד והגיע שעת וסתה אינה חוששת לו:

סג"ה (וו"ה דווקת אם עבר הוסח ולא בדקה ולא הרגישה שהורה בלא בדיקה אבל

(ט) לכתחלה לריכה בדיקה) :

כאן רק כד"ח הן בשנת פשומה והן בשנת עיבור ואין כאן מחלוקת: (מ) דבתחילה לריכה בדיקה הב"י ממה על הטור דבנמ' ילפינן מעובר' מדין מחבא

ולמה במעוברת א"ל בדיקה תחילה ובמחבא מלריך כדיקה וחילוק הב"י

דוחק כי מנ"ל לטור זה והע"ז סקי"א למב דנבי פחד יש לחום בחותו זמן שתוקק ילח הפחד מלכה ותראה ולכך לריכה בדיקה ואין דבריו מובני׳ בדברי רמ"א דמשמע דלולי משמיש א"ל בריקה כלל כמו מעוברם ולא כזכר כן בדברי רמ"א כלל וגם פשיעת דלישנא דעור לא משמע דמיירי דאשורה לשמש ולכן נראה סברתו פשוט דלכתחילה לריכה כל זמן וסת בדיקה אולי ע"י איזה הרהר או הסמת דעת בדברים אחרים יסור פחדה מחנה כמעט רגע וא"כ מראה בו ולכך לכתחילה לריכה בדיקה כל משך זמן וסת אבל בעבר ולא בדקה כיון דרבנן היא אין חוסשין לכך ומוחרת אך עדיין ל"ל מכלן לשור סברת זו ונרתה דס"ל בגמ׳ דמבעי בימי וסתה בימי עבורה כיון דוסת׳

ט שאר נשים צריבות בדיקה כשיגיע הוסת עבר הוסת ולא בדקה (י) ולא הרגישה בדיקה ע"כ דגם זה נסתפק לי׳ חי בעי דאורייתא בעי בדיקה מדקאמר לשון בעי לכתחילה בדיקה וכ"כ הר"ן בחרושי וקשה א"כ למה בעי למ"ד וסת דחורייתא דלא קי"ל כן הו"ל למיבעי אפילו למ"ד וסת דרבנן אי בעי בדיקה תחילה ועכל"ל דוה ידע למ"ד וסת דרבנן בימי עבור׳ א"ל בדיקה כלל רק קבעי למ"ד וסת דאורייתא וס"ל הא בהא תלי׳ אי עברה שעת וסתה ושהורה ש"מ דימי עיבור דוחין להך חזק׳ אורח ב"ב אף דהך חזק׳ גמורה היא ודבר תורה וא"כ אף לכתחילה א"ל בדיקה משא"כ אי עברה ולא בדקה שמאה פשיעה דלריכה בדיקה וקשה א"כ הא דפשוע מהיי במחבא מלא בדקה דעהורה למה נקט עברה ולא בדקה הא אמריכן דוה בזה חלי׳ אף לכחחילה א"ל בדיקה ועוד למה הולרך הגמ' להכים רחיה דוסת דחורייתם מדיוקם עעמם דחיכה חרדה וכו' ולא הוכיח בפשוט מדבעי לכתחילה בדיקה ש"מ דוסת האורייתא דאי דרבנן דהא בדרבנן לא ס"ד כלל דבעי בדיקה ועכל"ל דיש חילוק דלענין תחילה בדיקה במחבא

טעם אחר יש בהו מה דלא שייך במעוברת וכמש"ל דאולי תסיחה דעת מהפחדובהלה ודברי הטור מוכרח מנמ׳ (עבק״ה): (י) ולא סרגישה טסורה עיין בב"י שהביא דעת הרמב"ה והרי"ף דעברה וסתה א"ל בדיקה כלל ובעלה בא עליה אפי׳ ישינה וא"ל לשאול אם טמאה היא דאין חוששין כלל לעונה וסת והר"ן כ׳ ע"ז דהת קולת גדולה ולכך לת הבית בש"ע כלל וים להבין לדעתם קו' התוס' בנדה דף ט"ו דהא סמוך לוסתה אסורה לשמש דלמא מראה בזמן וסת דחוקה אורח בזמנו בא וא"כ כשהיי לה וסת איך ישמש עמה בלי שאלה דלמא באמת ראתה ואם ישאל פיה תאמרה נו אם הרגישה וראתה או לא ול"ל דבלא"ה כתבו המפורשי ברוחה ג"פ מהמת תשמיש דתלינן דחשה זו רוחה המיך מחמת תשמיש ולא תלינן בשאר מקרים משום דטבע חימוד וחימוי החשמיש להזיל דם כדאמרינן מבעום להנשי וכוי שמא מחמת חימוד וכוי ואיים סייל באשה בעלמא איכו עלולה לדש וסת דרבון ואפי׳ עברה וסת לא מחזיקינן לי׳ לרואה משא"כ אם תשמש סמוך לוסתה מחמת (ב) חימוד סשמיש והוא ג"כ בלאיה זמן מוגבל לראיי תראה בלי שי ולכך יש אזהרה לפרום ובהכי א"ם דהא דקי"ל אפי׳ לעהרות דחמירי בים לה וסת די׳ שעתה ואינו תוששין כנל אפי׳ על רגע אחת שהקדימה דאמרינן מסחמ׳ ראתה בזמן מוגבל והא לריכה לפרוש עונה מקודם מחשם דלמת תרחה מקודם הרי דחוששין להקדמה ולפמ"ש ניחא דוקא ע"י תשמיש הוששין לזה ולא בלי תשמיש אין חוששין להקדמה כלל וכן דעת הרמב"ם דאפי יש לה וסת לרובה לעולם לאחר תשמיש בדוקה והיינו דתשמיש גורם כדם וכן כ' רש"י להדי' ובזה מיושב קו' הכ"מ דהקשה האיך ביום וסחה חהיי אסורה וביום שלחחריו מותרת דלמת רתתה בו ביום וכוי ולפמ"ש ניחת דחוששין תם תשמש בומן וסת הות הגורם הרתיי משת"ב בשכבי עבר וסת וח"ש תך הת קשיי כיון דפוסק הרמב"ם ראשה שאין לה וסת לעולם בעי בריקה לפני תשמיש א"כ מ"ש אין לה וסת כלל או יש לה הוסת ועבר זמן וסתה הרי חוזרת בדין מיש לה לאין לה וסת דתקנת' דאורת בזמנו בא קלקלתה דאמרינן פשיט' דראתה בזמנו ואיך יחיר הרמב"ם לשמש אח"כ והיא ישינה כלי דעת אם בדקה עלמה ולא ראתה או לא ול"ל דס"ל דלכך כאין לה וסת לרוכה בדיקה לפני תשמים ולא דחושטין אולי טמאה היא רק הואיל ואין לה וסת הרי היא בספק דלמא תראה מחמם תשמיש להיות כי אין לה וסת והדמים אללה כמקרה ולא סלויי בזמן כלל א"כ כשילורף אליי חימוד וחמום החשמיש חהיי רואה ולכך ר"מ אוסרה לכעלה אבל רחב"א מחירה בכך דחנדוק עלמה ואם חמלא דם ג"פ אחר תשמיש חלא מבעלה ולכך בעי בדיקה לפני תשמיש דאל"כ עדיין א"א לאוסרה דאולי כבר ראחה מקדם ואין זה מחמת השמיש ולכך הלריכה חז"ל בדיקה לפני תשמיש כדי שתדע ודאי שמחמת תשמיש היא אם תראה בו בעד שלאחר תשמיש וכן אמרו שתשמיש בלילה בעד אף דאין רואה בלילה בו מ"מ למחר מוכיח קיים ופירש"י ז"ל וחדעה להביא כפרה וזה העעם לריכה בדיקה לפני תשמיש כדי שאם תראה בשעת תשמיש שתהא מוחוקת לרואה בהשמיש ומהא אסורה לבעלה ובזו דייק לשון רחב"א הן עותה והן מקנוהו ולא אמר בקילור משמשת בשני עדים דהא לשיטת הרמב"ם לריכה לעולם שני עדים אלא להורות לנו דלכך משמשת מקדם בשביל לעותה ולחקנה לדעת אם היא רואה מחמת סשמיש וח"ש דכרי הר"ן והמ"מ כסי׳ הרמב"ם (עבק"ח) . וכזו יחיישב מה שהקשה הררישה על הטור דהעתיק דברי רשב"א דאם אין לה וסת קבוע והוא שחות מעונה בינונית שהוא מכ"ה לכ"ה ועברה ולא בדקה עהורה בלי בדיקה הא העור פוסק לדינא דְאון לה וַסת לרוכה תמיד לפני כל תשמים בדיקה. והט"ז בס"ק י"ג תי׳ דמיירי דים לה וסת אחר רק התחילה לשנות מכ"ה לכ"ה ולא קבעתו בג"פ ולכך א"ל בדיקה ואין דבריו נואין דא"כ למה דייק הרשב"א והעור דהיא פחותה מעונה בינונית מה עיבו של עונה בינונית כאן כיון שים לה וסת קבוע ולא עקרתו עדיין אין חוששת כלל לעונה בינונית כנודע והדרישה תי' דמיירי דעברה כ"ה הנ"ל ולא ברקה ואח"כ רחלה פניה של מטה וא"כ אף שתבדוק עלמה אח"כ קודם תשמיש כדין אשה שאין לה וסת ה"א דתהיי טמאה משום חשש ראיי כ"ה שהיי וסת בלחי קבוע ולא בדקה בו ובין כך רחלה עלמה קמ"ל דלם. ובחמת ח"ל להך רק י"ל דחז היה קודם שהוכר עובר וחח"כ הוכר עובר וח"כ משמשת בליבדיקה וחין שייך אשה שחין לה וסת כיון דתסולקת בדמים רק ה"ה תהיי לריכה בדיקה מחמת חשש דלמת ראתה בחותו פעם שעבר זמן כ"ה קמ"ל דלת. אך הא נופא קשיא למה לא ניחוש דמ"ש דחוששין עכשיו קודם חשמיש דלמא ראתה ולריכה

ללי יום שהוא קביעות ושתה ולכך כל הגי ימים בכלל וסת יחשב ולריכה לפרוש כל - היכי דמלינו להדיא כן בדברי חז"ל ואם קבלה בדם נקבל אבל זולתו לא ולכן ברור דאין סג׳ ימים רק דהקשה דהה דעת רמ"ח לקמן כסי׳ קפיינו דבתר חחילת וסת חוליכן ויפה הוקי וחף לשישתו י"ל כי חזליכן בתר תחילת וסת היינו בחשה דרוחה ג' ימים חמריכן מחילת ראיה עיקר אבל באשה שוסתה קבוע חמיד ביום למ"ד ומקדמת ג'ימים קודם לפרקים ובכל ג' ימים רואה א"כ ל"ל

מחילת רחי׳ עיקר דהא אלו אין קבוע ויום למ"ד הוא קבוע וחזקה דאורח בזמנו בא ולאין ספק דסוף ראי׳ שהוא ביוסלמ"ד עיקר והנך דמי׳ דמקדמי הים לרוב רבוי דמי׳ לה מקדמי ואולה ולכך אף ימיי אלו בכלל וסת יחשב ומן יום כ"ז וחילך לריכה לפרוש והכל בכלל וסת יחשב וכן הוא בנמי נדה דף ל"ט ע"ב דם"ל לר"י אם ראתה ב"ם בר"ח וג' ראתה בכ"ה ובר"ח דקובעת וסת לר"ח ולא כוי בימי נידתה דאמרינן דמי יתירי אתוספ׳ בי׳ פי׳ הך רהי׳ בכ״ה רק קדומה מתוס' דמיי הרי אע"ג דבעלמא אוליכן בתר תחילת רחיי כחן שרחתה ב"ם מקדם ר"ח אמרינן דהוי תוספת דמים מכ"ש בשיש לה וסת בר"ח דאם אח"ב

מקדמה שהוא רק חום' דמי' וחוששת כל ימים אלו הואיל ורגילה בכך אולי כל ימים אלו תראה והן בכלל וסת ובזו כ"ע מודים . ויותר נראה לומר דלא מיירי שרואה כל ג' ימים בהמשכה רק לפעמים מקדים וראה בכ"ז או בכ"ח או בכ"ע רק ס"ל דכיון דר"מ ס"ל בכל אשה שאין לה וסח אסורה לבעלה ורחב"א פליג והיינו משום דא"כ אשה זו מה תהא עלי וכי בשביל שאין לה ושת תהיי גלמודה מבעלה לא החמירו חכמיי כ"כ וכמ"ם מהר"ם הן אמרו והן אמרו כי וסה דרבון ולא החמירו על אשה לגורשה מבעלה אבל אשה זו שעד כ"ז יום יש לה וסת ואינו רואה רקבג' ימים כאלו אין לה וסת לפעמים מקדמת ולפעמים מאחרת וזה רגילה תמיד כפעם בפעם א"כ על אותן איזה ישים ודאי דמודה רחב"א לר"מ ראסורה לשמש דלמא מראה בהן דמה בכך הלא מותרת לבעלה כל כ"ז ימים ובאיזה ימים כאלה לא אמרו שיהיי מותרת ואף רחב"א מודה לר"מ ולכך אסורה וזהו כלמוד ממקומו של הנהת מיימינו׳ דהעמיד דבריו במ"ש הרמב"ם בפ"ח מהלכות א"ב הלכה ג' כבר בארנו שכל אבה שאין לה וסת אסורה לשמש עד שדבוק וע"ז העמיד הגהה זו דאשה שמשנית וסתה להקדים וכו' ואלו הטעם דהוי כזמן וסת אין כאן מקום הג"ה זו רק לאח"כ באשה שיש לה וסת דאסורה לשמש כל עונות הוסת אלא ודאי משום לתא דמין לה וסת אוסר כל ימים אלו ודו"ק

(ו) אינו ססורה אלא ביום עיין ע"ז הטעם דתלינן קלקלה במקולקל ולענ"ד בלא"ה א"ם דבלילה א"ל לפרוש כיון דמילחא דרבמן היא וספק דרבמן לקול' משא"כ ביום כיון דחזיכן דעברה הלילה ולא ראחה וחוקה ים כאן אורח בומנו בא א"כ ע"כ (א) דאין וסחה בלילה דמסתמא היי רואה בו אלא דוסחה ביום ולכך לא ראתה בלילה דחינו זמנו וח"כ עכשיו בלח רחתה בלילה נחברר לנו הספק הזה ולכך ספיקח דיום לחומרת ולכך לריכה ביום לפרום וח"ש מיהו לדינת כבר כתבו התחרונים דיש להחמיר ואפשר זה הספק הוינסשק מסרון ידיעה דחוכל להבחין אי קודם הנך החמה או אח"ב וכן הבעל מ"ו הבים דבספר בעל נפש לרחב"ד אשר לפנינו מחמיר ג"כ ולכן יש להחמיר: (ז) וכא רחתה מותר' עיין ש"ך ס"ק י"ד מ"ש לחלק בין רחי מרובה לכמה ימים ובין ראי" אחת מקודם הנץ עד לאחר הנץ החמה אולם הרב הט"ז בסק"ע הקשה מנ"ל לחלק וברור דאין כוונתו לש"ע כי ש"ע לא חידש דבר מלבו כי אם כפי מ"ש הרא"ש ז"ל וקושיתו ארא"ש גופו מנ"ל לחלק בסברא כזו בלי ראיי ברורה ואולי

דייק לי׳ הראב"ד והרא"ש מדקתני הי׳ למודה לראות עם הנן החמה דם"ל לר"י דאינו אסור׳ אלא עם הכן החמה ור׳ יהודא אומר כל היום שלה וקשה הא העיקר פלונחא דר׳ יוסי ור"י הוא בלילה דלר"י מותר ולר׳ יהודא אסור ולמה קאמר ר"י כל היום שלה ולדיוקא קאמא הא בלילה אסור כל"ל להדיי ר"י אומר כל הלילה אסור ולמה נקע בלישנת מה דמותר דבכל יום אף ר"י מודה אלא ודאי דגם זה בכלל הפלונתא דר"י מתיר רק התחנת הוסת ולכך הוא אומר הי' רואה עם הנץ החמה דהיינו דמתהילעם הגד החמה אבל נמשך לחוך הנד החמה וכמ"ש הרא"ש והראב"ד דלא ימלט דמשכה ראיי כ"כ אינו אסורי אלא עם הנך החמה דהיינו ג"כ סמוך לנך החמה אסור דעם היינו סמוך אבל בנץ החמה עלמו מוחר וע"ז חולק רי יהודא ואמר דג"כ בהנץ החמה אסורי רק כל היום שלה דהיינו לאחר הנץ החמה אבל בהנץ החמה אסור׳ וזהו כל היום הרלון לאחר הגך החמה וכנ הכך החמה אסור הואיל וראחה בו ג"ב ושפיר קתני פלונתה בעם כך חמה ורי"א כל היום לאפוקי אתא הגך החמה גופו וכן פרש"י כל היום שלה משעבר הנץ החמה ודו"ק: וזה א"א לומר דלמא ברואה לימים ג"כ דא"כ עדיין יקשה קושיי הרח"ם למה כימי נירחה ח"ל בריקה דלמח ממשך רחיי וחדע לפרוש כל משך הראי׳ וא"ש. וחילוק אחרונים מוכרח בנמי שוב ראי׳ בראב"ד לספר בעל הנפש ונורם באמת כל הלילה שלה ומפרש שלה לאסור וכבי השיגו הרז"ה בהשנת ואמר דשלה סירושו להיתר אך לראב"ד בלא"ה לק"מ דדעת הראב"ד ג"כ בהמשך העונת לימים דאסור׳ כל זמן העונה לימים וכמ"ם הרא"ם בשם הראב"ד להדיא משא"כ להרא"ש ל"ל דדייק דגרים כל היום שלה כהנ"ל ונראה דראב"ד גרים לני להיפוך ופיי ג"כ בו שלה לאסור מכח דיוקה הכ"ל:

(ח) שהם כ"ד חדטי עיין ש"ך ס"ק י"ח דכתב דבא"ע סיי י"ג סעיי ג' דאין חודש עיבר עולה למנין ובחמת שם דעת המחבר דחודש עיבור עולה למנין רק הרמ"ל ז"ל החמיר רק בש"ך הישיני׳ דפום קראקא כתבשי"א וכיון לדעת הרמ"א ז"לובאמת נראה אף דעת האומרים שם דעבור בכלל מודים כאן דאינה בכלל דכל חיילי׳ דשם הוא מדתנן בכתוב׳ ומנקתו שני שנים וא"ב עיבור בכלל אכל כאן דקיי"ל כרבנן דלא תליי בהנקה כלל רק אברים מתפרקיי ואינו חוזריי לאיתני עד כד"ח ולא נזכר כלל שנה רק כד"ח מהיכי חיתי לומר שנה ור"מ דס"ל דתליי בהנקה הא ס"ל אי הניקה אפיי הי שנים שינה בחוקת רואה וא"כ כד"ח לאסוקי ממילחא דרבנן דס"ל דאפילו מת בכד"ח מ"מ קרוי מניקה וע"ז אמר לא משום מת תוכ"ד חדש דאינה בגדר מניקה אבל הוא לא הגביל כלל זמן כד"ח ורבנן דמגבילי׳ והן אינו חולי׳ כלל בענין הנקה רק בענין אברים מתפרקי ונגלו זמן כד"ח וח"כ מהיכי חיתי להוסף וביחוד כי הוא רחוק במליחות דאם יעברו ב"ד הסנה דבשביל זה יהיי חיבריי חלושיי מבלי חוזרים לחיחני עד יעבור חודש העיבור מה שלא היי זולת העיבור ולריך לזה הקדמה מה דדרשו בירושלמי אקרא וכו׳ דהקב"ה מסכים מליחת הטבע עם קביעות חכמי ישרחל בעיבור וחין לנו לומר זחת רק

הנהות הגאון מהר"ב ז"ל (א) י"ל שמא נתעברה (ב) סברא זו כ' הבדה"ב בדף סנ"ה ע"א ולדעתו שם לכך אפי' למ"ד וסתות דרבון אסורה מה"ת לשמש מאותו העת שרגילה לראות בעונת וסתה

עד סוף העונה לפי שדרכו של דם לכא בהרגל חשמים:

הרגישה שהורה בלא בדיקה וי"א שאסורה עד (יא) שתברוק אם יש לה וסת קבוע אושהוא יום ל' אע"פ שאינו קבוע (והכינהוג וכן הוח לקמן סי' קפ"ט) הרוצה לצאת לדרך צריך לפקוד אשתו אפילו סמוך לוסתה: הג"ה (וחפילו נחטמים שרי ומ"מ המחמיר שלה לפקדה לק נדגרי ללוי תע"ב וככר נתבחר

וי"א אם אדם רולה לילך לדרך ואשמו נדם (יב) ומטבול מוך עונה אחת לריך להמחין):

ויים מס מוסרונס ניכך נהרך ומספו נהט (יב) ומטפול פוך מונס מחת לריך נסקמין):
אשה שיש לה וסת לימים לכד והגיע שעת וסתה אסור לבוא עליה עד
שישארנה ואם אין לה סת יום ל' לראי הוי כהגיע (יג) שעת וסתה
ואם שהתה אחר הוסת שיעור שתספור ותמבול בא עדי וא"צ לשאול
היי לה וסת לימים ולוסת (יד) מוסתות הגוף כגון קפיצה וכיוצא בה
ביון שהוסת תלוי במעשה אימר לא קפצה ולאראתה אבל חוששת לעונה
בינונית שהוא ל' יום:

קפה דין אשה שאמרה ממאה אני ואח״כ אמרה מהורה אני ובו ד״ם.

א האשה שהיא בחזקת ממאה אסור לבוא עליה לו עד שתאמר לו מבלתי.

הג"ה (מאחר שעברו ימים שאפשר לה למנות ולטבול נאמנות אפי׳ רואה בגדים מלוכלכי׳

ב אם הוחוקה (נדה בשכנותיה שראוה, לובשת בגדים המיוחדים לימי

ל החותה חשיבה כודאי ממאה אמרה לבערה ממאה אני ואח"כ אמרה מדותה חשיבה כודאי ממאה אמרה לכערה ממאה אני ואח"כ אמתלא מהורה אני אינה נאמנת (60 סוס לסחר כדי דיבור) ואם נתנה אמתלא לדבריה כגון שאומרת שלא אמרה לו כן תחילה ארא מפני שרא היי

בה כח לסבור תשמיש או מענה אחרת ביוצא בזה נאמנת (ומ"מ מי שרולה להחמיר ע"ע שלה להחמין לה מדם חסידות הוח הכל מרינה נחמנת חסי

בשתיקה אח"כ רק שהיא באה ושוכבת אלל בעלה והוא יודע ומכיר שמה שאמרה

מחילה עמאה אני עשתה מחמת קעעה שהיה לו עמה וכרומה לוה) אבר אם רואה רובשת בגדים המיוחדת לימי נדותה ואח"ב אמרה מהורה אני אע"פ

שנתנה אמתרא רדברים (ב) אינה נאמנת (אמרה פלוני חכז עיהר לי כחם

ברם נאמנות לומר בשוק טבחום עברתי או נחעםקתי בלפור וכדומה לזק) :

דכל מיני קורבה ואהבה שרי מלבד תשמיש ואם הולך לדבר מלוה א"ל לפקוד אשתו

נדה ועכשיו נתגלה שמחמת חבורה וכדומה בא הדם וא"כ למה זה לא יועיל אפילו מסולקת בדמים לפמ"ם או שרחלה פניה לפמ"ם הדרישה חששם דמקדי להיכן אול דיולאת בלי כתובה משמשתו נידה ומוקמיק דהוחוקה נדה בשכונתי ומוה הוכיח דלם

מהכי אמתלא דאל"כ איך תלא הא אולי ים אממלא ולפי הנ"ל עדיין קשה הא יש לה אממלא כזו ולריך לומר דס"ל כשעושה מעשה מחיישכת הרבה ומדקדקתו היטב לדעת אי משל דם כדה או כיולא בזו היא טרם שתעשה מעשה ולכך אינה נאמנת בשום חופן. והקשו החתרונים מהך דלעיל בסיי א' בעבח שעושה מעשה בראש כבש וכו' וככנסו בדוחקים ובאגת היי אפשר דלכך לא מהכי אמחל' אף דאשה זו בחוקת שהרה עומדת וכשנתלה אמתלא לדברים הדברים נכרי׳ שאמת (ד) אתה כי לא נחשדו בת ישראל לשמש נדה החורה האמינה מ"מ הה שויה נעשי חר"ה בעושה מעשה רב להורת על נידתה ולא יהייזו יותר מאלו אמר טריפה היי והעדיש מעידין דכשר היי דאינו נאמן לגבי אחרים ולגבי נפשיי שויה חד"ה וחסור בי׳ כמבוחר לעיל ס"ם

לי ע"ם (עבק"ל): וכן הרבר כאן דאין אמתלא לגבי נפביי להוליתה מכלל שוית נפשיי חד"ת ועיי ברמב"ם פי"ח מהלכות אסורי ביאה ה"ע דפוסק ג"כ באומרת טמאה אני אף דאינה כאמכות לגבי בעלה מ"מ שויא נפשיי חר"א ואסורה אחר מות בעלה לכהן וראב"ד הם"ג עליו למה לא מועיל אמתלה ול"ל לרמב"ם ג"כ דמ"ת הואיל יהעיזה כ"כ לומר טמחה חכי שויח חר"ח ולח מועיל חמחלח ולפ"ז דכל עלמתו של איסור הוא לגבי נפשי׳ דכי מאכילין לאדם דבר אסור לו לגבי אחרים מועיל אמתל׳ דאנן ודאי אמחלה

סמכינן רק אמרינן שויא נפשי חד"א ולכך לעיל בעבה לא מיירי ולא נחית הש"ע בזה אם העבח בעלמו רשחי לאכול מכבש ההוא רק אם הבשר מותר לאחרים ובזן ודאי לא שייך שוים נפשי חד"ה כי מה איכפת לן בו ואגן אמתלא סמכינן דמסייע ליי חזקת בהמה דבהמה בחזקת היתר עומדת ולכך מותר ואף דהמחבר סתם לעיל כי נמשך אחרי דברי הרשב"ץ והוא אפשר דלא סיל חילוק של רמנ"ן וכן נראה בתשובוי שלו דהעתיק לדינה דנהמנת בהמחלה ולה הזכיר כלל דינה של רמב"ן דבבגדים לה מושיל המחלה אמנס מ"מ לדינא נ"ל חילוק זה לנכון כי אחרים מוחרים דכל עלמתו של איסור הוא מכח דשוי׳ נפשי חד"ה . והט"ו בס"ק ב׳ הביה תיי בשם מהר"ל מפראנ ז"ל דהוחוק נדה שאני דשכני׳ יודעים מן זה דהוחזקה כדה ואינה יודעי׳ מאמחלא דאטו חקח מוף בידה להשמיע אמתלי לכל ולכך לא מהימני והקשם עליו וכן המ"י דהא אמרינן בכתובת באשה שקפלו עלי' בני אדם שאינן מהוגנים ואמרה א"א אני וחזרה ואמרה פנוי אני נאמנת באמחלא והא באמחלי כזו לא ידעו רבי' ולכך דחם המ"י דברים הלו ולבסוף כתב הוא גופי׳ בשם הלבוש הטעם דמשיאה שם רע בשכנותי׳ ופי׳ דהואיל דעי״כ היא גורמת שם רע בשכני׳ אינה עושה כזאת לסמוך אמחלא ולולי שהיא באמת נדה לא היי לובשת ולכך מחזיקינן לנדה ובזו סרה השנת הט"ז וב"ח בח"ה סי' קט"ו ס"ק ו' דכתבו דהה לכך מוליחה כלי כחוב' משום מכשול ולה משום שם רע ולק"מ דהועיל דיש שם רע ע"כ באמת היא נדה ולכך הכשיל ותלא בלי כתובה והיינו כך דלעיל דהמר"ל מפראג דשכנים לא ישמעו מן אמתלא ויחזיקו לבועל נדה : ובאמת דברי מהר"ל הנ"ל ראוי׳ למי שאמרן דכל טעמו דשכנים שראו שהיא בהזקת נדה והבעל משמש עמה והם לא ידעו מאמחלא הרי האשה והבעל בעיניהם כבועלי נדה וזהו לא שייך שם דאף דאומרת בעלמה והחחוק' לכל בחוקת ל"ח וחח"כ מכשה לאחר אף דלא ידעו מאמחלה לא מהם נחשבה בעיניהם לעוברת הרת דאולי מת בעלה או גירשה ואין כאן לזות שפתיי כלל משח"כ כחן . ולכן חם כבר עברה שיעור שתוכל לטבול חפשר דמהגי חמחלק דלה היי טמאה ומוחרת בלי טבילה דאין כאן חשם אלל שנים דהם יחשבו אולי טבלה : אך אף כי סברת מהר"ל הנ"ל ישר מ"מ לדינת לה קתי כי מלבר דבת"ה סיי קט"ו סעיף וי משמע קלת דלח בדבריו רק כם יש נדחות ולומר דמיירי דחמרה כן לבעלה כמ"ש במשנה טמחה חני לך ועיין תשובת ב"ח רכ' ג"כ דמיירי דחמרה לבעלה ע"ש חף גם בסיי קע"ח סעיף י' מבואר מי שהוליא קול על אשתו שוינתה ואמר שנחברר לו שהוא אמת ואח"כ נותן אמחלא דנאמן אע"פ שהוא השמיע קול במחנה עברים ומי יגיד לכל אי

וכחכם

וא׳ האמחלא ומ"מ מהימן וזה מורה דלא כמהר"ל ויש לדחות (עבק"א) : ובאמת לפי דברי הרמב"ן בהלכות (ה) נויה שלו פ"ב דין יו"ד החשב סופרת לעלמה שנאמר וכו׳ ונאמנת לומר עבלתי וטהורה אני הוחוקה נדה בשכנותי כגון שלובשה בנדים המיוחריי לה לימי נדוחה אינה נאמנת וכוי עכ"ל נראה דפיי דהיא ודאי טמאה רק אמרה טהורה אני כי שכלתי והיא עדין לובשת בגדים המיוחדים לימי נדולה אינו נאמנת ובזו פשיטא דהרי היא בחזקת טמאה רק דהתורה האמינה וכיון דעשה מעשה כזו בכל אמחלאות שבעולם סוף כל סוף גרעוי גרע נאמנות דילה כי חזינן שעשתה מעשה לסתור ומה חזית דסמכת אהך סמכת אהך וחזר הדבר כאלו לא אמרה דבר מעולם והרי זה בחוקה טמאה אך בהרשב"א בח"ה משמע אפי׳ אמרה לא נעמאתי כלל והוחוקה נדה בשכנותי׳ אינה נאמנת ומ"מ אפשר לומר דמיירי דכבר עברה זמן וסת' וא"כ סהאה בלי אמירה ה"ה בחוקת טמאה דאורה בזמנו בא ואפיי למ"ד וסת דרבכן מ"מ בעי בדיקה ואמירה עהורה אני וא"כ היא שהחזיקה עלמה בלובשת בגדים לנדה אף דתאמר אמתלה אינו מועיל כ"כ דהואיל ועבדה מעשה ויש כאן מקום ספק על מי נסמוך אמרינן דהרי היא כאלו לא אמרה דבר הן לטומאה והן לעהרה והרי היא בחזקת טמאה משא"כ כשלא הגיע עדיין זמן וסתה והרי היא בחזקת עהרה אפשר דאפיי בלבישת בגרים מהכי אמחלי ראם אמריי נוקי הך לבהדי הך הרי כאן מוכם

פדיקה זלמה לא ניחום דלמא ראתה בזמן מוקדם הא בכל פעם היא בחשם דואה ואלו היי הבעל רלה לשמש עמה חיכף היי לריכה בדיקה ככל הנשים שאין לה וסת ובשביל בלבישת בגדים הא אז חשבה דבאמת היא כדה ולכך לבשובגדים אלו ועכשיו נתגלה לה שהמסין זמן מה סו לא נחוש דלמא כאותו זמן ראחה וא"כ מה בכך שעכשיו שהיא שהיי טועה וא"ל דבאמת באמחלא כזו הרמב"ן מודה דהא דיוקא דרמב"ן מהא דחנן

> ולדברי דרישה אפשר לומר הואיל וכבר רחלה פניה וא"א לחקן אינו אסורה בדיעבד כי לשון הרשב"ה והעור לה משמע כן דמוסב על דעבר ולפמ"ש ניחא דאין כאן חשם רומה קודם תשמיש רק כל בדיקה לפני תשמיש הוא לברר ראי׳ בשעת חשמיש למען דעת כשל מי הרוחה והרעה הוחת כהכ"ל הן עותה וכו׳ וח"ב ח"ם תי׳ הדרישה

> או כפי מ"ש בלי קושיא ודו"ק: ובדברי רמכ"ם מוכח כמש"ל דהוח סובר דבכל הנשים אפי׳ בישלהן וסת לריכה בדיקה לחחר חשמיש וח"כ על מה אמר רחב"א הן עומה והן מקנתה ע"כ עייע שלפני תשמיש ויש להבין מה עות יש

בן בשלמה תקון הוה דהם הינו רוחה מותר לשמש דלא כר"מ דאוסר משא"כ עות מה קוא ואם נמלא עליו דם לא שייך עותהו ולפמ"ם ניחל דהעות הול דע"כ לה חמלל ב"פ דם אסורה לבעלה וזהו ע"י בדיקה שלפניתפמים דוד אי בא בשעת תשמים וא"ם: (יא) שתבדוק הס"ך כס"ק כ"ג הכיח דעת הב"ח המחמיר כמאן דלריך

בדיקה תיכף כשיעור וסת . ודעת ההיא ס"ל דהת דח״ר זירת דכ״ע וסת דחורייתה חין הכונה לגמרי דאורייחא רק החמירו בו פשל תורה ואליכא יתורן הא דבעיר' יוחכן בפ"ק דנדה היי מעוברת והגיע שעת וסתה ולח בדקה תבעי למ"ד וסת תורה לאן שלא אליכא דהלכתא המבעי רק ס"ל בהא לענין בדיקה קבעוה כשל תורה ול"ל דוקת בהת לחוד ס"ל דקבעהו כשל תורה

דסת כזה דבעלה מחשב ימי וסתה ובא עליה דנזכר בסעיף י"א תלינן בגמ' ג"כ אי וסת סורה או דרבכן ובהא כלל פוסקים דמותר ול"ל רק לענין זה קבעוה כשל חורה וטעמו של דבר הואיל ומקנת חכמים היא לבדוק בהגיע וסמה ולחוש לו אם אמה אומר דא"ל בדיקה סמוך לו ממש אתה מבטל תקנת חכמים ומה הועילו חכמים בחקנתן ואחר ישוב כל זה מעיין ישפוע כמה רב מרוחק יש בזה ולא ידעתי מה ראה הב"ח להחמיר כזה דסוף כל סוף כ"ע מודים שהוא דרבנן ואיך נחמור במילחא דרבנן במקום דהרי"ף והרמב"ם אינן מלריכין בדיקה כלל והחוםי ורש"י והרח"ש ורשב"ל הכל לא סוברין כדעת הרת"ם מרדכי הלת בעל דעתן נגר מנך רבוותת ולכן אין להחמיר:

(יב) ותמבור דעת זו הוא דעת נ"י דפיי כן כנמי (א) על לא לרכה אלא סמוך לוסתה דאין פירושו סמוך לוסת נידתה רק סמוך לוסת טבילתה ולפ"ז נראה דאם מזדמן דנמשך זמן טבילתה כ"כ עד סמוך לוסת נידחה אע"פ שבעלה רולה ללאת לדרך א"ל להמחין על טבילתה דבממ"נ אם אחה חפרש כפי' הנ"י אין כאן היחר ליוצא לדרך לשמש עמה סמוך לוסת נידחה ואם יתפרש כפי רוב פוסקים אין כאן חיוב וענין כלל להמתין על שבילתה ואם יוצא לדרך והיא נדה לשיעה זו ל"ש האשה משתוקקת

וכוי ולא התירה חכמו"ל כלל להמתין ולבעול סמוך לוסתי ופשוע : (יג) שערת וסחה דין זה דיום לי כים לה וסח נחשב למרוה מהך דחמרינן על משנה (ב) כל הנשים בחוקת שהרה לבעליהן והוא שבא ומנאה חוד ימי עונחקן ופירש כפירש"י על עונה בינונית שהוא לי יום אך תינח למ"ד ראין לה וסת לבעלה לא בעי בדיקה אבל למ"ד בעי בדיקה לבעלה וא"כ ע"כ המשנה (ג) מחפרש ביש לה וסת דהא באין לה אינה בחוקת טהרה ובעי בדיקה וא"כ א"א לומר בחוך ימי עונתה היינו עונה בינונית דהא ביש לה וסת אין נ"מ בעונה בינונית כמ"ש בכמה דוכתי ועכל"ל דהפי׳ כמ"ם הר"ן והוא שכא בחוך ימי עונחה היינו קודם וסח׳ הקבוע ולכך מותרת בלי בדיקה כדין חשה שיש לה וסת חבל חם כבר עברה זמן וסתה הרי היח בחוקת שמאה עד שתברוק ולריך שאלתה פיה וא"כ הך דינא דעונה בינונית לית ליי מקום בש"ם ויתר לחלות בו וא"כ לפי מה דהעלה המחבר לקמן סי' קפ"ו דלהרמב"ם והרא"ש לריכה בדיקה תמיד באין לה וסת א"כ הך דינה דעונה בינונית ליחה ולמה סתם כאן דינא דעונה בילונית ול"ל דגם דעת המחבר כאומרין דאין לה וסת א"ל בריק' מדינת רק כמ"ם הרח"ם שלם מלחו לכו להקל נגד שיעת ר"ח ח"כ לחומרה חוששין לוי אבל לא להקל כי לדינא קי"ל דהגמי איירי באין לה וסת וע"ז אמריכן בתוך ימי שונחה לחום לעונה בינונית כפירש"י ולא סמכינן אר"ח להקל כי אם להחמיר שומעין לחום להכ"ל ומיכי׳ דלשיטת הרמב"ם וסייעתו דס"ל לדינא כר"ה אין כאן סמך לעונה בינונית כלל (יד) מוסתות הגוף מה שהחריך הט"ך גס"ק ל"ב ככר כתב המ"י דעת הש"ע ג"כ כזו דוקא וסת התלוי במעשה כגון אכלה שוט וכהנה אבל וסת הגוף הבחין

מעלמן במקרה פשיטא דיש לחוש אולי הגיע היום והיי לה מקריי כאלו ופשוע: א עד שתחמר לו טבלתי כיון דודאי ראתה אבל בספה אם ראתה מבואר לעיל דמחשב וסחה ובא עליי דהוים"ם והקשה המ"י הא לא סמכינן אס"ם במקום שיש אפשר בשחלה ולק"מ דכחן חפילו ס"ם לח לריך דהח וסת דרבנן וספקח דרבגן לקולח רק אצטריך ספיכא אחריני דחו"ל עשוה כוראי רואה ולכך אנטרך ספיקא דעבילה כמ"ם דספיסא דשבילה מולא מיד ספיקא דרואה וכוה לא מקנו חז"ל דין וסת וא"כ אין כאן ראיי מהא דלריך למשאל בדין תורה רק היתרה מכח ס"ם ואין לדמות איסורא דרבנן לשל תורה (עבקיא):

(ב) אינה נאמנת הטור תמה דלמה לא יושיל אמחלה כמו גבי אומרת טמאה אני והרשב"ה תיי דמעשה לה עבדה ויש לדקדק שינה המחלה דמחחילה לה היי חושכת שהוא נדה רק חשבה שלא יטילו בה עין וכדומה ועל זה שפיר י"ל כמ"ש רשבית דמעשה כזה לת עברה תכל בתמתלת שכתב המרוכי ושה"ת שבור ' חני שחני הגהות הגאון מהר"ב ז"ל

(א) יבמות דף ס"ג (ב) נדה דף ט"ו (ג) ישויין מ"ש הב"ח ריש סי' קפ"ד דבלא מאחה אלא פשם אחת אמרינן דמן הסתם לא חראה שד לי יום ודונה בדין אשה שיש לה ופת קבוע. ויעויין מיש ברים סיי קפיש (ד) ליע למה חססיד כחובתה הח בחמת לח הכשילה את בעלה בחיסור נדה ואנו מאמינים לה רק דלגבי נסשה הוי כשויי נפשה מתוכב ראישורא אבל את הבעל לא הכשילה (ה) בהלכות הרמב"ן שלפנינו לא מוזכר כלל מדין אמתלא בהוחזקה נדה בשליטותיי :

מכחישה ודברי הרמב"ן מכיחי' כניל ולענ"ד הדבריה ברורים ברח"ש ורמב"ן ולחנם פרחו כל המחבריי. זגבי חלה ג"כ מיירי בכהן אף דבנמ' שלנו איחא פלוני גכל ברי"ף גרס רק פלוני והיינו מוסב מלעיל פלוני כהן:

וכתב הרמ"א במשובה סי' ס"ו הואיל ואיכ' מחלוקת בזה י"ל באיסור דרבנן דאשה נאמנות] (ד) ול"ל דמ"ש הרב כאן כתם נו ועמאה היא) היי משמש עם שהורה היינו דם שעל הפר הדבוק שהוא נקרא

נ"כ כתם כדחמרינו שם פלוני טיהר לי

הדם הזה והן הרח"ש וכל חינך פוסקים

הביא הכתם והיינו דם על עד הוא נקרא

לפעמים כתם ופשוע . ואלו היי סברא זו

כראי מולק לחלק בשל תורה לשל דרבנן

היה חפשר לישב דברי הרמב"ן והרח"ש

הכ"ל בפשו׳ במחכילו שחינו מעושר וחינו

ניטל חלה הכל איסור דרבנן דקיי"ל תרומה

וחלה בזה"ז דרבנן עי׳ בהלכות תרומה

ולכך בעי עדים משא"כ בגדה שהוא חורה

ח"ל עדים ולכך העמיד הרמב"ן דבריו על

כדה ולא קשיי דלמא זה ג"כ בעדים דכבר

כתבתי לעיל דלק"מ בכמה אופנים ובזו הי׳

מקום ליישב דברי ירושלמי ובבלי כאחד דבירושלמי קאמר כולהן בעדים דבירושלמי

נאמר פלוני ראה כתמן ואייכ הוא דרבנן

משח"כ בבלי נאמר ראה דם נדה וזהו דאורייתא ולכך ושיילי ליי דא"ל לעדים והסכם חומר שהיח משקרת (נ) החכם נחמן ועמחה היח) היי משמש עם שהורה ואמרה לו נשמאתי ופירש מיד חייב כרת שיציאתו הנאה לו כביאתו כיצד יעשה נועץ צפרני רגליו בארץ ושוהה בלא דישה עד שימות האבר ופורש באבר מת :

הג"ה (ימלא פחד ורתת על העבירה שבא לידו ולא יסמוך עליה רק יסמוך על רגליו
וידיו שלא יהנה ממנה ואם פירש ממנה בקשוי ובשוגג שלא ידע שאסור לפרוש
ממנה יחענה מ' יום וא"ל להיות רלופים רק כל שבוע ב' ימים כגון ב' וה' ובליל
החענית (ד) אסור ביין ובשר ואם לא יוכל להחענות יפדה כל יום בממון שיחן
ללדקה כפי ערך ממון שים לו כי עשיר יחן יותר קלת מעני ויש להחמיר בתשובתו
וכל המרבה לשוב זכות היא לו והאשה א"ל כפרה ואם שמשה שלא בשעת וחתה
ומלאה אחר החשמיש דם אפי' נמלא על עד שלו מיקרי אוכם אפי' לא בדקה תחילה
ומלאה אחר החשמיש דם אפי' נמלא על שד שלו מיקרי אוכם אפי' לא בדקה תחילה

קפו דיני בדיקות האשה בין לפני תשמיש ובין לאחר תשמיש ובו ה"ם.

א אשה שיש לה ומת קבוע א"צ בדיקה כלי לא לפני תשמיש ולא לאחר תשמיש ואדרבה אין לה לבדוק בפני בעלה בשעת תשמיש כדי (א)שלא הא לבו גוקפו והרמב"ם ז"ל מצריך לבדוק (ב) אחר תשמיש היא בעד א' והוא

דחכם לבד נאמן אך אין דעתי נוחה לחלק בדברי הרמב"ן נופי בין דאורייתא לדרבנן דרמ"א הילוק להכריע בין החולקים דאיכא דם"ל כרמב"ן ואיכא החולקים לכך דעתו לסמוך בדרבנן אהחולקים אבל לשיעת רמב"ן נופו לחלק בין של תורה לדרבנן אין דעתי נח בזה ול"ע :

(ד) אסור בבשר ויין וכ' המ"י השעם דהוי כמו קדשי דלילה הולך אחר יום ודוחק אבל העעם מה שמתעני ב' וה' הוא שאז יום הדין למעה וב"ד יושבי' מתקנ' עזרא ואלקי' נלב בעדת אל ולכך מתעני' כנודע בכל הספרים וידוע כי תחילת הדין אסור בלילה וגמר דין מותר ולכך לילה שלפניו איא בדין דהא אין מתחילי בלילה הדין אסור בלילה וגמר דין מותר ולכך לילה שלפניו איא בדין דהא אין מתחילי בלילה

הדין הסור בנינה וגמר דין מותר ולכך לינה שלפניו מ"ח בדין דהח חין מתחיני' בנינה משח"כ בכלות יום כ' וה' כשהדין עמוק ולריך ישוב ומו"מ אז גומרין כל הלילה כי גמר דין מותר בלילה וא"כ כל ליל ב' וה' כמו יום נחשב לענין דין כמו ביום ולכך גם

בו מסגפי׳ עלמן שאינס אוכלים כשר וכדומה וא"ם:

א שלא יהא לבו נוקפו הב"י הביא בסי׳ קפ"ד בשם הגהת מיימנו׳ בשם רבינו שמחה

דלאח׳ חשמיש לא חבדוק אבל קודם חשמיש מלום דתנן כל היד המרכם
לבדוק הרי זו משובחת עכ"ל וכתב הב"י דסותר לדברי חום׳ שפיר׳ בשאלו אשה מה
שתבדוק פי׳ לפני חשמיש וכו׳ עכ"ל. ולענ"ד מעולם לא עלה ברוח ר"ש לפרש פי׳
אחר בגמ׳ כמו חו׳ וכמעש שאין לשון הגמ׳ אשה מה שתבדוק עלמה לבעלה סובל פי׳
אחר כ"א לפני חשמיש דלישנ׳ לבעלה כן משמע וגם לאחר חשמיש מבעי׳ לי׳ לאח"כ
מתל ולכן נראה דס"ל דכיון דכל השעם דאין לבדוק קודם חשמיש הוא מעשם דברואה
אשתו בודק׳ חושבת ודאי הרגישה דאל"ל למה בודקת ולבן נוקפו ופירש וזה" אם אשתו
מעלמה מחמרת אבל אם הוא מחמיר על עלמו ומלוה לאשתו שתהי׳ בודקת פשיעל
אשה רשאי להחמיר על עלמו כדתנן כל היד המרבה וכו׳ הרי דפחת באשה וסיי בלשון אדס
להחמיר על עלמו כדתנן כל היד המרבה וכו׳ הרי דפתת באשה וסיי בלשון אדס
להחמיר על עלמו כדתנן כל היד המרבה וכו׳ הרי דפתת באשה וסיי בלשון אדס
והוא גופי׳ פשוע לי׳ (ו) ר"י דלבו נוקפ׳ ופורש ודוחק לומר דמיירי באין לה וסת
וחיהו קבשי ביש לה וסת דהא סתמ׳ קאמר ולפמ"ש ניח׳ דבעל נפש יחמור על עלמו

ולא שייך לבו מוקפו : (ב) אחר תשמיש ולכאורה זה נגד הגמ' דאמרינן דאין לבדוק אחר תשמיש דלבו גוקפו ופורש והמ"מ וכן הר"ן תי' בשם הרמב"ן דהתם מיירי בחוך זמן המכר דמחייב קרבן והרמב"ם מיירי לחחר זמן דליכח בהוח חיוב קרבן וחף חשש דלבו נוקפו ופורש ליכח ול"ל הח דתנן במשנה דרך בנות ישרחל משמשת בשני עדים נמלח עלשלה אותיום אינו מוסב למעלה דדרך נשים הבודקת כך לבדוק אותיום רקי המשנה אומרת אם הי' בודקת אותיום אבל וודאי דרך נשים לבדוק בני עדים היינו לאחר אוחיום אבל עדיין לא הבנתי תינח שלה כשבודקת עלמה לאחר זמן אינו חייב קרבן דחלינן אח"כ. ראתה ואף הוא אין לבו נוספו אבל בנמצי על שלו הלא תמיד חייב חטאות ואיך לוו חז"ל לכדוק ובמה יהי׳ יותר לבו נוקפו מבנמלא על עד שלו ול"ל דכי מחייבין חטאות היינו בהרגישה אבל בלא הרגשה אינו טמאה ד"ת ומכ"ש דאינו חייב חטאות ולכך מסתם בודקת דאף דתמלא כיון דלא הרגישה ליכא חיוב חטאת ואין לבכו נוקפי פך אם בשעת תשמיש הרגישה או אסורה לה לבדוק עלמה תיכף דאולי תמלי ואו יהי׳ חייב חטאות דהא הרגישה ויהי׳ לבבו נוקפו דהא הרמב"ם ס"ל בסתם בדיקה וחשמים חייב ולא בעינן הרגשה דאנן אמרינן באמת הרגישה רק היא חושבה הרגשת שמש או עד הוא וכמש"ל בסי׳ קס"ג באריכות. ועלה ברוחי לותר דלפי מה דאמרינן בפ׳ ידיעת בשבועת וכן פסק הרמב"ם בהלכות שגנות דאם משמש עמה בתוך ימי וסתה אף דנמלא על שלו פעור מקרבן דאונס הוא וכי מחייבין קרבן בשמש סמוך לוסתה א"כ הא דמבעי אשה מה שתבדוק עלמה וכו' לחייבו חעאת היינו בשמש סמוך לוסתה דאו חייב חעאת ושף הוא לבו נוקפו ופורש דכא לכלל איסור כזו אבל בתוך וסת האף דתמלם התורה פטרה לאונם אין לבכו נוקפו דהא התורה נקהו מטון ולכך מוחרת לבדוק והא דמבעי בעי על סמוך לוסתה אף דחייב לפרוש ומה קשאיל ול"ל ביולא לדרך קשאיל דהתירה לבעול סמוך לוסתה וע"ז קשחיל וחם התירה לבדוק וע"ז שפיר חמריגן דלבו נוקפו הואיל וחייב חטאות ולכך השמיט הרמב"ם הך דינא לפי מה שפירש בו הרמב"ן דעל כל פנים במקום חיוב חטאות אסור לה לבדוק דהא לא משכחת לי' רק ביולא לדרך דהתירו סמוך לוסתה והרמב"ם השמים דין זה והעעם כמ"ש אחרונים דהרמב"ם ס"ל דיש בו סכנה הבועל ביום שיולה לדרך ובעניין רפוחת העתי' והומני' מחחלפי' וחף כי בזמן הגמי לה היי מזיק עכשיו בזמניכו חולשי העבע גורם שמזיק ומסכן בנפשו ולכך השמיטו וס"ל לה העמידו דבריהם במקום סכנה וה"כ נפל פוחי' בבירי' להך דינה

תחקת טהרה ומנ"ל לרשב"א זה דהם כל ראייתו מהך דמשמשתו נדה דמוקמינן לי' נהוחזק' נדה בשכנות' ומזה יליף דאין מועיל אתחלא וזהו אפשר דמיירי בכבר עבר וסתה ולכך מוקמינן בחזקת ממאה אבל קודם לזה לא שמענו ומנלן לחדש דין זה מה שהעור השיג ימולק אכל הדין והבו דלא לוסף (א) עלה ולפ"ז לק"מ מהך דעבת דהתם דל מעשה שלו ודל אמירתו הרי בהמה בחזקת

סתר וחין כחן חשם עריפה כלל כי חין חששתו לשום י"ח עריפות וחפי' בסרכה אם נמבדו הריחה מקילין ולענ"ד דין זה ברור ולכון :

בעיון בע"ז ס"ק ב׳ וס"ך ס"ק ה׳ הביחו משובת הרב רמ"ח בחים וחשה שחששו לעה"ר וכוונו לומר שהיא שמאה דמותרת לבעלה והש"ך הוסיף בדברי רמ"ח אפינו בתחילה הדבור שאמרה לשכנים היותה נדה לא ידע מזה הבעל מ"מ אח"כ בחמתלא כזו מותרת לבעלה ע"ש ונראה דהיינו שהבעל מותרת לשמש עמה בהסתר דבר לבל יודע לחים כי קמי׳ שמיח גליח מהים יודע מחמתלח חו דחומר׳ חמתלח בב"ד מקדם ששימש עמה אבל אם הוחוקה ושמש עמה ודחי לאו כל כמיני׳ אח"כ לומר אמתלא והרי זה בחזקת עבריין ולאחר מעשה אין שומעין לאמחלא דיליי דאל"כ איך בעלה לוקה משום נדה הא יוכל לומר אמתלא . ואף דמיירי דאין לה אף אמתלא

ת"ת אין כאן מלקות דהוי התראת ספק דאם יאמר אמתלא הרי מנוקה א"ו דלא מהני אמתלא לאח"כ רס מקודם או בהסתר כמ"ש הרמ"א שם דלא שייך ביי כל מה שאסרו מכמים מפני מראית עין וכו' ע"ש דהביא ראיה מילחק ששמש בסתר עם רבקה (ול"ל במ"ש הזהר וישקף אביעלך בעד החלון היינו חלון דחכמתו דילחק הי' משמש בהסתר ולא לעין רואה) זום פשוש וברור (עבק"א):

(ג) החבם נאמן ושמאה הפ"ז סק"ג מחלק בין איסור לממון וכן המ"י קבע בו

מסמורת וכל"ל באמת בישוב דברי מחבר בא"ע להדדי אבל דברי הרא"ש אינו מיושבים כלל דודאי בשלמא אם הרמב"ן חאמר דינו דהאומר מפי עד והעד מכחישו דנחמן העד בעלמי שסיד יש לחלק בין ממון לחיסור אבל הא הרמב"ן כפמ"ש הרא"ש בשבועת יליף דינו מהך דאמרינן בכתובות דאמרה פי עיהר לי הכתם הזה ואשתכת שיקרם דמוכח דהחכם נחמן הוחיל וחמרה משמו וחלו-לענין ממון חינו נחמן ח"כ עדיין סשה מהך רכתובת דהא התם לענין ממון דיולאת כלי כחובה ועכל"ל בעדים כמ"ם הרא"ש בשם הירושלמי בכמובת וא"כ עדיין אין ראייתו כלום. וי"ל אף לענין איסור היא נאמנת כיון דראיחו מהך דכתובות ליתח. ולכן נ"ל דאם נדקדק בדברי הרמב"ן דהביא ראי׳ מהך דכתובת דאמרה פלוני טיהר לי הכתם וכו׳ ולא הביא מהך דנשני׳ מקודם פלוני חקן לי הכרי הזה ושיילי׳ ואשתכח שיקרא דבזה ג"כ ראי׳ הרמב"ן כמו כן מוכח ולהיפוך ברא"ש פי המדיר דכתב הך דירושלמי כולהן בעדים ואח"כ מפרש הרא"ם משמע דאין המחקן נאמן לומר לא חקנתי לה אה היא מכחישתו ומילתא דמסחבר הות חיך יפקיע ממון בע"ח חלח עדים כריך כגון שחמרה פלוני חיקן לי בחותו שעה והעידו עדים שבחותו שעה לח הי' בעיר וכו' וחח"כ הביח הרח"ש ומשמשתו כדה וכו' כנון דחמרה פלוני חכם טיהר לי הכמם ושיילי׳ וחשתכח שקרח (ב) ויש להבין למה נקט הרח"ם בלישני רק ענין חקון טבל והשמים הך דפלוני שהר כחס והל"ל לרח"ם לנקוע חרתי בלישני עבל וכחם בשלמה חלה היינו עבל והיה היה אבל למה שביק כחם ופירש רק לענין שבל לבד ולמה לא פירש ענין זה בחר דהעחיק הך דכתם. ולכן נראה לחלק בין טבל לכחם דבטבל אלו אמרה היא לבדה חקנה הוי נאמנות וא"כ כשאמרה פלוני חקן לי היא נסמנות במנו ושפיר תוכל להכחישו וכ"כ הרמ"א בתשובה סי' ס"ו דבמקום מגן נחמנת להכחים ועוד הך דחמרה פלוני חקן לי הוח שפת יתר דח"ל ודי באמרה שהוא מחוקן וא"ל לאמירה דילה וא"כ הוי כמילח׳ דלא רמי׳ ולאו אדעת׳ וא"כ קף. דאמרה פלוני תקן לי אלים נאמנות דילה דהרי בידה לחקן וא"ל לפלוני כלל ולכך באמן להכחישו ובעי חרי עדים אבל בכחם וכי בידה להורות לטהר ולעמא ע"כ לריכה לחכם (ג) וא"כ לית לה מגו כלל ולא אלים נאמנות דילה דהא אין בידה כלום והכל מפי סחכם אנו חיים וא"כ כשמכחישהוא החכם נאמן ולא היא ולכך בכתובת כשפי' הרא"ש בעדיי לא הזכיר כלל מענין כתם רק מענין עבל דהוא בידה ובזה אלים נאמנות דילה ולכך לריך עדים אבל בשבועת כשהביא הרמב"ן ראיי לא הביא מהך טבל ראיי כלל כי זה ל"ל בעדים רק הבית רחי" מכתם וכחן העמיד דינו דחין החשה נחמנות להכחים העד דבכתם א"ם . ולא קשי בממ"נ כשאין כאן ראי׳ מעבל וחלה וע"כ ל"ל בעדים א״כ מנלן לרמב"ן דלמה אפילו גבי כתם נאמנות ואיירי ג״כ בעדים וכמבואר בירושלמי. הא לא קשי חדא דעל כתם אמרינן בגמי שני תיי או דהיא אמרה פלוני חכם טהר לי הכתם או דהוחוקה נדה בשכנותי ול"ל דלמה ליי לתיי הראשון כלל הלא תי' השני נכון ואמת דהוחזקה בשכינות׳ לוקה והיא נדה גמורה וע"כ דבתי׳ הראשון לריך עדים דהוחוקה בשכנותי משא"כ בתיי האחרון א"ל עדים ומהדר הגמי למלוא אקימתי במשנה בכל גווני הן בעדים והן בלי עדים ועכל"ל דלא כירושלמי דליכא עדים בכתם דאל"כ דאי בעדים למה לנו הטורח הזה דחלי׳ בחכם ועי"ל דהא הר"ן הבי׳ בשם הרמב"ן דל"ל בעדים דהא אמרינן ושיילי׳ משמע דלאו בעדים תלי׳ כי אם בשאלתו א"כ בשלמ׳ דגבי כתם חלי' בשאלתו ולא בעי עדים אורח' דחלמוד' דנקע ושיילי' באינך משום הך דכחם אט"ג דבאינך א"ל לשאלה משא"כ אי גם בהך דכתם בעי נמי עדים וא"כ הך ושייליי רנקט בש"ע ע"כ מיותר דאמאן תרמי׳. ועי"ל דודאי דאף דמיירי בעדים י"ל ושיילי׳ דמי בעי שני עדים עד אי ואותו פלונישתקן הכרי או החכם מלערף לבהדיי והרי כאן שני עדים וא"ב אלטרך לשאלתו רק הא גופא קשיי למה לן זאת ומה קמ"ל פשיעא דמלטרף לעד והל"ל סתמה בעדים ולמה הכסל הגמ' להודיעני זחת חך בעבל שפיר י"ל דקאמרה פלוני כהן תיקן לי הכרי הזה וא"כ סתם כהן קתני אפילו במכירי כהונה וא"כ ה"ח דכהן כוגע דחם חומר דלח מקן ימקן שנית הכרי ויגיע לו המעשה ותרומה גדולה. וקמ"ל דלח מ"מ נחמן וטובח קמ"ל דבעדות קיי"ל כל שהוח כוגע חפיי בדרך רחוקה ונפלחה לח יעיד חבל בכתם שפיר קשה ל"לושייליי וע"כ ל"ל דמיירי דהוח לבדה

הגהות הגאון מהר"ב ז"ל

(מ) המעיין בתה"ב דף קס"ח יראם דעיקר דבריו כיון דגעלה לוקה עלי ע"כ כודמי לדה חשבינן לה ע"כ ממילא אין להאמינה לסתור החזקה לכך אין חועלת באמחלא (ב) נעלם
ממנו דברי הח"מ בא"ע סיי קט"ו ס"ק ד' (ג) ליע וכי הולדכה לומר פלוני חכם . ומלאמי כדברי בס'י הפלאה סיי ש"ו ויעוין בא"ע סיי י"ו ס"ה . (ד) אשחמיטחיי מ"ש
הב"ע סיי קט"ו סק"ד דדוקא באיסור חלה שקל יותר מקילין אבל לא בכחם (ה) סירוץ ע"ו מבואר בחדושי רמב"ן ובאריכות יותר בחדושי הר"ן וקושייתם הי" מדפובר
ד"ו דבל לבעלה ל"ל בדיקה : (ו) בדף י"ב דברי ר"י שם הוא על בדיקה שלפני תשמיש לכך לא הקשה הרמב"ן והר"ן מזה ויעוין מ"ש בדף שאח"ו בשם הראב"ד

הגמי ואי בשאינו שסוקה בשהרות הא אמר כל לבעלה לא בעי בריקה וילשרך לשנויי מאן דמחני כא לא מתכי כא כא לק"מ דאמת לא בעי בדיקה אבל הרשות ביד הבעל להחמיר לעלמו ולהלריך חותה ג"פ בדיקה לברר ספיקה ועכל"ל דוה דוחק לומר בדברי רחב"ח דמיירי בכה"ג ברצון הבעל דהא עליי דר"מ קאי ועל האסה זו אכו דנין או מותרת הו אסורה ולכך הולרך הגמ׳ לשנוי׳

והוא בעד אחר ולראות בהם שמא ראתה דם בשעת תשמיש ולדעתו הצנועות בודקות עצמן אף קודם תשמיש (וסגרא הראטונה היא עיקר וכן להגו): ב אם אין (ג) לה וכת קבוע ג"פ הראשונים צריבין לבדוק קודם תשמיש ואחר תשמיש הוא בעד שלו והיא בעד שלה ואם הוחזקה באותם ג"פ שאינה רואה דם מחמת תשמיש שוב א"צ בריקה כדר לא לפני תשמיש ולא לאחר תשמיש ולהרמב"ם והרא"ש כל זמן שאין לה וסת צריכה היא בדיקה לעולם קודם תשמיש ואחר תשמיש והרמב״ם מצריך שנם הבעל יבדוק עצמו אחר תשמיש:

הג"ה (וא"ל לברוק עלמס אחר כל משמיש וחשמיש שעושין בלילה א' אלא (ד) מקנחיי עלמן כל הלילה בעד ולמחר לריכין בדיקה וחם מלח דם טמחה קנחה עלמה בעד ואברה לא תשמיש עד שתבדוק עלמה הואיל ואין לה ופת) :

נעד (מכדה למ מטמים עד שמנה, ק עלמה טומיל ומין לה ופת) : ג אשה שאינה רואה בפחות מי"ד ימים אחר שבידתה אבל לאחר י"ד ימים אין לה קבע עד י"ד ימים דינה כדין אשה שיש לה ומת: ד יש לאדם להניח את אשתו שתבדוק בעד שלו מתוך שנאמנת על שלה נאמנת על שלו אם ראתה דם מחמת תשמיש ג"פ רצופים אסורה לשמש לעולם עם אותו בעל ויתבאר בסי" שאח"ו:

ובשעה שהיא עוברת לשמש ביתה וכו' וע"כ פיי לעולם וא"כ מנ"ל להרי"ף לומר דמשמשת רק ג' פעמים והן הן עותה והן הן חקנוה כיון דכוונת רחב"ח מוסב על עולם ואם ס"ל נהרו"ף מסברת לא ה"ל להעמיד דבריו ארחב"א דהוא מלריך לעולם בדיקה והוח מלריך רק ג"פ ומה עיב של זה לזה ולכן דבריו הללו אין לו שחר כלל: אמנם סברה שניי לה עינה מלבו רק אמורה עם הספר ביול נפש לראב"ד ז"ל ועיין בשער הספירה ובדיקה באמח רחב"א מיירי לטהרות וחמיד לריכה בדיקה א' לפני תשמיש וא' לאחר תשמים וזה אין ענין לדירן דאין לנו בעו"ה שהרות דק הרו"ף מיירי ברואה דם מחמת תשמים

ומאן דמתני הא וכו׳ ולדעת הם"ך פי׳

הרי"ף כפיי רש"י דרחב"ת מיירי לשהרות

וכוי וא"כ ע"כ הא דאמר רחב"א משמשת

בשני עדים וכו׳ אין פרושו ג"פ דהא לעהרות

לריכה בדיקה לעולם כמבואר במשנה

ובזו ס"ל דמשמשת בשני עדים לחחר חשמים החד לו וחחד לה ג"פ וחם תמלח דם הרי היא אסורה לבעלה ואם לאו הרי מותרת ככל הנשים והרב הרי"ף לא תפס מדברי רחב"א אלא לורך הנהוג ולא פירש אותם אלא לפי צורך השעה עי"ש שהאריך כזה וכפל בזה הדברים והש"ך האריך בזה ובכל זה דברים סתומים כי מה ענין זה ברואה דם מחמת חשמיש לרחב"א כיון דריבר לסתם נשים שאין להם וסת ועוסקת לעהרות ומה הוא שתפם הרי"ף מדברי רחב"א לענין לורך הנהוג. ומדברי הס"ך נראה דמפרש דה"א סוחיל ור"מ ס"ל חשם שחין לה ושת חסורה תיכף לבעלה וה"ח חפילו דלא קי"ל כר"מ ה"מ בסחם אשה אבל באשה דחזינן דראתה פיא מחמת תשמיש דבכל זה בעי ג"פאבל בפעם אחר אינו אסורה אף דאין לה וסת ג"כ אבל זה שאמר הרי"ף דאם אינה ראתף ג"פ דהרי היא ככל הנשים זה לא יניף הרי"ף מהך דרחב"א רק מסברא דקיי"ל בכל הש"ם בהלכתה זימנה הוי חזקה רק עיקר ילפותה מהך דרחב"ה דברהיי אחת בחין לה וסת לה מסמברה ואי נימה מנ"ל לרו"ף למילף זה מדברי רחב"ה נראה דיליף ליי מדחמר כן עותה משמע לשון רביי קשה הלא בבריקה אחת ומלא דם הרי היא מעות דאפורה לעולם כר"מ א"ו דגם בזה לריך ג"פ כשאר נשים זהו מה שנ"ל לכאורה בדברי ראב"ד וכן הבין הש"ך דכתב ומיהו נ"מ באשה שראתה דם מחמת תשמיש דלריכה בדיקה ג"פ אבל זהו דוחק דהא דעת הראב"ד הא דמנן בברייתא גבי רואה דם מחמת משמים וכו" ואם יש לה וסת תולה בוסחה היינו וסת לראיה ומזה מוכח כמ"ש הראב"ד עלמו דברייתה חיירי באשה שחין לה וסת דסיפה דקתני והם יש לה וסת. ולפ"ז למה לו להרי"ף להביא מהך" דרחב"א דאף דאין לה וסת וראחה פעם א' מ"מ אינו אסורה עד ג"פ הלא מהך ברייתא מוכח דקתני להדיא דאינה אסורה עד ג"פ ומיירי באין לה וסת ולכן נראה לי דה"א הא דקתני ברואה דם מחמת חשמיש ג"פ אסורה לבעלה היינו אי איקרי דבדקה עלמה אחר בעילה ומלא דם אבל שיהיי מחויבת לבדוק עלמה אסילו מלא פ"ח דם מחמת חשמיש מ"מ הרי ככל הנשים וא"ל בריקה ולזה הבית הרי"ף דברי רחב"ת דס"ל דבכל הנשים לריכה בדיקה לעולם רק חיהו ס"ל כן בעהרות חבל לח לבעלה וה"מ בדלא אתרע שלא ראתה אחר משמיש אבל בדאתרע שהיא ראתה פעם א" אחר התשמיש חזר הדבר לבעלה כמו לטהרות ולריכה בדיקה עד ראתחזיק ג"פ שלא ראתה ושבה לכלל כל הנשים דעלמא שא"ל בדיקה כלל ובחורת הכרע אמר הרי"ף למילחת דבהת אמריכן אפיי לבעלה. ווהן ברור בדעת הראב"ד ודלה כדמשמע מש"ך דקמ"ל דלא הפסידה כתובתה עד שתשמש ג"פ לאפוקי מדר"מ דיהו לשיטת הראב"ד ממקומו מוכרע וא"ל לדברי רחב"א. ולפ"ז כל איש נבוב ילבב כמה רב מהדוחק יש בפי׳ זה ויפה עשה כל מפורשי׳ הרי"ף דלה פי׳ כן בדברי הרי"ף וכבר כתב הרז"ה בהשנתו על דברי הרחב"ד שדבריו הן רק חסמכתי בעלמי להטיל פשרה בין הרי"ף ובין המקשין עליו ומי כחכם ומי יודע פשר דבר ולכן דברי הש"ך להקל אין לו שורש כמקום שרוב פוסקים מחמירין למעשה ומ"ש דכן עמם דבר לם ידעתי חיך שייך מנהג בדבר דלח שכיח כי רוב נשים אע"פ שחין להן וסת קבום ליום ועונה מיוחדת מ"מ חינם רוחין כי חם בזמן מוגבל ד"מ עד כ"ע יום חו ל' חינם רגילין לרחות ומימים וחילך אין קביעתן קביעות גמורה פעמים מקדים פעם מאחר וכבר כתבו הפוסקים דעד יום ההוא בכלל יש לה וסת וא"ל בדיקה ובימים אלו אשר היא נבוכה לבד היא בנדר אין לה וסת ובזו כ"ע נוהגיי לבדוק וכל המרבה לבדוק משובחי ואינו להקל כלל נגד דברי הש"ע והרב ז"ל ואין להקשות איך ס"ד דבאין לה וסת לבעלה א"ל בדיקה כלל הא בנמ" פריך למה א"ל בדיקה בימי נדחה חבדוק דלמא קבעה ליי וסת ואסקינן דבימי נידחה לא קבעה ליי וסת וא"כ באין לה וסת תברוק שחרית וערבית אולי קבעה ליי וסת דהך דלמא קבעה ליי וסת אינו אלא לבעלה דלטהרות לא איכפת לן אי קבעה וסת אדרבה יותר חומר׳ אם אין קבעה רמטמאה מע"ל משקבעה וחהי׳ ד"ש. וא"כ דכל הבריקה בשביל בעלה אף באין לה וסת עכ"פ תבדוק שחרית וערבית משום קביעות וסת האפשר לומר דודאי לא חשיכן בהיא שהורה דאם מראה מסתמא תרגיש ואם מרגיש ודאי מבדוק עלמה משא"כ בחוך ימי נידמה וימי שוהר דאין נ"מ לשהרתה בראי' שלה אם אתה

מלריכה ומחייב׳ בדיקה אף היא תרגישה ולאו אדעתיי כי מה איכפת לה בזה סוף כל סוף טמאה היא : המחבר שהביא דברי הרו"ף כתב דבני פעמים ראשונים מלריך אף בדיקה לפני תשמים ולשיטתו הולך דפיי כן בכ"י ליישב קוי הרח"ם על הרו"ף דמה פריד אילימא בעסוק׳ בעהרום הא אמר שמואל חרא זימנא וכו׳ דהא החם מיירי מלפני חשמיש ורחב"א מיירי מלאחר חשמיש וחי׳ הוא דמילתא דפשיטא הוא כל שלריכה בדיקה לבסוף לריכה בדיקה קודם תשמיש. וע"ז בנה יסודו לבסוף ג"כ דלהרי"ף בעי בריקה לכחחלה (ח) והר"מ השיג עליו דלח משמע כן בכל הפוסקים ביחור בדברי הרחב"ד ז"ל והנכון אתו לכן נראה לי ליישב הרי"ף מכל הקוש' והוא דהא דאמר שמואל הלכה כרחב"א יש לפרשו-בכל גווני או רק הלכה כמותו לאפוקי מדר"מ דאמר אשה זו אין לה תקנה לבעלה ושיין בחידושי הר"ן דכתב ג"כ כזה דלאו אכולי מילחי אמר הלכה

כרחב"ח

נכשל באיסור והוא מנוקי מעון והוא יהיי בכל זה לבו נוקפו ופורש וע"ז חששו חז"ל ולוו מלבי לבדוק. ול"ל דהנך לשונות ח"ם לבדוק לחייב לבעלה חטאת וח"א לחייב לבעלה אשם תלוי בהא פליגי בהך סברא או גם בחטחת חששו חז"ל ללכו כוקפו או לא וקיי"ל כלישנא בתר' דגבי אשם חששו ולא בחטאות דכל זה דוחק דא"כ לישנא קמא דגם בחטאות ובו נוקפו הך מתני' נמלא על שלו איך מתוקמי ודוחק דיחלוקו בפי׳ המשנה ולכן היותר נכון מה שיש לומר בלא"ה בדברי השגת הרחב"ד דכי הח רי יהודי שהיי לדיק שחין כמוהו מנע חתר"ז שלח יהיי בורק אחר תשמיש שלא יהיי לבו נוקפו וכוי ול"ל דהא דהשיג מר"י ולא מהך דר"א לרב הונא דס"ל ג"כ דים לדחותו כמ"סהרמב"ן ולכך שאל הראב"ד מהך דר"ז לר"יופי׳ ג"כ על אחר חשמיש וע"כ ס"ל דמיירי במקום דלא חייב חטאת או אשם חדא דאל"כ היינו בעי׳ דר״ה ועוד אלו כוונתו על חעאות דווקא ה״ל להזכירו בלשון האי בעי דהא זהו העיקר שבו חלוי הספק . וליישב זה נראה דהא דהרמב"ם פוסק דבאין לה וסת בעי בדיקה לפני משמיש ול"ל דמפרש כפי׳ ר"ח דאמוראי נינהו אליבי׳ דר"י ושמואל ולפ"ז ס"ל דכל סוגי' דהנך בעי אזל' להנך אמור׳ אליבי' דר"י וס"ל דר"י ס"ל דבאין לה וסת לא בעי בדיקה וס"ל להרמב"ם כי אמרינן אונס הוא היינו ביש לה וסת או אין לה וסח ובדקה עלמה קודם תשמיש אבל באין לה וסת ולא בדקה קודם תשמיש ומלאה לאחר תשמיש אין זה אנום דאמרינן קודם תשמיש כבר היה הדם הזה (ועיין פ"ה הלכות שגנות דדעת הכ"מ לומר דאפי׳ ביש לה ושת הואיל דרך לנועות לבדוק לא קרוי אנום וזה לא יחכן דכי אתה עושה כל עולם לנוע האיש לה וסת ומה דו קו דגמ' בשבועה לומר דמיירי בכה"ג דעברה וסמוך לוסתי שמשה ולא אמריכן בכה"ג דלא בדקה עלמה מקודם כדין חז"ל א"ו דליחא אבל מ"מ ילפיכן מיכיי דבאין לה וסת דאם לא בדקה דלא מקודם כדין חז"ל א"ו דליחא אבל מ"מ ילפיכן מיכיי קרוי מונס) וא"כ שסיר קמססקה לי׳ בחין לה וסת כיון בעי לבעלה בריקה לפני השמים ה"ב אם ברקה ומלא אחר תשמיש סמוך אותיום הרי כאן חיוב חעאות ולאח"כ אשם תלוי דחינו אנום כלל דה"ל למבדק ויהיי לבו נוקפו ופורש דנכשל באיסור כרת או ודאי או ספק ור׳ יהודא הוסף אפילו לאחר שיעור חיוב אשם תלוי סוף כל סוף לבו נוקפו אולי הי' הדם בעת תשמים ועבר איסור של חורה וחייב חטאת ולבו לוקפו ופורש אבל כשיש לה וסת או אין לה ובדקה עלמה מקודם אף שהיא פרסה כדה בעת השמיש מ״מ הרי הוא מניקה מעון ואף מפשע דאונם רחמנא פטרה ואין לבו נוקפו בשביל זה כלל ולכך משנתינו דמיירי ביש לה וסח כמ"ש הרמב"ן שפיר אמרינן דכודקת בשני עדים וכו׳ דלח שייך לכו נוקפו אך זהו הכל אליבא דהך מ"ד דלבעלה אפילו אין לה וסת לה בעי בדוקה חבל לפי דקיי"ל כרחב"ה דחמיד בעי בדיקה וחם ליתח להך חיבעי דתבדוק לחייב בעלה חטאת דאטו ברשיעי עסקינן דלא ילערך בדיקה לאין לה וסת ואם כי בדקה פ"כ אף בזו הרי הוא אונם ולא שייך לבו נוקפו כלל ולכך השמים הרמב"ם לגמרי הך דינא דיהי' נזהרת לברוק שיעור אותיום כסברת הרמב"ן דחוקק לבעלה לידי חיוב חעאות כי לדידן ליתא הך דינא וגם הנמי בשבועת מוקי לה בשמוש סמוך ניסתה ולא באין לה וסת ולא בדקה חדא היא היא דהוא עובר על תקנת חז"ל בזה כמו בזה דלמסקנ' בעי בדיקה ועוד דכיון דררך בנות ישראל משמשה בשני עדים וכו' ע"כ איירי ביש נה וסת דבאין לה וסת מה ארוי למעת כל א דם כמי ס"ל דהך דקתני נמלא על שלו וכו' חיירי ג"כ בכה"ג ביש לה וסת ולכך מוקי לה בשמש סמוך לוסתה ומזו שפיר חיירי ג"כ רישה דמ"מ חין לריכה בדיקה לפני חשמיש וכמש"ל בסיי קפ"ד לשישת הרמב"ם דכל החשש בפרישת סמוך לוסתה דלמא מחמת חשמיש תראה ולא מקודם וא"ל

ג וסת קבוע ג"פ הראשונים לריכה לבדוק וכוי זהן דעת הרי"ף ז"ל כפי מ"ש כל המפורשים ונושחי כליו והש"ך בס"ק חי חולק על כל המפורשים כי לח עמדו על דעת הרו"ף ז"ל ודעתו ג"כ מסכים לרש"י דלבעלה לא בעי בדיקה כלל והאריך בזה ולהיות כי תיפס לפורשו בשני סברות וכללין כאחד ובאמח הן תאומים במובן ודינו של זה לא כשל זה לכן אחלקם וגרבר בכל סברא כפי צורת השמועה סברא חדא דיבר השיך מלבו לא מלא לו חבר במחברים והוא דאם אין הבעל רוצה להחמיר לעצמו כל לבעלה לח בעי בריקה אבל אם יאמר הבעל מה לי באחריות הלזה או ברוק עלמך בעדים או לא כי מה לי בספק נדה מחויביי לבדוק גי פעמים אם תמלא דם הרי יולאת בלי כתובה ואם לאו הרי היא ככל הנשים שיש להן וסת ולכך העתיק הרייף הך דינא בכחוכות דכל הנ"מ לענין כתובה דאם יטענו הבעל אין אני מכנים עלמי בספק כניל ודברים אלו אין להם שרש ועיקר כי מלבד שאינו מובן כלל במה שאמר שאם בדקה עלמה ג' פעמים ולא מלא דם סרי היא ככל הנשים ומה ככך וככל הנשים אם הפעל אומר לא אשמש ממך עד שתבדוק כי לבי נוקפו הואיל שאין לך וסת ומי ימחה על ידו וחש"ם שחמרו לבו נוקפו ופורש לח דיברו בחין לה וסת כי בזו בוודחי כל המרבה לבדוק הרי זה משובח ובסרט לפמש"ל דחם הבעל מלוה לבדוק פשיטה דלח שייך לבו כוקפו כיון דיודע דמחמת דיבורו ומלוחו עשתה כן וזה פטוט אף גם דשיטת הגמי לם יתכן לדבריו דבממ"נ אם הרי p מפרט סברא זו ג"כ כדברי רחב"א דאמר מטמט כשני עדים היינו כשהבעל מקפיד ואומר מה לי להכנים לבית הספק א"כ מה פריך

בריקה כלל וא"ש:

ואיהו ילר אלבשהו כמ"ש התוסי לומר אבעול ולא יסרני חעא ובאמת ראתה הרי זה שוגג ולא אונם אבל במי שבעל ברשות חכמים כי התירו ולוו ליולא לדרך לפקור אשתו אפילו סמוך לוסתה מה הוה ליי למעבד מה דפקדו חכז"ל עשה ואם כי היא פרסה

דבריקה במשמש סמוך לוסחה דאטו ברשיעי עסקינן אך אין לבבי נוחה בזה כ"כ דכי אתרינן סמוך לוסחה לאו אונס היינו במשמש נגד דברי חז"ל דיש לפרוש סמוך לוסחה

כדה מה ה"ל לעשות אף זה אוכם הוא ודוחק לומר דמ"מ קרוי שוגג דה"ל לדייק טובא ולבעול תיכף בתחילת עונה הסמוך לוסתה ולח להמחין רגע שיהי׳ קרוב וסמוך לוסתה ביותר וגם לכעול בהפזון כמאמר חכז"ל כמי שכפחו שד וכמלוה ועושה דברי חכז"ל ולא יותר והוא דלא עשה כן שוגג יקרא וא"ש כל הנ"ל אך זה צ"ע כי לא מלאתי סברא זו לא׳ מהמחברים . וגם אין דעתי נוחה לומר דבשלמי בנמצי על שלו כיון דודאי ראתה בתשמיש ונכשל באיסור כדה לא חששו חז"ל שיהיי לבו כוקפו אדרבה יתן אל לבו לשוב ולדקדק ביותר ויוחר כי נכשל בחטחו . אבל בנמלי לאחר חותיום דליכ׳ ודחי דמגופו חתי׳ והוח באשם חלוי א"כ יוכל להיות דבאמת לא

כרחב"ה וח"כ קושים סגמ׳ כך שמוחל דַפֿמר הלכה כרחב"ה במה אי בעסוקה בעהרום

ומיכ עיכ לאו אכולי מילתי קאמר הלכה כוותי׳ דהא שמואל קאמר בעסוקה בשהרות

דכעי בדיקה לבעלה ורחביה לה הזכיר כלל דכעי בדיקה קודם תשמיש ועוד שמוחל

דקאמר דבעי בדיקה לבעלה היינו משום דפוסק כמשנה כמבואר בגמי דעלה סחמה

5"6

דמיירי בחשה שיש לה וסת ולכ"ע

בדיקה קודם ולכך אין הראשונה ממנין דהם

מדקחני סיפה וחם יש לה וסח ולכך משמע

דרישה בהין לה וסת עסקינן ודברי הראב"ד

פשומין וברורין ולכך לפי מה דקי"ל דחמיד

בחין לה וסת לריכה בדיקה לפני תשמים

מ"כ ודחי דרחי׳ רחשונה מהמנין וזה פשומ

וברור חד לפ"ז למדנו מדבריו דחם לח

בדקם קודם תשמים וראתה אחר תשמים

לה מחוקינן ברוחה מחמת תשמיש דחמרינן

מקדם ראתה וא"כ לא ה"ל לפוטקים לסתו" דבאשה שיש לה וסת קי"ל דא"ל בריקה

קודם חשמיש וכן לקמן בס"ד בהג"ה ברחת׳

אחר לידה דהרי היא בכלל מניקה ואפי׳

אין לה וסת א"ל בדיקה א"כ אף דרואה

מיכף חחר תשמיש מ"מ מוחרת לבעלה

דאמרינן מקודם ראתה ול"ל דוקא באין לה וסת תלינן מקודם ראתה דהרי כל

שעה היא עלולה לראות אבל ביש לה וסת

מהיכי. תיתי גימא דראתה מקודם ויותר

מטחבר לחלות בתשמיש דטבע חימום להזיל

דם מרחמה כמש"ל דראב"ד הוכיח מסיפ"

רלא מיירי ביש לם וסת משמע לולי כן

היינו אומרין דמיירי ביש לה וסת' ומ"מ

לבדוק כ"פ וח"כ כשנמלי חחר תשמיש הרי ברור שבשעת תשמיש רחתה וחוסרה לבעלה ואין ראי׳ ראשונה מלערף דאמרינן מקדם ראשה ומזה הוכיח הראב"ד דכל לבעלה לא בעי בדיקה דחל"כ ע"כ אף נפעם הרחשון בדקה עלמה קודם חשמיש ולא סגי בלח"ה רולה סיפ ודמי הרחשון משמיש מחמת תשמיש ולכך כתב הרחב"ד 3"57

סי קפו

קפו דיני אשה הרואה דם מחמת תשמיש ובו י״ד סעיפים.

א אשה (א) שראתה דם מחמת תשמיש מיד בכדי שתושימידה לתחת הכר או לתחת הכסת ותמול עד לבדוק כו ותקנה עצמה משמשת (ב) ג"פ אם בכל ג"פ רצופים ראתה דם (וכים 60 מנוס ג"פ זס על יוד ס(ו) אסור לשמש עם בעל זה אלא תתגרש ותנשא לאחר נשאת לאחר וראָתה דם מחמת תשמיש נ״פ רצופים אסורה לשמש גם עם אותו בעד אלא תתגרש ותנשא לשלישי ואם גם עם חג' ראתה דם מחמת תשמיש ג"פ רצופים לא תנשא לאחר אלא אמורה לכל עד שתבדוק:

הג"ה (וי"ח שחין אנו בקיחין איזה מיקרי מחמת חשמיש כי אין בקיחין בשיעור המכר ולכן כל שרוחה ג"פ סמוך לחשמיש מקרי לדידן מחמת חשמיש וכחסרה על בענה וחלו ג"פ לריכי׳ להיות רלופי׳ חבל חם לח הי׳ רלופים לח נחסרה על בעלה וחין חילוק בין אם ראתה ג"פ מיד שנשאה ובין נחקלקלה אח"כ וראתה ג"פ וכ"ז לא מיירי אלא בראמה סמוך לחשמיש אבל אם לא ראחה סמוך לחשמיש לא נאסרה על בעלה ומומרת לו לחחר טהרתה ודינה כמי שחין לה ומח):

ב כיצד בודקת נומלת שפופרת (פי׳ קנה חלל של עופרת) של אבר ופיה רציף לתוכה ונתנת בתוכה מבחול ובראשו מוך ומכנסת אותו באותו מקום עד מקום שהשמש דש נמצא דם על ראשון בידוע שהוא מן המקור מקום עו מקום שהשמשו ש נמצא זם על האשו בידוע שהוא מן המקור האשרי ואם לאו בידוע שהוא מן הצדדין ומותרת(ולף נוס"ו שלסמוך לנדיקס זו) ג אם רוצה לבדוק עצמת בעודה תחת הראשון אחר ששמשה ג"פ הרשות בידה ומותרת לו (ג) וי"א שאסורה לראשון מתשמיש שלישי ואילך אפילו בבדיקה (וים לסמוך לסנול ללטונה להקל ולם הרגיםה לער וללג נטצח חטמים לכ"ע יש לסמוך לנדיקה נכעל הרלטון): ד אם שמשה (ד) סמוך לוסתה אנו תולין ראייתה משום וסתה ולא

חשבינן

הואיל ולא בדקה לא תלינן מחמת תשמים ולכן דין זה ל"ע כי גם מקופית הרח"ש על הרי"ף מוכח דלא כראב"ד דהקשה מה ענין הך דשמואל דאמר דלפהרות בעי בדיקה להך דרחב״א דשמואל איירי בבדיקה שלפני חשמיש ורחב"ה בבדיקה שלהחריו ולפי הנ"ל לק"מ כיון דחמר רחב"ה הן עותה וְפִירש הרי"ף בשלשה פעמים להיות בחוקת רוחה מחתם חשתיש ע"כ לריכה בדיקה לפני תשמיש דחל"כ עדיין אינו באוקת רוחה מחמת חשמיש דלמה מקדם היי לה הדם כנ"ל וח"כ ע"כ דגם לפני חשמים בעי בדיקה ונ"ל דלח ס"ל כרחב"ד וכמ"ש דחלינן תמיד בדבר המלוי ורגיל ואמריטן מסתמי מחמת תשמיש ראתה דטבע התשמיש כך

ועיין מש"ל סו' קפ"ד סק"י בדברי הרמב"ס משמע כסברת הראב"ד ול"ע: (ג) ויש אומרין שאסור׳ לראשון הש"ד סקי"ד כתב דהך דיעה דעת רש"י כי מיושב כו מה שהניח תום! דס"ו בתימא ודבריו סתומין כי תוספת הניח בתימא בהא דפריך וחבדוק עלמה בביאה ראשונה של בעל ג' דלס"ד לא ידע מהך דאין כל כוחות שוי' א"כ ה"ל לפרוך וחבדום עלמה אחר בעילה ראשונה מבעל ב' דתו ל"ל לאו כל הלבעות שווי׳ דהרי הוחזק שרחתה פ"ח ע"י בעילתו. ולכחורה חין זה ענין להך מחלוקת החמורה פה חם יש לבדוק בשפופרת בבעל הרחשון או לא וכרחה דם"ל לש"ך מה קושים דלמם ממרוכן מיימ לחו כל הלבעות שוויי והם דרחתה פעם ח'י ע"י בעילתו אין זה ראיה דבעילתו גרמה ואולי מקרה היא שראתה פ"א ומדמן בעת תשמיש ולא בשביל כך הוחוק אלבעו שנם הוא גורם דם ולכך לריך ג"פ אבל בביאה א' של ג' הרי הוחוקה בנ' חלבעות מחולקין והחוקי לכל חלבעות רק ל"ל דקושית החוםי לשישתם דס"ל דחם בדקה בשפופרת הסורה תיכף לכל עולם וח"כ קשה למה עדיין נימח לחו כל תלבעות שויי והא דחזיי בשפופרת שהוא קל שבאלבעות כמ"ש המחברים הוא מקרה כל הלבעות שויי והא דחזיי בשפופרת שהוא קל שבאלבעות כמ"ש המחברים הוא מקרה בשלמ׳ למסקכ׳ לא קשיא למה בשפופרת תיכף אסורה ואם ראתה מבעל השני בגי בעינות מ"מ מותרת לבעלה הגי די"ל התם הטעם דלחו כל כחות שויי וקים להו דוהו בדיקת שפופרת הוא קל שככיהות בעולם משא"כ לפ"ד דלא ידע מכהות ועכל"ל הפעם אם ראתה בפ"א גבי בעל שני החלינן במקר׳ ולא מכח בעילי ואבר החשמיש א"כ אף בזה נימא בבדיקות שפופרת ולא נאסר האשה זו לכל עולם וקושית התוסי שפיר ולפ"ז לשיעת רש"י י"ל באמת להס"ד לא הוי מלי להקשית דה"א באמת העינם דתלינן במקרי וגם בבדיקת שפופרת אמרינן והא דלא בדקה עלמה חחת בעל הראשון דלא מקלינן כ"ו שיש לה תקנה להנשא לאחר וא"ש ולק"מ וזהו נראה מה שיש בכונת הש"ך ודברי הם"ך ודברי ישרים הן למבין אך לא ידעתי מנין באמת דבבדיקות שפופרת אסורה לכל עולם אם בדקה עלמה חחת בעל הראשון דלמא כפי הס"ד דחוששין למקרה כן הוא באמת והש"ך החלים הענין דאסור׳ לכל אדם כאלו הוא בלי חולק ולא ידעתי לשישתו מנלן לפרש כן שפי׳ רש"י ול"ע קלח . חבל כונחו בזה הוא לדעתי נכון אבל לפת"ם לק"מ בסי׳ ה' בשם מרדכי עדיין לא קשה קוי התוסי אף לשיטתי די"ל בביאת הבעל הוי מקרה וא"כ ים כאן ס"ם חדא דלמא מהלדדיי ואת"ל ממקור דלמא במקרה משא"ב

במכחול אינו רק ספק או ע"י בעילה או במקרה דממקור בא בוודאי ול"ע : (ד) סמוך לוסחה וכו' עיין ש"ך דכ' דמשכחת לי' ביולא לדרך ולר"ת דאוסר משכחת לי' בקשנה שלא הגיע זמנה לראות וא"ל כ"כ כי מלינו בוסת הדילוג דקיי"ל דאינה חוששת עד שתקבענו בנ"פ וא"כ אם שמשה סמוך לוסתה ואח"כ נתנלה שראתה בדילוג בפעם הג' נחגלה למסרע דסמוך לוסת' ראתה וכן בזקנה שלא ראתה בג' עונות דהים בחזקת מסלקת דמי' ומותרת לשמש ואח"כ רחתה עוד ב"ם בעקירות ג' עונות דנתנלה דלא הי' סילק דמי' רק קביעות וסת. אך בכל זה אין לבבי נוחה כי מה קמ"ל דאם שמשה סמוך לוסחה דאין זה רואה מחמת משמיש פשיעא דהא לכך מוזהרים שלא לשמש סמוך לוסתה משום דעלולה לרחות מהמת וסת ואמריכן דאם נמלא דם חייב קרבן ואינו אנום משום דה"ל לפרוש דעלולה אז לראות דם וא"כ פשיעא אם ראתה בעם ההיא דלא לשויא רואה מחמת תשמיש ולכן יותר נראה כדעם הפרושה דמיירי דוססה ביום ושמשה סמוך ליום דבכלל פרישת סמוך לוסחה ליכא הואיל והוא עונה אבל מ"מ אף דאינה עלולה לראי מ"מ לענין שלא יהיי בכלל רואה דם מחמם חשמים סרי הוא מותרת דחלינן הכל בוסת וכ"כ הא"י ומסכים לפרישה רק דלא נתן - שעם למה ולפמ"ם הדבר מוכרח מנמי. וים לי ספק בחשה שחין לה וסת דקיי"ל חוששת לעוכה ביכוכית אם שמשה סמוך לעוכה ביכוכיי אם גם זה בכלל אם יש לה וסת תולה בוסחה דהא מהך טעמא לריכה לפרוש סמוך לעוכה ביכוכיי דחולין דעלולה לדמים שם כלכך לריכה או לא דאולי דהא דחושטין לעוכה ביכוני׳ היינו לחומר׳ אבל לא לקולה להקל באשה ולא הגדורת הגאון מהר"ב ז"ל דמשנה קחי ובמשנה מבוחר דתמיד לריכה בדיקה לחחר חשמיש בשני עדים דחנן משמשת בעדים וליכח למימר דפי׳ רק נ״פ חדם דהם סחמ' קחני ועוד דהם חיירי אף ביש לה וסת כדאתרינן בנתי להדיי ובים לה וסת חין חילום בין נים ובין לעולם ועיכ דקחמר רק הלכה כרחביה לחפוקי׳ מדר"מ דס"ל דחשה שחין לה וסח חון נה חקנה וע"ו פרכינן שפיר דהחום בלח"ם ידעינן כיון דחמר דחשה שחין לה וסת ועסוקה בטהרוח בעי בדיקה לבעלה ש"מ עכ"ם דמוחרת לבעלה ודלא כר"מ דאַמר אסורה לבעלה וקוי הנמי שפיר ולק"מ וקחמר סנמי חלח בשחין עסוקם בעהרות ומעתה ל"ה מה בכך הח מ"מ מדקחמר שמוחל בעברות לבעלה בעי בדיקה ש"מ דיש לחשם חקנה וחין הלכה כר"מ נוקוי זו לשיטת הרח"ש קשה) דקמ"ל כרחב"א דבעי ג"פ בדיקה אחר משמיש רק גם זה מיותר כמ"ם כיון דכבר שמעיכן ממילתם דשמוחל הנ"ל דחין הלכה כר"מ פשיטא דהלכה כרחב"א דלא מלינן מחלוחת אחריתי רק ר"מ ורחב"ה ואי אין הלכה כר"מ ודחי הלכה כרחב"ח רק די"ל דמשנה דקתני משמשת בעדים מיירו בכל גוונ׳ חפיי חינו עוסקים בטהרות וח"כ הרי כחן

סכם בי דם"ל דים לה תקנה דלם כר"מ ומ"מ לריך בדיקה תמיד ולכך קחמר שמוחל דהלכה כרחב"א ועל זה פרוך הגמ' הא אשר שמואל לבעלה לא בעי בדיקה וכו' והיכי אתמר מילתא דשמואל לעיל אתמר לא שנויאלא בעסוקה בעהרות כמ"ש התוסי להדוי בד"ה מילתא מכלל הברחה אתמר ע"ש וא"כ מוקי שמואל למשנה בעסוקה בעהרות וא"כ אין כאן תנא ג' רק המשנה י"ל כרחב"א ס"ל דאין עסוקה בעהרות וא"כ עדיין מילתא דשמואל מיותר דכיון דקמ"ל דאין סלכה כר"מ ממילא ידעיקן דהלכה ככר פוונחא דהוא רחב"א ומשני הגמ' דלעולם באין עסוקה וקמ"ל דלא תימא המשנה איירי בכל בווכי וחולק אר"מ ורחב"א וה"א הלכה כוותי דמשנה וא"ק הא כבר אמר שמואל להדים לם שנו אלם בעסוקה וכוי מאן דמתני הם לא מתני הא . ודברי הרי"ף ברוריי ומ״כ מחלוקת כלל ולדקו כל דבריהם כן נ״ל ביבוב דברי רי״ף וכסת״ם הסוסקים דלהרי"ף א"ל בדיקה לפני משמיש רק לאח"כ:

(ד) מקנחים עלמן כל הלילה בעד וכוי הלשון מקולר דריש דבריו משמע שא"ל כלל

לבדוק אחר כל תשמים ובאמת לריך רק ה"ל עד חדש לכל ביחה רק די בער ח׳ וכמו שסייי הרמ"ח מקנחיי עלמן בע"ה וכן הוח ברמב"ם הלכה י"ז והכ"מ כתב דפוסק כר"ז דאמר בעל נפשלא יבעול וישנה וש"ל בעל נפש לאו דוקא רקשורת הדין כן ולא ידעתי לאיזה לורך הכנים עלמו בזה דוחק דהא הרמב"ם מפרש כמ"ם החום בשם רשב"ם דמודה ב"ה דלריכה בדיקה אחר כל תשמיש וחשמיש אך אין לריך עד חדש אחר כל תשמים מיוחד ופסק כלכה כב"ה ופשוע . והכה מדברי הרמב"ם לח נראה רק בבריקה שאחר תשמיש וביש לה ושת אבל בחין לה ושת דלריכה בדיקה לפני משמים אפשר דחיכו מועיל דתבדוק וחניה לאור היום ובין כך תשמים כיון דחין לה וסת וכל רגע בחזקת רוחה הים חיך תשמש בלי דעת חם בדיקה שלה שהור מ"מ מדברי סתום׳ ורם"י שם משמע מפי׳ בדיקה שקודם חשמים ובבף ז"ב בנמ׳ זו עדן של לניעת משמע אפי׳ באין לה וסח הדין כן לולי לנועות א"ל לכדוק לאור הנר. מיהו יש לדקדק למה לא הביא הרמב"ם עדן של לנועות דאין בודקת בעד שכבר בודקת בו פ"א ואפשר דם"ל דוחו הכל על משנה דעליי קחי זהו עדן של לנועות ושם מיירי בעוםה בעהרות ולכך סלנועות החמירו לבדוק בכל תשמיש בעד מיוחד אבל באין עסוקה בעהרות אף

לכושות איכן מהרת בו ולכך השמיטו הרמב"ם וככון הוא : (א) שראתה דם בעור ובסמ"ג כתב בכדי שתרד מהמעה ותבדוק והק' ב"י קו' ח'י דהם רב אםי אסתלק בקו׳ וקיי"ל דשיעור׳ רק בכדי שתושיע ידה לחחם הכר ועוד הק' דחמרו וחבדוק וזה חיכו דכל השיעור הוח לקינום ולח לבדיקה והנה על קוי ח' יפה חי׳ הב"ח אף דסליק ר"ח בקושי׳ מ"מ לח סליק בחיובת׳ והלכם כמותו הבל על קוםי שניי פשיעה דל"ל כמ"ם הב"ו דהוחיל דחייב חשם תלוי מיקרי מחמת תשמים וחש"פ דלח מחיוב חשם תלוי דקיי"ל בעינן כ' חתיכות מ"מ חיובוחיסור המבית לידי ח"ח יש כחן וכן ל"ל בגמ׳ חשה מה שתברוק עלמה כדי לחייב בעלה חשם מלוי אע"פ דליכא א"ת מ"מ חיוב ואיסור אשם מלוי יש כאן והמ"י ערבב הדברים דמשמע בסך תיי דקיי"ל כר"ל מתורן הבי קוי וזה אינו רק בקוי כי ל"ל כחיי הביי וכן ו"ל מ"ש ברמב"ם דם"ל דחייביי ח"ת הכוונה חיוב ח"ת וחיסור ספק של תורה יש כאן כמו אשם חלוי אבל מימ אייכ חיוב ודאי איים:

(ב) ג"ם היינו עוד ב"פ והמ"ו בסק"ב הבית דהרתב"ד בבעל נפט דפיי רתיי רתטונה איני בכלל וכחב המ"י דלשיטתו אזיל (א) דס"ל דאשם שאין לה וסת אינה לריכה בדיקה לבעלה לא לפני חשמיש ולא לאחר חשמיש דאינה חוששת לרואה דסתחתת תשמים בלי ריעותה ע"כ רחיה קמיותי לאו ממניים הוא אבל הרמב"ם דפסק דאפילו בשים לה וסת לריכה בדיקה אחר תשמים דחיישיגן לרואה מחמת תשמים ע"כ פסק דרמיי רחשונה מהמנין וכוי עכ"ל וכל דבריו דחלי בבדיקה שחחר חשמיש חי חיישינן לחומה מהמת תשמים וליתה כי עם ענין זם לחששה דמחמת חשמים דחף דלה חיישינן מ"מ הם חזיכן דרחתה מחמת חשמיש ולמה לח יהיי בני זומני חזקה חבל הנכון דהרחב"ד הוכיח מזה ברייםי דכל לבעלי לח בער בדיקה לפני חשמיש והוח מדקחני משמשת פעם א' ב' ג' ורחיי רחשונה להיכן חזלה חלח דרחיי רחשונה חינו מלטרפות דמי יימר דראתה מחמת חשמיש דלמא קודם ששמשה כבר היה שמאה והדם בחדר בשנה ולכך כשפתשה ובדקה פית מולת דם ות"כ חוקה דרתתה מחמת חימוי וחימוד התשמיש שנחזיקה בכך ולחוסרה לבענה ולכך כשרחתה פ"ח מכחן ולהיחה היה מחיובת נבדוק עלמה חמיד קודם תשמים כיון דחזינן דחיתרע ונמלח פ"ח דם לחחר שמשה ולכך לריכה

(ל) המעיין ביברי הראב"ד יבין דוה פשוע בעיניו דאם הבדיקה מחשם חשמים א"ל חשמים א"ל בדיקה לסני חשמים וגם אח"ו ועוד חבין וחדע כוי מביא ראיי דחין חשש בחשם שמה ניחתה מחמת השמיש כתלערך לבדוק אחר השמיש דה"כ חיקשי אמחי ראיית דם מחמת השמיש הראשון אינו מן המנין כיון דמשתמה בדקה א"ע וראתה ניחוש דלמה ראתה מיד בגמר התשמיש א"ו דא"ל בדיקה ולא בדקה א"ע מיד רק סמוך לתשמיש ראתה ובדקה סמוך לתשמיש א"כ אינו מיד והשאר חסר:

גיטל

מילתה דחוריית' וכזו ספיקה להחמיר

לגמרי

ועדיין מנלן לרשכ"ח להתירה

מנאתי למחברים שדברו כזה ואפשר לפמ"ש כשים׳ הפרישה דאפי׳ סמוך לעונה שראתה כלילה וסתה הוא ביום מ"מ תולה בו א"כ י"ל דווקא בוסת גמור דאלים חוקה :

(ה) אם יש מכה וכו' המחבר סמס ולא פירש אי המכה מוליא' דם או לא כי ס"ל

העיסר כרשב"א דס"ל כפי דעת הב"י והד"מ והכ"ח דא"ל לידע כלל ובסחמ׳

לאוסר׳ על בעלה חמיד הוי רק איסור דרבנן ולקול׳. אך מית מדברי רשב"א בתה"א הכ"ל מוכח דלה ס"ל דהות הוכיח דה"ל שחדע שמכתי מוליתה דם דחל"כ ח"כ חתם מלריכ׳ בדיקה בגמ' משמע כי בעי בדיקת שפופרת היינו בלי מכה אבל במכה איל בדימה וסשה מה ראי׳ משנין דא"ל בדיקה שלא תהא נחשבת רואה מחמת תשמיש דהוא רק מילתה דרבכן להך דמטהר לנמרי שהות

חשבינן לה רואה מחמת תשמיש אם (ה) יש מכה באותו מקום תודין כדם ואם דם מכתה משונה מדם ראיית׳ אינו תולין בדם מכה:

אמריכן דמוליאה דם והדם ממנו יולא אמנם הרב הם"ך ס"ק כ"ד כתב דחין כחן דעת הרשב"ה כלל דרשב"ה לה קהמר הלה שה"ל שחדע שמרגשת עתה שהדם בא מהמכה **אבל מ"מ לריכה לדעת שמכה מוליאה דם**

ועכליל דם"ל דליתה הו שהיה שהורה לגמרי מו שאף לבעלה אסורה כרואה מחמת חשמים וזה ברור: ומעחה נשוב לדברי הש"ך דכחב בסק"כ דכל מה שכתב הרמים להתיר ביש לה וסת אפי׳ אין ידוע שמכתה מוליאה דם היינו לכל חהי׳ רואה דם מחמת תשמיש אבל מ"מ טמחה ולריכה ז' נקיים לפי הנ"ל הא בהא חליא וכן מורין דברי הרמ"ם בסופו דכתב ומ"מ בשתת וסתה אינו חולה במכחה דאל"כ לא תעמאה לעולם מום מבוחר דמיירי מקדם דהיא שהורה לגמרי וכבר עמד כזה הש"ך ס"ק כ"ה ודחק עלמו אבל האמת יורה דרכו דדעת הדמ"א להתיר ויפה כתב הב"ח דהא המחבר פסק כרשב"א דבמכה לחוד אפי׳ אין יודעת שמוליא׳ דם סני ולמה לא נקל בלירף יש לה וסת איברא דהש"ד לשישתו חזיל דם"ל דגם רשב"ח לח חמר׳ כמש"ל חבל לפי מה שבררנו דלדקו דברי הב"י ומד"מ והב"ח בכונת רשב"ה פשיטה דיש להקל בלירף שיש נה וסת ולפ ידעתי למה החמיר דהרי מבוחר בחשובת מהרי"ל סיי ר"ב דבתשובת מהר"ם היקל שלת בשעת וסחה אפי" אינה מרגשת דמחמת מכה האתא תלינן בדם מכה למ"ד וסת דרבנן עכ"ל ול"ל דהא דכתב למ"ד וסת דרבון היינו אפי׳ למ"ד וסת דרבון דלמ"ד דאורייתי סשיטה דיש לטהרה בתוך ימי וסת' דהה חזק' דחוריים' היה דחורת בזמנה בת רק קאמר אפי׳ למ"ד דרבון מ"מ בתוך ימי וסח׳ מותרת וא"כ למה מרחיק הש"ך העלין כ"כ . ואמת כי הש"ך לשיעתו אויל דפי׳ בדברי מרדכי ואם יש לה וסת תולה בוסח׳ לחוד בלי מכה וח"כ דחיקי לי׳ לפרש במרדכי דכשכיל שרוחה בחוך ימי וסת׳ מהי׳ מותרת (אף כי הלשון הש"ך משמע דדעת המרדכי דהוי עהור לגמרי רק דמין לסמוך עליו) כי כבר הקשה המ"י דא"כ בחוך ימי וסחה מוחרת מה אמרינן בנמ' דשבועת אי בפוך ימי וסחי אנוס הוא ולמה לו אנוס הא כלא"ה מוחר לנמרי ומ"ש המ"י לחרץ דים הבדל כשחשה חומרת כן לה הכנתי דבריו רחם היה חומרת שמרגשת שבה מן הלדדים פשיטא דמותרת דהיא נאמנות בכל דבריה כדאמרינן נאמנות אשה לומר מכם ים לי וכוי והתורה האמינה כדכתיב וספרה וכוי ואם אינה טוענת שמרנשת מה נימ בדבורה וכי נביאה היא מה שקר' בחדרי בענה והגאון חכם לבי בשו"ת סי' מ"ו כתב על המ"י שננה גדולה שגנ כי דברי מרדכיברואה סתם מחמת תשמיש דאפשר מהאדרים או מהמקור כי האשה אינה מרגשת בשנת תשמיש שום שינוי שיורה שנפתח מקור׳ משא"כ גמ' דשבועת מיירי במשמש עם טהורה וא"ל נטמאתי שמרגשת שנפתח מקור׳ ופירסת נדה וע"כ הכי הוא שהרי השמש עדיין מבפנים דהרי אמרינן דאסור לפרוש באבר חי וכו׳ עכ"ל והוא חשב שהמ"י הכיא ראי׳ מקושית הנמ׳ על הא דהי׳ משמש עם הטהורה וכו' ולא כן הוא רק הקושי במה דהוכית הנמ' מנמלא על שלו דדייק סגמי ג"כ מאי לאו סמוך לוסחה ואכניסה וזהו א"א לומר כמים מהר"ל דהרגיסה דה"כ נמלא לאחר זמן אמאי פטורין וכמ"ש בנמי דנדה פרק האשה ועמש"ל כסיי קס"ד ע"ם ודוחק לומר דבחמת הח דקחמר מאי לחו סמוך לוסתי וחכניםי דחם הוח בתוך ימי וסתה טהורה לנמרי דהה משמע דמוסב חלעיל דקהמריכן הי סמוך לוספה חנום סוא ואלו העעם משום דעהורה לנמרי הל"ל לנמרא לפרושי . וכ"ב הרמב"ם בהלכות שננה דלכך פעור בנמני על שלו תוך זמנו משום דאנום הוא ולא קאמר דעהורה לנמרי ואי מעקום דתאמר המרדכי לא ס"ל כהרמב"ם וגבר׳ אנבר׳ קא רמים אף אתה לא ולמד דהמרדכי נופיי כתב בראש הלכות נדה על אשה ששמשה שלא בשעת וסתה ולמחר מלאה סדינה דם דא"ל כפרה דאנום הוא כדאמרינן בפרק ידיעות הטומאה ע"ש והיא ממהר"ם ב"ב וכן הך דלעיל הוא ממהר"ם כמבואר בחשובת מהר"ם כ"ב (ד) דפום פראג פיי תרכ"ה ע"ש וח"כ קשיח מיני וביי ומה יחמר בזה הנחון מהר"ל אך החמם כי אין כאן קושיא כלל דוסו א"א לגמרא לומר אלימי שלא בשעת וסחה כא טהור הוא דמי יאמר דמיירי באשה שיש לה וסת אולי באין לה וסת ונ"כ אנום הוא וכמש"ל בסי׳ קפ"ו ולכך פריך הת תנום הות דוהו קושי שייך אף בתשה שתין לה וסתה תם תיכן סמוד לוסת׳ או עונה בינונית דלריך לפרוש סמוך כמש"ל. וכן הא דחנן דרך בנות ישראל משמשת בשני עדים לאחר תשמיש דודאי מיירי שלא בשעת וסתה כי בעת וסתה מה דרך שייך מנהגא לרשועי אי ליולא לדרך מה דלא שכיחי כלל וקשה בדיקה זו מה טיבי לכאורה הא אפי׳ מלאה שהורה היא י"ל ג"כ דמיירי באין לה וסת דבים לה וסת לא לריכה בדיקה וכן מ"ש מהר"ם הנ"ל באשה ששמשה שלא בשעת וסתה וכו' מיירי ג"כ שלא בטח עונה בינונים וממקומו מוכרע דכתב הא דקיי"ל בס"ק דנדה דלבעלה לא לריך בדיק׳ אלא בזמן דאיכא טהרות ואלו ביש לה וסת אפי׳ לטהרות לא בעי בדיקה רק לנועות וא"ל לפ"ק רק משנה שלימה בפ"ב כל הנשים בחוקת שהרה כמבואר שם בנמ' אלא דמיירי באין לה וסח קבוע רק חוששת לעונה בינונית וכן אין להקשות דהא המרדכי כ' שם דאם מכחה וראי מוליי דס שהורה ומ"מ בשעת וסחה טמאה דבי לעולם לא מעמאה וקשה א"כ דמולה במכה רק שלה בשעת וסחה למה לי הך חליי הא בלא"ה שהורם די"ל ל"רשעת וסתי רק ה"ה עינה בינונית ע"כחינו תולי אפיי מכתה מוליא דם ומימ הכל דחוק. אך אי קשיי הא קשיא דבמשנה פ"ק דנדה קתני להדי' אע"פ שאמרו דיה שעתה ופרש"י אשה שיש לה וסת משמשת בשני עדים ופירש"י אי לה ואי לו שימש זו מה עיבה הא אלו מלאה ג"כ טהור ולכן היי נראה לומר דכיון דקי"ל אשה קובעי וסת בתוך וסת א"כ אף בנתלאה בתוך יתי וסתה יש כאן הפק טומאה דאולי חקבע ג"פ וא"כ הרי זה וסת ולא שייך ביי אורח בזמנו בא דהוא הזמן שקבע אך אי יניע הזמן ולא מקבע ומעקרהו הרי איגלאי מילתא למפרע דהי׳ בתוך ימי וסתה וטהורה היא דתלינן בחזק׳ ומהלדדים בא . ולכך תמיד לריכה בדיקה דאולי תרפה ובחמת תקבע לה וסת כי שכיחי דקובעת וסת בחיך וסת כדלקמן בסי' קפ"ע וכן הח דפריך שם אנום הוח ולא המרינן הא מותרת די"ל דמיירי אח"כ נתגלה שהיא קובעת וסת וא"כ טמאה היא אבל מכל מקום הנום הוא דכי ה"ל לידע זה וסשוע דאנום הוא ולק"מ מכל הקושי שישנו בזה ומרדכי דמטהר בתוך ימי וסתה היינו קבעה וסת שם בנמרא דמיירי ברואה מחמת תשמים שנתברר דלח

ודאי וגם הגאון מהר"ל בתשובותיו הסכי׳ כזה לדברי הש"ך והמעיין בדברי רשב"א בחה"ח מבוחר דח"ל לדעם כלל חם מוליחה דם דהח כתב בסוף בית ז' שער ד' ומסתבר' דאפי׳ אינו מרגשת ממש שהדם שותת ויורד מן המכה דאין ענין בין מכתה וא"א לה לידע אלא בבדיקות שפופרת וכו' והתם בפרק תנוקת משמע דברואל דם מחמת מכה א"ל שפופרת דתני הרוחה דם וכו' כילד בודקת עלמה בשפופרת וכו' ואם יש לה מכה תולה במכחה וכו׳ אלמא אף בלי בריקה חולה במכחה דאף ביש לה מכה א"א לה לדעת אם הוא מהמכה אלא בבדיקה אלמא מדסתם תולה במכתה עכ"ל ויש להבין דאייך שייך במכה באותו מקום ואין נודע אם מכתה מוליאה דם ע"י בדיקה שפופרת דממ"נ אם לא תמלא דם על המוך הרי אינה מולי׳ דם (א) ואם יש דם עדיין מנ"ל דמהמכה היא דלמא מן מקור דמים קאתא ודם נדה הוא ול"ל דאשה זו יודעת דמכה זו עומדת בלד זה בחדרי בטנה ולוקחת שפופרת וברחש מוך ומטה המכחול ומוך ללד סמכה ומוליאה הדם ואח"כ לוקחת מכחול ומוך אחר נקי ומטהו ללדדים אחרים לכל חורי׳ וסדקי׳ ואינו מוליא׳ עליהם דם הרי זה ברור דמכה מוליא׳ דם הואיל ולא מלא בשום מקום רק בלד המכה כהיא (ב) ועמ"ם הש"ע בשם תשובה מהרא"י בסעיף ז׳ והדברים ק"ו כשיש לה מכה דעי"כ כשאינה מוליאה רק במקום ההוא דמחוקינן דם במכה וא"ש אך זהו אם הספק אי מכחה מוליאה דם כלל אבל אם אנו יודעיי שמכחה מוליא' דם רק כל הספק אי בעינן שתרגיש כשהיא רואה בשעת תשמיש דממנה הדם שותת או לא בזו לא שייך בדיקת שפופרת בשום אופן דהא מכורר שהמכה מוליאה דם רק אספק אי בשעת חשמיש הדם כא מהמכה או ממקור וא"ב מה יועילו אלף בדיקות עדיין הספק במקומו אולי בשעת ראי׳ זו בשעת תשמים הי' מהמקור ולכן ברור דאין זה בכלל ספק כלל ובאמת אלו היי ספק משום דאולי עתה אינו בא מהמקור ודמי דמין לריך לידע אי מרגשת האל"כ מה קמ"ל דתולה בחרה כיון דמרגשת דבה מהמכה פשיטא דמותרת ומה תולה שייך כאן הלא יודעת זו... שהיא מהמכה וע"כ דאינן מרגשת שכא מהמכה ולכך קמ"ל דחולה במכה וא"כמה היי נריך לרשב"א להרבה ברחיי מה דממקומו מוכרה ופשוט אלא ודאי דכל ראיי של רשב"א אפילו אינו יודעת שמכתה מוליחה דם כלל מ"מ אמרינן מסחמי דרך מכה להוליחה דם וכמ"ש ראיי כהנ"ל ומ"ש הרב מהר"ל הנ"ל ראיי מהא דתנן גבי כתמים אם יכוליי להתגלע ולהוליי דם וכו' דמוכה דווקה גבי כתמי' משום דלה אמרו הכמים להחמיר אבל בבדיקה לה לק"מ דשם מיירי דכבר נתרסא המכה רק עדיין קרום עלי׳ כמ"ש רש"י שם שהיא מכה יבישה אבל בפשוט מכה פשיטא דאין כאן מקום ספק וזה פשוט דשם מיירי דכבר נתרפת המכה רק רשומו ניכר וחמרי׳ חם חפשר שתשוב להיום כברחשונה חף דליחת קמן חלינן בו כתם שאמרו חז"ל להקל וזהו נכון . אלא שאני חמה מאין לו לרמ"א ואחרונים דבעינן לענין רואה דם מחמם חשמיש מכה מוליא דם דלמה דוקא לענין שתהא שהורה לגמרי הוא דמלריכין שמכה מוליא דם אבל לענין שלא תהא נקראת רואה דם מחמת חשמים בכל מכה חלינן כיון שהוא רק חששא דרבנן ובכל גוונא מקילין והכי דייק לישנא דבריים׳ דקתני לי׳ ואם יש לה מכה מולה במכה ואח"כ חוזר ושונה ונאמנת אשה לומר מכה יש לי באותו מקום שממנו הדם שותת ויורד וקשה הא כבר סנא ליי דמולה במכחה ולעיל לא קשני שממנו הדם שותת וכוי והדר קתנא ליי אלא ודאי שני דינים שנו חכמים כאן בענין דתולה בה שלא תהא בגדר רואה מחמת תשמיש סתמת קתני ואם יש לה מכה וכוי אפיי אינו יודעת שמכתה מוליי דם אבל לענין שתכת עהורה לנמרי בזן חוזר ושונה דבעינן מכה כזו שממנו הדם שותת ויורד דטיינו שמכה מולי׳ דם. וכן י"ל במרדכי והגמ׳ דהלריכו יודעת ודאי שמכה מולי׳ דם היינו לטהרה לגמרי אבל כל שלא תהא רואה דם מחמת תשמיש אפשר כ"ע מודה דתלינן וכן בתשובת מהרו"ל סיי ר"ג הכל מיירי לטהרה לגמרי אבל לא לבעלה וע"ש דכל חומרת שלו הוא הכל מחשש איסור נדה אבל לאסור לבעלה דהקילו מאוד למה לא נחלה במכה . ול"ל דם"ל לרמ"ח דחין לחלק בין לכעלה בין לטהרה לגמרי וכן מורים דברי הרח"ם והרשב"ה במ"ש לדחות דברי רמב"ן דס"ל בזה"ז אין חולין במכה כמו שאין חולין בדם בתולים וכתבו כם דכאן במכה אם אתה אוסרי אוסרתה לעולם ולא תניח לה שעת כושר שאני התם דהקלו ג"פ ובג' אנשים דוקא ולתלות בוסתה ע"ש וקשה תניח דהקלו להתירה שלא תהא רואה דם מחמת תשמיש דהוא דרבנן והן אמרו והן אמרואף אתה חסמוך ופי׳ בזה"ז על מכה שלא תהא רואה דם מחמת תשמיש אבל מכלן עדיין לעהר אותה בלי נקיי וטבילה שהוח היתר איסור תורה יותר מחשש דם בתולים וגם בוה חין איסור עולם דאם יזדמן שלא ימלא תהי' מותרת דכי כלשעה הדם זב ממכה הלארק לפעמים מוליא דם א"כ חוכל כ"פ לטבול וטהורה (וכן באמת הרמב"ן בהלכות נדה שלו אף דדעתו מבלי להחיר על המכה אבל לבל חהי׳ רואה דם מחמת חשמיש מותרת לסמוך אמכה ואם לא תראה דם מבמכה מותרת לבעלה אע"פ שראתה כמה פעמים מחמת תשמים דלענין זה אף בזה"ז סמכו וזהו שכתב הרמב"ן נאמנת אשה לומר יש לי מכה ותהיה מותרת לבעלה כשתפסוק והיינו כמ"ש (ג) והמשמרת הבית בסוף שער ד' הקשה על רמב"ן ולא הבנתי דבריו אלא ודאי דא"ב אתה עושה תורחינו שני הפכים בנושא א' בממ"נ אם אתה חושב הדם שבא מהמכה אף אתה חטהר אותה ואם לאו אף תאסרה לבעלה כרואה מחמת תשמיש ואין לחלק בין לבעלה לעהרה לגמריכי מחזי כשני הפכים וכמילחה דסתרי ההדרי והמת דהי' מקים לומר אף דהמרינן כן סיינו בענין מ"ש הרמכ"ן דמודה הרמב"ן דמדינה מותרת רק מחמת תקנת דתקנו בלי למלות בדם במולים ואף זה בכלל המקני ח"כ שפיר י"ל דחו"ל לא בקשו. למקן מהכות בנושה אחר הסוחרין כנ"ל אבל לנדון שאנו דנין אם יש לחלות במכה שאינו ודחי מוליה דם דינה קאמרינן ולה תקנה ה"ב מה בכך דתרי סתרי הכי דיינין לי' בכל דוכתה דספיק׳ היה ולכך לענין לטהרה לבעלה לגמרי ספיק׳ דחוריית׳ לחומר׳ אבל הגהות הגאוז מהר"ב ז"ל

(א) ועוד זה פשוט דכשאין מולאת על המכחול יש ראי׳ שכל ראייתה בעת התשמיש נא באו מלד התשמיש רק מחמת המכה ואין המכה שופעת תמיד בלי הפסק שיהי׳ ממכה תמיד דם במקום שהגיע' המוך בעת בדיקת השפופרת והמעיין בדברי הרשב"א יראה מכואר שנחכוין לבדיקה האמור' בגמ' שלא כדברי הפלחי ונפקותא גדולה יש כשאנן דיין אחר בדיקת שפופרת לתלות במכם דהא אין לתלות רק בלדדין אם לא נמלא כלל פל המוך לריכין לומר שמחוקינין אותה שנתרפאת ואם חוזרת ורואה מית אסורה משאיכ כשיש לה מכה ואחר בדיקת שפופרת בשעת התשמיש (ב) לייע דא"כ אף אם אין לה בירור שיש לה שם גוכה וכשירה אייו לייל דבתוך המקור עלמו יכול להיות שאף שבא תמיד רק מלד א' עכ"ז כולם דמי המקור המה () שנפתח שם איכ ממילא ליכא ראי׳ שהמכה מוליאה דם (ג) קושית המה"ב שם דהאיך מתירין אותה שתשמש כיון דהוחוקה שבודאי תראה מחמת החשמיש אף שתלינן במכתה הא לדברי הרמב"ן אף שנראה שרואת מחמת מכה לריכה שתפסוק ותעבול כמו במכת ביאת בתולים שאסורה בחשמיש

(ד) בכרך הזה יש כמה חשוב' שחיון ממהר"ם:

(הנייה וכייו באשה שיש לה וסת קבוע ואו יכולה לתלות שלא בשנת וסתה במכתה

אנ"ם שאינה יודעת בוודאי שמכתה מוליא דם וכן אם (ו) אין לה וסת קבוע והוא

ספק אם הדם כאה מן המקור או מהלדדין תלינין במכה מכח סים ספק מן הלדדים

או מו המקור ואח"ל מן המקור שמא הוא מן המכה אבל אם ידוע שבא מן המקור

אנ"פ שים לה מכה במקור אינו חולה במכה אם אין לה וסת קבוע אאיב יודעי בוודאי שמכתי מוליחי דם ומ"מ כשנת וסתה חו מלי יום ללי יום חינה תולה במכתה דחל"כ

לא משמא לעולם וכחמי מולה בה בכל שנין):

ו נאמנת אשה לומר מכה יש ליבאותו מקום שהדם יוצא ממנה וכן 60

אמר׳ (ז) ברי לי שחין דם זה בא מן המקור נאמנת ועהורה): ז אם כיז שהיא

בודקת בכל החורי והסדקים אינה מוצא׳ כתמים כ״א במקום א׳ בצדדין יש לתלות (ה) שממכה שבאותו צד בא וכ״ש אם מרגשת בשעת

שילות היו שמבה שבאהו גו בא הייש אם מולשה בשעה בדיקה כשנוגעת בצד המקוי ההוא כואב לה קצת ובשאר חורין וסדקים אינה מרגשת באבכלל: ח אם תרצה להתרפאות צריך שיהיה קודם שתתחזק אבל לאחר שתתחזק ישמסתפקים אם מותר לסמוך על הרפואה לשמש אח"כ ויש מי שמתיר אם אמר לה רופא ישראל נתרפאת לשמש אח"כ ויש מי שמתיר אם אמר לה רופא

לשטש אח"ב השט מי שטוני אם אטר לה הופא ישראל נתרפאת (מ) ואם תראה האשה שפסק דם וסתה וראייתה ע"י הרפואות וניכר שהועילו יש לסמוך אף על עכו"ם: מ הפחירוה פתאום ונפל ממנה חררת דם נתרפאות ומותרת לבעלהואם חזרה וראתה מחמת תשמיש

אפילו פ"א בידוע שלא נתרפאות ובו"ה אין מתירין ע"י רפואה זו ומיהו אין מוציאין אותהמבעלה אחר רפואה זו עד שתבעוד ותחזור לקלקולה:

י הרוא׳ דם בשעת תשמיש מותר לשמש פ״ב כשתמהר מיהו מיחש

חיישינין הדא זימנא אחר ראייתה בגון אם ראתה פ״א או פעמים בליל של מבילתה בשהגיע מביקה אחרת (לריכה לפרוט) ליל של מבילתה וא״צ לפרוש ליל של מבילתה ג׳ דכר מידי דלא קבעה וסת לא חייש אלא חדא זימנא:

(הג"ה אם ראתה ג"פ כ"פ בכיאה ראשונה שאחר שבילתה אשורה לבעלה (י) כאלו ראתה

שוסת קבוע לומניי ועמים מיוחדים. ואים מכל מה שהקשו אך ככל זה לבבי אין נח דלמא לאו כל אלבעות שוויי משאיכ כאן בשפותרת אין כאן אלא שפק א' דמהלדדיי מה לומר דמרדכי ישהר דם נדם בתוך ימי וסת של חוקה דאורח בומנו כא לפי אים דהא נמלא רק של המוך אייכ באן דיודעת דודאי בא מהמקור אף לגבי בעל בני דקוייל וסת דרבנן ואיכ חוקה זו לאו דאורייתא ואיך בחוקה דרבנן נתטהר דם נדה רק חד ספק ואיכ אשורה לכל עולם ומסתימות רמ"א לא משמע כן וליל דס"ל כמא"ל סק"ר כש"ך רלפמים התוי דלכך מתירין אותה כשראתה פיא בבעל ב' משום דלאו

סי קפו

כל הכוחת שוויי וקיי ליי דהך בדיקה במכחול כל מכל הכוחת בעולי ומימציע להקל במקום דלפי המרדכי יש להחמיר : ๒//51

(ז) אומרת כרי לי וכו׳ המ"י ממה למה מחלים הרמ"ח שנחמנת ששר מקורו משו"ת מהר"יו סי׳ כ"ה שהוא גופ׳ לא אמרו בהחלם כ"א ללרף עם שאר סברות וכרא' דהא המ"י גופי' כ' דלכד נסתפק מהרי"ו אף דהאמינ' התורה משום דאפשר למיקם עליי בבריקה וזהו בנדון מהרי"ו דהיי משתנת מים ויונא עם סשתני והרי בדיק׳ לברר העניין ע"י הבדיקה בהכנסת מוך נקי בחותו מקום כמש"ל בסי" קל"ה ע"ם משה"כ כחן ברוחה מחמת חשמים והיה חומרת שמרנשת ע"י מיעוד השמיש בא מהלרדיי איך אפשר למיקי דאף דחכנים מכחול ומוך בזו מברר דחין מוחזקם ברום׳ מחמת תשמיש ומותרת לבעלה אכל מ"מ לא בשביל זה מכורר דדם כא מהלדדיי לעהרי אותה משום דם ולא תהא לריכה ז' נקים ומהורה בלי עבילה וא"ל לפנים דאלף שופפרת אינו מועילים לטהר׳ מנדה דאמרינן באותו פעם לא חזי׳ ובפעם אחרת חזיין וא"כ לית ליי תקנתה בבדיקה וסמכינן על

אמירה דילה כי התורה האמינה : (ח) שממבה שנאותו לד הת"ה נפסקיו לה סמי על זה לחוד כי אם

בלורף סברת מרדכי דחם יש לה וסת חמנם הש"ך בנ"כ דעתו דעל זה לבד יש לסמוך זימות הש"ע וכ"כ המ"י וחין זה רחיי דהש"ע דעתי אפילו באיו לה וסת וראייתו כהרשב"ה דח"ל לדעת כלל שמני מולים דם ורמ"ה כבר כתב דעתו בהג"ה וכי כל פעם יגיה בדברי מחבר ולכן דעת הל"ל דבאמת דבעינן אשה שיש לה וסת אמנם לפמש"ל בביאו׳ דברי רשב"א דכתב דיש בדיקה בשוספר׳ לדעת אי מכה מוליאה דם ש"מ דכה"ג הוי ודחי מוליח דם וכמש"ל בחריכום ונכון דברי הש"ך ומ"י:

נ"פ

מ ואם מרחה אשה שפסק וכו׳ יש לי מקום ספק בחשה שרוחה בל מחמת תשמים ואסורה לבעלה אם הזקינה עד שחדל לה אורח כנשים אם מותרת דהא ראינו דאין להם דם וסתה ואינה מוחוקת בדמי׳ עוד דלמא מ"מ מחמת חיבת תשמיש וחימוד תראה אפילו בזקנתה והא דמותרת כאן היינו דעכו"ם אומר שעשה לה רפואה רק אין לסמוך עליו וברגליי לדבר כזה סמכינן אבל על פסיקת וסתה מחמם זקנה אפשר דלא סמכינן ויש פנים להקל ולומר הא דאלטרך הש"ע ופוסקים לומר כאן דסמכינן על עכו"ם ומשמע לולי אמירתו דנתרפאות אף דפסק דם וסתה היי אסורה דמיירי דרכה בשניג וח"כ עלולה לדם והפסיקה הוא רק מקרה וע"כ בפעם א' יתנברו הדמים וילא כי רתיחת הדמי׳ אנה הלכו וחוששין אולי בחימום החשמיש יפרש המקור ויזלו הדמים ונכך לריך עדות הרופא אבל כזקנה שהמעיין דם שלה חרב ויבש מהיכי תיתי ניחש לכך וסת זה לרוחה מחמת תשמים לא יהא חמור מוסת לזמן ומעונה לעונה ולריכה לפרוש ובימי זקנחה א"ל לפרוש ולמה בזה חהא אסורה ועוד נרא' בהא דסמכינן ארופא לא זו בעודני הרמים סתומים מבלי באי מועד וסתה פשיעה אם אח"כ חזרה לאיתנה ורוהם דמים בוסתה מית סמכינן ארופא דאמר דנתרפאות בראיי מחמת תשמים דחזינן דאז היי רפואתו כ"כ חוק לסתימת הדם עד שאפיי וסתה נפסק לומן מה וא"כ אין מכחן שחיר' חו רחי לכדון הכ"ל ומנמ' דחמר שתם ח' חשמש חין רחי' דבפ"ק דכדה בחשה שחין לה ושת קחמר ר"מ נמי חשורה לשמש וברור הכונה כל זמן דחינה זקנה דאו חזרם אין לה וסת ליש לה ואף בזו י"ל דאסורה לשמש כ"ז שמוחזקת בדמי אבל

בזקנה לא ול"ע כי לא מלאתי לקדמונים דבר ברור בזה: (י) באלו ראחי ג"פ וכוי פיי הש"ך סק"ל כלומר כאלו עבויה וראחה ג"פ רלופיי בכל עבילה דווראי בלא"ה א"א למצוא שלשה פעמים רלופים. והרב בעל אמונת שמואל כתב דיש למצוא ג' פעמים רלופים בלי איסור דהיינו דברקה עלמה ג"ם בלילה א' וא"ל הנר לדעת אי בדיקתה עמאה או שהורה דכיון דמוכיחה קיים כמש"ל בסי"

קפ"ו ע"ש ולמחרת מלחה על כל שלשי בדיקות דם ע"ש וכן י"ל להיות כי בעודנו לח היי ירוק וטהור ושמשה וא"ל לחוש כשיתייבש יהיי אדום כמ"ש האחרונים לקמן קפ"חם"א דלא כב"ח ואח"כ נתייבש ונמלא אדום והרי היא טמאה למפרע וכן הי׳ לה מכה בלי וראי מושאה דם ועברה שלש עונות קרוב לימי זקנה ולא ראתה דם וא"ב הרי היא בחוקת אינו רואה כמו יש לה וסת דמ"ש זקנה או יש לה וסת בכולו איכא חוקת אינו רואה ודי שעתה אדרבה לענין כתמים מקילין בזקנה יותר מאשה שיש לה וסת כמבואר לקתן בסיי ק"ך ע"ש וחלחה במכה וטהורי ולח"כ חורה וראחה בני עונות וכן ג' עומת אח"ב ולא כיונה רק פחתה והותירה א"ב הרי היא בחזקת רואה ואין לה וסת ואין לחלות במכה כלל והט"ז הקשה בס"ק י"ר סשימא מה קמ"ל דעכ"פ ראחה ג"פ רצופים כל פעם אחר עבילה ותיי המ"ז אעפ"י שבנתי' היי ביאת של היתר היינו בעברם או באופן הנ"ל מ"מ אסורה כי איך תעבול לבעלה הא חזיקן דעבילה גורם שכל פעם בבעילה שחחר הטבילה רוחה דם וחחרי דעה זו נטו הרב ח"ש והמ"י ולח עוד א'ח הש"ך גופי׳ בש"ך דפום קראקא שהגי"ה הוא בעלמו כמב לבסוף של"ל בש"ך והם עברה ושמשה ולא ראתה דינו כאלו ראתה ג"פ רלופים בעבילה וכו' עכ"ל ומכח סברה זו הקשה הט"ז א"כ איך אמרינן בראחה נ"פ אחר טבילה דא"ל לפרום וכו׳ דכל מידי דלח קבעה ופת לח חיים חלח חדח זמנה דמשמע דחם קבעה ג"פ לריכה רק לפרום ליל טבילתה הא אסורה לעולם ותיי דתלינן דליל ההוא שהוא סמוך לטבילתה גורם ואת"ל מהמקור ומתירון אותה בליל שני המופלג מטבילתה משא"ה אם ביאה ראשונה אחר טבילתה אינו הגהות הגאון מהרב ז"ל

דמורייתה וחפילו נימה דמרדכי ס"ל כהנה"מ שכתבתי לעיל בסי׳ קפ"ג שהוח דברי

מסר"ם נופי׳ דרוחה דם מחמת חשמיש בלי הרנשה גמור׳ הוי דרבכן וא"כ אתי׳ חוקה דרבנן ודחיי הך דרבנן מ"מ קשה עלי לומר כן והמעיין בכמה דוכתי במרדכי מבוחר דלח משכר דם חשה נתוך וסתה אפילו במשמיש די"ל דבה מחמ' מיעוד משמיש כמ"ש הש"ך ולכך אין לנו אלא או שנימח בי׳ כמ"ש מהר"חי כי מ"ש הש"ך במהר"חי המעיין בי׳ ירחה כי חין דבריו מכווני׳ בי׳ וברור כמ"ם הב"ח והרת"ח השתים דבריו דהמרדכי מיירי בישלה מכה זלח דם"ל דהך חם יש לה וסת מולה בוסתה נמשך למחי דלמרינן לח"כ לס ים לה מכה רק פשוט דאם יש לה מכה איירי דמוליאה דם אבל הך דאם יש לה וסת וכוף איירי במכה דאל"כ במה תתלה רק במה שחין מולים דם חיירי וזה פשום ושכיח בדברי מרדכי או דנימא דמיירי רק לבעלה ולם לעהרה לגמרי בלא לריפה ז' כסיים אד לפ"ז יהי׳ על אם יש נה וסת מולה בוסת׳ ועל יש לה מכה תולה במכתה שני פי׳ דכאן במכה ע"כ במכה מוליא דם מא"כ התליי היא לעברה לגמרי ואלו ביש לה וסת דתולה בוסתה הפיי דאינה בכלל רואה מחמת תשמיש גרידא ועוד דא"כ לא משכחת למרדכי רוחה דם מחמת תשמים רק באין לה וסת אבל ביש לה וסת לעולם מוסרת לבעלה והרי המרדכי רלוף למה

שכתב זה הכיא מקדם בשם ראבי"ה בפשוע דרואה מחמח חשמיש לא הפסידה כתובחה וכו' ואפילו אשה שאין לה וסת כההיא דספ"ק דנר' וכו' נראה לי דלא תפסיד כו' עכ"ל משמע דמיירי מתחילה באשה שיש לה וסת מדקאמר אח"כ ואפילו באשה שאין לה וסת וכו' ואי כדברי המרדכי הא אשה שיש לה וסת רואה מחמת תשמיש היכי משכחת לי' ולכן ברור ונכון דעת המרדכי כמו שהבין מהרא"י והב"ח דמיירי דחולה בוססק בלירף מכה כי אינו מוליא דם ונכון ואין להחמיר כלל : ואמת דים לכאורה ראי׳ לדברי המרדכי באשה שיש לה וסת לא שייך רואה מחמת תשמיש דאל"כ מה הועילו חכמים בתקנת' דאי' סוף נדרים משנה אחרונה אשה שאמרה לבעלה טמאה אני לך אינה נאמנות משום שמא עיניה נחנה באחר הלא חוכל להערים וליקח עמה במטה מוך מלוכלך בדמי׳ ולומר דמלא׳ של העד לאחר קינוח ובכדי אוחיום והלא נאמנוי לומר כי נדה היא דהתורה האמינה וא"כ ע"כ תלא ולא תפסיד כתונחה ומה הועילו חז"ל אמנם לדברי המרדכי ניחי דבאשה שיש לה וסת לא שייך זה כלל דעהורה סים ובמשם שמין לה וסת לא חששו חכו"ל הלואי חלא דהא לר"מ בלא"ה חלא אפילו בע"כ ואפילו רחב"א מודה גם רלתה ללאת חלא ומה בכך אבל להחולקים על המרדכי קשה ול"ל כיון דביד הבעל להשגיח לבדוק אחר חשמיש לעינו וסוא יכול לומר אני אסר" רואה העד קודם בדיקה ולאחר בדיקה (א) לא חששו חו"ל למקטו ואם לא עושה כן איהו דאפסיד אנפסי וליע (עבק"א: ומ"ש הנאון שב יעקב להמרדכי וכפי׳ הס"ד א"כ אם נמלא על שלו איך מחייבין הטאות אולי ע"י נגיעוך התשמיש בא מהלדדיי והרי זה ספק וכ' ודוחק לומר דמיירי באשה שחין לה וסת דהא רישא מיירי ביש לם וסת ע"ם שהאריך ונאמרה ונשנה בכמה משובות ונעלם ממנו גמי שרוכה בשבועת הנ"ל דזה נמלא על שלו מיירי בשמש סמוך לוסחה דאל"כ בלא"ה פטור מקרבן דאנוס הוא וא"כ דמיירי בסמוך לוסתה פשיטא דאמריט ממקור בא והרי זה גרוע ועומד למאוד מאשה שאין לה וסת כנודע דוה מותרת לשמש וזה אסורה ודבריו ליתא (עבק"א): (ו) אין לה וסת קבוע וכוי הש"ך בסק"כב פקפק עלוה דמה דכתב הש"ד חם מרגשת

שבח הדם מהמקור חין הפיי ודחי מהמקור רק כל שהוח בבדיקה חלינן מהמקור ולח חתיח אלח לחפוקי כתם ע"ש ובחמת דברי הג"ה מיימנוי בשם ס"ה משמע כדברי הש"ך אבל בש"ר קשה לכוון דבריו. מך הש"ך הקשה דנתחיל תיכף דלמא לאו נדה היא אין כוונתו להקשות דהא לא הוה מתהפך כמ"ש הרב שב יעקב ולואת בא עליו לומר דסותר דעת עלמו דהא א"א להתחיל באירך גיסא ואין מקום לקושייתו דלא כן כוונת הש"ד כאן רק כוונתו דהכל ספק א' דמ"ש אם בא מלדדי או אם בא מהמכה כל דם שאינו מהמקור טהור א"כ הכל סדק א' כאותו בשמרו שם אונם חד הוא והכל בספק א' נכלל ועיין בדיני ס"ס אות י"א אמנם נרשה לומר דכבר מבואר בדיני ס"ם היכי דים הבדל בין ספק לספק אכיי דבר כל דהו׳ לא מיקרי הד ספק וכ"כ המר"יק דחונם ושוגג לא מיקרי חד דוה חייב קרבן וזה פטור. וא"כ לפי דקיי"ל מקור אשה טמא וא"כ דם שבא מהמכה העומדם במקור הדם מטמא טומאת ערב וכ"כ הרמב"ם להדיי משח"כ אי אמרינן בא מהלדדיי א"כ לא היי כדם במקור ואינו מעמא כלל וא"כ ספק זה דשמא מהמכה אינו כספק של זה שמא מהלדריי דספק השני מוסיף להתיר אפילו לטהרות ולכ"ע לא הוי ספק א' כמבואר בדיני ס"ס בפסקי מהרא"י ונכון הוא (עב"קא) : אלא שאני אומר (ב) בלא"ה הא אשה זו בחזקת היחר לשהרה עומדת וח"כ בספק לחוד אי מהמקור או מכלידיי איך אתה תוכל לאוסרה במקום חזקה ול"ל הואיל ורוב דמיי מהאשה באים מהמקור ולא מהלדדיי תלינן במקור ולם בלד אף דהוי נגד חזקה וזו באשה שאין לה מכה במקור אבל ביש לה אזדם רובא דאף דבא מהמקור עדיין הספק מקומו ואוקמינן אשה זו אחוקה חוקת היחר וחוקה דאורייתא היא ואם לא נכתב רהו שיכתוב דין זה ואין כאן פקפק על הרמ"א: אך אם יודעת ודאי שבא מהמקור בזו יש לי ספק אם מתירין אותה לבעל השני לפי המרדכי דמחלק בין הת דמתירין חותה לבעל השני ובבדיקות שפופרת ונמלא דם אנו אוסרי אוחה לכל אדם משום דשם יש סיים אי מהלדריי הו מהמקור ואח"ל מהמקור

(6) אכתי בידה לשקר וחאמר שהרגישה שבא מהמקור (ב) קדמוהו בזה בשו"ת פ"י סי׳ א׳ ע"ש אבל אינו מחלם בין אם ידוע שהמכה במקור או לא דעיקר דמאין דמחזקינן לרוב דמים שבא מן המקור אינו רק נגד ספק שבא מן הלדרין שהוא מועם נגד הדמים שבא מן המקור משא"ב בספק זה אם מן המקור אומן המכה שדרכ' להוליא דם דהוי ספק השקול ונגד מכה שאינו ירוע שמוליא דם אף אם בעומדת מקור לא הוי ספק השקול דרוב דמי האשה באין מצקירת מעיין המקור דהיינו מהגידין והעורקין שד כה לשפוך

שם הדם ויולה לחוץ והוה דם כדה .

מתחילת נשואי׳ וגם הואיל וחזיכן בלידת הקודמת היי ראי׳ היתר בנחייי מסתמי מחמת חולשת הלידה והוי כמכה וחולה וזה פשוט וברור והרבני׳ הכ"ל לא עיינו כל לורך בהנה הנ"ל ובנו יסוד נופל על הנ"ל וזה פשוע ונכון:

(יב) ותלינן בלידה כמו שחליכן במכה כרא' דלשון מושאל הוא רק לעכין רואה דם אכל משמיש מחמת

לגמרי לבעלה דהא הבעל הגה לא סמך עלמו אהך שריותא דהוכה מחמת חולשת הלידה לחוד רק בלירוף סברת ר"ח דרוקם ברוחה תיכף לחחר נשוחין חבל לח לחח"כ וא"כ זה מלרף לבל תביי ששורי לבעלי אבל לטהר הרם אין סברת ר"ח מועיל ואהד סבר׳ לחוד לא סמך עלמו בעל הנה ופשוע: והנה הרב הט"ך בס-ק ל"ב כ' דגשמש תוך ימי טוהר אף דאסרינן עכשיו דם טהור היינו לענין שלה יהי׳ עהור אבל שתהא בחזקת

ג"ם רלופי׳ שהרי א"א לה לטבול ולשמש עמו שהרי היא רואה כ"פ אחר טבילת׳ ואם אירע לה שראתה ג"פ בביא' ראשונה (יא) שאחר לידחה או ראתה אחר כל לידה ג"פ ובנתייי לא ראתה יש שכתבו להקל להתירה לבעלה כי תלינין הראיי בחולשתי עדיין מכח לידת׳ שהוכ׳ הלדדים מכח הלידה לכן רוחה סמוך ללידה ולא אח"כ (יב) ותלינין צלידה כמו שתלינין במכה וכ"ז אם כבר עברה ושמשה בין לידות הראשונות שהוחזקו ביאה של היתר אחר ביאי של איסור אבל אם ראתה ג"פ רצופים אחר לידה לא חלינין בלידה אלא לריכה בדיקות השפופרת מיהו כ"מ שלריכה בדיקה אם עברה ושמשה ולא ראתה מותרת דתשמיש זה שלא ראת' בו עדיף מבדיקות השפופרת כנ"ל) :

יא אשה שראתה מחמת תשמיש ולאחר חצי שנה חזרה וראתה מחמת תשמיש מותרת לבעלה שהרי לא קבעה בג׳ ובתו׳ שוי׳ ולא בדילוג מיהו

רואה דם מחמת תשמיש לא ודבריו לריכין חוששת ביאור דכיון דכל הטעם משום דאתחוקת לראות מחמת תשמיש וא"כ מה בכך דדם טהור הוא הא קיי"ל מעין א' רק התורה התירה אותו בימי׳ אלו וא"כ סוף כל סוף הוחזקה שרואה ממעין הוא דם בעת תשמיש וא"כ אף לאחר שיעברו ימי עוהר כשתשמש תראה ואם כוונתו לומר דהא זה רואה מחמת תשמיש הוא רק מתורת וסת דקבעת וסת לראות בזמן ביאה ואמרינן בגמי דף י"ח ע"ב דמימי טהרה לימי טומאה לא קבעה ליי וסת אפיי למ"ד מעין א' הוא אך מלבד דאין זה רואה דם מחמת חשמיש שוה לכל דיני וסת אחריני והחמירו בו חכז"ל דאל"כ ביולא לדרך דמותר לשמש עמה סמוך לוסת סהי׳ מותר׳ ביולא לדרך לשמש לו בפעם הרביעי ואשה שראתה בביאה ג"פ ובביאה ג' נתעברה כשהי' הוכר העוברה תהי' מוחרת לבעלה דהא היא בחוקת דמי' מסולקת ומותרת לו אפי׳ בימי וסתה (ועיין מש"ל בספק בזקנה) א"ו דהחמירו חכו"ל בזה וא"כ אף דהקילו לענין וסת מגלן דהקילו לענין זה אף גם דין זה יש בו פקסוקים רבים חדא דהא הרשב"א בת"ה העל' דהך שקלי וערי' בנמ' למסקנא לא קאי דקיי"ל כמ"ד מעיין א' הוא וקשני מבקשת לישב ולא יושבת דלא קבעה לי' וסת וא"כ הך דינא דמימי עהרה לימי טומאה לא קבעה לא קאי דבלא"ה קיי"ל דאין אשה קבעה וסת בימי מניקחה עים ועוד דהא כתב הב"י בסי׳ קפ"ע גבי חשה קובעת וסת בימי מניקתה דעכשיו דנוהגים איסור בדם טוהר אף וסת בהן קובעי' ע"ש וא"כ מכ"ש כאן ובאמת לענ"ר נרא' דכן דעת התוי דהקשו שם בד"ה אפילו וכוי דלר"א דס"ל אשה שעברה עליי ג' עוכוי דיי שעתה תבדוק בימי טוהר דלמא תפסוק ג' עונו' דה"כ מימי טהרה לימי טומאה לא מיקרי הפסק עכ"ל, והקשה מהרש"א דהא לר"א מניקה א"ל הפסק ג' עונות רק ר"י ק"ל כן ועוד הקשה דלקמן בפי בנות כותיי אמרינן לר"י בהפסיקה שנים בימי עוברה ואי בימי מניקתה ללוי /אפילו ראהו בימי טוהר הוי הפסקה ולרב כשאינה רואה בהן והניח בל"ע ובחמת לק"מ דתו׳ לא מקשה מר"י דמשנה לא מיירי מהך דר"י רק הקושי לר"א דאיירי בהוא המשנה ובקושי המהרש"א י"ל דתוי ס"ל כהפוסקים דאין אשה קובעת בימי מניקה והא דפריך אדם טוהר דהיינו במת בוה או הפילה דליכא דין מניקה לר"מ דמשלה כוותי׳ ועיין בתו׳ כפ׳ בכות כותי׳ וח״כ דקושי׳ הגמ׳ היח בכה״ג דלח שייך בי׳ מכיקה אף קוי התוי לר"א א"ם ולק"מ ולפ"ז גם קוסי' בי לק"מ דס"ל לתוי הא דבימי טהרה לא קבעו וסת או דלא קרוי הפסקה היינו הואיל ולא איכשת ליי בדמיי לדקדק בהן להן דמי שהורי אין כאן קביעות וסת דאמריגן אפשר דמקדמי וחזיי יום ויומיי דבתר תחילת ראי אזליגן רק היא לא שמוה על לב לדקדק בהא ולהשנית בחרגשי הדמי׳ ולכן חין רחי׳ לוסת וכן חין הפסקתה רחיה להפסקה דחמרינן בחמת חזי׳ רק לא דקדקה בכך כדאוי אך זהו לר"א דע"כ הקביעי וסת או הפסק חחחיל מעכשיו דבימי עבורה ח"כ קביעות וסת ולא פסיקת דמי׳ דבימי עבורה בלא"ה די׳ שעתה כקו׳ המהרש"ח רק עכשיו דמת בנה ואינה בנדר מניקה נימא דתבדו׳ בשביל וסת או הפסקי שפיר אמרי כנ"ל דאין ראי דלאו משניחי כ"כ אבל לר"י דאמר שני הפסקות בימי עבורה וא' בימי מניקחה בזו ודאי י"ל כיון דבלא"ה אתחזיק בתרי זימנא ולרבי הוי חזקה רק בוסת אנו מורין כרשב"ג מ"מ אם היא בודקת ולא מלאה בימי טוהר ודאי מיקרי הפסקה דלמה נימה דלה דקדקה בכך כראוי דמה דחזיכן דבימי עבורה ג"כ הפסיקה ב"פ ולא ראתה ולדין תורה כבר היא מוחזקת ועומדת ולמה נתלה דלא דקדקה כראוי אדרבה יותר מסתבר לומר דאין היא בחזקת דמיי דהא הפסקת שניי מימי עבורה מסייעין לה וזה פשוט ולכך שפיר אמריגן לקמן לרב דאם לא ראתה שנים בימי עבורה וא׳ בימי מניקחה דקרוי הפסקה: ומכ"ש ללוי דאשי׳ רואה כוי הפסקה דרחמנא שוויי להפסקה ולדעת אם נפסק מעין העמא ודאי דמשגיחה דלולי כן היא שמאי נדה וא"כ לא שייך לא משגחי דאם התחיל מעין טהור אפילו רואה להדיי הוי הפסקה וא"כ

אין כאן חשש ופשיטא דקרוי הפסק ולק"מ: טומחה לח קבעה וסת משום דחינו דכל העעם דלכך מן ימי טוהר לימי מדקדקת לדעת אם תראה דם או לא לדידן כל הדם שרואה בו טמא ואין האשה מבחנת להבדיל בין דם לדם מה שאסר מהחורה ומה שאסור מדברי החקנה פשיטא דכודקת עלמי כמו לכל הימיי מבלי שנות וא"כ פשיטא דקבעה וסת ומכ"ש בענין וסת דרוחה מחמת חשתים והגע עלמך כמו שחמרו מימי טהרה לימי טומסה לא קבעה כך אמרה בימי מניקה לא קבעו וא"כ אשה זו שראתה עכ"פ בימי מניקה מחמת תשמיש לא תאפרה אח"כ דהא לא קבעה א"ו דוה אין ענין כלל להך דרואה

מחמת תשמיש כלל ודברי הש"ך ליתח:

אמנם זהו נרחה לענ"ד דחם רחתה ג"פ מחמת תשמים ולביחה הג' נתעברה דעכ"פ אסורה לבעל נראה דאם ילדה אז בימי טוהר מותרת לבעלה ואם לא תראי בו הוי זה כמו בדיקת שפופרת דהא הך דאולי תראה בכיאה רביעי' הוא רק חששא דרבנן וכדם שהור דהוא רק מנהג הגאוניי לאסור וכבר העיד הטור שבכמה מדינוי עוד בזמכן היי בועליי על דם טהור וח"כ לח נחוש ביי חששה דחולי חרחי דכולי האי ואולי האי אין כאן איסור' וזה יותר עוב משנסמוך אשפופרת דיש בו קולות גדולת כמבואר בפוסקים עד שרבי׳ אמרו שאין לסמוך בזמן הזה אבדיק׳ ששופרת משא"כ זה סשוע ונכון וזה ג"כ ראי׳ דלא כמ"ש הא"ש והמ"י דכל חשש איסור של בעל הנה ש"ד הכייל היי על לידה רביעית דלענ"ד בלידה הרביעית היי מקליכן לבעול חוך ימי טוסר וח"ם ודו"ק:

בליל הטבילה א"כ מוכח דלא לילה ההוא דוקא גורם . והרב בעל אמונת שמואל השיג על זה דמהיכי חיתי לחלות בריחוק וקירוב זמן מטבילתה . והמ"י אמר דהוי כוסת המורכב. (א) ואין דבריו נראי׳ דברואה דם מחמת תשמיש לא תלינן בוסת המורכב רק אמרינן דחשמים לחוד גורם הדם הואיל וחימוד החשמים עלול להזיל דם מקורה י.

וסגע עלמך אם ראתה דם מחמת תשמים בט"ו לחודש ולכשה נקיים ואחרי ליל עבילתה מו ביחה שני׳ עד ע"ו לחודש השני וכן מחרי ביחה ג' עד פ"ו לחודש הג' לא תהיי בכלל רוא׳ דם מחמת תשמיש כי נימא כי סול וסת מורכב הודש וביחה וח"כ חם ממהר לעבול או מאחר באופן שלא יהי׳ ביחתו בע"ו לחודש תהיי מותרת. וכ"ת ה"ל (ב) ח"כ ה"ל לפוסקים להביח ועוד דח"כ מה הלחן זו הרחק שדחקו בפיי הגמי מס יש לה וסת תולה בוסתה פיי שוניי ולם פירשו כמ"ש דחם הרחיי ג"פ מחמת

תשמיש הוא מכוון לוסת שרואה בימי מכווניי כמש"ל אז תולה בוסתה לומר שהוא מורכב ומותרת נהבעל לו בימי׳ לפניו או לאחריו ועוד לדבריו אם ראת׳ אסה ב״פ מחמת השמיש דהיינו שטבלה וראתה וחזרה וטבלה וראתה וחזרה וטבלה וראתה תהיי מותרת לבעלה אפס לא משמש בליל טבילתה רק בליל שלאחריו ורבר זה מהתימה כי לא מלינו היתר כזה בשום פוסק ראשון ואחרון אדרבה כולם ענו ואמרו דלית לה חקנה אדרבה בכל הספרים ובחשובת רשב"א פי׳ תחל"ח תחל"ע מבואר סתם דאסורה בלי בזכרת תקנה לשמש אח"כ ליל שלאח"כ ולכן ברור כמ"ש הא"ש דחלינין הכל ברואה מחמת תשמיש ולה במקר' טבילה הו שהרי מקרי זמן וכמ"ש כי יוחר שכיה (ג) שחימוד וחימוס חשמים גורם דם וזה נכון רק מ"ם הש"ע דכתב דלא חיישינן הואיל ולא קבעה וסת דמשמע דאלו קבעה דחוששת רק לוסתה ואינו אסורה לבעלה כבר כתב הא"ש דבהגה׳ מיימינות וכן בש"ע דפום וויניליאה מבואר דל"ל דראתה בליל שני לשבילחה אבל בביאה ראשונה לא ראתה וא"כ אין כאן רואה דם מחמת חשמיש דהא החשמיש סרמשון חיכף בליל טבילה הוא של היחר. אך אף אם נכים הגיי כמו שהיא לפניו לק"מ כי במח"כ הרבני׳ הנ"ל אין דעתי מסכמת עמס מה שחדשו מדעתם דין להחמיר על אחומינו בית ישראל העלובה אפיי אם ביאת היתר מפסקת באופן הנ"ל רק אם כל ביאה ראשונה שאחר טבילה רואה הרי היא בחזקת רואה מחמת חשמיש ותלא מבעלה אלקיי אפיי שאני איני כדאי להרים ראש נגדם וקטנש עבי ממחני מיימ לא לייחיני לכו בדברי כאלה להחמיר כיון שהוחוקה בביאת היתר הך ראיי דבליל טבילה הוא רק מקרה ואין כאן חזקה וכי נחלה שהטבילי גורם וא״כ תרחיק ותשמש ליל שני עד שתהיי סר ממנה ענין המים הלא מקרים נבעלים בזמן ומה ענין זה לומר שביאה ראשונה דוקם אחר ביאת מים יכי׳ קרוב או רחוק מביאת מים גורם הזלת דמים ממקורין דבר זו לה שמענו בטבעיוי ולה במהקריות וחז"ל לה אמרו מעולם ואם עילה מלהו בדבריי כאלם לקולא לאו כל אלבעות ולאו כל כוחת שוויי ותולם בוסתם להתירם לבעלה וחשו על תקנת עיגון איך נבדה מלבנו חומרת לאוסרה על בעלה במקום בביאת של היחר בנתייי ולומר סברת דקות אשר אין להם שורש וענף בדברי הגמי וראשוניי לעגן בת ישראל בפרע במילחה דרבון כי זהו בכלל וסת השר הן דרבון והרשב"ה והב"י ויחר פוסקים סתמו דבריהן דלריכין להיות ראי׳ ג"פ רלופים בלי הפסק ביתה של היתר בנחיי׳ ולא חילקו דאם ראתה בביאה ראשונה אחר טבילה דאינו מועיל ביאת היתר בנחייי ובכל סדחוקי׳ האלה כאחרון הכביד דל"ל לשיטה זו הא דקיי"ל דמהני בדיקות שופפרת היינו שאם ראתה מחמת תשמיש בפעם הני בביאה ראשונה אינו מועיל תיכף בדיקות שפופרת דהא אפי׳ ביאה של היתר אינו מועיל בנתיי׳ אלא לריכה לעבול ואח״כ להבנים שפופרת ולא מקודם לשבילי כל בשומע ילחק לזה דלה מלינו זה בשום מחבר דיהיי מלריך קודם בדיקה שפופרת טבילה וכמה בטוליי יש לזה בכל המחבריי הקדמוניי: ורחוק מהסברי ומהחוש והשכל, ומחין למדו זה כי מ"ש הח"ש מהך עובדת דיולדת נדבר בזה בסמוך הי"ה כי חין משם אפיי נדנוד ראיי וקוי הט"ז דא"כ דלא היי ביאת היחר בנחייי מה קמ"ל הרמ"א לק"מ (ד) דהיא גופי קמ"ל דאם ראתה ג"פ בביאה ראשוני שאחר טבילי ה"א נתלה דטבינ׳ גורם ואין כאן חזק׳ כמ"ם המ"י דהוי וסת מורכב וא"כ כאשר תמחינו זמן מה כאשר יעבור פעולת המיי תהיי מותרת לבעלי והא דתקני בגמי רואי ג"פ היינו רלופיי בלי טבילי בנחייי ובאופניי שבתבחי לעיל קמ"ל דלא ואם ראתה ג"ם אחר טבילי בביאי ראבוני תליכן בביאי ולא בטבילי ואשי זו אסורי. ולפ״ז אף דלא נגיה לעיל ליל שני ו״ל דלעיל מיירי שהיי ביאת של היתר בנחייי כמש"ל בכמה אופנים ולכך רואה מחמת משמים לא מיקרי אבל וסת יכול לקבוע ולכך ב"ם חוששת ולא ג"פ וזה ברור ונכון: והנה המ"י החיר כאן בליל טבילי לשמש שמוך לוסתי אשר לא קבעוהו ג"פ רק מיחש חיים ליי וח"ו לומר כן כי לא מלינו שום קולא בליל טבילי רק ילפינן בגמי דברכוי דהוי בכלל עונת אשחו כמו עונת ת"ח מליל שבת כן ליל עבילי היא עוני וא"כ וכי בשבול זו נקל לשמש שמוך לוסתי דבר זה לא עלה ברוח שום איש וא"כ אף בליל שבת יהיי כן דהוא ג"כ עונה כמו ליל עבילי לכן דבריי אלו אין להם עיקר ושחר כלל וח"ו לבדות מלבנו קולת או חומרת מה שלא מלאנו שורשן בדברי קדמוניי ו"ל :

(יא) שאחר לידת' הש"ך בנה"כ וכן המ"י פירשו דהיינו חחר כללידה רחת' רק פ"ח ובנחיי׳ הוחוק׳ בביאת היתרומ"מ לולי מלית בחולשת הליד׳ הית׳ אסורה בליד׳ רביעות דהוחוקי לראות בלידות ולדרכן הלכו דס"ל בטכילי ג"כ כנ"ל והח ליתח כי מכין לנו זה וביחוד הרמ"ח שהעתיק הגה ש"ד מנין לו להוסיף דין חדש מה שלח יזכר ויפקד שם וכבר הארכתי לעיל בזה ולכן מלבד שי"ל כמ"ש הש"ך ש"ק ל"א העיקר כמ"ש הח"ם דקבלי בידו דים כחן טעות סופר וכל"ל ורחתי במקום חו והכל דין חי והוח כמ"ם בהג"ה ש"ד הנ"ל בלי חוס׳ וגרעון והוא הנכון בלי ספק אך הא"ש והמ"י למדו מהם דכלרוך הטעם דחולשת הלידה ולא סני בהך טעמא דהא הוי ביאת של היתר בניהם ש"מ דהין זה מספיק דמ"מ הוחזקי ללידות וא"כ בלידה רביעי תאסר ומזה השרישו שורש סכ"ל והוא מקור אכזב דהא עובד' דהנה ש"ד היי דבלידה ג' ראתה ג"פ וא"ז וקודם שעבר׳ ושמשה בפעם הרביעית כמו שהי׳ עושה בלידות הראשונת שאלה לחכם בטיב משפעה ואיכ מה בכך שהיי מקדם ביאת של היתר דל כל הראיות הראשונה מהכא וימים ראשונים יפלו עכשיו הזמן לאוסרה כי ראתה ג"ם אחר לירה שלישת ובני פעמים אתחזקת והרי היא אחורה לבעלה. ולכך הולרך הגה הנ"ל ללרף דעת ר"ח דמתיר בשאינו רואה

הגהות הגאון מהר"ב ז"ל לחחרון (6) עיין ש"ך בעלמו סיי קפ"ט סעיף י"ג ולקתן סעיף י"ה בהשנת הרו"ה על בעל הלפט שכל שנ"ל שאם בכל עת החשמים שראתה היי לה שינוי הגוף כגון עעום וכדומה הוי וסת המורכב כשימרמה כן ע"ם : (ב) מבוחר כן בשו"ת פ"י סי׳ ח׳ דבכה"ג חמרונן שיש לה וסת החדש (ג) ל"ע ח"ב חמחי מושיל בדיקת שפופרת דבוה ליכח חימוד וחמום ולין אף שמדברי חום׳ בר"ה במם׳ כדה דף ט"ז ע"ב ר"ה לא יבעול כו׳ מבואר דאפשר שחימוד חשמיש גורם ראי׳ ולכך הלריך ר׳ זירא לבעל נפש שיבדוק מ"מ לא סלינין בזה בעלילה א"כ א"ם וברברי המלחמות בכתובות פי אלמנה כזונות מהמכואר ג"כ שאין החשש משום חימום תשמיש (ד) אשר ישים עיניו בדברי "רנ"א יראה זרות פרושו של המחבר הזה ורוב דבריו בס"ק זה חין נהם שחר למעיין.

(יג) לאחרון פ"א וכתב הש"ך פ"ק ל"ה דהתם לריכה למיחש לוסת הגוף אפין שלא בתוספתי אין לסמוך על ראי׳ דמים בפרוזרר ובבית החילון דאולי ע"י זהומת לדדי בשעת וסת החודש וכו' שאני החם שהוסת הגוף בא מעלמו אבל וסת פרוזרר מתשמיש וכדומה הדם בלאתו מרחם קולע הזוהמא ונעשה דיהה והפסיד הגוף שבא ע"י אונס כגון קפילה קיי"ל בסי' קפ"ע דאינה חוששת אלא בקביעת ביום מראהו ואדום הי' אלא שלקה והרי הוא דומה למראה דם בתולים ולכן לריכה להכנים ידוע ולה בכל פעם שתקפוץ וחשמש חשיב ע"י חונם כמו קפילה וכו' עכ"ל ודבריו שפושרת לחוך הרחם ולהוליה דם בשפופרת כדהמרינן בדף כ"ה ע"ב הרוחה דם

בשפופר' ופירש"י הכניסה כנה חלול בחותו מקום ונמלא בתוכן דם ואיכ אינו נוגע בכותלי לדדי רחם ולדדי פרוזדר כלל ובו יובחן על האמת הוא ירוק ודיהה או אדום וללול כדם. וזם הוא לאחר זמן אבל תוך זמן אע"פ שלריכה ג"כ לבדוק אם נשתנה כמבוחר לעיל בנמ' ח"ל לעורח הזה להכנים שפופרת רק בודקת בבדיקה פשוטה כראוי. ואם לא נשמנה טהורה דהואיל והוא בתוך הזמן וכן הוא בחוספתי חוץ מן בחולה דא"ל לטורח הזה ול"ל דגם דם בחולים ממקור רק הוא מלדדי מקור ולא מדם שבמקור עלמן דחל"כ כיון שמכנים שפופרת בלא"ה יתברר בלי שנוי אי מהדם נידה או מבתולים כמ"ש התוסי דוה מלדדיי וא"כ לא ה"ל להיות הדם בראש המוך ומכחול ועדין הדבר סותר לפי׳ רש״י ור״ן דפירשו דהבדיקה הוא לדעת אם נשתנה ולכך ל"ל דחף דנמל׳ ברחש מכחול יכול להיות מדם בתולים דחין זה מלדדי פרוזדר רק מלדדי רחם ולשע . ויהי׳ איך שיהי׳ לדיכא אין לזוז מדברי רמ"א דלריך להרגיש כאב ולער ומפי' רש"י דפירש הרוחה דם מחמת תשמיש וכו' לאו בבתולה קמיירי אלא בדם נידות משמע קלת כב"י דאל"כ מה קמ"ל

בכלל כומה וים לדחות: (א) לבן וכו׳ האחרונים תפסו על הב"ח דכתב דלא יראה חכם דם לבן בעודו לח עד שיהי׳ יבש דאולי ישתנה וכל מה שהביא הע"ז ראי׳ מגמ׳ דכידה יש לדחות דבומניהם שהי׳ בקיחי׳ במרחו׳

פשיטה כיון דדם בתולים מותר כמבוחר

במשנה וס"ד דיהי׳ רוחה מחמת תשמיש

אלא דקמ"ל דאם היא בתולה אף שכבר עבר גבול בגבלו חז"ל כהנ"ל מ"מ אינה

דמים להבחין ולהכיר עד שברית היי יודעי׳ אם דם חימוד פשיט׳ דיש נראות בלח כמו ביבש ביום כמו בלילה כי תיכף סיי יודעיי אם יש בו תערובת אדום אלא שלחות הלבנה חופף עליו או לא אכל אכן אשר אינן בקיאי׳ ובעו"ה עח עינינו מראות להבדיל בין דם לדם אפשר דכל מה דיש לחום להחמיר חיישיכן וגם מה שהביחו רחיי מהך דבני מעיי דחינו לריכין לשלחן יש לדחות דשם ליכם כהן ריעותי כלל לפניך ולה מבעי לדעת הגה"ת הו"ה דם"ל דנפלה נחור בהמת חיישינן פשיעה דלה"מ הלה הפילו לדעת החולקים מ"מ בבני מעיי הין כהן שינוי וריעותי כלל משא"כ כאן דהרי דם לבן לפניך וזה באי מהמקור כמו זה וא"כ ראינו שנפתח מקורה וילא דם אלא דהתורה התירה גם כזו ואם יתייבש יש לחוש דיתנלה בהייתו ולכן כל ראיי שלהם יש לדחות אבל מ"מ כיון דאין לב"ח ראיי מללן להחמיר דבר חדש דלא נמלא בפוסקים ומ"מ הכל לפי ראו׳ עיני מורה ובין יבין את השר לפניו ולא יהי׳ דעתו קלה באיסור ממור איסור כרת ר"ל:

(ב) אשה שנעקר מקום וכו' להיו' כי בעו"ה שכיח בומנינו לחולשת הומן מקריים הרבה בנשים שרואת דם ותליי הכל בדין זה חשבתי למשפט להאריך קלת והוא הרא"ש בפי מפלח הבי' בשם הר"ש מקולי פיי על הא דאמריני׳ ראתה דם בחתיכה וסלוי שלי׳ דנוגע בבשרה מ"מ רבנן מעהרי משום דחין דרך החשה לרחות בחתיכה דטעמו של דבר דרכגן סברי דהת דמעט התורה בבשרה ולא בשפופרת הוא מטעם דרכה של אשה לראות בכך וא"כ ה"ה דם בחתיכה אין דרכן של נשים לראות בכך וכתב וכן עשה מעשה ר"ש באשה שנעקי מקור שלה וכמין חתיכות בשר היי נופל לה בבית החילון וטיהר אותה לבעלה כיון שאין דרך נשים לראות בכך עכ"ל והטור העתיקו רק הוסיף מילת אלו ולא היתה סוסקת לראוי כל זמן שחתיכות בבית החילון וסיהר אותה רבינו שמשון וכו' עכ"ל והבין הב"י הרלון דמקור שלה נרקב וקיבלהפסד במקלחו ונפל מן מקור חתיכות בשר להנרקבי׳ ונפסדים לפרוודר ומחותן חתיכות זב סדם ולכך התיר הר"ש דהה הוא דם חתיכות ולא דם רחם אבל אלו היי מרחם היי אסורה אף דקיבל הפסד והרי זה כמחמת מכה דיש לחלק בין מכה שבלדדיי למכה שבמקור עלמה ופירש ולא הי' פוסקת לראות שכ' הפור אין הכוונה דם מהמקור רק אותן חחיכות שהי' נופלי תמיד מהמקור לפרוזדר ולוה הלריך הרב ב"י דלא יהי' אלו חתיכות בשר נמחי' במים אבל אם נמחים הרי הוא כראתה דם עב"ל ולריך לומר (א) לדעתו אף דקיי"ל דתולין במכה אפי׳ המכה במקור כמבוחר לעיל דהין כוונתו פה בלדדים בפרוזדר רק מכה במקור היינו שיש בבשר ועורקים של המקור מכה עינרא או שאר מכה שהם גורמים דם כמו דאמרינן אם אין שם מכה קורע דם מנין כי מכם הוא שלורר דם ומזה יולא דם ואינו בא ממקור ומעיין נידה רק הוא דם הנלרר במכה אבל כאן בשביל שנרקב הרחם ושלע בו רקבון אין הדם בא מרקבון ההוא רק להיות כי נחלש ונפסד הרחם לא עלר כח להעליר דם נידה וילא מהמקור דם ואין זה מכה שנטהר הדם בעבורו וזהו כוונתו מכה שבמקור עלמה הרלון דנחלש הרחם והדם זב מבלי מעלור ול"ק מ"ש הרמ"א עליו ואי קשי א"כ ל"ל להר"ש ועור לומר דאין דרך ראיי בכך הא לא ראתה רק בשר ונשרו במים ולא נמוחו וא"כ אין כאן ראיי הא ליק דאיירי דמ"מ על הגך חתיכות כשר הי' דם נדה המלוי במקור עח על גביהם והי׳ רטובי׳ מדם וח״כ הרי יש כאן ראי׳ כל דהוא מדם ולכך טיהר הר״ש אף מזו מחמת דאין דרך לראו' בכך זה דעת הב"י. אמנם בד"מ נחלק עליו וס"ל דהא דסאמר העור ולה הי׳ פסקה לרחות כל זמן שהחתיכות בבית החילון קפי על רחי׳ דם גמור ולה כמ"ם הב"י על ראיי חתיכות קענוי רק מ"מ אין כאן שומאה הואיל דהוי מחמת מכה דוה שנעקר המקור הוי מכה גמורה ע"ש בד"מ ול"ל ח"כ אף לאחר שחתיכום נסחלקו מבית החילון תהיי שהורה דהח יש כחן מכה ולייל דחמרינן כשחדלו החתיכוי מב"ה כבר נחרפת המכה והלך המיחש והלך לו ולכן חינה טהורה רק כ"ז שהמה בב"ה ומוד

חוששת (יג) לאחרון פ"א וכשיני חצי שנה מיום ראי׳ דם האחרון אסורה עונה א' ואם קבעה וסת לראיי׳ דם מחמת תשמיש ג' זימנו וסת שוה מותרת לשמש ביי וסת לוסת אך ימי, הוסת פורשת עד שיעקור ג"פ: רת לשמש ביי וטח לוטח אן ימי יהטת פה שהגעו שיעקה הביא הרואה מחמת תשמיש ג"פ אסור להשחותי אף אם אינו רוצה לבוא עליי אא"כרוצה להשהותי ע"י שליש ולא ילך אצלה אלא בעדים : הבועל את הבתוקה כ"פ וראתה דם מהמת תשמיש לעולם מחזקינן שהם (יד) דם כתולים עד שתשמש פ״א ולא תראה דם מחמת תשמיש ואם אח"כ תראה ג"פ מחמת תשמיש הוחזקה להיות רואה דם מחמת

: תשמיש הנ"ה ואפי׳ אם לא פסק׳ לראות פ"א אם אין לה לער כלל בשעת תשמיש הרי היא ככל הנשים ולא תלינן בדם בחולים מי שיגא דם ממנו דרך פי אמה ושמש החשה תולה בו וע"ל סיי ק"ך) :

אשה שיש לה מכות "ופצעי שאינה יכולה למבול תצא מתחת בעלה כדי שלא יבטל מפרי ורביה :

כפח דיני מראות הדם ובו וי סעיפים:

א כל מראה אדום בין אם הוא כהה הרבה או עמוק שמאים וכן כר מראה שחור ואין מהור אלא מראה (ב) לבן וכן מראה ירוק אפיי כמראה השעוה או הזהב וכ"ש הירק ככרתי או כעשבים (וכן מראה שקוריי כל״ה כלו״ה נכלל ירוק הוה) ואפי׳ יש בו סמיבות דם והוא עב הרבה ואפי׳ הרגישה שנפתח מקורה ובדקה מיד ומצאה מראות הליו פהורה:

הג"ה (וכן עיקר דלא כיש מחמירין לשמחה אם יש בו סמיכות והוא עב ואם הרגישה שנפתח מקורה ובדקה מיד ולא מלאה כלום ע"ל סיי ק"ן) :

ב נאמנת אשה לומר כזה ראיתי ואבדתיו אם הוא מראה לבן או ירוק מהור אבל אם הביאו לפנינו דם והחזקנוהו בממא או אפילו נסתפקנו אם הוא ממא או מהור והיא אומרת חכם פלוני מיהר לי כיוצא בזה

אין הומכין עליי: הכניסה שפופרת והוציאה בה דם מהורה וכן אם ראתה דם בחתיכה אפילו היא מבוקעה והדם בבקעים בענין שנוגע בבשרה שהורה כיון שאין דרך לראות כן וכן (ב) אשה שנעקר מקור שלה וכמין חתיכות בשר נופלים בבית החיצון שהורה:

הג"ה (אפנ' ראתה דם כל זמן שהחתיכות בב"ה שלה שהורה דתלינן הדם בחתיכה זו הואיל וידעינן ודאי שנעקר מקורה ומחמת מכה היא) :

פירש לא לענין רואה מחמת חשמיש מיירי מבדיקת שפוסרת רק לענין דם אי לעהרם לבעלה הרי הדם אסור בחזקת דם נדה אע"ם ששופעת מחוך הזמן לאחר זמן מיים אסורה בחוקת נדה עד שתבדוק בשפופרת זולת וחוץ בחולה בחוך זמן להגבלי חכמים דח"ל בדיקה שפופרת ונסחייע בחמת מדברי חוםי דף ס"ה ע"ב ד"ה וכולן וכוי שכתכו בחד חיי בהא דתנן בברייתי וכולן שהיי שופעת דם ובאות מתוך ד' לילות לאחר ד' לילות וכו' כולן לריכות לבדוק עלמה דהפי' של בדיקה היינו בשפוסרת או מהמקור או מהלדדיה וכן משמע מתוספתא וכו' עכ"ל :

ובאמת לא הבנתי דברי תום׳ דבדיקה זו לאחר ד׳ לילות בשופעת מתוך ד׳ מה יהי בשפופרת אי לא נשתנו הדמים והרי הן כבחחלה כביאה האשונה הרי ר'

מאיר אומר מראי׳ דמי׳ משונים וכו׳ ומשמע דבלא נשתנו בשופעת מתוך ד׳ לאחר ד׳ ג"כ טהורין ואי נשתנו הא אפי׳ בתוך ד׳ טמאין ומכ"ש לאחר ד׳ וא"כ בדיקת שפופרת להתיר ולטהר באה דאם לא תמלא בראש המוך דמותרת דע"כ דם בתולים הן וא"כ קושית התום׳ עדיין במקומו בתוך די לילות נמי חם נשתנו טמחה וחם תרלה לבדוק בשפופרת כדי לטהר עלמה מאן מוחה בידה ול"ל לחירץ זו דס"ל לחום' דאפי' לא נשתנו טמחה לחחר ד' לילות וחפיי בשופעת ומה שחמר ר"מ דמיי משונים היינו להחמיר בחוך ד' אם נשתנה הדם אבל לא להקל ולכתיר כשלא נשתנה ועברו ד' לילות שגבלו חו"ל ולכך לריכ׳ שפוסרת להתיר אבל בתוך זמן טהורה וזה דוחק ועוד עדיין כל ראי׳ הב"י דאי בתוך זמן שנתנו חכמים לבתולה פשיעא דא"ל שפופרת דהא דם עהור הוא אף לזה הפיי קשה דאי איירי בלא נשתנה פשיעא דא"ל שפופרת הבתולה תוך זמן שקבעו הז"ל דחל"כ זמן לבתולה לדמים טהורין מה עכודתיי ולכן דכרי התום' דחוקין בזה התי'. ולעומת זה בתי' הראשון שכתבו תוס' בשופעת מחוך ד' לאחר ד' לריכה בדיקה לראות אם נשתנו דמים. א"א לפרש התוספת' הן דבדיקות שפופרת הוא לענין דם כמ"ש בממ"נ אם לא נשתנו א"ל שפופרת ואי נשתנו והשפופרת להתיר איך אמר חוץ בתולה הלא גם בתולה שדמיה משונים עמאה אם לא בבדיקה זו שמבררת שהדמים טהורין ומהלדדין הן . ואין להן לפרש בחוספתא רק כפי' הב"י דקאי ארוא' מחתת תשמיש ולכן עד שאנו נתפום בתיי השני של תוסי דהוא דחוק כמש"ל נתפום תירץ ראשון של תום׳ וכן דעת רש"י להדיא דבדיקה זו לראות אם אינו נשתנו וכן הר"ן בחדושיו לנדה פירש ג"כ רבדיקה היא לדעת אי נשתנו ושופעת קמ"ל דה"א רא"ל אפי' בדיקה הרי דעת רש"י והר"ן וחום׳ לחד תי׳ העלו דלאחר ד׳ בעי רק בדיקה לדעת אי נשתנה וא"כ ל"ל כפיי מ"ב בחוספתת רק כפיי הב"י ואיך לא נקל באיסור דרבנן להתיר אקה לבעלה במקום שיש ספק בחוש' ובפרט כי רש"י והר"ן מסכימין לחירן הרסשון של תוספת . אך מ"מ דין של ב"י ל"ע כי אף דנפרש התוספת' על רואה דם מחמת תשמיש מ"מ כמ"ם חוץ מן בתולה דדמים טהורים מנ"ל לפרש דמיירי שכבר עבר זמן שגבלו חז"ל דאז היא בחזקת נדה כמ"ש הש"ך רק מיירי תוך זמן ומיירי שנשחנו דמי וקיי"ל דעמאה היא מ"מ לאו רואה מחמת תשמים היא דהא הוא בחוך זמן שנכלו חכמים רק הואיל ואשתני הדם חששו חז"ל להחמיר מבלי לעהרה לגמרי מבלי ז' נקי' אבל להחזיקה בחזקת רואה מחתת תשמיש לא החמירו כ"כ וזהו הכל בתוך זמן אבל לאח"כ לב והראי דהא בהגהת ש"ד מביא בשם ר"ח להיפך דוקא ברואה מתחילת נשוחין ולה היי לה שעת הכושר כלל ולה הוחזקה בביחת]של היתר כלל הוא דהוי רואי מהמת תשמים והפוסקי׳ שחלקו עליו לא ביקשו לסמוך אקולא גדולה כזו אבל לומר מהיסוך דאם לא הי׳ לה שעת הכושר ביאת של היתר בנחיי׳ מותרת לבעלה זה לא יתכן והגע עלמך ר"ח הך חוספתי היאך מתפרש ליי ולולי דמסתפינא לומר פירש אחר מה שלא מלאחי לחום' ומפורשי' הייתי אומר דהך שפפור' הנוכר בחום' הוא לא

הגדות הגאון מהר"ב ז"ל (מ) כעין דברי המחבר כאן בשינוי קלת מתרן מהר"מ מלובלין בתשובותי סי' קי"א : דלת

בלתי מוכני׳ דח"כ לשיטת רש"י והטור דקפילות מקבע וסת לחוד וגם לשיטת התום' דוסת אבילת כום ודברי המחממי' קובעת וסת לחוד דאינה אונס כ"כ כמו קפילות ומכ"ש תשמיש דהכל יודעי׳ כלה למה נכנסה לחופה א"כ קושיתו במ"ע וכן לשיטת הרשב"ח דם"ל דספילה לחוד לח מקבע אפי׳ בנ׳ פעמים וא״כ רואה מחמת תשמיש למה מהבע בנ"ם בלי הביעות זמן ועכל"ל דגם רשב"ה מודה דמחמת חשמיש קובעה וסת לחוד הוחיל וחימום תשמיש גורם רחי דם וח"כ הקושיי במ"ע ולכן נראה דהך לחוש בפעם א' הוא מדרבנן וברואה מחמת תשמיש א"א לתקן כן דא"כ כל אשה שרואה בפ"א מחמת תשמיש תהא אסורה לשמש לעולם ואיכ לא הנחת בת

לא"א דאם בפעם א' תמלא על שלו או

בשלה אומיום תוא חה פשוע ונכון:

(יד) דם בתולים דין זה יליף הכ"י מתום'

דנדה דקתני וכולן שהיי שופעת דם בודקין אותם בשפופרת חוץ מן הבתולה שדמיה עהורים שדם בתולים עהור וכו׳ עכ"ל ומזה דייק הב"י דע"כ מיירי לחחר זמן שעהורה משום דם בתוליי דאי בתוך זמן פשיטא דא"ל בדיקה דם טהור הוא ול"ל דדעת הב"י אף לענין נידה אסרינן ליי בעבר זמן שגבלו חכמים כגון לילה א' לראמה בביי אבים ודי לילוח ללא ראחה כלל מ"מ לעניו שלא תהי׳ בגדר רואה מחמת תשמיש אף בזה מקילין והיינו קלת כמ"ש לעיל הש"ך בסק"ה חמנם הרב בעל משאת בנימין בתשובותיו סיי מ"ז האריך בזה דליתי לחלק בזה וכיון דחסורי לבעלה משום נדה אף ברואה ג"פ היא כרואה דם מחמת תשמים וחין חילוק בזה ועל התוספת׳

לענין תשמיש רק בשופע' מתוך ד' לאחר ד' שלריכן בדיקה והיינו כמ"ש רש"י והר"ן

לדעת אי נשתנו דמים שלה וחדא מסמני׳ דם נידה אדום ודם בתולי׳ דיהה כמבואר

(ה) שגם לזה לרוך בדיקה בשרי' עד כי

דאמריגן באשה שהיי מפלח כמין קליפוי

ושאלו חכמים לרופאים ואמרו אשה זו מכה

ים לה במעי׳ שממנה הן יולאים ואמרו

חז"ל יטילו למים אם כמוחו טמאה ואם לאו

מהורה ושחל הרח"ש כיון דחשה זו יש לה

מכה אפי׳ נמחו טהורה ולא נמלא בתשוב׳

מענה ע"ז ותי׳ מהור"ם לובלין בשו"ח

סיי קי"א כי חז"ל לא סמכו אדברי הרופאיי

(ד) וביקטו להבחין דבריהם בהטלח מים

ע"ש והגאון מהר"ן בטו"ח סי' מ"ו תמה על מהר"ם דא"כ לא הי' סמיכה כלל

אדברי רופאים רק הכל היי אם נמוחו או לא ולמה הוזכרו דברי רופאים בגמ' לבטל'

כי התירה של אשה לא היי מפאת דבריהם

כלל . (וע"ש מה שתיי הוא שלא היי מכה

אבעבוע או פלע וטרי׳ רק חולשת הרחם

שלא היי כח לבשל הדם ופלש כמין קליפוי

ובכל דחוקו עדיין הקושיי במקומו (ה) לח

היי לרוכיי לרופחים ודבריהם לא היי מעלה

או מוריד כלל רק היי תליי בנימוחים

הרא"ם נשאל להרשב"א דהא

הרלון כמו שאמרו שם סברת המרדכי מלערף בסניף להתיר אף כאן הדין כן וזהו מבואר כמ"ש לעיל כי כוונת הרמ"א לסמוך אמרדכי אפיי לעהרה לגמרי ולא כמו שחושב סש"ך רק לכל תהה נחשבי מחמת חשמיש דה"כ. אין הך דכאן לענין שלה תהה לריסה ז׳ נקי׳ ענין להך דלעיל כלל דשם מיירי רק מרוחה מחתת תשמיש וברור :

> והוא שהמיל החתיכות במים פושרין ולא נימוחו ודווקא חתיכות קמנות דומי דשפופרת אבר (ג) חתיכה גדולה ממאה אפי לא ראתה כלום לפי דומי דשפופרת אבל עם וחתיקה גדולה שמאה אפרילא ז אונה בלום לפי שא"א לפתיחות הקבר בלא דם אפי בנפל שלא נגמרה צורתו: ד כל דם היוצא בין לח בין יבש ממא ולא עוד אלא אפי יצא ממנה צורת ברי כמין קליפות או כמין שערות או כמין יבחושי אדומים ממאה והיא שיהיא נמוחים בתוך מעל"ע ע"י ששורי אותם במים פושרין ויהו המים פושרים כל משך מעל"ע שהם בתיכו ושיעור החמימות כמו ויהיו המים פישרים כל משך מעל"ע שהם בחיבות שיום הבית מחממתן מים ששאבן בסיץ מהנהר או מהמעין ועמדו בבית שחום הבית מחממתן וכחימום של אלו כך הוא שיעור פושרין בימות החורף (וסתס פוסרין זינן ממין יותר מחמימות הרוק) ואם הם קשים כ"כ שאינם נמוחים בתוך מעל"ע מחורה אפי׳ הם נמוחים ע"י מיעוך שממעבן בצפרניו (וחס מעכן כלפרניו ולח נמוחו שהורה וחיל לכדוק ע"י סריי׳):

> בד"א שאם לא נמוחו מהורה בזמן שהם יבשים גמורים שאין עמהם דם כנ לאבל אם יש עליהם שום לחלות דם שמאה: סג"ה (וה"ה אם נחמעכו או נימוחו קלתן וקלתן לא נמוחו דעמאה מיהו נ"ל דאם בדקה ג"פ כל מה שרחתה ול"כ כלל שוב ח"ל לברוק מה שהיא רוחה חח"כ כדרך זה שטרי הוחזקה שדברים אלו אינן דם רק באים ממכה שבגופה ודווקא באשה שיש לה

ומל (ד) ושלא נשנת וסתה כמו שנתכאר גני מכה לעיל סקפ"ז): ו בד"א שצריך בדיקה בשריי במפלת כמין קדיפות ושערות אבל התיכות דם ע"פ שקשה ואינו נמוח שמאה וי"א (ה) שגם לזה צריך בדיקת בשרייה אם היא חתיכה קשנה כשיעור שפופרת הקנה דק שבדקים:

ואינו כ'מוחים ודבריו ל"נו) ולק"מ כי למ"ד דחין לסמוך חרופחיי ומכ״ש רופח גוי ח״ש דודחי לולי הרופחי׳ אפי׳ לא הי׳ נמוח הי׳ טמא לדעה קמיים׳ (ו) דדם יבש אפי׳ אינו נימוח שמא רק הואיל ורופאין אמרו שהוא מעין מכה שהולידי כמין בריי ונמלא סיוע לזה דהח חינו נמוחין ג"כ סיי זה מסתייע לדבריהן דרבריהן חמת שהן כולדין ממכה ולכך התירו חז"ל דכה"ג ודחי יש לסמוך עליהן דחזינן דחוש עינים מסייע דחינו נמוח ורוב דם יבש נמוח במים והכל חוזרין למקורן כי דם מקורו בותחילתו הוא לח וא"כ מרווייהו לריכי ולמ"ד דיש לסמוך, ארופאין ל"ל או דרופאין בעלמן לא החליטו הדבר היותו מכה בבירור במעי האשה כנודע בכל מחקרי הרופאין אין בהן דבר ברור והחלוע חשר יחמר עליו כי הוא זה ברור בלי ספק רק לפי שכלם ומראה עין ישפטו (ולכך אמרו חז"ל טוב שברופאין לגיהנם אף נאמר בתורה ורפא ירפא מלמד שנתנה רשות לרופה אבל התורה דיברה ממכות חוץ באבר שבר יד או פלע וחבורה שזה מוחש והרופא יורד עד תכליתו ובהן כמעט מופת חותך כמופת הנדםי משא"ש בחולי באברי פנימין שאין עין רופא שולש בו בזהו ידונו כפי שכלם וכמדומה ובספק שקול וכדומה עד כי רבים חללים הפילו ועלומים כל הרוגי׳ כי לדבריהם כאלה לריך ישוב הדעת ומתון וכהנה תנאים רבים לכל ישנה ח"ו ונפש הוא חובל) והיי זה הכלה וכד סי׳ מאומת בידם אי נמוח ודאי לאו מהמכה קאחא כי אלו הן מן שומא שבחוך מעיהן לא ימוחו בכל מימוח שבעולם. ואם אינו נימוח הרי הן מהמכה כי חזוח׳ מוכיח עליהן ולכך שמעו חז"ל בקול דבריהן ולוו לעשות כן או דהרופאין סתמא אמרו כפי חכמתם דהוא מן המכם אבל חז"ל אשר קבלתם יותר אמיתית מן חכמה טבעי שלהן הסכימו דאין לסמוך עליהן במקום דיש לברר הדבר בבחינת ונסיון ולוו להטיל במים ואם ימוחו סרי נראה בעליל כי שקר נחלו הרופאין דזה ברור דבר הבא מהמכה לא ימוח במים ואם לא ימוח יש מקום לדבריהם ועליי אנו סומכין ולכך הלריכו לדברי רופחין כי לולי כן מה בכך שלא נמוח דם יכש שלא נמוח מ"מ טמא וזה פשוט וברור. אמנם הרא"ש שהקשה כן לדרכו הולך דדעתו כמ"ש הטור בדעה האחרונה דדם יכש שלא נמוח במים כשר וא"כ יפה הקשה בממ"ג אי סמכו אדברי רופאין אפי׳ נמוח נמי הא (ז) ממכה קאתא ואי לא סמכו א"כ אף דם גמור בלי נמוח טהור וכל דברי הרופאין שאמרה ממכה היא היי לבעלה כי חז"ל לא סמכו עליהן נשום דבר להקל כי מה שטהרו חינו נמוח אפיי ברם לנמרי טהור וח"כ למה הזכירו דברי רופחין בנמי לבעלה כי לא עשה דבריהן פרי כלל וקושיא זו אמורה בירושלמי ר"פ המפלח דפליני במפלח דם יכש ר"א מעמא ריב"ח אומר טהורה מחני' פליגחא עלה דריב"ח מעשה באשה אחת שהי׳ מפלת כמין קליפות אדומים ובא מעשה לפני חכמים ושאלו לרופאין ואמרו מכה וכו' ושומח יש להן במעים טעמח דמכה ושומח הח חין בה מכה ושומח לח וכו' עכ"ל וזה קו' הרא"ם הנ"ל דמה אלערכו לרופאין ואם סמכו על רופאין אפי' נמוח נמי (וירושלמי זו נעלם מהגחון מהר"ן שפי׳ מכה חולשת אם אבל דם גמור הוא שיולא מהאם ולכך הלריכו שריי א"כ לא מקשה מידי):

וליישב זה נראה לי דודאי אלו השילו כל פעם שרואה וכל מה שרואה במים ולא נימוחו ודאי ביי מוחרין אבל להטיל רק ג"ם ולחמוך הואיל והני לא נימוחו גם אינך מכאן והלאה לא ימוחו במים אלו הוי מחז, קין להו בחזקת דם רק סוחיל והוא יבש לגמרי טהור פשיטי דלא ה"א הואיל וזה יבש בתכליתו אידך ג"כ יבש בתכליתו הא מתחיל' הי' דם לח כשאר דם כשילא ממעין רק נתייבש ברחמ' וא"כ חד נתייבש לנמרי וחד לא נתייבש וכי למדין זו מזו משא"כ הואיל והעידו רופאין שאין מקורן דם כלל רק ברי' הן מתולדת מקרי גוף ממכה ושומא ובחנו חז"ל דבריהן בהעלת מים לראות אם כנים דבריהן וכאשר התחוקו בנ"פ דלא נמוחו האמינו לדבריהן ולא הלריכו להטיל אחריני במים כי חזקו דמן מכה ושומא באין ולא ימוחו לעולם כמאמר הרופאין וא"ש ולק"מ כי דברי הרופאין היי לריכין למאוד שלא תלרכו לבדוק כ"פ במים ומעתה דקושית ירושלמי מיושבת י"ל דברי ריביה יותר נכונה מדברי ר"ח ואע"פ דירושלמי הניחו בקושי הא לא סליק בחיובתא ולכך פסק הרח"ה והרח"ם כוותי ומיושב קושית הש"ך שהקשה חיך חלקו חדברי ירושלתי דהח בירושלמי במחלוקת שנוי אך מכל מקום חמי עליהן שלח זכרו כלל דברי ירושלתי ודוק : מפק"ח

מקור שנפל לחרץ דטהורה מעומחת ז' דדם חמר רחמנת ולה חתיכה וחף דיש ליישבו בתיי שוני מימ לא ילאנו מידי הדחק ולכן ברור הנדון בהר"ם הי' כמו דשכיחי כעת בנשים שלהיות כי הרחם עומד למעלה מפרוזרר והוא מתקבץ כמו המסס ובה"כ וכחשר נחלשה החשה נפשטו הקמטי עד שהרחם ברחשו כמו מעי נופל למעה סמוך למקום השתן ויש בו פה כמו מקום נאת הדמים והוא פה הרחם ומשם הדם יולא והוא מהרחם באמת אבל שלא במקומו כי הרחם וחדר שבו הדמים למעלה מהפרוזדור ובזה קלם מרחם נופל למטה לחוך פרוודר וקוראיי אוחן בלשון אסכנו פאהר פאהל כי קלת מהרחם נופל למטה ומשם הדמי יולאים וזהו היי נדון הר"ש וכך דבריו שנעקר מקור שלו דהיינו שהוא למעלה ונעקר עד שחתיכה הימנו נשתרבב ונפל למעה בבית החילון אבל היי הכל בחיבר עם הרחם ולא שנעקר ונפרד ממנו כאשר חשבהו הב"י וד"מ רק מן הרחם קלתו נשתרבב וירד למעה בבית החילון ומשם זב הדם ואין כאן מכה ברחם כלל כי חם חולשת הרחם שנתפשעו קמפיו וחדריו כנ"ל ומ"מ כל זמן שלא חזרה לבריאתה וחזר הך חתיכ' למקומו כל דם שתראה משם עיהר ר"ש דאין דרך ראי' בכך והראיי נכונה לריך להיות למעלה מבית החילון אבל שיהיי הרחם מתפשע למעה ומשם יזוב הדם (א) אין דרך ראי׳ כלל וחתיכות בשר לאו דוקא רק ליל וחתיכה והראי׳ דקחני נופל לה ולא קאמר נורל' לה. וכן בעור אין כאן דקדק מלשון רבי' ליחיד כי הוא שנגות המדפים וברור דנתכוון להנ"ל. וברי"ו כתב להדיא שאותה חתיכה בכ"ה סרי דמיירי מחתיכה חדא והיינו כמש"ל דרחם נתפשע קלת הימנו למטה ומשם ראתה דם וזהו הנכון ואין זה ענין למכה ופשיטא דלא שייך כאן הטלח מים דאין כאן חתיכה נפרד כלל ודמי׳ לגמרי ילאו מהאשה הנ"ל. וגם לא שייך כאן א"א לפתיחת הקבר כלי דם כמו שמעה כזה חכם א' בספרו (ב) כי אין זה כלל פתיחת הקבר כי הרחם סתום כמו מקדם רק ירד מלמעלה למעה ומשם היא רואה ובעת החשמיש הרחם חוזר קצת למעלה לרב חימום והשמש דש עד מקום הסוא וזהו שכיח בעו"ה עכשיו אצל כשים ולפי דברי הנ"ל יש להם תקנה לשהרם וזה לענ"ד ברור ואמת בפרושושל הר"ש הכ"ל. ומליכו לחחותיכו תקנה וחף כי יש לפקפק בזה כי מי יחמר בחיפור חמור דם כדה לסמוך חהר"ש במקום דרש"י ותום׳ חולפין מ"מ נתתי אל לבי לשהר חשה כזו בבודקת ומולאה בלי הרגשה הואיל ובלא"ה כבר כתבתי לעיל בסי׳ קפ"ג דדעת הר"ם דבעינן דווקא הרגשה גמור' אפי' בבדיקה ד"ת וסמכתי בלירוף שניהם והוא במקום עיגון והקלתי ובפרט כי נראי׳ דברי הר"ש כי לפי׳ האום׳ קשה קו׳ המהרש"א ע"ש

ב חתיבה גדולה וכו' זהו דברי הטור והקשה הב"י א"כ הא דכ' הרא"ש הא דאמר ב חתיבה וכו' פלוגתייהו קא מפרש וכו'. אבל לדינת שמח משום דח"ח לפתיחת הקבר בלח דם עכ"ל למה ליי לשנוי דרבה חיירי בחתיכה פענה דלא שייך בי' א"א לפתיח' התכר בלי דם והניחו בקושי ולק"מ דהא רבא אפלוגתי׳ קאי דקאמר ר"ם אומר בנשרה ולא בשפיר ובחתיכה וח"א אין זה דם

מוכח דאפי' בחתיכה גדולה מטהרים ודברי הרא"ש נכוני':

ד ושלא בשנת וסתה הש"ך הבין מהמעם משום דאל"כ לעולם לא תעמא והקשה דכאן לא שייך תעמא כשתראם דם להדיא וברור (ג) דגם הש"ך הבין דרמ"א מיירי בנדון דבדק רק ג"פ דאי גם בשעת וסתה שרה במים ולא נימוח איך ס"ד דטמא הא לא כימוח רק מיירי דלא שרהו אז במים ומימ הקשה דמה בכך הא לא שייך וכי לעולם סטמא ודלא כמ"י ששגג בכוונת השיך ע"ש וכאמת אלו הטעם דהרמ"א משום דא"כ לא מפמאה לעולם לא היי לו לכתוב דווקת באשה שיש לה וסם דאפיי אין לה וסת ומלי יום ללי יום מתחם כהנינ בסיי קפ"ז ע"ש חלח ברור דלח ביקש רמ"ח לסמוך חחוקה זו ולומר דהוחיל ולח נמוחה גיפ לעולם לח יהיי נמחה לבד כי חם בלירף סברת המרדכי דם"ל בתוך וסתה אמרינן מסתמי טהור דאורה בזמנו בא ובלירוף תרי חזקות סמך הרמים להתיר׳ אבל באין לה וסת ומכים ביש לה ובזמן וסתי דח"כ רק חזקה זו דחתחויק בנ"פ ע"ו לח סמך הרמ"ח להתיר וח"ם וזהו שכי כמו שנתבחר גבי מכה הגהות הגאון מהר״ב ז״ל

(א) בכה"ג מהראוי שיהי' נקרא דרך ראי׳ ומהית להמליא דלא הוי דרך ראי מפאח שאין הרחם עומד למעלה סוף סוף עלמי׳ הראי׳ באה כדרכה כדרך ראי׳ נאומה מחוד פס התקור שוב מלחתי בשו"ת מעיל לדקה שנחית לדברי המחבר כאן עכ"ז מסיים בוה"ל מי יקל כו׳ והרי שמו עליו מה לי הכא ומה לי החם כו׳ ע"ש (ב) השב ישקב בסי׳ ל"ו (ג) לא משמע כן מסחילת דברי הש"ך שכ׳ דלא נמלא כן בשום פוסק (ד) תורף דבריו שהרופאין אמרו שאינו דם רק קליפה שעל המכה ובחנו חכמים דבריהן (ה) הר"ץ העלה בעלמו ישוב לוה שם ולרידי׳ ניחא הקושיא אף שהאמת כדברי הרופאין כו/ יעו"ש (ו) ואיני מבין דבריו דהא היי נראה לעין כל שמפלת כמין קליפות שתפרש רש"י

גלרי המכם וברתיי כזו מועלת הבדיקה וןמה הולרכו לדברי הרוסתין הבדיקה תבר שחינה וגלדי מכה דתף קודם הבדיקה היי הספק דלמת הן ממכה ובלירוף הבדיקה מקילין להחיקן שה החופתין הוא להחיקן שה החופתין הוא החופתין הוא ישרום מנות מכור כי שנו הרוסתין וכך ליל פיון ברחי יהכן של ממכה ביהי הספק במלחה כמין שערום (ו) ז"ם דתם נבור כי שנו הרוסתין וכך ליל פיון דרם יבש מהור לת היו דברי הרוסתין לשום תועלת רק שהרוסתין חמרו שבם ממכה יהי דם מו לת וקמ"ל הגמי דתם נכת מת מת מכה לכך מקשם הרתים ביה בת הרוסתים הרתים ביה בת הרוסתים ברתים בת הרוסתים בדת הרוסתים הרתים בת הרוסתים בת שפיר דהא בכא ממכה שהור:

ועוד ל"ל א"כ מה טעם קאמר הר"ם דאין דרך האשה לראות ויליף אותו מהך דמפלת דם בחתיכה הא בלא"ה קיו"ל הרואה מחמת מכה דמיה עהורים ומה קמ"ל הר"ש בזה. ול"ל או דמיירי דאלו היי אותן חתיכות נשרים במים היי נמוחים לדם וא"כ י"ל מנ"ל דמכה היא דלמא דם יבש הוא זה אמנם הואיל וחחיכות הרבה נופלים ואין דרך ללאת כן לכך תליכן שהמה חתיבוי בשר ולא דם

יבש ואפי שרי ח"ל וזהו שדיים הוחיל ואין דרך אשה לראות בכך או י"ל בשעת עקירת החתיכוי האלה אז החל המכה וא"כ טיפי דמים שילה אז ובעת עקירת אז לא הוי כמחמת מכה כי ממקירה ואילך כולד המכה אבל מה שהיה נעשה אז ברגע ההוא מי יצמלם חיזה קודם ויש מקום לעמח וכן כראה מדברי הש"ך בס"ק טי דאפיי לדעת הרמ"ח דחשבהו למכה מ"מ חם בשעת עקירה ונפילה היי הדם זב היי באמת טמחה ע"ם וח"כ ו"ל דמ"מ מטהרין חותו הואיל ואין דרך אשה לראות בכך והייגו כדעת הב"ח דח"ל בדיקה בשעת נפילה והיינו מטעם שאין דרך ראי׳ בכך ולפי דברינו למדנו מ"ם המחבר בש"ע דלריך להיות שרוי׳ במים וחינו נמוחי׳ חין כחן דעת הרב בהנ"ה ולפי דעתו א"ל שרי" כלל והא דסתם רמ"א ולא הגיה הוא משום דמעלמו מובן דכתב דהוא מחמת מכה וגם כתב דאפי׳ דם יורדמותרת א״כ מה לורך לשרי׳ כלל. אך כל עין הרואה יבחן כמה רב מהדוחק יש בפרושים זה עד שנבוכו הרב ב"י וד"מ בפירושו ולא ימלטו מהדוחקי׳ ועל כל זה הקשה המעדני מלך על פי' ב"י מה זה מהך דר"ש הלא גמ' היא ברף מ"ל

וה' העוב יכפר :

כדה ושפיר ע"ל חתיכה גדולה דהוא מקום הולד וע"ז קאמר רבא דחכמים מעהרים א"כ

אריכה ד' ראי׳ וכו' יש להקשות דהא וסת החודש וגם וסת השבוע כחרא הן צריכה ד' ראי׳ וכו' יש להקשות השבוע יוכה החודש דוה מכואר בגמ' להדיא בדינא ואדרבה מן וסת השבוע יוכה א

לסירוגין וח"כ הסירוג שעשה חינו שיקר שמושה חומו מועד הדרבה לולי הסירוג הי יותר מועד לכל הימים רק הסירוג מגרע לי׳ דחינו מועד רק לימים שסירג משח"כ וא"כ פשיטא דשייך בהו וסת הדילוג כמו בוסת החודש דמ"ש ועי׳ בתום׳ ב"ק דף ל"ד באשה אלו ראתה רלופים יום ביומו אין כאן וסת כלל וא"כ כל עלמות וסת שאנו דמבואר להדיא כן גבי שור שנגח וכו' וא"כ למ"ד דקי"ל כרב דסני בבי דלוגים והם - דנין עליו ועסקנו בו הוא ע"י הפלגות ואף אתה תלריך ג' הפלגות ואה פשוט וברור. ולפ"ז דברי הרח"ש שפיר דוודהי הח דהולרך

סי קפט

הרח"ם להבית רחיי דלת מיירי הפלגה היינו אם אמרינן דאין יום חודש גורם כלל ראיי לאשה דמה איכפי לפכם או היום אשה אם החודש מלא או חסר ט"ו או ט"ו עד שנה׳ שאפי׳ הרבה ימים מקדם שפעת דם אי יגיע ימי ט"ו הרי בחוקת אורה בזמנו בם ווהו כמעט מהנמנע אלל חכמי טבע ומחקר וילחקו לזה רק אמרו כי עבע האשה להפסיק בין ראיי לראיי זמן מוגבל והוא וסח הפלג' ואיכ הא דאמרינן ראתה בט"ו לחודש זה וי"ז לחודש זה ע"כ מיירי בדרך משל בחדשים כשוויי במלא וחסר או חודש לבנה כטי"ב וא"כ הרי כאן הפלגה מן פ"ו לי"ו וכן מן י"ו לי"ז הפלגה ג"כ בדילוג יום א' יותר וא"לכי ראיי ראשוני נמנה לבד בלי הפלגי כי איזה שם אשר תקרא לו אין החודש גור׳ הדם ואין כאן זמן שנא׳ עליו אורח בזמנו בא וא"כ בזו מוכח לכאור׳ דוסת הפלגת ג"כ כרב בכה"ג הוי וסת ולשמואל בראתה ראיי די אבל אם אמרינן דוסת כחודש גורם רחיי ומסורת היי זה ביד חכו"ל כי שיפורא או מהלך לבנה גורם ראי׳ לאשה אין הברל אם ראתה מקודם סמוך או מופלג מ"מ בהגיע חור ההוא היא רואה וזהו וסת החודש שחמרו חז"ל ח"כ פשיעת דכי נחלקו רב ושמואל היינו בוסת חודש דרחיי רחשונה מהמנין שתיכף היח נותנת נכול וקובעת זמן לוסת משח"ל וסת הפלגה אין בראי ראשוני דבר עד שתוסיף עוד רחיי וח״כ הכריח הרח״ם שפיר דע״כ ופת

החודש דוקא משום דיום חודש גורם וסת ולא תליי כלל בהפלג' ולכך סגי לרב בג'י דל"ל ביא היא היינו וסת החודש היינו הפלגה דאין יום חודש גורם כלל הראי וא"כ מוכח דגם בהפלג׳ סגי בג׳ רחי׳ כמים הרח"ה בנ"ה בחמח ע"ש שהחריך דח"כ י"ל עד כאן ס"ל לשמואל עד שחשלש בדילוג היינו בוסת החודש שהוא לפ"ז דין א' עם הפלגה דם"ל לשמואל הא אין כאן רק דילוג א׳ דמט"ו לי"ו הוא הפלגה א׳ ומיום י"ו לי"ז דילוג א' וס"ל לשמואל דעכ"פ בעינן ב' דלוני' לפחוח דלהוי עכ"פ חזקה בדילוגי' לרבי׳ ואף רשבייג מודה הואיל ועכים יש כאן ראי׳ המחזיקי׳ כמו שאמרו לרב ועיין ברח"ה הנ"ל חבל בשור דנגיחה בע"ו לחודש יש לו שם כמש"ל בשור הנגיחה חיכף יש לו שם והוי כמו וסת השבוע או חודש לדידן אליב׳ דכ״ע וא״כ בננח אח״כ בי״ו לחודש הרי כאן סירוג ואח"כ כי"ז הרי כאן סירוג שני והרי כאן שני סירוגי' ואף שמואל מודה דהא הוחזק לנגיחות ובסירוגין לחדשים בתום' יום יום ואיך מדמה הגמ' נגיחות שור בדילוג בחדשים להך דרב ושמוחל גבי וסת ש"מ דחף כחן הדין כן דיום חודש גורם הוסת והראי׳ א"ל להפלגה כלל דאפי׳ אם שופעת ימים הרבה מקודם או חדל לה אורח כנשים זמן רב בהגיע חור החודש עלולה לראות והוא הזמן שיבא אורח נשים וח"כ שוה דינה לשור ננח דים לנניחה נ"כ שם מוגבל וח"כ דרין זה מוכח המרינן דווקם בוסת החודש הואיל ונקע למילחא בחודש אבל בהפלג׳ לריך ראי׳ עוד תוספ׳ הן לרב והן לשמואל ודו"ק:

(ו) וראתה כי וכוי וה"ה דלנה למפרע כנון ראתה שניי לסוף כ"ע וני לבסוף כ"ח וזה פשוט וכן משמע בחום׳ ס"ק דנדה ד"ט ר"ה פחתה וכו' כ"כ הש"ך בסק"ע ובאמת יש לפקפק בוה בשלמה בדלנה שרחק' יום יום י"ל שנע אשה כך למשע בדמים וכן הולך וחשר עד לבסוף שרואה פיא לשנה וא' לשבוע וא' ליובל אבל אם מקרב' ראי׳ איכ איד אפשר לומר לכסוף שתרא׳ היום ומחר יהי׳ לה עוד וסת וא"ב מחר גמי וכן אין לדבר סוף וא"כ אשה זו כל ימים בחוקת רואה ולבסוף יהי' וסת' נעקר ולריכה לחזור ולהוסיף לראו׳ מיום אי לבי ולגי איכ הרי הוסת משולה הולך וחסר והולך ומחנבר וזהו לא שמענו בפבעיי כלל ומחוםי אין ראיי כי החוםי באמח לא הקשו על לא מבעי׳ שפחתה רק קו׳ החו׳ על לא מבעי׳ שהותירה דפי׳ רש"י לל"א ל"ב ל"ג יום איברא דבספר בעל נפש לראכ"ד מבואר כמים החוםי ומ"מ ל"ע כי מנגד לטבע בכל אופן ומכלן זה כי לא מליכו לו ראי׳ בש"ם:

(ז) בימי החודש עיין ש"ך ס"ס י"ג דעיקר כפי רוב פוסקים דשפורא גרים ולא כהרא"ה דדעתו דמנין למולד הלבנה שנרא' שראוי לקבוע חודש עפ"י הראיי ובחמת הוח דבר חמי׳ דפבע כל נשים בכל זמניהם יהי׳ כרוכי׳ חחרי הכ"ד כילד יקרחו שם לחודש ואז ביום הכוא חובו דמים מנידחה ומקורה ולכן הרמב"ן שהי' שלם בעבעיות ולימודי' ובסוד ה' בא כנודע מגודל חכמתו ומ"מ כפי מ"ש הרא"ה דחה זה הסברא שיהי׳ שפורם גרם כוסת חשה לפקדים ולהחחיר וכן הר"ן בחידושיו הביח ולח ענה עליו דבר כי כל מה שהחריך הרשב"ם במשמרת הבית ועיקר רחי׳ שלו מחקרת וכו׳ גומר עלי הוא אמת וזהו הכל באים ישראלי אשר חלק הי עמו והם מושפעים מפאת ה' ולא כפי מבעי והלוכי כוכבים ולכך כל ענינים נדון כפי חוקי הב"ד וכאשר יאמרו כן גזרה חכמתו עליונ' להסכים ולהשפיע עליהן אבל שיהי' ב"ח חומרי מחנהגים עפ"י הסכמת ב"ד מול הטבע ומהלך הכוכבים במסילחם זה מהנמנע וח"כ כל פועל הטבע לשוא ח"ו וזהו בוסת החודש בדילוג לא נאמרי באשה לבד כי אם גם בשור הנגת ג"כ ס"ו בחודש זה וכו' ושם הקו' גדולה וחוקי כי שם לא יחכן שהפבע יסכיי לקביעות ב"ד ולכך סרמב"ן הקשה קו' זו ולא הי' נעלם מעין חכמחו כנ"ל ובאמח דברי הרא"ה ג"כ אינו מובנים דכחב דים למנוי למולד הלבני שנראי שראוי לקבוע ר"ח עפ"י הראי שמשעי זו שהים נרמי על הפרץ הום פועל בעולם זהו דבריו והר"ן בחדושי הסביי עמו ולא ידעחי כי קשת הראי' בלבני מחחלפת לפי אורך ורוחב המדיני בעולם כאוסג שאמר׳ כ"ד שעות לדידסו שים ולבני בכל ח"י שעה וכן ככל המדינ' ומדינ' משחנה הרפיי והומן בנרפי בפרץ וכל סשכון קבועום חדשים ומולדום שלנו הום עסיי פרץ ישרפל כי משם חלם תורם וקביפות בחדשים וח"כ הנשים היושבים וגרים בחרלות הרחופת מח"י כילד יפנו קביעות וסתן אי למולדו׳ ח"י הרי אינו כי אם נאמר שפבע זריהת הלבכ׳ בחידוש׳ גורם ופין זריחת לבנם בפ"י גורם ליושבו בקומבי לפוני ודרומי וכן.

קפט דיני אשה שיש להוסת קבוע ושאין לה וסת קבוע ובו ד"ד סעיפים.

א כל אשה שאין לה וסת קבוע חוששת ליום לי לראיתי שהוא עונה בינונית לסתם נשים ואם יש לה וסת קבוע לזמן ידוע מכי לכי או מכ"ה לכ"ה חוששת לזמן הידוע: ב כיצד קובעתו כגוי שתראה ד"פ ובניהם ג' זמנים שווים כגון שראתה היום ולסוף כ' יום פ"א ועוד לסוף כ' יום ועיד לסוף כ' וזה נקראת וסת הפלגוי ולכך (א) צריכה ד' ראיות שראיי' ראשונה אינה מן המניין לפי שאינה בהפלנה ואפילו קודם שקבעתו ג"פ חוששת שמיד אחד שראתה פ"א לכום כ' חוששת מראי ואידד רשוויי ל' ידי ברציי דימים יפי שאינה בהפרגה ואפילו קודם שקבעות גים חוששת שמיר אחו שראתהפ"א לסוף כ' חוששת מכאן ואילך כשיניע כ' וכן בראיי הימים שראת ליכים ידוע' לחדש מיד אחר שראתה פ"א ליום ידוע לחדש כגון כ"א או כ"ה בו חוששת לפ"א לזה היום ואסורה לשמש כל אותה העונה וה"ה לשאר מיני וסת שצריכה לחוש להם כן חוץ מוסת הדילוג וכמו שיתבאר בס"ז ולא שצריך לקובעם ג"פ אלא לענין עקירה שכיון שקובעתו בג"פ אינו נעקר בפחות מג"פ שב"ז שלא עקרתו ג"פ צריכה שקובעתו בג"פ אינו נעקר בפיא חוששת לו פ"ב ומיהו אע"פ שחוששת קו נעקר בפ״א אפי׳ קובעתו ב״פ שאם ראתָה ב׳ ימים ליום ידוע ובנ׳ כא ראתה אינה חוששת לה עוד

אם קבעה וטת לשעות ולא לימים אינה חוששת אלא (ב) שעתה בלבד והוסת הזה הוא נעקר בשעה א' (ג) ואפי בלא בדיקה: עוד יש חילוק בין קובעתו ג"פ ללא קבעתו ג"פ שהקבוע אע"פ שעברה עונתו ולא הרגישה אסורה לשמש עד שתבדוק ותמצא שהורה ושלא קבעתו ג"פ אם הגיע זמן הוסת ולא בדקה ולא ראתה (ד) כיון שעברה עוגו: מותרת ועוגה ביגונת שהיא ללי יום דינה כוסת קבוע: שעברה עונה מחורה ועונה בימות שהיא ללי זם יינה כוטת קבוע.

ה פעמים שתהיה ההפלגה שקובעי בהם הוסת בדילוג (ה) כגון שראתה היום (ו) וראתה בי לסוף לי וגי לל"א ודי לל"ב קבעה וסת לדילוג של הפלגות בין שהרחיקי דילוגה הרבה בין שלא הרחיקו אלא יום אי קבעה וסת לדילוג השוה שבכל ענין שתהא משוה ראייתי כך קובעת:

ו כשם שקובעת וסת בהפלגה מימים שויי ושאינם שוויי כיצד ראתה ג"פ (ו) בימי החודש ובימי השבוע שוויי ושאינם שוויי כיצד ראתה ג"פ

בשעה י"ב ביום אבל כא כוונה הימים כי פעם רחתה בכי פעם חלחה בכ"ב ח"ב הרי כחן רק וסת לשעות וחיל לפרוש רק השעה ויליף לי׳ מהך דחזים חמיד כד סלק׳ מטבילה וחמר הבעלי ע"ג הנהר והיינו כי היחה חמיד רוחה בחישון לילה בכנים׳ לעיר והחיר להקדים להתבעל טרם הכנים' לעיר כי קודם זמן ההוא מותרת ול"ל הא דפסק הש"ע לעיל קפ"ז ס"י דאשה שראתה תמיד בליל ב' אחר מבילתי דלריכ' לפרוש ליל ב' אחרטבילתי בג' ולא אמרינן דקודם ראי׳ או אח"כ מוחרת דשם לא כוונה השעה בלילה רק פ"א

ראתה בחלי הלילה ופעם לפניו וא"כ כל הלילה בספק ועמט"ל עבק"א : (ג) ואפירו בלא בריק' וכ' הב"י שהוא בבעל הנפש חפשתי והוא בסוף שער הוסת והדבר אינו מובן דנעקר לשמה אי ייל דאם הגיע כן ג'י פעמים דעבלה ולא ראתה באישון לילה וכדומה דמוחרת דעקרה לוסת הואיל ובא תמיד מכוון ואח"כ מברה ג"ם ולא ראתה אבל דא"ל בדיקה לא ידעתי למה ומנין ליי להראב"ד זה כיון דמשווי׳ לי׳ וסת וכל ראיתו מהא דהתירה לבעול ערם זמן הכנים׳ ולוה לבעול ע"ג סנהר וזהו הכל קודם זמן אבל אם עבר הזמן דלא יהיי לריך בדיק' כמו וסתשאין לו קבוע מנלן זה לרחב"ד ועוד ח"כ אף בפעם ח' נעקר כיון דמשווי' לי' וסת חינו קבוע דם"ל לראב"ד דוסתי השעות אינו כוסת קבוע וסת גוף וסת ימים תניני אבל לא וסת השעות ול"ל דהך רואה מחמם עבילי ה"ל כמחמת קפילי דאין נקבע אלא בלירוף ימים ולא שעות וא"כ קשה דלעיל בסי' קפ"ז פוסק דאם ראתה ג"פ בליל טביל' דלרוך ג"פ לעוקרו והדבר כ"ש מה התם שלא כוונה הימים ולא השעות לריך ג"פ ואלו

בכונה השעה יהיי סני בפעם אי והדברים לריך תלמוד ועמשיל עבק"א: (ד) כיון שעברה עונתה מותרת עיין פיז סק"ה ועמש"ל סי' קפ"ז בזה : (ה) בגון שרחתה וכו' עיין ש"ך סק"ח דפי' דהוא דווקא לרב אכל לא לשמואל דבוסת

הפלג׳ אף רב מודה דבעי ד׳ ראי׳ ומני׳ לשמואל ה׳ ראי׳ ובאמת דברי הַרֹא"ם וחוס׳ מבוארי׳ כן אלא שדברי הרח"ם לריכין ביאור בהבנת דברים דכ׳ דרב לא קאמר דראי׳ ראשונה מהמנין אלא היכי שראי׳ ראשונה הי׳ בט"ו לחודש כיון דומן ראייחה למנין ימי החודש אבל אם ראי ראשונה היי בר"ח ושני בחמשה עשרה לראיי זו ושלישית בש"ו לרחיי זו מודה רב דלם הבעה וסת דרחיי ח' חינו מהמניי וכן מוכח בפי שור שננח ד' וה' דמדמי נגח בפיו בחודש זה ופ"ז בחודש זה וי"ז בחודש זה לפלוגחי דהכי וכו' עכ"ל ודברים אלו לכאורה בלחי מובנים דמה ראי' יש מהך דשור שננח יוחר מהך דכחן גבי וסת הלח הדברים הנחמרים כחן בנמ' הן הדברים הנחמרים שם בלי הבדל וחדרבה התום' הקשו דמהך ראה שור נגח שור ולא נגח משמע אפי' בספלגה סני כני ראיי עים והיי מקום לומר אם נאמר כדעם הש"ך לקמן בסק"ל דעוני בינוני׳ שדרך הנשים לרפות בו הוא וסת החורש מבלי הבדל ע"ש א"כ י"ל דוודאי היא גופי׳ ראי׳ דאלו אף בוסח הפלגה בדילוג ס"ל לרב דסגי בבי ראי׳ בכלל ולשמואל בד׳ מ"כ למה נקע בלישנה ראחה בפ"ו במודש זה וכוי דהוה וסת החודש ולה נקע פלוגחה בהך גוונה ראחה בר"ח ופ"ו לרחי זו וט"ו לרחי זו דיש רבותי טפי וגם היה בכה"ג דתון במשנה היי למודה לראות יום פ"ו וכוי דמיירי מוסת הפלגה ולא מחודש ול"ל בע"כ דהפלגה לריך ראוי יותר לרב די ולשמואל הי וכל מה דיוכל הגמי לפלר בלישנא מקנר ולכך נקט וסת חודש וח"כ דינה של פרפ״ש מוכרה אך י"ל דלכך נקט בוסת החודש כיון דהות עולי בינוי׳ השכיח בנשים ומילחת דשכיח נקע כיון דחורת׳ בנפים בכך ולזה מביא הרא"ם ראי דנבי שור נקם נמי בהך גוונא ואלו בשור לא שייך כן זה"ל לומר בשור כן איו דוקם קמני הך זמו דוחק דהא הך פלוגמא לא נשנית גבי שור רק הגמ׳ מדמי הך דשור להך דוסת וח׳כ הולרך הגמ׳ לנקוט הלשון דחתמר גבי וסת ומורח׳ דחלמודם כך הוח לכך לריך לומר פי׳ מחר והוח דחו׳ הקשה חיך חמרינן הפלגום בשינן ד׳ רח׳ הם ממרינן רחה שור ונגם שור ולח נגח וכו׳ דהוי מועד וכ׳ דום ליישב וסיפוב סום כמים מדברי סרין דבשלמת בחשם חין חכו רולים בום לשווי׳ דופם דסים בלפים בחקם רוחם רק כל ענין סים לידע זמן מוגבל יום רחי׳ ח״כ ברחי׳ ה׳ פין חסם יודע זמן מוגבל עד שחרם׳ רחי שני׳ וסרי סוגבל סומן לומר כך יוכך הפלגה היא רואי משאיכ בשור ננח מיקר מסקנו לשוויי בחוקם ננחן וכשנגה בפיא כפי סנגח זו נמנס לומר שנגח ובננחן ג' נניחום סוחום לג' נניחות וחלו נגיחות וחלו בנח בג׳ ימים רליפים הי מוחם למוער לכל ימים רק כוחיל וכנח בסירוגין הרי מועד

בוסת החודש ני ראיי וה"ה לוסת השבוע והיי ד"מ למה שראתה ראיי ראשונה והיי ד"מ במ' בשבת ובפוף יום כ' חורה ורחמה הות ביום וי בשבת וחזרי ורחתה לכסוף עשרים הוא ברי בשבת וא"כ הרי כאו ג'י ראי׳ וכ׳ דלוגין בכ׳ ימים והן דלוגין שווי׳ והרי כאן וסת השבוי לדילוג כמו וסת לדילוג ותמהכי שלא הרגישו בו האחרונים ומה שנ"ל בישובו הוא דהיכי די"ל דקבעו וסת לדילוכ וסח כשוויי המריכו יותר נה דקבעו השוה מדקבעה לדילוג דלא שכיח דחשה קבעת וסת לדילוג ולכך חמרינן דאינו חוששת לדילוג עד שתקבענו ג"ם צא"כ באמת בראתה ג"פ בהפלגת ב"פ ב' יום קבעה וסת השבוע בדילוג רק כשחוסף לרחות בפעם די בסוף כי וח"כ יש כחן שני מיני וסת או וקת הפלנה והוא וסת השוה או וסת השבוע בדילוג אמרינן דהוא וסת הפלג' וכוונת הש"ע דאינו נקבע להפלגה עד בד׳ פעמים ואז הוא וסח הפלגה ולא וסת הדילוג לשכוע ואי קשי׳ מה נ"מ הלא בין לום ובין לוה לריכה לעולם לחוש ליום כ' ז"ח דחם רחתה בנתי' חו שעבר פ"ח ולא ראתה אם אתה דן אותו וכת השבוע לדילוג מ"מ בזמנו חוששת דהוא שוה בדיני" במו וסת החודש ואין כ"מ אם היא רואה בנתיי' או שעבר פ"ח ולא ראתה משא"כ אם אנו דנין אומו לוסת הפלגה אם פיא לא תראה בזמן א"ת בנתיי א"כ בטלי הפלגי

וחין חום׳ עוד כמש"ל וח"ם: (ב) שעתה כלכד פיי כנון ראחה חמיד

לסיסר

(ח) בא' בשבת או בה' בשבת או בא' בניסן ובא' באייר ובא' בסיון קבעה לה וסת בא' בשבת או בה' בו ובא' בחודש או בה' בו אע"פ

שאחד מלא ואחד חמר אין מדקדקין בכך: כיצד קובעת בימי החודש בדילוג כגון שראתה בפ"ו בנימן מ"ז

באייר וי״וֹ בסיון לא קבעה וסת עד שתראה בי״ח בתמוז שאין ראי׳

ראשונה מצטרפות כיון שאין ההפלגי׳ שוי׳ ומיהו אם היה לה וסת קודם שהתחילה ואח״כ שנתה וראתה בדילגג״פ הבעה וסת בדילוג לפי שאף הראשונה בדילוג ראתה אותה שדילגה מוסת הקבועה לה וי״א שאע״פ הראשונה בדילוג ראתה אותה

כחודש זה:

ם ראתה בא' בגימן ובא' בסיון ובא' באב קבעה לה וסת (יב) לר"ח לדילוגי' אבל ראתה בא' בניסן ובא' באייר ובא' בתמוז ובא' בסיון לא ראתה לא קבעה לה וסת : י ראתה מ"ו בניסן וי"ו באייר וי"ח בסיון :

העבר ראתה בח"י בחודש וכעת היא רואה ט"ז ושם דילג עליה ולכך סגי בב' ומ"ש התום' דח"כ דכי אמרינן בס"ד דפליגי במחלוקת רבי ורשב"ג לא פליגי בראי' ראשוני לבד חלח בני רחיי של דילג ה"ח פיי דודחי לריך דילג רק לרב סגי בששה חדשים דהם איך ומה תקבע וסתה באיזה זמן וזה מהנמנע למאוד ועוד א"כ אם הראי באמלע בתרי זמנא הוי חזקה וא"ל שי חדשים ודילג ראשון דנקטו התוסי לאו דוקא רק הכונה

דחים ג"פ גי רחיי רק ב"פ בני רחיי ויותר ה"ל להקשות דאפיי הי חדשים סגי דבפעם ב׳ סגי י"ו י"ז דהא לפי שכתבו התום׳ בפעם בי שם דילג על ראיי ראשונה ג"כ וא"כ על י"ו שם דילג ולרבי בתרי זימני הוי חזקה אלא דקלרו בלשונם וכך ל"ל לפי׳ החום׳ וח״כ יש קלת רחי׳ לדברי הפריש׳ הבים הש"ך ס"ק י"ח דרמיי הרחשוני חם היי בדילוג אף דלא היי בדילוג השוה לשאר דילוגים שם דילג עליי דהה חכן קריכן שם דילג לשמואל מה שהיא רואה אח"כ בסירוג השני ט"ז י"ז י"ח והוא כת"ש דגם על רפי ט"ז שם דילג שדלגה מרחיי ח"י בחודש העבר ואין הדילוג שוה עם שאר דילוגים שוהו דילנ לאחריו וזה לשעבר וזהו דילג יום א' וזהו דילג יומיים וע"כ דמ"מ שם דילג עליו ובאמת ל"ע מנ"ל לתוס׳ פייזה בר"ח ולא בסשיטא כמש"ל בשם הרשב"א ואפשר דראו כן בפיי ר"ח להדיי ועל ר"ח גופי׳ חין לתמוה דכך קבלה הי׳ בידו בכוונת שמואל כמו שאמרו עליו שרבריו דברי קבלה הן . איברא בחדושי לרשב"א לב"ק רחי כמעט פי׳ חחר ודבריו ל"ע

דסקש' על שמוחל דס"ל בעי רחיי רביעיי דהח תכן רחה שור ונגח שור ולח וכו' דמשמע בב׳ דילוגין הוי מועד וכתב ופי׳ ר״ח דרב אמר קבע׳ וסת לדילוג כלומר דלעולם חוזרת חלילה וחוששת ליום ט"ו לחודש הששי וי"ו לחודש השביעי וכן לעולה מג' לג' חדשיו חוזרת חלילה ולשמוחל עד שתשליש החמישי ול"ל הרביעי והוח ע"ם וי"ו לחודש בדילוג שתשלש בחזרת ג' ג' חדשיו וכוי עכ"ל נרח׳ בעליל דעתו בפנים אחרת דלרב אם ראת' רק בפ"א ט"ן י"ן י"ז הרי זה חוששת תמיד לדילוג ובחודש הרביעי לריך תיכף לחוש ליום ט"ו כי חוזרת חלילי ודשמואל לא כן עד שתקבענו ג"פ בג" חדשים ולריך ט' חדשים אבל מודה שמואל דסגי בג"פ ג' ול"ק ליה מראה שור כנח ולא הבנתי דבריו רא"כ כל סוגיי דגמי דשם בנדה לא יחכן דס"ד דפליגי בפלוגתא דרבי ומה ענין רבי הא ס"ל לרב דבפעם א' סגי וגם כל קו' מברייתא אין ענין כלל למחלוקתי והרשב"ח גופי סיים ובת"ה הארכתי ושם מכואר פיי אחר וכמשיל ולכן הדבר ל"ע. ויהי הפי איך שיהי מדברי כולם כלמוד דאם אמרי כפי ר"ח ודחי דאם ראתה בט"ו לחודש זה וי"ו לחודש ב' וט"ו בחודש ג' וי"ו בחודש ד' וט"ו בחודש ה' וי"ו לא קבעה וסת דהא לשמואל בעי ג' דילוני' ולרב עכ"פ ב' דנוגי' אבל דילוג א' לא דהא לשמואל בעי ג' ולרב בב' אבל האחרונים כחבו דה"ה ב"פ ואח"ז ונמשכו אחר הראב"ד בבעל נפש וכמ"ש הש"ך בסיק כ"א והיינו משום דפ"ל דדעת ר"ח לדחה מהלכה ואין זה ענין כלל להך מחלוקת דרב ושמואל ולא קרוי כלל וסת הדילוג וכ"ע מודים דקבע בג"פ כמו שארי וסת השוה אבל לשיעת הפרים" דעדיין סברת ר"ח קיים דהך מילחא שייכי׳ בפלוגחא דרב ושמואל א"כ ליחא להאי דינא ואפשר להחמיר אבל לא להכל י"ל כן ולכן שגנה שגג המ"י דכ' די"ל כדעת הפרישה דדינא ר"ח קאי ומ"מ כ"כ הש"ך הנ"ל דב"פ נ"כ קבע הוסת ולא הרגים דלשיטת ר"ה א"א לומר כן ולה קבע וסח אפי׳ לרב וא"כ אם דעתו להחמיר כר"ח אף כאן יש להחמיר דלא קבעם וסת רק לחומר׳ ודברי שנגה הן:

(יב) לר"ה לדילוניי דין זה אף שכתב הטור מ"מ לענ"ד יש מחלוקת בין הפוסקים ול"ע כי יש להבין מה נשתנה זה מוסת הפלג' דכמו שחתה חומר בוסת הפלגות אינו ראי׳ ראשוני קובעת שם עד שתהיי ראיי שני׳ ואח"כ אתה אומר בהך הפלנה אשה זו רואה אף כאן בראחה ראשון בר"ח הלא אין אחה יוכל לומר אשה זו תראה בדילוג ב' חדשים רק עד שתראה ראי' ב' בדילוג חודש א' אז תוכל לומר אשה זו רואי בדילוג חודש והיא רואה מבי חדשים לבי חדשים וא"כ הרי כאן לכאורה דין זו כמו וסת הפלגי אפס בבעל הנפש מקור זה הדין חולק דבהפלגי אין נראי כלל עד שתראי ראיי ראשוני משא"כ כאן עכ"פ תופסי ר"ח וא"ל חשובה להיות נמנה בפ"ע אך לפ"ז ראה היום שור וננח ומסר ולא ננח יום ני ונגח די ולא ננח הי ונגח הוקבע ונעש׳ מועד לסורג לימים דמ"ש ר"ח לאשה או ימים למועד וכמו שאתה אומר דראי׳ ראשוני בר"ח נמנה הואיל ותופס׳ ר"ח עכ"פ ואלו ראתה ג"פ בר"ח הוקבע לכל ר"ח אף כאן בימים יום ראשון תופסת לעלמו היום דאלו תשוב ותראה ג' ימים ואח"ז הועד לכל הימים וליכא למימר בשלמא כשור וכי דרך שור הנגח לנגה יום אי ויום אי שלא לנגח וא"כ כשנגח יום ויום לא נגחשם דילג איכא עליי אבל באשה וכי חמיד תרחה הלח תמיד לריכ׳ להמחין זמן מה מרחי׳ לרחי׳ וח״כ מה לי שממחין זמן חודש ח׳ או שתי׳ וכמ״ש הש״ך דח״כ אף שור שנגח ט״ו לג׳ חדשים תהוי לפי זו דילג ועכל״ל דרין ח׳ בלי הבדל בין שור לחשה וכמו בשור בסירוג ימים בעי ד׳ ה"ה אשה בסירוג וכ"כ הראב"ד ראיי לדבריו מהא דתנן לענין נגיחות ראה שור ונגח שור ולא נגח וכן׳ אלמא קמיית׳ ממנינא כוא הרי דמשוה סירוג דמים לסירוג דשור או דס"ל כדפת הרמב"ם כמ"ם בפרק וי מהלכות נ"מ עיין שם דהך ראה שור ונגמ שור ולם נגח אין פי׳ ביום א׳ רק בנ׳ רחה יום א׳ ונגח וביום ב׳ ולא נגח וכו׳ ועשה כל הברייתות מימים וזהו נרחה דעת הרחב"ד ג"כ ולכך לא השיג כזה ארמב"ם שם אף דהשיג בדין אחר בענין זו וא"כ יפה פסק והרי דעת הרמב"ם והראב"ד כאחד אבל החום׳ בב"ק דף ל"ז בד"ה יום מ"ו וכו׳ כתבו להדי׳ הואיל וסת הפלגת בעי די ראיות ה"ה אם נגח יום אי ויום כי לא נגח יום ג' נגח יום די לא נגח יום הי ננה יום וי לא ננח אין נעשה מועד לכ״ע עד שישלש בדילוג ואין הראשונים מהמנין הקשו מ"ש דתנן שור ונגח וכו' דראשון מהמנין ותי' דלריך לחלק בין סירוגים דימים לסירוגין דשורים עכ"ל וכדברים אלה כתב ג"כ הנ"י בשם הרא"ם וא"כ מבואר להדיא דלא כראב"ד ולא ס"ל לחלק בין הפלג' לדילג החדשים או במועד הימים רק בין שורים לימים וא"כ דינא של הראב"ד ליחא וגם היש"ש בב"ק השיג על הרמב"ם רפי׳ ראה שור ונגח בימים וכי בימים אינו נעשה מועד עד שישלט וכן פוסק להדיי כתום' ורח"ט ול"י עיין שם. וכן הר"ן בחידוטו דהק' מ"ט רחה שור ונגח וכן' מוסת הפלגות דבעיכן ד' רחי' וחיי דהתם לח נעשה מועד

להיפך ועוד דים הבדל בין מולד אמיתי למולד אמלעי ועיקר הראי האמיתות הוא הכ לפי מולד החמיחי שהוח הלבני בגלגל שלה כנודע וכל חשבון שלנו במולדות הוח חמלע ואם כן אף כל אשה בכל מדיני לריכי ללמוד הכמת מהלך הכוכביי ומפת הארץ לדעת

הלילה תהיי וסתה מאמלע הלילה לאמלע הלילי וא"כ וסתה משתניי משעות ורגעים ואין כאן קביעות יום ולילה שלכו שהוא זריחת ושקיעת השמש כי אם מעת ראי׳ לבנה יהיי ביום ולילה וכמה בעוליי הרבה ים בדין זה אמנס נראי כי חודם אי מלא וחודש א' חסר כסדרן גשנת פשוטה שחמיד מדש א' מלא וחודש א' חסר ודאי דהרי זו חוששת ליום החודש ההוא כדינו כי זה בנוי על מהלך לבנה כי מהלך לבנה בשני חדשים הוא כ"ט יום וחלקו חז"ל אחד מלא וא׳ חסר וא״כ אשה זו יש לה לחוש לפי מהלך לבנ׳ ואם כי אינו כ״כ בדקדוק כי לפעמים יקדים המולד וראיי באיזה שעות או יאוחר ולפעמים אפשר בחלי יום כולי האי לא אמריכן לדקדק דמי יהי׳ אילטיגכי לדקדק בדקות ההילוך לבנה ובפרט כי וסת דרבנן ולא סגי בלא"ה רק כל הפלפול ההוא אם עשו ז' מסרון או ז' מלאים וכאן שני חסרי׳ או שני מלאין ואח"ן אם גם בזה יש לשמור סדר החדשים או לא כי למ"ד שפורא גרם אף בזה לא זז הסדר ולהרא"ה והרמב"ן לא כן הוא כי זהו

יולא מכגל מהלך ירח והחור׳ מסרה קביעות החדשים לחו"ל ומה ענין זה לאשה בדמי וסתה ולכן אפשר דלא דמי שאין בתולי' חוזרין בנתעבר' השנה לבסוף ג"ש ויום אי דהתם ג"כ הקביעות שיהי' שנת לבנה עם תקופה כאחד וגדולי האדם תלוי במהלכי מאורת החמה ובזה הונח לי כי הרמב"ן כתב דאין לומר לענין וסת שפורת וקביעות ב"ד גורם ואולם במטבע קלר שלו להלכות נדה וכמש"ל הטור פוסק ג"כ וסת חודש וכתב להדיא דאין להשגיח אפי' חודש א' מלא וחודש אחד חסר ולכאורה הדברים סותריו ולפת"ם לק"מ דבחודם חסר וחודם מלא לא נחלק רק כונת בשני חסרין או שני מלאים וזה לא הזכיר בהנ"ל ובאמת בכה"ג יש ליישב לדינא כי הוא נגד החוש והסבר׳ (ובחבורי במחקרי טבעי ולומדי ותורני עשיתי לדברי רשב"ח סמוכין מטעם חחר טבעי וחין

(ה) באחד נשבת וכוי כתב המ"י אע"ג דבל"ה איכא הפלגה שווין מ"מ בהפלני בשיכן ד' ראי ובזה סגי בג' ונכון הוא אלא יש עוד הבדל דבשבוע אף אם תראה ב' ימים מקדם כשיגיע וסת הסוא חוששת אבל אם אתה עושה אותו וסת הפלגה הא בטלה הפלגתי וכן אם יעבור וסת אי ולא תראה דבהפלגי בטלה הפלגתי עד שחשוב ותראה משא"כ. בוסת שבוע ופשוע ולכך אני מסופק אם תראה ד' ה' פעמים בכל יום א' בשבוע ג' שיש כאן לומר שקבע' וסת שבוע וכן י"ל שקבע' וסת הפלג' מכ"ב לכ"ב במה נימ' שקבע' כי יש ביניהן נ"מ לדינה כמ"ש ואסשר דיוחר שכיח הפלג' מוסח השבוע ולכן אם נוכל לומר שהיא הפלגה למה נימא שהוא וסח

(ט) חוששת לי"ח בתמוז אבל לע"ז בחמוז אין לחום משום דכיון דקבעה לה וסת לדילוג תו לא חיישיגן דקבע לה וסת לשוה . אבל הרמב"ם הלכות א"ב פ"ח הלכה ז' כחב הי' למודה לרחות יום ט"ו ושינתה לט"ו שניהן חסורין שינת' לי"ושניהן אסורין ומותר לט"ז שינתה לי"ח נאסר שמונה עשרה והותר' כולם ופי' בו הכ"מ דאע"ג דקבעה לה וסת לדילוג ומה"ט הותר ט"ו דנעקר' בקביעות וסת אחר מ"מ חושפת לי"ח נמי חולי תרחה בו. ובחמת כסי גירם׳ בגמ׳ שינתה ליום י"ח וכו׳ וחינו חסור׳ אלא מי"ח ואילך ו"ל דכונה לי"ט אבל לא לי"ח אך בתוספתא מבואר הלשון כך שינתה לי"ח טהור שלשחן וחינו טמח חלח י"ח והוח כדעת הרמב"ם לכן תמהני על המחבר

שהשמיט דעת הרמב"ם לנמרי מה שאין דרכו ברוב מקומות עבק"א: (י) ויש לחוש לדבריהן להחמיר עי׳ ש״ך דהעלה דיש להחמיר בכל גוונה ומזו נרחה דלא אמרינן בספיקא דרבוותא ספק דרבנן להקל דהא וסת דרבנן . ומ"מ אמרינן ביי להחמיר וגם הראב"ד בבעל נפש כתב הואיל ומספקא מילתא אי כרב או כשמואל עבדיגן להחמיר כתרווייהו ולזה נתכוין הטור והב"י דכתבו בשם הראב"ד דפוסק כרב משום דהעלה להחמיר כרב ולק"מ מן הבעל הנפש כלל אך הע"ז ויתר אחרונים הקשו במ"ש הטור בשם אביו הרח"ש דפוסק כשמואל ובב"ק גבי שור פוסק כואיל ועיקר דינא כרב ושמואל לגבי וסת אתמר דהוא איסורי והלכה כוותיי דרב דהוא הי" מדקדק ובקי באיסורין יותר אף לענין שור הנגח שהוא ממון הלכה כמותו וכ"ל דודאי ס"ל להרא"ש דגאמת אף דדייקו מברייתא כשמואל מ"מ שורת הדין דיש לפסוק כרב רק הואיל וסת דרבנן ובשל דרבנן אזלינן בתר המיקל לכך סמכינן אמילתא דשמואל אבל ודאי אלו הי׳ וסת דאורייתא והוה חזקה זו של תורה הוה מורין כרב דבנ"ם אף דאין כאן רק ב' דלוגין הוה מוחוקת רק היותו רק דרבנן סמכינן להקל וא"כ בשור מועד דקך חזקה דבג"ם הוי מועד ליגח דחורייתה ומקרה מלה הוח ובזו ודחי הלכה כרב דאלו הוה וסת חזקה דאורייתא גם בהו הוי הלכה כרב ומני׳ דוגח הוי דאורייתא

הלכה כרב ולה"מ עבק"ח: יא בדילוג וכו' דעת הפרישה הואיל ור"ח ס"ל דהך דינא תליא בפלוגתא דרב ושמואל א"כ אע"ם רבפיי הגמי לא הסכים עמו מ"מ דינו אמת דחליי בפלונתי הנ"ל אבל האחרונים כ' כיון דפוסקים לס"ל כפי׳ בנמ' אין לנו לומר פלונחא בזה ובאמת בש"ע שחושש לשני דעות א"כ בזו ודאי הלכה כרב דבזה מסתבר טעמיה דרב יותר משמואל ולכן באמת ר"ה מרא דהאי שמעתיי פוסק כרב וא"כ אין כאן נ"מ אך בגופי׳ דפי׳ ר"ח 'ל"ל דלפי דעת הרשב"א בתהיא משמע לשמואל בעי בכל פעם ד׳ חדשים רפוי ראשונה ט"ו י"ז י"ח וכן בשני וכן בג' דלעולם בעינן ג' דלוגים ולא קבעה וסת רק בי"ב חדשים דהא כתב דרב ושמואל לישנא קייעי נקטו ומה שאמרו בסתמא ראתה בט"ו בט"ז וכו' כונו על הראי בשילוש ולא בסעם א' ואיכ לשמואל בעי י"ב חדשים וזכו הפשומ בדעת שמואל דלעולם התחלת הראיי ראיי ש"ו אינו בדילוג והוא בעי ג' דלוגין אמנס התוס' דעתם דלשמואל סגי בדילוג י' חדשים דבפעם ראשון בעי שמואל ט"ו ט"ו י"ו י"ח אבל בשנים ושלישי סגי בט"ו י"ו י"ח אך לפ"ו ל"ל הפעם בפעם הראשון אין שם דילוג על ראי׳ ראשונ׳ בט"ו דהא לא התחיל׳ לדלוג כלל ולכך אינו מלטרפות הבל בסירוג השני יש שם דילוג אף על ראי׳ ראשונה בע"ז דהא במודש

כאן מקומו):

שבוע דהוא לא שכיח דיהיי יום ושבוע בזמן מוגבל גורם הראיי ול"ע:

מועד מלד הפלגות רק מלד נניחות אלא שסירוג בנגיחות אבל אשה קביעת וסת מהני

ספלגמה ואלו ס"ל כחילום הראב"ד אין זה העעם משום דנעשה מועד מלד נניחות דהא

אפילו כאשה דמבעה וסת מפני הפלנתה ומ"מ בסירוג סגי בג' ראיות ולכן הראב"ד

בבעל נפש בישוב קו' זו מ"ש ראה שור וננח מהפלנה דבעינן ד' תי' דהתם לאו הפלגה

סי קפט

ובעונה בינונית אם עברה לריכה בדיקה

כמו ביש לה וסת כמבואר שם כש"ע ולכן

ל"ל דבאמת אף לדברי הש"ך יש כאן הבדל רב בין עונת בינונית לוסת החודש

דאם ראתה בר"ח וחזרה וראתה בכ' בנ

אם אתה אומר עונה בינונית אין כאן

חשש בר"ח שאחריו כי עונה בינונית הוא

הבדל לי או ל"א כפי קביעות החדשים :

אבל עכ"פ הוא הבדל בין ראי׳ לראי׳ כי דרך הנשים לראות מלי ללי והיינו שיש

הבדל בניהם וא"כ זהו שראתה בכ' בו

אין לחום ביו"ד ימים שלאחריו כאותו שחמרו בהפלנות וכמש"ל משח"כ לוסת

חודש שלריכה לחוש בהגיע ר"ח אף דהית

ראתה זה עשר ימי׳ העברו ועוד אם

יש לו וסת קבוע להפלגה ד"מ ממי למי

ושוב רחתה בר"ח חם חתה חותר משום עונה בינונית כי אמרינן עונה בינונית

בחין לה וסת חבל זו שים לה חינה חוששת

וא"כ א"ל לחום לר"ח הבא משא"כ וסת

חודש עכ"פ לריכ׳ לחוש בהגיע ר"ה הכנת

כוסת היום וסת הפלגות וסת החודש כסדר זאח"ז ואח"כ כתב נסעיף ד' עוד יש חילוק בין קבוע לאינו קבוע שקבוע אם עברה עונתה אעפ"י שלא הרגיש' אסורה לשמש עד שתבדוק ושנא קבעתו הגיע וסת ולא בדקה ולא ראתה ועברה עונתו מותרת ע"כ וזה מבוחר דחף על וסת חודש קחי דבה מסייי בסעיף כי וחלו לדעת הש"ך הא לימא דהוא עונה בינוני׳

: יג) לא קבעה ומת כיון שסירגה בחדש הג' ולא רא' עד י"ח בו י יא דילג' פ"א או ב' אינ' חוששת לדילוג אע"פ שחוששי לשאר ומתו'

א זיכג פיא או ב' אינ' חוששת לדילוג אע"פ שחוששי לשאר ומתו'
בפ"א אינה חושש' לוסת הדילוג עד שתקבענו:
יב (יד) וסת הסירוג ראי ראשונה מן המנין לדברי הכל ואע"פ שהרחיקי
ראיות' אלא שלענין חשש וסתה בתחילה הוא שוה לדילוג שאינה
חושש' אלא מר"ח לר"ה הסמוך לו כגון שראת' בר"ח ניסן חוששת
לר"ה אייר ואם לא ראת' עד ר"ח סיון חושש' לר"ח תמון הסמוך לו ואם
לא רא' בר"ח תמון אינה חושש' לר"ח אב אע"פ שהם הפעגה ב"ח
כעין הפלגה הראשונה מפני שהפסק' החדש הב' בימלה ראי' החדש
הראשון וראי' החדש הג' היא התחלת ומח והוששי לר"ח החדש הראשון וראי החדש הגי היא התחלת וסת וחוששי לר"ח הסמוך וכא יותר:

יג אין האשה קובעי לה וסת אפילו רא' ג' ר"ח זא"ז אא"ב יהיו בולם בעונה א' ביום או בלילה ואם ראתה ג"פ ביום והדי בלילה או ג"פ בלילה וד' ביום חושש' ביום ובלילה מפני חשש הוסת הראשון ומפני חשש הבי שהוא האחרון ואם ראתה פעמים ביום ופעמים ברילה שלא על הסדר (ולא קבעה אי מהן נ"ם) או שתראי הראשוני ביום וג' האחרוני בלילה או הראשוני בלילה והגי אהרוני ביום או גי בזה וגי בזה חוששי לאחרונה בלבר

(הג"ה (שו) האשה שראתה חוששת לוסת החדש ולהפלגה עד שתקבע וסת החדש בנ"פ או ושת הפלגה בד"פ או שתעקר אי מהן כילד ראי באי בניסן וכי בו חוששת לאי באייר מפני ר"ח ניסן ראי באי באייר או לא ראי בו חוששי לעי באייר שהוא יום כי

דחולי מקב' וסת חודש וסת בחוך וסתי מראייי כנודע ואולם ההיפוד ג"כ בראתי בר"ח בקפילות והגיע ר"ח ולא קפלה א"ל לר"ח משום וסת החודש הוחיל היותו מורכב עם קפילות והא לה קפלה משח"ב עונה בינונים מ"מ לריכה לחום כדין אשה שאין לה וסח כלל וכמבואר לעיל סימן קפ"ד בסופו ע"ם וכב"י וכרשב"ח ועוד כרחה לומר דהח דחמרינן בסעיף זה דחם קבעה וסת ליום אינה חוששת בלילה וכן להיפוך הוא בענין וסח דוה חליא בלמודה לראות ביום או בלילה אבל עונה בינוניי דאמרינן דרך נשים לראות מלי ללי ז"א חלוי ביום או בלילה רק אפילו אם רגילה לראות ביום כשיביע יומו של לי כל הלילה ויום אסור דהת לת משום וסת אתיכן עליי חה לפענ"ד ברור ולא נמלא בפוסקים שאף עונה בינונית לריך להיות יום או לילה בשעה שהיא רגילה לראות: ובפרע החילוק שכתבתי ים דמחמת וסת החודם כל זמן שלא נקבע א"ל בדיקה בעברה עונתה משא"ל בעונה בינונית וא"כ יש כאן הבדל בין שניהם בדברי שונים וא"כ לק"מ ברשב"א דקבע לכל א' ענין בפ"ע וממקום דלמד וסת החודש לא למד עונה בינוני כי טיבו של זה לא כשל זה אך לפ"ד גם ראי׳ הש"ך הואיל והראב"ד ויתר פוסקים השמיטו עונה ביכונית ש"מ דם"ל דהוא היא וסת חודש נסתר' דאף דטדה לדברו דגם עונה בינונית חלוי ועומד בקביעות חודש ופעמים שהיא יום לי לראי ופעמים ל"א מ"מ הא דין והבדל גדול יש ביכו לוסת החודש ועדיין ה"ל להודיעו וללמדכו דיכו:

הנה זה דפי׳ עונה בינונית לי יום היינו ביום למ"ד לראי׳ ד"מ אם ראתה בר"ת ניסן הרחיי שניה בלי לניסן ח"ל רחיי כי מבוחר בגמי בחמרו חם עברה ג'י עונות ולא ראתה די׳ שעחה ופריך כמה עונה ואמרינן אמר רבא אמר ר"ח כ"ג ימים ימי שהרה וז' ימים ימי טומח' (כן הוח גי' ר"ח ולדינח חין הבדל בין גי' רש"י ע"ש) ולפ"ז ברחתה בח' בניסן משלמי כ"ג ימי שהרה בל' בניסן וחם עברה עונה זו ולא ראתה ואתחזיק כן ג' פעמים הרי זה בחזקת אינו רואה וקשה הא כל נשים אינן רואה כי אם ביום ל"א וא"כ חמיד עובר כ"ג ימי טהרה וז' ימי טומאה והאשם אינו רואה בהן ומה חזקת עקירה יש כאן ומחזק לאינו רואה בעברה ג"פ דהא ממיד איני רואה כן והל"ל שעברו כ"ד ימי שהרה ולא ראתה בהן ועכל"ל דדרך לאשה לרחות בכ"ג ימי׳ לעהרתה והוא יום ל׳ של ניסן וזה לענ"ד פשוט וברור וא"כ ילטרך הש"ך לדחוק ולומר דמיירי בקביעות החודש חסר והדוחק זה מבוחר למה בחר ר"ת בלשונו כ"ג ימי טהרה בקביעות חדש חסר ולא כ"ד ימי טהרה בקביעות חודש מלת ובפרט שהוא אמר כן על שעברה עליי ני עונות ובני הדשים כמעע א"א שכולן יהיי רלופים וחסרים ולא ימלט שבתוכן א' מלא וא"כ אין זה מוגבל בזמן לומר כ"ג ימן טהרה דחז לריכה כ"ד ימי טהרה וז' ימי נדה:

ועוד ראי׳ נרורה לדברי רש"י דפי׳ בפ"ב דנדה דף ט"ו ל"ש שלא הגיע ימי וסתם דקאי על שבא ומלאה חוך ימי עונחה ומוה מבואר דס"ל לרש"י ואפיי ביש לה וסת לריכה לחום לעונה בינוני וכתים הר"ן להדיח בחדושיו לכדה בדברי רש"י חפיי ביש לה וסת לריכה לעונה בינונית וא"כ קשי' מהך דתנן בדף ס"ד היי למודה וכוי שינתה לי"ה הותרו כולן ואינו אסור אלא משמונה עשרה ואילד ופיי נש"י דאפיי י"ח אינו חוסשת הואיל וקבעה לה וסת לדילוג וקשה הא מ"מ חוששת לי"ח משום עונה בינוני׳ הנ"ל וחיך חתרו הותרו כולם ודוחק לומר דמיירי בחופן דרחתה בנתיים דחולם עונה בינוני׳ וכמס"ל דהך דוחק לפרש דסתמ׳ אמרינן הוחרו כולם (והלא זה כל ראי׳ הש"ך דכתב הרמב"ן דחוטשי לוסת זה ולא לעונה בינוניי ומכ"ש דא"א לפרש כן בברייתי) וזה ברור דעונה בינוני׳ אינו בי״ח:

ועוד קשה ח"כ מנ"ל לנמר׳ דב"ק לדמות הך שור בנגח בט"ו וכו׳ להך דהכח דרחתה בט"ו לחודש דלמא גבי אשה דדרך נשים לראות מעונה לעונה שהיא וסת החודש אמרינן דקבעה וסת אפיי בדילוג אבל מנלן לומר בשור דלא שייך עונה בינוניי לחוש לוסת החודש דלמא וסת חודש לא אמרינן כלל כי לא מלינו כלל במשנה וסת חודש רק מהך דרב ושמוחל ומנ"ל וסת החודש בשור בחשה שחני שהוח עוני בינוניי ח"ו עונה בינוני׳ אין ענין כלל להך דוסת החודש:

ועוד ראי׳ ברורה מדברי הרשב"א וטור וש"ע לקמן בסעיף כ"ז ראחה שלש ראי׳ מג׳ עוכת מכווכות ולא פיחתה ולא הוחירה נתנלה שדילג ראשון אינו סילק דמים אלא שינוי וסת לפיכך רחיי רחשונה וכו׳ מלערפות ונמלא ד׳ רחיי וג׳ הפלגות בניהם מלי ללי וכן הוח בשור ולרברי הש"ך הכך ג' עוכת הן ני חדשים וח"כ לפי קביעות החדשים אי אתה מולא בטי חדשים נחלקים לני ני חדשים שיהיי מכוונים בימים וע"כ אתה תלרוך ליתן לכל ג' עונות ב' חסרים וח' מלח חו להיפוד וזה חינו בקביעות שיהיי זה רלוף ט׳ הדשים זח"ז ותמיד בכל ג׳ חדשים שני מלחים וח׳ חשר חו שנים חסירים וח׳ מלא ולא תמלא אלא בשנה מעוברת ושלימה דאו ישנו במליאת שדלגה אלול חשרי חשוון הרי שני מלאים ואחד חסר וכן כסליו טבת שבע שאז כסליו טבת מלא ושבע חסר והרי שני מלחים וחחד חסר וכן חדר רחשון חדר שני ניסן שני מלחים וחחד חסר: וזולם שכל אחת ראוי להכוע עם בי חברתי אבל לא הפלגה אינו ראוי עד הפלגה ב' ווהו מה שתי' ג"כ על וסת הסירוג דראוי היא לקבוע עם ב' חברתה (וכמ"ם הב"י נשם בעל נפש ולא מלאתי בבעה"ל לפנינו) ואיב הרי הדברי׳ מבוארי׳ כי יש מחלוהת בין הפוסהים וכדברי הרשב"ת בת"ה משמע מתרו׳ מהך דשור ננה וכו׳ דשחני הכח דחיו הפלגה ידועה אלא בבי ראיות אבל התם הא איכא שלש נגיחות משמע כדעת הר"ן אוא שהמשמרת הבית כתב דתי' זה הוא לקוח מראב"ד. אבל מ"מ הרשב"א בכל דבריו בת"ה לא הזכיר וסת הסירוג כלל ואלו דעתו מסכיי לכך למה העלים אותו. ומזה כרחה דדעתו כדעת התוי וכיון דכל ראי׳ הראב"ד מהך דשור ננח ואנן לא ס"ל כן אולא ראי׳ וגם דינו ל"ע: אך בתום׳ בופי׳ יש לדקדק דכתבו דבסירוגין לימי׳ לכ״ע איכו נעשה מועד עד שישלש בדילוג למה יגרע סירוג מדילוג גמו׳ הא הוי לרב מועד בני ראיי וגם התם בונח

בע"ו אין אתה יוכל לקרות שם ולומר

שמננח ברילוג דהא עדיין לא דילוג רק ס"ל

לרב הואיל עכ"פ יש לו שם שמננק ביום ידוע מלערף אח"כ למנין הדלוגיי וא"כ בימיי כמי דקום חם כנח ג' ימי׳ זחח"ז הוי מועד לכל הימי׳ כמבוחר בנמ׳ וח"כ נגיחה ביום א' הוי שם בפ"ע ולרב מלערף אח"כ לסירוג ובאמת הרשב"א בחרושי' לב"ק כתב כך וא"ח לשמואל מקשי ליי ברייתא ראה שור וננח שור ולא נגח וכוי ואמאי הא נגיחה קמייתא לאו בדילוג ננחה ועד שישלש בדילוג וכוי ע"ש הרי דס"ל דהך תליי בפלוגמא דרב ושמואל וכן פי׳ רש"י להדיא דהך שור נגח וכו׳ לשמואל אינו נעשה מועד עד שיגת עוד שור הרביעי ע"ש והוא נ"כ דלא כראב"ד דכל ראי שלו מהך שור ננח וכוי ע"ש ולענ"ד נראה הפיי בתוי כך דהתוי כוונתם כרשב"א להקשות על שמואל מהך ברייתה דרחה שור וננח וכו׳ וכך דבריהם ולפ"ז חם נגח יום ח׳ וכו׳ חין נעשה מועד לכ"ע עד שישלש בדילוג ואין הראשונים מהמנין פי׳ דלא חימא דגם שמואל מודה כום הואיל והוא רק סירוג דאינו דלשמואל אינו נעשה מועד עד שישלש בדילוג והוא דברי שמואל וזהו כוונסם דאינו נעשה מועד לכ"ע פי' דיש בו מחלוקת ולשמואל אינו נעשה מועד ולכך לא אמרו בלשוני להיפוך לכ"ע אינו נעשה מועד דאו היי הפיי אפיי לרב אבל בלשון זה הפיי דלרב נעשה מועד אבל לכ"ע דהיינו לפיי שמואל אינו נעשה מועד וע"ז הקש' דהא בריית' היא ראה שור ונגח והך דשמואל איך מחוקמי ודברי התנ' ורשב"ה עולים כאחי בלי הבדל כלל וא"כ לפ"ז יש כאן מחלוקת לשיטת התו' ורש"י ור"ן וכ"י ורח"ש ורשב"ח בחרושי ויש"ש תלוי בפלונתי דרב ושמוחל ולדקו דברי הפרישה דם"ל דהד דסירוג מהגי ג' ראי היינו לרב ולא לשמואל (ומדברי הראב"ר אפשר דאיו ראיי דס"ל בלא"ה כרב) אבל לשיטת הרמב"ם דשסק כשמואל ומ"מ פסק שם בשור שנגח בסירוג ימי' וכן נרחה דעת הרחב"ד חף די"ל דבלח"ה פוסק כרב ודעת רמב"ן בהלכות נדה שלו דפסק כשמואל ומ"מ פוסק בסירוג רק בג' רחיי ש"מ דיש לחלם כדעם הראב"ד מבואר דלא חליי סירוג בפלוגםי דרב ושמואל והוא דעת הב"ח והש"ך ואפשר דמשום כך סתם העזר משום דאף לדעת החולקים על הרמב"ם והראב"ד ורמב"ן מ"מ לרב ודחי הוי כמו וסת דילוג ובזו ג"כ רובי׳ מפוסקי׳ דפסקו כרב וח"כ בסירוג יש לפסוק כוותי' ומ"מ חמיה על האחרוני' שלא הרגיש' בזה וחשבהו להפריש' עועה וביותר ים ממה על היש"ם דכי על הרמב"ם דפיי רחה שור נגח בימיי דהוח דבר זר ולא שם על לב דהטור פסק כן בפשיטות וכן הראב"ד והרמב"ן:

יג לא קבעה וסת כ' הש"ך סקכ"ג דחם רחתה בי"ע בתמוז דקבעה לי' וסת הפלגה שוויי ע"ש ובאמת לא איירי הש"ע בקביעות חדשיי שלפנינו שניסן מלא ואייר חסר דא"כ ד"מ ט"ו בניסן חל בא' בשכת וא"כ חל י"ו אייר בד' בשבת הרי כאן בימים בשבוע ד' ימי' בדילוג עם יום הרחי' וח"כ י"ה בסיון חל בשבת הרי כחן שני דילוגים ד׳ ימים עם הרחי׳ והרי כחן ב׳ דלוגי׳ ביום שבוע שווי׳ ולרב קבעה וסת כמש"ל כי ימי שבוע חד דינה היי להו עם וסת חודש והדרבה זה נלמוד מזה וחיך סתם השיע דלה קבעי לי׳ וסת ננד דעה ראשונה. בס"ז ולכן ל"ל דניסן אייר ל"ד ואין זה מן המכוון כלל בקביעו׳ ה׳ מלה וה׳ חסר ושניה׳ חסרי׳ הו שניהם מליהי׳ וה״כ ליתה לכל דבריהם ודוק: (יד) וסת הסירוג וכו׳ הש"ך סקכ"ו העלה דחם רחמה בשבט חדר ניסן וחח"כ רחמה

בשיון אב חשבינן ניסן לוסת הקבוע ואין כאן רק שני פעמים לסירוג ע"ש ותמהני דהחלים הדבר דהא בגמי רב"ק הנ"ל מבעי ליי שור שנגח הי וי שבת שבת ושבת שבת להך יומא קמא שדינן ואייעד לכולי יומא או לשבת בתרא שדינן ולא אייעד אלא לשבתות ועלתה בתיקו וכן הרמב"ם בהלכות נ"מ פ"ו כתב דהוא ספק וא"כ הדברים דומיי למ"ש כאן בלי הבדל כלל והדבר ספק ואם אמרו בתיקו במילתי דרבנן ספיקא להקל אף כאן יש לילך לקולא בכל לד ולומר דקבעה וסת לסירוג ולא לכל חודש וח"ל לחום רק מכי לבי חדשים ולח לכל חודש וחודש דהח בנמי מדמי שור לוסת

וכמ"ש כל הפוסקים וברור. עב"קה :

(שו) האשה שראתה הש"ך בסק"ל האריך והעלה דעוני בינוניי המכרת במקומות רבות הוא לפעמיי ביום לי לראיי ראשונה בכלל ולפעמיי מיום לייא לראיי

ראשונה דהכל תלי' בקביעות החודש כי וסת החודש ועונה. בינוני' אחת היא ולכך הרתב"ד בבעל נפש הזכיר וסת חודש ולא הזכיר כלל מעונה בינוני ולעומת זה הרשב"א כתב שלריכה לחוש לעונה ביכוניי ולא הזכיר וסת חודש אלא ווראי רא ודא אחת סים ע"ם שהחריך ועיין בחשובת הגחון מהר"ל פי׳ קי"ד דהחריך לדחו׳ דברי הש"ך וכל ראי׳ שלו מדחי לדחי ובאמת בראי׳ מהר"ל לדחו׳ דברי הש"ך אינו ראי׳ חוקה פרחוי מולק ויש פנים לכאן ולכאן אלא במה שהקשה דהרשב"א בח"ה דף קס"ע הוליא קביעות וסת חודש מהך דרחתי בט"ו לחודש זה וכוי וחולם עונה בינוניי יליף לה הרשב"א בדף קס"ד מהך דבא ומלאה תוך ימי עונתי ואלו דין אי הוא טורח שתי ראיי משני מקומות מתחלפות ל"ל זו היא קושיי גדולה להש"ך ובאמת אני אומר אלו דעת סש"ך דחין הבדל כלל לפלוח בין וסת החודש לעונה בינוני׳ יקרה בזה בטולי׳ רבים חדת קושי מהר"ל הנ"ל ועוד ברים סיי זה ס"ב מפרש המחבר וכן העור חופני הוסת

זה אינו במליאת כלל וא"כ קשה איך קאמרו הפוסקים בכוונה ראי׳ בדילוג ג' ג' עונת

שים כאן שלשה הפלגות שוות לא כן הוא לדברי הש"ך אחד מעדיף ואחד ממשים וביותר

הבא בתוך ימי וסתה יששה לאחרין בימי וסחה ומשנה סתמי קחני איי זריכה לבדיק אפי׳ יש נה וסת הפלגה מל' לל'. אך לעומת זה יש ראי׳ לדברי הש"ך תסוף בנות כותים דהקשה הגמ' אר"פ לר"ה בר"י מהא דר"י דאין אשה קובעת וסת בימי נידותה ואמרינן מה לאו בכס"ג דחואי ר"ח וה' בו ר"ח וה' בו והשתא חואי בה' ביקחא ולא

בירחת וקרי׳ לי׳ ימי כידותה חלמת מרים
ירחת מכיכת והקשה הר"ן בחדוםי׳ עדיין
היכי מוכם כדמעיקרת נקשי׳ דתפי׳ מימה
כדלקמי׳ נקשי׳ הרי רחוי׳ לרתות ברים
כדלקמי׳ נקשי׳ הרי רחוי׳ לרתות ברים
הלכך חפי׳ מימת כדלקמי׳ נקשי׳ רתי׳ דה׳
בירחת בתוך ימי כידתה קיימת ותירן הר"ן
דהב"ע שהוחוקה לרתות ג"פ מר"ח לר"מ
ובפעמים רתתה ג"כ בה׳ בירחת וחלו הן
מברינן כדלקמי׳ נקשי׳ ה"ל למימר שכיון
מחודת לרתות בהפלבה של ל׳ כשהית
חוזרת לרתות בהי בירחת שתפלוג ג"כ
שלשים ולת תרתה בהי בירחת שתפלוג ג"כ
שלשים ולת תרתה בהי בירחי ות"כ תין
ה' בו בימי נידתה דתו מתחיל הוחת

נקטי' וכו' וע"ז פי' הגמ' דמיירי באופן אחר ע"ש הרי לפי דקיי"ל כר"ה בר"י אם הי' הפלגה מל' לל' וראתה ביום ל' וה' ימים לאחריו אזי הפלגה ההוא מונין מיום הי' הפלגה מל' לל' וראתה ביום ל' הדמעיקרא וזה ברור דלא כע"ז דח"ל דמונין ה' שלאחריו יום שלשים ולא מיום ל' כדמעיקרא וזה ברור דלא כע"ז דח"ל דמונין הפלגה מיום הקדם כי מה ששינתה לקרב אין מזיק וזהו מבואר בדברי הר"ן:

והנה, הרחב"ד בבעל נפש ילא לדון בדבר אחר והוא דדעתו ראתה' בא' בניסן וכ' בו וראתה בר"ח אייר הואיל ור"ח אייר בתוך ימי זיבה דראי׳ כ׳ וקי"ל אין אשה קובעת וסת בימי זיכה הך ראי׳ אינו סוחרת ואינו עולה. ולכך חוששת לע׳ באייר מהפלגת כ' בניסן ומ"מ הואיל ור"ח אייר הי' בהפלגה י"ב ימים מכ' ניסן חוששת גם לכ׳ באייר מפני הפלגה י"ב ימים מט׳ באייר ושניהן בימי זיבה (ואף כי בלא"ה חוששת לכ' באייר מוסת החודש דהא ראתה בכ' בניסן ל"ל דנתכויו דאם ראתה בכ' באייר דחוששת לב' בסיון שהוא ג"כ הפלגה י"ב ימים דאייר חסר) וכן לעולם עד שתעקר פ"א ש"ם הרי ברור דלא בשביל טעמו של ט"ז דשינתה לקרב וכמו שחשב בעל מ"י והבית לעזר לש"ז רק שעמו הואיל וראתה בתוך ימי זיבה אין ראי׳ זו עולה וסותר כלל וכן דעתו להדי׳ בראחה ששה פעמים בהפלגת ע"ו יום דקבע׳ וסת לכ"ע כ"ע דרואין אמלעית שהי' בתוך ימי זיבה כאלו אינן והרי היא רואה מכ"ב הא אלו הי' רואה מחמשים לחמשים יום וביום עשרים לראי׳ ראחה מודה הראב"ד לדעת הש"ך ואינו מחחיל הפלגה רק מיום עשרים אע"פ ששינתה לקרב הואיל והך ראי׳ לאו בימי זיבה חואי דכל טעמא של הראב"ד מבואר מחמח ימי זיבה ובהך דינא מלכד דהרז"ה השיג שליו בהשגוחיו דלא אמרינן בראיי רואין אמלעיי כאלו אינן אף נם כפימ"ש הר"ן בס"פ בנות כוחים הרמב"ן חולק עליו דחיד חפצר לומר ברוחה מט"ו לט"ו דנימח סלק ט"ו חמלעי' מבניהן והרי הים רומה מכ"ע לכ"ע הם מט"ו לט"ו חזי׳ והוסיף הרמב"ן כמ"ם הר"ן והטור ורשב"א דעכשיו קבעה וסת לימי זיבה כמש"ל וא"כ הך דינא ליתא ואין כפן סיום לדברי הט"ז רק סחירה ולכן הרמב"ן דס"ל דקבעה וסח בימי זיבה כחב במחכוין לא ראתה בר"ה דאל"כ בטלה הפלגה ומעתה ל"ק לרמב"ן כמש"ל מהך דא"ל לברוק בתוך ימי נידחה דלדינא דגמי מודה אפשר הרמב"ן להראב"ר דהואיל דחזיי בימי נדה טפילים לראיה קמייתה ואינו מבטלת הפלגה והרמב"ן דכתב לה ראתה הוא לדידן דאין משגיחין בימי זיבה כלל אך לר"ן דפירש בגמ' דחזי' בר"ח ובחמשה דאמרינן דהפלגם מתחיל מה׳ ואילך ועד ה׳ בחודש שלאחריו אין חושצת לוסחה קשי׳ הך דלעיל דלמה לא תכדוק בחוך ימי נידתה למען דעת מנין תחול למנות ימי הפלגתה והי' נרחה לומר דודתי סברת הט"ז נכונה דבשביל ששינתי לקרב לא אמרינן דהפסיד הפלגתה והוא ביש לה וסת קבוע להפלגה ולכך בשינתה לקרב המרינן תוספת דמי' בעלמה קסוי' וממקום שמ"ז מביא ראי׳ שם מיירי בלמודה לראות דהיי לה וסת קבוע אבל וסת הפלנה הקבוע לא זו ממקומו אבל קודם שקבעה וסת הפלגתי וחזיי דמים סמוכים לראיי ראשונה לא אמרינן תוספת דמים דמהיכי תית' רק אמרינן דשינת' וסחה דהא אין כאן קביעות וסת מקדם ומה חזית דחזלת בתר מעיקרת דלמת בתר רתיי זו ועוד כיון דכל עלמותו של וסת הוא דאורח בזמנו בא איך נחוש דתראה ותסחור הפלגה שלה א"כ האורח מקרים לבא ואכן אמריכן בזמכו בא ולכך ביש לה וסת א"ל לחוש דלמא תקדים לראות ודיי שעתה ואיך נחוש שתסתור הפלגתה משא"כ דלמא קבעה ליי וסת שפיר פרכינן דאשה קובעת וסת בתוך ימי וסת ואין כאן סתירה לוסת הראשונה ולכך לעיל דקאי על אשה שיש לה וסת כמבואר אע"ם שאמרה די׳ שעתה וסי׳ רש"י ביש לה וסת לריכה להיות בודקת וכוי חוץ מהכדה ולכך אמרינן דאף דתראה לא סותרה הפלגם הראשונה הקבוע אבל לקמן בפ' ב"כ דעדיין לא קבעה שפיר מננין הספלגה מראי' שניה ולא אתרינן חוספת דמים הן . אך אף כי סברא זו נכונה מ"מ לא נחה דעתי לומר דלעיל בתשנה דקחני דנדה איל לבדוק איירי רק ביש לה וסת ולא באין לה וסת וליע לישב בדושק אבל מיים האמת מכון כדברי שייע וטור ורמביין דוקה לא ראתה אבל ראתה סותרת הפלגה וברור ותמהלי על כל החרונים שלה נחתו לעיין כל לורך בבעל הנפש

וכמש"ל:

אלא שיש לדקדק לרמ"ל דגרים ראתה בר"ח אך הרי כאן מכ' ניסן מד ר"א אייר

הפלגה ז"ב ימים וא"כ בי"ב באייר יש לה לחוש ג"כ משום בי"ב ימים בהפלגה

דהא ראתה בר"ח אייר והך ראי' במ' באייר אינו מבטל הפלגה ובפרט דהא כאל ראתה במ' באייר א"כ הרי כאן הפלגה י"ב ימים ובראב"ד הכ"ל מבואר כן דיש

לא ראתה במ' באייר א"כ הרי כאן הפלגה י"ב ימים ובראב"ד הכ"ל מבואר כן דיש

מאן חשש וחת בהפלגת י"ב ימים וע"ש שדעתו שמתחילות ממ' באייר שראתה בו אבל למ' לחב לרמ"א וכן יש להקשות כשראתה במ' בו אב' הרי הפלגה ממ" למ'

וא"כ בש"י בו חל לחוש מט' למ' ולכן ל"ל ברמ"א מטעם אחר ממ"ש הע"ז רק ס"ל לרמ"א הואיל וראתה בר"ח וראתה בכ' בו אתרינן דתרי מיני וחת הן מה שראתה בר"ח אח"כ לא משום וחת הפלגה ותראה בהפלגה כ' לכ' או גם זה וחת החודש בר' בחודש ולכך היא רואה מחודש החודש בכ' בחודש ולכך היא רואה מחודש הפלגה י"ב או מ' כי זה ראיי ר"ח אייר שנין כלל להפלגה מד שלאתר שיש כאן הפלגה י"ב או מ' כי זה ראיי ר"ח בכלל ראי' הפלגח לא יחשב כלל וזהו כוומו הבירור וכל המעיין יראה כמה רב מהדוחק יש בזה ודבריו סותרים דברי ראב"ד ולכן

דברי הב"ח והש"ך נכונה : (יז) תחדלת רפיי אף כי כל האחרונים מסכימים עם רמ"א מ"ע ל"עלעל"ר כי לא מלינו מחלופי בזה מבואר רק הב"י חידש דין זה מלבו ולומר דלדעת האומריי לעיל

קשה על הגמ' דפריך בנדה דה ע' כיינה כה קבעה נה וסת ומה קביעות וסת יש כחן הת חין הפלגות שוות כלל כמ"ש ול"ל דקושי' הגמ' לא מכח הפלגה רק מכח וסת הסירוג דמ"ש שסירגה מכ' חדשים לכ' מראייי יום כ' שראתה רא' בט' כאייר (כו) או לא רא' חוששת לכ' באייר שמא קבעה חדשים בו מני לני חדשים וח"כ היח לה וסת כ' לחדש שהרי ראתה כ' לחדש ניסן וכן היא חוששי לעולם עד שתקבע וסת שרחתה ג"פ בסוף ג' חדטים הרי כחן וסת א' כדינו דהו אינה חוששת לב' שלא נקבע או עד שא' מהן נעקר או אינה חוששת לו החודש בסירוג מג' לג' חדשים דח"כ להגך אמ"פ שלא נקבע הב' ואינה חוששת לוסת הדלונים עד שתקבענו כילד ראתה פ"ו בניסן פוסקים דלה ס"ל וסת הסירוג וכמש"ל חוששת לט"ו בחייר לא רא' בט"ו באייר אינה חוששת לי"ן בו ראתה י"ן בן חוששת ש"כ קוי הגמי איך ימכן אליביהו. ואדרבה לי"ו בסיון ואינה חוששת לי"ו בו ראי י"ו בו חוששת לי"ו בתמוז ואינה חוששת לי"ח מכחן קשה על הטור וש"ע דפסקו וסת בו רא' י"ח בתמוז קבע לה וסת דילוגים לימי החדש וחוששת לי"ט באב וכן בדרך זה הסירוג למה פירשו דראתה ג"פ בני עונות

בהפלג׳ ודילוגי׳ כי אין חלוק ביניהם רק י"א כי ברילוג חדש הראי׳ הראשון מן המנין כמו שנחבאר רא׳ ט"ו בניסן והמשיכה ראי׳ ד׳ ימים וביוה י"ו באייר ראחה והמשיכה ראי׳ ג"י ובסיון התחילה לראות בי"ז בו י"א שחוששת לדילוג ולוסת השוה שהרי שילשה לראות ג"פ בי"ז לחודש וי"א שאין כאן וסת שוה כלל דהולכין תמיד אחר (יז) תחלת הראי׳ וכן עיקר) :

. (p =

הסירוג בנ' ראי אלא שזה יש לדחות ולומר דבעי ג' ראי להחזיקה בחזקת רואה וכו' אבל מ"מ דברי השור והש"ע דבחרו בוסת הפלגה והניחו וסת הסירוג הדבר מבואר דאינו תלוי' כלל בחדשים רק בימי' ול"ל ימים ל"ד רק סכום מנין הקרוב לל' כדרך הגמ' ופוסקים וכמ"ש הרא"ש בכמה דוכת' ועיין במהר"ל הכ"ל שהאריך בזה וא"כ יש כאן הפלגות שות ולא יתכן וסת הסירוג דאינו מכווני' החדשים דהן קלתן מלאי וקלתן חסירי' ועוכת הפסקה הם מכונני בימים שוים וזה ברור ומוכדת כלי פספק:

מכוונת דה"ל וסת הפלגה כלשון רשב"ח

ולא כתבו דקבעה וסת הסירוג ואפשר

לפקפק ולומר דלמה לריך להיות ג"ם

בהפסק ג' עונות הלא ב"פ בהפסק ג'

עונות קבעה לה וסת דראי׳ ראשונ׳ מלערפת

לפי דעת העור והש"ע וא"כ קבעי וסת

אמת שמדברי תום׳ ד"ה פיתחה וכו׳ משמע קלת כדברי הש"ך דהקשו על רש"י דפי׳ דהתירה לל"א ל"ב ל"ג דהא הוי וסת הרילוג לרב ותי׳ בהפלג׳ בעינן לכ"ע ד׳ ראיי וקשה ממנ"פ אם אנו מונין הך ראיי ראשונה ערם שהפסיקי ג' עונת בכלל הרי כאו די ראיות וגי הפלגות ובי דלוגין ואם אנו אמרינן הואיל והפסיקה גי עונת בעלה הרחיי רחשונה שהיי רק במקרי וח"כ חין כחן רק שני הפלגות ח"כ מה פריך הגמי כונה הא קבעי׳ וסת הא אין כאן רק שני הפלגות דהא ראי׳ ראשונה קודם הפסקה אינו מהמנין . ול"ל דלעולם ראי׳ ראשונה אינו מהמנין וקושית הגמ׳ דקבע לה וסת לא מתורת וסת הפלנה דח"כ רק שני הפלגות רק מכה וסת הסירוג מג' חדשים לג' חדשים וא"כ לכאורה דברי הש"ך מוכרחין אך כבר כתבחי לעיל דדעת החום' בסירוג מספקם לן ועמש"ל וי"ל דאם ראתה בסוף לי ימים וד"מ חל בא' בשבת א"כ כשראתה שניי במוף לי ראתה ביום וי בשבת וכשחורה לראות במוף לי ראתה בדי בשבת וא"כ הרי כאן לרב וסת בדילוג למפרע בשבוע מב' ימים לב' ימים ופ"ב קושית הגמ' לרב דהת קבע ליי לוסת בדילג בשבוע כשכוני ורב הך ברייחה חיך מתוקמי ליה וחפי׳ חם נפרש דקו׳ מסירוג חדשים לשיעת תוס׳ ורש"י ג"כ רק לרב כמש"ל . ובהכי ניחת דנקע הם"ע די הפלגות ולא נקע וסת הדילוג וכמש"ל דכל דנוכל לחלות בוסת שוה לא אמרינן בדילוג קבעה וכמש"ל ודברי החוס' וש"ע מכוונים. ועוד אפשר לומר דס"ל לחוס' דודתי שפפק תי רפי׳ רחשונה מהמנין תו לפ ולכך בוסת השוה דהות שכיח בנשים אמרינן דראי׳ ראשונה לה הי׳ מקרה רק וסת דשינתה והיא מהמנין וקושית הגמ׳ שפיר הם סבעה לה וסת משח"כ שוסת הדילוג דלה שכיח כלל כמש"ל לה המרינו דרחיי רחשונה מהמנין לשווי ליה וסת דהוא לא שכיח ואם באנו לומר מילתפ דלא שכיב אף אנו אומרין מקרה היא ראיי ראשונה ואינו בכלל ואי דלא שכיח הא אף זה לא שכיח ומ"ם זה מזה משח"כ בוסת השוה דשכיח והך דרחי׳ רחשונה מקרה הי׳ לח שכיח ורחינן מילחא דלא שכיה מקמי' מילחא דשכיה ודברי התוס' פשוטין והמשיין יבחר י עכ"פ תבוא לדינא דהך מילחא דש"ך ליחא וכמ"ש הגאון מהר"ץ והנכון כמ"ש כל המחברין וכן השל"ה דעונה בינונים הוא יום ל' בלירוף ראי' ראשונה ולכך כתב הרמב"ם בלשונו ג' עונת ג' חדשים כי חודש הוא מורה על חסר כדאמריגן בר"ה מ"ש שלשי" ידעו חדש נמי ידעו הרי עבואר דסתם חודש כונתו חסר כאשר האריך הרב עהר"ל בראיי ולואת כתב הרצב"ם ג' חדשים הרלון ג' חסירין. אבל מה שלא הזכיר הרמב"ם ובראב"ד עונה בינונית היא דלא ס"ל כלל עונה בינונית כמ"ם הר"ן דהרי"ף והרמב"ם מפרשי על שבם בתוך ימי עונתה היינו בתוך ימי וסתה ולה ס"ל כלל הך דעונה בינונית וברור דגם הרחב"ד ס"ל כן ולכך לח הביפו כלל בבעל הנפש וחין כחן דקדוק כי אם בדברי הרמב"ן דהוא ס"ל באמח כן וכמ"ם במטבע הקלר שלו ובזו כבר דיבר הרב מהר"ל דסמך עלמן אמ"ם בפעם אחר דאטו כרוכלין לחשוב אף גם נ"ל דמיירי בחשה שיש לה וסת ורואה עכשיו מחדש בר"ח ניסן דיש לחוש לכל החששות שכחב הרמב"ן דחשה קובע וסת בחוך וסת וח"כ אין כאן עונה בינונים הואיל וכבר יש לה וסת כנודע וכמש"ל ואין דקדוק זו כדאי להרס פינות ויסודי וסת המסורה ביד הכמים ועל רחשונים אנו מלעערין לומר בוסת החודש שפורא קגרים כחשר כתב הרמב"ן ורח"ה ור"ן ועמש"ל ודי שנחמר שבפרקים יזדמן כן שהשבע ישונה עפ"י קבימות ב"ד שלמטה ומשמי׳ הסכימו על ידם לתת משערים במהלכי נבוכה חשר עפ"י דרכי ב"ד יהלו אורן וחילי השפעתן שלא שהוא מגלגל עלינו לומר כן ברוב נשים דהא עונה בינונית היא דבר תמידי הנוהג ברוב נשים כמ"ש המחברים שישנו תפקידם ואורה נשים לפי קביעות ב"ד ויהי' זה שכיח בכל הנשים כלדיק וכרשע עובד אלקים ואינו עובד וכמעע לדעתי מהנמנע וגם הרח"ה בב"ה בדף קס"ע ע"ב כתב בופת הדילוג לרב אליביי דרבי בשתי ראיי בט"ו ובי"ו הוי וסת הדילוג כיון דליכא עונה בינונית ולא בשום לימי סודש לאלמר אמרינו דוסמה לדילוג וזה מבושר דשוי' ימי חודש ועונה בינונים תרי מילי נינהו ואין עונה בינונית תלוי כלל בשוי' ימי החודש והרא"ה כתב כן לשיעת הרשבים דחיהו גופי לפס"ל כלל שונה בינונים כמ"ש בדף קס"ו מ"ב והרי הדבר תבוחר דלא כש"ך וכן נכון:

(שון) או לא ראתה בו הש"ך בס"ק ל"א מסכים שם הב"י והב"א דל"ל לא ראתה אבל ראתה א"כ בעלה הפלגה דעשרים דהרי ראתה רלוף י"ב ימים מן ראיי ששרים דהרי ראתה לוף ל"ב ימים מן ראיי שראתה בחוך אך אפשר לחוש לעי באייר והע"ז בסקי"ח מסכים לרמ"א דאין הראיי שראתה בחוך ימי הפלגה מבעל להפלגה קמייתא דהואיל דחזיכן דשינתה לקרב אמריכן מוספת דמים בעלמא ומ"מ אורא בזמנו יבא בהפלגה הקבוע בלי ביעול כלל מהך ראיי שבנחיי ע"ש והמ"י הסכים עם הע"ז להיות מבואר כן בראב"ד בספר בעל נסש ואכי אותר כי לכאורי יש ראי לדברי הע"ז להיות מבואר כן בראב"ד בספר בעל נסש ואכי כידתה א"ל בדיקה למ"ד דקבעה ליה וסת בימי כידתה חבדוק דלמא קבעה ליה וסת בימי כידתה מבדוק דלמא קבעה ליה וסת בששה לחודש תבדוק דאם תראה ל"כ הפלגה שלה מתחיל מו' ולא מר"ח ווהי' ר"ח

הלכות נדה

היתה רגילה לראות יום כ' (ויש לה בזה ומת קבוע) ושינתה ליום ל' זה וזה אמורי וכשיגיע יום כ' לראי ל' אמורה משום ומת

יות הוו השור ובשיניע יום כי קראיי לי אסורה משום ומת הראשון ואם לא תראה בו חוששת ליום ל'שינת' פעמים ליום ל' זה נזה אסורים שינתה ג'פ ליום ל' הותר יום כ' ונאסר יום ל' ואם לאחר ששינת' פעם או פעמים ליום ל' ראתה לסוף כ' (יח) חזר מת של כ' למקומו והותר ל':

מו שינתה ראיותיה ולא השוה אותם כגון ששינת' פ"א דיום ד' וב' לדיב (ים) געקר וסת הראשון ואין לה וסת כלל ואם חזרה לראות ביום הוסת הראשון הזר לקביעתו הראשון וחוששת לו תמיד עד שיעקר ממגו (ב) וה"ה להפסיקה מלראות ג' עונות ואח"כ חזרה לראות ביום

: הוכת הראשון

מז כיוצא בזה דין עקירה וסת ר״ה כיצד היתה רגילה לראות בר״ה ועבר עלי׳ ר״ה ולאראתה הוששת לר״ה עד שיעברו עלי׳ ג׳ ר״ה עברה עלי׳ ג׳ ר״ה ולא ראתה אינה הוששת להם חזרה וראתה בר״ה

הזר הוסת למקומו:

יז כל וסת שנקבע מחמת אונס (כגון שקפצה וראתה) אפי' ראתהבו כ"פ (אם לא קבעה אותן לימים) אינו וסת שמפני האונם ראתה (ומ"מ חוששת לו (כא) כמו לוסת לאינו קבוע) קפצה וראתה קפצה וראתה קבעה לה וסת לימים בלא קפיצות כיצד קפצה בא' בשבת

וראתה דם לאחר כ' יום קפצה בא' כשבת וראתה דם ולאחר י"ט יום

וראתה דם לאחו כי יום קפצה באינשבור וו אווי, ים לאווי יים יום קפצה ביום השבת ולא ראתה דם ולאחר שבת ראתה בלא קפיצה הרי נקבע א' בשבת אחר כ' שהרי נודע שהיום גרם לה ולא הקפיצה וכבר נקבע יום זה ג''פ וכן כל כיוצא בזה : יח קפצה ביום ידוע כגון בר"ח או בא' בשבת וראתה בו ואירע כן בג' ר"ח או בג' א' בשבת קבעה לה ומת והוששת לכ"פ שתקפוץ

באותו זמן ואם אח"כ הגיעא' בשבת ולא קפצה או שקפצה כב' בשבת

יפ קובעה זמת ע" מקור שאין עו בגום כגון שכפותן ביו מחמת כובד שפושט זרועותיו מחמת כובד או כאדם שפותח פיו מחמת כובד או כאדם שמוצא קול דרך הגרון וכן אם מעטשת דרך מטה או הוששת בפי כריםה ובשפולי מעי או שאוחזת צירי הקדחות או שראשה ואברי

כבידים עלי׳ בכ״א מאלו אם יארע לה ג״פוראתה קבעה לה וסת שבכ״פ

הוששת שהרי לא קבעה אלא לקפיצות של א' בשבת: יש קובעה וסת ע"י מקרי שאירעו בגופ׳ כגון שמפהקת דהיינו כאדם

הואיל ולא חזי׳ לזמן אחר כשחור׳ וראת׳ כומן הראשון חזר וסתה למקומו (והמ"י דעתו שגם דברי הרשב"ה בח"ה יש לפרש כן ודברי מעיקרה ליחה דהה ברשב"ה שעות דמוכח הוא וליל ראתה ביום לי וגם עיתר דברים הניל לפי דבריי חסיריי ברשב"ה והאמת ער לעלמו כי הנכון כמש"ל ומלבד כי דבריו דחוקי׳ דא"כ עיקר חסר בטור ובש"ע דכתב

דשינתי פעמיי ליום לי ולא כתב דאח"כ עקרי ליום לי ועוד הוחר יום לי ללי פשיטח דהה עסרתו דה עבר עבר יום לי ולה רחתה כו׳ אף גם מימ לדבריו הא ראתה שלשה פעמים שלא בוסחביום כ' דהא איירי הכל בהפלני ואיכ ב"פ חזיי בהפלני לי ובפעם שלישי שעבר למ"ד ולא חזי׳ ביום ואח"כ ד"מ ביום ל"ב חזי׳ א"כ הרי ראי׳ שלישית ביום ל"ב וא"כ הרי ראתה ג"פ ב"פ ביום ל' ופעם ג׳ ביום ל״ב וח״כ הרי נעקרה וסת הרחשון ומה תחמר דהוחיל ושינתי ולח רחתה כל ג' פעמים ברילוג בשוה כשחזר' לרחות ביום וסת הרחשון חוזרת לקרמות' ח"כ מה קמ"ל הש"ע חח"כ בסעיף ע"ו שינחה ראי׳ וכו׳ כלא דברים אלו הן בסעיף זה דהא מיירי בזה אופן דראת׳ פעמים ליום למדד ופעם ג' ביום ליב וכשחזר' לרחות בוסת ההודם דחחרת להביעת' ואכפל העור ורמב"ן וש"ע לומר שני דברים רלוסים ותמהני מהש"ך שהעלים עין מזה שדברי׳ מופרכי׳ מני׳ וביי. שוב עיינתי בהלכות נידה להרמב"ו שנדפס מחדש וז"ל בריש פ"ו כי׳ למוד׳ לרחות בכ׳ ושינת׳ פעמים ליום לי זה וזה אפורים כשהיא חוששת לוסת ראשון שהוא יום כ׳ אינו מונה מיום וסת כדי שיהי׳ לסור׳ מיום י״ל הראשון כי מיום השינוי אלא מיום לי מונה כי וכוי. בשחוזרת לראות ביום וסתה לכ' אעפ"י שתור הוסת למקומו יש הורה שלריכ׳ לחוש ליום לי ממנו ויש שהורה שחינו חושש כלום משעה שחזר הוסם קבוע למקומו נעקר שאינו קבוע ולזה דעתי נוסה וכו׳ עכ"ל הרי כדעת הת"מ והוא מיירי בוסת מבוחר הפלגה מ"מ נתן שעם דח"ל לחוש ליום לי הואיל וחזר וסח קבוע למקומו ולא כש"ך דהויל ושיכתי הפלגתי ול"ל כמש"ל דאף

שהסדימ׳ מימ אין כאן שהיר׳ בהפלג׳ ודבר זה מבוחר בהרמב"ן למע"מ וגי׳ שלו הי׳

כן כנמ' וכרוך השם שהנחני בדרך חמת

כי אור ספר רמב"ן הי׳ גנוז : (ים) נעקר וסת ראשון וכוי האחרונים סנ"ס ממכו דלרב דאמר בב׳ דילוגי׳ קבעה וסת וסיכ הרי כאן וסת הדילוג ודברים אלו הם מעוחקיי מדברי רמב"ן דהוא פוסק כשמואל ולולי דמסחפיני היחי אומר דהואיל דקיי"ל דעוני בינוניי הוי כוסת קבוע כמים העור וסחרונים בסי' קפ"ר וסי' זה בכמה דוכתי איכ כי היכי ביש לה וסת מודהרב דפין רחיי רפשוני מהמכין דפין רפיי רפשוני שייך לוסת הדילוג אף גם ראי׳ ראשונ׳ בעונה בינונית הוה כמו ראתה בוסת סבוע ואין מלערף לוסת הדילוג כלל ורב מודה כמו וסת קבוע ומיירי שלשים סיינו מיום ראי׳ בכלל והוא עוכה בנוכי׳ כנ"ל אלא שלא מלאתי דבר זה לש׳ מן המחברים כלל ול"ע

(ב) וה"ה להפסיקה מלראות ני עונות הרב המהרש"ל וכיח וש"ך ובנה"כ כולם הסכימו דבוסת הפלגה אם פסקה רק פיא שוב אינה חוששת לוסת כלל דבשלה הפלגה רק הבדל יש בהפסקי פיא שם תחזור לראוי חיכף חזרה לוסתה אבל אם הפסיקה ג"פ וחזרת לראות לא חושש לוסח הפלגה עד שתשוב ותראה כ' בהפלג' מכוונת לוסתה אשר הי' לה מקדם והע"ז האריך בזה ודבריו פינו מובנים ויש כאן ראי׳ ברורה נגדו חדא מדברי רש"י דפירש בדף ס"ד ע"ב בד"ה ונאסר וכו׳ דהך היי למודה לרחות ביום עשרים היינו וסת החודש וכן הרחבדד בבעל נפש סוכיח מהך ברייתי דקוששת וסת חודש דע"כ בוסת החורש חיירי וכ' ול' היינו וסת החודש וש"מ דחוששת בראי׳ א׳ וקשה היא גופי׳ מנ"ל ולדחוק ולומר דשלשים היינו ימי חודש וזה דוחק דא"כ יום לי היינו ר״ח וזה דוחק דלא מלינו סתם לי יום הנוכר איירי בוסת חודש וכמש"ל שכל מפורשי הר"ן ורשב"ם ורמב"ם ורמב"ן מפרשי ליי כוסת הפלגה חלח דרש"י ורפב"ד ס"ל לפי נוי שלו הגים יום כי ולח רחתה הגים יום שלשים ולם רחתה הגים יום כי וראחה א״א לומר בוסת הפלנה דאין כאן הפלגה דכ׳ כי אם הפלגה דחמשים יום ולכך פירשו בוסת החודש ומחברים הנ"ל "דס"ל דאיירי בוסת הפלגה ע"ל הגי" שלהם כנ"ל הגיע יום לי וראמה הגיע יום עשרים וראמי דשפיר שייך בי' הפלגה וזה ברור וזה דלא כפייו דסיל דמימ הפלגה מיקרי וחשביכן כאלו ראתה כו . ועוד ראי׳ ברורה מדברי הראים דכתב להדיא דאם אשה מדלגת וסת אחד פעמים או ג"פ ואינו רואה בנתיי' לומן אחר וחזרה לראות לומן וסת לא נעקר הוסת וקשה כשהיא מדלגת וסתה פעמים ואינו רואה כלל מה צורך לחזור ולראות אף בלי ראיי הא לאו עסרה לוסתה קמיית' א"ו דמיירי בופת הפלנה ולכך אינו חוששת עד שתחזור בטלה הפלגה ומה לורך עוד לראיי הי איני לידינו אור גנוז הרמב"ן לנדה וז"ל בפ"ו הלכה די הפסיקה ולא רפתה משעבר עליי כי יום וכדקה ולא ראתה שוב אינה מוששת לעולם חזרה לראות חוששת ליום כי מראיי זו שעדין לא נעקר׳ וסת הפסיק׳ הרבה כדי ג׳ עונות של וסת וראתה אינו חוששת לוסת הראשון חזרה לראות לסוף כי לראיי זו חזר הוסת למקומו והרי היא כאלו ראחה בי׳ כל ימי׳ וכו׳ עכ"ל והן הן הדברים כדעת המהרט"ל והב"ח והט"ך כלי ספק . איברא דעת הב"י דלכך בהפסקת ג׳ עונות נעקר׳ דקיי"ל כר"א דאתר כל אשה שעבר׳ עליי ני עונוי דיי שעתה ונחקשה כזה הכ"י ולענ"ד נרחה דיש חילוק דר"ח חמר ג'י עונות היינו עונה בינוני׳ ואם וסתה מכ׳ לג׳ ואיב כשיעבור ג׳ ימים לא עברו אפי׳ ב׳ הפלגות מ״מ לר״ה די׳ שעתה הכל לרבון לה הכל בעברו ג׳ עונו׳ דידה דהיינו כפי הפלגחה פשיטה דעקרה וסתה. ולכך כתב הרמב״ן כדי ג׳ עונות של וסת ולה עונה בינוני׳ הנהוג. ועוד דרבון ס״ל בשביל שפסקה ג׳ עונת כיון דחינו זקנה סרי סיה כל

ב" קב"דומב הובת נמשך ימי׳ כמה דהונכין פחר תחילת וסת וחין חוששת רק תחילתו 96 כאן הדין כן ומזה הכריע רמ"א כן הואיל וקיי"ל כן ברים סי' קפ"ד ולפענ"ד נרא' דלדברי' יקשה דברי הטור אהדדי דלעיל הביא דעת אביו דס"ל דלא חיישיכן אלא לתחילת ראיי וכאן בסי׳ זה סותם כהרמב"ן דחוששת לוסת השוה ג"כ אלא ודאי ס"ל לעור

ודתי מסחמת חמרינן החילת רחיי וסחה עיקר והן טפילי׳ לראי׳ ראשונה ומעינ׳ פתוח וגריריי בתריי וזהו בסתם נשים אבל שרחתה ע"ו לחודש משך ג' ד' ימים ואח"כ בפ"ז ואח"כ בי"ז כיון דוסת הדילוג לא שכיח כלל ווסת השוה שכיה למה נאמר ופת הדילג ולה נאמר וסת השוב כמו שנאמת נסוף ראתה רק בח"י לחודש וטו"ב דאמרינן דלאו בדילוג חזי׳ כלל רק הוא וכת השוה רק לפעמים הקדימה ברחי׳ הרמי' ואמרינן דהוא רק חוספת דמים בעלמא משא"כ ברוא' וסת בשוה אולינן תמיד בתר תחילת וסת ואין כאן רגליי לומר דהתחלה הוא תוספת. והב"ח נסתייע מדברי הראב"ר דפסק נ"כ בבעל נפש דאין לחוש רק לחהילת רחי׳ ומהראב״ד חין ראי׳ דאיהו ס"ל דאין ששה קובעת וסת בימי נידתה ואיכ אילו ניי פוסקתי בין יום טיו ליום י"ו אין כאן ושת השוה דאין קובעת וסת בימי נירות׳ וכתב הרחב"ד דכל החשם דלמח הי׳ שופעת כאחד וא״כ הוי אמרינן דעיקר רחי היי ביום י"ז והח דחזיי בט"ו תוספת דמי׳ הן דקדמא ואזלא . ולוה כתב הראב"ד כולי האי אין לחוש הרי דמודה הראכ"ד דחלו היי הרחיי בלי הפסק יהיי קובעת וסת השוה לב דחושב מסתמי לא היי שופעת רק הפסיק' וח"כ הרי כאן וסת בימי נידת' וח"כ לדידן דקיי"ל אשה קובעת וסת בימי נידתה ח"כ פשיטה דקובעת ולכן דין זה ל"ע דתי יחלום חעור ורמכ"ן בלי : האי׳ עבק״א

יח חזר וסתוכו׳ פי׳ כו המ״מ דדברים כפשומי׳ דלם הגיע עדיין יום ל׳ וס״כ עדיין לא עקר לראי׳ שלשים ומ״מ הוחר לי הוחיל וחזרי וראתי לקביעוי הרחשון ואינה חוששם ליום לי ודין זה אמת כפי מ"ם הרמב"ם פ"ח מהלי ח"ב וכמ"ם הש"ד בסק"מ ולכו לא הבנתי מ"ם מ"ז ופי׳ זה ל"ע דמה ל"ע יש כאן הלא מכואר כן ברמב"ם בלי ספק ואף שבהשנות הרו"ה השיג על

כבידים עלי בכ"א מאלו אם יארע לה ג"פ וראתה קבעה לה וסת שבכ"ם שהיא חוששת מהם אסורה לשמש ומיהו בפיהוק או עימוש של פ"א אין הוסת נקבע אלא כשעושה כן הרבה פעמים זא"ז ואם אירע לה ג"פ שבכ"פ עשתה כן הרבה פעמים הריזה וסת וכל אילו הוסתו' שבגופה אין להם זמן ידוע אלא בכ"פ שיקרה להזה המקרה הוא וסת ואם בא וסת הנוף לזמן ידוע כנון מר"ח לר"ח או מכ' יום לכ' יום קבעה לה לזמן ולמיחוש הוסת ואינה חוששת אלא לב' ביחד ואם הגיע העת ולא בא המיחוש או שבא המיחוש בלא עתו אינה חוששת: לרמוח יום כ' ושינם' ליום ל' זה וזה אסורי הגיע יום כ' ולא ראחה הגיע יום לי זראתה הגיע יום כ' וראתה יום ל' ולא ראתה הוחר יום ל' ונאפר יום כ' עכ"ל מזה משמע דוקא בהגיע יום לי ולא ראתה אבל בהגיע כי וראתי מ"מ לא הותר לי מ"מ במלה דעתו לנד דעת הרמב"ם הנ"ל וכן הר"ן בחדושיו לנדה פרק האשה בסופו כחב דכך עיקר הגירם' בעיקר הנוסחאות הי' למוד' להיות רואה ליום כ' ושנתה ליום ל' זה וזה חסורים הגיעי כי ולח רחתה הגיע יום לי ורחתי יום כי ורחתי הותר יום לי ונאסר יום כ' שאורה בזמני בא עכ"ל הרי דלא העתיק יום ל' ולא ראחה רק בהגיע מור כ' וראם׳ הוחר ממילא יום ל' ונחן טעם שאורח בזמנו בא והן דברי המעדני מלך כלי ססק. והרב השיך פקשה דמחי אריא שהיי וסת בכי ואמריכן דחורי לקביעתי הא כשהשלני מלי ללי איכ כשרואה ביום כי הרי שינתה הפלגה שלה ונעקר יום לי הוחיל ולח קבעתו גים וכתב דרמבים מיירי בוסח החודש ולכך לולי הטעם שהרי חזרה לוסת׳ הקבוע לא הי׳ עקיר׳ לכ"ב מחמת שהי׳ רואה בכ׳ אבל הש"ע דמיירי בהפלני סשה ע"ש ותמהני הלא המ"מ פי׳ ב"כ הפ דחוששת ליום כי ודע דכי היא מונה מיום רחי׳ טשרים ושנים לפי שכך הי׳ מוחוקת להרחיק רחי׳ כ׳ יום הרי דמפרש המ״מ דמיירי בוסת הפלני וכמים השיך בטור ובשים דאלו וסת חודש אין נים בראיי כייב בחודם ומ"מ חוששת כ"כ לחודש וכן הר"ן הניל שהעחיק גירם׳ בנמי ג"כ מפרש ליי בהפלג׳ שכ׳ להדי׳ דהך עשרים מונה מיום שלשים כדאמרינן בסוף פרק בנות כותים והרי הדברים מבוארי׳ כדעת המ"מ ולכן ל"ל בעיקר קושיתו דאף דקיי"ל כר"ה דמלקמא מנים מ"מ לענין עקירת וסת לא נעקר׳ דאם ראתה בהפלגי שלשים וראתי אח"כ לבסוף יודאי בשתרצי לחוש לשלשים לריכה לחוש ליום שלשים לראי׳ כי דהא חזיי בסוף כי ואיך מחיר וחרא׳ בקרוב כיכ רק לריכ׳ לחום ביום ל׳ מיום כ׳ אבל שחהי׳ ראי׳ זו שהקדימ׳ לרחות ביום כי עקירי להפלבי של יום לי לח חתרינן דמקרי היה דלפעמים בחוספת דם מקדמת לרפות אבל בשביל זה אינו מוקרת חששה של הוסת דאמרינן מ"מ אח"כ תשוב ותרא׳ בזמני דהיינו סוף לי לראיי כי הניל. והבו דלא לוסיף עלה כי ר"פ ס"ל דנכולי המרים כדמעקרה נקעי' ובף דלה ס"ל כן רק כר"ה בר"י מ"מ לענין עקירת וסה- המרינן דנשביל שהקדימי לרפות בתוס' דמים שלה בשביל כך לה עקרה קביעות הפלגת' רק דסוף כל סוף הא ראתה דם כו ביום וא"כ אינו הוששת עד כפי סדר וגכול שיש בין ראי׳ לראי׳ והדבר מוכרח כן לומר כדברי הר"ן והמ"מ בפירושו להרמכ"ם ס"ל וגם ברשב"ה בת"ה בירסתו כגי' הר"ן אפם ט"ם יש בדבריו דכ' הי' (מוד' לראות ליום כ׳ ושינת׳ ליום ל׳ זה וזה אסורים הנים יום כ׳ ולא ראתה יום לי (ולא ראתה והוא פעות דמוכח ול"ל ורחתי וכ"כ המ"ו) יום כי ורחתי הותר יום שלפים ונחםר יום משרים שאורח יכא בזמנו יום כ' וראתה דקתני מראי' שלשים וכדקאמר ר"ה בר"י בסוף פרק ב"כ ע"ם ומזה מוכח דהך ולה רחתה ט"ם הוא דחל"כ חיך שייך למנות יום כ' מיום ל' הא לא ראמה בו ומעות דמוכה הוא ויפה כ' הט"ז בסיק כ"ח וחכם עדיף מנבים שכחב שחולי גי' זה הי' לרמב"ן בנמ' כי לם ידע מחילוף גי' כי לה נדפס ביומיו קדושי הר"ן והשנת הרו"ה והדבר מכוחר שם שיש כמן חלופי גרם׳ והר"ן מעיד דנוסחי אמיתות כניל והיא נוסחי הרשביא במיה וכולם שפה אי כניל: והשיך ביקש לפרש בש"ם הפי׳ פעמים שינח׳ ליום למ"ד ובפעם שלישי לא ראחה לא בכ׳ ולא בלי ואח"כ הזרה ורפתי רפיי ולבסוף כי מזרה ורחתה וח"כ קמ"ל דחף דלח רחתה גים בכי מימ

נירסת רחב"ד וכי הגרםי נכונה היי למודי

ו בים בכי מימ שעה בחזקת רוחה וחין כו דיי שעתה מכל מ"ת הוסת נעקר"ביון שעברו ג' עונו' בלי הגדורת הגאון מהה"ב ז"ל א) יש לעיין היכפ שרחתה ב"ם ללמ"ד ובפעם ג׳ ביום עשירי מלמד השני׳ ושוב רחתה ליום כ׳ מן רחי׳ ג׳ דחם נחמר שהרחיי ג׳ היתה במקרה רחי׳ נוספת יש לה ג׳ רחי׳ שוות לשלשים וכשפנו רולין להחזיקה כוסת של כ׳ לריכין להחזים ג׳ רפי׳ ב׳ של נמ"ד והשלישי בולם לרפי׳ מקרית והפסקה הוסת הקדותה.

ראי׳ אלא שלא ידעתי מכלן לרמב"ן זה בשלמא לגירס׳ רש"י וראב"ר מוכח מגמ׳ דהא קאמר ראתה ביום כ׳ ושינתי ליום ל׳ הגיע יום כ׳ ולא ראתה יום ל׳ וראת׳ זה וזה

אסוריי הגיע יום כי ולא ראמה יום לי ולא ראתה יום כי וראתה הותר שלשיי ונאסר

יום כ' וקשה מה ראיי חזרה וראתה ביום כ' קודם ראיי יש לה ג"כ לחוש ליום כ'

מלטרפין עם הך ראיי ג' דהי' בלי קפילה וא"כ לא איירי ל"א בהך כלל דאם קפלה בשבת וי"ל דקמור׳ ללישנת קמח חו הוחיל וקמוקי לי׳ בגונח חחריתי ש"מ דלח ש"ל הך סברת וזהו מקום ספק של הרמב"ן (ומזו נרחם בחמת דעת רשב"ח כרמב"ן וכמ"ם המ"מ משמו הואיל דכתב הגירסי כרמב"ן בח"ה) וא"כ המוי דכתבו להריא ג"פ קפלב

וראתה גרסיכן וא"כ לפי גירסתם דין של הרמב"ן מוכרת וחיך יחלק רח"ש חתוספת בלי הזכרת דבריהן כלל ולפי הנ"ל ניחם ולהיות כי אין ברא"ש הכרח והרמב"ן בטל דעתו נגד הרמב"ם והתוספות מסלימין להרמב"ם והם להחמיר פסק המחבר כדבריהן ומ"ש הש"ך חומרת דיש בו קולת לענין קביעות וסת ודאי דטובי קולות המסחעפים מחומרה זו הבל ודהי הף לדעת הרמב"ן אין להחמיר דהא מסתפק בי' וכ' להדיח דיש ללכת בתר בי לישנח לחסל בכל לד כי ספיק׳ דרבנן הוא וא"כ אם שומעין אנו לדברי הרמב"ם להחמיר בכל לד לא הססדנו משנשמע לדברי רמב"ן להקל בכל

: 6/61 75 (כג) וי"א שדינו כוסת שתרחה וכו' והנה לעיל סיי קפ"ז ס"י מבואר מדברי המחבר דחם רחתה ב"פ ליל ב' שאחר טבילתה חוששת לו כוסת שאינו קבוע ועוקרתו בפ"ח הוחיל ולח קבע ליי ג"ם: מכוחר דחם קבע ג"פ דקבעה וסת והח הוי ע"י מעשה דעבלה והעבילה נימא דגורם ראי׳ ואין כאן ימים שוין דנימא בי׳ וסת המורכב והחוםי חילקו בין קפילות לאכילת דברים חלו דלית בהן טורת ולח ידעתי חש טבילה במיש קרים בימי חורף לא יש טורה יותר מקפילי וריקוד אמנס הרו"ה בהשנתו חילק מה שהיה עושה ברלון תחוה חינו דומה לקפילות וא"כ אף זה כמוהו אבל מ"מ מכוחר דהשכים המחבר לדעת הרו"ה ואלו בסיי זה ס"ג אם קבעה וסת לשעות דהיינו בהך דראתה כד סלק׳ מטבילה דמשם. יליף ליי הראב"ד ובהכי חיירי בסה דנעפר

בפעם אי אפיי בלי בדיקה ש"מ דמחשב ליי כוסח שאינו קבוע וכמש"ל גבי קפילות ובאמת מרא דהך הוא הראב"ד ולדרכו מהלך דס"ל אכילת שום הוי כוסת הקפילי כמבואר במהומו וא"כ להמחבר דבריו נראין כסוחרין פעם כראב"ד ופעם כהרו"ה . וגם למדגד מזה דאם אכלה דברים מחמין היום ולמחר ראתה ועשתה כן ג"פ הוי וסת וחוששת כ"פ ביום בי לחחר שחכלה דברים המחחין ולח ביום רחשון כמו דחמרינן דהטבילה בורם לילה שנים ואז חוששת להבעל ולילה ראשונה מוחרת ואף פה הדין כן ואולי י"ל דם"ל למחבר דחף דטבילה דמי׳ לקפילה ואינו קובעת ה"מ כשרואה בלי תשמיש אבל ברואי מחמת תשמיש כיון דבלא"ה החשמיש עלול לראות דם כמש"ל בכמה דוכתי והתוספת בכמה דוכתי א"כ בהלירף עמו קפילה והדומין לו חוששת והוי כוסת המורכב. מימים והפילות דהוי וסת ואף זה כ"כ כיון דלתשמיש לחוד קבעה וסת כדאמרינן ברואה ואיכ בהלירף עמו קפילות ועבילה הוי וסת משא"כ בהך דחזי כד סלקא מעבילת מלוה היי רומה קודם תשמיש רק טבילה לבדו וח"כ זו הוי כוסת קפילות ומינו וסת קבוע נעקר לשעה ומוכח מזה דדעת המחבר כרעה ראשונה דאכילת דברים מחמין הוי כוסת : הפילי או אפשר כמש"ל דגם בהו שייך עורח כנ"ל ול"ע

והנה יש לנו ספק ג"כ לפי מ"ש דוסת קפילות אינו נקבע לבדו כי אם בלירף ימים אם נקבע עם וסת הגוף דהיינו אשה שקפלה והתחילי לפהק ולעעוש וראתה דם וכן חמיד כ"פ אבל ר"פ קפלה לבד ולא ראתה או פיהקי לבד ולא ראתה אי נימא כמן דקפילה וימים מלרפין ויש לה וסת לקפילה כזמן ידוע כן קפילה עם וסת הגוף מלטרפין וים להן וסת אם תקפון ותפהק דמ"ם וסת ימים או וסת הגוף והנמ' דנהט לא קבעה וסת לקפילות כי אם בלירוף ימים חדא מנייהו נקט דה"ה בלירוף וסת הגוף ולפתם"ל דמלטרף עם תשמים יש קלת ראי׳ לכך דאמרינן בי׳ לירוף אלא דהיא גופו מש"ל לע"ג וגם יש לחלק בהוא טובא ולכן לע"ג :

ממק ב' חור מונה א' עיין ש"ך ס"ק ס"ב דהביא תירן ב"י דאם וסתה נמשך ב' או ב׳ ימים דמ״ל לחום רק התחלה ותירך הב״י דמ״מ עוכה מ׳ חוששת והקשה הש"ך דהא אם רואה ראיי אחת מסוף הלילה עד תחילת היום לכ"ע א"ל לפרוש ביום רק כשיעור הנמשך ולמה כאן כל העונה והניחי בקושיא ולא עיינו בספר בעל הנפש דהראב"ד גופיה עמד בזה רים ש"ח וסת דף נ"ב ע"א שכתב על וסת הגוף ודוקא כשהיא רגילה לראות מלו הראי בתוך ובת אבל אם רגילה לראות ממנה אחר וסת אשורה מהוסת ואילך כל היום ולריכה בדיק' אחר וסת כדי להתיר' לבעלה אחר אותו עונה חבל קודם הוסת מיהו מותרת בלי בדיק' ואע"ג דאכרע לעיל דבתר תחילת הראי' אוליק ה"מ בב' עונת דלא אסרינן עלי' אלא ההיא עונה היא דתחילת וסת קאי בגווי' אבל חוך הוסת ואחר וסת חדא עונה נינהו וכיון דפשעה ראיי אחר הוסת כולי יומי מתפסי ומן וסת ואילך מיחסרא עכ"ל הרי דמחלק להדיא ובאמת היי מקום לחלק בחילוק אחר אבל כיון דראב"ד אמר זה אין לנו לחלק באופן אחר:

והנה דברי הש"ך בפקס"ה אינו מובני׳ לי דכתב דכ"ש אם מתחיל קודם וסת דלריכה לפרום כל אותו עונה דקודם וסת וגם הוסת וכוי דבמה איירי אם בוסת מורכב לבוף וימים א"כ פשישא דלריכה לפרוש כל העונה הן מקודם והן לאח"כ כמ"ש סכ"ה ועיין כה"כ ואי מיירי בוסת גוף לחוד ואם היא תפריש קודם הוסת פעו היא נביאה אימת יקרה לה עיעש ופיהוק וא"כ היא לעולם אסורה כר"מ דאשה שאין לה וסת תלא מבעלה והוא דבר שאין לו שחר ול"ע:

(כה) כמן וסת ימים גריד' הש"ז הקשה דברי ראב"ד אחדדי דכאן הן דברי הרא"ש בשם הראב"ר דאסורה כל העונה ולעיל ס"ם קפ"ד הביי הב"י בשם הראב"ד דאפילו וסת הגוף ים להם זמן מיוחד איני אסורה אלא זמן וסת וחיי דלעיל מיירי קודם זמן וסת אפילו בו ביום מותר אבל אם כבר בתחיל להתעטש ופסק' אעפ"ל אסורה כל עונה וכבר השיגן הנה"כ אבל גם מה שתיי הוא ז"ל דתוק למאוד והאמת עם המ"י דלם ילאן דברים אלו מפי הראב"ד ומ"ש הרא"ש דכן דקדם הראב"ד לאו אכולי מילתה קאי כי אם אסוף דבריו דלא נמלא זה בבעל הנסש משא"כ דברי הב"י מבוארי להדי׳ כבעל נפש אך עדיין יש לפספק למה לא הזכיר הב"י דעת הראב"ד החולק ונ"ל דתלי אם אמרינן דפיהוק של אתמול גורם כהנ"ל בס"כ וא"כ אם פיהקה בשבת וראתה בא"

סג"ה (ודווקא שקבע לה וסת לבי ביחד אבל מתחילה חוששת לכ"א בפ"ע כי אינה יודעת איזהו מהן תקבע וכמו שנתבאר לעיל גבי וסת הדילוג וימים או בהפלגה ובימים וכן יתבאר בסמוך):

כ פיהקה ב״פ בר״ח וראתה ואח״כׂ פיהקה שלא בר״ח וראתה הוברר הדבָר שאין ר"ה גורם אלא הפיהוק וכן אם בפעם הג' ראתה בר"ח בלא פיהוק הוברי הדבר שאין הפיהוק גורם אלא הר"ח אבל אם פיהקה ב"פ בר"ח ובפעם הג' פהקה בכ"מ לחדשולא ראתה ובר"ח ראתה בלא פיהוק קבעה לה ומת לפיהוק של ר"ח שפיהוק של אתמול (כב) גרם לרא" של ר"ח:

כא פיהקי בר״ה וראתה והזרה ופיהקי בתוך ימי החדש חוששת ראותו הפיהוק ואסורה לשמש עד שתבדוק שכל וסת בין של ימים בין של הגוף חוששת לו בפ״א וישלחוש שמא תקבע וסת לפיהוק בראזמן

של הגוף חוששת לו בפ״א וישלחוש שמא תקבע וסת לפיהוק בלאזמן
ידוע ואם בדקה ונמצאה שלא ראתה אינה חוששת עוד לפיהוק גרידא
אבל חוששת לר״ח שמא תקבע לר״ח:
כב וכן הדין בימים אם פיהק׳ היום ופיהק׳ לסוף ל׳ אם תפהק אפילו
שלא ביום ל׳ חוששת לאותו פיהק שמא תקכע לפיהק גריד׳ פיהק׳
בתוך ל׳ ולא ראתה א״צ לחוש עוד לפיהוק גריד׳ אבל צריבה לחוש לסוף
ל׳ וכן צריכה לחוש ליום הקבוע בחדש שפיהק׳ בו שמא תקבע וסת לימים:
כג ב״א הומתו׳ שנקבע׳ ע״י מקרה אין א׳ קובע עם חבירו אלא כל שפיהק׳
כג ב״א הומתה קבעץ ע״י מקרה אין א׳ קובע עם חבירו אלא כל שפיהק׳
ב״פ וראתה קבעה וסת אבל אם פיהק׳ פ״א ונתעמש׳ ב״פ אין מצמרפים:
ב״פ ולמילם זום ורלמים לכל ולח׳ לכלה פלפלין ורלמים י״ח שקבע׳ להוסת לרלות מפילה מייל פלילם דירי מתחות מיים של מריו מיים של לכילם ליום ורלמים מייל מקבע׳ להוסת לרלות מפילה ע"י כל אכילת דברי׳ מחממי׳ וי"א שכ"ז שתרא׳ ע"י מאכל דינו כמושתר׳ ע"י קפילה ושאר מעשה שהיא עושה שמקרי ראיי׳ ע"י אונס ואין קובע׳ וסת אלא עם הימים ושחר מעשה שהיח עושה שמקרי רחיי ע"י חוכם וחין קובע׳ וסת חלח עם הימים (כג) וי"ה שדינו כוסת שתרחה ע"י מקרי שנגופ׳ וקובע׳ חותו חפי׳ בלח ימים שוים):
כד וכולם אין הוששיי להם ארא לשעתה כיצד היתה רגילה לראות עם
התחלי הוסת מיד אסורה כ"ז המשכ׳ הוסת היתה רגילה לראות
בסופ׳ אינו אסורה אלא בסופו בד"א בזמן שכל הראיי מובדעת בתוך הוסת
אבל אם אין כל הראיי מובדעת בתוך הוסת אלא נמשכ׳ גם אחד
הוסת אסורה מתחילת הוסת (כד) עד סוף עונה א׳:
כה אם א׳ מאלו בא לזמן ידוע אז וודאי אסורה כל עונת הוסת
(כה) כמו וסת גרידא ימים:

דהוי דומי דוסת הקפילות דלא קבעה וסת וקשה הא מתחילי חוששת לו כמו לוסת שאינו קבוע הואיל ורגילה לראות ועכל"ל דלא ס"ל הך סברא אבל הג"מ ס"ל תיי הראב"ד דהיי שם בשעה מיוחדת והוא לוה להבעל קודם שעה ההוא. וא"כ דברים אלו במחלוקת שמוי. ומ"ם הש"ך בם"ק ההוא דאם הוא וסת מורכב בימי' ובקפילות חושם בהגיע וסת וקפלה אפי' עדיין לא קבעתו ג"פ לא הי' לריך להאריך כי מבואר כן להדיי בבעל הנפש ע"ש ופשוע ומבואר דאם לא קפלה ביום ההוא דא"ל לחוש ולא אמרינו אולי תקבע וסת לימים לחוד כמו דאמרינן לקמן בשארי וסת הגוף אבל בפרים' סקנ"ע משמע דנס כזה חוששת ואפשר דהוא כתב כן לדעת העורדם"ל דקבעה וסת לקפילות לחוד וא"כ שוה דין קפילות לשאר וסת הגוף אבל לדידן דקיי"ל דיש הבדל בניהם לענין קביעות וסת לחוד גם כזה אפשר לחלק :

(כב) גרם לרתיי ר"ח עיין ש"ך ס"ק נ"ט שכתב לחלק בין פיהוק לקפילה ובחמת יש חילוק נכון למחוד דבשלמת פיהוק בת מעלמו ע"י רתיחת הדם שנתעורר

לנאת ולפעמים הרתיחה מרובה עד שמקדים לכוא מע"ל ובא אתמול כדחזינן כ"פ שהדמי" גופי׳ מקדימין ולמה לא כימא ג"כ שהפיהוק יקדם לכוא משא"כ קפילה דאמרינן ע"י תנועת ויגיעת הקפילה בא הדמים וכל זמן שמרוחק היגי׳ והתנועה וינוח העבע יותר ינוחו הדמים ויחזרו לאיתנם השקט ובטח וא"כ איך אפשר שביום שבת קפלה ולא ילאו דמים ממקומן ובנוח מע"ל יזובו דמים אדרבה כפי הריחוק כן ימנעו הדמים ללאת ולבוא וזה פשוט בעעם אבל החום השני סיי י"ד ממה מאין למחבר חילוק זה דהפוסקים דם"ל פיהוק של אתמול גרמה הן ס"ל בקפילה ג"ב דשל אתמול גורם . נראה ברור דמוכח כן בגמ' דהא ללישוא קמא דפריך מברייתא כל וסת שתקבעון אונס אפי' כ"פ לא קבעה וסת ולא אמרינן דפירשו דאין קובע וסת לקפילות לחוד לדעת הסוברין כן ול"ל רזה ג"כ פשיטא למו דהיא פשיטא רלא קובע לימים לחוד וכמ"ש החוס' בד"ה אלא קפילות דקפילות לחודי פשיטא ליי לש"ם דלא קבעה ומשני כגון דקפלה וכוי ול"ל פירש בבריותא כל וסת קאי על וסת ימים שקבעו ע"י אונם דקיינו דהי' ע"י קפילה מ"מ אינו נקבע לימים רק בלירוף קפילה וקמ"ל אפי׳ דקפילה לא הי׳ ביומו רק ביום אתמול מיימ קרוי קבוע מחמת אונס ולא קבעה ולישנא בתרא דסייל דלא אמרינן קפילה של אתמול גורם ל"ל בהיפוך כל וסת שהוא ע"י אוגם אפי׳ כ"ם הואיל ולא הי׳ ביומו אינו וסת לקפילות כלל רק לימים וקשה מה ארוי ע"י אונם אפי׳ שלא ע"י אונם אפי׳ בוסת גוף פיהק בעלמה הה ג"כ לה המרינן דשל התמול גורס וה"כ ע"י חונס דקתני דמשמע הטעם הואיל וקביעות ע"י אונס לימא דכל וסת הגוף אם אינו ביומו לית בו סרכבה ואמרינן דהוא וסת הימים לחוד בשלמא ללישנא קמא רבות' קמ"ל דאפי' ע"י אונס וא"כ ס"ד דאין אונס של אתמול גורס הראי׳ של היום קמ"ל דמ"מ לא קבעו לימים לחוד אבל ללישנא ב' ע"י אונם מיותר דהא כל וסת גוף משל אתמול לא מקבעי ועכל"ל של אונם דוקא קתני דבהא לא אמרינן קפילה של אתמול גורם אבל פיהק וכדומה באמת של אתמול גורם ודברי המחבר מוכרחין. ולפ"ז מ"ש הש"ך בס"ק מ"ע דים לתמוה על הרב המחבר דלה הביאו כלל דעת הטור ורשב"א דס"ל דאמריגן קפילות של אתמול גורם ובפרט שהרא"ש והראב"ד מסכימין מיושב דלא מלינו ברא"ש דס"ל דכתב רק על וסת הפיהק דאמרינן של אתמול גורם וכה"ג אמרינן לעיל גבי קפילות וכן הרשב"א כתב גבי פיהוק וכענין שאמרו בשילהי פ"ק דנדה גבי קפילות ואלו בגוף הדין בקפיצות לא העתיקו דין זה וא"כ י"ל דהביא ראיה כמו דאמריכן לחד לישנא גבי קפילות ה"נ נימא לענין פיהק לכל הלשונות דבהא לא נחלקו לשונות וכמש"ל (ואע"ג דבמשמרת הכית משמע דס"ל בקפילות ג"ם סיינו להך לישנה ועוד דהה המחבר לה ראה משמרת הבית כנודע) וכן י"ל דודאי דעת התום׳ דלא אמריכן של אתמול דהא כל פלפול של רמב"ן עם הרמב"ם חלוי בחילוף נוסחתות כי לפי גירס׳ שלפנינו בל"א קפלה ורחתה קפלה ורחתה קפלה ורחתה ג"פ ע"כ דנם בסופו גרסי' ובשבת קפלה ולח רחתה ובח׳ בשבת חזי׳ בלי קפילה דחל"כ ג׳ מפילות היכי משכחת לי׳ וח״כ מוכח דהוך תרי לישנא פליגא והלכחא כלישנא בחרא אמנט גירסת הרמב"ן היי כנרחה במ"מ ורשב"ל פח"ה הפלה וראחה קפלה ולא יותר וא"כ אף בסיפא לא גרסינן כשבת קפלה רק

פשוע דבפעם ג' חזי' בלי קפילה וקמ"ל דה"א הואיל ושנים ראשונים הי' בקפילה אינו

כי וסתה לא נעקר׳ כלל כי היא לא ראתה ביום לי רק פעמים ועכל"ל הואיל עכ"ם עברו ג׳ עונות של כ׳ ולא ראתה נעקר סוסת ואינו חוששת עד שתשוב ותראה בו אמנם לגיי הרמב"ן והר"ן כנ"ל אין מכאן ראיי וא"כ ממכ"פ או מכלן דאם הפסיקה ג׳ עונו׳ דהוי הפסק ואת"ל דמשברא אמר כן דהרי עברו ג' עונו' וסת וכג' זימני הוי חוקה א"כ מכלן דלא הוי עקירה גמור׳ אפיי חזרה לראוי בעוני כמקדם מהיי לריכה לקבוע חותו דמהך ברייי היי למודה לרחות ביום כ׳ וכו׳ יליף רש"י ורח"ש ולפי גי׳ שלהם אינו ראיי כלל דלא הפסיקה כלל ג"פ ול"ע:

(בא) במו לוסת שאינו קבוע היינו אם אירעכן ג"פ כ"כ הש"ך בס"ק

לעיל מ"ח ע"ש ונרא׳ זהו דעת הראב"ד ס"ז ס"ג אם הכנותו וסת לשנות דהיינו ע"י טבילה ומעשה שהוא כמו הפילות דיליף ליי מההיא אשה דחזיי כד סלקי מטבילת מלוה ולכך פסק דנעקר בשעה א' אפיי בלי בדיקה אבל מתחילי חוששת לשעתה והיינו מטעם זה דאף דאינו קובעת לקפילות מ"מ הואיל ואתמוה חוששת לו בתחילי כמו וסת שחינו קבוע ולפ"ז אף כאן אם הקפילות אף שלא היי בימים מכווניי מ"מ סיי בשעות מכווניי אף לכתחילה א"ל לחוש רק לשעה החוא דהיינו אם קפלה בשעה ההיא וכדומה אבל לא מקודם או לאחריו והמחבר קילר וסמך עלמו חלעיל ס"ג וכרח׳ דהר"ן בחוושיו לנדה חולק אזה דהקשה האיך היתר לאשה זו להבעל לבעלה ע"ג נהר הא תמיד חזי׳ בעת סלקה מעבילת מלוה ותי׳

17353

יום קודם וסת והגיע הוסת אסורה דדלמא פיהוק של אתמול יגרום ואם הדבר בפיהוק של אתמול איך לא נימא בו ביום לחוש לכל עונה דלמא הפיהוק גורם שמראה אח"כ

דעכשיו יולאין גי הוא קלקול בדפום ול"ל

ב׳ הפלגת וג׳ וב׳ הוא טעות דשכים ווהו

ראיי דעכשיו יוצאין בי הפלגות ווכך מע"ל

משא"כ אלו מפרשינן בלאו הך ראי׳ קמיים׳

כדעת הב"י וכ"ח ומהרש"ח ח"כ הרי ג' הפלגות הרי קבעה וסת ולמה מע"ל הלח דיה שעתה וא"ם ואפשר לומר אפי׳ אי

גירם׳ ג׳ הפלגות דכונתו דעכשיו אם נלערף עוד ראי׳ הרי כאן שלשה הפלגות ולא הוי

משמה משת לשת הבל החמת דכונתו לב,

הפלגות מה ברור:

(בה) אם פיחתה וכו' הש"ך ס"ק ס"ח

פראתה ל"א ל"ב ל"ג וכוי וכונתו להוכיח

דלה כדרישה דהה דשמוחל מודה ביש לה

וסת דסני כב' דלונין דוקה כשהוסת מכוין

לדילג ולא כדרישה דאיהו מפרש דהא דכתב

רש"י ל"ח ל"ב ל"ג קושטה דמילחה קחמי

רש"י דס"ל להלכה כשמואל דלא קבעה בבר

דילונין וסת וקביי ליי הא היי לה וסת

מקודם וח"כ אף לשמוחל קשיי ומוה הוכיח

הש"ך דלא כדרישה וכן הוכיח לעיל בס"ק

י"ח ולא הבנתי דבריו דהא לא מייריכאן

קודם שהפכיקה לראות בלי ימים דהיי לה

וסת קבוע דחיך אמריכן דמטמא מע"ל וע"כ מיירי דהוחזקה בדמים אבל מ"מ לא היי

הבים דברי רש"י הותירה

בשבת וכך סיי ג"ם קבעה ג"ם לחוש אחרי פיהוק כסנ"ל א"כ ה"ה אם פיהקה בפ"א בקבעה וסת דיי שעתה וחיך האמר בחזיי בעונה דהוא הפלבי שויי עונה ועונה כמ"ב רש"י בעונות שהיי למודה לראות דמטמא מע"ל ומזה הוכיחו רש"י ורשב"א דג' מע"ל דקאמר היינו ראי׳ ג׳ בצירוף ראי׳ ראשונה לאחר הפסק צ׳ וא״כ יש כאן ב׳ הפלגות והקדימה הפיהוק וכמו דאמרינן בקדמה כן י"ל באיחור המקרי׳ ואיך ישמש דלמא ולא קבעה וסת ולכך מטמא מע"ל וזהן כונת רשב"א וקרי פעם ראשונה לאוחו ראי׳ רחשונה שרחתה לחחר שעברו ני עונות

בו כשם שחוששת לומת הימים בפ"א כך חוששת לומת הגוה בפ"א ביצד ה" מפחקת פ"א וראתה כשתפהק פעם אחרת חוששת לו וכשם שוסת הימים שאינו קבוע נעקר בפ"א שאפילו ראתה ב"פ ליום ידוע אם שוטת היכים שאינו קבוע נעקר בפיא שאפירה אוהי ביפיתם היעיתם הגיע זמן ג'ולא ראתה נעקר לגמרייכן הוא וסת הגוף וכשם שוסת הימים הקבוע בג"פ צריך עקירה ג"פ ובדיקה כן הוא וסת המקרה לזמן ידוע ומאימתי עקירתו משיקרה מקרה ולא תראה הי' המקרה לזמן ידוע אינו נעקר אא"כ בא המקרה ג"פ בזמנו ולא ראתה אבל במקרה לבדה אינו נעקר שויינו רובר מיינו ווודר אינו ניינור בדר מיינו ווודר אינו ווודר אינו בדר מיינו ווודר אינו ווודר אינו ווודר אינו ווודר אינו בדר מיינו ווודר אינו וווודר אינו ווודר אינו ווודר אינו וווודר אינו וווווודר אינו ווודר אינו ווודר אינו ווודר אינו וווודר אינו וווודר אינו וווודר אינו ווווו

או זמן לבדה שלא ראתה בהם אינו נעקר: מו זמן לבדה שלא ראתה בהם אינו נעקר: כז תינוקת שלא הגיע זמנה לראות והיא קפנה שלא הגיעה לימי הנעורים אפילו הביא ב' שערות וכן אפי' הגיעה לימי הנעורים אם בדקוה ולא הביאה ב' שערות היא קובעת וסת כשאר נשים בנ' ראיי כשאר הוסתו' וכר' כוסת ההפלגות (כו) אלא שיש הפרש בינה לגדולה שאעים שהוחזהה רואה וקבעה להוחת אם פסקה ג' עונות בינונית שהם צ' יום ולא ראתה אינה חוששת לוסת הראשון כלל וחזרה לקרמותה יים ולאראונה אימה הוששת לוסת יה אשון כלל והזו הילק מתה ואפילו חזרה לראות באותן עונות שהיתה קמודה (פי' נהונה) לראות בהן אינו הוששת (כז) עד שתחזור ותקבענו ג"פ לפי שאינה בת דמי ונתגלה שדמים הראשונים ,מקרה הי' ראתה ג' ראיו' מג' עונות מכוונת שלא פיחת' ולא הותיר' נתגלה שדילוג הראשון אינו סילוק דמי אלא שינוי וסת לפיכך ראי ראשונה שממנה התחילה (לדלג) מצטרפים לג' ראי אחרונות ונמצא ד' ראיות וג' הפלנות בניהם מצ' לצ' (כח) אבל אם אחרונות ונמצא ד' ראיות וג' הפלנות בניהם מצ' לצ' (כח) אבל אם פיחת׳ או הותיר׳ שלא הי׳ הראיות מכוונת אז א״א לראשונות להצמרף ועד שתראה ד׳ ראי׳ מכוונת אינה קובעת וחת להפלגות: ובן זקנה שעברו עלי ג׳ עונות משהזקינ׳ ולא ראתה הרי זו מסולק׳

לוסת שאינו קבוע): כש איזה היא זקנה כל (שזקנה ב"ב שראו") שקורין לה אמה בפני בש

דמים ואינה חוששת לוסתי הראשון (וקטנה ווקנה אינן חוששת

מחמת

לה וסת קבוע וא"כ פשיטה דלשמוחל בעי ג' דלוגין ולכך לא כקשה החושי שם כנראה מדבריהם רק לרב ועיין מש"ל באריכ' בביח' דברי התום' ובעור ורשב"ח בחתת לא מכר מל"א ל"ב ל"ב כפירש"י רק סתם פיחתה והותירה ולה נתכוונו להותירה במכוון בדילוג כפי׳ רכ"י והגע עלמך לרב ודחי דהוי דילוג והא הרשב"א חושש להחמיר כרב א"ו דלא מיירי כה"ג אי דדעתי כמש"ל בתום׳ דאף לרב לא הוי וסת דילוג ודברים אינו מוכרחים ומובני׳

ודע כי הרמב"ם בפ"ד מהי משכב ומושב פסק בתנוקת שהגיע זמנה לראות וראתה פעם א' דיי שעתה ושני מע"ל עברה ני חדשים וראתה דיי שעתה וכו' ונתקשה בו הגאון בית שמואל הובא בשו"ת שבות יעקב ח"א דבגמ' מוקמי להך כר"א דאמר כל אשה שעברה עליי ג' עונות דיי שעתה וא"כ הרמב"ם דפסק דלא כר"א לא ה"ל לפסק בעברה עלי׳ ג׳ עומות די׳ שעתה ולא תי׳ כלום וישוב הנאון פ״י אין לו שורש ע״ש ונראה דגם הרב ב"י בסימן זה חמה על הרמב"ם דלמה השמיע בתינוקת שלא הגיע זמנה לרהות כד חזי' בעונות קטנות ומימרא דרב גידל ולכן נראה דס"ל לרמב"ם ודאי בחזית בתר הפסקה ראשונה אין במימרא דרב גידל שום הידוש דפשיטא דאם ראתה גי ראיה דהיא מטמה מע"ל ודל הפסקה ראשונה ולא יהיה שלא ראתה מעולם ועכשיו הזמן ברוחה בי רהיי מע"ל. רק בחזים בתר הפסקה שניי הוא דחידש ר"ג דרחיה שניי מעמל מע"ל ול"ל דראים שראתה בתר הפסקה ראשונה מלטרפת אף שהיי הפסק בין ראי׳ לראיה ל׳ יום כנון דא לריך להודיע ויש בה מהחמיה על השמעת רמב"ם אך ל"ל דס"ל לרמב"ם הא דריים הרמב"ם דברייתא רבי יש לחקור מנין קא דייק אי מהד דאמרינן בהגיע זמנה לראות דפעם שני' מע"ל כבר כתבו החום' בד"ה ברוב ספרים וכו׳ דמהא ליכא למשמע דבוה אפי׳ רשב"ג מודה וזהו דעת רמב"ם בהכרח דהה פסק מרשב"ג ומ"מ פוסק כן דבסניה מע"ל וגם ל"ל כפי׳ התוס׳ מהך דבלא הגיע זמנה לראות דבראי׳ ג׳ מע"ל דוה ילדה אף לרשב"ג כמ"ש רשב"א בח"ה וכן הר"ן וכמ"ש הרמב"ם דפסק הך אף דקיי"ל כרשב"ג וא"כ לריך להבין מנין יליף לה דהך ברייחא ר׳ הוא ול"ל דודאי הך דר"ג דאמר בהפסיקה כ"פ לי ימים וראחה ואח"כ בעונה שוב ראתה דהוי תרי ראיות יש לדקדק למה מע"ל ואי דראי׳ של הפסקה ראשונה מלטרפת הא הפסיקי ג' עונות ואף שחזרה וראתה בסוף מה בכך הא כיון דאין כאן ג' הפסקרי הא מוכה דהוי רק בפסקה ולא כוונה בהפלנה רחוקת וכמ"ש רש"י בד"ה מי אמרינן וכו׳ רק דהם בל"ה לרבי בכל תכוקת שלה הניע זמנן וראתה כ"פ הרי הוחזקה בדמים ומהדין שתשמש מע"ל רק הואיל ולא ראתה מעולם ולא הוחוקה בדמים לא החמירו חכו"ל שתהח חותו רחיי שמוחוקת בו מעמח מע"ל וזה ברחיי רחשונה וכן בהפסיקה שני פעמים לי ימים שורת הדין ג"ב לרבי מוחוקת בדמים ג"ב הטעם דבחותו רחיי אינה מעמא מע"ל וא"כ ברואה ראיה אחר זה בהפסיקה ב"פ פסיטא דמטמא מע"ל דהא כבר אתחזיק בדמים וא"כ מדר"ג מוכח דמוקי לי׳ לברייתא כרבי דלרשב"ג כל כמה דלם חזי' ג"פ בל' ימים אמריכן דהך חרי הפסקות הן סילוק דמים והי' הראיות רק מקרה בעלמא וא"כ איך בראי שנית לאחר הפסקה שנית חטמא מע"ל. והנה הא דאמריכן בהגיע זמנה לראות דראבונה די׳ שעתה ושני׳ מע"ל ובעבר׳ ג׳ עונות די׳שעתה י"ל לכאורה דאמי אפי׳ כרבנן החולקים אר"א וס"ל באשה שעברה עליי ג' עונו׳ מטמא מת"ל דע"כ סברי רבק כן באשה שכבר הוחזקה בדמים נמורים אבל זה שראתה רק ב"פ דלא הוחזקה בדמים רק הואיל והגיע זמנה לראות לריכה בדיקה ולכך מטמא מע"ל כמ"ם הר"ן דקנסת הות הואיל ולת בדקה וח"ב מ"מ הית אינו בחזקת רותה ולכך בעברה ני עונות ולא ראתה מודים חכמים לר"א דהיא בחוקת מסולקת ודיי שעתם. אך זהו לרשב"ג אבל לרבי א"כ זהו שראתה ב"פ הרי היא מוחוקת בדמים כשארי נשים מבלי הבדל וא"כע"כ הך דקתני עברה עליי ג' עונוי ר"א היא וא"ש דברי הגמ' דדווקה על ר"ג פריך דהת דהמרת בהדר קחזי בעונוי דשנים מעמה מע"ל ע"כ דמוקי ליי לברייחה כרבי וה"כ ליכה לחלק בין הגיע זמנה לרחות ורחתה ב"פ ולשחר נשים וח"כ ע"כ ר"ח היח וקו' הגמ' שפיר דרבי לא ס"ל כר"א וכו' ובהח ניחה דקבעה הגמ' הך קו' אמילחה דר"ג דמדבריו מוכח דהך ברייחה רבי כיה וגם א"ש דהוחיל ורבי היה קה קשי לי מסיפה דר"ה היה וכנ"ל ולפ"ו אנן דקיי"ל כרשב"א יפה עשה רמב"ם דהעתיק כל דיני ברייתה דהקך לה תליי כלל בדברי רבי ורשב"ג כמש"ל המנם מילסא דר"ג השמיע דוהו דוקא לרבי ולא לרשב"ג וכמ"ש. ולפ"ז גם לחבמים ילדק בהך דעברה עליה ג׳ עונות בהגיע זמנה לראות דבוהו כייע מורים הואיל ואינה בחוקם רומה דהא לא חזיא רק ב"פ ואינו מוחזקת בדמים כלל ופלוגתא רחוקה בין ר"א לחכמים משווינן וכל הקושיא הוא דר"א היא היינו לרבי דהיא מוחזקת בדמים ודברי רמב"ם כפחור ופרח ומעתה לף לולי הכ"ל כמ"ש בדברי ט"ו יפח עשו הטור"

והרי מבוחר דהדבר במחלוקת שנויי ולדקו דברי המ"ו והמחבר כראוי כי הרז"ה ורא"ש וכן משמע ברשב"ה מסכימים לדבר ה׳ כשמיש דינא כראב"ד ודו"ק: ודע הרמב"ר כפי מ"ם המ"מ בפ"ח מהלכות אסורי ביאה נראה דעתו כי אין שום וסת הגוף נקבע לבדו בלי וסת ימים ומה שאמרו דחוששת רק לשעה כוא לשהרות אבל לבעלה כיון דהוא מורכב בימים חוששת כל עונה כמו בימים ולכך לא הביא הרמב"ם הך דינא דאין חוששת רק לשעתה בהלכות ח"ב כ"ח במשכב ומושב לדיני טהרות וזה ג"כ מסכי׳ לדברי הרח"ם הנ"ל וכ' המ"מ שרוב פוסקים

חולקים ולי נראה ראיי להרמב"ם דאיי פ"ב

דשבועי נמלא על שלו חייב קרבן מה לאו

תחול לפהק ולרחות ולכך כל עונה אסורה

משא"כ הראב"ד לא מליכו ליי סובר כן כי

מדברי ראב"ר בבעל נפט דף נ"ז לא משמע

להדיא דם"ל דקפילה של הממול גורם רק

ס"ל דקמ"ל אי קפנה בר"ח ג"פ ורחתה ובכ"ש לחודש קפלה ולא ראתה לא אמרינן הא קמן דקפילה לאו כלום הוא קמ"ל

דמ"מ חוששין לקפילה דר"ח ע"ש כי נרחה

כי כך היי גירסת שלו בגמי וח״כ ליחת

להך דינא שוב ראיתי בהרז"ה בהשגתו

שהשיג נ"כ בזה על הראב"ד דאם הוא קבע

לימים דינו כדין וסת לימים בכל חופן

סמו׳ לוסתה ואכניסה ומשנינן שלא בשעת וסחה ואפרישה ופריך והא נמלא קחני ונמלא לחחר זמן משמע וק' מה קושיי דכיון דחם שמש בשעת ושתה לח מקרי חונם רק שוגג דעלולה היא לדם א"כ י"ל דמיירי דיש לה וסת הגוף בלי הרכבת הימים כלל וח"כ קודם שהתחיל לפהק שמש עמה כדין וכתורה ובתוך התשננים קרו לה מקרי הסמה בפיכוק ועישום וא"כ הולרך לפרום באבר מת והוא פי' באבר חי ואח"כ בדקה שלמה חם נמלח על שלה פטור מקרבן דחולי חח"ב רחתה דחין זה חיוב דחיכף בשעת פיהוק תראה בהתחלתו ואם נמצא על שלו אות ומופת האז ראתה וחייב דבשעת וסחה ים לו לפרום בחבר מת ולכך ס"ל לרמב"ם דוסת הגוף כלי הרכבת ימים לח יחכן ובהרכבת ימי׳ לריך לפרוש עונה כמו בוסת ימים לחוד וח״כ קושי׳ הגמ׳ שפיר ודו״ק: עבו) אלא שיש הפרש וכו' וכ' הש"ך ס"ק ס"ה דלאו עונה דידה חשבינן כנון אם עונה שלה ממי למי מימ חשבינן ג' עונות בינוני שהוא יחד לי ימים והמהרש"א

נדה דף י' בגמ' שחים בימי עוברה ואחד בימי מניקה משמע כ"ל דג' עונות באשה שים לה וסת הוא ג' עונות דידה ואם עונה שלה מ' יום בעי ג"פ מ' יום וחה אינו וכל דברי המהרש"א הן בקושיא שלו והן במירץ שלו סותרין לגמ' דנפרק בנות כוחים דפריך למ"ד שני מעין הן ל"ל הפסקה ביתי תניקה עונה א" הפסק משהו סני דפרק המעין שמא ומשני הגמי באתת סגי בהפסק משהו כי אה"כ תעין אחר הוא ואל הכפת לן אי רואה ביה א: לא ולמהרש"א מה קושיא דלמא איירי בעונה של מ' ואם כן אף בימי מניק' לריך הפסק דדם טובר של זכר אינו אלא ל"ג ימים א"ו דעונה

בינונית חשב כמ"ש ש"ך ומהרש"ה ל"ע : בינונית חשב כמ"ש ש"ך ומהרש"ה ל"ל קביעות וסת רק כשהיה עד שתחזור ותקבענו ג"פ הט"ז כתב סקמ"ג דה"ל קביעות וסת רק כשהיה רומה ג"פ והוחוקה ברומה הרי דינה שוה לגדולה וחוששת לוסת שחינו קבוע וכבר השיגו הנה"כ וראי' ברורה לדברי הש"ך דהשמיטו הטור והמחבר דאם הדר קחוי' בהפסק ש"י דהיינו דהפסיקה ל' ימים וראתה ואח"כ הפסיקה שנים ל' ימים ורחתה וחזר ורחתה לסוף עונה שהיה למודה קי"ל מטמח מע"ל דרחי׳ רחשונה שרחתה לחחר הפסק לי ימים רחשונים מלערף והרי כאן ני ראי׳ וא"כ ה"ל לטור וש"ע להביא דבזו תיכף בראיי שניה הוששת והרשב"ה בת"ה העתיקו אלא דס"ל בשלמא לענין משמא מע"ל דלח תליח בקביעות וסת שפיר יש חילק בחזיי לחחר השסק רחשון חו בני חבל לשנין חשם וסת דבעי קביעות וסת גמור וח"כ מה בכך דחוי' בתר הפסק שני לענין וסת חין רחיה רחשונה לחחר הפסק רחשון מלטרף דהח חין כחן הפלגה שוה כלל דהח הוי הפלנה ג' עונת והדר קחזי רק בעונת קטנות וח"כ לריכה לרחות ג' רחיי בעונת קטנות כדי לקבוע וסת וח"כ חזר הדין של רחיי לחחר הפסקה שני להיות שוה כרתיי לחחד הפסקה רחשונה ויפה השמיטו וזהו רתיי נגד הט"ז אלח מ"מ ל"ע הך דין גופיי דהחליט הרשב"ה דחינו חוששת רק לוסת הקבוע מנ"ל כיון דחזינן דמעמחות מע"ל והרי היה בחזקת רוחה מנ"ל דלענין חשש וסת לה חישינן ול"ע:

והנה הט"ו השינ אב"י דפירש בדברי הרשב"ח דכתב בת"ה על הך דרב נידל פ"ח דיה שעתת שניות דיה שעתה שלישית מצ"ל דקאי פעם ראשונה לראי' ראשונה שראתה לאחר שעברה עליה ג' עונת דעכשיו יולאין ג' הפלגות שוות מביניהן עכ"ל והקשה הב"י הא אין כאן רק ב' הפלגות דראיה ראשונה לאחר הפסק וראי שניה עושין רק הפלגה אחת וראי ג' משוי ליה הפלגה שניה ומכח קושיא זו הוסיף הב"י בראיות דראי ראשונה כונת הרשב"א על ראיה שניה כי מה שראתה תיכף בהפסק לי ימים אינו בכלל והט"ז השינ עליו ובחמת הרשב"ח כתב דדעת רש"י כדעת הט"ז דרחי' רחשונה היה ראיה ההוא שראתה תיכף כשעברו לי ודעתו כדעת הב"י "דאל"כ מה קמ"ל ר"ג ראי׳ ראשונה דיי שעתה הא ברייחא היא עברה עליה ג׳ עונת וראתה דיה שעתה ולא על זה היי כונת השיחל וכונת הע"ז ברשב"ה אתת וברור וכ"כ הנה"כ איברא מה שביקש ליישב תמיהת הב"י ולומר דהרשב"א נתכוון להוכיח דאין ראי׳ ראשונה שראתה הפסק נכלל במאמר ר"ג באמרו ראיה ראשונה דיי שעתה וזה דוחק דמלבד דהוא רחוק במשמעות הרשב"ה אף גם דוה לא עלה על לב שום איש לומר דכל זה שלא הפסימה ג"פ בג' עונות שיהי' רחי׳ רחשונה מחשבון ועוד א"ב אם רחתה אחר הפסק שני' דקאמר ר"ג ב' מע"ל א"כ יהי' כונחו על ראיה ראשונה לאחר הפסק הב' דהא ראי' ראשונה קודם הטסק קרוי' והא ברייתא מפורפת די' שעתה ומה לריך ראי' לזה אמנם ברור דכונת הרשב"ח להוכיח כפי׳ רש"ו ולשלול פי׳ מהרש"ח והב"י והוא דאי הפי׳ כדבריהן א"כ ראיי ראשונה הכונה מה שראתה בפ"ב לסוף עונה בהפלגה מראיי שראתה לאחר ל׳ ימים וא״כ הרי כאן הפלגה א׳ כמ״ם הב״י ואם חוזרת בעונה שני׳ הרי כאן ב׳ הפלגות ובעונה ני הרי ג' הפלגות וא"כ קבעה וסת ואיך אמר ר"ג מטמא מע"ל הא דלא הרגישה רק אכן אמריכן באמת הרגישה

רק להיות כי סברה מי רגליי הן לח נחנה

דעתה בכך וח"כ פשיטח דיש כחן סים ול"ל

דהה חסקינן לעיל דחף בלי הרגבה מ"מ

טמח משום כמס חדח דרש"ו פיי לעיל

השעם דלמה ארגשה ולהו אדעתיי שמחה

היא מדרבנן וא"כי חזר הדבר לסתם נכלל

הספק ועוד דהא הסקינן בדף י"ר ע"ב

דר"מ משום כדה ולא משום כחם מעמא

ול"ל דלא יוכל כס"ם להתהפך ולומר ספק

בהרגשה או לא בהרגשה ואת"ל שלא

בהרגשה דלמא ממי רגלים דכיון דארגשה

ודאי דממקור קחזי׳ דחוקה כשהיא מרגישה

דרם בא ממקור ולא שייך עוד ספק שני

אלא להפוסקיי דלא ס"ל מחהפך קשה ול"ל

דהא בלא"ה אין כאן ספק דרוב דמים באי׳ מהמקור ולא דרך השתן רק אתרע ליי רובא הואיל וחיים שלא בהרגשה אבל כאן

שיש לספק דבאמת הרגישה א"כ חזר הרוב

למקומו ואין כאן ספק ממי רגליי כלל . דא"כ באיש ואשה שהטילה מים נמי ודאי

יותר שכיח רוב דמים באשה יותר מבאיש

ול"ל דמ"מ ע"י שתן לא שכיח ול"ל דחוקה

כל דמים שבאים מהמקור באים בהרגשה אם לא שנודע לה שלא הרגישה אכל

מהסתם אמרינן כל דם שנא מהמקור היי

בהרנשה וח"כ חם חתה חומר בספק רחשון

החוקה בכל אופן

והנה הני שב יעקב סקשה הא דאמר שמואל

כואיל וסת דאורייתא חזקה אורח בזמנה

בא בממ"ל אי ארגישה כיון שלא בדקה כשעת הרגשה חיכף הא אפי׳ שלא בעת וסמה טמאה ואי לא ארגישה מה בכך

דוסת דאורייתא מ"מ מהתורה בעי הרגשה

וזו ליח לה כרגשה. ויש ליישב דקמ"ל

אפי׳ דבדקה אח"כ ומלאה דם לבן וירוק וכהנה דמים טהורים ובזו מחמת וסת

טמחה דחזקה חורח נשים ד"נ בזמנו בח משח"כ מחמת הרגשה הח ישנו כחן דם טהור דבא נייכ מהמקור וכמבואר בח"ה

ובש"ע כחן ובדקה ולח מלחה כלום דייםח

אך באמת אין אנו לריכן לזו דגוף הדם

אסור מדרבנן בעלמא מ"מ כיון דהך חזקה

דט"ז הגיע וסתה ולא בדקה דטמאה

דלמא ממקור א"א לספק ולומר שלא בהרגשה דחוקה אלימתי יש כאן ומכעל

דלמת

והש"ע שהשמיטו הך דר"ג בהדר קחזית בעונות כי רמב"ם השמיט מה דלא כהלכתה מטמח ר"מ וכו' וקשה הח בחשה לחוד חיכא נמי ס"ס דהה בדף נ"ז מוקמינן להך דעושה לרכיי בארגישה ואימא הרגשת מי רגליי (ועיין ריש סיי קפ"ג מה הפיי בהד דארגישי וע"ש) וא"כ יש כאן ספק ממי רגליי ספק ממקור ואת"ל מהמקור דלמא היא

ומי כמהו מורה ודו"ק: (במ) שלא הניע זמנה לראות והנה כפי דעת הרמב"ם פ"ד ה"א בהלכות משכב

ומושב משמע דוקנה אם ב"פ ראחה לסוף לי הרי זה מטמא מע"נ ועיין

שם בכ"מ דעשה לרמב"ם סמוכי מדברי המשנה וא"כ הגדל גדול יש בין זקנה ללא הגיע זמנה לראות. ותמהני מהמחבר ששינה דרכו ולא זכר דברי רמב"ם כלל תחת לשוכו ואולי ס"ל אף דמטמא מע"ל מ"מ הוי כוסת שחיכו קבוע וחיכו חוששת דמ"מ וסת הרחשון נעקר ולשחינו קבו! אין חוששת בזקנה ול"ע:

(ל) בב׳ לחודש וכו׳ הט"ז בס"ק מ"ז כ׳ דלכך נקט בכה"ג ולה בפשוט דרמתה ג"ם בר"ח ובכי בו משום דרבותי קמ"ל אע"ג דוסת ר"ח הוקבע מקודם וכן משמע מב"י ומפרישה הבל החמת דנקט הרמב"ן והראב"ד הך דינא לדינא דב"ם דחין אשה קובעת וסת לימי נידתה וזיבה וא"כ כשהיא רואה בר"ח וכי בו כשחחזור לראות בר"ח הך ר"ח ה"ל בתוך ימי זיבה לראי׳ עשרים וכלא יחשב אבל כשכבר ראתה ב"פ כר"ח אף דנפעם ני הקדימה לראות בעשרים מ"מ רחי' ג' בר"ח מחשב לוסת

ווה ברור ופשוט : דע כי דעת הנה"כ דלהחמיר אמריכן אף לדידן דאין אשה קובעת ושת בימי נידה וזיבה והמ"י כתב כיון דכל טעם לדידן להקל לנשי׳ מבלי לדקדק בפתחי כידה וזיכה ואם אתה אומר להחמיר אמריכן לין חשה קובעת אף היא עדין לריכה לבדוק ולדקדק לדעת חתי הן ימי כידה או ימי זיכה ורחה זה מלחתי להר"ן לחרושיו דהביא הך דרמב"ן נסוף פי בנות כותיי וכחב דל"ע דנהי דהחמירו על עלמן ה"מ לחומר׳ חבל לח לקולה וחם נחמר שקבועת וסת בימים שאינם ראוי׳ לקבוע וסת מדינא נפיק מני׳ חורבה וכו׳ ע"ש והרי דברי שניהם אמורה בספר ודברי הר"ן מסכימים

לדעת הש"ך ולכן ל"ע: (לא) לאחר וכוי נרחה ה״ה דמפלת נפל כ"ז שישלה דין לידה לענין

דם לידה ודם טוהר יש לה דין מניקה וכמ"ם מדברי תום׳ נידה דף ל"ו ד"ה ושווי' וד"ה דליכא וכן מוכח מדברי הרמב"ן דדייק דמניקי לא אמרינן דיי שעמה מדאורי יושבת על דם טוהר דו׳ שעחה ולא אמריכן דקמ"ל במפלת א"ו דכל דיש לו דם טוהר ים לו דין מניקה ופטוט:

(לב) אינה חול במקרה הט"ז בס"ק מ"ע פי׳ דחינו חוששת לוסת

זו כלל ול"ל דמיירי דלא ראתה ג"פ באותו שונו׳ שהיתה למודה לראות אבל ראתה ג"פ הא לריכה לחוש כמו וסת שאינו קבוע כדלעיל בסעיף ל"ג אלא מיירי דראתה רק פ"א או שמיי׳ ולכך אמרינן דהוא מקרה אלא שדברי הט"ז בס"ק מ"ח תמוהים דמשמע מדבריו דהבין הא דקאמר חוששת מיורי לאחר שעברו ימי מניקה וזה אינו כלל רק החשם הוא בתוך ימי הנקה ולא אוכל לירד לסוף דעתו בזה כלל :

(א) משמאה וכו' עד שתרגיש וכו' עמש"ל סי' קפ"ג :

(ב) גזרו על כתם כוי והקשה הכ"מ הא הוי ס"ם ספק מגופיי ספק מעלמא ואת"ל מגופי׳ דלמה מן העלי׳ וחי׳ דאעפ״כ החמירו חכמים ויש לפקפק על הרמ״ה קפ"ז שכי ס"ם וחולי יש לחלק דשם ריעותי לפניך דהרי מכה כחן וח"י חם מוליחה דם ובלא"ה דעת רשב"ח להתיר אפי׳ באינו מוליאה דם כנ"ל. אבל תי׳ ב׳ מהכ"מ דכיון דליכא לחלוח ודאי מגופיי אתיי הוא הנכון כי כך אמרו בגמי לב"ש דם"ל דיה שעתה משום דחשה מרגשת ח"כ לח יהי׳ כחמים שמחים כלל ומשני הגמ׳ כיון בלפור לח נחעסקה בשוק של עבחים לא עברה האי דם מהיכי אחי׳ וא"כ הדבר לב"ש מכ"ש לדידן דקיי"ל כב"ה ופשוט ולק"מ מהך דברי רמ"א דלעיל דהרי מכה לפניך ומ"ש הט"ז דרוב דמים מנופה האחי' יפה השינו המ"י דהא רוב נשים רואה בהרגשה והדין עמו דהא

מהך שעמח פרכינן הב"ש לעהר כתמים ופשוש : קשה להכ"מ הח הכל שפק ה' אי מגופיי או מעלמה או מן עליי דמ"ש מעלמי או מעלי׳ הכל ספק א׳ אי דם נדה או דם שהור ומה לי דם חוטמה או דם עלי׳ ועמט"ל ברמ"ח בסי' קפ"ז ווה לח בייך כחן וגם מחהפך לח הוי ולכן ברור כמש"ל בסי קפ"ז דכחן חזקת חשה דהעתיד חשה בחזקתה חזקת טהרה מסייע עד שבשבור זה היא טהורה מהחורה א"כ בכל ס"ם דעלמא אביי ס"ם כל דהוא מחירין

דהא חזקה מסייע לה : הרגישה וכו' וכדקה אח"כ ולא מלאה כלום וכו' היינו כשיעור וסת המכואר לעיל כי׳ קפ"ז סעיף א׳ ע"ש. ודין זה יליף לי׳ מהרא"י מהא דפרכינן ריש הרואה כחם אי דארגישה לאחר זמן אמאי שטורה מקרבן והיינו חשאת דאשם תלוי אינו חייב דבעי חחיכה אי מב"ח והואיל מחייב קרבן על הרגשה ש"מ דוה חוקה דרוחה בהרגשה דחל"ב חיך נחייב בהרגשי הולי מ"מ רחתה חחר תשמיש וח"ב דהיח

חוקה דחורייתה כמו דחמרינן למ"ד ובתות דחורייתה אי לת בדקה כשיעור וכת עמחה דחוקה אורח בזמנה כ"ה בהרגשה אי לא בדקה מיכף אמרינן חוקה דראתה . והגאון **מהר"ל הובא** בשב יעקב הקשה תולן לגמי לפרש כן בדברי שמואל אדמקשה ממכו ולק"מ דום ידע כנמי זולת דברי שמואל דבכל הרגשה הוא בחוקת רואה רק לולי דברי שמואל ה"ח דמשנה מיירי כלי הרגשה ומ"מ בנמלח על שלו ודחי חזי בעת תשמיש חייב׳ בקרבן אבל לשמואל דאמר עד שתרגים בבשרה א"כ קשה על המשנה בממ"נ וכו' ולק"מ ולכחורה יש רחיה לדברי ח"ה בהח דקמבעי ליי לגמי בדף נ"ע ע"ב בהחשה שעושה גרביי וראתה דם אים ואשה מה לי אר"מ כי קאמר ר"מ בחד ספקא אבל בס"ם לא

בלי הרגשה והך הרגשה הוא ממי רגלים וא"כ טהורה ומכ"ש להך פיי דאמריי דמיירי

: מחמת זקנותה ואינה חוששת ל חזרה וראתה דינה כדין תינוק' שלא הניי זמנה לראות: לא (כמ) חזרה לראות בעונות קמנות שביתה למודה להיות רואה בהן הזרה לקביעות' הראשון אם ומת ההפלגוי חזרה לקדמות' אם תהיי ההפלגה כמו שהיתה למודה תחילה ואם בשאר הומתו' אפי' בפ"א חזרת לקדמות' שהרי נתגלה שדינוג הראשון לא מילוק דמים היה אלא

יות בג לקו סות שחרי גתגלה שדילוג הראשון רא סילוק דמים היה אלא מקרה ובזה חמור דין הזקינה מדין הקטנה שלא הגיע זמנה לראות:
לב פעמים שהאשה קובעת לה וסת בתוך וסת כיצד ראתה ג"פ בר"ח
וד׳ (ל) בב׳ לחודש ובר״ח וכן בה׳ ובו׳ הרי קובעה ב׳ וסתות:
לג מעיברת (לא) לאחר ג״ח לעיבור׳ ומניק׳ כל כד״ח אחר לידת הולד
אינה קובעת וסת אפ׳ מת הולד או גמלתו דמים מסילקין מהן כ״ז
עיבורה וכל כד״ח וס״מ חוששת לרא׳׳ שתראה כדרך שחוששת לוסת כד"ח ומ"מ חוששת לראי שתראה כדרך שחוששת לוסת

עיבה זה זכל כה יהים מיה של לה בית בהן שהי שם ליכה. שאינו קבוע: לד מעוברת משהום' עוברה ומניקה כד"ח אינה חוששת לוםת הראשון אפילו היה לה וםת קבוע והגיע תוך הזמן הזה (לב) אינה צריבה בדיקה ומותרת לכעלה ואפילו שופעת ורואה דם באותן עונות שהן בו יקה זמות זג לבעלה זמפילו שופעת וראה זבי באחת עומת שוק למורה לראות בהן אינו אלא במקרה עברה ימי העיבור והנקה חוזרת לחוש לוסת הראשון כיצר היה להוסת לימים אם למודה לר״ח חוששת לר״ח ראשון שהיא פוגעת בו וכן כל כיוצא בזה וכן הדין אם היה לה וסת הגוף או לומן ידוע אבל אם היה וסתה וסת ההפלגה א״א לחוש עד שתחזור לראות חזרה לראות אפילו פ״א חוששת יום ההפלגה שהיתה למודה להפליג:

, קצ דיני כתמים ובדיקת האשה ובו נ״ד סעיפּים

דכר תורה אין האשה (א) משמאה ולא אָסורה קבעלה עד שתרגיש שיצא דם מכשרה וחכמים (ב) גזרו על כתם שנמצא בגופה או בכגדיה שהיא טמאה ואסורה רבעלה אפילולא הרגישה ואפילובדקה עצמה ותמצא עצמה ומצאה שהורה וצריכה הפסק שהרה שתבדוק שהורה ואח"כ תמנה ז' נקיים חוץ מיום המציאה (כאילו ראתה ודאי וכמ"ש לקמן סי' קצ"ו) (ג) ואם הרגישה שנפתח מקורה להוציא דם וברה אח"ר יו"א מיישה רגים ייי מיישים וברה אח"ר יו"א מיישה שנפתח מקורה להוציא דם

ש לקבון טי קבים קנה ואם הוגישה שנפונה כקורה להוב א ... ובדקה אח"כ ולא מצאה כלום יש מי שאומר שהיא ממאה : (ד) לא גורו בתינוקת שלא הגי' זמנה לראות דהיינו שהיא פחותה מי"ב אפילו הביאה שתי שערות וכן אפילו התה יתרה מי"ב אם בדקוה ולא הביא ב׳ שערות בין שהיא בתורה בין שהיא בעולה ואפילו אם ראתה כבר ב״פ אבל לאחר שראתה נ״פ חוששת לכתמה:

ג היתה שופעת כמה ימים או שהיה מזלפת מיף אחר מיף בלא הפסק אינו אלא כראיה א' עד שתפסוק (ה) אבל אם פסקה מעם וחזרה וראתה ג"פ אפילו ביום א' הרי זו מוחזקת בדמים וכתמה ממא ויש מ"ש שאין בתמה ממא אא"ב ראתה דם ג' וסתות (ויש למחמיר כסכרס רחשונה): ד תינוקת שלא הגיע זמנה לראות וראתה ג"פ ופסקה מדראו' שיעור ג' עונות שהם צ' יום חיזרת לקדמותה וכתמה מהור עד שתחזור ותראה : D"1

לא גזרו על הכתם אא"כ יש בו כגרים ועוד ושיעור הגרים הוא כט׳ עדשים (ג׳ על ג׳) (ו) ושיעור עדשה כד׳ שערות (שהוא ל״ו שערות

דקורה בא בומנו הוא חוקה אנימת׳ ודבר תורה א"ב אף במילת' דרבנן חושש לטמא אבל למ"ד וסת דרבנן א"כ חזקה לא אלים מ"כ אין לסמוך עלי׳ לעמא ואין לדמות דאורייתא ודרבכן לחזקה דאורייתא ודרבכן :: (ד) לא גזרו וכו׳ עיין ש"ך סק"ג הכית בשם המהרש"ל דלת נהוג כן דהת אפיי בבתולה קטנה מונה ז' נקים וע"ש מה שהשיג ונרתה דתלי׳ בדעת הפוסקים להמן קל"ג דלמ"ד דמדינא דגמ' לא אמרו בקטנה בועל בעילת מלוה ופורש רק אח"כ

ממנהגא החמירו א"כ יש מקום לומר אם החמירו בדם בחולים דודאי מותר איך לא יחמירו בכחמים אמנם לשיטת הפוסקים דמדינא דגמ׳ אסיקו בכל נשים אפי׳ בקטנה בועל בעילת מלוה ופורש ובנמרא נאמר דקטנה כחמה טהור ולדברי מהרש"ל קשיי אהדדי וכמו דאסיקו שם בבעילות מלוה גם גבי כתם הל"ל כן אלא ודאי דים חילוק כמ"ם הש"ך בשם הרח"ש שלח לחלק בין גדולה לקטנה הוחיל ובעילה לכל מסור משח"כ בכתם ופשוט:

(ה) אבל אם פסקה מעט וכו' הב"ח הוכיח מגמ' דקאמר: אטו שפעה כי נהרא ופי' רש"י כי א"א ומשני דלא איירי משופעת אלא מולפת הרי היא כשופעת וא"כ הטור והש"ע דכתבו שופעת או מדלפת מיירי בכפסק והט"ז בסק"ג השיגו ומחלק בין שופעת ימים ז' בלי הפסק או לפחות ודברים אלו דברי נביאות וחקרי סתרי טבע לומר שני ימים חוכל להיות שופעת וזי ימים לא ובאמת דבריו פשוטים כי ודאי להיות שוסעת חמיד ברבוי דמי א"א להחיות אבל בשבילוה לא יחיוב שתלריך להפסיק לנמרי רק ד"מ שופעת שעה שתי" בשפע ואח"כ נפסק הקלוח ומולפת מעט מעט ובעבור שעה ב' חוזרים הדמים ללאת בשפע וכן תמיד כל הימים אבל לא שיהי' פוסקת לגמרי וא"כ קו' הגמ' שפיר לס"ד דמזלפת הוי כפוסקת וא"כ ל"ל דשופעת כנהר בלי הפסק וע"ז שפיר הקשה הא זה א"א ולכן משני דמדלפת אין כפוסקת וא"כ שפיר יש במליאות דשופעת שעה שניי ומזלפת אח"ב וחזרה להיות שופעת וא"ש:

והן הן דברי שיע היחה שופש' כמה ימים והיינו כהנ"ל דלפעמים פסקה להשפי' כי חם טיף להדי טיף וכמעט שעה חוזרת להשפיע או שמתחילט ועד סוף רואה רק עיף להדי עיף אינו אלא ראי׳ אחת אבל אם הפסיקה אפי׳ הי׳ שופעת והפסיקה ולא

היי מולפת בין הפסקות כלל ודאי דמוניי לשתי ראיי: (ו) ושיעור עדשה כמו חרבע שערות הרלון שתי שערות רוחב ושתי שערות חורך ופירושו אם ד"מ השערות כזה א ב ג ד אין אומרים כיון שיש כאן די שערות מא' עד ד' הרי כאן מקום שני עדשה אלא שיעור יניק' ולמיחות שער הוא מן א' עד כ' וא"כ הרלון בעדשה שני שערות רוחב שני יניקת וא"כ מא' עד ג' הוא יניקה ב' שערות והוא עדשה ומג' עד ה' הוא שיעור יניקה עדשה שני וא"כ מה' עד ו' הוא רק חלי עדשה ולריך אתה לומר דכאמת ו' שערות לאו דוקא רק חלי יניקה מלד זה וחלי יניקה מלר זה חשר באמת אם תלרפם לאחר הרי כאן ז׳ שערות הוא שיעור ג׳ עדשים כי שיעור שתי יניקת שער הוא מקום עדשה ואי אתה מולא רק בז׳ שמרות נ׳ עדשים או שתאמר ו׳ שערות וחלי מקום שער בלד ימין וחלי מקום שער השתאל

2"21

כחם ארוך מלערף דאיירי בחלוקה וגבי קחני עיפין טיפין אינו מלערף לאשמעינן דאפי' בכשרה דלא שכיח מאכולת ומ"מ אינו מלערף וע"ו כחב הרא"ש דלכך משפקא לי׳ הואיל ואין דרך נפילה ממקור בכך א"ב י"ל לעולם ה"ה עיפין על בשרם נמי אין ובכחמי׳ אמרי׳ גרים סחם הלמה דהיכה גרים אחר וה"כ אם יודמן מלטרפין וכה דקחני גבי על חלוקה משום דלה מבעי קחמר לה מבעי׳ בבשרה דלהו

אורחי כסיג לבוא מהמהור אלא אפיי בחלוקה דחורחה ה"ה דמלטרף קמ"ל דלה מלטרף וח"כ שפיר קמבעי לן וח"כ דברי הרחשם מכוונים כדעת החום׳ וטור בנו

מבלי הכדל ורו"ק: (מ) מקבל טומלה עי' ש"ך ה"ק ע"ז שהבית בשם תום׳ ורח״ש דרבר המקבל טומאה בנגעים יש בו מכלל כחמים וחמר שתושפת ורח"ש כתבו חבל הרו"ה בהשנתו פי׳ האי משתיתה אין ספיי שתי כמ"ש התוס׳ רק כלי אורג וא"כ סוי דבר מקבל טומאה וכן הר"ן בפי אשה" לרכיי דהוי כלי חורג וכן הרשב"ח בת"ה סוף שער הכתמים כתב דהוי כלי חורג ובחמת דברי החום׳ חינן מובנים דנתנו טעם דלכך מטהר ר"כ כתם בדבר שחיכו מקבל טומחה הוחיל דהבנד שהכתם עליי שכור אף על אשה לא בזרו טומאה ומה בייך זה טעם אם הבנד עהור בטומאת כתם ומטמא בנגעין ואפשר כיון דמראה חדום בתכלית חדמי משמח בנגעי בגדים ואיכ לריך להיות נראה בבגד שלא יהא מקום ספק שנפל עליה איזה מראה אדום משום לד ונלל כן אמרו דבגד לכוע אינו מעמח בנגעים כמו שחין מעמח כחמים וח"כ חם חשה ישכה על בגד לכן וחח"כ נמלא עליה מראה נגע אדמדם ודאי טהורה משום נגע דאמרינן מאשה בא על הבגד ואין כאן נגע וא״כ כיון שחולה בה למהר הבגד אף אנו מלריכין לעמא אשה משום כדה דהרי אכן אומרין ממנה ילא הדם והיף נטהר אותם וזה דוחק ולכן נראה דמטמם זה סשמיטו המחבר והרמ"ה ויהי" חיך שיהי׳ דוקה בנגעי בגדים הבל לה בנגעי בתים דמלבר דאין לו טעם בשום לד ומה ענין זה לוה ואפי׳ בחים לבועין ים בהן משום נגעי׳ אף גם דוה לא שייך רק בארן

בחים ודלח כהמיי ודו"ק: (י) כדי להלילי מכחמים הרמב"ם כחב לפיכך תקנו חכמים בגדים לכוטין והקשה הכ"מ וב"י רהא בגמ' אסיקו דלמ מקנו רק החירה לה בגדים מלבעים ואפשר לומר דקשיה להרמב"ם למה החירו כפולמם בגדי לבעונים כדי לטהר אשה לבעלה הה אמרינן בנמ׳ מיום שחרב בהמ״ק ראוי היי שלא לישא כלל נשים אלא שאין גוזרין על הציבור נזרה הלא כשרוב ליבור יכולין לעמוד בה א"כ משמע לולי זאת לא היי משניחין על ביטול - פ"ו וא"כ למה בפלה

מאכולי

ישראל ולא בחוץ לארץ וכמה אופנים בם וזה אין לו לכתם כלל ולכך יפה פסק דכתם שעל הבנין אינו מעמא אף דמעמא בנגעי

גזרה הרחוי לגזור בשביל קלת חשם מיעוע פיו ועכליל דקודם לזה היי חקנה קדומה להיות לה לאשה בגדי לבעונין ולכך אף בפולמם של אספיאנם לא ביקשו לעקור חקנה קדומה ככל ודי שהניחו הדבר על הרלון דרשות בידה מבלי ללבוש בגדי לבעונין ומקדם הי' חקנה דוקא על בגדי לבעונין והם סניחו על רלון אשה אבל לבעל לגמרי תקנתם ולאסור מה שהם תקנו כולי האי לא רלו לבעלה ולכך פריך הגמ' תקנו מאן תקנו הרלון דהא מעשה בכל יום דלובשת אפיי בגדים שאינן לבעונים ומשני הגמ' דלא כך מחחלה היי חקנה אבל אח"ב לא אסרהו מפני כתמים אבל תקנה קדומה היי ללבוש בגדי לבעונין דוקא וא"ם ועיין במרדכי ליבמות דדייק מהגמ' דלעיל דחין לגרם אשה

בזה"ז שאין לו בנים אפיי שהה עשר שנים : (יא) דא בכל מקום וכו' אפיי למעלה מחנור עיין בספר בעל נפש שער כחמי מבוחר דמקום החנור כלמטה מהחנור ע"ם :

(וב) אפילו לא עברה וכו' זו דעת רשב"א וליל לדבריו דעל חלוקה ספק עהור ספק טמא טהור הנאמר בברייתא אי אמרינן מחנור ולמטה וכגון דעברם א״כ יש לו פיי על הלוקה היינו על חלוקה נייכ ונמלא על בכרו מ״מ שהור דהא עברה בשוק טבחים ואי לא עברה אפי׳ על חלוקה לבד טמא משא"כ אי מפרשי בדאודקרה ומחנור ולמעלה יהי' פי' על חלוקה לבר משחיב אם נמלא על בשרה נמי עמא דהא כל ההיתר הוא דעל בשרה נמי איבעי'ליי לאשכותי וזהו דוחק משא"כ הרמב"ם מפרש דשוה חלוקה למעלה בדאזרקרה כמו למעה מבלי הבדל וחמיד בעי עברה בשוק של טבחים ותמהני מהמחבר שהשמיע דעת הרמב"ם לגמרי כי מסחבר דבריו והמ"מ כהב שכן דעת הרבה מפורשים וכן הר"ן הביח ב' דעות בחידושין ונה הכריע ולמנ"ד נרם" דחזיל הרשב"א והרמב"ם לשישתם דכבר כתבנו. לעיל בשב הרא"ש דדיוקא מדתנן ספק טהור ספק טמא ולא ספקו טמא סחם שימ לאורויי מילחא קחני וכן הוא הדבר במה דקחני בחלוקה ספק טהור ספק ממח טהור ולח קתני סתם ספקו טהור ע"כ לחורויי קחתה ולפ"ז חלו מיירי בעבר' כשוק של טבחי פשיט' דחונה בו הלח בכל דבר ביש לחלות חולין ול"ל דלעולם בעבר' כשום של עבחים הוא דעהור והא דקחני ספק עהור וכו׳ לאוריי היכי דליכא כי׳ גרים דטהור אפי׳ לא עברה דמולין במאכול׳ וקמ׳ל בכריית׳ דלא בעינין הרגה כרשב"ג וכסתמ׳ דמשנה לקמן דבעי דווקא הרגה דמה אריא בחלום הא אפילו על בשרה בכה"ג טהור דחלינן במאכולח ועכל"ל דקמ"ל למעלה מהגור ולא ענרה ומ"מ טהור וזהו רבותי גדולה ומזה יליף הרבב"א דינו משאיכ לרמב"ם שפיר י"ל דלעולם בעינן עברה וקמ"ל בחין בו גרים דמהור חפיי לח עברה וחפיי לח סרנה

קכ"ב ספריבה והמ"ו האריך בליורי׳ ולא חירש דבר כי הכל אמורה בפרישה אפס שינה הלשון ומזה סשה הכנם הדברים לכל יאמר כלשון פרישי אבל מיימ הרבר דחוק ולייע: (ז) משערין בו כרור דוקה בגרים המרינן כן סוחיל בננעי המרינן גרים הקלקלי

יותר גדול אמרינן היינו הך גרים שדברו בו חכו"ל בכתמים חבל חם יודמן עדשים יותר גדולים אין כאן ראיי שיש במליחות גרים כט' עדשים כאלה כן ט' עדשים שחמרו חכז"ל גבי גרים קלקלי דברו בעדשים בינוני ומנ"ל שיש גרים כזה בעולם שיהיי כט׳ עדשים גדולים עד שנשער בו שיעורו של כתם ובפרט כי רמב"ם גם גבי כתמים העתיק בסתם כנרים הקנקלי ולדבריו אין להשער אפי׳ בהזרמן גרים יותר גדול כי מסמת יליף ממפורש הז"ל דברו פה סתם גרים וסמכו עלמן חגרים שדברו בנגעין וא"כ ודאי דאין לכקל בעדשים ודלא כמו שרחיתי שהרבה עועים בזה ולפ"ז כמעע כפל שיעור גרים ככירה דמי יודע היוה ערשים המה גדולים או ביכוני׳ או קטנים והגאון מהר"ן נתן שיעור בתשובתו כפי המקובל בידו ואם קבלה נקבל ועמש"ל בוה: אין לו שיעור הש"ך כס"ק 'ו' הכריע (ח) אין לו ביעור הש"ר בחעת זו שהוח דעת הרמכ"ם

מדקאמריגן לא דעביד כרלועה ואי ס"ד דמיירי בו חית בי׳ כגרים מה חרים על בשרה חפיי על חלוקי ספיקא עמאה שפיר דחו אותו המ"י דהא עיקר ברייחא איירי כדחמרינן ברים פרק הרוחה מחגור למטה וחגור למעלה וכו' רק קושיים הגמ' מכם יתר לשון חיברה מה שפיים המ"י וע"ו משני דלמא לאתויי דעביד כרלועה היא שנגה דהח דעביד כרלועה ויש בו כנרים אין כאן לאחויי פשיטא רק דאין לורך לזה דכך דרך וסוגית הגמ׳ דמקטין ס"ל לדיוקה וסתרלין דחהו דחין כחן דיוק ויתור לשון חיל הכח קמדחי' וכו' אך מה שהקשה המ"י לשיטת הרמכ"ם מה פרוך הגמ' אי מהחגור ולמטה על חלוקה אמאי שהור הא ישל דמיירי בפחות מכגרים וא"כ על בשרה כפק טמא ועל חלוקה טהור והמ"י כתב דלועת ההנה"ת דס"ל דלכך בפחות כגרים על בשרה טמאה דכשרה בדוק אלל מאכולת לק"מ דלא שייך בי' ספק ולא הועיל בזה דח"כ כי מוקי ביתר מכגרים פשיעה משה מ"ע קרי לי ספק וה"כ חדפריך מחלוקה אמחי ספיקא טהור דהה בזה יש לדחות דמיירי בפחות מכגרים ה"ל להקשות אמאי קאמרי ספק ודאי הוא דהא על זה סובב והולך כל קושיא שלו לדעתו אך קושיא זו אינו לדעת הרמב"ם לבד אלא נס לדעת הרח"ם ורחב"ד בבעל נפש דס"ל דהת דמשניגן לא דעביד כרלועה הוא רס שנוים בעלמה אבל העיקר כס"ד דמיירי כַעשוי טיפין ובכשרה הן מלערפין ולא בחלוקה ח"כ לוקי לעיל בכך דמיירי בטיפין

ולכך בספק בשרה טמא וספק חלוקה שהור ודוחק לומר דאיב יקשה ותפשוש הך דלקמן דלפ"ז השתח דקי"ל כס"ד כל שינויה דגמ׳ דמשני במדקרה ועברה בשוק של טבחים אינו מוכרה כלל דהא יש לנו בכך ברייתה חוקמתה מרווחת אלה ודהי כמ"ש הרא"ש דהגמ׳ דייק לי׳ מדקחני ספק טמח ספק שהור טמח ולח קחני על בשרה ספק טמח משמע דחתה לחחוי דבר חדוש עכ"ל והיינו דים מקום לומר ספיקה עהור ומ"מ ספיקה טמה והיינו בהך דעשוי שיפין וח"כ הף להיפך דייק הגמ' דקתני על חלוקה ספק טמה ספק טהור טהור ולה קחמר סתמה ספיקה טהור הלה ודהי לרבוחה נקטיי ולכך מוקי לי׳ הגמ׳ דמיירי דיש בו גרים ועוד וח״כ הסברת נותנת לכחורה דחפי׳ של חלוקה ספיקא טמא דהא אין כאן דם מאכולת ומ"מ בעברה בשוק של טבחים טכור ומכ"ש להך אוקמחא בלמעלה מחגורה ומדקר׳ דרבוחא קמ"ל אפי׳ לא עברה כלל וליכח כחן מקום לתלות מ"מ טהור בחלום לבד חבל בחין בו כגרים ועוד חין כחן מקום ספק לפמת כדחמרינן חין לך סדין שחין עליי כמה טיפי דם מחכולת וח"ש ולק"מ: זהנה הש"ך כתב דדעת הרא"ש כהרמב"ס ולדבריו הטור סותם שלא כדברי אביו אבל

באמת דברי הרא"ש נראין לכאורה כסותרין דבריש דבריו כתב הא דאמרינן טיפי טיםי אין מלטרפין היינו על הבגד דאיכא לספוקי בכל טיפי וטיפי בדם מאכולת אבל על בשרה לא תלינן בדם מאכולת אלא דמשפקינן בכשיר וכשורה וטיפי טיפי משום דחי נפל מחוחו מקום לה עביד דנפיל בכה"ג וכוי וחי חין דעתו כדעת הרמב"ם זכונתו כמ"ם אבל על בשרה לא תלינן בדם מאכולת היינו כשיש בלירוף כל העיפין כגרים כדעת הטור א"כ לאיזה לורך כתב הרא"ש דלכך וספיקא בטיפין טיפין משום דלאו אורח אף דהוי אורחה מ"מ הרי כאן ספק עלום כיון דאין בשום טיפה כנרים ועיפה לבד חלינן במאכולת אם נלריפן ולא נחלה במאכולת או דלמא כמו בחלוק לא מלטרפין אף גם בבשר וא"ל לומר דלאו אורחא ומזה נראה לכאורה ברור דדעתו ברמב"ם וכמ"ם כש"ך ולכך אלטריך הרח"ש לבאר ספק דטיפי משום דלאו אורחא אך לבסוף כמב הרח"ם דמסתבר להחמיר דרחוי בעלמה לומר כרלועה היינו כי חורח׳ וחריכות לשון הבריות' משמע דחתא לחתויי דבר חדש עכ"ל ואלו הפי' כרמב"ם הא טובא קמ"ל דאפי׳ בפחות מכנרים מ"מ על בשרה טמא ולא חלינן במאכול׳ וכמ"ש הש"ך בהוכחתן לדברי רמב"ם ועכל"ל דם"ל דבעי אף על בשרה כגרים וא"כ פשיטא דכרלוטה אין כאן דבר חדם כגל וח"כ נרחה כמעט דברי הרח"ם סוחרין וחפשר לומר דהח דהולרך הרח"ם לאמר דיש בטיסין טיסין ספק משום דלחו חורחה דנפל בכה"ג בוה משום דחל"כ קשיה תפשוט דעל בשרה מלטרפין דחל"כ למה קתני הך דטיפין טיפין גבי חלוקה כדקתני

כמו שהן קנועות ננופו של הזס) וכ"ז שאין בו כזה השיעו' אנו תולין לומר דם כנה הוא אע"פ שלא הרגה כנה אכל כשיש בו כזה השיעור אין תולין בכנה בין אם הוא מרובה או אם הוא ארוך ואם נזדמן לה גרים תולין בכנה בין אם הוא מרובה או אם הוא ארוך ואם נזדמן לה גרים יותר גדול מזה השיעור (ז) משערין בו :

ו הא דבעינן שיעורא בין בכתם הנמצא על חלוקה בין בכתם הנמצא על בשרה ו"א שלא אמרו אלא בכתם הנמצא על הלוקה אבל כתם הנמצא על בשרה בלבד במהומות שחוששים להם (ח) אין לו שיעור:
ז אם הגנה פשפש או הריחו תולה בו עד כתורמום (פי' מין ממיני סטניות שהוא מר וכלעו לופינו) : קטניות שהוא מר וכלעת לופינו):

ת אם אין בכתם במקום א' כגרים ועוד אע"פ שיש שם מיפין הרבה
סמוכין זל"ז עד שאם נצרפם יש בהם יותר מכנרים מהורה שאנו
תולין כל מיפה ומיפה בכנה עד שיהא בו כגרים ועוד במקום א' וי"א דה"ט
כשנמצאו עד חלוק' אבל אם נמצאו עד בשרה מצמרפין לכגרים ועוד:
מ כתם הנמצא עד בשרה שהוא ארוך כרצועה או עגוד או שהיו מיפין
מפין או שהיו אורך הכתם עד רוחב יריכה או שהיה נראה כאלו
הוא ממחלמעלה הואיד והוא כנגד בית תורפה (פי' נמי הוא והוא כנוד בית תורפה (פי' נמי הוא והוא כנוד בית מכבל מומה לא גזרו כיצד בדקה
י כתם שנמצא ע"ד שאינו (מ) מקבל מומה לא גזרו כיצד בדקה
הרהם נודם (מן בים הנסף שאינו מהבל מומה) או כ"ד שאינה מהבד

קרקע עודם (או בים הכסח שאינו מקבל טומאה) או כ"ד שאינה מקבר מומאה וישבה עליה ומצאה בו כתם וכן כתם שנמצא על בגד צבוע מהורה (לפיכך חלנום הפכה נגדי לנעוניי (י) כדי להלילה מכחמים): יא (יא) לא בכים שימצא שם כתם שמאה אלא במקום שאפשר שבא

יא (יא) לא בכים שימצא שם כתם ממאה אלא במקום שאפשר שבא
שוקה ופרסותיה מבפנים והם המקומי הגדבקים זב"ז בעת שתעמוד
שוקה ופרסותיה מבפנים והם המקומי הגדבקים זב"ז בעת שתעמוד
ותדבוק דגל ברגל ושוק בשוק וכן אם נמצא על ראש גודל דגלים (וכ"ט
על רגליס ממט) וכן אם נמצא על ידים אפי על קשרי אצבעותי שהידים
עסקניוי הן ושמא נגע בא"מ אבל אם נמצא על שוקיה ועל פרסותיה
מצד חוץ אפי מהצדדים ואצ"ל למעלה מאותו מקום שהורה ואם ידעה
שנזרקרה והגביי רגליה למעלה ממאה בכ"מ שתמצאנה אפי למעלה
מהחגור בין מלפניה ובין מלאחריה אפי עברה בשוק של מבחים או
נתעסקה בכתמים ודווקא בשנמצא על בשרה לבד אבל אם נמצא על
בשרה וגם על חלוקה אם עברה בשוק של מבחים או נתעסקה בכתמים
תולה בו בין שנמצא לממה מהחגור או שהגביי רגליה ונמצא למעלה
מהחגור בד"א שכשנמצא הכתם על בשרה בלבד איגה תולה בהומהירה
לה לתלות בה שאפשר שיבוא הדם ממנה תולה בהומהירה
בגופה שיבולה לתלות בה שאפשר שיבוא הדם ממנה תולה בהומהירה
ואם המכה בכתפה והכתם על יריכה במקום שא"א לבוא מהמכה ממאה:
בנמצא הכתם על חלוקה למטה מהחגור או במקום החגור עצמה
ממאה אפי נמצא לצד חוץ (ומין מילוק נין נמלה נמלח (פנים מו ממאה אפיי נמצא לצד חוץ (וחין חילוק כין נמנח כחלום לפנים חו מחתרים הו מהודדים מפני שהנגדים חותים הנה והנה) ואם עברה בשוק של מבחים מהורה אפרי נמצא לצד פנים ועל בשרה ואם נמצא על חלוקה בקבד מהחנור ולמעלה מהורה אפיי נודקרה והנביה רגלית (יב) ואפילו נכד מהחנור ולמעלה שהורה אפי נו עוד הוצברו בל היה ל. בשרה: לאעברה בשוק של מבחים שאלו בא מהמקור היי נמצא על בשרה: ג נמצא על בית יד של חלוקה אם המקום שנמצא בו הדם בבית יד מגיע עד בית תורפה ממאה אפילו אינה יבולה, להניע שם אאיכ

מגיע עד בית תורפה ממאה אפילו אינה יבולה להגיע שם אא"כ מגיע עד בית תורפה ממאה אפילו אינה יבולה להגיע שם אא"כ תשחה הרבה ואם אינה יבולה ליגע שם כלל מהור: יד היתה פשמתו ומתכםה בו בלילה בכ"מ שימצא בו ממאה מפני שהוא (חוזר) הילך והילך וכן הדין אם נמצא במעפורת שמכםה ראשה או שחוגרת בו ואם קשרה בו ראשה הימב וכשנעורה ג"כ מצאתה

לשור יפה אינה חוששת:

אנו מעמאין אותו דמי׳ להך דהכא וק׳ למה הקשה מברייתא דב׳ נשים שנתעסקר בנפור ולח הקשה ממשנה שלימי ג' נשים שלבשו חלוק ח' וכו' דהח לפי שיעת הש"ך אף התם בבאין כ"א בפ"ע היינו משהרין וקושית הגמ' יותר חוקה א"ו הדבר כמ"ם דוקה גבי ב'נשים שנחעסקו המרינן כן הבללה בחינך דשם לה שייך שבהו לשחול בוח"ד. וחילוק הנ"ל נכון וע"ל סי' קי"ה מ"ש

(יד) הרי זה מולה כגרים כדם שנתעסכה

ל"ל דחלי סלע הוא יותר גדול מכנרים:

דאל"כ בשני נשים בדם לפור בשעיף שלפני

זה נימא חלי סלע מדם לפור וחלי סלע

ממאכולת וע"כ דחלי סלע היא יותר מכנרים

וסלע היא שליש טפח וש"מ דחלי סלע כוא

חלי שליש שפח. וכבר נודע כי ארבע

אגודלים המה בטפח וממנו מהיש שיעור

החסיד השלם במדע כמהוי יונה מפראג ז"ל

במחברתו ששיער עפ"י הנדסה מט' עדשים:

עפ"י למודי אקלידום והוא שיעור כמות

רוחב וחורך ומכחן תיובתה כי חין שיעור

גרים יותר גדול באורך וברושב כי אש חלי

(שו) בכל זה זו דעת הרא"ם דס"ל

בכל אופן אלא שיש לדקדק לכאורי בדברי

מרא"ם דסוכית בראיי הא דמספקי לן בגמי

בנתעסק' בכנרים ונמלא עליי גרים ועוד

ה"ה בנתעסק׳ בפחות מכגרים ונמלה עניי

כגרים ועוד ג"כ דמספקה לן דל"ל דהה

פשיעם ליי דאינו תולה דח"כ הך ברייתה

אין חולין מרובה במועט לוקי בכה"ג

ע"ם וים להכין מה כ"מ בפלפול הזה דכיוו דדעתו דהך חיבעיי לחומרי ובכולן חמריכן

ספיקא להחמיר ומה ניימ אי מספקא לי

או פשיטא ליי ולכן נראה לומר דאמריכן

בסעיף עוב מלא כתם למעלה מחנור וכתם

מחגור ולא כזדקר׳

בעליון יותר מכנרי׳ שמ״ח לתלות במחכול׳

אזי אמרינן מרעליון מעלמא אחא אף

התחתון כן ולפ"ז אם נתעסק' בפחות

מגרים וכמל׳ יותר מגרים למעלה מחגור

אם אמריכן דלא מספקא לי׳ רק ס"ל דאיכו

הולה בסהות מגרים ח"כ למעלה מחגור

ודחי מעלמה אתה וא"כ אף למטה מחנור

מהור משא"כ אם גם בהא מספקא-ליי אף

דמטמאין אותו הוא משום ספק אבלמ"מ

להקל לא אמרינן וא"כ בנמלא בכה"ג למעלי מחגור אין כאן הוכחה דמעלמא אחא רק מן העסק בפחות מכנרים הוא דאתא

כספיקא דגמי ולכך אין לתלוח בו למשה

מחגו׳ ולומר דוה מוכיה על זה וח"ב דברי

הרא"ש דהביא ראי" דגם זה בכלל הספק

כדי שלא נסמוך להקל וכן ברור לדינא :

(שון) אם אם נתעסקה בפחות מגרים

בו כב"י והחחרונים בטעמו של דבר דהח

אסיקנן בגמ' דלא אמרינן שקול דם לפור

ושדים ביני מליעתם ומה שנרם׳ לומר הום

דהך גרים ועוד הך ועוד אין לו שיעור

כמה וחפי׳ הוח נקוד׳ קשנה שבקשנות׳

כמו נקוד׳ הנדסה לפי רוב מחבריי שחמרו

שהוח כחודו החחרון של מחט טריפה דעכ"פ

ים בו יותר מגרים וכל מדות הכמים כך

היא וא"כ לפ"ז בנחעסק׳ בכגרים ונמלא עליי שני גריסין ועוד אין כאן ספק רק

ליכא לספוקי דלמא שני מאכולי רצופים

זה גבי זה נחמעכו כדאמרי׳ אין לך סדין

שחין עליו כמה עיפי דמי׳ דהה יש כחן

שני גריסין ועוד ואלו הוא שני מאכולת שני גריסי) בעלמא ה"ל לאשכוח' משא"כ

בעסקי בפחות מגרים ועליי בי גריסין הרי

מילעתי ועוד דלמא שני מאכולת תכופים

זא"ז והוי שני גריסי׳ מכוון וא"כ דיש כאן

ב' ספיקות אף דכל א' לא שכיחי והוא

ספק דחוק מאת בהנטרף. א) שניהש יהד

הרי כאן ספק א' ובדרבנן ספיקא להקל

זהו מה שנ"ל בישוב הנ"ל אף כי הוא דחוק

כאן שני ספיקות חדא דלמא שדי

אולי הך בכנרים שדיי ביני מליעתי

ונמלא שני גריסין מאוד נכוכו

למטה

דנקטינן בהך חבעי׳ לחומר׳

לגודל לערך:

גרים כמותו דקטן ואני ראיתי

בו וגרים במחכולת וכוי ולפ"ז

לכרב

กาอา

מו ב' נשים שכיםו ראשן בהדוק א' שתיהן ממאות ואם א' כיםתה והאחרת לא כיםה אע"פ ששתיהן לבשו החדוק ונמצא הכתם למעדה מהחגור אותה שכיםתה ממאה והאחרת מהורה: מז אם יש לה מכה בצוארה ונמצא הכתם בהלוק אפי' דממה מהחגור

שא"א דיגע שם מהמכה אם פששתו ומתכסה בו תולה במכתה שאני אומר נתהפך ובא לו שם:

יז מצאה כתם למעלה מהחגור ובתם רממה ממנו ויודעת שלא נזדקרה שהורה שאני אומר כמו שהעדיון בא מעלמא כך בא התחתון במד"א כשיש בעליון כגרים ועוד או יותר שוודאי מערמא בא שהרי א"א לתרותה בכנה אבר אם אין בו כגרים ועוד אין תועין אותו מעלמא ה"א לתרותה בכנה אבר אם אין בו כגרים ועוד אין תועין אותו מעלמא דשמא דם כנה הוא ואם יש בתחתון כגרים ועוד שאין לתרות בכגה שמאה: יה כיון שכתמים דרבנן מקידין בהם ותולה בכ"ר שיכולה לתרות כיצד שחמה כהמה ח" או עוף או נתעסקה בכתמים או ישבה בצר המתעסקים בהם או שעברה כשוק של מבחים ונמצא דם בבגדיה תולה בה ומהורה אפי׳ לובשת ג׳ חלוקים זע״ז ונמצא אפי׳ בתחתון מהורה אבל אם נמצא על בשרה אינה תולה אא״כ יש לה מכה בגופה אז תולה

אבל אם נטצא על בשרה, אינה חולה אא"ב יש לה מכה בגופה אן חולה בה אפיי נמצא על בשרה אם הוא במקום שאפשר לדם לנמף משם ואפילו נתרפאה אם אפשר לה לכתגלה ולהוציא דם ע"י חיכוך תולה בה ואע"פ שעכשיו עלה עליה קרום ואינה מטפטפת: יש כשם שתולה בה כך תולה בכנה ובבעלה אם נתעסקה בכתמים אן אם יש בהם מבה לפי שדרכם ליגע בה אבל אם היו עסוקים בדם ולא נמצא בהם דם אינה תולה בהם אא"ב היי עסוקים בדבר שדרכו לינתו כגון שחישה וכיוצא בזה (וה"ה אם שכנה נמטה עם נשים שים להם

מכות בגופן תולה בהן כמו בבנה ובעלה) : מי שרגיר לצאת ממנו דם דרך פי האמה ובשעת תשמיש נמצא בעד האשה דם תולה בבעלה

כא היכא דאשתכח כתם בשיפולאה מאחורה ומכה איכא מקמא תליי בה דאפשר אדיתבה הך דבתרא אתא לקמא ונספ׳ בה מההיא מכה: ספק אם עברה בשוק שר מבחים או אם ישבה בצד המתעסקים בכתמים אינה תולה בהם בד"א בעיר שהטבחים או המתעסקים בכתמים יושבים במכום ידוע אבר אם דרכם להתעסק כאן וכאן תולים

בכתמים יושבים במכום ידוע אבל אם דוכם להתעסק כאן וכאן תולים אפי' מספק שמא נתעסקו במקום שעברה ולא הרגישה: כג נתעסקה בדבר אדום ונמצא עלי' כתם שחור או איפבא אין תולין בו בד"א אדום בשחור ושחור באדום אבל אדום באדום ושחור בשחור אפי' אם אינו ניכר ממש שדומה לו תולה בו כגון שנתעסק במי תלתן או במי בשר או בקילור אדום קצת תולה בו האדום: כד נתעסקה בתרנגולת תולה בו אדום ושהורוכרכומי לפי שדם שחיםה

אדום ודם אבריה שחור ודם ב"מ כרכומי:

(יג) שתי נשים שנתעםקו בצפור א׳ שאין בו דם אלא כסלע ונמצא על כ"א בסלע שתיהן ממאות : נתעסקה בדם שא"א שיהי ממנו כתם אלא כגרים ונמצא עלי כבי

גריסין (יד) הרי זה תולה כגרים בדם שנתעסקה בו וכגרים במאכורת אבל אם נמצא הכתם יותר מכב׳ גריסין שמאה (וים מחמירין ומטמחה (שו) נכ"ז ומ"מ גרחה דים לסמוך חמקילי׳ דנכחמי׳ שומטי׳ לסקי):

נתעסקה בפחות מכגרים ונמצא כגרים ועוד שהורה שאני אומר כתם זה מעסק הכתמים הוא וכבר היי שם דם מאכורת (פיי דם כנה) שנצמרף אליו עד שחזר ליותר מכגרים וכן (פוז) אם גתעסקה בפחות מכגרים ונמצא עליי כבי גריםין פהורה:

הנ"ה (ויש מחמיר׳ ומטמחי׳ ומ"מ אם נתעסקה בדם ואינה יודעת בכמה אזלינן לקולא

ואמרינן שהי' בוס כסימור הכתס): האשה שמצאה על חלוקה כב' גריסין וכנה מעוכה בו שהורה שהגרים הא' ודאי מכנה המעוכה כו והגרים הב' אנו תודין אותה

בכנה אחרת כיון שאין בו כגרים ועוד : הרגה פשפש אנו תולין בו עד כתורטום חזר כתורמים לשיעור

כמ הרגה פשפש אנו תולין בו עד כתורסוט חזו בתורסט לשעה הגרים לכל הדינים שאמרנו: ל אינה צריכה להקיף (פי' ענין הקפה הוס לומות זכר לזכר) הכתם לדבר שהיא תולה בו אלא תולה מן הסתם עד שתדע שזה שחזר וזה אדום: לא מצאה כתםואין לה במה לתלות והדבר מסופקאם הוא דם או צבע מעברת (יז) עליו ז' סמנים אם עמד בעינו הרי זה צבע ומהורה ואם אינה מעברת עליו ממאה מספק ועכשיו אין לנו העברת ז' סמנים מפני שאין אנו בקיאים בקצת משמותם: לר האשה שהיתה טומהת במלאבתה ונמצא דם במקום שעברה ע"ד שהיה

לב האשה שהיתה עוסקת במראכתה ונמצא דם במקום שעברה ע"ד שהיה בדוק לה מתחילה (והוא מקבל פומאה) תחזור להתעסק כמו שעשתה אם יזדמן שתעבור על המקום שנמצא בו הדם ממאה ואם לאו מהורה: לג האשה שבדקה עצמה בעד (פי׳ סמורצו׳ מענין וכנגד עדים כל לדקותינו) הבדוק לה ונמצא עליו אפי׳ פיפת דם כחרדל בין עגול בין משוך ממאה ולא עוד אלא אפי׳ נמצא על הכתם מאכולת מעוכה ממאה וכן

הדין כשבדקה בו והניחתה בקופסה ואחר שעה בודקה אותו ומצאה

יין ככבו קין בי התכחות בקופטה ואחר שעה בודקה אותו ומצאה ... עליו דם כ"ש בין משוך ובין עגול שמאה: לד בדקה עצמה בעד הבדוק לה והניחה תחת הכר או תחת הכסת ולמחר נמצא עליו דם אם משוך שמאה שהזקתה מהקנוח ואם ענול ואין בו כגרים ועוד שהזורה שאין זה אלא דם מאכולת שגהרגה תחת הכר

(וה יה אם הוא יותר מכגרים ויש מקום לחלות בו כמו שנתבאר לעיל באיזה דבר חלינין כתם): בדקה

מכל מקום הוא מה שנ"ל יותר מכל מה שדברו בו המחברים: (יז) ערון זי סמנים וכוי הט"ז בס"ק י"ח הכיח מ"ש העור בשם רמב"ן דחין לסמוך על ז' סמנים אלא לטהרות והקשה דהא החמירו בטהרות יותר מבעלה ע"ש ושני שמחה ופרוך מ"ש מבי שנחעסקו בלפור וכו' דב' עמחות ופי התוס' והר"ן וכן הקשה בפרישה ודבריהם שלח בעיון כי דברי רמב"ן כדעת הרחב"ד ועיין בת"ה דס"ד הוחיל אלו היי רחשונ' בא היינו מעסהן אומו הוחיל ונחעסק' רק בשביל חברת' וברח"ה שחושבי דחין ז' סמני' מעידים שחינם דס דחף דאינו עובר ע"י סוא היותו

כמ"ם הרמ"ם ומחבריי והיינו טיפה בפחות מכגרים וא"כ ליכא למימר בחלוקה טהור למעלה מחגור בלא עברה א"כ' ל"ל כך פיי על חלוקה לבד ספק טהור ועל בשרה פיי אף על בשרה ספקו עמא א"כ חול"ל דמיירי בפחות מגרים דאם נמלא על בשר וחלוק מורה הרמב"ם דמלינן במחכולת כמבוחר בדבריו להדיי וח"כ עדיין קשה מה המיל וכי נעשה על בשרה פירושים שונים ועכל"ל דחפיי למעלה מחגור חפיי על בשרה בשרה לבד ועל חלוקה היינו אף על חלוקה דהרי עברה בשוק של טבחים יוק ברור משח"כ לרשב"ח דס"ל לחורויי קאתא בטיפין טיפין בכנרים וקס"ד דאין אורח׳ בכך וא״כ שפיר י״ל אפיי נמלא על בשרה וחלוקה רק דבחלוקה לולי בשרה היי טהור וה"ח דבשרה ודחי מעלמה החתה דהה חין דרך רחיי בכך וקמ"ל דמ"ת טמה וכל אי הולך לשיטחו ווה ברור: (יג) שתי נשים שנתעסקו עיין ט"ו ס"ק

דהוא ס"ל דהא דתנן ספקא טהור ספק

טמה בבשרה ספק טמה לחוריי טיפין טיפין

מאכולי ובבשרי בכה"ג טמא דלא חלינן במאכגלי לדעתו וא"כ אין כאן ראיי להחיר

בחלוק אם לם עברה אפיי למעלה מחגור וכל אחד אזיל לשיטתו וא"כ כיון דמחבר הביא

לעיל דעת רמב"ם גם בזה ים לחום לדבריו לשמא למעלה מחגור אם לא עברה ול"ע

וכן הב"ח חושם לדברי רמב"ם ומסתבר׳ דבריו. ועוד לדברי הרמב"ם מוכרח פרושו

י"ו דוחק דברי הב"ח דדעתו דוקם בכם לשחול כחחד חבל בבחו לשחול בזח"ז ב' טהורים כהך דב' שבילין והביח רחיי מתופי והפ"ז דחה רחיי שלו והש"ך בנה"כ מודה לט"ז דמתו' חין רחי חבל מ"מ כתב דינו של ב"ח אמת דהא דמיי לשני שבילין ודע כי הרשב"ח בת"ה גבי בדקה בעד שחינה בדוק הביח בשם רמב"ן ודעתו כדעת התו' דפירשו שהזמינה מוכיו לבנים ונקי׳ רק קינחה בו אחר זמן הוא לקרם אינו בדוק וסקטו א"כ הא דתנן ג׳ נשים שלבבו חלום חחד ונמלח דם כולן טמאות אמאי הא הוי כעד שאיכו בדוק ותי׳ דבאמת ראוי לטהר כולן רק דהוי כמו ב׳ שבילין דחם בחו לשחול כחחד שניהם טמחים בוח"ו כולן טהורים והרשב"ח השינ עליהן דא"כ השאילה חלוקה לנכרים וכדומי דחין חברת׳ כחה לשחול יהי ב׳ טהורת פי׳ רשב"א עד שאינו בדוק דלא בדקה מעולם רק נועלת ממקום מולנע ולכך נקרא עד שאינו בדוק אבל כל שהיי לו בדיקה פ"א הרי זו לעולם בחזקתו עד שתדע שילה מחזקתן וכוי ע"ש ולפ"ז הרי מבוחר דהדבר במחלוקת שנויי חך הש"ד בנה"כ כ' דהרשב"ח לטעמי' דגם לעיל בסי קר"ח לא ס"ל כהך דב׳ שבילין אבל לפי דסעלה שם דיש לדמותו לב׳ שבילין ה״ה הכא ע"ש ודבריו נגד הש"ע דהא מחלוקת זה תליא אם פיי עד שאינו בדוק היינו שבדקתו מתחילה וכמ"ש הרמב"ן או שלא הי׳ לו מעולם בדיקה רק לקחתו ממקום מולנע וכיון שהטור והמחבר לקמן סל"ח והרמ"ה סעיף ל"ו סתמו כדברי הרשב"ה והט"ך גופ׳ לא דיבר עליו א"כ פטיטא דריכא דרשב"ח גם בזה אמת ויליב דאין דיכו ככ׳ שבילין דוב"ז תליי חמנם נרחי דחף הב"ח לא אמרה אלא כאן בבי נשים שנתעסקו בלפור אבל לא בני נשים שלבשו חלום אי כמו שחשב הש"ך בנה"כ לטהר בכל דוכתי בבאי לשאול זא"ז והחילוק מבואר דבשלמה כאן לם נתעסקו בלפור היא אומרת אני נתעסק בנפור ומנחתי דם ומה חיכפת לי בחברת׳ אני אין יודע אם חברת׳ ראתה ב"כ בחלוק שלה או לא אין שאלתי כוגע לחברתה ח"כ הוי כבי שבילין דוה חומר חכי הלכתי מה ענין הליכת חברתי להליכתי וא"כ בבאיי לשאול זא"ז בי טהורים כבי שכילין אכל בלובשי ג' נשים בחלוק א' בדוק ולבה לחת לומרת אני מלאחי כתם לולי שתחלה בחברתי אין לה טענה להטהר כלל רק היא אומרת לא ממני בא הכתם רק מחברתה הרי שבשחלתי חולה בחברתי

חהו הוי כבאין לשאול בב"א דהא א"א לטהר עד שתחלי בחברתי ומה לי שחברתי פה לפנינו לשחול או לא סוף כל סוף לא מוכל לשהרה רק בחליתי בחברתי ומה חזית וזה ברור ונכון : וראיה לזו מהא דפריך בסוף פרק הרואה על דאמרינן ראם לאחר שפשעה חלוקה השאילי לחברתי היא טהורי

(ודווקה בעד ביכוני דהייכו שחין חזקתו בדוק ולה מלוכלך הבל הם בדקה עלמה בעד שחזקתו מלוכלך כגון שלקחה עד ממקום שדמים מלוים שם שחזקתו שכגר

בדקה עצמה בעד שאינו בדוק לה ומחתה ביריכה ואח״כ נמצא עליו

דם אפי בנרים ועוד (ימ) מהורה (וכ״ם אם הניחתו אחר הכדיק: במקום

הי׳ בו כחמי׳ ובדקה עלמה בו ונמלא עליו כחם טהורה אפילו יותר מכגרים) :

שיש לחלות הכתם דמהור חפיי ביותר מכנרים אבל אם הניחתו במקום שאין דסשכית

המתעסקים בכתמים הרי זה בחזקת בדוק: רט אין האשה טמאה משום כתם שמצאה בחלוקה אא"כ היה בדוק רה קודם שלבשתו אבל אם אינו בדוק קודם שלבשתו ילבשתו

מ (כא) בדקה חלוקה ופשמתה ומצאה מהורה והשאילה לחברתה ולבשה ומצאה בו כתם הראשונה מהורה והב' ממאה :

בלא בדיקה ומצאה בו כתם שהורה:

דכ' הש"ך דלא הוי ס"ם אם פעמו משום דלא מתהפך כנ' כ' אחרוטים וביחוד הפ"ח דאין זה מוחלט אמנם אם הקו' דהוי שם אונם חד אם הוא דם ממקור או מעלמא ומה לי דבח על העד ממקום חחר או דבח מן יריכו לכחור׳ קו׳ עלומה היא הם לח שנא׳ ל"ד ס"ס היא רק ב׳ ספיקות נינהו אבל יותר נראט. א) דאין ספיקות דומי׳

דחם הספק הוא רק מן יריכו א"כ במשוך לא שייך כן דחוקתו מן המקור כמן דאמריי בעד הבדוק אכל אם אמרי׳ מעלמ׳ אחא אף במשוך טהור דכעד שאינו בדוק ליכא לחלק וח"כ חין ב׳ ספיקות דומה דים כ"מ בניהם עובא ולק"מ ולפ"ז הא דמעהר מחבר בטחתו בירכו היינו בעגול אבל לא במשוך דבמשוך אין ענין ירבו נוגע כלל לספק הוא משום דהוי אינו בדוק ודמיי להכימי בקופסת וח"ם ורוק וכן נכון דהת דעת הם"ך להחמיר בכל ענין ודי דנקל בעגול

מכל לא במשוך עבק"א : עד הבדוק וכוי יש לכאורי לחמות דהא זה הוא מדברי רשב"א דחולק אתו' ורמב"ן והיינו דקשי' לי' אם אינו בדוק קרוי אף דבדקה בפ"א רק עכשיו בשעת בריק' לא ברק' א"כ הא דתנן ג' נשים שלבשו חלוק א' דכולן טמאות קשי' ליי ותי׳ דהוי ב׳ שבילין לא ס"ל לי׳ ולכך ס"ל לרשכ"ח דכל כה"ג עד ברוק מיקרי הוחיל והי׳ לו בדיקה אך זהו לשיטתו דם"ל כר"י דמטהר לגמרי וח"כ קשי׳ לי׳ מהך דחלוק

אבל למה דקיי"ל כר"ח דמעמא משום כתם שפיר י"ל כשיעת תו' ורמב"ן דהא הך דחלוק לקים דבאמת עמא משום כתם ול"ל דלהחמיר חושש מחבר כרשב"א דהא בממל"ם בעד כום שלא בדקתו כלל רק נעלו ממקום מולנע מותר דלשיעת רמב"ן אין זה בגדר עד אינו בדוק כל שלא היי לו מעולם בדיקה ולשיטי רשב"א היינו משום דפסק דעהור לנמרי כר"יו ולא כר"ח וא"כ אפי׳ דהוי אינו בדוק הא טהור הוא אף משום כתם ול"ל דס"ל למחבר דאף לשיטת ר"ח דקיי"ל בעד אינו ברוק עמא משום כתם מ"מ מוכח דעת רשב"א דעד שאינו בדוק היינו שלא היילו מעולם בדיקה דהא בס"ד מספקא לן בהך דר"ח דעיהר אי טיהר משום נידה או טיהר לגמרי וסטה לפשוט דלאו טיהר לגמרי מהך משנה ג׳ שלבשן חלוק א׳ כקו׳ רשב"א ועכל"ל דהך עד אינו ברוק מיירי דלא הי׳ לו בדיקה כלל מעולם ושפיר י"ל דעיהר לנמרי ול"ק מהך דג' נשים וכו' כתי' רשביא וא"כ אף דפשטינן וקיי"ל דטימא משום כחם מ"מ פירושא דהך עד שאינו בדוק לא זו ממקומו וכפיי רשב"א זהו מה שי"ל בדעת המחבר אבל מ"מ דוחק דהא בהא אליי אם אמרינן טהור לנמרי ע"כ מיירי בהך אינו בדוק שלא היי לו בדיקה כלל דאל"כ עכ"פ ישמא משום כחם כהכ"ל אבל אי אמרינן דטימא משום כתם אמרינן 'מסתמ' בכה"ג איירי דמהכ"ת בעד שלא היי לו בדיק' מעולם יטמא ר' משום נידה וכשאין לו הכרח לכך מדברי ר"ח ל"א כן :

ויהי׳ אך שיהי׳ עכ"פ ה"מ בבדיק׳ אבל בכחם ודאי דלריך החלוק להיוח לו בדיקם תחלה דהא רוב סוסקים ס"ל כר"י ואפי בעד אינו בדוק טהור לנמרי רק הרא"ש וסייעתו חוששי׳ להחמיר כשיטת ריח והיינו בכדיקה חבל בכתם דהיח ניפי׳ דרבנן מהכ"ח להחמיר נגד רוב פוסקים דס"ל כר"י שהור לנמרי ומכ"ש בכחם ומכ"ש לפמש"ל דמחבר גופי׳ פוסק כריני דלח כריח ומטהר לנמרי ועכליל לחלק כמים הרחבייה והרשביים בת"ה לס"ד דרגליי לדבר הואיל ובדקה בו ע"ש ועמס"ל וא"כ בכתם לא שייך כן וראי דטהוד לגמרי כמו במי רגלי דהיא רואה גמורה ואיכ עד שאינו ברוק שהור בכתם רק דאמרינן כרשב"א דוקא אינו בדוק לנמרי אבל כל שבדקתו פ"א הוי עד בדוק ועמאה אפי׳ בכתם ולפיז הא דכתב המחבר סל"ט דאין אשה מעמאה משום כתם בחלוקה אח"כ היי בדוק לה היינו בדיקה ממש דהיי לה בדיקה פיא אבל אם נועלתו ממקום מולנע טהור בכחם וכמש"ל ונכון וכן רעח הב"ח ללא כע"ו דרעתו בס"ק כ"ט דהך אינו בדוק ובדוק אין פירושו כמו בדוק ואינו בדוק בעד דכאן מיירי בדוק שהוא בחוקת מולנע ואינו בדוק בחזקת שאינו מולנע כלל ודברים אלו אין לו שחר דמלבר ח' על מחבר דיסתו' כולי החי ויכתוב ב' סעיפים וחיז במילת שווי' והטעמים והפירושים מתחלפים אף גם הוא מחבר העתיק דברי אלו מהרשב"א וברשב"א ודאי הפי׳ בדוק דסי׳ לו בריקה מתחילה דאם נועלתו ממקום מולנע הא אסילו בבריקה שהורה לרשב"א ומכ"ש בכתם ותמהני מהט"ז רהוא נופיי הרגיש כזה דהך מילתא לקוח מרשב"א ואייתי חובת׳ לנסשי׳ דע״כ הך בדוק היינו בדוק לנמרי ולכך טמא דעד שאינו בדוק איירי לרשב"ה דלה היי לו מעולם בדיקה ס"ל ובכחמים הדין כהרשב"ה לכ"ע וח"ש ודברי ב"ח ברורי׳ ומעמ׳ מלינו לאחומינו בנות ישראל חקנה גדולה בעסקי כחמהן שרוב נשים אינו בודקת חלוק וסדין טרם לבישה רק לוכשי׳ כשכא מכובם וא"כ כל כחמהן אף בגרים פהור דליכא כאן חלוק הבדוק כלל

(כא) בדקה חלוקה וכו׳ האחרונים הרגישו דבריקה ראשונ׳ ל"ל כיון דברקתו לאחר פשטות׳ והש"ך תי׳ בס"ק מיז דרבות׳ קת"ל דחע"פ שבדקתו מימ הרחשונ׳ טהורה משא"כ אי לא הי׳ לה בריקה בלא"ה ראשוני שהורה כיון שלא כדקה קודם ראיי כמ"ם סיי ליש ומזו שגם הש"ך מפרש הך בדוק בסיי ליש היינו בדיק' גמור' ודלה כם"ו דפי׳ דנפלתו ממקום מולנע והיינו כמש"ל אמנם תי׳ אינו מספיק פה דסוף כל סוף אף בהא דבדקה מה רבוח׳ יש דראשונ׳ מהור׳ דכיון דבודקתו לאחר פשיטת׳ ולא מלחה בו רבר ועי' מה שפי' הע"ז ודעתו לל"ע ולענ"ד נרחה דים בזה לע"ג כיון דקיי"ל דעים בדבר שאינו כירו אין נאמן לאשור של חבירו דלא כל כמיני׳ דיוכל לומר איני מאמינך ואם אמר לו שהרות שעשימי עמך שמאי׳ אם אין חבירו שוחק או במקום דלא שייך שתיקה כהודאה שהוא במקום דלא ה"ל למדע אינו נאמן ועי' בהרא"ש פ' ניוקין וי"ד סי׳ קכ"ז ע"ם וח"כ לפ"ז כחן שפשעי חלוקה ובדקתו והשחילי לחברתי ולח חמרה לה שבדקתה כמבוחר בגמ' בנידה דף נ"ח דלענין כיבום יכולה לומר חיני מחמינך ע"ש וע"ב דלח חמרה כן בשפת שחלה וח"כ כמו דנוכל לומר לענין כיבום חף לענין חיסורה נוכל לומר איני מאמינך ולא בדקתי וטהורה אני ואת משא"כ כשבדקתו תחילה א"כ לא תרוויח השני דאף דלא בדקפו לאחר פשיעתה מ"מ שניהם עמאים והראשונה נאמנות מל עלמה שברקתה ואח"ב רק לענין כיבוס תוכל למעון כן והא דלא נטעון אף על בדיקה ראשונה איני מאמינך חדש י"ל דמיירי דהי" ידוע שברקתו תחיל" או שאמר" לה כן כשעת שאלה ועוד על בדיקה ראשוני עי"כ פתאה נאמנות דהואיל ונאמנות לעלמה נאמנות לחברת' דקי מניהו מסקת כנודע ואע"פ שהיא טהורה במה שאמרי שבדקי לאחר סשיעה עכ"ס בהך אמירה דברקתה תחילי מכנים׳ עלמה לידי חיוב וגם או היי שלה והוי כבעל על החלוק וכאמנות אך זהו ל"ע ויותר כראה דמיירי דאמרה תיכף דברקתו בשעה שלבשה וליכא כאן חשש אילה כאמנות אבל עכ"ם דין הכ"ל לענ"ד ברור דאינו כאמנות לטמא חברתי באמירה רי"ל שברקתו בשעת סשישי ותוכל לומר איני מאמינך ול"ע :

בלוע בחוך סכגד אך לענין טסרת הכנד מענירין ז' סימנים דבמת"נ אי לבע הוא פאיפת סהור וחי דם רק שהוח בלוע בחוך הבנד היכ הוי טומחה בלוע וחין מעמח וסשוט וכן משמע במוס׳ דס"ב:

(ידת) אם יש כו כנרים ועוד כאן פסק המחבר כשיעת ר"ח דמחמיר לפמאה אבל ר"ח לשימתו אזיל דאף במשתנת לה בדקה עצמה בעד הבדוק לה ופחתה בירכה ולמחר נמצא עליו דם אם משוך ממאה אפי׳ בכ"ש ואם ענול מהורה אם אין בו כגרים ועוד וי"א שאף עגול ממא בכ"ש:

לו בדקה עצמה בעד שאינו בדוק לה אפילו הניחה שמור בתיבתה ומצאה עליו דם (אינה) ממאה (אלא) (יח) אם יש בו כגריםועוד:

ורחתה דם פוסק כר"י ומנומח משום כתם ודינהם שווים כמשמעות הגמי דתליי זה בזה אבל המחבר דלקמן בריש סי' קל"א שתם מבלי זכר לשיטח ר"ח דעהורה לנמרי וא"כ אף בהא יש לעהר לנמרי דהא בנמי חמרי׳ כשטימ׳ רבי כשיטת ר"מ טימח דסָ"ל במשתנת גייכ טמה וכשטיהה ר"י לפלמו סהור דגם במשתנת מטהר ודבריו לראי׳ לכאורה כסותרי׳ זא"ז ואין לומר דס"ל למחבר דורחי יש לחלק דינם כמ"ם תליכן במי הרחב"ר דבשלמת במשתנת רגלים אבל התם שבדקה ויותר דמים מלווי בחשה מבעלמה מעמחינן חף שהעד הינן בדוק דמהיכי אתי' הרם שע"ג הער דמעלמא לא שכיח רק בנחית חד דרגא אם שם בהשתנה מטהרינין לגמרי ואינו נכנס בנדר ספק כלל והיינו משום דמעמידין אשה בחוקת שהרה אף כזו אין לשמא רק משום כחם אבל למאן דמטמא בהשתנה בספק ים לשמח כאן בתורת כדה וטומחי ודחי

וזהו המשך הגמ' דר"ח דממהר כאן היינו משום נדם כמבואר בגמ' ואל"ל דלבסוף חזר בו הגמ' רק הואיל ור"י מטהר שם לנמרי מעמה כחן משום כתם ורבי ס"ל כר"מ דמעמה שם אף כחן משום נדה מעמה דח"כ מה פריך הגמ' הא כשטימל ר"מ משום כחם מטמא הא כך ראוי להיות דהואיל דמטמא שם משום כחם שורת הדין דכאן יהי' טמא משום נדה ולכאורה ל"ע. אמנם נ"ל דבלח"ה גם ברמב"ם יש מקום עיון דגבי השתנה פסק משום כתם ואלו כאן פסק משום נדה וכבר חמה המים דהת בנמי מדמינן עד שהולרך הנמי לומר דגם בהשתנה משמח ר"מ משום נדה ולכן ל"ל דודחי ס"ל לרמב"ם סברת הרחב"ד לחלק בין בדיקה בעד לרוחה בהשתנה (ויהי' לעד חינו בדוק יותר חומר' ממי רגלים חמנם י"ל דס"ל כסברת המרדכי) דאם רואה שלא בשעת וסתה דיש להחזיקה בעהור דהא איכא חוקה אלומתי דאורת בומנו בא ואיכ ודאי דהדם שעל העד מעלמא ולא מגופיי הואיל בתוך וסמה משח"כ ברוחה בהשתנ' דלח שייך חורת בומנו בח דחמרינן ע"י חימום מי רגלים דהדרו למקור כמ"ם המפורשים קרה זה דרחתה ופין זה ענין לחורח בזמנו (ח"כ ים חומר׳ גבי השתנה יותר מן עד ברוק חיכ שפיר הוי כחהדרי) אדעד כאן סיל להרמבים סברת מרדכי היינו למ"ד וסת דחורייתה וח"כ חוקה זו דחורה בומנו בה חוקה נמורה סים אבל לפי דקי"ל וסת דרבנן ש"מ דהך חוקה אורח בומנו בא לאו חוקה גמור׳ הים רק דרבנן החמירו א"כ פשיטא דליתא לסברת מרדכי וכמש"ל בסי׳ קפ"ז ע"ש וא"כ ש"ל לרמב"ם הח דחמרונן בנמ' דוב"ו חליי היינו ר"ו דקחמר הכי ור"ו ס"ל ברף ע"ו דכ"ע ס"ל וסת דאוריית׳ וגם מוקמי התם דר"מ וגם רבי להדי׳ דברייתה דוסת דאוריית׳ וא"כ שפיר מדמי זל"ז (דאף דיש חומר׳ נכי עד כנ"ל מ"מ לסברת המרדכי איכא קולא ח"כ ים לדמ' זל"ו) אכל לפי דקיי"ל וסת דרכנן ח"כ ליתא לסכרת מרדכי ושפיר ים לחלק (בין מ"ר לעד דעד חמור כסברם הרחב"ד) ולק"מ ודברי רמב"ם נכוני׳ ובזה גם דברי הש"ע י"ל כן דודחי חין דומין זה לזה כמש"ל לדידן דקיי"ל וסת דרבנן רק כל סוגי׳ דגמ׳ למ"ד וסת דחורייםה מסתמ׳ חיירי בחשה שיש לה וסת נמי וחיבשפיר ל"ל דאולו לשיטתו ובפרט לר"מ ע"כ איירי ביש לה ופת דבאין לה אפור׳ כלל לשמש וח"ם ולק"מ ודו"ק (ענק"ח):

ים) מהורה דחיכה ס"ם הס"ך בס"ק מ"ה החרוך להשיג על המחבר דחף דנרה' כן (ים) מדברי רש"ו לה חמרי אלה לרכי דס"ל משום נדה וב' ספיקות לה חשבינן לי׳ לודחי וגם רש"י מפרש דמיירי בנמלח על ירכה חבל כשנמלח על העד ס"ם חינו רק ספק א' ובאמת לא ידעתי מה חרי האף הזה דהא בלא"ה רוב פוסקי' ס"ל לדינא דבעד שאינו כדום אשיי בקופסא מעשרי לגמרי רק להחמיר אמרי דטמאי כמיש הרשכיא ועיי ב"י וא"כ הבו דלא לוסף עלה ע"כ אמרי להחמי היינו בהניחי בקופסא כמבואר בנמי אבל בטחתו בירכ׳ דלא מבואר כן בגמ׳ מהכ״ת להחמיר איברא אף לפי דעת הש״ך דמודה לר׳ בטחתו בירכ׳ ליכא כאן נדה ואיב עכל״ל דקיל מהשתנה וראתה דהא החם אסקינן דרבי כר"מ ומטמא משום נידה וא"כ לפ"ז הדבר נלמוד להמחבר במכ"ש ומה ברואה מהשתנ' דס"ל לרבי עמאה נידה מודה הכא דעהור מכ"ש בשחתו בירכ' דאף לרבי אינו רק משום כתם מכ"ש דלדידן טהור ומיש דרש"י ס"ל דמיירי בנמלא על ירכה הם כתבו התום' לפירש"י דנמלא על עד נמי וכ"כ הרשב"א בת"ה להדיא וא"כ לדברי סם"ך דלדם דירכי הא ישנו דם על העד נמי וליכא כאן אלא ספק אחד כמים השיך ועוד קשה לומר דיהיי לרבי דס"נ ודאי שמא ש"מ דלא ס"ל שום ספק דמעלמא אחא אף שהוא עד בלמי בדוק ש"מ דחוקה מגוסיי דאשה קאמי דוחה כל ספק וכי בשביל דנימל עוד ספק לי יהי' נדחה חוקה ממנ"פ אם אתה אומר דאין כאן חוק' ברורה אף בספק א' חהיי הטומה' בספק ואם אחה מחשביי לודהי אף בשני ספיקות לה יומיל ואף דים לדחות זה וכה"ג מלינו בכמה דוכתי מ"מ מי דחקינן לומר כן ברש"י ובפרע כי מדברי הרשב"א בח"ה נמי מוכח כן דכתב להוכיח דבעד הבדוק ועחתה בירכה בעינן פגרים דהת מחלקינן בין עד ברום לאינו ברום בשחתו בירכה והניח׳ בקופם׳ ולח מחלקין בין כנרים לאינו כנרים ואלו אמרינן הא דכעד אינו בדוק בעינן הניח' בקופם׳ לשמא משום נידה אבל משום כתם נימא אף דהוה פ"ם קשה מנלן לרשב"א למהר לנמרי בפחום מכנרים בעד הבדוק דלמה אם חינו גרים יש כאן ספק מאכולת וטמא משום כתם ולכך הך דבדקה בעד בדוק דאיירי הכל לענין טומאת ודאי דעל משנה קאי כמיש מדברי רשב"א א"א לחלק דבתרווהו בעי גרים א"ו ס"ל דהך גבי עד אינו בדוק ומחתו בירכי לה צפביל רבי דם"ל נידה לחוד נישני׳ רק אף לר"ח נשני׳ ואלביהו שפיר קשה למה נקם והניחו בקופסה לחלק בין הך דברי׳ ה"ל למתני נמי דבעי כגרים ועוד דלולי כן מהור אפי׳ מכתם אלא ש"מ דהך א"ל למתני דבהא אפי׳ בכדוק מהור ודברי רשב"א מוברחים ולפ"ז אף הך דינה מוכרה דבירכו אפיי לר"ח משום כתם שהור ומ"ש הש"ך דרשנ"א אזיל לשיטתו דס"ל כרי יוסי דבריו לא הבנתי דלר"י פשיטא דטהור דאפיי בקופס׳ טהור ומכ"ם בירכו רק כל שנין הנ"ל הוא לר"ח דס"ל שמא משום כתם ול"ל רהש"ך נתכון כוה לדבר א' אף שאין לשונו משמע ומורה כן דלר"ח דס"ל משום כחם דרני ועהור בעחתו בירכי אמרינן נחית סל למיד 336 כדה בשחתו בירכי משום כתם על"ם שמת. ותף בזו חין תפיסה על הש"מ דכבר כתבתי להם דמפמ' הש"ע אין דעתו כרמב"ם לפמה משום כדם רק משום כתם ובנוף הדכר הנהות הגאון מהר"ב ז"ל תמצא במוף הספר

(כב) בש"ע סעיף מ"ח לבסה חלוקה וכוי וחפיי היא בספירות זי נקים במשנה למלך כ׳ דחום׳ כדה דף ס׳ ד"ה חולה משמע דמספקה לר"י כזה מיהו יש לדחות דתום׳ מיירי כגון טמא דפסק לראות כגון שומרת יום כנגד יום ולא ספר ואשה אחת סכר ספרה רק לא עכלה בזו סום׳ מסופק כיון דבזה מעינ׳ סחום וכזה מעינ׳ סחום רק לתלות במקולקל בזו שפיר נסתשקו כיון דשניהן עכ"ם שמאין רק זה כבר ספר וזה לא ספרה בזו ו"ל לא שייך תלינן הקלקלה וכוי זוה שדייק החוי בלשונם דיש לספק בסופרת מקלת או כולו ולא שבלה יש לתלות בלא ספרה כלל הרי דמיירי דפסקה מלרחות ומעיינה סתום רק דלח התחילי עדיין לספור אבל בש"ע מיירי בנדה דעדיין מעייני פתוח וא"כ הא דתלינן בה לא מטעם דתולה במקולקל כ"א הטעם דתלינן ברבר המלוי ושכיח ואשה זו מוחזקת כי ממנה הדמים ובזה כ"ע מודה כי פשיטא דתליכן מי שמעיינ׳ סתום במי שמעיינ׳ פתוח ופשוע :

(כג) בש"ע סעיף מ"ב השחילתו וכו׳ וכן אם השחלתו וכו׳ שלא טבלה טי׳ במ"ל הנ"ל דנסתפק והביא פוסקים לכאן ולכאן אם עבר ז׳ ימי ספירה ולא טבלה בערב וכעת הוא ביום ח' אי ג"כ חליכן בי' דסוף סוף לא טבלה והיא טמאי או כיון דכבר מברו זי נקים לח שייך לחלות ביי כלל דחין בחוקת טומחי כלל וכל רגע זימנת הוח לטבול וע"ש שהחריך והנה מדברי המחבר דכתב לחופרת זי שלח טבלה ולח כתב סתם לסופרת שלא טבלה דהא חמיד כ"ו שלא טבלה חולה בה לכאורה משמע דוקא בסופרת ז' שלח טבלי חולה אכל לא ביום חי אך יש לדחות דהש"ע דין אחר קמ"ל בטבלי ביום ז' מ"מ אסורה לשמש כל היום שמא תראה ותסתור ודעת ב"י סי׳ קפ"נ דחששא זו דאוריית׳ ע"ש וא"כ ים כאן מקום ספק ביום זי שטבלה ביום אם יכולי לחלות בה דהח יש מקום לומר כיון דעדיין עלולה לראות ומחסם זה אסורה לבעלי כל היום אייכ אף בה תליכן דמסתמי ממנה חמים ולכן קחמר הש"ע דתולה בסופרת זי שלה עבלה הה עבלה חף דעדיין ביום ז' היא מ"מ אין לחלום בה וגם מהך דקאמרינן בגמ' דהשאילה לנכרים חולה אין ראיי דמה אריא נכרית אפיי ישראלית דומיא דנכרית דלא שכלה כל ימים חולה בה א"ו דבישראלית אינה תולה בכה"ג דגם בזה יש לדחות דקמ"ל אם אשה בחוך ז' השאילה לנכריות חולה בה דבנכריות בחוקת משונפת בדמים אבל בישראלית בכה"ג אינו חולה דמה בכך דלא טבלה הא גם היא לא טבלה והרי היא בחוך ז' ומה חזית לתלות בהך יותר מבהך משא"כ בנכריות דתמיד בלתי מקונח מדמיי חולה בה אפיי בכה"ג וא"כ הדבר ספק : אמנם נרא' דחליא בפלוגתא דרמב"ם ורא"ש באשה קודם חומרת דר"ו דלא טבלי בזי וביום ח' רחתה חם שוחרין כל ז' חו לא דדעת הרמב"ם דסותרת הואיל ולא טבלה עדיין ולדבריו גם לתלות ייל דחלינן ביי דהא היא בכל אופן כמו בחוך זי אבל להרח"ש דס"ל בעברי ז' חע"ם שלח טבלה ורחתי דחינו סומרת ז' נקים ש"מ דחין העבילה מעכב והך ז' נקים כבר חלפו עברו וראי זו שראחה ראי חדשה היא וא"כ פשיעה דאין לתלות ביום ח' דהרי אין כאן נדנוד תו מהנך ז' נקים שעברו ודבר זו לענ"ד ברור ונכון וחרוח לן במה דקשים לכחורי דנחלק הרח"ש עם הרמב"ם בדבר שחין בו חומרא דר"ז מה נ"מ אי סותרת או לא סותרת בראיי אי כ"מ לדידן לדינת דבתר לרוכה לישב ז' נקים ולפי הנ"ל ניחה דנ"מ לרונה חי יכולה לחלות ביום חי שלה

טבלה אי מישך שייכי בהך ז׳ נקים או לא ודו"ק: (כד) בש"ע סמ"ו חלוק וכוי ואינו בפנינו לשאול וכוי כמב הש"ך בס"ק ס"א ואינו בפנינו וכו' נרחה דגם החלוק חינו בפנינו דחם היא בפנינו חבדוק אם מקדיר או מגליד ומישאינו בקי יאסר וכו׳ ואין כאן מקומו דבישראלית ואינו בפנינו משבינן לודחי שמחם דמזקה דהי׳ נתכבם ובזה לא סמכינן אקירור וגילוד כלל רק דברי קאי על אם היא ישראלית בפנינו ואמרה שלא בדקה או גוי אפיי בפנינו הוה כשלח בפנינו ומשמע מדברי הש"ע דעהור׳ וע"ז קחמר הש"ך דסיינו דנחבד החלוק וח"ם לבדוק ולולי כן אסורה ופשום וכן משמע בתורת הבית להדיא ע"ש אך לכאורה יש לדקדק הא איירי שלנשתו אחר כביסה קודם בדיקה דאל"כ איך ס"ד לחלותו בקודם כביסה וח"ב הח הוי לשימת רשב"ח ותכ"ש לרתב"ן וחושי כל שנטלתו תתקום מולנע ולא נדקתו מקדם עד שאינו בדוק ומטהר רשב"א אפי׳ בבדיקה ומכ"ש בכתם וחיך נעמהם כהן בחינו ידוע חם מקדיר חו מגליד ול"ל דלעיל מיירי במקום מולנע היינו שלח היי יד הכל משמשין בו אבל מ"מ אינו מוסגר בארגז עד שלח יפול בו ספק אולי מעלמה התה עליו הכחם ולכך ס"ל לרשב"ה הוחיל ולה היי לו חוקת בדוק מעולם תלינן דמעלמה החלוק מהחשה משח"כ כהן מיירי חיכף בבוחו החלוק מהכובם סגרתו בארגז עד שלא אפשר לבוא עליו כתם כלל וא"כ ודאי מהאשה אחים רק ספק הוא אולי

כי׳ עליו קודם כביסה וכזו שפיר חלה במקדיר או מגליד ונכון: (כה) בשיע סל"ב בד"ח וכוי היי ג' ערומות הט"ו סק"מ הקשה נימח מילחם -דלח רמיח עליי לאו אדעתי וכוי ולדבריו בטלת כל עדות שאם עד יאמר כזה ראיתי ולא נתייחדתי לעד נימא דשקר קאמר דלא רמיא עליי ולאו אדעתי א"ו דלענין להשוות לאינש להוחזק כפרן אמרינן כל שלדקות ואמחלא שבעולם אפס לא יהיי שארית ישראל בחזקת פסלנים אבל מסתמא אם הוא עומד ואמר לא עברתי מהיכי חיתי לומר דלאו אדעתא

וכן הדבר פה ולא קשה מידי ואין לריך לחלק בין זמן קלר לזמן מרובה ופשוט: םי׳ קצא ס"ח בש"ע ס"ח החשה וכו׳ מה שקשה ע"ז מעד שחינו בדוק ע"ל סי׳ ק"ל ע"ש: סעיף ב שם בסנ"ה וי"ה דחין להחיר אלה ביושבת וכו׳ זהו דעת הטור והרח"ש החף ר"י לא פליג אר"ת כי אם במזנקת דאיכא חדא לטיבותי אבל בשוחת ועומדת דהוי תרתי לריעותה מודה ר"י דעמחה והקשם הכ"ח ח"כ מה פריך הנמ' השתח בחד

ספקת מטהרין בנ' ספיקת מבעי הת בכ' ספיקת טהור אפי' בעומדת ושותחת ולק"מ דלכך לא הקשה הגמ' קושיא זו כי אם בתר דמסקינן דבב' ספיקא אף ר"מ מטהר ועכל"ל דהך תרי ספיקת הוי יותר מחד לד לטיבותי דהת בחד לד לטיבותי מטמת ר"מ ובעי פרפי לעיבות׳ ומית מעהר בב׳ ספיק׳ שימ הואינ ויש כאן ספק אולי לא בא מהחיש כלל נחשב כתרתי לעיבותי ומעהר ר"מ וח"כ מקשי הגמי חח"כ שפיר השתח בחד ספק דים כאן רק חדא לטיבותא מכשיר ר"י מכ"ש בב' ספיקות דע"כ הוי חרתי לטיבותי דהח ר"מ מטהר ביי פשיטה דמסהר ר"י ולק"מ ופשוט :

סעיק ג שם בהגה אכל אם נמלא בספל שאיש ואשה כו' מהורה בכל ענין וכתב השיך בסק"ו דהיינו בנמלא חוך הספל ואם נחכוין ליושבת דבריו מעיקרא ליחא

דסם עומדת חיכם חד לריעותה ומותר בס"ם היה ביושבת ושותחת דסוי חד לריעותה ומותר בס"ם ואם נתכוין בעומר עכ"פ יהי׳ מקלחת דהוי חד לריעוחא כזו אין דברי׳ מסורכ׳ חבל מ"מ חין לו רחי׳ ולשונו מורה דריים ממשנה דקתני על המים זוהו חינו

דהם אף ביושבת איירי ולכן אין לדבריו שורש:

שעיף ד שם נהגה רק באשה שיש לה וסת עי׳ שיך שהאריך כסקיז דלמה לריך דוקא וסת וקשה וכי לעולם לא מעתא לא שייך כיון דתשתא ברואה שלא בעת לרכי ולכן מפרש דגם מהרו"ל מיירי באשה שלא ראתה וסחי כי אם ע"י מי רגלה ולכך הלריכה וסת עכ"ל אבל לכני לא כן ידמה דא"כ דאשה זו אין רואה דם ושתה רק ש"י מי רגליי זכרור לפנינו דאשה זו רואה דם מקור במי רגליי וא"כ איך התיר מהרי"ל בתשובי אפיי באין לה וסת קבוע רקשדרכה תמיד מבלי להקדים דית מכי לכי אף שלפעמים רואה כ"ם או כ"ג וכרומה ע"ש וקשה הם וסת אין לה שניתם ביי חוקה אורח בומנו כא ואיב אם לאחר הפלגי יי ימים ראתה במירגליי מאין היחר למסרי כיון שברור לן שרואם דם מהמקור חוך מי רגלים ולמה נשהר הרחיי לחחר יו"ד להפלגי כמי רגלים ונעמח הרחיי הגהות הגאון מהריב זיל תמצא בסוף הספר

לאחר כי במי רגלים ודבר זה לע"ג לטהר אשה אשר ברור לן כי דם מן מקורה כא במי רנלי׳ כי אינה רואה כי אם בכה"ג ואין לה וסת קבוע רק הואיל ודרכ׳ מכלי למקדים אם פעם ופעמים הקדית' יהי' טהורה ועוד מה כל חרדה שהחריד המהרי"ל באשה זו לטסרה כיון שחין דרכה לרחות במי רגלה רק בזמן מוגבל ובזמן מוגבל חפיי בבריקת מוך טמחה וחם בשביל שפעם ח'שינת' במקר' ע"ז החריד כל חרדה והלח תמיד לח רחתה רק בזמן מוגבל ואם תמיד ראתה שלא בזמן מוגבל איך כי מהרו"ל שרואה מכי לכי ואם הפשט דרואה מכי לכי בראיי פשועה מה אריא מכי לכי הא בלאיה כיון שראחה שלא במי רגליי קושית הש"ך במקומו ולכן אמת יורה דרכו דמיירי דראתה מכי לכי כפשוטי ודברי הש"ך דחינו רוחה רק במ"ר ליתח וכן מורין דברי מהרי"ל בחשוב׳ דלח כדבריו ובקושים נרחה דהת דכתב מהר"ל וכי לעולם לה תהח טמח׳ חין כונתו על עולמו של חשה דלם תהם שמחה כל ימיי דפשיטה תוכל להיות שמה ברוחה, שלה במי רגליי כקושית הש"ך רק כונתו לעולם ברוחה במי רגליי תהיי ראיי זו לעולם שהור וזהו לא יחכן כיון דחין וסת לחשה זו עד שנחמר בה חוקה חורח בומנו כוי רק רוחה פעם בשעה זו ופעם בשעה זו וא"כ וכי לא ימלט שרוא' פ"א לאחר מי רגלי׳ דמאן מעכב הלא אין לה זמן מוגבל ואררב׳ חימום מי רגלי׳ עלולין להביא דם כמ"ש מחברים וא"כ נעהר אשה והיא באמת ראתה דם גמור כי אין ספק ברב ימי ושנים שיזדמן שתהיי רואה פ"א וסתה רלוף למי רגליי. וזהו כונתו ונכון ולכך אם יש לה עכ"ם זמן מוגבל לראיי מכי לכי אע"פ שאינו כוסת הקבוע מ"מ ילאגו קלת מידי ספק זה בחוך ימים אלו אמרינן דלא יזרמן שתראהדם מהמקור במי רגליי דלא עלולה לראות בימים אלו אכל באין לה מוגבל מי יבחן אולי הראיי םמוד למי רגליי וח"ם והמעיין במהרי"ל יראה שדברי נכונין וברורין עבק"ח:

סעיף ה שם בהג"ה ואם מלאה דם חוך מי רגליי וגם על העד כוי י"א דהיא טמאה וכו׳ הש"ך בס"ק ח׳ כתב-דהוא ללא לודך כיון דכבר פסק לעיל להחמיר זולת במקלחת ע"ם ומלבד דים לדחות דכשלמא לעיל אמריכן אי איתא דממי רגליי באה למה נמלח על שפת ולא חוך הספל משא"כ בבדיקה די"ל שיורי טיפת דם ממי רגלים נשאריון דבוקיון בלדרין בפרוודר ובבדיקת עד נמלאו ואין כאן ריעותי כלל אף גם נראה דדעם הלוה אם נמלא ע"ג העד אין חולון כלל במי רגליי דאין חולין במי רגליי רק ברואה אבל בנמלא על העד אין ענין כלל למי רגליי וא"כ בבדקה בעד בלמי בדוק הרי זה כימה כמו לעיל בסיי ק"ל ע"ם משח"כ חלו הוי אמריכן דהייכו רחתה במי רגליי רחתה ע"ג עד רק אסורה כמו בנמלאת על שפת הספל כמ"ם הש"ך א"כטומאה זו מכח ספק דלמא הדרי מ"ר למקור כנ"ל ובעד שאינו בדוק הרי כאן ס"ס דלמא מעלמא ואח"ל מבדיקה דלמח מן מי רגליי ולזה קמ"ל דנבי בדיקה לח חלינן כלל במי רגלים וח"כ חזר

הרין לדלעיל בסי׳ ק"ד דאפי׳ עד שאיכן בדוק טמא וא"ם שעיף ו שם בהג"ה שם רק קרטין קרטין כמו חול וכו' עי' ט"ז מק"ד שהחריך ומוף דבריו דחפי' בנמצח חלף חדמה וקרטין שלח בשעת הטלת מי רגלים ח"ב

הדין הנאמר ברמ"א והנאון חכם לכי בתשובתיו השיגו דלא מיירי הר"ן והרמ"א רק אחר מי רגליי אבל זולתו לא והנאון שב יעקב עמד לימין הט"ו דמידי טעמא דר"ן דלא שכיחי לראות בקרטין וא"כ אף שלא בשעת מי רגליי למי לא שכיח ודכרים אלו ליתא דהא איירי ע"כ בשנתחו כמ"ש הב"ה ור"מ וכ"כ הש"ך סקי"א ע"ש וא"כ קשיא לי הך סוגיא דנמ' דהמפלת כמין יבחושי' ושעורין דאמרו חכמים תעיל למי אם נמחן עמאה וכי דרכה של אשה לראות כמין יבחושין וכדומה ומ"ש יבחושין ומ"ש קרטין (ה) והר"ן מיירי אפי׳ אינה מרגשת כאב כמ"ש המ"ז בעלתו אלא ברור חלילה לנו להחיר דאם נתוחו דם גמורה הן רק במי רגלי בלח"ה יש כאן היתר דהא רואה במי רגליי ור"י מטהר לגמרי חפי׳ בכל לדדין ריעות׳ רק ר"מ מעמח כמ"ם הר"ן דחיים למעוטי דלמח הדר מי רגלי׳ למקור וחייתי כ"ל להר"ן חייתי דם אמריכן אבל קרטין לא אמריכן כי יותר שכיח לחלות קרטין במי רגליי שהיה תולדת כליות ומשם מחמלי המי רגליי ובחין כנודע משנחלות במקור דאין שכיח להוליד קרטין (ב) אכל בראיי שלא במי רגליי דאין סברא לחלותן במי רגלים כלל וכל בדיקות מסתמא הן במקור מהיכי תיתי לחלותן במי רגלים ומה טיבו של מי רגליי לכאן ואנו תולין במקור וכיון שנמחו דם שנימוח טמא וביחוד כעובדה דע"ז דהרגישה כאב למעלי ממקור וא"כ מה טיבו של כליות לכאן שהן באחוריי בלד סיום השדרה ויותר ברור דם מהמקור קאתי והג' שב יעקב ביקש לומר דיש חילוק בין קרטין להך דראתה כדמות חול דוהן אינו מחמת מכם שבכליות ומה ישיב על הד דאשה שהפילה כמין קליפות והעידו רופחין שחשה מכה יש לה במעים ומ"מ חם נמוחו שמחה ועיין מש"ל סיי קפ"ח ותמהני מחכם הנ"ל שבסברי דקות שאין להן שורש בש"ם ופוסקים קודמים ובסבר' מי יאמר ואפשר דשאני זה מהך דחול ביקש להתיר איסור חמור כזה ובפרט בבדיק' שהיא איסור של תורה ואלו אמר להחמיר לא הינו שומעין בסברות דקות כזה ופשיטא להקל ובמחילה מכבודו הרמה שכתב על הנאון חכם לבי שדבריו הן דבר שפתי׳ שפת יתר ולא נאות לכחוב כן כי דבריו בזה המה ברורין וח"ו להחיר בקרטין בלי מי רגליי ואם לסמוך על רופאין הלא אין ענין זה לכאן ועמש"ל סיי קפ"ח אבל זולת זה ח"ו להתיר קרעין כמש"ל דמ"ש קרעין ומ"ש קליפות וכדומה ולכן חין להתיר כנ"ל: סיי קצב ס"ח בש"ע ס"ח תבעה להנשח ופוי נימה מחמת חימוד וכוי עיי בע"ו סק"ה דדעתו דאם תיכף שנתפיים׳ היא עמו במטה מותרת לו והדבר ל"ע לכאור׳

מנ"ל חידוש זה דהה יש לחום חיכף בעת תביעה רוחה טיפת דם ונחבד ומי נתן לשישור כמה זמן ישהה והרב בעל שער הפרים השיג על ט"ז בזה. ה) וחני מצחתי לו חי בדברי תוס׳ בפרק החולץ ויומא דהקשה על הא דאמרינן רבנן יחודי הוי מיחדה ליהי הא אסור לייחד ותירץ דלא הוי נקטו ליי רק ליחוד בעלמא כדי שיהיי להן פת בסלי ול"כ לא הוי חימוד ע"ש ודבר זה קשה מהפת בסלו יש כאן הא א"א להן ליקח כלל ליומא דתיכף כשביקש ללוקחה יהיי כאן תביעה חדשה דמתחילה לא לקחה רק ליחוד וח"כ אח"כ כשתובעה לתשמיש כרי כאן תביעה חדשה ולריך ז' נקים ואסורה לו וא"כ ליכא כאן פת בסלו כלל ומה הועילו בזה דמיחדו להו דמעולם לא יהי' רשאי לבעל אותה עד שימחין ז' נקים וליכא פת בסלו ועכל"ל כדעת מט"ז דאם תבעה וחיכף בעלה לא לריך ז' נקים וא"כ א"ש דמתחילה לא הי' תביעה לבעלה ופת בסלו יש כאן דבלילה כשיחמוד לבעול אותה יתבענה ותיכף יבעלנה וליכא כאן חשש חימוד ומותרת לו והוי שפיר פת בסלו ואולי דעת התום׳ כרעת ראבי"ה דם"ל דאם ברקה עלמה תיכף לחביעה ולא מלאה מוחרת ול"ל לרבריו דמה פריך הגמי על הני דמכריזו מאן הוי ליומח הא א"ר תוכעה להנשא וכוי דלמא היי תיכף בודקת דקושית הגמי דה"ל להכרי כן ולח סחם מחן הוי ליומח וחולי לם ירגישו הנשים שמחרלין לבדוק חיכף רק ה"לי להודים מחן הוי ליומח יכדקו עלמן וח"כ חי הגמי שפיר דלכך לח הודיעו דלח נקעו? רק ליחוד וליכא כאן חימום וחימוד ומימ הוי פת בסלו דאם ירלה לבעלנה יתבענה ויאמר לה שחזהר לבדוק תיכף ומותרת לו כדעת הראבי"ה: והנה הע"ז נתקשה כדברי בועז וחמר ובענין חמר פשיטא דאז לא הוי נזירה זו ובועז לא מלינו שבעלה אז כלל ולא ידעתי מה קשיא ליי אדרבה זו היא תוקפו של בועז . אמנם מדוד קשיא ליי אפשר דכל תוי שהיי על בת שבע בגע כריתות וכדומה מימ הא הוי מבעה לפושא אך גם זה לק"מ דקודם חומר׳ דר"ז בתבעה ביום ז' לנדתה מוחרת לערב דמה בכך דרחתה דם הא אפיישופעת כל זי רק לעת ערב פוסקת טובלת בלילה ומותרת ואיכ דוד דתבעב לב"ם היי ביום זי דכתיב והיא רוחלת מטומאתה שהיי לה חפיפה ואיכ אף דאז היי לה חימוד וראתה מ"מ בלילה שמכלה מי׳ מותרת לדוד ולק"מ. אך יש להקשות מה פריך

הן בוגר׳ ודמיהם מעוטים ולכן יש ליתן לב ע"ז ולמחות כי בבוגרת הדין אסור במשכה ואין להעלי׳ עין מה שמכואר במשכה להדיא לאסור :

סעיף ג שם בש"ע בכל דיני נדה להרחקה ודע בזמן המשנה קודם חומר׳ דר"ז דקיי"ל נושאת בי"א יום ימי זיבה אשר הן רוב ימי שהרה דאשה א"ל לפרוש רק מע"ל דמה ניחוש אולי ראתה ואין זה דמים בחולים כי אם דם מקור לו יהי׳ ראתה להדיא וזב ניחוש אולי ראתה ואין זה דמים בחולים כי אם דם מקור לו יהי׳ ראתה להדיא וזב דמה מהמקור כמעי׳ בשומרת יום כנגד יום סגי ובעברה מע"ל ולא ראתה עודהתורה עיהר אותה וטובלת לערב. ולכך אמרו סתמא ופורש רק בימי נדה לריכה לפרוש שבעה ימים ובהכי מיושב מה שהניח המהרש"א בריש כחובת בקושי׳ על חום׳ ורמ"ה דמנ"ל דדברים שבלנט׳ נוהג ברגל והא דקתני נוהג ז׳ ימי משתה וז׳ ימי אבילות וכל חום׳ וכ"ש אותן ימים היא ישנה בין נשים וכו׳ הטעם משום דקיי"ל בועל בעילת מלום ופורש יע"ש אותן ימים היא לק"ת דאיך קתני בריתי סתמא וכי פסיק׳ לי׳ דאיירי דנשאת בז׳ ימי כדה הלל סתמא קתני ובימי ובים אנות דלריך פרישה יום בימי מתני ובימי מדורת לו דעברה מע"ל מהבבצ׳ ולה ביתות מוד בריתי משחת נותר לו דעברה מע"ל הדובה ועכל"ל משום אבלות דלריך פרישה וכל בימי משחת נותר לו דעברה מע"ל מהמה מבילו׳ מור מדר בימי בימי בינו מוד בתוכני בתוכני בימים בתוכני בימים בומי בתוכני בימים בימ

והדבר נכון בעלמו עד שחמהני ממהרש"ה שהעלי' עין מזה ודו"ק ס" קצד ס"ח בש"ע ס"ח יולדת אפי וכו׳ בשו"ת נ"ש הורה לאסור באשה שכא חבל לה כי מלאו ימים ללדת וישבה על משבר ואח"כ פסקו הלירים וחבלים והולכת וכריסה בין שניה זה ימיה כמה דמ"מ אסורה לבעל ולריכה ז' נקים וראיתו דקיי"ל בשבת מאימתי סתיחת הקבר אביי אתר משחשב על המשבר ור"ה אתר משעה שהדם שותם ויורד ואמרה ליי משעה שחברתה משאת אותה באגפיי עכ"ל ופסקינן בא"ח סי׳ ש"ל להקל ביושבת על משבר להוד בית דהוי פחיחת הקבר אז (א) וקיימא לן אי אפשר לפחיחת קבר בלי דש ולכך הפורה ובאמח אין המנהג כדבריו ובאמח אם אף באוחו זמן היי יכולה להלוך בעלמה חליי לכאורה בפלוגתי דר"ש ורמב"ם בפי המשנה פרק ז' אהלות משנפתח הקבר א"י להלוך דלפי' הר"ש והפי' פתיחת הקבר דהתם כעין פתיחת הקבר בכל מס' נדה דנפתה הרחם וא"כ זו שמהלכה ודאי לא נפתח הקבר אכל לרמב"ם דמפרש פתיחת הקבר דהתם דהיינו שהולד הוליא ראשו ג"כ ולכך מטמסה אם הולד מת ע"ש ועי׳ בתיו"ט שהאריך וא"כ י"ל דוקא בכה"ג שראש הולד בין ירכי׳ א״ח להלוך חבל פחיחת המקור יכולה להלוך וכאן חנו דנין על פחיחת המקור איברא דהר"ם הקשה שם הנך אמוראי דלא ס"ל פחיחת הקבר משעה שאינו יכולה להלוך קשיא ליי כך משנה ולא חיי כלום ובאמח י"ל דודאי הן לפיי רמב"ם דפי׳ אין לנפלים פחיחת קבר דבנפל יכולה להלוך אע"ם שנפחת הקבר והן לפירש רש"י דמפרש אין לנפלי׳ ענין בפ"ע מכ"ש אפשר דמודה כשאין לולד ראש כפיקה דהך פתיחת הקבר תוכל להולך דמאן מונע ולא יחלוק בסברא זו ארמב"ם וחוש עין ראחה ותעידה וא"כ בטומאה הולכין אחר רוב והם ולדות מעלים וגדולים ובפרע הלא ראינו בבית השני כי הולד גדול משח"כ לענין פקוח נפש אין הולכין אחר רוב ואפי׳ במיעוע חוששין לחילול שבת ולכך אפי׳ מהלכת חוששין לפתיחת הקבר דחולי תפיל נפל קטן ראש מפיקה ובזו חוכל להלוך וא"ם וא"כ כאן לענין טומאה הולכין בחר רוב ולדות דא"א להלוך משיפתח קבר וכבר הכריע התיו"ט דמסתברין מילת' דר"ש עד שבדברי הרמב"ם נספרו יש בו סתירה פעם נראה כסותר ופעם נראה כמסכים להר"ש עיי בתיו"ע שם אך אף גם דאינו יכולה להלוך אז בעת ישיבתי וביאת החבלים לה דאז אנ"פ שהלכה אח"כ אין ראי׳ מהמשנה דשם אם נפתח אח"כ הקבר הרי ראי׳ דפתיחת תחילה לא היו הולד ואין מעמאה משא"כ כאן בפאיח' א"א בלי דם ואח"כ נסמם הפתוח כנודע מ"מ נרחה לעהרה דהח הרי"ף פסק הואיל ואביי אמר פתיחת קבר משתשב על המשבר ר"ה אמר משעה שהדם שוחת ויורד ולא קאמר ר"ה עד ש"מ שדם שומת ויורד קודם ישיבת משבר ולכך בעי תרתי והקשה רמב"ן דהחי עד חינו רחי׳ דלח קא אמילת׳ דאביי רק אמילת׳ דגמ׳ דשאיל מאימתי פחיחת הקבר וגם כיון דפליגא ספק נפשות להקל ובחמת יש לישב בטוב דברי רי"ף דם"ל לרי"ף דוכו סברת מוחלעת דהך סמנים לחוד דרם שותת ויורד אין, סי׳ לפתיחת הקבר דהת שכיתי דמעוברת שופעת דם עד שאמרו שאשה קובע וסת בימי עבורה ואיך יהיי זה סיי לפתיחת הקבר רק ל"ל אי מב' פירושי' או דר"ה בעי לפרושי מילחא דאביי דאמר משישבה על המשבר היינו לא משבר לחוד רק שהרם שותח ויורד כבר וחח"כ ישבה על המשבר ג"כ זהו חות שנפחה סקבר ואכיי סוף מילחא נקט שהוא יושכח למשבר או י"ל דפליג על אביי דאביי ס"ל ישיבת משכר לחוד הוי פתיחת הקבר ופליג ר"ה ומוסיף וחמר דגם הדמים לריכין להיות שותחין ויורדין ולפי פיי זה הרי כאן מחלוקת והלכה כמקיל בפ"ג ולכך קאמר הרי"ף דא"א לומר כפי' ב' דבא להוסיף אמילמי דאביי הל"ל עד להורת דאין ישיבת משבר לחוד מספיק א"ו לפרש בעי שקורם ישיב׳ משבר כבר זב דמים וישיב׳ משבר דקאמר אביי היינו בשכבר היו הדמים זב ויורד וא"ש וא"כ דאביי ור"ה לא פליגו הלכה כוותן ולכך פסק כאביי ור"ה ולק"מ וא"כ כיון דרי"ף פוסק כן וכן דעת רמב"ס דלא סגי ביטיב׳ משבר וכן דעת הר"ן וסמ"ג וכן נרחה דעת העור ור"ח כרי"ף ע"ש בב"ח שכ' דרוב פוסקים מסכימים להרי"ף ורמב"ם רק מחמת ספק נפטות להקל קיי"ל כרמב"ן הבל כחן ודאי דעיקר כהנך פוסקיי וכל זה הוא לרווחי דמילחי כי באמת האשה היושבת על משבר ים כאן ספק אולי העת שתלד ונפתח רחמה ואף כי לפעמי הוא רק לירים וחבלים שאין בהם לידה וחבלי שוא וכאב בעלמ' מ"מ מאן מפים כיון דדרך האשה באשר יבא חבל לה ויושבת על משבר שחלד וא"כ איכא חשש פחיחת קבר ואמרינן דמחללין שבת ואף אני אומר באוחה שעה באמח יש לבעל להזהר בה אבל כאשר ראינו כי פסקו הלירים ועמדי ממשבר ולא ילדה הרי אתגלי מילתי דלא כן היו וכאב בעלמא היו ולא היו פתיחת הקבר כלל דלא שכיח שיפתח ויהי׳ חוזר ונסתם מכלי לידה ונראה שלא הי׳ פתיחת הקבר כלל ופשים׳ דעהורה וכן המנהג בכל מקום מיהו במקום דנהגו איסור יש להניח מנהגם כי הוא חומרא שיש בו קלת טעם ומקום לסמוך :

םעיף ב שם בהנ"ה ולחתר וכו׳ וחין להחיר במקום שנהגו להחמיר וכו׳ ככר עמדו בזה גדולים מחחרונים הט"ז והנחון מהרט"ק בתפחרת שמוחל והרמ"ח בעלמו בחשובה כחב שלא נתפשע המנהג הזה ובאמת אין למנהג זה שעם ועיקרואיך ניתן מקום למנהג זה מה שהעור העיד שבימיו היו בועלים על דם עוהר בכל אשכנו ואיד נהפוך אח"כ למנהג ותיקון שאפיי באין רואות כו שיהיי אסורה כאלו רואה ולענ"ד מתחילה כחשר רלו לבטל מבלי לבעול על דם טוהר ולח היו סיפוק בידם כי החשה שהיי רואה דם לא היו מראה לחכמים כלל כי הין מסורת בידם שבימים אלו הדמים עהורים לכך גזרו שלא חבשול כלל עד ישכרו ימי טוהר וכזו נשמרו שלא יבעלו על דם טוהר וזהו לענ"ד המנהג והפשם (ב) וא"כ שכביו שעבר ונשכח אלל המון ישראל לבעול בדם טוהר ולמה איפוא נפריע העם מביטול פ"ו ומלוח טונה ובפרע בדורות הללו שיש לחוש לכמה עבירות פריטות והרהר עברה וקישוי לדעת או קרי ר"ל בעו"ה וכלא"ה אינו שומריו כל דם טופר רק טובלים בנקבה בט' שבועת ולא קרירי ולא חמימא כי לזו ודאי חין טעם כלל בשום אופן ולכן כבר עמדו הגאון מהר"ל בהמבורג ונחנו בפראג ואני פח קדק מיץ ובטלנו המנהג שאין לו מיקר ושרש והתרנו לנשיי לטכול חיכף בעמדן והליכחן לבה"כ שהוא ד׳ שבופות אחר לידה ללכת לבית טכיל׳ ובזה ינוח דפת כי כעם לרב חולשת הלידה לרוב נשים אחר טבילה ראשוגה אחר לידה מולאי׳ דם ומה לו לבעל להכנים עלמו בספק איסור אם דם לדרים או ממקור הלא יותר טוב לבעול אז בימי

בגמי מחן הוי ליומח הם ח"ר חבעה להנשח זכו' דלמח כך היי הכרוז מחן הוי ליומח דהיינו היח החשם שהיום זי לנדחה וח"כ חוכל להנשח לי ובלילה חהיי מוחרת ליי כה"ג החיו ההייון בלישנת מחן הוי ליומח דחתמי היום מוכן שחוכל להחקדש ליי ויש ליישב דרותו ההיי לוקחין גדולה דחולי מתעבר זיהיי בכלל בני גרושת הלב דהח דעתן היי לגרשה דחף דחינו בכלל לחתרוש בכלל למ חתרוש על רעך רעה זכו' כשנושחי חענחי דכך כנודע מ"מ בכלל בני גרושה כמ"ש הר"ן דחף דחינו שנוח' ועכל"ל דלוקחיי קענות שחין רחויי להוליד זקוי הגמי לח ישח חדם המדינה זו זכו' מ"מ קשה דלח פלוג עבדו רבנן בגזירות בכודע וח"כ קו' הגמ' שפיר דל"ל מי היח שומנה כיום דהח בקענה חיירי וחתם קענה חינו בחוקת רוחה כנודע חד לפ"ו חיו מקום לקו' התו' ביוחדי מיחדי ליי די"ל במסקנה חירו דגולה כמחו דבחלה נשח בלב וח"כ בגדולה שפיר י"ל מחן הוי ליי ליומח בכ"ל ולח שייך בני גרושת הלב וח"כ בגדולה שפיר י"ל מחן הוי ליי ליומח בכ"ל מי הוח שזי לנדוחי היום כנ"ל ולק"מ:

סציק ב בס"ע ס"ג אם דמו נשואין וכוי אע"פ שבדקה וכוי הרב הש"ך בסק"ז הכיא בשם מש"ב דחם הוקבע הזמן לר"ח ניסן ובח חח"כ ליר דחתילד להחתן חונם זביום יומי יבח וכן היי דח"ל נקיי חדשים אפיי לח בדקה עלמה בימים שבנחיים כי לא נתייאשה מן ז' נקי' ראשונים וסתכה דעתה וכו' ודברים אלו יש בהן מסברא וכמ"ש הב"ד דאין להחמיר בדברים אלו איברא מה שהחנה המ"ב תנאי שלא יהי׳ עוברים ז׳ ימים בלי בדיקה וכן העתיקן הש"ר וכן הרב מ"ב בתשובה כפל הדברים ע"ש. ב) דבר זה חין מובן לי כלל הגבול ימים אלו מה טיבן ממנ"פ אם אחה עושה לזה הביאה של החתן חביעה חדבה אם לא עבר אפי יום אי הרי כאן חביעה חדשה וחימוד חדש ואם אמרינן דלא נתייאשמן חביעה ראשונה א"כ אף דעברה ז' ימים ולא בדקה מ"מ הא כבר מנה ז' ימים בזמן רחשון ואם אתה מלריך לה בדיקה אח"כ א"כ אדרבה בנשאת בפחות מזי יותר. ג) יש לחוש לחיסורת דחולי רחתה ולח עברו כלל חסיי ימי נדה דחורייתי כלל של דבר לאחר שספרה ז' נקי' לא ידעתי מה הבדל יש אם עברה ו' ימים ולא בדקה ונשאת חיכף דמותרי ואם עברו זי ימים ולא בדקה שאסורה להנשא דמ"ש ששה משבעה אדרבה בעברי ו ים כאן חשם איסור דאוריית׳ משא"כ בשבעה דאין כאן רק חומרא דר"ז. ודאי אלן בי׳ דעת מ״ב שתלריך להמחין ז׳ ימים רק סגי בבדיקה בח׳ מימים הוה ניחת אבל כיון שמותרת להנשא זה"ל להמחין ז' ימים ה"כ הך דעברה ז' ימים בלי בדיקה דחסורה לה ידעתי מה עעם יש

בדבר ומאין אדני הדין הזה הוטבעו כי אין לו שרש ועיקר כלל בראשונים:
שעיף ג בש"ע ש"ד עבר וכנסה וכו' א"ל שימור עוד זהו דעת הח"ה דק"ל הא דאמרינן
בנמ' אבל בעל אין לריכה שימור היינו ראוי לבעול ועי' ט"ז ס"ק ז' במ"ש
על זה ומדברי הרמב"ם. דס"ל חוסת נדה לא שמיה חוסה וס"ל החוסה היינו יחוד
הראוי ומסור לביאה וא"כ הא דקאמרינן בנמ' וכן מי שפרסה אשה נדה הוא ישן וכו'
ע"פ דהי החוסה קודם שפירסה נדה דלאח"כ לא שייך חוסה וגם ע"כ דהי מחיחד
עמה דאל"כ לא שייך חוסה וא"כ הרי הי' ראוי לבעילה ומ"מ אמרינן הוא ישן בין
אנשים וכו' ש"מ דליתא לדינו של ת"ה ולכך יסה כתב הש"ע דהמחמיר תע"ב:

ובתב הש"ך כס"ק י"א דעכשיו דמנהג רע בעו"ה נתפשט שאין מניחן לבעול רק אחר איזה ימים לאחר נשואין וא"כ אם פרסה נדה ודאי לריך שימור דהא דלא בעל משום מנהג וכו' עכ"ל ושגנה פלמה קולמס דא"כ אין ילרו חוקפו כ"כ ער שיוכל להעליר עלמו מבלי לעבור מנהג של שטוח איך לא יעלר כח הגבורים לכל יבעול ח"ו לדה ואדרבה זהן מורה כי אין ילרו חוקפו וישמע לקול דברי חז"ל כי ראינו ששמע

למנהג וחין ספק שחלמיד עועה הוסיף כן כי שפחי כסן ישתרו דעח :

שעיף ד שם בהג"ה והתנהג ליקח קטן וכו' כ' הש"ד בס"ק י"ד דלריך להיות יודעים

שעט ביחהוחינו מוסרים עלמן לביחה והרב מ"י השיגו דכחן אשחו משמרתו וחפי

מוסרה עלמה לביחה ליכח כלון חשם יחוד וחפשר לומר דס"ל לב"ח כמבוחר בח"ע

סיי כ"ב דבלילה חפי כעיר בעינן נ' וח"ב ודחי דבבעל ליכח חשש דחשחו משתרתו חבל

הא מייהדין קטן עה הבעל וחותו קטן ג"כ חיירי דיודע טעם ביחה כמ"ש הב"ח להדיח

והיינו שהוח כן ע' שנים וי"ח וח"ב אף הוח חסור להחייחר ובעל חינו רק שומר ח' ולכך

והיינו שהוח כן ע' שנים וי"ח וח"ב אף הוח חסור לוכחייחר ובעל חינו וחום ליכח חשש

מלריך שחותו קטנה לא ממסור עלמה לביחה וח"ב לוכח חשש פיתוי ולחום ליכח חשש

הח"ב תלעוק ויהי' השומרים נעורים וח"ב הרי כחן לגבי קטן כנד הכלה שני שומרי

הקטנה והבעל וח"ש משח"ב במוסרת עלמה לביחה לגבי קטן חין כחן שומר רק הבעל

הקינה והבעל וח"ש משח"ב במוסרת עלמה לביחה לגבי קטן חין כחן וקטוף כנו שומרי

ובלילה בעינן כ' שומרין וזהו העסם למנהג שלוקחין דוקח קטן וקטנה:

שיי קצג ס"א בס"ע מ"א הכונס את הבחולה וכוי עיי ט"ז ס"ק א' במ"ע בפיי הטור וב"י וב"ח וע"ז כולס כאי עונים דכוונת הטור אפיי בבוגרת שכלו דמים מ"מ חייב לפרוש וכ"כ הרא"ש בפי תנוקת להדיא ע"ש איברא דאי קשי ה"ק הא דעת הטור בה"ע ס" מ"מ כרש" דבוגרי יש לה דמים רק אין פתחה סתום א"כ מה רבותי יש בכוגרי. אתת שגם הרא"ש יש להקשות אהדדי רק דאין מוכרח כ"כ בכתובת אן דעתו נופה אם כר"ח דפתחה סתום או כרש" כי הביא דעת שניהם מבלי הכרעה אבל הטור כי להדיא בסיי ס"ח דאף בוגרת יש לה עענת דמים וככר עמד בזה הב"ש ולא תיי כלום ומה שכר' בישובו או אפשר דס"ל דמיעום דבוגרת לית להו טענת דמים ג"כ רק לענין מעות כתובה וכדומה פשיעא במקום דבעל מוחוק דאולינן בתר רובא לא יהיי רק לענין מעות כתובה וכדומה פשיעא במקום דבעל מוחוק דאולינן בתר רובא לא יהיי אלה מעועא אין הולכין במעון אחר רוב אבל כאן הרי יש כאן מעוש דאין להם דמים ומיעום דבעל וכל איסורא אין אלא דרבנן ומיעוש דבקיאין בהעי וסמוך אחדרי והוי פלגה אפלגא וכל איסורא אין אלא דרבנן ומיעוש להקולא וקמ"ל דלא דמ"מ החמירו בו חז"ל וקבשו לאיסורא :

נר׳ דהת יש להבין החיך חמרינן דחפי׳ לא ראמה דמים אמרינן דחפהו ש"ז או כאבד ואלו בא"ע משוין בלא מלאה דם לודאי בעולה ואין לה כחובה רק מנה בחבת כהן אסרינן לבעלה דלא הוי רק חד ספק תחתיו או אינו תחתיו ולא אמרינן דהוי ג"כ חשם אוני ראחה ואבדה או חיפהו ש"ו והוי מ"ם וד"ל דהוי ספק חסרון ידיעה להכיר בכדין אי ים כו טפח דם וחפהו ש"ז כדמשמע בב"י להדיא דבזמן ש"ם היי אפשר בקיתין בי׳ דדבר זה נפל ברברבת׳ חי ספק חסרון ידיעה מלמרף לס"ס חו לא ועמש"ל בבית הספק ולכן נראה לומר דודאי יותר שכיח לומר אי אין כאן דם לומר שהיא כבר בעולה או מ"ע מלומר דנאבר או חפוי בט"ו רק ה"מ בפתחה פחוח אבל בראינו פתחה סתום א"כ רגלי" לדבר דאינו בעולה ומ"ע דהא פתחה סתום ולכך חיישינן כל כי האי הבב אולי נאבד הדם כיון דים כאן רגלים דפתחי סתום ואלו היא בעולה אן מיע היי פ"ם אך והו בנערה דפתחי סתום אבל בבוגרי שפתחי פתוח בטבעה וא"כ שפיר י"ל מהכ"ת לומר כלי דם שחפהו ש"ז ולא אמרינן כסוני׳ דכחובת דסתמא כעולה או מייע היא וכללא הוא בכל ש"ם לא חיישיכן לדבר דאיכי מלוי וכל ש"ם ובכחובת משמע דלא היישינן כלל להך דחיפוי ש"ז ע"ש. ולכך קמ"ל דמ"מ היא אסורה דהשוו חז"ל בענין בועל בעילת מלוה דבריהם הואיל ומסור לכל ולא חלקו כלל בין נערה לבוגרת הן להחמיר והן להקל כמ"ש הרח"ש להדיא וזהו כווגת בטור אע"פ דבבוגרת כלו בתוליה והיינו דפתחה פתוח לשיטתו (דוהו בוגרת שכלו בחוליה גמי ביבמות ולריך לפרש לפור וסייעתו דפתחה פתוח וכלו מלהיות דבוקי בתכלית וח"ם) :

סעיף ב שה בהג"ה ונהגו להקל אם לא גמור וכוי ומזה במו"ה פשעה הקולא ובטו"ה נתפר לנשים אשר החתן בועל הכלה פעמים רבות יום יומים כ"ז שלא תמלא מל הדינה דם ומשחק בתנוקת ואין זה בגדר הערה בה שבועל אותה פעמים רבות ואי מליאת דם ראיי כלל לזה כמבואר לעיל דלמא חיפה ש"ז וכרומה ובפרע רוב במולת מליאת דם ראיי כלל לזה כמבואר לעיל דלמא חיפה ש"ז וכרומה ובפרע רוב במולת

הנהות הנאון מהרב ז"ל תמצא בסוף הספר

ברור דאיך ס"ר דיולא דופן מוכרח למות הלא משנה שלימה דהמערף ניעל אם סוד סועה בדבר משנה ואין פרה וחזירה יולאין ממלרים שאין הוחכין האם שלה וא"כ הרי יכולה לחמוך האם שלה כשהולד בתוכה ואח"ב לחמוך האם זלהוליא הולד ומה הכרח כחן שתמות רק דעת הרמב"ם כדעת הסוסקים בי"ד סיי י"ד דוקח ניעל כשר חבל חם ניקב טריפה והיינו כמ"ם העבעים דחם יש בו לקוחת הרי יותר מזיק מניעל כולג וא"כ דברי רמב"ם ברורין דכאן ביולא דופן והבא אחריו. ג) ל"ל דנטלו אם כולו דא"כ גם השני יולא דופן וע"כ דחתכו לאם והוליאו לולד זה והשני נולד כדרכו וא"כ זה הוי כניקב ונלקה בתכלית הכאב וס"ל לרמב"ם דע"כ תמות אבל במה שאומרין המנידין שאשה חי אחר שקורעין בענה זהו יכול להיות דהיינו שנוטלין כל האם ומוליאן הולד מרחם אבל זהו שאומרין שאח"כ מחעברת ויולדת שקר דבממ"נ אם מניחן האם רק קורעין אותו זהו טריפה בתכלית וע"כ תמות ואם נוטלין כל אם איך אסשר שתחזור ותלד וא' מזה שקר בהכרח ונכונים דברי רמב"ם וגם הך דכאן איש דיש במליאות יולה דופן דיכולה לחיות אבל לא להוליד וא"ם

סיי קצה ס"ח בס"ע ס"ב לח יגע בה וכוי וכן ע"י זריקה מידו לידה וכן להיפוך חסור ואני ראיתי נוסגין שזורקין דבר כלפי מצלה ולא לנוכח אשתו כמתכוין לזרוק לידה רק זורקה כלפי מעלה והיא פושטת ידה ומקבלה זו לא הוי כזריקה ונוהגין בג היחר ויש להקל דבלא"ה הכל חומר׳ בעלמא ומכ"ש כמה ששאל במ"י להסיח כולה מבנדי אשתו בעוד עליה דאין להחמיר בדברים כאלה וראיות הרב מ"י אין בו ממש דא"כ אף. ליתן מתנה לאשתו בימי נידותה יכא אסור אלא שאין אסור שום קירוב דעת רק קירוב

דעת בנגיעה דברים המביחים לידי קורבה דג"ע ולה תוסיפו פן חגרעו ח"ו : סעיף ב בש"ע ס"ג לה יחכל י"ה שחסור לו לחכול משיורי מחכל שלה כמו שחסור לשתות וכו׳ והַקשה הש"ך בס"ק ח׳ דהח כ"ש הוח משתי׳ דהח שתי׳ כלמד מחכילה ע"ש וים לחלק דודאי אכילה יש בו חיב׳ כמו בשחי׳ רק בשלמא בשחי׳ זא"ז הוי חיבה ולית כאן היכר דבפעם אחת א"א לשתות משא"כ באכילה בקערה כשהיא עהורה אוכלין שניהן יחד מפערה וח"כ בעת נידתה שהיא אוכלת לבדה ומשייר׳ לו פאה בקערה הרי יש כאן היכר דלולי כן היו אוכלין ביחד בפ״ח וים כאן מקום להחיר בשיורי אכילה זו וקמ"ל בשם מ"כדאעם"כ אסור ולק"מ אח"כ צלא כן בספר יד אליי שתיי ג"כ כזו והנאני : סעיף ג בט"ע ס"ז לא יסתכל וכו׳ עיין ט"ז סק"ז ובספרי בני אהובה לא"ה ששם פלפלתי בזה עם מ"ם הרב מ"ל אם יכולה אשה להתעכר בש"ו כזה ואם

מותרת לבעלה וע"ם: מעיף ד בש"ע ס"ה ראוי לה כו' כדי שיהיה זוכרים חמיד שהיא נידה אפשר דוקא בימי חול אבל בגדי שבת דמחלפת מימי חול וכי יהיה לה בגדי שבת מיוחדיי לנידה ובהכי אפשר ליישב דנקט מטור ומחגר הטעם כדי שיהיי זוכרים ובכתוב' דף פ"ה קאמר הטעם שלא תחגנה לבעלה ופי׳ רש"י בלובשה בימי טהרתה בגדים של ימי 'נידמ" כבר הניח זה המ"י בל"ע ואיל דודאי אלו הי׳ נימום בישראל ללבוש חמיד הן בימי לידה והן בימי שהרה בנד אי אין כאן חשש גינוי כלל אכל מחמת שיהיה זוכרין נהנו ללבום בגדים מיוחדים רק שם במשרה אשתו ע"י שליש דאינו אוכלה עמו רק משבת לשבת ומפרשינן מאי אוכלת תשמיש אפילו לחמר וספן כמ"ש התוסי וא"כ בשבת איכו לובשת בגדי נידה שיחא היכר ובחול בלח"ה אינו בא אללו כי משרה ע"י שליש לא שייך שיהים זוכרים רק כיון שכבר נימום להיות לימי נידה בגדים מיוחדין אם היא חשנה בזו יהיה לה גינוי לבעל וא"ש או אפשר לומר אף דגם בשבת לובשת בגדים לנדתה מ"מ סברא הכ"ל ודחי אמת לולי שמנהג לשנות הבנדים לא שייך גינוי רק הא דיש ללבוש הוא אוהרה בעלמי אבל אין בידינו לכוף לבעל ע"ז וא"כ קשה למה כוסין אותו שם להניח לה בלאות לכסות בהן לימי נידותה וע"ז קאמר הגמי כיון דמנהג כן יש כאן גינוי וכיון דיש לה גילוי כופין הבעל אף היא יכולה לכופו שיתן לה הבלאות כדי שלא תתננה והיא בגד כתכשיטין וא"ש ולק"מ:

סעיף ה בשיע סיי כל מלאכות כוי אא"כ העשה שום היכר וכוי יש לדקדק על סתימת הש"ע דהא רש"י מפרש ליי על מחלפי ליי היינו בימי לבונה ופיי החוסי

דודאי אין הבדל בין ימי נידה לימי ליבון רק איירי בימיהם שהם טובנים בין ימי נידה לימי ליבון וח"כ בומנינו דליכה ב' טבילות יש להסור הפילו בעשיות היכר ונר' דס"ל לב"י ברש"י דפי׳ בימי לבונה טעם אחר והוא דמשמע מתוך דברי רמב"ם בהלכות ברכות פ"ו דין י"ח גבי התירו מפה לאוכלי תרומה וכפי מ"ש הכ"מ שם משמע להדי' דשמואל ורב שהיה בא"י בני אחותו של ר"ח היו אוכלין חולין בשהרה ולכך אתר שתואל לרב עבדין כדין לאכול בתפה וא"כ קשי לי לרש"י איך אכל שתואל מתה שהסיטה לו אשחו נידה דהוא אוכל בשהרה היי וע"ז סי רש"י ביתי לבונה והיינו כת"ש תוסי שכבר עבלה לנידתה רק מחמת חומרא דרבי או ר"ז לריכה עוד ז' ימים וזהו לענין איסור בעילה דהחמירו בנות ישראל על עלמן אכל לענין טהרות הדין כמקדם דכבר נעהרה ולא היי חשש טומאה כאוכליי הללו כלל וא"ש ודברי רש"י ברורים ולדקו דברי הש"ע דלענין איסור קירוב של חיבה סשיטא דאין חילוק אסילו בימי נדותה מוחר

ני"ו היכר: מעיף ו בש"ע סי"ז אם בעלה רוסא וכו׳ עי׳ ש"ך ס"ק כ׳ דיפה כתב דאפילו לרתב"ם דקריבה דנ"ע מהחורה אסור ה"מ כשהוא בשביל חיבה ואהבה אבל מה שעושה עסוק במלאכתו מלאכת רפואות לדעת המיחוש אין זה בכלל קורב' דג"ע שיהי' אסור מהתורה ובכלל יהרג ואל יעבור וראי׳ הש"ך מהא דממשמשא הרופאים בדפקי שאר נשים ואין מוחה והרב במ"ו דוחה אותו ראיי דבשאר נשים מקילין יותר מבאשמו מידה כמבוחר בחים סיי כ"ח וחין דבריו נכונים דוהו רחיי של הש"ך דבשלמת בחכילי ושתי׳ דהוא עלמו אין איסור רק חכמים אסרהו משום קירוב ויהי׳ מרגילים לעבירה ח"ו כזו י"ל דוקח בחשתו חסרו חז"ל דלבו גם בה כמ"ש רשב"ח וגם הוחיל ומותר ליחד שמה שייך יותר הרגל עבירה ח"ו וכן הדבר לענין נגיע' אם החיסור משום חיבה וסירוב לג"ע אבל אי אמריכן דאפילו אם אין כווכתו כלל לחיבה רק למלאכתו ככיל ומימ אסור ד"ח והוא בכלל גייע שימידוה אפיי נגיעה בערוה הוי גייע פייק והו מכ"ם דחסור בח"ח דהח זהו ד"ת ומה שייך לחלק בסברת כזו ובפרט חס בחור אפילו נגיעה בלי כוונת חיבה כלל :דברי הש"ך ברורים וכן נוהגין שאשה שיש לה מכה בבפנה וכל מקום תורפה שרופתים רוחים חותה וזהו ודחי בגדר ג"ע כתחתר הגמי ממות ואל תעמור ערומה אלא ודאי הנכון כמ"ש הש"ך דוהו במלאכתו עוסק ומכל זה יצא לכו עכ"ם חוכחת מגולה על מנהג רע ומר אוי לכו על שברי ואוי לכו כי חעאכו אשר ינשק ויחבק החתן לכלה וילכו אל הנערה והיא לא שהורה מעומאתה ואברי ואמה רומים ושמחים אוי לנו מלכד איפור קישוי לדעת וגירוי ילה"ר ועון קרי ח"ל ר"ל בעו"ה אף כי איסור חמור של תורה וניתנה להיות ככלל יהרג ואל יעבור ובעו"ה חכמי דור מחשי וזהו היא אשר גורם אריכ׳ הגלום ואבדן הוד ישראל ועיני עוללה לנסשי מכל בני ישראל כי רבים חללים הסילה עון זה ועלומי כל הרוגי' בעו"ה וחולי ירחם ה' להשיב לנו רות חדש ולב שהור ויהי' ידינו רמות למחות חבן העועי' הוכ

ולבער עון חמור כזה מישראל:

מוהר שלבכו ינוח בלי ספק חיסור וינלל מידי ספק חיסור בכל חופן ולכן כן יש לנהוג בכל מקומות והמחמיר מן המתמיקין:

ורבה כתב העור דאם יולדת נקבה וז' ימים ראשונים הי' נקי' ובימים שאח"כ ראחה בתוך ו"דלנקבה חינו סוחרת וטובלת לחחר י"ד חפי׳ לח ססקה וכחב הב"י דוהו לאותן דבועלי׳ על דם טוהר והב״ח חולק וס״ל דאפי׳ לאותן שאינו בועלים בדם טוהר דינה הכי דלה שייך חומרה דר"ז ברחיי שבי"ד ימים שלנקבה דרחיי זו חינו גורמת לה גדות ולה זיבות ולפ"ד הדין נוהג אף עכשיו לשיטת הטור אבל דבריו תמוהין דהה מודה הב"ח לדידן דאין בועלי' על דם טוהר דאם ראתה טפת דם כחרדל בתוך ימי טוהר דסופרת ז' נקים אף דראיי זו ד"ת אינו גורמת לא נדה ולא זיבה ולא טומאה כלל מ"מ לריכם ז' נקים ואם הקדימה לראות בתוך י"ד לנקבה א"ל לספור ז' נקים ויליב' בארעא אם רואה ביום ט"ו ללידתה דה"ל דם טוהר לריכה ז' נקים ובהקדימה לראות ביום י"ג וכדומה א"ל ז' נקים ולכן ברור דהרין זה לא נאמר אלא לאוחן שבועלים על דם טוהר . ובגוף הדבר למה ברוחה תוך י"ד ימים לנקבה לא תלרך למנות ז' נקי' כחומרא דר"ז עי׳ בב"י וב"ח ופרישה ולענ"ד פשיט׳ דבעי׳ ז׳ כשחר רוחה ומניל לחלק בחומרת ז׳ ימים אבל אף אם ראחה בהם הוי נקי׳ כיון דרחמנא מהרה הוי כרואה מי רוק והוי כמו נקי׳ דמ"ש רחתה ומ"ש לא רחתה רחי׳ זו מה טיבו הא טהור הוא אבל ודחי לריך למנות ז' בשלמא בלידה דהוי לדידן כיולדת בזוב אין ימי סוהר נחשבים לנקים כמ"ש רש"י בדף ל"ה ע"ב ד"ה דה"מ וכו׳ דכתב דה"מ דהוי דם טוהר לחתר ימי לידה ביולדת נרידת חבל ביולדת בזוב דבעי סיסורין בז' שלת ספרה סוי דמה כדם זיבה דהת מחד מעין התו ותורה לא טהרתו עדשתספור כדכתיי ואחר חפהר אחר אחר לכולן עכ"ל אבל ברואה לאחר ז' דכבר ספרה על לידה בזוב נקי' רק מחמת ר"ז בזו לא אמרינן כן דיהי׳ נקי׳ לנמרי אפי׳ מדם טוכר דחומרא זו לא אמריכן בחומרא דר"ז ולכך יש מילוק בין סופרת זי ללידה חו לא וזהו כוונת הטור שכתב וטובלת לאחר י"ד אפיי לא פסקה ולא כתב וטובלת מיד רק כתב אפי׳ לא פסקה דז' לריכה רק אפי׳ לא פסקה מ"מ בכל ז' נקים יחשב דכולי האי לא מחמירינן מחמת חומרי דר"ז וזהו מה שנ"ל ברור בכוונת העור ומ"מ לא נתיישב רוחי בקרבי מנ"ל להרא"ש והעור דין זה דלמא כי קבלו חומרא דר"ז לכל דינא קבלו כאלו ראתה בימי זיבה לנמרי ול"ע:

סעיף ג בש"ע ס"ב המסלת חוך חרבעים יום וכו' הגחון מהר"ג בס' עבודת גרשוני דעתו לומר אם מליל טבילה לא היו מ' יום אינו שמאה לידה אע"ג דיש לומר דלמא מטבילה שלסני זה נתעברה דחזקה אלו היי מעוברת לא היי רואה דם ודיים לה מפרש"י דפירש בתוך מ' יום אינו חוששת היינו מ' יום למבילתה ובאמת קשה לפסוק דין על זה דהא עבידי אשה לראות בחוך ימי עבורה עד ג' חדשים ואיך יהיי זה לכלל דאלו היו מעוברת איזה ימים לא היו רואה ול"ל דלכך אמרינן עד שהוכר עוברה דעיכ מתברר דמעובר' הי' אבל באמת מעוברת תיכף בחזק' אינו רואה דלא כן הוא גמרא ערוכה ראתה ואח"כ הוכר עוברה מאי א"ל מידי טעמא משום אברים כבדים הא ליכא איבר׳ כבדי׳ הרי דעד ג׳ חדשים אין איבריו כבדי׳ ועלולה לראות דם וא"כ איך נסמוך להקל ולומר דהולד לאו בר מ' הוא ובדברי רש"י י"ל משום סיפא נקט דקתני דאחר מ' תשב לזכר ולנקבה וקשה הא הוי ש"ס דמי ימר דבן מ' הוא דלמא נתעברה חוך מ' אף דשמשה קודם מ' למי והרי כאן ס"ם ספק תוך מ' ספק קודם ואת"ל קודם דלמה זכר ולכך כתב רש"י דמונין מיום שבילתה דחזקה חשה נתעברה ביום עבילה וא"כ כשהסבילה קודם מ' חזקה דהלידה הי' קודם מ' ואין בספק כלל דלאח"כ נחעברי דאוקמינן אחזקה דאשה מתעבר' בליל טבילה ורוב נשים דרכן כך ואזלינן בתר רובא ולקולא ודו"ק : גשארתי שנת תקב"ל בעברי דרך ק"ק ספ"ד מהמה"ג מוה' משה ראם נר"ו בדברי

הרמב"ם בה' ח"ב פ"ז דין ט' יולדת נקבה וחחרי י"ד שלה נתעברה והתחיל דם קושוי לכוא תוך פי הרי הוא דם עהור אע"פ שאין קושוי לנפלים וכוי והקשה מה אנ"פ שחיו קושוי לנפלים אדרבה באין קושוי לנפלים פשיט׳ דעהור דהא בנידה דף ל"ח ע"ב מבואר דטעמא דר"א דחולק ומעמא הוא משום דכתיב וטהרה ממקור דמים דמים מחמת עלמה ולח מחמת ולד. דחל"כ וכי גרע דם קושי מדם שופי דטהור ימי מוסר וכמ"ם החום' שם וא"כ אף ר"א דחולה אחכמים ומטמ' היינו בולד מעליא דגורת הכתוב ממקור דמיה ולא מחמם ולד אכל בנסל אף ר"א מודה דלא ברע מדם שופי וא"כ מאי אע"פ דקאמר הרמב"ם והשבתי דנראה דיפה כחב הרמב"ם דיש מקום לעעות דבלה"ה לריכין אנו לחכמים דמעהרים דדרשן דמיה לדרשא אחרינא כמיש התום׳ בד"ה דיו כו' והנה בדף ל"ה ע"ב גבי זיבה דררשינן דמיה מחמת עלמה ולא מחמת ולד דטהור ופריך הגמ' או אינו אלא דמיה מחמת עלמה ולא מחמת אונם ומה ראים לטמא אונס ולטהר ולד ואמרי מטהר אני בולד שיש טהרה אחריו כוי ועוד אין לך אונס גדול מזה . וזכו שם לענין זיבה דקרא דמיה קאתי לעהר אבל כאן גבי דם עוהר דמיה דכתיב הוא להיפוך דמיה לפמא מחמת ולד שפיר קשה ואימא דמיה מחמת עלמה אבל לא מחמת אונם דאו דם עוהר טמא אבל. ב) מחמת לידה באמת עהור כק"ו דחכמים והנה זהו דאין קושוי לנפלים אין הפי׳ דאין לו קושוי דהא החוש מעיד דיותר יש חבלים וצירים לאשה בולד נפל ומת מולד חי ובן קיימא רק הפי׳ אין דין קישוי בנפלים דאין זה קרוי לידה ולפ"ז הרי זה כאונם דעלמא ואין לך אונם גדול מזה כמ"ש בגמ' וא"כ יש כאן מקום טעות דבזו אף הכמים מודה דאין בו דם טהור דכתיב דמיה מחמת עלמה ולא מחמת הונס ולכך כ' הרמבים דוה אינו ולא דרשינן מן דמיה כלל למעט אונם כפשטא דמתני׳ המקשה בחוך פ׳ היינו שנתעברה בחוך ימי טוהר והיינו נפל וכ״כ הרמבים בפי׳ משנה והשמיע הך גוונא אחריתא שכ' רש"י דהיו תאומים ואחד נגמרה לורתה וכוי וכן מורה באמת לשון משנה דקתני תוך לי של נהבה ואי בכה"ג אפי' בתוך מי של זכר משכחם זה נגמר סוף ג' וזה תחילת ט' או אשתהי וכדומה וע"כ דהמשנה להורות נחן דמיירי במפלח ומ"מ חכמים מטהר ור"א מטמא אנו"פ דאין קשוי לנפלים ול"ל כמ"ם דלענין טומאה כמו דנחמעט לידה מכ"ם אונם ורבנן מטהרין ובכ"מ הואיל וס"ו מיכח ללידה ומוכח דדמיה לחו דרשה לולד ס"ל רבנן אף לחונם לח דרשה והדברים מוכרחין כן לשיטת הרמב"ם דפי' נמשנה רק נפל כניל ויפה כתב רמב"ם אע"פ דכגון דא לריך רכוחת גדולה להוריעני וא"ש ודו"ק:

סעית ד נש"ע סי"ד יולא דופן וכו' כ' הרמב"ס בפי' המשנה בכורת פרק ח' משנה ב' יולא דופן והבא אחריו אין בכור וכ׳ הרמב"ם אפשר שתהא אשה מעוברת מב' ולדות ונקרע דופנו' וילא א' מהן ואח"כ ילא הב' כדרך העולם ומתה אחר שילא אבל מה שאומרין המגידים שאשה חי אחר שקורעיי דופנה ומתעברת ויולדת איני יודע לו טעם והוא ענין זר מאוד עכ"ל וכתב התיו"ע שם על מה שכי הר"ע אבל להוליא ולד ושתרפא ותלד א"א כ"כ רמב"ם ונראה עוד מדבריו שבהכרח תמוח עכ"ל וכשמת קשה לדבריו אם בהכרח תמות אין שייך כאן דמהור' מנדה חובה וקרכן לידה כיון דתמות ודוחק לומר דלא תמות כ"כ במסרה ובאמת דברי הרמב"ם בעלמן יש בהן גמגום לכאורה דלכתחילה התחיל ומתה אחר שילא שני והייכו דבהכרח תמות א"כ מה זה שנתחבע בפוף לחלות על החומרין שחח"כ תחעבר וחלד כיון דתמות ולכן נרחה הגדות הגאון מדר"ב ז"ל תמצא בפוף הספר

שעיות א עיין מים אמו"ז הנאון זל"ל בסק"א דרלונו להוכיח פי' בנמ' דנדה דף נ"ז הא דמשני ארנשה ואימר הרנשת עד או שמש הוא דבאמת לא הרגיש׳ רק הים חושכת שהיה לה הרגשה מתום' ד"ה אימר וכו' דהק' אמאי לא אמרינן הרגשת מ"ר היא כדאמר בר"ם והם׳ הוא ז"ל הא הכא באמת הרגישה וא"כ היאך לתלות במשם רחוקה ולפטרה אותה מקרבן וכי דנין להקל מלהחמיר דלעיל הוא להחמיר לעמא׳ לתפרע אעיכ כפיי הכ"ל ע"ש וביאור דבריו כך הוא דבאמת הכא חייב ודאי קרבן דכיון דסית תומרת דהרגישה רק אכן אמריכן לפטרה מקרבן דלתו הרגשה מעלי' היא אבל לולי כן חייב בקרבן ול"ש לומר דהות קולת למייתי חבע"ז דהת בתמת חייבת שפיר קרבן ולק"מ מהח דמבוחר בנמי הנ"ל דף ע"ב חמרו להם ב"ה חם הביחנוהו לידי מותחה להחמיר לה נכיחהו לידי קרבן להקל ופירש"י להביי חבע"ז דהתם מעולם חין כאן ח"ק משא"כ הכא וסשוט:

יורה דעה הלכות נדה סוי קפה

והנה לכאורה עלה ברוחי להוכיח כפי׳ הנ"ל מסוגי׳ הנמ׳ הנ"ל דפריך שם תחילה ממתכיי אשה שעשתה לרכי׳ עומדת טמאה יושבת טהורה ופירש"י בד"ה יושבת דמכה ים לה במסום מי רגלים שאין דרך דם נדה ללאת עם מייר ואי דארגישה יושבת אמחי שהורה ומשני ארגישה ואימר הרגשת מ"ר היא ולכאורה קשה הא הרגשה לריך להיות דאמרה דנפתח מקורה וזה ודאי אינו באה ממי רגלים דאין דרך מ"ר להביא דם כדם כפי׳ רשיי הנ"ל וח"כ פשיטח לפ"ד תה"ד בסי׳ ק"ל דחם מרגשת דנפתח מקורה אף דלא מלאה כלום עמאה דק' אף דאין דרך מי רגלים להכיא דם נדה מ"מ לא גרע מאם לא מלאי כלום הא מ"מ ארנישה ובהרגשה לבד טמאה וכה"ג לשיטת הד"מ בסי' קפית דחולק על דינא דחה"ד מ"מ מודה באם מלא דם טמאה והכא מלא דם ולייע מאי משני הגמ׳ אך א״א דאיירי בלי הרגשה כלל א״כ יושבת שפיר טהורה ואין זה דם נדה דפין דרך לנחת במ"ר וחם עומדת דהדר למקור לכן טמחה והקו' ופי' מבוחר וח"כ גם בתי' ב' הרגשת שמש ועד הפי' כו ול"ע

והנה גם מלחמי לכחורה רחי׳ לדברי חמו"ז הנחון המחבר ז"ל דהכניסה עד הוי ספק הרגשי דאורייתי מהא דאיי דף י"ד בדקה בעד הבדוק לה וטחתי בירכה ומחר מלח׳ דם אמר שמואל שמאה נדה וק׳ אי ארגישה לשיטת החה"ד הנ"ל אפו׳ לא מלא כלוי פמתי (וח"ל הכת מודה הח"ה דחם לת רחתה דעהורי הית כיון דיוכל לחלות חותו הרגשה בעד כדברי הגמי הכ"ל ק' הח העד חינו נכנם עד המקור) וחי חיירי בלח שרגשה הא שמואל ש"ל עד שתרגש וכו' אע"כ ל"ל דאיירי דלא ארגישה רק כיון דבדקה ושימש אימר ארניש׳ והרגש׳ עד או שמש הוא ול"ע (ועסק"ץ מ"ש כזה)

באמת שניהם יוכל לדחות די"ל דאין עינים בא"מ לידע ממה בא הרגשה רק היא מרגשת כאב וכמבואר בנמ' דף ג' גבי ישינה וכו' א"כ אמרינן הא דהיא חושבת שנפתח מקורה שעותי היא והוא רק ממ"ר ובאמת לא בא אל המקור וכה"ג י"ל גבי עד ושמש דחף דחין העד ושמש מניע למקור כמ"ש הרמב"ס דהחבר דש בפנים עד הפרוזדר אע"כ דום הוא ברור דהיא מרגשת רק ליערתי ועמ"ש תום' לעיל לב"ה אף דלא הטילה מים ע"ש ויש פנים ול"ע:

סעיף ב עוד כתב שם הנחון חמו"ז וד"ל דס"ל להנה"מ כהרמב"ם דס"ד רק מדרבכן לחומר׳ ע"ש ובאמת הי' קשה לי כבר על הא דכתב הרמב"ם בפ"ע מהלכות איב אם לא פרגשה ובדקה ומלא דם לפנים בפרוזדר הרי זה בא בחוקת הרגשה וכו עלים זוה הוא דין תורה כמו שדיים הגאון הנ"ל בעלמו וקי הא ס"ד לקולא והיי חתום אללי מבלי להביא לקמן בכללי ס"סכי אמרתי אף דהרמב"ם ס"ל ס"ד לקולא גבי ספק הרגיל מודה ועי׳ בחום׳ פסחים דף ע׳ דלח הוי כלל ספק ע"ם וח"כ הכח הוי ספק סרגיל ועוד הא הכא הוי רוב דרוב דמים באין ממקור ורובי׳ בהרנשה ונעשה החוק׳ מכח רוב הנ"ל ולא הוי כלל לענין ספק דחוריית׳ לקולא ול"ע :

םיי כפר פ"ח עמ"ש אמו"ז הג' ז"ל סק"א על הש"ד דס"ל באשה שאין לה וסת בתוך למד מיקרי שלא בשעת וסח' וא"ל בדיקה והק' א"כ אין משכחת להלריך לבעלה בריקה ולפענ"ד דיפה דיבר לדינה חבל על הש"ך חין כחן חפים׳ דלשיעתו הולך דס"ל לקמן קפ"ו דלא כמחבר ודעתו להשוו׳ רוב סוסקים כהנייף דבאמת א"ל לבעלה בדיקה אפיי באין לה וסת ולענין שהרות לא דיבר כאן הש"ך כלל ובאמת לכאורה י"ל דם"ל טעם בדבר דהם אין אשה מעמא' מדאוריימה כ"א בהרגשה וא"כ הוא רק סשק דרבנן וספיקא לקולא וא"ל אפי' לברר כמבואר בכללי ש"ש דאף דאין חוקה כ"כ אלים דחשה בחוקת עהרה עומדת כיון דחין לה וסת קבוע מימ יותר יש כחן חוקת עהרה מחיסורת חך כ"ז חוך למ"ד הכל ביום ל'כיון דרוב נשים תרחה בלמ"ד יום חזלים בתר

רובה להיות חושם ולריך בדיקה ולה מקודם כנלע"ד הקלום׳ להליץ בעד הש"ך: פעיף ב עיין בהגאון אמו"ז סק"ג הביא קו' הכ"י על הרא"ם רפסק בנדה וסת דרבנן וביבמות כ' דחסור לפקוד חשתו סתוך לוסתה כר"ת וחפשר לומר דס"ל להרח"ש הת דקי"ל וסתות דרבנן דחוקי תב"ב הות רק דרבנן תף דחוינן דרוב נשים יש להן וסת קבוע ובודחי חף מדחורייתה חולינן בתר רובה רק הטעם מימ וסת דרבנן כיון דמימ לא באה אורח בהרגשי ומדאורייתא אינו אשורה כ"א בהרגשה א"כ שפיר פסק דאסור לשמש סמוד לוסתה דאוני יראה בשעת משמיש ואף דיהיי בהרגשה יתלה בהרגשת שמש ולוחת חסור׳ חפשר חשי מדחורייתה דחז ודחי גם הרוב מסייע לחיסור׳ ועמש"ל סקיד. או י"ל דס"ל כסברת אמו"ז הנאון בכמה דוכתי דעבע של התשמים גורם להזיל דם וא"כ אף דחוקת אורח ב"ב לאו חוק׳ דאורייתא מ"מ אסור׳ לשמש מדפורייתה בשעת׳ הסמוך דהשמיש נורם להזיל דם אך באמת כ"ו הכל דחוק בדברי הראים הכל לולי דמסתפילי לדבר כגד הב"י חמרתי חף דוסתו׳ דרבכן מ"מ ס"ל להראים דאשור אפי׳ מדאוריית׳ משום לאו דלא מסור ול"ע:

סעית ג אמו"ו הנאון כסק"ד הכיא קוש' הכ"י על הטור דפסק היתה במחבי לריכה לכתחלה בדיקה ובנמ' ילפים מעוברת מדין מחבא וגבי מעוברת פסק דאים ולפענ"ד הקלוש׳ מפשר י"ל כך דבממת לריך להבין היחד מותרת מחר וסת מף דחוקה דחרדה מסלקת דמים מ"מ הא איכא כנגדה חוקה אורח ב"ב אך ו"א חדא אף אם ים חוקה לבהריי חוקה נשלרת חשה בחוקת עהרה עומרת או י"ל אף דאיכא חוקה הב"ב מ"מ איכא עכ"פ מיעוע דלה רוה׳ בומנו וסמוך מיעיע להזקח דמים מסולקח ואיתה לרוב ורוב וחזק׳ רובה עדיף המנס עדיין ק׳ כמו דחין סומכין על ס"ס היכה דאיכא לברורי פשיטא דלא סמכינן על רוב דס"ם אלים לענין התורה מרוב כמבואר בכללי ס"ם וח"כ הכח חיכם לברורי ע"י בדיק' ולוחם לריך בדיק' חך כ"ו בחיםור דחורייםה אבל בחיםור דרבנן ודחי סמכינן על רובח או חוק' הנ"ל וחין לריך לבדוק ולכרר ולפ"ו י"ל גבי מעוברת שפיר מותר בלי בדיק׳ כיון דחין כאן הרגשה והוא רק ספק דרבנן סמכינן על רוב או חוק' אבל גבי היחה במחבת יש לחוש לאיסור דאורייחא דלמא באמם ראתה בהרגשה ומחעת בהלה ופחד לאו ארעתי דהרגיש' ובספק דאורייחא לה סמכינן ארובא היכי דאיכא לברר ולואת מלריך הטור בריקה משא"כ במעוברת דאי הוי מרגשה ודחי היחה בודקת את שלמה והגמ' דמדמית מחבא למעוברת באמת קאי להך מ"ד וסתות דחורייתה וחד דינה חים ליי :

בעית ד מי"ל פק"ה מ"ב הגאון ז"ל ישוב נכון על קו' חום' דף ט"ו לשיטח הרמב"ם והרי"ף דס"ל דבעוברת וסתה בעלה בא עליי בלי שאלת פיי ולענ"ד אפשר לומר כך דכבר כתבתי בס"ק הקודם דלחחר וסתה מותרת דסמוך מיעוט דלח רוחין

בזמנה ואם רואין לאו רואין בהרגשי לחוקה חוקת עהרה וזה רובא דאורייתא דודאי איכא מיעוע דלא רואין בהרגשה וא"כ ליתא להך חוקה אורח ב"ב דאיכא רובא דאורייתי הכ"ל כנגדו ובלא"ם רוב עדיף מחוקי ולואת א"ל אפיי לשאלת פיי כי סמכינן על רוב דמורייתי אך כיו לאח"ו וכת דאף אם ראמה אולי היי בלא הרגשי אבל סמוד לוסתי מסורה לשמש דלמה בעת תשמיש תרחה נהרגש' וסבר' היה דהרגשת שמש היה וחייל הא מבואר בשיע בסיו בסעיף הקודם דמעוברת מותרת לשמש בומן וסתה וקשה וניחוש דלמת מרחה מחמת תשמיש ותולה כנ"ל ז"ח דוהו רק דעת הרח"ש חבל לח הרמב"ם ועוד עש"ך דומן וסתה אסור ואפשר לומר דבוה פליני אמוראי בגמי אי וסת דאוריים׳ או דרבנן אף דחזינן דרוב רואין בזמנס הקבועין לה רק מ"מ אינן רואה חמיד בהרגשי ומף דום ג"ב רוב דרוחין בהרגם׳ מ"מ חיכם חרי מיעום׳ מיעום דלם רוחין כלל ומיעום דפינן רופין בהרגש׳ וסמוך כ׳ מיעוט׳ והוי רוב׳ וס"ל הך מ"ד וסתות דרבנן והך מ״ד ס״ל דלא אמריכן סמוך תרי מעוט׳ וס״ל דאורייתא . וביותר י״ל קו׳ התוס׳ הכ״ל ונם קו' הכ"מ דהקי איך ביום וסתה אסור' ולאחריו מותרת דהנה מדאורייחא מותרת מכח ס"ם היינו אולי לא ראתה כלל דמדאורייחא אין כאן חזקה אב"ב ואח"ל ראה אולי לאו בסרגי (ורוב בסרגשי אין כאן כיון דמדאוי ים לה חזקת טהרי דוסתות ל"ד ומיעום בלח הרגשי חיתח לרובי ונשחר רק ספק) וס"ש מותרת וח"ל הכח להתהפך דתתחיל תיכף דלמה לה רחתה וגם כחונם חד לה חשיב דהך ספק דלמה לה רחתה מחיר לגמרי אבל ראי בלא הרנשה מעמא עכ"ם טומאת ערב כדמוכח בהרמב"ם פ"נ מה' משכב ומושב ועי בכללי ס"ם דס"ס כהכ"ל אמריכן וא"ל הא איכא לברורי בשאלת פיי ס"ל להרו"ף והרמב"ם דלח לריך בירור כי זה אינו מוסכם בפוסקים דלריך לברר וכבר שדי ביי נרבי הפ"ח וע"ל מ"ש בכללי ס"ם כזה וא"כ כיון דמדאורייתא מוחרת ורק ספק דרבנן פסק הרמב"ם והרו"ן לקולה המנס סמוך לוסתה ופסיט' בעת וסת' ממס חיישיכן דלמא תראה בשעת חשמיש וה"ל ספיק' דאוריית' ולק"מ וא"ל הא הרי"ף והרמב"ם מלריכין בדיק' תחלה בשעת וסתות וא"כ מסתמי בדקה וה"ל ג"כ ספק הרגש' דמורייתה אימר הרגשת עד הוא ז"א דהמת העחיקו הך דינה על בא מהדרך וע' בנמי דף פ"ו דחם חין בעלה בעיר לח רמיי חנפשי למבדק' ע"ש ולק"מ ובסיי קפ"ה הוכחתי םברי הנ"ל דסמוך מיעוט וכוי:

סרי קסה ס"ח עמ"ם חמו"ו הנו"ל סק"ח חיי על קו' מ"י דשפיר סמכינו על ס"ם מף היכי דאפשר לברורי בשאלה כיון דוסתי דרבנן ע"ש ודבריו ראוי למי שאמרו לתרץ בו קו׳ מ"י על הש"ע אך עריין ק׳ בעיני לשיטת הרי"ף והרמב"ם וסייעתם כחשר כי הר"ן בשבועת דס"ל חליבי׳ דר"י וסתות דחורייתה והביה הב"י סימו זה ח"כ סשה הא דאמר ר"י בנדה דף ט"ו ספק ראחה וספק טבלה א"ל לשאלת פיי וקשה הא לריך לברר וכזה ליתי לתיי אמו"ז הנאון זל"ל הנ"ל ובאמת כפמש"ל דאין דין זה ברור נבי ס"ם דלרוך נכרר מעיקרא אין כאן קושי אך לשיטת הש"ך דהוכיח כן בכלני סיים מגמי קשיא אך כ"ל כך דבלא"ה לריך להבין בנמי לשיטת הרו"ף והרמב"ם דס"ל אליביי דראי וסתות דאורייתא הא דאמרינן שם אימר דאמר ר"י בשפק ראתה דאיכא סים ודחי רחתה מי חמר חין ספק מוליח ודחי ולכחורה קשה לר"י דס"ל ו"ד חם כן חפיי ברקה ומלח׳ שהורה שמחה דחיכת חוקה דרחתה והת סוקלין על החוקה וה"ל ג"כ כודאי ראתה ומה חילוק יהיי בין ראחה וכו' אנ"כ ל"ל כמש"ל אף דאיכא חום' דרואה מ"מ איכא מיעופי דלא רואין כראמר באמח ר"ז אם בדקה בשיעור וסתה ומלאי טהורה שהור וח"כ שמוך מיעוט זה לחזק׳ חזקת שהרה ההיינו בשיעור זמן שבילה סדרי לחזקת שהרה קמתי ואיתה לרובה משא"כ בודהי רחתה ליכה רובה רק חזקת מהרה דמבילי אוקי חזקה לבהדי חזקי ונשחר ספק ולחומרי וזה נכון ולפ"ז כיון דאיכא רוב׳ ננד חוקת איסור וגם בלא"ה הניחה בחוקת טהרה מעיקר׳ קודם זמן וסתות ודאי אלים דל"ל אפיי שאלת פיי כיון דיש לה חוקה ורוב נגד חוקה ולק"מ וק"ל :

סעיף ב עמים ממויז הנויל סק"ב אם אומרם אמפלא מחילה סבורה שעמאה אני ועכשיו נתנלה שהדם היא ממכה ל"ש תי' רשב"א דבעשה מעשה רבה אינן נאמנת וא"ל באתתלא כזו מודה הרמב"ן הא ילפות' מכתובת דיולא בלי כתובה וקשה עדיין למה יולאה בלא כתובה הא יש לה אתתלי כזו וע"ש מה שדחקו לתרץ ולכאורה ייל דבאמתלי כזו מודה הרמב"ן ומ"מ הגמי קאמר שפיר דתלא בלא כתובה דהא היא רולה להוליא ממון מבעלה המוחוק בעענת ספק שלכשה הבנדים ערב שנתברר לם שהדם בחם לה ממכה ועכשיו נתכרר שהוח ממכה חומר זיל חייתי רחי׳ ע"י בדיקה שכדבריך כן הוא ולקים ואיל הא הבעל רולה להוליא אוחה ואייכ עליו להכיא ראיי וכן משמע שלת בתוםי והרא"ש ז"ל דוה ראיה נמורה שלכשה בנדים לנידתה וק"ל אך מ"מ יותר כח לי בחיי המוז"ל שום חוקה נמורה שטרם שעשתה מעשה רבה כזו בדקה עלמה בחורים וסדקים לראות אי מדם כדה או ממכה הוא דאל"כ קשה למה בעלה לוקה עליה בהוחוקה כידה בשכונתי הא הבעל יכול לשעון היא אומרת שבא ממכה והם התורם הממינה אותה אפי׳ הדם שותת ויורד ולמה יהי׳ בלובשת בנדי נידתה יותר גרוע מאם הדם שוחת ויורד וליל דוה חוקה מעליי שאין לוכשת בכדי נידות׳ ערם שנתברר לה בבירור שהדם בא ממקור ואו אינו נאמנת אף אם אמרי אח"כ שהוא ממכה וא"כ שפיר לוקה בעלה עלי" וק"ל. והנה הט"ז סק"ב הביא בשם מהר"ל מפראג חיי על הך קוי מים לעיל סיי אי גבי שבה נאתן בנותן אתחלא ולמה כאן אינה כאתנות כאו כיון דשכנים לא ידעה מאממלא משא"כ לעיל ע"ש וקי לכאורה עדיין היאך בעלה לוקה עליי הא כל הפעם דא"ג משום שם רע וכאמת בדברי אמוז"ל דפיי בדברי מהר"ל סנייל כיון דאיכא שם רע בשכני׳ כלוכשת בגדים מחזיקינן לנידה ודאי יש לדחות ולומר כיון דום חוקם דלא עושה כן כ"א בוראי נידם שפיר מלקינין דמלקין על חוקה ורוחק אבל על הפ"ו והרב ב"ש דלא ס"ל כן והקשה למה חלא בלא כחובה שיש לדחוח כל"ל וביותר חל"ל למה בפלה לוקה ול"ע. והנה קו' המ"ו תירץ אמו"ו הנו"ל בסברה ישרה דגבי קפלו עליי אנשים שאינם מהוגנים לא יחשבי לעולם לעוברת על הדת דיאמרו מח בעלה או גרשה משא"כ הכא יחשבהו לבעל והיא לבעולת נידות ולשיעתו הולך דוק חוקה דערם שלובשת בגדים אלו מדקדקת היעב אי הדם ממכה או מגדה דלולי כן גם כאן יוכל לחשוב דחחילה היי סבורה שהיא דם נדה ואח"ב נתכלה לה שהיא ממכה והיינו כמו שם וסכרה ראוי׳ היא למי שאמרה וכזה אפשר לחרץ נם כן השנת הראב"ד על הרמב"ם בפי"ח מסלכום א"ב ה"ע דפסק הרמב"ם אם אשה אומרת שמאה אני וכו׳ פף כי אינה נאמנות מימ אם מת בעלה אסורה לכהן והשיג הראב"ר למה ליימ אמחלא כמו גבי ספלה עליה ב"א שאינם מהוגנים בנמ' בכתובות ע"ש ועפ"י סברת סגאון מוז"ל י"ל בשלמה גבי קפלה וכו׳ אף דלה ידעו העולם ההמתלה יחמרו השולם שמת בעלה או נתגרשה אמנם גבי אשה כיון שהיא מולולת נפשה ואמרי עמאה היא

יאמרו העולם שנשאה אשה בעביר׳ ומאמחלא לא ידעה ולואת אסור׳ ולק"מ: שעיף ג שוב ראיתי מ"ש אמוז"ל לתרך קושית אחרונים הנ"ל דהכא לא מהני אמחלה משום דשווי חד"א משא"ב לעיל ולכאורה קשה לי עדיין א"כ למה בעלה לוקה עליה הא באמת נאמנת רק היא אסור׳ לשמש משום דשווי׳ נפשה חד"א (וי"ג דכתב ואת שלא אליבי׳ דרתב"ן) אמנם באמת בלאיה קשה לי קו׳ עלותה על הגמי ותמהני שלא דברו בזה אחרונים האיך בעלה לוקה על לבישת בגדי נדות' אף דאמריכן דודתי רחתה דם מ"מ חולי הי׳ בלח הרגשה ומדחורייתה חינו שמחה עד שתרנים בבשר ב קושי׳ זו דחין חילוק בין הרגש׳ כלל ע"ש וח"כ ל"ע :

ומעתה כראה לי דביאור דברי אמו"ו הגאון ז"ל כך דפיי דקוי המ"י קאי על הך דמתרינן בנמי מ"ל בסמוך לוסתה ואכניםי קאי וע"כ דק"ל לגמי שלא בסמוך לוסת׳ אין חייב על כניסה דה"ל אנוס וכאשר באמת מתרץ לעונם אימא לך בשלא סמוך לוסתה ואפרים' קאי והיינו אכנים' אנום הוא וכמ"ם רש"י וחוס' בפירוש לשם וע"ז שפיר הק' המ"י מ"ל אכום הא טהור' וא"ל כסבר' מהר"ן דאיירי דאמרו נטמאת בבירור גמור דנפתח מקורה ופירם' נידה קשה א"כ לאח"ז אמאי פטורה מקרבן כאשר באמת הק' חו' והניח בל"ע אך כבר חי' אמו"ז הנו"ל בסקפ"ג דאיורי הכא דאמרי לו שמרגיש בפתיחת המקור אבל מ"מ ספק דאורייתא היא ואין ראיי כלל שודאי נידה היא ולואת פעורה מקרבן ולק"מ קו' תוי אמנם א"א כסברת מהר"ן דכל החיוב מחמת הרגשת׳ היא כיון דהיא אומרם מרגים אני שפורם׳ נידה וס"ל דים חילוק דאם אומר׳ שוודחי מרגיש׳ שנפתח מקורה האמת אתה כלי ספק כלל דהרגש׳ ממקור׳ עד שהמרדכי ג"כ מודה דלה תלינן בלדרים קו' החוס׳ במ"ע הימה סיפה הע"כ הפילו לשיעתו של מהר"ץ לא איירי הכא בכך כנלפעג"ד הפיי ברברי אמוז"ל וע"ו כתב וד"ל דמ"ל לגמר׳ דאף דבאמת שלא בשעת וסתה באמת שהור לנמרי כי לא מכר בפירוש אי אנום או טהור לגמרי ז"א דמשמע דמוסב אדלעיל דקאמר בפירוש אנוס הוא ועוד ה"ל לגמי לפרושא דאפי׳ עהור דלא יטע׳ לומר שלא כדעת המרדכי דמ״מ תולה בדם מקור רק הנום כנ״ל לפרש דברי קדשו :

ובאמת לולי דמשתפיני לדבר נגד גדולי אחרונים אמרתי לחרץ בפשוע דהא כל ההיתר של המרדכי הוא מחמת הך חוקה אורח בומנו בא אמנם אם ראינו ששינת' וסתה ולא ראתה בוענה הקבוע' לא וראי מודה המרדכי דלא יוכל לסמוך של הך חוקה אורח בזמנו בא ולפלות הדם מחמת מיעוך תשמים נגד הרובדמים באים ממקור איכ ו"ל דהגמי הכי היירי שלא בשעם וסתה אנוס דהיינו בהיי להאשה ההיא חמר וסת קבוע רק פ"ח קודם לשימוש׳ עקרת׳ ולא ראתה בומנ׳ הקבוע לה ועדיין כא האתה כלל ומ"מ על הכנים׳ חנום דה"ל כחשה שיש לה וסת דווסת חינו נעקר כי חב בנ"פ אבל מַ״מ גם המרדכי מודה כיון דכבר עקרח׳ פ״א ועלולה היא לרחות דתולה הדם הזה בשעת תשמיש בדם מקור דחולי היות יקבע הוסת ולא יוכל לומר דודאי דה לדדים הוא כיון דאורה בומני בא הא כבר עברי זמן וסתה ולא ראתה ואיתרע להך חומה אורח בומנו בא ולק"מ ובזה ניחא ג"כ הא קי להבין למה הבעל חייב על יליאחו באבר חי אף דהיא אומרת שמרגישה בפתיחות המקור דחשב הבעל כיון דאין זמנה לראות וחזקה דחורת בזמנו כל מטעה היא קטעה וחשבוהו שהיא מרגשת בפתיחות המקור אבל הוא רק הרגשת שמש כדמשני הגמי לעיל אימר הרגשת שמש וע"ל בדברי הגי אמו"ז בסי׳ קפ"ג אך אם כבר עקרוהו פ"א ועדיין לא ראתה כנ"ל ודאי חייב גמור על הבעל לפרוש כיון דהים אומרת מרגשה ועלולה הים לראות וחשמיש גורם להזיל דם ודמים להיכן אולת פשיטא לרוך להפרים דווראי יותר גרוע מסמוך לוסתה ומודה המרדכי דטמאה ולק"מ וכיותר יוכל לומר דראתה אח"ב עוד פעמים ושלש באוחו יום וא"כ איגלא מילתא למפרע דקבעה בזה היום וסת ודם מקור לגמרי הוא ומודה המרדכי ולק"מ . או י"ל דאיירי דרגילה לראות בתחילת יום ושימש בלילה שלפניו א"כ מודה המרדכי דתולה הקלקול במקולקלה וכמ"ש הפרישה הפי' בש"ע בסימן זה ס"ד דאם שמשה סמוך לוסחה דתולה בוסחה כנ"ל דאו מוחרת לשמש ונקרא שפיר שלא נסמוך

לוסתה וק"ל םעיף ב עיין מ"ט הנחון חמוז"ל נס"ק הנ"ל לתרן קו' הנחון ש"י דהק' לשיעת המרדכי וכדעת הם"ך דחולה בדם לרדים היאך מחייב קרבן בנמלא אוחיום הא אפי׳ טהורה וכחב הוא ז"ל דלק"מ דהא הגמ' מוקי הך משכה בסמוך לוסחה ובוה מודה המרדכי ולק"מ וערם אשנה אמרתי להתבונן בדברי הקו' הנ"ל דלכאור' קו' זו ק׳ אף להחולקים על המרדכי דטעמא דלא אמרינן הך חוקה אורח בומנ׳ בא להחיר דם דקיי"ל וסחות דרבנן והמרדכי ס"ל מ"מ אלים הך חוקה אפי׳ לקולא כנ"ל עכ"ם

כולם מודה דאיכא עכ"פ ספק אי דם מקור או מלודים ובאמת אין זמני לראות ובפרע דאין כאן הרגשי ודאי דאולי מחמת תשמיש א״כ קשה היאך מחייבן קרבן מספק אך זה יש לדחות כיון דחיכה ריעותי דדם לפניך וגם היי הרגשה ורוב דמים ממקור וכחשר הוכיח הגמ' מזה דרוב וקרוב וכו' וכבר כ' הרמב"ם פ"ט מא"ב ברקה א"ע בעד ומלא דם בפרוזדר הרי זה בא בהרגשה ואף שיש לדחות דרמב"ם כי היכא דליכא למיחלי דדם בא ממקום אחר ורוב באים ממקור ומיעט מלדדים מעוטי דל"ם הוא ואזלינן בחר רובא אף דהוא כגד חזקה ומיעוט דל"ם אבל גבי תשמיש דמיעוט מלדדים מחמת מיעוך חשמיש מעועת דשכיח הוח וסמוך מיעוע לחזק׳ וכו' ולת חזליכן בתר רובת כנגדו וכמ"ם המהרש"ח בחולין די"ח וכן דעת הרח"ש שם וכמ"ש לקמן מ"מ יש לדחות ועיי בנרה דף י"ח ובתוס' בכור' ותוס' ורא"ש ר"פ שילהי דיבמות ע"ש ובלא"ה עי' תוס' דף ס' ד"ה אימא שמש וכו' מ"ש מהך ספק) אך על המרדכי דחולה בלי ספק בדם לדרים ומעהר האשה לגמרי ליח' לכל הנ"ל הקו ש"י במ"ע ובאמח א"א כחילק המהר"ץ אפשר לדחות גם קו' הש"י הנ"ל"אך עריין ק' לי אפיי להחולקים על המרדכי מ"מ עכ"פ נכנס בגדר ספק דאולי מלדדים א"כ קשה בסיפא נמלא על שלה לאח"ז וכוי וטמאים שניהם מספק קשה בשלמא טומאתי שפיר והוא רק חד ספק אולי ממקור וכוי אך טומאי הבעל ה"מ הא איכא ס"ם אולי דם טהור לגמרי ואת"ל דם נידה אולי לאח"ז והבעל טהור (וא"ל כיון דים ספק הרגשה בשעת תשמיש תליק גאוחו הרגשי וכאשר נאריך בזה לקמן הא תוס' דף י"ז בד"ה דם וכו' כתב בפי' ר"ח כיון דלא נמלא על שלה איכא הוכחי דמשלמא וכוי א"כ י"ל כיון דל"ל גם על שלו איכא הוכחי דלאח"ז בא) אך י"ל דהספק מלדדים הוא נגד הרוב דמים ממקום אינו נכנם בגדר ספק כמ"ט הט"ז סק"ץ (וכאן ליתא לקו' המ"י דהא איכא ם' הרגשה כנ"ל) ועי' בחום' בגדה דף ם׳ הנ"ל וח"ל אף בחד ספק מותר כיון דחוקה מסייע (כמ"ם מום׳ כתובת ד"ע וכמש"ל בסק"ן) וריעותי אין כאן די"ל דמלדדים או השחם הוח דאתרע ו"א דמ"מ יש לדחות

כיון דאיכא פ׳ הרגשה אתרע לחזקה ול״ע למרדכי וודאי לשיעת הש"ך דמטהר בלי לירוף מכה ק' אף גם להנך פוסקים דגם המרדכי מלריך לירוף מכה והיינו כמ"ש הרמ"א דאיכא ס"ם אולי ממכה וכו' ק' בשלמא היא טמא' שפיר כיון דהוא רק חד ספק אך על טומאת הבעל דאיכא גבי׳ ס"ס כנ"ל קשה למה יהיה טמח (ובהך ס"ם אין כאן קשי׳ כמ"ש הש"ך על רמ"ח דאינו מסהפך או דהוי כספק אונס) ובסיפי גופא ודאי ל"א כחילוק מהר"ץ דאמרו לו וכוי ולים. וחמהני על הגחון הש"י דתמה על המרדכי לשיטת הש"ך ולפ"ד אפשר להקשות אליבי׳ דכ"ע כנ"ל ולכל המפורשים הכ"י וד"מ והב"ח דאינו מחיר כ"א בלירוף מכה משום ס"ם קשה מסיפה כנ"ל ול"ע אך ה"א כדברי אמו"ז הנאון ז"ל כיון דמחניי איירי כדמוקי הגמ' בשבועת בסמוך לוסחה גם המרדכי מודה גם קו' הכיל לק"מ ועסק"ץ כ' קלת ראי' למרדכי . אמנם האמת אגיד גוף השו"ת כעת אין בידי לעיין בו ואם קוי מתחניי היאך מחייב קרבן הא שהורי להמרדכי יפה חיי אמוז"ל הגאון

כמבואר בגמי ובפוסקים ועיין בה"ה בהלכות איסורי ביאה פ"ע ע"ש וקושיא גדולה בעיני למחוד . וח"ל דוה חוסה שכל דם כח בהרגשה וסוחליו על החוסה ודחי לשיעת הרמב"ם דם"ל בפ"ע מהלכות הנ"ל ברקה עלמה בעד ונמלא דם בפרוזרר הרי זה בא בהרגש' ופי' אמוז"ל בסקפ"ג דוקה אם הכנים' העד דהוי ספק הרגש' אימר הרגשת עד הוא א"כ כלא בדיקה ל"א הך חוקה פשיטא קשה אולי ראתה דם כלי. א) הרגשה אמנם בלא"ה הא מבואר בגמ' בדקה גלימא וישבה עליה טמאה רק מדרבנן ול"ל באם ודחי לא הרגישה לא אמריכן בחוקת הרגשה א"כ קשה וכלא"ה אולי ראתה כתם ובאמת טמחה אבל מ"מ למה בעלה לוחה עלי׳ הא מדאוריית׳ טהור׳ לגמרי ולע"ג:

שוב כתב חמוז"ל על דברי הרמ"ח בחשובה דלריך להשחמש בהסחר דבר וגם לריך ליתן אמתלא טרה שבא עליה דלולי כן הוי התראות ספק ע"ש ואנכי הקי חמה בדבר דעדיין קשה האיך יוכל ללקוח לבעלה הא הוי התראת ספק דדלמה תחמר חח"כ חשבתי שהני נידה ועכשיו נתברר שהיה ממכה ויברר הדבר עי"ב דים לה מכה בא"משמולים דם ואף דלם יטעני כן וגם לא יברר מ"מ הוא התראות ספק ול"ם התרא' וא"ל דהגמ' קאי הכא למ"ד התראת ספק שמי' התראה דוה דוחק אמנם י"ל דודאי אם נותנת אמחלא כזה ויברר עי"ב נאמנת וגמרי קאמר באם איני נותנת אמתלי ויברר וא"ל הא ה"ל התראות ספק אולי יברר דיש לה מכה ז"א דהא מבוחר בתוס׳ ביבמות דף פ׳ ד"ה אמר רב דאם איגלא מילתא למפרע דהיה בשעת בתראם התראה ודאי אפי׳ למ"ד התכאת ספק לא שמיה התראה הוי התראת ודאי (ואף שהרב מ"ל בהלי סנהדרין הקי על תום' דסותר לרעת עלמו בנדה דף מ"ו א"כ חימה וחרלתי ח"ל על נכון וה"כ מקומו ההמיתי) ועי׳ בתו' דובחים דף ע"ו בד"ה סיגול ונוחר דכתב ג"כ דהם היגלה מלחה למסרע דהי החרחה ע"ש וה"כ שפיר קהמר הגמ׳ דבעלה לוקה באם אינו מברר דיש לה מכה ובאופן הזה גם הרמב"ן מודה וק"ל: **בעיף ה** עי׳ בט"ז סק"ג שמחלק בין חיסור לממון כחובה דלחיסור החכם לחמן משח"כ להפסיד כחובתה ואנכי הק' תמה בדבר דודאי במקום אחר יש חילוק בין איסור

לממון דגבי איסור ע"א נאמן משא"כ גבי ממון אמנס הכא גבי כתם האיך אמרינן תרי הפוכ' בנושא א' ממנ"פ 'נאמן החכם לענין איסור גם כתובה אין לה ויש לדחות ולחלק ול״ע:

סיי קפו בש"ע ס"ה אם יש מכה וכוי ועש"ך וע"ו הביי פלפול ארוך מהב"י וד"מ וב"ח אם המרדכי איירי בלירוף מכה או לא ועמש"ל סק"ל בזה . והנה אמוזה"ג בסק"ג האריך בזה ובסוף רולה להליץ בעד המ"י להליל מהשגם

הגחון ח"ל דכתב על הרב מ"י דהקי על המרדכי דס"ל תוך ימי וסתי מותרת הח דאמרינן בשבועת די"ת תוך ימי וסחה אנום הוא ומה לי אנוס הא טהורה לגמרי דשגג דהמרדכי איירי בסחם רוא׳ מחמת חשמיש דאפשר מלדדים כי האשה אינו מרגשת בשעת תשמים שום שינוי שיורה שנפתח מקורה משל"כ הגמ' איירי בשמש עם טהור' ואמרה לו נטמאתי שנפתח מקורה שהרי שמש מבפנים דהרי אמרינן אסור לפרוש באבר חי עכ"ל וכתב הוא ז"ל שקו' המ"י קאי ממה דהוכיח שם מנמלא על שלו דייק הגמי מא"ל סמוך לוסתי ואכניסי וזהו א"א לומר דאמרו לו דא"כ נמלא לאח"ו א"פ מקרבן וכמ"ם בנידה פ' כ"ה וע"ל סקפ"ג וד"ל כיון דאיירי סמוך לוסתה אבל חוך וסתה טסורה דמשמע דמוסב אלעיל חוך ימי וסתה אנוס הוא ועוד ה"ל לגמי לפרושי עכ"ל: והנה לכחורה לא חוכל להבין דברי קדשו במ"ש דקו' המ"י קאי מקו' הגמ' מא"ל סמוך לוסתי ואכניםי ווה ע"כ לא איירי כמהר"ן דקי קו' הגמי בלדה לאח"ז א"פ מקרבן קי הא הגמי מחרץ ליי ארגישה ואומר הרגשת שמש ויהיי הפיי איך שיהי׳ מ"מ איירי בהרגש׳ וכדברי מהר"ץ ועוד הא הגמ׳ רולה לאוקמי הך מתכי׳ דחסרים' קחי ופי רש"י ותוס' דחמרו לו נטמחת והיינו כדברי המר"ן וכן מוכח לומר כן דחל"כ מנח ידעי כלל וחף שבנמי דוחי שם מ"מ לח מהשם הזה ול"ע לכחורה וביוחר קשה לי אף דהוא בעלמו הרגיש בזה וכתב ור"ל משום דאיירי סמוך לוסחי אבל תוך ימי וסתה מהורה דמשמע דמוסב אדלעיל ועוד ה"ל לפרושא ולא ידעתי מה דוחק הוא הא הוא ז"ל בפלמו דחה כזה הגאון שב יעקב לקמן דבסמוך לוסת' מוד' המרדכי ומ"ש ה"ל לגמי לפרושה הה ס"ל לגמי חי בחוך וסתי בחמת הפרישה חחי וע"כ בחמרי לו דאל"כ מנא ידע וכמ"ש רש"י בפי' ול"ע. אמנס נר' ביאור דבריו יהי' כך וטרס אענה אמרתי להתבוכן בחילוק של מהר"ץ דלכאור׳ חילוקו אמור׳ בספר מהרא"י והביא הב"י בס"ז וז"ל וגם אשר כתבי דנרא׳ לך דספיק׳ היא הואיל וחמיד ראתה כלא הרגש׳ אין סבר׳ לומר הרגשת עד הוא אין נרא׳ דרוא׳ מחמת תשמיש נמי אין מרגשת דאי מרגשת דנפחה החדר פשיטא טמאה אלא אמרינן הרגשת שמש אע"ג דבכ"פ בלא חשמיש אינו רואה כלום בלא הרגשה וחשב לה ספיק' דאורייתא עכ"ל ולכאורה משמע כדברי מהר"ץ דיש חילוק אם מרגיש׳ שנפתח החדר או לא אמנם לכאור׳ לית׳ לדברי המר"ץ ומת"ה הנ"ל מוכח דאין חילק כלל דהנה באמת החילק הנ"ל לא אוכל להבין דמה הפרש יהי' אם מרגיש בפתיח' המקור או לא נשעת חשמיש דאף אם אמרו דמרגיש כנ"ל עדיין יש לתלות בהרגשת שמש והיא מטעם קטעה דסבורה דהרגשת דם הוא ואם רואה דם לאחר תשמיש בלי הרגשה כלל ג"ב איכא ספק אולי הי' מרגיש' בשעח תשמיש והיא סבור׳ דהרגשת שמש היא וכאשר באמת מתרן הגמ׳ בנדה ארגיש׳ וחימר הרגשת שמש ועיין לעיל סקפ"ג בדברי אמו"ז הספק בפי' הגמ' הוא כב' סברות הנ"ל עכ"פ אף אם אמרי לו נטמאי י"ל ג"כ דאיכא ספק דאורייתא אולי הרגשת משמש הוא והיא סבורה דהיא הרגש' דם אבל מ"מ הדם מלדדים ומחמת מיעוך תשמיש לשיטת המרדכי דאלים הך חזקה אורח בזמנו גא וכן הפי' בת"ה דכתב דאם מרגים שנפתח מקורה פשיטא טמא' (היינו אם לא יוכל לחלות בדבר אחר אבל בשעת חשמש חולה הרגשתי בחשמיש) וזה הוא שכתב הח"ה אלא אמרים דושת שמש הוא ולכחור׳ מוכח דפי׳ כן הוא דאל"כ דאם אמרו לו נטמאם אפי׳ בשעת תשמיש חולה הדם ממקור הא דרלה הנמ' לאוקמי בשלא סמוך לוסת' ואפריש' קאי והיינו באמרו לו כמ"ם רש"י וחום׳ לשם ק׳ אפי׳ לא נמלא כלל דם מ"מ לרעת ת"ה כיון שהרגיש׳ פתיחת המקור לעולם שמח' וחפי חייב קרבן ג"כ כפי הוכחתי מגמ' דנדה חע"כ כיון דחיכח ספק אולי מחשמיש כא הרגש' והיא מטעה קטעה דסבור' דהרגש' בא מדם (והא דמחייב קרבן בנמלא על שלו הא לעולם היא ספיק' דאורייחא ז"א כיון דראינו דוודאי ראתה בשעת תשמים חייב קרבן דוודאי הרגשה מעלי׳ היא ועמש"ל סק"ץ בזה) וזה שכתב הת"ה אלא אמרינן דהוא הרגשת שמש וחשב לה ספיקא דאורייתא ואם לא מרגישה כלל אמרינן ג"כ אולי מ"מ הרגיש' והיא חושבת דהרגשת שמש היא אבל הי' הרגשי מעליי ואף שיש לדחות קלת פיי זה בת"ה מהשואל מ"מ לא אוכל להבין חילום של מהר"ץ אף דנדחק דיש חילוק בין הרגשה מעליי להרנשי כ"ד וזה לכאורי משמע נ"כ בדברי אמח"ל בסקפ"ג שכ' לתרן קו' החום' הכא למה ל"פ מסיפ' אבל באמח כד מעיין בדברים שפיר ירא' דלית' לזם דאין חילוק כלל כי לעולם איכא ספק הרגש' מדאורייתא

ומים יפה תי' על קו' התום' ובאמת לפענ"ד אין שום חילוק כלל דלעולם איכא ספק

טרגם׳ וכן ל"ל בדברי הג׳ אמוז"ל כאן ומקודם כאשר דוחק דבריו וחי׳ המ"י על

אליל דהגמי אוקי להך מתכיי בסמוך לוסתי ובסמוך לוסתי מודה המרדכי ולק"מ וגם קשיותינו הג"ל מסיפי לק"מ אך עדיין קי לי הן קוי הש"י והן קושיותיי מסיפא ככ"ל מל הגמי דשלועת דרלה לאוקמי בשלא סמוך לוסתה ואפרישה קאי ודחי משום דנמלא קתני וקשה הא לשיעת המרדכי לש"ד דעהור לגמרי היאך מחייב קרבן וגם קוי הכ"ל לכל השיעות קשה בסיפי למה יהיי הבעל עמא הא איכא ס"ם וע"כל"ל דמתניי איירי בכל מוך לוסתי כתיי אמו"ז הנז"ל ובסמוך לוסתה מודה המרדכי והיאך ס"ד לאוקמי בשלא סמוך לוסתי ול"ע. אמנם לשענ"ד הקלושי י"ל כמ"ש לעיל לתרץ קוי המ"י או דס"ד בגמי דמתניי איירי שלא בסמוך לוסתי רק דהי לה וסת קבוע עד עתה ובסמוך מקודם לא ראחה בשעתי וקבוע לה ובזה מודה המרדכי וכו' או דס"ל להגמי דמתניי איירי שלא בסמוך לוסתי כדעת הפרישי יום או לילה נפניו ובזה ג"כ המרדכי שלא נולה לפניו ובזה ג"כ המרדכי מודה ולק"מ ו

תפארת

שעיה ג בש"ע בהג"ה וכן אם אין לה וסח קבוע והגאון הש"ד ס"ב הקשה דבמרדכי משמע רק לענין כחם ועוד הקשה דאין כאן ס"ס דתיכף מתחיל אולי דם כדה ולפענ"ד אפשר לומר הא כבר מבואר בסקפ"ד דאשה שאין לה וסח קבוע או מסחנני וסתה לי יום ובחוך למ"ד מיקרי שלא בשעת וסתי וא"ל בדיקי לבעלי וא"ל המ"א להרמ"א כיון דבחוך למ"ד מיקרי שלא בשעת וסתי וא"ל בדיקה אפשר הדר' לסברת המרדכי דאורח לא יבוא קודם זמנו היינו חוך למ"ד א"כ חולה הדם בלדדים וגם איכא מכי והוי ס"ס מעליי אך כמש"ל ל"ס המרדכי כן ול"ע. או י"ל דכב' כתב הני אמוז"ל בסק"ו דקוי הש"ך דהוי ס"ם כספק אוכס חד וא"ל י"ל דהכא מדאורייתא מוחר (מלבד מעליי שבא דם מהמקור בלי ספק וא"כ איכא פיון דאיכא מה בא"מ לריך הרגשי מעליי שבא דם מהמקור בלי ספק וא"כ איכא ס"ס אולי לא הרגישי כלל ואף אם הרגישי מולי מהרבים ומדאוריי איכו שמאה עד שהרגישי וא"כ אין אסורי אפי בראתי רק מדרבנן שפיר אמרינן ס"ס אפילו כספק אוכם חד כאשר י"ל בכללי ס"ס בדוכתי טובא ול"ע :

סעיף ד בש"ע שם בהג"ה מ"מ בשעת וסתה אין תולה כה דאל"כ לא תטמאי לעולם וכתב הש"ך ס"ק כ"ו דאם מרגישי שדם זה בה ממכה תולה בה דל"ש ל"ח לעולם דהא אם מרגישי תעמאי ועוד תקשה הוכחי זו לרשב"ג בפיי כ"ה ועוד לפי מסקנ' דשם דפליג' בוסתו' דרבנן קשה לכן מחלע דאם מרנש' שרם זה בא ממכה שהור' וכתב עור הא דכתב הב"י וד"מ והגהת פריש' דהרמב"ם בפ"א מא"ב חולק בזה ואינו כי הרמב"ם העתיק לשון הש"ם עכ"ל והנה באמת אף כי פרושו דוחק דהרמב"ם איירי דווקא שמרגשת עתה שבא ממכה דה"ל לפרושי דאם אינה מרגשת דטמא' הקלר' לשונו אך באמת י"ל דהרמב"ם ס"ל דאין חילוק כלל בין שהיא אומרת שמרגשי שכא ממכה או לא דהא הרמב"ם כתב - בא"ב אפילו נודטוע כל גופי חולה במ"ר וה"ה ס"ל הכא אף דהיא אומר' שבא וראי ממקור אינו חוששת לדברים דאמרינן מטע' קטעה כמ"ש הרשב"א וכי עינים באותו מקום לידע אם הרגשתי בא ממכה לכן מטהרת' לשולם דתחלה לעולם במכה אמנם מזה אין ראיי. אך בנוף הדין אף שאין אני כראי להרים רחשי נגד חור ישרחל הנחון הש"ך כי ידעתי מך ערכי שתולעת ולח חים חנכי וח"ו שרולה לסתור דברי הש"ך וכפרט כל דברי הש"ך המה דברי תוס' דף ט"ז ד"ה ומר וכל הקו' שהקש' על הש"ך וכל תרולים הוא נגר החום' דכ' בפירוש כדברי הש"ך רק באתי לדון פני בקרקע כי לפענ"ד הקלושי ונתוכי יש לפקפק בהך התירי והכרח שהבאני לזה מלבד שהרמ"א פה סומס כלי חילוה ובסקפ"ח גבי הפיל' מיני יבחישן כו' אוסר חוך וסתה אף דווראי ממכה הוא וליש האי שעמא אייכ ליים למולם כאשר באמם הק' הש"ך עליו שם וגם דעת הב"י וד"מ ופריש' דכותבין דהרמב"ם חולק אינו כדעת סש"ך ז"ל אף גם רא' זה מלאתי מ"ש המרדכי בשבועת והבי' הב"י בסק"ץ וז"ל אשה שראת' דם 'מחמת חשמיש נאמנ' לומר מכה יש לי בא"מ שממנה יולא הדם ודווקא ביודעת שיולא הדם מהמכ׳ אכל מספק אין חולין בה אבל בשעת וסתה אפי׳ יודעת וודאי שבדם יולא ממכה אין תולין בה רק כתמיי וכוי הרי בפרוש שלא כדעת הש"ך דכתב אע"פ שיודעת ודאי שהדם יולא ממכה א"ת בה והיינו שמרגשת שבא ממכה דלולי כך היאך יודעת ודאי ומ"מ פוסק כשעת וסתה טמאה וד"ל דאינו מרגשי עתה רק יודעת ע"י בדיקה שמוליא דם אי דיש חילוק אי מרגיש׳ דכל הדם הוב עכשיו הוא רק ממכה כדאיירי הש"ך או לא מלבד שוה דוחק נדול דא"ב א"ל לנאמנות דילה אם הוא ע"י בדיקה וכמ"ש הרשב"א ועוד ה"ל לפרש ולא להחום ועוד הש"ך גופא סקפ"ז ס"ל להמרדכי דא"ל לידע כלל אם מוליא דם גבי רואה מחמת תשמיש והכא איירי המרדכי ברוא' דם מחמח חשמיש ואף שיש לחלק דמלירוף חוקה מ"מ הפי' קשה וביותר הדבר סשה לפרש כן בדברי הנה"ח מיימנות 'בפי"א מהלכות א"ב שכתב ג"כ ממש מפורש שלא כדברי הש"ך בשם ס"ה דאף דמרגשת שבא ממכה טמאה בשעת וסתה ועי' בנ"י ם"ז שהביא דברי הרשב"א וכתב אבל הנהת מיימנו׳ וכן המרדכי כתב וכו' וכיון להמרדכי הנ"ל שלא כדברי הרשב"א ומוכח דאין הפיי כן הן בדברי הגה"מ והן בהמרדכי אשר חדא המה כדחוקי הנ"ל רק לעולם אסוריי דהא אי איירי המה שאוסריי רק ביודעת שהמכה מוליא דם זה פ"ל גם להרשב"א כמבואר בלשונו בפיי בת"ה והביא לשונו וגם לשון הגה"ת הב"יו בס"ז ע"ש ולפענ"ר טעמח דמרדכי וגם ס"ה בהנה"ת שמוששת אולי טיפת דם נדה מעורבת בו וכאשר אדבר לקמן ול"ע . אך בלא"ה קשת רוח אנכי לפהר אשה בשעת וסתה על דבורה שבא ממכה הא מבואר בגמ' דף נ"ז ארגיש' ואימר ארגשת שמש היא ולחד פי' לעיל קפ"ג דהי' הרגש' ממש רק הוא סבור' דהרנשת שמש היא פשיטא הכא אולי מטעה קטעה אף גם לאידך פיי היא סכור׳ דהיא ברגשה מעליי ולא היי הרגשת כלל ולואת פטורה מקרבן מ"מ כתב הת"ה דהוי ספק הרגשה מעליי א"ל א"כ איך נסמוך כאן ובפרט כמ"ש הרשב"א וכי שיני' בין מכחה לידע ול"ע ור"ל דמרגשת כאב במכה כש"ל ס"ז כי עדיין י"ל אולי טעותי היא וכלא"ה ק' וודאי כפי שהביא הר"ן בשבועת והביא הב"י בסקפ"ד בשם הרי"ף והרמב"ס וכן ס"ל הראב"ד דאם עבר' וסת' בעלה בא עלי בלי שאלת פי דאין חוששת כלל לוסת כיון דסים דרבכן ח"כ י"ל ה"ה אף דודאי ראתה כיון שאמרי שממכה הא ה"ל כדיעבד ומוחרת אפי' בשעת וסתה ולק"ת (וזה אפשר טעמא דרמב"ם דמטהר' לעולם דלשיטתי אויל דאין חושם בדיעבד כלל לוסח דרבנן ודלא כש"ך) אמנס תוס' והרא"ש וטור ורשב"א ויתר פוסקים ס"ל דאסור לבוא עלי׳ בלא בדיקה קשה כיון דראת׳ בהרגשה רק היא סולחה במכה להחיר דהא איכא לפענ"ד ס"ם לאיסור חדא אולי מטעם קטעה ואסורה מדאוריית' ועוד אולי דם נידה מעורבי בחוכה כמ"ש רש"י דף ש"ו ד"ה בזמן אף די"ל דרש"י כתב זאת למ"ד וסתות דאורייתי אבל לדידן דוסת דרבגן אין חוששין לזה מית הא לכתחילי לדידן אסור כמו דיעבד למ"ד ד"ת וא"ל כיון דא"א לברוריי כדיעבד דמיא חדא לכאורה אפשר דמיא לבדקה בעד ואבד שאסורי לשמש כמבואר בגמ' ובש"ע סקפ"ו והטעם כ' רש"י משום דל"ג לו להביא כפרה פיש ומכ"ש הכא ועוד הא חזיכן דהי' לאשם הואת פעם וסת קבוע וגם עתה רואי בומן הקבוע לה היאך לא ניחוש לנדה (ועי׳ בחום׳ מ״ם ברף ע״ו הנ״ל) אף דהאמת אחה שמרגשת שבא הדם ממכה (ונאמנו׳ ע״כ שלא בשעת וסתה) מ״מ אולי מעותי היא אף גם אולי דם נידה מעורבם כו ואדרכה הח עברי וסחה אף דלא היי מרגשת כלל וגם וסח דרכנן ומדאוריייאין כאן איפור כלל מיש אפורי עד שבדקי מכיש אם ראחה בהרגשי רק היא חולחי הדם

והרגשה במכה איך לא ניחוש דמטעה קא טעה או דם מעורב׳ בו ובפרט לדעת הכ"ב גבי כחמים אפילו דאיכא פ"ם ומדאוריית׳ שהור׳ לגמר׳ שראה חכמים להחמיר מכ"ש הכא גבי ספק א' והכא הספק דאוריית' דאולי טעות' בידה וגם אולי מעורבת בו טיפת נדה דאין יוכל לברר בהכרת דמים דאולי טיפת נדה כחרדל מטורב בו ועוד הא הכא וודאי ספק הרגיל הוא כיון דראת' מקדם בזמן הזה ול"ע וא"ל דזה ספק דלמא ממכה וודאי ואין ספק מוליא מידי ודאי אפילו לקולא זה דוחק כיון שהוא בשעת וסתה הוי ספק רגיל וכדומה ול"ע ועמ"ם בסי' קפ"ח בזה. אף גם ק' בעיני דרם"י כתב זאת דחיישינן לתערובת עיפת נידה בה"א דקאמר דפליגא בוסתי דאורייתי הא לר"נ לעיל ס"ל אפילו ברקה ומלא טהורי טמאה דחוקה דווראי ראתי בוסת הקבוע לה א"כ מה חידש רבי בשעת וסתה חוששין חולי טיפת נידה מעורבת כו הא וודאי טמאה אפילו לא ראת' כלל ועוד מאי לשון הוששת והיינו ספק הא וודאי טמשה נידה היא דחוקה דאוריית׳ דאורח בא בזמנו ושורפין קדשים על הך חוקה ולייע לכן נראה באמת דרש"י כ' זאם אף אליבי' דאמת דחוששין אולי דם נידה מעורבת בו דאף דוסתי דרבנן כמו דססקינן כר' יהושע תבדוק וכל כמה דלא תבדק חיישיגן לוסת וה"ה הכא חיישיגן לדם נידה מעורבת בו ואף שהרגישי שבא ממכה איכא ס"ס לאיסור אולי מטעה הטעה וחשבת שהרגש' בא ממכה ובאמת היא ממקור וגם דם נדה מעורבת בו וכל הספיקות אסורה מדאוריית' כיון דאיכא ספק הרגשה וחזקת עהרה אתרע כאן כיון דהוא בשעת וסתה וראי בהרגשי רק היא חולתי הכל במכתה שאין לסמור עליי וכנ"ל ולע"ג בעיני הק׳. שוב מלאמי בהרשב"א והבי׳ הב"י כעין קו׳ הנ"ל וו"ל ואית גבי שאר נשים חיישינן לעונת וסת אף דלא ראת׳ והאיך מתיר אתה זו בשעת וסת׳ ועוד הרי דם לפניך וי"ל ההיא דרבגן היא ומשום דאפשר למיקם עלה דמילתא אבל הכא ליכא למיקש אמילחא ואין דנין אפשר משא"א דא"כ אף אתה אוסרי על בעלה לעולם עכ"ל ואנכי הקי לא אוכל להשיג דברי קדשו חדא עכ"פ בשעת וסתה כ"ע מודה אף דבדקה ומלא טהור אסור׳ כל אותו עונה וא"כ הכא דוודמי ראתה ובהרגשה רק היא תולתי במכה ויש לחוש אולי מטעה קטעה או אולי טיפת נדה מעורבת בו והכל ספה דאוריית' כנ"ל ועוד מ"ם דח"כ אף אתה תחסר׳ לעולם לא אוכל להבין הא שלא בשעת וסחה מוחר׳ וליכא מאן דאוסר אפי׳ אם יראה בשעת תשמיש ודברי קדשו לע"ג (וד"ל כיון דוסת׳ דרבנן א"כ אין חילק כלל בין תוך ימי וסת לעונת הוסת מדאוריית' ואם אנו באי' לאסר' אותה מחמת ספק הרגשה דאורייתא לריכין לאוסר' תמיד אם רואה דמדאוריית' אין חילק בין עת וסתה לתוך ימי וסתה דא ודא חדא דוודאי אף מדאוריית׳ יש חילוק קבוע לאינה קבוע כי חזיכן דרוב רואים בוסחי הקבוע שלהם ובפרע להך אשה דראת' מקדם פעם כפעם רק החילוק א"ה וסתות ל"ד דאין מחזיקינן לודאי שמאה אפילו בלי הרגשה וראי׳ כלל או אם ראחה בוודאי בלא הרגשה וכדומי אבל מימ ודאי יש לחוש אף מראוריית' יותר בשעת וסתה משלא בשעת וסתה ועוד אף אי אמרי' דמראוריית׳ אין חילוק בין שעת וסתה ושלא בשעת וסתי מימ כיון דוסתות דרבכן חוששין יותר בשעת וסתה מדרבון וטמח' עכ"פ ועוד וודחי גם מדחוריית' חינו חסור' רק בשעת וסת כיון דלעולם היא ספק הרגשה ואולי דם כידה אך זה ליש דאשה יראה תמיד דם נדה ותולין בדבר הרגיל במכה אכל בשמת וסתה איכא דבר הרגיל דרגילה היחה מערם שקרא לה מכה לראות דם נידה בזמן הקבוע לה בנגדה והדר' לספק דאורייתי ולע"ג'. ובקוי הש"ך א"כ מקשה הוכחי זו אליגא דרשב"ג וזהן קוי המוסי הנ"ל וכתב כרברי הפ"ך אם מרגשת ממכה מותרת י"ל דמודה רשכ"ג דאף דם"ל דאינו חוששת כלל לוסתה באם אומרי אשה שמרגשת שבא ממקור וראי שמאה כיון דבלא"ה יש לחוש לכך ולמה סמכינן להקל על מטעה קטעה ובפרט דחיכה כנגדה חולי טיפח לדה מעורבי בו . וביותר י"ל לתרץ קוי הש"ך הנ"ל דהנה הרמב"ן כתב והביא העור ס"ז דבומן הזה שאין אנו בקיאין במראום דמים אין סומכין לתלות במכה אף דהרא"ם חולק אפשר כ"ז שלא בשעת וסמה אבל בשעת וסתה מודה כיון דיש עוד אשש דלמא דם לידה מעורבת כו ולפ"ז מתורן קו' הט"ך די"ל בפלוגתי רבי ורשב"ג אפיי שמרגכת שבא ממכה אמנס העיקר חשם כמ"ם רש"י דלמא דם נדה מעורבי בו ובזה ס"ל רשב"ג כיון דושתו׳ דרבנן ל"ח ורבי ס"ל חיישינן ובמסקנ׳ ג"כ י"ל כן אבל ברור הי׳ להם דהוא דם מכה דבומן הגמ' הי' בקיאים במראות וכן מוכח מפשט' דשמעת' הרואה דם מחמת מכה שלא הי' שום ספק שהכל דם נידה הוא רק חשם על תערובת נדה וא"כ שייך שתטמי אם ניכר הדם שהוא דם נידה ולק"מ מרשב"ג אבל עכשין אשר בעו"ה חשכה עינינו מלראות ולהבחין הרם על בורי׳ איכח ש"ם לאיסור אולי היא רק דם נדה ואולי מעורבת בתוכה ד"ל ובחמת תום' דכ' כהש"ך בחמת לס"ל כהנ"ל אך הרמב"ם דהתיר לגמרי שפיר כותבי׳ הב"י וד"מ והנהת פרישה דחולק על הך דינא ולע"ג :

ובד"א י"ל לתרץ קו' הש"ך א"כ תקשה הוכח' זו אליכיי דרשנ"ג אשר לפי שיעת הש"ך יכי׳ קשה א״כ ל״ת לעולם על הרשב״א דמעהר לעולם וגם על הרמב״ם דשיפת הב"י וד"מ ופרישה די"ל להיפך וודחי אם ראתה בלא שום הרגשה כלל וא"כ מהתורה מותר לנמרי בפרט היכא דאיכא מכה (אף א"א דלא כמו שהוכחתי בסקפ"ד דאין זה חזקה דכל הרואים חמיד בהרגשה כ"א היכא דאיכא ספק הרגשת עד או שמש ע"ם (וע" בחיו"ע בנדה) מ"מ הכא כיון דיש לה עכה שמולי דם ודאי ליתא להך חזקה וכיון דוסתות דרבנן לא אמרינן ארגישה ולא אדעתי ועי׳ חום׳ דף נ״ח וספק דרבנן וננד רוב דרוחי׳ בהרגשה ודחי להקל חבל היכח דהרגישה ורח׳ והיח חולמה הרחי׳ והרגשה במכה מהכ"ת להקל בספק הרגשה דאורייתי אולי מטעם קטעה ולזה אפשר הרשב"ח והרמב"ם מודה היכח שהרנישה דעמח' דהוי ספק דחוריית' רק המה מיירי בלא שום הרגשה ושפיר מטהרין לעולם ולק"מ עליהם קו' הרמ"א א"כ ל"ת לעולם דאם הרגשה מודה דשמא' ולפ"ז לק"מ קו' הש"ך לרשב"ג א"כ ל"ת לעולם י"ל דפלוגת' איירי בלא הרגשה של דלא הזכיר כלל מהרגש' (וע"כ מוכח בלא הרגשה דאי בהרגשה כשיטת הש"ך ק' לאיך קאמר רשב"ג דלא חוששין כלל הא משכחת דמרגיש שבא וודאי מתקור ופשיט' דשמא' אלא דלא איירי כלל מהרגשה) וא"כ שפיר העשמא' באם מרגשה מקור ופשיט' דשמא' אלא דלא איירי כלל מהרגשה) וא"כ שפיר העשמא' באם מרגשה ולק"מ ובחמת תוי שם לפ"ל גם חילוק זה דכתב בפירום כש"ך . ועפ"י הנ"ל חפשר יש לכוון דברי הרשב"א בעמדמי בו ופי' כך בחירולו כיון דהוא ספק דרבנן והיינו בלי הרגשה כלל וא"א למיקם אמילת' להקל דאל"כ אף אתה אוסר' לעולם היינו בשלמא אים דים חילום כין הרגשי או לא שפיר יוכל לחלק משא"כ אם לעולם אין חילק וזהו לא חיישינן אולי תרגישה בשעת תשמיש כי אפשר באמת באותו עונה עלמה אסורה רק אח"כ מותרת בלי טבילה אך זה דוחק ול"ע. ובזה יש לכוון אפשר ג"כ דברי המרדכי שהבאתי לשיל וכה"ג הגה"מ בשם ס"ה שכתג נשעת וסתה אף שיודעת בוודאי שהדם יוצא ממכה אסור׳ היינו כהנ"ל כיון דהרגישה ה"ל ספק דאוריית׳ אולי מטעה קשעה כנ"ל אבל גם המה מודה אפשר באם אינו מרגשת כלל דאין כאן שפק דאוריית' דמותרת וחין כאן שום מחלוקת בדברי הפוסקים ושפה ח׳ לכולם לולי תום׳ הכיל משר ע"ז בנוי דברי הש"ך . וכן י"ל הרמ"א כאן איירי דווקא במרגשת דקאי על ודאי יודעת שמכה מוליא דם ושפיר פסק דאין חולה בשתח וסחה וא"ל אם מרגשת פשיע׳ שמאה הא אפי׳ לא ראתה כדעת הת״ה חדא הא הרמ״א בד״מ מלריך דווקא ראי׳ אח״כ ועוד הכח כיון דים לתלות במכה חפשר הת"ה מודה דלריך דם ושפיר כתב הרמ"ם דחין תולה במכה וק"ל . אך מלבד שהיא להיפך מדברי התום' והש"ך ועי פנכי הקטן

רופאין ועיהר' אותו אשה על סיהם ושפיר לריכי להביא ללמדנו דין גדול אך מ"מ אף דהאמת עם הרופאין שהוא ממכי במעים אם הוא דם אסורה בשעת וסת' דאולי ע"ג מעורבת בתוכה או רק עה על גבי שילא עם אותו קליפות והוא דם נדה גמור ואסור' בשעת וסתה אפי' דהאמת עם הרופאים אך אם לא נמוחו ואין כאן דם כלל ואסי' בשעת וסתה אפי' דהאמת עם הרופאים אך אם לא נמוחו ואין כאן דם כלל וכלל אפי' בשעת וסתה ג"כ מותרת דהא אין כאן דם כלל דאמרינן עליו שהוא ד"ב ווסתות דרבק ואם מלא עהור' עהור ולק"מ וק"ל. וא"ל דאולי מ"מ הי' עיפת דם כחדל ולא ניכר במים ז"א כיון דראינו דלא נימוח כלל וגם לא עח עליו דם ורופאין לומרין שהוא מכה ל"ח לזה כיון דבזה ל"ש אם כן לא תעמאה לעולם וגם ריעות' אין אומרין שהוא מכה ל"ח לזה כיון דבזה ל"ש אם כן לא תעמאה לעולם וגם ריעות' אין כאן דלא נמוח ולא ראינו שם דם וק"ל:

אמנם אף לשיטת הש"ך דתשתע דלא חיישינן כלל לט"ל תמורבת בו ת"ת מידה לעיל לא היי מרובת הוא אינו הדאי שבא מתכה אסור' בשעת וסחי אליביי דכ"ע וכאן ודאי לא הי' מרגשת דהא הכא לא נתוודע לה כלל שיש לה מכה עד שהעידו הרוסאין ע"ז דלולי זה היא ודאת כאמנות דהתור'- התנוי' וא"כ י"ל ג"כ כנ"ל אף דסמכינן חכו"ל על הרוסאין כלי בדיקה כלל מ"מ לזה להשיל למים ואם נמוחו שמאה היינו בשעת וסתי אבל שלא בשעת וסתה ודאי מותרת ולק"מ וא"ל דלשיעת הש"ך הכא לעולם עהור' כייון דל"ש א"כ לא תעמא' לעולם כמ"ש כאן ז"א דכבר כתבתי לעיל דוראי ל"ל אף בתקום דל"ם א"כ ל"ת לעולם מ"מ אסור דאף לדברי הש"ך דאם מרגשת שודאי בא מעכה עהורה א"כ סשיטא דאם מרגשת שבודאי בא ממקור דשמא' וא"כ נ"כ שייך דתשמאלי שהורה א"כ סשיטא דאם מרגשת וסתי לנמרי ולואת לא נמלא מענה :

אמנם אף א"א דלוחה לכל דברינו הנ"ל דאין חוששת כלל לדיון דוסתות דרבנן למיפת כדה מעורצת וגם לומר כדברי הש"ך דאם ל"ש ל"ת לעולם אמרינן דעהורה אפילו בשעת וסת' י"ל דהנמ' קאי למ"ד וסתות דאוריי וא"כ כ"ע מודה דחיישינן בשעת וסת' גבי דם דלמא מעורבת בו טיפת כדה ואסורה בשעת וסת' כמ"ש רש"י וסוס' בדף ט"ז בפי ולואת לוה חבמים להעיל למים ואם לא מנוחן ודאי דעהור' אפיי בשעת וסת' לק"מ וזהו אפי' לשיטת הרשב"א דמתיר משום דקי"ל וסת' דרבנן ע"ש וא"ל בשעת וסת' לק"מ וזהו אפי' לשיטת הרשב"א לפני ל"מ כלל י"ל דקאי אליבי' דר"ז דש"ל אם בדק' בשיעור וסת ול"מ שהור' אליבי' דר"ע ולק"מ . ויש לדחות קלת דא"כ קשה אם בדק' בשיעור וסת ול"מ מהור' אליבי' דר"ע ולק"מ . ויש לדחות קלת דא"כ קשה שבורה וכל מירולינו ס"ל לדוחק ולואת הוכיח דינא דבשעת וסת' אפילו היכא דל"ש שהורה וכל מירולינו ס"ל לדוחק ולואת הוכיח דינא לבשעת וסת' אפילו היכא דל"ש שהורה וכל מירולינו ס"ל לדוחק ולואת הוכיח דינא לפנים שונים וא"כ לק"מ קושיית שהא"ל הדברינו הב"ל והימת הרשב"א דמטהר גם בשעת וסת' להמשלה בגמ' לעיל דף התחות ומקומו שמל ובד"א י"ל אפילו לשיטת הרשב"א דמטהר גם בשעת וסת' הא מבואר נגמ' לעיל דף התחות ומקומו שמל ובד"א י"ל אפילו לשיטהר אכל הדם שמא כיון דבא דרך המקור ומקומו שמל ש"ז דרשב"ג פ"ל דעסור' אכל הדם שמא כיון דבא דרך המקור ומקומו שמל שלה

וכן ס"ל הרמב"ם בהלכות מו"מ כרשב"ג ולואת אף דחכמים סומכין אדברי הרוסאין שנתי בכל אול הרמב"ם בהלכות מו"מ כרשב"ג ולואת אף דחכמים סומכין אדברי הרוסאין בכל אופן רק לידע אם הדם הוא עמאי טומאת ערב לוה להטיל במים ואם כמוח א"כ בכל אופן רק לידע אם הדם הוא עמאי טומאת ערב ואם לא יש לומר בפמש"ל דבשעת וסתי כ"ע מודה אף רשב"ג דעמאי משום כתם א"כ שפיר לוה להטיל למים כדי לידע אם האשה זאת עמאה בשעת וסתי או עהורה וק"ל והמעיין יבחר בלמי קפש ס"א עיין מ"ם הגאון אמוז"ל סק"א הקשה הא ב"ל ג' ראיות וב' דלובי" בי"ל קפש ס"א עיין מ"ם הגאון אמוז"ל סק"א הקשה הא ה"ל ג' ראיות וב' דלובי" שי"ל קפש ס"א עיין מ"ם הגאון אמוז"ל מק"א הקשה הא ה"ל ג' ראיות וב' דלובי"

שווי בשבוע וא"כ למה לא אמריכן וסח לדילוג בשבוע וע"ש מ"ש ובהך סי" גופ! נסתפק הגז"ל בעלמו בהך סברה ולפענ"ד הקלוש' אפשר לתרך דאיירי דהים! למודה לראות מקדם באומו יום בשבוע בוסת הקבוע ושינתי לראות ביום אחר בשבוע אבל לא קבעה וסת ואח"כ התחילה לראות בהפלגה כנ"ל א"כ גם רב מודה דלריך ג'

דלוגים בשבוע דלמודי שארי ובנתיי כבר קבעה וסת הפלגה בבירור ול"ע:

שעיף ב בש"ע ס"ג אם קבעה וסת לשעה דין זה יליף הראב"ד מהך דסלקא מבי

עבילי א"ל הבעלה ענ"י ע"ש ואנכי בעניי לא אוכל להבין הך ראיי דמבואר

בנמי רטעם דהכירת חברתי דימה בה ולואת התור להבעלה ענ"י טרם ביאת לעיר

וכמ"ש רש"י ותוסי שם וא"כ י"ל מלכד דהוי אפשר כוסת הקפילות ואפשר יותר דהמה

מלה רק בהכירת חברתי ואפשר דהראב"ד לא פיי כן בנמי אבל התמיה שממה הגאון

מלה רק בהכירת חברתי ואפשר דהראב"ד לא פיי כן בנמי אבל התמיה שממה הגאון

מלחו"ל בסק"ג על המחבר שפסק שנעקר בפ"א אפיי בלא בריקה י"ל הא הרי"ף והרמב"ם

וכן הראב"ד גופי ס"ל בבא מהדרך בעלה בא עליי אפילו היא ישינה כיון דוסתות

דרבנן וע"ל בקפ"ד מ"ש טעם לרבר א"כ בהך וסת דהוא נגד הרוב נשים דלא כווני

בשעות וגם אינו מפורש כן בש"ם ופוסקים סמך המחבר על הכך גדולים הכ"ל דאין

מלריך אפיי תחילה בדיקה דהמה ודאי ס"ל כאן דאוקמי בחזקת שהרה ל"ל אפיי תחלה

למבדק וי"ל :

סעית ג עמ"ם הגאון אמוז"ל בסק"ט למה השמיט המחבר דעת הרמבים דכתב כפ"ח ה"ז מהלי ח"ב היתי למודי לרחות ט"ו ושינתי לט"ו שניהם חסורים שינתי לי"ז הותרי ש"ו שינתי לי"ה נאסר י"ח והותרו וכוי וכ' הכ"מ דאע"ג דקבעה ושת מה"ע הותר' ט"ו דנעקר' בקביעות וסת אחר מ"מ חושסת לח"י נמי אולי תראה כו וכן גירם׳ חום׳ והניח בל"ע ובאמת קוי גדולה היא ולפענ"ר אסשר לומר דם"ל דגם חום׳ ורמב"ם מודה לדינא דש"ע דאם מקבע ס"א וסת דילוג דאין חושם יוסר רק הרמב"ם מיירי בראיי י"ז היי ממשך ב' ימים והיום בח"י ראתה בלי המשכה כלל כדרכה שעם כפעם ואף דקיי"ל דלא כרמב"ן רק דאזלינן מעיד בתר תחילת הראי' מ"מ כבר כמב הג' אמוז"ל כס"ק י"ז דהטור ס"ל כרמב"ן גבי וסת הדילוג דמהכ"ת ידחי וסת חודש השכיח בפני אינו שכיח וסת הדילוג א"ב י"ל דכן ס"ל הרמב"ס (ואפשר מזה העעם פסק הטור לעיל כרמב"ן כלי חולה כיון דתוי ורמב"ם הכח ס"ל כוותו) כך וודפי שם רחינו דלח היתי רגילה כלל למשוך וסתה ב' ימים עד חותו רחיי י"ו העבור וגם סיום כח"י רחתה כלח המשכי אף שחמרינן שתקבע וסת הדילוג דקיי"ל בחמת דחולים בתר תחילת ראיי והותר׳ ט"ו דנעקרת ע"י ראי׳ הדילוג מ"מ איכא השם אולי תראה בחודש הכל ג"כ בח"י ולו ברור דתקבע וסת החודש השו' ואזלינן בתר סוף הרליה של י"ו כדי שיוכל לקבוע בח"י לחודש השוו' השכיח אבל אם עבר ח"י ולא ראסה וראמה לי"ע או הדרי לדוני דאולינן בחר תחילת וכת וזה כוונת התו' והרמב"ם דס"ל דחוששין לח"י דאולי תראה בו ואם מראה בו בוודאי תקבע לוסת החודש ואולינן כסר סוף ראי׳ אבל לדינא דגמ׳ דאם דילגה בלי המסכה דאין חוששין כלל לח"י מודה ולים כלל על גירם׳ וסוגי׳ הגמ׳ ולואת ל"ל להביא הב"י דעתם . אן י"ל דהתו׳ ורמב"ם פיירי שם אשה רגילה לראות תמיר בתחילת היום ול"ק לה שפור אי קודם הכן התמה או לפחר הכך החמה א"כ מדינא אסורה רק אותו הלילה וביום שלפניו מוחרם פך כבר כתב השיים בסיק פייז אם שימש בעונה הסמוך וראתה תולה בוסתי ועמיש אמוזיל דדעת הפרישה שיקר דתולה הקלקול וכו׳ וס"ל להרמב"ם כיון דיש לחום דחפשר דרפתה בחודש שלפניו באותו יום אולי גם בחודש הזה תראה באותו יום אבל אם תקבב כלי ספק וסת הדילוג גם הרמב"ם וחוס' מודה לדינא דש"ע ול"ע. או י"ל בפשום דמיירי דדילג חמיד ליום אחריו רק בי"ז לא קים לה שפיר אי קודם הנץ החמה או לא ובח"י ראתה כדרכה ביום ואמרינן מסתמי קבע וסח לדילוג ועוקרת להראשון להיות מותרה עין וראיי ייז היי לאחר הנץ החמה ואורח בזמנו בא רק מיים סיל לחום׳ ורמכים

בבות וחדל אישים ובפרע שעפ"ו ילא לנו קולא באם אין מרגשת כלל אף גם ע"כ לפ"ל בן להרמים דכתב בעלמו בר"מ דהרמבים חולק על הך דינה ולפ"ד הנ"ל חין כהן שום מחלומת חד בדברי הרשב"ם והרמב"ם הפשר לומר כן וליע. לכן נראה בפשוע דהך דינה העתיק הרמ"ה ממרדכי וסמ"ק והמה לשיעתי הזלו דעיין בב"י סקס"ד הביה בשם סמרדכי שכתב בשם מהר"מ אף דקיי"ל וסתו' דרבנן מ"מ דוקא אם בדקה בשיעור ופת אבל אם איחור זמן מה וראי אסור׳ דסמכינן בזה בוסחו׳ דאוריים׳ דאורח בא בומנו ופיין בדימ שהבים שהסמ"ק ס"ל כן א"כ ברור דהמה ס"ל בשנת וסחה אפיי מרגשת שבא ממכה והיינו אפי׳ שכאב לה במקום מכה מ"מ אסור׳ דלא יהי׳ גרע אם ראה דם בהרנשה מאם לא בדקה בשיעור וסת ואף דרוב פוסקים לא ס"ל כוותי וגם הרמ"ה בעלמו לה חם להכיח' בש"ע מ"מ בזה אפשר כולם מודים כיון דלעולם לא יכול לידע אם ראתה ד"ל בוסת הקבוע ובפרט דאיכא עוד חשם אולי דם כדה מעורב׳ בו חושם כחן לרבריהם להחמיר בעת וסתי וקוי הש"ך ח"כ מקשה הוכחי לרשב"ג י"ל כמש"ל ול"ע. ובד"ה המרתי לחרץ קוי הש"ך לולי דמסחסיני דחחוכי עלי בב"ת דהוח דבר חדש שלה כזכר בשום פוסק והוה כגד חוי דחוי הוכיח מכח קוי הש"ך כדברי מש"ך דחם מרגשת שבח ממכה שהורה ע"ש י"ל הח דפלינת רשב"ג ורבי היינו חם וודחי כדה היא לשרוף קרשים אבל לטמא משום כתם כ"ע מודה ורשב"ג ס"ל אין חוששת ועסורה היינו מבלי לשרוף קדשים ורבי ס"ל חוששת ושורפים קדשים וס"ד בגמ' בוסחו' פלינ' רבי ס"ל דאורייתי וטמאה נדה ורשב"ג ס"ל דרכנן וטהור׳ מנדה אבל מ"מ מודה דחושםת חולי דם כדה מעורכת כו ועמח׳ משום כתם ומשכי כ"ע ס"ל ושתו׳ דרבכן ובאמת שמאה משום כתם רק אי מקומו שמא פליגי ושפיר פרש"י שמא שיפת נדה מעורב׳ בו והיינו רק חשם דפי׳ כפי המסקנ׳ דוסתות דרבנן כדרכו של רש"י ולק"מ סו' הכ"ל על רש"ו וכיח' ג"כ מ"ש בר"ה מקומו וז"ל שהרי חסה חומר עהורה משום כדם וכוי ולכחורה הך משום כדה נרחה כשפת יתר ולפ"ד הנ"ל ניחי וכזה ניחח ב"כ דהת לפ"ד רש"י וכל הפוסקים רבי בת להקל והיתך קחמר בשעת וסתי חוששין לוסת׳ ועיין מה שדחק רש"י ולפ"ד הנ"ל ניחם דבחמת מר סמר חדם ומר סמר חדם ול"פ כלל כי כ"ע ס"ל דעמח׳ מדרבנן והלשון טהורה דחמר רשב"ג יהיי פיי רק מנדה אכל עמאה עכ"ם משום כתם מבואר ג"כ בגמי לעיל גבי עד שא"ב שר"ח היי מעהר ום"ל לגמי דהוא רק לנדה אכל מ"מ עמאי מדרבון ולס"ו וודאי אף דמרגשת שכא ממכה מיימ טמא׳ כמו שפסק הרמייא דטמא׳ מדרבנן אף רשבייג מודה ולקיימ קו׳ השייד דא"כ ל"ח מעולם דבאמת טמאה מדרבנן וא"ק א"כ ל"ח לעולם מדאורייתי י"ל או דבחמת מדאוריית' אינו טמחה בחם יש לה מכה כיון דהולרך להיות בהרגש' וגבי מכה לעולם בספק ווסתו' ל"ד מוקמינן לעולם על הזקתה הזקת עברה ועמחה רק מדרבנן קוי הרמ"ם ה"ם דחף מדרבנן לה יהיי שמחה ול"ח לעולם לה"ל לגמי ופוסקים לשחום מניי . או י"ל כמש"ל דס"ל לרשב"ג דחם מרגשת שבוודהי בה ממקור שמתה מפי ודאי נדה וכדומה חילוק׳ שבארתי לעיל . ובהכי יהי׳ על נכון דברי הרמב"ם ז"ל חשר לכחור׳ קשם בעיני למחוד דו"ל בהלכות ח"ב פ"ח וכן חשה שרחתה דם מחמת מכה במקור אפי׳ בשעת וסתה היא טהורה והדם טהור שוסתות מדבריהם כמ"ש בהלכות משכב ומושב עיש ולכאורה נסלאתי למאוד הא דכתב והדם טהור היינו כרבי וכמ"ם רש"י דבה להקל שסדם הבה דרך המקור שהור וכן משמע בה"ה בהלכה י"ג ועיין בהלכות משכב ומושב דכתב בפ"ה דדם ולד שילה דרך דופן שמה וכו' משום מקור מקומו וכו׳ וכן כתב בהלכה י׳ וכן כתב בפ"ג מהלכות הכ"ל אשה שמתה וילא ממנה דם טמאה משום מקור מקומו טמאה וא"כ היאך כתב כאן והדם טהור ולע"ג : אך כפי מש"ל דפלוגת' רבי ורשב"ג רק לענין טומאת נדה אבל לכתם כ"ע מודה וא"כ כן י"ל בהרמב"ם דעהור׳ היינו משום נדה אבל משום כתם ודאי שמא׳ דלא מלינן

חולם בזה כפי דברינו הכ"ל ומי ברמב"ה החבר משום כתם ודחי שמחי דגח מניון חולם בזה כפי דברינו הכ"ל ומי ברמב"ה בחלכות משכב ומושב בפ"ג הכ"ל כתב שכל השמחי הלוג המה רק מד"ח וחין שורטין עליו קדשיי ועוד מכוחר שם כ"ש שמקור מקומו עמח הום רק עומחה כתם וח"כ שטיר כתב כאן האשם עהורי והדם עסור כמ"ש בהלכות משכב ומושב והיינו הכל מעומחת כידה אבל שניהם עמחה מעומחת כתם והיה היא והכ לחל מה שכל למניין בהרמב"ם דכתב שוסחי מדבריהם מקודם המשוך לעניין בריקה דעהור' וכתב ה"ה השעם משום וסחות דרבטן ולא הזכיר מקודם הסמוך לעניו בריקה דעהור' וכתב ה"ה השעם משום וסחות דרבטן ולא הזכיר תרבינו תחת לשונו כמ"ש בהלכות מו"מ חלל כוונתו כמ"ש דשם מכוחר דהדם הבא דרף בדינו תחת לשונו כמ"ש בהלכות מח"מ וכדיקה והא דסתם ב"ל דעהור' משום כדה והא דסתם הדבר ולא כתב בסירוש סמך על הזכרתו כאשר באלונו בהלי מו"מ ולק"מ וק"ל עכ"ש בפי דברינו הכ"ל גם הרמב"ם וכל בין מרגישה דבא ממכה או לא אך מ"מ מי אנכי דעמח' בשעת וסתה ואין חילות כלל בין מרגישה דבא ממכה או לא אך מ"מ מי אנכי דעמח' בשעת וסתה ואין חילות כלל בין מרגישה דבא ממכה או לא אך מ"מ מי אנכי שחין באמא ובפרט שכל דבריו הוא דכרי תוס' רק אמרתי להלין בעד הגאון הרמ"א שותין באמא ובפרט שכל דבריו הוא דכרי תוס' רק אמרתי להלין בעד הגאון הרמ"א שותין באמא ובפרט שכל דבריו הוא דכרי תוס' רק אמרתי להלין בעד הגאון הרמ"א שותין באמא ובפרט שכל דבריו הוא דכרי תוס' רק אמרתי להלין בעד הגאון הרמ"א שותין באמא ובפרט שכל דבריו הוא דכרי תוס' רק אמרתי להלין בעד הגאון הרמ"א שותין באמא ובפרט שכל דבריו הוא דברי תוס' רק אמרתי להלין ביר הגאון הרמ"א בשרי הייים בירי הייים הייים היייל ויייל ו

סיי קפח סעיף אי בש"ע ס"ה בהג"ה ורוקא באשה שיש לה וסת ושלא בשעת וסתה כמ"ל במכה סיי קפ"ן ועמ"ש הש"ך סקי"ו דהקשה לעיל ודאי ראחה דם

כמשיל במכם סיי קפ"ז ועמ"ם הש"ר סקי"ו דהקשה לעיל ודאי ראחה דם
ב"ל"ע וכתב דלא מעמי לעולם אבל הכא שפיר מעמאי כשראחי דם ולא מיני יבחושים והניח
בל"ע וכתב דלא מלא בשום פוסק דאסור הכא ע"ש. ובאמת לפ"ד בסיי קפ"ז הכ"ל
דטעיקר העעם של רמ"א לעמאי משום חשש מערובת נדה בחוכה א"כ שפיר פסק
הרמ"א כאן ומאן דאוסר לעיל ה"ה כאן וא"ל האהרמ"א כתב לעיל העעם משום דא"כ
לא תעמאי לעולם י"ל לעיל דמכה ודאי מוליא דם ומערובת נידה הוא ספק ה"א דמ"מ
מלה בדם מכה ולאח כתב הרמ"א לעיל א"כ ל"ת לעולם אבל הכא דלא נודע לה
מלל אם מכה מוליא דם א"כ ל"ל כלל לא"כ ל"ת לעולם דבלא"ה יש לאוסרי משום
בלל אם מכה מוליא דם א"כ ל"ל כלל לא"כ ל"ת לעולם דבלא"ה יש לאוסרי משום
המ"י בסירוש וכן כתב למו"ז הגו"ל או י"ל דס"ל להרמ"א דהיא שמאה בשעת וסתה
המ"י בסירוש וכן כתב למו"ז הגו"ל או י"ל דס"ל להרמ"א דהיא שמאה בשעת וסתה
המ"י בסירוש וכן כתב למו"ז הגו"ל או י"ל דס"ל להרמ"א דהיא שמאה בשעת וסתה
בשום חשם תערובת נדה ולא מסעם דא"כ ל"ת לעולם רק לעיל כתב זאת זאליכ לא
בשום ולחשב במתני דסינו מעמאי כלל כמו דקתני כמה דינים ולפ"ז שפיר אוסר
לשולם ולחשב במתני דסינו מעמאי כלל כמו דקתני כמה דינים ולפ"ז שפיר אוסר
לשולם ולחשב במתני דסינו מעמאי כלל כמו דקתני כמה דינים ולפ"ז שפיר אוסר
למן ומיון בהגה"מ פי"א מהלכות א"ב וממלא ג"כ שכתב רק לרמי אף שיש לדחות
המהי קתני רק די נשים דדיה שעםי אף שאין להם דם אחר רק דם כדה משא"כ דס
המי מוכדותה דבסלונתי לא מיורי ש"מ אין כ"כ תפיסה על הרמ"א ומ"ש הש"ך
המס מ"מ וכדותה דבסלונתי לש מיותו לסענ"ד הקלושה יש לרמ"א ראיה מנמי כאשר אבאר

בס"ק שלחריו:
סעיף ב בט"ת ס"ו וי"ח אף לזם לריך בריקי עמ"ש אמו"ז הגאון ז"ל סק"ה קושיי
הרא"ש להרשב"א מהא דאיתא בנתי דף כ"ב אשה אי שהפילה כמין קליפות
ושאלו לאבא ואבא להכמים ושאלוהו לרוסאים ואמרי מכה יש במשיי וכוי ולוה להפיל
למים אם נמוחו וכו' והקש' אי שמכינן ארוסאים אפיי נמוח וזם גמור הוא שהורי
ואי לא סמכינן מה הביא הנמ' דברי רופאין ופרחו כולם לישב ולענ"ד הקלושי בראה
לתרן בכמם אופנים בפשומ דודאי לפ"ד בסקפ"ז הכ"ל דאף לדידן דקי"ל וסתוח דרבנן
בשעם וסתה אפורה דחושין לש"ב מעורבת בתוכה ו"ל דודאי חכמים המנוחו לדברי

דעדיון אינו יוצא מחשש אולי יראה בחודש הבא ג"כ לח"י ותקבע וסת החודש השכיח כי אולי עדיון ל"ק וסת הדילוג כי הי׳ הראי׳ קודם החמה וא"ל למה עקרתו וסת הקפוע ע"ו י"ל דעסת׳ ל"ח לזה אבל אם יראה בחודש הבא בייח ודאי חיישים לזה הבל אם יראה בחודש הבא בייח ודאי חיישים לזה ודאי מחשים לזה לדילוג מודה הרמב"ם ואום׳ ודוה כית׳ דביי ה"ה שכתב על הרמב"ש שא"ל לבאר שזה גמי ערוכה היא וחמי עליו הבזה כית׳ דאם לא מקבע כדילא וסת ש"ש י"ל דלמד ברבינו כדברינו הכי"ל וזה מוכח ממשכה ומגמ׳ דאם לא תקבע כדילא וסת הדילוג דחוששין לוסת החודש וא"ל רבינו לבאר והאמת אגיד אף שהדבר קשה קלח בדברי הרמב"ש שעיקר חסר מ"ח הכלע"ד כתבתי בי בלא"ה קי שדברי תום׳ ורמב"ש יהי נגד משנה וגמ׳ דמנואר דאם חקבע וסת הדילוג כדילא בלי ספק דשוב אין חוששת לוסת החודש דשוויי לכל דילא שתקבע ותבדוק בתוך וסת אפילו ל"ק וסת כר"י דאולי ימשך כנ"ל ז"א כי עמש"ל סק"ו בזה ותבדוק בתוך וסת אפילו ל"ק וסת כר"י דאולי ימשך כנ"ל ז"א כי עמש"ל סק"ו בזה בדברי אמו"ז הגז"ל:

שעיף ד עמ"ש אמו"ז הגז"ל בסק"י לתרן סתירות הרא"ש מנדה לב"ק דשם כתב גבי

נגיחות הלכה כרב ותוכן דבריו דבאתת ראוי לפסוק כרב דהלכה כמותו

באיסור׳ רק כיון דוסחו׳ דרבכן פסקינן להקל כשמואל וסברה ישרה הוא וא"ל אי

פסקינן כשמואל דלריך ג׳ דלוגי׳ איכא נ"כ חומר׳ דלריך לחוש לכמה מיני וסת וכדומה

לפ"ד לעיל בקפ"ד לריך בדיקה לפני כל תשמיש משא"כ א"א דקבע׳ וסת וכדומה

בב׳ דלוגי׳ א"ל לוה כלל ז"א דמ"מ איכא כמה קונת אי לא קבע׳ לענין עקירה

וכדומה כמבואר בסעיף ב׳ וס"ד. אך לכאורה יש לעורר האיך מדמה הגמ׳ נגיחות

שור לוסת אליבי׳ דשמואל דלריך ג׳ דלוגי׳ נבי וסת ה"ה בשור דלמא שמואל בעלמו

מסופק בוסת אם די בב׳ דלוגים כרב רק להיות כי וסתות דרבנן מקיל לגבייהו ומלריך

ג׳ דלוגים אכל גבי נגיחות דדאוריית׳ הוא מודם שמואל לרב דסגי בב׳ דלוגים ז"א הא

שמואל לשיטתו איל וס"ל בנדה דף ע"ז וסתות דאורייתא ובלא"ה אם באמת מסופק

האיך יססוק גבי שור לאומרא להוליא ממון מיד המוחזק מספק:

סעיף ה עמ"ם הנאון אמוז"ל בסק"ד על הש"ך בסקכ"ו דהעלה אם ראחה אשה

ר"ח שבע אדר ניסן ואח"כ סירג' וראתה סיון ואח"כ אב דחשבינן ניסן לוסת סקבוע ואין כאן רק ב"פ לסירוג וסקי ז"ל הא בנמי דב"ק בעיי ליי שור נגח הי וי שבת שבת ושבת שבת קמיית׳ ליומה קמה שדינן וחיימד לכולה יומה חו לשבת בתריית׳ שדינן ולח חייער חלח לשבחות ועלתה בתיקו וכן הרמב"ם פ"ו מנ"מ כתב דהוח ספק וח"כ הדברים דומים כלי הבדל כלל וח"ח בתיקו כמלחת דרבנן ספיקה לקולח ח"כ יש לילך לקולא לכל לד ולומר דקבעה וסת לסירוג ולא לחודש וא"ל לחוש אלא מב' לב' חדשים וכו׳ ע"ש וטרם אענה אמרתי להתבונן אם יש נ"מ לדינא לדברי הש"ך דהחמיר ולדברי אמו"ו הגו"ל דהוכיח להקל כי לכאורם העיקר פלפול בהך נדון אשם שראתם שבט חדר ניסן וחח"כ סיון חב חיכ כל הספק חם הגיע לחודש חלול חי כדברי הש"ך דשרינן ניסן לוסת החודש א"כ אסור׳ אלול מכח וסת החודש דלא דלנה רק ב"פ וא"א כדברי אמוז"ל דשדינן ניסן לוסת הסירוג לקולא א"כ יהיה ר"ח מותרת אבל יותר לכאורה אין נ"מ דממנ"פ" אם רואה באלול איגלאי מילסא דבוסת החודש קיימא דהא כל סברתו להתיר מכח ספק והשתא ע"י ראית אלול אתברר לנו דבוסת קמייתי קיימא דשכיח וכרוב נשים חזית וא"כ הספק רק על אלול ואף כי לעיר ישראל לימים ולחכמה ואיני כדאי להכנים ראשי בין שני הרים גדולים מ"מ לעצור במילין מי יכול אמרתי לכאורה כ"ע מודה דאסור' באלול דאף דאזלינן לקולא שקבעה וסת לסירוג כדברי אמו"ז הנז"ל דכבר הבאחי בס"ק הקודם דברי הרמב"ם בפ"ח מהא"ב דפסק דאף דוודאי מסבע וסת הדילוג דמ"מ חוששת לחודש הכח חולי תקבע וסת החודש ולעיל הק' הני אמוז"ל על המחבר למה השמיט דעת הרמב"ם דכן הוא דעת התו' וא"א כמש"ל דרמב"ם איירי בספק קביעות וסת לדילג ולזה כ"ע מודה א"כ גם כאן דאיכא ספקי טובי וכחת להתיר רק מכח ספיק׳ לקולח פשיטח דלריך לחוש ופשיט׳ חם הרמב׳ם איירי בוסח הדילוג גמור א"כ כאן דאיכא ספק טובי כ"ע מודה לדינא דרמב"ם וחום׳ דאסור׳ לעולם בר"ח אלול הבא א"כ ברור דאסור׳ באלול הבא ובאלול אחברר לנו הספק אך באמת ק' על הש"ך מנ"מ אם שדינן ניסן לוסת החודש הקבוע או לא דהא הנ"ל ר"ח אלול לעולם אסורה לשמש ובהגיע תור אלול אתברר לנו הספק וא"ל אם לא שדונן ניסן לוסת החודש הקבוע ס"ל להש"ך דגם לוסת הסירוג לא שדינן רק הוי כאשה שאין לה וסת כלל ולריך בדיקה לפני תשמיש וכה"ג לריך לחוש להפלנה וכדומה חדה זה דוחק וחומר׳ יחיר׳ דהה ודהי הית לה וסת או חודש או דילוג ובלח"ה בזם ודחי חזלינן לקולה ועוד לדברי הש"ך סקפ"ד דס"ל אפי' אשה שחין לה וסת תוך למ"ד הוי כחשה שיש לה וסת וח"ל בדיקה לבעלה ובלמ"ד נתברר לנו הסשק כנ"ל וח"ל אף דאלול באסור׳ קיימא מחמת חשש דלמא מקבע וסת החודש מיימ סמוך לוסתה מותרת וחינה אסורה רק אותה עונה ממש משא"ב אם אסורה מחמת וסת הכוע אסורה לשמש אפי' סמוך לוסתה הא מבואר לעיל בסקפ"ד שלריך לפרוש סמוך לוסח' אפי' לא ראתה רק פ"א ודוחק לחלק דכ"ז אם אותו ראיה מקדם אין לתלות כלל בוסת חחר אבל במקום ספק יוכל לומר שזה הראיי היה וסת דילוג ואף דניחוש אולי סיה לקביעות אחר אז איל סמוך לוסתה לפרוש כיון דבלא"ה הוא רק דרבנן וספיק׳ לקולא זם דוחק גדול ול"ל כדוחק דוודאי א"א כדעת הש"ך דהוי קבוע איכ בעברה וסתה אסור לבוא עליי בלי שאלת פיי כמבואר לעיל בסיי קפ"ד דלא כהרי"ף ורמב"ם דמסירין לבוא עלי' אפי' ישינה משא"ב אם הוא רק מחמת חשש כ"ע מודה לדינא דרמב"ם והרי"ף דמוחר לבוא עלי' אפי' ישינה דהוי בכלל ס"ס אולי ניסן שדינן לוסמ דילוג וחין זמני לרחום וחת"ל לוסת חודש שדינן מ"מ חולי לח רחתה ומותרת חה יהיה כוונת אמו"ז הגאון זל"ל אבל בנוף הדין אין כאן נ"מ דבר"ח אלול ודאי אסורה דלמת לא נחוש בספק וסת דילוג מה שהרמב"ם ותוסי חוששין אפילו בלי ספק כלל ובהגיע תור אלול נתברר לנו הספק דודאי אם ראתה חזינן דוסת החודש קבעה לוסת ואם לא ראתה פשיעא דקבעה וסת לדילוג ול"ל דכל ההפרש הוא אם בעלה לריך לשאול מותה או מותר לבוא עליי בלי שאלת פיי כדעת הרי"ף והרמב"ם וזה יהיי כוונת דכתב בפשישות דניסן לוסת החודש שדינן וא"כ אסורה ותמה עליה הא הוא עלחה בחיקו וספיקי לקולא וא"כ א"ל לחוש רק מבי לבי חדשים וא"כ פשישא דמוחר לבוח עליי בלי שחלח פיי בעברה עונת חלול חבל בגוף הדין דר"ח חלול חסורי לשמש גם אמוז"ל מודה זד"ג אך י"ל דאיכא כ"מ טובא בניהם לענין עקירי ודאי אם לא ראתה בר"ח אלול הבע"ל מותרת מ"מ אם תראה אח"כ כי תשרי ובר"ח תשרי לא ראתה לדעת הש"ך עדיין יש לה וסת קבוע לר"ח דהא לא עקרה עדיין ג"פ כסדרן ולדעת אמו"ז הגאון ז"ל א"ל עקיר׳ כלל לוסת החודש ולריך עקיר׳ ג"ב לוסת הסירוג

דקבעה ול"ע כי יש לדחות גם זה :
אמנם בגוף הקו' נראה להלין בעד הגאון הש"ך דלכאורה קו' אמו"ז הגז"ל קשה
ביותר על הגמ' ב"ק ותפשוע מסוגיא דכדה כי לכאורה דברי הש"ך מבוארה
מגמ' וכאשר אבאר דאי' שם ב"ק דף ל"ד אבעי להו שור שנגח שבת שבת ושבת יום אי
וב' מהו שבת בתריים' לשבת שדיכן ואייעד לשבתות ולא לימי חול א"ד בתר שני ימים
אחר שבת שדיק ואייעד לכולא יומא נגח בה' ובו' שבת שבת וכו' שבת קמיית' וכו'
זהכה לכאורה קשה הא הגמ' מדעי נגיחות לפלוגת' דרב ושמואל בוסת והא אי׳ בכדה

דף ס"ד אתיביי היחה למודה לראות בט"ו ושינתי לט"ז וכוי שינתי לי"ז וכוי שינתה לייח הותרו כולן ואינו נאסרה אלם מייח ואילך וקי לרב איל רב למודה שאני ופיי רשיי ודחי למודה לרחות בעיו רחיות ע"ו שדינין לע"ו הקודמים כי קחמרינן חנה חם התחילה לראות או באשה שאין לה וסת עכ"ל א"כ לפ"ז אם ראתה אשה ב"פ בע"ו לחודש והיום ראחה בט"ו דקבעה בה וסת דא"ל יותר מג"ם ושינתי אח"כ לט"ז ואח"כ לי"ז מודם רב דלריך עוד דילוג לח"י כמבואר ברש"י דראי׳ ע"ו שדינן לוסת קבוע רק הוא אומר דסגי בכ' דילוגים היינו אם התחילה לראות אבל לא אם תשליש היום בראי' ט"ו הזה לוסת קבוע א"כ מ"פ הנמי גבי נגיחות נגח הי וי שבת שבת ושבת הא זה דומה לוסת ומודה רב דראי׳ ש"ו שדינן לוסת קבוע א"כ גם גבי נניחות שרינן שבת קמייתי לנניחות הי וי ואייעד לכולא יומא וקי ותפשוע וד"ל דאף אם זה הראיי ע"ו שהיא למודה לראות בהם היי ג' לראית' לוסת קבוע לא שדינן וברייתא דלמודה מיירי דראתה כבר ג"פ ורש"י לא חש וכתב רק דאנא קאמרי בתחילה ראיי וה"ה אם זה ראי׳ ט"ן היא פעם ג' מ"מ לא שדינן לראי׳ קמיית ורש"י או או קאמר מלבד דוה דוחק כי לא מלינן במשנה רק כשתקבע ג"פ וק' הא לפעמים ל"ת ער שראחה ד"ס כנ"ל אף גם לכאורה מוכח דברייתא הכא דלמוד׳ ש"ו איירי דווקא עם הראי׳ שראה סיום בט"ו קבעה ג"פ דאל"כ קי לשמואל דס"ל דלעולם לריך ג"פ האי מחניי דחקשה לרב קי ג"כ לשמואל דקחני היחה למודה לראום פ"ו ושינתי וקי טעמא דלמודה הא אינו למודם א"ל ג"פ וסני בכ"פ וקשי לשמואל והלא זה סוני׳ בכל הש"ם ויותר ק' להנך פוסקים כשמואל דלריך ג"פ כיון דתני כוותו שינתי לכ"א וכוי עיין בהרא"ש וק' הת אליבי׳ דרב נמי איירי בלמודה לראות בכ׳ א"כ גם כרב אתי׳ ואף די"ל כיון דסתם גמ' דחק' דייקא כמי דשבקינן וכו' זה דוחק ועיין בהה"מ פ"ח הכ"ל שכתב כיון דתכי' כוותו וזה יוכל להיות גם כרב וביותר כיון דקתני דווקא למודה ובפרט הא הלכה כרב באיסורי ול"ט) וע"ק האי למודה מאי למימרא אליביי דשמואל הא בלא למודי ג"ב לריך ג"ם לרב ניחא דאשמעינן דווקא למודה וא"ל דאשמעינן למודה כמו דמתרן הגמ" על קו׳ דקארי לי׳ מ"ק לי׳ דה"א דעוקרת בתרתי הא זה מפורש במתני׳ דהכא דאין וסת נעקר עד שתקבענו וכוי ובאמת על סתם גמי ג"כ סי דמתרץ למודה אלעריך דה"א דעקרתי בב"פ הא זה מתניי מופרשת וא"ל דברייתא מפרש דברי המתניי הא זה כבר תנת ליו בברייתה שינתה וכוי וליע. לכן ייל דהכה חיירי למודה דרחתה מקדם ב"פ בט"ו והיות תשלש הוסת הקבוע ובחודש שלחחריו שינתה לט"ו וס"ל לרב ושמואל דשדינן זה הט"ן לוסת הקבוע וא"כ שפיר אשמעינן רבות' דלמוד' דה"א דשדינן זה הט"ו לוסת הדילג ולאחריו כאבעי הגמי בב"ק גבי נגיחות כיון דרואים דדילג עוד פעמים אשמועינן דשדינן ראי׳ ט"ו לוסת הקבוע ולריך עוד ג"פ בין לרב ובין לשמואל וו"ם רב למודה שאני כיון הבחודם הום שראתה בו לט"ו נקבע וסת קבוע הוי למודה ואינו מהמנין ופריך הגמ' ודקארי ליי וכו' הא זה הוי ליי למודה ומשני ה"א דעקרת' בב"ם דה"ח דחינו דומה למתני׳ כיון דחיכא ספק לא שדינן ראי׳ ש"ו לוסת החודש אלא לדילג סמ"ל וא"ש ולפ"ז דברי הרש"י בדיום נאמרי אנא האמרינן דוהא בהתחילה לרחות ודברי הש"ך על נכון כי דבריו נחמר׳ בפירוש בגמ' ולק"מ חך עדיין יהי' קו' הנ"ל על הנמ' בב"ק במ"ע וחפשוע מהכח לכן נרחה לי בעיני הקי לחרץ דוודחי גבי וסת שפיר שדינן ראי׳ ע"ו לוסת החודש הקודם ולא לוסת הדילג דלמה נדחה וסת החודש דשכיח משני וסת הדילוג דאינו שכיה אך גבי נגיחות בבי ימי חול י"ל שרינן שבת לשחרי שבתות דבלח"ה חיכח סברה דשבת חינו מהמנין לימי חול כלל דחיי במתני׳ שם מועד לשבתות וכו׳ ופירש"י דשבת נח ממלאכתו וזחה דעתו משא"כ בחול והירושלמי כתב כיון דרואה בגד נקי ולבן ואיכא ג"כ סברה להיפך כיון דכבר נגח ב"ם בימי חול אך בב' ימים לא נעשה מועד וכיון דעבר' ימי חול ולא נגח וכמ"ם סמסרש"א לשם דאיירי דראה בימי חול ולא ננח א"כ איגלא מילחא דלא אייעד לימי חול רק לשבתות ובודאי שבת קמיית׳ לא שדינן לימי חול הקודמי׳ אבל גבי וסת שדינן ראי׳ ע"ו לראי׳ ע"ו הקודמים חדא התם גבי אשה הא בלא"ה לריך להפסים ולהמתין זמן מה לראות פעם ב' ומה לי אם תמחין למ"ד יום או ל"א יום ועוד החם ראיי ט"ו ראיי מעליא ואיכא לשדינן לוסת החודש כמו לוסת הדילג ומהכ"ת ידתי שכיח וכוי משא"כ הכא דאיכא סברא דראי׳ שבת אינו מהמנין כנ"ל ואינו דומה כלל לוסת בזה : ליש"ר ולק"מ ולדקו דברי הש"ך וק"ל

סעיף ד עמ"ש אמ"ו הגז"ל בסקי"ו סברא ישרה לתרץ דברי הטור דפסק כאן כדברי הרמב"ן דאולינן בתר סוף וסת כיון דיוכל לקבוע וסת החודש דשכיח משא"כ לשיל ע"ל באריכות וא"ל א"כ טדיין ק' כקו' הרא"ש בר"ם התינוקת ותבדוק בשעת

נפיל ע"ל בחריכות ות"ל ת"ל מיין ק" לקוי הרח"ם בר"ם התינוקת ותבדוק בשעת וסת אפיי למ"ד אין קובעת וסת חול ביין ליע זמן המשכת וסת ז"א עד וסת

שאינו שכיח לא חיישינן ולא מקנו ע"ז כלל :

סעיף א' בש"ע ס"א וחכמים גזרו וכוי עיין בט"ז סק"א דחיי על קוי סכ"מ דבכתם הוי ס"ם ספק מצלמת וכו' ותת"ל מגופ' דלמת מהלדדין וז"ל כיון דרוב דמנם ממקור אינו נכנם בכלל ס"ם כמ"ם תוס' בכתובות ד"ע עכ"ל והק' המ"ו אף דרוב דמים באין ממקור מ"מ רובם בהרגשה ע"ש ולכאורה אמרחי לדחות דס"ל באמת דאין זה רוב גמור רק רוב דרבנן אבל זה ליתא דא"כ אדרבה קושייתו במ"ע הרי מלערף לס"ם כמ"ש תוסי בכתובות דיע הנ"ל. והנה הוכחתי לכחורה מהש"ך בסקפ"ז כהמ"ו דהנה ס"ל בדברי המרדכי דרוחה דם מחמת חשמים שלא בשעת וסתה דתולה בדם לדדין משום חזקתאורח בזמנה בא וכי דאנן לא סמכיי על דברי המרדכי להחיר וכונתו כיון דלא אלים הך חזקת אב"ב דקי"ל וסתות דרבנן וק׳ לשיעת הע"ז דוה רוב מעליה דחתה מהמקור לו יהי׳ וסתות דחורייתה החיד סמכינן על הך חוסת הא רוב דמים ממסור מתנגד להך חוסי ורובא וחוסי רובא עדיף ופשיטא ק' על דברי המרדכי דודאי גם הוא מודה דוסחות דרבכן כמבואר כמה פעמים במרדכי רק ס"ל דאלים הך חזק׳ וסמכינן עליו (ובאמת לשיטתו אזיל דס"ל אף בשמם במודם לק של וחנים לא הדקי בשיעור וסת מחזיקינן לודאי ראחה דסמכינן בזה דוסתות דאורייתא ולעיל סוף סקפ"ז הבאחי לשונו באריכות) וסי הא רוב דמים ממקורי מסנגד ואף דיש לדחוק ולומר דרוב רק דרבנן ובמקום חזקת אלימתי וגם איכא למיסלת במיעוך תשמיש דזהו הוי קלת כמכה כנראה מדברי הש"ך לא עשה כרוב זה ליתא כנ"ל וח"ל דחשיב זה גם כן רוב דחין רוחין בשעת תשמיש דם מקור הח גם זה רוב דחינם רואים מחמת מיעוך תשמיש ול"ע . אך גם ק' הא כנראה מדברי הש"ך לעיל יוכל לחמוך על התרדכי להקל לענין רואה דם תחתת חשמיש ולא לזי נקים כי הוא רק דרבנן וקי האיך התכינן על הך חזקה כלל הא רוב דמים מתקור מתנגד ורובא עדיף תחזקה אך זה יש לדחות כדברינו הנ"ל דרוב רק דרבנן וחששו הרבה לעגן בנות ישראל והקילו והן אמרו והן אמרו אמנם אליבי׳ דש"ך המרדכי מחיר לגמרי כדמוכח מדבריו קו׳ הכ"ל במ"ע אע"כ ל"ל כהמ"י אך לכאורה ליחא לוח כי ודאי גבי תשמיש ליחא לסברת המ"י דהא הגמ' אופי ארגישא ואימא הרגשת שמש הוא וקו׳ במ"ע (ובאמת על הט"ז אין כשן תימא דס"ל בסקפ"ז באמת כדעת הב"ח וד"מ דהמרדכי אינו מתיר כ"א בלירוף המכם וגבי מכם ליחא להך רובא דרוב באין ממקור) אך י"ל כך דהנם באתת בגמ' די"ח הוכיח דרוב וקרוב הולכין אחר הרוב דהא עליי קרוב ומ"מ אמרינן דה הנמלא בפרוזרד ספיקא טמא וולך בתר קורבא דעליה אע"כ דהולכין אחר הרוב ורוב

אבל משום כמם מודה א"כ א"ל לדוחק איידי דסליק מר"י פחח וכו׳ הא לר"ת יהיי טמחה עכ"פ משום כחם ור"ו מטהר לנמרי ויהיי למטהר שני פרושים לר"י לגמרי ולר"מ רק משום נדה וכה"ג ק' לשיטתם על הברייתה דקתני בפירוש ר"י ור"מ מעהרין באיש ואשה וא"ל דאיכא רוב כנגדה דאין רוב נשים רואה דרך מי רגלים מ"מ קשה חדא הא גבי שארי ס"ם שמדאוריית' וודאי מותרין שאין כאן הרגשה כלל גבי כתמים מטמאים א"כ הכא דהי' ספק הרגשה דאורייתי כדמוקי לי' הך מחניי בפי ה"כ ה"ל להחמיר ועוד הא באמת מלינן דר"מ מעמא בעומדת אף דהוא נגד הרוב כנ"ל אך מ"מ ים לדחות ול"ע. אך לכאורה קשה בלא"ה לשיטת הש"ך דהקשה לעיל על הרמ"א בס"ק פ"ז ובס"ז ס"ק מ"ה דהוי כספק אונס חד דמה לי אי דם טהור או דם טמא הוא ומס לי אם מעלמה דעהורה או מלדרים ועהורה חייב אף כאן ק׳ מה לי אם בא מהלדרים או מהאים הא איכא עכ"פ ספק א' אי דם מקור הוא או לא וא"כ מ"פ הגמ' בפ"פ מה לי אמר ר"מ וכה"ג על ר"י וכה"ג על ר"ל כהנ"ל ומה של"ל בישובו הוא כך דבלא"ה לריך להבין מה פריך הגמי בס"ס מה לי אר"מ האזה כללא בכל הש"ם דס"ם מותר (ובאמת זה לכאורה יהיי ראיי קלת לדעת הרשב"א בב"ה דס"ם מותר הוא מכח רוב ופריך הגמ' שפיר לר"מ דלפיטתו דלא אזלינן בתר רוב רק חיים למעוטא אך לשיטת הרמב"ם דם"ל כיון דהספק מהחורה מוחר גבי ש"ס לא החמירו חכמים ועיון בפר"ח בכללי ס"ם הקו' במ"ע) אך י"ל כך המשך הגמי וודאי ס"ל להגמי כדברינו הנ"ל על הש"ך דלא הוי ס"ם מעליא דהוא כספק אונס חד רק קו' הנמ' מ"מ שפיר דהא ע"כ המתני' איירי באשה שיש לה וסת דאי נאין לה וסת אסורה לשמש אליביי דר"מ א"כ ה"ל לאשה חוקת שהרה כמבואר במשנה כל הנשים בחוקת שהרה לבעליהן והיכא דאיכא חוקה בהדי'ואין חוקת מתנגד אמרינן ספק אונם חד כדמוכח מתוי בכתובות הנ"ל רק י"ל כיון דרוב דמים מחשה בחיי ממקור מבטל ליי לחזקה ובפרט הכא דאיכא ספק הרגשה ורוב מעלי׳ הוא ועדיף מחוקה וא"כ נשאר רק הס"ם וזהו ספק אונס חד אך הקו' הגמ' לר"מ דלשיטתו אזיל דס"ל דלא אזלינן בחר רובא דחיים למעוטא וא"כ הרוב כמאן דלימא דמיא ונשאר החזקה וטהורה מכח ס"ם אף דהוי כספק חד כנ"ל או דלמא דר"מ בעינן ס"ס מעליא וקאמר ר"ל היא אף דחוקה מסייע מ"מ ס"ס מעלי' בעינן ור"י סבר דר"מ מודה לר"י דטהורה אף דהוי כספק אונס חד מ"מ כיון דחזקה מסייע ורוב כמאן דליתה לסיטתו ועיין בבכורת דר"י ס"ל כר"מ דחיים למעוטא ולפ"ז לק"מ על הכ"מ ועל טוז ועל הש"ך דכ"ז לר"מ לשיטחו דחיים למעוטא והרוב כמאן דליתא אבל לדידן דקיי"ל אזליכן בתר רובא באמת אין כאן ס"ם כלל או משום דהוא כספק אונס חד או כחיי הט"ז דהרוב מבטלים ליי לחזקה או כתוי 'הכ"מ דמ"מ ראהו חבמים להחמיר ולק"מ וק"ל . וא"ל דא"ב מאי פרוך הגמי לר"ש בס"ם הא ר"ש אזליט בתר רובא ול"ל דקוי הגמי אי לאמר דחזקת דמים וכו׳ עדיף וחין נכנס בגדר ספק וכדמסיק ח"כ כן החבעי׳ הט"ס דלמח ר"מ ס"ל בעומדת איכא חזקת דמים ויושבת עהורה משום דיש חזקה להיפך על שפת ספל ה"ל לאשכוחי ז"א דא"כ קשה ליתני ר"ש ור"מ מטמאי כקו' החום' על ר"ל וא"ל החי' התוס' שם דא"א למיחני כן דיוכל למטעי בר"ש דמודה ביושבת כמש"ל ז"א הא בה"א מסופקי האליבי׳ דר"ש ג"כ אי מודה לר"מ ביושב׳ כאשר מקשה בתר הכא ור"ל דב׳ מקשני׳ הן : אך עריין לריך להבין אליבי׳ דר"ל דס"ל אליבי׳ דר"מ דס"ס ג"כ אסור ואי דהוי כספק אונס חד הא אליביי דר"מ דחייש למעוטא חזקה מסייע ונראה דבלא"ה ק' הא דאיי בגמי לעיל דף י"ד בדקה בעד שאיכו בדוק והניח בקופםי ולמחר מלא עליו דם רבי מטמא כר"מ משום נדה והכא קאי שם למסקנא דר"מ מטמא הכא משום נדה א״כ קשה-מנ״ל אליבי׳ דר״מ דהיא היא דגה גבי ס״ס מטמא ר״מ משום נדה דלמא גבי ספק א' מעמא באמת משום נדה וגבי ס"ם מעמא רק משום כתם וא"כ ליתא לראייתו מדלא קתני בסיפא ר"י ור"מ מעהרן דלא יוכל ללמוד כן דיהיי בהאי מעהר שני פרושים אליביי דר"י לגמרי ואליביי דר"מ רק משים נדה אבל טמאה מ"מ משום כתם (ור"ל דס"ל אליבי׳ דר"מ אם חשב ס"ם לעהר משום כדה אף עומאה כמם ל"ש גבי ז"ח חדם ו"ל דלחו ס"ס מעלי הוא וכנ"ל או באמח אף דהוא ס"ס ראו חכמים להחמיר וכדעת הכ"מ באמת) ול"ע. וארווים לן בזה קו' התום' בד"ה מדלא קתני וכו׳ וח״ת אררבה מדלא קתני ר״מ ור״ש מטמא וכו׳ ותו׳ של תום׳ אינם מובנים לי דתיי מדקא מסיק רחזקת דמים מאשה כא ומהא מסיק לקמן אפיי כאיש ואשה יושביי ור"מ מטהר ביושבת ע"ש ול"ע דהא הגמ' לא דייק מזה רגבי יושבת מטמא ר"ש רק הביא ברייחא דכך ס"ל ר"ש אבל מהך דחוקת דמים מאשה לא יוכל לדייק רק הא דקאמר כיון דר"ש קאמר חוקת וכן' ל"ש יושבת וכו' היינו כיון דלר"ש זה הספק דלמא מאיש בא אין כאן ספק ויושבת אליבי׳ דר"ש ג"כ טמאה כמבואר להדי' בכריית' א"כ ה״ה איש ואשה אבל לר״מ כבר שמעינן מריטא דביושבת טהורה רק בעומדת מטמא וקו׳ החום׳ במ"ע ליחני ר"ם ור"מ מטמא וידעינן דר"מ מטמאי׳ רק גבי עומדת מרישה . וד"ל דתיי תו' כך דעכ"פ ה"ה למיתני ר"מ ור"ש מטמחין דה"כ התי למטעי ביושבת מודה לר"מ היכא דטהור' באיכא ס"ם דאין המשנה סומך על הברייתא ז"א דה"כ מחי פריך הגמי לקמן ר"ש בס"ס מה לי חמר קשה ותפשט חליביי דר"ל דע"כ מטמא דחל"כ קשה קו' התום׳ ליתני ר"ש ור"מ מטמאי וכרומה שיש לדחות אך נפיד הכ"ל דר"מ משהר משום כדה ניחא דלא יוכל למיחני ר"מ ור"ש מטמאים דלר"ש טמא משום נדה ולר"מ שהורה משום נדה רק משום כחם ויהיה בהחי משמחי ב' פרושים לר"ם משום נדה ולר"מ משום כתם לכן ק' ביותר (וד"ל דס"ל לר"ל כמ"ש תום' ומהרש"ם לעיל לשיטת ר"ח דהכא לענין כתם איתמר חדא זה דוחק ועוד א"כ קשה מנ"ל לר"ל להחמיר אליבי׳ דר"מ בס"ם אפילו א"א דהוי כספק אונס חד דאף לר"מ חזקת טהרה מסייע וכנ"ל היכא דבחד ספק מודה דטהורי מדאורייםי ואף דר"מ ס"ל כן גבי שארי כתמים. דחכמים ראו להחמיר היינו היכא דליכא חזקה בכדי׳ דרוב דמים בהרגשה מבטל לוי להך חזקת טהר׳ אבל לר"ת קשה ובלא"ה קי אי יהוי אליביי דר"מ טמאהר משום כתם א"כ מאי פריך הגמי כפי הרואה כתם משמואל דאמר עד שחרגיש מהך ר"מ דלמה שמחה משום כחם מודה שמוחל כחשר בחמת מתרץ בסוף מכח קו' חחרת וא"ל דהמקשין לא נחית לחלק קשה למה לא מתרך כן ויש לדחות דהתם חאי אי אמריכן דהכא קאי לכדה) ומה שיש לי ליישב בדוחק גדול דר"ל הוכיח ע"כ ר"מ מטמא גבי ס"ס מחמם נדה דקחמר לעיל דרבי מטמח בבי עד שחינו בדוק כר"מ בהשחנה וק' גבי השתנה איכא רק חד ספק דלמא מהלדדים משא"כ גבי עד שאינו בדוק דאיכא ס"ם ספק מעלמא ואת"ל מגופא אולי מהלדדי וא"ל דהוי ספק אונס חד הא חוקת טהרה מסייע אע"כ דס"ל רמ"א אפי׳ בס"ס מטמא מחמת נדה דס"ם מעלי׳ בעינן

ולק"מ:

סעיף ב שם בש"ע ואם הרגישה וכוי ובדקה וכוי ממאה דין זה הביא הכ"י בשם
מה"ד וז"ל נראה באשה שהרגישה שנפתח מקורה להוליא דם ובדקה אח"כ
ולא מלאה כלום. יש לממאה דוודאי ילא עיפת דם דהרגשה סברא דאורייתא היא היכא
דליכא למימלא הרגשה במ"א וכדמוכח בפ' הר"כ דפריך אנמלא לאח"ז וכו' אי ארגישה
אמאי פטורים מקלבן אלמא דסברא דאורייתא היא מדחייב עלי' קרבן וכיון דסברא
דאורייתא היא הוי כלמ"ד וסתות דאוריים דארים בדקה ומלאה עסורה עמאה עכ"ל
והרמ"א בדקה ומלאה דהרגשה דאוריים אלא קאמר דהרגשה דאורייםא אלא
והרמ"א בד"מ סי' קפ"ח כתב עליו ח"ל וליע בגמ' לא קאמר דהרגשה דאורייםא אלא

דמים ממקור אך אי איכא רוב גם גבי קורבא פשיטא דנלך אחר קורבא דהוא ג"כ דאורייםא כדכתיב והיה העיר הקרוב' וכו' וא"כ לפ"ז י"ל דהכא שפיר איכא רוב ג"כ דמה לדדין דהה היכה חוקם חורם בומנה כת דרוב דמים בחין ממקור מיים מיעוע הוא עכ"ם מלדדין ובסמוך מיעוע לחזקי חורח בזמנו בא איתרע לרובי א"כ אוקי רובא לגבי רוב ופשיטה דנלך בתר קורב׳ דמוכה ושפיר פסק המרדכי להתיר החשה ולק"מ וה"ל דלה הזלינן בתר מיעוט וחזקת לחומר׳ כמ"ש תוס׳ בבכורות ויבמות וכן הרח"ש בסוף יכמות י"ל הכח מודה כיון דחיכה קורבה דמוכח דהיה ג"כ בהדיי וים לדחות ושיון תום' דף י"ח ע"ם . אך לכאורה ליתא להנ"ל דא"כ ק' על המשנה למה דם הנמלא בפרוזדר טמא דרוב דמים באין ממקור הא איכא גבי קורבא ג"כ רוב דמיעוט הוא מעליי עכ"פ וסמוך מיעוט לחזקה הזקת טהרה או חזקת דאורח בא בזמכו ואיתא לרובי (ואף דנימא דהוא רק פלגא ופלגא מ"מ קי ונלך בתר קורבא) והנה וראי א"א דלא כש"ך דגם המרדכי אינו מתיר רק לבעלה ולא לנמרי כמ"ש בזה אמו"ז לעיל י"ל כך דהנה המהרש"א חולין בחום' דף י"א הק' הא איכא חזקה ומיעוט מחנגד נגד הרוב ניזל בחר המיעוט וחזקה וחי' דוהו רק מדרבנן אבל מדאורייתא אזליכן בחר רובא אפי נגד חזקה ומיעוט ועוד חי' גבי מיעוט' דל"ש ל"א בחר מיעוט וכ"כ הרא"ש שם א"ב י"ל דהגמ' רולה להוכיח דמדאורייתה אוליגן בת"ר ומדחורייתה לה אזליגן בתר מיעום אפי׳ במקום שחזק׳ מסייעו אך המרדכי איירי להתיר מחמת תשמיש וזו רק הרבנן א"כ שפיר ניזל בתר קורב׳ דמוכח כיון דאיכא מיעוט וחזקה בהדי׳ ושפיר המיר המרדכי דסמך אפי׳ להקל על הך סמוך מעוט׳ לחזקה כיון דאיכא קורב׳ דאורייחא כנ"ל. אך לשיטת הש"ך דם"ל דמרדכי מתיר אפיי לענין זי נקים הקוי הנ"ל במ"ע אך י"ל כך דודאי המשנה איירי סתם ובכל נווני אפיי באשה שאין להוסת כלל (וא"ל הַח בחם משנה ר"מ וחליביי ודחי ביש לה וסת חיירי דלולי זה חסורי לשמש י"ל דיש לה וסת רק אינו קבוע פעם כה ופעם כה) או דים לה רק אינו קבוע ועלולה תמיד לראות עד שהרמב"ם מלריך בדיק׳ לפני כל חשמים וכו׳ ובזה אין כאן חזקה אורם בזמנו כא (וא"ל דחוקת מהרה יש לה כמבואר במשנה כל הנשים בחוקת מהרה אפיי אין לה וסת כלל י"ל הכא איתרע להך חוקה דהרי דם לפנינו) וא"כ שפיר הוכיח דרוב וקרוב הולכין אחר הרוב משא"כ המרדכי דמתיר הכל מטעם חזקת אורח בזמנו בא וא"כ איכא חוקה מעליא אורח בזמנו בא ומיעוט דשכיח מלדדין דאין זמנה לראות דם מקור ושפיר ניזל בתר קורב' כיון דחוקה ומיעוע בהדו' ואפיי מדאורייתא כתי" ב' של המהרש"א ולק"מ וד"ל . והנה לכאורה מלאמי ראיה לדברי המרדכי וכדעת הש"ך דהתיר לגמרי ובלא לירוף מכה כלל מהא דאיי במשנה הנ"ל דף י"ד לאח"ו פעורין מקרבן ועמאין מספק ובאמת לשון עמאין היינו דקאי גם אהאשט וקי הא האשה עמאה נדה וראי דהא ראחה דם אע"כ דאיכא מיית ספק כיון דראתה מיד אחר תשמיש אולי מלדדין מחמת מיעוך תשמיש וא"ב דינא של המרדכי מוכרת ואף דנאמר במשנה דטמאה עכ"ם מספק ולשיטת המרדכי שהורה לגמרי ז"א הא מוקי להך משנה בשבועת בסמוך לוסתה ובזה מודה המרדכי כמ"ש אמו"ז הגז"ל לתרץ יתר קו׳ על המרדכי מהך משנה ע"ש וא"כ יהי׳ דברי המרדכי מוכרחים להתיר אפי׳ בלי לירוף מכה . אך ממשנה אין כל כך ראי׳ די"ל דטמאין משפק קאי על שעת חשמיש ולענין לעמחה משכב ומישב אף שהוא דוחק אמנם מרש"י מוכח בבירור דהנה רש"י כתב שם בד"ה לאחר זמן וז"ל לאח"ז לאחר אותו יום שמאין מספק שניהם שבעת ימים ומיהו שומאת חפק היא לחלות ולא לשרוף וקשה למאוד בשלמא גבי בעל איכא ספק אולי לאחר תשמים אבל גבי האשה למה לא יהיי שמאה שבעת ימים עומאת וראי הא ודאי ראתה ול"ל דם"ל כמרוכי דיוכל לחלות ברם לדדין ואף דהיא טמאה מ"מ אין שורפין עליי קדשים והפיי טמאין מדוקדק וא"כ יש ראיי ברורה לכאורה לדעת המרדכי דודאי כיון דמלינו במשנה בסמוך לוסתי כדמוקי ליי בשבועת מיית אין שורפין עליו קדשים דאולי דם לדדים הוא איב היכא דיש לאשה וסת קבוע ושלא בסמוך לוסתה דאיכא חוקה שפיר סמך להתיר ודבריו מוכרחין ול"ע אמנם לאחר העיון העיב ראי׳ דליחא להכ"ל דקו׳ מעיקרא ליתא רק הטעם במשנה וברש"י דהיא ג"כ רק ספק כדם דבם בגמ' חוקי להך מתני' לקמן דף כ"ן חרגישה וחימר הרגשת מי רגלים היח מ״כ חיירי בלי ברגשה וחין שמחה מדחורייתה וכודהי לחד פיי לעיל סיי קפ״ג דלה היי לה כלל הרגשה פשיטא לק"מ דשפיר היא שמאה רק מדרבנן אף גם לאידך פיי דהי׳ לה מ"מ רק ספק הרגשה ואין מחזיקנן לודאי הרגשה ולואת פטורה מקרבן א"כ גם לענין שריפת קדשים אין מחויקינן לודאי הרגשה ולא אסורה רק מדרבנן ולק"מ ואף שים לפקפק קלח ע"ז מרש"י לקמן דף נ"ז דם"ל דעמאה מדרבנן דחיים דלמא ארגישה ול"א לולי זה וראי טהורה סשה הא ע"ב אחר זמן בלי הרגשה כלל ואי דתולה בהרגשה מקדם ה"ל ספק הרגשה דאורייתא ועיין בתוס' יו"ע בפר"כ וכדומה שי"ל מ"מ האמת יורה דרכו שזה הטעם שהיא טמאה רק דרבנן ואין כאן ראיי:

אמנם המרדכי ס"ל אפשר דלא כשמואל דלריך דוקא הרגשה וכאשר כאמת הרא"ש והרי"ף השמיע הך דשמואל ואי שאין כ"מ לרידן דלעולם עמאה מ"מ איכא נסקא מינה גבי ס"ם ואם כן חוכיח דינא שפיר כדברינו הכ"ל מהמשנה וכדומה ולי"ע: כסקא מיניה גבי ס"ם ואם כן חוכיח דינא שפיר כדברינו הכ"ל מהמשנה וכדומה ולי"ע: שוב מלאתי לכאורה ראיי לרברי הט"ז וליתא לכאורה לדברי המ"י מהא דאיי בגמי מדה דף י"ד והובא כש"ע לקמן בדקה בעד הבדוק לה ושמחה בירכה עמאה משום כדה וף הא הוי ס"ם דלמא מעלמא כא על יריכה ואמ"ל מאשה דלמא מלדין וביותר ק' הא מבואר שם בדקה בעד שאינו כדוק והניח בקופם' שמא לרבי משום כדה והא ודאי ס"ם דלמא מקמאי ואמ"ל ממנה דלמא מהרינן שפק אונם חד כמ"ש חום׳ כל חוקה מחקת טהרה מסייע והיכא דחוקה מסייע אמרינן שפק אונם חד כמ"ש חום׳ בכתובות ד"ע הכ"ל אלא עכל"ל כדברי הט"ז כיון דממנה איכא רוב דמים באין ממקור ודברי הט"ז מוכרחין ודלא כהמ"י ואפשר דו"א דשם מודה המ"י דהא אירי בבדיקה ואיכא ספק הרגשה אימר הרגשת עד הוא (וע"ל מ"ש) וכמ"ש רש"י דף ב' בנפק ואיכא ספק הרגשה אימר הרגשת עד הוא (וע"ל מ"ש) וכמ"ש רש"י דף ב' בנפק העד ילא משא"כ הע"ז כ' על כתם והטיג שפיר:

 דאוריית' משא"כ לדידן דקיי"ל וסתות דרבנן לכן הקוי במ"ע ולע"ג (ובלא"ה זה קשה בעיני הא הך מחניי מוקי בגמי סמוך לוסתי ושמואל ס"ל וסחות דאוריית' ולשישם חום' ביבמות דאם ו"ד אסור בסמוך לוסתה ד"ת א"כ פשישא פריך הגמ' שפיר אמאי פטורה מקרבן הא ראינו דראתה דם וסמוך לוסתה הוא והוא לשיטתו אזיל וס"ל ו"ד משא"כ לדידן דוסתות דרבנן ודעתו אפי' שלא בסמוך לוסתה אם לא בדוחק י"ל דאף משא"כ לדידן דוסתות דרבנן ודעתו אפי' שלא בסמוך לוסתה אם לא בדוחק י"ל דאף

דסמוך לוסתה אסור ד"ת מ"מ אין ע"ז חוקה אורה בומנו בא ול"ע: והנה עוד רלוני להוכיח מהך סוגיי דלח כס"ה במחילת ככוד תורתו הסדושה דחי כדברו דאם מרגישה ולא מלא כלום וראי עמאה דזה חזקה דאוריית' דאין הרגשה בלא דם א"כ למסקנא דאיירי דארגישה ואימר הרגשת שמש היא עכ"פ איכא ספק הרגשה ויהיי הפיי איך שיהיי וכמ"ש בעלמו בפסקיו מ"ז דהוי ספק הרגשה דאורייםי א"כ אם וודאי הרגישה שמאה ודאי דחוקה אלימחי דהיי דם ונאבד א"כ גבי ספק הרגשה יהי' ג"כ טמאה מספק דהא ספק דאורייתא לחומר׳ א"כ למה קחני בסיפא נמלא לאח"ז טמאה מספק ה"ל לאשמוטינן אם הרגשה בשטח חשמיש אפיי לא נמלא כלל טמאה מספק דספק הרגשה טמאה וא"ל דבאמח א"ל למלוא דם אם ימלא דם אח"כ מיכרת שהיי מרגים בשעת תשמים א"כ לא הנית בת לא"א כי חמיד יהיי חושש אולי מרגישה כשעת חשמים ואין לך לבו כוקפו ופורש יותר מזה ול"ע. וא"ל דלכך קחכי במשנה לאח"ז דלא תימא הואיל דריעותי דדם לפנינו דיהיי כוודאי מחייבין בקרבן קמ"ל דאפ"ה לא הוי רק ספק ז"א דבלא"ה כבר אשמועינן מריש׳ דמלריך דווק׳ לענין חיוב קרבן וטומאה בחיד השיעור ויש ליישב בדוחק כיון דוה אם הרגישה טמאה רק מכח חזקה אין הרגשה בלא דם וא"כ בספק הרגשה לאו כלום היא אך מת"ה משמע דהוי ספק הרגשה דאורייתא אפילו בלא דם וכן הוכחתו לדינא אמנם באמת ישה עלה ברוח אמו"ז הגז"ל בסקפ"ג לפרש אליבי׳ דח"ה הפי׳ אימר הרגשת שמש היא דאמת לא הרגישה כלל רק היא חושבת שהרגישה ולק"מ. אך הא קשה הא דמשני אימר הרגשה שמש למה התני במתניי וטמאים מספק הא אי לעיל די"ר ברקה בעד הברוק לה וטחתה בירכה ולמחר מלא עליו דם אמר שמואל טמאה נדה ופירש"י טומאה ודאי וכבר הקי בסקפ"ג ממנ"פ אי בהרגשה בלא"ה טמאה לת"ה אי שלא בהרגשה טהורם אליביי דשמואל ותרלתי דהכנסת עד או שמש הוי ספק הרגשה וכוי אך קשה היכא דמלא דם ואיכא אפי׳ ספק דלמא מעלמ׳ בא בירכה כמו שמבואר שם ברש"י אמריגן דמגופו והא הוי רק ספק הרגשה עד או שמש וטמאה ודאי א"כ קשה הכא דמלא דם לאח"ז ברור הוא דמנופי והיי ג"כ ספק הרגשה למה יהיי האשה טמאה רק מספק כמ"ם רש"י במתני׳ דשניהם רק לתלות ולא ודאי כמ"ש שמואל לעיל ואדרבה כאן הוא סמוך לובחה אעכל"ל דהכא כיון דאי אמרינן דראחה לאחר תשמיש מסייע לחזקה ביוחר סמוך לוסתה וחוקה אורה ב"ב והשתא הוא דאתרע משאים לעיל אף דהוא שלא בסמוך לוסתה ובחזקת עהרה עומדת מ"מ כיון דדם לפנינו איתרע להך חזקה משא"כ הכא אדרבה החזקה מתנגד דאמרינן לאח"ז ראתה דהוא יותר סמוך לוסתה וקוי והפיי

מבולר וליש:

סעיף ג שיין בדברי אמו"ז הגז"ל בסק"ז וי"ב של הרח"ם דכתב על הברייתי שאמרה

על בשרה שפק שמא שפק שהור וכוי ול"ק ספיקי שמא משמע לאורוי דבר

חדש והקי למה ל"ק על חלוקה ספיקי שהור ומיי שם ובנו ישודת רביי ש"ז ולריך

להבין דלכאורה י"ל לשיטת רשב"א דם"ל עד שאינו בדוק היינו דלא היי לו מעולם

בדיקה אבל אם בדקה והכיח במקום מולנע ה"ל כעד הבדוק והרמב"ן חולק וס"ל אף

בחיה בדיקה פ"א ל"מ א"כ י"ל דברייתא איירי שהיי פ"א בדיקה והכיח במקום מולנע

החיינו שכבם ישראלית וליתא קמן לשאלוהו ה"א דהיא שמאה דהוי כמו בדוק אשמועיק

דוהו מיקרי אינו בדוק ושהור' ואין ראיה מהך קו' כלל להוכחתו שם ז"א דודאי גבי

כחם כ"ע מודה לדברי הרשב"א וכמ"ש הגאון המחבר ז"ל לקמן ועוד בלא"ה ליתא

דהרא"ש כתב דלפי מה דאוקמינן בנמ' בעברה בשש"ע קמ"ל יחירה דאפי' בחרתי

לריעותי דאפי' עברה בשוק ש"ע וגם מלא רק טיפין טיפין קמ"ל אפ"ה סי טמא משא"כ

בחלוקה ל"ל רבותי דאפי' בתרתי לריעותא אפ"ה טהור ולפ"ד הכ"ל אדרבה אי חלוקה

הוי בדוק שפיר ואפ"ה טהור הוי רבותי עפי :

עמ"ם אמו"ו הנו"ל סקי"ח דה"ק כאן חוכך המחבר להחמיר כשיטת ר"ח ובסקל"ה סתם בהשתנה דטהורה לנמרי ובנמי מדמי זל"ז ול"ע וה"ל דם"ל כהראב"ד דגבי עד ש"ב יותר חמור מהשתנה דא"כ ק' מאי פריך הגמ' לעיל כשטימ' ר"מ משום כתם טימה הה עד שאינו בדוק חמור וראוי הכה לטמה משום נדה ע"ש ובאמת הוא קוי התוסי על ר"ח דף י"ד ד"ה ור"י ע"ש ולפענ"ד הקלושה אפשר לתרך דלכאורה קי למה יהיי כאן גבי עד שאינו בדוק חמור הא כאן איכא ס"ם ספק מעלמא אף דל"ם מ"מ עכ"פ נכנם בגדר ספק ואח"ל מגופי דלמא מלדדים אך י"ל או כחיי הט"ז כיון דרוב דמים ממקור חינו נכנם כגדר ס"ם הך ספק מלדדים או כתי' הכ"מ דמ"מ ראם להחמיר ולפ"ז לר"י שפיר י"ל כשברת הראב"ד דהמיר גבי עד כמ"ש התום' אך מ"נו פריך שפיר אליבי" דר"מ אי ס"ל גבי השתנה דטימא רק משום כתם א"כ הכא גבי עד די לנו שמחמירין לטמאה ג"כ משום כחם דהא איכא כ"ם כנ"ל וא"ל דספק מלדדין אינו נכנס בנדר הספק דרוב דמים ממקור הא ר"מ לסיטתו אזיל וס"ל דחיים למעוטי ולא אזליכן בתר רובא א"כ הוו ס"ס מעליי ודאי שאמריכן דדמים להשתני והיינו בלירוף סברת הרחב"ד דמעלמי לא שכיח אמנט אם ר"מ מעמא שם משום נדם ה"ה הכת והיינו הכל בלירוף סברת הרתב"ד תמנס לדידן וחליבי׳ דר"י דלת חיים למעוטי אייכ בלי סברת הראב"ד גייב דמים העד להשתנה דאין כאן ס"ם כיון דרוב דמים ממקור מבטל להאי ספק ובלירוף סברת הראב"ד (כאשר מוכרת לומר כן אליבי׳ דר"מ דלולי כן קי אליביי למה עד 'דמיי להשתנה הא גבי עד איכא ס"ם וגבי ס"ם מודה ר"מ לר"י שם כדחמר רבי יוחנן שם וכחשר מפורש כך בבריית׳ חע"כ כדברי הרחב"ד כיון דל"ם חמור ומדר"מ נשמע לדידן ח"כ חמור נכי עד שחינו בדוק ולח"מ הו' אמו"ו הנו"ל על הראב"ד ועיין בהר"ן פי רא"ד בשבת ובכ"מ פ"ג מהי מילה דהביי עוד הרבה מקומות דס"ל לברור דרבי יוסי לא חיים למעועי והחוס' דהקשה כקו' אמו"ז הגז"ל דף י"ד הנ"ל לפענ"ד לשיטתו אזיל כי עיין בתום' ביבמות ס"ז נסתסק אליביי דר"ו חי ס"ל חיים למעום׳ או לא ובכרה ל"ב ד"ה ר"מ מחלט דר"י ס"ל דפיים למעוט׳ ולית׳ לתירולינו הנ"ל . עכ"פ אנן ודאי דקיי"ל דלא חיישינן למעוע׳ שפיר העתיק המחבר כאן לחומר׳ דם"ל כן כסברת הראב"ד כדמוכח אליבי׳ דר"מ ומדר"מ נשמע לדידן ולק"מ וח"ל דר"מ חיים למעום׳ רק לחומר׳ ולה לקול׳ ז"ה עיין בהרה"ם פי׳ בחר׳ דיבמות ובתוס׳ חולין דף פ"ו ובחוס׳ נדה דף י"ח דר"מ ס"ל בין לקולח ובין לחומר׳ ובפרט א"ח דר"מ חיים למעוט׳ מדאוריית׳ ע"ם ודע כי תמלח בדברי אמו"ז הגו"ל בהך ס"ק הנ"ל לפעמים איזה תיבות בתוך חלי לכנה זה היתי מוסף בדברי קדשו כי הי' מקלר עד שהי' קשה בהבנה לפענ"ד :

שעיף דה עמ"ם אמו"ז הגו"ל בסקי"מ על הש"ך ס"ק מ"ה בדברי של טעם ובאיזם דברים לריך להחבונן דמ"ם וו"ל וע"ק לרבי דס"ל ודאי טמא ש"מ דמעלמ" אתא אף שהוא עד בלחי בדוק דחוקה מגופי קאחא דוחי כל ספק וכוי ע"ש ולפענ"ד לכאורה קשה לדבריו הא רבי מטמא כר"מ בהשתנה ואלו ר"מ גופא ס"ל במ"ר דעומדת שמאי דחוקה הוא מפקור מ"מ בט"ס מודה לר"י כמבואר בבריום, להדי וא"ל

במלא כחם עם הרגשה אי דם במי רגלים אבל בלא מלא כלום לא מליכן שם דטמאה וגם לא נמלא בשום פוסק דס"ל כן עכ"ל : זהנה לפענ"ד א"ל דראית הת"ה על נכון מהא דפריך הגמ' אי דארגישה לאח"ז אמאי פעורי מקרבן והיינו חשאות דאשם חלוי אין כאן דמנ' דידן ס"ל בעיכן שתי

מתיכות כמבואר לעיל דף י"ד וכה"ג מבואר שם דלאח"ז איכא היון ט כציין טמי מתיכות כמבואר לעיל דף י"ד וכה"ג מבואר שם דלאח"ז איכא ספק אולי אח"כ ראתה וכיון דאיכא ספק היאך שייך חיוב קרבן הא א"ת אין כאן וא"כ מאי פריך הגמי אמאי פטורים מקרבן וע"כ ל"ל דקו' הגמ' כך כיון דחזקה דאין הרגשה בלא דם א"כ כיון דחזקה דאין הרגשה בלא דם א"כ כיון בחוקיין על חזקה ושורפין קדשים על חזקה (ועיין בחום' דף ס' ד"ה אימא וכוי) ולפ"ז וסוקלין על חזקה ושורפין קדשים על חזקה (ועיין בחום' דף ס' ד"ה אימא וכוי) ולפ"ז הכמלא אח"ז לא מעלה ולא מוריד דע"ז לא יוכל לחייב קרבן כלל כנ"ל רק על החזקה ולק"מ וק"ל :

אמנם אי קשי הא קשי דלמא לעולם יש הרגשה בלא דם רק קושי הגמי כך כיון
דהשתא מלא דם ורוב רואים בהרגשה א"כ לאח"ו אמאי פטורים מקרבן היינו
דאמרינן אחר תשמיש ראתה איך נחלה דראתה דם בלא הרגשה אחר תשמיש נגד
הרוב הנ"ל וא"א דחייב קרבן על חוקה דאין הרגשה בלא דם פשיטא דמחייב על רוב
הא רוב עדיף מחוקה ואין כאן ראיה לתה"ד דוה חוקה דאין הרגשה בלא דם מכח קוי
הרא הי"ל וא"מ ואפשר דוב באתם בעונם הרמ"א אד לשונו לא תשמנו בי

הנמי הנ"ל ול"ע ואפשר דוה באמת כוונת הרמ"א אך לשונו לא משמע כן : והנה לכאורה מוכח דקוי הנמי סובב והולך מכח רוב כנ"ל דאי קוי הגמי כאשר הבין המה"ד מכח חוקה דחין הרגשה כלח דם קשה הח הך מחניי דחוחיום מוקי לי בנמי דשמועת דף י"ח בשמוך לוסתה והכא הקו׳ אליבי׳ דשמואל ושמואל ס"ל בדף ט"ו וסתוי דאורייחל והם כן לשיטחו אלים הך חזקה דאורח בומנה בא עד דאמרינן אפיי בדקה ומלא טהורה שמא ואפילו ר"ז מודה אם לא בדקה בשיעור וסת רק אח"כ לעולם שמאה א"ב כל כמה דנוכל לחלות הראי יותר סמוך לוסתה ודאי חולה דהא חוקה דאורייתא דיבא האורה בומנה וסחה קבוע ממש ואין מקדים וא"כ הבעל יוכל להיות שהוא טהור וכ"ש דאין כאן חיוב קרבן דאמרינן ודאי ראתה לאחר תשמיש יותר סמוך לוסתה והשתא הוא דאתרע דהיא יותר סמוך לוסתה וזמנה לראות ואיכא הוכחה לום ביותר כיון דלת מלא דם גם על עד שלו וכמ"ש תום׳ לעיל דף י"ד סברת זו להיפך לפי׳ ר"ח ע"ם הע"כ דחף דוה חוקה חורח בומנה בח מ"מ כיון דרוב רוחים בהרגשה ורובא וחזקה רובא עדיף ופריך הגמ׳ שפיר כנ"ל מהכ"ת אמרינן דראמה אחר תשמיש נגד הרוב הנ"ל ואחר תשמיש בוודאי לא הרגישה דאל"כ פשיטא דאין תולה הדם לבשעת תשמיש ומשני אימר הרגשת שמש הוא ואין כאן רוב ומוקמינן על חזקה כנ"ל (ואף דבתום׳ דיבמות משמע דסמוך לוסתה למ"ד וסתות דאוריית׳ אשור מדאורייתי ולפ"ד אדרבה אין מקרים כלל ז"א דאפשר מ"מ הסורה דחושם אולי מ"מ יסדם ובחמת חוהרה בעלמה הוה חבל לחייב עליו קרבן מהכ"ת ובוה חסשר מתורץ הרא"ם מיבמות לנדה כאשר הארכתי בו בסי׳ קס"ד ע"ש ויש לדחות) ולפ"ו ליתא לראי מה"ד ול"ע . אך לכאורה ליתא להכ"ל דעדיין קשה מאי משני הגמי אימר הרגשת במש הוא מית קשה הא עכ"ם איכא ספק הרגשה וכמ"ש התח"ד דהוי ספק הרגשה דאורייתא וקפה כיון דום רוב דרואים בהרגשה וע"כ לאחר משמיש לא הרגישה כלל כנ"ל א"כ איך לא נתלה דדם כא בשעת תשמיש והי׳ הרגשה מעליא ויהי׳ מחייב קרבן דחם מחייב קרבן על חזקה מכ"ם על רוב. אך באמת קו' זו ק' גם בלתי דברינן הנ"ל למם לא נמלה אותו ראיי להך ספק הרגשה ואמרינן דהוי הרגשה מעליא ואדרבה בלמי דרבינו הנ"ל אין כאן אפי' חוקה חוקת טהרה כנגדו דהא מוקי להך מחניי בסמוך לוסתי וזה יותר גרוע מאשה אין לה וסת כלל דהיא אסורה לשמש ואין כאן חזקת טהרה כלל . וד"ל על ספק הרגשה מ"מ לא מחייבין הטאות אף דרוב רואים בהרגשה מ"מ כיון דחיכ' חזקה כמש"ל כיון דלח נמלח גם על עד שלו משח"כ בוודחי הרגשה ז"ח חדם מהכ"ח יסטור מקרבן על הך סברה ועוד דחף דחמרינן דמ"מ פטור מקרבן משום חבע"ז קשה למה היא יהי' שמאה רק מספק ובלא"ה יש לרחות ול"ע: אך בלמי דברי התה"ד דג"כ קשה לכחורה קושי הנ"ל הח הרמב"ם כתב בפ"ע מח"ב ואם וא הרגשה ובדקה ומלאה דם בפרוודר הרי זה שכא בחוקת הרגשה א"כ סיאר משני אימר הרגשת שמש היא הא זה חזקה דדם בא בהרגשה ואחר תשמיש (א הרגישה ולמה לא אמרינן דהך הרגשה בשעת חשמיש היה הרגשת דם דהוא חזקה דבא בהרגשה וקו' הגמ' במ"ע אמאי שעורה מקרבן דהא סוקלין על החזקה וא"ל

דכבר פיי אמו"ז הגז"ל בסיי קפ"ג דרמב"ס כתב וכדקה ומלא היינו ע"י הכנסת עד דהוי ספק הרגשה וכאשר משני הגמי הנ"ל אימר הרגשת עד הוא וא"כ י"ל דכבר ידע הגמי ההכנסת ניד הוי ספק הרגשה דהא כבר משני ליי כן אבל דיהיה הכנסת שמש ג"כ ספק לא אסיק המקשין וא"כ פריך הנמ' שפיר אמאי פטורה מקרבן למה לא נחזים הדם בהרגשה מעניה בשעת תשמיש ומשני הגמ' הימר הרגשת שמש ה"כ החי הרגשה בשעם תשמים הוי ג"ל ספק הרגשה ומאי חזית דנחלה הראי׳ בהך ספק הרגשה בשעת תשמיש אי הרגשה מעליא או הרגשת שמש או דנתלה בספק הרגשה בבדיקות העד דג"כ ספק הרנשה אך ז"א עיין בהרמנ"ם פ"ה מה׳ שנגות דהעתיק הך משנה כל הפיעורים רק לקינוח ולא לבדיקה והקו׳ לכאורה במ"ע מאי משני. הגמ׳ אימר הרגשת שמש הוא וכנ"ל וא"ל דרוב רואים בהרגשה אינו רוב גמור רק רוב לאפוקי מדברי ר"י כדאמר הגמ' לעיל דף י"ח זה דוחק ולפעי"ד יותר י"ל רוב זה מן רוב מ"ש חום' דף ס' לחייב קרבן על ספק ע"ש - ומה נ"ל ליישב קלת בדוחק וזהו ראיי שקוי הגמ' קאי לשמואל לשיטתו דס"ל ו"ד א"כ הוא חזקה דהדם בא אחר תשמיש כיון דהות יותר סמוך לוסתה כנ"ל דהנה כבר הבחתי ס"ק הקודם לחד תיי המהרש"ת בחוליו היכא דאיכא מיעועי דשכים אזלינן בתר מיעוע וחזקה נגד רוב וכן ס"ל הרא"ש שם ולפ"ז הח הכח חיכח חזקה כנ"ל ומיעום דרוחי׳ בלח הרגשה חיכח עכ"פ מעועה דשכיח א"כ מתרץ הגמ' שפיר ולק"מ. וא"כ מוכח דהגמ' לשמואל פריך מכח רוב אבג א"ם כת"ה דקוי הגמי מכח חוקה ול"ל דאין זה חוקה כלל שראחה אח"ו דעל שיעור וזמן מועע כזה לא אמרינן חזקה ואדרבה סמוך לוסח׳ כופחה יחשב וכן משמע קלת בתום׳ דיבמות הכ"ל הקו׳ במ"ע למה לא נמלה אותה ראי׳ לרוב דרואי׳ בהרגשה והיי הרגשת דם בשעת תשמיש ואין כאן חוקה דהא בסמוך לוסתה איירי ועוד הרי איתרע לחזקה דהרי דם לפניך ול"ע. ומה שנ"ל בישובו בדוחק דם"ל לת"ה דסמוך לוסתה הוי כוסתות ממש כנ"ל א"כ א"ל כלל להרגשה דאמרינן ארגישה ולאו אדעתיי והיינו לאח"ז וכמש"ל אליביי דב"ה בריש מכילתן כסבורה הרגשת מ"ר היא ועיין בתוםי הר"כ אף דלא הטילה מים ולק"מ (ובוה אפשר לתרך גם קו' הש"י דהביא אמו"ז הגז"ל על שמואל לשיטם הח"ה דם"ל וסחום דאוריים׳ בממנ"פ אי ארגישה אפיי וסחות ל"ד הא לעולם שמא ואי דלא ארנישה אינו שמאה ע"ש ולפי הנ"ל ניח׳ ובאמת זה ממש כדברי חמו"ז הגו"ל בחד חי׳ ע"ם). אך ז"א דכל סברת חום׳ כסבור׳ הרגשת מי רגלים הא הכא ארגישה ודאי רק אנו תולין בהרנשת שמש והיאך אמרינן ב' הולת דהרנשה בשעת משמיש היי מחמת שמש וחחר משמיש חרבישה ולחו חדעתיי ועוד הח מוסי כחבו דבין תשמיש למליחות דם לא חלינן במ"ר ולאו אדעת' ועוד יסיי קשה היאך לומר דינו מסך קו' סגמ' כא סך מחני' אוקי הגמ' סמוך לוסחה ולפי דעתו יהיי כוסתה ממש ואו שמאה אפיי בלא הרגשה כלל ואפיי לא נמלא דם אליביי דשמואל דסיל וסתות שדרכה תמיד מבלי להקדים ד"מ מכי לכי אף שלפעמים רואה כ"א או כ"ג וקשה הא וסת אין לה שנימא בי׳ חוקה אורת בומנו בא וא"כ אם לאחר הפלגה יו"ד ימים ראתה במ"ר מאין היתר לטהרה כיון שברור שרואה דם מהמקור תוך מ"ר וכו' ואין להקשות הא מבואר לעיל סי׳ ספ"ו דאם אין דרכה להקדים מכ׳ אף שלפעמים מאחרת לכ"ח כ"ב מ"מ עד כ' כחשה שיש לה וסת חשבינן ז"ח ודחי חס רחתה לחחר כ' בלי מ"ר חשכינן לוסת אבל הך אשה שרואה תמיד עם מ"ר וגם לאחר כי אין לה קבע פעמים מחחרת וכו' ח"כ קשה ונימא שחקבע וסת באותו הראי שראתה בין"ר יום להפלגה כיון דראתה ג"פ כדרכה לראות דמי וסתה עם מי רגלים והאיך שייך לומר מזקה הא חזינן שאין דרכה לראוח כשארי נשים רק עם מ"ר ונכון ופשוט:

פסק כרש"י םי׳ קצג עיין בדברי אמו"ז הנו"ל דתי׳ קו׳ הב"ש בא"ה הא הטור דבוגרת יש לה דמים רק פ"פ ח"כ מה רבות' יש בבוגרת דם"ל דמיעוע דבוגרת ל"ל טענת דמים ג"כ רק לענין כחובה פשיט' במקום דהבעל מוחזק דחזליק בתר' וכו' ומיעוט דבקיחי' בהעי' וסמוך חהדרי וכו' ע"ל באריכות. וא"ל הא בבי כתובה ג"כ שייך זה המיעוט דאין בקיאי בהטי׳ עד שכתב הרמב"ם וכן הטור דכך אומר לו שמא הטימי או שמא בעל בדוחק וכדומה ז"א דא"כ עדיין מטענה בתולה אני וכדחי' בכתובת דף ו' שושבכי' ומפה שמה כו' ע"ש ודוקח בפ"פ ודמים חין להם כפרש"י או ר"ח היא לא ידעה מפ"פ וכראי׳ בגמ׳ דף י׳ ועיין חוס׳ ד"ה לא דקטען טענת דמים ולק"מ . וגם אין להקשו' הא איכא ס"ם שמא לית לה בתולה ושמא תחתיו ושמח חינו תחתיו דמהני לענין כחובה אמנם באמת זה בלא"ה קשה על הרמב"ם והרח"ם וטור דם"ל פעמים א"ל דם א"כ האיך יכולים להפסיד כתובי הא איכא ס"ם וד"ל כיון דוה רוב דחין לבוגרת בתולה הא חין הולכין בממון אחר רוב וד"ל כיון דגם איכא חוקת ממון בהד' הולכין אחר הרוב הא הכא איכא חוקה חוקה כשרות מתנגרת אך ז"א עיין כתום׳ ישינים בכתובת דף עי בפסק׳ או למיתב לה וכו' ותמלא

דליתה להנ"ל: ובאמת על קושיי הגאון ב"ש אפשר לתרץ בד"א ובסגנון של אמו"ז הנז"ל דודאי איכל בוגרת דאין להם דם וקשה למה תפסיד כתובת׳ הא איכא ס"ם דלמא לית לה דם ואת"ל דים לבוגרת בחולה אולי מ"ע היא וחזקת כשרות מסייע אך כבר הקשו תום׳ דף ט׳ ותֹי׳ כיון דהית לת טוענת כך ע"ש ח"כ י"ל כ"ז התם שפיר לת הוי ס"ם מדלא טוענת כך משל"כ הכל ה"א דהוי ס"ם ומוחרת טוד לבעול ולואת כתב לריך לפרוש ופשוש:

םי׳ קצו ס״ל נס״ע ס״י וחושכי׳ ד״ז לדיעבר עמ״ש הגו״ל כסק״ד לחרץ חו׳ הש״ך סשע״ה למה גבי אבילות לא עלה אותו יום ולפענ"ד א"ל דכאן אם אנו מחמירין לשויא לילה לפעמים ג"כ קולא דמבואר סקפ"ט אשה קבעת וסת בג"פ ואינו חוששת יותר עד שתעקר ג"פ וכל כתמים תולי להקל וכן אם עקרי ג"פ תו אין חוששת ומבואר דל"ל דוסא בעוני אי שויי או ביום או בלילה וא"כ אם אשה רואה ב"פ בלילה בכי לחודש ובג' ראתה ביו"ע בעוד יום גדול אחר שהתפלל ההל ערבית א"כ אם חושבים ללילה אשה זו קובעת ביי וסת וא"ל לחוש לשום וסת אחר וכה"ג אם קובעת וסת ביום ועקרתה בב"פ בלילה ופ"ג ראתה ביום אחר שהתפלה ערבית אם חושבים אותו לילה הוי עקיר׳ ומותרת אפי׳ באותן עונה שהיחה למודה מקדם דעקרתי׳ כדינא ויהי׳ בדבר זה קולא גדולה ולואת חושבים אותו ליום כי באמת עוד יום גדול משא"כ באבילה שפיר מחמירין כי לא נפק מני קולא וק"ל ויש לדחות דגם גבי אבילת שייך קולא לענין שמועי רחוקה דאי לילה הוא הוי לאחר לי יום :

דס"ל רק מטהר משום נדם בברייתי אבל מ"מ מטמא משום כתם הא החני ר"מ ור"ו מטהרין ויהי׳ בהחי מטהר שני פירושים וכה"ג מוכח מר"י דס"ל כהך ברייח׳ דר"מ מודה לר"י בס"ם והיינו ע"כ לגמרי דאל"כ מאי לריך לדחום איידי דסלים מר"י פתח וכו׳ הא בלא״ה א״א למחני ר״מ ור״י מטהרין דלר״י יהיה טהורה לגמרי ולר״מ רק משום כחם ול״ע לכאורה . אך י״ל דהקשה על הש״ך מכח ממנ״פ דהוא דוחק דברי הב"י דמרש"י אין ראיה דאף דהוא ס"ם האי דיהי׳ שהור לרבי משום נדה אבל מ"מ משום כתם עכ"ם טמאה וקשה הא רבי ס"ל כר"מ בהשתנה ור"מ מטהר גבי ס"ם ע"כ לגמרי דהח קחני בבריותי ר"מ ור"י מטהרין וע"כ ר"י מטהר לגמרי וה"ה ר"מ דלח יהיי בהך מעהר בי פרושים וכן ר"י דמשניי חיידי דפתח ע"כ ס"ל כן כנ"ל ול"ל דהש"ך לה ס"ל כן והקשה שפיר וח"ל דגבי עד מ"מ חמיר כסברם הרחב"ד ו"ח חדה הח רש"י וחוס׳ לא ס"ל כן כדדתי תוס׳ ועוד כבר כתבתי לעיל אליבי׳ דר"מ ל"ל כסברת הראב"ד רלהיות דמי עד שא"ב להשתנה אבל לא להחמיר כנ"ל:

עמ"ם אמוז"ל הגז"ל סקכ"א לתרך קו' האחרונים בדיקה ראשונה ל"ל ותוכן דבריו דקי כאן לפי דקיי"ל דאין נאמן כשאין בידו במקום דל"ם שתיקה כהודחה דמי׳ או במקום דלא ה"ל למידע ע"ש ולכאורה לריך להבין הא מקור הדין דם"ע נובע מרמב"ם ורשב"א כנרשם ועיין בחשובת הרשב"א סי' שע"ו שכתב בפירוש אם חבירו שותק משום דלא נודע בירור הדבר הוי כהודאה ונאמנות וכ"פ הרמב"ם בפ"ע דמירות אם נסתפק הרי זה מביא קרבן א"כ כאן דנסתפק' בדבר אם הי' חלוק נקי ולא נודעת לה א"כ פשיט׳ היא טמא ולק"מ אך ז"ה דעיין בב"י שהבי׳ דברי הרשב"ה אין הלשון כמו שהביי בש"ע ובכיון שיני הלשון ע"ש וכה"ג לא קשה דלמא היא מאמין לחברתי בלבה א"כ שפיר טמאה כמ"ש הרמ"א סיי קכ"ו ז"א דוודאי כחם לא יהיי חמור מיי"נ ולק"מ . אך לכאורה קשה הא נשים פסולי עדות ז"א כיון דהתורה האמינת׳ לאשה ואפיי על חברתה נאמנות דחרשת ושועה וסומא בודקת ומראה לחברת׳ א"כ פשיםי נאמנות גם לזה וכבר כתב הש"ך לעיל היכא דהתורה המנהו לעד נאמן כבי וה"ה אשה הרי היא כשניי ולק"מ:

ביי קצא כ"ח בהנ"ה וי"ח וכוי חבל חם שותת וכוי ובעומדת כ"ע טמח זהו דעת הרא"ש והעור ולכאורה קשה לי הא בלא"ה יש להבין בגמ' דפריך בדף כ"ן על שמואל דאשר עד שתרגים מהך ר"מ אם עומדת וכו' יושבת טהורה ממנ"פ מי דארגישה וכו' וק' מאי פריך מר"מ הא שמואל אמר בפירוש הלכה כר"י וא"ל דקו' מר"מ גופה דוודאי לא יפלוג על הקרא בכשרה ז"א דאררבה הא הגמ' פריך על שמואל שם הא לדיך בנשרה ולא בשפיר ומשני תרתי ש"מ וזה דוקא ללמוד תרתי בלי משמעות ויתר כלל א"כ וודאי דלא פריך להיפך על ר"מ ול"ל בדוחק דקו' הגמ' משמואל אף דהוא קיי"ל כר"י מ"מ כתני אמר' לשמעת' וקשה לדברי הרא"ש למה לא פריך יותר של שמוחל מר"י גופי׳ דמודה גבי שומדת ומזנקת ול"ע וכה"ג קשה לי על דברי הש"ך דס"ל דר"י מודה לכתחילה דאסור א"כ יש להקבות יותר וד"ל כיון דאינו הממר בפירום הח כך יהיי חליביי דחמת ול"ע וח"ל דחף חליביי דם"ך וכפיי ר"ת דמתחילה אסור ר"י וכה"ג לשיטת הרא"ש דמודה בעומדת ומקלחות לר"מ היינו רק מדרבטן קי הם בה"ח לה נחים לחלק אליביי דשמוחל בין טומחה דרבטן ודחורייםי ול"ע: מנירבן של שמ"ם אמו"ז הגז"ל סק"ד על הש"ך שכתב סק"ז דלמה לריך דוקא וסת וקוי וכי לעולם ל"ת לא שייך דעמאה ברואה וכוי ולכן מסרש דגם מהרי"ל מיירי באשם שלא ראתה וסתה כ"א ע"י מי רגלים והקשה הוא ז"ל דא"כ דאשה זו

רואה דם מקור במי רגלים וא"כ איך החיר מהרי"ל אפי׳ אין לה וסח קבוע רק

קונטרם הספקות

ריתחזק ישראל ויאמר. אף כי נער ישראל ולכלל בינת אדם עדיין לא הגעתי ומהראוי להיות מן הלנועים המושכי' את ידיהם ומבלי ללאת חוץ לגדרי ולהכנים לפני ולפנים ובפרט בשיטות עמוקים כללי ס"ם אשר אפי׳ חלמיד וחיק ממש א"א לחדש בו דבר כי כבר קדמו הגאון מוהרי"ע והגאון הש"ך ואחריו הגאון הפר"ח ואחרון חביב אאמו"ז הגאון זל"ל ה"ה בספרו כו"פ (חיבר קונטרס מיוחד וקראו שמו בית הספק) ולא הניחו דבר קטן או גדול אשר לא דברו בו מ"מ לעלור במילין מי יוכל ואענה גם אנכי הקטן את חלקי כפי יד ה' הטובה עלי הן מה שקשה בעיני על דבריהם הקדושים והן מה שעלה ברעיונו להוסיף והנה העיקר ויסוד שעלו שלשה נאונים סללו המהרו"ע ופר"ח ואממו"ו הגאון זל"ל ה"ה ומשלש אלה לא ינרע על פלפול עלום אשר בין המאורים הגדולים אשר מימיו אנו שוחי' בלמא הרמב"ם והרשב"א אם ספיק׳ דאורייתה לחומרה מדאורייתה או רק מדרכנן לחומרה והנה הרמב"ם פסק בדוכת׳ טובה במקום דלה התחזיק היסור׳ ספיקה דאורייתה לקולה רק חכמים החמירו בי׳ ורשב"ח והר"ן פסקו דמדחורייתה לחומרה והחיך נוסי׳ דעת רבותינו רש"י ותוס׳ כולם פלפול בחכמה למלוח מקומות והביאו רחיות לכחן ולכחן למעם מוטיר אשר מלחם רחיי בכרורה לחן דעתם כוטיי ולקמן אביה דבריהם הי"ה ומה שקשה בשיני על דבריהם היחשה של בבריהם היושה ומה שקשה בשיני של דבריהם היושה של הביח החישה ומה שברא בשיני הק׳ שבקענים לשיר בחלפי ישראל להביח רחיי מדברי רש"י ותום׳ לאן דעתם נוטי׳. וטרם אביא דבריהם מה שפלפלו בחכמה מש"ם ומה שנראה בעיני להשיב עליהם וגם מה שנראה לי להוסיף ראיה מש"ם ואח"כ ראיה מרש"י ותום' וארשום אותו בסימנא דאורייתא :

באריכות ובסק"ג השבתי ע"ז . ולפענ"ד הקלושה יש להוכיח דע"כ הרמב"ם ס"ל דלא פליגם המ"ד בהך כללה חי ס"ד לקולה הו לחומרי הלה כ"ע ס"ל דס"ד לקולי וחז יהיי ראי׳ לדבריו וא"א דפליג׳ יהי׳ קו׳ על הרמב"ם ממקום סתר דהנה הרשב"א בתשובה הקשה מחי הוכיח הגמ' מנעולי גוים דנותן טעם לפגם אסור דלמא החורה אסרה שלא יבוא לבשל בו דבר חריף ומשוי ליי לשבח וחיי דאוליגן בחר רוב משמישין שאינו דבר חריף והקשה אאמו"ז הנו"ל סימן ל"ו סק"ב עדיין קשה לר"מ דחייש למעומי היאך ילמוד מגעולי גוים דנותן עעם לפגם אסור ואפילו דלא אסרה חורה אלא קדירה ב"י א"א דלא פגמה פורתה דלמא התורה אסרה דלא יכוא לבשל בו דבר חריף דמשויי לי׳ לשבח ורלוכו לומר דתו׳ ס"ל דר"מ חייש למעוט׳ רק מדרבכן ודחה דהרשב"ה בעלמו ס"ל שהוא דאוריית׳ ע"ש ול"ע . והנה י"ל דמוה חיליה דרמב"ם דס׳ דאוריית׳ מהתורה לקולא דלכאורה קשה למה הצריך הגעלה כלל הא זה ספק אם בישל כן הגוי דבר איסור וספים׳ לקולה מדחוריית׳ (וח"ל כיון דיוכל להסיר הספק ע"י הגעלה לח סמכינן על האי ספיק' לקולא כאשר בלא"ה הרבה פוסקים דס"ל דלא סמכינן אפי על סים להתיר במקום דיוכל לברד זה ליחא דהא במקום דלריך ערחה והולאה סמכינן על סים ולא לריך להפריח ולהגעיל כמ"ש כל האחרונים ה"ה בספים' דאוריית' לקולא א"ל להערים) אמנם ז"א לכאורה דהא הכא אתחזיה איסורי וספיהי דאורייתי לחומרי אך א"א נועל"פ מוחר וקדירה כ"י א"א דלא פגמי פורתי א"כ מוחר מהחורה רק התורה יאשר מחמת ספק דלא יבשל בו דבר חריף קשה עדיין למה הלריך הגעלה הא ספיק׳ דאוריית׳ מותר ואסורא לא אחחזיק דהא לפגם ככר ולמה הלריך החורה סגעלה הא ספים׳ מוחר אלא ע"כ הוכיח ר"מ דינא דנותן עעם לפגם אסור ואתחזיק איסור׳ וספיק׳ אסור ושפיר לריך הגעלה ולס"מ ומדברי ר"מ נשמע לדידן ודינא של

הרמב"ם מוכרח וקו׳ עלומה על הרשב"ח אך לכחורה ליחה לדברי הכ"ל דהה בחמת החחזים חיפור' רק חתה בה להחיר מפני נותן שעם לפגם וזה ליתה דחין היתר ברור דדלמה יבשל בו דבר חריף והדרי לחיפור' (וח"ל דזה ספק וספיק' לקולי הה כיון דהתחזים חיפור' חין יוכל להחיר

סעיף א רביי תמהו על הרמב"ם דס"ל דספיקי דאורייםי מדרבנן לחומרי מהא דסריך הגמי בקדושין דף ע"ג ואמאי שתוקי פסול מדרבנן ומשני מעלה עשו ביוחסין הא בלא"ה ספיקי דאורייםי מדרבנן לחומרי ע"ש בפר"ח ובאמו"ז הגאון אלה"ה ולפענ"ד א"ל דוודאי אף דהרמב"ם היל בכל מקום ספיקי דאורייםי לקולא ולומד או מטומא׳ בר"ה או מכאן ממזר ודשי וכו׳ מ"מ החמירו בי׳ חכמים לאסור ספיקות ויש כח ביד חכמים לעקור ד"ת בשאר מקומות דאין ההיתר מפורש רק דלמד מדהתיר פה ה"ה בשארי מקומות ספיק' מותר מדאוריית' ואמרינן אף דמדאוריית' לומד מפה דספיקי לקולה מ"מ החמירו חכמים במקומות החרים וים כח ביד חכמים להחמיר במ"ח חבל בשתוקי אשר התורה גליי לנו היתר ממזר לא יבא בקהל הי אבל ספק יבא היאך כח ביד חכמים לעקור ד"ת ואף דים כח ביד חכמים לעשות גדר וסייג לחומר׳ כיון דחין היתר בפי׳ רק היתר הבח מכלל חיסור ועיין ע"ו י"ד סי׳ קי"ו ופ"ז א"ח סי׳ תקפ"ן מימ וודאי לריך טעם למה יעקר ד"ח ולעשות בו סייג בהך ענין אשר מליכן דרש להיחר ועיין בהכ"מ פ"ט מהלי א"ב מה שרחקו בטעם שחכמים מטמאין אשה גבי כחם כיון דמדאורייתי אינו טמאה עד שתרגיש בכשרה וכבר האריך בכלל זה הרב הגדול חום יאיר בשו"ח ולפ"ו כך קו' הגמ' הכא ומה עעם אסרו חכמים שתוקי כיון דהחורה גלי לנו היחר ומשני מפני מעלת יוחסין א"כ בהך דתורה גלי לנו היתר מית עשו הכמים סייג אכל לולא מעלת יוחסין אף דבכית ספים' דחורייתי לחומרא מדרבנן היינו בשאר מקומות החמירו חכמים אפיי בלי טעם אבל הכא דגליי התורה לא היי ענין לחכמים לעשות סייג ולהחמיר רק משום משלת יוחסין ונכון ופשום:

מעיק ב הפ״ח הבי׳ כשם הרשב״ח דרלונו להוכיח נגד הרמב״ם מכריחות דף י״ז דאיכא חד מ"ד דם"ל לא בעינן כ' התיכות גבי אשם תלוי ולשיעת הרמנ"ם הא ספיקי דאורייתי לקולי וכי נימא דפליגי בהאי אי ספיקי דאורייתי לחומרי או לקולא וכתב הפ״ח וראי׳ זו אינו מכיר די״ל דבוודאי בהח פלינה דחם איחה דהסור בחסיכה אי אמאי לא חייבה חורה אשם חלוי נמי בה"ג אלא משמע הא בהא חליי ע"ש

הר"ן בידרים דף נ"ב ע"ש ודברי התום׳ לע"ג עב"ש על הרמב"ם הדבר נכון בעלמתו לפענ"ד הקלושה ולק"מ וכן סיל רש"י ולק"מ קו׳ המוס׳ . וא"ל דהרשב"ה ס"ל אליביי דרמב"ם דם"ד לקולא בלישום ספק וכאלו היתר גמור הוא וא"כ ליתא לכל הנ"ל דהאיך שייך דהתורה התיר והביא קרבן מלבד שסברתי הנ"ל סברא ישרה הוא דלא אלים הך ספק דאוריית' לקולא מרוב גמור וכנ"ל אף גם א"כ הדר' לסברתי דע"כ ניחא לדוחקו דבי מ"ד פניגי בזה דיהי קי לר"מ דלמא החורה לוה להגעיל כ"מ משום דבר חריף וכנ"ל אף גם עיין בפר"ח בכללי ס"ם דכל הפוסקים לא ס"ל אליבי׳ דרמב"ם דספק מדאוריות׳ היחר גמור דהק׳ על הרמב"ם מהך סוגי׳ דחולין דף י"א מנ"ל דאזלינן בתר רובת כחשר חבית לקתן כס"ק ה' ותי' דהרמב"ם מודה היכת דספוק בידו לברורי ספיק׳ לחומרת מדחוריים׳ ח"כ ע"כ ס"ל דחיכ׳ עכ"ם חיסור בדבר רק רחמנ׳ שרו׳ הך מיסור ומ"כ הדר' לסברתי ותירולי הנ"ל ובכללי ס"ס של הפ"ח כתב בפירוש דרמנ"ם לא ס"ל אפי׳ מראוריים׳ דהיתר גמור הוא רק שרי׳ הך ספק ולק"מ קושיתם מא"ח משיקר' וק"ל (ואפשר אף אם הרמב"ם לא ס"ל לסברת ב"ה היכא דיוכל להסיר האיסור ה"ל כאילו ניכר מ"מ כיון דם"ל האיסור איכא בהאי ספק דאורייתא רק רחמני שריי ס"ל היכא דיוכל להסיר הספק לריך להסיר האיסור והיינו ע"י אשם חגוי ולק"מ וק"ל) ועפ"י הנ"ל אפשר לחרץ קוי עלומה שהקשו עליו מהך סוגיי דחולין הנ"ל דרולה הגמי להוכיח מעולה ומפ"א וכדומה דאולינן בחר רוב דאי לא אוליכן בחר רובה דלמה עריפה המה ולשיעתו הה בלה רוב ש"ד לקולה ולפ"ד הכ"ל י"ל דם"ל כיון דאיכא עכ"ש בספק דאוריית׳ איסור ויוכל להסיר האיסור ע"י אשם תלוי לריך להסיר האיסור כי ס"ל מתנדב אשם תלוי בכל יום א"כ לא ה"ל חולין בעזרה (ואף אם הרמב"ם סבר אין מתנדב וכו' מ"מ כבר כחב כב"י בכ"מ פ"ב משחיטה ובי"ד סי' ק"ב דס"ל לרמב"ם חולין בעזרה ל"ד ע"ש) א"כ שפיר הוכיח הגת' מעולה ופ"א ובעיר המשתלח וכדומה דח"ח לבדוק דחולינן בתר רוב דחל"ב דלמא שריפה והא יובל נהסיר הך ספק ע"י אשם תלוי כאילו ניכר האיסור וא"כ היינו לריכיי להביא חמיד אשם חלוי אחר

כפמש"ל בירושומי ו"ל כן ועיין בסק"ד והי תרלתי קוי זו על נכון : וביותר י"ל הקו׳ להרמב"ם דגבי חשם תלוי שחני דמחייב אף בספק חצ"פ דבכ"מ ס"ד לקולא דשאני אשם תלוי משאר אסורי׳ דגבי אשם תלוי מיית חייב משום דאם אמר לבי נוקפ׳ חייב אשם חלוי ואף אם הרמב"ם יהיי סובר כהך תנא דחייב אשם מלוי על חתיכה ח' לא יהיי חמיה כלל (דודאי ס"ל לרמב"ם דאיסור איכא עכ"פ גבי ספק רק רחמנ' שרי' וכנ"ל) וכן מלחתי מפורש בירושלמי דיבמות פרק החשה רבה וז"ל הירושלמי ב' אומרים נתקדשה וכו' ר"י מדמה ליי לחלבי' אלו ב' אומרים פלוני אכל חלב וב׳ אומרים לא אכל מביא אשם תלוי מספק והכא יתן גע מספק א"ל ר"י לא תדמיניי לחלביי שכן אמר לבי נוספני מביא אשם תלוי דאינו דומה לשארי סשיקות ולק"מ קו' הרשב"ח ז"ד וק"ל. וכזה ניחת ג"כ קו' החוםי על רש"י היתך מחייב חשם מלוי על ספק כיון דאם אמר לבי נוקפני ובו׳ ורש"י ס"ל כהרמב"ם בכל אופן ולק"מ: והגה מלכד הכ"ל לפענ"ד דינא דהרמב"ה דספיקי דאורייתי לקולא מפורש בירושלמי הכ"ל דהנה כתב לפי האמת דאינו דומה לחלבים דהתם העעם דמחייב א"ת דאם

עולה ופסח ופ"א וכדומה נשתקע הרבר ול"ג אע"ב דאזלינן בתר רוב ולק"מ וק"ל .

אך זה דוחק הא הרמב"ם פסק דבעינן ב"ח ויהיי סוגיי שלא אליבא דהלכתא אך

אומר לכי כוקפני וקשה בלא"ה א"א דספיקי לאומרי ימן גע מששק ומה לריך לדמות לאשם תלוי הלא כללא בכל הש"ש ספיקי דאורייתי לחומרי וא"ל דסיל לירושלמי בחד סי׳ של תום׳ כיבעות דף ד"ח וכתובות ב"ג דתרי ותרי רק דרבנן דמדחוריית׳ חוקמי על חוקתי קשה מאי רלוכו לדמות לאשם תלוי הא התם א"כ חוקה משא"כ הכא אע"כ דירושלמי ס"ל כחידך שנוי׳ דתום׳ דשם והעיקר פלפול אי מדאוריית׳ לריך גע ורצונו לדמות שסיר לחלבים והשיב דאינו דומה לחלבים דודאי א"ל גע מספק דספיק' דאוריית' מהתורה לקולא רק גבי אשם תלוי שאני דאם אמר לבי נוקפי וכו' אבל מדרבנן אפשר ס"ל לירושלמי דלריך גע מספק כדין כל ספיקי דאורייתי רק הוא רולה לדמות לחלבים ויהיי החיוב מראורייתי ע"ו אמר ר"י אל תדמיני לחלביי וזה יהיי ראיי ברורה לדברי הרמב"ם ז"ל דדינם מפורש בלי פקפוק כלל בירושלמי הנ"ל ודינו לקוח מירושלמי כדרכו חמיד תמיד בספרו הגדול ולק"מ קו' הרשב"א וא"ל הא הרמב"ם ס"ל כהך מ"ד בעינן ב"ח ייל דסייל בהם פליגה הבי מיד וודחי המיד דלה בעינן חייה מביה ס"ל כיון דחמר לבי כוקפני כוי א"כ חייב אפיי א"ח אבל הך מ"ר דס"ל בעינן ס"ל מ"ת אין מביא א"ח רק חיוב ח"ם מודה והיינו נ"כ משום השעם וחילק של ירושלמי דחם חמר לבי נוקרני וכוי אבל איים לעולם אין כאן רק אייא מחנדב איית וכנייל ואייכ דברי הירושלמי אליבי דהלכתה נשנית וכן ס"ל הרמב"ם ולק"מ. שוב מלחתי שהש"ך בי"ד סי' קכ"ז כתב ג"כ אליבי׳ דרשב"א דשאני אשם תלוי משאר אסורי׳ כדברינו הנ"ל ומייתי ראי׳ ג"כ מירושלמי הנ"ל ולפענ"ד הרשב"ח לח ס"ל כהך ירושלמי דחי ס"ל כהירושלמי לח הוי חלק על הרמב"ם בהך דינא דם"ד לקולא אשר לפענ"ד הדבר מפורש בירושלמי כדינא דרמב"ם ועוד כל יסודו של הרשב"א לפסוק דלא כרמב"ם הוא מהך קו' ה"מ אשם תלוי על חתיכם א' ולפ"ד ירושלמי הנ"ל הדבר מבואר דשאני אשם תלוי משארי אסורי' וע"כ דלם ס"ל כדברי הירושלמי הנ"ל ול"ע ובחדושי המרכתי ביותר דהרשב"מ לא ס"ל כהך ירושלמי ותרלתי בהך דברי ירושלמי קו׳ תום׳ בסוטה דף ל"א שהנית בל"ע ואין כאן מסומו עכ"פ דברי הרמב"ם על נכון ולק"מ קו' הרשב"ח ועיין לקמן ס"ק ה' תרלתי עוד בד"ח וככון קוי הרשב"ח הכ"ל וכה"ג יתר קוי על הרמב"ם

סעיות ד הפיח הביח קוי על הרמב"ם מהח דחיי חולין דף י"ח מנ"ל דחולינן בחר רובא ורלה הנמ' להוכיח מעולה ע"ע פ"א מעדים זוממי' דלמא עריפה המה ולהרמב"ם הא בלא"ה ספיקי לקולא וחיי הפ"ח היכא דסמיי בידו לברורי לא סמכינן על ספים׳ לקולא ע"ם ואנכי בעניי לא אוכל להבין חיי זה הא כל בקו' על ה"א דגמי דס"ל דאטור לחתך דלפי האתת פשיטא לק"ת דודאי היכי דאיכא לברורי לריך לברר רק הקוי על גמי היאך רולה להוכיח מעולה דאוליגן בת"ר הא בלא"ה ס"ד ובוה לים תירולו דהא אי אפשר לברר כיון דאסור לחחוך לנחחי' ופשיט' שעירי משתלה כקו׳ הנמ׳ דאו אפשר לברורי וכה"ג עדים זוממי׳ וד"ל דם"ל כיון דים לברר לולי דלא יוכל לבדוק ואיכ הוי כאריי רבעיי עליו דוה דוחק גדול ועוד קי עדיין ממכם אבין ואמו דא"א לברר . והנה אמו"ז הגז"ל העלה מרגנית' עבא בידו דקו' הגמ' מעולם דהקריב׳ בשבת ואתחזים איסור׳ מקרי וכדומה גבי פ"א האדם בחוקת עומא׳ וכדומה ע"ע להיפך ע"ש ונכון הוא אך עדיין קשה לי מה יענה ביום שידובר בו סקני מענס לה תשברו ושעירי משתלח ופשיטי מעדים זוממיי וממכה הביו וחמו ומיחר הוכחות כח בנח"ה ס"ד לקולי וקו' גדולה היא על הרמב"ם . אמנם נראה לענ"ד הסלושה דודאי אף דס"ל הרמכ"ם להך כללא ס"ד לקולא היינו לענין איסור והיחר אבל להלקות או להמית עליו בזה מודה דלא סמכינן על הך כללא (ופשיעא הוא הא כתיב ושפעו עדה והצילו עדה עד שאמר ד"ע בפ"ק דמכות אילו היינו שם לא הי' אדם נסרג מעולם ואף דרשב"ג אומר אף הם וכו' היינו דאולינן בחר רוב גמור אבל מכח ס"ד לקולא ודאי לא היי ממית עליו דכתיב ושפטו עדה ועיין במס' סנהררין דף ס"ט) והנע עלמך הא דרשכ"א דס"ל ס"ד לחומרא מ"מ ס"ל דאין מחייב על ספק אסיי קרבן ח"מ מכ"ש דהרמב"ם ס"ל להוסך לעמן מלקות ופשיעה מיתה ולפ"ז ו"ל דשפיר הוכיח

מספק) אך ז"א דכיון דוס רוב דאין מכשלי' בו דבר חריף ואף דר"מ סבר דחיים לפעועי מכל מקום מודה ר"מ דרוב עכ"פ מבעל חזקת איסור כמ"ם חום' בחולין דף פ"ו ע"ם א"כ נסאר רק חד ספק גריד' ולקול' וא"כ דברי הרמב"ם דם"ד לקולא מוכרחים וק"ל

אך כ"ז אי אמריכן דל"פ הכך מ"ד דפליגי אי בעיכן חתיכה א' מסכי חתיכות או לא

בסברת הרמב"ם והרשב"ח רק כ"ע ס"ל דספיק׳ דחוריית׳ לקולח אך חי חמרי׳ מ"ד דס"ל לא בעינן בי חתיכות ס"ל ספיקא דאורייתא לחומרי ליחא דפליני והך **למירולי הנ^{הל}ל וקוי אמו"ז הגז"ל אליביי דר"מ במ"ע כנ"ל דא"ל כתירולו דהוכיח שפיר** דס"ל לקולא ולא היי לריך הגעלה כלל הא ר"מ לשיטתו אזיל וס"ל ג"כ דלא בעיכן שני חתיכות וח"כ ס"ל ס"ד לחומר׳ וקו׳ הנ"ל במ"ע ולע"ג אע"ב שלא כדברי הפ"ח וק"ל: לאחר העיון היטב אמרתי דליתא לזה די"ל דמכלים אינו ראי׳ דכבר כתב הרב בדק הבית בתה"א דף קכ"ח כיון דיוכל להפריד האיסור שבה ע"י הנעלה ה"ל כחילו ניכר החיסור וחין בטל ברוב ע"ם (ועיין ש"ך י"ד סיי ק"ב ובפר"ח ובכו"ם סימן הנ"ל דזה מר"ת וגם הרמב"ם ז"ל סובר כן) וא"כ י"ל אף דהרמב"ם ז"ל ס"ל ספיקא דחורייתי לקולא וה"ל כהיתר מ"מ לא אלים הך ספיקא לקולא מרוב גמור א"כ ליתא לדברינו הג"ל די"ל דודתי מזריך התורה הנעלה גבי כלי מדין אף דהוח ספק גרידת ולקול' משום דהוי לי' כחילו ניכר החיסור כיון דיוכל להפריד אפי' הספק שבו ופשיט' דלריך הגעלה וח"ב קו' הרשב"ח במ"ע דלמח החורה לוה להגעיל משום דבר חריף וא"ל כתירולו הנ"ל דספיקי דאורייתא לקולא הא ה"ל כאילו ניכר האיסור כיון דיוכל להפריד ע"י הגעלה והקו' במ"ע וא"כ הדרי לתי' הפ"ח וא"ל דאיכא חילוק בין ספיק' לקולא לרוב דבשלמי גבי ביטול ברוב כלים ח"ב חיכא עכ"פ איסור רק לאח"כ יבוא ההיתר מכח רוב שפיר י"ל כיון דיוכל להסיר האיסור ע"י הגעלה לריך להסיר' מבלי לסמוך על הרוב ובפרט כפי מ"ם הרא"ם והובא באסיפת זקנים לב"מ נכי קפן מן המנו" וכו׳ אף דחיכא רוב מ"מ איכא ספק איסור רק התורה שריי ע"ש א"כ שפיר י"ל היכא דיוכל להסיר ה"ל כחילו ניכר החיבור ולח סמכינן ארובא אבל כאן דהרמב"ם סבר דם"ד לקולא היינו דהתורה לא אסרה כלל ספק כ"א ודאי אבל ספק הרי הוא כהיתר גמור והאיך שייך דה"ל כאילו ניכר האיסור וליתא להנ"ל ז"א די"ל דהרמב"ס סבר ג"כ גבי ספק כמ"ם הרח"ם לענין רוב דס"ל דוודחי חיכה חיסור גבי ספק רק רחמני שרי׳ הפי חיסור ולא אסרה כ"א ודאי איסור ולזה ספיק' מדאורייתי לקולא אבל מ"מ כ"ז היכא דלא יוכל להסיר הספק איסור שריי רחמני אבל אם יוכל להסיר הספק פשיטא ס"ל דאסיר מהתורה דה"ל כאילו ניכר האיסור שבו דלא אלים מרוב דעלמא דהיחר בפירום כדכתיב אחרי רבים להטות ומ"מ אמרינן אם יוכל להפריד האיסור לריך להפריד ולא סמכיק על רוב ה"ה גבי ספק איסור וא"ב ליחא לחירילנו גבי הגעלה והדר׳ לסברא הפ״ח:

טעיך ג והנה נטיין כא ברברי הפ״ח דרולה בקיומי מ״ם הרשב״א לדוחק דהני שני מ"ד דפליגי אי בעיכן ח"א מב"ח אי ספיק' דאוריית' לחומר' ואככי בעניי לא אוכל נהבין כלל דהא הפ"ח בעלמו כתב דהרשב"א ג"ב מודה אף דספיק' דאוריית' לחומר׳ היינו רק לאיסור אבל לא לחייב עליו אשם תלוי - כמ"ש בסמוך מקודם א"כ עדיין קשה הא הך מ"ד בכריחות דלא בעיכן ח"א מב"ח מחייב א"ת על ספק גרידת' א"כ עדיין אין מעלה ארוכה בזה ולשיטתו מלבד דאין דוחק זה מועיל לתרך דברי הרמב"ם אף גם קוי להרשב"א היאך מחייב א"ח הך מ"ד דלא בעי ב"ח קשה לדעתו ג"כ הא הוא ג"כ יהיי סובר דמ"מ לא מחייב על ספק גרידי א"ת וע"כ ל"ל דס"ל דבזה פליגה הב' מ"ד וודהי כ"ע מודה ס"ד לחומר' רק אי מחייב א"ח על ספק גריד' פליגה והך מ"ד דלה בעי ב"ח ס"ל אפי חיוב ה"ח על ספק ואנן קיי"ל כהך מ"ד בעינן אבל לסיטת הרמב"ם יהי ל"ל פלובתי רחוקי דהך מ"ד דבעינן ב"ח יהי ס"ל ס"ד לקולת ותפי חין כתן תיסור והד מ"ד דלת בעינן יהי מחייב תפי תשם תלוי זה ודתי דוחק גדול נגד כלל השים ולדקו דברי הרשב"ת עד שתמהני שהפ"ח העלים עין מזה : אך לס"ו עדיין חל עלינו חובת ביחור קו׳ הרשב"ם על הרמב"ם ונרחה דבלח"ה קו׳ הרשב"ם ק' ביותר על תום' דף י"ז הנ"ל ד"ה מרסיפ' דכ' אפי' איכא ס"ם חייב א"ת ע"ש ולריך ביאור הא גבי ס"ס ודאי אין כאו איסור ומה יענה ע"ז הפ"ח דמוס' כתב זאת אסיי למ"ד בעינן ב"ח ע"ש אך נראה לי למרץ עפ"י סברתי שכתבתי בסק"ב דהרמב"ם ס"ל היכא דיוכל להפריד האיסור שבו לא אמרינן ספיק' לקילא כי ס"ל היכא דיוכל להפריד האיסור שבו לא אמרינן ספיק' לקילא כי ס"ל היכא דלא עכ"פ מסור גבי ספק רק רחמנ' שרי היכא דלא יוכל להפריד כמ"ש הרא"ש הנ"ל גבי רוב א"כ י"ל דס"ל להך מ"ד דמחייב אשם תלוי על חתיכה מתנדב אשם חלוי בכל יום ולא הוי חולין בעזרה א"כ אף דס"ל הרמנ"ם בכל מקום ספיק' דאוריית' לקולא והיינו דהתורה שרי׳ הך ספק מ"מ כיון דיוכל להסיר האי ספק איסור ע"י אשם תלוי דחולין בעזרה לא הוי כיון דמתנדב אדם א"ת בכל יום ה"ל כאילו ניכר

ספיסור ולא אמרינן ספיקא לקולא ושפיר מתחייב אשם חלוי כדי להסיר הספק וע"ש בגמ" דכריתות הכ"ל דהך מ"ד דם"ל דחייב אשם חלוי אפי' על חחיכה אחת ם"ל כהך מ"ד מתנדב אשם חלוי בכל יום ופרש"י בד"ה כיון וכו' וליכא למימר חולין כעזר' מייתי הכא ודאי מחייב הואיל ובא זה לידי ספק עכ"ל והדבר מכואר כדברינו הכ"ל ולק"מ על הרמב"ם וק"ל. ולפ"ו י"ל דכך ס"ל לתו' ג"ב דחף דס"ם מוחר חיכה הרבה פוסקים דם"ל לכתחילה עכ"ם אסור רק בדיעבד מותר עיין בהרא"ם בביאוריו לסמ"ג להלי מגילה והובא בפר"ח בכללי ס"ס ס"ד ופיי ג"כ כנ"ל דודאי איכא עכ"פ איסור גבי ס"ם רק רחמני שרי׳ וכרור דם"ל מדאורייתי אפיי דהא הפר"ח השיג עליו ודוחי בשתי ידים ואי ס"ל מדרבנן לא ה"ל לדחות דבריו כ"כ דהא תוס׳ בבילה דף ד' וכן הביה הרמ"ה בי"ר סי' ק"י בשם או"ה ויתר פוסקים גבי דבשיל"מ אפי' ס"ם אסור אדאכלינהו באיסור וכו' וא"כ ע"כ מוכח דאיכא עכ"פ איסור אפי' בס"ס א"כ למה יתירי איסור רק הפוסקים ס"ל מדרבנן אסור אבל מדאורייתי כיחר גמור הוא ולמה לא יאכל אפיי בדשל"ת עכ"פ מוכח דס"ל למהרא"ם דאיכא עכ"פ איסור מתחילה אפיי מדאוריים׳ ולפ"ז ס"ל לתו׳ כמהרא"ם הנ"ל דאיכא עכ"פ איסור גבי ס"ס וס"ל היכא דיוכל להסיר האיסור שבו ה"ל כאילו ניכר האיסור ואסור עד כי הסר גם הס"ס א"כ שפיר כתב תום׳ דחייב אשם תלוי אפי׳ גבי ס"ם דס"ל מתנדג אדם אשם תלוי בכל יום

וא"כ אין מביא חולין לעזרה ולריך להסיר של ס"ס ע"י אשם תלוי ולק"מ: אמנם אף כי דברים הנ"ל בתום' אפשר נכונים מ"מ לא נח דעתי בזה דע"כ חום' לא ס"ל כן דהנה חוסי דף י"ח בד"ה באנו הקי מפ"י רש"י הנ"ל ד"ה כיון וז"ל מ"מ אם ממגדב אדם א"מ בכל יום סיאך שייך חיוב אשם מלוי ודחקו שם ע"ש ולפ"ד הכ"ל בהרמב"ם יש לכוון גם בדברי לרש"י הנ"ל כיון דלא מייתי חולין בעזרה שפיר מחייב להביא א"ח להסיר הספק איסור שנו אף דהוא רק ספק מ"מ כיון דיוכל להסיר גם הספה ע"י אשם תלוי ולא הוי חולין בעורה ה"ל כאילו ניכר איסור ופשיעי מחייבין הית ולק"מ קו׳ התום׳ על רש"י (וזה רחי׳ דרש"י ז"ל ס"ל כהרמב"ם) וע"כ דתום׳ לס"ל כן חסי׳ גבי חד ספק מכ"ש גבי ש"ם זבלח"ה החמת יורה דרכו דחף למסרח"ם דחומר גבי סים מחחילה היינו רק מדרבנן ובחמת על דברי הפר"ח יש לפקפק כי יש לו למהרחים לפ"ד הנ"ל רבנים קששחי לפמוך עליהם דס"ל דחיכה קלת מיפור בני סים וסיל שפיר דמחחילה על"פ אסור אך מדבשלים אין כאן ראי כמיים יוד

סגמי מכל הני הוכחת דחזלינן בח"ר דחל"כ החיך מקריבין עולה וחייב על פיגול חו זריקה וכדומה מלקום וכה"ג מעלם ל"ת וכה"ג גבי פ"ח ושעירי משחלה דמשכחת גבם מלקות ופשיעה גבי ע"ז ומכה הביו וחמו דהיכה מיתה ובזה ל"ש ספיקה לקולה

ומצאתי חון לדברי בפר"ח דהבים קו' להרשב"ם מהם דחי בתורת כהנים לה יטמם דלא יטמא על ספיק׳ ול"ל קרא למעט הא בלא"ה ספיק׳ לחומר׳ וחי׳ דלולי קרא לא הוי לקי על הך כללא ע"ש וא"כ ה"ה ס"ל לרמב"ם איפכי אף דס"ד לקולא מ"מ לא הוי לקי עליו ולק"מ . והנה רבים חמהו על חירן אמו"ו הגו"ל דחירן דשבת אתחזיק איסורא הא תום' בד"ה כיון הקשה ותקשה מכל הקרבנות האיך מקריבין בשבת דלמא טריפה ותיי דספק קרבנות דוחה שבת וא"כ ליתא לתירולו . ולפענ"ר י"ל דודאי גבי שארי קרבנות דיוכל למבדק אח"כ אם טריפה הוא א"כ ודאי מותר להקריב ואם ימלא אח"כטריפה יביא קרבן על שנגתו וא"ל האיך יחלל שבת תחילה אולי ימלא טריפה ימלא אח"כטריפה יביא קרבן על שנגתו וא"ל האיך יחלל שבת תחילה אולי ימלא טריפה ש"ז כתבו תוס׳ דספק קרבנות דוחה שבת אבל גבי עולה דלא נתברר לנו הספק כיון דה"ה למבדק החריו קו' הגמ' שפיר החיך יכנים' בספק דלה יוכל להחברר כלל וחם כן יהיה לבב כהנים כוקפ' ופורש וכמלה מזבח בשל כמו דהיחה בגיעין דף נ"ה הלה על כרחך דאולילן בת"ר:

סעיף ה עיין בכו"פ אחר שהעלה תיי על קושיא הנ"ל לשיטת הרמב"ם כתב וז"ל אלא אי קשיא הא קשיא הא דאמרינן שם בנמ' ור"מ האיך אכל בשרא וכו׳ וקשיא הא לר"מ עכ"פ איכא רוב ורוב מבעל חזקת איסור כמ"ש חוס׳ בחולין דף פ"ו ע"ש וא"כ נשאר ספק דאוריית׳ ולקול׳ לשיעת הרמב"ם ותירך דר"מ ס"ל בכריתות דף י"ח דלח בעינן ב"ח ח"כ ספיקי דחורייםי לחומרא ופריך שפיר משח"כ לדידן דקיי"ל ה"ח מב"ח בעינן לק"מ דס"ד לקולא ומחרץ בוה קושיא עלומה דלמה ל"פ הגמי מחברתי קדמאה ר"ע וסייעתו אלא על כרחך דדוקא לר"מ לשיטתו פריך ע"ש:

והנה דבר גדול דיבר רבינו כזה מלבד שמחרץ הקושים על הרמב"ם אף גם מזה רחיה לדינו מדלה פריך הגמי על ר"ע אלה על כרחך דדוקה לר"מ לשיטתו פריך

דסבירה לי׳ לה בעינן ב"ח הם כן ס"ל דס"ד לחומרה כנ"ל ודינה דרמב"ם מוכרה: אד לכתורה נפלחתי ע"ז דלפום רהיטת נרתה פחילו ח"ו היי בהעלם עין משנה ערוכה בכריתות דף כ"ב הנ"ל דחי שם היי לפניו ב"ח חי של חולין וחי של חלב וחכל מ׳ ח״מ ושני חתיכה שני חייב כ״מ ומחד מ״ת דברי ר״ע ופי׳ רש״י בד״ה כ״מ דל״ב אחר. מב"ח עיין שם ולפי זה הקושיא במ"ע למה ל"פ מר"ע האיך אכל בשרא דהוא ס"ל בפירוש במשנה דלא בעינן ח"א מב"ח וע"כ דספיקא דאורייתי לחומרי ולע"ג. אמנס ח"ו לומר שהי׳ נעלם מחור ישרחל משנה במקומו עינתי היעב ורחיתי דליחה לזה דסנה לכאורה קשה ביותר דהרמב"ם יהי' סותר דברי עלמו בהלכות שגנות פ"ח פסק כר"ג דבעינן איקבע ובהלכה ס' פסק כר"ע דשניהם חייבין ונראה דהנה רש"י ז"ל מחליט דר"ע ס"ל לא בעינן כ"ח והטעם משום דחייב גם הבי וגביי ליכא איחבע ולפענ"ד אין הכרח לזה דהא איי לעיל דף י"ז חייא בר' אמר היי לפניו ח"א וכו' פעור ב׳ חתיכות חייב וקאמר רבא הטעם משום מלות בעינן ור"ז אמר דב"ח א"א לברר ור"נ קאמר משום איקבע וקאמר הנ"מ בין הטעמים אכל גוי ח"א ובא ישראל ואכל השני לרבא ור"ז פטור לר"ל חייב ופירש"י כיון דאיקבע היי מעיקרא עיין שם ולפי זה ים לומר דר"ע ס"ל דבעינן ב"ח ומ"מ מחייב השני דס"ל כר"נ וח"כ חיקבע מעיקר׳ ולק"מ קונה הרמב"ם שפיר פסק כר"ע דהוא פסק לעיל כר"ג ולפ"ז שפיר כתב אמו"ז הגז"ל על הרמב"ם דקושיית הגמי בחולין דוקא לר"מ פריך דס"ל בפירוש דלא בעיגן ב"ח משא"כ אליביי דר"ע א"כ הכרק די"ל דס"ל לא בעיגן ב"ח והא דמחייב גם השני דס"ל כר"ג העעם משום איקבע ולואת מחייב כיון דאיחקבע מעיקרא ולק"מ . וכוה יהיי ניח׳ ג״כ קושית הכ״מ על הרמב״ם שהניח בל״ע בפ״ח מהלכות שנגות הנ״ל דהא רבא דרשו מקרא משום מלות וכוי ולמה פסק הרמב"ם כר"נ והניח בל"ע ולפי הנ"ל ניחא דהי׳ קשה לרמב״ם להעמיד דברי ר״ע כפי׳ רש״י דס״ל לא בעינן ב׳ חתיכות רק ס"ל דר"ע ג"כ מודה דבעינן בי חתיכות רק ס"ל כר"נ הטעם כיון דחיקבע ח"כ ים לומר שפיר מחייב גם השני כיון דחיתקבע מעיקרא ולק"מ ודברי הרמב"ם עולה על נכנו מכל לד עד שיש להפליא על רש"י ז"ל דמי הכריח לעמוד דברי ר"ע שלא אליב׳ דהלכחת ולע"ג. והנה לכחורה חמרתי להבית רחיי לדברינו הנ"ל דר"ע ס"ל דבעינן ב"ח דחל"כ קשה הא דאיי במשנה ר"ע מחייב על ספק מעילה א"ת וקאמר הגמי כמה טעמים או דלומד עליון מתחתון או מואם נפש וקשה מ"ל לכל הטעמים הא ר"ע מחייב בכל ספק גרידה ה"ח הע"כ כדברינו הנ"ל דגם ר"ע ס"ל דבעינו ב"ח ושפיר לימוד על ספק מעילה לחייב אך ז"א דהא התם הטעם דרבון פוטר גבי ספק מעילה כיון דעל הודע ל"מ חעחות א"כ אסיי בבי חתיכות ג"כ וה"ה לר"ע ואין עלין זל"ז: בְּלֹחִ״ה הדברים הכ״ל נכונים ולריך ביחור מי דחקו לרש״י להעמיד ר״ע שלח חליבי דהלכתה דס״ל לה בעיכן ח״ה משני חתיכות ולכחורה הי׳ רולה לומר מהא דאיי שם בנמי א"ל רבא לרי נחמן לרי יוםי חעאות הוא וכוי אבל א"ח מייחי

ודאי הוכרח ר"ע לסבור לא בעינן ח"א מב"ח כיון דחייב השני והקו' עדיין במ"ע : י"ל דודאי רש"י ס"ל דהלכה כרבא כיון דדרשה מקרא כקוי הכ"מ ואליביי דרבא עכל"ל דר"ע ס"ל בעינן ב"ח דהא מחייב השני ולק"מ . אמנס אמו"ז הגז"ל סי' אליביי דרמב"ס והוא העתיק ר"נ וגם ר"ע דשניהם חייב לסלכה ויהי' הדברים סותרין אע"כ כדברינו הנ"ל ודלא כרש"י ולק"מ ומירולו עולה יפה . אך עדיין חל עלינו חובת ביחור קו׳ הכ"מ על הרמב"ם ז"ל למה פסק כר"נ ודברים שכתבחי לעיל דהי׳ לדוחק להעמיד ר"ע שלא אליכי׳ דהלכת׳ קלת דוחק. אך לפי דברי רבינו גדול אמו"ז הגז"ל ים לרמב"ם ראיי דהגמי בחולין הוכיח כר"נ וע"ם בהרא"ם מכח ר"מ דחיים למעומי היכא אכל בשרא ולא הקשה מר"ע ובפרט מר"ע יותר יש להקשות כאשר נדבר מהה לסמן ול"ל כדברי אמו"ז הגז"ל דלר"מ לשיטת פריך דס"ל לא בעינן ב"ח וקשה הא ר״ע ס״ל במשנה דהשני חייב וע״כ כדעת הרשיי דלא בעינן ח״א מכ״ח וחקשה גם לר״ע וליל דודאי ריע אליביי דהלכתי הוא וס"ל כריינ ומשום איקבע מעיקר' מחייב גם השני איכ מוכרח כדינא ולקימ קוי הכימ וקיל ואחרי כמבי זאת מלאתי את שאהבה נפשי שהרב תיו"ם דיבר סלת מהכ"ל ברש"י ונהנתי שכונתי לדעת הגדול מית לא דיבר הנאון הג"ל כל הצורך ודגריו לע"ג ע"ש. אמנם אף שערחתי להעמיד דברי רביגו הגדול אמו"ז הגז"ל על נכון עדיין ל"ע בעיני דכל דבריו הוא לדעת הפריח דסיל לדוחם של הרשב"ה לחמם דבי מיד דסליני חי דבעינן ביח לחייב חים או לח בסברם הרמבים והרשבים אמנם מלבד כפמש"ל דברי הרשב"א נכונים דלים הכך בסך הקושיא במ"ע והוא בעלמו

ז"ל בבית הססק כתב עליו שהוא דוחק גדול ובסרע כאשר בררמי ותרלתי חיל על בכון קו' הרשב"א על הרעב"ט מהך דאשם תלוי ודאי אין כאן הכרח לזה א"ב תעהגי

שניהם היינו ת"ק וכ"ת חתיכה אחת מב"ח איכא בינייהו ופירט"י ור"י ס"ל השני פטור דלא בעינן ב"ח וכו' ז"א חדא דגם בזה אינו מוכרח לפרש כן די"ל ג"כ דבהא

פליני ר"י סבר השני פטור דבעינן ב"ח איקבע מתחילה ועד סוף ור"ע סבר דל"ב כ"א מעיקרא וחייב הכ' ג"כ (ואף שהוא קלת דוחק דודאי לא יפלוג בהטעמים של כ"ח ואי

דסיל הטעם משום איקבע כ"ע מודה כיון דאיקבע מעיקרא חייב מכל מקום יש לומר

דרבת ס"ל כן) ועור הת הכת רבת ובחמת לשיעתו חזיל דס"ל משום מלות וחליביי

לע"כ דחוליכן בת"ר ולק"מ וק"ל:

שכתב הך תירץ דקושית הגמי אליביי דר"מ לשישתו אזיל דם"ל לא בעינן כ"ח א"כ ס"ל ס"ד לחומרא לפשוט כאלו אין חולק ע"ז. אמנס נראז לפענ"ד הקלושה דכל הפושיא שלו סובב והולך רק לשישת הפייח ודוחק של הרשביים אבל לולי זה אין מקום למושיותו מאי פריך ור"מ היאך אכל בשרא דלמא וכוי הא פדד לקולא י"ל כך ודאי אף דרמב"ם ס"ל ס"ד לקולא מ"מ לא אלים מרוב דכתיב בפירוש אחרי רבים להטוח רק ס"ל מדאורייתא ה"ל לרוב רק היכא דאתחזיק איסורא דספק לעולם לקולא ומדרבנן דהחמירו גבי ספק דאורייתא לריך לעולם לרוב אך כ"ז לרידן דאזלינן בתר רובא ולא חיישינן נמעוטא אבל לר"ע ור"מ דחיישי למעוטא ואלבי' רוב לא מהני כ"שספק ומודה הרמכ"ם דספיקא אליביהם דחיישי למעוטא לחומר׳ ואין מקום לקושיא מעיקרא דשפיר פריך ר"מ היכא אכל בשרא דחייש למעוטא ולא אולינן בחר רובא ופשיטא דספיקא לחומרי ולק"מ אך י"ל דקושייתו על נכון לשיעת הפר"ח והרשב"א דדחקו ברמב"ם דהנך מ"ד דפליגי אי בעיכן ב"ה לחייב א"ת בהך דינא אי ס"ד לחומרא מכח קושי׳ החיד שייד לחייב א"ת על ח"א לשיטת הרמב"ם דם"ל ס"ד לקולא י"ל הא מבואר בנמ' דכריתות הכ"ל דהך מ"ד דס"ל לא בעינן ח"א מב"ה ס"ל כר"מ ע"ש ולפ"ז י"ל ר"מ באמת לשיטתו אזיל וס"ל אפיי גבי רוב דחיים למעוטה וא"כ אניביי גם הרמב"ם מודה דספיקה לחומרת דלת חלים מרוב כנ"ל ומדדחקו נפשן בתירולים שונים ש"נו דלת ס"ל כדברינו סנ"ל והקשה שפיר ולפ"ז כיון דעיקר קושיא סובב והולך רק לפר"ח ודוחק של הרשב"ם כנ"ל מחרך שפיר דר"מ בחמת ס"ל ס"ד לחומר׳ וק"ל . אך לכחורה ליחת להנ"ל די"ל דגם הרשב"ה ופר"ח מודים גם כן לשיטת הרמב"ם הליבי׳ דר"מ דס"ד לחומרה והה דלא מתרץ כן קושייתי מהך דאשם חלוי כנ"ל ז"א דהי' דוחק לומר דר' אסי דס"ל ל"ב ב"ח יהיי ס"ל דחייש למעומא אף דס"ל בהא כר"מ דמביא א"ח על חחיבה א' מ"מ לא פ"ל כר"מ דחיים למעוטא וא"ל דלמא כאמת זהו טעמא דר"מ דס"ל דחייב א"ח על ח"ל דלולי זה גם ר"מ מודה דש"ד לקולא אפי׳ מכ"ש דפטור מא"ח ז"א הא מלינן דרי אלעור ג"כ מחייב על חתיכה א' ולא מלינן דס"ל דחיים למעוטא וא"כ אין הכרח כלל אבל בגוף הסבר׳ כ"ע מודה דלר"מ לשיטתו דחיים למעוטא גבי רוב ואוסר מכ"ם דספיקי גרידי יהיי לחומרת והקוי ביותר על אמו"ז הגז"ל דקוי על הרמב"ם מר"מ מעיסר׳ ליתח ול״ע. חמנם לחחר העיון היטב חמרחי דדבריו נכונים וקושייתו עולם יפה לשיטת הפ"ח ודחקו של רשב"א אבל באמת לפ"ד הנ"ל אין מקום לתמיהת' ממש מרוב הסוגיי על רמב"ם ויהיי הכל בס"ד בתכלית דהנה הקשה על הרמב"ם מהא דרולה הגמי להוכיח בחולין דף י"ה דחוליכן בחר רובה מעולה ופ"ה משעירי המשחלה וכדומה דאל"כ דלמא טרופה והק' להרמב"ם אין כאן הוכחה כלל הא כלא"ה ספיק' דאורייתא לקולא ודחקו למאוד בתירולם כאשר כבר הבאתי לעיל ולפ"ד הנ"ל אין דחורייתה לקולה ודחקו למחוד בתירולם כחשר מקום גם לקוי זו דהא הרמב"ם פסק דינא אליבי דאמת דאמרינן דאולינן בחר רוב ולם חיים למעוטה הכל הי המרינן דחיים למעוטה פשיטה דגם הרמב"ם מודה דספיקי לחומר׳ ולא היתי לומד כלל דרווקא וודאי אסר׳ חורה ולא ספק ולק"מ וע"כ מדניקום וכסמוך על שנוי דחוק׳ לא ס"ל כדברינו הנ"ל וקו׳ וחי׳ עולה יפה לשיטחם . אך עדיין חל עלינו לבחר הך קוי למה ל"פ הגמי מר"ע היכא אכיל בשרא הא לפ"ד הכ"ל אין מקום לתי׳ אמו"ז הנאון זללה"ה לולי דברי הפ"ח ודוחקי של הרשב"א וכראה לישב קלם בדוחק דהכה באמת לכאורה אין זה קוי כ"כ למה לא פריך מר"ע דחיים ג"כ למעועה הה בהמת בכל הש"ם דקהמר הנתי מהן תנה דחיים למעועה קהמר ר"מ היא ולא האמר ר"ע הוא ול"ל כיון דלא מלינן דר"ע קאמר דחיים למעוטא בסירום משח"כ ר"מ קחמר בפירוש אך קו' אמו"ז הגו"ל כך דהא חום' ד"ה פסק הק' למה ל"פ הגמי מכשר תאוה ותיי דר"מ חייש למעועי רק מדרככן ע"ש והנה לכאורה מוכח דמוסי כי זאת רק אליביי דר"מ אבל ר"ע וודאי חיים למעועא אפי׳ מדאוריית׳ דהא אי בפ"ק דמכות אמר ר"ע ור"ש אלו היינו שם לא היי אדם נהרג מעולם דשאלוני וכון וכתב תו' דחיים למעוטה ולפ"ז מוכה ע"כ דמדהורייתי דהל"כ היחך כה ביד הכמים לעקור ד"ת ואף דים כח ביד חכמים כמבואר ביבמות מ"מ הא כבר כחיב ובערת הרע מקרבך ועיין סנהדרין דף ס"ט וע"כ ל"ל דס"ל מדאוריים׳ א"כ קשה שפיר למה דבאמת לדברי התום׳ ק׳ דם"ל דר"מ חיים למעוטא רק מדרבנן מאי פריך מפסח וקדשי הא מבואר בחוי ואשר"י בזבחים דבקדשים אוקמי אדינא דאורייתי "דחיו לדמות ול"ו אפילו לענין ביעול ברוב וה"ל לששים משה"כ בשארי דברים י"ל ובפרע כמ"ם הט"ך סי׳ ל"ג בנה"כ דהוא בכלי חרס ובעודו היתר ואף שאמו"ז משיג עלין היינו אפשר גבי כלים דה"ל כדיעבד אבל לא בשארי דברים ובלא"ה מלינן כמה דברים דלא אוקמי אדינא דאורייתא ז"א דבלא"ה קשה מנ"ל לחו' לדמות דלמא גבי פסח וקדשים ה"ל לא אפשר דא"כ עקר׳ מ"ש בתורה משא"כ גבי שארי דבריב היאך

רלא עק' מ"ש בתורה חייש רבנן למעוטא אף דלא אפשר ול"ע: אליבי׳ דר"ע דחיים למעוטא דאורייתא יוכל להקשו׳ שפיר וליתא לכל דברינו הג"ל . אך י"ל כך דוודאי לר"ע לא יוכל להקשות י"ל גבי פסח וקדשים החירה החורה ונז"ה הוא אך על ר"מ קשי דם"ל דחיים למעוטא מדרבנן היאך יחששו רבנן למעוטא הא איכא מבוכה בין הקרבנות עי"כ ומשני דבאמת היכא דל"א לא חיישינן למעועה אך אי קשי הא קשי לר"ע מבשר תאוה דהא חייש למעועא מדאוריית' וכן מלאתי שהקשה המהרש"ח במהדור׳ בתרח דמתו׳ מוכח דר"ע לח חייש למעוטח מדחורייתה פריך מר"ע מבשר תאוה . אך י"ל כך דהנה לכאורה אין מקום לקו' התו' כלל דהא מבואר לקמן דף כ"ח דיוכל למבדק קנה ולושט והקי תו' שם מאי פריך הגמ' הכא ור"מ היאך אכל בשר' וחי' דקו' הגמ' שפיר מפסח וקדשים איכא מום ע"ש ולפ"ז אין מקום לקו׳ החום׳ למה ל"פ מבשר תאוה די"ל דס"ל דיוכל למבדק כקו׳ החום׳ בדף כ"ח הניל אבל מפסח וקדשים פריך שפיר וליע. אך י"ל כך דמוי לשימתו אזיל דס"ל הכא בחולין ושם במכות הנ"ל דרשב"ג ור"מ בחדא שיטה קיימא כמו דם"ל רשב"ג בע"ז כר"מ והא דקאמר רשב"ג אף המה מרבין שפיכות דמים בישראל היינו דק' היאך עקרת מ"ם בתורה ובערתי ור"ע ור"ע ס"ל דמשכשת במליאות ודרך רחוק דקרום של מום היי מגולה עיין שם אכל רשב"ג ס"ל לדוחק להעמיד הפסוק בדרך רחוק וכחד גוומי ולפי זה כ"ה לר"מ ג"כ ס"ל לחסו' דוה מליחת רחוק דהי' בדקי לקנה ולושע ולח איירי הקרא בהא כמו דס"ל לרשב"ג ה"ה ר"מ והקשה הגמי לר"ע היחך אכל בשרה וה"ה דיוכל להקשות מכשר חפום לולי תי' תו' אמנם אליבי' דר"ע דדחק אנסשי לאוקמי בדרך רחום הסרא א"כ י"ל דאין קושיי מכשר מאוה דאיירי דבדקיי לקנה ולושט :

מעיות ו והנה רביי ראו וחמהו על אמו"ז הנז"ל לשיעם סוסי הנ"ל דקוי הגמי לר"מ דחיים למעוטה רק מדרבנן ה"כ מם חמה להרמב"ם הה ס"ד לקולה הה מודה הרמבים דמדבריהם לחומרי. ובחמח אין זה קו' כיכ די"ל דכוונתו רק להוכיח דברי הרמבים מדלא פריך מריע וכאשר הארכמי בס"ק הנ"ל וא"כ אין זה מוכרח לומר דרמבים ס"ל כתוי רק כהרשבים דמיי בדים עיין שם. אך לפרץ על נכון יש לומר דוודאי גם הרמבים סיל כרעם הסוי דרית חיים למעוטא רק מדרבק אם כן ים לומר סיכם חיים למעופה פס מדפורייתם הום פיסור ולריך לרוב ומכח רוב מותר מדחורייםה אתו חכמים וחיישי לעטופה והחמירו אבל אם מדחורייםה א"ל לרוב כלל דאפיי מחונה על מחונה גם כן מותר מכח פיר לקולא ורוב נוסף ע"ו היאך שייך לאסור משום דחיים למעופא הא תופי כתב לרים אפיי דחיים למעופא הרוב מסני שמים דיום טוב ושבת איקבע אפור׳ איקר׳ וגבי איקבע אפורה וודאי הרמב"ם מודה דם"ד לחומר׳ ולק"מ אמנם כ"ז גבי כך ספק יום מוב או חול אבל גבי ספק מריפה אם כן אתחוק איסור׳ והדרי לכללי ודינא ס"ד ד"ח לקולא ומדרבנן לחומר׳ ול"ם דכשל"מ אם כן שפיר פריך הגמ׳ בשלמה לרבה ספק יום טוב ה"ל דבשל"מ והיינו דהום התחוק איסור׳ ומדאוריית׳ אסור משא"כ לר"י ור"י דלריך לומר מספק טריפה כקו' כש"ד מס כן מתחזיק מסור׳ ומסור רק מדרבנן ול"ש גבי דבשל"מ ולק"מ (ודוחק לומר דגבי ספק טריסה גם כן משכחת מתחזיק מיסור׳ היינו מס דרם׳ לפנינו ולינ מס נטרפה בכך וזה אתחזיק איסורי זה רוחק דזה לא מיקרי כלל ספק טריפה כיון דוודאי מריפה דספיק' כהאי אשר מפורש בתורה הוי ודאי ובלא"ה דוחק דאיירי דווקא דדרסה לפניגו) ולפ"ו לשיטת הרמב"ם אין כאן הכרח להך דינא דלא הוי דבשל"מ כ"א דהמתיר עתיד לבוח בוודחי חבל לשימת הרשב"ח דין זה בחמת מוכח מש"ם דבילה הנ"ל כקו" הש"ך ולפ"ז שפיר כתב המחבר ומכריע מכל מקום כפי גורל שכלו כהרשב"ח כיון דלם מלא חולק בפירוש עליו ואפשר דגם הרמב"ם וסייעתו מודים לדינא בזה אפילו כלי הכרח מש"סוק"ל:

לכאורה ליתא לזה דהא אם כן לריך לומר דאיירי דנולדה ב"ה ראשון והוא ספק אי כבר יו"ט או עדיין חול ואתחוק איסור׳ כי עיין חוס׳ בכריחות דף י"ו ד"ה מדסיפי כתב דווקה מ"ש היקרה הקבע ולה תחילת ב"ה וקו' על הרמב"ם במ"ע ופשיט' דרברי הש"ך נכונים אך ז"א כי עיין ברש"י בפ' ב"ח דף ל"ה כ' דעושה מלאכה בתחילת ב"ה חייב קרבן ועיין בהרמב"ם פ"ח מהל' שגנות דמוכח מסתימת לשונו דס"ל כרש"י וכמ"ש הלח"מ שם בפיי דרמב"ם ס"ל כרש"י דחחילת ב"ה חסרי אקבע ולפי זה תירוצו הנ"ל עולה יפה . אך עדיין ק' הא הכא איכא רוב ומבעל לחזקת איסור ונשאר בפק גריד' ולקולא מהתורה לשיפת הרמב"ם והדר' ק' לדוכת' ול"ע: נראה לי לחרץ בד"א הקו' על הרמב"ם וגם קו' הש"ך אף כי אין כאן מקומו האמיתי מכל מקום להיות דבלא"ה אבי' לקמן הך סוגי' אמרתי להעתיק פה מה

שתרלתי בחדושי לי"ד קוי הש"ך הנ"ל דהנה לכחורה קשה לי קו' עלומה על הגמ' הנ"ל דמשני סיפא אחיי לספק טריפה ופי רשיי בדיה לספק ספק נולדה מחרנגולת טריפה (והיינו כמ"ם המפורשים דאיירי דים ב' תרנגולים בחלר א' טריפה וא' כשירה וגמלא' הבילה ויש ספק אם מטריפה אם מכשירה וכמ"ש הב"ח בשם הרשב"א וכ"מ) הא איי במס' ג"ק דף מ"ז אמר רבא פרה שהזיקה גובה מולדה תרנגולת שהזיק' א"ג מבילה מ"ט ולדה כנופי בילה פירשה בעלמה תו' ד"ה פירשה ותימה הה בגמי דחולין לחד לישנא אמרינן ומודים בכילת טריפה דאסורה משום דאגידה בנופה כנופה דמיא ותי' מו' דאיירי בעודו דנטרפי היי מעורת בנידן ולואת כנופי דמיא אם כן הכי מי ימר דהיי הי' מעורת בשעה מעורת בנידין בעודו שהזיקה אבל גבי איסור הוא ספק דלמא שנערפי וקשה אם כן בילת עריפה דאסורה משום דלמא דאגידי בגופה היה בשמה שנטרפה ואסור׳ רק מספק דאל"כ פירשא בעלמ׳ הוא אם כן איך קאמר הכא שספיק׳ אסורה והיינו ספק אם זה בילה מעריפה או לא הא הוי ס"ם ספק דלמא זה הבינה מכשירה ואת"ל מטריפה דלמא לא הי' מטורת בגידין בשטה שנטרפה (דע"כ איירי משיחלי קמא דאל"כ לא משכחת הא טריפה אינו ילדה) וגם כן כשרה דהוי רק פירשא בעלמא ולע"ג ור"ל כיון דהספק ראשון מהתורה עשו כודאי מבלי להלערף לס"ם כי

לא משמע כן בחוס' ועיין ביש"ש לב"ק: יש לומר להנך פוסקים דס"ל ספק א' בנופו וספק אחד בחערובת לא הוי ס"ם לק"מ דהכח הוא ספק אי בגופו וספק אחד בתערובת דוה דלמא מכשירה הוי ספק בתערובת ולה המרינן ס"ם כזה ושפיר משני הגמ' סיפה המיה לספק עריפות וס"ם לה הוי דהוה ספק ה' בגופו וכו' ולק"מ ולפי זה לק"מ קו' הש"ך דהי היירי מתרנגולת ספק שריפה מותרת דהוי סיים מעליה דלמה התרנגולת כשירה לגמרי וסשיעי דבילה כשרה ואת"ל דעריפה דלמא לא היי מעורת בגידין בשעה שנפרפה והוי ס"ם מעליא וליתא להוכחי השיך לשיטת ר"י וסייעתו ומכל מקום כיון דלא מלא חולק על דינה דרשב"ה הכריע כדעתו וק"ל. וחף כי הש"ך לשיטתו חזיל ום"ל כדברי חו"ה דלא הוי ס"ם אפי׳ בספה טריפה כמיש בתחילת כללי ס"ם שלו מכל מקום כבר כתב אמו"ז שדבריו ליע גם כזה ועמש"ל ע"ז ובתוספת הלוה וא"ל דוה הוא בכלל ספק אונם חד דע"ו אנו דנין אם הכינה טרפה או כשירה מלבד דוה דוחק וכמו שהאריך בזה אמוהגזיל ובלאיה מבואר בחייה והביא השייך היכא דספק א' מוסף על חבירו אמרינן אפיי ספק אונם חד והכא זה הספק דלמא התרנגולת לאו עריפה מוסף להתיר נם התרנגולת וגם בבילה יש נ"מ וק"ל אך אף כי ישר דבר הנ"ל מכל מקום ליחת דהא המחבר בסי׳ ק"י ס"ט והטור והרשב"א גופ׳ ס"ל כר"י רספק א׳ בגופו וכו׳ ל"א א"כ גם להם אינו ראי׳ כלל מגמ׳ הנ"ל ומכל מקום כוחבים הך דינא ולא מלא חולק ע"ז ולמה כתב בלשון יש מי שאומר עכ"פ קו׳ הש"ך יש ליישב כנ"ל :

אמנם נהיות כי בלח"ה עדיין חל עלינו חובת ביחור לבחר קושייתו הנ"ל לר"ת וסייעתו דס"ל ספק ח' בנופו וספק חחד בתערובת חתרינן יש לומר כך דהנה כל הכרח של תום׳ הוא מכח קו׳ הא אמרינן בילה כגום׳ והאיך קאמר רבא תרנגולת שהזיק׳ א"ג מבילתה דפירשה בעלמה הוא יש לומר כך דוודאי רבה אינו מחלים ודאי סירשת בעלמת רק מסופק בעלמו חי כפירשת חי כגופי חס כן נבי ממון שפיר קחמר אינ דאין מוליאין ממון מיד המוחוק מספק דלמא פירשא בעלמא הוא אמנם גבי חיסור חולינן לחומרה דלמה כנופי היה ולק"מ קו' החום' ולפי זה מעיקר' ליחה לקושיותנו דהא הוי ס"ם ומאי משני הגמי שים׳ אתי׳ לספק טריפה כנ"ל וי"א דוה מבואר בכללי ס"ם רספיקי דרינא אינו נכנס בגדר ס"ם ולק"מ וק"ל אך מלבד שום דוחק כי כבר כתב אמו"ז הגזול כל ספק שהי' בימי חכמי התלמוד נכנם בגדר ס"ם ועוד לבי כוחפי להמליח דבר חדש נגד חוי שחל זקנך וכו' ועוד דלפ"ד הנ"ל חם הניזק יהיי חופם לא מפקיגן מיניי ומלבד דהגמי סוחם לא אשחמט חד מהפוסקים לחלק כהניל אך באמת בחום׳ בחולין דף נייו משמע דרבא סייל משעם ספק עיין שם ובפרש להישיש בביק שם כתב בילת פריפה אפור׳ רק מדרבגן הקו' כאן במיע ולא ידעתי שלות בנפשי לפרש הדבר על בוריי מאי משני הגמי בספק שריפה הא שריפה גופא המור רק מדרבנן וספיקא לקולא ולע"ג:

נראה לי לחרץ בד"א בפשום ונכון דאיי בחולין דף נ"ז אמר אמימר הני בעי דטריפה שיחלה קמא אסורי׳ מכאן ואילך מומרים דווו"ג אומבי׳ ר"א ושווי׳ בילת טריפה שהיא אסור׳ מפני שגדלה צאיסור התם בדספנ׳ מארעא וכו׳ וקאמר הגמ׳ ר״ה סבר כרחב"י ומחני לה לדחמימר כהחי לישנה רבינ׳ לס"ל כרחב"י ומחני׳ לדאמיתר כהאי לישנא וכוי ופריך ושוויי בילח שריפה אסורי ומשני בשיחלא קמא מאי טעמת כנופי דמיי שיין שם וע"ו הקי תוסי על רבח דחמר פירשם בעלמה ומחרץ כתירונם אם כן לפי זהישלומר דהגמי בבינה קאי לנישנא קמא דחולין דבספני מארעי ולעולם אסור אפי׳ נערפה התרנגולם כבר ובוודמי יוכל לומר דלאו כגופי׳ דמי׳ ועכל מקום אסור ולקים קו' הניל דאין מוכרח כלל לומר דאסור רק מספק דנספי מארשם איירי ולטולם אסור אסיי נטרפה התרנגולת כבר ובודאי היי מעורם בגידין בשעם שנערפה וחין כחן רק ספק ח' וחפית הנמ' שפיר ולק"מ קושיים הניל וק"ל. ולפר זה מתורץ גם קושיים השיך על נכון דסנה מכוחר בתופי ורשיי שם בחולין בניין

דמבעל חוקם איסור מכ"ם דלה חיישינן הם ספיקה לקולה למעוטה והם כן לה פריך יכומי מידי מר"מ כיון דספק גרידה לקולה ורוב נוסף היחך שייך לומר דחתו חכמים מפחמירו הע"כ כדברי המו"ז הבו"ל דר"מ לשיעתו הזיל וס"ל לה בעיכן ח"ה וכו' וה"כ פיל פיד לקולא ושפיר חייש למעועא מה שאין כן לריע ודינא דרמבים מוכרח ולק"מ. אד לכחורה יש לדחות דו"ל גבי מע"מ הוי אתחוק אישורי ומודם גם הרמב"ם דספיקא לחומרא והקו׳ במ״ע:

י"ל כך דוודאי אם מדאורייתא ספיק' מותר דרוב עכ"פ מבעל חזקת איסור אפי׳ פֿי׳ לא ניזל בתר רובא רק חכמים החמירו בו דיהי׳ ספיקא לחומרא ומשה ונלך בתר רובת כדכתיב אחרי רבים וכו' וא"ל דרבנן חיישי למעועת הרי תרי דרבת וחרי דרבנן לא אמרינן וקו' אמו"ו הנו"ל על נכון ולק"מ וק"ל. אמנם בלא"ה לסענ"ד גם תו' אינו מחליט כאן הך סברא דר"מ חייש למעועא רק מדרבנן כאשר תמצא בכל המקומות שהקשה חו' על ר"מ דחייש למעועא כמה קו' וערחו לישב וכ" אח"ה דר"מ חיים למעועה דרבען לק"מ עיין ביבמות דף קי"ע ובנדה דף י"ח וכדומה שובח הלח חו' כתב כחן דהמקשין לח רלה לפרוך מבשר תחוה די"ל ר"מ ל"ח למעועח דק מדרבנן הבל בחמם לח ס"ל תוסי בעלמו ועיין בחוסי דחולין דף פ"ו ד"ה ר"מ דהקשה מ"ל לר"מ סמוך מעוטא וכו' הא בלא"ה ס"ל חיים למעוטא וחי' ולבסוף כתב ולמחי דפריך לעיל מר"מ דחיים למעועה מדרבנן לק"מ והיינו כמש"ל למחי דפריך דהטקפין סבר כן הכל הליבי דהמת לה ס"ל והם כן לק"מ דקושית המו"ז הנו"ל הליבי דחתה מנ"ל היכח דל"ח ועיין בהרח"ם שם דלמח הטעם משום ספיקח לקולה ולק"מ והנה הוכחתי דגם תום' הכל לא פ"ל לאמת דר"מ לא חייש למעועא רק מדרבנן דתום' הקשה מרשב"ג מהא דאמר במכות אף המה מרבין שפיכות דמים וכו' הא רשב"ג סבר כר"מ דחיים למעועה ודחקו בחירולו וה"ח דר"מ לה חיים למעועה רק מדרבנן לכ"מ די"ל דס"ל כר"מ רק גבי רולח מודה אף ר"מ דל"ח למצוטא דהאיך" חכמים לעקור ד"ת אשר כתיב ובערת הרע וכו' וכמש"ל דר"ע הייש למיעוטא מדאורייתא ולק"מ אע"כ דתו' לא ס"ל כן רק כ' אליבי׳ דמקשין :

דבאמת א"א דתוספת ס"ל לברור דר"מ ליח למעוטא מראורייתא אבל ר"ע חיים אף מדחורייתה לכחורה יש ליישב תמיהת המהרש"ה במסי פסחים דף מ"ו דאי׳ שם ר"ע לומד טכ"ע מנ"ג ופריך ג"ג חידש הוא דבעלמא נוטל"פ מותר ומשני ל"א חורה אלא קב"י והקשה המהרש"א ל"ל מתרץ דם"ל כר"מ דנוטל"פ באמח אסור והניח בל"ע ולפי הנ"ל יש לומר הא כבר הבאתי בסק"ב קושית אמו"ז הנו"ל רקושית הרשב"א ז"ל במ"ע אליביי דר"מ דלמא המורה לוה להגעיל דדלמא יבא לבשל בו דבר חריף וח"ל דרוב חשמישן אינו דב"ח הא חייש למעוטא ותירך שם דלפי תירץ התום׳ דר"מ חיים למעושא רק מדרבכן לק"מ די"ל כחירן הרשב"א דאזליכן בתר רוב תשמישין אלפ"ז ים לומר כ"ז חליבי׳ דר"מ חבל חליבי׳ דר"ע דחיים למעוטי מדחוריית׳ לח יוכל רים ללמוד כרית דנוטל"פ אסור דקשה מנ"ל דמנ"ג לא יוכל ללמוד כקושית הרשב"א דלמא לוה להגעיל שמא יבא לבשל ד"ח וחירולו ליחא אליב׳ דר"ע דהא חייש למעוטי מדאורייתא ולקים קו' המהרש"א ולייע. וא"ל דוה ליחא דאייכ ק' מאי לריך ר"ע לומר לא אסרה חורה אלא קב"י הא יש לומר משום דלמא יבשל בו דבר חריף ואין כאן מידום כקו' הגמ' דהם לשיעתו אזיל וס"ל דחיים למעומה ול"ם תי' הרשב"ה אך ז"ה דבלא"ה ג"כ ק' והוכרח לומר כאשר דחקו אמו"ז הגז"ל בסי' ל"ו הנ"ל דהיא היא ע"ש ובלח"ה יש לדחות עכ"פ על קוי מהרש"ח י"ל ככ"ל :

שעיף ז עיין בפ"ח הק׳ על הרמב"ם הא דאי׳ ב"מ דף ה׳ ובבכורת עשירי ודאי דאמר רחמנא ולא ספק וכי אילטרך קרא למעוטא כלא כל ספיקות מדאורייתי לקולא ותי׳ דאילערך קרא לספק עשירי דאיקבע ע"ש ולכאורה קוש׳ הפר"ח במ"ע על הגמ' ב"מ ובכורות דחי" שם קפך ח' מהמנוין לתוכו כולן פטורין וקחמר רבה הטעם מקרה עשירי ודחי ולה ספק וק' למחי היצטריך הה כל הספיקות פטורים מדחורייתה כקו׳ וח״ל כתירולו דהתם חיקבע חיסורה הם הוח רבה ולשיעתו חזיל דם״ל בכריתות דאין העעם גבי שני חתיכות משום איקבע רק מלות בעינן וליכא עיין שם דף י"ז אם כן לא מתרן הפר"ח מידי ואף דיש לומר דגבי מעשר איכא מצות חדא עכ"פ דברי הפר"ח קשה דתירץ הקרא היכא דאקבע וזה לס"ל רבא אך אף גם אפשר לא הוי מלות נוש פני' ואפשר לומר דאף דרבא סבר הטעם דבעינן מלוח ולא מהני איסבע היינו רק לפטור מא"מ אם אכל גוי הראשון כמבואר אבל מכל מקום מודה דהיכא דאקבע דאסור מדאורייםא וזה חלוי בב' תיי של חום׳ בכריחות דף י"ז ד"ה אמר ר"י וכו׳ אמנס י"ל לפענ"ד קו' הפר"ח בפטוט דהנה בספר א"ז הביא קוי למה יהיי פטור ונימא נכבשינהו דניידו ונימא כל דפריש וכו' וחי' דהך עשירי ממעם אפי' על כל דפרים דוראי עכ"פ איכא ספס אולי זה הוא דפטור עיין שם ולפי זה ים לומר לולי דקרא עשירי ודאי אף דאמרינן דספק דאוריית׳ ולקולא היינו אם יהי׳ במקום קביעות ואינו פרוש ואמרינן קבוע כמע"מ ומכל מקום איכא ספק דאוריית׳ ולקולא אמנם מכל מקום ה"א דיהי' נכבשינהו דנייד' ובודאי אף רספיק' לקולא מכל מקום כיון דזה פרוש ה"א דודאי מרובא ואין כאן שום ספק וחייב ולואת לריך קרא דאף דפרום מרובא מכל מקום עשירי ודאי בלי שום ספק בעינן ולק"מ :

שעיף ה ואם אמנם שטרחתי ליישב דעת הרמב"ם מכל מקום קשה לי לכאורה קו׳ עלומה מהא דאי' במס' בילה דף ד' בילה ביום שולדה ביום שוב או בשבת אסורה וספיק' אסור' בשלמא לרבה וכו' אלא לר"י ור"י קשי' ומשני סיפא אחי לספק פרופה ופריך אימ' סיפא ואם נחערבה וכו' בשלמא לרבה ספק יום עוב וכו' סיל לבשיל"מ ול"ב אלא וכו' עכ"ל הגמ' וק' לשיי הרמבים לרבה מי ניחא מאי דבשל"מ ים כחן הח בה"ח ס"ל דבדרבנן לח חמרינן דבשל"מ ל"ב וחיכ הח ספיקח הוח ורק מדרבנו חסור ול"ח דכשל"מ ול"ע והנה בתחילה עלה ברוחי לחדן ולומר דגבי דכשל"מ ם"ד לחומרא אדאכלינהו באיסור וכן וכמ"ש הרמ"א בסיי ק"י ס"ד דאפי ס"ס אסור גבי דנשל"ת מטעם הנ"ל ומכ"ש דס"ל להרמב"ם כן גבי ספיקה דחורייתי ולק"מ אך ז"ח דהח דכתב רמ"ח דם"ם חסור גבי דבשל"מ הוח הכל למסקנח דדבר של"מ חפיי מדרבנן לא בעל אבל המקשין דלא אסיק אדעתיי לזה באמת סים מותר אפיי גבי דבשל"מ כמבוחר ולפ"ו ה"ה ספיק' דחוריית' מותר גבי דבשל"מ והקו' במ"ע ול"ע: זנראה לתרץ ובזה יהי׳ מתורן קו׳ הש"ך בי"ד סק"ב דכתב המחבר ירפה לי כל שחין המחיר עתיד לבוח ודחי לה הוי בכלל דבשלימ והקשה הש"ך בסקיד למה כתב

בלשון יראה לי הא זה דעת הטור בשם הרשב"א ולא נמלא חולק ע"ז וכן מוכח מש"ם דבילה הנ"ל דמשני דסיפה חחיה לספק טריפה ופריך הגמ' בשלמה לרבה טפק יום סוב ה"ל דבשל"מ אלא ספק מרופה מאי דבשל"מ יש בזה וק׳ דלמא איירי מספק תרנגולת שריפה ח"כ הוי גם כן דבר שיל"מ דהולי ישעו התרנגולת בינה או יחדי יב"ח אע"כ כל שחין המחיר עחיד לכוח כודחי לח הוי דכשל"מ וח"כ מוכח מש"ם ולמם תולה הדבר בהכרשת עלמו והניח כליש ובשיני הק' נרחה שיפה דיבר וכיון המחבר דודחי הרשכיח לשיעתו שפיר סיל כך דמוכח משים הנ"ל כקוי סשיך אמנם לשיעת ברהבים אין כאן כברה ואפשר לא ס"ל כן ולואת הכריע הב"י מכל מקום כרעת הרשבים דהנה לשיעת הרמנים קשה קושיוחינו הניל דגבי ספק יום סוב או חול גם כן לא כוי דכשלים דיאמר שליו דלה כפל כיון דמדתורייתי מותר לשיפתו וגכי דרכק ליש דכפלים וציל דליחה לע

דלישנא קמא ס"ל דעריפה יולדת ולישנא בתרא ס"ל דעריפה אינו יולדת וזה מבואר בתום' בכמה דוכתי מאן דס"ל דעריפה יולדת מכ"ש דחי רק להיפך לא אמרינן כמ"ש תום' ביחוד בע"ז דף ז' עיין בס אס כן לק"מ קושית הש"ך דלמא איירי מספק מרנגולת עריפה ואם הדרה טענה או תחי' יב"ח הוי דבשל"מ ז"א דהא כל הסוגיית הגמ" דבילה ע"כ סובב והולך מכח קושיא הכ"ל דהוי ס"ס ומותר בלי סקפיק להך אוקמתא ולישנ' בגמ' דחולן הנ"ל וכו' ואליבי דהך אוקימתא ע"כ עריפה חי ויולדת הל"כ אין כאן ראי ופשיעא דלא הוי ליי דבשל"מ ולק"מ ולכך אין כאן הכרח מש"ם הכ"ל לדינא דהרשב"א רק מכל מקום כיון דלא מאיכן חולק עליו שתם הדבר כמותו ויפה כיון המחבר ז"ל בלשונו הזך וק"ל אך עכ"ז הדבר דוחק דשונא דהכא יהי' סובב והולך שלא אליבא דהלכת' לכן נראה לפענ"ד דקשה למחבר קושיא הנ"ל הא הוי מ"ם דלמא מעורות בגידין ואת"ל אינו מעורה דלמא כשרה אך לשיעת הרשב"א לק"מ די"ל דרש שה בילה דנולדה מודאי עריפה דס"ל דכל הסימן דלא ילדה הוא גבי ספק אבל גבי ודאי אף דילדה לא מהכי ולק"מ ולפי זה קושי הש"ך מעיקר' ליתא אבני ספק תרנגולת ודאי איכא ס"ם כקו' ועכל"ל כנ"ל וא"כ הוכח' כלל ושפיר כתב דגבי ספק תרנגולת ודאי איכא ס"ם כקו' ועכל"ל כנ"ל וא"כ הוכח' כלל ושפיר כתב דגבי ספק תרנגולת ודאי איכא מים כקו' ועכל"ל כנ"ל וא"כ הוכח' כלל ושפיר כתב דגבי ספק תרנגולת ודאי איכא השל העובה לובל מודה בוכח' בלל ושפיר כתב דגבי מפק תרנגולת ודאי איכא הבילה ועכל"ל כנ"ל וא"כ הוכח' כלל ושפיר כתב

הש"י ולק"מ וק"ל:

רבה לענינינו למרץ קושיותינו הנ"ל על הרמב"ם ז"ל לרבה מי ניחא הא כל מייל דלה אמרינן דבשל"מ וק"ל ול הרמב"ם ז"ל לרבה מי ניחא הא כל ספיקא דאורייתא לקולא ורק מדרבנן לחומרא יש לומר דודאי אף דהמקשן ס"ל דלא אמרינן דבשל"מ ל"ב גבי דרבנן היינו אם הגוף אישור דרבנן כמו בילה משום משקין שזבו אבל אם גוף האישור דאורייתא רק מותר מכח שפק ואתא דרבנן והחמירו בי' לעשות ספק כודאי אישור שפיר אמרינן דבשל"מ ל"ב וזה לפענ"ד יותר מכ"ש ממ"ש תום' ישינים ומהרש"א שלא הקשה הגמ' אליביי דר"ל דס"ל משום מוקלה דחכמים החמירו בי' כעין דאורייתא ופשיטא בזה ושפיר קאמר בשלמא לרבה הוי דבשל"מ דאישור עכ"פ דאורייתא והיינו מגזירות חכמים לעשות שפק כודאי ואסור כמו דאורייתי הלל להכך מ"ד משום משקין שזבו ופירות הנושרין דשוא עיקרא דרבנן היי ש"ל למקשן אבל להכך מ"ד משום משקין שזבו ופירות הנושרין דשוא עיקרא דרבנן היי ש"ל למקשן

כיון דעיקר' דרבקן ל"ח ביה דבשל"מ ור"ח קחמר דחף מה שעיקרח דרבגן גם כן המריגן דבשל"מ ל"ב ולק"מ וק"ל:

סעיף מ והנה נכאורה קשה לי לשיטת הרמב"ם דם"ד לקולא מד"ת מהא דאיי בחולין דף ד' שחיטת כותי מוחרת כיולה בו מלה בידו דקורים של לפורים קוטע רחשו של ח' מהן ונותנו לו אכלו מותר לאכול וכו' ופריך הגמ' וליחוש דלמת החי סוא דאכל שחים שפיר במכניסן תחת כנפיו עיין שם הגמי ולהרמב"ם קו' היאך יסמוך של אכילת כותי דלמא שחע שפיר איזה מהם ואם כן על כל חו"ח איכא ספיקא דאם זה הוא דשחע שפיר וס"ד לקולא ושפיר אכל כותי אבל לישראל מכל מקום אסור עכ"פ מדבריהם דודמי להרשב"א ניחם דחין חילוק בין ספק לודחי מדאוריית׳ אם כן גם הכומי אין אוכל דבמה האחזוקי ביי וכו׳ וכמבואר לשם אבל להרמב"ם לע"ג ובתחילה עלה ברוחי לומר דהכא הוי אתחזים איסור בשחיעה ומודה הרמב"ם דספיקי לחומרי הד הדרני בי חדא מרא דהך רבא היא ום"ל בכר"יתות דף י"ה המעם דמלות בעינן שיין שם ולא מהכי איקבע וח"ל דהכא גם מלות איכא ים נומר דאם זרק איזה חתיכות מהם לרבא מלום ליכא כמבואר שם ועוד עדיין קשה דלמא שחטן הרוב שסיר ומיעום הינם שוחטן כלל וחם כן הרוב מבטל לחזקת חיסור כמו שכתב לשיל והקו' במ"ע וד"ל דכותי לא ס"ל ביעל ברוב ז"ד וא"ל כיון דרוב שחיט שפיר גם לישראל מותר דבעל ברוב ז"א דלקח מקבוע וכמע"מ דמי ואף דאין האיסור ניכר מכל מקום מדרבנן אסור ככל ספיקם דאורייתי אבל גבי כותי דמחזיקינן רק בדאורייתי ואין כאן איסור כלל **וַל"ע** . אמנס קו' זו אינו מיוחסת דווקא לשיטת הרמב"ם רק אליבי' דכ"ע קשה האיך יסמור על אכילת כותי דלמא הרוב שחע שפיר וכותי סמוך על ביטול ברובא אבל לישראל אסור דר"ח ל"ב ובודאי אי איירי הלפורין בנולתם אינו בעילה כמ"ק הרמ"א בסיי ק"א דעופת בנולחן אינו בטילה רק אף גס אי איירי בלן נולחן מכל מקום עדיין אינו בטל מחמת דבר שבבמנין ועיין ברמ"ה בחג"ה סי' ק"י דחוסר ב"ח החמת דבר שבבמנין עיין ש"ך ס"ק י"ב ול"ע . ור"ל דהני בכלל מבטל איסור מתחילה ולדברי הראב"ד דמסור מדמוריים׳ גם לכומי אסור דדברי הראב"ד יחיד הוא בדבר ול"ע. ואפסר דום ראיי ברורה לדרים כפי מה שפיי אמו"ו בסיי ס"ג דסימן שחיטה מהני לענון איסור דרבנן ולא לדאוריים׳ ולק"מ הכא וק"ל. אך לש"ך שם קשה. אד לכאור׳ זה ראיי לדברי הב"ח דהכל בעל אפי׳ מחמת דבר שבבמנין והש"ך בסקי"ב הנ"ל השיג על הב"ח ודחה דבריו ואפשר לומר דרחיי הב"ח מהך בריים׳ דקחני בפירוש דקורי׳ של לפורין ודוחק דאיירי דווקא בקטנים דלא ה"ל לשתוק אט"כ דגם גדולים בטלים ודינו מוכרת לכחורה אך זה ליחא דכבר הביא אמו"ז הגז"ל סי׳ ק"מ דבזמן הגמ׳ הי׳ מוכרים סליי לפורים כמו שכתב רש"י בע"ז דאפילו בהמוח בעדר ומכ"ש עופת בסליי א"כ לא ס"ל דבר שבמגין וזהו שבחר הבריית׳ בלשונם דקורי׳ של לפורין דלא יהיה בכלל דבר שבמנין עיין בסמ"ג שפסק האי חנא דליטרי קליטות להלכה ולק"מ וק"ל אך על שיטת הלרמצ"ם עדיין קשה דאולי הכותי הומך דבטל ברוב' ואין כאן חוקת איסור וקבוע לא הוי מדאוריית' אבל מדרבנן עכ"ם אסור ככל ססיקות דאוריית'. אך יש לומר כיון דאיסור דאוריים׳ אין כאן דבאמת בטל ברוב ונסאר רק ספק איסור דרבנן וְספיק׳ לקולת . חד לפי הנד פוסקים היכת דחתחיק חיסור׳ מפילו גבי ספיק׳ דרבנן להחמיר ליתח להך דהח הכח חתחוק חסור׳ כנ"ו. חד יש לומר דהנה הרמב"ם דס"ל ס"ד לקולא למד דינו דספיק׳ לקולא או מספק טומאה בר"ה או מן ממזר ודאי ולא ספק וכותי לא דרשו שום דרש רק כמשמעו לפני עור לא תחן מכשול אבן שלא יפול וכו׳ כמ"ם רש"י בהך סוגי׳ ולק"מ דהמה ס"ל ס"ד לחומר׳ וק"ל:

סעיף י והנה לכאורה קשם לי קו' עלומה של הרמב"ם דס"ד בכל מקום לקולא הא דאי' בנמ' דשבת דף קל"ה ע"א ת"ר ערלתו ודאי דוחם שבת ולא ספק ערלתו וכו' ולא אנדרוגנים ערלתו ודאי דוחם שבת ולא כולד ב"ה ערלתו וכו' ולא כולד כשסוא מהול שב"ש אומרים לריך להטיף דם ברית וכו' עיין שם ולכאורה להרמב"ם דש"ל ס"ד לקולא א"כ למאי אילערך קרא למעע מהכ"ח להחיר איסור שבת דאיקבע איסור' עבור שפק מילה שהוא מדוריים' לקולא בשלמא להרשב"א כיח' כיון דספיקי להחמי' לריך מיעוע וגזירם שהוא מבלי לדחות שבת בות אבל להרמב"ם קשי ולע"ג.

אמנם דחום, כ"ל כך (ומזה יהי ראי שמוי ח"ל כהרמב"ם) דחום, בר"ה ולא ספק מכום דחום, כ"ל כך (ומזה יהי ראי שמוי ח"ל כהרמב"ם) דחום, בר"ה ולא ספק וכו' כ' ונראה לר"י דאסמכתי בעלמא הוא ולא אילפרך קרא להכי דהיכי מסיק אדעתי לחלל שבת ולא ידענא אי בר חיוב הוא אולאו כדמפרש לקתן דספק כולד לזין וכוי ומשום כולד ב"ה לא אילפרך כמי קרא דמוטב שתבשל מלות מילה בשמנה מספק? בשבת בשב ואל תעשה משיחלל שבת בידים מספק אלא נראה לר"י דעיקר האי קרא לאנדרוגינום וכולד כשהוא מהול ומיהו לא מחד קרא וכוי אלא תרי קרא לחיבה חד במילה בזמנה ובי"ה ימול וכו' וחד בשלא בזמני דגדול וערל וזכר תרי קרא לתירוגינום וכולד כשהוא מהול משבר' ידעיכן דא"ל להשיף דם בריח מכ"ל עיין שם והנה לכאורה קשה מה הקשה תום, ל"ל קרא מהכ"ח אדעתי להחיר ולחלל משלו בשבת הא להרשב"א ביל לחומר׳ ולחלל שבת מודה למו השבת וא"ל אף דהרשב"א מ"ל מ"ד לחומר׳ ולחלל שבת מודה מליו השבת וא"ל אף דהרשב"א מ"ד מ"ד לחומר׳ מכל מקום הכא דיחלל שבת מודה

ז"ח דהם לדעתו ספק כודחי וחין כאן חילול שבת כלל וכן מוכח מדברי המהרי"ט והביאר פ"ח והסכים עמו רהקשה ל"ל קרא למעט לה יטמא יטמא על ודאי ולא על ספק וחי" דה"ם כיון דהום ספס מלוה יהיה לחומר׳ והולרך לטמח ולוחת לריך קרם ח"ב ה"ה הכא דספק מילה דידחה שבת אע"כ דחום׳ ס"ל כהרמב"ם דספיק׳ לקולא ושכת אתחזיק מיפורת הות והקשה תז' שפיר ותי' דהות רק מסמכתי בעלמת וכן ס"ל הרמב"ם דקרא אסמכת׳ בעלמ׳ ולק״מ וק״ל. אך עדיין קשה למה אילבירך קרא לשום ספק הם ספיקה לקולהן מהכ"ח לחלל עליו שבת ובחמת קושיה זו קשה גם על חום׳ וכבר הרגים בזה המהרש"ח ותירץ ולכחורה לריך ביחור דו"ל המהרש"ח ול"ד לספיקות דלעיל דערלה גמורה הן חלא וספק הוא אם חייב למולו בשבת וכוי לא אילטרך קרא למעוטא אלה בהני אילטריך קרא למעט משום דמשונן ערלתו לא חשובי ערלה ובחול נמי לא אילטריך למולין כדאמרין ב"ה בכולד כשהוא מהול דא"ל להטיף ממכו דם ברית וב"ש כמי דמלרכי להשיף אינו אלא מדרבנן וכן ל"ל באנדרונינום וכמ"ש תום׳ לקמן דמשונה ערלתו שכ"ל והנה דבריו לריך ביאור דאם א"ל כלל מילה מדאורייתי ששיטי שא"ל סרא למעט אך הפי" ע"כ כך דהתורה לריך לכחוב קרא ערלתו למעט בחול דא"ל להטיף דם ברית גבי נולד מטול וכה"ג גבי אנדרוגינום דלולי קרא ה"א דחייב מדאוריית" דאין חילק בין משונה לחינו משונה אבל באמח על שבח א"ל דממילא לא היי מהלינן מספק חה הכל להרמב"ם דם"ל ספיקי דאורייתי לקולא ומהכ"ת למול בשבת דאיקבע מספק גריד' שאין בו שום חיוב מדאוריית' דספיק' לקול' (ואפשר בחול כמי ס"ל להרמב"ם ל"ל למול מדאוריית'בשום ספק דספיק' נקול' או בחול מודם הרמב"ם דלריך למול אפי׳ מדאוריית׳ דהיכא דיש להסיר הספק לא שריא רחמנ׳ שום ספק וכאשר הארכתי בזה לעיל בסק"ר עיין שם אבל לעשות איסור ולהלל שבת ל"ל קרא לזה) אבל להרשב"א דס"ל דעשה התורה ספק כודאיא"כ לולי קרא הוי מחלל שבת אפיי מספק כיון דהתורה עשה ספק כודתי וחיכת חיוב נמור למול הך תיכוק ולריך קרת למעט וח"כ קסיי:

אמנם בחמת המהרש"ח לריך ביחור מכל מקום חדם הח מבוחר בגמ' לא נחלקו ב"ש וב"ה על כולד מהול דלריך להטיף דם ברית רק אי דוחה שבת פליני וכ"כ הרי"ף ועיין בהרמב"ם וכ"מ כפ"א ממילה ולפי המהרש"א מדאוריית' ממעט מילה אפיי בחול דמשונה ערלחו ומ"ט דב"ש וביותר לריך להבין אי הקרא ממעט מילה בחול מהכ"ת לריך בחמת להטיף דם ברית חפיי מדרכנן חליכיי דב"ה מחי דממעט התורה בפירוש ומהכ"ת יעשה חכמים חיקון היכח דתורה גליי לנו בפירוש דכבר מהול ועומד (וח"ל דהרי"ף והרמב"ם בחמת לס"ל בזה כתוספת חם כן הקושים חליבי׳ במ"ע ובלח"ה דחוק) ויותר ק' מ"ם המהרם"ח וכן בחנדרוגינום ובחנדרונינום לח מלינן שום חילום לשאר חיובו מילה רק לענין שמיני בשבת שלא למול ועיין ברמב"ם הנ"ל שלריך למול בח׳ וביום רק לענין ח׳ בשבת מחלק וכ״כ הכ״מ כיון דבריית׳ היא דאין דוחי שבת ויותר אין חילוק בין ודאי לאנדרוגינום עיין שם א"כ מוכח דהוא דאוריית' וכן ס"ל תום' כי לא מלינן שום תנא דס"ל דא"ל למול ואדרבה הא לר"י אפי שבת דוחה ואיך יהיי פלוגתי רחוקי דאפיי בחול א"ל מילה מדאורייםי ול"ע . אך כראה דהכי פיי דוודתי לולי דכתב ערלתו ה"ח דחיוב להטיף דם ברית חפי׳ בשבת ולוחת ממעט בשבת אסור אבל בחול לריך גם כן להעיף דם ברית מדאוריית׳ רק ערלתו מיעט על רישא דקרם דכתיב ביום ודרשינו אפי׳ בשבת ולוחת ממעט התורה אף דקיק׳ חיוב להטיף דם ברות מכל מקום אינו דוחי שבת ולא מכח ספק רק מכח בזירות הכתוב אד מלבד שוה דוחק גדול אף גם לא משמע כן במהרש"א דכי אפיי בדרבכן וקוי הכ"ל וכיות' מ"ם על אלדרוגילוס ול"ע. ובאמת על הרמב"ם יש לומר דלק"ת דס"ל כחיי שני של חוס' הנ"ל דהקרא אתא למעט אלדרוגילוס אבל ליתר ספיקות באמת א"ב מישוט דספיקי לקולי ומהכ"ח לחלל עליו שבח וא"ל עדיין קוי המהרש"א ל"ל קרא למעע (ובמי השני של תוי וראי ליתא לתי המהרש"א דא"כ קשה לריך ע"ק לנולד מהול דגם ערלתו משונה) י"ל דעל אנדרוגינום ודאי לריך קרא דהנה ר"י ש"ל דאנדרוגינום דוח: שבת דדרים מיתור׳ דהוכר כמכוחר במשנה וגמי וחכצים חתי׳ לדרשה החריכ׳ ה"כ לול דמיעט קרא אנדרונינוס ה"א דדוח׳ שבת אף דספיק׳ לקולא דדרשינן כר"י הזכר ולואת לריך הקרא למעט אנדרוגינום ולק"מ ועיין ברמב"ם וכ"מ הנ"ל דשם משמע : דס"ל כהך תי' התוס' ע"ם

אמנם בד"ה יש לומגי כך דלריך להבין עדיין על הך מי׳ שקרה התה לאנדרוגנס הה באמת כתב שני פעמים בתורה ערלתו חד לגבי מילה בזמני וחד לגבי מילה שלא בזמני כמ"ש חוסי בחי הראשון וגם במאי פליגא השני תרולים בתו' ולמה ממאן חיי השני בתירוץ הרחשון נ"ל כך דהנה לכחורה קשה דתום' לא מקשה מידי ל"ל קרא למעט דערלתו ודאי דוח' שכת ולא ספק הא בלא"ה היכא אסיק אדעתי לחלל שכת מספק ק' הא איי בגמ' דשבת ק"ו כל המקלקלים פעורי' חוץ מחובל ומבעיר וקאמר הגמ' ר"ש ס"ל דחייב מדהתיר הקרח גבי מילה דכתיב ביום השמיני וכו' ביום חפילו בשבת ש"מ בכל עולם וכו' ופריך הגמ' לר"י ומשני כראמר ר"א מה לי מחקן כלי ומה לי מתקן גברא א"כ מילה אסור בשבת מדאוריית' רק משום תיקון אבל אם אינו מתקן לנבר' באמת מותר מדאוריית' דמקלקל בחבור' פעור והכא קיי"ל כל המקלקלים פטורים כשחין בו לורך חיקון וכ"פ הרמב"ם בפ"ח וביחר מקומות מהלי שבת דחינו חייב כ״ה שיש בו תיקון קלח ולפ״ז לולי דכתיב קרח ערלתו ודחי ד״ש ולח ספק הייחד מתיר למול כל הספיקות בשבת ממנ"פ או בר מילה הוא שפיר מחלל שבת אי אין בר מילה היא א"כ אין עושה חיקון בזה כלל רק מקלקל ומקלקל בחבירה פטור ואין כאן איסור כלל מדאוריית׳ ולואת ממעט הקר׳ דמ״מ אסור והיילו גזירות הכתוב ולא הקשה סוס' מידי אך יש לומר דמכל מקום קו' חוס' על נכון דא"ל קרא של כל הספיקות רק אם החורה ממעט רק ספק אחד די לכל הספיקות וא"כ שפיר כתב חום׳ דקרא אסמכתי בעלמא למטע כל הספיקות רק חד קרא לריך שפיר למעע מילה בשבת גבי ספיקות ולפ"ז דברי תיי הדאשון על נכון ודלא כמ"ש המהרש"א ז"ל רק קוי לק"מ רק תו' מתרץ דודאי יש לומר מחד קרא הוי ילפינן כל הספיקות אם כן יש לומד דלומד מהך קרא ביום השמיני ימול בשר ערלתו כל הספיקות רק קשה עדיין מנ"ל דממעט אנדרוגינום דלמה שארי ספיקות דלריך לימוד למעט כדברינו הנ"ל אבל אנדרוגינום דוחה דדרשינן כר"י מהזכר ולואת ס"ל לתי' ראשון של תום' דחרי קראי בעינן חד גבי שלא בומני וחד בומני דחד אתי למעט כל ספיקות דלולי הקרא מתו' מכח מתנים ככ"ל וחד לאנדרוגנום ואתיי שפיר ולפ"ן מיושב קוי המהרש"א למאי אילטרך קרא הא מספיקי בלח"ה לה היי מחיר בשבת ז"ח חדרבה לולי דגליי קרח והיינו נזרות הכתוב הייתי מחיר לגמרי למולו בשבת מכח ממנ"ם וכנ"ל. אך עריין ק' ודפי על אנדרגינום לריך קרא כנ"ל כה"ג חד קרא למעם שארי ספיקות אבל למה חי' תום' דעיקר קרא שני אתיי על כולר כשהיא מהול ולא על ספק ב"ה א' ס' ז' יש לומר כך דתי' זה סיל דילפיכן מערלתו שלא בזמני אנדרונינום דאינו דוח׳ שבת כיון דמהאי קראי גופ׳ ילפיכן לר"י דדוח׳ א"כ מקרא דערלתו דכתב גבי מילה בזמנה יליף אחד משארי ספיקות וכיון דלומד מהך פסוק דמילה בזמנה ושפיר יליף נולד מהול דבזמני ודאי הוא משא"כ ספק ב"ה דאפשר הוא מילה שלא באמנה ולזאת ס"ל דעיקר קרא למעט על נולד מהול וק"ל . אך קשה לפי הג"ל וממנ"פ אין מחלל שבת דאם הוי מילה מעליי שפיר עשה ואם לאו אין עושה חינול שבת דמקלקלים בחבורי פעור הא דאיי במס' הנ"ל דף קל"ז

פשה מלוה ועבר חבורה שלא ללורך מלוה חייב וקשה ממנ"ם אם לא עשה מלוה כהוגן מקלקל בחבורה הוא וספור אך ז"א ראיי בכריחות דף י"ט הנח לחינוקת דאתיי כמ"ד מקלקל בחבורה חייב עיין שם ולק"מ. (אך עדיין קשה על הרמב"ם דפסק בכריתות מתעסק בשבת פטור דמלאכת מחשבת בפיב מהלי שנגות כהך דשמואל אפרה תורה ופסק בפ"א שם אם מל חינוק שומנו קודם שבת או אחרשבת ואין שבת ניתנה לדחות חייב וקשה כקו' הנמ' הא מתעסק פטור ול"ל כתי' הנמ' מקלקל בחבורה חייב והא הרמב"ם פסק בהלי שבת בדוכתי טובא מקלקל בחבורה פטור ולע"ג . וממהני שלא דברו מזה כל נושאי כליו אמנם נראה דס"ל כהרא"ש המובא בי"ד סיי רס"ב דאם מלהו בדיעבד תוך ה' הוי מילה מעלי' וא"כ הוי חיקון גמור אך קשה א"כ למה מהייב הא עבד מלוה ול"ל דם"ל לרמב"ם הטעם דמילה דוחה בכל מקום שבת בקו' הש"ך שם הא אפשר לעשות ערב שבת משום חביבה מלוה בשעתה כמ"ש חום׳ במנחות דף ע"ב על הנמ' א"ח נקלר שלת כמלותה כשר אמאי דחי שבת והקשה תו' דלמת משום חביבה מלוה בשעתה ותי' דומית דחמיד בעיון זה שייך גבי קדשים משח"כ גבי מילה כן שמעתי לתרן קו' הש"ך מחהו"ו הנו"ל כחשר ילקתי מים על ידו בק"ק המבורג ולפי זה הרמב"ם ע"נ אף דעשה מלוה מ"מ חייב על חלול שבת כיון דלאו ומני וגמ' משני מקלקל בחבורה חייב אפילו למאן דס"ל בשבת דף קל"ז דאיכא חילוק צין זמנה ערב שבת לחחר שבת וע"כ דחין הטעם תשום חביבה מלוה ולק"מ) . חו ים לומר דס"ל לחום׳ דחד קרא לריך לאנדרונינם כנ"ל וחד קרא למעט כל ספיקות דלם ימול ממנ"ם אך על ספק ב"ה א"ל דאי ב"ה של ע"ש הוי תקון גמור רק אפשר שלא בזמנה יואין דוחה כנ"ל ואי ב"ה מ"ש הא אפיי בחול נמי ממהליטן לטי כמבואר במשנה ועל ספק זי"ן או חי"ת באמת מותר למול מכה ממנ"פ אם חי מותר אם מת כמחתך בבשר בעלמה כמבוחר בגמי והאי ספק באמח קאי על מכשירי או חני והדר מפרש וכן פסק הרמב"ם והרי"ף וע"כ קרא למעט רק על נולד מהול דה"א משום ספק מותר למול בשבת מכח ממנ"ם או מחויב למול שפיר עבד ואי לאו מקלפל בחבורה

ולריך קרא לזם דמ"מ אסור דגו"ם סוא וק"ל:
אמנם א"נ שלחו' ס"ל דלא לריך קרא למעט שום ספק דמה"ח יחלל שבת מספק הא
ס"ר לקולא ושבת אתחויק איסור' וא"ל דה"א לחלל שבת מכח ממנ"פ כנ"ל י"ל דם"ל כיון שברעתו לתקן הגבר' אע"ם שבאמת מקלקל מכל מקום חייב וכ"פ הרמב"ם בפ"ח ופ"ח וביתר מקומות דהלכות שבת כיון שנח דעתו הוי תקון וחייב עליו וכן משמע במשנה המקלקל ע"מ לחקן אף שבאמת אין עושה חיקון חייב והיינו כיון שרעתו לחקן בזה ואם כן גבי ספק מילה בלא קרא לא הייתי מתיר למול בשבת דספיקא לקולא ושבת אקבע איסורי וא"ל ממנ"ס כנ"ל דהא דעתו לחקן גברי בזה אך זה יש לדחות דחין דומה כיון דהות סבר שעושה תיקון גברת נח דעתו משח"כ התם ושיין תו' דף ק"ה ד"ה בחובל רק יש לומר דם"ל כיון דבחול ודחי כ"ט מודה דלריך למול מדחורייתי דהח יוכל להסיר הספק או בלא"ה אפשר גם כן אם כן שפיר הוי מיקון וח"ל לשום קרא רק באנדרוגינום לריך קרא דלא ישעה כר"י דלולי זה קו׳ המהרט"ת במ"ע וח"ל כתירולו קי הם לריך עוד קרם על כולד מהול כנ"ל ותיי החחרון בתו' ס"ל בחד כתיי הרחשון של תו' דלריך חד קרא למעע ספיקות וכדברינן הנ"ל וע"כ על כולד מהול וכהוכחתנו לעיל אבל אנדרוגינום ס"ל לא לריך דכיון דאיכא דרש על ספק אין מחלל שבת אנדרוגינום בכלל וא"ל דלא יטעה כר"י הא רבנן דרשו לדרשא פחריני וק"ל עכ"פ מוכח דכל ג' תירולים של חוי ס"ל כשיעת הרמב"ם ז"ל דס"ד לקולא וקו' מ"מ על הרשב"א אין כאן דלא ס"ל כתום׳ רק לריך קרא למעע דה"ח כיון דאיכא מלות מילה ספיק' דאורייתי לחומרא אפיי לחלל שבע וכמו שלריך קרא לה יטמא דוקא על ודאי וכמים לעיל בשם מהרי"ט נפר"ח ולק"מ וק"ל .

סעיף יא הפ"ח הביח כשם המהרי"ט רחי׳ לרמב"ם וקוי על רשב"ח מבילה דף חי דפריך מכוי אין שוחטין אותו ביו"ט וכו׳ אלא אמר רבא דעתו על וראי ולא על ספק ולהרמב"ם ניח׳ כיון דס"ד לקולא א"ל לכסות ספק ואין דעתו עליו אך לסרשכ"ח קשיי מ"ש ודחי ומ"ש ספק הא מחויב מדאורייתי לכסוח והניח בל"ע . וכחב ספ"ח הח להרמב"ם מדרבנן עכ"פ חייב לכסות אע"כ דהכי קאמר שחין מחויב לכסות כיון שחין חיוב ברור חלה מחמת ספק חין דעמו עליו חלה על ודחי גמור ע"ם . ובמתת יפה דיבר הפ"ח לדחות דברי המהרי"ט כאשר העתיק הקו' משמו אמנם לפענ"ד ים ראי מסוגיי הנ"ל לרמב"ם דקיצור סוגיי שם כך ורכה מחרץ אפר כירה מוכן לודאי וכרי ופריך ספק מחי טעמה דעביד כחישה ודחי נמי נגזר ומשני כי עביד כחישה המיה עשה ודחי ל"ח ופירש"י כיון דרוב פעמים ה"ל לכחוש ל"ג רבון דהי חחי לידי כל ל"א דאורייתי דאתי עשה דוכסי ודוחה ל"ת דיו"ם משא"כ גבי ספק שפיר בזרינן אף דמקיים עשה מספק עיין שם ולפי זה יש לומר א"א דם"ד לקולא א"כ א"ל לכסום רק מדרבנן שייך לגזור דלמח עביד כתישה דכי יבא עשה דוכסוהו דרבנן וידחה לים של מורה ומתרן הגמ' שפיר אך להרשב"ה א"כ אף בספק מחויב לכסות מהתורה דעשה ספק כודתי א"כ קו' הגמ' במ"ע גבי ודתי נמי נגזר דלמת עבד כחישה דמ"ש ודתי או ספק דלעולם יכא עשה דוכסהו ודוחה ל"ת ול"ע על הרשב"א וראי׳ להרמב"ם ולוה נתכוין מפשר המהרו"ע. ומ"ל דהרשב"א מודה היכי דעושה איסור אין ספק דוחה וראי דסת בלח"ה מודה דחין מחייב על הך ספק ח"ת כנ"ל ו"ח הח המהרי"ט ופ"ח הקשו על הרשב"ח מהח דחיי בח"כ לה ישמח מלוה ישמח על ודחי וכוי ל"ל קרח וחירלה בחד תיי לולי קרח ה"ח כיון דמלוה הוח והיי ספק לחומרי דוחה טומחה מכ"ש הכח דחיכה להיפך ג"כ ספק וכמש"ל בס"ק הקודם וח"ל השתח דכתב קרח לה ישמח ה"ה לשחרי דברים זה ליחח די"ל כתיי שני של גחונים הנ"ל דכתב קרח ללקות עיין שם לכן לע"ג על הרשב"ה כניל . ואיל במסקני בלא"ה ליים הך חירץ כדקאמר אלא איר ז"א חדם לה מהשם הוה דוחם שם וחדרבה הה פריך תחילה בעדני דמעקר להו וכוי ועוד שיין בתו' ד"ה סוף דהק' הא רבא לשישתו לא ס"ל יו"ט עשה ולית ומשמע דבאמת ליי לא ס"ל ופ"כ דס"ל תיי ראשון ולשיפת הרשב"א קשיא כנ"ל וליישב הך קוי על הרשב"א יל דקי לים קוי התוי הא רבא לשיפתו לח"ל יו"ע עשה ול"ת וחיי של חוי ס"ל לדוחק ושיין חו' בפבימ ובפסחים דף פ"ר ד"ה ולח מילה חע"כ הוכיח דינה דסיר לחומרי א"כ הוכרח גם רבא לחרץ חיי אחר וכנייל אך מלבד דעיקר חפר אף גם מ"ל להקשות מיודם עשם ולים מה דלה ס"ל כן חביי ורבה ורביי חוקי וליים בפשום כקוי בנייל . אף גם לכאורה ייל קוי החוי בפשוט דהנה חוי כתב בפיק דינמות היכא דחין מלוה עוברת כמו גבי שריפת קדשים דיוכל לשרוף חחר יו"ע חין עשה דוחה ל"ח גרודי ולפי זה ים לומר דסכא גבי מלות כיסוי ג"כ יוכל לכסות בלילה איים ולק"מ וסוכרת גם רבא לפרך דמין דעמו על ספק ואין כאן הוכחי להרשב"א אך זה ליפא דהא מבואר בגמי אם נכלע הדם בקרקע או אם כיסהו הרוח פעור עלכסות איכ יוכל להיוח ג"ב דעוברת המלוה (ולפעליר כזה שייך יותר מלוה עוברת ממים המהרש"ה בשלת קליב לסרך קוי מנומה מן מילה שלא בומנו בלרעח ע"ש) ועיון בהראים שכחב בסיי דחין יוכל לשפוע ולכסום בלילה דחולי נבלע בקרקע עיין שם. אך מכל מפוס הדברים דשפין ועיין בשיפה מקובלת ולע"ג על הרשכ"ם וראיי ברורה לדילא דרעב"ם:

סם טעה ומל שלחתר שבת חייב ופי׳ רש"י דר"י מודה לר"ח כיון דפעה בדבר מלוה ולח **שעוף יב** פיין כו"פ כתב וו"ל יש לדייק בגמ' דשבת דכחלקו חביי ורכא בדמה אי הוי ספק ובעי ברוכי ורבא ס"ל רוב ע"ה מעשרין הן וקי לאביי דלא ס"ל כן א"כ הרי כאן ספק גמור ולמה דמאי מדרבנן הלא ס"ד לחומר׳ אבל להרמב"ם ניחא דאף דהיא ס"ד להקל אבל בלא"ה י"ל לרבא דס"ל לרוב מה בכך הא איבא מישוש דלא מעשרין א"כ ודאי אי ע"ה באין אללינו למכור פירוחיו אמריכן כל דפריש וכו" אבל אם באין אלליהן ליקח הוי קבוע וכוי ול"ל דשאני דמאי דלא אקבע מעולם איסורי לדלמא הכנים׳ דרך נגים ועליות בחוץ ולא חייבי במעשר ואם כן אף קו׳ הכ"ל להרשב"א ניחא דלכך בדמאי ס"ד לקולא דלא אקבע מעולם אסורה עכ"ל והקשה ממני מכם אי שלכאורה הי' בהעלמה דברי תו' בכתובות דף כ"ד דאיי שם ואביי אמר לעולם ל"ת והכא נאמן דרוב פ"ה מעשרין הן והקשה תו' בד"ה אביי וחיתא הכא משמע דס"ל לאביי רוב וכן משמע בבילה פ' המבי' דכ"ע ס"ל רוב ובשבת סבר אביי דרוב אין מעשרין הן וחיי דגם אביי ס"ל רוב ע"ה מעשרין רק התם מתרץ אפיי אי לא ס"ל רוב ע"ה מכל מקום הוי ספק וחין מברכין עיין שם ח"ב ס"ל לחוי דגם חביי ס"ל ג"כ רוב ע"ה מעשרין וקוי אמו"ו הנו"ל מעיקרי ליתא . והנה לדחות דברי הכ"ל א"ב להאריך כי דבריו מוכרח מני' ובי' דעכ"פ כתב חו' דאביי מתרן שם אפי' בלתי רוב וקו׳ אמו״ז הנו״ל ע״כ

אמנס בגוף הדבר לריך להחבוט כי כאמח אמו"ז הגז"ל קילר בהאי ענין ביותר ולכאור׳ ים ליישב קו' על הרשב"ח בד"ח כי לכאורה הדבר חלוי בפלוגתם הרמב"ם והראב"ד דהרמב"ם בס"ו הי"ג מסוכה כ' בז"ה יושבים בסוכה ח' ימים וביום ה' יושבים בו וחין מברכין וכן טומטום וחנדרוגינום לעולם חין מברכין מפני שהן חייבין מספק וכו' וכ' הרחב"ד וכן וכו' רוחה חני מדבריו שנשים פטורין וכו' וחין הכל מודים לו ואני רואה מדברי רבא דאמר הטעם לדמאי שאין מברכין מסני שרוב ע"ה מעשרין הן הא לאו הכי מברכין מפני שהוא ספיקא דאוריית' ע"ש. והנה להראב"ד דס"ל נולי רוב ע"ה וכו' ה"ל ספק דאורייתא ומברכין וס"ל דאביי פלינ על רבא כמ"ם הה"מ וכ"מ לשם שפיר הקי אמו"ז הנז"ל על הרשב"א לאביי קי למה אין מברכין הם ספיקה דאורייתי לחומרי וד"ל דחביי ורכה פלינה בזה אי ספיקה דחורייתי לחומרי הו לקולה דוה דוחק גדול והרשב"ה כתב בפיי דוה דוחק דבי מ"ד בכריתות יפלגו בזה עיין שם : אמנם להרמב"ם דס"ל דעל ספק דאורייתי לא מברכינן ואביי ורבא לא פליגי כלל לק"מ . וד"ל דהרמכ"ם לפיטמו אזיל דס"ל ס"ד לקולא א"כ קי אליכיי ברבא מה לריך לרוב הא בלא"ה ס"ד לקולא וא"ל דפליגא בזה א"כ יפסוק דלא כרבא (וא"ל דבלתי רוב מדרבנן עכ"פ לחומרת זה ודתי ליתת דתף דחכמים מחמירין מספק מכל מקום מהכ"ח יהי' מחמיר לעשות ברכה על ספק היכא דמדאורייתא לקולא ויעשה ברכה לבטלה והא קי"ל דברכות אינן מעכבין ולהרמב"ם ברכה לבטלה דאוריים' . ואיל לולי רוב הוי אקבע איסורא זה ליתא דאיקבע לא הוי דלמא הכניםן דרך נגים ועליות כמ"ם אמו"ז הנו"ל להקשות בזה על רבא אעיכ דהרמב"ם ס"ל אף א"א ס"ד לחומרא מכל מקום לא מברכיון על ספק כיון דברכות דרבנן וכן י"ל דס"ל להרשב"א ולק"מ לכחורה. והנה מלבד שדברים הניל נכונים ברמב"ם חף גם רחי' מ"ש בפ"ג הלכה ו' ממילה של שומטים ואנדרוגינום אינו מברך מפני שהיא אינו ודאי זכר והשיג הראב"ד כנ"ל וכתב הכ"מ כבר הקשו חכמי לוניל קו' זו להרמב"ם הא איכא ספק דאורייחא ולולי דמאי מפני שרוב ע"ה וכו' מברכינן והשיב הרברים ירועין שכל ברכה מדבריהן בין שתהי׳ מדאורייתא וכ׳ ואומן הדברים האמורין בשבת דף כ"ד בענין אחר המה וזהו פיי שייליט על נ"ח וכוי ונמלא מדברי כולם אינו אלא נוחן פעם למה מקנן ברכה על כך וכך ולא ע"כ וכך וכוי ע"ש ולכאורה קי מאי הקשה להרמב"ם הא ס"ל ס"ד לקולא וגם מה לריך הרמב"ם לדחוק ולהאריך הא ס"ל לקולא וא"כ אף שהברכה ס"ד ה"ל לברך כמ"ם אמו"ו הנו"ל בדברי אביי אשכל"ל כמש"ל אם יהי' זה השעם מה לריך רבה לרוב הה גבי ספק גריד' גם כן לורך לברך דסביקה לקולה ולשיעתו ודאי ל"פ כזה דאם כן הוא דלא כרבא ככ"ל ולואת שפיר הקשה והוכרח הרמב"ם ז"ל לחרך רכל הברכוח רק מדרבנן ולפי זה לכאורה ליתא לקו׳ אמו"ז הגז"ל די"ל דהרשב"ת ס"ל כהרמב"ם כנ"ל ול"ם . אך לאחר העיון היטב ראי׳ דליתא לדברינו הנ"ל דעיין בהח"מ בהלי סוכה הנ"ל הבים דהרשב"ם בחידושים לר"ה ס"ל כהרתב"ד ח"כ קושיותו על נכון דלשיטתו ס"ד לחומרא אבל מכל מקום אין זה ראיה לדינא דרמב"ם דלשיטתו

חזיל עפיי הכרח הנ"ל מפעם דכל ברכות מדרכנן אמנם מכל מקום נ"ל לכאורה לחרץ קוי אמו"ז הגו"ל ע"ג דהנה לכאורה קשה לי על אכיי דאמר על דמאי שהוא ספק דבריהן ובאמת הוא ספק דאורייתא אם מעשרין הן פירות הללו או לא וא"א כהראב"ד דלא ס"ל רוב כלל קשה ביותר הא ספק דאורייתא הוא אלא א"א כתוס' אפי' בלתי רוב גם כן קשה הא ה"ל ספק דאורייתא (ובאמת חשבתי דום דברי ופו׳ אמו"ו הנו"ל אך זה יהי׳ קשה גם להרמב"ם הא ודאי הספק מדאורייתא רק רחמני שרי' הספק . אך יש לומר דבלא"ה דברי חו' לריך קלמ ביחור דתירץ חביי ס"ל גם כן רוב ע"ה רק מתרץ הכח חפי׳ בלתי רוב מה ביקש בזה ומנ"מ הח בחמת כ"ע ס"ל רוב חך יש לומר דקשה לחביי חף דום רוב גמור הח זפ דמפרישין ערום הוא משנה בדמאי וסתם משנה ר"מ היא ואליבי׳ הקו׳ במ"ע דהא ר"מ לשישתו אזיל וס"ל בכל מקום דחיים למעושא ולא אזליכן בתר רובא וא"כ יהי" לריך לברך ולואת משני אביי אפי׳ בלתי רוב וזה ברור לפענ״ד . ולפי זה יש לומר דשפיר קרם חביי לדמחי ספק דרבנן דודחי לדידן חין כחן שום ספק חפי׳ דקי"ל רוב ש"ה וקבוע לח הוי כלל דמעולם לח חקבע רק הקו׳ חליבי׳ דר"מ ועיין בחו׳ חולין דף י"ם ד"ה ססח וקדשים דכתב דחף דר"מ חייש למעושה היינו מדרבנן חבל מדחוריית׳ מודם דאולינן בחר רובא ואם כן אין כאן איסור דאורייתא כלל רק מדרבנן איכא ספק וקחמר שפיר ספק רבריהן ולק"מ וק"ל. ולפ"ז יהי׳ הקו׳ חמו"ז הגז"ל חיך שיהי׳ חו כקו׳ הכ"ל או סמס למה אין מברכין לק"מ דהם מדאורייחא לעולם אולינן בתר רוב רוב אפיי לר"מ וק"ל. אך לכאורה ליחא להנ"ל דקוי אמו"ז הגו"ל על הרשב"א ועיין ברשב"ה בחדושיו לחולין דלה ס"ל בזה כתו" אליבי" דר"מ וכה"ג כפי אשר כתבתי לעיל בס"ק גם חום' בעלמו לא ס"ל א"כ הקו' במ"ע וכזה יהי' ניחא למה העמיד אמו"ז הגז"ל קו׳ על הרשביה ולה על הרחב"ד דודהי כפי דעם הכיית בהלכות טומחת המת דלה סיל כהרמב"ם רק ס"ל ס"ד לחומרה קשה ביותר על הראב"ד הן. גם לדעת המהרי"ע והביא הסיח והסכים עמו דהראב"ד פ"ל כהרמב"ם דס"ד לקולא מכל מקום כתב כאן בפירוש לולי רבא דרוב ע"ם וכתבו כולם דס"ל דאביי ורבא פליגי בזה קוי אמו"ז ז"ל ביותר קשה עליו אך לפיד ניחא דלראב"ד יש לומר כתירולינו משא"כ להרשב"א דס"ל דר"מ חייש למעופא מדאוריית׳ הקשה שפיר . אך לפי זה יהי׳ קו׳ הכ"ל במ"ע למה קרא אביי ספק דבריהן לכן נראה לי כך דודחי אף דר"מ חיים למעוסא מדאוריים היינו היכא דאיכא רק רוב גרידא אבל הכא בלחי רוב איכא עכ"ם מרי מעוטא להיחר דאולי אין כאן חיוב מעשר כלל דלמא הכנים׳ דרך גנים ועליום ופטור ממעשר וגם אולי כי' מעשריון וגם רוב נוסף ע"ו דרוב מעשריון כזה כ"ע ס"ל אליכי' דר"מ דמדאוריים אוליכן בתר רובא רק מדרכנן חייש למעועא ולק"מ ועיין בתוי דיבמות דף קי"ם דיה מחורחם:

ניחל ג"כ הל דלו" בגיטין דף ס"ל לסור לסייע לחברתי בשביעית ומותר לסייע למ"ם ופריך הגמ' מ"ש רישה וכו' ומשני הביי רוב ע"ה וכו' ורכה מוקי סמתניתין בע"ה דר"מ וכבר הרגים תום' בכתובת ופם הא סותר אביי ורבא ומירץ תוי דחוק כנ"ל אך באמת יש לומר על אביי לק"מ כמ"ש תו' באמת דס"ל רוב ע"ה אד על רבח קשיח וד"ל גם כן כמ"ם חו' דמחרץ אפיי בלתי רוב זה דוחק אמנם כפ"ד סנ"ל ניחא דודאי רבא רולה לחרץ אליביי דר"מ דלא ס"ל רוב כנ"ל משני שפיר דלר"מ לק"מ דלשיטתו אזיל דס"ל ע"ה וכוי ולק"מ:

ומעתה נכוא להתכונן בדברי תו' אמו"ו הנז"ל אשר לכאורם קשיא בהבנה דלכאורה עיקר יסודו מכח הך קו' שהקשה אליבי' דרבא אף דרוב' וכו' איכא מיעוע דלם מששרין א"כ אם אנו באין אלליהן הוי קבוע וכמש"מ וע"כ הטעם כיון דלה אקבע - אלם משפר א מי כי מט ממו במין ממי שן האי קבוע ובמע מי ועיים הרשב"א דס"ד איסורא אולי הכניסן דרך גגין ועליות וא"כ כיון דלא אקבע מודה הרשב"א דס"ד לחומרא ולכאורה קשה על זה דכבר האריך הפר"מ בהך סיי ק"י להביא ראיי היכא דלא ניכר האיסור לא הוי קבוע וגם הוא בעלמו האריך לעיל להביא ראיה דלא הוי קבוע היכח דלה ניכר וחף הנכי הקטן מנחתי מפורש בחו' בב"מ דף ד' גבי קפד מהמנוין וכו' כתב תו' מפורש וקבוע לה הוי כיון דלה ניכר ועוד מוכח מתו' דסוף מעונה דהקשה וחבעל ברובא וקשה הא ה"ל קבוע אע"כ כיון דלא ניכר לא הוי קבוע וא"כ קשה על רבינו ז"ל ובאמת לעיל סק"י סקי"ג הוכיח ברשב"א דס"ל אף דלא ניכר מכל מקום הכא הקשה אליבי דכ"ע וד"ל דכונתו כפמ"ש וכמ"ש הרמ"א סיי קי"ד גבי גכבשון ובאמת משמע שם דם"ל אף דלא ניכר חדא הא בעלמו דחק לעיל דנם הרמ"א מודה היכא דל"כ לא ה"ל קבוע ועוד הא קוי זו אליבי׳ דכ"ע ועוד בלא"ה הא הוא ש"ל בעלמו דוח' דברי הפ"ח שהביא מהר"ש מקיכן ראיי מכחל איתן כיון דלא כודע לכו אם יש בו איסור כלל פשיטא דלא הוי קבוע והא הכא ג"כ לא נודע לכו אם יש בו איסור דאולי מעוסרין הן פירות הללו וא"כ אין מוכרח לתירוצו כלל והקו׳ על סרשב"א במ"ע אך ו"א דרוקא במערובת לא הוי קבוע אבל אם האיסור עומד בפ"ע שפיר הוי קבוע וכן משמע בהש"ך בס"ז סקי"ד וי"ז והכח חלו חנחנו חוקרין ודורשין נחודע לנו חיזה ע"ה וכו׳ ועוד בלח״ה הח לע״ה היכר ושפיר הוי ניכר ונקרח קבוע ולקיית מכל האי ראי׳ וכהייג נחל איתן אפשר לא דמיא להכא דלא נודע לשום אדם ויפה דיכר רבינו בזה דע"כ איירי דלא אקבע דאולי הכנים׳ דרך גבין ועליות . ולפי זה כחשר נדקדק בלשונו הזך וכיון דלח חקבע מעולם מודה הרשב"ח דס"ד לחומרת ניחא גם כן אפשר לכאורה הדבר קשה דרצונו לומר כיון דלא נקבע מודה הרשב"א הא כל פלוגחת הרמב"ם והרשב"א היכא דלא אקבע אבל היכא דאקבע כולם כוחבין דהרמב"ם מודה לרשב"א דס"ד לחומרא רק המה פליגי בספק גרידא והוא ז"ל בעלמו טרח למלוח במקום דמוכח דם"ד לחומרה דחיירי דחקבע ול"ע לכחורה חך השמר מזה וכתב וכיון דלא נקבע מעולם דאולי אין כאן חיוב מעשר דהכנים דרך גנין ועליות מודה הרשב"ח ר"ל דלח הוי ספק שקול דחיכת רוב דמעשרין וגם מיעע מכניסן דרך גנות ח"כ מפשר הוי כס"ס מולי לח חייב׳ במעשר כלל וחת"ל חייב חולי מעשרין וחף שיש לפקפק על ס"ם מכל מקום הוי כתרי ספיקות וכזה גם הרשב"ה מודה דפליג רק

עם הרמב"ם גבי ספק שקול ולק"מ ודבריו ברורים ודפח"ח: םעיף יג ומעתה אסורה נא ואראה את המראה הגדולה אן דעת רש"י ותו' נוטיו והנה הפר"ח הביא בשם המהרי"ע דרש"י ס"ל כהרשב"א דס"ד לחומרא מהא דכ' רש"י בחולין דף כ"ב גבי תחילת הליהב דאינם בבני יונים ואינן בחורים א"ל וכיון דלא פשיטא לן לא הא ולא הא מהיכי חיסק אדעתא לאכשורינהו ומזה שפט דרש"י ס"ל ס"ד לחומרא דאי לקולא בודאי אילטרך קרא דלולי כן הוי מכשירן וחנכי בעניי לא אוכל לירד לסוף דעת גאונים הנ"ל דג' תשובת בדבר חדא כיון דוק גדר להביא תורים או בני יונה א"כ הוי כאקבע איסורא דחיוב ודאי וגמור הוא לסיים נדרו ומולא שפחיו והאיך יוכל לפטור בדבר שלא פשיטא לן אי בני יונה או חורין הוא ולא שייך בזה ספיקא לקולא וגם הרמב"ם מודה אף דלולי קרא מהכיית לאכשרינהו ולפטור למחויב ואקבע מספק ואין מזה הוכחה כלל ופשוט . ואייל דרש"י כתב זחת שם על רבח ולרבח ליתח הך הקבע חיסורה דלשיעתו חזיל וס"ל העעם בכריתות דב"ח משום מלות זה דוחק דאם כן אין כאן ראי׳ הא באמת היכא דאקבע

כ"ע מודה דלריך סרח ובלח"ה יש לדחות הלת כמש"ל בסק"ח ול"ע: י"ל דהא כבר כתב הפר"ח בשם המהרו"ט דהקשה מחטאת העוף דבא על ספק זיבה ויולדת ותירלו כיון דבאין להכשירן בקדשים והכשר מאיסור לא ילפיגן שיין שם ולפי זם י"ל הא בני יונה באין לפעמים גם כן להכשירן בקדשים וא"כ לולי דגלי קרא גם כן לא הייתי מכשירן דלא היי לומד משארי ספיקוח לקולא כיון דבאים לפעמים להכשרן וכיון דלא הי' יכול ללמוד להיתר בכני יונים בקדשים לא הייתי למד כלל מן שארי ספיקות וא"ל קרא למעט וזה ס"ל גם כן הרמב"ם ואין כאן הוכחה כלל לפענ"ד דרש"ו לא ס"ל כהרמב"ם. ועוד י"ל דרש"י ס"ל כהרמב"ם שפיר כתב דא"ל קרא למעט דבזה גם הרמב"ם מודה דהנה כבר כתב הפ"ח לולי דגלי קרא ממזר ודאי ולם ספק לח הייתי מתיר תרתי דכתרי אהדדי משום ספיקה לקולה וחם כן הכה גם הרמב"ם מורה דח"ל קרח למעט דחף דם"ד לקולח מכל מקום חם נדר היום להבים בני יונה ומבים תחילת הליהב ומחר יהי' נודר להבים תורי' ויהי' יולם בתחילת הליהב אם כן תרתי דסתרי אהדדי ממנ"פ לא ילא פ"א ידי נדרו ול"ש בזה ס"ד לקולא ובלא סרא נס כן לא הוי מכשרנהו תחילת הליהב ועיין בפר"ח מ"ש גבי ממזר הנ"ל וביותר י"ל א"א דיולא בתחילת הליהב בין בבני יונה ובין בתוריי משום ספיקא לקולא אם כן אם נדר א' בבני יונה ובתורין והביא תחילת הליהב היתי פופר אותו משום ו ספיקא לסולא נשתקע הדבר ולא נאמר וע"כ לא הוי ילפינן משארי ספיקות דאורייתא דלקולא אלא אמרתי כיון דלא פשיעא לן לא הא ולא הא אינו יוצא וכיון דלא אכשרנהו בנדר בב"א גם בא' לבד לא היתי פוטר אותו ולא לריך קרא כלל וא"כ לא ידעתי שום הוכחי מרש"י ז"ל דלא ס"ל כהרמב"ס . וא"ל השתא דכי רחמנא ממזר ודאי ע"כ ס"ל להרמב"ם דאפי׳ תרתי דסתרי אהדדי מתירין ז"ח מלבד די"ל כתי׳ אמו"ז הנאון ז"ל על סך קו' מן ממזר אף גם י"ל דם"ל לרש"י כתי׳ הרשב"א והרמב"ן דלומד הרמב"ם

שוב הביא הפר"ח ראי׳ בשם המהרו"ט דרש"י ס"ל כהרשב"א מהאדכתב רש"י בקידושין דף ע"ג לולי קרא ממזר ודאי הוי אמריכן על ודאי ללקות זמל ססק אזהרות ססק איסורא עיין שם ומזה שופטים דרש"י ס"ל כהרשב"א ולפענ"ד גם מזה אין כאן הכרח כלל ואדרבה י"ל איסכ׳ דכתב על ודאי ללקות ועל ספק וכו׳ כם לרשב"ה ס"ל לקולה והוי ספק כודחי אך ז"ה דאף דספיקה לחומרה מכל מקום אין לוקה שליו אך לדוק מרש"י להיסך לא ידעתי הכרח וחמהכי על הגאונים דהחליטו כן דבחתת מתחילה עלה ברוחי לומר דס"ל לרש"י כהרמב"ם רק הכח י"ל מודה הרמב"ם כיון דרגלים לדבר שזינתי האם איכ דלמא בא מערוה כמים הרמב"ם בהלי ח"ב אך זה ליחא דהא מבואר בגמ' רוב כשריון אללה אמנם על הפיח חמהני דהסכים לכך הא הוא ז"ל בעלמו חי' דלריך קרא על ספק ממזר מגרושין ספק קרוב לה וכו' ואמחום איסור ועודם הרמב"ם אם כן גם מרס"י אין כאן הכרח . ועוד י"ל דאם כן

. דינא מהך ממזר ודאי ולא ספק וכמש"ל ולק"מ וק"ל :

הכרח מרש"י הא הרמב"ן חי' וכן הרשב"א בעלמו כחב ואולי ס"ל להרב מדגלי לנו המורה כאן ממור ודאי ולא ספק ה"ה בכל חורה כולה א"כ י"ל דגם רש"י ס"ל כהרמב"ם דם"ד לקולת ולמד מפי מדכ' ממזר לה יכה וכוי ממזר ודתי וכוי ושפיר כ' לולי דגליי קרא הוי על ודאי לקו ועל ספק אזהרה ספק איסור אבל השתא דגליא לנו פה למד מינים לכל תורה כולה דם"ד לקולא ואף א"א כהנך מפורשים דהרמב"ם לומד מטומאי בר"ה מכל מקום י"ל דרש"י ס"ל כדינה דהרמב"ם ולומד מכהן אכל מכל מקום לא חזי לי הכרח דרש"י ס"ל כהרשב"א וק"ל:

סעיף שו והנה לכאורה מנאתי ראי׳ ברורה דרש"י ס"ל כהרמב"ם דאי׳ בפ"ב דשקלי׳ נמלא בגבולין אברים נבילות התיכות מותרין ואמר רב מותרין במגע אבל אסורין באכילה ועיין רש"י בחולין דף ל"ד בר"ה מוחרין משום נבילה דלא מטמאי ואי אכל לה לא לקי דספק היא ומיהו באכילה אסורין ואילו איברים נינהו מחזיקינן להו בודאי נבילה ולקי עכ"ל הרי מבואר דאם לא אחחוק ססיקא לקולא וא"ל דמכל מקום ס"ל לרט"י דספיקה לחומרה והם דלה לקו משום הך כללה ס"ד לחומרה זה ס"ל גם רשב"ה כמש"ל מזה מכל מקום ק' יהי' עכ"פ שמהין מספק ויהי' חולין ולמה כתב רש"י דלם מטמחי אע"כ דס"ל לרש"י כהרמב"ם דס"ד לקולם ואף דמכל מקום ספיקה דאורייתי מדרבנן לחומרת י"ל גבי טומתה חוקמי אדינת דחורייתה דחפושי טומתה לא מפשינן ואין כאן טומאה כלל אפיי לחלום רק באכילה שפיר קאמר רב אסורה משום דעל ספיק' דאורייתא לחומר' עכ"פ מדרבנן רק לענין טומאה אוקמי אדאורייתא וא"כ מוכח לכאורה בבירור דרש"י ס"ל כהרמב"ם ויהיי לכאורה ראיי מוכרחת לדברי הרמב"ם אך יש לדחות ולומר דהטעם כיון דהוא בר"ה וספיקא טהור ולואת נתב רש"י לא מטמחי ועיין ברמב"ם בפיי המשנה :

םעיף שו ומעתה נכא להכיא ראי׳ מרש"י וחו׳ דס"ל כהרמב"ם וחרלתי בזה כמה קו' על הרמב"ם ועל תו' ורש"י והא הרמב"ם פ"ד הלכות ק"פ כ' השוחע על ב"ח ואמר להם לאח"ו ספח ששחטתי עליכם שלא לשמו וכוי א"נ להם וכוי ואם לאו א"נ והרולה להחמיר 'נוכו' וכ' הראב"ד שאם פעור אינו יוכל להביא פסחו נדבה על תנאי עיין שם וכתב הכ"מ ואפשר שדעת רבינו הכא שימנה עם אחרים על פ"ש וכבר תמה הלח"מ הא בגמי בפסחים דף פ"ט דחה הך אוקמחי ולכן ר"ל דלעיל אסור גבי ה' פסחיהן העעם חי' דף פ"ע הנ"ל משום הניתן בזריקה וכו' וס"ל הרמב"ם אף דוה רק איסו׳ תחילה מכל מקום כיון דרבים לריכין לעבור מועב שירחה ספק כרם משיעבור רבים איסוי תחילה משא"כ אי מוטב שיעבור על איסור תחילה משיבא לידי ספק כרת וכ"כ תוס' דף פ"ע אבל קעה לזה מהא דפסק בפ"ו חופר בגל וספק סדבר ושמח לא היי עומר וכו' פטור מלעשות פ"ש וקי הח גבי יחיד מועב לעבור על איסור מחילה והכיח בל"ע

ודונה באמח קושיא גדולה אבל אינו מיוחסת להרמב"ם רק הקו' קאי אליבי' דכ"ע דקו׳ התום׳ לעיל קו׳ עלומה דהקשה ומשום איסור תחילה יעבור על ספק איסור כרת ול"ל כתירולם כיון דרבים יעשו שלא כהוגן מוטב שיבא לידי ספק כרת וא"כ ק' מחופר בגל ופשיעה על תו' דתי' כן הקו' במ"ע וביותר על רש"י דכ' דף ל"ח בר"ה ל"ש אבל בגל ארוך פעור כיון דל"א כמו לעיל נבי ה' פסחיהם וק' הא ביחר מועב לעבור על איסור תחילה ול"ע . והנה לכחורה אמרתי לחרץ בפשוע דאיי דף ל"א הנ"ל בד"ה שהיי טמא וחימא לר"י המסקח בגל נימא חי הוי כשהתחיל לפקח הגל וו"ל דכיון דמלא מת אית לן למימר שמתחילתו היי מת והנה עכ"ם כפי נראה מלשון התו' וכן הוא באפת איכא ספק דלמא הי' חי בשעת שחיטה והא דמ"מ מחייב להביא פסח שני היינו כיון דחזק' מתנגד כיון רהשחא מת אבל עכ"פ מידי ספיקא ל"נ (או אפשר באמח ס"ל לתוי דחייב להביא פסח שני ע"ת שלמים) ולפ"ז לק"מ קוי הכ"ל על תום׳ למה לא יבא גבי גל ארוך פסח ע"ת אף דעובר על איסור החילה דהא גבי יחיד מותר י"ל זה הוא רק גבי חד ספק משא"כ הכא גבי חופר בגל דאיכא ש"ם כנ"ל וגבי ס"ס פשיטא דאסור לעבור על איסור מחילה וא"כ שפיר קאמר הגמ' דפטור דאסור להביא פסח ע"ח ולק"מ. וא"ל דהוי כספק אונס חד דמה לי אם חי או לא העמיד נגד טומאה ז"א חדא על הרמב"ם ודאי י"ל כנ"ל כי עיין בה"ה פ"ג מהלי א"ב דהרמב"ם ס"ל ספק אונם חד אמרינן ועוד בלא"ה הא ספק א' מוסיף על חבירו ואמרינן ספק אונס חד. אמנם על רש"י הקוי לכאורה במ"ע דכתב דלא אפשר כמו ה' פסחים ובאמת לפ"ד הנ"ל איכא חילוק ביניהן דלעיל איכא חד ספק והכא איכא ס"ס כנ"ל ועוד כיון דרש"י ס"ל כמ"ש לעיל כיון דמחייב לעשות פסח שני בגל ענול ע"כ דחין כחן ספק כלל דלמא חי היי בשעת שהתחיל לפקח ושפיר דומים להאי דלעיל והקוי במ"ע ול"ע וכה"ג ק' בעיני לפרש כן בהרמב"ם דוראי כיון דחייב בגל עגול לעשות מסתמא אינו נכנס אפיי בגדר ספק ואין להביא מ"ח ה"ל להרמב"ם לחלק כן אף גם נפלאתי ממני לפרש גוף התי" של לח"מ דמתרך בשלמה לעיל רבים לריכין לעשות שלה כהוגן המרינן מוטב שיעבור אי על ספק איסור כרת משא"כ הכא גבי שליח דיחיד הוא מוטב וכוי ולכאורה כי הרי הכא כל בני חבורה רולין להחמיר ע"ע להביא פ"ש המה רבים שעושיו שלא כדין ז"א דמ"מ י"ל דאיכא חילוק דלעיל הרבה חבורות לריכין לעשות שלם כהוגן משא"כ הכא אך מכל מקום קשה לעיל גם כן איכא על כל חד וחד ספק אי עשה פסח או לא כדאמרינן דכל א' מתנה אי דידי וכוי וגבי יחיד הא מוטב שיעשה איסור תחילה מלהיות בספק איסור כרת ומ"ש אם הספק הוא אם פסחו בעל מום או לא או הספק אם השליח אומר אמת ואדרבה לכאורה יותר איכא חיוב לעשות פ"ש ע"ת גבי הי פסחיהם דאיכא ודאי חד ביניהם דמהייב בבירור פסח שני דאחד ודאי בעל מום משא"כ גבי שליח אפשר דמשקר בהן וקרוב לודאי הוא דשורת הדין דאינו נאמן נגד החזקה שליח עושה שליחותו ככל תיקולו ודברי הלח"מ לע"ג לכאורה. אמנס הדבר לריך יותר ביאור בתו׳ הכ"ל וקשה להולמן דו"ל התו׳ לעיל דף פ"ע ד"ה הכ"מ בדישבד וה"ה אכולהו וכו׳ ותימא וכי בשביל דשמא יהי׳ מתנות או משום סמיכה דלא מעכב׳ וכו׳ יכנם לידי ספק כרת וי"ל דעוב שידחה ספק כרת בשב ואל תעשה ממה שיעשה רובם שלא כהוגן כי כבר רובם עשה פסח עכ"ל התו' ויש להבין דקו' התו' באמת קו עלומה האיך יכנס כ"א בספק כרת מום איסור לכתחילה ותרולם אינו מספיק כיון דרובם עשה פסח מכל מקום על כל אי ואי איכא ספק כרת כקוי התוי ואיך ידחה ספק כרת משום איסור תחילה כקו׳ התו׳ ולע"ג:

לכן נרחה בעיני לפרש פי׳ מספים לפענ"ד ובזה יהי׳ מחורץ ג"כ הקו' מחופר בגל דם"ל כהרמב"ם דספיקה דחורייתה מר"ת לפולה וא"כ שפיר קחמר סגמי דמתחילה עכ"פ אסור להכיא פסח שני על תנאי שלמים משום מתנות או סמיכה כיוו דמדאוריית׳ בלא"ה כולן פטירין כיון דאיכא על כ"א ואחד ספק וס"ד נקולא ורבנן לא סעמידו דבריהן במקום איסור תחילה ולק"מ קו' מו'. אך קו' החו' כך דהם אף הרמב"ם מודה היכא דאתחוק איסורא מדאורייתא ספיקא לחומרא א"כ הכא אחחזים איסורא דאיכא כאן חבורה אחת דודאי מחויב להביא פ"ש וע"כ אחד ואחד איכא ספק כרת ומדאורייתא חייב בפ"ם כיון דאתחזים איסורא ואיך יעבור על איסור דאורייתא ותי׳ תו׳ שפיר כיון דחיכה רובם דעשה כהוגן וכבר מבוחר לעיל דרוב מבעל לי׳ חזקת איסור וא"כ נשאר רק ספק גריד' ולקולא ורבנן לא העמידו דבריהן כיון דאיכא משם חלוי וק' וחבעל כרובה וכו' עיין שם וק' הא ע"כ סכה איירי מקרבן ודאי כיון דחכעים מחייבין באחרונ' ואו דודאי מעל וה"ה לר"ע באחרונ' ודאי מעל ול"מ דר"ע מחייב מעילה על ססק רק אשם פלוי וע"ק דקו' התום' ותבפל ברובא משמע דקאי רק מל ר"ע הח הקו' גם על רבכן למה מעל וביותר קי מה הקי חוי לר"ע ותבעל ברוב הח ריע לשישתו חזיל דחיים למעושה מדחורייתי במש"ל סק"ו ולה חזלים בחיר ולקים משאיכ על רבנן ותבעל ברובה דחולים בח"ר ול"ע. וביותר קי לי אף לכל התירולים של מו' דר"ח לא בטל לשיטת הרמכ"ם כא ס"ד לקולא וע"כ חד וחד איכא ספס והאיך

מחייבין קרבן הם הרוב חולין ומכטל לחזקת איסור והדר' קו' לדוכח': נרחה לפענ"ד לתרן כל הקוי הנ"ל דבלח"ה קי לי דתוי כי וח"ל דהוי דבר שלים דוה הוא רק דרבון וק' הא מבואר בנ"ה דף קכ"ח במקום דיוכל להפריד המיסור הוי כאילו ניכר האיסור ואין בטל ברוב אפי' מדאוריית' ואם כן הכא יוכל להפריד החיסור ע"י פדיון ולחלל עליו כמו שכתב הרמב"ם ז"ל בחומן הלכות ח"כ שפיר אינו בעל ולק"ת קו' החו' ופשיעה קו' הכ"מ על הרמב"ם וח"ל מהה דעבל והקדש די"ל דהכא לא נתערב כלל משא"כ שמה כבר נתערב האישור מתחילה ושם האישו**ר** מליו ובלח"ה מליכן כמה חומר׳ גבי מבל והקדש יותר גבי מב"מ ועיין במ"ל בסל" הנ"ל ובהלי תרומה עיין שם. לכן נרחם לי דכך פיי והמשך בתוי דוודחי גם תו' ס"ל היכא דיוכל להפריד דהוי כניכר ולא שייך ביטול והכא הוי כאינו ניכר האיסור כיון דיוכל לחלל עליו וא"כ לא יוכל להקשות על רבנן למה מעל אפילו באחרונה די"ל כיון דיוכל לחלל עליו הדי כאילו ניכר האיסור ולא בעל כלל דרוב כמאן דליתא עד שיפרש פרוטה א' להקדש וא"כ שפיר קאמר דמעל באחרונה ואף דפיכא ספק וספיקא לקולא מכל מקום לא עדיף האי ספיקא לקולא מרוב דעלתא (כמו שכחב לעיל הך סברא לתרך הרמב"ם עיין שם) וכיון דגבי רוב דעלמא לא מתירין משום דהוי כניכר האיסור כיון דיוכל לחלל עליו וכנ"ל פשיטא דספיק׳ לא מהני להיות פטור מקרבן אמנם לרים דם"ל בעלמה דלה הזלינן בח"ר וחיים למעוטה מכל מקום ס"ל כמים חו' הליבי' דר"מ בחולין דרוב מבטל חזקת איסור ופשימא דר"ע ס"ל כן דהא כבר כתבו תוס' במכום וחולין דלה מלינן מהן החיים למעוטה יותר מר"מ עיין שם וה"כ הרוב מעות חולין כאן מבטל עכ"פ לחזקת איסור הקדש וא"ל הא הרוב כמאן דליתא כיון דיוכל להפריד החיסור לחו׳ אליבי׳ דר"ע דחיים למשוטא ומכל מקום הרוב מהני לבטל חוקת איסור א"כ אף דהוי כאילו ניכר האיסור מכל מקום מהני הרוב לבטל חזקת איסור דלא עדיף כך דיוכל להפריד החיסור חליבי׳ משחרי רוב׳ דעלמח וחיים הוח למעוטח ולח חזלים בת"ר ומכל מקום מהני הרוב לבטל חזקת איפור היה היכא דיוכל להפריד האיפור הרוב מכל מקום מבשל חזקת החיסור שבו והקי תוי שפיר ותבשל ברובא וחיל ספר ה"ל כחילו ניכר החיסור ז"ח הח מכל מקום חליבי׳ דר"ע הרוב מהני לבעל החיסור דוה לה עדיף מחיים למעועה משח"כ לרבנן חם הרוב מהני בלח"ה בשל ה"כ על רבק לק"מ הא ס"ד לקולא י"ל הא אחחזיק אסורא וא"ל הרוב עכ"פ פבפל חזקת איסור ז"ח הח הרוב כמחן דליתח כנ"ל ועוד חף דחתריכן דהרוב מבטל חוקם חיסור בחחרוני שפיר מעל דפרועה הקדש להיכן חולה ונחבטל לח אמרינן דהוי כניכר החיסור וכף אמנם לר"ע הקי חו' שפיר הא ספיקא הוא ולקולא ותיי חו' דס"ל ר"ע לשיטתו דאפילני על ספק מחייב אשם חלוי א"כ הוי כאתחוק איסור׳ והקשה חו׳ שפיר ותבעל ברובם והיינו הך רוב יבטל עכ"ם חזקת חיסור והדר׳ לספיק׳ דחוריים׳ מכל מקום למה משל כדברינו הנ"ל וא"ל כיון דיוכל להפריד האיסור על ידי חילולהוי כאילו ניכר האיסור ולם מהכי הרוב הם חיים למעועם רק ס"ל חם ים רוב מבעל ליי חזקת חיםור וחם כן למה מעל הם ס"ר לקולם וחי חו׳ חד חיי דחין בו אלם חחד ולם הוי כלל רוב ופשיטה דהתחזיק היסור׳ וספיק׳ מדהוריית׳ לחומר׳ ה״נ מטבע חשובה ול״ב ופי״ דמבואר העעם דד"ח ל"ב דהוי כאילו עומד האיסור בפ"ע ול": כלל ואין כאן רוב לבעל חזקת חיסור והוי ספיקם דחתחזים אסור׳ ומדחוריית׳ לחומרה ולק"מ כל קושיותינו הכייל שהקשינו על חון וקיל. ומעתה ייל קוי הפריח על הך חיי החושי דתיי דריית ל"ב הם מבוחר דד"ח ל"ב הוח רק דרבנן וקוי חלימחה היח חך לפ"ד הנ"ל י"ל כך דהנה לפ"ד הנ"ל כל דברי תו' סובב והולך רק אליביי דר"ע וכן מפורש בתו' דהקשה רק אליביי דר"ע יש לחרך הל"ע של פ"ח הא ד"ח מדאוי בעל דמבואר הטעם דר"ח בעל מדאוריית׳ דכתיב אחרי רבים להעות רק דרבנן החמירו בי׳ א״כ לר״ע לשיטתו דחיים

למעוט׳ מדחוריית׳ פשיטה דד״ה ל״ב הפי׳ מדחורייתה וכדברינו הנ״ל ולק״מ: ולפ"ד גם הרמב"ם ע"נ דהוא פסק כחכמים דמעל באחרוני דהא קיייל דאזלינן בחיר י"ל דלא מהני הרוב דהוי כאילו ניכר האיסור ואם כן ס"ד לחומרי דאתחזים איסורי והרוב כמאן דליתא ועוד באחרוני ודאי מעל דפרומה הקדם להיכן אולה ואחבשל ל"א וכאשר באמח חו' הקשה ותבשל ברובא רק אליבי׳ דר"ע וכן' ולקימ של

הרמב"ם ודברי התו' עולה יפה ומוכח דתו' פ"ל כהרמב"ם דפ"ד לקולא וק"ל : לכאורה ליחא להנ"ל דעדיין קו' הפר"ח במ"ע על חו' הא ד"ח ל"ב רה דרבנן דהנה וודאי אף דר"ע ס"ל חיים למעוטא מכל מקום מודה היכא דרובא אימא סמו דניזל בח"ר וכי יחלום על הקרא דכתיב אחרי רבים להעות וכן מוכח אליביי דר"ע היכא דרוב׳ איתא קמן דאזלינן בח"ר דקאמר ר"ע מוסיף אף ככרות של בע"ם דל"ב מחמת דב"ח וחם כן הכח גבי חולין והקדש גם ר"ע מודה דחזלינן בת"ר דרוב חולין איתא קמן אם כן לימא לדברינו הנ"ל וכל הקושיות וביחוד קו׳ הפר"ם נלבה וגם קמה ולע"ג:

י"ל כך דלכאורה בלא"ה ק' מה הק' חו' ותבעל ברובא הא אנן קיי"ל כשמואל דחין הולכין בממון חחר הרוב כמבוחר ברמב"ם וש"מ והכח הוח חיסור שים בו ממון אך י"ל כך דוודאי אף דגבי ממון אין הולכין אחר הרוב הייכו היכא דלים" קמן אבל היכא דאיתא קמן אף בממון הולכין אחר הרוב כדכתב אחרי וכו׳ דאין חילוק בין איסור לממון ועיין ברשב"ם במס' ב"ב ריש פרק המוכר וכן חו׳ שם ובסנהדרין דכ"כ דהיכה דרובה היחה קמן הף בממון הזלינן החר הרוב אך י"ל כדו לדידן דקיי"ל באיסורי לעולם אזלינן בחר רוב אפיי בדליחה קמן א"כ בממון נחים חד דרגה וחולינן בח"ר היכה דחיתה קמן עכ"פ הכל לר"ע דלה הולינן בח"ר וחיים למעועי אסי׳ באיסור׳ היכא דליחה קמן אם כן בממון ס"ל למו׳ אליב׳ דר"ע גם כן נחים דרגה ולה הזלינן בח"ר הסיי היכה דחיחה קמן וקרה לה קחי על ממון כלל וכמו לדידן דאיכא חילום בין ממון לאיסור ה"ה אליביי דר"ע וכנ"ל וא"כ הכא הוא איסור שים בו ממון וחיים כ"ע למעופה ושפיר חירון חו׳ דד"ח ל"ב מדהוריים׳ וחרולי עולם יפה וק"ל . ואף שים לפקפק ע"ז דאף דהוא חיסור שים בו ממון מכל מקום איסור הוא דאל"כ קשם מכמה משניות מעות הנמלא בירושלים אליבי׳ דשמואל אך בלאיה אין זה ברור דר"ע מודה גבי רוב׳ דחית׳ קמן וחף דקחמר ריע מוסיף וכו׳ דהא ק׳ כניל נס אליבי׳ דר"מ גבי חנא ליטר׳ דקליעות ופיין בגמ׳ דיבמות דף קי"ט מוכח דר"מ חיים למשושה הפי׳ גבי רובה דהים׳ קמן שים ובחמת חו׳ ד״ה ר״מ הקשה כן היחך יסלוג

על קרא אבל סמי לריך ביאור והך כללא לריך אללי עדיין חלמוד : סעיף ים עוד מלאחי לכאורה ראיי מחוי דס"ל כהרמב"ס דס"ד לקולא מהא דאיי במם׳ קרושין דף י"ב החי נכר׳ דקרים בהכנה דכחלה יתיב ר"ה וכו"

איסור חחילה וככון . ולפי זה לק"מ קו' הלח"מ מחוסר בגל דהתם פעור מפ"ט כיון דאין כאן חוקת איסור וס"ד לקולא ושפיר כחב רש"י דדמיא לדלעיל דספק גרידא הוא בסיד לקולא והכל על נכון. ולכאורה מלאמי קלת ראיי להנייל דבלאיה קלת קשה דהרמב"ם סוחר לדברי עלמו דהכח סיל דשורת הדין דחינו נחמן והרולה להחמיר וכוי וכן פסק בסוף הלכות פ"מ ובפ"ע מנזירות פסק אם אמר א' לנזיר דנטמאת והוא שתק או דנסחטק הרי זה מביח קרבן (ובאמת משחק אין כאן תימא דהוי כהודאי אד מנסתפק קשה) וכאן גבי שליח דהמנוהו מתחילה וגם לא ה"ל למידע ובאמח אינו יודע האיך פסק דשורת הדין דאינ ופטור מלעשות פ"ש הא אפי׳ הכא גכי פסח התורה במנוכו כדכתיב ושחטו כל הקהל וכו׳ וד"ל כיון דחוקה דשליח עושה שליחתו ומזהיר שהיר ביי דוה דוחק דודאי אפו ברשיעי עסקינן רק אמר שלא בכונה עשה זאת א"כ יהרי נאמן מהדין שהוא מוהיר ומודים לעשות פיש והאיך יהיי גרע מנסחפק גבי מירות. ואם שיש לדחות מכל מקום לעייג ולפייד הכיל ייל דכאן גבי פסח אף דאם לא יעשה איסור תחילה לריך גם כן להכיא פ"ם ע"ת רק מחמת איסור חחילה אסור מה שאין כן גבי נזירות מבואר בנמ' ורמכ"ם דיוכל להכיא קרבן ע"ת חשאות או נדבה אם כן שפיר פסק הרמב"ם אם נסחסק לריך להביא קרבן מה שאין כן כאן דא"א להביא פיים ע"ת ולק"מ . אך לפי זה קושית הראב"ד ז"ל במ"ע. הא אסור להביא פסח גדצה עית שלמים ייל דכונת רבינו כך סוח חם רלונו להחמיר יביה פסח שני כלי תנחי שלמים כי ע"ת שלמים אסור מחמת מחנות כמו שכתב הרמב"ם לעיל ספ"ג גבי ה׳ פסחיכם רק דעת רבינו ז"ל פ"ש ע"י שליח הרחשון ימנוה עם חחרים על פ"ש (וזה בונת הכית וזיל להמניהו עם אחרים) ויאמר אם כדבריך שלא לשמי שחעתי הרי את שלוחי למנות אותי ע"א על פ"ש (כי לבד אסור לעשות פ"ש אפי" ע"י השליח הזה דלמא ימעל פיה) ואם משקר אין בשליחתך כלום אם כן ממנ"פ יולא אם משקר ועשה פסח ברחשון כדין פשיטה יולה וחין כהן שליחות כלל וחם המת הדבר יולה על ידי מנוהו על בסח שני וא"ל האיך יוכל לאכול פ"ש דלמא השליח משקר ועשה פסח הראשון ואם כן אוכל פיששלא למנויו זיה דבאמת אינו חוכל רק ימנו אייע עלידי שליח ומבואר כמב פעמים בש"ם דאכילה אינו מעכבת ועיין במשנה סוף מי שהי' טמא ברש"י שם וכן ברמב"ם פרק רביעי ובכ"מ ע"ש . דא"ל כפמ"ש הלח"מ שם דל"ל ראוי ואכילה בשעת מנובו ושחיפה עיין שם י"ל דחם בחמת השליח נמנוהו לפ"ש רחוי לחכילה הוח וח"ל פסחים ימנוהו גם על תנאי אי דידי תם וכוי ואל יאכל דאינו מעכב לאיכ נבי הי. <u>וממנ"פ יולא ז"א הא הפסח אינו נשחש שלא למנוי' ואולי כבר ילא בפסח ראשון וה"ל</u> ס"ש נשחוט שלא למנוי׳ ועיין בנמ' ורמב"ס דכל הטעם גבי ה' פסחיהם משום שלא למנוי משח"כ גבי שליח שפיר יוכל למנוהו ע"י וחם השליח ידע בנפשו דלח ילח ברחשון זמנה אוחו על פיש הפיש נשחם למנויו וראוי לאכילה הוא ואינו מעכב כלל וק"ל וכזה אפשר לכוין דברי החו' במשנה סוף פ' מי שהי' ממא ועיין במהרש"א שם דכל בפעם דבספיקה הוה גבי ה' פסחיהם חולי כבר ילה ברחשון וחין שוחטין על ספק מנותו וק"ל . אך כ"ז אם שורת הרין דא"נ השליח מוחר לעשות אותו שליח להמנוהו מים על פ"ם דאף דבעלמו מודה דמעל בשליחות הראשון מכל מקום כיון דלחומרא בשלמם הוא יוכל לעשות שים לשליח אבל אי שורם הדין דנאמן א"א למנות על פי לשליח דאולי ימעול פ"ב ולואת לא הזכיר רבינו תחת לשונו פ"ש ע"ת החלרה לשונו אנייכ דכיוון לדברינו הנ"ל וק"ל . אך כ"ז אי תוס׳ ורש"י ס"ל כהרמב"ס דס"ר לקילא שפיר יוכל לתרץ כדברינו אבל אי ס"ל ס"ד לחומרא מלבד דקושית החו' הנ"ל למה יעבור על ספק אסור כרת משום איסור תחילה במיע כדברינו הניל ופשיטא החושיא מחופר בגל למה פשור כהנ"ל ודברי הרמב"ם מוכרחים ותו' ורש"י ס"ל כהרמב"ם

שוב אמרתי להביא ראי׳ מתוי בנמי דפסחים דף פ"ט הנ"ל דם"ל כהרמב"ם דס"ד לקולא דהגמי משני דאיכא חזה ושוק והקשה חוי בד"ה האי וכוי זמימא ויתן לכהן קטן ותי' שם ברוחק ועיין בכו"פ סימן ק"ח סק"ח הכיח קו' בשם ב"מ מ"ח והח חסור למוספו בידים עיין שם חמנם י"ל דתו׳ ט"ל כהרמב"ם דם"ד לקולה חם כן על כל חזה ושוק חיכה ספיקה לקולה חד לגדול עכ"פ חסור מדבריהם ככל ססיקות דאורייתא וזה מבואר בהרשב"א דיבמות פי החרש דאיסור דרבנן מוחר לספו בידים והקש' תו' שפיר והוכרת לתירולו עכ"ם מוכח בידים מוכיחות דתו' ס"ל כסרמב"ם וא"ל הא איכא חד חום ושוק דודאי פסח ואתחזיק איסורא ולחומרא ז"א הא הרוב המה שלמים ורוב מבפל חזקת חיסור ונשחר רק ספק גרידה ולקולה ולק"מ וק"ל. אמנס באמת אמו"ו הגו"ל הביא הקו' על חו' הנ"ל כשם מ"א ולא ידעתי אם כונחו למ"ח כי ל"מ כו דבר זה מפורש וחדרבה הח חיי בתו' פסחים דף פייח ד"ה שה לבית דמותר ליתן לקטנים פסח שלא למנוי׳ משום מלות חינוך והמג"א סיי שמ"ג הביא תי׳ זה להלכה עיין שם ואם כן לכאורה אין כאן קו׳ על חו׳ הנ"ל וד"ל דחוי כתב למ"ד שם לבים ל"ד כילה מליכן מ"ד דהי לי׳ כן ועיין בר"ן דנדרים דף ל"ע דמותר מדחורייתי ליתן לבנים קטנים ססח שלה למנוי׳ וליתה לכחורה להך קו׳ החמו"ז הנו"ל שהביה בשם מ"ח ומרש"י דסוכה סוף פי הנחל אינו ראי׳ כלל דס"ל רק דאסור למנוי׳ אם אין יוכל לאכול כזית ללי אבל אם מותר ליתן לקענים בלי מכוי׳ לא מליכן ברש"י שום הכרח כי משמע גם כן בהר"ן שכתב הרחוי למנוי׳ מעכב וכוי ובזה ניחח גם כן של"ל בתו' דכ' כיון דלמלות חינוך הוא שרי ליתן בידים וק' למה יתן דבר איסור הלא הי' יכול למנות כמבוחר ברמב"ם בהלי ק"פ דקטנים יוכל להיות מן המנויי ובודחי לח יחלק חו׳ ע"ז אך לפי הנ"ל ניחת דהיינו דוקת קטן הראוי לאכול כזית ללי אבל קטנים שחין יוכל לחכול כזים ללי ח"ח למנוי׳ וכמים הרמב"ם דהוי כזקן וחולה ולק"מ . אמנס לכאורה קו' המ"א ליחא אך באמת ז"א דודאי אף אם הוא אין מחויב לעשות פסח ל"ש מלות חינוך ואסור ליתן בידים ולק"מ וק"ל:

ול"ע על הרשב"ח:

סעיף יה והנה לכחורה מנחמי עוד רחי׳ דתו׳ ס"ל כדעת הרמבים דם"ד לקולח וישבתי כזה קו' על הרמב"ם ועל תו' . הא דאיי בסיף מעילה האומר סרועה בכים הקדם כיון שהוליא פ"א מעל דברי ר"ע וחכמים אומרין אינו מעל אלא באחרונה ועיין בסרמב"ם בפ"ז מהלי מעילה שהעחיק להלכה כחכמים דאומר פרועה בכים הקדש כיון שהוליא פרועה אחרונה מעל וחתה עליו הכ"מ ויהי' בעל ברוב וחי' דס"ל דבר שיל"ת ח"נ מעבע ד"ח ול"ב וחמה הפ"ח בי"ד סיי קי וכן על חוי דכחב ומבעל כרובא וא"ל דהוי דכשלי"מ וכוי דוה דרכנן ומיי חד חיי דאין בו כ"א פרוטה מ' א"כ דמעבע השובה ול"ב עיין שם . וחמה הפר"ח בסיי הנ"ל דקוי התוי במ"ע דהם מכוחר כש"ם דגימין דד"ח ליב היינו דרבנן ועל הכ"מ חמה דחי׳ או משום דבר שיל"מ וזה דותי פו' בעלמו דהוח מדרבנן ותי' החתרון נמשך חתר פו' דד"ח ל"ב וזה שלא אליבי' דהלכתא דזה רק דרבנן והפר"ח דחק עלמו דאיירי דהפרוטה הפדש ניכר ולוחת ל"ב נוה דבר שימח לפרש כן בהרמב"ם חדח הל"ל להרמב"ם לחלק ועוד זהו שייך לומר אם נפל פ"א למוך הכים אך אם אמר פ"א בכים הקדם האיך שייך כיכר עכ"פ הקו" על חו' וכיוחר על הכ"מ הכיח בל"ע ולפעל"ד יש להליץ בעד הרמב"ם זבעד התו" ויהי' עולה הכל בס"ד על נכון דבלח"ה כמה קו' על תו' הזה ולריך ביחור ה"ל התו' ד"ה ר"ע ותימם הח הכם הוי ספק ר"ע לשיעתו חזיל וס"ל על ספק מעילה

אם הקלו בשברי' דקולה וכו' ניקיל בא"א חו' ר"ה אם הקלו וכו' אי' ספרים שכתב בהן וכוי וים מפרסים אם הקלגו בשבויי היינו משום דאפיי איכא סהדי שנשבח מכל מקום לא היי יודעין אם נעמאה אם כן אינה אסורי מן התורה עיין שם הרי מבואר לחו׳ ס"ל אף בלתי העעם משום הנולה וכו׳ מותרת מדאוריית׳ כיון דאיכא ספק אם נטמחה והוא כהרמב"ם וכן לכאורה מוכח מרש"י ז"ל בכתובות דף נ"ג דכתב דהוא רק חששא בעלמא אולי נעמא' עיין שם אך באמח כבר חמה רבי' על הך רש"י דהא **אי בגמי דף י"ג דרוב גוים פרולים בעריות המה לכן נראה לידים לדחות ראי׳ הנ"ל** מתו' ורש"י דוודאי יש לומר הטעם דמספק אל האסרנה אותה אשה דיש לה חזקת כשרות לכהונה כמ"ש'תום' בכתוכות דף ט' וכן מבואר בכתובות דף י"ג ואם כן י"ל דרש"י שפיר כתב דהוא רק הששא בעלמא אף דאיכא רוב לאסרי אוחו מכל מקום כבר כתב המהרש"ל בחולין דף י"ל היכא דאיכא מישוטא דטכיח וחוקה אזלינן בתרה אפי׳ מדמוריות׳ עיין שם בחד חי׳ אם כן יש לומר הכא אי׳ להאי שויה חזקת כשרות לכהונ׳ וגם מיעוע דשכיח כיון דמנוולה נפשה דלא נבעלת ואזלינן בחר מיעוע וחזקה ומותרת מדאוריית׳ ורברי רש"י ותו' על נכון ואם כן ראיי דם"ל כסרמב"ם אך ספ"ח כ' וז"ל וח"ת לרשב"ח דס"ל ס"ד לחומרת היאך אמריכן בשבוי הקילו הא מדאורייתי אסור' ותיי משום דמנוולה נפשא' ע"ש ותמהני שלא היי בזכרונו דברי תוי ורש"י הנ"ל דמעולם אין כאן איסור דאוריים׳ בשבוי׳ ולק"מ ולכאורה אי קשי׳ הא קשי׳ אבל באמת גם זה אין קו' רק דמות ראי׳ לרמב"ם ז"ל ראי׳ בסוף נדרים האשה שאמרה טמאה אני לך מ"ר אמר' תלא ואתא משנה אחרונה ואמרה שמא עינ' נותנת וכו' ל"ח והקשה הר"ן כיון דמדינ' אסורה וכי יש כח לחכז"ל משום שמא שינ' וכו' נעקור ד"ח והחריך בו ומי' דאסקיענהו רבנן לקדושין ודחה ומי' בשם אחרים דבאמח א"כ להולים מבעלה כיון דמשועכדם לו רק כיון דמולולה נפשאי הי' חומר דודאי החמת אתה ואתא מ"א וכו' עיין שם ולכאורה הא לשיטתו ס"ד לחומר' ואם כן אף דאין נאמנות להוליא א"ע מבעלה כיון דמשועבדי לו מכל מקום הא מידי ספיק' לא נפקא וס"ד מסור׳ ויש לדחות דבאמת ס"ל כיון דמשעבדת לו אין נאמנות לששות אפי׳ ס"ד וס"ד אסורה שיש לדחות ועיין בחדושי הרשב"א אמנס להרמב"ס הי׳ קשה קו׳ הנ"ל ולואת הוכיח דינא דס"ד לעולם לקולא ובמשנה ראשונה אמרו דס"ד מדרבנן לחומר׳ ואתא משנה אחרונה משום שמא עיני נותנת באחר ואוקמי אראורייתא ולק"מ והכל

טעיף ב ואסיי במה דפתה להוכיח דברי הרמב"ם מנמי ותום׳ דס"ל כוותיי דאיי במס' מיר דף י"ב האומר לשליח לא וקידש לי אשה סחס ומת השליח אסור בכל הנשים שבעולם דלמא קידש א' מקרובות והקשה תו' אם כן יהי' כל הנשים בעולם אסורים לקדם דלמא קידם אותה זה השליח ותיי תוי דאסירי רק משום קנם ולכחורה קשה הא הוא ס"ד אם קידש אותה שליח אמ"כ דם"ד לקולא ומוכרח כרמב"ם ותו׳ ס"ל כוות׳ וא"ל הא הכא אתחזיק איסור׳ דהא חזקה שליח עשה שליחותו וסיקלין על חוקה ז"ח דהח יש חוקה כנגדו דהיח בחוקת היתר לשוק עומדת ונשחר רק ספק גריד׳ ולקולת חד עדיין קשה הח ס"ד מדרבנן עכ"פ לחומרי ויהי׳ חסור׳ כל חשה לקדם וא"ל דס"ל לחו' דבוה לאסור כל נשים בעולם בשביל האי שועה שעשה שלא כהוגן אוקמי אדינא דאוריית' משא"כ להאי בעל וכמ"ש בגמ' דחולין דף 5"ו זה דוחק אך י"ל דפלים לי׳ חוקת היתר לשוק מהאי חוקה שליח עושה שליחותו כיון דחין זה חוקה מבוררת ובלא"ה עיין במ"ל מה שפלפל בהך חזקה הנ"ל בהלי תרומה אך לכאורה ליתם להנ"ל דוודחי תו׳ לה ס"ל כהרמב"ם חף גם קי רחי׳ זו דהה כתב תו׳ שם דמדאוריים׳ מוחר מכח רוב וקבוע לא הוי כיון דאינו ניכר עיין שם וליחא להנ"ל אמנם באמת דברי התום' דחוקי' שם למאוד דהקשי בעלמה דאמריגן שם דה"ל קבוע ותו' בדוחק ואחרון הכביד דפריך בגמ' מקן סתומה והקשה תו' ג"כ עלמו הא גבי אשה הַפֶּעס משום קנם ותי' דקו' הנמ' גבי קן ג"כ יקנים ודבריהם לריך ביאור דגבי אשה שייך קנם אבל גבי קן סתומה דחייב קרבן מדאורייתי היאך שייך קנם להתיר חיוב דאורייתא ד"ל דלא ה"ל כפרה הא באיי להכשיר אמנם לפ"ד הכ"ל בהרמב"ם א"ל לומר כלל קנם רק אסור׳ ככל ס"ד וקו׳ הגמ׳ שפיר ודברי הרמב"ם מוכרחים אך הקו׳ על סו׳ י"ל כך דוודאי תו׳ ס"ל לדידן משום קנם דמדאוריית׳ אזלינן בתר רובא וקו׳ הגמ׳ מקן סתום מכל מקום על נכון דקו׳ קאי אליבי׳ דרבי יוחנן ועיין בבכורות דס"ל כר"מ דחיים למעוטת ה"כ שפיר פריך ולק"מ קו' התו' וכל הדחוקי' של תו' הוא אף א"ח דקו׳ הגמ׳ לדידן אבל באמת א"ל ודברי הרמב"ם על נכון וכן אפשר ס"ל לתו׳ וק"ל ע"כ בררתי מכמה מקומות שרש"י וחוסי ס"ל כהרמב"ם וגם הבאחי ראיות מש"ם לדינא והסרתי ת"ל הרבה תלונות ועמש"ל עוד והי איי יאיר עיני בתורתי. וגל עיני ואביעה נפלחות. וישמרני משניחה ושעות. וחתן שבת והודחות. ועתה נבוח לפלפל קלת בנוף

על נכון :

דיני ס"ס וביאה במקלת שמיה ביא' : סעית כא הש"ר סק"ה הביה בשם הו"ה בילה שנמלה בתרנגולת בקליפתה שקרה לה טריפות מקרוב הוי ס"ד ואסור׳ כי נחגדלה באיסור ואם נתערבה באלף ל"ב ואין להחיר כ"א מטעם ס"ם הואיל וספק ראשון אסור מהחורה והסכימו כל האחרונים כן להלכה ואמו"ז הגז"ל האריך לטעון על בילה מספק טריפה דתלוו' בפלוגח' ר"י ור"מ וחנכי תמה בדבר הח להרמב"ם דס"ד לקולח חם כן אפי׳ בבילה מודחי פריפה אין ספק ראטון אסור רק מדרבנן ורוב האחרונים הסכימו לדעת הרמב"ם והיאך פסקי כאן בפשיטות כאו"ה וא"ל דהכא ה"ל אתחזיק איסור׳ כיון דהשתא התרגנולת טריפה וכמ"ם הש"ך כשם האו"ה ז"א חדא דהעיקר הטעם שכי הש"ך הוא כיון דהספק ראשון אסור מהתורה ולהרמב"ם אסור רק דרבנן ועוד בלא"ה דבר זה לפענ"ד במחלוקת רש"י ותוס' שנוי' כי בתוס' דכריתות דף י"ז בד"ה מדסיפה משמע דהס עשה מלחכה בתחילת שבת כ"ה דפטור רק במ"ש אז אקבע ועיין בלח"מ פ"ב מהל' שגנות דהבין גם כן בחום׳ כזה ואמאי הא כיון כשנגמר מלאכחו ודאי שבת ולימא כיון דהשחא שבת גם ב"ה היי שבת ויהיי חייב כי ספיקא כהאי יהיי אתחוק אסורה אע"כ דס"ל לחו" אף דהשתא וודאי שבת ואתחוק מכל מקום על המלאכה שאנו דנין עליי איכא ספק ולא מהני שנגמר כשבת גמור ואם כן היה גבי בילה מתרנגולת שנטרפה מקרוב דמה מהני חוקת איסור של תרנגולת לבילה שאנו דנין עלי׳ אם נתגדלה באיסור או

לא הא דומה בכל אופן לעושה מלאכה בשבת ול"ע:

אך מרש"י בשבת דף ל"ה משמע דתחילת ב"ה גם כן אחחק איסור' דמחייב א"ח על

נשיות מלאכה בחחילת ב"ה ועיין בהרמב"ם ובלח"מ ב"פ משגגות שס"ל כרש"י

ויפה העתיקו האחרונים הך דינא דאו"ה להלכה אך מלבד שי"ל דאין מרש"י הכרח

כלל די"ל דס"ל דלאו אתחיק איסור' ומכל מקום חייב א"ת דכבר כתבתי לעיל דרש"י

ס"ל כהרמב"ם ס"ד לקולא רק גבי א"ח שאני או כירושלמי משום דאם אמר לבי ניקפי

וכרי או להסר גם הספק דמ"ל מתנדב א"ח עיין שם אם כן אין מרש"י ראיי ומחום'

מוכרת בלי פקסוק ועוד באמת בלא"ה על בילה מודאי מריפה אין כ"כ קו' די"ל דס"ל

לש"ך אף להרמב"ם דס"ל דס"ד לקולא מכל מקום כיון דהספק דאורייתא החמירו כי'

מכסק עריפה לכל סשימות אפילו א"א ספק א' בנוסי וכוי מכל מקום הא מעולם אין

באן איסור תורם דהתרנולת צופי מותרת מדאורייתא והיאך שייך לנזור על תערובי

כלל מהך חו' וכפרט דדעת היש"ש בחיי דאסור רק מדרבכן עינתי הישכ ואמרתי דליתא נהנ"ל דבלא"ה ל"ל קלת דחום" כ' ואותן שנולדי מו"מ אחר שנטרפה אשריה מגזירת חכמים כמ"ש על בילת נבילה וזה לכאורה נראה כשפת יחר בילת בבילה מאן מגזירת חכמים כמ"ש על בילת נבילה וזה לכאורה נראה כשפת יחר בילת בבילה מאן דבר שמיי אלא דחו' ס"ל כהרמב"ם דס"ד לקולא ואותן בילים שספק הם אי היי מעורות בגידן בשעה שנטרפה אסור' רק מדרבגן וא"כ לא היי לתכמים לאסרי אותן בילים שכולדה מיד אחר שנטרפה דהוי גזרה לגזרה ולואת כתב חום" שהיי באותן גזירה של בילת נבילה והוי כולא חדא גזירה ומבואר בריש בילה דהיכא דהיי עם שארי גזירות שפיר גזרינן גזרה לגזרה ולק"מ והטעם נזירה בילת כבילה גופ' עיין בתום' דחולין דף שפיר גזרינן גזרה לגזרה ולק"מ והטעם נזירה בילת כבילה בופ' עיין בתום' דחולין דף כ"ז וא"כ לס"ל תו' כאו"ה ול"ע :

סעיף בב הש"ד סקכ"ז האריך אם ספיקא דרגנן במקום דאקבע איסור׳ להחמיר או לא ועיין בכו"פ בזה וכי שם וו"ל ובזה יש לעורר מה שהקי ת"י ומסרש"א בילה דף די דפריך מהא דספיקא אסורי בשלמא לרבה וכוי אלא לר"י ור"י ה"ל ספיקה דרבנן ולקולה והק' ז"ל ל"ל פריך גם מר"ל דס"ל משום מוקלה י"ל שים כאן ב' חרנגולים ה' העומד לגדל בילים וה' העומד להכילה ובילה זו ספק מהיזה כונדה וחד בחד ה"ל אתחזק איסור׳ ולהחמיר עיין שם ולכאורה ל"ע דעריין יהי׳ קשה אימא סיפא נחערבה וכו' כולם אסורי ואמאי הא ס"ם הוא ואף להכך פוסקים ספק א' בגופ' וכו' ל"א הא הטעם כמ"ם תום' והטור בהך סי' משום דספק ראשון אסור מהתורה אבל הכא דכל האיסור דרבנן כ"ע מודה דהוי ס"ם וכן כתב הס"ך גופא ובחמת כפמ"ש הש"ך בס"ו ס"ק ס"ב למחבר כיון דנוף החיסור דרבגן בחערובת ל"ב מי׳ שפיר אך לדעת הרמ"א קשי׳ אך ז"א די"ל דאם נחערב אודאי קאי ועיין בדברי אמו"ז הגז"ל ס"ז סקל"א מ"ש על הפ"ח עיין שם . ולפענ"ד אמרתי לחרך קו' ח"י ומהרש"א הנ"ל דהנה בלא"ה ק' דהא ע"ב ר"נ לא ס"ל כהך ברייתא דקחני א' שבת וא' יו"ט והוא ס"ל בר"פ בשבת כר"ש דל"ל מוקלה רק עדיין אין זה הכרח דיוכל לאוקמי הך בריותה חליבי דר"י דחים לי מוקלה גם בשבת. המנס י"ל הח רש"י ביבמות דף פ"א ס"ל וכן חום׳ בחד תי׳ דר"י ס"ל מב"מ לא בטל אפילו גבי יבם ביבש וא"כ אליבי׳ דר"ל ע"כ ברייתה ר"י היה דהמר בין בשבת וחליבי׳ לק"מ די"ל החי׳ לספק טריפה אך אליביי דר"י ור"י ק' אס' נחערבה וכוי משא"כ לרי יהודא שפיר א"ב דמב"מ

ל"ב ולק"מ וק"ל: ובר"א חיל לפענ"ד קוי מהרש"ל דהנה המהר"ם שיף הקי בי קוי חדה מ"פ לרי ילחק

ור"יו דלמא אינהו ס"ל נמי דבילה מחרנגולת עומדת לגדל בילים אסור משום מוקצה כר"ג רק מתניי לא מחוקמי הכא משום קוי א"כ לפלוג בתרנגולת ומש"ה מוקי למתני׳ בעומדת לאכילה אבל בעומדת לגדל ד"ה אסור ובהכי איירי הברייחא ועוד הקל מאי פריך הגמ' וכ"ת בילה חשיבה ולא בטילה הניחי למ"ד כל שדרכו למנות שנינף אלא למ"ר את שדרכו למכות מא"ל והק' וכי גברא אגבר' קא רמיח דלמא איהו ס"ד כאשר אוקימח׳ במתני׳ משום הכנה או מוקנה עיין שם שהניחם בל"ע . ולפע"ד א"י דבלא"ה יש לדקדק קלת למה המתין הנמי להקשות מהך ברייתא על ר"י ור' יוסל אחר שהוכיח שחף רבי יוחנן סבר משום משקין שזבו ולח פריך חיכף מר"י ור"י מה ת ברייתא לכן נראה דוודאי הגמ' ידע מהך חי' דבילה ד"ח הוא ול"ב מחמת חשיבוון רק קו׳ הגמ׳ כיון דרבי יוחגן ס"ל ג"כ הטעם מכום משקין שובו ור"י לשיטחו חול ום"ל את שדרכה למנות ולק"מ דוודאי אליבי׳ דר"י ור"י ידע הגמ׳ לתרן בילה חשוב וח"ל לתנה דליטר׳ קליטות היה רק לר׳ יוחנן לשיטתו פריך שפיר ולפ"ז דהקושית הגמ' מעיקר' קאי על ר' יוחנן יוכל לתרך גם קו' ראשונה של המהר"ם שיף דלמא מוקי הברייתא בתרנגולת העומדת לגדל משום מוקלה הא מבואר לקמן בחו' דף ו' ד"ה שמואל ואי תימא ר"י דר׳ יוחנן ס"ל בשבת דף קנ"ז כר"ש דלית ליה מוקלה ולק"מ. וא"ל דלמא מכל מקום אוקי הברייתי דהכא כר"י זה היי ס"ל לדוחק אליביי דרי יוחנן לאוקמי הברייתי כר"י וליי לאס"ל (אך עדיין קשה השתא אליביי דאמת דמתרן הגמי האי תנא ליער׳ קליעות למה לא אוקמי ר"י היא וסיפא אתי׳ לספק עריפה ושפיר אינו בטל משום מב"מ אך ו"ל כך דניח׳ לפרץ האי חנה ליטר׳ קליעות הוא א"כ אם נתערב׳ קאי אפי׳ על ספק יו"ט וחול ומכל מקום אסור׳ מחמת דב"ח כמ"ם רש"י אליבי׳ דר"א כיון דהחמירו גבי תערובת ה"ה וכו׳ ומזה איירי הבריית׳ הכי משא"כ אי אוקמינן אליביי דר"י והטעם משום מב"מ ל"ב ע"כ ל"ל דאיירי מספק טריפה דהא מבואר בחום׳ ורשב"א בחולין דף 5"ט גבי שאני ליר דויעה בעלמא הוא דר"י מודה דגבי איסור דרבנן מב"מ בטל וא"ל גבי דבשל"מ הדרא לדינא דמב"מ ל"ב הא בה"א ל"ח בדרבנן דבשל"מ ולק"ת וק"ל) ולפ"ז י"ל גם קוי חוםי ומהרש"ח דוודחי מר"ל לח רצה לפרוך די"ל דס"ל דבילה חשובה ל"ב משח"כ לר"י ור"י פריך משום דר׳ יוחנן כוותם ולשיטתו וודאי אין הטעם בברייתא משום דבר ששוב ולק"מ:

סעיק כג והנה לכאורה יש קלת ראי׳ דגבי ספק דרבנן היכא דאקבע לחומרא מהם דאי בפסחים דף שי אין חוששין שתא גררהו חולדי וקאמר הגתי עעמא דלאת דשקול הא חזינן רשקול וכוי (ופיי רש"י ראינו דהובאת לכאן בעי בדיקה ואמאי נימא אכלוהו וכוי מי לא מנן וכוי וקאמר רבא דאין ספק מוליא מידי ודאי וקשה הא כאן הוא רק ספק דרבנן דמדאורייתא בביעול בעלמא סגי (ואף דתו׳ כתבו לקמן היה מ׳ לבורי׳ דאיירי בלא ביעל ואיכא איסור מכל מקום כבר נתקש' בדברי חו׳ הזם המהרש"א ז"ל מקי הגתי הכא ובלא"ה עיין בהרמב"ה פ"ב מהלכות חמן ובמ"ת שלי שדעת הרמב"ה כדעת רש"י ויתר גאוני׳ דאיירי בביעל והוא רק איסור דרבנן ע"ש) ובסיפא שורת הדין להקל ואיך פסקינן בש"ע בודאי חמן לריך בדיקה אע"כ ל"ל כיון דאיכא ודאי חמן הוי אתחזק איסור וספיק׳ דרבנן ג"כ לחומרא וק"ל. אך יש להחוף דהנה הרשב"א פסק גבי פאם והמים ראבי מה בסוף הקונמרם) דהכה הרשב"א פסק גבי מאים לא לא להם מסק דרבנן מח"ם נגד דאורייתא וכתו דא"ם בסוף הקונמרם) א"כ י"ל וודאי לא אלים מסק דרבנן מח"ם נבי דאורייתא וכתו דא"ם בסוף הקונמרם) א"כ י"ל וודאי לא אלים מסק דרבנן מח"ם נבי דאורייתא וכתו דא"ם בסוף באורים לא כני וודאי לא אלים בסים דרבנן מח"ם נבי דאורייתא וכתו דא"ם בסוף הקונמרם)

דאורייתי אם יוכל לברר ה"ה גבי איסור דרבנן ולואת לריך בדיקה אבל אין מוכח מום. דגבי ס"ם חדא דלמא לא בישל בו כלל חוך מע"ל ואח"ל בישל דלמא דבר הפנום וקשה הא כלים של גוי אתחזיק איסורא מיקרי ומאי מהני ס״ם אע״כ דס״ם מהני אפי׳ בממסוים:

אמנם לפענ"ד הדבר במחלוקת חו' ורשב"ח ורמב"ם ויתר נחונים חלוי דהנה חו' כתבו בבילה ושבת וסוכה דנוי ועלי סוכה אסור גם בתשישי וכן כתב הר"ן והרשב"א וכי הטעם דתשישי לדידן כשמיני לר"י ע"ש ולכאורה ל"ל הא מבואר בגמי דסוכה פי לולב וערבה העעם דסוכה אסור בחי ולולב מותר משום דאי אתרמי אתמול בה"ש סעורה לריך לאכול בו ומנו דאתקלי ב"ה וכוי ולפ"ו קשה בתשישי למה אסור

הת אי התרמי ליי סעודה ב"ה דשמיני בודאי א"ל לאכול ואפשר נראה כבל תוסף דהת איכה ס"ם דלמה לילה וחשיעי או יום ושמיני הוא וא"כ החיך שייך לומר מגו דהתקלי אשר ב"ה עלמו אין כאן איסור משא"כ בה"ש של זי"ן הוי בפיר חיוב להרשב"א פ"ד מדאורייתא לחומרא ולהרמב"ס עכ"פ דרבנן ועיין בחו' דבילה דף ל"ה ד"ה מוקלה עיין שם ול"ל דשפיר אסור בתשיעי משום דאתקלי ב"ה דאי אחרמי סעודה ב"ה לריך לאכול בו ואף דהוא ס"ם כנ"ל דהא אתחזיק מיקרי ולא מהני ס"ם ושפיר אוסרין אמנס הרמב"ם פ"ו הלכה י"ג מסוכה פסק דנוי ועלי סוכה בשמיני אסור ובתשיעי מותר ועי במ"מ שכתב וכן ס"ל הרבה נחונים ול"ל דס"ל דס"ם מהני חפיי היכח דאתחזיק ואקבע וא"כ אי אתרמי לי׳ סעודה ב"ה אין אוכל בו ואפשר נראה כמוסף

ופשיעה דמוחר בחשיעי וה"כ הי הס"ס מהני הפי׳ היכה דהתחוק במחלוקה: הט"ך בסוף כללי ס"ס שלו הוכיח מנמ' דובחים דף ע"ד דחף ס"ם לריד בדיקה מהח דפריך ובטריסה ה"ד חי דידע וכו' ומשני בנפולה וק' לר"ם

דם"ל ספק א' בנופו וא' בתערובת מהני א"כ הכא ס"ס היא ומוחרת אע"כ דלריך לבדוק וכי הפ"ח סק"ב וז"ל ולי לק"מ דנמי איירי בודאי נפולה וע"ב לא קשרי ר"ת אלא בספק אבל בוראי לא עכ"ל ע"ם ולפענ"ד א"ל דה"ה החיר ר"ח ג"כ בודאי דרוסה דמ"מ איכא ספק אולי לא נכנס הארס והא פסקינן לריך בדיקה גבי ודאי דרום' וא"כ ס"ם מעליי לשיטת ר"ת דדלמא לא הוא זה שדרם הארי ואת"ל הוא זה דלמא לא נכנם המרם וג"ל מוחרת וה"ה גבי ודמי לפולה חדא דלמא לא הוא זה ואח"ל הוא זם דלמא לא היי ריסוק אברים וג"כ מותר דהא כל הבדיקה הוא אי יש בו ריסוק אברים או לא והוי ס"ם וספק אי בגופו ואי בחערובת אמרינן אליביי דר"ת ומאי לריד לבדיקה כלל אע"כ אף דאיכא פ"ם מעליי היכי דאיכא לברורי לריך לברר וקו' והוכחת הש"ך מבואר וק"ל. ואמת הא דהטור העתיק דברי ר"ת רק על ספק דרוסה וגם תוס" בזבתים העתיק כך י"ל כך דבאמת אף דגבי ודאי דרוסה או נפולה ודאי ג"כ איכא ס"ם כנ"ל מ"מ הוא ספק דלא מחהפך דאוך אמרינן ס' דלמא לא הוא זה הדרוסה ואת"ל הוא זה דלמא לא נכנס הא כבר אמרינן דזה הוא הנדרס והוי כספק אונס חד ולואת העתיקו ספק דרוסה אמנם כבר כתב הש"ך בשם התו' דאם לריך להתחיל בהך לד לא לרוך להתהפך וה"ה דאף בכלל ספק אונס חד אין נ"מ וכאן לריך להתחיל אולי לא הוא זה א"כ שפיר הוכיח דינא דהרשב"א היכא דאיכא לברורי לא סמכינן על ס"ם והרשב"א ג"כ ס"ל דאין לריך להתהפך אם לריך להתחיל מלד זה ולשיעתו שפיר הוכיח כדינה :

לכאורה קשה מהא דאיי בגמי דפסחים דף טי דפריך הגמי הא חזיכן דשקול ובעד בדיקה מי לא תכן מדורת כושי׳ לריך בדיקה אבל במקום שחולד׳ וחזיר יכולין להלך שם א"ל בדיקה דודאי אכלוהו ומשני רבא ה"מ בשלמא החם אימר הוי אימר לא הני ואת"ל הני אימר אכלוהו אבל הכא אימר אכלוהו וכוי ופירש דהחם גבי מדורת כושיי הוי ס"ם וקשה מ"מ הא איכא לברורי ע"י בדיקה והיכי דאיכא לברר לריך בדיקה כסי שיטת הרשב"א והוכחת הש"ך דלא מהני ס"ם היכא דאיכא לברר (ודוחת לומר דהתם איכא טרח׳ יתרה לבדיקה וכי נתח דבריך לשיעורין) אך ז"א דכבר המהרש"ח שם דמדורת כושים רק דרבון ופשיעה דה"ל בריקה ועי"ל דתו' כתב שם דספק הכלוהו וגררוהו הוי ספק הרגיל ומהני הפי׳ ספק ברה"י . וח"כ י"ל דה"ה סומך על ס"ס כזה אפיי בלי בדיקה וק"ל. ואסיים בעוב להסיר התלונת מעל גאוני

מולם אשר מימיהם אנו שומין גלמא ומפיי אנו חי' : סריק קללה סים

דגבי ססיקי דרבנן היכא דאחחזק לחומרא ול"ע. וא"ל דמ"מ מוכח מהך סוגי' דגבי ססיקא דרבנן היכא דאחחזק לחומר' דהא הגמ' פריך מי לא חנן מדורת כושים שמאיי וכרי וכל מקום שחולי וכרי א"ל בדיקה ומשני רבא ה"מ בשלמא התם אימר הוי וכרי והיינו התם גבי מדורת כושים הוי ס"ם והכת רק ספק ח' וקשה מכל מקום התם אף דהני ס"ם והכא ספק א' שווי לדינא דהתם איכא איסור דאוריית' והכא רק דרבנן וכיון דסמכינן על ס"ס גדאוריית' ה"ה יש לסמוך בספק א' בדרבנן וע"כ ל"ל דהיכא דמתחזק איסור׳ נם בדרכנן לחומרא אך ז"א דעיין כתו׳ וכמהרש"א דמדורת כושים רק

דרבנן ואין כאן הוכח': סעיף כד עוד מלאתי לכאורה ראיי דגבי ספיקא דרבנן לחומרא היכא דאתחום או אקבע דהנה איי בכרכות דף כ"ב אבעי' להו נשים מחויבת בכרכת המזון

מדאורייתא או מדרבנן למאי נ"מ אם יכולה להוליא רבים י"ח או לא ותמה רבים ל"ל אמריכן נ"מ אם המה בעלמה מסופקו' אם בירכה או לאו אם מחויבת מדאוריית' ע"ם לברכה ואי מדרבנן ספיכא לקילא ופטורי׳ ולחירוץ הנ"ל י"ל דם"ל לסחם גמי דאם אתחוק או הקבע אפיי ספיקה לחומרי וא"כ הכא גבי אשה שמלאה כרסה במזון הוי החיוב בהמ"ז אקבע ואם כן אף דחיוב רק דרכון מכל מקום ספיקא לחומרא כיון דהחיוב של בהמ"ז אקבע והסטור ספק ואין כאן נ"מ לענין ספיקא אס בירכי או לא ולריכי ע"פ לברכה אפיי אם מחויבת רק מדרבנן ולק"מ ומוכח דספק דרבנן דחקבע לחומר׳ וליע:

אך י"ל דוק לחידך גים׳ ע"כ מוכח אף דחקבע גבי אסור׳ דרבנן ספיקא לקולא דהנה אנן פסקינן כל ברכות שהמה דרבנן בין לפניו ובין לאחריו ספיקא לקולא וקי בשלמא לפניו שורת הדין להקל אך על אחריו קשה הא כיון שאכל ומילא כריסו הוי החיוב אקבע ואיך יפטר מססק אם בירך או לא הא ספיקא דאקבע אפי׳ גבי דרבנן להחמי אע"כ דספיקי דרבנן אפיי אקבע לקולא וק"ל וא"ל דשאני הכא דברכה לבטלה גגע בו ז"א חדא עיין ברמב"ם פ"ח שכי הטעם משום ס"ד לקולא ועוד אם באמח מחויב לברך ע"פ ו"ם ברכה לבעלה. חך לפ"ר הנ"ל הקוי במ"ע למה לח חמרינן סנ"ת אם מסופקת נשים בעלמם אם בירכי אך י"ל כך דהנה מבואר כל ברכות אפיי על המלום דחוריים׳ המה רס דרבנן ועי׳ ברמב"ם פ"נ מהל׳ מילה ובכ"מ שם אך בהמ"ז הוא דאורייתא והא מבואר בת"ח ובש"ך בכללי ס"ס אם הספק בדרבנן מה שעיקר דחורייתה אף דהוח רק דרבנן ספיקה לחומרה וע"ש בש"ך שהחריך כזה ולפ"ז שפיר י"ל כמירולינו הנ"ל דאף אם הנסים מחויבת רק מדרבנן מכל מקום אם מסופקי' לריכין ע"ם לברך כיון דהחיוב אקבע ואף בספק דרבנן אפי' אקבע לקולא מ"מ גבי ברכם המזון דעקר' דחוריים' ספיק' לחומרי 'ולק"מ וק"ל ויש לדחום דגבי נשים בהמ"ז הוי עיקרה דרבכן:

הש"ך סקכ"ט האריך אי ס"ס מהני היכא דאתחוק איסור או לא ולפענ"ד לכחורה יש קלת רחיי מתוי דס"ל דלח מהני ס"ם דהנה תו' בבילה דף וי ד"ה וכי מה הקשה וחימא והא מוכן הוא ועי"ל דהתם מיירי וכו' והכא מיירי בלא כלו לו חדשיו עד היום וא"כ לא כוי מוכן היום הואיל ובה"ש לא הוי חזי ע"ש ולריך להבין הא גם בה"ש חזי מכח ס"ס ספק דלמא לילה ואת"ל יום אולי כלו לו חדשיו אט"כ כיון דאתחזיק איסורא לא מהני ס"ס וא"כ שפיר כתב תו' דב"ה לא הוי חזיי וח"ל דחין ס"ם גמור דכספק חונס הוח דכל הספק אם לילה ועובריי חית ימים וכלו לו חדשיו ואת"ל יום אולי כלו חדשיו א"כ כל הפפק אם ילא מחזקת נפל או לא אך

ז"ח דחד ספק מוסיף דחם לילה הוא אף דילא מכלל נפל מכל מקום אסור להקריב דכשוב ובי"ה רבלילה חין זמן קרבן ועיין בט"ז בי"ד סי׳ ט"ן סק"ג דכ"כ משח"כ חם כלו הדשיו ודאי ויום הוא מותר להקריבו וכדומה אך מכל מקום יש לדחות דהכא גרוע מספק אונס חד דאין נכנס בגדר ספק דהוא רק לסימן בעלמא אם כלו לו חדשיו או לא ועיין בכו"פ סט"ו ע"ש אך עיין בע"ו סק"ד בסי׳ הכ"ל דהקשה אם הגוי סמר שכבר היי שהה חי ימים לא סמכינן והקשה הא בלא"ה איכא ס"ם וסיי כדברינו בג"ל דהוי כספק אונם חד וא"כ הכא גבי ב"ה הקו' במ"ע ולע"ג:

מנאמי לכאורה ראי׳ להיפך דס"ם מהני אפי׳ גבי אתחוק איסורא דהנה אכן פסקיגן שתם כלים של גוי איכן בני יומן נחשבין וכ׳ כל הפוסקים הפעם משום

ובד סליק ארימת ידי בצלותא דעילאה ואומר יה״ר שיהי׳ בו מילתא דתתקבל בעיני חכמי הדור וישר פועל אמת (ואזכה להבחין תורת אמת. ושלא אכשול ברבר רק להיות שואל ומשיב כהלכה אמן :

השממה ליויר סימן קציו

משא"כ אם חושבו יום הרי לא החזיקה שפסקה לראות ג' ימים ואסורה ולכך לא מחמירין דחומר׳ קולח הוח ודו״ק:

בש"ע ס"י הז' נקי' לריך שתהי' רלופים וכוי והק' הע"ו הח לחחר חומרי דר"ו אין נ"מ בזה אם סוחרת או לא ונראה דנ"מ אם נמשך ספירת ז' נקים דזוב תוך דם טוהר דלספירת ז' נקיים דזבה לא מהני דם טוהר דנקיי לנמרי בעינן כמ"ם הט"ז וכמש"ל בסיי קל"ד משח"כ אם אמריי דאינה סוחרת רק דהוי ליי ראי׳ חדשה הא הוא דם שוהר ופשוע ואף דנהיגין מכלי לבעול על דם שוהר מ"מ הלא הרבה דינים דיש נ"מ אם אסורה מדינא או מחמת מנהג וכן לענין לחלות בה כמבואר

לעיל סיי ק"ן:

להחמיר

סעים ה שם בהנ"ה י"ם כג' ימים רחשונים אני תמה בגוף הדין הזה הלא מבואר בגמי דאם בדקה עלמה בב' לראי׳ ולא מלאה דם ושוב לא בדקה עד יום ח' ומנאה שמאה אין מטמאין למפרע דאמרי׳ אוקמינן בחזקם טברה והא לא הוחזקה ג' ימים שפוסקת ש"מ דבבדיקה פ"א ולא מלאה הוחוקה ועוד א"כ אתה מחזיקה בחוקת רואה הא דאמריי דלכך לרבי איני מהורה תולה בשומרת יום ביום שני דבי הדדי כינהו ופירש"ו דאף היא בחוקת מהרה וקשה הא לא הוחוקה להיות פוסקי ג' ימים והגע שלמך היה העהורה יכולה לחלות בכתם במכה ושומרת יום כנגד יום ה"י לחלות ואיך הם כי הדדי הלא היא בחזקת טומאה כ"כ עד שאני תוליי בה יותר ממכה ואיך חברת׳ שתולה במכה לא תוכל לתלות בה לרבי ואף רשב"ג דנחלק הוא משעם תליפן הקלקלה במקולקל אבל לא מטעם הנ"ל והי' נראה לומר דמרדכי וס"ם איירי דראתה בג' ימים ולכך לריכה ג' ימים שלא ראתה בהן להוליאה מחוקה אבל בראתה רק ב' ימום לה לריכה ודי בהססק כ"ם אלה דלשונו לה משמע כן וגם בדקה עלמה ביום ד' אמאי ג"ב מחזיקינן בחזקת טהרה וכגמ' משמע דסותר היא בחזקת טהרה ביום ד' מיום ג' ביזלכן ל"ל דודחי לפי מש"ל נסיי כי דבריעותי מחיים לח שייך חוקה הוחיל ואיכא חזקת איסור אמ"ה אף דבשחיעה הוחר מ"מ לא אמריי חזקה וה"ה כאן והת בלח"ה טמחה וחף דבוה יהיי היחר בספירי זו מ"מ חוקה ליכח וח"כ כל כחמים יש

סעיף א נש"ע ב"ח נסב"ה מחחר דהקהל כבר עשן חותו לילה ויש לענ"ד סמך מהח דמ"ר יהודם במשגה שלריך שתבדוק מן מנחה ולמעלה וכבר תמה הב"י דעוד שיום גדול בי שעום וחלי ומה זה שיעור בדול מופלג מלילה דנקע אמנם ר' יהודם לעעמיה דמ"ל מנחה עד פלג מנחה ועי' בר"י לברכות דמ"ל דמשם דינו כלילה לכל דבר

וא"כ לא מועיל אז הפסק שהרה ולכך נתן זמן מן מנחה ולמעלה ולפ"ז כבר אמרו בברכות דלא אתמר הלכתי אי כר"י אי כרבנן דעביד כמר עביד ודעביד כמר עביד א"כ הקהל שהתפללו מערכ מכעוד יום תפסן לעיקר כר"י דהיא לילה א"כ איך תפסיק

בטהרה מה דלר"י לא מהני ודו"ק:

סעיף ב שם נסג"ה אפין עשו קהל שבת עיי ש"ך ס"ק די דריים מסאנור שכתב כ"ד שעות דאפילו להמקילי׳ היינו עד כ"ד שעות וח"כ כשהיום גדול כ"כ חשביכן יום ולילה שוין וכו׳ עכ"ל ולה הבנתי כוונתו דהם נתכוון בקין בהיום גדול לחחר שעם שםיי הוא כלילה הוא מסריו על המדה דעוד היום גדול ואגור מביי ראיה מספירות עומר ושם נהפך דיהיי היום גדול אפיי כי שעות מ"מ אינו מוניי רק בלילה מלאת סכוכבים והאנור כתב כ"ד שעות ולא כתב י"ב שעות דאו היי מקום לומר שלא נתכוון לומניי אבל כ"ד שעות כתב ואם היום ארוך הלילה קצרה ומעולם אין בלילה ויום יותר מכ"ד שעות הן בחורף הן בקיץ כי מה שהיום קלר הלילה ארוך ומה שהלילה קלר היום ארוך סוף כל סוף הם כ"ד שעות ולכך נתן אגור כ"ד שעות וא"כ פשיעא שהוא

עד סוף היום ודברי הש"ך ממוהיי : בש"ע שם בהנ"ה וחושבים דבר זה לדעבד ומה שלקמן בסיי שע"ה פתם מחבר ורמ"ה לה הגיה דהין למנות בכלל זי עמ"ם ש"ך שם ועי"ל דכהן אם מחמירן לשוים לילה הוא חומרי דאתם לידי קולם לא מבעיי בזמן התלמוד קודם

חומר׳ דר"ו דחם ביום ג׳ לזיבת׳ לח רחתה רק חחר ערבית ח"כ חם חתה תחשבהו ללילה אין כאן זכה גדולה ושומרת יום כנגד יום משא"כ אם הוא יום סרי ראתה גי ימים רלופים והרי הים זבה גדולה וחיכ הדין לא זו ממקומו וגם ייל אף לדידן אם ראתה דם ויש לחלות במכה אם מחשיב לילה הרי הוחוקה לג' ימים שלא ראתה ותולה לפני המקום המשמשים ביום ד׳ ולילה לא יסלטו כלל ולדורות ילפינן מהך גים הב ודו"ק: סעיף ז בשיע סייב אם טעתה וכו' מה שהקשה הטיו מהבחנה אינו קושי' דגשלמ' המרע בגיות הוא גר ואסור לייבם וכדומה דברים הרבה שיש הבדל בין גר

לישראל אבל כאן הוא רק פגום בעלמא בשביל זה אין לעשות הבחנה : סעיף ח בשיע יינ להפליע כל זרע ואין לאסור משום השחתת זרע נכוכו בו התוי גבי משמשת במוך ודברים אלו משנה ערוכה היא ול"ל דאף דשלשה ימים לקליטה רוב זרע הראוי׳ להריון נקלט חיכף ומיטוט שנקלט אחר ב' ג' ימים ומה שנקלט לא יוטיל כלל רחיצה שכבר קלשו האם ואם כן מותר לרחוץ כי מה שלא נקלט כבר על הרוב לא יהי׳ נקלט עוד ואין כאן השחחת זרע זרע ומותר וזה הי׳ בהעלם מין מהרב מ"א בהלכות יה"כ שתמה על שהתירו לאשה לרחוץ דהא הוי השחחת זרע ביין שם :

להחמיר רק אמרינן הואיל דמים ליש שיבוא מן אשה שלינן בכתם אבל זה שלא הוחזק ג' ימים עדיי' שכיחי בי' ותלילן במידי דשכיחי ע"ל סי' כ"ג בש"ך ואיכ יפה כתב הרמ"א במכה מוליאה דם יותר שכיח ממכה מן מקור והרי זה מותרת והה הוא בלי ברגשה וה"ל ספיקא דרבנן לקולא כיון דתרווייהו שכיחי ובחנם החמירו האחרונים

במכתה מוליחה דם כי דין הנ"ל לל"ע : מעיף ו בש"ע סי"ח הפולטת וכוי ו' עונות המ"ח בח"ח הקשה ח"כ ע"כ בד' עביד פרישה פ"כ כו' בסיון נחנה חורה חיך חנו חומרים זמן מ"ח בשםה בסיון (ול"ל זמן נ' לססירה דהא בנ"א לססירה נתנה התורה כך לריך לפרש דבריו) ונעלם סימנו ירושלמי פ' ר"ע דמבוחר שם מ"ד ו' עונוי לח יליף מסיני כלל רק מהיקשה זחת תורת הוב וחשר חלה ממנו ש"ו מה זב נ' חף ש"ו שלשה וס"ל דחין ללמוד דורות מסיני כמבואר שם במילחם דר' יוחנן וי"ל אף דבה' עביד פרישה החם שאני דגלוי

הגהות הגאון מהריב מלייפניק זיל מסי קיצ עד סוף הלכות נדה

פרי קצ א) ליע דחתם נמעקה שמביא חמ"ך סי׳ קי"א יינ ים כאן צ׳ פפיקות צגוף המעשה שאכו לריכין לדון עליו וא׳ מחמיר יוחר מהשכי אכן הכא בתליחות כחם עגול על מעד ועלי׳ חכו בחין לדון שכי הספיקות שווין ומה לי מיריכה או מסארי מקומות מעלמא:

סי׳ קצא ס״ז דשאכי קרטין שבחמוכה זו בא מהכליות ולא ממקור משא״כ בחמוכח יבחושין שחף מכליות אין מדרך לבא כיון שעיב כשחכה ללאח מאשם זאת דבר שאיכו שכים לא מכליום ולא ממקור אין לסקל ולחלות שלא בא ממקור:

שם ליש די"ל דעד מצדיקה קלע בקרטין בתחלת חליכה או במחזרה בפגיםה במקום נקב של מי רגלים שדרך שם צא מכליות:

ם"י קצב ס"ח זיל החום׳ ז"ל החום׳ יחודי צעלמח וכו׳ וים כחן פח צפלו כיון שאם היי רולה היי בא עליי וכיון שפעמים לא היי בא עליי לא מחמדה כו' ע"כ וי"ל צכוכתם שדעתם דלה מיקרי חימוד רק צנשוחין עם ציחה אבל נשואין בלא ביאה או ביאה בלא נשואין לא מיקרי חימוד ויעויין בתפל"מ שמחליט צפשוט׳ דצציאה של זכות לא שייך חמוד כיון דליכא חמוד כשואין מיכה י"ל דאף ביאה שאינה של זכות וחייכו שכבר חיי כשואין ע"י חופה הראויי לביאה אם הצעה אח"כ לבעלה אינו רואה כדה כיון דכבר חלה חימוד של הכשואין ועחה ליכא אלא חמוד ביאה לבד וע"ב באשה שחלך בעלה למדה"י אף כששהה שכים רבוח ובשובו חיכה בודחי חמוד ביחה לח חיישיכן שמח רחחה ומרין זה למד החפלית דבחמוד ביאה לחוד ליכא חסש ראי' וע"כ אף דברי החוסי לבשעת יחוד חו"ל חופה. חראוי׳ לביאה וליכא רק חמוד נשואין דהא לפצמים איכו צועלה ואם רולה לצוא עלי מו ליכא באוחו ביאה חמור כסואין ומלד הימוד ציאם לחוד אינה רואה כדה ודברי החים׳ ישכי׳ במס׳ יומא דף י"ח ע"ב שכחבו בזה"ל שלא סיי אומר להן לינטא מיד כו׳ בלא"ה לריכין ביאור דהא באפק כחואין איה שיבה עליי כשירלה:

קצב ס"צ דנריו מופלחים דחח נרמ"ח קעיף צ' חיחח כרגרי חמ"ב: שב טפי ה"ל להקשות שתהא לריכה עצילה אחר עצור הז' ימים:

קצד ס"ח מדברי הפ"י ר"פ המפלח מבוחר שחין שייך לומר ח"ח לפתיחת הקבר צלא דם כ"א כשילא דבר מרחם יעו"ש ולע"ג:

שם ליע אי כאסר במכין לריך מכין אחר להחירו אף סבטל הטעם ומי יודע אם הם גדוליי כראשוכים גוזרי גזרה זו:

שם לה מחוור דחה הי ס"ד לטעה מחעם הונס מלד ציעועה דקרה דעיי עהית לפחר מחמח לידה דחא ל"ל קרא לחלק בין אוכס דעלמא ובין אוכס

דלידה וכי צשביל שיש ללידה מהרה אחריי נעליא בלא שום רבוי מקרא למחר דם הצח מחמת קישוי לידם וכדברי הגמ' דמרצה חכי צולד כו' חיכו כה מחמת טים טחרה ללידה אחרי יוחר מסחבר לוער דעיעועי דדעיי קחי אלידה ולא אחוכם משנאמר דקאי אאוכם ולא אלידה משא"כ לפי ס"ד דצחוך מלאות ממעעיכן מדמי' דליכא טחרה אלא כשאין חראי׳ בא ע״י אוכם אבל באוכם טמא גם בצא ע"י קישוי לידה היי שורת הדין לטעאה כיון דליכא קרא מיותר למהר אוכס הבא ע"י לידה ומלבד זה אין סברי להמליא דאוכס מטמא יוחר מבלא אוכס: שם כן לשון רש"י בדף ל"ח ע"ח ד"ה חין קישוי לנפלים:

שם ס"ד י"ל דבחחלה נפרקה החם ממקום חיבורה בגוף והוי ניטל חף שנסחר בקרב החשה וחף שחותכין חח"כ בחחם להוליח חולד חרחשון ליכח עריפה כיון שכבר פסקו מיותי של חאם גם בלא"ה אין להחליע אם נחתך האם ואח"ב כיעלה כולה שישאר הערפה יעוין בפוסקים גבי הקעינה כוליא ואח"ב כיעלה גם בפסוקת לח"ב ונחתך אח"ב למעלם מסארכובה ועוד שאין רמז בדברי סרמג"ם מחחיכות האם מקריע' דופנ' ועור הא הרמג"ם בעלמו נקע האי כלל דכל שכיקג טריפה כיסל טריפה וכיון שפוסק כיטל האם כשרה ממילא כשמע גם כיקב כשרה כמ"ש המחבר זה בעלמו סי' מ"ה:

קצו פ״ה ועיין מלימ הלי מלכים פ״י דין זי ובפ״מ כחובות דף ע״ב מ״ע שם בשם הרמצ"ם:

שם ס"ח אנג שעפי׳ וחורפי׳ לא עיין צמ"א שכחב בפירוש שחכבד ביחה בחמין חוך ג' ימים לשמושה ודוקה שלה היי סמוך לעבילחה או סמוך לוסחם גם בדרישה פוף פי׳ זה איתא בשם מהרי"ל שאפורה לכנס למרחן חוך ג' ימים לעבילחה ועפ"י רוב אף לאחר ג'י כשרואות דם אין לחוש שמא תחעבר עחם מזרע שנמעי׳ שקודם רחי׳ הדם (יעויין כדה דף ט"ו ע"ח) דחשה מחענדת סומך לוסחה חייכו קודם הראיי אצל לא אחר ראיי הדם ודע דכראה דהכבוד באוחו מקום או רחילת אוחו מקום בחמין איכן מפליטין רק הזרע שכרבק שם ולא הזרע לפכים ובפרע שנכנס לחוך הרחם וא"כ יש לסתור דברי המחבר כאן ודברי המ"ח די"ל דחין חיסור השחחת זרע בחותן עפות שנשחרו בפרחדר בבית סחילון ויעוין בלסון ס' התרומה שמובא בב"י סוף סי' קל"ו מ"ס תרחץ בחמין כו' ולא חיישיכן שתפלוע עוד בלא הרגשה ע"כ מבואר לחדיא דאף אם מכבדה ביחה בקכוח במוך וברחילת חמין עכיז יכול לחיות שעדיין כשחר בעומק הפרחדר ויבא אח״כ לידי פליעה רק שפליעה כזו אינה באה כ״א בהרגשה אבל הש״ז שכבר היי בבית החילון שאפשר שתחי' פליעתה בלא הרגשה האשה בעת פליעתה ולכך לריכח לכבד ביחה בקנוח או ברחילה בביח החילון :

הלכות יורה דעה

בית

הקכות מאכלי נכרים

םיטן קיב סעיף ו' הג'ה ואותן נילי"ש שקורין קיכליך . שם. נ"ב ע"ש כי בזה למד זכות על החשב"ד שפקפק להחמיר סי' קס"ח שאם קבע עליהן מברך המוליח. וכן העלה הפר"ח

בבלילחו רכה . אבל בסי' ס"ע פסק להתיר אף בנילוש שזכר כתב הש"ך דוקא שבלילתן עבה וכו' כ"כ בת"ח פה דהוא בלילתו רכה ומשום דאף בהו מסיק בש"ע א"ח דסעיקר

מאיר

דחליפי חמץ שרי וכדי שלא יקשה הא השאור נמי אסור מכח פת של כוחים וכדעת הר"ן דהיינו מה שכתב דא"ב קשיא לן טובא לזה כחב וע"י תערובות הוא) ושוב כחב אבל חמצן של כוחים וכו' כבב"י סי' קט"ו . הרי עכ"פ מוכח שסובר השחור לאיסור בעיני' וע"י חערובות לא חיים אף לדבר המעמיד . גם במה שפירש הב"י דהחשש לגבי הכוחיים משום דמאי . אילו כן מוכח מיני' נמי ההיפיך מדעת הב"י דבדמאי החמיר יותר מבפתן שהרי בפתן התערובות ראשונה כתב להחיר ובדמאי עד תערובות הג'. אך כזה אני נבוך דאפשר דבכותים כמי לא מטעם דמאי חייש אלא מגזירת פתן החמור מנזירה קדומה החמיר משא"כ פת כוחים מדמה לדמאי שאינו אוסר תערובות וסובר אף בדמאי דאפילו בדבר המעמיד אינו אוסר. ולפ׳ר כן בדין כי למה יהא חמור מב"מ ע"י מעמיד מתערובות מבשח"מ דקיי"ל טעם בעיקר דחורייתא להכי פוסה כתי' הראשון דש"ה דכמאן דעירב בידים דמי ועיין בכ"י .[אך עיין פרש"י שם ואפשר דחמיר מפני שהוא העיקר] עכ"פ לענ"ד נשמע מיני' ברור דאוסר שאור בעיני' וע"י הערובוח מחיר אפילו במטמיד . וא"כ ה"ה לדידן בפת ממש . אך מ"מ אילו כו דאף בחשם דמאי מקיל אפילו בדבר המעמיד הא ע"כ פוסק כתי' דש"ה דכמאן דעירב בידים דמי והדרא הקושיא לדוכחה שהרי השאור מערב לכתחילה ומה פעל במה שחירץ וש"י תערובות הוא . להכי מוכח פי' הב"י דבשל כותים מחמיר מחשש דמאי וגבי שאור מקיל יותר אפילו בדבר המעמיד ואפי" לערובי בידים . וזכ ל"ע דהא דברי הב"י מוכרעים שהרי לא נלמד קולא זו אלא מדין דמאי ומה"ח להקל יותר ול"ע: סימן ליג הפר"ח בריש הסימן מביא פירוש הר"ן ומשיג עליו ומסיק דהעיקר כפי' התה"ב דנשתנה מברייתו היינו אינו נאכל כמות שהוא חי . ולא השניח ליישב פרש"י שממנו למד הר"ן דעתו . ובפי' רש"י מבואר דלא כפירוש החה"ב שהרי על קפריסין וקפליטין פי' טעם ההיתר מפני שנאכלין כשהן חיין ועל מים חמין וקליות יהיב הטעם מפני שלא נשחנו מברייתן . [ואולם פרש"י לפ"ר חמוה שהרי בעיז דף ל"ב ע"ב בסופו פי' קליות יבשו בתנור ובמס' כריתות דף ד' ע"ב פי' קלוי שנחיבש בחלור . וא"כ איך יהיב טעם לקליות שלא נשחנו מברייתן והא בכריתות דף ה' נאמר מה לכרמל שלא נשתנו מברייתן מבואר הא קלי נשתנה מברייתו . שוב ראיתי בי אין הקושיא אך לפרש"י אלא על הגמרא . ובע"כ דבכריתות תיבת מברייתו הוא לד ומיותר ואז ניחא כי כרמל לא נשתנה כלל וקלוי עכ"פ נשתנה אך לא מברייתן ודוק] ומוכח מיני' דעת הר"ן ומפני שסובר דקליות עולין על שלחן מלכים דלא כהרמב"ם ומוכרח להטעם דלא נשחנה יהיב הטעם על המים חמין אף דאפשר מודה לכל הפוסקים דבמים יש היתר בל"ז מדנאכל כמוח שהוא חי כדי להקיש אליהם הקליות . וגם מהרמב"ם מוכרה דאינו מפדש הסוגי' כהתה"ב דלשיטתו מוכח מן הסוגי' דקליות חשיבו לא נשחנה דהיינו אליבי' נאכל כמות שהוא חי מדראוים לכום . ולמה הולרך לבאר טעמם מפני שאין אדם מזמץ עליהם א"ו דגפי' הסוגי' הוא חדא עם פרש"י ור"ן. ומה דקשיא להפר"ח מכל מיני ללי הא ודאי להבנת הח"ח וד"מ בדין זה שפירש נשתנה מברייתן היינו אין לורחן טומדת דומיא דפאווידלה בדן עלי' ולא נשתנה היינו לורחו ניכרת פשיטא שיפה הקשה ולא די דקשה מן מיני צלי אלא אף ממבושל כמו ביצים וחחיכות בשר ודגים פשיטא דנמי טרתו עליהם ולא נשתנו מקרי. אבל הברור בעיני שרש"י ורמב"ם ור"ן מפרשים על דרך זה שאותן קליות שפי' רש"י נתייבשו בתנור חשיבו לא נשתנו מברייתן כלומר שעדיין ראוים ועומדים לכל דבר כמו מקודם שנתייבשו דהיינו לטוחנם ולטשות מהן פת ואפשר ידעו שנמי עבען קיים לזורען וילמחו . ועיין פרק כילד מברכין פירשו חוס' קמחא דחטי דהיינו של קליות שראוי לחכילה משמע משם דודחי אפשר לעשות נמי ממנו פת כמקודם שנחייבשו ולהכי חשיבו לא נשחנו מברייתן דומי' דמים דאחר שנחבשלו לכשילננו הם כמקדם. אבל כל הדברים הצלוים

דהעיקר בזה חלוי . ועיין נמי ריב"ש סי' כ"ח: **סעיף יד** כותח וכו'. עיין ט"ז ופר"ח. וא"י איך מייבב הפר"ח קושי מן הסוג יא שכרי שם נאמר ונשקול מיני' קלי וניקום . ולדבריו הא כל עיקר הכמחא אינה נעשות אלא אחר שהועמד הגבינה . ולענ"ד אין כדבריו אלא הכמחא היא נעשית מגוף החלב כמו שקורין זויר״ה מיל״ך והיא בחערובת עם הנסיובי והכי נאמר בריש אלו עובריו . ואף לדבריו א"י במה מיישב מה שמביא הט"ז גשם המרדכי בשם ר"ת בלשון זה כל עלמות אני מתיר גבינות הגוים בחלב שחולבין לעשוח גבינה אבל לא בחלב שחלבו לאכילה ולפיכך שזה (כלומר גבינה זה אני אוסר). ולהפר"ח מ"ש חולב לגבינה ונטשה גבינה ומ"ש חולב לכוחח ונטשה ממנו גבינה . ולהכי לענ"ד העיקר שאין ליישב פסק הנאונים אלא כדכתב הנקהיכ דלא מכוונים להכותח דהיינו הכמחא הנאמר בש"ס. וכדכתב הפר"ח גופי' בסי' קט"ו סס"ק כ"ח. ובלי ספק הכמחא שבש"ם והכוחח של ר"ח במרדכי הנ"ל הם כוחח זה שמזכיר בסי' קט"ו . וכותח הגאונים אפשר דאיירי בכותח שמזכיר פה . ודע שהר"ן פירש כמחא תבשיל של חלב וכן רש"י פירש שכמחא מאכל אכל בהערוך מבואר כוחח . והפירוש בדברי הפר'ח הנ"ל איך מפרש ההבדל שבהסוגיא בין דקבעי לה לגבינה ובין דבעי לה לכמחא היינו כיון שהוא קונה מן הנכרי שחלבה לנפשו שפיר יש למיחש שעירב בה נסיובי ומעחה שהוא יעשה הכותח מן הנסיובי הנשארת אחרי הולאת הגבינה נהי דהגבינה תשתרי אבל הכוחח חי אסור משא"כ כוחח או חמאה דידהן כיון דלנפשי' עשאה וחולב. מחחילה אדעתא דעשיים חמאה וכוחח מה"ח יערב בה ושרי'. כן הוא פירושי להסוגיא לדעתו . אבל לענ"ד אינו אמיתי וכנ"ל :

לשיך ס"ק כ"ג. והאו"ה כתב דינים אלו אפילו בבישולי נכרים . נ"ב ועיין סי' קי"ג סעיף ג' ובפר"ח ס"ק כ"ה שם :

סעיף שז בט"ז סק"י סוכיח סב"י דמוחר ליקח שאור של ככרי . עיין ריש הסימן בש"ך . ואין נ"מ מזה לדידן . אך זה נפיק מפומי' דב"י דפת נכרי אומר בדבר המעמיד . ואולם כל דברי הב"י בזה ל"ע חדא הר"ן כחב וכיון דלשמואל כל שנילש ביד עובד כוכבים אע"פ שלא אפאוהו עו"ג אסור אף לרב דאסר משום חתנות משמע דאסור דהא לא אפליגי בהכי . והרי ברור דלשמואל אי משום זליפתן האיסור ודאי דאך בלישה בלא העריכה האיסור שהרי הזליפה אינה אלא בשעת הלישה דסתמא היא בחמין כדאיתא בהר"ן . וא"כ ממילא ה"ה לרב נמי בלישה בלא עריכה דהא לא פליגי בהכי ואיך דייק מלשון הר"ן להחיר השאור משום דבעריכה נמי תלי' מילחא . ותו לבסוף כתב ואע"פ שכתוב בספר אדם וחוה כ"ה ח"ה בשם בעל העיטור דחמצן של כוחים אסור עד לאחר ג' אפיות כדקתני החם של נחחומין לאחר ג' שבתות מפני שמבטל הוא י"ל דהחם משום חשש מעשר המעורב בו חיישינן וכמו שנחבאר דכל דלטעמא עביד לא בטל אפי' בדמאי אבל לדידן דליח לן חששא דדמאי לא מיתסר כלל ושרי לחמץ בו לכתחילה עכ"ל . והוא חמוה שהרי בסוף סי' קט"ו מביא נמי דברי העיטור הללו עם ריש דבריו שכתב הא דתניא חמצן של עוברי עבירה מותרין מיד מפני שהם מחליפין. (ובהר"י גופי' מבואר מה שמביא לו לפי' זה מפני שעל הפשוע קשה לו טובא) ור"ל קושי' חום' חולין דף ד' דהא פחן אסור באכילה . ועוד הקשה דמה"ת יהי' הע"ע משהין חמלן הא יכולים למכרו . ולהכי פי' מפני שמהליפין אח השאור לא שמשהין חמץ בפסח ומוחר מפני שמחליפין בשל כוחים חמלן של ע"ע סוא שאינם מדקדקין במלוח כ"כ . (ר"ל שאינם מדקדקין ומכינים לעצמם שאור מבעוד י"ט כדי לאפות מיד במוצאי היום והוא חמץ הנעשה בפסח אלא שמחליפין שאור זה בשאור כותים הנעשה בפסח) ולאחר הפסח מותר באפי' ראשונה מיד מפני שמחליפין את השאור וע"י 'תערובות הוא ומותר כמו שפירשנו . (ר"ל ומותר כמו שפירשנו היינו מה שפי' מקודם

הו המבושלים פשיטא דמודו דחשיבו נשתנו מברייתן. ובחנם השיגו הפר"ח כי הוא אזיל במחשבת הד"מ ולא היא.וכבר הושג נמי הח"ח בדין הנ"ל מן הפר"ח בסק"י על אופן אחר ע"ש וק"ל: בס"ק ג' משיג על הש"ע ומביא חי' התה"ב על דייסא וי"ל דלא אמרו ללפת בו הפת אלא דוקא במיני ליפתן. נ"ב ר"ל לאפוקי דגים קענים שהם מין ליפתן וכיון שאינם עולין על ש"מ ללפת מותרים אבל מאכלים הנאכלים לא בתורת ליפתן אלא בתורת מאכל בפ"ע כל שעולה עש"מ אסור יהיו נאכלים אלא בתורת מחכל בפ"ע כל שעולה עש"מ אסור יהיו נאכלים באחה אופן שיהי'. וחדע שהרי בעלמו פוסק סק"ה דאגוזים הנאכלים בקינוח העודה עד דדחק לבסוף שהעור קורא הכאכלים בקינוח העודה עד דדחק לבסוף שהעור קורא פרפראות למאכל הבא במקום ליפתן. אמנם בודאי כל שהוא מין ליפתן כמו למשל דגים קענים אף אילו היו עולים עש"מ מין ליפתן כמו למשל דגים קענים אף אילו היו עולים עש"מ ב"ל היו שולים שש"מ

בס"ק כ"א כתב וי"ל דריי הוי כתנא ופליג . נ"ב עיין חוס'
בס"ק כ"א כתב וי"ל דריי הוי כתנא ופליג . נ"ב עיין חוס'
כתובות דף ח' . ואולם על דברי התוס' הנ"ל כתבתי
צ"ע דמה בכך דר"י לאו תנא הא מ"מ איתא יומא דף מ"ג
ע"ב ל"מ ר"י לתנא לא צייתי אלא אפילו לרבים לא ציית וא"כ
איכא נמי לשנויי אליבי' דפליג כמו רב . ועיין סוכה דף י"א
ע"ב ד"ה ר"ע בן יהולדק מבואר דהוא נמי תנא הי' . ואולי
י"ל נהי דלא צייתי לתנא ופליג היינו במידי דהלכתא למשיחא
ואין בו נ"מ לדינא משא"כ במידי דנהוג לדינא כיון דאמורא הוא
לא הי' רשאי לחלוק על תנא :

בס"ק כ"ב כתב וכן כדין וכו'. ג"ב עיין מה שכתבתי בלדו

סימן קיד. סטיף ז'. בש"ך ס"ק י"ה . ומהם בחום'
והרח"ש סוף פרק ג"ה שכחבו שם להדיה .

נ"ב וכן הוא בפירוש בתום' סוף ע"ז ד"ה מכאן וחילך לישתרי
שכחבו בפי' על ההוא דינא דלא שרינן לעיל בפרק שני חמין
של נכרים אלא משום דסחם כלים של נכרים אינם ב"י. ומשמע
מסחימת לשונם אפילו בשתי' אינם מותרים אם ידוע ב"י ודלא
כפר"ח . ולפ"ז מ"ש הרא"ש בפרק הין מעמידין הלכה ל"ד
ומחמין של נכרים אין ראי' די"ל ש"ה שפוגם אפילו הוא בעין
ע"כ דה"ק שאין להביא ראי' משם די"ל הכי אבל להאמת

דקיי"ל טעם לפגם מותר אין לנו ראי' דפוגם אפילו בעין:

פר"ח סק"ו. ועפ"ז מותר לשתוח הקאווי בביח הנכרי וכו'
מ"מ אינו עשוי ללפת בו אח הפת. ג"ב א"י א"כ מה
פרש"י ביומא דף פ"א ע"ב על הומלת"א דהקושי' דמוכח דנאכל
חי ודילמא הטעם מפני שאין עשוי ללפת בו את הפת. א"ו
עיין סי' קי"ג סק"ג במה שכחבתי בלדו. ועיקר ההיחר דשחיית
קאווי היינו כדמסיים בשם החום'. ואולם לפ"ז לריך לי עיון
מה ההיתר ליי"ש שלא יהא באיסור בישולי נכרים וע"כ לומר
משום דאין עולה עש"מ להזמין כלל עליו חבירו. וכדדייק לשון
הרמב"ם ז"ל שבפר"ח סי' קי"ג סק"ב ע"ש ודוק. ועדיין ל"ע.
הרמב"ם ז"ל שבפר"ח סי' קי"ג סק"ב בישול נכרים מפני שאין
ואולי נמי שהיי"ש להכי אינו בכלל בישול נכרים מפני שאין

ע"י חום האם במוליא הזיעה ולא מקרי בישול ודוק:

סיכון קט"ו סעיף ב' בש"ך ס"ק כ'. מאריך להשיג על
הרמים אכל מלאתי בחשו' הרשב"ה שבב"י ס"ם קי"ח כתב
להדיא בלשון זה גבינות של נכרי שעמדו עליהם ישראל בשעת
עשייתה וכו' ואפי' הם של נכרים אין חוששין להם וכו'. מזה

נראה ברור כדעת הרמ"א ול"ע:

פריח סק"ו עיין היטב ואלה הדברים שכתבתי באדו על הכתוב ונמלינו למדין שדינו ממש כדין המוריים. וזה לשוני לי"ע בתשו' הרשב"א סי' רמ"ח שכתב בלשון הזה תדע שכל אוהן עבפרק אין מעמידין גזירות קבועות הן יין וגבינה וכן כולם זולת המוריים שמלאו לו היתר במקום שהיין ביוקר ובמה שנאמר איתמר בכל השאר דלא אתמר לא איתמר. וכן קורא תגר עליו גיסו בעל ספר שתי לחם בסי' מ"ב. וחו הברור דאף לדבריו דוקא אם החלב עמא מלוי למכור ביוקר

מהטהור . אבל כמו במדינתינו שאין אדם קונה חלב טמא ודאי כל שיש דבר טמא בנמלא במקום הזה דיש לחוש שיערבנה כדי למוכרה דאילו בעינה אין קונה אותה . ואף אם למשל כשאחד לריך לחלב עמא כמו לרפואה אינו מולא לקנותה זולת בדמים יקרים יותר מהטהורה היינו מפני שאינו מלוי לחולבם מחמת בבפשוט אין קונה אותם. אבל מש"ה החשש הנ"ל במקומו . ואף במקום שאינו נמלא ל"ע כנ"ל שהם דלא כמשמעות הרשב"א. וגם חמה אני אם יש מקום ועיר בעולם שלא יהי' בנמצא שום דבר טמא. לכן היחר זה לענ"ד כפותא דנפל בבירא ע"כ הלשון בלדו . ועתה אוסיף ידי דלא מבעיא למה שהבין הט"ז דעת המרדכי דמלריך אף באין דבר טמא בעדרו יושב שיוכל לראות כשהוא עומד . וכן הבינו הרדב"ז. דפשיטא דאין לו ראי' לחידוש דינו . ואל תתמה כי לענ"ד אף לשון הרמב"ט שכתב אעפ"י שיש דבר טמא בעדרו וכו' ע"ם. ע"כ הכי משמע שהין חילוק ותמיד הפילו הין דבר טמה בעדרו בעי יושב ביוכל לראות כשהוא עומד. ומה שהביא המרדכי ראי' מהר"פ היינו דמחמיר באין טמא בעדר בכל החומר כמו ביש טמא בעדר . וכן מורה פשטות הש"ד בשם רש"י אמנם אפילו לפירושו להמרדכי על דרך הרשב"א והטור נמי לפענ"ד מה דפשוט להש"ם דבחין טמא בעדר ביושב לחוד סגי ואפילו אין יכול לראות החליבה אפילו בשעומד. היינו מפני שזה גופא בכלל שהלבו וישראל רואה דמ"ש רואה בעינו או ידיעה שהיא כמו ראי' דכיון שבהעדר אין טמא ומבחוץ יושב ומשמר שלא ייביא מבחוץ הרי ברור שחלב זו מטהורה שבעדר. ואפילו עדות מחקיימה לפעמים ע"י ידיעה שהוא כראי'. ולהכי פשיטא שזה אינו בכלל גזירת חכמים . אבל מה שחלב טמא ביוקר פשיטא דלא מהני בזה כדכתב הרשב"א בתשו' הנ"ל. ודע דאף למה בפירשתי אין קושיא מקושי' הגמרא גבינות מ"ט אסרו אף שנעשה מן החלב האסורה שהיתר נחלב באין ישראל רואה דזה נמי חשוב כישראל רואה מפני המופת שאין דבר טמא עומד. ובזה נדחה קושי תוס' על רש"י במה שפירש א"א דלית בי' לחלוחי חלב . ועוד למה יהי' הנכרי שוטה וכו' . כי זה חין סברה מוכרחת עד שתהא יולאת מגזירת חכמים וישראל רואה ודוק:

בר"ח ס"ק ט"ו. וכן יש להתיר מין מקפא אחר וכו' והוא כעין
גבינה [כמדומה הוא מה שאנו קורין שאט] וכו'' וזו
ריקוטא לא נכנסה תחת גזירת גבינה של נכרים נ"ב א"י למה
דהא אם הגבינות הועמד בעור קיבת נכרי הרי הכל נאסר
ובפרט להפוסקים דאין הולכין באיסורים בתר רוב. דבשלמא
למ"ד דהטעם משום דבר המעמיד אפשר דסובר דבהשאט אין

פעולתו המעמיד משה"כ לאוחן הפוסקים : סיבון קש"ו פר"ח סק"ד ואסר מהר"י סג"ל הכל משום סכנה . נ"ב ז"ל המ"א סי' קע"ג ואפשר דבזמן

סכנה . כ"ב ז"ל המ"א סי' קע"ג ואפשר דבזמ הזה אין סכנה כ"כ וכו' ע"ש : מור אין כתב דכלכית ר"ל דג קטן בין טמא ובין

שם אלא שהר"ן כתב דכלכית ר"ל דג קטן בין טמא ובץ טהור. ולפ"ז אין משם ראי'. נ"ב א"י למה וכי בשביל שטמא הוא ליכא הכנחא דדג בבשר. וע"כ ר"ל דאז י"ל השאלה היתה על דג טמא באילפס דדגים טהורים. אבל זה מוכח מרש"י דפירש דג טמא ומ"מ פירש באילפס של בשר ומשום דסובר דג טמא וטהור מב"מ בטעמא הוא ולא שייך ליטעמי'.

ועיין סי' ק"ז -וא"כ הראי שפיר:

בס"ק י"ו קרוב לסופו. ולשון תוס' דפ"ק דבילה אינו

מדוקדק. נ"ב אבל כונתם נמי הכי די"ל מסתמא

מתחילה לא גאסר אלא במקומם דהיו חברים. ועדיין צ"ע
מה שכתבו נמי ריש המביא כדי יין ומיהו לדידן שרי דוקא
מה שכתבו נמי ריש המביא כדי יין ומיהו לדידן שרי דוקא
בימיהם וכו' אבל לדידן אין אנו בקיאים לעשות כלי שיר ולא
שייך־למיגזר. ועיין ב"י סי' של"ע בא'ח. תו ל"ע מה שכתבו
מוס' בשבת דף ס"ד ע"ב סוף ד"ה ר' ענני ונשי דידן אין
מראים וכו'. ועיין ש"ע א"ח סי' ש"ג סעיף י"ח בהגה"ה:
סיבין קי"ו בע"ז סק"א ותמהתי כו'. נ"ב גם המ"ל שסמסיק
שהוא ד"ת וכתב ונ"מ לדבר איסור שהוא ספק:

סוף סי' ל"ט כתב מה שכתב ע"ש: סעיף י' עיין פר"ח ס"ק ל"ו משיג על תשו' ר"י מעראני ועיין היעב בדבריו ומה שמשיג על השגת המהרי"ע על הרא"ש מדברי הראשונים שאין הולכין בשל נכרים בתר רובא. ככר השבחי עליהן כהוגן ממקור הדברים שבהר"ן פרק אין מעמידין גבי גבינות הנכרים ע"ם . אלא אחרי שמלאתי שקדמני בזה הח"ל סי' ל"ע מה לי לכפול הדברים ע"ש . אמנם מה שמשיב בדוחק רב נגד לשון רש"י על ראיות ר"י מפת למה כיחוש לה . דר"ל דאף בשוין יש מאוי הנאה מוטטח . מלבד הדוחק לפ"ר יש ראי דלא כותי' ממה דאיתא בחולין דף ו' הנותן לשכנתו עיסה לחפות וקדירה לבשל אין חוששין לשאור ותכנין שבה . וקשה בשלמה קדירה דסתמה של בשר או דגים שאין בהם משום מעשר ושביעית שפיר דקאמר אין חוששין לתבלין שבה אבל בעיסה יותר הי' לו לומר דאין חוששין להחלפת העיסה למעשר ושביעית ומאי ארי' דקחני אין חוששין לשאור שבה דמשמע הא להעיסה בלגו דאינם חשודין על הגול נמי אין חשם וע"כ היינו מטעם הנאמר גבי פת למה ניחוש לה וכו' . [ול"ל נמי לפ"ז דשכנתו כיון שיודע שבשעה זו מיד נהפה הוי כמו פת דשייך חמימי וקרירי מידע ידע ולה כאינך נותן לפונדקית דים לחוש כדנאמר שם מורי' החירא בר בי רב ליכול חמימא ואנא קרירא] ומה הרווחה איכא לאשכוחי בהחילוף . משא"כ השאור הא ע"ב בל"ז לומר דיש הרווחה מצוי בהחילוף והוא לא מינכר. ומשמיענו דמ"מ אינם חשודים על הגזל. והא ניחא לשיעת הר"י משא"כ להפר"ח . אך דיש לדחוק דנקיט ההוא לישנא איידי דסיפא ואם אמר לה וכו' דשם עיקר החידוש למיחם לשחור בבה . אמנם ז"ל חידושי רשב"א שם בחולין וכן אם הביא לו מתנה וכו' ועוד אם אתה חושדו בכך הרי את חושדו כרשע גמור שמחכוין ומתנכל להכשיל ולהעבירו . הרי לך בהדיח שישרחל החשוד בודחי חינו חשוד להכשיל בלה הרווחה ונכרי בודאי הוא דלא כהפר"ח שהוליא מדברין בתה"ב להיפוך ומשם אין ראי' במידי דשאני החם דבודאי הנכרי לאו דינא גמירא שיודע שאם סילק מן האור והחזירו שנאסר בזה לישראל משום בישולו וכמה ישראלים יש שלא ידעו מזה ומה"ת יש לומר בכיון להכשיל בלא הנאה. וכן מבוארים דברי הרשב"א שבעלמו מביא ס"ק מ"ג שדוקא במקום הפסד דידי' לא חשוד. מבואר הא בלא הרוחה והנאה חשוד . ודברי התוס' כבר ישב . המהרי"ט כהוגן דבדבר טורח להחליף שוה להפסד טיין בו [וגם מה שמביא הפר"ח ראי' מהר"ן ביין תפוחים נמי לענ"ד חין ראי׳ כי דוקא שם במקום שאין לו הנאה אין לחוש כי מה הנאה יש לו במה שהכשיל לישראל במה שלא יתוודע לו לעולם. ואם יגיד להישראל שהכשילו הא מפסיד לעצמו שלא יקנו ממכו ובמקום הפסד בודאי לא נחשד. משא"כ בשילה ומפקיד ביד כוחי באופן דים לחום שהכותי יכוין להכשילו כדי שבתר אכילתו יאנה להישראל לומר לו אכלת איסור. אפשר דיש לחוש אלא דלפי הילוק זה אין דברי התוס' אזלו שפיר בהראי' מן מוריים ולהכי שפיר עפי חילוק הרי"ט] והעיקר שדברי . כרשב"א מבוארים כהרי"ט וגם הסוגיא דחולין משמע כותי' אך דלדברי התה"ב הארוך דף קי"ח ע"ב שמוקי להדיא המימרא דרב ושמואל אף בישראל חשוד ומכיש לפר"ת דמוקמה אך בישראל חשוד ולא בנכרי ע"כ מוכרחים דברי הפר"ח דאף בפת שייך חיטף דהרווחה פורתא עכ"פ דאל"ה למה לריך חותם אחד הא ישראל חשוד ודאי לא חשוד להכשיל בחנם כמבוחר בהרשב"א חולין הנ"ל . וח"כ ע"כ לידחוק בהולין כנ"ל . ומ"מ לדינא ודאי מורה דעת הרשב"א חולין הכ"ל כהרי"ט דכותי חשוד להכשיל נמי ועכ"פ במקום שיוכל להחליף בלה עורח ובלא הפסד . ועיין בא'ע סי' י"ז שם השחמשו הפוסקים טובא בסברת זו דחין הנכרי חשוד להכשיל. אמנם שם איירי ע"פ

טורת ודוק :

"ש"ם . ודבריו לא האירו דאשחמיטתי' . כ"ב ע"כ לא קיי"ל
הכי כדאיתא סי' קי"ד סעי' ד' בהג"ה . ועיין סי'
ל"ח בדבריו ס"ק ז' בד"ה ומעתה שהכרחנו שהרבה מראשונים
חילקים

שם וכראה לחרץ כו'. כ"ב עיין חשו' פ"מ זבחים דף ע"ד
דהרב מביא ראי' לסחור סברא זו:
בש"ך ס"ק י"ב כלומר מון הסחם. כ"ב וכן הוא לקמן סי'
קמ"ח דהאידנא אפילו מלוה בשטר הוי כמליל:
בימן קי"ח סטיף א' ושכר. כ"ב לשון זה מהרמב"ם וא"י
מה ענין לשכר להלריך אף חוחם אחד דהא
אפילו של נכרי מוחר בבית ישראל. ועיין בסי' קי"ד אם לא
במקום שדמיו יקרים מיין וע"ש. א"נ באם ישראל רולה לשחות
מה שהפקיד בבית הנכרי הנפקד:

בש"ך סק"ד. כתב סברה נכונה דגבי יון לא שייך ישראל חשוד. וא"כ לפ"ר קשה לי איך מוקים ר"ת חביות ב' חותמות בישראל חשוד אם חשוד לנסך הרי הוא כותי ואם להחליף הא לא שייך עורח ומזייף. ואולי מוקים לה מ"מ בחשוד לנסך ואעפ"כ אינו מירתת ככותי ודוהק:

בש"ך סק"ח וכמו שנחבאר בסי' ל"ח. נ"ב ע"ש בדבריו.

ולפ"ר רליחי לומר דסוי מבשא"מ בטעמא. אלא שכבר

הוכחתי בסי' ק"ו מרש"י דדג ממא ועסור הוי מב"מ בטעמא

וע"ש. והיס די"ל דחלב עמא ועסור שוים בטעם:

בש"ך ס"ק י"א ומה שהוא לא בטל לטולם הוא מדרבנן . נ"ב מהחשו' שבב"י ס"ס זה משמט דאם טעם כטיקר דאורייתא אף לבר המעמיד דלא בטל נמי ד"ח ול"ט :

שם בש"ע וי"ה שחף וכו'. עיין פר"ח מסיק שיטה זו עיקריח בש"ס . ובני החתן ר' חיים הקשה על שיעה זו דאיך אפשר דברי רב שאמר חבי"ת אסור בחותם אחד איירי דוקא בשולח ולא הודיע לחבירו כמבואר בש"ע דא"כ הא גם מה דאמר חמפ"ג מותר בחותם אחד נמי בסהוא גוונא איידי ואיך מסיים עלי' פת למה ניחוש לה אי חמימי בקרירא מידע ידיע בשולח מה ידע חברי' מה שולח לו בלא הודיפ . הגם שבשיטח הש"ך ופר"ח שמסקו דעיקר הוא ההודעה לנכרי עיין בדבריהם אפשר לידחוק דדברי רב אמורים בלא הודיע לנכרי ושמואל לגירסת רש"י דלא מתנח סימנא בפת מבום דפשיטא לי' דאפשר בתקנה ע"י הודעה לחבירו שאז מותר בחותם אחד אפי' בלא הודיע להנכרי. וכ"ז דחוק בעיני. תו ל"ע דחיך אפשר דאיירי בשולח הא המסתבר ע"פ המושכל דכל ההיתר הנאמר בש"ע סעיף י' ובהג"ה סוף סעיף ב' ואם אינו נהנה בחליפין מותר בכל ענין. היינו דוקא במפקיד ביישוב דמלוי לו להנפקד דבר שכמו הדבר הנפקד דאינו בשולח במקום מרחק דיש לחוש שמא טל הדרך לא הי' מלוי לו להשיג כיולא בדבר הנפקד והוא הי' לריך לו ואכלו . וכשבא לביתו נתן תמורתו מדידי' ודאי אף אם רואה הדבר הזה מושבח כדידי' מ"מ אסור כי אין לך נהנה בחליפין יותר מזה . והמורה לריך ליזהר להשגיה על זה . וכן מלאתי להדיא בתשו' ח"ל סי' ל"ט וא"כ איך נימא דרב איירי דוקא בשולח דא"כ למה פת יהי' פשיטא משום דא"א לו להרויח בחליפין הא מ"מ לריך לסימנא ע"פ הרוב ממקום למקום מחשש הנ"ל ול"ע. לכן לענ"ד אילו הייחי כדאי להכריע הי' יותר מחוור בעיני הדיעה א' שבש"ע ע"פ הגירסא דמפתח וחוחם:

סימן קי"ח סעיף ה'. בסוף הג"ה אם אותן שלא הוחלפו
הם היותר עובים. נ"ב ובתנאי שאותן שלא
החלפו לא הי' בהם סי' הניכר דא"כ יש לחוש שהי' ירא
להחליף אלו מפני הסימן. כן משמע שם לחד חירולא ע"ש:
סעיף ב' הג"ה ויש אוכרים בכל זה. נ"ב וכתב בח"ח כלל
"ב סוף דין י"ז ובכלים הנמלאים ביד נכרים נוהגין
להקל אם מולאים עליו כחוב כשר ואפשר דטעמו משום דסתם
כלים אינם ב"י עכ"ל. ולפ"ז הי' ראוי לאסור לבשל באותן כלים
דבר חריף כדלקמן סי' קכ"ב בהג"ה אמנם לדבריו פה דבדיעבד
אין להחמיר אפשר דבנחאכסן בבית נכרי דהוי שעת הדחק
כדיעבד דמי והכל שרי. ועיין סי' ל"א בע"ז ס"ק ב' ובסי'
קכ"ב סעיף י"א בקג"ה:

בר"ח ס"ק י"ח תוך ד"ה אמנם . ומלאכה אסורה היא בשבת מן התורה . נ"ב עדיין ל"ע בזה בא"ח סי' שי"ד סעי' מעעם דאינו עשוי להתקיים . שוב מלאתי בחשו' ח"ל

(*)

חולקים בסברה זו וכותייהו קיי"ל. והעיקר עיין חשו' ח"ל סי' ל"ע ודברי הג"ה שבסי' קי"ד היא ככ"ע:

נשאלתי אחד שלח בשר בלא סי' ע"י וכרי בענין שהנכרי
לא ידע דהיינו שהניחו בלי ידישחו על העגלה!חחח
המשאות שהי' העגלה טעונה בס . והי' נראה להחיר מעשה
ס"ם ספק נגע בהבשר וידע ממנו ספק לא ידע ואח"ל ידע
שמא לא החליף וכדחנן הנכנס לבקעה וכו' ר"א מעהר משום
ס"ם ואף רבנן לא פליגי אלא כדכתבו חום' פסחים דף י'
ד"ה ספק דגבי עומאה גזה"כ משא"כ הכא ס"ם בדאורייחא
שרי ואפילו הש"ך שהחמיר בס"ם להחהפך בנדון זה מודה
שרי ואפילו הש"ך שהחמיר בס"ם להחהפך בנדון זה מודה
ע"ש . ואי משום בשר שנחעלם מן העין הא קיי"ל דשרי . אך
לא באחי לידי מדה זו שבל"ז הי' להשראל ע"ע בגווי' . והי'

להחיר - ומ"מ בה"מ אפשר להקל ול"ע: סימן קי"ם . סעיף ז' ובשל אחרים נאמן . נ"ב עיין בסוף הסימן בע"ז שהראב"ד חולק - ולמה דמחלק

הש"ך סס"ק י"ח בין מומר לחשוד ע"י פעם אחד י"ל דקושי'
הב"י שמביא שם עם קושי' הראב"ד ל"ק כי מי שאינו נאמן
הב"י שמביא שם עם קושי' הראב"ד ל"ק כי מי שאינו נאמן
על המעשר סחמא עבר כמה פעמים. אך א"ב יהי' ההכרח
לחלק בין ע"ה שנמי הרמב"ם מאמינו בשל אחרים לבין אינו נאמן
שזה יהא דינו כמומר וע"ה כחשוד וזה ז"ע. ועיין חשו' המיוחסת
להרמב"ן שם משמע קלת אף שלא לחלק בחילוק הש"ך ול"ע:
ב"ש"ך ס"ק י"ח. כתב הרווחנו וכו'. נ"ב זה נכון להעעם
דיהבו לסעיף ח' שהוא מפני שעבר על שבועה אך
עיין ס" קכ"ח מה שמביא הבה"ב בשם הריב"ש שכל עד הזרור

עיין סר קכ"ח מה שמביא הבה"ב בשם הריב"ש שכל עד הלריך שבועה ואינו נאמן מלד עלמוחו גם בשבועה אינו נאמן ל"ע אפילו בריוח זה. דהא לפ"ר הדין עמו יען שאמרו עד אחד היה נאמן באיסורין הרי שעכ"פ קורין אוחו עדות ועד הלריך שבועה מבואר בחה"מ בשם כל הפוסקים דאינו עדות:

סעיף מ'. גר וכו'. נ"ב איתא בכורות דף ל'ו גר שקיבל עליו דברי חורה אפילו נחשד לדבר א' הוי חשוד לכל התורה . וא"י מדוע הושמע מהפוסקים אולי מדיש ללמדו

מסעי' ו': משיף כ' . עיין ש"ך ס"ק ל"ח מסיק הטעם דחשוד להחליף

משום דהוי מומר לאוחו דבר. ולפ"ר ל"ע אחרי דקיי"ל מומר לדבר אחד לא הוי מומר לכל החורה כדכחב כש"ך שכרשב"א מודה בזה . א"כ מה שנין חשד חילוף שהוא לא חגזול לחשד אוכל נבילות כלא כולו סוג אחד. ועיין ש"ך ס"ק י"ב ד"ה ומיהו וכו'. וע"כ דהכי פירושו על דרך שכחב הרשב"ה שבב"י סי' זה בחשו' . דו"ל וחשוד הממונה למ"ד חשוד אשבועתא ש"ה דהוי כחשוד לאותו דבר כיון דעבר משום ממון טכ"ל . ור"ל דכיון דמשום ממון עובר על לא תגזול כן משום ממון יעבור על לא חשא וה"ל חשוב לי' אותו דבר דכיון שהוא מומר לאכול נבילה לחאווחו וטובר על לאו דנבילה ה"ה דמבום מאווחו לאכול חתיכת בשר זה המשובה עובר על לא תגזול וחשוב לי' מש"ה חשוד לחוחו דבר . ומינה ממילא חלייא בפלוגחא כי למ"ד דחשוד אממולא לא חשוד אשבועחא ולא חשיב לים אותו דבר ה"ה בזה נמי לא חשוב אותו דבר . אלא די"ל טעם מ"ד זה הוא משום דשבועה חמירא ליי משום דמדעוע העולם על ל'ת כדכתבו חום' (ועיין סי' ב' ובספרי על א"ע סי' קט"ו) . והפר"ח ס"ק ל"ה כתב אף דלא נראם ככי מהרמב"ם מ"מ הרשב"א הביא ראי' לדבריו מסוגי' דפרק אין מעמידין דמפרשי לי' רבוואחא בישראל חשוד שפיר סחם הב"י כותי'. ולדידי חימה לי הראי' ואיני מכירה . מלבד שבפשוט איכא לאוקמא ההוא מימרא בישראל חשוד בידוע אף לגזול ולסחליף דומיא דסוחרי סורי' דאיירי בהו הברייתא שמזה מביא שם ראי' ע"ם . אבל בחשוד לאכול נבילות ואין חשוד להחליף מנ"ל שמקרי חשוד מסחמא על החילוף מטעם דחשיב לאוחו דבר . אלא אף חימה לי הא משיטחו עלמו מוכח הכי שהרי כחב שם ובגבינה שאין האוכלין כפוקרין בעיני עלמם אף כם אינן חשודים לכחליף ולמדו מדמאי [וא"י ג"כ כא חנן

כמי טוחנין ומפקידין אלל אוכלי שביעית [גיטין ס"א ע"ב] ואטו שביעית רבים מקילים בו] וכן כמב שם במ"ה וכ"ש חשוד באיסור דרבנן כאוכל גבינה של כוחים הרי דמשמע דחשוד לאכול גבינה בפשוע אינו חשוד להחליף ומפקידין בידו בלא שום חותם. א"כ המימרא דמלרכה בישראל חשוד להפקדת גבינה חותם ע"כ לא איירי כפי המושכל רחשון דאיירי דחשוד לאותו איסור שמפקיד גבי' דהיינו גבינה נחשוד לאכול גבינה. דהא לזה שפיר מפקידין. א"ו לשיעתו שחשוד בדברים שאין רבים מקילין בו נבילות וכיולא בו. א"כ י"ל נמי דאיירי בחשוד להדי" אף לחילוף. ואולי לא משמע לו סחם ישראל חשוד אלא

בס"ז סוף הסימן . וחמהתי על פה קדום דהא הרמצ"ם
גופי' כתב וכו'. נ"ב לענ"ד ל"ק כי החוספחא מבארה
דין דהוא לכ"ע כי אם הוא מכיר למה לו לסמוך על אינו
נאמן . וע"ם בהראצ"ד וכ"מ . ובודאי הכי נמי הוא בכל
האיסורים דאם יוכל לישאל אדם נאמן על דבר איסור אם
האיסורים דאם יוכל לישאל אדם נאמן על דבר איסור אם
הוא מחוקן לא יסמוך על חשוד ומסחמא איירי באינו יודע
אלא האשוד . ועיקר קושי' הראב"ד אינה אלא מקושי' הירושלמי
וע"ז משני שפיר:

פריח ס"ק י"ז. ועוד כ"ל לחרן לזה וכו' אבל להעיד על איש אחד דנאמן חד לא מהימן. כ"ב לפ"ר א"י ההבדל בין מעיד שהוא נאמן לבין ע"א שמעיד שזה כהן ונאמן להאכילו בחרומה מעעם ע"א נאמן באיסורין ולשון הירושלמי מחפרש שפיר לפירושו דמשום גומלץ אחו עלי' דבשני עדים לא חיישינן לגומלץ:

בס"ק כ"ז מסיים ומ"מ לא קיי"ל הכי משום דרש"י אזיל למעמי' וכו' . כ"ב עיין בדבריו סי' ק"י כי ל"ע דהא שם העלה דכל עיקר פלוגתא זו אינה אלא במידי דלית לי' חזקת כשרות אבל ספק עריפות שיש לו חזקה דנשחעה הותרה לכ"ע לכל היותר אינו אסור אלא מדרבנן וכן כתב שם סק"ו . וביותר פשוט הי' לו לומר דמרש"י אין ראי' משום דספק בכור הוא ד"ת לחומרא לכ"ע מפקי חזקת חמותו :

תל כתב שם . אבל במידי דאתייליד ריעותא וכו' ומלי מתברר . נ"ב א"י הא הרמ"א כתב ולא יכולין לבדוק דהיינו דין מחט שכתב ב"ה :

בס"ק כ"ח מסיים בד"ה אך וחדע לך עוד וכו' . נ"ב אין אני רואה בזה שום הוכחה כי ש"ה אחרי שבל"ז החליף שלא להראות הסכין לחכם רגלים לדבר שהוא מזיד :

הלכות הכשר כלים

סטיף י"א. הג"ה ישראל וכוחי וכו' אין לריך טבילה . הטעם באו"ה משום דבודאי אינו יולא מידי שם טומאה בטבילה זו דהרי טדיין שם שותפות עליו דהכוחים עכ"ל . הנה אף כי נחקבל דין זה בעיני הרמ"א ז"ל וכל האחרונים . בעילי יפלא דמה בכך דאינו יוצא וכו' אכתי מי החיר להשחמש בו בלי טבילה אדרבה נימא לחומרא דמשום זה באמח אסור . ותו העיקר נלעל"ד ל"מ לשיטח הפוסקים דעבילה זו דאורייתא דיש להחמיר אלא אפילו להרמב"ם שהוח דרבון ומי שהרי בב"ק ו"ח ע"ב מבוחר גבי הפלוגחא דמאימחי מיפטר דדבר של שוחפות בשטת השימוש כל אחד בו תלי' בפלוגתא דיש ברירה ואין ברירה דלמ"ד יש ברירה השעה שמשחמש בו אמרינן הוברר שמשעה רחשונה נקנה לו לשעה זו שיהי' כולו דידי' ולמ"ד אין ברירה הוי בשעת השמוש על חלק חבירו שואל. וא"כ אם טבילה זו ד"ח אף דרוב הפוסקים פוסקים בדאורייתא אין ברירה . היינו ודחי אך לחומרא דלא סמכינן אברירה לקולא אבל ודחי אם בלד דיש ברירה עביד חומרא פשיטא שלריכין לומר יש ברירה . וחדע שהרי בדרבנן סמכינן על ברירה אף לקולא . ומכ"ש לשיטת ר"ח שפוסק אף בדאורייתא יש ברירה אפילו לקולא ועיין בנדרים רים השוחפין בהר"ן . וא"כ דים ברירה הרי בשעת השימוש כולו דידי' ומה"ת לא יהא לריך טבילה קודם. לכאורה בהרא"ש ועור עיין בם כי לא משמע מידי . אלא לענ"ד משמע איפכא דלשיטה זו כלי מחכות הבלוע ע"י רותח אפילו לאכילת לוכן לריך הגעלה כי היכי דלא ליהוי כעובל ושרץ בידו ובזה סותר הרא"ש דעתם דכי היכי דלאון כשר העבילה בלא הגעלה ה"ה דאם רולה אח"ב לאכול רותח שלתה עבילה . ועיין פרישה :

בר"ח ס"ק ט"ו קרוב לסופו . מ"מ חינו מוליך הבליעה בכולו . נ"ב ומה דמלריכינן להגעיל אף הקחות ע"כ כדכחב המשה"ב אפשר משום דקחא גופי' נוגע בחמין ובלע כעץ פרור דלריך הגעלה. ועיין בו ס"ק ט"ז מה שמביא טעם בשם הב"ח :

הלכות נותן טעם לפנם

סיםן קבב סעיף ו' בש"ך סק"ד הטעם וכו' ומה"ט אסור לבשל לכתחילה בכלי של נכרי דליכא אלא חדא ספיקא. לדעתי דבריו חמוהים דמשמע מיני' דוקא כיון דוה טעם הדין מש"ה ניחא דאסור לבשל בכליהם הא אילו היינו אומרים דהדין פשוט שסתם כליהם הוא בחזקת שאינם ב'י לא הי' ניחא. ואדרבה נהפך הוא דאילו לן דסאם הם בחזקת שאינם ב"י פשיטא דל"ק דהא כלי אינו ב"י אסור לכחחילה . משח"כ עכביו דהעעם משום דהוא ס"ם הוא דקשיא ולא משני מידי דמה בכך שאינו אלא חדא ספיקא הא הוי ס"ם בדאורייתא וספק אחד בדרבנן דהיינו ספק אם לא נשחמש בדבר הפוגם בעין או לא נוחן טעם כלל . ועיין בדבריו עלמם סי' ק"י בדיני ס"ס סעיף י"ו . א"ו או כדכתב הרשב"א בחשו' סי' חל"ו בלשון זה ואפשר דבדין הי' להשחמש בו לכחחילה ככל ס"ם דמוחר אפילו לכחחילה אלא דעשו הרחקה יחירה באיסורים . והרשב"א לשיטחי' שסובר טעם זה שלא יפרולו לעיקר כדאיתא בפר"ח סי' ל"ח ס"ק ז' ד"ה ומעחה הרחשון . ולשיטת הרמב"ם והר"ץ שבפר"ח שמשמע דליח להו ההוא סברה ולהכי נחנו הטעם בגבינות משום דבר המעמיד באמת ליח להו דס"ס אף לכתחילה שרי . וכבר דחקתי לנפשי דלדעתי אף כרשב"א אינו מחיר לס"ס לכחחילה דלא כפר"ח בסי' ק"י כי באמח לא מצאחי בש"ס ס"ס או ספק דרבנן דערי לכתחילה . אלא כוונת הרשב"א מ"ש בלשון ואפשר דבדין הי' להשחמש בו לכתחילה ר"ל במקום דחק דחשוב כדיעבד . ויהי' איך שיהי' העעם פשוע עכ"פ או משום דם"ם לכחחילה אסור הו משום שלא יפרולו ודוק:

סעיף מ בט"ז סק"ח בא"ד קרוב לסופו. לא הי' לו לכתוב
כן דזה אינו ספק כלל כמ"ש המרדכי. נ"ב אמת
שכן כחב אבל בעניותי לא הבנתי הדברים שנתן מעט דכל
כלי סחמא משממשין בו איכ איך חפסינן לספק נכליטה שמא
לא נשחמשו בו היום נימא נמי דכל כלי סחמא נשממשין בו
א"ו נהי דסחמא נשחמש בו אבל יום אחד שפיר יש שלק אם
נשחמש בו כלל. ומה יגרע כלי ישראל שנאמר שממא יום
אחד זה השחמש בו עד שמכח זה יחודש דין חמוה כזה שיהא
עדיפוח באריכות זמן . אדרבה באריכות זמן לענ"ד יותר קרוב
שנשחמש בו מבזמן קלר ול"ע. ועיין פר"ח לדינא :

הלכות יין נסך

םימן קכג סעיף א' בט"ז ס"ק א' בא"ד וכחב ב"י דעכשיו . נ"ב היינו בספרי ב"י הקודמים והב"ח והפרישה

מביחים חותן:

סעיף! ה בט"ז סק"ד בח"ד כחב ובאמח יפה כחב בעל הדרישה דאי וכו'. נ"ב עין סי' קי"ד סעיף י' בסופו ולק"מ וע"כ לבא לדברי הב"ח כדי שלא יהי' רש"י נגד שמואל ואבלע ודברי הדרישה יותר דחוקים ע"ש כי רש"י בעלמו כחב גבי שמואל ושמעינן מהכא דמותר אף בשחיה:

סעיף מ ואם נעלרו בגלגל וקורה אין בהם משום יי"נ אא"כ כתן ג' ומלא ד'. ובסעיף י"א גבי שמרים שלנו פסק

ואף בשעת העבילה דזה נמי שימוש דידי' יהי' כולו דידי' ומה"ח דלא יפרח הטומאה מיני' . ומה בכך שאם אח"כ יחזור וישחמש בו הכוחי יהא חוזר כדין כלי ישראל הנמכר לכוחי ויהא לו טורח לטבול בכל פעם יהי' ויהי' ולא ישחחף עם כוחי בכלי סעודה . אלא אפילו אם עבילה זו כולה דרבנן וא"כ י"ל כמו דסמכינן על יש ברירה לקולא בדרבנן ה"ה איפכא אם הגד דאין ברירה עביד קולא יש לסמוך עלי' . א"כ דאין ברירה ובשעת השמוש נחשב חלק הכוחי אללו שאול אכחי קשה הא חלק הכוחי מוחר בלא טבילה כדין כלי שאול. ובע"כ לומר דכל זמן שלא נקנה כלי של כוחי לישראל אין עליו שום דבר אך הדין כלי של כוחי בזמן שנקנה לישראל. א"כ מכיש למה לא יהא לו אפשרות טבילה חלק הכוחי אין עליו שום דין וחלק הישראל בטבילה אזלה מיני' . ואדרבה אף לנצח חוטיל טבילה זו . להכי נלענ"ד דצריך טבילה לכל הפוסקים . אלא דלהרמב"ם בפעם אחד סגיי ולרה"פ חמיד . אמנם אם השתחפו על אופן זה דלהכותי ב' חלקים ולהישראל חלק אחד אז לשיטח הרמב"ם כיון דרובו שאול יש לדון ולהחיר בלא טבילה כדין כלי שאול . וליחר פוסקים אף זה לא מהני . אבל במחלה ע"מ ודאי דאזלינן לחומרא אף בדרבנן. ועיין פרק י"א דמס' כלים משנה ד' ודוכחי טובא ודוק:

כנים משנה ד' ודוכחי טובח ודוק: **סעיף טו** אם הטביל וכו' . לפ"ר קשה על ד'ז מהסוגיא

דמנחות פרק התכלת שמביא הספר זהב מזוקק דאיתא שם אמר ר"י כל מלוה שכשירה ע"י כוחי אפי' עשאה ישראל אין מברך עלי' . וכפי הנראה מביא ספר הנ"ל מזה סייעתא דלכתחילה אין לעשוחה ע"י נכרי . ור"ל דהכלל לא נאמר אלא במה דאף לכתחילה כשר ע"י כוחי. אבל אם רק לכחחילה אינו כשר ע"י נכרי אף דבדיעבד בשר מ"מ ישראל מברך . וזה ודאי אינו דא"כ לא מקשה הסוגי' שם על ר"י ממילה מידי שהרי דוקא אם אין ישראל בעיר הוא דכשר ואין לך דיטבד גדול מזה . א"ו דהכלל טיקרו אך על דיעבד כאמר. ומ"מ לדעחי לק"מ על הרשב"א דנהי דהרא"ש פרק לולב וערבה מביא דברי ר"י לטעם שלא לברך על עשייח סוכה . הרי מביא נמי שם עיקר הטעם משום דכל מצוה שאין העשיי' גמר מלווחה אין לברך עלי' . וההוא כללא שיהא גמר המלוה נחלה באם עשאה כוחי כשירה שאף ישראל לא יברך עלי׳ המעיין שם בהסוגיא יראה שזה אינו אלא דעת רב חסדא בדעחי' דרב מדסבר ליליח חובח טליח לא ידע לפרש מ"ט דרב שפוסק שלא לברך על עשיית לילית אלא משום דסובר הכלל אף בגמר מצוה ואף דממילה מוכח מדר"מ איפכא סובר בדעחי' דרב מפני שלשיטתו שפוסל מילח כוחים ואפשר שסובר ההוא כללא הוכיח בדעתו שסובר הכלל ולפיכך רמי' עלי' דרב לפי משנחו בדרב שלילית שעשאה כותי פסולה משא"כ לדידן דקיי"ל כר"י דלילית חובת גברא מעיקרא לק"מ דטעמי' דרב בפשוט מפני שאינה גמר מלוה מה"ח לומר דפליג על המוכח מהחנאים דגבי מילה דאפילו במה שעשאה כוחי כשירה מ"מ ישראל מברך עלי'. וזה ברור ולק"מ:

ישרחנ מברך שני". זום בנזר זנק"מ:

בר"ח ס"ק מ'. ויברך ישראל הברכה. כ"ב לענ"ד העיקר
כהט"ז דהא קיי"ל אין שליחות לכותי ואין זה אלא
כאילו נפל למים מעצמו כדכתב לקמן. וא"כ איך יברך ועל מה
יברך. זכן מדויק קצח לשון הגמרא מנחות מ"ב דמקשה והרי
מילה זכו' דכשירה בכותי ובישראל צריך לברך. משמע אבל
אם כותי מל לא ס"ד דהישראל מברך. והרשב"א אפשר
דאיירי בעובל מספק דבל"ז אינו מברך:

סימן קבא סעיף ה' . הג"ה וכלי חדם כו' מחחר דח"ח בהגעלה . נ"ב עיין סי' קל"ה סעיף ע"ו ובש"ך ס"ק ל"ג :

שעיף ו בש"ך ס"ק י"ז בח"ד כתב מיהו י"ל וכו' אבל בחום שע"י אם אפשר דכע"מ . נ"ב עיין סי' ל"ד ס"ק כ"ח ומה שכתבתי בלדו :

שר"ח סק"ה עכ"ל העור . נ"ב בהעור לית מזה דבר אלא הן דברי העע"ז בע"ך . ואף שהע"ך כתב שכן משמע

פסק בפעם א' אסור אפילו לא מלא אלא כדי מדחו . והמעיין במקור הדין בהרא"ש פרק המוכר פירוח לא נראה הכי ואדרבה משמע דחמד חרלנים שנעלרו בגלגל וקורה שוה לחמד שמרים שלנו . אך לשון הטור משמט קלת הכי דחמד חרצנים כנ"ל חפילו בפעם הח' אין בהם מסום יי"נ אח"ב נחן ג' ומלא ד'. ואף שיש לדחוק בלשונו דקאי נמי על פעם ב' . מ"מ פשטן של הדברים משמעין בפסק הש"ע . ועעם הטור וש"ע כ'ל משום דמבואר בהרא"ש דחמד חרצנים כנ"ל גרוע מחמד שמרים וח"ב אף דתמד שמרים למד הר"י מדין שמרי מעשר דבפעם א' אסור אפילו לא מצא אלא כדי מדחו מ"מ בחמד הרלנים דגרוע אין ללמוד מדין מעשר שהחכר לגבי שמרים ונשחר הדין עמו כמו לענין ברכה דחף בפעם א' לא הוי יין כ"א ברמא חלחא ואחא ד' . אך הא קשיא לי על דין הש"ע דפסק סעיף י"א כר"י דשמרים של כוחים לעולם אסורים ובב"ו. איתא בשם תה"ב בלשון זה דלפי מה שביארנו דיין בטל בששם ה"ה תמד שמרי כותים אם נתן ששה ומנא שבעה מותר . וכן איתא באמת בתה"ב הארוך דף ז' כתב יואם כדברי ר"י דיין בעל בששה איך אפשר שהמתמד בשמרים אסור לעולם . וא"כ קשה איך פסק הכא בשמרים אסור לעולם ובסי' קל"ד סותם כדעת הר"י דבעל בששה . אמנם לאהר העיון חמהני על הרשב"א והדין עם הש"ע דאם כדבריו שכתב בהמשמרת סבית דלדברי ר"י סזקן לא החמירו בשמרים ולא אפילו ביין עלמו כשל הקדש. מה יענה על שטח ר"י הזקן שלמד דינו מפרק השוכר מדין ב' כוסות א' של חולין וא' של תרומה דפירשה הר"י בכוסות שוין ומשם למד דינו . נמצא דלשיטתו אף יין של תרומה בעל בששה ולגבי שמרים של תרומה פעם א' וג' אסור ומבואר בהרשב"א וכל הפוסקים דהיינו אפילו לא מצא אלא כדי מדחו וקשיא חרומה אחרומה .. גע"כ לומר לתמד גרע הואיל וחזיכן דטעמו משובח החמירו בו יותר מיין שנתערב במים וא"כ אין חימה גמי אם גאמר דחמד שמרי כוחים לדין שמרי הקדם שוה דלעולם אסור ואפילו לא מצא חלח כדי מדתו אף להכ"י דתמד שמרים גרוע לענין זה מגוף יין בנחערב במים מפני שטעמו משובח כדגרע נמי לגבי חרומה . ולענ"ד זה כונת הש"ע שלא השנית בדברי החה"ב ודוק: סעיף יא בפ"ך סיק כ"ג וכ"כ ב"י בא"ח סי' ר"ב וכו' . נ"ב ע"ם מ"ח אם תקשי לך מזה על מ"ם בס"ק כ"ד : סעיף יב חביות שפינה וכו' לפי שהיין בעל במים ששכשך בהן . ר"ל היין הבעין שעל פני החביות נתבעל בהמים והבלוע בל"ז לא נאסר במגע הכוחים כדאיתא בהגהות

: כרא"ש שבד"מ סק"ד ישם אין לחום אח"כ . נ"ב בב"י כחב ואפילו הוא מזופף : סעיף יד חוך י"ב חודש. כתב הש"ך וכתב הא"ח ול"ע להא הריב"ם וכו' ע"ם. וכבר כחבתי בלידו בלשון זה וא"י מה קשה דכי ס"ד דאפרן יהא חמור מאחר י"ב חודש הא אפר האסור בהנאה אין לה שום היתר לעולם ויהי' גופן קל מאפרן. א"ו דאין ענין לדמות ליי"ג או חטין שבגמרא שגופייהו הם איסורי הנאה דע"ג . אבל השמרים וחרצנים אפילו של יי"נ ממש אטו בהם שייך ניסוך ואין איסורן אלא מכח הבלע יי"נ דאית בהו ומכיון שהם אחר יב"ח וכלה כל הלחלוחית כעפרא בעלמא" הם כדכתב הרמב"ם ומכ"ש דאפרן מותר. וזה ברור לענ"ד אך א"כ "חמוהים לי דברי הר"ן וסרשב"א בתה"ב שמביא הב"י שדנו בפלוגתת ר"ת ורבינו אפרים התמצית היין הנקרש דהייני וויי"ן שדיה"ן אם מותר לאחר יב"ח אם לאו ולהנ"ל אין זה ענין למחלוקחם אלא מפני שתמלית היין הנאסר בהנאה הוא פשיטא דלא עדיף מאפר יי"נ דאסור לכ"ע לעולמים - ומה שנסחייע התה"ב ממנהג העולם דהיינו הדין שבש"ע סעיף י"ן זה אמת דאחרי שנתייבש כ"כ שוב אין בו פליטה להסור היינו שנתמלא בהחביות אבל ליהנות מגוף הוויי"ן שדיה"ן דומיא דנשאלתי פעס להצריכו לשומו חוך עניגים הנשרפים ליין שרוף של חג הפסח בודאי דלכתחילה חסור בהנאה לעולם ולא עדיף מאפר יי"נ אבל בדיעבד יש

להתור ע"פ המבואר מסתם יינם דהאידנא :

סעיף הג"ל הט"ז הקשה על הר"ח מסוגי' דכל הבשר ע"ש .

ויראה דיש ליישב דאיתא שם נמי דבתר הכי שאל ודינמא דגזל הוי וע"כ הי' סורי' מוחזק למחלה ע''מ

ישראל וכוחים בשוה דאל"ה חדא משתי השאלות אינה כהוגן

כמבואר סי' קכ"ע סעיף י"ז וע"כ נמי שהי' באופן דליכא

למיחש לרובא דעלמא עוברי דרכים או ע"י שיושבת בין

ההרים או שפורלני אין רגילות עוברי דרכים להוליך כדאיתא

סי' הכ"ל סעיף י"ח ע"ש . וא"כ מה ששאל לו תחילה ודילמא

דיי"נ הוי הי' ספק אחד ושפיר אבל כשהשיבו לאחר יב"ח היו אי

נמי דהי' ספק דילמ' לא נחמדו חחילה מ"מ שרי מכח ס"ם ספק

על ישראל ואמ"ל דכוחים דילמא נחמדו ולאחר יב"ח היו ושרי

וק"ל . ולריכנא לומר דזה לא הוי ספק דילמא אפילו הי' של

כוחים דילמא שלה בחרלנים מן הגת קודם שהמשיך היין

כוחים דילמא שלה בחרלנים מן הגת קודם שהמשיך היין

דוה לא שכיח כלל :

םעיף ב גח בהיא פקוקה ומלאה דלא שייך בה המשכה . . אמת שכן נמי לשון הטור וטיין ט"ז דבריו א"י למה הלרכת פקוקה (ומלאה) [פי' הש"ע היינו תחילה הי' פקוק ומלא ולא נאסר בדריכת הכותים ושוב פתחו ונגע כותי בגרגותני ונאסר מה בבגרגותנא או ע"י כח כותי ושוב החזיר הגרגותני להגת ונאסר מכח תערובות] אחרי שלהרא"ש לא לחשב מה שבנת נמשך מפני שההמשכה אינה אלא מן הגרגותני ודי שנאמר שמה שבגרגותני אף שהוא בתערובות החרצנים נקרא נמשך הואיל והתחיל למשוך ממנו. אבל מן הגת אף לא התחיל מקרי ולא נאסר במגע אלא ע"י הערובות ולמה ענין לריך להיות פקוקה ומלחה . ובקיצור פסקי הרא"ש באמת לא מוכר מזה. אמנס דעת הרא"ש ל"ע דא"כ למה למשנה אחרונה חזרו לומר אין דורכין כי א"י להפריד לדעתו בין משנה ראשונה לאחרונה אחרי שמ"מ מה. שבגת לא נקרא יין . (זה מעיקרא לק"מ דאם אינה מלאה יש המשכה בהגת) ובשלמא לפי׳ סרמב"ן שמביא סר"ן והחה"ב ל"ק זה אף שדעחו לפתם דלא כרש"י אלא משהתחיל למצוך דר"ה היינו דוקא מה שנמשך ולא מה שהוא בערבובי' עם החרלנים דכבר מביא נמי הר"ן בשמו דלמסקנא שמוכרח לתי' כאן למשנה ראשונה וכו' מחמיר יותר וסובר דשוב פי' ר"ה משהתחיל למשוך היינו מיד שנעשה יין וראוי למשוך נקרא יין אף קודם שנמשך ושפיר כמבואר בהריב"ש שבב"י . אבל דעת הרא"ש ז"ל שגבה מני לפ"ר וכנראה אפשר הטור רולה ליישב זה והוסיף בביאורו שהיא פקוקה ומלאה אבל א"י לכוון דעחו ול"ע כי באמח אין דעתי ברורה כעת בהלכה זו . [עתה אבאר שהגהתי תיבת ומלאה וכן כתבתי בתר הכי בהג"ה זו וכו' . . היינו משום דרוחה אני אף דהרא"ש אינו מפרש פעולת המלאה כדפי׳ רש"י ז"ל מ"מ אף לפירושו י"ל דמצריך מלאה כדי שאף אם הכוחי נטל ונתן על . חסר ב"ח] שוב רחיתי שכ"ז מיישב הט"ז במה שכתב שפקוקה ומלאה תרווייהו לריכי כי היכי דלח ליהוי המשכה בגת עלמו וח"כ החין דורכין נמי לק"מ דזה הוא באינה פקוקה ומלאה ויש המשכה צגת עצמו. אבל בהר"ן מבואר דפקוקה עושה הפעולה שלא יהי' המשכה במה שיורד מסגת ופעולת המלאה היא שלא יהי' המשכה בהגת ומשמעות הט"ז ל"ע . ודע דמלחה הנחמר בגמרא ופוסקים ר"ל שהענבים

מונחים החוקים באופן שאין חלל ביניהם ודוק :
בש"ך ס"ק מ' . כתב עיין בחום' . ור"ל דלא נאסר מה
שבגת מטעם ניצוק משום סברת ריב"ם דכיון דאין על
מה שבגת חורת יין ליאסר במגע וה"ה בניצוק אע"פ שנאסר
ע"י תערובות יין הגלגותני תערובות עצמו שאני . ומסתמא
דעתו לפרש נמי הכי דעת הטור ודלא כט"ז . וא"כ מסתמא
דעת הטור בפי' אביו הרא"ש נמי הכי . ויש להקשות הא
דעת הטור בפי' אביו הרא"ש נמי הכי . ויש להקשות הא
הרא"ש הפוס ברש"י מכח הה"א של הגמרא דניצוק בר ניצוק
אינו חיבור ומזה נמי נוכית דאף מה שלא נחשב יין לענין מגע
לחרן הקושי' במ"ש ועיין דרישה ור"ל דמיירי שפסק הקילות :

הקדמה זאת שסתם נגיעה המוזכרת בפוסקים היינו בלא שכשוך אפשר לתרץ תמיכת הב"י סי' זה על הר"ן במה שמקשה על הרמב"ם בדין חביות שילא פקק שלה ואנח כותי ידו עלי' מפסקן של הגאונים דנילוק חיבור . ולא אקשי מדידי' שפוסק בעלמו נילוק חיבור . ולסנ"ל יש לחרץ דבסי' קכ"ו פסקינן ע"פ הרשב"ח דלח אמרינן נילוק חיבור אלא בנילק ליין האסור בסנאה ולא לרק אסור בשתי' . והיינו מדיוק הלשון חיבור ליי"נ . ועיין בפרק י"ב הלכה י"ב דנמי תופס לשון זה . ואיכא למידק נמי מיני' דין הרשב"א . והנה הר"ן הא פירש בהרמב"ם דמה שלמעלה אסור רק בשתי' וא"כ אין להקשות עליו מניצוק [ועיין ש"ך סי' קכ"ה סק"א] ולענ"ד כונת הר"ן במה שפירש להרמב"ם הכי היינו לשיעת הרמב"ם שפסק בפי' בפרק י"א דנגיעה האוסרת בסנאה דוקא בשכשך וכמבואר בב"י והכא בהניח ידו על הנקב פשיטא דלא הוי שכשוך. ומטעם זה פירש רש"י ז"ל בהדיא דלמעלה מן הנקב אסור רק בשתי' כיון דלא הוי שכשוך. ולהכי פי' נמי הר"ן אף הרמב"ם הכי . אמנם הר"ן שפירש שלמעלה אסור בהנאה היינו נמי לשיטחו דלא אכפת לי׳ בשכשוך כלל ודלא כסב"י ז"ל שחמה אף בזה על הר"ן מנ"ל לפרש הרמב"ם בהיתר הנאה . ומזה נלענ"ד ראי' ברורה לדברי הב"י ומהרש"ל ושאר אחרונים כולם שהשיג עליהם הש"ך סק"כ שהרי החום' והרא"ש נמי פירשו שלמעלה אסור בהנאה משום דהוי כנוגע בכולו הואיל ומנע יליאת היין דאטו משום זה יחשב שכשוך . א"ו דלא בעי שכשוך . ודעת הב"י בש"ע שסותם בסעיף י"א ובעינן שכשוך וכאן פוסק בסעיף כ"ג איסור הנאה באמת ל"ע . וע"כ לידחוק שסובר כיון שמנע יליאת היין זה כמי הוי שכשוך. |והבי מבוארין דבריו בב"י ד"ה וכן חביות שניטל ממנו הברזא בסופו במה שמשיג על הראביד] ודלא כרמ"י ז"ל שהחליט דלא הוי שכשוך. אמנם כדבריו נראה בדעת הר"ן ז"ל ולכן מקשה על הרמב"ם מפסקן של גאונים במורק מחביות לכלי ונגע בכלי דמשמע נגיעה סחם בלא שכשוך ולהרמב"ם בזה לא נאסר מה שבכלי אלא בשתי' ומ"מ פסקו נילק חיבור לאסור מה שבחביות ג"כ בשתי' וה"ה הכא דמדבריהם מוכח דל"ל דינא דהרשב"א כלל. וכן יש להוכיח קלת מרש"י דל"ל סברת הרשב"א דהא דף ע"ב ע"ב בגישתא וכו' פריך הגמרא ש"מ נילוק חיכור ולרש"י כבר פי' הפרישה ס"ק מ"א דאסור הנאמר בדין זה היינו שתי' ואיך ס"ד למימר מטעם ניצוק אלא דל"ל ההוא סברא . אך יש לדחות כדדחה הרשב"ה שבב"י סי' קכ"ו שבדרך תימה נחמר. אמנם קושית הר"ן יב לפרם ע"ד שפירשתי בדעת הגאונים. וזה לדעתי פשוט דאפילו לא בעיכן שכשוך ההוא דינא דהולאת שבסעיף י"ד כבחין מגיע לחלל החביות מ"מ אמתי מטעם הריב"ש או משום דהוי מגע ע"י דבר אחר שלא בכונת מגע וכדלקמן בסעיף י"ד:

. 'בש"ך כ"ק כ"ז ואס יש שם ס' מותר אפי' בשתי' כ"ב היינו בזמן זה שאף המשוכשך מותר בהנאה ולהכי אינו אוסר במשהו אף במינו . וכן מה שמביא בסי" קל"ד בשם האו"ה הוא נמי מטעם זה . ועיין בדבריו סי'

קל"ד ס"ק ע"ו: סעיף י"ד הג"ה ודוקא וכו'. לפ"ר יש לחמוה הא מיד בתר הכי מבואר בהש"ע דבאם באמת אינו עובר מ"מ מם שילא אסור ומה"ת יהא עדיף אם באמת עובר ורק שסובר שאינו עובר. והמעיין בהמרדכי יראה להדיא שלא החיר מההוא טעמא אלא הנשאר בחביות שע"ז שייך הטעם דהוי מנע ע"י דבר אחר שלא בכונה אבל מה שילא פשיטא דהוי כחו בכונה דהא יודע דבהולאת הברזא ילא היין נמלא דאסור בשתי'. וע"כ הג"ה זו שלח במקומה אלא בסוף הסעיף ל"ל וה"ה אם לא ידע שעובר כל השולים נמי דינא הכי כמו שבאמת אינו עובר שמה שילא אסור בשתי' ומה שבפנים מותר. ודברי הש"ך ם"ק ל"ב לפ"ז אינם מכוונים שכתב או שלא ידע שהוא יין מוהר אפילו בשתי' דמשמע דחד דינא אית להו. וזה אינו דכשלא ידע שהוא יין אף מה שילא מותר בשתי' כמבואר סי' קכ"ה סעי'

סעיף כא בש"ך ס"ק מ"ג. בא"ד כתב אבל באמת נלענ"ד דאין מדברי הרמב"ם ראי' וכו' . א"י לפרש דבריו שהרי הכ"מ באוחו דבור הניח הקדמה שהרמב"ם בזה כהרי"ף דמגעו מחמת דבר אחר שלא בכוונת ניסוך אוסר בהנאה מדלא הביא הברייתא דמדדו ביד . [שוב ראיתי דאזיל לשיטתי' שבסי' קכ"ד ס"ק ג'] וא"כ אילו הרמב"ם סובר דניסוך דרגל שמי' ניסוך לא מהני טירדא דדריכה כמו להרא"ם . אמנס בש"ע מוכרחים דבריו דמיירי בדריכה שע"י עלים דאיהו נמי לא פסק בסי' קכ"ד כ"א ממדדו בקנה ולא ביד ופוסק נמי . דניסוך דרגל שמי' ניסוך . וע"כ דאיירי בנדוך ע"י עלים וכן הבינו הרמ"א מדמחלק בדיעבד בין מה שילאו וק"ל : **סיטן קב"ר בעיף א' . תינוק בן יומו שאינו מזכיר וכו' .** כן כתב נמי הטור . ואף שרב לא אמר אימר דאמרי אנא בשתי' בהנאה מי אמרי אלא על תינוק בן יומו . כתב הב"י ומשמע דבן יומו דאמר רב לאו דוקא וכו' ע"ם .

והאמת שאף התוס' כתבו הכי דף נ"ג ע"ב בד"ה לאפוקי . ואולם בדעת שמואל ודאי מוכח הכי ע"ש וק"ל . אבל בדעת רב ודאי די"ל עד כאן לא שרי בהנאה אלא משום שהוא קטן בן יומו שהין לו חף כוכח מגע וזה הף גדול . שלה בכוכח מגע פסקינן דמותר בהנחה . אבל כל שהוא גדול עד שים לו כונת מגע אף שעדיין קטן לבקיאת טיב ע"ג מ"מ אסור אף בהנאה כמו גדול שלא בכונת ניסוך ובכונת מגע . אלא שבהתה"ב דף ק"ל ע"ב כתב ומ"מ מגע קען לדברי הכל חין אוסר בהנאה הואיל וא"י בעיב ע"ג ומשמשי' והיינו כהעור . אבל נ"ע בהרי מוכה להדיא דעת תום' ורא"ש איפכא שהרי תוס' דבור .כנ"ל הקשו על פסק רש"י וכתבו מיהו הי' ר"י מקשה אף לפי פסק זה וכו' איך נתיר מגע כותי בהנאה מעשם חינוק ב"י מה ענין זה לזה והלא מה שאנו מתירין בתיכוק הכחה היינו משום בחין לו אף כוכת מגע וכו' וכן הרא"ש האריך לבאר קובי' זו ולהוכיח דאילו טענני' דהיתר הנאה לרב משום באינו בקי בטיב ע"ג הי' לו להחירו אף בשתי' דומיא דבני שפחות ור"ל דמזה מוכח דלא שייך טפס היתר זה אלא בבני שפחות מפני שנתגדלו בבית ישויאל אבל בכוחים אף קטן נקרא בקי . אלא כל היתירו הוא מפני שאין לו כונת מגע . וא"כ תימה איך סותם הטור דלא כאביו . וכנראה אף הרמב"ם הולך במחבבה זו ולכן אינו מזכיר כלל מן בקיאות ע"ג והכ"מ פרק י"א תמה עליו ולענ"ד אין שום תימה והוא נמי דעת חום' ורא"ש ואך הטור ז"ע . וע"כ לידחוק דסובר הטור מדמ"מ להמסקנא מסכים הרא"ש לדעתן של הרחשונים דנגיעת כותים ברי בהנאה ממילא מוכח דלרב אף בקטן שים לו כונת מגע בזמניתם נמי שרי בהנאה כל שאינו בקי בעיב ע"ג . ולא כחבו אלא שמן רב אין ראי' . אבל כוכת הרמב"ם נלענ"ד ברור כדכתבתי . בוב שינתי בתה"ב שער א' מפירושו בדעת שמואל נראם מיני' כאלו קטן שא"י בטיב ע"ג אף לאו בר כונת נגיעה הוא במסיים ומשום דכותי קטן לאו בר כוונה הוא כלל דאפילו לנגיעה אינו מתכוין . וא"כ מעיקרא לק"מ. אך לא משמע הכי מתוס' ורא"ש וצ"ע:

בעיף י"א . בט"ך ס"ק כ"ה . עיין בו כי לענ"ד הדין עם הב"ח ופי' ההג"ה אם נגע בלא שכשוך דודאי מטפח היינו שכשוך ולכך הוכרח רש"י ז"ל לבהר לשיטתו דהין דרך ניסוך בכך . ופי' זה מוכרח בהנהות אשר"י שבב"ח . ולדינה פשיטה דמודה הרמ"ח דהיכה דנגע בלה שכשוך דחינו אסור אלא בשתי' . והב"ח לא הביא בשם הג"א אלא דהיין חיבור לרתיחה וכתב שזה הביא הרמ"א והכי מדויק לשון הד"מ שכחב על דברי הב"י שכתב שרש"י חירץ דאין דרך ניסוך בכך . משמע דס"ל דהרתיחה הוי כמו נגע ביין עלמו דאל"ה הוי כמו מדדו בקנה שנתן רש"י טעם ההיתר הואיל ולדבר אחר נתכוין. א"ו דסובר דהרתיחה חיבור ליין. ע"ז כתב הד"מ וכן סוא במרדכי דחם נגע וכו' אבל ודחי חין חילוק בין סג"א שמביא הב"ח למה שמביא הד"מ. אלא שהג"א מיירי בנגיעה בלא שכשוך והטפוח היינו שכשוך כדמוכח מרש"י ודוק . וע"פ

א'. ובזה אסור מה שילא . וה"נ מבואר בדבריו סי' זה ס"ק ע"ב דע"כ לא פליג על העט"ז אלא דהא השתא קיימינן אבל מדינא דגמרא מודה לי' והכא אליבא דדינא קיימיכן ושני הדינין בסגנון אחד הם כמבואר בהמרדכי ול"ע . כל הנ"ל כחבחי מכבר. ועתה הוספתי לעיין מה הטעם דזה יהא נקרא מגע ע"י ד"א שלא בכונה דנהי דלא ידע שעובר השולים וסבר שא"א לו לשכשך הא מ"מ יודע שיש יין בפי הנקב והוא עכ"פ נוגע בו ולענין איסור שחי' לכ"ע אין נ"מ בשכשוך . וא"ל מפני שאין כונחו ליגע אלא להולאת יין מ"מ מי עדיף ממדדו בקנה שבסעיף י"ט. והש"ך שם כחב אבל אם לא כיון ליגע שרי אפילו בשתי' כדלעיל סעיף י"ד משמע דנותן על ד"ז בלא כונת מגע וא"י למה . והולרכתי לכחוב שם בלידו משום דנגיעה במקום שא"א לשכשך ולא יבא לידי ניסוך הוי כשלא בכונת נגיעה כדכתב הב"י בשם המרדכי וע"ש . אבל זה ג"כ ליתא דח"כ הוי דינו ממש ועדיף מיני' משלח בכונת ידיעה שהוא יין וא"כ למה יאסר יין היוצא משום כחו הא הוי כחו שלא בכונה דמוחר בשחיה כמבואר ריש סי' קכ"ה. ולהכי הי' כלענ"ד דודאי לטעם חשו' רבינו שמשון שבב'י שממנו חולאת דברי הגהות רמ"א שנותן הטעם משום דהוי מגע ע"י ד"א שלא בכונה ולשיטת ר"ת מגע ע"י ד"א אינו אלא כחו וכחו שלא בכונה שרי י"ל דמה שיוצא נמי שרי דזה כחו ממש לא בכונה . ואבל שוב ראיתי דזה נמי אינו דהיולא ע"כ מקרי ראוי לשכשך בתר שיולא וחמיד נחשב כחו בכונה] אבל דין הש"ע דבתר ככי שאפילו אם באמת אינו עובר השולים אסור היולא משום כחו פשיטא דלית לי' להכלבו שבב"י שממנו הועחק דין הש"ע ססוא סברא דמשום שא"א לבא לידי שכשוך דהיינו ניסוך חשוב[.] כשלא בכונת מגע. אלא דמש"ה מתיר הנשאר מטעם הריב"ש דהולאת ברוא מן היין שנוגע בו בלא שכשוך לא מקרי כלל גגיעה דנגיעה לא מקרי אלא אם מביא הדבר אל היין ומקרבו לגבי סיין ולא כשמרחקו ממנו ובזה שפיר שאוסר היולא מטעם כחו בכונה . [ולהנ"ל בהג"ה זה בל"ז שפיר ואפשר דנמי סובר כסברת המרדכי] ודוק . וא"כ יוכל להיות דכונת הרמ"א להחיר אף היוצא. אבל הוא סתור מפסק הש"ע דהא זה ודאי א"א ם שלם באמת עובר והוא לא ידע יהא קל מאם באמת אינו עובר לכן מחוורתא דההג"ה אינה במקומה ול"ע:

ש"ע סעי" י"ז עיין ב"י שמקשה על הטור במה שמשיג על הרמב"ם בדינא דשכשוך בכלי פחוח אינו אוסר ובסי" קכ"ה פוסק כהריב"ם דאי מלדד אלדודי אוסר אפילו בחסור ולפי ענ"ד י"ל ע"פ סברת הריב"ש שבט"ז ס"ק כ"א כ"ב שיש הכדל בין המביא דבר להיין שמקרי נגיעה לבין הדבר מקודם מקורב אל היין וסוא נוגע בהדבר אחר שלא מקרי נגיעה ולכן בדינא דכובא דאי מלדד אלדודי היינו שמקרב הכובא אל קלוח היין כדדייק לשון הטור שם ושפיר הוי נוגע ע"י ה"א. משא"כ כשנוגע בכלי פחוח שכבר היין בחוכו והוא נוגע בהכלי אף ששכשך לא מקרי נגיעה כלל . וא"כ אין מן הלורך בהכלי אף ששכשך לא מקרי נגיעה כלל . וא"כ אין מן הלורך לחילוק הד"מ בין מגביה לא הבביה כי לענ"ד דברים אלו משוטים וברורים . והפרישה סי" קכ"ה ס"ק כ"א תחילת הד"מ בחובו וברורים . והפרישה סי" קכ"ה ס"ק כ"א חחילת

דבריו משמטי' נמי הכי ובסוף חילק בדוחק וא"י למה:

סעיף י"ט בש"ך ס"ק מ"ז אבל אם וכו' כדלעיל סטיף י"ד.

כ"ב בהג"ה היכא שלא ידע שעובר השולים וחף

דשם מ"מ ידע שיש יין בפי הנקב ונוגע בו בהברזא והוי אך
שלא בכוכת ניסוך מ"מ כיון דלדעתו לא אפשר למיתי לידי ניסוך

חשוב כשלא בכונת מגע. ועיין מה שכתבתי בלד הגהות ש"ע

סעיף כ"ד:

בט"ז ס"ק י"ז. וכ"ל לחרץ. כ"ב בודאי בל"ז מוכח הכי דעת
ר"ת דנחן למגע ע"י ד"א דין כחו. ומשנה שלימה שנינו
מדדו בקנה ימכר ש"מ דכחו שלא בכונה המוחר בשתי' אינו

במיץ ס"ק י"ח בא"ד וא"ל הא וכו' י"ל דהרא"ם ס"ל הטעם שם משום דלא הי' משכשך. נ"ב חמוהים דבריו שהרי הרא"ש נמי מכת האוסרים בהנאה מה שלמעלה מן הנקב בדין

דסעיף כ"ג. והולרכתי לדחוק שם לשיטת הש"ע דמניטת יין מללחת מקרי שכשוך. ומכ"ש דלפ"ז נסדק לחורכו דחשוב שכשוך. ולהכי העיקר בדעת הרא"ש כדכתבתי בלד הב"י דידי שהרא"ש בהצלת יין גופי מחלק שאין לנו לדמוח הערדוח אלא מה שמלינו בש"ם. וגם יש קלת סברא לחלק שבנסדק הי' נפסד כל היין בפעם אחת משא"כ בדאשתקי להברזא. וכדעת הרא"ש סוחם בש"ע סעיף כ"ב וסעיף כ"ג זה להיתר וזה לאיסור. וכן בסעיף ה"ד ואינו מחלק בשום מקום בין יש להליל או לא:

בעיף ב"ג. עד הנקב אסור בהנאה. נ"ב רש"י פי' על העיף ב"נו זה כיון שא"א לו לשכשר מוחר בכל בהנאה דיו זה כיון שא"א לו לשכשר מוחר בכל בהנאה

י"ד וחינו מחנק בשום מקום בין ים נהכינ חו נח: **בעיף ב"ג**. עד הנקב אסור בהנאה. נ"ב רש"י פי' על

דין זה כיון שא"א לו לשכשך מותר הכל בהנאה
והש"ע שפוסק סעי' י"א דבעי שכשוך ל"ע למה פסק הכא
איסור הנאה. וע"כ ל"ל דמניעת יין מללאת חשוב לי' שכשוך וכן
משמעות החוס' שם :

בהג"ה. וכל זה וכו' או שחחב ברזא שם וכו'. כ"ב לענ"ד

היינו דוקא כשהי' שם ישראל להליל אז חד דינא

הוי עם הניח ידו אבל אם לא הי' שם ישראל אזי נשתנ' דינו דבהניח

יד יש איסור שתי' עכ"פ ובהניח ברזא מוחר אפילו בשתי' כדין

דסעיף י"ד וכ"ד. ועיין ש"ך ס"ק מ"ז ועיין נמי סעי' כ"ז בהג"ה:

בד"ב סי' זה סק"ו. עיין בו כי לענ"ד שפיר עביד בש"ע

סעי' כ"ג שחזר בו וכתב בפירוש כדברי הב"י דאיך

כתב אבל אם הניח וכו' דהוי לי מגע ע"י ד"א שלא בכונת

ניסוך דהא ממ"נ או אם נאמר דהללה יין לא מקרי עיידא

כדעת הרא"ש או כדעת הרשב"א דמיירי ביש ישראל להליל א"כ

מה זה שלא בכונת ניסיך שכתב. ועוד מה זה שכתב לבסוף

לכ"ע מה שתחת הברזא שרי בשתי' ומה של מעלה אינו אסור

פרש"י בזה משום דלא אפשר ללח בלח לענין היתר שתי':

בש"ו ס"ק כ"ז כתב ולדידן שפסקינן נילוק חיבור חסור בלאו ההוא טעמא . א"י לדבריו מדוע פסקינן תחילת סעיף זה מה שלמעה מותר בהנאה ח"ל מטעם נילוק יאסר בהנחה כדמקשה הר"ן על הרמב"ם בהיתר שתי' ח"ו דו"ח כיון דלח הוי אלא ניצוק לסתם יינם והוי יין ביין שמוחר למכרו חוץ מדמי יין האסור בהנאה וכמבואר באריכות סי' קכ"ו בב"י בבם הרשב"ח. וזה נמי דעת הר"ן בדינא דסעיף זה שפוסק מה שלמעלה אסור בהנאה ומה שלמעה מותר בהנאה ול"ק עליו מטעם ניצוק כדמקשה הוא על הרמב"ם משא"כ הכא בבת גישתא כולו מצד עלמותו אסור בהנאה דהוי כאילו נוגע בכולו והיינו דוקא אם המינקת הולך עד שולי החביות משח"כ אם אינו מגיע הוא גופא דדינא דתחילת סעיף זה ואין לחלק כלל בין ה"מ נמועט כ"א מלד לדידן השתא כדאיתא בש"ך וק"ל: םעיף ב"ד . הג"ה ולכן כוי דמקרי מגע ע"י ד"ה שלה בכונה . כ"ב וכיון דלא ליתי כלל לידי ניסוך הוי כמו שלא בכונת מגע . ב"י בשם המרדכי:

במ"ז ס"ק ל"ב קרוב לסופו ומ"ם בהג"ה שרי וכו' מ"מ כח הכוחים אוסר בכל הזמנים נ"ב עיין ש"ך סי' קכ"ה סק"ב: בס"ק ל"ג וכן משמע סי' קכ"ח סעי' א'. נ"ב ע"ש סק"ג ועיין פה נקה"כ:

בללי דינין דנפקי מסי הנ"ל. מגע עלמו בכונה אוסר בהנאה . ולדידן במקום הפסד בשתי' . מגע עלמו שלא בכונת מגע או שלא ידע שהוא יין אוסר בשתי' . ולדידן במקום הפסד מוחר אף בשתי' . [ואין הילוק בין שכשוך או לא דאין אנו בקיאין מה מקרי נגיעה חילוק בין שכשוך או לא דאין אנו בקיאין מה מקרי נגיעה ומה שכשוך ע"ז ס"ק י"א] מגע עלמו שלא בכונת ניסוך דהיינו שמחכוין למדידה בהכנסה והוצאה או להללת יין ולא הי' שם שמחכוין למדידה בהכנסה והוצאה או להללת יין ולא הי' שם סקכ"ה ואין לדמות שום טירדא יוחר כ"א מה שמזכר [דהיינו ג"כ שנפל לו שום דבר ומכוין להוציאו . ודין זה לענ"ד נפל בבירא כי לריך זריזות יחירא לינקט לידי' שלא יוליאה כי אינו במקום הפסד מוחר בהנאה ולדידן אף בשתי' . ושלא במקום הפסד כלל אסור אפילו בהנאה . מגעו ע"י דבר אחר בכונה הפסד כלל אסור אפילו בהנאה . מגעו ע"י דבר אחר בכונה

חד דינא למגעו עלמו ואוסר בהנאה והיינו מד"ג אבל לדידן חמיד מקרי שלא בכונה ומוחר אפילו בשחי' במקום הפסד. מגעו ע"י ד"א שלא בכונה או שאינו יודע שהוא יין מוחר אפילו בשחי'. ושלא בכונת ניסוך כמו מדדו בקנה ואינך אסור בשחי' ומוחר בהנאה לד"ג ולדידן שלא במקום הפסד כלל . מגעו כעין מעשה לבינה דהיינו חביות של עץ אפילו נסדק לאורכה ושל חרם שנסדק לפוחי' וחבקה הכותי ומנעו מללאת ואף שהיה קלת מטפטף שרי אפילו בשתי':

סימן קכ"ה סעיף ד'. הג"ה . דבמנאכחו הוא עוסק . נ"ב כלומר לא ידע נמי שינא יין מכחו משא"כ בדריכה

ועיין ט"ז סי' קכ"ד סס"ק י"ז:

סעיף ה'. במ"ז סק"ז בא"ד כחב א"כ לפי' ראשון אסור אף לדידן דשמא נגע ביד . נ"ב ולענ"ד נראה ע"כ לא חישיגן לפי' הראשון לשמא נגע אלא מפני שהוא ספק לא חישיגן לפי' הראשון לשמא נגע אלא מפני שהוא ספק תורה שמא נגע וניסך משא"כ לדידן דאפילו ודאי נגע אינו אסור אלא בשתי' מדרבנן משום חתנות הוי ספק דרבנן אינו אסור אלא בשתי' מדרבנן משום חתנות הוי ספק דרבנן ולא חישינן:

סיכון קב"ו סעיף ח'. המערה לחוך כלי שיש בו יין האסור בהנחה נחסר כל היין . להמבוחר בב"י ע"כ לחו דוקא בחדא מחתא דאילו הי' בהכלי יין נסך ודאי נאסר העליון אף בהנאה אבל אם לא הי' תוכו אלא סחם יינם או הנאסר ע"י נגיעה לדידן שפסקינן כרשב"ג יין ביין דסתם יינם ימכר חוץ מדמי איסור שבו הכא דבאמת אין בהעליון כלום מן התחתון מותר במכירה לכותים סתם לכ"ע כדמבואר בב"י במשיגו על העור והוא נכון . [ולדעתי זה נמי טעם הרשב"א גופי' במה שמחיר ניצוק דסתם יינם בהנאה ולא בשחי' ור"ל הנאת מכירה סתם ובתר הכי מביא בשם הגאונים דנילק ליין האסור רק בשתי' ולא בהנאה אינו אוסר כלל אפילו בשחי' וע"ז כתב ולפיכך וכו' והוח בחמת ענין חדש . ודברי הב"י בפלפול זה בדברי הרשב"א והניחו בל"ע המה במח"כ אגב שיטפי' ע"ש ודוק] וא"כ אינו עולה שפיר דברי התה"ד בטעם השני דנפיק קולא מהמכירה דהא להרבה פוסקים אסור למכור יין הנאסר ממגע כוחים ועיין נקה"כ . הא בזה שע"י ניצוק לענ"ד דין הרשב"א עם דברי הב"י הנ"ל מוסכם לכ"ע דהמכירה שרי' אף אם נחפום לגבי' נילוק חיבור מטעם שהוא הפסד מועט . ואולם דברי התה"ד גופייהו מיושרים כי איירי מנילק לנגיעת כותים בחביות יין ע"י נילק . ור"ל שנגע בהקילוח דנאסר כל היין שבחביות מטעם ניצוק ושפיר. אבל מה שהעתיקו . טעם זה על ניצוק דאיירי הש"ע מכלי לכלי בזה אינו עולה יפה ועיין סוף הסימן בש"ך וק"ל:

בשעה זו מפני סבות שונות שאין ספר ב"י לפני אני כוחב לדברים אלו. לדברי רשב"א נמי שבט"ז סק"ו שכתב בשמו דנילק דסחם יינס יוליך הנאה כו' ור"ל מכירה חוץ מדמי איסור. א"כ קשיא לי הסוגי׳ דף ע"א ע"ב דקאמר ש"מ נילוק חיבור וע"ש פרש"י ומה פעולחו הנילוק הא אינו אלא כחערובות והמכירה מוחרת שהרי המעע יין דהכותים הוא בע"ר כ"ל דהסוגי׳ זו נמי להמסקנא אליבא דרב דל"ל כר'ג. וא"כ לפ"ר א"י ליישב קושי הב"י שבש"ך סי' קל"ב ס"ק כ"ד וע"כ הב"י הקשה אך על העור לשיעתי' דלא סבור כהרעב"א. וע"כ הב"י מה בעי מן הרמ"א. ודוק כי אני כוחב בלא עיון המל"א.

ולק"מ כי על לכחחילה דברו:

םעיף ה בש"ך סק"ע . כיון דמן הדין הי' אסור בהנאה . נ"ב ר"ל מפני שאנן לא אמרינן ניצוק חיבור אלא שלא במקום הפסד ואז נמי לא מקילינן להחירו בהנאה:

שור הסימן הג"ה שמרי יין וכו' מקרי מב"מ עם יין. אף שדברים אלו ממעיין קדוש רבינו הרשב"א ילאו כמבואר בב"י ל"ע לענ"ד כי הראי' שמביא ממס' מכוח דף ג' ע"ב דכמו דחמרא מזיגא נקרא יין ה"ה שמרי יין . א"י מה ענין זה לזה כי שם שם העלם הוא חמרא ומזיגא אך נקרא על שם שהוא מזוג במים והכא שם העלם הוא שמרים ואך להפריד שהוא מזוג במים והכא שם העלם הוא שמרים ואך להפריד

אם שמרים של יין או של שאר משקים מכנים אותו ביין והוי כמו חומן יין דהוי מבשא"מ עם יין כמבואר בע"ז ס"ו. אך עיין נדרים דף נ"ב דאימא שם באחרא דר"י לקומא נמי קומא דחלבא קרו לי' וע"ש בר"ן משם משמע כהרשב"א. אבל יש לחלק חדא דקום לחוד לא מקרי אלא היולא מהחלב וע"כ מה דקורין אותו דחלבא אינו להפרידו משאר קום אלא להיותו נושא שם החלב משא"כ בשמרים כנ"ל. ותו דבנדרים שאני ול"ע. ועיין שם דף נ"ג ע"א בהר"ן ד"ה וחכמים מחירין בחירולו ועוד וחי' הרשב"א ל"ע:

סיבן לכו סעיף א' בש"ך סק"א כתב לשון העור כגון שנתנו בידו לשמרו וכו' ולא מטעם מיגו וכו' אבל הב"י וכו' דמהימן משום מגו . והקשה לי הרב מוה' משם אביד דק"ק קרחקא איך שייך מגו גבי יי"נ כא אף אם מנסכו בפנינו אמרינן אין אדם אוסר דבר שאינו שלו ולנעורי קמכוין כדאיחה בח"מ סי' שפ"ה . ור"ל בשלמח מה דפי' רש"י הכי בהסוגיח דנזקין בטימא או במפגל שפיר דטומאה הוא מידי דלא תלי׳ במחשבה ועיין יבמות דף פ"ג ע"ב בחום' ד"ה חין. וכן בפיגול כבר העלה הסוגי׳ בנדרים דף ל"ו שאני פיגול דאמר קרא לא יחשב לו מ"מ . [ולהכי לא מקשה הגמרא מידי על מ"ד חין חדם חוסר דבר שחינו שלו מן המשנה הכהנים שפיגלו במזיד חייבין] וי"ל דמההוא טעמא לא שייך נמי אין אדם אוסר דבר שאינו שלו וללעורי קמכוין . אבל בנסך הא ודאי . וגם בל"ז איך שייך גבי ישראל מגו שיעבוד ע"ג וינסך ובדוחק גדול י"ל שבידו ליחנו לעובד כוכבים שינסכנו . והנה הש"ך מסיים וכחב וכן משמע בחום' בקדושין פרק האומר דמהימן משום מגו . ועיינתי שם וע"כ היינו מדכתכו וכשאדם עושה חבירו שליח לשמור יינו או להכיא לו מן המרתף נאמן דהיינו בידו ומהימן עלי' כבי חרי כשסומך עליו . נראה לי מדכתבו דהיינו בידו דר"ל שבידו לנסכו . ומזה נרחה שלומד בדעחם שמה שמשני התם מקודם אליבא דרבא וי"ל שאני החם לפי שהי' בידו פעם אחד דהיינו בשעה שעשאו . ר"ל חליבא דרבא נמי דהתם לפי שהי' בידו והי' לו מגו אז להכי לאמן אף עתה שאינו בידו . זוה חימה שבכל הש"ס מסהי החוס' דמגו למפרע לא אמרינן ומ"ש הכא דנימא מיגו למפרע . להכי גלענ"ד דהתום' והרשב"א אינם מחולקים כלל עם הרא"ש ומרדכי אלא לאביי דלחום' טעמא דאביי משום מגו ובאמח אליבי' אי אפשר למילף יין נסך משם כקושי' הרב הנ"ל דביי"נ לא שייך המגו . אבל לרבא מה דמשני דש"ה לפי שהי' בידו פעם אחד אין ר"ל משום מגו למפרע אלא מפני שהי' בידו פעם אחד לשמרו נעשה עליו בעליו כדפי' הרא"ש לאביי ולהכי לבחר דמסקו דהלכה כרבא כחבו נמי הדין דיי"נ ומה שכחבו דהיינו בידו ר"ל שגם מפני השליחות חשיב בידו ונקרא בעליו וכאמן:

וח"ל מה שנדפס בדפוסי חדשים בשם בעל נ"ב ז"ל אם כונתו שגם קודם הבישול הי' בידו א"כ מיירי דלא אמר לי' בידו א"כ מיירי דלא אמר לי' בפעם ראשון [וכן כחבתי אני מכבר בלד ש"ך דידי] אבל לענ"ד אין דין זה מוכרח שכיון שלא הוליאו מת'י ואי אפשר לבא לידי מכשול לא נחוץ להגיד לו בפעם ראשון . לכן נראה דאיירי שקודם הבישול לא החי בידו כלל רק עתה מסרו לידו אחר הבישול עכ"ל . ולדעתי בזה שניחן בידו כשהוא מבושל אינו הבישול עכ"ל . ולדעתי בזה שניחן בידו לשמור מניסוך ופשיטא כקרא כלל בעליו . כיון שלא ניתן בידו לשמור מניסוך ופשיטא דלכ"ע אינו נאמן . ובאמת אין דינו מוכרח . כי בל"ז למה שהרא"ש מפרש אות י"ד בלשון זה אפילו דבר שאינו ברשוחו עתה אי בזימנא קמייתא דאשכהי' אמר לי' עדיין נקרא בעליו נכו"ל ע"ש י"ל כ"ז שהוא בידו כל אימת שאומר נקרא עדיין נכלל לסברא דבעליו אלא דבפשוע נאמן זולתי לרבא ע"י הוכחה כלל לסברא דבעליו אלא דבפשוע נאמן זולתי לרבא ע"י הוכחה

מדלא אמר בפעם ראשון והוא פועל ע"ש ודוק: בש"ן ס"ק י"ד. ע"ש היעב כי יראה לענ"ד דנהי דעל פי' העע"ז יפה השיג מ"מ אף פירושו חמוה לי דפירש

שברמ"א

שהרמ"א הוליא מלשון חשו' רשב"א דעד הנכחש לאו כלום אפילו בעלים שם ושוחקים . דנהי דהרשב"א אפשר דהכי ס"ל (אבל באמת לענ"ד לא איירי שם מזה כלל) היינו משום דלשיטחי' לאו משום הודאה אחינן עלי' ואפילו שלא בפניך נמי ע"א מסימן כמבואר בשמו בש"ך ס"ק ט"ו ועל שחיקה כזו דחין בה משום הודחה שפיר קחמר דהיכח דנכחש בע"ח לחו כלום הנכחם . וכן הר"ן בפ"ב דכתובות שמביא משתיי,ה כזו דאין בה משום הודאה איירי דומיא דנקיט שם נמי או שאומרת א"י אם הי' קרוב לי או לו . אבל הרמ"א דאיירי בכל הסימן בשיטת - חוס' דע"א אינו נאמן אלא בפניך וע"י שתיקה שהיא כהודאה איך אפשר לומר אליבייהו דעד הנכחש לאו כלום הוא הא להדיא מבואר בחום' פרק אמרו לו דעד אמר אכלת ועד אמר לא אכלת איירי דוקא בבת אחת דאליה כי' אפילו נאמן הראשון כבי תרי ע"י השחיקה כהודאה ומשמע ממילא דבבת אחת עכ"פ אסור ע"י שתיקה כהודהה ולא אמריכן עד הנכחש לאו כלום הוא . ובודאי מוכח כדבריהם דאל"ה אלא בבת אחת עד הנכחש לאו כלום . פשיעא שקשה מ"ש וחין להקשות דא"כ בכריתות ליפטור לגמרי דמ"ש י"ל שאני וכו' ליתא דבשלמא הירושלמי שרוצה ללמוד מחיוב אשם להוציא אשה בגט מספק מדחה שפיר שאינו דומה שכן אפילו אמר לבי נוקפני ומשום דמידי ספק לא יצא שהרי לכתחילה לא תנשא והיינו משום דתרי ותרי ספק לכ"ע - חבל איך אפשר לומר בעד ועד כאלו הדין דאפילו לכחחילה יהא מוחר לאכול ומשום דעד הנכחש לאו כלום הוא מה לבו נוקפו שייך במה דלאו כלום הוא. בשלמא לשיטת הרשב"א ור"ן י"ל דמוקמי ההוא בבא כדאוקמוה התוס' ע"י בפניך והודאה וכדכתב הש"ך ס"ק הנ"ל דלהכי לא מקשה מרישא . אבל לשיעת תום' לפירוש הש"ך דאפילו בכה"ג יהא מותר לכחחילה ודאי לענ"ד לא סגי תירוץ הירושלמי ומוכח ברור כדברי תוספות ולהכי לענ"ד אף פירוש זה אינו עולה כלל ועדיין ל"ע . ויותר הי' נלענ"ד שט"ס הוא ברמ"א ול"ל דיש מי שכתב וקאי על מ"ש אבל אם אין הבעליש שם מהני לנחינת טעם דלהכי מהני משום דיש מי שכתב . והכי נראה משמעות הד"מ תחילה כתב בשם הג'מ כשהבעלים שוחקים אסור לכ"ע ואפילו בא אחר והכחיבו . ושוב כחב וכחב הרשב"א דע"א בהכחשה לאו כלום . ואילו לפי׳ הש"ך הי׳ לו לכתוב והרשב"א כותב דהוי משמעות לחולק. א"ו שאינו מביאו אלא לראי' על הדיוק דנשמע מהסמ"ק דאם אין הבעלים שם דמהני ניין ודוק. ועיין בדבריו ס"ק י"ג:

שם בא"ד ד"ה סעולה וכן דעת החוס' פ"ב דכתובות וכו' כ"ש הכא גבי יי"ל. נ"ב והכי פוסק הש"ע א"ע סי' מ"ז הלך ע"ם ב"ם וסי' מ"ב:

בשיך ס"ק י"ו . אבל חימה וכו' והר"ן פרק האומר . כ'ב ע"ם. כי לא קאי הכי במסקנא :

שם עיין בדבריו כי מ"ם ראי' מש"ם ר"פ האשה רבה ומסיים דהת ודתי תי נחמן להתיר כ"ש לחיסור וכמ"ש הרח"ב וֹכו׳ . לענ"ד אין זה כ"ש גמור כי מה שנאמן להתיר י"ל משום דחוקה אין אדם חוטא ולא לו דמה"ע אפילו החשוד נחמן בשל אחרים כדחיתא סי' קי"ע. אכל לאסור י"ל מדהוא להפסיד לחבירו הוא בכלל לא יקום ע"א כדכתב בעלמו בסק"ג . [ושם יש לדחות דהפועל הוא כמו שליש מדהי' בתחילה בידו משא"כ הכא] לענין הכחשת בעל דבר . כן י"ל נמי בדלא ידע להכחים שהרי לענין ממון אף כה"ג פטור היכא דלא שייך מחויב שבועה כדמסיק בעלמו בח"מ סי' ע"ב ססק"ב . ומה דנקיט הרא"ש ק"ו זה ע"ש דין א' אינו ראי' לענ"ד כי שם איירי במידי דבלא עדותו אסור מספק ואינו פועל בעדותו אלא לעשותו ודאי:

שם בא"ד ואם איחא וכו' לימא רישא דפטור היינו כשלא אמר לו הי' לך לידע. נ"ב א"י דהא אכלת אין לך בפניך יותר מזה:-

בש"ן" ס"ק כ"ח. דבריו לענ"ד ל"ע כי מה שמסיים וחפשר לזה השמיט המחבר הא רבותא . הא המחבר כתב הבד"א ארישא דאם שכרו מרובה נאמן בהאופן שברישא אינו כאמן . והיינו כשמכחישו נמי ומה שמביא דברי ר"י שבהס"ת א"י מה רלה מזה שם הפשוט שקאי על ריש דבריו שאם הוליאה מת"י ולא אמר בפעם הראשון שאינו נאמן לזה כתב ואין הפרש דלא תימא בשותק יהא חשוב השתיקה להודאה לזה נחן טעם כי הוא אינו יכול לדעת האמת. ולכן השתיקה וההכחשה דין אחד להם. ואדרבא משמע בם שבגוילים שהפסיד שכרו נמי אין הבדל ואפילו בהבחשה נאמן מדסתם ע"ש:

בש"ז סק"ד. עיין כי הקושי' והתירוץ לענ"ד אינם כי מה שכתב בהחי' שהס"ת אינה בחזקת היתר בבירור. ע"כ ליחא דא"כ למה לא יהא הסופר נאמן חמיד מכ"ם דע"א נאמן להתיר במידי דלא אתחזיק לא לאיסור ולא להיתר ומכ"ש לאיסור כמבואר בהרא"ש פרק המקין כלל א' ובלא אמירתו נמי הי' ראוי לפוסלה מכח ספק כדאיתא בש"ך ס"ק כ"ג א"ו דס"ת הוחזק בכשרות יוכח רוב מלוין אלל כתיבת ס"ת מומחין ומוחזקין הן והוי חזקה דאתי' מכח רובא כדפסקינן לגבי שהיטה וניקור . והקושי מטיקרא לענ"ד ל"ק דהתם כך הפי' קת"ל כמו דגברא לא איכפת לי' ומקרי ואמר ם"ם - האשה נמי לא . איכפת לה ומקרי ואמרה . משא"כ - הכא פשיטא להגמרא דאינו מפסיד ממונו כדי להקניט חבירו. ואנו אין לנו הככח לדמות בסברות כאלו . א"ו דשם שאני דהוי דבר שבערוה . ומ"ש וא"ל דהתם שאני שהוא מכחישה. עיין במה בכתבתי על דברי הש"ך ס"ק כ"א :

שעיף ג' בנקה"כ על סק"ו דחתיכת וכו' דמי לטבל . נ"ב עיין ח"ר יבמות ריש פרק החשה מבוחר להדיח כהע"ז בד"ה ולענין פסק הלכה :

שם בהג"ה . ואם היו בכאן ב' חתיכות וכו' . נ"ב אבל אם נתערב ברוב של איסור וכא ע"א להעיד שהוא מכיר ההיתר בטביעות עין נלענ"ד דאסור וא"ל כי רוב עדיף מחזקה : מ"לו

בש"ה ס"ק ל"ח . ונ"מ וכו' חו לסיכא דאחר מכחישו . נ"ב ניין כדבריו ס"ק י"ד במ"ם חה ברור:

ראד בם או בדבר בלא איתחזק לא איסור ולא סיתר. נ"ב ר"ל באין הקטן שושהו לודאי . ועיין ס"ק כ"ו :

סיטן קב"ח בעיף ד' הג"ה מיהו אם פי ההביות רחב וכו' שמח דרך מתעסק. לפ"ר הי' רחוי לומר שזה דוקא שלא במקום הפסד דאילו במקום הפסד הא מבואר סי' קכ"ד סעיף כ"ה בהג"ה וה"ה אם נגע אפילו בידו בלא כונת מגע וכו' שרי דהיינו מתעהק ומה כולי האי אף כי נגע במחעסק ברי . חמנס מדברי הש"ך סי' קל"א ס"ק ט"ו משמע דמשום ההוא חששא אפילו במקום הפסד אסור ע"ש . וע"כ לומר דדוקא במשומר וידוע שלא נגע בו אלא במתעסק דסיינו בלא כונת מגע הוא דשרי בזה"ז במקום הפסד אבל באינו משומר דלולא דכותים לאו עע"ג הי' מהראוי לחוש לכולח מגע ומקילינן בהם דהאידנא שלא לחוש אלא לנגיעה דנותעסק שוב לא מקילינן בנית בהו להחיר על ידם הנגיעה דמחעסק בשתי' אף במקום הפסד כי תרי קולי לא מקילינן גבייהו . ותו כנראה מלשון הג"ה מיימון אין זה מחעסק ממש אלא כל שרחב א"א שלא יגע לאיזה טעם . ע"ש פי"ב שכחב שכן דרך

ליגע ביין שלפניו **ישם** בהג"ה שמא נגע דרך מאעסק. נ"ב עיין נקה"כ ס"ק ג' לדבריו כאן מיירי שלא במקום הפסד. אך עיין ש"ך סי' קכ"ט ס"ק מ"ב וס"ק ל"א ס"ק ט"ו משמע לדעחו לפעמים נגיעה דרך מתעסק שאוסר אפילו לדידן במקום הפסד :

בב"ל סי' זה מביא חשו' רבב"א בסוף הסימן ע"ב. והד"מ אף בסי" קכ"ח. וגם הב"י שניהם כאחד עובים כתבו בסי' קכ"ט שר"ת ומהר"ם וריב"ש חולקים עליו בההוא סברא . ואנכי בעניי לא זכיתי להבינס דודאי ר"ת שבב"י סי' קכ"ע とい

שהתיר החביות מפני שיש בהקובת מזומנות נראה שפיר שחולק . אבל המהר"מ וריב"ש שכחבו דינם על גנבים שנכנסו למרחף שפסקו להלכה דהוו כבלשת בשעת מלחמה דהביות סתומות שרי כמבואר בש"ע בהג"ה סי' קכ"ע בשמס נמלא דשפיר כתבו אף שמקלתן איתרעי ונפחחו משום הא לא מחזקינן ריעוחא בהשאר ונשארו בדינם להיתר משא"כ דין הרשב"א על כותים שיש להם רשות לפתוח ולשתות כרלונם דאו מן הסתם אסירי רק דזה יביא הסיתר כמ"ש השואל דחבית אחת פתוחה תעהר חברותי פשיעא שאין הדעת סובל כדכתב הרשב"א בסברה ישרה. אמנם ראיות הרשב"א שכתב שהרי לגין על הדולבקי ולגין על השולחן וכו' ע"ש. א"י להבין דהא איכא למידק חיפוק לי' מה לו לאשכוחי טעמא שהיינות שונים ולא בפשיטות דאולי כונתו לנסך כל החביות כיון דלא מירתת ואינו ירא ליגע . א"ו לפ"ר ע"כ איירי מכותים שאינם חשודים ליגע אלא לתועלת עצמם כדאיתא בהג"ה הי' הניל. א"כ מאי מייתי ראי' מהגמרא מלגין על השולחן דפשיטא שחשודים לנסך ומה יועיל מה שיש להם על השלחן דלרבי' בתיפלה עדיף להו . לכן כמדומה דזה כונת הרשב"א באמת שכתב ולא עוד אלא אפילו היין כולו אחד אין סומכין בהיתרו של זה היינו משום חשש ניסוך שהרי וכו' ולית לי' דעובדי כוכבים לא חשודים ושפיר הראי' ולפ"ז אפשר לדידן אם ידוע שהכותי יודע שהיין כולו אחד מודה שהבית אחת פחוחה מטהרת הברוחי' וליכא פלוגתא כלל בינו לר"ת דהר"ת איירי בשידוע להכותי שהיין כולו אחד וחשש ניסוך ליכא במעשה דר"ת כמבואר שם משום שא"א להגביה ע"ש . ול"ע בהרשב"א גופי':

סיםן קבים סעיף א' בהב"י מביא בשם הראב"ד שכתב הרשב"א בשמו דבחביות סתומות ולא הודיעו שיעור בפלגתו אפי' אמר לך ואני בא אחריך שרי.ולכאורה קשה דא"כ היכי מוקים הברייתא דטהרות דאם אמר לך ואני בא כו' טמאים וכ"ת בפתוחות א"כ קשה רישא למה שמביא הטור בשם הראב"ד דפתוחות במעביר דיש לו לד נגיעה בחביות אפילו חסירה ואפילו בבא דרך עקלחון ולא אמר אסור . והנה עלה בדעתי דהראב"ד יש לו שטה בפ"ע כדי ליישב קושי' חוס' ד"ה מ"ש וסובר ע"כ הברייתה בסתומות מיירי דאל"כ קשה רישא וכדהביא הטור בשמו וא"כ קשה סיפא דאם אמר לך וכו' מדוע טמאות ת"ל דמירתת כסברתו שהביא הרשב"א בשמו אע"כ דאיירי הברייתא. בהודיעו שמפליג . ומקשה מ"ש רישא דבהודיעו שמפליג אפילו לא אמר לך יהא אסור יכמבואר במתני' ומשני בבא לו בדרך עקלתון שהוא קרוב ויכול לבא תוך שיעור ההודעה.ולכן ריבא שרי וסיפא אסור כיון באמר לך סומך שלא יבא אלא בדרך שהלך וטמאות. כך עלה בדעתי. אבל שיינחי בחס"ב וראיתי שהרשב"א עלמו מביא בשמו בלשון זה ואעפ"י שלענין עהרות אמר שאם אמר וכו' עמאות התם בחביות פתוחות ובאמת. א"א כלל לפרש בסתומות מדקאמר כיון שנחעלמה עינו מהם טמאות וכמבואר בחוס' הנ"ל וא"כ הדרא הקושי' לדוכתה ואולי ,ע"כ לא החמיר בפתוחות אפילו ביש דרך עקלחון אלא ביי"נ דחשוד הכוחי מד"ג לכונת ניסוך בזה סובר דבפחוחות לא מהני דרך עקלתון דחיישינן שיכוין לנסך ולא יהא נחפס כגנב וכסברתו . משא"כ בטהרות שלא נחשדו אלא לנגיעה במחעסק כזה שפיר מהני שיהא רמי אנפשי' יראת שיבא דרך עקלחון . ואולי כן לדידן דלית להו לכותים חיבת ניסוך בפתוח לגמרי בנקב רחב ובא בדרך עקלתון ולא הודיעו שמפליג שרי בשחי'. אך נ"ע דף ע' ע"ב לא משמע הכי אלא דטסרות אלומי מיי"ג: וסדרא הקושי' לדוכתה:

שוב עיינתי וראיתי שבלא הנ"ל מה שעלה בדעתי ליתא כיון דמוקמינן מתני' דהיכי דמי בחזקת משחמר על אותו דרך דהברייתא ומתני' פשיטא דמיירי בלא הודיע שמפליג . אמנם עיקר הקושי' עיינחי בהחה"ב וראיתי שהאמת אף הראב"ד דעתו כדעת הרמב"ן להתיר בפתוחות שאינם פתוחות לגמרי . דהיינו שסתומים בפקק של ען שהרי העתיק מתחילה דברי

הרמב"ן וכחב עליו וכן דעת הראב"ד. ובהכי מוקים הברייחא דטהרות. ומ"ם הטור והרמב"ן הכריע ועיין פריסה. ל"ל דהעור לא ראה החה"ב כדפי' הב"י חמיד . ולא ראה מ"ש הרשב"א בשם הראב"ד דבסתומות אפילו אמר לך ואני אבא שרי אבל לדידן ע"כ ברייתא דטהרות בפתוחות מיירי וכדמוקי לי" החס"ב אליבי' מוכרח לומר דהראב"ד מודה להרמב"ן ואין שום פלוגתא ביניהם והכי דייקי לשון הראב"ד שכתב פתוחות לגמרי : ולוק

סעיף ב" בש"ך ס"ק י"ג מביא קושי המ"ב ותירולו ומקשה עליו מקנויות ודחק שלאו דוקא . וקשה א"כ סתימות הברייתות וכן קשה מסעיף ח' . ולענ"ד נראה ודאי אף בעיר שייך לחלק בין יש שומרים . אמנם דוקא אם מניח כותי בהחנות ומכ"ם במעביר ממקום למקום או המניח יינו בקרון שאין מירתת אלא על הנגיעה . אבל בשוכר בית בחזירו של כוחי שאף על הכניסה מירתת כדמבואר בלשון הרמב"ם שבב"י סי' ק"ל בזה אינו מזיק מה שיש לו שומרים כי בערם שיכנם השומר להגיד לו יבה היהודי בקרוב לביתו וימלא הכותי יולא מביחו . משא"כ בפחד נגיעה שמיד ברמז השומר יוכל ליזהר להתרחק מהיין וזה ברור ופשוט ללשון הרמב"ם הג"ל . אבל לא לדברי הרשב"א שמביא הב"י :

בס"ק הנ"ל ברים דבריו שכתב ומשמע וכו' . נ"ב א"י דפשיעה דאך בלא הודיעו שמפליג איירי שמהכי בו דרך עקלחון: סתיף ה בהנ"ה ואם הגוי אינו מירתת הכל אסור . סתם וכתב הכל אסור ומשמע אפילו סתומות והיינו בפקק בלא עיחה שזה מדרכם לחזור ולסחום מדאינם חשודים לקלקל ולהזיק . ומשמע נמי מסתימתו דאף אם יש חבית אחת פתוחה לגמרי אינה מטהרת הברותי' כדפסק הרשב"א בחשו" שבב"י סי' קכ"ח . ואף שבד"מ סק"ג כתב ועיין לקמן (דר"ת) ומהר"מ וריב"ם סוברים דאין אוסרים כל החביות מטעם סרשב"ח וכן כתב שנית סק"י ובש"ע סעיף י"ח פסק בהג"ה כהריב"ם מ"מ שפיר עביד' דחזר בו וסחם הכא כברשב"א כדכתבתי כבר בסי׳ קכ"ח דלית כאן פלוגתא כלל מן המהר"מ וריב"ם ולמה שביארתי שם דברי רשב"א אף הר"ח שלם עמו ע"ם וק"ל ודלא כהע"ז פ"ס קכ"ו:

סעיף יא בט"ך ס'ק כ"ח. הניח הש"ע בליע דרוב ומיעוע : אין ללרף. ועיין בספרי ל"ה סי' י"ג שם מיושב בש"ז ס"ק י"ט וכ"ל וכו' כיון דלאו למגע יין נתכוין. נ"ב עיין לעיל בהג"ה מבוחר דחפילו נחכוון למגע יין ע"י דבר לדידן שרי:

סעיף יב בט"ז ס"ק כ"ב . לעניד כל דבריו אינם מכוונים להלכה . הביא דברי התום' והתום' לא דייקו הכי אלא משום דמשמע להו בכל ענין אפילו בפחוחות הרבה דיש הוכחה דאדעתא דממונא ואיהו לא חילק בזה. ועוד אף הסוא דינא דפחוח הרבה המעיץ בתום' שם יראה שלא למסקנת הלכה הקשו הכי כי לפי' ר"ת שבתוס' ב"ב בביאור רחב ובע"א בקיצור . קושי' מעיקרא ליתא דע"כ לא שרי לעיל אלא משום דהוי ס״ם ספק ישראל משא״כ בבלשת דודאי עכו״ם ודאי קושיית׳ אינה אלא לפרש"י דפי' דאליבא דר"א הואיל ומכשיר בס' ביאה כחד ס' ה"ה היכא דמוכח מילחא להתירו דהיינו דפתחו טובא. וכל קושי' תוס' אינה אלא דלא ניחא להו לאוקים מתני' דלא כר"א כמבואר במהרש"א אבל ודאי להלכה דפסקינן כת"ק ה"ה פתחו עובא לא מהני ולא שרי אלא בס"ס ומטעם זה לא מובא כלל לדינא ההוא בבא דפולמסא ועוד דע"כ החוס' הבינו הפשט פתוחות שפתחו הבלשת ולכן שייך דבריהם היכח שפתחו טובא משא"כ לשיטת הש"ע שמפרש הדין בפתוחות מעיקרא ל"ש כלל:

ואק מה שמקשה על הב"י שמפרש בסחומות שנפתחו חיישינן אף בשעת מלחמה וכתב שהב"י הוסיף על זה מדעתו . ליחא ובפי׳ מבואר הכי בדברי ריב"ש שבב"י והרמ"א בהג"ה פסק הכי דבגנב שלא נמלא ריעותא אפילו פחוחות שרי דגנב כבלבת בשעת מלחמה דמי וכתב ועובדת דהנהו גנבי דפתחו דלומריכן

דאמרינן החם דאם אין רוב גנבי ישראל אסור היינו בודאי כגון שהיו סחומות ונמלאת פחוחות הרי לפנינו בסחומות שכים להם פנאי שכפתהו לא מהכי שעת מלחמה שהרי ראינו שהי' להם פנאי לפחוח אלא דההיתר הוא או משום רוב ישראל או היכא דדרכי' לאלנועי ממנו ומשום ס"ם ספק ישראל וכו' משא"כ בלשת דכולהו נכרים וכבר הי' להם פנאי לפחוח משום ספק זה לחוד דילמא לא אחו אלא בשביל ממון לא שרינן. ולא מיבעי' להש"ך שהניח אף דברי העור וש"ע בל"ע בס"ק כ'ח והדין עמו דפשיעא דלא שייך הכא להחיר. אלא אפילו להעור וש"ע עמו דפשיעא דלא שייך הכא להחיר. אלא אפילו להעור וש"ע החלי בגנבי ישראל אלא במיעוע ומשום קולא דסחם יינם תפסי החלי בגנבי ישראל אלא במיעוע ומשום קולא דסחם יינם תפסי המיעוע ישראל ג"כ לחד ספק אבל יודאי בלשת ליכל מה"ד דמשום ההוא ספק לחוד למשרי נמנא דאף להלכה מה שהקיל דמשום ההוא ספק לחוד למשרי נמנא דאף להלכה מה שהקיל

סעיף יד בע"ז ס"ק כ"ד גם בסי' קי"ע סעיף ד' דהנחשד על החמור . נ"ב ע"ש בפר"ח ובעלמו מביא דברי

: הב"י שם

סעיף י"ח. בש"ך סק"מ. הכא כיון שנמנא חוך הכרס עדיף עפי . נ"ב בפירוש מבואר במשמרת הבית דלא כותי' בזה (אלא כדעת הע"ז ס"ק כ"ז) ע"ש. והכי מוכרת דאל"כ לא הי' סלקא הה"א של הגמרא בכרס כר'ח כיון שנמנא באוחו כרס לשיעת הרשב"א . מה שכתבתי בהג"ה כדעת הע"ז היינו לדינא אבל פירושו דהאל"ל שכתב עיין לשון הרשב"א עלמו:

במ"ז ס"ק כ"ז . וכיון דאנן קיי"ל באמח דהולכין אחר הרוב.

נ"ב עיין בדבריו עלמס סי' רל"ד ס"ק י"ז תראה כי לק"מ .

וגס לדקו דברי הע"ך ס"ק מ' . ולא דברחי בו נכונה במה

שכתבתי לעיל בלידו :

אלה הדברים סובבים להנ"ל בלד המ"ז וש"ך סק"מ . הנה הש"ך כחב על העור ורשב"א סגנון אחד דהיכא דנמצא חוך הכרם לא אזליקן בתר רובא . וכבר כחבתי שבהדיא מבואר במשה"ב דלא כותי' וגם הטו"ז כחב על הטור דברים דחוקים כמבואר ג"כ במשה"ב דבכרם ל"ש כלל לומר שכונה בפ"ע ע"ש ודוק . אמנם פירושם הכי באמת הסוא סברה אם נאמר בחוך הכרם ליזל בתר רובא או דהכא אפילו לר"ח הולכין אחר הקרוב. במחלוקת שנוי' כמבואר סי' רל"ד סעיף י"א וסברת הטור שם גבי ענבים מ"ם הט"ז ס"ק י"ז היא סברת הנ"י בשם הרמב"ן. והרא"ש פליג החם בפירוש. והנה הרשב"א פה ביי"נ. מבואר שסובר כסברת הרא"ש דאפילו כשנמלא בתוך [הכרם] הולכין אחר רובא ולכן כחב מחחילה כשיש הרבה כרמים של ישראל סביבו דאז רק מטעם אחד אסור דאזלינן בתר רובא . אבל משום הטעם דאין דרך אין לאסור דהא אף אם נאמר דלא מהכוא כרם מיימ נימא דמכרמים אחרים קרובים דישראל הוא רק דאמרינן רובא עדיף ולהרשב"א ההוא טעמא לחוד מספיק משום דס"ל כסברת הרא"ש גבי עובים ושוב כחב ואנ"ל כשאין שם כרמים אחרים של ישראל שאז יש עוד טעם לאיסור משום דאין דרך . אמנם העור לשיטחו בסי' רל"ד הולרך להשמיט טעם הראשון גבי היכא דאיכא כרמים אחרים של ישראל כיון דס"ל דלא אזלינן כה"ג בתר רובא ומוכרח לבאר על הכל הטעם דחין דרך ומ"מ שפיר כתב ואל"ל דבבא ראשונה אף אם נהמר אין דרך טעם זה לחוד אינו מספיק אם לא בהלטרף אח"כ רוב וקרוב הולכין אחר רוב דבא אף אם נאמר דלאו מההוא כרם הוא משום דאין דרך מ"מ הא איכא ג"כ כרמים אחרים של ישראל אלא דאז כשעכ"פ לאו מההוא כרם הוא ממילא שוב הולכין אחר הרוב אבל אי לא הוי אמריכן דאין דרך לא הי' מספיק הטעם ליזל בתר רובא הואיל ונמצא חוך הכרס כמבואר בהש"ך ואנ"ל הוא כשאין כרמים אחרים של ישראל שאז הסונו טעם לחוד מספיק שאין דרך ובודאי של כרם כותי הוא וק"ל . ומזה תראה כי אותה הסברא שכתב" הסמ"ע בסתמא בסי' רנ"ע בנמצא הבידה במקום שרוב ישראל מלוי ורוב העיר כוחים דהולכים בתר מקום המליאה

לאו בד"ה הוא כי הרשב"א ורא"ש חולקין וכן המרדכי סוף פרק הזרוע בשיטת הרא"ש דאל"ה לא מקשה מידי ע"ש ודוק:

סימן ק"ל סעיף ב' הג"ה. ויש שכחבו וכו' אפילו בחוחם אחד.ב"י לדעת ר"ח. ולענ"ד לדידן שסמכינן בסי' קכ"ח סעיף ד' בהג"ה דבזה"ז וכו' אין לחוש אא"כ יש לחוש שנגעו לפתוח או להנאה אחרת ולנגיעת ניסוך בדיעבד אין לחוש שוב הוי יין שלנו כחותן שננו שמבואר סעיף ג' דמוחר בחוחם אחד לכ"ע משום דלא טרה לזייף. אמנם עיין בהסוגי' דפרק אין מעמידין פת למה ניחוש לה אי דחיעי בשערי מידע ידיע מבואר הא אילו הי' שייך ריות מרובה הי' לריך חב"ח וא"כ מבואר הא אילו הי' שייך ריות מרובה הי' לריך חב"ח וא"כ ע"כ לומר דחומן איירי אך בדלא שייך למיחש לריוות מרובה ויראה נמי דלר"א דלא חייש משום חיבת ניסוך לזיוף דעירחא ה"ה לריות מרובה. וא"כ הנ"מ אף במקום חשש דריות מרובה ה"ה לריות מרובה. וא"כ הנ"מ אף במקום חשש דריות מרובה ה"ה לריות מרובה. וא"כ הנ"מ אף במקום חשש דריות מרובה

סעיף י' בש"ך סקי"ד. לשומו לריך ביאור ולענ"ד ר"ל ומ"מ וכו' שחמיד רגיל לסיוח יולא ונכנס אף שבפעס זה לא ילא ונכנס כל סיום מ"מ הוא בחזקת המשחמר לאפוקי אינו יולא ונכנס כלל דהוי כהודיעו שהוא מפליג כיון שאין דר בו והכוחי יודע שאין מדרכו להיות יולא ונכנס לא מסתפי מיני' או אפילו וכו' כלומר שרגיל להיות יולא ונכנס תמיד וגם

היום אלא שהודיטו שהוא מפליג לא עדיף וכו':

סוף הסימן מעתיק הט"ז סברת הרשב"א דילמא השתא מידכר
לי' לחמרת ויבא . והמעיין בתשו' הרשב"א שבב"י סי'
קכ"ח יראה להדיא שכל עיקר ראייתו היינו מדינא דישראל
וכוחי דהוו יחבי בארבא ע"ש . וא"כ ז"ע כי לענ"ד הרשב"א
לשיטתי' שהטחיק הט"ז סי' קכ"ע ס"ק י"א שפיר מייחי ראי'
משא"כ לשיטת הרא"ה שהסכימו עמו האחרונים בילא מדעתו לא
שייך כלל דבריו וראייתו ז"ע ודוק:

סיסן קל"א סעיף א". בע"ז סק"א כהב על דברי הר"ן
שטעחיקו הד"מ ופרישה שאינו מבין דבריהם
וכתב שדברי הר"ן קאי על דין אחר. ואכי אין מבין דבריה
שדברי הר"ן המה בפרק השוכר דף שס"ד ע"ב בדפום
אמשערדם ועיינתי שם ודבריו ברורים שכתב דשומר יולא ונכנם
אחשערדם ועיינתי שם ודבריו ברורים שכתב דשומר יולא ונכנם
לא מהכי אלא כשהיין מונח בביח ולא בהחלר שאז בקל יוכל
ליגע כיון שהכוחי דר באותו חלר. ושפיר עשו שהעתיקו ד"ז
ליגע כיון שהר"ן עלמו מסיים וראוי להחמיר כדבריו. וזה הדין
דישראל דר באותו חלר היינו הסיחר דהוי כיולא ונכנם. ומה
דישראל דר באותו חלר היינו הסיחר דהוי כיולא ונכנם. ומה
שמקשה דאדרבה בחלר מירתת עפי י"ל דשאני היכא שמונח
בביח מירתת ליגע פן יבא הישראל עליו פחאום ולא יראנו
משא"כ כשמונח בחלר שבקל יוכל ליגע בשעת יליאת הישראל ערם
יבא וק"ל:

בם"ק ד' עיין בו כי במח"כ לענ"ד כל דבריו חינם מכוונים לפסק הש"ע שהוא לשיטת ר"ת דמיירי בכותי הדר באותו חצר ועיקר ההיתר היינו הואיל והוא חתם לא ערח ומזייף. היכא דמירתת פן יראנו ישראל ופשיטא דאז לא שרי אלא מה שכנגד החלון ולא מן הלדדין והרשב"א לשיטחי' כחב הכי דמוקים למתני׳ בלא מפתח וחותם ובכותי שאינו דה בחלירו קמיירי ומשום דמירחת אינו נכנם כלל ושפירי"ל חזקה לא נכנס ול"ש בלדדין הכל מוחר . ואיך מעחיק סברת הרשב"א על הש"ע . וכן ל'ע על הש"ך ס"ק י"ב . וכנראה מדעחם שסברי דהכא דוקא כשהיין מונח בבית ולא בהחלר אבל לא נראה הבן מהטור וש"ע לחלק בזה לשיעה דריח ול"ע: םיםן קלב סעיף ח' ואם מכרו הישראל לכותי אחר וכו' . עיין ט"ז דהייכו אפילו לאחרים . וזה ניחא בכסף אבל אם אינו קונה בכסף אם כותי קונה . טיין בט"ז ס"ק ח' קושי' הרשב"ח והכא ודחי צ"ע דהא המעוח משעה ראשונה ניתנו להוציא ביד הישראל והוי כשלו ועדיין לא חל עלייהו איסור ולא נקראו חליפי יין נסך החופם דמיו כיון שהיין לא נקנה חמורחו להכוחי והוי ממש כנחן לה ואח"כ בא עליה דכיון שאמר להי אם חלערך מעכשיו

יסת

יהא שלך אינו חל על האחנן האיסור בהביאה של אח"כ וה"ל אין חל על הדמים האיסור בהמשיכה של אח"כ . ודוק כי צ"ע בחום' שם :

שניף ב בש"ך ס"ק י"ח וכ"כ בבדק הביח וכו' עכ"ל . נ"ב בס" קל"ד הוא בב"י שלא במקומו:

בש"ה ס"ק כ"א ועוד דהכא ודאי ל"ם וכו'. נ"ב עיין פר"ח
ס" קכ"ב מביא הרשב"א בתשו' שאינו מתיר אלא
משהו בלוע ולא משהו בעין מפני שמסופק בו ע"ש ס"ק ג':
בס"רן כ"ד בא"ד. א"נ הרב מפרש דהא בד"א שכחבו וכו'.
נ"ב א"י הא בעצמו מביא ס"ק י"ח מה שמסיים
הרמב"ה אעפ"י שפסק:

םעיף ד בט"ז ס"ק ח' בח"ד וח"כ ישרחל מכוחי כ"ש וכו' . כ"ב עיין בכורות דף י"ג כחיב חו קנה מיד עמיתך למטע קנין מכוחי דחינו קונה בכסף :

סעיף ז שיין בחום' עיז דף ליב בסוף ד"ה והא הכא רצו לדון אף בחמץ משום איסור רולה בקיומו לולא משום דליתא לאיסורא בעינא . וכן הטור א"ח בהלכות פסח השחמש באיסור זה לענין השכרת קדירה לבשל בו חמץ. ולפ"ז אם ישראל יש לו חוב גבי כוחי אופה ובא אצלו בחש"מ לתבוע ואמר לו המחן עד שאמכור פתי אסורין הדמים כמו הכא ביי"ג . אמנס תמה אני הא מבואר דף ס"ד דגבי כלאים אמריכן רבכן היא ופרש"י דלא איכפת להו אי רוצה בקיומו אבל יי"כ דאסור להיות רוצה בקיומו דישראל מצווה לבפל ע"ג ותשמישי אימר לך דאסור. הרי דכלאים אף דאסורין בהנאה אין בהם לכ"ע משום רוצה בקיומו דרבנן זולח לר"ע מדרשא דקרא וא"כ מה"ת לילף שאר א"ה מע"ג . הגם דבחמן יש לדחוק דמדמו לע"ג כואיל דאנו מלווין לכשביחו והוי דומי' דע"ג ומ"מ צ"ע מנ"ל . אבל בב"ח ודאי לכלאים דומה . והד"מ בי"ד סי' ל"ד רולה באמת לדון בב"ח מחמץ לענין איסור רוצה בקיומו והוא חימה בעיני [אף שבחום' הנ"ל נמי כזכר בב"ח] ומלבד זה השיג המ"י עליו ע"ש וק"ל . אף יש לחמוה מה ס"ד לומר גבי כלי הבלוע מחמץ שיהא שייך בו דין איסור רוצה בקיומו דא"כ איך פסקינן כלי חמץ משסינן להו עד אחר פסח דהא א"כ רוצה בקיומו של איסור הבלוע משום דבר אחר כדי להשתמש בהכלים אחר הפסח כדכתב הח"י לגבי תערובות משהו בז' של פסח עיין בו וק"ל . הן אמת דלשיטת תוס' אין ראי' מכלאים שהם מפרשי בד"ה אין עודרי' בכלאי זרעים שמותר בהנאה אבל לא נראה הלי מהרמב"ם ופרש"י . ועיין פר'ח א'ח סי' ת"נ . ודע מה שהוכיחו חוס' דהברייתא איירי בכלאי זרעים דאילו בכלאי כרם מה מקשה וכו'. ועיין פי' תוס' במור"ם לובלין ז"ל כי יפה פירש . [זולת מה שכחב מ"מ אסור לעשות כן לכתחילה וכדקחני רישא אין עודרין דברים אלו למותר דבודאי פשיטא דאסור לטשות כן למה דבעי לאוקמא כר"ע מלד איסור קיום ולר"י מטעם מחנח חנם. וגם אינם נכונים דאין עודרין הטעם פשוט דעידור הייכו זריעה וישראל אסור לזרוע אף שדה נכרי כלאים וכן מבואר בהרמב"ם ריש הלכות כלאים וע"ש בכ"מ] אמנם לענ"ד הא יש לדקדק בחחילת האיבעי שכרו לישבר ביי"ג מהו למה ענין המליא לד האיסור מטעם רולה בקיומו . ות"ל דללד זה דלא נימא למעוטי תיפלה ש"ד למה לא יהא אסור ככל שכר פוטל ביי"ל המבואר במשנה לאיסור א"ו שהרי מסקו תוס' שם ריש הפרק שהטעה משום קנס וע"ל אין ליקנס אלא בדעביד איסור . וביי"ג האיסור מה שהשתכר בא"ה דיי"ג דאסור [והר"ן שנקט האיסור משום רולה בקיומו ל"ט אם לא שנדחק דנקיט להכי טעם באיסור משום רולה בקיומו מפני הבבח דשוכר חמור וכדלקמן אבל א"י ליישב א"כ קושי הגמרא צ"ע וכדלקמן] לכתחילה וכן בשביעית ביאר הרמב"ס והר"ן דהחמרים עשו במלאכה האסורה בשביעית . ובשכרו לשבור סברי דבזה ודאי דלא שייך לאסור לכתחילה מטעם משחכר בא"ה כיון דאין שכרו כלל על גוף מלאכת יי"נ עצמו אלא על שבירת החביות ולא הוי היי"נ אלא הגורם ולא חשוב כלל הנאת

א"ה כמבואר בעור א"ח סי' ת"נ בשם התוספתא שמ"ה מותר להשכיר חמור להוליך חמץ בפסה וע"ש בב"י בשם הריב"ש סי' ח' ולכן חקרו לד איסור לכתחילה מלד רולה בקיומו דשייך גבי ע"ג כדפרש"י ז"ל במסקנא ופשט שפיר מכלאים דודאי אף בכלאי הכרם האסור בהנאה מ"מ כשמשתכר ע"י עשיית גדר נמי אין בו שום איסור מלד משחכר בא"ה כיון דאינו עושה בגוף הכלחים . ובזה לענ"ד שפיר הכל בין חי חיירי בכלחי הכרם ובין אי איירי בכלאי זרעים דתמיד אין בקיום כלאים כק מלד חיסור קיום דומי׳ דשוכר ביי"נ ודוק . ודעתו למה שמבואר בכ"מ ריש הלכות כלאים דאף לרבנן דלא דרשי ללקות על מקיים כלאים מ"מ מודו דאסור [מן החורה] משמע קלת כדעת תוס' דבכל א"ה שייך האיסור רולה בקיומו דומיא דכלאים לרבנן . אלא דוה אינו שהרי אף בכלאי זרעים אסרו . וע"ם במ"ל שהרגיש בסתירת סוגי' זו לדעת זה ול"ע. ומלבד כל הנ"ל לענ"ד בהחוספתא שבטור א"ה הנ"ל שמוחר להשכיר חמור להוליך חמץ מבואר כדעתי שאין בחמץ מלד איסור רולה בקיומו כי ודאי רוצה בקיומו של חמץ כדי שישתכר על ידו דמי השכירות החמור שאם יתאבד החמץ יפסק דמי שכירתו . ועיין דף ס"ג ע"ב שחשוב שכירת שכירת חביות רולה בהיומנ מההוא טעמא ובב"י ופר"ח סי' הנ"ל לא כתבו הכי ול"ע . ודברי העור שם מיני' ובי' ל"ע . ולהנ"ל ע"כ שוכר חמור להביא יי"נ נמי אין איסורו אלא משום רוצה בקיומו וקשה לפ": מה מקשה דף ס"ה היינו רישא ול"ע ליישב החוספתא ודוק : סימן קלג סעיף ג' בע"ז ס"ק ה' וכתב בפרישה וכו' וחסור לקבלם . נ"ב עיין בדברי אורחת חיים שבב"י שכתב כותי ששכר ישראל לעשות עמו ביי"נ שכרו אסור ביאר בגמרא דמשום קנם כוא כילכך נראכ לומר שאינו אסור אלא לדידי' חבל לחחרים שרי הילכך בדיעבד עוב שיחח השכר ויחנגו לעניים משיניחנו לכותי . ור"ל בדיעבד שנשכר עוב שיקחנו לא כדי לזכות לעלמו אלא כדי ליחנו לעניים. אבל אם כבר זכה לעלמו הא מבואר בעובדה דארבא דאין תקנה ליתן לעניים. וה"כ מה שמסיים ולדעת הרמב"ם נראה שאסור אין מוכרח שחולה על תקנה הנ"ל כי לשון הרמב"ם הלא הוא מועתק מהעובדה : הכ"ל ול'ע

סיבון קלד סעיף ב' נתערב סתם יינם וכו' וימכר כולו וכו' . וכתב הש"ך ולפ"ז וכו' הכל מותר בהנחה שאין כאן דמי איסור . ואמת שכן נמי גוף לשון הטור והב"י כתב עליו שהוא פשוע . ובעניותי אינו פשוע ואדרבה ל"ע כי משמע אילו לא פסקינן כרשב"ג בסתם יינם הי' היין הכנום בקנקנים אסור בהנאה וזה אינו שבהדיא אמרו החכמים במחני דפרק אין מעמידין שמותר בהנאה . וא"ל דהיינו טעמייהו דרבנן דזה ודאי אינו כדהוכיח התה"ב דף קמ"ע מפסק רב דלא כרשב"ג ביין ויין וע"ש אלא כדביאר הטעם מפני שהוא אך טעמו ולא ממשו (ולפ"ר ל"ע דא"כ מוכח מזה דטעמו ולא ממשו לאו דאורייתא) ולפ"ר יש נמי נ"מ לדינא דאילו לטעם הטור חין להחירו בהנחת הגוף כמו זילוף או רחילה אלא במכירה לכותי מפני שכוא חוץ מדמי איסור ואילו מדברי חבמים מבואר דאינו אסור אלא בשתי' הא בכל הנאות שרי. וכן מבואר בלשון הרא"ה דף קכ"ו ע"ב שכתב ולפיכך התירוהו בהנאה ואפילו ליהנות בגופו משח"כ בעלמא . אמנם לפ"ז ל"ע . מה הקשה הרמב"ן עלי' דהרי"ף ומביאו החה"ב דף קמ"ח דלאיזה לורך מביא דין משפך כיון דקיי"ל כרשב"ג בסחם יינם . וקשה והא כ"מ דאילו מלד המשפך בלא עכבת יין הי' מותר אף בהנאת הגוף ואילו השתא דיש בו ממשות יין הוא אסור בהנאת הגוף ואינו מותר אלא במכירה לכותי מפני שחמיד הוא חוץ מדמי איסור כיון שאינו אלא דבר מועט . ודוחק גדול בעיני לומר דכמו דלענין המכירה לא נחשב המיעוט שבו להנאה ה"ה לענין הנאת הגוף ודוקא בנתערב הרבה יין שאז מדחשוב לענין המכירה דלריך למוכרו חוץ מדמיו חשוב למי ואוסר הלאת הלוף דאיני יודע להפריד בין הנאת הגוף נשתי' ול"ע . ודע דגם בזה אני מסופק בההיתר השלכת דמי התערובות לים אב זה מתיר כל ססנמות

ההנאות מדהוי קלה כפדיון מדחופס דמיו הע"ז כדאיתא בש"ך ריש סי' ק"י. [וכן מבואר בפרש"י גבי עובדא דחביתא דחמרא שפי' (סתס) והשלך לים ומותר בהנאה אפילו בכביסה. אבל מחוס' יבמות דף פ"א ע"ב מבואר דאין לו אלא היתר מכירה או ליתן לפועליו אבל ליהנות גופו אסור ומשמע דהיתר כביסה אין לו. וכן מבואר בהר"ש פ"ג דערלה וכתב דהא אסור בשתי'] או דמ"מ אין התירו אלא למכרו ננכרי ומשום דשוב אין נהנה בדמיו. אבל הנאת הגוף מ"מ אסור כמו השתי'. וכן משמעות הרמב"ן ול"ע. ועיין בר"י נתיב י"ז דף קס"ע מ"ש בשם התוס' בפי' בענין מכירת חוץ מדמי איסור :

שם בהג"ה אבל אם הם קטנים ואינם חשובים חד בתרי בטל . יש להקשות לפי מה שקבלו כל האחרונים לפסק הלכה הטעם דיבש ביבש אינו בעל בפסח בא"ח סי' חמ"ז הוא משום דלא אמרו ביטל ברוב אלא היכא דבלח בטל בס' אבל היכא דבלח במשהו ה"ה יבש ביבש א"כ ה"נ נימא דלא ליבטל ברובא . וא"ל דוקא חמץ דבין במינו ובין שלא במינו במשהו בזה דניכן ה"ה ביבש משא"כ ביי"נ דזה אינו להמעיין בחה"ב דף ק"ד ובמרדכי ריש פרק כ"ש דראייתם מתרומה דחזיכן כמו שהחמירו בלח במין במינו בר' ה"ה ביבש בר' כמו כן חמץ . וה"נ נימא כמו שהחמירו בלח במב"מ במשהו ה"ה ביבש מב"מ . ואולם בח"ח כלל ל"ע מסיים דלא נהיגין להחמיר כהרי"ף אלא בחמץ ולא בשאר איסורי הנאה' ואס נאמר דבא נמעט כל שאר איסורי הנאה ל"ע הסברא לחלה בין יי"כ לחמץ (אם לא בדוחק הואיל וחמץ איסור כרח) אם לא שנאמר דלירף לזה גבי חמץ משום דשיל"מ אף דסתם דחמן משם ולמעלה בעל בס' וע"כ דלא ס"ל דהוי דשיל"מ מ"מ עשה אותה סניף להחמיר ביבש וא"כ נימא שלא החמיר בחמץ ביבש אלא במב"מ דמבשא"מ אזיל הטעם דיל"מ ולא חמיר מיי"נ . ומה שסחם שם וכתב יבש ביבש היינו משום דסתם ביטול ברוב היינו מב"מ דלא מינכר . ואפשר נמי לומר בהת"ח שלא מיעט אלא איסור הנאה כמו חתיכה בב"ח דג"כ אסור בהנאה ולא שייך הטעם דבלח איסורו במשהו אבל הכא מבואר דממעט אף יי"ל ול"ע . ואולי י"ל דוקא בחמץ דתמיד במשהו אפילו איסורא לגו החירא שפיר אמרינן דה"ה ביבש אבל יי"נ דאף במינו איסורא לגו החירא נמי בטל להרמב"ם מלירלר קטן לעולם ואף לדירן עד כדי נחינת טעם אם לא שנפל מחביות גדולה דנפיש עמודי' לכן כיון דחזיכן דלא בכל ענין החמירו במשהו במינו ה"ה יבש אין ללמוד מלח לאסור במשהו. ועיינתי בהרשב"א ומצאתי דמות ראי' לחלוקי שבתה"ב הנ"ל מסיים ועוד דחמץ דין הוא שיאסור כל תערובתו במשהו ואפי' ביבש שכל שאין לו שיעור אינו בעל לעולם שהוא קבוע וכל קבוע כמחלה ע"מ דמי . והדברים קשים להולמם דמה חשיבות יש לחמץ משהו יותר משאר איסורי משהו דכולה בכלל חלי שיעור דאסור מן התורה . וחיוב אף במשהו דחמן אינו . אם לא בדוחק שכונחו הואיל וחשוב שאוסר פליטחו חמיד במשהו בלח הוי דבר חשוב וחשוב קיבוע דרבנן כמו יחר דברים החשובים דלא בעילי משא"כ יי"נ דודאי משהו איסורא שנפל לגו החירא בטל לא שייך ההוא טעמא ודוק :

טנפר נגו החירה בער נח שייך ההוח עעמח חזק . שוב אח"כ מנאחי הפר"ח סי' ק"י סק"ד חולק באמח על הרמ"א מכח הנ"ל ואין דבריו מוכרחים :

סעיף ה הג"ה מיהו לא ימכור לכוחים הרבה ביחד . נ"ב עיין מ"א סי' חס"ז סק'ב :

סעיף ז חומץ. נ"ב עיין חשו' הר"ן סי' ע' מחיר עורות הנלבעים בלבע שחור ובחוך הלבע חומץ יין העשוי

לקלוט הלבט . ועיין פר"ח סי' ק'ב סק"ה :

סעיף י ואס עבר עליהס זמן רב . עיין ע"ז והש"ך חולק
וס"ל דלא גרע מלוכן בלוכן דעלמא דבטי מעליע
כדביאר בהנקה"כ . והנה חילוק זה איכו נזכר בהגמרא אלא
בהר"ן איתא בשם הרשב"א דז"ל שאני חיטי דאגב לירייהו .
ומינה דשטורים כיון דלית בהו לירי הרי הן כענבים שאינה
מבוקטות ושרי . ומיהו כתב הרשב"א ז"ל דהנ"מ בשהדיחה

מיד. או לזמן מועט אבל אם עמד היין עליהם זמן מרובה אנן סהדי דודאי בלעי דאפילו בלחיתה חיישינן להו לענין חמץ דתניא חין לותחין את השעורים וכ"ש אם נשורו השעורים ביין זמן מרובה שסן בולעין בודאי ואין להם תקנה בהדחה . והנה בהתה"ב דף ק"נ ע"ב לא הזכיר מזה דבר ולדבריו בהר" דמדין לחיחה אחא עלי׳ פשיטא דלא בעי מטל"ע . ולכל היותר יתפרש הזמן רב כשיעור לחיתה . אבל יש לחמוה שהרי בתשובתו המיוחסת נהרמב"ן סי' קנ"א הביאה הב"י ריש סי' ק"ה כתב בלשון זה . ומה שכתב מר בפי' אמרעועי דאיכא מ"ד כשהי' השכר חם ואחה דנת לאסור בלוגן כיון שיש להשכר קיובא הרי הוא ככבוש יפה דנת וכו' גם מה שאמרת דכל שאין לו קיוכא קודם מליחה שאינו בולע מן הדם גם זה פשוט דלא אמריטן אלא בדברים החריפים וכו' וכדאמר שמואל מליח הרי הוא כרותח כבוש הרי הוא כמבושל וכו' . וגרסינן פרק כילד לולין לוכן לתוך לוכן ד"ה מותר ולא כתן שיעור לבסות זה בתוך זה . סרי מבואר בדבריו דלוקן בלוקן במידי דלית לי' קיובא אין שיעור לשסייתו והרי בלתיתה חזיכן דאף באונן בלעי [וא"ל דלתיתה דשעורין משום דרכיכי הוא דבלעי בלוכן ובהחשו' איירי לענין בשר . דלא משמע לי' דרכיך כשעורין דא"כ ודאי קשה מה שהקשיתי לקמן מנ"ל ללמוד שעורים מענבים . להכי ע"כ כדכתיבנא עיין ודוק | וע"כ משום דלפ"ר ליכא למילף מחמן דאיסורו במשהו ואם בלע רק משהו כמי אסור דמשהו זה מחמץ משהו . וא"כ מה דיליף הכא מלחיתה ע"כ רק דרך דמיון מעט מסברא יין דאית בי' קיוהא אנן סהדי דבלעי מדאפילו בלחיתה חיישיגן להו כ"ש אם נשורין . השעורים ביין דאית לי' קיוהא זמן מרובה שהן ודאי בולעין וא"כ הדר אפשר כדעת הש"ך דהזמן מרובה ר"ל שיעור כבישה דאפילו בחומן בעיכן מעל"ע . ודע דאיכא למידק מנ"ל להרשב"א ז"ל למילף שעורים כיון דלית בהו לירי דשרי כענבים דילמא ע"כ לא הוצרך הגמ' לשנויי אגב לירייהו אלא בחיטי דקשו דלולא צירייהו הוי בדומה דענבים שאינן מבוקעים הא שעורים דרכיכי כדחיתא בפרק כ"ש דף מ' אף בלא לירי בלעו ביין ואינם בדמיון ענבים . וע"כ ל"ל דלא מסחבר לי' דשעורים רכיכי יותר מענבים ובזה שפיר מה בדימה הב"ך ענבים לשעורים לענין זמן מרובה באינם מבוקעים . אך מ"מ קשה למה דמסיק דמ"מ שעורים וענבים בזמן מרובה נאסרו . ובזמן מועט בהדחה סגי וחטים הא דומו לענבים מבוקעות ומיד נאסרו . הרי לפ"ז מוכח דשעורים אף דרכיכי לא בלעי כחטין. ואילו בפסחים לענין לחיתה הא אדרבה מסקינן דשעורים אסורים מדינא בלחיתה משום דרכיכי וחטין מפני שהן קשות אף עם צירייהו מדינא מותרים בלתיתה ובע"כ צ"ל דדוקא לענין בליעה גריעי חיטין אף דקבות ע"י לירייהו משעורים וענבים שלמים כדדייק לשון הגמרא שם כיון דאית בהו לירי עיילי בהו מיא אבל לענין חשם חימוץ שע"י לחיתה כהי דבלעי בלחיחה ע"י לירייהו מ"מ אין בם חשב חימוץ כ"כ מהר מפני בהן קשות והכי דייק רש"י ז"ל אפילו חעים שהן קשות ואין ממהרין להחמין . משא"כ שעורין דרכיכי באין יותר מהר לידי חימוץ והרשב"א אינו מביא ראי' מלחיתה אלא דחזיכן עכ"פ דבלעי . ואמנס לולה שהיני כדהי הי' מסחבר לי דכל עיקר החילוק דשעורים בעי זמן מרובה חינו מוכרח אלא כדכתבתי דבשעורין מעיקרא לא הי' קשה לו ואינם דומים לענבים מפני שהם רכיכי ואי משום דמסתביר לו דענבים נמי רכיכי מ"מ י"ל שאני שעורים שעבעם לבלוע כדאיתא דף ס"ו ע"ב מפני שהשעורים שואבת דהיינו מלחלוחית וצ"ע . ועיין פר'ח' סי' צ"ח ס"ק י"ח ודבריו ל"ע :

כדאיתא דף ס"ו ע"ב מפני שהשעורים שוחבת דהיינו מלחלוחית

ול"ע . ועיין פר'ח, סי' ל"א ס"ק י"ח ודבריו ל"ע :

סעיף יג הג"ה מותר דכ"ז הוי לפנס . נ"ב בתוס' פרק אין

מעמידין דף ל"ג ובמרדכי יסוד הטעם במלח וכה"ג

באוקר דנמי משימים בו דם ללבנו משום שהאש שורפו ואזיל
לאיבוד . ועיין פר"ח ס"ם ק"ה גמגם מלד דבר המעמיד .

ולענ"ד טעם זה מספיק אף לדבר המעמיד כי אף דקיי"ל

דלא בטל היינו שמכח זה נחשב המועט שנחבטל כלא נחבטל

וכלשון

וכלשון הגמרא כיון דאוקמי קמוקים כמאן דאיתא לאיסורא בעיני' דמי . אבל במה שהאש שורפו ואפילו משהו ממנו לא נשאר לא שייך בגוי' לומר דלא נחבטל דאין בו כלום שיהא לריך ביטול וכמו דלא חבו מה"ט למה דעביד לחזוחא . ועיין . פר"ח סי' ק"ב סק"ה . כן נמי ליח למיחש אף לדבר המעמיד ולטנ"ד כדי דלא ליפגע נמי בדין אפשר לסוחטו עיין בחוס' פרק כל הבשר בדין דחרי גללי מילחא. ומלבד זה להכי אהני מה דמתחילה מיד לא נאסר מדהוי לפגם כטעם הרמ"א :

הלכות כלי היין

סיטן קרה סעיף א' בט"ז סכ"ק ב' מבליע בכלי טפי . נ"ב ל"ד דח"כ מה מועיל קולף הופת אלא ז"ל שהופת בולע ולא הכלי הכי מבואר בב"י:

סעיף ב כלי שניקב וסחמו בזפח וכו' . בב"י מבואר שדין זה כובע מחוס' ומרדכי . וחימה לי הא ז"ל חוס' דף ע"ד ע"ב פי' הרב פטר כלי שנקב בו ונסחם בופח אינו חמור ככלי מזופף שהחמירו בו אפי' לפי שעה לפי שמכניסו לקיום . והברור דכונתו שסובר חומרא דמזופף אינו משום שהזפת בולע אלא משום דכשהוא מזופף מחקיים בו היין לזמן מרובה ויש לו דין כלי שמכניסים לקיום שגזרו בו אף לפי שעה ושפיר דן שבסחימות נקב כיון שעיקר הכלי אינו מזופף אינו בכלל זה . אבל לדידן שחפסינן עיקר טעם חומר דמזופף אפי' באם מכניסו לקיום הוא מפני בהזפת בולע א"ב מה לי שכולו מזופף או מקלחו הא מ"מ מקום הזפת בולע ושוב פולט ויי"נ אוסר במשהו מדין הש"ס. ובמרדכי פרק אין מעמידין מבואר להדיא להיפוך שהרי תחילה מביא הלכה תחי"ו בשם ראב"י דין דהנהו חביות דידן הואיל ואין מכניסין לקיום אלא ע"י הזפת השרת הזפת היינו הכשרו . וע"ז כתב ופסק בשם ר"ת דכלי מנוקב וכו' אח"כ מביא בשם ר"י דין כלי מנוקב וסחמן בשעוה שהוא מוחר מטעם דשעוה אינו דומה לופח ואינו בולע . מבואר הא בזפת הבולע אסור ול"ע וקשה לידחוק דספוקי

מספקא לי' בטעם הזפת וחפס לקולא : **בהמרדבי** פרק הנ"ל עם מביא ירועלמי והב"י סי' זה מביאו ובלשון זה יין שהוא אסור בשתי' ומותר בהנאה כנסו לחוך קנקן נעשה הקנקן כיין פינהו ונתן לחוכו יין אחר היין אסור והקנקנים מותרים וכו' . וחימה לי למה שתפסו כל הפוסקים ביין בהוא אסור אך בעתי' אפילו מדין הע"ם אינו אוסר במשהו . למה יאסור היין כשר הניתן בהקנקן הא בלי ספק יש במה שבקנקן ששים נגד מה שטוח על פניו . ודוחק גדול המציאות שלא יהא ששים כדכתב הט"ז ס"ק י"ד וצ'ע : תו איכא למידק מהירושלמי הנ"ל להמבואר בפוסקים דסחם קנקן הוא כלי שמכניסין לקיום ואפילו נשחמש בו לשעה גזרו עליו בהכשר עירוי . א"כ למה החיר הירושלמי הקנקן בשכשוך. וע"כ לומר שלא גזרו לשעה אלא בכלי נכרי ולא בכלי ישראל . ועיין בט"ז סק"ט ואף לשיטתו ע"כ שלא גזרו אלא בנגיעת כוחי ולא בחשמים ישראל גופי' אם שפך בו יין טריפה לפי שעה ודאי שרי בשכשוך אפילו בכלי שמכניסו לקיום . ועיין סעיף ז':

. בע"ך ס"ק י"ב . שאני הכא כו' שחשמישו ע"י לוכן כ"ב וכבולעו כך פולטו א"כ עירוי וכו' . ועיין ס"ק ל"ג שם כחב הו"ל כבוש וכבישה אוסר כל הכלי . נ"ב עיין משו' ח"ל סי'. ע"ה כתב שלא דק אלא אפילו בחביות שידוע שהי' בו יין ימים ושנים הקילו הואיל שחשמישו בלוכן דכבוש כמבושל אמרו ולא כמבושל ממש:

. בין שהם שלנו ונשחמש בהם הגוי אפילו לפי שעה זה ממה שנאמר שלהי פרק השוכר דף ע"ד ע"ב קסבר כל שמכניסו לקיום אפילו לפי שעה גזרו עליו. ובודאי שמוה לא נשמע אלא בשהי' הכלי לפי שעה ביד גוי להשחמש בו דיש למגזר אטו שיכנים בו לקיום אבל בנגיעת כותי ביין שלנו שהוא כלי שמכניסו בו לקיום מה"ח וכדמוכח לעיל

にて מהירושלמי לפשטותו . וכן כתב הפרישה הביאו הט"ז אלא שמשיגו מדברי הרשב"א שבב"י סי' קל"ח בשם החה"ב . והנה לדברי הפרישה שדחק לחלק בין הכשר ניגב להכשר עירוי יפה הקשה . אבל השם יודע שא"י כלל מה קשיא להפרישה בדעת העור . שהרי להדיא פוסק העור דלא כשיעת הרשב"א בזה אלא כדפסק הש"ע סי' קל"ח סוף סעיף א' . אבל אם אינה זפותה יש לחלק שאם תחילת חשמישה ע"י כותי לריכה ניגוב ואם תחילת חשמישה ע"י ישראל סגי בהדחה והיינו ע"פ חי' חוס' שבב"י שם על לישנא קמא דרב בלפון זה וי"ל דמחני' דלעיל מיירי בגת של ישראל ודרך בה כוחי לפי שעה אבל הכא מיירי בשל כוחי דבלע טובא לפי שהרבה פעמים דרך בה הכוחי הרי להדיא דלא סברי כלל הגזירה בכלי הגת אפילו בהי' ביד כוחי לפי שעה ומכ"ש כשנגע הכוחי בגח ישראל עם משקה טופח דלא גזרו להלריך ניגוב. ומה שהתה"ב הוכיח מדאמרינן שלהי פרק ר' ישמעאל ההוא נכרי דאשחכח בי מעלרתא דאלרכינהו ניגוב וע"ש. כבר תירצו החוס' זה במה שמסיימין בחר חירוצם הנ"ל דבמזופפין אין לחלק בין של כוחי לשל ישראל לפי שהזפת מבליע בשעה מועטת וכן פסק הטור ומוקמי לההוא עובדא שהמעלרתא הי' מזופף של אבן לכן הלריכוהו ניגוב . וכן מוכח מחי' חום' שם על קושייחם מטופח ע"מ להטפיח שאילו לגזירת הרשב"א אין מקום לחירולם דהא לאו משום בלע אחיון עלי' . וא"כ מה חו קבה לי' מדפסק במזופף להלריך ניגוב אף בנגיעת כוחי שזה מטעם שהזפת מבליע כמבואר בחים' וכדמוכח מעובדא דמעלרתא. משא"כ באינו מזופף אלא שהוא כלי שמכניסו לקיום נהי דמלינן הגזירה במה שגזרו בהי' ביד כוחי לפי שעה מה"ח ליגזר ביד ישראל ונגיעת כותי וכדמוכח מפשטות הירושלמי הנ"ל . ובאמת תימה לי דברי החה"ב שהעתיק הט"ז דנהי דלשיטתו שמסיק דף קכ"ה ע"ב שלא לגרוס כלל הלישנא קמא דרבא ויוכל לומר סברתו דאף בכלי גת לענין ניגוב גזרו לפי שעה וגם ניחא לו למוקים העובדה דמעלרתה באינו מזופף ולומר דאפי' בנגיעת כותי גזרו מ"מ א"י לפרש מה שכתב שם ולפיכך אמרו הנת של אבן שופחה כותי לריך לנגב וכו' וכבר כחבנו למעלה שאין הזפת מבליע יותר ממה שיהי' בולע בלא זפיתה אלא שהגת אפילו לפי שעה הצריכוהו ניגוב וכו'. וקשה דנהי שכתב למעלה שאין הופת מבליע בהכלי ביותר לענין דמועיל קליפה ואח"כ שכשוך . אבל בעוד הזפח עליו הא ודאי בולע עד דלהכי מלריך בכלי עץ וכודות הזפופים כיון שאינם בר ניגוב אף עירוי באם לא ירצה לקלפם אפילו בכלים שאין מכניסן לקיום כמב ואר בדבריו דף קנ"ג ע"א ועיין ט"ז ריש סי' וא"כ מה הוקשה לו על גת של אבן שזפחה כותי וע"כ לריכנא לומר דסובר דנהי. דחקנחא דניגוב מועיל אף בעוד הזפח עליו מ"מ מדאמר לריך לנגב משמע דחקנת ניגוב א"א ליתר ואפילו ירצה לקלוף הזפת ולא די בשכשוך אח"כ וכן בכלי עץ מוספים החכמים בפירוש דיקלוף ואח"כ ינגב וכדנקטו כל הפוסקים וקשה לו נהי דכלי הגת משונה בזה מדין כלים שאין מכניסן לקיום מפני שחדירין ביין חינח כלי הגח של כותי אבל של ישראל שופחה כוחי ולא שפך בם יין אלא פעם אחד להעביר הקוטרא למה יהא לריך ניגוב דוקא אף בתר הקליפה והוכיח הגזירה אף בכלי הגת. אמנם החום' שבהדיא מחלקים בין תחילת תשמיש ביד ישראל. מה יענו לקושיא זו . וע"כ לומר דסברי כסברת הר"ן שכתב פרק השוכר שם בלבון זה כבר כתבתי שם בתי' קושי' זו בפרק אין מעמידין שהגח שופחה כיון שמשהין היין בה קלח למחק בו את הזפת וכן הגת שדרך בה וכו' לפיכך נתנו עליוַ הכשר בינוני . והחום' אף דלא סברי כוחי' בכוחי שדרך בשל ישראל שדין הכשר בינוני לריך מלד עלמוחו מ"מ בזפחו כותי ע"כ שסוברים סברת הר"ן דלהכי אפי' אחר הקילוף לריך כיגוב וכן כלי עץ לרבכן. להכי אפילו בכלי ישראל לריך כיגוב חחר הקליפה. וכן ממילא ה"ה בזפתה ישראל ונגע בו כוחי נמי והכל מטעם הר"ץ והוא דוחק. עכ"פ על שטח הפרישה לק"מ מן סטור ודוק. אלא דא"כ צ"ע קושי' הרשב"א ור"ן דא"כ

מאי מקשה עלי' דרבי מהא דתנן וגשל חרס אעפ"י שקילף את הזפת הרי זו אסורים וכבר הוכיחו חום' בפרק אין מעמידין נמי מכח קושי' זו שאין הזפת פועל ריעותא בתר הקליפה ול"ע: סעיף ב נודות וכו' . הש"ע סתם ולשון העור הכי נודות י"א שהם חשובים מכניסן לקיום ולריכין עירוי אפי'

חינן מזופפים . ונראה שאין דרך להכנים בהם יין לקיום כיון שאינן זפותים . ויראה מיני' הא במזופפים מודה שדרך להכנים בם לקיום . ונ"מ אפילו הסיר הזפת לריך עירוי משא"כ כליס שאין מכניסין בם לקיום והוא מזופף אחר הסרת הזפת די בשכשוך כמבואר כ"ז בהטור בשם הרשב"א דדוקא באין מכניסין לקיום מועיל. קליפת הזפת ולא במכניסין לקיום.אמנם מהרשב"א שבב"י מבואר דנודות אפילו מזופפין מקרי אין מכניסין לקיום וקליפת הזפת מועיל בהו שהרי כתב וח"ת וכו' י"ל דזפותין היו וכדי להלילן מכדי קליפה אמרינן . ולשון הרא"ש שבב"י הוא קלור וסובל עני הפירושים. שהרי תי' נמי על קושי' זו דהרשב"א בלשון זה ומה שהלריכו מילוי ועירוי בזיקי דבר עדא טייעא היינו מפני שהיו זפותין . וי"ל כדתי' הרשב"א כדי בלא להלריכם קליפה הלריכם עירוי . אמנם מהתשו' שבטור מבואר כונחו שמפני שהיו זפוחים היו נקראים מכניסן לקיום שהרי כתב נודות הכוחים שלא מפתו מעולם אין מכניסן לקיום וכו' מבואר הא נזפתו מכניסן לקיום . והיינו כדעת רטור . ולהכי מביא התשובה ולא מיש בהפסקים ומיושב קושי' : הב"י ברור וק"ל

בעיף יג בש"ך ס"ק ל"ג קרוב לסופו . דכלי חרם שהינה ב"י

כו' מהני לי' הגעלה . כ"ב ג' פעמים :

בסס"ק הנ'ל וכה"ג אמרינן לעיל סי' ל"ג סק"ג . נ"ב היינו מה במביא בנקה"כ שם שנשמט מן הש"ך :

סעיף יד בט"ז ס"ק י"ט . והקשה ב"י וכו' וגולפי הוא כלי ולא סגי בעירוי נ"ב עיין בתוס' ואח"כ בב"י חראה קושי הב"י היא תמוה קיימת . והוא שגג בהבנת הב"י ולא משני מידי :

בי כקרו סעיף א בש"ך סק"ג ועוד שאין כאן דמי האיסור. נ"ב זה לאו דוקא שהרי הכא מותר אפילו

הנאה בעינה כעין זילוף כן דקדק הרא"ה:
זה מהרא"ש שדייק הכי מלשון רש"י שפי' בהמתניתין
זה מהרא"ש שדייק הכי מלשון רש"י שפי' בהמתניתין
דקתני ויין של ישראל כנוס בהן שהכניס בהן יין לקיום וכחב
זהלשון דחקו לפרש כן מדלא קתני ונתן ישראל לחוכו יין ולבסוף
מסיק וכן אמר לי שכתב אבי העזרי רש"י פי' שהיין כנוס
בהן לקיום משמע מחוך דבריו שאם אין כנוס לקיום לרבנן
מוחר אפילו בשחי כענין דלעיל העיד ר"ש בן גור' ששחה ר"ג
יין הבא ברוקבאות של כוחים והא דמחמרינן בכסא דרבנן
לא הודו לו . והרבה יש לחמוה בדברים הללו חדא לפי' אבי
העזרי העובדא שנית שבגמרא שנאמר באמת בלשון זה יין הבא
ברוקבאות של כוחים וכו' העיד וכו' ששחה ממנו דר"ל שלא היה
בו לקיום רק לפי שעה ולפיכך שתה ממנו א"כ מה מקשה
בו לקיום רק לפי שעה ולפיכך שתה ממנו א"כ מה מקשה

ישראל כנום בהן שלדיוק רש"י מורה שהי' בו זמן ארוך לקיום

ושפיר דבוה לא הודו לו שזה החכמים דמתני' אסרוהו 'וזה

אף לרבנן שרי ולפיכך הודו לו . ותו מה זה שסיים והא

דמחמרינן בכסי שהוא משום דרבנן לא הודו לו . מה בכך שלא

הודו לו הא מ"מ פסקינן בזה כותי' דהיכא שלא שהה בו והוא

כלי שאין מכניסן לקיום דשרי ובכסי הטעם פשוט שאשרינן

הכלי לכחחלה. ובזה אפשר לדחוק וק"ל אבל קושי' ראשונה צ"ע **סעיף ב** בש"ך ס"ק י"א עיין בו ועיין נמי בט"ז שכחב ואע"פ שבשעה וכו' לדבריו הי' קשה נימא חנ"נ שלא במקום הפסד גדול . ועיין ש"ך סי' צ"ט ס"ק ע"ו וסי' קל"ד ס"ק ט"ז . אבל לשון הש"ך מחוקן יוחר דכל הבא חוך הנקב מיד קליפחו הנקב מבועל בו . ועיין נמי נקה"כ על ס"ק י' אבל לשון ולא

המריכן דנאסר ראשון ראשון לא משמע כהש"ך אלא כהע"ז ול"ע:

סי קרם סעיף א' בט"ז סק"א משיג על הגהות פרישה מן פי' רש"י שמביא הב"י סי קמ"ה. ולענ"ד כל המעיין יחלה שמשם ראי' להדרישה שהרי מיד בתר הכי פרש"י ז"ל ובגמרא מוקי לה בשלא נעבד. וקשה לדבריו איך אפשר לכחוב ובגמרא מוקי לה בשלא נעבד. וקשה לדבריו איך אפשר לכחוב או אפילו היתה של ישראל מומר לעבודת כו"ם הא אז לא נאסר עד שתיעבד. ואם כוונתו שאחר שסיידה העובד כוכבים לע"ג מכרה לישראל כדדחק הב"י שם לפני זה בבית שבנאו נע"ג א"כ מה לו לכחוב מומר לעבודת כוכבים א"ו כונתו דהיתה מראשית של מומר לעבודת כוכבים ולהכי נאסר מיד דישראל. וכן מוכח דלא כב"י ז"ל ממ"ש גבי ג' אבנים ואם ישראל חזבה לעבוד עלי דנמי קשה קושי הב"י הא אינה אחורה עד שתעבד וע"כ לבא לתירוץ הדרישה דכונתו לישראל מומר לעבודת כו"ם. וחימה על הב"י ז"ל שלא הרגיש בשני לשונות רש"י אלו :

סימן קנו"א סעיף ב' . בש"ך סק"ז אבל במלא תבנית יד וכו' אלא נראית שכך הם נעשים מתחילה אסורי'.

נ"ב כן נמי אך לשון החום'. וא"כ יהי' מוכרת דפליגי על דין דסעיף ז' שכתב אין בו שום איסור לא במולאו . והוא חידש מן העור ולהכי הוסיף הכא בהלשון כמו שהעתקתי שם בשמו . ואפשר דזה נעשה מתחילה ר"ל שהי' תחילה גוף שלם של פרקים מעבודת כו"ם מחובר ונעשה עם בסים כדי שיהא יוכל לישב על בסיסו לכשיתפרדו הפרקים . וכן המשמעות בחום' שם ד"ה אמר שמואל :

מעיף ד' בש"ך ס"ק כ"ה בסופו ונראה וכו' . נ"ב לפ"ר ל"ע הא זה דין דסעיף ז' :

שעיף ז' לא במולאו. כ"ב ל"ע לפ"ז בסעיף ב' שכתב מלא תבנית
יד או רגל וכו' של עבודת כו"ס ופי' הש"ך
דחיישינן שמא נעבדו וללשון העור שם י"ל דל"ק שכתב שבזה
ניכר שמתחילתו נעשה כך לעבדו:

סעיף א'. בש"ך כ"ק ב' מ"מ בשרפה כו' דילמא יגביה הישראל. נ"ב אף דבאשירה לא שייך הגבהה ע"כ ר"ל דילמא יחזיק בו והדר יבטלנו . והחום' לא ניחא להו בהך גזירה ולהכי הניחו בחימה . וכן מוכח בע"ג דף מ"ב ע"ח בסופו מדלא מלי לשנויי על הקושי' מדר' יוסי ה"כ כדרבא: בעיך ג הש"ך סק"ח כתב מיהו נראה מוכח מן הירוש' וכו'. עיין ודוק בדבריו כי לענ"ד הם דברים מותמהים לפסק הש"ע כהר"י והרמב"ם שלריך פדיון דמי כל הפת והבגד שנתערב ומן הטעם המבואר בהרא"ם דס"ל כיון שגמרו באיסור נעשה כולו איסור . א"כ איך אפשר גלא נחערב בתקנות רשב"ג למכרו חוץ מדמי איסור שבו אחרי שכולו איסור . ובע"כ שהר"י והרמב"ם מפרשים השני סוגיות הירושלמי שמביא הש"ך שהקושי' רק על הסיפא שנתערבו באחרים כולם אסורים ע"ז הוא דקשיא דליתנא מהנתא דרשב"ג במכירת חוץ מדמי אוחו פת או בגד . ואף דמן הר"ן שמביא מוכח שמפרש קושי' הירושלמי על הרישא היינו משום דאזיל לשיטחי' שעומד בשיטח הרא"ש דאף דס"ל להרא"ש תקנתא דיוליך הנאת איסור לים אינו אלא בנתערב מ"מ ס"ל דסגי בהנאת דמי עצים ואליבייהו שפיר כל דברי הש"ך לחלק דאף דס"ל כ"ז שלא נתערב לא מהני התקנה דהולכת הנאה מ"מ ס"ל דמכירה חוץ מדמי איסור מועיל וכדמוכח באמת מסר"ן שמפרש קושי' הירושלמי אף על הרישא היכא שלא נתערב . אבל לשיטת ר"י והרמב"ם וש"ע דלריך להוליך דמי כל הפת והבגד ומשום דנעשה כולו איסור פשיטא לענ"ד דלא שייך כלל התקנה דמכירה חוץ מדמי איסור ומן הירושלמי לא מוכח מידי כנ"ל וא"כ פשיטא דמרש"י נמי אין ראי' . וכן מנאחי ח"ל בהר"ם סוף מס' ערלה שמביא קושי הירושלמי בב' המקומות אך על הסיפא . וזה ברור דלא כהש"ך . ולשיעת הר"ן דהקושי' קאי על הרישא יש להקשות דא"כ קשה דידי' אדידי' הירושלמי גופי' . שהרי בסי' קל"ד מביא הב"י

בשם הרשב"א בשם הירושלמי דמודה רשב"ג במכשיר דכולו

אסור ולא מהני תקנתא דרשב"ג ומה קשה לו תו אטו אריגת בגד לא הוי מכשירו לכל הבגד . [ובאמת מירושלמי הלזה לענ"ד יש נמי ראי' לשיטת הש"ע דלריך פדיון דמי כל הפת ומן הטעם כיון שגמרו באיסור נעשה כולו איסור | א"ו דהקושי׳ חינה חלח על הסיפח . אף גם ל"ע על הר"ן גופי שמסכים להלכה כולו כפי' רש"י דאף הפת בלי תערובות יש לו תקנה בפדיון דמי עלים א"כ איך פסיק וחני לפני זה דלמה דמסקינן זה וזה גורם מותר מה דתנן נעל עלי אשירה והסיק בהן את התנור חדש יותן אינו הלכה אלא יוצן . והרי שם בפסחים הקשה גמי קושי' חוס' דאיך יהני יולן הא כשיאפה בו עושם זה וזה גורם לכתחילה ומשני דלגבי החכור הני דיעבד כדי שלא ילערך נחילה . וקשה לשיטתו בשלמא שם גבי ערלה אי לא שריכן הזוז"ג אין תקנה להתכור אלא בכחיצה דיוליך דמי עלים לים אין תקנה אלא בע"ג דחופסת דמי' וכדמבואר בהר"ן פרק כ"ה . אבל הכא בע"ג מה"ת למיעבד זו"ג לכתחילה הא אפשר למשרי התנור גופי' ע"י פדיון : הדמי עלים

סעיף ד הש"ך סק"י מאריך ובחוך דבריו כחב ליישב דעת הרמ"ה ע"פ דברי תוס' פרק כילד לולין וכחב נהי דפשע להחירא היינו משום דלא גרע מגחלים אבל בגלולים דאפילו עפרה אסור וכו' ואני תמה על הראשונים אנו מלטערים מה שהוכרחו החום' לדחוקי בסברת בעל האיבעי' דסבר דאפשר החום הנקלע בהתנור מן השלהבת גרע מגחלים עוממות. מ"מ בהמסקנא מה"ח לן לחדש ולומר דחום הבא משלהבת גרע משלהבת גופי' שאף בגילולים שרי ומה דמיונו לעפרה הא ודאי דמיונו הוא לשלהבת גופי' . ולהכי לענ"ד עדיין ל"ע ולא פעל מאומה . ואף גם דעת הב"י מבוארת בהר"ן פרק כ"ה שאף בע"ג מלריך אבוקה כנגדו ובאמת בגחלים דעתו ל"ע דלמה לא נימא גבי ע"ג דאפרן אסור דחשוב יש שבח עלים בפח . ובע"כ לומר בדעתו שזה אינו אלא איסור נכתחילה כדעת הב"י [אף מה שמבאר דהטור נמי אוסר באפרן ובחומו של תנור באבוקה כנגדו נמי ליתא דא"כ למה דחק בתי' חוס' ור"ן דלהכי יולן משום דהפסד מועט הוא וח"ל דבכל אופן שיאפה בו בלי לינן יאסר הפת משום דיש שבח אפר בפת א"ו דליתא אלא דעתו כדעת הרמב"ם פ"ג מהלכות חמץ דגם שם מביא הכ"מ בשמו ודוקא כשאבוקה כנגדו · אלא שהעור סוחר עלמו : [צ"לו

בסק"י הנ"ל והרמ"ה כתב וכו' משום דבאליל כיון וכו' . נ"ב ומה דנקיט חו והבגד שנארג וכו' . עיין בנה"ק םק"ד מה שדחק גפירושו :

סיבון קמה סעיף א' והמעיינות של רבים . עיין ע"ז סק"ג וש"ך סק"ב . וכנראם ברור הוא לשעה זו נעלם מסש"ך הסוגי' שבמ"ז דפריך ות"ל דמחוברים נינהו . והברור דקושי' זו לאו על דר"ש בן יהולדק די"ל דמשמעינן דשל הרבים אף לגבוה שרי אלא הקושי' על ר"י דהשיג על ר"ל מטעם דשל סרבים דאינו אלא משמי' דר"ש ות"ל דמהוברים נינהו דהלכה פשועה דרבים נינהו . ומשני משום דהוי תלושים והיו נאסרים אף להדיוט להכי הוכרח לומר דרבים נינהו דמותרים אפילו בתלושים להדיוט ודלא כש"ך שכתב דתלישים אפילו של רבים נאסרים וכמעט אין לעמוד על דבריו. ובהנקה"כ כיון שראה בהט"ז הסוגי' הנ"ל במח"כ עשה סניגרון לדבריו וכל דבריו תמוהים ומופלאים מ"ש חדא דמאי פריך פרק ר' ישמעאל וכו' ביארתי לעיל דעיקר הקושי' על ר"י וביותר מה שמסיים דתי' זה נראה לו ברור ע"פ הקדמה דהטעם דמים של רבים אין נאסרים הוא מפני שאין אדם אוסר דבר שאינו שלו . עיין סעיף ה' דעו"ג אוסר דבר שאינו שלו . ובגמרא פרק ר"י איתא דסגדו עו"ג ושתו ישראל וע"ו אמר ר"י אף

של רבים אין גאסרים . הכלל דהעיקר כהע"ז : **ביכון קבור ס**טיף א' וכ"ש של ישראל שאין לה ביטול טולמית . משמע דוקה שלישרחל שהע"ג גופה היה שלישרחל

או שוכה בה לקנותה. ועיין ע"ז דף מ"ז ע"ב מבואר ברש"י וחום' דה"ה ע"ג של עובד כוכבים שעבדה ישראל נמי אינה בעילה דז"ל רש"י ד"ה נועל מה שחידש בסופו ואם השתחוה לה ישראל אסורה עולמית. וכן כתבו שם התוס' ד"ה אבניו בלשון זה או של עו"ג והשתחוה לו ישראל. וכן נראה מפרש"י דף נ"ג ע"ב ד"ה שליחותי' עבדי שכתב הלכך היא ע"ג של ישראל ואינה בטילה עולמית וריל דמפני שבשליחותייהו עבדי סרי הוא כאילו הישראל גופייהו עבדי להם ואינה בעילה טולמית. ואין צורך עתה לבא דא"י מוחוקת היא ולהכי הוא דהוי ע"ג של ישראל אשר עפ"ז ראיתי קושי' נספר דמה נסתפק משה רבינו גבי בנות ללפחד אם א"י מוחזקת אם לאו היא לו לפשוט מזה . ולהנ"ל מעיקרא לק"מ . וכן משמעות החוס' שם בד"ה אם עתידין לחזור שכתבו בלשון זה אלא מפני שעבדום לדעת ישראל כדמסיק לא הי' להם ביטול. וכן כחבו יבמות ק"ד ד"ה סנדל א"נ בעבודת כוכבים של עו"ג וכו'.והתימה שהפוסקים כולם לא ביארו הכי. אמנם מן הסוגי' דף נ"ב ע"ב משמע לענ"ד כדעת הפוסקים דאיתא עו"ג של ישראל ועובד כוכבים בשותפות לחלקו של עו"ג מועיל ביטול העו"ג ולה לחלקו של ישראל. ולשיטת רש"י ותום' הנ"ל קשה הה ע"כ איירי שהשתחוה לה הישראל דאל"ה הא ע"ג של ישראל אינה נאסרה עד שתיעבד. [והא דישראל שזכה בע"ג דעובד כוכבים אין לה ביטול היינו מדרבנן כמבואר בב"י ולא שייך בזה הפלוגתה דישראל חדעתי' כו' . ועיין בספר בשמים רחש סי' ש"פ] וא"כ כא הישראל השתחוה לע"ג כולה וא"כ אף חלקו של עו"ג לא יהי לה ביעול אלא משמע כסחימת הפוסקים . (ואולי יש לדחוק לדעת רש"י ותום׳ דאיירי באופן דרב יהודה אמר רב ישראל שוקף לבינה להשתחות ובא עו"ג והשתחום לה ה"נ שעשאה בשותפות להשתחות ובא עו"ג והשתחוה לה ונאסר אף חלק ישראל בהשחחוואה דעובד כוכבים והישראל לא עבדה מעולם . ומ"מ שייך הטעם שבדף נ"ב ישראל אדעתי" דנפשי' פלח כיון שהעו"ג בשליחותי' פלח) ול"ע. ואנב דע הנאמר שם בסוגי' הנ"ל ואי משום הנך דמעיקרא בביטולא סגי אין להקשות הא אם ירושה היא מאבותינו הארץ וכל המחובר בה ח"כ אף הנך דמעיקרא שהיו דידהו ונאסרו כשזכו בם אבותינו הח נעשו ע"ג דישרחל . [ולהכ"ל דוה חינו אלא דרבכן בל"ז לק"מ] דזה אינו דודאי איסורא לא ניחא לאבותינו דליקנו וכיון דהם לא רצו לקנותם שוב אף דישראל פלחו לעגל מ"מ לא נעשו אלו שלהם דאיך ירשו מה שהאבות לא רצו לקנות וק"ל: סימן קנא סעיף י' בש"ך ס"ק י"ז . וכן בתוס' כו' ולשיעת הרבינו אלחנן. נ"ב ע"ש כי לשיטתו נראה דאין היתר בח"ל אלא להשכיר בית מיוחד לעובדי כוכבים שזה אף בא"י אינו אלא דרבנן לאפוקי היכא שישראל דר עמו בבית ואולם

מאיר

בהר"ן יש היתר פשוט בכל ענין : סימן קנה סעיף ח' בש"ך סק"ו תדע כו' . ח"כ כשיחתרו ששונאו הי' אין ספיקא. נ"ב אי מש"ה לענ"ד לא הירי' דמ"מ לא יקופח שכרו מחולי זה כיון שיטען שלא מחמת שנאה הי' בעל כורחי' ילערך לשלם לו . אבל לעל"ד מדמקשה על ר' יוחגן מעובדא דמערנותא ע"כ המקשה אף דידע דר"י גופי' אמר דמן מומחה לרבים מוחר מ"מ מטרנותא סחם הי' משמע לו אינה מומחה . והתרלן בע"כ חירץ דמ"מ איירי במומחה . ולענ"ד סתם מומחה נא עביד אלא בשכר וא"כ

בי' לו לשנויי בקיצור דבשכר הי' א"ו כהרש"ל : סיםן קנט בש"ך סק"ה בח"ד משמע דלגמרי כו'. נ"ב עיין בא"ע סי' מ"ד סעיף י"א וכסי' ד' בסופו בכ"י. וכבר השיגו בספר תפארת למשה מזה . אך במ"ל פ"ה מה' מלוה מבוחר כדעת הש"ך ול"ע:

הלכות רבית

סיבון קם סעיף ד' אפילו וכו' . נ"ב ז"ל הרשב"א בב"י ססי זה ובנדון שלפנינו אם אמר בפני עדים הוי ליה בזכן

גזלן וחזר הממון להיות מלוה ואם הרויח לעצמו ומ"מ נראה שאם רצה ליתן לו מה שהרויח כולו או מקצתו אין כאן משום רבית דאין כאן אגר נער לי' עכ"ל . זא"י אם בהלואה גמורה : כמי דעתו הכי

שם בג"ה ומיהו אם לא הי' המעוח בידו דרך הלואה רק דרך מכר מוחר. לשון זה ודאי משמע אפילו מכר לו סחורה בהמחנת זמן ושוב פרע לו יוחר ממה שחייב לו בעד הסחורה דלכ"ע שרי. ולענ"ד לא נשמע זה כלל מדברי ח"ר שבב"י שתירלו הסוגי' לשיעת הרא"ש דשאני הלואה ממכר די"ל אחלי הוא דמוזלי גבי' וזה שייך דוקא בקנה סחורה ונתן המעות מיד וממתין בלקיחת הסחורה ושוב הוסיפו לו בסחורה כעין העובדא שבגמרא די"ל אחלה הסחורה אבל בנתינת מעות יותר ממה שחייב לענ"ד לא שייך כלל וחד דינא הוא עם הלוואת מעות . וא"כ לא אזיל תירוץ הב"ך סק"ד ועיין כנה"ג לש"ע סעיף י"ז שהאריך ביישוב הרמב"ס. ולענ"ד אך כדי לנאת דעת הרמב"ם הי' נראה לי דההוא דינא דבח"מ סי' רל"ב הוא באופן שבשעת קבלת הפרעון לא מלא היתרון אלא אח"כ כשחזר ומנה מלאו וכדדייק לשון הגמרא ואשכח בי' טופיינא . מזה נראה שהבליע לו מדעתו באופן שלא ירגיש המקבל וליכא לספוקי ברבית מאוחרת דרבית אינו נותן לטובת המקבל אלא לטובת עלמו שילוה לו בפעם אחר ומה פטולתו אילו המלוה לא חזר ומנה והי' עירבן עם יחר מעותיו . א"ו אם הוא בכדי באין הדעת טועה או למתנה : בכבוך שלא ירגיש בו או דמגזל גזלי' ואבלעי' וזה ברור לענ"ד **סעיף יג** וגם לא יאמר הלוה למלוה פלוני יתן בשבילי וי"א שלריך וכו' . ועיין ש"ך מזה משמע שדין קמא סותם מדסביר לי' להלכה ודין השני כותב בשם י"ה ככתוב בש"ך . והוא תימה שבהדיא מבואר בספר השטה שהראב"ד שמחמיר בדין זה שלא יפייסנו למדו בק"ו מדין קמא שלא יאמר פלוכי יתן בשבילי ומבואר מזה דהרמב"ן חולה מכ"ש שחולה נמי בדין הראשון וכן מבואר בספר הנ"ל להדיא וכן עיהר לענ"ד ול"ע על רבינו ב"י :

טעיף יו הג"ה י"א שמותר לישראל וכו' וכן עיקר . עיין במ"ל פ"ה מה' מלוה וחורף חמיהחו על האחרונים מדין מודר הנאה כבר מבוארת בהט"ז . [וע"ש במה שכתבתי בלדו] הלח שהמ"ל חילק בביחר רחב בין חם גוף ההלוחה נעשית ע"י העליח דערי לבין חם ההלוחה נעשית ע"י הלוה אלח שהרבית שולח ע"י שליח דמודה דאסור וכתב בלשון זה אבל היכא שלוה ע"י שליח שרי משום דחשבינן לי' כאילו השליח לוה לעצמו כיון שאינו שליח של לוה והוא לא לקח ברבית אלא בחשבו שההלואה היתה למשלחו לא לו אבל האמת הוא שהשליח הוא הלוה וחוזר ומלוה אותם למשלח והמשלח אינו נותן הרבית למי שהלוה לו אלא למי שהלוה לשלוחו שזה מותר במור וכדאמריכן שרי לי' לאיכש למימר לחברי' הילך ד' זוזי ואוזפי' לפלכיא זוזא לא אסרה תורה אלא רבית הבא מלוה למלום וכשהשליח נותן הרבית אט"פ שהוא הלוה אינו עושה שום איסור דההוא רבית לאו דידי' הוא וכמ"ש רש"י עכ"ל וע"פ דברים אלו נראה שרולה לתרץ כל קובי' הט"ז אף שלא הביאו ומסיים העולה מן המקובץ שסברת רש"י הלזו אין בה נפתל ועיקש. ואני אומר עכ"ז לבי נוקפי לומר שמפה קדוש רש"י ז"ל ילאו הדברים וקשה לי על דבריו ממי"ג . דהנה זה הלשון המובא בשם רש"י ז'ל החיר רש"י שיאמר ישראל לחבירו לום לי מעות מפלוני ישראל ברבית וגם הביא לו . ואם הבין הלשון לוה לי כפשוטו בשמי איך כוחב הבל האמת הוא שהשליח הוא הלוה מאין יבא על השליח שם לוה וכי משתעבד כוא לשלם עי"ז מפני שאין שליחות בהלואה זו לומר עלי' שלוחו של אדם המשלח כמותו שיהא נחשב קבלת השליח כאילו קיבלו המשלח . הא מ"מ אמר להמלוה להלות המעות למשלחו והמלוה מסר המעות לידו כדי ליתנו להמשלח ולא שיזכה בהן לעלמו וממילא אסור לו לזכוח בהן לעלמו וגם לא קיבל שום אחריות על עצמו ואף המלוה לא היוה רק על אחריות המשלח

מאיר והשליח עשה אשר פקד המלוה ליתן להמשלח ומאין ישתעבד ויבא עליו עם לוה . בשלמא גבי דין הברייתא דעכו"ם שלוה מישראל היכא דאין שליחות לא נפטר מחיובו הקדום ולא פקע שם לוה מיני' אבל הכא במה יחול עליו שם לוה . ואף אח"ל דאף על המשלח לא נופל שם לוה מטעם אין שליח לד"ע ולא נחשב קבלת השליח מהמלוה כאילו בעלמו קיבל מ"מ על העליח ודאי לא ילדק עם לוה. אבל האמח לעל"ד על המשלח פשיטה חלשם לוה דנהי דאין שליח לד"ע ובמה שפוסק השליח ליתן הרבית לא חשיב פסיקה זו כאלו פסק המשלח מ"מ השעבוד על הקרן במה שמקבל השליח חשוב כחילו מקבלו המשלח בעלמו דהא בהשעבוד ע"י קבלה זו לא הי' עבירה דומה למה שפסקינן דמקח שנטשה באיסור רבית שמתקיים. ועיין סמ"ע סי' ר"ח מה שמחלק בזה שאינו דומה לדברי רבא שאמר כל דאמר רחמנא וכו' וה"ה הכא נהי דלאיסור הפסקה דרבית מעשיו כמאן דליתא . אבל להשתעבד המשלח שיהי' נקרא לוה מן המלוה פשיטא דמעשיו קיימין ואינו דומה לשליח ששינה בגוף השליחות דכל מעשיו בעלים וא"כ לו יהא כן דהפסיקה כמאן דליתא נחזי אנן אטו בשלוה בעצמו בפסיקת רבית קלולה מי הועיל הפסיקה בדיכינו מאומה להשתעבזי ברבית ומ"מ עבר אדאורייתא כשנותן הרבית ונקרא רבית הבא מיד הלוה ואף שעל הרבית לא נעשה לוה מעולם כיון שבחיוב הקרן לוה הוא וה"ה הכא ותו דאפילו נימא שעל הקרן נמי לא נשחעבד המשלח מיד כשבאו המעות ליד השליה מטעם אשלד"ע חינה אילו נאבדו מיד השליח הי' מקום לומר דשניהם לא נשתעבדו השליח לא שלא ניתנו לידו על דעת הלואה שיחחייב באונסין והמשלח לא שלא באו ליד שלוחו שהוא במקומו כיון דאשלד"ע. אבל אח"כ כשבאו ליד המשלח הא מ"מ לא זכה מן ההפקר והמעות עדיין ביד השליח היו כמונחים על הספסל ברשות המלוה וכשהוא לוקח אותם מן הספסל על דעת הלואה אטו משום זה לא נשתעבד להמלוה ונקרא לוה באמת וכן מה שנותן אח"כ. אחרי שכבר החליט המ"ל בעלמו שהיכא שלוה בעלמו אין היתר בנחינת הרבית ע"י שליח ומקרי מן הלוה למלוה ה"ה בזה ואין שום הפרד לענ"ד. ולכן לענ"ד הברור שטעם דבריי הראשונים נמי לודקים שלא שייך בזה כלל אשלד"ע ומיד שמניעים המעוח ליד השליח אפי׳ נאבדו מידו חייב המשלח באחריותן אלא ע"כ לומר שמפרש הלשון לוה לי בשמך ולא בשמי וא"כ הוי ממש דומיא דישראל האומר לעכו"ם לוה לי מישראל בשמך ברבית שמבואר סי' קס"ט דלשיטת ר"ת כיון דאין שליחות לעובד כוכבים אין להמלוה שום דו"ד על ישראל המשלח. ור"ל החם כדבארתי החם שהעכו"ם נעשה ממילא לוה על המעוח כיון שלקח על שמו ואילו הי' דין שליחות לחומרא הי' המשלח ישראל נמי נטשה הלוה והברירה הי' ביד המלוה לחבוע ממי שירצה תחילה משא"כ לר"ת העכו"ם הוא הלוה לחודי' ולא המשלח כי מעתה לא מעות הישראל שקיל מן העכו"ם כ"א מעות העכו"ם כיון שאיהו כבר נשתעבד ושרי וה"ה הכא השליח ממילא נעשה הלוה כיון שלקח בשמו והמשלח לא נעשה לוה דהמלוה מטעם אשלד"ע כמו התם מטעם אין שליחות לעובדי כוכבים ועל בשליח אין איסור בנחינתו הרבית כיון דהממון לאו דידי' . אבל מ"מ ל"ע הדא דא"כ איך ישמע המלוה להלות מעותיו לישראל ברבית בלי שום היתר דהא איהו סובר שהשליח לנפשו נוטל הלואה ברבית ובע"כ דאיירי מישראל חשוד שהמשלח יודע שמלוה ברבית והוא דוחק. ותו מלכד מה שהקשיתי לעיל דלדעתי בכגון זה אף שאשלד"ע לא מהכי לשעבוד הקרן ושלזה שפיר נעשה שליח והמשלח נמי נשחעבד רק לגבי פסיקח הרבית הוא דשייך אשלד"ע . אלא אפילו נבטל דעתי זו מפני דעת התופסים היתר זה לעיקר. מ"מ קשיא וכי מה נשתנה דין זה דאשלד'ע מדין אין שליחות לעובדי כוכבים וכיון דרש"י מחמיר בהא מ"ם הא מהא . [ועיין בספרי ב"מ סי' ה' סעיף י"ד שם הכרחתי הכי) והא הכא לא שייך הסברא דהר"י ז"ל שכתב דרש"י מודה בישראל השולח לעכו"ם ואפילו עשאו ישראל

מעות יתומים שממנו יפה הביא הט"ז ראי' שמבואר שאפילו בלא שטר יש איסור לקיחת הרבית על היתומים ול"ע : במ"ז ס"ק י"א בא"ד. ועוד קשה מיש ממודר הנאה מחבירו וכו' נ"ב עיין בהר"ן נדרים דף ט"ו ד"ה מנן למה דמסיק דלא כהרמב"ם אלא שעל המדיר אין שגם איסור - אין מזה ראי' דכיון שאין בשליחותו מלדו שום עבירה לא שייך גבי' אין שלד"ע :

סעיף יח או של הקדש עניים וכו' מזה מבואר דאינו מחיר אף בהקדש עניים רבית קלולה וסיינו ע"פ הרשב"א שבב"י אף שדן שלכלכה נראה לו להתיר להלוות מעות ת"ת או עניים שאין להם בעלים מיוחדים אף ברביח קלולה מ"מ מסיק אלא שאין ראוי לעשות כן פן יפרוצו. אמנם כתב תו אבל יש מלוים כזם להתיר כדי לפרנם הקטנים והתלמידים שבמקומות לפי שעליהם להתעסק בפרנסתם ולמודם ואין זה רבית אלא שזנין ומפרנסים הלומדים שחייב עליהם לזונם ולפרנסם עכ"ל ור"ל לענ"ד היכא שמלוים דרך משל למנהיגי הקהל כדי שמקופות הקהל יותן להם ריוח כדי לפרנסם והיתומי או התלמידי או העניים הם מאנשי קהילתם שהם מלבד זה החיוב לפרנסם לא נחשב זה לרבית אלא לפרעון המחויב בלא הלואה. וא"כ אפשר לנדד בזה נמי להחיר אף ללות מעות יחומים גופייהו למכהיגי הקהל כדי לפרנס יחומים דידהו כי אף שאז יש להם מעוח עלמן מה בכך הא לא שייך גבייהו מי שיש לו מאתיים לא יטול כיון דלא נאמר לגבייהו טבין מאחן דעבדי ואם לא יעלו מן הלדקה בודאי יכלה קרנם ובלי ספק בל שאין להם קרובים עשירים מוטלים על הלבור לפרנסם ושייך לגבייהו היחר הרשב"א ז"ל שאין זה נחשב לרבית ול"ע:

סעיף יים עיין ט"ז כחב ונ"ל שהוא נועל החלי מכל מה שהרויח וכו' ע"ש . ולענ"ד זה לא נראה כלל דמה בכך דהקלילה כמאן דליתא מ"מ במה נשתעבד הלוה ליתן להם ממה שרווח החלי הא כל מה שהרויח לנפשו זסה ולא כיון מעולם ליתן להם יותר מהקצילה ופשיטא דלא זכו במידי בשלמא עד כדי הקלילה אמרינן דהוי כמאן דפסק בסיחר דהא ודאי הלוה כיון שנתרלה ליתן להם הקלילה אף כי לא ירווית פשיטא דהוא נתרלה על הקלילה בהיתר דהיינו אם ירויח לנפשו נמי חלק כזה יתן להם ואם לאו לא יתן להם והוי כאילו החנה בהיחר אבל יוחר מהקלילה חלי חלק יאמר הלוה אילו כן לא הייתי מקבלו על תנאי זה כ"א בהקלילה. וגם התשו' ר"א ששון שבש"ך המשיג על הב"י אינו מוכרח כ"כ . אמנם אפשר כוח כי י"ל נמי חם סברת וקבילת ליתן הקצילה אף כי לא תרווים מאומה פשיעא דנמי היית מחרצה ליתן להם הקציצה אם תרוויח עכ"פ הקלילה אף אם לא תרוויח יותר וזה בודאי נמי שרי בשל יתומים ויוכלו היתומים לומר להאפוטרופס לתקוני שדרתיך וכו' והוי כמאן דפסיק אבל ליתן יותר מהקצילה בודאי ליתא :

שניף ב"א אי אוזיף וכו' דבתר מעיקרא אזלינן וכו'. ומבואר בספר השטם הטעם כדכתיב את כספך לא תתן לו בנשך וכתיב לא חשימון עליו נשך. וא"כ יש להקשות מה מקשה הסוגי' דף ס"א ל"ל דכתב רחמנא לאו ברבית דלילף מגזל ואונאה דהא ודאי על לאו דלוה לא מקשה אלא על דמלוה והא לריך דאילו מגזל ואונאה דבשעת לקיחתו מחסר לחבירו ועיין בסוף דומיא דגזל ואונאה דבשעת לקיחתו מחסר לחבירו ועיין ח"מ סי' ש"ס סעי' י"ג. אבל ברבית הא בסוף בשעת לקיחתו מחסר לחבירו ועיין אינו מחסר לחבירו ואלטריך הלאו דבתר מעיקרא אזלינן : הינו מחסר לחבירו ואלטריך הלאו דבתר מעיקרא אזלינן : בב"י וכתב המרדכי דלוה המברית ארי מנכסי חבירו לריך לשלם לו ואי לא הוי אבק רבית ובעניותי א"י טעם דין לשלם לו ואי לא הוי אבק רבית ובעניותי א"י טעם דין עושה בלא הלואה דשרי וה"נ דכותי' דהא מדעתו עביד מה שהי' מחויב מדון השבת אבדה בלא הלואה ול"ע :

סימן קס"א סעיף ח' כע"ז והש"ך מביחים הפלוגחח של

חבל בהלווחת כסף ונתינת רבית בקרקע ודאי יש איסור והוא

קרקע ומבואר בב"י דהיינו דוקא בהלואח קרקע

מתום'

ישראל להעכו"ם לשליח בפני עדים מטעם שהמלוה לא ידע ולא נתכוין לאיסור דהא הכא תרווייהו מכוונים לאיסור ליתן רבית מישראל לישראל . ומכ"ש למה שביאר הרא"ש בחשו' כלל ק"ח סי' י"א דהר"י לא החיר כ"א להמלום שלא ידע ליקח הרבית אף שנודע לו לבסוף שעשאו להעכו"ם שליח ויש שליח ברבית לחומרא מימ לא יוכלו סהדי להעיד שמעות אלו שלקח הוא שבלוה ודילמא מעות אחרים הלוה וא"כ אף אי נימא שהכח שייך נמי טעם זה גבי המלוה . מ"מ הא הכא ממלוה רשע איירינן ולא בדידי' קטרחינן אלא בהיתר המשלח והרי שם מסיק הרח"ם דלנבי המשלח תמיד לשיטת רש"י אין היתר בשעשאו להעכו"ם שליה באמח מטעם דיש שליחות לעובדי כוכבים לחומרא (וממילא מוכח מיני' דה"ה דיש שליחות לחומרא לד"ע דאל"ה מה בכך דים שליחות לעובדי כוכבים הא אם יש בליחות לעכו"ם הוא דבר עבירה נמי ונימא אין שליח לד"ע. מגליון . זה ליתא למאי דקיי"ל בח"מ סי' קפ"ג דתלי' בשליח בר חיוב) וכזה כן זה דלחומרא תמיד יש שליח לד"ע . ולענ"ד לד"ע אפילו ר"ת מודה דיש שליחות לחומרא כדהוכחחי בספרי הנ"ל . ומכ"ש לדעת הריב"ח שבב"י סי׳ קסיע דחף לר"ת חין היתר בחוב בלא משכון כיון שהישראל נוגש להעכו"ם והעכו"ם כוגם לישראל מחזי כרבית אף שאין שליחות לעובדי כוכבים פשיטא דום נמי שייך הכאי. ולכל זה כיון הב"י בקיצור נשונו עיין בו . ולכן הי' ממש מוחלט בדעחי העני' שדברי הב"י כנים שלא ילאו הדברים מפומי' דרש"י ז"ל . שוב מלאתי שיותר קרוב שינאה מפיו אלא שנחלקו עליו גדולי הראשונים . כי ז"ל בדף ט"א ע"ב מהו דתימא עכו"ם גופי' אדעתי' דידי' קגמר ויהיב שהוא הביאו אצלו והרי העכו"ם שלוחו ונחמיר מדרבנן כדמחמרינן בסיפא . וכתב שם בספר השטה נראה מדבריו דאי לאו משום דמחמריכן לומר יש שליחות אפילו ת"ל דאדעתא דישראל קגמר ויסיב שרי כיון דאין שליחות לעובדי כוכבים ואיכא למידק דאפילו ת"ל דאין שליחות לעכו"ם היכי שרי והא מ"מ אדעתא דישראל קגמר ויהיב הנהו זוזא דישראל נינהו ואסור למשקל רביחא מנייהו אלא הכי פי' מהו דתימא עכו"ם גופא אדעתא דישראל קעביד ואע"פ שישראל לא ע"ד כן נתנס לו אלא ע"ד פרעון סד"א למיסר כאילו נחנס לו הישראל ע"ד כן שאסור בין יש שליחות או אין שליחות כיון דווא דישראל נינהו עכ"ל הרי להדיא שרש"י ז"ל אזיל במחשבה זו דבמקום שההלואה נעשתה ע"י שליח שלא נחשב שליח ואפילו מדרבנן אין איסור בנחינת הרבית וה"נ י"ל שדן בע"י ישראל שבטל שליחותו מטעם אשלד"ע . [ובאמת איירי לוה לי בשמי וההיתר לתרווייהו ודוק. ומ"ש הט"ז ותו אם אין בנתינת הרבית שנותן לשליח עבירה מה עבירה יש באם הוא לוקח ההלואה בידו מן המלוה דהא וכו' . בזה לא דק דאם בעצמו לוקח ההלואה הרי השליח ודאי לא הוי לוה ואם אפילו שולח הויבית ע"י השליח פשיטא דהשליח לאו שום עבירה עביד ואפי' הי' המעוח שלו דַהא לא אסרה וכו' ומיד דהשליח לאו עבירה עביד אין שייך לומר אשלד"ע ועבירה לא עביד השליה כלל ומיד דלא שייך גבי' אשלד"ע פשיעא דהוי שליח להמשלח והוי כאילו הוא יהיב ברבית והוי מלוה להמלום] ומ"מ הנה אתה רואה איך נחלקו עליו בפי' זה הרמב"ן ורשב"א ור"ן החתומים בסוף דבור הנ"ל וכוא ממש מטעם סברתי האחרונה שנחקשיתי לעיל בדברי המ"ל ע"ם ודוק . לכן העיקר לענ"ד להלכה עם המחמירין.ובהריב"ם סי' ש"ה מבואר שע"י שליה עובד כוכבים רבית קלולה היא ולא דרבנן ע"י יש שליחות לעו"ג לחומרא הביאו הש"ך סעיף כ"ב: להכ"ל . הנה דחקתי חחילה לפרש דין רש"י ז"ל בשחומר לשליח לוה לי בשמך ועכ"ז לא הונח לי וכהיום עיינתי במהרי"ק כשבא לידי והוא בשורש י"ז ומשמע מחוך הענין שגוף ההלואה עשה השליח לשמעון מדעת ראובן משלחו שהרי שלה לו לכלות לו דוקאטי אלא שפסיקת הרבית עשה מדעתו וע"ז דן לחלק בין בלא שטר מ"מ שייך הסיחר של אשלד"ע וסוי רבית שלא מיד לום למלום לבין שטר וכל זה תימה בעיני ועיין לעיל . ונידון המהרו"ק הוא ממב דין אפטרופא המלוה

מחום' וכן מבואר בדבריהם מכח קושי' וה"ל מוכח משטח ר"ח והריף שבסי' קע"ב דמשכנחא בלא נכייחא מחשבי רבית קלולה אף דאינו אלא קרקע. אבל חימה לי הא הכלל ופרע נאמר גבי הלוה דכתיב לא חשיך נשך כל דבר. וא"כ יותר מהראוי לידרוש הכלל ופרע על נחינת דבר הרבית דבשלמא גבי המלוה נאמר הלאו על מה שנותן בהלואה כדכתיב את כספך לא תחן לו בנשך אבל גבי הלוה דכתיב לא חשיך דהיינו לא תחן דבר שהוא נושך אותך וע"ז קאי הדרשה מה דלא יחן וא"כ אדרבה נמעיע קרקע דרשאי ליתן בעד הלוואת כסף חדע דהא דומיא דהכי משמעות הב"י דממעטינן פחות מש"פ וזה דהא על הנחינה מידרש אפילו ההלואה כמה כיון שנחינת הרבית הוא פחות מש"פ שרי ומ"ש מיעוע הקרקע דנדרש על הכדית הוא פחות מש"פ שרי ומ"ש מיעוע הקרקע דנדרש על הכדית הוא פחות מש"פ שרי ומ"ש

סעיף ה' טיין ט"ז סק"ג והכנה"ג משיגו ע"ש. ואני אומר דין הט"ז נכון בלא הדיוק מרש"י מדקיי"ל דמחילה אחר הנחינה מהני כל כמה דלא חבע לי' הלוה השחיקה נחשב למחילה וכיון שכל הפוסקי' מודים שאין כאן שעבוד על המלוה רק קיום מצוה בזמן שחובעו ומגלה דעתו שעדיין לא מחל כמבואר בב"י א"כ פשיעא שאין למלוה של הלוה על המלוה ראשון כלום מעטם שעבודא דר"כ כי מהיכא יבא אם הוא עצמו הין לו שעבוד וכ"ח כדברי הכנה"ג דהב"ד יכוף להלוה לחבוע זה אין בידינו כיון דאין כאן שעבוד דר"כ וממילא עדיין בידו למחול כמבואר בח"מ סי פ"ו דהא בהא מלי' ואיך אפשר לכופו לחבוע והוא עומד וצווח מחלתי ופטור המלוה. ואולם לשיטה הגאונים דמחילה לא מהכי כלום ברבית אז אפשר שייך שבידינו הגאונים דמחילה לא מהכי כלום ביחבענו וק"ל:

םעיף ז' בש"ך ס"ק י"א דל"ד אלא ה"ה כל דבר שהוא בעין. כ"ב היינו מטלטלין אבל במטוח אפילו בעין לא מקרי דבר מסוים שם :

שעיך ידיד בט"ז סק"ז ונראה פשוט כו' או קרקע . נ"ב

שיון בג"ח שער מ"ז סוף ח"ב פי' דברי הכ"מ

שכתב נמי וה"ה איפכא בלשון זה דאפשר לומר כן בסתם חפן
או בשכירות דכיון שמחזיר דמים אמרינן סברת וקבילת אבל

בכלי מסוים כי מפקינן מיני' לא מסתבר דמפקינן מיני'

גלימא גופי' ועוד דינר נוסף עלי דמסתיוע ללוה דליסקל
מה דיהיב וחו לא מלי אמר לי' או טול מעוח או הכלי כמו

שנתת לי עכ"ל . ופשיטא דקרקע הוי דבר מסוים והיינו דנקע
הש"ם דין זה בשכירות קרקע משום דבמכירה לא הוי

מילתא פסיקתא :

סעיף ייא בש"ע י"א גובה את הקרן לבדו. נ"ב ולא הרבית אפילו מת אין היורשים גובים אותו. תום' גיטין מ"ד "ע"ב ד"ה גטייבה:

בש"ז סק"ח פירש . נ"ב פי' זה לא הי' ולא נברא בדעת הרמ"א :

סיכון קס"ב סעיף א' כתב הט"ז נראה לי וכו' וישלם לו סיכון קס"ב סאה אחרת חחתי'. לפ"ר הי' נלענ"ד לפרטו דר"ל דרך מקח דהיינו שמוכר סאה חטין לשלם 🐧 בזמן קלר סאה הטניות ול"ל בלשונו סאה תכואה אחרת תחתי' דזה שפיר הי' דרך מו"מ ושרי אף אילו הי' נותן לו מיד הסאה קעניום והי' מלוה אוחה לו להוליאה וליתן אחרת תחתי' הי' אסור היינו משום דהוא דרך הלואה. משא"כ זה דרך מקח הוא ושרי אבל כשמוכר חטים כדי לשלם חטים הא זה הלואה ממש דאטו בלשון מכירה או הלואה חלי' מילחא. ולפירושי בדבריו יש ראי' לדיכן מדברי החום' דף ס"ג ע"ח ד"ה כשמשך ע"ש . חבל עיין סוף הסימן כנראה משם מוכרח אף לפירושי לחלק בהלשון אבל כבר העיד הב"י לעיין בהגמרא הזהב רים הפרק בחום' שם על דין סג"ה זו ול"ע מדוע לא הרגישו האחרונים. בדברי החוס' - דלשם. ועיין סי' קע"ג מה שכחבתי שם כי שייך ג"כ להכא ובסוף הסימן עיין ט"ז דלענ"ד יפה הקשה מדינא דסי' קס"ג . וחירוצו איני מבין דבע"כ אין להפריד כ"א שנימא שבלבון חלי" מינחא בין לשון מכירה ללשון הלואה דהא כמו שהכא מחייב

עלמו בליחן לו דוחן כן החם מחייב עלמו ליחן לו יין לזמן ובשנתקייר יש לו שכר המתנה וחילוק זה של הנשון לא מלאחי בשום מפורש כ"ח כחשר חבחר. והנה בש"ך מביח רחיות בה"ח לדין זה בקיצור [ולשעה זו לא הי' הספר בידי] והיא מפעולת פועלים אף דחשוב יש לו ובשער אחד. ועל ראי׳ זו יש לסשיב דבמלאכות אינם שונות חששו להכבדת המלאכה זו מזו או בזמנים שונים ג"כ מטעם זה . והטעם דלא מהני בזה ההיחר יש לו דבא זה הסיתר היינו משום דאז חשבו כאלו ברשות דמלוה נתיקר ומזלו גרם אבל כבידת המלאכה איך שייך ברשות מלוה נעשה כבידה הא המלאכה מלד עלמה זו כבידה מזו וכן בגריד בזמן זה המלאכה כבידה ומכיון שזה מחייב עצמו בכבידת בשכר המתנה חששו לאיסור רבית לכל מלאכות אינם שוות משום דלפעמים זו כבידה מזו ולא פליגי ומשום דכבידות מלאכה משעה ראשונה כבר בשעת הפסיקה הוא ממש כמלוה סאה בסאתיים דפשיטא דלא מהני יש לו כמבואר בחוס' ריש פרק הזהב משא"כ הכא הדוחן הוא בשער אחד עם התטים כשעת הפסיקה ואח"כ תחייקר מה בכך הא יש לו . ומעתה כבר התעורר הבה"ב וכתב לעיין רים פרק הזהב ברש"י ותוס' ורא"ם ונמוקי ועיינתי שם וראיתי שבתום' המשמעות אפילו כשמלוה מטבע ע"מ ליחן לו בעד מעבע זו שוי' במעבעות אחרות ויותר לא הוי כ"א רביר דרבכן כיון דסוא דרך מו"מ ור"ל כיון שהלואה לא מקרי אלא בשמשלם לו באותה מטבע שלוה אבל במטבע אחרת מקרי דרך מו"מ וביש לו התירו משום דחשיב אחלי הוא דקמוזיל גבי' כמו אילו הי' משלם לו מיד . ומהרא"ש ויותר מפסקי הרא"ש נראה דלח שרי אלא כשמקבל מטבע והוא נותן מטבע פסולה דדמי' לפירות אבל במשלם נמי מטבע היוצא אף מין מטבע אחרת הוי רבית קלולה ולא מהכי יש לו ופלוגתא זו מבוארת למי בהל"י ע"ש דתחילה כתב כדעת הרא"ש ולבסוף כתב בשם הראב"ד כדעת תום׳. והכלל היוצא מדבריהם עכ"פ שדרך מקח וממכר מקרי כשקותן דבר אחר ושייך נמי גבי' היתר יש לו דאוזיל מוזיל גבי' משא"כ בהלואה ממש והיינו סאה בסאה דלא שייך ההיתר דאוזיל מוזיל דמס"ח הא זה שמקבל הוא נותן לכן אין ההיתר כ"א בסאה בסחם ולח בסחתיים דחז חין החיסור כ"ח בנתיקר ועל זה נופל הסיתר יש לו מעעם דברשותו נתיקר ודוק. ומעתה לדבריהם ל"מ אם כאמר דחטין בדוחן כיון דשני מיני פירות ניכהו חשיבי ודאי דרך מו"מ לכ"ע ואפילו לשיטח הרא"ש ול"י דשני מיני מטבעות היולאים חשיבי הלוחה שאני מטבע דלהולאה קיימו תרווייםו בשום אבל במילי פירות דאיכא דניחא לי' בהאי וכו' פשיטא דלמו"מ דמי ושייך לדידהו ההיתר יש לו אפילו סאה חטין בסחה ולוג דוחן. ח"ו בשהדוחן ביוחר ומטעם דיש לו חשבינן ברבית דרבנן כאוזלי הוא דמוזיל גבי' ואינו דומה לשכר פעולת מלאכות כבידות דשם לא יפול המכירה על המלאכה הנעשית כ"א על העושים והם שוין במין ושפיר הוי דומיא דהלואה דלא מהגי היתר יש לו בסאה בסאחיים . אלא אפילו נאמר דב' מיני פירוח הוי דומ א דהלואה ממש מ"מ ודאי אין. שוב באמלע הכתיבה עיינתי במקצת וראיתי כי כל דבריו הנ"ל למוחר דכבר הרגים הש"ך לקמן סי' קע"ג בכל הדברים ומסקנת האחרונים דבלשון נמי תלי' מילתא כדברי הט"ז וגם מה שרליתי להשיב על ראיות הבעה"ת כבר דקדק בלשונו דאיירי שהשער שוה וא"כ שפיר לא הוי כ"א כמו סאה בסאה באופן שכל הנ"ל אך למותר ובלי עיון. נ"כ מלאתי כתוב בפנקסי והעתקתי הדברים כהווייתן :

ש"כ מנחתי כחוב בפנקסי והעתקתי הדברים כהווייתן:

"שיך ב" הג"ה לוה שאמר שיש לו מעט מזה המין יוכל וכו'

וכן היתא סי' קס"ג בסג"ה ואיכא לברורי היכא

שבשעת הפרעון חוזר בו ואומר שקרתי בך כדי שתלווני ובאמת
לא הי' לי ואיני רולה לפרוע הרבית ובודאי היכא שיש לו מגו

לענ"ד פשיטא דנאמן וישבע ויפער אלא היכא דאין לו מגו כגון

שהכלואה היתה בפני עדים ובחוך הזמן וע"י ההיתר דאמירתו יש
לו מ"מ יראה לענ"ד שנאמן כיון שנותן אמחלא להודאתו שעשה
כדי שילוה לו אין בזה משום הודאת בעל דין. והכי משמע סי'

קס"ח סעיף י"ג מדברי הפוסקים שהביא הש"ך ס"ק ל"ט ודוחק
לומר ששם איירי דוקא ביש לו מגו אבל היכא דל"ל מגו אפילן לא

החפים משכון אינו נאמן וע"ש מה שמביאים בשם מהרש"ל .
ואולם אם עשה על החוב שער בעדים ומבואר בהשטר ההיתר
שאמר שיש לו בזה נלענ"ד דאינו יוכל לחזור בו ועד כאן לא פסק
הרא"ש שבעור סוף סי' זה שהמלוה אינו נאמן אלא מפני המבואר
שם בב"י הואיל שלשון השער אינו מוכיח אם היו ללוה בשעת
הלואה הילכך לענין התוספת הוי מלוה ע"פ וישבע ויפער אבל
היכא שההיתר מבואר בהשער אף דאינו אלא ע"י הודאתו מ"מ
אחרי שכבר הי' נאמן נעשה מלוה בשער אף מן החוספת ואינו
נאמן לעעון נגדו ומכ"ש כשיש ביד המלוה משכון דהיינו עלמות
הדין דסי' קס"ח הנ"ל :

מעיף ג' בש"ך ס"ק 'י"א. ונראה לי דהיכא דקבע זמן וכו' כ"ב לענ"ד י"ל שאינו דומה לח"מ סי' ע"ד כי יכול לשמור חבואתו בביתו עד זמן שקבע משא"כ החם עכ"ל . אבל כמדומה אין דברים ברורים :

בעיף ה' בט"ו סס"ק ו'. נ"ב ועיין בט"ך סי' קס"ט ס"קפ':

סיבון קס"ג בסוף הסימן בט"ז. וכ"ל פשוט דהאיסור שבסטיף
זה וכו'. במח"כ לא דק שהרי בהדיא מוכח
מדברי הג"ה שבסטי' זה שכ' ועדיין הם שוים מאה דלא כוחי'
שהרי בא לאפוקי אם הוזלו קודם שחזר ולקחן וזה ודאי א"א
שיוזלו בשעה חדא וטעמא שהוזלו הא לא הוזלו אפילו אחר שעה
יש איסור וק"ל:

סימן קס"ן סטיף א'. הט"ז ס"ק ג' הניח בחימה דברי הג"ה
רמ"א שבח"מ סי' שס"ג וכבר קדמו הב"ח שם .
ולענ"ד אי מש"ה לק"מ דלעולם י"ל דסתם דור היינו בחנם והכא
מפני שלים ואילו דעתו בחנם הוי א"ר סתמא לא מחזקינן אינשי
ברשע למספי איסורא ולהכי אמרינן שדעתו בשכר וסברא זו
כוכרת בהב"י פה ע"ש. אמנם כבר הקשה הב"ח שם נמי מסי'
רמ"ו וכן הב"ש סי' ע'. ולענ"ד מעיקרא דדינא תמוהים לי
דברי הרמ"א שבסי' שס"ג שהוליא הכי מהרשב"ן שבב"י שם
והרשב"ן לא אמר דבריו אלא באדם ההולך למדה"י שחלירו הוי
לא קיימא לאגרא כדכתב שם שמטעם זה אפילו לא הי' אומר
לא קיימא לאגרא כדכתב שם שמטעם זה אפילו לא הי' אומר
בחלרי הי' פטור ולהבי דן דמכ"ש אם אמר דור דהכונה
בחנם אבל בחלר דקיימא לאגרא מה"ח ול"ע:

בחנם חבל בחלר דקיימח לחגרת מה ת ול"ע : סימן קס"ז בט"ז סק"א בא"ד וכ"ל הרמ"ה וכו' ול"ד למעות . נ"ב וזה נמי טעם החילוק בין דין דהלא דלריך שיהי' באחריות המלוה ובין דין דסי' קע"ז סעיף א' בטג"ה דמוחר אפילו אחריות הלאן על המקבל א"ו מעות שאני . ועיין סי' קע"ז סעיף א':

סימן כס"ח וקס"ם סעיף ה' אם ישראל הלוה וכו' ויפה פורשו הרמ"א ודוקא וכו' כלומר שהישראל הלוה להעכו"ס כדי שילוה הוא מעות זה להישראל ומטעם יש שליחות לחומרא ונעשה העכו"ם במקומו של המלוה וזה הוא טעם הרשב"א בב"י אלא שהרמ"א הוסיף דאפילו לשיטת ר"ת יש פה איסור כמבואר בט"ז ע"פ הגהו' מיימון שבסעיף ל"ג ושם מבואר דלמדו להחמיר מהחוספתא וממנו למדו איפכא דה"ה ללוה יש שליחות לחומרא אלא דפי' בשם החוס' אליבא דר"ת דטעם החוספתא דוקא בלא משכון. עכ"פ נשמע מזה דפוסה לחלוטין שאסור להלות מעות לעכו"ם כדי שילוה הוא לישראל או מטעם שליחות או מטעם הכפי'. ול"ע רב מה שכבר הרגים הש"ך וכתב לעיין בסעי' כ"א דהרי שם ממש לפי' הע"ז וש"ך לדינא דש"ע הוא ממש דין זה והוא נובע מבעה"ת והבעה"ת באמת משנה נוסח התוספתה . אבל על הש"ע ודאי ל"ע הן אמת שאף בעה"ת גופי' ל"ע דנהי דבחלק ז' שער וו"ו חירך בטוב טעם החום' דלא ליקשי עלי' מן הבבלי בדין מעות עכו"ם מופקד ביד ישראל . אבל מה דקשה מן הבבלי לשיטח רש"י על דין מעות ישראל מופקד ביד עכו"ם דלא ליקשי מן יש שליחות לחומרא אחרי שבעלמו פוסק שיטת רש"י בחלק ב' סי' ה' א"י איך מיישב . ואמת שלשון הטור וש"ע מבלעדי הגהות רמ"א אפשר לפרשם מה דנאמר אם הם באחריות העכו"ם היינו כשלא הי' בידו אלא בפקדון והוא מלוה אותם מדעתו לישראל שאז

הם ממילא באחריותו וכן פי' הג'ת שם באמת לשון הטור .
אבל לא נראה הכי מהגהות רמ"א ולהכי ל"ע . שוב ראיתי שהעיקר
לענ"ד אחרי שאני רואה שבעה"ת גופי' פוסק לחלוטין שטת
הר'י דאף אניבא דרש"י שרי לישראל לומר לעכו"ם לוה לי מעות
מישראל בשמך ע"ש ד' רל"ה ע"ב ומטעם דאמריכן להתירא
קמכוין את לוה ישראל ואני שלך ופשיטא של"ק עליו מידי דה"כ
אמריכן לגבי המלוה להתירא קמכוין ולא בתורת שליחות ובהטור
וש"ע שפוסק כאן סעי' ה' הכ"ל ודאי דאין הפי' בהש"ע אלא
כדפי' הג"ת להטור ובחנם הגיה הרמ"א הגהתו וכן הט"ז וש"ך
ה"כ לא לנכון העתיקו פי' בעה"ת על הש"ע שזה גופא היינו דין

סעיף ז כדין ישראל השולח לעובד כוכבים שילוה לו מישראל חבירו ברבית מבואר בהרא"ש ומרדכי שלשיטת רש"י דיש שליחות לעובדי כוכבים לחומרא דיש להחמיר ולכן בש"ע סעיף ז' החמיר על הלוה . ול"ע מה ענין לדינא דרש"י דשם איירי בשהעמיד עכו"ם הלוה הישראל שני אצל הראשון ובידיעתו נטשה נמצא אם יש שליחות לעובדי כוכבים ממילא נפטר העכו"ם כי הישראל שני נעשה שלוחו לזכות במעותיו להישראל ראשון והיהו הוא דחייב מאז לישראל ראשון ולכן אסור משא"כ הכח אפילו יש שליחות נעובדי כוכבים מדינא הרי העכו"ם כשבא לישראל ללות לו ולא הגיד לו שיבא בשליחות ישראל מי נשתעבד המשלח כלל הרי קיי"ל בח"מ סי' קפ"ב כשלה הודיעו שליח כל מעשיו היימים והדין בינו לבין המשלח וה"כ קיי"ל שם סי' של"ו השוכר את הפועל לעשות בשלו והראהו בשל חבירו איהו מחייב ליתן משלם וחוזר ולוקח מבעה"ב מה שההנהו והיה ברור בעיני המשלח לישראל שילוה לו מחבירו והשליח לוקח ההלואה על עלמו שנשתעבד השליה להמלוה והמשלח נשתעבד להשליח וא"כ מה בכך למה לא יהא מותר להמלוה ליקח אח"כ הרביח אפילו מיד הישראל כיון שאינו מקבלו רק בשביל העכו"ם דומיא דישראל שלוה מעכו"ם והעמיד ישראל ב' חֿגל העכו"ם והעכו"ם נטל ונתן ביד דמוחר אפילו נותן הרבית ליד ישראל ראשון אחרי שבשביל העכו"ם הוא מקבלו וה"כ דכותי' . וע"כ לומר דנהי דהאמת אם שולא אדם לחבירו שילוה לו מהבירו והשליח לוה סחם על שמו שהברירה ביד המלוה לגבות מן השליח . מ"מ נמי הברירה בידו לגבות מן המשלח אם נהברר שעשאו שליח או שהמשלח מודה ולא בתורת ערבות אלא בתורת לוה . וחדע אילו אמר לשליח שכור עלי פועלים ולא שינה מי לא אית להפועלים דין עליו אפילו שכרום סתם בשלו כדמשמע בהלכות פועלים שלא נאמרג חילוקים אלא בשינה . אך ל"ע בש"ך חה"מ סי' קכ"א סק"ט ובטור סי' ש"מ ועיין נמי מה שכתבתי בספרי מודע לבינה סי' ע"ז (גם עיין ש"ך סי' ס' סק"ל) דשם נתקשיתי בדברי הש"ך מכח שאין הלוה נפער ע"י מכוי שליחות דמלוה דביכו לבין עלמו כן מהראוי שלא יתחייב משלח במכוי שליחות דביכו לבין עלמו . ואולם הכא נראה דמ"מ ל"ק דנהי דאפשר שהדין הכי הוא שאם אמר אדם לחבירו לך לפלוכי ואמור לו שילוה לי אפילו בא השליח ואמר לו פלוכי שלח לי שחלום לו וכן עשם ונאבד מן בשליח דאין המשלח חייב בקבלת השליח כדאיתא בח"מ סי' ש"מ והשליח אינו חייב אלא בדין הבומרים . ועיין במה שכתבתי בספר הנ"ל בסי' רל"ב . מ"מ הכה אפילו אמר לחבירו לך לפלוני ולוה לי בשמך וכן נעשה שכא והביא לו המעות נהי דהשליח ודאי הוא הלוה מיד מ"מ כשטחן השליח המעות ביד המשלח והמשלח נעשה הלוה של השליח מ"מ גם של המלוה נעשה הלוה מכח שעבודא דר"כ. אלא דמ"מ חזיכן בהסוגי' דמפני שעבודא דר"כ לחוד לא נגמר האיסור שהרי נאמר שם בשלמא סיפא לחומרא וקשה וח"ל אף לדברי הריטב"א שבספר א"ז דעדיין נשאר העכו"ס משועבד להישראל ראשון והישראל שני נעשה הלוה של העכו"ם מ"מ משמע שם שנולא דיש שליחות לחומרא הי' מותר אף להישראל שני ליתן הרבית ליד ישראל ועיין שם בחום' ואמאי הא מ"מ משתעביד השני להראשון מדר"ב ולא הוי רביח הבא מיד לוה ליד מלוה א"ו כיון שמ"מ אם אין שליחות לעובדי

כוכנים

כוכבים והעכו"ם הלוה קמא נחשב כל נחינות הישראל שני אך בעבור עיקר הלוה עכו"ם משא"כ אם אמרינן יש שליחות לחומרא חשוב הישראל עיקר הלוה ולהכי בישראל שאמר לעכו"ם לוה לי מעות בשמך דלאחר שמביא המעות להישראל יהי' איך שיהי' הישראל נשתעבד להישראל מדר"ג . וע"י שליחות לחומרא נגמר האיסור אלא דמ"מ אין דעתי מתיישבת דאכתי לדין הש"ך סי' קכ"א סק"ט דע"י מנוי שליחות דבינו לבין השליח שלא בפני מי שנשחלח אליו לא חשיב במקומו ולדמיוני אף להתחייב באונסין כאילו קיבלו בעלמו איך אפשר ללמוד דין שליחות זה מדין שליחות לחומרא שבגמרא שהוא במעמד כולם . ואולם למה שהשנתי שם בספרי הנ"ל על הש"ך שאין כונת הסמ"ע הכי ע"ש לק"מ הכא . אלא דשם הולאתי נמי מהתום' להלכה כהש"ך ולהכי ל"ע . ואולם עד כאן לא אמר הש"ך דינו אלא כדי להתחייב או ליפטור בעודן ביד השליח אבל כשבא אח"כ לידו בשליחותו יהי באיזה אופן שיהי' הוי כאילו קיבלו בעצמו כדהוצאתי לעיל מדין הפועלים . וא"כ הכא לק"מ . אבל בסי' ע"ז שם הקשיתי מ"מ לנכון עליו . ואולי שותף שאני מפני הפירסום שהוא שלוחו ועיין נמי ש"ך סי' הנ"ל קכ"א ס"ק י"ז שם נראה דלשיטתו הוא בפלוגתא בין הרמב"ם לתוס' וא"כ דבריו שבסי' ע"ז אזלו לשיטת הרמב"ם שחופס לעיקר

: ודוק כי עדיין ל"ע איתא בהטור ועכו"ם שלוה מעות מישראל ברבית וכו' ואם העמידו אצל ישראל ואמר הישראל ראשון לנכרי תנם לשני פרש"י שאסור ור"ת פי' וכו' ומיהו אפי' וכו' ע"ם. התוס' ב"מ ד"ה בשלמא על דין זה וי"ל האפילו שיוכל לזכוח לחבירו במציאה הכא אין הבלחו מן העכו"ם זוכה לישראל חבירו דנהי אם הי' העכו"ם מפקיר מעוחיו הי' יכול לזכוח לחבירו השתא מיהו שהעכו"ם אינו מפקירן אלא בא לזכות מעוחיו למלוה זה ע"י זה הלוה 'אין לו כח לזכוח שאם כן הי' הישראל המקבל של עכו"ם לזכוח במעוחיו (של)[ל"ל לישרחל] ואין שליחוח לעובדי כוכבים (אבל דברי חום' חמוהים לי כי דבריהם אפשרים באם העכו"ם רולה ליתן את שלו במתנה לישראל ע"י חבירו ישראל . אבל הכא בפרטון חובו דקיי"ל החופס לב"ח במקום שאינו חב לאחרים דקנה בח"מ סי' ק"ה סעיף ד' . ובלוה עכו"ם לענ"ד ל"ל החילוקים דשם וחמיד זכוח הוח להמלוה ובפרט כי אמר לו לקבל כי הכא . ועיין פרש"י גיטין דף י"א ע"ב ד"ה כאומר מבואר להדיא דדוקא במקום שחב לאחרים הוא דלריכינן לשליחות המזכה להזוכה אבל באינו חב לאחרים לא בעינן לשליחות כלל ול"ע משא"כ להריטב"א הכל ניחא) מדבריהם אלו הי' נראה ללמוד שאי אפשר להעכו"ם לזכות דבר שלו לישראל ע"י ישראל (וכן מבוארי שם בסוגי' זו בספר א"ז בשם הרשב"א) ודברי הטור במ"ש ומיהו . ל"ט מנ"ל דנהי שהישראל שני רולה לזכות להראשון ושיהי' במקומו הא מ"מ אי אפשר בלתי שליחות העכו"ם וכדברי התוס' . וז"ל הריטב"א בספר א"ז בשלמא סיפא לחומרא פי׳ שורת הדין דסיפא מוחר כיון דאין שליחות לעובדי כוכבים כשנתן העכו"ם מעות של ישראל המלוה לישראל הלוה אינו נעשה שלוחו של ישראל המלוה ועדיין המעות באחריותן של עכו"ם כבתחילה כי אע"פ בנתנם לישראל זה לא נפטר העכו"ם מן הישראל המלוה ואין דעתו של עכו"ם לתת כלום לישראל זה אלא על דעת שיהי' פטור מישראל המלוה שלו וכיון דאינו נפטר ממנו הוי להו מטוחיו שנתן לישראל ברשותו של עלמו והעכו"ם חייב לישראל כבחחילה וישראל זה חייב לחת מעותיו לעכו"ם ואינו חייב לישראל כלום . ומיהו אמרו רבנן שיהא שליחות לעובדי כוכבים לחומרא והמעוח שנתן העכו"ם לישראל שיהא בזכות ישראל ראשון וכאילו ישראל

זה האחרון לוה אותם מישראל הראשון . וחומרא זו אומר

רבינו דחומרא בטעמא הוא פי' שחששו דומנין שהעכו"ם יחן

לישראל זה האחרון שיזכה בהם לגמרי בשביל ישראל הראשון

לא מפני שליחותו לבד שאמר ליתנם לו אלא אפילו בלא"ה נמי שפורע לבע"ח וסומך ובוטח על ישראל המלוה שיקבל

בפרטונו ולא יבא טליו בעקיפין ובודאי דעכו"ם שזיכה מעוח

לישראל על יד ישראל זכה בהן אותו ישראל דכי אמריכן דעכו"ם לית לי' זכי' היינו שאין לו יד לזכות הוא בשביל ישראל או שאין ישראל זוכה. לו אבל ודאי מזכה הוא לישראל על יד ישראל . (ועיין ש"ך ח"מ סי' קכ"ו ס"ק ל"ט) ולשטה זו דברי הטור קלת נכון וכן נראה מהב"י אלא שקילר דהא עכ"פ אין דבריו ומיסו וכו' אזלי אם לא או בדרך שלא אמר הישראל ראשון כלל ליתנם לישראל ב'. או אפילו שאמר לו והעכו"ם חומר שאעפ"כ הוא נותנם שלא על סמך דברי המלוה ודוק. עכ"פ מדברי כולם נלמד שהיכא שהעכו"ם חייב לישראל והישראל אומר לו ליתנם לישראל שני לא קנה השני כלל אפי' בקבלתו . ודע דדיך מעמד שלשתן לא שייך הכא אפילו למ"ד בח"מ סי' קכ"ו דדין מעמד ג' אפי' בעכו"ם לוה או נפהד איירי דנימא הכא מיד שאמר הישראל להעכו"ם תנם לישראל ב' במצמדו דליקני כדאיתא שם בש"ך סק"ו בשם הרא"ם אלשקר ע"ש וֹה"ל דכותי' דוה אינו דהא אינו חייב לישראל ב' ולא נתן לו בפרעון חובו ולא במתנה אלא שמדינא הכא הישראל יוכל לנגוש העכו"ם לפורעו אף שיודע שמכח זה ינגש העכו"ם לפרוע קודם הזמן שנתן לו בהלואה כיון דדינא הכי הוא שהישראל ב' לא קנה כלל וכיון שהעכו"ם לא נתן לו כ"א אדעתא דנפער מהישראל א' ובאמת לא נפער יכול הוא לנגוש להישראל ב' להחזירו . ואולם אם הי' זה במתנה או פירעון חוב לישראל ב' . חלי בפלוגחא של מעמד ג' וא"כ ודאי ל"ע דברי הש"ך ח"מ סי' קכ"ו ס"ק ל"ד ע"ש . וכבר הרגשתי עליו בספרי מודע לבינה בסי' קכ"ב ס"ק כ"ו ע"ש . אלא דשם כתבתי בקילור . וגם מה שכתבתי שם בקילור לחלק בין אם המעות ביד עכו"ם בהלואה לפקדון פה מבוארים הדברים כי ז"ל ספר ח"ז דף קכ"ז ע"ב ויש לרבנא משה כו' וכל שמועתא זאת אינה אלא בהלואה שלוה עכו"ם מישראל או ישראל מעכו"ם ובהא שייך לומר שליחות או אין שליחות דכיון דאיכא חוב מלוה כל היכא דליכא למימר שליחות לא מיפטר הכותן מחיובו וקיימו מעות ברשותו כמעיקרא אבל בפקדון שהפקיד העכו"ם ביד ישראל או ישראל ביד עכו"ם ואמר המפקיד ליחן לשני כל שנחן המפקיד על פיו נפער ממנו דהפקדון כל היבא דאיתא ברשותא דמרא איתא עכ"ל . וממילא לדרכו יש ללמוד דכיון שנפטר הנפנקד ממילא זכה השני בקבלתו הן במחנה או בהלואה נזמן ונטשה לוה מן הראשון המפקיד ובזה לדקו דבריי שכתבתי בספרי הנ"ל על הגליון דפשיטא לי אם שלח ישראל מתנה לישראל ע"י עכו"ש שקנה בהגבהתו אלא דשם רליתי ללמדו מדין מוסירה דסי' קל"ה ובאמת משם אין ראי להמעיין שם אבל מהכא יש ללמוד לחלק בין הלואה שביד עכו"ם שבזה ל-יכינן לדברי הרמ"א שבסי' קכ"ו ולבין פקדון שביד עכו"ם שבזה לדקו דברי הש"ך דהתם . אך כל זה לשיעת הריטב"א דישראל יוכל לזכות לישראל ע"י עכו"ם אבל לא לשיטת תוס' והרשב"א הנ"ל ודוק מאוד :

סעיף הג"ל ישראל שאמר לעכו"ם כו' והלוה אסור . ז"ל הרח"ם "ור"י כתב להתיר כו' ואפילו פירש בפני עדים שיהי' שלוחו לא מחמרינן כולי האי דלא דמי לחומרא דקתני בסיפא דברייתא דהתש שניהם יודעים בדבר ומתכוין ישראל ליטול רבית הבא מכיסו של ישראל אבל הכא ליכא איסורא לגבי מלוה דלא ידע עכ"ל . ובלשון זה נמי מועחק במרדכי בשמו . ופשטות נשון זה יש לפרשו כיון דלא דמי לחומרא דסיפא מפני העלם המלוה שוב אף לגבי הלוה לא מחמרינן אלא שהרא"ש בחשובה ביאר החילוק כדאיתא בהש"ע וע"ם כלל ק"ח סי' י"א במה שדחק עלמו לחלק. ולעל"ד ל"ע אם לא יש טעם להחמיר לגבי הלוה דהא בפרק הפועלים נשאר באיבעי' אי מותר לישראל לומר לעכו"ם חסום פרחי ועיין סי' של"ח בח"מ ועיין בספרי ב"מ סי' ה' . א"כ בשלמא על הגמרא ל"ק מה לריך לומר בשלמא סיפא לחומרא וח"ל מטעם אמירה לעובד כוכבים שבות דהא בגוונא דגמרא אינו אומר הישראל המלוה לעכו"ם שום דיבור יותר כ"א תנם לישראל ב' ואינו מזכיר הרבית כלל כ"א על סמך הדברים שכבר אמר

הישראל ב' תנס לי ואני אעלה לך ומ"מ אסור ומוכרח לבא לעעס יש שליחות לחומרא. משא"כ גבי דינא דהר"י שהתיר לישראל האומר לעכו"ם בפני עדים לוה לי בשליחותי מישראל ברבית. ח"ל דאסור מטעם אמירה לעכו"ם שבות. בשלמא באופן א' שהחיר הר"י בדלא פי' בשליחות ואמרינן מסתמא כיון בהיחר כמבואר שם שפיר בזה לא שייך איסור שבות דהוא דומיא דהאומר לעכו"ם אכול נבילה דשרי לכ"ע אבל בשאמר לו לוה לי בשליחותי כמדומה דהוי כמו חסום פרתי ודוש בה חבואתי דהא אמר לו לעשות מה שאסור לו ומרווח לי' ואולי אפשר לא שייך שבות להכא אם אין שליחות דהא הדבר שאמר לו לעשות דהיינו לוה לי בשליחותי זה א"א אם אין שליחות משא"כ לו לעשות דהיינו לוה לי בשליחותי זה א"א אם אין שליחות משא"כ

בכל השבוחים הדבר נעשה כמו שליוה ול"ע : סעיף ג'ה ע"י עבדו . עיין ספר חק יעקב סי' חמ"ח ס"ק י"ג ודבריו ל"ע כדכתבהי בלדו ע"ש :

סעיף י בנקה"כ ס"ק י"ב כגון וכו' בדיניהס. נ"ב א"י דמה בכך ועיין בדבריו ש"ך ח"מ סי' קכ"ח סק"ב וגס בחשו' רשב"א לענ"ד מבואר כדפירשו הט"ז גס הרשב"א שס אינו אזיל בשיטח הנ"י שבש"ע הנ"ל סי' ס"ו:

סעיף יא עכו"ם שמשכן לישראל. נ"ב ר"ל שלקח בחזקה משכון מישראל:

שם בהג"ה אבל לא יוכל לזכוח משכון לעכו"ם ע"י אחר . כלומר עכו"ם אחר כמבואר בש"ך למ"ד אין זכי' לעכו"ם . הנה אזיל בזה לשיטתי' בד"מ סק"ט הניח הב"י בל"ע מפני שהבין מהב"י שכתב על ספר התרומה ומתוך דברי המרדכי והרא"ש בכלל ק"ח סי' ה' משמע דליתא לסברא זו . שר"ל לסברא זו דאין זכי לעכו"ם ולהכי כוחב הכא למ"ד וכו' דהיינו הרא"ש מלוניל שבבעה"ת . ומאגד המהני וכי ס"ד דאיכא למ"ד יש זכי' לעכו"ם מה דמסיק הסוגי' ב"מ דף ע"א ע"ב ולא היא וכן פסקו כל הפוסקים . אמנם האמת אין כונת הב"י לעשות כלל פלוגחא בזה אלא ר"ל ומחוך דברי המרדכי והרא"ש וכו' היינו מפני שהם כחבו שאם ביקש הנכרי מראובן וכו' ובע"כ עיקר טעמייהו בזה אף שבאמת לקח הישראל משכונו ונחן להישראל והטעה אותו לומר של עכו"ם הוא מ"מ החירו והיינו מפני דבריו הישרים שכתב בתר הכי אפשר דס"ל דאף לשליח אין איסור אע"פ שהמשכון של ישראל משום דמשכון דין ערב יש לו דהא אינו מוכר המשכון עד שיתבע תחילה ללוה שיפרענו ואף אם אין המלוה יכול לתבוע את העכו"ם מ"מ כיון שע"י שהוא אומר לשליח לחבוע מהנכרי הולך וחובעו הוי לי' כאילו הוא עצמו תבעו נמצא שאין על המשכון אלא דין ערב ושרי עכ"ל [והט"ז לענ"ד בחנם החמיה על הב"י ולקמן נדבר בו] עכ"פ נשמע מנייהו דם"ל דאף דהמשכון של ישראל אין איסור כל שעיקר הלוה הוא העכו"ם ואפילו רק ע"י שליח ישראל ומשום דמשכון של ישראל לא נחשב רק ערב. ומכ"ש דאין קפידא לגבייהו בהשאיל משכון לעכו"ם ומזכיהו ע"י עכו"ם אחר ואוחו עכו"ם אחר כלך אצל ישראל ולוה עליו לצורך עכו"ם כיון דעכ"פ עכו"ם הוא שמביא המשכון ועיקר הלוה הוא העכו"ם והמשכון אינו אלא ערב . ולהכי כחב דמדבריהם בשם אבי העזרי משמע דליתא לסברא זו . אבל לא משום דם"ל יש זכי' לעכו"ם אלא אף דלא זכה אין זה מזיק . ומסיים אך הרא"ש עצמו אוסר בכה"ג ור"ל אף דבאמת הרא"ש עלמו הוא טיקר דפליג על הטיטור בזה בדין משכונו של ישראל ביד עכו"ם . מ"מ מדמחמיר להלות לעכו"ם בשליחות ישראל אפילו בשאחריות המשכון על הישראל מכ"ש שאוסר בכה"ג והיינו בשהשליח ישראל ולוקח ההלואה מיד ישראל מחמיר אבל ודאי היכא שהעכו"ם מביא המשכון להישראל פשיטא דמחיר נמי ואפילו זיכהו ע"י עכו"ם אחר באופן שלא קנה אוחו העכו"ם (ולהכי כו' נמי הטור בדין דסעיף י"ג ואפילו לפי סברתו אם לא עשאו שליח רק בהבאת המשכון והוא בעלמו נחן המעות לנכרי אפשר שהוא מוחר אפילו אם האחריות המשכון על השליח . ואף שכתב הטור בלשון ואפשר לענ"ד א"א באופן אחר) ולהכי לא חילה בהש"ע וסתם כיון דפוסק בסעיף כ' כהרא"ש. ודעת ההג"ה אינה

אלא לשיטת היש אוסרין שבסטיף כ' ודע שמה שדחק הב"י בתר הכי לפרש בתי' א"נ דברי המרדכי הוא כדי להסכימו עם חומרת הרא"ש בשליח ישראל ע"ש וק"ל . ודע דמדברי הרא"ש מלוכיל מבואר כדעת המ"א סי' תמ"ח דאף עובד כוכבים לעובד כוכבים אין שליחות וזכי וכן עיקר :

סעיף יג בש"ך סק"מ. וכן משמע לכאורה דעת חשו' הרשב"א .

נ"ב אמת כי אינו אלא לכאורה כי הרשב"א איירי
בשאמר של פלוני ופשיטא דאותו הפלוני חובע משכונו ומודה
בי' הרא"ש דמה"ת יועיל הודאתו על של פלוני נגד עדים
משא"כ הרא"ש דאיירי שאומר שלי הוא ועליו דן הרא"ש
דמהני הודאתו כמאה עדים:

שם בהג"ה אמנם אם נודע. ואיחא בחשו' רשב"א דה"ה אם המלוה מאמין לדבריו האחרונים אסור לו ליקח רבית ואפילו כשאומר לצורך ישראל פלוני לקחתי אוחם ולא לנכרי כמו שאמרתי לך תחילה אבל אם אינו מאמינו לא חשיב

הסרסור אפילו כע"א הנאמן באיסור וע"ש בב"י: םעיף יד הג"ה וי"א כו' . בכ"י כתב שהרא"ש מדמלריך להיות אחריות המשכון על המלוה ע"כ שחולק נמי בזה . והט"ז הקשה תו לדבריו הרי הרח"ש עלמו סתור גבי מה שמחיר למלוה למכור המשכון אף שמגיע מזה היוק לשליח. ידחק לחלק וכתב שמודה הרא"ש לאבי העזרי היכא שעדיין המשכון בידו שאינו חייב ליחנן לפדות בלי רבית אף שהעכו"ם אלם ואינו נותן רבית . ונהי דבלשון הטור שכתב ואם העכו"ם אלם ואינו פורע לבליח אפשר לדחוק ולפרש שאינו רולה לפרוע להשליח ומ"מ עדיין המשכון ביד המלוה . מ"מ לשון הבו' הרח"ש כלל ק"ח סי' ה' שכתב אפילו העכו"ם אלם ולא פרע לראובן יטול משמעון הרבית . משמעותו ברור שדיבר בלבון עבר שכבר לא פרע וע'כ שנעל המשכון בזרוע מיד השליח ומ"מ החיר לשמעון ליעול הרבית. והלבוש דחק מה שהתיר במכירת המשכון היינו באופן שלא הי' אחריות . המשכון על השליח כגון שהביא המשכון בלחי ידיעת המלוה והסכים על ידו הנקה"כ . ולענ"ד משמעות העור אינו סובל פי' זה דנהי דמילתא באנפי נפשי' הוא כדפי' הב"י היינו לענין שאינו מדבר מהכחשת השליח בדבריו הראשונים אבל מ"מ סחמא איירי באופן דאיירי הטור לעיל מיני' בששלחו המלוה להביא המשכון שאז לכ"ע להרא"ש לריך להיות אחריות המשכון על המשלח דהיינו המלוה . אבל לענ"ד הקושי' דמחרן הרא"ש מעיקרא לק"מ דנהי דמלריך שיסלק המלום השליח מאחריות המשכון לענין אונסין אם הוא ש"ש ומגניבה ואבידה אם הוא ש"ח ר"ל דלא תימא שיחפוס דינו כדין לוה שהביא משכון שלכל ענין הוא ברשוחו עד ביבא ליד המלוה שאז ע"כ לאו שליח המלוה הוא שיהא הוא במקום המלוה אע"כ שלוחו של שואל דהיינו העכו"ס וזה ח"א דהא אין שליחות לעובדי כוכבים . אע"כ איהו המלוה של עכו"ם והלוה של ישראל ואסור. והרמ"ה שמתיר סובר דמ"מ יוכל להיות שליח המלוה ומה שמחויב באחריות היינו מטעם דמתנה ש"ח להיות כשואל בדבר שלא ניתן להולאה כמבואר בב"י . אבל לענין אם המלוה רולה למכור המשכון והשליח מעכב מחשש שיבא לו מכח זה החק בשליחותו מה איכפת להמלוה בזה מי הכריחו להכנים עלמו בשליחות גרוע כזה. ועיין ש"ך ס"ק ג' ועיין ח"מ ס"ס קפ"ח וזה כבר מבואר בדברי הט"ז והוא פשוט . ובדין פרטון הרבית נמי לענ"ד ל"ק דבשלמא אם האחריות המשכון בהבאחו על השליח או בחזרתו זה ודאי א"א מדין ערבות דהא אם השליח הוא של המשלח ונמלא כשנגנב או נאנס הוא הכל למיד המשלח ואז העכו"ם הלוה פטור מדינא ואיך אפשר שיפרע השליח מטעם ערב. משא"כ העבו"ם אלם שמחויב לשלם הרבית אלא שבאלמות לוקח המשכון מיד השליח אז השליח עכ"פ דין ערב יש לו ומחויב לשלם מטעם ערבות משא"כ כשידע המלוה שהעכו"ם אלם אמרינן דידע ומחיל כמבואר בחשו' הרא"ש ולא אמרינן מסחמא נעשה השליח ערב . משא"כ כשלא ידע מי העכו"ס נהי דמלד ההיחר ע"כ לומר שאין השליח הלוה עלמו אף שלא

הזכיר העכו"ם מי הוא כ"א שליח הוא אבל הערבות כיון דמותר מדינא מה"ת לאפוקי מתורת ערב עכ"פ. וזה ודאי אינו כ"א ערב כיון דעיקרא המלוה בחר העכו"ה והמשכון אזיל והדר בתר הסרסור. שוב עיינתי בהב"ח והש"ך מביאו בקיצור וראיתי שאין ביני לבינו כ"א שאני אומר שמסתמא עכ"פ ערב הוא וק"ל: שאין ביני לבינו כ"א שאני אומר שמסתמא עכ"פ ערב הוא וק"ל: דנהי דלה קאי ארישא דהיינו בשישראל חוזר מדבריו ראשונים מ"מ פשיעא דאיירי בהיחר א"ר שאינו לדעת הרא"ש כ"א בשהאחריות על המלוה ומה שלא הזכיר בתשו' זו כבר פסק והובא לעיל בש"ע שא"ל להודיעו כלל כי אם שיהא ביבו כן ומסתמא דנינן שכונתו באופן היחר ואפשר דעתו לפרש על דרך הלבוש שבע"ז וק"ל. אבל פשוט דברי הטור

משמען כהט"ז: סעיף יו אם האחריות וכו׳. עיין ט"ז מה שהעתיק דברי הרמב"ן שבבעה"ח . והמעיין שם מבואר להדיא שרבינו גרשום והרמב"ן לא החמירו כלל בחומרא זו שבש"ע שהוא מהרמ"ה והרא"ם שאין רשאי להיות האחריות המלוה על זה השליח כגון שהודיעו שנכרי פלוני לוה ממנו א"נ שהעמידו אלל הלוה עכו"ם ונפטר בכך הרי להדיא שאף שהי' תחילה באחריותן כל שהעמידו אצל העכו"ם ואמר לו מעחה תפטר אתה מאחריותן וחחריות קרן ורבית דידי יהי' על העכו"ם נמי שרי וע"ז כתב בתר הכי העתקת הע"ז. וכן מוכח דעת בעה"ת מפירובה שהעתיקו הע"ז וב"ך על הב"ע סעיף כ"ב דחף הם היו על אחריות הנפקד אף לאונסין כל שמשעת הלואה ואילך אין עליו אחריות מעות עכו"ם הם ושרי דאילו לדעת הרמ"ה וש"ע דהכא דמיד שמקבל השליח אחריות אונסין על המעות נעשה הוא הלוה א"ב אף התם נימא הבי . א"ו הבעה"ת דאזיל בשמת ר"ג ורמב"ן לא חם כלל לומר דמשום דמקבל עליו אחריות חונסין נעשה לוה משום דיכול ש"ח לחייב כשוחל . דָברמ"ה סובר דזוזא כיון דלא הדרי בעינייהו ממילא נעשה לוה . ועיין בספרי מ"ל סי' רצ"ב. ור"ג והרמב"ן ובעה"ח לא ס"ל הכי אלא דאף במטוח שייך דין מתנה ש"ח להיות כשואל ומ"מ לא נעשה לוה . ואפשר למה שבארתי בספרי הנ"ל סי' הנ"ל טעם דהרמ"ה יש לומר דאינהו ס"ל כדבארתי בספרי ב"מ סי' ל' דמעות מותרים אף במקום דמותר להשתמש בם לא הותר לו להוליאם למשתי בי' שיכרא ושוב נשתנה דינו מדין לוה גמור ולא חל עליו שם לוה ממילא. יהי' איך שיהי' מוכרח לענ"ד שהבעה"ת חולק בזה עם הרמ"ה והרא"ש וס"ל דאפילו בזוזי דלא סדרי בעינייהו בייך דין מתנה ש"ח וכו' בהרי כל עיקר מה דמחלק בדינו של מעות עכו"ם מופקדים ביד יקראל לבין דין הברייתא ישראל שלוה וכו' היינו משום דעם הי' על הישראל עם לוה . משא"כ הכא שלא הי' חנח נפקד ולסברת הרמ"ה זה גופא לוה הוי . להכי נלענ"ד לפסק הש"ע הכא כשיעת הרמ"ה ע"כ הפי' בהש"ע סטיף כ"ב נמי אינו כדפירבו הט"ז וש"ך אלא בפשוט אם הם באחריות הישראל כלומר מיד באונסין אז נחשב לוה ואסור הוא להלוותם . ולפ"ר אף ק"ו הוא מהבא דהא הכא י"ל ישראל לישראל נעשה שליח וא"כ כשהישראל אומר לו להלווחם לעכו"ם מה בכך שהיו באחריותו בהליכה ונעשה עליהם לוה אטו לוה גמור ישראל מישראל כי אומר לו המלוה שילוה מעות אלו לעכו"ם בשליחותו מי לא נפער מאחריותו ומִ"מ אוסר הרמ"ה ק"ו במעות עכו"ם ביד ישראל באחריותו הא י"ל דלא נפטר מאחריותו בהרשאת העכו"ם להלוותם לישראל אחר כיון דאין שליחות לעובדי כולבים . ואולם האמת אגיד שסברת הרמ"ה והרא"ש במה דמחמירין הכא אף בהבאה שלא יהי' האחריות על השליח בעניותי א"י כלל להולמה דמה בכך שנטשה לוה על הקרן ורבית שמקבל מיד העכו"ם הא מ"מ הוא אינו פורע משום פרוטה רבית מכיסו בעבור הלוואתו ול"ע וכן סברת הרא"ם גבי משכון נמי קשה להלום . כי לפ"ר לדקו דברי הרמ"ה

דעל משכון ודחי שייך לומר מתנה ש"ח וכו". ובע"כ לענ"ד

לומר שאך חומרא בעלמא הוא דנראה להם להחמיר כי היכי דלא

ליהוי מחזי כרבית . חבל לח מעיקרא דדינא ול"ע. ועיין נמי סי' קע"ז מה שכתבתי להעיף זה : סעיף יש בט"ך ס"ה החובו . מיהו כ"ז שהמשכון . כ"ב נ"ל דל"ל מיהו כל זמן שהמשכון לח נשחקע

כ"ב כ"ל דל"ל מיהו כל זמן שהמשכון לא נשחקע לישראל והוא ברשות העכו"ם וכו' וכמ"ש לעיל ס"ק כ"ז . אבל מ"ת ל"ע אם יועיל זה בשקלן הישראל ליתן מכיסו אפילו אם העכו"ם לא יתן דהא אז לא שייך ההיתר שמביא שם בלשון זה

וכיון שהעיקר סמיכת וכו' עיין ודוק: סעיף כה בש"ך ס"ק ע"ע . ולא ידעלא וכו' דאין אדם משים עלמו רשע .. נ"ב עיין בס' ס"ע סי' קפ"ה הניח

מעם זה בליע ע"פ חוס' עים :

שם בהג"ה . אבל כו' נשבע ונפער. נ"ב עיין תשו' ח"י סי" ל"ע :

סני א'הט"ז סק"א הקש'על הרמ"א ור"י קורקוז"א דמוכח בהסוגיא דבאופן איסור הוא ר"ק דאל"ה מאי פריך אי בערב עכו"ם וכו' הא לא התירה הברייתא להיות ערב אלא מד"ח בהרי יליף לה מפסוק וא"ר אינו אלא דרבנן. ובהש"ך הקושי' בשם מ"ב ותי' די"ל הש"ם איירי בערב דשלוף דון. וזה תימה דת"כ דהרי"ק מוקי הסוגי' בשלוף דוץ מה"ת ומנ"ל לחסור לכתחילה בע"ק הא הרשב"א וסייעתו דמוקמי בש"ד מחירין בע"ק אף לכתחילה א"ז מפרש כפרש"י ומ"מ החיר והדרא הקושי לדוכתה . תו חי' הפ"ך דס"ל כהעיטור דס"ל הש"ם איירי דוקא בעכו"ם שלוה מישראל. ומלבד שאף כנ"ל קשה לפירושו דא"כ מנ"ל האיסור לכתחילה בישראל הלוה מהעכו"ש כדמשמע בב"י דלהעיטור זה באמת שרי לכתחילה . אלא שבל"ז בעניותי א"י כלל לפרש הסוגי' אי בשקיבל עליו וכו' רבית נמי לא לישקל אליבא דהעיטור עיין ודוק. נמלא על הישנים אנו בושים אלא שמגלגלין עלינו החדשים לחלות הרי"ק בדעת העיעור . ולעג"ד א"י מה הרעש הגדול הזה דהא בל"ז אף אי נימא דאופן האיסור סוא ר"ק אכתי קשם מה מקשם וכיון דדיני' דעכו"ם וכו' ומה הקושי' על החורה מן דינא דעובדי כוכבים דנשחנה בכל זמן התורה דיברה על הדין תורה ואנן היינו דנין שלא ליזל בתר ערבת אע"כ דעיקר הקושי' על לשון הברייתא דקתני אבל אתה נטשה לו ערב דמשמע דדינא אתא לאבמשינן בזמן ההוא וע"ז קאי הקושי דהא עכ"פ אסור הוא מדרבנן בזמן הברייתא מכח דיניהם וק"ל. ולענ"ד אפילו ריח קושי' אין בזם דאף שהוא רק א"ר לא שייך למתני אבל אתם נעשה לו לכתחילה . ומעתה שסלקתי ת"ל קושי' האחרונים מעל הרמ"א נלענ"ד להביא ראי' ברורה להד"מ דז"ל אסיפת זקנים בשם הרשב"א על פרש"י ומ"מ לא ניחא לי דא"כ אף כשקיבל עליו לדון בד"י אמאי שרי דהא אי לא משכח לאתפרע מלוה חוזר על הערב וחוזר הערב ונועל מן הלוה נמלא דישראל קשקיל רביתא מאי קאמרת סוף סוף לאו על הערב נתרבה אלא על הלוה וכשהערב פורע וחוזר וגובה מן הלוה אינו נוטל רבית ממנו אלא. מה שנתרבה עליו ופרע מחמחו לעכו"ם המלוה והילכך בקבלן נמי נימא לא על הקבלן מתרבה אלא על כלוב אלא שיש לו רשות לגבות בין מזה בין מזה וכשגובה מקבלן וחוזר קבלן וגובה מן הלוה מה שנחרבה עליו ופרע מחמתו הוא שחוזר וגובה מן הלוה . ועוד דא"כ קבלן עובר בכל הלאווין כמלוה ואם איתא אביי דמחלק הלאווין לכולהו בשלהי פרקין ואמר מלוה עובר בכולן ולוה משום בל חשיך ערב ועדים אינם עוברים אלא משום לא חשימון עליי נשך לימא קבלן עובר בכולן ואף אלאו דאל תשיך ולאחיך לא חשיך . א"ו משמע דחין לך ערב שעובר אלא על לא השימון עליו נשך ואט"ג דמשמע לכאורה ברים פרקין בברייתא דר"נ ור"א דאף הערב עובר משום בל חקח וכו' ע"ש ל"ק דדילמא מאן דס"ל כר"י הוא דסבר לה הכי אבל אנן הא דחינן ליה החם כו' דקמ"ל דשומה מילחה כיח וכדאיתה כתם אלה מסתברה לי דאין ערב ואפילו קבלן עובר בכלום אלא בלאו דשימה לפי שאין הרבית מתרבה עליו אלא על הלוה עכ"ל. וא"כ י"ל דהד"מ הוקשה לו קושי' הרשב"א לפרש"י מדוע לא חישב אביי לאו דאל חקח אף לגבי קבלן היכא שבא לידי גוביינא שהמלוה גובה ממנו וחיקו

ואיהו מן הלוה דהא במלוה גופי' ודאי נמי דלא עבר אלאו דאל תהח עד בנבה וניחא לו באמח דר"ק לא הוי כלל ואפילו בע"ק ישראל . ומה דהגמרא קמקשה איהו נמי דשקיל מיני' היינו דמחזי כאילו שקיל מיני' וא"ר הוא דהוי. ואולם נהי דדברי הרשב"א הנ"ל ברור מלנו דלמסקיא אפילו ע"ק לגבי ישראל אף שנבה המלוה מן הקבלן והקבלן מן הלום לא עבר כלל בלאו דאל חקח ולא בייך גבי' ג"כ וחי אחיך עמך לאהדורי מה שגבה . וא"כ ביי יוצא לכו מזם דלשיטחו ודאי למשל אם המלוה ישראל היי אַלם וגבה ר"ק מע"ק וערק וא"א להוליא ממון ושוב גבה הקבלן מן סלום כמי לא מפקיכן מיני'. מ"מ מדברי החום' דף ס"ב סוף ד"ה לא משמע דאף להמסקנא ודאי הע"ק הוא מלוה גמור לגבי סלום ומחייב ד"ח ליסדר ואביי דלא חשיב לגבי סערב כ"א לא תשימון היינו דלא דיבר כ"א משעת ההלוואה . ולדבריהם משמע ברור דה"ה ע"ק דעכו"ם כשבא לידי גוביינא הקבלן מן הלום דהוי נמי ר"ק. וא"כ שזה תלוי בפלוגתת רש"י ורשב"א וכבר הכריע הב"י דבדיעבד לאפוקי ממוגא לא עבדינן . טובדה נגד סרשב"ה לריך לי עיון בע"ק דישראל נמי ודוק ודברי הרמ"א לענ"ד אינס אמורים לפ"ז כ"א בע"ק ולא בשלוף דוץ. ואין לסקשות לשיטת סרמ"א כא בדיניכם ודאי מוליאין מן סלום לערב וא"כ בדינינו סוא ר"ק דו"א דהם לא בחורת רבית מוליחין כ"ח בחורת היזה דגרם לו וה"ל. ובלי ספה חללי שהרי"ק פי' הסוגי' כפי' רש"י בע"ק ובהדין סובר בהרשב"א דלהמסקנא ליכא־גבי ע"ק כ"א לאו דלא חשימון אלא שהגירסא בגמרא הי' לו כדהביאה האס"ז שם בשם הרשב"א איהו נהי דקמוזיף ברביתא ומדסוקשה עו קושי' הרשב"א שם דהא בשעת כלואה לא עביד הערב מידי ומהראוי הי' להיות הגירסא ואיהו שקיל רביתה . ולכן פירשה ביותר עדיפות מהד"מ דאך הקושיא על ההיתר של הברייתא לכתחילה דנראה כמוזיף ברביתא וגם אסור הוא לכתחילה דילמא יבא לידי מחזי כרבית אבל בדיעבד לא גרע משאר הזיקות וק"ל:

בש"ע דהיינו וכו' אצל הערב . נ"ב וכתב בספר א"ז לדעה זו בלשון זה וכבר כתבתי מה שנראה לי וכן הורגלו להטשות טרב לעכו"ם מחמת ישראל הלוה אט"פ שהטכו"ם הללו גובים ממי שירלו תחילה ומפרשינן כן בשטרות ליפרע ממי שירלה תחילה :

בש"ו סק"ג . מכאן נ"ל במי שעשה התקשרות וכו' ע"ש . עיין בזה בספרי מודע לבינה סי' ס"ח הנ"ל ודוק: ישם ואפילו אם התנה עמו בפי' . נ"ב זה נמי פסק הכי בחשו' מ"ב סי' ז' דאפילו נתן לידו משכון על הרבית שיתן בהיתר ג"כ מחויב להחזיר בחום. אבל במה שכתב מקודם באם עשה החקשרות כזה כבר כחבחי לעיין בספרי מודע לבינה סי' ס"א ע"ם:

תו מסיק הע"ז להיסור בשני שוחפים ואחד לוה מן העכו"ם ברבית ונותן המנה לחבירו המתעסק שאין לו ליטול מהשוחפות לפרעון הרבית כיון וכו' לא יוכל לומר שהרבית ממעט הלק בריווח וכו' ול"ע הם לא אפשר לדמוח למה שמחיר הבעה"ת מביחו הב"י בסי' קע"ז והט"ך סי' קע"ב ס"ק ל"ח דמותר לומר אלווך מנה ואם תרווית מהן תפרע תחילה המם (ום"ם סכא סרבית) וסמותר יהי' שלך [וה"ם הכא לחלאין] ואם לא תרוויח אפרע אני משלי . ול"ע בגוף הספר כי אולי יש להפריד. שוב עיינתי שם והוא בשער ס'ו חלק ד' דין י"ח וראיתי שאין טעם לחלק בין הנושאין . אך עיין בג"ח שם ולפ"ר הכא עדיף שהרי קרוב להפסד נמי הוא אם לא ירוויח ואינו לא הלוה לזה הי' מהדר לעכו"ם ופעור משא"כ שם ודוק: **סעיף ב** הג"ה אלא אם החנה עם העכו"ם. נ"ב וכלענ"ד פשוע דה"ה אם התנה עם המלוה שכל זמן שיהי' להעכו"ם לשלם אף אם ידיחנו בדיניהם עליו יהי' הוא פעור

מן המלוה ואינו ערב כ"א בשלא יהי' להעכו"ם לשלם דנמי

בש"ז סק"ה עיין בו והנקה"כ משיגו . ונהי דהשגתו אינה מובנת לי דפשיעא לי שבכל גוונא דשייך איסור אף בתחילה אסור

לו להעשה ערב וכל דתקון רבנן כעין דאורייתא תיקנו ועובר משום לא חשימון. מ"מ לדינא ננענ"ד כהנקה"כ דפשעות הח"ה מורה דבערבות בעד הקרן ולח רבית אין שום חשש איסור וחין לריך ללמדו כל עיקר מדברי הגהות אשר"י. אלא שלמדו מהילך זוז וסלום לפלוני. ואי משום דמותיב הע"ז דהא הוי כאילו התנה הלוה עם המלוה בהכי דמבואר עם בעם הרא"ע דאסור חדא שם גופי' הינו אלא חומרא (ועיין סי' ק"ס סעי' י"ג) דנראה כשלוחו ובערבות אין יסחמיר . וחו דודאי עכו"ם לענין נראם כשלוחו קיל מישראל וק"ל:

בש"ז סק"ו השיג על הב"ח וכן הש"ך. אך הש"ך ס"ק ז' תירן ליישב הרמ"א . ולפ"ר לא הבנתי החילוק . ועיין סי' קע"ז םעי' א' בהג"ה שם עמדתי על כוונחו ע"ש ודוק:

בש"ך סק"ה ובדקט מידו. כ"ב לענ"ד בזה לשיטחי אזיל בח"מ סי" קכ"ע ס"ק י"ג דאילו במתנה נחחייב מכ"ש גבי רבית דשייך אף כמי מידי חימרי' דהיינו לכל הפחות גרמא במקין דביטל כיסו:

בש"ך סק"ט וא"ל לתבוע לא את הלוה ולא את הערב. הב"י הוליא זה מלשון המרדכי שהביא בשמו בסגנון זה ע"ש. אבל בנוסח דפוס אמשעורדם שלפני הגירסא הכי ישראל שהלוה וכו' חייב ליחן לו גם הרבית שעלה כבר אכל לא הרבית שמכאן ולהבא מעעם שכתבחי לעיל דנכרי בחר ערבא אזיל . ונוסח זה מחזי שפיר עפי וח"כ חין דין זה מוכרח כלל. ותולם הדין נכון מלד עלמותו אם דיניהם שהלוה יוכל לדחות המלוה לגבי הערב א"כ פשיטא שא"ל לחבוע הלוה דהא לא יוכל לגבות ממון כלל שידחנו אלל הערב עכו"ם שלו ואיהו כבר פטר מחמתו הערב עכו"ם ע"כ הוא חייב. אבל גלענ"ד אם בדיניהם סחס ערב אינו כ"א ע"ק א"כ אף לגבי הערב עכו"ם הי' יכול לתבוע את העכו"ם תחילה ובדינינו היה שבתם ערב אינו כ"א שמוכרת המלוה לחבוע הנוה חחילה אפשר הדין עם הערב ישראל או שמא כיון דאיהו מכח עכו"ם איתא כדינו היינו דנינו ליי והברירה ביר הישראל ול"ע . ולנוסח הנ"ל במרדכי משמע ברור שאפילו במשכון ברבית שלא עלה פוער אותו דהא על בניסן כאחד דן ושלא כדעת הב"י וצ"ע:

בהג"ל בפטור הערב שנסתפק הגהות הרא"ש היינו בערב םחם ומסופק אי מקרי כערב בשעת מתן מעות . ומדמה לדברי הסמ"ע . ולענ"ד לא דמי כלל דהא טעמא דערב שלא בשעת מ"מי לא משתעבד היינו שלא על אמונתו הלוהן וה"ה שם בח"מ אם פער הלוה ולא לגמרי באופן שיוכל לחזור עליו שפיר אומר לו מה חסרתיך בערבותי. משא"כ הכא נהי דיוכל לחבוע הלוה מ"מ הזכוח שהי" לו בהערב סחם להפרע ממנו כשלא יהי' להלוה לפרוע. זכוח זה של הערב עו"ג פער ע"פ ערבותו של הישראל ואי אפשר לו כלל למיהדר עליו זמה"ת לא יהא הישראל לענין זה במקום הערב עכו"ם עומד בלא. קנין מטעם ערב בשעת מ"מ . ומה בין זה לחזרת משכון דלמי עדיין על הלוה לפרוע. והאמת אם באנו לסמוך דברי הגהות חשרי עם הנוסח שלפנינו כנ"ל א"א לפרשו כ"א על הרבית דמכבר . ותמיהת הב"י עליו במה נסתפק במקומו עומד : בש"ך סק"י. מסיים אפינו קנו מידו. זה אמת אבל דוקא במקומות שנוסגין בשלוף דון ובדלא החנה כנ"ל בריש כג"ה או אפילו למשמעות הרא"ם דערב עו"ג בעד ישראל וערב לישראל בעד עכו"ם שוה להסכמת המפרשים לפי' רש"י לכתחילה . אפילו במקומות שנוהגין בע"ק נמי הכי דינא היכא דלא החנה

אבל להמבואר בהג"ה מנהגם האידנא ליתא : סימן קע"ו נש"ך סק"ג. אבל הה"מ וכו". נ"ב בספר א"ז כחב קלת טעם דמשמוקף חשוב כפרעון והוי כח"ר

שחין מוליחין . אבל לא נראם להרשב"א: סים קע"ב סעיף א' אם היא במשכנתא דסורא. נ"ב ובזו

אפילו שמפה נהר אין למלוה על הלוה כלום הה"מ בשם הרמב"ן. ועיין ש"ך ס"ק כ"א:

בש"ך ס"ק ח' משמע דאפילו בר"ק יש להתיר . נ"ב א"י מה קאמר בזה וגם לא כזכר במהרי"ל דבר מזה:

ולהכי ע"כ לומר דאדרבה עיקר היתר ר"ת היינו ע"י שארי תיוהא כמו שלא ילטרך לו וזולחו שאז נמי מפסיד הנכייתא . ונפילה ושריפה אך דרך גררא חפם למעט הרבית קצולה . ויפה הקשה נמי בזה הב"י ודלא כד"מ וב"ח וש"ך . ולדיכא מ"מ יפה העלה הש"ך דלא כמשמעות הפשוע דרמ"א ז"ל. ועיין נמי ס"ס קע"ד והש"ע שם לשיטתו פה אזיל דלא איירי אלא במשכנתא דסורא ודוק

קשם לו משם דאיירי במשכנתא דהתירא :

בש"ך ס"ק י"ז . ובהא א"ש דלא תקשי וכו' . ג"ב א"י מה םעיף ג' בש"ך ס"ק כ"א מפני שאם שמפה נהר וכה"ג וכו' . עיין מ"ל פ"ו מה"מ הלכה ח' מביא ראי' ברורה לענ"ד דלח כפי' זה מדברי רש"י סוף פרק מי שהי' נשוי . ולענ"ד לשון הגמרא דמטשים בכל יום דחק לרש"י שם לפרש במשכנחא דסורא ע"ש ודוק. וע"ש בספר א"ז מה שכותב בשם הריטב"א: שם בהג"ה אבל אם ניתנה לו בחוב קדום אסור. הע"ז וש"ך העתיקו לשון העיטור משום דפריטי אין כאן נסכא אין כאן. וכחב הע"ז וההוא לישנא איתא בא"ע סי' כ"ע סעיף ו'. ועל פי זה נראה לי וכו'. ולענ"ד ל"ע כי באמת אף לשון העיטור חמוה לי דמה ענין זה לדין פרוטה אין כאן דשם גבי קדושין וכה"ג גבי קניות דבר בכסף אמור ענין זה נמי בח"מ סי' ק"ן סעיף ע' היינו היכא שהקונה רולה לקנות בכסף וכסף אין לו ומכיח משכון אמריכן מכה אין כאן שעדיין לא נתחייב במנה שיחפים המשכון עליו . ולכן משכון אין כאן והוי כלא נחן מידי ולא גמר הקנין של כסף ולא קנה. ומינה דמה שא"כ אם אמר חזכה בגוף החפן שאז המוכר קנה המשכון ואיכו מכח זה קנה הקרקע שהרי נתן בעדה כסף גמור דהיינו המשכון . אבל הכא שהלוה מקנה לו למשכון קרקעו בעד מה שחייב לו מה שייך לבון זה על ענין זה כלל הא אדרבה מנה ים כאן אצל הלום מכבר . ובע"כ לפון העיטור ל"ד ועיקר טעמו ממה דקיי"ל המקדש במלוה אינה מקודשת והטעם משום דמלוה להוצאה ניתנה ונמצא אין כאן כסף בעין שחתקדש בו והוא כא"ע סי' כ"ח בעיף ז' והב"ך ח"מ רים סי' ק"ן מחליטו כמי במקח וממכר. ודימה לזה העיטור דה"ה במשכן לו הרקע לפירותיה דנהי דלגבי משכון אדרבה קיי"ל ב"ח קונה משכון יותר בלא שעת הלוואתו מבשעת הלוואתו כמבואר בח"מ סי ע"ב מ"מ ל"ל דדוקא לשעבודו ולחיוב אונסים ושאר מילי הוא דעדיף ועכ"פ לא גרע מבשעח הלואה לכ"ע. אבל במשכנחא לאכול הפירות דההכרח לבא עליו בחורת מכר או שכירות כדין קניות קרקע דנינן שאינו קונה בהלואה ומטעם דהמעות אינו בעין דלהולאה ניתן . ותפס העיטור אך בלשון מושאל לשון זם דפריטי אין כאן ור"ל דלית כאן כסף בעין שהוא נותן בעד מה שרולה לזכות ות"ל מלאתי להדיא בש"ע ח"מ סוף סיי קל"ה בשם בעל החרומות שער ס"ד בלשון זה כתב בעה"ת דשכירות משכונה אינם נקנות במלוה משום דהוי כמכר וכתב עוד שדין המשכונה כדין המכר. ואם כונת בעל העיטור נמי הכי ודהי אין מקום כלל לדברי הע"ז שכתב וכ"ל וכו' דמה יועיל זה הא הפילי במכירה גמורה שבודאי רלונו להקנות לו גוף הקרקע ומ"מ לא קנד . ואולם מה שכותב הט"ז ותקנה אוחו בחוקה. בזה ודאי יפה דיבר דעד כאן לא שייך דברי העיטור כ"ח שמלד קנין כסף חינו מועיל הלוחה ולח קנה חבל בשאר קנינים פשיטא דקנה . אך א"כ נפל דינא דהעיטור כולי' בבירא דהא פשיטא דה"ה דגשטר כמבואר בח"מ סי' קל"ד בסמ"ע סק"ה וא"כ אפילו בחוב הקדום כשכוחבין לו שטר משכנחא בנכייתא א"י מה איסור יש בדבר ודבריו אינם אמורים אלא בשהחרלו בע"פ שיאכל מעתם הפירות בנכייתא. ועכ"ז מיד שיורד המלום ואוכל הפירוח ומכוין לחזקה הוי קנין חזקב ונמי א"י איסורו. (שוב בא לידי הבעב"ת גופי' וח"ל מבואר שם להדיא ככל דבריי ע"ש שער ס"ד חלק ג') וסחימת הרמ"א ל"ע ובלא זה אף בתורת קנין כסף החלטת הש"ך הנ"ל אינו מוחלע כמבואר סי' ר"ד סעיף י' ובסמ'ע שם בשם הרמב"ם וע"ש במ"י. ולזה כבר רימז הרמ"א בח"מ סי' קל"ה

בהגה"ה וכ"ז לא איירי אלא כשסאחריות המשכונה על המלוה וכו'. דברים אלו מועתקים מהטור שכתב ואפילו לדעת ר"ת נ"ל אם כותב לו אחריות על שאר נכסיו אסור שאם יפול הבית או נשרף מיד יפרע משאר נכסיו ונמלא שאין כאן הפסד. ובחר הכי מביא חשו' הרא"ש וכ' עליו ולא ברירא וכו' כדאיתא בט"ז . והנה בהשגות העור על האשו' מלבד מה שתמה הב"י יש לתמוה מה שחמה הב"ח מחין ראה בלשון השו"ת שהי' בכחיבת אחריות ומה שכחב הב"ח שהוכיח דאיירי בהכי דאל"כ אחרי שסובר כר"ת למה אסרו הוא יותר חימה דהא עיקר האיסור הוא משום לחא דחכירי נרשאי כדמבואר בלשונו שכתב אני אסרו וכ"ש במקומך שנכנס ראובן קבלן בשכירות עם לוי . והנה לשון הרמ"א פירשו הש"ך אין ר"ל וכו' אלא ר"ל לאפוקי וכו' . וכל הרואה יראה שאין הלשון סובל פירושו דבמה נתרא אחריות המשכנתא על המלוה אם הוא גובה משאר נכסים . ולהכי לפ"ר הי' נלענ"ד שהרמ"א פי' כונת הטור מפני תמיהת הב"ח הנ"ל וגם הטור בטבור שרחה בהתשו' טעם ההיתר גם אם יפול הביח או ישרף יפסיד מעותיו . והב"י כנראה מסופק אם מעותיו היינו דמי קרנו או הנכייתא . וסב"ח כחב עליו ושארי לי' מארי' דלמה יפסיד הקרן דהא אינו אלא שומר שכר עליו ופטור מאונסין . [ויוחר הי' לו להקשות לשיטתו דאילו מטעם שומר אחינן עלי' אפילו מאונס דכעין גניבה והבידה נמי פטור מטעם קרקעות כמבואר בח"מ סי' צ"ה. אלא דבאמת אי מש"ה לק"מ אילו י"ל דמשכונה הוא דין הפותקי מפורש ולכן הקשה הב"י קושי' זו ממה דמבואר בח"מ סי' קי"ז בהטור גופי' דמשכונה כתם דינה כאפותקי סתם]. ולכן החליט שכונת הרא"ש דיפסיד מעוחיו היינו הנכייתה ובעיני יפלא אף זה הא הנכייתה היינו דמי שכירות ואם נפל או נשרף כא מבואר בהטור ח"מ סי' שי"ב דבין נחן ובין לא נתן מחשבין לפי ערך שדר בו ולא יותר. וא"כ אף הנכייתה מהראוי לחשבו אך לפ"ע שדר בו ולא יוחר. לפיכך הי' עולה ברוחי לידחוק ולפרש הטור בפשוט דסובר דטעם היתר ר"ת מדנחלה עיקרו בהפסד המלוה ע"י נפילה או שריפה נראה לו דלא שייך היחרו אלא אם אחריות המשכון על המלוה דהיינו ע"י שכותב לו לא יהא לך פרעון אלא מזה. ולהכי כתב ונ"ל אפילו לדעת ר"ח אם כותב לו אחריות כלומר אם כותב משכונה סתם דאז ממילא החריותו על שאר נכסיו כדביאר גופי' בח"מ . ודקדק הלשון מיד שבהטור חפשר הוא ל"ד . ובדרך זה נמי כחב על דברי אביו ולא ברירא לי ההוא טעמא שכיון שכוחב לו אחריות על שאר נכסיו כלומר שכותב כתם דהיינו אחריות על שאר נכסיו ודאי לא יפסיד . והיינו ע"פ דרכו שמפרש היחר ר"ח דוקא באפוחקי מפורש. והרמ"א כוהם כדעת בטור ונ"מ על דרך זה . אמנם רואה אני דא"כ דהיתר ר"ת דוקא באפוחקי מפורש ומפרש ענין היתר המשכנחא שבגמרא אף בבית דוקא ע"ד זם ודאי קשם שלא נראם הכי מתוס' שמביחים דברי ר"ת שהרי דחק עלמו לחלק בין המחני' דקתני המלוה את חבירו לא ידור בפחוח בטעם דחוק שהוקשה להר"י . ולהנ"ל הא לק"מ דשאני במשכנתא דאיירי במפורש אחריות המשכון על המלוה משא"כ במחני' דאין לו עסק כלל עם המשכון. א"ו אין זה בכונת ר"ת ודברי העור ורמ"א ל"ע אמנם לפ"ז אף דברי חוס' צריכים ביאור במה יופסד על ידי נפילה או שריפה דנהי דאזלי בשיטת רש"י דסבר דאף בלא נכייתה כל שאפשר שלא ירויח אינו אלא אבק רבית וא"כ אף בנפל או נשרף בבית טוטן ר"ת דאין ריווח עיכוב מעותיו ברור דומנין או נופל וכו' וכוא לא יכא רשאי לגבות מעוחיו עד כלות הזמן או לכל הפחות עד משלם שחא כמבואר בב"י אכתי קשה דילמח מ"מ לא התירו הא"ר אלא דוקא היכא שכוא קרוב להיפסד נמי דמי הנכייחא וזה בשדה כדפרש"י ז"ל אבל בית אף אם יפול או ישרף כא לא יפסיד הנכייתא במה שלא דר בו ולהכי אסור . ולומר דהר"ח אזיל בשטח הי"א שבסמ"ע סי' שי"ב דחוק בעיני. [עכ"ז משמעות הפשוט ע"כ הוא ועיין נמי סי' רכ"א בסמ"ע וא"כ לדינא נשרף בית ל"ע]

ועיין נמי בש"ע ח"מ סי' ס' סעיף ז' ובב"י שם וחימה על כרמ"א שסתם הכי ודוק : סעיף ד הממשכן כו' בדמים אלו אסור . עיין ש"ך כתב וכן

מסיק בד"מ בשם ריב"ש. ובאמת בחריב"ש מבואר להיפוך ועיין בהד"מ העתיקו כהוגן דדוקא טרם שבא לידי ההלואה בעוד הספק הוא דהוי א"ר אבל לבסוף הוא ר"ק · ואולם עיין בהב"י שהכיח בל"ע דעת זו שהיא דעת בעה"ת וכתב שמדברי תוס' מוכח דלרבנן הוי ר"ק . ואני תמה א"כ הוי לי' להב"י ריש הסימן לתמוה טל שטת רש"י ורמב"ס שהטור מביא דמשכנתא דשדה בלא נכייתא אפילו באתרא דמסלקי אינו אלא א"ר ואמאי הא הוי לד אחד ברבית לכשיעשה פירי וליהוי ר"ק לרבכן . ומדברי תוס' דף ס"ג ד"ה לד אחד מוכח דמה שבע"כ בא גרע להקרא לד אחד ובפרט שהחוס' דף ס"ד ע"ב כתבו תוך ד"ה ולא ישכור שמערכין משמע כפי' רש"י מדקרי לבית רבית גמורה מדאורייתא . וקשה דא"כ אף משכנתא דשדה ליהוי רבית גמורה ד"ת ע"י לד אחד שיעשה פירות א"ו דלא מקרי לד אחד אלא היכא דללד ההלואה הריווח בטוח. ואין הספק אלא דאפשר לא יהא המעוח בהלואה זה שלבסוף שנתגלה למפרע דהלואה הי' נאסר הריווח ד"ת מדהי' קלוץ מראשיתו . משא"כ כשהלואה היא בספק ריווח זה ודאי לא מקרי קצן לרש"י ואיכו אלא א"ר וזה לכ"ע בין לר"י ובין לרבנן. ואולם בלד אחד של ספק מכירה כגון בבית לרש"י בזה כחבו תוס' דף ס"ג ד"ה רבית דלרבא פלוגתא דרבנן ור"י בדחורייתה ואין להקשות לפי זה בדף ס"ה ע'ב דמוקים דין דלעיל לכשתמכור לא תמכור אלא לי בדמים אלו דלא כר"י מה בכך שהוא כרבנן הא לד אחד זה הוא ספק ריווח בההלואה דאם לא ירצה למכור לא יהא לו שום ריווח וא"כ אפילו לרבכן יהת שרי . זה לק"מ דלרבנן ודאי באמת אינו אלא א"ר כדפסק הבע"ת ואסור עכ"פ מדרבנן . מסא"כ לר"י דאפי' א"ר אינו מדיש בו לד מכר כדכתבו תוס' במגילה דף כ"ז ע"ב ור"ל כיון דהיכא לד שלא יהי' רבית ואף אם יהי' רבית יהי' ע"י מכירה שרי לר"י אף מדרבנן לאפוקי הלוואת סאה בסאה וכ"ש משכנתא דשדה בלא נכייתא דמודה ר"י דהוי עכ"פ א"ר. עכ"פ זה ברור לענ"ד דדין זה נחלה במחלוקת הפוסקים דלשיעת הפוסקים כרש"י במשכנתא אף זה בלתי אפשר להיות יותר מח"ר. והפוסקים המבוארים בספר השיטה דדין זה בדמים הללו הוא ר"ק ע"כ נמי דס"ל דמשכנתא בלא נכייתא ובאתרא דמסלקי אף בשדה הוא ר"ק . ודוק כי זה ברור ודלא כב"ח שחירן הבעה"ח פוסק כאביי ולא כרבא דום ליחא וגם תירץ שהבעה"ת אזיל אך בשיטת ר"ת דלא כרש"י אלא חדרבה בין לרש"י ובין לר"ת אינו אלא א"ר מוץ להפוסקים דמוקמי דרבינה רים הפרק דוקה באתרה דלה מסלקי הוח דמשכנתת שדה בלא נכייתא הוי א"ר הא בדמסלקו הוי ר"ק

לדידהו חף בזה הוי ר"ק . שם אלא לי כשוי'. נ"ב הא דקשיא לשיטה הפוסקים דבעל משכנתא מסלק אפילו להמלרן א"כ מה התועלת בתנאי זה תירץ הרשב"א בספר השטה שהתנאי הוא אף אם ימכור

לאחר הפירעון:

סיטן קעג סעיף א'. אבל טלית וכו' מותר למכרו ביוקר. כ"ב ז"ל א"ז מ"מ הא לא משכחת רווחא למוכר אלא פחות משתות למקח שהיא מחילה וקמ"ל דלא עבר בה משום אל תונו אכל אי נתאנה בשחות קנה ומנכה לו שיעור אונאתו מדמי מקח ואינו יכול לבטל המקח כיון שמשך כלוקה וה"ה שאינו יכול לכופו לפרעו עד הזמן שפסק עמו תחילה כן נראה ול"ע עכ"ל . וכודאי דה"ה דמשכחת נמי רווחא כשהמחין בלוקח עד אחר הזמן שיראה לחגר:

סעיף ב בש"ך סק"ו. ועיין בחשו' מבי"ט וכו' ע"מ שיקנה ממנו סחורה ביותר משוי'. נ"ב ובשוי' תפשר דשרי כמו בסי' קע"ב סעיף ד' אך עיין סי' ק"ס סעיף כ"ג ובט"ז שם: םעיף ו בש"ך ס"ק י"ד כתב וכן נ"ל שהוא דעת תום והרא"ם. והאמת שלשון הרא"ש שכתב אלא שהשולתני נותן לו

מטבע והוא נותן לו פרוטות מורה כהש"ך . אבל לשון התוס' וי"ל דהכת אינו נותן לו אותו מטבע עלמו שלקח אלא מין אחר דדמי למקח וממכר . ודאי מורה כהדריבה דאותה מטבע עלמה אינו נותן לו אלא מעבע אחר - אמנם עכ"ז נלענ"ד שאין כאן שום מחלוקת דהא בל"ז להבנת הדרישה דכל שנותן מין אחר אינו רבית ד"ח א"כ בנותן לו סלע טבוע כדי שיהדר דינרין טבועים נמי אינו אלא רבית דרבנן . זה ודאי אי אפשר שהרי בהדיא שנינן איזהו נשך המלוה סלע בחמשה דינרין ומפרש בגמרא דסיינו רבית דאורייתא . (אך עיין בנ"י פרק הזהב מפרש בשם הראב"ד לחלק בין דרך מו"מ לבין דרך סלוואס) א"ו כוונת החום" אף בששניהם טבועים כל שהוא מין חחר כלומר מין אחר ממש דהיינו או שזה מלוה מטבע זהב וזה יפרע מטבע כסף או זה כסף וזה נחושת דזה נמי אחד לגבי חבירו פירא מקרו כמבואר בח"מ כמו אינם טבועים נגבו טבועים בחד מינא ולהכי הוי כמקח וממכר ואינו אלא דרבנן. וכן מלאחי מבואר בבעל התרומות שער מ"ז חלק ה' סי' י' כתב בלשון זה אלא איירי שהשולחני כותן לו מעות והוא מחזיר לו פרוטות וכו' שזה אינו רבית דאורייתא אלא האי בנחשא והאי בכספא ולא הוי דרך הלוואה כיון בהן שני מינין אלא דרך מו"מ סוא אבל שניסם ממין אחד סוי דרך הלוואה ואסור עכ"ל . ויולא לנו מזה דיש ללמוד היתר על המלוים דוקאטין כדי לשלם מיגן כסף ולפעמים ביותר משווי' או איפכא כסף בזהב. ע"פ סמלאת סיתר שלמד התה"ד להלוות זהב בזהב ומובא בהגהות רמ"א סי' קס"ב וע"ם הטעם בע"ז סק"ב משום דגבי מטבע חשוב אף מטלטלין ליש לו . כי כבר השוו החוס' ובעה"ת הנהו תרי דינין אהדדי ודוק. אמנם היתר זה לא שייך למסקנת הט"ז דלא כהרמ"א אלא דהכא לריך ליש לו בדמי ההלואה כולה דאז לריך המלוה לשער שיהא הלוה אמוד במטלטלין דמי סלוואתו . וכזה אין הכרח כלל לדברי הש"ך ס"ק י"ו שדחק לחלק בין שני מיני פירות דס"ס קס"ב הנאמר בשם הראב"ד לאיסור מחמת בינוי הלשון שזה לענ"ד דחוק למאוד . אלא דהי" אפשר לומר דהכא אין ההיתר בשני מינין אלא מפני שאז השוב לגבי דאידך דרך מו"מ משא"כ שינוי מיני פירוח לא חשוב אלא הלואה והיתר יש לו בהלואה לא מצינן אלא בסאה חטין בחטין דאין החשש אלא שמא יתייקרו ושייך היתר דיש לו דחשיב כברשותו נחייקר משא"כ בשני מיני פירות על הרוב אינם שוין בשער והוי מיד רבית לא פליגי ואסרי אפילו שוים בשער ומה שהקשה שם הע"ז מחעין אין לי וכו' ע"ש אפשר לחלק דבם כיון דמעיקרא החיטין לא בהלוואה אחו לידי' לא החמירו כ"כ . ועדיין ליע כאשר כבר בסי' קס"ב הרגשחי וגמגמחי על ראיות הראב"ד . וכעת הגעתי לספר בעה"ת וראיתי שאף הג"ת הרגיש במקלת . עכ"פ מה שליין שה הב"י על דינא דהראב"ד לעיין בדברי חום' הנ"ל מסחום' חפשר דל"ק כנ"ל . ועיין בע"ז סק"ל משמע מדברי הריב"ש שמביא שהיכא דיהיב דינר של זהב השוה כ' בעד כ"ד דינרי כסף נמי שייך רבית קלולה ול"ע

דלענ"ד לא נראה הכי דעת תוס' ובעה"ת : סעיף ז בט"ז ס"ק י"ב. מאריך להקשוח על התום׳ לפי הבנת הב"י ורמ"א דבריהם בקושי עלומות ונוראות. והש"ך נראה שהרגיש בקושיותם וכחב ולפ"ז כי שרינן באין שומתן ידועה אפילו באין לו נמי בילם השער בדוקא הוא . והאמת כי דבריו לענ"ד תמוחים דהא הפסיקה בילא השער באין לו לא הותרה כ"א בהשער שלא בפחות כדמוכח דף ס"ב ע"ב גבי הטעם דשקיל טיבותך וכמבואר בפוסקים וכאן קאי ההיתר בדבר שאין שומתו ידוע לקנות שום י"ב בי' סרי לדבריו פחות מהסער ואם השער אז בי' מאי ארי' דבר שאין שומתו ידוע אפילו ידוע כמי . לכן אין פי' לדבריו . ובעיקר קושי' הע"ז נלענ"ד ליישב דהא חורף קושייתו על חוס' חחילה מ"ש מהא דתנן אין פוסקים ומקשה על דמיון תוס' הקנין למכירה. זה ודאי לק"מ דכבר מבואר גבי מכירת גאקים בעד ט"ו דנרים הליטרא בתשו' רשב"א שבב"י דיש הבדל גדול בין דבר ששומחו יקוע כמו פירות ושעוה ששערם נמשך זמן גדול. ולכן אי

פוסקים על הפירות אף דבשעת הפסיקה לא נראה הרביח דהא לא ילא השער ביוקר מימ אח"כ כשיולא השער יהא נראה משח"כ פרה ועלית אף דעתה קונה בזול לפי שער השעה שיש לכם . כיון שאין השער נמשך ומשחנה חמיד שפיר יוכל לקנות בסחם דבר ששוה י"ב עחה בעבור י' בסחם כמו שיוכל למכור ביוקר בסחם ומכ"ב דאין לחוש כלל לנבייהו שמא יחייקר . חי כתב ועוד קשה לי ממה שכתבו חום' דכל עיקר החיסור בר"נ משום דכיון שילא השער הוי לי' כמפרש ממילא אי לא ילא השער הי' מוחר לפסוק עכ"ל . וזהו נגד המשנה . ואני אומר חלילה להעלות זה בדעת תוס' דבשעוה דהוי כמו פירש שיחירו לפסוק באין לו עד שלא ילא השער . ומעולם לא נזכר כזה בדבריהם. חו כתב באמלע קושי זו וכ"ב חום' בהדיא אח"כ דבפירש אין איסור אלָא בילא השער דוקא . וזהו נגד המשנה . ואמת שלשון זה מסיימו אבל פירות אם ילא השער אכור לעשוח מהם ערשא . נשמע ברור מזה הא אם לא יצא שער שרי לעשות מסם טרשא דהיינו למכור ביוקר וכיון בלדעחם סקני' ומכירה שוים . למד בדעתם דה"ה . לפסוק לקנות נמי שרי והוקשה לו המחני'. אבל לענ"ד אין זה כוונתם דודאי גבי למכור פירות שעדיין לא יצא השער נמלא בשעת המכירה הא אין שום רבית דכל מה שמחייב עלמו אפשר הוא שוה מה היכ**א כשילא השער בפחות יוכר הרבית** הא בזה שייך לומר ברשות הלוקח הוזל דהת בקנין גמור משך הפירות לרשותו משח"כ בשעושה מהם ערשה ביוקר מהשער הרבית מיד בשעת מכירה ובפירש השטר טושה כמו קלילה כיון דשטר ידוט ונמטך זמן וזה ברור . אבל בהפסיקה לקנוח עד שלא ילא השער ואין נו אין כאן שום מכירה דהא מכר דבר שאינו ברשותו ובשלא ילא השער לא קנה הלוקה אפילו למי שפרע כדאיתא **בח"מ סי' רייא וזוזי הוו** הלואה־גמורה ואגר נטר יהיב לי בשעת היוקר כשילא השער דאז דמיו ידועים דהוי כמי שפסק לשלם יותר מדמי הלוואתו ואסור . ועיין בחוס' דף ס"ב ע"ב ד"ה **תע"פ** ודוק . ומעתה מה בהקבה תו מדוע לא הקבו החום' מהמתני דאין פוסקין על ר"נ דערשא די"ל דממחני ל"ק להו די"ל דדוקא גבי אין פוסקין הטעם כנ"ל משום דלא רוי זבינא כל עיקר אפילו למי שפרע משא"כ בטרשא דר"כ דובינא מעלי' הוא אבל גבי קיראה מסתבר נהחום' דכיון דעכ"פ אזלו בד' דהיינו השער שלהם אף דאיהו פסק בפחות דהיינו בה' מ"מ לענין קיום המקח חשוב שפיר מינו מלוי בשוק **לקנות ונגמר במקח למי שפרע . [אף דלהאמח ז"א ואפי' למי** שפרע לא קנה כדקיי"ל במקח שנעשה באיסור לקמן סי' קע"ה. היינו להמסקנה שהוא באיסור אבל החום' בקושייתם דדימו למכירה ויהי' היתר פשיטא דחשוב מין המלוי לענין זה ברשותו שיקנה למי שפרע ודוק] ואעפ"כ אסור בפחות מהשער. והיינו ע"כ משום הרבית כיון דלא שייך הטעם דשקיל טיכותך שבדף ס"ג ע"ב דהא בפחות משער הוא פוסק. וע"ז קשיא להן דמ"ש מטרשא דר"נ דמיד בשטת המכירה נמי יהיב יותר בשכר המתנה ומ"מ שרי מטעם דדרך מכירה הוא ולא קלץ וה"כ ליהוי שרי לקנות בה' דהא עכ"פ דרך מכירה מעלי' הוא לענין מי שפרע כיון שילא כשער בד' וממחני' על ר"נ דערשא ל"ק די"ל באמח **איםו ס"ל דביל**א השער פוסקים בסתם אפילו בפחות מהשער ומשום דדרך זבינא הוא ובסתם (ועיין בש"ך סי' קס"ג סק"ד)

ולית לי המעם דבנת' שקיל טיבותך ודוק : **סעיף יג** בט"ז ס"ק י"ט . מסיים כנלטנ"ד . נ"ב א"י לפרש מה שנראה לו בזה וטיין בתום' שם :

סעיף יד חביות של יין. עיין ש"ך הגיה בהש"ע עיפ הרמב"ס ואולם ולענ"ד יפה כיון אלא שלריך ביאור הטעם. ואולם אפשר שהוא פבוע דברישא כיון שהלוקח מושך לרשוחו וקונה בק"ג נמלא אילו קנה בשוי'פשיטא שהי' חייב בכל החקלות עכשיו שנוחן יותר לזמן הקין לא אמרינן דאגר נטר הוא אלא דשכר קבלת אחריות של המוכר בדבר שהוא דידי' נותן לו. (ועיין סבית קע"ו סעיף א' בהג"ה וכמו דשם שרי בלשון שכירות מכ"ם הכל במכירה) ומשום זה קנה לגמרי ולריך ליתן לו המעות

לזמן הקלוב אף כי, לא ימכרנו . ובבא דסיפא שהלוקח אינו קונה כלל אלא שמקבל עליו אחריות בפירוש מותר מפני שמה שנותן לו לא בשכר אנר נטר כ"א מה שפודה בעד סחורות המוכר. דהא לא נעשה עלי לא קונה ולא לוה מפני הברירה שתמיד בידו להחזירה והאחריות שרי לו מפני ספק הריווח בשל המוכר כדאיחא בח"מ סי' קפ"ו. ואף דהכא אפי' לאוכסי' דומיא דהחמילה . ועם בזבינא דלא חריפא רק בגניבה ואבידה והכא זבינא דלאו חריפא הוא . מ"מ שאני הכא דפי' ושם בסחם ויותר עוד ינראה לפרש ע"פ הגהות הש"ך עם ביאור הע"ז דבבת דרישת חיירי שבומן הקין הוח שוה כדקין ונמלח שוה ממש טרשא דרב חמא כמבואר בהה"מ שמשם למדו דכמו החם מכר פה במקום הזול כבמקום היוקר ומשמע שם בפרש"י (שוב ראיתי שמפרשי' שכתב וכיון דלא מקבלי עלייהו אחריות לא הוי מלוה גבייהו עד שהפרקמטיא נמכרת. משמע שבעוד שהיא נמכרת עד שעה זו הי' ברשוח רב חמא. ועכ"ז יראה לע"ד שאפשר הרמב"ם מפרש כדעתי. ובנ"ז בדברי רש"י וש"ע ל"ע אחריות בהמקום על מי) שמוכר להם מכירה גמורה רצוני לומר אפילו אם לא יוכלו למכור במקום היוקר בשער ההוא מ"מ מחויבים הם לשלם לו . והיינו משום דמקבל עליו אחריות הדרך לא מחחיל ההלואה עד הגיעם לשם וכיון דבמקום ההוא לא ניכר הרבית דהא הוא מקום היוקר משם והלאה קם עלייהו בהלואה גמורה מחורת טרשא דר"ל מטעם דשם לא הי' עוד קיץ. ולכן אף דיהם מוכרחים לעשות שם היוק לא איכפת לי' וה"ה הכא נהי דעכשיו בשעת הזול הוי כמו קיץ ואסור הטרשא לגד זה כיון שקיבל אחריות עד זמן זהי לא מחחיל ההלואה עד ואן הקין ובזמן זה שרי מטעם טרשא דר"נ ומחויב לשלם . ובהסיפא ההיתר פשוט כנ"ל :

תו כתבתי בדרך אחר בלשון זה הש"ך הגיה הש"ע שהוא מהרמב"ם . וים לכו לחקור דזה ודאי דחד משכי בבות אלו הם ביאור לערשא דרב חמא דאל"ה קשה איך השמיט מה דבהדיא איפסק הלכתא בגמרא. ולהכי נלענ"ד אף דהם"מ ז"ל כחב על בבא דרישא דנלמד מדר"ח ועל בבא דסיפא כחב שנעלם ממנו מולא הדין. במח"כ לענ"ד מסתברא שהבבא דסיפא הוא ביאור לדר"ח . ומפרש הטרשא על דרך זה שמכר יין בשעת הזול כבשער היוקר אלא שהי' להם הברירה להחזירם בעין והאחריות הי' על הלוקחים ומפרש ר"ח טעמו דניחא להו דליקום ברשותייהו דהלוקחים להאחריות דכל היכא דקהזלו שבקו להו מיכסא ונקעו להו שוקא משום דהברירה הי' בידם להחזיר ולהכי נקטו להו שוקא ושבקו המכם הכל לטובת ר"ח והם בעבור ריווח זה קיבלו עליהם האחריות ועיקר ההיתר סי' כיון שהי' הברירה בידם להחזיר. והליע הדין לבחר הנפקח מיני' לדידן ואפילו לאדם דעלמא דלא שייך השכר של ר"ח אם פוסק להם המותר בשביל הטיפול דנמי שרי והבבא דרישא למד מדין הברייתא המועחק. בהרמב"ם פ"ט מה' מלוה הלכה ט' הי' מוליך סחורה וכו' אם הי' ברשות המוכר עד שהגיע לשם מוחר ודימה המכירה במקום הזול כבמקום היוקר למכירה בשעת הזול כבומן קין שהוא שעת היוקר. אלא דשם בדין דמוליך סחורה נמי נסתפקתי דרש"י ז"ל פי' שם מוחר דאין כאן מלוה עד שחמכר וכל מה שנמכר ביוקר של בענים ראשונים הוא . לשון זה מוכח דעד המכירה הם שלוחים גמורים וכל מה שמשיגים בעד הסחורה הוא לטובת המוכר אלא שעליהם חיוב שלא למכור בפחות מהסך שקצב להם . ולפ"ז מהראוי שיהי' אף בהגיעה למקום היוקר ברשות המוכר להאחריות והם לא נעשו לווים עד שעה שמשיגים המעות בעד הסחורה . וגם יולא מוח שהברירה בידה להחזיר הסחורה אם הגיע למקום היוקר והשער נשתנה בנתיים. ואי אפשר להם למכור כמו שהעלה בדעתם . ואולם מה שפי' רש"י מקודם על לשון הגמרא ברבוח מוכר בלשון זה אם קיבל עליו המוכר החריות. בדרך משמע דאך על הדרך מוכרח להיוח על אחריותו הבל מיד שיגיע למקום סיוקר יכי' באחריותם ובקנין גמור מאז בעד השער שהעלו בדעתם שדרך להיות שם. ולפ"ר

דעיקרו אדעתא דמכירה הוריד המלוה לחוכה דין זבינא דאסמכחא גזר עליה ולא דין משכנחא. ומזה ק"ק על הב"י ח"מ הכ"ל מאין ראה להחליט דעת הרז"ה לדעת הרא"ש דבפירות דתוך ג' לא מפקינן מיני' כיון דבהטעם ממש בחדא שיטה הוא עם הרמב"ם. והאמת לילא דמסחפינא מכבוד הב"י הי' נלענ"ד דאף דעת הרמב"ם אינו לאפוקי הפירות דתוך ג' כי אין זה מבואר היטב בלשונו. ואפשר דלהכי הגיה הרמ"א בסי' קס"ד ולא הכא. ודוק כי עדיין ל"ע:

סיבון קע"ה מעיף א' אבל פוסקין וכו'. נ"ב ז"ל ריב"ם סי ש"כ ודבר זה לא יסחפק בו אדם דודאי לריך שלא יפחות מן השער הקבוע דאל"ה אסור אא"כ יש לו כמבואר הטעם בגמרא שקול עיבוחיך והוא פשוע. ועיין סעי' ה' ועיין סי' קה"ג הק"ר נש"ך:

שם פוסקין על שער שבשוק . לשון הב"י ועעם הסיחר חיחת בעלה ס"ג שהוא משום דא"ל שקילי טיבותך ושדיא אחיזרא ובו' כלומר והלכך חשבינן כאילו המוכר קנה מיד החבואה בדמי הלוקח חכם בה הלוקח וכשנחייקרה ברשוחו להייקרה וכיון שאינו דרך הלואה אלא דרך מו"מ שאינו רביח של חורה לא אחמור בי' רבכן. וכן בריב"ש סיי ש"ה איתא בלשון זה אבל כשיצא השער יוכל ליפסוק אע"פ שאין לו הרי זה כמי שיש לו דאע"פ שאין לזה יש לזה ויוכל המוכר לקנות עתה פירות באלו המעות . ועד"ו העתיקו הע"ו וש"ך בקיטר . וכנרחה מה שלח הספיקו בטעם הגמרא לבד מפני דלא הוי הנאה לגבי הלוקח ולית לי' כלום אגר נטר ע"כ משום דקשיא להו כה בסף קע"ג מבואר דלא קים לן כערשא דר'פ אף דלהמוכר נמי ליח לי' אגר נטר משום מה דהקשו לי' מה חזית וכו' ה"ג נימא מה חזית איפכא . ולהכי מירצו דהכא השוב כיש לו עד דשייך מכח זה לומר ברשות לוקח נחייקר. מה שאין כן התם ודוק. אלא דחמוה לי מכל מקום מה דוחקייהו הא ז"ל החום' מ"ב ע"ב דאע"פ דלא משך חטים אין זה רבית כיון שאם הי" בא מוכר לחזור הוי קאי במי שפרע ולכן חשיבו כנחייקרו ברשוח לוקח . וכמדומה לי שלא הי' לפני הב"י דברי חוס' אלו מדלא הביא אותם וכן בח"מ סי' רי"א כתב על דין סרמב"ם שכסעור דהפוסק על שער שבשוק חייב החחר לקבל מי שפרע אף שלא הי' ברשותו והה"מ כתב שלמד מפרק א"ג וכתב הב"י שלא הבין דבריו . והב"ח שם תחלה הסכים עם הה"מ ולכסוף הודה להב"י. ובתוס' הנ"ל מבואר כהה"מ . הן אמת שבל"ז קשה לי על הב"י הנ"ל הא גמרא ערוכה היא בא"ג דף ע"ד ע"ב ופוסק טמו בשער הגבוה דהנפקא מיני' לענין מי שפרע וכ"ח שמפרש פסוקה זו דוקא על הי' הוא חחלה לקולרים דהיינו יש לו ולא על אין לו . רש"י ז"ל פי' בהדיא בגמרא אכולה מחני' קאי . וכן הרמב"ם פ"ע מה' מלוה הלכה ה' כחב בלשון זה כיון שנקבע השער פותר וכו' . וכן הוא בש"ע. הרי מבואר הכא דהמקח מקוים לענין מי שפרע לגבי שניהם מוכר ולוקח ואפיטו באין טו כשילא השער ול'ע . ונראה דלעעם החום' אין מקום להדין שבסי' קס"ג בט"ז סק"ה דחץ הלכה כפי' רחשון דרש"י ז"ל ואץ לורך לטעם הט"ז שם כי אם כיון דנותן לו המעוח בהלואם עד הזמן והברירה בידו עד אז שלא לקנוח לו כלל פירוח בשער של עכשיו הרי לא אפשר לומר כלל ברשות לוקח נתייקר ולא נשאר היתר כ"א משום שקול טיבותך. וע"ז נשאר הקושי" מה חזית דהא אי לא בי' לריך להמעות הלוה לא בי' נ"ח המעות עד הזמן שנחקייל השער ולקנות לו פירוח יקרים ובודאי אגר נער יהיב . וממילא ה"ה ודאי דאף בדרך הע"ז שאינו מזכיר שם הלואה נמי אסור . דבשלמא לטעם הב"י שהיינו לריכים לדחוק מדוע לא יהא שייך נמי כיון שקבל המעוח בומן השער הא הי' יכול לקנות בעד המעוח פירות ונחשב כאילו קנה . והי ההכרח לומר שכיון שנחן בהלואה עד הזמן ומלוה להוצאה כיתנה לא אמריכן שנחשב כאילו קנה וכו' וברשות לוקח נתייקר דהא איהו להולאה נותנם שפיר הי' מקום לקיים פסק הט"ז דבדינו כיון שאינו מזכיר שם הלואה אך מכירה **בברירה** לזמן חשביכן פחלו קנה וזכה לה לוקח וברשותו נחייקר . אף דמיו

א"י מם המסיור בזה דהא א"כ אינו חל הקנין עד הגיעם למקום היוקר ועד שם אינו כ"א בפיקדון בידם ושם הרי אין במכירה זו שום רבית דהא במקום הזה דרך להיות השער הכי ואם נשתנה השער אחרי הגיעם להתם מה איכפת להמוכר בזם ברשוחם הוזל . ומוכרחים ליתן לו המעות כמו שקנו . ולשון הרמב"ם לע"ד מורה הכי שכתב אם היי ברשות מוכר עד שהגיע לשם מותר . הרי מבואר דמיד בהגיע לשם הוא ברשות הלוקח לכל מילי ונשמע מיני' משמעות הפשוע דכמו דכ"ז היותם על הדרך הסחורה אך בפקדון לגניבה ואבידה ה"ה לזול אם נשתנה השער ערם בואם לשם הוא הפסד המוכר והברירה נמי בידם להחזיר הסחורה ואם יטעון עליהם שנרמו לו היזק מחמת שרלה בעלמו להוליכה. בוה יקוב הדין את ההר ביניהם אבל קניית הסחורה אינה מתחלת עד בואם להתם. וא"כ לדבריי שהרמב"ם למד בבא דרישא מזאת הברייתא ודימה המכירה בשעת סזול להמכירה במקום הזול ממילא א"כ מוכרח שעד הגיע שעת היוקר לא ליהוי כ"א פקדון והברירה בידם לחזור ומיד במגיע שעת היוקר נגמר הקנין ושוב חין בידם לחזור ומה שהוול אח"כ ברשותם הוול. וזה ממש פי' הב"ח דברישא הברירה בידם לחזור טרם הגיע הקיץ ומאז והלאה לא . ובסיפא לעולם הברירה בידם . ואפשר נמי אף בדין הברייתא נהי דעל הדרך הוא ברשות מוכר לאונסים מ"מ הקנין לענין זה מתחיל מיד שאינם יכולים לחזור מהמקח בשום לד . ואף דא"כ לא הוי ממש נפקדים כל זמן הדרך כ"א קונים מ"מ הקילו חכמים בענין איסור רבית דדבריהם כיון דלאו לווים גמורים כם משעה ראשונה מקום הזול דלא נחשב עוד אגר נער ממילא ה"ם הכא בבבא דרישא הגסות הש"ך לודק . וכל וה עדיין ל"ע:

שעיף ביז בע"ז ס"ק כ"ח סקשה מסעי" ט"ו ומשני. ולדבריו
יהא נשמע שבדין ע"ו באדם חשוב ששייך הנאת
דשביק להו מיכסא דשוה למגלי חרעא דהכא כמבואר בחום'
דעדיף אי הוי יהיב להו נמי שכר טירחא הוי שרי אפילו בקיבל
אחריות על הקונים. זוה ודאי אינו והחילוק הברוד כמבואר
בריב"ש סי' ל"ז דדין דהכא בחמרים אינו כ"א בשאינו פוסק
בסך קלוב אלא סחם כדרך ביקנה במקום הזול משא"כ בסעיף
ע"ו הרי מבואר הלשון בש"ע ואפרענה לך כפי מה ששוה שם
ולא כתב כפי מה שאמכרנה שם הרי דשם איירי ע"י קצילה

בסך מסוים וקלוב חם ההפרש שביניהם ודוק: סעיף יח על אחריות ספינה. נ"ב עיון סי' קע"ו סעיף א' בהנ"ה ומינה דאם מקבל עליו נמי אחריות דגניבה ואכידה עד שיוליאם דשרי לכל הפחות בלשון שכירות ואפשר

הנשון אינו מעלה ומוריד ועיין סי' קע"ז בש"ך ססק"כ: סימן קע"ר סעיף א' . כם"ך ס"ק א' . ולדעת האומרים דמשכנתא בלא נכייתא הוי א"ר ה"ה הכא . כלל זה ל"ד שהרי הרמב"ם החליע דבשדה משכנתא בלא נכייתא אינו אלא א"ר ובדין זה כתב דהוי ר"ק וע"כ טעמו כדביאר בעצמו פ"ו מה" מלוה הלכה ז' וכחב וכן אינו דומה למי שמכר באסמכתא שהמוכר באסמכתא לא גמר והקנהו והממשכן גמר והקנהו גוף זה לפירותיו. ולענ"ד דבריו אלן עם דברי הרז"ה שבב"י ח"ת סי' ר"ו כתב והר"ו פי' דבוביני עבד עובדא אבל לא במשכנתא דמשכנתא לרבינא לאו ר"ק הוא דמשכנתא מכר ליומי' הוא אבל זבינא כיון שהוא מחבשל לאו מכר הוא אלא הלוואה . ואף שדברי הר"ז אך אמורים אעובדא דרבינא דחפשר דבטעות הי' המכר שהמוכר סבר שנמכר ובאמת נתבטל אבל בכגון זה שאמר לכשיהי' לי וכו' דידע המוכר שבכ"ז בידו לסלקו. ולפ"ר ממש למשכנתא באתרא דמסלקו דמי ואף עדיף מיני" בחד לד שהלוחת דהייני המלוה אינו יכול לנגוש על המעות משא"כ במשכנתא באחרא דמשלקו אף המלוה יוכל לתבוע מעוחיו.

עכ"ז הרמב"ם פוסק בזה דר"ק הוי אף בעדה ובמעכנתא פסק

דח"ר הוא. ובע"כ לומר נמי בדינא דס"ס קס"ד להרמב"ס

דמשמעותו דאפילו הפירות בתוך ג' שנים נמי מחויב ליהדר אף

בשדה אף דשם הלואה גמורה הוי בתוך הג' שנים מ"מ כיון

דחן זה טעם הט"ז מ"מ כך הי' חפשר לומר חבל לפי' החום'
הכ"ל ודחי לחשיך היחר כ"ח היכח דנקנה עכ"פ להלוקח לענין
מי שפרע וז"ז חסור - וירחה לענ"ד דבזה פליגי דללשון רחשון
דרש"י סובר הטעם ההיחר פשוט כהב"י והה"ב שם סובר טעם
היחר פסיקה בשער השוק כפי' החום' בקיום המקח למי שפרע.
ומפשר לח ניחח להמקילים לחלות דוקח היחר הפסיקה בקיום
למי שפרע מדקשיח להו דמשמע הח חילו לח נחקיים למי
שפרע הי' לד חיסור ח"כ חדרבח הח קיי"ל הכח בב"י ובח"מ
סי' ר"מ דמקח בחיסור לח שייך למי שפרע ונימח מכח החיסור
חינו מקוים חפילו למי שפרע . חלח ש"מ דחף חי לח נחקיים
חדיו שיין חשש חיסור ומעעם הב"י וריב"ם .
חבר לענ"ד חין השברח ושפיר י"ל כחום' ודוק . ובעיקר

: הדין עיין סי' קע"ז מה שכתבתי ודע שבחדושי להגמרא לדף מ"ב ע"ב חום' ד"ה אע"פ וד"ה הרי שנושה כו' תימה וכו' דמילתא דל"ש היא כתבתי הרבה יש לתמוד על תמיחתם הא זה לא נאמר אלא דוקא בהלואה הבאה ממכירת חפץ הוא דמקרי ל"ש . אבל בהלוואת ממון דומיא דהי' נושה מי איכא למ"ד דליהוי חשיב מילחא דל"ש ואפילו אם קונה בהנאת מחילת מלוה אף לשיטתם אינו קונה אלא למי . בפרע כמבואר בכל הפוסקים ועיין סמ"ע סי' ר"ד ס"ח י"ד וכן מה שכתבו עעם בד'ה אע"פ לפ"ר אינם מוכרחים למה דיסיב הגמרא טעם בשם רבה ורב יוסף דאמר לי' שקילי טיבותך וכו' . וכנראה ששני דבורים אלו אזלי אך פי' רש"י אף שבדבור הקדום פירשו דלא כוחי' מ"מ במכ דאפשר טורחים לישבו. ומפני שפירושו המקשה לא ידע לחלק בין איסרו בא לידו ללא בא . ואלו הי' סבור הטעם כבמסקנא שהוא משום שקיל טיבותך פשיטא דהוי ידע לחלק דחוב אינו דומה לממון ופירשו דסבר הטעם מדקנוי לו למי שפרע. ולהכי מקשה דזה נמי שייך ע"י הלואה ובהנאת מחילת מלוה לשיטתם . וכן בדיבור הרי שנושה נמי חזלו לפרש"י . ותמיהתם חינה על הברייתת אלא כמו שרושמים וכו' ור"ל על חי' רבה דמה מדמה דינא דמתני על יין אין לו דלהכי האיסור על יין הא פסיקת היין הי' מתוב הבא בעבור חטים שהי' בהיתר וא"כ שפיר הוי מילחה דל"ם ונקנה לו היין בקנין גמור ומשני וי"ל דהכה מיירי שלא פטרו ממנה עד שיתן לו החטין כלומר דאף דינא דברייתא לא איירי שמכר לו חטין בעינייהו בעד הסבה שמחל לו חובו שאז שייך לומר שבחוב מחמת מכר קנה להחטין בק"ג והם באתריות הקונה אלא דאף הברייתא לא איירי אלא בפוסק עליו חטין שאינם בעין ולא פטר הלוה עד שיחן לו חטין ופשיטא דלא שייך בזה ק"ג ודומי' דהכי איירי המחני' בבא לחוב בדמיהן שלא העמיד לו יין בעין לקנותו בדמי חוב החטין שזה באמת קנוי לו בק"ג אלא בפסיקת יין . משא"כ לפירושם בדיבור הקדום דלא כרש"י אף פי' זה אינו עולה וק"ל עכ"ל שם . ואולם להנ"ל שראיתי שאף להאמת פירשו דבריהם שהחיתר חלוי מפני שהנוי למי שפרע. מ"מ זה אפשר דלהכי העמידו פירושם זה שם ולא במחני' כדי לבאר בו שיטת רש"י כנ"ל. דהיינו דהשקלא וערי' דהתם סבר דעעם זה לחוד מספיק אמנם סוגא הגמרא שמבארת האמת דמטעם זה דוקא בעינן איסור הבא לידו ולא במלוה אף דנמי קלה למ"ש משום דעיקר הטעם דאז לגבי הלוקח אין שום הנאת הרבית דיאמר שקיל טיבותך ולולא כן אין מספיק קניות מי שפרע אלא אדרבא הוי מקח הנעשה באיסור שאינו קונה נמ"ש כהסכמת הפוסקים בסי' זה בב"י בסופו . וטעם חום' נמי בעינן כדביארתי משום הקושי' דמה חזית וכו' . ודע שאין דומה להיתר יש לו שמספיק בו טעם קניות מש לחוד להחשב ברשותו נתייקר כי שם לא שייך אגר נטר שהרי הברירה בידם מיד לקחת ברשותו . משאיכ בהיחר פיסוק על שער שבשוק ודוק. ודע שמה שסחמו הפוסקים ע"פ פרש"י דביש לו מוחר אף ע"י הלואה מטעם

קניות מי שפרע . ל"ע כי לשיטת סתוס' והיא היש חולקין

שבח"מ סי' ר"ד סעי' י' סי' מוכרח אף הכא לומר דוקא בהגאת

מחילת מלום . ודע נמי שלשון הג"ה שבח"מ סי' ר"ט סעיף ו'

חבל אם פסק עמו עד שלא ילא השער שהמקח נעשה באיסור חוזר בו ואינו מקבל מי שפרע. ל"ע למה שהסכים ללשון הש"ע דאין קנין מי שפרע בל"ז אין לו מקום כלל וע"ש בסמ"ע וא"כ ל"ל הטעם שהמקח נעשה באיסור. והגאון שכתב הכא הכי בהב"י ע"כ דס"ל בפשוע דלענין מי שפרע אינו מזים כלל דבר שאינו ברשותו וכדכתב הכ"מ שם על הרמב"ם בתירוץ א"ל ולהבי מוכרח לבא שבמקח הנעשה באיסור אין מי שפרע עיין ודוק: מוכרח לבא שבמקח הנעשה באיסור אין מי שפרע עיין ודוק: סעיף ז' בש"ך ס"ק י"א מסיים ועיין לעיל סי' קע"ג סעי' י"ג. עיינתי שם ומה שכתב שם ס"ק כ"ד גם מ"ש דלא גרע מפיסוק פירות בסי' קע"ה ליתא דלא שרי אלא ליפסוק בשער של עכשיו או כשער הזול אבל כשהמוכר מקבל עליו אחריות לפסוק בין ליוקר מחויב המוכר ליחן לו בשער של עכשיו ואם יוזלו

מחויב ליתן לו בשער הזול והעיקר כבהט"ז בשם החו' דכיון דלא על הנהו פירו' דוקא יהיב לא חיישינן לקרוב וכו' ול"ע.והנה הש"ך לעיל מביא סעד לדַבריו מק"א דב"ח . ואינו בידי ובהדרישה סי' זה סעיף כ"ב מלאחי שלמד נמי לפ"ר כהש"ך שהרי כתב א"נ דש"ה דאף אם הוא ברשות המוכר לענין זולא איתא נמי ברשותי' לענין יוקרא והוי קרוב לזה ולזה . אבל בפרישה נראה שחזר בו שכתב ועיין דרישה והעיקר דחביות ידוע שאני ובפרישה סעיף כ"ד כתב ואם פסק כן והוזלו וכו' הל"ל ג"כ כשחזר בו המוכר מחמת שנתייקרו דמחויב לקבל מ"ש . אלא דיש בזה לד רבותא . הרי מבואר להדיא דבפוסק בשער הגבוה בין אם נתייקר מחויב ליתן כשער של עכשיו ואם הוזלו מחויב ליתן כשער הזול. וכן מוכח מלשון הרמב"ם שהוא לשון הש"ע שכתב כוון שנקבע השער מותר וכו' ואי כהש"ך שאם נתייקרו פטור מה אַרי' שיצא השער אפילו לא ילא מה איסור יש אם נותן לו מעות על פירות במחח דהשחא ואם יתקיירו יפטור המוכר ואם יוזלו יתן לו כשער הזול הא כי לא ילא השער אין האיסור כ"א מחשש שמא יתייקרו ואם יהא פטור מה חשש איכא. וכן מבואר להדיא בספר א"ז בשם הריטב"א על המחני' ופוסק עמו כשער הגבוה אכולה מתני קאי בין בפוסק על שיש לו ובין בפוסק על שער שבשוק שלריך להחנות בפי' שיתן לו כשער הזול דהשחא או דלקמן. סרי משמעותו נמי דלכל לד האחריות על המוכר בין ליוקר ובין לזול. ואין לומר דר"ל או ממש דהיינו שיתן לו כשער הזול דהשתא ואז אי אפשר להחנות על הזול דלקמן. או שיתנה בפירוש על הזול דלקמי' ולא על הזול דהשתא אם יתייקרו דא"כ קשה מה לריך להתנות על הזול דהשתא לענין אם יתייקרו הא זה ודאי סתם הפסיקה גורם . א"ו ר"ל דעל שניהם יחד מחויב להתנות ורשאי. ויותר קשה לי לדעת הש"ך מה אורך לו להעתיק בשם הפרישה החילוק שבין סאה בסאה . דהרי אף בסאם בסאם לא מלאנו איסור כ"א במתנה בין על היוקר ובין על הזול. אבל אם התנה אם יעמוד בשער דהשחא יחן לו דוקא חטין ואם יוזלו ישלם לו דמיהן . אם יתיקרו נראה שם נמי דשרי. ואם בכאן נמי הכי פוסק דאם יעמוד בשער הקטן הזה יתן לו בשער דהשתא ובאם יתיקרו יחזיר לו דמיו אך באם יוזלו מחויב ליתן לו בשער הזול א"כ היינו הך ומה קשה לו . והפרישה לא הוכרח לחילוקו אלא לדעתו דלעיל. וכן כוא להדיא לשון חוספות דף ס"ד ע"ב ד"ה כאי ומיהו נראה קלת וכו' שאין הלוקח מפסיד בשום

עיין ול"ע:
עיין ב"י מביא דין בשם סמ"ג על פוסק על שער שבשוק. ועל
פיו סג"ה סגס"מ שלא ליינו יפה. ובש"ע נשמע כל עיקר.
ובאמת לענ"ד הוא קשה ההבנה. ועיין סמ"ג גופי' כי משמע
מלשונו שכתב בתר הדברים שהעתיק הב"י בשמו. ורש"י פי'
דאכולה מתני' קאי מבואר שאיהו פי' הסיפא בפני עלמו דוקא
באופן דינו ובהרישא סבר כשיעת הש"ך ובזה ליין הנהות מיימוני

שפיר. ואדרבה הבנת הב"י ל"ע ודוק: סעי' א' בהג"ה ואם קיבל עליו המשכיר כל האחריות וכו' ויש מתירין. היינו החה"ד סי' ש"ב ויסוד התירו על משמעות גליון חום' שמביא שהוא בלשון זה.

ונרחס

הכא אלא בנותן סחורה . אבל היכא דזווא ^יהיב שיעסוק בהן לטובת הנותן הכל אסור למקבל לקבל עליו כל אחריות. וכן משמע מדקבע הג"ה זו הכח קודם סעי' ב' . וח"כ שפיר השיג הט"ז על הדרישה סי' קס"ז במה שהחיר נמי התס ע"ד זה. אבל י"ל עוד דלא הקפידו בסי" קס"ע כ"א כדי גמאוא היתר אפילו אם השליח ערב בעד הרווחים ובקציצה על דרך שהתיר הרמ"א בהג"ה אי' ק"ע סעי' ב' ועל פי' הש"ך שם שלא הזכיר שהוא ערב לעולם בעד הרווחים מה שקלץ כל שבוע כ"ז כלא ימן העו"ג הקרן שזה ודאי אסור אך שערב בעד סך ידוע רווחים שקצך עמו ליחן לו לזמן פלוכי קרן ורווחים ולא ערב לו בעד הקרן רק בעד הריוח ולכן כיון שהיעראל ערב בעד דבר קצוב ריוח אסור לו לקבל עליו אחריות הקרן משא"כ הכא שעוסק לעובת הנותן ואם יהי׳ היוח יתן ואם לאו לא יהיב מידי לכן שרי ואפשר אפילו במקבל מעות עד"ז נמי שרי . וא"כ יפה הורה הדרישה ויש לו סיוע מהכא. ומה שמביא הט"ז ראי' ממה שאסר הרא"ש בחשו' במקבל למחלית שכר לקבל עליו כל האחריות . מזה אין שום סתירה דהא בפי' מבואר הכא דמקבל למחלית שכר גרע דאז שייך ללוה כיון דמפלגא ההנאה שלו . משא"כ בדלית לו שום רווחא והתם נמי דכוחי" דהא בשני שנים הראשונים אין לו רווחא של כלום ואי משום הרבית מוקדם במה שיהי' בתר הכי לוה הא בזה עביד היחר במה דיהיב לי' שכר טרחו דבר קצוב בין יהי' ריות ובין אל יהי'. אמנס אם הדין דהכא אינו אלא דוקא בסחורה ולא במעוח. מ"מ לדינא יפה כיון אף גם אפשר כיון דבדין דסיי קמ"ז לא שרי עכ"פ אם לא יתן לו שכר ערחו חו אינו בדומה דהכת שחין להמקבל שום הנחה ול"ע:

סעיף ב' הט"ז מאריך בפי' פועל בעל ומפשר הדיעות שהב"י מודה לפי' הטור כשהוא באמת אדם בטל לגמרי דלריך ליתן לו לפ"ע שליקח אדם בעל ממלאכה זו דא"כ במה נשער שכרו של כל יום . ולענ"ד לפ"ר הי' נראה לי דכ"ע לא איירי אלא במחבטל ממלאכחו דאילו אדם בטל לגמרי למה יהא עדיף מדין גבל לחורא ואפילו במוחר שליש דספק דילו . ואולי אינו דומה דשם הוי חדא טירחא משא"כ האדם בטל הא מ"מ מטריח בשביל המלוה ודוק:

שם בש"ך סק"י מעחיק לשון המהרי"ק בקיצור . וו"ל וגם הריב"ם לענ"ד לא החיר אלא דוקא בעיסקא דשייך בי' יוקרא וזולא וגם הוא עומד בעין בחזקת הבעלים שאין המקבל רשא להוציאו בהוצאת ביתו כדאמרינן בריש פרק המקבל אלא להחליפה תמיד בסחורה אחרת וכו' אכל היכא שנותן מעות אפילו הי' למחליח שכר כדין עיסקא מ"מ כיון דלא שייך בהו קבלת זול וגם כי להוצאה ניתנה ואינה עומדת בעין תמיד מבורדת וכו' מודה הריב"ה עכ"ל וח"י לפרש דבריו אלו חדא מה דמחלק בין נותן סחורה למחלית לבין נותן מעות לענין הולאת המקבל בהוצאת ביתו הא בהדיא מבואר סי' זה סעיף ל' בשם כל הפוסקים דאף במעוח איגו רבאי להוליא אפילו החלי מלוה בהוצאת ביתו ולמדוה מן ריש המקבל שאוקמה המהרי"ק בסחורה דוהא וכמדומה כל הפוסקים חולקים עליו ומוקמי אף במעות . ומ"ם נמי דבמעות לא שייך זולא ג"כ לא ידעתי . דהא במעות לא שייך למצוא רווחא בלחי ע"י קניות ומכירות הסחורה ואם מקבל עליו הזולא בהסחורה שיקנה במעוחיו שיהח שותף להיוק כמו לריוה הרי הוא ממש כנותן סחורה

ומה ההבדל ול"ע: שעיף ג' בד"א כשלא פסק עמו בחחלת העסק . זה כתב ע"פ פירושו להרמב"ם . אמנם מה שהאריך בהב"י לסוכית דאף דעת סריף וסרא"ש סכי ודלא כמו שרלה תחילה לבאר לשונם . המעיין בחשובת הריף שבספר א"ז יראה שפירושו תחילה הוא הנכון . שהרי הוא בסגנון זה תחילה פסק כר"מ שלריך לפסוק השכירות ושיתנה המתעסק עם בעל הממון על שכירות ידוע יהי' מה שיהי'. ושוב כתב ודע שוה שחייבנו לפסוק לו שכירות ידוע לכל יום אינו אלא במושיב חבירו בחנות וכיולא בו . ר"ל כל שמבעל אוחו בעל הממון ממלאכחו ולא יהי'

ונראה דאם כל אחריות על הנותן שרי אפילו לקצוץ דאין כאן מלום אלא פקדון ושכר מעוחיו נועל. ובתוספתא שרי להשכיר מעות לשולחני משום דמחזירן בעין וה"ה אפילו אם השכירם להוליאן שרי דכיון דאחריות על הנותן כשהמקבל מוליאם וכן כתב ר"ת בתשובתו עכ"ל . ובאמת מה מאוד אני תמה על סתימת לשון גליון זה דמשמטותו ברור מה. שכתב וה"ה אפילו השכירם להוליאן . היינו אפילו להוליאם בלורכיו למשחי ביה שיכרא ומשום הטעם דכיון דאחריות על הנותן כשהמקבל מוליאם וזה דבר שאין הדעת סובל דאם המקבל מוליא המעות בצורכיו מה שוב אחריות אפשר להיות על הנותן . וגם לשונו מגומגם דאחריות על הנותן כשהמקבל מוליאם דמשמע הא ערם שהוציאם האחריות על המקבל וזה כלפי לאיי . לכן איני יוכל לעמוד על אופי' של דברי הגליון . ומי יודע אם המה דסמכא. אלא דשוב מביא החה"ד דברי גופי תוס' בעובדא דרמי ב"ח ודיים מכייהו מדמוקי דלא קיבל רב מרי אלא אחריות אונסין דמשמע הא קיבל אף דגניבה ואבידה שרי אף בהשכירו להואיאם . והש"ך סי' קע"ו סס"ק כ' חיוק דיוק זה . ועיין לשון הר"ן בספר א"ז כתב כתבו בתוס' שלא הי' מחויב המשכיר אלא באונסין כלומר שכל שלא הוליאם היו בידו כדין שוכר ופטור מן החונסין ועל חוחה שעה הי' נועל שכרו . ובלשון זה מביח ג"כ הריב"ש שבב"י לשון התוס'. וא"כ אפילו נימא כדדייק התה"ד דמשמע מנייכו כא קיבל רמי אף אחריות דגניבה ואבידה הוי שרי אף להוליאם ולא ליהדרי בעינייהו. היינו דוקא כשקולב לו דבר קצוב בריוה כמו למשל רב חמי דהוי מוגרי זוזא בפשיטא ליומא דהי' מתנה אותו פשוט הוא נוטל בשכירות חלי היום טרם שהוליא על שעה זו . אבל על אחר שהוליאם שמאז ודאי הם באחריות המקבל ונעשה לוה לא יעל כלום בזה אפשר לדייק הא אילו קיבל שעה זו נמי כל אחריות הוי שרי. ולשון ההג"ה פה נמי אפשר לפרש עד"ז. אבל לשון ההג"ה הי' קע"ז סעי' ו' דקאי על הנותן בעיסקא . והם בנוים על דברי החה"ד הנ"ל שכחב דברוו על הכוחן לשמעון מעות שילוום ברבית ורלה לקלוץ עמו בסך מבורר. תמה אני מה שייך בזה היתר זה שלוקח שכירתו על השעה פרם שסוליאם הא אינו קולץ לו אלא בעבור הריוח שיהי' לו אחר שהוליאם דהיינו אחר שמלוה אותם. ובע"כ לומר שמקבל כל כאחריות לאו דוקא אחריות המעות אלא אף אחריות דמחמתייםו דהיינו העיסקא שיקנה בעד המעות או בנדון תה"ד חחריות דהמשכנתא. וכן ההכרח לפרש דברי רבינו ישעי' שבש"ע . ולהכי לא אסרו אלא משום דמחזי ברבית . אבל מ"מ קשה איךאפשר זה דאם הנותומקבל עליו כל אחריות העסק הא ודאי אף אחריות דוול לריך לקבל עליו ואיךים במליאות אם קלץ ליתן ליווח עכ"פ אף אם יהי' הפסד בהעסק והוא ממש תרתי דסתרי. וע"כ מ"מ הכי כוונתם שהיכא שמקבל הנותן כל האחריות אף מן מה שיעסוק בהממון שוב לא חל מעולם עליו שם לוה ובאמח אינו בותף להעסק ולהכי הפסד הזול על המקבל והקצילה

ביא אך שכירות מעותיו . ודוק כי ל"ע : סעיף ב' בט"ז סק"ג דין הכלים וכו' . נ"ב זה אינו כי בכלים אפילו אחריות אונסין מותרים לקבל עליהם משא"כ במעות כדאיתא בהג"ה :

סיכון קע"ז סעיף א' לפיכך וכו' או נערפו . ו"ב לשון הב"י וזה ודאי כשחולקין בענין שאין המקבל נוטל ריוח יותר מהכותן דאילו נוטל ריוח יותר או שנותן לו שכרו כפועל בטל פשיטא שא"ל המוחן לקבל עליו אלא אחריות חלי הלאן שם באג"ה וכל זם לא מיירי כו' אין כאן הלואה כלל אלא שליחותי' דבעל הסחורה עביד . לפי זה ל"ע בסי' קס"ע סעי' י"ג דלא אשכחו היתר להלוות לעו"ג ע"י ישראל משום דאין שליחות לעובדי כוכבים וא"א לומר דהשליח הוא במקום העו"ג לקבל אלא שהוא שליח ישראל המלוה ובמקומו להלוח לע"ג ומטעם זה מוכרה להיות האחריות על המלוה . וקשה ומה בכך שיתנה המלוה עם השליח שיהי' שלוחו על המעות להלות ויתנה שיהי' כשואל דהא נמי לית לי' רווחא להשליח מזה . וכן מבואר החם סעי' י"ו . וקשה נמי הכי . וי"ל דע"כ לא החירו

העסק אלא בממונו בלבד וכו'. שוב כחב ומה שאומר החלמוד בני רב עילש וכו' כן הלכה וזה שרבוחינו החירו זה לפי שהי' אללם מסכים לסתם משנה וזה שאם חלקנו זה הסך הנותר למתעסק על בעור הממון לחלקי' על מספר ימי העסק אז יפול מכם חלק לכל יום כמו בזכרנו ואם נחרלו שניהם בזה מותר. ושוב האריך בדין אחר ומביא דרך גררא פלוגתא דרב ושמואל בדין מוחר שליש בשכרך ופי' כרב דהיינו אפילו בדבר מסופק ומסיק אלא שראוי לדעת שרב אינו מתיר זה בשכירות אלא כשים למתעסק מלאכה ביולא בה להתעסק בה לעלמו באופן יחעסק בשניהם יחד בעת אחת וכו' . שוב כתב ואם לא הי' באופן זה שניהם מסכימים שקולץ לו דינר וזה השכירות הוא בנושא שבזולת החנוני וכיולא בו כפי הנראה מפשטן של דברים לפי שאינו לוקח שכירות אלא כדי שעור בטלחו דקלח ינחים לפי שאינו יושב ומחעסק בעסקא זו כמו החנוני וע"כ יספיק לו שכירות דינר בכ"ז עסקו ולא אמרו דינר דוקא וכו' . סרי לך בהדיח דחזיל בשטת רבותיו דהרמב"ם ומחלק דלח מספיק דילר אלא בעסק שאין המחעסק מבעל עלמו אלא בקלח עחים ולא בחנוני . וה"נ מחלקים החום' דף ס"ח ד"ה אלא דלהכי מחלק החנא בטגלים ולא מחני כפוטל בטל משום דאינו מבטל הלא בקלת עתים. ולשיעת הרמב"ם זה קשה. וה"ג מתפרשין דבריו בהלכות תחילה כתב ואי בעי למפסק כל יומא דשותפתא פוסק כרבא ודוקא באופן זה והי ניהו רבותיו דהרמב"ם וכדיהיב טעמא בהחשו' שדנן חכמים שזה עולה כפיסוק שבכל יום . ושוב כתב והנ"מ בחנוני דלית לי' עיסקא אחרינא כלונגר שלריך לבטל עיסקו לגמרי מחמת החנות אבל מלינן דאית לי' עסקא אחרינא ולא קמבטל מיני' כלומר דכיון דיש לו עיסקא אחרינא ולא קמבטל לי' מיני' יש בו חילוקים דפעמים דלא מתבטל כלל כמו גבל לחורא דהעסק רוא בפעם אחד עם שלו ופעמים הוא כשמבטל לו במקצת פחים ולא כולה יומא . ויהי' איך שיהי' לא בעי באגרא כולי האי אלא כדרב פעם ע"י קלילת דינר או ריש עגלא ופעם אפילו ע"י דבר מסופק כמו מותר שליש בשכרך. וזה הברור בפי' הריף וכן סחמא בהרא"ש וכל הוכחת הב"י ז"ל בפירושו מיושבים בהל"ל . ולשון רבילו ידוחם והעור

בעיף ד' ואם הי' לו עסק אחר לא רצה ליחן לו דינר וכו' . זה כחב ע"פ פירושו בב"י לישב הרמינ"ם וכן מה דקשה לו דאל"כ טובדא דרב עילש דילמא בהי' לו עסק אחר איירי - אבל מאוד חימה לי דמי פתי יסור הנה דהא ע"כ דינר ל"ד כמבואר לעיל בהתשובה וגם בגמרא מדמין קלילת דינר לריש עגלא . א"ו דל"ד וה"ה הפחוח שבמטבעות ומה"ח לא יתרלה לזה ויקבל עליו אף חומר הרמב"ם דילקה בריווח ובבפסד חמה אני אם חכמי הש"ס איירי מענין זר כזה . ומלבד זה יש לחמוה מה זה שכתב ואם הי' לו עסק אחר לא רלה וכו' יהי' וכו' הא סעיף ב' דאיירי נמי כשלא פסק עמו כחב ואם הי' לו עכק אחר וכו' אלא אפילו העלה לו דינר וכו' וכן אם א"ל כל הריוח יהי' שלך שלישו. הרי דאף בלא פסק עמו כל שאומר לו כל הריוח יהי' לך שלישו מותר ושוב להפסד הוא למחזית א"כ הכא מה בכך שלא פסק עמו וגם אינו רולה ליתן דינר מ"מ למה יהא מחויב ליתן לו ריוח שני שלישים ולהפסד לא יותר משליש הא מיד שנותן לו ריוח שני שלישים דהיינו כל הריוח יהי' לך שלישו שוב מותר במחלית הפסד ומה"ח שלזה יתרלה ולזה לא. ואף שאפשר לדחוק דדוקא כשבאו לחלוקה טרם שיודע אם יש ריוח או הפכד התרלה עלמו לריוח יהי' לך שלישו הוא דמותר שוב אף בהפסד לחלאין אבל כשלא נתרלה מזה עד שבאו לדין אנן פסקינן דלריך נהיות בשני שלישי ריוח למקבל ושליש בהפסד. כל זה רחוק מהדעת והסברא לענ"ד ול"ע:

: כמעט א"א לעמוד על דעהן

בעיף ז' בט"ז ס"ק י"ב וזה למד מחכירי נרשחי וכו' . וא"כ
יקשה זה על הי"א שמוחר . אבל לענ"ד לא דמי כלל
דהחם פשיטא דשם לוה על הנוחן הקלילה דהא המעות על
אחריותו משא"כ הכא כשהנותן מקבל כל האחריות אינו לוה כלל

ולא אסרס מורם אלא רבית הבא מיד לוה ושרי והיינו דעת הי"א וק"ל:

סעיף ז' במ"ז ס"ק י"ד פי' שיהי' הכל מלוה . נ"ב עיין ש"ך ס"ק כ"ב :

בש"ך ס"ק כ"ג העתיק לשון הבה"ב וכתב עליו ונ"ל דאפילו טוען ודחי וכו'. ועיין בהג"מ עלמו כי המעיין שם יראה להדיא כוונתו . תחילה דן שהוא רבית הלולה אלא שלדד להקל ופוטרו מלהחזיר מטעם מחילה וע"כ היכא באין הלוה תובעו . בתר הכי דן על ענין זה היכא דהלוה עדיין לא נחן ורלה לאבכח היתר לקבל לכתחילה ודן שאם הוליאו ודאי רבית קצולה ביא ואסור ליתן ולא לקבל אבל אם כרויח בסמעות אז שרי ליטול וליתן אם עולה הרביע זקוק למחלית הריוח והעתיקו המהרי"ק בשורש קי"ע כלשון זה ושדינן לי' אהימגותי' אומרים לו אם דומה לך שחלי המעות עולה לרביע הן ואם לאו חן פחות . ומסיים המהרי"ק ועכ"ז הצריך שיאמר הלוה באמונחו שדומה לו שכך הרויח. נראה ברור שהבין אמירת נאמנות כלום לטובת המלום שיהא רשאי לקבל מה שנותן לו. וא"כ פשיטא דאין כאן מקום לשבועה או חרם סתם . אבל הנוסח שלפני וכנראה שכן היתה לפני הב"י בלשון זה ושדינן זה אנאמנותו וחומר לו אם דומה לך כו' חן לי רביע ואם לאו חן לי פחות . ולכן הבינו דקאי על חביעת המלוה ומה שכחב ושדיכן לי' אנאמנותו היינו מה שיפסוק הב"ד ביניהם שאין המלוה על הלוה כי אם שיאמר לו אם דומה לך וכו'. וביאר הב"י דמש"ה אין על כלוה בבועה מפני שאינו טופנו ודאי אבל קשה לפ"ז הא קיי"ל השותפין נשבעין בעענת ספק. ועיין בח"מ סי' ל"ג בהנ"ה דה"ה המקבל עיסקא. ודוחק דקאי בשטח הי"ח דהתם . (ואולי הכא שאני דנאמן במגו שהרויח מעט במגו שהולאתי בהולאה וע"ש סעי' ל"ב בסמ"ע) כן נלענ"ד כוונת הבה"ב. אבל מהש"ך נראה שהבין הדברים על תביעת הלוה שיחזיר מה שנתן . וא"י לפרש כוונתו דאיך שייך שיטעון הלוה על המלוה בזה ודחי אם לא בדוחק שטוען אתה יודע שהולאחי אותם בהולאה ולא עסקתי בם כלום ומ"מ לקחת רבית והחזר. והמלוה טוען שהוא שקר ואני סובר שהרווחת בם וקשה על פירושו ממ"נ אם טוען שהלוה אמר לי שהרויח כל כך . זה הדין מבוחר סעיף כ' וחם הלוה סחם נחנו חיך שייך שיחמר על נהמצוחו שדומה לו שהלוה הרויח כל כך וג"ע . אבל כמדומה לי בהעיקר ככונת המהרי"ק:

סעיף י"ב בם"ך ס"ק כ"ז ועיין לעיל ס"ס קס"ע. כ"ב ועיין שס כמי מה שכתבתי בלדו :

סעיף י"ד הגה"ה ויש להקל בזה ועיין סעיף י"ח בש"ע ובזה מבוחר דמה דהביח הט"ז סי' קס"ג סק"ה דבמה דקיי"ל כפי' הלכות גדולות דלוין על שער שבשוק היינו סחה בסחה ממילה הפי' רחשון חסור. ודחק בעעמו לענ"ד חינו חלה אדרבה להכי הסכימו לפי' ה"ג משום דפי' רש'י דהיינו אם לוה מעות לזמן וחם לה יפרע בזמנו המזומנים מחויב לשלם לו בפירות דרך קנס אפילו בפחות מן השער שרי ומכ"ש בהשער. ולהכי מיחנו בפי' ה' דרש"י משום דבזה לה בעיין שער שבשוק מעעם דרבית ע"י קנס משרי שרי וחפים לה חסרו חלה משום הערמת רבית ובפירות שרי כמכוחר בב"י ולמד מדינה דמתני' הם חין חתה נותן לי מכחן עד ג' שנים הרי הוח שלי. וכן מבוחר להדיח בספר ח"ז בהסוגי' דלוין על הרי הוח שלי. וכן מבוחר להדיח בספר ח"ז בהסוגי' דלוין על

שער הבשוק ע"ש וזה ברור וק"ל:

מעיף מ"ז בע"ז ס"ק כ"א. מכאן כ"ל דה"ה בכל החירים.

מלשונו משמע מבואר דה"ה בהיתר המפורסם שאנו

עוסקים בו דהיינו שהוא עיסקא גמורה שאם המקבל לא ירויח

פטור מכלום ונשבע ע"ז ואם הרויח כמה מ"מ קונה כל חלקו

בריוח בעד דבר קלוב ובספסד נמי הנותן שוחף אך לא

בראמנות שבועות המקבל כ"א ע"י בירור. בזה נמי לומד

מהכא דאסור בקלבה דשבוע כ"א בדבר קלוב לזמן פלוני.

ולענ"ד לא דמי כלל דבשלמא הכא דעיקר ההיחר מטעם

דאינו אגר נטר אלא שברגע אחד יחחייב מעעם קנם שפיר

מוכרח

מוכרת להיות שברגע זו יתחייב בהכל ולא ע"י שיתרבה כל
שבוע. דאל"כ בעלת כל איסור רבית שילוה לו ע"י יום אחד
ואם לא יפרע יהא מחויב בכל יום אגר נער ממש. אבל בנ"ד
שהקלבה אינה אלא אם ירויח ואך למען למנוע החשבונות
קולבים ומוכר המקבל חלקו בהקלבה והוא עסקא גמורה מה
קולבים ומוכר המקבל חלקו בהקלבה והוא עסקא גמורה מה
שבוע ושבוע. והאמת שנהירלא בילדותי ראיתי בק"ק פוזכן
נוסגים כהע"ז להעמיד הקלבה על שנה ביחד. אמנם בהיותי
נוסגים כהע"ז להעמיד הקלבה על שבוע ושבוע ד' וחלי
קאפעקען (ע' גדולים) או פחות למאה כפי מה שמשוים עלמם
קאפעקען (ע' גדולים) או פחות למאה כפי מה שמשוים עלמם
ואין מדקדקים בזה. ולענ"ד הדין עמהם:
בעיף כג ואין לריך ליתן לו שכר ערחו. והוא ע"פ פי' רש"י.
המהרש"א שם ל"ע ע"פ דברי תום' דלשם. וכבר עמד הדרישה
פה לדחוק בטעם רש"י ז"ל:
בברי ה"ח מ"חללה האשוה באשור ב"ב נעין חשובת

פה נדחוק בעעם רש"י ז"ל : בש"ז ס"ק ל'א . השובה על שאלה ראשונה . נ"ב עיין חשובת מהר"מ אלשיך סי' קי"ז ודבריו ל"ע מזה :

סעיף כד לא ילרף. כתב הש"ך בשם הדרישה אפילו בלשון עיסקא אסור . ולשון רש"י בגמרא דף ס"ח הוא הכי וזוקפן מחליח שכרן עם הקרן וכוחבין בשטר פלוני חייב לפלוני כך וכך . ולהכי באמת מבואר בהדרישה שהטור אינו מפרש כפרש"י . ואני רואה שאף הנ"י פי' להדיא כרש"י ז"ל . והגאון בעל שב יעקב באריכתו להשיג על הע"ז בתשובה סי" ל"ה כהוגן. עכ"ז מסיק דאין הכרח לפרש כהט"ז דהרישא דוקא בלשון עסקא אלא דבין בלשון עיסקא ובין בלשון חייב . ולבי לא כן ידמה והרישא אינו מתפרשא אלא כרש"י ונ"י בלשון חיוב דהילו בלשון עיסקה כגון שהיו נותנים מהה ולו יהא שחשבו להרויח אחד באחד וכחבו בשערת פלוני קיבל מאה וחמשים בעסקא מה כולי האי ומה החפש דדילמא לא יהא בו רווחא וכי לא יהא המקבל נאמן ליטעון אותן חמשים לא קבלתי במגו דהחזרתי אף מחלית דהיינו ע"ה שנאמן במגו דנאנסו. והרי אפילו נפל השטר קמי יחמי מה"ח לא יהא נאמן הא אפילי ליורשין טענינן הוחזר במגו דנאנסו . וביותר קשה על אמימר דעביד הכי וכי אתו לקמי' הי' מהימן להו א"כ מה בעי בזה ומה ריוח אדילי' אם נכתב או לא כיון שבדיבור פיהם האמינם א"ו כל עיקר טעמא דאנבי מחוזא ודרב מרי לא הי' אלא מיראת טענת החזרתי או נאנסו עבדו שטרי חיוב אלא דאנשי מחווא היו סוברים דאף הריוח כיון דממש הי' ברור להם לא רלו להאמינם וזקפו הכל מלוה ורב מרי מדנמי חש לטענת החזרתי הן על הקרן והן על ריוח עשה מהכל שט"ח אלא שכאמינם על הריוח אם יאמרו בלא הרויחו דלוה לא חש שיהי' בעניניהם עענה נגד המפורסם שבודאי סחמא הי' בו ריוח ומכ"ש שהאמינם בהפסד ליתן חלקו . ובודאי אילו לא הי' חשש יותר אלא שמא יחזיר מהתנאי ויכחיש לומר שהוא מלוה לא הי' כלל נעשה באיסור כיון שהמקבל האמינו על עצמו ולכן טען רב אשי חינח דמ"מ שטר של איסור הוא דדילמא נפל המי יחמי והם לא ידעו. ולהכי פוסק הרא"ש הואיל דהשער איסור

ליורשים שהרי לא ידעו מהחנאי אבל מחשש זה כיון שמאמינם שוב לא הוי שערא דאיסור ושרי: סעיך כה בשיך סק"נ לא מפקינן מיני' דס"ל א ר. נ"ב עיין סי' קמ"א סעיפי ג' ד':

הוא אסור הריוח אפילו הוי בי' . ובאמת לשון הרמב"ם והנ"י

משמע דבדיעבד הריוח שרי . עכ"פ איכא למשמע מן הסוגי'

בסיחר הגאון ז"ל לכחוב על גוף השער בסופו כיון דבוה אין

החשש דנפילת קמי יחמי דהא יחזו מה כחוב. ואי משום דיוכנו לחחוך חשש זה גבי דידי' נמי הוא וכמו שמאמין לאביהם

כן מאמין להיורשים . בשלמא בתנאי דע"פ לא שייך להאמין

לאחר גמרי בעז"ה הלכוח רבית . עדיין נסתפקחי במי שנוחן לחבירו מנה לעולמית שהמלוה לא יוכל לחבוע אותה המנה והלוה כמו כן נחחייב לעולם נגד המלוה בזהב לשנה כל ימי חייו או אפילו אחרי מוחו בניו אחריו כ"ז שיהיו יורשים זה

הרכות יורה דעה
שיתרבה כל מזה נכסים קרי
ש"י יום אחד עלמו או גם נכ
ז. אבל בנ"ד שקיבל לחלוטין
ע החשבונות לפ"ר מסחבר מ
א גמורה מה אגר נער אסומ
קולץ על כל מחרבה גבי'.
זי בק"ק פוזנן רולה לפרוע הי'
אמנם בהיותי כי אם כמו שמ

מזה נכסים קרקעות או אפילו מטלטלין בזמן הזה ע"י ששעבד עלמו או גם נכסיו לחיוב זה של זהב לשנה בעבור המאה מנה שקיבל לחלוטין שיהיו שלו לעולם אי זה שרי או אכור . כי לפ"ר מסחבר לי דלא שייך על זה כללא דר"נ דף ס"ג ע"ב כל אגר נער הסור דוה דוקה היכה שע"י המתנת לגבות מעותיו מתרבה גבי' . ואילו הי' רולה המלוה לגבות או שהי' הלוה רוצה לפרוע הי' נפסק הרבית. משא"כ בנדון זה אפשר שאינו כי אם כמו שקונה הלוה לשעבוד גופו לעולמים או שעבוד נכסיו ונימא דמ"ש מקונה עבד עברי לשעבודו להכל . או שקונה אותו לשעבוד זה ליחן לו כל ימיו זהב לשנה ואינו נופל ע"ז שם סלואה כלל כיון דלא ניתן לחזרה ואינו דומה לכל עניני משכנתא באתרא דלא משלקי דשם בתר עכ"פ ניתן לחזרה. וגם למשכנתא דסורא לא דמי דשם הסכימו כל המפרשים דהוי אתרא דמסלקי אפילו תוך הזמן . וקלת יש לדייק דשרי מתום' דף ס"ה עיב ד"ה לכשיהיו לי מעות החזירם לי ע"ם ודוק . הך בהריב"ם סי' ש ה רחיתי כתוב באמלע דבריו ולא עוד אלא אף אם אין המוכר יכול לסלקו אלא שמוכר לו המם ההוא על ביתו לעולם אפשר לומר דהוי ר"ק כיון שזם נותן מנה וברוב השני' יקבל מיד הלום יותר ממה שנתן וזה בקצילה שקללו בשעת מתן מעות ואע"פ שזה כמכר עולמית הוא שמוכר לו פירות ביתו וכו' והוי לי' כמשכנתא דסורא דשרי' לכ"ע וכו' מ"מ זהו אם הי' הקונה עלמו דר בבית ההוא או אם הי' משכירו לאחרים אבל למוכר עלמו האי' לי' כחכירי נרשאי וכתב הרמב"ן ז"ל החכירי נרשאי אפילו במשכנתא דסורא אסור וכו' ומסיים אבל בנ"ז שתחילת התנאי הוא שזה מובר לו במנה לעשות לו חוק בכל שנה לעולם כל שיארכו הימים וזה מקבל בלירוף השנים יותר ממה שנתן רבית קלולה והלוחה גמורה היא אלא ששינו אוחה בלשון מכר ואין הלבון מעלה ומוריד . ולענ"ד תחילת ראייתו מחכירי נרשאי

לגבי משכנתא דסורא . אין ראי' כלל דהא משכנתא דסורא

הוא באתרא דמסלקי חוך הזמן וגבי שאר משכנתא עכ"פ בתר

הזמן . לכן לענ"ד עדיין מידי ספיקא לא נפקא וכמו שבעלמו

כתב בחחילה בלשון אפשר . ואדרבה בענין כזה "ל דמכירה

גמורם היא ובלשון הלואה לא חלי׳ מילחא. ומדברי אסיפת

זקנים בלשון כללא דר"נ הנ"ל מה בא לרבוח עיש . אין לדייק

די"ל דמשמע לי' ר"כ חידוש של איסור אחא לאשמועינן וקלח

יש לדייק איפכא אילו ס"ל כריב"ש דאף זם בכלל אגר נער סי'

לו לפרש דוה אתא לאשמעינן עכ"פ יראה לענ"ד היכא שאין

הלום מפעבד נכסיו לעולם רק כל ימי חייו דום ביתר גמור

הוא . דהא בכנון זה אפשר דיפסיד המלוה כשימות למחר והוי

כקנין לגמרי קרוב לשכר אם יחי' וקרוב לספסד אם ימוח ולא שייך כלל סיום דברי ריב"ש . ועיין במהרי"ק סי' ל"ו משמע נמי

במה שנסתפקתי לאיסור אם לא שהי' תחילת עושה ההלואה

גוי ודוק:

הלכית גילוח

סיבון קפא סעיף ה' הג"ה וקטן מוחר להיות ניקף מן העו"ג

ר"ן פרק אלו הן סגולין. ומלבד שפ' אלו הן

הגולין אין לו שייכות לזה. אף בפרק אלו הן הלוקין לא מלאתי

דין זה בהר"ן כלל. והוא הימה שאף בהד"מ מבואר שהוא

בהר"ן פרק הכ"ל. ובעניותי עד כה לא מלאתיו בשום מחבר.

ולפ"ר אף ל"ע דמ"ש מאשה שאסורה לדעת הרמב"ם והראב"ד

להקיף את הקטן כדאיתא' סעיף ו' וזה לשיטתם אף לדעת

רב אדא דס"ל דאפילו איש גדול אינו מוזהר על הקטן מ"מ

לית הלכתא בזה כר"ה דאשה מוחרת להקיף לקטן אלא דמ"מ

אסורה מדרבני ומ"ש עו"ג. ואולם אחר העיון נראה דהדין

אפשר מ"מ להתקיים לשיטת מקלת פוסקים. וחחילה אבאר

לשנ"ד טעם האיבור לגבי האשה אחרי דקיי"ל כר"ה דהלאו

ללא תקיף לא קאי על אשה כלל ואפילו להקיף לאחרים ואולם

להקיף לגדול פשיטא דאסורה שהרי על הניקף חמיד יש לאו

במבואר

כמצואר שם בתום' ובשבועות וא"כ פשיעא שאשה אסורה להקיפו משום לפני עוד . ואף בקטן נהי שאינו מוזהר מ"מ לא עדיף מכל איסורי תורה של מאכלות אסורות דלכ"ע אסור ליספי לי' בידים כמבואר בש"ם וב'י א"ח סי' שמ"ג אף דלא מציכו בכל החורה אזהרה למאכיל לחבירו דבר איסור זולת לפכי עור (זה לפ"ר ליתא דמן אמור ואמרת למדינן להזהיר גדולים על הקענים). מ"מ אסור מדרבנן להאכיל לקטן בידים . ומ"ש החשה לגבי קטן . הרי היא מאכילו האיסור בידים דהיינו לניקף. ואגב אבאר המוכרח לפרש לשיטת הרמב"ם וֹראב"ד דברי רב אדא דאמר לר"ה לדידך מאן מגלח להון . והרי הש"ם מפיק מזה דרב אדא מקים מקיף לניקף כמבואר שם בחוס' ומשום דאל"ה ולדידי' מי ניחא ולשיטחם הנ"ל אכתי קשה ולדידי' מי ניחא הא עכ"פ אסור מדרבנן כמו לדידן אף שפסקינן כר"ה דאשה אינה מוזהרת מ"מ מדרבנן אסורה אף לקטן ה"ה לדידי" אף שזכרים נמי אינם מוזהרים מדאורייתא מ"מ הא אסורים מדרבנן ומאן מגלח להו . וע"כ לומר דלדידי' ניחא דנסי דקיי"ל לכ"ע שאסור להאכיל לקטן איסוויי חורה מדרכנן אף דלא שייך גבי׳ לפני עור דהא אינו מוזהר ס"ל לרב אדא דזם אינו אלא באיסורין דלא מפורש ההיתר להדיא בתורה משח"ב לרב אדא מדאפיק התורה הניקף ומקיף בחד מלם לסורות הסיקש מקיף לניקף והחירה בהדיא אזהרת מקיף לקטן ודאי לא אסרוהו חכמים על דרך שכתב הט"ז יו"ד סי' קי"ז סק"ח. ואף דשם שדו בי' נרגא האחרונים דיש כח ביד חכמים . מ"מ 'ס"ל לרב אדא דבזה לא רצו לאסור המפוכש להיתר. (ועיין חגיגה דף י"ח בחום' ד"ה וחולו של מועד) משח"כ לדידך. ואף דקאמר לי' דחובה מגלחם לייט אף לשיטחו דהא לדידך דלא מקשת הרי ההיתר לקטנים אינו מבואר ולהכי אף דנשים אינם בבל תקיף מ"מ הרי אסורים מדרבנן להאכילם בידים האיסור ניקף וזה ברול . ומעתה נחזי אכן בדין זה לשיטת הפוסקים דבמלות ל"ת לא שייך מלות חינוך זולת להאכילו בידים הוא דאסור מדרבנן י"ל הא ע"י עו"ג שרי דהא אין שליחות לעובדי כוכבים וא"כ אף אם האב מלוה להעו"ג אין בכך כלום . ואף דרש"י ס"ל יש שליחות לעו"ג לחומרא כבר בארחי בספרי ב"מ סי' ה' דהוא רק באיסורין החמורים כמו שבת ורבית ע"ש . משא"כ לשיטת הרמב"ס וש"ע א"ח הנ"ל דבאיסור תורה האב מחויב משום מלוח חינוך לגעור בו ולהפרישו . לע"ד הברור דלדידי' אם הקטן רולה להיות ניקף ע"י נכרי מחויב האב ליגער בו ולהפריסו . ואפילו הב"ד מלווים למחות ביד האב אם אינו מפרישו דהא מ"מ הקטן עובר בלאו דניקף . ומכ"ש שאסור להאב לצוות לעו"ג וצ"ע . ודע דים מקום אתי לומר דאין שום מחלוקת בין הפוסקים בדין חשה לקטן וחף דבחמת משמעות התוס' דלר"ה מוחר לחשה להקיף לקטן כי סיכי דלא לקשי עלייהו האיסור ניקף דעבדי בירים להקטנים בע"כ לומר דלא איירי אלא בגילוח לקטנים כדמפרש שם רש"י אחר החולי כדי להברותו . ואפשר סוברים שבזה התירו האיסור של מאכיל בידים. משא"כ הרמב"ם מפרש בגילוח לתענוג ובזה הקרוב בעיני דכע"מ להרמב"ם וליע:

םעיף י הג"ה ומ"מ נזהרים וכו' . ח״ה סי' רל״ה . נ"ב וכן הוא בריטב"א מס' מכות בשם חום' ועוד שם שמשום מדת חסידות לא יעשו כעין תער מפני חשד הרואים :

הלכות נדה

סיבון קפנ בספר ס"ט מביח פה בהג"ה בשם אחרונים דמה רס"ל בדם הבא ודחי מגופה חזקה שבא בהרגשה דוקא כשרואה כדרך ראיות שאר נשים לא כן במולאת קרטין שאין מדרך הנשים לראות כן ילא מגדר הרוב ולא אמרינן בהא חזקת דם וכו' . ולעל"ד דבר מושכל הוא בלי ראי' ואף אפשר דאפילו בעפה קטנה מאוד דם ממש נמי לא שייך בו החזקה שבא בהרגשה וזה נמי מלד המושכל מפני שמעט הוא אפשר

שינה בלי הרגשה וכן נמי י"ל שיצאה בזה מן הרוב נשים שדרכם לראות ראי" שיש בה ממש . והכי משמע מהרא"ש פרק התנוקת הלכה ד' שכחב חיישינן שמא מחמת חימוד ראתה טפח דם כחרדל ולא סרגישה בו . ואפשר נמי להסמיכו בראיות קלת מן מימרא דר"ז דנשים החמירו על עלמן וכו' ואפי' בטפה כחרדל . ונתקשו הראשונים מה הרבותא כדאיתא בב"י . ולהנ"ל י"ל דהרבותא אף בדלא ארגשה ובעפה קענה כזה ליחא החזקה מ"מ החמירו בכל חומר. ולהנ"ל בשם החחרונים יש מקום לעיין בעובדא דאחא לקמי איזם פעמים באשה הבודקת מעלמה בלי הרגשה ומצאה על העד קורט שחור קטן בכמותו מאוד כמעט שאינו נקח ביד אלא על ראש המחט הוא נאחן ובמהוחו סוא נמי דק ואי אפשר בשום לד לבודקו בבדיקת פושרין שבסי קפ"ח כי מיד שיבח לפושרין ואפילו מעט רוק ממש יחחבד ומקומו אין וכשמגביה אותו ע"י מחט להביאו על הלפורן למעכו מיד מפני דקותו הוא נפרך ע"י המיעך מעט והי' לרוה ואבק. אבל אינו בא לידי מיעוך ואפילו נחשב פירוך זה למיעוך אינו בדיקה מש"ה לטמח חלח חיפכח מצינן שחם לח נימוחו ע"י מיעוך הלפורן טהורה . וא"כ לא ידענא מה אידן בי' כי באמת מפני יבשוחו יש לספק בו בברי' . ולהנ"ל יש מקום להקל מפני הספק דרבנן . אלא דמסחפינא אם לא יהא בגדר ספק חיסרון חכמה שאם אני איני בקי בבדיקה אולי יש חכם אחר הבקי . ומפי אשה העוסקת בשאלת נשים שמעתי שנהוגה היתה, בענינים אלו. שלא לשאול כלל פי מורה אלא בלשון זה אמרה קבלה בידה מפי המורה ז"ל שהי' מלפני וואן זיך עש ניט אפ פרבט על העד היא טסורה . ולענ"ד לאו דסמכא היא ולא מפים אנו חיים . (והברור לענ"ד ששמעה ועעתה הגאון אמר דבריו לחומרא להיכא דבדקה ג' פעמים וכולם לא נמוחו שאז אין לריכה לבודקם יותר וכזה הורה ואך החמיר שאם תראה דם וועט זיך אפ פרבין היא טמאה ואם לאו טהורה בלי בדיקה) כי לא מלאחי רמז יסוד לבדיקה זו אלא ל"ע. ועיין ס"ם זה בס"ע ובס"ם ק"ץ בחשובה מק"ק ליסא :

סימן קפר סעיף ב' בש"ך ס"ק ז'. ובסי' קל"ו סק"ד כחב
בסגנון אחד בחשבון השעות זמניות ואוסר לאשה
אחר כ"ד שעות. ומשמע דביום ארוך אף שעדיין סיום גדול.
ולענ"ד המעיין בראיותיו שמביא הכא מא"ח ובנקכ"ה שלו שם
מבואר כונתו בא"ח. יראה להדיא היפוך דעתו ממש. דוק
וחשכת. ע"כ לענ"ד אין אורך להחמיר כלל כמשמעות שלו.
וחשכת בש"ד היים שלי אחרונים כבר הושג מפי כולם:
מעיף ה בש"ד ס"ק ע"ו. ולפמ"ש לעיל. נ"ב אף דלעיל לא
בתב אלא היכא שאין לה וסת קבוע ביום. כתב הכא

סכי ע"פ דבריו בנקה"כ שמלד חומרא ראוי לסחמיר ולומר בכל הנשים שאין להם וסחות גמורות ע"פ האגודה ע"ש: בעיף ט עבר הוסת ולא בדקה ולא הרגישה עסורה . כאן הקשה בספר כרו"פ על הרוף ורמב"ם הסוברים

דהכח מן הדרך נשיהם להם בחזקח טהרם ובחין עליהן בלח שחלה ואפילו ישינות ואפילו עבר הוסח ולא עבר מחז שעור שחלה ואפילו ישינות ואפילו עבר הוסח ולא עבר מחז שעור שחלה ומיכול לעבול . הא קשה קושי' תוס' מהפרישה סמוך לוסחה. ואיהו מקשה נמי על הרמב"ם דמ"ש מאשה שחין לה וסח דפוסק הרמב"ם שחסורה עד שחבדוק . ומביא נמי קושי' הכ"מ עלי' דהרמב"ם שפי' להרמב"ם דבשעת וסת אסורה ובעבור הוסת מותרת דת"ש. ותירך הכל בחד טעמא דסמוך לוסח ובשעת וסת חיישינן שמא מחמת חימוד חשמיש חראה משא"כ בעבור הוסת בלא חשמיש. אלא שהוקשה לו עדיין מן אשה שאין לה וסת דהא בעבור הוסת הלא שהוקשה לו עדיין מן ושם לא יוצדק לומר דאין לה וסת חיישינן שמא מחמת חימוד חשמיש ראחה סמוך לחשמיש משמש ראחה . דא"כ מה פעולת הבדיקה . ומכ"ש דמו יש למיחש שמא מחמת הימוד גוף החשמיש תראה תחחיו. (ובספר למיחש שמא מחמת הימוד גוף החשמיש תראה תחחיו. (ובספר ס"ש סי' קפ"ו רולה לומר דהרמב"ם איירי באשה שאין לה וסת

וגם אינה מרגשת ביליאת דם מן המקור ולהכי ביש לה וסת

שרי' מן הטעם דלא ארגשה ובאין לה וסת אסורה מפני שאינה

סימן קפו סעיף ח'. בש"ך סק"ח . שוב פסק חמ"ו בחשובחו וכו' אלא ימים הראשונים יפלו . הן אמת שכדברי השו' חביו ז"ל מוכח מבעלי נפש להראב"ד שער הפרישה שכחב ועוד חבין וחדע כי לא נחום אליה (ר"ל גאשה שאין לה וסה שתהא לריכה בדיקה מיד אחר התשמיש) לרואה דם מחמת תשמיש עד שיולד בה רעותא על זה שהרי שנינן נשאח וראתה דם מחמת חשמיש משמשת פעם א' ב' ג' מכאן ואילך לא השמש וכו' וקחני סיפא ואם יש לה וסח . ש"מ דרישא באשה שאין לה וסת עסקינן ואפ"ה קחני נשאת וכו' כנ"ל משמע דקמייתא לאו ממנינא הוא אלמא מעיקרא לא בדקה (ר"ל לא בדקה בשעה שחושיע ידה אלא מעלמה אחר זמן זה ראחה. וזה הפי' הגרור וכן פי' החורת שלמים וכן מסכים בס"ט . ודלא כדפירשו הכרו"פ ע"ש) ולא חיישא וש"מ דאשה שאין לה וסת נמי אי לאו דאתיליד בה ריעותא דראתה דם סמוך לחשמיש לא הוי חיישא . הרי להדיא דהפעם הראשון אינו מן המנין לשיטחו ולא אמרינן איגלאי מילחא למפרע . ואף הפוסקים הסוברים דראי' א' ממנינא היינו כדפי' בח"ה מפני בסברו כם דאין לכ וסח חמיד לריכה בדיקה מיד אחר חשמיש ושפיר וק"ל . אמנס מה שכחב הש"ך וכ"ש באשה שראחה ג"פ בבקר וכו' יראה לענ"ד דהיינו דוקא שלא באחה לשחול עד עברה לה ג"פ בחופן זה שחז היא מוחרת . ומ"מ לריך המורה לומר לה שמאז אסורה לשמש עד שתבדק לפני חשמיש ולאחר חשמיש מיד בסמוך בכל מד דאפשר כתבוחר סי' קפ"ו לדעת הש"ע . (ודלח כהש"ך ועיין כרו"פ בדין אשה שאין לה וסח ואפילו לדעת הש"ך שמקיל מ"מ הא חזיכן דהראב"ד גופי' פי' הסוגי' דלהכי אשה שאין לה וסח כ"ז דלא איתרעי לא בעי בדיקה לא"ת אבל בתר דאתרעי בחד זימנא לראות שמוך לחשמים שוב לריכה בדיקה א"ח מיד ובזם ודאי לא מליכן חולק עליו . ולסכי לענ"ד אשה הרואה מגופה אף במופלג מחשמים באופן דים לספק דמיד מבשעת חשמים ראחה לריך המורה להזהירה לבדוק מאז חמיד א"ת מיד . וכן הוא להדיא במהרי"ו סי' קפ"ד . ואפילו אחר פעם אחת דאיכא לספוקי כנ"ל . אבל בנמלא פעם אחד בכחונחה בקמה ממעתה או בהסדין זה י"ל מדאינו אלא מליאת כחם אפשר דלא חשוב ריעוחא כלל להצריכה בדיקה אם היא אשה שיש לה וסת. אתנם באופן הש"ך שג"פ בבקר בליל עבילחה כשקמה ממעחה מלאה על הכחונת רבוי דם אף דבאמח מ"מ אינו אלא גזירת כחם מ"מ לבי נוכפי מחוד אם לא יהא חשוב ריעותא כדי להלריכה מאז בדיקה א"ת מיד במה דאפשר או דחהא חשובה מכח זה עכ"פ השם שאין לה ושת להלריכה בדיקה לדעת הש"ע ול"ע . ומדברי הסמ"ג וסה"ח שבב"י חין רחי' שכחב בלשון זה ודוקח ברואם מיד לא"ת כשיעור-שפירשתי אבל אם ראתם לאתר זמן שפירשתי אינה אסורה לו בכך אפילו פעמים רבות . כי י"ל דַאיירי בשלא באתה לשאול עד עברה ג"פ באופן זה וק"ל בהנ"ל שהוצאחי מדברי בעה"נ דראחה פעם אחד בספק רואה מחמת חשמיש מאז לריכה בדיקה א"ח מיד הואיל ונמלא בה רישוחה לענ"ד יש לחרץ דברי רש"י וחשו' רשב"ה שמחמים עליהם הס"ע במה שפירשו מה דנאמר בהסוגיא ואם יש לה וסת חולה בוסחה ומותרת לשמש בין וסת לוסח בלא בדיקה . והבין דכוונתם בלא בדיקת שפופרת ולכן הקשה ת"ל דא"ל שפופרת מפני שלא ראחה מ"ת ג"פ רלופין . ולענ"ד כוונחם פשוע בלה בדיקה של ה"ח מיד משה"כ קודם שקבעה הוסת עכ"פ לריכה בדיקה אחר חשמיש מיד מפני הריעותא דאתיליד

בה לראות מחמת תשמיש וק"ל : שם בש"ע . וחקנח עלמה משמשת . נ"ב עיין סעיף י' ובסעיף י"ח בש"ך סיק ל"ה:

סעיף ב עד מקום שהשמש דש וכו' ואם לאו בידוע שהוא מן הלדדים . כלשון הזה הוא נמי בעינו לשון הטור . וכן הוא לשון הריף ולשון הרא"ש וכן לשון החהיב שער ב'. ולשון הרמב"ם הוא ואם לא נמלא על המוך כלום בידוע שהדם שהיא רואה מדוחק הלדדים וטהורה . ולשון הגמרת

מרגשת . וזה אינו מתרי טעמי דאף דזה לשון הרמב"ם סוף הנכוח חישות הנושא חשה שאין לה וסח קבוע אלא לא חרגיש עד שחרד דם הנדה . אין ר"ל שאינה מרגשת בפתיחת המקור אלא כדכתב פ"ח מה' א"ב שאינה מרגשת בוסת הגוף כמו פיהק ועיטום . אבל ודאי כדה דאורייתא היא ע"י הרגשת יציאת הנדה מהמקור כדמוכה פ"ק דנדה דחמרו ב"ש אשה מרגשת בעלמה אף דאיירי באשה שאין לה וסת . א"ו סחם אשה שאין לה וסת הרגשה יש לה . ותו אף לדעתו ישינה מאי א"ל דילמה באמת ארגשה). וחירן דלכך באין לה וסת לריכה בדיקה לפני חשמיש לא דחוששין דילמא טמאה היא אלא הואיל ואין לה וסח הרי היא בספק דילמא חראה מחמח חשמים וכו' ולכך בעי בדיקה לפני חשמים דחל"כ עדיין א"ח לאוסרה האולי כבר ראחה ולכך הצריכה חז"ל בדיקה לפני חשמים וכו' ע"ם . ולענ"ד נהי שכתב הרמב"ן ז"ל כדברים אלו בדעת הרי"ף פרק אלמנה נזונית והפרישה כתב כן לענין כתובה (ועיין בספר ס"ט סי' קפ"ז סק"ב) חמה אני איך אפשר לומר כדברים אלו שמצריבה הבדיקה לפני חשמיש לעולם וכחב עליה אסורה לשמש עד שחבדק . וסברור בעיני דלא אזיל כלל בשיעת פי' סרי"ף בדברי ר"ח ב"א אלא דלשיטחו אול דאחר תשמים מלריך בדיקה לכל הנשים ולפני חשמים אוסר עלי' החשמים עד שחבדק וזה לעולם כמבואר לשונו בה' א"ב ובה' איבות ואפילו בחר דאתחוקה שאינה רואה מחמת חשמיש . ומה יענה חו בדבריו . לכן לענ"ד טעם הרמב"ם פשוט מה שהקשה הכ"מ על הרמב"ם בפ"ד מה' א"ב בלשון זה דהח כשבא בשעת עונתה אסור לבעול דאמרינן אורח בזמני בא והיכי נימא כשבאים אחר ראייתה דשרי לבעול זה כבר סמחיק הה"מ בלחוח לשונו וכחב אלא אם בא ביום וסחם אסורה שמא תראה בשעת השמיש ומן הטעם שאסרו נשמש סמוך לוסת אבל אם עברה עונח הוסח הרי היא בחזקת טהרה . ור"ל דהבדל יש בין שמא חראה דלא מרעינן החזקה בחשם דלעתיד ודומה לשמח ימוח או תזנה משא"כ בשעבר סוכת כיון דוסחות דרבקן ר"ל מדרבקן הוא החזקה דאורת בזמנו בא הא מדאורייחא אין זה חזקה וממילא היא בחזקת טהרה לא אמרו חכמים דבריהם לגרוע בה החזקה דאורייחא דאית לה ולחוש בשמא ראתה דהוי דומיא דשמא מת או זינחה . והאמח שלפ"ז יהא מוכרח דהרמב"ם קאי בשטח רבינו אלחנן שבחום' קדושין ואוסר נמי להשיא קטנה שאביה במדה"י מחשם שמא יקדשנה אביה בשעח קדושין . משא"כ החום' שהקשו קושי' זו אזלו בשימת ר"ת דלשם שחושבין אף זה ברעות חזקה כמו שמא מח . ועיין בסוף ספרי נ"ה ודוק. ומה שהקשה חו הכרו"פ דמ"ם אם עברה הוסח מאשה שאין לה וסת זה בפשוט לק"מ כיון דעיקב שעם היחר הרמב"ם היינו מכח החזקה דעהרה דידה שיש לה מן החורה אף אחר שעבר סוסת . אין זה אלא באשה שיש לה וסת שהי' לה שעה מבוררת לטסרתה דהיינו קודם הגיע שעח הוסח שהיחה בחוקת טסורה ובודאי אינה רואה ושוב אף בהגיע שעת הוסח דמ"מ אף ד"ח שוב אינה בחזקח ודאי אינה רואה ואף לא בחזקת רואה מ"מ חזקת טסרה ברורה יש לה משא"כ אין לה וסת כבר אמרו ב"ה רים המסכת כיון דמגופה חזי' ועלולה לראות כל שעה לא מוקמינן אותה אחזקה ואזריכוה רבנן בדיקה לפני חשמים דעל שעה מועטח כזו אף לה יש חזקה ומותרת לשמש על סמך חוקה זו דומיא דמליקן כה"ג דעת חכמים בנמלא מת בין ראוסו חי מבערב דמוקמינן על חזקת חי במומן קלר ולא בלא ראוהו חי מבערב אף דבודאי נמי חי כי' מפני שחוקה זו עשוי' להשחנות לא אזלו אבתרה ודוק : סימן קפה סעיף ב' . הט"ו סקיב מביח פה דקדוק מחבובת רמ"א למה אמרו הוחוקה נדה בעלה לוקה עלי'ולא חמרו היא לוקה.ולענ"ד לק"מ דלא מיבעי'היא דידעה החמח ולא

הוי גבה החראת ספ' משא"כ הוא דה"א יהא עכ"פ לגביה החראת כפק קמ"ל דלא דאף לגביה מיחשב החראת ודאי מכח החוקה: סימן קפו סעיף ד' ים לחדם כו'.כ"ב ר"ל שהיא חעיין בעד ולא

בוח דהוא אפשר דאינו נאמן על שלו לנבי דידה :

וכתבו לא נמלא על ראשו בודאי כן דרך הש"ם ולשנות לשון התוספתא במקום דנראה להם שאין לשונה מסודר כדקא יאות. אבל לקלר במקום שאמרו להאריך ולשנות המכוון שלא כדין ח"ו . וחדע תו הרי הריף משנה לשון הנמרא ומעחיק רים לשון התוספתא ת"ר נשאת וכו' המורה על פסה רבינו חננאל המובא בביאור בהגהות ש"ד שבנקה"כ. (ומי יודע אם הריף אינו סובר פותי' לסלכה ועיין בספר בשמים ראש) ומ"מ לבסוף משמיע לשון החוספתא וכותב ואם לאו בירוע וכו' וממנו למדו כל המורים לכחוב לשון זה המורה בהיפוך החוספתא . א"ו שסמכו על תלמודן שהוא עיקר . ואולם מאי דקשי' ליה כמו חומה מה עדיפוה יש לבעילה בלא נמצא כלום או בדיקה בלא נמלא כלום שתוחר בה לעולמים מהיכא דנתקלקלה לאחר נשואיה וה"נ דלא נמצא כלום דל כל הנמצא מקודם הבדיקה ולו יהא שלא ראמה כלום הא אתחוקה מאו . לענ"ד בירורן של דברים יש ללמוד מדברי מ"ו יוחכן ז"ל בהגסות ש"ד שבנקה"כ כתב שם בלשון זה ואע"פ שהפוסק כתב בתשובה ולא סמכינן עלה היינו משום שנתוספו כחותיו של איסור והיו אחרונים ואיכא למימר אחר שנתוספו והוחזקו בתוספת בחות לא נתיר אבל האי גברא דאחר שנתוספו הכחות והוחזקו באיסור דהיינו אחר לידה א' חזרו והיו כחות של היתר כבראשונה וכו' אין חילוק לומר שלא נחלה הביאות של תשמיש בגרם כחות ויש לחלות לכיחר ולא נאמר שיחלוק כ"כ על ר"ח אפילו בלא חילק טעם חליי' אחרת רק שאומר כיון שהוחזק בחותו כח היתר כשבא דם לאחר מכאן בא מן הלדדים ולא מן המקור וכ"ם וכו' . וע"ל ר"ל שידוע לחכמים שאם בא מן המקור מחמת חימוד אף בנגיעת השפופרת היא רואה אלא שמן הלדדים הוא וגרם כחות היא שמלוי בדוחק הלדדים לשנות הענין בקל מכח לכח פעם לראות ופעם שלא לראות משא"כ בהמקור אינם עשוין להשתנות על הרוב אלא במיעוט אפשרים מ"מ להשתנות עד דלהכי שרי' לבעל ב' וג' ומשום דלקולא אמרינן ולא לחומרא משא"כ מן הלדדים עשוים מאוד להשתנות (והאמת שעל בדיקת שפופרת ולא נמצא כלל הפשוט לק"מ כדכתב הרב מוה' חיים למור בחשובת נ"ב סי מ"ה סוף ד"ה ולהבין שכתב והא דלא הוליאה ג"כ בשפופרת מפני שאינו יולא ונכנס כמו שהשמש דש . אך לא הרגיש כלל במ"ש הרמ"א דבעילה עדיפא משפופרת. וגם מ"ש ולולא זאת הסיבה אין אשה זו רואה כלל רק בוסחה . לא הרגיש בדברי הר"ן פ"ק דשבועות דאף לאין לה וסת יש בדיקת שפופרת) ח"נ אפשר דדוקא תום' כח עושה שינוי אף בהמקור משא"כ שינוי נטיה כח השוה זה ח"ח כ"ח בהלדדים . ולמד הגחון מוה' יוחנן סברא זו מן דעת ר"ח שמחיר בנתקלקלה לאחר נשואים. ונסי דסמך עלמו, על לשון התוספתא מ"מ הא טעמא בעי להתירה דהא נתחזקה ולא יהא אלא כנושנית וסתה . א"ו טעמו משום דלא חליכן אלא במן הלדדים . וקשה ות"ל הא מקמא דאתחזקה לא ראתה כלום ומנ"ל דנתקלקלה מן הלד דילמא מהמקור א"ו לשיטחו הטעם דלא חלינן כלל בחוספת כח בהמקור בחים זה דלח שכיח כלל לחומרא אלא לקולא להנשא לשני אבל מן הלדדים דנינן בו אף תחת הראשון מפני שהוא מלוי . מזה למד נהי דאנן בתחת הראשון דנינן בו אף לחומרא ואפילו נתקלקלה אחר נשואיה היינו מפני שרוב דמים מן המקור אף דרוב שינוי כחות הן מן הלד מ"מ בפשם אחד חיישיטן מדאתחזקה באיסורה באחרונה דילמא תוספת כח המועט שחינו מצוי גרם משח"כ כשבעל שוב בחיסור חו בנבדקה ולא נמלא כלום וראינו שלאו תוספת כח האיש גרם ודאי שינוי כח הלדדים המלוי הוא דגורם והוא בידוע שמן הלדדים . והנה לשון הגהות מיימוני בשם הרילב"א הכי ועתה נ"ל דחפילו בדקה ע"י שפופרת ולח מלאה כלל חוכל לשמש חח"כ דילמא נתרפאת שהרי ע"י שפופרת רגילה לראות כמו ע"י אלבע דאל"כ מה הועילו חכמים בבדיקה זו הלא שמא לא תמלא כלל א"ו ע"י השפופרת רואה חדיר כ"ז שלא נתרפאת . ובודאי פשעותו מורה כדתפסו הרבה מהאחרונים הנ"ב והס"ע

הגמרא ואם לא נמצא דם על ראשו בידוע שהוא מן הצדים. וכל מציין ישפוט בלדק שא"א בשום פנים לפרש אחת מלשונות הללו כ"ח דתף חם לח נמלח נמי מן הלד השפופרת נמי בידוע וכו' דאטו אם לא נמצא כלום אינו בכלל לא נמצא על ראשו . ולמען לא יבא אדם לעעות ולדייה מלשון הגמרא לא נמלא על ראשו. על ראשו הוא דלא נמצא הא מן הצד נמצא באו הפוסקים ונקטו הלשון כנ"ל בחופן דליכא למעעי. וכחבו ואם לאו שהוא ודאי מורה דאך אם לאו שנמלא על הראש יהי' נמצא מן הצד או לא נמצא תמיד בידוע וכו' . וכן באמת מוכה מצד הסברא נמי דהא ודאי המציאות מן הצד בלחוד אין שום כוראם דמן הלדדים הוא דהא תמיד כל מליאת דמים דרוב נשים הם בבית החיצון וא"כ אילו לא קים להו לחכמים שהאשה הרואה מ"ח מן המקור מוכרח נמי לראות ע"י המכחול אלא דנימא דיש אפשרות דע"י המכחול מ"מ לא ראתה מה בכך שנמצא מלדדי השפופרת דילמא זה הדם מקמא הכי הוי החם ובפרט מאשה שא"ל וסת נמי יש לה בדיקות שפופרת כדאיתא בהר"ן מס' שבועות והרי היא רגילה נמי בלא חשמיש לראות כל שעה שבודקת עלמה דאפינו ללירוף אומדנא כמעט ליחא א"ו כל עיקר בדיקה זו היינו מה דלא נמלא על הראש המכחול דהיינו המוך כלום כמו שהוחזקה לרחות ע"י חשמיש זה מורה על ראייתה מחמת תשמיש בההלט שחמיד הוא מן הלדדים וא"כ מה לי נמלא מן הלד או לא. ומעולם לא נסתפק אדם בזה עד שבא (הרילב"א שחי' קושי' הב"ח בשמא נתרפא והב"ח תי' בסברא אף קושי' הב"י) הב"ח והוקשה לו בלא נמלא כלום מה בכך שבא מן הלדדים אכתי אף בשעת בדיקה מלד השפופרת מיבעי ליה לאשתכוחי כדהוחזקה . ומפני שתירוצו באמת הוא נגד׳ הסוגי' נבוכו האחרונים ובפרט בספר ס"ט שאחז לו דרך בפני עלמו דמה דנאמר בש"ס לא נמלא על ראש המכחול בידוע וכו' היינו אלא מן הלד . ומה דסחמו הפוסקים ואם לאו דמשמע אפילו לא נמלא כלום היינו ע"פ סברת הרילב"א שזה מורה שנתרפאה ומכח זה פוסק ההבדל המבואר דבנמצא מן הצד מועלת הבדיקה לעולם . ואפי׳ תראה בחר הכי נמי ובלא נמצא כלום או חשמיש שלא ראחה בו אינו מועיל אלא היתר תשמיש ואם תראה אח"ב ג' פעמים רלופים מחליט שחוזרת לאיסורה ובפעם אחת מסופק . וחילו הוא מן לשון התוספתא שמבוארת נמלא על ראשו וכו' נמלא על הלדדים וכו' . וכן מלשון הראב"ד שבספר געה"נ שער הפרישה שכתב עכשיו אין לנו בדיקה זו שאין אנו בק אין בין ראשו לצדרין והרא"ש כתב ואין נראה דמה בקיאות שייך בין אם כדם על רחשו או על הלדדים . מלשון זה דקדק וכחב ואי ס"ד דהיכא דלא נמצא כלל נמי אמריכן בידוע וכו' איך סחס וכחב שאין לנו הבקיאות. הא עכ"פ יש לנו הבדיקה היכא דלא נמצא כלל . וכי טח שיכינו מראות וכו' . והבט וראה שהראב"ד והרא"ש גופייהו העתיקו הלשון ככל הפוסקים הנ"ל ואם לאו בידוע וכו' המורה בבירור אף על לא נמלא כלל ומה שקשה לו הא עכ"פ יש וכו'. א"י אף לשיטחו דלריך להמלא דוסא מן הלד אכחי קשה למה סחם שאין אנו בקיאין חינח אילו ימנא מן נד השפופרת מלמעלה סמוך לראשו אפשר דאין הנו בקיאין אכחי נבדוק וחועיל אם ימלא למבה מן הלד דהא ודאי אפילו הסומא יכול להרגיש מה שמלמטה שאינו בספק ראשו . א"ו לגירסא זו עיכ לומר שהראב"ד חושש למכשול פעם ימצא מן הצד סמוך לראש ויקילו לומר שהוא מן הצד ובאמת יהי' בראשו ולכן ביטל כל עיקר הבדיקה וכן חשש וביטל אף הבדיקה של לא נמלא כלום מההוא חששא גופה פן ימלא מן הלד סמוך לראשו. והרא"ש פליג בגוף הגזירה ואמר דאפילו בין סמוך לראש לעל סראש בקיאינן וליכא למגזר במידי. וכ"ז לגירסת בעה"ל והרא"ש . אמנם בחידושי רמב"ן ור"ן וחשו' הר"ן סי' מ"ט כחבו לשון הראב"ד סחם שחין איו בקיאים בבדיקה זו באופן שאין ממכו ראי' של כלום. ואולם מהחוספתא ודאי ראי' היא . אבל לבי אומר לי בטח דאדרבא מזק ראי' איפכא מדחזיכן דחלמודן שינחה לשון התוספתא בכיון

בית

מוקמי דם . וכל זה לענ"ד דברים שאינם דאם מה דלא נמצא על ראשו י"ל לאו כל אלבעות שוות מה יתן ומה יוסיף המליאה מן הלד הא ודאי לא עדיף זה מבדיקת האשה בידיה ומלאה מן הלד אטו משום זה סלקא אדעתא דבר נש לומר דמן הלדדים הוא ואפילו אם בדקה עלמה בפשוט בחורים וסדקים ולא מלאה כלום ושוב הכניסה השפופרת ומלאה מן הלד ולא על ראשו עכ"ו פשיעא אם י"ל דמה שלא מנאה על הראש הוא משום דאינו שוה לאלבע די"ל נמי המליאה מן הלד אינה ראי' דהוכו הלדדים אלא די"ל עם סילוק ידי" ראחה והיינו מה שנמלא מן הלד כדאיחא דף ס"ח ע"ב עכשיו אומר עם סילוק ידי' וכו' . (ועיין בנ"ב הנ"ל דלהכי תרווייהו איהו וגם הרב מהורחב לא יפה הורו. והעיקר לענ"ד להלכה כהרב מו"ה ח"ל שם סי' מ"ה שאין לנו להוסיף ולהמלא בדיקה אלא באופן הנמלא בהראשונים ודוק). וכל עיקר מה דם"ד דבעינן מליאה מלד השפופרת היינו אד שלא להוליא לעז על הבדיקה לומר ע"כ לאו בדיקה הוא דאל"כ למה לא נמצא על הלד . אבל ודאי מ"מ מוכרחים להודות דעיקר הבדיקה אינה אלא במה שלא נמלא על הראש . לכן בודחי קושי' הב"י קושי' היא לכ"ע . ומכ"ש לשיטת התוס'. ובר מכל דין אף לשיעת רש"י קושי' היא אף לשיעתו דמה הקושי' דחבדק לבעל הראשון ולא חחגרש הא בבעל הראשון אין בדיקה מפני השפופרת אינו דומה לאלבע. והא ודאי אין לומר דלרש"י היינו דקמשני הגמרא לאו כל אלבשות שוות . דלשון רש"י אינו סובל פי' זה עיין ודוק. הרי מבוחר דקושי' הב"י עלומה לכל השטות . וע"כ לבא לחירולו דלחומרא לא אמרינן . אמנם להנ"ל ודאי ל"ע שהרי לדידן דאסרינן לה אפילו בנתקלקלה לחתר נשוחין ע"כ דחיישיטן לומר מן המקור בא . ומה שמתחלה לא ראתה. היינו דניתוסף בכח ונמלא דתוספת כח איש זה גורם להדם שיבא ובמה יוכיח השפופרת דלא נמצא על ראשו הא י"ל משו' דאינו כתוספת כח זה האיש. ובזה א"ל לחומרא לא אמרינן וריל דמסתמא אמרינן כח השפופרת בוה לכל תשמיש היינו לכח בינוני אבל חומר חשש זה שחיישינן באיש זה חוספת כח על כח פשוט . איך שייך לומר לחומרא לא אמרינן ומסתמא אף לחוספת כח זה דומה. ותו דהת עיקר החיסור אינו הלא מכח חומרת דתוספת כה . וע"כ לומר מ"מ הכי קים להו לחכמינו ז"ל דכח עסק השפופרת ומכחול הוא פעולה היותר אפשרי בכל אלבעות וכחות שבבני אדם . ועלינו אין לחקור אחריהם כי פוד ה' ליראיו עליהם נאמר . עכ"פ יראה לענ"ד שבין בבדיקח שפופרת ולא נמלא כלום ובין בבעילה הנעשה באיסור לאחר שנתחזקה מעיקרא דדינא מותרת לשמש לעולם ואפילו תחזור ותראה מחמת תשמיש ג' פעמים. אך בבעילה ל"ע מקודם בחשו' רש"ך הנ"ל . אמנם הא ודאי ל"ע אם לאחר הבדיקה ואפילו בנמלא נמי מן הלד אם מותרת לבעלה בלא טכילה על דם זה שתחזור ותראה מחמת תשמיש אם לאו . ועיין בנ"ב הנ"ל שמסופק בו ובכרו"פ סוף סק"ז החליט וכחב אבל מ"מ לא בשביל זה מבורר דדם הבא מהלדדים לטהר סדם ולא חהא לריכה ז' נקיים ועהורה בלא עבילה וא"ל לפנים דאלף שפופרת אינם מועילים לעהרה מנדה עכ"ל. וא"י מנ"ל הא כי לפ"ר לשון הגמ' בידוע שמן הלדדים אינו מורה לכונה זו . וכן במרדכי מבואר להדיח שכתב וחם לא נמצא על המוך בידוע שמן הלדדים ולא מן המקור וטהורה . ולענ"ד זה חלי' בפלוגחת רש"י וחוספות אי מהני בדיקה חחת הראשון כי לשיטת החום' משמע שאין שום ספק בבדיקה זו וכדכתב הרמב"ן בלשון זה שאין אחר בדיקה של חכמים בית מיחוש. וא"כ למה לא תהא אף הדם טהור. וכן משמעות לשון הר"ן בחשו" סי" מ"ע שכחב אעפ"כ מודה הרב שאם בדקה עלמה ומלאה עהור עהורה. ואולם לשיעת רש"י שכתב ומוטב שתתגרש ותתעגן ולא תבא לידי כרת. משמע שאף אחר הבדיקה כל שרואה אח"כ י"ל דמן המקור הוא. ומה שנאמר בידוע שמן הלדדים ע"כ דמפרש בידוע שיש לחלוח במן הלדדים כדמפרשי החום רים החינוקת בידוע שחייתה המכה ע"ם . וא"כ ודאי י"ל ע"כ לא תלינן אלא כדי שלא חיאסר עולמית . ואך הספק דשמא תראה. הא הדם גופא לא מטהריט. וי"ל נמי מ"מ

הנ"ל שמפרש מה דנאמר בש"ס בידוע שמן הלדדים היינו בנמלא מן הצד . אלא שהמציא מדילי' שאפילו בלא נמצא כלל מותרת מפני הידוע שנתרפאה . אבל זה דבר זר בעיני דהא לפ"ז לא נאמר בש"ם בידוע שמן הלדדים אלא על היכא דנמלא מן הלד דהא בלא נמלא כלל אין היתירה עולמית אלא לכל היותר עד דתתחזק כמבואר בס"ט הנ"ל . וקשה מנ"ל הא אחרי שלא נזכר בש"ם מזה. ומה שכתב דאל"ב מאי הועילו חכמים וכו' הא הועילו הרבה כדכתב בעלמו א"ו ע"י השפופרת רואה תדיר ומדנמלא חדיר הועילו הרבה באם חמלא מן הלד. ואם בפעם שאינו מלוי לא חמלא כלום בהבדיקה מאי כולי האי ודילמא באמת תשאר אסורה . ותו הא ודאי יפה הקשה הרב מוה' ח"ל הנ"ל דאיך יעקר בפעם אחד . ומה שחירן המחבר בסי' מ"ו משום דהוי כוסת הקפיצה דנעקר בפעם אחד . עיין בדברי כרו"פ ס"ק י"ב דאין לדמות כלל דין רואה מחמת תשמיש לוסת כי יפה דיבר . ולקמן הבאר לשון הרשב"א שממנו חולאת דברים אלו שבספר נ"ב ריש סי' מ"ג . וחו דא"כ למה לי לחלות הענין בנתרפאה ולא בפשוע בעקירות וסת. וביותר קשה עלי מאוד לומר שמפרש לשון הגמרא ואם לא נמלא דם על ראשו וכו' היינו בדוקא על הראשו הוא דלא נמצא הא מן הלד נמצא דלא ככל הפוסקים ראשונים שסחמו להדיא כלשון הש"ע המורה בבירור גמור אף על לא גמצא כלל. לכן המחוור לענ"ד לדחוק קלת בלשונו ולהסכימו עם כל הפוסקים דסובר דהטעם בלא נמלא כלל דשרי' נמי מן הטעם שבידוע שמן הלדדים אלא שסברא אמינא דקים להו לחכמים שלאחר שנתחזקה לראות מחמת תשמיש שוב היא רואה חמיד אם לא בשינוי כחות או אלבעות שאמרינן לקולא ולא לחומרא ולא שייך נמי למיחש דילמא נחרפאה מעצמה דהא לא חליט כלל הריעוחא בדידה אלא בתוספת כח דידי' כמבואר לעיל . משא"כ מן הלדדים שהריעותא נתחדש בגשר דידה שנחלש והוכה כלומר העור דק המגין על הבשר שלא לנאת הדם בזה ודאי אין ראי דאף שהוחזקה לראות פעמים רואה ע"י שהוכו אז הצדדים ופעמים אינה רואה ע"י שנתרפאה אז מעלמם וקרם העור עליהם כדרך כל מכות שפעם נתרפאה ופעם נתגלע מעלמם ע"י חיכוך מעט שבא עליה . עכ"פ זה מופת חוחך מה שאינה רואב בתר שנתחזקה בביאת איסור מה שרואה ממיד הוא מן הלדדים והיינו דכתב דילמא נתרפאת וכו'. א"ו ע"י השפופרת רואה חדיר כ"ז שלא נחרפאת ר"ל הלדדים ואולי כזה הבין הש"ך . ולהכי העתיקו בסגנון אחד עם דברי הב"ח מפני שאין נ"מ לדינא דאילו לההבנה הפשוטה תמוה מה שהרכיב דבריו עם דברי הב"ח והם רחוקים כרחוק מזרח ממערב . ואף את"ל שלא כוונתי האמח בדעתו נלענ"ד שלהכי השמיט הב"י כל דבריו אלו בכיון . אף שהעהיק כל דבריו שבחשו' זו לאחדים מפני שסובר שדברים אלו אינם הלכה . אלא העיקר כשיטת כל הפוסקים ולמה שפירשתיו מפני שאין בו נ"מ לדינא השמיטו . וכן הד"מ בהש"ע השמיטו ואדרבה סתם דתשמיש שלא ראתה בו הוא כמו שפופרת וסתם בלשון הש"ע ואם לאו בידוע שהיא מן הלדדים והיינו כדכתיבנא . ואולם החשו' רש"ך שבבאר היטב שנסחייע ממנה בספר ס"ט אינה בידי ואולי באמת חולק על הרמ"א להשוות חשמיש לבדיקה וסובר טעם הפוסקים בלא נמלא כלל מטעם סברת הרב מו"ה ח"ל שבחשו' נ"ב הנ"ל שאינה שייכה לחלק בה אלא בשפופרת דוקא ול"ע בה : ורע שאף שתחילת לשון הרמב"ם מורה לסברת הרילב"א מ"מ

שאינה שייכה לחלק בה אלא בשפופרת דוקא ול"ע בה:

רדע שאף שתחילת לשון הרמב"ם מורה לסברת הרילב"א מ"מ

סוף לשונו מורה על ריש דבריו שאינה אלא מלילה שחפם

בלשון מושאל וכינה לטהרתה בשם רפואה ודוק וחשכת. אמנם

הא ודאי להנ"ל קשה קושי' הב"י ז"ל דמה חועיל הבדיקה אולי

לאו כל הכחות שוות. ור"ל לענ"ד דקושייתו על כל הפוסקים

לאו כל הכחות שוות. ור"ל לענ"ד דקושייתו על כל הפוסקים

ואף לבתר דאתחזקה לכל האלבעות וכחות אכתי ממין אדם

למין כזה מה ראי' דלא תועיל חזקה ואפילו מועד לבהמה אינו

מועד לאדם ודלא כנ"ב שתירן בזה קושי' הב"י וכתב דאף לשיעת

מועד לאדם ודלא כנ"ב שתירן בזה קושי' הב"י וכתב דאף לשיעת

החום' דלבעל הראשון נמי מועיל בדיקה נמי ל"ק דלדידהו ודאי

לא מהכי עד דתמלא מן הלד שאז עיקר הבדיקה וההיחה לא

מחזינן שיש לה מכה מן הלד. והוכיח מזה דכותלי בית הרחם לא

דמפני שהאשה בחזקת טהרה אף הדם מטהרינן מכח החלי דמן הלדדים . וחתני החריף הרב מו"ה יודא נ"י ר"ל דלדידן ודאי אי אפשר לטהר דם זה דהא עיקר הבדיקה מה דלא נמצא בראשו ש"מ דאינו מן המקור והרי אכן לא בקיאינן וחמיד מספקינן אם היא רואה בשעת תשמיש ממש אם בסמוך לו ואם-באמת היא ראי' דסמוך הרי אין ראי' ממה שלא נמלא בראשו דהא י"ל אף חמיד אין ענינה כ"א לראות בסמוך ולא מחמחו וא"כ הדם טמא אלא שמ"מ שרי' לבעלה לשמש פעם אחד ממ"נ. ויפה דיבר אך אי מש"ה לא ארי' דהא אפשר דתבדוק עלמה סמוך להוצאת השפופרת ואם אף אח"ב בסמוך נמי לא תמצא הרי שפיר מוכח דראייתה תמיד היא מן הלדדים דהא ע"י המכחול רגילה לראות כמו ע"י השפופרת ואם ראייתה תמיד מחמת התשמיש הוא מן המקור ובסמוך לו אף ע"י המכחול מהראוי שתראה בסמוך לו . אמנם בדברי חשו' הגהות מיימון סי' ג' איתא בלשון זה ועוד יש להקל ולהחיר באשה זו אם נמצא הדבר בענין זה שלא הרגישה עד שעבר זמן שאחר איוסטי . ואפילו ספיקות השם חלוי אין כאן ומשמשת לעולם בענין זה פעם אחת עכ"ל. ואם ר"ל מפני שלא הרגישה ע"כ שוב לא נקראת בהחלט רואה מחמת חשמיש ומותרת לשמש לטולם בענין זה פעם אהת וחטבול אחר ראי' זו . קשה חדא וכי לא חיים למה דחם הראב"ד והוא בש"ע דלא בקיאינן בשעור זה וכל שרואה סמוך לחשמיש רואה מ"ח קרינן. וחו דא"כ אין מוגן למה דכתב תו וגם אם תמלא רפואה תוכל לשמש ולבדוק עלמה אם נתרפאת שהרי כבר התיר לה לשמש אף בלא רפואה . א"ו הכי קאמר דאם נמלא הדבר וכו' הזי אף דמחמריטן לדונה ברואה מחמח חשמיש מ"מ כיון דלא אפי' ספיקות אשם יש כאן בפשוט יש להחיר אוחה ע"י הבדיקה אפילו לביטח רש"י ומשמשת לעולם בענין זה אם לא נמלא בראש המכחול פעם אחת. ושוב שפיר כתב וגם אם תמלא רפואה חוכל לשמש ולבדוק עלמה בלא בדיקת שפופרת משא"כ כדכתב בתר הכי ועוד אפשר וכו' שאז ל"ע ברופא נכרי אם יש לסמוך עליו . וא"כ נשמע מיני' מדכחב ומשמשת לעולם בענין זה פעם אחת דמלריך לה טבילה על דס זה אף אחר הבדיקה עכ"פ לשיטת רש"י . וא"כ נהי דהאחרונים הסכימו להקל דלא כרש"י כדי שלא להוליא מבעלה אבל לטהר הדם יש לחוש לשיטחו . ומה גם שאפשר אף חוס' כוברים בזה כותי' ול"ע:

ומעתה, אכתוב מה דנלענ"ד לנהוג להלכה בעסק זה. אשה הרואה מ"ח ע"י שנמלא על שלו שבזה אין ספק ברואה מחמת תשמיש יש לנהוג כדעת ס"ט שלא להתירה ע"י הבדיקה לעולמים . זולת בנמצא על לדדי השפופרת ולא מן הטעם בעל ספר הנ"ל שזה מעיקרא דדינא . כי לענ"ד העיקר כדבררתי שהבדיקה היא מעלייחא אפילו בלא נמלא כלל שבידוע שמן הלדדים . אלא מפני שבל"ז גדולי הראשונים הראב"ד והרמב"ז דעחייםו דלא בקיאינן בבדיקה זו אנן יחמי דיחמי אף דמפני דוחק חשבינן עלמינו לבקיאים . מ"מ עכ"פ יש לחוש לנו לדעח התוספתא דמשמעותה דלריך להיות נמלא מן הלד ובאם לאו יש לחוש אולי לא היתה הבדיקה כראוי . ובע"כ אז לבא ולסמוך על משמעות הרילב"א כמשמעות פשטותה לומר דנתרפאה וזה לא יועיל ולא יתיר כ"א עוד פעם אחד לשמש ולכל היותר עד דתתחזת תו בג' זימני . וכל זה בבדיקת שפופרת דיש לספק בה אם היתה כהוגן . אבל אם נבעלת באיסור דבבדיקה זו לענ"ד ודאי דאין לספק וכמשמעות הרמ"ח דעדיף מבדיקת בפופרת אין לזוז ממשמעות הש"ע דאפילו לעולמים ניתרת . אך צ"ע מקודם בחשו' רש"ך הנ"ל. וכ"ז בנמצא על שלו • אבל בנמצא על שלה דמצד חסרון בקיאחינו אך מחזיקינן אוחה ברואה מ"ח בזה הסומך על משמעות חלמודן וכל גדולי הפוסקים להחירה לטולמים ע"י בדיקת שפופרת ואפילו בלא נמלא כלום לענ"ד לא הפסיד . דהיינו שחשמש פעם אחד ותספר ז' נקיים ותטבול על דם הנמלא :

ואחרי בררחי אח כל הנ"ל בין חבין אח אבר לפניך בעיקר המלדת הבדיקה דשפופרת אין מופח על שבא מן

הלדדים אלא מה שלא נמלא על ראשו . אבל אם זה אינו מופח יהי' באיזה אופן שיהי' שוב אף מה שנמלא מן לד השפופרת אין בום ראי' לסיחר לומר דסנמלא בשעת תשמים הוא מן הלדדים כי אפשר הוא מן המונח כבר בבית החיצון כבריש דברי. ועיקר מה שים להחמיר בהמליאות דם מלד השפופרה אינו כי אם שלא להוליא לעז על הבדיקה וכנ"ל . ודלא כבעל ספר נ"ב אלא שעליו אין לחמוה כי זה דרכו לכחוב דברים להגדיל התורה ולבסוף באמת לא עמד על דעתו זו ע"ש ודוק. אבל ביותר יש לתמוה על המחבר ס"ט שכתב חוך ס"ק ז' ומעשה בא לידי באשה שראתה ג"פ מ"ת אחר לידתה וצוויתי לעשות כים מב"פ ארוך וקלר כמדת אבר ולמלאות הכים במוכין בדוחק עד שנעשה עגול ועב כמדת אבר בינוני והי' דה מלמעלה ועב למעה בדקוה בו ונמלא דם מן הלד והחרתי לשמש עם בעלה ואח"כ לא נמלא עוד דם מ"ח . מיהו אם לא נמלא בו דם כלל אין להחיר לשמש אחר בדיקה זו כי אם כשהכניסה עד מקום בשמש דש ומ"מ וכו' מבואר שהתיר אף בלא הגיע למקום ששמש דש באופן שאין מזם שום מופח במה שלא נמלא על ראשו כי חם ע"י שמלא מן הלד. וא"י מה הי' לריך לכל המלאה זו בדיקה זו תוכל עשוהו בפריסת עד על אצעה ולהכניסו בעומק וליגע בלדדין ותראה אם תמלא דם . והעיקר שאין בזה שום בדיקה אף לאחר לידה אלא לריכה בדיקה המגיעה למקום שהשמש דש דוקת . ולענ"ד במחילת כבודו שגג מאוד בהוראה זו וכמה לא . חלי ולא מרגיש גברא דמרא סייעי' שלא מלאה שוב מ"ח ודוק ובחשובת א"ש סי' נ"ו כתב ג"כ בדיקה על דרך זה אבל ההפיד שיהיה למדת אורך האבר. ומה שכתב שם אולי יהי' הדם מן הלד ע"כ ל"ד אלא העיקר שלא יהי' בראשו .. ומה שדקדק אולי יהי' הדם מן הצד ר"ל מן הצד ולא על ראשו ולאפוקי אם לא ימלא כלל והיינו מפני שבאמח יש לפקפק דבדיקה זו אינה נאמרה בהש"ם עד דלהכי מסיים ובאם נמצא על ראש המוך לא תועיל הבדיקה לחומרא וכמו כן לא סמך עלי' בלא נמצא כלל רק בנמצא מן הלד ולא על הראש דהוי נמי רגלים לדבר דמן הלדדים סמך על הַבדיקה שלא נמי על הראש לטהרה . ומה יפה כתב לפ"ו הת"ה שאין חועלת בבדיקה זו. והס"ע כהב שהחועלת בלא נמלא כלל וליתא שהרי דקדק דוקא אולי יהי׳ דם מן כלד:

דרע דלפי הנ"ל דע"י בדיקה שלא נמצא כלום וע"י בעילת איסור שלא נמלא כלום חותר מדינא דגמרא לעולמים ואפי' חראכ אח"כ ג"פ רלופים מן הטעם שבידוע שהיא מן הלדדים . ליע הד"מ שכתב על עובדא דיולדת בהגהות ש"ד ונ"ל דזו השאלה היתם כדי להחיר לאחר לידה ד' ושלא אמרינן דהוקבע לה וסת לראות אחר הלידות או מיירי בלידות הקודמים קודם שבא עליה בפעם ד' דאי כבר בא עליה פעם ד' ולא ראחה ג"ל פשוע דמוחרת לו עד לידה ד' בלא הטעמים דלעיל דאע"ג דהעבדה איסורא שבא עליה מ"מ לא גרע מבדיקת שפופרת דע"י מותרת לבעלה כ"ש ע"י ביאה ממש עכ"ל. וקשה על שכחב דאי כבר בא עליה וכו' דאע"ג דעבדה איסורא שבא עליה . מה איסור הי' לדעתו הא לדידי' ביאה שלא נמלא בה עדיף מבדיקת שפופרת א"כ אשה זו שבג' לידות ראתה ג"פ רלופים ובנתיים לא ראתה א"כ למה לא תהא מותרת אף לכתחילה בתר הלידה שלישית אף מיד בתר שראתה ג"פ ראופים אחר לידה שלישית לשמש פעם ד' בממ"נ אם לא קבעה וסת ללידות לראות מ"ת מהמקור . הרי ע"כ מן הלדדים הוא כמו נבדקה בתר דאתחזקה. דהא לשיטתו החשמיש של בנחיים עדיף מבדיקח שפופרת ואין אליבי' החשב אלא שמא קבעה וסת לראות ג"פ אחר הלידה מן המקור א"כ בלידה ג' לאחר שעבר הג"פ רלופים שאחר לידה זו הרי עבר וסחה ולמה לא תהא מותרת לשמש . א"ו השאלה לא היתה אלא לבתר לידה ד' אם ההא אז מיד בתר לידה מותרת ולא תלטרף לחוש לקביעות וסת. אמנם המעיין היטב בנקה"כ יראה שהמשיב נסתפק בהצאלה גופא אם היתה לאחר הביאה הרביעית וכתב מ"מ אפילו הי' המעשה כן מ"מ הי' ראוי להחיר ולחלוח במן הלדדים ומכ"ש היכא דיש לחלות בחולשת הלידה . הרי להדיא

דעתו הי' אף בפשוט להחיר הביאה רביעית מכח דאתחוקה בדהחירה בחר דחיסורה ובהמת בכל השו' זו לא מוכר החשש של קביעות וסת. אלא שהרמ"א ז"ל המציא שזה הי' ספיקת השואל . ומ"מ אף לדעתו ל"ע לשון הנ"ל אם לא שנדחת מ"ש אע"ג דקעבדה איסורא היינו מה ששמשה הביאה רביעית בלי שאלח הכם בעכ"פ היתה מחויבת לבאול פי מורה. וזה דוחק: לדע במה שכתב הכרו"פ ס"ק י"א אך הא"ב ומ"י למדו מהא דהלריך הטעם דחולשת הלידה ולא סגי בהך טעמא דהוי ביאת היתר בנחיים ש"מ דאין זה מספיק דמ"מ הוחזקה ללידות וא"כ בלידה רביעית תאסר ומזה השרישו. שורש הנ"ל והוא מקור אכזב וכו' ומסיים והרבנים הנ"ל לא טיינו כל הצורך בהג"ה הנ"ל עכ"ל. מדברי הד"מ הנ"ל מבואר כונת כל האחרונים עכ"פ בדעת הרמ"א דלדעתו אך החשש מכח קביעות וסת ללידה . וכדביארתי נמי דעת הרמ"א בסעיף י' לענין ופליתי עם הס"ט לא דקו שפיר העבילה . והכרתי : דעת הרמ"א ז"ל

את כל הנ"ל כתבתי פה ק"ק ש"ל אחרי בכבר נדפסו ספרי גאוני זמנינו הכרו"פ ונ"ב וס"ע. אמנס כבר יש קונטרס שכתבחי בק"ק ק"ב ערם הדפסת ספרים הנ"ל בלשון זה . כתב הב"י ואיכא למידק בבדיקה זו כשלא נמצא דם על ראש המכחול וכו' . יש להקשות מאי קשיא לי' הא הבדיקה בש"ס נאמרה על האשה שכבר אהחזקה בג' אלבעות ובכל הכחות ומאי איכא שוב לספק באשה זו. וקושי' הגמרא וחבדק בבעל הא' נמי ל"ק משום שעדיין לא ידע מסברא דלאו כל אלבעות שוים . וכה"ג חֹאלחֹ קושי' הגמרא שני'. וחי קביא לי' על הפוסקים שמביא אח"כ שמחירים בבעל הג' בבדיקה אין כאן מקומה ומקודם הי' לו להביא שיטת הפוסקים ולדקדק אחריהם. שוב סובא לפני קונטרם כחוב בשם הגאון מהר"י לנדא נ"י אבד"ק פראג וז"ל ש"ך ס"ק י"א וכו' ומפני שכעת כבר הוא בדפוס בספרו לא חעחיק פה לשונו. ואך מה שכתבחי אז אעחיק פה אף כי באמת כבר מבואר לעיל מ"מ אולי יש שינוי במה הכוחר יבחר . וז"ל הנה המליא מכח קושייתו דין חדש שלא נזכר בשום פוסק . והדבר חמוה מאוד על כן החיוב עלינו לחקור אחריו האם הלכה כדבריו אם לאו . ואף כי הוא מחמיר מי איכא הוראה לאיסור . וקודם כל אומר ראייתו שהביא לדבריו מן הסמ"ג ודאי לאו כלום היא דנהי דהש"ך בסי' ק"י למד מדברי סמ"ג אלו דם"ם שרי' ולא לריך לטרוח בבדיקה אבל לטרוח ולבדוק באופן שישאר ס"ם זה לא שמעינן ואף הסמ"ג מודה ודאי דאסור אין זה כי אם מי ביבדוק הריאה ויעלים עיניו מראות ברע וא"כ פשיטא כשיבדוק שלריך לטשוח הבדיקה בשפופרת ודי בזה . וכעת אביא ראיות דלא כותי' . ראשון מדברי הגהות רמ"א סעי' י' אם עברה ושמשה ולא ראתה מותרת דחשמיש זה שלא ראתה עדיף מבדיקת שפופרת. מבואר ודאי דאף בשפופרת ולא ראתה נמי אמרינן מכח זה דמה שרואה תמיד הוא מלדדים ומלידה . ואמאי לא נימא לאו כל אלבטות שווח. ואם שבדברים אלו אפשר לדחוק לשיטחו דהכי קאמר דחשמיש זה שהוא באותו אלבע שלמודה לראות בו ולא ראתה עדיף מבדיקת שפופרת בבעל ג' היכא דלה שייך חו לומר לאו כל וכו' . מ"מ הלשון דחוק מאוד . וזה מילחא דפשיטא דדין זה נאמר בבעל הא' כמבואר בד"מ . ועוד לשיטתי' הלא הבדיקה כמו שהוזכרה בש"ס לא נאמרה אלא היכא דנמצא מן הצד ובלא נמצא כלל לא נאמרה בש"ס כלל אלא הרילב"א שבחשו' מימוני והביאה הש"ך אבל הרמ"א עד כה לא זכרה ואיך תלה הרמ"א תניא בדלא תניא שמביא ראי' לחשמיש ולא ראחה מבדיקת שפופרת ולא ראחה ומי יימר דמהכי אפילו לאחר בעל ג'. ועוד מוכח מחשו' א"ש **הביאה חורת השלמים ס"ס ק"ל דאשה שראחה ג"פ אחר טבילחה** לא מהני לה שמוב היתר בנתיים דאיכא למימר דוקא לטבילה קבעה וסת ומכח זה פסק דה"ה בדיקת שפופרת לא מהני לה כ"א אחר הטבילה. וע"כ ר"ל בדיקת שפופרת בלא נמצא כלום דאי דוקא כשרמלא מן הלד ומשום דחזיכן דיש לה מכה מן הלד מה בכך דאיכא למימר מה שלא ראתה על הראש היינו משום דלא

נה מאיד דעה הרכות נדה הגיע וסתה מ"מ הא חזיכן דאית לה מכה מן הלד כמו בבעל א' לשיטתי' די"ל מה שלא נמצא על המוך הוא משום דלאו כל אלבעות שוים ומ"מ טסורה . א"ו רולה להחירה אפילו בלא נמלא כלל חה א"א אלא בסמוך לוסחה שאז ראי' גמורה היא מה שלה ראחה וחיפוק לי' מ"מ מה ראי' היא זו הא איירי בבעל הא' ודילמא לאו כל אלבעות שוים ש"מ דל"ל כדבריו . ועוד דאף הרילב"א שנאמרו בדבריו תחילה זה הדין דלא ראתה כלל לא נאמרו אלא בבעל הא' ע"ש חמלא כדברי. ואיך כחב אפי' הפוסקים המחירים בבעל הא' לא החירו אלא בנמלא מן הלד אבל בלא נמצא כלל לא . ומוכח נמי בפי' בנקה"כ שכתב בראחה אחר לידה ג"פ דמהני בדיקת שפופרת ולא ראתה לומר שמה שראחה היינו מחמח לידה והיינו נמי אפילו בבעל הא' ולא המרינן מה שלא ראחה היינו משום דלא כל אלבע שוה . קשה לי מאוד על דברי הרילב"א שהביאם הש"ך שכתב בלא ראחה כלל ההיחר הוא משום דאמרינן נתרפאה . מנ"ל הא הא א"כ בהגמ' ודאי אין רמז מזה דהא בנמרא לא נאמר אלא בידוע שהוא מן הלדדים. וזה לא שייך לדבריו אלא בנמלא מן הלד. ומכ"ל היתר זה. ויותר הי' לו לומר הואיל דאשה זו לא קבעה וסת אלא מחמת חשמיש הוי כמו וסת דתלי' במעשה ונקרא וסת מחמת אוכם שאף שנקבע בחלת זימני מיעקר בחדא זימנא משום דאין האשה קובעת וסת מחמת אונס . אלא שבראחה ג"פ אסורה לשמש משום דאף בראתה ג'פ מחמנו אונס לריכה לחוש חדא זימנא כמבואר סי' קפ"ע סעיף י"ו . וזה דלא כתורת השלמים ס"ק ל"ד שדימה 'ראי' מחמת תשמיש לוסת הגוף דהיינו פיהק וזה אינו דלשיטתו זו דמשום קביעות וסת בא עלי׳ דמי' למחמת אונס. [אבל באמת דעתי כבר מבוארת בספרי ב"מ] ויכי' איך, שיכי' הן להרילב"א שחלה ההיחר משום דנתרפאה והן לחורת השלמים שתלה ההיתר בלא ראמה בעקירת וסת. א"כ יהי' חילוק דין ברור בהבדיקה שאם נמלא על השפופרת מן הלד היא טהורה לעולם דהא ראייתה הוא דם טובר. משא"כ לא נמצא כלים עכ"פ אם חזרה ורואה מ"ח חלח זימני ודאי חזרה לסורה כמו בכל עקירת וסת אם חזר ונקבע ומכ"ם להרילב"א אפשר באפילו פעם אחד הרי חזיכן דלא נחרפאה כמו בסעיף ע'. וא"כ גדלה החימה על כל הראשונים ואחרונים דלא ביארו וסתמו דבריהם . וביותר תימה על הב"י שחשו' הריצב"ה שבחשו' מיימוני העתיק ממש כל דברי' לאחדים המעיין היטב סי' זה בב"י . ודבריו אלו האחרונים שהמליא טעם ללא ראחה כלל שנתרפאה אינו מעתיק. ואם רולה לחלוק שלא חועיל הבדיקה אלא דוקא בנמלא מן הלד מה"ח יהא כמחרים . וכי משא פנים יש בדבר . ומכ"ש שקשה על הרמ"א שבד"מ העתיקו ובש"ע השמיעו. לכן לבי אומר לי בטח שכל הפוסקים הרי"ף ורמב"ם ועור כולם חולקים על הרילב"א וסוברים דהבדיקה שבש"ם הנאמר עלי' בידוע שהוא מן הלדדים אף בלא נמצא כלל נאמר . דאילו כדעת הרילב"א והגאון אב"ד מפרחג שהגמרא לא איירי אלא בנמלא מן הלד כך הי' ראני נמצא על הראש בידוע שהוא מן המקור נמצא מן הצד ולא על ראשו בידוע שהוא מן הלדדים . לא כן עתה שלא נאמר אלא לא נמלא על ראשו בידוע בסוא מן הלדדים . הרי לשון זה כולל אפילו לא נמצא כלל שאינו משום שלא נמצא על הלד לא נקרא לא נמלא על ראשו. א"ו שאף בלא נמלא כלל נמי בידוע שהוא מן הלדדים ודם טוהר הוא ושרי' לעולם. והכי מבואר לשון הט"ז ס"ק ט"ו כתב דלא מסני תיקן שפופרת או ביאה ולא ראתה אלא במקום שיש חשש באותה ביאה לאיסור אז אמרינן כיון דנחקנה ע"י שפופרת מה שראחה ע"י חשמיש הוא מחמח הלדדים עכ"ל. וטעם הדבר דלא נימא אי מן הלדדים הוא מן הלד הי' לו להמלא למדתי ת"ל מעלמי וחדאי נפשאי שמלאחי ת'ל כדבריי בגדול שבאחרונים כלא כוא כר"י כלוי בתשו' הביאה הנקה"כ ואף הד"מ הביאה אלא שבנקה"כ הביאה אף סוף דבריו דז"ל ע"ש מן והאריך בחשו' הא חזינן וכו' עד חיבת וכלשון שמסיים וכתב רק שאומר כיון שהוחזק באותו כח היתר כשבא דם לאחר מכאן בא מן הלדדים ולא מן המקור. ור"ל שידוע

שידוע לחכמים שאם מן המקור היה רואה דהיינו מחמת חימוד חשוניש אף בנגיעת השפופרת בלואר הרחם הי' לה' לראות אלא שמן הלדדים הוא מה שרואה תמיד וגרם כחות הוא שמלוי בדוחק הלדדים לשנות הדבר מכח לכח משא"כ במקור אינם טשוים הכחות להשתנות על הרוב אלא שבמיעוע עשוין להשתנות ולכן שרי' לבעל ב' וג' משום דלקולא אמרינן ולא לחומרא משא"כ מן הלד עשוים מאוד להשתנות . והאמת שפשטות רהיטת לשון מבר"י סג"ל זה מורה כדברי הב"ח אבל דחקתי מאוד מפני הקושי! גדולה שהקשה הא"ש עליו · וישוב תורת השלמים גם לי לא לרצון . וגם לשון דמהר"י גופי' קשה לשיטת הב"ח שכתב ואע"פ שהפוסק כתב ולא סמכינן עלי' היינו משום שנחוספו כחותיו של איסור והיו אחרונים ואיכא למימר אחר שנתוספו והוחזקו בתוספת כחות לא נתיר . ואילו לדברי הב"ח אם נאמר בתוספת סכחות לא שייך אלא בצדדין איתתא זו תהא שרי' . משא"כ לדברי שפיר דנהי דרוב שינוי הכחות היא מן הלדדים מ"מ נגד זה רוב דם מן המקור ולכן הואיל והוחזקו תוספת כחות של איסור באחרונה אמרינן שמא תוספת הכחות גורמים נמי מן המקור. אבל כששמשה אחרי חזקת תוספת כח זה ולא ראחה שוב אמריט מה שתראה אח"כ באוחו 🕏 הכח 🕏 הוא מן כלדדים . ותו אפשר לומר בדבריו דדוקא תוספת כח עושה שינוי אף בהמקור משא"כ שינוי כח השוה כגון אשה זו שבמשה באיסור לאחר שנתוספו כחותיו ולא ראתה אין זה אלא שינוי כח השוה זה אך תלינן במן הלדדים . אך כל זה ניחא בשימוש באיסור משא"כ בדיקת שפופרת ולא נמלא כלום ובבעל א' ודאי קשיא דילמא לאו כל הכחות שוים . וע"כ לבא לדברי הב"י דלא אמריכן לחומרא. ויהי' איך שיהי' עכ"פ כיון שהוכחכו מסתימת כל הראשונים בפשעות לשון הגמרא דאף בלא נמצא כלום אמרינן הדם שבא הוא מן הלדדים ומה שלא ראתה האידנא הוא משום דלאו כל הכחות שוים ואף שאשה זו הוחזקה בכל הכחות . ובהכרח לומר דכח הבדיקה אינו שוה לחזקת כחות התשמים פשיטא דקפיא נמי. דילמא היינו טטמא שלא ראתה על ראשו ומוכרח לבא לתי' הב"י . עכ"פ נשמע דכל הפוסקים אינס אולי בשיטח סברת הרילב"א . ומהחימה על הש"ך שהעחיקו בסחם. ודע שאף שלשון הרמב"ם חחלת דבריו מורים לסברת הדילב"א מ"מ סוף הדברים מורים על תחלת לשונו שאינו אלא לשון מושאל שכינה לטהרת האשה בשם רפואה מחליתה דוק וחשכח. וזה נמי טעם הרמ"א שהשמיט בש"ע דברי הרילב"א שמביא בד"מ משום שחזר בו ופוסק כסתימת הש"ע שמשמע ודאי אף כי לא תמלא כלל טהורה ותלינן שהוא מן הלדדים וה"ה אם עברה ושמשה ולא ראחה כמבואר בט"ז. ומה שביאר דינא דחשו' הר"י הלוי באחר הלידה היינו משום דחידושא אחא לאשמועינן שלא נימא השמוש בנחיים אינו מועיל דדילמא קבעה וסת ללידה כמו בטבילה ומשמיטנו דאדרבא אם הלידה גורם זה מורה על טהרתה דהיינו מכת הצדדים מכח לידה ודוק . ועדיין ל"ע ומי יתן ויבא לידי תבו' א"ש אולי אזכה להבין יותר מתוך דבריו כי באמת המקום דחוק מאוד. עוד אחת אדבר שאלולי דברי הר"י הלוי דוחקין אותי הייתי אומר בפשוט שקי"ל לחכמינו ז"ל שלאחר שנתחזקה שוב היה רואה תמיד אם לא בשינוי כחות או אלבעות שאמריכן לקולא ולא לחומרא ולא שייך לומר אולי אז נחרפאה משא"כ מן הלדדים אין ראי' דאף שהוחזקה לראות פעמים רואה ופעמים אינה רואה ואפשר שלפעמים מחנות הדוחק הכו הצדדין ולפעמים נחרפאו החבלות ואינה רואה עכ"פ זה מורה שמן הלדדים . ודוק כי בסברא זו יכולני להרויח הרבה . עוד הי' אפשר לומר שכיון שלאחר שהוחזקה בחוספת כח לאיסור חזרה ושמשה ולא ראתה הרי חזינן שלגבה לאו כל הכחות שוים אפילו בתר דאתחזקה לכן מכאן ולהלן שרי' לעולם אף כי תראה אח"כ כמה פעמים רצופין משום דשוב אין ראי' שודאי תראם כיון דאתחזקה דהא חזיכן דאף בחר דאתחזקה לא ראחה וחמיד הוי כמו לגבי בעל שני ושרי" מכח ס"ס . אבל לשון הגמרא בידוע שהוא מן הלדדים אינו סובל פי' זה :

וער לריך לי עיון מה שלא מצאתי מבואר אם לאחר בדיקת

שפופרת ואף בנמלא מן הלדדים אם מוחרת אשה זו לבעלה בלא טבילה ע"י חשמים . כי לפ"ר ודאי משמע דטהורה היא בדם זה וכן בדין. או נימא הואיל דמשמע מפי' רש"י דאף לחחר הבדיקה היא בספק כרת נהי דשלא להוליאה מבעלה המכינן על זה ומתירין ואמרינן אף שתראה בשעת תשמיש נתלה במן הלדדים אבל טבילה עכ"פ לריכה ואף שמסקינן להלכה דלא כפי' רש"י ואף לבעל הא' מהני בדיקה מ"מ איכא למימר דבוה לא מקיליט דלא כוחי ומצריכיט טבילה . ואף דלשון הגמרא בידוט שהוא מן הלדדין ודאי משמע דטהורה לגמרי מ"מ בא חזיכן דרש"י ז"ל לא חש לזה לכן לריך לי עיון עכ"ל מכבר : שם סעיף ב' בהג"ה ואף בזה"ז . עיין בס"ט סק"ז ועיין נמי בסי' ק"ן בשאלה 'מלמדן אחד:

סעיף ד בש"ך סיק ט"ז וקשה לי וכו' . כשנעיין בלשון הר"ז בהלכות נדה לק"מ דו"ל ואחרים פירשו שאם סמוך לוסחה שמשה אעפ"י שלא הגיע עדיין שעת וסחה עלמה חולה בוסתה לומר שמחמת התשמיש הקדים הדם לבא קודם זמנו ולא מחזיקים לה ברואה מ"ח . הרי שכתב שהתשמיש גרם להקדים מה שלא הי' באמת בלא תשמיש ראוי לבא ומ"מ לא מקרי רואה מחמת תשמיש כיון דזה וזה גורם אבל ודאי אם וסתה ביום פשיטה שחינה רגילם לרחות בלילה וזה פשוט וברור וק"ל:

סעיף ה עובדא דאתי לידי אשה שאינה יכולה לעהר זה שתי שנים מחמת שיש לה וסת קבוע לראות דמים בשפע וכדרך כל הנשים. ובהפסק הוסת יכולה למנות איזה ימים טסורים . אלא שבאחרית ימי הנקיים שופע ממנה אודם עב . וכאשר הסתכלתי במראה זו היא כתבנית אילו נשחק לבינה ונתערב במים עד שנעשו כתחבושת אדום ורך . אלא שאילו הי' תערובת שחיקת לבינה כנ"ל הי' מראה החדמומית גבוה כמה שקורין העל רויט כתבנית אדמומית לבינה . לא כן עתה שהוא מראה אדום דיחה הרבה דהיינו טונקיל עד שקרוב למראה ברוין . אמנס זאת הוא גוף הדבר השופע אבל בקלוחיו נשארו על העד כחמים מחוברים אל גוף הנשפע הנ"ל אדומים במראה דם פשוע . ובחשה אמרה שזה המש עשרה שנה שנולד לה כחב בבענה בלד ימין חוך השוים דהיינו בין ירכוחיה אלא שזה שתי שנים נשאה משא כבד עד שמכח זה הוכבד כאבה ביותר מחוד עד שלבחה בטנה בין ירכוחיה הנ"ל ודרשה פי רופחים על מכאובה ואמרו שבהאם יש לה מכות שקורין גשווירין ונעשו מחמת מה שקורין פאר וויקלונג דער מוטער והיא גם היא אומרת שמרגשת כאילו האם אזלה ובאה לאותו מקום הכואב והכאב הלזה מרגשת ג"כ בבוא בעלה אילה וגם כשמגבהת מידי כאב זה עד מאוד . והנה בעהרת אשה זו החיוב תחילה לחקור אם לה קרוי מכה ידועה באותו מקום. שנית אם: נקראת מכה ידועה מוליאה דם אם לאו . ואם לא נקראת ידועה מוציאה מה משפטה . שלישית אם יש לחלות בה אף בימי ליבוכה . רביעית אם לו יהא שאף בימי ליבוכה יכולה לחלות אם גם בג' ימים הראשונים יכולה לחלות . חמישית אם אף לו יהא שיכולה לחלות אף בג' ימים הראשונים אם לא לכל הפחות יום ראשון לריך להיות ידוע נקי מבלי חליי' או אם די בהפסק עהרה קודם בין השמשות ביום שחחה ה' ימים לשמושה שמרגשת שפסק זיבת דמי ווסחה הפשוטים . (והנה תשובה זו לא יצאה מכח אל הפועל כי בחוך זמן אחה ימים שטיינתי בדינה אזל הבעל החולה על פני השדה על כמה וכמה שבועות . ולא באתה האשה לדרוש משפטה זבחוך זמן זה מחה האשה) וכלעכ"ד דאפילו לדעת המחמירין דכאב לא נקרא מכה . מ"מ אופן הנ"ל ודאי הוי מכה ידועה. שהרי ז"ל תשובת א"ש כי' כ"ג וכל מה שהביא כת"ר ראי' מהרשב"א אינה ראי' כלל דהחם במכה ממש קאמר ומרגשת בהילוכה או בישיבתה או שאר סברות שיש לה ומכה גמורה ובודאי שזה מוכח מהרשב"א שכיון שמחליט שאין עיני' בין מכתה לידע אם מוליאה דם אם לאו פשוט נמי שאין עיני' שולטות שם לראות בחום או אפילו ידיה אינם שולטות במקום האם להרגיש המכה אלא ע"י

אומדנות

מאיר דעה הלכות נדה תירולים מספיקים לרוב על כל קובי' הע"ז בנקה"כ דברים של טעם. וגם הכרו"פ העלה שאיז להחיור ע"פ דברי המהר"מ שבתשו' מהרי"ל סי' ר"ג שכתב דבאותה תשובה הקיל שלא בשעת וסתה אפילו אינה מרגשת דמחמת מכה קאתי חליקן בדם מכה . ואני אוסיף הרי המהר"מ גופי' מכת הסוברים כדעת המרדכי שהרי בריש תשו' מהרי"ל מביח בשם מהר"ב כתב עוד בשם מהר"מ דאין לחלות המכה אלא במכה שיודעת בודחי שיולא דם מן המכה. הרי דמהר"מ גופי' פסק פשרה זו . ומה"ת להחמיר יותר ממנו . ובפרט שאפשר זה גופי' דעת המרדכי לפי' הב"ח ומסכים עמו הכרו"פ ע"ם . ומה שסש"ך כתב וכן הרב לא הקיל אלא שלא להחזיקה ברואה מ"ח וכו'. ומדברי הב"ח נראה דמחיר בכל ענין. לעל"ד נראה כדכתבתי . מלבד שכבר השיגו הכרו"פ וסג"ב שאין זה עיקר מהמקום שהולרך הש"ך לדחוק בס"ק כ"ה . אף הוסיף להוכיח דלא כהש"ך מסי' קפ"ח סעיף ה' בהג"ה שכתב ודוקא וכו' כמו שנחבחר גבי מכה לעיל סי' קפ"ז . ולפי' הש"ך מה ענין זה לזה שם מתיר את הדם ודאי בלי ז' נקיים . (שוב ראיתי שחף בזה קדמני הכרו"פ שם סי' קפ"ח) ובל"ז תמוה, לי הח מוקדם לזה כתב ולפ"ז נראה דאין להתיר אלא לבעלה משום דבכמה מקומות חשו חז"ל שלא להוליא ומשום ענונה הקילו וכו' . הרי דלא חילק בין להתירה לבעלה בטבילה ובין בלא עבילה אלא מלד שבזה יש טעם להקל כדי שלא להוליאה . וא"כ מה תיוהא מלא בהוראת הב"ח הא שם אילו לא תלינן במכה נמי היתה באיסור עולם כיון שלא היתה יכולה למנות נקיים. וא"ל דשני לי' בין האיסור דרואה מחמת תשמיש דאין לה תקנה עולמית לדידן שאין לה רפואה עבעיית. משא"כ מה שאינת יכולה למנות נקיים דאפשר שישתנה ענינה וחמלא נקיים לא חשוב לי' איסור עולם . תמה אני הא בתה"ב מבואר דבאופן זה מקרי א"ע ומפרש בזה הברייתא" דפרק כל היד . והוא בדף קפ"א שכתב וא"ת והלא בנשים דעלמא חיישינן לעונת הוסת כולה ואע"פ שלא ראתה מוהזרתם וכו' ואיך אתה מחיר זו שהיא בשעת וסתה שהרי דם לפניך . י'ל ההוא דרבנן היא ומשום דאפשר למיקם אמילתא אבל הכא ליכא למיקם אמילחא ואין דנין אפשר משא"א שאם כן אחה אוסרה לבעלה לעולם. הרי דמוקים הברייתא באשה שאינה יכולה לממוח נקיים וברואה חמיד מחמח מכה ולהכי אפילו בשעח וסתה טהורה כדי שלא לאוסרה לעולם . ובסברא זו לא מליכן חולק עליו ואדרבא הרמב"ם והמוהר"מ בבתשו' מהר"י סג"ל הביחו הד"מ סי' זה ובסי' קל"א בשיטתי' שהרי כתב דאפינו בשעת וסתה תלינן במכה אי וסתות דרבנן . ומה יענו לקושי' החה"ב אם נא ע"פ תירונו כדי שלא תאסור א"ע. ואף שהש"ך כתב דהרשב"א יחיד בדעה זו ע"ש ס"ק כ"ו ליחא נהי דבהרמב"ם אפשר לומר כפי' התום' אבל דעת מהר"מ הנ'ל שכתב חלינן במכה אי אפשר לפרש כלל בשידוע שדם זה בא מן המכה דח"כ מה זה לשון תליכן ואף דיש לדחוק דתליגן לומר שאין דם נדה מעורב בו מ"מ סחימות הנשון ודאי לא משמע הכי . וכן מוכח מהנהות שערי דורא ומהרי"ל דאל"כ לא מלאו מדבריו שום סעד לענינם ע"ש וק"ל . ואפילו החום' שפירשו בשמרגשת שדם זה בא מן המכה ומחמירים כדעת המרדכי סיינו אך מעעם דאל"כ וכי לא תהא עמאה לעולם. משא"כ בשמרגשת כדכתב הש"ך ואליבייםו הא נמי קשה קושי' התה"ב מה בכך שדם זה בא מן המכה הא לריכה לחוש לעונה אפילו סמוך לוסתה וגם אפילו נימא דכאן טהרחה דוקא לאחר שעבר הוסת הא מ"מ אף לשיעת החום אינה טהורה עד שחבדה ותמלא טהור כמבואר בדבריםם דבור הקודם . וכן מביח הב"י בשמם בסי' קפ"ד . וא"כ זו שרואה בשעת וסתה ויש חשם שדם נדה מעורב בו ל"מ להמרדכי שבדיקה זו לריך דוקא חוך שיעור וסחה כדאיתא בש"ך סי' קפ"ד דקשה הא זה לאו בדיקה הוא. אלא אפילו למסקנת הב"י בדעת שאר פוסקים דאפילו אחר זמן מרובה מהני מ"מ "ל דמודו דאם בדקה בזמן הוסת ונמצאת מסופקת ששוב לא מהני לה בדיקה .

אומדנות המוכיחים שהיא נאמנת עליהם . ואין לך אומדנא דמוכח יותר מזה שלבתה בענה במקום המכאובה והרופאים אומרים שיש לה מכה. בכגון דא ודאי יש להמוך על הרופאים. ובפרט שגם היא מרגשת כאינו האם אזלה ובאה לאותו מהום הכואב ובר מכל דין לענ"ד כאשר ראיתי וספרתי לעיל תבנית דבר הזב ממנה קרוב אלי לומר שזה אף מכה הידועה מוליאה דם נקראת שלפי ראות עיני וגם כל הנשים הרואות אותו אומרים שאין זה תבנית דם אלא ליחה מעופשת ומורקבת היולאה מבועה . דאל"ה איני יודע אופן מליאת הש"ע שכתב על אם ידוע שבא הדם מן המקור אעפ"י וכו' אא"כ יודעת בודאי שמכתה מוליאה דם דהא ודאי אין עיני' שולטות שם וגם שום בדיקה שהרי אפילו השפופרת דבדיקת רואה מ"ת אינו מניע אלא עד פי האם. ומכה זו בהאם דהיינו המקור עלמו הוא . ובודאי לענ"ד הינו אלא ע"י ראות עיני המורה או נשים פקחות או רופאים השופטים שאין זה תבנית דם הבא מן המקור דאף דלא בקיאינן במראוח היינו בשינוי מראה לחוד אבל בשינוי איכות להצערף לאומד במקום מכה לברר שמוליאה דם בלי ספק אף אנו בקיאינן . וכן מורין דברי דבר שמואל ס"ס ק"ע המועחקים בס"ע חוך ס"ק י"ד ע"ש . וכן איתא בחשו' מהר"י סג"ל כתב גם יש קלת רחי' דלחו מן המקור בא הואיל ואינו דומה למראות דם אלא מוגלא אף כי אין אנו בקיאין מ"מ וכו' . וסנה לפי המונח הזה שאשה זו ודאי מכה יש לה . אלא שום, קלת בספק אם תהא נקראת ודאי מוליאה דם . נדון תחילה אף אם לו לא תהא נקראת ודאי מוליאה דם ומשפעה מבואר בש"ע אם יש מכה באותו מקום חולין במכחה . וכתב סרמ"א וכ"ז באשה שיש לה וסת קבוע ואז יכולין לחנות שלא בשעת וסתה במכתה אעפ"י שאינה יודעת שמכתה מוליאה דם . ואף שהע"ז חולק כבר כתב הא"ש סי' ג"ז גם שאר הרגשות שהרגיש על הרמ"א בזה הן דברי חימה. וכבר פסק גם הב"ח כן להרב מוה' יושיע מקראקא כרעת הרמ"א ועשה מעשה רב . א"כ מה לנו עשק בהחחרון בהכביד עלינו בחומרות יחירות בוסתות דרבנן . ואף שראיתי שס"ע הוציא מסוף שני מלות אלו בוסחות דרבנן שלא הקיל כדעת הב"ח לגמרי כ"א ברואה מ"ח אחר טבילה ושלזה קורא וסחות דרבנן . וכל הרואה יראה עין בעין שלא הי' כלל בשאלות הגאון מוה' זיסקינד ה"א לדמות הצער וכאב שהי' לה אך בשעת חשמיב למכה כדי לחלות בה ולהחירה בלא שפופרת אלא ענין בפני עלמו שאל בלשון זה ועוד יש להסחפק באשה שיש לה וסת קבוע אי יכולה לחלות שלא בשעח וסחה במכחה אעפ"י שאינה יודעת שמכתה מוליאה דם. וע"ז השיב לו שאין לספק בהורחת הרמ"א ז"ל וכדעשה הב"ח ז"ל מעשה רב . ואיך אפשר שמסיים וסתות דרבנן לכונה זו . והברור בעיני או ששני מלות אלו ט"ם או דאפשר בשעת כתיבתו תשובה זו לא עיין בהע"ז רק בהעברה בעלמה וסמך עלמו על שכבר בשעת למודו בעיון רחה שפסק הרמ"א נכון למעשה ולכן השיב בקיצור שאין להשניח בחומרתו וכחשר הביט שוב בהשקפה מועטת ראה שדבריו בנוים ע"פ הבנתו שסיים וע"כ שכחב כן הרמ"א לדידן שקיי"ל וסתות דרבנן וכו' . ומ"מ לבסוף החמיר . ולכן מסיק חיהו שחין להחמיר בוסתות דרבנן. וכבר מבוחר שנגת הע"ז בזה שהפי' למ"ד וסתות דרבנן שבמהרי"ל היינו אפילו למ"ד וסתות דרבנן כדחיתה בכרו"פ ובס"ע והוא הפשוע . ובלא זה קשה עלי לומר שגם הא"ש בשיטתייהו קאי לומר שדין רואה ג"פ מ"ת יהא נחלה בוסחות ולדידן האיסור דרבנן . כי כבר העלחי בקונטריסים שלענ"ד האחרוני זמנינו שגו בזה בהבנת. מהר"מ שבחשו' רשב"א שבו חלו זייניהם. לכן העיקר לענ"ד כמו שכתבתי . ויםי' חיך ביהי' כונת הח"ש נחזי אנן כי מלבד זה מ"ש הא"ש להשיג על הט"ז נמי לא הבנתי שכתב דברי הט"ז דחוים ול"ק כלל כי לקמן סי' קל"א ע"י הכדיקה של המוך אנו מבררים בירור שיש לה מכה במקום מי רגלים ולא בא כלל מהמקור ומה ענין שפופרת לבדיקה זו . והם דברים מחוסרי הבנה אם לא ע"ל הדוחק גדול ולא אאריך בם כי כבר, מבוארים

דעה מאיר דאינה מוחזקת כלל ברואה מחמת חימוד אלא כל שרואה היא ממכת בחולים . ומה שמטמאינן הדם היינו מגזירת חכמים אף שהיא ממכח בחולים לכ"ע אבל משום הא אינה מוחזקת בכך דכל שעה עומד מכה זו להתרפאות ובכל פעם אמרינן עכשיו כבר נתרפאה ולא תראה עוד דהא אין לה מוכיח קיים על מכחה כיון שחין לה שום כאב אף שלא בשעת תשמיש משח"כ בנידן הרמב"ן ודהי בכל עוד שמכתה דבוקה בה והיא מוחזקת לראות בשעת תשמיש תהא הסבה המכה או החימוד מ"מ ודאי שתראה בשעת ביאה . וכמו שהיא טמאה מדרבנן אף על דם המכה כן אסורה לבעלה מדרבנן כי אין שום הבדל לענ"ד להכי אינו מתירה לבעלה עד שתרגיש שתפסוק המכה שאז חוזרת להיתירה ובחזקת שלא תראה . הכלל בהא נחיתנא ובהא סליקנא דפסק הרנו"א ז"ל ודאי נכון אף דלא רואה מ"ת ומכ"ם היכא דשייך שלא חיאסר לעולם דודאי כדאי המהר"ם והרשב"א ורמ"א ז"ל לסמוך עליהם כעל עמוד הברזל . ומה שהח"ל ז"ל בחשובתו בספר מעיל לדקה מחליש דעתינו בהוראה זו מלד אחר בסי' ס"ז תחילה החמיה אף על הסוברים דביש לה מכה באותו מקום ומכחה מוליאה דם אף שאינה יודעת אם דם זה בא מן המכה חולה בה בלא עת נדחה. ואמאי הא מסתמא דם המקור רב מדם המכה . ובאמת שבגמרא אין הכרח לדבר זה דלה אשכחן בגמרא דקאמר ואם יש לה מכה חולה במכחה אלא לרואה מ"ח . דהתם טעמא רבה איח בי' דאין דרך דם המקור לבא מ"ה. אדרבא דם המכה שכיח טפי לבח מ"ת וכו' . ובפרק כל היד דחמרינן הרוחה דם מחמת מכה אפילו בתוך ימי נדתה טהורה . התם דברי לה דהך דם מכה שותח ויורד אבל בבודקת ומלאה דם על העד הבדוק לה . אף אם יש לה מכה בחדרי בטנה אין לנו ראי' מפורשת מן החלמוד לחלות כה . (ומלבד שכבר כחבתי שלדעת מהר"מ והרשב"א ודאי מוכח דמפרשים ברייתא זו לכל היותר ביודעת שמכתה מוליאה דם ולא בשדם זה מן המכה הוא ובתראי נינסו לגבי דסתום'. אף גם לענ"ד הברייחא דפרק החינוקת ונחמנת וכו' המעיין בחוספתא ירחה להדיא בפ"ח שנישנית לברייתא בפני עלמה נאמנה אשה לומר יש בי מכה וכו' ולא קאי כלל על רואה מחמת תשמיש . והש"ס שסידרה בלשון וכאמנת וכו' לענ"ד אך להורות לנו דלאו דוקא באשה פשוטה דיש לה הנאמנות אלא אפילו רואה מ"ח דס"ד דלא תהא נאמנת מפני החשד אולי כדי שלא תראה בעלת מום מזולזל כזה שמחמת חימוד רואה . וגם כדי שלא חלא היא דאמרה הכי קמ"ל דמ"מ נאמנת מפני שהתורה האמינה. אבל ודאי הדין בפני עלמו נבנה. ולכן אף ספר התרומה והמרדכי סידרו דין זה בפני עלמו . "ויפה כתב השער אפרים סי' ע"ן דאפשר מההוא טעמא החמיר, בזה דוקא בידוע שמכחה מוליאה דם . וברוחה מ"ח סחם מפני שברוחה מ"ח כדי שלח לתוסרה לעולם הקילו. וממילא לפ"ז אפשר דכולי עלמא מודים להחה"ב דהיכא שאינה יכולה ליטהר שהיא באופן אחד עם רואה מ"ת כדהוכחתי לעיל אף היא עהורה אף באינה ידוע במכתה מוליא דם ואפושי פלוגחי לא מפשינן). ותו כתב הח"ל שם חלא שיש ליישב דבריהם כיון דמכה זו יש בה ודאי דם הוי לה היא מלויה וחדירה לזוב שלא בשעת וסחה יותר מהמקור וכו' . ותיובתא דהפוסקים הסוברים דאפילו באין ידוע ודאי שמכתה מוליה דם חולה בה . דמה כח מכה זו יפה וכו' ול"ע . ע"ז כבר השיבו כהוגן המחבר עם בלבון זה ועוד י"ל להנהו דסברי דתלינן במכה ע"פ מה שפירשו הסוגי' דפרק החינוקת וע"פ גירסת החוספתא שאפילו באינו ידוע שמכתה מוציאה דם תלינן בה ל"ל מפני שהגרת המכה שכיח מכל הגרה וספיקת הרגילות עדיפה מס"ם עכ"ל . וזה ברור שהין לכו לחקור מדעתינו וסברתינו אחר המבורר דעת פוסקים ראשונים ע"פ הש"ם . אמנם תו כתב שם ועוד דלא יהא אלא ספק שחול כיון שהוא בזמן ליבונה כאוהה שאמרו כל ספק ינגעים עד שלא נזקק לעומאה ספקו עהור משנזקק לעומאה ספיקו עמא חף זו כיון שלריכה ז' נקיים וספק נקיים העמידנה על חזקתה

ואף אם נדחק שגם בזה תיהני מ"מ לשון התנא הרואה מחמת מכה אפילו בתוך ימי נדתה טהורה ודאי משמע דטהורה בלי שום בדיקה ואפילו מחמדת לראות באופן זה כמה ימים טהורה. והיכי היא הבדיקה המוכרת בגרם וסתה . א"ו כע"מ לסברת הרשב"א דכדי שלא תאסר עולמית מוקמיט על דין תורה . (ובזה ניחא לי שהרמב"ם מעתיק ברייתא זו פשוע ולא באשה שאינה יכולה ליטהר ולא דחק לו קושי' התה"ב דאיהו אפשר מפרשה דלא החירה אלא לאחר שעבר עונת הוסת ואזיל לשיטחי' דמחיר שוב כל הנשים בלא בדיקה) אלא דלחוס' לא מסתביר להקל כ"כ באופן שלא - תהא טמאה לעולס . והמהר"מ והרמב"ם והרשב"א אף לזה לא חשו הואיל ובד"ה מוקמיט לה בחזקת טהרה כמבואר בדבריו במה"ב שהשיב להבה"ב שיקשה קושייתו על התנא ולא עליו . (ודלא כהנ"ב שהוליא דברי התה"ב מדעתו האמיתית בחריפות שַאינו שהתירו מאד ס"ס שאילו כן לא הי' כמחריש להבה"ב והי' מבאר שעמו . וגם הי' מתיר בפשוט בלח חופן שתחסר לעולם) וח"כ מה תו' החלונן על הב"ח . ואולם עוד ראיתי בהכרו"פ ונ"ב ובפרט בס"ט שכתב תוך ס"ק י"ד גס מ"ש עוד בחשו' המכרת וכן היכא דאיכא שעת הדחק שאשה אינה יכולה לעהר וכו' כדאי הרשב"א וסייעתו לסמוך עליו בשעת הדחק וכו' . גם זה ליתא דהא דהקילו הפוסקים האחרונים ברואה מחמת תשמיש אפילו א"י שמכחה מוליאה דם היינו לענין שמוחרת לשמש אח"כ כיון דוסחות אינה אלא דרבנן וכו' אבל לענין נקיים שהוא איסור כרת לא הקילו כלל עכ"ל. והלך בזה לשיטחו שפי' מקודם אף חתימת פסק א"ש על קועב זה . ולזה רימז הפוסקים האחרונים שכתב. וכבר כתבחי שלענ"ד אין זה כונת הא"ש ממה שהוכחתי בקונטרסי שכל ההולך במחשבה זו שגג בכונת מהר"מ שבחשו" הרשב"א. וכעת כבר דברי קונטרס אלו ת"ל הס/בדפוס סיי קי"ז בא"ע בספרי ע"ם . ובודאי אין שום הבדל לחלק בין לטהר הדם לבין להחיר אשה לבעלה ברואה מחמת חשמיש . זולת מה שהמליא הש"ך מלד הדוחק ע"פ סברת פוסקים להחמיר כמחמירים ולהקל כמקילין במקום דוחק . אבל להמציא חילוק בהש"ם ע"פ סברא הנ"ל דוסחות דרבנן כדעלה בדעח בכרן"פ ואחריו החזיק הס"ט חלילה ישחקע הדבר ולא נאמר . ואפילו. מטעם סברת הש"ך מלד איסור עולם חלילה להעלות על הדעת לפרש לשון הש"ם בהכי ואם יש לה מכה חולין במכתה לומר שתשמש אחרי טהרתה דוקא. שזה ודאי תרתי דסתרן דאם דם מכה הוא ומוחרת לבעלה אף טבילה אינה צריכה . וכבר מבואר להדיא הכי בהמרדכי שכתב ותולה במכתה שיכולה לומר מן מכחה הוא וטהורה . ומה שחלה זייני' הכרו"פ ואחריו הס"ט בהרמב"ן וכחב הס"ט חוך ס"ק י"ד וכן מבואר בפסקי הרמב"ן דאע"ג שפסק בפ"ג דבזמן הזה אין אנו מטהרין דם מכה . מ"מ בפירוש כחב דנאמנת לומר מכה יש לי בתוך המקור שממנה הדס יוצא וחהי' מוחרת לבעלה לכשתפסק. הרי להדיא דאע"ג דלא מהני בזה"ז לטהרה מחמת מכה מ"מ ברואה מחמת תשמיש מחלקינן לענין שלא לאוסרה לעולם אמריכן דדם מכה הוא ואין אנו לריכין להקיף המראות דמים אבל לענין ז"כ מחמרינן עכ"ל. ולדעחי לא יפה כיון בפשע הרמב"ץ כי אין כונחו כלל להחירה אחר טבילה לבעלה בעוד המכה דבוק בה ולהקל בהדם שלא להקיפה לבעלה ולא לטבילה. אלא כונתו וחהי' מוחרת לבעלה לכשתפסק המכה וחרגיש שנתרפאתה ממכתה אז יכולה לתלות שכל שראתה הי' מחמת המכה ולא נתחזקה מעולם לראות מחמת תשמיש בלא מכה כי אף מה שאסרנו אותה בשעח מכחה לא הי' מפני שהחזקנו הדם מן המקור אלא שבאמת הי' אפשר לתלות בהמכה אגא שמ"מ מדרבנן היחה אסורה לשיטחו כדי שלא להקיף הדמים . נמלא אין בהוראה זו שום סחירה . וכן מה שמביא הס"ט שם ראי' מן פסק הב"י שסובר אף חכמי הש"ס סברו לחלק בנושא אחד לטהרה לחצאין ע"ש . לענ"ד אינה ראי' של כלום . כי שם נמי אך הטעם להב"י אחרי שאשה זו אין לה שום כאב ומ"מ לא פסקה מלראות מחמת תשמיש משעה ראשונה סובר

ואין כאן נקיים. וכנראה המחבר מ"ל הורה לו וכחב וגם אם יהבינן לחשבו ס"ם רבים מן האחרונים דס"ל דלא מהני ס"ם במקום חזקת איסור או טומאה וכו' . ובאמת אין עליו התלונה כ"א על האחרונים בחשובותיהם הב"ח והע"ז והעה"ג אשר יראה מדבריהם שהקילו לחלוח במכה גם בימי ליבונה . והנה חפשתי לדעת דעות הראשונים ולא מלאתי להדיא כי אף שהתה"ב ראש המקילין אפילו בשעת וסחה ואפילו במכה שאין ידוע אם מוליאה דם להסכמת האחרונים בפירושו דלא כהש"ך ואף שאיירי ודאי מאשה שאינה יכולה לימנות נקיים שהרי זה יסוד היתירו כדי שלא לאוסרה לעולם . עכ"ז הא תוקף היתירו אינו אלא מדדבר תורה אשה בחוקת עהרה וי"ל" דוקא הנעשית מקולקלת ע"י מכה מחוך עורתה וע"י כן רואה בתמידות והכל בספק דם מכה דבדידה שייך למוקים ד"ת בחזקת טהרה . משא"כ כמו בנ"ד ונידון תשובת הב"ח שרואה ע"י וסתה במה שאינה מסופקח ואך בהנקיים מסופקח אין לנו ממנו ראי' כלל . וחדע שהרי אינו מקפיד שם אף על הפסק טהרה והרי זה ודאי ד"ח . א"ו דלא איירי בהכי ודלא כס"ט סי' קצ"ו תוך ס"ק ט"ז שכתב והא יש ללמוד מהרשב"א למאן דס"ל דחולה במכה אפילו בספירת ז' נקיים . ולא היא כי הרשב"א איירי מאינה לריכה נקיים . ואולם כבר דעתי מסכמת תמיד יותר ללמוד מסתימת לשון הראשונים מפירושן של האחרונים. ובאשר לא ראיתי לאחד מן הראשונים שהתעורתו בזה לבאר, דבוקוקה לנקיים דאין לחלות במכה ובפרט הכא הרמ"א ז"ל סחם דבריו . וגם המהר"י סג"ל סי' ר"ג לא גילה דעת בזה . ואדרבא למשמעות הענין שם מעהרין אף בנקיים . ובפרט שגדולי אחרונים/ שבנו"ל הנ". פירשו להחיר נחתי אל לבי לחקור בדעת המחמירים אם מלאה הקפידא מקום לנוח . והנה דברי הח"ל ז"ל שמדמה להמתני דפ"ה דנגעים אין לו שום דמיון דשם בשניהם פשה הנגע ונטמא ודאי ע"י פשיון ושוב באחד ודאי נחמעט ובאחד ודאי לא נחמעט כל אחד מוקמינן בחזקת טומאה ובחזקת הפשיון שבמקומו נשאר ולא הלך לו כולו וכגון שהוא הוא זה שהי תחילת בהרתו אך כגרים והי' פשיונו סוף שבוע מכגרים עד כסלע ועוד ונמצא נשחר בפשיונו ולא הלך ממנו אלא הועוד שאיכו מעלה ומוריד . (ובל"ז שם טעמא אחרינא בגוי' מגזה"כ וטסרו הודאי הוא מטהר ולא הספק כדאיתא נמי בהרגבא ג"ה אף באדם אחד דממ"נ עמא מ"מ לא אפשר לכהן לומר עמא על נגע ספק ה"נ א"א לו לומר טהור על ספק) משא"ר נ"ד חוך סנקיים מה בכך שעדיין היא טמאה הא מ"מ אחרי שהפסיקה בעהרה ומלאה נקי בודאי הא שוב בחזקת היתר וטהרה עומדת לכשילאו ז' הימים יכולה לטבול וליטהר ומספק אתם בא לומר שחזרה וראתה ודאי די"ל בחזקח טהרה עומדת ומספק אל האסרנה . שהרי גדולה מזה שנינו בדף ס"ח נדה שבדקה עלמה יום ז' שחרית ומלאה טהור ובין השמשות לא הפרישה ולאחר ימים בדקה ומצאה עמאה הרי היא בחזקת טהרה ואף שרש"י ז"ל פי' לענין טהרות שאחר טבילה היינו כדי לבאר פשטות המשנה אבל כבר העמיד הרמב"ם ז"ל פ"ו מה' א"ב ההוא דינא אפילו בלא טכלה ולענין ספק זבה נמי בחזקת פהרה ואינה צריכה לספוק בהן אפילו מדרבנן ומה"ח שלא לחלות בם במכה . ואין להקשות הא מבואר סי' נ' בהג"ה שהיכא שנולד הריטוחא מחיים דיש להחמיר ולא למוקים בחזקת כשרות . כבר משיג עליו בזה המהר"ם לובלין כהוגן משיעות החום'. ואף שהבאחי בסי' ק"י כמה פוסקים שלפ"ר הולכים בשיטה זו כבר כתבתי שם נמי בהג"ה חוך ד"ה חו מביח וכו' כדי שלא יקשה עליהם ראיות תוס' הברורה שביבמות דע"כ אינהו איירי בספק טריפוח דומיא דספק דרוסה ומטעם החום' הואיל ושכיח ורגיל יותר להטריף ולא מטעם הריעותא דמחיים כדהוכיח הפר"ח ריש סי' כ"ט ע"ש . ואף שר"ח בפרק המדיר פירש טעמו דת"ק דר"י דלהכי מטמא בספק בהרת קודם לשער לבן משום דאיירי בהוחנט מקודם בנגע אחר וא"כ הי' אפשר למידק מיני' לנ"ד . אי מש"ה לא אירי' כי בל"ו

התום' בנדה י"ע משני קושייתו באופן אחר . וכן הריש פ"ד דנגע ם חירצה באופן אחר . וכחירולו משמע מסידור המחני' לדין זה. וכן הרמב"ם סוף פ"ב מה' ע"ל סידרו באופן זה דוקא בו תחילה כחלי גרים בלא שער דזה מורה דהיינו שהי' דסבהרת הי' קודם אף בחלי גרים השני . ואף לפר"ח כבר כתב בר"ש דנראה לו הלכה כר"י וכתב וטפי ניחא לומר דבמקק פליגי דלקמן ודמיר אפילו ר"י מודה משום דבאותו נגע עלמו החקק לטומאה וע"ש . ומ"ש בחשו' נ"ב סי' מ"א בסג"ה ואם כבר ספרה ג' או ד' ימים בימי ליבונה אם הי' אז מקרי בחזקת טהכה או להיפוך עיין בזבחים דף כ"ט ע"א בתום' ד'ה' וכיון שראו התרו . ע"ש שדבר זה נחלקו בו רש"י וחום' ולדבריו יכי' רש"י שם קחי בשיעת הרמב"ם כנ"ל שמפרש למתני' ס"ח הנ"ל אף קודם מבילה מקרי בחוקח מהרה והתום' בשיטת פרש"י דוקא אחר טבילה. ולענ"ד זה אינו ואדרבא הרי התום' יבמות דף ל"א ובחוליי לומדין דספק דרוסה נקרא בח"ה בדומה להאשה דמקרי בהיי בעלה בח"ה לשוק לכשימות בעלה . ומה"ת יסברו דלא תהא האשה נקראת בחזקת עסרה לכשתעבול וכדכתב הרמב"ם . אלא נלענ"ד דאך שם בזבחים מפני שר"ע רולה לסתור בזה סברא דר"א דאמר המרתי אחר שהוא כשר יחזור ויפסול ומביא לו דמיון זב חבה שהן בחזקת עהרה וכיון שראו סחרו. על זה לא מסחבר להתום' שקודם עבילה יהא קרוי חזקת עברה בדומה להבער שהי' כשר לאכילה ממש . משא"כ הזב והזבה קודם טבילה . ולהכי פירשו אחר עבילה . אבל לדינא ודאי מודה להרמבים כדחזיכן איפכא דאף דרש"י בנדה פי׳ המחני׳ אחר טבילה מ"מ בזבחים פי' דאף קודם עבילה מקרי בח'ע . א"ג י"ל דדוהא נר"ע הוא דלא מסתבר להחום' דקודם טבילה מקרי ח"ע מפני דשנינן בנדה ס"ח ע"ב הזב והזבה שבדהו עלמן ביום הראשון ומלאו עהור וביום השביעי ומלאו עהור ו**שאר** הימים לא בדקו ר"א אומר הרי הן בח"ע ר' יהושע אומר אין להם אלא יום הראשון ויום השביעי ר"ע הומר אין להם אלא יום שביעי כלבד. ומוקמינן דפלוגחייהו דר"ע עם הרבנן היינו משום דם"ל בעינן ספורין לפנינו ומוכח שם דסובר בעינן ספורין לפנינו ד"ת עד דמש"ה לא מעבליון להטועה עבילת מצוה דאורייתא משא"כ ר"י לא בעי ספורין לפנינו כ"א מדרבנן כדמוכח מהמשא ימתן שהי' לר"א עמו שאמר לו אבל הכא אי חיישינן דילמא חזאי בספק אתי לאחלופי בודאי . ולא אמר לו אבל בכא אי חיישינן דלמא חזאי הרי סתרה. א"ו אף ר"י לא חיים דילמא לא חזאי אלא שמחמיר מדרבנן דליהוי ימים ספורין ע"י בדיקה . ואנן קיי"ל כר"א דאפילו מדרבנן לא בעינו ספורין לפנינו אלא מוחזקין כמבואר בחה"ב ובמשמרת הבית דף קפ"ג שכתב דאנן לא בעינן ספורין לפנינו כר"ע ור"י אלא שתספור שבעה מוחזקין בטהרה כר"א וכו' ע"ש . הרי נבמע דר"ע דבעי בדיקה כל ז' מטעם ספורין לפנינו ד"ח ע"כ דס"ל דוב וזבה אף אחר ההפסק טהרה אינה עומדת בחוקת טהרה מן החורה . ולכן לא מסחבר להחום' דלר"ע חהא נקראת בחזקת עהרה קודם העבילה . משא"כ אכן דקיי"ל כר"א דאפילו מדרבנן לא בעינן ספורין לפנינו אלא מוחוקין הא ודאי עיקר החזקה היינו מדפסקה בעהרה היא בחזקחה שלח תרחה עוד וחך מדרבנן הוח דבעינן בדיקה חחת חוך שבעה ודאי דמודו חוס' דאף קודם טבילה מקרי בח"ט מעח שהפסיקה בעהרה . והנה ראיתי בס"ע סי' קצ"ו ס"ק י'ח כתב מדכתב הב"י וכיון דכל הנהו רבווחא מספקא להו אין להקל בדבר שהוא ספק איסור כרת . מכוחר דס"ל דבדיקם זו ד"ת סיא שאין ספורה בלא בדיקה . מיהו כ"ז למאן דמלריך בדיקה תחילה וסוף. אבל להפוסקים דס"ל דסגי בבדיקה אחת לא נתבאר אם דאורייתא היא אם לאו. והאריך מאוד ולבסוף מסיק בדברים פשוטים דלמ"ד בדיקה אחת סגי ודאי דרבנן הוא . אבל מ"ד בעינן חחילה וסוף מסיק דבעיק ספורין לפנינו מדמקשה לרב (ולא לר' חנינא) כלומר הא מריא גופי" אף לר"ח מוכח דלא בעיכן ספורין לפנינו . ועפ"ז תמה על

הלכות נדה חשו' האחרונים. ואני אומר דמה דדייק מלשון הב"י לאו דיוק הוא כלל כי ז"ל הרשב"א מס' שבת ל"ח ע"ב ד"ה מכלל דכיון דאסרוהו משום דמחזי כמבשל וקרוב הדבר לבא לידי איסור דאורייתא הוי לה כדאורייתא לפיכך הלכו בו להחמיר כשל חורה . וכן מליכן כמה פעמים בהלכות שבת בהפוסקים . וכן יש לפרש לשון הב"י דקרוב הדבר לבא לידי איסור כרח . אבל הפוסקים המחמירים ליפסוק כר' חניגא דבעי חחילתן וסופן הא ודאי מוכח אליבייהו דאף ר"ח אליבא דר"א לא בעי ספורין לפנינו. דאלח"ה אלא כדכתב דזה מקרי ספורין לפנינו . הא הרבה יש לחמוה אליבייהו דהלכחא כר"ח למה מוקים סחמא דהש"ס דף כ"ט ברייחא דטוטה כר"ע שלא כהלכה הא לר"ח דהלכתא כותי' אף ר"א סיל בעינן ספורין לפנינו ויותר הי' ראוי למוקי כר"א דהלכה כוחי' וכדבאמח הר"ן מביא מזה ראי' דלא כר"ח. א"ו הפוסקים כר"ח סוברים דלהאמת אף ר"א אליבא דר"ח לא בעי ספורין לפנינו [והכי משני הש"ס ולאו מי אוהימנא כר"ע ומשום דאף לר"ח ר"א לא בעי ספורין לפנינו] . ומה דמקשה לרב (ולא לר"ח) היינו משום דלר"ח הי' אפשר לדחוק דר"א ס"ל דזה מקרי ספורין לפנינו . והברייתא כר"א נמי אחי' . אבל להאמת מוכח מסחמא דש"ס דאף ר"ע הוא דבעני ספורין לפנינו . (וכדדיים לשון הסוגי' בדף ס"ח ומנא תימרת דלרבנן וכו' דהיינו ר"ח ור"י חרווייהו לה בעו ספורין לפנינו) אלא דרב ור"ח בהבדיקה דרבנן הוא דפליגי דלזה סגי לי' באחת ולזה בעי תחילתן וסופן . אבל מן התורה תרווייהו ס"ל שהיא בחוקת טהרה משעה שפוסקח פעם בבדיקה טהורה בודאי . ומה שמביא תו בספר הנ"ל שם משמעות דברי הד"מ בסי' קל"ו דס"ל להחמיר שלא לחלות אלא בתחילת ראי' . לא היא וחלילה אילו הי' דעתו באמת שהי' סותם את דבריו הכא אלא דהי' רולה להוכיח דאף המחמיר בהכחם לא החמירו אלא במכה א"י מוליאה דם דאילו בידוע מוליא דם הא אף המרדכי גופי' ס"ל דאפילו רואה ממש חלינן כ"ש כחמים דרבנן ע"ז כתב וח"ל כלומר. דלמא לעולם מחמירין המרדכי והגהות הפילו במכה ידוע מוליאה דם . ומה שפוסק המרדכי דלא חלינן חוך ספירה ש"מ פחוח כבר דילמא באמח ס"ל נמי לא תלינן במכה כלל ע"ז סותר ע"פ הפוסקים דוסתות דבכתמים דרבנן לכ"ע חלינן במכה ידוע . ואפילו להמרדכי • א"ו דהמרדכי לא איירי אלא בא"י מוליאה וממילא שוב בלי ספק ההיחר שבהמרדכי במכה ידועה מוליאה ברואה באמת איירי אף חוך ספירת נקיים וממילא לדידן שפסקינן לעת הצורך דבין וסת לוכת תליכן אף במכה א"י מוליאה נמי מקיליכן שלא להוליא אשה מבעלה אף חוך ז' נקיים ואפילו לענ"ד אם לא אפשר אלא ע"י הפסק טהרה נמי סמכינן אדאורייתא ע"פ השורש שהשריש לנו הרשב"א בתה"ב ז"ל כי באמת חומרא דהמרדכי. בהכחמים צ"ע רב מאין יצא לו שבעוד ג' ימים הראשונים היא בחזקת מעין פתוח דא"כ היכי פסקינן דבבדיקת סופה סגי הא ג' ימים ראשונים לא נכדקו והם בחזקת מעין פחוח לדעתו . ואפשר ילא להם ממה דאיתא בערבי פסחים דף קי"ב ע"ב ג' דברים שלוה ר' ישמעאל בר' יוסי לרבי אשחך טבלה וכו' אמר רב ובנדה דאורייחא הואיל והוחזק מעין פתוח . ובלי ספק זה לאו דינא אלא מדת הסידות כדמוכח מהרמב"ם לא די שאינו מעחיקו אלא דאיפכא כחב פ"ז מה' ח"ב כבר ביארנו שהנדה שראחה דם כל שבעה מותרת לשמש בליל ח' אחר שתעבל . וכן מוכח באמת ממתני' דלעיל וממה דקיי"ל כל י"א יום שבין נדה לנדה הרי היא בחזקת טהרה) ח"ו דאינו אלא חומרא בעלמא ולא מדינא כדמסיק הד"מ וכן בחשו' ל"ל. והיכא דאפשר אפשר והיכא דלא אפשר יש לנו עמוד הברול הרשב"א ז"ל וכדאי הוא לסמוך עליו אף שלא בשעת הדחק ומכ"ם בשעת הדחק . ועיין בצ"ל סי' פ"ו אף דמחמיר כחב בלשון זה חבל לענין שחהא מוחרת לבעלה מיד או שלריכה להמחין עד בחטהר וחמחין שבעה נקיים אין להקל כל כך . מבמעות לשונו אך שלא להקל כ"כ אם לא ע"ל הדוחק ובזה

מודינא . וכן הח"ל ראש המחמירין עייון בו סי' מ"ו מסיים-

ודיינו. אם נקל כסברת מורי זקיני בשא"א לה בענין אחר אא"כ תחגרש. וזה בודאי באינה מולאת ז' נקיים . וכל הנ"ל דלח ככללי כללות שהעמיד לנו המחבר נ"ב בפחיחחו להלכוח נדה ע"פ סברת עלמו . וכבר השבחי לו על כל אחד ולא אאריך פה . ואולם תקנת אשה זו היא קלקולה אחרי שלמראה עיני אני שופט שדם נדתה משונה מדם מכחה בודאי לא חלינן אם לא ע"פ חכם כדאיתא בהל"ל סי' פ"ו . ומה שהח"ל גמגם על פירושו אין נ"מ לדינא . וכפי' הל"ל מלאחי בהחוספתא שכתב ואם היתה דם נדתה משונה מדם מכתה הרי זו אינה תולה . אמנם אחרי שאפשר שאף הקלוות אדומים נמי הם דם מכה הוי בכל הדמים שרואה אפשרות מהמכה אלא דהוי כמכה שאין ידועה מוליא דם פשוע. ודוק בכ"ז :

שם בהג"ה וכן אם אין לה וסת קבוע והוא ספק וכו'. עיין בס"ט משיג על תשוכת ריב"ש מן חוס' נדה דף י"ח . ועיין בספרי ללעות הבית סי' י"ג בהג"ה בא"ד :

בש"ך ס"ק כ"ו ויחיד הוא. נ"ב כבר הביא הד"מ שגם מהר"מ סובר כותי' והיינו מה דפסק בפמו סי' קל"ח בלשון זה דחפילו בשעת וסתה חלינן במכה :

סעיף י מיהו מיחש חיישינן וכו' . לפ"ר ל"ע דוה סוחר לפי מה שביאר הש"ך סיי קפ"ט ס"ק מ"ח דברי הנהוח מיימוני וסעיף זה ג"כ הוא דברי הג"מ ע"ש ודוק. ועיין ש"ך ס"ק ל"ה ג"כ מבואר הכי ולדעתי העכילה נמי כמו קפילה ולמה נחום לה בחדא זימנא ודוק כי לא עיינחי כל הלורך: שם בהג"ה ואם ראתה ג"פ כל פעם בביאה ראשונה שאחר טבילה וכו' . טיין בספרי ב"מ כי שם ביארחי על נכון. בסי' קי"ו ולא אכפיל הדברים זולת מה שכתבתי עם בלד ספרי הנ"ל המיוחד לי אעחיק פה . על הדברים הנאמרים עם בא"ד אבל לומר שאחר ג"פ אין איסורה לדידן שפסקינן שאין אשה קובעת וסת ע"י אונס אך ע"פ חומרת הגהות מיימון דמ"מ לריכה לחוש או לדחוק דלא חשוב אונס בזה הוספחי לכחוב ומכ"ש שיהא ס"ד לומר דלשיטת הרשב"א עלמו שבטור סי' קפ"ט שבימי עיבור והנקה אף אין לריכה לחוש כלל לוסח אפילו רואה כמה פעמים. שלא חיאסר נמי רואה מחמח תשמיש בימי עיבור והנקה. חלילה וחלילה להעלות כזה בדעת הרשב"א. ועל הדברים דבחר הכי מן וחדע עד א"ו לענ"ד הגהתי וכתבתי בלדם שוב ראיתי ששגיתי בזה שא"כ עדיין קשה על המהר"מ למה פסק להוליאה מחמח רואה מ"ח ע"י וסת הטבילה אלא ע"כ לומר שאין לדמוח רואה מחמח מכה בשעת וסת שלעולם לא יחברר שבעל לדה ע"י החלי' בדם המכה משא"כ בזה שמ"מ אחר החשמיש וראתה בו יחברר שבעל כדה לכן ודאי מחמרינן אף בחשם הוסח דרבנן נמי להוליאה . א"כ אין שום ראי' מזה . אבל הדברים ברורים בלא

וה הוחדע: בשיך ס"ק ל' כלומר כאילו עברה וכו' . נ"ב חזר בפירוש זה במבוחר בנקה"כ ועיין בספר ח"ה:

בעיף יד כדי וכו'. נ"ב עיין בב"י חשו' למהר"מ שהביא בשם תוך תשו' הרשב"ה:

כימן קפיח סעיף א' בש"ך סק"ב ואפילו וכו' שנפל עליו אבק . נ"ב דמראה כזה אינו כלל מלד שחרורית וטפי ראוי לחשבו ממראה לבן ואין שחרורית כזה בא ממראה אדמומית דנימא אדום הוא הלא שלקה עכ"ל . ומזה משמע ברור דלא כמו שהעחיק בס"ט בשם מ"כ קולא גדולה במראה שחור ע"ם . וזה נמי לשון בעל הנפש שער הפרישה הלכך כל מרחם שחור טמא לפי שאין אנו בקיאין בין שחור לדיהא ממנו ובזה הברור דכל מראה בראהן טמא דחמיד או

דנוטה למראה אדום או למראה שחור: בש"ז ססק׳א ע'כ נראה דלית 'דחש לאוחה חומרא . נ"ב ועיין בה"ל סי' מ"ו שמקיל ביוחר אפילו נתאדם אח"כ . ולעת המורך אפשר כדאי הוא לסמוך עליו:

סעיף ב׳ הכניסה שפופרת וכו׳ וכן אם ראתה דם בחתיכה וכו' . כלשון הש"ע כן נמי לשון הטור אלא שבהטור כאמר

נח דעה בשפיר ולא בחתיכה וחכמים אומרים אין זה דם נדה אלא דם חחיכה. ומרישא ס'ד דהש"ם דפלוגחחם היא שר"א דייק הדרשא דקרא דבבשרה במפיק ה"א שגוה"כ שהדם אינו מטמא אא"כ נוגע ביציאתו בבשרה ולמעועי שפופרת ודם בחוך חתיכה אבל פלי פלוי טמא. והיינו דקאמר אם יש עמו דם טמא. ורבנן בחראי לא דייקי לישנא דבבשרה והא דמעהרי משום דלאו דם נדה הוא . הילכך לא שנא בתוכה כי שיעא ול"ש פלי פלוי עהורה. אבל שפופרת דדם נדה הוא טמאה . ומסיק אביי בשפופרת כ'ע לא פליגי דעהורה כי פליגי בחתיכה מר סבר דרכה של אשה לראות דם בחתיכה ומר סבר אין דרכה של אשה לראות דם בחתיכה . רבא אמר דכ"ע אין דרכה ס"ל והכא במקור וכו' פליגי. רש"י כ"ע לה פליגי דדייקיכן לישנה דקרה כי פליגי בחחיכה ודפלי פלוי דת"ק סבר בבשרה למעוטי חוך חחיכה אבל דם הנראה בבקעים עמא דהא בבשרה קרינן בה ורבנן בחראי סברי אפילו פלי פלוי טהורה דאין זה דם נדה דאין דרכה של אשה לראות דם בחתיכה. והקשו חוס' דא"כ השתא אין דרכה לראות דם בחתיכה פי' שאינו דם נדות לא הוי כההוא דאין דרכה לראוח בשפופרת דהחם הוי דם נדות מן המקור אלא שאין דרכה לראות באותו ענין. וכן הרא"ש הקשה זו. ועוד מוסיף להקשות וכחב ופי' הר"ש דבהא פליגי דר"א סבר דרכה וכו' וכיון שראתה כדרך שהנשים רגילות לראות טמאה ורבנן סברי אין דרכה וכו' ואט"ג דפלי פלוי וכיון שלא ראמה כדרך שהנשים רגילות טהורה אע"ג דהוי דם נדה ודם נוגע בבשרה ופליגי רבכן ור"א בטעמא דקרא דדרשינן בכשרה ולא בשפופרת ר"א סבר דממעטינן שפופרת מטעם הפסקה וכן חחיכה היכא דחין הדם נוגע בבשרה חבל חי פלי פלוי קריכן שפיר בבשרה ורבנן סברי טעמא דממעטינן שפופרת משום שאין דרכה לראות כך וכן חחיכה נמי אפילו פלי פלוי לפי שאין דרך הנשים לראות כך והא דקאמרינן אין זה דם נדה הכי פירושו אין זה דם כדה רגיל לבא בזה הענין. ואיכא למידק א"כ דממעטינן כל שרוחה בדרך שחין הנשים רגילות לרחות ח"כ נעסר נמי חשה הרואה מחמח חשמיש שאנו רואין ממש כל הנשים אין רגילות לראות בזה הענין ומ"ם רואה ע"י השפופרת ומ"ם הרואה ע"י האבר. הגם שבזה יש לדחוק כיון שהנשים רגילות לראות מחמת חימוד כדמלינן שגזרו בתבעום לינשא דחיישינן שמא מחמת חימוד ראחה אלא שרוב הנשים מחמת חימוד שבשעת. תשמיש שנשקט לשעה אין רגילות לראות עכ"פ זו שאף מחמת חימוד דשעה זו רואה הוי ראייחה שמחמת חימוד ראי' כדרך הנשים מ"מ איכא למידק ממפלח כמין שערות ויבחושין מה בכך שכשנשרו הי' לדם מ"מ נימא אף שדם הוא הא מ"מ ראתה בדרך שאין הנשים רגילות לראות ונימא שדם זה לא טימא התורה. ואולם לק"מ שהרי איכא למידק נמי בפירושו שמסיים והא דקאמרינן אין זה דם נדה הכי פירושו אין זה דם נדה רגיל לבא בזה הענין . וקשה א"כ במלוח אלו די והכי מיבעי לחכמים לומר אין זה דם נדה ותו לא . ולמה מסיימו אלא דם חתיכה שזה ודאי משמע כפי' רש"י . א"ו כך אזלה פלוגתחם מדתרווייהו דייקי בבשרה ר"א מדלא מלא טעם להקפידות התורה זולת ההפסקה מפני שסובר דרכה וכו' להכי מעמא פלי פלוי. ורבנן שמלאו טעם להקפידות החורה שיהא נמלא בשעת יליאתו מהרחם דוקא בבשרה ולא בדבר אחר לכן מטהר כל דם הנמצא חוך חחיכה ואפילו בפלוים דהיינו עעמא דההקפידה זו היא משום שאין דרך אבל מ"מ כל שנמלא יליאתו בבשרה שוב לא חילקה החורה בין דרכה לאין דרכה. לכן אומרים החכמים אין זה דם נדה בדרך שרגילה לראות אלא דם חחיכה כלומר דם הנמלא בחחיכה שטיברם החורה אפילו' הוא דם מקור שבא ביציאתו חוך הפלוי' מפני שלא נמלא בבשרה אלא תוך חחיכה . וחו מע יקרא לק"מ לא מן רואה מחמח חשמים ולא מן ראי' משונות דשערות ובריות משונים שכל זה א"א למעט דרשא דבבשרה שהרי בבשרה נמלא בשעח יליאה . אבל אין לפרש דהכי דרש בבשרה דוקא כשיליאת הדם, הי' אך בגרמת בשרה אבל חוך חתיכה ואפילו פלי פלוי אין זה דם נדה כדרך שנשים רגילות לראות שבשרה

נאמר נמי בעובדא דהר"ש ולא היחה פוסקה מלראות כל זמן שהחתיכות בבה"ח . והשמיט הש"ע תיבות אלו מפני מה שכתב בהב"י שמשמע לו מלשון הרא"ש שהעובדא לא הי' שראחה נמי דם בעין אלא שלא פסקה לראות חחיכות בשר מקור ודם בפלוים . וזה הוא שהחיר לו יותר ומקשה בחשו' פ"י דא"כ איך תלי' הוראה זו דהר"ש במה שסתר פי' רש"י הא זה אף לפרש"י שרי ולדעחי היא קושי' טאומה . אף שהב"ח לדעחו נשמר מזה וכחב אבל לרש"י עמאה מספק דשמא דם זה שבחחוכי' מן המקור שנעקר דם נדה הוא ורבנן לא מעהרי אלא היכא דודאי הוא דאינו דם נדה . ואחריו החזיק השואל בס"ט וכחב על חמיהח הפ"י אבל לדעחי הוא חמוה מאוד דהא רש"י לא טיהר אלא משום דם חחיכה אבל היכא שהוא ודאי דם נדה כגון שנעקר חחיכה מהמקור ובחוך המקור ודאי איכא דם נדה ממש ודאי הוח אסור לדעת רש"י היכי דפלי פלי. אבל במפלח חחיכה שאינה מן המקור עלמו יכולים לומר שפיר שהוא דם חחיכה . אבל לדעת הרא"ש אף אם נעקר החחיכה מהמקור ויש בחוכו דם נדה ממש ופלי פלוי אפ"ה טהור כיון דרכה של אשה להיוח רואה כך . ואני אומר אף שהתחבר ס"ע קלסי' בהחשו' והסכים על ידו ומסיים עליו וכ"כ כב"ח. לדעתי עלה בידם חרם אף שאינהו עדיפי מדהב"ח הב"ח מחלק דבחחיכה שנעקר מן המקור טמאה מספק דשמא דם זה שבחתיכ' מן המקור שנעקר דם נדה הוא והם לא הספיקו עלמס בזה עד דאמרו משא"כ בעובדא דהר"ש שנעקר המקור דודאי איכא דם נדה . וא"י לדבריהם המפלח חחיכה שגמרא מי הגיד לנו שאינו חחיכה נפרד מחמלית המקור אלא חחיכה שנחסווה בחלל המקור עד דיש הבדל זה שזה הדם שבפלוים ודאי דם חחיכה הוא וזה ודאי דם המקור הוא. ותו מ"ש מה שנחסוום בחלל המקור ומ"ש מה שנחפלל מדפנות המקור זה וזה חחיכה הוא אם הוא בשר וזה וזה אין עלול לדם כדמקשה הגמ' בפשיטות דף מ"א ע"ב על מימרא דר"ל מקור שנעקר ונפל לארץ ופרש"י שנעקר חחיכות בשר אילימא לטומאת שבעה דם אמר רחמנא ולא חחיכה. ומה שמביא המחבר ז"ל ראי" מן המ'ב סי' מ"ט מי לא ידע בכל אלה מה שכחב שם בלשון זה כי האם של כל הנשים היא תמיד מלאה דם וזה ברור שהחלל מלא דם אבל לא הדפנות שאינם אלא בשר. לכן לענ"ד קושי' הפ"י קושי' היא . ומה שהגאון המחבר מיישב הקושי' ע"פ מה שהחשה קושי' עלומה חם נימא דאף מה דאמר רבא דכ"ע אין דרכה וכו' פירושו אליבא דרש"י כדפי' לאביי דלא הוי דם נדה אלא דם חחיכ' ה"כ קשה קרא בבשר' למה לי וכו' ע"ש ומכח זה העל' דאף לפי' רש"י לרבא הפירוש כדפי' הר"ש לאביי ולרבא י"ל דאיירי בחתיכה דשיעא אבל בפלי י"ל לכ"ע טמאה ע"ש כי האריך כ"ז איכו שוה לי דודאי רבא קאי על דברי אביי מה שלאביי הוא בפלוגתא לדידי' הוא לכ"ע. וכן מבוחר להדיא ברבינו ירוחם חלק חוה נחיב כ"ו חלק א' דז"ל הרואה דם בשפופרת ולא נגע בבשרה טסורה וכן בחחיכה שיולא מן המקור לביח החילון ואפי' פילאי פלוי ונגע בבשרה עהורה פשוט בפרק המפלח וכן פי' ר"ש שאין דרכה של אשה לראות דם בחתיכה וכיון שלא ראתה כדרך שהנשים רגילות טהורה אע"ג דהוי דם וגם נוגע בבשרה וכן עשה הוא מעשה באשה שנעקר מקור שלה וכמין חחיכוח של בשר הי' נופל לה בבית החילון ולא היתה פוסקת מלראות כ"ז שאוחה חחיכה בבה"ח וטהר אוחה לבעלה כיון שאין דרך נשים לראוח כך עכ"ל אות באות. הרי להדיא שמרישא כחב הדין פשוט בפרק המפלח מבלעדי פי' הר"ש ואילו לפי' רש"י יהי' ספק דאפשר להלכה בפלוי פלוי טמאה לרבא אליבא דמאן הוא פשוט בלא פי' הר"ש . א"ו דזה ליתא דאף לרש"י הדין פשוט . אמנם כדי ליישב קושייחו ואף קושי' הפ"י עלי' דהב"י . וגם מפני שראיתי בהע"ז ובחשו' אחרונים דברים בענין זה אשר אינם כוחין לי וביוחר בסכרו"פ מוכרח אני להאריך ולבאר הסוגי' כאשר יורוני מן השמים. והנלענ"ד כתבחי . הסוגי' הכי איתא דף כ"א ע"ב המפלח חתיכה אע"פ שמלאה דם או יש עמה דם עמאה ואם לאו עהורה שר"א אמר בבשרה ולא

דעה שודאי אין דרכה לכ"ע. וחדע הרי אף לפי' הר"ש לא נחלקו חלא בחחיכה אם דרכה או אין דרכה ומשמע הא בשפופרת כ"ע מודים שאין דרכה . אך המ"ד דרכה לראות דם בחתיכה . ומן ככשרה כמו דממוטט שפופרת ה"נ ממוטט חוך חחיכה ומדלא מלא לחוך חחיכה טעם כיון דסובר דרכה וכו' הוכרח לבא אך לעעם הפסקה ולאסור פלי פלוי אף אם הוא דם חחיכה משח"כ המ"ד אין דרכה לחוך חחיכה נמי כמו בשפופרת ומעבר דם חחיכה אפילו כי בא אל הפלוים מחוכו ונוגע בבשרם אבל מה שבא מן המקור אל חוך הפלוים מבחוץ י"ל דכ"ע מודים דדרכה לראות דם מקור אף תוך פלוי חתיכה והיינו דפי' רש"י ז"ל וחכמים בתראי סברי אפילו פלי פלוי טהור דאין זה דם נדה כלומר שבא מן המקור לפלוים אלא דם חתיכה שבלבן מחוכו להפלוים שלא מן המקור . וכ"ח ומה בכך שהוא דם חתיכה הא מ"מ נגע בבשרה לזה אמר שהטעם שדם חחיכה טהור לא בשביל ההפסק אלא דאין דרכה וא"כ זה גופא פי' רבא דכ"ע טעמא דשפופרת ודדם בחתיכה משום שאין דרכה ולהכי אפילו פלי פלוי אף לר"א טהור. ומעתה באמת בין לפרש"י זבין לפי' הר"ש הפילה חחיכה ובחוך הפלוים דם טהור אלא דלרש"י הטעם משום דחלינן שלא בא מן המקור אלא מעלמות או אכניות החתיכה ודם זה טיהרה החורה משום שאין דרכה . ולהר"ש אפשר שבא מן המקור ומ"מ טיהרה החורה מפני שנמלת בשעת יליחתו תוך החחיכה . ואף הר"ש לענ"ד לא התיר יותר . ואי משום קושי' הפ"י אמינא דבר פשוט וברור . וכזה יחיישב מה שהניה הב"י בל"ע במה שכתב העור ודוקא חתיכות קענים ובהרא"ש מוכח איפכא דאילו כן לא הי' לריך ליישב רבא שלא כהלכחא ע"ש וק"ל דהנה הא ודאי יש לחמום שהרי הרא"ש לשיטחי' שמבאר דרבא לקמן איירי בחחיכה פשוט דאיפלגו בי' האמוראי אם אפשר בלא דם או לא ולא להלכתא אלא דנ"מ בשפופרת א"כ איך סתם מיד בתר הכי הוראת הר"ש ולא נחית לפרש אליבי׳ שהי׳ המעשה בחתיכות קטנים מאוד . אבל לענ"ד לק"מ שהרי הרא"ש מסיים ואין נ"מ אלא בשפופרת ולא ביאר אם השפופרת לריך להיות דק או עב . א"ו אף אם השפופרת עב הרבה אין נ"מ ולא שייך לבא עליו מכח א"א לפתיחת קבר בלא דם דמה בכך דא"א פשיטא דבפתיחתו בא דם ומיד להשפופרת וזה טיהר הכתוב. וא"כ פשיעא דלפי' הר"ם דהחחיכה יש דם בפלוים נמי טהור אף אם הדם בא מן המקור דנמי אין לבוא עליו מכח א"א וכו' דמה בכך דח"ח ובפתיחתו בא דם מה"ת לומר שבא יותר מן הנמלא חוך הפלוים זה הוא עלמו הדם שבפתיחתו זב מן המקור לחוך הפלוים ועיהרו הכחוב. משא"ל לפרש"י שהדם שבפלוים אינו טהור אלא מפני שאינו דם המקור אלא מה שבלבץ מחוך גוף החתיכה שפיר קשיא להרא"ש דמה בכך הא א"א לפתיחת הקבר בלא דם הבא מחלל הקבר. נמצא לפרש"י א"א לטהר לדידן חתיכה סחם מעעם א"א . אבל הר"ש מדסחר פרש"י ע"פ פירושו הוא דעשה המעשה אף בסתם חתיכה ולא חש לפתיחת סקבר . ובודאי מדראה הטור שאביו חירץ קושייחו שאינה אלא לפרט"י מזה הוכיח שהרא"ם אף שמביא בי' הר"ש עם המעשה רב מ"מ אינו מחליט דלא כפי' רש"י (והיינו משום דבאמת לפירושי לפי' רש"י ע"ד פי' הר"ש חו ל"ק כלל על פירושו מה שהקשו) והעור אף שמסיים אפילו היא מבוקעת והדם בבקעים טהורה כיון שאין דרך וכו' בזה אינו סוחם כלל פי' הר"ש שהרי לשון זה אף רש"י אומר וגם נצרך לו כדפירשתי לעיל. ולסכי כשמביא מעשה דהר"ש מביאו אך להורות דיש לסמוך לפסוק כשיעת רש"י דאפילו פלי פלוי טהור ולאפוקי מפי' התום' ורמב'ן (וכן הסכים הר"י פי' הר"ש לפסק הלכה דפלי פלוי עהור) ומ"מ דקדק לכתוב בתר פסק דינו ודוקא חחיכות קטנות כדי ללחת נמי פרב"י חבל ודחי עובדח דהר"ם הי' חף בחתיטת גדולים ע"פ פירושו . והרא-' שהרבינו ירוחם שחק כולו מזה . וכן הטור לא כחב כלל שהעובדא הי' בחחיכום קטנים ואולי הי' זה שהמעשה לא הי' אלא בחחיכות קטנים מי הוי שחקי מיני'. ובזה מיושב נמי מה שהקשה הכרו"פ למה שהבינו כל ישראל שעקילת

לבד הגורם אלא דם חחיכה שהחחיכה גרם שילא דם המקור טמו חוך הפלוים שלפי זה נמי מיושב ראיות משונות מפני שעב"פ אינם אלא בגרם בשרה לחוד . ופי' זה חפס הפ"י בחשו' הנ"ל לעיקר וברור בלי ספק. והוכיח פי' זה ליישב קושייתו הנ"ל דלהכי הולרך לחלות הוראתו בפירושו כדי לטהר אף דם שילא מהרחם כל זמן שהחתיכות היו בבה"ח אף לאחר יציאת החתיכות מהרחם לבה"ח מפני שראה שאך כ"ז שהחתיכות היו מונח בבה"ח מלאה דם ומיד שנפלו מן הגוף פסקה מלראות מזה שפט שזה גרם החתיכות וטיהר . ואין להקשות עליו דהא לכ"ע נאמר להדיא אם יש עמו דם טמא די"ל דוה אינו אלא היכא שפעם אחד הפילה חחיכה שאך יש חילוק זה שאם אין דם אלא בחוך הפלוים טסורה שזה נראה שאז בגרמת החתיכה בא . משא"כ בנדון הר"ש לדעתו כיון שבכל פעם שהבה"ח נקי מהחחיכות חינה רואה כלום ואך בזמן שהם בבה"ח אינה פוסקת מלראות מזה שפט שאין יציאה זו מן המקור אלא בגרם החתיכות וחשבוהו ג"כ מטעם זה לדם חתיכה כיון שאין הנשים רגילים לראות בענין זה דהיינו דוקא כ"ז שהחתיכם בבה"חולא בענין אחר. אבל לענ"ד אי אפשר בשום לד להעלות פי' זה בדעת הר"ם דא"כ דדרשינן דכל ראיות שהאשה רואה בגרם חתיכה עהור א"כ מה שייכות לפלוגתא דהרואה חתיכה בלי דם אם אפשר לפתיחת קבר בלא דם אם לאו ופסקינן דא"א וטמאה ומה בכך לו יהא שינא עמו דם הא אין לך גרם חחיכה יותר מזה דאילו לא נפק החחיכה לא הי' המקור נפתם ולא הי' דם יוצא . א"ו דפי' זה ליתא ואך כדפרשתי שלא פיהרו חכמים אף לפי' ר"ש מטעם שאין דרכה וכו' אלא דם הנמצא בפלוים שע"ז הקפידה החורה מדלא נמצא יציאחו בבשרה ממש אלא חוך פלוי החחיכה וחו לא . ואף הר"ש לא התיל יותר . ואי משום קושי' הפ"י דא"כ מה לו לתלות הוראתו בסתירת פרש"י לזה אבאר לקמן . אך מקודם אחקור כיון שרש"י לא כתב יותר אלא ורבנן סברי אפילו פלוי עסורם דחין זה דם כדה דחין דרכה וכו' מה כולי האי למה לא פי' הרא"ש אף פי' רש"י כפי' הר"ש הא לא נקיט בלישני' אלא לשון החכמים גופייהו אין זה דם נדה אלא דם חחיכה . ומה שמסיים רש"י דאין דרכה זה גופה לשון אביי ומר סבר אין דרכה ודילמא רש"י נמי הכי כונתו דאין זה דם נדה שרגילו הגשים וכו' . והטעם שטיהרה התורה דאין דרכה וכו'. ומנ"ל שרש"י מפרש מפני שאין דרכה הוא דם חתיכה ולא מן המקור. וע"כ לריכנא לומר דנהי דנראה להר"ש לפרש אליבא דאביי לשון החלא אין זה דם נדה אלא דם חחיכה כנ"ל היינו תלא שא"ל לפרש אבל מפורש כרש"י ז"ל מדכתב שאין זה דם כדה ולא יותר כדפי' הר"ם מזה משמע להו שפי' שמפני אין דרך וכו' שפטינן שאין זה דם נדה אלא דם חחיכה שלא בא מן המקור לחוך הפלוים אלא מגוף החחיכה נחהווה . וא"כ ודאי קשה קושי" הגאון בעל ס"ע דא"כ לרבא דאמר דכ"ע הכי ס"ל למה לי' לר"ח לטעם הדרשה (ודוחק דמן הדרשה דרש דדם חתיכה טהור) ובישובו כבר כחבתי דלא ניחא לי מפני שהוא יוצא מגדר הפשט . וגם שמוכח מרבינו ירוחם דלא כוחי' כנ"ל . לפיכך נלענ"ד הודאי דאף רש"י מפרש הפלוגחא לאביי שאמר בשפופרת כ"ע לא פליגי דדייקינן לישנא דקרא עיקר הפלוגחא בטעמא דקרא אלא מפני שדחק לרש"י לפרש אף לשון חכמים אין זה דם נדה אלא דם חחיכה כדפי' הר"ש. להכי פי' הלשון חכמים כמשמעו שאף מה דבפלוי הוא דם חחיכה ולא מן המקור אלא דפליגי בטעמא דשפופרת שר"א סבר דלהכי מיעטה החורה אך מעעם הפסקה וכן דם שבאמלעית חחיכה תך מזה הטעם ולתפוקי מדסומכות בשם ר"מ דתפילו דם בחוכו טימא אבל בפלוים מה בכך שהוא דם חחיכה הא מ"מ כגע בבשרה ועמא . ורבנן סברי טעמא דשפופרת ודבתוך חתיכה דטהור מדרשא דבבשרה היינו משום שאין דרך נשים לראות דם בחתיפה [ואך בחוך החתיכה או מה שבלבץ מחוכו לחוץ חוך הפלוים הוא דאין דרכה אבל אילו בא מן המקור לחוך פלוים זם באמת דרך נשים לראות ואין דומה לשפופרת

שבשני ספרים כוחבים כל אחד לעלמו חדמן שבוש אחד בלשונם . ודאי זה אפשרות שבספר אחד נפל טעות במה שבהטור כחוב כ"ז שהחתיכות ול"ל החתיכה כאשר בר"י ואפשר הטעות איפכא אבל ששני סופרים או מדפיסים יכוונו לשבוש אחד חמה אני איך ס"ד . ופיי זה כבר כחב המעיל לדקה והוא מועחק בס"ע סוף החשובה אבל כחב הדברים בביעוחותא טולא עדות העור ור'י הי' מסהבר לי לפרש הכי . אבל לא עלה בדעתו להכחישם . (לאחר כמה שנים שכתבתי כל זה כשבא מפיורדא המופלא החריף מו"ה מרדכי מליסא העיד בפני ששמע מלמדן מופלג וחריף בפפד"מ ושמו מוס' אברהם והוא הגיד לו בפה מלא איך שהי' בידו ספר מרדכי ארוך בכתב יד ושם מבואר להדיא פי' עובדא דהר"ש כסדר פי' המעיל לדקה וכרו"פ על הפאר פאל בלי שום שינוי) ולענ"ד אף לולא עדוחם אין מקום לפרשו הכי ע"פ מה שהקשיתי כל"ל. והפי׳ במטור ור"י לענ"ד הברור כדהעידו שניהם ולא כדס"ד דהב"י שלא טיהר אלא ראיות החתיכות דא"כ כל זה למותר מ"ם הרא"ם וכמין חתיכות של בשר נפלי לה בבה"ח דהא ע"כ מהיכן ידעו מה הי' בנה"ח. א"ו שנם נפלו ממנה חתיכות כאלה חוץ לגופה וראו שהם חתיכות בשר עם דם בפלוים א"כ למה לי כלל בהגדה זו שנפלו לה בבה"ח מי לא ידע בכל אלה שמה שנופל מן האשה הי' תחלה בבה"ח. וכך הי' לו לומר וכמין חתיכות של בשר נפלו ממנה וחו לא . א"ו שאין זה אלא קיצור לשון בהרא"ש והעיקר כעדוחם וכדפי׳ כב"י שהיחה רואה דם ממש ואפ"ה הי' מעהר אוחה מפני שהיא חולה שמהחתיכות שבבה"ח נמשך הדם וכיון שנשעה שנעקר לא הי' דם אלא בחתיכה עיהר. וכן פי' הב"ח אלא שהב"ח הבין בדברי הב"י שכתב וכיון וכו' דהיינו ע"י בדיקה בשעה שנעקר זה לענ"ד אינו כי מלבד מה שהע"ז מחמיה איך אפשר לכוין רגע זו.אף גם א"י מה תיקן בזה שאם בפלני חיישינן שמא בא דם מן המקור מלבד מה שבהחתיכות א"כ מה בכך שבדקה רגע זו אכתי שמא אח"כ בא דם מן המקור מלבד מה שבחחיכה . אלא עיקר הענין כך הי' אשה זו הפילה כמה פעמים חוץ לגופה חחיכות בשר שנעקר מן המקור ועמדו עליו שהם חחיכות בער עם דם בהפלוים. ועוב חמיד לא פסקה מלראות דהיינו כשבדקה עלמה מלאה דם על העד . אבל זה לא הי' אלא כ"ז שחתיכה אחד (לנוסח ר"י) או יותר (לנוסח הטור) הי' עדיין בבה"ח ומיד שילא מגופה אוחן החחיכות שוב הי' הבה"ח נקי לגמרי וגם קודם שהרגישה הנפלה חחיכה לבה"ח לא מלאה מאומה . וככה נהגה זמן רב שלא היחה יכולה לטהר מזה שפט שע"כ לא בא דם חוץ מן מה בבהפטים דחל"כ איך אפשר שמיד שהחתיכות נופלים לחוץ יהי' הבה'ח נקי לגמרי א"ו שלא ילא עמו דם בפ"ע ומה שהוא רואה ע"י בדיקה בעוד החתיכות בבה"ח הוא אפשר במה שנגעה עם העד בהפלוים ואפשר נמי שמעע מזעיר נמשך מן הפלוים מחמת משמושה בבה"ח ונחקנה בהעד עכ"פ שפט בשכט שאיא שילא דם מקור בפ"ע וחמיד לא חמלא שום דם בבדיקה אלא כ"ו שהחתיכות בבה"ח וזה טיהר ע"פ פירושו וטעמו כנ"ל ולזה נמי אף בלא דברי הנ"ל שפיר עביד שאינו מזכיר מכה בנידן דידי' שהרי ראה שעקירת פיצול בשר זה אינו מוליא דם כלל שהרי מיד שילאו החתיכות מן הבה"ח לחוץ היה הבה"ח נקי וזה ברור . ודברי הרמ"א כבר כתב הס"ע סתומים וא"א לעמוד על דעתו . ועל חשובת ש"י כבר עמד ג"כ הס"ע וביטלן . ומלבד דבריו כל משא ומחנו לענ"ד מגומגם פעם שימש במה שאין דרכה לראוח ופעם במכה . הכלל לענ"ד למעשה בנדון הפאר פאל האם ע"י ניחק קשורי' א"א להקל בשום לד כי סברת הד"ש וח"ל ברורים . והראי' זה גופא מן הצ"ל שמביא הס"ע שנא בא עליו אלא מכח הכאב ומסמת מכה ולא בא עליו כלל מכח דינא דהר"ש לפי שאין לו ענין כלל זה בזה וכדברי חשו' ד"ש כי חלילה לא החיר מעולם ע"פ הטעם לחוד ראי' שאין דרכם של נשים לראות כך אלא טעם הוא למה שהתירה החורה ולא כלל בפני עלמו . ואף ע"י כאב אין לדון אלא לפי ראות

שעפירת מקורו בי' היינו במה שנפל מגוף פנימיות המקור אחיצות לבה"ח למשמעות הד"מ - דוה גופא מכה במקור מקרי א"כ מה טעם קאמר הר"ב דאין דרך האשה לראות ויליף אוחו מהך דמפלת דם בחתיכה הא בלא"ה קיי"ל הרואה מחמת מכה דמיה טהורים ומה קמ"ל הר"ש בזה . להנ"ל י"ל דחינה אם יש מכה במקור והיא מוליאה אך דם דחלינן הדם מהמפה ולא ממקור דמיה . משא"כ אם מפלח מחמת המכה חתיכה כרי א"א לפחיחת הקבר בלא דם מחלל המקור ומוכרח להסוגי" ולפירושו דגם זה אינו מזיק לשיטחו מפני שהוא הוא הדם שבהפלוים ודוק . ומעתה עיין בדברי הט"ז מה שמחשה על סד"מ . והאמת שלפי הנ"ל הי' אפשר לפרש אף דברי הרמ"א על דרך הנ"ל דתרווייהו לריכי הדרשה לריכינן לטהר הדם שבחוך הפלוים כדי להוליא מהחשב של א"א לפתיחת הקבר וכדי לעהר הדם שהיא רואה חליכן במכה. אבל כ"ז איכו שוה לי להעלות בהד"מ דאילו כן הי' במשמע שאף לדינא פוסק כולו כהר"ש . ואפילו בחחיכות עבות דשייך בהו א"א וזה לא נראה בדעתו מדלא הגיה על הש"ע שכתב ודורא וכו'. ודברי הט"ז עלמס אינס מובנים כל עיקר פתח בפירושו ובפסקו אפי' בדם נדה ממש שבא מאוחו חחיכה [ואם הוא נדה ממש איך בא מאוחו מחיכה] שוב כחב דהיינו שהדם נדה שיש באוחה של המקור הוליכה אותה חתיכה עמה הדם נדות לבית החיצון אינה אוסרת . [בזה נראה שמפרש דבריו מה שכחב אפילו בדם נדה ממש שבא מאותה חתיכה ר"ל בנירסתו שהדם נדה שהי' באותה חתיכה הוליך עמו וכו'. וזה ע"ד פי' הפיי בחשובתו שמכח זה כל דם המקור שיולא בתר העקירה כ"ז שהחתיכות בבה"ח נמי דם חתיכה מקרי. וכבר סחרתי פי' זה בהוכחה ברורה] . שוב כחב דלא אסרה חורה אלא כשהמקור נשאר במקומו והדם יולא ממנו . משא"כ שהמקור עלמו מוליך הדם עמו ואין זה דרך ראי' שאסרה חורה . מה איכא למשמע דסובר עובדא דהר"ש חרתי איחנייהן בי' גוף המקור נעקר ממקומו ע"י שנחקו קשרי' ונפל כולו לבה"ח. וגם נפל חחיכות ממנו דאל"ה אלא שהמקור נשאר במקומו . והעקירה הנזכרת בהטובדא לא הי' אלא שחחיכות בשר מדופני הרחם נעקרו ונפלו לבה"ח. וכן הבינו כל ישראל . א"כ מה זה שיהיב לטעם דלא אסרה תורה אלא כשהמקור נשאר במקומו הא גוף המקור שממנו יצא דם בעין הי' במקומו א"ו כנ"ל . הרואה יראה שזה לא הי' ולא נברא אלא כדסבינו כל ישראל כן האמת והברור. וגם טעמו שמחליט דכל שאין המקור במקומו שוב אין זה דרך ראי' שאסרה חורה . לענ"ד ליחא כלל דמאין יבא למוד זה מן החורה הא כל שיקר ההיחר דחחיכות ופלי פלוי אינו נובע אלא מדרשה דבבשרה ולה דם חתיכה וכדפרשתי כנ"ל . ואטו משום שהמקור אינו במקומו לא בבשרם קריכן בו. לכן לענ"ד אין לבכוח יסוד ועיקר על כל דבריו ומזה נמי מלבד מה שהשגחי על פי' בעל חשו' פ"י שאינו. אף גם א"י לפרש כלל אף גם למה שלמד הפי' בהטור. (מה שבחמח לדעחי אינו . ופי' הטור לענ"ד אבחר לקמן) מ"מ איך למד מיני' לנידון דידי' שלא הי' שום עקירת חתיכות בשר אלא שהמקור הי' בשלימות ושום כאב לא הרגישה וכתב כ"ז ברור בעיני בלחי ספק שאשה זו מהורה אפילו אם דם נדות הוא דאין דרכה לראות כן. וכי אפשר לומר שכל דמים שחראה האשה בענין שאין דרך נשים לראוח כך טהור. כדהקשיחי בריש דבריי דח"כ כל רחיות משונות יה ו מהורים . וגם למה מסיימו החלמים אין זה דם נדה אלא דם חחיכה. ובלחי ספק לענ"ד שא"א לעהר אלא דם שאפשר נחמטע מדרשה דבבשרה ולא בחתיכה אבל מה שרואה בבשרה ממש מה"ת. וביותר ויותר אני חמה על הכרו"פ שפי' נידון זה היכא שניתקו קישורי האם עד שהאם נפלה לבה"ח וטיהר אותה הר"ש מטעם אין דרכה . ומלבד מה שהקשיתי כנ"ל על חשו' פ"י חמה אני החורה אמרה ע"פ שנים עדים יקום דבר ואיהו מכאיש בפירושו הטור ורבינו ירוחם שכחבו וכמין חחיכות של בשר הי' נופג לה בבה"ח בלשון הרבים . ולפירושו ל"ל וכמין חחיכה של בשר נפל לה דאילו הי" כופל לה משמע לשון הווה חמיד הי' נופל לה. ואיך אפשר עיני דיין אם דם כזה ראוי לנאת ע"י מכה כזו לאפוקי אם רואה בשפע כעובדא נידון דק"ק ליסא הרבה חקע עלמו אף הגאון הנ"ל להלכה אפילו בלא כאב ע"פ וסת לחוד אלא שיפה מסיים טוב לפני אלקים ימלט מזה . וממש אופן ק"ק ליסא בא לידי פה ולא עלה בידי לטהרה בשום אופן. והקב"ה ירחם עוד עלי' ויקרב הנפרדים . וכן הי' ח"ל אחרי שחדל להיוח לה אורח כנשים אף זה פסק והיתה עהורה: **סעיף ד** בין לח וכו'. כ"ב עיין במ"י כאן ועיין בחוס' סוכה דף כ' ע"ב ד"ה חמת: ייהיו המים פושרין כל משך מעת לעת . נ"ב עיין סי"

: ל"ו בש"ך סק"ע שאלה מב"א כרב המופלא מו"ה אפרים נ"י אשה מעוברת מלאה על העד קרטין אדומים קטנים מאוד כחירגא דיומא ג' ד' והן כלקטין מהבגד . ולויתי להאשה להתחכך תיכף עם העד מבחוץ על מקום השערות למעלה ממקום החורפה נגד המקום שהעד עובר דרך שם גם סביב שם באוחו מקום ועשתה כך ומלחה אח"ו ג"כ על העד קרטין כנ"ל. ואח"ו בדקה שנית תיכף בדיקה ממש בא"מ כבדיקת כל הנשים ולא מלאה כלום. ולויתי להתחכך עוד בעד סביב השערות ונמלאו עוד על העד קרטין הללו ג' נקודות ונלקטים מהבגד. והנה הנשים אמרו שמלויים קרטין הללו מחמת הפרעובים וכו' והנשים בדקו ולא גמלאו כנים שם . ע"כ יורני להבחין בין דם לדם כי כל היתרים הנמצאים בשו"ת שב יעקב ובס"ט בכולן נאמרה ונשנית שהאשה מלאה הכנים ואז דוקא חולין בהכנים המלוים בא"מ באשה זו דתולין. במלוי ובפרט בס"ט דף ל"ו ע"ב ד"ה מיהו י"ל משמע מפורש וכו' אך לפי קושי' בעל ס"ט כנ"ל דאמאי לדידן בדקה בעד הבדוק טמאה אפילו פחוח מגרים נחלה מהמלוים בא"מ ממילא גם זה נדחה וכו' . אף די"ל כיון דכאן התחככה וכו' ודין דעד הבדוק איירי בסתם נשים שלא מלאה שוב בעת התחככה על השערות. אך לדעתי אפשר דרבן של הפרעושים להוליד טיפין שחורים ולא אדומים וכו':

תשובה אהובי כבני דע לך כי אין דעתי נוחה בכל אריכות הפלפול שבספר הנ"ל . דהא הם דנו על אשה שאינה יכולה לעהר מחמת מליאת קרטין אלו ורולים לדון ולעהר מליאתם כל עיקר ע"פ תלייִת כנים הללו . וא"ב ממ"ג אם לא אפשר לאשה זו כלל לבדוק מבפנים בלי שתגע מקודם במקום המסובך בשערות ובכנים הללו וזה לא בשום אופן אחר מה לי אם אותן כנים מצוים שם או פרעושים או לה – כנים ולא פרעושים אחרי שנמלאים שם אותן קרטין בדמותם ובללמם וזה מבחוץ חוך כשערות שבודאי לא באו שם מגוף פנים דאותו מקום יהי' אותן קרטין הנמלאים ע"י החיכוך מה שיהי' ואפילו זיעה בעלמא מה"ת שלא לחלות בם מה שנמלא על העד ע"י בדיקם. כא זה ממש הדין שהמליא הב"י וכתב ונ"ל וכו' העתיקו הט"ז ס"ק כ"ג ומסיים דמפני שקנחה לא נניח מלחלות במה שאפשר כיון שלא הרגישה והיינו כל שאינו משוך כו' וכחב ע"ז הט"ז אלא דכאן אפילו משוך וכו' . וה"ה באלו הקרטין שאין לחלק בם בין משוך לעגול כיון דתמיד הן כמו שהן . ומ"ש תו וכ"ש הוא דזה הוי כמו מכה כן נדון זה השערות המלויים בהם התרטין הם בדמיון המכה . והן הן אף דברי הרמ"א סוף סעיף ל"ד וה"ה כו' . ויש מקום לחלות בו . ולדעתי כלמד כמי מדברי הריטב"א שבהנ"ה רמ"א סעיף ל"ו שכתב אבל אם בדקה עלמה בעד שחזקתו מלוכלך כגון שלקחה עד ממקום שדמים מלוים שם שחזקתו היו בו כחמים ובדקה עלמה בו ולמצא עליו כתם טהורה . וה"ל דכותי' כיון שידוע שֹׁמָשה זו אין באפשרות בדיקה בפנים אם לא שתעבור תחילה על מקום השערות שבם מלוים קרעין אלו הלא שוב אין זה העד עד הבדוק כלל אלא אדרבא חזקתו מלוכלך מקרטין אלו ופשיטא דטהורה ומה תו קשיא מדינא דעד הבדוק. כיון שקורא אותו עד הבדוק פשיטא דאיירי או בפשוע בסחם אשה שלא נמצא בה שום קרטין מבחוץ ואפילו ע"י חיכוך כדכהב מעלחו או אפילו בנמצא ואיהי בדקה מבפנים ובידוע לה שלא

מאיר דעה נגעה במקום השערות כדכתב מעלתו בעובדא דידי' שבדקה שנית בדיקה ממש ולא מצאה כלום . והאשה שבש"ע בדקה ומצאה פשיטא דטמאה ודאי ואמריגן אוחו מקום בדוק הוא וכן לחב השב יעקב אלא שמה שמחלק וכחב גם הי' אפשר להם ליזהר בבדיקה שלא ליגע בעד חולה משא"כ בזמן הזה א"א ליזהר שלא ליגע בשערות . זה דבר שאין לו שחר ובודאי הכל תלוי כפי רבוי השערות פעם אפשר לחהר אף בזמנינו ופעם ה"א ליזהר אף בזמנם אם לא היו מגלחים השערות . אבל מימ לק"מ מהמחני' דמחייב קרבן כדכחבתי כבר ע"פ האופנים הנ"ל והוא הפשוט והברור ואי דנימא דבס"ט דן להחיר אפילו במהרת לבדוק ושלא חגע בהשערות ומפני שאותן הכנים מלוים שם לחלות הנמלא על הבדיקה שהוא מן הכנים שמבחון שהולידו אותן הקרטין מבפנים נמי ע"פ הפירושים באותו מקום בדוק הוא קאי על מאכולת שבראש דוקא או של שאר הגוף ולא דכנים 'הללו כאשר האריכו שם עד דלהכי מקפיד בד"ה מיהו דוקא במליאות הכנים אלו . חלילה וחלילה לחלק בסברות כאלו במה שסתמו זאמרו אותו מקום בדוק הוא חילוקים כאלו במיני כנים קורא אני עליהם מכת אלהים הוא זה.ומה דקשיא ליה ממה דפסק הרשב"א בכדקה בעד סבדוק לה אף לחילוק כש"י בין דורות הראשונים למה שכתב הש"ע דין זה אף לזמנינו. במח"כ זה הבל שהש"י כתב חילוק זה לפי עדות הנשים שאומרים שא"א בשום לד הבדיקה מבלי לעבור על מקום השערות. וא"כ קשה לו למה לא חשו לענין הבאת קרבן שמה נגעה מבחון ושמה היו שם חותן כנים. ובחמת בל"ז באופן זה שא"א לה ליזהר פשיטא דים לחום שם אף לכנים פשוטים דודאי לא בדוק אלא מבפנים כדמבואר בחוס' ומשני שבזמניהם היו מגלחין והי' אפשר ליזהר. אבל הרשב"א דנקיט סדין להדיא בעד הבדוק פשיטא דאיירי באחד משני האופנים או במהרת או בסתם אשה שאין ידוע לה מליאת דם מבחוץ הן ע"י כנים או דבר אחר . אבל כמו בנ"ד שידוע ע"פ הנסיון שיש לה מליאת דבר שתבניתו כמליאת העד כמו בנדון מעלחו שפעם בדקה לחומה ומצאה הקרטין ומסחמא לא מהרה שלא לעבור על פני השערות כמילתא דלא רמי' עלי' דאינש וחיכף נחחככה מבחוץ ב' פעמים ונמלאו על העד ושוב בדקה באזהרה שלא תנע בשערות ולא מלאה כטום פשיטא ופשיטא לי שאוחו פעם האשה טהורה בנתגלה למפרע שלא בדקה בעד הבדוק כלל אלא בעד שחזקחו מלוכלך ובפרע שהיתה מעוברת. אמנם מכאן ולהלאה חושבנא שההכרח לומר לה שתזכר בבדיקתה הם אפשר שלה חגע כלל בהשערות ואם חמצא אז על העד הבדוק לדעתי פשיעא שא"א לעהר הקרעין מלד חליות כנים זו . ואפילו נמלאו כנים ופרעושים וכל מיני כנים מבחוץ מה בכך אותו מקום בדוק הוא . ואפילו מאכולת לרופה עליו טמאה ואף אפילו אם א"א לה ליזהר כדכתב הב"י . מ"מ אין דעתי לוחה כלל לחלות היתר הקרטין אלו אך בזה בהאשה בתמידות . אף שכתב נמי סי' ל"ח שכמה פעמים אירע כך וכו' כי בודאי יפה דיבר הגאון מוה' גבריאל בדף מ"ח ע"ב והרי אפשר להעביר הבער ע"י תער ולראות אח"כ כי בלי שום ספק החיוב על האשה למיעבד כל מה דאפשר שתהא בדיקתה בעד הבדוק וכל זמן שאינה מעבירה השער והיא א"א לבדוק בשום חופן אם לא חגיע מקודם למקום השער ובם מצויים מיני דמים הרי ממש בדיקה בעד שאינו בדוק . ואף בלא התגלחות השערות יראה לענ"ד שאם - ח"ו בהנהו - קרטין אין שום לד כיתר אלא אופן זה של תליות מליאותם ע"י חיכוך בהשערות. א"א להתיר מלד תלי' זו לחוד אלא באופן שנמלאים על העד כשנוגעת בו על השערות מבחוץ נמי אף בלא חיכוך מרובה אלא ע"י נגיעה דרך העברה דומיא דאופן הבדיקה באם א"א לה ליזהר לבדוק מבפנים מבלחי שחגיע מקודם בהשערות מבחוץ. אבל אם נוגעים העד ומעבירים אוחו על השערות בפשוט בלא חיכוך ולא נמצא מאומה על העד ועל הבדיקה מבפנים נמצאים א"י מה תלי' היא זו. ואף שלא נעלם מאתי שבש"י לא נראה הכי וכפי הנראה אף עשו עובדא הכי לטהר

דרכו של דם להתייבש וליעשות נפרד כעפר ולא כתב שחור כעפר. ותו אמינא דע"כ חדא מתרי אנפי או דאף דמשמעות הל"ע שסותם דלא כהרז"ה מדכתב דעתו אך בשם י"א מ"מ הוא לאו דוקא שהרי שם סעי' ג' כתב להיפוך והוא שהעיל החחיכה במים וכו' ולדעת הראב"ד הא מוכרח התירוץ שני שבש"ך שהי' ניכר במראיתו שהוא בשר וכדתי' נמי הר"ן דף כ"ב ע"ב ד"ה וליפלוג אלא משמע דל"ד ואינו מכריע בפלוגחא זו להלכה . ומה שכתב הש"ך מירושלמי ל"ע בנוף הירושלמי כי ח"י אם לחשדו שכיון ללשון הירושלמי שמועחק בכרו"פ חין ממנו רחי' של כלום כי ריב"ח שאוסר טהורה משמע אפיטו בלח שרי' וק"ל . ואי דנימא דע"כ לא החמיר הראב"ד אלא בחתיכה הניכר בלורתו שהוא דם יבש אבל בחתיכה שיש לספק בי' אם הוא דם אף שאינו ניכר שהוא בשר מודה נמי דהשרי' מוכחת עלי' אם הוא דם או ברי' . ובהכי איירי הב"י סעי' ג' . ויהי' איך שיהי' עכ"פ בהני 'קרטין לכמין עפר מדמינן נהו ולכ"ע מהני בדיקה בשרי' באופן דנקטינן לענ"ד דהוי ספה . המועיל . אלא שהגאון ז"ל לירף הספק אחר במן הלדדים ומפני שהי' קשה לו לבנות יסוד על ספק זה מפני המבוחר בחחרונים לידד ע"פ דברי הב"ח בפירושו לחומרא דר"ז. ומלבד שמוכרח לידחק אף לדבריו בין ב' טפות ויותר קטנים מאוד לבין ב' טפוח גדולים בכמותם מה שאין דעתי נוחה בדבריםכאלה. אף גם גוף דברי הב"ח ז"ל אינם נוחים לי כי מה יש ללמוד לדמות מראה לבן למראה אדום שחיקק המשנה שחזקתה מן המקור ולא מחלקה בין טפה אחד לשנים. ואולם עכ"ז מבלעדי דברי הב"ח יוכל לדון הס"ם דמן הלדדים ולומר דבעלמות הקרטין דלא שכיחי אפשר דלאו עלייהו נאמר החזקה ובפרט שמשמעות הכ"מ וד"מ דאפילו בדם גמור יש להשתמש בספק זה . אמנם יותר בפשוע יש מקום אתי להתיר אלו הקרטין בספק זה של לא נמוחו לבד ע"פ דברי הגאון מוה' גבריאל ז"ל שבתשו' שיי סי' ל"ו העתיקו הס"ט רים סי' קפ"ג כתב ועוד כ'ל דבעובדה דידן דרוחות קרעין ואף שחח"ו נמוחים לדם בזה יש מקום לומר דלגבה ל"א שהיא בחזקת שהרגישה דע"כ לא אמר הרמב"ם הלא במליאת דם דהטעם כיון דנשים עלולים למלוא דם ע"י הרגשה אמריט שהרגישה ג"כ . אבל בדמים כאלה שילאנ מגדר הרוב והיא לא הרגישה כלום ע"ז לא שייך חוקה שהרגישה דרוב הנשים אינם רואים בענין זה כלל עכ"ל . ואני אוסיף על דבריו דאפילו בטפה אחת כחרדל דם ממש לא די שאינם בחזקת הרגשה אלא אפילו כיון שלא הרגישה היא בחוקת שלא בא בקרגשה ולא היישינן דאימר הרגשת עד . וכדמשמע פרק התינוקת בהרא"ם הלכה ד' שכתב דחיישינן שמא מחמח חימוד רחתה טפח דם כחרדל ולח הרגישה בו . ויש בזה סעד יותר לפרש בו דברי ר"ז שהחומרא היא רבותא אפילו ברואה טפת דש כחרדל מבלי הרגשה מ"מ החמירו כל החומה כאלו הי' ד"ת . ואף דבר מושכל הוא מלד עלמותו שדבר קטן כטפה אינו טושה רושם בהגוף להרגים בו . נמלא אי נימא שהוא בספק אם בא בהרגשה הרי בהלערף הספק דנמוח הוי ס"ם בדאורייחא וחד ספק בדרבנן . ומכ"ם שלענ"ד מדלא ארגשה בקרטין הם. בודאי אך דרבנן ובחזקת שלא באו בהרגשה ושלא לחלות בספק בדיקת העד . וכדמשמעין דברי הב"י סי' ק"ן כידוע לו . אך בגוף הספק שדן הגאון ס"ט ז"ל מדאי אפשר לבודקן לבי קלת מהסס אם לא יהא בכל ס' חיסרון בקיאות כי אפשר אם אני איני בקי ומכיר אולי אחרינא בהי . (אבל גם ז"א כיון דבדיקת פושרין אין לנו לדעתי כדאיתא בש"ך סי' ל"ג ס"ק ע' וע"י לפורן אף כי לא נמוח הוי ספק ומה שספק לכל העולם אינו כלל בספק ח"כ). אבל באופן שכתב חתני שי' שניסה אותן קרטין הרבה פעמים ולא גימותו והיו בחזקת שאינם נמוחין לעל"ד אין מקום להחמיר כלל . ואפי להבנתו דמעלתו בהב"י ושיש לדמותן לחתיכת דם וכתב מעלתו ובזה לא שייך למימר נון הכליות לסברתו . אמת לסברתו ולהבנת מעלתו יפה הקשה אבל גוף סברתו אינו נוח לי כי מה

ע"י המלאות שעשו העד לח וחיככו בו הרבה. על"ז אין דעתי נוחם בזם כלל כי כל החליות ובפרט שבדיקה לריך להיוח כדחמרו חולין במצוי ומה שהלב סומך עליו שאפשר בא מזה אבל אם ראינו שע"י נגיעה בהעברה בעלמא אינו בנמצא כלל על העד מה יתן ומה יוסיף שע"י חיכוך הרבה נמצאין הא בשעת הבדיקה ודאי לא חיככה הרבה על .השערות אלא דרך העברה עברה ביניהם מפני הדוחק. ואפילו לחומרא אמרינן בגמרא ובש"ע סי' ק"ן סעיף ל"ג חחור להתעסק כמו שעשתה אם יודמן כו' ואם לאו טהורה ולא אמריכן דילמא או שהיחה עוסקת במלאכה עברה על מקום זה בדוחק זה לא אמריכן . מכ"ם דלא נימא סכי לקולא. ובע"כ שהם דנין מדחזינן שעכ"פ הכנים מלוים שם סמוך לאותו מקום תלינן אף מליאת הקרטין שעל הבדיקה שהם מן כנים הללו הנמצאים חוצה. וא"י איך כונתם אם דנימא שאף גוף כנים אלו מצוים בפנים ומשריצים קרטין אלו בפנים כמו מבחוץ . קשה עליהם בתרחי . חדא דאותו מקום בדוק הוא בלי שום הבדל וספק כנ"ל. ותו א"כ מדוע נמלא על עד הבדיקה קרטין ולא כנים דידהו.ותו א'כ למה הקפידו שבבדיקתה א"א ליזהר מבלי שמגע בהשערות . מה בכך הא חולין שאף קרטין שבפנים אינם מן המקור אלא מליאת כיים . ואם כונחם אך לתלות הקרטין שבאו על העד אך מבחוץ מבין השערות כשעברה דרך עליהם בשעת בדיקה. א"י מה ענין פלפול הכנים להכא . אלא עיקרו חלוי כנ"ל אם דרך העברה בעלמא על השערות יש במליאות קרטין על העד מבחוץ וח"א ליזהר ולבדוק בלא ההעברה על השערות אז ודאי יש לחלות בפעם הראשון שבדקה בלא מתכוין ואמריכן מסתמא לא נזכרה . אבל אם בהעברה בעלמא דוגמת ההעברה עליהם בשעת בדיקה אינם במליאות כלל. לדעתי אין שום תועלת מליאתם ע"י חיכוך דוחק או ע"י הליחלח להעד שכ"ז אינה עושה בשעת בדיקה . ומה יפה כחו של הגאון מוה' גבריאל ז"ל בחשו' הנ"ל שלא רלה להסכים בהיתר זה. ואולם מ"ם חו וגם יש עוד ענין וכו' ורלינו לידע מה זה נקרא נימוח כי אף שלא נימוחו כדונג מ"מ ע"י נעשו רחבים וכו' וגם נרגש קשה של הליפורן הקרוב לענ"ד ברור שזה לא נמוח מקרי.ומה שתו כתב וגם אם לא נימוחו מקרי אם באדום מהני נמוח לשיטת הש"ך בסי' קפ"ע בסופו. לזה העתקתי לו החשו' לחתני שי' כדלקמן : תשובה לחתני הרב המופלג החריף מוה' יודא נ"י. ואף שגוף בהשאלה נאבד מידי מ"מ הענין מובן מתוך תשובתי :

. מתה באתי להשיב על דבריו הנעימים יריד פ"פ העבר וביום ו' העבר פניתי מכל עמלי לעיין ,במילין ומלחתי שכתב חתני בלשון זה . ובאמת כתב הגאון המנוח ז"ל היתר מטעם ס"ם ספק מן הלדדים וספק לא נמוח. ובאמת הספק לא נימוח ליכא ספק כלל דהא אף כי ידעינן דלא נימוח מ"מ הלא דם יבש לא מהני לא נימוח כ"א לדעת הרז"ה ואנן לא קיי"ל הכי. ואף דהב"י כתב דאין אנו לריכים לכ"ז דש"ה דנמלא תוך מ"ר ותיכף לאחר מכאן והלכך כיון דלא נמוח אמריכן דמן הכליות באו אבל אם נמלא שלא בשעת הטלת מ"ר ובזה לא שייך למימר מן הכליות לסברתו מה מהני דלא נימוח עכ"ל . סנה רואה אני שמעלתו שי' מבין בהב"י בנוה שכתב בהא נמי כיון שידוע לרופאים שאין דרך חלץ להולד בחדר אלא בכליות תולין בכך ואין חוששין לה. מאז נמי הי' כונתו ע"י שריה אלא שפלטתו הקולמם וחיקנו בכה"ב . וכדעתו שמדמה הנהו קרטין לחתיכות דם . ולבי לא כן ידמה אלא דתחלה שנג לפי שעה וסבר ללמוד מהנהו עובדא דיש לסמוך על רופאים בלי בדיקה. ושוב מזכר בדברי הד"מ וחיקן וכחב והוא וכו'. ובאמת אז בפשוט מותרים ואפילו אם מן המקור באו כי אני מדמה אותן הקרטין להמפלח כמין עפר. (וכן נובואר בהשגות הרו"ה על הראב"ד סי' ד' שכתב המפלח כמין עפר וכו') כי עד כאן לא כתב הראב"ד אלא בחתיכה דם יבש כאבן דהיינו שניכר במראיתו שהוא דם יבש ולא בקרטין אלו וכדדייה לשוכו שבב"י סי' קפ"ח כתב בלשון זה וכנוין עפר ננוי אין

לקיים פסק חכמי ק"ק ליסא. אך יש להזהיר לאשה כזו שלא תבדוק עלמה בלא הרגשה כ"א בתר הטלת מ"ר כי אם בדקה פעם אחר העלח מ"ר ולא מלאה ושוב חבדוק עוד פעם קודם הטלח מ"ר בזה ודאי מודינא דאין לטהרה כ"א ע"י בדיקה של לא נימוחו. כי מליאה זו אי אפשר לחלות כלל בכליות כי בודאי אין מבוא מן הכליות לבה"ח אם לא ע"י השחן וזו כבר בדקה עלמה אחר העלח מ"ר ונמלא נקי וק"ל :

תשובת שאלה לח"ק ווילנא להמופלא מוה' אברהם דנלקיר דשם. על אודות הענין שערך לפני בלשון זה אשה שיולאת ממנה ליחה לבינה מעט ומחוך שמרגשת שיולא דבר לח בודקת א"ע וע"פ רוב מולאת על הבדיקה כמין קרטין קענים הנלקטים מסעד ואפילו בימי עיבורה והנקה ולא אירע בשום פעם שחמנא אף כעפה של חרדל דם רק אנו קרעין כמין טיפי זבוב ולא הרבה רק קורט אחד ורובא דרובא כשמולאת אוחו קורע אינו מונח על מקום הבדיקה כי לדעתי מה שהוח לח מן סעד כוא מקום כבדיקה ואוחו הקורט מולאת על מקום הנגוב סמוך למקום הלח ממש וא"א לעמוד על מהוח הקורע ומראיתו מה הוא מחמת קוטנו. גם א"א לבדוק אותם אם נמוחו וסרבה פעמים רואה אותו שהוא אדום רק קודם שתראה לחכם נאבד . והנה רולה מעלחו לדון ולהחיר לאשה זו אף שתרגיש הזוב לא תבדק עלמה וכתב בלשון זה . וכבר שקדו חכמים על טהרת האשה ואמרו כל לבעלה לא בעי בדיקה . אמנס בנ"ד שמרגשת שיולא ממנה דבר לח ל"ע . והנה לדעת האחרונים וכו' ובסוף נסתייע מפסק מהר"ר גרשון שבחשו' ש"י סי' ל"ו . ולפ"ר א"י שום פעולה עובה בקולא זו דבשלמא בדברי הרמ"א שבי"ד סי' ל"ג הפעולה שאז סמכיקן על הרוב ואמריק שאין בו אפילו ההוא חששא שלבסוף מקילין בו . וכן בפסק מהר"ג סמכינן על החזקה ואמרינן שלא חמלאו אף אלו הקרטין . אבל בנ"ד מה בכך שלא חבדוק הא כבר מוחזקת החשה ע"פ הרוב שבכל פעם שמרגשת הזוב נמנחים הקרעין ורובא דאורייתא הרי מיד שמרגשת יודעת נמי מחמת הרוב שאף קרעין אלו נמלאים. ומ"ש הראי' מהידיעה. אמנם לפי כלעת השאלה שכתב וא"א לעמוד על מהות הקורע ומראיתן וכו' והרבה פעמים רואה אוחו שהוא אדום וכו' דמשמע פעם נמלאים באופן שה"א לעמוד על מראיחו ופעם נמלאים באופן שניכר מראיתו אדום בשעת המליאה . אילו היינו יודעים שהרוב הם מאוחן שא"א לעמוד על מראיחן אם נוטין למראה אדום או שחור אם לאו וָהמיעוע הוא מהניכרים במראה אדום . אז הי' פעולה בהעדר הבדיקה וסמכינן על הרוב שהם מאוחן שאינם ניכרין. כי אוחן לענ"ד יוחר שייך בהם למידן בהו הס"ם שמביא הס"ע בס"ם קפ"ח בשם חשו' כ"י ספק אם סוא אדום וספק שמא לא נימוחו . (אף שבאמח סספק דלא נימוחו אפשר הוא ספק ח"כ כי אולי יש חכם בעולם המכיר עכ"ז בשעת הדחק אפשר לסמוך על הד"מ סי' נ"ג ס"ס ק"ב שמסיים אמנם לקמן יחבאר דלענין ס"ם לא בעינן בדיקה א"כ חסרון ידיעחינו אין מזיק לענין ס'ס . וכן דעת חשו' מ"ב אף שאין כן דעת הרבה מאחרונים מ"מ דבריו ברורים) אבל הניכרים בחודם שדן בחשו' הנ"ל בספק אחד מחמת דלא בקיאין במראה זה . לע"ד לא מסחבר כלל כי אף שחילקו האחרונים במה שאנו נוהגין ע"פ הלכוח גדולות להחמיר בבדיקה כמו בדיקת נקיבת הריאה וסרכות שזה לא מקרי ח"כ מדכ"ע לא בקיאי. היינו מה שמעלמנו מחמירין אבל מה שהש"ם העלה להחמיר שלא לראות דם להבחין בין עמא לעהור ל"מ _להפר"ח י"ד סי' ל' סק"ב שאף חיקו ובעי' דלא איפשיעא אין לדונו בס"ם דה"ה בזה אלא אפילו לשיטת הב"י שם גבי גלודה שלירפו לס"ס היינו במה שהש"ם הניח בספק ואפשר כונחם שיהי' לנו אך כספק איסור אבל במה שהחליעו לגזור ולעמא כל מראה אודם מחמת ספק דדם עמא הוא מי עדיף מגבינות הנכרים שבש"ך סי' ק"י אות י"ח בכללי הספיקות בשם או"ה בלשון זה ואפילו סי' רק ספק אם מעמידין בעור קיבת נכילה לא היו ניתרים הכא מכח ס"ס וכו' דמאחר שאסרו מחמה אותו ספק ודאי

שכתב הגחון ס"ט ז"ל בלשון זה ובר מן דין נרחה דכל שיקר היתר הר"ן אינו אלא בקרטין הבאים עם מ'ר דהא איכא דילאו מן הכליות דרך השלחופית אבל בחול וחלץ גרידא מל"ל שים להם דרך ומבוא מן הכליות לבה"ח וכן נראה בדברי הח"ל בסוף החשו' הנ"ל עכ"ל. ואני חפשתי ולא מלאחי כדברים אלה בדברי הח"ל . אף גם לפ"ר סותר דברי עלמו בזה שהחחיל בלשון זה כללא דמלחא וכו' העולה מכל מה שכחבנו אשה שיש לה מכה בכליות חליכן חלץ אדום בכליות אבל מן הסחם לא אמריק שיש לה מכה ואם מרגשת כאב בכליות חלינן חלץ אדום בכליות שע"י כאב נתברר שיש לה מכה בכליות . הרי מבואר דאם יש לה מכה או כאב יש לחלות בם החלץ אדום אף על ידי בדיקה . וכן באמת משמעות הר"ו בחשובה שמדמה לדין חליות במכה ולהסוא טעמא האחרון הי מחיר אף נמלא בבדיקה שלא בשעת הטלח מ"ר . וכן מוכח דעת הט"ז והח"ל לא מלאחי שהשיגו בזה. ואף שהאמת לענ"ד שאין מבוא מן הכליות במאומה להביא אל חוך המקור ואפילו לא ע"י דהדרי מ"ר למקור להוליא כי אינו דומה היליאה ע"י שטיפה להבחה עד שיונח שם . ומכ"ש למחי דפסקינן כר' יוםי . ודלא כדברי ידידינו הרב מוה' טעבלי מ"מ הברור שהשתן דרך בה"ח אויל ובלי ספק הקילוח שוטף בכל בה"ח אלא שלחוך המקור לא שכיח שיבא עד שיוליא משם דם אבל כל הנמלא בבה"ה מה"ת שלא לחלות במכה שבכליות. וחדע הרי הר"ן דימה הנמלא בבדיקה לנמלא בחוך הספל ועל שפת הספל ומי לא ארי' שנמלא בבדיקה של למעלה ממקום נקב השחן ומה דמיון הוא זה א"ו שכל בית החילון ואפילו למעלה מנקב השחן הוא בחזקת לכלוך משיטוף מ"ר ואפשר לומר מחמלית מ"ר הוא ואי משום דלא נמלאו סמוך להטלח מ"ר מה בכך וכי גבול יש לתמליח מ"ר שמחעכב בבה"ח שעה אחת לא יותר א"ו כל שלא נבדקה בחר העלח מ"ר ולא מנאם אלא שאיזה שעות בחר העלת מ"ר בדקה ומלאה יש לתלוח שמן הכליות בא עם השתן והקרעין נשארו שם מן תמנית מ"ר. ולפי זה מלענ"ד לקיים פסק ק"ק ליסא [שבודקין השחן איזה פעמי'ואם נמלאו בו קרטין אלו מעהרין אות'] שלא לסלריך כלל הבדיקה אם נימוחו או לאו כי עד כאן אין מקום להחמיר במשמעות הרמ"א ז"ל דבעיק מציחת הקרעין על העד אך סמוך להעלח מ"ר אלא לשיטח ר"ח שאז יש לחוש לדילמא הדרי מ"ר למקור . ולדילמא בתר דתמו מיא אתא כל הנמלא בין מה שבחוך המים ובין מה שעל העד. וע"כ לבא לסברת הר"ן דבקרטין מודה ר"מ ומשום דלא שכיח כלל לומר דכי הדרי מפקי דם כי ההוא ובשעה אחרת אינו יולא ממנה כעין אוחו דם כלל. וכן ע"כ לומר לפרש"י בזה מההוא טעמא אף לר"מ ליח למיחש לדילמא בחר דחמו מיא אחא הכל דאיך הפשר דבשעה אחרת אינו יולא ממנו כעין אוחו דם כלל כי אם דוקא לכתר דחמו מיא אבל בנמלא נמי בבדיקת שעות הרבה בתר הטלת מ"ר בוב אין לנו הוכחה דלא ניחוש לכל החששות דחיים ר"מ . משא"כ לשיעת הפוסקים כר' יוסי ואליבא דסברת הר"ן דלר"י לא חיישינן בשום חששא במה שנמלא עם מ"ר זולת ביושבת על שפת הספל ולא נמלא אלא על שפתו ומחיר בנמלא בחוך ועל שפחו . (וזה נמי שיטח הרמב"ם וראב"ד וש"ע) ומדמה לזה אף הנמלא על העד ומשום דאמרינן הנמצא על העד מחמצית מ"ר בא מה"ח לחלק בין הנמצא סמוך לההשחנה או רחוק וכדכתיבנא כי מה גבול י"ל שבשעה אחת נוטף או כלה כל תמלית מ"ר שבה . א"ו מההוא טעמא הוא דחייש הרמ"א להקפיד ואינה מוצאת אותו חול רק אחר מ"ר משום דחיים לשיעת ר"ח . וא"כ י"ל זה כחם בהחלע להיתר אבל לעת הלורך אף שכחב ויש להחמיר כשיעת ר"ח בודאי יש לנו לדון בזה ס"ס ספק הלכה כהפוסקים כר"י ומכ"ש דאף לשיטת ר"ח גופי' הא אינו מטמא כ"א משום כתם וי"ל דמודה בקרעין כאלו מטעם הס"ם דשמא לא נימוחו ובס"ם אף בדיקה לא לריך ולא שייך נמי, ספק חיסרון חכמה. וגם ס"ם דכתיבנא דשמא שלא בהרגשה באו ועוד ספק דמן הלדדים וספק של מרחה דם כמוזכר בס"ע . מכל הלין טעמא נלענ"ד

כי מי אנכי ובאתר דזקוקין דנורא שרי תמן מה בעי בר נפחא להתם . ומעתה שאפשר בהמלאה זו פעולה עובה יבחנו דבריו אם יש להקל בה כדכתב מעלתו . והנה ריש דברי מעלתו שכתב בלשון זה והנה לדעת האחרונים שמחליטים שמה שמרגשת יליאת דבר לה לא מקרי הרגשה פשיטא שאשה זו לא לריכה בדיקה. תמה אני וכי ס"ד בספק דרבנן שבקל יש לראות מה הוא נעצים עינינו מלראות מה הוא ואפילו כי הרגישה שזב ממנה ונאבד בלא בדיקה יראה לי שהיא טמאה ואפילו בלא הרגשה אחרת . ואפילו אם נאמר שזה אינו בכלל הרגשה דאורייתא ל"מ לשיטת הראב"ד הנ"ל דרובא הוי לפומאה אלא אפילו לשיטת הרז"ה דדחה ראיות הראב"ד ע"ש כי לא פליג עלי' אלא דדחה ראיותיו ומסיק דאין לדון ברוב זה לקולא לענין חששות הוסת אבל ודאי מודה דיש לחוש לרוב זה לחומרא. ואפילו אם יתעקש אדם לומר דלהרז"ה הוא ודאי ספק שקול אף לקולא. מ"מ מי לא מודה דבעי בדיקה היכא שבלא טורח איכא לברורי כדפסקינן המשכיר בית לחבירו בי"ד ואיתא המשכיר שם דלריך למישיילי" אף דבדיקת המץ דרבנן וע"ש בהר"ן אמנם לדעתי אף אם נאבד בלא בדיקה היא טמאה מספק אף להח"ה וכנ"ל . ועד כאן לא הולרך התה"ד ללמוד דהרגשה סברא דאורייתא אלא להיכא דלא הרגישה אלא שנפתח מקורה ובדקה ולא מנאה כלום שאפשר לא ילא כלום ממנה. אבל היכא שמרגשת זב ממנה לח פשיטא לענ"ד דאם נאבד בלא בדיקה שהיא טמאה לכ"ע . וכ"ז למשמעות האחרונים דהרגשת זיבת לח אפילו דם יש ה"א דלא מקרי הרגשה. אבל לענ"ד גם זה ליתא דהא חזיכן מהרמב"ם שעכ"פ לאו דוקא פתיחת המקור הוי הרגשה אלא ה"ה שארי ענינים הרגש לשינוי בהגוף כמו כודעוע נופה. ובודחי כן הוא כי נהי דדרשינן עד בתרגיש בבשרה מ"מ במה שתרגיש היכא רמיזא. וא"כ מה לי נמי אם מרגשת זיכת הדם בבשרה הא נמי בבשרה מקרי . וכן מדויק לענ"ד לבון שמואל בדקה קרקע עולם וישבה עליה ומלאה דם עליה עהורה דעכ"פ למה דס"ד דמקשה דינו פשוט הא קשה למה לא אמר פשוע אשה שיצא ממנה דם שלא בהרגשה עהורה. א"ו כל שיודעת מהיליאה א"א בשום אופן שלא בהרגשה שזה גופה הרגשה היא. משא"כ בישבה ולא ידעה מאומה עד שעמדה ומלאה דם זה מקרי שלא בהרגשה. ואינו דומה לנמלא דם חוך מי רגלים דשם הדם לא עשה הרגשת זוב זה אלא המ"ר משא"כ אם הדם פעל הרגשה זו . ובאמת הכי דחה הס"ע רים סי' ק"ץ אלא שכתב בסוף אך לפי מה שהוכחתי לעיל זה ליתא וכו' ע"ש שר"ל במה שמשיג ריש דבריו על טעם הר"ן בהדרשה דתרתי שמעית מיני' . ואני כבר הרגשתי בדבריו אלו והמה כבר בדפום תוך שאלתי בהלכות נדה. וכתבתי שם בלשון זה. ובתי' הר"ן יש ליישב דעת רש"י שממאן לפרש כפי' החום' בתירולו דר' ירמי' מודה שמואל דטמאה מדרבכן אפי' ידוע בנה הרגישה משום דקשי' לי' אם כאמר שגזרו וביטלו דיכא דשמואל לגמרי א"כ דין שפיר ושפופרת כמי ליבטל מדרבכן כיון דחד טעמא לתרווייהו . ולדעת התוס' ע"כ לדחוק דהחכמים השוו מדותם במין דם השוה שלח לחלוק בין דם לדם אטו שמא תראה ותרגיש ולאו אדעתה. משא"כ במינין שונים הנ"ל דלא אפשר למטעי וגם לא שביח הם ולא גזרו עכ"ל שם . וא"כ מה שכתב נמי ובזה סתרתי דברי מ"ו וכו' באשה בראתה טיפת דמים ע"י ליחה לבינה מרובה וכו' ע"ש. אינו כי באמח לפי הנחת בעל השב יעקב שעיקר הזוב הוא הליחה והטפת דמים דרך אגב נגררים עמו שפיר קאמר דהוי ממש דם שילא עם מ"ר כיון שמה שפועל ההרגש זה אינו אלא הליחה . אמנש בל"ז לבי מהסס אף בזה כי מאן נימא לן זה דילמא איפכא אשה זו קובעת בזה וסת לראות דם טמא מתוך דם טהור . ועיין סי' קפ"ט בס"ט ס"ק כ"ה . וא"כ עיקר פעולת הרגשת זוב זה עושין העפת דם שהם גורמים זיבת הליחה מקודם . אלא שאפשר נמי לומר דוקא בשופעת הוי קביעות וסת אבל בטפות קטנים דלא רגילי נשי בהכי יותר יש לדון כאשר דן שהטיפות אך אגב גררא נפקו ושפיר מקרי בלא הרגשה ול"ע. יהי' איך שיהי' איני רואה מקום להקל בבדיקה

איסור הוא וכו' . ונהי דהפר"ח בכלליו אות ל"ע משיגו היינו משום דמקרי דבר שאין לו עיקר בחורה אבל ודאי מודה בהסוא כללא דדבר שאסרו מפני ספק חורה שהרי הוא כודאי וא"א לדוכו בס"ם ומי לכו גדול מספק איסור חורה זה ל"מ לשיטת הראב"ד שבס"ט שם דמחמת רוב גזרו על הספק. אלא אפילו לשיטת הרז"ה הא עכ"פ מחמת ספק שקול גזרו עליו . ולהכי אפילו למה שסיים שם הס"ט אך כבר כתבתי לעיל סי' קפ"ג וכו' . אין ענין לזה דש"ה שכבר גזרו חכמים על ספק זה ועשאוהו כודחי במה דלא חזי דמא . אמנם בחותן האינם ניכרים שפיר יש לדון בשעת הדחק ע"פ ס"ס זה כנ"ל . ואפילו לשיטת הראב"ד הג"ל ע"פ דברי הס"ט שבסי' קפ"ג ואף שבספרי שת"ל בקרוב ילא לאור השגתי עליו תוך הג"ה בשאלתי שהדפסתי בהלכות נדה סוף הספר עכ"ז העלתי נמי שם שבמקום שהאשה טומדת בחזקת טהרה שפיר יש לדון אף בס"ס שספק אחד הוא מיטוט נגד רוב . ומה שמשיג הס"ט על ס"ם זה ומסיים עכ"ז אין זה ס"ם משום דהוי הכל משם אחד . מלבד מה שהאריכו האחרונים לדבר בכלל זה . (ומלבד נמי דמעיקרא א"י למה הוא משם אחד שהרי ההיתר דלא נימוח היינו שהוא ברי' ולא דם וסביתר סשני כוא אף את"ל שכוא נימוח וכוא דם שמא אין מראיתו אדום ודם לבן נקרה) אף אמינא שבנ"ד שהאשה בחזקת עהרה לו יהא שמפני שם אחד לא מקרי ס"ם מ"מ הא ודאי שמחוך שני ספיקות אלו לא גרע מספק אחד השקול דלשיטת הש"ך סימן ס' ס"ק ג' יש לחלות לקולא בהפ"מ וה"ה בשעת הַדחה שאין האשה יכולה ליטהר ודאי אילו היו קרטין אלו בחזקת נמוחים אלא שהי' אך ספק זה של המראה אדום לא הי' אפשר להקל בם מחמת ספק זה לחוד מפני שיטת ראב"ד הנראית נכונה דרוב דמים כם טמאים וכן אלו שהם אדומים בודאי אין להקל בם בספק זה לחוד של נימוח מחמת באפשר הוא ספק חיסרון חכמה כנ"ל בהג"ה . משא"כ עחה אלו הקרטין שמראיתם אינו ניכר ויש בם שתי הספיקות אלא מפני שם אחד לא מיתהני אלא כספק אחד מ"מ הא בספק זה נמי מעורב ספק של המראה שח"ח לעמוד עליו ובהלערפה אף לשעת הרהב"ד מ"מ שקולים הם ושפיר יש להקל ע"י החזקה דטהרה. ואפילו לשיטת הפר"ח ריש סו' כ"ט שהעלה להחמיר בספק שקול דלא כשיטת המוס' ואפילו בהפ"מ וא"כ אפשר אפילו בשעת הדחק א"א להקל מכח ספק אחד השקול . מ"מ אמינא הא כבר מבואר נמי בהפר"ח כללי ס"ס אות ו' שמה שהעלה להחמיר ריש סי' כ"ע היינו מדרבנן דאילו מדאורייתא יש לילך בתר חזקה ומבואר דבס"ם אף מדרבנן שרי וכבר מבואר דהכוא כללא שהמציאו התום' בכתובות דשם אונס חד הוא לא המציאו אותם אלא מפני דוחק קושייתם דאכתי איכא כ"ם ספק אונס וספק קטנה . וידוע דשיטת הרמב"ם דאף קטנה שנתפתתה אסורה וכתב הה"מ שלמדו לחרץ קושי' חוס' הנ"ל ומוכח מיני' דליח לי' הכלל דשם חַד . [ובאמת מסתבר כדעתו ועיין בכללי ס"ס דפר"ח סוף אות י"ג מסיים וכן בדין שהרי יש כאן שני לדדין להתיר והנה בספק ראשון הוי לי' פלגא ופלגא וכי מספקינן חו ספק שני הוה לי' כרוב דמן התורה אזליטן בתר רובא וא"כ אף בשאיטו מתהפך איכא תרי לדדין וספיקו להחיר ומה בכך שאינו מחהפך . וכחבתי בלדו ל"ע דדברים אלו נמי שייכים על מי' חוס' דשם אונס חד הוא] וכבר אף דממש כל ישראל חולקים על הרמב"ם. מ"מ מביחו הש"ע ח"ע בסי' קע"ח סעיף ג' במחליקת שוה י"ח וי"ח. ומה יפה כח הש"ע שרוח הקודש בלי ספק הופיע בבית מדרשו . כי ת"ל בספרי הבאחי סוגי' דסנהדרין מבוארת כדעת הרמב"ס ובה סלקתי ממנו בתירוץ מרווח השני סוגיות המורים דפתוי קטנה אונס הוא ע"ם . אי"ה בזמן קרוב יצא לאור . ועכ"פ לדעתי הכלל זה דשם חד לא נפק מידי מחלוקת השני דיעות דש"ע הנ"ל . ובמקום חזקת עהרה הא מחלוקת זו אינה אלא מדרבנן דהה מדאורייתה ודאי בחד ספק משחרי ומחלוקת בדרבנן לקולה אזלינן והוי ס"ס דמוחר אף להפר"ח ובלא בדיקה במקום טורח ואינו מזיק אף הח"כ . ואולם כל זה פלפלתי להמציא פעולה עובה בהקולא של מניעת הבדיקה ולא להלכה .

זו זולת מלד הסברא שהזכיר מעלתו והם דברי הס"ט בסי' ק"ד ס"ק ג' שבמעוברת ומניקה מפני שהם בחוקת מסולקת בדמים טפי מסחבר למחלי לסיחרא . וא"כ אף לדבריי נסי שסיח מוחזקת ע"פ הרוב שבכל פעם ואפילו בימי עיבור והנקה כשמרגשת מולאת נמי קרטין מ"מ י"ל בודאי יהיו אותן קרטין מה שא"א לעמוד על מראיתן והם אינם נוטים למראה אדמומית מפני שהיא בחזקת מסולקת מדמים טמאים ואותן קרטין יש להכשיר מטעם ם"ם כנ"ל . ואולם לדעחי א"י מי הגיד לו נבואה זו אחרי שגם הלובן מן המקור בא ודם טקור מקרי ובגמרא סחם נאמר דמיה מסולקים דנימא דוקא דם טמא ולא טהור. וכבר הרגיש מעלחו בטלמו בדוחק זה אלא שכחב מ"מ בחשה זו דדייניכן בה שכבר הוחזקה בזה לרחות ליחה לבינה שזה בא ג"כ משאר אברים וכו' ודומה למ"ש הרמ"א ס" קפ"ח וכו'. אמת שזה אפשר לדון אם היתה פעולה בהעדר בדיקה ע"פ האופן שהחחלתי. אבל כל זה אפשר אילו הי' לאשה זו עבע להרגיש באם יולא דם אדום ממנה במקרי הגוף ממש שפיר הי' אפשר לומר כיון שהוחזקה זו שבהרגשת זיבת דבר לח ולא בשאר הרגשה אינה רואה אודם אלא לובן עם קרטין שוב לא חטיין בם וחסמוך על הרוב שהם קרטין שא"א לעמוד על מראיחן וכם טכורין . אבל אם אין לאשה זו טבע כנ"ל ואפילו האודם אינה רואה בהרגשה אחריתי לענ"ד ודאי א"א להקל בה שלא תבדק מן הסברא דא"כ וכי לא תהי' טמאה לעולם . ותו לבי מהסם דהא ע"כ לחלק בין מידי דעורח לבין מידי דבקל איכא לברורי דבמידי דבקל יש לברורי אין לסמוך על חוקה ורובא כדכתב הר"ן הנ"ל בפסחים היכא דאיכא למישאלי'. ובמידי דטורה כמו בדיקת חמן שכתבו חום' בהביא מעלחו שאין לריך במקום חזקה. ועיין בתוספות פסחים דף ד' ע"ב ד"ה מחי לחו . וח"כ דילמח הח גופה שחבדה וחעיין בהעפות מה הן ומה מראיתן נמי חשוב מידי דבקל איכא לברורי. ולדינה דרמ"א בסי' ל"ג ודאי אינו דומה כי. שם לא נמלא דבר המביא לידי הלרכת בדיקה . וכן מדינא דהנאון מהר"ג שבש"י. ועיין מר בס"ט סי' קצ"ו ס"ק ט"ו מה שגמגם עליו . ועל קונערסי כחבחי עיין בס"ע מה שמקשה על פסק הגאון מוה"ג ולשון הרמב"ן בהלכוחיו פיט סי' כ"ב הכי ודי לה בבדיקת יום ראשון ושבעה אך מן המובחר הוא לבדוק בכל יום ויום משבעה [לפ"ר שגיתי בזה שהרי החיר אף בלא בדיקת יום שבעה וזה מדינא ולא משום מלוה מן המובחר] ועיין נמי בהגהות רמ"א סי' ל"ג. ובזה סרה תלונתו הראשונה. אך מה שכחב וחו קשה הא ודאי ל"ע עכ"ל שם . וא"כ י"ל כיון שאינם אלא מצום מן המובחר הקיל בה . אבל היכא שמדינא במקום דבקל חיכא לברורי לריך בדיקם מאן לימא לן לסקל. ולסכי לענ"ד אהובי כלך מדרך זה. ובפרט שקשה למצוא הפעולה טובה אם לא בדרכי וע"פ היחירא דס"ס וא"כ מה פועלין אלא

דאפשר ומכ' ימנא לה רפואת העלה שלא תבא לידי מדה זו: סיכון קפט סעיף א' ואס יש לה וסת קבוע מכ' לכ' חוששת לזמן הידוע. כתב הע"ו וח"ל דהח כתב וכו' דכחן המ"ל דא"ל לחום לסחם עונה.ובהעור מסיים בתר לשון הש"ע חוששת לזמן ידוע שחסור לשמש כל זמן סוסח ולחחר סוסח עד שתבדק ותמצא טסורה עכ"ל . לדבריו אין התחלה לקושי הע"ז ואף דינו אין מוכרח . ולענ"ד אף הש"ע אפשר לפרשו ע"ד זה אלא שקילר. וגוף הדין אף שכחב נמי הכי בשם הרש"ל בס"ק ל"א וכן כס"ט תוך ס"ק י"ב ד"ה ועוד נ"ל דאיכא נ"מ כתב נמי אבל לא מלינן דלריכה לחוש לעונה בינונית מאוחו ראי' כיון דלא נעקר וסת הקבוע ולא ,מצינן דצריכה לחוש לעונה בינונית אלא באשם שאין לה וסת קבוע כלל וכ"מ מכל הפוסקים . ולענ"ד אף שלפ"ר דין זה במחלוקה בין הרמב"ן והראב"ד כמבואר בחידושי ר"ן דף ט"ו וכן בחידושיו להריף מס' שבועוח כתב ומיהו כתב הרמב"ן ז"ל דהוששת לעונה באחר הוסח שא"א לומר שלא חראה לעולם ומיהו הגיע

חבדק ומה בכך והחכם בלי ספק בכל כחו ידין לטהר במקוב

עונתה ולא הגיע והנה אינה אסורה דאפילו למ"ד וסתות דרבנן מסולקת דמים היא עד הוסת ואע"פ שהגיע עונה בנחים וכו' ולבסוף מסיים בשם הראב"ד אבל לחוש לשניהם כאחת אין לנו . משמע קלח מיני' שדין הנ"ל במחלוקת דלהראב"ד אפילו כשהוסת תוך ימי עולה דומי' דהכא שהיא מכ"ה לכ"ה ולה ראתה בכ"ה אף לע"ב א"ל לחוש מדכתב סתם אבל לחוש לשניהם כחחח אין לנו . אמנם כדעיינתי בלשון הרמב"ן גופי' שבספר ה' שטות נראה ברור דעתו שאף הראב"ד מודה לו בזה. שהרי הוא גופי' כתב והראב"ד כתב וכו' וכתב עליו וזו דרך טובה להחמיר ע"ש. ונמלא חוששת לוסת וחושבת לעונות כשאין לה וסת אבל לחוש לשניהם כאחד אין לנו . הרי דמבחר לשון זה אך ליפלוג על משמעות רש"י דאפי' כשהוסת מרוחק מהעונה בינונית דלריך לחוש להעונה דזה אין לנו . אבל ודאי אם הוסת מקורב ולא ראתה בו לענ"ד ליכא מאן דפליג על הרמב"ן דלריכה לחוש להעונה תן הטעם שכתב שא"א לומר שלח תרחה לעולם . וכן נרחה דעת הש"ד ס"ק ל"ג . ועיין בס"ע ס"ק ט"ז. וכן עיקר דלא כסרט"ל וע"ז:

סעיף ג אם קבעה וסת לשעות ולא לימים וכו' והוסת הזה נעקר בשעה אחת ואפילו בלא בדיקה. מזה נמי קשה לי לפ"ר על הש"ע סי' קפ"ז סעיף י' שכחב שם ואין לריך לפרוש ליל של עבילה סלישית דכל מידי דלא קבעה וסת לא חייש אלא חדא זימנא. משמע הא אם קבעה וסת כגון שהיחה רואה אף בליל עבילה שלישית כשפירשה ולא שימשה אזי לא הי' נעקר בחדא זימנא. ואמאי והא לא הוי אלא שעת וסת ונעקר בחדא זימנא. ודסי' קפ"ז היא מהגהות ודסי' דהכא הוא מהרשב"א. וא"י אם נאמר דפליגי. וקשה על הש"ע ול"ע כי לא עיינתי כל הצורך:

שמעתי קושי' מן החורני מוה' שמואל בר"ש שמש סג"ל מק"ק מעזריטש על חשו' כ"י שפסק להחיר בליל טבילה לשמש סמוך לוסחה ולא בשעת וסחה ממש דא"כ קשה על דין דהכא שהוא מהראב"ד כדאימא בב"י שהוכיח הכי מעובדא דההוא איתחא דכל אימת דהוי סלקא מעבילת מלוה וכו' לדבריו לא מוכח מידי דהא בליל עבילה א"ל לפרוש סמוך רק בשעת ממש וע"ג הנהר לא הוי כ"א סמוך ולא שעת וסחה: חב"ה הג"ה האשה וכו' ראחה באחד באייר וכו'.הסכמת רוב האתרונים דלא כהרמ"א ז"ל בזה אלא דוקא לא ראחה . ולא מן העעם המבואר בנקה"ב דאילו ראחה

בר"ח הרי שינחה הפלגתה לי"ב דכיון שלא קבעה וסח להפלגות נעקר בפעם אחד . ונסמע מיני' חדא דאם ראחה בר"ח ניסן וח"י בו דהיינו הפלגת ח"י ימים . ושוב ראתה בכ"ח בו . לשיטתו נעקר החשש הפלגת ח"י ימים ואף אם לא תראה ח' אייר שהוא שיעור הפלגה האחרונה אינה לריכה לחוש לע"ו אייר שהוא שיעור הפלגת ראיות ח"י מפני שנעקר בפעם אחד . וחו נשמע מיני'. דאילו בקבעה וסת הפלגות משלשים לשלשים ושוב שינתה ג' פעמים לראות מכ' לכ' שזה ודאי חשוב כנטקר ג' זימני דמוטיל אף לקביטוח וסת. וחרתי הסברות נסחרו מדברי הרמב"ן וטור וש"ע סעיף י"ד ע"פ מה דמסקו הכרו"פ והס"ט דפי המ"מ שמביא הש"ך ס"ק מ' הוא עיקר שאם חזרה לראוח מיד לאחר ששינחה פעם או פעמים ליום ל' לסוף כ' מראיות השינוי שהוא יום ל' מכיון שחזר הוסת של הפלגת עשרים למקומו הותר ל' . ומוכח מיני' כדהקשה לנפשו דטעמא דהיחה רגילה בעשרים להכי הוא דהוחר ל' הת אילו עדיין לא הוקבע עשרים אלא לאחר פעם או פעמים לעשרים שינחה לל' ושוב חזרה וראחה בעשרים לא הוחר ל' וש"מ דום לא חשיב עקירה כיון שעדיין לא עברה הפלנח ל' בלא ראי׳. אנא עיקר הטעם הכא דאילו ראתה בר'ח אייר שוב לא היתה לריכה לחוש לט' בו מפני הפלגת כ' של ראיית כ' מפני שחשש הפלגה חמיד אין לחוש אלא לראי' האחרונה ואפילו כשקרבה ראייתה . ודלא כהסכמתו עם הע"ז בהשנתו על הב"ח אלא כהמבואר בהכרו"פ בשם הר"ן עיין ודוק . וכמלא כ"מ בכידון הכ"ל לריכה לחוש לט"ו אייר עיין ודוק . ואולם

דעה

ואולם היכא שחזר הוסת למקומו כמו בנידון דסעיף י"ד בזה הכריע הרמב"ן פ"ו הלכה ב' וכתב כשחזרה לראות ביום וסתה לכ' אעיפ שחזר הוסח למקומו יש שהורה שלריכה לחוש ליום ל' ממנו וים שהורה שאינה חוששת כלום משעה שחזר הוסת למקומו נעקר שאינו קבוע ולזה דעחי נועה שאם אין אחה אומר כן חסה אשה זו כל ימיה רואה מכ' לכ' ועדיין לריכה לחוש לשלשים עכ"ל . ואינו לסברת הש"ך דחושב קרבה ראייתה לעקירה אף מקודם שבא שעור הפלגה הרחוקה ולא עברה עליה בלא ראות . אלא שלקביעות לריך ג' פעמים לעקור ולחשם של פעם אחד די בפעם אחד . א"כ מה זה שהכריע "הרמב"ן שאם אין אחה אומר כן וכו' הא מיד שחראה ד' פעמים בג' הפלגות של כ' חהא זה ממילא עקירות ג' פעמים להפלגת הקביעות של ל' כאילו . עבדה ולא ראתה ג' פעמים לל' . אַ"ו דלאו מההוא טעמא אחיכן עלי' אלא הטעם דכל שקבעה" קביעות וסת הפלגה אחת והרי הוחזקה שאינה מפלגת ראייתה יוחר מכ' ואיך אפשר לה לחוש להפלגת ל' שהרי סוחזקה שאינה מפלגת יותר מכ'. והוי החשש לגבי הקביעות כתרתי דסתרי ולהכי נעקר משא"כ כמו בנידון שהתחלתי למשל שרהתה ר"ח ניסן וח"י בו וכ"ח בו נהי דבראי' כ"ח הפליגה אך "ח יום ואפשר שתראה לקרב מ"מ נמי אפשר דראי' זו תוספת דמים ושוב תחזור ותפליג לח"י יום . ולריכה לחוש אליה כל כמה דלא עבר שעור הפלגת ח"י ולא ראחה . וכל הרואה עין בעין שהרמב"ן נמי לא הי' לו גירסת הר"ן בהסוגי' שלגירסתו לא סי' לריך להכריע דינו במסחבר מדעתו שהרי מפורש הוא בסוף פ' האשה א"ו שהי' לו נמי גירסת רש"י וכמבואר נמי בחידושיו ע"ש ודוק . ולהכי הוכרח להמליאו מדעתו . ובזה א"י מה קשה להס"ע בס"ק י"ע על הטור במה שפסק דינו דהרמב"ן והוכיח מגירסת רש"י והרא"ש דלה ס"ל הכי דאל"ה ממה ולמד הת"כ דריפ דמה דנקבע גב' פעמים נעקר בחדא זימנא הא שם מדחזר כ' למקומו הוי חדא עקירה ומדביום שלשים לא ראחה הוי עקירה ב' . ולענ"ד לא היא דע"כ לא הכריע הרמב"ן הכי אלא בוסת הפלגות וכדכתבתי שהקביעות הפלגות עשרים הוא תרחי דסתרי עם חשש הפלגח ל' אבל גירסת רש"י וכרא"ש כא לא מתפרשה אלא ע"י וסת החודש וכזה ודאי חזרת קביעות עשרים בחודש אינו סוחר כלל החשב של ל' בחודש שהרי אפשר דתקבע לתרווייהו ולהכי מה דחזר וסת כ' למקומו אינו עקירה כלל להחשש ל' והחרח אינו אלא ע"י שעבר ל' ולא ראחה דהיינו עקירה פעם אחד ונאסר הכ' היינו מדחזר כ' למקומו . והעור פסק ממב כהרמב"ן ול"ק עליו במידי . אלא שהב"י ז"ל במח"כ לא יפה עשה במה שהעתיק דברי רש"י והרא"ש על פסק הטור כי באמת פסק סטור אינו אלא ע"פ דברי הרמב"ן בסלכות. ואדרבא על גירסת סר"ן הוא דקשיא לי מה שהקשה הס"ט הנ"ל על הח"כ. ומה דדחק דחזרת קביעות למקומו נחשב כעקירה פעם אחד . דחוק מאוד בעיני עיין ודוק . ובהנ"ל אפשר דיש ליישב נמי מה שפסק הרמ"א בהג"ה עד שחקבע וסח א' כדינו . ועיון הפי' בדימ ובע"ו ס"ק י"ע . ובש"עו ס"ק י"ד הקשה עליו קושי' הפרישה מראחה בחוך ימי זיבה. דאפשר דוקא בשני מיני וסת כגון וסת הפלגה ווסת החודש נחשב להרמב"ן תרתי דסתרי ולהכי כי נקבע אחת אינה לריכה לחוש להשני' אבל לקבוע וסת חוך וסת ושניהם בחודש בזה אף שנקבע אחת יש חשב שחקבע נמי עוד וסת לה' בחודש וק'ל. ומ"ם שם משמע וכו'. מי הכריחו למשמעות זה ולהקשות

הא בד"מ מבואר הכונה כהע"ז הנ"ל : שם בט"ז ס"ק י"ז . פשוט הוא . הכא קדמני הס"ט ליישב הב"ח בפשוע וברור:

סעיף יש יש קובעת וסת וכו' . עיין ב"י מביא בשם הרמב"ם דחין בחשה שני מיני וסתות אלא דכל אשה שיש לה וסת הימים הרי היא מורכבת עם וסת הגוף ואך לטהרות הוא דמהכי הוסת הגוף ולא לפרישות עונה. וכל הפוסקים חלקו עליו. אך לריך לי עיון נהי דודאי כשיעת פסק דידן

מורה בהלכה דף מ"ג דחירן החם בוסחות דיומי הכא בוסחות דגופא. שלהרמב"ם רב הדוחק. אמנם לדידן הא ל"ע דהא א"כ אף וסת דיומא בלי וסת דגופא ואף בלי וסת דשעה אלא דלמשל שהיא רואה כל ר"ח ביום או בלילה ופעם תחילת היום או הלילה ופעם באמלע ופעם בסופו מ"מ דיה שעתה ואינה מטמאם טהרות למפרט ומה טעם יש בדבר שלא חטמא למפרט עכ"פ כל אותה עונה הא בעונה זו אין לה שעה מוגבלת. בשלמא להרמב"ם שפיר דכ"ז שאינה מרגשת בהמיחוש אין לספוק ברואה אלא שכל העונה אסורה לשמש מהחשש פן יבא המיחש. אכל לדידן ח"י עעם כי מה חועיל החזקה שאורח בזמנו בא באוחה עונה שאין לה בה שום חזקה והרי היא בעונה זו כאין לה וסת . (שוב ראיתי הכרו"פ סי' קפ"ח סק"י כאילו הרגיש ורולה ליישב . ולענ"ד לא העלה כי אף דבריו לא שייכים אלא ביש לה וסת קבוע לשעות עיין ודוק) ואולי י"ל דה"ע דרווקא אשה שאין לה וסת סברי ב"כ וחכמים דאיתרע חזקת עסרה דידה במקלת מן הטעם דברים מכלחין כיון דמגופה קחזיא ור"ל בלי שום קביעות משה"כ יש לה וסת הרי עכ"פ חזקת עהרה דידה ברור שמוחזקת היא באינה רואה בין וסת לוסת שוב אף באותה עונה ים למוקמה שפיר בחזקת טהרה . ועכ"ז ל"ע דבחותה עונה אפשר מ"מ יש לדמותה ליום דמשלים נערות דלרב אמרינן מדהשתח בוגרת בלפרא נמי בוגרת מדהסמנים עשוין להשתנות ביום זה.ואפשר דזה אינו סותר אלא חזקת אינה רואה ולא חזקת עהרה ול"ע . ולשיטת הרמב"ם נמי קשה מאוד הסוגי' שם עמוד ב' הרי אמרו לימים שנים וכו' עיין וק"ל:

סי' קפ"ד בש"ך ס"ס י"ט משמע דכאן הפי' דוקא אם ראתה ג' פעמים בימים אלו הוא דחוששת אבל אם לא ראתה ג"פ אף לחוש אינה חוששת. ויותר מבואר הכי בהג"ה פרישה עלמו שהעחיק הש"ך וגם במ"י שם ע"ש . ולפ"ר ל"ע להמעיין בב"י בדין זה ומ"מ היינו דהרשב"ח חיים לסברת הגדולי מורים שפסקו הכי. וכעת ראיתי שהס"ע כבר משינם: סימן קין ברים סימן זה כחב הכרו"ם דחירון ב' שבכ"מ הוא עיקר כי כך אמרו בנמרא לב"ש דס"ל דיה שעתה וכו' ומשני הגמרא כיון בלפור לא נחעסקה וכו'. וא"כ הדבר לב"ם מכ"ם לדידן . ולענ"ד אין חירון זה מספיק להמבואר סעי' כ"ב דאפילו ספק עבידה אין חולין. ומה שתי' הסוגיא הכי נשמאי היינו דשמאי אפשר באמת פליג על כסוא ברייחא ולא דחק להגמרא אלא דלא ליהוי כמה סחם משניות דלא כוחי' אבל לדידן אין חי' זה מספיק . ומה שגמגם הכרו"פ לחי' א' דכ"מ וכחב שמכחו יש לפקפק על הרמ"א קפ"ז שכחב ס"ם . לק"מ דהא בל"ז מליכן בהסוגי' נ"ט שמביא בעלמו שר"מ מטהר במסקנא ע"י ס"ס דספק איש וספק מי רגלים . א"ו שהכ"מ לא חירן אלא מפני שעניני כחמים דבר ההוה ורגיל ראו חכמים לטמא אף גם"ס מפני החומר אבל מש"ה אין למדין דברי חכמים זה מזה לומר שבכל חיסור נדה הפקיעו ס"ס דמ"ם איסור נדה מאיסור חלב וק"ל: סעיוף ז. אם הרגה פשפש וכו׳ . יראה לענ׳ד באופן זה שמדמה הרא"ש לנחעסקה בכחמים ממש הוי דינו

סעיף לג בסופו . ומימ חוששת לראי' שתראה וכו' . לעיל

ממש באמת כנתעסקה בכחם שהוא כחורמוס . ולפי מה דפסקינן סעיף כ"ו דנחעסקה בכגרים ונמלא עליה כשני גריסין תלינן וכו' ע"ש ה"ה בזה אפשר להקל אף בנמצא כתורמום וכגרים ביחד דיש לחלות כתורמום בפשפש שנתעסקה וכגרים במאכולת . אבל מה דמקילין האחרונים ע"פ דברי הרשב"א אף במקומות המלוים פשפשים בזה צ"ע אם יש להקל כנ"ל. כי י"ל דלא עדיף מן מאכולת דלא תלינן בחרי ביחד ויש לחלק ול"ע. אף גם ל"ע לדעה זו אם נמלא טפין טפין יחר מכגרים ופחות מכתורמום אם נאמר דאין מלטרפין ונחלה כולם בפשפין . ויראה בכל זה להחמיר אחרי דגוף הדין דחליי' זו אינו ברור כמבואר בב"י :

בעיך כה . עיין בזה בספרי ב"מ סי' ז' סעיף י' סעיף לו . בכ"י בדין בדקה בעד הבדוק ועחתה ביריכה דעה

והטעם מבואר דכיון שלא הרגישה רגלים לדבר שלא בא מגופה ולפיכך חולה במה שאפשר לחלות וכו' . ונ"ל דסיכא דאיכא למיחש שמא בא הדם בעד זה מחמת שנתעסקו סמוך למקום שמעד שם במיני דמים חולין בהם אפילו יותר מכגרים ועוד דמפני שקנחה בו לא נניח מלחלות במה שאפשר לחלות כיון שלא הרגישה ביציאת הדם מגופה וכו' . וכבר הביא הוא ז"ל ראי' לדבריו מדאקשינן אמתני' וניחוש דילמא דם מאכולת סוא ופרקינן אותו מקום בדוק סוא . משמע הא לאו הכי תליכן במאכולת וכו'. ודבריו ל"ע טובא חדא דאי זה טעם הרשב"א משום דלא ארגשה חלינן איך אפשר לו להביא ראי' מהקושי' וליחוש הא מתני' זו מוקמינן בריש הרואה כתם לעולם דארגשה . וא"כ הא ע"כ הקושי' אינה אלא כדפרש"י דמ"מ אמאי יחייב קרבן דילמא ממאכולת הוא ומה דארגשה אימא הרגשת שמש הוא וא"כ איך אפשר לפרש הקושי' דנחלה במאכולת לעהרה מכח הסברא מדלא ארגשה דהא באמת ארגשה . ואפילו לשיטת הרמב"ם המבוארת שסובר סנמלא בגופה הוא בחזקה שבא בהרגשה ומה דלא ארגשה תלינן בסברא הרגשת עד הוא . ואף אי נימא דהב"י סובר דכ"ז אינו אלא בדאי אפשר לתלות במידי הא כל שאפשר לחלות מ"מ מדלא שכיח שתרגיש ותטעה בדמיון הרגשת עד דנינן דמעלמא אתא. אכתי קשה מנ"ל להקשות וניחוש דילמא וכו' דילמא המתני' איירי בפשוט בדארגשה להדיא ומ"מ לאחר זמן פטורה משום דאימא הרגשת שמש הוי ומ"מ אי אפשר לעשות מזה הוכחה דמעלמא אתא דהא באמת ארגשה . והא יש ליישב דראיות הרשב"א אינו מן הקושי' אלא דע"כ דינייהו דאיירי בו דהיינו בדקה וטחתה דהיא טמאה נדה ודאי ולא חיישי למאכולת ע"כ איירי בדיש בו כגרים ועוד. וממילא שוב מסתבר לו דחד דינא הוא עם הנית תחת הכר ואם הוא פחות מכגרים ועגול טסורה נמי הוא וחלינן. במחכולת . אך הא ודאי קשה דאיך אפשר לחלות טעם ההיתר מפני שלא הרגישה עד שהב"י כחב דטעם זה גופי' מספיק לעגול דהא זה גופא דהניח חחת הכר מוקמינן בדארגשה וע"כ לדחוק כבתשובת. שב יעקב סי' מ"ו דמ"מ לא שכיח דלא ארגשה עד רגע זו שבדקה באופן שיש לספוק אולי הרגשת עד הוי. אך מ"מ ל"ע דהרי הרשב"א עלמו בחידושיו דחק מאוד לפי מה שרלה לבאר קושי' הגמרא וניחוש דאף תהא מכח תלי' זו טהורה דדוקת באופן זה מדבדקה עלמה סמוך לתשמיש ואשתכחה מסורה מ"ב ובחידושי ר"ן. הרי להדיא אף לה"א זו דלה ידע דא"מ בדוק הוא מ"מ לא מסתבר לו למחלי לקולא מכח הסברא מדלא ארגשה . והיינו באמת מדמשני הגמרא לעולם דארגשה . וממילא לפ"ז מוכח דלאו היינו טטמא דעגול גבי הניח תחת הכר אלא משום דעגול . א"כ מה שהמליא הט"ז אפילו במשוך הי' ל"ע לולא שמדמה למכה . שוב ראיתי בכמעע כל הנ"ל כבר הוא בס"ע דף ל"ה :

סעיף הנ"ר . בדקה בעד שאינו בדוק אפילו הניחתו שמור בחיבה . וכן הוא נמי הלשון בגמרא בדקה בעד שאינו בדוק והניחתו בקופסא ולמחר מלאה עליו דם פלוגחא דרבי ור"ח. ואיכא למידק למה נקט והניחתו בקופסה ולמחר וכו' . ולח בקילור בדקה בעד שחינו בדוק ומלחה עליו דם דהי' משמע מיד דמ"ש . הא בהניחתו במקום משומר נמי שוב אי אפשר לספק אולי אחר הבדיקה בא עליו. ויראה לי משום דבחופן זה אין מליאת שאלה והדבר נראה לעינים אם ימלא מגופה מחדש או שהי' כבר בהעד . לכן מוכרח להאריך והניחתו בקופסא ולמחר וכו' וכן ראוי להורות לפי ראות עיני המורה . ובזה נלענ"ד ליישב קושית הס"ט על החה"ב דף ל"ה ע"ב במ"ש החק"ב (חוך הוכחתו ע"ש כי מעחיק לשוכו כולו) ומחכי' ודאי בעד הבדוק דאי בשאיכו בדוק וכו' ומקשה דל"ל לארוכי בסתירת ה"א זו הא מגופה דסוגי' מוכח דלה ס"ד דחיירי מעד שחינו בדוק דחילו כן כא הוי הספק דמאכולת דמקמי הבדיקה הוי בי' ומה עסק לחרץ בזה א"מ בדוק הוא . ולהנ"ל לק"מ כאשר דקדקתי מלשונם הברור

דבמציאת דם בבדיקה על עדי שאינו בדוק אין במציאת שאלה כי פדבר נראם לעין . אך זם ניחא בתר דידשינן דא"מ בדוק הוא אבל המקבה אילו הי' אפשר דאיירי בעד אינו בדוק הי' הפשר לומר נהי דלא. מקשה וניחוש שמא דם מאכולת הוא מכבר שזה אפשר להתבונן וחזינן דדם חדש הוא מ"מ יקשה מפני שהוא עד אינו בדוק אולי הי' מאכולת חי' דבוק בו וכשבדקה בו הכניסה המאכולת עמו ונחמעכה וילא הדם חדש. וע"ז יפה משני אוחו מקום בדוק הוא דאפילו כשהוח על העד אין במציאות שתמלא בפנים באותו מקום א"ו דחוק הוא ולהכי מוכרח להוכיח בפשוט דלא איירי אלא בעד כבדוק וק"ל:

תו לסעיף זה. אלא אם יש בו כגרים ועוד. מבואר הא פחות טהורה אפילו הוא משוך. וכן הוא להדיא בבעל הנפש להראב"ד . אלא שהרז"ה הקשה עליו כיון דפסקינן כרבי דאך מספק מאכולת הוא דבעינן כגרים ועוד ושוב לא מספקינן במעלמא והיא טמאה נדה. א"כ אף בפחות ליהוי טמאה במשוך כמו בהניח תחת הכר דנמי אין ספק אלא במאכולת ואמרינן משוך טמא. וכבר טרח הס"ע ניישב בפנים שונים. ולא מלאתי בם קורת רוח . והנלענ"ד דההוא בחינה דמשוך ועגול אינו בורר הדברים דזה ודאי מגופה וזה ודאי מן מאכולת . וחדע שהרי כתם הנמצא על חלוק הבדוק נמי אין לספוק אלא במאכולת ומ"מ פחות מכגרים 'טהור אפילו במשוך אלא דבמקום בדיקה אמרו חכמים דמשוך רגלים לדבר יותר דמגופה ועגול רגלים לדבר יותר להיפוך. וכל זה דוקא בעד הבדוק והניחתו תחת הכר . או דסעיף ל"ה בעחתה דבדידהו ליכא למאן דאמר דביתר מכגרים לא תיהוי טמאה נדה אלא מכיון דנפיק מחשש מאכולת שוב אמריכן ודאי מגופה ולא מעלמא בזולת מאכולת . להכי שפיר אף בפחוח מחלקינן בין משוך לעגול'. משא"כ בהסוא דינא דר"ח ס"ל אף ביתר מכגרים ועוד אינו אלא כתם ואף במקום בדיקה הוא מסופק בעד שאינו בדוק אולי מעלמא הוא. נהי דקיי"ל כרבי דפליג ואמר טמאה נדה ודאי לא עבדינן פלוגתא רחוקה ואמרינן דאף רבי מסופק במקלת די"ל נמי מעלמא הוא אלא דס"ל דמאוי מותר כיון דבדקה בו דהוא מגופה היכא דליכא לספוקי במחכולת והיינו דוקח ביתר מכגרים ועוד דתו חין שום ספק מאכולת . משא"כ בפחות ומשוך מצרפינן המיטוט אפשרות דמאכולת עם המיעוט ספק דמעלמא אף במקום בדיקה ותליכן באו מעלמא או מאכולת וטהורה . כן הי' נלענ"ד טעם הדין . אך שהי' קשה לי מנ"ל חילוק זה . ואמר חתני החריף הרב מוה' יודא שהכריחו הכי מדהוקשה להם קושי' הת"ה ומהרט"א אחרי שהוכיחו החום' דר"ח מודה בדינא דסעיף ל"ה דעמאה נדה ביתר מכגרים וס"ל פשוע דמוכרח להיות יותר מכגרים ובאם לאו יש לחוש למאכולת . וקשה וליקשי ר"ח לנפשי' כדהקשה לרבי א"כ אף אתה וכו' כן ליקשי לנפשי' בדינא דסעיף ל"ה דמודה בי'. א"ו דיש הבדל ביניהם ודוקא בדין דסעיף ל"ו דאמר לרבי אי אחם מודם דלרין כגרים ועוד בכל אופן ואפילו במשוך והודה לו שפיר אמר לו אף אתה עביתו כחם דהיינו כמו בכחם הנמלא בחלוק אין חילוק ובפחות מכגרים אף במשוך טהור ומלרפינן הספק דמעלמא הואיל דלאו דרך בדיקה להספק דמאכולת במשוך כן בזה הא ע"כ אף אתה חיים לספק דמעלמא. משא"ה בדין דסעיף ל"ה דים חילוק בין משוך לעגול והיינו משום דלא חיישינן כלל למעלמא שפיר דמודה דביתר מכגרים דילא מחשש מאכולת דהיא עמאה נדה ורבי השיב לו דמ"מ אף בזה נהי דבפחות מכגרים חיים במקצח למעלמא ומטהר אף במשוך מ"מ ביתר מכגרים קרוב לודאי דמגופה והיא טמאה נדה הואיל דבבדיקה נמלא . וילא לנו בזה דלענ"ד אם אשה בדקה עלמה בחלוקה שהיחה לובשת והיא בחזקת עד הבדוק ואי לספוק בו במעלמא זולה מפני שהיחה לבשחו הוא אינו בדוק לשנין מאכולת נמלא במקום בדיקה הוי דומיא דהליחה תחת הכר או טחתה ביריכה ואם משוך טמא אף בפחות מכגרים.

ודלא כדאיחה בס"ט דאפילו במשוך טהור דומי' דבדקה בעד שאינו בדוק. דו"א דשני ושני עד שאינו בדוק אף במקום בדיקה מספקינן במקצח דמעלמא . משא"כ חלוק סבדוק ולובשתו לא מספקינן אף במקצח במקום בדיקה למעלמא ולא נשאר אלא הספק דמאכולת לחוד . ולזה מבאר ההבדל דמשוך ועגול ודוק:

סעיף הנ"ל סנ"ה ודוקא בעד בינוני. עיין ט"ז מעחיק לשון

הח"ם שכתב אבל כשלקחם חלוק מן השוק ואינה יודעת או שתנחה בעד המזדמן לה בבית בכי הא וכו'. ולפיכך הוקשה לו בש"ק כ"ע על הב"ח שאינו מוכרח לחלק בין בדיקה למליאת כתם שהרי הרשב"א מטהר אף בבדיקה עם חלוק מן השוק. אלא כתב דהש"ע בעד אינו בדוק איירי בעד בינוני שדיבר בו סרשב"ח והיינו נמי חלוק של סעיף ל"ט דרישח. ולהכי מעמא הרא"ש אבל בחלוק מן השוק מעהר אף הרא"ש ואף ע"י בדיקה . וכ"ז גרם לו מה שלא ראה דברי הראב"ד בספר בעה"ג . ואף מה שהבין בדעת הניה זו שהם אחדים עם דברי התה"ב שמעתיק . ולענייד אף שהאמת שדברי הריטב"א שבב"י שמקלת הג"ה זו נשמעין מיני' מורים שהם אחדים עם דעת הרשב"א בפי'

עד שאינו בדוק שדיברו בו חכמים בבדיקה. מ"מ נלענ"ד ברור שדעת העור וש"ע ורמ"א אינם מסכימים כלל עמחם אלא שסתמו דבריהם ע"פ דעת הבעה"ג. וחדע שהרי הטור בדין דעד שאינו בדוק סוחם ואינו מבאר כלל מה הוא . וכתר הכי סתם כדעת הרשב"א דלא כהרמב"ן ותום' דעד הבדוק מקרי

מה שנבדק פעם אף שלא בדקחו קודם הבדיקה . ובדין מליאת כחם בחלוק סוחם נמי כדעת הרשב"א דבחלוק מן השוק חין בו משום כתם ומשום דאינו בדוק מקרי מפני שלא הי' לן בשום פעם בדיקה ברורה . ואילו הי' נמי בזה דעתו כדעת הרשב"א

והריטב"א דעד שאינו בדוק שדיברו בו חכמים היינו עד בינוני שהוא ממולע בין עד בדוק לבין חלוק מן השוק איך הוא שמק . א"ו דעתו כדעת בעה"ל ממש דחלוק מן השוק הוא עד שאינו

בדוק מפני שלה כי' לו מעולם שום בדיקה ומ"מ יש בו פלוגחה דתנאי מפני בהי' ע"י בדיקה ואף אנן מחמירין בו מההוא טעמח לטמח בכגרים ועוד וכדכתב הב"ח. וזה נמי דעת הש"ע שסתם ממש בלשונו . ולהכי השמיטו נמי בהעתקתם ללשון

התה"ב בדין חלוק שלשונו הכי הוא חלוק זה וכו'. אבל חלוק שאינו בדוק או שלקחתו מן השוק וכו' והיינו משום דלשיטחו יש

אופן הנקרח אינו בדוק מלבד חלוק מן השוק שמעהר אפילו בבדיקה ומכ"ש במליאת כתב . משא"ב הטור לא העתיק אלא אבל אם לקחה חלוק מן השוק וכו' והיינו משום דלשיטחו זה

גופי' עד שאינו בדוק. וזה נמי דעת הרמ"א אלא שמבאר דלא נימא דבמקו' בדיקה אף עד שחזקתו מלוכלך נמי תהא טמאה להכי מבאר ודוקא בעד בינוני דהיינו שאין חזקחו בדוק ולא מלוכלך.

והוא גופי' חלוק מן השוק אבל אם בדקה בעד שחזקה מלוכלך כגון שלקחה עד ממקום שדמים מלוין וכו'. הרי שדייק דוקח ממקום שדמים מלוים שחזקתו שיש בו כחמים שבזה סובר

דודאי אף הראב"ד מודה דאפילו ע"י בדיקה עהורה דהא חזקת זה ליותר מכגרים כמו' בעד בינוני לפחות מכגרים כמו דזה חזקת מלוכלך מדם כנים כן זה חזקתו מלוכלך בכחמים . אבל מן החשפה חו מקום התורפה שדיבר בו הריטב"א משמיט

מפני שזה דומה לחלוק מן השוק שאינו טהור בבדיקה כי אם במליאת כתם. וכל זה ברור לענ"ד וטעם פלוגחתן היינו כמבואר בחידושי רמב"ן ור"ן מדמסתבר להו דאף בבדיקה מדמלריך אף רבי

כגרים ועוד מהראוי שאין להחמיר בו יותר מבמליאת כתם בחלוק . ולסכי הוכרחו לומר דזה עד שאינו בדוק שדיברו בו חכמים לאו היינו חלוק שדיברו בו חכמים לענין כתם אלא שהוא

בחזקת בדוק אך שלא בדקחו בשעת בדיקה ועד הבדוק היינו שבדקתו בשעת בדיקה . והרשב"ת בת"ה בהסברת רתה להסכים

עם הרמב"ן דבחלוק מן השוק מהראוי דאפילו ע"י בדיקה תהא טסור לכ"ע . ועד הבדוק הכריח מכח קושי' דהיינו מה שפעם

נבדק ונשחר בחזקתו כל שלת הוליכתו במקום כתמים הוכרח להמליא עד בינוני שדיברו בו חכמים בלשון עד שאינו בדוק

۵۲ היינו ממולע בין חזקת בדוק לחלוק מן השוק. אמנם להראב"ד מסחבר לחלק בין בדיקה למציאת כתם בחלוק מן השוק וכותי' תפסו העור וש"ע. ומתילא נשארים דברי ברשב"א שעד הבדוק היינו מה שחזקתו בדוק ועד שאינו בדוק היינו מה שלא הי' לו חזקת בדוק מעולם והוא חלוק מן השוק והוא עד בינוני שמדבר בו הרמ"א ולאפוקי מחזקתו מלוכלך שזה לכ"ע אף בבדיקה עהור כמו בסעיף ל"ד בהג"ה והוא הפשוע . ודלא נמי כס"ע שהמליא לחלק בין חלוק מן השוק ישן לחלוק מן השוק חדש דברים שאינם לענ"ד . וכל זה גרם להם מה שסוברים בדעת הרמ"א לשונו לבאר ע"פ דברי הרשב"א וריעב"א מפני שתפס לשוכו עד ביכוני שהוא לשון הריטב"א. אבל האמח יורה דרכו שאין זה כלל המכוון בלשונו ודוק . ועיין תו בס"ע במה שכתב על שחלה דחשו' פ"מ בס"ק ס"ח כי לענ"ד עדיין ל"ע כי רוחה אני נמי דאף שבנוף הסברא קמי הרשב"א וריטב"א כחדא דסיינו שאין חומר בכדיקה מבמציאת כתם לענין החלוק . ולהכי הוכרח נמי למלוא עד שאינו בדוק ממולע גדול במדריגה מחלוק מן השוק ופירשו שנטלה עד שהי' בדוק לה פעם ממקום בינוני שאינו משומר לגמרי וגם אינו מקום תורף שבזה ילא מחזקת בדוק ונשמע מיני' הת מונח במקום חורפה ודתי חבד חזקתו . והרשב"א כנראה מלשונו כל שהי' בדוק מתחילה לעולם בחוקת בדוק עד שחדע שילח מחזקתו שחין תולין במקרה שחינו ידוע אלא א"כ שנודע שנכתם בו כתם או בהעבירתו בשוק של עבחים . וא"כ אף בשהי' מונח במקום החורפה משמע לדידי' עדיין בדוק מקרי . ולהכי הוכרח להמליא עד באינו בדוק באופן . אחר. וא"כ לדידן שפסקינן כהרשב"א בסעיף ל"ח עדיין ל"ע שניף ל"ז עיין ש"ך. ואף שבאמת אין דבריו מוכרחים כאשר השיגו כל האחרונים מ"מ רואה אני שהראב"ד בספר בעה'נ חולק בהדיא . שהרי ז"ל והשלישי אם בדקה בעד שאינו בדוק לה והניחתו תחת הכר או תחת הכסת ואפילו בקופסא לריכה כגרים ועוד בין עגול ובין משוך . הרי להדיא דאפי' בהניחתו תחת הכר או כסת מטמא בכגרים ועוד ומכ"ם בטחחו בירכה . ואף הרז"ה לא פליג בזה . ומפני שמרש"י

וחום' אין הכרח נמי כי אפשר לא כתבו דבריהם כ"א לבאר שבאופן זה ליכא למ"ד לטמא משום נדה . מהראוי להחמיר כדעתו . ועיין בתה"ב חמלא שאף משמעותו שהוליא הש"ך מיני' נמי אפשר לפרש עד"ז. עיין ודוק:

םעיף ל"ב אין האשה טמאה וכו' . אכל אם אינו בדוק וכו' . הברור כדפי' הב"ח ולא כע"ז דהוא ממש העד

באינו בדוק דסעיף ל"ו . (והיא דעת הרמ"א בשם הריעב"א דאף שם אינו טהור אלא בלקחתו ממקום שחזקתו מלוכלך . אבל מן השוק עמאה. ובאמת לא ראה ליפסוק בזה כהרשב"א שמביא הע"ז כ"ק כ"ה וכדהארכתי כבר) אלא דשם מדקינחה בו לא מספקינן בעלמא אלא במאכולת ולריך כגרים ועוד . אבל סכא שלא במקום בדיקה אפילו ביותר מכגרים עהורה וחלינן במעלמא כל זמן שלא לבשה חלוק שהי' פעם ערם לבישה בחזקח בדוק ששוב אף שלבשחה לא ילא מחזקתו ולא מספקינן במעלמא כיון שבשוק של טבחים לא עברה זולת במאכולת הוא דחלינן וביתר מכגרים טמאה . אך לפ"ז ל"ע כל הנשים דידן ידוע שבשעה שלובשות לבנים אינם בודקין חלוקיהן. וגם בידוע שפעם לבשו אותן בימי נדוחן. והחרי דקי"ל סעיף מ"ו דחלוק המהכבם אין חזקתו מכובם אלא רק חזקתו בדוק. ודוקא ע"י ישראלית. לפ"ז אין לנו לעתא משום כחם. אבל לענ"ד זה ליחא אלא כל המכובסים שלנו עינינו רואות בהם בדוקים ומכובסים ובודאי חזקחו מכובם . והטעם נלענ"ד דע"כ לא פליגי בנמרא ואנן פסקינן דאין חזקתו מכובס אלא בכיבוס דידסו משח"כ בכיבום דידן שהוא ע"י מים ואפר ודמי לגיהון דידהו כמבואר בהלכות תשעה באב כ"ע מודים שחזקתו מכובם וְהוֹח חלוק שהי׳ בדוק קודם שלבשתו וק"ל . וכן מלחתי ת"ל להדיא בחוס' דף כ"ו ע"ב ד"ה בודקות חלוקיהן כחבו אי נמי ע"י כיבוס סתם לא אזיל ובודקות חלוקיהן היינו לפני הכיבוס ואי מלאה הכחם חעשה כבוס גמור וטוב דהא חזינן דע"י

מגרים פשיטא שהיא טמאה כי קושי' הגמרא וניחוש אינה אלא מפני דסחמא קחני נמלא על שלו דמשמע אפילו משהו כמבואר בפשוט . אלא שקרוב לי מה שכתב ופעם גדול יוחר היינו יותר מראש מחט ומ"מ ליותר מגרים לא הגיע. ולפיכך כדון על אופן זה של פחות מגרים . ואם המציאה היתה בעוד האבר הי' לח מש"ז פשיטא לי דטמאה ודאי. ואפילו בכלל רואה מחמת תשמיש הוא כי אין זה ענין כלל להמלאת הפ"מ כדהוכחתי כנ"ל שלא תהא גדולה העדאת עד מראי' בעלמו . ואגב אגיד האמת אתי שכבר בעוד הי' חתני החריף שי' פה ועסקנו בה' נדה גמגמתי הרבה על מה שסחם וכייל מפני שלא מליגן שגזרו על כחמים בבגדי האיש לכן בנמלא על כחונת שלו אחר החשמיש נמי אין לחוש הואיל ולא הוי עד שהוכן לבדיקה • ואף שהסכים על ידו בס"ע סי' קפ"ז סק"ג . מ"מ לבי מהסם מאוד בהוראה זו דנהי דודאי לא מלינן שגזרו על כתמים בבגדי האיש . היינו בפשוט אף שהיו ישנים במטה אחת. והוא מן הטעם הפשוט שבס"ט גופי׳ סי׳ ק"ן ס"ק ס"א דאם איתא שמגופה בדידה מיבעי לאשכוחי . משא"כ בנמלא אחר החשמים בכתונת שלו . אחרי שכל הלובש כתונת מכובם בחזקת בדוק הוא מכתמים יותר מגרים . וא"כ נהי שאפשר אילו נמלא למשל בכתונת מן הלד או מאחוריו באופן שא"ה להיות מקינות האבר אם לא ע"י ההתהפכות החלוק שפיר דאפשר לומר שאינו דומה לעד שלו . והוא אך בכלל כתם דלא גזרי בשל האיש אבל אם נמלא אחר החשמיש על כתנחו מכוון נגד האבר מלפניו מה בכך שלא קינח עלמו בכיון הא אי אפשר בלי שום ספק שמאליו נחקנח האבר במקום הזה מן הכחונת. והגע עלמך אילו קינח עלמו בכיון בהכחונת כדי ליבדק ע"י זם אם הי' דם על האבר והי' מולא בהכתונת יותר מגרים . מה"ח דלא יסא קרוי בדיקה שהרי בחזקת בדוק הוא עכ"פ ליותר מכגרים . ומה לי אם קינח עלמו בכיון בהכתונת ומה לי אם ידעינן שנתקנח בו. כמו באופן הנ"ל שבלתי ספק שנתקנח בו אחרי שהוא מכוון נגד האבר ממש . ומה"ת לאפוקי מתורת בדיקה שע"י עד (ואפילו אם מעולם לא גזרו החכמים בכחמים הי' זה ראוי ללמוד מדין המשנה דנמלא על שלו מדין תורה ומה עניטו לדמות שלא מליטו שגזרו בכחמים בבגדו האיש) אטו בכונה תלי' מילחא . נהי דאמרינן מילחא דלא רמי' על אינש לא מקרי בדיקם .. היינו אם רצונינו לפטול קולא ע"י שלא נמלא בהבדיקה אמריט כיון דלא רמי' עלי' לא בַדק שפיר אבל חומרא ע"י שנמלא שפיר יש לדון כמו בכיון כי מה לי אם כיון לבו אם לאו . ומכ"ש בגוונא שנאמר בהס"ע שאתרמי הכי ג"פ אין דעתי מסכמת בהוראה זו בכל אופנים אלא אם נמצא בפרטים ידועים כנ"ל וכולי האי ואולי ומה שמביא הס"ע בסי' ק"ץ ראי' מדברי חוס' דכיון שנמלא על שלו ולא על שלה רגלים לדבר הוא וכו' . ולפ"ר משמע דזה נמי דמוח ראי' לנמצא על הכתונת אחר התשמיש . דע כי זה אינו כי אף שבתום' ורשב"א ור"ן הדברים נאמרים בלשון הנ"ל סתם. מ"מ בהרמב"ן הדברים מפורשים שכתב ובחום' אמרו דעל עד שלו דוקא פריך משום דכיון שבדקה היא כשיעור וסח ומלאה עהור והוא מלא יש לחוש וכו' . ובלי ספק סתמן דאחרינהו כפירושו דדוקא משום דהיא נמי בדקה בשיעור וסת שהוא ממש ברגע אחד הוא דיש רגלים מדלא נמצא נמי בשלה . אבל אם היא לא בדקה עד אחר זמן מרובה מה ראי' היא זו דילמא מה שנשאר גבה בשעת תשמיש הדר נפיק מינה ונפל וזה ברור . אמנם אם בבוקר הי' שכבר האבר נגוב שאו בודאי יש לדון אם לא תהא אף טהורה ע"פ קושי' הרמב"ן שכתב אבל וכו' טמאין ואמאי ליחוש שמא מאכולת וכו' דמשמע דאפילו שחהא טהורה תמה . אמנם כבר כתבתי שאפשר נמי מפני ההוכחה שאם היא בדקה עלמה בשיעור וסת ומדנמלא רק על שלו ולא על שלה משא"כ בנ"ד [שוב הוגד לי שבנ"ד האשה זקינה בת ס' שנים ואפשר לומר דאז בפשוט יש לחלות בכנה ולטהר מפני שהאשה בחזקת מסולקת בדמים אף שבמליאת כחם לא מחלקינן בין ילדה לזקינה היינו בכגרים ומשום דההוא דם מהיכי אתי .

כיבוס טוב הולך הכתם בלא סימנים. וחדאי נפשאי ודלא כהכרו"פ שכתב סס"ק כ' . ודברי ב"ח ברורים ומעתה מליכן לאחותינו בנות ישראל תקנה גדולה בעסקי כתמיהן שרוב נשים אינן בודקות טרם לבישה רק לובשין מכובם וא"כ כל כתמיהן אף בכגרים ועוד טהור דליכא כאן חלוק הבדוק כלל עכ"ל . וחקנה זו היא קלקנה בעיני ואינה . שוב ראיתי בבס"ק כ"ד החמיר מטעם הספק של מקדיר או מגליד. ובס"ט נמי אזיל במחשבה זו אלא שגמגם כהוגן על דבריו בסוף ס"ק ס"ז ע"ש . ולענ"ד המכובסים שלנו בטוח שחזקחו מכובס והוא חלוק הבדוק לכל ענינו מדינא ולא מחומרא. [עיין עוד לקמן ד"ה ט"ז : ס"ק כ"ט

שארה מלמדן אחד וז"ל איש אחד שיש לו שבר . ולריך לעיין במקום השבר אם החגור מחוקן כראוי ועי"ז אתרמי שמלא על האבר ופעמים על הכיס סמוך לאבר מראה דם פעם פחות וכראש של מחט ופעם גדול יותר ואותו החיש לא יוכל לחקור - מאין בא המראה הזה . ועי"ז לבו נוקפו מאחר שלעת עתה אין נוהגין בבדיקת העד לאיש רק שמקנחין פעם בסדין ופעם בכחונת ואין משגיחין על זה. האם לא נימא דאבר עלמו הוי כעד שלו ובעד שלו אפילו פחות מכגרים ואפילו לזמן מרובה חוששין . עיין בש"ך ואף דבכתם בכחונת אים אין לחום כמ"ם בחשובת פ"מ מ"מ אבר זה שאני . או נימא מאחר דלא מליכן לידן כזה בשום פוסק מסתמא אין לחוש ואמרינן דודאי מעלמא אחא אף שלא ידעינן מאין בא עכ"ל : **רז"ר** חשובתי הנה לא נתבאר בהשאלה אם המליאה זו היתה ממחרת ליל השמוש לחור היום בזמן שבודחי כבר היה האבר נגוב מן הש"ז . או בעוד לילה לאור הנר בעה או שחים אחר החשמים ובעוד האבר הי' לח מן הש"ז . כי הנה איתא במחני' דף י"ד כמלא על שלו טמאין וחייבין בקרבן ופרש"י וכל הפוסקים ואפילו לאחר זמן ששהם לאחר בעילה זמן ארוך קוצם הקינוח. ובודאי הכי מוכח מדסתם החנא ולא מחלק כדמחלק בנמצא על שלה. וזה בלי ספק אצלי שאם זה הבועל במקום מה שהי' לו לקנח ולעיין בהעד איהו שם עינו על כאבר ועיין בו ומלא בו דם דכ"ש הוא שעמאים וחייבים בקרבן ואין כאן מקום שאלה לומר מאחר שלא נמלא בשום פוסק מסתמא אין לחוש ואמרינן ודאי מעלמא אתא בנמצא על האבר . דלא תהא גדולה ראי' שע"י העד מראי' שע"י עצמו . והת דלא נמצא הנידון בפוסקים אטו כי רוכלא וכו'. והתנא דמתני" והפוסקים דברו בהווה . אמנם בגמרא איתא וניחוש דילמא דם מאכולת הוא אמר רבי זירא אוחו מקום בדוק או דחוק הוא. וכתב הרמב"ן סוף ד"ה וליחוש. אבל עדיין אני חמה על העד שלו דלא יהבו 'לי' רבנן שעורא אלא אע"פ ששהה אחר בעילה זמן מרובה קודם קינוח טמאין ואמאי ליחוש שמא מאכולת הוא שבאה עליה אחר שבעל (שהרי אינו אלא ככחם בעלמא. דברים אלו שהגהתי באמת ל"ע . ונראה דלהכי השמיטם הס"ט דף ל"א ע"ב כשהטחיקו) ואולי פירושו בדוחק דתמיהתו תחילה היינו אף דלא ליהוי טמאין ולחלות בכנה . ולבסוף מסיים דלכל הפחות שהרי אינו אלא ככמם בעלמא ולכל הפחוח החמיה שלא יהיו חייבים בקרבן. וכחב ויש לדחוק ולומר שכל קודם קינוח כיון שעדיין ש"ז לחה אין המאכולת באה עליו . ואין לחוש שמא נרלפה על הסדין וממנו נחקנח בו שדם מאכולת מועט הוא ואין מתקנח מן הסדין אלא נבלע בו מכ"ש שא"א לו להתקנה במקום ששוכבת עליו עכ"ל. וא"כ אילו מליאה זו היתה בבקר שאז בלי ספק כבר הש"ז נגובה בודאי נשאר קושי' הרמב"ן שהוא בדומה דקושי' הגמרא וניחוש דילמא דם מאכולת ואפשר היא יותר אלומה כי קושי' הגמרא אינה אלא דניחוש שמא הי' המאכולת בחוכה. שזה מבלעדי תירוץ הגמרא בדוק הוא . הוא חשש רחוק כדכחב הרמב"ן וי"ל בעלמא לא חיישיכן וכו' ע"ש . משא"כ הכא שהאבר הי' תוך המטה שטות הרבה בגלוי החשש פשוט כדתמה הרמב"ן ואפשר דלהכי מסיים שהרי אינו אלא ככחם בעלמא. ואולם מה שנאמר בהשאלה ופעם גדול יותר בודאי אילו הי' יותר

אבל בפחות מכגרים במה דשייך לחלות בכינה שפיר י"ל כי נטי' זו שהיא בחזקת מסולקת מדם היא הוכחה כמו בילדה שלא מלאה . ולמה שכתבתי בסי' קפ"ג וכזקינה בודאי יש להקל ע"פ פסק הש"ע בב' המקומות להקל כדיעה ראשונה] ואולם לשטת הרמב"ם ודעמי' שהוא הי"א שבש"ע סעיף ו' שבכתם שעל בשרה אין לו שיעור ומשום דספק עמא ספק טסור טמא . וכתב הגהות מיימון שהטעם משום דבשר כבדוק הוא אצל מאכולת ולשיטתי' אף אי נימא שמסכים לפי' תוס' שכקושי' וליתא היא אף לעכר ע"כ אינו אלא משום ההוכחה מדלא נמלא על שלה וזה ע"פ המפורש בהרמב"ן מפני שהיא נמי בדקה בשעור וסח. משא"כ בנ"ד ודאי לדעתו עמאה מספק מפני שכמו בבשרה לא תליכן אפילו בכתם דכינה . מכ"ש בנמלא על שלו אחר זמן בזמן שהי' נגוב דאף דלא שייך חי' הגמרא דחותו מקום בדוק מ"מ כבדוק הוא דמ"ם בשרו מבשרה. ומה גם דאפשר מעיקרא אינו מסכים עם פי' חוס' אלא כמשמעות פרש"י דהקושי' וניחוש אינה אלא לענין קרבן משא"כ להרשב"א דמטסר אפילו בבדקה וטחחה ביריכה בפחות מגרים בעגול ה"ה הכא בעגול יש ליטהר ובמשוך יש לטמא (אך ל"ע אם יש באופן זה הנמצא על האבר מציאת ראי' בין עגול למשוך) אבל נלענ"ד אחרי שהטור הוליא מהרא"ש דס"ל בין משוך בין עגול טמא בטחתו ביריכה אפילו בפחות מגרים ומשמע ודאי דס"ל נמי הכי . אף שבכחם על בשרה פוסק כזה דלא כמשמעות הרא"ש אלא דעל בשרה מלטרפין הטיפין לכגרים כמבואר. להכי בנ"ד אף שהש"ע במחלוקת כחם שעל בשרה סותם דיעה א' להקל . וכן במחלוקת דטחתה ביריכה סותם דעה ח' כהרשב"ח . מ"מ בנ"ד דתרווייהו חיתנייהו גבה ממש ע"י בדיקה ואפילו ביריכה לא הוטח אלא שהי' כל הלילה במקום שאפשר כינה שם. וגם נמלא על בשר. וגם כל עסק מחלוקח זו היא בדאורייתא כי אם אין מחמת כנה כבר היא בחזקת שהרגישה כיון שאפשר ארגשה וסברה הרגשת שמש הוא (אך בראי' קטנה כזו עיין ריש סי' קפ"ג) מקראוי לענ'ד להלריכה טבילה בכל ענין. אבל ודאי שוב אין ענינה לרואה מחמח חשמיש: שוב כתב השואל בלשון זה גם אתרמי שאותו איש קנח את טלמו בלילה בחושך בהסדין ובשחרית מלא ג"כ קלת דם על היד ואף שבסדין לא מלא כלל אפשר נשאר מה על היד או דנימא ידים עסקניות הן עכ"ל . ודבריו או דנימא ידים מסקניות הן לקולא א"י פירושו כי בגמרא נאמר זה פרק הרואה כתם לחומרא. ואם כונתו שעסקניות הן והם בחזקת מלוכלכים מדם מעלמא. א"כ מדוע הטמא האשה בנמלא בקשרי אלבעוחיה נימא דהוי כנמלא על חלוק אינו בדוק. א"ו שאף על היד יש לדון ההוא דם מהיכי הוא וכו' . ואולם יראה לענ"ד שמה שכתב אפשר נשאר מה על היד אם ר"ל שמן הסדין שקינח בו בא על היד . זה לענ"ד אין חשש אחרי שבהסדין לא נמלא כלום כדאיתא בהרמב"ן דף י"ד על פרש"י ולמלא עלי' על הירך של אשה ואין דבריו מחוורים שאם העד נמלא ואין עליו כלום נראה ודאי שדם יבש על יריכה הי' ואין לעמא אוחה ואם ניחוש דילמא בשעת הקינוח ננעה היד בגוף האבר בלא אמצעות הסדין ומבס בא עליו יש לדון שהוא בכלל אין מחזיקין טומאם ממקום למקום וכמו שאם נמלא דם בקשרי אלבעוחים ולא דעבידה דנגעה בכולה ידה לא חיישינן לומר שבדקה בחדא ידם ונגעם באידך. ס"ה בזה לענ"ד גוף האבר הוא בדמיון היד שבודקת בו ולא חיישינן שנגע האבד בהיד . אמנם אם ידע ודאי שנגע בגוף האבר עם היד אז להחלעת הפ"מ שכל שאינו עד הבודק הוא בכלל כחמים ולא גזרו עליו ע"י האים בזה נמי אין לחוש . אבל א"י כל עיקר כללו מהיכא נפיק אי

משום שלא כזכר בשום מקום כחמים של בגדיו . מה"ח שהי'

להם לגזור אחרי שכבר אמרן בהאשה גופה מן החגור ולמעלה טהור פשיטא דממילא אין לחוש לכחמים שבבגדיו כי מאין

יבאו מאותו מקום לבגדיו . אבל כששימש ונמלא על ידו בחר

שהינח האבר בו . נהי שאינו דומה לעד שהכין לקנח בו אלא לכחם שאיכא למימר בו מעלמא אתא ע"ד רחוק וליכא לחיובי'

בחטאת אבל לטמא מספק מכח ההוא דם מהיכי אתא מה"ת דלא נימא שהוא בכלל מה שגזרו על כחמים. ואפילו ק"ו הוא הואיל דאיכא למחלי ההרגשה בהשמש . וכדכבר הרגיש בס"ט ריש הספר ול"ע . ודע שמלשון הרמב"ץ הנ"ל שהעחקתי והגהחי אותם של"ע קלת דהיינו מה שמסיים שהרי אינו אלא ככתם בעלמא ולא מסיים כדכתב ספ"מ ולא מליכן כתמים באיש. ודאי יש ללמוד כדעתי הכ"ל ודוק:

מאיר

חזר השואל וכתב בלשון זה אפשר יש להקל אף ביותר מגרים דשמא מאכולת נרלפה זו אלל זו וכמו שביאר כ"ז בספר ס"ט סס"ק מ"א. ובפרט בדבר מועט כחבו הפוסקים שדרך יותר לבא מן הלדדין וגם דילמא בלי הרגשה אף דספיקא דאורייתא הוא מ"מ בספק ספיקא נוכל לזרף כמ"ש ג"כ בספר ס"ט הנ"ל כ"פ ובפרט שלפ"ד השואל לא נמצא לא על כחונת שלו ושלה ולא על הסדין ומשתמא קנת באחת מהן ובזה ודאי שייך סברא זו מדלא נמלא על שלו ושלה או על הסדין הואיל דבלי ספק קנח או בסדין או בכתונת כנ"ל • ולפ"ד שהחמיר בחיש כמו בחשה ח"כ ח"ח לעמוד בו הוא מלד חחד ואף שלא חמלא מה עדיין אחריות הבעל עליה דילמא ימלא מה בכחונת שלו או כנדון השאלה וזה באמח לא מלינו בשום מקום כמ"ם הפ"מ א"ו דקים להו דלא חיישינן רק בעד שקנח בו אבל זולת זה תלינן מעלמא אף בחשש רחוק דאחר דמה"ת אין טמאה בלי הרגשה ויכול להיוח שבא שלא בהרגשה בהלטרף

שאר ספיקות כנ"ל אפשר להקל בו בכל ענין עכ"ל : מה שכתב שיש מקום להקל מטעם הס"ס והם דברי הס"ע רים הספר אף שבספרי נ"ה שם העמדתי הדברים על מכונס בסוף הספר ע"ש. מ"מ אין דעתי נוחה בפשוט להקל מטעם זה לחוד כדאית' בש"ך י"ד סי' ק"י דלא בפשוט יש להקל מטעם ס"ם ובפרט כפלוגתא זו שאנו רואים כמו הרמב"ם שמחמיר על בשרו ואפילו בפחוח מגרים. וכן המחמירים בבדקה בעד הבדוק ועחתה ביריכה. ומדוע לא מקילין מההוא ס"ס גופה. א"ו שלא נראה להם ספק באופנים הנ"ל ואנו חייבים לחוש לדבריהם ולדעתם כאשר כתבתי . ובפרט שהש"ך מסיק שהעיקר כהרמב"ם . ויתר הדברים שכתב אין רצוני להשיב עליהם כלל . ובפרט מה שכתב מדלא נמלא על כחונת שלו ושלה וכו' הוי בדומי' שבדקה היא שעור וסת והוא דמיון כי אוכלא לדנא שמה שלא נמלא בחלוקה ובסדינה י"ל שעדיין נשאר בגופה והילו בדקה היתה מולאה ומה שלא נמלא על כתונת שלו חמה אני על דברים כאלו ואלא מאי שהוא מעלמא אכתי למה לא נתקנח בכתונת שלו . לכן אני על משמרתי אעמודה ואין רלוני להראות בזה כח דהחירא כי יראתי שלא אקבל על כזה יישר כח:

ואגב אזכיר אף דהש"ך מסיק שהעיקר כהרמב"ם קשה לי לפ"ר מאוד לשיטתי' מה לריך הש"ס דף נ"ח לדחוי לא דילמא : דעביד כרלועה ולא בפשוט טיפה אחת ודוק

והנה חוך חשו' הנ"ל בניחי יסוד הדין על חי' הרמב"ן על תמיםתו . ואתה הרואה איך בעלמו כתב ויש לדחוק כי בודאי רחוק כוא לומר שכמתני סחמה על זה כמסחמא שכל זמן שהוא מקנח עדיין האבר לח מש"ז . ולהכי אני מהרהר אולי מזה נפיק להרמב"ם דינו שפוסק בכתם על בשרה אין חוליו בכנה כי מה שנהגו הראשונים טעמו שהוא מן הברייתא דספק טמא טמא. לענ"ד אין מספיק שהרי הנמרא מבארת במה איירי . ולהכי אמינא באולי הרי התוס' דף י"ד ד"ה דחוק הוא הוכיתו שהפי' בדוק הוא היינו דמפני הזוהמא אינה באה כלל סמוך לרחם וללישנא דדחוק היינו דאך אינה נכנסת בשום פנים מאליה ור"ל נמי מפני הזוהמא אלא שפעמים מחקרבת לרחם כ"כ עד שהשמש מכניסה ורלפה. ואיכא למידק הא בדף כ"ב איתא כנראה באדרבא ואידך אגב זוהמא דם מאכולת הוא. וע"כ לחלק לזוכמה דנדות מתקרבת ומזוהמה שבחותו מקום מתשמיש מתרחקת בכל היכולת וסוד ה' ליראיו . וא"ב י"ל להרמב"ם ודאי המקשן דפריך וניחוש הי' סבור אף שידע נמי דעל בשר אין חשש במאכולת מ"מ לא הי' יודע להפריד בין

כמי מורה דמטהר בעד בינוני כיון שאינו מזכיר כלל בכל הסימן לקיחתו מן השוק אנא בדוק לה ואינו בדוק . ולדעת הש"ע ע"כ לחלק בחינוק הב"ח דדוקה בבדקה בעד בינוני פסקינן כר' חייא דעמאה משום כחם אבל במציאת כתם בחלוק בינוני טסורה . ומה שמקשה עליו הואיל ושניהם אינם דאורייתא מה בכך נהי דלאו דאורייתא מ"מ יותר מורה שבח

מגופה מהיכא דמלאה בלא בדיקה . ובל"ז דבריו סוחרים בענין זה במה שכתב דלרבי טמאה מן התורה הואיל ודאי מגופה בא. ותיפוק לי' הא שלא בסרגשה ראחה. וכבר הרגיש בזה בתפו' שב יעקב סי' ל"ו . וחילוק הב"ח מוכרח בגמרא דאל"ה מה מיבעי' לי' בדר' חייא אי טמא משום כחם או משום נדה דחיך אפשר דכל ימיו רק טמא משום כחם דא"כ מה אירי' בדקם בעד שאינו בדוק ואפילו נמצא בהלוקם כזם נמי טמאה משום כתם . א"ו דלא דמי ובחלוקה שהורה . על כן ברור דזה דעת הש"ע אלא דלשון הטור משמע כדעחו מדלא נקיע אלא אבל לקחם מן סשוק . ובלשונו קשם קלח הדיוקים כדמדקדק הט"ז. ונראה כונתו בדעת אביו הרא"ם שלא לחלק בין מליחת כתם לבדיקה ולהכי נקט בנשונו הברור לי בלי בום מחלוקת וכתב אין האשה וכו' אא"כ הי' בדוק לה. ר"ל בחזקת בדוק דהיינו מה שהביא מקודם בשם הרשב"א דנקרא עד הבדוק אבל בלקחחו מן הבוק ודאי טהורה ומעד בינוני לא איירי משום דוה לדעחו חלי' בפלוגחא דלהרטב"א שפוסק כר' יוסי אפילו בדקה בו טהורה מכ"ש בכחם משא"כ לדעת הרא"ש סובר דאפשר כמו בבדיקה טמאה ה"ה בכחם . אבל

לדינא המקיל כפשטות הש"ע לא הפסיד : סעיף מם . בט'ז ס"ק ל"ו . ע"ם מה שמביא בשם חה"ב

דעת הב"י בש"ע נראה ברור כדפירשתי. ומכ"ש דדעת הרשב"ח

כדכתבתי ולדעתי אף הרא"ש מודה בזה כדהוכחתי לעיל וה"נ משמע כונת ברמ"א שלעד בינוני קורא עד שאינו בְדוק ולא

הגיה על הש"ע שמטהר בסחם עד שאינו בדוק בכחם . על קן

והנקה"כ בהשגוחיו לעיל על ט"ז ס"ק י"ז כחב שאין דברי תה"ב אלו הלכה מפני שהרשב"א לטעמי' אזיל שגם סי' קי"א בחתיכה איסור דרבנן שנפל לאחד משתי קדירות של סיתר סובר הכי . וכבר השיג שם ג"כ עליו בש"ך ס"ק י"ע מסוגי' דפסחים ע"ם . ואני אפילו ריח קושי' איני רואה על הרשב"א כיון דבכתובות מסקינן והכא כיון דשרו לכולהו כבת אחת דמי וביארו שם התוס' דאף דלא בא לפנינו לשאול אלא אחח מ"מ כיון שהדבר ידוע לכל שיש יותר כבא לשאול עליהם כמי דמי ולפרש"י כבר ביאר הר"ן בפי' מרווח דגבי ב' שבילין מה דשרי בזח"ז היינו משום דאיכא למימר דאחד לא ידע מחברי' משא"כ גבי נשים דאחת יודעת בגונא דחברת' כראוי לשאול עליו ועל חבירו דמי והלכה כר' יוסי דשתיהן טמאות א"כ גבי שתי קדירו' ושלם נשים אף שבאתה אחת מהן מ"מ כיון דעיקר השאלה א"א אלא שאומרת גם מחברתה נמלא דידוע לב"ד משניהם וגם להחחד ידוע בגוונא דחברי' נמלא דלר"י הוי זה כבבת אחת ושניהם אסורים ועמאים . וה"נ מוכה מדינא דסי' ר"א סעיף ס"ח דלא מחלק בין של אדם אחד או ב' ובאו זא"ז והיינו מטעם זה גופא . ומה שמביא הט"ז בסי' קי"א סק"ו מההוא דסוף פ"ז דתרומות דמייתי שם הר"ש דינה דב' שבילין . חינו דומה כלל דהתם נמי כשבהו זא"ז אפשר דזה לא ידע מאידך . וגם להב"ד אינו נודע שיבא גם אירך משא"כ בנ"ד ע"ש ודוק תמלא כדברי . ובמס' פסחים מן סוגי' הגמרא אין פירכא כלל לדברי דמדמה. שם הגמרה לבור אחד של חמץ ובא עכבר ונכנס לאחד משתי בתים בדוקים וכו' אפשר דלססוגי' דכתובות נמי החם מדמה לבבת אחת חמיד אף בזא"ז כיון דלא סגי בלא"ה ולק"מ מהחם על הרשב"א. אך על הטור א"ח שם שכתב בפי' דבוא"ז שרי התם קשיא לי מאוד ומה יעשה לסוגי' דכחובות.

ול"ע עכ"פ דברי הרשב"ח מיושרים בלי פקפוק: סימן קצא בהג"ה וי"א דאפי ביושבת וכו'. עיין בס"ע מה שמקשה על דגזירת מעל"ע שייך אף לבעלה ודחק לשנויי קושי' ב"י במה שהחמירו בבדיקה עפי לטהרות מלבעלה זוהמת דנדות לזוהמת דאותון מקום וסבר דמפני זוהמת דאותו מקום אף על בשרה איכא למיחש למאכולת . והמתרץ תירץ דאותו מקום בדוק או דחוק הוא ע"י דזוהמא דאותו מקום שנאוי הוא לה . ועל האבר בתמיהות הרמב"ן בל"ז אין לחוש בין בעודו לח ובין בזמן שהוא כגוב מפני שהי' על בשר שאין לחוש לכנה וכפסק הרמב"ם . ואף אם תרלה לומר דמ"מ בטודו לח מש"ז שמפני הזוהמא יש לחוש לכינה אף על בשר בודאי הזוהם דש"ז הוא בסוג זוכמא דאוחו מקום וכדחי' הרמב"ן וממ"ל בין בזמן שהוא לח ובין בזמן שהוא לגוב חמיד חין חשש ודוק: . שכבר ריש סעיף ל"ו בדיבור הראשון הארכתי בעגין זה 🗗

ושוב כתבתי שכבר מבואר הכל בס"ט דף ל"ה. מ"מ לא אמנע מלהעחיק. קונערס זה אף כי לפי הנראה הוא לבר כחוב למעלם. וז'ל זה לשון החה"ב "גרסינן וכו' ודוקא כשנמלא עליו יתר מכגרים ועוד . וחדע לך דהא קחני במחני נמצא על שלו ואקשינן וליחוש ופרש"י ז"ל ופרקינן אוחו מקום בדוק אנמה אי לאו בדוק או דחוק כי' תלינן במאכולת וכתב המופלא מו"ה משה ז"ל בן המחבר ס"ע בדף ל"ה ולכחורה דבריהם חמוהים דלפרש"י הקושי' דאמאי מטמא ַנדאי דניחוש וליהוי ספק ומה הראי׳ לטהר . ואף שהתום׳ וכו׳ . תו הקשה שם מקודם לזה על הב"י שכתב על דברי התה"ב והטעט מבואר דכיון שלא הרגישה רגלים לדבר שלא בא מגופה ולפיכך תולין במה שאפשר לתלות כתב ולפ"ז יש להקשות על הב"י דלמה לי' למימר דלכך חולין כיון דלא ארגשה הוי לי למימר דלכך חולין כיון שהוא טגול. ואפשר לומר דחדא בחברתה מתורלת דודאי מ"ש הרשב"א וחדע ר"ל מזה אך מוכח דמה דאמר רב טמאה נדה ע"כ ביתר מכגרים איירי דאל"ה נבאר הקושי' עכ"פ דלא ליהוי ודאי דהא בטחתה ביריכה אף אילו נאמר כהחולקים שטחתה ביריכה . אינו בדמיון כר וכסת לחלות בו כדאיתא בש"ך טעם הי"ח מ"מ ודאי דלא גרע מהיכא דמלאה מיד בשעת בדיקה למה דס"ד ולא ידע מאוחו מקום בדוק ומ"מ מקשה וניחוש דלה ליהוי ודהי א"ו דאיירי ביתר מכנרים וכן מסיים בלשונו ואי לאו דאותו מקום בדוק וכו' לא מטמאינן משום נדה . ושוב מסתביר לו ממילה דנהי דרש"י ז"ל הוכרה לפרש הקושי' וניחוש אך על הודאי ולא על החלי' היינו כדכתבו החוס' דאל"כ ליקשה לי על כל סבדיקוח א"ו משום די"ל דדילמא חומרא היא . פי׳ הקושי׳ אך על הודאי . אבל לבחר דמסיק אותו מקום בדוק הוא מסתביר לו שבכל מקום דיש אך ספק עד דשייך לחוב לודחי דלא ליהוי כמו בטחחה כיון דלא שייך חי' הגמרא בדוק כוא ממילא אף חלינן על ספק זה ובנמלא מיד בחר בדיקה לא משום חומרא מחמריט אלא משום דאוחו מקום בדוק הוא . אבל במקום ספק אף תלינן . וע"ז .כחב הב"י והטעם מבואר וכו' ולהכי אינו יכול לחלות טעם ההיתר משום דעגול כיון דאפשר טחתה אינו בדמיון כר וכסת וי"ל דטחתה אינו אלא בדמיון נמצא ע"י בדיקה דאפילו עגול טמא . לכן מוכרח לבאר דסברתו אזלא דכל שלא ארגשה מיד שיש ספק שלא נעשותו ודאי אף תלינן אלא שהחומר לטמא במשוך למד מכר וכסת ודוק. וממילא לדקו דברי הט"ז דהיכא דלא שייך למיקם עלה דמלתא במשוך וענול לא שבקינן מלחלות מפני ההוכחה דלא ארגשה:

מ"ז ס"ק כ"ע מעתיק לשון הרשב"ה ומור בסגנון אחד ופי' דבריהם בהופן אחד שאינו טהור משום מליא' כתם בחלוק כי אם בלקח' מן השוק. אבל בעד בינוני טמא. ובדעת הרשב"א במח"כ ודאי לא כיון יפה וגם לשונו אינו כדהעחיקו אלא ז"ל אבל אם חימו בדוק חון שלקחחו מן השוק . וברור פירושו חבל חם אינו בדוק ר"ל שלא סי' בחזקת כדוק מעולם אלא שלקחתו ממקום מולנע דהיינו עד בינוני או שהי' פעם אחד בחזקח בדוק אלא שאח"כ הונח בשוק במקום החורפה . שאז אבד חזקחו וטסור . דאינו לפירושו דבעד בינוני מטמא קשה הא הרשב"א מסיק להלכה דאפינו בדקה בו טהורה ואיך אפשר דבמציאה תהא עמאה א"ו באין ספק כנ"ל. ולשון הש"ע ודאי

נקיים מה עבידתייהו ולכל היותר בפשה והוא סגי כחומרת דרבי . וע"כ דמה שכתב אלא אפילו מקודם שנהגן וכו' ר"ל דאף מקודם שנהגו מ"מ היו מלריכים נקיים ומימ מקודם שנהנו וכו' באמת לא היו מלריכים יותר משבה נקיים . אלא דרבא מפס ז' נקיים ע"פ חומרא דר"ז ודוחק:

סימן קצ'ד בדבר המובא סימן זה בבאר היטב בשם חשו' כ"ב . השה היושבת על המשבר שהיא טמאה ממאי דקיי"ל בהלכות שבת סי' ש"ל דמשעה שיושבת על המשבר מחללין עלי' . וסיינו כאביי דחשיב לפתיחת קבר יושבת על המשבר וכבר קיי"ל א"א לפתיחה קבר בלא דם . ולפ"ר דבריו נכונים כי אף שלהריף והרמב"ם אין ראי' משם דלדידהו אביי איירי בתר ששופעת דם. מ"מ כיון דפסקינן מטעם ספק נפשות להקל כסרמב"ן דביושבת לחוד מחללין איך יש להקל הכא כשיטת רוב המורים הא הוי תרי קולי דסתרי אהדדי. ועיין שירובין דף ו' . וכזה נסתרו דברי ספר תפארת ישראל שכחב אבל כאן וכו' ע"ב . אך קודם דברים אלו למד היחר ממחני' דההלות פ"ז ותלה הדין בפלוגתת הרמב"ם ור"ש בפירושם להמחני' . ודבריו בנוים ע"פ דברי החוי"ט שם דלומד דלהרמב"ם ההילוך אינו מוליא כ"ה מחשש הוליא הולד ראשו ולכן כחב וא"כ י"ל דוקא בכה"ג שראש הילד בין ירכיה א"א להלוך אכל פתיחת המקור יכולה להלוך וכאן אנו דנין על פחיחה המקור ולענ"ד זה חינו כדפי' החוי"ע שכחב שהרמב"ם פוסק כשני הפירושים דמחני' לה מסחבר כלל לענ"ד . והעיקר לענ"ד שהדין הראשון שבהלכה ח' שמחלק בין הראש כפיקה דמעמא אף שלא ילא לחוץ. זה הוליא מן החוספתא הוף פ"ז דאהלות סביאם החום' חולין דף ע"א ע"א באי אפשר כלל לפרשה אלא בפי' הר"ם להמחני' כדמוכח מדברי ר' יוסי דפליג בשם אמרו לו דהין לולד טומהה טד שילא מכלל דלח"ק כשהטגיל ראש כקיפה מטמה משעת פחיחת הקבר אע"פ שעדיין לה יצא ופוסק כח"ק בהם רבים . וגם ר"י לא פליג מטעמא דנפשי'. והדין שבהלכה ע' הוליא מפירושו להמחני' וא"כ מ"ש בהלכה ט' שמא כשהיתה בו יצא ראשו וכו' היינו כדי לבאר טעם הספק טומאה על נפל שאין ראשו כפיקה . וא"כ מ"ש עוד אבל אם השגיל ראש כפיקה בבית הראשון שהור שאילו נפתח רחמה שם לא היתה יכולה להלוך על רגליה . ע"כ לא מטעם הספר הנ"ל שעיכוב ההילוך הוא מפני בהראש בין ירכותיה דהא בהעגיל כפיקה פוסק דמטמא בפתיחת רחם לחוד אלא ש"מ דפתיחת הרחם לחוד סובר דגורם לה רפיון עד בחין לה כח להלוך. אך זה דוקה אם הוא גדול כפיקה אבל בפחוח מזה אין הפתיחה קטנה מעכבה מלהלוך. והכי מדויק לשונו שכתב שאילו נפחה רחמה שם ולא כחב שאילו יצא ראשה ודוק . בחופן דנקטינן מזה בחין בין הרמב"ם ור"ם שום פלוגחח לדינה . זולת דלהרמב"ם ההילוך הינו מוליה מידי ספק טומחה אם לא כשהעניל כפיקה . ואילו להר"ש בכל אופן הסילוך מוליא מחשש פתיחת הקבר . וא"כ לכ"ע יש ללמוד מהתם היחר לנ"ד כשמהלכת החרי כן . אך הר"ש הניח שם בל"ע על אביי וט"ש. ובספר הנ"ל כתב ליישבה בדרך רחוק ע"פ סברת הכרם ובפרט מה במסיים משא"כ לענין פקוח נפש אין הולכין אחר רוב ואפילו במעוט חוששין לחלל שבת ולכך אפיי מהלכת חוששין לפתיחת הקבר דאולי תפיל נפל קטן ראש מפיקה וכזו חוכל להלוך וא"ם. דברים הללו ודאי אינו דאשו אביי מי לא איירי נמי מאשה שמלאו ימיה ללדח וכריסה הגדול בין שיני' דודאי ראש כולד כפיקה ומ"מ החליט דביושבת על המשבר לפי' הרמב"ן הוי פחיחת הקבר ומחללין עלי'. והכלענ"ד לדחוק בישוב קושי הר"ש דכבר הערותי לפ"ר לחקור על המתני דאהלות מה טעם דמחמרינן לטמא הבית א' מספק הא קיי"ל דאין מחזיקין טומאה ממקום למקום ואמריכן כאן נמלא כאן הי'. ועיין נדה רים הסוגי'. אך ראיתי בפירש"י בכורות כ"ב שפי' המחכי' ביושבת על המשבר . וא"כ אדרבא מזה ראי' לדברי אביי דודאי ביושבת על המשבר יש ריעותא לחוש לפתיחת הקבר ולהכי חוששין מספק לטמא בית א' . אך ר'

יכודה

דהיינו אך מטעם שלא יהא לבו נוקפו ושזה נמי הטעם לגבי חשבא דמעל"ע . ולענ"ד מוכח מסוגי' דחולין והובא בב"י ס"ם קל"ח דיש להחמיר טפי לבעלה מלטהרות כדמקשה שם עון כרת התרת איסור מיתה מיבעי'. אלא דקשה הרי מלינן בנדה דף ס"ז דכמעט רה"פ גרסי ולית הלכחא ככל הנהו במעחי דכי אתמר הסוא לעהרות איתמר וקשם איך אפשר לעהרות דעון מיהה יהא חמור מאיסור כרת . ואפילו רש"י דפריך על גירסא זו . הא לא מקשה . וע"כ כדדאיק לשון הרמב"ם והובא בב"י ס"ם קל"ע שכל הדברים האלו אינן אלא מדבריהם ולענין טהרות גזרו לענין ביאה לא גזרי . נראה מלשונו דדוקא במה שהחמירו יתר על ד"ת ראוי לגזור בטהרות טפי משום מעלות משח"כ המקשה דחולין סבר דהעדר כונה לעבילה מזיק מדין תורה ולהכי פריך עון כרת וכו' ומבני לו דחולין לא בעי כונה . וא"כ י"ל ה"נ גבי בדיקות שאינם לריכים כלל מד"ת וכן גזירות מעליע דד"ח יש למוקים על החזקה . אלא שהחכמים למעלה בעלמא גזרו . הוא דלא גזרו לבעלה רק לטהרות . משא"כ הָכח דיש ספק איסור חורה שפיר מסתבר להב"י דס"ל דיש להחמיר יותר באיסור כרת . אך גם זה ל"ע להיפוך ע"פ הסוגי' דיבמות ריש האשה רבה דאמר רבא מכדי ההוא דאורייתא וכו' מה לי איסור לאו מה לי איסור כרת ול"ע: הג"ה . ואם בדקה עלמה ג' פעמים בכה"ג ומלאה המוך נקי מותרת וכו' . א"י מאין ילא להרמ"א ז"ל חומר זם דלריכה בדיקה ג' פעמים • ובמהרי"ו סי' כ"ה מבואר להדיא דבפעם אחד די. וכן מלינן בבדיקת שפופרת בסי'

קפ"ז. ובתשובת מהרי"ל הי' ראג לא מזכר לא ג"פ ולא לעולמים עד שהבין הש"ך דלעולם לא מעהר אלא מה שחמלא ע"י בדיקה . ולכן הקשה סק"ז דהא תהי' טמאה כשחמלא על המוך . וכבר הושג מחשובת נ"ב דכונת מהרי"ל לטהרה ע"י בדיקה של ג' פעמים לעולמים אף בלא בדיקה . וזה ע"פ הרמ"א שכתב ג"פ אבל מהרי"ל גופי אינו מזכיר חומרא זו ול"ע: ובס"ט פה נרשם טעות . כי מקשה ממה דקיי"ל אין אשה

קובעת וסת מחמת אונס ואחר הטלת מ"ר מקרי מחמת אוכם ולזה אין מקום פה כ"א לקמן בהג"ה זו במ"ש ואפילו אם היתה רגילה לראות אם בדקה עלמה ג"פ ומגאה טהורה בס ל"ע קובי' זו :

סיכון קצ"ב עיין בב"י מביא לשון . הרא"ש בכתב על הגדולים באף בדיקה אינם מלריכים בלשון זה דה"כ אפי' ישיבת שבעה אין כאן כלל ומה חועלת יש בהמחנת ז' ימים כיון דרב חביבא סבר דבקטנה לא חיישינן לחימוד. ודבריו אינם מובנים דלמה אין כם תועלת . וע"כ ר'ל כיון דר"ח סבר דבקטנה לא חיישינן לחימוד אף לא הזכיר לבחו שחתן דעתה כל עיקר אם הרגישה אם לאו . ולהכי אין בהם חועלת של כלום דהא הרשב"א מסיים בטטמו אלא כל שלא הרגישה בדם חוך ז' נקיים קרינן. וזם ניחא בגדולה היודעת ליחן על לבה אם הרגיבה אם לאו אחרי שמזהירין אותה להשגיח על זה מבה"כ בקטנה הלזו ודחי י"ל ארגשה ולאו אדעתה . ומו כחב ולדעתם אני מסכים דחיישינן בכל יום שמא תראה דיותר שהיא קרובה לזמן החופה יותר לבה הומה ומשתאה וחדיר חיישיכן שמה מחמת חימוד תראה. ואף דברים אלו נ"ע דא"כ שבכל יום יש חשש החימוד כמו ביום החביעה ומה חועלה בשחר הימים בהבדיקה יותר מביום התביעה . ומ"ם דעל יום התביעה לא מסני בדיקה וליתר הימים מהני . ובע"כ נמי לומר דנהי דכל שקרובה לומן החופה יותר לבה הומה מ"מ כל שראתה כבר פעם מחמת החימוד דתביעה שוב אינה מוחזקת כל כך ברואה . ולהכי דוקא ביום הראשון דתביעה הוי כאשה שהגיע וסחה וגריטה מינה שאפילו בדיקה בשעח חביעה לא מהני לה . משא"כ לאחר שראתה פעם מחמת חימוד שוב אף שמחמדה מ"מ אינה מוחזקת כ"כ ברואה אלא כהגיעה וסתה ולא בדקה לשמואל דאם בדקה ומצאה טהור טהורה . אך מה שכתב תו ולכן הזכיר רבא בדבריו ז' נקיים לא מחמת חומרא דר' זירא אלא אפילו מקודם. שנהגו וכו' . יש לחמוה דא"ב ז'

דעה

קושייתם הנ"ל מפרק המפלח לק"מ דא"א לומר דע"י ישיבח משבר תכיא קרבן ונאכל. נגד זה יצא לנו שנדון דידן ד' ספיקוח יש בדבר חדא פי׳ הריף ורמב"ם ואח"ל פי׳ הרמב"ן עכ"פ אביי גופא לא לודהי אלא לריעותא וספק ואת"ל דהוי פתיחת קבר 'עדיין ספק של הרמב"ם דאפשר בלא דם ואת"ל דא"א על"פ מידי ספק לא פלטינן פתיחת הקבר בדלא הפילה מידי דאפשר כ"ע מודים להשחלתות דאפשר בלא דם . באופן דנקטינן להלכה יפה כיון בעל ספר תפארת ישראל הנ"ל שאין להחמיר לאחרים במקום דלא נהגו איסור . ומ"מ בעל נפש יחוש לעצמו. ואגב ארשום פה הנלענ"ד להלין בעד השאלחות הנ"ל שהבאתי . והרשב"א החשה עליו מדברי ר' יהושע דאפילו בהפילה רוח סובר דא"א בלא דם . ' די"ל הא ידוע דפסקינן בג' ימים ראשונים הואיל שהמקור פחוח לא חלינן כחם במידי. וא"כ י"ל דוקא בקשתה שנים וראתה דם סובר ר' יהושע דאפי' בהפילה רוח אמרינן דפתיחה כזו נמי א"א בלא דם מדכבר מקורה פתוח אבל אשה עהורה המפלח רוח אפשר כולי עלמא מודים דאפשר בלא דם כמסקנת הסוגי' דד' מחוסרי כפרה . ומיושב לדעתו מה שיש קלת לדקדק למה דמוקים הגמרא ריש המפלח פלוגחא דר"י וחכמים במפלח חתיכה בפלוגחא דר' יהושע מדוע לא פליגי חכמים ור"י בפלוגתא זו עלמה דמפלת רוא. ולהנ"ל ניחא דלא קאמר הגמרא ובפלוגחא דר' יהושע אלא דפלוגחתם שייכא לסברת פנוגתא דר' יהושע אבל מ"מ אינו דומה דדוקא בקשתה שנים הוא דם"ל לר' יהושע אפילו ברוח דא"א בלא דם אבל בעהורה. המפלת אף ר' יהודה לא ס"ל דא"א בלא דם כ"א במפלת החיכה ולא ברוח ולא במים בטלמא וק"ל . ועל הפוסקים ח"ח בלח דם לפ"ר ל"ע מהכח סעיף ו' שהוח מדברי עולא אמר ר' אלעזר ב"ק י"א שלי' שילאה וכו' ומסיק הגמרא וקמ"ל דחין מקצח שלי בלא ולד ואי א"א לפתיחת קבר בלא דם איך נשמע זה הא בלא זה לריכה למנות מיום ראשון משא"א לפתיחת קבר בלא דם. ועיין נדה דף ל"ו ע"ב תמלא דמן הגמרא לק"מ כי י"ל דאיירי חוך י"א יום שבין נדה לנדה דע"י הקשוי הם טהור ואך ליזיאת הולד הוא דלריכה למיחש אבל על הש"ע ק"ק דלא משמיענו חידוש . שוב ראיתי דתי' זה על הסוגי' נמי ליתא כי זה איירי בשלי' שהפילה והולד נמוח כדפרש"י שם וכבר קיי"ל שם דף ל"ז אין קישוי לנפלים ואין הדם טסור . אבל סעיקר מה דקיי"ל א"א לפתיחה בלא דם היינו אף שאין אנו רואים שום דם יולא טמאה משום שבודאי ילא ונאבד . ולא אמרינן דם טהור ילא משום שרוב דמי המקור טמאים כמבואר בספר בעל הנפש. אבל בשילא ממנה דם ודאי דבימי הש"ס דהוו חזו דמא וראו שהוא דם עהור היא טסורה ובזה איירי באופן שאין החשש אלא בעבור הלידה : סיבון קצה סעיף ב' וכן ע"י זריקה. ז"ל ר"י מטראני פרק קמא דכתובות ומכאן קשה לי למה דאסר רבינו

מאיר ז"ל בתשובוחיו להושיע דבר ע"י זריקה דהא נורחלת פניו וידיו אם לא דרך חבה היא דומיא דמזיגת הכוס והלעת המטה שאף הן דרך חבה הוא כ"ש דרך זריקה באויר ועוד דכל שבזב טהור אין לגזור בנדה כדאמרינן פרק ר' ישמעאל לענין יין נסך אע"ג דגזרו בי' לא חשיב כחובל עכ"ל. ומ"מ נכון להחמיר כי ראייתו יש לדחות ע"פ מה שמביא הש"ך ס"ק י"ו בשם רביט יונה והוא בשטח הט"ז ע"ש:

סים קצו סעיף ד' בכל יום מז' ימי ספירה לריכה וכו'. עיין בס"ט מה שמקשה מזה על פסק הגאון מוה' גרשון. ולשון הרמב"ן בהלכותיו פ"ע סי' כ"ב הכי הוא תבדק ביום ההפסקה וכו' ודי לה בבדיקות יום רחשון וז' חך מן המובחר הוא לבדוק בכל יום ויום מז' ימי הספירה . ועיין נמני הגהות רמ"ח סי' ל"ג מה שכתב בדין התיקון של בדיקות ושע . ובזה לע"ד סרה תלונחו רחשונה . אך מה שכתב ותו קשה ודאי ג"ע:

איתא בכתובות דף ע"ב בתוס' ד"ה וספרה וא"ת אמאי אין מברכת זבה על ספירתה כמו שמברכין על ספירת העומר דהא כחיב וספרה וי"ל דאין מברכין אלא ביובל שמברכץ

יהודה חידש שאם מהלכת מורה שלא נפחח הקבר בישיבתה על המשבר . וח"כ לענין פ"נ בשבת מיד שיושבת על המשבר חיישינן לחלל ואין אומרי' להבחין בבדיקה אם חוכל להלוך כי מפני הספק פקוח נפש לא רצו להחמיר בבדיקה הלזו כי בין כך ובין כך אפשר חבא לידי סכנה נמלא לפ"ז בין להר"ש ובין להרמב"ם כשמהלכת אחרי ישיבתה על המשבר שפיר יש ללמוד משם היתר דליכא למיחש לפתיחת הקבר לענין נדה . אך הספר הנ"ל גמגם על היתר זה אם - תחילה בשעת - ישיבתה טל המשבר לא היחה יכולה להלוך . ואף אמנם לענ"ד אין לחוש לדברים הלו כי ז"ל אך אף גם דאינה יכולה להלוך אז בעת ישיבתה וביאת החבלים לה דאז אע"פ שהלכה אח"כ אין ראי מהמשנה דשם אם נפחה [ל"ל נסחם] אח"ב הקבר הרי ראי דפחיחת תחילה לא הי' הולד כילוד ואין מטמאה משא"כ כאן בפתיחה א"א בלי דם ואח"כ נסתם הפתוח כנודע עכ"ל . ולדעתי ל"מ לפירושי הנ"ל בדעת הרמב"ם וגם לפי' הר"ש דבראש כפיקה כע"מ דמטמא אפילו בלא יצא לחוץ וא"כ יאף שם במשנה מה ראי' כשמהלכת אח"כ שלא נפתח ונסתם וכבר הבית טמא ע"י הפחיחה . אלא אפילו לפי' התוי"ט דלהרמב"ס לפי' המחני' חמיד בעינן יליאה לחוץ לטמא הביח מ"מ קשה מה ראי" בשמהלכת שלא ילא פעם לחוץ וטמא הבית וחזר אח"ב למקומו ומהלכת . ובפרט לפי' רש"י הנ"ל דאיירי המחני' בשיושבת על המשבר ומ"מ ידעינן אם אז היתה יכולה להלוך אם לאו . אלא ש"מ שברור להחכמים שמחז שנפחח רחמה פעם שוב מכח חולשתה אינה יכולה להלוך ומדמהלכת ראי' שלא נפתח קברה מעולם . אך עכ"ז אמינא לענ"ד היחר יוחר מספיק . וגם לענין אשה היושבת על המשבר חוך חדשים הראשונים דיש לספוק אם הולד קטן ראשו מפיקה דשם להרמב"ם אין ההילוך מורה להתירה כל עיקר . מ"מ יש לענ"ד ללמוד היחר מטעם ס"ם חדא אם ההלכה כהריף ורמב"ם הנ"ל ואת"ל כהרמב"ן הא השאלתות והרמב"ם הביאו תוס' פ' ד' מחוסרי כפרה בשם השאלחות' דאפשר לפתיחת קבר בלא דם כמבואר סי' קפ"ח בב"י ונהי דאנן מחמרינן דא"א מ"מ מידי ספיקא לא נפיק והוי ס"ם דפלוגתא ושוב אינו תרתי דסתרי. ותו נלענ"ד עיקר מדחזיכן שכל הראשונים לא הרגישו כלל בדברי כ"ש וזה ענין חמוה מאוד לכן לבי אומר לי שהשוו כל הפוסקים בזה דכל ענין פתיחת הקבר בלא דם לא נאמר אלא במפלח מידי יהי' מה שיהי' ואפילו רוח אבל ביושבת ולא מפלח מידי כע"מ להשאלתות דאפשר בלא דם . ונהי דהרמב"ן חולק על רב אחא משבחא דמחלק ואומר דוקא כי הפילה ולד בן מ"א יום הוא דאמרינן א"א וכו' הא בפחות מזה מיא בעלמא הוא ולית לי' פתיחה והרמב"ן חולק כמבואר בב"י הכא . מ"מ י"ל דכע"מ בלא הפילה מאומה ואפילן רוח לא ילאה ממנה דאפשר לפתיחה בלא דם . דאלת"ה קשה לפי' הרמב"ן על אביי דחשיב לי' פחיחת הקבר בלא דם אדמפלגי בפרק המפלח כשהפילה חתיכה או רוח עכ"פ ליפלגי ביושבת על המשבר ויאמר ר' יהודה דעמאה וכמו כן ה' יהושע בקשחה שנים ובשלשי יושבת על המשבר לימא ר' יהושע דמביאה קרבן ונאכל דהוי רבותא טפי אליבא דהלכתא אלא משמע דדוקא לענין מסוכנת הוא דהוי פתיחת קבר ביושבת על המשבר אבל לענין לומר שא"א בלא דם אינו אלא כשמפלת עכ"פ מידי מהרחם ואפי' רוה אבל בלא יצא מידי לא. אמנס לדברי הנ"ל בהוכרחתי ע"פ קושי' הר"ם דאביי לא לודאי נקיט דישיבת משבר הוא פתיחת הקבר כי אם לריעותא גדולה . וכלא זה נמי הכרים חתני הנבון החריף מוה' יהודה נ"י דע"כ כל דברי האמוראים שם לא נאמרו כי אם לריעותא ולא לודאי דאלת"ה קשיא איפכא להאמרי לה משעה שניעלה בין אגפיים דמשמע התם לפי פשועה שמשעה זו היא פתיחת הקבר. א"כ קשה באהלות שמפרש ר"י שדוקא בשחברוחיה נושאות אותה הוא דטמא הבית הראשון מספק ואמאי לא יהי' טמא ודאי דהא בהעגיל הראש כפיקה לפי' הר"ש ודאי טמא הבית בהפחיחה לאוד בלא יליאת ראש אלא ש"מ דבשבת כל הדברים אינם כי אם לריעותא דספק . וא"כ

ואפשר שהוא ט"ס ול'ל אין לה לברך וכו'. ודבריו בעיני המוהים דאם החורה לותה לספור הא ע"כ הליווי הוא לספור ואם תראה ותסתור תספר מחדש א"כ מה ברכה לבעלה יהי" שהרי כך לווחה החורה . א"ו דברי חום' פשוטים בלי הג"ה שחין לה למנות ור"ל שכך נחקבל לחכמינו ז"ל שחין כספירה זו עשה והיינו מפני שאין הספירה הכרחית גלי הפסק להכי לא לווחה החורה עלי'. ומה שבקושייתם נקטו בלשונם הברכה היינו מפני במזה הכריחו שאינה מלוה ורק מפני שבאמח מוכרחת לספור כדי שחדע מנינה כתבה החורה וספרה והיינו אפילו במחשבה . אבל אינה מ"ע לייחדה בדיבור . ובספר השיעה כתב דלמ"ד אין האשה נאמנת באיסורי חורה בל"ז ניחא דמה דכתיב וספרה לה אתי' למעוטי דוקא לענין ספיהה הוא דנאמנת ולא בשאר איסורי תורה הלכך שניא הא ממה

שאין לה למנות ודוק: **סעיף יא** בהג"ה ויש שכחבו שעכשיו אין לחלק וכו' . נ"ב בספר מעיל לדקה מחיר באשה שבאת מבית הטבילה ועד שלא שמשה חזרה וראחה מעט דם לטבול בחר ז' נקיים בלא ה' ימים מטעם דלא שכיח לא גזרינן :

דכחיב גבי עומר וספרחם לכם ע"ם . עכ"פ מבואר נמי מיני'

סיבון קצו סעיף ב' בט"ז מביא בשם הטור בשם ר"ח ראי שטבילה בזמנה מצוה ע"ש . ולענ"ד אף בכעת אין הזמן מסכים עמי לעיין כראוי ובפרע שהירושלמי אין בידי . אמנס לפ"ר סוגי' תלמודן חולקת על הירושלמי. דלדבריו שהטעם משום טבילה בזמנה - מלוה אפילו ודאי ראתה נמי דינא הכי כמו הזקת חבר שאינו מוליא מת"י דבר שאינו מתוקן. ועיין נדה דף ט"ו ע"ב . רק הטעם משום ס"ס וכחשר דחם הר"ח ראיות הירושלמי . ועיין דף הנ"ל בחום' ד"ה אפילו לא משמע הכי דר"ה על המחני' קאי והמשנה אמרה הבאין מן הדרך דמשמע אף שלא היו בעליהן בעיר . וכדברי הגמרא שם . ולדעת ר"ח שם לא הוי פבילה למצוה כאשר ביאר הרמ"א סי' זה בהג"ה א"ו דהגמרא דידן חולקת על הירושלמי ודוק . ובל"ל אשים עיוני עוד בזה :

בש"ך כקיא . וכתב בתשובת מהר"מ וכו' כי אונסא הוא . כ"ב לעכ"ד יותר הי' אפשר לומר שהעבול ביום שהוא יום ח' שלה כדי שלח חלטרך לטבול בשבת והוי דומיא דאונם אבל למה שאכחוב לקמן דמשום דלא לריכה טבילה אלא מדרבנן

שרי' לטבול בליל שבת בלא טעמא דהיא אנוסה: רגו ס"ק הנ"ל אלא דכתב בתה"ב דנהגו וכו' ובזמן הזה . נ"ב טעם זה דחוק בעיני . אבל עיין סי' קל"ח סעיף מ' ועיין מס' יבמות מ"ו ע"ב ד"ה תיקונא גברא ותמלא טעם הגון ושני ת"ח לאו דוקא וק"ל:

תר ס"ק הנ"ל א"כ אשה זו מוחרת נטבול ממ"ג . נ"ב המעיין בת"ה עלמו יראה להדיא בסי' רנ"ו דמנהג היולדת רק מקיים ע"י שמקיים מנהג איסור רחילה של רשוח בשבח וכחב דמנהג פשוט בכל מקום דאסור לרחוץ כל גופו בשבח יהי' מאיזה טעם שיהי' וא"כ בטל הממ"נ . אבל לענ"ד נראה לפ"ר דיש להחיר משום דודאי טבולת מלוה היא כדכתב מקודם ומ"מ לה נרחה כמחקן מבום דטבילה זו אינה אלא דרבנן והוי כטבילת בעל קרי שמחיר המ"א סי' שכ"ו משום דדמי לטבילת כלים טמאים דרבנן דהא ד"ת רובא ומקפיד בעינן . ועיין במ"א שמביא הרבה טעמים על איסור רחילת כל הגוף של רשות . והאמת שהש"ך לא ראה אלא תשו' תה"ד סי' רג"ה ולא דרג"ו . כי שם כחב בעצמו בתר הלשון שהעחקתי לעיל בשמו .-ואט"ג דמשמט בכל דוכחי בחלמוד דשרי ול"ט בחוס' פ' כירם על זה. אך בהיתר דידי עדיין ל"ע די"ל ע"ל לא דימה המ"א

חנח טבילת ב"ק שמדינא א"ל טבילה ויוכל להחפלל בלא טבילה ושפיר דומה לטבילת כלים טמאים דרבנן שנמי לכל הפחות שרי אף קודם טבילה להשתמש ומעשר ולא מיחזי כמחקן מההוא טעמא אפילו לרבא במסכח בילה משח"כ טבילת חשה זו אפשר דדמיא לטבילת כלים הדשים ודוק:

בש"ך ס"ק ב' וכראה דדם טמא הוי לאחר וכו' . נ"ב לעיל סי' קל"ד מס"ב בהג"ה מסיים ודינו כשאר דם לכל דבר ועיין בס"ט:

שעיף ג' בש"ך סק"ו מיהו נרחה דהיינו דוקח ביום ח' . נ"ב עיין ח"ל סי' י"א שהכריה בעוב מדברי התוס' שר"ת

מתיר הפילו ביוס ז': נשאלתי על אודות הנשים הדרים בדאנליג ולשעה זו לא הי' להם אלא מקוה לוכנת . ובק"ק ש"ל דיש מקוה מהרה עם מים חמין והלינה קשה להם ומוכרחים לבא לש"ל לטבול ושערי העיר נסנרים מיד תחלת הלילה ול"ע איך יתנהנו . והנה הסוגי' ערוכה בפרק התינוקת דף ס"ז וע"ע . והנה הרח"ב כוף הלכות מקוחות מביה פלוגחת ר"ת ורשב"ם אחיו שהרשב"ם מחמיר שלא תטבול עד שתחשך ור"ח הי' אומר שא"ל להחמיר כל כך רק שתטבול סמוך לחשיכה וחבא לביחה משחשיכה ואז ליכא למיחש לסרך בחה . ויראה לענ"ד שמחלקותם חלוי בפי' רבא דאתקין במחוזא משום אבולאי פי' רש"י אבולאי שוערי העיר ונכרים הם . והוסיף הב"י הכא לפרש צוערי העיר שהיו סוגרים הדלחות בחחלת הלילה. ולפי זה הא מוכרח לפ"ר כחומרת רשב"ם דהילו לדעת ר"ת מה הוכרח רבא לחקן הטבילה ביממא דשמיני משום זה הא בלא זה ע"פ הדין היא יכולה לטבול סמוך לחשיכה וחעמוד על פחח שער העיר קודם ההסגר וחבא לביתה משחשיכה שהרי אך תחלת הלילה סגרו . א"ו לולא ההכרח מפני הסגירה אף זה אסור כיון שעל"פ העבילה ביום והולרך להחיקון ושוב אין הבדל אם הטבילה באמלע היום או סמוך להשיכה . והר"ת ע"כ שמפרש כפי' השני דרש"י ז"ל שכתב ל"א בנינים של מערות היו בדרך בית המבילה ואם תפול שם חסחכן. א"נ כדפי' הסמ"ג דף ל"ח שכחב וכן רב במחוזא מפני שומרי העיר המעלילים אותם ההולכים בלילות. דלשני פירושים אלו היו מוכרחים ללכת מבית העבילה לביתם בעוד היום . וזה מודה ר"ת דאסור מדינא לולא האונס והולרך רבא לחקן ויוכל ר"ח לפסוק כפסקו. ואולם להב"י שאינו מביא אלא פי' הנ"ל ולא הרגים בזה סחירת פסק ר"ת ע"כ לדחוק מאוד שסובר בזה הי' קשה להנשים ללמלם העבילה סמוך לתחילת הלילה שסוגרים העיר ולולי החיקון היו מוכרחים לטבול מבע"י ממש וזה מודה ר"ח דאסור מדינא לולא האונס שהוצרך רבא לחקן ביממא דהמניא . אך א"כ הא ודאי ל"ע על רבינו ב"י ז"ל שכחב בחר לשון הרא"ש בשם ר"ת ונראה דתטכול סמוך לחשיכה לאו דוקא דקודם לכן נמי יכולה לטבול אם אינה באה לביחה עד שחשיכה הלא אורחא דמילחא נקיט שאחר הטבילה מיד היא באה לביחה. וכן נראה ממ"ש המרדכי וכו' ור"ח לא הי' מלריך רק כשחשוב תהא חשיכה עכ"ל וכן כתב סמ"ג משמע דלר"ח לא הפדינן אלא כשחשוב יהי' חשיכה עכ"ל דא"כ לא אזיל כלל פירושו של אבולא לפסק ר"ת שהרי אז היו יכולים לעבול מבע"י בלי למלום סמוך לחחילת הלילה ויתחינו מלבא לביתם עד אחר סגירת השער שהוא חתילת הלילה ואז יבאו לביתם משתחשך. ובע"כ לדחוק מאוד בלשונו ור"ל דלאו דוקא הטבילה לריך להיות סמוך לחשיכה אלא אף אש הטבילה היא מבע"י אלא שהיא סמוכה לחביכה כ"כ עד שאי אפשר לה לבא מבית העבילה לביתה אלא מבחשיכה אז שרי' אף בלי אונס . אבל אם טובלת מבט"י בטוד שאפשר לה לשוב לביחה מבע"י אלא שמתאחרת בתר העבילה מלשוב לביתה עד שתחשך זה מודה דאסור מדינא אף ביום ח' משום סרך בתה שתראה אמה ילאת מביתה לבית העבילה מבע"י סברה ודאי שכשירה ביום ומה שתראה אותה מחאחרת מלשוב עד שתחשך סברה איזה סבה כזדמן לה בדרך וכל זה דחוק . שוב טיינתי בהארוך וראיתי כחב בלשון זה אבולא פי'

וזם אסור לב"ע אפינו בחמין שהוחמו מעי"ע כמבואר שם . וז"ל

השטה למס' בילה פ"ב דגזרו בו משום מרחץ שיש כמה מלאכות

מאיר חסורות כדאיתא בשבת פרק כירה הריטב"א ז"ל] נגד זה אליבי' ודאי ההיתר ברור מה שמביא הס"ע הנ"ל ס"ק ע"ז משנם דבמקום ביטול עונה או לער לא גזרו ואולם ההיחר שהמליא הח"ל להטיל במקוה מים מוטטים ולא שיתחממו עד שיעור שיקרא מים חמין הלא שתפוג לינת המים בלבד. ואחריו ראיתי כעת שהחזיק בסברא זו בספר זרע אמת שנדפס מחדש . ואני כבר זה כמה כחבחי כלד הח"ל בלשון זה עיין שבח מ' ע"ב חום' ד"ה מפני שמפשיר מים שעליו ובחידושי רשב"א שם כחוב וים מפרשים באיצו משום איסור עלמו של הפשר אלא כרוחן במים פושרין ולעיל מזה כמב והפגח צינתן היינו הפשר . נראה מדבריהם דאיסור רחילה אף בזה עב"ל . וכעת מלאתי ת"ל בהכלבו כדעתי שז"ל דף קכ"ד וששאלתם מי שראה קרי בליל שבת או י"ע בימי קור חייב הוא לעהר ואעפ"י שהוא חולה ובא לידי סכנה או פטור הוא מן התפלות או יש לו תקנה להחם חמין מע"ם או מעי"ט ומכינם שאם יארע לו דבר יערב בהם אחרים כדי שיהיו פושרין ויתנם על גופו. חשובה לרבינו כחי גחון ז"ל הכין חזינא שחם חושש חדם שמח יסתכן פטור מן התפלות וחמין שהוחמו מע"ש כבר פשיטא שאסור לרחוץ בהן כל גופו . הרי להדיא שאסור לערב לעשות פושרין . ובודאי שכן הוא שהרי כל עיקר רחילת הגוף בחמין איסורו אינו אלא בפושרין דברותחין בל"ז. א"א לרחוץ כדמבואר ברש"י דף מ"ב במס' שבת שכתב ואפילו מע"ש שלא יהא לריכים להפיג רתיחתן. וגם מדלא השיב נמי לאיסור בעי"ט ושחק כל עיקר מזה נראה דלא די דס"ל זה להיתר כי מסתמא אזיל בשטח הגאונים המתירים רחילת כל הגוף בחמין שהוחמו מעי"ע . אלא דנראה לו זה שאינה רחילה של תענוג אפילו בי"ט שרי ולהכי שתק ולא השיב מאומה אזה וסמך ממה דדייק לאסור בשבת דבי"ט ברי . ואולם בספר זרע אמת הנ"ל חקע עלמו להתיר להדיא רחילה בשבח כל גופו בפושרין ובדברי רה"ג ז"ל הנ"ל דחק לשנות המכוון ע"פ שהאריך להוכיח מדלא מוכיר הסוגי' יומא מאיסור שבות דרחילת כל הגוף בי"כ . וזה לצנ"ד לאו מידי הוא שהרי איתא שבת דף מ' אמר גיב"ל בתחילה היו רוחלין בחמין שהוחמו מע"ש שבלי ספק אללי שההוא בתחילה לכל הפחות נאמר על בזמן הבית. ומה תו הוי לי' לאקשויי שוב כתב הסברא מלד עלמה נותנת דכל כמה שאין המים חמין ממש אלא פושרין לא הוי בכלל מה שאסרו לרחוץ כל גופי בחמין בשבת דבשלמא חמין ממש אסור משום דדלמא אתי להחם בשבת אבל בפושרין אמאי נגזור לטבול בהו בשבת הלא באמת שרי להפשיר מים בשבת אפילו כנגד המדורה עכ"ל . וע"ש וזה כמי ודאי אינו דהא כשרולה לערב חמים בלוכנים כדי להפשירן או אפילו אך להפיג לינתן ידוע שמוכרח לסיות החמין חמין ממש ופשיטא דשייך הגזירה שיוחמו החמין ממש בשבת ויאמרו מע"ש הוחמו. ולהכי הברור בעיני שהח"ל שגג בהיתר זה והוא איסור גמור כדהוכחתי מהרשב"א וכדמבואר להדיא ברה"ג ועיין נמי חום' שבת דף מ"ח ד"ה ומ"ש שם נמי מבוחר דהפגת לינתן היינו הפשר :

בש"ך סק"ט. עיין בו. וסנה בגוף הדין כבר כושג ועיין בס"ט . אמנס כל דבריו לפ"ר א"י לפרש שכחב נראה דהייכו דוקא לדידן שהכלות איכן טובלות בז' וכמ"ש בסי' קל"ו ס"ק כ"ט ע"ש כי ע"כ לשם רומז. ור"ל לדידן שמחמירים הכלות שלא לספור ז' נקיים עד אחר יום ה' לראייתה. וא"י מה בכך הא באותן ה' ימים אינה בודקת עלמה וגם אינה משגיחה אם פוסקה בטהרה רק שביום ה' היא משגיחה ליפסק בעהרה ומאז מחחילה לספור ז' נקיים ולמה לא יהא החשש ביום

ז' לשמח תרחה ותשתור ודוק: סים כוציה סעיף ד' הג"ה ואם היו מווחבות וכו'. והיינו ע"פ הטור הפוסק כרבותיו של רש"י שבפרק במה השה ועיין בב"י שביחר עעמה דם"ל להסוח לישנת הלשוו שחמרו מיעוט ומקפיד חולן ל"ד דחפילו עלו בי' מיא חם מקפדת לא הוי טבילה ורוקא בחוטי' שאינה מקפדת משום

לכלוך אזי יש לחלק בין עלו בהם מיא שאז אינה מקפדת ברחילת ראשה ושרי ובין לא עלו בהם מיא שאו מקפדת ואסור טיין בב"י ודוק. ותימה לי איך אפשר כזה הא איתא בתוספתא והיא בש"ע לקמן השירים והטבעות אולין חוללין רפוים אין חוללין . והקשו בב"י הרשב"א והראב"ד וא"ת עבעות דחוקים אמאי חוללין הא מיעוט שאינו מקפיד הוא אדרבא נוי הוא לה. ומתרלים פעמים יש שמקפדת להסירם בשעת לישה וכיון שמקפדת בשום פעם אע"פ שאינה מקפדת בשעת' טבילה חוללין. וח"כ לרבוחיו של רש"י טבעות אפילו רפוים נמי לחלוץ כיון שמקפדת בשום פעם הוי כמו חוטין מוזהבות דלההוא לישנא הסוא דמקפיד עליו חולץ אפילו במידי דנא מיסדק איתמר . וראיתי בהלבוש ואפשר דחק לשנויי קושי' זו וכתב בלשון זה . וי"ח כו' ואע"ג דעיילי בהו מיא כיון שמקפיד עליהם שלא יטנפס המים והוי ניחא לה שלא יבאו שמה המים פוסלת בטבילה כחלילה דלא עיילי בהו מיא . וכן כתב על המטונפוח דעיקר הטעם הואיל וניחא לה שלא יבאו שמה המיש הוי כחלילה דלא עיילי בהו מיא ופוסלת העבילה . וכנראה דלומד דאף רבוחיו מודים דמיטוטו המקפיד דוקא הוללין היכא דלא עלו בהו מיא והיינו אם מקפיד בשום פעם שלא בשעת טבילה אבל במקפדת בשעת טבילה וניחא לה שלא יבאו שמה מים בזה הוי כמו שלא עלו בה מיא וחוללין. ומלבד שהסברא דחוקה מאוד כיון דלפ"ז עכ"פ הנאמר מיטוטו ומקפיד חולץ היינו דוקא בדלא עלו בו מיא קשה א"כ באיזה מקום נאמר שמקפדת בשעת טבילה כיון דלא ניחא לה הוי כמו לא עלו בה מיא וסברא זו לא מליכן כל עיקר ונמלא דללישנא דמקפדת יש עוד חילוק בדיני חצילה . אף גם קשה לי דאיך אפשר לומר אף סברא זו דהיכא דמקפדת בשעת טבילה והי' ניחא לה דלא עלו בהו מיא אף דעלו הוי כלא עלו וחולץ . א"כ עיין סעיף מ"ו נדה שעבלה בבגדיה . ונהי דהש"ך פירשם בבגדים רחבים מ"מ עכ"פ אפילו רובא ומקפיד הוי דמי הוא זה שאינו חושש על השרת בגדיו במים ומ"מ כיון דעלו בהו מיא ש"ד ומכ"ש מיטוטו ומקפיד ומכ"ש דקשה זה נמי לפי' הב"י . לכן נלטנ"ד שהעור סובר הפי' ברבותיו דרש"י באופן אחר שהבינם רש"י ז"ל והיינו מדראה שהראב"ד בספר בעלי הנפש הביאו הב"י תפס שיעת פירושם לעיקר וביאר כונת הגאון רב אחאי בחיכי דטניפין מבואר כונחו ע"פ פי' רבותיו . ע"כ למד פירושם ע"ד זה דל"ק סובר דכל שהוא אריג לא גזרו ועיקר ההיתר משום דעלו בהו מיא אפילו לטבילת מלוה שפיר כמו בגדים רחבים. וא"כ נהי דמטנפין או שהמה מוזהבים ש"ד . וא"ד סברי דודאי נהי דעלו בהו מיא לחפיפח ראשן אשר מכח זה אינם מקפידין להסירן ברחילת ראשן. מ"מ לטבילת מצום דלריך ביאת מים מבלי שישאר מקום כל שהוא בלא מים לענין זה לא עלו בהו מיא שפיר וחלילה הוי אלא דשרי מכח דחזיכן נאחוותי דלא קפדי בשעת רחילת ראשן נמלא דהוי מיעוטא שאינו מקפיד ואינו חולך . ולפ"ז במטונפים ומוזסבים דלא היו מרחלת בהן ראשן וקפדי להסירן הוי חלילה לטבילת מלוה מדלא עלו בהו מיא הלורך לעבילת מצוה - כן נלענ"ד הפי' ברבוחיו של רש"י ובהטור הכא. אף שידעתי שדברי הטור א"ח סי' שמיצ אינם עולים כפי' הזה בל"ז דבריו שם סוחרים להכא . ומה שפי' הע"ז שם דבריו ע"פ דברי ההג"ה דבמקפדת אפילו טיט לח חולץ לא לראה לענ"ד שהרי הטור אינו פוסק כלל דברי המרדכי אלו שבהגהה . ויותר אפשר שבא"ח מדלא נ"מש לדינא לא נחית לדקדק בפי' הרצוחיו כמו הכא שדקדק בפירושם ע"פ הראב"ד דלטיל. ולשוו הטור דמחלק בין מהודקים לרפוים ר"ל שמכח

של"ל שעל גבי מכה ור"ל חוץ למכה הביב אבל מה שכנגד פי המכה הוי כמו שכחוך המכה וע"ש: בט"ז ס"ק י"ד והביא רש"ל הג"ה וכו' . נ"ב והב"י מביא בשם הסמ"ק בלשון זה הורגלו הנשים להסיר מעליהם כל גרג

זה חינה מקפדת להסירם בשעת רחילה להנאת רחילה ואין ר"ל

שרפוים עלו בהו מיא לטבילת מצוה -ודוק כי מ"מ טדיין ל"ט : שעיף ש דם יבש שעל המכה . נ"ב משמעות מסקנת הב"י

וכל שחין חע"ם שמן הדין לא הי' לריך. לפ"ז אין לאסור מלטכול השה ביש לה חטטין ברחשה ועיין בס"ע: סעיף ב'ח . הש"ך בס"ק ל"ו מביא בשם חשובת מ"ב בלשון זה אבל אין לה תקנה שישכבוה על הסדין ויטבלוה דסדין מקבל טומאה ואסור על"ד כדלקמן סעיף ל"א. וחשובה זו אינה כעת בידי . (ואולם כהיום ת"ל היא בידי אבל לא נחחדש לי דבר מחוכה) אמנם חמהני דהא הטעם של סעיף ל"א היינו משום גזירת מרחלות ע"פ מתני' דהעבירו ע"ג שוקת ע"ש בב"י. וכל הוכחתם אינו אלא כדי להעמיד מתני' זו אף בכלים נמצא דלדברי המ"ב אף כלים אינם ראוים לטבול תוך סדין וה"ה שק דמ"ש ובהדיא איתא בסי' ר'א בהג"ה ס"ס ע' ומוחר למכול כלים בסל או שק והוא ע"פ מחגי' דפ"ו דמקואות וזה ודאי דשק דבר המקבל טומאה הוא כמבואר בתורה . ואמת שום נועם למו קושי פר"ם על הראב"ד ממה דמעבילק כלי בתוך כלי וע"כ לחלק או כחילוק סר"ש בין כלי קבוע או תלוש וסדין זה הא תלוש הוא או כדחילק הרא"ש בין אש הכל נטבל חוך המקוה ומים מקיפים מכל לד דערי ובין אם פובל ע"ג כלים שרק מחוברים למקוה ואין המים מקיפין אוחם נמצא עכ"פ דסדין שרי וכמחני' דשק דמ"ש . והגה לא נעלם ממני מה שכתב הר"ן בפ' שני דשבועות הביאו הב"י וז"ל ולפ"ז הא דעבד אבוה דשמואל מפלי לבנתי' וכו' ולא כפי' רש"י שהרי מקבלת פומאה . (וכהיום ראיתי שזה באמת ראיית המ"ב) מזה משמע כדברי המ"ב . אמנס אחר העיון אש נאמר בדברי הראב"ד ור"ן המה הלכה וכדי שלא יקשה עליהם מחני' דבק ע"כ לומר שהנהו מפלים א: דנמי קבועים הוי שם ביחידות או שהיו מחחילים על היבשה קודם הנהר באופן שלח היו המים מקיפים אותם מכל לד . והשני אופנים משמעים שהי' כך כיון שהיו עושים כדי שלא יחוץ כטיט שעל שפת הנהר משא"כ טבילה שבחוך בסדין הוא ממש של חוך השק . אח"כ עיינתי בהראב"ד ור"ן שכב"י ובאמת דבריהם מבוחרים בין בכלים תלושים בין מחוברים וגם משמע מדינייםו בשליבות דאפילו אם המים אינם באים דרך עליהם נמי פסלו . נמלא דבריי הנ"ל בטלים אמנם אחר העיון עכ"פ מוכח דסראב"ד ור"ן מחלקים בין אם טובל כלי חוך כלי במקום דכיון דעכ"פ טובל השתח במקום ליכח למגזר חטו מרחלחות כיון שעכביו טובל הכל במקוה משה"כ אם הכלי מקודם עומד חוך המקוה והוא דבר המקבל טומאה אז חשו חכמים שיטעה ויאמר דה"ה אם כל המקוה נעשה בכלי נמי ש"ד והיינו גזירת מרחלאות , וזה לדעתי נמי סברת הב"י בש"ע שמביא כאן דין הרשב"א בשליבות . ובסי' ר'א פסק סחם דעובלים כלים חוך כלים ותוך שק . עכ"פ נמצא מוכח לדינא אליבא . דכ"ע טובלין האשה ע"י סדין דהוא ממש כלים בשק והיא היא שוב עיינתי וראיתי שמה שכתבתי לעיל שתי' הר"ש לחלק בין קבוע לחלוש . זה ליחא והחילוק הוא בין דבר הנעשה בקבע לבין בחקראי בעלמא ולפ"ז אין שום סחירה מהר"ן דגם המפלים הי' ענין קבוע וכן הסולמות והשליבות הכל חיירי בקבע . ויסי' איך שיסי' הדין ברור לענ"ד דשרי דלא כתשובת מ"ב עיין ודוק . ובספר ס"ע ראיתי שמחמיר מטעם חלילה . וגם זה לענ"ד ליחא ואין דומה כלל למבילת אשה בבגדים קלרים שמהודקים בגופה . ואפשר דלא עלו בהו מיא שפיר . אבל בסדין שאינו מחזיק מים כל עיקר הוי דומיא דשק דלא מחלק כלל המשנה בין כלים כבדים לקלים כי ידוע שהמים שועפים בכל שעח הסדין והיא מונחת ממש תוך מי המקוה וזה ברור לענ"ד . אך עדיין ל"ע בפרק חומר בקודש דף כ"ב שם משמע מדברי אבא באול דאף בסל שייך טעם חלילה ולחרומה מה

דמהכי, היינו משום דחבר מידע ידע ליזהר ע'ש ברש"י:

סעיף ל"א הט"ז ס"ק ל"א תוך הדברים מקשה על כמיפ

בלשון זה ויוחר חמום שכחב אפילו הי' עליו

שם כלי חחילה נחבטל והוי כבנין דדבר פשוע דאפילו בבנין

גמור אין בנין מבעל כלי כדאיתא בזינור שחקקו ולבסוף קבעו

דפוסל המקוה והוא עלמו כחב כן לעיל מיני' ואיך שכח בכדי

דיבור עכ"ל . וא"י כלל מה מחמיה ולענ"ד אדרבא דבריו מותמהים דאיך מדמה דינא דצינור דהוי טעמא משום שאובין ובחמת פסול שחובין הפילו בכלי גללים שאינם מקבלים שום טימאה נמי הוי כמבואר סי' ר"א סטיף ל"ה ומשום שקבט בקרקע ודאי דלא בטל שם כלי מיני' . (ואם חברו במסמרות ובנה עליו מבואר בהרמב"ם בריש פרק כ"ז דכלים דבעל שם כלי מיני') אבל טומאה פשיטא דבטל מיני' כמבואר סי' ר"א סעיף מ"ח והכא דמיירי בכלי שאינו עשוי לקבל מידי נמלא דאין הפיסול אלא לדעת הראב"ד. מטעם הואיל שמקבלים טומאה איכא גזירת מרחלאות הואיל וטומדת על דבר המקבל טומאה אבל משום שאובין ליתא גבייהו כמו ע"ג כלים או שליבות שהם פשוטין ולא מקבלים מידי נמצא דוה הפסול דומה לדינא דהוייתו ע"י טהרה בעינן דמבואר סי' ר"א סעיף מ"ח דאפילו לינור של מחכח אם מחובר לקרקע בטל טומאה מיני' וכשר מכ"ש גזירת מרחלאות דבטל דמ"ש . לכן לדינא דברי המהר"מ מיושרים אף דמשמעות הרשב"א והראב"ד דלא כותי' משמע מדלא חילקו בתקנתם דעשיות השליבות כ"א בשל אבנים

מ"מ לענ"ד סברתו נכונה ומדידי' ודאי דלק"מ: שם . עיין בש"ך ס"ק מ"ה כתב בשם האחרונים ההיתר משום דאף כרשב"א והמחבר לא איירי אלא כשהי' סולם זה בשליבות בתלוש . ולענ"ד לא משמע הכי בהרשב"א שהרי לא המציא היסר אלא בשל אבנים . ואם איתא ליפלוג בדידי' . [ואף שהבאר הגולה מביא בשמם יישוב דחוק לא כלענ"ד] ואף כונח הב"י לא משמע כלל הכי שהרי כחב בבה"ב דגבי סילון שאני משום דאינו ראוי למדרם והיינו משום דסתם סילון עגול ואינו ראוי לעמוד עליו אלא אחרי הקביעות בקרקע משא"כ שליבות שראוים למדרם בעודן חלושין (ומק שדחק בש"ך עלמו בהבה"ב לשטח האחרונים לא משמע לי כלל) משמע מדבריו אבל אם הי' ראוי למדרס אף שלא הי' עשוי לכך הי' אסור להראב"ד. ע"כ לענ"ד האמת בכונת הרשב"א ומחבר בזה כהט"ז אף אם אינו עשוי למדרם רק שראוי למדרם אסור לעמוד על גביהן. אמנס ודאי דאף הרעב"א מודה בסחם נסרים רחבים אינם טמאים מדרס וכדברי ברמב"ם שבבאר הגולה וכדמוכח מהא דמסככין בנסרים ואי אמרת דמקבל טומאת מדרם אפילו מדרבנן כי' פסול לסכך כדמשמע שילהי פ"ב דסוכה א"ו כדאמרן . אבל טעם היחר שלמו ברור דסמכינן על הטור בשטח חביו הרח"ש: והר"ש כמסקנת הט"ז אבל לא כדמשמע מטעמיי שכתב דהשליבות והסילון הכל אחד ע"פ מה שביאר כוונת הרא"ם. ולדבריו יהי' הש"ע סותר עלמו תכ"ד. וזה אינו שבהדיא מחלק בבה"ב דבסילון כע"מ משום דאינם ראוים למדרם משא"כ בשליבות . ועוד דלפירושו בהרא"ש שכחב דבסילון לא שייך למינזר שמא יטשנו במקום מולא המעיין בלא נקיבה כשפופרת דהא כל סילון יש בו נקב כשפופרת ומשום זה כתב דזה נמי שייך בשליבות. לדבריו קשה על הרח"ם מה טעמא דספסל דמ"ם לסברתו משליבות. וגם במה שכתב בהועוד נמי קשה זה. וגם במה שכתב בעעם הרח"ם שלעלמו נמי קשה כזה ממעין שהעבירו על גבי ספסל שאסור לטבול על גבו . אבל העיקר לענ"ד כך הוא דלטעם הר"ם והרא"ש דהיינו להר"ש גזירה שמא יקבענו סמוך למבוא המים . ונסרא"ם שמה אתי לעבול חוך כלי בלא חיבור להנהו טעמים אין לחלק כלל בין דבר המקבל טומאה או לאו. אלא עיקר החילוק כדביאר הר"ש בתשובה דסילון הואיל ואינו עשוי להוליך המים למקוה אלא אדרבא לשאוב מן המקוה למקום אחר שפיר דמי דעשמייהו לא שייך אלא אם הכלים עשוים להביא המים קסיינו לאו דוקא דודאי אף בלא סכלים סיו באים סמים להמקום דאל"ה ת"ל דכווייתו ע"י טהרה בעינן לחד שיטחה . אלא ר"ל שכל מי המקיה באים מעל הכלים . ואח"כ כתב הרח"ש ועוד אפילו נימא כשיטת הראב"ד דטטמא דמחני' משום גזירת מרחלתות והיינו אפילו הכלי רק מקלתו במקוה

כמי אסור אם הכלי מקבל טומאה לכך כתב הרא"ש דסתם

סילון אין לו בית קיבול וראוי למדרס פשיטא דנא הוי כדביאר

הבה"ב והוי דומיא דבקעת. אך הטור תפס חילוק ראשון טיקר וכדביאר הש"ך ס"ק מ"ו ולכן אפילו הי' כלי גמור שפיר דמי . וזה כוכת המהר"ל מפראג שבט"ז ולא כדכתב שכיון לדעתו אבל ודאי טענה דאין לו לבזבזין לחוד לא הי' מהני דספסל יוכית. נמלא דאך על תי' הראשון יהטור סמכילן. ומה יפה כתו של מהר"ם לובלין שהי' חושש חמיד לכתחילה לשיטת הראב"ד אחרי שחזינן שהרא"ש עלמו חייש להכי בחירוך של הוא לדעור ולא כט"ז שכתב דאף לתירוך הועוד בליבות וסילון חדא ליכא למיגזר מידי כיון דשליבות אין להם חוך זה ג"כ אינו כלל מהוכחה דספסל . א"ו דכל היתר הטור אינו אלא מן תי' מהוכחה דספסל . א"ו דכל היתר הטור אינו אלא מן תי' הראשון של הרא"ש וכדברי הש"ך הם ומטעם שאינו עשוי הראשון של הרא"ש וכדברי הש"ך הם ומטעם שאינו עשוי לעבור המים עליו להביאם אל תוך המקוה וכמשמטות המתכי'. וגם הרמב"ם חובר הכי כדאיתא בב"י ודוק . וספרי חשו' וגם הרמב"ם שוביא הש"ד אינם בידי לנייו בם י

אחרונים שמביא הש"ך אינם בידי לעיין בם : שם בש"ך. שגגה ילאה מלפניו . נ"ב שגנה זו מבוארת ג"כ בהמ"פ סי' ל"א ובהוכחה אבל אינה עיקר כי עיין בחשו' רשב"א סי' קל"ה :

סעיף מ או שהוא בלילה . נ"ב וטובלת בנהר במקום שא"א להיות עמה נר דולק :

הלכות מקואות

סים לא סעיף ב' בע"ז סק"ג לכאורה דקושי מעיקרא ליתא דהא כהב הב"י בשם הראב"ד וכו' ע"ש . וא"י מה הועיל דהה הרמב"ם ועור וש"ע ע"כ מדלח חילקו וכחבו דבמקום שהי' מסלך בתחילתו מטהר בזוחלין ש"מ דלא סבר להו כהראב"ד ור"ן כזה ואליבייהו מוכרחים דברי התה"ד. וכה"ג לשיטת הר"ש שפי' מתני' דנדל בלא ריבה במים שאובין מיירי דאל"כ איכו מטהר כלל בזוחלין אליבי' נמי ההכרח לדברי תה"ד . ומה דמקשה הע"ז ממתני' דבריכה דהיינו סעיף י' ר"ל דהא שם נמי מקום הבריכה לא היו שם זוחלין מעיקלא ואמאי מטהרים אעפ"כ בזוחלין וה"ה נהרות אשר על כן בדה טעם לאיסור נהקוח מלבו מה דלא משמע כלל מכל רבוחינו רש"י ורמב"ם וראב"ד ור"ן. וא"י מה הועיל לדברי וש"ע שכתבו וכן אם רבו מי גשמים על מי נהר אינם מטהרים בזוחלין . דמבואר דהיינו משום שמי הגשמים רבו על הזוחלין. וגבי בריכה סתם הש"ע דמשמע אף אם מי הבריכה רבו על מי . המעיין דלא כש"ך שם אלא כהע"ז נמי מעהר הבריכה בזוחלין ומה גם שטעמו וסברתו לא הבנתי כל עיקר - וקושייתו מבריכה א"י מדוע מיאן בסברת הפרישה שכתב ס"ק כ"א ד"ה יש לה כל דין מעיין . ויש לחת טעס מ"ש מטבילה בנהרות בעת הגשמים דפוסל ר"י. כא גם שם נמשך המעיין עם מי הגבמים ולמה לא יהא למי הנשמים חורת מעיין (וגירסא זו עיקר דלא כש"ך ס"ק ל"א שנירסא משובשת בפרישה העעתו) וע"ז מחורץ בטוב טעם דש"ה דמי המעיין הוא מעורב ואינו בעין גרע טפי ור"ל דבשלמא בבריכה שהמעיין טומד בפני עלמו ולא בעל כלל ממילא כשלא נפסק הקלוח הי' הבריכה מחובר למעיין ודינו כמעיין. משא"כ בנהר שהמעיין עלמו מעורב אזי כשלא ריבה לתוך גומת המעיין להרמב"ם ולהראב"ד ור"ן במקום שנתרחב אף דין המעיין חזר לדין המטפין:

בב"ל ד"ה מקום ומעיין יכול לשאוב כל מה שירצה ע"ש כי
דבריו ל"ע הניח הקדמה להקשות וכתב משמע מחוך
דברי הרמב"ם וכו' אבל אם ריבה במקום משך מי המעיין
למעה אם רבו הגועפין עליו נפסל מלעהר בזוחלין ואם רבו
שאובין עליו נפסל מלעהר אף באשבורן . ועל הקדמה זאת
מקשה דמ"ש ממקוה שיש בו מ' סאה דכל מים שאובין שבעולם
מא פסל להו וה"ה במעיין . ומכח זה מיאן וכתב דלהרמב"ם
אין חילוק כלל בין ריבה לחוך גומת המעיין לחוץ מגומה. ודבריו
לפ"ר חמוהין דלפני זה השיג על הר"ן נמי מדסתם הרמב"ם
דאין חילוק אליבי' בין מקום שנתרחב למקום שהי' מהלך
דאין חילוק אליבי' בין מקום שנתרחב למקום שהי' מהלך

בתחילתו . ובזה יפה דיבר כי המטיין בפי' משניות על מתני' דנדל יראה להדיא כדבריו שכתב בלשון זה' ושפך מים שאובין בטיקר המטיין עד שנתחוקו אלו הגולות וגדלה המעיין נמי מטהרין בזוחלין וא"כ אי נימא נמי שלהרמב"ם אין חילוק בין תוך גומת המעיין לחולה מה יענה לקושי' הראב"ד ור"ן על מימרא דשמואל מנהר.וגם מדבריו שכחב אש רבו מי הגשמים על מי הנהר אינם מטהרים בזוחלין ואפילו בנהרות המושכין ומ"ש ממעיין המשוך כנדל א"ו כדברי הר"ן דרוקא בריבה לחוך גומת המעיין . וקושי' הב"י משיקרא ליתא כי המעיין בלשון ספי' משניות ובפסקים יראה להדיא שדקדק בלשונו דוקא בהרישא מעין המושך ששם הדין לעהר אף בזוחלין כתב וריבה לחוך גומה המעיין למידק הא שלא בנומח המעיין איכן מטהר בזוחלץ. אבל בסיפא במעין העומד לא חילק וכתב לחוך גומת המעיין הואיל ושם בלא זה אינו מעהר אלא באשבורן . ואם כדברי הב"י שכתב שמשמע מיני' דבריבה חוץ לגומא פסול שחובץ אף באשבורן אף בסיפא הי' לו לאפלוגי. א"ו לא משמע כלל מדבריו הכי ואף הרמב"ם מודה דלגבי אשבורן אין חילוק ואפילו לגבי שאובין וכקושי' החה"ד הנ"ל ממקוה רק לגבי לטהר בזוחלין הולרך לחלק בכך מפני קושי' הר"ן כנ"ל . והסברא לחלק בין פסול שאובין לכסול נוטפין בזוחלין כבר מילק כתה"ד וק"ל:

בהגהות דרישה סעיף כ"ה . כתב שהטור סמך עלמו על
דין נהרות ע"ש. וא"י מה הועיל דהא עכ"פ הי'
לריך להשמיענו דבמעיין המשוך מטהר בזוחלין או אליבא
דהראב"ד ור"ן במקום שהי' מהלך בתחילה ובנהרות כדכתה
הראב"ד דוקא אם נפסקים או כדעת הרמב"ם אם ריבה
בגומות המעיין ובנהרות משום דנתרבה שלא בגומת המעיין.
וסיותר נראה שהטור סובר כשיטת הר"ש אעפ"כ הי' לו להביא
עכ"פ מתכי' דנדל ולפרשה בלא מים כהר"ש . עוד דזה חמוה
שיהא נגד אביו. הכלל של"ע העלמו משנה שלימה ואחריו נמשך
סש"ע . ואולי משום דלא שכיח :

קונטרם א

בב"ר ד"ה מקוה ומעיין הנ"ל . מביא בשם הר"ש פי' למחני' דנדל בלא מים . נראה מפירושו שם למתני' ומהבאת התוספתא על המחני' דר"ל דמעין העומד בתחלתה ואח'כ ע"י חפירת בני אדם נעבית זוחלין אינה מטהרת בזוחלין אף במקום שהי' המטיין טומד מתחילתה כיון שעיקרה של המטין לא היתה זוחלין וגם מעין המושך אינה מעהרת בזוחלין מה שנעשה אח"כ ע"י חפירת בני אדם . וקשיא לי לדבריו פי' מחני' שלפני זה העבירו על גבי בריכה והפסיקו ה"ה כמקוה דנשמע הח קודם שהפסיקו ה"ה כמעין וח"ל דהח הוי כעושה בריכה במקום שלא הי' מהלך בתחילה שאינו מטהר בזוחלין אטו משום שהיי בבריכה מי גשמים טפי עדיף . והי' נראה לי לדחוק דאה"נ חודם שהפסיקו נמי לא הי' מטהר בזוחלין אלא באשבורן רק שלענין זה הי' דינו כמעין לטהר בכ"ש משא"ב לאחר שהפסיקו ה"ה כמקוה לכל דבר . וזה נראה מרומז בלשון הר"ש שכתב והפסיקו ה"ה כמקוה ואין מטהר בכ"ש דמשמע הא קודם שהפסיקו הי' מעהר בכ"ש. אבל בזוחלין ודאי לא ובסיפה חזר והמשיכו נמי ל"ל מה שפי' התנה פסול לזכים וכו' דמשמע הא לשאר ענינים חזר דינו לדין מעין . היינו למי רק לכ"ש ולא לזוחלין כיון דלא הוי מקום שהי' זוחל מחחילה וזה דוחק רב . אבל מוכרח לשיטח הר"ש שרולה לפסוק כהתוספתא ופי' להתוספתא אף בריבה בלא מים כדי שלא יקשה עליו כנ"ל . ומהחימה מהב"י ד"ה מעין שהמשיך לבריכת מים שכתב ומשמע לי ע"פ דבריהם דהיינו הר"ש והרשב"א וכו' אף ולח שת לבו חליבא דהר"ש לכל לענין טהרת זוחלין . : הדברים ול"ע

ם בין האחר שילאו . עיין ט"ז וש"ך בשם ב"ח כחבו בפשיטות דאם ניקב בשוליים כשפופרת הגוד דמוחר

למבול אף בחוכו . ולענ"ד המעיון בב"י יראה להדיא שדעתו אליבא דחשו' הרא'ש להחמיר אף בניקב כש"ה דלא לטבול חוך כלי ופירושו מוכרח בפי' החשובה . ולענ"ד אף מוכח הכי מפי' הר"ש על המחני' דפרק ה' דמקוואות משנה ב' שפי' על נבי כלים נקובים דאל"ה מ"ש משוקת ע"ש . ועלי" קאי נמי דברי ר' יוסי וכלבד שלא יטכול על גבי ספסל ופי' גזירה אטו טבילה בכלים ומדלא פי' בכמה איירי הנקב משמע אפילו היוחר גדול וגם מדלא פי' שר' יוסי דוקא, על גבי ספשל אוסר לעבול אבל תוך כלי מנוקב מודה דשרי משמע שסובר שר' יוסי חדא מנייהו נקיט וה"ה לכלי מנוקב דלא כדפי' הב"י אליבא דהרמב"ם בבי' קצ"ח א'כ מוכח מזה דהר"ם סובר אליבא דר' יוסי דהלכתא כותי' דאסור לטבול חוך כלי מנוקב ואפי' כש"ה . והד"מ בס"ק י"א כתב דאף לר"י וב"י אליבא דהרא"ם מ'מ אם ניקב כמוליא רמון ודאי מהני לטכול בחוכו והראי מים שעשה שלמה. ואפשר שאינה ראי' כ"כ כיון דהאיסור חוך כלי המנוקב כש"ה מחובר למעיין אינו אלא דרבנן אפשר במקדש לא גזרו וסחימת לשון הר"ש משמע דאין חילוק כלל ואפי׳ הנקב גדול כמה וק"ל:

סעיף י מעין כו' ים לה דין מעין . הע"ז הרכיב לפרם מתני' דבריכה דוקא במעין המשוך ע"פ מתני' דנדל . ודבריו לענ"ד חמוהים שחנא דמחני' דבריכה מחחילה מסחם סתם ולא חילק כלל בין מעין המשוך לעומד ונימא דסמך על מתני' דבתר הכי . ולא עוד אלא שהטור והש"ע השמיטו כל דינא דמחני' דנדל ולא פירשו כלל החילוק בין מעין המושך לעומד ודינא דבריכה לא חילקו כלל ואיך אפשר כדבריו א"ו לענ"ד לא קרב זה אל זה דהלא הרמב"ם וראב"ד ור"ן שביארו מחני' דנדל בריבה ע"י מים שאובין שעי"ו ילא המעי'ן ממקום עמידחו שהי' קטן מהכיל ונעשה זוחלין ולכן אינו מעהר בחשבורן סוחיל ועיקר סמעיין סי' חשבורן וע"י סמי גשמים הוא שנעשה אחלין ומשמע מוה אבל אם הי' מעיין טומד ולא ריבה במים רק שחפר סביב הגומא עד שנעשה זוחלין פשיטא ע"פ פירושם דמטהרת בזוחלין כדמעיקרא . משח"כ נשיטו הר"ש וח"כ גבי מעיין שהמשיכו על הכריכה לשיטת רוק"פ מה בכך שהי' טומד חטו המי בריכה גרמו להיות זוחלין כא אדרבה שהמשיכו על מי המעיין לחוך הכריכה דהיינו שחפרו סביב המעיין עד שזוחלה למקום. הבריכה נמלא פשיטא שהי' קודם שבא אל תוך הגריכה כבר מעיין המשוך ומה שייך לחלק בכאן בין מעיין משוך לעומד שחמיד מעיין המשוך הוא כיון דלשיטתם המשוך ע"י בני אדם נמי נקרא מעיין המשוך . ולשיטת הר"ש בלא זה אף אם מעיין המשוך מעיקרא הוא מ"מ אי אפשר לפרש דין דבריכה לענין עהרח זוחלין משום דלא מקום שהי' מהלך בתחילתו הוא וכנ"ל בב"י . לכן לענ"ד שפיר עשו הרמב"ם ועור שסחמו לנבי בריכה ולא חילקו וגם המחני שפיר דלא חילקה אף להר"ש וכוכחיבנא לעיל ודוק:

סעיף יא הג"ה ומ"מ כו' דלא עדיף מנסרות לדברי הפרישה הכ"ל אינו מדוקדק דודאי עדיף מנהרות אם המעיין עומד בפני עלמו והוי ממש כמי בריכה . וזה נכלל

בהט"ז ס"ק כ"ב:

מניף בו בב"י ד"ה היו בו מ' סאה ונפל לחוכו מים ונשחנו
מראיו בחזיו אפילו הטובל וכו' שם כחב
ומהחוספחא גופה הוא מוכרח לפרש כן וכו' ע"ש . כנראה
מדבריו שסובר שטעם הפיסול באוחז מקום הוא משום שינוי
מראה . וחימה הא מסיק לעיל מזה בשם הראב"ד ורשב"א
שהמעיין אינו נפסל בבנוי מראה והכי פסק בש"ע . ור'ש
הסימן מסיק נמי דהים דינו כמעיין לכל דבר . (אך עיין ב"ח
על ההוא דינא ואפשר הב"י סובר כוחי' בזה נמי . אמנם באמת
אף החוספחא לא כחב אלא הי' בה מ' סאה ופי' הר"ש
מכוונת נמלא אם מקלחה נשחנה מראה ממילא לא נשאר מ'
סאה שלא נשחנה וכך הם דברי העור נמי ואין חולק בזה רק
שדברי הב"י ל"ע) וא"כ קשה למה יפסול בשינוי מראה . אמנם

מהר"ם

הלכות מקואות

מאיר

מהר"ם פ"ד דמקואות למדתי שזאת החוספתא היא גופא דחוספתא שמביא הב"י מגמרא דמכות ושם הטעם משום דחיישינן שמא באותו מקום היין עומד לבור במקומו וכדכתבו חום׳ שם במכות דמיירי ביין לבן אבל באדום חזינן אם משונה מראות המים . ובהתוספתא דמיירי ביין אדום ולכן שם לא עלחה לו עבילה מחשש הנ"ל . אבל במקום שלא נשתנה ודאי ליכח למיחש לזה אבל ודאי מקוה שנפסל בשינוי מראה אפשר להחוספתא אף אם יש מ' סאה בלא נשתנה נפסל כולו משום שינוי במקלחה אם לימא שהתוספתא חלוק על המתני' . וכן ל"ל להרא"ש וטור שסחמו דלא כהמהני' אלא כהתוספתא ול"ע : עוד שם מקשה על הרמב"ם וכתב וקשה שהרי כתב בפ"ד וכו' . וקשיא לי א"כ אף לפי' החוספות שכתבו שביין

איירי ומשום חששא דעבילה ביין בעין נמי קשיא הרי תכן ג' לוגין מים ונפל לחוכו יין ומראהו כמראה היין ונפל למהוה לא פסלוהו . וכך פסק הטור ופסק נמי אבל שאר כל המשקין לא פסלו המקוה בג' לוגין ומשמע דמוחר לטבול חיכף ונמי נימא שמא עומדים שאר המשקין לבור בעין . אמנם בכ"מ שם מחלק בין נפל לחוך המקוה ע"י שפיכה דלא חיישינן ואמרינן ודאי נחערב יפה יפה ובין נשבר חביות בחוך הים דחיישינן כיון שלא נשפך שלמעלה למטה שמא עומד בפני עלמו וממילא אף הנ"ל לק"מ וק"ל:

סעיף ל"ו ואם חקק בו . טיין ש"ך כתב ודוחק לומר דמיירי

שחקק הגומא סמוך למקוה בענין דליכא המשכה משמע מיני' שסובר שאף אם חקק בו לקבל לא מקרי כלי אלא אוחו מקום . וזה אינו כדאיחא בהדיא בהש"ע נעשה כולה על ידו כלי וה"ב פביטא דלק"מ דמיירי שהלינור ארוך עד חוך המקוה ובאים מן הלינור למקוה והוי שאובין שלא בהמשכה וק"ל: שם בש"ך סק"פ הניח הרמ"א בל"ע . וא"י כתב דברים אלו מבוארים בב"י ס"ס זה ומבואר שם דאם הכלים נקובים כשפופרת פשיטא דהוי חיבור. והמטיין שם יראה להדיא שמתרי טעמים בשיג בשם התוס' חדא דאין ניצוק חיבור והיינו אפילו ניצוק ע"י שפופרת ועוד הא בעינן כשפופרת אשר ע"כ כתבו בתום' דההוא דינא דפרק כל הבשר לא נאמר רק לענין נ"י . ומה גם כיון שעכ"פ מוכח מהפוסקים שחולקים על האגור בשם המרדכי דבפרס כ"ה לא איירי אלא לנ"י מה"ח לומר בשום ענין ניצוק חיבור שלא כמתני' דטהרוח דהא אף המרדכי אינו מחלק שהיכא שהמים עולים חמיד הוי ניצוק חיבור . אלא כדי ליישב החוספתא שלא מחלק בין טבילח ידים לטבילת כל הגוף. אמנס למסקנחנו שבניקב בכונס משקה עכ"פ מחולק נ"י מטבילח כל הגוף שבוה מודה הש"ך וע"כ פי' החוספחא כביאר הב"י וממילא נילק נמי אינו חבור בשום לד כסתם מתני' וזה ברור. ומה שמביא הש"ך ראי' מסטיף נ"ב יוחר תימה החם שלא ע"י נילוק הוא אלא בשניהם שוים ע"פ אדמה בענין שהחיבור הוא על הארן משא"כ נילוק שהחיבור ע"פ

באויר ודוק: **סעיף כו' בט"ו ס"ק** מ"ז חוכן דבריו לחלָק ולומר שאין המים שבדלי נחשבים שאובין משום חיבור המים שבכלי

להמקום ע"י ניצוק אף לפסק רמ"א שאין ניצוק חיבור ע"ב ודוק . ועיין במרדכי שנב"י ס"ס זה וד"מ ס"ק ל' נראה מדבריהם לסיפור שאף שסובר המרדכי נילוק חיבור לולא שסובר כלי שניקב בכונם משקה בעל לי' מחורת כלי לגמרי הי' נחשב המים שבתוכו שאובים והיו פוסלים המקוה ולא הי' מהני לזה נילוק חיבור ע"ם וחמלה כדברי . ובאמת היינו כסברת הרא"ם דלמה שבתוך הכלי לא מהני חיבור למעיין או למקוה. ואף שהע"ז ביאר הטעם בשם הרא"ש בס"ק י"ד מטעם גזירה מה בכך ה"נ ההוא גזירה. אמנם מ"מ אפשר דבריו נכונים ליישב קושייתו כיון דבאמח מלד ככלי אינם שאובין שהרי ניקב . רק מלד שבאים מיד כאדם יהיו חשובים שאובים ע"ו אפשר דמהני ניצוק שיהא מחובר ובשאוב כזה לא גזרינן מחובר אטו אינו מחובר דדוקא תוך כלי מציכן סברת הרא"ב ולא בנדון זה . ובזה י"ל דל"ק עליו מהמרדכי דהמרדכי איירי משאוב דכלי ולזה לא מהני חיבור

ע"פ סברת הרא"ם ול"ע: סעיף ב"א המניח כלים תחת הלינור . לענ"ד ל"ל דמיירי אליבא דהרא"ם כשהי' ראוי לבא המים זולת הכלים דאל"ם אף בלא מקרי שאובין מ"מ הווייתן ט"י טהרה בעינן וכדלקמן סעיף מ"ח ופשוע הוא וק"ל:

סעיף כזיו בש"ך ס"ק ק' ומיירי כאן וכו' דאל"כ אפילו לא הי' עליו שם כלי בתלוש אם הוא כלי המקבל טומאה פסול וכו' א"ו דהא בכלי המחובר לקרקע לא שייך

בווייתו ע"י דבר המקבל טומהה וכדלקמן סעיף מ"ח: סעיף מ"ח בב"ך ס"ק ק"ד תי' קושי' המעדני מלך דמוחילה שתכי ועוד י"ל ע"ם . ולענ"ד דבריו חמוהים דבשלמא אם דינא דסעיף מ"ח ודסעיף י"ד היו משני משניוח ולא הי' קשה רק הסתירה שפיר לחלק בסברא משא"כ ששני הדיניוממשנ' אחת יוצאין רק זה ע"פ פי' הרמב"ש וזה ע"פ פי'הרא"ש ושפיר קשה מ"ש דבסעי' י"ד מבארינן מתני' דמקל בלא אדם הסומך ומשום זה פסק דאפי' במקבל טומאה דרבנן אין מזחילין והכא מפרש המתני' דמקל דמיירי בחדם הסומכו ומשום דמקבל טומחם מדאורייתא הוא . הא ע"כ דבר המקבל טומאה דרבנן מותר לסמוך ושפיר קשה מ"ש . אף שהאמת שהרמב"ם שמפרש בסעיף י"ד ביאר בפי' דאפילו בטופאה דרבנן . והרא"ש שמפרש כדסעיף זה ביאר בפי' דוקא ע"י אדם מ"מ קשה על הש"ע כיון שרולה לפסוק כחומרי שניהם הי' לו לפסוק אף הכא ע"פ פי׳ הרמב"ם בזה דדינא דמקל איירי אף בלא סמיכת אדם כיון דפסק לעיל נמי בזה כפי' הרמב"ם דאטו הפי' דהרא"ב במתני' דמקל מכרוע דוקא שמיירי ע"י אדם הסומך דהא אף לפי' הרא"ש אפשר לפרש בזה כפי' הרמב"ם . וגם בפי' הרמב"ם חפשר לפרש בזה כהרח"ש שמיירי ע"י חדם הסומך למקל וכיון שזה לא שייך לזה קשה קובי' המע"מ. אמנם כי דייקינן לענ"ד הקושי' ליחא וכדחזינן שהרא"ש שהביא פי' הרמב"ם וקלסי' ולא השינו אף במאי דפי' המתני' בלא סמיכת אדם והיינו משום דלפי׳ הרמב"ם דאיירי המתני׳ ממי מעיין שרולה לעשות זוחלין למלא דאפילו זב וזכה יורד וטובל מיירי כפשוטו ש"פ פי" הרמב"ם וממילא לא הוזכר כלל סמיכת אדם במחני' ומה"ת להעלותו במשמעות המחני' ולפרש דר"י אומר כל דבר המקבג טומאה היינו ע"י אדם הסומכו כיון שלא הוזכר מזה דבר וע"כ היינו כדפי' הרמב"ם דאפילו במקבל טומאה מדרבנן כמו מקל כמי אין מזחילין משא"כ לפי' הרא"ש דמיירי המחני' ממי גשמים שרוצה לעשות מקום מהן וא"ב ע"ב אפילו זב וזבה לא איירי מטבילתן דכא זב מים חיים בעי אלא היינו אפילו זב וזבה מוחרין לסמוך המקל נמלא מה"ח לומר דר"י פליג בפלוגחא רחוקה אלא דר"י אומר כל דבר המקבל טומאה היינו שאסור לסומכו אפילו אדם טהור כיון שמקבל טומאה ומשמע אבל בלא סמיכה שרי כיון שהמקל אינו מקבל טומאה דאורייתא נמלא דלפי' הרא"ש אין במשמעות המשנה כ"א ע"י סמיכה ולפי' הרמב"ם המשמעות איפכא . ושפיר פסק הב"י כחומרי דתרווייהו וכמשמעות דתרווייהו אליבא דכל אחד ודוק כי

תו למה שכתבחי לעיל בש"ך ס"ק ק"ד קושייתו שמכיא בשם המע"מ מדף ודקדק שאינו מקבל טומאה מן החורה אבל מדרבנן פשיטא לי' שמקבל טומאה . ובזה הקשה קושייחו וכבר הרגיש הב"ח בזה וכחב דדותא טבלא כחב הטור שאין מביאין מים על ידו למקוה אפילו באין לו שפה כלל ומיירי ביחדו למלאכה משא"כ דף דמיירי בנסר דלא חזי למלאכה שאינו מקבל טומאה אפילו מדרבנן . אמנם בהגהות דרישה הקשה מליכור של עץ שקבעו כשל מחכח שמבוחר סעיף זה נמי דשרי ומקשה הא הוי פשוטי כלי עץ . וגם הט"ז ס"ק מ"ג הרגיש בזה. וזה באמת נראה קושי הואיל שהרמב"ם בפ"ה דמקוואות בפירושו כחב וכבר ידעת שהמקל מקבל טומהה מדרבנן לפי שהוא פשועי כלי עז. ושפיר סברי דלא גרע לינור ממקל. אמנם נפלאחי כי בפ"ד מהלכות כלים פסק הרמב"ם עלמו דכלי עץ הפשוט שעשוי לחשמים אדם בלבד כמו הסולם אינו מקבל טומאה

ברור הוא:

דאם המים זוחלין נקרא קעפרס וכנראה מהב"י לעיל מזה ד"ה כתב המרדכי בשבועות בשם התוספתא משמע דקעפרס היינו אם משופע וא"כ אף אם החלר משופע מ"מ איך אפשר ללרף מה שחוץ לגומת המקוה בתוך החלר המשופע כיון דקטפרס אינו חיבור אם לא שנאמר דמיירי בענין שמשופע קלח ולא הרבה וכדכתב הב"י לחלק בד"ה כתב המרדכי הנ'ל . וההוא דינה דש"ע סעיף ס"ב פי' הריב"ש דמיירי שעכ"פ גומח המקוה מחזקת יותר ע"ש בב"י . אבל ההוא דינא דמלומלם לא מכר כלל לפ"ר וזה תימה :

סעיף עיג . בש"ך סיק קמ"ח לכתחילה אבל בדישבד עלתה לה טבילה . נראה מדבריו בדיעבד אפילו באשה שרי' בטבילה זאת ומשמעות החוספתא לא משמע הכי אלא שאם לאחר טבילה זו טשה טהרות טהורות אבל לא אמרינן לי' שיעשה טהרות. (ועיין כתובות תוס' ד"ה והלך בח' מהן והוא דף כ"ז) ואמת שקנת קשה רישא לסיפא דבתחילה לא אמרינן לי שיטבול דמשמע אבל אם עבל עלחה לו ולבסוף כתב ואם טבל ועשה דמשמע דוקא עשה דומיא דסיפא גבי ידים ול"ע . ועיין נמי בדין דשני שבילין שם שסוזכר נמי ועשה טהרות וגם סי' קי"א ודוק וגם בסי' ק"י בדינא דס"ד ולקולא . ואי"ה בלי כדר אשים עיוני על זה : כל הנ"ל לסימן קצ"ח וסי' ר"א הועחק ממה שכחבתי בעודי בק"ק ליסא:

קונטדם ב

סימן קצ"ח . ומעתה אעתיק מה שהוספתי לכתוב בשני סימנים הניל פה ק"ק ב"ל:

סעיף כיח. בס"ך ס"ק ל"ו. עיין בפנקסי היטן [בהמועחק הנ"ל] שם השנתי לנכון על המ"ב בדברים ברורים . ויתר הדברים לסעיף זה מה שהשגהי שם על הע"ז ומה שהעלתי שם לדינא הכל מבואר יותר היטב עכשיו בספר

ם"ט ואין לורך שוב בדבריי שם: סעיף ליא. אין טובלין בכלים לפיכך וכו' משום גזירת מרחצאות של כלים. זה הוא לשון החה"ב בבב"י על פי דעת הראב"ד. והנה במס' נדה ס"ו ע"ב איתא אמר רבה אשה לא תעמוד על גבי כ"ח וחטבול סבר רב כהנא למימר טעמא מאי משום גזירת מרחלאות ופרש"י שדרך מרחלאות לישב ע"ג אילטבאות של אדמה דדמי לכ"ח ואתי למימר טבילה עולה בהן משמע שהגזירת מדחלאות היינו מפני שהוח כ"ח שדומה למרחלאות יאמרו טבילה עולה במרחלאות של מים שאובין וכן פירשו התום' וכתבו ע"ג כ"ח גרסיק דשייך בי׳ גזירת מרחלחות שרניל להיות ומצוי שם כ"ח לטרך חמין. ומשמט כמי מדבריהם דלא שייך גזירת מרחלאות אלא בכ"ח. ולשיטח ראב"ד הנ"ל דגזירת מרחלאות שייך בכל הכלים איך ס"ד דרבה משום ג"מ א"כ למה נקט כ"ח בשלמא להמסקנא דהטעם משום ביעחוחא נקיט כ"ח שבו הביעותוחא פשוט ורגיל דשמא תפהת תחתי'וממילא ה"ה בקעת ושאר כלים כדאיתא בהרא"ש וטור משום הביעתותא דתתהפרוחפול. אכל להס"ד קשיא והנלענ"ד שהראב"ד ודעמי' מחולקים בזה עם פרש"י ותוס'ומפרשים שמעולם לא ס"ד דר"כ שרבה חידש הג"מ אלא שהוא גזירה קדומה מדר'יוסי במתני' ובלבד שלא תטבול ע"ג כלים שהוא משום גזירת מרהנאות של כלים כלומר שתבא לטבול בתוך כלים - אלא שס"ד דר"כ דרבה חידש דלא חימא דוקא ע"ג ספבל שטמא מדרם או ע"ג כלים שמישמו מגבו הוא דאיכא למיגזר נזירה זו . אבל ע"ג כ"ח לא קמ"ל דמ"מ אף ע"ג כ"ח מדמיטמו עכ"פ מתוכו איכא נמי גבי גזירת מרחצאות של כלים הא ע"ג סילחא ש"ד אמר לי' רב חגן החם טעמא מאי משום דבעית אבל משום גזירת מרחלחות של כלים אין בו מפני שאינו מקבל טומאה מגבו . ובהכי ניחא לי' מ"ם הר"ם בפ"ה דמקוואות משנה ב' בחר שהוכיח שלא גזרו אלא בקבוע כחב וניחא נמי השתא הא דאמר רבא בנדה אשם וכו' סבר ר"כ משום גזירת מרחצאות היכי ס"ד הכי הא שריכן להעביל כלי בתוך כלי אלא

אפילו מדרבק וה"ה מקל כדביאר נמי פרק זה הלכה ח' ט' טשאן לנוי אינו מקבל טומאה והיינו אפילו מדרבנן . ואם נאמר דהרמב"ם בפירושו היירי במקל שקבע בו מתכח כדי להכוח בו . זה אינו דלפי המשמעות מקל כזה מקבל טומאה ד"ת עבור המחכת . ולהמבואר בהלכות כלים צינור נמי אינו טמא אפילו מדרבנן כיון שאינו עשוי לחשמיש אלא לחשמיש כלים בשעת מלאכה כמנורה של עץ שבה רמב"ם הנ"ל שטהור הואיל ואינו משמש אלא הנר בשעת הדלקה וה"נ הלינור אינו משמש אלא המים בשעת העברתן. וגם עיין בתום' שמביא המ"ל הלכה הל"ל המלא בדבריהם נמי שהלינור אינו טמא אפילו מדבריהם. הכלל הש"ע שלא העחיק סעיף י"ד לשון הרמב"ם במקל אין עליו שום קושי' מדף וליכור ככ"ל . ודברי הרמב"ם גבי מקל לריכים לי עיון רב: םעיף ניה . ג' מקוואות וכו' ואוחם שטבלו בהן לא נטהרו .

והיינו ע"פ המתני' המקוה כמו שהי' והעובלין כמו שהיו . וע"כ מיירי המחני' במקוואות שלא ע"י מטיין שלא הופסקו דאל"ה למה הטובלין כמו שהיו. לא יהא אלא כמטיין שהומשכו לחוכו מים שאובין שמבואר סעיף י"א שמעהרים ע"פ מתני' דסוף פ"א דמקוואות ע"ש ודוק . ומזה נשמר המהרי"ק בסי' קנ"ו שמביאו ב"י ד"ה מקוה שנסדק וכחב דמתני' זו איירי במעיין שהופסקו ול"ל לדבריו אף דלסיטחו מי מעיין אף שהופסקו דינם למעיין לטהר בזוחלין היינו רק לענין טהרת זוחלין אבל לשאר דברים דהיינו שלא יזיק להם מים שאובין ע"כ מודה דלא הוי כמעיין אם הופסקו [וכמו שהרמב"ם נמי מחלק כטין זה דוקא ריבה בגומת המטיין] ומזה תפיסה על הש"ך ס"ק ל' שמשיג על המהרי"ק וכחב דאפשר דהמחני' מיירי במעיין שלא הופסק וזה א"א מכח סיפא כנ"ל ע"ש ודוק כי דבריו תמוהים כי בודאי שהמהרי"ק אינו חולק על רה"פ שהסכימו להלכה כסעיף מ' בסופו ודלא כההג"ה שם ע"ש . ויותר נפלאים דברי הש"ך שכתב חדע דודאי אף להמהרי"ק שמוקי לה בפסק המעיין מ"מ וכו' ע"ם . ולא זכר מה שבעלמו כחב ס"ק כ' ובס"ק קכ"ג דבמעיין שנחלש אף דדינו ליטהר בזוחלין מ"מ לא לכל הדברים דינו כמעיין והינו מטהר בכ"ש • ומנ"ל דילמא אף להמהרי"ק אף שסובר דאף שנפסק מטהר בזוחלין מ"מ לא לכל מילי וכמי שאינו מטסר בכ"ש ה"ה נמי מים שאובין אין מלטרפין עמו . ולכן הטובלין כמו שהיו . משא"כ אם לא הופסק איך אפשר לסיות הטובלין כמו שהיו וכנ"ל . ועוד ל"ע דבריו שבס"ק ל' משיג על המהרי"ק שלא מוכח כדבריו ממתני' דג' מקוואות כיון דהמים הדרו לא מקרי זוחלין וכן חמת כדחיתה סעיף נ' בהג"הה ובעלמו ס"ק קב"ג מסיק אליבא דהרא"ש דבמי מעיין איירי דאל"ה הא הוי זוחלין ומחלק כסברת מסרי"ק דאף שנתלש מן המעיין מעהר בזוחלין ומ"ש לפסק המעיין ומ"ש שנחלב מן המעיין ובאמת גם שם פי' הפריש' דלא הוי זוחלין כיון דמיירי באופן בחזרו למקוה וא"כ הרא"ש איירי במקוה ולא במעיין וזה ברור ואיןצורך לדבריו אליבא דהרא"ש ודוק: סעיף סיב . מבלו בו שנים וכו'. תמוה לי מדוע השמיע

דין הראב"ד שבב"י בשם החוספתא וז"ל כל זמן שרגליו של הראשון נוגעות במים אחד ממלא בכתף ונותן לתוכו טהור ומסחברת דכה"ג אפילו מטומאה לטהרה וד"ה ואפילו לרבנן דלית להו גוד אחית משום דשאיבה דרבנן הוא ומש"ה . אמרינן בי' גוד אחית וחשבינן לי' מקוה שלם עכ"ל ול"ע ובהט"ו סק"מ כתב סברא זאת מדנפסי' וז"ל משא"כ כאן לענין שחוב דרבטן חיכח למימר וכו' . וכי' לו לחלות סברח זו בחשלי רברבי ומם שהרכיב ניצוק חיבור לגוד אחית לא משמע הכי

בתום' חגיגה י"ט ע"ב ע"ם ודוק: תמהתי שלא הוזכר בש"ע דין דחשו' הריב"ש שבב"י חוך ד"ה מקוה שיש בו מ' סחה מלומלם נדון מקוה ביש בו אמה על אמה ברום ג' אמות מכוונות מהו לטבול בו . ותשובתו הוא חידוש שמחלק בין אם החלר שבתוכו המקוה משופע בענין שהמים היולאים מהמקוה חוזרים לשם שפיר דמי ואם החלר ישר לא הוכשר לעכול בחוכה ע"ש דמשמע מדבריו

בחרם הקבוע שם לעמוד מפני הטיט איירי ואסרוהו מטעמא דפרישית כמו שאסרוהו ע"ג ספסל. וקשה ומה קשיא לי' על ג"מ שהיא לפרש"י וחום' אך בכ"ח ממה דמטבילין כלי בחוך כלי הא שם בפרק חומר בקודש איתא הכי דחנן כלים שמילאן כלים והטבילן הרי אלו טהורין ואם לא טבל מים המעורבין עד שיהיו מעורבין כשפופרת מאי קאמר הכי קאמר ואם אינו גדיך להטבילו עד שיהיו וכו' ואילו בכ"ח הא אין להם טהרה במקוה א"ו אך איירי בכלי שטף. א"ו דאזיל בשטח הראב"ד שפיר הוקשה לו איך ס"ד למגזר גזירה זו הא בחוך כלים שפיר הוקשה לו איך ס"ד למגזר גזירה זו הא בחוך כלים מעמח דפרישיח ר"ל מטעמא דפי' במחכי ובלבד שלא יטביל ע"ג ספסל גזירה אטו טבילה בכלים דהיינו גזירות מרחלאות כמו שאסרו ע"ג ספסל דבמידי דקבוע שייך יוחר לגזור מבמידי שאינו אלא לפי שעה:

ראגב אפרש כל פי' הר"ש על הסדר. חחלה פי' דהיינו טעמא דמעיין שהעבירו ע"ג שוקח דפסול אף שמחובר כשפופרת וזה אף לר' יהודה וכן המים הבאים מן המעיין לחלמי אף שמחובר כשפופרת מפני שהם קבועים חיישינן דילמא אתו בהו לידי תקלה דפעמים שקובעים אוחם במקום מולא המטיין ואין שם כשפופרת. (וטיין טיקר פי' דברים אלו בס"ט) ונמלא כל המים העוברים על גביו פסולים ר"ל שנעשו חוך השוקח או החלמי שאובין ממש משא"כ כשניקב החלמי כל שהוא ששוב המים שבחוכו אף כי יהי' החלמי במקום מולא המים ואין שם כשפופרת לא יעשו שאובין כי לשיטחו כל שהכלי ניקב בשוליו כ"ש אינו עושה שאובין ולהכי נשארו מי החלמי מי מעיין הואיל שמחובר למעיין כשפופרת ומטהרים מי בריכה שבתוכה השאובין ומוחר לטבול חוך הבריכה . אבל חוך החלמי ודאי אין מטבילין [אך עיין לעיל בקונטרס א' סי' ר"ח סעיף ה' וא"כ אין זה ודאי וע"ם כי ל"ע] דאף דניקב בכ"ם ואינו עוד כלי לענין שאובין מ"מ אכתי כלי הוא לענין קבלח טומאה ולא עדיף מע"ג ספסל לר' יוסי דאית לי' גזירות מרחלאות של כלים . ושוב כחב ויחכן דהיינו נמי טעמא דר' יוטי דאמר ובלבד שלא יטבול ע"ג ספסל וקשה מה שייכות גזירה בזה אולי יקבענו אצל מולא המעיין דמה בכך הא אין לו חוך. אבל העיקר כדכתבתי שכבר פי' במחני' ובלבד וכו' גזירה אטו טבילה בכלים אלא דהוקשה לו איך אפשר הא קיי"ל אפילו חוך כלים מטבילין כל שנקובים כשפופרת וניחא לחלק בין קבוע דגזרו בו גזירת מרחלאות של כלים לבין באקראי בעלמא ושוב מסיים וניחא נמי השתא הא דאמר רבא וכו' וכנ"ל. אבל זה לא מסחבר לענ"ד כלל לומר דמה שכחב והיינו נמי טעמא דספסל דר"ל דגזר ע"ג ספסל אטו חוך כלי וחוך כלי אולי יקבענו במקום מולא המעיין וכן הס"ד דנדה לפירושו ע"ד זה כי לענ"ד כל עיקר גזירה זו של במקום מולא המעיין אין לה טנין לגזור אלא במחובר למעיין. אבל במקום מכונס ממי גשמים מה שייכוח לגזירה זו . וח"ב חיך ס"ד בנדה לומר דמשום ג"מ וכנ"ל. הא עם במקוה איירי א"ו דטעם העוקח המחובר למעיין מפרש לר' יכודה דבנזירה זו מודה אך דוקא בקבוע . ושוב כתב והיינו נמי טעמא דר' יוסי בספסל דגזר בפשוט אטו טבילה חוך כלים נמי דוקא בקבוע וכן הס"ד דנדה מטעמה דפרישית גבי ספסל אטו חוך כלי והר"ש ממש חד שיטה עם הראב"ד ורשב"א . ובזה לענ"ד במח"כ רבינו הגדול סרא"ש ז"ל נראה דמה שהשיב גבי הסילונות בלשון זה ואי משום ההוא דר' יוסי ובלבד שלא יטבול ע"ג ספסל ופי' הר"ש שגזרו בכלים הקבועים שכמים נגררים על גביהן שלא יעבילו

בהם משום דלפעמים קובעין אוחן במקום. מולא המעיין ואין

שם כשפופרת ונמלאו כל המים העוברים על גביו פסולים והסוא

גזירה לא שייכא הכא . זה לענ"ד ודאי ליתא דגזירת ע"ג

ספסל יהי' מעעם שמא יקבענו וכו' כנ"ל דמה בכך הא אין

לו חוך. וגם לא כדכתבתי שגזרו ע"ג ספסל אטו שיש לו חוך

ושיש לו תוך משום שמא יקבענו . כי גם בזה לא ניחא לי כלל

במקוה של מי גשמים.והעיקר לענ"ד פירוש ר"ש כדכחיבנא.וא"כ

עיקר ההיתר בסילונות לדידן שפסקינן שטת הראב"ד אך כמבואר בהש"ע מפני שאין להם לבזבזין ואינם מקבלין ואינם ראוים למדרם כדאיתא בבה"ב והטור שסתם ומשמע שאפילו שיש לו לבזבזין היינו לשיטתו שפוסק כאביו ז"ל וכדה באחי לקמן סי' ר"א בש"ך היינו לשיטתו שפוסק כאביו ז"ל וכדה באחי לקמן סי' ר"א בש"ך ס"ק ל"ז דברים המבוררים בשם מהרח"ש דס"ל דלא גזרו אטו חוך כלים אלא על שפת המעיין או המקוה אבל תוך המקוה או המעיין והמים מקיפים מכל לד לא גזרו כלל זולת מטעם ביעתוחא ובודאי דזה לא שייך בסילונות ודלא כהש"ך ס"ק מ"ו שכתב שטעם הראשון דהרא"ש לא שייך אלא לטעם הרא"ש והר"ש ולא לשטח הראב"ד והרשב"א כי לענ"ד הר"ש והראב"ד והרשב"א מילקים נמי בחילוק הר"ש בין קבועים לאינם קבועין כמבואר מחלקים נמי בחילוק הר"ש בין קבועים לאינם קבועין כמבואר במה שכתבתי בסי' ר"א בש"ך הכ"ל עיין ודו"ק:

קונטרם ג

בב" ד"ה ובהא דנהרות המכזבים וכו' כתב ומ"מ א"י וכו'.
ואפשר הפי' פשוט דלנהרות קטנים יש למיחש אם מכזבים
פעם אחד בשבוע פסולים דחיישינן שמא גשמים הם כן הוא
לשון הר"ן בב"י שם לפני זה ור"ל שמפני שמכזבים י"ל כל עיקרו
של נהר זה אינו אלא אסיפת מי גשמים ובזה לא שייך מכיפי'
מיברך כיון שאין שם מעין כלל אלא במדינות שהגשמים מלוים
אף שאינם מכזבין אין מופת שיש לו מעיין הנובע כי מפני רבוי
הגשמים י"ל דאינו מכזב הילכך לריך לבאם הנהר כ"כ קמן
שאם הי' בא"י שאין שם גשמים מלוים הי' מכזב אף אנן דלא
מכזב מ"מ חיישינן לרבים נוטפים :

בב" ד"ה מקוה ומעיין יכול לשאוב כל מה שירלה. בהמועחק

בביי ד"ם הנ"ל מביא בשם הר"ש פירושו למחני' דנדל . עיין כמי בהנ"ל :

בעיף ב' בט"ז סק"ג בהמועחק כבר:

שניף ד' עיין ט"ז והש"ך סבר לחקן ולענ"ד לא חיקן כי כחב
שהש"ע איירי במקוה נעולה וכו' והרב אזיל לשיעחו
כו' ומלבד שעדיין ז"ע אם גגין שלהם הטוחים בעיט שיהיו
בדמיון רלפת אבנים דהא ראוי לבלוע אף גם לדבריו קשה
א"כ איך הכשיר הרמ"א מטעם ס"ד לקולא הא מיני' ובי'
מוכרת מן תשו' הרא"ש הלזו שבכה"ג שיש לחוש שהגוי להנאתו
עביד אף בס"ד יש להחמיר שהרי לשטת הרא"ש על הגג הוי
שפיר המשכה וא"כ למה לי כ"ה סאין ידועים הא אפילו עשה
כולה בהמשכה מסתביר לענ"ד דלכ"ע הוי דרבנן וליהוי ס"ד

ם עיף הי כל הימים וכו' הלכך גל שנחלש ובו מ' סחה . עיין ש"ך כתב אבל הכא שנחלם הגל לריך מ' סאם דכל שאינו מעיין ממב אינו מטהר בכ"ם. בחה"ב הארוך שער ז' מבואר דסובר דאין חילוק שהרי כחב והביא ר"ח דלטבילח אדם אף במעיין לריך מ' סאה מדתנן גל שנחלש ונפל על האדם ועל הכלים טהורים אלמא מ' סאה בעינן (כלומר ומשום אדם הוא דנקט מ' סאה ולכלים באמח ל"ד) ואפילו של מטיין מדלא נקיט גל שנחלם מן הים ועוד דאי בגל של ים וכמ"ד כל הימים כמקוה א"כ אפילו יש בו מ' סאה לא יטהר שהרי גל כזוחלין . ואילו לדברי הש"ך מה הראי' הא ש"ה שנחלם הגל ואינו מעיין ממש א"ו דסובר שאין לחלק ואם יש לו דין מעיין לענין זוחלין ה"ה לענין כ"ש. אמנם האמח החה"ב ל"ע שהרי ע"כ אזיל בזה בשטת המהרי"ק דאיירי שהגל נחלש כולו מן הים דאילו למה שפירשתי לקמן בש"ך ס"ק ל' למשמעות רש"י בחגיגה שחיירי שראש אחד עדיין מחובר בהים פשיעא דע"כ כדכתב הפרישה ס"ק י"ג דמ' סאה כולו ל"ד ואפילו גם מעיין בעי מ' סאה שהרי מחובר הוא למקום שיש בו מ' סאה ומה הלורך בגל למ' סאה כדמבואר סעיף כ"ז א"ו כנ"ל וא"כ מה"ת יהי' עליו דין מעיין ליטסר בכ"ם הרי איהו גופי' פסק היכא שהופסק המעיין אף

לענץ זוחלץ דין נוטפין לו . וע"כ לידחק בגל או כסברת מהרי"ק או כדחקתי אני עם . אבל דברים אלו אינם שייכים לענין עהרת כ"ם ול"ע דעתו הרמה:

- סעיף ו' בש"ך ס"ק כ"ה לריך וכו' לפיכך וכו' ומשמע וכו'. בודאי שממש מבואר הכי אול צ"ע רב שהרי טבילה בכלים לכ"ע דאורייתא וכבר מסיק הסוגי' פ' המוכר את הבית דדוקא בשאובה דרבנן הוא דמחלק רבנן כדף בחילוק זה אבל בדאורייתא לדידהו אין חילוק ומכ"ש להטור דאף כולו שאובין דאורייחא. שוב מלאתי בס"ט סי' קל"ח מביא קושי' זו בשם מהרח"ם:

סעיף ז' הלוקח כלי גדול ונקבו. כתב הש"ר ונקבו דוקח בשוליה בענין שחינה וכו' כדמוכח במשנה ופוסקים הוא לקמן סעיף מ'. מה שכחב שכן מוכח מהמשנה ר"ל הנאמר בהמשנה נקובה מלמטה או מן הלד ואינה יכולה לקבל מים כ"ש . אבל מה שכתב שמוכח הכי מהפוסקים וכן הוא לקמן סעיף מ' אין ענין לסעיף זה בהוא מהרמב"ם לפירושו בהחוספתא כדחיחה בהב"י וכבר מוכרה הכ"י לכחוב חליבי' ומה ששנינו בהחוספתא בד"א מן הלד סיומא דמלחא דח"ק הוא ואין ענין לדברי ראב"י וא"כ י"ל כמו שהרמב"ם מחלק בין דינא דסעיף זה לדין המחני' דהיינו הבבא דרישא דהרמב"ם היחה כלי וחיברה בסלים ששם מלריך נקב כשפופרת והכא בנקב המטהרו כן מחלק בזה וסובר דאפילו יכול לקבל מים מן הנקב ולמטה כל שהוא נקב המטהרו שוב אין תורת כלי עליו לפסול בשאיבה . אבל הא ודאי יש לחמוה למה השמיט בהבבא דרישא לשון המחכי' ואין יכולין לקבל מים כל שהן שפשטוחן ודאי מורה שההקפידה שהנקב מן הלד לריך להיות סמוך לשולים דלא בהחוי"ט ש"ם ול"ע:

סעיף הגיל וקבעו בארן . סקפידא זו היא נמי בהרמב"ם ופירשו הב"י שמפרש החוספתא חרתי בעי לאכשורי מים שבחביות או עריבה של חרם הללו חדא שיהא ניקב נקב המטהרו דהיינו כמוליא זית ועוד לריך שיקבע בארץ דומיא דקסטולין וא"כ ר"י מה הכריחו להחילוקים שמביא הש"ד בשמו דילמא היינו עעמא דבהרישא דינא דמחני' היחה כלי וחיברה בסלע מפני שאינו קבוע בבנין בארץ אלא מחובר להסלע בסיד דלא הוי דבר של בנין שיעורו דוקא בשפופרת . ועל החילותים של הב"י יש להקשות מה שחילק בו היתה נקובה קודם שחיבר לאחר כן לשון המשנה שבנמרא נקובה מלמטה משמע ודאי נקובה כבר. ומה שחירץ א"נ דכלי שחיברה בסלע דקאמר בכלי אבנים הוא. מלבד שהסברא חמוה כלי שאינו מקבל טומאה יהא חמור מהמקבל טומאה . אף גם נהי דבלשון המשנה היחה כלי וחיברה חפשר לידחוק כדבריו שקאי על הרישא דאיירי מכלי. אבן של הגע אבל הרמב"ם ששינה לפון המשנה וכחב אבל כלי שחיברה בסלע הא ודאי מורה לכל הכלים ואף לכלי ען. וע"ז ודאי יש לחמוה למה סגי לי' בשפופרת ליבעי נקב המטהרו דהיינו כמוליא רמון . אבל מ"ש הב"י ז"ל ומ"ש סשידה והחיבה שבים וכו' הטעם שלא כלריכו בהן נקב המטהרו . השם יודע כי א"י מה קשה לו מזה דשם מה בכך שהכלים דהיינו השידה והחיבה עדיין חורת כלים עליהם ליפסול בשאיבה הא מחוברים הם להים שהוא מעיין בשפופרת ובין לשיטת סר"ש והראב"ד נ"ק מזה כי לשיטתם מדאינו קבוע לא גזרו בי' ולשיטח הרא"ש הטעם מפני שהמים מקיפים אותו מכל לד לא גזרו ביה . ועיין סי' קל"ח ולקמן בש"ך ס"ק ל"ז משא"כ הכא שאנו עוסקים בהכלי לעשות בו כל המקוה בלי שום חיבור למקוה או מעיין ודאי קשה כדהקשיחי מלשון הרמב"ם אכל כלי שחיברו בסלע דמשמע אפילו כלי ען דלמה סגי בכשפופרת ליבעי כמוליא רימון . ומה שחי' הב"י ז"ל דדוקא בכ"ח מפני ששיעור המטהרו הוא פחות משפופרת הוא דסגי בשיעור המעהרו משח"ב בכלי עץ שהוא גדול. כל זה ניחא לשיטתו שחופם בהחלט שהרמב"ם מפרש קסטילינן חביות או עריבה של חרס דוקא. וכן מה שסתם הרמב"ם וכתב הלוקח כלי גדול כגון חביות או צריבה מפרש דר"ל דוקא בשל חרם .

דעה ובעיני יפלא נהי שבזמן הש"ם הי' סחם חביוחיהן של חרם כדאיחא במס' ע"ז דף ס"ט בחוס' מ"מ א"י אם זה נמי שייך על סחם עריבה והרי חיתח פ"ד מה' טבול יום עריבה שהיח טבולת יום. ושל חרס מה ענינה לעבילה. וכן פ"ב מס' כלים משנה ב' עריבה וכו' חומר בכלי עץ. ומכ"ש בימי הרמב"ס שיסתם כגון וכו' על של חרם דוקא . ובעינינו ראינו במדינחינו כסתם כוא של עץ . וכדאיתא נמי בתום' שם . ויותר יש לחמום שהב"י תולה העיקר משום דעהרת כ"ח הוא בכזית שהוא פחות מדעץ שהוא כרימון. ובהדיא פוסק הרמב"ם פי"ע כר' יהודה דחביות שיעורו כאגוז ואפשר הוא יותר או שוה לרימון. משא"כ לחילוקי הכ"ל י"ל שבאמת אין שום הבדל בין של חרם לשל עץ אלא בין קבעו בארץ שאו ראו חכמים שלבטלו מחורת כלי חמיד בעי נקב המטהרו ובין חיברו בסלע תמיד די בכשפופרת אף דהסברה נראית מהופכת בכלי עץ שאם קבעו יהא לריך כמוליא רימון ובלא קבעו יסא די בשפופרת . וכן בכ"ח שלריך כאגוז אפשר זה בכלל' אין דנין דברי סופרים זה מזה אף בק"ו וליע. ואמנס לו אבטל דעתי העני' מפני דעת רבינו הב"י ז"ל ונאמר שהרמב"ם כיון דוקא אל חביות ועריבה של חרם מ"מ קשה בעיני מאוד לפרש אף דעתו בהש"ע שסותם כגון חביות או עריבה גדולה ויהי' המכוון דוקא של חרם שהרי בלי ספק בימי הב"י ובמדינתו סחמייהו נמי של עץ הוי . ואם כונחו לדפי' הרמב"ם דבשל עץ לא בעי כמוליא רימון אלא בעי בכשפופרת אף לעשוח מקוה בתוכו איך יסתם ולא יפרש. לכן הנלענ"ד ברור עכ"פ לדינה החרי שממש כל המפרשים ופוסקים חולקים הרמב"ם בפי' חוספתא זו כבב"י. ואף גם כבר פסק בסי' קל"ח להלכה שאף על גבי אחורי כלי כל שהוא מקבל טומאה מגבו יש בו נזירת מרחצאות של כלים דהיינו אטו טבילה חוך כלי זולת ע"ג כלי חרם הא ודאי פשיטא דאסור לטבול חוך כלי ואפילו הוא מנוקב כשפופרת ששוב אין המים שבחוכו נפסלים מכח שאיבה מ"מ הא ודאי מפני שעדיין מקבל כל הטומאות עד שינקב נקב המטהרו פשיטא דיש בו משום גזירת מרחלאות דהיינו טבילה חוך כלים של מים מק"ו דע"ג ספסל דאינו מקבל שום מים והמים שעליו מעולם לא נפסט משום שאיבה ומ"מ אם טבלה על גבו לא עלחה לה טבילה . (ובשלמא הרא"ש לשיטחי" שסובר גבי מעיין שהעבירו ע"ג השוקח הטעם שאסור לעבול בתוכו אף דהמים שבחוכו אינם נעשים שאובין מפני שמחוברים למעיין מ"מ אסור לעבול בחוכו ומשום גזירה שפעמים יעבול בחוכו כלא חיבור למעיין . ובמעיין שהעבירו ע"ג ספסל וע"ג אחורי כלים כתב הגזירה אטו תוך כלי בענין זה ותוך כלי הפיסול משום כנ"ל . וכל זה לא גזרו אלא בשפת המקוד או המעיין. ועיין כמה שכתבתי בש"ך ס"ק ל"ו. וגזירת מרחלאות לא סבר כלל כי אזיל בשיטת רש"י ותום' שזה לא נחמר אלא בהס"ד ובכ"ח דוקא ובהמסקנא לא קיימא כלל ועיין סי' קצ"ח. י"ל דס"ל נמי דגזירה זו ליגזר כלי שניקב אטו כלי שחינו מנוקב מדלח מלינן אוחה בש"ם לא גזריק לה ולהכי בפסקיו אסרי שהוכיח להלכה שבניקב מחחחיו ואינו יכול לקבל מים כ"ש שאין המים שבחוכו נעשים שאובין ליפסל המקוה כדאיתא סעיף מ' למד מזה נמי שמותר אף לעבול בחוכו) [הגהחי הדברים מן ובשלמא ואילך משום דבאמת אף להרא"ש הדבר חלוי ליגזור ע"ג ספסל אטו כלי שיש לו חוך משום דמקבל טומאה כדמוכח מדבריו שכחב גבי הסילונית והוי פשוטי כלי עץ דלא מקבלו עומאה הביאו הב"י סי' קצ"ח וכן הוכיח מהרא"ם הנ"ל סי' הנ"ל . וא"כ גם עליו קשה . ואולי באמח זה טעמו שחזר בהחשובה ודוק] ועכ"ז יפה הוכיח הב"י מחשובוחיו דחפילו בניקב כשפופרת חוסר למבול בחוכו וחף דמינכר סובר דגזרינן אטו חוך כלי שאינו מנוקב . ומס שבפסקיו כתב לכיתר ע"ש מה שדחק הב"י . אבל לשיטח הראב"ד שנפסק להלכה בסי' קצ"ח איך אפשר שכלי אחר שניקב המספיק לשאיבה ומ"מ עדיין מקבל טומאה שיהא מוחר לטבול חוכו . וכי מי עדיף מע"ג ספסל שאינו מקבל שום מים והעוברים על גביו אינם נעשים שאובין ומי המקוה מקיפים

הרכות מקואות

אותו מכל לד ומ"מ אם טבלה ע"ג לא טלתה לה טבילה משום גזירת מרחלאות אטו חוך כלים היכא שהוא קבוע . ומכ"ם באופן הכ"ל לעכול אך בחוך כלי המקבל עומאה . אח זה ראה הב"י והביע שאין היחר לזה אלא בנקב המעהרו שתו אין בו משום גזירת מרחצאות מדאין שם כלי כלל עליו לא לענין שאובין ולא לענין טומאה שבזה פוסק כחומר היולא מפי' הרמב"ם להתוספתה דבעינן נמי שתהה קבוע בארץ . ולענ"ד לא יפה הגיה הרמ"א ז"ל לכחוב וי"א דבעינן כשפופרת (ע"פ הטור ורא"ש בתשו' כי בהתשו' הרא"ש הוכיח הב"י דאפי' בשפופרת נמי לא ודבריו בהד"מ נמי לענ"ד אינם סלולים ע"ש ודוק) כי נהי דבכ"ח ששיעורם בכזית החמיר מ"מ בכלי עץ ששיעורם כרימון ובכ"ח ששיעורו כאגוז הקיל (שיעור אגוז הוא פחות מבילה וגדול מכזית שבת דף פ"א) דהש"ע בעי לטהרו . ולשיטת הראב"ד בכשפופרת לעל"ד בודאי אם טבלה בו לא עלתה לה טבילה . ובזה ממילא מסולק הציע שהניח הש"ך סס"ק כ"ג ע"ש היטב ודוק . אך לפ"ו הא צ"ע מה שמביא הב"י בשם הר"ן סוף ד"ה וכחב הרא"ש בפרק החינוקת בלשון זה ואיכא דקשיא לי' וכו' משמע דוקא כמוליא רימון דנפיק לי' מתורת כלי ואמאי בכשפופרת סגי . ולדידי הא לק"מ דקשיא להו ולהו כלי הוא ונהי דמשום שאיבה לית בהו ע"י חיבור כשפופרת מ"מ גזירת מרחלאות איתא חוך כלים עד שינקבו כמוליא רימון . וביותר יש לתמוה יעל הר"ן ז"ל שהרי למי עומד בשיטח הראב"ד ולמה דחק שם ול"ע. לכן בע"כ אני מוכרח לחזור מדעתי ולומר דס"ל דזה אינו דומה ודוקא בלטבול על כלי המקבל טומאה בלא שום מעשה הוא דגזרו גזירת מרחלאות דכל שהכלי מקבל שום טומאה לא תעמוד עליה ואפילו המים לא נפסלו מכח שאיבה כגון על גבי ספסל משח"כ חוך כלי והוא מוכרח למיעבד מעשה כדי לפוסלו מהיוחו כלי כדי שלא יופסלו המים משום שאובין שוב לא גזרינן במידי שמפני הכרח המטשה מידכר דכיר ולא חשו עוד מה שהוא מקבל טומאה עדיין . אמנם מדלשון הרמב"ם וש"ע המה בסתם נקב המעהרו . וגם בב"י הכריח מתשו' הרא"ש דלטבול תוך כלי לא מהני שפופרת אפשר מהראוי לנהוג לכתחילה בכלי עץ שינקב כמוליא רימון ודוק . ועיין בקונטרם : רחשון לש"ע סעיף ח' ודוק

. בש"ך ס"ק כ"ו כתב דמיד שעברו בכלי נעשו שאובין 🗖 🗖 בש"ך ר'ל שאובין דרבנן משום גזירה להר"ש מדהוא קבוע . אטו פעמים יקבע אותו סמוך למולא המעיין ואין שם כשפופרת ולהרא"ש מפני שהוא על שפת המעיין גזריגן אטו חוך כלי אינו מחובר למעיין . שוב כתב בשם הב"ח אבל נקב בשולי הכלי כשפופרת אז ודאי דנתבטל שם כלי ושרי לטבול אף בתוך הכלי וכו' . זה לענ"ד ליחא עד שינקב נקב המטהרו כל כלי כדיכו וככ"ל

שוב כתב שם בהג"ה ועיין בנ"י וכו'. וכבר מחו לי' אמוחא הר"ר יוסף טיילאק והב"ח . המעיין בב"י היטב יראה כי אין במחיית הר"ר יוסף כדי להמית ואדרבא מפי' הר"ם משמע כהב"י שהרי כחב ואי לאו מחני' דעל גבי שפה כ"ש הייתי יכול להעמיד דבכי הסוא גוונא ודאי דוקא פסלינן . (ר"ל שהשוקת עומד על שפח המעיין ואין שם כשפופרת הנוד והוו המים שבחוכו באובין גמורים) אבל אי אפשר לומר.כן דהה מכשירין על שפת השוקת ופסליכן בחוך השוקת וחילו לפי' הרמב"ם והרא"ש מיבעי' לי' למימר איך אפשר שיהא הכלי עומד במקום מולא המעיין ולא יהא שם כשפופרת ויעברו נמי מן לד הכלי על שפתו אלא משמע כהבנת הב"י בדעתו . ה'מנס הב"ח יפה הקשה על פי' זה ע"ם:

ס"ס הנ"ל כתב הב"י בשם המרדכי וכו' אל גיגית וכו'. עיין ב"י תראה כי עיקר חידושו אף שהגיגית גדולה טובא ומקבלח מ' סאה בלח שאינו מקבל טומאה . מ"מ לענין שאיבה כלי כוא ונעשים שאובין . (וא"י מה החידוש ולו יהא כלי גללים) וא"כ ע"כ בגיגית של עץ איירי דכלל זה לא נאמר אלא גבי כלי עץ או עור או עלם כמבואר ברמב"ם פ"ג מה"כ . וא"כ

יש לתמוה על מה שמביא שם בשם הרוקח ראי' לזה מדאלטריך לחרץ בירושלמי ים שעשה בלמה נקובים היו וח"ל דהוי גדול טובא ולא מקבל טומאה . והא הים הי' כלי מחכת ומה לו ענין לזה. וכן מצאתי בתום' פסחים דף ק"ט ע"ב באמת משני הכי. ומה שמסיים הש"ך ופשוט הוא דאם יש בשולי הגיגית וכו' דכשר . לענ"ד להנ"ל ליתא אלא לריך נקב המטהרו שהוא כמוציא רימון בכלי עץ . ואל תאמר הא בל"ז אינו מקבל טומחה כיון שמחזיק מ' סחה . כי עיין בהרמב"ם הכ"ל חרחה כי הכלים העשוים להחגלגל לא מקרי כלי עץ העשוי לנחח ומקבל טומאה . וא"כ סתם גיגית לענ"ד נמי מקבל טומאה .

ודברי המרדכי הכ"ל כמי מזה ל"ע: סעיף י מעיין שהמשיכו וכו' כתב הע"ז ובפרישה הקשה וכו'. ויפה כיון דז"ל הפרישה זים לתח טעם מ"ם מטבילה בנהרות בעת הגשמים דפוסל ר"י הא גם נמשך המעיין עם מי הגשמים ולמה לא יהא למי הגשמים חורת מעיין . כל"ל דלא כשיך ס"ק ל"א מפני הגירסא משובשת שגג בכוונתו . והמ"ז בסעיף ב' דחק לחרץ בדבריהם שאינם מובנים לי . ולדידי נראה דל"ק לפסק הרמב"ם פ"ח מה' פרה שכל הנהרוח פסולים למי חטאת זולת מי נהר המושך דהיינו מעיין וע"ש בכ"מ . "וא"כ י"ל נהרות שאין הגונות למי חטאת להכי פוסל בהם רבי' נוטפין משח"כ מעיין מחוך חשיבוחו אפי' למי חטאת ועכשיו הבריכה שהם מי מקוה מחוברים אליו שפיר אינו נפסל ברביית כוטפין . ואף הפרישה חי' בטוב טעם דש"ה וכו' ע"ש: בש"ך ס"ק ל' מביא המהרי"ק ופליג עליו וראיית המהרי"ק מגל דוחה בקש וכחב דש"ה שהגל נחלב מעלמו וחיוחו רב . וא"י מה סברא היא זו כל הנפסק נפסק מעלמו . תו כתב וגם נחלש מהים גופי' וא"י מה הרבוחא דים ממעיין אדרבא מעיין כשר לעבילת זבים וים פסול. חו כתב וגם כן דרך זחילתו אף שנתלש וזה גופה סברת מהרי"ק דלא ניחא לו . ולענ"ד אף דלשין רש"י חולין שמביא המהרי"ק מורה קלת כדעתו מדפי' דף ל"א ע"ב מטבילין בראש הגל הנחלם מן הים והלך למרחוק ובא לארץ הבין מדכתב והלך למרחוק שכל עיקרו נחלש מן הים . אמנם בחגיגה דף י"ע פרש"י ראשין אחד מראשי הגל כשהוא מגיע לארץ . וא"כ אף בחולין הכי כוכתו רק מפני שגלי הים חמיד באמלעות הים רוגשים כחב והלך למרחוק אבל מ"מ י"ל דר"ל ראשו אחד נשאר מחובר בסים וראשו השני של הכיפה הגיע לארץ וא"כ לק"מ . ומה דנקט מ' סאה באמת ע"כ לכ"ע הוא ל"ד וכדכתב הדרישה ס"ק י"ג . וקצת משמע נמי הכי אף לשון הרמב"ם שכחב היו שני ראשי הגל מגעים בארץ וא"י למה הקפיד שיהיו ב' ראשיה מגעין בארץ ומה כולי האי אם ראש השני עדיין חוך האויר הא מימ הטבילה היא על הארץ ול"ע . ולהנייל אולי כוכתו שראש אחד יהי' עדיין מחובר חוך הים וקרי לי' נמי על הארץ מפני שעיקרו דים שוכן על הארץ . ואם לא ניחא לך בזה מפני סחימת הפוסקים הנשמעים כדעת מהרי"ק דהפילו כולו נחלש וכדמשמע נמי לשון הרמב"ם לפי פשוטו יראה לענ"ד דים לדחות ראייתו באופן זה אחרי בנדקדק לדעת המהרי"ק קשה לחירון ראשון שבגמרא דקמ"ל דלא נגזר אטו חרדלית של גשמים מה ארי' דתנא גל שנתלש ונפל על האדם כיון דאיירי ביושב ומלפה ליחני גל שנחלש ונפל על הארץ עובלין בו ולא יהי' מקום לטעות דאיירי בלא כונה וממילא יהי' נשמע דלא גזריכן אטו חרדלית . אלא משמע דבאמת אחר שנפל לארץ והוכר זחילתו שוב אין מבעלין בו אחרי שהופסק מעיינו . אך בזמן נפילתו קודם שהוכר זחילתו על הארץ נהי דאשבורן לא הוי מ"מ כל כמה שלא הוכר זחילתו על הארץ לא נפסלו ונשארו בטהרתן כמו שהיו כברים בתוך הים [ועיין סעיף ג'א] לר' יוסי משא"כ לר' יהודה דסובר דים אינו מעהר אלא באשבורן פשיטא דעדיין הם פסולים ולא נעשו אשבורן. ולהכי מפרשו בראשוני' דאחי'כר' יוסי ודוק.ויתר הדברים בהש"ך מבואר לעיל: סעיף יב בש"ך ס"ק ל"ז. עיין בו וחמלית דבריו לחי' הטור בבסי' קל"ח בסרח"ם פי' לדר' יוסי ובלבד בלח

למעיין כדאמרן . ואין להקשות להראב"ד ז"ל דגזר אפי' כשהכלי

חוך המעיין מהבוא דחומר בקודש שכבר הביא הב"י לשון הרשב"א בשער המים שכתב דההוא דמעבילין חוך כלי שחוך

המעיין או המקוה שזה בכלי שאינו קבוע אבל בכלי שהוא

קבוע בקרקע אין טובלין בו שמא יבא לטבול במרחלאות של כלים עכ"ל . והם דברים ברורים וא"כ מה שמסיק הש"ך אבל

בכ"ח יש להקל בדיעבד דבין למר ובין למר שרי ליתא אלא

בגונא דסי' קל"ח שהכלי עומד תוך המקוה אבל בגונא דהכא

שהכלי עומד על שפת המעיין או המקוה אם עבלה ע"ג אחורי

יטבול אך לכתחילה . וכמה תמוהין דבריו בזה איך לא זכר לחרץ דא"כ מה דרש רבא אשה לא תעמוד ע"ג כ"ח מטעם ביעתותה הא בל"ז אסור לכתחילה ע"ג כ"ח משום הגזירה דחטו חוכו . ומלבד זה דברים אלו כבר מוזכרים בהב"י סי' קצ"ח וכחב ואפשר שרבינו נסתפק בססוא דלא יטביל ע"ג ספסל אם הוא דוקא לכתחילה וכו' ועליו ל"ק מה שהקשיתי כי כבר הולרך לדחוק לדעת הרא"ש וכתב לפ"ז ל"ל דהא דאמר רבא אשה לא תעמוד ע"ג כ"ח בכלי מנוקב איירי אבל באמת אין זה עיקר דאילו חידושו דרבא אך לכלי מכוקב איך יחסר העיקר והעיקר כדהביט הב"י ז"ל לכוון אל האמח שהיכא שהמים מקיפים הכלי מכל לד לא שייך גזירה - דר' יוסי ולהכי אינו אסור אלא מבום ביעתותא אך לא מטעמו שמה שכתב אבל אם לא היו כל מי מעיין עוברים על הספסל ליכא למגזר כלל דהא אפילו הי' כלי שיש בו' קיבול כיון שקצת המים אינם עוברים עליו לא נחבטל דין מעיין מהמים הנמשכים וְכַדְחַנָן וֹנְוֹ׳ הִילכך כשהוא כלי שאין לו בית קיבול וכו׳ מוחר לטבול על גביו . זה ליחא דמה בכך באין כל מי המעיין נמשכים על גביו ואין המים שחוץ לכלי נפסלים כדאיתא גבי מעיין שהעבירו ע"ג שוקח העבירו ע"ג שפה כ"ש כשר הא מ"מ חוך הכלי אסור לעבול כמבואר סעיף ח' ופשיטא דאיכא למיגזר גבי' אטו כלי שיש לו חוך ויטביל בחוכו . אמנם כבר היטב לראות המהרח"ש בתשובה חלק ג' סי' כ"א שכחב דברי הרח"ש ועור ורמב"ם מובנים במה שכחב הרח"ש בפרק החינוקת על דברי הר"ם שהקשה על מחני' דמעיין שהעבירו ע"ג שוקת פסול דאמאי פסול דכיון דמחוברים למעיין ליחכשרו ואפיט בחוך הכלי עלמו שרי כדאיתא בפרק חומר בקודש שמטבילין כלי בחוך כלי שיש בפיו כשפופרת פי' והכלי החילון מונח בחוך המעיין או המקור כו'. וכחב הרא"ש ז'ל ומה שפי' דאפילו בכלי עלמו מטבילין לא דמי דהחם הכני פנימי עלמו הוא נטבל תוך המקוה כיון דפי החילון כשפופרת . אבל כלי "המחובר למעיין או מקוה אין להטביל בחוכו דילמא אחי להטביל בכלי שיש בו מ' סאה בלא חיבור וטוד הביא הב"י בסי' ר"א שכתב בפי' המשנה פ"ה דמקוואות והא דתנן השידה והחיבה אין מעבילין בהם אא"כ היו נקובים כשפופרת ש"ה שהים מקיפן אבל אם היו עומדים על שפח הים ומחוברין לים כשפופרת לא . ובזה יראה שהדברים מובנים מאליהן . וזם דבהסוא דמעיין בהעבירו ע"ג הכלים סוא דאמרינן שלא יטבול ע"ג כלים פי' אחורי כלים משום דגזרינן אטו חוך כלים ובחוך הכלים אינו יכול לטבול אפילו דמחובר למעיין כל שחין הכלי חוך המעיין או המקוה אבל ההוא דקאמר רבא אשה לא תעמוד וכו' משום ביעתותא מיירי שהכלי חוך המעיין או המקום דבהא לא בייך למגזר אטו חוך כלי שהרי אפילו חוך כלי שרי כדאמרינן בפרק חומר בקודש שמטבילין כלי חוך כלי כיון שהכלי החילון חוך המקוה ובהא קאמר רבא דחע"ג דשרי לטבול אפילו חוך כלי מ"מ לא חטבול ע"ג שמא חירא וכו' ולפ"ז אם בדיעבד עלחה לה טבילה פי' כיון שהכלי תוך המעיין לא שייך למיגזר אטו חוך כלי דאפילו חוך כלי שרי' כדאמרן . אבל להראב"ד ז"ל שאפילו שהכלי חוך המטיין לא יטביל על גביו כל שהכלי מקבל טומאה וט"ז כתב וא"א הרא"ש לא חילק . אמנם בסי' ר"א כתב במטיין שהעבירו ט"ג אחורי כלים שלא יטביל על אחורי הכלים לכ"ע משום דגזריכן אטו חוך כלי כדברי הרא"ש וחוך כלי אסור אפילו דמחובר

כ"ח להרא"ב וטור אפילו בדיעבד לא עלתה לה טבילה. וכן מה שהסכימו הט"ז ס"ק כ"ג והש"ך ס"ק ל"ה דאם קנחו על שפח הכלי ודאי הי' על הכל דין מעיין לשון זה שבע"ז ליחא שמ"מ לדברי כולם שייך הדין ובלבד שלא יטביל על אחורי כלים ממש אי משוםי גזירת מרחלאות של כלים להראב"ד או להרת"ש משום הגזירה אטו חוך כלי אלא שהדין חזר להיות לו דין מקוה לא איירי אלא בכל המים עוברין על גבו עיין ודוק: סעיף כו ומ"מ אין להקל וכו'. לענ"ד עעם הרח"ם ז"ל דלמעשה לא רצה לסמוך על פירושו זה דמתני' שהוליא ממנה שע"י נקב כ"ש נחבטל מחורת כלי לענין שאיבה אלא לענין ג' לוגין דרבנן ולא לענין כולו באוב שפוסק שהוא דאורייתא מפני שהרמב"ם חולק וכה"ג חזר בו בתשובה ממה

דפסק בהפסקים שמוחר לעשות מקוה חוך כלי שניקב למעה : בכ"ם וקבעו בארן סעיף הג"ל בט"ז ס"ק מ"ז כתב לתירן מה מועיל נקיבת

הדלי שדולין בו הא מ"מ בא ע"י אדם דהיינו משום שאינם נפסלים כלל בשאיבה מפני שמחוברים ע"י נילוק. וא"י איך לא הרגים דא"כ הרא"ם ומרדכי ועור כולם חלי חיקון זה במה שפסקו שכלי הניקב בשוליו כ"ש חינו עושה שחובין . ולדבריו איך חלי' זה כזה א"ו דליתא דאף אם נודה דזה חשוב גוד אחית מה שגם כזה לבו נוקפו מ"מ א"י אנא מצא בהחנט דניצוק באויר חד דינא איח לי' עם קטפרם . ובהדיא כתבו חום' בשם ר"ם בניטין ט"ז ומיהו ניעוק גרע מקטפרס לפי שהקילוח של הניצוק עומד באויר ולא הוי חיבור אפילו סיפו ליפול ולהכי סחמו החוס' פרק כל הבשר שמביא הב"י סוף הסימן וכן בשם הריב"ם דלעבילת כל גופו לא מהגי מהנהו חרי טעמי דנילוק אינו חיבור ולא זכרו מעולם מטעם גוד אסיק לא אמריט . ותו א"י כלל מה קאמר דהא כל החשב היינו מה שיפול חוך המקוה בתר שתחסר מ' סאה וא"כ מה יתן ומה יוסיף אם הניצוק חיבור ולומר שיהא ע"י הגוד אחית כאילו מה שבכלי למטה מה בכך הא בין הכל אין כאן מ' סאה ופשיטא שמה שבא ע"י האדם נטשה שאובין . והראי שמביא לסברתו אין כה ממש לענ"ד ועיקר התירוץ בישוב הקושי" מבוארת בהש"ך ס"ק מ"ו שכחב וי"ל דש"ה כיון פשוחב מים משם א"כ ודאי לא ניחא לי' שיפלו המים לשם דהא אדרבה שואב אותם משם והוי ממילא. וכבר כחבתי בלדו כלומר שהפוסקים כמשתמשים בהיתר זה מחלקים בין דין דסעיף זה לבין דין דסוף סעיף מ' . אבל ודאי דברי חשו' הרמב"ן על נידון זה סוברים. ור"ל דהפוסקים סוברים שאין דמיון חפובת הרמב"ן יפה ודוקא במקוה חסר שנפל לחוכו מחוך הסגום דניחא לו בהנפילה כדי להשלים המ' סאה אלו חשובים באים מיד האדם משא"כ בדולה מקוה לנקוחה שלא ניחא לו כלל באלו מים הנופלים . וכן איכא למשמע מדברי ר' שמעון דפליג בסגום ואמר ור"ש מכשיר דלא חשיבה שאיבה כיון דלא נתכוון לחלישת המים ור"ל כיון דבשעת העבילה לא נחכוין שיחלשו ויבלעו בהסגום לא חשיב לי' שאובין וא"כ י"ל נהי דהח"ק פליג וס"ל דמ"מ מקרי שאובין כייכו משום דכהי דלא הי ניחא לו בהחלישה מ"מ שוב אחרי שנחלשו ניחא לו בהנפילה ממנו כדי להשלים המ' סאה אבל היכא שגם בסוף לא ניחא לי' מה"ח להשוות פלוגחא רחוקה וסברו דמודה הח"ק וק"ל . (ולפ"ז מה שמסיים הט"ז וכחב ולפ"ז מותר וכו' ליחה בשום אופן שהרי שם לא שייך כלל אפילו ניצוק דידי' שהיכן נוכר שט"י כלי הניקב כשפופרת דמותר דהיינו בשואב מן הנהר ולא הופסק הניצוק] וכבר הרגשתי נמי לעיל על דברי ט"ז אלו וע"ש

נמי כי ח"י בעלמו כעת איזה יוכשר יותר : סעיף כנ"ל ואם המים נובעים וכו'. בדנלוק נעשה מקוה חדשה ומפני שהמים גברו הוכרחו לעבות עלי' ע"י נסרים מבנין מחובר להכותלים המפסקת בין המים התחתונים לשלמעלה מן הנסרים ואותן שלמעלה מן הנסרים לא באו ע"י נקב כשפופרת שבחוך הנסרים אלא ע"י דוחק המעיין שדחקה לעלות המים בין החרילים שבין נסר לנסר. והוריתי להם דלא

שפיר

היא לינורא דדשא אין נפקוחא בזה שהרי חלה טעם טהרת אלו הכלים מפני שנעשו לקרקע ופי' ר"ש מחוברים עם הקרקע ותשמישן עם הקרקע וכן לינור שנעשה לחברו בקרקע לענ"ד ל"ע דלהסוא פי' לנורא דדשא שפיר דהוי דומיא דאינך כלים דכל עיקר חשמישן ועשייתן חינו רחוי לחשמיש חלום . משח"כ סילון. ודע שמה שהראב"ד ז"ל שם סוף פרק י"א משיג וכחב אבל אם היחה כלי וחיברה לו טמאה עד שיתבר פירוש במסמר . כנראה כתב פי' זה כדי דלא ליקשי עלי' מדינא דדף ומחלק בין קבעו לבד לחיברו במסמר. ולענ"ד לא הועיל בזה כי מ"מ קשה מפרק ח' הלכה י"ב שמבואר מסוגי' דפרק במה אשה דאפילו קבעו במסמר לא מהני א"ו מוכרח פי הרמב"ם וכדפירשו הכ"מ עם כי הוא דחוק . ואולם פסק הרמב"ם פט"ו הלכה ו' שכתב תנור של מחכת וכו' מטמא משום כלי מחכת ולא במחובר לקרקע והוא ע"פ פירושו להמבנה בלשון זה לפי שהכלים הבנוים בארץ עהורים בזה נראה אפילו כדעת הרמב"ן בהתשובה דכל שנקבע בקרקע אפילו הי' תחילה כלי שהשתמש בו בתלוש נמי נחבטל ואינו מקבל טומאה וא"ל תנורים שלהם אפילו של מתכת לא היו ראוים כלל להשתמש אם לא ע"י בנינם בחרקע דא"כ אפילו קודם שנקבעו בקרקע לא יקבלו טומאה כדפסק בפרק ט' כלכה א'. ואולי ר"ל ולא במחובר לקרקע היינו שנבנו מחחילה על הקרקע וא"כ ל"ק עליו אלא הקושי' הנ"ל מדף ול"ע: סעיף ג"ב בסופר אם יש נקבים דקים הרבה מלערפין וכו' אם המקום אחד שלם והשני חסר אבל אם שניהם חסרים אינם מלערפין. זה מדברי ראב"י שבב"י שכתב תחילה נראה דאם יש נקבים וכו' מלטרפין וראי' ממתני' דאם הי' שק או קופה מטבילין כמו שהן מפני שהמים מעורבים בהם . וסובר דהטעם מפני שהנקבים הדקים שבשק או קופה מלטרפין לכשפופרת. (וע"ז יש לחמוה מי לא ארי' כמי דמטבילין מחט קטנה חוך שק קטן מאוד עד שכל נקבי השק יחד אינם כשפופרת) ושוב כתב והא דאמר רבא בפרק חומר בקודש מקוה שחלקו בסל ובגרגותני הטובל שם לא עלחה לו עבילה דהא ארעא וכו' אלמא לא מהני נקבים להיות חיבור . וי"ל דהתם מיירי שאין באחד מהן מקוה שלם לבדו דאז אפי' כשפופרת לא מהני להיות חיבור . (כן הנוסח במרדכי דפום אמשערדם) וזה בודאי דלא ככל הפוסקים והש"ע שמבאר להדיא שאפילו בשניהם חסרים מהני כשפופרת . ולהכי נראה הגיה הב"י וכתב וי"ל דהתם מיירי וכו' דאו נקבים ור"ל לא מהני כשפופרת אפילו לחלק דבשניהם חסרים צירוף הוא דלא מהני הא כשפופרת במקום אחד מודה דמהכי וכן פסק בש"ע. ולענ"ד אין הלשון סובל הג"ה זו דח"כ מה לשון אפילו דפשיטא בלא כשפופרת אף ע"י לירוף מה"ח אלא כך הי' לו לומר לפי' הב"י דאז לה מהכי לירוף לכשפופרת) ושוב כתב וההוא ארעא דחלחולי מחלחלא (כלומר דקשה לו לדרכו דהא בארעא החלחול מגיע עד נהרוח וימים כמלא דהוי שלם וחסר ומדוע לא נימא החס הלירוף לכשפופרת) ה"פיכשחופר בסמוך זה לזה ב' או ג' חפירות שכולם חסרים ואין באחד מהם מ' סאה אע"פ שניכר דארעא חלחולי מחלחלא והחלחול מפעפע מזה לזה אפ"ה לא הוי חיבור. (ור"ל כיון שהג' חפירות חסרים לא מהני החלחול ואי משום דידעינן דארעא חלחולי מחלחל ומגיע עד למעיינות גדולת זה החלחול אינו ניכר ולא חשוב חיבור) אבל אם חופר אצל הנהר או אצל המקוה שלם בכדי שאט רואים את החלחול כה"ג נראה דהוי חלחול חיבור וראי' משק וקופה. ובאמת לענ"ד הראי' משק וקופה המעיץ בפי' הר"ש ורמב"ם אינה ראי' של כלום כי שם לא משום לירוף כשפופרת הוא וכדהוכחתי לעיל בהג"ה אלא כדפירשו שבעלים המים שבתוכם אגב מי המקוה כיון דמלא נקבים ואין מחזיקים מִים כלל . וכן פי' הרמב"ם וכדמבואר בהגהות רמ"א סעיף ט' . ומה דקשה לו מדינא דרבא מקוה שחלקוה וכו' והוכיח מוה דלא איירי אלא בשניהם חסרים אחר החלוקה הגם שרש"י ז"ל כמי פירש לא עלחה לו טבילה שעשאן כשני מקואות ואין שיעור

שפיר למיעבד הכי דנהי שאף אותן המים שלמעלה מן עלי' זו ים גם לבדם שעור מקום מ"מ מפני שמורגלים לחממה וכשרולים לחממה שואבים מהם כדי לחסרה כדי שלא ירבו האוננים ויש לחום שישאבו עד שתחסר מן מ' סאה ושוב ימלחו אותן בהחמין שהם שאובין גמורים ואף שהם מי מעיין שאינם נפסלים בשאיבה מ"מ באופן הנ"ל שהמים שלמעלה מופסקים ע"י הנסרים ואינם מחוברים ע"י נקב כשפופרת לא חשיבי המים שלמעלה אנא כדי גשמים שנפסלים בשאיבה כשאין בס לבד מ' סאה והכי איכא למשמע נמי מן חשובת הרא"ש כלל ל"ח סי" ו' ע"ש וק"ל. וחיקונה על פי נקב בחוך הנסרים כשפופרת ובפיר:

סעיף מ"א . בש"ך ס"ק ל"ג וכדבריו מוכח וכו' . גם לדבריו אמי שפיר . נ"ב לפ"ר א"י לפרש מה דלפרש"י

לא אתי שפיר : םעיף מ"ר בט"ז ס"ק נ"ה . דהתם ההמשכה הוא בהיתר . נ"ב א"י לכוון מה היתר ואיסור בזה יותר מזה: **סעיף מ'ח . ואם הסילון של מחכת מחובר לקרקע וכו' .** לשון זה איחא נמי בהטור . והברור שלשון זה משמע אפילו לקם סילון הנעשה תחילתו להשתמש בתלוש וחיברו לקרקע . וכן מורה בבירור לשון תשו' הרמב"ן סי' רכ"ו שבב"י שהרי כתב נמי אך אם קבע הלינור בקרקע כדי שיעברו המים בחוכו למקוה כשר ומביא ראי' ממחני' דפ"ו דמקוואות כילד מביא סילון של אבר מניה ידו תחתיו עד שהוא מתמלא מים ומושכן וטעמא כדאמרינן דכל שהוא קבוע בקרקע בטל לגבי קרקע ואינו מקבל טומאה וכמו ששנינו במם' כלים כל כלי מתכת טמא חוץ מן הדלת וכו' והציכור שנעשו לקרקע עכ"ל . ובודאי שהמתני' דמקוואות דקתני ומביא סילון של אבר אינו מתפרש בנעשה מהחלה לקרקע חלח חפינו סילון פשוט הנעשה להשחמש בחלוש מביחו ומחברו בקרקע והוא כשר. הבל תימה לי שהרי במס' ב"ב דף ס"ו מסיק דלרבנן בדף של מתכת בין קבעו ולבסוף תיקנו ובין חיקנו ולבסוף קבעו נמי מקבל טומאה וכן פסק הרמב"ם סוף פרק י"א מה' כלים . ולהכי נראה שמיאן הרא"ש בחשובה לפרש המחני' דסילון מטעם חיבורו בקרקע שהרי כשנעשה להשתמש בתלוש אינו מועיל אח"כ קביעתו בקרקע. [ומלאתי שכבר הרגיש החוי"ט פ"ו דמקוואות עלי' דהרשב"א מן פי' ר"ע משנה ד' פ"ב מכלים] אלא מפרש היחירה מטעם השקה שהוא הדין דסעיף מ"ע וההוא דינא דסילון כתב בהתשובה כלל ל"ה סי' ז' בלשון זה אמנם יש להחיר מקוה שהמים לכנסים לחוכו דרך סילונות של מחכת מטעם אחר כיון שאינם מקבלים טומאה כדחנן בפרק י"א כלי מחכת שיש לו שם בפני עלמו טמא חוץ וכו' מפני שנעשו לקרקע ואפילו אינם מחוברים לקרקע טסורים כיון שלא נעשו אלא לשמש הקרקע וכן הנך סילונות כיון שנעשו להיות מונחים בקרקע תמיד אינם מקבלים טומאה . הרי להדיא שאינו מתיר סילון אלא מטעם שנעשה מתחילה אך לחברו בקרקע. אבל ליקח סילון הנעפה מתחלה להשתמש בתלוש מעולם לא החיר לחברו בקרקע וא"כ על סטור ודאי יש לחמוה. שפוסק שלא כדעת אביו . ועל הש"ע נמי קשיא שפוסק כהחשו' המיוחסת להרמב"ן והיא ל"ע כנ"ל.

ואולם אף על דעת הרא"ש קשה כי מ"ש בנעשה מתחלה להשחמש עם הקרקע ומ"ם דף שקבעו ולבסוף חיקנו דהיינו

עשיית הכלי לא הי' אלא להשתמש עם הקרקע. (ומלאתי

שהרגיש בזה הס"ט בסי' קל"ח) ומה שהביא הרא"ש ז"ל ראי

מפרק י"א דכלים י"ל דזה החוץ אינו מוליא אלא אותן כלים

שתמיד אין עשייתם ראוים אלא להשחמש עם הקרקע. וע"ש

חי"ט משא"כ דף וסילון דפעם משתמשים בו בחלוש, דבזה סלכה כרבכן דדף דאף אם כלי זה נעשה מתחילתו להשתמש

עם הקרקע מ"מ אין קביעתו מטהרו . וזה נראה בדעת

הרמב"ם שסוחם סוף פרק י"א מכלים כרבנן דדף ובפ"ע

הלכה א' מעתיק מתני' דכלים חוץ מן הדלת וכו'. ובזה מה שסתר הרא"ש בתשו' וכתב ומה שכתבתי דאפשר לפרש לינור

לא בזה ולא בזה דמשמע דאיירי כדעתו הנ"ל ע"כ ל"ד אלא לישנא מקוה שחלקו משמע במקוה אחת שלם חלק לשחים . אבל ודאי נראה מפירושו שה"ה אפילו חלק והניח בלד אחד מקוה שלם ובצד השני חסר ניוי לא עלתה העבילה בהחסירה והטעם כמבואר בר"ש שם משום דנראה כשתי מקואות ור"ל מפני ששפחי הסל והגרגוחנא עולים למעלה מן המים . וחדע שהרי רש"י פי' דהא ארעא כולא מחלחלא והמים הנובעין באין מנהר גדול ובעינן מ' סאה במקום אחד. וזה להדיא דלא כפי' הריב"ם. וגוף פי' הריב"ם תמוה לי שפי' כשחופר וכו' כנ"ל והרי זה תלה בדלא תניא דזה גופה מנ"ל דהיכא דחופר כנ"ל דלא מהני החלחול אף דמינכר מפני שבשניהם חסרים לא מהני כשפופרת או להגהות הב"י הלירוף . בשלמא לפי' רש"י באמת כתב הרא"ש דמזה מביא הר"י ז"ל ראי' שאין עלי' חשו' דאף מעין בעי מ' סאה במקום אחד והיינו מפני המפורסם בבתי המדרשות שלטבילת אדם אף במעיין בעי מ' סאה וקשה ות"ל שהיא מחוברת ע"י החלחול לנהר גדול א"ו שנו"מ פסול מדרבנו מפני שאינו נראה מ' סאה במקום אחד. אבל לפי' הרמב"ם קשה כנ"ל . וגם העיקר חסר . ולהכי לענ"ד הדין שהעתיק הרמ"ח משמו ומוחר וכו' וכן דין הש"ע אם המקוה האחד שלם והשני חסר שהנקבים מלטרפין הכל ל"ע למעלה כי לא נפקו אלא מפי' הריב"א והוא לענ"ד נגד כל הפוסקים ובפרט מפי' רש"י הנ"ל לא משמש כלל הכי אלא ל"ל כל שאינו כשפופרת ביחד אסור ומשום גזירה דרבא במקוה שחלקוה בסל וגרגותני ומשום דנראה כשתי מקואות . (שוב מלאתי בחשו' ה"ל סי' מ' נמי משיג על ההוא דינא מכח פרש"י וזה נכון . אמנם מה שמחלק מדעתו בין שק וקופה ַ לסל וגרגותני דלא כהר"ש לענ"ד הם דברים שאין בהם ממש והוכחת הר"ש הוא מדמחלק בין סל וגרגותני במלאו כלים לחלקו ש"מ דמה דנקיט מטבילן היינו אפילו ליכא בפיו כשפופרת דאילו נימא דוקא בדאיכא הא לא"ה לא מהני מה דעריבו דרך הנקבים א"כ מה משמיענו בחולק דלא עלתה לו טבילה פשיטא דהא בחולק פיו הוא למעלה מן המים א"ו דערובו הוי ע"י הנקבים בלא פיו ות"מ משמיענו דכי חלקו נעשה כשני מקואות. ומה שפי' בדברי רבא הוא פי' זר ואינו אלא סניגרון לדבריו הראשונים ואף אין ענינו כלל לפירושו לשון החולק ע"ש ודוק. ובהדיה איתא בהגהות רמ"א סעי' ט' מהרמב"ם דין סל ושק כחדא דלא כדעתי'). ואולם גוף דינא דרבא חמהני שלא העתיקו הרמב"ם ז"ל. ולהנ"ל בעניותי א"י מה הוקשה להראשונים בפ"ח דטהרות הביאו הב"י על המחני' דפ"ו דמקואות דתנן עירוב מקואות כשפופרת. ות"ל דבהנ"ל מוכח דוקא טופח אינו חיבור הא ע"מ להטפיח הוי חיבור. ומה הקושי' הא זה דעירוב מקואות היינו שתוך הכותל המפסיק יש נקב שעל ידו מעורבים המים ופשיטא דבפחות מכשפופרת לא עדיף ממקוה שחלקוהו בסל דאף שכולו מעורב מ"מ מפני ששפחי הסל עולים למעלה מהמים פסולה משום דנראה כשתי מקואות ומכ"ש כשמחילות הכותל מפסיק אלא שמחחת למים באמצע הכוחל מעורבים ע"י נקב דפשיטא דיש לפסול מטעם דרבא משא"כ בטופח ע'מ להעפיח דאיירי דהמים המחברים הוא על פני שעח הארץ ורואה פני האויר ונראה כמקוה אחת ע"י שניכר לכל החיבור דהא בלא זה ע"כ לומר דבנקב כשפופרת במקום אחד לא חשו למה דנראה כשתי מקוואות • ומכ"ש דקשה לפי' הריב"ם אליבא דגירסת הב"י דבשניהם חסרים בעי כשפופרת במקום אחד ולא אמריכן בהו אפילו ע"י זירוף לכשפופרת הא כשפופרת במקום אחד מהכי די"ל דמתני' דמקוואות איירי בשניהם חסרים וטופח ע"מ להטפיח חיבור איירי באחת שלם ואחת חסר. ואולי הולרכו לבא לחילוקם מיתר משניות מלבד ההוא

לבא עליו מטעם שנראה כשתי מקוחות ול"ע: **סעיף נ"ז** הג"ה ולכן כלי וכו'. עיין ש"ך כחב ע"כ דבמעיין

איירי . וכל דבריו לענ"ד חמוהים דהא לשון הרא"ש

הוא ממחני' דפ"ז דמקואות מחט שהיא נחונה על מעלות

דפ"ו דמקואות דאיתא נמי שם מדין כשפופרת מה דלא שייך

המערה וכבר הביא הב"י שהרא"ש כתב מערה היינו מקוה ומעולם לא נאמר על מה דלריך מעיין דוקא שם מערה. ובלי שום ספק דאיירי ממי גשמים. ומה דקשה לו דאי במקוה אפילו יב מ' סאה מה הוי כיון דהוי זוחלין כשנחלש. ושכח בזה דברי עלמו שבס"ק ל"ו השיג על המהרי"ק ופוסק דנפסק מן המעיין דין מקוה עליו וא"כ מה בכך דאיירי במעיין אכחי קשה אפילו יש מ' סאה מה הוי כיון דהוי זוחלין . אבל באמח מעיקרא אפילו במקום לק"מ מחרי טעמי חדא מדברי הריב"ם שבב"י פה שהוא בלשון זה תוך ד"ה כתב עוד שנשאל וכו' ואף חוץ לגומת המקוה במקום שמגיעים המים יכולים להעביל כלים שגוף הנטבל יעלה בהם ואין נקראים זוחלים אעפ"י שלא ישארו המים במקום שמעביל בו הרי הוא נקרא אשבורן כיון שמן המקוה באו ואליו הם שבים אלא שנפחתו בהכרח מחמת אדם - וזה הוא גונא דא ממש שבודאי לא ישארו המים על . המעלה כאשר יסיר האדם ידיו אלא הם שבים אל המקוה ותו מן הטעם שביארתי אני שם ס"ק ל' שמאחר שהמחט מונח והגל בא עליו טרם שניכר זחילתו על הארץ עדיין לא נפסלו ולא נעשו זוחלין אפילו לא ישיבו אל המקוה . ומה שכתב ותו דאי במקוה איירי וכו' ואם 'איתא הא' אפילו בגֹנ שנהלש מהמקוה ס"ל הכא דמטהר בזוחלין גם זה לענ"ד אינו דשם כבר ביארתי ס"ק הנ"ל דאילו ים אינו מטהר בזוחלין נמלא מי הים פסולין לטבילה מטעם זחילתן על קרקע הים עד שיתאספו במקום אשבורן ופשיטא דאפילו בשטח נפילה עדיין לא באו למקום אשבורן ונשארו בפיסולן כמקדם משא"כ לר' יוסי כיון דבמקומם היו מעהרים בזוחלין רק כשנתלש הגל ממנו והופסק מעיינו יופסלו מפני זחילתן עדיין בהכשירן עומדין ומעהרים וה"ה . הכא שהיו מקודם במקוה באשבורן אינם נפסלים בנפילחם עד שינכר זהילתן ממש . לכן לענ"ד הברור שדין זה במקוה מי נשמים איירי. ושוב ראיתי שכבר הרגשתי כמי על דברי הש"ך אלו בהעתק הישן הנ"ל וע"ש . אמנם אם המקום מי מעיין חלי' בפלוגחא דלעיל סעיף ה' דלמשמעות החה"ב כמו שלדעתו או ע"פ סברת מהרי"ק דאף שנחלש מ"מ כל כמה שהם זוחלין עדיין לא פסק חיוחם ומטהרין בזוחלין כן מטהרים בכ"ש ה"ה בזה .או על פי סברתי דכל כמה שלא . הוחילו על הארץ עדיין בדינם הם עומדים ה"ה לענין כ"ש אמנם לסברת הש"ך דיש הבדל כזה שאף במקום שמעהרים בזוחלין מ"מ מיד שנתלשו יש להם דין מקוה לענין מ' סחה

ה"ה כזה ודוק:

סעיף ע"א . בט"ז ה"ק פ"ז לפי שכאן מיירי אפילו בעמא

טומאה דרבנן . נ"ב לא מן השם הוא זה

דהא הרמב"ם פסק בזה דלא כר"י אלא כר"מ דבטומאה דרבנן

טהור ואעפ"כ כתב לשון זה . אלא העיקר מטעם הש"ך

ס"ק קמ"ה : סימן ר"ב סעיף ו' ט"ז סק"ו . ולפי זה אחי שפיר וכו' דרך פיו . כ"ב ע"ש בהרמב"ם שכתב גם שם והופכה במקוה ומעבילה והיינו ע"כ כדברי הב"ח דסתם יורה גדולה פיו רחב :

על שו"ע יו"ר

יחדור פנימה בתוך צפוני דברי רבותינו הראשונים ואחרונים בספרי מור ושו"ע יו"ד בכל הלכותיו כסדרן אחת לא נעדרה. הערות ישרות. פרושים דרושים. מחקרים ומקורים. ציצים ופרחים. אשר אורו עיני לנוגה דבריהם הקדושים המזהירים מקרני אור אש דת ה' כאמור; ה' יתן חכמה מפיו דעת ותבונה. הרב ר' יוסף זונדל באמיו הרבר' חיים ז'ל מק'ק איישישאק

הלכות בשולי איסור

דבוה אין מחלוקת ע"ש. וא"כ ודאי דלשי' יש לדקדק דגם חיכף משעת לישה אסור ואין שום ישוב לקושי'. ולעכ"ד גם בעיקר היסוד יש לפקפק די"ל בפשיטות דלשמואל לשי' דס"ל בחולין ק"ח דאפשר לסוחטו מותר וכ"ש דלא אמרינן חנ"כ. א"כ אף דהחמין אסורין מ"מ בלירוף המים והקמח ודאי יש ס' לבפל טעם האיסור וליכא בפת כלל משום פליטת כלים [ובזה יחיישב מה שהקשו על הראב"ד דחייש בכ"ד לסתם כלי נכרים לג"ג מהא דשרי פת. דהראב"ד לשי דס"ל דל"א בלח חנ"ג כמש"כ הר"ן בשמו בסוף פכ"ה ומים בקמח הרבון כוב מ"א אסרו חכמים פת של עכו"ם כו' הנה דעת הר"ן
והטור דפתן אסור משעת לישה וכבר הקשה בב"י מהא
דפוקו וזכינו חמירא דבני חילא כו' והיינו ע"כ לפחות משעת לישה
[וכ"ה בתום' ריש חולין גבי חמלן של עוברי עבירה אחר הפסח
מוחר מיד מפני שמחליפין בשל עכו"ם דהיינו בעיסה עי"ש] וכ'
לחרך דאינו אסור אלא כשנתקן כבר בלורת פת אכל לישה לחוד לא
מיתסר . ולענ"ד זה ל"ע דהא עיקר יסודם מדלשמואל דמפרש גבי שמן
משום פליטת כלים וס"ל אליבא תנא דידן דנ"ע לפנם אסור א"כ
נם הפת ע"כ אסור משעת לישה משום פליטת כליהם וה"נ לדידו

ודאי הוה לח בלח ומלטרפים לבטל] ולפי דברי החום' (דף ל"ו) ד"ה בשלמא ג"כ נדחית ראי' זו דע"כ אין כאן איסור גמור אפי' לשמואל דהא תנא דידן שרי דבש וכל אינך ול"ח לפליטת כלים. וע"כ דאינו אלא בלירוף טעם חתנות ע"ש. וא"כ שפיר י"ל דלא מיתסר אלא היכא דשייך חתנות ודוק. וכן משמע בפשי' בש"ס דעיקר האיפור משום חתנות דאמר שם מה ראו לאוסרה משום חתנות. משמע דבפת פשוט לכו"ע דהאיסור משום חתנות. גם מה שדקדקו מהא דחילק פת ושלקות באפי נפשי'. ולמה לא הוה פת בכלל כל בשולם. הנה ע"כ ל"ל בל"ה דלא דמי תרוויי'. דהרי ע"כ פת הרי הותר ובוראי מודה הר"ן דאפי' פת גמור של עו"ג שאפאה בעלמו אפ"ה הותר בשל פלטר לפחות. ושלקות לא הותר כלל. והתום' כ' דבפת לא שייך כ"כ חתנות |ויש סעד לזה דהרי פת אורז וקטניות לית בהו משום בשולי עכו"ס] ורו"פ כ' דהתירו פת משום שיש בו חיי נפש. וא"כ י"ל דמשו"ה כמי בתחלה הולרכו לפרוט פת באפי נפשה וכן י"ל דאדרבה משום זה יש טעם לאסור יותר וכ"כ כל הפו' גבי שכר דאסרו לשתות בבית עכות"ז משום חתנות ולא אסרו לגמרי כמו פת דבפת שיש חיי נפש שייך חתנות טפי ודוק. ולכאורה הי' ראי' קלת לשי' זו מהא דתניא שם ד' ל"ז דהקליות והקמחין והסלתות שלהם מותר משמע דהא עיסה אסור. אבל נראה די"ל דהקמחין והסלחות שלהם קאי מקליות דהיינו קמח של קליות דמבואר בברכות (דף ל"ו) דהיו רגילין לאוכלו והוה רבותא אט"ג דהני הוה כבר אוכל גמור כפת אפ"ה לא מיתסרו אבל בעיסה פשיטא לי׳ דודאי שרי:

והגר מלשון הטור הי' נראה דכל שהוא של עכו"ם אפי' ישראל עשה הכל ג"כ אסור. ולכאו' הוא תמוה דהא כולהו אסורי פתן ושמנן משום ייכן וביין ג"כ קיי"ל דמטהר יינו של עכו"ם מותר. וי"ל דהתם כיון דמשמר דהעכו"ם לא יגע שאני ובכה"ג ודאי מותר. וע' ר"ן גבי בילה ללוי' דכתב דטעמא דמ"ד דשרי לפי שאינו נוגע באוכל. ואף דלא קיי"ל הכי היינו שם לפי דהקליפה בטיל לגבי החוכל. חבל כל שחינו נוגע כלל ודחי שרי. ורוק: "ב אבל פת של בע"ב אין שם מי שמורה בה להקל. בש"ך כ' דחנן לח קיי"ל כן כמבוחר בס"ח. ולענ"ד חינו דומה דהתם אין זה היתר אלא דנרחה כשאין לו מה לאכול ולמדו, מהא דמאכילין את האכסנאי דמאי. ובאמת לע"ק דהרי בהדיא הביא הטור דלא הותר אלא כשהתענה ג"י ול"ל דהתם דווקא כשאינו אלא באקראי בעלמא. אבל בס"ח כשאין לו תמיד פת ישראל התם ודאי לא הטריחו עליו ואוכל כדרכו אבל עכ"פ אין זה היתר. "וכ"מ דכשיזדמן לו פת של ישראל ודאי יאסור משא"כ היתר זה של פלטר ה"ה היתר גמור כשלקחו ישראל ומותר אפי׳ יודמן לו אח"כ פ"י. וכמוש"כ בעלמו בס"ק י"ג ועפמ"ג. מיהו מדברי התוס' (דף ל"ו) נרחה דעיקר טעם ההיתר בפת של עכו"ם משום דלא שייך חתנות כ"כ

בפת. ומשמע דאין מחלקין בזה כלל. והכל שרי ע"ש: י"ח דאפי' יש בידו פת כו' ופלטר עכו"ס עושה פת יפה ממנו שרי. נראה דילא להם זה מדקדוק לשון הש"ם כמה כאה פת זה ע"ש משמע דבשביל שהוא כאה כמי יש להתיר ע"ש: ואסור לזבוני לעכו"ם דלמא אתי לזבוני לישראל. עי' 🔼 אחרונים ויש לנו עוד שרקפא דס"ד דאסור לזבוני לעכו"ס אף שכ' התוס' בכ"ד דאינו אלא משום דשכיחא ריעותא דודאי הוה חששא דרבנן. ועוד נראה ראי' נכונה מדברי הר"ש (רפ"ג דערלה) גבי האורג מלא הסיט מלמר בטור דמקדש וידלק כל הבגד. וכ' שם דהא דסיפא דתני במוקדשים בכ"ש אפשר דהתם בתם. והכא בבע"מ . והנה בבע"מ וראי הוה דרבנן כמש"כ התוס' בחולין (ל"ו) להוכיח מסוגיא דבכורות סופ"ג. והנה הביאו התום' סו"פ הערל דברי הירושלמי שמקשה אכל הני דמקדשין דהתם וימכרני לעכו"ם חון מדמי איסור שבו . ומשני שמא ימכרנו לישראל . הרי דאע"ג דהוה מרתי דרבנן הא דאסור בבע"מ. והא דלא בטיל ברובא. ואפ"ה חיישיכן שמא ימכרנו לישראל. ומיהו דברי הר"ש איכן מוכרחין די"ל דבסיפא קאי במוקדשין שיש להם פדי' דהוה דבר שי"ל מתירין . ומשו"ה לא בעינן דבר חשוב ואפי' בכ"ש ל"ב. וכ"ה שי' הרמב"ם בפי' ושי' הראב"ד ע"ש. וברישא בבכור כיון דל"ל פדי' בעי ד"ח.

ואף דשי' הר"ש דגם בכור תם הוה הלמר דרבנן. מ"מ התו' בבכורות שם הוכיחו בהדיא דהוה דאוריי' ע"ש. וא"כ אין ראי' כ"כ: ובנוב"י תניינא (סי' קנ"ג) כ' בפשי' להתיר בלמר בכור בע"מ שנתערב דהוה תרתי דרבנן. ויש לתמוה שלא נתעורר כלל מדברי הר"ש האלו:

"ד ס"ק כ"ג הסכים דגם בישולי עכו"ם בטיל ברוב ולריך לומר דההיא דסוף סי' קי"ג גבי כלים שנתבשל בהם שאני דבכלי לא שייך ביטול וא"כ בשעה שהוא מבשל בהכלי הוא מבטל האיסור ואסור לבעל איסור לכתחילה וכ"כ הש"ך בסי' (קע"ו) סקט"ו בשי האו"ה לענין גבינות ע"ש. אמנם לכאורה ל"ע ההיא דפנאד"ה שם (ס"ג) דאסור משום שומן הנבלע. ונראה ליישב דהנה כבר כ' הב"י גבי פת דאע"ג דבטיל ברוב מיהו שאור דלטעמא עביד הוה אוסר דכיון דקולא דהתם דבטל כלמד מתערובות דמאי והתם מסקינן דלמידי דעביד לטעמא ל"ב ע"ש. והנה כ' הט"ז (סוף ס' ל"ח) דשומן לטעמא עביד והאריך הא דבטיל בס' ומסיק דכיון דיש ס' אין שם טעם ע"ש. וא"כ עכ"פ כשאין שם ס' ודאי חשיב לטעמא ומשו"ה ל"ב וזה נכון. ובזה נ"ל לפרש בש"ם גבי כסא דהרסנא מהו דתימא הרסגא עיקר קמ"ל דקמחא עיקר ע"ש. ולכאו' נחזי מאי הוה רובא. ע"כ נראה דבאמת הוה הרסנא רובא אלא דמ"מ הקמח הוה החשוב והטעם ומשו"ה אסור ודוק. ומיהו מדברי החו" בבילה משמע דדווקא קודם שנאסר יש לילך אחר העיקר אבל אחר שנאסר אוסר תערובתו ע"ש ול"ע:

הביא סוגי' דר"ג בעירובין דהולכין אחר רוב עוברי דרכים דהוה עכו"ם ופת הנמלא אסור. וכ' דנראה דה"ה מחלה עמ"ח נמי אסור. ולכאורה משמעות הש"ס דדוקא בשבול דהוה רוב. וכ"כ שם הרש"א בפירוש. ונראה בשנדקדק לשון הש"ם שם ולמדנו שהולכין אחר רוב עוברי דרכים משמע דוה פשי' דעכו"ם הוו רוב עו"ד אלא דהולרכו ללמוד דהולכין אחה"ר. ולכאורה זה פשי דאזלינן בת"ר. אבל הפירוש הברור דהכא הוה מעכו לכזיב דהוה מא"י והיו רובן ישראל ואי הוה אזלינן בתר קרוב הו"ל למישרי אלא משום דרוב עו"ד הוה עכו"ם וקמ"ל כדר"ח דרוב וקרוב הולכין אחה"ר. וזהו ולמדנו שהולכין אחר הרוב. היינו אפי' כנגד קרוב וכדר"ח. וא"כ ודאי התם אי הוה מחלה ודאי הוה שרי דהוה אזליכן בתר קרוב. אבל בעלמא ודאי יש לאסור גם במע"מ ודוק: בו"ן סוסק"י אע"ג כו' הוא דיבור בפ"ע ליון על דברי המחבר סט"ו: סימן קיג (סעי' א') דבר שא"ג כו' אסור משום בישולי עכו"ם ודעת הר"ן בשם רש"י דבעי דוקא שנשתנה ע"י האור כו' ועי' בס' תפל"מ שכ' ראי' לשי' מהא דלא האמר א"ב הליות דאינו עולה ע"ש מלכים. וע"כ דבל"ה שרי לכו"ע משום שלא כשתנו. ואין זה מוכרח דע"כ בל"ה נמי איכא תורמסין דאי' בהדיא (בדנ"ט) דאינו עולה ע"ש מלכים ואינו נאכל כמות שהוא חי. וכן פת קטניות בריש (סקי"ב) אלא דלא נחית למיחשב כולהו. ועוד דבהדיא אי' בירושלמי דהיתר קליות אינו אלא לפי שאינם עולים ע"ש מלכים. וא"כ משמע דליכא טעמא אחרינא. וכן משמע בסו"פ במה טומנין. דאיקפיד אהא דשתי מיא דאחים קפילא ארמאה משום דאדם חשוב שאני ע"ש. ואי דגם למסקנא קאי אסמכתא דקראי דומיא דמים. א"כ ודאי דפשוט דלא שייך להחמיר בזה כיון דמפורש בקרא דבכה"ג שרי ולע"ג:

מ"ב בהג"ה וכל הנאכל כמו שהוא חי אפי' בשלו ונמחה ונעשה תבשיל שרי . בד"מ דקדק כן ממשחא שליקא דארמאה אע"ג דהזיתים נשתנו ונמחו. ולענ"ד יש לפקפק דהתם כבר נמחו הזיתים ונעשה שמן מקודם בלא בישול ובהיתר דלא שייך איסור כלל. ואח"כ כשוכבשל לא נשתנה מההיתר. אבל הכא דמשתנים ע"י בישול אפשר דיש להחמיר:

לס"ר סק"ג בשם האו"ה דכמהין ופטריות טולה לשם פרפרת.
ואסור משום בש"נ. והפ"ח הק' עליו מש"ם מפורש
דאמרינן דארדי אינו טולה והוא כמהין ע"ש. ולשון הרמב"ם שהביא
המחב' (בס"ה) אפי' במקום שטולין על שלחן מלכים ע"ש. משמע
בהדיא דהוא תלוי לפי הזמן. וכן מבוא' ברמב"ם שם מלפני זה
בפירוש ע"ש. וא"כ לק"מ די"ל דהשתא נשתנה בזה ודוק:

ש"ן יש מי שמחיר בשפחות שלנו כו' ובדיעבד יש לסמוך על המחירין. עש"ך דעיקר ההיתר דכל החשש בזה משום קירוב דעת בעושה לרלונו ושייך חשש חתנות אבל בשפחות לית קירוב דעת וליכא בהו חשש חתנות. ונ"ל סעד לסברא זו בהא דאין משתמשים באשה שהוא משום קירוב דעת וקיי"ל באה"ע סכ"א דדרך שפחות שרי ע"ש בדרישה:

ובזה כ"ל ליישב דברי הב"ח שכ' דהיכא דנטל העכו"ם מעלמו מן האש (אפי' קודם שהגיע למאכל ב"ד) והחזירו לא אסריכן דמי בקש זאת מידו ע"ש. וכל האחרונים כ' דאין טעם לסברתו והפ"ח השיג עליו מש"ם מפורש בדי"ב גבי לא הלכת ללור מימך וראיתה ישראל ונכרי ששפתו שתי קדירות ע"ג כירה ול"ח להם חכמים לבש"נ וע"כ דהיינו דלא חשו שיטול העכו"ם מהאש ויחזיר. ובאמת כ"כ הר"ן בפירוש. הרי חזיכן דגם בכה"ג הוה בש"נ ע"ש. ונ"ל דהסבר דבריו כך הוא דכיון דהוא נטלה מן האש והוא מחויב להחזיר הוה כעושה ע"כ דליכא קירוב דעת. וא"כ כ"ז כשלא הי' לורך ליטלה. אבל אם יש לורך ליטול פשוט דאין עליו להחזיר וא"כ כשהחזיר' ודאי איכא קירוב דעת ומודה הב"ח דאסור. וא"כ י"ל בהש"ם דלא חשו אפי' לה"ג ודוק. וקרוב בעיני לסמוך וא"כ י"ל בהש"ם דלא חשו אפי' לה"ג ודוק. וקרוב בעיני לסמוך עלי' היכי שיש לד להקל:

ב"ן בהג"ה וי"א דהדלקת האש מהני כו'. וכבר תמהו כולם דבהדיא מבואר בש"ם דאי בלא עכו"ם לא הוה בשיל אסור. ולענ"ד יש ליישב לפי הסכמת הש"ך (סק"י) שלריך שיכוין לסייע כדברי הגהת או"ה. והנה מבואר בבילה (דף ל"ד.) גבי נותן את העלים או את הקדירה ואח"כ נתן אחר את האש דהראשון פעור וקיי"ל דכל פעורי בשבת פעור אבל אסור (וכ"ה באו"ח סרנ"ג) וא"כ כיון דחזיכן דמדרבנן חשוב זה בכלל מבשל א"כ בבישולי כרים יש להקל דלא מיקרי תחילתו וסופו ביד עכו"ם ושרי. אבל כשנתן הישראל במקום שאינו יכול להתבשל ולא כיון שהעכו"ם יגמור זה קיי"ל גבי שבת דנותן הוא לכתחילה במקום שאינו יכול להתבשל ולא מיקרי זה כלל בכלל מבשל. ומשו"ה אין להקל בזה גם ולא מיקרי זה כלל בכלל מבשל. ומשו"ה אין להקל בזה גם בבישולי עכו"ם ודוק:

ב"ר" אם בשלו העכו"ם כמאכל בן דרוסאי וגמרו ישראל עי' בה"ב בשם ר"י דכ"ז שהוא על האש אינו שייך לאסור משום מאכל ב"ד לכו"ע. והוא חמוה דבהדיא כ' הרשב"א גבי פליסת כלים דבשפחות המבשלות לעלמן דלריך הישראל שיחתה קודם שיגיע למב"ד דאי לא יהי' נאסר הכלי. הרי בהדיא דאפי' הוא על האש ס"ל דכשיגיע כבר כמאכל ב"ד כבר יאסור ע"ש. וכן הוא על האש ס"ל דכשיגיע כבר כמאכל ב"ד כבר יאסור ע"ש. וכן כלענ"ד משמעות כל הפו' החולקים בזה ול"ע. ומ"מ משמעות דברי הר"י עכ"פ דהמתירין ס"ל להחיר אפי' כבר סלק העכו"ם מעל האש. וכ"ה (בסקי"ב סי"ג) גבי פת לדיעה השני' וכ"כ הח"ח האש. וכ"ה ס"ג) דגם בבישולי עכומ"ז כן הוא ומשו"ה מותרין דגים ללוים הנקחים מן הנכרים. לפי דכשמבשל אוהן משביחין ע"ש. וכ"כ הד"מ (בסי' קי"ד) לענין קומפשא"ט המבושל דשרי ליקח מהם הד"מ (בסי' קי"ד) לענין קומפשא"ט המבושל דשרי ליקח מהם דכשמבשלין אותו משביח ע"ש ודוק:

מר"ב אבל ד"מ גדולים אינן נאכלים אלא ע"י הדחק לפיכך אם לאון עכו"ם אסור. הרשב"א תמה על הר"י שפסק לאסור דהא חזקי וב"ק רבים וקשישי מר"י דאסר. ולענ"ד למד זה מתמרים המרים קלת (בסט"ו) דמסיק סתמא דהש"ם דאכילה על ידי הדחק לא שמה אכילה ואסור ע"ש:

בסגיה עו"ג שבשל לחולה בשבת כו' אין בו משום ב"כ במ"ז ממה ע"ז דבב"י סקכ"ג מבואר דלמעשה אוסר בזה הר"ן בחשו' והש"ך שם נדחק לחלק דמה שאוסר היינו על דין הב' שם שהחיר הכלים מב"נ. אבל אין משמעות הר"ן כן שהרי כ' על דין דהכא וע"ז סמך הרא"ה כו' ואין בזה היחר רק מסברא זו שם דבכה"ג לא שייך חתנות והרי כ' ע"ז דאוסר למעשה ובודאי דאין להקל כ"ש בכלים שאפשר להגעיל ול"ע:

סיכון קיד ס"א כל שכר כו' עי' טור (בסקי"ב) דאסור לשתות אפי' דברים המותרין במסיבתן ועי' ב"י דכ' דאפשר דהוא מתוספתא כו' ובכ"מ פי"ו ממ"א כ' דהוא מבריי' ד"ח. ובאמת התם הוא משום משתה בנו. דהוה כיום איד כמבו'

בסי' קנ"ב. והתם אפי' רוב ישראל כמש"כ הב"י שם. והכא מתיר בר"י. ולענ"ד דהוא ממחני' ברפ"ח דברכות דאין מברכין על נר ובשמים של עו"ג ומפרש בש"ם דהיינו במסיבת עו"ג דסתמן לעו"ג והרמב"ם מפרש שם דקאי גם על נר ואסור משום לא ידבק ע' בפי' המשנה ובחיבורו. והיינו נמי דמתיר בר"י. דלפי"ז בריי' שם דמתיר שם בנר ובבשמים בר"י היינו נמי פירושו דאם רוב המסיבה ישראל ע"ש היטב:

בהג"ה. וי"מ בשכר של דבש וחבואה. ונרשם המ"מ ב"י בהג"ה. ובאמת משמעות החום' להיפוך דהוה בכלל שכר אלא דמוכיחין דאין בו משום ב"נ לאוסרו לגמרי ע"ש. אלא דבעיקר סברת המתירין דבימיהם לא היה שכר של שעורי' ול"ג ע"ז (וכמש"כ ביין תפוחים ורמונים) מלינו שכן כ' החום' (בד"ח ד"ה מכי רמי שערי) שכ' דלא מלינו בכל התלמוד שכר של שעורים אלא מתמרים וכשות ע"ש: דלא מלינו בכל התלמוד שכר של שעורים אלא מתמרים וכשות ע"ש: של שעורים מברך שהנ"ב. ואולי דכוונתם דלא הי' בג' בימיהם כמשמעות הש"ם בכ"ד. ויותר נראה דלא הי' בגי' כלל בימיהם כמשמעות הש"ם בכ"ד. ויותר נראה דלא הי' בגי' וו כלל. ואף די"ל דלא ס"ל ראי' משם דאולי שלנו יש בו שעורים הרבה ואין ללמוד משלהם וכעין שכ' הרא"ש פ"ג דפסחים ס"א ע"ש מ"מ מ"מ ל"ג כיון דברייתא סתמא קתני אמנם במו"ק י"ב ומייתי לה גם בשבת תניא נמי בהדיא אחד שכר תמרים ואחד שכר שעורים ומשמע שם קלת דהיו רגילין בו ול"ע:

מקום שנוהגין קולא ביין כו' אף השכר אסור. ובט"ז בשם רש"ל דבמקום שהם סבורים שאין איסור כלל אין שייך בזה גזירה. ובחולין גבי כחל רב איקלע למטלפוש שמע דההיא איחמא אמרה לחבירתה רבעא דבשרא כמה חלבא בעי לבשולי אמר לא ידעי דבב"ח אסור ואשר להו כחל. הרי שעושין גזירה אף בכה"ג. ואולי דהכא לא קאמר אלא דמאן דאיקלע החם אין עליו להחמיר בזה בשכר כיון דהם לא ידעי כלל. אבל ב"ד ודאי יש להם לחקן ולאסור אף השכר כדהתם גבי כחל. ול"ע:

יש"ך ס"ק י"א השיג על העט"ז דשומן בחמים פוגם מדברי החום'
והרא"ש (סו"פ גיד הנשה) גבי חתיכה נ"ל דהקשו דבכלי
מדין שלוחה חורה להגעיל כל הכלים אפי' יורות גדולות. הרי נעשה
המים נבילה מהשמנונית ע"ש. וש"מ דלא הוה לפגם. ואין זה
מוכרת די"ל דקושית החום' אינו אלא מכח דודאי דכל הכלים לוחה
החורה להגעיל. ובודאי יש פליעת כלים דמשביחין בחמין. אבל סתם
שמנונית שפיר י"ל דפוגם. וכה"ג כ' החום' (ר"פ א"ע) גבי נזיר
דשפיר ילפינן טעם כעיקר גם בנזיר. דהרי כל הכלים לוחה חורה
להנעיל אפי' כלי יין לנזיר. אבל בתום' ורא"ש (סוף מס' ע"ז) כ'
בהדיא דשמנונית משבית בחמין ע"ש. ומ"מ לשי' הרמב"ם כ' הב"י
(בסי' קכ"ב) דל"ל דסבירא לו דשומן פוגם בחמין וכ"כ הר"ן (בפ'
א"מ) בשם יש דוחקים עי"ש:

ולן ליר כו'. עי' לעיל (ס' ק"ג) כ' דהא גבי שמן משמע בש"ם דהוה אסרינן משום פליטת כלים אי לאו דבשמן הוה נ"ט לפגם. וא"כ בליר דהוה דבר חריף וכן מוריים (בסי"א) קיי"ל בכ"ד דהוה ד"ח ולמה ל"ח לפלימת כלים. וכ' ליישב עפ"י דברי המ"ז (רס"י ק"ה) דכבוש אינו אוסר בכלי אלא כדי קליפה ובודאי יש ס' נגד קליפתו ולא שייך לאסור אלא כלי יי"ג דאוסר במשהו. אמנם הש"ך (בסי' קל"ז סק"ט) ובכ"ד חולק ע"ז וס"ל דהא דהתירו שם בכלי יין בהעביר על הכלי מלקט ורהיטני וקלפה. היינו דווקא בסתם כלים אבל בידעינן דנכבש יום שלם נאסר כל הכלי. ובאתת אף דר"ק אינו כוח בזה דודאי הרי עומד היין בכליו כמה מעל"ע. אבל מ"מ רואה אני דמחלוקת זו מחלוקת הקדמונים היא דהרי הר"ן הביא בשם הרמב"ן שכ' בשם הר"ח דחולק אהך דינא דקליפה עיי"ש. וס"ל דבלע בכולה . וכן רבים מן הראשונים החזיקו שי' זו וא"כ לריכין אנו ליישב קושי׳ זו גבי ליר. אמנס נראה לדקדק מלשון הש"ם (בד' ל"ג) גבי כלי יין דנותן לחוכן ליר דאמריכן ליר שורף משמע דטבע הליר ששורף את הבלוע ואינו בולע. וכן מטין דברי הר"ן גבי מילוי ועירוי ע"ש. וא"כ שפיר י"ל דכן טבע הליר ומוריים בכ"ד ואין כאן בליעה כלל:

לכידהן לא משמע כן גבי כבשים שאין דרכן לתת לתוכן יין ולא חששו שם ג"כ לבליעת כלים. וזהו נביאות לומר דכולן איכן בולעין. ואולי נדחוק דבאמת כל הכי בידוע שאין בהן בליעה וכמו שע"כ ל"ל לפי' הרמב"ם דלא ס"ל סתם כלי עו"ג איכן ב"י. וע"כ דכל הכי דשרי הייכו בידוע שאין בהם חשש פליעת כלים וע"כ דכל הכי דשרי הייכו בידוע שאין בהם חשש פליעת כלים וכמ"ש בעלמו בפי' המשכה ע"ש. ול"ע:

בשם וכן עלה של חילחית כו' מבוא' בש"ם ל"נ אפי' לקרטין שבו
דתלינן דאישתרוקי אישתריק ול"ל דאע"ג דבדגים קיי"ל (בסי'
פ"ג) דבעי ראש ושדרה של כ"א ניכר הכא קורע גופא הוה
ספיקא דמפסקא לי' בסכינא וכיון דאיכא למיחלי דאישתרוקי אשהריק
הוה ס"ם שמא הוא מיני' ודילמא בסכין היתר (ועי' ס' ל"ו) וכן
אמרינן בסו"פ (א"מ) דחילתית סגי לי' בחו"א ועי' לקמן (סי'
קי"ח) דבדאוריי' קיי"ל דלריך שני חותמות. ול"ל דהיינו נמי משום
דהוה ס"ם דאפי' חילתית דידי' גופא אינו אלא ספיקא ודוק.
דמיה כ"ו לפרש"י. אבל הר"מ בפי' המשנה והר"ן כ' דאינו מותר
ומיהו כ"ו לפרש"י. אבל הר"מ בפי' המשנה והר"ן כ' דאינו מותר
דעתי למה לא ניחא לי' מש"כ הר"ן דקמ"ל דלא חיישינן דאותם
שנפסקו בהסכין נדבקו להעלין קמ"ל דהוה שרקי. וכן הוא בפר"ח
אשר זכינו כעת לאורו. קמ"ל אגב דשריק להו מנתר הוה נתר
אשר זכינו כעת לאורו. קמ"ל אגב דשריק להו מנתר הוה נתר
בדגים. ובתגבים פשוט דבעינן שיהא כ"א ניכר:

"ל בהגה ואם ידוע שעכו"ם א' אינו מערב כו'. הנה בד"מ הביא בשם המרדכי רבותא יותר דאפילו א"י כלל . משום דודאי א"א דליכא חד דלא מיערב ע"ש. וכ' עליו דלא משמע כן דעת הטור. ונראה שכוונתו למש"כ בג"מ. דא"כ כל כבשין דדרכן לחת לתוכן יין דאסור. ומפורש בש"ס דאיירי בדרכן אפי' לא נודע בודאי ע"ש. א"כ נמי נישרי בכה"ג דודאי א"א דליכא חד דלא מיערב. ע"כ השמיט זה ולא כ' אלא בידוע. אבל לענ"ד אף כי איני ראוי לפקפק אחרי דברי הרב והמרדכי מ"מ איני רשאי למנוע מלבאר מה שקשה לי ואולי יתרן מי שלבו רחב ורווחא שמעתמא. ולענ"ד מה שהתיר המרדכי בהך סברא דא"א דליכא חד דלא מיטרב . הוא נשטן ג"כ טל ראייתו טל טיקר דינו שלמד שם משבוי' דאם יש מחבואה אחת מללת על כל הכהנות ום"ל דיי"ל יש ללמוד משבוי' כמו דתליכן אימור מגבא דהביתא שקלתה ע"ש. וא"כ ודאי דה"ל דיש ללמוד משם גם הך סברא דא"א. וכוונתו על שי' ר"ח בתוס' שם גבי עיר שכבשוה כרכום כו' דפריך בש"ס א"א דלא ערקא חד מנייהו ופי' שם בתוס' דהוה כמחבואה אחת ע"ש . וא"כ ה"כ ודאי יש ללמוד לענין סברא זו דודאי גם כאן י"ל דודאי א"א דליכא חד דלא מיערב דהרי ודאי דכן הוא. אבל לפי"ז הרי חיקשי הא דכבשין כנ"ל. וע"כ יש לנו לחלק. וא"כ אין לנו היתר אף בידוע. ובאמת לולי שאיני כדאי הי' מקום לומר דאף דהביא ראי' דמקילין ביי"ל היינו ביין שלכו שנולד עליו ספק. אבל במה שביד העכו"ם ודאי דיש לנו להחמיר - דהא דרכן לערב ואם נתיר כולן הרי בודאי דנתיר בליעת יי"כ ולדעתי לריך להתיישב לדינא. ועי' מש"כ בסמוך בש"ך (סקכ"א). ועמ"ש הט"ז אפילו כשיודע את המוכר לו דאין זה שאינו מערב כו'. ודמי לההיא דסק"י דאוכל שנים שנים. ול"ע דודאי לא הוחר שם אלא כשאין מכירו לכ"א אלא שידוע שלא נחערב אלא א'. אבל הספק הוא על השנים בשוה . אבל מה שיאכל א' מן הספק עם עוד א' שמכירו דאינו

מן האיסור. וראי דל"מ כלל מה שיאכל עמו ול"ע:

""" סקכ"א אבל האידנא מאן לימא לן דמערבין בענין שהוא
אסור ואחזוקי איסורא לא מחזקינן כו' ולענ"ד תמוה דמשמעות
כל הסוגיות דבדבר שאפשר שמערבין בו איסור וראי אסור והולרכו
לומר גבי שמן ודבש אי משום איערובי כו' הא בל"ה סתמא הוה
אסור ואפילו בשולת ומפקיד ביד עכו"ם הולרכו לסימן משום הערובות
כ"ש בשלהם. וכ"כ הע"ז לקמן (סי' ר"א סק"ה) גבי ספק שאובין
דאף דספק דרבנן לקולא ספק ביד עכו"ם גרע וכן קיי"ל בכ"ד ולע"ג:

סיבון כון מ"א בהגה ומיהו בדיעבד אין לחוש כו' ובש"ך כשם
או"ה דמפרש דראיית הכלי מעכב בדיעבד ולענ"ד
דל"ד ראי ממש אלא שהי' קודם התחלת החליבה והי' יכול לראות

ברגע ההתחלה. דודאי העו"ג מירתת ואף דקודם שמחחיל לחלוב מלי לאישתמוטי דהי' דעתו לשפוך. אבל ברגע הההחלה אין לו מה להשתמט והרי בשחיטה דיכול לדרום ברגע אחד מ"מ מהכי יו"כ ולמה גרע הכא ואף שמשמעות דבריו לא משמע כן קלת מ"מ ל"י מקום להחמיר בזה ול"ע:

שו"ג מפסיק לריך להיות הישראל שם כו' ואם נחלבו מקלתם עו"ג מפסיק לריך להיות הישראל שם כו' ואם נחלבו מקלתם כו' אבל אם נחלבו כולם כו' עש"ך שהאריך וכ' דלא מסתבר לחלק בכך ול"י למה לא מסתברא לי' דהרי בסקכ"ב הביא בעלמו דברי הג"א לענין קולא דדעתו לגבן (דסברת ר"ת להתיר) דבראה קלת החליבה סומכין עליו. ובלא ראה כלל אין לסמוך אלא בהפ"מ. ולמה לא נימא גם כאן על סברא דדיר ובהמה של ישראל ג"כ הכי. ואולי דבהג"א משמע לי' דאינו מקיל אלא כשלא הי' בתחילת החליבה. אבל בא מיכף. ורובא ודאי דהיתרא. אבל בדברי הרב האינו אוסר אלא בכולם קשי' לי'. אבל באמת גם הרב לא היקל אלא במקלתם וכולם דסיפא ל"ד וכ"ה בלשון ש"ד שהביא הש"ך רובם או כולם ע"ש וכראה דברובם או כולם אין להקל אלא במקום הפ"מ וכעין דברי הג"א הכ"ל ואולי דגם כוונת הש"ך לזה: הפ"מ וכעין דברי הג"א הכ"ל ואולי דגם כוונת הש"ך לזה: ק"ג סקט"ו כאן מיירי שאין בתבשיל רוב נגד הכלי עש"ך (סי" ק"ג סק"ה) בשם הרשב"א ול"ע:

מתנו אח"כ אסור. היינו דלא כהה"מ דאם עשה מתנו מח"כ אסור. היינו דלא כהה"מ דאם עשה מתנו מחלה ובשלה שרי. ולכאורה לריך ליישב לפ"ז משמעות לשון הש"ם גבי הא דפריך בש"ם וניקום ומשני מעיקרא דלגבינה שרי והדר אמר איכא דקאי ביני אטפי וא"כ משמע בחמאה דבשלה דלא שייך האי טעמא הו"ל למישרי לכו"ע וכראה דבאמת עיקר טעם האיסור בזה הוא משום דלא פלוג וא"כ א"ש דבודאי לא שייך לא פלוג אלא היכי שרוב הדבר הוא לאיסור. אלא שלפעמים שטעם להימר י"ל ל"פ. שרוב הדבר הוא לאיסור. אלא שלפעמים שטעם להימר י"ל ל"פ. יו"ע גבי בהמה העומדת לחליבה דהיינו שעומדת לעשות גבינות שם למכור. ודאי דלענין זה לא שייך ל"פ. ומשו"ה לענין גבינות שם לא הוה מלי לשנוי לא פלוג. אבל לענין חמאה כיון דמסיק דגם בנביכה איכא למיחוש לביני אטפי חו לגבי חמאה שבשלה ודאי די"ל דל"פ. וכמשמעות הש"ם סתם דהוא אסור לעולם ונכון:

בהגה ואם הישראל רואה עשיית הגבינה והחליבה מותר. והש"ך החריך להביא דברי הפו' לאסור. והסכים שמהם בסברא די"ל דל"פ וכמו שאסור בהעמידה בעשבים. וגם כ' ראי' מדגבי חלב תני שחלבו עכו"ם ואין ישראל רואהו. ובגבינה חני סתם משמע דלעולם אסור. וכבר השיגוהו כל האחרונים דהא גבי מוריים חני נמי סחמא במחני'. ומותר אפילו במוריים אומן כמבואר (בסקי"ד). ובפי' המשניות להרמב"ם מפורש בהדיח גבי גבינה דבישראל רואה שרי ע"ש. ומ"מ לריכין אנו לתרן למה באמת גבי חלב חני שריותא דישראל רואה במתני' ולא בכולהו. אבל באמת הרי הש"ם מסיק שם אהא דישראל רואה גבי חלב. תנינא להא דת"ר יושב ישראל בלד עדרו של עכו"ס ומביא כו' וע"ש דמסיק דקמ"ל דאע"ג דכי יתיב לא חזי לי' כיון דאי קאי חזי לי' מירתת . ולכאורה קשה דבשלמא בברייתא דייקינן הכי דחני יושב אבל במתני׳ הא הכי רואה. וא"כ מכ"ל באמת דשרי הכי דלמא דווקא ברואה ממש. והיכי תנינא להא דת"ר. אלא דבאמת דהש"ס הוא דקשיא לי׳ קושית הש״ך. למה תני גבי חלב ישראל רואה טפי מכולהו. וע"כ דאשמעיכן הך דיוקא דברייתא דשרי יושב. ונראה משום שוה הוא הרגילות בחולב עדר. וא"כ אדרבה מוכח מהכא דישראל רואה שרי בכולהו. ומש"כ הש"ך משום סברא דל"פ נראה פשוט דלת שייך בכה"ג דרואה ושומר שלא יהי׳ תערובות איסור לומר ל"פ דהרי גם גבי יין קיי"ל דמותר אפילו יינו של עכו"ם כשישראל משמר. וסברא זו מוכרח לענ"ד לפי שי' רש"י דמפרש הא דא"א בלא ליחלוחי חלב היינו דקאי ביני אטפי. כראמר שם לעיל יעו"ש. וכ' הב"י דאע"ג דישנה ליכא כלל כיני אטפי שכבר נחייבשו והלכו ע"ש. מ"מ ל"פ ולא חלקו בזה ע"ש. והוא מוכרח. ולכאורה יש להקשות טובא לפ"ז דא"כ מעיקרא החם דבעי למימר משום גלוי

ופריך עלה אלא מעתה ישנה לשתרי דחר"ח ישן מותר אינו מניחו

להחיישן. והדר בי' ע"ש. ולשני גם אגלוי משום ל"פ. אלא דבגלוי

דלקח חזירים להאכיל לפועלים אין מוכרן אלא בדמי' דאיירי בעבר ולקח ל"נ לענ"ד דהא ודאי אין כוונת הירושלמי דאם כזדתן לו עכו"ם שנותן יותר אסור ליקח ממנו דמה עעם בזה. וע"כ אין הכוונה אלא דאינו רשאי להשהות חזירים כדי שישתכר (וע' מש"כ בסמוך בשם התום') ואי איירי בלקח באיסור ודאי דפשי' דאם יכול להוליא הדמים שנחן היכי נישרי לו להשהותן וכי מי שאכל שום כו'. וע"כ דהלקיחה הי' בהיהר ואילטריך לאשמעינן דאינו רשאי להשהות ול"ע:

בהגדה ב' ולריך למוכרה מיד ולא ימתין עד שתהא שמינה.

וכן משמע מהירושלמי שהבאנו בסמוך דלקח חזירים
להאכיל לפועלים אין מוכרן אלא בדמי' והיינו אע"פ שנודמנו לו אין
לו לשהות ולהשתכר. אבל התו' ר"פ כ"ש. כ' אהא דלא יגדל
מזירים דאילעריך לו לאסור אפי' בנודמנו. והנה הרי גם בחזירים
קיי"ל דלהשהות למכור לדמי' שרי בנודמנו כמו בגר שנפלו לו חזירים
בירושתו דמוכרן ע"י כדאמרינן בסו"פ מרובה. וכ"כ הש"ך (סקי"ב)
ע"ש וא"כ ע"כ הא דאסרו לגדל אינו אלא להשתכר. וא"כ ע"כ
משמע דהא בשאר דברים אסורים שרי בנודמנו אפילו לגדל להשתכר
וכן נראה לענ"ד משמעות הירושלמי דלא החמירו אלא בחזירים
דקאי בארור ודוק:

במחבר וכ"ד שאין איסורו אלא מדבריהם מותר לעשות בו סחורה. כ' הש"ך משמע דבכלל זה מוריים והכי אי' בירושלמי ואע"ג דטעם איסור מוריים מפני שמערבין בו יי"ג ואסור בהגאה כו' וכל זה מדברי הר"ש בשביעית. אבל לענ"ד הר"ש לא כ' זה אלא ליישב דברי הירושלמי אפי' לר"מ דס"ל דמוריים אסור בהגאה. אבל לדידן אמרינן בסו"פ א"מ דמוריים אפילו בידוע שעירבו בו אבל למיתסר בהגאה דאינו אלא לעבורי זהומא והכי קיי"ל לעיל מיתכר בהגאה דאינו אלא לעבורי זהומא והכי קיי"ל לעיל מיתכר שהי"ל לא"כ כ"ז משנה שאי"ל:

במ"ן סוהס"י הקשה על הטור במש"כ דאפילו להי"מ דמחלקין בין מכירה למחנה דבמתנה לעכומ"ז לא מיתסר גניבת דעת מ"מ בנותנה בפני ישראל בחזקת כשר חיישינן שמא ימכרנה לישראל. דהא התו' כ' דאי מותר לגנוב דעתו לא יקנה הישראל ממנו דיחוש דלגנוב דעתו א"ל כן. ולענ"ד אף שבתחילה כ' כן התו". אבל בע"ב שם בסוגי' דברייתא דמתיר לשלוח ירך חתוכה לעכומ"ז ולא חייש לגניבת דעת ולא לשמא ימכרנה בפני ישראל [וכ' רש"י דתנא דברייתא פליג והתו' כ' דאתי כל"ק דמתני דווקא במקום שמכריזין ע"ש] ובמליעתא תני בבריי' דאסור למכור נו"ט לעכומ"ז מפני שני דברים א' מפני שמטעהו ושמא ימכור לישראל. והנה ע"כ לריך ליישב בהך חשש דג"ד דלא חייש ברישא וחייש במליפתא וחידשו הי"מ שבטור דבמחנה לא חיישינן ובמכירה חיישינן וזה שי' הראשונה שבתו'. והנה הסוגיא פריך שם בסעם דשמא ימכרנה לישראל למה לא חשש ברישא גבי גיד וחשש במליעתא ואו"ר שני דרישא באין מכריזין וסיפא במכריזין. ור"א שני דסיפא הוא באיטלו כפירש"י ע"ש. ולפ"מ שכ' בחחילה דהחשש שמא יקנה הוא בשביל איסור ג"ד א"כ אין כאן קושי' כלל דברישא דליכא ג"ד א"כ ליכא למיחוש שמא ימכור לישראל דלא יקנה ממנו שיחוש לג"ד. ובסיפא דאיכא ג"ד לפי שהיא מכירה יש לחוש לשמא יקנה וכמש"כ התו'. והנה זה לפי שי' הראשונה. ור"ת מיישב דל"ק ברייתא אמתני' דבריי' בסתם ומחני' במפרש וכ' דבמליעתא דנו"ט איירי ג"כ במפרש ותשו"ה איכא ג"ד. והא דמקשה הש"ם מרישא אמליעחא לענין חשש דשמא ימכרנה לישראל כנ"ל ולא ניחא לי' בחילוק דמפרש. יישב ר"ח דבנו"ט שייך להשביח מקחו וליכא מעליותא דמפרש ולא הוה אלא כסתם וא"ש קושי הש"ם ואין הכרח לחזור מסברא הנ"ל דהיכא דליכא ג"ד ליכא חשש דשמא ימכרנה. ומ"מ כ' שם בהדיא גם בלשון ר"ת שם דבמפרש יש לחוש שמא יקנה ממנו ישראל ואפי" נאמר שמותר לגנוב דעת העכומ"ז דלא אסיק הרואה אדעתי' שהוא ג"ד כיון שמפרש פ"ש ובשביל זה כ' ישוב אחר אהא דדייק הש"ם משמואל דהוא בשביל שאסור לג"ד ולא ניחא לי' משום שמא יקנה הישראל הרואה וכמש"כ שם הרש"א ע"ש. [ויש שם ע"ס ול"ל והשתא אם מותר לג"ד יחוש הישראל כו"ן ויש להבין מה הזקיקו לר"ת לחדש דבוה יש לחוש שמא יקנה הרוחה אפי׳ אם מותר לג"ד.

ל"ש ל"פ כיון דבכל הגילוים התירו ישן למה ליתסר בגבינה טפי. אבל כיון דמשני משום חשש אחרינא דחלב ממא שפיר י"ל ל"פ. וה"נ י"ל בפשי דבהועמדה בעשבים שפיר י"ל ל"פ. אבל בישראל רואה דשרי אפילו יין ודאי לא שייך ל"פ ושרי גם בגבינה וכן עיקר לדינא: סימן קמוז ס"א משקין שנתגלו כו' עב"י שהקשה על הרי"ף והרא"ש שפסקו לחוש לליר משום גלוי כיון דר"פ ור"ה ברי' דר"י עבדי עובדא דכד הוה להו גילויא שדי להו בליר ע"ם. ולפי"ז קשה גם על כל הפוסקים שהי' להם להביא זה שיש חקנה לגילוי ולכאורה משמע בברייתא דלא כוותיי' דפלוגתייהו דת"ק ור"ש אינו אלא אם שותה הנחש מליר (וכל אינך דהתם) משמע הא אם ודאי שתה והעיל בו ארס אסור. ולדידהו כיון דשדו כל גילויא בליר לכאו' אין לאסור בזה. עוד ל"ע לענ"ד אם יש לסמוך כלל על פיסקי הכללות במקום סכנה . כיון דקיי"ל אין למידין מן הכללות. ומיהו בכל האיסורים דהולכין אחר הרוב ש"ד. אבל בפ"נ דאין הולכין אחה"ר יש לנו לחוש למיטוט וכן. הוא חשמעות הרא"ש פי"ח דשבת ס"ה ע"ש. ועמ"ש לקמן סקנ"ו: מד"ד סק"ב הביא קושית הד"מ לענין ביעול בשר ודגים דהרי בגילוי חיישינן אפי' במאה סאה . וכן הקשה מדברי המהרי"ל

שאסר יורה שנפל לתוכה שלפוחית של דג ונתבשל בה . ולענ"ד אין כוונת הד"מ אלא להקשות על מה דמשמע מדברי המרדכי ואו"ז דגם ביטול יבש שייך בה דהרי כשנפל חתיכה קטנה של בשר ביורה של דג אף שהחתיכה בטילה בהיורה מ"מ היא עלמה שנתבשלה עם דג ע"כ דנטשה כבר כארס כעין כזית בשר שנפל לחוך יורה של חלב. ול"ל רס"ל רמ"מ החתיכה ג"כ יתבטל אף כשהיא בעין ושפיר הקשה מארס נחש דלא בטל. אבל בתערובות טעם בס' ברוחח דקיי"ל בפשי' דהטעם מחבטל בם' וכמאן דליחא. פשוט דלא שייך להקשות מארס נחש דהתם הרי הארס וראי אינו מחערב כלל. וגם משמע דאינו מבליע ארס בכולו. דהרי קיי"ל שתו ט' ולא מתו לא ישתה עשירי דפעמים הוא שוקע הרי דאינו מקלקל את המשקים אלא ממית בעלמו. וכן ס"ל לר"ג דהעבירו במסננת מותר אלא דרבנן פליגי דל"מ לי' מסננת דיכול לעבור גם דרך המסננת אבל הכא כיון דנתפשט הטעם בשוה ונתבטל אין כאן שום סכנה וגם הך עובדא דמהרי"ל משמע לענ"ד דנאבד השלפוחית שהוא בעין והוא נעשה דבר מסכן וכן נראה ממה שהולרך לכחוב ונתבשל שם ובזה ודאי אין שייך ביטול כנ"ל אבל תערובות טעם פשוט דאין לאסור: ם"ה בהגה או יחידי בלילה כו' ע' תו' ריש פרק גיה"ל בשם ר"ת דלשון הש"ם ת"ח לא ילא יחידי משמע דאחרינא שרי וכ'

דהא דר"י לעולם יכנום אדם בכי מוב היינו דווקא ברחוק מן העיר מפני המכשולות והליסטים וסחימת דברי הרב לא נראה כן. ונראה מתפס כשי' ר"י בב"ק ובריש פסחים דאף מעירו אסור וע' שם בריש פסחים שכ' בשי' דהיינו מפני המזיקין. אבל לא נתבאר בדבריהם ישוב לקושי' זו דמשמע כאן דווקא ת"ח. ונראה דלפי שי' ר"י ג"כ יש חילוק בדבר. ע"פ מש"כ החום' בריש מגילה וביבמות דהא דאסור לימן שלום לחבירו בלילה היינו בשדות ובדרך דשכיחי מזיקין ע"ש. וה"נ משמע הכא לישנא דיכנום דהיינו בבא מן הדרך. ואף שכ' החום' דגם בעירו. היינו בדרך הסמוכה לעירו דרגיל בה ומ"ת אינו אלא בדרך ובשדות. אבל במקום ישוב ליכא איסורא לשאר אינשי אלא לת"ח דמתקנאין בהם טפי במש"כ ר"ת. ומיהו בברכות מ"ד משמע דבעיר ממש ודאי ליכא במש"כ ר"ת. ומיהו בברכות מ"ד משמע דבעיר ממש ודאי ליכא משום חשש מזיקין ולא אמרו אלא משום גנאי ע"ש ול"ע. ועפ"ח מוד מעניני סכנה ועי' ס"פ מפנין וס"פ המדיר ור"פ מש"א ור"פ כה"ב :

סיכון קרן ס"א בהגה או לקחתו להאכילו לפועליו עכו"ם אסור כ' הט"ז דיש ללמוד זה מע"ז (ס"ב) דאמריכן דכותן לפועלים שכרן מפירות שביעית מיקרי לסחורה. ול"ע לענ"ד דדואי הוה סחורה אבל הרי התירו גם לגבותו בחובו כדי שלא יפסיד. וה"כ כיון דלריך ליתן מזוטת לפועלים. וכשיהי' לריך ליתן להם כשירות הוה הפסד ודאי ג"כ יש להתיר. וגם מש"כ המ"ז על הירושלמי הוה הפסד ודאי ג"כ יש להתיר. וגם מש"כ המ"ז על הירושלמי

אבל לענ"ד דפשט לשון הבריי דהני בוה דהם שני דברים א' ג"ד וט"א שמא ימכור לישראל משמע דס"ל דלא תלי אהדדי וזהו טעם הש"ם - דמקשה רישא לסיפא לפי שי' הראשונה. וכן מש"כ ר"ת ריש לחוש בזה אפי' שרי לג"ד דע"כ דהבריי' לא ס"ל כסברא שכ' תחילה בע"א דתלי אהרדי וז"ב ומוכרת. וא"כ כיון דלשי' הראשונה ר"א שני שם דבסיפא דהוא באיטלז חיישינן שמא ימכרנה בפני ישראל ולשי' זו קאי אפי' בסתם והוא גם אפי' במקום דליכא חשש איסור ג"ד דהא לא חילק אלא דברישא שרי משום דהוא בלינעא בביחו כמש"כ שם רש"י. וא"כ מוכח בהדיא דבפני ישראל ודאי אסור אפי׳ במתנה והוא מפורש כדברי הטור. [והנה לפמש"כ ר"ת דגם במקום שאין לחוש לג"ד יש חשש דשמא ימכרנה העכומ"ז להרואה וקשה קושי' התו' דמה הוכחה מדשמואל דהוא בשביל אישור ג"ד דילמא משום חשש דשמא ימכרנה לישראל ותי' דהש"ם ס"ל דבלנעא כחן לו וליכא חשש זה ע"ש. ויש להבין למה לא הוה כיחא להחו' בע"א האי תירולא. ונראה דבאמת לפ"מ דמשני גזירה שמא יתננו לו בפני יבראל משמע בהדיא דגם בלינעא אסור משום גזירה ולא שייך לחלק כלל דבלינעא ליכא חשש זה וכ"כ הרשב"א בחידושיו בפירוש ולא שייך כלל תי' זה. אלא דלשי' ר"ת דס"ל דלא שייך זה אלא במפרש. א"כ כל שאמר לו תחילה קודם הנתינה כההיא דבמואל שם. ובשעת נתינה נתן לו בסתם בלינעה א"כ לר"ת לשי' בזה ליכא למיחוש מידי לשמא ימכרנה בפני ישראל ומוכרח משום ג"ד וא"ש ואין זה אלא לר"ת לשי] [והנה כבר כ' דר"ת פירש דבנו"מ ס"ל לאו"ר דלא שייך מפרש ומשו"ה לא אסרו במליעתא בנו"ט אלא במקום שמכריזין ולא הכריזו. והקשו ע"ז בתו' דתיקשי לפי"ז לאו"ד למה לא תניא בברייתא במפרש בגיד ויהי' אסור אפי' במקום שאין מכריזין והיינו כדתנן במתני' וליפלוג בדידה וכ' הרש"א דגם לפי שי' הראשונה תיקשי ליתני בדידה בגיד גופא וכ' שים ליישב בדוחק ולפנ"ד הוא מיושב בפשי' בלא שום דוחק. דלא הקשו אלא לפי פיר"ת דמחלק דבגיד במפרש אסור אפי' במקום שאין מכריזין זהו בדידה במקום זה גופא אבל לפי שי' הראשונה דאין חילוק אלא בין מתנה למכר [ולענין חשש דג"ד ובחשש דשמא ימכרנה לישראל אחר גם בזה לא מחלקינן השתא כמש"כ לעיל] אבל בין גיד לכו"ט אין שום חילוק לשי". א"כ ליכא לאקשויי מידי דנקט אורחא דמילתא וזה פשוט] . ולענין דינא אף שכבר בארצו היטב דברי הטור דלשי' הראשונה יש לאסור אפי' מתנה ואפי' בסתם אמנם כבר כ' הרשב"א שאין המנהג כן ואפי' במכר אלא דבסתם מוכרין וזה לשינו בחירושיו דלפ"מ שהביא הרי"ף גזירה דשמא ימכרנה בפני הישראל. א"כ למה נוהגין בכ"מ למכור נו"ט ואין מפרשין שהם טריפות ע"ש. ולולי ד"ק נראה דדווקא בימיהם שהי' מקומות שמכריזין. וביום שלא הכריזו היו לוקחין בשר מיד עכומ"ז הוה איכא למיטעי גם במקום שאין מכריזין דכשיראו שהוא מיד ישראל אתי לזבוני מיני'. אבל עכשיו שאין לוקחין לעולם בשר מהם לא שייך למגזר בזה. ויש ראי' ברורה לסברא זו דבהכי א"ש נמי הא דהקשה שם בההיא דשילהי ע"ז גבי פת שהוא מאיסור דשרי לזבוני שלא בפני ישראל ולא גזרינן שמא יתננה בפני ישראל ולפ"ז א"ש דהת בפת של עכומ"ז גם לדידהו הות לעולם חסור וליכת למגזר גם לדידהו שמא ימכרנה בפ"י ודוק:

כרכון כרה ש"ר סק"א העלה דאף במקום שרוב טבחי ישראל לריך חותם בחוך חותם ביד עכו"ם והא דשרי לריך חותם בחוך חותם ביד עכו"ם והא דשרי בשר הנמלא ביד עכומ"ז היינו בשר שלקח העכומ"ז מהמקולין. ולכאורה תמוה מאוד דהרי בהדיא אי בב"מ (כ"ד) דשרי אפי בשר הנמלא בשוק אפי רוב עכומ"ז אם רטב"י הרי דאפי לא חזיכן כלל העכו"ם שהי הבשר בידו ולא ידעיכן לי כלל אפ"ה כיון דרוב טבחי ישראל שרי. והש"ך בעלמו מקשה מסוגיא זו על הב"ח (בס"ק כ"ד): דרוך אר בביאור כוונחו דום ודאי דהא דשריכן בשר ביד עכומ"ז ברוב טב"י היינו דידעיכן דהעכומ"ז רגילין ליקח בשר מסב"י. דאי ל"ה ודאי ל"מ רוב מבח"י כיון דאין העכומ"ז ליקח בשר מהמקולין כוונחו שעפ"י לוקחין מהן (ועמ"ש בס"א). וזה שכ' שלקח מהמקולין כוונחו שעפ"י רוב לוקח מהמקולין דהוה כידעיכן שלקח מהמקולין ובודאי שריכן ל" מכח רובא. ודאי ודאי בי"ל דהכא בשולח דהעכומ"ז ודאי מהדר

להחליף בגרוע כדי להרויח. ועפי"ר דנבילה הוא הגרוע ודאי דיש לנו לחוש שמחזר אחר נבילה להחליף. זהוה כנמלא באשפה דאסור. ובדרך זה הוא העוד יש לחלק שכ' דשאני הכא דשוהה בידו. פירוש דהרי היו מוכרים טריפות לעכומ"ז ומכריזים ואין קונים מהם. זאף דמן הדין שרי בכ"ג דהולכין אחה"ר מ"מ הרי בודאי דברוב זמן יש לו טריפות אלא דסומכין בכל פעם על הרוב אבל כאן בשוהה בידו הרבה יש לחוש שהחליף בנבילה ונכון. ומיהו מחשו' הרשב"א שבבדה"ב נראה שאף שכ' ג"כ דמשמע דהוא אף ברטב"י מ"מ כ' דאינו אלא חומרא בעלמא ע"ש. וא"כ נראה דבדיעבד יש להקל

וכל שאיסורו מדברי סופרים סגי בחו"א ושי' רש"י דבדבר דדמיו יקרים אפי' בדרבנן לריך חב"ח. והנה לגי' ספרים שלנו בש"ם דגרסי בדרב פת למאי ניחוש לה אי בערי בדחיטי מידע ידעי כו' ומשו"ה סגי לי' חו"ה. א"כ מבואר בהדיא דהא אי הוה למיחוש להא דחיטי בשערי דדמיו יקרים הוה לריך ב' חוחמות אף דפת הוה דרבנן מיהו רש"י גופי' מחק שם גי' זו ואין ראי ע"ש . ומ"מ לפי פרש"י לקמן (דע"ב) גבי רבא כי הוה שדר גולפי כו' דאפי' כלים של יין לריך ב"ח. וכבר הק' עליו הרמב"ן וער"ן שתי' והביאו הב"י (סקל"ו) דהיינו לפי דתשמיש הוה דבר מרובה ומרויח הרבה ול"ד לאחלופי דלא יכול לזייף הרבה ע"ש. וא"כ מבואר בהדיא דבדמיו יקרים לריך ב"ח אפי' בדרבנן. ויש לתמוה כיון דהביא המחבר לקמן שם גבי כלים שי׳ רש"י למה השמיטו כאן ולריך עיון: ישם ואף השולח והודיע לחבירו לורת החותם כו' ובב"י הביא דברי הראב"ד דבשולה ל"מ שהרי לא יהי' לו עליו מביעת עין אלא בכתיבה בפי הכלי (כל"ל) לפי שאין אותו סימן יולא מידי נכרי לעולם ונראה פשוט דאין כוונת הראב"ד שלריך באמת דווקא הכרה בט"ע וכ"מ שהוזכר מפתח וחותם היינו שיכיר דווקא. דא"כ למה פליגי רבק בסו"פ ר"י ובכ"ד דוה ל"מ והרי ט"ע מהני בכל התורה ובחולין (ל"ו) מבואר בהדיא דע"ו סמכים אפי' בד"כ. אלא כוונתו דאין העכומ"ז מירתת לזייף אלא מפני יראת היכר ט"ע. ובודאי דבסברא זו סומכין אפילו לא הכיר. ועיקר כשקלא וטריא דכל הסוגיא אינו אלא אהך סברא דמירחת. ומה דמסיק דכחיבה מהכי לפי שאין אותו סימן יולא מידי נכרי לעולם. הנה אם זה שנשלח אליו הי׳ מכיר כתב ידו של השולח פשוט דוה ודאי הוה כהשולח עלמו דהא בכתיבה מהני גבי' ט"ע של אחר דמוליאין ממון בעידי קיום שזה כת"י של זה . ואפי' לפמש"כ דהכא אפי' בלא ראה ומשום מירתת. פשוט דגם בזה כיון דבכתב איכא ט"ע שייך מירתת גם בחבירו כמו בעלמו. ואפי' עכומ"ז לא מזייף עחו"מ סו"ם ס"ח וא"כ אי"ל לתלוח לפי שאין זה יולא מיד עכומ"ז לעולם. אלא דכוונתו דבכתיבה מהני אפילו ביודע העכומ"ז שאין חבירו מכיר כת"י כלל דאין עכומ"ז עשוי לזייף בזה לעולם ופשוע:

החתימו כראוי ב"ח במקום שלריך ב' ואחד בדבר שדי באחד. אין לריך לחזור ולראותו כו'. הנה זה מוכרת לפי שי' הי"א שסתם המחבר בס"א דהא דרב דבחבי"ת לריך ב"ח ל"ק אהא דקיי"ל כר"א דסגי בחו"א דהא דרב בשולה שאינו מכיר: וא"כ מוכרח דבב"ח אי"ל להכיר. ומסתמה דה"כ גם בחמפ"ג שם דה"ר שאי"ל אלא חו"א היינו ג"כ באינו מכיר. ומיהו לפירש"י (ד' ל"א) בברייתא דהשולח יין ביד כותי וליר ומוריים ביד עכומ"ז אם מכיר חוחמו וסחומו כו' דפי' דביד כותי וכ"ם ביד ככרי והיינו ע"כ כר"א דפסקינן כוותי' וסגי גם ליין בחו"ה ע"ש בתום' ואפ"ה תני בהדיא דגם מוריים לריך הכרת חותם דווקא. ובודאי דע"כ לי"ל לרש"י פי' הי"א דהא דמחמיר רב שלריך ב"ח היינו באינו עתיד להכיר דלפי"ז בחמפ"ג אפי' אינו עתיד להכיר סגי בחו"א כנ"ל. דהא בברייתא תני דיין סגי חו"א במכיר. וגם מוריים לריך להכיר. אם לא שנדחוק כפי' היש דוחקים בתום' דאם מכיר ל"ד ולא אתא לאפוקי אלא אם אינו יכול להכיר. ול"ע דברי התו" (ד' ס"מ) שכ' ראי' מהך בריי' לשי' הי"א הנ"ל שמחלקים דהא דמלריך ב"ח היינו באינו מכיר. וכ' תחילה עפ"י שי' ר"ח דמפרש לבריי' כרבנן דיין דווקא ביד כותי מהני חו"א ולא ביד נכרי. וס"ל לר"ת דגם לרבנן סגי במוריים חו"א. ולריך הכרת חותם והס"ד

יין לר"א לריך הכרה בחו"א ובלא הכרה א"ר דלריך ב"ח. וכ' דעוד יש ליישב הבריי' כר"א כדפירשתי לעיל לפרש"י הלכך כו' ומשמעות דבריהם דגם לפרש"י כ"ש דיש ראי' לשי' הי"א והרי לפרש"י ע"כ נסתר עיקר החילוק וכנ"ל והי"א ע"כ יפרשו כשי' ר"ת ודווקא לרבנן לריך הכרה במוריים וכן לר"א ביין בחו"א. אבל מוריים לר"א אי"ל. אבל לפרש"י א"א ליישב הך שי' הי"א אם לא שכרחוק כפי' היש דוחקים הנ"ל שהביאו שם החו' אח"כ ול"ע. ועכ"פ לדינא בודאי נראה דוה דוחק. ולשי' רש"י יש להחמיר שלריך הכרה דווקא וכן פסק לקמן (ס' ק"ל ס"ה) גבי יין דנכון להחמיר וא"כ כ"ש כאן דאיירי בדברים שיש בהם חשש איסור דאורייתא

בהגה ומיהו דווקא בדבר שי"ל שנהנה בחליפין החו' והפו הביאו מהא דקוסתא דמוריים בזוזי ודחמרא בד"ז ע"ש ולכאו' ל"ע כיון דמלינו בפשיטות דבדאורייתא בעי ב"ח ובדרבנן סגי בחו"א הרי שסמכו להקל בדרבנן טפי שלא לחוש לזייף. א"כ מנ"ל ללמוד לענין סברא זו דאינו נהנה ממוריים דהוה מדרבנן לאיסור דאורייתא . שוב ראיתי במרדכי שכ' בשם הסמ"ג דיש ראי' מהא דעכומ"ז וישראל ששפתו שתי קדירות ולא חשו להם חכמים (בע"ז י"ב) ולריך להבין דלפי פשטיות הסוגיא לא מלינו התם אלא דביולא ונכנס הוא מירתת ע"ש. והנראה בכוונתו דבר חריף דהנה המהרי"ט הק' בדברי התוס' שם שכ' דמשו"ה לאביי שם ל"מ מירתת ככל יו"ג משום דיכול לתחוב הכף ולומר להגים לבשולך נתכוונתי ע"ש. והקשה דלמה ניחוש לזה דמה הנאה לו לעכומ"ז בזה וע' פ"ח שתי' היטיב דכוונתם דבאותה שעה שיעסוק בזה יגנוב המרק או הבשר ע"ש. ורבא ל"ל דס"ל דאפי' כשעוסק מירתה לגנוב וכדס"ל לרבא גבי שחיטה דאע"ג דבידו הוא ויכול לדרום בכ"ש אפ"ה מירחת. וכמש"כ הר"ן בפ"ה בסוף סוגיא דכללי מגע ע"ש. ולפ"ו נראה ברור דלא שייך סברא זו דמירתה אלא לענין חשש שיגנוב שפיר י"ל שאף בעל התחיבת הכף יכול לומר להגים נחכוונתי. אבל לגנוב מהקדירה מירתת. אבל אם אפי' בלא הנאה כלל נמי הוה חיישינן שיכשיל לאסור . ודאי דלא הוה שייך כלל מירתת דעל תחיבת הכף לבד ודאי דיכול לומר שהוא מיכויו לטובה ולא מירתת כלל. וע"כ דבלא הנאה לא חיישינן כלל שיכשיל וזה כוונת הסמ"ג . וא"כ הרי יש לנו ראי׳ אפי׳ לאיסור דאורייתא דנבילה שם ודוק:

🗖"ם בהגה ואם חתם הדבר ששלח וגם השק הוה כב' חותמות. נראה דכוונתו דבכה"ג מהני אפי' בלא היפוך תפירות. וכן מוכח בהדיא בד"מ שם ע"ש . וכן נראה דבחותם הב' סגי בכ"ד כמו טוד הרסקיא ואינך דלקמן (סִי' ק"ל) ע"ש. ובזה נראה לי לישב דברי הרב שהב"ח השיג עליו לכאו' בראיות נכונות דלדידן דקיי"ל דמפתח וחותם הוה כב' חותמות א"כ הוה"ד דמפתח לבד הוה כחו"א ודקדק זה מהמרדכי ותשובת הכא"ש דמפתח א' הוה כחותם ע"ם. ומה שהשיג הט"ז דבמרדכי הכוונה שהמפתח ביד העכו"ם וההיתר משום מירתת ע"ש לענ"ד פשוט דוה גופה דיוק הב"ח דהמרדכי שם לא הולרך לו זה הדין אלא בשכיל שלא הי' המפתח ביד הישראל ומבואר דהא אם הי' המפתח בידו פשיטא לי' דשרי הרי דמפתח ה"ה כחותם. וכן הוא בתשו' הרא"ש ובתום' דף ע' גבי מסוביתא וביותר בתשו' הרא"ש דאיירי בהדיא ברשוה שהעכומ"ז דר לבדו ע"ש ובודאי דמפתח ה"ה כחותם. אלא דכוונת הרב הוא דלרידן ראין אנו בקיאין באופן מפתח שלהם. וא"כ במקום חו"א אין אנו יכולין להחיר על מפחח שיהי' כחותם. דעכשיו מנעולים ומפתחות שכיחין בקל. אלא דבמקום שלריך ב"ח לענין חותם הב' דסגי בכ"ד כנ"ל. שפיר יש לסמוך אף לדידן. ונכון לדינא:

האחרונים דדוקא דיעבד. ולא פי' הטעם. הגיד כשירה כ'
האחרונים דדוקא דיעבד. ולא פי' הטעם. והנראה דהנה
כבר הק' הט"ו (בס"ט) דלמה מהני שם בס"ט חיבת כשר דלמא
נודע לו אח"כ שהיא טריפה. ותי' הנה"ך דא"כ הוה מוחק לה ע"ש.
והוא מדינא כמבואר בש"ם דבמקום שמכריזין אסור למכור טריפה
אם לא שהכריזו דאיל"ה הרי הוא מכשיל אבל בחטיטת הגיד ודאי
דאין מחייבין אותו להפסיד הבשר. ומשו"ה באמת אסור ליקח מעכומ"ז
בשר אפי' חתוך כחתיכת ישראל דחיישינן שמא נתוודע טריפות אח"כ

אלא דבשולח כ"כ החו' שם דאין להחמיר לחוש כו"ה דאיחרמי לי' לעכו"ם זה ע"ש. וא"כ ודאי דאין זה דומה לחוחם דאין יכול להחליף כלל בלא זייף ול"ח לזה אפי' לכתחילה. אבל כאן לסמוך על סברא זו דלא איתרמי לי' ודאי דלכתחילה אין לסמוך ע"ז וק"ל:

בהג"ה ודווקא בבשר או שאר איסור דאו' אבל בדרבכן אם מכיר קלת שלא הוחלף והם היותר טובים כולם מותרות. והא דל"מ בדאו' הך סברא כיון דחזיכן דלא החליף הטובים וא"כ ע"כ אין בזה סברא לריעותא דנהנה ובמקום שלא נהנה הא שריכן אפי' בדאו'. הנה לענין בשר בשביל היכר החתיכה כבר מבואר בד"מ די"ל שלא החליף אלא אותם שאין להכיר ע"י ניקור ע"ש. מיהו משמעות הרב כאן דאפי' מכיר חתיכות הטובות בט"ע גמור דלא שייך סברא הנ"ל ג"כ לא סמכיכן בדאורייתא אסברא דהי' מחליף הטובים. ואולי י"ל שעדיין יש לחוש שגם העכומ"ז הי' יודע לו שחתיכות אלו יוכר יותר. ול"ע:

שישראל ועכומ"ז כוכסין לחוכו יין ועכומ"ז יושב לחוכה מותר שישראל ועכומ"ז כוכסין לחוכו יין ועכומ"ז יושב לחוכה מותר שחוקתו משתמר והובא בב"י לקמן (סי' קכ"ח) ע"ש:

בשר הנמלא ביד עכומ"ז וכתב עליו כשר או חותם מותר כו' מרשב"א למד זה מהא דחתוכה דישראל מידע ידעי. ולכאורה ל"ע דהתם דחותך הישראל אחר נטילת הגיד א"א לעכומ"ז לזייף כלל דמידע ידעי. אבל הכא בחותם בעלמא הא קיי"ל לקמן (סי' קל"א) דמטהר יינו של עכומ"ז בעיר שכולה עכומ"ז אפי' ב' חותמות ל"מ דבדידי' גופי' מזייף. וה"נ הנמלא בידו שהביא ממרחק ודאי הוה כעיר שכולה עכומ"ז וההיתר דסקל"א ס"ב נראה דכאן גבי גבינות ובשר לא שייך זה כלל. ע"כ נראה דדוקא כ' הרשב"א שכ' עליו כו' דל"מ אלא אומיות כמש"כ הב"י בשם הראב"ד דסימן זה אינו יולא מיד עכו"ם לעולם. וכן הוא לקמן (סי' ק"ל סעי' א') בהג"ה בשם הר"ן ורי"ו ע"ש. דזה הוה ג"כ כחתוכה דישראל אבל שאר חותמות אפי' ב"ח ל"מ ובפ"ח האריך לענין ען שנותנין על הגבינות ולכאו' זה פשוע דל"מ ודוק:

לשם בהג"ה וכן מוחר לקנות גבינות כו' בש"ך כ' דוה פשי' כו'
ופשוט דכוונת הרב לפי שבאמת הרשב"א כ' בפירוש להיפוך
דבגבינות אין שומטין להתיר וביאר הטעם לפי ששוכחין הדפוסין
בבית העכומ"ז כו' ובאמת בתשו' ר"י שהובאת (בסו' סי' זה) מבואר
להתיר וכבר האריך המהרי"ט והפר"ח ליישב הסתירה וכראה פשוט
בדעת הרב דס"ל דהרשב"א לא החמיר אלא בשעתו לפי דאיתחזק
ריעותא בימיו אבל מן הדין כיון דאיכא חותם ועל הריעותא איכא
כמה ספיקות אין להחמיר וזה ברור לענ"ד. וזה שכ' הרב דעכשיו
מתירין גם גבינות. וככון:

לכל"ך סקל"ג נראה דאפי' קטן יולא ונכנס ואפי' באיסור דאוריי'
ובאמת הוא מבואר בהדיא לקמן סו"ס קכ"ז דדברים שאין
בהס אלא חשש שמא יחליפנו העכו"ס סומכין גם על הקטן ומבואר
בהדיא בב"י בשם הריטב"א דהיינו אפי' באיסור דאוריי' מדחילק
דבבהמה שבחזקת איסור עומדת אי"נ מבואר בהדיא דאפי' באיסור
דאו' דווקא חזקת איסור ופשוט:

שר"א אבל לכתחילה יש להחמיר אפי' בב' קדירות המ"ז כתב בשם המרדכי משום תערובות גופים כדתישיכן גבי פסחים ומהש"ך מבו' דלא חש לה . וכראה דטעמו כמש"כ הר"ן הובא (בס' פ"ט) גבי להעלות על השלחן זה בשר וזה גבינה במכירין דאסור דחיישיכן דלמא ישכח ויאכל דלהעלות דבר איסור לא חיישיכן דלא שכיח למיכיל איסורא דבדיל מינה ע"ש . וה"נ י"ל בזה דלא חיישיכן לאחלופי אלא בפסחים דתרויי' היתרא נינהו אבל באיסור לא

חיישיכן. ועי' מש"כ שם:

לוך הביא הט"ז בשם המרדכי בשולח תבשיל בקדירה לביתו של עכומ"ז יזהרגו הישראל שינות בה משיורי המאכל ויביאגה בו ביום. ותמה עליו דשמא ישתמש בה ויחזור ויתן משיורי המאכל. [ונפלאתי דהולרך להביא זאת בשם המרדכי והרי זה מפורש לקמן במחבר (סי' קכ"ב ס"י) בהדיא]. ולענין קושימו לענ"ד י"ל בפשי כמבואר לקמן (סו' סי' קל"ו) דבכלים גדולים שאין התשמיש נוח כמבואר לקמן (סו' סי' קל"ו) דבכלים גדולים שאין התשמיש נוח ל"ח לפי שעה ע"ש. וה"ג ודאי אינו נות, מפי מכלים גדולים לערוםו

לכלי אחר ולחזור וליתן בתוכו והיינו נמי דהתנה שיחזירנה בו ביום דלא ניחוש אלא לתשמיש דלפי שעה . ובזה הוא פשוט להיתר דלכאור' הוה ס"ם כמו שקיי"ל בסתם כליהם ספק לא נשתמש וספק בדבר הפוגם. אלא דכבר כ' דעכומ"ז בכלי של ישראל לא חשיב ספק לא נשתמש דודאי הוא רולה להשתמש בשל הישראל להדויח אבל בכה"ג שיש לו טרחה מרובה בתשמיש לפ"ש וראי אינו רגיל כ"כ להשתמש ושפיר הוה ס"ם. אבל ל"י למה לא חיישינן שיתן איסור במוך התבשיל כמבואר (בסי"ב) במניח קדירה אלל השפחות ול"ע: סימן קים ס"ח בהג"ה. וי"ח כו' שחין מכירין חותו מוחוק בכשרות אסור לקנות ממנו דברים שיש לחוש לאיסור . משמעות דברי הרב להחמיר בכל האיסורים . ונראה דאזיל לשי' דס"ל כגירסא שלנו חלב כמש"כ הש"ך וכיון דאסרו אפי' בחלב נראה ודאי דכ"ש כל האיסורים והני לאו דוקא אבל הר"מ ב"מ דגרים חהיכת דג י"ל דווקא הני איסורי דימ"ח מח"ג ולא שאר מילי וא"כ לשי' הרב יפה השיג הש"ך מאיסור שביעי' דמפורש בהירושלמי דבסתם מותר לקנות. ודלא כהפ"ח שדחה דדוקא ימ"ח מח"ג ולא קשה משביעית דלפי שי' הרב ודאי הוא בכל האיסורין כמש"כ. גם מה שהשיב בח"ר דלפי הבריי' דאיו לוקחין בסוריא כו' משמע דלא נחשדו אלא על לפ"ע אבל לא נחשדו שיעברו אינהו גופיי' בעלמם דהרי בנתארח אללו מותר לאכול עמו ע"ש . וא"כ בשביעית המוכר גופי' עביד איסור דלאכלה ולא לסחורה וע"ז לא נחשדו. לענ"ר אין זה מוכרח כלל דודאי דאיסור לפ"ע לא גרע מכל שאר איסורים וה"ה בארור ג"כ . [ובוראי דלא חשריכן להו בכותאי דלא ס"ל לפ"ע דזה גרע מכל החשודים כמבואר (בסי' זה)] אלא דבאכילת איסור הוא דלא נחשדו דזה מגונה פפי לטמאות שלמו באכילת איסור כמש"כ החו' בכ"ד גבי השתא בהמתן ש"ל אין הקב"ה מביא תקלה ע"י. אבל בשאר איסור ודאי דלא עדיפי מלפ"ע וכמו דבסתמא נחשדו על לפ"ע ה"ג בשאר איסור ודאי הן חשודין. וא"כ גם באיסור שביעית חשודין לשי הרב. ויפה הק' הש"ך. אמנס לא הולרך הש"ך להביא הירושלמי דכבר הוכיחו התוס' בכתובות (דף כ"ד) ובכ"ד דלא נחשדו ע"ה על שביעית. ועי' נדרים (ד' ל') אל תהי רגיל אלל ע"ה. שסופך להאכילך טבלים. משמע דלא (משדו אלא על המעשרות (ובסי' ס"ה) כ' ג"כ ראי׳ לזה ע"ש. אבל ל"י שום קושיא מכ"ז די"ל דכ"ז בא"י בישובה אבל עכשיו שפיר י"ל דלא מהימנינן לכ"א כמו שמחלק הרמב"ם בפירוש. ועש"ך דבטבח ששוחט ומוכר לעלמו גם הטו"מ מודה. ונראה דילא להם זה מהא דבשילהי קדושין כשר שבטבחין שותפו שע"מ. משמע דבסתמא אין להחזיקם בכשרות. וכן מהא שהלריכו דווקא בדיקת סכין לחכם ולא סמכו אבדיקת עלמם. ואף שאמרו שהוא מפני כבודו של חכם מ"מ נראה דיש ללמוד מדלא חששו

לכבודו של חכם אלא בדבר זה. ודוק:

בהגה עובר עבירה לתיאבון לא מיקרי חשוד. בע"ז האריך להקשות ע"ז. ועש"ך (סק"ז) שמפרש באמת דהיינו דאינו חשוד לדבר שאין לו הנאה בזה. והיינו כמש"כ הש"ך (סקל"ז) דחשוד קורא הרב לנחשד אף בלא הנאה ע"ש. ועפ"ז נראה להוטיף עוד בדקדוק לשון הרב עובר עבירה היינו שכיון לדברי הש"ך (סקי"ח) לאפוקי מומר לתיאבון. דמומר שמועד לעבור גרע דאפי' לאחרים שאין לו הנאה בזה. ג"כ אי"ג ע"ש:

שיר ולא חיישינן שמא יחליפנו כיון דאינו חשוד על הגזלה. עש"ך שירד לחלק אף שחשוד למכור איסור אינו חושב זה גולה. ולענ"ד בפשוט דודאי לענין זה שהוחזק לעבור לחיאבון ודאי דכהיתר דמיא לי' וא"כ ה"ל חשוד למכור לאחרים כיון דנהנה מהמכירה. וכיון דדמי לי' כהיתר א"כ אין זה חושב גזילה כלל. וכמו שהוא עובר בעלמו. אבל כאן להחליף הא כל שאין לו הנאה מן החליפין עובר בעלמו. אבל כאן להחליף הא כל שאין לו הנאה מן החליפין בל"ה קיי"ל דגם עכו"ם לא חשוד. ואין לנו לחוש אלא על חליפין שיהנה מזה דהיינו שיחליף רע בעוב. וא"כ זה הוא גזל גמור. ולא

נחשד על הגזל. ובדוחק יש לכוון זאת בדברי הש"ך: לש"ך סק"ט. מדברי הטו"מ משמע דמפרשים כפרש"י לטובה כוונתי כו' אבל התום' פי' כו' ולפ"ז היכא דמשלם לה שכר טרחא אפשר דל"ח, זה פשוט. דאפי' בשכנתו כ' התו' שם כיון

דדרך שכלים לטרוח ל"ח למוריא היתרא. ומ"מ נראה דודאי אא דבסוגיא לא פרשו התוס' כרש"י מ"מ לענין הדין ודאי מודים דהיכי דיש לחוש שמתכוין לטובה . ודאי חיישינן לאחלופי וכמו בחמותו ופשוט: בסקי"ב. דאפשר דמורא הבריות עליו טפי ממורא שמים. לכאו' טפי הול"ל דגם הוא גופי' חושב כן דוה חמור יותר כשאר אינשי וכדאמרינן גבי לא תחמוד לאינשי בלא דמי משמע להו דתליכן דוה לא משמע לי' איסורא. ואולי משמע לי' להש"ך דאפי' חזיכן דוה יודע דהאיסור הזה ענשו חמור אפ"ה ג"כ אינו נחשד על החחר שהוא חמור בעיני הבריות וע"כ דוה ג"כ חליכן דמורא הבריות עליו. והנה נראה מדברי הש"ך והפוס' בכאן דדווקא בקל ממנו חשור אבל בשוין לא ע"ש. אבל הרמב"ן בבכורות שם כתב בהדיא רבשוין חשוד ולא אמריכן דאינו חשוד אלא בחמור ממנו ע"ש. והכי משמע בש"ם שביעית לא בעי חומה . מעשר כיון דבעי חומה חמיר לי׳. משמע דמשום דחמור לא חשוד הא בלא"ה חשוד. ועי׳ ח"ד מה שהק' ממעשר ואולי לא ראה דברי התו' שם דלא האי הש"ם שם בחשוד על טבול למעשר. אלא על מעשר חוץ לחומה. ועוד דגם טבל למעשר שני אינו אלא בלאו כמבואר ברמב"ם (פ"י מה' מא"א) ובחי' ב"י (סכ"ט) הארכתי:

לשם סקי"ג . חשוד על הקל . זה ל' הפרישה כו' . ומש"כ (בסי' ב') דדווקה עכו"ם ומחלל שבת הוה מומר לכל התורה היינו בענינים דלי"ל הנאה ולחנם דחק כו'. הנה לפמש"כ בעלמו (בס"ק הקודם) א"ש טפי כמש"כ הט"ז ע"ש. ומ"מ לענין דינא ודאי נכון כדברי הפרישה דעכומ"ז ומחלל שבת הוה כעכומ"ז גמור . וחשוד אפי" בלא הנאה כלל. וכ"כ הב"י בהדיא לקמן (סי' רס"ח) וז"ל שם ועוד דדוקא בשארי עבירות חלקו בין לתיאבון ובין להכעיס. אבל עכו"ם דמודה בה ככופר בכה"ת וכן מחלל שבת אין לחלק כלל ע"ש בארוכה . וכן מוכת בהדיא בריש חולין (דף ד) גבי הא דבעי לאוכותי מיהושפט מלך יהודה דאכל מזבוח דאחאב ופריך ודלמא טובדי' זבח' ומשני לרוב כתיב עובדי' לא הוה ספיק ע"ש. והנה קיי"ל דלריך להראות סכינו לחכם. ואסמכוה (בד' י"ז) אקרא דושחטתם בזה בי שאול דהוה קדים טובא מיהושפט . וע"כ ודאי ראה עובדי" שהי' על הבית כל הסכינין וא"כ אי לא חשידי אלא לתיאבון א"כ למה לא יוכלו לשחוט בסכין בדוק כדין מומר לתיאבון ובודאי דלא כחשרו על שחיטה לעכומ"ז דדווקא במין אמריכן בפ"ק דחולין י"ג דשחיטתו לעכומ"ז וע' תו' ד"ד ד"ה מומר ודוק. אלא דכל שהוא מומר לע"ז הוה כעכומ"ז גמור לכל דבר וכמבואר בס"ב ב"ה ובש"ך שם:

ובשל אחרים נאמן אפי' באוחו דבר שהוא חשוד עט"ז (סוהס"י) שהק' הב"י ממתני' דדמאי גבי שכח לעשר בשבת שואלו כו' מלא לאחר שאי". כו' למוש"ב לא יאכל עד שיעשר אלמא דאפי' בשל אחרים אי"ג והט"ז הוסיף ממתני' דהנכנס לעיר ואינו מכיר ארם א"ל אחד פלוני נאמן ה"ז נאמן ופריך בירושלמי ועד א' נאמן כו' ומפרש הר"ש לפי שהוא ע"ה וחשוד ומסיק מפני חיי נפש הא לא"ה לא הוה נאמן אפי' בשל אחרים ע"ש באריכות ולענ"ד דקדוק לשון הירושלמי. ועד א' נאמן. משמע דשנים הוו נאמנים. ולכאו' כיון דהם חשודים שנים ה"ה כא". אבל נראה ליישב -בפשי' ויהי' אדרבה הוכחה מכאן לשי' זו. דבאמת בשל אחרים אינו חשוד וה"ה ככשר ומיהו זה בכל האיסורים דלא איתחזיה איסורא דקיי"ל דעד א' נאמן אבל בטבל דהוה איתחזיק איסורא קיי"ל (רי"פ האשה רבה) דאי"נ בשל חבירו אלא משום דבידו לתרום משלו על חבירו וא"כ זה שהוא חשוד על שלו כ"ש דאינו שייך להאמינו בשל אחרים משום שבידו לתרום. וא"כ הדר הוה כבר איתחזיק איסורא דקיי"ל דע"א אי"כ. [ואע"ג דיש להתעקש דכיון דמשום שבידו לתרום לא חשיב איתחזק איסורא תו גם חשוד הוה ככל אדם. אבל ודאי ל"נ כיון בכל הנאמנות באיתחזק איסורא דכשבידו הוה כ"א כבעלים וזה שאינו כאמן על שלו פשי' דאי"ל ול"ע] ובעי דווקא ב' דהם נאמנים מן הדין אפי' באיתחזיק איסורא. ובב' שפיר מהני אפי' חשודין דאינן חשודין על אחרים. והיינו דפריך בירוש' וע"א מי מהימן הכא בטבל ומדמהימני שנים ש"מ כשי' זו דבשל אחרים נאמנין אפי' חשודין דאלת"ה אפי' שנים ל"מ. וכן טעמא דמתני' דשכח לעשר בשבת

דגם אחר אי"ג היינו ע"א וטבל וכנ"ל. אבל בכל האיסורים נאמן חשוד בשל אחרים ודוק:

יש"ר סקכ"ב כ' הרש"ל בדורות הללו החשוד על סת"י נאמן בשבועה כו' הטעם כמש"כ בחשו' הרב הביאו הש"ך סוסקי"ע ע"ש:

ם "ד"ב המוכר לחבירו דבר שאסור באכילה. [עי' בח"י על חו"מ] ועי' ח"ד מש"כ בישוב דברי האו"ח גבי נטרפה הריאה משום שנמצא בה מחש דאין המוכר חייב להחזיר הדמים לפי שאינו אלא ספק ותמהו עליו דהא קיי"ל דאפי׳ ספק טריפה הוה מ"ט. כיון דע"כ פרשי אינשי מינה. וכ' הח"ד דשאני הכא דמעיקרא הוה ראוי להכשירה בבדיקה כשהיתה שלימה והשתא היא דנתקלקלה כשנחתכה ע"ש. והנה בפ' המוכר פירות (דף ל"ו) גבי המוכר חבית יין לחבירו והחמילה בחוך ג"י חייב באחריותה. וכ' הרשב"ם וו"ל שהדבר ידוע שאין היין מחמין בפחות מג"י משהתחיל להריח ריח חומן ונהי דריחה חלה וטעמה חמרה חמרה הוא. מ"מ בהחריוה מוכר הוא שהרי כבר נתקלקל ברשותו וכו'. והא דנקט חבית יין לרבותא נקט דסד"א לשתי' לאלתר קבעי לה ולא הוה לי' לשהויי וליפטר מוכר קמ"ל עכ"ל. מבואר מדברי הרשב"ם דאע"ג דבשעה שלקח הוה יין והוה אפשר לשתותו ולא הוה שום מ"ע מ"מ כיון שכבר התחיל כח הקילקול ברשות המוכר והלוקח לא שינה בדבר ועשה כדרכו ונאבד המקח שנעשה חומן אחריות על המוכר עשה"ע וא"כ נראה דה"כ האי דינא דמחט בריאה כיון דהקלקול שהוא מחמת המחט כבר הי' ברשות המוכר ומה שנחתכה בלא בדיקה אפי' נחתכה ביד הלוקח אין לו על הלוקח כלום שנעשה כדרכו . וא"כ פשוט דהאחריות על המוכר כיון דאסורה מספק באכילה אין לך מום גדול מזה. וא"כ דבריו ל"ע לדינא:

סמ"ן טבח שחתך סרכות כו' ומ"מ פטור מלשלם כ' הש"ך בשם הריב"ש דכיון דלא עשה אלא ספק טריפות מלי למימר הממע"ה כו' והנה זה א"ש להריב"ש בזמנו אבל לדידן כבר הסכים הש"ך בחו"מ (סי' ש"ו) דעשה ספק טריפות המפורסם לאיסור חייב לשלם על מעשיו כיון דהוא שומר ועשה דבר האוסר בפשיעה. הוה ככל פשיעה דחייב. וא"כ אינו מספיק טעם זה לפוטרו אבל לכאו' נראה לפוטרו דהא ודאי זה לא חשדינן שראה הסרכות בבדיקה שהיא כשירה ואח"כ חתכם דא"כ למ"ל לחותכם. וע"כ דאין לנו לחושדו אלא שתלשם בלא בדיקה. והוה כסרכא שנאבדה בלא בדיקה והרי קיי"ל דסרכא בחזקת איסור עומדת וה"ה בחזקת טרפה לדידן. ומה לנו עליו לחייבו. שוב ראיתי בחשובת הריב"ש שר"ע השואל פער באמת משום שהיא טריפה. והריב"ש דחה זה דהוא בעלמו אומר שהיתה כשירה ומחמת מעשיו אסרוה ע"ש. וכל זה התם שהי' המעשה שהכשירה קודם. ואח"כ חתך מפני כעם ומריבות ע"ש. י"ל דתבעו המוכר על מה שחתך ובזה גרם לאסור. אבל כאן לפי שהעתיק בשו"ע נראה ברור דאין לנו עליו שום חיוב כמש"כ. ובל"ה ג"כ נראה לכאורה דכל זמן שלא נבדקה הבהמה מטריפות כיון דאין הולכין בממון אחה"ר י"ל דלמא טרפה היא. ואין עליו חיוב כלל . ומיהו י"ל כיון דאנו מוחרין לאוכלה א"כ ל"ג מבורר לרור מגורנו של חברו דקיי"ל דחייב. אבל בסמ"ע סרכ"ט ס"ב משמע דהוא משום גרמי. ודעת הש"ך והאחרונים בסשפ"ו דבשוגג פטור. אבל ל"ע בנ"י ר"פ המוכר פירות (מקור דברי הסמ"ע) בסו"ד ע"ש. וגם י"ל דהכא דאנו אוכלין אותה בהיתר ממש עדיף טפי ול"ע ועכ"פ בחזקת סרכא לכאו' ברור דאין שום חיוב עליו ולריך עיון גדול:

סר"ן מבח שילא טרפה מתח"י אין לו התכללות כו' עי' דברי הרב לעיל סי' ב' ס"ב בהגה להקל בלא הוחזק ועמ"ש שם בס"ד:

של"ם מאיש פלוני מומחה קניתי נאמן. ובהגה דאינו נוהג בחשוד של איסור דאורייתא. עי' ש"ך דהאריך ליישב הא דלעיל ס"ב דאוכל נבלות לתיאבון ג"כ נאמן לומר פלוני מומחה שחט לי והאריך בפנים שונים והנראה ביסוד כוונתו דהתם כיון דאינו חשוד אלא לתיאבון ובלא"ה קיי"ל גבי חמלן של עוברי עבירה לאחר הפסח דהם מחליפין אלא דכאן כ' הרשב"א דאפשר דלא הוה שכיח מומחה דהם מחליפין אלא דכאן כ' הרשב"א דאפשר דלא הוה שכיח מומחה

בקל וי"ל דמפני הטורח עבר. ובודאי דאינו אלא חששא בעלמא וסגי לזה הך סברא דלא חליף השתא. [ועוי"ל ביותר דגם מעיקרא נופא חושש שמא ישאלוהו מי הוא המומחה וחושש שילטרך למשוי נפשי׳ חליף ורשע] ובודאי דאינו חשיב לו לער טורח קל כזה. נגד לער ביוש לפני הבריות. וא"כ תו הדר הוה ככשר דעלמא. אבל חשוד של הרב בכאן היינו בחשוד אפילו בלא הנאה כלל דכהיתרא דמי לי". וא"כ גם בלא הנאה כלל עובר שפיר י"ל משום הא סברא לחוד דעביד לגלוי יהי' מירתת לא סמכינן עלה. וע"ש עוד מש"כ בההיא דבילים של עוף פלוני טהור דסמכינן גם אעכומ"ו. דהתם דהוא עלמו מוכר שאני. ונראה דהיינו כדסמכינן בכ"ד אאומן דלא מרעה נפשי". וה"כ בכה"ג דהכח שהוח עתיד לגלות לפנינו יש לומר דעדיף טפי וסמכו בזה. דגם כל מוכר לא מרעא נפשי'. וכיון דמשו"ה הוא. אינו דווקא אלא בחשם זיוף שאין זה המין וכמ"ש המג"ח (סי' כ') דוה מרע באמונחו. אבל משום איסורא לא ודוק . ובעיקר הדבר כבר האריך הריב"ש סי' קנ"ה בענין עבידא לגלויי לחלק דמדאו' ל"מ סברא זו ע"ש והובא קלה באו"ת סי' מ"ט ע"ש. ובדבריו נדחים גם דברי הטו"א רה"ש רפ"ב גבי כי אתא עולא המר קדשוה לירחה ע"ש:

הביא לו מנחה בשם א' מן המומחין נאמן עט"ז שהאריך דבהא מהני אפי׳ בחשוד אאיסור דאו׳. והנה אף שהראי׳ של הט"ז מהא דשלח ע"י עכומ"ז ירך חתוכה כדרך חטיטת הגיד מותר. אע"ג דלקח מן העכומ"ז ירך חתוכה אסור משום דחיישינן דלמא מסרה לו ישראל אחר שנודע לו שהיא טרפה. וא"כ בשולח כמי נשום דלמא יהיב משלו. וע"ב דסמכינן דאין אדם נותן משלו אף בעכומ"ז. הנה זה יש לדחות מכמה פנים די"ל דהתם דווקא באמת ביודע ששלח לו הישראל אלא דלא מיירי התם אלא בחשש איחלופי. ועוד דהא בל"ה באמת יש להקשות גם על חליפין גופיה למה ל"ח דילמא איתרמי לעכומ"ז ירך חתוכה והחליף. וע"כ דל"ח כולי האי לתרתי כמש"כ שם וה"נ לענין זה י"ל דל"ח כו"ה לתרתי אבל אהא לחוד י"ל דלא סמכינן וא"כ אין ראי׳. אבל בל"ה כבר כ׳ הפו' בכ"ד דאפי לעכו"ם לא חיישיכן לחליפין להכשיל בלא הכאה. וכ"ש דלא חיישיכן שיתן משלו להכשיל. ועוד כ"ל דהנה הקשה הע"ז למ"ל בהא שמו של המומחה כיון דע"כ אינו מטעם מירחת מדהולרכו לסברא שאין אדם נוהן משלו על שם חבירו [והטעם כ"ל דהכא במתנה לא מירתת דלא כהע"ז שנדחק בזה] וכיון דמשום חזקה זו הוא למה הולרך להזכיר שמו ע"ש שנדחק בזה. אבל נ"ל דבאמת הך סברא דאין אדם מפסיד ממונו בלא הנאה כלל הוא סברא אלימתא ומלינו דמהני הך סברת אפי׳ לאפוקי ממונא וראי׳ מב"ק (סו"פ החובל) גבי נטיעותי קללת אתה אמרת לי לקוללו כל כמיני' ע"ש. ומהני הך סברא דלא יפסיד אדם ממונו בחנם אפי' לענין להוליא ממון. כ"ש דסמכינן באיסורא. וא"כ אם לא יזכיר שם המומחה א"כ ע"כ בטלה החוקה כיון דהשתח נמי ע"כ השולח מפסיד ממונו בחנם. וא"כ אין לנו במה להאמינו וע"כ לריך להוכיר שם השולח. וז"ב לענ"ד. וא"כ כ"ש דודאי דאין לכו לחוש שיפסיד מעותיו כדי להכשיל. ומ"מ אינו אלא בב' חותמות דבל"ה חיישיכן לחליפין בחשוד

כזה ודוק:

מחשוד בדבר שאין הרבים רגילין להקל בהם חשוד אף להחליף. יש לדקדק דהא כבר מבואר בכ"ד דאף עכומ"ז אינו חשוד להחליף אלא בדבר שיהנה מחליפין כגון רע בטוב. ובל"ה ל"ח. ובזה שיחליף רע בטוב הוה גזל גמור והוה איסור אחר והרי קיי"ל דבשני מיני איסורין אפי׳ חשוד על החמור אינו חשוד על הקל. וא"כ אפי׳ נאמר דגזל הוה איסור קל בעיני הבריות כמש"א רוב בגזל. מ"מ באיסור אחר אין לנו לחושדו. [וסוגיא דב"ח י"ל כחשוד כבר ע"ז דלהחליף גופי׳] ואולי זהו טעם הב"ח שכ׳ דלשי׳ החשוד בדבר שאין הרבים מקילין חשוד לכל האיסורים. והיינו דאי ל"ה לא הוה לן למיחשדי׳ גם בגזל דהוא איסור אחר. והש"ך השיג עליו דדוקא לאיחלופי חשוד ע"ש. אבל יש להבין דמאין ילא להם זה דלאחלופי חשו עפי דלכאורה מ"ש מכל איסור אחר. להם זה דלאחלופי חשו עפי דלכאורה מ"ש מכל איסור אחר. לכחורה הא אפי׳ בכוחים מבואר בהדיא בע"ז (ל"א) גבי השולח יין וכדיר נותי וליר ומוריים ביד עכומ"ז. פירש"י דבליר ומוריים ביד כותי וליר ומוריים ביד עכומ"ז. פירש"י דבליר ומוריים ביד כותי בדיר כותי וליר ומוריים ביד עכומ"ז. פירש"י דבליר ומוריים ביד כותי

שנתקשרו דשלשה אינן חוללין ההוה ודאי משום דאית בהו טלה"ט. אבל בתלושין ל"מ והיינו דמשיק כמתני' דהאוחו. והיינו כמו שפרשנו דר"ש פליג אהדיח ידיו אף דודאי הוה בזה טלה"ט ובעי דווקא ירפה . וה"כ לא מהני גם בכובד כלי דוה ודאי לא הוח ג"כ כירפה ופסק כר"ש. דרבנן דר"י ע"כ ס"ל כוותי". ולשיטת ר"י ורש"י והר"ן (בע"ז הנ"ל) אפילו לר"י לא אמריכן חיבור אלא בגוד אחית שסופו לירד אבל בל"ה ל"מ אפי' טלה"ט. וא"כ ודאי ל"מ הדיח ידיו אלא במחוברין כשיעת המרדכי וזה שכ׳ הרב בהג"ה ודווקא שלחלח ידיו במי המקוה דהיינו שיאחז הכלי בחוך המקוה והוא ממש כמש"כ העט"ז. ומש"כ עליו הט"ז דאין זה דרך המשנה באמת ודאי דוה אינו הך הדים ידיו דת"ק דוה הוה בתלושין כנ"ל ואנן פסקינן כר"ש דתלושין ל"מ אלא דבמחוברין בזה מהני טלה"ט לכו"ע כנ"ל. וכ"ז מרווח ומתיישב יפה בשי' המרדכי והרב. אלא דיש חידוש שלא זכר זה הרב לקמן (ס' קל"ח) . ול"ל דסמך אמש"כ כאן דהא זה ודאי דלא מקילינן שם בטבילת נדה יותר מטבילה דהכא ודוק: מן"ן סק"ה במרדכי ים שמלריכין לברך על טבילת כלי מחכות ותמהתי דאי"ל להזכיר פרטי הדינים דא"כ יזכיר גם של סטודה וכו'. ולענ"ד הוא נכון דהא באמת קיי"ל כר"י דהי' לפניו מאוח הרבה לריך לברך על כל אחת דלריך לפרט בפרט ולא בכלל. וֹחַ"כ כיון דטבילה זו אינה כדין טבילת טומאה אלא מלוה אחרת לריך לפרט דמברך על טבילה זו. ואם לא היה מזכיר ש"מ הוה

להזכיר ש"מ שיהי' היכר לדין טבילה זו ודוק:

להשביל. והאחרונים כ' להחמיר כאו"ה שליך לשבול אלא להשביל. והאחרונים כ' להחמיר כאו"ה שלירך לשבול אלא שאינו מברך ונראה לדקדק מדבריהם דס"ל דהא דמסיק הרב אבל הראשון אסור להשתמש אפי' עראי היינו נמי רק מספק דאי ל"ה למה לא יברך הרי מהני הטבילה להחיר חשמיש להראשון וע"כ דגם הראשון אינו ודאי שלריך טבילה והכי מסתבר דודאי אין סברא דמי שקנה לכלי אומנות מן העכומ"ז שיהי' אסור לו להשתמש לפעמים ללורך סעודה. וה"נ נראה גם כשיחדה זה שלא ללורך סעודה.

פירושו בסתמא כרוב טבילות דהוה לטומאה. ומשו"ה הלריכו

מש"ר מק"כ בשם החו"ה דאם הוסיף אח"כ מעות להעכומ"ז וקנה המשכון לריך טבילה אחרת ויברך כו' ונראה הטעם דאע"ג דמתחלה טבלה משום דמשכנתא כזבינא ל"מ לה השתא דכיוו שהוסיף מעות בודאי הי' שוה המשכון יותר מההלואה . ומבואר בב"ק דף מ"ט גבי משכנו של גר ביד ישראל דאינו קונה יותר מהחוב וכ"כ הרא"ש בסו"פ שה"ד בהדיא (ועש"ך חו"מ סע"ב סק"ט שעמד בסברא זו בשי׳ הרי"ף מעלמו). וא"כ אם אפי׳ משכנתא כזבינא לא עדיף מישראל ועכומ"ז שוחפין דאי"ל טבילה. ואפילו טבל ל"מ. וכשקנה הישראל אח"כ גם את חלק העכומ"ז פשוט דלריך להטביל בברכה וע' מש"כ בסמוך. אבל לענ"ד נראה די"ל דהא דהלריכו טבילה במשכנתא היינו דווקא באינו שוה יותר מחובו אבל כשהוא שוה יותר באמת לא הי' לריך טבילה כלל כדין שוחפין. ולא משמע כן דברי האו"ה. ואף שיש לדחוק דהא דטבל מתחלה היינו לפי שחשב שלא יתן להעכומ"ז יוחר ואינו שותף עוד בדבר מ"מ הוא דוחק וגם סתימת הש"ס והפוס' לא משמע כן ול"ע: מ"ר בהגה ואם מקלת כסף שנעשה ממנו הכלי של העכומ"ז לריך טבילה כ' הש"ך דמשמע דהיינו בברכה והט"ז הקשה דהא בשביל מעמיד פסק לעיל דאינו מברך ועוד דהכא גרע דבעל ברוב וכ"ז אינו לענ"ד דהתם לענין גוף הכלי דאינו בר טבילה שפיר י"ל דבשביל המעמיד אין לחייב עליו טבילה אבל הכא כל שיש להעכומ"ז חלק בכלי ואח"כ קנה הישראל הוה ככל קונה כלי מן העכומ"ז. ובודאי דלא שייך כאן ביטול ברוב דממונא לא בטל כדאיתא בשילהי בילה הרי שנתערב קב שלו בעשרה קבין של חבירו כו' וע' מש"כ בחיבורו על חו"מ סרכ"ט. אלא דבעיקר הדין בהיו ישראל ועכומ"ז שותפין בכלי וקנה אח"כ הישראל את כולו דכ' הש"ך בפשי' שחייב בטבילה. וכן משמעות הפו'. לענ"ד אינו ברור די"ל דגם זה אינו כמעשה שהי' דהחם הי' בחחלה כולו של העכומ"ו לבד. אבל בהיו שותפין מתחלה ל"ע:

לא חיישינן דאינו חשוד להחליף ע"ש. ומיהו אפ"ל דכותי עדיף טפי דבמאי דכתיב באורייתא מזהר זהירי בו וע' תוס' גיטין כ"ה ודו"ק. ולכאורה היה אפשר לומר מדרמי (בריש חולין) גבי ע"ה מתניתא אהדדי אי חשודי להחליף ע"ש. ואי איחא הו"ל לשטיי בפשיטום הא ר"מ דס"ל חשוד לדבר אחד חשוד לכה"מ. והא כרבכן דס"ל דאינו חשוד לדבר אחר. וע"כ דפשי' לי' להש"ס דזה לא חשיב כאיסור אחר ומשו"ה לא מלי למימר הא רבכן דעד כאן לא פליגי רבנן אלא באיסור אחר אבל לאחלופי הו"ל למיחוש אפילו לרבנן וא"כ גם לפי המסקנא דוקא בע"ה מסקינן התם דל"ח לחליפין אבל בחשוד בדבר שאין הרבים מקילין בהם ודאי י"ל דחשוד אף להחלים. אבל לענ"ד י"ל בפשיטות כדמסקינן בבכורות לר"מ גבי כהנים דאע"ג דסבר ר"מ חשור לדבר א' חשוד לכהת"כ. כהני דחשידי אבכור לא חשידי אכל התורה דאימור דאמריכן לחששא לאחזוקי מי אמר ע"ש . וה"כ ע"ה במעשרות הא קיי"ל דלא הוה אלא חששא בעלמא. וא"כ לא הוה מלי לשנויי דהא ר"מ דע"כ לא אמר ר"מ אלא בחשוד ודאי דמוחזק אבל בע"ה דלא הוה אלא חששא מי אמר וא"ש. וא"כ אין ראיה משם להא ולע"ג:

הלכות הכשר כלים

סימן קב ס"ח הקונה מהעכומ"ו כלי סעודה של מחכוח כו' לריך להטביל כ' הטעם שילאו מטומאת עכומ"ז כו' ל"ע לפי"ז דא"כ גם גר שנחגייר יהי' כליו לריכים טבילה. ולא מלינו זה בשום דוכתא . ואולי דמ"מ אינו כמעשה שהי' ול"ע: ם"ב לריך שיהי' הכלי רפוי בידו בשעת טבילה ואם לחלח ידיו במים אין לחוש. ובהג"ה ודווקא במי מקוה [היינו שיאחוז הכלי במקוה גופא] אבל לא בחלושין. והט"ז האריך הרבה דהמרדכי לא כתב זה אלא בכובד כלי דהוה הפסק. אבל כאן כל שאינו אוחז בכח הרבה הוה טופח להטפיח וקיי"ל דהוה חיבור ע"ש. וכבר הביא בעלמו דהרא"ש ס"ל דכובד כלי הוה ג"כ טלה"ט ומהני ג"כ. וכ"כ (בסי' קל"ח סק"ל) גם בשם הרשב"א בחה"ב שכ' ג"כ בזה בפירוש דהוה טופח להטפיח ע"ש. ומוכרח לפי פירושו בדברי המרדכי דפליג עם הרא"ש והרשב"א במליאות אי איכא בכובד כלי טופח להטפיח והוא דוחק גדול. גם מש"כ לפרש בדברי המרדכי וגם לריך ליזהר בהא דתנן האוחז כו' דקמ"ל שלא יהדק בכח כמש"כ הרשב"א כל רואה יראה שאין שום משמעות לזה בדברי המרדכי. גם עיקר שי' בדברי המרדכי דבכובד לא הוה טלה"ט ואפ"ה בחבורין במקומן מהני לע"ג לענ"ד דלכאורה בכ"מ שאין טלה"ט משמע בש"ם בכ"ד דהוה כנגוב (בברכות גבי מ"ר. ובגיטין רפ"ב]. ולולי שאיני כדאי הי' נראה בשי' המרדכי דודאי אינו חולה על כל הפוס' הנ"ל דגם בכובד כלי הוה טופח להטפיח אלא דס"ל כשי' רש"י ור"י (ברפ"ב דגיטין) דטלה"ט ל"מ אלא בגוך אחית שסופו לירד למים ע"ש. וכן נראה מדברי הרמב"ן ור"ן בע"ז (פ"ה) גבי הא דנילוק חיבור ע"ש. והרי הט"ז גופי' באו"ח (ס' קס"ב) לענין נטילת ידים האריך להחמיר כשי' זו דל"מ אפי' טופח להטפיח ע"ש. ולפ"ז דברי המרדכי מתפרשין היטיב. ובתחלה נקדים מה שביאר הב"י (בסי' קל"ח) דשי' הרמב"ס במתני' דהאוחז רת"ק סבר ידיח ידיו ור"ש פליג דירפה ידיו . דהיינו דפלוגתייהו בירפה דת"ק סבר דל"מ דגזריכן דילמא לא ירפה והרשב"א הק' ע"ז דבכ"ד לא גזרו ע"ש. ופי' להיפוך דר"ש סבר דידיח ל"מ לפי שאם לא ירפה ויהדק בכח לא הוה טלה"ט וכ' בעלמו דבמהדק בכח זה ודאי ל"מ גם לח"ק אלא דאי"ל לרפוח. ובודאי כ"ז דחוק דא"כ לא ידעיכן באיזה אופן קרוי מרפה ובאיזה אופן פליגי ובאיזה אופן כו"ע מודי. ע"כ פי' המרדכי בזה כשי' הרשב"א דר"ש ודאי פליג אידיח ידיו אלא דה"ט דפליג דס"ל כרבכן דר"י דטלה"ט ל"מ ומשו"ה ל"מ הדיח ידיו דת"ק דפירושו וראי בתלושין כמש"כ בזה הט"ז וטעמא דת"ק דטלה"ט הוה חיבור כר"י ואפילו בלא גוד אחית ור"ש ס"ל דזה ל"מ ומשו"ה בעי שירפה לגמרי. והיינו דכ' המרדכי דדוקת במחוברין במקומן ממש כגון ההיא דרגלי המטה והיינו דבוה ודאי מהני טלה"ט לכו"ע וכן משמע בכ"ד בש"ס גבי חוטי שער (רי"פ במה אשה) ובשערות

לותן ישראל שמקלת כסף משלו אי"ל טבילה האחרונים כ'
דוה לא מסתבר כלל אלא כל שהי' תחילה שותפות עכומ"ז
לריך אח"כ טבילה. וכן מוכח לענ"ד בהדיא בסוגי' שם דאפי' הושיף
נופך משלו למ"ד דאין אומן קונה ל"מ אלא דההוספה הוא שלו אבל
שכר אומנתו הוה מלוה ע"ש והוה ככל שותפות עכומ"ז. ומיהו בזה

דשותפות גופא כ"כ בל"ע: **בי"ד** אבל אם טבלו לפני גדול הוה טבילה ובש"ך (סקכ"ח) דאע"ג דהרשב"א כ' גבי נדה דבעי כוונה טבילה דהכא דאינה מטומאה לטהרה ואינה אוסרת מה שנשתמש קידם הטבילה כו' שאני. ובאמת משמע כן בהנ"א שם שכ' בזה"ל ור"י אמר אף לביתה לא טהרה אע"ג דבעלמא חולין לא בעי כוונה כו! משמע דס"ל דדוותא שם בטבילת טומאה ס"ל לר"י דבעי כוונה אבל בטבילה זו ודאי הוה כשאר חולין דל"ב כוונה. אבל לכאורה יש להקשות דהא שם בש"ם פריך אר"י ממתני' דשחיטה דלא בעי כוונה ומשני דשחיטה שאני דמדמגלי רחמנא מתעסק בקדשים פסול מכלל דחולין ל"ב כוונה. ומשמע לכאורה דאדרבה אית לן לדמויי כל דוכתא לטבילה אלא דשחיטה גלי קרא. ול"ל דס"ל דודאי אי לא הוה קרא לשחיטה הוה ילפינן כ"ד מטבילה . אבל השתא דאיכא קרא לשחיטה דל"ב כוונה אדרבה לא ילפינן בכ"ד מטבילה אלא משחיטה. ואפשר דטעמם דס"ל דטבילה מטומאה יש בה סרך מלוה לכו"ע. דהא כמה תנאי ס"ל דטבילה בזמנה מלוה. וליכא למילף מינה מילי דהיתר כשחיטה וכל מילי דהיתר משחיטה ילפיכן. ובטבילה דהכא ס"ל כיון דאינה מטומאה לטהרה נמי ליכא בה מלוה ודמיא לשחיטה. ובזה יתיישב מה שהקשו על שי' זו (דבנדה לריך כוונה) מסתמא דהש"ש בחגיגה דמסיק בפשי' דחולין ל"ב כוונה. די"ל דהתם דווקא בנ"י דלא שייך בה מלוה כטבילה (ועוד דהוה דרבנן) הוא דפסק הכי ואע"ג רהש"ס בחגיגה שם לא דייק לה אלא מהך ברייתא דטבילה הנ"ל. כוונת הש"ס הוא דאע"ג דבטבילה לא קיי"ל כהך בריי' אלא כריב"י דפליג . ע"כ לא פליג עלה ר' יונקן בר"י אלא בטבילה. אבל לענין נ"י כו"ע מודו. ובאמת משמע שם כן בהדיא מדלא אייתי שם כלל הך פלוגתא דר' יונתן. וזה שכ' הג"א בפשי' דבעלמא ל"ב כוונה לר"י. אלא שא"כ דדווקא בטבילה הוא דבעינן כוונה יש להקשות דלענין טבילה למה לי' לאחויי שם הא דר"י בר"י ללמדה מכיבוס דנגעי בגדים. מפי הו"ל לאחויי סחס משנה דפרה פי"ב דנתכוין להזות לפניו והזה לאחריו פסול דבעי כוונה להזאה וכן פירש הרמב"ם שם. וכן פירש"י בסוטה ל"ט וכן מוכח סוגיא דסוטה שם. ובקידושין כ"ה משמע דלכו"ע ס"ל דמקשינן טבילה להואה. אלא דרבי שם סבר וכבם בגדיו הפסיק הענין. אבל בל"ה אית לן לאקשויי טבילה להואה לכו"ע וא"כ מוכח בפשי' מס"מ דטבילה צעי כוונה כהואה . ומיהו בל"ה חיקשי לרב דסבר שם דטבילה לא בעי כוונה והרי בהזאה משמע דכו"ע מודו. ואולי משום דביומא (ד"ח) מסיק דר' יוסי פליג ולא מקים טבילה להואה ול"ע: רעומ"ד דמ"מ בטבל ע"י עכו"ם ל"ע דחיך יברך על טבילת עכומ"ז דאין שליחות לעכו"ם והנה המג"א (בס' רס"ג סקי"א) הביא בשם מהר"ש דאשה שהולכת לחופה ואין רלונה לקבל שבת מבעו"י תפרום ידי' משחשיכה ותברך או תאמר לעכו"ם משחשיכה וידליק, ותברך. ותמה עליו המג"א איך יברך בדלוקה וטומדת (ונראה דכוונתו גם בע"י עכו"ם דמדמברכין להדליק הדליקה עכו"ם לא עשה ולא כלום כדאמרינן גבי נ"ח בש"ם) ומשמע לכאוי דאפי׳ לדברי המג"א לא מקשה אלא בדלוקה ועומדת (או לפמש"כ בעכו"ם דבהרלקה ס"ל דלא ילא) אבל בטבילה דיולא בטבילת עכו"ם שפיר יכול לברך. אמנם נראה דיש לחלק דהדלקת הנר שאני ול"ק שם למה יברך דהנה התו' (בשבת כ"ה) ד"ה הדלקת הנר הביאו י"א דאין מברכין על נר של שבת דאם היתה דלוקה ועומדת אינו חייב להדליק. וכ' בשם ר"ת דאינו כן דבאמת אם היה דלוקה חייב לכבות ולהדליק. כדתניא ובלבד שלא יקדים. ועוד כ' דאפי' אם כאמר דבדלוקה אינו חייב להדליק ג"כ מברך. וראי' מכסוי הדם דכסהו הרוח פטור. וכן מלות מילה למ"ד דנולד מהול אי"ל להטיף דם ברית. ואפ״ה מברך. והנראה בסברת הי״א לחלק מכ״ה ומילה ובוה יתיישב גם מה שחמהו עליהם מהא דבירושלמי מפורש לענין

כר יו"ט דמברך. דס"ל דבאמת נר של שבת אינו דומה לנר חנוכה דהא בנ"ח קיי"ל כבתה אינו זקוק. לה ואין שם אלא מאום הדלקה. אבל בנר של שבת אמרינן גבי שטרן שריחו רע שמא יניחנה ויולא ופריך וילא ומתרך הדלקת נר בשבת חובה. ומשמע בפשיטות דהמלוה שתהיה דווקא דלוקה בשבת . ופשוט דכבתה כ"ז שרשאי להדליק זקוק לה. וח"כ עיקר המלוה מה שהיא דלוקה אח"כ בשבת. וס"ל להי"א דלפי"ז מלות הדלקת כר ש"ש כיון דעיקר המלוה במה שיושב בלילה בנר דלוק. והוא מדליק בשעה שהוא יום ובחול. הוה דבר דאין עשייתה גמר מלוה דעיקר המלוה מה שהיא דלוקה אח"כ ובמה שאינו גמר המלוה קיי"ל במנחות מ"ב דאינו מברך כמו עשיית סוכה. מיהו הי' לריך לברך על מה שהוא יושב לפני הנר אח"כ בשבת וכמו בישיבת סוכה. ומשו"ה הי' ראוי לברך בתחילת העשי' כמו בבדיקת חמץ שמברך על הביעור שלבסוף. וע"ז כ' דכיון דאס מלא דלוקה אינו מדליק לאו מלוה היא. ונראה דמקור סברתם מהא דאמרינן ברים מכות גבי קלירת העומר דכיון דמלא קלור אינו קולר השתא נמי לאו מלוה היא. וביותר י"ל דהוא כן במלות הדלקת הנר. דהא עיקרו אינו אלא משום עונג שבת. ואינו מברך על כל עוכג. והייכו משום דאם אין לו חפך לאו מלוה הוא. ואיכו מברך אלא על דבר שחייבוהו בעשי' זו. והיינו שכ' כיון דאם מלא דלוק אינו מדליק אי"ל לברך. וכ"ז דווקא בנר ש"ש דחינו יכול לקבוע המלוה על גוף ההדלקה כנ"ל. ואין ההדלקה גמר מלוה. בזה אם הוא באופן שאם מלא דלוק אינו מדליק לאו מלוה כקלירת העומר. אבל ביו"ט דמדליקה בשעת מלוותה התם ודאי ההדלקה הוא גמר מלוה ומברך. וכן כה"ד ומילה דודאי הוה עשייתן גמר מלוה-שפיר מברך ולק"מ. וזה שי' הי"א ונראה דעל סברא זו בנה מהר"ש יסודו דס"ל דהתו' דדתו זה וס"ל דאפי' בכה"ג מברך ודאי דמ"מ זה אמת כסברת הי"א דכאן עיקר המלוה מה שהיא דלוקה כנ"ל וא"כ גם בדלוקה ע"י עכומ"ז נהי דאין לה לברך על גוף ההדלקה. מ"מ על מצות הישיבה שלפני הנר שפיר יכולה לברך. וכיון שכן ודאי דאין ראי' מוה לכאן בטבילה דהתם דווקא משום משך המלוה אבל הכא הרי כבר אזלא מלותה לגמרי [וגם עיקר הקושי של התו' מהא דכה"ד ומילה נראה לכאורה ליישב בפשיטות דלק"מ דהרי בכה"ד ודאי אין הפטור בתורת קיום המלוה. אלא דנדחה המלוה ממנו. ותדע דהא בכסהו ונתגלה פטור מלכסות. וכסהו הרוח ונתגלה חייב לכסות. וכן כ' התוס' בע"ז מ"ז בהדיא דוה הוה דחוי שאין בידו. וכן פשוט בכולד מהול דאין כאן מלות מילה וכן הוכחתי במק"א דאע"ג דמשוך פטור נולד מהול משוך ודאי חייב. וא"כ ה"נ אינו אלא דחוי מהמלוה. אבל כאן לפי שיטתם דס"ל דמלא דלוק אינו מדליק הרי בידו לכבות ולהדליק ואפ"ה פטרינן לי' א"כ ש"מ דשפיר יולא ידי מלוחו גם ממילא שפיר מסתבר דאין לברך על עשייתו ודוק] ודקרוק לשון הש"ם במנחות שם במסקנא כל דבר שעשייתה גמר מלוה אע"ג דכשירה בעכומ"ז בישראל מברך ע"ש משמעות לשון הזה בהדיא דדווקא כשעשה הישראל מברך. אבל טשה העכומ"ז אינו מברך. ולמ"ד מילה בעכומ"ז כשר מ"מ אינן מברכין וה"ל בטבילת עכומ"ז ומ"מ מלחתי בפ"ת חו"מ סתכ"ז בשם המח"א בעושה מעקה ע"י פועל עכומ"ז יכול לברך ע"ש. גם יש לנו להסתפק בכאן מלד אחר דשי' הט"ז גופא בסי' א' לענין שחיטה דאע"ג דבכ"ד עושה המלוה מברך ולא המשלח. בברכת שחיטה אין הברכה על עשיית המלוה אלא על היתר השחיטה וזה יכול לברך גם אחר. וכ"כ שם דה"מ בברכת אירוסין שמברך אחר ולא המארם עיין שם. ולכאורה הכא נמי בטבילה זו שנראה לכאורה דעיקר המלוה אינו אלא ההיתר לחשמיש. וכשאינו רולה להשתמש לכאו' אינו מחויב להטציל וכמש"כ בסמוך סי"ד בשי' הג"א דטבילה זו דומה לשחיטה וא"כ זה יכול לברך גם אם אחר עושה המלוה . ונראה שאין לחלק אפי' בעושה עכומ"ז ול"ע:

המלוה. ונראה שאין לחלק אפי' בעושה עכומ"ז ול"ע:

דני הגהת זהב מזוקק דהביא מס"ד דהש"ס מנחות שם דכל מלוה
שכשירה ע"י עכומ"ז אין מברכין עלי' כלל וכתב דמ"מ הכא
כשטובל הישראל מברך דאינו כשר אלא דיעבד ע"ש. וכ"ז אינו
מזוקק לענ"ד חדא מה שהביא ס"ד דהש"ס דוודאי מסקנא לא קיימי
הכי אלא דאפי' כשר ע"י עכומ"ז בישראל מברך. וגם טעמו

דהכא אינו אלא דיטבד לא נודע לנו טעם למה הכא אינו אלא דיעבד והרי בע"ז כתב בהדיא דהוא גם לכתחילה - רק משום הברכה אינו ראוי לעשות כן. ועוד דנראה פשוט דגם בכל מלוה אפי' היא כשירה בעכומ"ז ודאי דלכתחילה כיון דאין שליחות לעכו"ם אין לו לעשותה ע"י עכומ"ז דא"כ אין הוא מקיים המלוה. ובזה יחיישב מה שדקדקו התום' בריש שבועות ד"ג לר"א דס"ל דאם הניקף לאו בר חיובא אין המקיף חייב. א"כ נימא דה"נ כשמקיף עלמו ישראל ע"י עכו"ם דהמקיף לאו בר חיוב ג"כ לפטור וא"כ הקפת מלורע למה דוחה העשה 'לל"ת דהקפה יקיף ע"י עכומ"ז או קמן וחי' דדווקה מקיף דומיה דניקף אמריכן אבל ניקף דומיא דמקיף לא אמרינן. ועי' בשעה"מ פי"ב מעכומ"ז דהק' דאכתי קשה במילה בשבת נימהלי' בקטן או עכומ"ז למ"ד מילה בעכומ"ז כשר ע"ש. ולטנ"ד דכ"ז לא קשה מידי דודאי כל שעושה ע"י טכומ"ז כיון דאין שליחות לעכומ"ז אע"ג דכשר בדיעבד מ"מ אינו מקיים המלוה אלא שהוא פוטר עלמו מן המלוה. ובודאי דלא עדיף זה מחלילה דקיי"ל דיבום דוחה ל"ת אע"ג דאפשר בחלילה דעיקור מלוה הוא. וה"נ ודאי דע"י עכומ"ז עיקור מלוה הוא ודוק:

לשכין קנה מעכומ"ז כלי מתכוח והתיכן אי"ל טבילה דאף שבזרו לענין טבילת טומאה שחוזרין לטומאה ישינה לענין טבילה דהכא לא מלינו שגזרו ע"ש. והנה יש סעד לדבריו לפי דברי הרב בתפארת למשה שכ' ליישב קושית הש"ך גבי אוחז בכלי ומטביל דמהני ירפה ידיו ול"ג שמא לא ירפה. ומ"ש בטבילח נדה דגזרו. וכ' לחרץ דדווקא בטבילח נדה או טומאה דאם לא יהי' טבילה כדין יהי' ע"ז איסור תמיד גזרינן . אבל כאן ראין איסור כלל אלא שחיסר מלות טבילה לא גזרינן ע"ש. זה ראי' ברורה וגם טעם נכון שלא נגזור הכא ועוד דלרבא דמפרש שם משום גזירה שמא יאמרו טבילה ב"י (בלא הערב שמש) עולה. ע"כ פשוט דהכא דאי"ל הע"ש ודאי ליכא למגזר (וכמש"כ גם הפ"ח) . וא"כ גם לאביי דמפרש משום שמא לא יקבנה בכדי טהרתה אע"ג דודאי שייכא נמי הכא . מ"מ ע"כ דל"ג . דאיל"ה כדאמר התם מאי בינייהו לימא טבילה דהכא א"ב. וע"כ דהכא לכו"ע ל"ג מהטעם שכ'. ולכאורה יש לרחות רהא בל"ה לפמש"כ התוס' בבילה י"ח דטומאה דרבנן אי"ל הערב שמש. א"כ הול"ל טומאה דרבנן א"ב. וע"כ לדחוק דלא חש לומר א"ב טובא. ואין ראי' גם לדינא דידן. אבל י"ל דהא דלא אמר טומאה דרבכן א"ב דא"כ תפשוט בעיא דר"ה (בע"ז נ"ב) אי גזרו טומאה ישינה בטומאה דרבנן [וליישב בעיא דר"ה (בטומאה דרבנן) אליבא דרבא דסבר דגזירה משום טבילה ב"י. ט"כ ל"ל דאיירי בטומאה דרבכן דלריכה הע"ש. ועי' חוס' פסחים (די"ד) שהביאו הירושלמי תפתר בטבו"י דבית הפרס דרבגן ע"ש וכבר האריכו בזה התוס' בחגיגה דכ"א וגם הר"ש פ"ק דטהרות ע"ש. וא"כ אף בהנך טומאות דרבנן דחמירי דלריכין הע"ם בעי שם דלמא ל"ג . וא"כ כ"ש בטומאות שהקילו בהן דאי"ל הע"ש שקלים יותר . ודאי דאיכא למיבעי אי גזרו שם טומאה ישינה] ולא ניחא לי' לומר דהא א"ב דלאביי לריך אפי' בהני דא"כ תפשוט בעיא דר"ה ואתי שפיר: סימן קבא ס"ב בהנה אין להגעיל כלי בן יומא כו' במ"ז דקדק למה לא נקט תקנה שני' שיהא במים ס'

כנגד הכלי. ומש"כ ליישב עפ"י דברי הרשב"א איך מגעילין כלי שחלי' בלועה איסור והשיב הרשב"א לפי שאינה ב"י אין להקפיד ע"ש. אין שום הבנה לזה דביש ס' ודאי נמי אין לחוש להא דחלי' בלועה איסור ואפי' לפי דעת המהר"מ לובלין בש"ך סל"ו סק"ע דבאיסור בלוע בחלי חתיכה לריך ס' כנגד כולה דאמרינן דבוק. וא"כ קיי"ל דבאיסור דבוק כל החתיכה נשארת באיסורה. ויש מקום לומר לפי"ז דל"מ כאן ס' כנגד חלי הכלי האסורה. אם לא שיש ס' כנגד כולה. אבל פשוט דבכלי לא שייך זה דהא לא אמרינן נעשה נבילה בכלי שיש לו היתר בהגעלה. ועוד דבהדיא כ' הרשב"א כשה רביל להגעיל כלי אסורה לחלאין. וע"כ דל"ח שתאסר ההיתר מהאיסור וע' מש"כ בזה בסמוך. והעיקר נראה ממשמעות הרשב"א והפו' וכן בדברי הרב באו"ח דאינו מן הדין אלא שכן קבעו מנהג. והפו' וכן בדר כדי שיהיו יכולים להגעיל כמה כלים זה אח"ז. עד וההגו בכך כדי שיהיו יכולים להגעיל כמה כלים זה אח"ז. עד

שלא יהי' ס' כנגד כולם במים ונכון:

וניין ד"מ שהק' על דברי הרשב"א בב"י שכ' דבכלי שאינו ב"י אע"ג שאי"ל ס' כנגד הכלי לריך שיהיו המים מכסיו את כולה. והקשה דאם אינו מכסה מאי הוה הא קיי"ל דיכול להגעיל לחלאין שיכנים החלי תחילה ואח"כ חלי' הב' ע"ש. ובאמת הי' נראה לכאורה לפי דעת הרשב"א דהביא המחבר (בס"ו) דכלי נאסרת כולה בבליעת מקלת. ואפ"ה כשרולה להגעילה לריך להגעיל דווקא את כולה ול"מ מה שיגעיל מקום הבליעה לחוד ע"ש. הרי אף דהבליעה מפעפע בכל הכלי ההגעלה אינה מפליט מכולה וא"כ לכאורה לפירוש זה א"א להגעיל לחלאין דכשמגעיל חלי השני' והכלי נרתחת. בשעת מעשה היא מפעפע בחלי הראשון ג"כ וההגעלה ל"מ להחלי הח' שחינה במים. אבל הב"י כ' בהדיא בשם הרשב"א גופי׳ דמהני הגעלה לחלאין ול"ע באמת בטעם הדבר [ואולי דאין מחמירין כ"כ לומר בשעת מעשה גופה דמועיל הרתיחה להבליע ולא להפליט ועכ"פ אין ליישב זה בכך] ועוד דכאן באב"י ודאי אין קפירא כלל בדבר דאפילו מפעפע חלי השני' בראשון כיון דהיא אב"י לא נבלע בה אלא איסור פגום. וקיי"ל דאיסור פגום הנבלע בקדירה אינה אסורה. ואפשר לומר דהכא משום חששא דהמים שיאסרו מהכלי דאם לא יכסו את הכלי מהסתם לא יהי׳ רוב בהמים כנגד הכלי . וא"כ קיי"ל לעיל (סי' ק"ג) שאפי' איסור פגום לריך רוב לבעל. ואף דהכלי לא תאסר בבליעת הפגום אבל המים יהיו אסורים. וכבר להגו בכ"מ להתיר המים. ועדיין אינו מיושב דוה שייך בתערובות של ממש אבל כאן דאין אלא פליטה טעם כבר כ' (שם) בשם הרשב"א דוה לא שייך שיהי' הטעם רוב כנגד הדבר שנבלע

:[ע"ש ש"ך (ס"ק ד') ולריך עיון] ירן מג"א סו"ס (תנ"ב) בשם המהרי"ל דכלי ששואבין בה מכלי ראשון ל"מ להגעילה להרחיח בו בעלמו חמין דלד החילון לא נגעל ע"ש. ולענ"ד משמע מלשון החום' (זבחים ל"ה) סוד"ה עירה כו' שכ' שהרשב"ם הק' על הר"ח שכ' דמהני לקערות הגעלה בעירוי דהיכי יהי' מועיל לקערות ששואבין מהיורה ומליאין איסור מכל לד בכל עובי הכלי. ואם היינו מפרשין דעירוי ככ"ר ומבשל לגמרי כו' יתיישב מה שאומר ר"ח ששופכין רוחחין עליהן הוא הכשר גמור כו' משמע בהדיא דאי"ל להכשיר מב' הלדדין. אלא כיון דהוא מבשל בכולו בכל העובי מפליט מכל העובי אף מה שנבלע מלד השני ואין נ"מ מה שנבלע מהלד השני אלא ההגעלה מוליאה מכל העובי. ואולי כוונת המהרי"ל אינו אלא משום השפה הגבוהה בהכלי דמשמע בהש"ם דע"י גדנפא ג"כ אין הגעלה גמורה אלא קרי ע"י נילולות וא"כ בכה"ג דהתשמיש הי' דרך שאיבה הא הבליעה היא בליעה גמורה וההגעלה אינה אלא ע"י ניצוצות ומשו"ה ל"מ זה. אבל בנבלע בלד השני בתחתית הכלי דשם ההגעלה ג"ב

גמורה שפיר מהני אף שאינה מאוחו לד שנבלע בו: ולענ"ד יש לחוכית כן מדברי האחרונים בדיני הגעלה שכ׳ שטלאי שהחיכה לחוך המחכות כיון שגוף האיסור באו"מ ודאי הוא נשרף לא איכפת לן תו במה שקדם שם הבליעה ע"ש. ש"מ אע"ג דעדיין אין שם ההגעלה על הבליעה ממש. דהא מפסיק שובי הסלאי. אלא כיון שהוא גוף א' לא איכפת לן כלל דההגעלה מפליט מכל העובי. וכ"ז דלא כהפ"ח לעיל (סי' ל"ב סק"ג) עיין שם: ם"ה בהגה אבל לוכן מותר להשתמש בכלי איסור. ע"י הדחה ושפשוף היטיב. ובש"ך (סק"י) דבר"מ משמע דאפי' דבר חריף וראייתו מסוף סי' זה גבי סכין דמהני נעילה אפי' לד"ח. והש"ך דקדק ע"ז מדברי הא"ח שכ' דאינו מפליט ד"ח ביבש. משמע דבלח לא שרי לכתחילה ומסכין אינו ראי' דנעילה עדיף טפי. וכ' עוד דט"ם הוא בד"מ וקאי אכלים שנשתמשו בו לונן וכ"ה כאן בהגה דמסיק זה אכלים שנשחמשו בו לוכן. וכ"ד מפוקפקין בזה לענ"ד דגם ההגה כאן נראה דכוונתו ודאי אפלו על כלי אסורה ממש. דאי ל"ה למה דווקא ד"ח אפי' רותח ממש נמי מותר. ומש"כ הרב שנשתמשו בו לוכן נראה פשוט דכוונתו להשתמש בו עכשיו לוכן וכן בד"מ ודאי אכלי אסור קאי. וכן הבין הט"ז שהביא דברי הד"מ על דברי הרב ע"ש. ואף שיש לדחוק דכוונתו אכלי שנאסר בבליעת לוכן כגון כלי יין או שנכבש בו איסור מעל"ע דמוחר אפי' ד"ח כמבו' לקמן סי' קל"ז דמיחר למלוח בכלי יי"ג מ"מ כל מעיין בלדק

אי הגיע החמימות. וספק אי הגיע הבלוע ואין לאסור מס"ס. אבל כשנבלע בלד השני גופי' אין כאן אלא ספק אי הגיע החמימות

ואסור מספק ודוק: דנד"עש עוד מה שחילק בשם האו"ה דבהוחם מקלת ע"י אור גופי' ודאי אוסר אף כלד השני ובמרדכי סוף ע"ז מחוס' הר"ח גבי דבר הלריך עירוי מהני לערות מקערה שהניחה בחוך היורה דמה לי רותחת ממי היורה או רותחת ע"י האור עלמה ע"ש וא"כ ל"ל לר"א סברא זו בפירוש. ובאמת התוס' שלפנינו בד' ל"ג נסתפקו בזה ועיין ט"ז סוס"י ל"ב שהאריך בזה. ומש"כ שם מרברי ההגה בסוסק"ז דכף שהוליאה עם מעט תבשיל נ"נ. אינו מוכרת די"ל דכ"ו שהיא בתוך הקדירה תיכף כשהפרישה מן הרוטב אז ודאי היא עדיין כ"ר ע"ש. ונראה דספק זה תלוי בהסבר חילוק התום׳ בשבת (ד"מ) שחילקו בין כ"ר לכ"ש. דכ׳ דכ"ר שהוחם אלל האור דפנותיו חמים אבל כ"ש שדפנותיו קרים הולך ומתקרר ע"ש. ובפשי' נראה דהכוונה דהיינו לפי שהתבשיל נסמך אלל דפנות הכלי שני שהם קרים משו"ה מתקרר מן הדפנות הקרים אבל בל"ה אין מקום לחלק בין כלי ראשון לכלי שני כיון דהוא חם שאין היד שולטח בו וא"כ כאן בכ"מ שהוחם מקלתה אפי' ברותחין מ"מ כיון שאנו רואין שהיא כולה רותחת ואין היד שולטת בו וראי דהיא כולה ככ"ר ואין לחלק בזה מכ"ר כיון דאין כאן דפנות קרים כלל. וזהו סברת הר"א וס"ל דהוחם ברותחין דינו כע"י אור ממש ויכול ג"כ לערות ממנו בדבר שלריך עירוי. והוא יחמיר ג"כ בהוחם מקלת ע"י רותחין. אבל י"ל דכך הוא החילוק דדווקא כ"ו שהרותחין הם בחוך הכ"ר שהכלי הוחם ע"י האור עלמו אינו מהקרר. אבל הרותחין בעלמן שהם הוחמו בהפסק כלי אינו חם כ"כ ומתקררים כשנועל מן האור. וא"כ גם בכלי זה שהוחמה בהפסק כלי בתוך הכלי ראשון מתקררת היא ג"כ בשניטלה מתוך היורה. ואין עלי' דין כ"ר. ועפי"ז יש לחלק ג"כ בכאן דבהוחם מקלת ע"י אור חם כולו אבל בע"י רותחין ל"ח מקלת על כולו כמו דל"ח לערות ממנו ונכון לענ"ד. ולפי"ז סברא זו אי יש לחלק בין הוחם באור או ע"ד

רותחין הוא ספק ודוק "סוהם"י בשם חשובת הרשב"א לענין להגעיל הרבה כלים בוא"ז עד שאין ששים במים. דתליא בשי' הפו' לענין חוור וניעור בנו"ט דלשי' האוסרים גם בזה אסור. ובחי' רע"א או"ח סי' תנ"א כ' די"ל דהכא כו"ע מודו דכיון דכבר נתבטל הטעם מתחילה תו לא שייך שיהא חוזר וניטור דכיון דהוא טעם שני דהכלים בלעו טעם איסור ואח"כ הכלים במים הוה טעם שני . וכיון דכבר נתבטל תחלה תו הוה כנ"ט בנ"ט דהיתרא דקיי"ל דשרי וכעין מש"כ הרב בסי' ק"ג לענין תוחב כף בדבר הפוגם דשוב חינו נאסר אפי' יהי' לשבח דהוה כנ"ט בנ"ט דהיחרא ע"ש . ולענ"ד דברי הרשב"א מוכרחין דע"כ דלשי' האוסרים בחוזר וניפור ע"כ לי"ל הך סברא דחשיב טעם שני בהיתר דהנה לכאורה לפי סברא זו קשה דכל גיעולי עכומ"ז דאסר רחמנא היכי משכחת לה דהא בודאי דאין הכלים מפליטין כל בליעתם בפ"א ביחד. אלא מעט מעט. וא"כ כל משהו מתבטל תחלה. וא"כ לעולם הוה טעם שני דהיתרא. אלא שיש לחלק דכל שהבליעה הולכת כדרכה בלי שום הפסק אינה מחבטלת כלל. ומשו"ה הוה דאיסורא ולא דהיתרא. אבל כשנתבטלה תחילה תו הוה דהיתרא. ואינה יכולה לאסור עוד. אבל הרי שי' האוסרים בכל נו"מ בחוזר וניעור עיקר יסודם מבו' בתום' בכורות (כ"ב ד"ה יתיב) שלמדו מהא דנדרים דאפי' גידולי היתר מעלין את האיסור ולא אמרינן קמא קמא בסיל וכ"ש דהאיסור שנותן טעם לא בטיל. והמתירים דחו זה דהתם דהולך וגדל בלא הפסק ליכא ביטול ע"ש. וא"כ ע"כ דהאוסרים לא ס"ל חילוק זה וס"ל דגם בכה"ג הוה מתבטל אלא משום דחוזר וניער. וא"כ ע"כ מוכח מג"ל דלא מיקרי כה"ג טעם שני בהיתר דאי ל"ה לא נושכחת לה ג"נ כלל וכמש"כ. והא דבאמת ל"ד להא (דסק"ג) בדבר הפוגם י"ל דהתם כשפוגם הוה עליו שם היתר. אבל ביטול בס' כיון דחוזר וניעור לא נקרא עליו שם היתר כלל אלא דמעיקרא לא היה בכוחו לאסור משום מיעוטו עד שיתרבה. ועוד יש בזה סברא לאסור עפ"י דברי הפמ"ג (בפתיחה לתערובות) דנסתפה בחלי זית יראה שאין מקום לזה בדברי הרב ז"ל. ומה שדחה דנעילה עדיף יותר לענ"ד אינו מוכרח דהנה ודאי אין כוונת הרב בחריף לח ושהה כדי שימן על האש וירתיח דא"כ הוה כבוש כמבושל ואם זה שהי א"כ הרי הכל שרי. וע"כ דאין כוונתו אלא על פחות משיעור זה וא"כ הרי ודאי דאין כאן איסור כלל בדיעבד. ולענין לכתחילה ודאי מהני הדחה ושפשוף היטב כנעילה. דהא נעילה נמי ל"מ לגוף הבליעה שבתוכו. וא"כ מיושב נמי דברי הא"ח דלא כ' אלא יבש. דבלח הוה מתסר בכדי שימן על האש להרתיח אבל בפחות משיעור זה ודאי נכון כדברי הרב דשרי אפי' בלח. וכ"נ מדברי הגר"א בסקי"ד שהבין כן. שכ' דזה חשוב כדיעבד ע"ש. ומשמע דהיינו דל"ג בזה אעו רומח. ומשמע בהדיא דהא לרומח הוה אוסרת והיינו ודאי בכלי אסורה. אלא דל"ע דבס"ק הקודם הביא דקדירות ישברו. וכן בפינה דר"א דתברא ול"ע:

בהגה אבל אם ידוע שלא נשתמש רק במקלחו כבולעו כך" פולטו . עט"ז שתמה על הרב שהכריע להקל נגד דעת הרשב"א והרא"ש ז"ל . ולולי שאיני כדאי אמרתי ראי' מפורשת להקל מסוגיא דדודא דמר עוקבא סוף מס' ע"ז דאהדר לי' גדנפא כבולעו כך פולטו . מה בולטו בנילולות אף פולטו בנילולות . פירוש דהשפה הגבוה של הכלי לא בלע אלא ע"י נילולות. ואי נימא דגם בנשתמש במקלת הכלי לריך להגעיל דווקא כולו. ולענין הך דינא דלהגעיל כולו לא אמריכן כבולטו כך פולטו. [ואולי דסברתם בזה דכיון דהבליעה מפעפעה בכולו א"כ לריך שם להגיע דווקא מים של הגעלה דעל גוף ההגעלה כייליכן דהוא מפלים כדרך החשמיש אבל כיון דאין מגיע שם מים של ההגעלה לא שייך שיפליט מאוחו מקום ודוק|. א"כ היכי שייך לומר שיהני ההגעלה ע"י נילולות דמשמע בש"ס דלא הוה כהגעלה גמורה אלא משום דהבליעה ג"כ לא היתה אלא ע"י נילולות. והרי הבליעה בל"ה היתה מפעפעה בכולה. וא"כ הרי בשביל זה לחוד לריך הגעלה גמורה שיגיע שם מים של ההגעלה. וע"כ דגם לזה נמי אמריכן כבולעו כ"פ. ומהכי ההגעלה במקלת הכלי כמו שהי' הבליעה. ואע"ג דיש לדחוק וליישב שי' הרשב"א בכ"ד וכ"ש לפי שי' הרשב"א דס"ל דאיסור משהו שנבלע בכלי שדרכו להשתמש בשפע מותר לבטל לכתחילה. וא"כ כל ההגעלה דשם על השפה אינו אלא לחומרא בעלמא לכתחילה או להשתמש בו ביבש וי"ל דל"ח כו"ה. אבל משמעות הש"ס דהוה הכשר גמור שיהא על השפה ג"כ היתר גמור ומשמע בהדיא כשי' הטור להקל. ואולי י"ל דוהו שכ' הרב באו"ח (סי' תכ"א סי"ב) לענין ידות הכלי דלכתחילה יכול להגעיל ע"י עירוי ומשמע דוה מהני גם לשי' הרשב"ח ע"ש. וי"ל דהיינו טעמא דע"כ מוכח הכי מהא דדודא דמ"ע הנ"ל. ולפי"ז נאמר דאף דהלכה הבליעה בכולה מהני לה ג"כ הפלטת הכילולות דהוא עירוי. וכ"ז דחוק דמשמעות הש"ם דלא הי' כאן אלא ריעותא דבליעת נילולות ודוק. ולפי"ז נראה דהטור מיקל אפי" בהי' כל הכלי רותח גמור בשעה שנשתמש האיסור. אם הוא רותח גמור גם בשעת ההגעלה שפיר מהני. ועפי"ז י"ל דגם הרשב"א המחמיר לא החמיר אלא ג"כ בשהיתה כולה רותח. וא"ב מה שכ' הש"ך דדברי המ"ל דל"א גם בכ"מ חם מקלמו חם כולו להוליך הבליעה בכולו ע"ש. חולק על הרשב"א. זה אינו כלל דההיא דמ"ל דווקא כשלא נרתחה כולה לגמרי אלא מכח אותו מקלת בזה ס"ל דאינו מוליך בכולו ובזה גם הרשב"א מודה ולא קאי אלא בשהיתה כולה רותח לגמרי ודוק. ושוב מלאתי קלת סעד לדברי בחידושי הגרע"א באו"ח שם: ובעיכר דברי המעגלי לדק דאע"ג דבכ"מ חם מקלחו חם כולו. מ"מ ל"מ זה אלא דמשו"ה אפי' נבלע איסור בלד השני שלא נרתח הוא בולע שם. אבל הבליעה שבלד החם גופא. אינו מוליך הבליעה ללד השני. נראה בטעם סברתו בזה. דבאמת דגם כשכל הכלי רותח הא דאוסר כולה אפי' שלא כנגד הרוטב כבר מבואר בסי' ל"ב דאינו אלא מספק . אי מבליט בכל הכלי. והיינו בעיא דובחים אי בישול במקלת כלי לריך הגעלה בכל הכלי וכפי שי' התו' שם דרגיל להבליע יותר ע"ש . וא"כ בשלא נתחמם אלא במקלתה אף דכ"מ חמח"כ. מ"מ הרי בודאי דיש להסתפק אי מגיע החמימות כדי שיעור להבליע שהוא לריך שיהי' רותח גמור. וא"כ בבליעה שאינו אלא בזה הלד החם עלמו. הא הוה ס"ס. ספק

נבלה וחלי זית שחוטה שנפלו לתבשיל ויש כאן טעם בשר אי מלטרף השחוטה להנבלה לאסור ובאמת השיגוהו האחרונים מדברי הר"ן בע"ז גבי שני כוסות של יי"נ דכ' בהדיא דאינו מלטרף יין ההיתר לאיסור וכ"ה בהדיא בירושלמי המובא בתשובה זו של הרשב"א . ומ"מ כחן לענין זה שהוח טעם שני נהי דקיי"ל דבהיחרא חו לח מלי למיחל עליו חיסורא מ"מ הא בחיסורא היי"ל דאפי' כ"ע בכ"ע כמה פעמים לעולם אסור כיון דאתו מאיסורא. אלא דלמיחל עליו שם איסור, מחדש לא חשיב כו"ה. אבל כאן להלערף זה לפליעת האיסור גמור מהכלי השני שפיר י"ל דמלטרף גם זה דשם האיסור הוא בשביל השני' דלא הוה עליו שם היתר כלל. ומ"מ לענין עיקר הרין יש בזה הרבה לדרים להקל מטעמים אחרים חדא דכ"כ (בסקי"ד) דשי הרמב"ם רשומן בחמין הוה נ"ט לפגם. וא"כ אפי יקח מהם אח"כ לתבשיל זה ודאי הוי נ"ט בנ"ט דהיתרא כמש"כ הרב (סק"ג) כנ"ל. וגם לדעת התו' שם נמי כ' די"ל דאינו אלא ספק דלפעמים משביח. וא"כ בנתבטל תחילה י"ל דהוה חזקת היתר. וגם יש ללרף סברת הסוברין דאינו חוזר ובולע ממי ההגעלה. וכן אם לא נאמר נעשה נבלה וגוף המים לא יהיו לריכים ביטול נראה דיהי' בהכלי עלמה ס' כנגד הפליטת האיסור בעלמו ובשאר איסורין

לא הוה אלא מדרבנן א"כ אין להחמיר כ"כ ול"ע:

סימן קבב ס"ג בהגה . אבל אם הי' האסור דבר חריף ואח"כ שהה הקדירה מעל"ע כו' הוא נפגם. נראה לי ראי׳ נכונה דהא מבו' בכל הפו' דסתם כלי עכומ"ז הם אינם ב"י כדהוכיחו מכמה סוגיות בע"ז אי משום גיעולי נכרים נו"ט לפגם. וכ' דהטעם דהוה ס"ם ספק שמא לא נשתמש היום . ואפי' נשתמש שמא בדבר הפוגם בתבשיל זה ע"ש. ואי איתא דד"ח אינו נפגם במעל"ע. א"כ הוה ג"כ להיפוך ס"ס לאיסורא. שמא נשחמש היום ואפי' לא נשתמש היום שמא נשתמש בדברים חריפים. וע"כ דאפי' דבר חריף נפגם לאחר מעל"ע ועי' (סי' ק"ג) מה שכתבתי שם: ועיין ש"ך (סק"ב) שהביא בשם האו"ה דאם בשלו ד"ח בקדירה של בשר ב"י. אחר מעל"ע מבישול הכשר חשוב אב"י. אט"ג דאינו מעל"ע מבישול הד"ח ע"ש. ור"ל דאע"ג דקיי"ל גבי לנון שחתכן בסכין דבר"ח ל"א נטבנ"ט דהחריף מושך אליו כל הטעם בעין וחשוב טעם ראשון. וא"כ הד"ח שהי' בקדירה הוא חשיב טעם ראשון. מ"מ מה שהוא מבליע שנית לחוך הקדירה ל"א דג"כ הוא מבליע כל הטעם ויהי' כל מעל"ע מבישול החריף כקדירה שבישל בה בשר. אלא דלהבליע לא מהני החריפות. וא"כ הד"ח שהי' בתוכו קודם ט"ר [ולא יותר ע"כ דהא ודאי לא עדיף מהקדירה עלמה שלא הי' בה אלא טעסן כשהוא חוזר ונותן טעס בקדירה הוה טעם שני בהיתר ולא חיישיט לי' ואינו אוסר אלא כ"ז שהוא מעל"ע מבישול בשר הראשון. [דהבישול השני של הד"ח שהוא דרך בישול סתם אינו כהגעלה להכשיר את הקדירה והוה כל מעל"ע קדירה של בשר]. כ"ז שי' האו"ה והש"ך. ומיהו המג"א (בס' מכ"א סקל"א) כ׳ בהדיא להיפוך גבי מדוכה שדכו בה זעגבי"ל שחתכו בסכין של בשר כיון דהוא ד"ח חשוב המדוכה כבישל בה בשר **ט"ש. ולסברת האו"ה דלהבליט ל"מ ד"ח פשוט דה"ג ליכא שוס** חששת דהונגבי"ל לא עדיף מהסכין דהוה ט"ר. והזנגבי"ל במדוכה אף דהוא ד"ח להבליע אינו מבליע כל טעמו ואין במדוכה אלא סעם שני. ולא חיישינן לי': שוב ראיתי שכבר הרגים בזה האבן נוזר (ביו"ד סל"ו) ועיין שם:

רהנה כ' שם להכריע כאו"ה דסתמא אמרו בש"ם אפי' הוה הבשר עם ד"ח לא מיתסר. ולולי דבריו אין הסתימת הזה מבורר ע"כ. דהרי ודאי אם הי' הבשר ד"ח בעלמו. או כגון נשתמש בכלי חלב חמון וחזק בעלמו. ודאי דהוא אפור אף בטעם שני דהרי גבי הא דאמר שם דהא דרב מכללא איתמר מסיק שם דשייפא שאני דנפיש מררי' טפי ט"ש. הרי בהדיא דאט"ג דבכ"ד סעם שני בהיתרא ל"ח לי". בחריף וראי מהני גם טעם שני. וא"כ **מ"כ דאין הסתימות בכ"ג. וא"כ שפיר י"ל דגם אם הי' עם הבשר** ר"ח מהכי ג"כ להבליע בכלי טעם חזק שיתן גם מפליטתו ט"ר. וכן ד"ח שנבלע בו טעם בשר או חלב י"ל דנותן בכלי ט"ר ג"כ לאסור. אע"ג דלענין ס' קיי"ל דתבלין וד"ח בנבלע בהן איסור אינן

אוסרין יותר מס' אף שחם עלמן איכן בטילים אפי' באלף כיון דהחוסר אינו הולך יותר מס' כמבו' (בסוסק"ה). מ"מ לענין הא דהכא י"ל דכמו דהחריף בולע עיקר הטעם ה"ג מפליט עיקר הטעם ולשני

שק"ד מק"ד ומה"ט אסור לבשל בכלים של עכומ"ז לכתחילה דליכא אלא חדא ספיקא. דאב"י אסור לכתחילה. דברים אלו לענ"ד קלת אינם מדוקדקים. דמשמע דמשום דאינו אלא ספק אחד אסור וזה אינו דהא בדרבנן סגי ספק א'. והוה ס"ס בדאו' וס"א בדרבנן דשרי. וכ"כ הש"ך (בס' פ"ג) גבי ד"מ. אלא פשוט דספק בדבר שאינו נו"ט או פוגם לא הוה ספק אלא על אותו היום. אבל כלי ישינה ודאי דנשתמשו בה הרבה פעמים דברים האסורים שנותנים טעם וליכא שום ספק ואסורה לכתחילה ופשוט:

כלי שנאסרה בבליעת איסור ונתערב בטלה. מבו' בב"י בשם הרשב"א דקמ"ל דלא מיקרי יש לו מתירים בהגעלה כיון דלריך להוליא הולאות. והגרעק"א בתשו' (סר"ו) הק' ע"ז דבל"ה הא בהגעלה ג"כ לריך להגעיל שיהיה בהמים ששים דאל"ה נאסרים המים ג"כ ובולע הכלי. וא"כ אכתי גם בהגעלה אינו אלא מתורת ביטול ובלא ביטול אין לו מתירים ע"ש. והנה בפשוט כ"מ לענין ליבון דהוא שורף ומכלה האיסור לגמרי. אבל באמת גם לענין הגעלה כ"כ לעיל (סק"ו) דע"כ אין ההגעלה מדין ביטול הטעם. דא"כ למ"ל הלכות הגעלה יטעמנו קפילא. ולא הוה להחורה לומר אלא דגעולי כלים אסור. וע"כ כיון דקבעה החורה דיני הגעלה היתר הוא. ואפי' יטעם טעמא דאיסורא טעם כזה לא אסרה חורה. וכיון דהתורה קבעה זה להתיר שפיר הול"ל דזה מיקרי יש ל"מ. וגם בל"ה מש"כ דאח"כ יחזור ויבלע מן המים לכאו' אין לנו בזה כלום דמה שיבלע פעם אחרת מלתא אחריתא הוא ובליעה זו כבר הלכה לה . וגם בל"ה שי' הגאונים דבשעת רתיתה אינו בולע . מיהו הרשב"א משמע דלא ס"ל הך סברא. ואין להאריך:

בהג"ה ואם לקהו מן העכו"ם ביום שנתנו לו יש אוסרים כו'. ויש להקל בעת הלורך. הנה הט"ז האריך. וזה לשון המרדכי ולפ"ז כשמוליכין הסכינין לאומן נכרי והחזירם בו ביום ליכא ס"ם דספק לא נשתמש כלל לא חשיב ספק דרגיל להשתמש וכן היה מחמיר ר"ת יותר מכלי עכו"ם עלמו כו'. ומיהו באותן סכינין שמוליכין העבדים והשפחות אותן יש להתיר מטעם ס"ם. והנה דקדק הע"ו דמשמעות דבריו דבאותן שמוליכין לאומן לא מהני ס"ם דדווקא בעבדים ושפחות היקיל בס"ם והיינו אפילו בהחזירן למחר רבאותו יום כבר כ' דלא חשיב ס"ם וס"ל דהיינו אפילו בדיעבד דאל"ה מאי חומרא יותר מכלי עכו"ם התם ג"כ אסור לכתחילה ונתקשה בעלמו למה נחמיר באמת בס"ס. ונדחק בזה הרבה וחולק על כל דברי הרב והב"י. ואף כי מי אנכי שאכריע בין ההרים הגדולים האלה. אך דרך הפשוט יורה הדבר לענ"ד כהרב והב"י בלי שום פקפוק כלל. ומש"כ להוכיח דע"כ אפילו בס"ם מחמיר מדכתב דלגבי עבדים ושפחות מתירין בס"ס מכלל דהכא לא שרינן בס"ם. ולענ"ר הפשוט דבאמת מש"כ המרדכי מקודם דספק לא נשתמש כלל לא חשיב ספק דרגיל להשתמש. אין זה סברא ברורה להוליאו ע"פ עיקר הדין מכלל ספק לגמרי . דהרי גבי כלי היין ביד עכו"ם רבו המתירין (בסקל"ו) בספק זה דלא נשחמש. וכ"ש כאן להלטרף לענין ס"ס. אלא דהוא חומרא בעלמא. א"כ מה שמסיק דהי' ר"ת מחמיר בזה יותר מכלי עכומ"ז [דהיינו דאע"ג דבכלי עכו"ם חשיב זה ספק שמא לא נשתמש היום. כאן בכלים של ישראל בבית העכו"ם דרגיל להשתמש. מחמרינן דאין לחשוב זה לספק] ע"ז גופא מה שהחמיר תחילה דזה שלא נשתמש כלל לא חשיב כאן ספק על זה גופא הוא שכ' שהחמיר בזה ר"ת יותר מכלי עכו"ם. והא גופי' הוא החומרא דאינו מן הדין. וכנ"ל בכלי יין. והיינו דמסיק דלגבי עבדים ושפחות שבבית ישראל דאיכא טעמא דמירתת קלת. שם יש להקל ולחשוב זה ס"ם. אבל בכאן מחמירין דאינו חשיב ס"ם. וכ"ז היינו דווקא כשהחזירן בו ביום. אבל למחר דאפילו נשתמש י"ל שמא לא נשתמש עכ"פ ביום זה בזה התיר הר"ש.

וכמש"כ הב"י וזה פשוט: ולעיקר הדבר לדינה פשום גם כן דחליה במחלוקת הפוסקים הלכות נותן מעם לפגם סימן קכב קכג דעה

(בסימן קל"ו) דלשיטת הרמב"ן והרא"ה והר"ן דמתירין שם בכלי היין בשהה בדיעבד. פשוט דה"ג יש להתיר כאן. ומש"כ הט"ז דדווקא שם האפילו שהה. בחשמיש לפ"ש אינה אלא גזירה דרבנו. הוא תמוה מאוד. דהתם בכלי היין דרגיל להשתמש ג"כ יין ואם נשתמש הוה איסור גמור דהרי ודאי הוה לשבח. ומשו"ה ודאי אין להקל שם משום ספק אחד דלא נשחמש. אלא בלפ"ש. אבל כאן לבד הספק דלא נשחמש יש ספק דנשחמש בדבר הפוגם. א"כ כיון דחשבינן מיהו בלפ"ש. ספק דלא נשחמש עכ"פ לספק אחד - להחיר מיהו בספק גזירה דרבנן. כ"ש כאן דהוה עם שפק דלא נשחמש כלל עוד ספק דבר הפוגם. דודאי חשכינן לי' לס"ס וכודאי יש להתיר - וכיון דאף ר"ת לא כ' זה אלא בהורת חומרא בודאי יש להקל בעת הלורך כדברי הרב ובאמת הייתי יכול לומר בדברי ר"ת דהיינו לכתחילה כדברי הת"ח שהביא הט"ז. ומה שהקשה דהא בכלי עכו"ם גם כן אסור לכתחילה. לענ"ד יש ליישב בפשיטות דבכלי עכו"ם כ"כ בש"ך ס"ק ד' דמן הדין היה לנו להתיר לכתחילה דהוה ס"ס בראורייתא וספק א' בדרבנן. אלא דספק לא נשתמש לא שייך חלא על אותו יום לבד. אבל ודאי דכבר נשתמש בו הרבה פעמים. וא"כ בדרבנן אין כאן ספק כלל. דודאי הוה עכ"פ כלי איסור שאב"י. אבל כאן אי הוה חשבינן שמא לא נשחמש לספק גמור הו"ל למישרי אפילו לכתחילה. וא"כ י"ל דהיינו דהחמיר ר"ח לכתחילה - מיהו כיון דלקמן סקל"ו גבי כלי יין דעת הטור וכמה פו" לאסור ע"ש בב"ח. יש לנו לומר ג"כ בדעת ר"ת שכוונתו להחמיר אפילו בדיעבד. דחד דינא הוא כנ"ל. ומ"מ אינו אלא בתורת חומרא ולעת הלורך יש להקל וכמש"כ הרב כאן ושם. וזה נכון לדעתי לדינא:

ש"ן סק"ז דאטו חלי יום או שעה כחיבי בגמרא באמת בדף ס"ט גבי רבא כי שדר גולפא להרפניא כו' אמריכן לפי שעה גזרו רבכן. ואולי די"ל בטעם המקילין דס"ל דהך שעה אינו שעה הרגיל בש"ם דהוא א' מי"ב ביום. אלא הקילו בספר"ר בעלמא דהוא שעה של תורה דאינו אלא בוקר עד חלי היום וערב לאחר חלי היום כמש"כ גבי חקירות עדות באיזה שעה. ומכל מקום לדינא נכון סברת הע"ז:

כלים ביד עכו"ם ומלפ"ת שחדשים הם ובהג"ה וי"א דאי"ג. נראה מדברי הרשב"א שהוא הי"א דאפילו בדרבנן לא סמכינן אעכו"ם מלפ"ת רק בעדות אשה ועי' לעיל סי' ט"ו ס"ג אין סומכין על העכו"ם בעגלים הנקחים בשוק. והוא מדברי הרשב"א והולך לשי' ומ"מ סתמו שם כהרשב"א אע"ג דלא קיי"ל הכא כוותי' וע' מה שכתבתי שם:

הלכות יין אסור

סימן קבג ס"א סחם יינם של עכומ"ו אסור בהנאה עי' בה"ב בשם א"ח דשיעורו בכל שהוא . והוא מדברי הרמב"ם פ' י"א והכ"מ כ' מקורו מהא דאוסר בכ"ש. והלח"מ השיג דהתם בד"ח כדמוכח סוגיא |וזה מוכרח ע"כ לענ"ד דהא התם חשיב גמי כל איסורי הנאה שוה"ג וע"ע. וא"כ כל הנהו נמי. והרי הר"מ כ' משום דכתיב מאומה בקרא ע"ש. ואינו אלא בעכומ"ז] והלח"מ כ' ממחכי דיי"נ שנפל לבור כו' וגם זה אין שום הכרח דהרי בכל האיסורים פשוט בכ"ד דגם כן אוסר תערובות אפי' צכ"ש איסור שנתערב אלא דאינו אוסר אלא עד ס' וביותר מס' הוא מתבטל ויי"כ אין לו ביטול אבל לענין עיקר דין שיעור האיסור אין מכאן ראי' כלל. ובספרי בכורי יוסף ס' כ"ז כ' ראי' נכונה מהא דב"מ ד' נ"ה דחשיב חמשה פרוטות ולא חשיב הא ע"ש. ומה שהקשיתי שם מהא דהגיע לכיפה שמעמידין בה עכומ"ז דאם בנה שכרו מותר דמכוש אחרון לית בי' ש"פ ראיתי בהר"ן ר"פ השוכר אה"פ גבי מאה. חביות במאה פרוטות שהביא דברי הרשב"א דכ' לפרש דהיינו כיון דלית בי' ש"פ לא אמרינן דכולי אגרא מיתפס בי' ע"ש. וא"כ שפיר י"ל דאותו הכ"ש דאיסורא בודאי לריך להוליך ליה"מ ואסור אפי' בפחות מש"פ ודוק:

ועב"ר בשימת הרשב"א דכתב דאפילו לשתיה לא נאסר אלא

בגזירת י"ח דבר. והוא חמוה לענ"ד מהא דמגלה י"ג דאמר המן לאחשורום אפי׳ אדוני המלך נוגע בכוסו של אחד מהן זורקו ואינו שותהו ע"ש. הרי שע"כ הי' איסורו מכבר קודם בית שני. והתו' בדל"ג ד"ה כסי למדו ג"כ מלשון המדרש בזה לענין הדחה ע"ש ולע"ג: בהגה ובזה"ז שאינו שכיח שמנסכים כו' ע' רא"ש שהעלה דיל"ד דאין אוסרין במגען בהנאה דהוה כמדדו ביד דקיי"ל דאינו אוסר משום דטריד וכ"ש בזה"ז שאין מנסכין כלל אלא דקשה לי' דמ"מ מנין לכו להחיר סח"י דנאסר במניין. ולכאורה הי' נראה כיון דלא מליכו גזירה בפ"ע על מגען. וא"כ לכאורה כיון דמליכו לענין מגען דמותר בהנאה היכי דליכא חשם ניסוך ה"נ ודאי בסתם יינס והוה כמפורש הטעם דקיי"ל דמוחר היכי דלא שייך הטעם. אלא שבסקכ"ד ס"ב הביא הרב דעת התו' וסייעתו לענין גר חושב בזה"ב דיינו אסור בשתי' ומגעו אינו אוסר כלל הרי דע"כ לריך לחלק בזה . ומיהו לפמש"כ הראשונים (ע' ח"ה ריש ב"ה) דבתחילה הי' על היין רק איסור שתי' כמו פתן ושמכן. ואח"כ החמירו ביין משום ניסוך לאוסרו אפי' בהנאה. א"כ י"ל דגזירת מגען הוא בגזירה שני׳ כשאשרוהו בהנאה. דהא בגזירה ראשונה הי׳ יין שוה כשמן ושלקות וש"ד. ולא משום חשש ניסוך. דאם היו חוששין לניסוך היו אוסרין תחילה בהנאה. וא"כ ודאי לא גזרו אז על מגען כלל. וא"כ בג"ת שלא הי' בכלל גזירה שני' לענין הנאה אלא דיינו כשמנו. א"כ נשהר מגעו לגמרי להיחר. אבל לענין א"ה ודאי הי' מגען וסהם יינן שוה . וכל שאינו אסור בהנאה במגעו משום דנגיעתו לא חשיב לחשש ניסוך. גם סתם יין אין בו חשש ניסוך ואינו אלא כשמן להיתר הנאה:

בן"ן סק"א ועכשיו דמקרבי קמא דעכומ"ז ולא שפכי כדרך ניסוך פניס מקרי תקרובות ולא נסך כו' נראה דכוונתו דנסך קיי"ל כת"ק דריב"ב דאסור אפי' שלא בפני עכומ"ז. אבל כל שאינו נסך וזריקה המשתברת קיי"ל דאינו אסור אלא בפני עכומ"ז לפניס מן הקלקלין ושלא בפני עכומ"ז לא מיתסר. וכן לא מיתסר הנמלא ביד עכומ"ז כל שאינו מולא לפניס מן הקלקלין כמבואר בסי' קל"ע ס"ה וא"נ אין לאסור יינס בהנאה ודוק:

סק"ג באשר"י כ' כו' ואי משום דלאו בר ניסוך והא יין מזוג נמי לאו בר ניסוך כו' וקשה למה לא כ' הטור כן. והנה המעיין ברא"ש שם יראה אף דמתחלה כ"כ בפשי". אבל תיכף אח"ז מסיק בשם הרמב"ן והשיג על הרמב"ם בעירב בו מעם דבש דאין ללמוד מדין ניסוך פנים דאינהו מקרבי אפילו פירוח דקל ובנוח שוח כו' וא"כ פשיטא דאין לנו ללמוד ניסוך שלהם מדין פנים. ואין ראי' ממה שמזוג אינו ראוי בפנים לענין ניסוך שלהם. וא"כ שפיר י"ל לענין מבושל דהא דלא אסרוהו הוא משום דקים להו דהא לאו בר ניסוך לדידהו ול"ק כלל ממזוג וכדברי הסור ופשוט: סק"ד רש"י פי' גבי אלונחית מותר בהנאה משמע דבשתיה אסור ודחק ליישב כו' . והנה זה י"ל בפשיטות דנהי דאלונחית בטל מינה חורת יין שאינו ראוי לנסך. אבל הא יש בה שמן אפרסמון כדאי׳ בברייתא וא"כ דין שמן של עכומ"ז דאסורה למשנה ראשונה לא בטיל מינה בודאי לאסור בשתי' ורש"י לשי' לקמן דף ל"ו בתוד"ה אשר דר"י נשיאה דהוא אמורא הוא שהתיר את השמן ע"כ פירש הבריי' לפי דין משנה ראשונה דשמן נמי אסור וכ"כ בבריי' בס"ר גבי ג"ת יינו כשמנו ע"ש. ומיהו האמת לדינא כמש"כ הב"ח דשל ישראל ביד עכומ"ז הוא אסור מחשש תערובות יינם כדקיי"ל לעיל גבי כבשים שדרכן לחת לתוכן יין. ואלונתית שלהן עלמן דוראי ע"כ יש בהן יינם דהוה ידוע אסור בהנאה ושל ישראל בידן דלא הוה רק כדרכן מוחר בהנאה וכדאמרינן בש"ם גבי כבשים. ולק"מ קושית הדרישה. אבל שלנו שנגע בו עכומ"ז ליבא איסורא כלל ומותר אפי' בשתיה . וכן פרש"י גופי' גבי שמואל

ואבלט שם ע"ש ומלאתי שנחטוררו לזה בהגהות החדשות:

מדברי יין חי במבושל משערים כאילו הי' המבושל מים
מדברי הש"ך נראה שמפרש דבטל בששה והנה כן משמט
לפרש בדברי הג"א והובא בד"מ. אבל בב"י בשם הרשב"ץ מבו'
בהדיא דתלי אם הי' לו מראה יין כשנחטרב במים. וסברחו נראה
דלא שייך ללמוד מהא דנתבטל במים בששה. דהתם הרי המים
מקלקל

מק!קל את היין וה"ה כמו שאינו דהא גם יין שנאסר כבר מתבטל במים בששה. ואילו יין ביין אוסר בכ"ש. אלא דאם הי' מתבעל מראה היין בתוך המים מלינו בובחים ע"ז גבי קדשים דדם שנתערב במים אם יש לו מראה דם כשר. ואמר התם דנתערב בדם חיה רואין אותו כאילו הוא מים. ומסתמא דה"נ ביין נסכים שנתערב ביין חולין. וס"ל דה"ל יש לומר לדידהו ביין חי במבושל דאם לא הי' מראה יין כלל במים גם ביין מבושל לא מנסכי לי'. וע"ש שמסיק דאין להקל כיון דלא כודע לכו דרך עבודתן. וכווכתו כעין דברי הרא"ש שהבאנו בט"ז סק"ג . דהא הם מקרבי גם ב"ש כו' . ומ"מ נראה בזה"ז שאין מנסכים כלל. אלא דאנו אוסרין מגען משום ל"פ בכה"ג כיון דלדידן לא מיקרי זה יין כלל. א"כ לא שייך בזה ל"פ וה"ה חשוב כמבושל. ואף ברוב מבושל לחוד נראה ג"כ דל"ש ל"פ ויש להתיר:

מקי"ח. ומלא ד' ל"ד אלא יותר משלשה ומחלה כו' כמה מהדוחק בזה דהא קיי"ל בכ"ד דלא אמריכן ל"ד לקולא כדאי בריש סוכה. וכבר הושג מכל האחרונים דהכא דלא הוה אלא קיוהא דווקא ד' ממש ע"ש וככון:

סקכ"ו בב"י בשם או"ח דחרלנים ששרפן אפרן מותר והקשה ע"ז מדברי הריב"ם "יי"ל אפרן אסור. והב"מ כ' דלק"מ דהכא החרלנים אינן אסורין בעלמן אלא משום בליעת היין וכיון דנחייבשו מותר כ"ש אפרן. ולענ"ד יש מקום לדברי הש"ך וכ"ש לשי" הא"ח בעלמו דהנה בתפל"מ מקשה על הך דינא מהש"ם שהובא בט"ז גבי הא דרמי ב"ד דטוינהו בפורלני דפריך ודילמא דיי"נ נינהו כו' וכ' דהתם הי' הנאה קודם שנשרפו. ווה תמוה דהרי אפי׳ בעלים דהן עלמן א"ה כ' התו' בר"פ כ"ש דאין ההנאה אלא לאחר שנשרפו. וע"כ לריך לומר דדווקא נתייבש נבדל האיסור והוא מותר. אבל נשרף הרי גם האיסור נשרף עמו וכמו שהיי"כ אינו ליתר בשריפתו גם החרלנים הבלועים ממנו הם באיסורן כמקורם. ולפי שי הסוברים דיי"נ הבלוע באינו מינו כל החתיכה כגוף האיסור ואסורה אפי' למכור חוץ מדמי איסור שבה. א"כ הרי החרלנים כעלי איסור. וא"כ א"ש קושי' הש"ס דאף דתהי' מותרת לאחר שריפה מ"מ אסור לכתחילה ליקח להנות בהדלקתה כמו עלי כה"כ וקליפי ערלה דהותרו בשריפה ואפ"ה ודאי אסור להבעיר להנאתן כמבואר בר"פ כ"ש בכל הסוגיא ע"ש. אבל הרי שי' האו"ח בב"י סקי"ד דרשאי למכור חוץ מדמי איסור שבה . הרי דאין עליהם שם איסור ובודאי דאין הנאה משריפת היין עלמו וע"כ הא דאסר שם גבי פורלני הוא משום דכ"ז שלא נבדל מהבלוע יי"נ הוא כיי"ג ואסור אף לאחר שריפה כשי׳ הש״ך ול״ע:

משמ"ל המחמץ בשמרי יי"נ כו' כל העיסה אסורה בהנאה. משמע דאסורה אפי' למכור חוץ מדמי איסור שבה. וכ"ה לקמן סקמ"ב ס"ב גבי אפה בעלי אשירה דמי כל הפת אסור וע' סרט"ז גבי קונם מעשי ידי אשחי כ' הש"ך סקכ"ח דאינן אלא דמי מעשי' וכבר כ' שם דזה ל"ע. ולכאו' לענ"ד הא דסקי"ד ס"י גבי כבשים שנתן בהם יין. ודלקמן סי' קל"ד ס"ה גבי יין במים שהכשירם לשתי' שנחלקו שם הראב"ד והפו' אם רשאי למכור חוץ מדמי איסור חלי ג"כ במחלוקת זה . אבל שם בשני המקומות פסק הרב להיתר. ואולי דסברתו דבזה שהכא שהוא מעמיד גרע טפי ולענ"ד גם בהני דמכשירין ל"ג ממעמיד. ושי' הר"ן להיפוך דבסי' קל"ד גבי מיס הביא הב"י משמו להחמיר וגבי פת פסק להקל בסופ"ג דע"ז ולע"ג : "סקל"ח. אם לא שחתם את הגיגית. היינו כמש"כ התו" והרא"ש להחמיר ע"ש. והנה בב"י כ' לדקדק בדברי התו' **שכ' ד**לריך ליזהר שלא יהי' ברזא בגיגית דאכתי יש לחוש שמא יוליא בכום וכה"ג ע"ש. וכ' דם"ל דלוה ל"ח ע"ש. וא"כ ל"ב חתימה ושלא כדברי הש"ך. והמדקדק היטיב בדבריהם לענ"ד יראה דקאי אחתם הגיגית שכ' מקודם שים להחמיר כן. והוסיפו אח"כ דעדיין יש לחוש לברוא ול"מ גם החחימה במקום שיש חשש ברוא. אבל זה ודאי דלא חזרו ממש"כ קודם דלריך להחמיר ולחחום [ומיהו זה אפשר כהב"י דחשש ברוא חמיר יותר. ואפי' לפי שי' ר"י שהקיל בגיגית אפשר דחשש ברוא חמיר יותר ע"ש] ובט"ז (ס"ק י"ד) נראה שנמשך אחר פשטות דברי הב"י להקל לכתחלה בלא ברזא ולענ"ד ל"ע:

"בר"ן ונאסר כל מה שבגת אפי לא נגע אלא בחרלנים כו'. ע' טור בשם הרמב"ן דאינו נאסר אלא מקום מגעו. וכ"כ הב"י בשם רי"ו בשם רשב"ם וכאן השמיט דעתני לגמרי. והנראה טעמם שילא להם זה מסוגיא (דדף ע"ה) ע"ה שנגע באשכולות דפסקינן דאשכול וכל סביבותיו טמאין והשאר טהור . ואמריכן (בדף ע') השתא טהרותיו טהורות יי"ל מבעיא כו'. | שוב ראיתי שכ"ל בפירוש הר"ן בסוגיא דנגע באשכולות בשם הרשב"ם. ונראה שמסכים עמו. ול"ע קלח על הב"י שלא הביאו] וא"כ י"ל דשפיר השמיטו שי' זו דהחו' (בדף ם') ד"ה זיקא כ' דההיא סוגיא דווקא לאחר דריכה שמהודקות היטיב היטיב ולכן מפסיק ע"ש. אבל השתא אללינו לא נדע אם יהי' הפסק כעין שלהס ודוק:

ב"ב גת סתומה ומלאה כו' וירד ממנה יין עם חרלנים לחוך הסל אין על מה שבגת תורת יין הגרע"א כ' דלא נראה כן משמעות כל הפו' דהרי הרא"ש כ' כן בפירוש דברי ר"ה שהחזיר גרגותני לגת ולא פירשו כן כל הראשונים. וגם הרמב"ן חולק בזה בהדיא ע"ש. והנה מש"כ שהרמב"ן חולק אין לו ענין כלל דהרמב"ן. סובר דלפי המסקנא גם בפקוקה ומלאה אסור והרי חלקן עליו בזה כל הפו' ופשי' דלא קיי"ל כוותי'. ומש"כ דכל הפו' שלא פירשו כן חולקין על הרא"ש . לענ"ד הנה הרא"ש כ' בעיקר הדין דהיא סברא פשוטה ובאמת היא פשוטה מאד דמה לנו מה שנמשך במקום אחר כיון דמכלי זו לא ילאה המשכה ומה שלא פירשו כן הפו' בדר"ה נרחה פשוט דלא משום דפליגי על הדין אלא דטעמם כיון דבסוגיא דלעיל אר"ה בפשי' דהתחיל למשוך בגת נעשה יי"ג. למשנה אחרונה וחזרו לומר בשביל זה אין דורכין עם העכומ"ז א"כ מסתמא גת שבימיהם הי' נעשה המשכה בגת . ואין לנו לחדש בסוגיא אופן זה דאין המשכה בגת דלא איירי בה הש"ם אלא דר"ה קאי לפי משנה ראשונה וכדפרשוה הש"ם ודוק:

עורד כ"ל דבאמת יש מחלוקת קלת לדינא אבל בהך דינא כו"ע מודי דהנה המ"ז הק' על דברי המחבר שמסיק דנגע בסל והחזיר לגת אוסרו דבל"ה ליתסר משום נילוק. ע"ש שנדחק דלח חיירי כאן משום נילוק. ולענ"ד בסברת פרא"ש בזה דהיין שבסל הא עדיין מעורב בחרלנים אלא דכיון דמחוך הסל נעשה המשכה חשיב כולו יין. ובאמת יש מפרשים ס"ל במימרא דר"ה דהתחיל למשוך נעשה יי"נ דדווקא מה שנמשך. אלא שהפו' הכריעו דכולו נעשה יין. ומ"מ פשוט דאינו יין מלד עלמו אלא דהיין הנמשך הוריד גם עליו תורת יין ווהו כעין כילוק. ועפ"ז כ"ל כמו דקיי"ל דיין שנאסר בנילוק אינו חוסר יין אחר בנילוק. ה"ל יין שבגרגותני כיון דאינו יין מדין עלמו אלא משום מה שנמשך ממנו אין לו כח יותר מנאסר בנילוק דקיי"ל כיצוק בר כיצוק איכו אוסר ואין לו כח לאסור יין אחר בכיצוק. וה"נ יין הנאסר משום המשכה אין לו כח לאסור בנילוק. ואפשר דהפו' פליני בדין זה וס"ל דהוא כיין גמור לאסור אף בנילוק ומשו"ה לא מלי לפרושי לדר"ה הכי דא"כ תקשי דאפי' לא החזיר ליתסר היין שבגת משום נילוק לפי' רשב"ם שם דיין שבגרגותני נאסר תיכף משום כחו. ובשלמא לפי משנה ראשונה דאינו יין אלא מה שבבור. והיין שבגרגותני אינו נאסר אלא משום נילוק א"ש כמש"כ התו' דהיין שבגת הוה נילוק בר נילוק. אבל לפרש לפי משנה אחרונה ובהך גווגא דאין ההמשכה מתחלת אלא מהגרגותני. אבל הרי בהגרגותני מיהות כבר נעשה המשכה והא לא ס"ל דהך המשכה אין עליו אלא דין גילוק [וכמש"כ בסברת הרא"ש] א"כ ודאי חיקשי דליתסר כל הגת גם בלא החזיר משום נילוק ומשו"ה לא פירשו כן בדר"ה. אבל בעיקר הדין דאין ההמשכה מתחלח אלא מהגרגותני ה דבר פשוט ולא פליגי. וא"כ הגת אין עליו חורת יין כלל ואינו כאסר עוד משום מגע עכומ"ז. ואין לומר דמ"מ כיון דקיי"ל דנילוק חיבור . א"כ גם על דין ההמשכה גופא כשירד היין מן הגת להגרגותני וכעשה חיכף דין המשכה על הגרגותני יחשוב דין המשכה גם על הגת משום הכילוק דכו"ה ודאי לא חשיב כילוק דהא ביין המותר בהכאה קיי"ל דלא חשיב לנילוק חיבור. ובכ"ד קיי"ל ג"כ דנילוק

איכו חיבור . ובודאי דלזה ג"כ ל"מ כילוק ודוק היטיב: נאסר מה שבגת משום תערובות יין שבסל הט"ז הביא שהרשב"א כחקשה בזה דכיון דאינו חשיב יין לאסור במגע עכומ"ז למה

חשיב יין לאסור בכ"ש ט"ש. ולולי ד"ק איני מבין החמי' בזה דהא לענין מב"מ ביי"נ בחר שמא אזלינן. וכיון דחזינן דבהמשכה ונילוק נעשה גם מה שבגת יין גמור ודאי דלענין שמא ודאי דקרי לה אינשי יין. וכי ב"א מדקדקין בזה אי הי' כבר ע"ז המשכה או נילוק או לא. בודאי חמרא קרי לה. וכ"כ הרשב"א בעלמו גבי שמרי יין דחשיב מב"מ כמבואר לקמן סוסקכ"ו ע"ש:

לשם ואם יש בחרלנים ס' כו' מותר לשון החו' ד' נ"ו ד"ה אבל כו' עוי"ל דמיירי שיש יין הרבה ביחד בגת דהוה מב"מ כו' נראה כוונתם דהיכי שייך שהחרלנים מבטלים כגון שהמשהו יין אסור ממחוך הסל הוא בא בחחלה להחרלנים ואז הם מבטלין אותו מיכף אף שהם מעורבין גם עם יין ביניהם סלק את מינו כמו שאינו. אבל כל שנחערב ביין הללול תחלה כיון דהוא ללול ודאי דהיין הוא אבל כל שנחערב ביין הללול תחלה כיון דהוא ללול ודאי דהיין הוא נאוכן ואין שייך לסייע פליטת החרלנים לבעל כיון דהוא דבר גוש ולוכן ואין פליטה ללוכן. ובודאי דוה נכון לדינא. וא"כ לריך לפרש גם כאן כגון שנחערב בחרלנים חחלה. או אפי' בנחערב תחילה בהיין מ"מ מהכי ס' בהחרלנים לבעל הבליעה בחוך החרלנים להתיר את החרלנים עלמן. ואע"ג דכל היין ודאי נאסר כנ"ל. לא אמריכן בהא חנ"ג להלרך ס' כנגד הכל כמבו' לקמן (סי' קל"ד) ועש"ך בהא חנ"ג להלריך ס' כנגד הכל כמבו' לקמן (סי' קל"ד) ועש"ך בהא חנ"ג

אין דורכין עם העכומ"ז בגת כו' ואפי' הי' כפות הגר"א כ' דכ"כ התו' דבעיא דינוקא דמתיר בליירא לידי' היינו דיעבד וכוונתו למש"כ התו' שם דעל מעשה שאלוהו כו'. וכן הבין לכאו' הרש"א בר"פ השוכר את הפועל תוד"ה שכרו לסתם יינם. אבל אח"כ כ' דמדברי התו' שם ר"פ השוכר שכ' דההיא דאין דורכין עם העכומ"ז בגת בלא ליירי' לידי' איכא למימר דהיינו לכתחלה. משמע דמפרשי ההיא בעיא לכחחילה. ולפ"ז נפרש ע"כ בכוונת דברי' בע"י מעשה שאלוהו. כוונתם היינו שפירשו לי' דעל ליירי' לידי' מבע"ל דאי בעו מיני' סחמא לדינא הו"ל לפשוט כמחני' דאין דורכין. וזה סותר לדברי הגר"א. ומיהו משום הא לא איריא. וי"ל דכוונת החו' בר"פ השאה"פ אינו על בעיא דינוקא. דהתם דמתיר בליירא לידי' ודאי אינו אלא דיעבד. וא"כ ע"כ מוכח דהא בלא ליירא דאיכא מגע עכומ"ז אפי' בדיעבר שכרו אסור והא דלא אייתי זה שם לאפשי' בעיא ע"כ דלא בעי הש"ם למיפשט מינוקא . אלא כוונתם על בריי' דלמשנה אחרונה דאין דורכין. וכ' לרווחא דמלתא דעכ"פ בלא ליירי' לידי' דאיכא מגע עכומ"ז ודאי אין דורכין. אע"ג דלא הוה אלא סמם יינם. אבל מדברי התו' (ד' נ"ה) ד"ה אר"ה שכ' דיש להחמיר לכתחלה למ"א אפי' בלא המשכה ואע"ג דלא גזריכן לקמן לא ליירי' אטו ליירי' כו' מבו' בהדיא דס"ל דליירי' מותר לכחחלה וכדברי הרש"א דלא כהגר"א:

בין בשי' הרמב"ם ודאי י"ל דם"ל לפרש כן דכיון דחגי סחמא אין דורכין ודאי דלכתחילה יש לאסור בכ"ג ואפי' ליירא לידי והוא כפות וההיא דינוקא ע"כ היינו בדיעבד דווקא וע' מש"כ בזה בסי' קכ"ד בשי' הרי"ף:

בש"ן ס"ק ט"ו. שמא יגע בידים ואע"ג דברגל נמי יש איסור כמש"כ (בסי' קכ"ד) מ"מ שאני הכא שישראל דורך עמו. כוונת קושי' כמש"כ הש"ך סקמ"ג דלשי' המחבר אסור בדרך ברגל גם בהנאה. כמו במדדו ביד. והכא דווקא בדרך ע"ג דפים דהוה כמדדו בקנה וכן מבו' בדברי הט"ו (סקי"ו) ע"ש. ומשו"ה מקשה למה דווקא יגע בידים. אפי' ברגל נמי אם יגע בגוף היין יאסור בהנאה. אבל תי' מה שהישראל דורך עמו אין לו שום הבנה שאם הרו מפרש ג"כ כש"ך שדורך ע"ג הדף ואינו נוגע אלא בדף. א"כ הרו אפי' ביד אינו אלא כמדדו בקנה. ולענ"ד פשוט דאינו חמור מכחו דבמסייע ישראל שרי אפי' בשתי'. ואם מפרש שמא יגע בידיו שעל גוף הענבים והיין. אין הבנה מה קולא יש במה שישראל דורך עמו. ועוד משמע לי דבכה"ג לא שייך סיוע הישראל כלל שבכל ענד יחידית שדורך העכומ"ז ודאי אין כח ישראל מסייע עמו בזה והוה כתו לבד ולע"ג:

סיכון קבד ע' נה"ך שרמו לחשו' הרשב"ח בב"י סי' קי"ט
דמחלל שבת בפרהסיח חוסר יין במגעו. ולענ"ד
הרשב"ח לשי' דס"ל דג"ת חוסר במגעו. וח"כ ס"ל דמגעו דינו

ממש כיינו. וחדא גזירה היא. וכיון דקיי"ל דמומר לחלל שבת ה"ה כמומר לנסך. ויינו ודאי אסור. ה"נ מגעו אוסר. אבל לפמש"כ הרב להקל דג"ת אינו אוסר אפי' בשתי'. לפי שאינו עובד עכומ"ז הין מגעו אוסר. פשוט דה"נ מומר לחלל שבת כיון דחזינן דאינו עובד עכומ"ז. אינו אוסר במגע. ויש ראי' לזה דבריש חולין גבי עכומ"ז דגריעי טפי וגזרו על יינס. פריך שם על לשון כעכומ"ז גמורים למאי הלכתא. ומסיק לבעל רשות. ולמה ל"א לאסור יין במגע. ומשמע דזה ל"א כיון דאין אדוקין בעכומ"ז אינו אוסר. וכן משמע לשון רש"י בע"ז ל"א ריש ע"ב דכ' דכותי אינו מנסך ע"ש. וא"נ כ"ש מומר לחלל שבת. ולשי' הרשב"א ל"ל דהתם היינו לפי שאינו חביב עליו כ"כ הכיסוך סגי לי' בחו"א ככל מידי דרבנן. אבל בעיקר הדין מגעו ויינו שוה. ובריש חולין ל"א כעכומ"ז גמורים לאסור מגען. דלשי' הרי הוא ממילא בכלל יינס ואפילו גמורים לאסור מגען. דלשי' הרי הוא ממילא בכלל יינס ואפילו גמורים לאסור מגען. דלשי' הרי הוא ממילא בכלל יינס ואפילו גמורים לאסור מגען. דלשי' הרי הוא ממילא בכלל יינס ואפילו גמורים לאסור מגען. דלשי' הרי הוא ממילא בכלל יינס ואפילו גמורים לאסור מגען. דלשי הרי הוא ממילא בכלל יינס ואפילו גמורים לאסור מגען. דלשי הרי הוא ממילא בכלל יינס ואפילו ודוק:

ב"ד בני השפחות כו' שמלו ולא טבלו הגדולים אוסרין היין בשחי'. והש"ך האריך להשיג דהני ל"ד לגר שמל ולא טבל. דשאני עבדים שבע"כ מתייהדים מאימת רבם כו' וכן הוכיח מלשונות החו' והר"ן. וגם לפ"מ דמסיק הש"ם דעבדים קטנים שלא טבלו עושין יי"ל א"כ ע"כ גדולים אפי' בהנאה אסרו דאיל"ה מאי נ"מ בין גדולים לקטנים כו' ולולי ד"ק איני רואה מכ"ז שום השגה דנראה דלפ"מ דמסיק דבב"ש מודה רב דקטנים אינם עושים לפי דנולדו ברשות ישראל אינן נמשכים אחר עכומ"ז כ"כ. א"כ נראה ברור דהוה"ד דבגדולים כמי מהכי הכא בב"ש דל"ג מגר שמל ולא טבל דעלמא דעכ"פ לכו"ע אינו אוסר בהנאה. והכא ל"א הך סברא דבע"כ מתיהדים כדאמריכן גבי עבדים דהני איכן נמשכים אחר עכומ"ז. וכדמהני גבי קטנים דעדיפי אפי' משאר גר קטן שמל ולא טבל דודאי אוסר בשתי' מיהו לרב. כמש"כ התו' דאינו גר עד שימול ויטבול . והני ב"ש עדיפי דקטנים אינם אוסרין כלל כ"ש דבגדולים ל"ג מיהו משאר גר שמל ולא טבל דאינו אוסר בהנאה. ומש"כ התו' בד"ה גדולים. דגדולים אוסרין אפי' בהנאה. היינו לפי ס"ד דלא הוה ס"ל לחלק בינייהו וכן בע"ב שם דהקשו דנימא דוכן קאי אגדולים דב"ש כמו בעבדים. ל"ל דלפי"ו באמת הוה אמריכן דגם בגר שמל ולא מבל אוסר בהנאה ג"כ דב"ש ודאי ל"ג משאר גר כנ"ל וכן הר"ן שכ' ג"כ דב"ש הוה כעבדים הרי איהו ס"ל ג"כ בגר שמל ולא טבל דאוסר בהנאה. אבל לפי הסכמת הפו' בגר שמל ולא טבל דאינו אוסר בהנאה הוה"ד הני. וגם (בד' ס"ד) דכ' שם התו' דעבדים וב"ש גריעי מגר שמל ולא טבל. היינו נמי לפי"מ דם"ל שם דגר שמל ולא טבל אינו אוסר כלל אפי' כשתי'

אבל לפ"מ דמסיק שם דאין להקל ע"כ ב"ש עדיפי ככ"ל:

[רבאבות יש לעיין דלפי חחלת דבריהם שם סותרין קלת דבריהם

כאן דא"כ לא מתרלו מידי קושית הר"א דלישני הש"ם.

דהכא מלו ולא טבלו שאני ככל שאר גר דעלמא. ומנלי' להש"ם
למיפרך בשביל הך סברא דהכא גרע. ואע"ג דלפי דבריהם שם ע"ר

דהם גרועים בגדולים מ"מ הרי בקטנים ודאי י"ל דלא שייך הך
סברא והוה כגרים שמלו ולא טבלו דעלמא ומשו"ה אין אוסרין.

ולענ"ד ל"ע]:

ובם הרשב"א שכ' דגדולים אוסרין בהנאה קאי בלא מלו ג"כ ודהי וכשי' דקטנים אפי' לא מלו אין אוסרין כלל אבל מלו ודהי ל"ג מכל גר שמל ולא טבל. ומש"כ הש"ך דבעבדים אוסרים אפי' בהנאה זה ודאי אמת לפי שי' התו' אבל ל"י מאי קשיא לי' לבני שפחות הא בהדיא מסיק בש"ם דוכן לא קאי אלא אדיוקא דמלו ושבלו אין אוסרין. אבל הא דלא טבלו דקתני דדוקא גדולים אוסרין ודאי לא קאי אלא בב"ש דבעבדים אפי' קטנים נמי. וכן הוא לשון ודאי לא קאי כלל אעבדים. [וגם י"ל דבהא דמי עבדים וכ"ש דחחלקינן ולא קאי כלל אעבדים. [וגם י"ל דבהא דמי עבדים וכ"ש דמחלקינן בין גדולים לקטנים אבל כל חד כדיני' וכה"ג מלינו בכ"ד]. וגם מלשון הרמב"ם דכ' סחם אוסרין אין ראי' דלא כלל הר"ח אלא דבעובד עכומ"ז הוה לשון אוסרין בהנאה אבל הני דבהא גופא איירינן דאע"ג דאין עובדין עכומ"ז אוסרין ודאי דסגי לומר דאינו אלא כדין דאע"ג דאין עובדין עכומ"ז אוסרין ודאי דסגי לומר דאינו אלא כדין דאע"ג דאין עובדין עכומ"ז אוסרין ודאי דסגי לומר דאינו אלא כדין ביסים"ז

וי"א דאם נגע ברגלו אינו אוסר בהנאה. ובדבר אחר שבידו אינו חולק כלל. וע"כ דוה חמור טפי מרגלו. ויש ראוי לזה מדברי התו' ד"ה אי אשכחנא תנא דשרי כר"ש. דהקשו דמנלי׳ דר"ש שרי ברגל גופי׳ דלמא לא שרי אלא בקנה [והיינו דם"ל דמנפל לבור אין ראי׳ דהתם מוכחא מילחא דאנים וכמ"ם שם בסמוך ד"ה תיכוק ע"ם ודוק] ותי׳ דס"ל דרגל לא חמיר מקנה הרי דפשי' לי' להש"ם שיש להקל ברגל מבקנה. ועי' רש"א שם שכ' בתר"ה דאי משכחנא תנא דאסר [היינו נגיעה דיד ורגל לפי ס"ד דשם בטרוד] כר"ג. דהק' החו' דהא חנא דמחני' לא שרי אלא בקנה . ומשמע דביד אסור כר"ג . וחי' דלעולם אפי' ביד שרי בהכאה לח"ק. אלא משום ר"ש דמיקל אפי' בשתי' זה דווקא בקנה. וכ' הרש"א דלפי המסקנא דר"ש שרי. אפי' ברגל. א"כ הח דנקט קנה ע"כ משום ת"ק. דביד אסור אפי' בהנאה. וא"כ אשכחנא תנא כר"נ. ולענ"ד זה אינו כלל דהחו' לא הק' אלא לדקדק על יד (וכן ברגל לפי הס"ד דלא הוה מחלק) אבל השתא דחילק הש"ם דברגל קיל. והוא קיל טפי אפי' מד"א וכנ"ל. א"כ אין כאן שום סתירה דלענין יד ודאי קאי חי' החו' דביד דחמיר ספי לא שרי ר"ש בשתי' אפי' בטרוד. ומשו"ה לא נקט יד. [אבל ת"ק לענין הנאה שפיר י"ל דמתיר אפי' ביד דלא כר"ג] וארגל לפ"מ דס"ל השתא אין כאן דיוק כלל הא דלא חנן רגל במחני'. דאדרבה קנה רבותא מפי דאפי׳ בקנה היכי דערוד אינו אסור בהנאה וכ"ש רגל דקיל טפי כנ"ל. דאינו אוסר בהנאה. ודוק: לשם או שמלך במניקת והעלה לפיו כל היין אסור בהנאה. וכ"ה לשון הטור ועט"ז לקמן (סקל"ב) דהאריך דכן הוא שי' הר"ן

חדרי

דהמלילה גופה אוסרת הכל. ובאמת כן הוא משמעות הר"ן דוה הוה כשיכשך ביד בכלי דאוסר כל הכלי עשה"עו. ודלא כהנה"כ שכ' דאינו אלא מתורת נילוק. אמנם לענ"ד הוא תמוה טובא דהנה זה ודאי דכ"ז שלא עלה היין לחוך פיו אינו נאסר במה שמעלהו ברוחו וכמש"כ הרשב"א בחשו' דכן מוכח ע"כ מהא דקנישקנין. ואף דלמש"כ בסמוך ידחה ראי' זו. לענ"ד יש ראי' מוכרחת דכיון דקיי"ל כר"א דכלל דכל מה שבוב טהור דהיינו וריקה אינו עושה יי"ג. והנה כלל זה גופי' נקט ר"א (ברי"פ כה"ר) לענין נזיקין גבי לרורות דבדרך זריקה לא הוה אלא לרורות וח"נ משלם . והנה קיי"ל התם דברות שכנפיהם ח"נ דהוה כדין זריקה. וא"כ ודאי דה"נ הוה רין זריקה ואינו אוסר. שוב ראיתי שהר"ן בעלמו כ' כן בשם הר"ח. וכיון שכן דבשעה שנעקר הקלוח מגוף היין לא הי' עליו שם מגע לאסור את כל היין. אלא דכשבא הקלוח לפיו הוא שאוסר וא"כ באוחה שעה שבא לפיו. שוב הקילוח העולה לפיו. ודאי דהשתא מו לא עדיף מכל נילוק כמו באנח ידו אבת גישתא דמוכח בש"ם התם דאי לאו משום דכולה חמרא אבת גישתא גריר [פי' דהתם כבר הוא עולה מאליו זה עדיף. אבל בכאן שאינו עולה אלא ע"י מלילחו] לא עדיף מכל נילוק דעלמא. ולא שייך לאסור אלא משום

כילוק ודוק: מ"מ כלי שיש לו חוטמים כו' יכול ישראל למלון מחוטם זה ועכומ"ז מזה . בט"ז הביא שהרשב"א תמה דלמ"ד נילוק חיבור למה לא נאסר משום נילוק. ובש"ג כ' דאין זה נילוק כיון דהולך מלמטה למעלה . אבל בתו' כ' הוכחה מבת גישתא דקרי לה הש"ם כילוק . והביאו ראי' מכאן דקיי"ל דכילוק אינו חיבור ע"ש. ולכאו' יש לחלק בפשיטות דהחם כבר נעשה זה לנילוק דחיכף כשמלין פ"א שוב הולך ממילא. וכדמסיק הש"ם ש"ה דכולי חמרא אב"ג גריר ע"ש. ול"ל דכוונתם דלפי ס"ד דלא הוה ידע הך סברא אפ"ה קרי לה ניצוק. ומ"מ י"ל דגם בס"ד הוה ס"ל הך סברת דמשום דגריר אב"ג. [אע"ג דבעלמא לא הוה למעלה דין נילוק. מ"מ כאן] שנעשה זה כבר למהלך הוה נילוק. והמחרץ ס"ל דבשביל הך טעמא עדיף טפי אפי' מנילוק. ולענ"ד יש ליישב עפ"י דברי הרמב"ן הובא בב"י (רסקכ"ג) דהא דאילטריך גזירה דבנוחיהן דבל"ה מחשש ניסוך לא הוה חיישינן דאי הוה מנסך לא הוה מזבין לי׳ לישראל ע"ש. וא"כ מבואר דעיקר הגזירה משום חשש ניסוך אלא דמשום מששת זו לחוד לא הוה גוריכן משום שרחוק הוא קלת. ולרפו לה גזירה הבנותיהן. ומ"מ משום בנותיהן לחוד לא הוה גזרינן אלא

דעיקר הגזירה משום חשש ניסוך וגזירת בנותיהן אינו אלא סעד נחשש ניסוך:

והבה נרחה סברא ברורה דאע"ג דלא סמכו לגמרי אסברא זו דאי איתא דמנסך לא הוה מזבין לישראל דחששו דלפעמים נסיך והדר אילטריך וזבין. אבל למיחוש שינסך בשעה זו ממש שהישראל שותה זה ודאי ל"ח [וכיון דליכא חשש ניסוך משום בנותיהן לחוד לא גזרו]. ומשו"ה לא חיישיכן כאן למגע עכומ"ז. כיון דהיין הרי הוא של ישראל. ל"ח למגע בכה"ג פנ"ל. ומ"מ זה דווקא באותה שעה ממש שהישראל והעכומ"ז שותין ביחד דמוכיחה קיים. אבל כשפסק העכומ"ז. תו ל"פ משאר מגע עכומ"ז דעלמא. דהוה כסתם יינם. אבל כ"ז ששניהם שוחין והמוכיח קיים ל"ג ודוק. ולפי"ז פשוט כמש"כ הלח"מ בשם הראב"ד דדווקא ג"כ שהתחיל הישראל למשוך תחלה. דאי ל"ה נעשה חיכף יי"ל וע"ש:

בהג"ה אם נגע ברתיחה הוה כנגע ביין עלמו. עש"ך שהביא דברי הב"ח בשם ההג"א. והוה"ד דבנגיעה אסור בשתי' ושכ"כ הרב. ותמה עליו שהרי משמעות הרב דאסור בהנאה. ובס' תפאל"מ נדחק בזה. ולענ"ד פשוט דהוא ט"ס. ולריך לומר דהוה"ד דבנגיעה אסור "בהנאה" והיינו כמו דבטפוח הוה הרתיחה כיין. לאסור בשתי'. הוה"ד דבנגיעה הוה נמי כיין לאסור אף בהנאה והוא מוכרח דהרי ודאי דלא הי' לנו לספק בזה אי אסור בשתי' דהא נגיעה ודאי לא גרע מטפוח אלא דעל הנאה הוא משמיענו , ואף הב"ח ס"ל לאסור בהנאה . ואין מחלוקת בדבר . וכן משמע בהדי' לשון ההג"א דרתיחה הוה חיבור ליין ואי כגע בי' עכומ"ז חמרא אסור ע"ש. משמע דבא לומר דהוא כהיין עלמו וכדברי הרב ממש וו"ב:

מכומ"ז שנכנס כו' וכשט ידו כשהוא מחפש ונגע ביין כו' 🗖 ואם נתערב כו' דמי היין המשוכשך "אסור" בהנאה והשאר מותר. בט"ז נדחק דלמ"ל הך דינא פשיטא דלא גרע משאר יי"נ שנתערב. ובגמ' ל"ק דמעשה שהיתה כך היתה ע"ש. ולפענ"ר פשוט בכוונת הט"ו שפירשו ג"כ לאפוקי מדרבא לפי פי' ר"י בתו' שם דם"ל דתערובות זה דקיל טפי הוא בטל לגמרי ואי"ל אפילו למכור חוץ מרמי יי"נ שבו ע"ש. אלא דה"נ הוה כשאר סתם יינם שנתערב דלריך למכור חון מדמי איסור שבו וו"ב. ומה שהאריך מקודם בכוונת הראב"ד דלאסור בשתי' אי"ל שיכשוך ואסור בנגיעה בעלמא. פשוט הוא ברש"י בכל הנהו עובדא דפר"י דשרי בהנאה. פרש"י בכולהו דלא הוה שיכשוך. ומבו' בהדיא דהא בשתי' אסור בלא שיכשוך ג"כ. ובריטב"א ראיתי ראי' (מדף ס') בעובדא דאישתכח דקאי בבי מעלרתא דאמרינן דאי ליכא אלא טופח בעיא הדחה ולא ניגוב וע"ש בתו' וכוונתו דוה פשוט בודאי. דלא שייך שיכשוך ביין שאינו אלא טופח. וא"כ ודאי דגם נגיעה אוסר עכ"פ לשתי' דהא לריך הדחה. וברור לדינא:

חבית שניטלה הברוא והכנים עכומ"ז אלבעו עד שנגע ביין כולו אסור. כ' הב"ח דלא שרינן הכא בהנאה משום מרדא דהללת יין. די"ל דאח"כ כשהכנים כבר שוב שכשך. והט"ז הק' עליו דא"כ לקמן סכ"ג גבי אנח ידי' עלי' נמי נימא הכי דאח"כ מנסך ולמה שרי שם בשאין ישראל להפיל ע"ש. והנקה"כ השיג עליו ולא באר ליישב קושיתו. והנראה בפשי' דהא מבואר באתרוגא דנפל ליין דאי נקטוה לידי' וברלוה לא מחסר בהנאה דכל שחחלת הכנסתו הי' לצורך. שוב אינו נאסר כשאינו מוסיף שכשוך אחר. ובלא נקטוה לידי' דאסור . כ' החו' הטעם דחיישינן דאח"כ ישכשך דכשחוחז כבר האתרוג תו לא טריד. ואינו דומה למדדו בידו דהתם טרוד גם לבסוף ע"ם. וא"כ פשוט דה"נ בהא דלקמן סכ"ג דאנת ידיו מבחוץ והנחת ידו הוא שמליל היין. ודאי הוא טרוד כל שעה כמו מדדו ביד. ועוד כיון דע"כ אינו מזיז ידו מסס כלל הרי זה הוה כנקטוה לידיו. דה"נ הרי ע"כ אין כאן שיכשוך חדש. אבל כאן דהכנים האלבע לפנים לתוך החבית סחימת החבית הוא מבחוץ . ובפנים ודאי שאלבעו הוא פנוי כבר ויכול לשכשך שם כמו שירלה וע"כ לריך נקטוה לידיו דבוראי יש לחוש לשכשוך לבסוף כמו באחרוג שם . וזה שלא הביא הרב לחלק בזה בכאן . והש"ך סקס"ז כחב דסיכא דאר אפשר להפיל אלא בהכנסת אלפעו שביי ולכאורה

ההיא האתרוג לא משמע כן לפי דברי התוספות הנ"ל ול"ע: מב"ן אם נדנד העכומ"ז הברזא כו'. אבל אם היתה מהודקת בחזקה מותר.. עש"ך סקל"ח בשם הג"ח דאפי' מטפטף יש להקל. ואפשר ללרף לזה גם דעת הרמב"ן דם"ל דמקרקש בכלי פתוח אסור.. וזיקא דשרי היינו בקטור פומי'. ומשום דלא מנסך מאי דלא חזי. והובא בב"י בשם הר"ן בשמו. וא"כ ה"נ נראה דיש לדון זה למנסך מאי דלא חזי כיון דהברזא סוחם כל הנקב עיין שם ולריך עיון : **הי"?** בהגה ורבים חולקין דאם שכשך בגופו של כלי בלא הגבהה לא נאסר והבאה"ג כ' דוה ל"ע [וכוונחו דיש להקל אפילו בהגבהה . וההגה שבבאה"ג שם נראה שלא ירדה לכוונתו| וכן נראה ַלכאורה להקל כדבריו דמקור החילוק הזה ילא לו להרב כדי ליישב דעת הריב"ם והרא"ש דהא דאסרו במלדד אלדודי היינו בהגבהה. ולענ"ד לא זכיתי להבין דיש ליישב בפשי' עפ"י דברי הריב"ש הבואו האחרונים (בס' כ"א) דמגע ע"י דבר אחר לא מיקרי אלא כשהביא הד"א על היין . אבל הי' דבר ביין בתחלה ונגע בו עכומ"ז זה לא מיקרי נגע ביין כלל אלא דנגע באוחו דבר ע"ש וא"כ ה"נ גבי מלדד אלדודי דהישראל מקלח היין מלמעלה. והעכומ"ז מלדד הכובא. וא"כ הרי הוא מגיע את דופני הכלי בקלוח היין. וא"כ הוא מביא את הד"א על היין והוה כמגע ד"א בכוונה דודאי אוסר. אבל כשאוחז כלי פחוח והיין כבר בחוך הכלי אף שהוא מקרקשו לא מיקרי כלל נוגע ביין אלא בכלי. וכ"ה לשון הרא"ש בשי׳ הריב"ם דכשמקרב הכלי להקלוח ה"ה כנוגע אל היין בד"א מפורש בהדיא כדברי הריב"ש וכן משמע לי דברי הרשב"א בזה שהביא הט"ז (בס' קכ"ה סקי"ב) ע"ש. וא"כ אין לנו מקום כלל להחמיר אפי׳ בהגבהה ודוק:

בהג"ה. עכומ"ז שדרך היין ושמרוהו שלה יגע בידו אין היין נאסר בהנאה. הנה דעת הב"י בהבנת הטור דלא שרי אלא בדורך ברגליו . וחלק עז דהרא"ש לא כ"כ חילוק זה . ודעתו דכיון דלדידן קיי"ל להקל אפי׳ במדדו ביד ה"ג אפי׳ בדרך ביד. והב"ח השיג על הב"י דהרי הביא הרא"ש דברי ר"ח דכחב דלא גזריכן ליירי' לידי' אטו לא ליירי' ע"ש. ולעכ"ד אין זה מוכרח כלל דהרא"ש לא כ' אלא דלהיניקא דס"ל להחמיר בלא ליירי׳ לידי׳ והייכו דאיהו ס"ל כר"כ דדוקא ברגל ולא ביד. ואפ"ה לא גזר בליירי' אטו לא ליירי'. אבל אכן דקיי"ל כת"ק דמקיליכן במדדו אפי' ביד ה"כ שריכן אפי' דרך בידיו. ובאמת איני יודע שום מקום להחמיר בדריכה יותר ממדדו כיון דהש"ם מדמי להו בפירוש. מיתו החו' כ' לפרש בלשון הש"ם אימור דאר"ג כו' דיש מקום להחמיר בדריכה. דהוה שכשוך טפי יותר ממדדו. וע"ש די"ל לפי דבריהם דחע"ג דברגל מסיק הש"ם דדמי למדידה מ"מ ביד י"ל דהוה שכשוך גמור ואסור גם לת"ק. ומ"מ אינו רק דוחק ליישב לשון הגרסא וסתימת הש"ס והפו' לא משמע כן. ע"כ נראה כמש"כ הט"ז דכוונת הטור ג"כ דהא דלריך לשומרו היינו שלא יגע בכווגת ניסוך .. וכנלענ"ד מסוף לשון הטור דמסיק דודאי יגע בו משום חיבת ניסוך. הרי בהדיא דכוונתו לחשש נגיעה בכוונה. וזה פשוט לכו"ע דלזה ודאי לריך שמירה דהרי זה ודאי ממש כנהייחד עכומ"ז בלא נתפס עליו כגנב דאסר מספיקא וכ"כ גם הרשב"א דהא דקיי"ל דאין דורכין עם העכומ"ז למשנה אחרונה היינו משום חשש ניסוך בכוונה. וכ"כ הר"ן בהדיא בסוגיא דר"י בן ארזא. דהא דשרי במדרו

ביד הייכו ביממא דחזיכן דלא נסך בכוונה וז"ב: [הבר כ"ז שי' הרמב"ם והרא"ש וסייעתם. אבל שי' הרשב"ם דאף למשנה ראשונה היין שהוא כבר בבור ודאי כבר נאסר. בהנאה משום כחו. וכל הסוגיא דינוקא אינו אלא לענין הנגיעה שבשעת הדריכה דלמשנה אחרונה דחיכף שהתחיל להמשיך ה"ה יין א"כ אוסר העכומ"ז הכל בנגיעה בשעת הדרוכה ואפי' לא נגע אלא:בחרלנים וזגים כמבו' בלשון התו' והרא"ש. וא"כ אסור לדרוך עמו דמשחכר בא"ה והחיר הינוקא זה בציירי׳ לידי׳ דליכא חשש לגיעה אבל תיכף כשילא מהגח ודאי דנאסר בהנאה משום כחו. והא דכ' בד"ה גרגותני דדווקא כשירד לבור היינו לפי משנה ראשונה אבל למשנה אחרונה תיכף כשנמשך הוא יין . מיהו כ"ו שלא 'צא דהוה גוואי דמנא אינו נאסר. אבל היולא ה"ה אסור ודאי מיד

בהנאה כדין עכומ"ז המערה. ובי' רשב"ם דכחו אוסר בהנאה. וע' מש"כ (בסי' קכ"ה) והא דאינו נאסר גם מה שבגת משום נילוק זהו קושית התו' שם ד"ה מהו . ומש"כ שם בלשון התו' למ"ד נילוק בר ניצוק חיבור פשוט דחסר שם בחו' חיבות "או למשנה ראשונה" והיינו דלמשנה אחרונה נאסר תיכף מה שילא והוה נילוק גמור . ואפי' למשנה ראשונה הוה נילוק ב"נ וז"ב. וע"ש מה שתי' ופי' דלא נאסר כאן [בכחו דאינו אוסר אלא היולא. ולא] מה שבפנים אלא משום נילות דהוה חיבור. וזה אינו אלא משום תערובות ושרי חוץ מדמי איסור. וא"כ מעשה הדריכה ה"ה ודאי אינו בדבר האסור ואינו נהנה מן האיסור ועי' מש"כ בזה (בסקכ"ו). ורש"א שם נתקשה עליהם דמנא פשי' להו דמה שבבור אסור בהנאה דאפי' לשי' רשב"ם למה לא נתיר משום כחו שלא בכוונה. ול"י מה הי' לו דהרי בהדיא כ' הרשב"ם דאפי' למשנה ראשונה אסור מה שבבור בדריכת שכומ"ז משום כחו . ומה שהק' דנחיר משום כחו שלא בכוונה כ"כ הט"ז דבכחו לא שייך שלא בכוונה אלא היכי דל"י שהוא יין כלל. אבל טרדא ל"ש בכחו והוא כ' לשי' הפו' דכחו אסור בשתי'. והרשב"ם ס"ל דהוא גם להנאה . וכל הסוגיא דינוקא אינה אלא לענין לאסור את כל הגת משום הנגיעה עלמה כנ"ל. ונ"מ לדרוך עמו. ואהא הוא דמסיק בש"ם דהוה נגיעה שלא בכוונה משום טרדא. אבל לענין כחו פשוט במחני' לפרשב"ם דמה שבבור אסור בהנאה משום כחו ולזה ל"מ טרדא כלל. ודברי הרש"א תמוהין:

ש"ך סק"כ. דמשו"ה השמיט הרי"ף בריי' דמדדו בין ביד כו' דמ"ל דזה הוה כשאר מגע שלא בכווכה כההיא דסבור שהוא של שמן כו'. ולפי"ז א"ש גם מה שהשמים הך עובדא דינוקה דלפי"ז שרי גם בלא ליירי׳ לידי׳ והינוקא דהלריך ליירי׳ משום דס"ל כר"נ דביד אסור. אבל לרידן דגם ביד מותר בהנאה אי"ל. ומשו"ה השמיטה הרי"ף. ומיהו לשי' התו' (בסקכ"ג) דבליירי' שרי לכתחלה ואף דלמשנה אחרונה אין דורכין בכ"ג בליירי' שרי ספי ה"כ הו"ל להרי"ף להביא חידוש זה [ולפי שי' החו' יש לפרש והא קמנסך בידי' אפי' לדידן דהיינו דהו"ל למיחוש דלמא ינסך וכדתניא במ"ח. ותי׳ בציירי׳ דהוה היכירא ודוק] וי"ל דהרי"ף כהרמב"ם ס"ל דאינו אלא דיעבד. וזה פשום ולא הולרך להביא כלל. אבל ל"ז להבין למה לא השגיח הש"ך ז"ל על הוכחת התו' והר"ן והרא"ש דע"כ שלא בכוונת יין ומגע כלל עדיף משלא כוונת ניסוך וטרדא. דהרי מדדו בקנה תנן בהדיא דאסור בשתי'. ואלו נגע בד"א שלא בכוונת מגע כלל ע"כ שרי לפי גרכת הרי"ף דס"ל בעובדה דבירם דגרסינן נגע בחמרא. ולא ס"ל כגרסא ברישא דלוליבא. דבד"א שלא בכוונה שרי גם בשתי'. וכן בלא ידע דהוא יין דאמריכן בעובדא דר"י בן ארזא דמוריק אוריקי מותר גם בשתי' וכחו במרדא אסור ודאי בשתי'. וע"כ דוה חמור. וא"כ ודאי אין לומר שסמך גם בטרדא על היתרא דשלא בכוונה ולע"ג בדעתו בזה:

םב"ב חבית שנסדקה וקדם עכומ"ז וחבקה מותר בהנאה. פי׳ העט"ז דהכח שרי משום טרדה וחפי' יש מלילים מישרחל דהיכי דהוה דבר של אומנות ואין הכל יכולים זה. י"ל דעשה העכומ"ז למלוח חן. והט"ז השיג עליו דזה לכו"ע ל"ח דנימח דטרדת הללת יין הוה טרדא וגם דעושה למלוא הן. דלהראב"ד ע"כ ל"א שעשה למצוא חן. דאי ל"ה למה אסר בברוא בשיש ישראל להציל. וכמו שהק' עליו הרא"ש. והרא"ש הא לא ס"ל שם כלל עורה דהללת יין ע"ש . ובעניי אינני רואה שום השגה בכל זה דהרי העמ"ז פי' דבריו משום דהוה דבר של אומנות ובזה ודאי א"ש לתרווי'. ואף דלא ס"ל להראב"ד למצוא חן. מ"מ כיון דהוה דבר של אומנות י"ל דוה הוה כאין שם שום אדם. דאין הכל אומנים. וגם לשון דלמלוא חן יש ליישב דבוה שהוא דבר של אומנות דבודאי סבור שיקבל טו"ה וישתכר ודאי גם הראב"ד יודה דאמריכן דלמאוא חן. דהיינו שיקבל שכר ראוי. ול"ד להצלת סתימת הברוא דאין דרך ליטול שכר גדול ע"ז. ואין דרך עכומ"ז לעשות טובות בשביל שכר מועט. וכן להרא"ש אע"ג דס"ל דטרדה הצלח יין לא הוה טרדא היינו הגלת יינו של הישראל דבודאי לא איכפת לי' להעכומ"ז בזה. אבל כאן שסבור ליטול הוא שכר. גם הרא"ש מודה דשפיר הוה טרדה כמו מדדו בקנה דבאומנתו הוא עוסק. וכן מוכרח ע"ב

לענ"ד דהרי לשי' הרא"ש אין לומר בטעם ההיתר הנאה בהך עובדא בש"ם [לפמש"כ הב"י דהרא"ש ס"ל דאוסר בהנאה בלא שיכשוך וא"כ ע"כ נסתר טעם הט"ז (בס"ק י"ח) דהוא משום שלא שכשך ואין לנו לומר] אלא משום טרדא. וע"כ בכה"ג דאומנות גם הרא"ש מודה ודוק:

בל"ב הי' נקב בחבית ובא עכומ"ז והניח ידיו כו'. ושמן הנקב ולמטה אסור בשתי'. מבו' בר"ן ורשב"א דטעם האיסור משום תערובות. וא"כ בהי' מים בהחבית שיש בהם לבטל מה שלמעלה מן הנקב פשוט [דאט"ג דבמה שלמעלה אפשר דכ"ז שלא נתערב היטיב לא הותר אבל מה שלמטה] ודאי דיש להתיר דהרי נחבטל האיסור. וכן לפיר"ח דסחם יינם בטל בס'. וראי די"ל דהעליון בפל בס' ואינו אוסר כלל. וקרוב בעיני לומר דוה טעס המתירין בשתי'. ותמהו עליהם דהיכי אפשר להתיר וה"ה מעורב יי"ל בכה"ג. וכמו שמוכרח לפרש מתני' דטבו"י דאייתי הש"ם שם דמלידי' טהורה דהיינו דבטל ברוב וער"ן. וה"נ מפרש הר"מ ביי"נ וסתם ג"כ כלשון הש"ם כדרכו. עוד נ"ל לולי דמסתפינא דהכא דאינה נגיעה גמורה ס"ל דאינו אוסר החערובות. וכעין שכ' ר"י בטעמא דרבא גבי עובדא דמחווא דשכשך ידא בדוולא (דף כ"ח) ד"ה איקלע ע"ש. וקרוב לוה כ' הב"י אלא שנדחק בזה הרבה. וע"ע בב"י דהמרדכי בשם האבי העזרי והכלבו בשם הראב"ד כ' להתיר בהחזיר הברזא. ותמה עליהם דסותר דברי ר"פ בהדיא. ובד"מ כ' דמפרשים בש"ם דדווקא בידי' גופיה ולא בברוא ואין שום הבנה לזה דכיון שעכ"פ מנע ללאת חשיב כדין נגיעה. א"כ אפילו ע"י ד"א נמי נגיעה ע"י דבר אחר לא הוחר אלא היכי דהוה שלא בכוונה כלל ולא בטרדה כמבו' מהא דמדדו בקנה. גם הרי גי' הרי"ף ונקטוה . ופי' הרשב"א בתשו' דהיינו דנקט הברזא . ונלענ"ד ליישב עפ"י מש"כ הב"י דהכא ל"ח נגיעה גמורה. אלא כנגיעה מכחו. ואף דע"כ חמור כאן מדין כח עכומ"ז. דהרי הכא הסכמת הפו' לאסור בהנאה. ובכחו החירו בהנאה. מ"מ עיקרו של דבר אינו בא אלא מדין כחו . וכן דקדק הט"ז (בסקל"א) מלשון הרמב"ס והר"ן לדון ע"ז ג"כ קלת קולת כחו ע"ש. ולפי"ז נרחה דח"ש חילוק הד"מ. וגם לגי' הרי"ף. דהנה נראה לפי"ו דהני תרי לישני דר"פ דפליגי אי אסור דהדי ברזא או עד דברזא הוה כתרי לישני דר"פ גבי מעלרתא זיירא. שם (ד"ס) אי אסריכן כח כחו [וכגי' הר"ן דמוכח מדבריו גבי זריקה דר"פ אסר ולא כגי' דידן דר"פ שרי ע"שן ודלהדי ברזא הוה כחו. ושלמעלה הוה כח כחו. ולישנא דהדי ברזא ס"ל דכח כחו שרי לר"פ ולישנא דעד דברזא ס"ל כלישנא דכ"כ ג"כ אסור לר"פ. וא"כ אף דבש"ס ודאי אסר גם בברזא. דלמאן דאסר כ"כ הוה"ד כמה כוחות . כמש"כ שם הפו' גבי מעלרתא זיירא. מ"מ לדידן לדינא יש לחלק בדבר. דכשמנע היין בידו גופי' ודאי אסור . אבל בהברזא הוה כמו גבי מעלרתא זיירא שדרכו בדף . דהוה כח שלישי דמבו' (בסי' קכ"ה ס"ב) דקבלת הרא"ש בשם רבותיו להתיר בה"מ . והיינו אף שמעיקר דין כ' דאין לחלק ולישנא דאסר החם בכח כחו ודאי אוסר בכ"ג. מיהו אכן קיי"ל להקל בזה כהך לישנא דשרי. וא"כ א"ש דה"ג הקילו בזה כלישנא דהדי ברוא. אבל דעד דברוא דהוה ככח ג' וכמו במעלרתא הנ"ל בדף שרי. והיין דהדי ברזא ה"ה בטל לדידן בס' ודוק:

ליכו"ן (סקכ"ו) דכ' דבהגביה המניקת קלת ונפסק הקלוח אין כא אוקי.

כאן איסור אלא מה שהריק ובטל לדידן. ומשמע דקאי אמינקת כפופה דמיירי המח'. ול"ע שהרי מנע את היין ללאת והרי אפי' מנע בברוא אוסר הרב בפירוש. ולשי' (בסוסקל"ב ד"ה ומ"ש) דאוסר אפי' בכחו גם לדידן. פשוע דכ"ש דוה שמנע ללאת דוראי אסור גם לדידן. ואולי כוונתו בללורך וערדה. ואזיל לשי' (בסקל"א) שהסבים להב"ח דמנע ללאת לא הוה נגיעה גמורה ויש להקל בערדה לדידן כדין שלא בכוונה. וחחלת דבריו קאי ג"כ לדידן וכדמסיק. ובאנת ידי' ממש ס"ל דהוה נגיעה גמורה בכל היין ממש וס"ל (שם

סקל"ח) לאסור אפי' ללורך ומרדה אפי' לדידן ע"ש: סקר"מ והב"י הק' דמנלי להר"ן דהגאונים חולקין בל"י שהוא יין. ולק"מ כיון דאין נותנים לו דין כח אי"ל לדחוק בפירוש והא נגע בנטלא כפר"ת ע"ש. והנה הב"י בזה לשי' דהוכיח משי'

רש"י דס"ל דבלא כוונת מגע אסור גם במגע ע"י דבר אחר.
ובל"י שהוא יין שרי בזה בד"א. וא"כ מנלי' דהגאוני' דשרו בלא
כוונת מגע דיסברו להחמיר בל"י שהוא יין היפוך הברת רש"י ע"ש:
"שר סקל"ב ובדרישה כ' למה אין מתירין בדיעבד בזה"ז אם שתה
העכומ"ז בשפופרת כו'. ולא שמענו בזה מנהג לאסור כו'.
ולענ"ד דכוונת הדרישה דהא מסיק בש"ס (דף ס"ע) דמשו"ה לא
מותבין חמרא בי' עכומ"ז לדידן דקיי"ל כרשב"ג ור"א משום שייכא
פי' שמא ישתה ממנו בשפופרת. וכן סתמו בזה כל הפו' גם לדידן.
והחמירו גם לעשות חשוקים שמא יוליא יין לשתות. הרי דגם
לדידן זה אסור ודוק:

סימן קכה ס"א הגביה עכומ"ז כלי של יין וילק כו' וגם מה שנשאר בכלי אסור. הט"ז וש"ך האריכו להק" ע"ז כמה קושיות וסתירות. והנה לשון זה הוא מהרמב"ם ומסיק בזה שהרי בא היין מכחו והב"י נדחק בזה דזה לא שייך על מה שנשאר בפנים וכ' דהוא משום נילוק אלא דלא נחית הכא לפרש זה. ולענ"ד פשוט בכוונת הרמב"ס דאזיל לשי' בס' קכ"ד דהגביה כלי פתוח ושכשך אסור בהנאה וזה הוה כדין שיכשוך גמור בידו ע"ש. והיינו שכ' כאן דגם בילק אפי' לא שכשך הוה כשכשך שהרי בא מכחו וזהו השכשוך. והב"י נדחק בסי' קכ"ד למה כ' הרמב"ם וילק אפי' לא שכשך דילק הרי ודאי שכשך. ופשוט דוהו כווגת הרמב"ם בעלמו במה שמסיים דהרי בא מכחו פי' והיינו השיכשור . וא"כ פשוט דגם מה שנשאר בכלי ה"ה יי"ג גמור כדין שיכשך בידו וקאי הטעם שהרי בא מכחו על כל היין ואי"ל לדוחק הב"י וו"ב: ובוה נראה ליישב סחירת רש"י דכ' בד' ע"ב דהלכה כר"ש דבכח עכומ"ז מאי דבגוואי דמנא לא מיתסר. ודקדקו מזה דם"ל דבכחו לא אמריכן נילוק והקשו דהרשב"ם כ' בשמו בפירוש גבי נילוק בר נילוק. דנילוק אמריכן אפי' בכחו ע"ש. ולענ"ד בכוונת רש"י דבאמת הק' על שי' הרמב"ם בזה דשכשך בכלי פתוח פושה יי"ל מהא דבגואי דמנא לא גזרו. והרי ילק הוה ודאי שכשך. וע"כ ל"ל דהתם בלא הגביהה. וכמש"כ הב"י דבלא הגבי' לא הוה דרך ניסוך וכ"כ בהדיא במרדכי סו"פ ר"י בסס ר"ת וז"ל שם שהרי כל ניסוכם דרך הגבהה ע"ש. וחידוש על הב"י שנדחק להסתייע מלשונות הפו' ולא הביא דברי ר"ת אלו המפורשים ורש"י לא ס"ל לדוחק הזה אלא דסתמא קאי בהגבי". והיינו דלמד מכאן דאין ע"ז דין יי"ג. ומש"כ דמה שבהוך הכלי מותר היינו שאימי יי"נ ממש . ומש"כ רש"י והלכה כר"ש שאין אדם חלוק עליו אין כוונחו לנילוק דבנילוק בודאי חולק ר"ה ור"ח. ואפי' בכחו כמשמעות הסוגי' דלעיל גבי גרגוחני במאי מיחסר בנילוק ע"ש. אלא שכוונחו על דין זה דיי"ל ממש. דהוה ס"ל להמקשה דהוה יי"ל גמור וכסברת הרמב"ם. ובזה פסק כר"ש שלא נחלק אדם עליו בזה אבל לענין כיצוק ודאי לא קיי"ל כר"ש דאיהו ס"ל דנילוק אינו חיבור. ואגן קיי"ל דנילוק חיבור . ובודאי נ"מ בזה שאינו יי"נ גמור לענין כמה דברים דבנילוק מהני בטול . ואם יש בכלי העליון קערובת מים מבטל הגילוק כמבואר בסו"ם קכ"ו ע"ש. וכן דאינו עושה נילוק אחר. דנב"נ . אינו חיבור וז"ב

לכ"ם היולא מזה דלשי' הרמב"ם אסור כולו בהכאה מדין יי"כ
נמור והיינו בהגבי' והוריק וכ"כ התו' והרא"ש (בדף כ"ח)
בעובדא דריב"א דמסתבר דזה הוה ניסוך גמור אלא שאח"כ דחקו
בזה ע"ש. ועפי"ז א"ש דברי המח' והרב בפשי' דהכא בהגביה
והוריק. לירף שי' הרמב"ם דס"ל דהוה נסך גמור ואסור אפי' מה
שנשאר בכלי עם שי' האוסרים נילוק בכח עכומ"ז ואסר אף כל
העליון הנשאר בכלי. אבל (בסי' קכ"ד סי"ד) גבי ברזא דהוה כלא
הגבהה. שם היקל כשי' הפו' דבכחו לא אמרינן נילוק. וכן הא
הגבהה לקמן ע"כ היינו בלא הגבהה. והרב שהיקל לגמרי בלא
הגביה נראה דכוונתו לדידן והיקל בזה כדין מגע ע"י ד"א וכדברי
הש"ך בזה. אבל בהגביה כיון דשי' הרמב"ם דהוא ניסוך גמור
לא רלה להקל בזה גם לדידן. ודוק הימיב כי בזה יתיישבו כל
הסתירות ע"ש:

ב"ב כח כחו ככחו דמי. עב"י שהרי"ף השמיט זה וכ' דהטעם לפי שפסק כל"ב. וכבר הביא שכחו אסור. וסתר זה דהרמב"ץ

ל" שמשו"ה השמיט הרי"ף הא דר"א שמתיר זריקה. דר"א לשי דמשרי כחו. ואכן קיי"ל לאסור. משמע כל"ק פ"ש. הכה לפ"מ שנאמר דר"א לשי". היינו ע"כ דס"ל דאף כחו שרי. והיינו כלישנא דכ"ב לכו"ע שרי כ"פ בכחו. [וגי' הרמב"ן להיפוך מנירסתנו דגי' דר"א שרי] ולפ"ז לא נחיישב לו למה השמיט הרי"ף. דהיינו דלפ"ז דבכ"כ ע"כ גם לדידן שרי. הו"ל להרי"ף להביא זה [ומשנוע דגי" הלשונות ג"כ בהיפוך אללם מהגי' שלפנינו מקמא דבתרא] אבל אי גם כ"כ אסור אין לו להביא בזה דמהסברא לא הוה מחלקינן בזה. וכן מוכח (בב"ק י"ט) גבי לרורות דאי לאו הללמ"ם ודאי הוה גם כ"כ ככחו. וע"ש ברח"ש ותרחה שכ"ה שי' הרי"ף שם ודוק. כ"ה כוונת הרב"י. ודלא כמו שראיתי שנתקשה לו בהבנתו. ומ"מ לולי שחיני כדחי הי' כ"ל דחע"ג דלפי דברי הרמב"ן הרי"ף סבור בפלוגחיי' בכחו ובכ"כ ס"ל לכו"ע דשרי. מ"מ ס"ל לפסק הלכה כעובדא דר"י מנהר פקוד שם דאסור אפי' בכ"כ ולק"מ: מ"ב אם כח ישראל וכח עכומ"ז מעורבים. ובש"ך (סק"ה) בשם הד"מ דלכתחי' אסור אפי' בישראל יכול ועכומ"ז א"י. והנה בשם הג"א כ' בפירוש להתיר בזה לכתחי' אלא דהב"י כ' דמשמעות הרשב"א לאסור. והיינו ממה שנסתפק הרשב"א לאסור בדיעבד בעכומ"ז יכול וישראל א"י. וע"כ הא דלא אסור לרבא אלא לכתחילה הייכו לפחות בשניהם איכן יכולין. דביכול לבדו אין דרך לעשות בשנים . ואפ"ה אמרינן דלמא משתילתו ושבקיתו עליו לחודי" וכיון דגזריכן גם בח"י דלמא משחלי גם בישראל יכול ועכומ"ז א"י כמי אין להקל יותר דמ"מ שייך גזירה זו . כן נראה כוונת המשמעות שלהם. ומ"מ אינו מוכרח דלפ"מ דמסיק הרשב"א להתיר בדיעבד אפי׳ בעכומ״ז יכול וישראל א״י. אפשר דלא לריכיכן למדחק. וי״ל כמש"כ הג"א דבכה"ג שרי. וכמשמעות דלמא משהילתו דבפשי' בא"י לא שייך לגזור בזה דלמא שבקי' עליו לחוד. ולע"ד נראה כן כווכת החו' (ד' מ"ב) שיש ליזהר שלא יסייע העכומ"ז אא"כ יש ישראל אחר שמסייע הרבה עמו. משמע דבסיוע מועטת של העכומ"ז

אין לחוש. וכיון דאין כאן אלא חשש לכתחי' אין להחמיר: בהג"ה אם הישראל מוריק ובא עכומ"ז ומנענע בידו של הישראל אם לא הי' מקלח בל"ה אסור ולעיל (סקכ"ד סכ"א) ולא מיקרי נגיעה מה שנגוע ע"י אדם כו'. ומיהו יש לדחות להמדקדק שם בריב"ש . ולכאו' יש לה"ר מהחו' שהביא הרמב"ס (בפי"א משבח) קטן אוחז בקולמוס וגדול אוחז בידו וכוחב חייב וכן להיפוך ע"ש. הרי דחייב אף שהוא עושה בידו של אחר. וה"נ חשוב כח עכומ"ו. אבל באמת אין ללמוד מדין שבת דהתם מלאכת מחשבת הפתה חורה . וזורה ורוח מסייעהו חייב . אבל בניזקין לא מחייב ליבה ולבתה הרוח וכדמחלק הש"ם (בסו"פ הכונס) ע"ב. וא"כ ה"נ דבמסייע ישראל מותר אפשר דל"ג הא ממסייע ויש להתיר כאן. ולכאו' יש ראי׳ מהא דקיי"ל גבי חנופה (סופ"ק דקידושין) דמצוה בכהן ומצוה בבעלים דכילד פושה כהן מניח ידו החת יד בעלים ומניף הרי דחשיב גם תנופת הכהן לתנופה וע"ש בתו". ומיהו י"ל דהתם היינו שהכהן מסייע בכחו דוה ודאי חשיב מעשה שניהם. וה"ל זה שרי הכא. ודברי הרב דווקא בלא הי' מקלח כלל. ונראה לי ראי' נכונה דוה לא חשיב מסייע כלל מהא דפרש"י (חולין י"ח) דלפורן מחוברת בבע"ח פסול משום מחובר כרבי דהוה כמחובר לקרקע ע"ש. ולפ"מ שפסק המח' (בסו"ם ב') דפסול וכשר אוחזין בסכין ושוחטין פסול. [וזה ודאי דלשי' זו פסול אפי' בסייע בעלמא. דהיכי דלא היה הכשר יכול לשחוט לבדו. הרי זה ודאי פסול לכו"ע. דאין כאן שחיטה מכח בן דעת. אלא דהמכשירין ס"ל דבסיוט בעלמא אין לפסול . והמח' פוסל אפי' בכה"ג] דכולי' שחיטה לריכה להיוח מכח כשר. וא"כ למ"ל התם הפסול משום שהוא מחובר. ח"ל כיון דהוא ע"י בע"ח הרי מסייע פסול לשחי׳. וע"כ דזה לא חשיב מסייע כלל. ודוחק לומר דלשי' הפוסל במסייע נפרש באמת דפסול מחוברת משום סיוע של הפסול. דלא משתמיט חד מן הראשונים לפרש כן. [ושי דמחובר לגוף פסול אפי' במחה לא נחקבלה כלל] וע"כ דוה לא חשיב סיוע כלל. וא"ב הוה"ד בשחי' בישראל שאוחז

יד עכומ"ו שאוחו סכין ושחט. זה כשר אפי׳ לפי שי׳ הפוסלין.

ול"ע לדיכח.

מן"ד סק"ח. והו דבגמ' פריך כו' עד סוף הס"ק לריך למחוק
דהרי הב"ח לא כ' כן אלא לפי החי' דאזיל מיני' מיני' אבל
בזריקה לא שייך כלל חילוק זה וכיון לזה הד"מ ע"ש:

מרות"ו שהביא ענבים וזקן לגח שיש בו יין כו'. ואם ישראל מסייע מוהר. לפמש"כ הע"ז זה שהישראל מסייע לא שייך אלא לעעם הראב"ד דיש על הענבים חשש יין. ובישראל מסייע לא חששו לכח עכומ"ז. אבל לעעם הרמב"ן דהחשש שיגע בהיין בבגת לא מהכי ישראל מסייע. א"כ המח' דקאי בגת שיש בו יין למה החיר בישראל מסייע. והי' נראה לימר כיון דאינו אלא חשש לכהחי'. נקע המח' כשני השי לקולא. ובישראל מסייע דליכא למיחוש לעעם הראב"ד ס"ל דיש להקל. וא"כ יש להקל גם באין יין בגת אפי' בעבומ"ז לבדו. ואינו אסור אלא כשיש בו יין בגת ועכומ"ז לבדו דאיכא בי החששות. ומ"מ אינו מוכרח כ"כ. דאפשר דשי' המח' דביש ישראל שהולך עמו ביחד ליכא חשש שמא יגע ג"כ. המח' דביש ישראל שהולך עמו ביחד ליכא חשש שמא יגע ג"כ. וכן יש לה"ר מדין כובא מליא (בס' י') דדווקא דאזיל ישראל אחורי' חיישינן דלמא נגע אבל בלדו ממש מוחר. ומשמע לכאו' דאפלו לחורי' לכתחי' מותר. וה"נ במסייע הרי הולך בלדו ממש. ול"ע:

למנות החומר. זו לא במש"כ דסלים היינו נקובים זה פי' הגון דלא לחנם נקט הטור מחלה סלים ואח"כ דרדורים כו'. משא"כ לחנם נקט הטור חחלה סלים ואח"כ דרדורים כו'. משא"כ לפי' הראב"ד אין איסור אלא בדרדורים שאין נקובים. ובאמת מסתברא כן. אבל הוא תמוה דהרי זה הוא לשון הש"ם בבריי. ואי נימא דסלים היינו נקובים. ע"כ דגם לשי' הראב"ד אסור אפי' בנקובים וע"כ נאמר משום ל"פ או דרגילות דמ"מ יש בהן מעם יין בין הענבים. ועכ"פ אין רגלים לדבר זה ול"ע:

מ"ן עכומ"ז שזרק מים לחוך היין מותר אפי' בשתי'. הר"ן כ' דאפי׳ לא מקטיף ומגיע העמוד של מים מידו לתוך היין לא חשיב נגיעה. דאין נגיעה בדבר לח. וכן משמעות הפו'. והנה נ"ל דשי' רש"י אינה כן. דהנה רש"י כ' (בד' נ"ח) גבי עובדא דמחוות דשדת עכומ"ז ידת בדוולת ושקל ישרתל ושדי לדנת ושרי רבא . ואוחיב עליו מאגרדמים עכומ"ז כו' או שטעם מן הכום והחזיר לחבית ואסרו בהנאה. וכ' רש"י דהחזיר עכומ"ז. ולא יחכן לפרש והחזיר ישראל ותהוי תיובתא הא דאסר לכולה חבית משום הא דאיערב. דא"כ מאי הוה תיובתא לימא אנא דאמרי כרשב"ג דימכר חון מדמי חיסור. והסו' הק' עליו חדא מה חי' הוא כרשב"ג הא איהו לא שרי אלא חוץ מדמי איסור ורבא שרי לגמרי. ועוד דמאי תיובתא לישני דשאני ההם דהחזירו שכומ"ז משו"ה אסר כולה. ועוד דמשמע מחוך פירושו דכשהחזירו עכומ"ז אוסר בהחזרה דהוה כמגע ובתוספהא תניא מפני שטפת יי"נ האסורה אוסר בכל שהו משמע שהאיסור מחמת טפה המשוכשכת. ולענ"ד י"ל הכל בפשי'. דהא רבא הדר בי׳ שם מעיקרא ואמר אימור דאמרי אנא לבר מדמי ההוא חמרא כו'. והנה פרש"י דהאי חיובתא דאגרדמים הוה מקמי דהדר בי' רבא. והקושיא הוה מהא דשרי לגמרי. וע"ז כ' רש"י דלכאו' משמע דהקושיא הוה לבחר דהדר בי' והקושיא הא דשרי מיהו אפי' לבתר דהדר בי' ההיא דלבר מדמי דההוא חמרא. וא"כ לפ"ז א"א לומר דהמקשה מפרש והחזירו עכו"ם דא"כ הרי ודאי דאסור כאן הכל משום ההחזרה ולק"מ לרבא. אלא נפרש והחזירו ישראל [והיינו דהמקשה קים לי' לפרש בבריי' והחזירו ישראל] והקושיא מהא דאסר כולה חבית ורבא אף לבתר דהדר בי' הא שרי מיהו לבר מדמי ההוא חמרא. וכ' רש"י דוה לאו הושיא דאיכא למימר דאיהו סבר כרשב"ג. וא"כ אין לפרש כן. וע"כ לריך לפרש הקושיא דקחי אדמעיקרא אהא דשרי רבא לגמרי. וכוונת רש"י במש"כ והחזירו עכומ"ז היינו דלפי"ז יש לפרש גם והחזירו עכומ"ז דאי הוה מפרשינן הקושיא לבתר דהדר בי' ואהא דאסר בבריי' כוליי. הוה מוכרת לפרש דהמקשה ס"ל דמשמעות והחזירו הוה החזירו ישראל וכנ"ל. אבל לפ"מ שפי' דהקושיא מקמא דהדר בי' אין נ"מ בזה דאפי' נפרש דהחזירו עכומ"ז מקשה שפיר דאפי' נאמר דאסור משום ההחזרה מ"מ כיון דאסור בהחזרה. ודאי דהוה"ד דאוסר בהא דשדא ידי׳. וקשיא לרבא דשרי לגמרי. ונחיישבו ב׳ הקושיות הראשונות - וקושי דהתוספתא נמי י"ל בפשי דכבר הבאנו (בסי קכ"ד) דשי הר"ן דהעלה במניקת דאסר כל היין בהעלאחו דהוה

כנגע בכולו. וכ' דהא דמסיק בתוספתא שטפה של יין אוסר היינו בטעם את הכום והחזירו לחבית ע"ש. הרי דניחא לי' להר"ן לפרש אחדא. וכ"כ שם דרוב פוסקים חולקין עליו בזה דלא חשיב כנגיעה דכולה אלא ַ דלא הוה אלא כניצוק. וא״כ למ״ד ניצוק לאו חבור אין כאן אלא תערובות הטפה האסורה. וא"כ יש לפרש לפי שי" רש"י דהא דטפה האסורה אוסרת קאי בהעלה במניקת לחוד. ושם ודאי לא שייך כחו דהירידה של הטפה אינה מכחו אלא כשמניח הטלחו נופלת מעצמה . וליכא אלא תערובות הטפה . אבל בהחזיר י"ל דאוסר מדין נגיעה דהוה מכחו. ואין להקשות דא"כ סיקשי למ"ד נילוק חבור. דא"כ גם בהעלאה במניקת נמי אסור משום נילוק. ולמ"ל הטעם דטפה האסורה אוסרת. די"ל דאיהו ס"ל כר"א גבי מעלרתא זיירא דלא ס"ל כחו. וא"כ גם בהחזיר בכוס ליכא נגיעה דפשוט דאינו אלא ככחו [כאשר יתבאר בע"ה בסמוך מלשונות רש"י] ומשו"ה לריך בזה לטעם שהטפה האסורה אוסרת. ולדידי' נפרש דקאי אהחזיר לחבית. ולמ"ד דכחו אסור. ואסור בהחזיר משום כחו נפרש דקאי אהעלה. ולדידן שניהם אוסרין מספק. וא"ש הכל : עב"ם מבוחר בפירום מדברי רש"י דהחזיר חם הכום חשיב כנגיעה מחמת כחו. וכ"ה לשון רש"י גבי יין שמזגו עכומ"ז אט"ג דלא נגע גזרו רבנן בכחו. וכ"כ (בד' ס') גבי עכומ"ז אדנא דאסור בהנאה דהיינו נמי יין שמזגו עכומ"ז דכחו הוא . מכ"ז חזיכן דס"ל דזה חשיב ככחו. וא"כ אפי' לא כיון למזיגה אסור לשי". והירוש' דהתיר בלוכן י"ל דס"ל כמאן דשרי כחו. אבל לדידן אסור:

חדרי

והבה מחוך זה יחבאר לנו מה שנחלקו בפרש"י לענין כחו אי אסור בהנאה. וערב"י דהביא דהפוסקים חולקין בשיטח רש"י. ובאמת כבר עמדו ע"ז התו' (דף כ"ח) ד"ה אלא ודאי חמרא הוא ע"ש. ושם בד"ה שמסכו הביאו דיש נוסחאות חלוקין בפרש"י ע"ש. ומשי' רש"י דכאן מוכח בהדיא דס"ל דאסור בהנאה. דהא מוכח מדבריו דאי החזירו עכומ"ז ודאי אסור. ומבואר בש"ם שם בהדיא דהיינו בהנאה ע"ש. ובאמת ק"ל מה שהקילו בזה המא" והרב. דהרי רש"י והרמב"ס והרשב"ס והראב"ד והרשב"א והר"ח והרמב"ן הובא בב"י סי' קל"ב מחמירין. ולע"ג: " סקי"ב וגם בר"ן ורשב"א לא משמע מידי אלא שכ' דאפי' נתן כדי מזיגה כו'. ומלחא דל"ש ל"ג רבנן. ור"ל דמסתמא לא מיכווין למזיגה כו'. ולולי ד"ק לכאו' משמע ודאי מלשונם בפירוש

כהרב"י דכיון דל"ש ל"ג בזה כלל ע"ש: מיבון קבו ס"ג ניטוק בר ניטוק אינו חבור. הנה התום׳

(בדף כ"ו) ד"ה גרגותני האריכו להביא ראי' לזה והמרד' בשם הרשב"ט כ' ראי' נכונה מהא דנטל את המשפך ומדד לתוך ללוחיתו של עכומ"ז וחזר ומדד לישראל אם יש בו עכבת יין אסור. ומשמע דהא העליון לא נאסר. והחו' לא הביאו ראי׳ זו. וכן כל הפו׳. ונראה לי בסברתם דס"ל דאין ראי׳ מכאן די"ל בפשי׳ דכיון דנילוק חבור פשוט דהוה"ד העליון. ובחמת לפמש"כ גבי גרגותני דלהכי הוה בר נילוק לפי שניקבי הגרגותני דקין. א"כ לכאו׳ לא שייך זה במשפך והוה הכל חד נילוק ופשוט דגם העליון אסור. והא דנקט משפך. נראה דהיינו משום דאהי לאשמעינן דאם יש בו עכבת יין אוסר במשהו גם היין של ישראל. ועיקר רבותא דאף זה הנאסר בנילוק אוסר ג"כ במשהו. דבאמת לכאו' יש לעיין בזה לפ"מ דמסיק הרשב"א הובא בב"י (סוהס"י) דנילוק לסחם יינם לא עדיף מתערובות משהו דסתם יינם דהינו אוסר אלא בשתי' לדידן דקיי"ל כרשב"ג דימכר כולו לעכומ"ז חוץ מדמי איסור. וא"כ לכאו׳ הא קיי"ל (בסי׳ קל"ד) דיין שאינו אסור אלא בשחי׳ אינו אוסר במשהו דמשמעות יי"נ הוה האסור בהנאה וכן אמרו התם משום חומרא דיי"נ. ולמה אוסר במשהו. הך עכבת יין שבמשפך שמפרש הש"ם שם שנאסר משום נילוק.. והרי אינו אוסר בהנאה . והנראה בטעם הדבר דבאמת נילוק ה"ה חבור גמור לאסור אף בהנאה ובנגע העכומ"ז בקלוח זה הוה כנגע בכולי' ואסור הכל בהנאה. אלא דניצוק לסתם יינם זה לא שייך להחמיר יותר מבשנחערב. ולפי"ז א"ם דהא דקיי"ל דהמוחר בהנאה אינו אוסר במשהו. היינו ביין שלא נאסר מעיקרו אלא בשתי׳ וכגון סינוק ב"י או מזגו

עכומ"ז הבל כאן פשוט דיי"ג שנתערב ואח"כ נתערב עוד באחרים פשיטא דאוסר ג"כ במשהו דחשבינן לי' כעיקר המשהו בתחלה דהוה איסור הנאה. וא"כ הוה"ד דהנאסר בנילוק אינו קל יותר משנתערב ואוסר ג"כ במשהו ונכון:

ראיתי בב"י (רס"י קל"ד) דכ' דסתם יינם שאסר בתערובות משהו. אין התערובות אוסר עוד במשהו. וכן אינו אוסר בנילוק ע"ש. ולענ"ד הוא תמוה מאוד ממהני' דמשפך שבכאן. ואט"ג דלפי דברי הרשב"א שכ' בסמוך יש ליישב . מ"מ סתימת הרמב"ס והפו' לא משמע כן כלל. ודברי הריב"ש לקמן סי' קל"ו ס"ג. התם בנאסר מפליטת כלים דאינו נאסר גם בהנאת עלמו גופי' כדאמרינן בפא"מ דחשיב ליתא לאיסורא בעיני'. אבל בנתערב בו יי"נ משהו משמע דבאיסורו קאי ואוסר במשהו ולע"ג] :

א"ש דהיינו דנקט משפך לאשמעינן דאוסר במשהו. אבל שפיר י"ל דכל העליון אסור. ועדיין ל"ע לכאו' לשי' ר"ח דכל כתש יינם אינו אוסר אלא בס' דא"כ למה אסור מעכבת יין. וממתניתא טובא דאקשי התו' תי' דהתם למ"ד דכל מב"מ במשהו. אבל הכא דסיפא תכי חומרא דיי"ג ומבואר דדווקא יי"ג לשי' ר"ת וא"כ למה תני רישא דעכבת יין אוסר. ובידאי דדוחק לומר דאינו אוסר באמת אלא בס׳. דא"כ אין כאן אלא דין נילוק. וליתני סתם דהמערה לכלי עכומ"ז אוסר העליון:

ומצאתי בכ"י (בסוס"י קל"ד) בשם הרשב"א דהק' בל"ה דע"כ האי אוסר היינו בהנאה. דאל"ה גם בלא עכבת יין אסור. כדין נודות שכומ"ז. ולרשב"ג הא אין כאן איסור הנאה דמוכרו חוץ מד"א שבו. וא"כ למה הביאה הרי"ף. וכ' דנראה לו דהכא בללוחית שיש בה יי"נ גמור. ובזה אסר כולה בהנאה אפילו לדידן כדין יין ביין ע"ש. וא"כ ממילא א"ש גם לשי' ר"ת מה שאוסר במשהו דהת איירי ביי"נ ממש כנ"ל. והדרבה לר"ת מרווח טפי מה שלא פי' המשנה בפי' דאיירי ביי"נ ממש. משום דהא תני לה בסיפא בהדיא דבמשהו אינו אוסר אלא יי"נ ממש ודוק:

מ"ה המערה לחוך כלי עכומ"ז שלא הודח כו'. את שעירה ממנו מותר.. הגר"א ז"ל כ' דל"ע דבמתני' תני גבי משפך אם ים בו עכבת יין. ולא תני בללוחית של עכומ"ז אם יש בו עכבת יין. אמנם גם הרמב"ם בפי' המשניות כ' בהדיא לכלי עכומ"ו שיש בו יין ע"ש. ע"כ נראה פשוט דדווקא גבי משפך שלא הי' רגילות במשפך עכבת יין [והרי הרמב"ן כ' להקל מטעם זה במשפך אף בלא הדחה ע"ם] הולרך למתני אם יש בו. אבל בכלי רגילות הוא להשתייר טופח להטפיח ואוסר כמבו' בהג"ה לא הולרך לפרש. וחדע דהא מוקי הש"ם הא דא"ר שקולי זוזי דהיינו באיכא עכבת יין אפומא דכוזניתא ע"ש. אף דאמר סחמא. וע"כ דזה רגיל ואי"ל להזכיר ע"ש":

רנדין ב"י שכ' על דברי הרשב"א. ואע"פ שכ' בשם הגאוני' שלא אסרו נילוק אלא לודאי יינם ולא לסתם יינם כו' וא"י כלל למה שינה לשונם והוקשה לו. הלא בלשון הרשב"א אינו כן. אלא כך הוא הלשון. ליין האסור בהנאה אבל ליין המוחר בהנאה לא . והיינו ודאי דגם בסתם יינם הוא חבור. שהרי הוא אסור בהנאה. ולא אתי לאפוקי אלא יין שנאסר מחמת כלי עכומ"ז שאינו נאסר בהנאה. וכמש"כ הט"ו דבזה אינו חבור כלל. ואפי' בשתי' אינו אוסר את העליון בזה לשי' הרשב"א. ואין שום סתירה וקושיא בדבריו כלל. וכמש"כ בסמוך גם בשם הרמב"ם. וכדברי המח' הנ"ל ודוק: בהג"ה ואם יש בו כדי להטפיח אסור. ואף שהמח' כ' לשון טופח לא כ' הרב לשון מחלוקת. דפשוט דכוונת המח' ג"כ יטלה"ט. דהרי כ' כן בב"י בשם הרי"ו והתו' בלא שום מחלוקת וחזר בו ממש"כ מקודם דמשמע דטופח לחוד חסור ע"ש. וכ"כ (בסי' קכ"ג). והש"ך בנקה"כ הק' זה דהמח' סוחר עלמו מכאן (לסקכ"ג) ופשוט דאין כאן שום סחירה כמש"כ. ומש"כ שם בלשונו כסברת הרשב"א דלעיל א"י מה זאת דלא הביא כלום דברי רשב"א לא הוא ולא הב"י ותולי הבין דהך ומשמע לי הוא לשון הרשב"א שמקודם ופשוט דהוא מדברי הב"י עלמו עשה"ש:

ומיהו אינו אוסר יותר מאם הי' מעורב בו. הגר"א ז"ל כ' דשי׳ הרמב"ם דחמור "יותר. וחיא שי׳ הי"א שהביא הטור.

ומש"כ הגר"א לדקדק מהא דקאמר אהא דשקילו זוזי דרב ש"מ גילוק הבור . ומשמע דאוסר בהגאה . עב"י בשם הרשב"א שדחה זה בדברי טעם:

יינם בטל בס' כמו שיתבאר בסי' קל"ד. עב"י וד"מ לקמן (רס"י קל"ד) שהביאו דברי הגמ"י בשם הר"מ דיין הנאסר מכח עכומ"ז בעל בס' כמו בנילוק. ובלשון הגמ"י עלמו דומיא דנילוק. [והביאו בקלרה הש"ך כאן (סקי"ג) במוסגר ע"ם] ונראה דכוונת הר"מ היא על דברי החו' (דף ע"ב) ד"ה א"ל שכ' ואם יש ס' בחבית כנגד יין התחתון האסור ודאי איני אוסר אפי' אי נילוק חבור דלא גרע מאם הי' מעורב דבטל בס' בסתם יינם כפיר"ת . ונראה שמפרש בכוונת דברי' דלא דהקילו לגמרי כר"ת אלא דם"ל דכיון דהך דינא אי נילוק חבור הוא ספיקא דדינא .. יש ללרף לזה שי' ר"ת דס"ל בסתם יינם דבטל בס'. וא"כ יש להתיר מכח ס"ס, ספה אי חבור. וספה כר"ת דסתם יינם בעל בס'. וכאן נמי הרי ודאי לא עדיף מנתערב ובטיל. כ"ה כוונחו בפי' דברי התו'. ועפי"ז כ' הוח לדקדק ג"כ בכח עכומ"ז דים להקל מס"ם ספק כשי' רוב פו' להקל בכח עכומ"ז בהנאה. (והר"מ אכחי לא הוה ברירא לי' להורות להיתר בפשי' כמו דקיי"ל לדידן. אלא דמ"מ נהט לה בספק] וכיון דחינו איסור הנאה הרי היין שאינו אוסר בהנאה ודאי דאינו אוסר במשהו (כמש"כ לעיל בשם הרשב"א והר"ן) וספק כשי' ר"ת דכל סתם יין אינו אוסר במשהו והוה נמי ס"ם להקל [ולפי"ז יש סעד דהנאסר מכח עכומ"ז אינו אוסר את הנילוק כמו יין המותר בהנאה כמש"כ בסמוך בשם הגאונים והרמב"ם. וכל כילוק הא הוה 'נמי ספד"ד כנ"ל . וא"כ בזה נמי אפי' הוה ספק אי אסור בהנאה כמו דס"ל להר"מ מ"מ הספק אי מותר בהנאה (ולא שייך נילוק לכו"ע) וספק דין נילוק הוה ספק ספיקא להקל. ואפשר לפרש מש"כ דומיא דנילוק דבאמת כוונתו על שי' רש"י דבנאסר מכחו לא אמריכן כילוק והדמיון כמו דל"א כילוק אלא ביי"כ וה"כ לאסור במשהו ג"כ אמרו יי"נ ודוק] עכ"פ נראה דהמראה מקום כאן בהגה כמו שנתבאר בסי' קל"ד אינו מדוקדק דלא קרב זה אל זה. דהתם דווקא במקום הפסד. וסמכינן אשי' ר"ת לחוד ג"כ במקום הפסד מרובה. וכאן הוה מחורת ס"ס וכנ"ל. ואפי' שלא במקום הפסד. ואולי דהכוונה דפסקינן כאן אפי' בלא הפסד. כמו דפסקינן לקמן סי' קל"ד במקום הפסד . ודברי הש"ך בסקי"ז שהולרך להביא סברא זו מדברי הנמ"י וכ' ג"כ דאפסר דהרב לא ס"ל זה לכאורה ג"כ ל"ע דמשמע דכוונת הרב בזה ממש לדברי הגמי"י וכמש"כ ול"ע:

גת שהיין יורד ממכו לבור וכגע עכומ"ז בהקילוח .. אם יש בהחרלנים והזגים והענבים שבגת ס' כנגד הקלוח לא נאסר מה שבגת . ובהגה"ה דאמרינן סלק את מינו כמו שאינו כו'. והש"ך הקשה דהרב לשי' למה הולרך לזה דסלק. הא פכק לקמן דכל סתם יינס בטל בס' א"כ גס היין גופיה מבטלין . וכ' ע"ז הדג"מ דלכאורה י"ל בפשי' דהא הכא ע"כ איירי דליכא הפסד כלל. דבמקום הפסד לא אמרינן כלל דנילוק חבור. וא"כ הרי לא ס"ל להרב לבטל בם' אלא במקום הפשר. אלא דכ' שיש להקשות מט"א דהרי גם מדינא דהש"ס אינו אוסר במשהו אלא בהתירא לתוך איסורא והכא הרי ההיתר עומד במקומו. וא"כ גם מדין הש"ם הוא בעל בס' ואי"ל הפסד כלל. ולולי ד"ק הוא תמוה מאוד. דלכאורה מוכח בהדיא מדברי המח' והרב בס"ה דאם יש בה איסור משהו יין טופח כדי להטפיח אוסר בנילוק ג"כ. ולא אמריט דבטל בס'. וכן מוכח בש"ם ד' ע"א גבי הא דא"ר כי כייליתו לעכומ"ז שקילו זוזי מעיקרא כו' משום דיין משהו הרגיל להשתייר בכליהם אוםר את כל היין בנילוק . וע"כ דהא נמי חשוב כהתירא לתוך איסורא . וההסבר בזה מבו' עפ"י דברי הרמב"ן שדקדק אהא דמערה מקיחון לבור אפי' כל היום אינו אוסר דלמה אינו אוסר בנילוק. [ולפי"ז הרי מלטרף כל הקיתון ביחד ול"ג מפי חבית דאוסר במשהו] וכ' הטעם דחזיכן להכילוק כאלו כבר ירד וכיון דאפי' ירד דרך טירוי מעט מעט איכו אוסר. אינו אוסר גם בתחילתו ע"ש. וא"כ ה"כ כ"ש דלאסור אמרינן הך סברא. דחשבינן כאילו נפל כבר. וה"ה היתר לחוך איסור . ועוד נראה ברור דחדרבה אזלינן בתר חשיבות האיסור

והרי הוא שומד במקומו וחשיבוחו עליו וו"ב. וא"כ ודאי דמדינא הרי היא אוסר במשהו. ומשו"ה לא הקשה הש"ך אלא לשי' הרב דלדידן בטל בס'. וא"כ חוזר וניעור תי' הד"מ לכאו' דהכא שלא במקום הפסד לא קיי"ל לבטל בס':

בשי' הטור דבמקום דבדיעבד מותר אפי' במערובות ממש בשי' הטור דבמקום דבדיעבד מותר אפי' במערובות ממש אין להחמיר בנילוק אפי' לכתחילה ע"ש. וה"נ ודאי דהכי הוא כיון דלשי' הרב במקום הפסד שרי לבטל תערובות ממש בס' ודאי דלענין נילוק יש להקל בס' אפי' לכתחילה ואפי' שלא במקום הפסד כלל בוא"כ לשי' הרב גם היין גופי' יבטל:

אולם לענ"ד יש ליישב קושיתו בפשימות דהנה חמה שם עוד חמי' גדולה בעיקר הדבר דס"ל להרשב"א בנגע עכומ"ז בהקלוח מהני בטול. והרי התו' (בדף ע"ב) כ' דנילוק ליין איסור מהכי ס' בחבית לבטל. אבל כגע עכומ"ז בקילוח לא מהכי ס' לבטל. דחשיב כאלו כגע העכומ"ז בכולו. והיינו כיון דהוא חבור. מה שנגע בהקילות הוה כנגע בכל היין. ובאמת כבר כתבו כן התו' מקודם (בדף נ"ז ד"ה מהו) דאי נגע עכומ"ז בסוף הקלוח הוה כולו איסור הנאה. ולא הוה כדין תערובות דימכר כולו חוץ מדמי איסור שבו . והיינו דזה אינו כדין תערובות אלא דהנגיעה חשוב כאלו נגע בכולו ע"ש [ותמהני על הרב"י שהביא זה דהוה כאילו כגע בכולו בשם רי"ו. וחמה עליו דמנין לו זה ע"ש. והרי הוח מפורש יולא מדברי התו' בב' מקומוס]. והנלענ"ד ליישב דברי הרשב"ח דבאמת בטול בהיתר של יין העליון ודאי לא שייך. דהרי הוא כאילו נגע בכולו וכנ"ל. אלא דהחרלנים והזגים שפיר מבטלים אותו מטעם אחר . דהרי כ' הרא"ש והפו' בסוגיא דיין שמזגו עכומ"ז דלא שייך שם לאסור משום נילוק והנגיעה במים יהי' כאלו נגע בהיין. דלא אמרו כיצוק אלא יין ליין. אבל מים ליין לא שייך כיצוק ע"ש. וא"כ נראה ברור כיון דהחרלנים והזגים מבטלין את הקלוח. תו לא חשיב הנילוק כיין ליין. והוה כנילוק לחרלנים וזגים. [והיין שבגח סלק כאילו אינו משום דהחרלנים מבטלין את התחתון ואת הנילוק שלון וא"כ אין נילוק לחרלנים וזגים וא"כ לא שייך כלל לומר דהוה כנגע בכולו כיון דבכה"ג אינו חיבור כלל [ואע"ג דהיכי דהוה המשכה גם החרלנים והזגים יש עליהם דין יין. ונגע עכומ"ז בהחרלנים ווגים עושה יי"נ כמבו' בלשון החו' והרא"ש (דף נ"ו) בסוגיא דהמשכה ע"ש. לענין נילוק ודאי לא אמריכן הכין אבל לבטל ביין [אפי׳ נאמר דגם יי"נ בטל בסי] ודאי לא שייך כלל כנ"ל. דזה הוה כאילו נגע בכולו . והעליון גופי' אסור מלד עלמו . אלא דבטול החרלנים הוא מבטל את גוף החבור וא"ש. וממילא ודאי א"ש מה דהולרך גם הרב דווקא לבטול הא"מ ולק"מ. שוב ראיחי שכבר נתעורר בוה בס' תפל"מ:

סימן קבז ס"א האומר לחברו נתנסך יינך אם הוא בידו נאמן. ערא"ם שהאריך להוכיח דאין הטעם משום מגו. אלא דהוה כבעלים. ומתחלה לריך להבין מאי ספיקו של הרא"ש דהא קיי"ל לדידן כרבא דאפי' כבר אינו בידו כיון דבתחילה הי' בידו נאמן אם אמר לו בפעם הראשון והרי עכשיו ודאי אין לו מגו. ול"ל דגם שעכשיו לי"ל מגו. מ"מ הרי הימני' בהחלה. וכעין דקיי"ל בחו"מ (סי' כ"ו) גבי שליש דאם הי' לו מגו פ"א והמנוהו. שוב כאמן אף בומן שאין לו עוד מגו. דהרי הימני'. אבל בשלא הי' בידו כלל קיי"ל התם דאי"ל. וה"ל הי' אפ"ל כן. והא שמוכיח הרא"ש מס"ה שם דאם הוא בידו נאמן אף שנכתבו כבר ואין לו עכשיו מגו ע"ש. ולדברינו הא סגי כשהי' לו מגו מכבר כנ"ל. היינו משום דסוגי' דהתם ע"כ כאביי כמש"כ בסמוך מדלא שאלו אם כבר אשכחי'. ואם נפרש דבידו היינו מגו. א"כ לאביי דם"ל דדווקא כ"ז שבידו. היינו נמי שיהי' גם המגו עדיין בידו. וה"ז לא הי' בס"ת שם. וע"כ דהך דבידו היינו מחורת בעלים. וא"כ הוה"ד לרבא אפי' לא הי' לו מגו מעולם כגון ביי"ג שהי' מבושל נמי נאמן |וכמו

שיתבאר בסמוך]. כ"נ בהבנת דברי הרא"ש:: אבל לולי שאיני כראי נראה דלא שייך הכא כלל סברא דהימני' דהרי בהדיא אמרינן בגיטין (דף ס"ד) דל"ש הימני' אלא בממונא ולא באיסורא. ואפי' לר"ח דס"ל התם הימני' גם בגט

היינו כמש"כ התו' שם דנתן מתחלה לגרושין אם יאמר השליש לגרושין. אבל כאן הרי לא יהי' נעשה איסור בשביל קבלחו. ואין לומר דה"כ שויא אנפשי' חתיכה דאיסורא. חדא דהא כ' הע"ז באה"ע (סי"ז ס"ב) דבדבר שאין האיסור מבורר לפנינו עכשיו לא שייך בזה שויא אנפשי׳ חד"א ע"ש ועגרש"א כאן. ועוד נראה לי ברור דלא שייך בכה"ג שואנח"ד. דהרי מבואר (ריפ"ק דכחובות) דאי הוה אמרינן דלא קים לי' בפ"פ לא שייך שואנח"ד אלא דקמ"ל דאמרינן דקים לי' וכן מוכרח בסוגיא דמייתי ראי' ממתני' דקים לי' כמש"כ התו' בריש מכלתא ע"ש. אבל אי לא קים לי' וראי דל"א שויא כו' וא"כ ה"ל ודאי ל"ש בזה לומר דשואנח"ד דהרי ודאי דבזה לא שייך קים לי׳ ודוחק לומר דה"ל קים לי׳ דמהימן לי׳ כבי חרי דמשמע בש"ם דאסור מדינא. ועוד אי מבום שאנח"ד ליהני אמהלא וכה"ג. והרי משמע דהוא נאמנות ברורה. וע"כ דהוא מתורת בעלים. וההכרח לזה מן התורה כלעכ"ד דהרי כ' רש"ו בכ"ד דהא דנאמן אדם על הטבל ושחיטה משום דהרי לא הלדיכה התורה עדים ע"ז. וה"ג הרי לא הלריכה התורה להעמיד עדים לשליח באישורים. וא"כ פשוע דכ"ז שהוא בידו ודאי כאמן. אלא דבהא איפליגו אביי ורבא דאביי ס"ל דווקא כ"ז שהוא בירו. ורבא ס"ל דאפי' ילא מידו עדיין נמשך הנאמנות עד זמנא דאשכחי':

דמה דהקשה הרשב"א לשי' זו דאפי' בלא מגו נאמן גם לאביי. א"כ מאי מקשה מכה"ג ביוה"כ דנאמן אפגול הא התם ה"ה עדיין בידו וה"ה כבעלים ומודה אביי דנאמן. לולי ד"ק. בקרבנות מיכף שעשה הזריקה הרי כבר ילא הדבר מידו. שהרי אינו עוד דם הראוי לזריקה. ול"ח בידו כלל. [ומש"כ שם רש"י דבהואות דלפני ולפנים איכא למימר דחזינא דרך לול. וא"כ למ"ל לרש"י הא. דהא התם בל"ה יש עדיין לפניו הזאות הפרוכת. וא"כ זה ודאי ה"ה בידו . וא"כ בל"ה לכו"ע נאמן . אבל באמת ע"כ גם בלא דברינו לאו דוקא נקט לה רש"י דהרי כשלריך עדיין להואות הפרוכת הרי יש לו גם מגו לפגל בהזחות הפרוכת ונחמן לכו"ע ודוק]. וא"כ לאביי ודאי דאינו נאמן. אבל כל שבידו אפי' בלא מגו שפיר נאמן: וַבַּלִי'בַ מש"כ הש"ך דהנ"מ דנאמן על יין מבושל לומר שנחנסך קודם שבא לידו לשי' הרא"ש. אינו נראה כיון דבארנו דעיקר הנאמנות משום דהאמינה תורה לכל מי שבידו . א"ל זה שייך במה שנעשה כשהוא תחת ידו אבל להאמינו על קודם שבא לידו מניין לנו להאמינו ע"ז. ובוה אי"כ אלא מי שהי' אז בידו. אבל הכ"מ כשאומור שהוחלף יין זה על יין חי ונתנסך כשהוא תח"י ונתבשל עכשיו בזה שפיר כאמן. ואף בגווכא דלא שייך מגו. כגון שלא הי' בידו להחליף אלא אחר החליף ע"כ וכה"ג ודוק:

ואפי' אינו עתה בידו שכבר הוחזר לבעלים אך בפעם ראשון שמלאו א"ל כו'. לכאו' משמע דהיינו לעולם פעם א' אחר החזרה . וכ"כ הר"ן בהדיא . אבל הב"ח כ' דהיינו דווקא כשלא היו הבעלים בשעת החזרה. אבל אם היו או הבעלים בשעת החורה ולא א"ל אי"ל עוד. ולא הביא דברי הר"ן. אבל אחר העיון דברי הב"ח נכונים. דהר"ן לא כ' כן אלא לשי' הפו' דס"ל דפועל גרע מאחר דאחר נאמן לעולם ופועל אי"נ אלא כשהי' בידו לפי שעליו להודיעו. ומשו"ה כ' דבשעת החזרה ס"ל לרבא דאפשר דהי' ירא להודיעו פן יקפח שכרו ע"ש. אבל לשי' זו דאחר אי"ג ודווקא סועל נאמן לפי שהוא בבעלים. וכן כשהחזיר ס"ל לרבא דכ"ז שלא הי' שהות להודיעו ה"ה בנאמנותו. אבל כשהי' לו כבר שהות תו

הזלא ליי כאמכותו ואיכו כאמן יותר מאחר ודוק: סק"ג האריך להשיג על שי' הפו' דבדבר שבידו נאמן אפי' הבעלים מכחישים הא קיי"ל דע"א אינו קם אלא לשבועה. ונהי דע"א נאמן באיסורין היינו היכא שאין הבע"ד מכחישו. אבל היכי שהבע"ד מכחישו לא מסתבר שיהי' נאמן להפסיד ממונו. ולא זכיתי לעמוד על ד"ק דמאי ענין הפסד ממון להכחישו. הא הר"ן פרק האומר הקשה על שי' הפו' דבכל אדם נאמן אפי' בא"י מהא רא"ל דהטמין אביו מעות וא"ל של מעשר שני הם. דאם אין בידו ליטול אינו נאמן. ותי' הרמב"ן דהתם הוה אפוקי ממונא דמע"ש ממון גבוה הוא ע"ש". הרי דהיכי דאנו דנין עליו דין ממון אי"ג אפי' אין הבע"ר מכחישו. אלא דבאיסורים אין לו דין הולאות ממון

דברשות בעלים הוא. ומה שהוזל מחמח האיסור זה אפקעחא דמלכא ממילא. אבל העדות דין איסור עליו. וא"כ אפי' מכחישו. כיון דקיי"ל דלכל מי שחוא בידו לו האמינתו חורה א"כ שפיר י"ל דגם הכחשת הבעלים ל"מ יותר מהכחשת אחר. וכיון שהוא בידו אוסרו . ומס"כ עוד דהשי' המחוורת שי' הראב"ד והרשב"א וסייעתם דנאמנות פועל דווקא בשותק. ומחלקים דפועל גרע מעד דעלמא. הנה בעיקר השי' בזה יתבאר בסמוך בס"ד. אבל לכאו' איני רואם שום הכרח דחולקים אהך דינא דאפי' מכחישו [דהתו' והרא"ש והמרדכי כ' זאת מסברא פשוטה. דהא בשביל הכרח הסתירה דשאר כל אַדם כמי כאמן די להם בחילוק דא"י דשאר כל אדם דווקא בשותק. אלא דכ' זה מסברא פשוטה וכדבארנו דכיון שהוא בידו להם הנאמנות] דשפיר י"ל דגם הם ס"ל דאפי' מכחישו גאמן בפועל שהוא תחת ידו וה"ה כבעלים. אלא דלא סגי להו לתרץ דהא דבעיכן בגיעין דווקא בידו הוא משום שמכחישו. דהא בהריא מבו' בסוגי' דפריך מכה"ג ביוה"כ. ומעובדא דס"ה דבאינו בידו אפי' באינו יודע נמי לא מה"מנא והרי באחר ס"ל דמשמעות הסוגיות דנאמן אפילו בא"י והולרכו לחלק דבפועל גרע טפי בזה [לאביי כשהוליא מידו. ולרבא כשלא א"ל בפעם הראשון]. אבל בומן שהוא בנאמנותו שפיר י"ל דעדיף טפי אפי' להכחיש הבעלים. דכל שבידו ה"ה הבעלים לנאמנות שנתנה לו תורה ודוק:

יש"ד" סק"ט הבין מדברי הב"ח דבשומר שלא א"ל בפעם הא" אי"כ אפי' בשתק. והש"ך האריך להשיג עליו. ואין הכרח בכל טעטוחיו. דמאי שדקדק שכיון שהוא כהודאה מאי גריעותא דשומר כבר כ' הט"ו בסק"א די"ל דפועל שעליו רמיא להודיעו ולא הודיעו בזימנת קמת סבר שמשטה בו וחין שתיקתו כהודתה ויש סעד לדבריו דהא בגולן מפורש בש"ס דאין שתיקה כהודאה. ומש"כ דהתו' וסייעתם הא לא ס"ל דשומר גרע אין זה מוכרח כלל דוראי אליבא דאביי דס"ל כל שילא מידו אי"ג ובאחר אית לי' דנאמן וס"ל להרשב"א וסייעתו דהחילוק דפועל הוה לי' לאזדהורי זה ודאי סברא דחוקה ולא ס"ל להתו'. אבל לענין לא א"ל בפעם הראשון וא"ל אח"כ לענין שתיקה ודאי הוה סברא מרווחת כמש"כ בשם הט"ז. ומה שהרא"ש הוקשה לו זה גם מדרבא. זהו קודם שחידשו התירוץ דשתיקה כהודאה. אבל לפי המסקנא מסברא דשתיקה כהודאה וראי א"ם כנ"ל. אלא דלשון הטור משמע בהדיא דאפי' על שומר שלא אמר בפעם הראשון מסיק גם ע"ו דנאמן ע"ש היעב:

אבל באמח גם דברי הב"ח איכן מכריחין כלל לחילוק זה אלא כווכתו הוא דעל הנאמנות של שומר דהוא מכח עלמו ואפי׳ אין הבעלים יודעים ואפי' מכחישו בזה מחלקינן בין פ"א או לא . אבל לענין נאמנות של אחר דאינו אלא משום שתיקה דהבעלים שהוא כהודאה לא מחלקיכן. וממילא דהוה"ד בשומר ודוק:

בהג"ה ואם הבעלים אין מכחישין אותו אע"פ שמכחישו אחר ל"מ. הנה הש"ך האריך במערכה בזה. והב"ש באה"ע סי' מ"ב השיג עליו ולענ"ד בקלרה דוה ודאי פשוט דהיכא דאיכא חוקת היהר [ואפי' היכי דנאמן ע"א כגון בטריפות . וע' מש"כ בזה בסמוך קיי"ל בהכחשת ע"א שמכחישים זה את זה. דאוקי גברא להדי גברא ומוקמיק אחזקה. והיא הלכה רווחת בסי' ל"ע גבי בדיקות הריאה. ונראה דסמכו בזה בפשי' מסוגיא דיבמות ד' ל"א דתרי ותרי הוה סד"ר ומחמרינן בזה מדרבנן. אבל בהכחשת ע"א לא מחמרינן אפי' מדרבנן ומוקמינן לה אחזקה וכמש"כ החו' שם בשם ר"י ע"ש. והב"ש שם כ' דלשי האוסרים בקידושין לכתחילה ה"ג באיסורי' כן ולא נראה לחלק בין קידושין לאיסור. והרב בכאן שכ' בשם היש חולקים (שהוא הרשב"א) שע"א בהכחשה לאו כלום. כוונחו דהמחיר אינו כלום. ול"כ כלל דהרי הרב לא הביא שם בסי' ל"ע שום חולק בזה ובודחי דקידושין דווקא ואינו אלא משום לזות שפתים. ואפשר דלא שייך אלא באיסור א"א. [וגם התם ל"ע בא"א לה להשיג גט . אי אסריכן לה לעולס] . ודברי הרב בכאן יתבאר בס"ד בסמוך דמילחא אחריתא הוא. והיכא דליכא חזקת כשרות. פשוע דהוא איסור דאוריי׳ וחייבין ע"ז אשם חלוי. והב"ש שהולרך ללמוד משי׳ התו׳ גבי קדושין שם ומשמע דבדיעבד מותר. ולכאו׳ פשוע דהוא ספק גמור. ואולי כוונחו לאיתרע בעלמא ול"ע. וספיקת הרב בכחן

בכאן היינו במקום דאיכא חזקת היתר. אלא לשי' התו' בבעלים שותקין נאמן האוסר דיש רגלים לדבר. וא"כ האוסר יש לו רגלים לדבר. ועל המתיר לא שייך רגלים לדבר משתיקת הבעלים. ועדיף כח האוסר:

לענ"ד כוונת העט"ז שכ' בזה דעד האוסר הוה כתרי דכל מקום שהאמינה תורה ע"א ה"ה כשנים. והש"ך השיג ע"ז דמנלי' הא. דל"א הכי אלא כשהעד יש לו נאמנות של שנים. ועוד דלמה יהי' האוסר יותר כתרי מהמתיר ע"ש. ולענ"ד הא בסועה אמריכן בש"ם דהאמינתו תורה לע"א לפי שרגלים לדבר שקינא לה ונסתרה. ובאמת למדו הפו' מזה בכ"ד דברגל"ד נאמן ע"א בכ"מ לאוסרה על בעלה וה"נ ילפינן הכא ג"כ ענין זה דכתו דבכועה אמר בש"ם דהאוסר ה"ה כשנים לפי שרגל"ד וה"נ בזה דהום רגל"ד משתיקת הבעלים ה"ה כשנים. ובאמת אף שמשמעות הרב כהש"ך דהרשב"א חולק ע"ז. מ"מ לענ"ד באמת אין הוכחה ברורה בדברי הרשב"א שחולה בסברא זו. דשתיקת הבע"ד הוה כרגל"ד:

ארא דבל"ה איכא למישדי בה נרגא דכיון דע"כ איירי בב"א.
דבואח"ז פשיטא דהראשון כשנים לשי' הרב והתו' כמו
שהוכיח הש"ך מדין השוחט (בסו' סי' א') א"כ אין הרגלים הזה
מבורר. כיון דאחר מכחישו באותה שטה. ואפשר דבכה"ג לא הוה
רגל"ד כלל. ולכאו' על המחמיר להביא ראי'. והנה הש"ך כ' ראי'
נכונה ממשנה (דר"פ א"ל) דע"א אמר אכלח חלב וא' לא אכלח
דמביא אשם תלוי הרי דשפיקא הוא. ואח"כ דחה זה בשם הירושלמי
דשאני א"מ שאפי' אומר לבו נוקפו מביא א"ת ע"ש:

כראי הייתי . הי' נראה דכוונת הירושלמי לאוקי מתני' כמ"ד דאדם מתנרב א"ת בכ"י. הבל הש"ם שלנו לא סבר כן דהרי משמע בקידושין שם רשחיקה דגבי חלב . הוה כשתיקה דטהרות שהוא נאמנות גמורה . והיכי יליף לה ממתני' דהוא אמר לא אכלתי סטור. הא לא מכחיש לו ע"א מהימן. ודלמא הא דמהימן אי לא מכחים היינו לא"ה ומשום דלבו נוקפו. וכן לשון הש"ם בכחובות (ד' כ"ב) גבי שנים אומרים מת ושנים אומרים לא מת אם ניסת לא תלא פריך הבא עלי' בא"ת קאי. נשמע מלשון זה דכיון דהוא חייב א"ת פשי' דהוא ספק איסור ואסורה. ואע"ג דיש לדחוק בכ"ז וי"ל דלעיקר הנאמנות אם לא מהימן ע"א לא שייך כלל לבו נוקפו. או דמשמע לי' דאי לא מכחים מביא חטאת ממש. ובההיא דכתובות י"ל דלישנא בעלמא הוא דודאי פשוט התם דתרי ותרי בלא חיקה הוה ספיקא דאוריי' לכו"ע וע"ש בתו'. מ"מ פשוטן של הדברים ודאי מוכיחין דאי מכיא א"ת פשום לי׳ להש"ם דהוה ספק איסורא: והנלע"ד לרחות דהנה יש להקשות אאביי בקידושין (שם) דאייתי לא אכלתי דסיפא. ולא אייתי עא"א אכל וא"א לא אכל מביא אשם חלוי דמליעתא. והוא כעין קושית הש"ך (בס"ק ט"ז) בכריתות:

הנראה בפשי' דבאמת מהא אין ראי' כלל. די"ל דההיא היינו במקום דליכא חזקה כלל. וכגון דהי' כאן ב' חתיכות ה' של חלב. וא' של שומן. ואכל א'. והב' אכל עכומ"ז. [או אפי' ישראל אחר לדידן דקיי"ל כר"י (שם ד' כ"ג) דאין שנים מביאין חטאת א']. ובא ע"א דהוא אכל חלב. דהוה ודאי נאמן מביאין חטאת א']. ובא ע"א דהוא אכל חלב. דהוה ודאי נאמן בכה"ג והו"ל לאחויי חטאת. וכיון דהכחיש השני מביא א"ת. ואין כלאן רהי' לנאמנות משום שתיקת הבעלים. ומשו"ה לא מייתי אלא מסיפא דלא אכלתי בקתני פטור דהיינו דלא אכלתי כלל. וא"כ יש חזקת פטור ואפ"ה משמע דאי לא מכחיש לי' הוה מהימן אף דאיכא חזקה. וע"כ דהוא משום שתיקת הבעלים. וא"כ מהך דע"א אמר

לכל ועל"א לא אכל אין שום ראי' ודוק:

[ניין בש"ך שם שהביא מחלוקה התו' והרא"ה רבו של הריטב"א

אי בכל האיסורין אמרינן דבזה אח"ו הראשון נאמן כב'.

דכ"מ שהאמינה התורה ע"א ה"ה כשנים. והרא"ה סבר דדוקא

בעד סוטה דקיי"ל דדבר שבערוה אין פחות מב'. ואפ"ה האמינה

מורה בסוטה. וכן בעד מיתה דבעי מן הדין שנים והאמינו חכמים

פורה בסוטה. וכן בעד מיתה לבל האיסורין דע"א גאמן מן הדין

בזה לע"א. ה"ה כשנים. אבל בכל האיסורין דע"א גאמן מן הדין

לא שייך זה. והק' ע"ז הש"ך מהא דע"א אומר ראיתי את ההורג

גבי ש"ע דאמרינן ג"ב בש"ם דה"ה כב' ע"ש. ולכאו' הי' נראה

דגבי ע"ע חיכף שלא כודע הרולח הוה כאיתחזק איסורא דחייבין להביא ע"ע. והוה כאיתחזק איסורא דמן הדין ע"א אי"כ וע"כ דהאמינתו תורה כשנים. אבל באמת נראה פשוט דלא שייך בזה חזקה לאיסורא דודאי כל דבר סופו להודע. ואף שאינו כודע לכו עכשיו ה"ה עומד להודע. ועוד דהרי"זה אומר שהי' יודע מתחי' אלא דאכן הוא דלא הוה כודע לן. וא"כ מאי חזקה שייכא בזה.

ולא עדיף מע"א בעריפות בבהמה דנאמן מן הדין:

"ר נראה ברור דהתם נמי מן הדין הול"ל כיון דאין הרולת נהרג

ע"פ ע"א. א"כ ע"כ הרי לפנינו דאין הפטור משום דאנו
מאמינים ע"ז לע"א. דהרי לענין מיתת הרולח אנו מחזיקין אותו
ללא נודע. והי׳ לנו מן הדין ג"כ להביא ע"ע. וע"כ דלענין ע"ע

נתנה לו התורה נאמנות כב'. ול"ק מידי:

לוד כ' שם דבשוחט לעיל (סי' א') אפי' בב"א חשוב דברי המחיר כנהקבל החילה משום דרוב מלויין א"ש מו"ה ע"ש. ונראה דמ"מ זה דווקא כשבאו מיהו בכת אחת. אבל אם בא האושר תחילה תו הוה האושר כב'. כדכתב לעיל (סי' ל"ט) גבי ריאה להדיא. ולכאו' אין נראה לחלק ביניהם. ול"ע:

לניין חו"ד שחקר דע"א על הטריפות ליחשב ג"כ כאיתחזק היתרא דנשחשה בחזקת היתר עומדת. וכן עמד בזה כבר הפמ"ג (בסי' ל"ט) ע"ש. וכן הנוכ"י. אבל לכאו' נראה דרווקא בחזקה דע"כ אנו משנין הדבר מכשהי' בתחילה. א"כ הרי החזקה מנגדתו להעד. אבל כאן דאינו אלא מכח רובא. והרי ודאי יש לפניט מיעוט טריפות. בודאי ל"ש דהוא מעיד כנגד הרוב. דכיון דזה המעיד יודע שהוא מהמיעוט לא שייך כאן רוב. ואט"ג דבכל ספיקא דעלמא קיי"ל דרובא וחזקה רובא עדיף. הכא דלפ"ד אין כאן ספק. לא שייך רוב. וסעד לזה במש"כ בשי' הט"ז (סק"ו) כאן ספק. לא שייך רוב. וסעד לזה במש"כ בשי' הט"ז (סק"ו)

עוד דדבר שבידו נגד חוקה אין העדות ברורה כשאר עדות. דהרי בשאר עדות קיי"ל דהעיד ע"א שהוא חלב. ואח"כ אכלו לוקה כמש"כ הרמב"ם. ובדבר שבידו קיי"ל בקדושין דאב שאמר קדשתי את בתי אי"ג לסקול ע"י ע"ש. ואין דבריו מוכרחין כלל דהתם שאני דהוה דבר שבערוה. ומן הדין לריך ב' : ערים דווקא ועי' בתו' (רפ"ק דגיטין) ועוד יתבאר בס"ד בסמוך שלור שם בהגה . והוא שאומר לו נהנסך בפניך . ובש"ך האריך להסכים כשי' הפו' דאפי' הבעלים א"י ג"כ נאמן. ואין בהם כדי להכריע. הנה ראייתו מההוא סמיא בקירושין ומעובדא דינאי שם. כבר דחו זה התו' (ר"פ האש"ר) ע"ש שיישבו גם הא דאי לאו גולגא הוא. ובר"ן קידושין שם מיישב ההיא דינאי דשתיק פ"א ע"ש . ומה שפלפל בסוגיא (דר"פ א"ל) דמאי דייק שם מרישא דרווקא תרי דע"כ היינו במכחים דאי לא מכחים מאי איריא תרי אפי' חד . נמי כדמסיק שם מסיפא דגם ע"א נאמן. ואי בא"י ע"א אי"נ לישני בא"י. ועוד הא דמייתי שם הוכחה דע"א נאמן מסיפא דהוא אמר לא אכלתי. ולא אייתי ממליעתא דע"א אמר לא אכל כו' הא לא מכחיש לי׳ אחרינא ע"א נאמן. אלא דס"ל להש"ס דבא"י ג"כ נאמן. וא"כ א"ש הכל. דלא־מלי לתרולי רישא בא"י. דאכתי היקשי מאי איריא תרי אפי' חד כמי. ומשו"ה כמי לא מלי לאוכוחי ממליעתא דבעי לאוכוחי אפי' בא"י ובמליעתא איכא למימר בשותק. ואייתי מסיפה דדוקה מכחים לי' אבל בה"י נאמן:

דרבר, קושייהו הא דלא אייתי מליעתא כבר כחבתי לעיל בסמוך דאין משם ראי' וע"ש. והא דלא מוקי הש"ם רישא בא"י כבר הקשו זה התו' (שם) ותי' דזה פשיטא דבא"י שנים נאמנים. [וכוונתם דאי איירי בשוחק י"ל דקמ"ל דיוקא דהא ע"א אי"ל אבל בא"י לא ניחא להו לומר דלדיוקא אתי כיון דאינו בכ"ג ע"ש היטיב]. ובאמת בסוגיא (בר"פ האש"ר) מסיק הש"ם בהדיא אהך מחני' דהוה משום שתיקה כהודאה. וער"ן מה שנדחקו החולקים דסוגיא דכריהות ואביי פליגי אההיא דהאש"ר. אבל בודאי דקשה לעשות מחלוקת בין הסוגיות. וגם התו' בכריתות הוכיחו מהא דממעט שם ע"א מהודע אליו ולא שיודיעוהו דע"כ היינו בא"י דאי במכחיש פשי' דע"א אינו קם אלא לשבועה. וה"ז הוכחה גדולה דבא"י לא מהימן ע"א. אלא דל"ע לכאו' דהא בר"פ הא"ר אייתי הך ברייתא

דאו הודע לראי' דע"א מהימן ודחי דלמא משום שתיקה כהודאה. וע"כ דהפשטן הוה ס"ל לאתויי אפי' בא"י כגון עד מיתה שם ומאי ס"ד דא"כ מיעוטא דאו הודע היינו במכחיש. וא"כ פשי' ול"ל קרא. ואפי' בתר דדחי שם אכתי שקיל וטרי שם הש"ם דמסברא ע"א נאמן ואפי' בא"י וע"כ דמיטוטא קאי דווקא במכחים ול"ע: וב"בן מה שהביא הש"ך להכריע מהא דאפי' באתחוק איסורא לא איפשיט ביבמות דע"א לא נאמן להתיר. והרי ודאי דאם נאמן להתיר כ"ש דנאמן לאסור באיתחזק התירא וכמ"ש הרא"ש (גיטין שם) דלאסור ודאי דנאמן טפי ע"ש. וא"כ ודאי יש לאסור מספיקא ע"ש. הנה התו' שם ד"ה מידי דהוה כ' בשם ר"י להדיא בהיפוך דאי הוה ילפינן דנאמן. אפי' באיתחזק איסורא הוה אמריגן דגם בעריות נאמן להתיר. והא דאין דבר שבערוה פחות מב'. היינו לאסור. והרי בהדיא דס"ל דלהיתר נאמן יותר מלאסור. וכן הזכירו התו' סברא זו (ריש גיטין) ד"ה מידי דהוה לפי הגי' שם עריות ע"ש. והא דכתב הרא"ש דלאסור ק"ו מלהתיר היינו בליכא. חזקה דכשרות דא"כ בל"ה אסור מספיקא הוה לאסור ק"ו מלהחיר. אבל במקום חזקה פשי' דחזקת היתר עדיף מחזקת איסור . דחזקת איסור בדבר שיש לו היתר . פשי' דעומדת להתיר . אבל חזקת היתר ודאי אינה עומדת להיות אסור. וא"כ שפיר י"ל אע"ג דלהתיר באיתחזק איסורא לא איפשיט . אבל לאסור באיתחזק התירא ודאי אי"נ בא"י אם לא בשתק מחמת שתיקה. וההוכחה י"ל כמש"כ בשם התו' בכריתות מאו הודע אליו . דהיינו ע"כ בא"י. וָהִש"ם נסתפק בחזקת איסור דקיל טפי כנ"ל. אבל לאיסור באיתחזת להיתר ודאי דאי"נ. ומיושב מה שדקדקנו לעיל בסמוך לפי המסקנא. וגם הס"ד יש לומר בדרך זאת ואכמ"ל. מיהו החו' דריש גיטיו המובא בש"ך סותר זה קלת דמשמע שם דפשיטא להו דבעריות אי"נ אפילו להיתר. ודוק:

בהג"ה שני אחין אינם אלא כע"א לענין איסורים ונרשם (תשו' הרשב"א) וגם שם הוא בלא ראי' ונראה שילא לו מהא דב"ב (דף ח') גבי אין ממנין שררות על הלבור פחות מב' שררות הוא דלא עבדי הא הימני' מהימני מסייע לר"ח דאר"ח מעשה ומינה רבי ב' אחין על הקופה ופירש"י דב' אחין חד הן לענין נאמנות ומשמע לי' דשם הוא דין נאמנות באיסורין ואף שיש לחלק ולדחות ומשמע לי' דשם הוא דין נאמנות באיסורין ואף שיש לחלק ולדחות ול"ע:

"סק"כ העלה בשי' הרשב"א דאע"ג דחשוד נאמן בשל אחרים מומר שהוא מועד לעבור אי"נ אף בשל אחרים ויש פנים לזה מהא דאיתא בסוף יומא וכ"ד דעבר עבירה ושנה בה נעשית לו כהיתר. ואט"ג דמסיק בריש חולין דף ד' גבי מומר לחיאבון דאע"ג דדש בי' לא אמריכן דכהתירא דמי י"ל ולפרש דהתם דווקא בחזיכן בי' דהוא איכו עושה אלא לתיאבון וכשיש היתר לפניו ראינו בו שהוא מחזר על ההיתר. וקמ"ל דרשאי לסמוך ע"ז ולהאמינו ג"כ. אבל בסתמא אמרינן ודאי דכהיתר דמי לו ואי"ג כלל. אבל במה שהביא זה מכח דברי הת"ח בסי' ב' דדווקא מומר לריך בדיקת סכין וחשוד אי"ל אף בדיקת סכין. ד"ז קשה להולמו מאוד דהתם במומר לחיאבון דאנו סומכין עליו . אלא דבדיקת סכין הוא כשל עלמו. וכזה גם חשוד ודאי דאי"נ. וכבר נתעורר בזה בפמ"ג שם. ואולי ס"ל להש"ך דהא דאמר שם דלא טרח היינו דווקא במומר. אבל בחשוד בעלמא שפיר סמכינן עליו אפי' בטרחה. וכוונת הש"ך כאן בדרך דמיון כמו בלתיאבון מחלקינן שם לענין טרחה. בין מומר לחשוד. ה"נ כאן בשל אחרים בלא טרחה כלל אף דבסתם חשוד נאמן. במומר גמור דאין אנו יודעין שהוא רק לתיאבון אי"נ

כלל ומ"מ הוא דוחק ול"ע:

היד, שכ' עוד לענין פלוגתא דרבי ורשב"ג גבי עכומ"ז במה שבידו

אי אמריכן להשביח מקחו דיש לנו לפסוק כרבי מחבירו

ע"ש. לכאורה הוא תמוה דהא גבי הלכה כר"ע מחבירו אמריכן
בהדיא בכסובות (דפ"ד) דמחבירו ולא מרבו. ולכאו' ה"ג רשב"ג
הוה רבו ואולי ס"ל כהא דא"ר חב"ב בנידה דף י"ד דרבי ריש
מתיבתא הוה ושכיחי רבכן גבי' ופסיק כוותי' אפי' כנגד ר"י רבו
מלא דהתם גופי' לא קיי"ל כרחב"ב: וקיי"ל כר"י בר"י שם דאין
מליחן דברי הרב ושומעין דברי התלמוד וכן פסקו כל הפו'

וֹהַרח״ם בהדיח כ' ר״פ המקבל גבי פעם רחשונה זורעה דהיכי דלא איפסק הלכתא בין רבי לרשב"ג פסקינן כר"ש דהוה רבי' וע"ש: הג"ה סוהסע"י אחד שאמר לשנים נתנסך יינכם והאחד שותק והשני מכחישו לזה ששותק נאמן ולשני ולכל העולם שרי. הנה לפי המשמעות אפי' הוא חבית אחת של ב' שותפין ג"כ הדין כן דשרי לזה ואסור לזה ואין הבנה לזה דאי נימא דשתיקת הבעלים הוה כרגל"ד. א"כ למה לא הוה רגל"ד גם על של השני. ואי דהוא מתורת הודאת הבע"ד וא"כ לא מיתסך אלא להמודה. אבל ל"ע דח"כ ליחשוב שתיקת השותף כעדות גם על חלקו של השני. והוו כשני עדים. ועוד דנאמן השותף בעלמו על של חברו ג"כ דמתוך שמפסיד את שלו נאמן גם על של חבירו כמו בשומר שמפסיד שכרו (בס' ב'). ואולי דהכא באמת דווקא במקום שחלק של זה השותף הוא דבר מועט לערך חלק השני דלא הוה אלא כמו שכר אזכרות גבי ס"ת דאין לו נאמנות בשביל זה ההפסד מועט . ואפשר עוד כיון דהוא לא ראה בעלמו אלא דהוה כרגל"ד לא שייך כלל ללרפו לעדות אבל לפי"ז לכאורה י"ל להיפוך דגם להשותק י"ל דהוה זה כע"א בהכחשה כיון דהשני מכחישו ול"ע:

שכרו הרבה והוא בענין שמפסיד כל שכרו נאמן בט"ז הק' מהאומר קדשתני דהיא אסורה בקרוביו וקרובותי' איבן אסורין. ולא אמרינן מתוך שנאמנת על עלמה נאמנת על חברותי'. וכ' לתרן דהיכי דיש חזקה ברורה לא אמרינן הכי ע"ש. וכבר תמהו האחרוני' דהרי הרב כ' זה כאן לענין יי"נ דהוא בחזקת היתר ברור. ועוד יש להוכיח זה לענ"ד כמו שהוכיח הט"ז בעלמו מדברי הרא"ש לענין אומר מפי אחר וזה מכחישו דהראשון נאמן מדלא חילק דדוקא באמחזק איסורא ש"מ אפי' בחזקת היתר הדין כן. וה"נ יש להוכיח בזה. דמדלא חילק ש"מ אפי' בחזקת היתר הדין אבל עיקר הקושיא אין לה שום הבנה דפשי' דהתם איכא למימר דהיא טועית בזה וסברה דתהוי נאמנת ולהוי קידושין. ואולי גם הוא יתרלה לזה. ובכה"ג אין לזה נאמנות כמו דאמרינן התם גבי הוא יתרלה לזה. ובכה"ג אין לזה נאמנות כמו דאמרינן התם גבי הוא יתרלה לזה. ובכה"ג אין לזה נאמנות כמו דאמרינן התם גבי

מ"ן סק"ו כ' דבשר שאינו מנוקר לא חשיב איתחוק איסורא דהרי הבשר אין עליו איסור. אלא דיש עמו גידים וחלב האסורים. ואינו אלא כשני חתיכות א' של איסור וא' של היתר. ומה שהם מחוברים לא איכפת לן. והיינו אף שלריך מעשה ס"ל דזה לא הוה חזקת איסור כיון דאי"ל לשנות את החתיכה עלמה מאיסור להיתר. ולכאו' נראה ראי' לשי' מהא האמריכן בנדה (דף ס"א) האי מאן דרמי חוטא דכיתנא בגלימא דעמרא. ונתקי' ול"י אי אינחיק כולי' או לא שרי דמדאוריי' שעטכז בעי ומדרבכן הוא . וכיון דלא ידע שרי. ולפי הסכמת האחרונים (בסי' ק"י) דבאיתחזק איסורא גם ספיקא דרבנן לחומרא .. ואי בכה"ג חשיב כאיתחזק איסור א"כ למה מקיליכן הכא בספיקא. וע"כ דבכה"ג כיון דכ"א היתר הוא. ואי"ל אלא להפריד לא חשיב חזקת איסור .. אבל כד דייקינן שפיר לא נראה כן בזה. דלכאורה דבכלאים דהחבור הוא עלמו האיסור ודאי גם הט"ז יודה דזה חשיב גוף האיסור דהרי בזה הפירוד הוא המחיר את איסורו. ודברי הט"ז לא שייך אלא בניקור דהתם אפי׳ קודם הניקור אין האיסור על הבשר . אלא הגידים באיסורן. והבשר בהתירו . אבל כאן התערובות זה הוא האיסור . וההפרדה היא משנה להתיר ולא עדיף מטבל. ועוד דשי' הש"ך (שם) דאף בחתיכה מב' חתיכות דהוה קביעות בעלמא לאיסור. ג"כ מחמירין אפי' בספיקא דרבנן וזה ודאי ל"ג גם בכלאים שם. וע"כ ל"ל דהתם שאני דרגיל להתנתק כולו. ומשו"ה מקילינן בזה. אלא דאי הוה דאוריי׳ לא הוה מקילינן לסמוך ע"ז .. ואין שום ראי׳ דל"ח זה איתחוק איסורא:

לכי"ם כראה דבסברא זו מחולקין הרב והתה"ד. דהנה הרב (בסוסטי"ז) כ' לענין קטן בדבר שבידו בדרבגן ולא איתחזק כגון בדיקת חמך כאמן. אבל באיתחזק איסורא אי"ג כלל. והנה המג"א (בסי' תל"ז) הקשה עליו דבדיקת חמך הוה איתחזק איסורא. וטוד הק' עליו מדברי התה"ד דכ' גבי טבילת כלים. דאין מאמינין לקטן משום דהוה דאוריי', ומשמע דהא אי הוה דרבגן הוה נאמן אע"ג דהוה ודאי חזקת איסור:

והנראה

להבראר, בסברת הרב דס"ל דבדיקת חמן לא הוה איתחזק אין עליו איסורא. דס"ל כסברת הט"ז גבי ניקור כיון דהבית אין עליו איסור כלל. אלא שלריך להפריד החמן שבו שהוא האיסור. יאינו מהפך את האיסור להיתר ל"ח איתחזק איסורא. וא"כ מזה גופא דקדק דמדאמר בש"ס (רפ"ק דפסחים) דגבי ב"ח דהוא מדרבנן האמינוהו רבנן בדרבנן. א"כ משמע דווקא ב"ח דלא הוה חזקת איסור כנ"ל. אבל בחזקת איסור לא מהימן. והתה"ד י"ל דס"ל איסור כנ"ל. אבל בחזקת איסור. ומשו"ה למד שפיר דכל בדרבנן אפי דחקת איסור נאמן ודוק:

"ד סקל"א בתשו' הריב"ש כו'. אבל בשותק מחמת הודאה נאמן [אף קטן]. ולפי"ז הרב כו' ונ"מ להיכא דאמר ידעת רגל"ד או היכא דאחר מכחישו. הנה בסוף דבריו בסמוך שכ' וכל כה"ג דהעד נאמן בלא שחיקת הבע"ד כו' נראה דכוונתו דאין הרב חולק על הריב"ש. דס"ל דגם קטן נאמן בשתיקת בע"ד. וא"כ ע"כ ל"ל בש"ך דאמר ידעת רגל"ד היכא דאחר מכחישו כו' ותיבת "או" יש למחוק. דהא בידעת רגל"ד היינו שתיקת בע"ד דנאמן אלא דהוא דבר א' היכי דאחר מכחישו. והיינו דס"ל דבשתיקת הבע"ד ודאי גם קטן נאמן. אלא דבאחר מכחים. דלעיל הביא הרב דבבעלים שותקין ל"מ הכחשת אחר. ובקטן מהני הכחשת אחר. כן נראה בכוונחו. ויל"ד ע"ו דהרי גם גבי אשה שכ' עלי' הרב מקודם דיש לה דין נאמנות . נראה ברור דאינה נאמנת להכחיש עד כשר . דהרי תני (בר"פ א"ל) ע"א אמר אכל וע"א אמר לא אכל. אשה אומרת אכל ואשה אומרת לא אכל כו'. משמע דדווקא עד יכול להכחיש עד. ואשה את אשה. אבל אשה לעד לא. וכ"כ בהדיא האחרונים במתני' דיבמות (דף קי"ו) עד אחד אמר מת ועא"א לא מת. אשה חומרת מת וא"א לא מת. דהא אשה את עד א"י להכחיש. וה"כ ודאי יל"ד גם כאן ומשמע ודאי דאף בשחיקת הבע"ד ג"כ הדין כן. ואף שכ' בסמוך דהך בבא קאי בליכא חזקת היתר. מ"מ לפי האמת קאי ג"כ בשמיקת בע"ד דומיא דסיפא והוא אמר לא אכלתי כו'. וכמו שמוכח שם מדברי החו' ע"ש. וגם בל"ה אי"ל כלל לחלק בוה בין שתיקת הבע"ר לשאר נאמנות דכיון ראשה א"י להכחיש את האיש ב ודאי ל"ש גם לומר עלי' מדשתיק אודי להו: ואפשר דלאו דווקא נקט הש"ך אופן זה וכוונתו לכל האופנים האחרים דנקט שם דחין הקטן נחמן ע"ש. אלא דאגב אורחא חשיב כל ריעותא רקטן משחר עדים. כ"ז כ' לפרש דברי הש"ך ז"ל:

לורם המעיין בריב"ש יראה באמת כי אינו נמלא שם שום משמעות לוה דקטן נאמן בשתיקת הבע"ד ומשי' החו' נראה להוכיח דקטן א"ל אף בכה"ג. דבכריתות שם כ' דמוכח מכאן דאשה נאמנת בשתיקת הבע"ד. ואע"ג דגבי גזלן (בקידושין שם) מבו' דא"ל אף בשתיקת בע"ד. ואע"ג דגבי גזלן (בקידושין שם) מבו' דא"ל אף בשתיקת בע"ד דקאמר אי מהימן לך דלאו גולנא הוא כו' אשה נאמנת טפי ע"ש. והחו' (ריש פסחים) כ' להוכיח דבדבר שאינו בידו אפי' בדרבנן קטן א"ל. דגבי תחומין דרבנן נקט דווקא נשים ועבדים נאמנין. משמע דקטנים דגריעי לא מהימני ע"ש. וא"ל ה"ל יל"ד כן בדין זה דמדנקט מתני' דאשה נאמנת בשתיקת הבע"ד משמע בקטן דגרע ל"מ. ועוד דהא בגזלן אמרינן בקידושין דלא מהימן. ומשמע בסתם אפי' גזלן דרבנן דנאמן לעדות אשה אפ"ה מהימן. ומשמע בסתם אפי' גזלן דרבנן דנאמן לעדות אשה אפ"ה במלפ"ת בשנת מעשה גופה ע"ש. הרי דקטן גרע מגזלן. וא"ל במלפ"ת בשנת מעשה גופה ע"ש. הרי דקטן גרע מגזלן. וא"ל דלי דל"ד ודוק:

מ"ז שק"ז. נראה דאין להקל בזה [גבי חמאה שאמר שפלוני תקנה לו וזה מכחיש] דהרי בדבר שהי' כבר בידו נאמן כשאמר בפעם הראשון. והר"ז פעם הראשון. והוא תמוה שהרי הרב עלמו יישב זה בחשו שהביא בסמוך. והביא מהא דפ' החולן גבי נחגיירתי ביני לבין עלמי לדבריך עכומ"ז אתה ואין עדות לעכומ"ז כו'. ה"כ הואיל לדבריו אינו אלא כאחר ולא כשומר אי"נ: עוד שם. ותו דהא כ' הרא"ש כו' והוא מדברי הד"מ שהביא בעלמו:

סיבון כלבה ס"א. עכומ"ז שנחייחד עם היין כו'. אסור בהנאה. והטור (סוהס"י) הביא דברי הראב"ד דמחשש מגע אין אוסרין בהנאה אא"כ הפקידו אללו. ובר"ן בסוף הסוגיא בכללים כ' בביאור יותר. כדתנן אלל עכומ"ז כפירותיו.

והנראה בכוונתו דלא מלבו הוליא הדברים. אלא שכיון לסוגיא (דדף ל"א) דאר"י משום ריב"ב דהמפקיד יינו אלל עכומ"ז אסור בשתי' ומותר בהנאה. ופריך מדתנן המפקיד פירותיו אלל עכומ"ז ה"ה כפירות עכומ"ז. ומשני בייחד לו קרן זוית. ופריך דתניא בהא דמותר בשחי' ומשני הא ר"א והא רבנן דר"א מתיר בחו"א. ורבנן אסרי . והק' בתו' דא"כ ריב"ב כרבנן וליתסר גם בהנאה כדין מגע עכומ"ז. ותי' דריב"ב לשי' דמתיר מגע עכומ"ז בהנאה. והרגישו בעלמם דאכתי ניחוש לחליפין שיחליף בשלו. וכ' דלא החמירו כ"כ ביי"ל דרבכן . ולא זכיתי לעמוד על ד"ק . דא"כ הו"ל להש"ס לשנויי בפשיטות דהכא ביי"כ דרבכן לא חיישיכן וע"כ ל"ל דודאי בלא חותם כלל ודאי דגם בספק יי"נ אסור בהנאה . אלא דהכא משום החותם. וכיון דסבר כרבכן דחו"א ל"מ. א"כ מה קולא יש לענין הנאה. ולכאו' הי' אפ"ל דהת באמת באיסור דרבנן מבו' (בסי' קי"ח) דמחשש חליפין מהני חו"א. אלא דביי"ג משום חיבת ניסוך לא סמכינן בחו"א. וכיון דלריב"ב אין הניסוך אוסר בהנאה. א"כ משום החליפין סגי לי' חו"א. אבל ז"א כלל. דכיון דריב"ב נמי חשש שקלקל החותם משום חיבת הניסוך . אלא דבשביל הניסוך אין איסור הנאה לדידי" אבל כיון שכבר נתקלקל החותם ה"ה בלא חותם ומפקיד בלא חותם כלל הרי פשי' לי' להש"ם דאסור בהנאה. ולע"ג בכוונת דבריהם:

ובראה שלהראב"ד הוקשה לו קושיא זו. ומי' זה בדרך זה. דהיכי דים חשם חליפין ודאי דיש ע"ז איסור הנאה. אבל היכי דליכא חשש חליפין אלא חשש נגיעה לא החמירו בו לענין הנאה דקיל איסורא. ול"ח אלא לענין שתי' דחמיר איסורא. ולפ"ז ח"ם דהכא הא משום החשם של חליפין הרי סגי לי' חו"א כנ"ל. ואין לכו לחוש עליו יותר. אלא דמשום חשש כיסוך ביי"כ החמירו דלח סגי בחו"ח. אבל הא לא החמירו בשביל חשש של נגיעה לענין ח"ה. ואף דאי נגע ודאי ה"ה אסור בהנאה. מ"מ בכל חשש נגיעה אף שהחמירו לפנין שחי' לחלות מספק שוראי נגע . לענין א"ה דקיל חלינן אדרבה דלא נגע. ולפי"ז לק"מ מה שהקשיתי לשי' החו' דכיון דבשביל חשש הנגיעה חיישיכן שקלקל החומם תו להוי כמו בלא חותם וליחסר גם בהנאה משום חשש חליפין דהא בשביל הנגיעה בעלמה ג"ב רו"ל לאסור בהנאה. אלא דלא"ה תלינן דלא נגע. א"כ הרי אין כאן חשש חליפין דהרי חותמו קיים ודוק. ומוה ילא לו להראב"ד דכל היכי דליכא אלא חשש נגיעה לא מיחסר בהנאה: ורמב"ם ג"כ בכאן דגם לדידן מותר בהכאה להידן ולא כמש"כ התו' דהוא לריב"ב לשי' וכ"ה בסי' ק"ל ס"ב לפי שי' המחבר ע"ש ואפ"ה פסקו בכל חשש נגיעה דעלמא כגון ייחדו דהכא וכל הנהו עובדא (בדף ע') דאסור בהנאה. ונראה דשי׳ בחילוק זה בפשי׳ דבכל החששות לענין איסור הנאה הקילו דסגי ליה חו"א ולשתיה החמירו דלריך דווקא ב' חותמות [ואף שהתו' נתקשה להם בזה דאי חיישינן לנגיעה הו"ל לאסור גם בהנאה. אינהו ס"ל דלענין הנאה דקיל איסורא סמכו להקל בחו"א] אבל חשש נגיעה בלא חותם כלל ודאי ה"ה אוסר גם בהנאה.. והראב"ד לא מסתבר לי' חילוק זה שחו"א יוליא מחשש איסור הנאה ולא מחשש שתי' וכמש"כ התו' וס"ל דיותר מסתבר לחלק. דחשש חליפין שהוא חשש גדול יש לאסור אף בהנאה . אבל חשש ניסוך אינו חמור כ"כ לתסור בהנתה. ותע"ג דמלינו דחשש ניסוך חמיר יותר דחששו בו בחו"ח. ובחשם חליפין לא החמירו לחוש בחו"א. מ"מ היכי שיש לחשוש לחליפין הוא קרוב לודאי שהחליף ובודאי יש לאוסרו גם בהנאה: לבאבות כן הוא פשטות הסוגיא דפריך דה"ה כפירותיו והוה לי׳ לחסור בהנחה. ומשני כגון שייחר לו קר"ז. דום הוה כחו"א ומוליא מחשש חליפין כנ"ל. ופריך דלהוי מותר בשתי" ומשני כרבנן דלא שני חו"א. והיינו דבחו"א דליכא אלא חשש כגיעה ולא חשש חליפין [דפריך מינה מעיקרא כנ"ל]. אין כאן איסור הנאה. אלא איסור שחי'. ודוק:

הנחה. חלח חיסור שחי'. ודוק:

[בודה חשובה לדברי התפל"מ שכ' דלא כ' הראב"ד שמותר בהנאה

אלא בחשש נגיעה בעלמא. אבל בייקדו דהכא לא. דוה

אינו דכיון דע"כ דליכא בזה חשש חליפין דאל"ה הי' אסור גם בגר

מושב דהרי יינו כשמנו. אלא דע"כ דבזמן מועט לא חששו. וכמו

שיתבאר

שיתבאר בס"ד בסמוך. ח"כ משום חשש נגיעה לחוד ליכא א"ה להראב"ד וו"ב:

לשם אבל מי שנודע לנו. שאינו עכומ"ז מוחר לייחד יין אצלו כו'. אבל אין מפקידין ואם עבר והפקיד אסור בשתי' ועיש"ך (מסק"א עד סק"ד). וכדי לברר דין זה. נבאר דברי התום' בזה וממילא רווחא שמעתחא. הנה תחלה הביאו פרש"י דמשו"ה אסור להפקיד מחשש מגע עכומ"ז הרגילין אללו. והקשו ע"ז דא"כ הו"ל לאסור אפי' יחוד בעלמא . עוד כ' להקשות דאי לא חייש על מגע שכומ"ז. א"כ ליתסר גם יינו בהנאה. ולמה תניא שם דיינו כשמנו ואינו אסור בהנאה. והביאו שחזר בו רש"י ופי' בהג"ה דאין מפקידין אללו משום חשש איחלופי בשלו שהוא אסור מיהא בשחי' ולייחד שרי דלומן מועט לא חיישיכן לאחלופי ולמגע עלמו ל"ח דכיון דלא פלח לא נגע ולא מנסך ולמגע עכומ"ז מעלמא נמי ל"ח דזה אין מניחו. שהוא מקפיד על מגע עכומ"ז. ומסקי החו' דלפי"ז אין ראי' להתיר מגע גר תושב ביין שלנו. ואח"כ כ' דיש לקיים פירוש ראשון של רש"י דמשו"ה שרי יינו בהנאה שהוא מקפיד על מגע עכומ"ז. מיהו כי מקפיד בשלו. אבל בשל הישראל לא איכפת לו. וחיישיכן למגע עכומ"ז דעלמא. [אי"כ דהא דשלו מותר הייכו בידוע שלא נגע בו עכומ"ז]. והא דמותר לייחד הוא משום דבומן מועט ליכא למיחוש למגע עכומ"ז דעלמא. ולמגע עלמו ל"ח כיון דלא פלח לא נגע. ולגנוב כדי לשתות לא חשוד כיון שקבל עליו ז"מ. מיהו לר"מ שלא קבל אלא שלא לעבוד עכומ"ז לריך לומר דנהי דגזרו על יינו ל"ג על מגעו ביין שלכו. כ"ה חוכן דבריהם בקילור. והנה דבריהם מוקשים לענ"ד במש"כ דלפי שהגי' רש"י אין להוכיח דמגע ג"ת ביין שלכו מותר. ולפ"מ שקיימו פי' הראשון הוכיחו ממה שלא חיישינן שמא נגע בו כדי לגנוב ש"מ דאינו אוסר במגעו. דהא מ"מ אפי' אינו אוסר במגעו אכתי יש להק' שמא החליף בשלו דודאי אסור מיהו בשתי' והרי התירה הברייתא לייחד לכתחלה . וע"כ שאין כאן איסור כלל. וע"כ ל"ל בזה גם לפי הפירוש הראשון כמש"כ רש"י בהג"ה דלאחלופי בזמן מועט ל"ח. וא"כ מה הקשו דניחוש שמא נגע כדי לגנוב . ואי דלגנוב יש לחוש יותר אפי' בזמן מועט.

א"כ ודאי דקשה זה גם לפי פי' ההג"ה. ולע"ג:

ישראל אינו מקפיד. דאם יש לחלק כן קשה טובא סוגי'
דלעיל (דף ל"א) גבי כותים דבעי למימר דבחביות סחומות מקפיד
דלעיל (דף ל"א) גבי כותים דבעי למימר דבחביות סחומות מקפיד
על מגע עכומ"ז ושרי. ופריך מהא דתניא דהשולח חבית יין ביד
כותי לריך הכרת חותם דאינו מקפיד על מגע עכומ"ז. ומסיק
דדווקא בין הגיתות דמהפכי כו"ע ע"ש. ולמה לא משני בפשימות
דכי מקפיד על שלו. אבל על של ישראל אינו מקפיד [ודוחק לומר
דמשמע לי' בשולח דמסחמא נוטל שכרו ומתירא על הפסד שכרו והוה
כמו שלו והכא בחנס] וע"כ דס"ל להש"ס דאי מקפיד על שלו.

ודאי מקפיד גם על של ישראל ולע"ג:

בכודע לכו שלא כגע בו עכומ"ז לכאו' הוא דוחק. אבל
הכי כבר הבאכו סוגיא שלימה דלעיל גבי כותים דמסיק הש"מ
בהדיא דודאי אינו מקפיד. ומוקי הא דשרי בבריי' היינו בין הגיתות.
בהדיא דודאי אינו מקפיד. ומוקי הא דשרי בבריי' היינו בין הגיתות.
ופשוט דודאי ג"ח לא עדיף מכותי ובודאי ג"כ אינו מקפיד. וע"כ
הא דאמר יינו כשמנו היינו כמי בחביות סתומות ובין הגיתות. ואף
דיש לפקפק דדווקא כותי דיינו שרי לגמרי רגיל למכור לישראל
ומירתת. אבל ג"ת כיון דבל"ה אסור בשתי' לא מירתת כו"ה
וליכא למיסמך אפי' בין הגיתות. מ"מ נראה מסתימת הברייתא
דלפחות איירי כעין הא דכותים דלעיל. וע"כ דמכל מקום כיון דהי'
מותר בהנאה היו רגילין ישראל לקנות ממנו כדי להשתכר והוה
מייך מירתת:

[רכב"ן יש ראי' ברורה לשי' הרמב"ם דרבר האסור מדרבגן מוחר לעשות בו סחורה וע' (סקי"ו) שהביאו ראי' מירושלמי ולפי הנ"ל הרי ראי' ברורה גם מש"ם דילן דכיון דתני סתמא דיינו מוחר בהנאה וע"כ לפחות בין הגיתות ושייך מירתת וע"כ דיינו מוחר בהנאה וע"כ לפחות בשתי' מ"מ כיון דהוא מדרבגן דרגילין לקטת ממנו. ואף שאסור בשתי' מ"מ כיון דהוא מדרבגן איו איסור בסתורה וכדברי הרמב"ם:

ועבשין נבוא לביאור הדין. הנה זה ודאי דבריי' תני סתמא מייחדין וודאי דליכא בזה שום חשש וע"כ ל"ל כמש"כ רש"י בהג"ה דל"ח לאיחלופי בזמן מועט כנ"ל. וא"כ מש"ב הש"ך דנמקום שיש לחוש שנגע כדי לשחות או להנאה אחרת אסור. וה"ר מהג"ה ס"ר מעכומ"ז בזה"ז דלאו עבדי כו"מ ואסור במקום שיש לחוש להנאה. הנה כ"ז אינו נכון דודאי אין לסתור הברייתא שהיא מפורשת להתיר. וע"כ דל"ח חכמים בזה לומן מיעוט לשום דבר. לשי דמגע ג"ת אוסר. וע"כ ל"ל כמש"כ דלומן מועט לא חששו לא לאיחלופי ולא לגניבה. והתו' שנטו מזה כ"כ דלע"ג. וא"כ בדין זה דלייחד בחותו שנודע לנו בברור דחינו עכומ"ו פשוט דשרי. והא (דבס"ד בהג"ה) בעכומ"ז בזה"ז דנקטינן דאינן עכומ"ז. ואפ"ה אסרום במקום שיש לחוש שנגע משום הנאה . פשוט דהתם הרי שי' הרבה פו' דדין דוה"ז ג"כ כעכומ"ז ולא סמכו בזה להתיר יינם בהנאה אלא במקום הפס"מ . ומשו"ה במקום שאין לחוש שנגע להנאתו הקילו לסמוך בזה אהך סברא דאין עכומ"ו. כיון דאנו רואין שאינן אדוקין מיהו בכומ"ז. ולא מסרו נפשיי לנסוכי. אבל במקום שיש לחוש שנגע להנחתו אף דמבו' בש"ם דמן הדין ל"ח לזה בזמן מועט. ומ"מ בזה דים עוד לחום שהם כעכומ"ז גמורים דגם יחוד אוסר בהנאה לא הקילו בזה. ודנו עליהם דין עכומ"ז לאסור. וכ"ם להשי" דהטעם משום דג"ת אינו אוסר במגע. פשיטא דלא שייך קוֹלא זו לעכומ"ז בזה"ז דודאי אוסרין בשתי' כדין סתם יינם משום בנותיהם. ולענין עבר והפקיד ביד מי שידוע שחינו עכומ"ז. אף דלשי' רש"י בהג"ה דאין ע"ו אלא חשש חליפין. וס"ל דאינו לעולם כשמנו. ואינו אסור בהנאה דמקפיד על מגע עכומ"ז. וא"כ אין כאן אלא איסור שתי' כמש"כ המח'. מ"מ כבר הבאנו ראי ברורה דלא עדיפי מכותים וקיימא לן דאין מקפידין. ואם כן ברור כדברי הטור דגם יינו אסור בהנאה. ודווקא בנודע שלא נגע כו עכומ"ז וכתי' הח"כ בתו' וכ"ז ברור לענ"ר:

שכומ"ז שנמלא כו' ואפי' עומד סמוך ממש ליין ואפי' אין ביין שום חותם כו'. וכש"ך (סק"ז) הכיא בשם הכ"ת דדווקה בפתוח לרה"ר כו'. והנה הב"ח כ' זה עפ"י שי' רש"י גבי המטהר יינו של עכומ"ז. דבפחוח לרה"ר שרי אפי' בלא מפחח וחותם. והנה לדידן לא קיי"ל כוותי' בהא כמבו' (בסי' קל"א) ע"ש. אבל לא זכיתי להבין ד"ק דמהו התערובות הזה דהכא ברשות הישראל דמירתת הוה כמפתח וחותם כמבו' בתו' כמה פעמים ובכל הראשונים . ואולי כוונתו דהמם דווקא ביולא ונכנם . והוא איירי באופן שאינו יולא ונכנס ואפ"ה שרי אם הוא פתוח לרה"ר שעוברין בו ישראל. וכיון שהוא ברשות ישראל שפיר י"ל דלכ"ע מהני זה שפחוח לרה"ר וישראל עוברין. אבל אין זה ענין כלל לשי' רש"י בהמטהר יינו דבוה לכו"ע ודאי שרי. ובאמת בלא נמלא עומד שם קיי"ל (בסי' קכ"ט ס"ה) בהדיא דשרי אפי' באין ישראל בעיר (עי' מש"כ שם) ובנמלא עומד שם משמעות הריב"ש הוא להתיר. ויש סעד לזה בס"ה ולקמן סי' ק"ל ס"ט דדווקא בשוכר בית מעכומ"ז אוסר שם דיש לו שייכות בבית הא ל"ה שרי אפי' דר בחלר אחרת ע"ש: בהג"ה מלא שהופס הברוא בידו אסור ובט"ז (סק"ג) דאפי" לדידן (דבהפ"מ נילוק אינו חבור כל"ל) משום דחיישינן שנגע בגוף היין והנקה"כ השיג עליו ע"ש. אבל לענ"ד כאן שאנו רואין שהוא נגע בו ודאי דכל היכי שי"ל שנגע דרך מחעסה ודאי שהוא אסור . כמבו' (בס"ד) בהג"ה באינו נתפס כגנב . וה"נ הרי אנו רואין שנגע בו ואינו מירתת . וכ"כ הש"ך בעלמו (בסי' קכ"ע סקמ"ב) ע"ש וו"ב : בית שאין בו אלא יינו של ישראל ונמלא עכומ"ז בחוכו אם ב"ב" אין הדלת נעול מותר. ע' טור דשי' רש"י דאפי' פתוח אסור . ונראה ברור דלאו פחוח לגמרי דזה ודאי מותר כמו באיכא ביזעא בדשא . ונמלא עומד בלד הבור . אלא כוונתו בסחום הדלת בלא מנעול. והנה רב"י חילק דהמניח נכרי בחנותו מותר [והיינו דהתם ודאי משמע אפילו בפתח סחום כל זמן שלא נעל במנעול (שוה אחדי' בדשא דבש"ם שאסר) אבל בלא נעל הרי הוא מוחר] היינו דידעינן למאי על. אבל הכא למאי על. אי לאו לנסוכי. והרשב"א הק' ע"ז דהא קאי באית לי' לאשתמוטי. ולענ"ד דסברת רש"י דאע"ג דהעכומ"ז הוא משחמט בשביל זה. אכל ודאי

דאין לחלות הכניסה באמת בשביל זה . ועוד כ' הרא"ש הסבר אחר דהתם העכומ"ז יודע שהישראל יודע בו. והוא מירתת טפי ע"ש. אלא שהתו' דקדקו עליו דהא פריך בסוגיא ארבא דשרי בזה היכי דלי"ל לאשתמוטי מננעל הפונדק ומשמע דבלא נעל ליכא איסור כלל. אבל לענ"ד אין זה סתירה כלל". דבתחלה לריכין אנו לידע דהיתר דלי"ל לאשתמוטי דהכא אינו דומה להיתר דנמלא עומד בלד הבור במתכי' (דס"פ ר"י). וכן באיכא בזעא. ובההוא כרכא דקוא דין (דם"ה) כאן. דכל הני מירחת על הנגיעה מלד עלמה. כיון שהוא מגולה. לכל רואה בחוץ. והכא בנעול (לפי שי' הפו') ובסחום (לשי׳ רש"י) כיון שהוא בחוך מחילות הבית אדעייל הישראל אפשר דלא יראה. אלא דכיון דלי"ל לאשתמוטי על הכניסה הוא טרוד כבולסת. והיינו דפריך ארבא מננעל הפונדק ולא סייעי' ממחני' דטומד בלד הבור . וכן לא פריך אהנהו מימרות דהתם . אלא דהתם במגולה פשיטא לי' דלא נגע ולק"מ. אבל הכא שהבית סחר לו. ובודאי לא יתפס על הנגיעה. לא הוה ס"ד היתר דטרוד. והוה ס"ל דאפי' בלי"ל לאישתמוטי אסור: וא"ב לפ"ז דכל הקושיא משום הך סברא דטרוד. א"ש דהא באמת הך תוספתא דנגעל הפונדק מתניא במניח עכומ"ז בפונדק כמו שהביא הרשב"א. והתם ודאי לא מיתסר [אפי' באית לי' לאשחמוטי כמסקנא דש"ס] אלא בניעל כמו במניח עכומ"ז בחנותו . וכמו שכ' מדברי רש"י לחלק בזה . וא"כ פריך שפיר דמדמה ננעל דהתם דאסור במניחו ול"א דטרוד משום הנעילה . לכניסה דהכא שלא ברשות בסתימה בעלמא (בלא נעל) דה"נ לא ליהני טרוד. ומשני דבאמת גם התם דווקא באי"ל לאישתמוטי. אבל טרוד שרי. וכן משמע לי בכוונת הר"ן ע"ש היטיב . ולענ"ד קרוב לומר דזה חלוי קלת במה שנחלקו לענין איסור יחוד בעריות בפתח סתום שאינו נעול דמדברי הרשב"א בתשו' (סי' אלף רכ"א) נראה דלא הוה יחוד. וה"נ ס"ל הכא לשי' להתיר בלא נעול. אבל הפו' חלקו עליו שם ממשמעות הירוש' דבזה נמי הוה

יחוד וי"ל דה"כ הוה סתום כמו נעל במנעול ול"ע: סימן קכם ש"ך סק"ד הביא דברי המרדכי דישראל שיש לו עכומ"ז בביתו והניח היין בלא שמירה מותר דאימת רבן עליהם. והנה אף שהרב"י והד"מ הביאוהו ג"כ. מ"מ לא הביאו אותו שניהם בהשו"ע. והנה מבואר מטעמו דכוונתו להתיר אפילו בהודיעו שמפליג . דהם אימת רבן עליהם טפי (והג"ה שבמרדכי שם בשם הר"י שמקשה ע"ז מהמניח בחנותו. קאי אדברי ר"ת שמקודם לזה במסר לו המפתח לתקן ע"ש ונדפסה שלא במקומה . וז"ב דהכא דהוא שכירו שאני ולק"מ). ונראה דחילוק זה ילא לו להרב ז"ל מהך (דדף ל"ח) מניח ישראל בשר ע"ג גחלים ובא עכומ"ז ומהפך בו עד שיבוא מבהכ"נ ומבהמ"ד. שופתת אשה קדירה ובא עכומ"ז ומגיסה בו עד שתבא מבהמ"ר כו'. והנה פשוט דכל הנהו הוה כמפליג דדווקא הלך בקפנדריא אמרינן דלא הוה כהודיעו לפי של"י שהולך שם. אבל בל"ה ודאי הוה מפליג . ועוד דהכא במשרתים דהם תמיד בבית בודאי ה"ה יודעין דרכן. וע"כ דמשרתים שאני דאימת רבן עליהם. כן נראה ברור שמכאן הוליא זה הרב ז"ל. וא"כ יפה עשו שלא הביאוהו כאן דהרי כבר כ' התו' והרא"ש שם בשם הר"ח דדווקא במקום דליכא חשש לאיחלופי כגון בנעל הדלת עליהן. או ביולא ונכנס והכי פסקינן

להדיא (בסי' קי"ח ס"ו) ע"ש אבל בל"ה ל"מ הך סברא:

[רינו תימה קלת על הש"ך שהביא זה. והרי בהדיא פסקינן לעיל
להיפוך. ואפילו ביולא ונכנס אסרינן לכתחילה [כמש"כ הרב
בהגה. ובאמת לו"מ נראה דמש"כ הראב"ן במרדכי דלכתחילה
אסור לא קאי אלא אהיתרא דידי' דמתיירא מאימת רבן. אבל
ביו"ג שרי לכתחילה וכדמסיק בריש חולין. והש"ך סקי"ח סקל"ב
הרגיש בזה וכ' דכוונת הרב כאן בשהה הרבה דזה אסור לכתחילה.
אבל דברי הנורדכי משמע כמש"כ (אף דמדברי הרב בהגה לא נראה
לבל דברי הנורדכי משמע כמש"כ (אף דמדברי הרב בהגה לא נראה
כן). ונראה שגם הגר"א ז"ל טבין כן וזה שכתב דהמניח משמע
דיעבד פי' דבריו דאף דביולא ונכנס מסיק שם דהוא אף לכתחילה
מהא דאין השומר לריך להיות יושב ומשמר כו'. מיהו היהר הראב"ן
דלמד מהא דהמניח ישראל בשר כו' היינו דיעבד כמשמעות הש"ם

שם] ואם לא כאמר כן דבריו היפוך דברי הש"ם בפירוש וע' מש"כ בסי' ס"ט לתמוה על הב"י שם ול"ט] ואולי דדעתו לחלק דהתם משום חשש דאורייתא דווקא. ומ"מ כיון דאין לנו מקור לסברא זו. ל"י מנין לו לחלק בזה. וכ"ש השתא דבל"ה ל"ח אלא במקום שיש לו הנאה להעכומ"ז. בודאי אין לסמוך ע"ז כלל. דהרי אנו יודעין דלהנאתם לא מרתחו כל כך מישראל ולע"ג:

בן"ן סק"ב וכ' הב"י ומיהו אם יש חלון שיכול העכומ"ו להביע אם בא הישראל מסתברא דאסור כו' ותמוה וכו' ואפילו אם תמלא לומר שאין היין מינח כנגד החלון מ"מ קשה דהרי לעיל ביש נקבים בדלת אין אסור אלא כשסגר העכומ"ו הדלת מבפנים כו'. באמת אי משום הא לא איריא דהתם לא איירי בנקבים שהעכומ"ז יכול להביע אלא שהישראל מבחון יכול להביע ע"ש. אלא דמ"מ גראה כהע"ז דהרי החיר יולא ונכנס (בס"פ ר"י וברפ"ק דחולין) גבי כוחי בסתם. ולא חילקו בזה דדווקא דיהי' יכול לבא דרך עקלתון. אלא דבסתמא בצית לא שייך זה וכדברי המ"ז:

הודיעו שהוא מפליג כו'. ואם הם סתומות אם יש בהפלוגתו שיעור שיכול להסיר כל המגופה ולהחזירה . עב"י בשם הר"ג רי"א דאפי' לא הודיעו שיפליג כדי שיחזיר אלא כדי לפחוח לבד. והוא שהה כדי שיחזיר בזה ג"כ אסור דכיון דלא הי' מירתת לפתוח . אחזרה לא מירתת דאשחמיט דעכומ"ז אחר פתח כו'. ולכאו' יש להק' דהאר"י דבטיט דניכר אפי' רבנן מודו דל"ח לשחומא. ואפי' הודיעו שהוא מפליג. דמירתת דיהא ניכר. אף דכיון שהוא מפליג הרי ע"כ לא יראה הפתיחה ואפ"ה מירתת. ולא אמרינן דישתמט דעכומ"ז אחר פתח והוא סתם. ונראה בסברתם דדווקא התם בשתומא דהוא ניכר תמיד בזה מירתת ולא סמיך אהך אישתמוטי. אבל הכא בחזרת כל המגופה. דתיכף כשיחזיר תו לא מינכר. וליכא למיחוש אלא שיבא באותו רגע ממש שהוא מחזיר. אחשש רחוק כזה שפיר סמיך אהך אשתמוטי. כיון דבל"ה אינו שכיח שיכוון אותה רגע ממש: ובראה דילא להם זה. מהא דאם א"ל הוי מזוג ושותה אפי' סתומות אסורות. והנה נראה פשוט דהא דמזוג אינו משום שסמך שיפליג דא"כ למ"ל למזוג ת"ל דבל"ה בהודיע שהוא מפליג לבד אסור. כמו מניח עכומ"ז בחנות. ול"ל ע"כ כפרש"י דכיון דחיזק ידיו לא מירתת לפתוח . והנה פשוט דלא דהוה כמו ברשות ממש דא"כ להוי כבולשת בשעה שלום. דפתוחות אסורות וסתומות מותרות. דאי הוה פתחי לא הוה סתמי. וה"ל כיון דפותח ברשות למ"ל לסחום לרבק. ולרשב"ג להחזיר המגופה. וע"כ דאינו אלא השתמטות בעלמא על הפתיחה אבל אח"כ ודאי כשיש לו שהות הרי הוא מחזר להעלים גניבותו . והוא סותמה ומחזיר המגופה וז"ב . וא"כ בשעת ההחזרה בודאי הרי זה ניכר שהוא מעלים גניבותו והוא נתפס כגוב. וע"כ כסברתם דכיון דבשעת הפתיחה הוא משתמיט. על החזרה לא מירתת. דמשתמיט דעכומ"ז אחר פתח וכנ"ל. וכן משמעות לשון רש"י בזה שכ' שהרי חיזק ידיו ע"ש משמע דאינו אלא השתמטות ולא נתינת רשות אמיתי. וע"כ דעל החזרה לא מירתת וכנ"ל. וא"כ ה"ל ביודע שהוא מפליג בשיעור הפתיחה. ודאי דה"ל

יש לחוש לזה. כיון דלא מירתת על הפתיחה ודוק: ונדמ"ן (ס"ק ד') שהביא מחלוקח בהודיעו שהוא מפליג דהראב"ד והרשב"א ס"ל דווקא שהוא מודיטו שמפליג כשיעור האסור. והרא"ש ס"ל דאפי׳ הודיעו סתם שהוא מפליג אסור . ופסק כהראב"ד והרשב"א דהם רבים. ולפי"ז הרי האחרים האלו בר"ן ודאי יסבורו כהרא"ש דודאי ז"ב דגם סתם הפלגה ג"כ אינו פחות משיעור פתיחה לחוד. וה"ז כבר אסור לשי'. ועוד נ"ל דהרמב"ן וסייעחו (בס' ה') גבי מסר לו מפתח דכ' דאיירי בלא הודיעו שהוא מפליג . אלא דאי לא הוה אמריכן סברא דלא מסר לה אלא את המפתח. הוה כהודיעו שהוא מפליג. ודאי דוחק לומר דהוה סברא לומר דהוא עדיף מהודיעו שהוא מפליג בסחם. וע"כ דגם הם ס"ל כהרא"ש דגם בסתם אסור. וא"כ אדרבה הרבים כהרא"ש ול"ע: בין דוה קאי דווקא אהלך ישראל עמו כו'. ול"י מי הכריחו לזה . עי' בדרישה דכוונת קושי' דלהרמב"ן הא דבפתוחות שרי היינו בפקק. א"כ פקק היינו פתוחות. וא"כ בהודיעו שהוא מפליג בודאי דתיכף שהעלים עיניו אסור כדין פחוחות

במשכה דאסורות מיד. והרשב"א קרי זה סתומות. כמו שהוכיח שם הדרי'. וא"כ יש שיעור לזה ע"ש. והוא קושיא נכונה. ומ"מ התי' פשוע ומבואר במרדכי. וכ"ה בב"י (סי' ק"ל) בשם תשובת הרשב"א. דברזות מהודקות הוה כחותם. וכמו דיקולא ומיהדק בש"ם. וזה הוה כסתומות. ובאינו מהודק הוה כפתוחות ואין שיעור לדבר ופשוע:

ם"ך אם החבית פקוקה ויש הרבה עוברי דרכים. הרשב"א הוליא כן מסוגיא דכותים דמוקי סתומות מותרות בין הגיתות. וס"ל דדוקה סתומות. והולך לשי׳ דלה סגי ליין חותם ה׳. והכה במעבר ודרך לרכים סגי בהא. אבל התו׳ הקשו שם דהא אין לך סתומות שלא היו פתוחות מעיקרא. ותי' דכיון דנטר להו למכור לישראל מטיקרא נטר להו. ואינו מניח ליגע בהן כלל. שאינו רולה שיחשרוהו ישראל. ולפי המסקנא דמוקי בש"ס דווקא בין הגחות. ע"כ ל"ל דה"כ אמרינן הך סברא דבהני דדעתו לסותמן מירתת מעיקרא אפי' כשהן פתוחות דבין הגתות הוא מפורסם ג"כ מה שרולה למכור לישראל והני דלא סתמן למכור עלייי לא קפיד ואסורין. וא"כ מוכח ע"כ לפי שיטתם דע"כ גם בפתוחות לגמרי שייך מירתת. ושלא כדברי הרשב"א בזה . וז"ב לענ"ד דהתו' חולקין בזה . והרשב"א נראה שמפרש דהא דמתיר התם בסתומות. היינו כשהי' עליהם תחלה שומר ישראל עד שנסתמו דכ"ז שהן פתוחות ל"מ בהו הך סברא דמירתת. ואח"כ כשנסתמו תו מהני מירתת. וכן נוטה פשעות הדברים. ואע"ג דלעיל (סי' קי"ח ס"ו) פסק לענין שאר חיסורים דבמקום מעבר לרבים שרי אפי' בלא חוחם. והוא מדברי הרשב"א עלמו. ל"ל דהתם לאחלופי הוה זיוף אפי' בלא חותם. ובמקום מעבר לרבים ל"ח להו. אבל הכא נגיעה בעלמא בלא חותם לא מירתת כלל. והרשב"א לשי' דחיים לנגיעה גם בוה"ו. ולדידן דקיי"ל דלא חיישינן כלל בלא הנאה באמת ודאי שרי אפי' פתוחה וכ"כ הש"ך:

ם"ה המוסר מפחח חנותו לעכומ"ז כו' אפי' לא נשאר שום יהודי בעיר ואפי' הודיעו שהוא מפליג . בהרא"ש מבו' דס"ל דכיון דלא מסר לה אלא את המפתח. הוה כנעול דמירתתא. אמנם הר"ן ס"ל דבאמת כיון שהמפתח ביד העכומ"ז הוה ודאי כלא נעול אלא דכל שהיין והבית של ישראל שרי אפי' בלא מנעול. ול"ח שיכנום לרשות אחר כלל. ובמרדכי (סו"פ ר"י) בשם ר"ח כהן. דאפי' בשעת מלחמה שברחו כל היהודים התיר דחשיב לה כספק ביאה ומשמע במרדכי בסוגיא זו דהכל מכח סוגיא דהכא דלא מסר לה אלא המפחח דהיינו דמפרשים דסברא זו ל"מ אלא שלא נאמר שהאמינו בשביל המסירה [ולהוי כמניח עכומ"ז בחנותו דבהודיעו דמפליג אסור] ובשביל סברא זו אמריכן דלא האמינו על הביח כלל אבל מ"מ הוה כבית שאינו נעול דעלמא. אלא דכשהיין והבית של ישראל ל"ח אפי׳ בלא מנעול. וס"ל להחיר זה אפי׳ באין יהודי בעיר. וכן משמעות דברי החו' בסוגיא דאפי' תפסו המושל והניח שמירת עכומ"ז בביתו מותר . ומשמשות דברי' דאפי' מפליג הישראל נמי שרי ע"ש . ומיהו מדברי הראב"ד והרשב"א (סוס"י ק"ל) נראה דווקת כשהישראל בעיר וחוה כיו"נ ע"ש. [ואפי' לשי' המקילין נראה דהיינו דווקא במקום דל"ש גנבי כלל. ודרך להניח כך בלא מנעול. אבל במקום דגנבי שכיחי והניח כך בלח מנעול וח"כ י"ל דגלי דעת ז דחינו מקפיד על היין. ודחי די"ל דהעכומ"ז לא מירתת

כלל. ואין להתיר]:

ריין שכ' דנראה דמפרשים בהך דהמטהר יינו של עכומ"ז

דבכתב לו התקבלתי מותר אפילו בלא חותם ומפתח ואפי'
פתוח למבוי ע"ש. ולכאורה הוא תמוה דהא ראש בעל שי' זו הוא
ריית. וכמו שהביא שם הר"ן בעלמו. והלא ר"ת פי' בסיפא
דהתקבלתי דהיינו ג"כ במפתח וחותם. וכן הביאו הר"ן בעלמו [שם
במשנה]. ול"ל דם"ל בשי' של ר"ת דהא דמפרש במפתו"ח היינו
לפי שהוא מפרש המשנה בחלרו של עכומ"ז. וגם דר העכומ"ז שם.
ובזה ס"ל דלריך דווקא מפתח וחותם. אבל יש לפרש שם גם בלא
מפתח וחותם. ובלא דר שם העכומ"ז והוה כבית של ישראל בעלמו
מפתח וחותם. ובלא דר שם העכומ"ז והוה כבית של ישראל בעלמו

"ם" בהג"ה . הואיל ולא ידע העכומ"ו שהוא מפליג כו'. עי' באחרו'

שהשינו על זה. ולענ"ד גם כוונת הרב הוא לאחר שכבר הודיעו העכומ"ז שהוא פחוח. אם הפליג ולא הודיעו שהוא מפליג שרי דלא גרע ממניחו בחנות דשרי בלא הודיעו שמפליג ונכון:. 🗖"ת בהג"ה . שמתוך בהלתו לא דקדק בכניסת הישראל. הט"ז השיג ע"ז בדברים נכונים דרחוק לחלות להקל כו"ה דטח עיכיו מראוח. אלא דהולין בילא בבהלה דחושב דודאי כבר חזר הישראל דמדכר לחמרא. ומיהו במש"כ דאפי' בספק שראוהו העכומ"ז שנשאר בשוק מקילין בספק. והביא ראי' מספק סגר. הנה בספק סגר כ"כ הפו' דשאני דהוה כספק ביאה. ומש"כ הוכחה מהא דאפי׳ הפליג הישראל שרי ול"ח שמא ידע העכומ"ז שמפליג. לא כודע לי כלל שום סברא לחוש לזה וכי מי גלה לו להעכומ"ז זה אם לא בנביאות. ומ"מ מהשובת הרשב"א בב"י (סוס"י קכ"ח) נראה ברור דכל ספק יש להתיר כאן. דהוה ספיקא דרבנן דאזלינן לקולא ע"ש. ול"ל דספק נגע שאני דהתם אמרינן דודאי מנסך. ודוק: בן"ן סקט"ז. ואפי' אינו נתפס כגנב. כ"כ הטור והוא מוכרח כו'. ותימא על המח' שהשמיטו. אין כאן השמטה דכיון דכ' שנכנס להחבה מפחד חרי זהו חית לי׳ לחשתמוטי וחינו נחפס כגנב. וכ"ה לשון הרשב"א בב"י (סקכ"ח) והלא יש לו טענה מפני הארי כו' . וכ"ה לשון הריב"ש בב"י (סי' הנ"ל) ופשוט :

בהג"ה. לא נמלא בהם ריעותא הכל שרי דסתם גנב אינו לוקח יין כו'. בד"מ כ' דוחו סברת הריב"ש והר"מ במרדכי אבל הרמב"ן והרשב"א חלקו ע"ז ע"ש. ולא ביאר כל הלורך. הנה הריב"ש כ' דגנבים כבולשת בשעת מלחמה דמי. והנה נראה פשוט דאין כוונתו משום דנתפם כגנב. דוה דווקא בלא נכנם לגנוב. אבל בנכנס באמת לגנוב ודאי לא שייך זה. ועוד דבלילה דהכל ישינים הוה כהודיעו שהוא מפליג. ויש ללמוד סברא זו מתשו׳ הרשב"א בב"י (סוסיקכ"ט) ע"ש. ועיין (סו"ס ק"ל). [וגראה דוהו כוונת הרמב"ן בתשובה]. אלא דסברת הריב"ש דכיון דמבו' בש"ם דבחביתא טיבא איכא למיתלי לשם ממונא ולא מנסכי. הרי חזינן דכיון דטרידי בממונא לא מנסכי . וא"כ ה"נ הרי אנו יודעין שסתם גלבים לשם ממון הן באין ואין פנאי לנסך לבולשת וא"ל הא דאסר בש"ם בגנבי דפתחו חביתא היינו דווקא לפי שפתחו החבית שהית' סתומה. וא"כ ה"ז ודאי בכוונת ניסוך. אבל באין ריעותא אין שום חשש. וכ"כ כזה הר"מ במרדכי. וכן כ' בשם ר"ת בפר"י והובא בב"י. אבל הרמב"ן חולק בזה וס"ל דגנבים סתמן כמו שהם גונבים ממון מנסכים ג"כ:

ובאמת לריך ליישב לפי"ו הא דאמרינן כיון דפחחו טובא אימר אדעתא דממונא אתו דמשמע דכיון שהם באין לשם ממון אין מנסכין. ול"ל דהתם דהוה טובא הוה סברא דאין באין אלא דווקא לשם ממון לבד. וקלת משמע כן בפי' רש"י שכ' בלשון זה דמוכחא מלחא דלשם ממון אתו. ובגניבותיי' טרידי ע"ש. ומיהו ר"ת כ' דדווקא בפולמסא דהתם. לא מקילינן אלא בפחחו טובא. לפי דפולמום מסתמא הן באין לאכילה ושתי'. אבל גנבים מסתמא הן באין לממון [ע"ש שלפי שי' שם הוא לדון זה לספק. אבל לפי"ז ודאי דרווהא בפסח את חבית סתומה דאיכא ריעותא . אבל במקום שאין ריעותא כ"ל דאין לחוש כלל ע"ז. וכמש"כ המרדכי בשמו כנ"ל]. והנה נראה דוהו שי' הרא"ש (בסט"ו) גבי הניח יין בביתו. והכנים עכומ"ז זונה כו' דכיון דטרוד בזונתו לא מנסך. וכיון דקיי"ל שם בסתם כהרא"ש יש לפסוק גם כאן בפשי' כשי' המקילין שהם רבים קמאי ובתראי. וכ"ז בספק זה. ומחלוקת הר"מ והרשב"א מילתא אחריתא היא. דהנה הר"מ מסיק עוד קולא דכיון דהניח מן הטוב ודאי דלא נגע באינך. והרשב"א כ' הרבה ראיות ומהא דהנית לגין על השלחן ולגין על הדולבקי דבהוה מזוג ושותה הכל אסור וע"כ די"ל שתאוותו לשתוח מהכל. ומיהו הרשב"א לא קאי כלל בגנכים אלא בשותה ברשות ע"ש. וי"ל דבהך סברא של"ח בגנב לניסוך במקום שאין ריעותא אינו חולק הרשב"א ז"ל כלל ודוק:

לבות אבל אם ידוע גנב אחד מישראל ומהעכומ"ו א"י חליק בהידוע. בב"י הק' ע"ו דא"כ למה מבעי לי' רבא לומר רוב ג"י נינהו. והד"מ הי' דהכא דווקא בשהישראל ידוע והעכומ"ו

א"י. שפיר י"ל דיש לנו לחלות בהידוע דווקא. והא דרבא ביש משניהם ידועין כו'. ולפי קולר דעתי ל"י כלל הספק בזה. דהרי מפורש דשרי ברוב גנ"י. אע"ג דרוב העיר הס עכומ"ז. וע"כ ל"ל דלא מסתפקינן בתר רוב בני העיר. אלא בת"ר גנבי. וע"כ משום דלא חלינן גניבה אלא במי שנודע שרגיל לגנוב. וא"כ ודאי דבאינו יודע אלא א' אין להסתפק אלא בו. ועי' לעיל (סי' א') מש"כ בזה הרבה ראיות:

בקי"ם ואיתא בהג"א דהאידנא כו' וכבר שנה זה הרב במשנתו (בסי' קכ"ח ס"ד) בהג"ה ע"ש:

םר"ב בולשת שנכנסה לעיר כו' סתומות שנפתחו חיישינן. והוא מדברי הר"ן. ועי' ט"ז דחידש לן פי' חדש במתני' דבשעת מלחמה מותרות היינו דבשעת מלחמה הם באין לשלול ממון ואין באין לנסך. ועפי"ז הוקשה לו דא"כ אפי' סתומות שנפתחו לשתרי. וכמו בגנבים במקום שרגילין להלניע ממון בחבית ע"ש. ולכחוי הח בהך דגנבים חינו חלח שמלטרף זה לספק עכומ"ו חו ישראל. [דבשביל ספק דאי לשם ממון או לשם ניסוך להוי ספק ספיקא]. ונראה דכוונתו כעין מש"כ לעיל דהיכי דנודע בודאי שכוונתן לממון. אין שום חשש ניסוך כלל. וכמו שמוכרת לשי' רש"י גבי פולמסא. דלשי' רש"י דבפולמוס ודאי עכומ"ז נינהו. ואפ"ה כיון דבחביתא טובא ודאי כוונתן לממון אין חוששין לניסוך. אבל טיקר הפי" שלו א"י מאין בא לו. דהרי כל הראשונים מפרשים דהטרדה היא משום המלחמה בעלמה. וכן מוכיחות פשטות סוגיות הש"ם דכאן ובכתובות. דפריך אכרקום דשם. וכ"ש לפיר"ח ור"ת בכתובות דמוקי להך מתני' בכרקום של מלכות אחרת דווקא. וכל הסעם משום שיראים מהמלכות הואת ע"ש. אבל לענין כוונהן אמריכן אדרבה שאיכן מכוונין כלל לממון אלא לאכילה ושתי' דווקא כמש"כ התו'. וא"כ ודאי דהיכי דראינו שפתחו לפנינו הרי דע"כ דלא טרידי כלל ובודאי דחיישיכן. מיהו מש"כ הט"ז לענין דין דשוללין בזה"ז זה נכון דאם אנו רואין שכל כוונתן לממון שפיר י"ל דאין איסור וכמס"כ לעיל. והכל לפי ראות העין בהוכחה ברורה

ולריך עיון:

בר"ך זוכה עכומ"ז כו'. בש"ם אמר רבא נהי דתקיף להו ילרא

דעבירה דיי"כ לא תקיף כו'. ולכאו' קשה דלמ"ל לרבא דהאי
ילרא לא תקיף כו"ה. ת"ל בל"ה דהא קיי"ל דמומר לד"א אינו
מומר לכהמו"כ. וכ"ש לרבא גופא דס"ל בסנהדרין (ד' כ"ז) דמומר
אוכל נבלות להכעים כשר לעדות דודאי ס"ל דאינו חשוד אאיסור
אחר ע"ש. וכראה דס"ל דכיון דאיסור יינן משום בנותיהן. א"כ
הו"ל כמין איסור אחד דקיי"ל לעיל (סי' קי"ע) דמחמור לקל חשוד
שפיר ע"ש. והו"א דה"נ יינן קיל מבנותיהן וליתסר יינן קמ"ל רבא
שפיר ע"ש. והו"א דה"נ יינן קיל מבנותיהן וליתסר יינן קמ"ל רבא
דמ"מ בזה לא תקיף ילרא כו"ה. ולפ"ז בזה"ז דאנו רואין דהרבה
המקילין בזה ונפרן הדבר ודאי דלא מקפדי אמגע הזונה ויש לאסור

מנו של שחלוקה בראשי יתידות כו' וכן גגו של ישראל למעלה מגגו של עכומ"ז וחלוקה ביחדות כו'. עמ"ז דאו חלוקה קאמר. ובלח"מ הקשה ע"ז דלמעלה בודאי ליבעי מסיפס דהרי מבואר בש"ם דזה גרע דיכול לומר מלורי קא ממלרינא כו' ע"ש. מהנה נראה שנמשך לו זה מפשטות דברי רש"י ד"ה בלד גגו שאינו גבוה ממנו ולי"ל מהמוגג אני כו' אבל פשוט דכוונת רש"י היינו דבגבוה בלא יתידות. זה גרע משוין וביתדות. אבל גבוה ביתידות ששיטא דלא שייך כלל מהמוגג כו' ובודאי דגבוה עדיף טפי וזה פשוט. וא"כ אף דהש"ם דחי דבגבוה בלא יתידות ל"מ משום דמלורי כו' זה אינו אלא לרשב"ג דלא ליפליג אר"י. אבל לדידן כרבכן קיי"ל דלא ס"ל הך סברא דמלורי כו'. וא"כ מה שהוא כרבן קיי"ל דלא ס"ל הך סברא דמלורי כו'. וא"כ מה שהוא נגוה זה הוה כיתידות וכ"ש דמהכי ביי"ל דגם רב מודה ע"ש: גבוה זה הוה כיתידות וכ"ש דמהכי ביי"ל דגם רב מודה ע"ש: ני" בחבורי חבל יוסף על חו"מ שהבאתי שם (סי' רכ"ע) ע"ל בהוא מדברי הרמב"ן ב"ב שם וע"ש:

לכם בהג"ה מלא יין על שולחנו ואומרת שלקחה מהמרחף אי"נ. דאימר במ"א לקחה כו'. מלא כד יין בתבן כו' אי"נ. גלבים שנכנסו כו' ואומרת שהיא סתמתן כו'. ואיכא רגל"ד אסור.

ועי' לעיל (סי' קכ"ח ס"ב) בהג"ה והברוא בידו היין אסור כו' דתליכן בדבר הרגיל. ולקמן (סי' ק"ל ס"ח) אי"כ לאוסרו ואפילו עדיין ניכר יין מבחוץ ויש אומדנות. ולריך עיון למלוא הגדר הברור באומדנות אלו:

םימן כל ס"ב אם הפקיד ביד עכומ"ו בחו"א מותר בהנאה. הגר"א ז"ל הוכיח מכאן דשי' הרמב"ם לפסוק כרבנן [ולח כשי רוב הפו' בשי הרמב"ם דשי כהרי"ף ובה"ג. דמחלוקח ר"א ורבנן במפתח לבד החותם או הוה כחותם ב'. אבל ב"ח לריך לכו"ע ע"ש| ולענ"ד קשה ליישב שי" הגר"א בדברי הרמב"ם דא"כ הא דפסק (בס"ט) דשוכר בית בחלרו של עכומ"ז סגי במפתח וחותם והיינו כר"מ דבריי". למה פסק כר"מ נגד דרבנן. והרי"ף כ' שם דפסקינן כר"מ דקאי כר"א. אבל אם הרמב"ם פוסק כרבנן הו"ל לפסוק התם ג"כ כרבנן דר"מ. ודוחק לומר דגורם התם מפתח או חותם. ופלוגחייהו אינו אלא בחד. אכל בב"ח לכו"ע שרי. ואף דנקטו עד שיהח שומר. שני חותמות נמי הוה כשומר. וכדחר"י (בד' ל"א) אליבא דרבנן דר"א דבב"ח שרי. וה"ג בדרבנן דר"מ. וכוונת הרמב"ם נאמר דהיינו במפתו"ח ביחד דזה הוה כב' חותמות. [לשי זו בודאי כיון דלפי שי זו. בזה ליכא פלוגתא אדר"מ דמפתח כחותם]. דודאי זה דוחק דהו"ל למנקט לישנא דרבנן בשומר. או בחותם בתוך חותם כלישנא דר"י בגמ'. כדרכו של הרמב"ם שלא לשנות מלשון הש"ם. אבל יותר מסתבר כשי' רה"פ בשי' של הרמב"ם והפלוגתא דר"א ורבגן אי מפחח כחותם. ומ"מ דין זה דבחו"א מותר בהנאה יפה הוליא מבריי' דריב"ב דאוקי אליבא דרבנן. משום דכיון דם"ל לרבגן דמפתח לא הוה כחותם: וא"כ הרי אין כאן אלא חו"א. ואפ"ה ס"ל להתיר בהנאה. הוה"ד כשאין כאן אלא חו"א ממש ג"כ שרי לרבכן בהנאה. ומה שהלריך קרן זוית הוא כמש"כ הלח"מ דלהוי כביתו של ישראל כההיא דבריי' שם. ושפיר הביא זה הרמב"ם דודאי דכ"ש הוא לדידן דפסקינן כר"א דמיקל יותר. [דמפתח ג"כ כחותם]. כ"ש דלא נחמיר בחו"א לחוד יותר מדרבנן. ובודאי דמותר בהנאה:

לוא יות מורכן. ובוזרי ומות כיונות הא כר"א והא כר"א והא כר"א והא כר"ל דא"כ יש לדקדק בש"ם דמוקי שם הבריי׳ הא כר"א והא כרבכן. וליקי חרויי׳ כר"א הא במפחו"ח והא בחו"א לחוד. ובשלמא אי לא שרי רבכן בהנאה אלא במפחו"ח. דאע"ג דלרבכן אין המפתח כחותם מ"מ מהכי להלמרף עם החותם להחיר בהנאה. אבל בחו"א לחוד אסור גם בהנאה. א"ש דלא מוקי כר"א דאי במפחו"ח שרי בשתי׳. ואי בחו"א אסור גם בהנאה. אבל לפי"ז ודאי קשה. ומיהו גם לשי׳ הגר"א ז"ל קשה להיפוך דלוקי תרוייהו כרבכן. והא בחו"א והא בב"ח. ואולי לשי׳ י"ל דר"ז שם ס"ל כר"א דלרבכן אסור אפי׳ בב"ח. אבל אכן פסקיכן כר"י שם ס"ל כר"א דלרבכן שרי. ואפשר לישב גם לשי׳ הפו׳ דכיון דבתרתי מתניתא תכי סתמא המפקיד. מסתמא איירי תרוייהו בדרך הרגיל להפקיד. וע"כ דתרויי׳ בחד

גווגא. וא"כ ע"כ דהא כר"א והא כרבנן ודוק:

בשתי מב' טעמי. חדא דכבר כללא כייל הרמב"ם דכל

באחי מב' טעמי. חדא דכבר כללא כייל הרמב"ם דכל

שאינו אסור בהנאה אינו אלא לעכומ"ז העובד כומ"ז. אבל שאינו

עכומ"ז מותר אף בשתי'. וא"כ בזה"ז דקיי"ל דלאו עכומ"ז נינהו.

שרי בחו"א אף בשתי' כיון דבעכומ"ז ממש נמי אינו אסור בהנאה.

[ולדברי הש"ך סקל"א סקט"ו יש לדחות זה ע"ש]. ועוד דהא מבו'

בס"ג) דבמקום דליכא חשש ניסוך אלא חשש חליפין סגי בחו"א.

א"כ בזה"ז דקיי"ל בכ"ד דכל שליכא חשם חליפין ל"ח לניסוך. א"כ

ודאי דה"נ ל"ל אלא חו"א שה"ז מוליא מחשש חליפין. והנה כיון

דר"ת ס"ל דגם מדין הש"ם יש להתיר לגמרי בחו"א יש להקל בזה

לדידן אף בלא הפסד כלל. וכמ"ש בשי' הש"ך (בסוס"י קכ"ו) ע"ש.

יש להתיר לדידן אף בלא הפסד מרובה. משמע אבל הפסד מיהו לריך.

שכ' דאי"ל בזה הפסד מרובה. משמע אבל הפסד מיהו לריך.

ולכאו' נראה דיש להתיר אף בלא הפסד כלל ול"ע.

"ד כילד הוא חותם בתוך הותם. הנה לשון המח' הוא מהרמב"ם
ו"ל. וכבר ביאר היטב שי' זו הגר"א ז"ל. וע' לשון

הטור. והכ"י דקדק עליו דהשמיט דברי הש"ם עפ"י פרש"י ע"ש. ואני תמה דהרי לשונו אות באות מדברי הרא"ש ז"ל ע"ש. ושי" הוא שי' התו' (בד' ס"ט) ושי' הרשב"א . ומה שדקדק הב"י דהרשב"א הלריך ב' חותמות לבד' הכסוי. ל"י כלל דבריו. דהרי בהדיא מבו' דבריו בתשובה שהביאה הב"י בעלמו שם . דכסוי בלא טיחה לא הוה חותם. והטיחה הוה חו"א. ואי איכא גם חתימה הוה ב"ח. וגי' כהרא"ש וט"ו דשריקה לא הוה ב"ח. אבל חדא הוה. וחתימי הוה ב"ח. וממילא בלא שריקא לא הוה אפי' חדא [ואגנא היינו המגופה]. ודיקולא היינו חוץ מהמנופה. ובמקום חותם הב'. ואי מהודק הוה כחותם. ובלא מיהדק לא. וככסוי בלא טיחה. וכן הוא בפירוש בדברי הרמב"ן והרשב"א (בסי' קכ"ט) דבפקק בלא מיחדק אינו כחותם וכמש"כ. וכן נראה שי' בקשר פי הנבל דקשירה בעלמא לא הוה חותם. אא"כ הוה קשר מהודק ומשונה. וזהו שנקט הש"ם לייר וחחום. וכ"ה לשון הרשב"א לייר וחחום. וכמש"כ המחבר (בסעי' ה') דבעי קשר משונה וקשירה בעלמא לא עדיף מכסוי בעלמה. והכל בדרך החד: והגר"א ו"ל בביחורו כ' דשי רש"י דאגנא הוה כלי אחרת לבד המגופה. ולפי"ז שריקה וחתימי ל"ד והכל אחד. ושי הרמב"ם הלת באו"א. ומ"מ נראה שלדינא אין חלוקין כלל. ומודים דכסוי מהודק או טוח בטיט הוה חו"א. וכל שינוי עם זה הוה חותם ב' כלשון הרמב"ם. וכן מה שדקדק הרב"י ז"ל דבכייף פומא אי"ל כלל לדסקיא. הנכון כמש"כ הט"ו דגם הטור מודה לזה. ומנין לנו שחולק על הרמב"ם. והנה רש"י ג"כ כ"כ : בפשי ע"ש

ם"ה בהג"ה . ודווקא שרואין שנחקלקל ע"י אדם . אבל אם י"ל שנחקלקל מעלמו כו'. ערב"י בשם התה"ד. והנה לשון המרדכי (בפ' א"מ) דנתקלקל החוחם יש להחיר. וכההיא דהמניח כליו בחלון של האוליירין כו'. ובפר"י דאפי' אין המפחח במקומו אין לחוש. וכמו ההיא דתום' המניח כליו כו'. ול"ד למפקיד דלריך חותם. משמע דלא התיר אלא שם שהי' בביתו של ישראל דאי"ל חותם מן הדין. אבל במפקיד ביד עכומ"ז לא שרי בכה"ג. כיון דלריך חותם. וה"ה מקולקל. ובפרק א"מ נראה שאין הדבר מבואר כראוי. ובודאי יש שם חסרון בלשון. ואפשר דקאי ג"כ בכה"ג דפרק ר"י ולא במפקיד. וכ"כ הר"ש דיש להחמיר במפקיד. והביאו הגר"א ז"ל. וא"כ לכאו' אין שום מקור להקל אפי' ביש לחלות דנתקלקל מעלמו. אבל באמת כבר בארתי (בסי' קכ"ע) בשם הרשב"א דבספק יו"נ יש להתיר דהוה ספיקא דרבנן. וספק נגיעה שאני משום דודאי העכומ"ז נוגע כשהוא בידו. וא"כ כיון דאנן קיי"ל דאי"ל להכיר החותם כלל. דסמכינן אהך סברא דזה לא טרח לזייף החתימות. א"כ ודאי כל שיש לחלות דנעשה מעלמו ודאי דיש לנו לסמוך אסברא דלא מזייף. ולהתיר מספק. וכן נראה לשון החו' (בד' ל"א) ד"ה השולח. וביוחר ביאור (בד' ס"ט) ד"ה מ"ט. דמפרשי אם אינו מכיר חותמו וסתומו היינו שיש כאן חותם ואינו מכירו. דזה הוכחה שזייפו העכומ"ז וזה ודאי יש לאסור דהרי חזינן בהדיא שזייף. ומשמט בהדיא הא כל שיש לחלות שנשבר מעלמו. הוה כנשבר לפנינו דשרי ואין לאסור מספק: ודברי הר"ש והמרוכי בפרק ר"י הנ"ל. נראה דלק"מ דפשוט דכל ההיתר זה שנעשה מעלמו ודאי לא שייך אלא כשיש לכו לומר שהעכומ"ז לא ידע זה גם עד עכשיו. אבל אם ע"כ כבר נודע זה להעכומ"ז. א"כ ה"ז לא עדיף מהפקיד ביד עכומ"ז בלא חותם. דעכ"פ הרי עכשיו הוא בלא חותם. ומלאתי כי גם האחרוני' ז"ל הרגישו בסברא זו. וזה כוונת המרדכי דבמפקיד דלריך חותם ה"ז אסור. דעתה אין כאן חותם. וכן נראית כוונת הר"ש ע"ש. אלא דלריך לי עיון דאפשר דאפי' לא נודע לנו בברור שידע העכומ"ז מ"מ הוה כס"ם לאיסורא שמא זייפו העכומ"ז ושמא נודע לו אחר

כך ולריך עיון:

רבו"בן נראה דבזה"ז דל"ח כלל אלא לחליפין להנאתו. או לנניעה
דרך מתעסק. א"כ אפשר כמו דמקילין (בסי' קי"ח) אס
רואה שהוא טוב כמו ששלח אין לחוש. ה"נ כאן אס יכול להכיר
את היין שהוא טוב כמו ששלח אין חשש. ונראה שלזה כוונו התוס'
אל כדף ע') ד"ה לא מסרה כו' ואם אוכלין ושומין משל ישראל

"אסור . אמנס אי מלאן מלאים כמו שהניהן שרי ע"ש . והיינו כמש"כ דבזה"ז דאין לחוש אלא לחליפין וכמש"כ שם מקודם (בע"א ד"ה מ"ע) בשם הרשב"ם. בכה"ג אין לחוש. כן היי נראה לכאורה בכוולתם: אמנם סיימו עם דכוותי' אשכחן בטהרות הניח בגדיו ומלאן כמו שהניחן טהורין. ואמרינן עלה וכן ביי"נ. ונראה כוונתם על התו' שהביאה הר"ש (פ"ז דטהרות) שם הניח כליו בבהמ"ר ומלאן כל שהן טהורין כו' ומסיים שם וכן ביי"נ וא"כ נראה דהכוונה משום שהם במקומן וע' לעיל סס"ג לענין בשר שנתעלם מן העין: מ"ם אם הישראל דר שם אע"פ שהניח בחלר כו' ואפילו גם העכומ"ו דר שם כו'. הנה הר"ן (סו"פ ר"י) הביא בשם אחרים גבי כרכא דאוחיב בי' חמרא דישראל ודעכומ"ז. דכל שאינו נתפס כגנב על הכניסה אף דנתפס על הנגיעה אסור ע"ש. אמנס יש לתמוה עליו דבפ"ה (בכללי מגע) כ' להדיא בפשיטות בשם הראב"ד בזה להחיר. והביא ראיה מביזעא בדשא דשרי. ואיירי התם דאית לי' לאשתמוטי. ואפ"ה באיכא בזעא דמגולה שרי. עוד יש בזה חילוק אחד שלא נתבאר בדברי המח' והאחרוני'. דהנה בנעל העכומ"ז את החלר הזה ששניהם דרים שם. וליכא נקבים לראות. כ' הראב"ד דאסור בזה אף שהישראל דר שם, דכיון דגם העכומ"ז דר שם ודאי דהוה כאית לי' לאשתמוטי. וכן פסקינן להדיא (בסקכ"ח ס"ג) דבכה"ג דאית לי' לאשתמוטי אפילו גס הישראל דר שם אסור בליכא נקבים בדלת ע"ש. אמנם הרשב"א בתה"א הקשה עליו דתניא דשוכר בית בחלירו של עכומ"ז אם ישראל דר שם מותר אפילו בלא מפתו"ח. וא"א שלא ינעול העכומ"ז לפעמים. והי' דהתם כשהוא בבית מיוחד דאין לו לכנום לבית כלל. ושם יש להקל אפי' בנעל כיון דהיין בבית של ישראל והוא דר, שם ע"ש. וא"כ כשהיין בבית מיוחד של הישראל שרי בדר ישראל שם. אפי' דר שם העכומ"ז ונעל. אבל כשהיין בחלר. ודר העכומ"ז שם ונעל ודאי אסור. ויש חימה מדוע לא נתעוררו כל האחרונים לבאר זה :

"ר בד"א בשוכר מעכומ"ז אבל בחלרו של ישראל אפי' העכומ"ז דר שם והישראל אינו דר מוחר כו'. אבל בלילה אסור. ובהג"ה ודווקא כו' דמסתמא ננעלו בלילה. משמעות הרב דווקא בסחמא דחלינן דנעלו. ובוה גם הרשב"א מודה. אבל שיטח הראב"ד דבלילה אסור אפילו ודאי לא נעלו. והרשב"א [בתשוב' הביאה הב"י (בסקכ"ח) ובסוף (סי' קל"א) הביא הב"י עוד תשובה אחרת בזה] השיג עליו דבישראל דר שם תניא בברייתא דאפילו בחלרו של עכומ"ז ודר שם מותר אפילו בלא מפתח. ובודאי דלא נטור כל הלילה. עוד הק' עליו מהא דעכומ"ז וישראל דיתבי בארבא שמע ישראל קל שיפורא דבי שימשי ונפק ושרי רבא לחמרא. דעכומ"ז אמר השתא מדכר ישראל לחמרא. ואי משום שבתא אמרי לא מינטרי ישראל שבתא כו'. ומדקאמר משום שבתא מוכח שהי' הישראל חוץ לתחום וע"כ דלא בא גם בלילה ואפ"ה שרי. וע"כ דחושב העכומ"ז דגם בלילה לא שכב לבו של הישראל כו'. ולולי ד"ק אין כ"ז סתירה מוכרחת הנה מה שהקשה מהא דישראל דר שם. ל"י כלל מה ענין דר שם ללא דר. והרי כתב בעלמו [הביא הרב"י בשמו (בסי' קל"א) סוד"ה והרשב"א כ'] גבי המטהר יינו של עכומ"ז שהקשה דאפילו אין הישראל דר שם מאי הוה הא לא הודיעו הישראל שמפליג. ותי׳ די"ל כיון דהישראל דר בעיר אחרת כל שיצא ה"ה כמודיעו שהולך לעירו או לביתו. והנה עיר אחרת דנקט שם ל"ד כמבואר שם בדבריו בפירוש דאפילו הישראל דר בעיר ל"מ שם אלא דווקא ישראלים הרבה דרים שם ע"ש. אלא כוונתו חלר אחרת כמו שמסיים בלשונו "לעירו או לביתו". וכל שהוא בחלר אחרת הוה כהודיעו שמפליג. וא"כ שפיר י"ל בדר שם באותו החלר דהוה כלא הודיעו שמפליג . שפיר י"ל אפילו בלילה. אבל באיכו דר שם כיון דהוה כהודיעו שמפליג. נהי דביום י"ל דכל שהבית והיין של ישרחל מירתח אע"ג דהוה כהודיעו שמפליג דמ"מ פעמים הוא בא. אבל בלילה דאין דרך שיבוא והוא מפליג. ודאי אין להתיר:

לבזרק יש דחוי להראי' מהא דקל שיפורא. דהרי התם גמי אמריגן דהוה כלא הודיעו שהוא מפליג דמדכר לחמרא ואחי יעה

ואחי. ואפילו לשיטת הרשב"א (בסקכ"ט) דדעתו לחלק בין דברים שאפשר לטשותם כאן או לא. מ"מ דר בחלר אחרת ודאי הוה כדברים שא"א לעשותם כאן. והוה כהודיעו שמפליג. וא"כ אין לנו לדמות מהיתר לא הודיעו שמפליג להיתר דמירתת בשביל שהבית והיין של ישראל. ונהי דבלא הודיעו שמפליג יש הוכחה דמהני הך החירא אפילו בלילה. אבל היתר זה דמירתת לבא לבית שאינו שייך בו כלל מניין דשייך גם בלילה. אמנם מדברי החשו' בב"י (סו"ם קל"א) דקדקתי טעם גדול להתיר דזה הוה כגניבה בעלמא לכנום לרשותו של אחר לגמרי. וא"כ שפיר י"ל דלא נחשדו כלל פע"ז. וכ"ה שיטת הפוסקים (בסי' קכ"ט ס"ה) עיין שם: וכן יש כעד לענ"ד מהא דגנבי דפתחי חביתא טובא דמבואר בש"ם דתלינן ברוב גנבי. ולא אזלינן בת"ר העיר אפי' רובן עכומ"ז כמ"ש לעיל] ש"מ דלא חשידי אפי' עכומ"ז לגניבה. אפי' ביש כבר גניבה לפנינו. וכ"ש דל"ח לכתחלה ודוק:

סימן קלא ס"א ישראל המטהר יינו של עכומ"ו כו' והישראל דר בחלר מותר. כ' הר"ן בשם הראב"ד דדווקא במניח בביתו אבל בחלר אסור. עד שיושיב שומר. והט"ז כ' ע"ז ולא הבנתי דאדרבה בחלר מירתת טפי מבבית כיון שיש לו שייכות גם בבית. ומסיים והמעיין בר"ן יראה שקאי על מש"א לריך שיושיב שומר כו'. ובעניי תמוהים לי דברי הט"ז מאוד ומוקשים מתחלחן ועד סופן. מש"כ דבחלר מירחת טפי מבבית כו' ירד לחלות על דברי הראשונים מסברת עלמו. והנה אף שכ' (בסי' קכ"ח) בסברת רש"י דכשהוא מגולה לחלר מירתת טפי מכשהוא בבית שמחילות הבית הם מסתירין עליו ע"ש . היינו כשהעכומ"ז כבר נכנס לבית . אכל כשלא נכנס ודאי דקרוב יותר ליגע בחלר דרך הילוכו סביב היין ממה שיכנום בבית מיוחד לכתחי' כדי לנסך. וניון דהישראל יולא ונכנס בודאי מירתת. וכבר הבאתי בסק"ל דברי הרשב"א לענין נשל שליו את החלר דחולק ג"כ בזה דבבית מיוחד ל"ח כלל אפי' בנשל עליו . והרי סברא זו מקוימת מהראב"ד והרשב"א והר"ן שהסכים נ"כ שם לדברי הראב"ד ומ"מ בסי' הקודם הכאחי כבר דלדינא הר"ן סותר את עלמו כזה ע"ש:

לכוד, שסיים שקחי על מש"ח לריך להושיב שומר. לא זכיתי להבין
כוונתו בזה. אולם בהריטב"א ראיתי שכ' דדברי הראב"ד
דווקא בישראל דר שם סתם בדרך דירה אבל בדרך שמירה בפירוש
בזה מודה הראב"ד דמירתת טפי. ובזה מיושב קושית הר"ן שם
מהא [דרפ"ק דחולין] גבי שחיטה דמותרת ביו"ג אף שהוא ביד
הכותי גופי ע"ש. די"ל דבנותן לו הישראל לשחוט. לאותה שעה דזמן
שחיטה. ודאי לא גרע משומר ע"ש. אבל הר"ן ע"כ דלא ס"ל זה
דלפי"ז לא הי' נשאר בקושי' מהא דחולין. ואולי דגם כוונת הט"ז
דלפחות בשומר ודאי אין להחמיר. כיון דקשה ע"ז מסוגיא מפורשת.

ואף דבאמת אפשר דהתם עדיף אף משומר ול"ע:

"ש"ך סק"ד. היכי דאין העכומ"ז דר בחלר מוחר בלא חותם

כיון דהוא פתוח לרה"ר. ונראה דכו"ע מודים לזה לדינא.

ולכאו' נראה דהחו' ודאי לא ס"ל סברא זו. דהרי דחקו על פרש"י

דס"ל להחיר אפי' בלא חותם מהא דשרי בגמ' אפי' ברוכלין

המחזירין בעיירות ומנא ידעי הרוכלין בלא חותם דהוא של ישראל.

מ"ש. והרי בודאי דאין מקום להקל גבי רוכלין בשביל שאין העכומ"ז

דר שם. כיון דמ"מ הרי הוא חלרו של העכומ"ז. ואין הרוכל יודע

כלל שהוא יין של ישראל. וכיון דברוכלין בודאי יש לאסור בזה אפי'

לא דר שם. א"כ הרי לעולם וגם בישראלים דרי' שם אין לנו להחיר

יותר כיון דלא מלינו אלא במשנה דהש"ם פריך עלה בפשי' להחיר

גם ברוכלין. ואין לנו ראי' להחיר אלא מה שיש להחיר ברוכלין

וכמי שדחו פרש"י. ומיהו בסיפא דמתכי' לענין התקבלתי כבר כ'

וכמי קכ"ט) דכ' הר"ן דגם לר"ת מוחר בזה אפי' בלא חותם.

ובארתי שם בס"ד דהיינו באין העכומ"ז דר שם ע"ש:

סק"ה. הביא שי' רש"י והר"ע ברטנורה דביין של עכומ"ז

בלא כ' לי' התקבלתי ל"מ אפי' פתוח לרה"ר. וכ' שאף
שרוב הפו' חלקו עליו דלא מחוור לפרש ברישא דמתני' בהתקבלתי.
אלא דאפי' בלא התקבלתי מהני פתוח לרה"ר. מ"מ בעכומ"ז דר
שם בחלר דגם שי' הרשב"א לאסור סמך שתי השי' ביחד לאסור.

והיינו אפילו במפתח וחותה דביין שלו לא מהני מפתח וחותם ע"ש. והנה תחילה קשה לי לשיטת רש"י ז"ל דסבירא ליה דביין שלו לא מהני פתוח לרה"ר דהא בכוחים מסקינן (בד' ל"א) דאף על גב דהם לא קפדי אמגע עכומ"ז מכל מקום בין הגיחות דשכיתי רבים מירתת ושרי לזבוני מינייהו הרי דגם ביין שלו מהני מירתת דרבים. ואפשר לדחוק ולחלק דהתם בכוחים איהו לא פלח ולא מנסך ולא הוה חשש רלון שילרו תוקפו. אלא דלא קפיד אמגע עכומ"ז דלא איכפת לי' בזה. משו"ה שפיר כשלריך לזבוני לישראל. ובמקום רבים דיכול להפסיד בדבר. ודאי דקפיד בזה שלא יגיעו נוק . אבל עכומ"ז דילרו תוקפו לנסך אלא דבשל הישראל הוא מירתת . אבל בשלו דלא מירתת דאין נתפס כגנב. י"ל שפיר דאפי' מקום רבים ל"מ ול"ע. ומיהו זה ודאי דלא היי"ל כוותי' בזה דכ"כ רוב הפו' דמשמעות הרישא אפי' בלא התקבלתי אלא שהש"ך הביא שי' ללרף לשי' הרשב"ה דבעכומ"ז דר שם ודחי יש לאסור אפי' במפחו"ה כיון דגם שי' הרשב"א לאסור בזה. ולאפוקי משי' החו' דהתירו סתם במפתו"ח ולא הביאו חילוק דאין העבומ"ז דר שם:

אבל לענ"ד אין לוה לורך כלל. דהנה הרשב"א כ' דבעכומ"ז דר בחלר כי פתוח לרה"ר מאי מהני כיון שהוא יושב בפתח זה . והנה נראה פשוט דהיכי שהיין בבית מיוחד ופתח הבית הוא פתוח לרה"ר. הרי הוא ודאי כחלר אחר בפ"ע. ואין שום ריעותא בזה כלל מה שיש לו להעכומ"ז דירה סמוכה לשם. ובודאי דכוונת הרשב"א אינה אלא דאין פחוח אלא פתח החלר לרה"ר והעכומ"ז והיין שניהם בחלר אחד. ובחלר אין הרבים יכולין לראות כלל. וכזה וראי טענחו טובה דפתח החלר ל"מ מידי. וכזה פשוט לענ"ד דאין כאן מחלוקת וגם התו' ודאי מודים לזה דהא בכה"ג ודאי דלא חשיב פתוח לרה"ר כלל. וא"כ ה"ה כדין חלרו של עכומ"ז דעלמא דל"מ מפחו"ח ביינו של עכומ"ז כדמפורש בבריי' בהדיא [אלא דאפי' במקום רבים שי' התו' דל"מ אלא במפתו"ח דאל"ה "מנין ידעו הרבים שהוא של ישראל. ושי' הרשב"א דגם בלא מפחו"ח מהני מירתת דרבים דקול יולא בזה שטהר את יינו לישראל ומרתת וכמבו' בחשו' שהביא הב"י ע"ש. אולם החום' סבירא להו דאין לסמוך אהך סברא דקול יולא. ואפשר דשי' דמ"מ העכומ"ז אינו חושב על הקול ולא מירתה אלא במפחו"ח דהזיוף ניכר מעלמו . הבל כ"ז ודאי ל"מ אלא במקום רבים]. אבל בשאין הבית פתוח לרה"ר אלא להחלר והעכומ"ז דר שם זה ודאי ל"ח כלל פתוח לרה"ר ובודאי דל"מ מפחו"ח גם לשי החו'. וא"כ אי"ל בזה כלל לצירוף שי' רש"י לזה:

ודורה אפשר לומר דמשמע לי' להש"ך ו"ל בשי' הרשב"א דאפילו גם פתח הבית פתוח לרה"ר ל"מ וכדקיי"ל (סי' ק"ל ס"ט) ביין של ישראל דבאין העכומ"ז דר בחלר שרי אפי' בלא מפחו"ח. ובדר בחלר כיון דיש לו שייכות בו אסור בלא מפתו"ח. ה"ג אפילו במקום פתוח לרה"ר ל"מ זה כיון דים לו שייכוח בו. וסבירא לי׳ דילא להרשב"א זה משום דמפרש כולה מחני' בלא מפחו"ח ותני סיפא בהתקבלתי דשרי אפילו' בלא פתוח לרשות הרבים וע"כ דקאי באין העכומ"ז דר שם. דאי לאו הכי ודאי אסור כמבואר בבריי'. וע"כ דמחלקינן משום דיש לו שייכות אסור. וא"כ רישא נמי ע"כ דומיא דסיפא והיינו נמי בשאין העכומ"ז דר שם שלא יהי' לו שייכות דבזה ל"מ פתוח לרה"ר: אולם לשון הרשב"א שמביא הרב"י אינו מורה כלל ע"ז. אלא דאינו נודע לרבים כלל כשיכנום (וכמש"כ) דחינו פחוח לרה"ר אלא החלר ולא הבית שהיין שם. אבל כשהבית פתוח לרה"ר בודאי ל"ש בזה סברת שייכות. וכמו בישראל דר בחלר (בסי' ק"ל) דמהני אפי' עכומ"ז דר שם דמירתת ה"כ כשפתוח לרה"ר מירתת ג"כ מהרבים. והדומיא ע"כ אינו אלא כשפחח החלר לבדו הוא לרה"ר. דבוה ל"מ כשהעכומ"ז דר שם דל"ש מירתת מרבים כיון שהוא יושב בו כמש"כ הרשב"א כנ"ל . אבל כשהבית הוא פתוח לרה"ר לענין טעמא דיש לו שייכוח ל"א כלל בזה דומיא. בזה ודאי מהני כיון דרבים רואים כניסתו וכמו

בשהבעלים רואים כניסחו כנ"ל:

(ראה לענ"ד מדברי הר"ן שהרי הוא ג"כ כ' בסיפא דאיירי
בשאין העכומ"ז דר שם . ולא כ' כלל דלפי"ז הוה"ד ברישא
דווקא

דווקת בשאין העכומ"ז דר שם דלהוי דומיא דסיפא. אלא ע"כ משום דבכה"ג שאינו פתוח אלא החלר פשי' דל"מ דר שם. דא"כ ל"ש מירחם מרבים. ולא הוצרך כלל לפרש זה. אבל אי נימא דאפילו כבית מיוחד שפתוח לרה"ר ל"מ כיון דיש לו שייכות. ודחי הו"ל להר"ן להשמיענו חידוש זה. אלא ודאי כמש"כ דבכאן ל"א כלל סברת שייכות . אלא דכשאינו ניכר כניסתו לבית בזה הוא שכתב הרשב"א דל"מ. וגם הרשב"א לא נחית לפרש זה אלא כדי ליישב פירושת דמתני'. אבל לדינא הוא פשי' והכל מודים בזה. וא"כ א"ש ג"ב מה שלא הביאו הטו"מ והרב החילוק דעכומ"ז דר שם. לפי דכשאינו פחוח אלא החלר הוא פשי' כנ"ל. וכשהבית שהיין בו הוא פתוח ודחי מהני ודוק:

לוד "אפשר לענ"ד דגם רש"י והרב ברטנורה גופיי' ג"כ יודו לזה דבמפתו"ח מהני פתוח לרה"ר ואפי' בלא כ' התקבלתי. דזה ודאי דגם הם מודים דמרבים מירתת וכפשט הש"ם בכותים הכ"ל. וה"כ כיון דטהר יינו לישראל ובודאי רווח הוא לו למכור לישראל ודאי דג"כ מירתת. אלא משום שמפרשים בלא מפחו"ח וס"ל לחלק בזה דבלא התקבלתי מסתברא להו בזה כשי' התו' דל"א בזה קול יוצא שהוא טהר את היין לישראל. וא"כ ל"ש בזה כלל מירתת כנ"ל ומשו"ה הוכרחו לפרש דרישא וסיפא חדא מילחא. ובכתב לו התקבלתי דבזה יולא הקול והוה כשל ישראל מהני מירתת. ובלא התקבלתי ס"ל כשי' התו' דל"מ בזה פחוח לרה"ר משום שאינו נודע שהוא של ישראל. אבל כ"ז בלא מפחו"ח דאין הזיוף ניכר מעלמו. אבל במפחו"ח דליכר הזיוף מעלמו שפיר גם לדידהו מהני בזה רבים אפי׳ בלא התקבלתי דוה הוה כהתקבלתי כיון דהזיוף ניכר ה"ה מירתת. ומש"כ באינו מניחו להוליאו ל"מ פתוח לרה"ר דאי משכחת לי אמינא דידי הוא היינו שלא ידעו כלל שטהרו לישראל . והנה ברש"י לא כזכר כלל לשון אפי׳ מפתו"ח והברטנורה ידוע שמקלר בלשונו . ואפשר דמש"כ אפי' במפחו"ח האי באינו פחוח לרה"ר ע"ש. וא"כ פסק הטו"מ להתיר הוא ברור ומוסכם בלי שום מחלוקת. ולא כ' חלוקת השיטות השונות בזה אלא ההיתר המוסכם ודוק:

מ"ב בסגה ישראל ועכומ"ז שטהרו יין כו'. זהו סברת הרשב"א "דלא אמרו אלא במטהר יין שהוא של העכומ"ז לגמרי. ואף **כי** מה לקלר בינה כמוני להרהר אחרי רבינו אף להחמיר. אך אורה היא וללמוד אני לריך. דלענ"ד קשה. דנהי דמשמעות המטהר יינו של טכומ"ז נראה כדבריו דדווקא כשהוא לגמרי יינו של טכומ"ז. אבל הרי הש"ם מדמה לה בהדיא למשנה דעכומ"ז שנמלא עומד בלד הבור דאם יש לו מלוה אסור ומפרש דהיינו מלוה על היין. וכי כימא כמי דהתם דווקא כשהמלוה על כל היין. ובודאי משמע דכל שיש לו למלוה לתפיסת ידו באמלע לא מירתה ואסור. וה"כ כראה דכל שיש לו חלק בהיין לא מירתת: ומיהו גם בריטב"א גבי הסוא אושפיזא דיתיב בי' חמרא דעכומ"ז וישראל דמסיק התם דכל דהרי בועא שרי. מנאתי שפי' בהדיא אפי' הוה ההוא חמרא של שניהם בכלי א' ממש. ג"כ הדין כן. דכל דהדי בזעא שרי. והיינו כדין עכומ"ז שנמלא בלד הבור הרי דס"ל שם ג"כ דכל שאין היין לגמרי שלו ה"ה מירחת ליגע. וא"כ גם במלוה ע"כ היינו דווקא כשהמלוה כנגד כל היין ולע"ג:

בתשובת הרשב"א שהובא בב"י. דאפי׳ למי שמחיר ב"ח אפי׳ במטהר יינו של עכומ"ז. אם חזר בו הישראל וא"ל למכור למי שירלה ואח"כ נמלך לקנות ממנו. זה ודאי אסור. שאין החותמות מצילין. אלא שירא שמא לא יכוין ויכירו ברמאותו. אבל זה ממי ירת . ולכחו׳ לריך להבין דהא ב"ח שרי אפי׳ במפליג ואינו ירא כלל על שעת הפתיחה והחתימה. אלא דירא שמא יהיה ניכר אח"כ. וא"כ ה"נ אף שבעת הפחיחה והחחימה הי' שלו. אבל השתח למה לא ירא לרמאות להישראל פן יכיר את שני החותמות. והרי סמכינן גבי בילים מעוף פלוני טהור משום דיוכל להכיר וכן בכ"ד:

שוב ראיתי שהגאון בח"ם (סי' קכ"ה) בתקשה באו"א דאם לא הי' דעתו למוכרו לישראל למה יזייף. ואם דעתו למכור למה לא ירא. ע"ש שהאריך לפלפל בדברים שאינם מוכרחים כלל ובפרט

מה שתלי זה לענין יין של ישראל בחו"א. דאינו כלל. דחו"א לא מירתת כלל שיוכר הזיוף ואינו חושש כלל: אבר הנ"ל דכוונת הרשב"א דבאמת כ' כבר הרב (בסי' קי"ט) דבחשוד על איסור דאוריי' לא סמכינן אפי' אמילתא דעבידא לגלויי ש"ש באריכות. וא"כ לריך להבין הא דסמכיכן הכא אפילו אטכומ"ז בב"ח. ול"ל דלזייף ב"ח לגנוב משל אחר זה גרע טפי ול"ח אפי' בעכומ"ז. והוה כמשקר על מין אחר דגם עכומ"ז כאמן וע"ש בסקי"ט מש"כ בשם המג"א. או דהחילוף והניסוך לכתחי' דאינה מרובה כ"כ הנאתו. וכיון שיודע בשעת מעשה שיהיה מוכרת לזייף ב"ח לא טרח. אבל כשבא לפנינו חשוד או עכומ"ז למכור או ליתן זה לישראל אין אנו יודעין עד כמה מגיע לו ההכרח הזה. ולא סמכינן אהא דלא משקר אפי' במלחא דעבידא לגלויי. וע"כ אחד מהחלוקים האלו מוכרח. וא"כ הכא דבתחי' הי' שלו. ואפשר דבשעת הפתיחה הי' סבור באמת שלא ימכרנו עוד ופתחו ללורכו ועתה הוכרח למכור לישראל א"כ לא ידענו ג"כ בזה עד כמה ההכרח. ואפשר דהולרך לזייף אפי' ב"ח. ואי נימא דהחילוק משום - דויוף ב"ח שאני י"ל נמי דהיינו דווקא כשוייף בחחי' בשל חברו אבל הכא דבאותה שעה הי' שלו. ויכול לומר דבשעת מעשה לא עשה כלל לשם זיוף. וא"כ השתא אינו אלא כשאר שקר בעלמא ולא מליכן למיסמך עליו בזה ככ"ל וז"ב לדעתי:

סיבון קלב ס"א עכומ"ז שנגע ביין שלנו מוחר ליקח דמיו ממנו שאסרו בהנאה. בב"י בשם הרמב"ם דדווקא בהזיקו בכוונה. וכ' הרשב"א בטעמו דגרים כש"ם בכוונה. ודחה זה דכוונת הש"ם בכוונת ניסוך. דאי ל"ה ה"ה מותר בהנאה. והרשב"א לשי' דפסק דמדדו בידו דלא כיון לשם ניסוך שרי בהנאה. אבל הרמב"ם כ"כ הב"י (בסי' קכ"ד) דמשמע דס"ל לאסור מדדו ביד בהנאה. וא"כ לשי' א"א לפרש בכוונת מגע דבל"ה אסור בהנאה. יוע"כ לריך לפרש בכוונת היוק [ואף דכ' האו"ו דבכיון להזיק אינו אוסר כלל. כמבו' (בסוס"י קכ"ד) פשוט דהיינו דווקא בזה"ז דידוט דאין מנסכין. ופשי' דלא מיכוין אלא לליטורי' לישראל כמש"כ שם הגר"א ז"ל. ומשו"ה אינו אשור. אבל המנסכין ודאי דאין לחלק בכך דהרי ודאי מנסך |. ונראה דמחלוקותם חלוי במה שנסתפקתי בחבורי חבל יוסף על חו"מ (סי' ת"ו) לענין פטורי נזקין דפטרה תורה כגון שו"ר ברה"ר וכלים בבור ואינך אם גם עכומ"ז פטורין. או כמו דבקרן תמה קיי"ל דעכומ"ז משלם נ"ש. ה"נ בהנך פטורין ע"ש. דהנה לגבי דידן קיי"ל דמנסך בשוגג פטור. והטעם דהיזק שאינו ניכר ל"ש היזק. אבל נראה דזה נמי דווקא בישראל ולא בעכומ"ז דמ"מ הזיקו. וזהו סברת הרשב"א והיינו שכ' דמ"מ קלי' ע"ש. והרמב"ם אפשר דס"ל דגם בעכומ"ז אמרינן דל"ם היזק ובשוגג פטור. וגם בכל ההיזיקות לא מחמרינן יותר מישראל ודוק:

מכר יי"נ לעכומ"ו אם לקח העכומ"ז היין תחילה ואח"ב נתן המעות יש מש"א שאע"פ שלבעל היין אסורים לאחרים מותרים. עש"ך שכ' יש מש"א לפי ששי' הר"א בחו' דדווקא כשמכר העכומ"ז לאחר תחילה. וכן דעת הרמב"ן והר"ן ורש"י לאסור ע"ם. והנה מש"כ הרמב"ן לאסור לגמרי כבר דחה הר"ן בדברים ברורים. אלא שהר"ן דקדק מלשון רש"י דדווקא כשאינו כבר בעולם כלל. כגון ששתה כבר היין ע"ש. וכ' הוכחה לזה גם מהש"ם דהא בנתן לה ואח"כ בא עלי׳ לא החיר בש"ם אפי׳ במעכשיו. אלא שכבר הקריבתו מדלא מוקי ר"א גם בלא הקריבתו ובמעכשיו ע"ש. והנה כ"כ הר"ן דאין שום סברא לזה דודאי הו"ל למימר דתלוי בשעת שילא הדבר מרשוחו. אלא דכ' זה מהכרח הש"ם. ולענ"ד נראה דיש ליישב היטיב דברי הש"ם עפ"י מה שכ' הנתיבות (סי' ק"ל) בשם תשו' הרי"ף דמכר לחבירו לקבל מטוחיו חיכף. וזה חינו נוחן לו בודחי המקח בטל. וה"ה גזל בידו. דוראי לא נתן כלל אדעתא דהכי וז"ב בסברא. דודאי לא גרע מתנאי דע"מ שיתן מעותיו וא"כ אע"ג דקיי"ל דכל האומר ע"מ כאומר מעכשיו דמי (ור"א דמוקי בהקריבתו סבר הכי בהדיא בפ"ק דקירושין (דף ח') ע"ט] מ"מ הרי הקנין חלוי וקאי טד שיתן מטוחיו . וא"כ הרי בשטת נחינת המטות הוא שנגמר הקנין. ושפור הוה זה חליפין גמורין דאסורין. ומשו"ה בעי התם דווקא בן 113

קדמה והקריבתו דליתנהו בעולם כלל. אבל בל"ה הוה שפיר חשיב חליפין. אבל דברי התו' וסייעתם קאי בנותן לו היין מיד והמעות זקפן במלוה עליו דקיי"ל דהקנין נגמר חיכף. וזוזי הוה הלוחה בעלמא. וא"כ תו אין המעוח חליפי האיסור. כיון שהיין כבר נקנה להעכומ"ז. ולאסור משום שנעשו עליו מלוה בשעת הקנין ודאי לא שייך. דקיי"ל דמלוה אינה קונה. וקנין היין הוה בשעת הקנין כמתנה בעלמא. והכי מוכח להדיא בסוגיא שם דכיון דלא מייחד שעבודי' ל"ח חליפין ע"ם:

ובוה יחיישבו דברי הרשב"ח (בסי' ד') גבי פועלים דקיי"ל דבהקדים לו דינר אסור. וכ' הרשב"א דדווקא כשהחנה שלא יקנה הדינר אלא בשעת השקאה אבל נתן לו באופן שיוכל להוליאה מיד לא אסר . וראייתו מנתן לה ואח"כ בא עלי' דמותר . והק' הגר"א ז"ל דהא מסיק דווקא בהקריבתו ע"ש מש"כ, אבל לפמש"כ ניחא שפיר בהתם דווקא בטלה דאתנן דקנינו ע"כ חלוי עד שעת הביאה ככ"ל. בלא הקריבתו חשיב כחליפין. אבל הכא בדינר כיון שנתן לו להוליאה תכומ"י ודאי אפי׳ לא יתן לו שוב היין. אין הדיכר אלא מלוה עליו . וא"כ ודאי זה חשיב כהקריבתו כבר דה"ג ודאי הוה כמו דאינו בעולם . וגם רש"י גבי פירות שביעית ג"כ כוונתו לזה דהפירות שביעית ניתן להם חיכף לאכילה ונגמר קנינם. ולא תלי עד שעת החזרה ומשו"ה לא הוה חליפין. והר"א שכ' דווקא מכר מקודם י"ל לפי זה דגם כן לא פליג אלא קאי לרווחא דמילמא דבכהאי גוונא דגם העכומ"ז זה כבר הוליא מרשוחו תו חשיב כמאן דליחא כלל . ואם כן שרי זה אפילו בלא זקף עליו במלוה. והוה"ד זקף עליו במלוה דודאי מהני:

נורד י"ל בכוונתו דס"ל כשי' הפו' דבעכומ"ז אינה קונה משיכה . וא"כ כיון דלא נתן המעות לא נקנה לו היין כלל. עד שעת נתינת המעות. ולפ"ז ודאי הוה חליפין. [ומיהו בש"ס גבי אוקימתא דר"א דקדמה והקריבתו הג"ל לי"ל הכי דהא ר"א ס"ל בב"מ (דף ל"ט) כדרך שתקנו משיכה בלוקחין כו' א"כ סבר דבישראל מן התורה מצות קונות. וא"כ בעכומ"ז משיכה קונה] אבל נראה דבוקף עליו במלוה דאינו מעכב נתינת המעות . בזה משיכה קונה מה"ת . וכמש"כ התו' ד' ע"א ד"ה פרדשני כו' לענין מתנה ע"ש. וא"כ ל"ל כמש"כ תחי' דכ' דלהכי אפי' בלא זקף עליו במלוה. ולפי"ז בזקף עליו במלוה י"ל דכל הפו' שוין בדבר דשרי חוץ מהרמב"ן שטען ע"ז והשיב עליו הר"ן היטיב:

בהג"ה בזה"ו כל מגע שלהן אינו אוסר אלא בשתי' כו'. חזר הרב וכ' כאן אף שכבר כ' בסי' קכ"ג וסמך ע"ז בכ"ר להורות דכאן אפי' בלא הפסד כלל סמכינן על שי' המתירין כיון דאפי' באיסור עכומ"ז גופי' יש מתירין וכעין שכ' הרשב"א לענין רולה בקיומו בסוף הסי' דאע"ג דמדינא לא ס"ל להחיר זה סמך בזה"ז על שי' המחירין רולה בקיומו ע"ש. ואפשר דכוונתו להקל אפי׳ לדידי׳ גופי׳ אפי׳ בלא הפסר כיון דמן הדין בדיעבד מותר. ואינו אלא איסור לכתחי'. אלא דמשום קנסא אסרו אפי' בדיעבד. אבל בזה"ז שפיר יש לסמוך בזה על המקילין אפי' בלא הפסד: ' סקט"ז דאז ע"כ הוא מנדנד. קשיא לי ע"ז מדפריך בש"ם ס"ם כי מטי לאוירא דמנא קניא כו' ע"כ היינו שאוחזו בידו ע"ש. ואע"ג דסוגיא קאי שם למ"ד ניצוק אינו חיבור גראה דס"ל דמה דבאוירא דכלי ודאי אוסר הנידנוד לגמרי וע' סוסקכ"ד. ומ"מ נראה לענ"ד ליישב דמשמעות דברי המחבר דכשאוחז הכלי כשהיא ע"ג קרקע ולא נדנד שפיר מהני וקונה הכלי אפי' ברשות המוכר כיון שהכלי בידו וכן יל"ד מסוגיא דגיטין ע"ח גבי קלחה דקשורה מהני אפי' אינה חלוי' באויר. וה"ג כשהוא בידו ע"ם ובהכי איירי הסוגי'. והא דמנת אארעא היינו כשאינה :בירו ע"ש היטב

סקכ"א כ' הפריסה דאם עשה במזיד לכתחי' ולבטל העכבת יין אסור אפי׳ בדיעבד כדלעיל סי׳ ל"ט ולא משמע כן דודאי אין כוונחו לבטל (פי׳ דבריו דודאי לא עשה בשביל להנות מהחיסור אלא דלריך להכלי ודוק| ועוד דא"כ מאי פריך בש"ס כמאן דלא כרשב"ג. הא אפי לרשב"ג אסור משום משטל איסור כו'. ולענ"ד גראה ליישב דברי הפרי' דודאי בש"ם אליבא דרשב"ג ודאי

מותר כיון דאין כוונתו לבטל כדברי הש"ך. אבל לדידן נהי דבדישבד פסקינן כרשב"ג דסתם יינם אינו אוסר במשהו בהנאה. אבל לכתחיי לא מלינו דפסחו כרשב"ג ובודאי דלכתחילה אית לן למיפסק כרבכן דגם סתם יינם אוסר במשהו וא"כ הרי מן הדין הוא אסור במשהו ג"כ. וא"כ שפיר י"ל דהכא אפי' אין כוונתו כלל לבטל את האיסור. אסור אפי' בדיעבד משום דעבר אדרבגן במזיד. כמו בעבר אאיסור דאין מבטלין איסור לכתחי' בשאר איסורין המתבטלין. אנו אוסרין אותו גם בדיעבד בשביל שעבר במזיד. אלא התם אין עיקר איסור אי"מ אלא בכוונה לבעל. ובל"ה אינו עושה איסור כלל. אבל כאן אפי' לא הי' הכוונה לבטל את האיסור כדי להנות ממני אלא דבשביל זה גופא שעבר במזיד אדרבנן יש לקונסו אפי׳ בדיעבד ולא קיי"ל כרשב"ג אלא בנעשה בלא דעתו. אבל בעובר לכתחי' לא ודוק:

סקכ"ד . אבל בתופס בידו באויר בנחת דאינו נאסר אלא הטיפה הראשונה כו'. זה סגי לתרן הך בבא דאוחו בידו. אבל עדיין לא יישב הסתירה שבענין כלי שיש בו עכבת יין דהרמב"ם אוסר בדיעבד והמח' אוסר מיהו לכתחי' וכמ"ש הש"ך בס"ק י"ח הרי דם"ל דאפי' מחמת נילוק יש לאסור לכתחי' דלא כסברת הש"ך אליבא דהרב. וגם בזה דאוחז בידו. דמשמעות דבריו דכשאוחז בנחת. הגדנוד אינו אלא בטיפה הנוגעת בכלי. מ"מ לענ"ד תמוה מש"כ להקל משום דאפי' בתערובות מקילינן כו'. דהרי הכא גרע מתערובות דהרי בנגע העכומ"ז בסוף הנילוק ודאי אוסר הכל בהנאה וכמש"כ הש"ך בעלמו בסוסקכ"ו. וה"נ אפי' בנחת שאינו מנדנד אלא הטיפה הראשונה בודאי דה"נ הוה כנגע בכולו וה"ה אוסר הכל לגמרי . וע"כ משום דהרב לשי' דפליג ע"ז בסי' קכ"ד או כסברא דמקילין בנילוק אפי' לכתחי'. אבל ודאי א"א להשווחו בזה לשי' המח'. ומיהו לפמש"כ לעיל י"ל בזה דכוונת הרב באוחז כלי המונח בקרקע. ואינו מנדנד כלל. ולהאי"נ שכ' הש"ך דבלא פסק קאי ולאשמעינן דוה אסור אפי' לא נגע א"ש הכל. דכיון דלא קנה תחי' א"כ כבר נתערב משהו איסור תערובות גמור ובודאי דאסור לכתחי' משום העכבת יין ג"כ וק"ל:

ב"ב פועלים שעשו מלאכה אלל עכומ"ז ושלח להם חבית יין כו' במשנה עד שלא קבלוה יכולים לומר תן לנו דמי׳ כו' ופירש הרשב"א דאיירי בלא פסק להם כמה שכר. ושלח להם חבית שוה דינר. ותמה עליו הב"י דלמה לו לפרש כן. דמאי גריעותא אי פסק. ולכאו' פשוט דכ' לפרש כן לשון דמי' דהר"ן נתקשה ע"ז דמשמע דהיינו שימכור את היין ויתן להם הדמים. וכ' דל"ד דזה אסור כמו בנושה בעכות"ז מנה וא"ל המחן עד שאמכור יי"ג דאסור שרולה בקיומו. והביאו הב"י בעלמו ע"ש. ע"כ פי' דלא שימכור אלא לפי שלא פסק להם השכר וא"י כמה שכרם אומרים לו דיתן להם דמי שוי' וז"ב:

מ"ר אמר להם לאו שתו מחכוני פלוני ואני פורע מותר. [אף שוה החכוני עכומ"ז ישקה אותן יי"נן ואפי' ייחד לו דינר והוא . בעין ביד בעה"ב . בטור הביא דעת הרמב"ם דבייחד לו דינר אסור וכלשון הש"ס כיון דלא מייחד שעבודי' שרי כו'. אלא שהרשב"א הק' ע"ז דאפי' ייחד כיון דאין החכוכי עכומ"ז קוכה את הדיכר עד שימשוך למה אסור. וכ' הב"י דגם ברמב"ם ל"ד נקט לא ייחד אלא דסירכי׳ דלשון הש"ם נקט. ובעניותי איני מבין דלמה פשי׳ לי' להרשב"א דלא קנה הדינר כיון דדעתו כהרמב"ם דבעכומ"ז קונה במעות ובמשיכה וכמ"ש הב"י (בסי"ז) ע"ש. וא"כ כיון דמעות קונות. ונתן מעות על המקח קנה המקח במעותיו . ה"נ ודאי כשנותן פירות . וזה מייחד לו דינר מיוחד קונה העכומ"ז את הדינר דלא גרע הפירות מהמעות. ואי דלא נתן ליד הישראל אלא לפועליו שהם עכומ"ז. מ"מ כיון דמסקנת הש"ם רודאי משתעביד הישראל שלוה לחת להם כדין ערב. אלא דבשעבודא דלא מייחד לא מיתסר. אבל בייחד שעבודי' לקנין גמור שיקנה דינר זה. לכאו' נכאה ברור כמו דח"ר בקרקעות שכסף קונה דתן מנה לפלוני ויקנו לך נכסי קנה ה"ל קנה העכומ"ז הדינר בנתינת היין לפועלים שלוה דמ"ש. וא"כ הוה ודאי בזה חליפין גמור דאסור. אם לא דנימא כשי הפו' דעכומ"ז אינו קונה במעות אלא במשיכה. ה"נ בעי שימשוך הדינר. אבל אי

מעות קונות ה"נ ודאי קונה בנתינת היין. והרמג"ש לשי שפיר

פסק דבייחד אסור ולע"ג: אבל אם נתן לו להוליאו עכשיו אם ילטרך מותר. כ"כ הרשב"ה ורחייתו מנתן לה וחח"כ בא עלי' דמותר. והטור כ' ע"ז ואי"כ דכיון דהקדים לו דינר מיד נקנה לו היין לישראל ובשליחותו נתן להם ואסור וכ' הב"י אולי לא ראה הטו' דברי הרשב"א בארוך שהביא ראי׳ ברורה מנתן לה ואח"כ ב"ע. ע"כ לא הביא כאן דעת הטור כלל. והט"ז כ' דס"ל להטו' דדווקא עכומ"ז מישראל אינו קונה אלא במשיכה. אבל ישראל מעכומ"ז כמו שקונה בכסף מישראל כ"ש שקונה מעכומ"ז וכדאמריכן גבי מעמ"ש שאם הפקיעו ממון ישראל כ"ש ממון עכומ"ז. והוא תמוה דבהדיא מבו' בסוגי' להיפוך. דהא פריך מהלוקח גרוטאות מן העכומ"ז כו' . וע"ש בחו' דע"כ ל"ל דהמקשה הוה ס"ל דישראל מעכומ"ז לא קנה עד דאיכא תרתי משיכה ומטות אט"ג דישראל מישראל קונה בחדא. ולטנין מעמ"ש שאני דהוה תק"ח י"ל ק"ו זה. אבל לטנין דין התורה לא שייך זה כלל וגם בחב"מ מקשה ע"ז מבכורות. גם הש"ך כ' בשי' הטו' דהוה כלקח ממנו יין והפקידו אללו . ולא באר הטעם למה ליהוי כך: והנראה בשי הטו' בפשי'. דהנה באמת כבר כ' התו' (בר"פ המדיר) דהוכיחו התם גבי מודר הנאה דלומר ליחיד אפי' אם אומר לו אם תזון לא תפסיד אסור דשליחותי' עביד. וה"נ הול"ל הכא ג"כ דשליחותי' עביד ואסור. אלא דהכא כיון דאינו אומר בפירוש שיתן לו איסורא מקילינן. מיהו היכא דנקנה לו להישראל בשעת מעשה ודאי אין לחלק בכך . כיון דמ"מ ה"ה נותן משל הישראל ודאי אסור. אלא דשי' הש"ס כיון דבשעת הנתינה אין על הישראל אלא שעבוד בעלמא ל"ש שיקנה לו להישראל. והיינו דמדמה שם לאתכן דאם בא עלי' תחי' אף שנשתעבד לה בעלה וכתן לה את הטלה אח"כ מ"מ לא חשיב כנקנה לה בשעת מעשה שיהי' כאחנן. וה"נ אף שנשתעבד הישראל כיון דלא הקנה או בקנין גמור את החליפין. לא קנה גם הוא את היין. ואין לאסור עליו. וכמו שהאריכו בפי' דבר זה החו' שם [וע"ש מה שהקשו על רש"י דפי' גבי אינו חושש דשביעית היינו משום מוסר דמי שביעית לע"ה. ונראה להם מדבריו אלו דמפרש דהדמיון הוא לענין מטוחיו של הישראל אי הוה דמי שביעית כמו האתכן. והקשו על זה הרבה קושיות ע"ש: ולענ"ד דגם רש"י ודחי מפרש הקושית ג"כ כשי' התו' על ההנחה מה שפורע חובו בפירות שביעית ויי"נ ותרע דבהדיא כ' שם בסוף הסוגיא ד"ה כשהקדים לו דינר כו' דהשתא מדבעה"ב קאכלי ואיסורא דידי' הוא ע"ש. אלא דהתם ברישא בנתן להם דינר וא"ל לאו ואכלו ל"ם לפרש גבי שביעית ואינו חושש משום שביעית משום פורע חובו בפירות שביעית דהא אייריגן בנתן להם דינר וכבר פרע חובו. ומאי שייך פורע חובו עוד. ואין לך פשוט יותר מזה. ע"כ פי' כמו במעשר ויי"ג דע"כ קמ"ל דמה שאוכלין הפועלין לא חשיב כאלו אוכלין בשליחותו וחשיב האיסור עליו וע"כ לריך לפרש גם בשביעית כן. אבל הרי גבי שביעית גם הפועלים גופיי' הא הם רשאים לקנות פירות שביעית לאכילה אלא דהדמים הן נתפסין בקדושת שביעית ביד המוכר. וא"כ מאי יחוש הבעה"ב משום שביעית. דאפי הפועלי׳ גופיי׳ לא עבדי איסורא ומה חשש יש כאן לבעה"ב. ע"כ פי' דהם עוברין שנותנין דמי שביעית לע"ה. והוה ס"ד דיש חשש לבעה"ב בזה וכמו ביי"נ ומעשר ע"ש. וכ"ז ברישא גבי דינר זה. אבל בסיפא בואני פורע ודאי דמפרש ג"כ משום פורע חובו מפירות שביעית וכמו גבי יי"נ וכשי' החו' וח"כ פשוט דל"ש לדמות בזה לאתנן אלא לענין זה דכמו דאף דנשתעבד בטלה בשעת הביאה לא הוה כנתן לה. ה"נ אף דנשתעבד הישראל לא הוה כנתן ולא נקנה לו היין ואין לאסור. אבל מה שבנתן לה תחי' לא חשיב אתנן ל"ש לדמות כלל לכאן. דהכא לא איכפת לן בהדינר שנתן לה חחי אי מיקרי דמי היין או לא אלא דכיון שכבר פרע בעד היין חיכף כשנותן להפועלים ודאי קונה הישראל כיון שכבר שלם עבור זה. וא"כ מדידי' קאכלי ואיסורא דידי' הוא וכלשון רש"י. וכ"ה דברי הטו' ַדכיון שהקדי' הדינר בודאי נקנה לו היין. ובודאי דלא שייך זה כלל לדין אתכן. ולפי הפשוט דברי הטו' ברורין בטעמם לדחות ראיית

הרשב"א. וקושית הב"י נעלמה ממני:

לנדרך בב"י שם מש"כ עוד מה שנסתפת לו להרשב"א אי שחמא הוה להולאה או עד שתשקה. וכ' מהא דמוקי הש"ם למ"ד משיכה אינו קונה בעכומ"ז מתני' דפסק עד שלא מדד מותר בהקדים לו דינר ע"ש מה שחילק . ולכאו' ל"י מאי קשיא משם דאף דאינו מקנה לו הדינר עד שיתשוב. מ"מ נראה ברור כיון שכבר מסר לישראל מעותיו ואינו חסר נחינת מעות. בזה ודאי משיכה קונה לכו"ע. ולמו במתנה שהבאנו בסמוך דברי התו**'** דבמתנה וראי משיכה קונה לכו**"ע** והוא ברור ומוכרח וה"ל כיון דאינו חסר הנתינת משות ודאי קונה המשיכה ודברי הרשב"א לע"ג:

ם"ה, ישראל שלריך ליתן חלק מיינו למלך יכול לומר לשכומ"ז פיים כו'. אע"פ שנותן יי"נ והוא חוזר ונותן דמים. הנה בתו' שם מבואר דבכה"ג דמלטני שרי אפילו בהקדים לו דינר. ונראה שהמח' הולך בשיטת הרשב"א שהביא בב"י דהקשה דלמה אסור הכא בעול תחתי כיון שלא הקרים לו דינר. ותי' דפועלים דאינו חייב ליתן להם יין דווקא ודרך שנותן לפועלים: מעות הוה כמלפני. וא"כ בהקדים לו דינר גם במלטני אסור. אבל התו' כ' להיפוך דבפועלים כשהקדים לו דינר נראה כאומר לו להשקותם יי"ג. נראה כוונתם דחנווני דעסקו ביין הוה כא"ל עול תחתי. כיון דמלוה לתת יין. וא"כ שפיר י"ל דבמלטני סחמא אפילו הקדים שרי. ולריך ליישב לשי' דא"כ להוי אסור בפועלים אף בלא הקדים כדין עול תחתי. ונראה בשי' דס"ל דגבי פועלים לא קאי כלל בנתקייב להם מזונות. וכן משמעות דבריהם בכל הסוגיא למדקדק היטב. וא"כ' י"ל דאף בעול חחתי אינו אסור אלא גבי מלך דכבר נחחייב לו. וכשהוא פוטרו הוה כמהנהו ביי"נ וכטין דקיי"ל (בר"פ הזרוט) בחולין הרי שאנסו המלך גורנו אם בחובו חייב לעשר. וה"נ 'מרמה בש"ם גבי פועלי' יי"נ למעשר ע"ש. אבל בפועלים איירי בלא נתחייב להם כלל. אלא שזה נותן להם מתנה. ובזה כ"ז שלא הקדים לו דינר ולא קנה היין ל"ש שם איסורא כלל. אבל באופן שנתחייב להם מזונות כמו דמפרש הרשכ"א. והמחבר נראה דלשי' זה חשיב כעול תחתי כיון דבודאי ה"ה נותן להם יין חשיב כאומר לו על היין. ואסור ודאי אפי' לא הקדים. ובמלפני לשי׳ יש להקל אפי׳ בהקדים ול״ע:

"ד המתן עד שאמכור יי"נ אסור מפני שרולה בקיומו . עי' שור דשי הראב"ד דדווקה בשיש לו לגבות ממ"ה והוא מרחיב לו הזמן אבל בל"ה אינו חייב להפסיד ממונו. ול"ל דס"ל דאע"ג דבפוטל אסרו להשתכר ביי"נ התם לכתחי' יכול למלוא להשתכר במ"א אבל בהפסד ממון לא אסרו. ולולי שאיני כדאי נראה ראי' נכונה לשי' מהא (דדף מ"ג) גבי ר"א הקפר מלא לורת דרקון מלא עכומ"ז קטן ולא א"ל כלום מלא גדול וא"ל בטלה כו'. והיכי הוה שרי לי לשהויי מצות ביעור כומ"ז כדי לבטלו ולהשתכר [ובזה מדוקדק לשון הש"ם (דף מ"ד) גבי עטרת מילכם איתי הגיתי בא ובטלה כו' ולא אמר סתם איתי הגיחי בטלה. אלא הכונה דבא חיכף דאי ל"ה לדור לא הוה חשיב הפסד. ולא הוה משהה לה] אלא ע"כ דהכא במליאה חשיב כהפסד ולא אסרו בזה רולה בקיומו . וכה"ג קיי"ל בחו"מ גבי עני המהפך בחררה דבמליחה לא אסרו בזה. אמ"ג דבפועלים להשתכר הוא אסור ע"ש:

ולכאורה הי׳ אפשר דבאמה לר"י דס"ל (בר"פ) דעכומ"ז שנשתברה מאליה אינה בטילה. וא"כ בישראל דמבואר בסוגיא דביטול דידי' הוה כנשתברה מאלי' ול"מ ביטול דידי' כלום. וא"כ אין הישראל יכול לקיים מלות ביעור. אלא כשהוא מבערה ומאבדה לגמרי בים המלח. וא"כ י"ל דלא הוה הכא רולה בקיומו אלא דבאמת הלך לבערה. וכיון דבחוך כך מלא עכומ"ז

שיכול לבטלה ולהנות אין כאן איסור רולה בקיותו כלל: ובוה הוה א"ש דברי החו"שם חשר לענ"ד חמוהין מחוד. דכ' אהא דאמר החם ש"מ תלח דלמה לא אמר ש"מ דאין ישראל מבטל. ותי' דזה פשי' ע"ש. ולכאו' קשה טובא היאך שייך לומר ע"ז פשי דהא פריך לר"ל דס"ל דעכומ"ז שנשתברה מאלי בטילה מהא דישראל אינו מבטל דלהוי כנשחברה מאלי'. ומשני משום גזרה דילמא מגבה לה והדר מבטלה . וא"כ ודאי אינה פשי' . ולפי"ז. הוה א"ש דר"א הקפר דלא שברה חיכף כדי לקיים מלות ביעור

פ"כ דלא ס"ל כר"ל דנשתברה מאלי בטילה . ומשו"ה לא הוה ביטול כלל בשבירת הישראל . וט"ב דכר"י ס"ל ולדידי שפיר פשי דאין ישראל יכול לבטל:

מכר" אין זה מספיק כלל. דא"ה אהא גופי' הול"ל דש"מ דכר"י ס"ל דנשתברה מאלי' אינה בטילה. ואי נימא להיפוך דבאמת שברה תחי' כדי לקיים מלות ביעור אלא דמדרבכן אסור לו לזכות כה דגזרו על ביעול הישראל. ומשו"ה המחין על עכומ"ז כדי לזכות כה דא"ה הו"ל נמי להש"ם לאשמעינן זה גופה דשברה כדי לידע דס"ל כר"ל. ובין כך ובי"כ קשה דלא איירי הש"ם בזה כלל. אלא ע"כ דבאמת לא שברה כלל אלא דלית בזה משום רולה בקיומו. ואף אי ס"ל כר"ל והי' יכול לקיים בשבירה מ"מ לא עשה גם זה דבזה לריך לפחות שבירה גמורה אבל עכומ"ז מבעל לה בפחסא בעלמא ע"ש. וא"כ גם בזה איכא משום פסידא. וזה פשי' להש"ם. זמין כאן חידוש דאין שום הוכחה לא כר"י ולא כר"ל. וא"כ הוכחה

ברורה דבכה"ג ליכא משום רולה בקיומו וכשי' הראב"ד:

[נורך י"ל קלת ראף לשי' הפו' האוסרין זה אפשר ראינו אלא
שאינו רשאי לגמור בדעתו ולהתרלות להעכומ"ז שהוא מרולה
לכך. אבל מ"מ כשהביא לו אח"כ שמכר ל"י אם יש לאסור עליו
כיון דהוא נותן לו עכשיו מעות מה לי מעות אלו ומ"ל מעות אחרים.
ומנין נודע לנו שהוא מאלו המעות. ואפשר דיש להקל בזה. אלא
של"ע סתימת הפו' וגם דברי הרמב"ן בהשגתו על הא דשי' התו'
בס"א (בר"ן ר"פ) לא משמע כן קלת ול"ע:

סיכון קלג ש"ך סק"א. דלא תימא כרס"ד דהש"ם דיי"נ דמי לשביעית דמכירה אסור ושכרו מותר אלא משום קנם החמירו דשכרו ג"כ אסור. ודלא כהב"ח דאם נטל שכרו קודם המלאכה מותר לאחרים. ולענ"ד אינני רואה שום השגה על הב"ח דכבר פי' הר"ן דלכאו' כיון דמשום קנסא הוא הול"ל דלא אסור כלל אלא לדידי' ולא מוכח כן. אלא דה"ק דאט"פ דמן הדין לא הו"ל למיסר בשכר פועלים מ"מ עשו משום קנסא דשכר פועלים הוה ג"כ כמכירה. ועוד כ' שם בהשגחו על הרמב"ן [בדין נחן היין תחילה] דאע"ג דבשכירות דקיי"ל דישנה מתחי' ועד סוף ואינה משחלמת אלא לבסוף. א"כ לעולם החשלומין אחר המלאכה. מ"מ עשו אוחה כמכר משום דלא משמע להו לאינשי בהא. עשה"ם דמוכח מדבריו דעכ"פ ודאי דמשום קנסא לא חמיר ממכירה גופה. וכיון דבמכירה פשי' לפמש"כ (בסי' הקודם) דבהקדים המעות להולאה קודם קבלת היין ודאי דלכו"ע ליכא שום איסור לאחרים. כדין נתן לה וקדמה והקריבתו קודם הביאה דשרי. וא"כ ה"ג ודאי דשכירות פועלים ג"כ לא גזריכן בזה וסרי וכדברי הב"ח וז"ב:

[ציין ב"י שכ' בשם הא"ח דדעחו באמת כן [כהלכאו' שכ' הר"ן] דכיון דמשום קנם הוא אינו אוסר אלא לדידי' ולאחרים שרי . הלכך בדיטבד טוב שיקחנו ויתננו לטניים משיניחו ביד העכומ"ז ומסיים שהרמב"ם אוסר והוא חמוה דבהדיא מסיק רב חסדא שם דליקלינהו ולקברינהו ולא מלי למקברינהו בפינייהו דלא מוכחא מילחא ודילמא אשכחינהו אינשי ויהנו ע"ש. הרי בהדיא דאסור אפי' לאחרינא . והרבה חירולים נאמרו בזה. ואין מחקבלין כלל. יש מש"כ דם"ל דהא דמסקינן דאינו אלא משום קנסא אינו אלא בפועל דלא נפיש אגרי' ושרי בשביעית. אבל ההוא דר"ח הי' בנפיש אגרי' דגם בשביעית אסור. ואין זה מספיק חדא דגם בנפיש אגרי' לשון הש"ס שם קנסוה . ועוד דהא בעיא דהש"ם בסחם יינם בודאי אינו אלא בלא נפיש אגדי'. דבנפיש בודאי ל"ג משביטית. ואהא מייתי הא דר"ח. וע"כ דר"ח ג"כ אפי' בלא נפיש וכ"כ החו' שם בהדיא דהתם בלעבור נהר קטן דלא נפיש אגרי'. ומש"כ דהכא בנושל קודם המלאכה או אח"כ דליכא איסור תפיסה גם במכירה. תמיהני שהרי כ' בטעמו משום דאינו אלא משום קנסא ובכה"ג הא שרי אפי' במכירה שאסורה מן הדין. וגם מה שחלקו בנוטל לכחחי' לעלמו דאסור לעולם. אבל בנוטל מתחי' לאחרים יש להקל. ל"י ג"ל בסברתם היכי ס"ל במכירה ואי ס"ל דה"ל שרי בכה"ג א"כ קשה ג"כ למה חלוי בשביל שהוא קנסא ועוד דבאמת ל"ע דלכאו' אין חילוק בשביל מי מקבל כיון דהעכומ"ז מיהו נותן חליפי האיסור . ואי במכירה זה אסור ל"י מנין לנו לחלק דבפועל ערי בכה"ג כיון

דעיקר דין שכירות ע"כ אסור גם לאחרים מגלן נביאות לחדש קולא בזה מעלמינו:

ליון הן מסתבר לענ"ד לומר בשי' דבאמת מלינו בכ"מ דקנם דרבנן לא קנסו אלא לדידי' ולא לאחריני ועי' בגיעין (ד' מ"ד) גבי מוכר עבדו ומת כו'. ובב"מ (ד"ל) הערמה איתעביד בהו אערימו עלייהו ויזדבנון. והכי פסקינן לעיל (סי' ל"ט) גבי המבסל איסור לכתחי' דלאחרים שרי. וע"ש שלמדו זה מהא דהמבשל בשבת דקיי"ל כר"י דבמזיד לאחרים ולא לו ע"ש. והנה כ"כ הרא"ש בב"ק גבי גנב ועבח בשבת דמשמע התם דר"א ורבינא ס"ל כר"י הסנדלר שם דאף לאחרים אסור. וא"כ למ"ד מ"ש דרבנן ע"כ ס"ל דקנסינן אפי' לאחרים ע"ש. וא"כ י"ל דס"ל להאו"ח דר"ח ס"ל ג"כ דקנסא אסור אף לאחרים כמ"ד התם דרבנן אבל לדידן קיי"ל דלאחרים לא קנסו. וכדפסקינן במבעל איסור. אבל שי' הרמב"ם דהכא שאני דעשו כמכירה וכמ"ש הר"ן ודוק:

בן"ן סק"ב. ב"י כ' הטעם למה לריך בית הקברות דאינו עשוי שם לזרוע. ויש לחמוה עליו למה לא כ' כמש"כ התו' כו' ע"ש. וכ"ד אינן מוכרחין כלל. לא בפירושו בדברי החום' ולא בקושי׳ על הב"י. ומשמעות דבריו [שהם באמת קשה להבין] דבתחי' כשהוא אפר מהני מה שמקברם מעט בעומק. ואח"כ כשנטשה עפר וראוי לזבל הו ל"מ זה. וכ' טעם אחר דאין דרך לחטט קברים לחפש אחר זבל. ול"י למה לא מהני גם כשהוא אפר הך טעמא דאין דרך לחפש קברים ולמה הלריכו לקבור בעומק. וגם למה ל"מ לזכל הסברא שבעומק והולרכו לחדש דאין דרך לחפש כו' וגם ביסוד הדבר דאפר אינו מלמיח ואינו ראוי לובל כבר כ' התו' (בד' מ"ד) ד"ה נחל דאע"ג דשחיקת כ"מ אינו מגדל למחים מ"מ הוא יפה לובל את הקרקע ע"ש ובחולין. ופשוט דה"ג גבי אפר. וא"כ אין שום מקום לחילוק זה. ופשט דברי התו' כבר כ' הב"ח בהגהוחיו דמה שהלריכו לקבור בעומק הוא מלחא באפי נפשי' וחומרא בעלמא מסברת עלמס. וכ' דוה ל"ל בסוף דבריהם ע"ם ונכון. ומש"כ ואחר שנעשו עפרא כו'. פשוט דקאי אהא דכתבו בתחילה שם דשוה"ג וע"ע יקברו. ול"ח לחקלה דמוכחא מלתא דהם איסור. וכ' דהא דל"ח דלאחר שנעשו עפרא דלא מנכרא יזבל בהם. הוא לפי שאין דרך לחסט קברים משום זבל. וה"ג כאן בפירות שבשכר יי"ג. לאחר ששרפן ונששו אפר נמי י"ל

כן. וכ"כ הב"י. אלא שכ' עוד סברא דאפר נמי מנכרא:

[בני כך קושי' על הב"י דכ' משום שאין דרך לזרוע בית
הקברות. והט"ז ס"ל דהך סברא דאין דרך לחטע הוא
דווקא בבה"ק. בודאי יותר נוח דברי הב"י דודאי גם כלא ביה"ק
ודאי אין דרך לחפש בקרקע אחר זבל. אלא דהטעם דביה"ק משום
שלא יזרע מקום זה גופי'. והנה בין כך וב"כ ודאי דהוה"ד דכל
הנקברים ודאי לריך דווקא בביה"ק. ולע"ק שסתמו בזה הפו' לקמן
(סי' ש"ז) גבי בכור עיי"ש:

מאה חביות במאה פרוטות שכרו כולו אסור. ושי' הראב"ד והר"י בטור דמ"מ יש תקנה להוליך פרוטה ליה"מ. והוא תמוה מאוד דהיכי יפרש הסוגיא הא דאמר מאה חביות במאה פרוטות והא דאמר חבית חבית בפרוטה דהא בחבית חבית ודאי דשכר אותה חבית מיהו אסור. וא"כ במאה חביות במאה פרוטות ודאי דכולו אסור. והנה כ' רש"י הטעם דכולא אגרא אסור לפי דכולא חדא שכירות הוא ואי לא עברינהו לכולהו לא יהיב לי' מידי ע"ש. משמע דבשביל זה חשיב כולה כגוף האיסור. ולענ"ד יש להקשות מנטל ממנו כרכור וארג בו בגד בסופ"ג דמהני יוליך הנאה ליה"מ. והתם ודאי כל הבגד נעשה בשביל הכרכור ולא אסרינן לכולה. מיהו שי' הפו' בם דבאמת לא התיר שם בהולכת הנאה אלא כשנחערב אותו בגד באחרים. ובאמת לא שרי אלא בהולכת הנאה כל דמי הבגד. וא"כ כולה חשיב איסור. אבל שי' רש"י שם בפירוש דסגי בהולכת הנאת הכרכור לחוד ואוחו בגד שרי. ואף שכ' הר"ן שם לחלק מיין ביין דהכא שאני דליתא לאיסורא בעינא ע"ש. לכאו' פשוט דוה לא שייך אלא לענין מה שגם תערובות אוסר כולו אבל בסברא זו דחשיב זה ככולה איסור לא שייך ליתא לאיסורא בעיני':

מכחה לי' בפסי' דבחמת הך סברא דכולא חדא שכירות כך הוא הביאור. דהיכי דכל חדא שכירות באפי נפשה א"כ הוה כתערובות יבש ביבש שנתערב פרוטת איסור בפרוטות היתר. וכדין חבית בחביות. אבל כשכולא חדא שכירות. ובכל חדא מעורב האיסור. א"כ ה"ה כתערובות לח בלח דבגוף הדבר נכלל האיסור וה"ה כתערובות יין ביין. והָנהָ פסקיכן לקמן דיין נסך חבית בחביות מותר בהולכת הנאה או מוכרו כולו חוץ מדמי איסור שבו . אבל יין ביין כולו אסור . והיינו דמחלק הש"ס דבמאה חביות במאה פרוטות ל"מ הולכת הנאה דהוה כיין ביין. אבל חבים חבית בפרוטה דהוה כתערובות חבית בחביות מהני הולכת הנאה ליה"מ. והשתא ל"ק מנטל ממנו כרכור. דלפי"ז דאינו אלא משום מערובות איסור. שפיר י"ל דהכא כיון דליתא לאיסורא בעיני' שפיר מקילינן אפי׳ בתערובות שהוא כעין יין ביין כיון דליתא לאיסורא וכמש״כ בשם הר"ן. וא"כ א"ש נמי דעת הראב"ד דלפי"ז כל הסוגיא אינו אלא ביי"ל ממש כדתנו במתני' יי"ל. ובסת"י מבעיא לי' שם בש"ם ע"ש. ולפי דביי"ל ממש אסריכן תערובות יין ביין. אבל הראב"ד לדידן דליכא יי"כ ממש. ובסתם יינם הרי מקילין דאפי' יין ביין מהני הולכת הנאה וכ"ה בחדיא בלשון הראב"ד בהשגות (פַ' י"ג) דבסתם יינם קיי"ל כר"א אפי' ביין ביין ע"ש. ודוק:

אס הי' פחות משוה פרוטה מוחר בדיעבד. בש"ך הק' 🗅🝱 דהרשב"א למד זה מהא דכיפה דאם בנה שכרו מותר דאימתי מחסר במכוש אחרון. ומכ"א לית בי' שו"פ, והרי התו' ב' שם משום שאין העכומ"ז מקפיד במכוש אחרון ע"ש. ובט"ז הק' דליחשוב נמי הא בהזהב דחשיב שם חמש פרוטות ליחשוב נמי הא דפרוטה אוסרת כל השכר. ולענ"ד ליישב זה בפשי' דיסוד דבר זה הוא כדאמריגן בגמ' אהא דשוכר חמור לרכוב עליו אע"פ שהניח לגינו. עליו לא אסר את השכר ואמרינן שם דאע"ג דחיובא הוא לקבל גם לגינו. מ"מ כיון דאי לא הניח לגינו לא מלי א"ל נכי לי מאגרא לא אסר. וא"כ עיקר הסברא לאסור את שכרו תלוי בהכי. ובאמת אפשר דוימנין דשכר לגינו הוה יותר מש"פ. מ"מ כיון דלא א"ל נכי מאגרא לא מתסר. ומ"מ לענין זה שפיר יליף הרשב"א מלשון הש"ס. גבי כיפה דבלית בי' ש"פ ודאי לא א"ל נכי אגרא ילא מתסר. וא"כ פשוט דזהו ממש סברת החו' דאין העכומ"ז מקפיד במכוש אחרון. והיינו דלא א"ל נכי אגרא. וה"נ ודאי בכ"מ ג"כ בפחות משו"פ לא א"ל נכי אגרא . ומ"מ לא קשה דליחשוב נמי הא בהזהב דבאמת עיקר הטעם אינו תלוי בשיווי הפרוטה דהוה"ד היכי דלפי ערך המלאכה גם בפרוטה לא א"ל נכי אגרא. ג"כ לא מחסר

ולאָ שייך למחשבי׳ לענין פרוטה ודוק: שכר החבית של יי"נ אסור והשאר מותר. עט"ז (סק"ה) מחלוקת הרש"ל והב"ח אם יכול להוליך הנאה קודם שקבל. [ובנקה"כ השיג שם עליהם משכוני אדהראב"ד למ"ל [לפי שהביאו זה אשי' הראב"ד] ול"י לו טעם דספק זה קאי גם לדידן בחבית חבית בפרוטה. ולפתש"כ בסמוך בס"ד בטעם האיסור שם במאה חביות במחה פרוטות לפי דזה הוה כתערובות יין ביין דכולו מעורב וכבלל. ובאמת מלינו כעין זה בתמורה (דף לי) גבי חשעה וכלב דכנגד הכלב כולם אסורין דשרא טופייני בכולהו עיי"ש. לפי"ז היה אפשר לומר דאם באמת היו יכולים להפריש את האיסור מקודם שיקבל את השאר. וכגון שיוליך קודם שיקבלם מן העכומ"ז הוה אפשר דהוה כל הפו' מודים בזה להראב"ד דשרי גם שם יוליך הנאה כיון שנפרש האיסור קודם התערובות דודאי לא חל איסור קודם שבא ליד ישראל. אלא דלפי"ז לכאו' י"ל דמה"ט גופא לא שייך ג"כ להוליך הנאה מקודם שיקבל ול"ע] והנה הב"ח הביא ראי' (מס' ד') דהי' עושה עמו בחנם ממשכנים מנכסיו כנגד שכלו. וב' הפו' דהטעם שהעכומ"ז יחזיק לו טובה כנגד זה. והרי ודאי דתיכף ממשכנים אותו והחזקת טובת העכומ"ז הוא לאח"ז ואפ"ה מהכי . [ובאמת לפמש"כ בסמוך בס"ד י"ל דעיקר הקנס לפי שמהנהו ליי"ג שהוא חקרובות עכומ"ו. ובודאי יש לקנסו כנגד כל מה שקהנה. אבל גם לפישהבנתם לכאוי י"ל בפשי לפי מש"כ הב"ח גופי' (בריש הסי') דבשכירות פועלים ג"כ יש להקל לאחרים בנעל השכר קודם שעשה המלאכה וכדין מפירה. וא"כ פשוט דה"נ בלא

כטל טד לחחר המלחכה בודחי דה"ג יש להקל. וכטיקרו של דין
הפו' שם גבי מכירה [ובזה נרחה פשוט דהח דממשכנים לח להוליך
ליה"מ. חלח לחלק לעניים. וכדין מכירה דבכה"ג לח קנסיכן חלח
לידי'. וכן מורה פשטיות לשון ממשכנים דנקט הירושל' ודוק], וחין
בזה טיקר דין חורת התפסה כעין דחו'. חלח קנס בעלמח לגבי
נפשי'. וח"כ פשוט דלח חיכפת לן דווקח במה שיוליך הנחה שיהי
נתפס בפדיונו חלח כל מה שהוח מפסיד כדי השכר סגי בהכי.
דתו לח מטי לי' הנחה מחיסור ח ומשו"ה ודחי סגי חפי' קודם
שקבל חבל במה שחסרו לגמרי חפי' לחחרים כעיקר דין התפסה.
שקבל חבל במה שחסרו לגמרי חפי' לחחרים כעיקר דין התפסה.
הקילו בזה ביוליך הנחה דמחזי כעין פדיון ודחי י"ל דל"ש פדיון חלח
הקילו בזה ביוליך הנחה דמחזי כעין פדיון ודחי י"ל דל"ש פדיון חלח
המ"ר דשפיר מועיל ההולכה גם מקודם. חלח דכשיקבל חח"כ
המ"ו דשפיר מועיל ההולכה גם מקודם. חלח דכשיקבל חח"כ
השכר יקבל בחיסור. לפי הפשוט חין לו שום הבנה דחם מועיל
למה יהי' חח"כ חיסור. וחם הוח חיסור מה מועיל ול"ע:

שמור בחנם כו'. רולה הוא בקיומו ואסור. עט"ז שהקשה דלמ"ל הך טעמא דרולה בקיומו ולא סגי לי' בטעמא דמחזיק לו טובה. וכ' דהכא אפי' באמר לו העכומ"ז שלא יחזיק לו טובה ע"ש. והוא דחוק. ולפי שי' יותר הי' לו לפרש דהכא בכה"ג דשמור לי לשעה בעלמא אין רגילין כלל להחזיק טובה. וכעין הא דקיי"ל גבי מרחן (בד' נ"א) דנהנין ממנה שלא בטובה ע"ש. אבל לענ"ד אין לורך כלל בזה לפמש"כ הר"ן בשם הרמב"ן דעיקר הטעם דשכרו אין לורך כלל בזה לפמש"כ הר"ן בשם הרמב"ן דעיקר הטעם דשכרו לסור הוא משום שרולה בקיומו דאסור ע"ש. א"כ אדרבה הכא נקע עיקר הטעם של האיסור. ואפשר דלפי"ז אדרבה בלא החזקת טובה שייך טפי איסור רולה בקיומו, דהרי מהנה יותר אסור מנהנה כדאמרינן (בדף י"ג) נהנה אסור ק"ו מהנה ע"ש:

לוהן לפמש"כ התו' (בר"פ כ"ש) דגם בכל איסורי הנאה אסור לפועל להשתכר בהן ואפי׳ החזקת טובה בעלמא אסור. וראייתם מהא דפריך שם והרי אבמה"ח דכתיב לא תאכלו ותנן דמנין שלא יושיט אבמה"ח לב"נ משום לפ"ע הא ל"ה לא אסור. והף התם איירי בשל העכומ"ז. ואפ"ה קרי לי' הנאה ע"ש. ומשמע לכאו׳ דהוא איסור דאוריי׳ גמור דהא פריך מקרא. ולדבריהם אין חילוק בזה . אלא דבכל האיסורין שרי שכרו בדיעבד . ובעכומ"ז ויי"ג אסור אפי' בדיעבד. וי"ל דהטעם פשוט כמש"כ לעיל בשם הר"ן דבעכות"ז שתופס דמי' אסור גם שכר הפועל בדיעבד . אבל שאר אַ"ה דמדאו׳ לא מפסי דמיהן אלא דמשום קנסא אסורין לדידי׳ גופיה מדרבק. בשכר הפועל ל"ג כלל. וא"כ לפי"ז לכאו' אין צורך לדברי הרמב"ן שהוא משום רולה בקיומו אלא דאסרוהו בשביל זה גופה דהוא נהנה מא"ה. ואין לורך כלל למעם אחר. ולולי שאיני כדאי באמת יש בזה מקום להסתפק אם שייך כאן כלל הך כלל דרולה בקיומו כיון דרולה בקיומו ע"י דבר אחר מלינו דפליגי בה (בד' ל"ג) א"כ ל"ל דהיכי דאינו נהנה כלל וליכא גם החזקת טובה כמש"כ הט"ז. אפשר דלכו"ע לא הוה איסורא בשביל רולה בקיומו ול"ע: ם"ב נְתערב סת"י כו' ולוקח דמי הְחִיסור וְמִשְלִיכו ליה"מ ויהנה בשאר המעות. נראה דדווקא דקדק הרמב"ם ויהנה בשאר כו' דבדרך זה שכתב הרמב"ם שהחליף תחילה ביחד עם האיסור. א"כ גם היי"נ תפס החליפין כנגדו. וכבר הבאתי בסי' הקודם מסוגיא דתמורה (ד"ל) דשדי איסורא בכולהו. וא"כ אם הי' מחליף בפירות יש בכולם תערובות חליפי יי"נ. והרי הכל אסור באכילה. ואין ניתרין שוב לאכילה בהולכת הנאה כמו יי"ג טלמו שנתערב דל"מ הולכת הנאה לשתי'. ול"מ אלא אם נפרים תחי' את האיסור שוב הקילו שיוכל ליקח בהם פירות אף לאכילה שהנשאר כבר התירוהו להנאה ודוק:

פירום הף נחכינה שהנסחר כבר המירוחו נהנחה ודוק:
ברגר, ובנילוק אין יין העליון מועיל לבטל את האיסור התחתון.
בב"י כ' דלקולא קיי"ל כמ"ד נילוק אינו חבור ע"ש.
ולכאו' הוא תמוה דלענין ביטול מאי שייך חיבור כיון דהרי ניכר לפנינו האיסור מופרש ומובדל לעלמו. ואולי כוונתו לשי' הרמב"ן יהרא"ש (וסמך ע"ו הש"ך (בסק"א) בה"מ) דאפילו בהתירא לחוך איסורא. דווקא שנפל ההיתר מעט מעט. די"ל להחמיר דההיתר קמא קמא במל האיסור בכ"ל ההיתר בב"א בזה בטל האיסור בס".

ור"י הוסיף שהוא דווקא התם באפה בעלי אשרה דהוא של כומ"ז. משום חומר כומ"ז חיישיכן אפי' בכה"ג שלא יקנה אלא ללורך פועליו. אבל בשאר איסורין ס"ל דכל שאסור להישראל בעלמו לא חיישיכן. וכן משמע בהדיא בירושלמי שהביאו בכ"ד אהא דערלה דדרך ליקח מהעכומ"ז ע"ש. משמע הא אין דרך ליקח שרי למכור חון מדמי איסור שבו ואפי' מה שאינו אסור אלא באכילה וכ"כ בהדיא הר"ן (סופ"ג דע"ו) דבתבשיל שאסור משום בישולי עכומ"ז שרי למוכרו לעכומ"ז חון מדמי איסור וו"ב:

דעה

(דף ס"ה) דשרי בכריא דחיטי דנפל עלי׳ יי"נ בע"ז (דף ס"ה) למיטחיכהו ולמפינהו ולמזבנייהו לעכומ"ז. ול"ח שיקנה ממנו הישראל ללורך פועליו כדהתם. הוא פשוט דהתם באפה בעלי אשרה יש על הפת גופי' א"ה דיש שבח עלים בפת ויש בו איסור עלי אשרה והישראל שקנה את הפת ונותן לפועליו פוטר א"ע בא"ה ונהנה מהאיסור. ואף שהוא א"י מ"מ הוא נהנה מהאיסור. אבל הכא היין האסור הוא נבלע בפת והישראל א"י כלום והוא נותן לפועליו בחורת פת. א"כ הרי לפנינו שהוא מוכרו חוך מדמי איסור שבו. שהרי אין לו שום הנאה מן האיסור אלא מן הפת. שהוא של היתר. ומשוה"ל לא הזכיר הש"ם שם שימכור חוץ מדמי איסור דממילא הוא חוץ מדמי איסור כיון שהוא מוכר פת ולא יין ועי' מש"כ בזה בסמוך בס"ד. וא"כ פשוט דה"כ הישראל שיקנה מהעכומ"ז ליתן לפועליו ג"כ לא יעשה שום איסור. אבל באפה בעלי אשרה הפת גופי' הוא נאסר בהנאה דיש שבח עלים בפת וכשיקנה ישראל מהעכומ"ז ליתן לפועליו יהנה הישראל השני מעלי לשירה שבפת ויעשה איסור. ודוק:

לאסור לכתחילה ביין שנוחנין בו מים בשעת הבליר לאסור לכתחילה ביין שנוחנין בו מים בשעת הבליר ונחתנין בכלים של יין אסור. דאין מבטלין איסור לכתחילה. ותמה עליו הב"י כיון דבשעה שנותן המים אין כאן איסור לל שייך אין מבטלין. והד"מ כ' דכוונת הרשב"א דאסור ליתן את היין בחוך הכלי איסור לכתחילה. והנה לא טעה רבינו הגדול בדבר הפשוט. ומה שלא פי' כן טעמו ברור דהרי קיי"ל בהדיא (בד' ל"ג) דמותר ליתן בו שכר לכתחילה. וער"ן שם דהרשב"א דקדק מוה באמת וכן הביא הב"י (בסוסקל"ה) דברי הרשב"א בתשו' שכ"כ ע"ש. וכן הביא הב"י (בסוסקל"ה) דברי הרשב"א בתשו' שכ"כ ע"ש. וא"כ ה"ל כאום לכתחילה. ע"כ פי' דהאיסור על נתינת המים בחוך היי מוחר לכתחילה. ע"כ פי' דהאיסור על נתינת המים בחוך היין לכתחילה. ושפיר הוקשה לו גם אהא כיון שאין שם עוד איסור היין לכתחילה. ושפיר הוקשה לו גם אהא כיון שאין שם עוד איסור ל"ש אין מבטלין:

האוכוב לפ"מ שרחה הר"ן שם ראיית הרשב"א דהמים אין בולעין כלל אלא כך הוא טבען של מים להפג את פעם היין ומכלין אותו. וכן דקדק שם מהש"ם והסברא. לפי"ז כראה ודאי דהכא בהיין שיש בו מים אע"ג דלענין דין ביטול קי"א דסלק את מינו כמי שאינו ושא"מ רבה עליו ומבעלו. היינו לענין זה שהוא מבעלו ואין מינו נאסר. אבל פשוט דלא שייך בשביל זה שיפוג את טעם האיסור דהרי המים אדרבה בעל ברוב היין. ובודאי הוא בולע טעם האיסור אלא שהמים מבעלין אותו. וזה דווקא הדיעבד אבל לכתחי' לשי' הר"ן ודאי יש לאסור בכאן. אבל מ"מ אליבא דהרשב"א לשי' דברי רבינו הב"י ודאי נרונים:

כמ"ר נפל ע"ג ענבים כו'. ויעלרם וימכרם לעכומ"ז. בט"ז בשם הרש"ל דרווקא בסתם יינם אבל ביי"ל ממש ל"מ. והיינו דס"ל דכמו ביין ביין ל"מ ביי"ל ממש למכור חוץ מדמי איסור שבו ה"ל בענבים אף שדינם כאינו מינו בנו"ט ג"ל ל"מ ביי"ל ממש. אבל דעת הש"ך (בסי' ה') גבי יין במים מוכח בהדיא (בסקכ"ג) דס"ל דאפי' ביי"ל ממש מהני למכור חוץ מדמי איסור. וע"ל דס"ל דחומרא דיי"ל דווקא במינו שאוסר במשהו ולא בשאי"מ דמקילין בנו"ט. ה"ל לא החמירו בזה. ומיהו שי' הפו' דס"ל דאפי' בשאר איסורים מחמרינן ג"ל באיסור דאו' דאינו רשאי למוכרו חוץ מדמי איסור מחמרינן ג"ל באיחור דאו' דאינו רשאי למוכרו חוץ מדמי איסור (בס"ג) דעת הרמב"ן דבשאר איסורים לא מחמרינן וכ"ל הר"ן (בס"ג) דעת הרמב"ן דבשאר איסורים לא מחמרינן וכ"ל הר"ן כדיא (שלהי פ"ג דע"ו). מיהו נראה מדבריו דביי"ל יש להחמיר אפילו

וא"כ הו"א דבנילוק ג"כ להוי חבור וליחשב ההיתר העליון כב"א. ומשו"ה פסק דלהקל לא סמכינן בזה וחשיב כמעט מעט ואינו מבטל ולריך עיון: ס"ב יין במים בנו"מ כוי. אבל נפל האיסור לחוך ההיתר ראשון ראשון בטל והוא שיורק מלרלור כו'. הרב דקדק מלשון זה דמשמע דבנפים עמודי׳ אינו בעל ואוסר. וע"כ דהיינו בנו"ע. וא"כ בלרלור משמע דס"ל דאפילו נחרבה לבסוף יותר מנו"ע נמי מותר והוא מדברי הרמב"ם וסותר המחבר סוף דבריו ע"ש. והט"ז האריך וחוכן דבריו דהא דמוחר בלרלור קטן דראשון ראשון בטל. היינו דווקא בפחות מנו"ט. והא דבנפים עמודי' אינו בטל ואוסר היינו אפילו בפחות מנו"ט ע"ש. ואין זה אלא פימא מלבד מה שהרגיש עליו הנקה"כ דהלשון דחוק ע"ש. ה"ה תמוה מלד עצם הדין דהרי בהדיא מוקי בש"ם יין במים בנו"ט בהתירא לחוך איסורא ואפ"ה קתני דווקא בנו"ט אבל בפחות מזה אפילו יש בהאיסור חבית וגיגית גדולה כל שיש בההיתר ס' כנגדו (או במים ששה כנגדו] שרי והרי אין לך קלוח גדול מזה שהאיסור הוא ביחד במקומו ואפ"ה אינו אוסר. ואיך שייך לאסור בקלוח גדול פחות מכו"ט. וברור דחין להנומיר בזה יותר מהיתר לחוך האיסור. וד"ק לע"ג:

ב"ד נפל לחוכו קיתון של מים תחי' ואח"כ נפל לחוכו יי"נ כו' ובסח"י אפי' נפל לבסוף. בב"י לא הזכיר כלל לחלק בין יי"נ לס"י ע"ש. והנה בש"ם משמע דמאן דמיקל מיקל אפי' ביי"נ ממש ואפשר דביי"נ ממש חשש להחמיר כדעת הרמב"ם שלא היקל אלא בנפל בתחי". אבל לענ"ד י"ל זבאמת הך פלוגתא בש"ם הוא אליבא דרבי יוחנן. ואיהו ס"ל בהדיא (בר' ע"ד) דאפי' יין ביין הלכה ברשב"ג אפי' ביי"ג ממש דמוכרו כולו חוץ מדמי איסור שבו הרי דם"ל דאין כולו חשיב איסור. [וחתיכה נעשיח נגילה בשאר איסורין לא אמריכן בזה וכמש"כ הר"ן והרא"ש בטעם הדבר | וא"כ דכולו היתר הוא משו"ה שפיר ס"ל דאפי' ביי"נ ממש מהני אפי' נפל קיחון של מים לבסוף שהוא מבטל את יין האסור. אבל לדידן דקיי"ל דביי"ל ממש יין ביין ל"מ למוכרו חוץ מדמי איסור שבו הרי־דלדידן חשביכן שכולו חשיב איסור וא"כ בודאי ל"ש להתיר בנפל קיתון של מים לבסוף. כיון דלריך לבטל את כולו. ול"ש אלא בסת"י דהתם מקילין אפי' ייבי"י. ול"א דכולו איסור משו"ה שפיר מהני אפי' קיתון של מים לבסוף:

לרפ"ן כראה הא דהשמיט הרי"ף דין זה. והב"י כ' דכיון דקיי"ל
דבשאר איסורין לא אמריכן חנ"כ. א"כ פשי' דמהני אפי'
נפל לבסוף. ולענ"ד יותר מסתבר להיפוך דבאמת לפ"ז י"ל דדווקא
בשאר איסורין ל"א נ"כ. כי היכי דמהני בכל האיסורין שאסורין
בהנאה למכור כולו חוך מדמי איסור שבו. ואפי' באיסור דאוריי'.
וכ"כ הרמב"ן במלחמות (בפ"ב דפסחים) דהא דיין ביין אסור דווקא
ביי"נ משום חומרא דעכומ"ז. אבל בשאר איסורין אפי' באיכוד
דאו' יכול למוכרו חוך מדמי איסור שבו. (בגוונא דליכא למיחש
שמא יחזור וימכרנו לישראל) וכן כ' הר"ן (סופ"ג דע"ז) דשאר איסורא
לסת"י דמי ע"ש. הרי דחזיכן דאין כולו נעשה איסור. אבל ביי"נ
משום חומרא עשו כולו איסור ולריך לבטל דווקא כולו. ול"מ קיחון
של מים. ובסת"י דמהני חוך מדמי איסור מהכי אפי' לבסוף כיון
של מים. ובסת"י דמהני חוך מדמי איסור מהכי אפי' לבסוף כיון

וע"ז סמך הרי"ף והוא כפסק המח' ודוק:

עמ"ז (ס"ק ה') דחלק אחד של יין שקול כנגד ג' של מיס
ממילא בששה חלקים בשל היין שהוא חלק א' ברוב.
משמעות ד"ק נוטין כשי הסוברין דבעל ברוב היינו בכפל דווקא.

וכ"כ (בסי' ל"ט) דלא קיי"ל כן ע"ש:

נב"ר ד"ה כתב ר"י על הא דמוכרו כולו לעכומ"ז כו' והתו'
כ' דמשום חומר כומ"ז חיישינן שמא ימכרם לישראל ללורך
פועליו. ולפיכך לא ימכרנו ביחד לעכומ"ז. ועי' מג"א (רי"ם
תם"ז) דהתו' לא כ"כ. אבל פשוע דר"י לא קאי איי"נ דהתם
דאסור בהנאה ולא יקנה אפי' ללורך פועליו. אלא כוונתו על דברי
התו' יבמות (דף פ"א) שכ' אהא דפת ובגד (דסופ"ג דע"ז)
דאמרינן דיוליך הכאה ולא ימכרנו חוד מדמי איסור. דחיישינן שמא
ימכרנו לישראל. ואע"ג דפת עפומ"ז אסור שמא יקנה ללולך פועליו.

אפי' באי"מ [ומש"כ שם מקודם לדחות ראי' הפו' מהא דל"מ בבגד שלבעו בקליפת ערלה יוליך הנאה ליה"מ. דהתם לבימה דחזיתה מלתא הוה כיין ביין. ל"ע לכאו' דא"כ מאי פריך הירושלמי גם מרשב"ג דימכור חוץ מדמי איסור. ואי דס"ל להירושלמי להקל בדרשב"ג אפי' בייבי"י. אבל בדר"א לא מקיליט בהכי. א"כ זהו ראיי' הפו'. להוכיח דבדר"א מחמרינן טפי מדרשב"ג. ואולי כוונחו דמ"מ בפת יש להקל]. אלא דיש להקשות דלפי"ז ההיא דכריא דחימי (דסי"א) לריך לאוקי בסת"י דווקא וזה דחוק דלשון הש"ס חביתא דיי"ג . ומ"מ מלאתי במרדכי (פ"ב דפסחים) דכ' בהדיא אהא דכריא דחיטי דאיירי בסתם יינם [לפי שדעתו ג"כ להחמיר אף בשאר איסורים ע"ש| וכן בריטב"א שם גבי כריא דחיטי הביא דיש שפירשו דהא דאסור ביי"ג ממש אפי' בחוץ מדמי איסור הוא דווקא במינו. וכ' ע"ז ואיכו ככון אלא דהכא דווקא בסת"י. ולעכ"ד י"ל אפי' ביי"ל ממש ומ"מ לא תיקשי. דהנה הרמב"ם כ' שם בחיטים אין בודקין את החיטים בנו"ט. והרשב"א תמה ע"ז (הובא בב"י). והנראה בישוב דברי הרמב"ם דהנה (בס"י) מבו' גבי שעורים ועדשים דאם שהו זמן רב ודאי בלעי וער"ן דלמדו זה דל"ג מלתיחה דקיי"ל אין לותחין את השעורים ע"ב. [והש"ך כ' דומן רב היינו מעל"ע כדין כבוש ואולי .לא ראה דברי הר"ן דאפי' בשיעור לתיתה בעלמא ודאי אסור] והנה למד שם מלתיתה. וא"כ אף אנו נאמר דהא גם בחיטים גופי' לא ברירא לן להלכה אי לתיתה אסורה ע"ש. וא"כ גראה ברור דכ"ש בפחות משיעור לחיתה בודאי אינה בליעה ודאית אלא ספק. וא"כ וראי דה"ג י"ל דמקלת בלעי ומקלת לא. וא"כ יפה כ' הרמב"ם דלא שייך לילך בחר נו"מ דהא חין אנו יודעין עד כמה הלכה הבליעה . ואין אנו יודעין שיעור ההיתר שנוכל לבטל . ובודאי בנו"ע דאוריי' ל"א כל מה שנכנס לספק מלטרף לבטל כמבואר (בסום"ק י"א) ע"ש. וא"כ לעולם יש להסתפק שאסרו עד ם' ואין אנו יודעין איזהו. וסעד לדברי הרמב"ם מני' הרי"ף דגרים ביתא דחיטי ע"ש. וא"כ א"ש בפשי' הא דהכא לא אסריכן להו לגמרי שיאסור אף למכור חוץ מדמי איסור כדין יין ביין. דהא ודאי מה שאנו אוסרין גם ההיתר לגמרי. ודאי דהוא מדרבנן. וכיון דיש כאן בכולן ספק שמא לא נבלע בהן איסור כלל. לא מחמרינן

בסד"ר ונכון: ובדרבגו זאת הי' אפ"ל עוד דבאמת דחיטין האסורין שנכלע בהן החיסור ה"ה חסורין לגמרי ואפי' להנחת עלמן . וכדין יי"ל ממש ומחמרינן הכי אפי' בא"מ . אלא דהם בטילין ברוב חיטין של היחר. והערובות זה של החיטין עלמן שהוא ביבש פשי׳ דהוה כתערובות חבית בחבית ושרי אפי' באיסור דאו' דיי"נ ממש . אלא דלפי"ז הי' לכו להלריך חוץ מדמי חיטין האסורין. ולא הוזכר זה בש"ם. ע"כ ניחא טפי כמש"כ דבספיקא לא אסרו כלל ההנאה גם מן ההיתר. והכא ספיקא הוא כנ"ל ודוק:

מר"ד לתוך לוכן משביחים ואסורים. ואפי׳ הרתיחן אח"כ וחזרו לפגם. בש"ם אמר שמואל אהא נעשה כהשביח ולבסוף פגם. ודקדקו התו' והר"ן והריטב"א על לשון זה דלמ"ל ע"ש מה שנדחקו בזה . ובפשוט נראה לי ליישב דהנה שמואל ס"ל בחולין (ד' ק"ט) דאפשר לסוחטו מותר. וא"כ אם יסחוט האיסור יותר התבשיל. וא"כ ה"ל לכאו' בנפגמו למה לא יותרו ג"כ כנסחט האיסור כיון דאיסור פגום אינו אוסר. והנראה דבאמת אם הי' הטעם נפגם שלא יהי' ראוי לאכילת אדם ודאי הוה נעשה היתר כדין נסחט. אלא דבנו"ט לפגם קיי"ל דכל שאין לו הנאה בהתערובות לא חשיב טעם לאסור. ער"ן בארוכה. אבל כאן ודאי דאין להתיר בזה בכה"ג כיון דכבר נאסר בשעת התערובות שהי' לשבח ודאי דבאיסורו קאי ול"ש להיות נעשה היתר כ"ז שיש ממנו טעם שראוי לאכילת אדם. כמו כל איסור שאינו ניתר כ"ז שראוי לאכילת אדם. וזהו לשון נעשה כהשביח ולבסוף פגם פירוש כאיסור עלמו שפגום לבסוף דאינו ניתר עד שלא יהי' ראוי לאכילת אדם . ה"נ כאן אין להתיר אלא בשנפגם הסעם בכה"ג . אבל בל"ה אפי׳ הרתיחן דאין לו הנאה מהתערובות

חומץ אין להתיר בזה דבאיסורו קאי: וכחדה גלמד טעם הרב בהג"ה ביין הבלוע בבשמים ונחערבו בתבשיל דאם היין פוגם אינו אוסר אף דהבשמים אינם

פוגמים וכבר נאסרו. דכ"ז לאיסור עלמו שכבר נאסר ובאיסורו האי אבל לאסור אחרים בחערובות שני ודאי כיון דגוף הבשמים אינן אסורין בגופן אלא מטעם הין. והיין ה״ה פוגם א״ר ל״ש לאסור. ואפי׳ לפ״מ דמחמרינן דחנ״נ אפי׳ בשאר איסורין. זהו במקום שהאוסר יכול לאסור שוב לריך לבטל כולו . אבל כיון דהאיסור הוא לפגם . אינו שייך שהנאסר יאסר מכח עלמו כיון דהוא היתר . ובארתי זה יותר בארוכה (בסי' ק"ה) בס"ד ע"ש. ומה שעמד בזה בפ"מ (סי' ק"ג) בש"ד (סק"ו) מסוף (סי' ק"ג) גבי הוחמו מים בקדירה דלריך דווקא הפסד ע"ש. פשוט דהתם כיון שהמים הפליטו הטעם וחזרו ולבלטו בקדירה שוב אינו נפגם טד מטל"ט מבליטה השני'. ולא שייך לומר שהוא נפגם מזמן מעל"ע מבליעה הראשונה. ואי משום דכשנחשוב לפי חשבון אינו אלא משהו. בזה הא מהני מה דתכ"כ כמו בכ"ד ופשוט:

מי"ב בהג"ה. אבל אם הוא לפגם כגון לבע שנחנו בו חומץ או מלח שמבשלין העכומ"ז ונותנים בו דם כו'. פירוש דברי הרב שהאיסור נפגם בהם ונעשה אפרא בעלמא . ואע"ג דבעכומ"ז גם אפר אסור. מ"מ ה"ה בעל ברוב כיון דלא שייך טעם כעיקר [ודלא כהגרש"א ו"לן. ובחדושי הגרע"א נתקשה לו דדם אינו פוגם מלח והאריך לה"ר ע"ו. ואין לו ענין כלל לכאן דהכא בשעת בישול המלח משום חוזק כח המלח בשעת הבישול. נפגם הדם ומפיג טעמו. וכ"ה בהדיא בתו' (ד' ל"ג) ע"ש. וכן מוכח דברי הרב דומיא דלבע והוא פשוט:

הלכות כלי היין

סיכון קלה ס"א היו מזופתים כו' ממלאן ומערן כו'. במ"ז כ' דל"ד דבכלי אבן סגי גם בניגוב [והיינו קליפה וניגוב במזופת (כבסי' קל"ח) לקמן]. דהא בגת דחמיר טפי סגי ג"כ בניגוב ע"ם. ולענ"ד אינו מוכרח כלל. דכבר בארתי בסמוך (בס"ב) דעיקר החומרא דופת הוא דע"י הופת נעשה כלי שמכניסו לקיום ע"ש. והנה הר"ן כ' (בפרק א"מ) דהתם מחלקינן גבי נודות בין חדשים לישינים דבחדשים סגי בהדחה. ובישינים בעי עירוי, ואילו גבי כלי הגח לא מחלקינן אלא דבין חדשים ובין ישינים לריכין ניגוב. וכ' העעם דבכלי הגת לפי שחשמישן בשפע גם בפ"א ה"ה בולע ולריך ניגוב. וישינים ל"ש שם לפי שאין תשמישן אלא משנה לשנה ע"ש. והנה גבי נודות שם מקילינן בחדשים שאין בהם זפת לפי שאינו מכניסו לקיום כמבו' שם בתו' ורא"ש בשם הבה"ג (ובסי' זה ס"ט ע"ש בב"י). אבל כאן בכלים מזופתים דדינן כמבניסו לקיום קיי"ל דאפי' לפי שעה גזרו בהן רבנן. וא"כ גם בחדשים שפיר י"ל דלריך דווקא עירוי אפי' בכלי אבן. כדין כלים שמכניסים לקיום. ובזה גזרו אפי' לפ"ש. אבל גבי גת כ"כ בשם הר"ן דשם ל"ש להחמיר חומרת מכניסו לקיום כיון דאין חשמישן אלא משלה לשנה . וא"כ אע"ג דחמירי דאפי' בלא זפת לריכים ניגוב דווקא . ובכל הכלים סגי בהדחה. מ"מ בזפת כל הכלים יש להם חומרת מכניסו לקיום ואפי' בפ"א גזרו עליו להלריך עירוי. ובגת אפילו בזפת ל"ש חומרת זו דמכניםו לקיום וכמה שכ' הר"ן. ולעולם סגי בקליפה וניגוב וו"ב:

כלי שניקב וסחמן אינו נידון כמזופף. בתו' (ד' ע"ד) ד"ה דהוה שיעא כ' דלא דהופת בולע טפי אלא דע"י הופת הוה כמכניסו לקיום. וכ' ראי' דהרי בגת שם דחוא רב דהוה שיעא הוה סבר לומר דסגי בניגוב [וע"כ שהוא משום מכניסו לקיום ובגת ל"ש זה]. ולפי"ז בניקב וסתמו ל"ש חומרא זו. ולכאו' ליש דלפי"ז דהוה כמכניסו לקיום א"כ קיי"ל (בסי"ג) דל"מ קליפת הופת ולריך עירוי דווקא. ואילו (בס"א) מבואר דמהני קליפת הופת דליסגי אח"כ בהדחה. וכן הוכיח ר"ת בתו' דע"כ כשנקלף הזפת הוה כאינו מזופף מעיקרא. מהא דפריך שם משאינו מזופף אנקלף הזפת ע"ש. וא"כ אין ראי' כלל משם דהתם בגת דלא שייך מכניסו לקיום כמש"כ בסמוך בשם הר"ן ודאי אין לחלק בזה אבל בכודות שם דהופת עושהו כמכניסו לקיום למה ליהני קליפת הופת. שוב ראיתי בד"מ שהביא בשם המרדכי דבשנקלף הופת שוב חזר כאינו יעה

מכניסו לקיום. אבל לכאו' נראה דכוונתו דמה שישתמשו בו אח"כ חשיב כמשחמש בכלי שאינו מכניסו לקיום. אבל לומר סברא זו אמה שנשתמש מקודם ל"ע לענ"ד, ומיהו אפ"ל כיון דעיקר הכלי איט מכניסו לקיום ואינו אלא משום דהופת מחשבהו כמכניסו . כשנקלף הופת שפיר נפקע ממנו חומרת מכל"ק ולא החמירו יותר משאר כלים ורוחק . והנה החו' (שם) בדבור הקודם דקדקו על מה שחילקו שם מקודם בין כלי של ישראל שנשחמש בו עכומ"ז לכלי של עכומ"ז. דא"כ כדפריך שם מהא דתניא שם בבריי' דבגת של אבן אם:היו מזופתים אסורים. ובמחני' תכן דינגב. ומשני דברייתא בדרך בה ומתני׳ דלא דרך בה . לישני דמתני׳ בשל ישראל . וחי׳ דהכא במזופחים אין לחלק בזה דופת ודאי בולע בפ"א ע"ש. לכאו' זה ג"כ סותר דברי התו" הנ"ל וס"ל דופת ודאי בולע. ומיהו באמת לכאו' דבריהם בחילוק זה ל"ע. דהא אם הטעם דופת בולע. א"כ אפי' לא דרך בה אלא זפתה עכומ"ז כראיירי מתני' למה סגי בניגוב לחוד כיון דופת בלע טפי [ודוחק לומר דלה ממהר לבלוע אלא ע"י דריכה ולא בזפיתה בעלמא דמנין לנו לחלק כ"כ] והנראה דבאמת בש"ם שם מסיק רבא [מקודם בסמוך] דדרך בה לא סגי בניגוב אלא בקילוף. ומייתי כי הא דרב דחוא דהוה שיעא סבר דליסגי בניגוב הדר חזא פילא דמליא חמרא ואסיק דלריך קילוף. ומשמע דטעמא דרבא בדרך בה הוא ג"כ משום פילא. וא"כ ע"כ כוונת החו' ל"ד דופת בלע. אלא דע"י הדריכה פ"א במזופף נעשה פילא. וא"כ ודאי נכגס היין בכל הכלי חחת הזפח ע"י הפילא. וע"כ לריך קליפת כל הזפת. ואח"כ לריך ניגוב בכל הכלי וזה פשוט דהפילא אינו נעשה אלא ע"י דריכה ולא בזפיחה בעלמא וא"ש. ולפי"ז אפשר עוד לומר דגם מש"כ דמשום הזפה הוה כמכניסו לקיום ג"כ ל"ד. אלא דהוא בשביל הפילא של הזפח כנ"ל. וא"כ ל"ק גם כן למה ַ מהני כאן קליפה והדחה. ובכלים שמכניסן לקיום ל"מ. דבאמת גוף הכלי בעלמה לא נבלע בה כלל יותר משום הזפת. אלא דכ"ז. שהופת עליו חיישינן לפילא. אבל כיון שנקלף הופת תו סגי בהדחה ככל כלי שאין מכל"ק אבל במכל"ק שם הוה בליעה בכל הכלי ולריך עירוי דוונות [ויש ליתן חבלין למה חיישינן להפק פילח בדרבנן. דבל"ה כ' הש"ך (סי' קל"ז סקי"ג) דהוה לנו לחוש שמח עמד יום שלם וכבוש כמבושל. חלח דכ׳ דמקילינן בשביל דהוה סר"ר לקולא . וא"כ בספק זה דפילא דמלטרף לס"ס לאיסור . ודאי

דמחמרינן כרוב לאיסור אפילו בדרבנן ודוק]: וביהן כ"ז דחוק וגם המרדכי (בפ' א"מ) הביא ראי' מסוגיא דיוליא לו שתוח ליין (ב"מ מ") דבאמח הופח בולע יוחר ע"ש . וגם גבי פילא דרב מפרש הר"ן דאינו משום הפילא . אלא דמעיקרא הוה סבר דלא דרך בה. וכיון דחוא פילא אמר דע"כ דרך בה. ומשו"ה החמיר דלריך קליפה. אבל לעולם י"ל משום בלישת הזפת גופה. וכן משמע לענ"ד מתוך לשונות הפו' שהובא בב"י. וא"כ עדיין דין זה לכאורה אינו מוסכם והרבה חולקים עליו. וכ"ש לפ"ח שאנו מחמרינן בכל הכלים ע' בחו' שם. ודוק. וכן הא דס"ג בסמוך דשיע בשעוה משמע דס"ל דופת בולע יותר ולע"ג: "סקט"ו הביא שי' הב"ח דבכלי חרס ששבעו לבלוע. שוב אי"ל עירוי אפי' במכניסו לקיום וסגי בהדחה . והא דחילקו במכניסו לקיום היינו בלא שבעו. ואפי' בהא באינו מכניסו לקיום שרי. ואע"ג דמבואר (בס"ד) דבלא שבעו גם אינו מכניסו אסור. היינו דווקא בשהה הרבה. ובמכניסו אסור אפילו לפי שעה בעלמא. אבל שבטו לבלוט אפילו מכניסו ושהה הרבה מותר. וזה נסתר בהדיא מדברי התו' והרא"ש גבי נודות שהאריכו לחלוק על פירש"י דלפי שי' ישינים אסור אפי' אינו מכל"ק. מהא דמשמע בש"ם גבי הגי כובי דאנם פרזק רופילא דאמרינן דאינו מכל"ק משכשכן במים. דמשמע בהדיא דאפי' שהו הרבה ונחיישנו סגי בשכשוך בעלמא ע"ש. הרי בהדיח דהוכיחו דשרי אפי' נתיישנו הרבה. וע"כ דחינו אלא דווקא בשבעו תחי' לבלוע דאל"ה ודאי אסור מיהו בנתיישנו לכו"ע. וא"כ ע"כ דס"ל דמה שחילקו בין מכל"ק או לא היינו בשבעו .. וכ"כ בהדיא הר"ן ז"ל ע"ש . וגם עיקר החילוק שכ' הב"ח

דבכלים שמכל"ק אפי' שעה א'. ובאמכל"ק דווקא שהו הרבה נחת

דבריך לשיעורין ומי יודע מה נקרא הרבה וכה"ג הקשו שם התו'

על פירש"י ע"ש: וגראה דהב"ח אויל לשי' (בסי' ל"ג) דהביא דברי הר"י הלבן במרדכי דמביא (מב"מ) דכלי חרס דשבע לבלוע כיון דטעון טעון דאינו בולע עוד כלל. ואינו נאסר אפי' בשיעור כבישה שהוא כמבושל ע"ש. אבל כבר חלקו עליו שם הע"ז והאחרונים בטוב טעם דהתם לא איירי מפליטת הטעם אלא מבליעת הגוף.

והר"י הלבן לא קא' בשיעור כבישה כלל ע"ש ולכון: ל"ן כלים שמכניסין בהן יין לקיום. בט"ז האריך להשיג על הפרי שכ' דבנגע עכומ"ז בהטפיחה לא נאסר ודווקא בהשתמש כו' וכ' שעפ"ז אסור להוליא ע"י עכומ"ז השמרים דנשאר בהם טלה"ט ואוסר הכלי. הנה עיקר הדין דלהוליא השמרים כבר מבו' בהדיא לעיל (סי' קכ"ג סי"ב) דאוסר הכלי ע"ש. (בשם החוס' ב"ב. והמרדכי בע"ו) ואין כאן חידוש. וגם חילוק הפרי' אין לו שום מובן דהא כיון שיש בו טופח להטפיח אוסר העכומ"ז את היין בנגיעחו בודאי כמבו' (שם סעי"ז) בהדיא . וא"כ ה"ז ודאי כנשתמש בהכלי יין אסור . וכי משום שאין היין אלא מעט יש להקל בזה אתמהה! וכ"כ הב"י (בסי' קכ"ו) דלח שייך לחלק בין יין הרבה למעט ע"ש ולע"ג: ל"ר לריך להוסיף ע"פ כעין גדנפא כו'. ונראה ברור דאם לא הוסיף ולא השתמש אלא עד שפתו פשוע דאינו אוסר דקיי"ל לעיל (סי' ק"ה) דאין כבוש למעלה. ואפשר לענ"ד דבאמת בשביל זה סתמו הפו' בזה . וכן משמעות הש"ם ממלאן ומערן כו'. ומשמע דממלא כמו שהוא ולא חשו כלל לגדנפא דאפשר דל"ח בזה אלא בבישול שהוא מפליט את כל הכלי. אבל כאן בכבוש ודאי דאין התשמיש מגיע יותר מהעירוי וכהכשירו כך תשמישו וכבולעו כך פולטו. ואי דבדרך שפיכחו הוא עובר גם על השפה אינו אלא לוכן בעלמא ול"ח ול"ע. ועמש"כ רסק"ה:

בר"ל בהג"ה. השכשוך במים אבל לא ביין. ויש מקילין בדיעבד.
בש"ך כ' דבמרוכי מכשיר לכתחי' ע"ש. אבל הרב בד"מ
ז' פקפק בזה. משום דהרמב"ן כ' על הירושלמי דלא מלינו לו
רגלים לענין עירוי. ואפשר דה"ל בשכשוך ע"ש. ועימ"ש (בסימן
קל"ז). עוד כ' לעיל (בסי' ס"ע) דהראב"ד מחמיר בשאר משקים
דאין מנקין כ"כ כמו מים ע"ש:

ב"ון סקט"ו. דבגמרא ל"מ היתר במפוזרין שלשה הימים כו'. וכיון שאנו מתירין מסברא פיזור הימים למה לא נתיר פיזור השעות. וענה"כ. ולכאו' כיון דאמר בש"ם דע"כ לריך לערן כל מעל"ע. וא"כ ע"כ לריך להפסיק בין מעל"ע א' לחברו עכ"פ בזמן העירוי. א"כ וראי אין לחלק בין הפסק מעט להפסק הרבה כיון דלא פירש לנו בש"ס שיעור ההפסק. אבל כל המעל"ע גופי׳ דמבו׳ בש"ם דעושה פעולתו ביחד מנלן להתיר בהפסקה. ועוד נראה קלת לענ"ד דלכאו' המים שהיו בהכלי מעל"ע אחד דמבו' בש"ם דלריך לערן. מ"מ לא נפשלו המים להכשיר בהן כלי אחרת דהא לא אשמעינן בש"ס דנפסלו כמו דאמרו (בריש כ"ל) חלא דחלטו בו זימנא חדא. לא ליחלוט בי' זימנא אחריתי. והכא באמח אינו אלא שלריך להפסיק פליטת הכלי מעט מן לחלוחית המים. ואפשר דאף באותה כלי גופה רשאי לערותה ולמלאותה שנית באותן המים גופיי׳ כיון דהמים לא כאסרו מדינא. ואין כאן אלא תערובות יין משהו וכי בשביל זה יאסרו לעירוי וכי שאר מים שנתערב בהן משהו יין אסורין לעירוי . וה"ל הנך מים גופיי' אלא שלריך להפסיק הלחלוחית . ול"ע בוה לדינא. אבל מש"כ הע"ז מנין להמיר במפוזרין איפכא מסתברא דאדרבה עיקר ההיתר במפוזרין. אלא דכבר אפי' בהפסק מעט. וכ"ש ביותר. אבל להפסיק את המעל"ע דמבו' בש"ם דפעולתו כאחד בודאי אין להתיר בלא ראי׳ וברור בס"ד:

דפעונתו כחחד בודחי חין נהתיר בנח רחיי וברור בס"ד:

סי"ג אבל קליפת הופת לא מהני בכלים המכנל"ק. הנה זה
פשוט ומוכרח (בסי' קל"ח) דאפי' בגת שופתה ודרך בה
מבו' התם מדברי כל הפו' דלריך קליפה וניגוב אח"כ. אבל קליפת
הופת לחודה ל"מ. וכ"ש הכא בכשמכל"ק. ולפמש"כ (בס"ב) הטעם
ברור דאע"ג דקים לן דבליעת הכלים אינו אלא כ"ק קליפת הופת
ל"מ דחיישיכן לפילא. ולריך קליפה לבד הופת. או עירוי דנכנם

הכשר המים כמו היין וכבולעו כך פולטו ודוק:
"ציין בש"ך (סקל"ג) שהאריך דהא דמהני עירוי היינו דווקא
בלא ידעינן שהי' בה יין מעל"ע. אבל בהי' בה יין מעל"ע

כבוש הוה כמבושל ולא סגי בעירוי ע"ש באריכות. והנה (בסי' קל"ז סק"ט) הביא בשם הב"ח דלר"ת דס"ל דסתם יינם אינו אוסר במשהו הא דאוסר הנקנים של עכומ"ז ע"כ דס"ל דבלוע בכל הכלי וליכא ס' במה שבחוך הכלי כנגד הכלי ע"ש. וכ"ה בהדיא ברא"ש במתני' דאלו דברים אסורים בהנאה ע"ש. וכ"כ שם (בסק"ג) לדעת הרא"ה ע"ש. הרי בהדיא דמהני עירוי ע"כ אפי' לבליעה גמורה שבכל הכלי [ובזה הי' נראה לכאו' דהחו' (סוף מכלתין) כ' דר"ת הביא ראי' דעירוי מבשל מהא דנעוה ארתחו ופירש דהיינו בעירוי. ור"ש דחה דהתם בגת שאני דאינו אלא כ"ק. דמשו"ה לא דחה כן ר"ת דלשי' ע"כ הוה בליעה גמורה כנ"ל. אלא דמ"מ אין הראי' מחיישב היטב דהרי (בדף ל"ג) כ' דר"ח החיר אפי' בשופך רותחין ע"י גילגול דלא הוה אפי' כעירוי וכ' דתשמישו ע"י לוכן באכי ע"ש. א"כ אין ראי׳ גם על עירוי ול"ען:

ובאמת כשאני לעלמי הי' נראה ליישב דברי ה"ה באו"א דנהי

חררי

דסתם יינם לא חמיר כיי"נ ממש. מ"מ כליהם חמיר טפי דבומניהם שהיו רגילין ביי"נ ממש ובודאי דרגיל דהי' באיזה זמן יי"ל ממש. והא קיי"ל בפשי' דבכלי יין ל"ש היתר דאינו ב"י דבכלי יין אדרבה מיושנים משביחין פפי. וא"כ פשוט דכל כליהם מוחזקין דנשתמש בהן יי"ג ממש. ואפי' בכלים גדולים דאין מנסכים מהם כמש"כ ר"ח במרדכי (פ' ר"י). מ"מ ודחי שכיח בהם תערובות מיי"ל ממש. והכלי ג"ב אוסר שפיר במשהו. ואט"ג דאיסור משהו הוה מדרבכן בעלמא מ"מ הוה ודאי דרבכן דאין כאן ספק כלל דודאי בלועים מיי"ל ממש ג"כ. ואוסרין ג"כ בכ"ש ולק"מ. וא"כ שפיר י"ל דגם ר"ת ל"פ אסברת הפו' דאין כאן אלא בליעת משהו. וא"כ י"ל כהש"ך דהיכי דודאי בלע בכולו כדין כבוש ל"מ עירוי. אבל מ"מ עיקר סברת הש"ך הוא קשה מלד עלמה דהא קיי"ל דבכל הכלים הולכין אחר רוב תשמשן. והרי שרו בהדיא כל הכלים אפי' דידהו ומכניסן לקיום. ובודאי שרי אפי' כלים שנשתהה בהן יין זמן הרבה. וכ"ש בכלי יין דל"ש בהם נוטלפ"ג כמש"כ בסמוך. וכל שהי' בו פ"א יין מעל"ע א' ה"ה אוסר לעולם. א"כ זה ודאי הוה בכל הכלים שלהם וכמשכ"ל בשי' ר"ת וע"כ דהא נמי שרי בעירוי . וד"ק לע"ג : בי"ד כ"ח כו' אא"כ הסיקן כ"כ שעבר חומם לחוץ עד שהים"ב. כן הוא לפרש"י והר"א הק׳ עליו בתו' דהא אמריגן בפרק כ"ש גבי קדירות של חרם דלא לימלינהו גומרי דלמא חיים עלייהו דלא פקטו ע"ש. ולענ"ד י"ל בפשי' דרווקא החם דהגעלה ל"מ לכ"ח מן הדין. ובעי דווקא חמימות של ליבון גמור. ומן הדין לריך

שיהי' נילולות נתזין ממכו. דווקא בחום כזה חיישיכן דלמא חיים עלייהו.

אבל הכא בתשמישו ע"י לוכן דסגי מן הדין גם לכ"ח בהגעלה.

ואפי' לשי' האוסרין אינו אלא משום גזירה בעלמא. אבל הליבון סגי

ודאי ביס"ב כמבואר בהדיא. שפיר י"ל דלחום כזה ל"ח כלל דלמא

חיים עלייהו דאינו רגיל כלל למפקע בשביל כך ופשוט:

במ"ן סוסקי"ט נדחק ליישב קושית הב"י על התו' ואין דבריו מבוארין. ויובנו דבריו ע"פ דברי המהר"מ לובלין שם שהרגיש ליישב קושיא זו על החו' ע"ש. והנה לענ"ד נראה בפשיטות יותר די"ל גבי קנקנים הא דאילטריך בש"ס להתיר אחר י"ב חודש היינו להתיר אפי' לא הודח כלל הלחלוחית והטיחת איסור. ולמבואר בסקכ"ג ואע"ג דגם בעירוי ג"י מבו' שם דאי"ל להעביר הטיח. מ"מ הו"א לחלק דבעירוי המים בעלמם מעבירין ג"כ את הטיחה. אבל בשיהוי יב"ח דהוא מתייבש עליו בשלימות. הו"א דזה הוה כיין שנקרש דכשחוזר ונמחה הוא יין גמור. וקמ"ל דמ"מ מהני שהיית יב"ח דבטל טעמו. אבל גבי אבטא דטעיא דמשום הטיח תו לא אילטריך לאשמעינן דכבר ידעינן לה מקנקנים. אלא משום הבליעה. בזה ס"ל להחו' ראס"ד דניחר בעירוי פשי' דביב"ח ודאי מהני. וע"כ ל"ל דס"ל להש"ס דל"מ עירוי ומשו"ה נתקשה להס דאי"כ דבשום כלי לא ליהני עירוי. ומיהו לפמש"כ הטור בשם הרשב"א והראב"ד דמניחו תחת הלינור שמימיו מקלחין מהני אף בכלים שמכניסין לקיום. א"כ בשילהי מכילתין גבי עקלים דתני ת"ק מיישנן יב"ח משמע דמוליא 'אפי' עירוי. כמו דל"מ תחת הלינור לת"ק. ויותר מוכרת זה במתני" דסוף טהרות ע"ש . וא"ל ע"כ דזה הכלל של התו"

היכו מוכרת דהרי לת"ק ע"ב ל"מ עירוי בעקלים ול"ע:

בשור הביא שי' הרשב"א דאפי' כלים שלריכין עירוי. מהני בכלים שאין להם שולים להניהן במים רודפין עונה . ועב"י שכ' דבש"ם תניא הכי בכלי הגת ומשמע לי' להרשב"א דהה"ד בכלים שמכל"ק. ועפ"י דבריו אלו נראה שלא הביא זה בשו"ע כאן והביאו לקמן (בס' קל"ח) גבי כלי הגת עיי"ש. אבל לענ"ד ל"י כאן שום פקפוק דהרי בבריי' לא תני לה אניגוב. אלא אהא דעקלים מיישנן. וע"ז אסיק הרולה לטהרן מיד מניהן במעיין שמימיו רודפין כר׳. ועכ"פ דהנך שלריכין ישון. פשוט דאינם קלין מכלים הלריכין עירוי. . בממוך בשם התו' דבניתרים בעירוי פשי' דישון מהני ע"ש. וא"כ פשוט דהה"ד כלים שלריכין עירוי דה"ג דמועיל במים רודפין ועב"י (בס' קל"ו) ולריך עיון:

סימן כלו ט"ז סק"א. אלא דהרמב"ן ס"ל דלא מקילינן בנחייבש אלא במשפך כו'. ונראה דס"ל דסת"י אוסר במשחו עכ"ל. וראיי' הרא"ש מהא דלא חני עד שלא ידיח דע"כ דמלתא דפשי' דאינו אוסר בלא הדחה שהביא המ"ז בסמוך לק"מ להרמב"ן. דכבר הביא שם הרא"ש בתשו' והר"ן (בסו' ע"ו) דשי הרמב"ן באמת דעד שלא יטביל דתניא החם היינו עד שלא הדיח. ומפרש דהא נמי משום דנו"ע לפגם וע"ש בר"ן דשי דגם טיחת הכלי נפגמת במעל"ע. אבל ביבש בעלמא אינו מותר. ולכאו' הי' נראה לדקדק מהא (דדף ס') גבי ההוא עכומ"ז דאשתכח בי מעלרחא ואמריכן דאי איכא טולה"ט בעי כיגוב ואי לא סגי בהדחה. וע"ש בתו' דאפי' ליכא אלא טופח בלא להטפיח הוה יין וגאסר. אלא דאינו אוסר הבלוע. ולכאו' דודאי אפי' אין בו השתא כדי להטפיח מעיקרא ודאי הוה טלה"ט אלא דנתייבש ולא נשאר בו לחלוחית כדי להטפיח אלא שהוא טופח . ואפ"ה אינו נאסה עם הלחלוחית ולילטרף להתחשב ביחד כטלה"ט. ויאסור את הכלי דנלטריך ניגוב. והי' לראה מזה דמה שנתייבש כבר בטל טעמו ואינו נאסר עוד כשי' הרא"ש. אבל אינו מוכרח דהתם לחול איסור על מה שנתייבש מלד הנגיעה עלמה מבו' (בסי' קכ"ג ס"ה) דיין שנקרש אינו נאסר ממגע עכומ"ז. ומשום התערובות של הלחלוחית ג"כ כל שחין בהלחלוחית כדי להטפיח אינו אוסרו. אבל האסור כבר שנתייבש שפיר י"ל דהוה באיסורו כחתיכה יי"ל שנקרש ול"ע:

סק"ג בשם הרא"ה דכלים איכן אוסרין אלא כבאין ס' לגד הבלוע. ולולי שאיני לדאי יש כמה מקומות המוכיחין לסברתו. חדא דכ' הטו' לעיל (סי' ל"ב) מהחו' דחולין דחתיכה הנאסרה במשהו. אינה אוסרת שנית במשהו. וע"ש בנקה"כ בארוכה דעיקר סברתו כיון דהמשהו היוצא לא הוה מיוחד מהאיסור ומעורב בו כח היתר לא חשיב כמינו ואינו אוסר ע"ש. וא"כ בכלי יין דידן שבליעת ההיתר בהן מרובה ונשתמש בהן עכומ"ז פ"א אי ס"ד דבליעת כלים אינו אלא משהו. לא הו"ל להכך כלים לאסור כלל. שהרי שי׳ הפוסקים בזה דכל שאינו בא לידי איסור בדיעבד. כגון במים שרי כאן אף לכחחילה. לפי דהוא משהו. ואינו אסור אלא להשתמש בהן יין לפי שהיין שהוא מינו נאסר במשהו אפילו בדיעבד. והכא שהמשהו מעורב עם היחר כנ"ל הא קיי"ל בכל האוסרין במשהו שמעורבין בהיתר שאינו אוסר כנ"ל. ולמה לריך הכא עירוי. [כדאיתא בהדיא בש"ם (ד' ל"ג) גבי זיקי דר"י דלריך לערן]. וע"כ דבליעת הכלים הוא בנו"ט. עוד יש לדקדק לפ"מ דקיי"ל (בסי' קל"ד) דאיסורא לחוך התירא אינו אוסר במשהו כל שאינו אלא כפי לרצור מ"ש. והרי במשחמש בחוך כלי איסור הרי אינו מפליט הכלי לתוך היין (מעיקר הדין) אלא בשהה בו מעל"ע. ואז מתחיל הפליטה מכלי האיסור להתערב בחוך יין ההיתר. ובודאי דל"ח הפליטה מכלי יותר ממערה מפי לרלור.

ואינו אוסר במשהו וע"כ דפליטת הכלי הוא בלו"ט: עדר יש סעד לוה לענ"ר מהירושלמי שהביא הרב"י (בסי' קל"ה) בשם האו"ח וז"ל אם עשה עירוי ג"פ ביין הוא כשר בדיעבד. וראייתו מהירושלמי [והביא שם לשון הירושלמי מקודם בשם המרדכי] יין שהוא אסור בשתי' ומותר בהנאה נתנו לקנקן. נעשה הקנקן כיין. פנהו ונחן לחוכו יין אחר. היין אסור והקנקן מותר ולפנינו איתא בירושלמי ב׳ פעמים נמן לתוכו יין. ונראה שחסר עוד פ"ח ול"ל ג"פ וזהו כדין עירוי וכמש"כ החו"ח. וכחשר יכואר

יבואר בס"ד] והנה מסיק שם שהרמב"ן כ' ע"ז דלא מלינו לו רגלים כו'. ולולי ד"ק לכאורה הרי דין זה ברור ע"פ הש"ס שלנו בלי שוש פקפוק דכיון דהירושלמי קאי ביין שהוא מותר בהנאה. וכבר מבואר (ברי"ס קל"ד) דיין שמותר בהנאה אינו אוסר במשהו. [ובב"י כ' זה בשם הרשב"א והר"ן. ובאמת מוזכר זה גם בתו' בכורות (ד' כ"ב) ד"ה יתיב ע"ש] וקיי"ל לעיל שם דביי"ל לוכן ל"א חכ"ל. וא"כ נהי דעד ג' פעמים שעדיין לא נשלם הכשר העירוי ודאי אוסרת הכלי את היין. הניתן לחוכה בנו"ט. אבל פשוט דהיין הנאסר עכשיו מפליטת הכלי אינו חוזר הוא ואוסר את הכלי . כיון דאינו אסור בהנאה ואינו אוסר אלא בנו"ט. וא"כ כיון דחנ"נ ל"א בהא כנ"ל. אין במה שיבלע הכלי מן היין. כדי שיהי' בהכלי שתתן טעם במה שיתן לתוכה דהרי אין מחשבין אלא לפי ערך היין האיסור הראשון המעורב בהם. ולא יהי' עכשיו בפליטת הכלי מהיין האסור הראשון אלא משהו וכמש"כ התו' בחולין (דף ק') גבי הגעלת כלים גדולים [שאינו יכול להכניכם בכלים אחרים] דלמ"ד דאין חנ"כ בשאר איסורים א"ש. דאין מי ההגעלה אוסרים את הכלי דלא יהי' בפליטת הכלי אלא משהו ע"ש . וא"כ כשיטשה עירוי ביין כשר ג"פ שפיר הוכשר הקנקן כמו בעירוי מים. דמ"ש היין ממים כיון דגם על היין אין עליו שום איסור שיאסר את הכלי כנ"ל. ואין שום קושי וגמגום בזה. והנה הירושלמי קאי ביין שהוא מוחר בהנאה. אבל באמח לכאורה אפילו הי' חחילה יין האסור בהנאה מ"מ הא קיי"ל בכל כלי עכומ"ז דיין הכנוס בהם אינו אסור בהנאה. וכיון שאין עליו א"ה ודאי ג"כ אינו אוסר אלא בס' כמבואר בהדיא בכאן ס"ג וג"כ אין הכלי נאסר כנ"ל :

בשוב ראיתי דבאמת מסיק בירושלמי שם ולמה מותר בהנאה. בגין דר"מ אמר דאסור בהנאה. ופירושו נראה כמש"כ דלרבנן אפי' ביין האסור בהנאה כך הוא הדין. אלא דר"מ דס"ל דיין הכנוס בכליהם אסור בהנאה . וא"כ אם הי' תחילה יין האסור בהנאה לעולם כל היין שיבא להכלי הוא נאסר בהנאה והוא אוסר גם את הכלי במשהו וא"כ תשאר בזה הכלי לעולם באיסורה ואליבי' דר"מ הוא דאמר דווקא בכה"ג דהי' תחילה יין המותר בהנאה וז"ב. שוב ראיתי בתפל"מ (סקל"ה) [בשם הגאון מהר"י] שנתעורר בזה דפירוש בגין דר"מ כמש"כ. והנה הק' שם ע"ז דהא נאסר היין בנו"ט ויאסר את הכלי. והנה כבר כתבתי דאין הכלי נאסרת דאין אנו חושבין אלא לפי ערך טעם האיסור שמהיין האסור המעורב ביין זה של עכשיו. דהא אינו נעשה נבילה בלוכן לח כנ"ל. ואין בזה כדי לאסור את הכלי כנ"ל. וע"כ כוונתו על מה דמוכח מהירושלמי כפמש"כ דלדידן אפילו בכלי הנאסר מיין האסור בהנאה . יכול לעשות עירוי ביין משום דיין הכנוס בכליהם איכו אסור בהנאה . ודעתו כשי' הפו' דבליעה שבסתם כליהם אינו אלא משהו. אבל מהירושלמי משמע לי' אפילו שהה בהכלי מעל"ע כדיו עירוי. נמי מהני. ובזה ס"ל דהכלי אוסר את היין לגמרי דטכ"ע. והוה כנתערב יין גמור דאוסר הכל בהנאה. וכיון דבוה הוא אסור בהנאה יש לאסור את הכלי שהיא תחזור ותאסר כמו תערובו' יין גמור וכמש"כ בזה ברסקכ"ו ע"ש. זהו י"ל בכוונתו. אבל לפ"מ שכ' הרא"ה ע"כ ליחא לסברא זו. דכל כלי עכומ"ז יש בהן נו"ט. ואפ"ה אמרו דאין יין הכנוס בהם אסור בהנאה. וע"כ דהא למי כיון דליכא אלא טעמא בעלמא חשיב ליתא לאיסורא בעיני'. ואינו אסור בהנאה. ועי' תו' (דף ל"ט) דכ' דלר"מ דאסר קנקנים בהנאה חשיב ידוע ממשן. ולכאורה בודאי קשה לומר במשהו בעלמא ידוע ממשן. וע"כ דקאי בנו"ט ואפ"ה לרבכן אינו אסור ולק"מ. וא"כ מהא גופה דפשי' לי' להירושלמי דגם בנו"ש אינו נאסר בהנאה [דוה ודאי נכון דמשמעות הירושלמי דגם בנו"ט הדין כן יש הוכחה דסוגי' דאיסור כלי עכומ"ו אזלא בנו"ט

כשי' הרא"ה ועי' מש"כ (בסי' קל"ה) בס"ד ודוק:

רניין ש"ך (סקי"ח) ובסי' (קל"ה סקכ"ו) משמעות דבריו דלשי'
האוסרין סת"י במשהו בודאי ל"מ עירוי ביין כשר. וזה
כ"ע דלמה לא ליהני דהא היין שמכשירין בו ודאי אינו אוסר במשהו
כיין דאינו אסור בהנאה וכנ"ל ול"ע:

ם"ב אם דרך ענכים בגם שלא הוכשר מותר כו׳. בב"י הק׳

על זה מהא דאר"ח לרב חזי דלא מלווחת עלה בכי מדרשא. ופירש"י שלא תאסור יינו. והרי לפ"ז אינו אוסר כלל. נהנראה לענ"ד דבעירובין איתא בלשון דלא מלווחא עלה בב"מ והכא הגו" מלווחת. וכבר נתעוררו בזה בהגהות. אבל באמת הוא מדוקדק היטב. דבאמת לעיקר הדין אינו אוסר כלל וכמש"כ ר"ת והפוסקי" דהחרלנים והוגים דהוי אינו מינו לפ"מ דהיי"ל כרבא דאולינו בחר שמא מבטלין את פליטת הכלי בס'. אבל לרב לשיטתו ליתא דכ"כ המו' (בדף כ"ו) גבי הא דר"ה דהחזיר גרגותני לגת אוסר דלר"ה לא ס"ל לבטל בשביל החרלנים והוגים. דס"ל כאביי דחמרא חדתא בעינבי במשהו דבתר טעמא אזלינן ע"ש. והנה מלבד דר"ה חלמידי' דרב מסחמא שמיע לה מרב רבי'. אלא דיש לדקדק משמעתא דרב דס"ל הכי בהריא. דהנה הק' הד"מ לעיל (בסי' קי"ח) דכ' הפו' דהא דסגי לחלב בחו"א משום דליכא אלא חשש תערובות ומדאורייתא בטיל ברוב. דהא הוא שמעתא דרב והוא ס"ל כר"י דבכל החורה מב"מ במשהו מדאורייתא. והנראה לתרן (וכן מלאתי בתשו' ח"ס סקי"ז) די"ל דרב ס"ל כאביי דאזלינן בתר טעמא ובודאי דחלב ממאה וחלב טהורה אינן שוין בטעמא. וכה"ג כ' הש"ך בסי' ק"ו גבי דג טמא וד"ט ע"ש. ולא הוה מב"מ ושפיר בטיל ברוב וזה נכון. וא"כ להיפוך כאן בחמרא חדתא בעינבי לאביי הוה מב"מ ול"ב. וא"כ רב דס"ל כאביי הו"ל לאסור והיינו דקאמר דלא מלווחת דהוא לשי' דס"ל דזה חשיב מב"מ ול"ב ע"כ נעשה לווחה. חבל לדינא לפ"מ דלא קיי"ל בהא כאביי לדידן. לא הי' שום לווחה כלל. ואם כן אדרבה הוה סייעתא מכאן לפסק המחבר:

ס"ך כלים האסורין מחמת יין אסור מותר ליתן לתוכן מים ושאר משקין. לראה פשוט דדווקא במשקין נפגם הטעם אבל לבשל בהם תבשיל ואוכלין ודאי משביח טעם היין ואוסר. וראי' ברורה מדברי התו' רי"פ א"ע דף מ"ד ד"ה אלא דהקשו דאיסור כזיר דקיל דיש היתר לאיסורו לא מליכן למילף מג"ל דעכ"ע. ותי' דבמדין נמי הוו כלי יין ולוותה תורה להגעיל ע"ש. והנה הנזיר ודאי הרי איכו משתמש יין והשאר משקין הרי פוגם טעם היין. וע"כ דבתבשיל ואוכלין אינו פוגם וו"ב. ועש"ך לעיל סי' קל"ד סקכ"א דבתבשיל ואוכלין אינו פוגם וו"ב. ועש"ך לעיל סי' קל"ד סקכ"א

משערין יין בס':

סימן קלה ט"ו סק"ו האריך לקיים הגי' בטו' דבנחשל חרם שופתה עכומ"ז לריכה קליפה וניגוב. ויש שם עירבוב דברים מט"ם ואחר חיבות אבל לרבכן אין חילוק באמח ביניהם. שנכתב שם ובטו' כו' עד תיבות בדרך קליפה. אין כאן מקומו. אלא אח"כ כמו שאבאר. ולריך להגי' כאן מעט בלשון זה. אי"נ דבשל עץ הניגוב חומרא בעלמא כו' עד חיבות כמו הקליפה. ומה שנכתב בכאן וע"כ כו' עד תיבות ניגוב. ג"כ אין כאן מקומו אלא ל"ל כאן תיכף ויש הוכחה כו' עד ואע"ג דבדברי הרא"ש לא משמע כן ל"ל כאן. וע"כ נקט הרא"ש הביאו ב"י בען ואח"כ ינגוב מ"מ הטור שפיר הכי ס"ל. וכאן ל"ל ובטור נמי לק"מ כו' ברישת בדרך דלריך עירוי דווקת (פירוש עירוי לחוד סגי) וקמ"ל כאן בחרס דל"מ (פי' עירוי) בדרך וחסר כאן חיבה אחת. ול"ל בלח קליפה ואח"ז ובהגהות ב"י כו' עד סוהס"ק. זה סגנון דברי הט"ז האמתי בלא שום ספק ותוכן כוונתו דבתחי' כ' דבאמת אין שום חילוק בופתה בין עץ לחרם. וסיפא דמחני' דתני ובשל חרם אע"פ שקלף את הזפת אסורה היינו דבזה של חרס גם רבי (דפליג בשל עץ וס"ל דדי בניגוב הכא) מודה דאפי' בקליפה לחוד דעדיף אסורה. ומפרש דהיינו בקליפה בלא ניגוב. אבל בקליפה זניגוב שפיר שרי. וכ' עוד די"ל דגם לרבכן יש כ"מ דבשל עץ אינו מעכב אלא הקליפה. ובשל חרס גם הניגוב מעכב. וכמו שכ' פנים לזה. וכ' גם הוכחה מהא דבבריי' מחיר רבי בשל חרם שאינה זפוחה בניגוב ותני עלה וחכמים אוסרים והרי בודאי דאינו בכ"ג דבעירוי שרי וא"כ אינם אוסרים אלא מה שכתיר רבי בניגוב בעלמא באינה זפוחה. אבל בזפוחה דאיכא קליפה וניגוב שרי. וס"ל דזה עדיף

טפי בופוחה קליפה וניגוב. מניגוב לחוד באינה ופוחה:
[נות "ן יש לפרש לשי' גם סוגית הש"ם אמר מר רבי מתיר בניגוב
והא אכן חכן ובשל חרם אע"פ שקלף את הופת אשורה.

א"כ סופא אחחן לרבכן. דהכי קשיא לי'. כיון דלרבי סגי באינה
זפוחה גם בשל חרם בניגוב בעלמא ול"ג משל עך. הו"ל למימר
דבזפוחה נמי ל"ג משל עך וליסגי בקליפה בעלמא ולא יעכב הניגוב
כמו בשל עך ג"כ ומשני דסיפא אחאן לרבכן. ומ"מ מי' הראשון של
הט"ז ודאי ה"ה סוחר בפירוש לשנויא דרבא הנ"ל דאחאן לרבכן.
ורבי אינו מודה בה כלל וע"כ דיש בזה חומרא גם לרבכן. וגם
פירושו בקלף אח הזפח אסורה. ואוסרין דחכמים. הוא נגד כל
הפו'. ודקדוקו ליתא כלל דכבר כ' הר"ן בשם הפו' דסחם איסור
היינו דלריך ההכשר הגמור דהיינו עירוי שהוא מחיר בכל הכלים

האסורים. וכמש"כ (בסי' קל"ה) בשם התו' ותל"מ: מום"א אבל באינה ופוחה כו' תחילת תשמישה ע"י ישראל סגי בהדחה בעץ ואבן ובשל חרס ניגוב. הגר"א ז"ל הק" דא"כ מתני' דתני בשל חרם אע"פ שקלף הזפת אסורה. ע"כ נמי בתחילת תשמישה ע"י עכומ"ז דהרי קלף דמי לאינה זפוחה כמש"כ הפו". וכ"ה בהדיא בר"ן בשם הראב"ד. ובחו' גבי נודות בשם ר"ת. והתו' כ' [אהא דרבא בלישנא קמא אבל דרך בה בהדחה בעלמא סגי] דמתני איירי בשל ישראל הוא דסגי בדרך בלא זפיתה בהדחה אבל בתחילת תשמישה ביד עכומ"ז. הא מבו' בבריי' דהגת והמחץ. דבדרך אפי' בלא זפיתה בעי ניגוב . ומשמטות השו"ט כהחו' שהרי פסק דבעץ ואבן סגי בהדחה. ובאמת י"ל דפסק השו"ע אינו כלל מגי' הל"ק דרבת . אלת מבריי' דמי שהיו גתיו ובדיו כו' וכ"ה שם ברא"ש בהדיא בוהעוי"ל שם ע"ש ולא הביא כלל ל"ק דרבא וכן הביא הטור דין זה בשם הרא"ש ע"ש. אבל באמח אין סחירה כלל אף מדברי התו' דופתה היינו ודאי תחילת תשמישה וא"כ בזה דופתה דמתני' ע"כ היינו תחילת תשמישה ביד עכומ"ז וכן סיפא דשל חרם וכנ"ל . וא"כ ה"פ דווקא זפתה דהיינו תחילת תשמישה ביד עכומ"ז . אבל דרך בה היינו תחילת תשמישה ביד ישראל סגי בהדחה. וכן מלאתי בדברי הריטב"א וע"ש שכ' הובחה לפירוש זה לפי שי' גי' דל"ק ע"ש. וכן דברי התו' שם במש"כ שם עוד וח"ת היכי פריך בסמוך כו' וי"ל דבמזופפין אין לחלק ע"ש יש לכוין ג"כ לזה: לכב"ן בנגע עכומ"ו במשקה פלה"ט באינה ופוחה סגי בעץ ואבן הדחה . ובזפותה מבו' לעיל דלריך ניגוב . ובשל חרם לעולם לריך ניגוב. וכזה יחיישב קו' החו' (כדף ס') גבי עכומ"ז דאשחכח במעלרתא דאמריכן אי איכא טלה"ט לריך הדחה וניגוב . ואי לא בהדחה סגי. וכ' החו' דמה זה לשון הדחה וניגוב דהא כל ניגוב הוה ע"ב הדחה תחילה. ולפי"ז פשוט דהכוונה הדחה. או (כיגוב . והיינו דבגת של עץ ואבן ואינו מזופף סגי [אפי' בטולה"ט

מזופף [אפי' בשל ען ואבן] לריך דווקא גם ניגוב , וו"ב:
כ"ן העקלים כו' . ויש להחמיר בשל קנים כמו בשל שיפה וגמי .
נראה דהיינו דבבריי' חני של נלרים מנגבן ושל שיפה וגמי מיישנן . ורש"י פי' נלרים שבעים . ומשמע בכל קנים כן . אבל מדברי הרשב"א והטו' משמע דווקא חריות של דקל . וי"ל דבשאר קנים מחמירים כמו בשל שיפה . וכן בסוטה (פ"ב) הי' מביא מנחתה בכפיפה מלרית פרש"י נלרים של דקל . ומיהו בבכורים (פ' ג') חנן בסלים של נלרים של ערבה . ובס"ח לשון הרמב"ם כלי חלף דהיינו ערבה כדאמרינן (בסוכה ל"ד) ערבתא חילפתא . וברשב"א וטו' ערבה כדאמרינן (בסוכה ל"ד) ערבתא חילפתא . וברשב"א וטו' בם בשם חריות של דקל . [אלא שמשונה מעט שי' פי' דהם פי' על עיקר הכלי . וברמב"ם מפרש על התפירה כמו דאימא בש"ם כל שון דחייטי בלורי דתבלין ולריך לומר לשי' הא דמקילינן בס"ח בהדחה דבעקלים מחמרינן עפי דהוה דוחקא . ועכ"פ לשון לורי דהתם מפרש הרמב"ם מריות דקל ולי"ע:

הדחה בעלמא ונכשרת בזה לחוד. ואם הוא של חרם או הוא

הלכות עכו"ם

ביכון קלם ס"ג כל שכיולא בו קרב לגבי המזבח כו' כיון
שהניחו לפניו לשם תקרובות [אע"פ שלא הי' כלל
כעין זריקה המשחברת] נאסר מיד. זה הוליא הרא"ש ממחני' דפרק
א"מ בשר הנכנס מותר והיולא אסור וע"כ דבשביל ההכנסה לפני'
לבד הוא אסור. דאין לומר דהאיסור משום דתלינן דשחט לכו"ם.

דא"כ גם הנכנס ליחסר דהא כבר שחטה לעכו"ם. אלא ע"כ דההכנסה לפני' גופי' אוסר:

ולכאורה יש להקשות דהת בפר"י פריך תמתני' דמלת לפניו מעות כו' פרכילי ענבים ועטרות של שבלין אסור דהא ליכא כעין זריקה המשתברת . ומשני שבלרן מתחילה לכך . ופי׳ הראשונים דהיינו דכיון שמלא לפניו חלינן שבלרן מתחילה. וכ"כ הרא"ש דכיון דהוה מידי דמיכל דעבדי מינייהו יינות וסלחות דמקריבין בפנים אפי' הוה דרך בזיון חליכן דלחקרובות הביאם ע"ש. הרי דכל שהוא לפני' תלינן דמתחילה עשה לחקרובות. וא"כ למה באמת הנכנס מותר. ולא תליכן דכבר שחטה לכו"ם. וכדמליכו בכ"ד דהיו רגילין לשחוט לכו"ם. ור"א ס"ל דסתם שחיטת עכו"ם לכו"ם. וכן גבי גבינות בית אונייקי שם אמרינן שרוב עגלים נשחטין לכו"ם ע"ש. ואיני מולא ישוב לזה אלא לומר דהתם איירי באמת בבשר שידוע שלקח משחיטת היתר דליכא למיחוש לשחיטה לשם כו"ם [ובסתם בשר באמת י"ל דכל שאנו רואין שמכניסין לפנים ודאי דיש לאסור. דאנו חולין דשחטן לכו"ם וכן משמע בס"ה] ואפ"ה היולא כבר אסור. וע"כ אין כאן אלא הכנסה לפניו. וזה שהוכיח הרא"ש דע"כ דהטעם דבכי הא דקרב לגבי המזבח ההנחה לפניו לבד ג"כ אוסר:

אמיהני שהביא המחבר דעת הרא"ש בסתם בלא שום חולק. וכבר הביא הגר"א דהר"י בחו' ד"כ ד"ה בעיכן חולק ע"ז בפירוש וגם הר"ן כתב בהדיא בפר"י שם גבי יינות שמנים וסלתות דתלינן דנסך קלת היין והקטיר קלת השמנים והסלתות והנשאר הם שיריים כדרך עבודת פנים. הרי בהדיא דלא פ"ל . כמש"כ הרא"ם אלא דאפי׳ בכה"ג בעי דווקא כעין זריקה או הקטרה ובאמת לכאו' מוכח הכי לשון הש"ם שם בשלמא יינות שמנים וסלתות איכא כעין פנים ואיכא כעין זריקה המשתברת. משמע דאפי' בהני בעי ג"כ זריקה המשתברת. ואולי יפרש הרא"ש דהוה תרי טעמי באפי נפשיי'. או כעין פנים. או זריקה המשתברת ול"ע. ועכ"פ הר"ן בודאי דלא ס"ל כשיטת הרא"ש. וגם בהא דבשר היולא ודאי יפרש ג"כ כעין הא דיינות ושמנים. דתלינן שהקטיר קלת. אבל ההכנסה אינו אוסר . וכן נראה לענ"ד מדברי הרמב"ם בפ"ז דהביא שם משנה דבשר הנכנס והכיא שם בסמוך משנה דמלא מעות כו' דרווקת דרך כבוד. והך דדבר הקרב לגבי מובח דבכ"ג חסור. וסיים שם דלפנים מן הקלקלין הכל אסור בין קרב לגבי מזבח או אינו קרב בין דרך כבוד או דרך בזיון. ובפעור ומרקולים אפי' חוך לקלקלין הוה ג"כ כלפנים ואסור הכל . וסיים ע"ז וכן אבני מרקולים כל אבן הנראית עמה אסור. ומשמע בהדי' דבכל הני שמביא שם אין שום חילוק דין ביניהם בכ"ז. והרי באבני מרקולים פריך בש"ם בהדיח במחי נחסרים. ומסיק דנעשית תקרובות לעלמה ותקרובות לחברתה. וע"ש דלא דהוה תקרובות אלא דהם כע"ז עלמה וכבר נעבדה. אבל לא כדין מקרובות. ונ"מ דיש לה ביטול. והיינו לפי דלח הוה כעין זריקה המשחברת אינו נאסר מדין תקרובות. ומשמע דהוא הדין בכל הנהו בעי דווקא תקרובות כעין זריקה המשתברת . ולא דההכנסה לחודה אוסרת אלא דכשנמלא לפניו תלינן דנעשה בה כבר תקרובות כעין פנים וכמש"כ לעיל בשם הראשונים . ומשמע דגם בדבר הקרב למובח היינו ג"ל דתלינן דנששה בה זריקה המשתברת. או הקטרה כדברי הר"ן ולע"ג:

לכבו"ן סק"ה שהביא דברי הדרישה דהוה"ד בשר חיוח ועופות דיכן כקרב לגבי מזבח. והשיג עליו דמכלי' הא. ובסתפל"ם כ' ראי' משוחט בהמת בע"מ למרקולים דמסיק בש"ם דבדוקין שבעין דאינו מעכב לצ"נ בבמה ודאי חייב. וחיות ועופות הא ג"כ כשירין בבמה ע"ש. ואין דבריו ברוכין כלל דהא אין זה ראי' אלא דבכה"ג לא לריך עבודתה בכך. וחייב אפי' באין עבודתה בכך. אבל פשוט לריך עבודתה בכך. וחייב אפי' באין עבודתה בקר. אבל פשוט דלזה לא הולרכנו לראי'. דהוא פשוט שם בהדיא. דהא אפי' רבק דפטרי התם בתגב. משמע בהדיא דדווקא חגב. אבל בחיות ועופות ודאי חייב. וכן פירש"י בהדיא אהא דאמר לא דכו"ע בעיכן כעין פנים ופירש"י מידי דדמי לזביחה כגון חי' ועוף ע"ש. והכי משמע נמי ממתכי' דפרכילי עכבים ועטרות של שבלין דבבלרן מתחי' לכך כדמוקי משורה בהקרבה [וכמבואר שם בהא דר"א מניין לשחט בהמה בש"ם מיהו ודאי אסור. ומשמע דקאי מתכי' אמרקולים דאין דרך עבודתה בהקרבה [וכמבואר שם בהא דר"א מניין לשחט בהמה לתרקולים

למרקולים ע"ש] הרי דאפי' אין עבודתה בכך מ"מ בכעין זריקה ומידי דהקרבה ודאי מיתסר. ואפי' אינו ממש דבר הקרב בפנים. דהא פרכילי ענבים אינן קריבין וע' ר"ן. אמנם משמעות הדרי' דקאי נמי על דברי הטור דגם בהני הוא ג"כ דאפי' בהניח לפניו בעלמא בלא שום עבודה כעין פנים ג"כ נעשה תקרובות. ואפי' אינו דבר הקרב ממש בפנים. אלא מין הקרב. וזה ודאי ל"ע.' ולכאו' סוגי' דפרכילי ענבים הנ"ל סותר זה בהדיא. דהא פריך שם דאמאי מיתסר הא ליכא כעין זריקה. ולא אמרינן דהוה מינא דשמנים וסלתות שהוא קרב לגבי מזבח. וסגי בהניח בעלמא: וע"כ דגם להטור אינו אלא בקרב ממש דווקא ול"ע:

םק"ד כ' בישוב שי' הטור דם"ל דבחגב דהוה שחיטה ממש חייב אפי' אין עבודתו בכך. ליישב לפי"ז דיקשה ג"כ לשי' קושי' התו' דהקשו לפי שי' רש"י דח"כ לימא דכו"ע כרב דבעבודתה בכך אסור. ופלוגתא דחגב באין עבודתו. והא דמחייב ר"י ה"ט דחגב שאני. דס"ל להטור כשי' האחרים בר"ן ושי' הראב"ד. דלענין חיובא אין נ"מ בזה ואפי' אין עבודחו ודאי חייב. וא"כ ע"כ רבנן דפטרי דלא כרב. ומה שפסק כר"י משום דרב ס"ל כוותי' [וער"ן דסוגיא דסנהדרין כרב]. וס"ל מסברא דבחגב מהני ודאי אפי' לאסור ע"ש. וזה דחוק מאוד שיכתוב הטור דין בפשי' מסברת עלמו . ולא יזכור כלל שהוא מסברת עלמו . וגם באמת אין שום הכרח לסברא זו כלל. ויותר הי' נראה בשי' הטור כמש"כ הריטב"א בשם הר"י בשי' רש"י דבמקל דאינה אלא דומה לשחי' בעי ודאי דווקא עבודתה בכך. אכל חגב דשחי' גמורה היא. ס"ל להש"ם דאפי' אין עבודתה בכך הוה כעבודתה. וא"כ לפ"מ דקיי"ל כרב ודאי דבחגב אסור אפי' אין עבודתו . והוא ישוב פשוט וברור. אלא דבין לפי שי' הש"ך. ובין לפ"מ שכ' לפי דברי הריטב"א. ע"כ ל"ל דר"י דפטר התם שוחט בהמת בע"מ פליג אדרב. דוה וראי דבהמה בע"מ עדיף משחיטת חגב. והנה זה דפסק כרב ולא כר"י. אפשר ליישב משום סוגי' דסנהדרין וכמש"כ הר"ן. אבל זה ל"ע דהרח"ש הביח דברי ר"י ומשמע דם"ל לפסוק כווחי'. וח"כ לפי"ז לא קיי"ל כרב דלא כפסק הטור . ואין דרך הטור שלא להביא

דעת אביו הרא"ש כלל ול"ע: **רנד"לב"** סק"ו ליישב מה שנחקשה הרבה בכ"מ בשי' הרמב"ס דפסק גם בחגב דווקא בעבודתו בכך. דשי' כשי' התו' דפלוגתה דחגב ג"כ בעבודתו בכך. ובאין עבודתו ודאי פטור. ובאמת בשביל ישוב שי' הש"ם יפה כ' גם בכ"מ דבאמת י"ל דדחויא בעלמא הוא. ואדרבה פלוגתייהו באין עבודתה ורב כרבכן. אלא דעיקר הקושי' הוא הא דפסק הרמב"ם בספת לה לואה ונסך לה עביט של מ"ר דחייב בסחם ולא חילק כלל. ומשמע אפי' אין עבודתו בכך. ואח"כ תיכף בחגב מחלק בזה דדווקא בעבודתה בכך. והרי הסברא פשוטה לחייב בחגב יותר מספת לה לואה . והוא תימה גדולה וע"ז לא יישב הש"ך כלל . ועכ"מ דמש"כ ליישב זה הוא לקוח מדברי הריטב"א באו"א קלת . לפי שי' הרמב"ס . אבל כבר כ' ע"ז שאינו נראה ול"ע : ם"ה, כל דבר שכיולא בו קרב לפנים כו' וכל שהוא חוץ למחילה אם הוא דרך כבוד אסור משום נוי. כן הוא שי' רש"י דהאיסור משום נוי דתקרובות ליכא חוץ למחילה וא"כ יש לה ביטול. והתו' הקשו ע"ז דהא גבי פעור ומרקולים אמרינן דאפי' בחוץ ודבר שאינו של נוי אסור. ומשמע שהוא משום תקרובות. ודעתם דגם חוץ למחילה האיסור משום תקרובות. ובכל כומ"ז דווקא בדבר של כוי ובפעור ומרקולים אפי' אינו של נוי והכל משום תקרובות. וא"כ אין לו ביטול. ואינו מובן לענ"ד הכרח שלהם מפעור ומרקולים. דהתם אמרינן דליכא עליי' תורת מחילות כלל. ואפי' בחוץ הוה כלפנים מן המחילות. ומשו"ה שפיר הוה תקרובות גם בחוץ. אבל

בכל כומ"ז חוץ למחילה שפיר י"ל דליכא תקרובות ודוק:

שבתחילת הסעיף, והנה שי' הרמב"ם דאפי' באינו קרב לפנים
שבתחילת הסעיף, והנה שי' הרמב"ם דאפי' באינו קרב לגבי
מזבח ודרך בזיון לפנים מן הקלקלין אסור ובפעור ומרקולים אפי'
בחוץ. והמחבר השמיט שי' זו. ואולי משום דלפי"ז ע"כ לריך לומר
דהא דמלא בראשה מעות דמותר משום דהוה דרך בזיון. הוה דווקא
חוץ לקלקלין. ולריך לדחוק ולפרש דקלקלין הוא מקום עבודתה ואינו

אלא במקום אחד ולא כל שלפניה ואפי' בראשה אינו כלפנים מן הקלקלין והדוחק מבואר. וגם ל"ל לפי שי' הרמב"ם דהך מתני' דמלא בראשה מעות כו' הנ"ל. לא קאי אמרקולים דבמרקולים הא חוץ כפנים ולשיטתו הא אפי' במעות שאינו קרב לגבי מזבח אסור. וע"כ דלא איירי במרקולים [ואע"ג דגם להרמב"ם ע"כ מוכח דגם במרקולים בעינן כעין פנים דהא בהד' פריך בש"ם אבני מרקולים במאי יאסרו. ל"ל דהיינו דהאבני' אינן אלא תקרובות ובעי כעין פנים. אבל מעות כסות וכלים משמעות הש"ם לפי שי' הרמב"ם דודאי אסורין דכיון דהוה לנוי ולתשמיש נאסרו מדין תשמישין וע"כ מתני' דשרי לא איירי במרקולים] ולכאורה משמע דקאי אמרקולים דברישא שם. ואפ"ה מותר. וע"כ דלא אסרינן אלא בקרב לגבי המובח. שוב ראימי שנתעורר בזה הרימב"א ע"ש:

ועדין רמב"ם פ"ן ה"ג . דבהמה שהקריבה לעכומ"ן כולה חסורה העור והעלמות והפרש והוא מהש"ם (ד' לד) ויליף שם מלא ידבק בידך מאומה כו'. וראיתי מי שהקשה דהא חקרובות ילפינן בד' כ"ע מעגלה ערופה דכתיב בה כפרה כקדשים. והרי בקדשים קיי"ל דהעור מותר. ואינו מוכרח דלא אילטריך למילף אלא דהוה בכלל תקרובות והדר הוה בכלל חרם וכיון דהוה בכלל חרם כבר אמרה תורה לא ידבק בידך מאומה. והכי מחלק בהדיא בש"ם שם דעגלי עכומ"ז שאני מעולה ע"ש. ועוד נראה לענ"ד דבב"נ בבמה לשמים אינה טעונה הפשט וניתוח. דהא בבמה קטנה ג"כ איכא למ"ד דאינה טעונה הפשט. וקודם אוהל מועד משמע בריש חגיגה דאי שולה שהקריבו ישראל במדבר עולת ראי' הוה. אינה מעונה הפשט . וכ"ש ב"נ בבמה שלהם . וא"כ כ"ש דמיתסר בשוחט לעכימ"ז כדמשמע בריש פר"י (ד' ג"א) ע"ש. ועי' בכ"מ שם שדקדק מלשון הרמב"ם דבפירש בפירוש שאינו עושה את כולה לעכומ"ז לא מיתסרא כולה. והוא פשוט מחולין (קכ"ח) גבי המשתחווה לחלי דלעת ע"ש:

ב"ם נרות שמדליקין לפני אליל אם מכרם לישראל מותרים דכיון
שכיבן ללורך עלמן זהו בטולם. עס"ז דהר"י בטור ס"ל דאם
כיבן הכומר בידים אפי' לחזור ולהדליקן ומלאן ישראל מעלמו ג"כ
מותר. דהכיבוי הוה ודאי ביטול. והמחבר השמיט זה. ונראה בטעמו
ההכה מבואר לקמן (סי' קמ"ד) דעכומ"ז שמכר אליל דמיו מותרין.
אבל אם מכר על דעת לחזור ולקנות בדמיו לרכי אליל אסורין
הדמים. דהוה מוקלה לעכומ"ז ע"ש. וא"כ הני נרות שכיבן הכומר
אפי' נימא דבאמת הוה בישול. מ"מ כיון דדעתו להחזיר ולהדליקן.
הרי ודאי דל"ג הני נרות מדמי עכומ"ז. והשתא נמי הן מיוחדין
דמעיקרא הוה אינהו גופיי' נוי עכומ"ז. והשתא נמי הן מיוחדין
שכתב להתיר בזה ע"כ דס"ל כשי' הרי"ף דלי"ל סברא זו שם.
ומתיר בכ"ג אפי' בדעתו להקלות ללרכי אליל וע"ש. אבל לדידן
דקיי"ל כשי' החולקין לאסור ע"כ דלא קיי"ל כאן כהר"י ודוק:

מל"ב שעוה כו' אסורים לנר מלוה כו' ע' רמב"ם פ"ג מאיסורי מזבח דפסק דהמשתחווה לקמה ועשאה סולת מותר למנחות כדחוית דהש"ם. ובפ"ד פסק דהמשתחווה לבהמה למרה תסור לתכלת. וכ' הכ"מ דם"ל דדווקא חיטין ועשאן סלח. דנשתנה לגמרי הוה שינוי להתיר. אבל התכלת דלא נשתנה לגמרי ל"מ להתיר. ולכאורה קשה דהא קיי"ל גבי גולן דלבעו הוה שינוי. אמנס בספרי על חו"מ סי' שנ"ד כ' ראי' דבפסולי מזבח בעי שינוי גדול יותר מגולן. דהא גול טלה ונעשה איל הוה שינוי בגולן. ובאתכן ודאי ל"מ כדהוכחתי שם בראי' ברורה. ובזה מיושב קו' התו' בב"ק שם דלמ"ל קרא בגזלן דשינוי קונה ולא ילפיכן מאמכן. דבאמת אתי קרא דמהני אפי' שינוי דל"מ באתנן. ולפי"ז כ"ש הכא בהכשר למלוה. דווקא שעוה לנר דלא הוה שינוי גמור יש להחמיר. אבל זיתים מתקרובות ועשאן שמן דהוה שינוי גמור זה ודאי כשר. כמו באתנן שם. וכ"כ באו"ח סי"א דהמשתחווה לבהמה למרה פסול ללילית. אבל המשתחווה לפשתן מחובר כשר ללילית דהוה שינוי במור ע"ם ודוק:

מב"ן בהגה וי"א שאסור למכור לכל עכומ"ז כו' וי"א דדווקא לכומרים אסור. נראה בטעם מחלוקקן שנחלקו בפירוש

הא דאמרינן דאלפני דלפני לא מפקדינן. דבדכ"א כ' החו' דעיקר הפירוש היינו דלא חששו כ"כ לספיקא ע"ש. וא"כ בהני דודאי ימכרם לכומרים ודחי שיש לאסור. וכ"כ התו' בדי"ד ע"ב סוד"ה חלב בפירוש ע"ש. אבל בדע"ו ע"ב ד"ה לעכומ"ו כ' בשם הר"א אהא דאסור למכור לישראל החשוד למכור לעכומ"ז דהכא ל"א דאלפני דלפני לא מפקדינן. דדוקא במוכר לעכומ"ז שימכור לחקרובות דהעכומ"ז גופי' לא מיפקד אלפני עור שייך לומר דהוה לפני דלפני. אבל לישראל שהוא גופי׳ נמי מלווה אל"ע לא שייך לפני דלפני דהרי הוא מכשיל את הישראל שיעבור על לאו דלפ"ע ע"ש. הרי דס"ל דלא דההיתר שמא לא ימכור לתקרובות דבזה אין לחלוק בין ישראל לעכומ"ז. אלא דההיתר דאפי' ימכור כיון דהעכומ"ז שימכור לא מיפקד אל"ע ל"ח. וא"כ לפי"ז שפיר י"ל דאפילו בעכומ"ז שמוכר בודאי לכומר נמי ל"ח וכשי' השני' ודוק: סימן קמא ס"א והי' ביד הלורה מקל כו' עמ"ז וש"ך. והנה עיקר הדבר אי דווקא אנדרטי הוא תלוי בפירש"י ותו' בהא דא"ש באנדרטי שנינו. דרש"י פירש דאנדרטי הוה טפי סתמא לעכומ"ז ומשו"ה אסר ר"מ בסתם . ורבנן ביש בידם כו'. והתו' הקשו ע"ז דמשמטות הש"ס בשבת דאנדרטי אדרבה שלא לטכומ"ז. ופי' כ"ת להיפוך דאדרבה דמשו"ה מקילין רבכן ובעי דווקא יש בידם משום דאיירי באנדרטי. והנה הב"י כ' בתחילה דהרי"ף והרא"ש הביאו הא דאנדרטי לאשמעינן דאפילו באנדרטי אסור. והרמב"ם והפור שלא הזכירו זה משום דממילא משמע דבכ"ג אסור. והוא בדרך פי' ר"ת דאנדרטי הוה קולא . ואפ"ה ביש בידם בפתח מדינה אסור. ושאר לורות אפי' אין בידם. אבל אח"כ הביא דברי רי"ו דכ' דלשי' התו' אנדרטי של מלכים מותר אם לא שיש בידם כו' אבל הרמב"ם כ' דלורה אחרת מותר אפי' שיהי' בידם כו' וכ"נ מהרי"ף ע"ש . הרי שהרי"ו תפס להיפוך דשי' הרמב"ס והרי"ף כפירש"י דדווקא אנדרטי. והביא הב"י דברי הרמב"ם ופי' סברת רי"ו בשי' הרמב"ם. דאע"ג דלא הזכיר הרמב"ם אנדרטי ס"ל דעומדין על פתח מדינה מסתמא היינו אנדרטי ומסיים דגם העור דכ' לקמן (ס"ד) דווקא לורח אדם. ע"כ היינו מאוקימתא דאנדרטי. ונראה דהוכחת הרי"ו לפרש כן. הוא מדלא אשמעינן הרמב"ם דשאר לורות אסור אפי' באין בידם כדמוכח לפיר"ת. ע"כ דס"ל דאדרבה כפירש"י דדווקא אנדרטי לאיסורא. אבל שאר לורות לעולם מותר. ועומדין על פתח מדינה היינו אנדרטי כפי' הב"י. וס"ל דה"ג משמע מהרי"ף דלא פי' ג"כ הך איסורא . דהיינו נמי כפירש"י דדווקא אנדרטי אסור. ולא שאר לורות אפי' יש בידם. ונרחה שהב"י חזר בו והודה להרי"ו. שהרי סייע דבריו גם מדברי העור שכ' בסמוך דווקא לורת אדם. אלא שיש קילור

אנדרטי. וא"כ גם כאן במחבר שהעתיק דברי הרמב"ם ולשונו. בודאי מתפרש ג"כ דווקא לורת אדם וז"ב: ב"ב ולורת דרקון מותר לעשותה ואסור להשהותה עש"ך וע"ו. והכה לשון הטור אסור למי שמולאה להשהותה ומשמע דהיינו דאַסורה בהנאה מחשש שמא נעבדה. וכ' הב"י דמדברי הרא"ש הי' נראה דכוונתו שאסור לישראל להשהות משום חשדא. אלא שהטור לא רלה לפרש כן דא"כ אסור ג"כ לעשות משום חשדא . ע"כ פירש דהיינו שאסור למוצא להשהות. פי' שאסורה בהנאה ופעונה ביעור כדין עכומ"ז ע"ש. והנה לריך להבין מה דעת הב"י בזה בשי' הטור דהא ודאי ש"כ אסור ג"כ לישראל להשהות משום חשדא. והרי בהדיא הביאו התו' דברי הבה"ג אהא דר"י דהיינו בלורת דרקון ע"ש ואכתי קשה היכי מותר לעשות. ואולי כוונתו למש"כ הדרישה דהא דטבעת שיש עליו חותם אסור להניחו היינו דווקא בתכשיטין שמפורסם אבל בלנעא מותר ול"ח בזה לחשרא. וי"ל דהא דמותר לעשותה היינו בלנעא. דבוה גם להשהות לא מיתסרי למה שמחלק הרא"ש דלהשהות אסור ע"כ פי' למולא כנ"ל. והנה לעיקר דין הדרישה לכאורה הי' נראה כן מדברי החו' גבי חותמות של' בפוגיה זו וברה"ם דיש מחמירים שלה לחחום לעכומ"ז

בב"י שלא הביא פירש"י ותו' ולא נתבאר היטיב החילוק שמדבריו

לדברי הרי"ו. אבל ברור כמש"כ. וא"כ הסכמת הפו' כפירש"י

דדווקת תנדרטי. ולפי"ז פירוש לשון הרמב"ם ביד הלורה היינו דווקת

לורת אדם כו' אלא א"כ מביא מעלמו. וכן לאסור החגורות שיש בהם לורת אדם כו'. ולכאורה למה בחותמות מותר במביא בעלמו ובחגורות מוכיח דבריהם שאוסרין אפי' עשוין כבר . וע"כ דבחגורות הוה מפורסם ואסור משום חשדא. אבל בחותמות דבלנעא ליכא איסור אלא במחתימו דאסור משום העשי' דאמירה לעכומ"ז שבות אבל חשדא ליכא. אבל אין זו ראי׳ דיש לומר דבחותם על ש"ח דידוע דהוא חותם על החוב לא שייך חשרא כלל כיון דהוא ידוע שהוא חותם של אותו עכומ"ז ועתיד ליטלה כשיפרע החוב. וכן נראה לי מדברי רש"י והר"ן בהדיא דאין לחלק בזה להתיר בלנעא דהנה פירשו בשנויא דהש"ס גבי ר"ג. דאבע"א דשל פרקים הוה. דהיינו דלא הי' מחברה אלא כשהעדים היו באים להעיד וכולי יומא לא חזי לה וליכא חשדא. ונראה דשיטה' דהאבע"א קמא ס"ל דבנשיא לעולם ליכא חשדא. דתמיד שכיחי רבים גבי'. ואידך אבע"א ס"ל דכולי יומא איכא למיחוש. אלא דכולי יומא הוה בפרקים. וא"כ משמע דדווקא לפי דהוה בפרקים. הא בל"ה הוה אסור אפילו בלנעא. דאי ל"ה לישני בפשיטות דכולי יומא הוה בלנעא. ואע"ג דלפי שי' הרא"ש והטור דהביאו לדינא איב"א דשל פרקים מותר. נראה לי שמפרשים פ"א דלא כרש"י והר"ן. אלא דהכוונה שאינו מחברה כלל בשעה שהוא מראה להעדים. אלא הי' מקריבן זל"ז ואינו מחברם כלל. ולא אסרה תורה אלא בעושה גוף שלם. ולא איירי כלל מחשדא. וא"כ אין מזה סתירה כלל לענין הך סברא דלנעא . מ"מ נראה לענ"ד דגם מהך תי' דהש"ם דנשיא שכיחי רבים גבי' יש להוכיח כן דהנה זה נראה ברור דעל שעת קבלת העדות גופי' ודאי לא הולרך לומר דשכיחי רבים דהא פשוט דהוה ב"ד ועדים דאין רבים יותר מזה ועש"ך סוסקכ"ז. וע"כ דהכוונה אכולי יומא. ולישני דהוה כולי יומא בלנעת. וע"כ דלנעת ל"מ כלל ודלת כהדרישה וכן משמע בהדית בס"ה בהגה ובש"ך שם סקכ"ט ע"ש. ומ"מ בש"ח משמע ודאי מדברי התו' הנ"ל דמותר. והא דאסר הרב היינו בש"ד דליכא הוכחה על מה שמשהה. ובזה יתיישב מש"כ הש"ך דהרב הולרך להשמיענו דאפי' בחותם אסור להשהות ולכאו' מהיכי תיתי למיטעי ולפ"ד א"ש משום דמשמעות התו' להתיר כנ"ל והולרך להשמיענו דזה דווקא בש"ח ככ"ל. וקושי הב"י לענין מותר לעשותה נראה ליישב כעין שכ' הר"ן אהא דחותמו בולט אסור להניחה ומותר לחתום בה. דהיכי יחתום כיון שאסור להניחה. ותי' דהיינו בשל עכומ"ז ע"ש. וה"ל כוונתו שמותר לעשות היינו דליכא איסור עשי׳ דאורייתא. ומותר ע"י עכומ"ז. דאי הוה איסור עשי׳. הוה אמירה לעכומ"ז שבות. אבל משום חשדא ליכא אלא בעושה בעלמו ולא על ידי עכומ"ז ווה פשוע. וא"כ ודאי כוונת הרא"ש כפשוטו דאסור להשהות משום חשדא. וגם בכוונת הטור פשוט דאין הלשון אסור למולא להשהותה מיושב כלל. ולריך להגי׳ "ולהשהותה" וכמו שהוא בקילור פסקי הרא"ש. אסור למולא. ואסור להשהותה. וא"כ גם כוונתו בלהשהות כפשוטו וו"ב. והרב כאן הך דאסור למולא כבר כתב המחבר. והוא כתב הא שאסור להשהות ופשוט:

רביט"ב עוד הט"ז בשם הטור ראפילו בשוקעת אסור במולא דיש לחוש שמא נעבדה. וכבר הביאו הש"ך בסק"י. ומסיק עליו דהרי"ו כ' די"א דווקא בבולטת וכ' שכן כ' בתום'. והנה בפירוש בתו' ליתא. אבל לענ"ד כוונתו כיון דהתו' הביאו דברי הבה"ג לפרש בש"ם בהא דחותמו בולט היינו בלורת דרקון ובדרקון שייך חשדא טפי ע"ש [ובאמת ל"ע דהא בלורת לבנות דר"ג נמי פריך לחשדא. ומשמע נמי דהיינו חשדא דעכות"ז. ובאנדרטי דשף ויתיב כ' לתרך משום דהוה אדם שלם. ולא יישבו הך דלורת לבנות. ואולי ס"ל דהתם חשדא דאיסור עשי' ול"ע] וא"כ עכ"פ משמע דדווקא בבולטת שייך חשדא ולא בשוקעת ובודאי ע"כ דאין שכיח בזה לעובדן דאי הוה שכיחי לעבוד אפי' בשוקעת ודואי דהוה חישיכן לחשדא וכיון דל"ש שיהיו נעבדין ל"ח לנעבד. וכ"ש למש"כ הש"ך בסק"ח להוכיח מהש"ם דלחשדא חישיכן טפי דאפילו בלורת הש"ך בסק"ח להוכיח מהש"ם דלחשדא חישיכן טפי דאפילו בלורת

טיגול הלבנה דלא חיישיכן לנעבד במולא. אפ"ה חיישיכן לחשדא

ודאי דכ"ם דליכא למיחש במולא. ובאמת הטור שכ' דנראה לו לאיסור מסברא ל"ע שי' בפירוש הש"ס. והרי הוא ג"כ הביא דברי הרמב"ן שכ' בפירוש דהך חילוק בין בולט לשוקע. היינו במקום חשדא דעכומ"ז. וע"כ דלא חיישינן שנעבדה כנ"ל. וביותר יש לחמוה על הב"י שכ' על הטור דטעמו ברור. וגבי המולא כלים שם מקודם הביא דברי רי"ו להיפוך ולע"ג:

מן"ן סקי"ב ומו"ח ז"ל כ' בדעת הרמב"ן דמידי דעשייתן מה"ת ושהייתן מדרבנן אסור בשוקעת ובר"ן ז"ל כ' בהדיא דמותר בשוהע. ולא ידעתי מה זה. דהא לשי' זו ליכא הא דאסור בעשי' ומותר בשהי' מן התורה אלא חמה ולבנה כומ"ז שבמדור התחתון עמבואר שם . והרי אנן קיי"ל כשי' ר"ח דאיסור העשי' בהו הוה מן התורה אפי' בשוקעין לפי שנראין שקועין ברקיעג ופשוט דלא שייך לחלוק באיסור שהייתן בין בולט לשוקע. דמ"ש כיון דאיסור עשייתן ג"ל מן התורה אפי' בשוקע א"ל גם באיסור שהיי' שלהם דהוא מדרבנן אין מקום לחלק בין בולט לשוקע וכדמוכח בהדיא בש"ס גבי הא דכריך והא ר"ג דיחיד הוה ע"ש. וע' תו'. חולין ד"מ דרש"י פי' שם דחמה ולבנה וכל לבא השמים אינן מחוברין. ותו' פירשו שם דמחוברין הם וע' בר"ן. ונראה דהא דכ' להתיר אינו אלא בס"ד דתי' קמא. אבל לפי מה דמסיק באמת הכל אסור אפילו בשוקע. וכמש"כ הטור בשם הרמב"ן. וגם בשי' הרמב"ם כ' שם הר"ן בסמוך דכל הני אפי' שוקעין אסור כיון דהם נראין שוקעין ולריך עיון:

לים ס"ק י"ג וגראה דליור עדיף אפי' משוקעין דאין בליור שום ממש. והגה"ך השיג ע"ז. והגה באמת סברא זו כ' בהדיא החו' ביומא כ"ד ע"ש ועוד הוסיפו שם לכתוב גבי ליורים שבביהמ"ק דבמחובר בטלי הליורים לכוחל ע"ש. אבל לולי דאיני כדאי לכאו' כ"ז ל"ע בסוגיא זו דא"כ למה דחיק גבי ר"ג דאחרים עשו לו ועי' בתו' דאע"ג דאמירה לעכומ"ז שבות משום המלוה שרי. והי"ל לעשות בליור או במחובר דליכא איסורא כלל ול"ע:

ם"ד ואם הם להתלמד להבין ולהורות כולן מותרין. והרמב"ם השמיט זה ותמהו עליו. והנה נראה לי הוכחה מדברי התו' דיומא הנ"ל דהאריכו ליישב הא דאריות דכסא שלמה [לפ"מ דס"ל שם לאסור] די"ל דע"פ הדבור. ואע"ג דנביא אינו רשאי לחדש דבר. איתא בזה משום מגדר מילתא כדאמרינן במדרש דכשהיו באים עדים להעיד היו האריות שואגים והעדים מתיראים להעיד שקר. ולכאו' כיון דאיכא משום מגדר מילתא למה הלריכו לומר ע"פ הדבור הא מותר להתלמד ולהורות לכו"ע. ודוחק לומר דוה גופי דיהי' מגדר מילתא לריך ע"פ הדבור וכעין שכ' התו' סו"פ הנחנקין גבי אלי׳ ע"ש. דהא ודאי דוה סברא פשוטה מעלמה. וגדולה מזה כ' הנה"ך גבי לורות שבמחזורים דיש בזה משום להבין ולהורות. . וע"כ דגם התו' ס"ל הכי דלא קיי"ל כהאי שנויא דלהתלמד שרי ונראה דהמליאו זה מהא דרחב"ת בע"ז י"ח דאמרינן דנענש לשריפה משום דהוה הוגה השם באותיותיו . והוא סבר להתלמד שרי וע"ש ברש"י דבאמת לא שרינן הכא להתלמד דיש לחוש לכבוד המקום. ולה אמריכן הכי אלא בנטיעת קישואין דר"א ודמות לורות לבנות דר"ג . ואפשר דהרמב"ם סבר דבהא דדמות שמשי מרום נמי איכא משום כבוד המקום ולא שרינן לי' אלא בנטיעת קישואין לחוד ודוק: בהגה ויש מתירין בשל רבים דליכא חשדא. בש"ם דמסיק בדר"ג דאחרים עשו לו ופריך והא ר"י דאחרים עשו לו וא"ל סמי עיני' דדין. ומשני התם בחותמו בולט ומשום חשדא. ופריך מאנדרטי דשף ויתיב בנהרדעא ומשני דרבים שאני. ופריך והא ר"ג יחיד הוה ומשני דשכיחי רבים גבי'. וכ' התו' דלישני דר"ג לא הוה בולט וכ' דבדמות לבנות לא שייך בולט דגם ברקיע הם שוקעין. וא"ל עיקר התי' דהתם משום חשדת ובר"ג הוה רבים לא שייך חשדא. וא"כ לריך להבין דלמה הזכיר כלל הא דבולט כיון דלפי האמת לא כ"מ מידי ולמה הולרך לשטיי דבולט ואייתי כמי שליה בריי' כדתניא טבעת שחותמו בולט כו' . והנראה מדברי התו' בע"ז ורה"ש דה"פ דהמקשה (מדר"י) הוה סבר דחשדא היינו הוא משום

איסור עשי'. והתרלן משני דאין החשד משום איסור עשי' אלא

חותמו בולט והחשר הוא משום ע"ז. וכן פירש"י דהיינו משום חשר

ע"ז. ולפי"ז לריך לומר דמטיקרא משום חשד איסור עשי'. לא מלי לשניי דרבים שאני דבאיסור עשי' גם רבים חשידי. ומשני דהוא משום חשד ע"ז. ואהא רבים ל"ח. ולפ"ז נדחה דברי המג"א בסרמ"ד דכ' ראי' מכאן לענין איסור בקבולת. דרבים ל"ח. דאדרבה מוכח להיפוך דבאיסור לאו בעלמא ע"כ דגם רבים חשידי ול"א לא חשידי אלא בע"ז דווקא וזה מוכרח. ומיהו הר"ן מפרש דהמקשה הוה ס"ד דגם שהיי' אסור מדאוריי' ע"ש ואין ראי' לחילוק זה ולפי דברי המו' נדחה ראיי' הר"ן שם ודוק:

חלר תבנית עזרה כו'. וברא"ש וקילור נשמט חלר תבנית עזרה. וכראה דבכוונה השמיטו זה ודבר גדול יש לכו ללמוד מזה. דהנה לפמש"כ הש"ך גבי דמות ארבע פנים דאסור בין דמות שור ובין דמות כרוב ע"ש א"כ נראה פשוט דהוה"ד בעזרה אסור בין עזרה כחלר המשכן. ובין עזרת ישראל שבביהמ"ק. והנה חלר המשכן הי' מרובע מחה על תמשים. וכמבוחר בעירובין כ"ג. וא"כ היכי קאמר שם ר"י בעירובין לענין אינו מוקף לדירה דאינו מותר יותר מבית סאתים כחלר המשכן וס"ל התם ר"י דבעי גמי דארכו פ"ש ברחבו ע"ש. דא"כ היינו ממש תבנית עזרה. וא"כ היקף כזה אסור לעשותו כלל ולא שייך תקנת חכמים ע"ז. ונרחה פשוט דחלר אינו אסור אלא כשיש בו בית תבנית משכן אבל בל"ה לא הוה כלל תבנית עזרה. [ואפי' נאמר דהיו מעמידין תחילה החלר לבד. מ"מ זה לא מיתסר. כמו דלא מיתסר במנורה של חמש קנים אע"ג דמתחילה ודאי היתה בת חמש קודם שעשו ז' אלא כיון דלא נשארה כך לא מיתסר וה"נ בחלר]. ולפי"ז שם דאיירי דאין בו בית דירה לא מיתסר. וא"כ הכא בחלר תבנית עזרה לא מיתסר אלא כשהי' בו תחילה בית תבנית משכן. וקמ"ל דהיכי דכבר עשו בית תבנית משכן. שוב אסור לעשות לו חלר בתבנית עזרה. ולכאורה היינו לעבור בשני איסורין. ומיהו אי אמריגן דהני תשמישי מקדש כשנעשה כבר שוב אין איסור להשהות. נ"מ כשכבר נעשה הבית בתבנית משכן דבשהי' אין איסור. בזה אסור לו לעשות לו חלר לבית הזה שיהי' בתבנית עזרה. אבל הר"ן הכריח דבוה אסור גם השהי' מן התורה ע"ש. וא"כ לא נלרכה אלא לשני איסורין כנ"ל. וא"כ הרא"ש והקילור דאין דרכם לכתוב רק האסור והמותר. ולא נחתו לאשמעינן מנין האיסורים. לא הולרכו לכתוב זה דבל"ה אסור משום הבית שבתוכו ודוק:

שולחן תבנים שולחן. בשילהי חגיגה חנן דשולחן של מקדש מקבל טומאה ומפרש בנמרא דמשים הליפוי לא מיקרי כלי מחכות דרחמנא קרי' עץ. אלא דגלי קרא דהטהור מכלל שהוא טמא. ומקבל טומאה מדין כלי עץ ולא הוה פשוי לנחת כדר"ל דמגביהין אותו לעולי רגלים כו'. ושם לענין מזבחות אר"א דטהור שהן כקרקע ופירש הש"ם דרחמנא קרי' מובח אדמה ואיתקוש מובחות להדדי. וחכמים אמרו שם במתני' מפני שהן מלופין. ופי' חד לישנא דה"ק וחכמים מטמאין מפני שהן מלופין. ואידך לישנא פירש דלר"א קאמרי לי' מאי דעתיך [דבעית קרא לסהורי דהא כ"ע העשוי לנחת הוא] מפני שהן מלופין מיבטל בטל ליפוין. והחו' הקשו שם לר"ח בחמת למה לריך קרח לשולחן דהטהור מכלל שהוח טמא. דת"ל משום ליפוי. ואע"ג דרחמנא קרי' עץ. הא גבי מובח אי לאו דה"ה כקרקע הוה מטמא [והתו' ס"ל דגם המזבחות קרוי עץ וערש"א שס] וכן בל"ק שם דרבנן מטמאין משום הליפוי למ"ל קרא דהטהור גבי שולחן ותי' דבאמת הא דבשולחן טמא היינו משום הליפוי ומזבח ילפיכן מיני'. ולכאו' הוא תמוה מאוד דהא בש"ם מפרש בהדיא משום דר"ל דמטלטלין אותו לעולי רגלים. והוה כ"ע המטלטל ולא משום הליפוי. וא"כ המזבח דאינו מטלטל הו"ל לטהורי. ולכאו' הי' נראה ליישב קושי' לר"א דהא בסוכה (ד"נ) פליגי רבי וריבר"י אי עושין כ"ש של ען. ומפרש טעמא דמאן דמכשר דסבר דלמידין מאביב של משה דהי' של עד. ואע"ג דאביב הוה א"א ס"ל דדנין אפשר משאי אפשר. ואידך לישנא מפרש דטעמי' משום דדרים ריבויא ומיעוטא. והנה ר"א ס"ל בהדיא ביבמות מ"ו דדנין דדבר שבחובה אינו בא אלא מן החולין מפסח מלכים ואע"ג דא"א ראי׳ גדולה. וה"כ ס"ל לר"א דקרקע נגזלת בסוכה ל"א ובכ"ד ומפרשינן בשילהי ב"ק דטעמא דדריש בריבויא

ומיעופה

ומיעוטא: וא"כ לדידי' ודאי כשר כ"ש של עץ. ומשמע דכשר אפי' בלא ליפוי כלל. ואינו אלא כ"ע בעלמא ומשו"ה בעי קרא דאפ"ה טמא [ובזה יתיישב היטיב במנחות כ"ט דריבר"י יליף דמנורה של אם הראה הקב"ה למשה מבחבניתם. ולעיל שם בסמוך יליף ממטורה הטהורה שירדה מטשי' ממקום טהרה. וי"ל דמשו"ה לא יליף ריבר"י מהא. דהא פריך שם דא"כ השולחן הטהור ה"ל. ומשני דחילטריך הטהור מכלל שהוא טמא דמ"ט וכדר"ל אבל במנורה לי"ל הכי דהא הוה דמתכות. ומשמעות הש"ם דהא אי הוה של עד הוה נמי עשוי לנחת [וכדתניא בבריי' דבסוף חגיגה שס] וא"כ ר"י בר"י בסוכה שם וברה"ש כ"ד דס"ל דמנורה של ען כשר. וא"כ י"ל דגם במנורה דרשינן הטהור מכלל שהוא טמא. ולא מלי למילף מהחם ודוק]. אבל אחר העיון לא נראה לי אלא דבשולחן ומובח דכתיב בהו ליפוי בהני כו"ע מודו דבעי דווקא מחכת. וביותר דאפי' כולם זהב פסול דבעי דווקא ליפוי. ואין ליפוי אלא מחכח ע"ג ען. וראי' לדבר דאמר החם דח"ח אין אור גיהנם שולטת בהם ק"ו ממזבח הזהב שאין עליו אלא כעובי דינר זהב אין האור שולטת בו ח"ח לא כ"ש. והנה מוכח מהך ק"ו דוה הוה מעשה נס דאי הוה בטבע הא לא שייך ק"ו. וכדהביאו החוס׳ מהתנחומא ע"ש. והנה בבנין הבית של שלמה שלא הי' זהב נחשב מאומה. א"כ הא קיי"ל בכ"ד דאין סומכין על הנס. וכמש"א בירושלמי ריש יומא גבי כה"ג ע"ש ובכ"ד. ולמה לא עשאו כולו זהב . וע"כ דכך מלוותו שיהי' דווקא של ען מלופה . וא"כ כ"ש דפסול בכולו עץ לכו"ע ובעי דווקא ליפיי. ואפשר ליישב קושי' בד"א דהנה לשון המשנה גבי מזבחות מפני שהן כקרקע. ובגמ' מפרש דרחמנא קרי לי' מזבח אדמה ולכאו' לשון שהוא כקרקט לא משמע כן. אלא דבעלמו ה"ה כקרקע. והנראה דלכאו' קשה הא דדריש לי' להאי קרא דקרי לי' מזבח אדמה הא בזבחים כ"ח דריש מיכי' שיהא מחובר באדמה ע"ש ודוחק לומר דתרתי ש"מ. ע"כ נראה דגם הכא כוונת הש"ס אההיא דרשא. אלא דר"א לטעמי' דס"ל בב"ב ס"ה דתלוש ולבסוף חברו ה"ה כקרקע לענין ק"ע ומשו"ה כיון דבעי דווקא שיהא מחובר לאדמה א"כ מן הדין ה"ה כקרקע. וא"ם לשון המשנה מפני שהוא כקרקע. והשתא א"ש דרבנן האי קרא דר"א מאי דרשי בי'. דקרא ודאי דרשי כו"ע דבעי מחובר אלא דרבנן לטעמיי׳ דס"ל התם דתלוש ולבסוף חברו ה"ה כתלוש וזה נבון. וא"כ אין כאן קרא יתורא כלל למזבח. וא"כ ליכא למידק מהכא כלל דהא בלאו הך סברא דכקרקע הוה טמא משום הליפוי. דשפיר י"ל דאע"ג דבל"ה האמח הוא דהכא דגלי קרא דקרוי עץ לא מטמא משום הליפוי. מ"מ שפיר נקט גם הך טעמא. כיון דבאמת משום הך טעמא לחוד נמי טהור לר"א לשי' כמו בדף של נחתומין בב"ב שם ודוק. ומ"מ כ"ז לר"ח. אבל לרבכן לל"ה דס"ל דטמא. ודאי משמע דס"ל דליפוי טמא. וע"כ אין לנו אלא תי' התו' דס"ל דבאמת הא דילפינן דטמא מהטהור מכלל שהוא טמא הוא משום הליפוי ובאמת ילפיכן גם מזבח מיכי'. ומה שהקשיכו דהא בסוגיא מפורש בהדיא שהוא משום דמטלטל כדר"ל. מלאתי ברש"א שכ' דס"ל דהסוגי' דלעיל הוה לל"ב. דהאי לישנא סבר שהוא משום שמטלטל ומשו"ה באמת במזבח דאינו מטלטל טהור . ול"ק ס"ל דגלי קרא דאע"ג דקרוי עץ אפ"ה אזליכן בתר ליפוי כמו בכ"ד. וא"כ גם במזבח דאינו מטלטל טמא כדין כ"מ. וזה מוכרח. וא"כ גם בדר"א י"ל כן דמשו"ה בעי קרא במובח. דבלא קרא הוה שמא. משום דם"ל דהא דשולחן שמא הוא משום דאולינן בתר

קרא לטהר:

וגלי קרא להבין לפי"ז דא"כ למאי הלכתא קרי' רחמנא ען.

וגלי קרא דאפ"ה הוה כדין כ"מ. ודינו ג"כ כמו בש"ד

דאזלינן בתר ליפוי. דלא ליכתוב לא ו' ולא ה'. ע"כ כראה לענ"ד

דלענין הך דינא דהכא קרי' רחמנא ען. דשולחן אסור לעשות
בחבנית של משכן אפי' של ען. ולא אמרינן דלא מיתסר אלא דווקא
מלופה מתכת כדין מנורה. אלא דהכא בתבנית שולחן. אפי' של
ען בעלמא אסור. וכ"נ מדיקדוק לשון הפו' דבמנורה כ' של שבעה
ען בעלמא אפי' שאר מתכת. ומשמע דהא ען מותר. אבל בשולחן

ליפוי. והוה כ"מ. וגם במזבח הוה ממא משום זה ומשו"ה בעי

כ' סתם כמו בבית אכסדרה וחלר. דמשמע ודאי דמכל מילי
אסור ול"ע:
ס"א אבל מותר להנות משלהבתה בש"ם מפרש משום
דעכומ"ו מאים ובדיל מיני'. וכ' הח"י דלפ"ו בחמן
דלא בדילי מיני' אסור שלהבתו. ולענ"ד ל"ע דהא מבואר שם בבריי'
דמודר הנאה מותר בשלהבתו. ובודאי דגם נדר לא בדיל מיני' וכן
מוכח בתו' ריש פסחים. ואע"ג דזה יש לדחות דה"נ מלינו בנדרים
דל"ח שהקילו במודר הנאה להשקוחו כום בית האבל וע"כ דהתם
שאני דאזלינן בתר אומדנא כמו שפי' הראשונים. מ"מ נראה עיקר

דדווקא בהקדש ובעכומ"ז דחמיר איסורי' הו"ל למיסר ומשו"ה אילטרך לפרושי דאפ"ה הקילו בעכומ"ז משום דמאים אבל בכל האיסורים בל"ה לא החמירו כ"כ ולא מיתסר שלהבת . וכה"ג כ' התו' במעילה י"ד ע"ש:

ב"ב ואם היתה בהמה מסוכנת אסורה. עש"ך דמזה מוכח דכולה אסורה ול"מ הולכת הנאת דמי סכין. והנה הרא"ש בחולין כ' דמסתבר דלא מיתסר בדיעבד וכ' ראי' מהא דאין זורעין תחתי' דלא קתני ואם זרע אסור. וע' מש"כ בזה בס"י. ונראה לי בהבנת דמיונו בדרך זה. דבאמת הנאת המסוכנת אינו משום דמפקיע מינה איסור אבר מה"ח דאיסור אבמה"ח הוה פקט גם במיתחה. אלא דההנאה הוא שמלילה שלא תחול עלי' איסור נבלה. וזהו שמדמה ללל אשירה דס"ל בטעם הדבר דאינו אוסר משום דוה לא חשיב אלא כמבריח ארי מנכסי חבירו. וכדקיי"ל גבי מודר הנאה דשרי לשקול לו שקלו דלא הוה אלא מבריח ארי . וה"כ אינו אלא כמבריח שלא יכנה שרב ושמש וזה לא חשיב הנאה בדיעבד כמו התם במודר הנאה . וה"כ בסכין שאינו אלא מונע מלחול איסור נבילה אינו אלא מבריח ארי ולא מיתסר בדיעבד ודוק וע' תו' רי"פ כי"ל דכ' בשם ר"י דאפי' איסור דיש שבח עלים בפת אינו אלא מדרבנן ע"ש דהתו' כ' דזה דוחק. ולכאו' קשה ע"ז מרי"פ כ"ש דאמר שם למ"ד דלרבנן דשרי אפי' באבוקה כנגדו עלים דאיסורא דאסר רחמנא המ"ל ע"ש דלמ"ד יש שבח עלים בפת היינו מן התורה. אבל לענ"ד אע"פ שאסור להנות לכתחילה מן החורה מ"מ כשאפה כבר שוב בטל ההנאה והוא מותר מ"ה. ויש הוכחה ברורה לחילוק זה מהא (דדמ"ח) שם גבי הואיל דאייתי התם בריי' דהמבשל גיד הנשה בחלב ביו"ט לוקה חמש ובעי לאוקמי בגיד הנשה של נבילה . ופריך על זה מבריי' דר"ח דתני שחים על אכילתו ושלש על בישולו ואי איתא שלש על אכילתו מיבעיא ליה. ואסיק דעייל עלי אשירה ע"ש. ואי ס"ד דדבר המתבשל בעלי אשירה אסור מדאוריי'. א"כ השתא נמי הוה שלש על אכילתו. וע"כ דאע"ג דודאי שאסור לבשל מן התורה בעלי אשירה . מ"מ כשנתבשל כבר אין לאסור המתבשל מן התורה ואין האיסור אלא מדרבכן. וכראה הטעם משום דכשנתבשל כבר נתבטל האי' בההיתר. ול"ג מכל תערובו" דעלמא וז"ב. ובזה מיושב מה שהקשו התו" דזה דוחק די"ל דודאי לבשל לכתחי' בעלי אי' הוא אסור מן התורה. אלא שיאסר המתבשל זה אינו מן התורה לפי שכבר נתבעל האיסור. ולפי"ז נראה בכאן דאף במסוכנת. אם רוליך הנאת דמי הסכין. יש לסמוך בזה אשי' הרא"ש בלירוף שי' רש"י ודעמי' דס"ל דאפי' בפת ובבגד שרי בהולכת הנאת דמי העצים והכרכור כיון דכל האיסור

חינו אלא מדרבנן ול"ע:

האריכו בזה דהא בעכומ"ז דליכא קולא דקלי אי׳ דהרי אפי׳ האריכו בזה דהא בעכומ"ז דליכא קולא דקלי אי׳ דהרי אפי׳ אפרה אסור. א"כ אין לחלק בין גחלים לאבוקה כנגדה. וע׳ ש"ך סוסק"י דכ׳ דאפשר לפרש דנהי דבעכומ"ז גם האפר אסור מ"מ לא חשיב לאסור בזה וזה גורם [ודווקא אבוקה עדיף מווז"ג וכדאמרינן בפסחים אימור דשמעינן לרבי יש שבח עלים בפת זוז"ג מי שמעת לי׳ ע"ש. אבל בגחלים לא עדיף מזוז"ג דעלמא] וחמיהני דמה לנו לכל האריכות הזה הרי כבר באר זה בפירוש הר"ן במתני׳ דסופ"ג דע"ז דדווקא אבוקה כנגדה עדיף אבל גחלים דקלי איסורא לא ושרי מכח זוז"ג והובא בפירוש בע"ז בקלרה ע"ש. וחמוה מאוד שלא הרגיש הע"ז בדבר פשום ומבואר בפירוש. ובאמת לכאו׳ יש שלא הרגיש הע"ז לפי הירושלמי שהביאו התו׳ רי"פ כי"ל (דע"ה) ד"ה כאן מקום עיון לפי הירושלמי שהביאו התו׳ רי"פ כי"ל (דע"ה) ד"ה

ברפו. דכשהפסח נללה בתנוני הרי חום החנור מסייע. וחי' דאינו אלא מלרף חום האש שלא יחפור ע"ש. וא"כ י"ל דנהי דמבואר בש"ם דבתנור חדש ועלים דהיתר מיקרי גם התנור גורם איסור דוה גופה חשיב גורם שמסייע שלא יחפור החום. אבל בתנור ישן דהוא אינו אלא מחזיק את החום מכלן דמיקרי כלל בשביל זה זוו"ג להתיר דהא אין כאן אלא חום איסור. והנראה דכח החמימות בעלם. באמת לא עדיף משלהבת דמבואר בס"א דשלהבת של עכומ"ז מותרת. אלא דכקשורה בגחלת הוא דאסור. וכיון דבלא התנור לא הי' החנוימות עומד אלא בכח התנור א"כ זה גופה מיקרי זוו"ג דהגחלים דאיסור והתנור דהיתר הם גורמים להחמימות ודוק:

סקט"ז ובעט"ז כ' ובלריכין לאמן הואיל ולא יכול לקחס אלא א"כ נהנה מן האשירה לעלות עליו נחשכים כגידולי אשירה. ול"י למה דחק עלמו בחנם דהא אפי' בהחזה בקנה אסור ולענ"ד פשוט כיון שכ' העט"ז דנחשבים גידולי אשירה ודאי דאסור ג"כ אפי' להתיז בקנה . ומה שדחק פשוט דכ"כ לישב בזה קושי' הכ"מ דלפי"ז אפי' כשאין לריכים לאמם. הרי כבר נאסרו בשעה שהיו לריכים כגידולי אשירה והיכי שרו אח"כ. וע"כ ל"ל דלא אסרו את האפרוחים איסור עולם. אלא דבאותה שעה שנטלם כשהוא לריך להנאת האילן אסרו על הנהנה באותה שעה. ואח"כ פקע איסוריי' כדברי הלבוש. והנה התו' בע"ז מ"ב כ' בפשי' דבלריכין גזרו שלא יעלה על האשירה דחיים עלייהו שלא יפלו [ורש"י כ' שם כעין פירוש הראב"ד] ולפי פי' התו' א"ש בפשי' מה דשרו אח"כ דליכא גזירה . אלא לפי שלא הזכיר הש"ם לשון גזי' משמע בסתימות לפי שנחשבין כאילן. ע"כ הכניס העט"ז טעם החו' בחוך טעם רש"י והראב"ד. דכיון שלריך לעלות באילן חשיב כגידולים. וא"כ בודאי אסור אפי' בהחזה. ומשתמע נמי שאח"כ שאינו לריך ליכא גזירה ושפיר שרי ודבריו זהב מזוקק:

ס"ם אסור לישב בללה. והני מב"ם החיר לל הענפים והעלים והמפרשים חפסו בכוונחו דס"ל דום פירוש לל לילה בש"ם ומ"ל להיתר. וחמהו עליו דהירו' מפרש בהדיא כפירש"י. וגם למה פסק בזה להיתר כיון דבחד לישנא אסור בהדיא. ולאידך לישנא ג"כ מסיק די"ל דאסור ע"ש. ולענ"ד המעיין בפי' המשנה יראה דמשמעות לשונו דבלילה משמע לי' דווקא גוף האילן ולא הענפים ע"ש. וכן נראה לשון הש"ם לל קומתה ולל לילה ולא אמר לל עלמה ולל לילה. משמע דהיינו קומת האילן עלמו. ונראה לשי' דאע"ג דגם לל לילה אסור לל הענפים גרע טפי ובסו"פ דם הנדה מבואר דאוהל הענפים לא הוה אוהל מדאוריי' וער"ש פ"ח דטהרות. הרי דאינן תכופין וסמוכין זה לזה. וא"כ גם הלל אינו חשיב הנאה ול"ע:

לשם בהגה אבל לעבור בללה בכל ענין שרי. ער"ן דאינו אלא דשרי אפי' ביש לו דרך אחר אבל מ"מ דווקא בלא קא מיכוין. ואף שכ' שם להסתפק דבכה"ג לא חשיב הנאה כלל אבל לא כ' בפשי' להחיר ע"ש:

מותר ליטע תחת האשירה ירקות. בש"ך סקכ"ה בשם הר"ן דאע"ג דווו"ג לכתחי' אסור הכא מותר דהוה הנאה דממילא ע"ש. הנה לפי דברי הרא"ש חולין שהזכרתי בריהס"י דאפי' לרבנן דס"ל לאסור ליטע תחתי' דוה ווה גורם אסור מ"מ בהך הנאה ליכא איסור דדיעבד ע"ש. וא"כ איסור זה קיל טפי מכל זוו"ג. וא"כ בפשי שפיר י"ל דלדידן דקיי"ל כמאן דמיקל בכל זוז"ג דעלמא שפיר ס"ל הכא דמותר אפי' לכתחי'. אלא דשי' הרמב"ן הובא בר"ן דס"ל דלרבגן אסור אפי' בדיעבד וע"ש גר"ן דהרמב"ן ס"ל דבוה ליכא זוו"ג ובאמת גם לדינא אסור אפי' בדיעבד ע"ש: **הי"ג** אילנות שנופעין לפני עכומ"ז ל"ג מנוי . ובט"ז בשם הרשב"א דם"ל דלא הוה נוי. ונראה לי דשי' רש"י ותו' ג"כ כוותי' בע"ז דט"ז ד"ה בימסאות דבימה הוה משמש משמשי עכומ"ז חה לא מיתסר והיינו כדאמרינן בסוף מגילה גבי תשמישי קדושה דתשמיש דתשמיש אינו נאסר. והתו' לא הקשו שם עליו אלא דלכתחי' אסור לבנות אפי׳ חשמים דחשמים ע"ש. ובסי׳ הסמוך ס"ב אבל בונה הוא את הפרקלין כו'. וא"כ הני אילנות הנטועין לפני פתחי בתי עכומ"ו כמבואר בבדה"ב. ודאי לא עדיפי מחשמיש דחשמיש. ואפי׳

הנטוטין לפני טכומ"ז עלמה לכאו' משמט בסמוך סי' קמ"ה ס"י דלא שייך על זה שם נוי. אלא דכשיש ע"ז תחתי' זה הוה תשמיש. אבל לפניו בעלמא לא שייך על זה דין נוי. ואפשר דמ"מ מדרבנן מיהו מיתסר וכמשמעות הש"ם גבי מרחץ של אפרודיטי דאמרינן התם נהי דאתסורי לא מיתסר נוי מיהו הוה ופי' בתו' דאסור מדרבנן ע"ש. הכל בכה"ג דלפני הבית ודחי לח חשיב לחסור גם כנוי מדרבק כיון דאינו אלא תשמיש דתשמיש. דמי עדיפי מבימות דלעיל ול"ע: סיכון קבוב ס"ח מי שהי׳ ביתו סמוך לבית חלילים ונפל חסור לבנותו כו' בש"ם דקא מהני לעכומ"ז ובתו' די"ג הקשו לר"ל דס"ל גבי מכם שם דמהנה שרי והא הכא אסור [ובהגהות הגרע"א כ' על לשון החו' [דנקטי מפירכת הש"ם] די"ל דסוגיא דשם כר"י. ולכאו' החו' לא נקטי לשון הסוגיא אלא כדי לפרש דהטעם משום מהנה. אבל באמת מגוף המשנה ג"כ קשה. דהא ודאי נמי לא עדיף ממהנה. ואע"ג דאמרינן החם דר"נ ודאי סבר דמהנה אסור. אלא דר"ל סבר דפליגי עליו רבנן. מ"מ שפיר קשי' ממחני' דהא ר"ל אמרה החם אמתני'] אמנם לולי ד"ק איני

מבין כלל דהיכי ס"ד דר"ל סבר דמהנה מוחר דהשתא מלווין אנו אבד תאבדון כ"ש דאסור להנות. וכדפרכינן בדכ"ו השתא מורידין. לא מעלין מיבעיא ע"ש. ע"כ נראה בפשי' דכי היכי דאמרינן בדף י"ד דכולן מוכרין להם חבילה. דאלפני דלפני לא מפקדינן. והא החם מהנה נמי הוה. אלא כיון דאינו נותן ביד המקריב גופי'. לא מיקרי מהנה. וה"ג גבי מכס כיון דאינו דבר המקריב גופא. אלא דאח"כ יקנו בהן לרכי אליל. זה ס"ל לר"ל דלא חשיב מהנה. אבל מהנה לאליל גופא ודאי ליכא למ"ד דשרי. ואף דמהחם יש לחלק דהתם הקונה קונה במעותיו והמוכר אינו עושה אלא איקרובי בעלמא י"ל דבכה"ג לא חשיב מהנה. אבל הכא הרי זה הישראל נותן מעותיו ומרויח. וחילוק זה מלינו בתשמיש קדושה באו"ח סי" קנ"ג דאע"ג דהומנה לאו מילחא היינו בעיקר גוף הדבר. אבל במעות ודאי נחפם בנדר ע"ש בט"ז ומג"א. מ"מ כאן אין לחלק בזה דהא מבואר בס"ב דתשמיש דתשמיש מותר לכתחי' ולא חשיב מהנה . אע"ג דודאי סופו להנות לעכו"ס [ובודאי דוה אין שייך לדמות לחשמישי קדושה שם כמובן]. וע"כ כל שאינו במעשה זו גופה הנאה לאליל לא שייך למיחסר. ובאמת קרוב בעיני דאפי' לר"י דקיי"ל כותי׳ דאסור אינו מדאוריי׳ אלא איסורא דרבנן ול"ע:

לניני"ך שכ' להשיג על הב"ח והאריך דאפי' אין הבית גופי'

נעבד אסור ול"י מאי נסתפק להו דהא משנה מפורשת
מבוארת בסי' קמ"ה דבית שמכניסין בתוכו עכומ"ו אסורה דהוה
תשמישי עכומ"ו ובודאי אסור מדאורייתא לעשות תשמיש עכומ"ו. והא
דשרי לבנות הערקלין שהכיפה בתוכו משמעות הפו' דהכיפה הוה
בנין שמכניסין בתוכו האליל וא"כ בית השני ודאי הוה תשמיש
דהשמיש. ולשי' התו' דגרסי שם דימסאות ומרחלאות. נראה בפשי'
כיון דאמריכן לקמן מ"ד גבי מרחן של אפרודיטי דאין אומרים
נעשה מרחן נוי לאפרודיטי אלא אפרודיטי נוי למרחן. וא"כ כל
הבנין הינו כלל תשמיש לעכומ"ו. ומשו"ה ודאי שרי. ותמיהני על
הגר"א ז"ל שנתקשה בזה לשי' התו' ע"ש:

כילד ישה כוכם לחוך שלו ובוכה. וני׳ שלנו ד״א. והרמב״ם השמיט זה. ונראה דם״ל להרמב״ם דודאי אין שום סברא לקבוע שיעור להרחיק ד״א אלא דהשיעור כ״ז שלא יהנה בזה לאליל לקבוע שיעור להרחיק ד״א אלא דהשיעור כ״ז שלא יהנה בזה לאליל הואי משום דלריך להרחיק מאליל ד״א. הא קיי״ל דבגואלם את הרמשון] ע״כ מפרש דהא דנקט ד״א דהוא רבוחא דהא קיי״ל בב״ב פרק ל״י דלריך להרחיק כוחל מכוחלו של חבירו ארבע אמות דמעלי לה דושא. וא״כ הו״א דהכא אסור דמהנה לעכוח״ז. ואע״ג דעביד לי׳ ביה״כ או שממלא בקולים מ״מ בודאי איכא דושא קלם וקמ״ל דזה לא מיחסר דאיהו אדעחי׳ דנפשי׳ עביד והנאה ממילא אחי מדושא דאינשי. ועוד דהא ישראל לא אזלי החם בחוך ד״ה אלא עכוח״ז ואינהו הוא דמהנהו לנפשי׳. והרמב״ם כלל זה בחוך סחם לשון כוכם לחוך שלו וכבר ידעיכן זה ממילא. אלא דהתנא דרך להשמיעו בקלור אגב אורחא אע״ג דכבר חני לה בדוכתא ודוק:

מכיר הכוחל שלו ושל עכומ"ז שלו מותר כו' [ובהגה ואם אינו מכיר הכל אסור] הנה בר"ן מפקפק בהיתר זה. דכיון ההכל לשותפות ל"מ מכיר. ובאמת ברמב"ם [בלא לשון ההגה שהוא מהטור] י"ל דכוונתו שמותר. דהיינו למכור חלקו לעכומ"ז בכ"מ שהוא וכמו שסיים הרב. וזה ודאי מותר כדין תערובות חבית בחבית דקיי"ל דאפי' יי"נ דאוריי' מותר למכור חוץ מדמי איסור. אבל מדברי הטור נראה דמתיר לגמרי. ונראה דהר"ן אינו מפקפק אלא בשותפות גמורה בסתם דבזה ודאי י"ל דאין ברירה ובודאי הכל אסור. אבל הטור קאי בהי' לד הישראל בנוי תחילה בבנין בפני שלמו לבדו ואח"כ נסמכה לו הכותל של העכומ"ז שעשאה אליל בנין בפ"ע דבזה במכיר ודאי ליכא שום חשש לכו"ע וו"ב:

לעכ"ד לדינא אפי' הי' תחילה בשוחפות ואח"כ עשה העכומ"ז את חלקו כו"ם דבידוע שחלק הישראל הוא רוב כנגד הכו"ם דמדאו' ודאי בטיל ברובא. אלא דבדבר חשוב מחמירין דמוסר בכ"ש. בזה כיון דהוה איסור דרבנן קיי"ל דבדרבנן יש ברירה. וא"כ רשאי לחלק עם העכומ"ז וחלקו מותר דיש ברירה. ובוה א"ם בדמ"ד גבי ר"י דאייתי באי' דשרי זורה לרוח מוכחת את נחש הנחושת. ורבנן דחו לה דהתם מדינא הוה דמשה ואין אדם אוסר דבר שאינו שלו ולכאו׳ הרי ר"י ס"ל נמי בהדיא ביבמות בָּ"ג דאין אדם אוסר דבר שאינו שלו. ואמאי מייתי מהתם. וי"ל דאולי לשי'. דהנה לכאו' י"ל דהא הוה מיורשי משה יונחן בן גרשון דהוה כהן לשבט הדני עד גלות הארץ. וא"כ כמו דאמרינן גבי אשירה דמדפלחו ישראל לעכומ"ז גלי דעתיי' דניחא להו. ונאסרו במה שעבדו הכנענים. וה"נ אסרו עובדי נחש הנחושת חלקו של יונתן דגלי דעתי' דניחא לי'. ואף דמבואר ברסקל"ט דלבינה אחרת לא אמרינן גלי דעתיי' הכא גבי נחש הנחושת דעעו רוב ישראל ודאי דגם איהו ניחא לי' ועדיף טפי מפסל מיכה. ומיהו י"ל כיון דיורשי משה רבים כמבואר בריש ברכות א"כ מן התורה חלקו בטל ברוב. ואפי׳ אם יגיע לחלקו דבר חשוב ומדרבכן לא בטל. בדרבנן יש ברירה וחלקו לעלמו הוה משהו בעלמא ול"ח לי' הרא. והשתא א"ש דר"י לשי' דס"ל בעירובין דל"ו דבעיקרו דאוריי' אפי' בדרבכן אין ברירה כדאית לי' גבי אגודה של ירק וע"ש בתו' וא"כ לשי חלקו הוא אוסר הכל. ומשו"ה אייתי שפיר ראי' מינה ודוק: ואם עבר ובנה אפי' כומ"ז עלמה שכרו מותר. עש"ך 🗖 שהאריך ליישב דהרי"ף שהשמיטה לא ס"ל להחיר בעכומ"ז

עלמה והאריך ליישב טעמו. ובשעה"מ הקשה דהא קיי"ל לעיל סי' קל"ג גבי יי"ג בשם הרשב"א דהעביר לי מאה חביות בחמשים פרוטות ונמלא חבית אחת של יי"נ בתוכם. כיון דלא הוה שכרו של היי"ג פרוטה. לא מיתסר. וה"ל מכוש אחרון לית בי' שוה פרוטה. והאריך ליישב ע"פ דיקדוק לשון רש"י דבפרוטה אחרונה אמרינן אין לשכירות אלא לבסוף. והוה כל הפרוטה אסורה ע"ש באריכות. ולכאו' לא הועיל בזה כלום. דהא באמת בע"ז גם פחות מש"פ אסור וע' מש"כ רסקכ"ג. אלא דכבר באר שם הר"ן בשם הרשב"א דהייט טעמא כיון דעד מכוש אחרון לא מיתכרא אין העכומ"ז מקפיד אמכוש אחרון. וכבר בארתי בסי' קל"ג דהכי פרושא דמן הדין לא הי' התערובות של הפרוטה אוסרת הכל דיכול למכור כולו חוץ מדמי איסור שבו כדין תערובות חבית בחבית אלא היכי דמקפיד העכומ"ז א"כ כולו אגרא שייכא בה. ומשום זה הוה . כתערובות יין ביין דאסור ביי"נ דאו'. והַ"נ הוה דאו' ואוסר הכל וא"כ אפי' נימא בזה בפרוטה אחרונה אין לשכירות אלא לבסוף. ואוסרת מכוש האחרון פרוטה שלימה . מ"מ כיון דאין העכומ"ז מקפיד ע"ז. וכל השכר לא שייך בזה. א"כ אין כאן אלא תערובות פרוטה 'אחת של איסור. וכל השכר שרי כנ"ל ודוק:

ס"ב הי' לה גינה או מרחן והטובה היולאה כו' עד סוהס"י ובש"ך סק"ה. והמל"מ האריך בזה. והנה רש"י פי' דטובה היינו שכר והתו' הקשו עליו דא"כ חיקשי לר"ל דס"ל דמהנה מותר. ולבאו' לפמש"כ התו' שם בשם ר"ח דר"ל איגו מתיר אלא כשאינו נותן עטרה דמבזה בזה לכו"ם כו' לק"מ. ונראה דס"ל להתו' דהכא שנותן רק עבור פירותי' או המרחן לים לן להחמיר בזה יותר משם. וחדע דהרי הרמב"ן הקשה על מ"ד דבשיש לאחרים חלק משם. וחדע דהרי הרמב"ן הקשה על מ"ד דבשיש לאחרים חלק

בה מותר אפי' בטובת כומרים. דהא לדידן אסור ליקח מיריד שנוטלין מכס לכו"ם. ותי' דהכא שרי טפי כיון שאינו נותן רק בשביל הנאתו. וא"כ כ"ש דלר"ל דשרי התם דהו"ל למישרי הכא. זהו הנראה בסברת התו'. אבל ודאי דאין זה הכרח כלל להקשות מזה על רש"י. וי"ל דס"ל שפיר דהתם עדיף טפי להיתר. ועמש"כ בוה ברסי"ו. עוד הקשו דאי ס"ד דהיינו שכר א"כ מ"ט דמ"ד דבשים לאחרים חלק בה שרי אפי' בטובת כומרים דכיון דמרויח לעכומ"ז מאי נ"מ כי יש לאחרים חלק בה. ולולי ד"ק נראה בפשי כדאמרינן גבי מודר הנאה בנדרים דס"ה דיכול ליתן לכים של לדקה. והגבאי יכול ליתן לו. כיון דהוא יכול ליתן שלו לאחר ע"ש. וה"כ לענין מה שאסור להנות לכו"ם כיון דיכול ליתן זה לאחר אין זה מהנה לכו"ם. והנה באנות שי' ר"ח שמתיר בנותן מעות בשכר לכומרים שסמך ע"ז הרב בהגה. וכן בחניות וגבחי שמחירין במעלה שכר למדינה . והוא מהירו' וכפי' הטור ז"ל. דהיינו שהם מקבלין השכר לכיסם ונותנין לרכי ע"ז מכיסם. והוא כפי' האחרים בר"ן שהסכים ע"ז. נראה ברור דהכל סובב ע"ז היסוד. דוה לא הוה מהנה לעכומ"ז וז"ב. ולפי"ז הנה לפי פירש"ז ע"כ דקיי"ל כהך מ"ד דמתיר כי איכא לאחרים חלק בה אפי' בטובת כומרים וכדמוכח בהירו' והתו' הכ"ל דבמעלין שכר למדינה שרי והיינו כמי שיש לאחרים חלק בה וכמו שבארתי בס"ד. ולפי פירושו דבטובה היינו בשכר ודאי אין לחלק בזה ולהקל אם אינו לפני כו"ם ממש. כיון דהאיסור הוא בשביל מהנה לעכומ"ז מאי נ"מ במקום הגינה . אלא דלר"ת דפי' דטובה היינו החזקת דברים דהטעם דהוה כמגדל לעכו"ם ביה מחלק דבשאינו לפניו ממש כעין מרחץ של אפרודיטי לא חשיב בכה"ג מגדל לכו"ם. וכשהוא לפניו ממש משמעות הרב וכן משמע בדברי ר"ת דס"ל דקיי"ל לאסור בטובת כומרים אפי" כשיש לאחרים חלק בה. דבהחזקת טובה גם בכה"ג מ"מ הוה כמגדל לכו"ם. והנה כבר בארנו דלשי' רש"י ע"כ קיי"ל בזה. כהך סברא דיש לאחרים חלק בה שרי. ומשו"ה סמך הרב בזה להיתר לרידן באינה לפניו ממש בהחזקת טובה לכומרים בין בדברים ובין בשכר דבכה"ג לדידן דאינה לעכומ"ז עלמה שרי לכו"ע דהרי לרש"י שרי משום דזה כיש לאחרים חלק בה. ולר"ת משום שאינה לפניו . ומחוך כל מש"כ נתבאר היטיב. דלשי' דטובה היינו שכר קיי"ל כמאן דמיקל כל"ק. ולשי דטובה היינו החזקת דברים קיי"ל לחומרא. כל"ב והוא להיפוך מדברי הש"ך סק"ה ודוק היטיב:

כמד ס"א אבל אם אינו ידוע (למה שמכר האליל) יש לחום שמא מכר לקנות בדמיו אחרת כו'. בט"ז וד"מ כ' דמשמעות המרדכי דמותר לקבל מעות מהכומרים כו'. והנה באמת לשון המרדכי שם דאפי' מכר אליל מותר לקבל ממנו כדתניא כו' ויש לפרש דה"ק דמוכח התם דהיכי דאינו מכוין ליקח בדמים אליל אחר מותר. וא"כ הכא הוה ס"ס שמא לא מכר כלל אליל ואפי' מכר. מ"מ שמא כיון במכירה לכחחי' לשלם לו ולא ליקח אליל וליכא איסורא. אבל בדין המחבר בידוע שמכר אליל דהוה חד ספיקא שפיר י"ל דקאי בחזקת איסור כיון שהוא חליפי איסור וי"ל דעדיין לא ילא מחזקת איסור וכמו שפסק המחבר. ומיהו י"ל דהמעות אדרבה בחזקת היתר קיימי. אבל בדי"ב גבי לא חשו להם חכמים משמע לפי פירש"י ותו' דרבא ס"ל דחיישינן לספק דמי עכו"ם. ואף די"ל דהתם ביום קבוע ללרכי ע"ז (כמש"כ התו') שאני. מ"מ נראה לפי סוגי' שי' רש"י שם דאביי ורבא פליגי בספיקא. דאביי ס"ל להחיר מספק ורבא ס"ל לאסור. דהא יליף לה מהא דלא הלכת ללור מימיך וע"ש ברש"י. ועוד נראה לי והוא הנכון דעד כאן לא אסר המחבר הכא מספיקא אלא בשלא נתן לו העובד אליל המעות בידו אלא כגון שאבד או שנתן לו לפקדון או הלואה די"ל דהוא משמר ללרכי כו"ם ואסורין בהנחה. אבל בגוונא דהמרדבי והבריי׳ דהעכומ"ז נותנן לישראל עבור חובו ודאי די"ל דהוכיח סופו על חחילחו דלא כיון מתחילה 'אלא בשביל חובו, ואין לאסור כלל. ודוק:

סימו קמה ס"א ואפי' אבני הר שנדלדלו. עש"ך שהקשה ע"ז דלמה פסק לקולא דהא הוה ספק דמו'.
ולענ"ד י"ל בפשי' דהא מסיק בש"ם דטעמא מאן דאסר דאע"ג

דעה

והיינו קפלא לי' ארעא דאמריכן בחולין. א"כ היה כאבני הר שנדלדלו. ואסור אפי׳ להדיוט. וע"כ ל"ל דהכא שנחחבר לארן לא חשיב כחלום ולבסוף חברו אלא כמחובר גמור אע"ג דמחחי הוה

כתלוש ודוק:

ומכ"מ כל השריגים והעלים והפירות שיוליא כו' אסור. ובבהגר"א כר"א דשמואל כרבנן. וכוונחו דלפי סוגי' הש"ם דמתני' כרבנן ושמואל כריבר"י א"כ הא אר"י דהלכה כס"מ . וא"כ לר"י ע"כ קיי"ל כרבנן דס"מ כוותי'. והו"ל למפסק כר"י דקיי"ל שמואל ור"י הלכה כר"י. ונראה לי בטעם הפו' לפסוק כר"א. אע"ג דלשון הש"ם מחקיף לה ר"א דהוה כלישנא דאחקפחא בעלמא. חדא משום דוחקא דהש"ם דבריי' דריבר"י דנקט ואשיריהם חשרפו ולחוקימתה דהש"ם ל"ל תגדעון וחלו לח נחמר קחמר ע"ש. ועוד דבוה מיושב קושי' התו' דבמתני' מוכח דר"ע ס"ל כריבר"י דחשירה אסורה ולפי אוקימסא דהש"ס דריבר"י דריש מחגדעון. ל"ל דהך דר' יוסף דהנח כו' מאבד תאבדון. ול"ל דלריך לשרש אחרי' מואבדתם. וקשיא דהיכי דריש ר"ע ואבדתם לכנות לה שם. אלא ע"כ דריבר"י בעיקר אילן פליג. ואיפוך דריבר"י יליף מחשרפון. ולדידי׳ חגדעון לכדר״י. ואבד תאבדון לשרש אחרי׳. ואייתר ואבדתם לכנות לה שם ע"ש היטיב . [וע' מש"כ בסוסקמ"ו דלדידן לדינא יש לתרץ באו"א. וע' שבת ר"פ ר"ע חוד"ה ומשמשי' דלר"ע שם מיותר כי חרם הוא. וא"כ יש לומר לשי' ג"כ כמ"ש בסקמ"ו ע"ש. מיהו לכאו' ע"כ ל"ל דדרשא דהתם אסמכתא בעלמא. אבל בחו' שם ד"ה ורבכן משמע דהקישא דשרץ הוא יחורא ע"כ ול"ע] וא"כ מודו רבנן דתוספות אסור וקיי"ל כרבנן. ומתני' ג"כ כאיב"א דרבנן היא וקיי"ל כוותיי' ודוק:

מידו וכיידו לשם אליל נוטל מה שחידש כו' עט"ו על הא דאילן דם"ו דהביא דעת התו' דדווקא בפירש בהדיא דאינו עושה כו"ם אלא החידוש אכל בסתמא כולו נאסר . וראייתם מפורש בתו' מהא דקרקע שחפר בה בורות כו'. ודעת הרא"ש דאפי' כיון לכולו. אינו נאסר אלא מה שחידש אלא א"כ השתחווה אח"כ לכולו. וראיית התו' מקרקע עולם מבואר בטור בסמוך. דשי' דשם נמי דווקא שחפר בו בורות והשתחווה אח"כ. והנה הב"י לא הראה מקום לדברי הרא"ש. אבל עיקר הדברים מבואר בריטב"א בשם הר"י דס"ל כשי זו. דבחידש אפי' דעתו אכולו אע"ג דכו"ם של עכו"ם אסורה מיד. מ"מ די לאסיר מה שחידש. והביא ראי׳ מגדעו ופסלו. דאמר דלריבר"י נאסר עיקר האילן. ואי בהי' דעחו על החושפות לבד היכי נאסר כולו. [וראי׳ לדבריו נראה לי מהא דהמשתחווה לחלי דלעם דמבואר בחולין קכ"ח דלא אסור אלא החלי ואפי׳ בחלושה ע"ש] וע"כ דבהי׳ דעחו אכולו. ואפ״ה לדידן אינו נאסר אלא התוספות. ולא העיקר. [ומפורש שם דגם בבית ואבן שהוא בתלוש ס"ל דאינו נאסר ג"כ אלא מה שחידש. ואף שלשון התו' בטור דומיא דבית כו'. איהו פליג גם התם ע"ש. וראיית התו' מחפר בה בורות. ס"ל דלא מיתסר שם אלא בהשתחווה אח"כ לכולו. אבל בחפירה לחוד ס"ל דלא נאסר כלל. וכ"ה שי הראב"ד בריטב"א (בסוגי' דחפר בה שם). וכ' דאע"ג דכו"ס של עכו"ם אסורה מיד הייט דווקא בחליש נאסרה בעשיי' לחוד. אבל במחובר לא נאסרה בעשיי. ונוכר סברא זו בחו' דמ"ח ד"ה גדעו ע"ם אלא שאח"כ נטו מזה ע"ש. ונראה בטעמו דס"ל דעשיי' לבד לשם ע"ז. אין סברא כלל להחמיר מאילו עבדה והשתחווה לה.. וכיון דבהשתחווה לה לא כאסר במחובר. ודאי דעשיי' לחוד ג"כ לא נאסר. אלא דכשעשה בה מעשה מועיל לאסור אח"כ בהשתחווה. ובהכי ח"ש לשי דהח גבי חילן בגדעו ופסלו מבוחר בש"ם בהדי! דאסור מיהו מה שהחליף. בהעשי לחוד אף בלא השתחווה. אף דבקרקע עולם בחפר בה בלא השתחווה לא נאסר כלל לשיי. משום דהא באילן אף בהשתחווה לבד קיי"ל דתוספתו אסור. וה"ל בגדעו ופסלו לבד החוספות מיהו אסור אף בעשיי' לבד וו"ב. ולפי"ו הי' מקום לומר דבחלוש דבהשתחווה לחוד אוסר כולו. ה"נ בעשיי" לחוד אוסר כולו. ובאמת סי' נראה כן לכאו' כמו בזקף בילה דמבואר בדמ"ו דלמ"ד דאסורה מיד נאסר בזקיפה לחוד. וה"נ בחידש לחוד לכאו' ל"ג מזקיפה לחוד וא"ב בחלוש הו"ל למישה דחיכא למילף מדינא להסירא גלי רחובא שקך חשקלנו דלא סיחי. והרי סתמא דהש"ס לעיל גבי מחובר לגבוה דיליף מאתנן להחירא. הרי דלא אמרינן הך סברא [ולא אמר שם אלא לחומרא ור"פ פריך עליו מפסח ולא שני דשאני ע"ז משקץ חשקלנון. ומיהו יש לדחות דשקן לא משמע אלא במידי ואסור להדיוע. אבל בחמורה כ"ח גבי ליפוי דבע"ח דהוה להדיוט פריך נמי לקולא וע"ש בחו' שדקדקו ע"ז דהא איכא למיעבד לחומרא וחי' דבבע"ח יותר מסחבר למדרש לקולא. והרי הכא גבי אבני הר שנדלדלו יליף לה במה"ל מבע"ח. ואפ"ה אמר דמשום שקץ ליכא למדרש לקולא. וע"כ דסתמא דהש"ם דלא כוותי' ודוק:

ועדיין הן במקומם כו'. בט"ז כ' דהכ"מ פירש שלא ג'בקרו לגמרי שהרי לא הגביהן אדם כו'. והשיג ע"ו דהא הש"ם מתיר בתלשינהו גלא. ואי משום הא לא איריא דהא גל שנתלש דינו ודאי עדיין כמחובר. וחדע דהא היי"ל דטובלין בו. כמבואר בחילין ל"ח. טובלין בראשין ואין טובלין בכיפין כו' ע"ש. וא"כ ודאי דאינו כנעקר לגמרי. אבל לענ"ד הוכחה ברורה מהך סוגיא גופא דאבני הר דהא אייתי עלה מזקף בילה והשתחווה לה הרי דכ"ז שלא זקף הבילה בידי' אף שכבר נעקרה הבילה לגמרי לא חשיב כלל נעשה בה מעשה וו"ב. אלא דגם כוונת הכ"מ נראה דהיינו בסתם דכ"ז שלא נעקרה לגמרי אנו יודעין בודאי שלא חלו בהם ידים. אבל בסתם אנו חוששין שמא כבר שלטו בהם ידי אדם וכן מורה בהדיא לשונו שהרי לא הגביהן אדם. וע"כ ל"ל כן בלשון הרמב"ם שכ' ועדיין הן במקומם ודוק:

וכן הנהרות והמעינות של רבים כו' ענה"כ שהאריך דאף דר"י מחיר בשל רבים אף בטפחינהו בידי' אנו קיי"ל דבטפחינהו אסור. דנטשה בהן מעשה איסר אפי' בשל אחרים. והייט דלא פריך אדרשב"י גופיה דהש"ס ס"ל דרשב"י קאי לגבוה. ומשו"ה דווקא של רבים ולעולם דווקא במחוברין. אלא דביחיד אפי' מחובר אסור לגבוה. אבל ר"י מפרש בהדי' להויוט. וע"כ ל"ל דברבים אפילו בטפחינהו בידי' ג"כ לא נאסר. דאי ל"ה אפי' ביחיד נמי אינו נאסר במחובר להדיוט. אבל לכאורה ל"ע דהא אמר עולא אר"י גופיה בהדיא בדנ"ד דאע"ג דאין אדם אוסר דבר שאינו שלו עשה בה מעשה אסרה ע"ש. וראיתי בריטב"א בשם הרמב"ן דגם לר"י בטפחינהו לשם עכומ"ז דעשה מעשה לעכומ"ז ודאי אסור אפי' בשל רבים. והא דשרי היינו בטפחינהו שלא לשם עכומ"ז. דאין המעשה לעכומ"ז. אלא דבזה הרי נעשו חלושין ובדידי' הוה מיתסר בכה"ג . ובשל רבים לא מיתסר ע"ש, וא"כ יחיישב שפיר ג"כ מה שהקשה דלמה לא פריך הש"ס אדרשב"י גופי' בפרק כל הללמים ונטר עד דפר"י לפרוך אדר"י שם. דלרשב"י פשי' לי' דיש לומר בפשי' בעשה בהם מעשה לשם עכומ"ז. וס"ל דבשל אחרים אפי' במטשה אינו אוסר. וכאמוראי דפליגי אר"ה בסופ"ב דחולין ע"ש. וכן ביבמות סו"פ הערל משמע דגם ר"ש סבר דאין אדם אוסר דשא"ש אפי' ע"י מעשה ע"ש גבי הזורע כרמו של חבירו כלאים. וא"כ פשוט לו דהיינו אפי' טפחינהו לשם עכומ"ז. דאינו אוסר דבר שאינו שלו אפי' ע"י מעשה. אבל ר"י דסבר דע"י מעשה אוסר קשיא לי'. דלדידי' לי"ל דבטפחינהו דבזה ה"ה אוסר לר"י אפי' של רבים. כיון דעשה מעשה. ומשני מעיקרא דתלשינהו גלא דהוה ס"ד דבזה הוה תלושים ומעשה ליכא. והדר פריך עלה . ומשני דטפחינהו בידי' . והיינו נמי דומיא דחלשינהו גלא דלא הי' מעשה לשם עכות"ז וכמש"כ הריטב"א בזה. וא"כ י"ל דבזה שפיר קיי"ל כר"י ודוק:

ואילנות שלא נטען לשם אליל. ובש"ך דאפי' נטען יחור ול"ד לבית דתלוש ולבסוף חברו חשיב כחלוש דאילן נשרש בקרֿקּע. ונראה לי דב"ש בעפר חלוש שנדבק בקרקע דנעשה כמחובר גמור ולא נאסר כדקיי"ל בריש סוכה דעפר ובטלו הוה בטיל. ובטל לגבי קרקע. ויש סמך קלת לזה בירושלמי דהובא בחו' שם דמקשה דכיון דכל הר נעבד לעכומ"ז הא קיי"ל דמחובר נאסר לגבוה א"כ איך נבנה בית הבחירה. והא סתם ירושלמי ר"י ואיהו ס"ל שם בירו' כמבו' בש"ך סק"א דאבני הר שנדלדלו אסור אפי' להדיוט . זא"כ הר המוריי דפירש רש"י בחומש דנעקר ממקומו לקראת יעקב

בולו . . וחהו בווכת לשון ,התו "בטור שהבחלוב לעיל שכ' דומית שיםייר וכייר. דהייינו התם בחבן ובית (שדינו ג"ב בחלום) פשי לי דים לאסור כולו . וכמו בזקף בילה] . אלא דשר" שם דקדק להיפוך דבית ואבן דומיא דאילן. והרי הוכיח באילן דדווקא מה שהחליף . אפי׳ בדעתו אכולו כפ"ל. והוכים מוה דגם בתלוש ע"כ לא נאסר אלא מה שחידש לבד . אבל באמת קשה להבין מעם הדבר. ונראה לי קלת טעם כיון ההחידום הוא ניכרת לעלמה בוה נעשה בה. וכן כשיטול יהי׳ ניכר שנטל את זה המעשה שפיר יש לדונה בפ"ע לבדה ואינה אוסרת כולת ול"ע. ונכאה דמשו"ה הטור לא הביא בשם הרא"ש להתור בלא השתחווה אלא באילן דהוא כמחובר בובן כ' בחפר כה בורות דווקא בהשתחווה. אבל בתלוש סברתו דגם בחידום לחוד וחם דעתו חכולו כחסר כולו משום דבתלום הוחידוחק בנ"ל ... והנה לשון רש"ב בחולין ד"מ גביון שוחט להר כ' ג"כ חפר והשתמווה ע"ש. וא"כ כש"י והכאב"ד והכא"ש והכא"ש בחת שי להקל עכ"פ בחפר בלא השתחווה ובגדעו ופסלו: בלא השתחווה דהעיקר לא נאסר דוה מוכרת בודאי דתלי אהדדי ובנ"ל הזהי/ נראה כן לפסוק לדינא ובחלוש הי' נראה להחמיר וכמשמעות הכא"ש וולא מלינו מי שחולק. בפירוש כ"א הר"ד. . ול"ע שפסק השו"ע נראה היפור מזה .. שסתם בסייד וכייה ובגדעו ופסלו נוטל מה שחידש ולא באה דדווקא בלא היי דעתו אכולו הומשמע דאפיי בסתם סגי בנוטל מה שחידש ובקרקע בש"ז סתם דבחפירה לחוד: נאסר . והוא תמוה מאוד דאם בקרקע לאסר מיד כ"ש באילן .. וכמש"כ המו' הנ"ל וכ"ש בתלוש ולע"ג:

לש"ך סקו"ם אילן שמעמידין החמיו כו"ס כו' מיירי שנטעו מחחילה לכך כו' נראה דגירסחו הי' ובטלה אבל לגירסחינו ונטלה פשוט דדווקא בלא העמידה מחחילה דאי ל"ה הרי הוקלה כמשמשין ולריך דווקא ביטול כדלעיל ס"ג בהגה. וכ"ז שהכו"ם טומדת מחחיו אסור בהגאה אפי' במחובר מדרבנן כמש"כ החו' שם וכ"כ הריטב"א ש"ש:

למיסר לגבוה מכלל דלהדיוט שרי. והחוי הקשו שם דמחי למיסר לגבוה מכלל דלהדיוט שרי. והחוי הקשו שם דמחי שריך מנה"מ דמהים דמחי החור שמי למיסר ע"ש. ול"י כלל קושי דלכחו" בפשי דבלחו קרח הוה מיחסר ע"ש. ול"י כלל קושי דלכחו" בפשי דבלחו קרח הוה החור מיחסר ע"ש. ול"י כלל קושי דלכחו" בפשי דבלחו קרח הול המרכן דסוה בכלל כל כו"ס דמ"ו דמהך סברה דמדחסר לגבוה כנ"ל חות דלפינן דבע"ח חינן נחסרין ובל"ה אדחי הוה בכלל כל כו"ס ע"ש. [חלח דלפי"ו ל"ע קלת סונו החקדמת שם דפריך למ"ל קרח לחסור לגבוה דנולף מק"ו מחמנן והח קרח קחי להחיר להדיוט]. ובזה מיושב מהשהקשו על הכמב"ן והפוי דלת מהני בישול לגבוה ח"כ דילמח הח דחסר לגבוה הייט חפי" בביטול בביטול לה לריך קרח. דפשי דלגבוה חסור מפי בביטול כדין כל ככיטול לה לריך קרח. דפשי דלגבוה חסור מפי בביטול כדין כל ככיטול לה לריך קרח. דפשי דלגבוה חסור מפי בביטול כדין כל כנים להי בביטול כדין כל בכיטול לה לריך קרח. דפשי דלגבוה חסור מפי בביטול כדין כל בכיטול לה לריך קרח. דפשי דלגבוה חסור מפי בביטול כדין כל היים בריטול היים ברים בל היים ברים ודוק ב

ם"מ" וו"א גם בפלופו חליפין. הקשה הכ"מ דהא מסיק בש"ם דמתן החסר סבר דמעוטה דהוה החי לכל, ה"ה והע"ג דעכו"ם ושביעית הוה ש"כ ס"ל דמלמדין א"כ לדידן דקי"ל דאין מלמדין ע"כ מעומא דהוא: קאי לחליפי: חליפין ..והנראה: דהנה החו? הקשו במאי שייך בזה שני כסובין דהא בשביעית: האחרון: לבד נחפס ג ואילו הכא אסרים לעולם למ"ד דאסות והנראם לו דסבר כמ"ד לעיל דאבני סר. שנדלדלו אסור . וכמבואר בסוגיי דדריש שקן משקלנו דאע"ג דאיכת למילף לסיתרת לת חיחי . וא"כ ה"נ כיון דחליפין של פירוח שביעית: עלמן התפסין הסיוהחליפין להיות שליהס אסורין. ואחרון אחרט נמי נתפס להיות איסור. ה"נ יש ללמוד בעבו"ם דיש לאסור למולם. וכה"ג כ' הראשונים למרך הא דבעי אייים שינוי בנעבדי אע"ג. דעיקר איסור נעבד יליף מאמנן ובאמנן שינוי מותר... א"כ דיו לבח מן הדין להיות: כלדון בי וכן - הקשו החוץ .. וכ' . דמשום חומהח דעכו"ם יש להחמיכ יותר ע"ם. וה"נ בוה דהכל . וכ"ע למ"ד דגלי קרא דלא סיתי להיתרא . אפי במידי דמסברא הו"ל למילף להיתר. דודחי דכ"ם דהו"ל למיסר בעכומ"ז החליפין לעולם. בלח קרח. וא"כ מדכתב הכא קרא לאסור בעכו"ם. אף דהוה ילפינן משביעית

שפיר הוה ש"כ. כבחיתה בקידושין דכל שחחד מיותר הוה ש"כ.
וכ"ז למחן בחית לה החי דרשת דשקן להחמיר. וח"כ הח דחמר
הש"ס דחידה סבר דמלמדין נרחה דחינו אלה בשני כתובים דהכה
דווקה. והוח לפי דהוח סבר דל"ד לשקן. וחין להחמיר כ"כ
בעכו"ם ושפיר אינעריך קרח ולה הוה כלל ש"כ. [וכעין זה כ'
הריטב"ה עפ"י דהכו ע"ש]. וח"כ לדידן דכ"כ ריש סי"ז דשי
הרמב"ם דסוני הש"ם לה סבר הך דרשה דשקן. ודחי יש לפסוק
הרמב"ם דסוני הש"ם לה סבר הך דרשה דשקן. ודחי יש לפסוק

םימן קמו ס"א וכ"ם של ישראל שאין לה בפילה כו' ערש"י דנ"ב ד"ה שמעונה גניוה שפי' כשהיא שלימה גוכוה בקרקעל אבל הריטב"א כ׳ דל"ה אלא ביעור .ככל דין כו"ס ולסי׳ רש"נו הוה א"ש. מה שהקשון שם הרמב"ן והראב"ד אהא דבעי מנין לכו"ם של ישראל שטעונה גניזה דח"ל מואשיריהם השרפו. דמסקינן דטעמת משום דגלי ישרחל דעקיי׳ דניחת להו והוי עכומ"ז של ישראל 🗓 דלשי בשיוו הרישע"ב התסישאני דהרשהתם. הולרך דווקא שריפה . ושל ישראל אין דינוי בשריפה . [ובאמת כבר כתבו דהתם שאני כיון דישראל גופיין לא פלחי לא מבטלי ." ועכומ"ז ונמי לאו דידהו הוה. ולא הוה שלוחי לבטולי ע"ש. וכזה נדחה מה שהוכיח הכאב"ד המשמשין של ישראל אין להם ביטול מונמלמם את מובחותם. דע"כ התם שאני כנ"ל. ולוה כיון הר"ן שכץ על זה ולי אין זה מוכרע שהרי. הרמב"ן הוכרח לומר כו'...והיינו דאי ל"ה תיקשי בנילף עיקה דינא מואשיריהם תשרפו וכנ"ל]. זא"כ בהני רבוותא ע"כ לא ס"ל כרש"י. אלא דהוא דין ביעור גמור. וכן כ' החו' בשם יר"ת בחולין פ"ח ד"ה שחיקת כ"מ כו' דכל עכומ"ז לריכה שריפה תחילה דומיא דעגל ע"ש - ונראה דוהו כוונת הרמב"ם בפ"ח דכ" שוחק וזורה לרוח. או שורף ומשיל לים המלח. ותמה הב"י בוסי"ז דאם ס"ל דליה"ם ל"ב שחיקה. למה כתב שורף ע"שוו ופשוט דכוונתו כדברי ר"ת אלו. דכל עלומ"ז לריך שריפה מחילה ודוק:

ואפי? בשותפות אינו מועיל לחלק של ישראל. בהג"א הביא שהרשב"ם בשם רש"י התיר חלק העכומ"ו ע"י ברירה דכל איסורי כו"ם ברבנן וי"ב ע"ם . והוא תמוה מאד דמבואר בפסחים ובמבות: וכ"ד: הלוקה : של הנאת כו"ם . ורש"י כ' בהדיא גבי מי שהי' ביתו סמוך לכו"ס: אבניו ועליו הכל טמא דאין בריכה ע"ש: [וגס בב"ו סוסקמ"ה גבו פלוגחת דחליפי חליפין כ' כיון דחיסוחת דרבנן הוא גקטוגן: לקולא: ש"ש־ והוא: חמוה דלמה לא הוה איסור דאוריי'. ובכ"מ השמיט זה ע"ש] . ולכאו' הי' נראה כוונת ההג"א דהכא הוא דהוה דרבנן.. וס"ל דהעיקר. מדאוריי׳ כמו ששנה כבי בילדומו דישכאל. אדעתי׳ דעכו״ם פלח. אלאי דבוקנותוי מומרא בעלמא מדרבנן הוא וא"כ מן הסורה גם חלק הישראל נתבטל וליכא איסורא כלל. אבל לענ"ד יש להוכית דהוא מדאני מהא האמהונן שם נ"ג דואשיריהם תשרפו באש הוה משום אשירות שהיו בשעת העגל דגלי ישראל דעתייל דניחה להו . אבל הנך דמעיקרא קודם שניתן לאברהם דהוה דעכו"ם בביטול בעלמא סגי להו ע"ם מהנה כ' החו' ברה"ם (די"ג) גבי שומר שהקריבו שבראל בכניסתן לארן ב דמוכח ההם הקרי לי' קליר עכו"ם דים להם חלק במה שורעו ונטעו חלא דדידהו בביטול בעלמא סגי. וא"כ עכ"פ הוה ישראל ועכו"ם בשותפות. ואי דמדחוריי בכה"ג אדעתי דעכומ"ז פלחווש להם ביטול א"כ אכתי קשה החם דגם חלק ישראל יש להם ביטול מן החורה. ולמה הלכיכם שריפה . וע"כ במדאורייםא אין להם ביטול אפילו בשותפות ולע"ג:

ב"ב אפי׳ כו"ס של עכות"ו משבא ליד ישראל וזכה בה שוב אין לה ביטול. ובש"ך הביא דעת הב"ח דאפי׳ לא זכה כה כיון שבאה לידו אין לה ביטול [ומש"כ כגון באבידה לפני יאוש או גזילה איט מדוקדק לענ"ד דאבידה של עכות"ו אינה לריכה יאוש. וגם בגזילה כיון דקונה לענין אחריות זה ודאי הוה כוכה ול"ע] והנה גם הב"י הביא גירסא זו בשור וכ׳ שיש לה מקום מדאמרון גבי בר ועכו"ם שירשו את אביהם דוכול לומר שול אחה כו"ם כו׳ ואמרינן דהקילו בירושת הגר דהוה דרבן, הא בעלמא אסור. ואפי׳ לא בא לרשות הגר דהא בבא לרשותו מבואר בבריי׳ דגם בגר

הראי׳ דאינה ירושה דחיכף יו. וגם בש"ם והקנין. הוה זי ת הגר ולק"מ לא זכי׳ הזמן

אסור. ואח"כ כ' ההגי' הנכונה וזכה! ולא פירש לדחות הראי ויפה עשה. דפשוט דלאו ראי׳ היא כלל דהרי אם הי׳ ירושה דאו' ודאי הרי הי' זוכה בה היכף לגמרי אף שלא בא לידו . וגם בנשתתפו ג"כ אף שלא בא לידו זוכה תיכף בשיחוף המעות והקנין. אף שלא בה הכו"ם לידו. וכשבא כבר לידו גם בירושת הגר דרבט ודאי אסור כיון דעכשיו כבר זוכה בה. אבל בלא זכי' שפיר י"ל דלא מיתסר. זע"ש שכ' הוכחה דבכה"ג יש לה ביטול מהלוקח גרוטאות ולכאורה הי' אפשר לדחות דהתם מ"ט שאני דטעות הוה כלא בא לידו דטעות לעולם חוזר. ונראה דמ"מ מוכח מסוגי' דבכורות שם דאי משיכה אינה קונה א"ש גם בלא מקח סעות דיכול להחזיר. לפי דלת קנה תף שכבר הית בידו. ול"ת דמיחזי. כשל ישראל .. וא"כ ודא" דה"ל יש לה ביטול ודוק. שוב ראיתי שכן כ' בהדיא סתו' והר"ן אהא דלולב של עכו"ם אם גטל ילא היינו בלעול שלא לקנות דיש לה ביטול. אבל אי כיון לקנות תו אין לה ביטול ומיבסת שיעורת כחשירה דמשה ול"ישע"ש הריובהדית דלת כיון לקנות מהכי ביטול וו"ב: הלוקח גרוטאות מהעכו"ס ומלא בהם כו"ם כו' אע"פ שמשיכה

בעכו"ם קונה במקח טעות הוא". עו' ביאור הגר"א דר"א ורביגא בבכורות פליגי ע"ז וסברי כאביי שם אלא דסוני׳ דע"ז כרבת. וכ"כ בסחל"מ ע"ש. ולענ"ד כיון דקיי"ל דהלכה כרבת לבר מיע"ל הג"ם. ודאי לא פליגי עלי ר"א ורביצא ג"כ בהא . אלא דאינהו לא מוקי לבחיי בגצונא דלא היי יודע הישראל. אלא בידוע. ואע"וב דקחני בבריי זמלא בהם כו"מ. "לא דייקו דלא ידע: והכי חסקינן ביבמות ו"ב גבי נמלאת איילונית תני שהי' ע"ש. אבל בלא ידע ודאי מודי דהוה מ"ט. ועוד נראה דלשי הרמב"ם בס"ח דפסק במ"ד דמתיר במככה לנורף ישראלו ודאיו לא קיו"ל כאביי דהא כ' התו' בבכורות שם דטעמא דאביי דס"ל דהו"ל לעיוני משום דלוקח מעכו"ם הו"ל לאסוקי אדעתא ע"ש. ונראה פשוט דאביי ס"ל כמ"ד מכרה לישראל נמי לא בשלה ושפיר י"ל דדרך העכו"ם למכור האליל שלו והו"ל לאסוקי אדעתא. אבל למ"ד דס"ל דמכרה ללורף ישראל בטלה. ואסיק בע"ז שם. דשאני הכא דאדעתא דגרוטאות זבון לי". ופירש"ר דתליקו דהעכו"ם לא ידע כלל שיש שם כו"ם . ווא"כ והאי זה לא שכיח כלל שיזרקנה בין הגרוטאות בלא ידיעתו ובודאי לא הו"ל לאסוקי אדעתא והוה מ"ט ודו"ק:

בסק"ה וכרחה דמי שהמיר הוא ואכיו כו'. ולפי שי' הפ"י במו"ת במו"מ דעובד כו"ם אינו יורש בן דת. א"כ מן הדין כל ההיתר ה"ה של הבן דת. וא"כ לא שייך כלל לאסור עליו את ההיתר כל מה שיכול ליקח ממנו. ואף שנותן לו אליל משלו לא שייך לפ"ע כיון דע"כ נותן לו. ואינו מחויב למסור נפשו בשביל לפ"ע לפ"ע כיון דע"כ נותן לו. ואינו מחויב למסור נפשו בשביל לפ"ע כיון דע"כ נותן לו. ואינו מחויב למסור נפשו בשביל לפ"ע

שהי' מכח אוכם: זה למד במרדטי מהא דהניחוה עובדי בשעת שלום בטילה אמ"ג דליכא אלא מחשבה בעלמא. ולולי בשעת שלום בטילה אמ"ג דליכא אלא מחשבה בעלמא. ולולי שאיני כדאי לכאורה דחוק מאוד לאוקי סוגי' הש"ם וילפומא דוקלל במלכו ואלקי" דהכל קאי באוגם דווקא וקרא לא איירי בהכי כלל מ"ם. וראי' מהניחוה עובדי "ש לדון לפ"מ שחילקו האחרונים בחו"מ סי"ב בשם המהרי"ע ליישב לפי של הסוברים דמחילה לריכה קנין. מהא דשהתה כ"ה שנים איבדה כחובתה. דהתם דיש לפנינו אומדנא ברורה דהיא מוחלת הוה כקנין וכמעשה גדול. אבל אמירה לחוד שפיר י"ל דל"מ ע"ש. וא"כ פשוט דה"נ בהניחוה עובדי' דיש אומדנא גדולה לכל שפיר הוה כמעשה גמור. אבל אמירה י"ל אומדנא גדולה לכל שפיר הוה כמעשה גמור. אבל אמירה דל"מ ול"מ ול"ע :

ח"ה מכרה או משכנה כו'. ובש"ך תמה דבב"י כ' להשיג על הר"ן
דמשכנה ל"מ אפי' הרהינה והגיע הזמן עי"ש [ובסוף הס"ק
ל"ל דלא כהר"ן] ול"מ נראה לענ"ד ממשמעות הב"י דלא הי' גירסתו
כלל בהר"ן והגיע הזמן. וכן משמע קלת בר"ן באמת דהא כל
הוכחה של הר"ן שם דאיירי במהורהנת דאם אינה מהורהנת מאי
רבותא דלורף. אבל כל שהרהינה אללו שפיר י"ל כיון דהרהינה אלל
לורף דכשיגיע הזמן ישברנה. מדזילא עליו ולא חש עלה שמא לא
יהי' לו מעות ש"מ בעלה. וכשאינה אללו שפור מדקדק הר"ן. כיון

דאינה ביד הישראל מאי איכפת לי'. אבל כשהיא ביד הישראל ס"ל דתיכף הוה ביטול. וע"ז מקשה הב"י שפיר. דלפי"ז הו"ל לומר בש"ם מדלא הרהינה כו' ע"ש. דהא קודם הגעת ומן אכתי לא הוה זבינת. תבל בהגיע הזמן תו הוה כזבינת ממש. וזבנה קרי לה ולק"מ. וכן כ' התו' שם ע"ב ד"ה דאי תכא בהדיא לחלק דבהגיע הזמן הוה ביטול. ובלא הגיע הזמן לא הוה ביטול. וכן נראה מהש"ם דודאי לורף ישראל לדידן הוה כלורף עכו"ם לרבי דגם במשכנה הוה ביטול. והיינו בהגיע הזמן. וכאן במחבר נקט לשון משכנה דבש"ם. והיינו בהגיע הזמן כמש"כ התו' ואין כאן סתירה. וע' חו' הנ"ל שכ' דהך בריי' דלוה עליו ע"כ אחיא ברבי מדחלי טעמא בעתידין לחזור. ולרבגן אפי' אין עתידין לחזור ל"ב דלא עדיף ממכרה. ולפי"ז נדחה רחי' הר"ן דקיי"ל כמ"ד דבלורף ישרחל ד"ה בעל. מהא דאמר מדלא זבנה דמסתמא אחיא סוגיא כרבק. וע"כ דבלורף ישראל ד"ה בטל ע"ש. ולפי סברת החו' הנ"ל אין כאן שום ראי׳. כיון דברייתא ע"כ כרבי אתיא נקט לריכותא אליבי׳ דרבי ע"ש. ומ"מ נראה דאדרבה לפי סברת החו' אית לן למפסק דאפי' בנכרי בטלה דלשי' ע"כ קיי"ל כרבי דהא הוה מחלוקת ואח"כ סחם. דהת: בהדית תכי בסיפת דמתכי בסתמת דהניתוה עובדי בשעת שלום בטילה . ולפי סברת התו' הא לרבנן ודאי אינה בטילה דלא עדיף ממכרה כנ"ל. וע"כ סחמא כרבי. ומיהו נראה דסברת החו" לא הוה אלא למ"ד דבלורף ישראל פליגי. דביד ישראל ודאי הוה גרע מהניחוה וכיון דלרבכן בל"י ל"ב כ"ם בהניחוה. אבל למ"ב דבלורף ישראל ד"ה בפלה. והא דאמרי רבנן ל"ב דווקא בנכרי. א"כ ביד עכו"ם ודאי י"ל דעדיף מהניחוה עובדי'. ושפיר י"ל דאע"ג דסברי רבנן דמכרה לנכרי לא בטלה הניחוה מודו דבטלה. וא"כ הדר דינא דמסקנא ע"כ כשי הר"ן. ממ"נ דאי פסקינן כמ"ד בארף ישראל מחלוקח. ע"כ קיי"ל כהס"מ כרבי דבטילה כנ"ל. אלא די"ל דקיי"ל דבלורף עכו"ם דווקא פליגי" ובהניחוה דמתני' אפשר דמודו רבנן כנ"ל. א"כ בל"י ד"ה בטלה. ומ"מ לולי מסתפינא אין הכרח כ"כ לסברת התו' די"ל אפי' במכרה לל"י כיון דווד אנסוהו. סמך לכרי אהך סברא איידי דדמי' יקרים מזבנה לנכרי. אבל הניחוה מדעתם ולא חששו עלי' ודאי בעלה ודוק:

הניחוה עובדי' והלכו להם בשעת שלום מותרת. תמוה לי קלת דלה כאכו הך דינא דתנא דבריי' דאם בשעה שהניחוה היו מחידין לחזור הוה כשעת מלחמה דאם אינן יכולין לחזור עכשיו אסורה ע"ש הישיב ול"ע:

יכולים לחזור ולא חזרו מוחרת. ולכאורה נראה דבגכבוה ליסטים ולא תבעוה דם"ט דאינה בסילה. הייט נמי דווקא כשלריך טורח לזה. אבל בידוע ויכול להלילה בקל. ל"ג מיכולים לחזור דכאן. ואולי י"ל דבאמת הרמוב"ם והטור השמיטו הך דיכא דיכולים לחצר דהוא מימרא דרב בלא מחלוקת דם"ל דבריי' דגנבוה ליסטים פליגי עליו. ומיהו הש"ם שם עביד לריכוחא מגנבוה ליסטים להכיחוה ולע"ג:

שנו"ם שנשתברה מאלי׳ אסורה. ער"ן שחילק דוה דווקא בעיקר עכו"ם קיימת בוה לא בטלה. אבל באין העיקר קיים בעיקר עכו"ם קיימת בוה לא בטלה. אבל באין העיקר קיים בעלה והתפל"מ הקשה עליו דהא פריך שם אר"ל משוחק ווורה לרוח משמע דלר"י ניחא דאפי׳ בכה"ג לא בעלה. ולק"מ דהר"ן לא כ"כ אלא לשנייא דאיב"א דסו"פ כל הדלמים. אבל סוגיא

דלעיל ודחי לא ס"ל הכי אלא באידך שניים שם וז"ם:

בודה הריטב"א כ' שם סברא גדולה דבכה"ג דנשחקת לאפר
בודה מודו כו"ע דבטילה אלא דלר"י בעי דווקא בפניו
ע"ש. וכראה לענ"ד ראי' ברורה לדבריו מהא דדמ"ג דפריך
בפשיטות אר"א הקפר דמלא לורת דרקון וחזר אחר עכו"ם לבטלה.
ולי"ל הא דתנן המליל מן הגיים ומן הנהר כו' פירוש דהום כנאבדה. מ"מ
ולי"ל הא דתנן המליל מן הגיים ומן הנהר כו' פירוש דהום כנאבדה. מ"מ
לגמרי ואי"ל ביטול. ולכאורה נהי דס"ל דיה הוה כנאבדה. מ"מ
הא לא איבדה העכו"ם מדעתו. אלא דאח"כ מייאש ע"כ והוה כנשתברה
מאלי ומאי פריך דילמא ס"ל דנשתברה מאלי "אסורה כר"י. ודומק
לומר דפריך דא"כ חיקשי לר"ל. דהא ר' חנינא פריך להילהך פירכא
דקשיש טובא מר"ל ובודאי לא קאי אליבא דר"ל. האין לומר כמי
דהכא דלא הוה אלא ספק נעבד מותרת כדין שברי ללמים דתנ

בהדיא דמוסר חדא די"ל דידע ר"א דהוה ודאי נעבדת ועוד די"ל דדווקא במולא שברים דיש בזה ספק שמא שברה בכוונת ביטול. אבל הכא דנשתברה ודאי מאלי' י"ל דס"ל בפשי' דודאי לא הוה ביטול. וע"כ דבס"ד דהוה ס"ל לדמויי לנהר דאבודה לנמרי. בזה ודאי כל שבפני' ודאי הוה ביטול לכו"ע . וה"נ ס"ל דודאי חיכף נחוודע העכו"ם והרי ודאי בטלה ופריך שפיר:

דרים דהתו' בפסחים (כ"ז) ד"ה חוץ הקשו דלמ"ד נשתברה מאלי' מותרת תיקשה הא דתנן התם כל הנשרפין אפרן אסור חוץ מעלי אשירה. דליהוי כנשתברה מאלי׳. זואין לומר דאיירי בשל ישראל דלי"ל ביטול. דהא אמר החם דלהכי בהקדש שם חני לעולם אסור. ולא באשירה משום דאשירה יש לה ביטול ע"ש. ולכאורה הא פריך הכא בע"ז מכמה משניות ומשני כדרבא דע"י ישראל גזרינן דילמא מגבה לה והדר מבטל לה וא"כ י"ל דה"נ בנשרפה ע"י ישראל. ול"ל דכוונתם לרב"ח דאוקי התם בנפלה דליקה מאלי' דאי ל"ה בהקדש נפיק לחולין וא"כ באשירה בכה"ג בטל. והנה לשי" הריטב"א הנ"ל הוא קשה יותר דהא לשי' אפי' למ"ד אסורה. מ"מ כיון דנעשה אפר שרי גם לדידי' חיכף כשנחוודע לעכו"ם. וא"כ לא שייך למיתני אסורה סתם דהרי היא ניתרת כשיודע לעכו"ם. ומ"מ נראה דאין קושי' מוכרח כלל דו"ל שפיר דאיירי בשל ישראל. ומ"מ כיון דבשל עכו"ם יש לה ביטול לא שייך למיתני לעולם. כיון דתני סתם אשירה ובשל עכו"ם יש לה ביטול ודו"ק:

מזבח של כו"ם .אסור עד שינחן רובו ע"י עכו"ם ובימום שנפגם מותר. בלח"מ הקשה דהכא בתשמישים אמרינן בהדיא דאפי׳ למ"ד עובדין לשברים הנ"מ עכו"ם עלמה אבל חשמישים שבקי להך ומייתי אחרינא. וא"כ למה כ' ע"י עכו"ם ע"ש. והנה באמת גבי בימום כ' שנפגם בסתם. והנראה דהנה זה נראה ברור דאע"ג דבתשמישין נשתברה מאלי' מותר. מ"מ בנשתברה ע"י ישראל ודאי אסור גם בתשמישים. וכמו לר"ל בעכו"ם עלמה דם"ל דבטילה בנשתברה מאלי'. וא"ר דע"י ישראל מודה ר"ל דגזריכן דילמא מגבה לה והדר מבטל לה . וה"כ לדידן בתשמישים. ובהכי א"ש דהולרך רבא לשנויי אליבא דר"ל אט"ג דכבר פסק כר"י לבר מחלת. משום דנ"מ אליבא דר"י בתשמישין. והנה כ' התו' שם גבי מלא לורת דרקון וראשו חתוך דבחתוכה ל"ש מאלי' ומשו"ה אין לספק אלא או ע"י ישראל או ע"י עכו"ס ע"ש ופשוט דה"כ במזבח נחילת רובו ודאי ל"ש מאליו, אלא ע"י אדם או ישראל או עכו"ם. וא"כ א"ש דהא אמר שמואל דמלא שברי כו"ם מותר. והרמב"ם לא הביאה משום דשמואל סבר כר"ל דנשתברה מאלי' מותר. וא"כ הוה רוב להיתר. ע"י עכו"ם. ומאלי'. ואיסורא אינה אלא לד אחד ע"י ישראל. אבל לדידן לר"י דנשתברה מאלי אסורה א"כ אדרבה רוב לאיסור. וא"כ בתשמישין דגם לדידן נשתברה מאלי' מותר. ג"כ מלא שברים סתם מותר. דהוה רוב להיתר כנ"ל. והשתא א"ש דבבימום נקט סתם דנפגם מותר. דהיינו במולא נפגם מותר. כיון דבתשמישין נשתברה מאלי' מותר רובא להתירא בין מאלי' ובין ע"י עכו"ם כנ"ל. אבל מזבח מאליו ל"ש. וא"כ במולא סתם. הוה ספק אחד. אי ע"י ישראל או ע"י עכו"ם. ואסור מספק אם לא בנודע שע"י עכו"ם נפגם. וכוונתו להוליא ע"י

ישראל. דמאליו ודאי ל"ש וו"ב: בש"ד ולכנות לה שם גנאי. בש"ם יליף לה מואבדתם את שמם. ולכאורה ל"ע לפ"מ דמבואר בסוגי' דלמ"ד דדריש דואשיריהם תנדעון לתוספות שאסור. ע"כ נ"ל דהנה ואח"כ שרוף מאבד תאבדון. וא"כ לריך ואבדתם ללריך לשרש אחרי' ולי"ל קרא לכנות לה שם . והא אכן קיי"ל ברסקמ"ה דתוספחו אסור א"כ לדידן לי"ל כלל קרא לכנות לה שם. והנראה דהנה באמת מסיק התם יכול לא לשבח ולא לגנאי ח"ל שהן חשקלנו כו' ולכאורה א"כ למה לא ילפינן כולה מילתא משקן כו' ונראה דס"ל כמ"ד דאבני הר שנדלדלו אסורות ודריש לי' להך שקן להא מילתא דאע"ג דאיכא לאחויי להחירא לא חיחי וא"כ לא מלינו למילף עיקר מילתא לחידושה דלכנות שם. אבל לבתר דיליף דלריך לכנות לה. תו ודאי שפיר ילפיכן מיכי׳ דהייכו לגכאי. כיון דהאי דרשא כייל דנחמיר בעכו"ם לחומרא. שפיר ילפיט מיני' דגם בזה נקטי' לחומרא. וא"כ כ"ז

להר מ"ד דאסורות. אבל למ"ד דמותרות. ול"ד שם הך קרא דשקן לההיא דרשא דלחומרא כנ"ל. א"כ באמת קשה לכאורה האי קרא דשקן למאי אתי. ולפי"ז א"ש דאיהו ס"ל דתוספתו אסור וא"כ לי"ל יחורא לכנות לה שם כנ"ל. ואייתר לי' עיקר קרא דשקן לגמרי. ושפיר יליף מיני' עיקר דרשא דלכנות לה שם. וא"כ א"ש דהרמב"ם לשי׳ דפסק לעיל שם כמ"ד מותרות ושפיר אייתר לי׳ לתכי ודוק: סימן קמח ס"ב נשת ונתן אסור בהנאה. הריטב"א כ׳ דמסתברא דלא אסור אלא לדידי' משום הנסא. אבל לא קנסו בנו אחריו וכמו מכוון מלאכחו בחוה"מ. וכ"ש דלאחרים שרי. ומסתימת הפו' לא משמע כן. וכ"כ מלשון אסור בהנחה. ועוד יש לדקדק מהא דסי' קמ"ט ס"ג גבי נושא ונותן ביריד ונותן מכם לכו"ם מבוחר דמעות וכ"מ יוליכם ליה"מ. וה"ז מבוחר

בהדיא דאסור לכל. והרי החם במכם ס"ל לר"ל דרבנן פליני עלה וסבר דשרי לגמרי. ואפ"ה למאן דאסר ס"ל דאסור לגמרי. וא"כ כ"ש הך דהכא דחמיר טפי דכו"ע מודו דאסור. דודאי יש לאסור לגמרי בהנאה לכל ול"ע:

"סק"ג כתב לתרץ קושי הב"ח על רש"י דפירש אהא דאסור משום דחזיל ומודי. דעבר משום לח ישמע על פיך. דלמה לא פירש משום לפני עור. וכ' דלפ"ע ליכא אלא בחרי עברי דנהרא. ואפי' להיש מחמירים אינו אלא מדרבנן. אבל משום לא ישמע על פיך עובר בכ"ג דמ"מ נשמע ע"י ע"ש. והנה המחמירים הוא הר"ן שם. והרי הר"ן כ' בפירוש בסופ"ק בשם הרמב"ן אהא דאמרינן אסור להשביע לעכו"ם משום לא ישמע על פיך דאינו אלא מדרבנן דהרי הישראל אינו משביעו בשם כו"ם אלא הוא נשבע מעלמו ע"ש. וא"כ כ"ש בהאי אזיל ומודי דהכא דאינו כלל ע"י ליווי הישראל דודאי אינו אלא מדרבק. וא"כ הדר קושי' לדוכתא דמדרבגן ת"ל משום לפ"ע. דהא שי' הר"ן דמדרבגן עובר בלפ"ע אפי׳ בלא קאי בתרי עברי דנהרא. [ובאמת כבר בארתי שם דע״כ דבלשאת ולתת עמהן לא הוה אסרינן כלל בה"ג. משום לפ"ע אפי" מדרבנן ע"ש. ומ"מ לענ"ד לעיקר הקושי דהכח חין לנו לורך בזהן והנראה דלא שייך לפ"ע. אלא כשעושה העבירה ע"י דבר זה שאנו נותנין לו שבדבר זה גופי' טובה עבירה. אבל כאן שע"י שמרוית ע"י הישראל. הוא אזיל אח"כ בעלמו ומודה לעכו"ס. לא שייך בזה לפ"ע. ותדע דהא מפרנסין עניי עכו"ם ומבקרין חוליהם. ול"ח בזה משום לפ"ע דאזיל ומודי [ובאמת גם איסור דלא ישמע על פיך מדינא ליכא הכא בכה"ג כמש"כ הרמב"ן. אלא דמלינו הכא שהחמירו בזה גבי משביע לעכו"ם כנ"ל. ומשו"ה פירש"י זה גם בהא דלפני אידיהן דהכא. אבל בלפ"ע לא מלינו בכ"ד שהחמירו בכה"ג וכה"ג כ' הב"ח באו"ח סקס"ט ס"ב גבי הא דלא יתן פרוסה לעני אלא א"כ יודע שנטל ידיו. דדוקא כשיאכל בלא נ"י דלכתחילה הוא נותן לו לאכול איסור. הוא עובר משום לפ"ע. אבל כשלא יברך עליו. בזה בשעה שנותן לו אינו עובר. ואם

אח"כ אינו מברך מה עליו לעשות ע"ש היטיב: בהגה ועוד דאית בזה משום איבה אם נפרוש עלמנו. ערא"ש סוס"י י"א י"ב דכ׳ ראי׳ ממו"ק דאפי׳ משום דבר

האבד התירו בזה. ומסיים שכ"כ רב האי ע"ש: סיבון קמש ש"ך סק"ב אבל הר"ן חולק דבסכמת נפשות שרי דל"ד למעיין דנראה כעובד. אבל הכא אינו אלא נראה כהולך לעבוד. ונראה לי ראי׳ לזה דהא עריות דמי לעכו"ם. ואי בנראה שהולך לעבוד מחויב למסור נפשו א"כ גם בנראה שהולך לעבור על העריות מחויב למסור נפשו. וקשיא מעשה דר"י בשבת קכ"ז גבי מטרוניתא דנעל הדלת כו' דהרי הי" כראה להולך לעבור על עריות לפי שי' הנ"י בסקנ"ז דנכרית הוה כעריות אפי' בלנעא. ולא הותר אפי' במקום ס"נ. ואולי דאף דבעכו"ם בהולך למקום דאין דרך אחר נראה כהולך לעבוד גבי עריות לא הוה הכי ותדע דמסקינן בדל"ו דב"ש וב"ה גזרו על יחוד דעכו"ם ואי ס"ד דוה חשיב כנראה להלוך לעבור. א"כ למה הולרך לגזירת ב"ש וב"ה ת"ל דאסור משום מראית העין שהוא איסור גמור בכל

האיסורים וע"כ דלענין זה אפי' יחוד לא הוה מ"ע ול"ע: מן"ן סק"ח חבל המעיין ברמב"ם ירחה שיש לו פ"ח במשנה זו ר הלכות עכו"ם סימן קמט קנא

כו אסור לו להנות מאוחה עיר בהליכה דרך הוכה. לא זכיתי לשמוד על פירוש זה. דאיך שייך לאסור משום הנאת הליכה בדרך כבושה לרבים לכל בני העיר. מי גרב זה מכומ"ז שהיה לה מרחן או גיגם דמבואר בסי' קמ"ג דמותר להנות ממנה שלא בטובה. זהכא שהכל הולכין בדרך הזה פשיטא דהוה שלא בטובה ולע"ג: הולכין ליריד של עכו"ם כו'. לפי דברי המחבר בס"א פשוט דהחילוק בין סעיף זה לס"א דהתם ביריד שהוא לכבוד כומ"ז ומתקבלים שם חל עובדי כומ"ז לכבודה: והכא בסתם יריד לסחורה אלא שהתגרים נותנין מכם לאליל ובזה מיושב קושי התו' בדי"ב ע"ב ד"ה אבל שהקשו אההיא דפרק א"מ דאמרינן ישראכ ההולך ליריד בחזרה אסור דוראי עכו"ם זבין דאי גלימא זבין הכא מעוטרות כו'. ולפ"ז פשוט דהתם איירי ביריד שהוא לכבוד כומ"ז מעוטרות כו'. ולפ"ז פשוט דהתם איירי ביריד שהוא לכבוד כומ"ז דאסור לישראל לעולם להלוך שם ואפי לעבור משם למ"א כמבואר דאסור לישראל לעולם להלוך שם ואפי לעבור משם למ"א כמבואר דאסור לישראל לעולם האייתי לה אמתני' דההולכין לתרפות וכמו בס"א. זכן מוכת שם ראייתי לה אמתני' דההולכין לתרפות וכמו

לשם בהגה וחף אם יניחו לו המכם אסור. עט"ז דרש"י וחו' כ'
דמה שמניחים לו המכם ל"ח נהנה דנודידי קא מחהני:
ולענ"ד דרש"י והחו' שם קאי לרש"י לשי' בההיא דמרחן או גינה
דאין נהנין בטובה היינו בשכר אבל שלא בשכר אין שום איסור.
אבל לשי' ר"ת דפירש שם דבטובה. היינו אפי' בלא שכר. אלא
שלריך להחזיק טובה להכומרים. ובשביל זה חשוב כנהנה מן הכו"ם
ע' מש"כ בסקמ"ג: וה"נ עדאי דבהנחת המכם לריך להחזיק להש
טובה א"כ חשוב זה ג"כ כנהנה מכו"ם ואט"ג דכ' דרווקא
כשהגינה לפני אליל ממש י"ל דה"נ כיון דהמכם הי' לצורכי האליל
משיב כנהנה מן האליל ודו"ק:

שפי' שם התו' ע"ש:

מש"ך שקי"ה כ מהרי"ק אמר המושל שמש היהודים יותן לאליל מותר דאינו יולא מכיסם אלא מכיסו כו'. ולכאורה הוא סוגיא מפורשת בדט"ז של בית רבי היו מקריבין שור של פטם ביום אידם. ופירש"י מס למלך. יהי׳ לעבודה אליל. ומסיק שם חיסר ד' ריבבן שלא היו מקריבים אותו היום כו'. ופריך שם בפשי' דלמה הולרך רבי לזה ע"ש. ומוכח בהדיא דליכא בזה פום איסור. ובריטב"א שם ביאר בזה היטיב דליכא בזה שום איסור ע"ש ודוק: ובריטב"א שם ביאר בזה היטיב דליכא בזה שום איסור ע"ש ודוק: ס"ר, ישראל ההולך ליריד של כו"ם כו' אסור לישא וליחן עמו. היינו בחזרה וכ"ה בש"ם וברמב"ם בפירוש. והך יריד אינו ליום חג. אלא לסחורה לכבוד כו"ם והוא מבריי' וע' מש"כ בס"ג. והך דסקמ"ח סי"א היינו לחג וזהו מימרא דשמואל בם אמתני ההולכים לתרפות כו'. ובכ"מ נראה שנחערבו שם הדברים ע"ש

היטיב ודוק: סיבון קנא ש"ך סק"ו כ' ליישב סמירת הרח"ש והתו' דבע"ו כ' דהיכי דלא הוה תרי עברי דנהרי ליכת אפי' חיסורא דרבנן ובשבת כ' דבישראל ודאי אסור. שהרי מלווין עליו להפרישו וכ"ש שלא יסייעו. דהתם בשוגג. וההיא דע"ז הייכו במזיד והוא נכון. וראי' לדבריו דבפ"ק דע"ז (די"ד) גבי לפני דלפני כ' ג"כ הרא"ש דהנ"מ בעכו"ם אבל בישראל חיישינן לעולם לשום מכשול. וה"ר מהא דפסחים מארבא דחיטי דטבע בחישתא דאסור לזבוני לעכו"ם דילמא אתי לזבוני לישראל. הרי דמש"כ הרא"ש אבל בישראל כו' כוונמו היינו בשוגג כההיא דארבא דאייתי. דבוה חיישינן בכ"ג שלא יבא מכשול לידו. ובהדיא ק־"ל בסו"פ אוא"ב מאסמכתא דקרא דלריך להודיע להלוקח שלא יכשיל את הישראל. [אלא שאני מתקשה בזה דבשוגג לא שייך לוא קאי בתרי עברי דנהרי דכיון דאם יודיעו לא יקח א"כ לעולם הרי הוא כקאי בתרי עברי דנהרי. ולכאורה עיקר משמעות לפ"ע קאי בהך גוונא דוה לא ידע. ומיהו בסופ"ה דב"מ כ"ש מר דמישתלי וגורם קללה לעלמו נרחה דליכח בזה לפ"ע דאוריי' דחי ל"ה בו"ל למנקע טפי חששא דאוריי': וי"ל ול"ע]. אמנס מה שרלה להשוות דברי הר"ן לזה ל"נ כלל. דהר"ן בהדיא קאי במויד. ואפ"ה ס"ל דאסור לסייע טוברי עבירה בשום דבר. ובאמת זה מבואר ופשוט בכ"ד בע"ו דט"ו ובדנ"ה שם מפורש בברייתא המור לסייע ידי עוברי שבירה, ובסו"פ הניוקין ובכ"ד. אלא שלריך להבין ש" הר"ן איך

מפרש גוף הסוגי דד"ז שם דמפורש דמשום לפ"ע ליכא באית לי'
בהמה לדידי' ומוכח בהדיא דאפי' איסור דרבק ליכא בזה. דאי
ל"ה הא גם לפי טעם דהרווחה דאסור גם באים לי' לדידי'. ודאי
אינו אלא דרבקן. ול"ל דדעתו לפרש דדווקא התם מסתברא ליי
להש"ם להקל בזה כנוו שהתירו בסו"פ הניזקין לאשת חבר להיות
בוררת וטוחנת עם אשת ע"ה משום ד"ש. וה"כ ס"ל להש"ם שיש
להתיר זה כאן משום איבה. אבל בל"ה ודאי דלעולם אסור לכייע

הקשה ע"ז ההא לשי' ר"ת איסור דלשאת ולתת היינו בש"ך הקשה ע"ז ההא לשי' ר"ת איסור דלשאת ולתת היינו במילי דתקרובות ואפ"ה אמריכן דבגולה דווקא יום האיד עצמו ויום שלפניו לא אסור כלל. ולענ"ד פשוט דאיסור השטוה לעכו"ם הוא בכלל איסור ד"רים המיוחדים לכו"ם וקיי"ל בס"א דאסור לעולם ואינו כלל משום יום אידן ותקרובות דר"ת היינו ע"כ בשאר מילי דובני להכי ולהכי ואינו בכלל דברים המיוחדים. אבל שטוה אין דרכו ללל אלא להכי ומיהו ביותר מיום שלפניו בשטוה דמצוי לקנות. אין דרך העכו"ם להקיים כ"כ. וע"כ דהוא לד"א. ובאמת ברור כמש"ר הגר"א דבוה הכל לפי הענין:

מקום שנהגו שלא למכור בהמה דקה כו'. בש"ך השיג על העט"ו שפתב הטעם משום גזירה אטו בהמה נסה דהא הוה גזירה לגזירה וגם בתו" ורש"י כתבו הפעם משום רביעה וע"ש שהביא דברי התו' שם וכ' של"ע. וערש"א שבאר דברי התו' היטיב. ומבוחר שם דדעה החו' דלפ"מ דהדר בי' רב. וס"ל דעכו"ם חם על בהמתו שלא תיעקר: אין הטעם משום רביעה דל"ח לה כלל. אלא גזירה אטו בהמה גסה ומשום מלאכה. ומש"כ הש"ך דהוה גזירה לגזירה. ע"כ לאו קושי' הוא דהא בשבורה שם כ' רש"י ותו' בהדיא דהוא גזירה אטו שלימה. וע"כ דל"ח בהא גל"ג וכ"ש די"ל כן בבהמה דקה דלא הוה הקנחא גמורה אלא מנהגא [וע"ש ד"ה מקום כו' וא"ת מקום שנהגו שלא למכיר למה לא תלינן דלשחישה זבנה. נראה לכאורה דם"ל נמי דהוא משום גזירה דב"ג ומשום מלאכה. דלרביעה לכאו' ל"מ תלי בשחיטה. די"ל דרובעה ושוחטה כדלקמן ר"פ ח"מ. ומיהו בהתחלת הדיבור שם כתבו בפירוש משום רביעה. ול"ל דכוונתם למש"ב בדט"ו ד"ה אימור דהא ל"ש ע"ש. אבל דבריהם שם אינו מוכרח לפי רמסקנא ע"ש ול"ע]. ומיהו כ"ז לפי דבריהם כאן. אבל לקמן רי"פ א"מ בד"ה ורמינהו ובד"ה רבינא מבואר בהדיא דם"ל דגם לפי המסקנא טעמא דמקום שנהגו שלא למכור דהם החמירו שלא לסמוך על פעם דחם על בהמחו וחשפו לרביעה ע"ש היטיב:

ב"ן אין מוכרין להם בא"י דבר המחובר לקרקע פי' סך מתני' בא"י דבחו"ל קימ"ל דמותר למכור גם קרקע גופה כ"ם מחובר. והרמב"ן כ' דש"ה דיכול למכור משיקון. ולולי שאיני כדאי הוא רחוק דא"כ מ"ע דר"מ דמחמיר בזה כו"ה לגזור דילמא אתי לשהויי [ואע"ג דר"מ ודאי אסר למכור שדות אפי' בחו"ל מ"מ אינו אלא גזי' בעלמא וגם דותק הוא לומר דאין הטעמיה שוין ודוק]. וסגר"א כ' ראי' מהא דפריך שם הא דקל ביש מוביק והא תכן אין מוכרין במחובר דילמא קאי בחו"ל. ואפשר דסתם מתני' בא"י הוה דהא תכי רישא אידיהן סתם. והוה דרומאי כדאמריכן בגמרא. והיינו מבים דאינהו הוו או בא"י ע"ש:

ל"ר בהגה והאידנא נהגו להשכיר אף לדירה. ע' תו' דהאריכו לוקדק דבא"י נמי לא הוה אלא מדרבנן. וא"כ בחו"ל ל"ג. ולכאורה אין מובן דבשדות שם דתליא משום חובת קרקע שפיר אמר התם הש"ם דכיון דבא"י גופה לא הוה אלא מדרבנן בחו"ל ל"ג. התם הש"ם לענין לאו דלא תביא חועבה לביתך מאי נ"מ בין א"י לחו"ל. דעכו"ם ודאי נוהגת בין בארן ובין בחו"ל. ובתחי' חתרו שם הרבה למלוא לד קולא בחו"ל ע"ש ובשי' זו לא כ' שום טעם. שוב מלאתי הסבר דבריהם בהר"ן. דכ' דכיון דהוא מדרבנן לא החמירו אלא בא"י. משום דשם ליוה הכתוב לשרש אחר עכו"ם. אבל בחו"ל:

לשם השוכר בית מעכו"ם יש להחמיר שלא להנית כו"ם: היינו דשכירות קניא לחומרא. ולכאורה ל"ע דהא מהך גופה דהוכית

הש"ם דשכירות לא קניא יש להוכיח דגם לחומרא ל"ק. דהא תני רישא
דישראל ששכר פרה מכהן יאכילנה כרשיני תרומה. ואי קניא לחומרא
היכי שרי להאכילה. ומיהו התו' כ' דע"כ מרישא ליכא ראי' דל"ק.
דהא הש"ם לא דייק אלא מסיפא. וכ' דרישא איירי במזונותי' על
הכהן. ומשו"ה ודאי שרי ע"ש. אבל ביבמות כ' התו' דגרסינן גם
ברישא אע"פ שמזונותי' עליו ולריך ליישב למה לא דייק מרישא.
והנראה די"ל דשאני הכא דאפי' אם שכירות קניא. מ"מ רשאי
להאכילה תרומה דל"ג מעבד מעוכב גט שיחרור דקיי"ל דאוכל
בתרומה. וה"נ הרי הגוף ע"כ סופה לחזור לכהן. [והתו' בגיעין
מ"ב ד"ה מעוכב כ' דגם בח"ע וחלי ב"ח אוכל בתרומה וא"ש עפי.
אבל זה ע"כ ליתא בדתנן ביבמות ס"ז דהעובר פוסל ע"ש. ול"ל
דכוונת התו' דאינו אלא דיש לו זכות בתרומה למכור ע"ש]. ומשו"ה
אע"פ ששכירות הישראל קונה מ"מ כיון דעיקר הגוף של כהן שפיר
יכולה לאכול:

לכאורה הי' נראה להחמיר מט"א דהא מעיקרא הוה בעי לאוכוחי דקני מהא דאסור להשכיר לעכו"ם לבי"ד ודחי דשאני עכו"ם דחמיר ע"ש. הרי דבסברא דקניא ס"ל המ"מ מחמירין שלא להכנים משום חומרא דעטומ"ז. וא"ב ה"ג לפ"מ דמסיק דל"ק יש להחמיר שלא להכנים גם בשובר ישראל אע"ג דל"ק משום חומרא דעכו"ם. אבל בפסחים (ד"ו) משמע דלא קיימא הך סברא חומרא דעכו"ם. אבל בפסחים (ד"ו) משמע דלא קיימא הך סברא דחומרא דעכו"ם דהא התם אייתי הך דלא ישכיר לו לבי"ד לאוכוחי דשכירות ל"ק ולא דמי כלל משום הך סברא לפי המסקנא:

והבר, החו' הקשו דהא קיי"ל בב"מ דשכירות ליומא ממכר הוא ע"ש. וללענ"ר ליישב בפשי' לפתש"כ הרא"ש בפ"ג דסוכה דנתנו לו אתרוג במחנה על זמן ואח"כ יחזיר לנותן זה לא חשיב לכם וא"י לנאמ בו וה"ר ברורה מהא דלא ליקני אתרוגא לינוקא דמקני קני אקניי לא מקנה. ואי איתא יתן לו לומן שילא בו ע"ש הרי דזה לא חשבה חורה לכם. וא"כ לק"מ דנהי דשכירות ודאי היא כמכר ליומא ולומנה ה"ה כשלו. מ"מ האבמקום שהגריכה חורה לכם לא חשבתו חורה לכם אלא שיהא שלו לעולם כנוש"כ החורה לכם לא מיהא שלו לעולם כנוש"כ הרא"ש הנ"ל. וא"כ ה"נ לא מיקרי ביחך ונכון. וא"כ גם בקונה הרא"ש הנ"ל. וא"כ ה"נ לא מיקרי ביחך ונכון. וא"כ גם בקונה

לומן הדין כאן כמו בשכירות בין להקל ובין להחמיר ול"ע:

ניין רמב"ם פ"ט הי"ג דהמוכר ביתו לעבודת כו"ם דמי׳ אסורין
בהכאה. והוא מבריי׳ גיטין (מ"ד) והב"י הביא זה בבדה"ב
בסקמ"ג בשם הא"ח ע"ש. ובשו"ע לא הביאו בשום מקום. והנראה
לי דם"ל כפי׳ הראב"ד דהיינו בקדמו הטובדי כו"ם ועבדוהו קודם
שיתנו לו מעותיו. דכבר נאסר בהנאה ברשותו. ודמיו חליפי עכו"ם.
וא"כ אין כאן חידוש והוא ממש דינא דיין בסקל"ב ס"ב דמשך עד
שלא פסק דמיו אסורין. דנאסר בנגיעה קודם שקנה. וכ"ש בכו"ם
שלא פסק דמיו אסורין. דנאסר בנגיעה קודם שקנה. וכ"ש בכו"ם
שלא בכר ובנה אפי׳ כו"ם עלמה שכרו מותר אע"ג דכו"ם של עכו"ם
אסורה מיד משום דעד מכוש אחרון לא נאסר. משו"ה אין איסור

שיעבר. דאין דמיו אסורין כל זמן שלא נאסר קודם ודוק: סימן קנב ס"ח. עכו"ס שעשה משתה לחופה בנו או בתו אסור לישראל לאכול שם כו'. בנה"ך לדד לקיים דברי הדרישה דאפשר להקל היכי שיש לחוש הרבה לאיבה. דבפירש"י מבואר דעיקר האיסור משום דאויל ומודי ומנינו שהקילו בזה משום איבה ו"ל דקרא אסמכתא בעלמא ע"ש. אבל בריטב"א מבואר בהדיא דאיסורא דאורייתא הוא ולא מקילין כלל משום איבה ע"ש . ולולי שחיני כדחי אפשר לדון בדבר דאע"ג דיליף מוקרא לך דהיינו משעת הריאה י"ל דמדאורייתא היינו דכשאוכל לבסיף מזבחו אסור מתחילת הקריאה דהיינו ההליכה. וכן משמעות הש"ס ברי"פ ח"נ גבי לחו דמשקלות למ"ל לעבור עליו משעה עשי' ע"ש. ומלשון משעה עשי' ולא נקט לעבור על עשי'. משמע דדווקא כששקל בחסירה עובר מתחילה משעת העשי'. אבל כשלא שקל. על העשיי לחוד לא הוה איסור דאוריי'. וכן משמע בהדיא משמעות הפו' בסרל"א ע"ם. וַה"כ קרא כתיב וקרא לך ואכלת מובחו וי"ל דכשאכל מובחו מבר משפת קרואה. אבל כשלא אכל אלא מאכל כשר איגו מדאו'

אלא מדרבנן. כמו במדות ומשקלות שם. ועוד דאפי' נימא דעל קריאה לחוד כמי מדאו' הוא מ"מ הא קרא מיירי בוזבחו לאלהיהן דיש שם מקרובות איסור. אבל בליכא בודאי מקרובות לכאורה ברור דליכא איסור דאוריי'. ואת"ל להחמיר עוד דקרא ל"ד אלא אורחא דמילתא משום דאדוקי בכו"ם. גלענ"ד ברור דלפי"ז ודאי נימא דקרא דווקא בשבעה אומות כתיב דהא הכי כתיב פן תכרות ברית ליושב הארץ. וזנו אחרי אלהיהן וזבחו כו' וקרא לך כו'. והא דפן תכרות בודאי דווקא בשבעה אומות במגושהוכיחו התו' בד"כ ד"ה דא"ק ע"ש שהאריכו להוכיח דכריתות ברית לא מיתסר אלא בו"ל דארוקי בכו"ם. אלא שכ" דבש"ד לא מתלקיק. אבל אי נימא דה"ל אפי' בלא מקרובות אסור. וע"כ משום דאדוקין. א"כ ודאי בר"ל הפ"ל אפי' בלא מקרובות אסור. וע"כ משום דאדוקין. א"כ ודאי בר"ל הר"ל הפי בלא מקרובות אסור. וע"כ משום דאדוקין. א"כ ודאי

וקבאורה הי' נראה מהתושפתא שהביאו הרא"ש והר"ן בריש מכילמין גבי יום חידם דמלחן שמחים שמח שמהם י מפני שהוא כמחניף להסיג משמע לכאורה בהדיא דמשום איבה מותר. אבל דקדקתי בדברי הר"ן שם שכ' ע"ו כלומר כיון שנכנם שם שלא בכוונה כו'. ונראה דכוונתו דס"ל דקראילא אסרי אלא בכעין וקרא לך. דהעכו"ם הומינו. אבל בנכנס ממילא בלא איירי בהכי קראי כלל.. אלא דמ"מ מדרבנן ובאי? הואמאסור כיום אידם באסור אפי׳ לכנום לביתם ליתן כלהם שלום. ובזה הוא דשרי התוספתא משום איבה. אבל להיות מן הקרואים לביתו ס"ל ג"כ כמש"כ בשם הריטב"ח : דזה אסור מדאורייתא ולא שריק כלל משום איבה . וכן נכחה מהח דתשובת הרח"ש שהביח המחבר בס"ב דשלח לו לביתו שרי. והנה מבוחר במחני' דעשה משתה לבנו הוה יכיום חיד. וביום חיד. אסור לשחת ולתת עמהן. ור"ת פירש דהא דתניא אין לוקחין מהן. היינו לקבל ממנו מתנה. ובהדיא מפורש בסקמ"ח דשלח לו מתנה אסור לקבל. והוא מעובדא דר"י נשיאה דשלח לי" מיצחה דינרת קיסמנתה ביום חידו וע"כ הת דשרי היינו דוותת היכי דיש לחוש לחיבה. וע"כ דהח להיות מן הקרוחים לביתו חסור חפי במקום איבה . ווהו גם כוונת הרא"ש שכ' דמשמעות המקרא אינו אלא וקרא לך כו'. והיינון דלכנוס לביתו של העכו"ם דאסמכתא דקרא פוא. לא מקילינן בוה אפי? במקום איבה. אלא דלביתו של הושראל משמע דלא איירי קרא. והוה מדרבגן. בזה שריגן במקום איבה. והרי הר"ן והרח"ש והריטב"ח. בודמי מחמירין אפי' במקום חובה. ומ"מ במקום ס"נ גמור מפשר דים ללדד בנה דחינו חיסורה דחוריי" ממש. ולא החמירו בזה כ"כ. וכן משמע מהירושלמי שהביא הר"ן שם וכ' דהיינו דכל היכי דאיכא לאשתמוטי יש להחמיר שלים היטיב : ולחחר י"ב חודש מותר חלה ח"ב הוח חדם חשוב. והרו"ף והרמב"ם השמיטו זה ועט"ו: והנראה דודאי עיקר הפירוש

כמש"כ הט"ז דבחדם חשוב שמחה היא לו וגם לאחר יב"ח תויל ומודי. ודוגמא לפירושו לקמן סש"פ. גבי שני אבילים שותפין. דבאדם חשוב אסור השני לעשות אפי בביתו בלנעא. דידוע שיש לאבל חלק בו . |ובחמת הרי"ף והרמב"ם השמיטו זה גם שם. וערח"ש שם. וו"ל דַם"ל כתמיה דר"א ע"ש]. וה"ג כאן ודאי פירושו דבאדם חשוב מודה גם לאחר יב"ח. ומה שהשמיטו נראה דם"ל דזה חליא בפלוגחא דרחב"י ור"א (בדמ"ד) גבי ר"ג שרחן במרחן של אפרודיטי דר"א אמר דתשובה גנובה השיבו ר"ג לאותן הגמון דקיי"ל דעכו"ם שהי' לה מרחן נהנין שלא בטובה. ורחב"י סבר דאינה גנובה דשלא בטובת ר"ג כבטובת אחרים דמי. והיינו לפי דהי אדם חשוב ומחזק ידיהם. ונראה פשוט דלר"א דלא חייש החם להך סברא דחשיבות ר"ג. ה"כ ודאי דהכא ג"כ ל"ח טפי באד"ח, לאויל ומודה גם לחיב"ח. (וכמדו' שהעירני בזה חכ"ח דהות שייכת תהדדי). והנה לח הביחו שם גבי כו"ם שיש לה גינה חו מרחן דבחדם חשוב אסור אפי׳ שלא בטובה. וע"כ דס"ל דאית לן למפסק כר"א דאינ הלכה כתלמיד במקום הרב. וא"כ ודאי דה"ל יש לפסוק דאין לנו לחוש דבשביל חשיבותו הזיל ומודה אף להחר יב"ח, וסוגי' דהכה ע"כ לפי דהוה חשוב להעכו"ם טובא הוא דאודי וכמש"כ הט"ז. אבל למיחוש קיי"ל כר"ח שם דל"ח ודוק:

סיבון קבג ס"ח בהגה חין מוסרין להם חימק ללמדו כוי דמשכי ליי למימת ונרשם המ"מ טור: והנה בחמם שיקר

הדין הוא ברי-זא מפורשת בדט"ו. אבל הטעם הוא מהטור. דהנה באמת דרש"י פירש ל"א משום מ"ז ע"ש. וא"כ ע"כ דזה דווקא להתייחד אללם דאי ל"ה ודאי ליכא למיחוש עלה. אבל לפי"ז מיקשי דבל"ה אסור להתייחד עמהם משום שפ"ד. וכדפריך הש"ם נכי לא תתייחד אשה עמהם. ולריך לדחוק כדהתם בקרוב למלכות ואפ"ה למשכ"ז חיישינן כמו דחיישינן באשה לעריות וכמש"כ הרא"ש שם דסומכין שלא תגלה קלונה. וע' מש"כ לקמן סי' קנ"ה די"ל לפי שי' הסוברים דבשכר שרי איכא לאוקי הכא בשבר. [ול"ע אי שייך לאוקי הכא במומחה ודוק]. אבל כ"ז דחוק דהו"ל להש"ם לפרושי הכי האי פירכא ושנוי' אהך בריי' דהכא דחוק קודם מתני' דפ"ב. ע"ב הסכים העור לפי' דמשכי למינות ווה אסור אפי' במקום רבים דלא שייך שפ"ד וא"ש. וזהו שתידש בשם העור לאסור אפי' במקום כבים דלא שייך שפ"ד וא"ש. וזהו שתידש בשם העור לאסור אפי' ברים ודוק:

בש"ן סק"א כתב דבהמה הנרבעה מותרת לאכילה. זכבר הביאו האחרונים בשם י"א דלמלוה כגון לכתוב על עורה ס"ת ותפילין אסור. והוא נכון כמו בתקרובות לעיל בסי' קל"ע ואחגן באו"ח סי' קנ"ג. ומקורם מהא דלמרה ללילית בדמ"ד. דלמלוה מחמיריגן כמו לגבוה. וע' מש"כ בסקל"ע. ונחלקו הרמב"ם והר"י אי פסול גם בדיעבד. וכבר באר זה הגר"א באריכות בסתרמ"ע ובכ"ד ע"ש:

ד"ר לא תתייחד אשה עמהם בש"ם פריך וח"ל משום שפ"ד ומשני ר"י באשה חשובה פירוש שהיא קרובה למלכות ור"א משני אשה כלי זיינה עלי'. ואמר דאיכא בינייהו אשה חשובה בין האנשים ושאינה חשובה בין הנשים. ופירש"י שהיא כעורה דלר"י שרי כיון שהיא קרובה למלכות מירתתו מינה וליכא משום שפ"ד. ועריות כיון דאינה יפה ל"ח. ולר"א בכל ענין אסורה דלעולם בא עלי׳ כדנקט סחם לשון אשה כ"ז עלי׳. והנה החו׳ הקשו ע"ז דלא מלינו בשבוי' לכהן לחלק דבאינה יפה מוחרת. ולענ"ד בפשוט דהא לא אמר באשה שאינה יפה לחוד א"ב אלא בחשובה בין האנשים וחינה חשובה בין הנשים דבכה"ג כיון דהיא קרוכה למלכוח ומירתחו מינה ואינה יפה בלירוף חרוויי' שפיר אמרינן דגם לעריות ודאי ל"ח. ודווקא ביפה ס"ל לר"י דאפי' בקרובה למלכות חיישיגן לעריות דילרם תקפם. וסמכי שתסתיר קלונה כמש"כ הרא"ש. אבל באינה יפה כיון שהיא קרובה למלכות מירתתו מינה ולא מאנסו לה. והרי לפי פר"י ס"ל דלר"א לעולם ל"ח לעריות בקרובה למלכות דמירתתו מינה. ובודאי די"ל לשי' רש"י ג"כ דגם לר"י דאוקי מחני' בכה"ג דקדובה למלכות וחייש לעריות אפי' בקרובה למלכות דזה דווקא ביפה דילרם חקפם אבל באינה יפה ל"ח. וי"ל דמדקדק הש"ס הכי מדאמר לשון אשה חשובה. ולא אמר סחם קרובה למלכות. ש"מ דהיינו דווקא שחשובה לגמרי. וכזה מיושב מה שדקדקו החו' מה דנקט לשון חשובה ע"ש . וא"כ כ"ז ההיחר הוא אינו אלא בקרובה למלכות משום דמירתתו מינה ולא שייך כלל לשבוי' וו"ב. ור"י פירש דתרי מילי נינהו אשה חשובה בין האנשים. דלר"י אסור מבוש עריות כדשני במחני' בכה"ג ור"א סבר דבכה"ג ל"ח כלל אפי' לעריום דמירחחו גם ע"ו. [וערא"ש שבאר דמדקדק מיני' הכי מדלא אמר אפי' חימא באינה חשובה משמע דדווקא בכה"ג דאינה חשובה]. ובאינה חשובה בין הנשים דהחם בין הנשים לא שייך עריות [ואי אחו אנשים חיפק לברא] אלא דלר"י חיישינן לשפ"ד. ואליבא דר"א ס"ל. דפירוש דכ"ז עלי". היינו שעל נשים מרחמים לעולם. ולולי שאיני כדאי קשה טובא בין לפירש"י דלר"י באינה יפה [וקרובה למלכות לפמש"כ] ל"ח לעריות. ובין לפר"י אליבא דר"א דבאשה קרובה למלכות ליכא למיחוש לעריות דמירתחו מינה לאונסה. דנהי דלאונס ל"ח. הא מסיק בדל"ז דב"ש וב"ה גזרו על יחוד דישראל עם נקבה שלהם. ולכאורה פשוט דה"ג ישראלית עם זכר שלהם. דמ"ש מכל יחוד דעלמה. [ומיהו לקמן סקנ"ז לחבאר דשי' הפו' דישראל עם נכרית. חמיר שפי דהוה בכלל עריות. אבל נכרי על ישראלית לא הוה בלנעא בכלל עריות ע"ש. אבל כ"כ שם דשי' התו' לא נראה כן] וכן פשטות לשון הש"ס הכא בתחילת הסוגיא אילינוא בחד בישראל כה"ג מי שרי והחנן כו' משמע בהדיה דפשי' דחין להקל בזה משאר יחור ול"ע. והנה מלאמי בריטב"א בשם הרמ"ה

הגי' להיפוך אשה חשובה בין הנשים. ושאינה חשובה בין האנשים. ופירש ג"כ דתרי מילי נינהו וה"פ באשה חשובה שקרובה למלכות בין הנשים דלר"י שרי דליכא לא שפ"ד דהיא חשובה ולא עריות כיון דהוא בין הנשים. אבל לר"א דווקא בין האנשים ל"ח לשפ"ד דכ"ז עלי׳ פי׳ שבאים עלי׳ כפירש"י. מבל בין הנשים דלח שייך זה ודחי הסור משום חשם שפ"ד [ולפ"ו מפרש ע"כ דר"ה פליג ג"כ הסברה דמאשה חשובה מירתתון. ושאינה חשובה בין האנשים דלר"י הוה משום שפ"ד. ולר"א משום עריות. [ואע"ג דבוה לתרויי' אסור מ"מ ודאי דאיכא נ"מ ביניי' דשפ"ד חמיר טפין. ולפי"ו מה שהחיר הר"י לייהד כל אשה בין הנשים משום דקיי"ל כר"א דתניא כוותי" ומפרש דהיינו שמרחמים על נשים וחפי' בין הנשים. ולשי' הרמ"ה בשאינה חשובה בודאי אסור דס"ל דכ"ז לא שייך אלא בין האנשים שבאים עלי". אבל בין הנשים דלא שייך ביאה אסור. ונראה דגם לפירש"י דפירש ג"כ הטעם משום ביאה ודאי ג"כ דאסור בין הנשים. ולא כהב"י שכ' דאפשר דגם לרש"י שרי בין הנשים. מטעם שכתבו החו' שמרחמים עלי'. דהא לפירש"י משמע דדווקא בשביל הביאה. וכ"כ הש"ך שיש לפקפק בזה לפירש"י:

לבירהן מה שמשמע להרמ"ה דאפי' באשה חשובה שקרובה למלכות אסור ביחוד לר"א. דס"ל דר"א פליג אסברא דר"י לפי"ז לאו בדווקא נקט אשה חשובה בין הנשים. דהוה"ד איש חשוב בין האנשים]. ובאמת הי' משמע מהפו' דסתמו באיסול יחוד דגם בזה קוי"ל כר"א דאסור לעולם. ומיהו ע"כ זה לימא דהא גם בלהתרפאות שרו באדם חשוב. ואף דהרי"ף והרמב"ם לא הביאו זה גם שם. וע' משכ"ש. מ"מ הא גם להסתפר החירו באדם חשוב. ומשמע דגם ביחוד ממש. ואע"ג דהחו' כ' שם דבינו לבינו חשוב. ומשמע דגם ביחוד ממש. ואע"ג דהחו' כ' שם דבינו לבינו דמתני' ל"ד. אלא היכי דל"ש רבים כו"ה כרה"ר. אבל לא ביחוד ממש. וא"כ י"ל דהא דהחירו באד"ת דווקא בכה"ג אבל לא ביחוד ממש מ"מ זה דוחק. וכן משמעות הרמב"ם והפו' דאפי' ביחוד ממש שרי ול"ע:

סיכזן קנד ס"ח לח חיילד לישרחלים וחפי׳ היח מומחם. בש"ך הבית וכו' דמומחת מותר והגר"ת הבית לחי' מש"ם דידן לאסור מההיא דקרי לה מילדי יהודייתא כו' ואמרה דקא משפילנא מינייהו דמא כו' ואע"ג דמסתמא מומחת היחה. ולכאורה הי' אפשר לדחות דהא בהא תלי דר"מ דאסר אפי' בעומדין ע"ג דאיכא למימר מנחא ירה אפוחא וקטלה ולא חזו. וא"כ י"ל דאדרבה בשביל זה גופה כיון דעומדין ע"נ חו חפי׳ מומחת לא חיישה למרע נפשה דהרי עומדין ע"ג וחזו דעבדה שפיר ולא קלקלה. ואין כאן שום היתר למומחה דכל הטעם דמומחה חייש ולא מרע נפשי'. והרי בזה סומך שלא יה" עליו חשר כנ"ל. אבל לרבנן דסברי דעומדין ע"ג ליכא שום חשש בכ"א. א"כ שפיר י"ל דמומחת שרי אפי' באין עומדין ע"ג דודאי חיישה דלא מרע נפשה. אבל באמת מוכח דזה ליתא. דהרי במילה שם סבר ר"מ ג"כ דאפי' עע"ג אסור. ואפ"ה אמר בש"ם בהדיא רבמומחה לרבים מותר גם לר"מ |וע"ש בחו' דאפי׳ מומחה לשאר מילי ג"כ מוחר. וכוונתם דודאי אין דרך עכו"ם להיות מומחה למילה כיון דאיט מל אא"כ אין ישראל ובודאי שכיחי מוהלים מישראל ע"ש]. וע"כ דאפי׳ בכה"ג יש לנו להחיר במומחה. וא"כ ע"כ כאן דבדר"מ משמע דבמיילדת אסוד אפי' היא מומחת כנ"ל. הוה"ד ודאי אפי' לרבנן דאין מקום לחלק ביניהם כנ"ל וכדברי הגר"ח. אלה שלריך להבין בחמת טעמו של דבר למה חסור גבי מיילדת אפי' במומחת ובשאר חולים מומחה מותר. והנראה לענ"ד דה"ט דכבר כ' התו' בכ"ד דאע"ג דודאי קיי"ל בכ"ד דרוב נשים ולד מעליא יולדות מ"מ קיי"ל בכ"ד להחמיר בספק נפלים לפי דמיעוט נפלים הוה מיעוט המלוי ומשו"ה חששו לו. אבל ברוב חולים קיי"ל גבי השולח גט לאשחו דהניחו זקן או חולה נותנו בחזקח שהוא קיים. ולא חששו למיעוט חולים שאיכן חיים. וע"כ דוה אינו מלוי. ומשו"ה בחולה שפיר מתרפחין דמומחה לא מרע נפשי' לחשדא. אבל נפלים דאיכא מיעוט המלוי משו"ה חיישיגן די"ל דסומכת ע"ז

דסברה דלה יחשדוה כלל שימלוהו בנפל שמלוי ודוק:
"ביתה (הסור) אפי' אחרים עע"ג. באמת בתו' והרא"ש
שכ' דהיירי ברשות ישראל לא כ' זה אלא ליישב לשון המשנה

אבל לא בינה לבינה. דח"ל משום יחוד. ומשו"ה כ' דאיירי ברשות ישראל [ונראה דס"ל דבכה"ג ליכא משום יחוד] וכה"ג כ' גבי לא יסתפר מהם בינו לבינו דל"ד אלא דל"ש רבים כ"כ כרה"ר דאי ל"ה אסור משום יחוד ע"ש. אבל למיסר ברשתה כשאחרים שומדים ע"ג אינו מפורש. ונראה דסברת העור כיון דר"מ אסר בכ"ג ורבכן לא מלינו דפליגי אלא ברשות ישראל. אין לנו להקל ברשותה. כיון דמלינו לענין יין כ' בכמה גווני דברשות ישראל שייך מירתת טפי יעו"ש. ולענ"ד יש הוכחה מלשון החו' כ"ע ד"ה המסתפר מיכרי ג"כ הכי. שכתבו שם דבמספריים דל"ש היוקא יש להקל כשיש עמו אחר. ולכאורה כיון דיש אחר אפי' יולא וככנם הוה כעע"ג ושרי אפי' בחער. וע"כ דכוונתם בבית העכו"ם. דבוה בתער אסור אפי' נע"ג ובמספריים הקילו בזה ודו"ק:

סיכון קנה ס"א שאינו מומחה לרבים ובמומחה מוחר והרי"ף
והרמב"ם השמיטו זה. והב"י כתב דל"י למה
דליכא פלוגחא בזה על ר"י. ושם בסמוך כ' אהא דהשמיטו הא
דאד"ח לפי דר"א עביד בה עובדא ובא לידי סכנה ע"ש. וא"כ
לכאורה הא החם הוה נמי ברופא מומחה כדפריך והא ר"א רופא
מומחה הוה. וא"כ יל"ד מזה להחמיר גם במומחה. ונראה דכוונתו
דם"ל דחיישי לשטיא דהש"ם דמסיק שאני ר"א דמיקנאי בי' כו' וי"ל
דחיישי בכל אד"ח ג"כ דדילמא נמי מקנאי בי' כרר"א. ומשו"ה
דחיישי בכל אד"ח ג"כ דדילמא נמי מקנאי בי' כרר"א. ומשו"ה
ל"מ אפי' במומחה דכיון דתמות נפשי קאמר. אבל בל"ה ודאן דמומחה
יש להקל. ולפ"ז אדרבה באד"ח יש להחמיר יותר אפי' במומחה

ַלרבים ודוק:

בהגה דבשכר בכל ענין מותר עש"ך שהרש"ל השיג ע"ז דמדכתבו דבמומחה מותר שירא לקפח פרנסתו אלמא דבשכר מיירי [ואפ"ה דווקא מומחה לרבים דחייש למרע נפשי' הא בא"מ בשביל הפסד שכר זה לחוד לא סמכינן ע"ז] והש"ך כחב דזה ליתא כו' וחדע דהא כ' דבדבר קל שלא יחלו בחסרון ידיעחו [היינו באינו מומחה] לא מירחת דיאמרו שהי' שונאו כו' ואי מקפח פרנסחו היינו שכרו שנוטל מחולה זה א"כ כשיאמרו שונאו כ"ש שיקפח שכרו ואדרבה משמע איפכא דמדשרי (כל"ל) משום טעמא דמססיד שכרו לגבי אחרים כ"ש היכי דמפסיד לגבי האי כו' ונראה שהבין הש"ך דהא דשרינן במומחה או בחולה שאב"ם [דלא הוה כריבדא דכוסילתא] לשי' המתירין. היינו אפי' עושה עכשיו בחנם. מ"מ שרי דלא מרע נפשי' לגבי אחרים. וזה התדע שלו היינו להוכיח דע"כ הכווגה דמרע נפשי הוא לגבי אחרים (וזהו ודאי אמת דכוונת הש"ם לגבי אחרים) ודעתו דכיון דלא איירי אלא משים הפסד שכר אחרים. א"כ י"ל דלא האי אלא כשעתה הוא עושה בחנם. וי"ל דמשו"ה אין בזה היתר דהפסד שכרו. אבל במקום שיפסיר את שכרו ס"ל דוה סברא דכ"ם דחיים לשכר זה. כן הוא חוכן כווגחו. אבל לולי שאיני כראי נראה נכון יותר כמש"כ. הרש"ל דכיון . דהוא רגיל בשכר מסתמא מכשיו לענין הישראל איירי נמי בנוטל שכר. ועוד אני מסחפק דאם עושה עכשיו בחנם . אפשר דלא שייך כלל שמרע נפשי' וכדאמרינן בעלמא אסיא דמגן במגן מגן שויא. ואין כאן מרע נפשי׳ בשביל זה כלל. וע"כ דאיירי שנוטל עכשיו שכר. ואפ"ה דווקא משום. מומחה. או בחולה שאב"ם דכולהו כמי חיישי למרעי נפשיי׳ בזה לעולם כדמוכח סוגיא. הוא דשרי. אבל משום שכר של פעם זה גופה ע"כ משמע דלא הוה שריכן לי'. וע"כ כדברי הרש"ל דלא חיים כלל לשכר של פ"ח. וגם החדע שכ' הש"ך מהא דמקום שלא יחלו בחסרון ידיעחו אלא בשנאה כו' כנ"ל. לפי"ז הוא אדרבה ג"ב ראי) להרש"ל דבשביל השכר הזה ע"כ דלא חייש. דהא כיון דכשהוא שונאו ודאי יפסיד שכרו שנוטל עכשיו [דמסחמא איירי בשכר כנ"ל]. אַלמא דע"כ, דלשכר של הישראל החולה זה לא חייש כלל. ומשו"ה כיון שאימ מקפח פרנסתו שלא יתלו בחסרון ידיעה לא חייש לה. ולא סמכינן אלא במקום שיקפח פרנסתו לגמרי לגבי אחרינא. ומש"כ הש"ך דמדשרי משום שמפסיד לגבי אחריש. כ"ש היכי דמפסיד לגבי האי כנ"ל. ע"כ דאינו כן. ובאמת פשוט שהסברא הפוכה דמרע נפשו לגבי אחרים הרי מקפח פרנסחו לגמרי. ולא ימלא להשחכר לעולם. לזה חיים טפי משכר פ"ח. עוד נרחה לי רחי׳ לכחורה לשי הרש"ל מסוגי׳ הש"ם שהבחתי בסי׳ קג"ג גבי לח חתייחד חשה

עמהם דפריך וח"ל משום שפ"ד ומשני בקרובה למלכות. ואפ"ה לעריות חששו. ולישני דאיירי כגון במקום שיש להם ממנה שכר. דלשפ"ד לא חיישינן כ"ם מרופא. ולעריות חששו כמו בקרובה למלכות. ואולי י"ל דבמקום הפסד ממון ודאי עדיף מקרובה למלבות. ואפי׳ לעריות ל"ח. וכהא דקיי״ל דנחבשה ע"י ממון מוחרת לבעלה וע"ש בתו' דהוכיחו דאפי' לבעלה כהן דאסורה באוכם. לא חיישיני דמשום הפסד ממון לא מאנסי לה ודוק: לב"ר הביא הירושלמי מהו מיכחל מינהון כב אמר מאן דבעי למסתמא כו' לוי אמר מאן דבעי לימות לוי עביד עינא כחללא רב לא עביד. ולכאורה ל"ע דהא בסוגיא דידן אמר רב בהדיא דעין שמרדה מחללין עלי׳ את השבת. אבל באמת הוא מפורש בבבלי רי"פ דם הנדה דטעמא דרב. לפי שיכול לגוררן ולהוליאן דרך הפה ונפיק דהרא. ומשו"ה לא מייח מהא ע"ש. ול"ל דאע"ג דחולי של העין גופה חוח סכ"ל לרב. קים לי׳ דבהת לת חוח סכ"ל כיון דיכול להוליא חווק הסם ולא יגיע אלא לכוק סמיית העין ומיהו זה דחוק. ועוד יש לעיין לשי' הפו' דחולה שאב"ם מתרפאין מהם. דא"כ למה באמח אסר רב למכחל מהס כיון דסבר דאין בו סכנה. ואפ"ל דוה חשוב כריבדא דכוסילחא דלא יחלו בח"י וגם זה דחוק. ומיהו נראה דע"כ ל"ל כן לשי' זון. דהא אמרו סתם דאסור למכחל עינא. ומשמע אפי' בסוף אוכלא דמבואר הכא בע"ז דלא חשיב סב"כ ויותר מבואר כן בבילה כ"ב דחשבו זה בהדיא כחולה שאב"ם ע"ש. ואפ"ה אסור ובודאי יש לנו לילך בתר גוף החולאת ולא בסכנת הרפואה וכיון דהוא אין בו סכנה למה אסרו וע"כ דהכא חשיב כריבדא דכוסילתא ול"ע. ולכאו' הי' מקום לומר דהגי' בירו' להיפוך דרב עביד עינא כחללא והוה א"ש דמשו"ה לא הולרך רב לומר דלימות דגם למסתמא הוה כלימות. דרב לשי' דעין שמרדה מחללין שבת עלי'. [ולפי"ו הי' הירו' הוה ראי' לשי' המתירין בחשאב"ם דדווקא בשביל ס"ג אין מתרפאין מהס]. אבל אי אפשר לומר כן דהא ברי"פ דה"נ הנ"ל מבואר בהדיא דלרב ליכא בזה ס"נ כנ"ל. ודוחק לפרש דהתם דווקא מחמת הארם אמרינן דאין בו סכנת מיחה אבל מ"מ בשביל חולי העין גופה שפיר הוה ס"נ דלא משמע בן כלל ול"ע:

וי"ח אפי׳ א"ל עלים סחם והביא מאשירה כראה דפלוגתיי׳
אם איסור הכאה דעכו"ם. הוה משום למא דחשש עכו"ם.
דהנה באמח מבואר בסקנ"ז דאין מתרפאין בעריות אפי׳ באביזרא
דייהו וכההוא דסו"פ בן סו"מ ימות ואל יספר כו׳. ומיהו כ׳ שם
בנמ"י וברמב"ן דזה דווקא בלאו שהוא בערוה שעיקרה ח"כ. אבל
בשאר ח"ל כגון אלמכה לכה"ג אינו מחויב למסור נפשו ע"ש. וה"כ
אם איסור הכאה דעכו"ם הוה משום חשש עכו"ם חשיב ג"כ כאביזרא
דעכו"ם כמו בא"ל דווקא מעלי אשירה דהוה אביזרא דעכו"ם. אבל י"ל
דא"ה משל עכו"ם הוה לאו באפי נפשי׳ ולא שייך לחשש גוף עכו"ם.
ואינו אלא כשאר לאוין דעלמא וכאלמנה לכה"ג בעריות דבוה אינו

בשאר א"ה מתרפאין במקום סכנה. ונראה דמי שיש לו א"ה והולרך לחולה שיש בו סכנה דמותר. דמ"מ המוכר אסור לקבל דמים עבורם מן החולה. כמו דאינו רשאי למכור לעכו"ם מן התורה כדמוכח מנבילה דפרטה תורה היתר הנאה: בהא דשרי במכירה לעכו"ם. ש"מ דהא א"ה אסור למכור לעכו"ם מן החורה ואע"ג דלהעכו"ס שרי לי'. וא"כ ה"נ החולה שיב"ם אע"ג דשרי לי'. מ"מ זה אסור לקבל דמים עבורם. ולכאורה נראה ראי' ברורה לזה. דהא אמריכן בכ"ק ל"ח דגול חמץ ועבר עליו הפסח ובא אחר ושרפו באנו למחלוקת ר"ש ורבנן בדבר הגורם לממון. ולרבנן פטור. ומשמע דפטור לגמרי ואם איתא הא חזי לחולה שיש בו סכנה וע"כ דוה אינו רשאי למוכרו. ומיהו ראי' זו ע"כ ליתא דהא בל"ה קשה דהא חזו שלא כדרך הנאמן אפי׳ לחולה שאכ"ם וע"ו נראה דשרי ליטול דמים דמדאו' היתר גמור הוא אלא דמדרבכן אסרו וכיון דשרי במקום חולה הוה כהיחר גמור וכיון דאינו נוטל אלא שיווי שלכדה"כ אינו נהנה מא"ה ועוד דהא חמן קיי"ל לרוה"פ דהוה מן הנשרפין ואפרן מותר. והנה התו' בסו"פ האים מקדש ובכ"ד הקשו לענין המקוש בַּחַ״ה דַלְמָה חִין, חוששין לקידושון החו חוו שלברה"ב וחפרו

מותר

מותר ותי' במקום שכדרך הנאה אינה שוה אלא פרועה ובכה"ג ודאי לית בה ש"פ או משום שהאשה סבורה להנות בדרך הנאה. והנה לא יתורן בזה הך סוגיא דב"ק הנ"ל דמוכח דלא שוה כלום. ע"כ נראה לולי ד"ק כמש"כ לעיל סל"ט דכללא הוא דהחורה לא חשבה ממון כלל אלא במאי שראוי להנות כדרך הנאה ולא. בכל שאר הנאות שלא כדרכן או עפרן. וכן ע"י ביטול למ"ד מבטלין איסור לכתחילה מן התורה. והבאתי שם ראי ברורה לזה. מסוגיא דרפ"ב דפסחים ע"ש. וא"כ שפיר אפשר דשרי לקבל דמים גם מן חולה שיב"ם. ואפ"ה אין על המזיק שום חיוב דלא חשבה חורה זה לממון. מ"מ נראה דהסברא ברורה מלד עלמה דלא עדיף מעכו"ם והוא איסור חורה. עוד נ"ל מטעם זה דאפי' לשי' המתירון למיספי לינוחא איסוריו של דבריהם בידים. מ"מ א"ה דדבריהן. ודאי אסור למיספי להו. דקא משתרשי לי' דהיתרא. וה"ה נהנה מהן ודוק. וער"מ בשם הגמי"י פי"ד ממ"א דנכפה הוה חולי שיש בו סכנה. וכן מלאתי באו"ה כנ"ט בשם חשו' מהר"מ. וכ"כ הט"ז סוספ"ד בשם חשו' ר"י ע"ש. והח"ם בחשו' סע"ו מוכיח מחשו' הרח"ש שהוכית בנכפה הוה מום באשה ק"ו משפחה. ואי איתא דיש בזה סכנת מיתה דילמא דווקא בשפחה הוה זה מום דמפסיד מעותיו ולא שייך זה באשה אלא דס"ל ראין בזה חשש מיתה ולולי ד"ה איו זה הכרח כלל דודאי אם תמות לו אשתו ותניח לו בנים קטנים בלא אם אין לך מום גדול מזה. וגם לפ"ד בזה ג"כ י"ל לפ"מ דמבואר שם דאפי' אין בהחולי גופא חשש סכנה חשיב ס"נ שמא יפול לאש או למים ע"ש. א"כ זה שייך באינו קבוע לו זמן. אבל בשיש לו זמן קבוע לא שייך זה. וא"כ בשפחה סתמא אמרינן דהוה מוס משמע אפי' קבוע לו זמן ובסו"פ המדיר פירשו דקבוע לו זמן הוה כמומין שבסתר ע"ש. וא"כ בודאי שפיר י"ל דכ"ש אשה. ובאמת ההיא דהמדיר משמע דקאי באשה ככל הסוגי' דשם. ומטעם זה דשמא יפול לאש או מים נראה לדון דהו"ה דחשש שגעון חשיב יש בו סכנה ול"ע:

בהגה מותר לשרוף שרץ כו' חוץ מבעלי אשירה . ע' ביאורי הגר"א דכ' דלא דק דהא איכא ג"כ בב"ח דהוה מנקברין דעפרן אסור וגם לוקין עליהם שלא כדרך הנאחן. והנה הפח"ג בסק"ה הקשה דהיכי שייך למימר דעפרן אסור למ"ד אפשר לסוחטו בב"ח מותר. א"כ אם יפריד טעם החלב מותר. וא"כ כשהוא נעשה אפר ודאי כבר אזל טעם החלב ואין איסור. וכוונתו דלמ"ד אפשר לסוחטו אסור הוא כבר חתיכת איסור הנאה כדעלמא ושוב גם האפר אסור. אבל למ"ד דאפל"ס מותר ואין איסור אלא כשהם בתערובות טעמים. וא"כ כשהוא אפר ודאי כבר אין כאן לא טעם חלב ולא טעם בשר. ולא גרע מנפרדו. [ועמש"כ שם ליישב בדוחק דמ"מ כשלא נפרדו ונעשו כך אפר מהאיסור שפיר י"ל דאסור ול"ע]. ע"כ נראה לומר דבאמת סברת הרב דלמ"ד אפל"ס מותר העפר מותר. וגם למ"ד אפל"ס אסור אינו מן התורה אלא מדרבנן. וא"כ גם העפר שרי מן החורה. וא"כ בחולה ודאי שרי כמו בשאר איסוריו שלא כדרך הנאתן דאינו אלא דרבנן שמותר לחשאב"ם ול"ע: הארונים הביאו להסתפק אם ישראל קודם מתן חורה הותר להם להתרפאות באיסורין שהי' להם אז וֹפֹשופ דנ"מ גם בזה"ז כמובן והנה לכאו' הרי בסו"פ בסו"מ פשופו

דב"ל אינו מלווה על קידוש השם ומבואר דאפי' על עכו"ם אינו

מחויב למסור נפשו לכו"ע וה"נ להתרפאות מהן במקום סכנה ונראה

דסברתם לחלוק פזה דהרי הרמב"ם פסק דאפי' בהגך דיהרג ולא

יעבור בעבר ולא נהרג אין עליו עונש כיון שעשה באונס. אבל

בחולה שנתרפא בעריות ובכה"ג ה"ה נהרג. והסבר הדבר נראה

כעין שכ' הב"י בחו"מ סר"ה גבי סיקריקון דאע"ג דמתנה בחונס לא הוה מתנה מ"מ בסיקריקון בהרוגי מלחמה כיון דאינו אונסו על

השדה אלא אונסו בהריגה והוא נותן את השדה מעלמו הוה מתנה ע"ם. חזינן דדבר באונסין אותו על גוף המעשה לא הוה מעשה

כלל . אבל כל שאין האוכם על אותו מעשה . והוא עושה משום

אונס שמלד אחר שפיר הוה מעשה. ומשו"ה כאן נמי באנסוהו

על עבירה אין כאן מעשה כלל ואע"ג. דמן הדין הי' מחויב למסור

נפשן והוא לא מסר מ"מ אץ לנו לחיובו. אבל ביון שתאוגם מלד אחר

וע"פ דיו אינו רשאי נעבור שפיר י"ל דחשיב מעשה גמור וחייב. וא"כ ה"כ כאן לענין ב"כ כל שאונסין אותו על אותו מעשה לא חשיב מעשה כלל. וישראל הווהר על קידוש השם ולא ב"נ. אבל להחרפאות שהאונס מלד אחר. אלא דבישראל כחוב וחי בהם ולא שימות י"ל דבב"נ לא כתיב קרא, זהו נראה בטעם ספקותם. ומ"מ סברת הב"י שם ג"כ אינה מוכרחת ומשמעות הש"ם דעיקר הדבר דבהרוגי מלחמה משום שהאונם ברור גמרי ומקני. אבל בשאר אונם סבר דבתר שעתא הדר תבע לה. וכ"ה סברת הרשב"א שם הביאו הב"י שם. ולא שיש לחלק בין אונס לאונס. ועוד משמע בהדיא ברי"פ ר"י דא"ר הכל הי' בכלל לא תעבדם כשפרט הכתוב וחי בהם כו' יצא אונם כו' משמע בהדיא דאפי' באונם על אוחו מעשה גופה לא הוה נ"ל מיעוטא אלא מוחי בהם. אבל בל"ה הוה חייב אפי' באונס. וא"כ כיון דקיי"ל דב"ג אינו מלווה על קיה"ש. ע"כ דוחי בהם קאי ג"כ על ב"נ דאי ל"ה מנלן גבי ב"נ דבאונסין אותו לא מחייב. ומיהו לפ"מ שכ' החו' שם בשם הסמ"ג דלא דרבא סבר ח"ו להתיר עכו"ם באונס בלנעא . אלא דעשה דבכל נפשך חיכא ע"ש, וח"כ י"ל דמשו"ה חילטריך וחי בהם לחפוקי מעשה דבכל נפשך אבל בל"ה שפיר י"ל דאנסוהו על אותו דבר ודאי דמסברא פפור ולא משום וחי בהם. זשפיר אפשר לומר דוחי בהם ליכא בב"נ. מיהו מדר"י גופי' דסבר בהדיא בסו"פ בסו"מ שם דגם בעכו"ם יעבור ואל יהרג בלנעא ודרש שם מוחי בהם משמע דאט"ג דלו"ל כלל דרשא דבכל נפשך אפ"ה אילטריך וחי בהם למעט אונס וכיון דמשמעות הסוגי' דב"נ אינו מלווה על קדה"ש.

א"כ מותר נמי להתרפחות כמו בישרחל ודוק: סימן קנו ס"ח בהגה חבל חם חונסין לחשה לבוח עלי כו׳ בגליון הביאו דברי הרא"ה בש"מ דאם אומרים לאשה לכי להבעל לערוה. חשיב עושה מעשה ומחויבת למסור נפשה . אבל לענ"ד מבואר בהדיא בר"ן בסופ"ב דיומא גבי תיהרג דגערה המאורסה דדווקא באומרים לה שתביא עלי' בעלמה ערוה שהוא מקושה כבר. אבל להביא עלי' אינו מקושה והוא מחקשה בעלמו לא חשובה עושה מעשה כיון דהקשוי עושה הוא בעלמו. וכ"ש בכה"ג דלכי והבעלי כו' דודאי ל"ח עושית היא. וכ"ג לענ"ד מדברי הַתו' והפו' בכ"ד דדווקא כשעושית גוף ההבאה. וער"ן שם עוד דבאשה שהעלה לבה טינא אינה רשאה להבעל לערוה (אפי' עכו"ס דאין איסור בשבילו). מ"מ כיון דאינו עושה מלדו. אלא בשבילה השובה כאלו היא עושית המעשה ע"ש היטיב:

"ד סק"ח ובעכו"ם כגון אם כופפין קומתו להשתחוות לעכו"ם הרא"ש רפ"ק דכתובות . הנה אף שכ"כ הרא"ש שם . אבל מדברי החו' רי"פ ר"י גבי נעבד באונס. ובר"פ הבע"י מבואר בהדיא דבכה"ג לא הוה השתחוואה כלל. דאינו אלא כעץ בעלמא ע"ש. ונ"מ גדולה בזה דלפ"ד החו' פשוט דאינו רשאי כלל להחמיר בוה לכו"ע. אבל לפי דברי הרא"ש ודאי רשאי כדמוכח בריש כתובות בהדיא איכא לנועות דמסרי נפשיי' לקטלא. ועכו"ס ועריות שוין בזה ודוק:

סק"ט השיג על ר"י דכתב דבפרהסיא אפי' קרקע עולס מחויבת למסור נפשה. וכבר נתעוררו עליו דהרמב"ם והטור לא הביאו חילוק דקרקע עולם ויומר נלענ"ד דגם בעיקר דין עריות לא ס"ל להרמב"ם חילוק זה . ונראה דס"ל דאפי' האשה שהיא ק"ע מחויבת למ"ל. דהרי התו' רי"פ הבע"י וכ"ד פין הא דרבא דחין קישוי אלא לדעת היינו דכשהוא מקושה כבר ומדביקים אומו הם בעלמם בערוה באונם אינו מחויב למסור נפשו . אבל כשאינו מקושה אפי׳ מדביקין אותו הם. כיון דיודע שיחקשה והרי יעשה מעשה מחויב למסור נפשו. אבל לענין עונש ס"ל בפשי' כיון דהוא אונם ודאי פטור. אבל הרמב"ם פ"א מאיסורי ביאה פי' בהדיא הא דרבא גם לענין חיוב. דהיינו שהוא מחויב מיחה. ונראה דה"ע דם"ל דלענין למסור נפשו אין חילוק דאפי' לא הוה מעשה הוא מחויב למ"ל. וע"כ הא דאין קישוי אפי' לענין חיוב עונש. וכן יל"ד מדברי המ"ע שם ע"ש היטיב:

סקי"ב ישראל הבא על עכו"ם הוה בכלל ג"ע דיהרג ול"י ואפי', בלנעא וראיתי במלקמות סו"פ בסו"מ דנראה דראייתו

מאנדה

7

מאגדה דסופ"ת דקידושין במעשה דר"כ ור"ל דבאו לידי סכנה עבור זה. וכ' דאע"ג דבעכו"ם הבא על ישראלית לא חשיב ג"ע כדמוכח התם מאסתר מ"מ ישראל הבא על עכו"ם חמיר טפי דקנאין היו פוגעין בו בפרהסיא, והטעם דהכא הוה הולד כמותה והתם הולד ישראל ע"ש. ומשמע דס"ל דעכו"ס על ישראלית לא היו פוגעין בו קנאיו. ואף כי לא הי'ראוי לחלמיד קטן כמוני לבא אחר דבריהם שכבר עשוהו אבל בד"נ גם תלמיד מלמד זכות. ולכאורה קשה ע"ז סוגי' דפא"מ דל"ו דמשמע בהדיא דעכו"ס הבא על בת ישראל חמיר טפי דאמר החם דמעיקרא גזרו ב"ד של שם על עכו"ם הבה עב"י דמשכה אבתריל. ובתר הכי גזרו ב"ד של חשמונאי אפי׳ על ישראל הבא על עכו"ם ע"ש. ולפי"ז נראה דבעכו"ס הבא עב"י כ"ש דקנאין היו פוגעין בו. וכ"כ לענ"ד בהדיא מדברי החו' סופ"ק דיבמות ד"ה הסבר כ' גבי עכו"ם הבעב"י וז"ל וי"ל דאע"ג דמדאוריי' ביאת היתר היא בלנעא כו' מבואר בהדיא דהא בפרהסיא גם בזה קנאין היו פוגעין בו . וא"כ לכאו' כיון דהסכים בעכו"ם עב"י דלא הוה בכלל ג"ע. כ"ש בישראל על עכו"ם לא הוה בכלל עריות. והא דר"כ הנ"ל. לכאורה יש להקשות אפי' לפי שי'. מיוסף דבא לכלל סכנה על פוטיפרע. דאפי' לפי שי' דהוה ג"ע הא קיי"ל דב"כ אינו מלווה על קידוש השם אפי' על החמורות. ע"כ נראה דלא הוה שייך שם מ"ל דהי" שכלה גם מפוטיפר. וכן י"ל בהאי דר"כ דהי' סכלה מל"א. והא דנפל מאיגרא לארעא אפשר ג"כ דלא הי' סכנה גמורה. או בכה"ג בכמה אנפי כגון לורך שעה לקדה"ש ולע"ג. שוב ראיתי שכ"כ בפשי הריב"ש סקע"א ע"ש:

נוךר בהגה תכו לכו פלוכי כו' אין למוסרו אא"כ חייב מיתה. בפ"מ כ' דאע"ג דבירו' פליגי בהא ר"י ור"ל. ור"י ס"ל אפי' אינו ח"מ ומסתמא קיי"ל כר"י. מ"מ החמיר הרמב"ם כר"ל דספק נפשות להחמיר שלא ימסרוהו בידים. ונראה דכוונתו כעין שכתב בסקט"ז דבאמת כל כללי פיסקי ההלכות הו"ל למימר אין למדין מן הכללות ואפי' במקום שנאמר בהם חוץ. אלא דבכל התורה דחוליכן בתר רובא סמכיכן ארובא אבל בס"כ דחוליכן לחומרא ואין הולכין אחר הרוב אין לסמוך על הכללים. ואע"ג דלגבי דידהו נמי הוה ס"ג. מ"מ הרי אין להם למוסרו בירים. דבנפשות אפי' לחיי שעה חיישינן וכ"ש כאן דודאי דכ"ז שלא ימסרוהו אפשר שיש הרבה פעמים להליל וכשמוסרים אותו הוה כהורגין בידים ואע"ג דלטנין חיוב פסק הרב דבעבר באונס פטור וברמב"ם מבואר בהדיא דאפי' הרג באונס פטור [וכוונתו בלשון אפי' . דאף דאין כאן סברא דפ"נ דהרי מ"מ נהרג נפש מ"מ אין טונשין על מעשה אונס]. מ"מ וראי דלכהחילה הוה איסור רליחה ע"ז. ונראה לענ"ד סמך גדול לשי' זו דהא ברפ"ה דב"מ הוה ס"ל לב"פ דביד אחד קיתון של מים ישתו שניהם וימותו ואל יראה אחד במיתת חבירו ור"ע דרש רחייך קודמין. וא"כ נכאה דוה דווקא שאינו מחויב ליתן שלו . אבל שימסור את חבירו מאיזה זכות יהי' רשאי ואפשר דודאי מוטב שימותו שניהם . ובזה יתיישב מה שהביא הכ"מ שם להקשות בשם הרמ"ך דהא בהא דרבא גבי מרא דוראי א"ל ליקטלין לפלניא ואי לא קטלינא לך דרבא לא אמר אלא מאי חזית דדמא דידך סומק טפי דילמא דחברך. וא"כ הכא ששניהם נהרגין לא שייך זה ע"ש. והנה באמת בפשוט נראה דגם על המסירה בידים שייך ג"כ הך סברא דמאי חזית כו' למס"כ לעיל. ועוד כיון דאיכא הך סברא. א"כ אפי' במקום ששניהם נהרגין מ"מ מי זכוהו בשל חבירו ואין לך רשות למסור אותו. וקרוב בעיני דאדרבה הרמב"ם מפרש בהת דרבת דמסתמת גם ההות פלנית הי' ביד השר ושניהם היו בס"נ. ואפ"ה אמר ע"ו מאי חזית כנ"ל. והרי בהדיא דאפי' יחדוהו

ל"מ אלא א"כ חייב ולע"ג:

[נד' תפל"מ שכ' דבגורל שרי כההוא דגבעונים ביבמות ע"ט. וביונה
לכו ונפילה גורלות ע"ש. ולענ"ד לע"ג דמההוא דיונה פשוע
דיש לרחות בכ"ג דהרי לא הי' הגורל כלל בחחילה להפיל לים.
וההוא דיבמות ג"כ אין ראי' דהא תניא בב"ב (דק"ו) דאחין שחלקו
כיון שעלה הגורל לאחד מהן קנו כולן ובעי למילף מתחילתה דא"י
ודחי דילמא דווקא בקלפי של קודש ואו"ת ומסיק משום מגו דלייתי
אהדדי גמרי ומקני ומבואר בפו' דאינו קנין כלל אלא כשהחזיק אחד

עפ"י הגורל ברלוכם. בזה מהכי לקנות כולן כיון דסמכו עליו. וא"כ פשוט דה"ל בזה אין ללמוד מההיא דהעבירן לפני הארון ביבמות שם דהוה ברוה"ק כמפורש התם דעל מפיבושת בקש דוד רחמים ע"ש. ואדרבה לפי הסוגי' דב"ב מוכח לעל"ד להיפוך דכשיפול הגורל. ויחזור אח"כ ל"מ הגורל מידי. וכן נראה לעל"ד דחכו"ל לא סמכו על הגורל בשום מקום. דהרי בסנהדרין ל"ב גבי שתי ספינות שפגעו זה בזה אמרו שם כמה דיני שודא דחדחה קרובה לשאינה מעונה. ובשתיהן שוות אמרו יתפשרו ביניהן בדמים ולא אמרו גורל. וכן בסו"פ הניזקין גבי השקאת שדות אמרו כל דא"ג

לבן"ך סקי"ז דאז ליכא חלול השם שהרי אין מכירין אותו. ומיהו מדברי הל" משמע דאינו מחלק בזה דהרי מתרן הך דאסור לשנויי ערקתא דמסאנא בענין אחר כ"כ הד"מ וחמיהני דאדרבה ה"ה ממש כדברי הנ"י כו' ולכאורה כוונתו בפשי' דמדברי החה"ד משמע דכל שלא יכירוהו כלל. אפי' גזרו על הלבושין להעביר ע"ד. מ"מ כשלא יכירוהו ליכא חה"ש ואי"ל למ"ג. אבל דברי הנ"י מבואר בהדיא להיפוך דלא החיר אלא בגזרו שלא יקראו בשם ישראל. וה"ז לא מחויב לילך ולהכריז שהוא ישראל. אלא שאשור לכפור אם שואלין אותו. וכשלא יכירוהו ולא ישאלו אין אישור. ומשו"ה אף לעשות אישור בלבושין מותר כיון שהוא ס"ג. אבל כשגזרו על המלבושין גופיי' להע"ד. והדין נותן דבשעת הגזירה כשגזרו על המלבושין גופיי' להע"ד. והדין נותן דבשעת הגזירה נאל ישרג ואל ישרו לו לעולם לשנות אפי' במקום סכנה. ולא ס"ל כלל סברא דלא יכירוהו ודוק:

מותר לברוח לבית עכו"ם להליל את עלמו. בט"ז נדחק לחלק מהא דכתב הטור בסקמ"ט בשם הרשב"א גבי נכנס לבית עכו"ם דאסור אפי' לפ"ל ודבריו דחוקין. והב"ח הביא דברי הר"ן שכתב בהדיא דהרא"ש דהכא חולק על הרשב"א דשם. ומההיא דמעיין חילק הר"ן שם היטיב וכבר הביאו הש"ך שם סק"ב ע"ש: םימן קנח הנה"ך כתב דסוגיא דסנהדרין (דנ"ו) דישראל בעכו"ם אסור. היינו דווקא במקיים ז' מלות ב"נ. ותמוה מאוד לענ"ד. דא"כ למ"ל לאחויי מבריי' דאין מורידין דא"כ הא הוה ג"ת דקיי"ל דמלווין אנו להחיותו כמבואר ברפ"ב דפסחים ובע"ז ס"ה ע"ש. וע"כ דהתם אפי' בעכו"ס ממש (ושאינו ב"ר כלל), ואפ"ה אסור להורידו. ומה שהקשה הב"י דהתו' בע"ז לא כתבו אלא דרבי קרא להתירא והי' למס וגו' . שאף שהוא מחויב מיחה אין אנחנו מחויבין להמיחו. אבל לא שיהא איסור בזה. לענ"ר לולי שאיני כדאי פשוט דכיון דלא נלטוינו אנחנו להמיחו משום חיובו זה פשי' ממילא שא"כ אסור לנו להוריד שום בא"י ומי גרע מבל תשחית. ובאמת גם לענין סבוב ממילא. שכתב הט"ז שהוא רשות. ומפרש בזה דברי הרמב"ם. אין מסבבין. דהיינו שהוא רשות. לכאו' משמע דאין דרך הרמב"ם לכחוב דינים שלא נוכרו בש"ם בהדיא. אלא הוא אין מורידין דהש"ם דהוא איסור. וכמ"ש הב"ח. ואפי׳ זה דממילא. ס"ל דהוא בכלל דאין מורידין. ואע"ג דאין ע"ז חיוב מיתה גם בישראל. מ"מ הוא איסור רליחה. ושפיר הוה בכלל אין מורידין. וכן הדעת נוטה. ואע"ג דאין מעלין דסיפא דבריי' לענין רודפין. פירש בש"ס לענין שאסור להשאיר לו הללה ע"ש. אין מעליו דרישא ודאי לא הוה הכי. כדמוכח גם לשי' הט"ז. דעכ"פ לא כ' ע"ז איסור. וע"כ דפירושו אינו אלא דאינו מלילו בידים וא"כ משמע ודאי דהא למנוע ממנו הללה הוה בכלל אין מורידין דאסור הוא לעשות מעשה שיהי׳ להורדה ודוק:

הדכות ריבית

ביכון קנם ס"א או בריבית דרבנן. לענ"ד דילא להס זה דכיון
דעיקר האיסור שמא ילמוד ממעשיו ומבואר בע"ז
סק"ב דהא דגזר הכא טפי מכל משא ומתן דעלמא. משום דכל
מו"מ כיון דיכול לעשות זה גם עם ישראל. לא אתי לאימשוכי
בתרי׳ דעכו"ם. אבל ריבית דלא שרי אלא עם עכו"ם אתי לאימשוכי
בתר עכו"ם. ואיכא למיגזר שמא ילמוד ממעשיו. ולפי"ז ריבית
דרבנן דקיי"ל דשרי ג"כ לכל דבר מלוה שכיח ג"כ לעשות עם
ישראל וג"כ לא אתי לאימשוכי בתר עכו"ם וליכא למגזר ודוק:

יעה

והאידנא מותר כו' הא דלא שייך הכא דבר שנאסר במנין פשוט כיון דמעיקרא נמי הוה שרי לת"ח או בכ"ח. הרי לא נאסר אלא במקום ששייך הטעם. והשתא דלא שייך שרי וזה פשוט: ם"ב מומר לעכו"ם כו' ואסור ללוות ממנו. הגר"א הקשה דבבריי' דמ"כ משמע דשרי גם ללוות ממנו ע"ש. והנראה ליישב דהנה כבר באר הט"ז דהא דליכא לפ"ע בלהלוותו. משום דגם הוא לא עביד איסורא. דכיון דהמלוה רשאי ליקח ממנו ריבית חו גם על הלוה ליכא איסור . והוא מהרא"ש . וכ"כ התו' גבי יתומים ע"ש. והנה הרמב"ן כתב בטעם ההיתר להלוותו דמומר לעכו"ם לא מיקרי אחיך. וכ' דמ"מ ללוות ממנו בריבית אסור דאע"ג דודאי ליכא בזה לאו דלא תשיך של הלוה דבלא תשיך נמי כתיב לאחיך. ולמי שאינו אחיך מותר ליתן לו ריבית. מ"מ כיון דהוא ודאי מלווה שלא יקח מאחיו ריבית דאנחנו לגבי' הא שפיר מיקרינן אחיך וה"ה עובר בלאו. וא"כ הלוה ממנו ה"ה מכשילו ועובר על לפ"ע ע"ש. ולכאורה ל"ע דלמה לא כימא הכא ג"ב . כמו היכי שהוא לוה דאמרינן כיון דהמלוה רשאי להלוותו רשאי גם הלוה כנ"ל. כמו כן להיפוך היכי שאנו לוין ממנו נמי נימא כיון דהלוה אינו עובר בלאו דלא תשיך דלאחיך כתיב. ה"נ גם המלוה אינו עובר וליכא גם לפ"ע כלל כנ"ל. ע"כ נראה כמו שכחבו החו' בריש שבועות גבי לאו דהקפה דס"ל לר"ח דמקיף לקטן פטור דמקים מקיף לניקף דכיון דניקף לחו בר חיובא גם המקיף אינו עובר וכ' דאפי' לר"א אסור לגדול להקיף עלמו ע"י קטן או שאר לאו בר חיובא. דדווקא מקיף לניקף מקשינן אבל ניקף למקיף לא מקשינן ע"ש שהוכיחו זה בראיות ברורות. וא"כ נראה דה"נ מבמע ברפא"נ גבי הא דא"ר למ"ל דכתב רחמנא גזל ריבית כו' ריבית חידוש דאפי' ללוה אסר רחמנא משמע בש"ס בהדיא דעיקר האיסור משום המלוה אלא דחידש רחמנא גם בלוה אבל עיקר האיסור על המלוה וכמו ניקף שם . וא"כ י"ל בפשוט דה"נ הכא דווקא לוה למלוה מקשינן אבל מלוה ללוה לא מקשיכן. ומשו"ה זה ודאי שפיר אמריכן דכל היכי דהמלוה אילו עובר גם הלוה אינו עובר. אבל בהיפוך לומר כל היכי שהלוה אינו עובר גם המלוה אינו עובר. זה לא אמרינן כלל כמו דלא מקשינן ניקף למקיף. ומשו"ה המומר שמלוה אותנו בריבית אע"ג דהלוה ממנו לא עבר בלא תשיך. הוא ודאי עובר. והלוה ממנו ודאי עובר בלפ"ע. וכ"ז ודאי מוכרח לרבא הנ"ל. ובריי' דמ"כ י"ל דלא ס"ל בזה כרבא לומר דעיקר האיסור על המלוה. אלא רהכי חרי לאוין שוין ושפיר מקשיכן בין לוה למלוה ובין מלוה ללוה. ושרי גם ללוות ממנו וכנ"ל. אבל אכן קיי"ל כרבא וא"ש:

דהנה בלקח ריבית והמיר הלוה נראה פשוט דשוב אינו מחויב להחזיר לו. דהשתא ליכא עשה דוחי אחיך עמך אהדר לי דניחי בהדך. ואפי' מהדר לי' לא מקיים לי' עשה. אבל בלוה שהמיר לעכו"ם קודם שנתן ריבית. בזה ל"ע אי שרי עכשיו המלוה לקבל הריבית שפסק עמו תחילה באיסור כיון דהשתא היתרא הוא. או דמ"מ מכח פסיקת איסור הוא. ובשע"ד ראיתי שכ' ראי' לזה לאיסור מרי"פ א"נ גבי אוזיף ק' בק"כ ומעיקרא ק' בדנקא והשתא ק"כ. דאמרינן דאי בתר מעיקרא אזלינן הוה נשך ותרבית. ומסקנת הפו' דאוליכן בתר מעיקרא. ואיני רואה בזה ראי' כלל. דהתם איכו כלל בשביל פסיקח האיסור אלא דכך הוא דין ההלוואה כמש"כ הפוץ גבי סחה בסחה דמדחורייתא כך הוא הדין דבין הוקר או הוול נותן לו הסאה שלוה ממנו. ואפי׳ הוול אם מוסיף הוה ריבית גמור. (אלא דליכא קלילה). והיינו דנהחייב לשלם כמה שהלוה לו. דכך הוא ההתחייבות. אבל הכא אף דמתחילה הוה הפסיקה באיסור. אבל השתא כבר נשתנה האדם וגברא אחרינא הוא ופסיקה הראשונה כבר בטלה ולכאורה הריביה שבשביל זמן שאחר ההמרה לעכו"ם ודאי שרי ול"ע:

סיבון כם ס"ה בהגה מתנה ע"מ להחזיר אסור בריבית ע'
ר"ן דהיינו נתן את הריבית עמ"ל הוה ריבית
והגר"א כתב דהיינו כההיא דריש קדושין. והנה התו' בדס"ג ד"ה
ריבית עמ"ל הקשו בפשי' דמה ריבית הוא זה ע"ש מה שתי' שם
דאיירי בגוונא דמעכב את השדה ואינו מנכה את הריבית. ובאמת
בסקע"ד ס"ה משמע דלא פסקינן כהתו' דהרי גבי לוקח שם ג"כ

אוסר באשלם אע"ג דלא שייך סברת התו' שם ע"ש היטיב. ות"ת לולי שאיני כדאי יש סברא להכריע כדברי התו' דאע"ג דקיי"ל דשמה מתנה מ"מ גבי ריבית כתיב וחי אחיך משמע דהיינו דווקא מה דמחסר להלוה. וכה"ג כ' הרמב"ן הביאו הרא"ש גבי הלווהו ודר בחלירו דבחלר דלא קיימא לאגרא לא שייך ריבית דאוריי' דלא תקח מאתו נשך והרבית וחי אחיך כתיב וכיון דלא חסר לא שייך וחי נ"ש. וכן כ' הט"ז בסקס"א גבי אי יש לו חוב עליו דאינו יכול לגבות מהריבית דלא שייך וחי אחיך ע"ש וה"ג ודאי הכא הרי לא שייך וחי. וכבר מבואר בכ"ד דכל היכי דליכא וחי אחיך ליכא גם הלאו דריבית. ואולי דכוונתם נמי באופן דיש בזה ש"פ. ועדיין ל"ע

בשיל הכא קאי האיסור על הלוה שהוא יודע שהוא לוחן בשביל ההלוואה כו' והקשו עליו מהא דס"א בהגה דבריבית דרבנן אין הלוה עובר ע"ש. ונראה דלק"מ דהא מבואר בסי"א דאסור ללוה להקדים שלום להמלוה. ולכאורה דהוה עיקר האיסור דרבנן וע' מש"כ בסמוך ועכ"פ בלא קלילה כמשמעות המשנה והפו' בודאי דאינו אלא דרבנן. וכל האיסור ע"כ אינו אלא על הלוה. דמה שייך בזה לאסור על המלוה דבלא קלילה הא אינו עושה הלוה. דמה שייך בזה לאסור על המלוה דרבנן ודאי הוה על המלוה משום דעיקר האיסור ריבית ה"ה ודאי על המלוה כמש"כ בסי' הקודם. ומשו"ה גם רבנן בגזירה דידהו לא אסרו אלא על המלוה. אבל מה דלא שייך לאסור על המלוה וראו לאסור זה. המלוה. אבל מה דלא שייך לאסור על המלוה וראו לאסור זה. דמכמים אסרו זה ועל המלוה לא שיך בזה איסורא ודאי דאסור על הלוה ווא' דאסור על הלוה ווא' דאסור על הלוה ווא' דאסור על הלוה ווא' דאסור על הלוה וו"ב:

ב"מן ואם מלוה לחבירו כו' כדי שיחזור וילווהו י"א שאסור. פשוט דהיינו דווקא בקלילה לכתחילה בפירוש. אבל בל"ה בסחם נראה פשוט דלא הוה איסורא. והכי קיי"ל לענין מעשר עני בפיאה פ"ה. דשני עניים נותנין זה לזה מ"ע. ולא חשיב זה כמוכרו לו ע"ש: פ"ה לא ילמדנו ולא את בנו. הנה ברמב"ם השמיט בנו. ונראה פשוט דהוא מחלוקת. ותלוי בפלוגתא דפורע חובו [דזה וראי לא עדיף מפורע חובו. וכמבואה בהדיא בנדרים דבמודר הנאה הוא מותר]. דהב"י בשם המרדכי כתב דפורע חובו הוה ריבית. והרשב"א בתשובה הביאוהו האחרונים כתב דהוא מותר כמו במודר הכלה ע"ש. וטעם האוסרין נראה דמ"ל דבריבית דאפי' ריבית הכלה ע"ש. וטעם האוסרין נראה דמ"ל דבריבית דאפי' ריבית חובו של חבירו פשור די"ל דמפיים הוינא. וא"כ עכ"פ ודאי לפחוח ה"ז מהנהו בדברים. ולכאורה זה מוכרת בסברא ול"ע. וכן נראה דהא דקיי"ל שם במודר הנאה דמותר בשלהכתו פשוט דבריבית אם אינו רגיל בזה מקודם ודאי דזה ג"כ אסור ול"ע:

מדברי הר"ן פרק אם לא הי' רגיל להקדים לו שלום אסור. מדברי הר"ן פרק נערה משמע בהדיח דהוח מדרבנן. דכ' דחפי' המתירין בריבית קרקע פשוט דמדרבנן אסור דלא גרע מריבית דברים ע"ש. אמנם מדברי התו' בקירושין ח' ד"ה לדקה דכ' דהוכחת הש"ם דקונה משכון מדכחיב וברכך ואי ל"ק הוה ריבית דברים ע"ש. [והנה ל"ל דם"ל כשי' רש"י והפו' בסקס"ו דקלילה לאחר ההלואה להרויח לו זמן הוה ריבית דאוריי'. וה"ג כיון שכ' התורה וברכך הוה כקלילה להרויח זמן ושפיר איכא ר"ק דאו"]. ועכ"פ ס"ל דריבית דברים הוה דאוריי' דהא הך דינא דקונה משכון. הוה דינא דאורייתא. והי' מקום לפרש דכוונתם דזימנין דזה ש"פ. דבכה"ג ודאי הוה דאו' שהרי גם גבי קדושין קיי"ל דשחוק לפני אי לאו דישנה לשכירות מתחילה ועד סוף. והוה מלוה. הוה מקודשת. אבל מלשונם דכ' דהוה ריבית דברים משמע בהדיא דס"ל דריבית דברים הוה דאו׳. אלא שים לדקדק לפ"מ שהוכיחו החו׳ בכתובות מ"ו מדיליף גזל מריבית ואונאה ש"מ דליכא ריבית בפחות מש"פ דאי ל"ה ליכא למילף מינה א"כ לכאורה הוה"ד לריבית דברים י"ל כן. ואולי י"ל דריבית דברים מילחא אחריתי היא. דהא גם באונאה איכא לאו אחרינא באונאת דברים. ומיהו המדקדק מבין דאין חילוק הדברים שבריבית. שוין להחילוק שבאונאה. דהתם אונאת דברים ודאי נערת בעלמת ול"ע:

🗗"ב מוחר לומר לחבירו הילך זוז והלוה לפלוני כו' וי"א שלא יפייסנו הלוה כו' בב"י כ' .דאפשר להקל בזה כדעת הרמב"ן וסייעתו דמידי דרבנן הוא. משמע דס"ל דאפי' האוסרין אינו אלא לחומרא בעלמא מדרבנן וכ"נ באמת מלשון הרא"ש. אבל מדברי הגר"א נראה דשיטחו דהוה זה שמפייסו ריבית דאורייתא וכמו בקידושין דמקודשת בהילך מנה והתקדשי לפלוני וחשיב כנתן המקדש ה"כ חשיב כנתן הלוה והוה ריבית דאוריי'. דלא כמש"כ הרמב"ן דכיון דאינו נותן משל הלוה לא שייך שליחות. אלא דגם בכה"ג ודאי הוה שליח. כמו שבקידושין חשיב כנתן המקדש משלו ממש. ובסט"ו שאוסר לומר לחבירו אמור לפלוני שיחן לך זוז ואלוה לך. והאריכו האחרונים דמאי איסור יש בזה. [וכוונחם דאע"ג דאסור הכא שיפייסנו הלוה. יוה"נ לכאורה פשוט דאסור ללוה לפיים את זה. מ"מ ודאין ל"ד דהכא כשמפייסו הלוה הרי מהנהו להמלוה שירוית הזוז. אבל כאן דהרויח ללוה גופי' אף שהוא עפ"י המלוה וחשיב גם כנותן למלוה. מ"מ הטרחה שהלוה עושה לא שייך שעושה בשביל ההלוואה אלא אדעתי' דנפשי' [וכ"כ בפירוש הט"ז בסקע"ג סקכ"ד דבהנאת שניהם לא שייך ריבית] כ"נ בכוונתם]. אבל הגר"א לשי' כ' שם בפשי' דהוא אסור כמו בקדושין בהילך מנה ותתקדש לך פלונית דמקודשת מדין שניהם ה"נ חשיב ממש כנותן הלוה למלוה ריבית . ולשי' הא דמתיר בש"ם דווקא שלא עפ"י הלוה וחשיב הנתינה וההלוואה כל חדא באפי נפשי ולא שייך ריבית אבל עפ"י הלוה הוה ריבית דאורייתא ממש ול"ע:

במו"ן בהגה י"א דמותר לומר לחבירו הלוה לי מעות בריבית כו' בט"ז חמה ע"ז חמיהות עלומות כיון דאין שליח לד"ע חשיב כאילו השליח לוה מהמלוה. והוא הלוה להלוה. והוה שני פעמים ריבית. וכן הקשה ממעות יחומים דהוה ריבית אע"ג דהרי הוא ע"י שליח. וכן ראיתי מי שהקשה מהא דערכין דפריך בש"ס דריבית אוכלת היכי משכחת לה אלא ע"י עכו"ם ולא משכחת לה ע"י שליח. ולהקל התמיה נראה בזה דמש"כ דהוה שני פעמים ריבית ודאי ליתא דכיון דהודיע השליח שאינו לוקח לעלמו אלא עבור פלוני א"כ אין לו על השליח כלום אלא תובע את הלוה [ועט"ז בקל"ג גבי אפטרופוס שהלוה מעות יתומים בריבית קלולה דאין חייבין להחזיר. והביא בשם הרשב"א דלא עדיף מגול והאכיל לבניו ע"ש. ובער אנכי ולא אבין. דכיון דכתב שם בפירוש דגם האפטרופום סטור . דלא נתן לו לעכב לעלמו כו'. א"כ הרי הגזילה אלל היחומים הוא ואינהו הוא דהוו הגולנים ול"ד כלל לגוול ומאכיל את בניו דהוא הוה הגזלן וע' תו' ר"פ הנוזל ומאכיל וה' יאיר עינין והוא מהויב לו כדין גזל ולא נתייאשו הבעלים ובא אחר ואכלו דגובה גם מהשני. ומ"מ כיון דאין שלר"ע בודאי בטלה ההלוואה ופסיקת הריבית. והוה כשאר ממון גזילה. והנה מבואר בחו"מ סרל"ב ובסמ"ע סקכ"א דכל שלא בא הממון לידו בחורת הלוואה רשאי ליתן ריוח לבעלים ולא חשיב ריבית וביותר י"ל עפ"י המבואר שם בסשם"ג דבדבר העומד לשכר מחויב הגזלן להחזיר השכר להבעלים ע"ש. וה"ל בכה"ג כיון דגלה להשליח שעומד לשכר אם יהי' ריוח יהי' חִייב לשלם. אבל אם יהי' הפסר אף דוראי דכיון דבלא דין הלוואה לחים לא יפסיד המלוה. מ"מ הרי ודאי גם ריוח לא יהיה להם. ובאופן זה הוא דהוה היתר דכאן. וא"כ הרי באמת בכה"ג ודאי דמותר הוא ביתומים. שהרי זה ג"כ אינו אלא קרוב לשכר ורחוק להפסד. כמבואר בסי"ח ע"ש. [ובל"ה לא קשה משם דלא שייך שם שלד"ע. כיון דהקטנים אינם מלווין על הריבית. וגם הלוה אינו שובר כמצוחר שם בחו'. אין כאן שליח לדבר עבירה כלל. אלא דמ"מ מדרבנן אסור גם בקטנים כמו בכל התורה דגזרו גם על קטן משום חינוך. ואין להקשות דמה שייך בזה חינוך כיון דגם גדולים שרי בכה"ג. דהא בל"ה תקשה דאין שליחות לקטן. אלא י"ל כיון דאנו רואין שהוא זכות להם. א"כ בלא שליחות הוה מעלמו קלילה גמורה מדאוריי' דקטן ג"כ זוכה בשכר פטולחו מדאוריי' כמו שכתבו התוספות בריש פרק בסו"מ עיין שם. וח"כ בלאו קולא דליכא איסור בקטן. הוה ריבית גמיר בזה. ומשום הכי שפיר אסרו בזה מדרבנן על קטנים משום חינוך]. וא"ש ההיא דערכין גם כן דריבית אוכלת בהן משמע ריבית קלולה גמורה. אבל

בהא דהכא הרי אינו רשאי ליחן אלא כשיש ריוח כנ"ל ול"ע: ב"ו"ן ת"ח כו' ונתן לו יותר. בט"ז דלשי' הרמב"ם דווקא בלא התנה בתחילה. וע"ש מש"כ בדיקדוק לשון הטור ולפי דבריו לשי' רש"י ע"כ שרי דבר מועט בסחם לכ"א אפי' בדרך הלואה וכ"ה באמת משמעות רש"י ותו' גבי שפכי לי' טפי כופיתא בפשוטו. דשרי בכ"ג ואפי' דרך הלוואה ע"ש. ולפי"ז ע"כ ל"ל דהא דלא שרי כאן אלא בת"ח היינו משום דאיירי בהתנו וכדעת ההג"א כאן בהגה. ומיהו אינן שוין בטעמן דשי' הג"א משמע בהדיא דאדרבה התנו עדיף טפי וא"כ לשי' ע"כ יפרש ג"כ ההיא דטפי כופיתא כשי' הפוי דווקא בדרך מכר. ובזה שרי גם לכ"א. אבל בדרך הלוואה כדהכא דווקא מ"ח. אבל שי' רש"י ודאי הוא כדעת הפו' דהחנו גרע ומשו"ה לכ"א אסור בוה. אלא דהכא בח"ח הוא שהחירו גם בוה. ועט"ז סקי"ג מש"כ על לשון ההג"א דלא כהב"י ודבריו כעין דברי הד"מ ע"ש. אבל לענ"ד דגם הב"י מפרש דאפי' קאי אלשון מחנה. ומ"מ מדקדק מדהולרך לאשמעינן ההג"א. דאסור לאינו ת"ח אפילו התנו תחילה לשם מתנה. משמע בהדיא דסברתו דזה שפירש לשם מתנה. אפילו הוא מתחילה מ"מ זה עדיף מסתם. וע"כ דבת"ח כ"ש דוה שהתנו שרי ודוק:

בהגה ומיהו אי"כ לומר מעום אלו הקדש הם אלא בראי'. ובש"ך דאם הוא ידוע שיש בידו מעות הַקדש נאמן ונדחק קלת בטעם הדברים. ולענ"ד הוא פשוט ומבואר בחו"מ סי' ל"ט דלוה שאמר על מעות שבידו של פלוני הם אי"ג אפי' במיגו [ומקורו מכתובות דהאומר שטר אמנה אי"נ אפי' במיגו] וכ' הפו' בטעם הדבר דחזקה מה שביד אדם ה"ה שלו. והיכי דידוע שיש בידו ממון אחרים מבואר שם דבזה נאמן במיגו דזה אינו סותר החזקה ע"ש. וה"נ בהך דהכא כשאין ידוע בידו ממון הקדש הוה נגד חזקה ואי"נ. אבל בידוע אין אנו יכולין לפסול שערו וו"ב:

סימן קסא ס"א ואפילו בפחות משוה פרוטה אסור בריבים לכאו׳ משמע דהיינו כדין גזילה ומשום דחלי שיעור אסור מ"ה כמבוחר בחו"מ סשמ"ח. אבל בש"מ בשם הריטב"א כ' דאסור לגמרי והביא ראי' מדלא חשיב לה גבי חמשה פרוטות ולכאורה היא ראי' חזקה וכדפריך התם הש"ם מאונאה ודייק מינה ר"כ דאין אונאה לפרוטות . ולוי תני החם אונאה . והנראה ליישב שי' רוב הפו' שכ' בהדיא דאין ריבית בפחות מש"פ. די"ל דקושי' הש"ס הוא לפי הס"ד שם דמחני' חשיב הכל וכדחשיב גזל ואבידה ע"ש. אבל לפ"מ דמסיק דלא תני אלא הא דלריכי כמבואר התם י"ל בפשי' דמשו"ה לא תני ריבית דהוה בכלל גזילה. והא דדייק ר"כ דאין אוכאה לפרוטות מדלא תני אונאה היינו מדלוי תני אונאה. וע"כ משום דאיכא למ"ד דאין אוכאה לפרוטות . ואילטריך לי׳ ללוי לאפוקי . וא״כ מדמתכי׳ לא תני לה ודאי דע"כ מוכח להיפוך דסברה באמת דאין אונאה. אבל בריבית א"ל בפשיטות דלא תני לה משום דהוה בכלל גזילה ודוק: והנה לענין ריבית דקרקע הי' נ"ל מהסברא דאפי' המקילין בקרקע [והוכחה שלהם מהא דבעי בכתובות במוליא שם רע שכרן בקרקע מהו] היינו דווקא בגוונא דלא נתן להם הקרקע אלא בתנאי שישתמשו הן עלמן ואיגן רשאין למכור ולהשכיר לאחר. ואין להם אלא הנאת הקרקע עלמה כמו שהיא אבל בגוונא דרשאים למכור או להשכיר א"כ מילתא דמובנא בדינרי הוא ושוה כסף ה"ה ככסף בכ"ד. וע' חו' ריש קירושין. וה"ג לענין ריבית. אבל לשון התו' בכחובות והרא"ש בב"מ אפי' בעשר גפנים טעונות בי"א ע"ש. וע"כ משום דהשתא הוה כקרקע. אע"ג דסופן להיות מטלטלין. וא"כ ע"כ אין מחלקין בזה. ומ"מ מסברא יש מקום לחלק בזה ול"ע: מיני ח"ר אם בא לני"ש חייב ובס"ג דאם תפם לוה מפקיכן מיני׳ וע"כ דאף דחייב ללי"ש אינו יכול לתופסו. וערש"י ב"מ

דל"א גבי אתנן. ועי' קלוה"ח סכ"ח: מי שהי' נושה בחבירו דינר של ריבית ונתן לו בשבילו ה' מדות של חיטין והיו נמכרים ד' בדינר לריך להחזיר ה' ואם רלה להחזיר דמיהם דינר ורביע רשחי שהמקח קיים. לריך להבין כיון דהמקח קיים. א"כ למה אינו קיים גם בסכום המקח. ויהיה סגי להחזיר דינר לכד כמו שקנה. וראיתי בש"מ בשם הרמב"ן שכתב והא דלא מהדר לי' זווא משום דא"כ ליחהני מרביתא. והוא לריך למשות

דעה

לעשות השבה מעלייתא. וגם זה קשה להבין דא"כ גם הקנין גופה לחשוב מתהני מרביתה. ואולי י"ל דכך הוא עיקר דין השבת ריבית מן התורה דליכא מלות השבה אלא על שיוי הדמים אבל הקנין קיים. וכ"כ שם בהדיא בסמוך בשם הרמב"ן דאם קידש בו אשה מקודשת. אלא דאיכא עליו מלות וחי אחיך להחזיר חסרון הדמים. ומבואר שם דגם לענין יוקרא וזולא זכה המלוה ואינו נותן אלא כאותה שעה שקבל. וע"ז רמיא מלוה. ולולי שאיני כדאי יש מקום לומר בטעם הדבר ויתבאר בזה גם פלוגתא דאביי ורבא שם דאביי ס"ל ד' מפקינן מיני' ורבא ס"ל דחמשה מפקינן דאין הפלוגתא כלל משום ריבית עלמו אלא מדין מו"מ דעלמא דבאמת מבואר בריש המפקיד גבי אישתכח כיפי דבכה"ג שנמלא דאינו חייב. הוה שומא בטעות והדרא: וע"ש לענין דין שומא הדרא דאיכא למ"ד שם דאפי' אגבי' איהו גופי' מדעתי' שייך הדרא וא"כ לענין טעות ודאי דהפי' מדעתו שייך הדרא ומיהו בנותן מדעתו ודאי דזה אינו אלא באופן שיש אומדנא דאילו הוה ידע לא הוה מזבין. וכגון בעה"ב במאני תשמישיא דמבואר בהוהב דאין אונאה לבעה"ב דאי לאו דטפי לא מובין ש"ש. [וההיא דגלימא דהכא לריך לומר דקאי בגלימא שעומד לסחורה] וכן אפי׳ בדבר שעומד לסחורה ודאי היכי דיש אומדגא משום סכום המקח. שפיר י"ל דבטל הסכום הזה . וא"כ י"ל דהיכי דאזלי בד' ונחן ה' דהוא שיעור בטול מקח. ס"ל לרבא דכיון דאיתגלי דהוה בטעות יש כאן אומדנא דאילו הוה ידע דלא מיחייב לא הוה יהיב ובטל סכום המקח. ואביי פליג בהא וס"ל דמ"מ כיון שמדעתו נתן המקח קיים. ולענין חזרת הריבית הרי אי"ל להחזיר אלא כמו שקלך. וא"כ הרי האחת היתיכה ה"ה שלו ריוח במקחו. ומשו"ה ס"ל דלא מהדר אלא ד'. אבל אכן ודאי קיי"ל בהא כרבא דחמשה מפקיכן מיניה דבטל המקח משום דהוא אומדנא דלא הי' נותן אלא בשביל שהי' סבור שלריך ליתן ריבית וה"ג לענין להחזיר דמיהם ודאי לריך להחזיר כל שויין. אבל על גוף המקח בשוי' בזה ודאי אין כאן שום אומדנא והוא קיים. ומ"מ הוא דחוק בלשון הש"ם ול"ע:

סימן קסב ס"א אסור ללוות סאה בסאה כו' עמ"ז דבדרך מכירה שרי. ולענ"ד נרא' רבוחא יותר דכל שלא הזכיר בפירוש בלשון הלוואה הרי זה ג"כ שרי. וראי' לזה משבת ר"פ שואל וכן אשה לא תלוה ככרות ודייק בגמרא הא בחול שרי מהני' דלא כהלל כו׳. ומדלא פריך אלא מדיוקא ולא פריך אגופא דהא בלא לשון הלוואה שרי והא הוה ריבית וש"מ דכל שלא הזכיר לשון הלוואה ליכא איסורא בזה. ועח"ד שכ' דבדרך מכירה שרי אפי' על פירוח אחרים שלא ממין זה ואין לו ולא ילא השער. מטעם דכל שמוכר פירוחיו הרי קיי"ל דיכול להעלות עליהם בדבר שאינו ניכר. וַאַ״כ אם יתייקרו אותם פירות שלריך ליתן מ"מ. אין בזה משום ריבית רק יהיה חשוב כנוטל יותר עבור הפירות שמכר. ואע"ג דלא שרי להעלות אלא באינו כיכר הרבה. מ"מ הא זה אינו אלא בשעת הפסיקה. אבל בהוזל אח"כ ודאי אפי' הוזל הרבה שרי. וה"ל אפי' נתייקרו הרבה הפירות שמחויב ליתן ג"כ שרי ע"ש. וכ"ז אינו נכון לענ"ד דעיקר דמיונו אינו כלל. דהתם במעלה תחילה דבר מועט שאינו ניכר אף אם אח"כ יוזלו אפי' הרבה מ"מ הרי השתא כבר פירותיו של הלוקח הם. ושלו הוא שהוולו ולא שייך זה כלל למוכר. אבל הכא שהפירות שלריך ליתן הוקרוֹ. והוא נותן עכשיו בשעת היוקר בשער הזול בשביל הקדמת מעותיו שלוה. זה הוה ריביח. וחילוק זה מוכרח לענ"ד בחום' ס"ג ד"ה וא"ל כו' גבי קירא דהקשו דבליתנהו למה אסור לאוזולי ולא שרינן כמו בטרשא דשרי להעלות בשביל המחנת מעות וחי' דבמוזיל מן השער הוה כקיץ ואסור גם בטרשא ע"ש. ולכאורה יקשה לפ"ז דלמה קיי"ל דבלא ילא השער הסור לפסוק. הא עכשיו אינו ניכר. ול"ל דכיון דעכשיו אין לו עוד להמוכר הפירות שהוא פוסק עליהן . א"כ ע"כ אית לן למיזיל בתר שעה שיתן. וכשיהי' או ביוקר א"כ ניכר הריבית. אבל בטרשא כבר קנה אז ולא איכפת לן בזול שאח"כ וכמש"כ וז"ב. וע' סקע"ג ס"ו בע"ו ומש"כ שם בס"ד. ויותר חמוה דהוא גופי' מביא בסמוך דברי הנמ"י דכ' בפירוש מימרא דרבא דמה לי הן או דמיהן. דהיינו דרשאי לפסוק על השער אפי' בנותן פירות ע"ש. הרי אדרבה פירות גרע טפי ועכ"פ בלא ילא השער

ודאי אסור. ומש"כ מדברי הנ"י גבי מארנקי חדשה אינו ענין כלל לדין פסיקה לענין ריבית אלא לענין קנין ואיירי ביש לו ודוק: בהגה יש מש"ח שמותר ללוות ככר בככר. הגר"ח כ' דמדברי הר"ח במלחמות משמע כהג"א דאין קולא בככר ע"ש. והמדקדק בלשון המלחמות שלפנינו יראה דאין שם לשון ר"ח כלל . אלא שכתב ובפירוש ר"ח כחוב בלשון רבינו ז"ל. והרמב"ן בעלמו מסיק ע"ז בזה הלשון ולפי פירוש זה. זו דברי הלל (לפנינו שם כתוב הכל ופשוט שהוא טעוח הדפום] ארישא קאי כו'. וכוונתו דמה שמסיק הרי"ף ע"ו דבעי שער שבשוק הוא משום דמפרם דקאי ארישא בהלוואת סאה ולא בככר דבזה אי"ל כלל. ומסיק הרמב"ן (דהא שפי׳ דקאי ארישא) דייקינן מלשון לוין ולא לוה אשה ע"ש. וא"כ פשוט דמה שמדקדק הגר"א שם מלשון הרמב"ן שהלל אוסר בככר ועד שיבא בני. וחכ"א שמוחר בשער שבשוק. ודעתו דגם בככר בעי דווקא שער שבשוק ודאי דאין הפירוש כן. אלא דהרמב"ן מפרש בהדיא דלא קאי אלא ארישא דהלוואת סאה. [ובככר לא אסיק אכחי הפלוגחא אלא עד לבסוף שפירש דבזה שרי לגמרי ע"ש |. ופירש דהא דאינטריך שמואל לאשמעינן דחכמים פליני ארישא אף דהוא מפורש במתני'. דאתי לאוסופי דאפי' אין לו מותר על שער שבשוק. אבל בככר ודאי שרי אפי׳ בלא ילא השער כלל. ולא איירי בה שמואל מידי. כ"ז ברור ומפורש בדברי הרמב"ן. וכן מוכח לכאורה בלשון הש"ם בשבת דאמר לימא מתני' דלא כהלל, ולא אמר לימא דפליגי אהלל משמע דוה פשי' דחכמים פליגי בככר ול"ב שער כלל. ובאמת גם בעיקר פירוש שי' זו דקאי ארישא ל"ע לענ"ד לפי הגי' שלפנינו בגמרא דבתחילה קאמר ר"נ משמי' דשמואל דהלכה כהלל והובא זה בתו' לעיל דס"ג ד"ה מהוד"ת ע"ש. ואח"כ קאמר זו דברי הלל אבל חגמים אומרים לוין סתם כו' ובכ"ד קיי"ל דזו ולא ס"ל כוותי'. ובשלמא אי קאי אסיפא כפירש"י להתיר ככר ואפי׳ בלא שער. י"ל בפשי׳ דשמואל ס"ל כהלל ברישא דהלואה מרובה אסור אפי' עד שיבא בני. ובסיפא גבי ככרות סבר כחכמים להחיר. אבל אי הא נמי קאי ארישא. א"כ יהי' לריך לומר כאן ע"כ דוו וס"ל כוותי' שלא כדרך הש"ם. ואולי דגרסתם התם בקמייתא. ר"ל לחוד ופליגי באמת ול"ע:

היינו לאפוקי 🗖 אם יש לו מעט מאוחו המין כו' ע' ש"ך דהיינו לאפוקי משי' הג"א דיש לו מעות נמי שרי אפי' בלא ילא השער כני' על פירוח שבשוק. ולכאורה שי' זו חמוה טובא דהא קיי"ל בכולה פירקא דובינא שרי טפי מהלוואה וכן מבואר בסמוך בהגה דבהלוואה חמיר טפי דפסק בהלוואה דאסור להתנות שאם יוזלו יתן דמיהם. ובזכינא הא קיי"ל דפוסק כשער הגבוה וע' מש"כ בזה בסקע"ה. עכ"פ הרי ע"כ דובינא ודאי קיל טפי. וכיון דובינא הרי ודאי אסור בלא ילא השער. אפי' יש לו מעות. דהא כל פוסק ע"כ הרי יש לו להמוכר המעות שזה הלוקח נותן בפסיקתו. ואפ"ה אסור. וכ"ש שוה אסור בהלוואה. אמנס לאחר הדיקדוק הוא מבואר דבוה אדרבה בובינא יש להחמיר יותר. והטעם פשוט דוה ודאי דאפי' כשלא ילא השער אם עשה פסיקה ואח"כ בשעה שיקבל לא יתייקר יותר ממה שפסק עמו. זה ודאי שרי לכו"ע. ולא שייך לאסור אלא כשאח"כ יתייקר. וא"כ בשלמא בזבינא הרי יש לו הנאה מזה הפסיקה שנוטל עכשיו בשעת היוקר. כשער הזול בשביל וק מת מעותיו. אבל בהלוואת סאה בסאה הרי בל"ה פריך בש"ם דהו"ל למישרי ואפי' בלא ילא השער [וכמו שפירש הרשב"א בש"מ] משום ראטו חיטי קרחי באכלבאי אלא דרבגן אסרו זה זהיכי דיש לו ל"ג ולשי זו ס"ל דהייט אפי יש לו מעוח סגי בהאי אכל בזבינא דהיינו פוסק במטות כיון דלא ילא השער בודאי לא מיקרי יש לו משום שיש לו מעות. כיון דאין השער כמו שהוא פוסק. אבל בהלוואת פירות בפירות כיון שיש לו מעות. ועכ"פ ישיג פירות במעותיו הרי זה ודאי הוה כיש לו. מאי ניחוש שיהא ביוקר מ"מ הרי הוא מקבל עכשיו ממש כמה שיחן. וזה שפשי להו להתו' דהכא

לא שייך להלריך שער רק אם יש לו מעום ע"ש היטיב:

שב או ילוהו כו' עט"ז דהעלה דהלוואה לשם היתר ל"מ. והנראה
בטעמו בזה דהנה רש"י פירש דהא דמהני יש לו טיפה אחת
משום דמעיקרא נותפת עלי' טיפה הראשונה. וחיכף כשקונה אוחה

שוב אי"ל לה להטיפה שיש לו דמה שלוה היא נוקפת על פירות שבשות דהא ודאי רשאי לאכול מה שיש לו . וא"כ השתא יכול ללוות עליו עוד פעם שני' ע"ש. והנה הב"ח בחו"מ סל"ו כ' דמלוה כ"ז"שהיא בעין. אין בע"ח אחרים נוטלין ממנה . ואף שהרבה השיגו עליו מ"מ יש סברא גדולה לדבריו עפ"י מש"כ התו' בכתובות מ"ז דבמתנה אזלינן בתר שום אומדנא כיון דהכל תלוי בתר דעת הנותן. וה"כ ודאי בהלוואה שיש לנו לילך אחר דעת המלוה לחוד ודחי דג"כ אזליכן בתר שום אומדנא והרי ודאי דאכן סהדי דאם היה המלוה יודע שלא יהי' לו ממה לפרוע בודאי לא היה מלוה לו. וא"כ בודאי י"ל דפקע ההלוואה והדרא לרשות המלוה כדמעיקרא. וא"כ כיון דמדינא כל מלוה היא משועבדת על תשלומי אוחה המלוה עלמה וקיימא ברשות מלוה שפיר י"ל הכא דל"מ הלוואת טיפה להחיר ללוות עליו עוד כיון דע"כ היא משועבדת להלוואת עלמה כנ"ל. ומיהו נראה ודאי דבהלוואה בזמן אחר דאינו ניכר עכשיו שהיא הלוואה. שפיר יכול לוקוף עליו בפ"א כיון דהרי יש לו. ומאן מוכח דהיא הלוואה. אבל לעשות לכתחילה הלוואה לשם היתר זה ודאי נכון בסברא דל"מ דע"כ ה"ה משועבדת

לשלם בהגה להחמות שאם יתייקרו יחן לו חיטין. ואם יוזלו יהן
לו דמים של עכשיו אסור. בח"ד כ' דהוה דאוריי' דהרי
קבלת אחריות זה יש בו ש"פ והוא מוקן זה בשביל ההלוואה ע"ש
ולענ"ד ל"ע דהא משמע בכ"ד דכל שאין הרווח ברור לא הוה
ריבית קלולה וכ"כ רש"י בר"פ גבי משכנתא בלא נכייתא דלא הוה
ר"ק שזימנין שהכרמים ושדות לוקין ע"ש. ולא חשביכן מה ששוה
למכור הספק [וראימי בדבריו בסקע"ז סקט"ו דס"ל דזה תלוי
בפלוגתא דל"א בריבית אי הוה דאורייתא אבל כבר בארו האחרונים
דזה ליתא ול"א בריבית היינו דלד ההלוואה היא ל"א ואכמ"ל אבל
בל"ה כל שאין הריבית ברור ודאי הוה דרבנן]. ואפשר דאם באמת
קלן לו ואמר אף ששוה זה כך וכך למכור. הנכי נותן לך בעד
ההלוואה הוה ר"ק. אבל כל שלא קלן בודאי לא מיקרי זה
ההלוואה הוה ר"ק. אבל כל שלא קלן בודאי לא מיקרי זה

מ"ך אבל במקום שדרך שהבעל הקרקע נותן הזרע אם כבר ירד אסור עט"ז דבחיוב גמור שהארים יתן הזרע שאם לא יאן יסחלק מן הקרקע מוחר. הנה אין כוונתו דכאן איירי דלא נתחייב בקנין. דא"כ כיון דלא הוה חיוב כלל. דודאי כיון שכבר ירד וקנה את השדה לא מתחייב בדיבורא בטלמא. וכמו במשלנתא באתרא דלא מסלקא ואמר מסתלקנא דקיי"ל דלריך למיקני' מיני' ומובא בטור בסקע"ב ע"ש. וה"נ הארים שיש לו קנין בגוף השדה כמבואר בתו' ר"פ הפועלים ודאי דלא מתחייב בדיבורא בעלמא וכיון דלא הוה חייב כלל אין כאן הלואה ואין כאן ריבית. אלא כמו שמתחייב לו ליתן סאה תבואה בזמן הקליר דפשי' דוה מותר. אלא ע"כ דה"כ ודאי איירי דכבר כתחייב לו בקנין גמור. והוה הלוואה ומשו"ה הוה ריבית ואסור. ע"כ נראה בכוונתו דס"ל להט"ז דכל שלא פירש בפירוש שיסחלק אם לא יתן אף שנחחייב בחיוב גמור אינו יכול לסלקן מן הקרקע בשביל חיוב זה דאומדנא הוא דאדעתא דהכי שיסתלק לא נתחייב לו. אם לא כשפירש בפירוש שיסתלק דבוה הוה כמי תו כלא ירד ול"ע:

הוה למי לו ללי לו על ...

בשם חשובת הרא"ש דהביא ראי' מהא דלוה בישוב לא יתבע
במדבר. ולכאורה הי' לו להביא טפי הא דסוף כתובות כתוב בו
במדבר. ולכאורה הי' לו להביא טפי הא דסוף כתובות כתוב בו
בכל מגבהו מעות בכל כו' והובא בחו"מ סמ"ג סי"ד ע"ש. וכ"ש
בפירי. ואולי דהתם גוף המעות משונים. אבל הכא הפירות בעלמן
הן שוין. אלא דהמקום גורם. ומ"מ אין נראה לחלק בכך ול"ע:
בהגדה סאה חיטין בסאה דותן אסור. ע' לקמן סקע"ג דבדרך
מכירה שרי טפי מין אזר ואפילו סאה בסאתיים ע"ש ודוק:

מכירה שני טפי מין קדור המפטיפתה בטתמיים על חיקים.

סיכון קסג ש"ך סק"ד אם נותן לו עתה מעות על חיטים

כו' וכ' הפרי' דנראה דאינו יכול לחשוב בזול
יותר מהשער כו' הנה לפי פשע הדברים כאן ובפרי' גופי' דקאי
אנותן עכשיו מעות על פסיקת פירות הוא פשוע ומבואר בהדיא
לקמן סקע"ה ס"ו דאינו רשאי להנות בשום דבר ואפי' עכר סרסרות

וחסרונות לריך לשלם. והוא מפורש בש"ם בהדיא וכ"ש שאינו רשאי להוזיל מהשער. אבל פשוט דטעות הדפוס בכאן וקאי אדינא דהכא בנושה בו מנה . ונותן לו בחובו חיטין שיש לו דמותר לפשוק. ומבואר בלשון הרמב"ן בב"י דאפי' במוזיל גבי' מותר ואף המבואר בסק"ם דנותן לו יתרון בשעת הפרעון אסור אם פורע בשביל ההלוואה. פשוט דהכא שאני כיון שהוא מבליע בסכום המקח. והא קיי"ל דטרשא שרי להעלות בשביל המתנת מעות. וה"ג מותר להוזיל בשביל הקדמת מעות כמבואר בסקע"ג ס"ז. וכ"ש הכא דלא הוה אלא ריבית מאוחרת. וכזה הוא שכ' הפרישה דוה דווקא בלא ילא השער. אבל להוזיל מן השער דמוכחא מילהא. דקיי"ל גבי פסיקה בתחילה דאסור דזה חשיב כקין. ה"נ כאן אף דהוה ריבים מאוחרת דקיל טפי מ"מ נראה דאסור. וא"כ מש"כ הש"ך מלקמן סקע"ג אינו מוכרח דהתם בפסיקה אבל הכא בנותן מעלמו בשעת פרטון דקיל טפי דיש מתירין אפי' בנותן מטות יתירים ממש בנותן בסתם. כ"ש בהבלעה במקח דאין הכרח לאסור. וזה שכ' הפרי' דאינו מוכרע ודוק. ומש"כ הש"ך בשם הב"י דללוות ע"מ שאם לא יפרע לזמן פלוכי יהן לו פירות כשער של עכשיו כו'. והיינו לאפוקי מפי' הב' ברש"י אין לוין על שער שכשוק. וע' תפל"מ דאע"ג דמבואר לקמן שקע"ו דבקנם לומן יכול לקלוב אפי' שך מסוים הכא דרך פסיקה אסור. וכ' הגרע"א דאינו מבין כוונתו. ופשוט דכוונתו היינו דהפסיקה יתחיל אז לזמן שני דהיינו אם לא ישלם לו ההלוואה לזמן חלי שנה. פוסק עתה שיתן לו פירות כשער של עכשיו עד כלות שנה. וכיון שאפשר שיתייקר אז בחוך משך זמן השני והוא נוטל בזול בשביל הקדמת מעות. וכיון דבוה אתי מכח ההלוואה הוה ריבית. וכמו שאסור ללוות ע"מ שאם ישלם לזמן שנה אחת יהיי בלא ריבית. ואם ישהה יותר יתן ריבית דודאי אסור. דמ"מ שקיל ריבית. כמבואר בסקע"ז שם בהדיא. וה"נ דכוותה. ושוב מלאתי מפורש על דרך זה בשער משפט ע"ש:

שביוק ועוד ראי' מדברי הראב"ד גבי סאה בסאה על שער שבשוק דס"ל דלריך שיהי' לו מעוח הרי דיש לו מעות מהני כו' תי' הרא"ש דסאה בסאה פירות לא מיחזי כריבית כמו הלוהו מעות. לכאו' לפ"ד אלו א"כ אין ראי' גם מדברי הראב"ד דלעיל בסב"ס דהרי הכא גרע ובאמת בהדיא מבואר שם בשי' הראב"ד דרווקא בסב"ס ע"ש. אלא דכוונתו אינו אלא לדוגמא לחילוקו דכמו דלהראב"ד דאסור בסב"ס באין לו מעות. שרי ביש לו. ה"ל להרא"ש דס"ל להתיר שם בסב"ס אפי' באין לו מעות. י"ל דהכא בהלוהו מעות. דמבואר בש"ם דוה גרע מפירות סב"ס ואסור באין לו מעות. מ"מ ביש לו מעות מיהו י"ל דשרי גם כאן. דוה שפיר וי"ל דחשיב כיש לו מעות מיהו י"ל דשרי גם כאן. דוה שפיר י"ל דחשיב כיש לו. ובזה מיושב מה שתמה בשע"ד ע"ש:

הרי שהיו לו חיטין ועשה הלוואתו עליו כו' לא ועשה עלי יין אם יש לו מותר עט"ז בשם הנ"י דדווקא בבא מתחילה בהלוואה אבל בנותן המעות בתחילה לשם פסיקה על החיטין. מותר גם עכשיו לפסוק על יין. כנותן מעות ממש. ומותר בילא השער אפי׳ אין לו יין וכ"ה מפורש בהגה לקמן סקע"ה. וגראה דזה פירוש הרי"ף אהא דא"ר שם השתא דאר"י מה לי הן ומה לי דמיהן אמריכן מה לי דמיהן מה לי הן נמי אמריכן ופוסקין על שער שבשוק אע"פ שאין לו אימיבי׳ ר"פ בכולן אם יש לו מותר אין לו אסור התם הלוואה הכא זבינא והקשו רש"י ותו' דמאי קמ"ל מתני' היא ונדחקו לתרץ דקמ"ל אפי' שער של עיירות ע"ש הדוחק. וגם קשה לפ"ז מאי אותיב לי' ר"פ לרבא ולא קשי' לי' אמתני' דילא השער פוסקין ולפ"ז נראה דהרי"ף והרמב"ס מפרשים דרבא קאי גמי אר"י גופיה דמתיר בפסק בתחילה על חיטין ליקח יין דמה לי החיטין מה לי היין שהוא דמיהן. וע"ז גופה קאי רבא דמה לי דמיהן מה לי הן כמי אמריכן דהייכו דשרי ג"כ לעשות אפי' פסיקה לזמן על יין בחליפי אלו החיטין שיש בידו ואפי' אין לו יין. וכמו בהי' לו יין דהוא דמיהן שרי . ה"כ יש לו הן דהייונו החיטין שיש לו בידו מכח הפסיקה הראשונה נמי שרי (שוב מלאתי בש"מ שפירש כעין זה בשם הרמב"ן ע"ש]. והיינו דאוחבי' מבריי' דר"א דתני בכולן אין לו אסור ואע"פ שהי' לו החיטין אם אין לו היין אסור. וכ"ז לא שייך למתני' דהתם הא פוסק במעות. אבל ארבא קשה לי' דבוה לא

הוה ס"ד לחלק דהכא הלוואה. כיון דההיתר משום החיטין דזה משיב כיש לו. וכאן נמי הא כבר פסק תחילה על החיטין בהתר.
ואפ"ה משכי דהתם הלוואה. והיינו דר"א קאי בנושה בחבירו שבא
מתחילה בהלואה. אבל רבא קאי אדר"י דאיירי בפוסק בזוזי. וכ"ה
לשון הרי"ף הכא בזוזי זבין ע"ש. ופירוש זה מורווח מאוד בס"ד:
כהגה וי"א דהוה א"ר כו' לשון הרא"ש הוא עשה שלא
כהוגן עושין לו שלא כהוגן ואין כזקקין לו לגבות חובו.
לפ"ז הוה משמע דתפם מעלמו מהכי ולא מפקיכן מיני. אמכם
הפ"ח כ' לפרש דהיינו דאין נזקקין לו להגבותו חישין דהיחרא הוא.
זלפ"ז בזה הוא דמהכי תפיסה מעלמו אבל בתפם מעות שפיר י"ל
דהוה כשאר חופם א"ר מעלמו דמפקיכן מיני'. וכ"כ ודאי לפי
הוכחת הרמב"ן מדאביי מוקי לי' לתרבית דמתני' בהכי דבוה א"ר

מעליא. וא"כ בכ"ד הוה כא"ר גמור ול"ע:

לם התנו בתחילה [בשעה שנותן לו החיטין במנה ע"מ שימכור לו בתשעים] הוה ריבית גמור בב"ח כ' דמשמעות לשון הרמב"ן והרשב"א דאינו אלא כמין ריבית גמור ולא דהוה ממש ריבית גמור ע"ש. ולכאורה נראה ראי' ברורה לשי' הרב דהוה ממש ריבית דאו' ממעשה דב"ח בנדרים ס"פ השותפין דאם אמר מחש ריבית דאו' ממעשה דב"ח בנדרים ס"פ השותפין דאם אמר לו והיכן לפניך שיבא אבא ויאכל דסעודתו מוכחת עליו אמריכן דאינו קנין כלל והתם הוה ודאי דאוריי' דהרי פריך מינה לדין קני ע"מ להקנות לענין ממונא וה"נ ודאי כיון דא"ל הלויני הוה כסעודתו מוכחת עליו דאינו קנין כלל ור"ק היא. וכן נראה בכל מקום לענין הערמת ריבית לכאו' דדייניכן לי' כר"ק ולא חשיב קנין כלל. ובסי' הערמת ריבית לכאו' דדייניכן לי' כר"ק ולא חשיב קנין כלל. ובסי' הסמוך גבי חכירי דנרשאי מלינו בזה מחלוקת הפו' ול"ע. ומיהו נמור זה אינו אלא להרשב"א לשי' דגבי חכירי דנרשאי נמי ס"ל נמור זה אינו אלא להרשב"א לשי' דגבי חכירי דנרשאי נמי ס"ל דלא הוה ר"ק אבל לשי' רש"י וסייעתו שם דהוה ר"ק ה"ל ודוף:

סיבון כסד ס"א מי שהי' שדה ממושכנת בידו לא יחזור

וישכירנה להלוה וי"מ שמתיר במשכנתא דסורא . הקשה הח"ד דהא המחבר בסקע"ב לא החיר כלל רק משכנתא דסורא וא"כ ע"כ הא דאסר בש"ם לחזור להשכירו ללוה קאי אמשכנתא דסורא דאל"כ בל"ה אסור. ולפמש"כ הש"ך דשי׳ המחבר דבחזר והשכיר הוה ר"ק לק"מ דאף דגם בלא השכיר אסור גוף המשכון קמ"ל הש"ם דבוה הוה ר"ק. אבל המעיין בב"י יראה דנראה דדעתו כהסכמת האחרונים דלא הוה אלא דרבנן ע"ש. אבל באמת המדקדק היטיב בסקע"ב יראה דהתיר במשכנתא דסורא אפי' ביכול לסלקו. וא"כ י"ל דבלא מסלקא שפיר שרי גם בכל נכייתא סתם. אלא דלא הביא זה ההיתר בפירוש כדי שלא לפרסמו כיון דיכול לעשות במשכנתה דסורה דשרי לכו"ע ומלשון הרי"ף דמסיק ע"ז דחכירי דגרשאי בזה הלשון ולא שרי אלא במשכנתא דסורא כו' נראה קלת דאע"ג דס"ל לדינא דכל משכנתא אסור מפרש הך מימרא דווקא בנכייתא סתם [ובאמת הוא מימרא דרבא דאיהו ס"ל בהדיא דכל נכייחא שרי ולא אמר אלא דלו"מ יש לו להחמיר ומשו"ה שפיר אשמועינן דלהחזיר ולהשכיר ללוה זה איסור גמור] ומ"מ הביאו הרי"ף לאשמועינן דוה אסור טפי. דמוכח משי' דסתם משכנתא אע"ג דלא שרי. מ"מ אינה כריבית גמורה ודוק. אבל במשכנתא דסורא נראה דס"ל להתיר גם חכירי דנרשאי דהיינו להחזיר ולהשכיר להלוה. וא"כ ודאי א"ש גם דברי המחבר ול"ע בשי' הרי"ף: הלוהו על שדהו שאם לא יתן לו עד ג' שנים ה"ה שלו בלא 🣆"🗖 מעכשיו אם אכל הפירות הוה ריבית קלולה וי"א דמה שאכל בחוך ג' הוה א"ר כמשכנתא בלא נכייתא ומשמע דלדיעה הראשונה אף בתוך ג' הוה ר"ק. והנה זה שי' הרי"ף והראב"ד וסייעתו. אבל דעת הרמב"ם לחלק דבמשכנתא בלא נכייתא דשדה הוה א"ר. אלא דובינא דאסמכתא גרע. ועי' מה שכתבתי בזה

בסקע"ד באריכות. וא"כ לשי' נמי דווקא פירות שאחר ג' דהוה

משום אסמכתא הוה ר"ק אבל פירות שבתוך ג' היכי דלא אמר

מעכשיו דע"כ לא אכל אלא בחורת משכנתא גם לשי' זה הוה א"ר

ואין מוליאין. אלא דיש כאן מקום עיון על סברא דאסמכתא לפי

שי הכ"ח ודעימי׳ דס"ל בחו"מ סר"ז דמדאוריי׳ אסמכתא קונה

א"כ היכי כ' הרמב"ם דבובינא דאסמכתא הוה ריבית דאורייתא הא לענין דאוריי' גם אסמכתא גופה קונה והוה זבינא מעליא וליכא ריבית כלל ול"ל דס"ל דכיון דהפקיעו רבנן קנין דאסמכתא ובע"כ לריך להחזיר הקרקע א"כ הוה כאוכל פירות שדהו של הלוה והוה הריבית של תורה וכשי' הסוברין דקנין דרבנן מהני לשל תורה. והנה כ"ז בלא מעכשיו אבל במעכשיו מבואר לקמן סקע"ד דלכתחילה אסור לאכול הפירות. ואם אכל אם לא הביא פשוע דנעשה קגין למפרע ושלו אכל. ואם הביא פשוע דוה פלוגתא דר"י ורבנן בל"א בריבית. וע' מש"כ בזה בסקע"ד:

סימון קסה ס"ח הוסיפו על הממבע אם החלו פירות מנכה לו כו' אבל אם הוסיפו יותר מחומש אפי' לא המלו מנכה לו. עש"ך סק"ב דהביא בשם בעה"ח דיש מחלוקת אם לקח ממנו כלא ניכוי אי הוה ריבית קלולה. [והיינו שקלן מקודם בשעת ההלוואה שאם יוסיפו לא ינכה אף שמן הדין לריך לנכות וכל שקולץ לשם ריבית י"ל דלכו"ע אם נוטל יותר ממה שמגיע לו עפ"י הדין. הוה ר"ק אף שאין הריבית בברור. ע' מש"כ בסקס"ב דלא כשע"ד שנדחק בזהן ונראה הא דהשמיט זה המחבר דנראה פשונו דמש"כ הבעה"ח דהוא מחלוקת דכוונתו לשי הרי"ף והראב"ד שנחלקו גבי פחחו אם לריך הלוה להוסיף. ולשי' הראב"ד דם"ל שם דחי"ל להוסיף וכ' הטעם דדווקת המלוה חינו רשתי ליטול ההוספה משום דמיחזי כריבית ומן הדין ס"ל דראוי לישול כמו שהוא עכשיו עם ההוספה א"כ ודאי לא הנה הכא אלא א"ר. אבל לשי' הרי"ף דגם בפחתו מפסיד הלוה ולריך להוסיף וס"ל דהוא דין גמור לחשוב כמו שהי' קודם א"כ הוה ר"ק וא"כ לדידן דקיי"ל דהוה"ד פחחו פשוט דהוה ר"ק ומשו"ה לא הביא זה המחבר כאן בשו"ע ונכון. עוד נראה לי ברול דהיכי דזיילי פירי או יקרי פירי בודאי לכו"ע הוה לפי חשבון בין הוסיפו עליו או פחחו. דאין זה אלא כחלקו את המטבע לחלקים כשפחתו. או עשו משנים חחד כשהוסיפו. ומאי כ"מ אי אחד גדול או שני קטנים. בודאי לפי חשבון הוא משלם. לא נחלקו אלא היכי דלענין פירי תרוויי׳ שוה. ואין כ"מ אלא לענין שבח הנסכא גופה. או לענין הפחת כשפחתו ממנו. דהנה באמת קיי"ל דבטיבעא לא שייך אייקר וזול. אלא כאן כשהוסיפו על המטבע נראה בטעם מחלקותן דסברת הרי"ף דבוה ודאי הרי חזיכן דע"כ הכסף הוא שהוזל. ובזה יתיישב דלכאו' לריך להבין כיון דלא זיילי פירי הרי בודאי מפסיד המלוה כשמנכה לו הלוה ולמה יפסיד. אלא ה"ע דכיון שע"כ בוה שהחל הכסף כנ"ל. ע"כ ה"ה מפסיד מן הדין דדידי' זל כמו הלוה סחה פירות והוזלה. וה"ל בפחחו ע"כ מוסיף הלוה דמטבע ודאי הוה כילא השער. דקיי"ל דלוין סב"ם ואף אם יתייקר נותן לו הסאה. וה"נ לריך ליתן לו משקל הכסף שלקח ממנו. ואף שאוחו משקל הוא שוה ע"כ כעת יותר כיון דלא יקרי פירי. דמ"מ דידי' אייקר וכמו בפירות. ושי' הראב"ד נראה דס"ל דהלוואת מטבע הוה כמו קלך דמים. דלעולם לריך לשלם כפי הדמים שקלץ. וא"כ היינו המטבע שיולא או בשעח הפירעון. ואי"ל הלוה להוסיף יותר. ומן הדין היי גם בהוסיפו שישלם כמו שהוא עכשיו ולא ינכה כלל. אלא דכלוה אם יתן יותר. יהי' מיחזי כריבית לענין שבח נסכא וז"ב לענ"ד. וא"כ דווקא בזה הוא די"א דלא הוה ריבית קלולה אבל בזיילי פירי פשוט דהוה ר"ק לכו"ע. וגם בפחחו ויקרי פירי ודאי גם הראב"ד מודה דלריך הלוה להוסיף. אלא בלא יקרי פירי הוא דס"ל להראב"ר כיון דהוה כקלן אינו לריך להוסיף. ולשי' הרי"ף ודאי לריך להוסיף גם בזה כיון דהכסף דהמלוה אייקר . וראיתי בח"ד שכ' דבלא יקרי פירי לכו"ע אי"ל הלוה להוסיף והוכיח זה דהא במקום פסידא יכול לשלם בשוה כסף ויכול ליתן לו פירות בסכום הכסף וא"כ גם מטבע זו של עכשיו הָרי יש לו שוה כסף זה ע"ש. ולענ"ר ברור כמש"כ ואדרבה ביקרי פירי ודאי גם הראב"ד מודה דלא הוה אלא כחלקו הכסף לסכום קטן. אלא דבלא יקרי נחלקו ואפ"ה לשי הרי"ף ודאי לריך להוסיף. דס"ל דכסף דמלוה הוא דאייקר. וחייב ליתן לו משקל הכסף שלקח ממנו. ואף שעכשיו יהי׳ לו פירות יותר במשקל הכסף הזה. דהא עכשיו לוקחין בעד המטבע השני שמשקלה פחות כמו שהיו לוקחין בעד המטבע הגדולה בחחילה. וכשיוסיף לו הלוה

לפי המשקל הכסף ירויח המלוה. מ"מ דידי' ארווח. וממש כמו כב"ם והוו רו פירות דמותר בילא השער ובטיבעא הוה לעולם ילא השער וכנ"ל. ובזה נדחה מש"כ שיכול לשלם בשוה כסף דבאמת גם אם ישלם בפירות יהי' לרוך ליחן לו כל כך פירות כמו שנותנין עכשיו בעד משקל ככף שלקח ממנו החילה. דכסף דמלוה אייקר ולא הוה **ריבית כסג"ס בילא השער דאפי' נתייקר לריך ליהן לו הסאה או שוי' .** וה"ל לריך ליתן לו משקל הכסף או בוים בפירות וכ"ז ברור: לוך האריך כאן לענין לא הוסיפו על המטבע אלא שהוקר המטבע עלמה או הוול ול"י. למה הולרך בזה לאריכות דבמטבע כסף מפורש בהדיא ברסקס"ב בפשי' דלוין כסף בכסף דטבעא הוה. ועכשיו גם במטבע זהב. ובאר במבו' הרשב"א הובא קלת: בש"ך לפי שיש להם בזמנינו שער חתוך דלוין סב"ס בילא השער. ונותן לו מה שלוה ממנו בין הוקר או הוול והוה"ד בכל המטבעות היולחין וכ"כ בעלמו בסקס"ב ופשוט . עוד נדחק שס בדברי התו' רי"פ הזהב גבי איסר א' מכ"ד. בדינר של כסף דכתבו דאם מכר לו חפץ בכ"ד איסרים והוזלו איסרים לריך ליתן לו דיכר או הסך איסרים כמו שהם בדינר עכשיו שהוזל ע"ש.. דהא בפסק טמו ליתן לו חיטין והוזלו ודאי לא יתן יותר ממה שפסק. ולעכ"ד פשוט עפ"מ שמבוחר בחו"מ ספ"ח דטענו חיטין והודה בשעורים חין ההודאה ממין הטענה . אבל טענו מטבע היולא. כל מה שיודה הוא ממין הטענה הרי דבחיטין הוה טענתו דווקא והיוקר והזול בדידי׳ אייקר והוזל מדינא כמש"כ בסקנ"ט עמשכ"ש. אבל הכא במטבע ודאי כוונתו על הכסף היולא. ואי האיסר הוה טבעא הוה לעולם כפי שער האיסרים. אבל כיון דהדינר הוא טבעא הוא לפי הדינר לטולם. דהוה כקלן דמים. דקיי"ל דנותן דמיו. ואפי' החל. ואם יתן חיטים לריך להוסיף כפי הדמים ופשוט:

סימן קסן ס"א בהגה ובחלר דקיימא לאגרא הוה א"ר לכו"ע

כן הגי' הט"ז דאי ל"ה מאי קמ"ל ע"ש. אבל באמת בטור מבואר דנסתפק בזה דאפשר דלא הוה אלא ריבית מאוחרת ע"ש. והב"י כתב דמסתברא דדווקא לאחר פרעון הוה מחוחרת אבל כ"ז שהוא חייב לו לא. והביא ראי' דהרי הרא"ש אוסר אפי' בשעת פרטון. וראיתי מי שנחקשה בהבנת דבריו דדילמא באמת האיסור אינו אלא משום ריבית מאוחרת. ונראה בכוונתו דהא לשון הרא"ש כן הוא דהא דמשמע במתני' דלא מיחסר אלא כשפירש לו בשביל מעותיך. זה דווקא לאחר פרעון. אבל בשעת פרעון אפי׳ בסתם אסור. וא"כ לפי שיטתו לא קרי מתני׳ ריבית מאוחרת אלא לאחר פרעון ומשמע דהא קודם פרעון חמיר טפי מריבית מאוחרת ודוק. ומיהו ברי"פ גבי כל שבדיניהם א"מ כו' דמסיק דהיינו ריבית מאוחרת ע"ש משמע לפום האי כללא דכל שלא קלן בשעת ההלוואה הכל הוה בכלל ריבית מאוחרת ע"ש ול"ע [והנה עיקר החילוק בין כל א"ר לריבית מאוחרת מבואר לעיל סקס"א דכל א"ר חייב להחזיר לני"ש. ובריבית מאוחרת פטור ע"ש. והנה טעם המחייבין בח"ר לני"ם. שמדקדקין מלשון אינה יולאה בדיינים דמשמע דהא ללי"ש חייב. ולכאורה לפי"ז הא בסוגיא הנ"ל נקט בהדיא גם על ריבית מאוחרת לשון בדינינו אין מוליאין ול"ע]: $oldsymbol{\Box}''oldsymbol{\Box}$ ואם א"ל הלויני ודור בחלירי הוה ר''ק. ומבואר ברמב''ס דגם בשכר לו בפחות הוה ר"ק. אמנם בסמוך לענין משכנחא בלא נכייתא דאפי' במשכון בית דס"ל להרמב"ם דהוה ר"ק מ"מ בניכוי אפי' כ"ש כתב דהוה דרבנן וא"כ ה"ג אף שהוא פחות מ"מ לא הי" לריך להיות אלא דרבנן ולכאורה היה נראה דמשכנתא שאני. וה"נ מחלק הרמב"ם גבי שדה כלא נכייתא דמשכנתא הוה א"ר ובאסמכתא הוה ריבית דאורייתא . אמנם לענין ניכוי לא משמע מדבריו לחלק בזה. וכן מוכח מדברי החו' (ד"ע) ר"ה ח"מ שכ' שם דמפני שהוא ריבית משמע דהיינו ריבית דאוריי' וכ' ואש"ג דההיא דלא ישכור בפחות קתני מפני שהוא ריבית אע"ג "דהוה דרבון לשי" ר"ת דעושה משכנתא דבית כשדה כו' ע"ש. ולכחורה הח כתב ר"ת בהדיח דדווקח במשכנתח מותר ובלח משכנתה אסור וה"ע דלא ישכור בפחות וא"כ י"ל דמשוה"נ הוה דאורייתא. וע"כ משום דכיון דהוא בניכוי ודאי לא שייך לאסור

מדאורייתא כיון דהוה דרך מכירה דשכירות ה"ה כמכירה. וכל בהיא

מכירה לא שייך לאסור מדאו׳. אמנם דקדקתי מדברי הרמב"ם שכוונתו כעין דברי הרשב"א בחשו' שהביא הב"י בס' הס"ד דודאי בשכר לו סתם בזול הוה דרבנן אבל א"ל חלירי שמושכרת במאה. אני משכיר לך בחמשים בשביל שחלויני זה הוה קולן ריבית בפירוש. וכ"כ כאן הרמב"ם בוה הלשון ששכר ממנו בפחות וקלב הדבר שפוחת לו מן השכר עד שיחזיר לו הלוואתו ע"ש. מלשונו מוכח שכוונתו כעין דברי הרשב"ח. וזה וראי הוה דאוריי'. ופשוט שמפרש המשנה באופן זה. משום דמשמע לי' מפני שהוא ריבית היינו מדאו' כמש"כ התו'. ונראה דבזה שמפרש משום ההלוואה כו"ע מודי דהוה דאורייתא. אלא דהתו' שם לא נראה להו לפרש מתני' בכה"ג. וכן מוכח בטור בסקס"א שכ' דהלוהו ע"מ שידור בחלירו מנם או ישכירהו לו בפחות הוה ריבית דאו'. והיינו נמי דבא"ל בפירוש ע"מ שישכירנה לו בפחות זה ודאי הוה כקלן ריבית וכמש"כ בדברי הרמב"ם וו"ב:

ואי לא קיימא לאגרא הוה א"ר. בב"י כתב דאף דהרא"ש כתב ולא מנכינן לי' זהו מלשון הרמב"ן בשי' הרי"ף דכל א"ר נמי לא מנכיכן. אבל לפי שיטחו דכל א"ר מנכיכן ה"נ מנכיכן. אמנס גם בסוף לשון הרא"ש שם כ' דבין בהלוהו ובין בהלויני אם כבר דר בו לא מיחייב ממונא ע"ש. וכן הביא גם הב"י בעלמו בשם הכ"י דהלווהו והלויני תרוויי׳ שוה אהדדי ובהלווהו פשוט דלכו"ע לא מנכיכן. וה"כ הלויני. ע"כ נראה דאע"ג דכתב הטור דבהלויני הוה א"ר היינו לענין ללי"ש. כיון דהוא בחנאו ודאי עביד איסורא. וה"ה יכול לתקן שיחזיר. אבל לענין ניכוי ע"כ בדיינים. ודאי דגם בהלויני אינו מנכה לו. דהא באמת מודה הרא"ש דבכל א"ר אינו מועיל תפיסה וכן פסק לעיל בפשי' בסקס"א. אלא דכאן כ"ז שלא שלם הקרן הוא דם"ל להרא"ש דמנכה. ובאר במל"מ דוה חשוב כלא נתן לו עדיין כיון דלא שלם הקרן י"ל דסובר שינכה מן הקרן. וא"כ פשוט דוה שייך באיסור דרבנן דקיימא לאגרא ובהלוהו. אף דהלוה בלא קלילה ולא הוה אלא דרבנן מ"מ מנכינן לי' דאף שנתרלה לשם ריבית מ"מ לא חשיב טדיין כנחן לו. די"ל דסובר שיפחות מן הקרן. אבל בלא קיימא ובהלויני אם הי' דעתו אריבית הכי הי' זה ר"ק ממש אלא דכתב הרא"ש דלא מחזקינן אינשי ברשיעי ואמריכן דדור בה. דבל"ה איני משכירו האמר ליי וא"כ עכ"פ הרי ודאי היה הנתינה לגמרי. וא"כ אף הניכוי ודאי לא עדיף מתפיסה ואינו יכול לנכוחו. ועוד דהא זה הי' בקלילה אלא דסברת הרמב"ן ברורה דלא שייך כאן ריבית כיון דלא חסרי". ומפרש הגמרא דהא דלריך להעלות לו שכר הייני דווקא לכתחי'. א"כ אף דודאי בהלויני אסור מיהו מדרבנן. כיון דאתני בשביל הלוואה ול"ג מריבית דברים. אבל לענין חיוב ממונא מנ"ל דלענין מדרבנן הוה חיוב. כיון דלאו מידי חסרי'. ומכלן דחכמים יחמירו בזה אף להוליא יותר משל חורה. ע"כ נראה דלא כתב הפור דהוה א"ר אלא לענין ללי"ש. אבל לדיני אדם ודאי דאין כאן חיוב כלל אף בהלויני. ווה שכתב הנ"י דתרוויי שוה כן היה נראה ברור לולי דברי הב"י: ואם לאח"ז הלוואה א"ל דור בחלירי י"א דלא הוה אלא א"ר. היינו אפי' בקלך בעד הרווחת זמן דס"ל להרמב"ם דמדאוריי' בעי דווקא בשעת הלוואה. ולכאורה הי' נראה ראי' לדבריו מהא דדע"ב דעכו"ם שלוה מישראל בריבית ונתגייר דפסקינן כר"י דגובה גם את הריבית שלא יאמרו בשביל מעותיו נחגייר' וכתב הרא"ש דגובה אפי' הריבית שאח"כ אע"ג דהוה איסור דאוריי' יש כח ביד חכמים לעקור דבר מן החורה ואפי' במקום עבירה וכוונחו דאע"ג דהוי כקום ועשה דפליגי בהא בריש האשה רבה. מ"מ בדבר שיש פעם וסברא שדומה לתקן זה לכו"ע יש כח כמש"כ החו' שם בשם ר"י גבי נאמנות דמת בעלי. וכן לענין לפמא לאשתו קטנה ע"ש . והוא דחוק מאוד לומר שבשביל גזירה זו יהי' רומה לעבור איכור דאורייתא בקום ועשה. ולפחות הי' לנו לחקן כשקבלו גר להזהירו שאם יש עליו חובות בריבית שישלם תיכף כדי שלא יבוא לידי איסור חורה. ולפי שי' הרמב"ם דכל שלא הי' הקלילה מקודם הלוואה לא הוה איסור דאורייתא א"כ א"ש בפשי"

דהתם נמי כיון דהי' שם הקלילה בהיותו עכו"ם בהיתר חף שנתגייר

אבל באמת שי' הרמב"ם גופי' שם דאינו גובה אלא הריבית שמקודם שנחגייר וכ"ה להלכה לקמן סקע"א ע"ש. וא"כ אין ראי". ולכאורה יש ראי׳ מב"מ קי"ד להיפוך מהא דפריך אהא דאם איש עני לא תשכב בעבוטו הא עשיר שכב מאי קאמר. ופירש"י דהא הוה ריבית . ולכאורה לשי' זו לא ק"מ דהא ברייתא שם אקרא קאי דליכא איסורא אלא בַקְלִילָהַ. ואפי' נאמר דוָה הוה כקלן בשעת הרווחת ומן הא לשִי' זו אכחי ליכא איסור תורה. ומיהו י"ל דפשטא דבריי' משמע לי' דאפי' איסורא דרבנן בעלמא נמי ליכא. וע"כ ל"ל כן לפמש"כ התו' בריש קדושין גבי ב"ח קונה משכון דדייק מדכתיב וברכך ואי אינו קונה משכון הוה ריביח ע"ש. וא"כ משמע דלפ"מ דקיי"ל דקונה משכון לא שייך בזה ריבית מה שנהנה מן המשכון דדידי' הוה וה"ג ודאי דמדאווריי' שרי לישכב עליו ואין כאן ריבית כלל. וע"כ משום דמשמע לי' הבריי' דשרי לגמרי ואפי' איסורא מדרבכן ליכא. ומשו"ה פריך דמדרבנן פשי' לי' דיש לאסור [ולכאורה נראה לי דמכאן סעד לדברי ר"ת בנ"י הביאו הב"י סקע"ב דבמשכון מטלטלין לא שרי אפי' בנכייתא משום דסגי פחחיי' ע"ש דאי ל"ה כיון דכאן הוה משכונו שלא בשעת הלוואתו דקונה מדאוריי׳ לגמרי אפי׳ לקדש בו את האשה א"כ ודאי דוה עדיף אפי' מאתרא דלא מסלקי דשרי לגמרי אפי' בלא נכייתא לשי' רש"י ור"ת משום דקני לי' וכ"ש הכא דקני לגמרי דודאי יש להתיר לגמרי כיון דהתורה הקנה לו את המשכון וליכא בזה אפי' איסור דרבנן ומאי פריך. וע"כ דבמטלטלין לא שרינן כ"ז. ואפ"ל דלא כפירש"י ולא פריך כלל משום ריבית דשפיר י"ל דליכא בהא משום ריבית אלא דלא נראה להש"ם להחיר בלת רשות בעלים להנות בתשמיש המפחיתו ואף שהקנה לו התורה מ"מ כ"ז בדבר דלא חסרי' כספא כשישלם אח"כ אבל בדבר המחסרו י"ל דס"ל להש"ס דהוא אסור מן החורה ול"ע] ועכ"פ דעה החו' בקידושין הכ"ל משמע בהדיא דס"ל דאפי' לאחר ההלוואה הוה דאו' דהא התם מדינא קאי וכן הוא דעת הרא"ש גבי נתגייר הָנ"ל בפירוש ול"ע שלא הביאו העור ואולי יש לדחות מדברי הרא"ש דהחם אף דהאיסור נעשה אח"כ מ"מ הרי הי' הקלילה בשעת ההלוואה ושפיר מודה גם הרמב"ם בזה דהוה דאורייתא ומ"מ לא מסתברא ול"ע. עוד נראה לי לדקדק דהא א"ר בריש פא"נ דהו"ל למילף ריבית מאונאה. אלא דדחי דסאני ריבים דידע ומחיל. א"כ זהו מעיקרא אי לא כהב ריבית כלל. אבל השתא דכתוב ריבית שבשעת הלוואה אלא דסברת הרמב"ם דמשמעותא דקרא לא הוה אלא בשעת הלוואה מ"מ למה לא כלמוד ריבית שלא בשעת הלוואה במה"ל מריבית שבשעת הלוואה ואונאה ולי"ל כיון דמדעתי' לא שייך לעשות גם מה"ל. דהא גזל יליף מריבית ואונאה במה"ל. וגם יל"ד בדרך זה דהיכי ילפינן גזל מריבית ואונאה במה"ל נימא דריבית שלא בשעת הלוואה תוכיח ואולי י"ל דבוה כיון דהמלוה רולה לגבות ממנו מעוהיו וזה משהה ההלוואה בידו ע"כ יש טעם להיחר ולא מלי למילף מיכייהו ולע"ג:

בהגה מי שלוה מאחד והמלוה לומד עם בנו והחנה לימן לו ההולחה אע"ג שהי' נותן בשביל הלמוד לחוד מ"מ אסור דהוה כהלויני ודור בחלירי דאסור אף בלא קיימא לאגרא. איני מבין היטב הדמיון הזה דלכאורה מה שהי' נותן בשביל הלמוד אינו מתנה בחנם אלא בשכר למודו. וא"כ אין זה אלא כהתנה בשעת ההלוואה ליקח ממנו חפן בשוי'. דמסקנת הט"ז בסוסק"ס דזה מותר וראייתו מהא דאם ממכרנה לא תמכרנה אלא לי בשוי' דקיי"ל דמותר. ואולי הכח דמה שנותן לו ההולאה בשביל הלמוד אינו שכר גמור אלא דרך מתנה בעלמא אבל עבודה אחרת ששוה ההולאה שפיר שרי לשי

הט"ז דלעיל ול"ע: מים כו׳ ב׳ מנים כו׳ ב׳ מנים כו׳ ב׳ מנים כו׳ וכלבד שיתן לו שכר עמלו. הגר"א ז"ל וכן בח"ד האריכו לפקפק בהיתר זה. דלריך שישלם לו שכרו משלם דאי ל"ה הוה כהלויני ודור בחלירי בפחוח דהוה ר"ק. ולולי שאיני כראי יש להקשות כן גם בטרשא דר"ח גופי' מקור דהך דינא דמנ"ל דסגי להו בשכר דשבקי להו מיכסא ונקטא להו שוקא וכן בברייחא דדע"ג דהמוליך פירות ממקום למקום כו' דברשות מוכר מותר. וע"ש ברא"ש דקמ"ל דלא חיישים דילמא אתי לזלוזלא בשכרו ע"ש. אבל

באמת כ"כ בסקס"ו בהא דלא ישכור בפחות דלא הוה ר"ק אלא בהולץ שפוחת לו בשביל ההלוואה. אבל בסתמא ודאי לא הוה אלא א"ר ומשו"ה אפי' מזלזל מעט בשכר טרחה אינו אלא כמבליע בדבר שאינו ניכר דודאי לא מיתסר. וכטרשא דר"ג. ונראה דמשו"ה מייתי לה הש"ם הא דטרשא דר"ח הכא לגבי טרשא דר"ג ולא אייתי לה לקמן ע"ג גבי כוגי' דמוליך פירות דהיינו ממש טרשא דר"ח. לאשמועיכן בהא דטעם הקולא הוא משום דהוה כהבלעה כעין טרסא דר"כ דהכא. ובשע"ד כ' כאן טעם להיתר כיון דכבר קבל הטרחא קודם ההלוואה י"ל דלא הוה דאו' דומיא דאתנן דבא עלי׳ ואח"כ נתן לה אתננה מותר וחוץ מכבודו זה לא ניתן להאמר כלל. דדווקה התכן דהאיסור דווקה על חפץ זה וחליפי' שרי ומשו"ה כיון דכבר קנחה קודם ואין עליו אלא חיוב לא שייך שיחול עכשיו איסור על גוף הדבר כיון דנתן לה תחילה. אבל כאן עיקר האיסור ההרווחה ובודאי חל גם על ההנאה שנפטר מן החיוב שהי' עליו. וה"ז נעשה בשעת ההלוואה ובוודאי הוה דאורייתא ודברי ההג"א שהביא פשוט דלריך לפרש שם ג"כ דכוונתו אינו אלא על פירש שהוא נותן עכשיו מתנה גמורה בשביל שיתרלה להלוות לו אח"כ מרלונו. אבל לא שפירש בתנאי גמור שאינו נותן אלא בתנאי ההלוואה דזה ודחי הוה ריבית גמור מדחוריי׳ ע"ם שיש לפרש כן וחכמ"ל:

סימן קסם ס"א ואפי׳ אמר העכו"ם חנם לישראל זה והפער ואני אתנה עמו בריבית כו' כן דקדקו הראשונים מדמשני תנם ע"ג הקרקע ולא משני תנם לישראל וע' בהו'. והנה הרמב"ן כ' בטעם הדבר דכיון דישראל הראשון אינו נפטר עד שמתחייב השני. מיחזי כאלו הראשון הלוה לשני. והקשה עליו הרשב"א דבבאין כאחת ע"כ שרי דהרי לרבינא דס"ל דיש וכי' לעכו"ם מדרבכן שרי אף דבאין כאחר. ולולי ד"ק נראה בכוונת הרמב"ן. דדווקא לדרבינא דפטור הראשון בא בשביל שוכה השני להעכו"ם והוי כקבל העכו"ם בעלמו ואף דבשעת מעשה נתחייב השני להעכו"ם זה מילחא אחריתי ממילא לפי שהוא לוה בזה שפיר שרי. אבל הכא הא לא פטר העכו"ם את הראשון אלא בשביל שנתחייב לו השני שפיר מיחזי כחלו הישרחל הוא שהלווהו להישרחל השני. והנה עכ"פ לפי"ו אין כאן אלא חשש דרבגן וכ"כ הש"ך וא"כ היה מקום לסמוך בשעת הדחק על שי' הריטב"א ותלמיד הר"פ דכ' הש"מ שם בשמם דל"ד נקט ע"ג הקרקט אלא גוומא בטלמא ע"ש. אבל בשם הרשב"א כ' שם בש"מ דכיון דאין הישראל יכול לזכוח לעכו"ם ואין העכו"ם זוכה והישראל נחן ע"ד שיזכה לעכו"ם א"כ הוא יכול לתבוע את השני את מעותיו. וא"כ באמת מחמת חובו להישראל הוא שנותן הריבית להעכו"ם והוא איסור דאו' ע"ש. ונראה לבאר דאע"ג דודאי כיון דהעכו"ם פטר את הראשון ע"ד שיתחייב לו השני ממילא ודאי דהשני ה"ה מהחייב להעכו"ם. כיון דהעכו"ם פטר את הראשון ע"פ. ה"ה נכנס תחתיו. מ"מ אין אומרין דמחמת חובו להעכו"ס הוא נותן הריבית ואין כאן איסור משום דמ"מ כיון דעיקר מה שהשני מקבל עליו החיוב להעכו"ם הוא בשכיל שנחחייב להישראל אח המעות. א"כ מחמת מלות הישראל הוא שנתחייב ליתן להעכו"ם קרן וריבית והוה ריבית דאוריי' . וכ"ג בהדיא שי' הרמב"ם ע"ש וא"כ אין להקל כלל. וע' מש"כ בסמוך ודוק:

מ"ן שכו"ם שלוה מעות מישראל מלאו ישראל כו' ואם העמידו אלל ישראל אסור אע"פ שנחן העכו"ס בידו כו' ויש מקילין בש"ם אמריכן עלה בשלמא סיפא לחומרא (פי' אע"ג דאין שליחות לעכו"ס) והנה בש"מ בשם הריטב"א כ' דמשו"ה לא הוה אלא חומרא בעלמא דכיון דאין שליחות לעכו"ם אין העכו"ם נפטר והוא באחריות העכו"ם ומשו"ה נמי הוא דלא מלי ישראל השני לזכוח לישראל ראשון כיון דהעכו"ם אינו נותן אלא ע"מ לפטור ואינו נפטר. ואם הי" העכו"ם מסלק זכותו לגמרי שפיר הי' הישראל השני זוכה להראשון דהוה כמגבי' מליחה לחבירו. ולולי ד"ק הוח חמוה מחוד לעכ"ד. דהיכי שייך לומר שהעכו"ם עדיין לא נפטר כיון דעשה מה שהמלוה לוה לו. ונחן לבן דעת ודאי דאי"ל בזה גם לומר והפטר. וכ"כ ממשמעות כל הפו' בהדיא דהעכו"ם ודאי נפטר. והא דאין הישראל שני זוכה להראשון וגרע ממגבי' מליחה. נרחה פשוט כמש"כ המו' בקירושין כ"ג גבי עבר דאי לא מלי למשוי׳ שליח לקבל גט מיד רבו.

אע"ג דיולא בשטר ע"י אחרים היינו דווקא אם העבד לא עשה השליח. אבל אם העבד עשאו שליח גרע ע"ש. וה"ל אף דאם לא הי' עושהו העכו"ם שליח הוה מהני אבל עשהו גרע טפי ולא מלי לזכות לו. מיהו זה ברור לכאורה דכיון דהעכו"ם נפטר. ודאי דהישראל השני נתחייב לראשון. כיון דפטר את העכו"ם עפ"י. ואפ"ה לא קוה כאן ריבים דאורייתא. דנראה ברור כיון דבגוף המעות אין הישראל יכול לזכות לראשון. א"כ תחילת ההלוואה מיד העכו"ם סוא דשלו הם. אלא דע"י הפטורין נקנה החוב להישראל ומ"מ ודאי לא עדיף ממוכר ש"ח לחבירו וקיי"ל דהמוכר יכול למחול. ואפי' בעכו"ם שמכר ש"ח כמבואר בחו"מ סס"ו סכ"ה אלא דנסתפקו שם משום דיניהם ע"ש . ונראה ברור דלפי"ז חשיב המוכר עיקר המלוה לעולם. והשני אינו אלא כשליח. ומדינא שפיר יכול הישראל לקבל ריבית של העבו"ם. ועמש"כ בזה בס"י בהגה. ומשו"ה לא הוה אלא חומרא בעלמא. אלא דעדיין יש לדקדק כיון דהוה במעמד שלשתן וקיי"ל דאין הכותן במ"ג יכול למחול וא"כ כבר הוה הישראל לבדו המלוה הגמור והוה ריבית דאוריי'. ונראה דכיון דמעמ"ג לא הוה מדאוריי' משו"ה קרי לה הש"ס חומרא בעלמא . דהיינו דהעיקר האיסור אינו מדאורייתא וז"ב. ולפי"ז השתא לדידן דכבר נעשה קנין גמור תו ודאי הוה ריבית גמור. וכמו שהוכחתי בסקס"ד דע"י קנין דרבנן נעשה ריבית דאוריי'. ובזה א"ש מש"כ הרמב"ם דהוה ריבית קלולה ותמהו עליו דהש"ס אמר בהדיא דאינו אלא לחומרא. דהרמב"ם לשי' דס"ל דבמ"ג אינו יכול למחול כמש"כ הש"ך בחו"מ סי' קכ"ו בשמו ע"ש. ומשו"ה לדידן ודאי הוה דאורייתא . ונראה ברור דהפו' שכ' דלא הוה אלא דרבנן . ודאי לא איירי בגוונא דהוה במע"ג ממש דבזה ודאי כיון דקנוי לגמרי לישראל כמבואר בחו"מ סקכ"ו דגם בעכו"ם איכא דין מ"ג ודאי הוה ריבית דאורייתא. אלא דאיירי דהוה ברילוי שלו. אבל במ"ג ממש ודאי מודים להרמב"ם דהוה דאורייתא. ודלא כהש"ך בסקט"ו וכ"כ עוד כמה מחברים דהוא מחלוקת ולולי ד"ק נראה נכון כמש"כ:

והנה מש"כ דים מקילין היינו שי' ר"ת דהחי בשלמח לח החי לפי המסקנא ולפי המסקנא לא מיתסר אלא בנושא ונותן ביד. והנה השע"מ הקשה עליו דמ"מ ליתסר מדין אמירה לעכו"ס שבות דהוא בכל האיסורים שבתורה. ונראה דהנה המרדכי הקשה על ר"ת בשם גדול אחד מהתוספתא שהובאה בסכ"ג דעכו"ס שמנוהו ישראל אפוטרופום שאסור ללוות ממנו בריבית [ובהג"מ מבואר שהוא הרא"מ. ובתשו' מיימוני למשפטים סל"ג הקשה כן בשם הריב"א] ולענ"ד איני מבין שום קושי' כלל. דדווקא הכא לפי שמעותיו של עכו"ם הם שהי' בידו תחילה בהלוואה ודידי' נינהו וכמש"כ בארוכה. וכן מש"כ הרא"ש בעכו"ס שלוה מישראל בשביל ישראל דלר"ת מותר. וכן משמע בתשו' ר"י. היינו נמי דהעכו"ם לוה בשמו והוא מתחייב להמלוה. והיא מעצמו מלוה אותו להשני. אבל באפטרופוס דאינו כלל ברשות העכו"ם אלא דמתחילה מלוה אותם בשם הישראל. ודאי דלא שייך בזה כלל אי יש שליחות לעכו"ם דמ"מ הרי הלוה הוא לוה ממון של ישראל ועכו"ם מעשה קוף בעלמא עביד. ובודאי אסור מדאוריי' וז"ב. ולפי"ז לק"מ מה שהקשה השעה"מ דליתסר משום אמירה לעכו"ם דפשוט דלא שייך הכא כלל כיון דאין העכו"ם עושה כלל בשל ישראל. אלא בדידי'. והיכי דלא הוה בידיעת המלוה. הא מבואר דגם לרש"י לא מיתסר כלל. דודאי הוה הלוואת העכו"ם מהישראל . ומה שהלוה הוא להשני הם שני דברים בפ"ע. אלא היכי דהמלוה יודע ס"ל לרש"י אע"ג דבאמת הם שני דברים מ"מ החמירו בזה חכמים. דמיחזי כשליחות כיון דהוה ע"י ליוי ישראל וכמו בהא דברייתא דבקש להחזירם לו .

אבל דין אמירה פשוט דלא שייך כלל ודוק:

מ"מ" בא ישראל ואמר שלי המשכון לא יאמינו לו כו' באמת כבר
מבואר בס"ז דאם לא ידע המלוה בתחילה שהוא ללורך
ישראל דאפי' נודע אח"כ שרי ומבואר בתשו' הרא"ש בשם הר"י
דכיון דמעיקרא לא נתכוין ליקח ריבית מישראל לא שייך להחמיר
בזה דיש שליחות. ומ"מ נקט כאן הך סברא דלא יאמינו דבשביל
סברא זו דבסתם יכול המלוה שלא להאמינו לא מיחזי כנוטל ריבית

מיבראל בשליחות עכו"ם. וכן לא מסיק בכאן אלא דביודע אסור בתחילה להלוות עליו אבל מה שנודע עכשיו אין נ"מ ודוק [והש"ך כתב סברא דאקנוי לי' המשכון להעכו"ם והמחבר לא הביא זה דמבואר בתשו' הרא"ש שלא רנה לסמוך על זה לפי דעפ"י רוב אינן יודעין כלל מההקנאה ע"ש]. ובח"ד האריך בזה ליישב דהכא במשכון גרע טפי דמשכון הוה כע"ק. וקיי"ל בסק"ע דאסור לישראל להיות ע"ק. ול"ז מה הי' לו דבהדיא כ' הב"י בהך דינא דסי"א. דמשכון אינו הלא כערב סתם. כיון דאינו מוכר את המשבון עד שיתבע את העכו"ם עלמו תחילה. וכיון דתבעו ואינו משלם לו כגון שהוא אלם. או ברח. קיי"ל דחייב הערב. א"כ גם משכון אינו יותר מערב סתם. וכ"כ עוד בסי' ק"ע דגם לרש"י דס"ל דע"ק אסור משכון שרי ע"ש. וכ"כ בהדיא הטור בשם תשובת הרא"ש וכי יש איסור להלוות לעכו"ם בריבית על משכון של ישראל ולע"ג: "ד בהגה עכו"ם שיש לו חוב על ישראל בריבית והקנה לישראל אחר כו' בט"ז תמה בזה דכיון שקנאו הישראל הוא ניהו דשקיל ריבית. (ודברי הנה"ך בזה ל"נ דמאי נ"מ שקנה בדיניהם עכ"פ מעכו"ם ה"ה ק"ג) אמנם כבר כתבתי בס"ו דכיון דהמוכר ש"ח יכול למחול א"כ אין השני אלא כשליח ועיקר המלוה הוא המוכר . וא"כ מן הדין שפיר הי' יכול הישראל לקבל ריבית העכו"ם אלא דהוא חומרא בעלמא. והנה השעה"מ הקשה על שי' רש"י דכתב דשרי ריבית ע"י שליח דח"כ לוקי בערכין רי"פ שוה"י הא דאין נפרעין מן היתומים אלא מן הזיבורית למ"ד דאין כזקקין אלא א"כ ריבית אוכלת בהן. ופריך שם אי ישראל מי שרי לשקול ריבית. ואי בעכו"ם מי ליית. ולשי' רש"י לוקי ע"י שליח ע"ש. וע' מש"כ בוה בסק"ס שם . ולפ"ד הנ"ל תיקשה ג"כ לוקי בכה"ג דובין ישראל מעכו"ם והוא מחויב לליית ליקח זיבורית והעירני לזה חכ"א. הבל לק"מ דכבר מבוחר בחו"מ סשם"ט דהבא מכח עכו"ם ה"ה כעכו"ם. ויש לו כל זכות העכו"ם. וא"כ ודאי רשאי שלא לגבות מזיבורית אלא כדין העכו"ם וע' מש"כ בספרי שם. וזה נכון: בר"ך בהגה וכן נהגו (שנאמני הקהל לוין בריבית ללורך הקהל)

אע"פ שאין כאן היתר ברור . נראה לענ"ד דללורך מס הוא היתר ברור דהא מבואר בדע"ג גבי הני דיהבי זוזי למלכא אכרגא דאינשי שרי אפי' לאשתעבודי בהו טפי. דהוו קנוין למלכא. והמלך מוכר אותם לזה ע"ש. וא"כ הא קיי"ל בב"ב נ"ה דגם לטסקא וגם לכרגא ולכל מס כל הנכסים משועבדים ובנו הבכור אינו נוטל פ"ש. דהנכסים מוחזקין למלך כמש"כ ההו' שם. ועחו"מ סרע"ח. וא"כ הני דפרעי המס אכרגא או אטסקא. בודאי הוה ג"כ כקונים כל גוף הנכסים. ובודאי רשאים ליטול כל מה שהוליאו ע"ז בריבית ובכה"ג. דהרי קנו הכל. ומיהו קשה טובא אהך סוגי" דב"ב דאמריכן דלא מיקרי מוחזק לבכור לפי שמשועבדים למלך. ומ"ש מריש פסחים גבי בהמת ארנונא דאמרינן שם דכל דמלי לסלוקי למלכא בזוזי לא מיקרי יד עכו"ם באמלע וחייב בבכורה. הרי דהוה כשלו . וע"כ לריך לחלק דבכור גרע טפי והדע דהא אייתי בסו"פ השולח ראי׳ לר"ל דק"פ לאו כקה"ג מדתני דבכור נוטל פ"ש בשדה החוזרת ביובל. ואי הוה כקה"ג לא הי' לו ליטול פ"ש ע"ש. והרי אפי' לר"י דהוה כקה"ג מ"מ מבואר דיכול למכור אלא דאם מת הבן בחיי האב לא זכה הלוקח אבל לא מת זכה וע' תו' יבמות רפ"ג דלא הוה דבר שלא בא לעולם. ואפ"ה פשי' לי׳ להש"ס דהוה ראוי לגבי בכור. וכן קיי"ל דמלוה הוה ראוי גבי בכור בין מלוה בע"פ או בשער. ואפ"ה ס"ל להרבה פו' דמכירות שטרות דאוריי' וע"כ דבכור גרע טפי ול"ע. ומ"מ לענין נידון דידן נראה דלא שייך זה. כיון דלא הי' להם לשלם. וכבר שלמו הם עבורם זה ודאי כבר נקנה להמלך כמו בכרגא דב"מ שם ודו"ק: 🗖 י"ה בהגה וי"א דאפי' להקטה את המשכטת למלוה שני אי"ל אלא מיד שנותן לו המעות כו' הגר"א ז"ל כתב דאין לסמוך ע"ז כיון דחכמים הפקיעו קנין מעות. אמנם לפ"מ שפי' הש"ך

והפ"ז דהרב קאי במקנה לו את החוב עלמו ולא המשכון ע"ש.

א"כ פשוט דבכה"ג ודאי מהני מן הדין. ואי"ל כלל לקנין המעום

ממש אלא דבל"ה הרי ודאי ל"ג מחוב אשראי דסגי באתה תפטור

המשכון. הרי ודאי יפטר ממנו העכו"ם כיון דאין משכונו בידו. ועוד דהא בהדיא אמריכן בב"ק מ"ט גבי משכונו של ישראל ביד גר. דכיון דמת הגר פקט שטבודו ע"ש. וה"נ כיון שזה כבר קבל מטוחיו פקט שעבודו. וממילא נכנס השעבוד ברשות השני. וה"ה קנין גמור מן הדין וו"ב:

מב"ה, ושמעון משיב לקחתי ע"י עכו"ס נאמן בלא שבועה כו' ואם בא המלוה להוליא בשטר נשבע ונוטל כו'. הנה זה בטענת בהיתר לקחתי. ובטענת להד"ם מבואר בחו"מ ספ"ב ובסמ"ע שם דהוה להיפוך דאם תבעו שנהן לו ריבית. וזה משיב להד"ם לריך לישבע היסח כמבוחר כאן בח"י. אבל טוען על שער שהוא בריבית והמלוה משיב להד"מ אי"ל המלוה לישבע תחילה כלל ע"ש:

לבראה בטעם הדבר דהתם דמרע לשטר לטעון עליו שהוא פסול זה קיי"ל דאינו טענה כלל לפסול שטר מקוים . אבל בטענת בהיתר כיון דהמלוה בעלמו מודה . דיש בו ריבית אלא שהוא בהיתר. בזה כבר איתרע שטרא דהו"ל לפרש ומשו"ה לריך לישבע. ולענין היסת לאחר הלוואה יש סברא להיפוך. דבטוען להד"ס הוה ככל טענות דעלמא שתקנו עליהם היסת. אבל כשאומר בהיתר איכא סברא דלא שביק היתרא ודוק:

בהגה אבל אם המלוה בא להוליא הלוה נשבע ונפטר בש"ך מקשה ע"ז מסקע"ז סי"ב דאין אדם משים עלמו רשע. ועח"ד מה שחילק דהכא מ"מ אין לחייבו להאמין את המלוה על טענתו בו' וכי אם אשה תתבע הלוואה מאיש כו' ולכאורה משמע בהדיא בחו"מ סע"מ ס"ד דכל שהלוה הוחוק כפרן בשענתו שוב חייב לשלם. וה"ל כיון דאין אמע"ר והוה כפרן חייב לשלם. אבל בעיקר הדבר עב"י שהוא כתב זה בשי' המרדכי והרי המרדכי בפ"ט דב"ק גבי כותן מעות לשלוחו לקנות חיטים וקנה שעורים ס"ל בהדיא דמע"ר לפטור ממון ע"ש. ובזה מיושב מה שתמה בש"ך מנ"ל להוליא דברי המרדכי מפשוטן דלא כהסמ"ג ע"ש. וע' במש"כ בספרי על חו"מ סקפ"ג לדינא :

סימון קנ ס"א ישראל שלוה מעות מן העכו"ם בריבית אסור לישראל להיות לו ערב לפי שבדיניהם חובע את הערב תחילה כו' וראיתי מי שנסתפק דלפי"ז להיפוך דישראל שלוה מישראל בריבית ועכו"ם נעשה לו ערב י"ל דשרי דהעכו"ם שהוא הערב ה"ה הלוה מזה והוא המלוה לזה וכ' דלא מלא מקום גילוי לדין זה. ולכאורה יש ראי' ברורה לזה. דהא מבואר בש"מ דלר"מ דם"ל בסי' הקודם דלפי המסקנא אין שליחות לעכו"ס אפי' לחומרא. קשי' גירסא דידן שם במסקנא דמוקי לה בנשא ונהן ביד ופריך פשי' ומשני מהד"ת עכו"ם גופי' אדעתא דישראל קא יהיב ומשמע לכאורה וכן פירש"י דהוה כשליח של הישראל ולשי' ר"ת כי הום נמי הכי מאי נ"מ כיון דאין שליחות. וכ' דיש גירסא אחרת בש"ס מהד"ח אדעתא דישראל סמיך פי׳ אדעתא דהישראל הראשון יהי׳ ערב וכיון דעכו"ס בתר ערבא אזיל אסור ע"ש. וא"כ לפי"ז בסיפא דהעמידו אַלל ישראל אסור לפיר"ת דמפרש דהיינו דווקא בנו"נ ביד. ע"כ ל"ל לשי' בזה דקמ"ל דאסור דלא נימא דישראל אדעהא דעכו"ם סמיך הרי מוכרח בהדיא דבכה"ג הוה שרי. וע"כ היינו כמי דכיון דהעכו"ם הוה ערב. לית בי' משום איסור ריבית משום דהעכו"ם כיון דדיני' בתר ערבא הוא לוה מזה ומלוה לזה כנ"ל. ומיהו בתו' מבואר בדברי ר"ת דקמ"ל בסיפא דלא נימא אדעתא דעכו"ם גמר ומקנה ע"ש. משמע דהיינו נמי כפי גירסא שלנו. ובאמת כבר כתבתי בסימן הקודם בשי' ר"ת שם דלא שרי אלא בשם שנותן העכו"ם מעותיו שהי' בהלוואה בידו וכיון דאין שליחות לעכו"ם ונשחרו מעותיו ברשותו והוה כנותן מעותיו של עלמו. וכיון דאין שליחות לעכו"ם ליכא איסורא כלל לישראל. אבל בעכו"ם שנותן מעותיו של ישראל זה ודאי אסור לכו"ע כמבו' שם בסכ"א דלזה אי"ל שליחות כלל. וא"כ ודאי א"ש גי' שלט גם לר"ת דאי הו"א דעכו"ם אדעתא דישראל יהיב. א"כ לא זכה העכו"ם המעות לשלמו כלל ומעותיו דישראל הוה. ובזה ודאי אסור גם לר"ת. וכן בסיפא אם הישראל הי' גמר ומקנה אדעתא דעכו"ם א"כ לא הי' יולא כלל מרשות המכו"ם ולא הוה איסורא כלל ודוק:

מק"ב הקשה על הרי"ק דסבר דאם כבר פרע הערב הריבית להעכו"ם דלריך הלוה לשלם לו דהא בש"ם פריך בפשיטות הוא ניהו דשקיל מיני' ריבית. ומש"כ ליישב שזה תלוי בלד אחד בריבית דשמא ישלם הלוה בעלמו את הריבית להעכו"ם. וס"ל להרי"ק דהוה דרבכן וס"ל דכיון דאינו אלא מדרבכן. לריך הלוה לשלם לו הפסידו. הוא תמוה מאוד לחדש סברא זו מעלמינו. והרי מלוה סב"ם והוקר דמדינא חייב להחזיר לו סאה שלוה. וחכמים המרו דאינו נותן אלא הדמים שהיו שוים מעיקרא ומפסיד אע"פ שג"כ עשה לו טובה. וטוד בעיקר חי' לענ"ד אדרבה חיוק הקושי' בש"ם ביותר. דאי תלי בל"א בריבית א"כ מנלי' להש"ם למפרך עלה בפשי' דישראל שקיל ריבית מי ליכא ר"י דמתיר ל"א בריבית לגמרי ובאמת לכאורה דליכא כאן כלל לד היתר. דאפי' ישלם הלוה הריבית להעכו"ם כיון דס"ל דהישראל הערב הוא הלוה מעכו"ם. ומלוה לישראל. א"כ אפי' ימן הלוה את הריבית להעכו"ם הוה כנותן להישראל ולעולם שקיל ישראל ריבית. דבשבילו ה"ה נותן להעכו"ם. וחשיב כנותן לישראל. עוד קשה לשי' הרי"ק מהא דמלאו ישראל חבירו וא"ל תכם לי ואני מעלה לך כדרך שאתה מעלה לו דפריך שם בפשי' דאפי' העניידו אלל עכו"ם כיון דאין שליחות לעכו"ם הוא ניהו דשקיל מיני׳ ריבית . ומדפריך בפשי׳ משמע בהדיא דהוה סברא דאורייתא דמדרבנן מנלי' למפרך מנפשי' לגזור ולשי' הרי"ק הרי זה אינו נוטל אלא מה שנותן להעכו"ם. והמ"ז הביא דברי הב"ח דבאמת הרי"ק מתיר גם בזה. והמ"ז לפי שי' חילק בוה די"ל דבוה מודה הרי"ק ול"י למה לא דקדק דבהש"ם משמע בהדיא דהוא איסור דאוריי' כמש"כ ולולי ד"ק נראה לי בפשי׳ דהרי"ק מכח הכרח סברתו. דודאי לריך לשלם לו הפסידו שיפסיד ע"י כיון דאפי' יעליל העכו"ס חייב כ"ש הריביח שנחחייב לו לעכו"ם בפירוש. ע"כ מפרש סוגי' הש"ס דלענין ערב. דלא קאמר הש"ם אלא דהריבית שנתחייב הלוה להעכו"ם אינו להעכו"ם אלא לישראל הערב והוא איסור. ומשמעות הברייתא דהחיוב של הלוה הוא להעכו"ם כדין. וכ"מ דאם חיוב העכו"ם הוא על הראשון. והשני אין עליו חיוב אלא לשלם לראשון הפסידו. א"כ כשמוחל העכו"ם הריבית להראשון אין השני חייב לראשון כלום ואינו יכול לתובעו וזהו שפריך דאיהו הוא דשקיל ריבית. והיינו בכה"ג. ומשו"ה הולרך הש"ם לתרולי דהי' הערבות כדיני ישראל ובכה"ג הוה החיוב להעכו"ם כדין ושפיר יכול העכו"ם ליתן זה להראשון. ובכה"ג ג"כ סוגיא דבקש להחזיר לו הנ"ל דהיינו דמן הדין אין שום חיוב להעכו"ם על השני. ושם הנ"מ פשוט יותר. דאם ליית עכו"ם דינא דידן אין לו ריבית כלל. דהשני לא נתחייב לי'. ולהראשון פטרו. אבל כל זה ודאי כל זמן שלא שילם הראשון. אבל כששילם פשוט דחייב לשלם לו מה שנפסד ע"י כמבואר בחו"מ סקל"א לענין ערב לו לעכו"ם ע"ש ובזה נראה דיפה כיון הרב דגם להעור דפוערו אפי׳ לאחר ששילם אינו אלא מדרבנן אבל מדאורייתא ודאי חייב. ודלא כמו שהשיגו עליו 'מסוגי' הש"ס דהא הטור לא הקשה על הרי"ק מסוגית הש"ס אלא מסברא דנפשי' . וא"כ בודאי י"ל דבהש"ם מלינן לפרש כדברי הרי"ק וכנ"ל . אלא דהוא חומרא מדרבנן. ובזה א"ש בפשי' בסי' הקודם סי"ז גבי נאמני הקהל ואפוטרופום של יחומים דנהגו להחיר ללוות בריבית עבורם וכתב הרשב"א דאין ההיתר ברור. ולפי"ז כיון דהוה איסור דרבכן הרי התירו איסור דרבנן לטובת היתומים והקהל כמבואר בסק"ם ע"ש: לשם סק"ה וה"ל כן הוא כיון דהישראל הערב שלוף דון הו"ל הוא הלוה ע"מ שיתן העכו"ם הריבית. ואין חילוק בזה בין נותן העכו"ם עבורו או עבור ישראל דמ"מ המלוה עושה איסור שמתרבה ממונו ע"י ישראל הלוה עכ"ל. איברא לענ"ד בודאי חילוק גדול בדבר דאם העכו"ם נותן עבור עלמו ודאי ליכא שום איסור דהא אמרינן ברי"פ דתרבית בלא נשך לא משכחת לה. ולכאורה הא בטתן אחר הריבית. הוה תרבית בלא נשך. ול"ל ע"כ דכיון דזה טחן בשבילו הוה כנחן הוא והוה נשך וחרבית. וא"כ פשוט דוה שייך כשנותן בעד הלוה. אבל כשנותן עבור עלמו דודאי ליכא נשך כלל. בודאי זה שרי לגמרי דליכא חרבית בלא נשך ודברי הרב בהגה נכוגים. דכשערב בעד הקרן לכד בודאי ליכא שום איסור ודוק:

בהגה ודווקא כשהעכו"ם לקחן. אבל כשהישראל הערב לקחן אסור. דברי הגר"א מההיא דרסקס"ט אינן מובנין דהתט הישראל נתחייב תחילה אבל כאן הרי לוקחן לכתחילה בשביל העכו"ם ומה יש איסור בזה וע"כ לריך לדחוק בדברי הרב דהיינו כעין דברי התה"ד מקור דין זה. והובא בע"ז דהיינו דהישראל מכר כעין דברי התה"ד מקור דין זה. והובא בע"ז דהיינו דהישראל מכר חובו שביד עכו"ם ונעשה ע"ז ערב דהוה כקרוב לשכר ורחוק להפסד דישראל מישראל אסור ול"ע:

טור שם פטר ערב עכו"ם לריך לשלם הריבית שעלה כבר ולא שיעלה כו'. בהג"א נסתפק בזה ופסק הרב לקולא לנתבע כדין ספק ממונא. ועב"י דהספק הוא אם בזה נחשב ג"כ כאלו נתחייב כבר הכל כמו במשכון. או דל"ד למשכון. והנה הספק הזה נ"מ בחרי אנפי בע"ק הוה הספק לענין איסור ריבית אם נתחייב כבר אין כאן ריבית על ישראל. אבל אם החיוב אח"כ הוה ריבית על ישראל ואסור. וא"כ ל"מ בזה אפי' קנין. וכן פירש הש"ך. ובערב סחם דליכא איסור ריבית נ"מ דאם החיוב חשיב כנחחייב כבר הוה מה שפטר את הערב. כערב בשעת מתן מעות ואין לריך קנין. וכמו בזקף בסוהס"י [ועח"ד דממה בזה מה שייך מ"מ כיון דלה נחן ע"פ ע"ש. וחולי השתמיט לי' דברי הש"ך חו"מ סקכ"ו סקט"ה גבי טרב למקבל חוב במעמד שלשתן. דחשיב כשעת מ"מ משום דבזה השעה אתי החיוב ובזה הכל מודים אפילו החולקין בערב למקבל מחנה דהכא מלרפינן מה דחסרי' משיקרא וה"נ הריבית ודהי חשיב כחסרי? וכל שפטר את הערב או החזיר שום משכון וראי נחשב כשעת מ"מ] אבל אי החיוב לא אחי אכתי. לא חשיב כשעת מ"מ כיון דעדיין אין חיוב. וזה פירוש הט"ז. ולדינא ודאי תרווייהו היתנהו . ואין כאן מחלוקת . ועש"ך שפי ספק ההג"א באופן אחר אי פטר את הערב חשיב כפטר את הלוה. ולענ"ד לפמש"כ בעלמו בחו"מ בסקל"א דערב בעד ערב הוה כערב בעד לוה. וע"ש בספרי ראי' ברורה לזה. וא"כ ה"ג פער את הערב ודאי הוה כפטר את הלוה דתרוויי׳ חד טעמא נינהו ע"ש היטיב ול"ע:

סיכון קנא ס"א אבל עכו"ם שלוה מישראל בריבית אע"פ
שוקפן אחר שנחגייר גובה את הריבית ובש"ך
סק"ג בשם הרמב"ם ועו"פ דדווקא וקפן אבל לא וקפן לא. ול"ע
כיון דהוקיפה אחר שנחגייר מאי ל"מ אי זקפן או לא. ולכאורה
כיון דהטעם שלא יאמרו בשביל מעותיו נחגייר אדרבה כשרואין אנו
שכבר זקפן אחר שנחגייר הרי שלא נחגייר בשביל מעותיו ועכ"פ
זדאי בלא זקפן שייך למגזר טפי. וח"ל זכיתי שבא לידי ספר או"ז
הגדול על נזיקין החדש. וראיתי שמפרש זקפן אחר שנהגייר היינו
דווקא בשער. ווקף הריבית על הקרן. והעמיד הומן מכל הכך.
על זמן שקודם שנחגייר. ומסיים דבכה"ג לא מיחזי לפנינו כריבית.
וא"כ א"ש דאף דעיקר הטעם משום הך גזירה. מ"מ לא שרי אלא
בכה"ג דוקפן כבר דתו לא מיחזי כריבית. אבל לא זקפן לא רלו
להתיר לקבל הריבית [משום גזירה שבשביל מעותיו נחגייר] משום

דמיחלפי בריבית גמור והוא מאיר עינים:

לבון כעב ס"א בהגה ומנכה לו מכל שנה דבר מועט כו'
לשון הטור בזה ומנכה לו מן עיקר ההלוואה כו'
לכאורה כוונחו לדברי הנ"י שכ' אהא דלא ישכור לו בפחות דנכייתא
לא שרי אלא במנכה מן החוב. דאפשר דיכלה כל החוב בזה והוה
כשכירות בעלמא. אבל בנותן לו שכר מכיסו אסור לשכור בפחות
דבזה המלוה לעולם קיים והוה כריבית (וכעין זה הוא סברת הרמב"ן
זהתו' גבי משכנתא דסורא) אבל נראה מדברי הרב דהשמיט זה
דלא ס"ל הכי. ובאמת לכאורה נראה כן לדינא כיון דרש"י ותו'
דלא ס"ל הכי. ובאמת לכאורה נראה כן לדינא כיון דרש"י ותו'
זכל הפו' שחתרו ליישב הך דל"י בפחות הנ"ל (ועמש"כ בסקס"ו
גם סברת הרמב"ם בזה באופן אחר עוד) ע"כ כולם לא ס"ל חילוק
זה ונראה מדבריהם דכיון דמשכנתא הוה כקנין בשדה ויש לו בה

ואפי׳ אינו מככה מן החוב אלא נומן מכיסו ול"ע:

יימ להלוות על ספרים ללמוד בהן ומקומות בה"כ לישב

עליהן אפי׳ בלא נכייתא האחרונים תמהו בזה שסמך על
קולא זו במקום שיש חוששין לריבית קלולה דאורייתא וגראה לי

בסברתו דס"ל דספרים כיון דדרכן להשתיל כמש"כ התום' בסו"ם המקבל ובכ"ד. וכן מקומות בה"כ מבותר בחו"מ סקמ"ט ס"ח בהגה דדרכן שלת להקפיד בזה בקרובים ומכירין. וכבר בהבו החו' דס"ד ד"ה תבל דדבר שהיה רגיל לעשות בל"ה ליכת מיסורת מדעת המלוה ע"ש. ובודתי דזה ל"ג מדבר מועט דקיי"ל בסק"ס דלת"ח בדבר מועט שרי תפי' בהתנה בכך מתחילה. לפי דדרכן לוותר ותין נותנין משום ריבית. והכת בד"מ תפשר דגם לכ"ת לת חיישיגן שמת יתנו לשם ריבית דלת יעשו מלוה הבתה בעבירה. וכעין מש"כ המג"ת בסתרנ"ה גבי ערבה שנתלשה ברתשון דמותרת

ביו"ט שני דליכא למיחוש שיעשו מלוה הבאה בעבירה ע"ש: שבל כשהלוה כותב לו אחריות ולא יגיע להמלוה שום הפסד אסור כבר בארו האחרונים דהיינו באופן שא"א להיות לו שום הפסד גם בדמי הנכייתא. דלא שרי לזלזולי אלא בלוקח על הספה שמא מפסיד כעין הא דמה שעזי חולבת כו' ובפרדיסא וכה"ג. והנה כתב הטור "דוה נראה לו מסברא. ולכאורה ל"ע דאף דהחו" כתבו דגם בבית איכא תיוהא דיפול הבית או ישרוף י"ל דוה לא כתבו אלא לסתור חילוק רש"י בין בית לשדה דע"כ ליתא דבבית כמי איכא תיוהא והוכיחו מזה דע"ב החילוק דהכא שאני משום דבמשכנתא יש להקל עפי דהמשכון הוה כקנוי לו ודידי' הוא. וא"כ י"ל דבוה אפילו בלא חיוהא כלל שרי. והנראה דיצא לו זה דהא אמר בש"ם מ"ט מאן דאכיל בנכייתא דיליף משדה אחוזה ומאן דחסר סבר דהתם בהקדש אוקמא רחמנא אפדיון כו'. והנה בשדה אחווה ודאי לא מקבל הקדש אחריות ומשמע בהדיא דמאו דאסר אסר אפי׳ בכה"ג דאיכא תיוהא ולכאורה הא במקדים מעות אף דהוה כהלוואה. באיכא תיוהא משמע דלכו"ע שרי להוויל. [וע' תו' דמ"ד ד"ה מה שעזי חולבת כו'] וע"כ ל"ל דהכא יש לאסור טפי משום דים כאן הלוואה באפי נפשי' ומיחזי טפי כריבית. וא"כ כיון דבליכא חיוהא ודאי אסור להוזיל בהקדמת מעות לכו"ע כמבואר בברייתא דעזי חולבת שם. וא"כ כ"ש כאן דאיכא גם הלוואה באפי נפסה דודאי אסור לכו"ע בליכא תיוהא. ועוד כיון דמשמע בהדיא בש"ם דכל ההיחר דגמר משדה אחוזה. ולא מלינו שם שמוחר אפי" בליכא תיוהא וא"כ ודאי דוה אסור ווה

ברור לענ"ד: סקי"ד אטרח ואייתי זוזי לא אכיל כ' הרשב"א דהיינו בשלים זימני' כו' וכוונחו דבחוך הזמן אפי' באתרא דמסלקא אכיל עד דאייתי זוזי דהוה לגמרי כדין שכירות דלא מצי לעכב עליו עד שמביא מעותיו וכן מפורש שם. וכבר כתב הגרע"א דהרמב"ן חולק בוה. ונראה דאזיל בוה לסי' דהנה כחב הרמב"ן הא דלא הביא הרי"ף הך דאטרח כו' היינו לפי שפסק דכל משכנתת אסור זולת משכנתת דסורת ולא מסלקת כלל ולא משכחת לה ואי בעשה באיסור בזה אי"ל לסלוקי אלא בל"ה מעכב עליו שלא יאכל הפירות בריבית ע"ש. [והנה בהא דאטרה איכא לפרושי בהיתר ובשלים זימני' כמש"כ הרשב"א ובהכי א"ש גם לשי' הרשב"א הא דלא אייתי לה הרי"ף די"ל דזה ס"ל גם להרשב"א דבאיסור הוא פשי' דמחויב שלא יאכל באיסור עד שיטרח. (ואף דלא ס"ל כהרמב"ן בהא דיכול לסלוקי אף כלא זוזי כלל כמו שיתבאר). מ"מ ודאי פשוט דמעכב עליו עד שיטרח ולא אילטריך למימר. והש"ם לא איירי אלא בהיתר וכשלים זימניי]. אבל א"כ בהא דבחתרת דמסלקי מסלקי אפי' מתמרי דעל בודית הרי לפי דברי הרמב"ן נמי ליכא למימר דאיירי באיסור. דא"כ מלי מעכב עליו לגמרי שלא לאכול בריבית ופשי [והא דאיותי לה הרי"ף דס"ל דהוא איסורא לשי׳ ל"ל ע"כ דלא אייתי אלא לאשמועיק הא דמסיק שם ואי אגבינהו בסיסני קנינהו. ולא אמרינן דקנין באיסור ל"מ עד שיחזיק בהם ויכיאם לרשותו ודוק וע"כ ל"ל נמי בהיתר. וא"כ הרי ע"כ דאפי' משכנחא דהיתר אינו כשכירות לגמרי דבשכירות ודאי כל שנדל ברשותו זכה בו. ולא מלינן לסלוקי'. וכ"כ הרשב"ה בהדיא אההיא דעל בודיא. דהתם מיירי באיסור דאי ל"ה הרי וכה בו. והיינו כשי דוה לא גרע משכירות לגמרי והיינו דס"ל דל"מ ג"כ אטרח. אבל להרמב"ן דמוכרח להעמיד שם בהיחר. ואפ"ה ע"כ דוה אין לו כח שכירות כ"ש דבההיא דאטרה ודאי דאין לו כח

שכירות ושפיר מעבב עליו אפי' בתו"ז דלא כהרשב"א. והנה הרשב"א דמפרש ההיא דעל בודיא באיסור נראה דלא ס"ל כסברת הרמב"ן בהת דבתיסור תפי בלת זוזי מלי לסלוקי. ובתמת משמע כן קלת בש"ם גבי הא דאמרינן כל סלוקי בלא זווי אפוקי הוא. הוה א"ר וא"י בדיינים משמע לכאורה דאין מסלקין אוחו אפי׳ מאכילה הפירות. וא"כ הרב בהגה שהביא דברי הרמב"ן גבי משכנהא דאיסורא דמעכב עליו ע"כ דהוא נמי מוקי דעל בודיא בהיתר ואפ"ה אין לו כח שכירות וא"כ גם באטרח מטכב עליו אפי׳ בתו"ז כמו שמוכרה לשי הרמב"ן כנ"ל. ואפי נימא דהא דמפרש הרשב"א הא דעל בודיא באיסור היינו בנכייתא ובמסלקי וכמ"ד דזה אסור. ומ"מ אינו כאיסור גמור וס"ל כמט"כ קלח פו' דוה אינו אלא חומרא בעלמא [וגם בשי' הרי"ף יש בזה דיקדוקים לכאן וכאן אי הוה איסור גמור ע"ש] "ומשו"ה הוא דס"ל דלא מלי לעכב בלא זוזי. אבל באיסור גמור שפיר י"ל דמעכב אפי' בלא זוזי כלל. מ"מ הרב בהגה כללא כייל בכל משכנחא דאיסור. מוכח בהדיא כשי׳ הרמב"ן ולא כהרשב"א. ול"ע שהביאו הש"ך בסחס וביותר דסתימת רש"י משמע ג"כ אפי' בתוך הומן ע"ש. וכ"כ הטור בפירוש ולע"ג: ב"ב אם נותן לו דבר קלוב כדי שיקבל אחריות כו' יש מי שאוסר.

עש"ך דהיינו דהרמב"ן בטעם הב' דהחילוק במשכנחת דסורת דשטפה נהר אינו נוטל. ובאמח כ"כ בסמוך דט"כ דכל משכנחא בנכייתה החריות הנכייתה על המלוה ובל"ה ודחי אסור לכו"ע ע"כ נראה דאין כאן חילוק טעמים וכולהו חדא נינהו וכן כוונחו בבכל נכייתא העיקר הוא הסך המותר שהוא הלוואה ואפי' יופסד המשכנתא ויהי' הנכייתא ג"כ הפסד. אבל כל החוב קיים ויש חשש ריבית. אבל משכנחא דסורא יוכל לפסוד כל החוב בשטפה נהר ולא הוה אלא שכירות בעלמא ודוק. וע' מל"מ שהקשה מכחובות ל"ה דאמרינן במשכנתא דפרדישא דקש. דכתבינן לי' טירפא אנכשי' ט"ש במל"מ. ולי"ל דהתם בהתנה כן בפירוש דא"כ לא מלי למיפשט מינה על אישתדיף ב"ח שם. אבל המדקדק בלשון הרמב"ן דכ' דבמשכנחא דסורא אם שטפה נהר אינו גובה אלא מהפירות שבשדה יראה דכוונתו כמש"כ הרמב"ם בהלכות שכירות פ"ז דהשוכר או הממשכן פרדם לעשר שנים ויבש ימכרו וילקח בהם קרקע ואוכל פירוח והוא ש"ם מפורש בפרק האומנין לענין שכירות ומשכנהא וע"כ דהחילוק מההיא דכתובות דהכא בראוי קלת למכור ויהי' לו פירות וכיון דחזי למידי לא מנכה לו וכדין שכירות דכ"ו שראוי קלת אינו מנכה לו מהשכירות כדקיי"ל גבי שוכר את החמור והבריקה או נעשית אנגריא אבל כשאינו ראוי כלל ודאי אינו משלם השכירות וכן הוא משמעות הש"ם בהאומנין שם בהדיא דאייהי משכנהא לדין שכירות ע"ש. וההיא דכחובות בלא חזי למידי ודוק. אלא שקלת צ"ע לענ"ד דלפי"ז כל עיקר דין משכנהא דסורא היינו ששוכר בפחוח בשביל הקדמת שכר. א"כ מאי קמ"ל הש"ס מהני' היא מפרין על השכר כו' דהיינו דיכול לשכור בפחות בשביל הקדמת השכר. ואולי דהכא דדרך להוזיל טובא מיחזי טפי כריבית. וכה"ג כחבו החוס' בדס"ד ד"ה מה שעזי חולבת ע"ש ול"ע. והנה נראה ברור דלשי המתירין בס"ד לחזור ולהשכירה להלוה א"כ ממילא כל האחריות על הלוה. וי"ל דהרמב"ן לשי' דהוא אוסר זה אפי' במשכנתא

דסורא כמבואר בב"י סקס"ד. אבל הרי המחבר כתב שם גם דעת המתירין והכא לא כתב אלא שי' האוסר. ונראה דהכא דווקא

בשעת המשכונא גופא אסר. אבל אח"כ י"ל דשרי. והחם הרי

להתנות שיחזור הלוה וישכור מבואר שם דאסור ולא שרי אלא

אח"כ וא"כ אין שום סחירה מכאן. ואפ"ל עוד דשיקבל אחריות בהדיא

גרע טפי ואסור לכו"ע ואפי' אח"כ וניחא בפבי' . עוד נראה לי

לדינא דאין שום סברא בכאן להחיר שיקבל עליו הלוה אחריות אלא בנותן לו שכר בפירוש על קבלח האחריות גופה אבל בלא נחינת

שכר מפורש ע"ז. לכו"ע אסור דמשכנתא דסורא ודאי לא עדיף משכירות ושכירות לא עדיף ממכר דכל שקרוב לשכר ורחוק להפסד

אסור. וכמבואר בסקט"ג אלא דבנחינת שכר מפורש ט"ז בפ"ע.

הוה מילחא אחריתי. ומבואר שם בסוהס"י דיש היתר בזה ע"ש ובכה"ג הוא דמיירי הכא. ומ"מ גם בזה לשי' הרמב"ן דכל ההיתר

משום האחריות . כל שמסלק האחריות אי אפשר להתיר לעולם ודוק:

בהגה משכנתא אינה נפדים לחלאין שאם הביא לו מקלם המלוה מ"מ אוכל כל הפירוח הגר"א כחב על יאיים הרשב"א שאינה מובנת לו דאפי' אם גגאל לחלאין ג"כ יהא פקדון. ואולי נחקשה לו לשון הרשב"א שם שכ' דאע"ג דמשכנהא ניפדית לחצאין (כמו שהוכיח שם) מ"מ לענין הפירות כל שלא נחן כל הדמים כולה משתעבדת ותנו רותים כחלו הם פקדון בידו ע"ש חבל בחמם הוא לשנא בעלמא במשכנתא כאן דאין נ"מ אי נגאל אי לא אלא לענין שהמלוה מחויב לקבל ממנו חלי המעות ולשון פקדון פשוט דל"ד דודתי הוא נקנה לו להמלוה לגמרי וע' חו"מ סע"ד. וראייתו מע"ע הוא מבואר היטיב וכן מלאמי מפורש בחידושיו לקידושין שם. דהוכיח מהא דאמר אביי דנ"מ ביהיב לי' חמשין פלגא דדמי! כו' והקשה כיון דכבר קבל הרי לפנינו שנתרלה ובודאי נגאל חליו ול"ל דחמריכן דוה לא קבל אלא לפי הדין. וקשה דכיחזי דעחי׳ מהפירום ול"ל דחפי חם הוח נגחל חינו מפקיע חלי הפירות. ומשו"ה" אין אנו יודעין כווגתו וסלוי שפיר לפי הדין אבל זה ודאי דאם הדין דנגאל בכבר נפדה החלי ואפי' אייקר דידי' הוא דאייקר ולא שייך כלל לומר פקדון ע"ש וו"ב:

דעת הראב"ד והמגיד דאפי במעכשיו אסור. אבל בהגהת מרדכי כתב דלשי ר"י שרי. ונראה לכאורה דכוונתו על מש"כ התו' לחלק בזה בין אם אי אתה נותן לי מכאן עד ג"ש ה"ה שלו התו' לחלק בזה בין אם אי אתה נותן לי מכאן עד ג"ש ה"ה שלו דשרי. וחלקו דהתם מעכשיו והכא בלא מעכשיו. וא"כ במעכשיו ה"נ שרי. אבל לולי שאיני כדאי ל"ע דהא מסקו שם דלמ"ד התם דמהני אפי בלא מעכשיו יש לחלק דהתם יכול למכור וליתן לו כפי החוב אבל הכא אינו יכול למכור כלל ע"ש. והנה עד כאן לא פליגי התם החם אלא לענין אסמכחא אבל לענין ריבית לא פליגי וע"כ דלחאן דשרי גם בלא מעכשיו ס"ל כיון דלכתחילה נותן בהנאי מכירה ליכא בזה ריבית ואפ"ה אסר הכא. וע"כ עיקר החילוק כמש"כ התום שהוא לפי שאינו רשאי למכור כלל לאחר והוא מוכר לו ע"כ. בשביל שליך לאלו המעות הוה ריבית טפי. וא"כ ודאי די"ל דה"נ לדידן אפי במעכשיו אסור ולא כתב אלא דלמ"ד מעכשיו הוה מלינו לומר כן. אבל באמת מוכרת דאפי במעכשיו אסור ול"ע:

[רובר, לפי דברינו מבואר דכל האיסור בכאן דמשום מנאי זה הוה טפי ריבית אבל פשוט דמדאורייתא לא שייך זה. והוה כמכירה לגמרי ושרי. ובזה יתיישב קושי' הב"י דהקשה דבעה"ת כ' דהוה איסור דרבק. ובש"ם מוכח דהוה ל"א בריבית ומדברי החום' מבואר דל"א בריבית הוה דאוריי' דהכא ודאי עיקר הריבית אין בו חשש דאו' כיון שהוא מתנאי מכירה כנ"ל. וראיתי מש"כ ליישב קושי' הב"י דמשום דמוזיל במכירה ליכא אלא איסור דרבקן. ובאמת דאי מעיקרא הוה הלוואה ומתנה שיוזיל עמו דרך מכירה כנון שהלווהו והתנה שימכור לו חפץ בפחות מדמיו לכאורה הוה ריבים גמור ועש"ך סקע"ג. אבל העיקר כמש"כ דמדאורייתא מתחילה גמור ועש"ך סקע"ג. אבל העיקר כמש"כ דמדאורייתא מתחילה במורה הים ודוק היטיב:

"ד בהגה מי שהשכין בית שאינו שלו והולרך המלוה ליתן לו שכר לריך הלוה להחזיר כו' גם השכר עב"י בשם הרשב"ח שנסתפק בזה משום ריבית וע"כ אין ספיקו לענין מה שלריך הלוה להחזיר לו כל החוב. ואינו מנכה דמי הניכוי שהחנה לו דבוה לא שייך ריבית כיון שחינו מחזיר אלא מה שקבל מן המלוה וע"כ דכוונתו לחייבו כל היתרון שהולרך המלוה לשלם כפי שכר הרחוי וכן מבואר בהדיא בע"ז. ולכאורה כיון דלא הי' שלו ונחבעל המקח מעיקרו דהוה מ"ט. א"כ אין לו אלא מעוחיו שנחן. ול"ל דמ"מ הוא מדין אחריות שנוטל את השבח וכן מבואר בחו"מ סשע"ג גבי גול ומכר והולרך הלוקח לשלם הפירוח שאכל. שהגולן לריך לשלם לו ול"א דהוה מ"ט. וכ"כ האחרונים גבי משכיר בית שאינו שלו בסשם"ג שם . דהמשכיר לריך לשלם לו כל השכר שנתן אפילו הוא יותר ממה שפסק עמו מדין אחריות. וע' מש"כ בזה בספרי שם ול"ע. אלא דלכאורם ל"ע דהא באמת עיקר נכייתא שהוא מוזיל מן השער הוה כריבית. אלא דההיתר משום דהקרקע קנוי' לו. וא"כ זה שאינו שלו ואין כאן קנין עיקר הנכייתא הוה ריבית והוא בטל. ול"ל דאפי' על הקרקע הגזולה יש ע"ז שם קנין. וכ"כ

הנתיבות

הנתיבות בסקפ"ב ע"ש ול"ע דלפי"ז לא שייך אלא בשהי' מיהו בגזילה בידו. אבל בלא הי' כלל בידו. ודאי אינו אלא כמקח טעות בעלמא. ואינו מחזיר אלא החוב ולמה סתמו בזה ול"ע:

תדרי

סיכון כינג ש"ך סק"ג דאס אמר לו סמס ממן לי באייר כשער של אייר מותר כו' ומשמע אפי' יש להס עכשיו שער ידוע. ובח"ד הקשה עליו מס"ז דמותר לומר בשער של מקן שמקח הסחורה. משמע רשער שמשלם לא ע"ש. וכן יש להנאות לכאורה מפירש"י רפי' בדר"פ שם דקלן עמו כשער היוקר שלהבא. וכתבו המוס' דלא קיי"ל כר"פ דהתם הי' עכשיו שער ידוע ע"ש. הרי דגם פוסק על שער הבא הוה קן. ואין לפרש דר"פ הי' קולן הסכום של אותה שעה. דלמה הי' עושה כן והי' לו לפסוק סשמא כאותה שער. אבל נראה דבאמת היכי דשער היוקר הבא הוא ודאי קבוע לבא. זה ג"כ הוה כקן. וכמו בשער קבוע דהשתא דהוה כקן. אלא דהיכי דאין השער העתיד ידוע בודאי זה לא הוה כקן. וא"כ בדר"פ א"ש או דהוה שער ידוע או כיון דלא הוה ידוע קלן בפירוש. וכן בס"ז איירי בשער קבוע וידוע והלא הוה ידוע קלן בפירוש. וכן בס"ז איירי בשער קבוע וידוע ודה אסור. והכא בשער שאינו ידוע וכון לדילא:

לד"ך סק"ו נחלקו במי שהלוה לחבירו ע"מ שיקנה ממנו סחורה ידוע ביותר משוי' אי הוה ר"ק ע' מש"כ בסקס"ו בשה הרמב"ם והרשב"א בע"מ שישכור לו בפחות דאי אמר סתם הוה א"ר. ואי פירש בפירוש בשביל ההלוואה הוה ר"ק. וה"כ נראה

לענין שבכאן שיתן להמוכר יותר דחדא נינהו ול"ע: "בהגה ול"כ מדברי האשרי דאי"ל שיהא לו כל דמי הדינר בידו כו' והאחרונים חלקו עליו והנה בעזה"י מצאתי בש"מ בסוגיא דקירא דר"ג בשם הרמ"ך שכתב בהדיא דדווקא דיש בידו כל הסחורה שמוכר. דלוין אמרו יש לו סאה לוה כמה סאין ולא מוכרין. וע' בתו' שם דכ' דהא דאייתי מהא דהלויני עד שיבא בני ולא אייתי מפוסקין על הגדיש דהתם דוותא בשער לקוטות. ומהלויני אייתי כי היכי דהתם בדרך הלוואה שרי סב"ס שרי במכירה אפי' סאה בסאתיים ע"ש ולמה לא אייתי כמו דבפוסקין על הגדיש שרי בשער לקוטות ה"ל שרי אפי' להוזיל ש"מ דוה אינו פשוט ללמוד דיש לומר דהתם טדיף טפי וכיון דהתם כ' כל הפו' דבעי דווקא יש לו כל מה שפוסק כמבואר בסקע"ה כ"ש הכא. ומש"כ בח"ד דהכא שאינו קובע זמן אלא ליתן תיכף שרי טפי אפי' אין לו הכל. אין לו באור כלל דכיון דאין לו הכל מה שייך ליטול מיכף. ומש"כ דביש לו רק מה שמוזיל לחוד מהני. ג"כ ל"ל דח"כ המותר הוה הלוואה . ומוזיל גבי' בשביל ההלוואה דוה ודאי

אסור ול"ע:

בהגה אבל במפרש אם תמן לי עכשיו אמן לך בעשרה ולאח"ז

בי"ב אסור. ע' ביאורי הגר"א שכמב ראי' לזה מהא דמקשה
לר"נ ממתכי' דאם מעכשיו באלף זוז כו' והתם הא יש לו. וכבר

נרשם שדבריו ל"ע. ונראה לי בכוונתו דמפרש המשנה באינו נותן
לו הקרקע עכשיו אלא לאח"ז ואם ימן לו המעות עכשיו הוא מוזיל
משוי'. וכן יל"ד מלשון המשנה אם מעכשיו הרי היא שלך באלף
זוז. ולא תני סתם אם מעכשיו באלף זוז. אלא דלשון ה"ה שלך
משמע לאח"ז. והא דפריך אר"נ דערשא היינו דודאי שוין הן להוזיל
בשביל הקדמת מעות ולהוקיר בשביל המתנת מעות. וכמו שהקשו
המום' מר"נ דקירא אר"נ דערשא ע"ש וע"כ הא דאסר הכא
במתניתין אף דקיי"ל דביש לו שרי ע"כ היינו משום שהוא מפרש
ובמפרש גם כאן אסור והיינו פירוש הש"ם בתיובתא ופרוקא והו"ל
הש"ם להקשות אר"נ דקירא ג"כ אלא דאיימי הכא כל עניני

טרשא אמתני' ול"ע:

מהא דאין שומתו ידוע אפי' אין לו שרי עט"ז שהאריך להקשות
מהא דאין פוסקין על הפירות עד שילא השער. וכן התו'
ג"כ לא הקשו משם אר"נ. וע' באוה"ג דכ' דבפרה ועלית לא
שייך שער כלל ואי"ל ילא השער. והיינו כמש"כ בסקס"ב בס"ד
דהא דאין פוסקין הוא בשביל שבשעת נתינה יהי' ניכר מהשער אבל
בפרה ועלית לא יהא ניכר לעולם. ויש ראיה להבאוה"ג מלשון
התוס' שם דכ' דבפירות אם ילא השער אסור משמע בהדיא דפרה
ועלית לא שייך שער כלל וז"ב. ומש"כ הע"ז על התו' דלא הקשו

מהא דאין פוסקין עד שילא השער. הנה בכ"ד כ' התו' דניחא לי' למפרך מדידי' אדידי'. אבל בל"ה א"ש בפשיטות. דהא פריך התם בש"ם אר"נ דקירא פשיטא. והנה הא דפריך פשי' ודאי אינו אשריותא דיש לו. דזה ודאי לאו פשיטא. דהא מוקי בהכי ברי"פ הזהב ברייתא דהיו פועלי' תובעין אותו (דינא דס"ו בכאן) ובפרוטטות. והולרך התם לפרש משום דנעשה עד שיבא בני כו' וע"ש בתו' מש"כ בזה. הרי דזה לאו פשיטא. אלא דפשיטא היינו וע"ש בתו' מש"כ בזה. הרי דזה לאו פשיטא. אלא דפשיטא היינו איסורא דליתנייהו וכן מוכח משנויא דהש"ם דמשני ל"ל דאית לי' אשראי במק"ט דאגב שיטפי' לא ירד לזה ע"ש] וכיון דהוא מילתא פשיטא להש"ם שהוא אסור א"כ למ"ל להתום' לאתויי מתני' כיון פשיטא ופשוט:

למור לקנות פרי הפרדם קודם שיגמר כו' ע' ח"ד ולענ"ד כל שעשה קנין גמור עפ"י דין חורה מדאורייחא ודאי שרי הא דלריך גבי עגל לטעמא דפסידא היינו למישרי אפי' בלא קנין גמור. וכ"נ מדברי הרשב"א הובא בט"ז סקע"ו סי"ז גבי שכירות קרקע דאט"ג דגבי פועל שם אסור להוזיל במקדים המעות לפני זמן הפעולה התם לא הוה קנין גמור. אבל בחלר כל שהחזיק בו בקנין גמור כדין ודאי שרי אע"ג דאינו נכנס בו תיכף ע"ש. ובסי"א גבי שריגים דכתב הרמב"ם דבעי הפך בהם במחובר ולשון הש"ם דליקני לכו גופא דארעא ולכאו' הי' מקום לומר דלריך דווקא גוף הקרקע וכמש"כ התו' ס"ד ד"ה מה דמודה רב במשכנתא דסורא הקרקע וכמש"כ התו' ס"ד ד"ה מה דמודה רב במשכנתא דסורא לר"ל דק"פ כקה"ג בשני אילנות מודה דלא הוה כקה"ג דרווקא בקני גוף הקרקע לכ"ד ודוק להור דלא הוה כקה"ג דרווקא בקני גוף הקרקע לכ"ד ודוק החורה. זה ודאי מהני לכ"ד ודוק:

כו" בן מותר להקדים מעות על חבית ידוע של יין ולהתמות כו' ע' באחרונים מש"כ בדעת הטור בישוב קושי' התו' וכ' דחבית ידוע שאני ואינו מבואר היטיב חילוק זה. וגם מנין לו זה להטור ואין דרכו לכתוב סתם בלא ביאור וגם שלא להודיע שהוא סברת עלמו. אבל לענ"ד פשוט דהכוונה בטור היינו שידוע שהוא של יין. דהיינו שדין דכאן אינו כדין שמקודם שאנו מולין שהקילקול מחמת היין של המוכר אבל הך דינא הוא בידוע שהוא יין טוב אלא שמתנה שאפי' יתקלקל מחמת איזה סיבה מ"מ יהי' על אחריות המוכר. ומשו"ה לא שרי אלא משום שמקבל זולא ולא הוה קרוב לשכר. והוא ממש חילוק התו' בפרק המוכר פירות דל"ז ד"ה ואם ידוע כו' ע"ש וו"ב:

מד"ד חבית של יין שהוא שוה עתה דינר ומכרה בשתים עד הקין ע"מ שאם תארע בה תקלה ה"ה ברשות מוכר כון וכן אם אמר לו היותר על השתים יהי' בשביל שאתה מטפל כו' אע"פ שאם אבדה תהי' ברשות לוקח עב"י שכ' דכיון דבסיפא אינו אלא דהאחריות על הלוקח הוה לי' למיתני בקיצור דאפי' האחריות על הלוקח. והנה הרה"מ כ' על דין הראשון דהוא ביאור על טרשא דר"ח. ועל הדין השני כ' דלא ידע מאין הוליא הרב זה. הרי שסובר שהוא שני דינים. וע' באחרונים שנדחקו בפירוש זה . והנלענ"ר בקלרה . הנה רש"י פי' טרשא דר"ח דהי' לוקח מהם במקום הזול כמו שהיו הם לוקחין במקום היוקר. והי׳ מקבל אחריות על עלמו ושכר טרחם אמר משום דנקטא להו שוקח. ובאמת הוא בריי' לקמן דע"ד דברשות מוכר מותר ע"ש. והנה תני שם בסיפא דהחמרין מעלין במקום היוקר כבמקום הזול כו' מ"ט ניחא להו דלגלי להו תרעא או דמוזלי גבייהו כו' והנה ביאר הגר"א היטב שי' הר"ח דס"ל דברישא ובסיפא נותן להס שכר טרחם וקולא דסיפא דמותר אפי' האחריות ברשות החמרין, וכן משמע דוהו חידושא דסיפא דלא תני שם שלכיך להיות בתשות הבעה"ב ש"מ דגם ברשות חמרין שרי. והיינו דפריך בש"ם מ"ע פי' למה שרי כאן אפי' באחריות החמרין ומשני דמשום דמגלי תרעא מותר טפי ע"ש. והנה זה ברור דגם לשי' הר"ח מותר ג"כ שיהי' להיפוך כשי' המפרשים שיקבל אחריות ולא יתן שכר טרחם ויהי' הנאת מגלי תרעא לש"ט דהא גבי רב דקבל אחריות ושקיל חמשא פריך ולישקול שיתא. ומשני אד"ח שאני. וכבר כחב

נראה שאף שדעת התו' והרא"ש דהכא לא גרע מאסמכתא מ"מ דמת הרב והעש"ז לפסוק דהכא הוה ר"ק אף דמשכנתא פסק לשיל דהוה א"ר. ושיטתם כדברי הרמב"ם בפ"ו באריכות דובינא באסמכתא [היינו בהתנה שעל תנאי זה יתבעל ונתקיים התנאי ונתבטל כמבואר שם | גרע ממשכנתא ובאר שם דמשכנתא הרי הקנה להמלוה הגוף לפירותיו והפירות שלו הם אבל במכירה באסמכתא לא גמר והקנהו. והיינו דמשכנתא כך הוא הקנין עד זמן הזה ולאח"ז תחזיר. אבל בקנין שנחבטל הרי נתבטל לגמרי ובטל מעיקרו והוא הלוואה והוה ריבית (דלא כהאחרונים שנתקשו בהבנת זה). אלא דוה ל"ע קלת ראם סברתו שמשכנתא הוא כעין קנין למה תלק בזה בין שדה לבית דבמשכנתא דבית פוסק שם דהוה ר"ק משום דהפירות ודאין. וכיון שהוא קנין מאי נ"מ ע"ש ול"ע. ועכ"פ שי הרמב"ם מבואר שם כן בהדיא. והוא שי' האית דאמרי ברי"ף דרבינא דאפיה פירי דווקא בזבינא ולא במשכנתא ובש"מ מביא תשובת הרי"ף שכ' שכן דעתו וכן הביא הרמב"ן בשם הר"ח וכן הסכים הרו"ה ע"ש. ולכאורה הי' נראה לפסוק בזבינא דאסמכתא דהוה ספד"ד ועכ"פ אם תפם לוה יש לפסוק דלא מפקינן מיני' ובפרט שיש ללכף לזה גם שי' הפו' דאפי' בא"ר מהני תפיסה. אלא דיש כאן דיעה להיפוך דאפי' נסכים לחילוק זה דובינא דאסמכחא הוה ריבית קלולה. מ"מ זה חינו אלא באסמכתא גמורה שמתבטל המקח תיכף וליכא לד מכירה כלל והוה ריבית דאורייתא אבל בתנאי דהכא דמבואר בש"ס בהדיא דהוה לד אחד בריבית כבר הביא הב"י דעת רי"ו שהביא דיש גדולים פוסקים דל"א הוה דרבק. וא"כ אכתי לא הוה הכא אלא ריבית דרבנן. אלא שדעת הרמב"ם דהוא דאוריי' וכדפסק בכל הני דל"א דהכא דמוליאין הפירות ול"ע. והנה הב"י בסקע"ב גבי לכשתמכרם לא תמכור אלא לי הביא דעת הבעה"ת דהוה דרבנן ותמה עליו דמדברי החום' מוכח דל"א בריבית הוה דאוריי׳ ע"ש. ונפלאתי על חמיהחו שהרי הביא בעלמו כאן דברי הרי"ו דהוא מחלוקת הפו' ול"ע. וע' מש"כ בסקע"ב עוד בישוב קוםי' הב"י דהתם בל"ה הוה דרבנן ואין ראי' מדברי הבעה"ת

לעכון ל"א ע"ש:

לעכון ל"א ע"ש:

לו מעותיו אפי' בקנין. ה"ז מכר גמור. עח"ד דהקשה הא

ודאי קנין הוא במעכשיו דאי ל"ה הא הדר סודרא למרא ובמעכשיו
הרי מבואר בסמוך דאפי' מכר שדה שהיא שלו מעולם במנאי
דמעכשיו אסור המוכר לאכול הפירות. וכ' דהכא הוה בהתחייבות
בעלמא ולא בקנין גמור. ולענ"ד לא משמע כן מלשון כל הפו'
שהביאו דין זה. ע"ב י"ל דהנה נראה ברור דאפי' במעכשיו אם
התנה אם תביא לי מעות תקנה את הגוף מעכשיו. והפירות לזמן
שחביא המעות. אין כאן שום ריבית כיון דשייר מעיקרא הפירות
לעלמו וברשותו הן גדלים ולא שקיל משל הלוקח כלום ליכא ריבית
ביאכל זה הלוקח הפירות א"כ אף שחזר והקנה לו להמוכר במעכשיו.
מכל מקום ודאי דעתם דהיינו הגוף מעכשיו והפירות לכשיביא
מכל מקום ודאי דעתם דהיינו הגוף מעכשיו והפירות לכשיביא
המעות ודון:

סיכון קנד, ס"א אבל פוסקין על שער שבמדינה כו' ע' אחרונים שנתקשה להם הא דאמרינן בר"פ דמשו"ה פוסקין רמאי אהנית לי אי הוה לי זוואי הוה מזבנינא בהיני ושילי בזולא ע"ש ובסו"פ משמע דהטעם דהוה כיש לו. וכן משמע לשון המשנה בגירסתינו אע"פ שאין לזה יש לזה. וכבר נמלא קושי' זו בש"מ ע"ש. והנראה לענ"ד דהנה הח"ד הקשה בסקע"ג דלמה מותר לפסוק כשער הגבוה דא"כ הוה ברשות מוכר לזול וברשות לוקח ליוקר. והוה קרוב לשכר ורחוק להפסד. וכ' בשם הנ"י דדווקא בהלוואה אסור קרוב לשכר כו' אבל במו"מ לא אסרו בזה ע"ש. ולכאורה מדברי הפו' כאן שכ' שלריך שלא ירוית בדבר כלום כגון שכר הסרסור וחסרונות כמבואר בס"ה לא משמע כן כלל. ומה שהוסיף הח"ד שם בביאורו. דהא מותר לקנות בזול הרבה ביש לו בחוסיף הח"ד שם בביאורו. דהא מותר לקנות בזול הרבה ביש לו

ודאי אינו יכול לפסוק בפחות מהשער והוא פשוט: רהברה הביא דברי הג"א שכ' הטעם דכיון דאין הפירות מבוררין הריב"ש דההיח דרב ע"כ דלא יהיב להו שכר טרחם דאי נותן ש"ט אפי' אד"ח למה לא יתכל שיתא כיון דנותן שכרם והאחריות עליו. הרי לא נהנה כלל מהם יותר מכל שליח דעלמא. וע"כ דלא הי' נותן שכרם. ואפ"ה אי לאו אר"ח רשאי לשקול שיתא ש"מ דסגי הנאת מגלי תרעא אשכר טרחם וכן מוכח גבי ר"ח דסגי לש"ט בשבקו להו מיכסא ונקטי להו שוקא. ופשוט זיה"ה כל הנאה וכגון כשהוא נותן לו כפי השער היוקר. יהוא יהי' יכול לטרוח ולקבל יותר מהשער. וב"ה מנאחי כעין זה מפורש בש"מ בשם הריטב"א ע"ש. והנה רש"י כחב בכל הני דההלוואה הוא שהיו משתמשים במעות גבי ר"ח ורישת דבריי' בחזרה. ובחמרין בהולכה . והנה רש"י פירש קושטא דמילתא ובאמת בל"ה כל שנוטל ביוקר בשביל המתנת המעות זהו ההלוואה שאינו נותן המעות חיכף וכן בחמרץ שמקבלין המעות קודם שנותנין התבואה ומוזלי בשביל הקדמת-מעות. ובזה מבוארין דברי הרמב"ם היטב הנה דין הראשון הוא טרשא דר"ח ממש כפירש"י אלא דפירושו לזמן היוקר ובודאי אין נ"מ בין זמן למקום ועל ש"ט כ' הרמב"ם [במקום ריוח דנקטי להו שוקא שבש"ם דודאי הוא ל"ד כנ"ל] שהוא פוסק עמו בשנים לומן הקין ופי׳ דוה רגיל שיכול לקבל או יותר. ויהי׳ לו לש"ט. ומיהו איירי הכא בגוונא דכשיהי' השער בשנים הוא לריך ליהן להמוכר את כל הב' או להחזיר את החבית דודאי כ"ה פשוט גם בהא דר"ח ובבריי' דמעלה למקום היוקר שאם לא יכול למכור שם שמחזירה לו]. וזהו הוא ממש הא דר"ח ורישא דבריי' הנ"ל כפי' כל המפרשים ובזה לריך להיות אחריות דווקא על המוכר כפי' כל המפרשים ובדין השני העתיק הרמב"ם סיפא דבריי' והיינו דבדין הראשון אין לו הלא שכר שיכול להשיג בעלמו וכשיהי' השער ב' יתן לו ב'. והוא ישוג לו איזה ריוח לעלמו כנ"ל. ובדין השני איירי שקבע לו שכר מסוים מן דמי המכירה עלמה כפי השער דהיינו דהוא ימתין לו עד שיהי' השער ביותר מב' והוא לא יקבל ממנו רק ב' והמותר יהי' לשכרו . וכיון דנותן לו שכר מפורש על טרחתו. והרי יש לו גם השכר שמקודם שיוכל ליקת גם יותר מהשער. והוה כההיא הנאה דמגלי תרעא. דבנותן לו שכרו. יכול להיות האחריות על המקבל . וכמו שפר"ח בסיפא דבריי' דאיירי התם בנותן שכר טרחה דמשום ריוח דמגלי להו תרעה רשחי להיוה האחריות על החמרין וה"כ כיון דקבע לו ריוח מדמי המכירה כפי השער. זה הוה כנותן ש"ע. ומשום ההגאה דיכול לקבל יותר מן השער רשאי לקבל עליו אחריות. ובדין הראשון הוה ההגאה זו לש"ט . וכמו נקטי להו שוקא דר"ח וכנ"ל . ואסור לקבל אחריות . ובדין הב' דנותן לו שכר טרחה מדמי המכירה. בשביל הנאה זו יכול לקבל אחריות. זהו לראה נכון וברור בפירוש דברי הרמב"ם והם מוסכמים לדינא. וע' ברמב"ם סופ"ט שהעתיק פי' הבריי' באו"א ואין זה סתירה דמפרש כ"ז בהך בריי". דגם שם גופא העתיק ג"כ שני פירושים בזה ע"ש. ועוד יש לי לומר בפי' דברי הרמב"ם דהוא פירוש על שני מימרות דרבא בהמוכר פירות ל"ח אבל ראיהי שהביאם בהלכות מכירה בפנים אחרים ע"כ לא ראיתי להאריך בזה:

מר"ם לתת עשרים ליטרין למי שיבטיח מאה שיש לו בספינה מותר. הגר"א באר זה בדרך זה שבעל הסחורה שבספינה מוכר לזה כעת הסחורה שבספינה בשמונים. וממילא היא באחריותו ואח"כ כשבאה בשלום הוא חוזר ומוכרה לו לבעל הספינה במאה וכשאר לזה כ' דמי ריוח. וכ' דהא דמוכר לו עכשיו בפחות אינו משום הקדמת מעות אלא לפי שהיא בסכנה אין לה כל השיוי מ"ש. ונראה בכוונתו דמשו"ה פי' בהך גוונא דאי ל"ה אין שום קנין כלל שיועיל לחייב מה שיבטיח את חבירו מאחריות דהוא אסמכתא. וכן מבואר בהדיא בחו"מ סקל"א דאם קבל עליו אחריות משדה שמכר חבירו ל"מ כלל דהוה אסמכתא וע' מש"כ אחריות משדה שמכר חבירו ל"מ כלל דהוה אסמכתא וע' מש"כ

סיכון קעד ס"א מכר לו את השדה וא"ל לכשיהי' לי מעות תחזיר לי כו' כל הפירות שאכל ר"ק היא עש"ך דהרב דפסק לעיל סקס"ד דמשכנתא בלא נכייתא אינו אלא א"ר ס"ג לא הוה אלא א"ר. וסמך אדהתם ודלא כעש"ו. ולולי ד"ק

ביד המוכר אינו נראה שיהא לריך להיות אחריות על הלוקח. ותמה ע"ז דלא שייך סברת זו אלא על קלקיל גוף הפירות. או גניבה ואבידה. כיון דאין שום פירות מבוררין ללוקח אין שייך להיות אחריות עליו. אבל זולא שכל הפירות שבעולם הוזלו מאי ג"מ אם הפירות מבוררין. והנה באמת גם במרדכי כ' לשון זה ממש בשם ר"י. והנה האיר ה' עיני ומלאתי ביאור הדברים בש"מ בשם הרוטב"א ותר"פ. גבי רבכן דיהבי זוזי אחמרא בחשרי ומבחרי בטבת שהאריך בזה שם. ובאר הא ראמר אביי גבי חביתא רחמרא דאמני אי תקפה ברשותך דלריך להיות יוקרא וזולא ברשות לוקח ואי לא אסור ומ"ש מכל פוסקי פירות דיכול להתנות כשער הגבוה. ותי" דסתם פושקי פירות יכולים ליתן תיכף והעיכוב שאין גוהגין מן המוכר. וא"כ המקח נגמר חיכף. וכי אייקור ברשוח לוקח אייקור: אבל הא דאביי בשפסק עמו שאינו מחויב לקבל עד הזמן. וא"כ הוה עד ההוא שעתא כהלוואה וכי אייקור ברשות מוכר:אייקור . ולכאורה דבריהם לריך ביאור דהרי אדרבה בדאביי אמר דהלוקח הוא מקבל הזול והיוקר והרי הוא שלו ולא של המוכר כמשמעות אי יקרי וזולא ברשותי אבל הוא פשוט דכשמקבל הזול הרי לריך להיות מן הדין היוקר שלו. אלא שאם לא יקבל הזול הוה היוקר כריבית. מבל בפוסקי פירות שיכולים ליתן לכ"ז שירלו שפיר הוה היוקר שלהם אף שחין מקבל הזול דברשות לוקח הוקרו. אבל עדיין הרי אינו מבואר דמ"מ כיון דהיוקר שלהם למה לא יקבלו גם האל. אבל פשוט דבוגנתם דמשום סברא זו כך הוא ראוי ג"כ שלא: יפסיד הלוקח בזול דכיון דהי' יכול ליתן לו תיכף הרי הלוקח אומר למה לח נחת לי חיכף. ועכשיו כיון שלא נחת לי הרי יכול אני ליקח בשער של עכשיו. ומשו"ה הדין נותן שלא יפסיד הלוקח בזול ויקח כשער של עכשיו וכשהוקר יקח כמו שפסק. והיינו מחי דחמר בש"ם דמאי אהנית לי:אלו הוה לי זוואי הוה מזבנינא בזולא פירוש בשער הזול וכ"ה בפירוש בלשון הפו' דהיינו בשער הזול והוא תי' על קושי׳ הח"ד דלמה פוסק בשער הגבוה הא הוה קרוב לשכר ורחוק להפסד דהיינו מעמא שהלוקח יטעון דהי' לך ליתן תיכף בשעת הפסיקה כפי אותו השער (וגם אם הוקר לא הי' לך הפסד). והשתח דשהי' עד החידנת הרי תנת מלינת לזבוני בזול ולח חהנית לי דהנאה זו לאו מדידך. וכן אם הוקר הרי המוכר הוא עשה ההפסד לעלמו וזהו גם כוונת ר"י שבהג"א והמרדכי שכ' דמשו"ה אין הדין שיפסיד הלוקח בזול כיון שאין מבוררין. דהיינו כיון שהמוכר לא ברר לו פירום למה יפסיד. דהי׳ לו ליתן לו הפירות בשעת הפסיקה וז"ב. ולפי"ז בקובע זמן על העמדת פירות ודאי אינו יכול לפסוק כשער הגבוה דבזה ודאי לי"ל הכי כנ"ל. ובזה יתיישב קושי׳ התו' בהזהב דג"ז ד"ה לספק סלחות דהקשו דמאי רבותא דהקדש דפסק בד' ועמדו בג'. נומן ד'. בג' ועמדו בד'. נוִתן ד'. דבמאי מיירי דאי בילא השער א"כ גם בהדיוט מותר כו' ע"ש. דלפי"ז י"ל דהתם בהקדש מסתמא קובע זמן שההקדש לריך.

ובהדיוט בכה"ג אסור וכנ"ל ואפ"ה בהקדש שרי זה ודוק: מק"ב בשם הב"י וד"מ העיירות הסמוכות המסתפקות מעיר ואין בעיר זו שער קבוע הולכים אחר העיר היותר גַדולה שמסתפקים ממנה וכ"ה לפנינו בב"י ואין פירוש ללשון זה . ואם ינגיה שאין מסתפקים ממנה אין טעם לזה דלמה נילך אחר מקום שאין מסתפקים. ע"כ נראה לומר שחסר כאן ול"ל כך דאם אין בעיר שער קבוע אסור דהוו כעיר זו עלמה שאין בה שער ואם מסתפקים בהרבה עיירות הולכים אחר היותר גדולה שמסתפקין

ממכה. חה ככון: "ן בהגה אבל אם שם אותם על דמים כו' אסור דהוה כהלוואה כו'. בח"ד הביא להקשות בשם הפ"י דהא מתניתין תני הרי הם עשויות עלי בשלשים דינר דשם בדמים. ואפ"ה מוקי איסורא דווקא בלקח בהלוואתו ובל"ה שרי ע"ש. ובאמת מבואר בהריא בנ"י והביאו הגר"א דהוא תרי שינויי. וגריס גם בדרבא בבא לחוב בדמיהם . [ומפרש דהיינו ששם אותו בדמים כנ"ל] . וכדר"א . וכ' בהדיא דהיינו אי"ל כדר"א והיינו בלקח בהלוואה וכ' שם בפירוש דלהאי אוקימתא [פי' לאוקימתא דמוקי כר"א] אמריגן מאי לקח לקח בהלוואתו. [כל"ל כפי הגירסא ישינה ודלא כהספרים החדשים

שהגיהו בזה בלא דקדוק]. אבל לשנויא קמא דבא לחוב בדמיהם באמת לא לריך לומר לקח בהלוואתו. אלא דבלא"ה אסור משום דשם אותם על דמים זהו האיסור דזה הוה ג"כ כהלוואה. אלא דעדיין לריך להבין דמ"מ להאי אוקימתא כדר"א דאמר לקח בהלוואתו משמע מיהו להיפוך דמשום הא דאמר עשויות עלי בשלשים דינר לא הוה איסורא. אכל הוא נכון דהנה פשוט דוה תלוי בפלוגתא דרב ושמואל בגיטין י"ח גבי כחובה מאימתי משמטת פי' מאימתי נעשה כהלוואה שמשמטת בשביעית. דרב סבר משתפגום ותזקוף דווקא. אבל זקיפה לתוד לא חשיב מלוה. ושמותלב סבר דגם בזקיפה לחוד הוה מלוח - יוהיינו דא"ר הכא דמתני׳ איכא לתרולי בתרוויי. דלשמואל שם דוקיפה לחודה עושה מלוה א"ש בפשיטות דכיון דאמר ה"ה עלי בשלשים דינר זקפה במלוה . ומשו"ה אסור. והיינו בבא לחוב בדמיהם. ולרב דס"ל שם דוקיפה אכתי לא עקרה מינה דין כחובה. וה"נ ג"כ לא עקר שם מקח. איכא לשניא כדר"א ומאי לקח לקח בהלוואתו. ולדידן דקיי"ל התם כשמואל אית לן למפסק הכא דשם בדמים הוה כזקיפה במלוה ואסור ודוק:

הוסיף במקח בשביל אגר נטר המקח קיים. ומסיק הטור ויתן כשער של היתר וע' עוד שם שהביא העור גם אופן שהלוקח נוטל ריבית כגון שפסק כשער הזול ולא יצא השעד. דג"כ המקח קיים . ועסמ"ע בחו"מ סר"ח דהתם חינו קיים אלא אם גם טכשיו השער כמו שפסק. אלא שרולה לבטל בשביל שנעשה באיסור ע"ז אמרינן דהאיסור אינו מבטל אח המקח. אבל אם נתייקה אין כופין ללוקח שיקח כשער היוקר דיכול לומר אדעתא דיוקר לא זבינא ובחיבורי שם בארחי דהא דהמוכר אינו יכול ג"כ לומר דאדעתא דפחות לא בעינא באר הר"י מג"ש בחשובה הובא בש"מ משום דכמו דבאונאה שתות ע"כ לכיך המוכר להחזיר האוגאה . והמקח קיים. וה"כ באיסור ריבית דהכא. ע"כ יסלק האיסור ריבית והמקח קיים ע"ש. ולפי"ז נרחה לי ברור כיון דכל ריבית דרך מכירה הוה א"ר ואם כבר נתן הריבית לא מפקינן מיני'. ה"נ בתחילתו ודאי לא עדיף מסופו. וא"כ גם במוכר הא דאמרינן דהמקח קיים ומחויב ליתן ע"כ כשער של היתר. היינו בשהחפץ הוא כבר ביד הלוקח. והמוכר מובעו ההוספה בשביל האגר נטר כמו שפסק אמרוכן לי' זיל ליח לך. אלא דמי ההיתר. וגם אינו יכול לבטל את המקח ולהוליא את החפץ מהלוקח. אבל כל שהחפץ ביד המוכר. ואינו רולה ליתן אלא בכמו שפסק פשיטא דלא כייפינן לי' למיתן בשער ההיחר. דלא גרע מאלו לקח כבר ממנו האגר כטר כמו שפסק. דפשיטא דאינו אלא א"ר ולא מפקינן מיגי'. כ"ש כשמקחו עדיין בידו ואינו רולה ליחן אוחו אלא בכמו שפסק דלא מפקינן מיני' את המקח מכח איסור ריבית ביון דאינו אלא א"ר וקיי"ל דאינה יולאה בדיינים. והיכי כוליא ממנו את שלו בשביל הא"ר יודוק:

סימן קעו ס"א שכר מעום כדי להחזירן בעין מוחר. הנה ·לפי גירסת רש"י ורב אַלפס זה אַסור אַלא שהפו!׳ הקשו עליהם מתוספתא מפורשת להיתר ולולי שאיני כדאי נראה לי להביא סעד וסברא לסיטמס לאסור. דהנה המו' גבי דודא דבגי מר טוקבא הוכיחו. דמשמע התם בהדיא דהאחריות של זול הי' עליהם. אפ"ה אי לאו חוסכא דנחשא הי' אסור להשכיר שיהי' הפחח על השוכר. וכ' שם דגם גבי ספינה שם איכא קלקול הספינה ומש"כ הש"ך סק"ה בשם הה"מ דבההיא דר"ם קע"ו גבי ל"ב ליכא פחת מלאכה. אע"ג דודאי מה שהלאן מזקינים ל"ג מחוסכא דנחשא לק"מ דהתם גוף הגיזות והוולדות נוטל הנותן וא"כ ודאי ראוי לו לקבל את הוקנת הלאן דידי' דוה אינו נוטל אלא שכר טרחתו . אבל שוכר למלאכתו שכל המלאכה שלו זה שמקלקל כלי של המשכיר לריך ליתן לו שכרו ודוק. וכן מבואר בס"ג דכלים שאין נפחתין אסור השוכר לקבל עליו אחריות אע"ג דודאי הוה אחריות זול על המשכיר. והנה יש שלשה מיני אחריות אונסא וגניבה ואבידה אחד ואחריות זול שנים ומה שהוא נפחת בעינה הוא שלשה. ולפי המבואר אם על המשכיר אינו אלא אחריות אחד של זול ל"מ. ובעי דווקא שיהי׳ עליו שני מיני אחריות סיינו פחת וזול , ומשמע קלח לעיל גבי

מביתה

קביתא דחמרא דל"ג אחריות זול מאחריות אונסא. דאמר כיון דמקבל יוקרת וזולת קרוב לזה ולזה. וכן הות הלשון גבי ל"ב בש"ם אונסת ווולא ע"ש. ונרמה כיון דוולא לחוד ל"מ. ה"ג אונסא לחוד ל"מ עד דאיכא עוד אחריות אחרינא. וא"כ מעות דליכא בהו פחת. וגם זולא ליכא דהא קיי"ל כספא טבעא ולא שייך זול. ח"כ אפי׳ אחריות האונסין על המשכיר. מ"מ כיון דליכא אלא אחריות אחד י"ל דל"מ. וכמו בזולא לחוד בכלים שאיכן נפחחין דל"מ. ה"ג כאן במעות אפי' מקבל אחריות אונסין כיון דליכא זולא ולא כחת בשביל אוכסא לחוד אין להחיר וכשיטת רש"י ור"א . [ומש"כ הב"י דמשמע בהג"א דלשי רש"י בשביל זולא לחוד שרי אפי' בלא אחריות פחת. המעיין שם יראה שאינו מוכרח כלל]. ואע"ג דים ליישב סברת המתירין די"ל דווקא היכי שהשוכר מקבל עליו מיהו שום אחריות הוא דאסור אבל הכא במעות כיון דליכא אלא אחריות אונסין והמשכיר מקבל זה עליו ליכא למיסרה. כן יש לומר בסברת המתירין. אבל ודאי דיש טעם לשי' הר"א ורש"י דם"ל דכל שאין על המשכיר אלא אחריות אחד. חשיב השכר כריבית. ובזה מיושב החוספתא בפשיטוח די"ל דהחוספתא סברה כילדותי" דרבי ברי"פ הוהב. דכספא פירי ושייך יוקרא וזולא במעות כסף. וא"כ הוה גם בזה שני מיני אחריות היינו אונסין וזול. ובזה ודאי שרי. אבל לדידן דקיי"ל דכספא טבעא וליכא

הלא אחריות אחד בודאי יש לאסור ולק"מ ודוק: ש"ר סק"א אם הוליא הנועות אסור כו' והיינו בשכרן להתלמד בשע"ד הקשה דחיכף כששכרן נחחייב בכל השכירות שעל כל סומן ומה לגו במה שהוליאן ונעשה מלוה הא לא עדיף מהחזירה בתוך הזמן דאינו נפטר מן כל השכירות. ה"ג לא שייך לפטור בשביל שעשאה מלוה. איברא דלענ"ד יש לחלק בזה היטיב. דבהוליאה ונעשית מלוה אין לנו לחייבו יותר מאם שכר בהמה והמיתה. דזה ודאי דיותר אין עליו חיוב אלא שמשלם דמי הבהמה ובודאי דהוא נפטר מלשלם השכירות של אחר זמן שמחה. כדין מתה מעלמה דמאי נ"מ בזה דמ"מ כבר מתה בהמחו של משכיר. ולמה ישלם שכירות. ומה שהמיתה. ה"ז משלם כהמיתה אחר. ואין על המזיק בהמת חבירו לשלם יותר משוי'. וה"ל כאן לענין הוליא המעות כיון דהוליאן ונעשה עליו הלוואה ה"ה כמתה בהמחו של משכיר. ואין עליו חיוב שכירוח וההלוואה הא משלם וז"ב. אבל השכירות שנתחייב כבר מקודם שהוליא. ע"ז ל"ע למה יפאור. וראיתי בח"ד דכ' ע"ו דמיחזי כריבית. אבל לכאורה ל"ע דמגלי' הא. ומ"ש מס"ג בהגה דקבל עליו אחריות ונאנסה. משלם השכר. וכל דמי הכלי ששכר. ולא הוה כריבית. וכ"כ הריטב"א גבי להוליכה בהר והוליכה בבקעה. דמשלם דמי הבהמה וגם השכר. וסובא בש"מ שם רי"פ האומנין. ואולי י"ל דבאמת קיי"ל גבי הכיר בה שאינה שלו ולקחה דאין לו שבח דמיחזי כריבית. ואע"ג דודאי הוה השבח חיוב אחר מדינא קיי"ל דמ"מ מיחזי כריבית. וה"כ כשזה משלם השכירות ודמי הכלי ודאי הוה מיחזי כריבית. אלא דהכא דמינכרא מילחא דדמי הבהמה הא הוה כשעת מיתה. ולא בשעת השלירות. מינכרא מילחא דעד השתא לא הוה כהלוואה ולא הוה כריבית . וא"כ הכא במעות דלא פחתה דלא מינכרא . ודאי י"ל דמיחזי כריבית כמו בשבח שם . ולפי"ז הוה"ד בכל כלים דלא פחחו ופשע בהן דמשלם דמיהן בזה אין משלם שכרן. ומ"מ אין כל זה הכרח כ"כ לדינא, וגם בהגמ"ר גופא אין שם הכרח גמור די"ל דלא קאי אלא בשכר דלהבא שאחר ההולאה ועחו"מ סש"ט באחרונים ול"ע: מותר לשכור פרה ולשומה בדמים לומר הרי פרתך עשוי' עלי בשלשים דינר כו' וי"א דמשערין כשעת מיתה בברייתא מסיק שלא עשאה דמים מחיים אלא לאחר מיתה ונראה דשי' הי"א מפרשים בברייתא דה"ה דאין הדמים אלא כשעת מיחה ואז הוא דנעשה מלוה אבל מקמא הכי הוה שכירות אבל לקבל עליו לשלם כשעת שכירות זה אסור לגמרי דבזה כיון דגם אחריות זולא על

השוכר א"כ הוה תיכף כמלוה ואסור לקבל שכרה אפי' לא תמות

דמהשתא הוה עליו כמלוה . וכ"נ בהדיא מפירש"י דכ' דכיון דזולא על המשכיר משו"ה לא הוה כמלוה משמע אבל אי הוה זולא על

השובר הוה מעכשיו כמלוה ושכרה ריבית. אבל הרמב"ם מפרש

בברייתה דה"ק דלה נעשה מלוה אלא לכשתמות ואז שפיר משלם אפי׳ כשעת שכירות וחשיבה מלוה מהתחלת השכירות. אבל מ"מ כ"ז שהיא חי' שפיר ה"ה שכירות ושפיר שקיל שכר. ומיסו זה ודאי דכשמהה וכיון דלשי' ס"ל דמשלם כשעת השכירות א"כ נעשה מלוה מומן השכירות א"כ בכה"ג שמתה ומשלם כשעת השכירות ודאי דלהרמב"ם ג"כ אסור לקבל שכר דהא בזה נעשה מלוה משעת השכירות אלא דכ"ז שלא מחה שי הרמב"ם דשרי לקבל שכר אע"ג דגם זולא על השוכר דמ"מ כ"ז שלא מתה הוה שכירות . והשכר משום כחשה דמלאכה. ולשי' הי"א אם גם זולא על השוכר הוה תיכף כמלוה ואסור כלל לקבל שכר. וע' תום' דס"ד ד"ה אי מקפה כו' דהביאו ראי' מעיסקא שלריך דווקא פלגא בריוח ופלגא בהפסד וא"י להתנות. דאם יהי' הפסד יהי' מלוה. ואם יהי׳ ריוח יהי׳ פקדון ע"ש. ולשיטת הטור מוכח בהדיא כשי' הי"א דרוקא כשקבל זולא ע"ש שכ' בהדיא דהטעם דהוא ברשות בעלים לזולא . והח"ד כ' דלהטור ג"כ יכול להתנות שישלם כשעת השכירות אלא דבוה אסור לקבל שכר. ואם יקבל כשעת מיחה מותר לקבל שכר. והמעיין בטור יראה בהדיא ששי' הטור אינו כן. אלא דלהרמב"ם הוא שי"ל כן ודוק:

"ן בהגה אבל אם כבר החזיק בו מעשרה סלעים לשנה ליחן מעכשיו אסור לומר תן כלע בחודש בהמתנה. לכחורה נראה לענ"ד דוה דוקא על מה שדר בו כבר אין יכול לחבוע המותר בשביל ההמתנה כמו שהתנה דהשתא זוזי איתחייב לי'. אכל על זמן שלא דר בו עדיין. ודאי דהמשכיר יכול לומר כיון דהתניתי מעכשיו ואינו נותן בטל תנאי הראשון. והשתא איני משכירה אלא בשנים עשר בהמתנה דהא בשכירות מותר אפילו במפרש. וראי' ברורה מסו"פ גבי מלוה אדם אריסי' חיטין בחיטין לזרע ומסיק בש"ם דהיכי דאריסא יהיב ביזרא. אפי' כבר ירד כיון דלי"ל ביזרא א"כ מלי מסלק לי'. ומהשתא דקא נחית ע"ש. ה"נ כיון שהתנה שיתן עכשיו ואינו נותן מלי לסלק לי'. ומהשתא הוא דקא נחית ולא מיתסר כלל. ועב"י רסקע"ג שכ' בשם חכמי לוניל גבי אין מרבין על המכר דאם מעכשיו באלף ולגורן בי"ב מנה אסור דכ׳ דדוקא כשהחזיק כבר באלף. אבל בל"ה הוא יכול לחזור בו שעכשיו אינו רולה ליחן באלף ע"ש. ולפי"ו ע"כ ל"ל דבשכירות מוחר אפי' כשהחזיק. ואע"ג דגם במכר כיון דאינו נותן לו כבר נחבטל המכירה הראשונה. ולמה לא יהי' ג"כ יכול לחזור בו. 2"ל דמ"מ כיון דכבר החזיק בה ונתרלה לזה. ואם יתן זה לא יהי יכול לחזור בו. בכה"ג קבע בעלמו דחינה שוה יותר כיון דדין המכר לשלם מיד והמותר ע"כ הוה כריבית. אבל בשכירות דאוזולי בעלמא הוא אבל שוי' יותר אין זה ריבית. אבל עכ"פ ל"ל דבשכירות אפי' כבר החזיק. ואף דהפר' חלקו שם עליהם דאף בלא החזיק הוה מפרש כריבית אבל בסברא זו דבשכירות אפי׳ החזיק לא מלינו שחלקו ודוק:

ביכון קעד ס"ב עיסקא נריך ליחן לו שכר שרחו כפועל בעל. הטור פירש דהיינו כאדם שהי' בטל ולא הי' לו מלאכה. והב"י השיג עליו דלא משמע כן וגם הקשה עליו דלפי"ז עדיין חיקשה קושי' החום' מהלריכותא דאמר בגמרא דבמעות דנפיש טרחי׳ הו"א דלא סגי כפ"ב. אלא דהיינו כאדם שהי׳ לו מלאכה והוא יושב בעל. וכבר ישבו כל האחרונים דדוקא לרש"י דנותן לו שכר משלם. קשי' דודאי אי"ל שכר יותר. אבל לפי' הטור דהקילו בזה. שפיר הו"א דבנפיש טרחי׳ לא מקילינן כלל ונכון. והנה לענ"ד משמעות התום' וביותר בהרא"ש שכ' שבין הי' עושה מלאכה מרובה או מועטת שכרו כפועל בטל לגמרי משמע בהדיא כפי' הטור שהוא כאלו הי' בטל בתחילה. וכן משמעות החוספי רא"ש בב"י בהדיא ע"ש. ובאמח לענ"ד יש מעם וסברא לשי דבאמח אין לחשוב כאן על המלאכה הראשונה דהרי קיי"ל דפלגא מלוה גמי אינו רשאי לשנות לעלמו אלא לעשות העסק הזה. והרי הוא מוכרח לעשות מלאכה זו אלא דחבירו הי' ג"כ חייב לטרוח עמו. ולריך להעלות לו שכרו עבור חלקו. וא"כ ודאי די' כפועל שלא הי׳ לו מלחכה. דהרי ע"כ לריך לעשוח מלחכה זו. ובהכי ח"ש מש"כ החום' דבפרק ח"מ גבי אבידה משמע כפירש"י דהש"ם

פריך שם והא לא בטיל משמע משום דהוה משמע לי' כדהכא [ולריך להגי' קלח בלשון החום' כפועל שיושב ובטל לגמרי] ע"ש . ולשי' זו א"ש דהכי פריך דהתם לא הוה לו לשער כמו מי שהי' בטל תחילה דהרי הוא יש לו מלאכה בסלע. ובשלמא הכא יש טעם כנ"ל. אבל התם למה לא נשער מה שהוא בטל ממלאכה הראשונה. אבל לפי' הב"י דמפרש כפ"ב דהיינו דעכשיו הוא בטל. אדרבה הכא קשה עפי והא לא בטל דהרי אינו בטל. אבל לגבי אדיה לא קשה כלל והא לא בטל דהרי על טורח האבידה אסור ליטול שכר אלא בשביל שהוא בטל ממלאכה הוא דרשאי לקבל שכר. ושיו לד דאין לו אלא כיושב עכשיו בטל. וכמו שבאמת הקשו המום' כאן דלפי פירש"י נוטל שכר על השבה. וע"ש מה שנדחקו המום' כאן דלפי פירש"י נוטל שכר על השבה. וע"ש מה שנדחקו לישב. אבל עכ"פ המקשה מנ"ל להקשות ע"ז בפשיטות והא לא לישב. אבל לשי' הטור הש"ם ודות :

ל"ם ודוק: א"ל כל הריוח יהי' לך שלישו הואיל ויש לו עסק אחר שרי עב"י דזה פירוש הרמב"ס בהא דרב דמותר שליש בשכרך ומסיק בש"ם דלא שרי אלא דאית לי' בהמה לדידי' והקשה עליו דא"כ היינו דרבא דתרי חילחא באגר ופלגא בהפסד דקיי"ל דשרי. וע"ש שכ' דלפירש"י דפירש דהיינו כל מה שיהי' שבח יותר משליש נותן לו בשכרו א"ש דבהא דרבא אי פלגא באגר תילתא בהפסד ואי פלגא בהפסד תרי תילתא באגר דמכל שכר שיהי' לו נוטל. לא אמריכן לא מלא שבח ילך לביתו ריקם דרגיל שיהי׳ אבל מוחר משליש קשה לא מלא מוחר שליש כו'. ולענ"ד אי"ל לדוחה הזה אלא דלרש"י א"ש בפשי' דכיון דרחוק חלק ההפסד מהשכר שחות. א"כ יכולים אנו להעמיד אמיחית חלק המקבל בחלי שתות זה מזה . וא"כ נוטל חלי שתוח בשכרו בין בריוח ובין בהפסד. [אלא כשלא יהי׳ לא ריוח ולא הפסד לי"ל שכר כמבואר בסכ"ט וזה ודאי ל"ש] אבל במותר שליש דלי"ל אלא בריוח מוחר שליש ע"ז פריך שפיר לא מלא מוחר שליש ודוק. וראיחי בביאור הגר"א שכ' דבאמת שמואל דפריך ארב לא מלא מותר שליש ילך לביתו ריקם הוה"ד דקשה ג"כ ארבא אלא דרבא ס"ל כרב דלא חייש לזה דקיי"ל הלכחא כרב באיסורא. ולפי"ז שמואל ע"כ לא ס"ל כרבא. ולכאור׳ הוה א"ש בזה בב"ב ד"ע גבי שטר כים הוצא על יתומים דדייני גולה דהוא שמואל כפירשב"ם שם ס"ל [לפי המסקנא שם] דנשבע וגובה מחלה דהיינו חלק המלוה. אבל חלק הפקדון טענינן ליתומים החזרתי במגו דנאנסו. ולכאורה יל"ד דמהיכי פשי לי׳ דחלק המלוה מחלה דילמא לא הוה על המקבל אלא חילחא [וכ"ש לשי' הרמב"ס דלעולם אינו מקבל בהפסד אלא שליש כמשי"ה] אלא דשמואל לשי׳ דלא ס"ל כרבא אלא דלריך ליתן שכר טרחו בפ"ע וחלק המלוה לעולם הוה מחלה. ומיהו נלענ"ד דשי' הרמב"ס בהא דב"ב שם בפנים אחרים דכ' ברפ"ז רשותפין דבנאבד הכל ל"א בזה דלא הוה אלא חילחא. אלא דלעולם אין בעל המעות מפסיד יותר מחלי הקרן שלו . ונראה דילא לו מסוגי' זו וכמו שדקדקתי דלמה נקט מחלה. אלא דבנאבד הכל בדאיירי החם בזה לעולם הוא מחלה וזה שמסיק לפיכך שטר כים היוצא על היתומים כו' וכוונתו למש"ב. ושי' הפו' נראה דס"ל דבאמת ל"ר מחלה אלא כלשון הש"ס בכ"ד מחלית שכר. והכוונה לחלק המלוה ופשוע. וא"כ אין משם ראי׳ לזה. ובאמת לולי ד"ק עדיין אינו מיושב כלל דהא מסיק הש"ם דגם רב לא שרי מותר שליש בשכרך אלא באית לי׳ בהמה לדידי׳ דווקא וכן פסק הרמב"ם בהדיא ברפ"ח דרווקא באית לי' שרי בזה [וכמו שפירש שם הראב"ד בהשגות ע"ש] אבל בל"ה אסור וא"כ ודאי קושי הב"י חזקה דלפי פירוש הרמב"ם הא גם זה היינו ממש דרבא ולמה בהא לא שרי אלא ביש לו עסק אחר ובהא דרבא שרי בכ"ג. אבל באמת הרמב"ם הביא הא דרבא לא כמו שפירש"י וכל הפו' דאו תילתא בהפסד ופלגא באגר או פלגא בהפסד ותרי תילתא באגר אלא אס יש הפסד הוא מקבל שליש. ובריוח שני שלישים. והיינו דמפרש דרבא ה"ק דאי איכא הפסד לא דרי המקבל אלא חילחא וחלקו האמיתי הוה פלגא. וזה שנקט פלגא באגר כלומר דאמיחים חלקו מחלה. ובאופן זה שיש בו הפסד אי"ל

לחשוב שכר טרחה אלא על ההפסד והאגר הוא אמיחית החלק שהוא פלגא ומשו"ה נקט בזה פלגא באגר. ואי הוה אגרא שקיל מרי חילתא. ושקיל שחוח שכר טרחו. ואמיחית חלקו הוה פלגא וקרי לה טכשיו פלגא בהפסד. וא"כ א"ר בהדיא דלישקול שכר בין על הפסד. ובין על אגר. ומשו"ה ודאי שרי ול"ק כלל לא מלא ריוח כו'. כיון דנוטל גם על הפסד. אבל מוחר שליש דלא קבע לי' שכר אלא על ריוח ולא על ההפסד משו"ה פריך עליו לא מלא מוחר שליש ילך לביתו ריקן וכן מסיק בש"ם דלא שרי לה אלא ביש לו עסק אחר:

ועדיין לריך לבאר כיון דהרמב"ם מפרש. דהיינו דשליש הרווח הוא נומן לו . עבור טרחתו. והשאר חולקין בשוה בין בריוח ובין בהפסד. וא"כ הוא נוטל בריוח שני שלישים חלק טרחתו שליש. וחלקו בהעסק שליש. ובהפסד שליש א'. והיינו ממש כפירושו בדרבא דהא גם בזה י"ל דחלקו הוא מחלה ונוטל לש"ט שחות בין בריוח ובין בהפסד. וא"כ למה זה אסור. ולולי שאיני כדאי נראה ברור בשי' הרמב"ם דם"ל בחילוק זה. דבאמת הוא תלוי במשמעות לשון התנאי. דכיון דאמר דשליש הריוח הוא לש"ט. א"כ חלקו הוא שליש. וא"כ בהפסד שמפסיד שליש שלם אין לו ש"ט ואסור. ובזה יתיישב קושי' הב"י והכ"מ דהרמב"ם סותר עלמו דבתחילה כ' דנותן לו שליש הריוח בשכרו לא שרי אלא ביש לו עסק אחר. ואח"כ כ' דבהתנו בתחילה שרי בכל אופן שיהי' הריוח יותר על ההפסד. ואפי' אין לו עסק אחר. [והנה משמעות הב"י דגריעותא דשליש הריוח בשכרך משום שהוא שכר פחות. ובאמת לכאורה היינו ממש דרבא וכמש"כ. וכן הב"י בד"ה ופירוש מותר שליש כו' הקשה ג"כ על הרמב"ם דלפי פירושו יקשה ג"כ על רבא ע"ש. ולא חילק כלל בדבר. ומיהו בלשון הרמב"ם שם כ' ואם הפסידו יטול מחלה ול"ע] ודעתו דהכא בלא התנו ע"ש. ולענ"ד זה אי אפשר לפרש בדברי הרמב"ם רפ"ח דכ' תחילה דשרי ראש העגל לשכר המפטס. ואח"כ כ' דאס יש לו להמקבל בהמות אחרות מותר אפי' בדבר מועט ע"ש. וע' בהשגות הראב"ד דבתחילה רלה להשיג עליו דראש עגל נמי לא שרי אלא ביש לו בהמות אחרות דמסקנת הש"ס דאית לי' בהמה קאי נמי אריש עגלא דרב. ואח"כ מסכים לדברי הרמב"ס דלא קאי הש"ס אלא אמותר שליש ודבר מועט שכ' הרמב"ס היינו מותר שליש אע"פ שהוא שכר מסופק ע"ש היטיב. והנה עכ"פ וראי דראש עגלא לא עדיף מקולן לו דינר דשמואל. והרי זה לא שרי אלא בהתנה בתחילה דאי ל"ה בעי שכר כל יום כפועל בעל . או כדרבא כמו שכ' בפו'. וא"כ הכא קאי בהתנו בתחילה. ואפ"ה לא שרי מותר שליש דהיינו דבר מועט שכ' הרמב"ם כמו שפי' הראב"ר]. אלא ביש לו בהמוח לעלמו. וע"כ כמש"כ דדווקא בלשון מוחר שליש אמרינן דאין לו שכר אלא מן הריוח. אבל במפרש סתם דבריות יהי' לו חלק יותר גדול מהפסד אנו חולקין השכר בין על ריוח ובין על הפסד ובהתנו שפיר שרי בזה בכל אופן שיהי' הריוח יותר. דמ"מ הוא כעין דרבא דחולקין השכר על שניהם בין על הרווח ובין על הפסד וא"ש. וא"כ לדינא בסתם לא שרי אלא כפ"ב או כדרבא. ובהתנו שרי בכל אופן שהרווח יותר על ההפסד או קולן לו דינר אחד. וזה דווקא בשכר ברור (דרבא נמי הוה ברור דיש בו בין על רווח ובין על הפסד (כמש"כ). אבל מותר שליש לא שרי אלא ביש לו עסק אחר. ובדרך זה הלך גם הטור. ובתחילה כ' הא דבפסק תחילה מותר אפי' דינר אחד ומ"מ דווקא שכר ברור כמש"כ הרמב"ם. ואח"כ כ' דתקנת חכמים כרבא כו'. ומש"כ שם שנותן לו דינר כו' האיר עינינו הגר"א דהוא ט"ם בכאן ושייך על פסק חחילה ולשון או כיולא בו שבכאן היינו בכל חלק עסקא שיקח המקבל לריך להיות הריוח יותר על ההפסד שתות ע"ש. ואח"כ כ' דביש לו עסק אחר שרי אפי' דבר מועט. והיינו הא דמותר שליש וכמו שפי' הראב"ד דברי הרמב"ם דהא הן ממש דברי הרמב"ם ווה לא שרי אלא ביש לו עסק אחר. אבל באין לו אסור. ולפירש"י דהיינו רווח שהוא יותר מהשליש הקרן. האיסור שמא לא ימלא רווח זה. ולפי' הרמב"ס שהוא שליש הרווח.

דעה שחזר בו מהכי. ומשמע הא בלא עדים אי"ג אע"ג דליכא עדים שלא החזיר ואית לי' מגו דהחזרתי ל"מ שחזר בו דלא משוה נפשי'

רשיעא אפי׳ במגו: סי"ק המוכר סחורה בס' זהובים שקבל מיד והתנה שאם לא יתן לומן חלי שנה יתן עבורה ק' כו' בט"ז וש"ך בשם הב"ח דאם יתנה שאם לא יתן לחלי שנה יתן בכלות השנה ק' אסור וערערו עליו דכיון דהחיוב חל ברגע החד בכלות החלי שנה לא הוה ריבית. אבל לענ"ד פשוט דכיון דבעד זה שמתחייב לו ק' הוא מתחייב להמתין עוד חלי שנה לא עדיף מהא דסט"ז דאם קיבל עליו לשלם קנס בעד כל שבוע שמעכב מעוחיו הוה ריבית. ואף שהחם למי החיוב הוא בעד כל רגע דכלות השבוע אפ"ה כיון שחלוי בהמשך הזמן הוה לי' ריבית וה"נ ממש דכוותה. ומה שמחלק בשע"ד דהכח הוה מכר ל"נ כלל. דאפי' בחוב של מכר. כל שנותן בשביל המתנת המעוח ודאי הוה ריבית דאוריי' ולא שייך בזה לחלק ופשוט:

הנותן עסקא לא ילרף הריות עם הקרן ולא יכתוב מלוה שמא ימות כו' עט"ז שהקשה על הטור דכתב שאם עשה כן אין לו כלל רווח דמלשון הש"ם משמע דאין חשש אלא לכשימות וכ' דהטור לא קאי אלא בכ' מלוה כו' ובזה חמיר. ונראה שהוליא כן מהב"י שתמה על הטור דברמב"ם משמע דגם בעשה מלוה ליכא אלא חשש דשמא ימות ע"ש. הרי שמפרש בטור כדברי הט"ז. ומ"מ בתשו' הרח"ש מפורש בהדיא דעל הך דינא דהש"ם גופה דאמר דילמא מיית כו' ע"ש. ע"ז כהב הרא"ש בהדיא דאין לו רווח כלל. וקושי' הט"ז נראה ליישב דס"ל להרא"ש דהשתא כיון ראמר בש"ם דאית בי' חשש לכשימות. הוה שטר פסול ובטל העסק והוה שטר שיש בו ריבית וחין לו רווח כלל. וח"כ פשוט דגם מדברי הרמב"ם לא קשה דהרי דרכו להעתיק כלשון הש"ם. אלא לכאורה יש לדקדק כסברת האחרונים כמו שמוכיח הרא"ש גופיה גבי חלר דלא קיימא לאגרא. דבדיעבד איט חייב להחזיר אפי' ללי"ש. מהא דרב יב"ח דתקיף עבדא דאינשי דמסיק בהו זוזי ועביד בהו עבידתא כו' והדר בי' ולא מלינו שהחזיר להם ע"ש. וה"נ בהא דהכא הא משמע דמר בר אמימר אודי לי' ולא מלינו שהחזיר להם [וא"כ בהא דהכא דודאי פשוט דאי הוה אסור לקבל. ודאי דהוה כשאר ריבית דרבנן דלני"ש ודאי חייב להחזיר דהכא ליכא לחלק כסברת הרא"ש גבי חלר דלא קיימא לאגרא. וא"כ מדלא מליט שהחזיר להם. ע"ב דאינו אלא איסור לכתחילה לכחוב שטר דנפיק מיני' תקלה. אבל כשעבר ועשה לא מתסר לקבל. דאי ל"ה למה לא מלינו שהחזיר להם. ואפשר לדחות זה דהא נח נפשי' דאמימר וקיי"ל בסקס"א דהבנים אין חייבין להחזיר אפי' ריבית קלולה. ומשו"ה לא החזיר מר ברי'. ולא תקשה היכי איסתייע מילתא דאכל אמימר ריבתא דרבנן. דהא אמרו לית הלכתא כטרשא דרב פפא. וכן דכלו זוזי דר"ח משום איסור ריבית וע' תו' ריש חולין. ומיהו מדברי הכלבו בד"מ לעיל שם נראה דלני"ש גם הבנים יש להם להחזיר כמו שהמלוה חייב להחזיר לבני הלוה ע"ש. וא"כ סייעתא הלת לדברי האחרונים. ולפי"ו אף בכ' מלוה בשטר אפשר שיש להקל

בדיעבד. כיון דהרא"ם אינו מחלק בזה ול"ע: בב"ה אם כתב פלגא באגר ובהפסד באדם גדול כו' אבל אחרינא דייניגן לי' כפשטי' והוה שטר שיש בו ריבית ואם יש הפסד מקבל החלי כתנאו ובריוח לא יטול כלום. כ"כ הרמ"ה מדיקדוק לשון הש"ם דר"ע גברא רבה הוא. משמע דבאינש אחרינא לא הוה אמריגן הכי. והסכים עמו הרא"ש. אבל בש"מ בשם הרמב"ן כתב דבאינש אחרינא הוה אמרינן דנותן לו שכרו כפ"ב. והרשב"א כתב דבאינש אחרינא הוה אמרינן דאוקמי' אדינא דחכמים דפלגא בחפסד וחרי חילתי באגר [וכשי' בזה] אבל הכא אמרינן דהברירה ביד ר"ע לבחור. וכה"ג מבואר שם בשם הריטב"א. ולכאורה יש לנו לומר כן מהסברא. דכיון דע"כ מקבל חלי בהפסד א"כ חלי הרווח שהוא מחלק הפקדון שלו הרי מגיע לו זה מן הדין. והרי מבואר ברי"פ המוכר פירות. דלרבכן לא קנסינן התירא אטו איסורא כלל. וא"כ אין לנו אלא להפסידו האיסור שבו. דהיינו שכר טרחו אבל יותר למה יפסיד. ואולי שחשבו זה כריבית שאינו מפורש ום"ל דבאינו מפורש גזרינן קרן אטו ריבית ואינו גובה כלל אפי' הלוה מודה

האיסור משום הלשון כמש"כ. והטור סתם בין הפירושים ונרחה דבפירש"י ודאי דלכו"ע אסור. ותידוש בעיני על הב"י שכ' ותמיהני על הטור שלא הזכיר מותר שליש. דודאי לשון דלמאן דאית לי' עסקא אחרינא לא בעי אגרא כו"ה ודאי קאי אפי' אדינר שהזכיר שם מקודם דגם זה אי"ל. וע"כ היינו דבהא שרי אפי' מותר שליש וכדברי הרמב"ם. והנה לפ"מ שהוכחנו באריכות לא שרי מותר שליש אפי' בהתנו אלא ביש לו עסק אחר. אבל באין לו אסור. וכ"כ הב"ח ע"ש. והד"מ נמשך אחר חי' הב"י הכ"ל והתיר בהתנו אפי' אין לו עסק אחר [וביש לו התיר אפי' לא התנו וכ"כ הב"ח בזה וכ"כ שם דמדברי רש"י ל"נ כן ול"ע] והביאו הש"ך סק"מ [ולריך להגי' שם בריש הס"ק כ' הד"מ ובד"ח נשתבשו שם עוד] וכ' על הב"ח ול"ג. ולכאורה דברי הרמב"ם פ"ח משמע בהדיא כהב"ח ול"ע:

ם"ה כשנוטל שכר על חלק הפקדון ה"ה כש"ש לשון זה כשנוטל שכר ל"ע. דהיכי משכחת לה שלא יטול שכר. ואפי' הפחות שבכולם דהיינו מותר שליש בשכרך דהוה ספק מ"מ הרי מבואר בחו"מ סקפ"ה גבי סרסור דאפי' נגנב בהליכה דהוה ספק ה"ה ש"ש ואפשר כיון דבגוונא דל"ש ג"כ שרי ביש לו טסק אחר. ובהא ודאי לא הוה ש"ש דהרי מבואר בהו' בב"מ גבי שומר אבידה דרבה סבר דלא הוה ש"ש משום פרוטה דר"י לפי דסבר דל"ש. ור"י ל"פ אלא דסבר דהוא שכיח וכדמשמע בנדרים אבל בל"ש ודאי לא הוה ש"ש. ועי' קלוה"ח סרל"ב דהביא התשב"ן שכ' במי שנתנו לו טבעת להכיר אם הוא זהב ופסקו עמו שאם יהי' זהב ירויתו בין שניהם וטעה בזה והפסיד דלא הוה ש"ש דלפי שאם אינו זהב הרי אין לו שכר וא"כ אינו ש"ש. ובהגה שם הקשו עליו מדברי הטוח"מ גבי טבח שנוטל שכר מהכרכשות הכשרות. דהוה ש"ש גם על טריפות ע"ש. והנה לא הקשו עליו מהך דסרסור הנ"ל שהוא מהמרדכי. ונראה פשוט משום דל"ד. דהכא אף שלא הרויח מ"מ מעיקרא הי' ספק אם ירויח. והספק ה"ה כשכר. אבל הכא כיון שנתגלה שהוא נחושת א"כ הרי נודע לנו עכשיו שמעיקרא לא הי' ספק כלל להרויח. יליכא שום שכר. ולא מקשה עליו אלא מטבח שם דמשמע דאפי' נתגלה שהי' טריפה מעלמו. והוא קלקל בשום דבר ג"כ הוה ש"ש אע"ג דלא הי' ראוי לו שום ריות כלל מ"מ כיון דאם הי' כשירה הי' מרויח ג"כ הוה ש"ש כ"כ בכוונתו . ומ"מ נראה דלק"מ דהטור קאי בטבח קבוע בעיר . והוה זה שכירות ברורה דמה שנוטל מן הכשירה הוה ריוח גם על הטריפות. אבל כאן באקראי בעלמא כשהוא נחושת אין לו שום ריוח ש"ש ודברי הקלוה"ח שם אינן מדוקדקין כלל. ולפי"ז גם הכא אם יתגלה עכשיו דמתחילה לא הי' ראוי להרויח ג"כ אינו ם"ם ודוק:

"ן בהגה וי"א דבמקבל כל האחריות מותר אפי' קלץ. בכל ריבית דרבכן. לשון זה אין לו פירוש נכון כאן דאיירי בקלך בפירוש אבל הוא שיטפא דהתה"ד בד"מ כמבואר בש"ך. ולענין דינא לכאורה לא הבנחי כלל כיון שקבל כל האחריות היינו שום הפסד או זולא. וגם הוא בדרך עסקה שאין הלום רשאי להוליאה כלל דאי ל"ה ודאי לא שייך שום קבלת אחריות דכיון שיוליאה ללורכו הרי נפיק מאחריות המלוה. וא"כ הרי אין כאן שום מלוה על הקרן. אלא כמוכר לו רווח שלו על הספק בין ירויח ובין יפסיד. וסוה כמוכר מה שעזיו חולבות דודתי שרי. וע' ע"ז שהקשה ג"כ על זה מנין לכו לאסור בזה. ומש"כ ראי' מחכירי דנרשאי דאסור להחכיר המשכונת להבעלים בדבר קלון לא הבנתי כלל דהתם במשכונא בנכייתא הא עיקר ההיתר בתחילה לפי דאין הפירות מבוררין ושי' רש"י דווקא שדה שאפשר שיפסיד דמי הנכייתא לגמרי והתו' כתבו דאפי' בית אפשר שיהא פסידא ע"ש. וא"כ כשחוזר וגוחכירה להבעלים וכוטל רווח ברור הרי בטל ההיתר ובודאי אסור. אבל כאן מה איסור למכור רווחו והרי אין כאן מלוה כלל.

ודברי התה"ד לכאורה נכונים. וכהסכמת הש"ך: בר"ך המקבל עוזקא מחבירו וטען שמלוה בריבית היא אי"כ ובש"ך דאפי" במקום מגו. וכן מוכח לענ"ד בסמוך ס"מ דאס ים עדים שלקח ומכר מוליאין ממנו בע"כ ואם יש עדים

וכמשמעות

וכמשמעות לשון הטור בסקס"ח. אבל כבר כתבו האחרונים בחו"מ סנ"ב דלא קיי"ל כן כלל ולעולם לא קנסיגן החירא ע"ש. וכ"כ

לענ"ר מלשון המחבר בסכ"ח שהוא מדברי הראב"ד ודוק: ב"ב"ן ואמר הגותן אני אטול החלי מיד כו' והמקבל אומר בהיפוך אם כתוב בשטר כו'. ואם אין הוכחה מלשון השטר מבואר בב"י דרעת הראב"ד דיד המקבל על התחתונה דהו"ל לאתנוי [ומלשון התו' גבי רב עילש שכתבו וקשה וכי שוטה הי' הנותן וכו' משמע דַלֹחָ ס"ל כשיטת הראב"ד אלא שתלוי הכל בדעת המקבל]. ות" הרשב"א השיגו עליו דאדרבה המקבל הוא תפיס. ונראה בשי' הראב"ד דס"ל כשי' הרב בחו"מ סשל"ד בשי' המהר"ס דאפי' הקדים לו שכרו לעולם יד הפועל על התחתונה . דכיון דהוא נועל משל הבעה"ב בשכרו עליו לברר הדבר ולהתנות. ואינו יכול לטול מספק ונכון. והנה לפי לשון הרמב"ם והטור בזה דתקנת חכמים הוא. דאם איכו רולה ליתן לו כפ"ב יחלוקו או פלגא באגר ותילתא בהפסד או פלגא בהפסד ותרי תילתא באגר. וא"כ מעיקר הדין מגיע לו כפ"ב וחנאי זה קולא הוא. א"כ י"ל דהכא הוה כספק בתקנת חבמים דקיי"ל דכל היכי דהוה ספיקא אוקמינן לי' אדינא. כמ"ש הה"מ בפ"ד מגזילה. וא"כ פשיטא דיכול המקבל לבחור מה

דעדיף לי' טפי כדי לאוקמי' קרוב לדינא טפי ודוק: 🗖 🔭 אם התנו על חלוקת הריוח ולא על ההפסד יפסיד המתעסק שני חלקים ממה שהי' מרויח. ואם התנו על ההפסד ולא על הריוח כו' ותוספת שליש חלק חבירו ואם התנו שיפסיד רביע יטול בריוח מחלה. זה לשון הרמב"ם ועב"י שי' רבותיו של הרמב"ם. ועוד שי' הרמב"ן. והנה בש"ם מבואר דחילתא בהפסד ופלגא בריוח. ולא כמש"כ הרמב"ם רביע בהפסד ומחלה בריוח. ואולם גם להרמב"ם אם הזכירו על חלוקת הריוח שיהי' למחלה מגיע עליו בהפסד שני שלישי חלקי הריוח. וא"כ הוא חילתא כמו שהוא בגמרא. אבל גוף החילוק הות של הרמב"ם בין הוכיר תנאי הריוח להזכיר תנאי ההפסד לא זכיתי להבין דמאי נ"מ בין אם הזכיר אופן הריות לאם הזכיר ההפסד. לעולם הרי מגיע לו שכרו על טרחתו בחלק הניהן. ואף שבב"י באר קלת זה רבהפסר הולרכנו לנכות מחלקו של המקבל ובריוח לריכין להוסיף מחלק הנותן. ואולי כוונתו משום דבפוסק בתחילה מבואר בס"ב דרשאי להתנות בכל אופן שירלו רק שיהי׳ חלק הריוח יותר מההפסד ואין אנו דנין רק של משמעות הלשון ויש לומר שכן הוא משמעות הלשון ומ"מ גם המשמעות הזה אינו מובן לי היטיב. ועוד יש לחמוה בשיטת הרמב"ם דאם הזכיר ריוח יפסיד המתעסק שני חלקים ממה שהי' חלקו בריוח. דא"כ אם חלק הנותן קטן וטורח המתעסק מעט בחלקו של נותן ש"ט בהפסד מרובה שאינו מפסיד אלא שני חלקים מכפי הריוח שלו שהוא עכשיו מרובה והשליש האחד שמנכה מזה בשביל טרחתו הוא הרבה. ואם חלק הנותן גדול שמערית הרבה בחלקו אין ש"ע בהפסד כ"ח השליש שמנכה מכפי שני חלקי הריוח שלו שהוח עתה המעט. ואין זה אלא תימה. ובאמת דגם שני האופנים שבש"ם הילחא בהפסד ופלגא באגר. ופלגא בהפסד ותרי חילחא באגר. שבאופן הראשון חלק המקבל קטן מאופן השני. ואפ"ה השכר שלו שתית העסק בשניהם בשוה . ואפשר לומר דכך הוא הסברא שלעולם מגיע להמתעסק לשכרו שחות כל העסק בכללו. ולא חילקו בזה אם חלק הנותן רב או מעט. משום דכך הוא המדה דבעסק קטן ג"כ לריך לטול שכר ראוי. ואף שהוא לבעל העסק יותר ביוקר. מ"מ אינו כדאי להטריח משום ריוח מוטט. ולולי שאיני כדאי הי' נרחה לומר דלטולם תקנו חז"ל שיטול המקבל ש"ט שתות מכל העסק כולו או בריוח או בהפסד [וע' מש"כ בס"ב שאנו מחלקים את השתות חלי על הריוח וחלי על ההפסד]. ולא משגחינן בזה כלל אם חלק הנותן מחלה שליש ורביע. או להיפוך שחלק המקבל שליש או רביע. ואין מחלקין ג"כ אם הזכיר הריוח או ההפסד. ומיהו היכי שחלק הנותן פחות משתות לא מסתברא שיטול זה שכרו שתות . דא"כ נפיש שכר הפעולה יותר מכל העסק של הנותן ול"ע: וכן אינו יכול לומר אמעסק בחלי שלי ואניח חלי הפקדון 🦰"ב בב"ד עכ"ל. ואם עשה כן נועל הניתן מחלה מחלק זה כ"כ

הרי"ף ואע"ג דמבואר בסהס"י דאם שלח יד בפני עדים קנה

לעלמו. היינו בירד בתורת גזילה. אבל כ"ו שלא ירד בגזילה רוה דתרוייהו לעולם שזה אינו רשאי לחלוק בלא דעת הנותן. הרשב"א בתשובה הובא בב"י בחו"מ סקע"ו ע"ש:

מל"ב נתן המתעסק מחנה כו' אפילו הפסיד חייב לשלם כו' דהוי כגוזל את חבירו ובא אחר ואכלו דרלה מזה גובה ורלה מזה גובה . והנה דעת הש"ך בנה"ך דאפילו לא ידע חייב . והח"ד השיג עליו דוה דמי להניח להם אביהם פרה שאולה ועבחוה דאינם משלמים אלא על ההנאה וא"כ בהפסיד וראי פטור. והוסיף עוד דהכא אפי׳ באכל כיון דכי לעסי׳ הוה שינוי. בלאחר שינוי פטור לגמרי השני למו אחר יאוש דמבואר בריש הגוזל בתרא דהשני פטור ע"ש. ול"ל בשי' ראע"ג דהחם בפרה שאולה חייבים אם אכלוה החם דלא הוה גזלן לא שייך שינוי וכ"כ בעלמו בחו"מ סשמ"א לענין העור דחייבין היורשין להשיבה בעינה דלא שייך שינוי דלא הוה גזלנין ע"ש . אבל הכא דהמתעסק הוה גזלן חיכף כשנשתנה ילאה מרשות הנותן והשני פטור . מיהו אין דבריו מוכרחים ולענין הפסד הרי מבואר בהניח להם אביהם גופא דאע"ג דאכלוה פטורין מ"מ הוה ש"ש וחייב בגו"ח. וביאור הדברים מבואר היטב בחיבורי שם. אבל לענין עיקר הדמיון להניח להם אביהם פרה שאולה אף שכבר כ' כן הרשב"א בחידושיו והביאוהו האחרונים . אבל לכאורה קשה טובא בזה מהא דפריך בריש פ' הגוזל בתרא מהא דהגוול ומאכיל את בניו פטורין. אדר"ח דרלה מוה גובה ורמ"ג. והנה בסיפא תני דאם הניח אחריות נכסים חייבין וע"כ דהכא בלי"ל לאבוחון כלום. וא"כ אין לו להכגזל לגבות כ"א מגוף הגזילה. וא"כ בידעו שהוא גזילה ודאי חייבים לשלם כדין כל מזיק שעבודו של חבירו. |ודוחק לומר דס"ל למתני' דפטור דא"כ קשיא דר"י אדר"י דהכא ס"מ דפטור. ובגיטין דמ"א ס"ל לרשב"ג דחייב. והא אר"י הלכה כס"מ והלכה כרשב"ג במשנחינון וע"כ דאיירי הכא בלא ידעו. [ומזיק שעבודו לא עדיף מגרמי דקיי"ל דבשוגג פטור |. וא"כ מוכח מהכא ע"כ |דהא על גוף האכילה דמזיק בידים] שחייב השני לר"ח ואפי׳ לא ידע. דאי ל"ה ל"ק מידי אדר"ח דהכא שאני דלא ידע ומשמע דאפי' לשלם הכל. והא דלא הוה כהניח להם אביהם כ' לחלק בספרי עחו"מ סשם"ג נש"ם היטב:

בהגה המקבל עיסקא נותן מס מן העיסקא תחילה ואח"כ יחלוקו אלא א"כ התנו שיכול ליקח הריוח מהי שירלה. לכאורה גדולה מזו כ' הרמב"ן דלעולם אע"ג דהמקבל יכול לחזור בו כ"ז שירלה כדין פועל. מ"מ הריוח משועבד עד כל גמר הזמן וכשיהי' הפסד נועלין מן ריוח זה ע"ש. ובספרי על חו"מ סקע"ו בארתי זה היטב :

"ד סוהס"י הביא המהרעד"ם לענין ספק ר"ק דהוה ספק דאו' לחומרא והש"ך סתר דבריו מספק מתנות כהונה. ובע"י ד"ל כ' עליו דשאני ריבית דהוה איסורא אפי' ללוה זה ודאי הוה איסור גמור ע"ם. ולכאורה נראה דאע"ג לענין הלוה ודאי הוה איסורא אבל לנבי מלוה ודאי אין האיסור אלא משום הממון. דהא ילפיכן מיכי' גזל. ואי הוה איסור לא שייך למילף גזל. ועוד ק"ו הוא דנראה פשוט דמי שיש בידו ממון גזל וממון ריבית. ואין לו להשיב הלא לאחד נראה פשוט דלריך להשיב להנגזל. ואם השיב למי שלקח ממנו הריבית הנגזל ודאי מוליא ממנו דהרי לגזל איכא שעבוד ניכסא. ובריבית קיי"ל דליכא שעבוד ניכסא אלא דמחויב להחזיר משום מ"ע. וא"כ קו"ח הוא ומה ספק בזל דחמיר ספיקו להקל ריבית לא כ"ש ואולי דאדרבה דמטעם זה דליכא שעבוד נכסי אלא חיוב גברא. אינו כנגד חזקת ממון והוה כשאר ספק מ"ע דאו' דלחומרא ול"ע:

הלכות חוקי עכו"ם ומכשף

סיבון קעח ס"ב מי שהוא קרוב להם ולריך ללבוש כו' עמ"ז בשם הב"י דהטעם דאיסור חוקותיהם לא נמסר אלא לחכמים כפי שיראו כו' והב"ח כ' דלא אסרה חורה אלא כשרולה להתדמות למעשיהם. אבל כל שכוונתו משום דבר אחר הבריי' דבנכפה כבר באמת אסור להתרפאות בהם לנמרי דאין מתרפאין בד"ת. אמנם במ"ז לעיל סוספ"ד הביא תשו' ר"י דנכפה הוה ס"ג ע"ש. ואפשר להשוות המחלוקת דבאינו קבוע זמן חשיב עפי כס"ג כמש"כ משום דיכול ליפול בבירות ובכ"מ סכנה ואין כאן מחלוקת. ויש לפרש בש"ם שם באינו קבוע זמן דהוא סכנה והכל מותר וא"ש בפשוטו:

לש"ך סקט"ו הנודרים לילך על בית הקברות קלת הי' נרחה כדורש אל המתים. ולולי ד"ק פשוט דאין בזה בית מיחוש. וכדאמרינן בהדיא ברפ"ב דתענית למה יולאין על הקברות כו' מתים יבקשו עלינו רחמים ע"ם. ובסוטה ל"ד גבי כלב הלך ונשחטת על קברי אבות הכותי בקשו עלי רחמים ע"ש:

"ב" אוחז עינים אסור במשנה העושה מעשה חייב האוחז את העינים פטול . ומשמע לפי שאין בו מעשה וכ"ה בטור. והב"י הביא דברי הרמב"ם שכ' מקודם דמעוכן האוחז את העינים הי' לוקה. ואח"כ כ' דהאוחז את העינים היו מכין אותו מ"מ |ופי' בעלמו דמלקות גמורה ליכא שהוא לאו שניתן לאזהרת מב"ד]. וכ' הב"י דשי דאע"ג דאינו עושה מעשה בהכישוף. מ"מ מה שאוחו את העינים בודאי הוא ע"י מעשה. ומשו"ה ודאי לוקה. אלא דמלקות שני שהי' ראוי להיות בו משום לאו השני שנאמר בזה בקרא דמכשף. זה פטרו הרמב"ם משום דניתן לאזהרת מב"ד. והלח"מ הקשה עליו דח"כ למה הי' להם לתקן ע"ז מרדות כיון דמכל מקום הי' בו מלקות דחוריו'. ובחמת משמעות המשנה דפטור לגמרי. ע"ב גרחה לפי דרך הב"י בחופן זה דבחמת הני תרי קרחי הם תרי איסורין נפרדים תחילת הפעולה במה שעושה לאחוו את העינים. ואח"כ במה שמראה שעושה דבר תמהון. ועל העיקר האחיוה הוא לאו דמעונן שבפ"ע והי' בו מלקוח. והמשנה מיירי לענין הכישוף שמראה אח"כ וכן הוא בהדיא שם דקאי על הכישוף שנראה כעושה כישוף ובאמת אינו אלא אחיות עינים. וזה הוא הלאו השני שכחוב בענינא דמכשף. וע"ז אמרה המתני' דפסור. והרמב"ם כתב בזה דהיו מכין אותו מיהו מ"מ. והיינו על מה שבסוף הוא מראה תמהון והוא לבד המעשה הראשונה שאחז בו את העינים שעבר כבר ע"ז את הלאו הראשון. ואפשר דגם אח"כ יש בו איזה עשיי' אלא שהמעשה תמהון ממש שנראה שעושה. זה ממש אינו כלל. אבל שום מעשה ודאי איכא ומשו"ה הולרך לומר דטעם הפטור משום דניתן לאזהרת מיחת ב"ד. ומ"מ לולי שאיני כראי משמעות המשנה יותר פשוט כדברי הטור דאין בו מעשה. ומש"כ הב"י דודאי הוה ע"י מעשה. נראה דהפעולות שהם הכנה להעשי' הני לא חשיבי מעשה. אלא גמר האחיזת שינים וזה לא הוה מעשה. וראי׳ מדס"ו שם גבי בעל אוב דאמרינן בהדיא דליכא מעשה אלא הקשת זרועותיו ש"ש. אף דכ' הרמב"ם בהדיא בבעל אוב דמקטיר קטורת ידוע ואוחז בד הדם וכה"ג. וע"כ דכ"ז לא חשיבא לעלין המעשה אלא בנמר הדבר ודוק:

משה שדים אסור זיש מי שמתיר ברש"י סו"פ ד"מ גבי
ינאי דכ' דל"ג ר"י דלאו אינש מעליא הוה דעשה כשפים.
משמע דם"ל דהכל בכלל כישוף ואסור. דאי ל"ה דילמא הוה מעשה
שדים. ודוחק לומר דפשי' לי' דהוה כשפים משום דמבואר שם
דחבריתה פשרה לה ומשמע במים. ונאמר דדווקא כשפים נמחים
במים. ולא מעשה שדים. דלא משמע התם הכי דאמר גבי אלכסנדריא
של מלרים מי איכא דזבין הכא ולא בדק במיא. ובודאי דהוו בקיאי
המלרים גם במעשה שדים כראמרינן שם בלפיהם מעשה שדים ומשמע
המלרים גם במעשה שדים כראמרינן שם בלפיהם מעשה שדים ומשמע

דגם מעשה שדים נכדקין במים ול"ע:

סיבון כם ש"ך שק"א והוה"ר כוחב בלבע ואח"כ שורט.

ובאמת אדרבה זה מפורש בלשון המשנה שיכחוב
ויקעקע ע"ש. והנה החו' בגיטין (ד"כ) גבי בעיא דרב"ח דהיו
מוחזקין בעבד שהוא שלו ויולא מתחת ידה וגע כחוב עליו דמוקי
בכ"ק כ' דמדאוריי' ליכא אישורא עד שיכחוב ויקעקע כו' ולכאורה
אין דבריהם מובנים דהא החם כמי ע"כ קאי בכוחב ומקעקע
דאי ל"ה ודאי קעקע בבשר לבד אע"ג דמבואר שם באותו הדף
דחקיקה הוה כתיבה מ"מ ודאי הוה נמי אינו מתקיים כדקיי"ל בכ"ד

דבסר מעלה ארוכה. ואפשר דמ"מ בגט אף שאינו טושה כתוצה

לא שייך איסור זה ולכאורה ראיה מפורשת לדבריו מפירוש הרע"ב בכלאים פ"ט לא ילבש כלאים אפי' כדי להבריח מוכם גזלן. ופירש בשם רבותיו דהוא גוזל ונוטל רק מישראל ולובש כלאים כדי לדמות להם כו' ומשמע בהדיא דדוקא משום איסור כלאים אבל בשביל זה גופה שמתדמה להם ליכא איסורא וע"כ דכיון דאין כוונחו אלא כדי להפטר מן האונס ליכא איסורא. ומיהו הרא"ש הסביר שם בפירושו באו"א. דהיינו משום דבבגדים שלובש אין נוטלין מכס ע"ש וא"כ י"ל דלהתדמות בל"ה אסור ע"ש. וכבר בארתי בסקפ"ב בראיות נכונות דמדאורייתא שרי ומדרבנן אסור . ודוקא משום ש"מ שרי כאן. וא"כ היה נראה דהא דלא אסור מדאו' הוא כדברי הב"ח. אבל מ"מ כי דייקינן שפיר נראה מוכרח דברי הב"י. דבכאן לא שייך קולא זו שעושה ללורך. רזה שייך היכי דהלורך אינו בשביל כוונת עשי' כמוהם. אלא שלריך להתראות לשעה בזה. אבל כאן דגוף הכוונה הוא זה גופא לעשות כמוהם כדי שיחדמה להם ויהי' קרוב להם. אף שכוונחו משום לורך מלוה וכה"ג. מ"מ מאי שייך כאן קולא. הכי ודאי דוה גופא הוא דאסרה תורה. אם לא שנאמר שנמסר לחכמים להתיר במקום שנראה להם. וכזה יתישב היעב גם מה שנדחק הב"י מהא דכ' הרמב"ם בפיה"מ דאינו לוקה ונדחק דחשיב לאו שבכללות. ובודאי דזה לא חשיב בכ"ד לאו שבכללות כיון דחד איסורא הוא. אבל לפי"ז א"ש בפשי' דהא גבי מלאכת חוה"מ דפי' ג"כ דמסרה חורה לחכמים קיי"ל דאפי' חומר דין חורה גמור ליכא התם וכ"ם דליכא מלקות ודוק:

לש"ר סק"ו סעודה שעושין בלילה שלמחר מלין החינוק אין אסור וכ' הפ"ח דמיהו מלוה ודאי ליכא. וע' ד"מ דמפרש בב"ק הא דרב איקלע לבי ישוע הבן היינו סעודה זו. ולפי"ז ודאי הוה מלוה. דהא אמרינן בגה"נ דל"ה דרב לא מתהני מסעודת הרשות ע"ש:

סיכון קעם ס"ג בהגה י"א דכל שאינו אומר הטעם כו'
הקשו עליו ממה שהקשו החו' בב"מ כ"ז אהא
דכים וארנקי לא משיילי אינשי דמנחשי והקשו דאסור לנחש כו'
ודלמא לא מפרשי הטעם ויש לישב בפשיטות משום דלפי"ז אכחי
קשי' הא דרי"פ האומר גבי ר"ג דארעא קמייתא ולא מסמנא
מלחא ע"ש והרי פירש הטעם וע"כ משום דכל שיש בו משום
רפואה אין בו משום דרכי האמורי ועיקר הדבר נראה דכ"ז בכלל
אע"פ שאין נחש יש סימן דהיינו סימנא בעלמא דלא ליתרע מולא
משום פחדא ול"ע:

בן"ד סק"ד משמע מכאן דאם פ"ג חלוי בעבירה כו' אינו מובן למה לי' המשמעות שבכאן בהדיא אמריגן בר"פ כל שעה בכל מתרפאין כו' ובגליון בשם הע"ל דאפי' בג' החמורות שרי בכה"ג וחמהני שילאו דברים כאלו מפי גדול וגם נדפסו. והרי מפורש להיפוך דבהני ג' אין מתרפאין. ומש"כ מאסתר שנכנסה לאחשוורוש מרלונה. התם שאני דהוה הגלת כל ישראל כולם וכ"כ התו' בריש כתובות גבי יעל ע"ש. אבל משום פ"נ לחוד לא ניתנו לדחות כלל. והרי גבי רולח הסברא דמאי חזית וא"כ אין שייך לחלק כלל וג"ע יליף מרולח . וכ"ש עכו"ם דכתיב בכל נפשך ולא שייך כלל לומר שהוא לענין אונס. ואדרבה בכה"ג שאין האונס בשביל העבירה גופה מבואר ברמב"ם פ"ה מיסודי התורה דאם עבר חייב מיתה וע' סקנ"ז ס"ח הלוחש על המכה כו' איסורא מיהו איכא דאין מחרפאין בד"ח בחפל"מ הקשה מהא דחש בראשו יעסוק בתורה וחוץ מכבודו פשוט דהכא דוקא בדרך סגולה לרפואה הוא דאסור אבל עוסק בחורה ומלות שבזכוח זה ירחם עליו הקב"ה פשוט דלא שייך לזה כלל והוה כנותן סלע ללדקה בשביל שיחי'

בני דה"ז לדיק גמור בריש רה"ש ובכ"ד:

בר"ב ודווקא להגן כו' הנה נראה דעת הרא"ש בתשובה הובא
באבע באבע"ז סקט"ז דנכפה לא הוה ס"נ ע"ש. ולפי"ז ל"ע
בשבת ס"א גבי קמיע ולא שנכפה אלא שלא יכפה כו' ומשמע
לכאורה דכ"ש כשנכפה וכן פירש"י. ולפי"ת שמבואר כאן הא אדרבה
בנכפה כבר. ה"ה אסור להתרפאות בקמיע של כתב. ומשמע שס
בע"ב דלא שייך הכא לומר ללדדין. ואולי דיפרש באמת בפשע

בדיו אלא בכל ענין שעושה שמחקיים החקיקה. כיון דחקיקה כתיבה הוא שפיר מהני. אבל הכא לענין האיסור אע"ג דחקיקה גופה כחיבה הוא מ"מ משמעות המשנה דבעי כתיבה גמורה לבד הקעקוע. ואפ"ל דנ"ל מדלא כחיב קרא לא תכחבו קעקע בכם. וכחיב כחובת קעקע בעי דווקא תרוויי' כחיבה וקעקע וגכון. ומ"מ ל"ע לומר שם דקאי בעביד אפי' איסורא דרבנן דהא מסיק דמתני' נמי בכ"ק והא מתני' הני על הכל כוחבין לכחחילה. ע"כ נראה דלר"א דסבר בר"פ שני נזירים דמקיף את הקטן פטור דמקיש מקיף לניקף דלא חקיפו הרי כאן שנים. וה"נ דכותב בבשר חבירו חייב והיינו ע"כ משום דלא תתנו הרי כאן שנים. ה"ג ודאי מקשינן כוחב לנכחב וכוחב על קטן פטור. וא"כ י"ל דקאי סוגיא הכא לר"א דהא שמואל שם נמי סבר כר"א. ומבואר שם דלר"א שרי לכתחילה להקיף לקטן. דהא מקשה שם לר"ה דידך מאן מקיף להו משמע דלדידי' ניחא. וא"כ י"ל דאיירי הכא בעבד קטן. ובזה יתיישב גם קושי' התו' שם שהקשו דפשיט שם מדר"ל דהגודרות חין להם חזקה ולייתי ממחני' דעבדים אין להם חזקה פחות מג"ש. ולפ"מ דכתבו שם דר"ל גופיה קאחי לאשמועיכן דאפי' גודרות דאין להם דעת ע"ש וא"כ י"ל דה"ג דאיירי בעבד קטן לא הוה שמעינן ממחני' דדמי לגודרות ומשו"ה אילטריך לאחויי דר"ל ודוק:

הרושם על עבדו שלא יברח פטור לכאורה פשוט דגוף האיסור ודאי איכא גם בעבד דקיי"ל דעבד חייב בכל מלות שהאשה חייבת ואשה וראי חייבת בזה דלא מפיק בקידושין אלא בל חקיף כו'. וכן מוכח בהדיא דברי החו' שהבאנו בסמיך. וא"כ ע"כ דעיקר הפטור בזה משום דאינו אסור אלא כשעושה בשביל חוקוחיהם אבל כשעשה ללורך לא אסרה חורה. ובזה מיושב דברי הט"ז בסי' הסמוך דכ' על הטור שהשיג על הרמב"ס בלאו דהקפה דהַרמב"ם כ' שהוא משום חוקוחיהם והשיג עליו הטור דלא מלינו זה וכ' הט"ז דכוונת הטור דאי משום חוקוחיהם הי' היתר לפעמים כמו משום שלום מלכות כמבואר בסקע"ח. ולכאורה הוא תמוה דלא . הותר משום ש"מ אלא בדבר שאינו מפורש ונמסר לחכמים כמש"כ שם בעלמו בשם הב"י אבל ודאי מה שאסרה חורה בפירוש כגון מטונן ומנחש ולא תחגודדו וכ"ק וכה"ג בודאי לא שרי משום ש"מ. ולא כיתן להאמר כלל. וה"כ אף לאו דהקפה אפי' הוה משום חוקוחיהם לא הוה שריכן בזה . אלא דל"ד נקט הט"ז כה"ג . וכוונחו כגון שאינו עושה לשם חוקוחיהם אלא ללורך מה דשרי הכא בכ"ק ובהקפה ודאי דגם זה אסור. ומיהו עדיין ל"ע דע"כ לא הי' אפשר להעלות על הדעת להתיר בהקפה ללורך דהא אילטריך גבי הקפת מלורע להחיר לאו דהקפה הרי דאפי׳ עושה ללורך מלוה הוה אסור ולע"ג:

🗖"ם קרחה כו' ושיעורו כגרים וי"א שתי שערות. הנה הרא"ש כ' דדעת הרי"ף שכ' בכגרים לפסוק כר"י דקיי"ל כוותי' לגבי׳ דר"ה בכ"ד. והוא כ' דים לפסוק כסתם ברוי' בש"ם ע"ם. ולכאו' נראה דהרי"ף סמך עלמו על הירושלמי שהביא בקדושין פקדין לנשיכן כדקיימין על מיחא לא יהויין חלשן בשעריהן דלא ליתי לידי קרחה כו' ואי חייב בש"ש פשי' דחולש בשערו הוה איסור קרחה גמורה דאורייתא. דפשיטא דוה הוה פסיק רישא שיקרחו ש"ש. דבודאי זה עדיף מהני דשבת ר"ג ע"ש. ולא שייך דלא ליתי דהרי זה גופה הוא איסור דאוריי' ושי' הפו' דפ"ר הוה אפי' לחיוב. אלא ע"כ דבעי דווקא כגרים. ומשו"ה לא הוה אלא גזירה דרבגן. ומיהו יש לדחות דאפשר דלא שייך הכא פ"ר כיון דלא אסרה חורה אלא במיכוין לקרוח על המח והקריחה משום עלמה אינה אסור כלל. וא"כ כיון דזה אינו מיכוין לקריחה. א"כ לא שייך איסורא משום פ"ר כיון דלא מיכוין דל"ג מאינו מיכוין על המת. וחדע דאי ל"ה הא חלי שיעור אסור מ"ה וא"כ אפי' נאמר כשי' זו דהשיעור לחיוב הוה כגרים. מ"מ הא גם קריחה כ"ש ודאי אסור מן החורה כדין חלי שיעור ואכתי הוה פ"ר לאיסור חורה וע"כ כמש"כ ול"ע:

ב"ר קרח קרחה אחת על ה' מתים אינו חייב אלא אחת כ"כ הרא"ם. אבל החינוך כ' דחייב על כל אחד כמו בשריטה. וכ"ה בתוספחא הביאה הגר"א. ובאמח לפמש"כ הב"ח דדרשא

דר"י לחייב על כל אחד גבי שריטה אינו מלנפש דהוא אתי לכדדריש ת"ק אלא דדריש מלמת דכתיב גבי גדידה. א"כ הא האי למת קאי גם אקרחה. ומש"כ הרא"ש דלא חני לה במחני'. הנה במשנה לא תני גבי קרחה גם למת. ואפשר דסמך אשריטה ע"ש. אלא דקשה לפ"ד. דע"כ אנו לריכין לומר דלנפש הוא היתור דהא למת אילטריך בשביל קרחה. ואולי דס"ל דבל"ה הוה ידעינן גם גבי קרחה מהקישא דגדידה דכחיבו בחד קרא. ויש קלת משמעות לוה בקדושין בסוגיא דאב"י ע"ש וכן מקשינן החם בל חקיף וב"ת וא"כ גם בפשוט י"ל דלענין הא דחייב על כל מח גופא ילפינן קרחה מגדידה בהיקש. אבל יקשה דא"כ דילפי מהדדי בהיקש. א"כ למה אילטריך קרא לחייב על כל קרחה בקורח חמשה קרחות על מח אחד ולא ילפי גם הא מהיקש דגדידה ולע"ג:

סימן קפא ס"ג אינו חייב אלא בתער וים אוסרים במספרים כו' זה שי' התום' בריש שבועות ובנזיר והוכחתם מסוגיא דנזיר דאמריכן בהדיא דלרבכן לא ילפיכן חער במלורע מראשו ומשמע דהיינו לפי דהקפת הראש הוה אפי' בלא מער ע"ש. וע' שם במפרש סוף ע"א שכ' שם סור"ה ר"א דלרבנן א"א למילף תער מראשו. דמוקמי לה בנזיר וסברי דבמיר חייב בכל המעבירים ש"ש. ונראה שכן הי' גרסחו בגמרא. ואפשר דמפרש כן גם לגירסא דידן. והיינו כדאמרינן שם בדנ"ח דמאן דסבר הקפח כל הראש שמה הקפה אוקי לה לראשו להקפת כל הראש. ולמ"ד לא שמה הקפה מוקי לה במיר ע"ש בחום'. וה"ג ה"ק דמשמע חדא מתרתי או לנזיר או להקפת כל הראש. [ומה דקאמר תרתי פירושו חדת מתרתין ואי להקפה ודאי הוה מוכח דמלורע בתער דבהקפת הראש הוה נמי ודאי דווקא תער. אבל הא י"ל דקאי לעשה דוחה ל"ת פי' למיר. ובנזיר ס"ל דאפי' בכל המעבירין ומשו"ה קאמר דמער במלורע לא ידעינן. ואין מכאן שום הוכחה דהקפת הראש אפי׳ במספרים. ולפום רהיטא ודאי משמע דהוה דווקא במער כיון דמקשינן להו לא תקיף ולא תשחית לענין נשים ה"נ לענין חער. וכעין זה צסוף פרק קמא דקידושין גבי השמעת כספים בומן שאתה משמע קרקע אתה משמט כספים. ה"נ במקום שאתה משמט כו' וכ"ה פשטות הסוגיא כם בדנ"ח ע"ש היטיב:

מ"ה בהגה וקטן מותר להיות ניקף מן העכומ"ז הנה זה ודאי דאסור לאביו לאמר לעכומ"ז להקיפו דקיי"ל דאמירה לעכומ"ז אסור בכל האיסורים וכיון דקיי"ל כר"ה דהמקיף את הקטן חייב ה"נ אסור לומר לעכומ"ו אלא דהכוונה דאין חיוב על אביו להפרישו מזה דבכל האיסורין קיי"ל דאביו ודאי חייב להפרישו לכו"ע כמבואר באו"ח סשמ"ג אבל באיסור דהקפה לא מיחייב דלא רמי מלות חינוך בקטן לענין איסור זה דהקפה וכמבואר בהדיא בסוגיא דלר"א דשרי מן התורה להקיף לקטן. ליכא בזה איסורא כלל אפי' לכתחילה. והא דליכא בזה דין חינוך כמו בכל האיסורים. נראה עפ"מ דמסקינן בריש חגיגה גבי קטן סומא דפטור מן הראי' אפי' שיכול להתרפאות מ"מ כיון דאי הוה גדול לא הוה חייב מדאוריי׳ גם מדרבנן ליכא עליו חיוב חינוך ע"ש. ונראה דה"נ כיון דקיי"ל בחו"מ סל"ה וכן בריש הלכות חלילה דנתמלא זקנו ודאי הוה גדול א"כ קטן ודאי אפי' אי הוה מלווה בכל המלות מ"מ לא שייך גבי' לא חשחית בפאח זקן ונראה דה"כ ליכא גבי' גם לא חקיף בפחת הרחש. וכמו גבי נשים. ואע"ג דאפשר לחלק דקטן דאתי לכלל ל"ח דוקן ליכא לאקשויי. נראה דאין לחלק בזה. [ויתיישב לפי"ז היטיב קושי' החום' בנזיר דמ"א דלרבנן לפי המסקנא מנ"ל דעשה דמלורע דוחה גם במיר דאיכא תרי לאוין ועשה לאו ועשה דכויר ולאו דהקפה. די"ל דכיון דכבר דוחה ל"ת דוקן. א"כ לאו דלא תהיף בראש ממילא כבר ליכא דכל דליכא ל"ח דזקן ליכא ל"ת דראש. וא"כ שפיר ליכא אלא איסור דנזיר וליכא תרי לאוין ע"ם]. וא"כ כיון דגוף חיסור הקפה ליכא גבי' דקטן ואפי' הוה מלווה בכל המלוח כגדול. לא הוה גבי' איסור זה דהקפה מדאוריי'. א"כ גם חינוך דרבכן ליכא כלל והוא נכון.. וזה נראה ג"כ בכוונת הר"ן בנדרים דל"ו גבי שה לבית אבות לאו דאוריי דכ' דאע"ג דאסור להאכיל הפסח שלא למנויו הנ"מ גדולים דראוים להמנוח .

הפו' בסמוך דמקום שמעצירין אותו גם האנשים ליכא איסורא ושי הר"ן דגם לכתחילה שרי א"ש ול"ע:

במר"ח במקום שחין מעבירין חוחו חלח נשים כו' הנה מדברי החו' יבמות שהבחתי בסמוך דדקדקו דלח מלינו דמלורט דוחה לאו דלא ילבש גבר. משמט בהדיא דס"ל דלא משכחת היתרא בשום ענין. דאי ל"ה לק"מ. וגם הרא"ש והתו" שנדחקו ממפיבושת משמע ג"כ דפשי' להו דליכא בזה היתר בשום מקום. ואפשר דבאמת מקור דברי הרמב"ס שהחיר במקום שנהגו הוא מהא דמפיבושת דלא ניחא לי' מי' הרא"ש. ונראה לומר דהא מילחא תלי במחלוקה הפוסקים אי פסקיכן כלישנא דר"י דהוה דאוריי' או כלישנא דלוקה מדרבנן. דכבר כ' בסקע"ח דבר מוכרח דמילתא דתלוי לפי מה שנמסר לחכמים ליכא בזה מלקות מדאוריי" וכ"ם מילחא דתלוי לפי המקום ודאי לא שייך בי' מלקות. וא"כ י"ל דהכי לישני בש"ם בהא פליגי אי הוה איסור גמור בכ"ד והוה דאוריי׳. או תלוי לפי המקום ולא הוה אלא דרבכן. וא"כ הרמב"ם לשי' דפסק כלישנא דרבנן ומשו"ה לא אשר אלא במקום שאין מעבירין אלא הנשים. והחו' והרא"ש לשי' דס"ל כלישנא דהוא דאוריי׳ ומשו"ה ס"ל לאסור לעולם וזה נכון. ובזה יתיישב גם מה שנדחק הב"י לחלק מהא דלא יעדה האיש עדי אשה. דפסק כרמב"ם שלוקה ע"ש. ובזה י"ל דרווקא בהא דהעברת שער הוא דפליגי לפי שיש מקומות שנהגו בו גם האנשים. ומשו"ה ס"ל לל"ק דליכא בזה מלקות הורה. ופסק כן הרמב"ם. אבל בעדי אשה ודאי כו"ע מודו דהוה דאורייתא ודוק:

מי שמגלח כל שער שבו מוחר לגלח גם של ביה"ש עב"י דהיינו אפי' בלא חולי אלא לרפואה בעלמא דבמקום חולי מותר אפי' של ביה"ש לבד כמבואר בס"ד. ודבריו מוכרחים דכבר בארתי בסק"פ גבי כ"ק דרושם על העבד שלא יברח פסור דהטעם דלא אסרה חורה אלא כשעושה משום חוקוחיהם אבל ללורך פטור וליכא בזה איסור דאורייתא וה"נ ודאי לא אסור אלא כשרולה להתקשט כאשה. אבל ללורך לא אסור מן התורה כלל. [ודברי החום' שהבאנו בסמוך דדקדקו אהקפת מלורע כל שערו דלמה לא אמרו דדוחה גם לאו דלא ילבש גבר כו' באמת תמוה מאוד דבהדיא מוכח בתוספתא הנ"ל דע"כ דאיסור דאורייתא ליכא בזה כיון דעופה ללורך. וחין לך לורך גדול ממ"ע דחור'ן ומיהו מדרבנן ודאי אסור אפי' ללורך כמבואר שם דפטור אבל אסור וכבר באר שם הגר"א דגם במכה לא התירו אלא כשמכתו מוכחת עליו אבל בל"ה אסור מדרבנן דנראה כעובר. וכן בסקע"ח לא החירו הוקוחיהם אלא ללורך שלום מלכות אבל ללורך אחר לא . והיינו מדרבנן משום גזירה כמש"כ. וה"נ כאן במקום שאין הוכחה אסור מדרבנן. ומשו"ה במגלח כל שערו דהוה הוכחה דאינו אלא ניוול כמש"כ הגאונים שרי אפי' לרפואה בעלמא אבל בשער ביה"ש לחוד דליכא הוכחה הוה איסור דרבנן ולא שרי אלא במקום חולי דלא גזרו איסור דרבכן במקום חולי אפי' אין בו סכנה. וכן מורין דברי הרשב"א ע"ש. ובוה מיושב דברי הר"ן פרק א"מ דהקשה אהא דמסתפר מן העכו"ם רואה במראה. דהא מבואר בחוספתא דדוקא לבית ר"ג התירו לראות במראה משום שקרובים למלכות. והקשו עליו בגליון דהא ללורך שרי כמש"כ החום' שם. ולפ"ד הוא מיושב בפשי' דעיקר הדין דאיסור תורה ודאי ליכא בללורך. ומדרבנן בעי דוקא הוכחה. והנה ברושם על העבד לא חשיב הוכחה ופטור אבל אסור. וכן במסתפר מן העכו"ס לכאורה יש לדמות ג"כ לרושם על העבד דאסור מדרבנן. והנה לשון החוספתא הובא בתום׳ המסתפר מן העכו"ם רואה במראה מן הכוחי אינו רואה של בית ר"ג התירו לראות במראה והחום' כ' לפרש דקאי אסיפא דאינו רואה דבבים ר"ג התירו. ומשמע אבל ברישא שרי מן הדין לכו"ע. וע"כ לריך לחלק בהא מהא דרושם על העבד הנ"ל דהכא הוה הוכחה טפי. אבל הר"ן משמע שמפרש זה ארישא גופה דלבית ל"ג הוא דהתירו זה אבל לכ"א אסור. והיינו דס"ל דזה לא הוה הוכחה כרושם הנ"ל. והקשה דבשמעתין משמע דלכו"ע שרי (וע"ש מה שתי"). ומ"מ לענין חולי עינים ודחי גם להר"ן זה הוה הוכחה מובה ושרי וחין כאן מחלוקת ודוק:

אבל קטצים דאינן ראוין להמנוח לית לן בה. ולכאורה אין דבריו מובנין דלמ"ל הא דלא אסרה תורה בקטנים דבל"ה ודאי ליכא איסורא על קטנים. ומלאתי ברש"ל בפסחים בר"פ האשה כ' דַברבריו מִיושב קוֹשִי׳ החו׳ שם שהקשו דאי דאורייחא אין נימנין. ה"כ מאכיל ליי לקטן איסור דאורייי לכחחילה ע"ש. אבל אין דבריו מבוארין שם . וברור דכיון למש"כ דכיון דאפי' אי הוה גדול שנלטווה במלות. מ"מ לפי מה שהוא עתה שאינו ראוי להמנות ליכח עליו חיסור שלח למנויו. וכיון דאפי' בגדול ליכח חיסורח דאו׳ גבי קטן ליכא דין חינוך ככ"ל ודוק:

מ"ן עבדים חייבים בהקפת הראש לכאורה ל"ע לפי"ז בב"ק פ"ח דבעי למילף ק"ו דעבד פסול לעדות מחשה ופריך מה לחשה שכן אינה במילה וע"ש בהו' דרקדקו דלא שייך מילה באשה ולמה לא פריך בפשי' מהקפת הראש דנשים מותרות. וגם לא הוה מלי למדחי בזה קטן יוכיח כדדחי במילה . שוב ראיתי שכבר נתעורר בזה קלת הגרע"ח בחידושיו למשניות סופ"ק דקדושין ע"ש: ובראה דבאמת הא תליא אי אמריכן דון מינה ומינה או אוקי באתרה. דבאמת למ"ד מינה ומינה א"כ כיון דחיוב

מלות בעבד ילפינן מג"ש דלה לה מאשה. א"כ כיון דנשים מוחרות בהקפה ה"נ עבדים. אבל למ"ד אוקי באחרה א"כ י"ל בפשי' דכיון דהא דנשים פטורות מלאו דהקפה משום דליתניהו בהשחתת זקן דוקן לא שייכא בנשים [ואפי' להך לישנא דסופ"ק דקידושין דהוא מקרא. מ"מ השתא דכתיב קרא ודאי אמריכן דהייכו דווקא בנשים לפי דלית להו זקן| אבל בעבדים דיש להם זקן כאיש אוקי באתרה וחייבים וע"ש בתוס'. וא"כ י"ל דהתם לא מלי פריך מהקפה דהא קאי אליבא דרבכן דר"י דמסחמא הוא ר"מ ומוכח ר"פ שבועת העדות דר"מ ודאי סבר דון מינה ומינה . ולדידי' ודאי גם עבד פטור מהקפה וליכא פרכא . אבל לדידן לדינא קיי"ל דאוקי באחרה כמבואר בהדיא ביבמות דע"ח גבי ממזרת לאחר עשרה דורות ה"נ קיי"ל דעבדים חייבין בהקפה ודוק: סימן קפב ס"א המעביר שער בית השחי וביה"ע כו' הב"י

כ' דדעת הרמב"ם והרי"ף והרא"ם דהוא מדרבנן

והנה מש"כ דדעת הרא"ש דהוא דרבנן לא ידעתי מנלי' דהרא"ש לא הביא כלל לישנא דר"י ובפרק מלות חלילה כ' בהדיא אהא דולא עשה רגליו דמפיבושת דהוה במספרים כעין חער דוה הוה גזירה דרבכן. ועדיין לא גזרו כימיו מ"ס. מוכח בהדיא דהא בתער ודאי הוה דהוריי'. וכן מוכח בהדיא בדברי התוס' דס"ל דהוא דאוריי' דכ' ביבמות דמ"ח להביא ראי' למש"כ הגאונים דבמגלח כל גופו מותר להטביר גס שער בית השחי וביה"ע דלא הוה תיקון אשה לנוי אלא אדרבה ניוול. וה"ר מדלא מלינו בשום דוכחא דגילוח מלורע דוחה לאו דלא ילבש גבר. ול"מ אלא לאו דהקפה. הרי בהדית דם"ל דהות לאו דתורייתת ועוד יתבתר דבריהם בסמוך. וגם הכ"י הכיא בעלמו דברי הסמ"ג דכתב בהדיא דהוא דאוריי'. וע' מש"כ בסמוך בשיטה הרמב"ס ול"ע: אפי' במספרים כעין תער כו' הנה לפי גירסא דידן ס"ל 🗀🛂 לרב דמספרים כעין תער שרי. ומ"מ י"ל דנכון פסק זה עפ"י דברי התו' שם דכ' אהא דהקשו אהא דפריך הש"ם אר"י דאמר התם דהמעביר שער ביה"ש ובה"ע לוקה מבריי' דתני' דהוא מדברי סופרים. והקשו דלימא דסבר כאידך בריי' (דאייתי אדרב) דלוקה ותי' שם דר"י אף במספרים אוסר דמשמע דפליג ארב [ולריך להגי׳ שם אחר מיבת אהדדי. א"כ ר"י] ופשוט דכוונתם דהאי סוגיא סברה דבריי' ל"ק אהדדי. דהכא במספרים ומשו"ה אינו אלא מדרבנן . וקמייתא דלוקה בתער . אבל אר"י דס"ל דאף במספרים לוקה קשיא. והש"ם מסיק מאי לוקה מדרבכן. וא"כ לפי"ז לר"י מדרבכן מיהו ודאי אסור אפי' במספרים ופליג ארב. והא רב ור"י קיי"ל כר"י. ומיהו קלה קשה לפי פירוש זה . דלס"ד הוה במספרים ג"כ דאוריי'. דא"כ תיקשה הא דמפיבושת וכמש"כ בשם הרא"ש והחו' הנ"ל בסמוך. ואפי' נדחוק בזה דאין ה"נ דהוה מלי למפרך ג"כ מהא דמפיבושת. אבל הא באיכא דאמרי דמסיק באמת דהוה דאוריי' ודאי א"א לומר דקאי במספרים דא"כ נשאר בקושי' מהא

דמפיבושת וח"כ ע"כ לא קאי ר"י אמספרים דרב. ואולם לפי שי׳

ש"ד בק"ח טומטום ואנדרוגיטם לא יגלחו ראשם כאיש. לפי הפשוט כוונתו דאסורים בהקפת הפיאות הראש והזקן כאיש . אבל זה כבר מפורש בסקפ"א ס"ח במחבר. והנראה דכוונחו למש"כ בס"ה דאשה אסורה לגלח כאיש. והוה"ד ודאי דאיש אסור לגלח כאשה אפי' בדבר אחר חוץ מאיסור הקפה. וכ' דטו"א לא יגלחו כאשה אלא כאיש וקרוב להגיה ולא יגלחו כאשה כתחילת הלשון ולא יתעטף כאשה ע"ש וכ"ה לשון המשנה בפ"ד דביכורים ומתעטף ומסתפר כאנשים [ובסיפא שם אינו עובר בבל תקיף כו' הכוונה אינו לוקה ואפשר להגיה באמת אינו לוקה ע"ש:

הלכות נדה

סימן קפנ ס"א בין באונס לשון הרמב"ם שראחה חי' ועוף כו' וחמדה וראחה דם. והנה הר"ן בחידושיו שופ"ב הקשה אהא דאמר החם האי דם חימוד הוא דמאי נ"מ הא דם חימוד ג"כ טמא כדמוכח מהא דתבטוה להנשא ונתפייסה לריכה ז"כ דמחמדא. וכדחק מאוד דדם חימוד גופיה באמת הוא טהור אלא דדרך החימוד להביא דם כדות ג"כ. והוא דוחק גדול דלכאורה משמעות הש"ס שם דדרך החימוד להביא דם נדות ולא דאיכא דם אחר. ולפי שי' הפו' גבי חבעוה להנשא דאי"ל הפסק טהרה. לפי דדם החימוד הוא מועט ע"ש. א"כ י"ל דה"כ אמר הכא דדם חימוד הוא ואי"ל הפסק טהרה. ולדברי הרמב"ס אלו דקרי לה מחמת אונם א"ש בפשי' דכל שהוא מחמת אונם אין קובע וסת כמבואר לקמן סי' קפ"ט ולענין זה אמר דדם חימוד הוא ודוק: משחרגים שיעקר ממקומו וילא טמאה אע"פ שלא ילא לחוד הנה לשון הטור משילא לבית החילון אע"פ של"י לחוץ. וכ"ה לשון המשנה כל הנשים מטמאים בביה"ח והמחבר השמיט לשון משיצא לביה"ח. ונראה דבכוונה שינה לשון הטור. דבב"י סקל"ו כ' בשי' הרמב"ם דתיכף בכלות המקור הוה ביה"ח וא"כ אין שום מקום מבדיל ביניהם אלא דחיכף כשילא מן המקור כבר הוא טמא ואי"ל לכחוב יותר. אבל שי' הטור שם דדוקא עד מקום שהשמש דש הוה ביה"ח. ומקמא הכי אכחי אינה נטמאת וא"כ ביליאת הדם מן המקור עדיין אינה נטמאת עד שיגיע למקום שהשמש דש שהוא ביה"ח כמבואר שם בב"י. ומשו"ה הולרך לכחוב משילא לבית החילון. והל"ח פ"ב ס"ה השיג על הב"י מהא דבלידה אמרי' בדמ"ב דהא דמטמא בפנים כבחוץ היינו חוץ לפרוזדור. ולא ידעתי למה לא הביא דברי החו' שם דכ' בזה שני שי' אי דם נדה הוה כלידה . והשיטה השניה ס"ל דלידה שאני ובנדה מטמא בפרוזדור ע"ש. וכ"ה משמעות הפו' כשי זו דבנדה ודאי טמא בפרוזדור. ומיהו משמעות כל הפו' דמקודם שהשמש דש אינו חשיב עדיין כילא דלא כהב"י. ומיהו לענין דינא הנה להחירה בחשמיש קודם שילא ודאי לא שייך דל"ג משעת וסחה. וכן לענין דינא דידן דקיי"ל דבנות ישראל החמירו על עלמן לישב ז"נ אפי' על טיפח דם כחרדל. הנה לחשוב דתיכף כשילא מהמקור כבר כלה יום הראיה. ואם הוא קודם הלילה לחשוב יום שלאחריה לנקי. ודאי ג"כ אין כ"מ בזה דהא בעי הפסק טהרה בבדיקה יפה דוקא. ולא סמכינן אהרגשה. וא"כ ע"כ אין לחשוב אלא מסוף היליאה. אלא דיש כ"מ לענין הא דקיי"ל לקמן סקל"ו דלריכה להמחין חמשה ימים מראייתה וחינה סופרתם לנקיים. משום חשש תשמיש ופליטה. א"כ בזה ודאי דנכון כמש"כ הב"ו דה"ו ודאי דתיכף שהרגישה עקירת הדם מהמקור

הח ודאי אסורה לבעלה כנ"ל. וא"כ בודאי יכולה למנוח החמשה ימים מאוחו זמן דעקירת הדם דחו ליכא חשם פליטה ודוק: ואפי׳ לא ראתה אלא טיפת דם כחרדל. החום׳ במגילה כ"ח כ' ע"ו ואע"פ דאמריכן בפרק יו"ד אפי' כעין החרדל שמא החם לענין נדה דאו' ולא לז' נקיים., בפשוט היה" נראה באור דבריהם לומר דחסר בלשונם (בט"ם) מסקנא דמתני' דקחני ואפי' בפחות מכן. וקושי׳ דהא התם אמרינן אפי׳ בפחות מכחרדל ולפי״ז כוונחם בתי' דלו"נ דוקח כחרדל ולח בפחות. חמנם זה דחוק. ובודתי קשה לחלק בין כחרדל לפחות. וגם לא משמע כן משמעות כל הפו'. ע"כ נראה לפרש דכוונתם דלמה הולרך כ"ו לפרש הא

דאפי׳ כחרדל. כיון דזה הוא מדין המשכה מדאורייתא. ותי׳ דהולרך לאשמעינן דאפי' לענין ז"נ הוה דינא הכי . ונראה דבאמת ים מקום לטעות בזה. דהר"ן בה"נ כ' תחי' לפרש הטעם של חומרא זו. משום דזימנין תראה יום אחד וביום השני תראה בסופו ביה"ם ויהי' ראיה מרובה שיש בה מן היום ומן הלילה והוה ג' ימים. ואח"כ דחה זה דא"כ אין לנו להחמיר בפחות משתי ראיות. ומסיק משום חשש איחלופי ברואית בשביעי לנקיים דודאי סותרת אפי׳ בטפה אחת". והנה באמת יש לתרך קושייתו על טעם הראשין די"ל דכיון דע"כ הולרכו להחמיר בשתי ראיות שהוא ג"כ אינו מן הדין שוב החמירו גם באחת כיון דאין טעם מן הדין לחלק ביניהם. והנה אם היינו אומרין כטעם הראשון. בודאי היה מקום לדון דדוקא בראיה מרובה דיש חשש טעות. אבל בטפה כחרדל דלא שייך למגזר אי"ל ז"כ. ומשו"ה הולרך לאשמועיכן ר"ז דאפי' כחרדל. והיינו משום דהטעם כמסקנת הר"ן משום גזירה דסותרת וחין לחלק בין מרובה ובין מועט ודוק:

ואין חילוק בין פנויה לנשואה הגר"א הראה מקור ע"ז מרי"פ א"נ ועל הנדה אע"פ שהן בהכרת והחם לענין קנם ע"כ איירי בפנויה ועדיין יש מקום לחלוק די"ל דחלוי בקידושין שתיכף שנתקדשה אפי' באירוסין חל עליה איסור נדה. ואח"כ כשנחגרשה חו לא פקע ודאי. וא"כ מחניתין דהחם הא חני אשת אחיו ומוקי לה בירושלמי הביאו התום' דהיינו בנתארסה ונחגרשה. וא"כ י"ל דה"נ נדה היינו בכה"ג אבל פנויה גמורה ליכא איסור לדה. אמנם גם ע"ז יש סוגיא מפורשת ביבמות סו"פ ד"א דפריך החם אהא דשנים שהוחלפו נשיהם כו' אם היו אחים משום א"א ואם אחיות משום אחות אשה כו' ופריך החם בשלמא כולהו משכחת לה איסור ב"א. אלא נדה המ"ל. ואי נימא דאיסור כדה ליכא קודם קידושין. ובשעת קידושין הוא דחל. א"כ כדה לעולם הוה ב"א עם איסורי קידושין. וע"כ דגם בפנויה יש איסור נדות וזה ראיה ברורה:

סימן קפד ס"ב פורם ממנה כל אומו היום ובב"י הביא דברי האו"ז שכ' דפורש כ"ד שעות וחמה עליו דהוא היפוך הש"ם ויש מקום קלת ליישב דבריו. דם"ל דכיון דם"ד מעיקרת עונה חחריתי. אלא דפריך מהא דא"ר הלכה כר"י. וא"כ י"ל דבמסקנא דפריך ותרתי למ"ל ומשני דלריכי דהא לטהרות והא לבעלה י"ל דא"כ באמח הדר נקטינן דלבעלה הוה עונה אחריתי. ולשון הש"ם דאמר דאי מהחם הו"א עונה אחריתי קמ"ל אוחה עונה. היינו דהו"א דגם לטהרוח הוה עונה אחריתי קמ"ל דלטהרות אותה עונה ע"ש. ומ"מ הוא דחוק בלשון הש"ם ול"ע: מ"ד סק"ג ול"ג להחמיר בחו"ג כו' וכ"ש שיש לו חשת טפי כשהולך לדרך פי' דבריו נראה דבהולך לדרך כמו דהאשה משחוקקת מסחמא גם האיש. ויש לגזור יוחר לאסור. ועוד י"ל דבהולך לדרך דים מקילין באמת גם בחשמים. ודתי יש לגזור יותר דילמא אתי לאקולי. ובח"ד כ' להגי' לשון הט"ז כיון שמותר כשהולך בדרך ומפרש דכ"ש קאי אהא שהוכיר מקודם בשם הרת"ש שיש להחמיר באבילות וכ"ש הכא דאיכא קולא לפעמים כשהולך לדרך שיש מקילין בזה. ומשו"ה לריך להחמיר בזה כאן לעולם. וסברתו לדמות למה שאמרו שם בש"ם כחובות דהחמירו שם באבילות טפי משום דהקילו להכנים את המת לחדר. וו"א דשם לא החמירו אלא באוחה אבילות שהקילו בה כדאיחא שם בהדית בש"ם מי קמדמית אכילות דהכת לדעלמת אכילות דהכת אקילו ביה רבגן 'ע"ש:

"ל אי"ל לפרוש אלא עונה הראשונה בט"ז הביא לחלק מהא דס"ה דלריך לפרוש המשכח הראיה דהתם זמן מועט אלא שנתקשה מנ"ל זה וכן נתקשה בזה במע"מ מו"פ האשה. ול"י מה ראו ע"ו כיון דשני הדינין הם מוכרחים מהש"ם הא דס"ה מר"י דמיקל ואפ"ה חיים לזמן וסת. והך דהכא מסופ"ק דאיתא דנדה חי"ל בדיקה וע"ב לריך לחלק כן. ובחמת יש סברח גדולה בזה דוסת הרגיל לרוב נשים חשיב הכל עיקר רחיה. אבל יותר מהרגיל הוא חוספות דמים ואינו אלא מפילה וכשנסחלק העיקר נסחלק הטפל והוא חילוק ברור ופשוט. והאחרונים נחקשו בזה דלקמן

<mark>סקפ"ט מבואר</mark> בטור דהסכימו הפו" דבזה"ז דאינן בקיאות לא מחלקינן כלל בין זמן לזמן. ולעולם קובע וסת אפי' בחוך ימי נדות ע"ש. ולכאורה נראה משמעות הפו' בזה דוה אינו אלא דכשיארע דאח"כ לא מתחיל מהראשון אלא מהב' מו חושבת אותו כוסת לחוש לו ליום זה גם לוסת השני שאחריו . ואע"ג דגם מדינא ע"כ חוששת לו כדין שינתה פ"א. מ"מ מדינא לא הוה אלא כאינה קבוע אבל בזה"ז חושבת כקבוע להחמיר. אבל כ"ז שלא שינתה אינה חוששת אלא לראשון. דעפ"י הרוב אינו אלא המשכת זמן נדתה וכל שנסתלק הראשון נסתלקו כולם ודוק: סקי"א כ' מעם להחמיר בחשמיש לענין הי' במחבא דחיישינן שמא ילא הפחד מלבה. ול"י למה לא הביא מהא דר"פ כה"י דבבעתותא לא חיישינן להרהורא [והיינו בעתותא דקרי ליה הש"ם פחרא בשילהי מכילחא] וכן בריש מגילה גבי רחב הזונה ע"ש. וא"כ ודאי כדחזיכן דאיכא הרהורא ע"כ דכבר ליכא פחדא וחזר הוסת למקומו. והנה התוי"ט כ' דהרמב"ס בפי' המשנה כ' דאין הלכה כר"מ ומפרש דקאי אהא דמחבא. וכן היה נראה לכאורה דלא הביא הא דמחבא בחיבורו. אבל באמת הרי בהדיא פריך מינה סתמא דהש"ס בשילהי מכילתא גבי כל הנשים מחות נדות דפחדא למית. וע"כ דהיא **הלכה**. והא דכ' הרמב"ם אין הלכה כר"מ נראה פשוט דקאי אהא דסבר ר"מ וסתות דאור' וכן פסק בחיבורו בפ"ד ובפ"ח ונס המגיה בפ"ח כ' דבפירושו לא פסק כן ולענ"ד ל"ד] והא דלא הביא הך דמחבא הוא פשוט ג"כ כיון דלא אמרה ר"מ אלא לטנין לטהר בדיטבד לפ"מ דסבר ר"מ דהוא דאוריי'. וכיון דהרמב"ם פסק וסתות דרבנן הרי לא הולרך להביאו לענין זה ולענין לכתחילה אם יסבור כהטור דלכתחילה לריך בדיקה פשוט דאין לריך להביאו. ובל"ה ג"כ הא אין דרכו של הרמב"ם להביא מה שלא נאמור בש"ם בהדיא ודוק: שבר הוסת ולא בדקה טהורה. כ' כן עפ"י דברי הר"ן 🔼"ם בשבועות שהאריך בשי' הרי"ף והרמב"ם מדלא הביאו הא דר"י דמחשב ימי וסתה (שהביא המחבר בסי"א) ש"מ דס"ל כ' בתחילה דהכא דבא מן הדרך הקילו דכיון שתבעה אין לך

דרבר"ה דס"ל וסד"ר מותר תיכף לאחר הוסת. ור"י דס"ל דדווקא לאחר ששהחה כדי לטבול ס"ל וסדא"ו ולא קיי"ל כן. ואט"ג דמשמע בפלוגתא דוסתות ראפי' למ"ד דרבנן לריכה בדיקה. בדיקה גדולה מזו וכעין דאמריכן לענין עסוקה בטהרות וכן כ' בחידושיו. אלא דאח"כ קשיא לי' מישינה דמשמע בסוגיא דעסוקה בטהרות דבישינה ודאי לא שייך שיהי' כבדיקה. ע"כ חזר מזה וכ' דשי' דבאמת ס"ל דלמ"ד דרבנן אי"ל אפי' שום בדיקה והא דאמר בש"ס בדקה ומלאה טהורה היינו לרבותא דלמ"ד דאו' ל"מ ע"ש. ולולי ד"ק לע"ג דהרי הרמב"ס לדינא כ' ג"כ בפ"ח ברקה ומלאה טהורה ומשמע בהדיא הא בלא בדיקה לא. ולכאורה יותר נראה כמש"כ תחילה וכ"כ בחידושיו דהקילו לגבי הבעל בתביעה ומה שהקשה מישינה י"ל דבאמת בישינה הקילו וכמו שהקילו בישינה גבי" עסוקה בטהרות. וכלשון שפירש"י שם דבישינה הקילו משום לערא דידה. והרי גם כאן מלינו שהקילו ברואה מחמת מכה אף בלא בדיקה משום דלא אפשר כמש"כ הרשב"א. וה"ג י"ל דהקילו בישינה. ומיהו מש"כ דהקולא משום בא מן הדרך. ל"ע דהרי בהדיא פריך בש"ם למ"ל למיתני הבאין מן הדרך ע"ם. וע"כ דחין כחן שום קולח לבח מן הדרך. אלח דלעולם לח החמירו בוסתות גבי הבעל יותר. אבל היא עלמה וראי מודו ג"כ דלריכה בדיקה ועכ"פ המחבר שהביא שי' הרמב"ם כאן לענין האשה עלמה ובסי"א גבי הבעל לא הביאו כלל. ונראה שהוא לפי שסמך אדהכא יותר טוב הי' להביאו במקומו ול"ע:

לים וי"א שאסורה עד שתבדוק. ושי' המרדכי הובא בש"ך דדווקא בדקה בשיטור וסת. וטעמו דמפרש הא דאמר הש"ס דכו"ע וסתות דאו' כאן שבדקה כשיעור וסת. לאו דאו' ממש. אלא דהחמירו כעין דאורייתא וגם לדידן דקיי"ל דרבנן החמירו כן דדווקא בשיעור וסת ע"ש. ול־אורה קשה מסוגי' דדף ע' דמיבעיא ליה למ"ד וסתות דאורייתא אי לריכה מעוברת בדיקה. ופשיע מהא למ"ד וסתות דאוריים הא ל"ה עמאה אלמא וסתות דאוריי

ואפ"ה דמי' מסולקין כו' ולשי' הא אכתי איכא למיבעיא למ"ד דאורייתא ממש. דמהתם ליכא לאוכותי אלא דכעין דאורייתא ואפ"ה לשי' בעי בדיקה בכשיעור וסת דווקא. ומשום הכי עמאה כשלא בדקה בשיעור וסת. ולמ"ד דאורייתא ממש אכתי מיבעיא אי מהני דמיה מסולקין. ומיהו לפמש"כ שם החום' לתרך מה שהקשו שם בהוכחת הש"ם דאיירי למ"ד דאוריי' ע"ש. ותי' דחרדה מסלקת הדמים משמע הדמים הידועים. א"כ י"ל דהמשמעות היינו דהוה דאו' ממש וא"ש. אבל מ"מ לכאו' הוא נביאות לפרש בש"ם כעין דאורייתא. ואולי דאדרבה משם הוא דילא לו זה. וס"ל כתח' השני שם דסמיך ארישא דחתם וערש"א. ולכאורה א"כ למ"ל כלל הך דיוקא דסיפא טעמא דאיכא חרדה. ומזה הוכיח דמרישא י"ל כעין דאורייתא. ומשו"ה דייק הש"ם מלשון שחרדה מסלקת הדמים. ומ"ל להש"ם דאתי לאשמועינן דבלא חרדה הוה דמוכית ממש ודוק:

שם אם יש לה וסת קבוע היינו דבאינו קבוע גם לדיעה זו מהורה בלא בדיקה. וכ"כ הראב"ד והרשב"א. וכן הוא לשין רש"י בסופ"ד ד"ה מיקבע לא קבעה כו' דבחד זימנא עקר לה וישבה ולא בדקה עהורה ע"ש. ולשון הראב"ד בבעה"נ שם דלא בדקה ולא ראתה הותרה היא והותר היום ונעקר לגמרי ואפי' ראתה בו ב' פעמים ומשמע דאפי' תראה אח"כ עוד פ"ג אינו מלטרף. ודלא כהח"ד שכ' להיפוך מסברת עלמו ואולי אינו מלטרף. ודלא כהח"ד שכ' להיפוך מסברת עלמו ואולי אינו מלטרף. ודלא כהח"ד שכ' להיפוך מסברת שלמו

רצ"ש עוד בח"ד שנסתפק רבדקה בעד ואבדתו די"ל דהא דמטהרין היינו לפי שלא הרגישה. אבל בה"ג דאיכא למימר דהרגישה וסברה הרגשת עד. אפשר דאסורה והחמיר בזה ע"ש. והנה לכאורה נראה דלפי שי' אפילו בדקה עכשיו ומלאה טהורה ל"מ כיון דאנו מסתפקין שראתה אז מאי מהני בדיקה דעכשיו כיון שכבר נתקנח בהעד והעד אינו לפנינו. אמנס ל"י למה החמיר בזה דהרי מפורש בש"ם דלמ"ד וסחות דרבנן טהורה גם ברואה דם מכתה אפי' בשעת וסתה. הרי בהריא דאפילו ברואה דם גמור בהרגשה חלינן במכה מספק. וגם יש להביא ראי' מדברי הטור לקמן סקל"ו דמשמע בהדיא דגם בשוטה ושנטרפה דעתה הוקבע להן ושת וה"ה ככל הכשים לענין דין הוסתות אף דליכא סברא דלא ארגשה ע"ש. מיהו יש לדון בזה מט"א לדידן דקיי"ל דאין אנו מטהרין וסת קבוע בלא בדיקה. י"ל דבכה"ג מו הוה כלא בדקה. ובמכה דלעיל באמת הקשה הרשב"א היכי מקילין הא לריך בדיקה ותי' דהקילו שם בלא בדיקה דאל"כ תהא שמאה תמיד. וא"כ י"ל דהכא בפ"א לא ניקיל בלא בדיקה. ומיהו לשיטת הרי"ף והרמב"ם דטהורה אפי' בלא בדיקה וכן לדידן בוסת שאינו קבוע דעבר הוסת מהורה בלא בדיקה. ודאי יש להקל. ועוד אפשר כיון דכבר בררנו ע"כ דאין ההיתר משום סברא דלא הרגישה דלא כהח"ד. א"כ מה שאבד העד אינו מגרע כלל. וי"ל דגם לדידן אפי' בוסת קבוע ג"כ מהני אם בודקת עכשיו ומלאה טהורה וכמו בלא בדקה כה"י דסגי בבדיקה דעכשיו. ה"נ בדקה ונאבד וסגי בדיקה דעכשיו. ומיהו כ"ז לשי' הרשב"א שהבאנו דס"ל להתיר שם אפי' בסתם כיון שיש לה מכה. הרי דמקילין בספק. אבל התום' שם כתבו לפרש הא דרואה דם מכה דהיינו דמרגשת עכשיו. דהדם יולא מהמכה. דאל"ה וכי לא תטמא לעולם. ואפ"ה למ"ד ודא"ו שמאה דחיישינן שמאילא גם דם נדות עם דם המכה ע"ש. וא"כ י"ל דאין ראיה משם דשפיר י"ל דבספק הרגשה לא מקילינן אפי׳ למ"ד דוסחות דרבנן והא דמקילינן ברואה דם מכה י"ל דהוא כמו דאמרינן גבי אשה שעשתה לרכי׳ וראתה דם דר"י מטהר משום דאין דרך דם גדה לבא עם מ"ר. וה"נ י"ל בזה דאין דרך דם נדה לבא עם דם המכה. ומשום הך טעמא מקילינן בזה למ"ד וסד"ר אף דהוה ספק הרגשה. ואפ"ה למ"ד דאו' לא מקיליכן משום האי טעמא כיון דיש סברא דאורייתא לטמא. אבל בל"ה י"ל דבספק הרגשה לא מקיליכן אפילו למ"ד וסד"ר. ומיהו הרי שי' הרשב"א בודאי למחר אפי' בספק הרגשה גמור והחום' לא מלינו שחלקו על סברא זו אלא משום סברא דאל"כ לא מטמא לעולם ול"ע:

בו"ב היה לה וסח לימים ולקפילות כו' אבל חוששת לטו"ב לל"י. לשון הרשב"ח בב"י. ומחשב שיעור שתוכל לטבול חחר ע"ב. ולכחורה ל"ע דבשיעור שתוכל לטבול חחר הוסח ליסגי דהשתא יתלה לקולא בוד"ר דחזיא מעיקרא בוסתה דקפין וחואי וכבר טבלה . ואפשר דא"כ הוה תרי ספיקא דסתרי אהדדי דמעיקרא הקלנו משום ספק דלא חזאי והשתא ניקל דלמא חזיא. ואפי' בס"ם שסותרין בספק אחד כ' התו' בדכ"ז דהולכין בשניהם להחמיר והא דהקל הש"ם בתחילה מספק דלמא לא חזיא נראה משום דיש טעם לילך אחר העו"ב משום דהוה וסת לרוב הנשים וכמש"כ הר"ן במגילה גבי ספק מוקפין דמן הדין הוה בשניהם סד"ר ולקולא אלא דא"כ יבטל מהן מלות מגילה לגמרי. ע"כ מן הדין לקרות בי"ד דהוא זמן קריאה לרוב העולם (והא דקרי בטבריא בתרוויי' אינו אלא לחומרא) ע"ש. וה"נ נקטינן העונה של רוב נשים. זה נראה בסברת הרשב"א. אבל הר"ן בה"נ הביא בשם הרמב"ן לפרש הא דאר"י דבעלה מחשב ימי וסתה ובא עלי'. דלמ"ד וסתות דרבנן מיקל בבא מן הדרך אחר הוסת לגמרי ושריא תיכף אחר וסתה . דדילמא לא חזיא. והא דבעי ר"י מחשב הוא מילתא אחריתי משום דודאי דאע"ג דאינו חושש לוסת ע"כ הוא חושש לעו"ב דוכי לעולם לא תראה. ואהא אר"י דעכשיו לאחר עו"ב אם כבר שהה מז שעת הוסת זמן שחוכל לטבול אע"ג דמן העונה בינונית עדיין אין שהות לטבול מקיליכן בזה טכשיו דילמא חזיא בוסחה וכבר טבלה. הרי דמיקל בשניהם אע"ג דסתרי ול"ע. ועל"פ באותו אדם גופי' שהקיל בחחלה דילמא לא חזיא. ודאי דזה גופי' אינו רשאי להקל שנית דילמא חואי ופשום:

סימן קפה ס"ג אמרה טמאה אני ואח"כ אמרה טהורה א"נ עח"ד שנסתפק אם עבר אח"ב ימים שחוכל לספור ולטבול ומכחשת דבריה הראשונים שלא היתה כלל נדה אם נאמנת עכשיו במגו להכחים דבריה הראשונים. והוא מפורש בש"מ ב"ב בי"נ דקכ"ז בשם הרשב"א גבי הא דאר"י דעבדי וחזר ואמר בני נאמן ופריך מבריי' דאי"נ ומשני דהתם בקרי ליה עבדא מלר מאה. והקשה שם הרשב"א דאפי' בכה"ג ליהימן משום מגו דאי בעי יהיב ליה במתנה. וכ' דדוחק לומר דדוקא בנכסים שנפלו כשהוא גוסס .. [ובאמה לפי מש"כ הרשב"ם בדף קל"ד ע"ב דהא דנאמן לומר בני היינו משום מנו ע"ש. א"כ האי דאר"י נאמן היינו דוקא בנכסים דהפתא. וע"כ דאפי' בכה"ג אמרינן במלר מאה דל"מ דאי ל"ה לא פריך מידי אר"י וע"כ דאפי' במקום מגו ל"מ ותי' דאפי' במגו אי"ל לסתור דבריו הראשונים אם לא באמתלא ע"ם. וה"ל מוכח ברים ב"ב גבי אין לך בידי לא היה דברים מעולם כו' דאע"ג דאם היה אומר פרעתי הוה נאמן. כשמכחים דבריו הראשונים ואמר להד"מ אי"ג להכחיש דבריו הראשונים. ואט"ג דמוכח בב"ק ק"ח דאם משנה מנגנב לאבד נאמן בלא שבועה במנו דהיה עומד בדבריו הראשונים. התם מפטור לפטור יכול לשנות וכ"ה בחו"ת ס"פ אבל מחיוב לפטור אינו יכול לשנות אפי

במגו וז"ב: שב אבל אם רואה לובשת בגדי נדות כו' אע"פ שנתנה אמחלא אי"כ. עמ"ז בשם הרב דבאמחלא שלא היה אפשר לה בל"ה גם בכחן נחמגת. והפלתי הקשה ע"ו דח"כ למה לוקה הח הוה ה"ם דילמא אית לה אמתלא טובה כה"ג. והנה החו' ביבמות ד"פ גבי נעשה סרים למפרע כ' דלא הוה ה"ס כיון דעכשיו מתברר שלא היה ספק כלל ול"ד להכה את זה וחזר והכה את זה דהשתא כמי אינו נודע מי אביו וכן בנוחר ושבועה שאוכל ככר זה היום ל"ל לפי' דהחם נמי אינו נודע רגע שעבר. אבל בכה"ג שעכשיו מתברר שלא היה ספק כלל לא הוה ה"ם. וא"כ א"ש הכא דהא השתא, מתברר שהיתה נדה ולא היה ספק. אמנם אין -בריהם מוסכמין כזה דהחום' בחולין ט' גבי הא דדחי דברולח אפשר דבדקינן לי' דלאו טריפה הוא. כ' דל"ל דם"ל דה"ם שמה התראה הרי דאפי שם דעכשיו מתברר שלא היה ספק ס"ל דחשיב ה"ס וכן בנדה מ"ו גבי מופלא סמוך לאיש דס"ל לר"י דלקי הקשו דהוה ה"ם אע"ג שעכשיו נתברר שהביא שערות והוה סמוך לאיש וע"כ דלא ס"ל האי סברא ולשי' שפיר הקשה אמנם בנדה שם כ'

לחרץ קושי' הכ"ל דאולינן בחר רוב דרוב קטנים מביאין בומנן ולא הוה ה"ם וא"כ גם לפ"ד שם א"ש נמי הכא דודאי דרובא דנשי דלבושין בגדי נדוח הן נדוח באמח ולא משום אמחלא ומשו"ה לא הוה ה"ם. ובזה הרווחנו לישב קושי' הרב שהובא בט"ז דלמה אמרו בלשון בעלה לוקה עלי'. ולא אמרו היא לוקה. דהנה זה ודאי דכל היכי דהמותרה בעלמו יודע שעובר אע"פ שהמתרין אינן יודעין לא הוה ה"ם. וכ"כ הש"מ ב"ק גבי שנים אומרים קידש ושנים אומרים בעל דאע"ג דעידי הבעילה לא היו יודעין מהקידושין לא הוה ה"ם כיון דהם עלמן יודעין. וכ"כ החום' בפסחים ם"ג גבי השוחם את הפסח על החמץ ולא היה עמו בעורה. דקרי לי הש"ם ה"ם דע"כ אינו משום דהמתרים אינן יודעין דמה לנו בזה כ"ון דהוא יודע. וא"כ הכא על האשה שהיא יודעת שהיא נדה לא שייך כלל ה"ם. אבל עליו הוה ם"ד כקושי' הפלחי זיהוה ה"ם וקמ"ל דלא הוה ה"ם והיינו משום דרובא לא הוה משום אמחלא ווכון:

לרנו דהתו' בפסחים כ' במסקנת דבריהם דמשו"ה הוה ה"ם משום דיוכל להכחשמו דהי' שוגג. ודבריהם אינן מובנין לכאורה דאכתי מאי ה"ם שיכא שם אם מכחש פשיטא דלכו"ע אינו לוקה כיון דאין אנו יודעין דשמא הוא באמת שוגג. ואם מודה דהיה מויד. א"כ אכתי מאי ה"ם הוא דמה לנו שאנו לא היינו יודעין כיון דהוא ידע. וגם בעיקר הדבר ל"ע אם נאמן כלל לומר שהיה מויד כיון דאין אדם משים עלמו רשע עכ"כ דל"ד נקטו שוגג אלא שהיה ספק לנו וגם לו אם יש לו חמן. [ובזה ודאי נאמן כיון דהאמת הוא שיש לו מסתמא היה ראוי להסתפק ובגוונא דלי"ל שוגג והשמא נחברר שיש לו וכדברי החו' בחולין ובנדה הנ"ל דאע"ג דעכשיו נתגלה דלא היה ספק. מ"מ כיון דבשעת מעשה הוה ספק הוה ה"ם הולא כתו' יבמות הנ"ל ודוק:

ה"ד א"ל נפמאתי ופירש מיד כו' ובהגה האשה אי"ל כפרה. הקשו ע"ז משבועות י"ח דמוקמי הא דנמלא על שלה חייבים בקרבן אפרישה וחני חייבין הרי דגם האשה חייבת. וגם לא מלאו שום מקור ע"ז. אבל הרין מפורש בדברי הרמב"ם פ"א מא"ב אונס פטור מכלום ומן הקרבן כו' והאשה שתחילתה באונס אפי׳ סופה ברלון פטורה מכלום כו' הרי מבואר דפטרה גם מן הקרבן וכ"ש כאן בתחילתה בהיתר וו"ב. ועי' הה"מ דילא לו מסוגי' דכתובות כ"א דמותרת בזה לבעלה. ואע"ג דבאמת אין לדמות דין קרבן לדין אסור לבעל. דהא גבי הוחלפו נשיהם בסופד"א מפורש במתני' דמותרות לבעליהן וחייבין בקרבן ע"ש . נראה דסברת הרמב"ם דכיון דעושה מדעת ואפ"ה מותרת לבעלה הוה"ד. דפטורה מן הקרבן. וכ"ז באשה אבל באיש הא קיי"ל דאין קישוי אלא לדעת והסכימו כל המפרשים דבוה שהדביקוהו ע"כ בערוה כיון שמתקשה מדעתו חייב מיתה. הרי דל"מ באיש ילר אלבשי" ומשו"ה החיש חייב כאן. וקלת חימא בחו' שבועות שם שכ' אהא דאמר ההם בת"ח וסמוך לוסח. אכניסה חייב דשוגג. ואפרישה פטור דמזיד. וכ' דמ"מ לא מיקרי לא שב מידיעתו דילר אלבשי ולכאורה כיון דהוא חייב ע"ז מיתה ובודאי מיקרי רשע היכי מיקרי שב ת מידיעתו . ואולי דמ"מ אינו עושה מרלון ושפיר הוה שב מידיעתו ול"ע ועכ"פ יש לחרץ קושי' מהא דחייבים הנ"ל דא"כ זה לא הוה אלא לדידן דקיי"ל כרבא שם בכחובות. ובאמת איהו לשי' מוקי בשבועות שם בסמוך לוסתה ואכניסה. ואמוראי דפליגי ומוקי אפרי'. י"ל דס"ל כאבוה דשמואל בכתובות שם דלא ס"ל האי סברא. ואוסר אפי' בכל אונס שמא סופה ברלון. וע"ש בחו' דהוא מדאורייהא לדידי' ושפיר חייבת ודוק:

לדיר ושפיר חייבת ודוק:

למנין אשה שנחשדת על גדות אינה נאמנת על הטבילה
במקום טורח. ולפי מנהגינו שאשה טומדת ע"ג בשעת
טבילה כמבואר בסקל"ת ס"מ. אם לא נחשדה אלא לתיאבון. אם
תאמר להבעל שם האשה שעמדה ע"ג א"כ הוה כפלוני מומחה
שחט לי דנאמן מומר לחיאבון לעיל ס"ד ועי' מש"כ בזה בסקי"ע:
סיכון קפן ס"ד אין לה וסת קבוע לריכין לבדוק שלשה פעמים
הראשונים. זה שי' הרי"ף שהסכימו עליו רוב
הראשונים אחריו. ובב"י ואחרונים לא נתבאר שי' והוא מבואר היטב

כדכרי

בדברי המלחמות שם שמה שכ' ג"פ דקדק מלשון עווחוה ותקנוה דנקט רחב"ח שם. ובפירוש הסוגי' שם דפריך והח"ש כל לבעלה לא לריך בדיקה ה"ק דעכ"פ שמעינן דמותרת לבעלה ופשי' דהלכה כרחב"א. ובזה מיושב מה שהקשה עליו הרא"ש בזה ע"ש. ומה שהקשה עליו הרא"ש מאי מהני חזקה שלא ראמה. כבר הביא הב"י דברי הר"ן שישב זה. ומה שהקשה עוד דלא הזכיר הבדיקה שלפני תשמיש שזה עיקר ההיתר. עב"י שנדחק ליישב זה. ובאמת גם זה מיושב בדברי הר"ן דקושי' זו אינו אלא לפי שי' הרא"ש דהבין בשי' הרי"ף לרחב"ח דכיון דחין לה וסת חיישיכן כל רגע שראתה . וכי היכי דחייש ר"מ דילמא תראה בשעת ביאה ה"נ יש לחוש דלמא חזיא מעיקרא ועיקר ההיתר הבדיקה. אבל לפי מש"כ הר"ן דעיקר החשש שמח יגרום לה מעשה החשמיש. משום דחזיק שראיותי": תלוין במקרי גופה . א"כ י"ל דלפני תשמיש ל"ח כלל. וה"ה ככל הנשים ולק"מ. ופירוש שני עדים היינו כעין הא דדרך ב"י להיות משמשות בשני עדים. דמפרש המשנה גופה אחד לו ואחד לה. ומיהו גם פי' הרא"ש בזה שכ"כ המחבר דהיינו לפני תשמיש ולאחר תשמיש מלינו כן ג"כ בש"ם ד"ה על בעדים דהחם : דאמר שתי בדיקות תקינו רבנן חד לפני תשמיש כו' ע"ש

'שב ולהרמב"ם והרא"ש לריכה לעולם בדיקה הוא שי' הר"ח שפי הש"ם דבאינה עסוקה בטהרות. ופליגי ופסק להחמיר ורש"י הקשה ע"ו דהא ר"י גופיה אמר ג"כ דבאינה עסוקה אי"ל בדיקה והר"ן כ' דבר"י גופי' פליגי חמורחי וזה קשה דח"כ הו"ל להש"ם טפי לאחויי דר"י גופיה. ועוד כיון דר"א אמר דאי"ל ובדר"י פליגי אמוראי ודאי דאית לן למפסט כר"א דאי"ל בדיקה כדרך הפו׳ בכ"מ. ובאמת גם לרש"י לפ"מ שמפרש שנויא דהש"ם דבעסוקה מה שיישב לדידיה דהא דאר"י גופי' ג"כ לעיל דעסוקה לריכה התם לא אמר אלא בפירושא דמתני' ולא להלכה לכאורה עדיין אינו מיושב חדא דהא ליכא מאן רפליג בהא ובודאי דהיא הלכה ועוד דודאי עיקר מימרא דהלכה כרחב"א אתי לאשמועיכן לאפוקי מדר"מ דאסר לה לגמרי וכ"כ הר"ן וזה בודאי לענ"ד ידעיכן גם מדר"י גופא דכיון דבאינה עסוקה בטהרות אפי' אין לה וסת אי"ל בדיקה פשי' דבשביל שעסוקה בטהרות לא נאסרנה על בעלה. וא"כ מאי קמ"ל דהלכה כרחב"א ואי הא דבעסוקה לריכה בדיקה. זה פשי׳ לכו"ע ואפי' ביש לה וסת. ואי דבאין לה וסת אפי' ישינה כדלעיל זה אין ללמוד מרחב"א דהא איהו החירא אחי לאשמועיכן וליכא למידה מיניה אפי' ישינה ע"ש בתו'. ע"כ נראה בשי' ר"ח דבאמת מדר"י גופי' לא קשיא כלל והיינו משום דם"ל דסוגי' דר"י קמייתא אהא דאמר ר"י דאינה: עסוקה אי"ל בדיקה ומוקי לה אפי' באין לה וסת לא קאי. דהא דמוכח הכי משום דאי ל"ה מחני' היא דכל הנשים בחוקת טהרה לבעליהן ום"ל להסוגיא שם דע"כ היינו באינה עסוקה דאי ל"ה ודאי לריכה בדיקה. וע"כ דממחני׳ ל"י אלא ביש לה וסת ור"י אשמועינן אפילו באין לה וסת. כ"ז הסוגיא נסתרה לפ"מ דמסיק הש"ם בסוף הסוגיא שם אבריי' דהחמרין כו' דאפי' בעסוקה וכיון שתבעה אין לך בדיקה גדולה מזו. א"כ מתכי' כמי י"ל אפי' בעסוקה והא דמוחרת היינו ע"י חביעה אבל היא עלמה שפיר לריכם בדיקה ולא הוה ידעינן כלל לחלק דבאינה עסוקה אין לריך בדיקה [ואע"ג דלפמש"כ התו' שם זה לא שייך אלא בבא מן הדרך דווקת. מ"מ רש"י כ' בהדית דגם הת דשמותל היינו תביעה הרי דלא מחלק בזה] ושפיר הו"א דהיא עלמה לריכה בדיקה אפילו אינה עסוקה . ואשמועיק ר"י דבאינה עסוקה בטהרות גם היא עלמה אי"ל בדיקה. ולעולם הכל דווקא ביש לה וסת ולא איירי ר"י התם כלל באין לה וסת. אלא ס"ל לר"י באמח דהלכה כרחב"א דאין לה וסת אפי׳ לבעלה לריכה בדיקה ואפי׳ באינה עסוקה בטהרות ולק"מ דר"י אדר"י ולא פריך הש"ם אלא מדר"א ומסיק דפליגי ומיהו ודאי פסקיכן כר"י כגד ר"א דקיי"ל דר"י דייק טפי במילי דשמואל כדאמריכן דאפי׳ ספיקא דגברי גרים וכ"כ הפו׳ בכ"ד. ועוד דודחי דפשטא דמילתא דרחב"א היינו לבעלה וכמש"כ הר"ן ומלריך בדיקה. והא דר"א פליג ע"כ לריך לדחוקי משום דמתני' דכל הנשים משמע לי' אפי' באין לה וסת. ונראה לן להר"ח דלא אלים הך דיוקא כו"ה ובמשמעות סוגיא קמייתא דמתני הו"א

דיש לה וסת ע"ש: והנה התו' כ' שם אהא דחדא מכלל חברתה אתמר (בשנויא דסוגיא קמייתא דר"י) דפירשב"ס דר"י מכלל דר"א והקשו עליו דהתם לא אמר שמואל כלל באינה עסוקה אלא דמשנויא דר"א דייקינן מדלא משני דאין לה וסת אפי' לבעלה. ע"כ פירשו החום' להיפוך דמשו"ה לא שני ר"א הכי משום הא דר"י. והנה לפ"ד הנ"ל דבדר"י מסקינן דדווקא ביש לה וסת ע"כ זה נסתר. אבל לפ"ד בשי' ר"ח אדרבה דברי הרשב"ם נכונים דבמילתא דשמואל גופה ע"כ מוכח דודאי דווקא בעסוקה דהא שי' ר"ח דרחב"א קאי לבעלה ובודאי דכן הוא פשטות הדברים ואי מימרא דאמר ר"א משמיה דשמואל דאין לה וסת לריכה בדיקה היינו ג"כ אפי׳ אינה עסוקה ולבעלה וכרחב״א א״כ הול״ל הלכה כרחב״א. וגטובי גנבי למה לך. וכדפריך הש"ם ביכמות ר"פ החשה רבה ובכ"ד אלא ע"כ דרחב"א קאי לבעלה ואפי׳ אינה עסוקה ודשמואל הוכרח לומר דווקא בעסוקה וכפירשב"ם דהך דר"א עיקר . וכ"ז לר"א דאמר שמעתא באפי נפשי [ובסוגיא קמייתא הוה הכי גם בדר"י]. אבל לפי המסקנא וסוגי' דר"י דהכא דאמר באמת הלכה כרחב"א. א"כ ודאי קאי אפי' באינה עסוקה ולבעלה כרחב"א וכשיטת כ"ח ודוק:

בהגה ואי"ל לבדוק את העד אחר כל תשמיש כו' אבד העד כו' הכל מפלוגתא דב"ש וב"ה בסוגי' שם וכפי' התו' שם. והאחרונים פקפקו בזה דאפשר דדווקא התם דהוא רק משום שהרות כדמפרש בסוגי' הוא דהקילו דאי"ל לבדוק את העדים. אבל הכא לשי' ר"ח דבאין לה וסת גם לבעלה לחוד אסור אפשר דלריך דווקא בדיקת העדים ממש. ולענ"ד גם לפר"ח מ"מ משמעות הסוגי' אהא דהלכה כרחב"א דאמרינן אי בעסוקה ואי בשאינה שסוקה. משמע בהדיא דגם בדיקה דרחב"א הוה כגוונא דבדיקה עסוקה. משמע בהדיא דגם בדיקה דרחב"א הוה כגוונא דבדיקה דמהרות ולא חמיר מינה ודוק:

ידה כו' כן הולית בב"י מדברי הפו' דבשיעור זה כיון דחייב ח"מ שהות בספק כרת יש לחסור. ובח"ד הקשה דהת כיון דחייב ח"ת שהות בספק כרת יש לחסור. ובח"ד הקשה דהת כל עיקר מה שתנו תוסרין תותה מבותר מכל הפו' דתינו תלת דרבנן כדין וסתות ות"כ זה הוה ספק דרבנן ולקולת ע"ש ולענ"ד פשוט דלת שייך כתן סד"ר דהת הספק בשל תורה וכשהית רותית חתר החשמיש ה"ה נשתרים בספק כרת שהות תסור מן החורה וחייבין עלי ח"ת. ותם הי יודע בתחילה בודתי דלתחר משמיש תרתה בכדי שיעור זה וישתר בספק כרת. ודתי דתסור מדתוריי להבית עלמו לידי ספק תיסור תורה. ות"כ בזה נמי דתיתחוקה בוסת ורבנן חשבו זה לודתי תרתה. ודתי דיש לחסור מדרבנן כדי שלת תכת לספק תיסור תורה כמו לודתי תיסור וכ"כ בהדית הב"י בשם הסמ"ג דבשביל ספק שתין תלבעות שוה לחוד לת הוה שרינן תלת הסמ"ג דבשביל ספק שתין תלבעות שוה לחוד לת הוה שרינן תלת הם ככל השוד סד"ר לקולת. ועוד יתבתר זה לפנינו בס"ד:

מהגרש וחנשא לאחר מבואר בש"ס דהטעם משום שאין כל 🗖 האלבעות שוה ואפשר דאלבע בעל זה גרם ועם אחר לא תראה . ובנתחוקה לשלשה תו הוה מוחזקת לכל אדם . ול"ע דא"כ ה"נ באיש שנתחוק לשלש נשים שכולן ראו מחמת תשמיש נאמר דאיתחזק אלבע שלו. שכל מי שישא תראה מחמת תשמיש ויהי׳ אסור לישא . והנה בפשום י"ל דכיון דזה מוסכם מכל הפוסקים דאיסור זה דרבנן וא"כ י"ל דבאיש דמלווה על פו"ר לא רלו לגזור ולא גזרו אלא באשה דליכא ביטול מלוה. אבל לפי"ז יל"ד קולא גם באשה היכי דיש לחוש למנהג הפקר. דהנה קיי"ל בחלי עבד וחלי בן חורין דכופין את רבו לשחררו אף דעובר בעשה דלעולם בהם מעבודו משום מלוה רבה דפ"ו. ומבואר בגיטין פ"ד דגם בשפחה היכי דנהגו בה מנהג הפקר ג"כ כופין את רבה לשחררת ווה ג"כ חשיב כביסול פו"ר לעבור אעשה דלעולם בהם תעבודו וה"ל יש לכו לומר כאן דוה חשיב כביטול מלות פו"ר. להתיר איסור וסתות דרבנן כמו דמתירין להאיש משום ביסול מצות פו"ר. ומיהו לפי שי' רוב פוסקים דפנויה לית בה איסור חורה. י"ל דדווקא התם דח"ש אית בה איסור חורה הוא חשיב כביטול מפ"ו אבל הכא דליכא אלא חשש זמות דרבען בעלמא לא. אבל לשי׳ הרמב"ם אדרבה

פנוית חמיר טפי משפחה דלשי' בפנויה אית בה לאו ובשפחה ס"ל
דלא הוה אלא דרבנן וע" הה"מ פ"א מאישות. ומ"מ לשי' הר"ן
בגיטין דכל היכי שעושה משום מלוה ליכא כלל איסור דלעולם
בהם תעבודו א"כ אין ראי' משם דהא התם אין אנו דוחים שום
איסור ועוד דלענין איסור קעלנית כ' הרא"ש דלא מלינו איסור
זה באיש שמתו נשיו. וכמבואר באהע"ז ס"ז. וע' בתשו' ח"ם
בסקל"ו באריכות דאין לנו לדמות בזה מדעתינו וא"כ י"ל דגם
בסקל"ו באריכות דאין לנו לדקדק מזה ול"ע:

ואם גם עם השלישי ראתה כו' אסורה לכל. הנה התום' כ' להוה כוסת וכ"כ הרשב"א בנידון דסי"א. ודקדקו קלת אחרונים מזה דהיכי דנתעברה וגם בימי מניקותה אין לאסור כמו דקיי"ל דמעוברת ומניקה אין חוששין לוסת. ולענ"ד אינו מוכרח כלל. דהנה לריך להבין מש"כ הסמ"ג ומובא בב"י דהא דמותרת לשני הוא משום ס"ם חדא שמא אין אלבעות שוים ועוד שמא מן הלדרין והוא דם טהור וכה"ג כ' המרדכי דבשלא בשעת וסתה יש לתלוח דהוא מן, הלדדין ולכאורה הוא חידוש גדול דהא קיי"ל דדם הנמצא בפרוזדור חייבין טליו ולא מספקינן כלל בלדדין וראיתי שנתעוררו כבר כעין זה מהא דנמלא לאחר תשמיש אתיום חייבין בקרבן ותי' דהא מוקמינן לה בשבועות בסמוך לוסתה. ומשו"ה תליכן ברובא שהוא מן המקור. ואין זה נכון דהא לא פטר המס בשלא בשעת וסתה אלא משום אונם ולא משום דיש לחלות בלדדים וכן בדם הנמלא בפרוודור לא חילקו כלל בין בשעת וסת או לא. והאמת יורה דרכו דדווקא הכא חשבו זה ספק משום דרוב נשים אין רואין כלל מחמת תשמיש וע"כ דאפי' אם הוא מן המקור הוא חולי ואינו בטבע כל ראיית דם נדות. וא"כ אין לנו לחלות ברוב מן המקור כיון דמ"מ ע"כ אינו כדרכו לא שייך בזה רוב ושפיר יש להסתפק גם בחולי לדדין כמו בחולי מקור [ואפשר דגם בנמלא אתיום אינו מביא קרבן עד שחדע דאינה מתחוקת רואה מחמת חשמיש]. וא"כ פשוט דה"נ אין להקל במעוברת ומניקה משום דמלינו דאין להם וסת הטבעי כיון דזה אינו דרך טבעי אלא חולי ובודחי היא יולאת מרוב נשים. א"כ גם בהני יש לחוש לחולי. וסברת המרדכי שהיקל שלא בשעת וסתה נראה ברור דכך כוונחו דכיון שאנו רואין שיש לה וסת נדתה כדרכה תמיד זה ראיה ברורה שמקורה בריא כדרכו ובלדדין הוא שיש לה ריעותא ושפיר יש לחלות יותר בלדדים להקל אבל בל"ה ודאי לא שייך כלל להקל משום ספק לדדין. ולפי"ו נראה ברור דאפי' לשי' שמיקל בזה שלא בשעת וסתה. אין ללמוד מזה אפי' לשי' להקל ג"כ במעוברת ומניקה [שנתחוקו מקודם שרואות מחמת תשמיש] אע"ג דאינהו עדיפי טפי כמבואר בסקפ"ט גבי שלש נשים ששכבו במטה אחת דמניקה חולה ושלא בשעת וסתה אינה חולה דדווקא התם שאנו רואין ששומרת וסתה יש ראיה שמקורה בריא ויש לחלות הריעותא בלדרין כנ"ל . אבל במו"מ דאין לה וסת אין לנו שום ראיה לתלות בלדדים יותר מן המקור ובודאי אסורה מספק. אע"ג דכבר ביארנו דכיון דהוא חולי שפיר הוה ספק שקול אי מן המקור אי מן הלדדין מ"מ ודאי דאין להחיר מספק כמש"כ הסמ"ג דבספק אחד לא שריכן. גם מש"כ הש"ך בסקל"ג להקל בראחה בימי טוהר אינו משום דכתבו האתרונים דמימי טוהר לימי טומאה לא קבעה וסת דאין בוה דרך וסת כנ"ל. אבל נראה דהוא משום שכ" הריב"ש דמשו"ה נהגו קלת נשים שלא לשמש כלל בימי טוהר דשכיחי בה דמים ע"ש. ובסקת"ט הבאתי סעד לדבריו מסוגית הש"ם. וא"כ כיון דחזינן דשכיח אז לראות מחמת תשמיש וא"כ בודאי אין להחזיק איסור מראייתה אז לאח"ז דל"ם וכ"ז ברור ונכון:

ליוד נראה דממקומו הוא מוכרע דקתני גבי בדקה בשפופרת לא נמלא בראשו בידוע שהוא מן הלדדין ומשמע בהדיא דתלינן ודאי בלדדין ואינה שמאה כלל משום הדם הזה. וכן משום כל דם שהראה מחמת חשמיש לא חטמא כלל. וכן מורין בהדיא דברי הר"ן בב"י שימן קל"א ע"ש. והנה הח"ד כ' בפשי' דאי אפשר כלל לטהר את הדם. דאפי' לא נמלא בראשו. וע"כ לא הוליא עכשיו מן המקור. מ"מ מכלן דהדם מן הלדדין דילמא מקמי הוליא עכשיו מן המקור. מ"מ מכלן דהדם מן הלדדין דילמא מקמי

הכי נפיק מן המקור דהא קיי"ל דדם הנמלא בפרוזור חייבין עליו.
וכן א"א דבשביל שפ"א לא מלאה על ראש המכחיל. יהיה טהור
לעולם כל דם שתראה מחמת חשמש. דהא עכ"פ לריכה שחדע
שעדיין לא נתרפא מכתה ע"ש. והנה לא הזכיר דמשמעות הר"ן
בהדיא דבאמת טהור הדם. אבל לפמש"כ א"ש בלי שום גמגום
כיון דרוב נשים אינן רואין בשעת חשמיש. וע"כ הוא או חולי
במקור או חולי בלדדין. וכיון דאם הי' חולי במקור. ע"כ היה
לריך להיות גם עכשיו בראש המכחיל. כל דליכא בראשו ע"כ
הא שרואית חמיד בשעת חשמיש הוא חולי בלדדין ודם מכה הוא
ולא חיישיכן ליה כלל. וכ"ז שתראה בשעת חשמיש שלא כדרך דם

נדות יש הוכחה שעדיין לא נתרפאית ושפיר יש לטתר: **ובזירהן** לענין מעשה ודאי לריך עדיין ישוב אם יש לטהר את הדם לגמרי ואף שכ"כ הר"ן בפירוש וכבר פירשנו היטב בטעם הדבר _ מ"מ אינו מוכרח דכל היסוד אהא דתני דבידוע שהוא מן הלדדין. והרבה יש לפקפק בזה. דבאמת מלשון הרמב"ם שכ' כילד בודקין אם נתרפאית נראה דמפרש שהיינו להתיר את האשה לתשמיש ולא לטהר את הדם. ומה שסיים הרמב"ם דאם לא כמלא בראשו ידוע שהוא מדוחק הלדדין וטהורה הי' נראה כווכתו באו"א דגם מדוחק הלדדין היינו שמפני דוחק הלדדין רואית דם מן המקור. אלא דם"ל דכל שהחולי מגוף המקור ודאי שוב אין לה רפואה וכדאמר שמואל כל הממלאה ונופלת אין לה תקנה אלא דכשהוא מפני דוחק הלדדין יש לה רפואה. ומש"כ וטהורה. היינו שנתרפאת מחלי' המביא לה טומאה וזה מוכרח בכוונתו וא"כ לשי' וראי אינו אלא להתירה בתשמיש להחזיקה שלא תראה עוד אבל אם תראה ודאי תטמא וגם לפי פירוש שאר המפרשים אינו מוכרח כ"כ מהא דתני בידוע שמן הלדדין דמתירין את הדם לגמרי די"ל דאינו אלא להתיר את האשה דסמכינן על הוכחה זו לאוקמה כנגד רובא שרוב דמים מן המקור והוה ספיקא ומספיקא נמי מתירין אותה בתחי' בתשמיש רחשיב סד"ר כמשי"ח. אבל את הדם ודאי דאין להתיר מספק. ואף שהסמ"ג כ' דגם את האשה אין מתירין בספק אחד דהרי כ' אם בדקה תחת הראשון ונמלאת בראשו אסורה לכל. דבספק אחד לא שריכן לה. וא"כ לשי' הא דמתירין אותה עכשיו בבדיקה גם בהוחזקה בשלשה דליכא תו ספק דאין כל האלבעות שוה . ע"ב דהוא ודאי מן הלרדין מ"מ הא שי' הסמ"ג אינו מוכרח. ומדברי החו' נראה דלא ס"ל הכי דהרי כל דקדוק הסמ"ג מדלא חני בדיקה גבי בעל ראשון. (וכ"כ הר"ן בחידושיו) וכ' דעלה טובה היא לה שאם תבדק ותמלא בראשו תאסר לכל שאין מתירין אותה מספק אחד וטוב לה יותר לע"ע להתגרש ולהנשא לאחר ע"ש. אבל התו' שנדחקו בזה וכ' דאיירי באינה רולה לבדוק או שאינה יודעת איך לבדוק. משמע בהדיא דבאמת לא ס"ל הכי אלא דבאמת לא תאסר בזה. ואף דליכא אלא ספק אחד אין אוסרין אותה. והיינו לפי דהוה סד"ר. ובאמת נראה דבספק זה דאין כל האלבעות שוות ודאי אין לאסור אפי' באיסור דאורייתא כיון דאמריכן אין כל האלבעות שוות אין לאסור אותה כלל בשביל שנתחוקה לבעל זה. דכי בשביל שום הוחוק כל ישראל מי הוחוקו וכעין שכ' החו' בר"פ בחרא דיבמוח גבי דמאי ע"ש. וגם בכל ספק דעלמא אינו מוכרח להחמיר בזה כיון דמ"מ עיקר האיסור בתחילה דרבנן הוא מדין וסתות ואע"ג דברים הסי' כ' דדעת הפו' לאסור בספק אחד דלאחר תשמיש י"ל דאינו בשביל הסברא שכ' שם לעיל להחמיר בזה בם"ח. אלא כיון דרואית חמיד בשיעור זה דאשם תלוי. ורוב נשים לא חזיין זה גופא ראיה דיש לתלות דהוא מחמת התשמיש והיא רואה בשעת חשמיש. אבל בשביל ספק לדדין שפיר י"ל דשרינן. ואפי' אם סברתי שם נכונה דיש להחמיר בספק שקול כיון דהספק בראיה הוא מדאוריי' ונכנס בספק איסור תורה שאסור עליו מדאורייתא דחייב א"ח יש לאסור בהוחזקה בוסח . מ"מ עכ"פ אינו אלא איסיר דרבנן ואפשר דס"ל להש"ס דמסתברא בכה"ג טפי להיחר כיון דלא נמלא בראשו. אבל מ"מ אינו ודאי מן הלדדין. ואף דקתני בידוע אינו מוכרח שהוא ודאי כמש"כ החו" בר"פ תינוקת גבי בידוע שחי' המכה. דהיינו די"ל דחי'. וה"נ אין הכוונה אלא דיותר נוטה לומר כן. ויש להקל בחחילה דאינו

אלא מדרבנן. וכ"ז להקל באיסור תשמיש דרבנן. אבל אין ללמוד ממנה לענין היתר הדם דאיסור ברת ולע"ג:

ואם דם מכתה משונה אינה תולה משמע דקאי אפי' במאי דאיירי 🧖 🗀 ברואה בשעת תשמיש. ודקדק הח"ד דהא בבתולים אמרינן דבשמשה אמרינן דשמש עכרן . וכ' לחלק דהתם בבהולין הוא רגיל ללאת דם בודאי בשביל החשמיש משו"ה מקילין טפי אבל הכא אין אנו יודעין שהמכה רגילה להוליא דם והוליד מזה דא"כ כיון דהתם דעדיף אמרינן דלריכה בדיקה שמא נשתנו כ"ש דהכא לריך בדיקה . והנה הרגיש די"ל דהא דלריך שם בדיקה הוא בעסוקה בטהרות דווקא וככל בדיקות דעלמא אבל לבעלה לחוד ליכא בדיקה. ונשען דלחד תי' בתוס' ר"פ תינוקת משמע דלבעלה נמי לריכה בדיקה ונדחה ליישב משמעות הפו' דאי"ל בדיקה ע"ש. ואין דבריו מוכרחין כלל. מש"כ דלחד תי' בתוס' הוה נמי לבעלה. לא ידעתי לו הכרח כלל. אלא דכוונהם דאפי' אי איירי גם סוגי' דשופעת שם ג"כ אף לטהרות. א"ש דהתם היינו בדיקת שפופרת ע"ש. ולא דלבעלה יהיה ג"כ לריך בדיקה וא"כ לק"מ. גם עיקר הוכחחו דהכא גרע מבחולים מדלא מקילינן הכא בנשחנו אפי' הוא בשעח תשמיש. י"ל ג"כ דאינו בשביל הגריעותא אלא דט"א יש בדבר דנרתה ברור דעיקר הטעם הא דאמרינן גבי בחולים דנשחט ממאה. וחוששין לה שהוא דם נדות. היינו משום דאמר התם בר"פ תינוקת דדם נדה זיהום. ודם בתולים אינו זיהום. דם נדה אדום ודם בתולים אינו אדום. ומשו"ה בנשתנו לאדום ולזיהום בודאי יש יותר לתלות שהוא דם נדות. הבל ודאי בשביל שינוי אחר אין לנו לחלות יותר בדם נדות טפי מלבתולים כיון דאין לנו הוכחה בשביל השינוי שיש לתלות יותר בדם נדות וז"ב. ומשו"ה שפיר אמר החם דבשעת השמיש עושה החשמיש שיהי' דם הבחולים ג"כ זיהום וכן מדוקדק לשין הש"ם אימור שמש עכרן. וכן לענין אדום י"ל ג"כ דודאי גם דם בתולים הוא אדום כדתנן התם בסו"פ האשה יש גפן שיינה אדום כו' אלא דאינו אדום כ"כ ושפיר י"ל דבשעת תשמיש שניכר עמו לוכן הזרע נראה הד"ב ג"כ יותר אדום מפני התשמיש ומשו"ה יש להקל בשעת תשמיש אפי' נשתנו. וכ"ז שייך בד"ב שיודעין אנו חלוקו מדם נדה . וידעינן דהתשמיש משוה אותה . אבל במכה שאין אנו יודעין חכונת השינוי שמדם נדוח לדם המכה דאין כל המכות שוות. מנין לנו לידע שהתשמיש משוה אותן וכל שאנו רואין ריעותא דדם הזה הוא משונה משאר דם המכה בודחי יש להחמיר בזה ומנין לנו לבדות שהתשמיש משנה זה. וטוד כלענ"ד די"ל בעיקר דין דנשחנו טמא היינו דווקא אם נשתנה להתקרב למראה הנדות אבל בל"ה אפשר דאין בזה חומרא בלל ול"ע:

לנד' רא"ש בהשנתו על הרמב"ן שכתב דעכשיו אין אנו בקיאין
במראות דמים וא"א לידע אם משונה. והרא"ש כתב דאע"פ
שאין אנו בקיאין מ"מ בשנוי דמים שהם לפנינו שפיר כ"א יכול
לסמוך ע"ש. והנה חילוק זה מפורש בר"פ ג"פ ע"ש. והא אמרת
אינו דומה נמחק פ"א לנמחק ב"פ הנ"מ היכי דחתימי סהדי
אמחקא [שיש הנמחק פ"א לפנינו] אבל היכי דחתימי אניירא [שאינו

לפנינו] לא ידוע ע"ש והוא ממש דברי הרא"ש:
שהביא סברת הו"י באשה שעשו לה במכתה ע' תשו' רע"א
שהביא סברת הו"י באשה שעשו לה טבעת במקור ואינה
יכולה לעשות הפרשת טהרה שאינה יכולה לבדוק בחו"ם די"ל
דסומכת למנות הנקיים בזמן שרגילה להפסיק והביא ראיה מהא
דבעלה מחשב ימי וסחה הרי חזינן דיכול לסמוך על הרוב שרגילה
להפסיק. "והס"ט סתר זה דקיי"ל בהדיא בדס"ח דלא הפסיקה
בעהרה ה"ה טמאה. ולא אזלינן בתר רוב שרגילה להפסיק. וכ'
הגרע"א לדחות רוזי הז"י דדוקא התם דלאו ודאי לו שראתה אלא
מכח הוסת שרגילה משו"ה יכול לסמוך אהא שרגילה להפסיק.
דלא ראתה ודאי דהא מן הדין היה לנו לתלות לעולם בהמכה. אלא
דמשום וכי לא תטמא לעולם אנו מטמאין אותה בשעת וסתה. א"ר
אין ראייתה אלא מכח הרגילות והוסת. לכאורה י"ל דבזה סמכינן
שפיר לענין ההפסק סהרה ארובא דרגילה להפסיק כדברי הז"י

הכ"ל דבהא ראייתו נכונה. אבל אחר העיון עדיין יש בזה הרבה ספיקות חדא דנראה לומר דכ"ז דווקא בנדות דאורייתא דאי"ל נקיים. רק לידע שפסק הדם סמכינן שפיר כמו שרגילה לראות בזמן זה. ה"ל הרי רגילה להפסיק בזמן זה. אבל לדידן דכולהו ספק זבות כינהו ולריכה נקיים דווקא. א"כ כיון דאין ההפסקה ודאית כנ"ל. א"כ י"ל דוה לא הוה בדוקים לפנינו ולא מיקרי נקיים. ואף ע"ג דבאשה דהכא הרי לא שייך להסתפק כלל בזבות כיון דלעולם היא הינה מטמח אלא בזמן הוסח. וא"כ אינה בוודאי אלא נדה וי"ל דל"ח בה לנקיים כלל. מ"מ ודאי דלא שייך לדידן להקל בכה"ג דלדידן הוה לעולם כובה מבלי שום חילוק. ועוד דעכ"פ הא אין זה שייך אלא בוסת הראשון דאכתי לא הוה ודאי ראתה אלא מכח הוסת. אבל במשך זמן הרבה דודאי לא שייך כלל לומר שעדיין לא ראתה פשוט דהוה כודאי ראתה. ובודאי לריכה דווקא הפסק טהרה ברור. וא"כ בודאי גם בפעם הראשון אין להקל ולריך להחמיר בה גם בכל וסת שלא לחלק. ועוד דכאן במכה שבמקור יש לדון עפ"י דברי הס"ע בסקל"ד שכתב דלשיטת הפוסקים דדס קישוי אע"פ שאינו מטמא אינו עולה בזיבה משום דכיון דהדם טמא והוא דרך ראי׳ א"כ הוה כפולטת ש"ז דקיי"ל דאינה עולה. דלפי"ז ה"נ בראתה שלא בהרגשה אע"ג דקיי"ל דאינה מטמאה מדאורייתא מ"מ כיון דהדם ודאי טמא [דל"ג מילא הדם דרך דופן דקיי"ל דמקור מקומו טמא]. ה"ל אינו עולה בזיבה ע"ש. וא"כ י"ל דה"ל בדם מכה כיון דודאי קיי"ל בזה כרשב"ג בדס"ו דדם מכה שבמקור הדם טמא דהא קיי"ל דמקמ"ט וכן באר בארוכה הנוב"י ת' סל"ז ע"ש. וא"כ י"ל דגם דם המכה גופה אינו עולה בזיבה. ולריכה להיות דווקא נקי גם מדם המכה. ומיהו בזה נראה דיש מקום לומר דאין ללמוד מדם קישוי שטומאתו מדין גמור. על דם מכה שהוא מדין מקור מ"ט שאינה מדינא. אלא מהלכה למ"מ כמש"ב התו' והפו'. וכמו דקיי"ל דאין למידין ק"ו מהלכה דחידום הוא. ה"ל אין ללמוד להחמיר בדין שהוא מהלכה. מחומרא שאנו מחמירין בדבר שהוא דין תורה. וע' מש"כ בסקל"ו:

לט" ש"ך דבמרגשת עכשיו שהדם שותת מהמכה זה טהור אפי׳ בשעת וסתה וכמש"ב התו' בדרשב"ג. וגראה דאי"ל שתרגיש כל זמן הראי' שהוא שותת מהמכה אלא כל שהרגישה בהתחלת הראי' שהוא שוחת מהמכה הו טהור כ"ז שהיא שופעת. וכמו בבחולים דקיי"ל דאפי' שופעת לאח"ז שנתנו חכמים מ"מ כ"ז שהיא שופעת ולא נשתנו הדמים תלינן שהוא מהבתולים אע"ג ששיערו חכמים שבומן זה ה"ה פוסק מטבעו . ואלו פסקה וראתה היא טמאה . מ"מ כל מה שהוא שופע בפ"א אמרינן שהוא ממ"א. כ"ש הכא דבאמת מן הדין הו"ל למיתלי אפי' בשעת וסתה במכה כמבואר בש"ס. אלא שהחמירו בשעת וסתה דוכי לא תטמא לכולם. אבל במרגשת שהוא מן המכה לא שייך להחמיר וא"כ בודאי יש לטהר כ"ז שהוא שופע ועוד ראיה מדל"ו דאמריכן דללוי דס"ל דדם טהור הוא ממעין אחר. אם הוא שופע מתוך ארבעים לאחר ארבעים. אף ע"ג דמן התורה הוא דפוסק המעין טהור לאחר ארבעים. מ"מ כ"ז שהוא שופע הוא טהור אף לאחר ארבעים ולא אמרינן דנתחלף המעין ה"נ ודאי דכ"ו שהוא שופע אין לחוש שנתחלף וכיון שבהתחלת הראי' הרגישה שהוא מהמכה ודאי טהור כ"ז שהוא שופע וז"ב. ובזה יש ליישב מה

שנחקשה הס"ט בדברי הרשב"א לענין מכה ע"ש וחבין:

מ"ה ויש מי שמחיר אם אמר לה רופא ישראל שנתרפאית ואם
תראה אומדנות מוכיחות כו' הא בל"ה לא רלה לסמוך
להקל. וכתב דאע"ג דסמכינן ארופא בחולה שיש בו סכנה התם
אינו אלא לעשותו לספק. דספק נפשות להקל. אבל באיסורא.
ספיקא אסור. ולא זכיתי להבין זה. דסא הכא כ"ז שלא נתחזקה
בשלש של שלש פעמים שרי מספיקא. וא"כ אם הרופאים עושים
לספק ג"כ מותר כמו בלא נתחזקה עדיין. ואולי דהמחמירין קאי
בשי' הסמ"ג דלא הקילו אלא בס"מ ובבדקה עלמה ונמלא על ראשו
תו אסורה לכל אף בלא חזקה לכל אלבעות. וה"ג איירי דבדקה
ומלאה על ראשו בזה לא מהכי מה שהרופאים עושים ספק. אבל
בסתמא לכאורה בודאי יש להקל ברופאים כמו בלא נתחזקה לשלשה.
ובאמת בשילהי מכות ובפרק הנשרפין משמע דסמכינן אאותדנא

אפי' להחמיר בנפשות . דאם אמדוהו להחמיר והוקל וחזר מחמירין אף דבלא אמדוהו תחילה הוה מקילין וכה"ג במכות שם ומ"מ יש לדחות. ועש"ך דכתב שאם ריפא לאשה אפי' לא נתחוקה עדיין תוכל לסמוך אפי' אותה שנתחזקה ותמהו עליו דכיון דלא נתחזקה מאי מהני. ונראה בכוונתו דחשיב ליה זה כאומדנות מוכיחות דהנה נראה ודאי דהיכי דהרפואה כבר הוה מומחה ודאי שרי. דאי ל"ה הא דא"ר נתרפאית זאת ומשמע דשרי לה הכי אפי' בלא שום בדיקה היכי שרי . וע"כ משום דהי' ידוע לרבי שהוא רפואה מומחה. והראשונות שהומחה הרפואה ע"י ל"ל שנודע רפואתן ע"י בדיקה . ולפי"ז נראה דאפי' בריפא לשלש נשים שלא נתחוקו ג"כ יש להחיר. דהא באמח קיי"ל בשבח דבקמיע דאיתחזקה חלחא זימני סמכינן עלה לנאת בה בשבת [והתם אינו משום ס"ג דהא שרי ללאת אפי' במקום שאין לו לורך אלא דחשיב כתכשיט] ובודאי אין מדקדקין בזה אם אותן החולים. חולים מוחזקין כ"כ כמו חולה זה. ובל"ה לא שייך כ"כ חזקה בחולה דהא בל"ה קיי"ל דרוב חולים מתרפאים. אלא דבתלתא זימני מתחזקה דאינו במקרה אלא דהוא רפואה טובה מטבע. וה"נ בתלחא נשים שראו מחמת חשמיש אע"ג דאכחי לא נתחוקו ודאי ל"ג מאומדנות מוכיחות ויש להקל: 🗖"ת הפחירוה כו' אין מוליאין אותה מבעלה והטור לא סיים כלל שאין מוליאין אותה . ועד"מ שהשיג על הב"י שכ' דהפוסקים השמיטו הא דהפחידוה לפי דם"ל כהרמב"ן דכתב דאין אנו בקיאין בזה. דהא הביאו הך דשפופרת אף שהרמב"ן כתב גם בזה דאין אנו בקיאין ועוד דאפשר למיקום עלה דמילתא בשפופרת ע"ש . ונראה דלפי הועוד שכ' דעתו בזה דהרמב"ן דסבר דבתרויי' אין בקיאין . א"כ שפיר כחב דבדיעבד אין מוליאין אותה בתרויי' ותרויי' שוין. אבל לדידן דס"ל דבשפופרת בקיאין אנו גם לכתחילה. א"כ

בזה. דהא הביאו הך דשפופרת אף שהרמב"ן כתב גם בזה דאין אנו בקיאין ועוד דאפשר למיקום עלה דמילתא בשפופרת ע"ש. זוכראה דלפי הועוד שכ' דעתו בזה דהרמב"ן דסבר דבתרויי' אין וכראה דלפי הועוד שכ' דעתו בזה דהרמב"ן דסבר דבתרויי' וחרויי' בקיאין. א"כ שפיר כתב דבדיעבד אין מוליאין אוהה בתרויי' וחרויי' וחרויי' בדישו. אבל לדידן דס"ל דבשפופרת בקיאין אנו גם לכתחילה. א"כ בהפחידוה אפי' בדיעבד למ"ל לההיר. כיון דאין אנו בקיאין בה מתירין אותה בהפחידוה כלל. אלא בבדיקה. ומשו"ה לא סיים מתירין אותה בהפחידוה כלל. אלא בבדיקה. ומשו"ה לא סיים שכאן לא הגיה הרב כלום:

ב"ר אם ראתה פ"א בליל של טבילתה כל שתגיע טבילה אחרת לריכה לפרוש ליל של טבילתה עם"ע וח"ד וזה סותר פירושו לריכה לפרוש ליל של טבילתה עם"ע וח"ד וזה סותר פירושו דכוונתו דמסתמא הוא הפלגת ליל טבילה משמעות דברי הגמי"י להמעיין שוה להפלגת ליל סבילה ראשונה מיום ראיית נדתה החמידית. וח"ל דנהי דבקפילות אמריכן בפשי' הא כל יומא דלא קפיך לא חזאי ואינה חושת להיום לבד. אבל הכא בתשמיש וגם בטבילה חואי ואינה חושת להיום לבד. אבל הכא בתשמיש וגם בטבילה

כיון דרוב נשים איכן רואין מחמת התשמיש והטבילה. לא חזי למקרי אונס כלל. ושפיר חוששת להיום לבד ג"כ ככל ראיה כדרכה. וגם לא מלינו אלא אכלה שום כו' אבל בסתם אכילה כדרכה פשוט דאנו קובטין את היום לבד להראי' וה"נ טבילה ותשמיש דהוה כדרכה אין אנו קובעין את הראי׳ אלא על היום. ואם כן אסורה בלילה זו מתורת עונת וסת סתם שחוששת בפעם אחד. וכשעבר היום שוב היא נתרת וגם יעבור הוסת. ומיהו דברי הרשב"א בסי"א שכ' ע"פ פירש"י בהא דואם יש לה וסת כו'. דס"ל דקובעת וסת לראיית מחמת תשמיש. ע"כ ל"ל דס"ל דדוקא לראות תמיד מ"ת זה לא שכיחא אבל לוסח לימים שפיר י"ל דהוה וסח. ומשוה"ל ס"ל בזה דלריכה ג"פ לעוקרו כדין וסת קבוע ולא סגי בזה בשפופרת כדין כל רואה מ"ת רהתם דאינו כטבעו אלא חולי נעקר בפ"א אבל כאן ס"ל בפירוש הש"ם דהוה וסת גמור ככל הוסתות ולריכה ג"פ לעוקרו. והיינו נמי דחשש גם להפלגת פ"א. א"כ נראה דס"ל דהא הוה כמו קפילות דחוששת לשניהם ביחד. ואפשר דלאחד לחוד ל"ח כלל. וא"כ לשי' נראה דאינה חוששת בזה בשראתה פ"א בליל טבילה. לאסור ליל טבילה השניה ששוה להפלגת ליל טבילה א' מראי' דכדרכה. [כמש"כ בכוונת ההגמי"י כנ"ל דחושש להפלגת הימים לבד כמש"כ]. והרשב"א אינו אוסר אלא א"כ סראה עוד פעם ב' מחמת השמיש. תחוש לאותה ההפלגה דהיינו התשמיש והימים. וכמו בקפילות

שתוששת לוסת הימים והקפי' ביחד. חוץ מוסת הראיי' שכדרכה.

ולהגמי"י אפשר דס"ל דאין אנו מבדילין את ראית מ"ת לוסת כפ"ע ליום התשמיש. אלא לעולם חושבין ימי הראיות ביחד. והמחבר החמיר בשניהם מספק ודוק:

להציה הרואה מ"ת אסור להשהותה כו' בח"ד הקשה דאינה דומה לשבויה דאסורה לעולם אבל זו שיכולה להתרפאות חשיב יש לו פת בסלו בכתובות. וכוונתו לסוגיא דמורדת דאפילו בחולה הוה מורדת דחולה יש לו פת בסלו ע"ש. ולענ"ד ז"א אלא לענין לערא דלא הוה לי' לערא כ"כ. אבל לענין איסור יחוד הרי קיי"ל כתכמים בריש סוטה. דאפי לאחר קינוי וסתירה ומעלה אותה לירושלים להשקותה. אסורה ביחוד אע"ג דתשתרי כשתשתה כיין דאין ההיתר ברור שיבא לא מיקרי יש לו פת בסלו. וכ"ש בהא דהכא ודוק:

בר"ב הבועל את הבתולה כו' עד שתפסיק פ"א ולא תראה בח"ד כ' דאפי' לא בדקה חשוב כלא ראתה דאי ל"ה תיקשי דתבדוק דילמא פסקה אלא ע"כ דבל"ה כ"ז שלא ראתה חשוב כפסקה ואין לנו לתקן עלי' חיוב בדיקה כיון שאינו אלא לטובתה . אבל דברי החום׳ גבי ימי טוהר אינן מוכיחין כן דהקשו שם דלר"י לבדוק דילמא פסקה ג' עונות אע"ג דאינו אלא לטובתה ע"ש. ובאמת אע"ג דלדידה קולא היא זימנין נ"מ לחומרא דלענין תלי" קיי"ל דמניקה סולה באינה מניקה ולר"י מניקה שפסקה ג"ע סולה במניקה שלא פסקה. וא"כ אם היא תחשוב א"ע שלא פסקה לחומרא. חבריתה שפסקה חולה בה ותהיה טהורה. ואי חדע היא ג"כ שלא פסקה שתיהן טמאות . וה"נ בבתולה שדמיה טהורין לדינא דהש"ם ודאי דאם תחמיר שלא כדין נפיק מינה קולא. דתתחיל למנות ז' יומי נדה מיום זה ומה שתראה לסוף ז' תשלימנו לראיה זו ותטבול בלילה. ובאמת ראיה זו דסוף ז' הוא התחלת נדה. אבל באמת כבר הקשה שם הרש"א קושי זו. ותי' דמהא לק"מ דמ"מ קודם תשמיש דאיירי ביה מתניתין שם אי"ל בדיקה כלל ע"ש היטב: סימן קפח ס"א הירוק כמראה השעוה או הוהב. בר"י ר"פ א"ע כ' דכמראה חרדל איתא בהדיא במסכת נדה שהוא טמא. והנה אין כוונתו על המשנה דכעין החרדל דאח"כ הוא דאייתי שם הך מתני׳ על הא דכ"ש ע"ש. ונראה דדקדוקו מהא דתלה ר"מ בקילור ורבי בשרף שקמה. וס"ל דהני הוה כמראה חרדל. או דם"ל כיון דמסקינן התם דאנן לא חזינן דמא יש לנו לדידן לטמא גם בירוק כעקביא וה"כ חרדל. וא"כ משמע דס"ל דלדידן יש להחמיר גם בירוק ועוד יש להוכיח דשי' להחמיר גם בירוק דהרי משמע בריש פרק חולין דחרדל הוה כגוון חלמון בילה ע"ש והפו' כ' לטהר גם בחלמון בילה משום דהוה בכלל ירוק וכדמשמע בהדיח בפרק ח"ט דמ"ח. ע"ש. וע"כ דהר"י חולק בירוק. ובאמת לריך לדקדק בזה הרבה אם יש להקל בפשי' דהרי מבואר בפרק א"ע שם דמוריקא שהוא כרכים הוה בכלל ירוק. והנה כקרן כרכום הוה מד' מיני דמים. ומיהו יש לומר דקרן כרכום שאני. אבל לשון הפו' בסק"ל סכ"ד גבי חלי' בנחעסקה בתרנגולת דם ב"מ כרכומי. ומבואר מזה דכעין מראה זו טמא ובודאי דהא דהתם הוה נוטה טפי לאדום אבל עכ"פ הרי לריך ע"כ לדקדק הרבה בזה . שהרי קרוב למראה זה טמא ולריך בקיאות להבחין ביניהם. וכן לענין מראה והב איתא ביומא והב פרוים שדומה לדם פרים. וזה הוה אדום דמתני כדם שחיטה של שור ע"ש. וע"כ דכוהב זה הוא טמא. וע"כ הרבה יל"ד קודם שיתיר

מראות כאלו ול"ע:

דנומ"ן בשם הב"ח דאין להתיר מראה כשירה קודם שיתייבש
דלפעמים אחר שיתייבש ימלא אדום בקלוחיו והאריך
להשיג עליו וכבר גדחו כל ראיותיו זולת ממה שרבי ראה דם בלילה
וטמא וביום וטהר ומבואר בסוגי' דמעיקרא ראה אותו כשהוא לח.
ולי"ל דלא ראה אלא להחמיר דהא כ' רש"י רבי לטעמי' דבדק
לאור הגר משמע בהדיא אפי' להקל ע"ש. וגראה דגם זה אינו
מוכרח דהא בל"ה לכאורה יפה השיג הח"ל על הב"ח דמבואר
מוכרח דהא בל"ה לכאורה יפה השיג הח"ל על הב"ח דמבואר
בהדיא בש"ם דאמר האי מפכח הוא דפכיח הרי מבואר דבנשתנה
לאחר יליאתו למראה טהור ל"מ לטהר דאזלינן בתר שעה שראתה.
ה"ג נשתנה למראה טמא ודאי ל"מ. אבל לענ"ד כוונת הב"ח

לנכון דס"ל דבעודו בלחוחו מכסה הלחלוחית של המראה כשירה על מראה הטמאה וחחתי' באמת הוא עכשיו ג"כ מראה טמאה אלא שאינו ניכר וכשיתייבש יחגלה המראה טמאה של תחתי' ובאמת הי' במחילה כן ובודאי דבזה ברור לטמאות מן הדין ולא יחלוק אדם בדבר וע' מש"כ בזה בסק"ל. וא"כ י"ל דזה דווקא לדידן דלא בקיאינן בזה. אבל רבי י"ל דהיה בקי להכיר דבר זה ושפיר היה יכול לראות כשהוא לח ג"כ. אבל אנן יש לנו להחמיר בדבר וכיון שכתב הב"ח דהוא רגיל בודאי לא שייך לומר בזה אחזוקי ריעותא לא מחזקינן ונכון להחמיר:

מ"ב חכם טיהר לי כיולא בזה אין סומכין עלי'. ובש"ך ומיהו משמע דאם אומרת דם זה פיהר לי נאמנת והכי אמרינן בפרק המדיר . והיינו כשמביאה גוף הדם לפנינו דאין לנו מפיה אלא שזה טיהר לה החכם ודאי דנאמנת. ובמנ"י דקדק מדלא משני גבי ילחא דהביאה הדם גופיה לפני ר"י ש"מ דגם בזה אי"נ ולא הזכיר דברי הש"ך וראייתו המוכרחת. וכן מלינו בכ"ד דנאמנות נשים שהורו להם בפרק המפלח גבי מפלת דמות נחש ילא כלת חנינא הלא משמך אמרה לי חמותי טמאה. ובפרק כל הבשר הא דידן ברתה דר"י נפחא אי לאו דשמיע לה מבי נשא לא הוה עבדא. ובמנחות גבי חדש א"ל אימי' דרבינא לרבינא אבוך לא הוה אכיל כו'. ומיהו י"ל דכל הנך הוה קים להו בגויי' והרי הם כאנשים ממש. וגדולה מזו כ' החו' בסופ"ק דב"ק גבי דבורה שהיחה שופטח את ישראל. דאע"ג דאשה פסולה לדון י"ל עפ"י הדבור. א"נ היחה מלמדת להם הדינין. משמע דבזה מדינא ש"ד ולא משום ע"פ הדבור. וע"כ דקים לן בגייי' שאני. ומ"מ ראיית הש"ך ודאי ברורה דבהא שהוא לפנינו כל הנשים נאמנות וקושי' המנ"י מהא דילתא י"ל בפשיטות דאי הי' לה הדם גופיה שטיהר רבב"ח לא הוה אזלא גבי ר"י אלא הוה אזלא לגביה דרבב"ח גופיה. ומה שדקדק עוד מלשון רש"י שם. המעיין לשון רש"י שכ' דכיון דאיתא לפנינו נחזי אקן. דאין זה אלא לענין דאין לסמוך על דמיונות הנשים בעלמן. כיון דאנחנו בעלמנו נוכל לראוח. וכן הנשים בעלמן איכן רשחין לסמוך על דמיונם אבל כשהגוף הדם הזה שהורו לה עליו לפנינו. ואין לנו מפי' אלא שחכם פלוני טיהר לה . ודאי אין שום בת ישראל משודה לשקר בדבר איסור. ול"ח על אשה אלא בטועה ולא במשקרת

וזה בכוכ: וכן אשה שנעקר מקור שלה וכמין חחיכת בשר נופלת בביה"ח טהורה. בב"י כ' בשי' הר"ש דרווקא הדם שבתוך החתיכה **טיהר** משום דאין דרכה בכך אבל ברואה דם ממש לא. ואט"ג דמבואר בסקפ"ז דחלינן במכה הנ"מ במכה שבלדדים אבל במכה שבמקור עלמה איכא למימר דמטמא לה . והד"מ המה עליו דבהדיא מבואר שם דתולין במכה שבמקור עלמו ע"ש ולענ"ד הב"י לא שנה בזה. וכווכתו בזה רגם מכה שבמקור עלמו שמטהרין אינו אלא דאנו חולין שאינו דם מטבע ראיית הנדות אלא דם המכה שהוא מהלדדין של המקור גופיה. אבל לא דם נדום גופא. אבל הכא הרי הדם הוה דם נדות ממש אלא דאנו מטהרין משום דכשרואה דרך החתיכה אינו כדרך ראי' וזה שייך היכי דאנו יורעין דמהחתיכה ירד הדם. אבל כשרואה סהם מי יודע דהדם ירד דרך החתיכה. הרי אפשר דכדרכו ירד. ולומר דכי היכי דתולין שם בדם מכה. ה"נ סולין דילה דרך החחיכה ע"ז כ' דאפשר דאינו דומה. ובאמח יש מקום לחלק בוה דהתם אולינן בתר חוקת טהרה דאשה. אבל הכא כיון דהדם הוא דם נדה גמור. ויש לומר דאדרבה יש על הדם חזקת טומאה ואמרינן דירד כדרכו . וזה נראה ברור בכוונתו . ואולי גם הר"מ לא נתכוון בזה לדם מכה דוה לא שייך לפי' של הר"ש. ועוד דודאי לא שייך מכה אלא כשיש פלע וחבורה וכאן אין שום חבורה אלא דחתיכת מקור נשתרבב למטה . אלא דכוונתו משום דלא ירד לחילוק הנ"ל שכ'. ע"כ כ' דכמו דחולין במכה שבמקור ה"כ תולין בזה. שירד דרך החתיכה. והנה לענין דינא ודאי לשון הטור והרי"ו מורין בהדיא אפי' דם גמור. ומש"כ הב"י דבלשון הרא"ש ליחא. לפנינו בתוספות הרא"ש הוא כלשון הטור והרי"ו. ובודאי דלא מסתבר להו להפו' חילוק בזה . ואפשר דהדם כ"ז שהוא בפניש **ליכא עלי' שום טומאה אלא ביליאתו לחוץ הוא דנעשה טמא. ומש"א**

בד"ט מי יחן טהור מטמא חלב מדם י"ל דלא קאי משום דם נדות דע"ו ליכא שום טומאה מבפנים אלא על חלב בהמה דהוה מהדם שהוא אסור כדאמרינן בבכורות. וא"כ י"ל דאדרבה יש להדם גם חזקת טהרה [והא דמקור מקומו טמא היינו נמי ביליאחו] וא"כ גם הכא ודאי יש לחלות טפי שילא דרך החתיכה בטהרה. כמו דחליכן בדם מכה. וע' ט"ז דבוה יש לטהר אפי' בשעת וסת פי' דאינו דומה למכה דהתם י"ל דבשעת וסת יש לחלות יותר דהוא דם נדות כדרכה ולא דם מכה. אבל הכא הרי באמת אמרינן שדם נדה הוא. אלא דאנו חולין דילא דרך החתיכה בטהרה. ובח"ד כ' ע"ז דבשעת וסתה יש לטמאות דא"כ לא תטמא לעולם וחיישינן שילא דרך המקור. דוכי בשביל שחתיכה נפל אין שום מקור ע"ש. וזה חמוה דבשלמא גבי מכה שייך לומר וכי לא תטמא לעולם פי׳ דע"כ גם דם נדות יש לה וכי לעולם לא ילא דם נדות. אבל כאן הרי באמת דם נדתה הוא יולא אלא שהוא טהור ומה לנו שלא תטמא לעולם. ואולי כוונתו דבשלמא שלא בשעת וסתה דאין דרך המקור בטבעו להוליא או הדם. יש סברא לחלות יותר שמה שהוא יולא עתה הוא דרך החתיכה. אבל בשעת וסתה דדרך ללאת בכדרכו ג"כ לא ניקל שילא דרך החתיכה. אבל בש"ם ופו' גבי מכה משמע דאפי' בשעת וסת היה לנו לחלות לקולא אי לאו משום סברה דוכי לא תשמא לעולם דלא שייך כאן כנ"ל. ועוד דלא שייך כאן וסת כלל כיון דבכל זמן שהיה רואה שלא בשעת וסתה אנו תולין שהנדות יולאות דרך החתיכה בטחרה. א"כ תו לא שייך כלל וסת להדם נדות ללאת כדרכו כלל. כיון שהוא יולא תמיד דרך החתיכה. ואולי כוונתו באופן שחתיד אינה רואה כלל. אלא בשעת וסתה. בזה יש לטמאות אפי' כשחתיכת בשר נופלת לה . ואף שגם זה אינו מוכרח די"ל דמ"מ אנו חולין גם בזה להקל. מ"מ כיון שאינו יולא אלא בשעת הוסת י"ל בזה דנראה טפי דדרך וסת הוא. ואפשר דגם מכה שבש"ם לא משהרו בכה"ג ואין אנו חולין כלל בכה"ג כיון דאינו רואה אלא בשעת הוסת ודאי דם נדה הוא דאי משום מכה או שום ד"א למה לא תראה בשעה אחרת ול"ע:

ודווקא בחתיכה קטנה דומיא דשפופרת הנה זה מדברי הטור ובח"ד הקשה הא לא אמרינן אלא דא"א לפה"ק בלא דם והכא כיון דהדם יולא דרך השפופרת אין על הדם שום טומאה |ומש"כ דנראה דחור בו המחבר ל"י מה כיון בזה. הלא זה מפורש בדברי הטור ולא מלינו שום חולק ע"ו]. וע"ש שכ' בסברת דבר זה די"ל דס"ל דקודם שיפול בשפופרת חיכף שנפתח המקור הדם יולא כדרכו. ולענ"ד דילא להם זה ע"פ פירוש הרו"ה דכ' דלא כהראב"ד דרוב דמים של המקור הוא טמא אלא דכך הוא ההלכה דא"א לפה"ק בלא דם טמא. וכיון שכך החלכה לכאורה משמע בהדיא דא"א כלל בשום אופן שלא יהיה טמא וע"כ דגם בשפופרת הוא יולא היכף משעת הפתיחה כדרכו כסברא הכ"ל ועוד נראה ובזה יובן מה שיש להסתפק עוד בזה דהנה השואל בנו"ב ת' סק"כ נסתפק דילמא מאי דאמרינן בש"ס דא"א לפה"ק בלא דם היינו כשנפתח בטבעו מבפנים. אבל בפתחוהו ע"י מעשה מבחוך לא. ובאמת כל מקום שהווכר בש"ם פה"ק איירי בכה"ג דנפתח מבפנים. והשיב לו הנוב"י בפשי' מעלמו דאין לחלק בזה. ובאמת הרי זה מפורש כאן בדברי הטו"מ בלא שום ספק. אבל לכאורה ל"ע באמת מנלן דבר זה. ונראה דילא להם זה מהא דפריך בש"ם המפלח כמין דגים וחגבים וליפלוג נמי ר"י בהא. וע"ש בחו' דאהא דמליעתא כמין קליפות לא פריך דהתם בדבר קטן ליכא פה"ק וכ"כ כל הפו". ואי ס"ד דים למלוא אופן דלא יטמא משום פה"ק כנון בנפחח מבחוץ או כה"ג שילא דרך השפופרת כמש"כ הח"ד. א"כ לישני דאיירי בסיפא ג"ב דומיא דמליעתא דליכא פה"ק וכנ"ל. וע"כ דוה א"א כלל ולא משכחת לה לפה"ק בלא טומאה ונכון. והנה בחכ"א וכמדומה בראיתי כן בספר לבארי. שתמהו ממש"כ בנוב"י שפתח את המקור באלבע. דהיאך אפשר לפתוח באלבע דהרי הב"י כ' בסקל"ו על מה שהלריכו את האשה לבדוק עלמה עד מקום שהשמש דש דהיא א"א לה להגיע עד שם. והרי גם השמש אינו מגיע אלא

טד קרוב למקור ולא למקור טלמו כמש"כ הרמב"ם ט"ש. אבל הוא פשוט דכ"ז באשה בריאה כדרכה. אבל שכיחי עכשיו חולי שהמקור משתרבב למטה . והוא מגיע שם באלבע וזה ידוע לכל: ויהיו המים פושרים כל מעת לעת בש"ם אמרינן התם (גבי נבילה) תכן בפושרין מעל"ע הכא בדם דרכיך מאי ופסקו לחומרא שלריך מעל"ע. והנה גבי נבילה פליגי רשב"ג וריב"ל אי בעינן שיהיה דווקא גם פושרין מתחילהן עד סופן. ופסק ר"ח והראב"ד כרשב"ג לחומרא. ועפי"ז כ' גם כאן שיהיה פושרין כל מעל"ע. ובאמת מוכח גם מדברי התו' דם"ל הכי דהרי החשו אהא דרשב"ג שם בנבילה דנקט בפושרין מחע"ם דלשמעינן רבותא טפי אפי׳ בנחמעכין בלפורן. דע"כ מיעוך לפורן גרע מפוסרין כל מעל"ע מחע"ם. דהא הכא בדם קיי"ל לרבנן דמיעוך בלפורן ל"מ. ואפ"ה בפושרין מעת לעת מיבע"ל דמהני הרי דמיעוך לפורן גרע. ולרשב"ג כיון דס"ל אפי׳ גבי דם דרכיך דמיעוך בלפורן מהכי. וכ"ש גבי כבילה דאקושי טפי. וא"כ לשמעיכן גבי כבילה רבותא מפי דאפי' מיעוך לפורן מהני ע"ש. ואי הוה ס"ל דאיבעיא דהכא אינו בתע"ם. א"כ אין שום קושי'. די"ל דתע"ם הוה ממש בשוה כעין מיעוך לפורן. והכא לא מיבעיא אלא בתחילתן ולא סופן. אבל במחע"ם דהוה כמיעוך לפורן פשי' לי' להש"ם באמח דלרבכן ל"מ גבי דם. וכיון דהני סרויי' שוין נינהו. שפיר נקט רשב"ג הכא האי והתם אידך. כיון דתרויי' שוין. וע"כ דהתו' מפרשי ג"כ במתע"ם ומוכח שפיר מבעיא דהש"ם דע"כ דגם זה דמהע"ם גרע ממיעוך לפורן. ושפיר הקשו דלחשמועינן התם רבותא טפי דמיעוך לפורן. אבל מלאתי להרמב"ם בפ"א ממטמאי מו"מ דפסק גבי נבילה ג"כ דתחילתן אע"פ שאין סופן ובמל"מ שם תמה עליו למה פסק להקל מספיקא. ונראה דמכאן הוליא הרמב"ם לפסוק כן דמפרש בסוגיא דלא מיבעיא אלא בתחילתן ולא סופן דאי במחע"ם וע"כ דוה גרע ממיעוך לפורן וכנ"ל א"כ חיקשי קושי החו' דלשמועינן רשב"ג רבותא טפי כנ"ל. וא"כ משמעות הסוגיא שהוא כריב"ל דתחילתן ולא סופן. דהא משמע מלשון הש"ס דבעי לדמויי להתם וש"מ דהתם נמי תחילתן ולא סופן. ועוד אפשר כיון דמוכח מדרשב"ג דנקט הכא מיעוך והכא פושרין דשוין הן כנ"ל מטתברא דרשב"ג לשי' הכא גבי דם. וכיון דפסקו הכא דלא כרשב"ג משום דחזיכן דר"ל מפרש מילתיי' דרבכן התם נמי קיי"ל דלח כרשב"ג ונכון. ועכ"פ לפי דברי הרמב"ם ע"כ דהכח ודחי סגי אפי׳ בתחילתן ולא סופן. ול"י למה לא הביאו שי׳ כלל. וגם הראב"ד שתק לי' התם . ומיהו בבעה"ל כאן פסק בפירוש דהע"ם ול"ע: בהגה ואם מעכן בלפרניו ולא נימוחו טהורה. ע' המגיר דכ' דהרמב"ם לא הזכיר דרשב"ג אבל הרשב"א כ' כו' פי׳ דהרמב"ם לא הזכיר הך דינא דההגה דלא גימוחו במיעוך לפורן טהורה דלכאורה בזה כו"ע מודו דטהורה. אבל הרשב"א כ' זה. ואח"כ כ' דיש לפרש דבין נמוחו ובין לא נמוחו ל"מ פי' דאפשר דבאמת ל"מ לרבכן אפי' לא נימוח לטהרה בשביל זה ואף דהוה ע"י הדחק ל"מ כלל והיינו דלא הזכירו הרמב"ם וכ' דהראשון עיקר. והנה רש"י כ' דלרבנן בנימוח ע"י לפורן טהור. נראה פשוט דכוונתו כמש"כ הטט"ז דהייני בנשרו תחילה בפושרין ולא כימוחו. דאפי' נמוח אח"כ בלפורן טהור. אבל בל"ה הרי לא היה כאן בדיקה. והמשנה לא טהרה אלא בבדיקה. ובלא נמוח במיעוך לפורן אי מהני לטהר זה לא נזכר בדבריו. וכ"ז פשוט ולא כ' זה אלא לפי שראיתי בד"ח שנסתפק בזה לדינא ואולי לא הבין פשט דברי המגיד כמש"כ אבל פשוט כמש"כ בלי שום ספק

וגמגום ע"ש:

מהרא"י כי דחין לפהר אלא אם לא נמוחו ממאה בד"מ בשם
מהרא"י כ' דחין לפהר אלא אם לא נמוח כולן. ומשמעות
דבריו דאינה טהורה עד שתבדוק את כולן דווקא. אבל הרב שינה
הלשון. ונראה דדעתו דדווקא כשראינו שנמוח המקלת הוא דאסור
אבל בסתמא ודאי דיש לתלות שכולן לא נמוחו כיון דהמקלת לא
נימוח וחזיכן דהוא מהמכה א"כ יש לתלות כולן בהמכה. ובאמת
בח"ד הקשה דאפי' יש עמהם דם גמור ג"כ הי' לנו לתלות בהמכה
כדתלינן כל דם במכה. וע"ש שתי' דאינה מכה מבורכת אלא

דבלא נימוח יותר שכיח במכה. אבל לתלות גם דם אחר הוה ס"ם לאיסור שמא אין כאן מכה כלל, ואפי' איכא שמא דם זה אינו מן המכה. והנה דבריו יש באפשרות לשי' הראשונה בס"ו דסתם דם יבש הוא טמא אפי' לא נימוח הרי דם"ל דאפילו לא נימוח אפשר שהוא דם. אכל שי' שניה דם"ל לטהר גם בסתם דם יבש דם"ל דדם א"א כלל שלא יהיה נמוח [ובאמת יש להוכיח גם מדברי התו' שם שם"ל כשי' זו דהרי כ' שם בהדיא דדם א"א כלל שלא יהיה נימוח אלא בנבלע בבגד ונחייבש ..וע"ש שכתבו דמתני' דפרק דה"ל היינו בה"ג דוה אפשר להתייבש הרבה. הרי לשי׳ ע"כ דכל מה שחינו נמוח הוא ודאי טהור דע"כ אינו דם לרה]. א"כ לפי שי׳ כל שיש לפנינו דבר שלא נימוח ע"ב שהמכה מבוררת ואין מקום לתי'.. אבל לולי ד"ק לכאורה יש ליישב קושי' בפשי' דכיון דרואין דדרך המכה להוליא שערות שלא ימוחו. ודאי דאין לחלות בהם כלל שערות שנמחו וכ"ש דם דודאי דוה גרע מדם מכתה משונה מדם ראייתה דמבואר שם בהדיא .דאין תולין בכ"ג ונראה פשוט דוה גרע גם ממכה שא"י אם מוליאה דם דהתם תולין ביש לה וסת שלא בשעת וסתה. אבל הכא אין תולין כלל. דלוה שמשונה הוה כאין לה מכה כלל. דהרי אנו רואין שהמכה מוליאה דבר אחר. וא"כ ה"נ שאנו דנין ממה שלא נימוח שיש לה מכה. אבל הרי אין המכה מוליא אלא מה שלא נימוח. ומה שנימוח הוה ודאי כמשונה. וזה נראה ברור בישוב קושי'. וא"כ עכ"פ זה שייך דוקא כשיש לפנינו בודאי שערות שנימוחו. אבל בסחם כיון דקלת לא נימוחו ודאי יש לתלות דכולן לא ימוחו וכדקיי"ל לעיל דמן הסתם אי"ל לבדוק שמא הוא משונה ונכון.. ומה שסיים הרב דאפי' בנבדק ג' פעמים ולא נמוח מ"מ לא מטהרינן גם להבא בלא בדיקה אלא ביש לה וסת שלא בש"ו [כפי' המג"י דלא כהש"ך] היינו דווקא לאח"ו משום דודאי דרך המכה להתרפאות. וכיון שהיא אינה מרגשת בה כלל שפיר י"ל כל שעה שמא כבר נתרפאית. אבל באותו הפעם ודאי דיש לחלות הכל.. ונראה דאפי' לשי' הראשונה שיש מקום להחמיר עפ"י סברת הח"ד הנ"ל משום ס"ס להחמיר. מ"מ כ"ז שלא ראיגו לפניגו שיגוי בנמוחו אין לחום ול"ע:

סימן קפם פ"ז בימי החודש בדילוג. הנה העלו האחרונים לענין וסת הפלגה דכשלא ראתה ליום הוסת חו לא שייך לחוש עוד לההפלגה דכבר בטלה ההפלגה וכ"כ הרמב"ן להדיא וכאשר יתבאר בסמוך. ול"ע בהא דהכא אי לא ראתה בחודש אחד כיון דחודש הכא אחריו הוא נסמך על דילוג יום הרחיה של החודש הזה. לכאורה ה"נ הא בטל החשבון ואין לחוש ליום החודש השני. וכן נראה מדברי הראב"ד בבעה"ל שכ" דיש קובעת וסת בתוך וסת וכגון שהוחזקה ט"ו בחודש זה. .וע"ז בחודש זה. וכן עוד כסדר זה ג"פ. וכ' דאם לא ראתה ביום הט"ו בחודש האחד מ"מ חוששת ליום ט"ו בחודש השני דוסת בפ"ע הוא. והיינו לפ"מ שבאר שם דכל ט"ו קובע וסת בסירוג בפ"ע. וכל ט"ז בסירוג בפ"ע. וכל אחד הוה וסת החודש בפ"ע ואינו נתלה בשני דוסת הסירונ דינו כוסת הסידור לכל דבר. משמע בהדיא דהא בכה"ג דהכא דכ"א נמשך דילוגו על חשבון חבירו כל שלא ראתה בפ"א תו בטל סידור הוסת. ונראה לענ"ד דוהו טעם הר"ח שפי׳ פלוגחא דרב ושמואל בשהשלישה ט"ו וי"ו וי"ז בג"ח זא"ז ג"פ כסדר הזה וכעין הא דס"ח ע"ש. והתו' תמהו עליו דלמ"ל לפרש כן ע"ש. ובזה א"ש דהא כבר הסכימו החוס' וכל הפו' דבוסת ההפלגה מודה רב דאינו נקבע אלא בד"פ. דלא שייך ללרף ראיה הראשונה כיון שהיא לא היתה בהפלגה. וס"ל להר"ח דה"נ אפי' בדילוג יומי החודש כפי' כל המפרשים. לא מסתברא לחלוק שבזה יסבור רב לחשוב ראיה הראשונה כיון דגם בזה חזיכן שראחה בסדר הדילוג והרי הראשונה אינה דילוג כלל. ע"כ פירש בכה"ג דשילשה סדרה ג"פ. דא"כ הרי ראי' החודש הראשון הוא וסת הסירוג בפ"ע לכל ראיה ראשונה מהסדר וכמש"כ הראב"ד כנ"ל דזה הוה כתלתא ריש ירחא המסודרים וא"כ שפיר הוה גם הראשון מהמנין. אלא של"ע דלכאורה בכה"ג לאו דווקא ט"ו וי"ו וי"ו אלא אפי' ט"ו וי"ו וי"ח דאיו סירוג החדשים

שוה דבפ"א ודאי לא הוה וסת כמבואר בס"י. מ"מ כששילשה סדר על אלו ה זה ג"פ. א"כ כל אחד הוה וסת הסירוג בשאר הסדרים. ומיהו מה שהביא גם לדידן לדינא ל"ע בזה:

לוך נראה לי בטעם הר"ח דהנה הש"ך בסק"ט כ' דגם בדילוג הפלגה לקרב ראיותי' הוה וסת בג"פ. ובפלתי כ' דאפשר דוה אין דרך וסת בכך ע"ש. ובאמת דברי הש"ך הם מפורשים כן בספר בעה"ל להראב"ד ע"ש. וע"ל דהפו' ס"ל דלעולם כל ענין ראי' שאיתחזק בתלחא זימני הוה חזקה ולא שייך בזה אי הדרך הוא כן או לא. וא"ל י"ל בשי' ר"ח דס"ל כמש"ל סברת הפלתי דיש לנו לילך אחר טבע ראיית הנשים וס"ל דזה ג"ל אין דרך כלל בדרך ראיות נשים שתרחק לעולם או תקרב לעולם. אלא דררך האשה לשנות וסתה לרחק שנים או שלשה ימים ואח"ל לחזור למפרע. וכמבואר בסקפ"ד ואינה קובעת וסת אלא במה שהוא טבע האשה. ומיהו כל הפו' לא ס"ל הכי. ודלא בהוא טבע האשה. ומיהו כל הפו' לא ס"ל הכי. ודלא כהפלתי ודוק:

שבט אדר ניסן. ואח"ב סירגה לכן כגון שראתה ר"ח
שבט אדר ניסן. ואח"ב סירגה לר"ח סיון ואב לכו"ע
ניסן לא הוה ממנינא כו' פשוט דהיינו ממש הא דאמר בש"ס
אליבא דרב למודה שאני וכ"ש לשמואל ומה שהקשה הפלתי מהא
דנוגח שור שור שור חמור וגמל קושי' זו הקשה הרא"ה עלה דרב
וכבר יישב היטב בח"ד סק"ו ע"ש. וע' חוס' הרא"ש בדפוס חדש
מש"כ אהא דהקשו החוס' שם מראה שור ונגח ושור ולא
נגח ודוק:

םי"ב אין האשה קובעת לה וסת כו' אלא א"כ ראתה בעונה אחת או ביום או בלילה כו' בפ"ת הביא דברי הנוב"י באשה שדרכה המיד להמשיך ראייתה לוסת עונה מאוחרת יותר דמ"מ אין הוסת הולך אלא אחר הפלגת הימים וכ' שם דוה ודאי אם היתה דרכה לראות להפלגת איזה ד"א אין אנו משגיחין בדבר אחר הזה שממנו נמשכת ההפלגה אם הי' ביום כו' ונדחק בכוונתו. ולענ"ד פשוט דסברתו דאע"ג דמלינו בש"ס בכ"ד דהאיסור הוסת הוא עונה אחת או יום או לילה. ומשו"ה כ' הפוס' דאינה נקבעת אלא כשהי' בעונה שוה. כיון דאינה אוסרת אלא עונתה. מ"מ בהפלגה לא מלינו בכ"ד אלא הפלגת ימים וא"כ ע"כ ל"ל דבזה אין הולכין אחר הפלגת עונות. והסביר לה שיה דומה כמו שקבעה לקפילות ולימים דודאי משמע דאין אנו הולכין אלא שתקפוץ באותו היום ואין אנו משגיחין אחר העונה אלא כל שתקפון באותו יום אסורה אותה עונת הקפילה. ה"נ הכא אף דלא קבעו בש"ס את הוסת אלא לאותה עונה. מ"מ לענין ההפלגה אנו הולכין אחר הימים וחושבת לאסור אותו יום שהפליגה. ובאותה עונה שראתה באחרונה דהגעת העונה הוה כהגעת הקפילה וא"כ אף באחרה עונה אחת כגון ששינתה ראיה השניה בזה היום עלמו מלילה ליום מ"מ חוששת בפעם השלישי ג"כ לאומו יום שראתה בו שני פעמים ולעונה של יום כראיה האחרונה. ואין הולכין אחר מספר העונות דלפי"ז היה יולאה עוכתה בלילה שאחר היום הזה אלא אכו שומרין את הפלגת הימים ולא העונות ואף דאינה חוששת אלא לאותה העונה שראתה באחרונה. זה אינו אלא כמו קפילה וד"א שלריכה שיגיע הקפילה או אותו הדבר. אבל הקביעות להפלגה אין מונין אלא את הימים. ומשמע מדבריו דלעולם הולכין כן. ואפי' כשראתה גם בפעם השלישי לפי חשבון העונות כגון שראתה בלילה שלאחר היום הזה מ"מ אין אנו הולכין אחר זה לקבוע וסת לחשבון עונות דלפי חשבון זה היה מן הדין שתחוש אח"כ ביום הראיה ובעונה של היום ולא עונה של הלילה שראחה בה באחרונה. שהרי אנו לריכין גם עכשיו להוסיף עונה יחירה ואינו כן. אלא דחשבינן ראיה זו הג' לשינתה את יום ראייתה וזמן העונה הוה ג"כ בלילה. כמו שראתה באחרונה . וגם הוה וסת שאינו קבוע וז"ב בכוונתו והענין נכון מסברא. ומ"מ מלאתי בסתפל"מ בריש הסי' הזה שכ' בהדיא דאינו כן אלא דקובעת וסת להפלגת עונות שוות. ודקדקתי בדברי הלכות נדה להרמב"ן ומלאתי בפ"ה סי"ד שכ' ג"כ דכל מה שנאמר בענין הזה יום הכוונה ג"כ עונה ע"ש. משמע לכאורה מלשונו

דבאמת אף ההפלגה חשבינן בחר העונות. אלא שקשה לסמוך

על אלו ההלכות שיש בידינו שמסופקין מאוד באמתמן דסותרין כ"פ מה שהביא הטור בשמו ול"ע. ועוד יש לעיין כה"ג באשה שדרכה להמשיך תמיד משך ארבע או חמשה שעות שג"כ יולאות במשך שמים ושלש ראיות מהעונה וגם אח"כ מהיום אי נקבע וסת בכך.

דלכאורה קיי"ל דלא כר"י דס"ל דגם שעות וסתות ול"ע: בהגה ראתה בר"ח ניסן כו' חוששת לר"ח אייר. כל האחרונים ס"ל דחוששת לראשון של ר"ח אייר מפני עו"ב דהוא ביום ל' וגם ליום שני של ר"ח נושום וסת יום החודש. וכן בראחה ה' בניסן חוששת לד! של אייר משום העונה בינונית. ולה' באייר משום יום החודש. וכשהחודש חסר א"כ יום החודש הוא יום הל' ג"כ ואין כאן אלא יום אחד. והש"ך בסק"ל האריך להשיג ולהוכיח דעו"ב הוה יום הל"א וראייתו מלשון רש"י והפו' דפי' בלשון הש"ם שמלאה אחר יום עונתה דהוה אחר ל'. וכן מהא דעברה עליה שלש עונות דמבואר בלשון הפו' דהוה ל"י. ואם העו"ב הוא יום הל' הא לא הוה אלא פ"ח. ולשי' לכאורה הוא בהיפוך דחודש מלא אין כאן אלא הששת יום אחד דעו"ב הוה ביום החודש. ובחסר הו"ל העו"ב אחר יום החודש. אלא שחידש עוד בזה דעו"ב הוה ממש באמת יום החודש וא"כ באמת בחודש חסר יום הוסת ביום ל' ובמלא הוא הל"א. וסברתו בזה כדאמריכן לענין קישוי וכן בכ"ד דשיפורא גרים ע"ש. ולפי"ז ע"כ לריך לדחוק במה שהוכיח תחילה דהעו"ב הוא יום ל"א דוה היינו דווקא במלא וזה מבואר הדוחק. ובאמת הראיה מהא דמלאה אחר יום עונתה פשוע דאינה מכרעת כלל דהתם הא איירי שלריך לחוש לוסתה ואסור לו לבא עלי׳ בלא שאלה וא"כ ודאי לא שייך לפרש אלא לאחר ל' דביום ל' פשי' דאסורה לגמרי משום שעת וסתה. וגם מש"כ הפו' דג"ע הוא ל"י אין לו ענין כלל לזה. והעיקר כמש"כ כל האחרונים דלריכה לחוש ליום ל' ג"כ דהאמת דהעו"ב הוה יום ל' ולק"ת דודאי זה אמת כמש"כ הש"ך דעו"ב הוא וסת אחד עם וסת החודש וכמשמעות הפו'.. אבל לענין חששא ודאי לריכה לחוש גם ליום הל'. דבאמת אע"ג דכ' הפו' והוכיחו לענין וסת החודש דקובעת וסת לאוחו היום שבחודש ולא משגחינן בזה בין חסר ובין מלא משום דשיפורא גרים. מ"מ זה דוקא בשכבר קבעה כן שפיר אמרינן דזה ודאי ג"כ וסת קבוע. אבל לכתחילה ודאי דהעו"ב הוה ביום הל' שהוא בחודש מלא יום שקודם יום החודש. וכמו שהוא בחודש חסר יום הל' ולריכה לחוש לו . אלא דכשכבר קבעה ליום החודש הרי חזיכן דשיפורת גרים. ובחודש מלח הל"ח נכנם תחת הל'. ובאמת הוא וסת אחד עם העו"ב. ועיקר הוסת הוא עו"ב ליום ל'. אלא שבחודש מלא נכנם יום הל"א שהוא יום החודש תחת הל'. משום דקיי"ל שיפורא גרים. אלא דכ"ז כשחזינן כבר שלא ראתה ביום ל' אז אמרינן דהשיפורא גרים להכנים הל"א תחת הל'. אבל לכתחילה ודאי לריכה לחוש ליום הל' דהוא עלם יום העו"ב. כמו בחודש חסר. שיש לחוש שלא תתבעל עלם יום העונה משום השיפורא. ולריכה לחוש גם ליום הל' בחודש מלא כמו שחוששת לו בחודש חסר. ומ"מ לענין עברו ג"ע שפיר לריך ל"י דבאמת לענין עברו ג"ע לא אזלינן בתר עונות דידה שקבועות לה. דאם הי' עונותיה קבועין לפחות מל' מבואר בש"ך סקס"ו דל"מ הפסיקה נ"ע דידה . אלא בעי ג"ע ברוב נשים. וכיון דאיכא הרבה נשים דאולי בחר קביעות החודש ובמלא הוא ל"א כולהו לריכים דווקא ל"י שלימים. וגם לענין הבחנה דילפינן מקרא דשלש חדשים. קיי"ל דבעיכן ל"י שלימים. וה"ל בעיכן ל"י שלימים. אבל לכתחילה ודאי לריכה לחוש גם במלא גם ליום הל' כמו

בחודש חסר. דעו"ב הוה יום הל' ודוק:

[ריבר משמעות הש"ם סו"פ ב"כ דבתלתא ריש ירחא הוה וסת קבוע וכן הוא סתימת הפו' בכל סימן זה. והנה לא מליכו ג"ח חסירים זא"ז לבד מחשוון כסלו טבת ומשמע דלא קפדיכן בזה בין חודש חסר או מלא ובין ראתה ביום א' דר"ח. או יום ב'. מ"מ הוה זה וסת קבוע דשיפורא עושהו כאחד. ולפי"ז נראה בשני מדשים מלאים זא"ז. וראתה בראשון בא' דר"ח. חוששת ליום כ"ע לחודש. דהוא יום ל' ליום ראייתה שהי' בהראשון של הר"ח. שהוא לחודש. דהוא יום ל' ליום ראייתה שהי' בהראשון של הר"ח. שהוא העו"ב כפי שהסכימו כל האחרונים. וביום א' דר"ח של חודש

השני שהוא וסת החודש. וגם ביום ב' דר"ח של חודש השני ואע"ג דהוא יום ל"ב. דמ"מ הוה ר"י שהוא נכנס תחת הא' ול"ע: דבוה שהשיג הש"ך על העט"ז. שכ' דעו"ב אינו נעקר אלא בג"פ דאינו נכון. פי' המנ"י דכוונחו דנעקר בפ"א ונמשך אחריו החכ"א וקבע כן להלכה. אבל הוא נסתר בפירוש מדברי הש"ך בסקמ"ג דשינתה שני פעמים לל"ב ולל"ד מ"מ חוששת ליום הל' ע"ם. אלא פשוט דכוונתו להיפוך דאינו נעקר כלל כ"ז שלא קבעה וסת אחר. והוא לשי' דעו"ב הוה וסת החודש. דקיי"ל דכ"ז שאין לה וסת. קבוע ליום אחר חוששת לעולם ליום ראייתה האחרונה . וכבר כתבתי דגם לשי' החולקים כן הוא אלא דבחודש מלא חוששת לכתחילה גם ליום הל' כמו בחודש חסר דאולי לא יבטל השיפורא. ומ"מ גם דינו ממש כיום החודש דחוששת לו לעולם. ואפי' עקרתו כמה פעמים כ"ו שאין לה וסת קבוע ליום אחר. ועח"ד שנחקשה ע"ז דלמה לא מהכי מה ששלשה פעמים לא ראתה בו וכמו דמהכי בכה"ג בסוסקפ"ו דמבואר שם דאשה שמשנית ראייתה ומ"מ אינה רואית הודם י"ר דחשובה באותה זמן כיש לה וסת. משום שהוחזקה שלא ראתה בהם ג"פ אע"פ שלא קבעה יום אחד. וה"כ ליהני הכא לעוקרו משום שלא ראתה בו ג"פ אע"פ שלא קבעה יום אחר ע"ש. ולענ"ר פשוט דוה ל"מ אלא על סחם ימים שלא הוחזקה להיות רואה בהם. בזה מהני שפיר מה שקבעה ג"פ שלא ראתה במשך אלו הימים להוליאה מדין אשה שאין לה וסת ולהחזיקם שלא תראה בהם כאשה שיש לה וסת קודם וסתה . אבל לעקור וסח גמור שכבר הוחזקה לראוח בו. הא ל"מ כלל כ"ז שלא נקבע והוחזקה ביום אחר כמו שבארתי בסי"ד ובסל"א בהוכחות ברורות יעו"ש. וה"נ בעו"ב הוה כקבוע דדרך נשים לראות סוף כל חודש ול"מ אלא א"כ קבעה וסת ליום אחר בברור ודוק: כו' הנה כאחד באייר או לא ראחה חוששת לט' כו' הנה הראב"ד בבעה"ג כתב דבראתה באחד באייר לאחר ראיית כ' ניסן שאינו אלא יום י"א אחר ראיית הנדה והוה בימי זיבה. חוששת אחר ראיית ש' אייר (שהיא בימי נדה) גם לכ' אייר. שהוא ג"כ י"א אחר ט'. כמו א' אייר אחר כ' ניסן. והרב לא חשם לזה. דהיינו לפ"מ דקיי"ל לדידן דאין אנו מחלקין בזה בין ראיים ימי כדה לזיבה וחושבת כל הראיות כאחד. ואפילו לקולא .

ומזה ראיה כהמנ"י בסקכ"ז. דלא כהש"ך בסקע"א ע"ש: ומיהן לענין עיקר הדין חלקו כל האחרונים על הרב דבראתה באחד באייר אינה חוששת לט' בו דקיי"ל כרהבדר"י דמראייתה שראתה מנינן. ולא מראיית כ' ניסן. והט"ז כ' דפשוט מדברי רש"י ותה"א שכ' בטעמא דר"ה לפי ששינתה לרחק. ואנו ניחוש לקרב. דוה דווקא בלא ראתה בזמן שהיא למודה אלא אחרה. ס"ל דמונין מיום הראי' ולא מיום. שהיחה ראויה לראות. אבל בכה"ג שראתה בזמנה וראתה גם אח"כ שקירבה. שפיר יש לחוש. להפלגה שהיא רגילה. מיום הוסת שראתה בזמן שהיתה רגילה. ומה שראתה בינחיים לא מקלקל לה דהרי אדרבה קירבה עכשיו ע"ש. ולולי ד"ק גראה פשוט להיפוך דאפי' ר"פ דפליג התם דסבר המכיכן מזמן שהיתה ראויה לראות אף שאחרה. היינו דחושב הראי' שאחרה כראתה בזמנה . אבל בראתה בזמנה וגם ראתה שנית ודאי דזו כאי' אחריתי הוא ובודאי אין למנות אלא מאותה כאיה . ובסקל"א הוכיח ג"כ מלשון הרשב"א הנ"ל לענין לא ראחה כלל בזמן ההפלגה דמ"מ חוששת עוד לזמן הפלגה השניה מאוחו היום שהיחה ראויה לראות כפי וסתה וחשיב כראתה בו מדכתב דווקא לפי שריחקה ואי שלא שייך למיחשב כלל מיום זה שלא ראתה. למ"ל שריחקה ת"ל כיון דלא ראתה. וגם זה אינו נראה כן אלא דטעמא דר"פ לפי שראיית הריחוק חשבוהו כראתה בזמנה. ושייך למחשב ההפלגה מאותו יום. ומשו"ה הולרך הרשב"א לפרש טעמא דלא קיי"ל כן. משום שכיון שהיא ריחקה אינו מן הדין שניחוש לקרב. אבל בלא ראתה כלל. פשי' דלא שייך למיחשב הפלגה מיום שלא כלתה ודוק:

לטם וחוששת עד שתקבע וסת אחד כדינו בח"ד הקשה מהא דכ' העור והראב"ד בראתה ר"י ור"י וכ"ה בירחא ור"י דקבעה וסת לר"י. וכ' דאפ"ה חוששת לכ"ה שמא תקבע לכ"ה וכ' לחלק

דהתם בוסת החודש דקובעת וסת בתוך וסת ואפשר ששניהם יתקיימו. משא"כ בהפלגה. ועפי"ז תמה על הט"ז בסקי"ט דכתב גבי וסת הדילוג דקיי"ל דלהחמיר אינו נקבע אלא עד ד' ראיות. דנ"מ דעד ד' ראיות חוששת לוסת ר"ח ג"כ. ולפי"ז אפילו בד' ראיות ג"כ ל"מ דהא וסת הדילוג הוה כוסת החודש. וחוששת לשניהם ע"ש. והנה חילוקו קשה לענ"ד דהא הראב"ד ס"ל דגם לדידן מחלקינן בין ימי נדה לזיבה. וא"כ לא שייך שתקבע וסת החודש וסת בתוך וסת. דהגע בעלמך ראתה בר"ח א"כ אינה יכולה לראות נדות פעם אחרת עד י"ט לחודש. וא"כ ר"ח השני ע"כ הוה בימי זיבה ואינו קובע וסת. והא דקובעת וסת בתוך וסת אינו אלא כמה שבאר הראב"ד דאם הי' לה וסת לר"ח ואח"כ ראתה ג"פ בכ' לחודש ובר"ח אע"ג דהשתא הוה ראיית ר"ח בימי זיבה |שהרי אינו אלא עשרה ימים אחר ראיית יום כ'| מ"מ כיון שלא עקרה אותו אינו נעקר דאין הוסת נעקר עד שתעקר ג"פ. ופשוט דהיינו דמספקינן איזה עיקר וחוששת לשניהן. אבל לא שבאמת הם שניהן וסת. וא"כ הא הוכיח בעלמו בסקי"ד דגם בוסת הפלגות אע"ג דקיי"ל דלעולם מניכן הפלגה מראי' האחרונה. מ"מ בראתה בל' ול' ובכ' ול' קובעת וסת לל' ותליכן בתר רובא קמא דחזיא לל' וראיית כ' חלינן בדמים יתירים ואינה מקלקלת ההפלגה דל' ע"ש. וא"כ ה"ל שייך לספוקי בכה"ג הי ניהו עיקר הוסת ואין מקום לחלק בוה . ע"כ משמע לענ"ד דעיקר החילוק בוה דדוקח החם דנחחדש ראי׳ שלא הי׳ בתחילה חיישיגן לשינוי וסת . אבל כאן מבואר בלשון העור והפו' דקאי בתחילת ראייתה דאין כאן שינוי מתחילה. בזה משמע להפו' דכיון דמלינו בש"ם שני מיני וסתות כל שנקבע אחד אינה חוששת להשני ואמריכן דהאינו קבוע יפסוק וזה נכון. ולפי"ז גם בוסת החודש שפיר אמריכן הכי ולק"מ על הט"ז. ועוד י"ל אפילי לפ"ד. דכוונת הט"ז בגוונא דהי' לה וסת קבוע מקודם לר"ח ואח"כ בינתה לדילוג. דקיי"ל דכ"ז שלא קבעה וסת אחר חוזרת לוסת הראשון בפ"א. וא"כ יש נ"מ דלמ"ד דלדילוג אינה קובעת עד ד"פ כ"ז שלא יקבע חוזרת בפ"א. אבל לשי' הפו' דקבעה גם בדילוג בג"פ. א"כ כבר קבעה וסת ואינה חוזרת אלא בג"פ. ואע"ג דכ' בסמוך דבוסת הדילוג נראה דבזה הוה כהפלגה דכל ששינתה הדילוג בפ"א כבר נתקלקל כל סדר הדילוג לעולם. ואפשר דהות נעקר בפ"ח מ"מ ל"מ זה לענין וסת הרתשון שהי' מקודם שהרי כבר נעקר ושוב אינו חוזר בפ"א. וכ"ש להט"ז לשי' בסקי"ח דאפי׳ בהפלגה ס"ל בסקל"א דלא נתקלקל הוסת במה שדילגה פ"א ולא ראתה בו. כ"ש דבוסת הדילוג דלשי' אע"פ שנתקלקל פ"א אינו סותר כלל חששת שאר החדשים לחשבון הדילוג וא"ש ודוק: בר"ך ואם לאחר ששינתה פעמים לל' חזרה וראתה לכ' חזר וסת של כ' למקומו. והותר ל'. שורש דין זה בריי' בסו"פ החשה אלא שיש שם שני גי'. והט"ז כיון לזה מדעתו. וכ"ה באמת. דגי' רש"י והראב"ד והרא"ש. וכ"ה לפניטו בש"ם [ואינו כנוסחת הטו"מ. אלא כך היא הגירסא]. יום כ' ולא ראתה יום ל' ולא ראתה יום כ' וראתה. ועמ"ז שכ' דלפי גי' זו לא איירי בהפלגה דבהפלגה לא הוה מינכר בראיית כ' האחרון [לפי גי' זו] הפלגת כ' כלל. דהא הוא חמשים מראיית ל' האחרונה [ונראה דאינו סותר בזה שי' בסקל"א דכ' דמה שלא ראתה לא מקלקלא ההפלגה וחשביק מיום שהיתה ראויה לראות. דוה דוקא בוסת קבוע. אכל כאן לענין י"ל שלא נקבע עדיין ודאי לא שייך למיחשב י"ל שאחר ראי' האחרונה כראתה בו . ולמיחשב היום כ' שלאחריו לכ' . כיון דעדיין לא נקבע. ועוד דאם חדנוהו כראתה בו. א"כ הרי ראתה ג"פ בל'. ונעקר הכ' לגמרי. ופשי' דאינה חוששת לו עוד. וגם ודאי דאינה חוזכת לו עוד בפ"א. וגם את היום כ' ודאי לא שייך למיחשב כאן כראתה. חדא כיון דכבר שינתה ב"פ לל'. ועוד אם אפי׳ תחשבם כראחה. מ"מ כשעבר כאן יום כ׳ ול"ר. וי"ל ול"ר. יום כ' וראחה. ועבר חמשים יום בלא ראתה. הרי עבר פ"א כ'. ועוד כ'. ואם החשבם כראתה בהם. א"כ ליכא עדיין לאחר יום כ' האחרון שאתה חושבו כראתה בו כ"א עשרה ימים. וא"כ בראי' זו לא חזרה כלל לקדמותה. ואפשר דגם בסקל"א שם הוא כן דבעבר שני פעמים שלא ראתה להפלגתה וראתה להפלגה אחרת.

מדר"ה בדר"י בזה. אמנם כל שראחה אח"כ שום ראי' אחת שוב חוששת לזמן הפלגתה שהיתה רגילה קודם דוה אינו אלא כשינתה להפלגה גדולה דמ"מ הרי לא שינתה אלא פ"א וקיי"ל דזה וזה הסורין. וחוששין גם לוסת הקבוע שהי' לה מקודם. אבל כשכבר הפסיקה ג"ע. זה יש ללמוד מוסת המודש דקיי"ל דנעקר בג"פ. וא"כ בזה כל שלא ראתה אח"כ עדיין אלא פ"א אינה חוששת עוד להפלגה הראשונה כיון שכבר נעקר. עד שתראה עוד פ"ב בכשיעור ההפלגה שהי' קבוע לה. דאו הרי הוא חוזר בפ"א כיון דעדיין לא נקבע וסת אחר. אע"ג דבוסת החודש הוא חוזר גם בראיה אחת. בהפלגה לא שייך חזרה עד שתראה בשיעור ההפלגה כמבואר. אלא דלכאו' יש בזה קלת מקום שיון דלכאורה אין ללמוד דהפסקת ג"ע הוה עקירת וסת לענין וסת ההפלגה. מהא דהוה עקירה בוסת החודש דכיון דכתבנו דכאן כל שלא ראתה לזמן הפלגתה שוב אינה חוששת. וא"כ י"ל דל"ד לוסת החודש. דהתם הרי היה דינה לחוש ג"ח זא"ז בכל יום הוסת בחודש. וכל שלא ראתה ג"פ הוה עקירת ג"פ. אבל כאן י"ל דלא הי' עקירה אלא פעם הראשון ואח"כ כיון שלא הי' דינה לחוש י"ל דאינו עקירה כלל . ונראה דמ"מ יש ללמוד זה מהא דקיי"ל גבי זקינה שעברו עליה ג"ע סמוך לזקנותה קיי"ל דהוה סילוק דמים ומשמע בהדיא אפי' הי' וסתה להפלגה שלא חילקו כלל . וא"כ אם מהני ג"ע לזקינה לעשותה מסולקת דמים. לא כ"ש דמהני הג"ע לכל הנשים לעקירת הוסח. ועב"י דירד ללמוד זה מדברי כ"א והקשה דלא קיי"ל כר"א ולולי

בי"ן קפלה וראתה אם לא קבעה אותן לימים אינו וסת בעור כ' כשיטת הרז"ה דקובע אפי' בלא ימים. וכן משמעות רש"י שכ' באוקימתא דר"א דקפין בשבת ולא חואי דאינה קובעת לקפילה לחוד כיון דלא חזאי בשבת ע"ש. מוכח הא חזאי בשבת קבעה לקפילות לחוד ובתו' הקשו שם על רש"י דא"כ לוקי גם בריי' הכי דלח קבעה לימים אלח לקפילות. וכבר הרגים מהר"מ דהא פריך לימים פשיטא דלא קבעה. וכ' בכוונתם דלישני דה"כ כדר"ה כגון דקפין בשבת ולח חואי כו' אבל פי' תמוה יותר דבוה הא פשוט לכו"ע דאינה קובעת לקפילות לחוד דהא לא חזיא בשבת וכמש"כ רש"ו הנ"ל. וא"כ אדרבה כיון דבעי לשנויי דבריי' איירי בכה"ג. ומשו"ה פי' דבעי תרוויי'. עוד הקשו התו' דמאי פריך לימים פשיטא דילמא קמ"ל דלקפילות לחוד לא קבעה וגם זה אינו מובן. דהא לפי"ו ס"ל להש"ם דבאמת קובעת לקפילות לחוד. אלא דבכה"ג דהוה לימים סדורים הוא דאינה קובעת לקפיצות לחוד. וא"כ בריי' דקתני דאינה קובעת לפי שהוא מחמת אונם ותשמע ע"כ דקאי על היום. דהיינו שאינה קובטת בזה את היום לחוד. לפי שהראיה אינה אלא מחמת אונס . ומשו"ה פריך ע"ז דזה פשיטא ולק"מ. ובאמת מבואר ברשב"א והרמב"ם והראב"ד בבעה"ג דמשוו אכלה שום לקפילות דהוה מחמת אונס. והרי משמעות הש"ם לקמן סו"פ האשה דאכילת שום לחוד הוה קביעת וסת. וכ"כ התוס' . וא"כ כ"ג בקפילות . והתו' נדחקו שם לחלק ביניהן. אבל כל הפו' לא ס"ל חילוק זה. אלא דסברי דגם בשום אינה קובעת באכילה לחוד. וכיון דדעת התו' שם דמשמע דבאכלה שום קובעת לאכילה לבד. והביא הרב דעתם בסכ"ג בהגה א"כ נכון גם כאן בקפילה כדעת הטור:

ב"ק נראה ברור כמש"כ:

ועש"ך סקמ"ח דלהיום לחוד אם לא קפנה אינה חוששת כלל. ונראה דאפי' לשי' המחבר דלקפילות לחוד אינה קובעת כלל. וא"כ חזיכן דאין הראי' תלויה בהקפילה כלל. וא"כ הא בפיהוק דודאי קובעה לפיהוק לחוד אפ"ה כ' הפו' דלכתחילה חוששת ליום לחור. ולכאורה כ"ש קפילה דאין הראיה תלויה בה דהי' לנו לחוש להיום לחוד ונראה שלזה נחכוין התפל"מ בהשגתו על הש"ך. אבל באמת הסברא להיפוך דאדרבה קפילה כיון דהוא אונס גדול ואינו כלל דרך טבע של וסת. דמשו"ה אפי' אירע כן כ"פ אין בזה כח להחזיק חשם ראי' אפי' על המקרה של האונס גופי' דאין שייך חזקה למיקרים כיון דאינו בטבע (וכמ"א הבאתי ראיות נכונות לזה]. ופשוט דכ"ש דמשום זה גופה אין כזה שום חששא על היום לחוד. ובהשגות הרז"ה הביא חוספתא דחשב כמה ענייני כגון ברגילה לכ' ועבר חמשים הפי' נימא כשי' הע"ז דחשוב השני פעמים כ' כראתה בהם. אבל עכשיו הרי ראתה לעשרה אין כאן חזרת הוסת למקומו] וע"כ נפרש כאן לפי גי' זו דאיירי בוסת החודש דבוה הרי יום הוסת היא ניכר לעלמו. ואע"פ דלפי גי' זו כבר עבר ג"פ שלא ראתה בכ'. כ' הרא"ש דמ"מ כיון שלא קבעה עדיין וסת אחר. אינו נעקר הראשון וחוזר למקומו בפ"א. כ"ז לפי זאת הגי'. והגי' הב' הוא גי' הרז"ה בהשגות וגי' הר"ן בחידושיו וכ"כ גי' הרשב"ה בתה"ח. וכמו שהוח לפנינו בטור ושו"ע כנ"ל. וכ' הט"ז דזה איירי בהפלגה ויש בזה רבותא דאע"ג דעדיין לא הגיע היום ל' ולא עקרתו כלל. מ"מ כשראתה ביום כ' הותר היום ל'. ול"ל דאע"ג דכ' בסקי"ח דגם בוסת ההפלגה שראתה בינחיים אינו מקלקל את משך זמן ההפלגה וחוששת לזמן ההפלגה שהיתה רגילה מקודם. ומה שראתה בינתיים אמרינן דמים יתירים אמוספי בה. ולכאורה לפי"ז עדיין ליכא הכא עקירה כלל במה שראתה בכ' קודם היום ל'. ל"ל דהכא שחזרה לוסת הראשון שאני . דוה גופה מגלה שחזרה לוסתה . ואין לה לחוש עוד לוסת שא"ק. ולכאורה דלפי"ז גם כוסת החודש כה"ג אע"ג דלענין וסת החודש. ודאי לא מקלקל כלל מה שהיא רואה קודם יום הוסת דמ"מ חוששת ליום הוסת. מ"מ בכה"ג שהי' לה יום קבוע כגון בכ' לחודש ושינתה ב"פ בכ"ב. ואח"כ ראתה בכ' אע"ג דאש לא הי' קביעות בכ' לא הי' נעקר עדיין חששת היום כ"ב. והיתה חוששת לו. מ"מ בכה"ג דחזרה לקביעותה הראשון כבר נעקר הכ"ב ואינה חוששת לו וכן הביא באמת הש"ך סק"מ מדברי הרמב"ם ופי' דבריו בוסת החודש ע"ש. אבל לענ"ד ל"ע לפי גי' הרא"ם וסייעתו הנ"ל אם י"ל סברא זו. דלפ"מ דגרסי כמו שהוא לפנינו בש"ס יום כ' ולא ראתה יום ל' ולא ראתה יום כ' וראתה . ע"כ דלא ס"ל חילוק זה דחזרה לוסת הראשון שאני. דאם לא כן היכי אייתי הש"ס שם ראיה מהך בריי'. דאפי' חזיא תרי זימני. מיעקר בחדא זימנא. דהרי לפי גי' זו כבר יש כאן שני עקירות חדא מה שלא ראחה לל' ועוד מה שחזרה אח"כ לוכת הראשון דלפי סברא הנ"ל זה חשוב כמו שלא ראתה לל' השני ג"כ כנ"ל . וע"כ דלא ס"ל חילוק זה כלל. וא"כ באמת בהך דינא דהרמב"ם לשי' הרא"ש אינו נעקר עד שיגיע שם יום הכ"ב ולא ראתה. ונראה שזה כוונת הש"ך סק"מ שכ' על דברי המע"מ שפי' דברי הטור כהט"ז הנ"ל. שראתה תיכף בכ' אחר ל'. וכ' דזה ל"ע. וכיון למש"כ דאע"ג דהרמב"ם כ"כ בוסת החודש וכמו שהביא הש"ך בסמוך. מ"מ הרא"ש נראה דלא ס"ל הכי כנ"ל. וזה לענין עיקר הסברא דחזרת הוסת למקומו חשוב עקירה לוסת שא"ק. וכגון בוסת החודש. כמשמעות סתינות המע"מ. והקשה עוד דלפי משמעות הטור דאיירי בוסת הפלגה. אפי' בלא הי' קביעות מקודם כבר נעקרה הפלגת ל'. [והוא הולך לשי'. בסקל"א בזה ע"ש]. וכ"ז לפי פי' הט"ז והמע"מ דעדיין לא נעקר הכ' בג"פ. ופשי' דחוזר למקומו בפ"א. אבל לשי' בריש הס"ק שכבר עבר ג"פ כ' שלא ראתה . ואחר הכ' והל' ראתה ב"פ בהפלגת כ' ביניהם . כמו שבאר כוונחו בנה"ך. הרבותא הכא דחוזרת לוסחה. והאחרונים לא עמדו על עיקר כוונחו וברור כמש"כ. ומה שמסיק הט"ז דלפי גי' הרו"ה אם לא ראתה פעם ג' בכ' שהשתא נעקר ג"פ אפי' ל"ר גם בל' שאחרי' ואפי' ראתה ביום כ' שאחר הל' כבר נעקר הכ'. הנה אי איירי בוסת ההפלגה. זה פשוט כמש"כ מקודם דאינו חוזר עד שתראה עוד פ"ב לכ' מראיה זו דאיל"ה הא אכתי לא ניכר חזרת הוסת כנ"ל אבל אם ראתה עוד פ"ב בכ' לראיה זו . וכן בוסת החודש. כבר באר הרמב"ן והובא במחבר סט"ו דאפילו לא ראתה ג"פ ביום וסתה כ"ז שלא קבעה וסת אחר חוזרת לו בפ"א . ואף דלפי גירסתם אין ראיה מכאן. יתבאר בדברינו בסל"א מקור החר לוה ע"ם:

במ"ן והוה"ד הפסיקה לראות ג"פ ואח"כ חזרה לראות בוסת הראשון . קלר בזה דמבואר בדברי הרמב"ן ומובא באחרונים דכך הוא דינה דבוסת הפלגה כל שלא ראתה פ"א ליום הפלגתה שוב לא שייך שתחוש כלל. כיון שעבר ומן הפלגתה. אין לה לחוש כלל. כיון דאין זה קביעות וסתה. וכבר דחיתי בסמוך ראי' הפ"ז

אונס. וכן מביא קלחן בהרמב"ם ופשוט דבכל הני אין חשש על היום ועמש"כ ברסקפ"ג:

מקנ"ו קבעה לשניהם ביחד אינה חוששת כלל לא לוסת היום כו' דבריו כאן נוטין לדברי הט"ז סקל"ט דבוסת הגוף אפי׳ לומן ידוע מ"מ אינה חוששת קודם מיחוש הגוף וכן מוניון דבריו בסקס"א דכ' דבשראיי' מתחלת קודם המיחוש אסורה לפני הוסת משמע דהא בל"ה מוחרת. ומיהו בנה"כ השיג על הט"ז ויש שם קלת טעות ונראים דבריו דמפרש בדברי הראב"ד דמש"כ דמותרת לפני הוסת. ה"פ דאם לא בא המיחוש ביום וסתה שהוא כלפני הוסת לגבי המיחוש. אם עבר וסת היום. בזה מותרת אח"כ בלא בדיקה . דזה חשוב כלא הגיע עדיין הוסת כיון שלא בא המיחוש. ז ומיהו כל היום אסורה דחיישינן שמא באמלע תשמיש תפהק ותראה. וכמש"כ הרז"ה בהשגות (אע"פ שהרז"ה לא הבין כן בהראב"ד) ואח"כ לריך להגי' ועוד כ"ל כו'. ודבריו בכאן יש לכוין לפי פי' הראשון דהיינו דבעבר היום הוה כלא הי' וסת כלל ואע"פ שהוא קלת דחוק. וכן בסקס"א נראה דכוונחו רבמתחיל הראיה קודם מיחוש הגוף תו ליכא עלי' דין וסת כלל. ולטנ"ד יש ללמוד זה מהש"ם סו"פ האשה דפריך אהא דתנן ושופעת הא שפעה ואזלה כו' ע"ש. ולכאורה מתני' דאיירי לענין די׳ שעחה א"כ למה קשה לי׳ הא שפעה. דמ"מ כל שהיא רואה דרך שופעת. שפיר הוה כיש לה וסת ודי' שעתה ככל וסת הגוף. וע"כ דכל שהראיה קודם המיחוש לא שייך ע"ז וסת כלל ודוק: **סב"ש** איזהו זקינה כל שקורין לה אימא כו' לולי דמסתפינא נראה דבומנינו נשחנו בזה הטבעים ורגילה להפסיק קודם. ויש ראיה לדבר דקיי"ל כל אשה שדמיה מרובין בניה מרובין דהלידה תלויה בראיית הדמים. והנה איתא בפי"נ דנשאת פחותה מבת עשרים יולדת עד ששים ובזמנינו אחד מאלף אינה יולדת בת ס' וע"כ דנשתנה הטבע. ומסתמא נשתנה גם ראיית הדם להפסיק קודם ול"ע:

חד"א חזרה לראות בעונות שהי' למודה כו' הרשב"א בתה"א דקדק זה מדלא בעי הכא חזרה לראות בעונות. והחו' ד"ט ד"ה זקינה כ' בפשי' אהא דעוד עברו עלי' ג"ע ד"ש והא דתנן בד"א בראי' ראשונה אבל בשניה מטמאה מעל"ע היינו כשראחה לשלשים. וא"כ לכאורה היינו מחני'. ואין אנו לריכין לדיקרוק זה כלל. אבל באמת הרשב"א בזה לשי' בחידושיו דקיים הגירסת בד"י וכשהגיע זמנה לרחות רחיה רחשונה ד"ש שניה מטמאה מעל"ע מני רבי היא כו' שהמו' שם מחקו זה שם דזה אתי לכו"ע. אבל הרשב"א שם באר בארוכה דזה אינו אלא לרבי וא"כ מתני' נמי רבי. אבל לרשב"ג באמת עד ראיה שלישית ד"ש. וזהו שכ' הרב בסכ"ח דזקינה אינה חוששת לוסת שא"ק. והיינו עד שתראה ג"ר . וכפי' הט"ז בארוכה שהסכימו עליו כל האחרונים. ולא ס"ל כהתו' הנ"ל. אלא דכיון דכבר פסקה שוב לריכה להתחזק בג"פ ורווקא בזה שחזרה לראות לעונה שהיתה רגילה מקודם בזה חזר הוסח למקומו בפ"ח. והיינו דלא בעי בזה הש"ם חזרה לראות בעונות מאי כו'. ולענ"ד ז"ב בשי' הרשב"א. וֹהֹרווחנו בזה ליישב מה שקשה לכאורה דהרשב"א הביא ג"כ דברי הרמב"ן דכל שלא קבע וסת אחר אע"פ שעקרתו ג"פ חוור לקבעותו בפ"א ויש להקשות דלשי הרשב"א דגורם בש"ם בבריי' יום ל' וראתה יום כ' וראתה כו' עט"ז בסי"ד ולפי"ז אין ראיה לדין זה דדין זה דקדקו רש"י והרא"ש מגי' יום כ' ולא ראחה ול' ול"ר וכ' וראתה ע"ש וכ"כ שם הט"ז. ועוד דגם הרמב"ן גופי' נראה שגורס כגי' הרשב"א כמש"כ הט"ז. אבל לפי"ז י"ל דהוא מוכרח מהא דוקינה דהכא דאם וקינה שהחוקנוה בג"ע במסולקת לגמרי. חוזרת לוסת הראשון בפ"א. כ"ש בעקירת וסת הקל דכ"ז שלא קבעה אחר. חוזרת לוסחה בפ"א וזהו ק"ו שאין עליו חשובה: מניקה א"ק וסח הנה הרמב"ן והרשב"א נחקשו בזה בסוגי' הש"ס דאמר מימי טוהר לימי טומאה לא קבעה וסת.

השים דחמר מימי טוהר כימי טומחה כח קבעה וטת. ומשמע דהא מכיקה לחודה קובעת. ולולי שאיני כדאי קשה לי טובא לפי הבנחם דבימי טוהר יש לה קולת מכיקת דא"כ ודאי קשי' דמאי פריך בפשי' לבדוק דילמא קבעה לה וסח. כיון דמבואר

בהדיא בש"ם גבי מעוברת שאינה חוששת אפי׳ לוסת הקבוע לה מכבר ואינה לריכה בדיקה. ופשוט דה"ל מניקה. וא"כ היכי לילריכנה בדיקה דילמא קבעה וסת חדש. אין זה אלא חימא. אבל נראה דבאמת בימי טוחר אינה כלל כמניקה שתהי' מסולקת דמים. והרי כ' בב"י סוסקל"ד בשם תשובת הריב"ש בטעם של הקלת נוהגין שלא לטבול כלל בחוך ימי טוהר משום דשכיחי בה דמים ושמא תראה בשעת חשמיש ע"ש וב"ה מלאחי ראיה ברורה לוה מסו"פ כה"י גבי הא דלא חזי דמא משום דלא אייתי טיפתא קמייתא משום דמוהמא מסיק דמימי טוהר לימי טומאה ודאי חזינא ופירש"י דלא מוהמא דכל ימי טוהר הוחזקה במעין פתוח כו' הרי דאדרבה המעין פתוח. וא"כ ודאי דליכא עליה קולת מניקה דהוא משום סילוק הדמים. והא דפריך דילמא קבעה וסת. הנ"מ דלאחר שיעברו ימי ההנקה דקיי"ל דחוזרת חיכף לוסתה. וא"כ לס"ד שתקבע וסת בימי טוהר. לכשיעברו ימי ההנקה תחזור לוסתה. ומשני דמימי טוהר לימי טומאה לא קבעה וסת. וכ"ו אינו ענין לענין מניקה. דמניקה דהיא מסולקת דמים היא ודאי לא קבעה. וסוגי' הש"ם לענין ימי טוהר דאין לה קולת מניקה. ונראה דגם התו' שם הבינו כן. ובזה יחיישב מה שתמה הרש"א עליהם דכ' שם דאין להקשות לר"א דכל אשה שעברה ג"ע ד"ש חבדוק דילמא פסקה דה"נ מי"ט לא פסקה. וחמה הרש"א דהא היא מניקת ולר"א מניקה ודאי ד"ש. וכ' דהול"ל לר"י דס"ל דמניקה בעי דווקא הפסיקה ג"ע. אבל לפי"ז לא א"ש דבהדיא אר"י דימי מניקוחה משלימין ימי עיבורה וע"כ הוא דהוי ביומי טוהר ע"ש. ולפמש"כ א"ש הכל בפשי' דכוונחם דליהני ההפסקה כשתעבור ימי ההנקה ומשו"ה שפיר כ' דלא מפסקו. ול"ק מר"י דחיהו חיירי בחרחי מניקה ועברו ג"ע. בזה מקילין דמהני גם ימי הטוחר. אבל לר"א בג"ע לחוד שפיר י"ל דל"מ ודוק:

ומ"מ חוששת לראיה שתראה כדרך שחוששת לוסח שא"ק דעת הב"י דחוששת אפי׳ בפ"א והרש"ל הביאו הש"ך סקפ"ד סקי"ט כ' דדווקא בג"פ. וכ' הס"ט דכיון דהראב"ד דייק לה מימי זיבה דאינה קובעת ואפ"ה חוששת והרי התם חוששת אפי' בפ"א כדאר"פ בסו"פ האשה. ולכאורה אדרבה ממקום שבא מוכח כהרש"ל דדעת הראב"ד ודאי הוא דאפילו בפ"א. אבל לפי"ו הא מוכח בסו"פ ב"כ דוסת הקבוע מקודם כשבא אח"כ בימי זיבה דמי למה שראתה בימי זיבה דהא פשיט שם הש"ם מהא אאידך ע"ש. וכ"כ שם בחום' הרא"ש והר"ן והריטב"א. וכיון דאכן הא פסקינן במו"מ דאינה חוששת לוסת הקודם כלל כמש"כ הרא"ש והרשב"ח. ה"נ ודאי אין לה לחוש כלל למה שראתה בימי מניקה ודלא כהראב"ד. ובאמת דלדידן ע"כ מעוברת ומניקה קיל מימי זיבה. דהא מו"מ ד"ש. וימי זיבה מסיק בש"ס דמטמא למפרע. וא"כ ע"כ אין ללמיד בהם מויבה. והא דחשש הרשב"א לשי הראב"ד נרחה דאינו אלא בג"פ והוא מסברא כיון דאפילו לקפיצות בלא ימים דקיי"ל כשי' הפו' דאינה קובעת וסת כלל. אפ"ה חוששת לראיה ג"פ ה"ל במו"מ. אבל לא בפ"א. ומ"מ אפילו בג"פ אין דינו כקבוע אלא כא"ק וכמו בקפילות. וזה שכ' בסל"ד דאפי' שופעות ובאות אינו אלא כמקרה פי' כוסת שאי"ק. וזה כוונת הט"ז בסקמ"ט ואח"כ אינה חוששת פי' כשעבר יום הוסת מותרה בלא בדיקה כדין ושא"ק. ודברי הפלחי מעורבין בזה באין מבין:

ור"ב שי' הרמב"ם בפ"ד ממטמאי מו"מ לפסוק כר"י ור"י
ור"ש דבפ"ש מטמאה למפרע. וא"כ ודאי קובעת וסח.
וע' כ"מ בשם הרי"ק דגי' הירו' דרבי יוחנן סבר הכי. ונראה לה"ר
לגי' זו. דהנה החום' שם הקשו אהא דאפי' שופעות ובאות דמ"ש
מלא הגיע זמנה לראות דבפעם ג' מטמאה למפרע. ותי' דהתם
כיון דהוחזקה לראות בטל הסילוק. אבל הכא מו"מ המסתלקין
עדיין קיימים ע"ש. והנה נראה פשוט דזה שייך לר"מ לשי' דס"ל
בטעם מניקה דהדם נעכר ונעשה חלב. כיון דהיא מניקה כל
כד"ח א"כ הרי המסולק קיים. ואף שלא סילקה תחילה בודאי
מסלקה אח"כ. אבל לר"י ור"י ור"ש לשי' דס"ל דהטעם דאברי'
מתפרקין

מתפרקין בשעת לידה. ואין דמה חוזר עד כד"ח. א"כ הרי אין המסלק קיים וכיון דלא סילק בתחילה ודאי לא יסלק עוד ולא עדיפא מלא הגיע זמנה לראות וא"כ אולי לטעמייהו. באידך פלוגחא דגמלחו. וכיון דקיי"ל שם כווחיי' כדמשמע בש"ם דמפרש דר"י דלי"ל דם נעכר ש"מ דהלכתא כוותי'. וכן יל"ד דרבי יוחכן סבר הכי. דהא מפרש האי קרא דר"מ יליף מיני' דם נעכר כרבון שם ע"ש. ש"מ דר"י כרבון ס"ל וא"כ גם בהא דהכא ודאי ס"ל כרבכן. וכ"ז לענין מניקה. וי"ל גם במעוברת דחליא פלוגחיי׳ בהא. דלר"מ דס"ל במניקה משום החלב י"ל דה"כ במעוברת דהא מבואר שם דמעוברת אינה ד"ש עד שיוכר העובר. ומבואר ביבמות מ"ב דפריך ונבדקה בדדי' כפירש"י והיינו דבשעת הכרת העובר כבר מתחיל הדם לילך לדדים. ובגמ' ד"ט מפרש משום דראשה ואיבריה כבידים עליה. ונראה דהיינו לרבנן דלי"ל הטעם משים חלב וי"ל דהכובד ג"כ אינו אלא בשעה שהולד נכנס למדור העליון ואין המסתלק אלא לשעה. ואולי גם בזה לטעמייהו דלטיל וקיי"ל כותיי' ודוק:

םל"ד עברו ימי ההנקה חוששת לר"ח ראשון כו' בש"ך סקע"ה תמה דהרמב"ן והראב"ד דס"ל דא"ח עד שתראה פ"א רבים הם כנגד הרשב"א. אבל לענ"ד דברי התום' בדל"ו דהקשו אהא דרואה אחר דם טוהר ד"ש דלמ"ל הא דאחר ימי טוהר ת"ל משום מניקה. ותי' דנ"מ כשלא ראתה עד אחר ימי ההנקה והנה מבואר שם דבשביל הא דד"ט ל"מ אלא פ"א (ואפי' ראתה באונס ל"מ בזה כמבואר בתו' שם). וש"מ דהא משום ההנקה. ל"מ אפי' פעם אחר. דתיכף מוחזקת בדם. הרי בהדיא דס"ל כהרשב"א וז"ב ועח"ד בסקל"ח שכ' דגם בהפילה רוח כיון דאמרינן דמקרי לידה לענין מעוברת. חו ג"כ איבריה מתפרקין ככל יולדות עד כד"ח ע"ש. ולענ"ד גם זה נסחר מדברי החו' הנ"ל דהקשו דלמ"ל מניקה ד"ש לר"י (דאינו אלא בראיה ראשונה) ת"ל דהיה אחר ד"ט ע"ש. ואי איתא דברוח נמי הוה לה דין מניקת. א"כ לק"מ דבעי מניקת לרוח דלי"ל ד"ט וכמפורש שם בתוד"ה קושי' וע"כ דפשי' להו דלא הוה מניקת אלא בולד שיש לו ד"ט ע"ם. וכודאי דאין לדמות מניקה למעוברת דהרי ודאי להיפוך בהפילה ולד גמור שיש לו ימי טוהר. אפי' הפילה קודם ג"ח שלא הוכר העובר אע"ג דלא היתה מעוברת ודאי דה"ה מניקה דהא ה"ה יולדת גמורה . וא"כ י"ל דה"כ הוה מעוברת אע"ג דאח"כ אינה יולדת ודוק:

כצ ס"א ד"ת אין האשה מטמאה עד שתרגיש שילא דם מבשרה האחרונים הביאו מי שמיקל ביצא דם טמא בחוך רוב דם טהור דלא הוה דאו' דבזה אין ההרגשה להטמא אלא להטהור ול"נ כלל דהא גם בילא דרך שפופרת בעי מעוטא בר"פ המפלת ובילא דרך חתיכה פליגי ופירש"י שם דכיון דדרכה של אשה לראות דם בחתיכה מב"מ אינו חולן ע"ש. ופשוט דה"נ דרך אשה לראות דם טמא בחוך טהור. וכמבואר בהריא בסו"פ כל היד. טיפתא 'קמייתא לא מייתינא משום דוהימא ע"ש. הרי דדרכה לראות טמא וטהור ביחד א"כ בודאי אינו חולץ ושפיר הוה הרגשה וו"ב. והנה בח"ד סוהס"י החמיר להיפוך דאפי' מלאה מראה טהור כל שנאבד מקלח העד טמאה דחיישינן שמא הי' שם באותו מקלת מראה טמא דרוב נשים רואות דם טמא ע"ש. ולענ"ד הוא חורה חדשה לומר דלא מטהריט דם טהור אלא כשמביאה כל הדם ולא איבדה אפי' מיפה אחת ואם נשפך מעט חוששת לטמא וכסוגי' דסו"פ כ"ה שהבאתי בסמוך משמע בהדיא דדווקא ר"י הוא דחשש לטיפתא קמייתא (דלא אייתו) לחומרא בעלמה הבל לדינה לה חיישיק וכן כולהו רבכן לה חיישי לה . וגם ל"י י"ל דלא חשם אלא היכי דודאי איכא עוד דם דבזה ודאי י"ל דלריכין אנו לראותו שמא הוא טמא. אבל לחוש לזה מעלמו שמא איכא גם טמא לא חיישיק מדלא שאל ע"ז [מקמא דא"ל הא דטיפתא קמייתא] אם הוא כל הדם. ש"מ דמסתמא לא חיישיטן. אלא אמרינן דמסתמא כולה חד חזותא היא. ודווקא לפה"ה לדבר שהוא יותר משפופרת דקה אמריכן דא"א שלא יהיה גם דם טמא. אבל בל"ה משמע דאינה אפי' חוששת שמא יש גם דם עמא.

ומש"כ ראיה מסוגי' דר"פ הרואה כמס דלא מוקי הא דעד שנחון תחת הכר בארגשה ויש גם מראה טהור. לענ"ד אם יש גם מראה טהור לא הו"ל למיתני במתני' סתם אם משוך או עגול דמשמע דקאי על הדם לחוד דהא נידון עם המראה טהורה ביחד וביותר לפ"ד הט"ז בסוהם"י דאם ניכר שהוא מראה אחת ע"כ טמא ע"ש. ואפי' להאחרוני' החולקים. לענין משוך ועגול בודאי יש לחשובם ביחד:

לני מכ"י סק"כ דמלאה כתס בקומה משינה כמי לא הוה אלא מדרבכן וכ' הטעס דאי הוה בהרגשה הוה מתערא כדאמריכן בריש מכילתא וכראה ראיה נכונה מהא דדמ"ג דפריך אהא דש"ז שאין מרגיש אינו מעמא. מהא דתניא הרהר והשכים ומלא בשרו מס טמא ע"ש הרי בהדיא דלא מחלקיכן משום שינה. ולכאורה אפשר דלא הרגישה מחמת שינה נמי חשוב כלא הרגישה. דבש"ז לא משמע דאמריכן נמי הך סברא דהוה מתערא ולריך עיון:

ואם הרגישה שנפתח מקורה ובדקה ולא מלאה כלום יש מש"ח שהיח טמחה ורחייתו מריש פרק הרוחה כתם דחמר התם בפשי' אי דארגשה לאח"ז אמאי פטורין וכן בכל הסוגיא שם . ובד"מ בסקפ"ח הקשה עליו דלא מלינו שם אלא ביש דם לפנינו ע"ש. פי' דבריו דאע"ג דסוגי' דהתם חשוב לה כודאי לחייב קרבן מ"מ הרי גם לענין קרבן ודאי סמכו על הרוב. וכ"כ התו' בהדיא בר"ם ד"ה אימא דבל"ה י"ל דאפי' בשיעור וסת אפשר דאתי אח"כ אלא שסמכו על הרוב ע"ש וא"כ י"ל דה"כ בעיקר עדות ההרגשה אינו אלא רובא אבל בבדקה בחוך שיעור וסת להרגשה ומלאה טהורה לפנינו הרי י"ל דע"כ היא מן המישוט וטהורה היא ומנין לנו לטמאותה. ובח"ד כ' דלרנב"י ס"ל גבי וסתות דאפילו בדקה בתוך שיעור וסת ל"מ וה"נ בהרגשה ע"ש ואיני רואה שם שום הכרח דרנב"י פליג אדר"ז בהא דס"ל דלכו"ע דבדיקה בחוך שיעור וסת מהכי אפי' למ"ד ודא"ו והא דנאדי מאוקמתא דר"ז י"ל משום דם"ל דבדקה בתוך שיעור וסת פשיטא דטהורה אפילו אי וסתות דאוריי' ומשו"ה מוקי לה אפי' אח"כ אלא דסבר דוסתות דרבנן ומנא ליה לחדש שם מחלוקת ע"ש. ובס"ע כ' דראייתו ממשמעות הסוגיא שם דבארגשה אפי' שלא כנגד החורפה טמא ע"ם ולא הבנתי זה כלל די"ל דפשי' דאדרבה בכדקה בתוך שיעור וסת זה פשיטא דטהורה דהוה כלא ארגשה. וא"כ התם בסברא דמוקמינן לה בארגשה היינו ע"כ בלא בדקה בחוך שיעור וסת חה ודאי טמא כנ"ל. [ומש"כ ממשמעות הרמב"ן גבי מהו שתבדוק עלמה ל"י הא כבר הרגיש בעלמו שם מקודם די"ל דאינו אלא שיהא הבעל לבו נוקפו ופורש. וכן י"ל גם בלשון הרמב"ן) ולענ"ד אפ"ל קלח דס"ל להחה"ד לדמוח זה להא דא"א לפה"ק בלא דס דמבואר בהדיא בר"פ המפלח דאפי' אנו רואין לפנינו דליכא דם אמרינן דא"א וע"כ הוה דם. וה"ל בהרגשה. ואע"ג דאין הענינים דומין כלל דהתם היינו דווקא בנפתח הרבה פתח המקור לדבר שהוא עב משפופרת דק. ואפי' אנו רואין שם מה שילא מ"מ אנו אומרין שע"כ יש גם דם. והכא הא במלאה דבר מהור לפנינו אינה חוששת יותר וכמו שבארחי בסמוך. מ"מ בלא מצאה כלום כיון דחזינן בש"ם דהרגשה סברא דאוריי' ודאי מסתברא דלענין זה גם בהרגשה דמי לדהתם דחיישינן שם אפי' לא נראה לפנינו. וחשבינן לה כודאי ראתה ה"נ ההרגשה ג"כ הוה כודאי ואפי' לא מלאה לפניטו . ואע"ג דבוסמות משמע דאפי' למ"ד דאו' מהכי בדיקה בתוך שיעור וסת התם פשוט דאינו ודאי דהרי כמה פטמים אשה משנית וסתה וכ"ה לשון רש"י דע"ו ד"ה דאו' הלל"מ מחזיקין לה בטומאת ספק ע"ש אבל הכא שפיר י"ל דהוה כההיא דא"א לפה"ק בלא דם. ומ"מ אין הכרח לדבר. וכבר הביאו דהרדב"ז חולק ע"ז וכ"כ

מדברי הב"י ונראה דהוה סד"ד:

"ד ל"ג בחינוקת אפי' בת י"ב אם בדקוה ולא הביאה ש"ש
ברשב"א (הביאו הב"י) דקדק דקשה לפי"ז בלשון הבריי'
הגיעו ימי הנעורים. דמשמע דסגי בימים לחוד. ולכאורה אפשר
דכוונת הבריי' דבהגיעה לשנוחיה חיישינן מסתמא כ"ז שלא נבדקה
משום חזקה דרבת לחבל בנבדקה וליכא מקילין בדרבת כמו במיאון.

אלא רא"כ הו"ל להש"ם לאחויי הך ברייי' לסייעתא לרבא ע"ש:

רש"י ואם ראחה ג"פ חוששת עב"י בשם התה"א. ומש"כ בשי'
רש"י והו' דהפעם הראשון לא חשבינן כלל. המעיין ברש"י
וחו' מבואר דשי' הוא דבאותו פעם שהיא מתחזקת בו. אינן
מעמאין למפרע. וה"ל בכתם כ"ז שלא נהגנו בה דין רואה לעמא
למפרע. אינו מן הדין לתוש לכתמה. ומשו"ה ס"ל דלרשב"ג יש
לעהר עד פעם ד'. ואותה סברא דראיה הראשונה לא חשיב
חידש הרשב"א בעלמו לשי' ע' בשער הוסתות ובחידושיו ול"ע.
חידש הרשב"א בעלמו לשי' ע' בשער הוסתות ובחידושיו ול"ע.
ועכ"פ זה פשוע דאין כאן מקום לחלק בין וסת הפלגות לשאר
וסת והב"י שהאריך דמשמעות הרא"ש שאין לחלק בזה בין וסת
ההפלגה כו' משמע שהבין דע"ז דן הרשב"א ע"ש ולכאורה זה
ההפלגה כו' משמע שהבין דע"ז דן הרשב"א ע"ש ולכאורה זה

ש"ן סק"ה הביא דעת הב"ח לחלק דבשופעת אפי' פסקה מעט הכל חשוב ראיה אחת ובמדלפת דווקא כשלא פסקה ע"ש מה שדקדק עליו. ולכאורה בפשי' קשה טובא ע"ז דא"כ למה שבש הש"ם הא דמדלפת אינה כשופעת ומהפך דהרי היא כשופעת ולפי"ז הרי בזה ודאי אינה כשופעת ע"ש ולע"ג:

ב"ר ושיעור הגרים כו' בפלחי מדקדק מהא דשתי נשים שנחעסקו בכסלע ונמלא כסלע ע"ז וכסלע ע"ז דשחיהן טמאות והא קיי"ל דנחעסקה בכגרים חולה בשני גריסין. דהשני מדם כינה. וא"כ ה"נ הא יש לחלות בחלי סלע לכ"א. וחלי הסלע השני מדם כינה וש"מ דגרים פחות מחלי סלע. ואינו מוכרח דהא למ"ד דאינה חולה כלל יותר ממה שנחעסקה א"כ הא דתני כסלע ע"כ ל"ד דאפי ביותר מחלי סלע לכ"א הם טמאות. וא"כ גם לפ"מ דקיי"ל דחולה גם בגרים יותר ממה שנחעסקה. י"ל כמו דמוקי שם הך ברייתא דנחעסקה במועט אינה חולה במרובה דהיינו מרובה שם הך ברייתא דנחעסקה במועט אינה חולה במרובה דהיינו מרובה בכגרים ועוד. ה"נ י"ל דכסלע היינו כסלע לבד הגרים דדם כינה. ואע"ג דגם ביותר מחלי סלע וכגרים הם טמאות זה י"ל דכסלע ואע"ג דגם ביותר מחלי סלע וכגרים הם טמאות זה י"ל דכסלע ל"ד כמו לאידך ע"ש ודוק:

ואם כזדמן לה גרים יותר גדול משערין בו. וע"פ דהרמב"ם חולק ע"ז וכראה דהוליא זה מלשון הבריי' בדכ"ב גבי חוששת לזיבה. אם יש בו כדי לחלק שלשה גריסין שהן כגרים ועוד. וכפירש"י שם שלשה גריסין גסין. שכל גרים הוא כגרים ועוד. וכפירש"י שם שלשה גריסין גסין. שכל גרים הוא כגרים ועוד. דשיעור כחמים כו'. הרי בהדיא דשיעור גרים של כתמים אינו בגרים הגם אלא כגרים בינוני לבד. ולכאורה הוא ראיה ברורה.

ול"ע על שי' הפו'. ואפשר דמפרשים דל"ד ול"ע: סק"י רבש"ם גבי לא דעביד כרלועה משמע כהרמב"ם דאל"כ מאי איריא על בשרו כו'. עמל"י אבל כוונת הש"ך למש"כ הרא"ש שם דפשיט משום דיתור לשון שם בבריי' ע"ש. ועל הדחי' דעביד כרלועה כ' הרא"ש דדחויא בעלמא דהוא פשי'. ואין בו שום חידוש ע"ש. והש"ך לא ניחא ליה זה כפשוטו לפום רהיטא דא"כ וראי אפי׳ לדרך דחי׳ לא שייך לומר כן כיון דגם בחלוקה הדין כן ממש. ע"כ ס"ל דבאמת זה ודאי דבשרה חמיר דאפי במשהו טמא כשי' הרמב"ם (ואיבעיא שם משום דל"ש דם נדה בכה"ג כמש"כ בשי הרמב"ס). ובעי למיפשע מהך יחורא דאפי׳ בכה"ג בבשרה טמא. זדחי דילמא דווקא בעביד כרלועה. וס"ל להש"ך דלפי"ו ע"כ משמעות היתור לשון דבבשרה חמיר. היינו בעיקר הדין דמשהו וכשי' הרמב"ם אלא דמ"מ אין זה חידוש דזה ס"ל להרמב"ם דהוא פשוט להש"ס דלא הוזכר שיעור אלא בחלוק וכמש"כ הה"מ ואין כאן חידוש. ומשו"ה כ' הרא"ש דהוא דחויא בעלמא ונקטינן הבעיא לחומרא וכ"ה הסכמת הפו'. ובזה מיושב כל

מה שנחקשה עליו המנ"י ע"ש:

ב"ר נמלא על דבר שאי"מ טומאה ל"ג עס"ט סוהס"י דכ' דלסברת
הר"ן שכ' בטעם הדבר דהוא משום שכל עיקר מה שהחמירו
בספק דכתמים אע"ג דבלא הרגשה הוא טהור מדאו' והוה סד"ר.
הוא משום דגוף הדם מטמא במשא אפי' בלא הרגשה מן החורה.
דמקור מקומו טמא. וא"כ לענין דבר הנמלא עלי' הוה ספק
דאורייםא. ומשו"ה גזרו אף לענין האשה אף דלא הוה אלא סד"ר.
זכ"ז בנמלא על דבר המ"ט. אבל בדשאמ"ט הוה סד"ר להקל ע"ש.
זכ"ז בנמלא על דבר המ"ט. אבל בדשאמ"ט הוה סד"ר להקל ע"ש.

ע"ג דבר המ"ט א"כ עדיין שייך להחמיר בשביל דבר התחתון ומחמירינן גם על האשה. וה"ר מנמלא דם על המ"ר בסקל"א ע"ש. והנה לענ"ד סברתו ע"כ אינו מוכרח. דא"כ בנמלא על דבר שטמא כבר. דלא שייך ג"כ סברת הר"ן לטמא משום אותו דבר שנמלא עלי". א"כ בזה ג"כ חהיה האשה טהורה. ולפי"ז בזה"ז שהכל בחזקת טמא מת אין דין כחמים כלל. אלא ע"כ ל"ל דל"פ רבכן בזה והשוו מדותי' דעל המקבל טומאה גזרו אפי' כבר טמא. וה"כ י"ל בפשי' דה"ל על אינו מקבל ל"ג אפי' הוא מונח על דבר המקבל דלא חלקו אלא באותו דבר הנמלא אם מקבל טומאה או לא. וראייתו מהמשנה דנמלא על מ"ר אע"ג דמבואר בדי"ד דשם הוא טומאת כתם. מ"מ הא מסקיט בר"פ הרואה דהכא חמיר די"ל סבורה הרגשת מ"ר הוא ע"ש. וא"כ בוראי דל"ש הכא להקל משום שנמלא על דבר שאמ"ט כיון דספק דאוריי' הוא . ואע"ג דאפי' בספק הרגשה תלינן כל מה שיכולין לחלות. היינו משום חזקת טהרה אבל להקל בשביל שאמ"ט ודאי לא הקילו. עוד י"ל דאיירי דהי" פרוש בתוך הספל בגד דק. ומים דקליש זב דרך הבגד ודם דסמוך לא נפיק ונשאר על הבגד שמקבל טומאה. ומש"כ הוא דמ"ר מקבל טומאה כמש"כ הרמב"ם פ"י מט"א. ל"ע לכאורה דנראה דלא אמרו שם אלא שהוא חולדות מים. וכ"מ בגוונא שעשו אותו ע"י סמים שיהא ראוי לשתיה. אבל בל"ה הוא אינו ראוי לשתיה. ואינו מ"ט. וע"ם הלכה ח' או שנסרחו. ובפ"ק דפסחים דהוה משקה סרוח כו'. ואע"ג דהתם בדבהמה. נראה דלענין זה אינו שייך לחלק ואכמ"ל:

וכן נמלא על בגד לבוע טהורה. בהגהמי"י בשם ר"ש דדווקא לטהר את הבגד. ומסיק וכ"כ ראב"ן דאפילו כלי לבעונין כיון שהכתם ניכר בהן טמא. ולענ"ד דשני שי' הן. ומלשון הראב"ן נראה דס"ל בפירוש הש"ם. היינו דה"ק דמשום דדין ראיית דם נדה לראות ע"ג מטלית לבן כדאיתא בסו"פ כה"י. וא"כ כשהוא על בגד לבוע הו"א דאפי' אינו ניכר עכשיו שהוא דם טמא. כיחוש אם היה ע"ג לבן הי' נראה טמא. בזה הוא דמסיק הש"ם להקל. אבל כשהוא ניכר גם עכשיו לדם ס"ל דבודאי ה"ה טמא. ואין כאן שום קולא כלל. וכן משמע בהדיא בפירש"י ד"ה להקל על כתמיהן שכ' שאין הכתם ניכר בו כמראה דם גמור ע"ש משמע בהריא דאין הקולא אלא דאינו ניכר. וכן נראה בהדיא לדקדק דהא בדבר שאינו מקבל טומאה מפרש בש"ס שם מ"ט דר"ג שמטהר ע"ש. והכא בבנד לבוע לא מפרש כלל מה טעם יש להקל בזה. אלא ע"כ דהיינו כפירש"י בפשי' דהיינו שהוא אינו ניכר. וכן משמע לשון להקל על כתמיהן דאינו אלא קולא בעלמא דל"ח למה שאינו ניכר. ובשי' הר"ש משמע שהוא מפרש דלא האי כלל אלא על טומאת הבגד עלמו. והטעם בזה נראה דהיינו כדאמריכן שם (דס"ד) דם הנדה ודאי מעביר עליו שבעה סמנין ומבטלו דבקפידא חליא מילחא וע"ש בתו' דבלא סמנין בטלה דעתו אלל כל אדם וא"כ י"ל דבלבוע כל אדם אינו מקפיד ומשו"ה מחבטל חיכף כשיבש. ולא איירי כלל לענין לטהר את האשה לגמרי וטעמו ג"כ כמש"כ דא"ה הו"ל לש"ם לפרושי טעמא ולכאורה דבריהם נכונים מאוד בפשט הסוגי' ופירש"י מסייטתס וקשה לדחות שלשה טמודי טולס וע' רא"ש דדעת הרמב"ן לפסוק כת"ק דבגד לבוע מטמא משום כתם ול"ע:

בישיבהה וכ"ה לשון הטור שמא נגעה באותו מקום בשיבה בישיבהה וכ"ה לשון הרמב"ן ופירש הפרישה דהיינו בישיבת הישמעאלים. ולפי"ז הי' נראה דבמקומותינו דאין יושבין כן כלל אין חוששין ועכ"פ היכי דזה מקרוב ראתה שלא הי' שם כתם ויודעה שעמדה כל זה הזמן ולא ישבה כלל. והי' בכוונה מכוונת דלא שייך מילחא דלא רמיא ודאי אין לחוש. ונראה שילא להם זה מלשון הש"ם בשלמא עקיבה עביד דנגע ופי' בכה"ג. אבל המחבר השמיע זה ולכאירה נראה כן דלפ"מ דמסיק הש"ם בריש גודלה דבהדי דפסעה מיהרמי כנגד ביח החורפה. נראה דכ"ש בעקיבה. דמיחרמי בהדי דפסעה וא"כ לעולם טמאה וכן הוא לשון הראב"ד בסתם שכל אלו המקומות מכוונין כנגד ביה"ח ולשון הסור בסתם שכל אלו המקומות מכוונין כנגד ביה"ח ולשון הסור והרמב"ן לע"ג:

הלכות נדה סימן קצ

175 75

בהגה וה"ה שכבה עם נשים שיש להם מכות תולה בהן כמו בבנה ובעלה. נראה מכאן דהוא הדין להחמיר היכי שנמלא כתם בחלוק בנה ובעלה השוכבים עמה במטה טמאה האשה. וכמו בשלש נשים ישנות במטה אחת לקמן דאפי' באינן משולבות נמלאת תחת האמלעית כולן טמאות והיכי שהאמלעית היא מעוברת וזקינה הם טמאות והיא טהורה וכ"ש בנמלא תחת האיש.

להקל. ה"נ ודאי דומה גם בעלה לאשה אחרת לחלות להחמיר. וכדמוכח בהדיא בר"פ הרואה דמדמה הש"ס חולין להחמיר לחולין להקל גבי ממקום למקום וע"ש בתוס'. וא"כ פשוט דכ"מ שתולין להקל ה"נ חולין להחמיר שוב ראיתי שהאחרונים למדו זה מתוספתא עיין שם: 🗖ב"א היכא דאשתכח כחם בשיפולהא מאחורה ומכה איכא

שהאשה טמאה. וכמו שדומה כאן לתלות בכל אשה כמו בבעלה

מקמא פליא דאפשר אדיתבה דבסרה אתא לה מקמא. בב"י הביא אחר זה חיכף דברי הרמב"ם שכ' דגם בנמלא בחלוקה אין חולין ממקום למקום והרי בחלוקה אינו טמא אלא בשיפולא דהיינו למטה מן החגור. ומשמע לכאורה דלא ס"ל להרמב"ס סברא זו דאדיחבה אפשר דמיתהפך. ובאמת יש מקום למחלוקת הזה. דהנה הרשב"א והר"ן כתבו אהא דר"פ הרואה דברישא בכתם שעל בשרה. חני כנגד בית התורפה ובסיפא על חלוקה תני למטה מן החגור משום דבחלוקה לא שייך כנגד בית התורפה דהחלוק טשוי להתהפך ולעולם הוא כנגד בית התורפה. אמנם הב"י בשם הראב"ד כחב דנמלא במקום החגור ג"כ טמא כי לפעמים היא שוחה ובא לה החגור כנגד ביה"ת ע"ש. וא"כ ניחא שפיר דתני בחלוקה חגור לאשמועיכן הך מילחא דאט"ג דהחגור למעלה מביה"ח מ"מ כיון דבא כנגדו בשחי' טמא. ואין ראיה להך סברא דבגדי' חוזרין. וכ"כ דחלי' להקל ולהחמיר שוה. אמנם הרי הראב"ד גופיה כתב בהדיא ג"כ הך סברא דבגדיה חוזרין. וגם הב"י מסיים על דברי הרמב"ם שהוא פשוט. משמע שאין חולקין בזה. וגם רש"י כתב אברייתא דמכה בלוארה תולה בלשון זה שפעמים שנופל על תחתית חלוקה. משמע דבוה דחלוקה הוח דתני בסיפא דבכתיפה אינה חולה. הרי דגם בחלוקה לא מהני הא דמיתהפך. ע"כ נראה דאין זה כלל דבכ"ד שייך חוזרין. ואף דמשמע בהדיא מדברי הרשב"א והר"ן דכל החלוק למטה מן החגור קרוי כנגד ביה"ת. מ"מ לענין מכה מן הלד אפשר דבלד השני לא שייך לתלות דאינו עשוי לחזור כ"כ וכן כנגד מכה בכתיפה א"א לתלות.

וכן משמע בהדיא בסט"ז ע"ש: 🗖 ב"ל הרגה פשפש חזר החורמוס לשיטור הגרים לכל הדינים כ"ה לשון הטור והרשב"א. ולכאורה לשון זה לריך להבין דמשמע דהיינו דאם נתעסקה בדם. והרגה פשפש חולה בכשיעור העסק ועוד כתורמום. ולכאורה החורמום חשוב ככל עסק. וא"כ הוה כנתעסקה בשיעור שניהן. ויש לה עוד גרים דם מאכולת. והנראה בביאור הדבר דהנה התוס' כתבו דהרגה הרבה כינים תולה כפ"מ שהרגה. והרא"ש כתב דלא פליג בזה בין הרגה הרבה או מעט ע"ב. ולא"הביא דברי החום׳ החולקין. ע"כ נראה דחין כאן מחלוקת דבחמת היכא דהרגה הרבה ויודעת שהי' מהם הרבה דם יותר מכגרים. פשוט לכו"ע. דהוה כנתעסקה בשחר דם דחולה בכמה שנמעסקה. אלא דבסמס בזה כמב הרא"ש דאין לחלק והטעם מבואר דבאמת כבר האריכו האחרונים לדחוק דאנו רואין דאין בדם מאכולת כגרים. אבל לענ"ד פשוט דל"ד חלו במאכולת אחת. אלא דאמדו חז"ל דדם כזה שכיחא ממאכולת ומתאסף לפעמים ע"י שתים ושלש בהדדי. וכה"ג כ' הראב"ד אהת דלמעלה מן החגור טהור אפי' יודעת שלא עברה בשוק של טבחים ואפי' ביותר מכגרים. דאפשר דהוה מהרבה מאכולת כיון דא"א מדם המקור. וה"ל י"ל דעד כגרים ידעו דכן הוא הרגילות ואף שאינה מאחת י"ל דידעו שכ"ה שכיח ויש לחלות בזה אפילו בלמטה מן החגור. וא"כ פשוט דלא שייך לחלק בהרגה הרבה דהא כבר הקילו בזה בשיעור גוף הכגרים. אם לא שיודעת בודאי שהיה מהם דם יותר מכגרים. ובזה הוא דברי התו' אבל הרא"ש קאי בסתם וז"ב. וא"כ הח דחכמים ס"ל דחולין בפשפש עד כחורמום נראה פשוט דהיינו נמי בשביל הרבה פשפשין וגם הרבה מאכולת ביחד

שיערו בזה שיש דם עד כחורמום דהפשפש גדול מהמאכולת. אבל ודאי דכבר לירפו בזה גם חלית המאכולת וא"כ אפי' בהרגה וכמש"כ הרא"ש לדידן לענין מאכולת. ובהרגה פשפש גם לדידן קיי"ל בזה כחכמים דחולין עד כחורמום . אבל ודאי נכלל גם בזה גם הגרים דמאכולת וא"ם:

בדקה וטחחו ביריכה כו' מהורה אם אין כגרים בח"ד כתב לתרן קושי׳ הרש״א ע״ז. ובאמת הם דברי הרש״א

בעלמו וכבר הקדים את שניהם בכ"ז הרשב"ת בתה"ב ע"ש: וי"א שטמא בכ"ש אפילו עגול . עס"ז דהרמב"ס לשיטחו דס"ל דכתם שעל בשרה אי"ל שיעור גראה דכוונתו כמש"כ הגמי"י בשם ר"ש דעל בשרה אינו מלוי מאכולת. ונראה שמפרש בש"ם דטחתו ביריכה קחי חדמעיקרא דחמר התם דחו"מ בדוק חו דחוק אלל מאכולת והשתא הוסיף בש"ם דגם ביריכה ג"כ לא שכיח מאכולת והוה"ד כל הגוף. וא"כ כיון דהעד הוא בדוק ובגוף ל"ם מאכולת הוה כהניחתו בקופסא דטמא בכ"ש. דזה הוה לענין מאכולת כקופסא. ואפי׳ במקום שאין דם המקור יכול ליפול שם אע"ג דאם מלא שם כחם טהור. היינו כמש"כ הרמב"ם כיון דאינו יכול לבא שם ממקור ע"כ ניתז עלי' מעלמא. אבל העד שהונח שם הוה כמונח בקופסא וטמא בכ"ש. ובזה סרה קושית הח"ד בדברי'. ודברי הגרע"א בזה אינו מובן כלל דפשום כמש"כ:

בדקה בעד שאי"ב. עח"ד מש"כ בישוב סחירת הפו' מהכא להא דמלאה דם על מ"ר בסקל"א. דלענין חשש בתר דתמו מיא חו ליכא למימר הרגשת מ"ר. והוה ספק ראיה שלא בהרגשה. דהוה סד"ר לקולא. ולולי ד"ק אין זה נכון דבתר דתמו היינו גמי תיכף לאחר ההטלה והיא עדיין סבורה שמ"ר הוא והוה ספק הרגשה וראיה לזה גבי נמלא לאח"ז דהוה ספק ופטורין מן הקרבן. וקשה דהא כ' הרמב"ם דרוב דמים בהרגשה [ובס"ט כתב שהוא מפורש בש"ם דבת עשרה ימים מסמאה בזיבה אפילו לענין קרבן. ול"ח שמא אינה בהרגשה. וע"ב דרובא בהרגשה] וא"כ גם בלאח"ז הו"ל לתלות דודאי הוא בשעת תשמיש. וסברה דהרגשת שמש. דלאח"כ הו"ל להרגיש. ול"ל דהיא מן המיעום שראתה בלא הרגשה . והו"ל ליזול בתר רובא. וע"ב ל"ל דגם לאח"כ היינו נמי תיכף בפרישות השמש והיא עדיין סבורה דהרגשת שמש וכמש"כ. ובאמת בסק"כ דחק עלמו בזה לפי שלא הבין כן ולכאורה ברור כמו שכתכתי:

ים האריך להחמיר בעד שאי"ב וטחחו ביריכה . וכדבריו מפורש בהראב"ד בבעה"ג דאפי' בעד שאי"ב והניחתו תחת הכר החמיר וכ"ש ביריכה מכ"ש לשי' הרמב"ם דפסק לענין עיקר דין דטחתו ביריכה דטמאה גדה. א"כ עכ"פ ביותר מכנרים דליכא בזה קולא דאי"ב. גם באי"ב הוה ודאי ואין כאן ם"ם ופשום:

בל"ם כתם שבחלוק אינו מטמא אא"ב היה בדוק לה. הסכימו כל האחרונים כשי' הב"ח דקל חלוק מעד שאי"ב דעמא וכ"ל דבאמת בעד שאי"ב גופיה שי' הרשב"א לפסוק להקל. ושי' הראשונים שפסקו להחמיר הרי לשי' גם בעד שאי"ב ס"ל דהיינו דוקא בשבדקהו בפ"א ועכ"פ באי"ב כלל הרי לדינא שניהם מקילין. אלא שהמחבר החמיר כחומרת שניהם לפרש הסוגיא אף בלא בדקחו כלל רק שלקחה ממקום מולנע וגם לפסוק להחמיר. וא"כ עכ"פ די לנו להחמיר כ"ז בעד שבדקה עלמה בו. אבל בכחם הנמלא ודאי דאין להחמיר כ"כ. ועוד דהא הש"ם מדמה לה לנמלא דם על מ"ר וקיי"ל שם לקולא ושי' המחמירים מבואר בב"י בשם הראב"ד והרשב"א דעד כיון שבדקה בו מחמירים טפי. וא"כ בחלוק פשוט דאין להחמיר. ומיהו כזה"ו שדבר ברור שכל הכובסין בודקות חלוקן ומקפידין ע"ז שלא יהיה שם לכלוך. לא מבעי בבנות ישראל הא מבואר בסמ"ו דאינה חולה בראשונה שחשוב זה בחזקת בדוק. ואף שהש"ך כ' דלא חזינן השתא שמקפידות בכך. זה אפשר בזמנו . אבל בימינו שמקפידין על הנקיות ומשלמים הרבה שכר כביסה ע"ז אפי' בעכו"ס כיון דידעינן השתא דקפדי ודאי השבינן לים כבדוק. והרי אפילו להקל מלינו דרב שתי מבי ארמאי ולא חש לגילוי דאנקיותא קפדי. וכ"ש הכא שיראים שלא יקפחו שכרם. ועוד

לראה דאפי' במקדיר אין לחלות שהי' מקודם ואף דהס"ט הביא דברי המה"ב דכ' בדרבי דאפי' בב"י שאינה לפנינו במקדיר חליכן שלא בדקחו מ"מ בתה"ב לא כ' אלא דבמגליד ל"מ חזקה שבדקה. אבל במקדיר לא כ' להקל דאפשר דלא פשי' לסמוך אר' כו"ה דפליג אר"מ או דיש לפסוק כר"מ דס"מ משמע כוותי' ולדידן דודאי הוא בדוק ודאי דאין להקל אפי' במקדיר ול"ע:

בדקה חלוקה ופשטחו ומלאה טהורה. עם"ט שהאריך להסכים עם הפרי' דהיינו דנולאה עלמה טהורה. ואפילו לא בדקה החלוק. ומהני הכא אפי׳ אם גם חבריתה בדקה אח״כ סיכף לפשי ומליחה ומלחה טהורה. דאע"ג דבשלש נשים ישנות במטה ומלאו דם ובדקו כולן ונמלאו טהורות . קיי"ל דכולן טמאות . דוקא התם דמאי אולמא דהך מהך אבל הכא דמשום חזקה יש לחלות טפי דנעשה אח"כ בין בדיקה זו לבדיקה זו. הראשונה עדיפא וטהורה לעולם כן הוא חוכן כוונתו. ונראה לי ראיה נכונה לדבריו מדברי הרה"מ . דהקשה על הרשב"א דכ' בשלש נשים שלבשו חלוק אחד זא"ז דבמלאה אחת מהן טהורה מהני ומלאה אחת מהן טמאה ל"מ להליל חבריתה אלא האחרונה והקשה דבמשנה הך דמלאה טמאה קדים להך דמלאה טהורה. וא"כ יותר י"ל דהך דטמאה הוא קאי גם ארישא דמתני' שם דהוא דינא דזה אחר זה. מהך דטהורה . ועב"י שנדחק ליישב זה . ולכאורה הא בפשיטות יש לפרש דגם מלאה טמאה מהני אפי' בכולן גם ברישא דוא"ז. כגון שכ"א בדקה חיכף בשעת פשי' החלוק דבוה הוה כב"א ולא נחלקו בוא"ז אלא כשהראשונה מלאה עלמה טמאה וכשלא בדקה אלא בשעח מליאת הכתם . אלא ע"כ דא"א לפרש דהבדיקה חיכף בשטח הפשי' . דא"כ הך דמלאה מהורה בגוונא דוא"ז. אפי' בדקו כולן ומלאו טהור אין הדין כדתכן במתני' דכולן טמאות אלא הראשונה טהורה כמש"כ הס"ט. וא"כ למה תני במתני כולן טמאות. והנה ברשב"א לא באר כלל בהא דוא"ז דמלאה טהורה מהני היינו אפי' בדקה בשעת מליאת הכתם ולכאורה היה נראה דאף דהרו"ה בהשגות כ' בהדיא דמלאה טהורה מהני אפי' בשעת מליאת הכחם וכ' דלטהר עלמה עדיף מלטהר חבריחה. הרשב"א שלא פי' כ"ז וכ' זה בסתם היה נראה דכוונתו בשעת פשי' דוקא. דזה מהני לכו"ע. וא"כ יהיה אדרבה מוכח דלא כהס"ט בזה. דהא גם בזה מסקינן שם דמלאו כולן טהור הן טמאות. אבל הה"מ לא הבין כן. וכן נראה משגירת לישנא דהרשב"א ול"ע:

לי להבין בזה מ"ש כאן מהא דס"ל דאי"ל כלל להקיף דס מכתה אם שוה וחולה בה. ומ"ש כאן מהא דס"ל דאי"ל כלל להקיף דס מכתה אם שוה וחולה בה. ומ"ש כאן דיש לנו דם נדות ברור לתלות בו דהא מסקיכן דאין חזקתו מתכבם. ואפ"ה אמריכן דלריכה היא דוקא להכיר אם מקדיר או מגליד. ואולי יש מקום לומר דזה קל להבחין אבל א"כ מכין לנו להחמיר באינה בקיאה. וכ"ש היכי דכו"ע אין יכולין להבחין בודאי יש לנו להקל. וראיתי באחרונים שהחמירו בזה ואפי' נאבד הסדין ולע"ג:

שמחה. דעם המחת לא כסתה. אותה שכסתה שמחה בעת החגור ממחינן לאותה שכסתה דעם העט"ז דאפי' הוא לשני' למטה מן החגור מטמאינן לאותה שכסתה דעם סברא יותר דראתה בשעת שינה ומשו"ה לא הרגישה ע"ש. ולא משמע כן בלשון הפו' בסט"ו דכ' בהדיא דקאי אם הוא למעלה מן החגור ע"ש. וכ"ג דהא כ' התו' והפו' דלא הגיע שעת וסתה אינה תולה בהגיע. והנה קיי"ל בהגיע שעת וסתה דעכ"פ לריכה בדיקה לכו"ע ולא סמכינן אהא דלא ארגישה וסתה דעכ"פ לריכה בדיקה לכו"ע ולא סמכינן אהא דלא ארגישה דאימור ארגישה ולאו אדעתה וא"כ ודאי דהתם יש סברא עפי לחשוש עליה יותר מסברה דשינה דהא התם בהגיע וסתה הא ע"כ שכבר בעל אללה סברא דלא ארגישה דהרי מטמאין אותה בלא בדיקה ומחייקין אותה לראתה ואפ"ה אין חולין בה כ"ש בשינה: מתולה בהגיע וסתה אינה ומחיקין אותה לראתה והפ"ה אין חולין בה כ"ש בשינה בחיר מתולה בלא הגיע וסתה אינה וחודה בלא הגיע וסתה ווכדה והובא בח"ר מהמ"ת ולהאורה וראה מתולה בהציע וסתה ווכדא בח"ר מתח"ת ולהאורה וראה

תולה בהגיע וסתה והובא בש"ך סקס"מ ולכאורה נראה דמ"מ לענין אם בדקה אחת ומלאה שמאה דמבואר בסנ"א דרווקא בנמלאת שמאה מיד מהני להליל חברומיה. בזה י"ל דאם אוחה שהגיע וסתה בדקה אפי' לאח"ז מהני. דהא מבואר בדט"ו דאפילו לפ"מ דקיי"ל דוסד"ר בדקה ומלאה שמאה. שמאה למפרע. הרי

דמחזיקין אותה לטמאה משעת וסתה וא"כ יכולין לחלות בה. ומיהו אפשר דמ"מ לא עדיפא מבעלת הכתס דאין חולין בה ול"ע: ס"ב שלש נשים כו' ומשולבות כו'. בש"ך סקס"ח דקדק דאפילו אינן משולבות ליחוש דנעשה משולבות מתוך שינה. ולכאורה בפשי' דהיכי דהי' גם קודם השינה משולבות שהן קרובות חיישינן שמתוך שינה נתקרבו יותר עד שהאחת הגיעה למקום השלישית אכל היכי שמקודם שינה לא היו משולבות דאינן קרובות כ"כ ל"ח כו"ה גם לשלישית ואינה חוששת אלא לשני':

והא דתליכן בהנמצאת טמאה כו' וכן הא דמטהריכן להנמלאת טהורה דווקא כשקינחה עלמה. ודעת הרא"ש דבנמלאת טמאה אפי' לאח"ז תולין בה ועס"ט שהביא בשם המד"ר דהיינו כל מעל"ע והוא כר"א דפסק הרא"ש כוותי'. וכ' הטעם משום דבשיעור זה תולין כתמה בראייתה כמו דם"ל לרבי בדנ"ג. ובוה א"ש דלכאו' קשה טובא לשי' הרא"ש לתלות באותה שנטמאה אח"כ. דהא אפילו בספק שאובין בסוסר"א דקיי"ל דאפילו בנפל ג"ל לאחת משתי מקוואות ונתמלאו לא יטבול לכתחילה ובדיעבד טהור. ואפ"ה מבואר שם דבנפלו באחת ג"ל תחילה ואח"כ נפלו טוד ג"ל וא"י לאיזה נפלו תולין דלאותה שנפלו בתחילה אבל בנפלו אח"כ אין חולין. וכ"ש כאן דבספק הוא טומאה גמורה. דאין מולין בראייתה של אח"כ. וכן קיי"ל לעיל סי׳ קי"א גבי שחי קדירות שנפל איסור לאחת מהן. ואין לומר הבכחמים הקילו יותר דהא גם ר"ח שם בעמוד הקודם ג"כ מדמה גם ב' שבילין לכתם. ואם ר"א פליג וסבר דים להקל יותר א"כ הוה ר"א יחיד במקום שנים אלא דבאמת גם ר"א אינו מיקל אלא בחוך מעל"ע דיש טעם לחלות הכחם בראי'. והוה כנטמאה מעיקרא לפנינו. אבל בטומאה דאח"כ ודאי אין לתלות ודו"ק. וע' חידושי הגרע"א ובפשי' דלשני' דקנחה משום נמלאת טמאה. ובנמלאת טהורה בעי דווקא בדיקה יפה בחו"ם ואף דלא משכחת בדיקה בשיעור וסת. הכוונה דהתחלת הקינוח בזה השיעור והגמר לא איכפת לן לאח"כ וכ"כ המפרשים בדט"ו גבי וסתות דמפרשינן כאן שבדקה בתוך שיעור וסת ע"ש: סב"ב אותה שתאמר ברי לי בט"ז כ' דווקא בזמן קלר. אבל בל"ה אפשר דלא רמיא אדעתה . ויש פנים לסברתו בתום' ר"פ הרואה כתם דכ' דעל בשרה דמומן קלר סמכינן אהא דלא ארגשה אבל בחלוק די"ל מזמן מרובה אמרינן דלאו אדעתה ע"ש. ומיהו לעיל גבי שחיטה בס"א ובס"ח. וכן בסל"ד גבי חתך בשר בסכין חולבת. כ' בסתם דלא סמכינן במילחא דלא רמיא ומשמע אפי׳ בזמן קלר ול"ע. והנה"ך חולק לגמרי על הט"ז. ולכאורה ל"ע מכל הני דלעיל ול"ל דהכא שאני דהוה מילתא דרבנן. וכן מלאתי בפמ"ג סל"ד שכ"כ בשי' הש"ך ע"ש ומכאן ראיה לדבריו:

ואס היה להן עסק ללד פנים שתים הפנימיות ממאות.
ומשמע דהשלישית טהורה. ובאמת בש"ם בבריי' לא איירי
אלא בשתים. והיה אפ"ל דה"ה לשלש וכמו בישינות במטה
במשולבות. ול"ל דסברת הפו' כיון דלא מלינו אלא בשתים אין
להוסיף עוד בשלישית. וכראה לפי"ז דבהא דמשולבות בס"ג דאיתא
גם בשלש. דמ"מ אם יש עוד רביעית אין מוסיפין גם שם.
והרביעית טהורה. ולריך ישוב:

ביכון קצא ס"א האשה שמלאה דם עם מ"ר ובהגה וי"א
דאין להתיר בעומדת אלא במקלחת אבל אם
שותתין על שפת הספל כו' זהו דעת הרא"ש דבתרתי לריעותא
גם ר"י מודה. ומתני' לא איירי אלא בחדא לריעותא. ועש"ז
שדקדק על הא דנקט שותת על שפת הספל. ולכאורה נראה לפרש
דהכוונה או על שפת הספל. דהנה הרא"ש כ' דלר"י ל"ב ביושבת
שחהי יושבת דווקא על שפת הספל ומקלחת לחוך הספל ודווקא
לר"ת דמעמא בחדא לריעותא חיישינן בזה שבסוף הקלוח הוה
שותתת. אבל לר"י דמעהר בחדא לריעותא מעהר ביושבת בכל
ענין ע"ש ועכ"פ מבואר מדבריו דבסוף הקלוח ודאי הוה כשותת.
ומקרי חדא ריעותא וא"כ בעומדת ומקלחת לשי' הרא"ש אין
להקל אפי' לר"י כ"א במקלחת משפת הספל לחוך הספל דווקא
אבל במקלחת על שפת הספל פשוע דלשי' עמא בזה אף לר"י

הלכות נדה סימן קצא קצב

דבוה הוה כמי תרתי לריעותה דבסוף הקלוח הה הוה שותתח ולה פדיף מעומדת ושותחת דכתב הרח"ש דמודה ר"י. ופירוש דברי הרב אבל שותחין או אפילו מקלחין אם הוא על שפת הספל ואינו משפת הספל לחוך הספל טמא וקלת קילר הרב בזה וע' ס"ט: והנה המרדכי בה"נ כ' דלפי פר"י י"ל דביושבת ושותתת ג"כ טמא אפי' לר"י ונראה כוונתו במש"כ החו' דלפי המסקנא כולה מתני' במזנקת. וכ' דהא דלא אשמוטינן ביושבת גופא דבשותתת טמא. דניחא ליה לאשמושינן דאפי' במזנקת בשומדת טמאה. ולפי"ז כיון דביושבת ושותתת הוא פשוט יותר לטמא. א"כ י"ל גם בזה כמש"כ הרא"ש דוה גם לר"י טמא כיון דלא איירי מתניחין בהכי. ולריך להבין: למה השמיט הרב שי' זו. ואע"ג דהביא שי' הי"א השני להחמיר יותר ואינו מטהר אלא ביושבת ומקלחת זהו שי' ר"ח להחמיר לכתחילה כמש"כ הש"ך. או עכ"פ משום כתם. אבל לפי השי' האלו במה שהם מחמירין הוה טמאה נדה :כמו לר"מ. ונראה דה"ט דבאמת מש"כ התו' דאשמוטינן דאפי**'** במזנקת טמא. והוכיח דוה חידוש יותר לטמא. כ"ז לפי סחימת סוגיא זו. אבל בסמוך מסיק הש"ס דלר"ל ר"מ מטמא אפי׳ בס"ם. והא דקחני בחד ספיקא להודיעך כחא דר"י דאפי' בחד ספיקא מטהר. וא"כ אין חידום המחני' לטמא אלא לטהר. וא"כ אדרבה "ל להיפוך דהא דנקט טומדת לאשמועינן דאפי' בעומדת טהורה לר"י אם היא מזנקת. וכ"ש ביושבת ושותתת דטהורה. וכזה ר"י ל"פ על ר"ל ע"ס. ומיהו עדיין ל"ע לענ"ד דמ"מ כ"ז לפי' ר"י שפי׳ דבתר דחמו מיא היינו דאז היא שותחת וי"ל גם בזה דמ"ר הדר למקור. וא"כ י"ל דכל הך חששא לא חיישיכן לר"י. אבל לסי' רש"י דפירש דבחר דחמו אחו כדרכן. ופירושו דדווקא בשעת זינוק המ"ר אין דרך דם המקור לבא. אבל אח"כ י"ל דראתה כדרכה. וכל שי"ל שראחה כדרכה ודאי דגם לר"י אזליכן בחר רוב דמים שהן מן המקור. וטמאה נדה לכו"ע. ולא נפקא מחשש זה אלא ביושבת על שפח הספל ומקלחת לחוך הספל. דאי בתר דחמו הו"ל לאשחכוחי על שפח הספל. אבל בל"ה לעולם יש להסחפק פכדרכה וטמאה כדה . ולשי' רש"י ודאי דגם לר"י טמא בזה וכ"כ בסק"ל דבזה הוה ספק הרגשה דאורייחא ול"ע:

לשם איש ואשה שעשו לרכיהן טהורה בכ"ע. עם"ע בכוונת הש"ך
דבתרתי לריעותא גם בזה ממא וכ"כ כדי לישב קושי' הב"ח
דמאי פריך בש"ם מאי איריא ס"ם אפי' בחד ספיקא מטהר ר"י
ולימא בתרתי לריעותא. וע"כ דבכה"ג אפי' ס"ם טמא וע"ש
דהטור חולק ע"כ. ובאמת ל"י הכרח כלל לקושי' זו. די"ל דאדרבה
ס"ל להש"ם דבס"ם אפי' בתרתי לריעותא ודאי עדיף מבחד ספיקא

אפי׳ חדא לריעוחא ואכחי פשי׳. וכ"ל הסברה פשועה:

ג"פ עד"מ בשם המרדכי דהיינו לעקירת וסח ומבואר
בסקפ"ע סי"ו דמחמת אונס אפי׳ ראחה ג"פ נעקר בפ"א. ול"ל
דהא דע"י מ"ר לא חשיב אונס אלא חשיב כוסת הגוף ע"י מעשה
דהא דע"י מ"ר לא חשיב אונס אלא חשיב כוסת הגוף ע"י מעשה
וכמו אכלה שוס. והנה מבואר בסמוך דקובעת בזה גם לימים.
וא"כ גם זה הזה וסת הגוף ע"י מעשה לימים. ובזה יחיישב קושי׳
הש"ך סוסקפ"ד על המחבר דלא מלינו וסת הגוף עמ"מ חון
מקפילות דשם ע"ש. ואולי ס"ל דלא שייך החם בכה"ג אימור לא
מקפילות דשם ע"ש. ואולי ס"ל דלא שייך החם בכה"ג אימור לא

לים אבל אם מלאה גם על העד י"א דהיא טמאה. בש"ך הקשה ע"ז דהוא פשי' דהא אפי' נמלא בשפת הספל ובחוך הספל טמאה וכ"ש בנמלא על העד. וכבר הושג ע"ז דאין כאן ק"ו דהתם ליכא הוכחה כלל על המכה די"ל דגם שבחוך הספל משפת הספל אחי שם. אבל הכא דע"כ דהדם הנמלא בחוך הספל ודאי אחי מדם מכה דאין דרך ד"כ לירד עם מ"ר. וא"כ היה מקום להקל דאף דם העד מדם המכה ונכון. אלא שלדיך ביאור לכאורה דא"כ דאף דם העד מדם המכה ונכון. אלא שלדיך ביאור לכאורה דא"כ באמח למה פסק הדב להחמיר. ומ"ש מהניחה העד במקום שמלוי בחמים דמבואר בסק"ל פל"ז דעהור אפי' יותר מכגרים וה"כ הרי עבר העד במקום המכה שיש בו דם. אבל הוא ברור דהא מעהריכן דם הנמלא בתוך מ"רי גופא אינו בחורת ודאי אלא דמנהריכן לה אחזקת עהרה ולמבואר בדי"ד דמדמיכן לה למד שאינו

ברוק ע"ש ומספיקא לא מטמאיכן לה. ור"ש מטמא דרוב דמים מן המקור. ורבכן פליגי דאע"ג דרוב מן המקור. מ"מ כנגד זה יש רובא דאין דרך דס נדה ללאת עס מ"ר. והוה ספיקא ומוקמינן לה בחזקת עהרה. אבל ודאי דלא שייך להקל בשביל זה את הכמלא גם על העד דהא במה שעל העד ודאי יש לילך אחר הרוב ורוב גם על העד דהא במה שעל העד ודאי יש לילך אחר הרוב ורוב מחרזב. הא גם דס המ"ר גופיה אינו אלא ספיקא. ואין ספק מוליא מידי ודאי. וכי "ג מבואר בסק"ל סי"ז גבי מלאה כתם למעלה מן החגור ולמטה אם יודעת שלא נודקרה עהורה ומבואר בש"ך שם דאע"ג דבלמעלה מן החגור לחוד מהורה גם בסתמא. מ"מ לתלות לחוד דאינו בא מהמקור כדרכה שפיר יש לתלות גם בספק שהוא מעלמא. אבל לתלות גם אה התחתון דבא מן החגור. הא ודאי לא מעלמא. משום חלים הספק דלמעלה מן החגור. הא ודאי לא מעלמא. משום חלים הספק דלמעלה מן החגור. הא ודאי לא אמריכן דאין ספק מוליא מידי ודאי ודוך:

סיכון קצב ס"א תבעוה להנשא כו' שמא מחמת חמוד ראתה עט"ו דגזירה זו נגזרה באותה שעה שגזרו על הכחמים וגראה מזה דה"ל אין חבירתה חולה בה כמו דאין חולין ביושבת על הכחם ואע"ג דמלינו הכא חומרא דגזרו אפי' על הקענה היינו דמשום הסברא דמחמדא יש לחוש גם על הקענה. אבל חוץ מזה ודאי לא חמיר מכחמים. והרי אדרבה מלינו בזה קולא טפי מכחמים לפי הסכמת הפו' דהכא אי"ל הפסק טהרה ובכתמים קיי"ל דלריכה ה"ע ול"ע:

לנד"נים מש"כ גבי רות דלא היתה לריכה ז"ל משום דכשהוא עמה

במטה אין לחוש. והנה כבר הביאו האחרונים דהחו' ביומא ס"ל כהט"ז. אבל הרשב"א שהוכיח דיכולה לספור מכשהיא סומכת בדעתה אפי' בלא קידושין דאיל"ה בטלח קידושי ביאה ע"כ לא כ"ל כהט"ז דלדבריו אין שום ראי' די"ל בה"ג. ולולי שאיני כדתי בַחמת יש להוכיח משום קושי' זו של הרשב"ח. דע"כ הוח כסברת הט"ז והתו' דהא אפי' לפי דבריו דמהני סמיכת דעת אפי' קורם קירושין מ"מ עדיין קשה בקירושין (דמ"ב) דמסיק לחד לישנח דבכולהו לא מנגיד רב לבר ממאן דמקדש בביאה כלא שירוכי. והרי בזה לא הי' אפי' סמיכח דעת. וא"כ הרי לריכה ז' נקיים. וע"כ אין לומר דבאמת להאי לישנא הא דמנגיד הוא משום שבעל בלא נקיים. דא"ב מאי האי דאמר דמקדש הו"ל למימר דבעל בלא נקיים. ואף דגם הנקיים אינו אלא משום הקידושין. דבונות אי"ל נקיים וכ"כ כל האחרונים. מ"מ משמעות הסוגיא דאינו אלא משום פרילות וכן הבינו רוב המפרשים וא"כ תיקשי דבאמת למ"ל דווקא מקדש משום פרילות ח"ל דבלא שידוכי הרי ע"כ לא הי' לה נקיים. דפשוט דל"מ הנקיים. אלא אם כן היו לחימוד של חתן הזה . וע"כ דכשהיא עמו במטה ליכא חשש חימוד ואי"ל נקיים כלל. ואין במקדש בביאה בלא שידוכי כשהיא עמו במעה משום נקיים כלל. אלא משום פרילות. ואין לדחות דבמשפחת דורקטי דאין להם דם נדות ליכא חששא זו. ומשו"ה לריך לשעם פרילות. דע"כ ל"ל שלא חלקו בזה. דאיל"ה מאי פריך ביומא. אהא דרב דמאן הוי ליומא. מהא דלריכה ז"ל לוקי בכה"ג. וע"כ דאין בזה שום חילוק. ולעולם לריכה נקיים. ובזה נדחים גם דברי הח"ד מש"כ דמהני לזה מוך דחוק. דח"כ לישני גם הא דרב דקודם הפיום היו נוחנין מוך דחוק. וע"כ דלא חלקו כלל בזה. מיהו לפחשכ"ש דבונות ליכא גזירה זו אלא בנשואין. א"כ אין קושי' מחמר דהחם הוה זנות. ומרות י"ל לפ"מ דמבואר בס"ב כהרשב"א דמהני סמיכת דעת גם קודם הנישואין א"כ רות דמשמע שהיתה סבורה שחץ גואל אחר שהרי בועז א"ל שיש גואל קרוב ממנו. וכבר כחב הרמב"ן דהיו טוהגים יבום בקרובים כדין גחולה אם כן כבר סמכה דעחה שיקיים בועז דין גאולה. וספיר יש לומר שמנחה כבר נקיים ודוק:

לאם ואי"ל הפסק מהרה עם"מ דשני גי' יש בזה בש"ם חד גי' למר עד ארבעה אחרינא. ועוד גי' איעכב ז"י כו' ודבריו נכונים מאוד ובספרים שלנו כחובים שני הגי' יחד ואין להם פירוש ככונים מאוד ובספרים שלנו כחברי הם"מ:

מק"ג השיג על הדרישה ע"ש ולולי ד"ק דברי הדרישה נכונים דכוונתו דלפמש"כ הרשב"א בפשי' דלאחר יב"ח ליכא עכשיו חימוד א"כ פשיטא דלאח"כ וראי יהיה לה חימוד. וא"כ למה לא נקט הרשב"א החשש הפשוט דלאח"כ יהיה לה חימוד. וע"כ דס"ל להרשב"א דוה פשיטא דכל שעכשיו יש לה חימור שוב חין חוששין לחימוד שני. וחדא שייכה עם חבריתה וחד מילחא היא. וא"כ מוכח מזה דאפי׳ הקדימו אח"כ הזמן כל שיש עכשיו חימוד. ל"ח עוד לחימוד חדש. ובאמת יש להסתפק קלת בזה לכאורה דמשום זמן ההקדמה גופא. אפשר שיתחדש חימוד חדש דהא אפי' לחד יומא פריך הש"ם לחוש לה ע"ש. ומיהו נראה הסברתו לחלק משם. דאף דשייך חימוד גם ליום אחד הכא שכבר נתפייסה לו לעיקר הנשוחין חין סברח שבשביל הקדמת זמן יתחדש עוד חימוד חדש ודוק:

מק"ו כ' בלא בא החתן ליום המוגבל מפני אונס הדרך 🔼 ובא למחר לריכה לספור מחדש דכל הדרכים בחזקת סכנה ובודאי מסופקת בדעתה ואיכא חימוד חדש. והנה כ' בעלמו מקודם דבאיכן יכולין להשוות עלמן כ"ז שלא נתפרדו לגמרי ברלוי שני הלדרין ליכא בזה חשש חימור חדש. ונראה דס"ל דכשאינו לפניפו אי דבדרך גרע טפי - אבל לכאורה שני הטעמים אינן מוכרחין . מה שחינו לפנינו מוכח משי' הרשב"ח בפי' הא דרבינא דאיעכב ולא ידטו כלל למה איעכב כמו שפי׳ שם ואפ״ה לא חששו אח״כ לחימוד חדש. הרי אפי' בעיכוב שאיכו לפניכו ל"ח. ובודאי דוחק לומר דהיה לפנינו ועפ"כ לא שאלו על העיכוב עד שבא. וגם סברא דבדרך שכיח אונס לא משמע כן בריש כתובות אלא דמן הסתם אין חוששין לאונס כשלא בא. ובאמת דבודאי יותר שכיח אונס כ"ד לומן ע"ש:

סק"ז האריך להשיג על הרב והת"ה בדין אם היתה טהורה קודם דאי"ל שמירה. ובאמת לכאורה דבריהם תמוהין מאוד לחלק בגזירת חז"ל בסברת עלמנו שאנו רואין שאין ילרו תקפו. וכי מי יחלה באיסור שגזרו לאסור יחוד לחלק בין אדם לאדם. וע"כ ל"ל דסברתם כן הוא דהרי התירו כאן בבעל. ובכה"ג דהיתה טהורה ולא בעל ס"ל דחשיב כבעל. וא"כ גם דברי הט"ז אין מוכרחין לסתור סברא זו דחשיב כבעל ול"ע:

סקי"ד והמנהג ליקח קטן וקטנה שאין מוסרין עלמן לביאה 📆"🛂 עס"ט וטפי הו"ל להקשות דהבעל ודאי משמר אשתו וא"כ האיש והאשה הם ב' גם על הקטן. אבל נראה סברת הש"ך דכיון דהאיש והאשה ג"כ אסורין ביחוד לא שייך סברא זו וכראה שזה כווכת הח"מ שהובא בס"ט ע"ש:

סימן קצב ס"א ואפי בדקה ולא מלאה דם . בס"ט האריך דדילמא כוונת הש"ם דווקא בראתה. ולכאורה מהא דפריך אלא מעתה בע"כ לא יגמור ביאתו ומשני א"כ לבו לוקפו ופורש. וכבר הוכיח הח"ד ברסק"ל דהרגשה בשעת ביאה ליכא ע"ש. וא"כ אי נימא דכל סוגית הש"ס בזה דווקא כשראתה ח"כ הח נמי דפריך לח יגמור לח קחי אלח כשרוחית שילח הדם לחוץ ממש בשעת הביאה וכההיא דנטמאת ובודאי דזה לא שכיח כלל אפי' בבחולים. ולא שייך לומר משום חשש רחוק כזה שתראה בשעת תשמיש שיהיה כ"א לבו נוקפו שיפרוש וע"כ דהגזירה אפי" בלח רחתה. ולפ"מ דפריך בע"ל לח יגמור היינו נמי שכל חדם לא יגמור חמיד בכ"ג. דלעולם חשבינן לה כראתה. ושפיר שייך דא"כ כ"א יהיה לבו נוספו ע"ש שזה נכון . וע' כתובות ד"ט שי^ ר"ח דמ"ע חשיב כבוגרת. וי"ל דגם לענין דין זה שוה לבוגרת ול"ע

דעב"ר מה שהקשה על הרי"ף דלמה הביא כל הנך דיני דמחני׳ דתינוקת כיון דהביא דרו"ש דפורש. ולכאורה א"ש בפשי" דנ"מ לענין שחבירפה סולה בה. וכן לענין שאינה מתחזקת ברואה מ"ת. ומלאתי בס"ט סוסקפ"ז שנתעורר בזה ע"ש:

סימן קצד ס"ח בהגה ומיהו י"מ נוהגין שחין טובלין חוך ארבעים לזכר ופ' לנקבה. מבואר בד"מ משום דחששו לשי׳ המרדכי דלשי׳ ר"ת דימי לידה שחונה רוחה בה חין **טולין לספירה. י"ל דכ"ז בלא טבלה אפי' בימי טוהר** הוה ימי

לידה ואין עולין לנקיים. והקשה דא"כ אפי׳ גם לאחר י"ט. כ"ז שלא טבלה לא ליהני. ותהא לריכה דווקא שני טבילות. ואין שום אדם כוהג כן. ויפה השיב התפל"מ דהטעם באין עולין מפורש בברייתא לפי שאיגן ראיות לזיבה כימי נדה . אין ספירה עולה מהן ג"כ כימי נדה. וא"כ לאחר י"ט דודאי ה"ה נעשית זבה אפי' בלא טבילה ודאי הם עולין. אמנם הקשה ע"ז דסוגיא דטועה סוחר זה בכ"ד חדא דא"כ למה משמשת אור ל"ה כיון דאינה יכולה למנות עד אחר טבילה א"כ שבוע ג' יום הט"ו דטבלה בו לא עלתה לה. ולא שלמו לה עדיין הנקיים עד א' בשבוע הד'. וא"כ שבוע רביעית הטמח סתר המנין ושבוע חמישית לריך כולו לנקיים, עוד מדר"י בר"י ראמר די' לטבילה שיהא באחרונה משמע בהדיא דסופרת בלא טבילה. עוד מדפריך בעשרים וחד תשמש. עוד מדפריך סוף שבוע קמא ליטבלה. ש"מ דגם יום הראשון עולה אף שלא טבלה בו והנה קושי' דמשמשת אור ל"ה איני רואה קושי' כלל מזה דאפילו לפי שי' זו דכ"ז שלא טבלה אינו עולה. ולא נחשוב את היום הראשון משבוע הג' לפי שעבלה באותו היום. ולא הי' תחילתו בטהרה. ואין לה עדיין אלא ששה נקיים. וא"כ השבוע הד', שהוא . טמא אינו עולה למנין. אבל כ"ז אינו אלא שאינן עולין לנקיים אבל מ"מ הא השתא אחר הג' שבועות טהורין שכבר טבלה כל הטבילות שלריכה ללידה ודאי שהימים שלא ראתה בהן היא סופרתן לנקיים לכו"ע כמבואר בהריא בסוגיא דשני מעיינות בבריי' דיולדת בזוב לריכה ז"נ. שהיינו שסופרת בימי טוהר ע"ש. א"כ גם כשרואה בהם מ"מ אינו סותר את המנוים כבר דאפי' ימי הלידה הטמאים לא אמר אביי דפסק ר"ת כוותיה. אלא אינו סותר ואינו עולה ע' בש"ס. וכ"ש בימי טוהר דאפי' ראתה דודאי אינו סותר אלא דאותן הימים אינן עולין. ומ"מ אין סותר את הימים הראשונים. וכ"כ הרשב"א והר"ן בהדיא. וא"כ אינו חסר לה אלא יום א' נהי ותיכף בראשון של שבוע ה' שפיר כלו ספורים דידה. וא"כ אדרבה אי משום האי ספיקא לחוד הוה שריא אפי' תיכף בראשון של השבוע החמישי הטהור והא דלריכה להמתין עד ל"ה אינו אלא משום ספק תחילת נדה כדאיתא שם בסוגיא ולק"מ. גם מה שהקשה מסוף שבוע קמא לטבלה ל"י מאי קשיא לי' כאן דמוקמינן לה בשבאתה ביה"ש ואטבלוה חיכף. א"כ יש להסתפק דהראשון ג"כ כבר הוא אחר הטבילה. וכילו עולה ושפיר סליק מנינה בסוף שבוע קמא ולריכה לטבול בו משום טפק טבילה בזמנה. ומה שהקשה מעשרים וחד תשמש וכן מדר"י בר"י כ"כ הס"ט דלב"ש דס"ל דביומי לחוד תלי רחמנא. פשי' דאין הטבילה מעכבת וי"ל דפריך שם אליבא דב"ש ובדר"י בר"י נראה דדעתו דיספור ג"כ כב"ש. אבל לענ"ב יש ליישב גם לב"ה דנראה ברור דללוי לקמן דמוקי פלוגתיי' דב"ש וב"ה אם הם שני מעיינות. וס"ל אליבא דב"ה דב' מעיינות. ובשופעת מתוך ז' לאחר ז' שבזה חזינן דלא נסתם הממא. מבואר בסוגיא דהדם טמא. ונראה דא"כ הא הזמן טומאה של יולדת כבר נסתלק. וכשרואה עכשיו לכאורה ה"ה נעשית נדה. ומלאתי בריטב"א שכ' בשם הר"י להוכיח דלרב דמעין אחד הוא אפי בשופעה ואפי' לב"ה דביומי וטבילה חלי רחמנא. מ"מ אינה אלא לענין הדם. אבל אינה נעשית נדה ש"ש. משמע בהדיא דהא ללוי דב"מ הן ושופעת ודאי נעשית נדה . וכן משמע פשטות הש"ס דכמו מש"א שם בשופעת מתוך מ' לאחר מ' רב לחומרא היינו דהיא נדה. ה"ל שופעת מתוך ז' וי"ד דלוי לחומרא הייכו כמי דנטשית נדה. ולפי"ז אם היתה שופעת עשרה ימים שעברו ז"י נדה והג' יומי זיבה. הי' נעשית זבה. ואע"ג דא"א להיות שופעת כנהרא אפי' ז"י כמפורש בד"י. מ"מ כיון דאם הי' שופעת הי' טמאה זיבה. פשיטא דלא שייך לומר דהוה כימי נדה שאין זיבה עולה בהן ואינו עולה לספירה. דהרי אם הי' שופעת עשרה ימים היתה זבה. וכמש"כ התפל"מ בעלמו לענין אחר ימי טוהר דאפי" לא טבלה ודאי עולין. כיון דראוין לויבה כנ"ל. וה"ג ללוי גם ביומי טוהר. [והנה לקמן שם פריך ללוי מבריי' דיולדת בזוב שספרה ולא מבלה ומהרן דלוי סבר בחנא דשוין. ואיב"א בשופעת דשבוע קמח ספרה. ושבוע בתרח שופעת וס"ל דימי לידה שחין רואין עולה לספירת זיבחה. ולריך להבין דל"ק מאי דעתיה לאוקי בפלוגמא

בפלוגתא כיון דיכול לשנויה לכו"ע. ונראה פשוט משום דהא בריי' דטועה דהכא ע"כ ס"ל אליבא דב"ש וב"ה דאינה עולה כמבואר שם בתו'. וא"כ ע"כ ל"ל גם לפי האיב"א דשם. דפליני אבריי׳ דהכא. כמש"כ החוס' כאן. וכיון דע"כ לריך לשנויי ולחדושי פלוגחא ניחא ליה שפיר לשנויי ג"כ כחנא דשוין]. ועכ"פ ללוי ולחנא דשוין כבר בארנו דלא שייך ע"כ סברת המרדכי דהא אפי' אם ימי לידה איכן טולין. מ"מ ביומי טוהר ודאי טולה לדידהו. וא"כ י"ל דר"י בר"י סבר כתנא דשוין. ומשו"ה מהני שפיר אפי' בלא טבילה. ומשו"ה כמי פריך דבעשרים וחד חשמש. דמדר"י בר"י מוכח דע"כ ס"ל כלוי וחנא דשוין. דלדידהו אין הטבילה מעכבת ככ"ל. ומיהו החוס' בסוגיא שם ד"ה שבוע כ' בהדי' דאפי' ללוי בשופעת אינה נעשית נדה ולא זבה ע"ש ול"ע. עוד תי' הס"ע דאע"ג דתחילת היום כ"ז שלא טבלה אינה יכולה למנוחו מ"נו לאחר שטבלה בו כיון שסופו בטהרה שפיר יכולה למנותו דמקלת היום ככולו ודווקא ביום שראתה בו שוב אינה יכולה לסופרו אף שסופו בטהרה דהראיה סוחר כל היום אבל מה שלא הי' יכולה למנותו בתחילתו משום שהוא בתוך ימי לידה שפיר מהני גם סוף היום. ובאמת דבריו נכונים דהא מבואר בר"ה (ד"י) דעביד ק"ו לענין שנה דיום א' טולה בתחילתה. ק"ו מנדה שסוף היום עולה בתחילתה. אין תחילת היום עולה בסופה כו'. והקשו ההו' שם דהת בזיבה להיפוך דתחילת היום עולה בסופה וסוף היום אינו עולה בתחילתה ותו' דשאני זבה כיון דלריכין להיות נקיים וא"כ כיון שראחה בו שוב אינו נקי ע"ש. וא"כ ודאי דוה שייך בראחה בו שהוא אינו נקי. אבל מה שלא עלה החילת היום בשביל שהוא בימי לידה שלא שייך שאינו נקי כל דעבלה בסופו ושוב אינו בימי לידה שפיר סוף היום עולה להחילת זיבה דק"ו מגדה כנ"ל וכדמוכח מדברי התום' ומיושב בזה קושי' מחור ל"ה. וקושי' מהח דפריך שם בעשרים וחד תשמש. וכהא דר"י בר"י נראה די"ל בפשי' דכאן דחני בבריי' שהביאה שלשה שבועין טהורין. והיינו לשם נקיים וכיון דלשי' המרדכי לר"ת פשי' ליה דאינה יכולה לספור בלא טבילה א"כ בוראי טבלה כדין נקיים. ואע"ג דלא חשיב הך טבילה היינו דלא חשיב אלא הטבילות שמחויבת לטבול משום טבילה בזמנה מלוה. ואוחה הטבילה שביממא כיון דע"כ אינה בזמנה. דיולדת טבילחה בלילה. [וע"כ מוכח מכאן דאפי' כשטובלת ביום שהי' הלילה זמנה. זה לא חשיב בזמנה. דאיל"ה אפי' באחה ביום הו"ל לאטבולה חיכף שמא כלו בלילה זו. ול"ע דהא ודאי כל הלילה חשיב זמנה דכי תטבול כהרף עין ומ"ש דביום הו לא חשיב בזמנה ול"ע]. ועכ"פ לפ"מ דלא חשבינן זה לזמנה שפיר לא חשיב לה. אבל בודאי איירי בענין שטבלה כדי שתספור לנקיים וטבילה זאת טבלה גם לר"י בר"י דכולהו לא איירי אלא לענין דין טבו"מ. אבל הטבילה שהוא משום הנקיים לא אלטריך לי' לאשמועינן דודאי עבדה כהלכתא ומשו"ה שפיר סלקו לה נקיים. ובזה יחיישב מה שדחה דברי המרדכי הנ"ל בשי' ר"ח. מפיר"ח גופיה שבגליון חו' שתובא ברש"ל דקושי׳ דהש"ם סוף שבוע קמא ליטבלה. קאי לב"ה דלב"ש י"ל דאדרבה חשיב לה להך טבילה. ולא איירי כשבאחה ביה"ש ע"ש. וא"כ נסתר מש"כ לתרך תחי' דהקושי' לב"ש [דלדידהו ע"כ לי"ל כהמרדכי דהא ס"ל דביומי לחוד חלי רחמנא] אבל השחא דקאי ע"כ לב"ה. ולשי' דאינה יכולה למנוח בלא טבילה. מאי קשי' לי' כיון דבאתה ביום. ולא אטבולה ביום הראשון (דהא בשבוע המא לא חשיב אלא בלילה) א"כ אכחי לא סלקו לה כלל הספורין בסוף שבוע קמא. לשי וו דאינה יכולה למנות בלא טבילה. וליכא טבילה כלל בסוף שבוע קמא. וע"כ דלא מעכבא הטבילה ודלא כהמרדכי ע"ש. ולפי"ו אין כאן סחירה כלל די"ל דפשי' לי' להמקשה דבטבילה שביום ראשון שאינה משום טבילה בזמנה לא איירי כלל. ופשי' דטבלה בו כדי שיהי' לנקיים ושפיר סלוק ספורין בסוף שבוע קמא לכו"ע ומקשי הש"ם שפיר ונכון:

לכםן"ך הס"ט שם ראיתי חמיה גדולה שכ' דמשו"ה במפלח לא הלריכו להמחין אחר פ' משום דקיי"ל אין קישוי לנופלים. הרי דס"ל דקרא דדמה מחמח עלמה ולא מחמח ולד

דממעט דם הקישוי. לא קאי אנפל. ודקדק מדברי רש"י דל"ז ד"ה אם ימי לידה דגם בימי לידה הוה משום האי מעוטא וא"כ ה"כ בנפל נעשית זבה בימי לידה. וא"כ שפיר עולין לנקיים דלא שייך הכא אינו ראוי לזיבה. והוא תמוה מאוד דהרי פסקו כל הפו' דאין קיבוי לנופלים. וכל פרק המפלח מלא דדוקא שפיר שאינו מרוקם. או כל אות: שאין עליהם דין ולד אין להם ימי טומאה וטהרה . אבל כל שהוא ולד מעליא אפי' נפל הרי הוא כבר קיימא ויש לו ימי שומאה וטהרה ככל הולדות. ור"מ דס"ל בהדיא בדל"ח דאין קישוי לנופלים. אמר בר"פ המפלח דהמפלח מין בהמה וכו' אם זכר חשב לזכר כו' ומבואר בהדיא דיש לו ימי טומאה וטהרה. כדין כל הוולדום. ומבואר שם בהדיא בש"ם דלא חיי וה"ה נפל. וע"כ דגם נפל יש לו דין ולד גמור. ואפי' בראתה בימי טומאה. ודאי דאינה נעשית זבה דלא תני בה שיהי' לה שום דין אחר מכל הוולדות. וד"ק תמוהין מחוד. ודקדוקו מדברי רש"י פשוט דרש"י קאי אלידה גופה דבבריי' דר"מ דעלה קאי סוגיא דשם. וקאי ארמי לידה גופה. וע"ש בתו' דהקשו דא"א לפה"ק בלא דם. ורש"י ס"ל דדם קישוי גופה עולה. למ"ד עולה כשי הרמב"ם. וכן מסיק רש"י בהריא כגון אם ילדה בימי ספירה ע"ש. ואף שכ' הרשב"א והריטב"א והר"ן דמדברי רש"י בע"א ד"ה דבר הגורם משמע דאינו עולה. לולי ד"ק אין זה מוכרח דהנה כולם כ' דלדינא ל"נ כן דדם קישוי ה"ה טהור ושפיר עולה וכן פסק הרמב"ם ור"ח בהדיא ע"ש. ולענ"ד הכי מוכח בהדיא בש"ם ר"פ י"ד גבי אוקימתא דר"ל דשם דלדברי המטהר בדם מטהר באשה . וכמש"כ החו' שם. דלר"ל מה שילא הדם דרך דופן זה לא נ"מ מידי. אלא הא דמטהר ר"ש היינו לטעמיה דולד דרך דופן הוה לידה. וקושי סמוך ללידה הוא ע"ש. א"כ ש"מ דדם קישוי הדם ג"כ טהור. וא"כ דודאי דגם היום עולה ויתבאר עוד בסקל"ו בס"ד. ורש"י לא כ' אלא לפום בעיא דשם. דהיכי ס"ד דדבר הגורם. הא קרי אינו גורם וסותר. וא"כ ע"כ לומר דמטמא. וא"כ גם קישוי מטמא בימי נדה. וכ' רש"י דזה לאו סחירה הוא דהא אינו סותר אלא יומו. וזה ודאי הוה גם בקרי גורם וכבריי' דר"א שם מה גרם לו קרוי' יום אחד ע"ש. וכ"ז לענין קרי אבל לעכין קישוי ודאי ל"ד לקרי בזה דהא קישוי טהור לגמרי ככ"ל. ורש"י ל"ד להו אהדדי אלא לפי דהוה סבר דקרי סותר הכל. והוה לריך לומר דבר המטמא ואם כן גם קישוי סותר. אבל לפי המסקנא דאינו אלא יום אחד אי אפשר לדמויי קישוי כלל לקרי ודוק:

ם"ב בחוך ארבעים אינה חוששת לולד. דקדקו בלשון רש"י שמקודם שעת ראיית נדה לא חיישינן לעיבור. ולענ"ד לא משמע כן בש"ם שם גבי שפחות שבדקום דאמרינן סמא דנפלא אשקינהו. משמע דבל"ה א"א לידע ע"ש:

ב"ב המפלח כו' עב"י שהקשה דלמה השמיט הרמב"ם ושמו נקוב אמו טמאה וכ' דאולי דרבא דאית ליה הכי ס"ל טריפה חיה והרמב"ם דפסק דאינה חיה לי"ל הא דרבא. ובאמה כ"כ החו' בטעמא דרבא. וכן אמר הש"ם בהדיא גבי חסר ארכובה דמאן דם"ל דעמאה. סבר דעריפה חיה. אבל ל"ע דהרמב"ם פסק בהדיא גבי ארכובה דדוקא עד טבורו. וא"כ קשה באמח למה פסק כן דהרי הרמב"ם פוסק דטריפה אינה חיה. והנה כזה יש להקשות על הרשב"א שהביא בב"י גבי ושטו נקוב דכ' דאע"ג דטריפה אינה חיה מ"מ ראוי לחיות מעס ע"ש. והרי גבי ארכובה אמר הש"ם בהדיא דתליא אי טריפה חיה ע"כ נראה דמפרשי בש"ם שם טריפה חי' היינו שלשים יום ומ"ד אינה חי' היינו אינו חי ל"ז וכדם"ל לרבי בחולין נ"ז סימן לטריפה ל"י ע"ש. וכיון דאינו חי ל" זה הוה ככל אינו בן קיימא דעלמא דאינו ראוי לבריית נשמה דממעט ליה שם בבריי' מקרא דהיינו דאינו מחקיים ל"י דכל ששהא ל"י קיי"ל דאינו נפל. אבל לדידן דס"ל דאינה חיה יב"ח אבל ל"י יכולה לחיות. זה שפיר מקרי ראוי לבריי' נשמה שראוי לחיות מעט כמש"כ הרשב"א. ונראה דילא להם זה מקושי התו' שם דרבא ס"ל בבכורות דאיגו חי ע"כ פירשו דתי דהכא היינו ל"י. וא"כ כיון דהביא הרמב"ם הא דעד מכורו דוקא אבל

דרילמת משום דמוקמינן לה בחוקת לדקת לפי"ו י"ל דהית לדקת ולאו אביו. ומ"מ לא משמע כן בכ"ד ביבמות ע"ח גבי מלרי שלי דאי דאיסורא לא כתיב קרא ובחו' הקשו משחוקי וחי' דלא שכיח. ותי' הב' לא ס"ל סברא זו. וא"כ י"ל גם בכה"ג. ושם ל"ז

משכחת לה בעכו"ם כו' ובמכות י"ד משכחת לה ברשיעא כו' ובכה"ג משכחת לה בהתירא. זמלאתי בטו"א חגיגה ט"ו גבי באמבטי טיברה הקשה כן גם אהא דלא תני אמו גבי פוטרת לרותיהן דמ"ל בכה"ג ע"ש. ע"כ נראה דבאמח לא מקרי בכה"ג אב כלל וכאן ל"ל שמא יפטור אשת אחיו וכה"ג ואכמ"ל:

ב"ה ראוי לה שתייחד לה בגדים לימי נדתה כדי שיהיו זוכרים כו'. במנ"י הקשה דהא בסו"פ אע"פ מפורש בהדיא דאינו אלא כדי שלא תחגנה עליו ע"ש. ולענ"ד בפשוט דהתם במשרה אותה ע"י שליש. דאינה אוכלת עמו אלא בליל שבת דהיינו ליל עונה. ובימי נדוחה אינה באה אליו כלל. משו"ה לא שייך שם היכר . ואילטריך לטעמא דחתגנה אבל בכל הנשים ודאי מסתברא דהוא משום היכר:

מ"ר אסורה למזוג הכוס אלא א"כ תעשה שום היכר כו' בב"י הקשה למה השמיט הרמב"ם היתר זה וכ' דם"ל דדוקא בח"ח הקילו בזה בש"ם. אבל לדידן לא מקילינן. וי"ל דהרמב"ם לשי׳ בסקל"ב דכ׳ דלרבנן הקילו טפי להתייחד אפי׳ קודם שחשב ז"נ ע"ש בב"י. וע' או"ח סר"מ. וכל הפו' כ' דאדרבה ת"ח יש להם להחמיר יותר ומשו"ה שפיר הקילו כאן בכ"א. [וכן באו"ח סתל"ח גבי ת"ח חזי לנפשי׳ לשי׳ הרמב"ם שם דהטעם שמא יתקן הקילו בת"ח שם שלא חששו עליו שיעבור על איסור. ולשי' הפו' שם הוא בענין אחר ע"ש|. אבל תמיה גדולה על הב"י דהרי כבר הביא זה גם הרמב"ם גופיה בפכ"א מה"א להקל בהיכר ע"ש: מולה כדה אסור לבעלה לשמשה כו' ולמשש לה הדופק עש"ך דהב"י מפקפק אפי' במקום סכנה. והנה הד"מ כ' ע"ו בשם הר"מ דהוא חסידות של שטות ע"ש. ופשוט דכוונתו על סוגיא דסוטה כ"א ה"ד חסיד שוטה כגון דטבעה איתחא בנהרא ואמר לאו אורח הרעא לאיסתכולי בה ולאלולה ע"ש. וכבר באר הש"ך דכיון דאינו דרך תאוה ליכא איסור דאו׳. וכבר חלקו כן החו' בע"ז י"ז גבי עולא מנשיק לאחווחיה דכיון דאינו מיכוון לתאוה לא מיתסר לדידיה והדברים ברורים:

סיכון קצו מ"א ראתה ב' או ג' ימים בודקת ביום שפסקה סמוך לבה"ש ובהגה (ובדיעבד מהני בדיקת שחרית) ובפסקה ביום ראשון שראתה לריכה מוך דחוק כל ביה"ש. והרב הגי' דסגי בדיעבד סמוך לביה"ש. הנה החו' הקשו מדנ"ג דסבר כ"י גופא דלריכה להפריש מן המנחה ולמעלה וחי' דהתם ביום שראתה בו (ויהבאר בסמוך דשי' התו' דיום שראתה חשיב כראשון) וערש"א שהקשה ע"ז דא"כ מאי מיבעיא לרבי בראשון. וחי' דבעי אי מהכי בראשון סמוך לבה"ש. ולפי"ז לכאו' לדידן כפי הסכמח הפו' לפסוק כמחני' דדווקה בשני. ע"כ ל"מ בראשון אפי' סמוך לבה"ש [אם לא מוך דחוק כל בה"ש דוה ודאי מהני כמש"כ המחבר ויתבאר בסמוך וכ"כ הח"ד מסברת עלמו ודלא כהרב. ומיהו אי משום זה לא איריא ונראה בדעת הרב דם"ל בשי' התו' דלא כהרש"א. אלא דאיבעיא דרבי ודאי הוה בשחרית. וכ"כ כל הפו' דסוגיא קאי אבדיקת שחרית. וע"כ דלא הוה שמיעא ליה לרבי הא דרבי יוסי. ואיהו מיבעיא ליה דגם בראשון ליהני. והכי ס"ל באמח לרבנן דבריי". ופליגי אר"י וסברי דגם בראשון שחריח מהני. ואפשר דהיינו ר"ש דהתם. ונהי דלא נפסוק כוותי' בבדיקת שחרית. אבל סמוך לביה"ש י"ל דלפי שי' זו שפיר מהני לכו"ע. אלא דמדברי הרמב"ן והפו' נראה דלדידן דקיי"ל כחכמים אין מחלקין כלל בין בדיקת שחרית לביה"ש ובראשון דל"מ בשחרית ל"מ גם ביה"ם. שהרי חידש הרמב"ן דאע"ג דבראשון יש לטו לפסוק כמתני' דל"מ. מ"מ כיון דרבגן דר' יודא פרכי ליה אלמלא ידי׳ בין עיני׳ כל ביה"ש יפה אחה אומר כו' א"כ חזיכן דבוה מהני שפיר אפי' אם בדיקת שחרית ל"מ. א"כ גם בראשון לדידן דל"מ שחרים מ"מ בכה"ג ודאי מהני וא"כ מוך דחוק כל בה"ש דוה ודאי הוה כידיה בין עיני' כל בה"ש ודאי דוה מהני ע"ם ועב"י

בעד ארכובה שמאה והא דירך אחד מן הלד דטמאה פשיטא דהוה"ד ושטו נקוב וו"ב:

ובדין י"ג כ' הרמב"ם הפילה יד חתיכה חזקתו מולד שלם ומלטרפת לרוב חיברים וכ' הה"מ ל"ע דהשמיט דהין נותנין לה ימי טוהר שמא הרחיקה לידתה וכ"ל מדבריו דאינה טמאה ביד זו בלבד אלא דמלטרפת כו' ול"ע. והביאו הב"י. ולולי ד"ק פשוט דכוונת הרמב"ם. היינו דחוקחו מולד שלם והיא טמאה לידה. ומלטרפת לרוב איברים היינו לענין ימי שוהר אין לה שמא הרחיקה לידתה. אלא דזה מהלי דאם לאחר שילאה היד ילאו אח"כ טוד איברים עד רובו של עובר היא מלטרפת לרוב איברים א"כ שפיר יש לה ימי טוהר משעת הולאת היד שהיא היתה האבר הראשון שלפנינו. פירוש דאפי' ניחוש להרחיקה. מ"מ כיון דהרוב לפנינו א"כ בודאי לא ילא תחילה אלא המיעוט. ומן החורה לא השיב לידה למנות לה ימי טומאה וטהרה. עד לידת הרוב. וא"כ עכ"פ מהולאת היד הזו אם נוכל לומר שהיא משלמת להרוב. יש לה ימי טוהר. ואף אם נשתהה לידת שאר האיברים שלפנינו יותר מ"מ לא כוכל ליתן לה מזמן לידת שאר האיברים דהא יש לחוש דשמא היד השלימה את הרוב. וכ"ש אם לא ילא לפנינו אלא היד הזו דפשי' דחיישיכן שמא ילא הרוב כבר והיינו שמא הרחיקה לידתה. אבל כשהיא עם רוב האיברים מלטרפת דליכא למיחוש למידי . וא"כ זהו ממש שמה הרחיקה לידתה שבש"ם ודבריו מכוונין עם דברי הש"ם בלי השמטה ודוק:

🗖"ת ילאה השליא סחילה אין סולין אוסה בהולד. ונראה דאם היא קשורה בולד אין חוששין לולד אחר. דהא אפי' בבהמה דמבואר בס"ז דאין תולין בה מ"מ בקשורה אין חוששין ומבואר בתו' כאן ובסו"פ בה"מ דההיא דר"א שם איירי בשליא שילאה קודם הולד. אפ"ה בקשורה אין חוששין לולד אחר וכ"ש כאן באדם ודוק: 🗖"ד המפלח דמוח בהמה ושליא אם אינה קשורה חוששת לולד אחר ליתן לה ימי טומאה של נקיבה ובש"ך דקדק דלדידן דאין בקיאין גם בלא שליא חוששין לנקיבה - אבל הוא פשוט דנ"מ דבילאה השליא למחר מונין לה ימי טומאה של נקיבה מלידת השליא שלחח"כ וכן הוא בב"י:

ב"ר נחתך הולד כו' וחם ילח רחשו ה"ה כרובו. ל"ע דלקמן ספ"ה כ' דבבן שמונה חדשים: שהוא מת אין הראש כרובו וחינו כילוד וכ"ש כאן בנחתך וא"כ למה סחם כאן הדברים. ומיהו

בביאורי הגר"א שם השיג ע"ז בארוכה דאין חילוק ע"ש: םימן קצה ס"ב בהגה וכן ע"י זריקה אסור לכאורה לפ"מ דמבואר בש"ם דאסורה לרחוץ פניו כו' ומבואר בסי"ב דהיינו דאסורה ללוק לו מים. והרי בל"ה נוגע בה ע"י זריקה. וא"כ הי' נראה דע"י זריקה ודאי ליכא איסורא אלא ברוחן משום רחילה. ודוחק לחלק בזה דהתם הוה כח כחו הכלי והמים כמו דמחלקינן ביי"כ. ומשו"ה הוה שרי אי לאו רחילה דודאי לא שייך לחלק בזה בכאן. אבל יותר נראה דם"ל דבאמח ל"ד רחילה אלא אורחא דמילחא נקט והעיקר דנגיעה ע"י זריקה הוא האיסור. ובאמת הוא איסור בכ"ד. וכן כ' שאע"פ שהרשב"א כ' בפירוש דמזיגת הכום היינו כום יין מ"מ יש לאסור כל דבר. וה"כ דכוותה. וא"כ נראה דלפ"מ דהחמיר הש"ך שם בשי"ב בשם הר"י דאישור רחילה היינו דגם ליתן מים לפניו אסור. הוה"ד בהושטח אכילה לבעלה ביחוד בפניו אסור. כמו דנקטינן כאן לפי שי' זו להחמיר בכ"ד, ומ"מ י"ל דאינו מוכרח די"ל דאדרבה דמשו"ה פירש הר"י שם דאפי' ליחן מים . משום דלא ניחא לי' בסברא זו דל"ד רחילה. והא ודאי דנגיעה ע"י זריקה יש לאסור בכ"מ דודאי נגיעה היא. ע"כ פי׳ דהכא אפי׳ להעמיד לו מים. וא"כ ודאי דזה דוקא

הכח ול"ע: ב"ן סק"ז לא חשכב בסדינין של איש אחר שמא חחעבר כו' . ושמח ישח חחותו מחביו. משמע מדבריו דבכה"ג חשיב זה אביו. ויחיישב בזה קושי' הרשב"א על הח"כ דאמרינן אם נאמר אמו הי' אומר מה אמו ודאי כו' והקשה דאם אינו אביו הוא ממזר ובודאי אינו כהן ולפי"ז י"ל דהוא כשר והוא כהן. וכך בריש חולין דיליף דאולינן בתר רובא ממכה אביו ודילמא לאו אביו והקשו התו"

אועב"י דנסתפק בשי' הרמב"ס שכ' סתס דגראשון ל"מ אי מוך דחוק כל ביה"ש מהני. ולענ"ר פשוט דמוך דחוק כל בה"ש א"כ ע"כ נכנסה גם בתחילת ליל שני. א"כ זה חשוב כבדקה בשגי דמהני אפי' שחרית. ולכאורה כ"ש כשנפנס תחילתו בתחילת הלילה בטהרה ודאי עדיף טפי ובודאי מהני לכו"ע אפי' לספור ממנון ועכ"פ מוכח מדבריו דבלא מוך דחוק לרבנן ביה"ם לא עדיף משחרית ובודאי ל"מ. ונראה בטעם הרב שהיקל אפי' סמוך לביה"ש שהוא עפ"י שי' התו' דהקשו לשי' דביום שראתה דם"ל דזה הוה כרתשון ל"מ בדיקת שחרית גם לר' יוםי. דתיקשי ר"י לנפשי" אלמלא ידי' כו'. ותי' דהתם ביום שראתה בו דבעי מן הסברא דווקא בדיקת ביה"ש. שפיר י"ל דלא חששו לו"ה. שתחתם בסמוך לאחר הבדיקה. אבל ר"י דמחמיר חומרא טובא דאפי׳ בשביעי ל"מ בדיקת שחרית שפיר לריך לחוש גם אחר סילוק ידי ע"ש. [ובחמת מלינו כעין זה בריש יומח גבי וחף וחשה מחרם מחקינין לו ע"ש]. ולפי"ז לדידן אפי' ראחה ואפי' בראשון [דלשי כל: שראחה הוה ג"כ כראשון] ודאי שפיר מהני סמוך לביה"ש דאנן הא לא חיישינן לחומרא שאינו מן הדין. והרמב"ן ס"ל כמש"כ התו" בדנ"ג בתי' הראשון דמן המנחה דהתם ל"ד. אלא דהפי' שם שלא בדקה כלל. וס"ל כפשטות הש"ס דאין לחלק כלל בין מן המנחה למעלה לשחרית. וכמו שהביגו התו' בקושי ומשו"ה ס"ל דברחשון דל"מ שחרים. ל"מ גם מן המנחה ולמעלה (אלא כשידי' בין עיני' דהיינו מוך דחוק כל ביח"ש). אבל התו' דדייקי מן המנחה ולמעלה. ולשי' אם ראחה בו הוה כראשון. וא"כ מן המנחה ולמעלה. ודאי מהני אפין בראשון האוחילקו כנ"ל. והנה הרח"ם כ' ג"כ דבבל יום שפוסקת לריכה בדיקה מן המנחה ולמעלה והיינו ג"כ כשי' התו'. ומה שסמך הרב עליהם להקל לראה משום דבל"ה דעת הרשב"א להקל כרבי ורבנן דבריי' דאפי' ברחשון מהני אפי' שחרית. יש לסמוך עכ"פ: אשי' החו' והרא"ש בסמוך לכיה"ש. והנה לפי שי' התו' בדקה בשני דר"י היינו דווקא בלא ראתה בו וכל יום שראתה בו חשוב כראשון . ובאמת הוא דחוק דמוכח במתני' ולקמן בס"ו דכ"ז שלח פסקה בטהרה ה"ה חשוב כודאי ראתה וא"כ לעולם הוה ראתה. ופסקה בשני היכי משכחת לה. ושי' הפו' נראה דאפי' ביום שראתה. כל שהוא אחר יום הראשון ודאי מהני ודווקא ביום הראשון של הראיה דהמעיין לפתח היום. זה חשוב איתרע. ומשו"ה בזה סמך הרב להקל בדיעבד כשי הרמב"ם והרמב"ן ושאר פו' דמהני בזה אפי שחרית ואפי' ראתה בהם. כל שאינו ראשון לראיה. ומיהו בראשון ממש. ובדיקת שחרית. הכריע הרב דל"מ. אף דלהרשב"א מהגי גם בזה כנ"ל מ"מ כיון דוה ל"מ בין להתו' והרא"ש. ובין להרמב"ן והפו' ודאי יש להחמיר. והנה דקדק הש"ך דלדידן לא משכחת ספירה מראשון דלריכה להממין ה' ימים משום פליטת זרע ותי' דאיירי בנתקלקלה בתוך ימי ספירה. ומשמע מדבריו דכל שהפסיקה בטהרה ואח"כ נחקלקלה שנית חשוב כראשון. ולענ"ד פשוט דוה חלי בשני לשונות שברש"י די"א גבי נדה אי"ל בדיקה ממעין פתוח. ולריכה בדיקה ממעין סתום. וע' תו' סו"פ ב"כ דוה תלי בפלוגתא דאמוראי שם . ולחד לישנא כל שהוא בתוך שבעה לתחלת ראייתה חשוב מעין פחוח כל שלא עבר משך ימי נדוחה ואינה קובעת בהן וסת. ולאידך לישנא נראה מלשון רש"י שם כל שהפסיקה ג"י בינחים חשוב מעין סחום ע"ש. ולדינא דהכא פשוע כל שלא חשוב שם מעין סתום. תו לא שייך לקרות מה שראתה אח"כ ראשון. כיון דאינו פתיחה חדשה אלא נגרר אחר ראיית הקדומים. ועסקפ"ט דנחלקו שם הפו' כמאן פסקינן. ונראה דאפשר להקל בכאן דבדיעבד מהני בדיקת שחרית כיון דבל"ה יש פו' דגם בראשון מהני בדיקח שחרית כנ"ל. וקושי' הש"ך יחיישב

בדברינו בסוהס"י ע"ם: "ד בכל יום לריכה להיות בודקת כו'. ע' השגח הרו"ה שכ' בשם מקלת חכמים דלבעלה אי"ל בדיקה כלל רק סומכת אהרגשה . וכ' שסייעו סברא זו מברתיה דר"ח בי רבינא. וע' בס"ט שהאריך ג"כ מהא דכ' הפו' גבי תבטוה להנשא דלריכה נקיים דסגי כלת ה"ט וכלת בדיקה מהת דברתיה דר"ח וש"מ דס"ל דוה

ג"כ מיקרי נקיים ע"ש ונראה מדברי הרו"ה דהסמיכה הוא שם בשביל שלא הרגישה . ובאמת כיון דהתם הבת לא ידעה כלל מדינא דנקיים וגם הי' קטנה כמבואר שם ל"י אם שייך שם לסמוך על ההרגשה . ובאמת כבר תמה הרא"ש ע"ז . ושי' המקילין נראה דס"ל דעיקר הדבר דאין שם אלא חשש ראיה משהו בעלמא משום חימוד ואח"כ מוחזקת שוראי תפסוק ויהיה לה ז' נקיים ובזה הם בדוקים. ואין ללמוד משם על מקום אחר כלל. והנה ממה שהחמירו הבל פו' הראשונים: בספק פלוגתא דרב ור"ח בתחילתן אע"פ שאין סופן. משמע דס"ל דהוא ספק דאורייתא. וכ"כ הב"י דהוא ספק איסור כרת ע"ש. ומיהו אינה ראיה מוכרחת די"ל דהם דיברו על עיקר הדין נקיים. אי הוו נקיים בהחזקת תחילהן או סופן לבד. וג"מ בשוטה ושנטרפה דעתה דליכא אלא מה שהיא בודקת וכזה ודחי הוה ספק כרת. ואפשר דמשום הנהו מחמירין גם בכולם. ומ"מ מדאורייתא י"ל דסגי בהרגשה לחוד. ובאמת כיון דקיי"ל דבלא הרגשה טהורה מדאורייתא א"כ כל שאינה מרגשת ממילא ה"ה נקיים, וראיתי בח"ד שכ' כיון דודאי גם בלא הרגשה הדם עלמו טמא ומטמא האשה טומאת ערב. דמקור מקומו טמא. א"כ הוה כפולטת זרע. דאינו עולה יום זה. הנה מש"כ דטמא מחמת מקמ"ט. זה וראי ברור דל"ג מיולא דרך דופן בר"פ י"ד ומילא לאחר מיתה (בדע"ח) ומילח דרך שפופרת בר"פ המפלת דחמרינן בכולהו מקור מ"ט. [ודברי רש"י דס"ב ע"ב ד"ה ח"ל כו' דמדחו' עד שתראה בבשרה אע"ג דהחם לענין טומאת הדם ל"ל דם"ל לפ"ז מקור מקומו טהור ע"ש]. אמנם מה שדימה לה לפולטת אינו מוכרת כלל דהתם מפורש בדמ"ב דרואה הוה. והכא פרש" בדמ"א גבי מקור שהזיע כשתי טיפי מרגליות. דנגעו במקור ונגעו באשה, וכ"ה בחידושי הר"ן |ומש"כ דמטמא בפנים כבחוץ בלשון הר"ן מבואר דמטמא ביליאחון וא"כ פשוט דהוה ככל טומאת מגע דאינו שייך לנקיים. ומלאתי מקום לקיים דבריו עפ"י דברי הרשב"א והר"ן גבי יולדת בזוב דדם טוהר אע"פ שאינו גורם שום טומאה מ"מ כיון דביומי וטבילה תלי רחמנא והדם מטמא דרך ראיה אין אוסן היום עולה וכדאמרינן התם דאפי' לרבא דיומי לידה שאינה רואה טולה מ"מ נקיים מדם בעינן ואפי' בימי טוהר כדמבואר בהדיא בסוגיא דרב ולוי גבי ב"מ ע"ש. ולכאורה נראה שהרגישו בזה כמש"כ דהא גבי פולטת אמרינן דאי נוגע הוה אינו סותר אפי' אותו היום . ומשו"ה כתבו דהכא שאני דמטמא דרך ראיה ופי' דבריו נראה דפולטת כיון דלאו מגופה קאתי אי נוגע הוה הרי הוא ככל מגע טומאה. אבל הכא דהדם טמא מגופה אתי. אע"ג דצומאת האשה משום מגע. מ"מ הוא חשוב כראיה כ"נ בכוונתם. וא"כ הא דם שלא בהרגשה נמי כיון דמגופה קאתי שפיר י"ל דרמי לדם טוהר. ואע"ג דכ' לעיל סקפ"ו גבי דם מכה שבמקור דכיון דאינו אלא משום הלל"מ דמקמ"ט אין לדון עליה מדין תורה גמור ע"ש. מ"מ גם זה לא תברא וי"ל עפ"י דברי הנוב"י תנינא סל"ז דכ' דדווקא על מין דם טהור שממקור כגון דם מכה או כשתי טיפי מרגליות הולרכנו להלל"מ. אבל ילא דרך דופן וכה"ג דהדם הוא דם נדה בעלמו אלא דלא טימא את האשה משום גזיה"כ אבל הדם ודאי בטומאתו עומד מן הדין ולא הולרכנו להלל"מ ע"ש. וא"כ ה"כ שלא בהרגשה ודאי דלטומאת הדם. הוא אותו הדם נדה עלמו. וטמא מן דין תורה גופא. ובזה יחיישב גם מה שתמהתי בסקל"ד גבי דם קישוי לפי הבנת הראשונים בשי' רש"י דאותו היום ודאי אינו עולה בספירה [ואף לפ"מ שכתבתי שם דאינו. מוכרת בשי' רש"י מ"מ הא הראב"ד בהשגות והר"ן בשם הר"י וכן בשם הרמב"ן כ"כ בפירוש] והוא תמוה לכאורה דכיון דמוכח בר"פ י"ד דדם קשוי טהור לגמרי א"כ למה לא יעלה ע"ש. ולפי"ז נראה דאע"ג דכל דם קשוי ודאי ה"ה טהור לגמרי. מ"מ כשהיא מקשה בימי ספירת זיבה אע"ג דלאו מעיין הוא. מ"מ ל"ג מדם טוהר של יולדת שלא טבלה דביומי וטבילה תלי רחמנא והדם טמא. וה"נ סבירא להו לב"ה גבי דם טהרה של מלורעת דאקשיה רחמנא לובה דהדם טמא. א"כ ה"נ הדם קשוי של ובה ודאי דהדם בעלמו הוא טמא. והוא מטמא דרך ראיה וה"ג סוחר יומו כמו דם טוהר של יולדת בזוב. ושי' הרמב"ם ור"ח וסייעתם דס"ל דדם קשוי קוח

הוא אפי' עולה למנין הנקיים נראה עפ"י דברי החו' דנראה מדברי' דל"ו ד"ה שבוע כו' ודל"ז ד"ה דבר כו' דס"ל דדם טוהר של יולדת בזוב סותר לגמרי ע"ש. וע"כ הוכרחו לחלק שם דדם טוהר אינו דומה לדם קשוי משום דד"ט אם לא הי' יולדת הי' נדה או זבה כו' פי' דברי' דדם טוהר לדידן דקיי"ל דמעיין אחד הוא. ה"ה דם טמא ממש. אלא דהמורה טיהרתה בימי טוהר. וכיון דקיי"ל דביומי וטבילה חלי רחמנא וכל דלא מלי ימי הנקיים הדם טמא. ודאי דה"ה סותר ג"כ כדם טמא ממש. אבל דם קושי שאינו כדרך דם אף שודאי הוא טמא. מ"מ אינו סותר וכמו כל מעיינות הובה כגון רוקה ומימי רגליה דודאי הם אבות הטומאה. גם בימי ספירה של זיבה ומגופה אתי דרך ראיה . ואפילו הכי ודאי אינן סותרין את הספירה. ותדע דהא רואה קרי גופא פריך ברי"פ המפלח דלמ"ד דנוגע הוה לא יסחור בזיבה. ומסיק לפי שא"א בלא לחלוחי זיבה. הא ל"ה אינו סוחר אפי' יומו. והא קרי ודאי מגופיה קאתי ומטמא דרך ראיה ואפ"ה אינו סותר וע"כ דקרי מילתא אחריחי היא ואיכו דומה לזיבה וכמו רוקו ומ"ר. ומשו"ה לא הוה סחר . וה"ג דם קישוי אינו מין דם גדוח . ובאמח לפי שי' גם דם שלא בהרגשה (דודאי אינו דומה לדין קרי שלא בהרגשה (בדמ"ב) דאיכא למ"ד דאפי' נעקר בהרגשה וילא בלא הרגשה . הינו מטמא. אבל הכא ודאי כל שנעקר בהרגשה ודאי נדה היא ואינו טהור אלא בנעקר שלא בהרגשה כללן. י"ל דוה לא עדיף מדם קשוי ואינו סותר כלל אפי' את יומו. אבל לפי שיטת הראב"ד והר"י וסייעתם הנ"ל דלא חילקו בזה וס"ל דדם קשוי ל"ג מדם טוהר. ומשו"ה ס"ל באמת כמש"כ הרשב"א והר"ן דגם דם טוהר אינו סותר אלא את יומו. וס"ל דזה ודאי גם דם קשוי סוחר. נראה פשוט דה"נ דם שלא בהרגשה סוחר את יומו. שוב מלאתי גם בס"ט סקל"ד שהלי ג"כ דין דם שלא בהרגשה לדין דם קשוי אלא שהלך בדרך דרשות הכתוב בטהרת דם קשוי ודם שלא בהרגשה . ונראה מדבריו דלענין כל אשה אפילו טהורה המקשה ס"ל דהדם טמא. וכ"כ דמוכח בהדיא דבטהורה המקשה ודאי גם הדם פהור . אלא דכשהיא בימי הספירה זה י"ל דהוא פמא וכותר . והמחלוקת של הפו' הוא אי דם קשוי דומה לדם טוהר כנ"ל. ודם שלא בהרגשה ודאי כדם קשוי דמי כנ"ל. ואגב אזכיר מה שראיתי דברים תמוהים בלוב"י ת' סקי"ח בפלפולו בכוונת התו' במשנה דר"פ דה"נ שכ' דהיינו משנה דכתם הנמלא בחלוק מטמא עד שעת הכיבום. והקשה דאותה משנה י"ל בהרגשה אלא שהרגישה כ"פ וספק. באיזה פעם נכתם החלוק. ואי משום דבהרגשה בל"ה ה"ה נדה משום ההרגשה. כמש"כ התה"ד. י"ל דאיירי דהיא בימי טוהר ואינה נדה. אלא דלענין טהרוח (דלמפרע לא שייך אלא לסהרות) הרי הדם טמא שמקור מק"ט (והאשה שקיבלה טומאה מן הדם אינה יכולה לטמא החלוק דאין כלי מקבל טומאה אלא מאב הטומאה אבל הדם עלמו) מטמא את החלוק כו' וכל אלו הדברים תמוהים מאוד מש"כ דדם טוהר הדם טמא אין לעמוד על ד"ק מה סבור בזה. דהא לא פליגי ב"ש וב"ה אלא בדם יולדת שלא טבלה . אבל הכא ביולדת שטבלה (דאי בלא טבילה הא היא עלמה כזבה ונדה לטמא את החלוק) לד"ה אינו אלא כרוקה ובהדיא תנן (בדע"א) נפל ד"ט על ככר של תרומה טהור. וגם לפי שיטתו מש"כ בהרגשה. לא זכיתי להבין כלל פי' בזה. דמה שייך שם לומר מטמא למפרע. דמה לנו שמשום טומאה של עכשיו **ח**טמא למפרע. דכיון דכ' התה"ד דהרגשה הוה ראיה ודאית א"כ אפי׳ אינה עכשיו נדה. מ"מ לענין החלוק משום ספק נגיעת הדם של שעת ההרגשה גופא. קיי"ל בהדיא (בד"ה) היה מתעטף בטליתו וטומאה בלידו ספק טומאה ברה"י ס"ט וא"כ תיכף כשהרגישה נולד ספק על החלוק והיה לריך בדיקה ואם לא בדקה ס"ט ברה"י ספיקו טמא ותיכף בשעת הרגשה נטמא החלוק עד שתבדוק והוא תמוה מחוד:

רהבה, אף שכ' דלשי' הראב"ד ודעימי' דם שלא בהרגשה סותר עדיין לריך ביאור דמ"מ למה לריך בדיקה הא מסקינן ברים מכילתא דמשו"ה אינה מעמא למפרע דאשה מרגשת בעלמה ואי הוה חזיא הוה מרגשה. וסברא זו מדאורייתא היא כמבואר

ברמב"ם רפ"ט דדם הנמלא בפרוזדור חייבין עליו דרוב דמים בהרגשה וע"ש במפרשים. וא"כ ליסגי הכא בדלא הרגישה דע"כ דלא חזיא. ונראה להוכיח דע"כ דווקא התם דאינה אלא חששא דרבנן לטומאה דלמפרע סמכינן עלה דמרגשת בעלמה. אבל לענין ספק דאורייתא ל"מ מטעם שיבואר . דבר"פ הרואה פריך לשמואל דרם שלא בהרגשה טהור מהאשה שבדקה והניחה את העד תחת הכר אם משוך טמא אם עגול טהור. ה"ד אי דארגשה עגול אמאי טהור אלא דלא ארגשה וקתני משוך טמא.! ולכאורה גם בלא שמואל הא מה דמחמירין במשוך אינו אלא בעד ובמש"כ הפו' לפי שבדקה בו. אבל בכתם שנמלא בחלוק גם משוך טהור פחות מכגרים ועוד. ולכאו' בלא ארגשה כיון דרוב דמים בהרגשה ולפ"מ דל"י השתא אימור הרגשת עד הוה. א"כ אפי' בדקה מ"מ הא מדלא ארגשה ע"כ לאו מגופה . וא"כ פשוט דלא שייך כלל להחמיר בזה בשביל מה שבדקה בו יותר מכתם הנמלא כיון דה"נ יש הוכחה ממה שלא הרגישה והי' אפשר לישב בפשוט דהא דכתב הרמב"ם דרוב דמים בהרגשה כבר מלאמי בס"ט דילא לו זה מהא דקיי"ל בנדרים (דל"ה) דאדם מביא קרבן זיבה על בתו הקטנה ול"ח דילמא חזיא בלא הרגשה ואינו מטמא מדאו'. וע"כ דרוב בהרגשה. וא"כ זה אינו מוכרת אלא לפ"מ דס"ל לשמואל דבלא הרגשה אינו מטמא. אבל אי הוה אמרינן דגא בעי הרגשה . י"ל דלא אמרינן כלל הך סברא דרוב בהרגשה וא"ש. אבל לא נהירא כלל לחדושי פלוגתא אחרינא אי רוב דמים בהרגשה. ע"כ נראה ברור בסברת הש"ס דאי בלא הרגשה ג"כ טמא מדאו' א"ש דמשוך טמא. ואין הוכחה ממה שלא הרגישה דלאו מגופה. די"ל דזה סברא פשוטה דאיכא מיעוטא דארגשה ולאו אדעתה. ואיכא מיטוטא דלא הרגישה. וא"כ בלירוף שני המיטוטים י"ל דהרגישה ושידעה שהרגישה לא הוה רוב. ומשו"ה א"ש דמשוך טמא. ואף שלא הרגישה אינו הוכחה דלאו מגופה דאולי חזיא בלא הרגשה או ארגשה ולאו אדעתה. ואין כאן רוב מכריח דלאו מגופה ומשו"ה שפיר משוך טמא בשביל הבדיקה. אבל לשמואל דבלא הרגשה טהור. א"כ אדרבה מלטרף סברא דרוב יודעות ההרגשה וכיון דאינה יודעת ודאי לאו מגופה. עם מיעוט שראתה מגופה בלא הרגשה. דג"כ טהור. וה"ל למיזיל בתר רובא ולטהר כ"ג ברור

בפשט הסוגית: לכבי"ן יולא לנו דבתוך ימי ספירה לפ"מ שבארנו דאף בלא הרגשה סותר ודאי א"א לסמוך על ההרגשה דבוה הרי מלטרפים שני המעוטים להחמיר דילמא חזיא בלא הרגשה . ודילמא ארגשה ולאו אדעתה ואין כאן רוב כנ"ל. זהא דסמכו על אשה מרגשת בעלמה אינה אלא לפ"מ דקיי"ל דבלא הרגשה טהור מדאוי. ואין כאן אלא חששא דרבנן וגם עיקר חששא דלמפרע אינו אלא מדרבכן. אבל בימי הספירה דגם בלא הרגשה סותר ודאי אין לסמוך ע"ז כנ"ל. ומשו"ה בעי דווקא בדיקה מדאוריי'. והנה הס"ט כ' להוכיח מה שדקדק החינוך מנלן דוספרה לה דגבי זבה היינו ספירת נקיים. ולא ספירת ימים כמו גבי עומר ויובל. עפ"י דברי התו' ריש גיטין אהא דדרשינן וספרה לה לעצמה דנאמנת על הספירה. דאינטריך קרא דנאמנת. אע"ג דבל"ה הא קיי"ל דע"א כאמן במה שבידו (מדכאמן כ"א על ניקור ושחיטה וכה"ג) דהכא לאו בידה הוה דילמא תראה ע"ש. ואי הוה ספירת ימים הא זה ודאי בידה הוא. ובודאי נאמנת ולא לריך קרא. כ"ה חוכן כוונתו אף שקילר בזה ע"ש. ולפי"ז נראה לכאו' דיש להוכיח ג"כ דהיינו דווקא בדיקה גמורה בידיה ממש ולא הרגשתה בעלמה. דהא בגיטין (דנ"ד) יליף דהאמינה חורה אף לאסור מה שהי חחילה בידו אף שאינו עכשיו בידו. מכה"ג ביוה"כ דאי אמר פיגול מהימן. והא כתוב כ"א לא יהי' כו'. וא"כ ה"נ אי ספירה היינו הרגשתה בעלמה. למה לריך יתורא בל"ה ודאי ע"כ הרי היא עלמה נאמנת. דמאן ידע בהרגסתה וככה"ג ביוה"כ. וע"כ דהייט בדיקה. דהי אפשר לומר דלריכה עדים ע"ז. ומשו"ה לריך קרת דהיא עלמה כאמנת. ומ"מ אין זה מוכרח כ"כ דהא ודאי דבבדיקה ודאי הוה נקיים גמורים מן החורה ואפי' ליכא סברת הרגשה דידה. דאל"ה הא הנדרים הג"ל דאדם מביא קרבן זיבה על בתו קטנה המ"ל

של הנקיים בדוק. ואף דקיי"ל דספירת לילה לאו ספירה היא. מ"מ לענין הבדיקה ודאי לא גרע כלל מה שהקדימה לבדוק בלילה. וחשוב שפיר כל הז"י בדוקין ובמקום דחק יכולה שפיר לסמוך ע"ו. ואף דלכאורה ל"ע דברי התו' שם ד"ה ז' לנדה שכ' דאם סוף היום אינו עולה לספירה אין חקנה לב"י אלא א"כ יבדוקו בעלות השחר דספירת לילה לאו ספירה ומשמע לכאורה מדבריהם דגם בדיקת לילה ל"מ אבל לריך לדחוק בדבריהם. דכוונתם על בדיקות שלכתחילה דבעי בדיקה בוקר וערב בכל יום. ובזה ודאי שלא תעלה לה בדיקת הלילה דהא בעי דווקא ביום. ואם לא תפרש מעלה לה בדיקת הלילה דהא בעי דווקא ביום. ואם לא תפרש כן דבריהם לע"ג:

דעה

בהגה והבדיקה חהי' ביום ולא לאור הנר בב"י דקדק מה
שלא הביאו זה הרמב"ם והטור ופשוט דהרי מקור הדבר
מהא דבית מונבז גבי בדיקת תשמיש וכבר הביא זה הרמב"ם
במקומו בפ"ד די"ז ולמחר יבדקו כו' וגם לענין עיקר דין ראיות
מראה הדם כ' בפ"ה הא דאין רואין אלא בחמה ולל ידו ע"ש.
והטור באמת לא הביא זה כלל. ויפה כ' בזה המנ"י (בספ"ח)
דעכשיו שאין אנו בקיאין. ומחמירין בכל מראה הכוטה לאדמומיות.
הי"ל לדקדק בזה ע"ש:

דש בהגה בדקה יפה כו' אע"פ כלא הגיע למקום שהשמש דש סגי. כן כ' הב"י דאע"צ דהרשב"א והרא"ש כ' מקום שהשמש דש . כיון דשאר פו' כ' כתמא בחורים ובסדקים כו' משמע דלא מעכב. ובאמת לפי דברי הראב"ר בבעה"כ נראה להיפוך. דכ' דבדיקה לבעלה קולא. ול"ב אלא עד מקום שהשמש דש. ולא בעינן בדיקה חו"ם. הרי דאדרבה חו"ם אלימא וחמירא טפי. והפו' דכתבו חו"ם משמע לכחורה דכ"ש דבעי עד מקום שהשמש דש. וכן לשון הרמב"ן בהלכותיו. כל אותו מקום בחורים ובסדקים משמע בהדיא דכל או"מ דווקא ולע"ג. והנה בס"ט דקדק להקל דמדאו' כל ששהחה העד על גופה יותר מכדי שתרד מן המטה דבשיטור זה לא הוה טהרוחיו אפי' חלויות. ולא מספקינן לדם דהוה מעיקרא ונתעכב בחורים ובסדקים. אלא אמרינן ראי איתא דהוה דם כבר הוה אתי. א"כ בזה הוה ג"כ בדיקה מעליא דליכא דם. ול"ח בזה לחו"ם דבתוך שיעור זה ככר הוה אתי כנ"ל ע"ש. ויש לתמוה עליו טובא דהרי תיכף אח"ו בסמוך הביא דברי הו"י שכ' דברים אלו ממש דמדאוריי' ל"ח לנתעכב הדם. דהרי בחולין ליכא מעת לעת למפרע. ול"ח כלל דמעיקרא הוה דם [וזהו אחר שתרד מן המטה כלשון הש"ם בדי"ט לאחר שהרד מן המטה מחלוקת רשע ורבון בטומחת למפרע מעל"ע] ודחה זה היעב דהתם עיקר הטעם דסמכינן אחוקת עהרה דידה. אבל הכא אדרבה היא בחוקת רואה ובעינן להחזיקה בהפסק טהרה וכ"כ הח"ד. אמנס מה שכ' עוד הח"ד רבל"ה ל"מ דוה אינו אלא גילוי אלמפרע. והוה חזקה שלא נתבררה בשעתה ול"מ זה להחשב בדיקה להוליאה מחוקת טומאה ולהחשיבה בחוקת טהרה ע"ש. זה לא כראה דא"כ גם כשבודקת היטב בחורים ובסדקים. אינו מחגלה לה אלא לאח"ז כשמוליאה את העד לראות בו והוה לעולם לא נחבררה. ול"ל בזה כמש"כ התוס' גבי טריפות ראף דליכא אלא חזקה דלא נהבררה בשעתה רק אלפני יב"ח. מ"מ הוה חזקה מכח רוב דרוב בהמות כשירות ע"ש. ונראה דה"ג לאפוקה מחזקת רואה לזה ודאי סגי אפי' לא נתבררה בשעתה. וא"כ תו הוה אח"כ בחוקת רוב נשים שאין רואות. מ"מ זה ודאי נכון דיש להסתפק דלא מצינו סברא דל"ח שעומד בביה"ר. אלא במקום חזקת טהרה והיינו לאחר בדיקת הפסק טהרה. אבל בלא בדיקה אפשר דמדאוריי׳ חיישינן שמא עומד שם הדם בחו"ס ול"מ בלא בדיקה חו"ם. ועוד יש להסתפק דבדקה בעד ולא בדקה לגמרי בחו"ם להוליא מכל ספק. אדרבה גרע טפי מלא בדקה כלל. דבלא בדיקה אפשר להקל פדעת הרו"ה דסגי מדאוריי' בהא דאשה מרגשת בעלמה. אבל בזה הרי י"ל דארגשה וסברה דהרגשת עד הוא. ומיהו יש לדחות זה דאי נימא דמדאו' סגי בזה שאינה מרגשת. י"ל דלא איכפת לן על אותו זמן של שיהוי הבדיקה דליכא סברא דאינה מרגשת. ודמ"מ בחזקח בדיקה דמעיקרא היא עומדת כמו לשי כל, הפו' דבעי בדיקה דווקא הרי סגי בבדיקה אחת ביום ושחכ

נע"כ דהיינו בבריקה. וא"כ י"ל דהא גופה קמ"ל קרא. דלא נימא שאינה נאמנת אלא בעדים. וא"כ הו"א דל"מ אלא בדיקה דווקא. קמ"ל דהיא עלמה נאמנת. וא"כ השתא לפי"ז שפיר מהני ההרגשה. ומיהו כיון דרבי קרא בהדיא בת עשרה ימים לזיבה. כדאיתא בר"פ ב"כ ושם לא שייך הרגשה. וע"כ האי וספרה דקרא היינו בדיקה. א"כ קרא איירי בבדיקה ואין לנו לחדש דגם הרגשה מהני ודוק:

בדקה פ"א כו' או בא' האמלעים. לשון הרשב"א במה"ב דלגבי הראשונים הוא בסופן. ולגבי האוזרונים הוא בתחילתן. והנה בע"ז (ד"ם) חבית שנקבה מפי' ומשולי' ומלידי' ונגע בה טבול יום. רי"ח מפי' ומשולי'. כולה טמח. ומלדי' מה שמכחן וכאן פהור ע"ש. הרי דלא אמרינן הך כברא לומר דמה שלמעלה הוא משולי'. ומה שלמטה הוא מפי'. וכן החו' בפסחים (דפ"א) גבי מקלת היום ככולו. האריכו דלא אמרינן מקלת היום ככולו. אלא או בתחילתו. או בסופו. אבל באמלע לא ול"ע. והנה שיי הי"ח הכיח המחבר רבעי דווקח בדיקת חחילה וסוף. וע' דג"מ הביא לשון הסמ"ג שמסיים שלא יהי' חמשה ימים בין בדיקה לבדיקה [וכן ראיתי לשון זה בהגמי"י] וכ' דעפ"ז כיון דע"כ פסקה בטהרה . סגי גם בבדיקת האמלעים . ובנוב"י כתב דאמלעים ל"מ אלא דוקא ראשון ושביעי. וכתב הפ"ח דסותר את עלמו. ובאמת אין כאן סתירה ונקדים ביאור עיקר שי' זו ונראה דטעמא דר"ח דסבר דדווקא תחילתן וסופן. ושי' זו ס"ל לפסוק כן. דהיינו טעמא דם"ל דכיון דקיי"ל דבעיכן ספורין לפנינו לריך לפחות שיהי' חחילה וסוף בדוק דבזה י"ל דתו מיקרי כולהו בדוקים. וכדהמרינן שם (בדס"ח) גבי נדה שלא הפרישה בטהרה ולאחר ימים בדקה ומלאה טמאה דהרי היא זבה ודאי. דכיון דתחילתה וסופה בזיבות לא מיישיכן דפסק ביני ביני . וביבמות (ד"פ) כיון דתחילתו וסופו לקוי ל"ח ע"ם. אלא דלפי"ו לריך להבין למה ל"מ לשי' זו גם בדיקת ראשון ושמיני דהשתא כמי הרי יש כאן תחילתן וסופן . ע"ז כתב הסמ"ג דבעינן שלא יהי' יותר מה"י בין בדיקה לבדיקה. ווה שכתב בדג"מ דלפי"ז כיון דפסקה בטהרה קודם הז"ג כדרך ב"י. דהוה בדיקה מעליא הרי זה מהני למשויה ה"י שאח"כ כבדוקים. ושפיר חשוב גם הראשון כבדוק ממש. ומהני בזה גם בדיקת האמלעים. וכוונתו כענין שכ' בנוב"י שם דמהני בדיקת ראשון וג' וח' דאע"ג דבדיקת הח' מהראשון יותר מה"י. מ"מ בדיקת הג' מלרפס. וה"ג אף דמבדיקת ההפ"ע שהוא לפני הראשון. הוה עד הז' יותר מה"י בזה מהני האמלעי ללרפס. ובנוב"י לא כחב אלא לענין שיחר הדין. דלשי זו לריך דווקא בדיקה בראשון ממש. וכווכחו כגון בששהתה אחר ההפ"ט יותר מה"י. בזה לריך דוקא לבדוק בראשון. פי' שלח חוכל למנות אלא מיום שבודקת בו. דלשי' זו בעי דווקא בדיקת ראשון ממש. אבל בלא עבר ה"י בלא בדיקה זה גופה חשוב כבדוק ממש. ואין כאן שום סמירה. ולפי"ז נראה דשי הראשונה דבעי בדיקה אחת חוך ז' דס"ל ג"כ כעין מש"כ לשי הב'. אלא דאינהו ס"ל דבעי דווקא תחילתן וסופן. ושי' הראשונה ס"ל דסגי בדיקה אחת. ומיהו הא כתבה תורה וספרה לה ז"י ואף דס"ל דסגי בדיקה אחת. אבל בעינן שלא יעברו הז"י הנקיים בלא בדיקה כלל. וכיון דהה"ט ע"כ הוא מלפני הו"י. שלריכה לספור לה לנקיים. א"כ אם לא תבדוק עוד בדיקה אחת הרי יעברו ז"י בלא בדיקה וע"כ לריך בדיקה אחת בתוך הז' אבל ודאי מיהו מהני בדיקה זו כל זמן שתהי' בין בתחילה ובין בסוף ובין באמלע. דעכ"פ כל שבדקה בחוך ז' לא טבר ז"י בלא בדיקה. ובזה א"ש הא דפשי' להו הכא דמהני גם האמלעי. ול"ח למה שכ' דדילמא דווקא בדיקת הראש והסוף דחשוב כמו שהקשיתי. דהכא כיון דכבר הוה בדיקת ה"ט הרי הוה גם הראש בדוק. דלשי' כל ז"י הם כבדוקין בבדיקה אחת כנ"ל. ובשביל שהקרימה לבדוק קודם הראשון ל"ג ודוק. ויש לישב בזה גם מה שתמה הס"ט על תשו" מהר"ג דכתב באשה חולה דסגי בבדיקת ה"ט לחוד ותמה עליו הס"ט דבדיקה אחת בחוך ז' ודאי מיהו בעי לכו"ע ע"ש. ובזה י"ל דכוונת המהר"ג עפ"מ דקיי"ל דלכתחילה בעי הפ"מ שיהי' מוך דחוק כל ביה"ש. וא"כ הרי בזה כבר הוה גם תחילת ליל ראשוו

ושאר היום קאי בחזקתה וע"כ אפי' ליכא אח"כ גם סברא דהרגשה.

דהרי מהני בשוטה ושנטרפה דעתה דלא שייך הרגשה וכ"כ

בסמוך דהוא מן החורה ולמד מקטנה בת עשרה ימים לזיבה.

ובזה נסתר מש"כ הס"ע בשם המע"ל באשה שאירע שנתייאשה

באמלע הנקיים מן הספירה. שוב אינה יכולה למנוחם עווי לנקיים

דכיון דנפייאשה דילמא ראתה ולאו אדעתה ע"ש. וע"ב דזה אינו

כלל דהרי גם שוטה ושנטרפה דעתה דליכא בהו כלל סברא דהרגשה
מהני לה ספירה בבדיקות פקחות וע"כ כיון דאיכא שום בדיקה תו

כולהו בחזקת בדוקות קיימי. ואין חוששין כלל להרגשה. ומש"כ

עוד לדקדק דמדאוריי' בעי כוונה לספירה ולזה אין סתירה משוטה
דהתם מהני כוונה דחבירתה כדאיתא בחולין (ל"א) ע"ש. מ"מ

לפי מש"כ בסמוך בטעם הבדיקה דראשון ושביעי. ובטעם השי'

הראשונה דסגי בדיקה אחת בחוך ז'. אין שום מקום לדקדוקו ואין

הראשונה דסגי בדיקה אחת בחוך ז'. אין שום מקום לדקדוקו ואין

לחדש זה מעצמינו אפי' להחמיר ול"ע:

ם"ר בהגה י"א דבג"י הראשונים אין חולין כתם להקל כו' הנה כל המפרשים לא מלאו מקור לדבר זה ולולי שאיני כראי יש ללמוד זה מריש פ' הרואה דאשה שרוב ימי' טמאים ספק טמא ואין תולין אפי' בעברה בשוק של טבחים ע"ש. והנה כל הווסחות מתחזקות בשלשה פעמים בכ"מ. וגם ברואה מחמת חשמיש מתחוקת בג"פ שתראה לעולם מחמת תשמיש. וכן אינה נעקרת מן. הוסת כ"א בשלשה פעמים. והנה זבה דאוריי' היינו דווקא דחזית בתלתת יומת. ת"כ זבה דתו' כיון שרתתה שלשה ימיש רצופים בזה אחר זה. תו הוה בחזקה שחראה כל ימי'. ואינה נטקרת מן החזקה זו עד שתעקר שלשה ימים. ומשו"ה בשלפה ימום הראשונים יש לנו לדין עלי' כדין רוב ימי' טמאים. דספק טמא. ואין חולין עד אחר ג"י שעקרה הוסת. ולדידן גם ברואה טיפת דם כחרדל. החמירו עלי' כראתה שלשה רלופים. ולכאו' הוא נכון מאוד . ַולפ"ז במכה שבגופה נראה כמי דאין חולין אלא כשהיא בודאי מוליאה דם גם עכשיו. דבוה הוה כספק ודאי דאין ספק מוליא מידי ודאי. וקיימא בחזקת בדוקה לאחר הפ"ט, אכל בספק בעלמא אין תולין וכמש"כ האחרונים:

ליכוב"ר שהקל דבכתם יכולה לתלות גם בג"י ראשונים וערכו דמדברי התה"ד יש להוכיח דלא ס"ל הכי דכ' הוכחה דבפחות מכגרים ועוד. חולין אף בג"י הראשונים. דאל"כ לא תוכל שום אשה לספור ז"י דאין לך כל מטה שאין בה דם מאכולת פחות מכגרים. ולדברי המנ"י תסחור הג"ר ואח"כ אינה אלא כיושבת על כתם וחולה אפילו בג"י ראשוני' ואין זה כדאי לסחור דבריו. דודאי דיוק התה"ד נכון אפי' לפי דבריו. דאכתי לפ"ז כל אשה תהי' לריכה עשרה נקיים שלשה ושבעה. ולא מלינו כן בכל הש"ם ופו'. וע"כ דבפחות מכגרים שפיר חולין ונכון:

הפולטת ש"ז בחוך ששה עונות סותרת כו' לפיכך לא תתחיל לספור עד יום ה'. זה נלמד בש"ם מסיני. ולכאורה ל"ע דהא יום השלישי הוסיף משה מדעתו. וגבי דין חיוב פו"ר דבעי למילף ממשה דחה הש"ם בסו"פ הבע"י דמשה מדעתי' דנפשי' עביד. ומיהו במ"ח בארתי דהתם הפירוש דמשה לנפשי' פטור משום שכינה וכן משמע מרש"י ע"ש]. ועוד דהא בתחילה לוה הקב"ה רק על היום ומחר. ואפשר דבאמת אמר התם בשבת דראוי' ליתן תורה לטבו"י. אבל באמס לא פלטו. והוה טהורים. וא"כ יש לומר דקמי' קוב"ה גליא דלא יפלוטו ביום הג' ודו"ק. ולפנין קושי' הראשונה נראה דבאמת בנדה (מ"ב) אמרינן דא"א ללמוד מסיני דפולטת רואה הוה דחידוש הוא דהא זבים ומלורעים דחמירי ולא אחמור בהו רחמנא. וא"כ היכי ילפינן דעד ג"י טמאה. ול"ל דזה ודאי דאין ללמוד להחמיר בטומאה זו דחידוש הוא. אבל שהוא טומאה ודאי דשפיר יש ללמוד. דאי אינה שום טומאה למה המחינו. וא"כ שפיר ודאי יש ללמוד זה גם ממה בהוסיף משה מדעקו דאי אין בזה שוט טומאה למה זו ההוספה. והוא דבר נכון:

רנדכוב"ד ראע"ג ראינה סופרת הנקיים עד יום ה' מ"מ חוכל לעשות ההפסק טהרה חיכף ותשתכור דאחר ג"י מההפ" חוכל לחלות כחמים אף שאינו ג"י לנקיים, ומסיים אף שהנ"ל

מפקפק בחשה שהפסיקה בטהרה כדי לילך לביה"ב בשבת דחפשר דכיון דחינה בדיקה מדין מק"ח ל"מ. המס שלח עשחה חדעתה דהפ"ט גמור חבל בטושית לשם הפ"ט גמור ודחי מהכי. ודבריו נקונים דהח כ' בס"ט מקור לדברי הל"ל מדברי מהר"מ שכתב בריש נדה בכוונת רש"י דלח הוה פקידה חלח בדיקת שחרית וערבית שהוא מתק"ח חבל בדקה עלמה בלהרים כיון דחינה מתק"ח ל"מ ע"ש. והרי מבואר שם (בד"ו) גבי שפחה של ר"ג שהי' בודקת עלמה בין כל ככר וככר ובין כל חבית וחבית דמהני ע"ש. וע"כ דהתם דבדקה לכתחילה לשם טהרות הככרות והחביות. זה ודחי מהני. וה"נ כל שהיא בודקת לשם הפ"ט. אף שחינה יכולה למנות הנקיים עדיין. ודחי מהני. ובזה יתישב קושי' המע"מ בש"ך סק"ד הנקיים עדיין. ודחי מהני. ובזה יתישב קושי' המע"מ בש"ך סק"ד הנקיים עדיין. ודחי מהני. ובזה יתישב קושי המע"מ בש"ך סק"ד הנקיים עדיין. ודחי מהני. ובזה יתישב קושי המע"מ בש"ך מק"ד

סיכון קצד ש"ב בהגה טובלת בליל שבת אם לא הי' יכולה
לטבול קודם כ"כ המרדבי בשם ר"ח ובנה"ך האריך
להשיג ע"ז ובאמת כ"כ התו' בבילה במקומו דמוכח ביומא דאפי'
ביוה"כ דרחילה אסורה מותר אפילו גאו מלוה אמנם מסקו שם
דלדינא לא קיי"ל כן. אלא כדפסק בירו' דהלכה כר"ח דאסורה
לטבול אפי' בט"ב. וכראה דס"ל להמרדכי דכ"ש יוה"כ. ועוד כ'
שם בשם ר"י דדווקא בימיהם משום טהקות. אבל לדידן לא שרי
ביוה"כ. כיון דאסור בחשמים. וא"כ י"ל דגם בשבת דווקא משום
לורך. ובכה"ג קאי כל הסוגיא דפילה. אבל ביכלה לטבול מקודם
או אין בעלה בעיר אין להתיר:

דמיתרמי לה מלשון הש"ס ברי"פ במה אשה זימנין דמיתרמי לה מבילת מלוה בשבת. משמע בהדיא דרווקא מלוה הא ל"ה אסור. וע' בבעה"ל דיני חפיפה שדקדק מלשון השאלחות דלא שרי אלא משום מלוה דבלאו הכי לריכה לחוף דווקא בליל מבילה. ואינה יכולה בשבת וע' שקל"ע:

מ"ב אסורה לטבול ביום ז'. בחו' הקשו ע"ז מהא דטועה דמטבילין אותה ט"ו טבילות ביממא משום ספק זיבות ומוקמיט לה התם כר"ש. הרי דעבילה מותרת ביום לר"ש. וכ' לתרן דהתם הוה ספיקא טובא ל"ג כו"ה. וד"ק לא זכיתי להבין דהא איתא בחולין (פ"ד) גבי תקיעת שופר הספק יו"ט ספק חול והחי דוחה. דאפי ודאי יו"ט דוחה ספק יו"ט לא כ"ש ע"ש. אע"ג דאי חול הוא. הא ליכא מלות שופר מ"מ הרי ליכא גם איסור יו"ט. וא"כ ה"נ הכא דהספיקות הוה. שמא לא ילדה בזוב. ושמא הרחיקה לידחה ע"ש. ובוה הא ליכא גם מלות שבילה, וא"כ מה ודאי מלות שבילה בומנה נדחת משום גזירה דתשמיש. ספק מלות טבילה לא כ"ש שתדחה משום גזירה דתשמיש. ולולי ד"ק י"ל בפשיטות דבריי' דהתם דס"ל טבילה בומנה מלוה. משו"ה ודאי ס"ל דכל זבה טובלת ביום ולא אלים גזיכה דחשמיש לדחות מלוה. אבל לדידן דס"ל דלאו מלוה. כמו שהסכימו כל הפו'. ודאי גזרו על הטבילה. ועוד די"ל דכיון דהטבילה מלוה לא שייך גזירה כלל. די"ל דידעה דטובלח בשביל מלוח טבילה ולחשמיש אסורה. אבל לדידן דהטבילה לאו משום מלוה אלא להתיר לחשמיש. וראי דסברה דכשטובלת שריא

לחשמיש כיון דכל הטבילה בשביל ההיחר ודוק:

לש"ר סק"ו דבח' דליכא אלא סרך בתה חוכל לסמוך על ר"ח
לשבול סמוך לחשיכה. אבל לא בז'. ובשם עה"ג כ' דמוכח
מדברי הרא"ש דגם לרשב"ם דאוסר סמוך לחשיכה. ליכא אלא
משום סרך בתה ולא עדיף מיום ח'. וא"כ במקום אוכם יש
להקל כמו ביום ח'. ולעל"ד דאף לפי' מ"מ ביום ח' יש להקל יותר
דעכ"פ הרי יש היכר לפנינו שעכבה עד למחר. אבל בז' סמוך
לחשיכה ליכא היחרא כלל. וא"כ אין ללמוד בזה ממה שהיקל הש"ם
בח' ביום. ומ"מ אפשר דבמקום אוכם כדאי ר"ח לסמוך עליו

בשעת הדחק ול"ע:

מק"ח מי שלא טבלה כראוי בענין שלריכה לחזור ולטבול
לאחר איזה ימים לכתחילה לריכה לטבול בלילה. ובדיעבד
שטבלה ביום שרי. נראה פשוט דכוונתו באופן דהספורים כראוי.
והטבילה אינה כראוי והוה כטובלת בח' [אבל בל"ה ממש דין כל
טובלת בו' עלה] והא דאילטריך לאשמעינן דבדיעבד שרי. אע"ג

דכל עובלת בח' שרי בדיעבד כמבוחר בס"ה נרחה כוונתו דבוה

דאיכא

דאיכא היכרא שכבר טבלה בזמנה. שריא אפי' בחשמיש ביום אף
דבשאר טובלת ביום ח' אסר הרב בתשמיש אפי' בדיעבד כנ"ל:
סק"ט והכלות טובלות ביום נראה דהיינו לדידן שהכלות
אינן טובלות בז' כמש"כ בסקל"ו כו' אבל אירע שטובלת
בז' אינה יכולה לעבול ביום דהא בז' לאו משום סרך בתה לחוד
מחסר אלא שמא תראה עכ"ל פשוט דהש"ך לשי' בסק"ו דבז' יש
להחמיר יותר שלא לסמוך אפי' על שי' ר"ת שהקל סמוך לחשיכה

בו' אינה יכולה לטבול ביום דהא בו' לאו משום סרך בתה לחוד מתסר אלא שמא חראה עכ"ל פשוט דהש"ך לשי' בסק"ו דבו' יש להחמיר יותר שלא לסמוך אפי' על שי' ר"ח שהקל סמוך לחשיכה וכ"ם סברא זו דאינן באין אלל החתן. אלא דמש"כ דלדידן אינן טובלות בז' לריך לפרש דבריו. דלכאורה היינו מש"כ דמנהגינו דאפי' הכלות אינן מפסיקות בטהרה ואינן סופרות הנקיים עד אחר ה"י. וא"כ לכאו' ביון דלא ספרה תחילה אינו אלא ז' גם לדידן. ונראה דכוונתו שם בכלות אינו בראתה כבר. דא"כ למנהגינו שאין הפניות טובלות כלל. א"כ לא שייך כלל להצריכה להמתין דל"ג מכל הנשים דאין ממתינות אלא מתחילת זמן איסורה . אלא בוונתו לכלה שלא ראתה כלל. והרי היא עד עכשיו כשירה. והא שלריכה עכשיו נקיים. אינו ג"כ בשביל שאירע לה ראי' אז דוראי לא שייך מנהג בדבר שאינו מלוי שהתחילה עכשיו לראות כֿמש"כ בסק"לוֹ אלא כוונתו אדין תבעוה להנשא ונתפייסה דלריכה ז' נקיים דאנו נוהגין בזה שלא למנותן עד אחר ה"י. והנה מעיקר הדין הסכימו שם גדולי הפו' דחי"ל הפסק מהרה ורק בבדיקה אחת תוך שבעה סגי לה . וא"כ למנהגינו שממתינות ה"י ומפסיקות בטהרה בערב יום הה' וסופרת הנקיים מיום המחרת. מדינא הי' יכולה לחשוב הנקיים ממחרת יום התביעה ועכ"פ אותו יום שהפסיקה בו דהתחילה בו הבדיקה ודאי רשאי לחושבו. א"כ הז' שלה הוא יום ח' מדינא ומשו"ה מקילין כ"כ בכוונתו: בפ"ת בשם חמו"ד דהא דמקילין בח' לטבול ביום במקום אונם היינו כשיש אונס לכל העיר נראה שרקדק כן מלשון הש"ס אתקין רבא במחווא כו' בנרש בפפוניא וכו'. אבל בהדיא מפורש בדברי הרמב"ם וַהחינוך שלא תשו לדיקדוק זה. שבלשונם מפורש בהדיא כגון שהיא חולה ע"ש. וכן מורה ע"ז לשון הטור והמחבר ג"כ שכ' כגון שהיא יריאה כו' דמשמע דקאי על יחידה ודוק:

כגון שהיח יריחה כו' דמשמע דקחי על יחידה ודוק:

סיכון קצרן ס"ח ואם היא חופה רוב הגוף אפי' אינה
מקפדת עס"ה דרוב שער הוה נמי כרוב הגוף
וכ"ז מדרצנן. דמדאוריי' דווקא רובו המקפיד. וע' יבמות (ע"ח)
דכולו אפי' אינו מקפיד הוה דאוריי' וכראה דזה ודאי דווקא בכל
הגוף הוא. אבל כל השער לא עדיף מרוב דדווקא מקפיד. ובזה
ימיישב מה שהשמיטו זה הפו' משום דכל הגוף שאינו מקפיד
ימיישב מה שהשמיטו זה הפו' משום דכל הגוף שאינו מקפיד
כראה דבאמת לא משכחת לה כלל אלא בעובר דהתם [ולענין
כלים כ' הרא"ש בפי' למקוואות פ"ע מ"ב דבאינו מקפיד הוה
כדופן הכלי. ואפי' כולו אינו חולן ע"ש. והובא בסר"ב ס"ב
כהגה. אמנם דברי המחבר שם שהם דברי הרמב"ם לא משמע
כן וע"ש בביאורי הגר"א ול"ע]. וא"כ ע"כ דאיהו פליג ארבא
דמ"ל שם בעובר דהיינו רביתיה. אבל לפי מה דקיי"ל כרבא לא

משכחת הך דינא כלל ודוק:

משכחת הך דינא כלל ודוק:

רמקפדת אינו מדברי הטור אלא הוא מדברי רי"ו בב"י.

משכח אינו מדברי הטור אלא הוא מדברי רי"ו בב"י.

אבל תמיהני שהרי מלשון הראב"ד שהביא הב"י בסמוך גבי חלולות

דפי' לשון השאלחות תיכי דקמיטי דהיינו דטניפי. מבואר בהדיא

דמפרש דבמטונפות מיהדקי ולא עיילו בהו מיא כפירוש השני שכ'

הב"י. וכן מבואר עוד בדברי הראב"ד בשער הטבילה שכ' גבי

ואם אין לה אשה שתעמוד ע"ג בשעת טבילה תכרוך שערותי'

בחיכי חלילתא שאינן מלוכלכות שהמים יכולין לבא בהם ע"ש

והובא ג"כ בב"י שם. ומה שנדחק לפי"ז בטעמא דמ"ד דכל

שהוא ארוג דאמרינן דס"ל דאפי' במיטנפי לא חיין. ופי' דהיינו

שי הגאונים דהוה דאוריי'. וכן לשון רש"י שם רובו ומקפיד

ע"ש. ולכאו' יותר יש לפרש דבזה גופה פליגי דמ"ד ארוג ס"ל

ע"ש. ולכאו' יותר יש לפרש דבזה גופה פליגי דמ"ד ארוג ס"ל

ס"ל כשי' הראב"ד ודוק: ס"ה ב' שערות קשורות עט"ז סק"ח וכבר כחבו האחרונים

שדבריו מגומגמין אמנם מש"כ בכוונת הטור ודאי דבריו נכונין. דבמהדק שער דעלמא על הרוב השער ודאי ס"ל להטור דבשער אחד הוה חלילה. ובאמת לא הוזכר זה כלל במחבר ומה שהעמים זה הט"ז בכוונת השו"ע אינו מתקבל כלל בלשונו. והנה באמת הראב"ר בבעה"ג כ' בשער הטבילה הובא קלת בב"י בסוהס"י גבי לריך שחעמוד אשה ע"ג דנראה דדוקא אחת קשורה מיהדקי. אבל כורכת שערה אחת ע"ג שערותי' לא מיהדק פי' דאף דקשירת אותה השערה שכורך בה מתהדקת היא קשירתה. אבל אין הכריכה מתהדקת על שערות של עלמה. ונכנס בהן המים. ואח"כ חור בו וכ' דבירו' לא משמע כן. אלא דגם בוה כיון דהחשר של השער מתהדק. שוב היא מתהדקת ע"ג שערותי' ועפי"ז הוא דברי הטור. אבל מדברי הר"ן שהביא בב"י נראה בהדיא שמחלק בוה כמש"כ הראב"ד בתחילה דהשערות של עלמה התשורות אחד אחד חולץ. אבל לכרוך ע"ג שערותי' אפי' שערה אחת אינה מתהדקת. ובסוף לשוכו לריך להגי' תיבת ולכרוך ול"ל ואפי' לקשור מוטין אלו בשערותי' ע"ש וו"ב. ולולי שאיני כראי לשון הש"ם דילן גבי קטלא השתא קשה ע"ג קשה משמע בהדיא דהטעם דאין חוטי שער חוללין הוא משום שאין מתהדקים ע"ג השער ולא משום שאין השירת שתי שערות מתהדקות וכן הוא בלשון התום' שם ד"ה השתא ושער שהוא קשה ע"ג קשה לכו"ע אין חוללין ע"ש. ולפי"ז באמת אפי' כרכה שערה אחת ע"ג שערותי' אין חוללין. וי"ל שכן הוא דעת המחבר ומשו"ה השמיט את דברי הטור ול"ע:

"ד שבבית השחי אינו חולך כו' ושבאותו מקום באשה כו' מבואר בלשונו דביה"ש אפי' באשה אינו חולך. ובתפל"ת הקשה דמדברי הר"ש [והובא בב"י לקמן גבי לריכה לחוץ שיני'] משמע דאשה מקפדת בכל בית הסתרים. אמנם באמת דברי התוף (ד"ה) פתחה עיני' כו' ומה שהקשה מבית הסתרים דשמעתין אמתני' דמקוואות כו' שיש ביה"ם שהאשה מקפדת ולא האיש. והיינו באותו מקום. וכמש"כ המהרש"א. מבואר בהריא מדבריהם. דבשאר ביה"ם שוין איש ואשה. יע"ש ברש"א דלהכי פריך שפיר ארבא מבית הקמטים ובית הסתרים כו' פירוש דבריו דלפ"מ דלא הוה ידע המקשה לחלק בין ביאת מים לראוי. א"כ למה מקשה ארבא. והו"ל להקשות אמתני' דמקוואות ביה"ם שבאשה כו'. ודשתו בוה דהוה ס"ל להמקשה דטעמא דהך בריי' דביה"ק וביה"ס אי"ל ביאת מים. היינו לפי דהוה מיעוט שאינו מקפיד דליכא חלילה. והך מתני' דמקוואות ביה"ס דאשה שאני שהיא מקפדת ולק"מ. אבל רבא דהכא דהלריך בכל ביה"ק שתריח במים בזה לא שייך לחלק בין איש לאשה ופריך שפיר. ומסיק הש"ס דראוי ודאי בעינן ע"ש. ולפי"ז ראי' מכרחת דבשאר ביה"ם שוין איש ואשה כשי' המחבר. ומיהו יש לניחות דלכאורה לפמש"כ הב"י בסוהס"י גבי רטי שע"ג ביה"ם דר"ע ור"י בר"י פליגי בהדיא וסברי דביה"ם אי"ל אפי ראוי לביאת מים. א"כ מאי פריך ארבא הו"ל לשנויי דתנאי היא דהא ע"כ פליג ר"ע ור"י. וע"כ משום דבעי לשטיי הך סתם מחני׳ דסופ"ח דמקוואות גם אליבא דרבא. אבל למפרך אמתני' לא קשה מידי כיון דאיכא לשנויי דתנאי היא ודוק:

לש"ך סקי"ר לשון בה"ג כוחלת כו' בשביל שיהא עיני' פורעות א"ח כו' נראה דהוא פירוש בה"ג מעלמו וכמש"כ הפו' גבי לבע מובא בסי"ו. והוה"ר כחול בימיהם שהיו רגילין להתקשע כזה כדאמריכן בריש כתובות כוחלות וכן בכ"ד. ומפרש דהא דכחול שחון לעין דחולן היינו לרפואה: שם חון משמן המור ע' רסר"ב המור בכ"ו:

להחמיר דאפי' אינו בולט אלא שוה לבשר חולץ. להחמיר דאפי' אינו בולט אלא שוה לבשר חולץ. להחמיר דאפי' אינו בולט אלא שוה לבשר חולץ. והיינו עפ"י פירוש הרא"ש שכ' דא"א שלא יהא מקלמו על הבשר. וכוונמו נראה דס"ל דהא דאינו נראה אינו חולך היינו לפי שהוא חשוב כבלוע. ומשו"ה כל שהוא שוה לבשר א"א שלא ללאח מקלח על הבשר והוה חלילה. אמנם לשון הרשב"א דאינו נראה היינו שלא תרגיש בו ולא תקפיד בו [כ"ה הלשון בארוך] והוא בשביל מיעוט שאינו מקפיד דא"ח. וא"כ ודאי דהוה"ד שוה לבשר כיון דהוא שיינו שאינו מקפיד. והוה"ד דבולט אם לא הי' מקפדת בו

636

אלא דאורחא הוא דכשהוא בולט הוא מכאיב לה ומקפדת. ופשוט דלדינא תרווייהו איתנהו. אלא דנ"מ בינייהו דבשוה לבשר דוקא בדעתה לבטלו ושיהי' שם תמיד. דאי ל"ה וראי ה"ה חולן אע"פ שאינה מקפרת עליו עכשיו. וראי' לדבר נראה משבת (ק"כ) גבי שם כתוב על בשרו - דפריך שם ות"ל משום חלילה כו' . והרי התם ע"כ א"א לו ליטלו דאסור למוחקו. וע"כ יהי' שם כ"ז שיטמוד ואפ"ה פשוט לי' להש"ם דחולך. וע"כ משום דסופו של כתב שעל הבשר שאינו בקעקע שימחק וברלונו בודאי שגם עכשיו לא יהיה זה [דהא כל דיו יבש חולך. דמקפיד עליו] ע"כ הוה חלילה . וא"כ ה"כ בהאי הוץ דכאן כל שאינה מבטלת אותו שיהי' לעולם בודאי חולך. אבל במשוקע דהוה כבלוע בודאי אפי׳ מקפדת עליו כיון דהוא בלוע אינו חולך. ולפי"ז בהא דכו"ט ביש לה נפח בעינן שלא יהא הטיט נראה בשוה לבשר כמש"כ הש"ך שם. דודאי סוף הנפח להנטל ול"מ אלא טעם דבלוע. ואף דההיא דשם כחוב על בשרו יש לדחות דשאני התם דשם אינו בעל לגבי האדם. ואדרבה השם מקדש ותופס מקומו . ושעם מיעוט שאינו מקפיד דאינו חולך דבטל

לגבי האדם. מ"מ הכי מסתבר מכ"ד לדינא: ברייך בהגה מיהו אם מקפדת עליו אפי' דבר לח חולך. שי' שגם בלח לא עיילי מיא. והוכיח זה מסופ"ק דחולין דמי פירות קפי מלעיל ולא סלקא השקה למיא ע"ש. ולפי"ז הא דלח אינו חולך לפי שאינו מקפיד. אבל אם הוא מקפיד גם לח חולך. אמנם התו' שם חלקו בזה דדווקא בהשקה שהמי פירות עומדין מלמעלה לא עיילי בהו מיא ע"ש. ולענ"ד קשה טובא לסברא זו דגם בלחולא עיילי מיא. מהא דסו"פ מ"ל גבי שבח הוא לבני אהרן שילכו עד ארכובותי' בדם. ופריך ות"ל משום חלילה. ומשני לח הוא וא"ח כדתניא כו'. והנה כיון דאמר דשבח הוא לב"א כו'. ודאי לא קפדי בהו דל"ג מטכח בסי"ז דדם אינו חולך. והא דפריך שם ות"ל משום חלילה. ע"כ ל"ל דשם גבי כהנים ליכא הך סברא דאינו מקסיד אינו חולך. ובאמת הכי קיי"ל גבי ב"כ בזבחים (י"ט) דאפי' כימא או כינה חולך ע"ש. וא"כ ע"כ מאי דמשני דלח הוא ולא חייץ. ע"כ הכוונה דלח אינו חשיב חלילה והפסק כלל. וכן מהא דשם כחוב על בשרו שהבאתי לעיל דודאי לענין הקפידה לא שייך שם לחלק בין לח ליבש. דהא ע"כ ישאר שם כ"ז שיעמוד [וע"כ משום דסופו להמחק או כמש"כ דשם לא במל] וא"כ כי משני דלח

א"ח היינו ע"כ דעיילי בהו מיא ול"ע:

במן"ן דם שנסרך בבשר כו' עש"ך שדקדק על לשון בבשר
שהוא מהרמב"ם דל"ד בבשר. ולענ"ד דלשון בבשר
כוונחו להוליא שע"ג מכה בס"ע דקיי"ל דכל ג"י לח הוא ואינו
חולן ובודאי דכבר הוא כנסרך דהא בג"י כבר הוא נעשה כגליד
ממש. אלא דכ"ז שהוא ע"ג המכה ממש. אין הנסרך חלילה כלל
דכנופו חשוב. ודווקא בילא ע"ג הבשר חון מהמכה. או דם
דעלמא ע"ג הבשר. אבל שע"ג מכה מה שנתייבש הוא שסופו
ליפול וחשוב חלילה. אבל כ"ז שהוא סרוך א"ח. וכן הוא לשון
המחבר שם ס"ע מהפו' הראשונים גבי אשה בעלת חעטים דלריכה

לחוף במים עד שיתרכנו ע"ש והוא כמש"כ:

כבי"ן לבע שהנשים לובעות עלמן כו' וכן מי שהוא לובע וידיו

לבועות כו'. הכה דין מה שהנשים לובעות כלמד מפרוכת
שהי' תכלת ומטבילין אותה. וכיון שלמדו מדין כלים כראה דלפי"ז
אינו דומה לספס אינו מקפיד דהתם במקפיד לפעמים ה"ה הולך
כמש"כ הראב"ד והרשב"א אבל הכא אפי' בכה"ג דעתיד להקפיד אינו
חולך. דהא מבואר בפסחים (דמ"ו) גבי בלק שבסידקי העריבה.
דאע"ג דבשעת הפסח כיון דאיכא כזית איסורו חושבו וחולך. בשאר
ימות השנה כיון דעשוי לחזק ורולה בקיומו ה"ה כעריבה. הרי
משאר אינו מקפיד כיון דהוא לריך לדבר ה"ה כגוף הדבר. ובאמת
הכי קיי"ל בכ"ד וגבי לולב כל לכאותו הינו חולך. וא"כ אפי' יהיה
שעה שיהיו לריכים להסיר הלבע. מ"מ עכשיו שרולה בו אינו
חולך. [ופשוט דלא שייך לרטי' דהתם אינו דבר הנדבק עליו ממש
ול"ע]. וא"כ לשון המחבר שכ' וכן מי שהוא לובע. אינו מדוקדיק
דע"ב ל"ד לגמרי. דהתם כל שיש שמה דמקפיד חולך. ובהא

דלבע של הנשים לעולם אינו חולץ וו"ב. והנה בומנינו סוחמים מקבי השיניים בעופרת. אם הוא קלת בעומק ואינו מגיע עד בשוה להשיניים הוה כבלוע וכקון תחוב דאי"נ שא"ח עמשכ"ש. ובשוה אם מבעלו לעולם. פשוע דל"ג מקליעת שער שקורין מארלאקי"ן. ואפי' בעתיד ליעלו אפשר דלפתש"כ לעיל שרי דזה הוה כלבע של הנשים. ואינו דומה למארלאקי"ן דדווקא בא"א להסירו כלל. דהתם אין הרפואה משום גוף המארלאקי"ן ועוד דמארלאקי"ן דומה לרעי' ול"ע:

בהגה אפי׳ נשאר לפורן אחת וטבלה הנה דעת הראב״ן דלפורן גדול שהגיע זמנו לקלילה הוה חלילה. ובאמח לפ"מ דפסק המחבר כני׳ דאבר ובשר המדולדלין חוללין. וע"כ הוה משום. דעומדין לקלוץ וחשוב חלילה על מקומם כמש"כ הב"י וססכים לפי' זה בד"מ ח' [ועט"ו סקכ"ב מש"כ הב"ח לחלק בין אבר ללפורן מדולדל. משום ראבר לריך אומן. וכ' עליו דל"נ דמאי נ"מ. אבל בב"י מבואר זה דבאבר ודאי הוה מיטוט המקפיד. אבל לפורן שפירש רובו ודאי אינו מקפיד עליו. כיון דאי"ל אומן. והיא יכולה להסירו בעלמה ולא הסירתו ע"ש]. וא"ב ה"ל כאן בליפורן הא היי"ל בכ"ד דכל דבר העומד לקלון כקלון דמי מקום הלפורן ה"ה חולך. וכיון דעתה דרך הנשים להקפיד ע"ז ודתי הוה חלילה . ואט"ג דבשערה העומד לגזוו פסק הרמב"ם בפ"ה ממעילה דלאו כנזוז הרי באר התם משום דכשעומד הוא משבית כרמסיק הש"ם בסנהדרין. ובלפורן לדידן דלא שייך בזה שעומד להשביח ודאי כקמן דמי. ולענ"ד יש כמין הוכחה לשי זו. ביבמות (ע"א) גבי ערל מקבל הואה מסיק שם ברייתא גבי פסח יהושע כלשון זה מלו וטבלו ועשו פסחיהם בטהרה. והנה קיי"ל לעיל שם גבי טבילת גר דנתרפא מהמילה. מטבילין אותו ולא מטיקרא. דמיא מרזי מכה. והנה מסיק שם בסוגיא דמלו בי"א. והנה מדתני דעשו פסחיהם בטהרה. משמע דכבר הי' מעורבי שמש וטבלו בי"ג. וא"כ טבלו בשלישי למילה. דודאי אכתי לא נתרפאו ואדרבה באותה שעה הם כואבין. וא"כ למה לא טבלו קודם המילה. ואע"פ דלשון הש"ם בסו"פ האשה דערל ישראל טובל ואוכל פסחו ומשמע דלאחר המילה לריכים ע"כ טבילה לפסח. אבל ז"א דכבר כ' שם החו' דלא מלינו בשום מקום שערל יהי' לריך טבילה וכ' החוי"ט דל"ד נקט טבילה אלא משום הרגל וכן בלשון הרמב"ם שם לא הוזכר הטבילה ע"ש. והטבילה שהזכיר ברייתא דיבמות הנ"ל הוא משום שאר טומאות דעלמא. והי' להם לטבול קודם המילה. אבל לפי"ז א"ש דכיון דעכשיו כבר היו במחנה וליכא טירחא דאורחא והולרכו למול ועוד דע"כ הוכרחו למול משום פסח דערל שלא מל עונש כרת. וא"כ הוה הערלה חלילה וע"כ הוכרחו למול קודם

הטבילה וככון: הכומים בחידושי הגרע"א הביא מהחשב"ן להתיר בנומי אוון ובשם הב"ח כ' לאסור אפי! ברפוים. והנה התשובו' איכן בידי אבל לכאור' מדברי רש"י שבח (נ"ט) ד"ה נומי האף. דבנומי האוון שרי ללאת דטריחא מילתא למשלפי' ע"ש. ואי חולנים בטבילה הא כל שחולך בטבילה אסרו ללאת בשבת . וע"ב דברפוים מיהו לא חיילי. ומיהו בשן של כסף דמבואר שם (ס"ה) דמותר ללאת בשבת. לכאורה ודאי דוחק לומר דהוא רפוי. וגם אין לומר דא"ח כלל משום דהוא ללורך וכמש"כ בסמוך לענין לבע. דהא ודאי לא עדיף מרטי' שע"ג מכה. ע"כ נראה דכיון דאמרינן דלא משלפי למיחויא משום דמגניא בו ה"ל אפשר דל"ח שחלא בו כשהוא בידה דמיגניא וכה"ג כ' התו' בר"פ שם דבטלית אע"ג דוראי פושטו בשעת טבילה ל"ח לו משום דודאי דלא תלא בלא טלית ה"נ ל"ח בזה. וואף דמבואר שם דאפי' דלרבנן דהתם דחיישי בשל זהב למשלפא ומחויא. ולי"ל סברא דמגניא אפ"ה שרי בשל כסף דליכא גזירה לשלפא ע"ש ברש"י ול"ח להא דטבילה י"ל דדווקא בשביל מחויא חיישי אפי' מיגניא. אבל לשכחה גם לרבכן ל"ח במיגניא] ולכאו' בכה"ג יש לדחות גם בנומי האוון דאפשר דאין דרך האשה ללאת לבית הטבילה בגומי'. ומיהו מדברי התו' שם בר"פ ע"ב ד"ה הכא בקטלה מבואר רטעמא רתכשישין רסיפא דלא חששו בהו משום חלילה דעבילה היינו משום שהם רפויו ע"ש:

לב"מ. א"כ גוף הטבילה בודאי הוה טבילה מטליא. אלא דאחה בא לפוסלה מספק ראוי. זה הוה כספק נה"ו בשחיטה. ואדרבה היא בחזקה שלא נעשה בה חלילה ודוק:

<u>רו"ן</u> סקכ"ג והרשב"א כ' בפירוש שלא יהדק בכח והכי ס"ל להמרדכי שכ' שכובדו של כלי עושה חלילה ע"ש. ואף שכ' דהמרדכי סבר כהרשב"א. מ"מ הרשב"א לא סבר כהמרדכי בכובד כלי שהרי הביא בסוסק"ל גבי מטביל את המטה דאיכא נמי כובד כלי (כמש"כ בעלמו בסי' ק"כ) שכ' הרשב"א בתה"א שים שם טופח להטפיח וטמש"כ בזה בסי' ק"כ בשי' התרדכי ובארתי בס"ד באופן שאין מחלוקת בזה:

לשה שק"ל ואותן המים מחוברין למקוה כן כ' ב"י בשם הרא"ש. משמע מזה דדווקא מי מקוה כו' אבל חלושין לא. ל"ע רבסי' ק"כ כ' בטלמו רמדברי הרא"ש שמסיק ע"ז כההיא דיריח ידיו במים משמע דאפי' תלושין מהני ע"ש ול"ע:

סק"מ ולמש"כ בסקמ"ז דיש חילוק בין טיט לטיט ח"ש עם"ט ופשוט דכוונתו לפמש"כ שם דאנן סמכינן דסתם טיט אינו כטיט היון. ומ"מ כדי להסחלק אף מן הספק הרחוק. לריך לכחחי' להגביה רגלי' דכ"מ דמליכן לתקוני מחקניכן. ולענ"ד ים עוד טעם להלריך להגביה רגלי' במקום טיט דים לחום לסברת הראב"ד והר"ן דכשנכנס בין סידקי רגלי גרע טפי. וקלת משמע כשי בסמ"ב דנכנסו לרורות בין סידקי רגלי חולן: ובאמת ל"ע קלת מזה על שי החולקין עליהם. ואולי דסברתם דדווקא בדבר קשה דמיהדק טפי ול"ע:

סמ"ך הי' בה שערה אחת מודבקת ראשה למכה או שמי שערות מודבקות בטיט! נראה דבשביל השערות עלמן אינה מקפדת פחות משתים עם"ה אלא דבמודבק למכה בשביל דיבוק של המכה הוא דהוה קפידא אפי' באחת. ואפשר דכל דבר אפי' משהו בשמדובק למכה הוה חלילה ומיהו י"ל דדווקא שערות שראשן מושרש בגוף. ובשנדבק למכה הוא כואב לה וחולף כופי ול"ע:

ממ"ן נדה שטבלה בבגדי' מותרת עש"ך בשם הראב"ן דרווקא בבגדים רחבים שכן הי' דרך הנשים בזמניהם פשוט דהיילו כשי׳ הראב"ד בס"ג דארוג שלא גזרו. היינו דווקא בחלולין מעשה רשת וכמבואר בס"מ גבי שערות ראשה דקושרת בשרשרות חלולין. או נותנת כגד רפוי דבחלולות אי"ל לרפות דארוג ל"ג. ובבגד בעי דווקא שתרפה כשאר רלועות. ומש"כ דכן הי' הדרך בזמניהם הוא מפורש בהדיא בשבת די"ב גבי להבחין בין בגדיו לבגדי אשתו דבגדי הנשים בימיהם היו רחבות. ומיהו לשאר פו' דכ׳ להקל בארוג בסתם וכ"כ באו"ח אפשר דיש להקל גם כתן ול"ע:

עם"ם במה שישב השנח המ"ז סקל"א על מהר"מ פדחי בענין נסרים שבמקוואות. שכ' הר"מ דבחיברן היטיב מהני. והשיג הט"ו דקיי"ל דחקקו ולבסוף קבעו ל"מ. וכ' הס"ע דבנה עליו מבואר במשנה וברמב"ם דמהני וה"ג כיון שהמים לפין עליהם הוה כבונה עליו ע"ש ולכאורה הוא נסתר בפירוש מחשו" הרשב"א שהביא הרב בסר"א ס"ו בהגה דמהני מקוה באבן שקבעו ולבסוף חקקו ולא בחקקו ולבסוף קבעו. ואף דשם המים לפין עליו ולע"ג:

םימן קצמ ס"ח להדיח ביה"ם במים ולח בשחר משקין כן דקדק המהרי"ק מלשון הש"ם במים וכ' הפעם דבקמט נשאר כתם היין. ולכאור׳ ל"ע דהא ודאי דכל המשקין ל"ג מדם וחלב דמבואר בסקל"ח דלח אינו חולך. ואולי דסברתו דבביה"ק גרע טפי וכה"ג כ' הב"י בסי' הקודם בשם הר"ן דאע"ג דטיט לח חינו חולץ כשנכנס בין חלבעות רגליו גרע טפי. ולענ"ר ים סברא אחרת להחמיר בזה עפ"י דברי הראב"ר פהביא הש"ך בספ"ט דמים אמלעים לריך דווקא מים ולא שאר משקין שהם שמנים ולחים וחיכן מנקין את הזהומא ע"ש וא"כ ה"כ י"ל דאיכן מנקין היטיב את הכתמים החוללים ג"כ. ומ"מ נראה דבשעת הדחק יש להקל אם מעיינת היעיב וראתה שאין שם שום חלילה דל"ג מחפפה בנחר שהיקל בדיעבד כשרחתה שאין השערות

מסובכים

םב"ך לריכה לחוץ שיכי' שאם טבלה עש"ך מה שהשיג על הב"ח. ולפעכ"ר דודאי אין כווכח הב"ח דאי"ל לבדוק כלל. דודאי דז"א דהוא מפורש ברסקל"ט דלריכה להדיח בית קמטי' במים ומ"ש שיני'. וע"כ דלריכה לחוללן דאין להם בדיקה אחרת. וע"כ דכוונתו דל"ד בתחילה קודם הטבילה אלא דיכולה לבדוק גם אח"כ. ואע"נ דגבי ביה"ק משמע ודאי דדווקא בחחילה. התם ודאי אע"ג דלענין דיטבד הביא הש"ך בסמוך סברת המע"מ דל"ח דנכל בשעת טבילה . מ"מ לכתחי' ודאי חיישיכן לזה משא"כ גבי שיני' ודאי דלא שייך האי חששא כלל וא"כ שפיר יכולה לבדוק אח"כ. ומש"כ הש"ך דל"ד לשחי' דשם ע"כ לריך לבדוק אח"כ. וכוונחו כעין שקיי"ל בסל"א דמידי דאורחי' בהדחה מותר ליתנו בכלי טריפה על סמך שידיחנו אח"כ אבל מידי דלאו אורחא אסור . אבל כבר הוכיח שם הט"ז סק"ו בראיות ברורות דוה דווקא בודאי איסור אפי' שאינו אלא איסור לכתחי'. או בספק איסור שאוסר בדיעבד. אבל בספק איסור שאינו אוסר בדיעבד. בודאי יכול לסמוך ע"ס שיבדוק לבסוף. וא"כ הכא דהוה משום ספק חלילה . ומבואר בסכ"ה דבדיעבד ל"ח בלא בדקה בבית הסתרים וקמטים. וא"כ שפיר יכולה לסמוך על בדיקה שאח"כ ול"ע: בה"ה ביה"ם אם לא בדקה קודם טבילה אי"ל טבילה אחרת ואינו דומה לבדיקת הגוף. עש"ך שהביא דברי המע"מ דכיון דיש לו מקום אחיזה ל"ח שנפל בשעת טבילה. וכיון דליכא השתא ש"ד. וכ' עליו ולחנם דחק דהא בסכ"ו מקילין בהו אפי' בנמלא אם נתעסקה. וע"כ דמקילין בספק ביה"ס משום דאי"ל ביאת מים. וסגי בראוי לב"מ. ופשוט דכוונתו של המע"מ ליישב אפי׳ לשי׳ הרוקח שהביא הש"ך בסמוך דמחמיר שם דלריכה טבילה אחרת. והסכים עליו הש"ך וע"כ לי"ל סברא זו להקל בספק ביה"ם. ואהך דינא ע"כ לא פליג דהא זה מוכרח מהש"ס דדווקא בנמלא טלם בין שיני' הלריכה רבי טבילה אחרת הא לא נמלא אי"ל טבילה אחרת. ואפי' לא בדקה [דומיא דנמלא דודאי לא בדקה כיון דנמצא]. וע"כ דטעמא הוא כמש"כ הוא דביה"ם כיון דלא כמלא עכשיו ודאי לא הי' גם תחילה דביה"ם ליכא למיחוש דלמא נפל בשעת טבילה כיון דיש לו מקום אחיזה ונכון. והנה עיקר סברת הש"ך דמקילין משום דאי"ל ביאת מים אלא ראוי לב"מ וכ"כ הט"ז בסקצ"ט סקי"א. ולכאורה אין בזה כדי לחלק. ובס"ט מביח בשם הריטב"ח בקידושין דהח דבעינן רחוי לב"מ חינו חלח מדרבק. ולפי"ז א"ש דכיון דרבק הוא מקילין בספיקו. אמנם בחו' בכ"ד מבואר בהדיא דהוא דאו'. ובאמת הך דר"ז גופא דראוי בעיכן מבואר בכ"ד דהוא דאו' בב"ב (פ"א) פריך אהא דמביא ביכורים מספיקא. והא בעינן ראוי לקריאה וכדר"ז. ובר"פ כיסוי הדם פטר קדשי מובה מכיסוי דבעיק ראוי לעפר למטה כדר"ז ע"ש. הרי דהוא דאו'. אם לא שנאמר דס"ל להריטב"א דאע"ג דבכ"ד הוא דאו'. הכא דמיעט קרא מידיו לגמרי ממעטיכן. והא דאמריכן דראוי בעיכן כדר"ז. היינו דהכא מחמריכן מדרבכן. כיון דר"ז ס"ל בכ"ד דבדאו' מחלקינן בזה. החמירו הכא מדרבנן. מיהו גם בזה בראוי ודחוק [ועס"ט מה שהשיג שם על הז"י שכ' דלא אמר הש"ם נ"מ בין בלוע לביה"ם לענין ראוי משום דהוה דרבנן לפי שהוא מיעוט הגוף דהא כ"מ לדאו׳ כשילטרף לרוב הגוף. וכ' חיכף אחר זה דלהריטב"א א"ש. ולשי' התו' דהוא דאו' מ"מ הוה מיעוט וסותר עלמו בתוכ"דן ונראה בהסבר חילוק זה דהא בריש חולין (ד"י) אמרינן דנתעסקה באותו המין הוה ספק וודאי ואין ספק מוליא מידי ודאי אלא משום דמוקמא גברא בחזקת טומאה ע"ש. והנה כ' הח"ד בכללי הספיקות דל"ד ספק נקובת הושט לספק בשחיטה כגון ספק שהה ספק דרס. דאמרינן דכל ספק בשחיטה אסור דבחזקת איסור קיימא. ולכאו' ה"נ נה"ו קיי"ל דלא מהכי לה שחיטה. דדווקה בספק שהה ודרם דהספק בגוף השחיטה עלמה אי נשחטה או לא. אמרינן דקיימא בחזקה דמעיקרא. אבל הכא השחיטה נעשית בודאי. אלא דאתה בא לפוסלה בשביל נקב בושט אמרינן דאדרבה קיימא בחזקה שלא ניקבה ע"ש. ולפי"ז הוא מובן כאן היטב דכל דבעינן ביאת מים ממש. א"כ הספק בגוף הטבילה עלמה אי טבלה כראוי אי לא. שפיר אמרינן דקיימא בחזקה שלא נטבלה. אבל בביה"ס דביאת מים ממש לא בעיכן. אלא ראוי

מסובכים וה"נ כשרואים שהוא נקי בודאי ש"ד. ובאמת מלשון הש"ם לעולם ילמד אדם משמע דלגמרי אינו חובה דווקא לעכב בדיעבד וגם אין סברא ברורה להחמיר בביח הקמטים יותר מחפיפה שכ' בעלמו דמדלא נקט הש"ם במים אלא בחמין משמע דאפי' שאר משקין וכי גרע הקמטים מבין השערות ותחתיהם ועכ"פ כשעיינה היטיב מהני כמו בכל באר הגוף ול"ע:

וכן לריכה האשה לעיין בעלמה כו' נראה משמעות דברי 🗗🛂 המחבר דלריכה לעיין בראיית עיני' ממש ומש"כ הט"ז דהיאך העשה במקומות שא"א לה לראות בעיני' ולא מלינו שלריכה להעמיד אשה אלא בשעת טבילה. לא הבנתי מה זה טענה הא כיולא בו בכ"ד דבמקום טירחא סמכו על הרוב ובמקום דאפשר בלא טירחא לריך לבדוק בעלמו ע' סו"ם ס"ה ובכ"ד: ש"ך סק"ו האריך לפרש בש"ם בדאפשר היינו שאינו רחוק שלשה ימים כגון שבת ושני יו"ט חופפת בע"ש הקודם ומסיק דבהכי כיחא דקיימא סוגיא דלעיל משא"כ להחו' והפו' דלריכים לדחוק דחולי לה לסוגיא דלעיל. וחמיהני מאד דלדברי הש"ך הרי אולי סוגיא זו גופה הא דררש רבא דלא תחוף בע"ש ותטבול במו"ש ובוראי משמע אפי׳ שבת לחוד נמי לא ומשמעות הש"ם וראי דלא אויל הא דרבא ומש"כ דלשי החו' והפו' אזלי סוגיא דלעיל כ"כ **ה**חו' דסוגיא דלעיל משכחת לה ביו"ט אחר השבת . וא"ש טפי הא דרב יימר דבשני יו"ט דע"כ טבילחה בחול לריכה לחוף בלילה דווקא וכ"ה לכ"ח וביותר לגי' הרי"ף דקושי' הש"ס מהא דדרש מרימר דלעיל. ובוה חי"ל למה שנרחק ר"ת בוה ע"ש וגם לפי' רש"י שפיר י"ל דמסקנא דסוגיא דלעיל דהיינו הא דדרש מרימר שפיר הלכחא הוא ולא אזלי כלל ודוק:

"ד אם בחוך עונה שחפפה טבלה אי"ל טבילה אחרת בתו' כ' דבברייתא דחולין דחני אפי' נתעסקה באיחו המין כל היום **לא עלחה לה טבילה איירי בלא חפפה סמוך לטבילה אע"ג דלא** מפליג ולכאור' אדרבה הא ברייתא פריש שם לכאו' להיפוך עד שתחמר ברי לי שלח הי' עלי קודם לכן ומשמע דאי ל"ה ל"מ כלל... וע"כ ל"ל דס"ל לרבא דחפפה בסמוך היינו ברי לי וא"כ הרי ודאי גם שמפליג דכיון דם"ל דברי היינו שחפפה בסמוך. והנה לשי הר"ן ח"ש טפי דהנה הר"ן כ' בהלכוח נדה להרי"ף דמדינא חפיפה לא שייך אלא במקום שער. אלא דמ"מ נהגו גם בזמן הש"ם להשתטף כל הגוף במים. מרא"ר דחפפה סמוך לטבילה אי"ל טבילה אחרת. והרי אפי' לא חפפה סמוך לטבילה ע"כ שעיינה בשעת טבילה. דעיון דאוריי' הוא. וע"כ דאעיון לחוד לא סמכיכן. ודווקא במים איירי רבא. וש"מ דהיו נוהגות להשתטף במים ע"ש. [וע' מש"כ בוה בסמוך]. ולפ"ז י"ל דמקודם זמן דרבא באמח לא נהגו בכל הגוף בשטיפת מים. ומשו"ה לא מהני אלא ברי לי. אבל בזמן רבא דכבר התחילו בשטיפת כל הגוף שפיר מהני חפפה

סמוך לטכילתה וא"ש: ואם לאו לריכה טבילה אחרת כ' הש"ך אפי' עיינה סמוך לטבילה כיון שלא חפפה וכן משמע מדברי הר"ן . והס"ט האריך להשיג עליו דשי' הרשב"א והמחבר אינו כן. אלא דעיון נמי פועיל. ומפרשי דווקא בשלא עיינה ג"כ. ובלא גמלא מהני שפיר אפי' בלא עיון כלל קודם טבילה כיון שחפפה מקודם וכמבואר בס"ח - אבל בעיינה מהני אפי' בנמלא עלי' ד"ח ע"ש באריכות . ולענ"ד י"ל בכוונת הש"ך דלא הביא אלא תחילת דברי הר"ן. דנראה שם שמחלק דעיון שבשעח חפיפה מהני אפי' בנמלא ד"ח. אבל עיון בעלמא שלא בשעת חפיפה ל"מ אלא בלא נמלא ואם גם עיון הקל הזה לא טשתה סמוך לטבילה . ל"מ הטבילה כלל אפי' בשלא נמלא פלי' דבר חולץ.. דבטיון זה שהוא דאוריי' לא מקילינן כלל ובעי דווקא סמוך לטבילה. וגם הרשב"א כ"כ בזה בפירום. והא דהיקל בס"ח אפי׳ לא בדקה היינו דהעיון הגמור שבשעת חפיפה דקרי לי' בדיקה הוא לא הי' בסמוך. אבל עיון בעלמא ודאי בעי דווקא סמוך ופוסל את הטבילה אפי' בדיעבד ואפי׳ בלא נמלא ד"ח. וכ"נ דבס"ח לא מיירי אלא בהבדיקה הזו הגדולם מדקרי לי' בדיקה. וכזה הוא דהיקל אפי' לא הי' בסמוך. **אבל עיון הקל לריך דווקא בסמוך ממש. וביאור הדבר דעורא כשתקן**

חפיפה בשער ושלא יהי' די בוה העיון בעלמא דדאוי. החמיר בוראי גם בגוף דבעי דווקא בדיקה גמורה. ובחומרא זו הקילו בדיעבד אפי׳ שלא בסמוך. וכמו בחפיפה דבשער. אבל העיון דראוריי׳ בין בשער ובין בגוף זה ודאי בעי סמוך דווקא ובלא הי׳ בסמוך ל"מ כלל ואפי לא נמלא עלי ד"ח. ובעיון זה הקל הוא שכ' הר"ן שאפי' הי' בסמוך ל"מ בנמלא עלי' ר"ח. ול"מ אלא בלא כמלא. אבל העיון הגמור שבשעת חפיפה וזהו קרוהו בדיקה. אם הוא הי' סמוך מודה הש"ך דמהני ודאי אפי' בנמלא ד"ח. ובזה הוא דברי הרשב"א שהביא הס"ט [וכ"ג לי בכווגת הגר"א בסקכ"ב אלא שקלר בזה יותר מדאי ע"ש היטב. ובזה מיושב גם מה שנתקשה הב"י בדברי הטור שכ' בחופפת ע"ש ויו"ט שלא חתן תבשיל לבנה בכל עת הזה כמה שחוכל. והב"י האריך דהא ע"כ לריכה היא לעיון אח"ב עכ"פ. וא"כ למה חהי' ידי' אסורות כל זמן הזה ע"ש. ולפמש"כ דעיקר העיון שהוא כעין חפיפה. היינו דווקא בשעת הפיפה. וא"כ ביו"ט דאינה חופפת לא חשיב עיון גמור. ולכתחילה אינה יכולה לסמוך עליו ע"כ לריכה להזהר] אבל מה שמסיק הר"ן לבסוף דדעתו דל"מ אלא תפיפה במים דווקא זה לא הביא כלל. ובודאי דהעיון הגמור כמו בשעת חפיפה מהני להמחבר אפי' בנמלא. ומה שהביא גם סו"ד הר"ן בסקי"ז ז"א אלא להוכיח דבלא נמלא שפיר מהני בגוף בלא מים ע"ש היטב: כר"א נחעסקה באוחו המין בין טבילה לבדיקה אי"ל טבילה אחרת. אבל אם לא חפפה כלל קודם טבילה כו'. עט"ז שבאר דברים אלו לנכון דשלשה חלוקים יש. דבאוחה עונה מהני אפי' לא נחעסקה ובעונה הסמוכה מהני בנתעסקה .. וכשלא הי'

כלל באותו היום דבלא נמלא עלי׳ דבר חולך מהני עד יום ג׳ כמבואר בס"ח [ע"ש בב"י דנלמד מדין טבילה ביו"ט אחר שבת וא"כ גם בנ' יש ללמוד משני יו"ט]. בזה כיון דאינו קודם טבילה כלל. בנמלא עלי' ד"ח לא עלחה לה טבילה אפי' בנחעסקה. אלא דלריך לבאר מקור החילוק הזה. דבעונה הסמוכה מהני נתעסקה. ואח"כ ל"מ נתעסקה. ובברייתא חני סחמא אפי׳ נחעסקה ומוקי לה התו' והפו' בלא הי' סמוך. ונראה דהנה הרשב"א בתה"ב בשער השחיטה כתב אהא דפריך בחולין לר"ח דמתיר בסכין שנמלא פגומה מהא דהכא דמאי קשי' הא הכא בסמוך קיי"ל דאי"ל טבילה והרי הסכין נבדק בסמוך. ותי' דכיון דעור ספק פוגם חשוב כשלא בסמוך. והנה האריך שם לפרש מסקנת הש"ם סכין איתרעי בהמה לא איתרעי דעיקר הכוונה דמ"מ בסכין אינה ריעותא כ"כ ע"ש. והנה קיי"ל שם בסכין דבשבר בה עלמות פסקינן כר"ח דמחיר משום דזה הוה ספק וודאי ע"ש. והנה פליגי הכא בדרבא תרי לישני דל"ק היקל ביום שחפפה טבלה. ול"ב בעי דווקה סמוך ופסקינן כל"ב דדווקה סמוך בחוך עונה. אבל הרי בודאי לא נרחיק המחלוקת דכיון דבל"ק כל היום קרי לי' סמוך ומיקל אפי' בלא נתעסקה. ודאי דעכ"פ גם לל"ב ל"ג מיהו מחזקת סכין. דמהני עכ"פ גם לדידן בשבר בה עלמות משום ספק וודאי. וה"ל נתעסקה הוה ספק וודאי וכמו שפירשו שם התו' ע"ש. ובוראי דבנתעסקה מקילין כל"ק דכל היום. וברייתא ע"כ כשלא הי' הטבילה באוחו היום וכמו שמפרשין את הברייתא לל"ק דהיקל בכל היום ואפי' בלא נתעסקה. דברייתא ע"כ בלא טבלה ביום החפיפה כמש"כ החו' והפו'. וי"ל דה"נ לל"ב בהא דחני אפי' נחעסקה. היינו דווקא כשלא חפפה באוחו היום [ומיהו ודאי זה ל"מ אלא באומו היום דווקא כמו דנקט ל"ק אם ביום שחפפה

טבלה כו'] ובחפפה סמוך לטבילה ממש מהני אפי' לא נתעסקה כלל. וה"נ פסקינן לעיל בסו"ס כ"ד בנמלאת שמוטת סמנים

דאסורה אפי' בזרק בכח. דהוה כשבר בה עלמות והוה ג"כ ספק

וודאי ואף דהיא ג"כ בחוקת שאינה שמוטה. וע"כ משום דמ"מ אין

שם בדיקה באותו היום. ואפשר דגם התם אם ראה באותו היום

שאינה שמוטה מקילין בזרק בכח ול"ע. ומיהו הכא ודאי אם הוא

במיעוט הגוף דהוה סד"ר אפשר להקל. וכ"כ מהארוך דלא כתב

להחמיר אלא בנחעסקה בשאר מינים. אבל באוחו המין כ' על

המחמיר דאינו מחוור. וכ"כ הריטב"א ע"ש ומשמע שם ובקלר ביאור הדבר כמש"כ ע"ש היטיב:

חדרי

מימן רא ס"א או במעיק שיש בו ארבעים סאה. והר"מ והר"א ס"ל דבמעיין אי"ל מ"ס. אפי' לאדס. וגס הר"ש במרדכי ס"ל דבמעיין לכלים אי"ל אפי' רביעית הובא בד"מ. ומשמע בפסחים (י"ו) גבי משקי מדבחיה דרביעית הוה מה"ח ע"ם וא"כ ע"כ היקל אף בשיעור ש"ח וא"כ גם לשי גם כאדם אי"ל מ"ם. וראיתי מי שהקשה דהא גם לדידהו בעי עכ"פ שיכסה כל גופו בב"א וא"כ לחשוב הא בהני דהכל לפ"מ שהוא אדם כדפריך בעירובין (מ"ח) ע"ם. ולק"מ לענ"ד דוראי לא שייך לחשוב שם. מלות שבגוף האדם ממש דהני פשיטא דהוא לפי הגוף. וכמו בגדי כהולה. דקיי"ל בריש זבחים מדו שלא יחסר ולא יותר. וכן הדוק המפילין בראשו. וכן במילה עד שיגלה רוב העטרה וכה"ג ולא חשיב שם אלא מצוח. חפינה וקמילה דאין המלוה על גופו של זה. וכן מלא לוגמיו ביוה"כ דהאיסור הוא על המשקה וכשאר איסורי שתי' ובכל האיכורין קיי"ל דהשיעור לכ"א בשוה. וכן באיסורי יוה"כ גופא לענין אכילה. אבל הני לא שייכי למיחשב כלל. וה"כ לא שייך למיחשב הא דמעיין דודאי דבעי שיכסנו המים וכמו בעיקר הטבילה גופה שבעי שיכסה כל גופו לפ"מ שהוא וז"ב. ולענ"ד יש לדקדק קלח ראי' מהחוספתא שבסס"א הכופה ידיו ורגליו וישב לו באמת המים אם נכנסו מים דרך כולו טהור ובב"י סקל"ח נראה דהרבוחא הוא דל"ח שלא יכנסו בו המים מחמת הקמטים וכן משמע קלח מסדור הרמב"ם שהביאו בפ"ג . אבל לשון ישב באמת המים לא משמע כן אבל לפי שי' זו הוא מבואר היטיב דאמת המים דהוא מעיין ל"ב מ"ם. ומ"מ בעי שיעור שיחכסה בב"א. והו"א דווקא שיעור שיתכסה מיהו כדרך עמידתו או שכיבתו |דהיינו שלשה אמות באדם בינוני]. ובמעיין מקילינן דבקטן ל"ב כו"ה. אלא לפ"מ שהוא גובהו. ועכ"פ הו"א דשיעור כדרך גדולתו בעינן. וקמ"ל דאפי' הך שיעורא ל"ב אלא בכל אופן שיתכסה ונכנס מים בכולו בב"א סגי. ולפ"ז נרא' לי ראי' ג"כ דאע"ג דטופח להטפיח מלטרף לנט"י כדאיתא ברפ"ב דגיטין. אבל לענין טבילה ל"מ זה ובעי דווקא שיתכסה כולו כאחת בתוך המים [וכ"ל דהא טופח להטפיח קרי לה בגיטין שם לחלאין והכא דרשינן דבעי דווקא כאחת מה ביאת אורו כאחת כו' ומשמע דאם אינו כאחת ודאי פסול. ועוד דהתם בנט"י גמי הוה בעיא דלא איפשטא אלא שפסקו להקל בספיקא דרבנן. אבל בטבילה דאורייתא ספיקא להחמיר דאיל"ה לשמעינן הכא בתוספתא רבותא טפי דאם גלגל עלמו במעיין כ"ש נמי מהכי ודוק:

ושיעורה כו' בתשבורת מ"ד אלף וקי"ח אלבעות היינו שהוסיפו חלי חלבע דבשל חורה בחמה שוחקת להחמיר. ועש"ך דהמע"מ כ' בפסחים דגבי רביעית דכוסות. לא חשבו החלי אלבע דבדרבנן הקילו. והשיג עליו הש"ך דלשון הש"ם שם רביעית של תורה. ועוד דא"כ עולה שיעור המקוה למ"ב סאה כו'. ובאמת דברי המע"מ נכונים. דודאי עיקר השיעור הוא באמה מלומלמת וסאות מלומלמין וזהו רביעית של תורה. אלא דאכן בשל תורה מחמריכן להוסיף חלי אלבע על מדת האמה. ובודאי דגם על מדת הסאות שיהיו גדולות. ושם דבדרבנן אי"ל להוסיף זה והוא פשוש: בהנה אבל בנהר שאינו פוסק אע"פ שבשעת הגשמים מתפשע ומתרחב הרבה מותר לטבול בכ"מ כו' ולפ"ד הש"ך בסקי"א א"י לטבול אלא במקום הלוכו מקודם [ול"ע שלא זכר דהוא דלא כהרבן והנה בפ"ק חנן מעיין שריבה עליו שאובין אינו מטהר אלא באשכורן וכפ"ה תנן מעיין המושך כנדל וריבה עליו ה"ה כמו שהי׳. הי׳ עומד ח״מ אלא באשבורן. וכ׳ הר״ש דהאי ריבה עליו דפ"ה אינו בשאובין דא"כ אינו מטהר בזוחלין כהא דפ"ק וכ' דריבה עליו היינו עשה לפניו בריכות בחפירה. ואפ"ה אינו מטהר אלא במקום שהי' מהלך בתחילה. וכדמפרש כן בתוספתא בהדיא ע"ש וס"ל ע"כ דבמקום שלא הי' מהלך בחתי' הוא כדין עומד דסיפא דחדא מילחא היא אבל בריבה שאובין פסול בזוחלין אפי' במקום שהי׳ מהלך בחחילה וכסחם דפ"ק. והוא שי׳ האיכא מ"ד בבעה"ל. והראב"ד שם דחה זה דלשון ריבה עליו לא משמע כן ע"ש. ושי' דגם ברוב שאובין כשר במקום שהי' מהלך בחחי' ומתני' דפ"ק דחינו מטהר אלא באשבורן באר הר"ן בנדרים לשי באריכות במתני' תילוק מקומות קאמר והא דאינו מטהר אלא בחשבורן

מימן ד ס"ל בקנה וי"א לברך אחר טבילה כו׳ לכאורה נראה דהרב לשי' דהסכים לעיל סי"ט דגם בכל המלות בריטבד אם לא ברך קודם המלוה יכול לברך אח"כ. וכיון דבדיטבד ליכח ברכה לבטלה סמך על שי' הי"א דבכאן גם לכחחילה יברך אחר הטבילה. אבל לפ"מ שהסכימו האחרונים שם דא"י לברך ואח"כ. א"כ ל"ע אם יש לסמוך עליו כיון דהוה ספק ברכה לבטלה ול"ע: וע' אחרונים שהסכימו דבמים הוה כיסוי ערוה אלא דבאיש אם לבו בתוך המים אסור משום לבו רואה את הערוה. וכשמוליא לבו מהמים או מפסיק בזרועותיו שרי כמבואר באו"ח סע"ד. ובאשה אי"ל כלל דאין לבה רואה ערוותה דהיא למטה מאוד וכמבואר באו"ח שם. ובאמת מוכח כן גם בתו' בשם הי"מ שכ' דמשו"ה לריך בטבילה לברך אח"כ דמקמא דירד למים חיישינן לבעתותא דמיא. ואח"כ משום לבו רואה את הערוה. מבואר דליכא בזה אלא לבו רואה את הערוה. אבל גילוי ערוה ליכא. אלא של"ע דא"כ הרי הוא יכול להוליא לבו חוץ למים או להפסיק בזרועותיו ולברך קודם טבילה. ומיהו הא יש להקשות כן גם בש"ם ברכות כ"ה גבי ירד לעבול דיתכסה במים ויקרא. ופריך והרי לבו. רואה את הערוה ולישני דיוליא לבו חוץ למים. או יפסיק בזרוטותיו וכבר נדחק בזה הב"ך. שוב ראיתי שהגר"א באו"ח שם הרגיש בזה. וכחב דהא מוקי החם כותיקין וא"כ כדי לסמוך גאולה לחפלה יחפלל ג"כ במים . וקיי"ל דלחפלה עד שיחכסה לבו. וע"ש שרמז ראי' מסוגיא שעל בריי' שם דתני ישב במים עד לווארו ופריך והרי לבו כו' ומשני סבר לבו מותר ופריך והרי עקיבו כו' וכוונתו דהא כ' כל הראשונים ראי' דקיי"ל דלבו אסור מדפליגי אביי ורבא בעקיבו ש"מ דלבו אסור. דוודאי חמור לבו מעקיבו ע"ש. וא"כ לכאורה קשה כיון דכבר שני דסבר לבו מותר. מאי פריך מעקיבו. וע"כ דה"פ. דברייחא חני עד לווארו לאשמועינן דאע"ג דלבו בחוך המים מותר דלכו רואה כו' מותר. לאפוקי מהו"א שם דאשור ואהא פריך דלמ"ל למיתני עד לווארו לאשמעינן דלבו רואה מותר. ת"ל דאפי' הוליא לבו דליכא משום לבו ידעינן לאפוקי מהוי"א דלדידהו אכתי אסור משום עקיבו. ומשני דעקיבו מותר אפילו לי"א דלבו אסור עקיבו מותר. ומשו"ה אילטריך לאשמעינן עד לווארו. דאע"ג דגם לבו בחוך המים מותר. וא"כ מוכח בהדיא דהוליא לבו שרי אפי' למ"ד דלבו אסור. אמנם עריין קשה במתני' למה לא יפסיק בזרועותיו. ואפשר לומר לפי דברי קדשו. גם בזה. דכיון דע"כ לריך להתפלל שם ג"כ תפלת י"ח. וא"כ הא אמריכן שם בפרק ג' דאסור לאחוז תפילין ומעות וסכין ויתפלל דלא יוכל לכוון תפלחו. וכ"ש דאין לו לסמוך על הפסקת זרוטותיו דאיכא למיחש לתרוויי' שלא יכוון בהפלחו או דילמא אשחלי בתפלחו ושקיל להו וליכא חלילה ודמי לתפילין שם . [ובזה יתיישב מה שדקדקו החו' (בדכ"א) גבי מלא לבור שמתפללים אם יכול לגמור עד שיגיע ש"ל למודים וכ' דלכאורה הטעם משום דלריך לשחות עם הש"ך. וא"כ הוא הדין דסגי אם יכול להגיע למודים עם הש"ד ע"ש. ולפי"ז י"ל דבהא שלריך לדקדק שלא יקדים או יאחר. אתי למיטריד ולא שריכן לי' וכאוחז תפילין הכ"ל] ובזה י"ל גם שי' הי"מ בתו' פסחים הנ"ל די"ל ג"כ דאע"ג דלברכה בעלמא לא שייך הני שינויי שכ' דלריך לכסות לבו או דמיטרד דלא מלינו שחששו בזה בברכה בכ"מ מ"מ לחקן לכתחילה שיהא הברכה המיד בכה"ג זה לא הוה ניחא להו. ועדיף טפי לברך אח"כ ונכון. ומ"מ מה שהשיג הט"ז על הדרישה בהא דר"ח כשהי' רוחן באמבפי הי' מכסה לבו ומברך דכ' הדרישה דהתם אינו משום המים אלא משום הכלי . וכתב דבסוכה מבואר דבכילה גבוה עשרה. אסור לדידן משום לבו . הנה מש"כ גבוה עשרה זה ודאי ט"ם דאדרבה דווקת בחינו גבוה עשרה דבגבוה עשרה ל"מ הולית רחשו. והוה גילוי פרוה גמור. ולא שרי אפי׳ לשמואל אלא באינו גבוה. ומ"מ מש"כ דלדידן אסור משום לבו. אין לו מובן דודאי משום לבו אסור ומשו"ה כסה ר"ח למטה מלבו להפסיק מלבו. ואם היי מוליא לבו חוץ לכלי נראה דהוה נמי שרי דזה הוה ככסה ערוותו למטה מלבו דליכא איסורא. שוב מלאתי בפמ"ג או"ח שם שהרגיש קלת בוה :

באשבורן היינו דווקא במקום שלא הי' מהלך בתחילה ע"ש באורך. וע' בבעה"ל דההיא דאבוה דשמואל דעביד מקוואות היינו לפי דפרת כשמגיע לבבל הוא כלה עמגריפה כמש"א בספרי. ובשעת הגשמים הוא מתגבת והוה כמקום שלא הי' מהלך בתחילה ע"ש. ולפי"ז ע"כ ברוב זוחלין כשר אפי' במקום שלא הי' מהלך בחחילה דלשי' ע"כ בהא דפרת דמקרי שלא הי' מהלך בתחילה אמריגן דלשמואל דסבר נהרא מכיפי' מבריך ומקרי רוב זוחלין כשר בזה. ושי" הרמב"ם באר הר"ן שם דמחלק בין ריבה במקום גומת המעיין לריבה במשך זחילת המעיין וכ' דתוספתא דמחלק בין נתרחב או לא היינו בריבה בגומת המעיין אבל במשך המעיין פסול בכ"ג [ול"ל לענ"ד מדברי הרמב"ם דבנהר שרבו בו מי גשמים דהיינו ריבה במשך הזחילה כ' בחיבורו לפסול בסתם. ומשמע דפסול לגמרי בכ"ג. ומה שהר"ן מסתפק דדילמא קאי התוספ' בריבה במקום משך המעיין "נראה דאין כוונתו להסתפק בשי הרמב"ם דהרי הרמב"ם ודאי פוסל בזה בסתמא בכ"ג אלא בעלמו מסתפק לפי שי או ע"ש ודוקן ואפי בריבה בגומת המעיין מ"מ במקום שנתרחב פסול. וכמו בעומד. וכ"ה בהשגות על דברי הרמב"ם בהא דמושך כנדל דהיינו דווקא במקום שהי' מהלך בתחי' וכ' זה דרך ביאור ולא בהשגה. והב"י השיג על הר"ן דהרמב"ם אינו מחלק כלל בין נתרחב או לא. ואינו מוכרח די"ל דמקום שנתרחב הוה כטומד וכדברי הר"ם הנ"ל בפי' המשנה אליבא דהתוספתא. דנחרחב הוה כעומד וכנ"ל. עוד השיג עליו הב"י בעיקר החילוק שבין ריבה בגומת המעיין וכ' דלענין שאובין לא מחלקינן בוה. ולא זכיתי להבין דהרי ע"כ לכל השי' לריך לחלק בין שאובין לדין זה דווחלין עט"ז סק"ג גם לא באר הרב ב"י מה נתכוין בשי' הדמב"ם בישוב המשניות. ואולי ס"ל דלשי' הרמב"ם מתני' דבפ"ק דווקא במעיין טומד וכ"כ הרא"ם בפירושו פ"ה דהך דפרק קמא במעיין עומד. וכן הכיח הב"י בד"ה מעיין שהעבידו ע"ג בריכה בסוה"ד בשם הרשב"ח בשעה"מ ע"ש. אבל כבר כתבתי מדברי הר"ם וגם הראב"ד וכ"כ הב"י בעלמו בשם הרשב"א בשעה"מ דבכל מקום שלא הי' מהלך בתחילה דין טומד עליו וכדחיתה בתוספתא. וגם החילוק דבין ריבה במקום הגומא של המעיין נרחה ג"כ מוכרח בלשון פי' הרמב"ם למשניות פ"ה במשנה דמעיין המושך כנדל כו'. דלא זכר שם כלל שום ישוב על המשנה דפ"ק. רק דקדק בלשונו וכ' בעיקר המטיין ומשמע דכוונתו כחילוק הר"ן הפ"ל. דבוה מיושב מחני׳ דפ"ק. ומיהו בסוף המשנה מסיק וזאח היא המעלה הד' במקוואות פי' במשנה דפ"ק. וי"ל דקאי אסיפא דפ"ה שם הי' עומד כו' וכוונמו דבפ"ק היינו בעומד וכמש"כ הרא"ש והרשב"א. ומיהו תמוה על הב"י בשי הרמב"ם - דכיון דכתב תרויי' דגם בתקום שלא הי' מהלך בתחי' כשר ואפי' בנתרחב. וגם בריבה במשך המעיין. א"כ פלוגחא דפרח המ"ל דוראי הרי הפרח אינו מעיין עומד כדכתיב והנהר הרביעי הוא פרת וס"ל דכשר בזה אפי׳ ברבו נוטפין ולע"ג. והנה כ"ז ברבו נוטפין. אבל ברבו זוחלין כ' הר"ן דגם להרמב"ם י"ל דכשר בכ"ג. והיינו אפי׳ בנחרחב הילוך הנהר ואפי׳ במקום משך המעיין |וכ"ה סתימת לשון הרמב"ם גבי נהר דאינו פוסל אלא ברוב נוספין]. וכ' הר"ן ראי' מדאילטריך ר"ל לאסהודי דברוב זוחלין כשר. דאי ל"ה פשי ע"ש. והנה הביא הב"י דברי המהרי"ק שכ' דהא דריבה עליו שאובין כשר במקום שהי' מהלך בתחילה . היינו דווקת ברוב זוחלין. וגם בזה תינו כשר תלת במקום שהי' מסלך בתחילה. דאי ברוב שאובין פסול אפי' במקום שהי' מהלך בתחילה. מדאילטריך אבוהא דשמואל למיטביד מקוואום כו' וזהו כשי הר"ש. אבל מ"מ וראי דקושייתו אינה מוברחת. דהא זה קושי׳ הראב"ד וישב היטיב דפרת בבבל הי׳ מקום שלא הי׳ מהלך בסחילה כנ"ל. [וחידום שהב"י נדחק ליישב זה ע"ש]. ועוד כ' הב"י דהרא"ש והר"ש שכ' על אסהודתי' דר"ל דרוב זוחלין כשר רהוא פשי אלא דקמ"ל דמשלים למ"ס ע"כ דס"ל כהר"ן כו' ע"ש, ודבריו מוטעים ולריכין הגהה ומשמע דכך ל"ל דלמהרי"ה שפיר אילטריך לומר דכשירים אפי במקום שהיי מהלך בתחילה [פי' דלקי" ש"כ מוכרת לומר רגם בזה אינו פשוט להכשיר דאילו

הי' נוטפין רבו לא היו מטהרין אפיי במקום שהי' מהלך בתחילה ע"ם שכן מוכח הלעת דבריו. ומסיק אבל להר"ן א"ש דכיון דמטהרין אפי' במקום שלא הי' מהלך בתחילה א"כ חשוב הנוטפין כמאן דליסא ומשו"ה שפיר משלים. והד"מ כ' דבקל יש לרחות דבריו והש"ך כ' דאדרבה איפכא משמע דלהר"ן הא לק"מ פשי'. דהא קמ"ל אפי' במקום שלא הי' מהלך. אבל הרי הב"י באר זה דלשי הר"ן ודאי אמריכן נמי הא דמשלים דכיון דכשר אפי' לא הי' מהלך בתחילה ע"כ דחשיבא נוטפין כמאן דליתא ומשו"ה ודאי משלים וס"ל דהני תרוויי' סברות כחדא חשיבי אבל להמהרי"ק לא הוה לן למימר הכי ע"ש. זה שי' הב"י בדברי המהרי"ק. ומ"מ ודאי קשה לפי"ז דסהדותא דר"ל פשי' וכמו שהקשו הראשו'. וגם יש להוכיח דלא כהב"י בזה דהרי הר"ש שכ' סברא דמשלים . בהדיא לא ס"ל כהר"ן ואדרבה משמעות דבריו דאפי' גם בלא נוטפין כלל כל שהמשיכו יותר ממה שהי' אינו מטרר בזוחלין כמש"כ בסמוך. וכ"ש מה שמהלך ע"י הנועפין אף שהזוחלין הם הרוב בודאי פסול כדברי המהרי"ק ודו"ק. והנה הד"מ כ' דחין זה השגה על המהרי"ק דהרי הרמב"ם כותי' ס"ל. ונרחה דכוונתו היינו דברבו הנוטפין במקום' משך המעיין ס"ל להרמב"ם דפסול לגמרי כמש"כ הר"ן כנ"ל. והש"ך הקשה עליו דלהרמב"ם ברבו זוחלין כשר בכ"ג כמש"כ הר"ן. אבל י"ל דכוונתו לענין זה דפסול ברבו נוטפין כמק"כ. ועוד דהא א"כ יש לפרש שפיר פלוגתא דרב ושמואל גבי פרת אפי׳ במקום שהי׳ מהלך בתחילה דהרי שם הוא רוב נוטפין במשך המעיין דפסול להרמב"ם ובזה דווקא כשר לשמואל דס"ל דלעולם הוה רוב זוחלין. אבל במקום שלא הי' מהלך בתחילה שפיר י"ל דפסול אפי' רוב זוחלין ואי משום אסהודתי' דר"ל י"ל כמש"כ הרא"ש והר"ש דהוא להשלים למ"ם כנ"ל. ושפיר י"ל דלא כהר"ן. ואפשר יותר דל"ל בד"מ הר"ש והוא ממש כשי' מהרי"ק לגמרי בכל דבריו בפירוש כמש"כ. וכמש"כ הד"מ דקושי הב"י יש ליישב בקל. וכמו שהוכחתי בסמוך דהר"ש ודחי ס"ל כהמהרי"ק ככ"ל:

ורובה לדינא אף דכבר בארט דהר"ש כהמהרי"ק ס"ל וכן הביא הב"י בשם הרי"ו. אבל הרי הראב"ד והר"ן בשי' הרמב"ם ע"כ חולקין עליו. והרא"ש בפירושו שכ' ג"כ דאפי' ברוב נוטפין כשר במקום שהי' מהלך בתחילה א"כ הא דרב ואבוהא דשמואל ע"כ היינו כשי הראב"ד דפרת היינו כמקום שלא הי' מהלך בתחילה ואפ"ה לשמואל דס"ל דהום רוב זוחלין ע"כ כשר גם בכה"ג דלא הי' מהלך בתחילה. וכן הביא הב"י בפירוש בשם תשובת הרא"ש וגם הרשב"א בשער המים כ' ג"כ דאפי' ברוב נוטפין כשר במקום שהי' מהלך בתחילה. וע"כ דברוב זוחלין כשר גם בזה שלא הי' מהלך. כדמוכת מפלוגתא דפרת. וקלת ל"ע שכ' הב"י בשמו דאף דנראה דברוב זוחלין כשר החיל בכחילה. יש להחמיר. ולמ"ל להחמיר כיון דהיקל במהלך בתחי' מהלך בתחי' כמ"ל. וא"כ ע"כ דפלוגתיי דרב ושמואל גבי פרת. באינו מהלך בתחי' ככ"ל. וא"כ מבואר בהדיא דלשמואל דפרת הוא רוב מחלין יש להכשיר אף בלא הי' מהלך בתחי' ברחי ככ"ל. וא"כ מבואר בהדיא דלשמואל דפרת הוא רוב

רובר המ"ז בסק"ג הקשה מהא דס"ח בהעבירו ע"ג שוקח דבהעבירו ע"ג שפה כ"ש כשר חולה לו. דמי המעיין המועטין מטהרין את מי השוקח המרובין. ומשמע אפי' בזוחלין. ומיהו בזה יפה כ' הש"ך די"ל דכיון דהוא מחובר למעיין שאני. וכוונחו דמדאוריי' גם מי השוקח כשירין ואינו אלא מגזירה דרבנן אטו כלי בלא חיבור. ועוד י"ל כיון דהולך המעיין גם בשפה. א"כ חשוב קלח כמעיין מקיפו. דכשר אפי' בכלי. ועכ"פ מהכי בזה בחוץ לכלי. אמנם הפרי' הקשה בס"י גבי המשיכו לבריכה דמבואר ברא"ש ועור דמטהר בזוחלין ואפי' אחר שהפסיקו פ"א דהוה כבר כל הבריכה כנועפין. ובש"ך סקל"א נודקר לפניו טעות בדברי הפרישה בלשון חורת מקוה. וע"כ כ' עלי' מש"ב. ופשוע הביא קושי זו בסקל"ב בשם המע"ח. והנה בע"ז שם סק"ב וכ"ב כ' שס הוה במעיין משוך ובסי"א שם הוה במעיין עומד כ' שם הוה במעיין משוך ובסי"א שם הוה במעיין עומד וכראה שהלך בדרך הב"י הנ"ל דכל שהי' משוך אפי' המשיכו עכשיו

יותר שפיר מטהר בזוחלין. אפי' ברוב נוטפין. אמנם כבר כתבתי מדברי כל הפו' שאינו כן דכל שלא הי' מהלך בתחילה הוה כעומד. והש"ך שם בסקל"ב כ' דאיירי הכא ברוב זוחלין ול"ל דכ' זה לשי המחבר דבזה כשר אפי' במקום שלא הי' מהלך בתחילה. אבל לשי' בסקי"א הרי גם בזה ס"ל דאינו כשר אלא במקום שהי' מהלך. ואולי ס"ל דאע"ג דתני המשיכו מ"מ הוא מהילוך המעיין עלמו וגם בסיפא דהפסיקו וחזר והמשיכו אין ההפסקה לבטל הילוך המעיין לגמרי. אלא עיכב על הליכהו ואח"כ חזר ונטל העכבה והולך כבחחילה אבל מ"מ עדיין חשוב כמקום שהולך מתחילה. ואף שהוא דחוק הא ע"כ ל"ל כן לשי הר"ש וסייעחו הנ"ל דס"ל בהדיא דאפי' ברוב זוחלין אינו כשר אלא במקום שהי' מהלך. ומ"מ ודאי הוא דחוק בדברי הפו'. והיינו שנחקשה בזה הט"ז כאן. והנה כ' הט"ז דבאמת | דווקא הכא בנהרות ובסוגית הש"ם גבי פרת הוא דפסול בזה והוא משום גזירה דקשפרס דאינו חיבור. ולכאו' דבריו תמוהין דהא המהרי"ק הוכיח דהוא מדאו' מדחיישיכן לספיקא דשמא ירבו ולכאו' הוא מוכרת והיאך כ' דאינו אלא משום גזירה אמנם כבר הביא הב"י דברי המרדכי שכ"כ בהדיא דהוא גזירה דרבנן משום חרדלית של גשמים ע"ש. ונראה דשיטתם בפירוש דשמא ירבו היינו באמת שמא יהי' קטפרס של מי גשמים וכ"ז הוא גזירה דרבנן. וא"כ באמח אזדא ראייח המהרי"ק מכאן דזוחלין דאוריי' דהכא הוה מילחא אחריתי דגזירה דקטפרס [ובזה ים לישב קלת מה שתמהתי בסמוך על הב"י ודוק] ויפה כ' כאן הב"י דהמרדכי חולק על המהרי"ק, והדמ"ו השיג עליו דדברי המרדכי אינו אלא במקום חיבור למעיין. ואין זה השגה דגם לוונת הב"י אינו אלא בנהרות וכדברי הט"ז משום חיבור המעיין ובחיבור למעיין הא ודאי ס"ל להמרדכי דהוה דרבנן. וכ"נ הסכמת הפו". וא"כ במקום שסומכין על ר"ת דנהרות הוה כרוב זוחלין. א"כ אף במקום שלא הי' מהלך בתחילה כיון דמדאו' אין חששא. ודאי יש לסמוך על שי' הרוב הפו' שבררנו דכולהו ס"ל אפי'

במקום שלא הי' מהלך כשי' הרב ודלא כהש"ך ודוק:

הוד לריך שלא יהי' שאובין שי' החו' בפסחים (די"ו) וש"ד דכלי
הוד דאו' והראב"ד בבעה"ג כ' דבא ע"י אדם הוא דאו'
דאטו כלי כחוב בקרא. והנה הר"ש בפ"ב כ' דכלים שמקבלים
טומאה הוה דאו' דהוייתו ע"י טהרה יליף בזבחים מקרא ולענ"ד
לראה בשי' החו' דכלי גופא שפיר איתמעיט מקרא וכמו דדרשינן
כחו"פ א"ט גבי סימני דגים דמכל אשר במים בימים ונחלים ממעט
כלים ע"ש. ה"ג בור מקוה מים שפיר ממעט כלים. ואע"ג
דבסו"פ א"ט שם אמרינן דבמים הוה דרשינן לי' לכלל אפי' בכלים.
וא"כ הכא הוה פרט וכלל דבמים הוה אפי' בכלים. ז"א דהא
במים אמרינן בר"פ כיסוי הדם דאינטריך למטוטי שאר משקין
ע"ש. וא"ל הוה פרט הלריך לכלל. דלא דרשינן לי' בכלל ופרט
ע"ש. וא"ל הוה פרט הלריך לכלל. דלא דרשינן לי' בכלל ופרט

וז"ב. ולדינא ודאי דכולהו הוה דאו' ויתבאר לפנינו בס"ד: כל הימים יש להם דין מעיין הלכך גל שנחלש מהים ויש בו מ"ם ונפל על אדם או כלים עלתה להם טבילה עש"ך שהביא להקשות כיון דיש לו דין מעיין לטהר בזחילה למה לריך מ"ס לכלים דלכו"ע אי"ל מ"ם. וכ' לחרץ דכיון דכבר נחלש מהים חו לריך מ"ם. ולכאו' יל"ד בזה דהא כבר הבאנו בסמוך גבי מעיין כ"ש שרבו עליו שאובין דדעת הר"ן דלא שייך כלל לחלק בין כ"ש לזוחלין. ושי' רוב פו' דאדרבה לכ"ש הוא כמעיין ולזוחלין הוא כמקוה הרי דכ"ש קיל טפי מזוחלין והכא אמרינן איפכא דלזוחלין הוא כמעיין ולכ"ש כמקוה ומיהו לשי' רוה"פ יש לפרש בסברא נכונה דהתם כיון דרובה נוספין אין לו להמטיין כח להפך את הרוב. ובעי דווקא אשבורן. אבל הוא עלמו בכ"ש שבו. לא אבד כחו ואינו בטל כיון דמעיין הוא אין עליו ביסול. אבל בכאן הסברא להיפוך הזחילה הוא מכח גוף המעיין. אבל בכ"ש הרי כבר נחלש. ואין לו חיבור ואין לו כח המעיין בזה לטהר בכ"ש. ומ"מ לשי' הר"ן ל"ע. ובאמח לולי שאיני כדאי נראה דהטו"מ קלרו בזה לפי שלא שכיח. דהנה הרמב"ם כ' בזה שלריך שיהי' שני רחשי נוגעין בארץ וחפשתי ומלאתי שהוא מהחוספחא. והנה הב"י הקשה הא דפריך בש"ס חולין ע"ז פשי'

דמאי פשיטא הא ר"מ סבר דכל הימים כמקוה וא"כ הגל שנחלש

שהוא כזוחל פסול ע"ש. ע"כ נראה דנפל היינו ממש באשבורן ובזה כבר פסק כח המעיין וכבר הוא כמקוה ומשו"ה לריך מ"ם ושפיר פריך בזה הש"ס פשי' דזה שהוא באשבורן הוא כשר לכו"ע וע"ש מאי דמשני דקמ"ל דל"ג אטו חרדלית של גשמים או אטו כיפין. ודין דשני ראשי' נוגעין לארץ נראה דוה הוא דין אחר היינו כל שהוא דרך זחילחו ולדידן דקיי"ל דים ה"ה כמעיין וכל שלא פסה וחילחו אכתי דין המטיין עליו ומטהר אפי' בזוחלין ואפשר דבוה באמת אי"ל מ"ם ג"כ. ומה שלריך שני ראשי' נוגעין נראה דהיינו דכ"ז שהוא זוחל ופורח ולא נפל הראש השני לארץ. אין ראי' שמופו לנוח כאן במקום זה ואפשר שיזחל עוד ויפרח להלן. וא"כ אינו חשוב כלל כמונח וכה"ג אמריכן ברי"פ הזורק. גבי אויר שסופו לפוח דכ"ז שהוא דרך עלי׳ לא חשוב כמונח ע"ש. וחשוב עדיין מוכל באויר ובעי דווקא שיהי' שני ראשי' נוגעין בארך. וכזה אע"פ שעדיין הוא זוחל מ"מ יש עליו דין מעיין. ומ"מ לדידן אין מחירין עד שיפול לגמרי בארן ויהי' בו מ"ם. דודאי אין אנו בקיאין בזה ולעולם יש לחוש דדילמא חשיב כבר כפסק כח זחילתו וא"כ לריך מ"ס כשאר מי מקוה וגם אין להכשיר כ"ז שלא נפל לגמרי וחיישינן שמא עדיין הוא חשוב אויר ודוק:

דעה

ד"ן בהגה וי"א דבעינן נקב כשפופרת הנוד עב"י שהאריך דמאין הוליא זה הטור ולא ידעתי וכי כעורה משנתו של רבינו הרשב"א בתשובה שהביא בסמוך אחר זה שכ' ואפשר שאין הלכה כן אלא כס"מ כו' . פירוש דבריו דאפשר דמסני' דתני וכמה יהא בנקב כשפופרת הנוד סתמא קתני. וקאי גם אנקב דלמטה. ותוספתא פליגי אמחני' ות"ק דהתם סבר כמחני' ע"ש. ויש לנו לפסוק כמתני". וסוגיא דיבמות ג"כ אינה מכרחת כ"כ להוליא המשנה מפשטה. ולומר דהסוגיא מפרשה המחני' לענין שירוב מקוואות ולא בביטול הכלי כפשט המהני'. די"ל דלא בעי אלא לאחויי שיעור שפופרת הנוד. וכמש"כ בעלמו בשי הרמב"ם ע"ש. והנה נראה מדברי הרב דהיותר חומר הוא שפופרת הגוד ואפי' בכלי עד דביעורו לענין קבלח טומאה כמוליא רמון. ונמשך אחר הב"י דכחב כן רשיעור כלי לענין מקוה לחוד. ושיעור קבלת טומאה לחוד ע"ש. אבל לא זכיתי להבין כיון דקיי"ל דבעיכן הוייתו ע"י פהרה וכיון דמקבל טומאה עדיין ואפי׳ לפמש"כ דבעי קבעו בארך הא קיי"ל דחקקו ולבסוף קבעו לא חשוב חיבור אף לענין ק"ט וא"כ הרי עיקר המקוה ע"י דבר המ"ט וכ"כ בשם הר"ש דזה ודאי דאוי. ואפיי במביא מים ע"י סילון המחובר לקרקע הביא הב"י לקמן תשובת הרשב"א דכתב דכיון דנעשה הסילון לחברו לקרקע אינו מ"ט הא הוה מ"ט הוה פסול וכ"ש לטבול בתוכו כ"ז שהוא מקבל טומאה ואולי כיון דים בו מ"ם ואינו מפלפל מלא וריקן לא מיקרי מקבל טומאה ואע"ג דבאינו נקוב כלל מבואר בהדיא לקמן דל"מ מ"מ הכא שכבר נקבו כשפופרת הנוד שפיר מהני. ול"ע להקל בזה אם לא בנקב כמוליא רמון כמש"כ בר"מ ע"ש:

להנה כ' הב"י דלפי דברי הרמב"ם בעי דווקא קבעו בארן.

ולענ"ד מקור גדול יש לדבר. דהא אמר בסופ"ב דשבמ
מעיין המטלטל טהור וזהו בארה של מרים והנה כ"ז שהוא באויר
מבואר גבי גל הנחלש מן הים דאינו מטהר. וע"כ דווקא כשנח
כבר. ומשמע דדווקא מעיין כשר כשהוא מטלטל ואינו אלא באר של
מרים [וע' חז' בכורות דהקדו היאך טבלו במדבר משאל ואללפן.
והוא תמוה דהרי הי' להם באר זה של מגים. כדאיתא בהדיא בשבת
הנ"ל] אבל במקוה כשהוא מטלטל כיון שאינו מחובר לארן ודאי
הע"ג שאינו כלי המקבל טומאה ודאי יש למעטו ודוחק לומר דדווקא
מע"ר ארבעים סאה קיי"ל דכלי שיש בו ארבעים סאה חשיב אינו
מטלטל מלא. זאפי כשאינו מחובר לארן חשיב אינו מטלטל דוה
מטלטל מלא. זאפי כשאינו מחובר לארן חשיב אינו מטלטל דוה
מטלטל הליך ראי'. ואולי יש לדקדק ראי' מהא דסל"ג מטבילין בעינו
של דג כו' ולא הזכיר כלל שיהי' מחובר לארן ול"ע:

לכה בהגה ובלבד שלא יהי׳ ככלי שחקקו ולבסוף קבשו משמע דקבעו ולבסוף מקבעו ולבסוף חקקו מותר. וכן הוא בדברי המחבר בסל"ד. אלא א"כ הי׳ ראוי לקבל קודם שיקבענו ובסל"ו ואם חטע בו בומא קודם שיקבענו ובסל"ו שם כלי בחלוש. בומא קודם שיקבענו ובסמ"ו לינור שלא הי׳ עליו שם כלי בחלוש.

כ"כ הש"ך בסקכ"א בשם הפו'. והקושיא מהש"ם דב"ק וכ"ב מפורסמת דמבואר שם דבדאוריי' ל"מ קבעו ולבסוף חקקו. וא"כ לטבול בתוכו דודאי הוה דאוריי' ל"מ אפי' קבעו חחילה וכבר האריכו בחמיה זו כל רבוחינו האהרוגים ועדיין אין ישוב ברור בזה. ולחומר הקושי נראה לי ליישב דהנה בסוגיא דב"ק מבואר דכל עיקר הפסול משום דבחקיקה נשחנה השם וחשיב ככלי אף שהוא כבר מחובר. וכבר פירשו הראשו" הובא בש"מ שם דשינוי מעשה לא שייך שם דוה הוה כחופר בקרקע בעלמא. אלא דשינוי השם עושה אותה כלי. ואע"ג דסוגיא רב"ב משמע קלת דהפסול משום דלדידן דקיי"ל כרבכן דמחובר לקרקע לאו כקרקע: הוה כחלוש ע"ש. ע"כ ל"ל דהיינו נמי לפי המסקנא בב"ק דשינוי השס מילחא היא דאי ל"ה מאי פריך בב"ק על ר"י דסבר שינוי השם מילחא היא תיקשי לכו"ע כדפריך בב"ב בסחם מגי לא ר"א ולא רבנן ע"ם. וע"כ דסוגיא דכ"ב ג"כ משום שינוי השם. והענין רבלא שינוי השם ודאי לכו"ע הוא בטל לקרקע וכארעא סמיכחא הוא. וקרקע ממש הוא ולא מחובר לקרקע לבד. אלא דכשיש עליו שם כלי זה מיהרי כלי המחוברת לקרקע. וא"כ גראה לפי מש"כ בחירושי הרשב"א בשבת מ"ז גבי שאובין דתני אחד כלים גדולים דפירש דהיינו אפי' כלים שמחזיקים ארבעים סאה . דס"ד דלא נקרא עליהם שם כלי ע"ש. וע' בסו"פ ב"מ גבי חלחא בח כורא לא שרי לי דם"ל דאין תורת כלים עליו. ואע"ג דלדינא לא קיי"ל שם כן מ"מ פשוט דוה דווקא כשהיא בתלוש או חקקו ולבסוף קבעו דהוה עלה שם כלי בתלוש. אבל בקבעו תחילה במחובר וראי דלא נקרא עלי׳ שם כלי בכה"ג דמחזקת מ"ם והוה כארעא בעלמא ושפיר כשר בזה קבעו ולבסוף חקקו אפי' בדאורייתא. דוה ודאי לא הוה אלא כחופר בקרקע כנ"ל ודווקא בלינור אמרינן בש"ם. דל"מ בדאו' אלא בדרבנן. דע"ז ודאי נקרא שם כלי אפי' כשהוא חחילה במחובר. כשנעשה לינור נשתנה השם. ול"מ בזה מחובר לקרקע. ולא הכשירו אלא בדרבכן. והמחבר לשי' דכולו שאוב ג"כ דרבנן. ומשו"ה מכשיר גם בלינור בסהם כמסקנת הש"ם. ובזה יחיישב היטיב דברי הרב בהגה שכ' בסל"ו בהגה גבי ליכורות ול"ח דכעשה בהם גומא מחמת לחלוחית כו'. ולכאורה משמע דאיירי בלינורות מחוברים. וא"כ אפי' נעשה בהם גומא. הא הוה קבעו ולבסוף. חקקו. דהרב לשי' דכולו. שאוב דאו' ושם איירי בלינורות שכל המקוה נעשה ע"י וא"כ בדאו' לא מהני אפי' קבעו תחילה ושפיר הוה פוסל והולרך לומר דל"ח לזה ודוק: מעיין המקלח לחוך כלי פסול כו' אפי' לאחר שילאו כו' הכי חניא בהדיא בתוספי ומייתי לה הר"ש במ"ד מעיין היולא לתלמי ומחלמי לבריכה. ראשונים ראשונים נשאבין. ומוכיח שם דאפי' יש בפיו כשפוה"נ דע"כ איירי התוס' בהכי. מדתני שם בסיפא דאם נקבה מהני לטהר את הבריכת ע"ש. והב"י הבין מתשובת הרשב"א דהיולאים כשר והוא תמוה ומש"ב ראי' לזה גם מהר"ש דמשמע אפי! כל מי המעיין מקלחים לשוקת כו' אין שם שום משמעות . אלא דכוונתו לפי רהיטת קושי דכמו דמהני החיבור למה שבחוץ [וכוונחו על הסיפא דהעבירו ע"ג שפה כ"ש כשר חולה לו] ה"כ ליהני למה שבשוקת ע"ש ודוק. ומש"כ מדברי הרשב"א בשעה"מ. אם הוה קאי שם למחובר למעיין. י"ל דלמעיין שיש בו מ"ם קאי. דס"ל הכא דמוחר אפי׳ לטכול בחוך הכלי כשים בו נקב כשפוה"נ. אבל לפי המשמטות הדברים שהביא לא קאי כלל בחיבור למקוה או למטיין. א"כ קאי שם לדין נקיבת הכלי ולא שייך הכא כלל. וכוונתו בתשובה הוה ע"כ כמו שפי' הראשונים במתניי דהוא בגוונא דיש חיבור להמים שיגאו מן הכלי עם מי המעיין או המקוה ע"י מים שהולכין בלר הכלי מבחוץ לכלי. וכ"ה כחנת המהרי"ם. שהבית הב"י בעלמו שהות השיג עליו ע"ש. אלת שהאריך מהר"י ז"ל לפלפל בדברים אחרים ולא פירש השגתו היטב. ומש"כ שם הר"י לפרש דוכמה יהא בנקב קאי אמן הלד. ל"י מה דחקו לפרש שלא כמש"כ הר"ש והרא"ש. דלא ניחא לפרש זה ארישא. דא"כ הוה משמע דאין חילוק בין מן הלד או מלמטה. מחלוק על החום'. [ואץ זה ענין כלל לדברי הרסב"א]. וכן מלאחי

במע"מ שכ' דהי' נראה לפרש דקאי אמן הלה. אלא דהרא"ש

כ' דלא משמע כן כיון דאין מחלק כוה ע"ש. ולעיקר שי הרשב"א כאן בחשובה דטובלין בכלים כשמחוברין למעיין (שיש בו מ"ס[בשה"נ. וחילק דהך דשוקת היינו במחובר למעיין שאין בו מ"ס. יעוין היטב בר"ם הנ"ל שרלה בחחילה לפרש כן אלא שסתר זה דא"כ לא שייך לפסול אלא לאדם ומחני' דשוקת משמע דקאי לכלים ע"ש. אמנם שי' הרשב"א נראה דכשאין בו מ"ם לא שייך גבי' כלל חיבור כשפוה"ל ופסול גם לכלים וכ"ה בהדיא בדבריו בשעה"מ שהביא הב"י לפ"ז. אלא דשם לא חילק אלא במקוה ובמעיין ס"ל דלא שייך מ"ס ויתבאר זה בדברינו בסמוך. וכאן ס"ל כהר"ש דגם במעיין שאינו מ"ס ל"מ לחבר. וס"ל דעדיפא דאפי׳ לטבילת כלים ל"מ. ואתי לי׳ המשנה דשוקת שפיר. וכשיש בו מ"ם ס"ל דטובלין גם בכלים המחוברים למעיין כשפוה"ל ופי׳ דהיינו הא דשוקת יהוא. גם ים של שלמה ס"ל, דהוה כלי אלא דהוה מחובר כמוליא רימון וכ' דהוה"ד כשפוה"ג אלא דלרוחא דמילחה הוה כמוליה רימון. ולכחורה משמע דעתו שם דלי"ל שם כלל הא דגזירת מרחלאות דמסיק הר"ש שם. אבל ל"ע דא"כ היאך יפרש הא דלא יטבול ע"ג ספסל. ועוד דהא הביא הב"י בסקל"ח בשמו דפוסל במדריגות וכ"כ בפירוש בשעה"מ שהביא הב"י לפ"ז בסמוך. וע"כ דקאי כ"ז שבתשובה שבכאן בכלים חלושים המחוברים להמעיין בשה"נ וכמש"כ בשעה"מ דבכלים תלושים ליכא גזירה דמרחלאות. והך דים"ם דודאי הוה מחובר ל"ל דבמקדם ליכא גזירה זו. או דהוה לפני גזירה . והו"מ הרשב"א לפרש דכמוליא רימון הוה לבעלו מחורת כלי. אלא דלא משמע לי' הכי לומר דגוף הים לא הי' כלי ודוק: כלי פומא שנתן לחוכו כלים כו' הנה במשנה פ"ו מ"ב חילק בין טמא לטהור דבטמא ל"ב שה"נ ופירוש הש"ם בחגיגה דמגו דמהני טבילה לכלי טמא החילון מהני גם להפנימים ובחוספתא הובאה בר"ם שם מ"ה מחלק בין פיו למעלה. ובין הטהו על לדו. ופי' הרמב"ם דהתוספתא קאי אכלי טמא. ולפי"ז בעי דוקא תרוויי' שיהי' החילון טמא וגם פיו למעלה . וכ"כ המחבר. אמנם לכאורה לריך להבין דכיון דהטעם בטמא משום מגו מאי כ"מ בין פיו למעלה או מן הלד [ואולי י"ל דלפ"מ דמבו' לקמן סר"ב דבעי שיכנסו מים בתוך הכלי א"כ גם על הכלי גופא כיון דאין בפיו כשה"ל א"כ המים שבחוכו אינו מחובר למקוה ובמים שבכלי הם פסולים מדאו' ובעי חיבור דוקא כשה"נ. וע"כ דבפיו למעלה מהני חיבור אפי' בפחות וכמו שכ' בסמוך בשם הר"ש וא"כ גם לגוף הכלי בעי פיו למעלה וזהו דקאמר מגו כיון דלגוף הכלי ע"כ א"א אלא בכה"ג גם לכלים שבחוכו מהני אבל לפ"ז גם על גוף הכלי לריך שיהי' פיו למעלה ולא משמע כן כלל וע' מש"כ בסי' כ"ב] וכ"ה בטור שהביא רק החילוק דבין שמא לטהור ולא הביא כלל החילוק דפיו למעלה וש"מ דס"ל דבטמא מהני אפי' בפיו מן הלד. אמנס לפי"ז לריך לפרש החוס' בכלי טהור . וראיתי בר"ש פ"ח דטהרות דמפרש הטעם דבפיו למעלה אי"ל שפה"ל דהוה כמו גבי ב' מקואות שנפרלו זה לתוך זה מלמעלה דסני כקליפת השום ומשמע לפי"ז דבודאי הייכו אפי' בטהור . וכן מבואר בהדיא בדברי הרשב"א בשעה"מ הביאו הב"י ד"ה אהא דחנן בפ"ד כו' דבפיו למעלה אי"ל שה"ל ומבואר שם דקאי בטהור. והטור לא הביא כלל חילוק זה דפיו למעלה ואפשר משום דבר"ש שם מ"ה קודם הך דקומקמים דמחלק בין פיו למעלה או מן הלד מביא שם מחוספחא דעריבה מלחה כלים. והשיקה למקוה לריכה כשה"ג. והרי עריבה כלים ודאי דרך שיהי' פיו למעלה ואפ"ה לריכה שה"כ אף דאפשר לפרש דבעי שיהא לה רוחב כשפוה"ל וכמו בנפרלו זל"ז דבעי מיהו רוחב שה"ל מיהו הך דקומקמים משמע דאי"ל כלל. וע"כ דפליגי בהא וס"ל להטור דמחני׳ דלא חני הך חילוק דלמעלה ודתי דס"ל כהך דעריבה דלא מחלקינן בהא ודוק:

שחובין שהמשיכו עלי׳ מי מעיין אפי׳ מי המעיין מועטין כו׳ עסט"ו וס"מ שיש דיעה דגם מעיין נפסל בשאובין ולא קיי"ל כוחי׳ וקרי להו הרא"ש טועין. אבל בהך דהכא נ"ע לענ"ד בסתימת הדברים. דלכאו׳ נהי דקיי"ל דאין המעיין נפסל אבל לעהר את השאובין בהשקה ממעיין שאין בו מ"ס. הרי הר"ש כ׳ ברפ"ה דמעיין שאין בו מ"ס איט מטהר את השאובין ע"ש. ואף דאח"כ דמעיין שאין בו מ"ס איט מטהר את השאובין ע"ש. ואף דאח"כ

כ' דוה דוחק בישוב המשניות. אבל לא מלינו שחזר מזה. וכן הוא בתשו' הרשב"א שהבאנו בסמוך. וכמש"כ שם בביאור דבריו. וכ"כ הסמ"ג בשם ר"ת הביאו בב"י. וכ"כ הריטב"א בשם התו'. והביאו בבדה"ב. וכ"כ הרא"ש בב"ק ולע"ג. ועב"י סוף ענין כלי בחוך כלי שהביא חוספחא. דבמעיין לא בעינן חיבור כשפוה"ג. וכ' דמהרמב"ם ורא"ש שלא הזכירו זה. משמע דס"ל דמתני' דשידה שבחוך הים דבעי שה"ל פליגי עלה. דהא ים דינו כמעיין. אמנם הרשב"א בשה"מ הביא סברא זו רבמעיין אי"ל שפוה"ג. ולענ"ד אם נאמר כסברא דלעיל. דמעיין כ"ש אף שא"ב מ"ס חשוב לטהר בהשקה. ה"נ חשיב לחבר בכ"ש. דכ"ש אין לו שיעור. אבל אם נאמר דבעי ג"כ מ"ם. א"כ י"ל דה"נ בעי החיבור בשה"נ. והרשב"א בשעה"מ. ובתשובה סותר עלמו בזה כמש"כ בסמוך ולע"ג: ש"ך סקמ"א בשם רי"ו אם הלכו מים שנחנו לחוך מעיין למקוה חסר שאין בו כלום. יש מחירין לטבול בו. ומסיק הש"ך דש"מ די"ח. ונראה דסברת הש"ך דהאוסרין שהביא הרי"ו לקמן בב"י גבי הבא לערב ב' מקואות די"א בעשה השקה מקוה שאוב למקוה כשר ונסחם הנקב שחוזר לפסולו. אין ראי' דהם אוסרין כאן. די"ל דרוקא התם בהשקה בעלמא. אבל הכא שנחערבו כבר לגמרי לא. וע' בחשובת הרא"ש כל"א שמבואר שם שר' מללית אסר בזה והרא"ש ז"ל כ' לבטל דבריו לגמרי והרי"ו ז"ל בלי ספק

כיון עליו ע"ש:

כמ" במד"א שמד' אין מלטרפין שלא הי' בדעחו בחחילה ליחן
כל הג' לוגין. כ"כ המור. ועש"ך. אמנס הראב"ד בבעה"ר
פירש כהמחבר. ול"י מש"ב הב"י שיש לחמוה שפי' הטור ורי"ו
כן. שהרי הרמב"ם לא פירש כן ע"ש. וכי סני לי' כמש"כ הראב"ד
והביאו שם בסמוך ע"ש ויפה כיון כאן שהעתיק כהטור:

בהגה וי"א דברגלי בהמה הוה כרגלי אדם ואינו כשר אלא בהעביר ע"ג קרקע הנה בבעה"ל שם בתחילה פי' לחלק בין אדם לבהמה ואח"ל כשחידם דגם באדם ל"מ לפסול ופי' סיפא דבריי' גם אאדם (עט"ז) פי' דבהמשיכו ע"ג קרקע קאי ונראה מדבריו דלא כ"ל אלא לפי דרולה לפרש גם אאדם. אבל בבהמה ודאי גם בנחזו כשר דלא מלינו שחזר מסברא זו דע"י בהמוח ודאי ודאי גם בנחזו כשר דלא מלינו שחזר מסברא זו דע"י בהמוח ודאי ההה כבידי שמים. וזכר לדבריו דגבי חרותה קיי"ל בחולין דבידי הבריות הוה כבידי שמים אלא דיש לומר דאין העעמים שוים בזה. וא"ל בפיל מדל הביא חילוק זה. לולי ד"ק אינו מוכרח די"ל דפירש כן שמיירי בע"ג קרקע משום אדם כדברי הראב"ד. ואין לחדש מחלוקת. והנה דעת הראב"ד דבאדם ג"ל דוקא בכוונה והע"ז מתלוקת. והנה דעת הראב"ד דבאדם ג"ל דוקא בכוונה והע"ז דמה זה מדברי הרשב"א בסל"מ וכן משמע במשובת הרמב"ן אמנם הב"י פירש בדברי הרמב"ם ג"ל דדוקא בכוונה ואפשר דבג"ל

בעלמא יש לסמוך להקל:

מר"ן שאובין הנוגעים במקוה לא פסלוה ובש"ך רבאמלע פסלו ומסיק ועסנ"ה וכבר תמה בדג"מ דלא שייך כלל לדהכא אבל לענ"ר פשוט דל"ל סי"ח דבסמוך. והיינו דמשו"ה בנקב שיש כנגדו ג"ל פוסל דזה הוה כבאמלע. וכ"ה בהדיא בדברי הר"ש שם ומחוך דבריו שם מבואר הטעם דבאמלע פוסל לפי דבוה חשיב כל המקוה סמוכה על השאובין ונפסלו כולם וכההיא דגיסטרא שהבי" המקוה סמוכה על השאובין ונפסלו כולם וכההיא דגיסטרא שהבי" שם דמפרש התו' שהמים גרורים ע"ש היעב:

לנו"ך סקנ"ד אם הבריכה מ"ם חסר כ"ש. לכאו' נראה דאגב שיטפא דרישא כ' חסר כ"ש אבל באמת דהכא דווקא מ"ם שלימים בלימלום דאי ל"ה אחד מש"ך שבו. אין בו ג"ל שלימים ואין פוסלין ול"ע:

בור של שאובין והאמה נכנסת כו' לעולם הוא בפסולו. ובש"ך
דאיירי במי גשמים ושאין בהם מ"ם. והוא מדברי הר"ש
פ"ה מ"ב. ול"ל דאע"ג דבס"ס מבואר דאין הזוחלין מערבין ל"ל
דדוקא התם בפסול חסר. אבל הכא בשאוב מקילין. וכ"כ הר"ש
בהדיא בפ"ו מ"ב דבשאוב מקילין אפי' בקעפרס. ואע"ג דהחס
מיירי בהשקה ממקוה כשירה והכא כולה זוחלין ופסולין. מ"מ
אין לחלק בזה כיון דגוף ההשקה קעפרס ואפ"ה כשר. ה"נ הכא
דהא ה"ג אם יעמוד הזוחלה ה"ה כשירים ודוק:

יש"ך סקנ"ו בשם הראב"ד דדווקא הכא דכולה מקיה היא כשירה ובג"ל הוא דאיפסלה סגי בילאו כדי מלואה. שהי' בה בשעה שנפל הג"ל. אבל בשכל המים הם שאובין אין מחשבין אלא לפי חשבון. ופי׳ הש"ך משום דמן הדין לא הי׳ לריך לחשוב אלא לפי חשבון הג"ל ע"ש. ולכחור' כדי מלוחה קל. חפי' מכדי החשבון לפי ג"ל. דהא לפי חשבון לעולם לריך ללאת מן הבשירין לפי ערך שהם מרובין מן השאובין. כגון שנפל ב"ם שאוב לעשרים כשירים. ואם יתוסף עוד עשרים ואח"כ ילאו מהם. ואם נחשוב אפי' לפי חשבון השאובין שנפלו לכד. מ"מ אם ילאו כ"ב סאין הרי הכשירים הם כ' פעמים כהשאובין. וילא כ' מהכשר. ופאה אחת שאוב וחלק א' מכ' בסאה. ועדיין נשאר בה מהשאוב סאה פחות חלק כ'. אבל בכדי מלואו הקלנו בזה דכבר ילא כל השאוב לגמרי. ולולי ד"ק יש לפרש בפשי' דהתם כשהי' תחילה רוב כשר מן הדין כבר בטלו השאובין ברוב לגמרי ומשו"ה הקילו בזה והכי מחלקו חנאי בשאובין בין בתחילה ובין בסוף וא"כ לא מקילינן אלא כשהי' תחילה הכשירין רוב כנגד השאוב ודו"ק:

מר"ב עד שירבו או ישטופו. בלשון החו' הוה ירבו שיבאו מים כשירים לחוך הבור כנגד כל המים שהי' בבור בשעה שנפלו השאובין. וישטופו היינו שילאו מן הבור כנגד השאוב לבד והלינן בזה דהשאוב ילא. וכאן דבשינן שילא כדי מלואן. א"כ פשוט דל"ל ירבו וישטופו ומש"כ כאן או הוא מ"ם מלשון החו':

בת"ד וחמד שלא החמין בסופ"ק דחולין מבואר דלדידן דלא קיי"ל כריב"נ כמבואר בסכ"ג חמד שהחמין לבסוף אינו פוסל. ומבואר שם דמספיקא נמי אינו פוסל. [והחו' שם כ' משום דספיקא לקולא ורש"י כתב דרובא מחמילין] ולא איירי אלא בנשחייר ממנו בכום ולא החמין. וא"כ ל"ע מאוד סחימת הדברים בפו':

לבה נפל סאה מי פירות למקוה ונטל סאה אחרת כשר אם עשה כן עד י"ט פעמים בזבחים (כ"ב) הקשו החו' דגבי קרב וכרעים ירחן במים ררשיטן ולא במזוג ומ"ש דהכא לא ממעטיטן. ולולי ד"ק הא פטול דשינוי מראה לקמן אינו נפסל משום דבר אלא ממי פירות וא"כ באמת הוא נמי ממש הא דממעטיטן מזוג. וכן מוכח בהדיא בשבת (קמ"ד) דפסול דשינוי מראה הוא משום דבר פסול המתערב. אלא ששיעורו בשינוי מראה ע"ש הימב. והא דכשר הכא כ"ז שלא כשתנה המראה. ואע"ג דגבי רחילה דקרב כו' משמע דלא חליא בנשתנה המראה. הא מבואר בריש פרק התערובות דאמור רבט בטעמא כו' ואמור רבטן בחזותא כו' מידי דתליא בחזותא אזלין בתר חזותא והכא אזלי רבטן בתר חזותא וכעין דאמריטן גבי ג"ל בתר חזותא. והכא אזלי רבטן בתר חזותא וכעין דאמריטן גבי ג"ל

אליבא דריב"ג שהבאנו לעיל ודוק: אבל בשאובין שנתן שאה ונטל סאה כשר לעולם ובש"ך בשם הרשב"ן דלכתחילה אין לכנוס למחלוקת ביותר מרובו והב"מ כהב דלשי׳ הרמב"ם אינו אלא מפני מ"ע ובמעיין כשר. אבל באמת גם להראב"ד כשר במעיין וכ"ה בהדיא בספר בעה"ג חחי' שעה"מ שכתב דבמעיין אמריכן דשאובין חסרו. מעיין לא חסר ע"ש וו"ב: <u>הד"ד</u> סקל"ח כי יש לחוש שלא יחזור למראה כשר עד שיהי' הרוב מהמשכה כי המים הבחים דוחין כו' נראה דעתו דאף דבסוף הסעיף כשיש בו מ"ם יכול למלא בכתף . כאן אפי' הי' תחי' כ"א ולכאו' כשממשיך אח"כ ומשלים למ"ס ה"ה כבר מקוה כשר ויכול למלא בכתף. ל"ל דס"ל דהכא דלא הי' אכתי בכשרות כלל. כיון שהוא עכשיו בשינוי מראה אינו יכול להכשיר בשאובין ובסוהס"ע דווקא שהי' תחילה כשירה ואח"כ נשתנה ול"ע. וע' מש"כ בסוסמ"ר : בר״ך נפל בחוכו יין אם אין בו מראה מים מ״ס ה״ז לא יטבול מבואר בש"ך דאפי' יש מ"ם מראה מים אינו טובל במקום היין. ובאמת הכי מוכח מדברי הרשב"א בסכ"ח דהמשיך מעיין למקוה שנשחנה המראה כשר. ומשמע דהא אם השיק מקוה שאינו מעיין ל"מ ההשקה. ולכאורה נראה הסעם כמש"כ בסכ"ע דהשיק במקום היין לא פהר. וה"ל נשתנה מראיו נמי כיון דהוה כמזוג כמש"כ בסמוך הוה כיין. ול"מ ההשקה ליין. [ומש"כ שם בתחילת הסמיף נפל ג"ל יין. כאלו לא נפל בין במקום היין בין במקום המים. והונה בכל הספרים [ומוחר לפבול] בין במקום היין כו'. לכחור' חיט מהגהת הרב דחדרבה הפירום דהיין הוה

כאלו לא נפל כלל למקוה ואסור לטבול בו. וכדמסיק דליכא השקה ליין. שוב ראיתי שהוא מלשון הר"ש שם. אבל" מבואר בלשונו שלא שינו מראיהן ול"ע]. וכדאמריגן בהדיא בסופ"ק דחולין גבי תמד משהחמין דמי פירי כיון דיקירי ל"מ להו השקה. ונראה דוה טעם הא דחנן דכל מה שיעמוד בשפוה"נ ממעטו אפי' דבר שתולדתו מן המים שכשר לטבול בו . דלטנין השקה שאני דלא שייכי אלא במים וכנ"ל. [ול"ע דברי הראב"ד גבי מטבילין בעינו של דג] וכן פירשו החו' בריש מכוח גבי חבית של יין שנפל לים הגדול דחיישינן שהיין עומד בעין וש"מ דלא שייך השקה ביין. אלא דלפי"ז ל"ע קלח דהא קיי"ל דהים ה"ה כמעיין וא"כ ש"מ דאפי' מעיין אינו מטהר את היין בהשקה. ולפ"ז ה"נ לשנשתנה מראיו. ולמה כ' הרשב"א דמעיין מטהר אפי' השיק למקוה שנשתנה מראי'. אמנס הא גם בש"ם שם חילק בין ים לנהרא. ול"ל דכשנתערב היטיב ודאי מהני וי"ל דהרשב"א נמי דווקא המשיך עליו מעיין הנמשך שהוא מחערב. ואפשר דהרשב"א לשי' דס"ל דהשקה דמעיין סגי בכ"ש בעלמא. ומשו"ה סגי אפי' במ"פ דכ"ש מיהו איכא ול"ע. ובל"ה יש שם גירסות אחרות דגרסי חבית מים וע"כ דיה"ג שאני. וע' ריַטב"א מש"כ שם. ובכ"מ ובבה"ב כ' בשי' הרמב"ם דלעולם ל"מ השקה לשאובין רק דרך שפיכה ול"ע ממחני' דג"מ שבסנ"ה ניין שם:

חב"ם בהגה מקוה חסר שנשחנה מראהו ונפל לחוכו שאובין
אינה נפסלת וכשחזר והשלים במים כשירים וחזרה למראהו
כשר עש"ך דדעת הראב"ד דבכה"ג מלטרף גם היין שנפל תחילה
והפו' חולקין. והנה לשון החו' ולא עוד אפי' חזר מראהו לכמות
שהי' כשר. ונראה דמלשון זה ילא לו להראב"ד דיוק זה וכ"נ בהשגות
סופ"ז ועצ"י מה שנדחק מסכ"ד דמ"פ אין משלימין דהכא אמרינן
מחוך כו' ולענ"ד נראה דולא עוד ה"ק דל"מ דאם גם כשלאחר
שנפלו הג"ל שאוב אכחי נשאר המקוה בשינוי מראה דלא שייך בזה
לפסול משום שאובין. דזה ודאי ל"ג מג"ל מים שנשתנה למראה
יין. דחנן במחני' דאינן פוסלין וכ"ש כשכל המקוה מראה יין. אלא
אפי' כשמחמת המים השאובין חזרה מיכף למראהו. אפ"ה כיון
דבשעת נפילה גופא הי' עלי' שינוי מראה אינה נפסלת מחמת

הקחובין ודוק:

על"ך סקע"ו דבמקוה מהוה ע"י פשוטי כ"ע כשר כיון דאינו מקבל

נותאה הלא דרבכן וגבי זוחלין מחמריכן אפי' בכה"ג.

וכראה דהטעם פשוט דלפי' הרמב"ם דמפרש דמתני' לענין זוחלין

ופי' אפי' זב כו'. דהיינו דטובלין בהן אע"ג דבעי מים חיים. א"כ

עיקר פלוגחיי' שם לענין המקל דהוה פשוטי כ"ע וקיי"ל כר"י

להחמיר אפי' בהא. אבל לשי' הר"ש דפי' לענין מקוה ופי' אפילו

זב סומך. בודאי י"ל דלא פליג ר"י אלא בזב. אבל פשוטי כ"ע דאינו

אלא מדרבכן שפיר י"ל דמודה ר"י. ולשי' הרמב"ם דמפרש פלוגחיי'

לענין זוחלין במעיין. י"ל דלא פליגי אלא בזוחלין וכמו שהביא הב"י

בשם המרדכי וכן הביא שם חשובת הרא"ש דכתב דכן טטין דברי

בס המרדכי וכן הביא שם חשובת הרא"ש דכתב דכן טטין דברי

הרמב"ם. אלא שכתב שיש להחמיר בשניהם במקוה כשי' הר"ש.

ובפשוטי כ"ע כשי' הרמב"ם. אבל במקוה ופשוטי כ"ע לכו"ע

כשירין. שוב מלאמי שכ"כ הח"ם:

לא מיקרי חיבור לנהר ע"י זה. עש"ך שהקשה דמשמע במסקנת הב"י דבשפופרת הנוד לכו"ע מהני. ולולי ד"ק אדרבה הרי כל סברת הרוקח דוה עדיף מנילוק. לפי דהמים עולים הרי כל סברת הרוקח דוה עדיף מנילוק. לפי דהמים עולים ממיד. ונראה דכוונתו כשי' ר"ת דבנהר שאינו פוסק נילוק חיבור וכבר כ' הב"י מקודם זה הרבה דסברת הפו' ל"נ כן. ועוד דאפי' לר"ת נראה דדוקא בהילוך הנהר כדרכו. אבל הכא דהנילוק אינו מחהלוכות הנהר אלא ממה שוב מהכלים וחהלוכות הכלים אינו מכת גוף הילוך הנהר. אלא ע"י כת הגלגול. ודאי קשה לומר דנילוק זה עדיף כיון דאין התמדת הנילוק מכח עלמו. ונראה דאפי' שבגלגל לא חשיב מעיין. כיון דאינו הולך מכח המעיין. וכמו בגל שנתלש כשפסק זחילת הנהר לעיל ס"ה. דלא חשיב כמעיין. וכן התום' שנתלש כשפסק זחילת הנהר לעיל ס"ה. דלא חשיב כמעיין. וכן התום' שנתלש כש בהיא דוה הוה נילוק דלא כהרוקת והביאו שם בב"י:

מ"ן סקמ"ז האריך הרבה דלענין פסול שאובין דרבנן אמרינן גוד אחים. וחמהני דמה הולרך לכל האריכות הזה דזה מפורש בהדיא בבעה"ל גבי פלוגחא דרגליו לוגטות במים דתליא בחוספתא דאפי' לרבכן כל זמן שרגליו נוגעות במים ממלא בכתף ונותן. דלענין שאוב דרבנן מודו כו"ע דגוד אחית. וגדולה מזו כ' בס"כ בשם הר"ש ע"ש. וכן מוכח לענ"ד מדברי הרב בהגה סל"ו גבי מים הבאים ללינור בכלים נקובים דכ' דביש בה מ"ם כשר וכיון דכ"ל דלא הוה חיבור. א"כ המים הבאים בסביבה ראשונה קיי"ל גבי שחיטה לעיל סי' ז' דחשיב כח אדם וא"כ הוה כג' לוגין בתחילה דפסולה לעולם כמבו' בסכ"א וע"ב דלענין שאובין סמך על הרוקח דהוה חיבור ומ"מ ל"ע קלח דלכתחילה הו"ל להחמיר לשפוך לחוץ מהסביבה ראשונה ול"ע. ולפי"ז בהא דסגום דחלי סתם כ"ז שמקלתו נוגע במים טהור. לפי' הר"ש דפירש דאינו נעשה שאוב לק"מ קושי' הריב"ש. שהביא הט"ז סקט"ז. דבשאוב הא ודאי מהני גוד אחית. אכל נראה דמשמע להו דטהור גם הטובל בו . וכ"ה בבעה"נ שם וכ"ה בדברי הרמב"ם בפירוש ע"ש ושפיר קשי להו ע"ש ודוק:

בהגה ומ"מ נהנו להחמיר גם במעיין לנקב הכלי שמנקין כו' ואם יש טורח גדול בדבר כו'. עש"ך שהוסיף להקל בשם המהרי"ק ולפי מש"כ בעלמו בס"ק הסמוך דהמהרי"ק לא איירי אלא בספיקא והרב איירי בודאי א"כ אין ראי' להקל בזה בכאן דאיירי בודאי ול"ע:

המניח כלים חחת הלינור כו' אבל אם הניח בשעת פיזור עננים ואפי' בשעה קישור ונתפזרו כו' לא חשיב לדעת. זה שי' הרא"ש. דפסק כר"י דלא רבו ב"ש ופסקינן כב"ה. ופי' בש"ם דכה"ג השבינן שוכח ע"ש. ושי' אחרת להרמב"ם. וע' בכ"מ דשי' הרמב"ם דהא דאר"י עדיין היא מחלוקת. משמע דקאי אדברי ר"מ [דסמוך לו]. דמודו ב"ש בשוכח בחלר. וחהח קחי ר"י דעדיין היא מחלוקת. ולפי"ו מפרש הך סוגיא דקישור עבים אפלוגמא דשוכח בחלר. ופסק בחיבורו לענין עיקר מחלוקת דשוכת כב"ש [והיינו כר"מ לרכו ב"ש והוא מי"ח דבר וכ' הב"י שהוא משום דפשפי' דסוגיא כוותי' ועוד דר"ע ס"ל הכי וכן משמעות כל הסוגיא הניחא לר"מ כו' ובבאור הגר"א כ' בזה דבר נחמד ע"ש. והב"ח כ' דכיון דלא פליגי אליבא דנפשיי' טפי טדיף כר"מ דלא פליגי ב"ש וב"ה. והש"ך הבין ממנו רכל דל"פ אליבא דנפשיי' ליתא להאי כללא דהלכה כר"י והקשה עליו דלא משמע כן בכ"ד. הנה בכאן נראה יותר בכוונחו כמש"כ הפו' בכ"ד כיון דלהאי מ"ד ליכא פלוגחא ולאידך איכא פלוגחא טפי עדיף למינקט הא דליכת פלוגחת ומ"מ כ"כ הב"ח בפירוש בחו"ח סי' שס"ג דהחי כללא ליכא היכי דלא פליגי אליבא דנפשיי' ע"ש. ומה שהחלים הש"ך דהכללות גם היכי דפליגי דלא אליבא דנפשיי". התו' בפרק החולן ל"ז גבי הא דהלכה כר"י לגבי ר"ל כ' בהדיא דהיכי דלא פליגי אליבא דנפשיי' ליחא להאי כללא וכ"ה דברי החום' בסנהדרין ספ"ק ע"ש אמנס בריש פרק זה בורר (דכ"ד) ד"ה רבא דקאי החם אפלוגחא דר"י ור"ל אליבא דר"מ מבמע' דם"ל דבכה"ג נמי שייך האי כללא. ולריך לומר דכוונתם בתום' הנ"ל דווקא היכי דאינהו גופיי' לא ס"ל כווחי' דמאן דפליגי אליבי'. כגון ההיא דר"א בסופ"ק דסנהדרין שם ע' נדה ד"ח. אבל בפו"ב שם הרי ס"ל שם כוותי' דר"מ שפיר הוה גם בזה הך כללא. וכן בשבת (קנ"ה) ד"ה והלכתא משמע ג"כ הכי דאיל"ה לא הוה מקשי שם מידי ע"ש. ובחי' שבועות כ"ד כ' ליישב בזה הא דקמ"ל החם רבא דאפי׳ איסור הבא ע"י עלמו אמריכן כולל אף דפליגי החם בהא ר"י ור"ל באוקימתא דמחניתין שם. וס"ל הכי לר"י. וא"ר דהלכה כר"י לגבי דר"ל בכ"ד. וכן הקשו שם התו". אלא כיון דפלוגחיי׳ אליבא דמחניחין ולא אליבא דנפשיי׳ ליחא להך כללא ודוק]. ומיהו כל זה בלינור או בחלר בשעת קישור עבים ולא נתפורו. אבל בשעת פיזור עכים כוה מודה גם ר"י דכו"ע מודו בזה דל"ג . ובשעת קישור ונחפורו בזה פליגי ר"מ ור"י חליבה דב"ש ור"מ ס"ל דגם ב"ם מודו דל"ג ור"י ס"ל דפליגי ב"ם אכל ב"ה וראי ס"ל דל"ג גם לר"י ומשו"ה פסק גם הרמנ"כ בחיבורו דגם

בשעת

פירש דם"ל להרמב"ם דאם אין מתערבין החילה בעי שיהא שם מחילה דווקא הכ"א סאה מים הכשירין. אז מהני להשלים אפי' י"ט שאובין בהמשכה. אבל כ"ו שאין שיעור זה של כ"א סאה כשירין תחילה. ה"ה נפסל בג"ל שאובין אפי' בהמשכה. וזהו דין ג' לא כמתטרבין. ולא כמקלחין. ולולי ד"ק הוא סורה חדשה בלי שום מקור לחלק בין כ"א סאה או פחות. ובאמת לפ"מ שפי" דמקלחין היינו מהכלי הי' נראה לפרש דגם פי' לשון מתערבין אינו אלא היפך מקלחין. והיינו שלא יהי' יורד מהכלי גופה להמקוה. אלא שיפול להחלר תחילה. ובזה יהי' אדרבה קלת סעד לשי' הר"ש דל"ב ירדו כשירים חחילה וכ"ה בהדיא דברי הראב"ד בבעה"ג [מיהו אין מוה ראי' כ"כ דגם פסולין תחילה מהכי ול"ע] ומיהו גם לפ"ח שרוצה לפרש מתערבין בדיקדוק גמור מתערבין ממש ולא שירדו בפ"ע. הי' נראה לפרש דאינו אלא לאפוקי מהוכחת הראב"ד דל"ב ירדו כשירין תחילה. אלא דבכה"ג בעינן שיהי' תמיד רוב כשירין תחילה. ובל"ה לא מתכשר. ואם ירדו פסולין תחילה. או שנטשו הפסולין פ"א רוב כנגד הכשירים. ל"מ ונפסלה כולה. אבל וראי אין לנו לחדש חילוק חדש דכ"ז שאין בו כ"א סאה נפסל אפי' בג"ל אפי' בהמשכה. ולא משמע כן בהא דהוליכן עם הקרקע כשר ובכ"ד ודוק. וכן נוטין דברי הרב בהגה. ולפי"ז אפשר

במע"מ יש לומר דגם לכו"ע מהני. אין להחמיר: במחבר וכן גג שהי' בחוכו כ' סאה ומשהו מי גשמים ונתן בהם שאובין פחות מכ' ונמלא הכל פסול ונמשכו למקום אחר כשר. זה פירוש הרמב"ם בהתוס' שהבאתי בסמוך ועב"י ביאור דבריו. ונראה פשוט דבדקדוק כ' הרמב"ם כאן נתן שאובין פחות מכ' דאין השאובין רוב. ולא הוה כדין הקודם שאפי' המשיך אלף סאין שאובין כשר. דהתם נעשה חיכף מקוה כשירה ושוב אינה נפסלת בשאובין. אבל כאן דעכשיו הוא פסול. אם ירבו עכשיו השאובין. תו ל"מ להו המשכה כיון דרובה שאוב רובה ככולה וז"ב:

דלדקו דברי הפרישה דגם במע"מ כיון דהפסולין איגן רוב. אף כיון

דהכשירין ג"כ אינן רוב ל"מ להכשיר. מ"מ כשישלים אח"כ לרוב

מהכי. ודלא כהמ"ז שהשיג עליו. ובל"ה כיון דיש פו' דגם כולן

שאובין כשירין בהמשכה ושי' הר"ש דאפי' פסולין חחילה מהני רבי'

אח"כ וקרוב לומר כן בשי הראב"ד והרמב"ס כנ"ל. ועכ"פ

בשם "הביא בשם מנ"ט בב"י הביא בשם בב"ד הרשב"א דכשר בכ"ש וער"ש פ"ב כ' לדחות מה שהביאו ראי' מהא דמשקי בי מטבחיא דאמריט דבקרקע הוה מקוה מדאו' אע"ג דהוה כולן שאובין וה"ר מזה דכולה שאוב נמי דרבנן. והר"ש כ' לדחות דהתם בעזרה דמרולפת באבני שים א"ח שלח ימשוך כ"ש ובהמשכה הוה כשר מדחו' ע"ש. הרי דם"ל ג"כ דהמשכה כ"ש ג"כ כשר וכדבריו כ' התו' בב"ב (ס"ו) בשם הר"מ ע"ש. ומדבריו מוכח ג"כ דהמשכה ע"ג אבנים מהני דלא כהמחמירים בסמ"ו בהגה:

בב"ן אין המשכה מועלת כו' או לינור שלא הי' עליו שם כלי בחלוש מעולם. זה שישת הראב"ד דהוכיח שם דכל שהי' עליו שם כלי אפי' אינה מקבלת לחוכה כלל דאינה פוסלת את המקוה מ"מ לענץ המשכה ל"מ. ובאמת דדברי השאלתות והרי"ף והרמב"ם שבסמ"ד משמע בהדיא דכל לינור שאינו פוסל הוה המשכה אלא דהמחבר נקט שי' הראב"ד שהוא מילחא מליעתא בין המקילין הנ"ל ובין המחמירין בהנה דבעי דווקח קרקע הרחוי לבלוע. ועש"ך וניכר שט"ם בדבריו ול"ל דבר המ"ט ופירושו שהק"ט אינו מחמת כלי אלא כגון עלין שהם אוכל וכה"ג. וכן משמע בהדיא בדברי הראב"ד. אמנם מש"כ זה דווקא לענין שאינו ראוי המים לבא בל"ה. ל"ע לענ"ד דזה ודאי פשיטא. ואפי' הי' מים כשירים תחילה פסול בכה"ג כמבואר בסמ"ח. אלא דמשמעות הראב"ד דאפי' היו ראוים לבא בל"ה כיון דהם שאובין ובשי המשכה ל"מ המשכה ע"ג דבר המקבל טומאה ולע"ג: מקוה שנובע שנחייבש והי' בור רחוק ממנו קלת ומלאוהו

מים כו' ע' ש"ך וט"ז דעיקר כטעם הראשון שכ' הרא"ש

דוראי רוב המים מגידי המעיין עלמה כדא"ש נהרא מכיפיי

בשעת קישור ונתפורו ל"ג דלר"מ כו"ע הכי ס"ל ולר"י הא ב"ה ודאי הכי ס"ל. ולדידי' לא רבו כמו שיחבאר. ומשמעות דברי הרמב"ם ג"כ דבנתפורו לא שייך כלל מניח אלא דבכל ענין לא שייך לגזור בזה. והנה מבואר בש"ם דלר"י לי"ל דהוא מי"ח דבר. ומשמע דמפרש הש"ם בפירוש דברי ר"י היינו דעדיין הוא מחלוקת ולא רבו ב"ש. ולא כמש"כ הכ"מ בשי' הרמב"ם דפירוש דעדיין הוא מחלותת היינו אפי' בשוכח בחלר. וכ' הב"י דחרויי' פירושי איחנהו בדר"י. ובודאי דזו קשה לומר פירוש שני דברים נפרדים בלשון אחד. אמנס בכ"מ נראה שנחקשה זה גם להרב ז"ל. ע"ב הביא דברי ר"א שכ' דביאור הסוגיא כך הוא . דלר"מ דלא נשאר בדין זה מחלוחת. דבלינור רבו ב"ש. ובחלר מודו. א"ש דליחשוב זה בי"ח דבר. אבל לר"י אף דבליניר רבו כיון דנשאר מחלוקת בשוכח בחלר. לא שייך למיחשב הא ע"ש. והש"ך כ' דבפי' המשניות להרמב"ם הוא כפי' הב"י ולא כהר"א . וגם הקשה דלהר"א פסק הרמב"ם כר"י. ובפירושו בשבת פסק כר"מ. וכ"ז אינו מדוקדק דעיקר הפירוש ודאי הכל מודים כפירוש הרמב"ם במשנה. אמנם שי' בש"ם וראי נראה דהב"י מודה לי' להר"א כמש"כ. ולענין הפסק בעיקר הגזירה הרי פסק בהדיא כר"מ. אלא דלענין בשעת קישור וכתפזרו. זה א"ש בין לר"מ ובין לר"י וכמש"כ וזה שוה בין להר"א ובין להב"י ודוק. אמנם מדברי הרמב"ם בפירושו למקוואות נראה שדעתו להחמיר אף בשעת קישור ונתפזרו ג"כ. ונרחה דטעמו דכיון דקיי"ל בכ"ד דר"מ ור"י הלכה כר"י. א"כ נקטינן גם בזה כר"י דפליגי בזה ב"ש וב"ה. וכיון דחזיגן בשי" הש"ם דאי נשאר בפלוגחא לא שייך למיחשבה ביח"ד. ופשטות הש"ם דחשיב לי' ביח"ד. ע"כ דס"ל להש"ם דגם בזה רבו ב"ש. ונקטינן גם בזה כב"ש לחומרא. ושי' בחיבורו כיון דלא מלינו מ"ד דרבו ב"ש בזה י"ל דלגמרי נקטינן כר"מ דב"ש מודו בזה ודוק: ובלבד שישבר את הכלים או יהפכם. בסמ"ג גבי הסייד ששכח עלין והמסדר את הקנקנים בכור. מבואר דדווקא

ישבור. וע"כ דמשמע להו להפו' דהכא דתני סתם אין פוסלים משמע דאפי' יהפכם שרי כמו במניח את הקנקנים לנגבם. וא"כ ע"כ הא דתני אין פוסלין ל"ד דהוה"ד אם כל המקוה נעשה מהם כמו בהמסדר את הקנקנים בבור דמפורש שם אפי' בלע הבור מימי' וכ"ש הכא דקיל טפי דהרי שרי אפי' להפך ודוק: בהגה אבל אם המשיך תחילה מים שאובין ואח"כ הביא 🗖 🤼 רוב כשירים ל"מ .. בפרק ד' (מ"ד) תנן מים שאובין ומי גשמים שמתערבין בחלר. אם רוב מן הכשר כשר. אימתי בזמן שמתערבין קודם שירדו למקוה היו מקלמין פוסלין בג"ל. והנה הר"ש פירש דמקלחין אפי' בהמשכה ס"ל להאי תנא דפיסל. דלא כראב"י

דס"ל דרבי' והמשכה כשר. ומ"מ במתערבין גם להך תגא כשר. ול"ע קלת דא"כ הו"ל להש"ם בתמורה לפרש הא דתנן התם לפי חשבון דהיינו במתערבין. ול"ל דוה פשי'. שוב הביא הר"ש תוספתא בשם ראב"י דגג שיש בתוכו כ"א סאין מ"ג. נותן לתוכו י"ט שאובין ופותקן ומערבן בחלר ופירש לחוכו היינו לגג [פירוש לא לחוד המים דא"כ ודאי נפסל בג"ל שאובין לכו"ע אלא לחוך הגג]. ובהת דומערבן בחלר פירש הר"ש לא שיתערבו קודם שירדו למקוה דראב"י ודאי לא בעי שיערבו תחילה אלא דהיינו שירדו לחלר למקום שטובלין בו . ודייק מינה מדלא הקפיד שירדו הכשירין תחילה משמע דלא קפיד בהא וכה"ג כ' הר"ש בפ"ב שם. והרא"ש פי' הך חוספתא דגם ראב"י הוה סבר מעיקרא דבעי דווקא מערובות וְמתני׳ נמי כראב"י דתוספתא. אבל לרבנן ס"ל דפסול לגמרי. ולפי"ז א"ש מה שהקשיתי להר"ש מסוגיא דתמורה בפשי". וס"ל דראב"י דאייתי הש"ס בתמורה הוא שהוסיף ראב"י להקל אפי' בלא תערובות. ולפי"ז אזדא הוכחת הר"ש מהתוספתא דאפי' ירדו הפסולין מחילה כשר , ועכ"פ גם להרא"ש מחני' דהיו מקלחין פוסל הוא דלא כראב"י דבתרא דאייתי לה הש"ס. אמנם הרמב"ם הביא גם הך דהיו מקלחין ופי' הב"י דה"ק דהיו מקלחין היינו שיורד מהכלי לחוך המקוה כלא המשכה וכן משמעות דברי הרמב"ם ופוסל בזה כ"ז שלא הי' תחילה מ"ס מים כשירים. ודקדק עוד הב"י על

לשון המשנה אימתי בזמן שממערכין עד שלא ירדו למקוה. ע"כ

מבריך. ומטהרת ברבי' והמשכה ולכאורה ל"ע דהא לא קיי"ל כשמואל דנהרא מכיפי׳ מיבריך. אבל באמח הכא בשאוביו הנמשכין. בודאי דגם לשמואל גופא לימא דלא שייך אלא בגשמים כמש"כ הפו' דהתהום עולה כנגדו. אלא דכוונת הרא"ש כעין דשמואל. והיינו דהכא שהמים הולכים בחוך גידי המעיין עלמו ודאי כל השאובין מתבטלים בחוך מי המטיין. ובזה ודאי כו"ע מודו וליכא פלוגחא אדשמואל. וכזה א"ש דמשמע דלא הולרך בזה שיעור המשכה שהוא ג"ט דכל שהולך דרך הקרקע גופא זה ודאי המשכה גמורה ועדיף טפי וע' בב"י בשם החה"ד ודוק: מקק"ד ול"ג דוחילה שאני כיון שאינו אלא טיפין טיפין "ב"ד" כו' דברים אלו לא זכיתי להבין שום פירוש ועיקר הקושי' כבר הביא בסקע"ו וע" משכ"ש:

🗗 🖰 אם ממשיך ממעיין או מקוה אפי' ע"י דבר המקבל טומחה כשר ויש מי שחינו מחלק בכך. נרחה דוה ודחי כו"ע מודו דאם היו המים באים ע"י דבר המ"ע ונתחברו למקוה ע"י דבר אחר. פשיטא דל"ג ממים שאובים המחוברים כשפה"ג למקוה. דכשר. אלא דשי' הרשב"א [שהוא האינו מחלק בזה]. דם"ל כיון דהחיבור גופה ע"י דהמ"ע. ח"כ זה גופח מיקרי מהוה ע"י דבר המ"ט דגזיה"כ שלא יהוה ע"י דהמ"ט. ושי' הרא"ש דמכשיר מבואר גבי נוטפין שנעשו זוחלין דביאר שם שי' כיון דעיקר המקוה הוא בכשרות לא איכפת לן במה שמרבה עוד מים ע"י דבר המ"ע ויתבחר בסמוך ומיהו אפי' בממשיך ממעיין מ"מ כיון שהעבירו ע"ג דבר המ"ט אינו אלא במקוה כמבואר בסי"ב

ועס"ך קס: מקוה של מי גשמים שנפרן כו' אם ישאר מ"ם כו' ואם לאו פסול. ע' ביאורי הגר"א דאע"ג דהרא"ש סתר פירושו של הר"ש דין זה מסברא. ולענ"ר לאו כללא הוא ויש לחלק בדבר וחחילה נבאר דברי הרא"ש בזה שהם עיון עמוק. וראיתי ממחברי זמנינו ששגו בדבריו. הנה תחילה כ' דאפי' אם ישאר מ"ם מ"מ השתא מיהו הוא טובל במים העליונים שהם זוחלין ואח"כ כ' והנכון לפרש שלא ישאר מ"ס. והשתא ניחא טעמא דר"י דאסור לסתום בדבר המ"ט. משום דשיטור הכשר מקוה נעשה ע"י דבר המ"ט. אבל אם ישאר מ"ס ואינו סוחם אלא כדי להרבוח מים. לא מיקרי הוייתו ע"י דבר המ"ט. ולהך פירושא אם ישאר במקוה מ"ס לכו"ע מותר לטבול אף שיהי' זוחל מלמעלה כו'. וראיתי לאחד מן המחברים שכ' דאט נסדק אחד מכוחלי המקוה. ילא מאשבורן כו' עכ"ל. ופי' דבריו דבתחילה סבר דהמים התחתונים שלמטה מן הסרק ודאי אין בהם שום פסול אלא שהמים העליונים י"ל דנעשו זוחלים אף שיש למטה מ"ם מ"מ כיון דלמעלה הוא זוחל וטובל בהם הוא פסול. אבל אח"כ כ' דלא ניחא לי' זה דבשלמא על הזחילה שפיר י"ל דמה שלמעלה שהוא זוחל הוא פסול ולא מהני מה שמחוברים למים החחחונים שהם באשבורן דפשוט דמים זוחלין הרי הם מים כשירים וכשיעמיד זחילתן יתכשרו ולא שייך חיבור אלא בתורת השקה דנתחברו הפסולים ונזרעו בהכשירים ונעשים אחד. אבל זחילה כיון דגם התחתונים כשיזחלו יפסלו לטבול בהם. מה שייך זריעה בזה. ושפיר י"ל דהם פסולים. אבל מה דאוסר ר"י לסתום בדבר המ"ט זה ודאי קשה כיון דעיקר המקוה הוא כשר ויתחבר אלי' מים שיש בהם פסול שהם ע"י המ"ט. ודאי דל"ג משאובין שנחחברו למקוה דכשר. ומה שמרבה ע"י דבר המ"ט ודחי לא איכפת לן והרא"ש לשי" בסטיף הקודם. ומסיק דע"כ איירי שלא ישאר מ"ס וא"ש טעמא דר"י דעיקר המקוה ע"י דהמ"ט. ולפי"ז כיון דלא איירי אלא שלא ישחר. ב' דלהך פירושא גם בפסול הזחילה גופא י"ל דכל שישאר מ"ם לא מיקרי כלל זוחלין. ואף המים העליונים שזוחלין לא מיקרי עליהם שם זחילה כלל וכשירים הם ג"כ. ואח"כ כ' וראיתי אחד מהמחברים שכ' שאם נסדק אחד מכופלי המקוה ילא מאשבורן פירוש דוה הוא הרשב"א והמרדכי דס"ל דגם המים התחתונים נפסלו לגמרי אף שיש בקם מ"ם בלא המים העליונים הזוחלין מ"מ כל שווחל מלמעלה כל המים נקראו זוחלין כמו שהביא הב"י וכוה כבר נדחה מה שהוכיח מר"י דו"א אלא לפי שי' דהתחתונים

דעה לא נפסלו. אבל לפי שי' זו דהתחתונים ג"כ נפסלו א"כ ודאי עיקר המקוה נעשה ע"י דבר המקבל טומאה. ואח"כ חזר להקשות על עיקר פירוש הר"ש מדיקדוק לשון המשנה. וגם לפי פירוש הר"ש דלא איירי אלא במוכע שלא יוחלו לא מסחבר לי' טעמא דר"י שיבי׳ קרוי מהוה ע"י דבר המ"ע. וגם הקשה מהא דחרדלים של גשמים. דפליגי ב"ש וב"ה ומודים דגודר בכלים טמאים. הרי דוה לא מיקרי מהוה ע"י המ"ט. טוד דקדק ממשנה זו של עיקר דין דוחילה דהא גודר בכלים א"א להדק הכלים דלא ילאו המים מביניהם כו'. ובזה לריך להבין כוונחו ז"ל דמה דעתו בזה. דהתם ודאי הרי במשך זמן ילאו כל המים ולא כשאר ודאי אפי׳ מ"ם. ונראה מדבריו שם ממה שדקדק מהחו"ב דס"ל דאינו פוסל אלא בוחילה גמורה כדרך וחילת המעיין אבל בנקבים וסדקים בעלמא לא. עוד מסיק דדווקא דומיא דמעיין גם בהא כשלא נשחר מ"ם ודקדק זה ממחני דבור מלא שאובין שהאמה נכנסם לו כו' דאיירי ע"כ במ"ג. וכשילא כמלואו ועוד. כשר. והתם הוא זחילה גמורה כדרך מעיין. אלא שישאר מ"ס ואף שהוא זוחל מלמעלה כשר. והם שני קולות בדין זחילה וז"ב בכוונתו לענ"ד: והנה בפלוגמא דחרדלים של נשמים כ' הר"ש דודאי לא פליגי ב"ש אהא דמעיין בזוחלין ונוטפין באשבורן. ע"כ כחב דאיירי בשיש בסמוך להחרדלית פרסות חמור. שיש בהם מים באסבורן. ומחובר לחרדלית בכספוהנ"ו ע"ש. ונראה פירוס דבריו דאף דלדידן קיי"ל דאין הזוחלין מערבין כמבואר בס"ס |ומיהו ז"א אלא לשון הרמב"ם שם אבל פי׳ הר"ש סופ"ח דפהרות נראה שהוא משום קטפרם] מ"מ בהא פליגי ב"ש ום"ל כיון דמים כשירים הם שפיר מערבין. אבל להחיר זוחלין לטבילה ודאי לא יפלוגו. הרי דגם הר"ש גופא שהוא מקור פירוש זה ס"ל דהמים שבאשבורן שיש זוחלין עליהם לא נפסלו ודלא כהרשב"א. וא"כ כיון דשי' דהמים התחחונים לא נפסלו. ע"כ ל"ל דגם הוא מפרש המשנה כשלא ישאר מ"ם וכהוכחת הרא"ש הנ"ל. ולולי שאיני כדאי יש לדקדק ראי' נכונה גם להקולא השני' שכ' הרא"ש דכל שלא נפרץ לגמרי שיהי' זוחל בכדרך זחילת מעיין לא מיפסל מפלוגתא דימים בפ"ה דס"ל לר"מ דכל הימים כמקוה ור"י ס"ל דיה"ג כמקוה ור' ווסי פליג דכל הימים מטהרים בזוחלין ופי' הר"ש דפעמא משום דדרכו בזחילה דכל הנחלים הולכים אל הים והנה ר"מ ור"י דפליגי בודאי לא דס"ל דאסור לטבול כלל בים דבהדיא משמע בתוספתא פ"ו גבי פלוגתא דמקוואות הגוים דבים טובלין לכו"ע ע"ם. וע"כ דהיינו טעמייהו דס"ל דוה לא מיקרי זחילה כיון דאינה זחילה כדרך מעיין. וע"ד החידוד הי' אפשר לפרש בפלוגחא דר' יודא ור"י בהא דנוטפין שעשאן זוחלין הנ"ל דר"י סבר דאפי' זב

בעלמא כל שאינו שוטף כדרך מעיין לאו זחילה הוא ודוק: וש מי שמתיר לסחום בדבר המקבל טומאה כבר הבאתי דברי הרא"ש שכ' דזה לא מיקרי מהוה כיון דאינו אלא מונע שלא ילאו והביא ראי' מגודר בכלים טמאים וגם הר"ש כ' בטעמא דר"ו דאיהו נמי לא פליג במהוה. אלא דס"ל דוה לא מיקרי מהוה. ולכאורה יש להקשות מסוכה (כ"א) דס"ל לר"י גופא אליבא דחר מ"ד דאסור לסמוך את הסכך בדבר המ"ט. מפני שמעמידה בדבר המ"ט. וע"כ דהיינו דכמו דילפינן דאסור לסכך בדבר המ"ט ה"ל אסור להעמיד וגם להרא"ש לפי הפירוש של' שם מעלמו כ' בטעמא דר"י דמה שסומך את המקל לא חשוב מהוה. וקשה מהכא דאסר לסמוך ונראה דיש חילוק גדול בדבר דהכא לא מלינו דאסר קרא אלא הווייתו. אבל בסוכה קיי"ל דבעינן שיכולה לעמוד ברו"מ וכ"ש לר"י גופיה דם"ל בדכ"ג גבי העושה סוכחו ע"ג בהמה דבעיכן ראוי' לשבעה וס"ל דדירת קבע בעיכן. וא"כ במה שהיא

וזבה סומך ור"י פליג דכל דבר המ"ט אין מזחילין. ובסמוך יחבאר בשם הר"ש והרא"ש בפלוגתיי'. ובזה י"ל דאולי לשי' דאיירי דאינה

וחילה גמורה כדרך המעיין אלא דיש לחוש שלא ילאו עד שלא

ישארו מ"ם ור"י לשי' דם"ל דזה לא מיקרי זחילה וא"כ אינו אלא גורם

שלא יפסול לא מיקרי כלל מהוה ע"י דבר המ"ט ור"י לשי' דס"ל

דזה מיקרי זחילה וא"כ השתא הוא שמכשירו ומשו"ה ס"ל דזה

קרי מהוה ע"י המ"ט ועכ"פ שי' הרא"ש נראה ברור דע"י סדק

עומדת עכשיו לחוד ל"מ להכשיר אלא בעינן שתהי' עומדת גם

אח"כ ומשו"ה המעמיד עושה גוף ההכשר. אבל הכא כל שעיקר

וכן יש לדקדק מהך משנה דסס"ד דשק וקופה דמובלן ומעלן כדרכן אפי' במקוה מלומלמת . וא"כ כשחשרו מן המקוה . המים שבתוך השק והקופה. הוה שני חסירים. וע"כ משום דהתם הוה המים לפין מלמעלה כנ"ל. ומיהו י"ל דהתם שלא לעשות המים שאובין מקילין טפי כמבואר כ"פ בס"ז ול"ע:

והבה זה פשוט דאפי׳ לפ"מ דפסקינן דמהני לירוף אפי׳ בשניהם חסירים דוווא כששניהם מים כשירים אבל כשאחד פסול נראה ברור דאפי' כשיש מקוה של שאובין שבאו בה בהמשכה ויש מקוה כשירה שהיא כ"א סאה והשיק המקוה הפסולה להכשירה דאע"ג דאם הי' משיכה ומערבה לגמרי לחוכה קיי"ל דשאובה מטהרת ברבי' והמשכה מ"מ בהשקה בעלמא ל"מ וכ"ג בסנ"ז דכשר ופסול של כ"ס ל"מ השקה ומשמע בכל פסול בעלמא ואפי' אינן שאובין גמורין שנשפכו בה אלא שירדו בה בהמשכה ל"מ. ועב"י בההיא דסס"ג דהמטביל כלי בחוך מקוה מלומלמת לריך להטבילה דרך פיה וכ' הר"ש מפני שהמים הנכנסין להכלי נעשה שאובין והקשה הב"י דהא מחוברין למקוה [ומש"כ שם דלהרא"ש דל"מ חיבור למים שבכלים א"ש הוא תמוה. דהא מבואר שם ברא"ש דבכלים שבתוך המקוה גופה ודאי לא מיפסלי כדאיתא בחגיגה] והנה לפי שי' הר"ש ודאי לק"מ. דכבר בארנו דס"ל דבשניהם חסירים לא שייך חיבור דשפוה"ג ומשו"ה בעינן דוקא דרך פיה שהם מעורבין לגמרי אבל דרך שוליה דליכא אלא חיבור דשפוה"נ ל"מ דהא כבר נחסרה המקוה. אבל באמת גם לפי שי' כל הפו' כיון דנחסרה המקוה ודאי ל"מ לירוף לטהר את השאובין שבכלי ואפי' לא נעשה שאובין גמורין כבר כחבנו דנראה דל"מ וכ"ש בכלים. ועש"ך שם שכתב דנראה דבדיעבד אין לחוש ונראה שכ' כן ע"פ דברי הב"י דאינו אלא גזירה בעלמא אבל לפמש"כ אפשר דבדיעבד נמי ל"מ ואם ילאו ג"ל מן הכלי למקוה אפשר דנפסל כל המקוה ולע"ג:

בפסול שאיבה סגי השקה כשערה והרא"ש חולק אף בפסול שאיבה וכ' הש"ך דהרא"ש לשי' דכולה שאוב דאו'. ומחני' מוקי לה בפסול שאיבה שאיכו אלא מדרבכן. והקשה ע"ז מהא דאייתי ממשנה זו ראי' דמתובר למקוה מהני אפי' בדהמ"ט. אמנס כבר הביא הגר"א דהרא"ש פי' המשנה ג"כ באופן שיש בחיבור כשפוה"ל וא"כ אדרבה יש ראי' דאיירי מחני' גם כן בשאיבה דאר וא"ם:

ס"ק קי"ח נחלקו המפרשים איזה נקרא שתי. ע' פי' ר"ה גאון בש"ם חדש שהביא ראי' ברורה מעירובין דמתיפה של שתי קרי שם קנים העומדים בגובה ע"ם:

ג' מקוואות בשנים יש בכ"א כ"ם מים כשירים ובג' יש כ"ם שאובין. וירדו ג' וטבלו ונתערבו הוכשרו שלשתם: בט"ז סקס"ו ואפילו נחחבר לשאוב תחילה מ"מ כבר נחחבר גם לכשר קודם שירדו השאובין ע"ש ולא הי' לריך לזה דהא בשנ"ו באחד כשר ואחד פסול ג"כ לא נפסל וכמו שהשיג בעלמו על הפרישה בסקס"ז אלא משום דהוה רבי' והמשכה. ולפי מש"כ הר"ש הוא משום שבטלו השאובין ברוב. וע"ש מש"כ הט"ז בפירושו. ומה שהשיג עליו דלמה לי' להך טעמא דמ"ל מטעם רבי' והמשכה. וכ' דתני סתמא אפי' ליכא המשכה ג"ט וכ"כ לעיל דהר"ש לא מלריך כלל בהמשכה שיהי' ג"ט. אבל הדבר פשוט לפמש"כ בסמ"ד בפי' הר"ש במתני' דמים כשירים ושאובין שנתערבו דהאי תנא דמסכת מקוואות לי"ל המשכה ורבי' כ"א בנחערבו ובטלו קודם. וא"כ לשי' זו הולרך לפרש דנתערבו ובטלו. וכן לפי פי' הב"י בשי' הרמב"ם שם דם"ל דל"מ המשכה אלא ביש תחילה כ"ם ומשהו כשירים. והכא דאיירי בכ' מלומלמים ע"כ ל"ל ג"כ דבטלו ודוק: בומות הסמוכות לפי המקוה ומעורבין כשפוה"ג מסבילין בהם. בש"ך ס"ק קכ"ז דבעי שיהי' בהם רביעית הכי

מוכח בש"ם ופו' עכ"ל. והוא מדברי הראב"ד בבעה"ל פ"ו דמפרש הכי בש"ם בזבחים (כ"ב) בהא דאר"ל דהמשלים למקוה אינו משלים לרביעית. דרביעית היינו בכה"ג דבעינן מיהו רביעית וע"ם דחינו משלים היינו בנטל סאה ונתן סאה מי פירות. ונראה מדברי החום' שם רגם הם פירשו כן הא דמסיק שם ר"פ ואם קדח כו רביעית

מסכילין

הווייתו בכשרות לא איכפת לן בהמעמיד או במה שסומך בה ודוק: ב"ב"א כיקב המקוה או שמימי' נבלטים בקרקע מעט מעט כשר לפי שאין זחילחן ניכרת הגר"א תמה בזה ודעתו דלא כ' הרשב"א כן אלא לשי' דפוסל אפי' נשאר מ"ס אבל לדידן דדווקא בשלא נשאר פסול אף בזה. ולענ"ד לא משמע כן דברי הרשב"א שהרי בנבלעים מעט מעט בקרקע ודאי בהמשך זמן רב יבלעו כולם ואיזה שיעור יש בזה. וכבר הבאתי דעת הרא"ש באריכות שהוכית מגודר בכלים דכל שאינו כשטף מעיין לא מיקרי וחילה. וגראה בשי" הרשב"א דמוכח מדבריו דחולק שם. דס"ל דה"ט דגודר בכלים כשר. משום שאין וחילתו ניכרת. אבל בזה מיהו ע"כ מוכח דכשר בכ"ג אפי' לא ישאר מ"ס דהרי ודאי כן הוא דרך גודר בכלים - ובח"ם האריך למלוא מקור לדברי הרשב"א בזה . ולענ"ד שמכאן הוא מקורו. ועוד יש לדקדק כן מפי' הרמב"ס בהת דמפלי בימי תשרי דפי׳ דהיינו להקיף בתוך המים שלת יהיו זוחלים. ובודאי שהמים יולאים דרך הנקבים של המפץ שהוא כשק וקופה דקיי"ל דאינן מקבלים כלל. וע"כ משום שאין הוחילה ניכרת לא איכפת לן. מיהו י"ל שכל שהוא בתוך המים עלמן שאני ול"ע וע"ש בח"ם שהקשה מדברי התו' דבכורות שכ' להוכיח דמעיין מטהר גם באשבורן מים של שלמה שהי' מעין עיטם אף שהי' באשבורן בחוך הים. וכ' דבירושלמי איתא שהי' רגלי השוורים נקובים כמולית. ומשמע דבנקב בעלמת מיקרי זוחלין. והוה"ד דפוסל בכה"ג במי גשמים. ולק"מ ויהמו' מסקי שם בלשון זה ואפשר שהי' זוחלין. הייכו דמכח נביעה המעיין שהביא שם כל המים. היי הוחילה ניכרת יוה ודאי פוסל ג"כ. אבל כל שאינו ניכר כלל ודאי אין שום פסול וכ"כ הנוב"י להלכה למעשה ע"ש: מקום לכשפוה"ג אם חבר מקום הרבה מלטרפים לכשפוה"ג אם חבר מקום חסר לשלם אבל שניהם חסרים אין מלטרפין והוה"ד

מקוה שחלקו בסל כו'. זה למד הראבי"ה מחגיגה. דסל וגרגותני **טובלין בהם. אבל מקוה שחלקו בסל אין מלטרפין. ופי' כמש"כ** המחבר דלחבר חסר לשלם מהני ולא בשניהם חסירים והנה לפי לשון הרב בס"ט אהך דסל וגרגוחני דוה עדיף משפוה"ג לפי שאינו יכול לקבל כלל ע"ש והוא מהר"ש. א"כ מש"כ מזה גם לענין להלטרף נקבים דקים לכשפוה"ג זה ודאי ל"ע דהא בזה ודאי דהוא גרע משפוה"ג ולא מלינו אלא בכה"ג דסו"ג שאינו מקבל כלל דעדיף כנ"ל. אמנס גם בזה שאינו מקבל אין זה מוסכם וע"כ רוב הפו' חולקים בזה דאם נימא דזה ודאי עדיף משפה"נ כלשון הרב ומשמעות הר"ש א"כ ע"כ דבשני חסירים גם שפה"ג אינו מלרף וכן הוא באמת בלשון הראבי"ה שם דבשני חסירים גם שפוה"ג ל"מ וכן הר"ש גבי ערוב מקוואות כשפוה"ג פי' מקוה פסול לכשר או חסר לשלם ולא פי' בשני חסירים כלשון הרא"ש שם. וכן מפורש בדברי הרשב"א בשעה"מ הביאו הב"י ברס"ז ד"ה אהא דתנן בפ"ד דלמקוה חסר לא שייך לירוף כלל וקאי שם אפי׳ לכלים נקובים כשפוה״נ שבחוך המקוה. והיינו כשי' זו דאין לירוף בשני חסירים. אמנס כ"ז לשי' אבל הרי הרא"ש והטור והמחבר בעלמו כ' ג"כ הא דע"מ גם בשני חסירים. וא"כ ע"כ דאפי' שק וקופה וסל וגרגותני שאין מקבלים כלל גרע משפוה"ל. וא"כ גם בחסר בלד שלם ל"מ וגם רש"ו פי' שם בחגיגה דארעא חלחולי מחלחלי והמים אלו שבכאן באין מנהר גדול ע"ש הרי שס"ל בפירוש דאפי' בלד שלם ל"מ וחילוק הש"ס בטובל כלים בסל וגרגותני מחלק את המקוה בסל נראה פשוט דהרי ודאי מודו הראבי"ה וסייעתו במשנה דסנ"ה ג' מקוואות בזה כ' ובזה כ' וירד ג' וטבלו והשיקם דהם טהורים הרי דע"כ דבשני חסירים נמי מהני לירוף ומדחנן סתמא ונתערבו משמע דהוה כדין נפרלו זה לתוך זה דתני התם דברוחב כשפוה"נ וברום כקליפת השום. וע"כ משום דבמים לפין ע"ג עדיף טפי ומהני אפי' בשניהם חסירים. וא"כ יש לומר בפירוש החילוק דבש"ס בפשי' דטובל בתוך סל זה הוה כמים לפין ע"ג . ומשו"ה מהני אפי' בכה"ג דלא הוה כשפוה"כ. אבל בחילוק דאין החים לפין ע"ג. בעי דוקא שפה"נ ביחד ואפי' בחסר לשלם. ואין לחדש חילוקים חדשים.

מטבילין בו. מ"ט דאחו מהכשרא דמקוה. דהא אדר"ל כ' דלי"ל דמיירי ברביעית דמקוה כדאיירי ר"פ בסוף שמעתא דהא בעלו רביעית דמקוה . ולכאו' א"כ היכי איירי בה ר"פ וע"כ דר"פ האי בכה"ג ובהא לא בטלו. ובעי רביעית. ודר"ל לא ניחא להו לפרש ג"כ בזה שהוא ג"כ בסמוך לגדולה כהראב"ד. דשי החו' בפירושא דר"פ דכל שסמוך למקוה בשפה"ג מהני אפי' נטל סאה ונתן סאה בה גופה כמקוה עלמה. ומה שפי' שם הראב"ר דר"ל קאי שנטל ונתן לחוך המקוח הקטנה של הרביעית. ובוה ל"מ נטל סמה ור"פ קאי שעשה זה בחוך המקוה גדולה ואח"כ קדח זו הקטנה. יעוין שם היטב בדברי הראב"ד ד"ה הנה וסוף דיבור הקודם כי קלרתי . אבל המו' לא ניחא להו הכי. חדא דוה פשיטא כיון דהמקוה כשירה פשי' דהרביעית הסמוכה לה כשר . ועוד דכיון דמעורב בכשפה"כ פשי׳ דכשר בכ"ג ולא שייך לחלק כלל [וכ"ש לשי׳ הראב"ר דפי׳ שם בשאוב וראי קשה דהא כולה שאובה נטהרת בהשקה כמבואר בסנ"ה] ע"כ הוה לריכי לפרש דר"ל ברביעיה בפ"ע ווה ל"מ השתא . וגם מדברי רש"י נראה לי כן בדר"פ ומה שפירש דשנחמעטו המים ואינן מעורבין עם מי המקוה כוונחו הוא דאין מעורבין לגמרי והיינו דאם הם מעורבין לגמרי פשיטא ועוד דבכה"ג וראי ל"ב שיהי' אפי' רביעית דה"ה כעיקר המקוה לגמרי וכ"ה בדברי הראב"ד שם בהדיא (ודברי הש"ך שייכים כאן ולא בסג"ט באינה יכולה להעמיד עלמה כמו בדפום] אלא שאינן מעורבין ואינן אלא מחוברין בכשפה"כ ורוק:

מס"ב מטבילו דרך פיו כו' ומעלהו דרך שוליו חסרון הניכר כאן שהסר מלשון החוספחא והופכו ומטבילו והופכו ומעלהו כו' דאי ל"ה ל"מ טבילה לכלי דרך פיו כמבואר בסר"ב ס"ו דאין המים נכנסין לתוכו כשאינו מהפכו וכן ניכר מהלשון דאי ל"ה ממילא כשמעלהו הוא דרך שוליו ודוק:

כו" מקוה שמימי' מהפשטין ואינו יכול להחכסות נוחן בה אבנים כו' אבל לא כלים. בש"ך האריך לתמוה כיון דהשתא נמי מקוה כשירה מאי שייך בזה מהוה ע"י דבר המ"ע. ולולי ד"ק נראה פשוע להיפוך דכיון דע"י הכלי שמ"ע באו המים מלד זה ללד זה. הוה כנחזו ע"י אדם בכוונה דלכו"ע פסול לעיל סט"ו. וה"נ נחזו ע"י כלי המ"ע. והוליכן ע"ג קרקע דכשר היינו שנמשכו והלכו אח"כ ע"ג קרקע מעלמן. ולא ע"י האדם. וכן כ' הש"ך בעלמו לעיל ס"ק קכ"ג גבי מנענע בידו בחוך המקוה כדי שיעשה בל. דאינו כשר אלא דבמקום חלישת הגל לא הי' שם יד האדם. והכא שכל הי' שם יד האדם חשוב מהוה ע"י דבר המ"ע. והכא שכל המים באים ע"י הכלים. הוה הכל מהוה ע"י מ"ע. ואי משום ממקום שהי' אלל דופן החילון ובאו כאן ע"י דבר המ"ע. ואי משום ממקום שהי' אלל דופן החילון ובאו כאן ע"י דבר המ"ע. והרי מתקום שהי' אלל דופן החילון ובאו כאן ע"י דבר המ"ע. והרי מחד והוליכן למקום אחר דאסור ע"י דבר המ"ע. וה"ג ממש אחד והוליכן למקום אחר דאסור ע"י דבר המ"ע. וה"ג ממש

דכוותה ודוק:

ספק מהמכחשת למקוה פסול שהפסול מוכיח. התו' הוכיחו

מזה דכולו שאוב דאו'. ולשי' הרמב"ם כ' הכ"מ דלא מטבילין

בספק שאובין אלא כשיש מקוה כשירה וספק אם נפסלה. אבל

בספק בעיקר המקוה לא. והש"ך השיג ע"ו דסוף סוף ספיקא

דרבנן הוא. ולענ"ד יש ראי' לדברי הכ"מ דהא הרא"ש בב"ק הקשה

מהא דחנן מקוה שיש בה מים שאובין שלשה גומות לוג לוג. ובאו
לה מים כשירים אם ידוע שנפלו מ"ם מ"כ קודם שהגיע לגומא ג'

כשר הא מספק פסול. ודעתו להוכיח מזה דכולו שאוב מן התורה. ובאמת לא הבנתי דמאי שייך לשם כולו שאוב דהא התם השתא כל המקוה ודאי כשירה והספק בנ"ל ואולי כוונתו לשי' ר"ת שהביא שם דג"ל הלמ"מ ע"ש. וכה"ג יש להקשות מהא דפ"ב מים שאוביו ומ"ג שנחערבו כו' היו מקלחים אם ידוע שירדו מ"ם מ"כ חודם שירדו ג"ל כו'. ע"כ נראה דאע"ג דהוה סד"ר מ"מ הא הטובל יש לו חזקת טומאה. ודאי דלכתחילה לא יטבול. וכההיא דשע"ג ב' מקוואות חסירין שנפל ג"ל לא' מהן. וא"י לאיזה נפל. ונחמלאו בגשמים לא יטבול בא' מהן. וטש"ך שם דטבל בדיטבד כשר. וכוונתו עפ"י דברי הר"ש דאע"ג דבחום' חני רי"א לא יטבול ואם טבל ועשה טהרות טהורות. משמע דווקא דכבר עשה טהרות היינו ר"י לשי' במ"ב דמטמא בחזקת טומאה. אפי' בטומאה קלה דרבנן: וה"נ בספק זה דשחובין. אבל לח"ק שם טחור לגמרי בדיעבד. מ"מ וראי דזה דווקא בדיעבד כשכבר טבל. אבל לכתחילה ודאי לא יטבול. כמבואר בהדיא בסס"ח. אבל כל הני דאיכא על המחוה חזקת טהרה כבר הוחזקה המקוה בכשרות ויכול לטבול שם אפי׳ לכתחילה. אע"ג דאיכא עליו חוקת טומאה. דכבר הוחוקה המקוה בטהרה ודאית. אכל היכי דליכא חזקת כשרות במקוה כגון ההיא דמכתשת והני שהבחתי דעכשיו יוכדין לה השחובין והמג"ש ודתי דלכתחילה לא יטבול ונכון. וע' נדה (ד"ו) לא תימא בהוכחות שנו כגון כ' שכילין דההיא אפי' בחולין גרידא טמא וט"ש בתו' ובחי' פרשתי עפ"י חום' הרא"ש דהיינו דספק זה חמור דוימנין דמטמא בחולין. וא"כ י"ל דהיינו נמי פירוש שהפסול מוכיח שבכאן דהיינו דאיכא פסול לפנינו וכן בהני שהבאתי ודוק:

סיכון רב ס"ב בהגה שחרורית הדבוק שבחוץ הוה כדופן וא"ח כבר כתבתי ברסקל"ח דדברי המחבר נראה שחולק ע"ז דאל"ה כיון דאינו מקפיד נימא ג"כ דאפי׳ רובו הוה כדופן הכלי. ובאמת נראה כן מס"ד דידות הכלים שאינן ראוין לתשמיש הכלי, ובאמת נראה כן מס"ד דידות הכלים שאינן ראוין לתשמיש חוללין. ומסתמא ג"כ מהודקין שפיר ואי דכל המדובק לכלי בטל לגבי הכלי. א"כ ה"כ להוי כבית הסתרים שבכלים בס"ט דאינו חולך. אפי׳ עמיד לקלין. וע"כ כיון דאינו מגוף הכלי לא שייך שיבטל לגבי׳ וא"כ ה"כ לא עדיף משאר רובו שאינו מקפיד דחולץ. שיבטל לגבי׳ וא"כ ה"כ לא עדיף משאר רובו שאינו מקפיד דחולץ. וכן הגד"א כ׳ שאין להקל. ופשוט דבמקפיד לפעמים להסירו. דהוה חלילה אפי׳ במטוטו כמבואר בסהל"ח ול"ט:

לש"ך סק"ז העתיק דברי המחבר בסר"א ס"ט. ולא ידעתי למה לא העתיק כמבואר שם דדווקא בפיו למעלה ועמשכ"ש:

מ"ר כלי שפיו לר (ובהגה יותר משפה"ג) לריך להשהומו עד שיממלא כו' עש"ך וע"ז ונראה מדבריהם שהוגה לשון זה עפ"י הגהתם ולולי שאיני כדאי לכאור' אדרבה לריך להגיה והוא עפ"י הגהתם ולולי שאיני כדאי לכאור' אדרבה לריך להגיה והוא להתחבר להמקוה דאין חיבור בפחות משה"ג ואפי' לשי' הסוברים לעיל סר"א סכ"ג דבשאיבה סגי בהשקה כשערה היינו בשאיבה דרבק לעיל פר"א סג"ג דבשאיבה סגי בהשקה כשערה היינו בשאיבה דרבק זה ג"כ הוא מן התורה כדחנן בפ"ו. וכיון שמן החורה אינו ראוי להתחבר. נראה פשוט דהא דמהני בה טבילה הוא משום דבכה"ג להתחבר. נראה פשוט דהא דמהני בה טבילה הוא משום דבכה"ג כיאת מים לתוכן. וזה כוונת הש"ם בחגיגה מגו דסלקא לה טבילה לכולה גופא דמנא. פירוש דחשוב הכל כגוף אחר. וכ"ג מפירש"י לכולה גופא דמנא. פירוש דחשוב הכל כגוף אחר. וכ"ג מפירש"ג: